بانک احادیث

اهل بیت علیهم السلام

(موضوعی)

جلد(۱۵-۱)

بسم الله الرحمن الرحیم

بانک احادیث اهل بیت (ع)

نویسنده:

واحد تحقیقات مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

ناشر چاپی:

مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

بانک احادیث اهل بیت (ع) جلد ۱ تا ۱۵

مشخصات کتاب

سرشناسه:مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان،۱۳۹۰ عنوان و نام پدیدآور:بانک احادیث اهل بیت (ع)- (موضوعی)/ واحد تحقیقات مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان. مشخصات نشر:اصفهان:مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، ۱۳۹۰. مشخصات ظاهری:نرم افزار تلفن همراه و رایانه موضوع : احادیث شیعه موضوع : اهل بیت (ع)

قرآن کریم

شناخت قرآن

حدیث۱

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: من لم یعرف الحق من القرآن لم یتنکب الفتن؛ هرکس حقیقت را از طریق قرآن نشناسد، از فتنه ها بر کنار نمی ماند. محاسن ۱/۳۴۱/۷۰۲

حدیث۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ان القرآن ظاهره انیق و باطنه عمیق لا تفنی عجائبه و لا تنقضی غرائبه و لاتکشف الظلمات الا به؛ براستی که قرآن ظاهرش زیباست و باطنش عمیق، عجایبش پایان ندارد، اسرار نهفته آن پایان نمی پذیرد و تاریکی های جهل جز بوسیله آن رفع نخواهد شد. نهج البلاغه خطبه ۱۸

حدیث۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: الا ان فیه علم مایأتی و الحدیث عن الماضی و دواء دائکم و نظم ما بینکم؛ آگاه باشید که دانش آینده، اخبار گذشته و درمان دردهایتان و نظم میان شما در قرآن است. نهج البلاغه خطبه ۱۵۷

حدیث۴

الإمام علیّ علیه‌السلام – وسُئِلَ فَقیلَ : إنَّ فِی القُرآنِ کُلَّ عِلم إلاَّ الطِّبَّ؟: أما إنَّ فِی القُرآنِ لَآیَةً تَجمَعُ الطِّبَّ کُلَّهُ : « وَکُلُواْ وَاشْرَبُواْ وَلاَ تُسْرِفُواْ » . امام علی علیه‌السلام – در پاسخ این پرسش که : «آیا در قرآن ، همه دانش‌ها بجز دانش طب هست؟» –: زنهار ! در قرآن ، آیه‌ای هست که همه طب را یکجا در خود گرد آورده است : (بخورید و بیاشامید ؛ ولی زیاده‌روی نکنید) . الدعوات ، صفحه ۷۵ ، حدیث ۱۷۴ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۶۷ ، حدیث ۴۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۹۶

حدیث۵

قال الامام الرضا – علیه السّلام – : فی القرآن شفاءٌ من کل داءٍ و قال داووا مرضاکم بالصدقه و استشفوا بالقرآن فمن لم یشفِهِ القرآن فلا شفاء له. امام رضا – علیه السّلام – فرمود: در قرآن دوای هر دردی است، و (سپس) فرمود: مرض های خود را با صدقه مداوا و

آنها را با قرآن شفا دهید، پس کسی را که قرآن شفا ندهد، پس هیچ شفایی برای او نیست. «مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۹۸»

حدیث۶

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : شکا رجلٌ الی النبی – صلّی الله علیه و آله – وجعاً فی صدره فقال – صلّی الله علیه و آله – استشف بالقرآن فان الله عزوجل یقول و شفاء لما فی الصّدور. امام صادق – علیه السّلام – فرمود: مردی به پیامبر از درد سینه شکایت کرد، پیامبر – صلّی الله علیه و آله – فرمود: از قرآن شفا بجوی زیرا که خدای عز و جل می فرماید: قرآن شفا است برای آن چه در سینه ها است. «الکافی، ج ۶، ص ۳۹۰»

حدیث۷

قال الامام الباقر – علیه السّلام – : من لم یُبرئهُ الحمد لم یُبرئهُ شیءٌ. امام باقر – علیه السّلام – فرمود: هر که را سوره حمد بهبود نبخشد، هیچ چیز او را بهبود نبخشد. «الکافی، ج ۶، ص ۴۵۸»

حدیث۸

قال الامام علی – علیه السّلام – : لا تستشفینَّ بغیر القرآن فانه من کل داءٍ شاف. امام علی – علیه السّلام – فرمود: به غیر قرآن شفا مجویید، زیرا که از هر دردی، شفا دهنده خواهد بود. «غرر الحکم، ح ۱۰۳۱۶»

حدیث۹

قال الامام الکاظم – علیه السّلام – : فی القرآن شفاء من کل داءٍ. امام کاظم – علیه السّلام – فرمود: در قرآن، شفای هر دردی است. «مکارم الاخلاق، ص ۴۲۰»

حدیث۱۰

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : علیکم بالقرآن فانّه الشفاء النافع و الدواء المبارک و عصمهٔ لمن تمسّک به و نجاهٔ لمن تَبِعَهُ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمود: بر شما باد به کتاب خدا زیرا قرآن شفایی سودمند و داروی پربرکت است و حافظ کسی است که به آن تمسک جوید و نجات بخش کسی که از آن پیروی کند. «جامع الاخبار، ج ۱، ص ۴۳۲»

حدیث۱۱

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : خیر الدواء القرآن. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمود: بهترین دارو، قرآن است. «آثار الصادق، ح ۲۶۴۶۹»

حدیث۱۲

قال الامام العسکری – علیه السّلام – : ذلک القرآن یأتی یوم القیامهٔ بالرجل الشاب یقول لربه عز و جل یا رب هذا اظمأتُ نهاره و اَسهرتُ لیلَهُ و قوّیتُ فی رحمتِک طمعهُ و فسحت فی رحمتک امله. امام عسکری – علیه السّلام – فرمودند: قرآن روز قیامت با شخصی جوان می آید و به پروردگار می گوید: ای خدا این بنده شب کرد روزهایش را و روز کرد شبهایش را در حالی که

طمعش را در رحمت تو قوی کرد و سیر کرد آرزوهایش را در رحمت تو. «مستدرک الوسائل، ج ۴، ص ۲۴۶»

حدیث۱۳

قال الامام الکاظم – علیه السّلام – : من استکفی بآیة من القرآن من الشرق الی الغرب کفی اذا کان بیقینٍ. امام کاظم – علیه السّلام – فرمودند: هر که به یک آیه قرآن اکتفا کند از شرق تا غرب عالم این آیه کفایت می کند او را اگر همراه با یقین باشد. «الکافی، ج ۲، ص ۶۲۳»

حدیث۱۴

قال الامام السجاد – علیه السّلام – : لو مات من بین المشرق و المغرب لما استوحشتُ بعد ان یکون القرآن معی. امام سجاد – علیه السّلام – فرمودند: اگر همهٔ مردمی که ما بین مشرق و مغرب هستند بمیرند من از تنهایی هراس نکنم بعد از آن که قرآن با من باشد. «الکافی، ج ۲، ص ۶۰۲»

حدیث۱۵

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : إن کتاب الله اصدق الحدیث و احسن القصص. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: همانا کتاب خدا دارای راست ترین سخن ها و بهترین داستان هاست. «الکافی، ج ۳، ص ۴۲۲»

حدیث۱۶

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : علیکم بتلاوة القرآن فان درجات الجنة علی عود آیات القرآن فاذا کان یوم القیامة یقال لقاری القرآن اقرأ و ارق. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: بر شما باد به تلاوت قرآن، به درستی که درجات بهشت به تعداد آیات قرآن کریم است، پس زمانی که قیامت برپا شود، به قاری قرآن گفته می شود که قرآن بخوان و بالا برو. «بحار الأنوار، ج ۶۲، ص ۳۷۰»

حدیث۱۷

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : من اوتی القرآن و الایمان فمثله الا ترجّه ریحها طیب و طعمها طیب و اَمّا الذی لم یؤت القرآن و الایمان مثله الحنظله طعمها سرّ و لاریح لها. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: کسی که به او قرآن و ایمان عطا شده باشد مثل او مثل ترنج است که بوی آن خوب و طعم آن هم خوب و پاک است و کسی که به او قرآن و ایمان عطا نشده باشد مثل آن مثل میوه حنظله است که طعم آن تلخ و بویی هم ندارد. «الکافی، ج ۲، ص ۴۴۲»

حدیث۱۸

قال الامام السجاد – علیه السّلام – : آیات القرآن خزائن (العلم) فکلما فُتحت خزائنه ینبغی لک ان تنظر ما فیها. امام سجاد – علیه السّلام – فرمودند: آیات قرآن خزائن و مخزنهایی هستند برای علم، پس هر زمان که باز شدند، سزاوار است بر تو تا بنگری که در آن چیست (و از آن علم گیری). «الکافی، ج ۲، ص ۴۴۶»

حدیث۱۹

قال الامام علی – علیه السّلام – : ان القرآن ظاهره انیق و باطنه عمیق لا تفنی عجائبهُ و لا تنقضی غرائبه و لا تکشفُ الظلمات الا به. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: به راستی که قرآن ظاهرش زیبا و نیکو و باطن آن عمیق است که از بین نمی رود، شگفتیهای آن زائل نشده و چیزهای نامأنوس آن تمام نمی شود و تاریکی های جهالت گشوده نمی شود مگر با قرآن. «نهج البلاغه، خطبه ۸۳»

حدیث۲۰

قال الامام علی – علیه السّلام – : کتاب الله بین اظهرکم ناطق لا یعیی لسانه و بیت لا تهدم ارکانه و عزّ لا تُهزمُ اعوانه. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: کتاب خدا که در بین شما است گوینده ای است که زبانش از گفتن حقایق خسته نمی شود و خانه ای است که ارکانش تا ابد از تندباد حوادث در امان است و عزیزی است که پیروان و یارانش هرگز شکست نمی خورند. «نهج البلاغه، خطبه ۱۳۳»

حدیث۲۱

قال الامام علی – علیه السّلام – : و اعلموا أن القرآن هو الناصح الذی لا یَغُشُّ و الهادی الذی لا یضلُّ و المحدث الذی لا یکذب و ما جالسی القرآن احدٌ الا قام عند بزیادهٔ او نقصان زیادهٔ فی هدی او نقصان من عمی. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بدانید که همانا قرآن پندآموزی است که در کار او فریب وجود ندارد و هدایت گری است که گمراه نمی کند و سخنگویی است که دروغ نمی گوید، هیچ کسی نزد قرآن نمی نشیند مگر این که وقت بلند شدن و جداشدن در او زیادت و یا نقصانی ایجاد شود، زیادی در هدایت و نقصان در جهل و بی خبری او. «نهج البلاغه، خطبه ۱۷۶»

حدیث۲۲

قال الامام علی – علیه السّلام – : ان الله سبحانه لم یَعِظْ احداً بمثل هذا القرآن فانه حبل الله المتین و سببُهُ الامین، و فیه ربیع القَلبِ و ینابیع العلم و ما لِلقلب جِلاءٌ غیرهُ مع انَّه قد ذهب المتذکرون ... . امام علی – علیه السّلام – فرمودند: همانا خداوند سبحان کسی را به چیزی چون قرآن پند نداده است که قرآن ریسمان استوار خدا و وسیلهٔ ایمنی بخش است. در قرآن بهار دل و چشمه های دانش است، برای قلب جلایی جز قرآن نتوان یافت، به خصوص در جامعه ای که بیدار دلان رفته اند و غافلان و تغافل کنندگان حضور دارند. پس اگر خیری دیدید از قرآن یاری بگیرید و زمانی که شر و بدی دیدید با قرآن از او جدا شوید و از کنارش بروید. «نهج البلاغه، خطبه ۱۷۶»

حدیث۲۳

قال الامام علی – علیه السّلام – : القرآن آمرٌ زاجدٌ و صامتٌ ناطق حجهٔ الله علی خلقه اخذ علیه میثاقهم و ارتهن علیه انفسهم اتمّ نوره و اکمل به دینه. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: قرآن فرماندهی باز دارنده، و ساکتی گویا و حجت خدا بر مخلوقات است. خداوند پیمان عمل کردن به قرآن را از بندگان گرفته و آنان را در گرو دستوراتش قرار داده است. نورانیت قرآن را تمام و دین خود را به وسیله آن کامل فرمود. «نهج البلاغه، خطبه ۱۸۳»

حدیث۲۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : فهو معدن الایمان و بحبوحته و ینابیع العلم و بحوره و ریاض العدل و غُدرانُهُ و اثافیُّ الاسلام و بنیانُهُ و اودیةُ الحقّ و غیطانهُ و بحرٌ لا ینزفُهُ المُستنزِفون ... . امام علی – علیه السّلام – فرمودند: قرآن معدن ایمان و اصل آن است و چشمه های دانش و دریای علوم است، سرچشمه عدالت و نهر جاری عدل است، پایه های اسلام و ستون محکم آن است، نهرهای جاری زلال حقیقت و سرزمین های آن است. دریایی است که تشنگان آن آبش را تمام نتوانند کشید و چشمه ای است که آبش کمی ندارد، محل برداشت آبی است که هر چه از آن بردارند کاهش نمی یابد و منزلی است که مسافر آن را فراموش نخواهند کرد. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۸»

حدیث۲۵

قال الامام علی – علیه السّلام – : ان الله سبحانه انزل کتاباً هادیاً بیّنَ فیه الخیر و الشرّ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: همانا خداوند سبحان کتابی هدایت گر فرستاد که خیر و شر را آشکارا در آن بیان فرمود. «نهج البلاغه، خطبه ۱۶۷»

حدیث۲۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : ثم انزل علیه (انزل علی نبیه محمد) الکتاب نوراً لا تطفأ مصابیحه و سراجاً لا یخبوا توقُّدُهُ و بحراً لیدرک قعرُهُ و منهاجاً لا یُضل نهجه و شعاعاً لایظلم ضَوؤُهُ و فرقاناً لا یخمه برهانه و تبیاناً لا تهدم ارکانه. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: سپس خداوند قرآن را بر پیامبر – صلّی الله علیه و آله – نازل فرمود، قرآن نوری است که خاموشی ندارد، چراغی است که درخشندگی آن زوال نپذیرد، دریایی است که ژرفای آن درک نشود، راهی است که رونده آن گمراه نگردد، شعله ای است که نور آن تاریک نشود، جدا کنندهٔ حق و باطلی است که درخشش برهانش خاموش نگردد، بنایی است که ستون های آن خراب نشود. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۸»

حدیث۲۷

قال الامام علی – علیه السّلام – : القرآن غنی لا غنی دونه و لا فقر بعده. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: قرآن ثروتی است که پس از او ثروتی نیست و فقر و گرفتاری ای بعد از آن وجود ندارد. «مجمع البیان، ج ۱، ص ۱۵»

حدیث۲۸

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : الجدال فی القرآن کفر. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: مجادله کردن در قرآن کفر است. «نهج الفصاحه، ص ۲۷۸»

حدیث۲۹

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : ان هذا القرآن هو النور المبین و الحبل المتین و العروة الوثقی و الدرجة العلیا و الشفاء الاشفی و الفضیلة الکبری و السعادة العظمی. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: به درستی که این قرآن نوری است آشکار و ریسمانی محکم، پناهی مطمئن و مقامی بالا، شفای شفاخواهان و فضیلتی بزرگ و سعادتی عظمی است. «بحار الأنوار، ج ۹۲، ص ۳۱»

حدیث۳۰

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : کتاب الله فیه نبأ ما قبلکم و خبر ما بعدکم و حکم ما بینکم هو الفصل لیس بالهزل هو الذی مَن ترکه من جبار قصمه الله و من ابتغی الهدی فی غیره اخلّهُ الله فهو حبل الله المتین. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: در قرآن است خبر از ماقبل و مابعد شما و حکم و دستور در میان شما، او بزرگی است که بیهوده در او نیست، او کتابی است که هر کس آن را ترک کند، خدا او را ترک می کند و کسی که بخواهد هدایت را از غیر آن، خدا او را ذلیل می کند، او ریسمان محکم الهی است. «مجمع البیان، ج ۱، ص ۱۶»

حدیث۳۱

پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: قرآن راهنمای از تاریکی است به سوی روشنایی و روشنگر و بینا کننده است از کوری و نجات دهنده است از گرفتاری و نوری است برای رهایی از ظلمت و تاریکی، روشنایی است از حادثه ها و پاکی است از ملائکه و متعالی است از پستیها و راهنمایی است از دنیا به سوی آخرت، کمال دین شما در او است و کسی از قرآن جدا نمی شود مگر این که به سوی آتش برود. «الکافی، ج ۲، ص ۴۳۹»

حدیث۳۲

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : القرآن افضل کل شیءٍ دون الله. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: قرآن افضل از هر چیزی است جز ذات اقدس الهی. «الکافی، ج ۲، ص ۲۳۸»

حدیث۳۳

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : فضل القرآن علی سایر الکلام کفضل الله علی خلقه. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: فضیلت و برتری قرآن بر سایر کلام ها مانند فضیلت و برتری خدا است بر مخلوقاتش. «مستدرک الوسائل، ج ۱، ص ۲۸۸»

حدیث۳۴

قال الامام الکاظم – علیه السّلام – : القرآن کلام الله لا تجعل له اسما من عندک فتکون من الضالین. امام کاظم – علیه السّلام – فرمودند: قرآن کلام خدا است، قرار نده برای آن اسمی از طرف خودت که (اگر چنین کنی) از گمراهان می باشی. «بحار الأنوار، ج ۹۲، ص ۱۱۸»

حدیث۳۵

قال الامام العسکری – علیه السّلام – : ان القرآن حق لاریب فیه عند جمیع فرقها فهم فی حاله الاجتماع علیه مصیبون و علی تصدیق ما انزل الله مهتدون. امام عسکری – علیه السّلام – فرمودند: به درستی که قرآن حق است و نزد جمیع فرقها هیچ شکی در آن نیست، پس ایشان در حال اجتماع بر آن در صواب هستند و بر تصدیق آنچه خداوند نازل کرده هدایت شدگانند. «بحار الأنوار، ج ۵، ص ۲۰»

حدیث۳۶

قال الامام الباقر – علیه السّلام – : القرآن خاص و عام و محکم و متشابه و ناسخ و منسوخ و الراسخون فی العلم یعلمونه و رواه. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: برای قرآن خاص و عام و محکم و متشابه و ناسخ و منسوخ است که صاحبان و راسخین در علم آن را می دانند و روایت می کنند. «مستدرک الوسائل، ج ۱۷، ص ۳۳۲»

حدیث۳۷

سئل عن ابی جعفر – علیه السّلام – عن القرآن خالق ام مخلوق؟ فقال لهم: لیس بخالق و لا مخلوقٍ إنما هو کلام الخالق. از امام باقر – علیه السّلام – سؤال شد از قرآن، که خالق است یا مخلوق؟ امام – علیه السّلام – فرمودند: نه خالق است و نه مخلوق، همانا او کلام خالق است. «بحار الأنوار، ج ۹۲، ص ۱۲۱»

حدیث۳۸

قال الامام الباقر – علیه السّلام – : ان القرآن واحدٌ نزل من عند واحدٍ. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: قرآن یگانه است و از پیشگاه خدای یگانه نازل شده است. «تفسیر برهان، ج ۱، ص ۲۱»

حدیث۳۹

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : نزل القرآن اربعهٔ اَرباعٍ رُبعٌ فینا و ربعٌ فی عدوّنا و ربعٌ سُننٌ و امثالٌ و ربعٌ فرائض واحکام. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: قرآن بر چهار بخش نازل شده، یک چهارم درباره ما و یک چهارم درباره دشمنان ما و یک چهارم در سنن و امثال و یک چهارم آن واجبات و احکام است. «الکافی، ج ۶، ص ۴۶۴»

حدیث۴۰

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : ان هذا القرآن فیه منار الهدی و مصابیح الدجی یفجل جالٍ بصره و یفتح للضیاء نظره. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: همانا این قرآن (کتابی) است که در آن جایگاه نور هدایت و چراغ های شب تار است، پس شخص تیزبین باید که در آن دقت کند و برای پرتوش نگاه خویش را بگشاید. «وسایل الشیعه، ج ۲، ص ۱۷۰»

حدیث۴۱

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : ان القرآن حی لم یمت و انّه یجری کما یجری اللیل و النهار و کما یجری الشمس و القمر و یجری علی اخرنا کما یجری علی اولنا. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: به درستی که قرآن زنده ای است که نمی میرد و به درستی که جاری می شود مثل جریان شب و روز و مثل جریان خورشید و ماه و جریان پیدا می کند بر آخرین نفر از ما (اهل بیت)، همان طوری که جاری می شود بر اولین نفر از ما. «بحار الأنوار، ج ۳۵، ص ۴۰۳»

حدیث۴۲

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : ان الله – انزل فی القرآن تبیان کل شیء حتی و الله ما ترک شیئاً یحتاج الیه العباد. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: نازل کرد خداوند در قرآن، بیان هر چیزی را تا این که خداوند ترک نکرده چیزی را که بندگان به آن نیاز

دارند. «بحار الأنوار، ج ۶۸، ص ۲۳۷»

حدیث۴۳

قال الامام علی – علیه السّلام – : فان فی القرآن علم الاولین و الاخرین لم یدع لقائل مقالاً و لا یعلم تاویله الا الله و الراسخون فی العلم. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بدرستی که در قرآن علم اولین و آخرین است، برای گوینده مجالی را نگذاشته است و تأویل آن را (احدی) نمی داند مگر خدا و راسخین در علم. «بحار الأنوار، ج ۲۴، ص ۱۷۹»

حدیث۴۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : لیس لاحد بعد القرآن من فافةٍ و لا لاحدٍ قبل القرآن غنی. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: برای احدی بعد از قرآن حاجتی نیست و برای احدی قبل از قرآن بی نیازی نیست. «غرر الحکم، ح ۷۴۹۵»

حدیث۴۵

قال الامام علی – علیه السّلام – : من اتّخذ قول الله دلیلاً هدیَ الی الّتی هی اَقوم. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: هر که گفتار خدا (قرآن) را راهنمای خود قرار دهد به آن چه محکمتر باشد هدایت می گردد. «غرر الحکم، ح ۸۸۱۴»

حدیث۴۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : هو الذی لا تزیغ به الاهواء و لا تلتبس به الشّبَهُ و الآراء. امام علی – علیه السّلام – فرمودند:آن (قرآن) چیزی است که منحرف نمی کنند او را خواهش های نفسانی و آرای و شبهات در آن راه ندارد. «غرر الحکم، ح ۱۰۰۴۷»

حدیث۴۷

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : فان القرآن نزل علی خمسهٔ وجوه حلال و حرام و محکم و متشابه و امثالفاعملوا بالحلال و دعوا الحرام و اعملوا بالمحکم و دعوا المتشابه و اعتبروا بالامثال. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: قرآن بر ۵ قسم نازل شده: حلال و حرام و محکم و متشابه و مثالها؛ پس عمل کنید به حلال و واگذارید حرام را و عمل کنید به محکم و دفع کنید متشابه را و عبرت بگیرید از مثالها. «مستدرك الوسائل، ج ۴، ص ۲۳۴»

حدیث۴۸

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : القرآن فانه کلام الرحمن و حرز من الشیطان و رجحان من المیزان. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: قرآن کلام خداوند بخشنده و امان و پناهگاهی از شیطان و برتری در میزان است. «بحار الأنوار، ج ۹۲، ص ۱۷»

حدیث۴۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إنّ اللّه سبحانَهُ لَم یَعِظْ أحَدابمِثلِ هذا القرآنِ؛ خداوند سبحان هیچ کس را به چیزی چون این قرآن اندرز نداده است. (نهج البلاغهٔ، خطبهٔ ۱۷۶ – منتخب میزان الحکمهٔ، ص ۶۰۰)

حدیث۵۰

امـام سـجاد(علیه السـلام) فرمودنـد: ان الله – عزوجـل – علم انه یکون فی آخر الزمـان اقوام متعمقون فانزل الله قل هوالله و الایات من سورة الحدیـد ؛ چون خداونـد – عزوجل – می دانست که درآخرالزمان اقوامی به دنیا می آیند که در مسائل عقیدتی و علمی متفکر و متعمق اند سوره توحید و آیاتی از سوره حدید رانازل فرمود. (نورالثقلین ، ج ۵، ص ۷۰۶).

حدیث۵۱

امام سـجاد (علیه السلام) فرمودند: لو مات من بین المشرق و المغرب لما استوحشت ، لو کان القرآن معی ، و اذا کان قراء من القرآن ، ((مالـک یوم الـدین)) کررهـا و کـاد ان یموت ممـا دخـل علیه من الخوف؛ اگر مردم خـاور و باختر بمیرنـد، در صورتی که قرآن همراه من باشـد، وحشت نمی کنم هنگامی که ((مالک یوم الدین)) را از قرآن می خواند، آن را بارها تکرار می کرد و چیزی نمی ماند که از ترسی که بر او وارد شد بمیرد. (بحارالانوار، ج ۸۵ ص ۶۶).

حدیث۵۲

امام صادق (علیه السـلام) فرمودند: علهٔ اسـقاط بسم الله الرحمن الرحیم من سورهٔ براءهٔ ان البسـملهٔ امان و البراءهٔ کانت الی المشرکین فاسقط منها الامان؛ علت نیامدن ((بسم الله الرحمن الرحیم)) در سوره برائت این است که بسم الله ، امان است و سوره برائت ، در رد مشرکین است از این روی خداوند امان رااز آن برداشته است . (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۵۳).

حدیث۵۳

امـام صادق (علیه السـلام) فرمودنـد: ما انزل الله من السـماء کتابا الا و فاتحته بسم الله الرحمن الرحیم و انما کان یعرف انقضاء السورهٔ بنزول بسم الله الرحمن الرحیم ابتـداء للاـخری؛ خداونـد کتـابی را از آسـمان فرو نفرسـتاد، مگر اینکه با ((بسم الله الرحمن الرحیم)) است که آغاز سوره ای دیگر است . (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۲۰).

حدیث۵۴

امـام صادق علیه‌السـلام : أصـدَقُ القَولِ ، وأبلَغُ المَوعِظَـةِ ، وأحسَنُ القَصـصِ : کِتابُ اللّه؛ راست‌ترین سـخن و رساترین پنـد و بهترین داستان ، کتاب خداست . أمالی الصدوق : ۳۹۴/۱

حدیث۵۵

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ الذی لیسَ فی جَوفِهِ شـیءٌ من القرآنِ کالبَیتِ الخَرِبِ ؛ کسـی که در اندرونش چیزی از قرآن نیست ، همانند خانه‌ای ویران است . کنزالعمّال : ۲۴۷۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۰

حدیث۵۶

امام علی علیه‌السـلام : إنّ فیهِ شِفاءً مِن أکبَرِ الداءِ ، وهُو الکُفرُ والنِّفاقُ ، والغَیِّ والضَّلالُ ؛ در قرآن، درمان بزرگترین دردهاست : درد

کفر و نفاق و تباهی و گمراهی . نهج البلاغة : الخطبة ۱۷۶ منتخب میزان الحکمة : ۴۵۸

حدیث۵۷

امام علی علیه‌السلام : لا تُخلِقُهُ كَثرَةُ الرَّدِّ ووُلوجُ السَّمعِ ؛ قرآن هر انـدازه هم تکرار شود و به گوش خورد، باز کهنه نمی‌شود . نهج البلاغة : الخطبة ۱۵۶

حدیث۵۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أرادَ عِلمَ الأوّلينَ والآخِرينَ فَلْيُثَوِّرِ القرآنَ ؛ هرکه خواهان علم پیشینیان و آیندگان ، از اوّل تـا به آخر دنیاست ، در قرآن کاوش و تأمل کنـد . فليُثوِّر القرآن : أی لينقِّر عنه ويفكّر فی معانيه وتفسيره وقراءته (النهايه : ۱ / ۲۲۹) .كنز العمّال : ۲۴۵۴

حدیث۵۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : القرآنُ غِنىً ، لا غِنىً دونَهُ ، ولا فَقرَ بعدَهُ ؛ قرآن ثروتی است ، کـه بدون آن توانگری نباشد و با وجود آن فقری نه . بحار الأنوار : ۹۲ / ۱۹ / ۱۸

حدیث۶۰

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : فَضلُ القرآنِ على سائرِ الكلامِ كَفَضلِ اللّه على خَلقِهِ ؛ برتری قرآن بر دیگر سـخنان، همچون برتری خدا است بر خلق خود. بحار الأنوار : ۹۲ / ۱۹ / ۱۸

حدیث۶۱

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سلّم : إذا التَبَسَت عَلَيكُمُ الاُمورُ كَقِطَعِ اللَّيلِ المُظلِمِ فعلَيكُم بالقرآنِ ؛ فإنّهُ شافِعٌ مُشَفَّعٌ وماحِلٌ مُصَدَّقٌ ، مَن جَعَلَهُ أمامَهُ قادَهُ إلَى الجَنَّةِ ، ومَن جَعَلَهُ خَلفَهُ ساقَهُ إلَى النارِ ؛ هر گاه کارها همچون پاره‌های شب تار بر شما تاریک و شبهه‌ناک شد ، به قرآن روی آورید؛ زیرا قرآن شـفیعی است که شـفاعتش پذیرفته است و شاکی و خصمی است که شکایتش قبول می‌شود . هر که قرآن را فرا روی خود قرار دهد ، او را به سوی بهشت کشاند و هر که آن را پشت سر خویش نهد ، به سوی دوزخش براند . نوادر الراوندیّ : ۲۱ ، ۲۲

حدیث۶۲

امام علی علیه‌السـلام : إذَا اشتَكى أحَدُكُم عَينَيهِ فَليَقرَأ آيَةَ الكُرسِيِّ ، وَليُضمِر في نَفسِهِ أنَّها تَبرَأُ ؛ فَإِنَّهُ يُعافى إن شاءَ اللّه؛ اگر کسی از شمـا چشـمانش ناراحت بود ، آیه‌الکرسـی بخوانـد و در دل ، نیّت شـفا کنـد . به خواست خداونـد ، بهبود خواهـد یافت . الخصال ، صفحه ۶۱۶ ، حدیث ۱۰

حدیث۶۳

امام سـجّاد علیه‌السلام : عَلَيكَ بالقُرآنِ ، فإنَّ اللّه خَلقَ الجَنّةَ ... وجَعلَ دَرَجاتِها على قَدْرِ آياتِ القُرآنِ ، فمَن قَرأَ القُرآنَ قالَ لَهُ : إقْرَأْ

وارْقَ ، ومَن دَخلَ مِنهُمُ الجَنّةَ لَم يَكُنْ فى الجَنّةِ أعلى دَرَجةً مِنهُ ما خلا النَّبِيّونَ والصِّدِّيقونَ ؛ با قرآن باش ؛ زيرا خداوند بهشت را آفريد ... و درجات آن را به اندازه آيات قرآن قرار داد . پس هر كه قرآن بخواند ، قرآن به او گويد : بخوان و بالا رو . و هر كس از اين افراد وارد بهشت شود در آن جا بلند مرتبه‌تر از او نخواهد بود مگر پيامبران و صدّيقان . بحار الأنوار : ۸ / ۱۳۳ / ۳۹

حديث۶۴

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : مَن أدامَ النَّظَرَ فِي المُصحَفِ ، مُتِّعَ بِبَصَرِهِ ما دامَ فِي الدُّنيا ؛ هر كس پيوسته به قرآن بنگرد ، تا زنده است ، از بهره بينايى برخوردار مى‌شود . كنز العمّال ، جلد ۱ ، صفحه ۵۳۶ ، حديث ۲۴۰۶

حديث۶۵

امام محمد باقر (عليه السلام)فرمودند: هر چيزى بهارى دارد ، و بهار قرآن ماه رمضان است . كافى ، ج ۲ ، ص ۶۳۰

حديث۶۶

پيامبراكرم(صلّى الله عليه و آله و سلم) مى فرمايند: نعم الشّفيع القرآن لصاحبه يوم القيمه؛ چه نيكو شفيعى است قرآن در روز قيامت براى كسى كه قرآن خوانده باشد. نهج الفصاحه

حديث۶۷

پيامبراكرم(صلّى الله عليه و آله و سلم) مى فرمايند: القرآن غنى لا فقر بعده و لا غنى دونه؛ قرآن غنايى است كه پس از آن فقرى نيست و غنايى جز آن نيست. نهج الفصاحه

حديث۶۸

پيامبراكرم(صلّى الله عليه و آله و سلم) مى فرمايند: القرآن هو الدّواء؛ قرآن دواست. نهج الفصاحه

حديث۶۹

پيامبراكرم(صلّى الله عليه و آله و سلم) مى فرمايند: عليكم بالقرآن، فاتّخذوه إماما و قائدا فإنّه كلام ربّ العالمين الّذى هو منه و إليه يعود، فآمنوا بمتشابهه و اعتبروا بأمثاله؛ با قرآن مانوس شويد و آن را پيشوا و رهبر خويش گيريد كه قرآن گفتار خداى جهانيان است كه از اوست و بسوى او باز مى رود به متشابه آن ايمان داشته باشيد و از مثل هاى آن عبرت گيريد. نهج الفصاحه

حديث۷۰

پيامبراكرم(صلّى الله عليه و آله و سلم) مى فرمايند: خلّفت فيكم شيئين لن تضلّوا بعدهما: كتاب اللّه و سنّتى و لن يتفرّقا حتّى يردا علىّ الحوض؛ دو چيز ميان شما واگذاشتم كه بعد از آن گمراه نخواهيد شد قرآن و روش من و اين دو از هم جدا نشوند تا بر سر حوض به من برسند. نهج الفصاحه

حديث۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ترکت فیکم شیئین لن تضلّوا بعدهما: کتاب اللّه و سنّتی و لن یتفرّقا حتّی یردا علیّ الحوض؛ دو چیز در میان شما گذاشتم که با وجود آنها گمراه نخواهید شد، کتاب خدا و روش من و از هم جدا نمی شوند تا بر سر حوض به من برسند. نهج الفصاحه

حدیث۷۲

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: امام محمد باقر(ع): هر چیزی بهاری دارد ، و بهار قرآن ماه رمضان است . کافی ، ج ۲ ، ص ۶۳۰

حدیث۷۳

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: اگر همه‌ی مردم از شرق تا غرب عالم بمیرند با وجود قرآن در کنار من، هرگز احساس وحشت و تنهایی نکنم. (بحارالانوار/۸۹/۲۳۹)

حدیث۷۴

امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: همانا در قرآن چراغ های روشنائی بخش و شفا بخش دردها و گرفتاری های درونی وجود دارد، پس کسی که (خود را) با قرآن جلی دهد چشمانش قوی و روشن می گرددو قلب و درون خویش را صفا خواهد داد، چون که تفکّر و اندیشه (در قرآن سبب) حیات قلبِ آگاه می باشد، همچنان که شخص روشن دل در تاریکی ها به وسیله نور چراغ حرکت می نماید و راه می رود. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۱۱۲

حدیث۷۵

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَیْهِ السَّلام – : إنّ هذَا الْقُرْآنَ فیهِ مَصابیحُ النُّورِ وَشِفاءُ الصُّدُورِ؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: همانا در این قرآن چراغ های هدایت به سوی نور و سعادت موجود است و این قرآن شفای دل ها و سینه ها است. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۱۱

حدیث۷۶

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : نَزَلَ الْقُرْآنُ أثْلاثاً، ثُلْثٌ فینا وَفی عَدُوِّنا، وَثُلْثٌ سُنَنٌ وَ أمْثالٌ، وَثُلْثٌ فَرائِض وَأحْکامٌ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: نزول قرآن بر سه قسمت است: یک قسمت آن درباره اهل بیت عصمت و طهارت و دشمنان و مخالفان ایشان؛ و قسمت دیگر آن، اخلاقیّات و ضرب المثلها؛ و قسمت سوّم در بیان واجبات و احکام إلهی می باشد. الکافی، ج ۲، ص ۶۲۷، ح ۲

حدیث۷۷

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : فِی الْقُرْآنِ نَبَأُ ما قَبْلَکُمْ، وَخَبَرُ ما بَعْدَکُمْ، وَحُکْمُ ما بَیْنِکُمْ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: قرآن احوال گذشتگان، و أخبار آینده را در بردارد، و شرح وظایف شما را بیان کرده است. شرح نهج البلاغه فیض الاسلام، ص ۱۲۳۵

حدیث۷۸

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اَلْبَسمَلَهُ تیجانُ السُّوَرِ؛ بسم اللّه الرحمن الرحیم، تاج سوره‌هاست. تفسیر القرطبی، ج ۱، ص ۹۲.

حدیث۷۹

امام کاظم علیه‌السلام می فرمایند : سُئِلَ الکاظِمُ علیه‌السلام می فرمایند : و أیُّ آیَهٍ أَعظَمُ فی کِتابِ اللّهِ؟ فَقالَ: بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیم؛ از امام کاظم علیه‌السلام پرسیدند: کدامیک از آیات کتاب خدا برتر و بزرگ‌تر است؟ فرمودند: بسم اللّه الرحمن الرحیم. بحارالأنوار، ج ۸۹، ص ۲۳۸.

حدیث۸۰

پیامبراکرم صلی‌اللّه‌علیه‌وآله می فرمایند: کانَ جِبرئیلُ إذا جاءَنی بِالْوَحیِ أوَّلُ ما یُلقی عَلَیَّ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیم؛ وقتی جبرئیل با وحی به نزدم می‌آمد، نخستین چیزی که به من القا می‌کرد، بسم اللّه الرحمن الرحیم بود. سنن الدارقطنی، ج ۱، ص ۳۰۴.

حدیث۸۱

امام علی علیه السلام می فرمایند: اِنَّ اللّه تعالی اَنْزَلَ کِتابا هادیا بَیَّنَ فیهِ الْخَیْرَ وَ الشَّرَّ، فَخُذوا نَهْجَ الْخَیْرِ تَهْتَدوا وَ اَصْدِفوا عَنْ سَمْتِ الشَّرِّ تَقْصِدوا؛ خدای تعالی کتابی راهنما فرستاد و در آن خوب و بد را روشن ساخت. پس راه خوبی را پیش گیرید تا هدایت شوید و از راه بدی دوری جویید تا به مقصد برسید. نهج البلاغه، خطبه ۱۶۷.

حدیث۸۲

پیامبراکرم صلی‌الله علیه و آله و سلم می فرمایند: اِنَّ اَحْسَنَ الْحَدیثِ کِتابُ اللّهِ وَ خَیْرَ الْهُدی هُدی مُحَمَّدٍ صلی‌الله علیه و آله وَ شَرَّ الْاُمورِ مُحْدَثاتُها؛ بهترین سخن، کتاب خدا و بهترین روش، روش پیامبر صلی‌الله علیه و آله و بدترین امور بدعت‌هاست (پدیده‌های مخالف دین). بحارالأنوار، ج ۷۷، ص ۱۲۲، ح ۲۳ .

حدیث۸۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : سُورَهُ یس تُدْعی فِی التَّوْراهِ الْمُعِمَّهَ تَعُمُّ صاحِبَها بِخَیْرِ الدُّنْیا وَ الآخِرَهِ وَ تُکابِدُ عَنْهُ بَلْوَی الدُّنْیا وَالآخِرَهِ وَ تَدْفَعُ عَنْهُ اَهاویلَ الآخِرَهِ؛ سوره یس در تورات «مُعِمَّه»خوانده می‌شود که برای صاحب خود خیر دنیا و آخرت را جمع می‌کند و از او بلای دنیا و آخرت را دور می‌کند و وحشت‌های آخرت را دفع می‌کند. بحارالأنوار، ج ۹۲، ص ۲۹۱، ح ۶.

حدیث۸۴

پیامبر اکرم (صلی الله و علیه و آله): اذَا الْتَبَسَتْ عَلَیْکُمُ الفِتَنُ کَقِطَعِ اللَّیْلِ الْمُظْلِمِ فَعَلَیْکُمْ بِالْقُرآنِ ... و لَهُ ظَهْرٌ وَ بَطْنٌ فَظاهِرُهُ حُکْمٌ وَ باطِنُهُ عِلْمٌ ... فیهِ مَصابیحُ الْهُدی وَ مَنارُ الْحِکْمَهِ وَ دَلیلٌ عَلَی الْمَعْرِفَهِ لِمَنْ عَرَفَ الصِّفَهَ؛ هنگامی که فتنه‌ها چون پاره‌های شب تار بر شما مشتبه شود، به قرآن روی بیاورید ... برای قرآن ظاهری و باطنی است. ظاهر آن حکمت و باطن آن دانش است ... در قرآن چراغ‌های هدایت و نشانه‌های حکمت و راهنمای معرفت هست، برای کسی که ویژگی‌اش را شناخت. کافی، ج ۲، ص ۵۹۹ ، ح ۲.

تلاوت، قرائت و حفظ قرآن

حدیث۱

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: یا بنی لا تغفل عن قراءه القرآن فان القرآن یحیی القلب و ینهی عن الفحشاء و المنکر و البغی؛ فرزندم از خواندن قرآن غافل مباش، زیرا که قرآن دل را زنده می کند و از فحشاء و زشتی و ستم باز می دارد. کنزالعمال ۲/۲۹۱/۴۰۳۲

حدیث۲

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم – لِعَلِیٍّ علیه‌السلام: یا عَلِیُّ ، ثَلاثَةٌ یَزِدنَ فِی الحِفظِ ویُذهِبنَ البَلغَمَ : اللُّبانُ ، وَالسِّواکُ ، وقِراءَةُ القُرآنِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم– خطاب به امام علی علیه‌السلام فرمودند: ای علی ! سه چیز بر حافظه می‌افزاید و بلغم را می‌برد : کُندُر ، مسواک و قرائت قرآن . بحارالأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۴۴۳ ، حدیث ۳ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۴۵۲

حدیث۳

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: إذَا اشتَکی أحَدُکُم عَینَیهِ فَلیَقرَأ آیَةَ الکُرسِیِّ ، وَلیُضمِر فی نَفسِهِ أنَّها تَبرَأُ ؛ فَإِنَّهُ یُعافی إن شاءَ اللّه. اگر کسی از شما چشمانش ناراحت بود ، آیه‌الکرسی بخواند و در دل ، نیّت شفا کند . به خواست خداوند ، بهبود خواهد یافت . مکارم الأخلاق ، جلد ۲ ، صفحه ۲۰۵ ، حدیث ۲۵۲۸ ، بحار الأنوار ، جلد ۹۲ ، صفحه ۲۶۲ ، حدیث ۴ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۱۲

حدیث۴

الإمام علی علیه‌السلام : ثَلاثٌ یُذهِبنَ البَلغَمَ ویَزِدن فِی الحِفظِ : السِّواکُ ، وَالصَّومُ ، وقِراءَةُ القُرآنِ . امام علی علیه‌السلام : سه چیز ، بلغم را از میان می‌بَرَد و حافظه را افزون می کند: مسواک زدن ، روزه گرفتن و قرائت قرآن. مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۱۱۹ ، حدیث ۲۸۷ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۵۴

حدیث۵

عن الامام علی – علیه السّلام – قال: کان رسول الله لا یحجزه عن قراءة القرآن الا الجنابة. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: هیچ مانعی پیامبر را از خواندن قرآن منع نمی کرد، مگر حالت جنابت. «بحار الأنوار، ج ۹۲، ص ۲۱۶»

حدیث۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : لا یقرأ القرآن ان کان علی غیر طهور حتی یتطهر. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: قرآن نخوانید اگر پاک نیستید تا این که خود را پاک کنید. «خصال صدوق، ج ۲، ص ۱۶۴»

حدیث۷

قال الامام علی – علیه السّلام – : سبعة لا یقرأون القرآن: الراکع و الساجد و فی اکنفا و فی الحمام و الجنب و النفساء و الحائض. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: در هفت حالت قرآن نخوانید: ۱. در حال رکوع؛ ۲. در حال سجده؛ ۳. در مستراح؛ ۴. در حمام؛ ۵.

در حال جنابت؛ ۶. در حال نفاس؛ ۷. در حال حیض. «خصال صدوق، ج ۲، ص ۱۰»

حدیث۸

قال الامام الباقر – علیه السّلام – : فإنها علی الناس ان یقرأ القرآن کما انزل. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: بر مردم (لازم) است که قرآن را همان طور که نازل شده قرائت کنند. «بحار الأنوار، ج ۲۷، ص ۱۹۷»

حدیث۹

قال الامام الصادق – علیه السّلام – فی تفسیر «و رتّل القرآن ترتیلًا»: هو ان تنکث فیه و تحسّن فیه صوتک. امام صادق – علیه السّلام – در تفسیر «و رتل القرآن ترتیلًا» فرمودند: یعنی مکث کنی در آن و صدای خویش را نیکو کنی. «مجمع البیان، ج ۱، ص ۳۷۸»

حدیث۱۰

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : القرآن عهد الله الی خلقه فقد ینبغی للمرء المسلم ان ینظر فی عهده و ان یقرأ منه فی کل یومٍ خمسین آیه. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: قرآن عهدنامه خدا به سوی خلقش است، پس سزاوار است که مسلمان به عهدنامه خدا نگاه کند و از آن در هر روز پنجاه آیه بخواند. «الکافی، ج ۲، ص ۴۴۶»

حدیث۱۱

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : قراءهٔ القرآن فی المصحف تخّفف العذاب عن الوالدین و ان کان کافرین. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: خواندن قرآن از روی آن عذاب پدر و مادر قاری را سبک می کند، اگر چه آنها کافر باشند. «الکافی، ج ۲، ص ۴۴۰»

حدیث۱۲

سئل الامام الصادق – علیه السّلام – عن التعوذ من الشیطان عند کل سورهٍ یفتتحها؟ فقال – علیه السّلام – : نعم فتعوذّ بالله من الشیطان الرجیم. از امام صادق – علیه السّلام – سؤال شد: آیا استعاذه هنگام شروع هر سوره (راه صواب) را باز می کند؟ امام فرمودند: آری، پس پناه ببرید به خدا از شیطان رانده شده. «وسائل الشیعه، ج ۲، ص ۸۴۸»

حدیث۱۳

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : ان القرآن لا یقرأ هذرمهٔ و لکن یرتّل ترتیلًا فاذا مررت بایهٔ فیها ذکر الجنهٔ فقف عندما و سل الله الجنهٔ و اذا مررت بایهٔ فیها ذکر النار فقف عندما و تعوّذ باالله من النار. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: به درستی که قرآن با سرعت و عجله خوانده نمی شود بلکه خوانده می شود شمرده، شمرده و با ترتیل، پس زمانی که رسیدی به آیه ای که در آن ذکر بهشت بود توقف کن، پس بخواه از خداوند بهشت را و زمانی که رسیدی به آیه ای که در آن ذکر آتش بود توقف کن و پناه ببرید به خدا از آتش جهنم. «الکافی، ج ۲، ص ۴۵۲»

حدیث۱۴

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : من قرأ القرآن و لم یخضع لله و لم یرقّ قلبه و لا یکتسی حزنا و وجلًا فی سرّه فقد استهان بعظم شأن الله و خسر خُسراناً مبیناً. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: کسی که قرآن بخواند و در مقابل خدا خضوع نکند و قلب او نرم نشود و اندوهش ظاهر نشود و خوشحال نشود در نهانش، بسی سبک شمرده است بزرگی خدا را و ضرر کرده است، ضرری آشکار. «مستدرک الوسائل، ج ۱، ص ۲۸۹»

حدیث۱۵

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : ینبغی لمن قرأ القرآن اذا سرّ بایهٍ من القرآن فیها مسألهٔ و تخویف ان یسأل عنه ذکل خیر ما یرجوه و یسأله العافیهٔ من النار و من العذاب. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: سزاوار است برای قاری قرآن زمانی که مرور کرد به آیه ای از قرآن که در آن درخواست و یا خوف بود، بخواهد در این هنگام بهترین چیزی که امید آن می رود و بخواهد دوری از آتش و عذاب الهی را. «الکافی، ج ۱، ص ۸۳»

حدیث۱۶

پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: ای سلمان بر تو باد تلاوت قرآن، به درستی که تلاوت قرآن کفاره است برای گناهان و حجاب از آتش و امان از عذاب است و برای کسی که قرآن می خواند به ازای هر آیه ثواب صد شهید نوشته می شود. «بحار الأنوار، ج ۹۲، ص ۱۷»

حدیث۱۷

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : من قرأ عشر آیات فی لیله لم یکتب من الغافلین و من قراء خمسین آیهٔ کتب منالذاکرین و من قرأ مائهٔ آیهٔ کتب من القانتین. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که ده آیه در یک شب بخواند، نوشته نمی شود از غافلین و هر کس پنجاه آیه بخواند در زمره ذاکرین نوشته می شود و هر کس صد آیه بخواند در زمره پارسایان نوشته می شود. «الکافی، ج ۲، ص ۴۴۸»

حدیث۱۸

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : ان المؤمن اذا قرء القرآن نظر الله الیه بالرحمهٔ و اعطاه الله بکل آیهٔ الف حور و ... . پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: مؤمن هر زمان که قرآن بخواند، خداوند با رحمت به او نگاه می کند و به او به ازای هر آیه هزار حوریه می بخشد. «بحار الأنوار، ج ۹۲، ص ۱۷»

حدیث۱۹

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : یا سلمان المؤمن اذ قرء القرآن فتح الله علیه ابواب الرحمهٔ و خلق الله بکل حرف یخرج من فَمه ملکاً یسبح له الی یوم القیامه. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: ای سلمان زمانی که مؤمن قرآن تلاوت می کند باز می کند خداوند بر او دربهای رحمت را و به ازای هر حرفی که از زبان او خارج می شود، خلق می کند ملکی را که برای او تسبیح کند تا روز قیامت. «بحار الأنوار، ج ۹۲، ص ۱۷»

حدیث۲۰

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : افضل العبادهٔ قراءهٔ القرآن. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: بهترین عبادت، قرائت قرآن است. «مجمع البیان، ج ۱، ص ۱۵»

حدیث۲۱

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : من قرأ القرآن فظن ان اَحداً اُعطی افضل ممّا اُعطی فقد حقّر ما عظّم الله و عظّم حقّر الله. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که قرآن بخواند و گمان کند کسی چیز بهتری دارد از آن چه او دارد (قرائت قرآن)، پس تحقیر کرده آن چه را خدا بزرگ داشته و بزرگ کرده آن چه را خدا کوچک دانسته است. «مجمع البیان، ج ۱، ص ۱۶»

حدیث۲۲

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : من قرأ ثلث القرآن فکأنما اوتی ثلث النبوهٔ و من قرأ ثلثی القرآن فکانّما اوتی ثلثی النبوهٔ و من قرأ القرآن کله فکانّما اُوتی تمام النبوهٔ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که بخواند یک ثلث قرآن مثل این است که به او عطا شده یک ثلث نبوت و کسی که بخواند دو ثلث قرآن را مثل این که به او عطا کرده اند دو ثلث نبوت را و کسی که بخواند تمام قرآن را، مثل این است که تمام نبوت به او عطا شده. «مستدرک الوسائل، ج ۱، ص ۲۹۳»

حدیث۲۳

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : اقرؤوا القرآن فان الله تعالی لا یعذّب قلباً وعی القرآن. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: قرآن را بخوانید، به درستی که خداوند دلی را که قرآن را دریافته عذاب نمی کند. «نهج الفصاحه، ص ۸۰، ح ۴۲۶»

حدیث۲۴

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : ان هذه القلوب تصدأ کما یصدأ الحدید. قیل: فما جلاؤُها؟ قال: ذکر الموت وتلاوهٔ القرآن. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: به درستی که این قلبها زنگ می زند، همچنانکه آهن زنگ می زند، (اصحاب) گفتند: صیقل آن چیست؟ حضرت فرمودند: یاد مرگ و خواندن قرآن. «نهج الفصاحه، ص ۱۸۹، ح ۹۳۴»

حدیث۲۵

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : اقرؤوا القرآن و اعملوا به و لا تجفوا عنه و لا تغلوا فیه و لا تأکلوا به و لا تستکثروا به. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: قرآن را بخوانید و بدان عمل کنید و از آن دور نشوید و در آن غلو نکنید و به وسیله آن نان نخورید و به کمک آن فزونی نجوئید. «نهج الفصاحه، ص ۸۰، ح ۴۲۵»

حدیث۲۶

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : قراءهٔ القرآن فی الصلاهٔ افضل من قراءهٔ القرآن فی غیر الصلاهٔ و قراءهٔ القرآن فی غیر الصلوهٔ

افضل من ذکر الله تعالی. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: خواندن قرآن در نماز بهتر است از خواندن آن در غیر نماز و خواندن قرآن در غیر نماز بهتر است از ذکر خدای متعال. «بحار الأنوار، ج ۹۲، ص ۱۸»

حدیث۲۷

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : قال الله تبارک تعالی من شُغِل بقراءة القرآن عن دعائی و مسألتی اعطیته اَفضل ثواب الشاکرین. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: خداوند تبارك و تعالی فرموده: من به کسی که به خاطر دعوت و خواست من به قرائت قرآن مشغول شود، بهترین ثواب شکرگزاران را می بخشم. «وسائل الشیعه، ج ۶، ص ۱۹۲»

حدیث۲۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أعطاهُ اللّه حِفظَ کتابهِ فَظَنّ أنّ أحَدا اُعطیَ أفضَلَ مِمّا اُعطیَ فقد غَمَطَ أفضَلَ النِّعَمَةِ ؛ هر کس که خدا نعمت حفظ کتاب خود را به او عطا کند و آن کس گمان کند که به دیگران نعمتی بزرگتر از این نعمت او داده شده‌است ، بی‌گمان نسبت به بزرگترین نعمت تحقیر و ناسپاسی روا داشته است . کنزالعمّال : ۲۳۱۷ منتخب میزان الحکمة : ۴۶۰

حدیث۲۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : حَمَلةُ القرآنِ هُمُ‌المَحفوفُونَ برَحمَةِ اللّه ، المَلبوسونَ بنُورِ اللّه عز و جل؛ این حاملان (و حافظان) قرآنند که در میان رحمت خدا و پوشیده به نور خداوند عز و جل هستند . جامع الأخبار : ۱۱۵ / ۲۰۲ منتخب میزان الحکمة : ۴۶۰

حدیث۳۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ أحَقَّ الناسِ بالتَّخَشُّعِ فی السِّرِّ والعَلانیَةِ لَحامِلُ القرآنِ ، وإنَّ أحَقَّ الناسِ فی السِّرِّ والعَلانیَةِ بالصلاةِ والصوم لَحامِلُ القرآنِ ؛ سزاوارترین مردم به خشوع ورزیدن نهانی و آشکار در برابر خدا ، حافظ قرآن است . و سزاوارترین مردم به نمازگزاردن و روزه گرفتن در آشکار و نهان ، حافظ قرآن است . الکافی : ۲ / ۶۰۴ / ۵ منتخب میزان الحکمة : ۴۶۰

حدیث۳۱

امام صادق علیه‌السلام : الحافِظُ للقرآنِ‌العامِلُ بِهِ مَع السَّفَرَةِ الکِرامِ البَرَرَةِ؛ حافظ قرآن که به‌آن عمل کند، همراه فرشتگان پیغام‌آور ، ارجمند و نیکوکار است . الکافی : ۲ / ۶۰۳ / ۲ منتخب میزان الحکمة : ۴۶۰

حدیث۳۲

امام صادق علیه‌السلام : مَن نَسِیَ سُورَةً مِن القرآنِ مُثِّلَت لَهُ فی صُورَةٍ حَسَنةٍ ودَرَجةٍ رَفیعَةٍ ، فإذا رَآها قالَ : من أنتِ ؟ ما أحسَنَكِ ! لَیتَكِ لی ! فتقولُ : أما تَعرِفُنی ؟ أنا سُورَةُ كذا وكذا ، لو لم تَنسَنی لَرَفَعتُكَ إلی هذا المَكانِ ؛ هر کس سوره‌ای از قرآن را فراموش کند، آن سوره (در بهشت) به صورتی زیبا و درجه‌ای رفیع در برابرش مجسّم می‌شود و چون او را ببیند ، گوید : تو کیستی؟ چقدر زیبایی ! کاش از آنِ من بودی. جواب دهد : مرا نمی‌شناسی ؟ من فلان و بهمان سوره هستم . اگر مرا فراموش نکرده بودی ، تو را به این مکان بالا می‌آوردم . ثواب الأعمال : ۲۸۳ / ۱ منتخب میزان الحکمة : ۴۶۰

حدیث۳۳

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : الحافظ للقرآن العاملُ به مع السَّفَرةِ الکرامِ البَرَرَةَ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: کسی که قرآن را حفظ کند و به آن عمل نماید با پیامبران بزرگوار و نیکو خواهد بود. «الکافی، ج ۲، ص ۶۰۳»

حدیث۳۴

سئل عن الامام الصادق – علیه السّلام – : انی احفظ القرآن علی ظهر قلبی فاقرؤه علی ظهر قلبی افضل او انظر فی المصحف؛ قال فقال لی بل اقراه ... . شخصی از امام صادق – علیه السّلام – سؤال کرد: من قرآن را بر خانه دلم حفظ کردم پس می خوانم آن را از حفظ، این کار بهتر است یا این که قرآن را از روی آن بخوانم، امام فرمودند: پس برایم قرآن بخوان در حالی که با نگاه به قرآن، آن را قرائت می کنی. «وسائل الشیعه، ج ۶، ص ۲۰۴»

حدیث۳۵

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : ان الذی یعالج القرآن و یحفظه بمشّقةٍ منه و قلة حفظٍ له اجران. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: هر کس که در فراگیری قرآن کوشش کند و به خاطر کمی حافظه آن را به سختی حفظ کند، برای او دو پاداش است (پاداش حفظ و پاداش تحمل سختی). «الکافی، ج ۴، ص ۴۰۹»

حدیث۳۶

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : لا یعذّب الله قلباً وعی القرآن. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: خدا قلبی را که در بر دارنده (حافظ) قرآن باشد، عذاب نمی کند. «سفینه البحار، ج ۲، ص ۴۱۵»

حدیث۳۷

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : عدد دَرَجِ الجنة عدد آیِ القرآن فاذا دخل صاحب القرآن الجنّةَ قیل له اِرقأ و اقْرأ (اقْرأ و اِرقأ) لِکل آیة درجةً فلا تکون فوق حافظ القرآن درجةً. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: مقدار درجات بهشت به تعداد آیه های قرآن است، پس هنگامی که مصاحب قرآن وارد بهشت شود، به او گفته می شود قرآن بخوان و بالا برو و برای هر آیه درجه ای است. پس بالاتر از درجه حافظان قرآن درجه ای نمی باشد. «بحار الأنوار، ج ۹۲، ص ۲۲»

حدیث۳۸

. قال الامام الرضا – علیه السلام – : مَن قَرَء قل هو الله احد و أمَنَ بها فَقد عَرَفَ التوحیدَ. امام رضا – علیه السلام – فرمودند: کسی که قل هو الله احد (سوره توحید) را بخواند و به آن ایمان داشته باشد به درستی که توحید را شناخته است. «الکافی، ج ۱، ص ۱۲۴»

حدیث۳۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا سَهَرَ إلاّ فی ثلاثٍ :مُتَهَجِّدٍ بالقرآنِ ، وفی طَلَبِ العِلمِ ، أو عَروسٍ تُهدی إلی زَوجِها . شب زنده‌داری جز برای سه چیز روا نیست: تلاوت قرآن ، تحصیل دانش و یا فرستادن عروس به خانه شوهرش . بحار الأنوار : ۷۶ / ۱۷۸

/ ۳ منتخب میزان الحکمة : ۲۸۴

حدیث۴۰

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند : مَا اجْتَمَعَ قَوْمٌ فی بَیْتٍ مِنْ بُیوتِ اللّهِ یَتْلونَ کِتابَ اللّهِ وَ یَتَدارَسونَهُ بَیْنَهُمْ اِلّا نَزَلَتْ عَلَیْهِمُ السَّکینَةُ وَ غَشِیَتْهُمُ الرَّحْمَةُ وَ حَفَّتْهُمُ الْمَلائِکَةُ وَ ذَکَرَهُمُ اللّه‌فیمَنْ عِنْدَهُ؛ هیچ جلسه قرآنی برای تلاوت و درس در خانه‌ای از خانه‌های خـدا برقرار نشـد، مگر این که آرامش بر آنان نازل شد و رحمت دربرشان گرفت و فرشـتگان در اطراف آنان حلقه زدند و خداوند در میان کسانی که در نزدش هستند، از آنان یاد کرد. کنزالعمّال، ح ۲۳۲۰

حدیث۴۱

پیامبر خدا (صـلی الله علیه و آله و سلّم) فرمودند: علَیکَ بقِراءةِ القرآنِ؛ فإنّ قِراءتَهُ کَفّارةٌ للذُّنوبِ ، وسَترٌ فی النارِ ،وأمانٌ مِن العذابِ؛ بـر تـو بـاد خوانـدن قرآن؛ زیرا خوانـدن آن کفّاره گناهان است و پرده‌ای در برابر آتش و موجب ایمنی از عـذاب. (بحار الأنوار، ج ۹۲،ص ۱۷، ح ۱۸)

حدیث۴۲

امام علی (علیه السـلام) فرمودند: افضل الذکر القرآن ، به تشـرح الصدور و تسـتنیر السرائر؛ بهترین ذکر، قرآن است که با تلاوت آن (و تدبر در آیاتش) سینه ها باز و اندرون روشن می گردد. (منتخب الغرر، ص ۲۰).

حدیث۴۳

امـام صـادق(علیه السـلام) فرمودنـد: اَلبَیتُ الَّذی لا یُقرَأُ فیهِ القُرآنُ وَلا یُـذکَرُ اللهُ عَزَّوَجَلَّ فیهِ تَقِلُّ بَرَکَتُهُ وَ تَهجُرُهُ المَلائِکَةُ وَ تَحضُرُهُ الشَّیاطینِ؛ خـانه‌ای که در آن قرآن خوانـده نمی‌شود و از خـدا یـاد نمی گردد، برکتش کم شـده، فرشـتگان آن را ترک می کننـد و شیاطین در آن حضور می‌یابند. کافی ?/???/?

حدیث۴۴

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : ثَلاثٌ یَزِدنَ فِی الحِفظِ ویَذهَبنَ بِالبَلغَم : قِراءَةُ القُرآنِ ، وَالعَسَلُ ، وَاللُّبانُ . سه چیز ، حافظه را افزون می کند و بلغم را از میان می‌بَرَد: قرائت قرآن ، عسل و کُندُر. بحارالأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۲۹۰ ، حدیث ۳

حدیث۴۵

قال رسول الله –صـلی الله علیه وآله –: کل جلوس فی المسـجد لغو الا ثلاثة : قراءة مصل ، او ذکرالله اوسائل عن علم ؛ هر نشـستی در مسـجد لغـو اسـت مگر در سـه حـالت : خوانـدن قرآن ، گفتـن ذکر خـدا، سؤ ال(جسـتوی) علم . (میزان الحکمه ، ج ۴، ص ۳۹۳، بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۸۸).

حدیث۴۶

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : ان القرآن نزل بالحزن فقرأه بالحزن. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: قرآن با حزن نازل شده پس آن را با حزن بخوانید. «الکافی، ج ۲، ص ۴۴۹»

حدیث۴۷

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : ان القرآن نزل بالحزن فاذا قرأ تموه فابکو فإن لم تبکو فتباکو. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: قرآن با حزن نازل شده، پس زمان خواندن قرآن گریه کنید و اگر گریه نمی کنید خود را به حالت گریه در بیاورید. «مستدرک الوسائل، ج ۱، ص ۲۹۴»

حدیث۴۸

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : افضل اعمال امتی قراءة القرآن نظراً و تکثیر الصلوات علی النبی – صلّی الله علیه و آله – و السواک و شرب العسل. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: بهترین اعمال امت من قرائت قرآن از روی آن و زیاد صلوات فرستادن بر پیامبر و مسواک کردن و خوردن عسل است. «بحار الأنوار، ج ۷۶، ص ۳۲۰»

حدیث۴۹

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : القراءة فی المصحف افضل من قراءة ظاهراً. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: خواندن قرآن از روی قرآن بهتر است از خواندن قرآن از حفظ. «مستدرک الوسائل، ج ۱، ص ۲۹۴»

حدیث۵۰

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : لیس شیءُ اَشدّ علی الشیطان من قراءة فی المصحف نظراً. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: نیست چیزی سخت تر بر شیطان از قرائت قرآن در حال نگاه کردن به خود قرآن. «بحار الأنوار، ج ۹۲، ص ۲۰۲»

حدیث۵۱

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : ان حسن الصوت زینة القرآن. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: به درستی که صدای زیبا، زینت قرآن است. «مستدرک الوسائل، ج ۱، ص ۲۹۵»

حدیث۵۲

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : زیّنوا القرآن باصواتکم. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: با صداهای خوش خود قرآن را زینت دهید. «مستدرک الوسائل، ج ۱، ص ۲۹۵»

حدیث۵۳

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : حسّنوا القرآن باصواتکم فان الصّوت الحسن یزید القرآن حُسناً. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: قرآن را با صوت زیبا، زینت دهید، زیرا که صوت نیکو بر زیبایی قرآن می افزاید. «عیون اخبار الرضا، ج ۲، ص ۶۹»

حدیث۵۴

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : نظّفوا طریق القرآن قالوا: یا رسول الله و ما طریق القرآن؟ قال افواحکم، قالوا بماذا؟ قال: بالسواک. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: راه قرآن را پاک کنید، (اصحاب) گفتند: یا رسول الله چیست راه قرآن؟ حضرت فرمودند: دهان شما. گفتند: با چه پاک کنیم؟ حضرت فرمودند: با مسواک کردن. «المحاسن، ص ۵۵۸»

حدیث۵۵

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : لکل شیء حلیهٔ و حلیهٔ القرآن الصوتُ الحسن. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: برای هر چیزی زینتی است و زینت قرآن صوت خوش است. «نهج الفصاحه، ص ۴۷۸، ح ۲۲۵۶»

حدیث۵۶

قال الامام الباقر – علیه السّلام – : انما شیعهٔ علیٍ کثیرهٔ صلاتهم و کثیرهٔ تلاوتهم القرآن. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: شیعیان و پیروان علی زیاد نماز می خوانند و زیاد قرآن تلاوت می کنند. «صفات الشیعه، ص ۱۶۷»

حدیث۵۷

قال الامام علی – علیه السّلام – : لقاری القرآن بکل حرفٍ یقرؤه فی الصلاهٔ قائماً مائهٔ حسنهٔ، و قاعداً خمسون حسنهٔ، و متطهّراً فی غیر الصلاهٔ خمس و عشرون حسنه و غیر متطهر عشر حسات. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: برای قاری قرآن به ازای هر حرفی که در نماز در حالت ایستاده می خواند صد حسنه و در حالت نشسته خواندن ۵۰ حسنه و در حالت طهارت در غیر نماز خواندن ۲۵ حسنه و بدون طهارت خواندن ۱۰ حسنه داده می شود. «عده الداعی، ص ۲۱۲»

حدیث۵۸

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : علیکم بتلاوهٔ القرآن فان درجات الجنهٔ علی عدد آیات القرآن فاذا کان یوم القیامهٔ قیل لقاری القرآن اقرأ و ارقأ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: بر شما است تلاوت قرآن؛ به درستی که درجات بهشت به تعداد آیات قرآن است، پس زمانی که روز قیامت شود به قاری قرآن گفته می شود، قرآن بخوان و بالا برو. «وسائل الشیعه، ج ۲، ص ۸۴۲»

حدیث۵۹

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : فقارئ القرآن یحتاج الی ثلاثهٔ اشیاءَ قلبٍ خاشعٍ و بدنٍ فارغٍ و موضعٍ خالٍ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: قاری قرآن به سه خصلت نیازمند است: ۱. قلب خاشع؛ ۲. بدن فارغ (از هر گرفتاری و رنج)؛ ۳. مکان خالی (از همه گرفتاری ها و وسوسه ها). «بحار الأنوار، ج ۸۵ ص ۴۳»

حدیث۶۰

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : القرآن عهد الله الی خلقه فقد ینبغی للمرء المسلم ان ینظر فی عهده و ان یقرأ منه فی کل یومٍ خمسین آیه. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: قرآن عهدنامه خدا به سوی خلقش است، پس سزاوار است که مسلمان به

عهدنامه خدا نگاه کند و از آن در هر روز پنجاه آیه بخواند. «الکافی، ج ۲، ص ۴۴۶»

حدیث۶۱

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: الغرباء فی الدنیا: قرآن فی جوف ظالم ، و مسجد فی نادی قوم لایصلی فیه ، و مصحف فی بیت لایقرء فیه و رجل صالح مع قوم سوء ؛ در جهان چهار چیز غریب است : ۱ – قرآن در سینه ستمگر ۲ – مسجد در جمع گروهی که در آن نماز نخوانند. ۳ – قرآنی در خانه ای که آن را نخوانند. ۴ – مرد پارسا در میان مردم بد. (نهج الفصاحه ، حدیث ۲۰۳۸).

حدیث۶۲

عن الصادق – علیه السلام –: ان البیوت التی یصلی فیها باللیل بتلاوه القرآن تضیء لاهل المساء کما تضیء نجوم السماء لاهل الارض؛ خانه ای که در آن نماز شب خوانده می شود و تلاوت قرآن می گردد، برای افلاکیان آن گونه می درخشد که ستارگان برای زمینیان می درخشد. (ثواب الاعمال ، ص ۷۰).

حدیث۶۳

قال الباقر – علیه السلام –: انما شیعهٔ علی کثیرهٔ صلاتهم کثیرهٔ تلاوتهم للقرآن ؛ شیعیان و پیروان خط علی زیاد نماز می گزارند، و زیاد تلاوت قرآن می کنند. (صفات الشیعه ، ص ۴۳۶).

حدیث۶۴

عن علی – علیه السلام – قال : مروهٔ الحضر قراءهٔ القران و مجالسهٔ العلماء و النظر فی الفقه و المحافظهٔ علی الصلاهٔ فی الجماعات ؛ از حضرت علی(علیه السلام) نقل شده که فرمودند: جوانمردی در حضور در وطن ، قرآن خواندن ، هم نشینی با علماء، و نگریستن در احکام دین ، و مواظبت بر نماز خواندن در جماعتهاست . (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۱۰)

حدیث۶۵

قال علی – علیه السلام –: اغتنموا الدعاء عند اربع : عند قرائهٔ القران و عند الاذان و عند نزول الغیث و عند التقاء الصفین للشهادهٔ ؛ در چهار زمان دعا را غنیمت شمارید: ۱ – هنگام قرائت قرآن . ۲ – هنگام اذان . ۳ – هنگام نزول باران . ۴ – هنگام رو به رو شدن دو لشگر مؤ منین و کفار برای جنگ . (وسائل الشیعه ، ج ۴، ص ۱۱۱۴)

حدیث۶۶

قال علی – علیه السلام –: لایقرا العبد القران اذا کان علی غیر طهور حتی یتطهر؛ هنگامی که وضو ندارید، قرآن نخوانید ؛ تا این که وضو گرفته شود. (خصال ، ج ۲، ص ۱۶۴)

حدیث۶۷

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: قراءهٔ القران فی الصلاهٔ افضل من قراءهٔ القران فی غیر الصلاهٔ ؛ قرائت قرآن در نماز افضل است از غیرنماز. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۲۹۲)

حدیث۶۸

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: نوروا منازلکم بالصلاهٔ و قرائهٔ القرآن ؛ به خانه هایتان با خواندن نماز، و قرائت قران ، نورانیت ببخشید. (کنزالعمال ، ج ۱۵، ص ۳۹۲، حدیث ۴۱۵۱۸)

حدیث۶۹

امام علی علیه‌السلام : العُبودیّهُ خَمسَهُ أشیاءَ : خَلاءُ البَطنِ ، وَقِراءهُ القرآنِ، وقِیامُ اللّیلِ ، والتّضَرُّعُ عِندَ الصّبحِ ، والبُکاءُ مِن خَشیَةِ اللّه ؛ بندگی در پنج چیز اســت : اندرون از طعام تهی داشتن ، قرآن خواندن ، شب را به عبادت گذراندن و هنگام صبح زاری کردن (به درگاه خداوند) و گریستن از ترس خدا . مستدرک الوسائل : ۱۱ / ۲۴۴ / ۱۲۸۷۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۵۴

حدیث۷۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَنِ استَمَعَ إلی آیَةٍ مِن کتابِ اللّه کُتِبَت لَهُ حَسَنَةً مُضاعَفَةً ، ومَن تَلا آیَةً مِن کتابِ اللّه کانَت لَهُ نورا یَومَ القِیامَـةِ ؛ هرکه به یک آیه از کتاب خـدا گوش دهـد ، برایش ثوابی دو چندان نوشته شود و هر که یک آیه از کتاب خدا تلاوت کند ، روز قیامت آن آیه نوری برای او باشد . کنز العمّال : ۲۳۱۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۰

حدیث۷۱

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : إنّ فی جَهنَّمَ رَحاءً مِن حَدیدٍ تُطحَنُ بها رُؤوسُ القُرّاءِ ، والعُلَماءِ الُمجرمینَ؛ در دوزخ آسیابی آهنی است ، که با آن سرهای قاریان و عالمان گنهکار آرد می‌شود . جامع الأخبار : ۱۳۰ / ۲۵۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۰

حدیث۷۲

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : أنتَ تَقرَأُ القرآنَ ما نَهاکَ ، فإذا لم یَنهَکَ فَلَستَ تَقرَؤهُ ؛ تو تا آن زمان قرآن می‌خوانی ، که تو را (از گناهان) باز دارد . پس اگر باز نـداشت ، قرآن نخوانـده‌ای . شـرح نهـج البلاغـهٔ لابن أبی الحدیـد : ۱۰ / ۲۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۰

حدیث۷۳

امام علی علیه‌السلام : ألا لا خَیرَ فی قِراءةٍ لیسَ فیها تَدَبُّرٌ ، ألا لا خَیرَ فی عِبادَةٍ لیسَ فیها تَفَقُّهٌ ؛ بدانید که در قرآن خواندنی که با تدبّر همراه نباشد ، خیری نیست ؛ بدانید که در عبادتی که با فهم و اندیشه توأم نباشد ، خیری نیست . بحار الأنوار : ۹۲ / ۲۱۱ / ۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۰

حدیث۷۴

پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : اقرَؤوا القرآنَ بـالحُزنِ ؛ فـإنّهُ نَزَلَ بـالحُزنِ ؛ قرآن را بـا آواز حـزین بخوانیـد ؛ زیرا که آن با صوت حزین نازل شده‌است . کنزالعمّال : ۲۷۷۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۰

حدیث۷۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : زَیِّنُوا القرآنَ بأصواتِکُم؛ قرآن را با صداهای (خوش) خود ، زینت بخشید . بحار الأنوار : ۹۲ / ۱۹۰ / ۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۰

حدیث۷۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لِکلِّ شیءٍ حِلیَةٌ وحِلیَةُ القرآنِ الصَّوتُ الحَسَنُ ؛ هر چیزی زیوری دارد و زیور قرآن صدای خوش است . کنز العمّال : ۲۷۶۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۰

حدیث۷۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : علَیکَ بقِراءةِ القرآنِ ؛ فإنّ قِراءتَهُ کَفّارةٌ للذُّنوبِ ، وسَترٌ فی النارِ ،وأمانٌ مِن العذابِ؛ بر تو باد خواندن قرآن؛ زیرا خواندن آن کفّاره گناهان است و پرده‌ای در برابر آتش و موجب ایمنی از عذاب. بحار الأنوار : ۹۲ / ۱۷ / ۱۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۰

حدیث۷۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ هذهِ القُلوبَ تَصدَأُ کما یَصدَأُ الحَدیدُ . قیلَ : یا رسولَ اللّه ، فما جَلاؤها ؟ قالَ : تِلاوَةُ القرآنِ ؛ این دلها نیز همانند آهن زنگار می‌بندد . عرض شد : ای رسول خدا ، صیقل دهنده دلها ، چیست ؟ فرمود : تلاوت قرآن . کنز العمّال : ۲۴۴۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۰

حدیث۷۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا أحَبَّ أحدُکُم أنیُحَدِّثَ رَبَّهُ فَلْیَقرَأْ القرآنَ ؛ هر گاه فردی از شما دوست داشته باشد که با پروردگارش سخن بگوید ، قرآن بخواند . کنز العمّال : ۲۲۵۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۰

حدیث۸۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : علَیکُم بتَعَلُّمِ القرآنِ وکَثرَةِ تِلاوَتِهِ ؛ برشما باد، آموختن قرآن و بسیار خواندن آن . کنزالعمّال : ۲۳۶۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۰

حدیث۸۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : یقالُ لِصاحِبِ القرآنِ :اِقرَأ وَارقَ ورَتِّلْ کما کنتَ تُرَتِّلُ فی دارِ الدنیا ، فإنّ مَنزِلَتَکَ عندَ آخِرِ آیَةٍ کُنتَ تَقرَؤها ؛ به کسی که قرآن می‌داند ، گفته می‌شود : بخوان و بالا رو و با ترتیل بخوان ، همچنان که در دنیا با ترتیل می‌خواندی ؛ زیرا منزلت و جایگاه تو در آخرین آیه‌ای است که می‌خوانده‌ای . کنزالعمّال : ۲۳۳۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۰

حدیث۸۲

امام صادق علیه‌السلام : مَن قَرَأَ القُرآنَ فِی المُصحَفِ ، مُتِّعَ بِبَصَرِهِ ، وخُفِّفَ عَن والِدَیهِ وإن کانا کافِرَینِ؛ هر کس قرآن را از رو بخواند ، از بهره بینایی برخوردار است و از گناه پدر و مادرش کاسته می‌شود ، هر چند کافر باشند . الکافی ، جلد ۲ ، صفحه ۶۱۳ ، حدیث ۱

حدیث۸۳

امام صادق علیه‌السلام : مَن قَرَأَ القُرآنَ لِیَأکُلَ بِهِ النّاسَ جاءَ یَومَ القِیامَةِ ووَجهُه عَظمٌ لا لَحمَ فیهِ ؛ هر کس به منظور سرکیسه کردن مردم قرآن بخواند ، روز قیامت در حالی بیاید که چهره‌اش استخوان است و گوشتی در آن نیست . ثواب الأعمال : ۳۲۹/ ۱

حدیث۸۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عَلَیکَ بِتِلاوَةِ القرآنِ وذِکرِ اللّه کثیراً ، فإنّهُ ذِکرٌ لکَ فی السماءِ ونورٌ لکَ فی الأرضِ؛ بر تو باد به تلاوت قرآن و بسیاری یاد خدا ؛ زیرا که آن در آسمان ، برای تو نام (و آوازه) است و در زمین نور . الخصال : ۵۲۵ / ۱۳

حدیث۸۵

امام سجّاد علیه‌السلام : عَلَیکَ بالقُرآنِ ، فإنَّ اللّه خَلقَ الجَنّةَ ... وجَعلَ دَرَجاتِها علی قَدْرِ آیاتِ القُرآنِ ، فمَن قَرأَ القُرآنَ قالَ لَهُ : إقْرَأْ وارْقَ ، ومَن دَخلَ مِنهُمُ الجَنّةَ لَم یَکُنْ فی الجَنّةِ أعلی دَرَجةً مِنهُ ما خلا النَّبیّونَ والصِّدّیقونَ ؛ با قرآن باش ؛ زیرا خداوند بهشت را آفرید ... و درجات آن را به اندازه آیات قرآن قرار داد . پس هر که قرآن بخواند ، قرآن به او گوید : بخوان و بالا رو . و هر کس از این افراد وارد بهشت شود در آن جا بلند مرتبه‌تر از او نخواهد بود مگر پیامبران و صدّیقان . بحار الأنوار : ۸ / ۱۳۳ / ۳۹

حدیث۸۶

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم فرمودند: اَدِّبوا اَولادَکُمْ عَلی ثَلاثِ خِصالٍ : حُبِّ نَبِیِّکُمْ و حُبِّ اَهْلِ بَیْتِهِ وَ عَلی قِراءَةِ الْقُرآنِ ؛ فرزندانتان را به سه چیز ادب کنید: عشق به پیامبرتان، عشق به خاندان او، و قرآن خواندن. غرر الحکم، ح ۴۴۸۸

حدیث۸۷

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: بسیار به یاد خدا و بسیار به یاد مرگ باشید. بسیار قرآن تلاوت نمایید و به پیامبر صلوات و درود بفرستید که همانا درود بر پیامبر، معادل ده نیکی است. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۲)

حدیث۸۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا فاقه لعبد یقرأ القرآن و لا غنی له بعده؛ بنده ای که قرآن خواند فقیر نشود و او را بالاتر از قرآن بی نیازی ای نیست. نهج الفصاحه

حدیث۸۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لکلّ شی ء حلیه و حلیه القرآن الصّوت الحسن؛ هر چیزی زینتی دارد و زینت قرآن صوت خوش است. نهج الفصاحه

حدیث۹۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر النّاس أقرؤهم و أفقههم فی دین اللّه و أتقاهم للّه و آمرهم بالمعروف و أنهاهم عن المنکر و أوصلهم للرّحم؛ بهترین مردم کسانی هستند که قرآن بهتر خوانند و در کار دین داناتر باشند و از خدا بیشتر ترسند و به نیکی بیشتر امر کنند و از بدی بیشتر جلوگیری کنند و با خویشاوندان بیشتر نزدیک شوند. نهج الفصاحه

حدیث۹۱

ثلاثه یحبّهم اللّه عزّ و جلّ: رجل قام من اللّیل یتلوا کتاب اللّه و رجل تصدّق صدقه بیمینه یخفیها من شماله و رجل کان فی سریّه فانهزم أصحابه فاستقبل العدوّ؛ سه کسند که خدا آنها را دوست می دارد: کسی که شب برخیزد و کتاب خدا را بخواند و کسی که با دست راست خود صدقه دهد و آن را از دست چپ خود مخفی دارد و کسی که با گروهی به جنگ رود و یارانش بگریزند و او بسوی دشمن رود. نهج الفصاحه

حدیث۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: البیت الّذی یقرأ فیه القرآن یتراءی لأهل السّماء کما تتراءی النّجوم لأهل الأرض؛ خانه ای که در آن قرآن خوانده می شود در نظر اهل آسمان چنان می نماید که ستارگان در نظر اهل زمین. نهج الفصاحه

حدیث۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ هذه القلوب تصدأ کما یصدأ الحدید قیل فما جلاءها قال ذکر الموت و تلاوه القرآن؛ دلها مانند آهن زنگ می زند گفتند صیقل آن چیست؟ گفت یاد مرگ و خواندن قرآن. نهج الفصاحه

حدیث۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اقرءوا القرآن فإنّ اللّه تعالی لا یعذّب قلبا وعی القرآن؛ قرآن را بخوانید زیرا خداوند دلی را که قرآن را دریافته معذب نمی کند. نهج الفصاحه

حدیث۹۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اقرءوا القرآن و اعملوا به و لا تجفوا عنه و لا تغلوا فیه و لا تأکلوا به و لا تستکثروا به؛ قرآن را بخوانید و بدان عمل کنید و از آن دور نشوید و در آن غلو نکنید به وسیله قرآن نان نخورید و به کمک آن فزونی مجوئید. نهج الفصاحه

حدیث۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اقرأ القرآن ما نهاک فإذا لم ینهک فلست تقرؤه؛ اگر خواندن قرآن تو را از کار بد منع می کند آن را بخوان ولی اگر تو را از کار بد وانمی دارد به حقیقت قرآن نمی خوانی. نهج الفصاحه

حدیث۹۷

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : مَنْ قَرَءَ آیَةً مِنْ کِتابِ الله عَزَّ وَ جَلَّ فی صَلاتِهِ قائِماً، یُکْتَبُ لَهُ بِکُلِّ حَرْف مِأةُ حَسَنَة ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: هرکس آیه ای از قرآن را در نمازش تلاوت نماید، خداوند متعال در مقابل هر حرفی از آن یکصد حسنه در نامه اعمالش ثبت می نماید. الکافی، ج ۲، ص ۶۱۱

حدیث۹۸

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَیْهِ السَّلام – : مَنْ قَرَءَ الْقُرْآنَ کانَتْ لَهُ دَعْوَةٌ مُجابَةٌ، إمّا مُعَجَّلةٌ وَإمّا مُؤَجَّلَةٌ؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: کسی که قرآن را ـ با دقّت ـ قرائت نماید، در پایان آن ـ اگر مصلحت باشد ـ دعایش سریع مستجاب خواهد شد ـ و اگر مصلحت نباشد ـ در آینده مستجاب می گردد. دعوات الرّاوندی، ص ۲۴، ح ۱۳

حدیث۹۹

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : فَأکْثِرْ مِنْ تِلاوَةِ الْقُرآنِ، وَالدُّعاءِ، فَإنَّها ساعَةٌ یَحْتاجُ الْمَیِّتُ فیها إلی أُنْسِ الاْحْیاءِ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – ضمن وصیّتی به امام علی – علیه السلام – اظهار نمودند: پس از آن که مرا دفن کردی، برایم قرآن را بسیار تلاوت نما، و برایم دعا کن، چون که میّت در چنان موقعیّتی بیش از هر چیز نیازمند به اُنس با زندگان می باشد. بحارالأنوار، ج ۷۹، ص ۲۷

حدیث۱۰۰

قالَ الْامامُ علی – عَلَیْهِ السلام – : إغْتَنِمُوا الدُّعاءَ عِنْدَ خَمْسَةِ مَواطِنَ: عِنْدَ قِرائَةِ الْقُرْآنِ، وَ عِنْدَ الاْذانِ، وَ عِنْدَ نُزُولِ الْغَیْثِ، وَ عِنْدَ الْتِقاءِ الصَفَّیْنِ لِلشَّهادَةِ، وَ عِنْدَ دَعْوَةِ الْمَظْلُوم، فَإنَّهُ لَیْسَ لَها حِجابٌ دوُنَ الْعَرْشِ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: پنج موقع را برای دعا و حاجت خواستن غنیمت شمارید: موقع تلاوت قرآن، موقع اذان، موقع بارش باران، موقع جنگ و جهاد ـ فی سبیل اللّه ـ موقع ناراحتی و آه کشیدن مظلوم. در چنین موقعیت ها مانعی برای استجابت دعا نیست. بحارالأنوار، ج ۹۰، ص ۳۴۳، ح ۱

حدیث۱۰۱

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : یُؤْتَی الرَّجُلُ فی قَبْرِهِ بِالْعَذابِ، فَإذا اُتِیَ مِنْ قِبَلِ رَأسِهِ دَفَعَتْهُ تِلاوَةُ الْقُرْآنِ، وَ إذا اُتِیَ مِنْ قِبَلِ یَدَیْهِ دَفَعَتْهُ الصَّدَقَةُ، وَ إذا اُتِیَ مِنْ قِبَلِ رِجْلَیْهِ دَفَعَهُ مَشْیُهُ إلَی الْمَسْجِدِ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هنگامی که بدن مرده را در قبر قرار دهند، چنانچه عذاب از بالای سر بخواهد وارد شود تلاوت قرآنش مانع عذاب می گردد و چنانچه از مقابل وارد شود صدقه و کارهای نیک مانع آن می باشد. و چنانچه از پائین پا بخواهد وارد گردد، رفتن به سوی مسجد مانع آن خواهد گشت. مسکّن الفؤاد، ص ۵۰

حدیث۱۰۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: لا یقرأ العبد القران اذا کان علی غیر طهور حتی یتطهر؛ هنگامی که وضو ندارید، قرآن نخوانید، تا این که وضو گرفته شود. (خصال ، ج ۲، ص ۱۶۴)

حدیث۱۰۳

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : قراءة القران فی الصلاة افضل من قراءة القران فی غیرالصلاة؛ قرائت قرآن در نماز افضل است از غیر نماز. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۲۹۲)

حدیث۱۰۴

امام حسین (علیه السلام) می فرمایند: من قرأ ایة من کتاب الله – عز و جل – فی صلاته قائما یکتب له بکل حرف مائة حسنة؛ کسی که آیه ای از قرآن را ایستاده در نماز خود بخواند، به هر حرفی صدحسنه برای او نوشته می شود. (الکافی ، ج ۲، ص ۴۴۷)

حدیث۱۰۵

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : نوروا منازلکم بالصلاة و قرائة القران؛ به خانه هایتان با خواندن نماز، و قرائت قرآن ، نورانیت ببخشید. (کنز العمال ، ج ,۱۵ ص ۳۹۲ حدیث ۴۱۵۱۸)

حدیث۱۰۶

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: از قرائت [سوره] زلزال ملول نشوید؛ زیرا کسی که در مستحباتش آن را قرائت نماید ، خداوند عزوجل هرگز زلزله ای بدو نرساند و با آن و [نیز] با صاعقه و آفتی از آفات دنیا نمیرد تا این که [به طور عادی] بمیرد. (بحار الانوار : ج۵۶ ص ۳۵۶)

حدیث۱۰۷

امام صادق علیه السلام می فرمایند : ثَلاثٌ یُذْهِبْنَ النِّسْیانَ وَ یُحْدِثْنَ الذِّکْرَ: قِراءَةُ الْقُرآنِ، وَ السِّواکُ وَ الصِّیامُ؛ سه چیز، فراموشی را از بین می‌برد و حافظه را زیاد می‌کند: خواندن قرآن، مسواک زدن و روزه گرفتن. دعائم الاسلام، ج ۲، ص ۱۳۷، ح ۴۸۱.

حدیث۱۰۸

امام باقر علیه‌السلام می فرمایند : ابتدای هر کتابی که از آسمان نازل شده، بسم اللّه الرحمن الرحیم است. هر گاه بسم اللّه الرحمن الرحیم را قرائت کردی اشکالی ندارد که استعاذه نکنی (نگویی که پناه می‌برم به خدا) و هر گاه بسم اللّه الرحمن الرحیم را تلاوت کردی، تو را از آنچه میان آسمان و زمین است محفوظ می‌دارد. کافی، ج ۳ ، ص ۳۱۳.

حدیث۱۰۹

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : هر که بسم اللّه الرحمن الرحیم را با اعتقاد و دوستی محمد و آل پاکش و با تسلیم در برابر دستوراتشان و با ایمان به ظاهر و باطنش بخواند خداوند عزیز و جلیل در مقابل هر حرف آن، چیزی برتر از دنیا و آنچه در آن است، از ثروت و خوبی‌ها را به او می‌بخشد. عیون أخبار الرضا علیه‌السلام ، ج ۱، ص ۲۷۰.

حدیث۱۱۰

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند: مَن قَرَأ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیم بَنَی اللّهُ لَهُ فِی الْجَنَّةِ سَبعَةَ ألفِ قَصرٍ مِن یاقوتَةٍ حَمْراءَ؛ هر کس بسم اللّه الرحمن الرحیم را قرائت کند خداوند در بهشت هفتاد هزار قصر از یاقوت سرخ برای او بنا کند. مدینهٔ المعاجز، ج ۲، ص ۳۶۶ .

حدیث۱۱۱

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند: مَن أرادَ أنْ یُنجِیَهُ اللّه مِنَ الزَّبانیَةِ التِّسعَةِ عَشَرَ فَلْیَقرَأْ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیم فَإنَّها تِسعَةَ عَشَرَ حَرفا لِیَجعَلَ اللّهُ کُلَّ حَرفٍ مِنها جُنَّةً مِن واحدٍ مِنهُم؛ هر کس می‌خواهد خداوند او را از زبانیه (فرشتگان عذاب) نوزده‌گانه برهاند، بسم اللّه الرحمن الرحیم را قرائت کند زیرا آن نوزده حرف است. تا خداوند هر حرف آن را سپری در مقابل یکی از آن فرشتگان قرار دهد. بحارالأنوار، ج ۸۹ ، ص ۲۵۸ .

حدیث۱۱۲

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند: مَنْ قَرَأ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیم کَتَبَ اللّهُ لَهُ بِکُلِّ حَرفٍ أربَعَةَ آلافٍ حَسَنَةً و مَحا عَنهُ أربَعَةَ آلافِ سَیِّئَةٍ و رَفَعَ لَهُ أربَعَةَ آلافِ دَرَجَةٍ؛ هر کس بسم اللّه الرحمن الرحیم را قرائت کند خداوند به ازای هر حرفِ آن چهار هزار حسنه برایش می‌نویسد و چهار هزار گناه از او پاک می‌کند و چهار هزار درجه او را بالا می‌برد. بحارالأنوار، ج ۹۲، ص ۲۵۸.

حدیث۱۱۳

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند: مَنْ قَرَأَ بِسْمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیم مُوقِنا سَبَّحَتْ مَعَهُ الْجِبالُ إلاّ أَنَّهُ لا یَسْمَعُ ذلِکَ مِنها؛ هر کس با یقین بسم اللّه الرحمن الرحیم را قرائت کند، کوه‌ها به همراه او تسبیح می گویند، هر چند او تسبیح آنها را نمی‌شنود. الدرالمنثور، ج ۱، ص ۲۶.

حدیث۱۱۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: باروری ایمان به تلاوت قرآن است. (شرح غررالحکم ، ج ۵، حدیث ۷۶۳۳)

حدیث۱۱۵

امام صادق علیه السلام می فرمایند: مَنْ قَرَاَها یَعْنی سُورَةَ الْفاتِحَةِ فَتَحَ اللّه عَلَیْهِ خَیْرَ الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ وَ قالَ اِنَّ اسْمَ اللّهِ الاَعْظَمَ مُقَطَّعٌ فی هذِهِ السُّورَةِ؛ هر کس سوره فاتحه را بخواند خداوند خیر دنیا و آخرت را به روی او می گشاید. اسم اعظم خداوند در این سوره بخش بخش گردیده است. مستدرک الوسائل، ج ۴، ص ۳۳۰.

حدیث۱۱۶

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : مَنْ قَرَاَ الْقُرآنَ وَ هُوَ شابٌّ مُؤمِنٌ اِخْتَلَطَ الْقُرآنُ بِلَحْمِهِ وَ دَمِهِ وَ جَعَلَهُ اللّه عَزَّوَجَلَّ مَعَ السَّفَرَةِ الْکِرامِ الْبَرَرَةِ ، وَ کانَ الْقُرآنُ حَجیزا عَنْهُ یَوْمَ الْقیامَةِ ؛ هر جوان مؤمنی که در جوانی قرآن تلاوت کند ، قرآن با گوشت و خونش می‌آمیزد و خداوند عزّوجلّ او را با فرشتگان بزرگوار و نیک قرار می‌دهد و قرآن نگهبان او در روز قیامت ، خواهد بود . کافی ، ج ۲، ص ۶۰۳ ، ح ۴ .

حدیث۱۱۷

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَدِّبوا اَولادَکُمْ عَلی ثَلاثِ خِصالٍ : حُبِّ نَبیِّکُمْ و حُبِّ اَهْلِ بَیْتِهِ وَ عَلی قِراءَهِٔ الْقُرآنِ؛ فرزندانتان را به سه چیز ادب کنید: عشق به پیامبرتان، عشق به خاندان او، و قرآن خواندن. غرر الحکم، ح ۴۴۸۸

حدیث۱۱۸

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أدِّبُوا أوْلادَکُمْ عَلَی ثَلاثٍ: حُبِّ نَبِیکُمْ، وَحُبِّ أهلِ بَیتِهِ، وَعَلَی قِرَاءَهِٔ الْقُرآنِ؛ فرزندانتان را با سه خصلت تربیت کنید: دوستی پیامبر اکرم (ص)، دوستی اهل بیت ایشان(ع) و تلاوت قرآن. لجامع الصغیر، ج ۱، ص ۱۴

حدیث۱۱۹

امام جواد (علیه السلام) فرمودند: عَن اِسماعیلِ بنِ سَهلِ قالَ : کَتَبتُ الی اَبی جَعفر الثّانی (علیه السلام) عَلِّمَنی شَیئا اذا قُلتُه کُنتُ مَعَکُم فی الدُّنیا وَ الآخِرَهٔ فقا: فَکَتَبَ بِخَطِّه اَعرَفُهُ: اَکثِر مِن تِلاوَهِٔ اِنّا اَنزَلناهُ و رَطِّب شَفَتَیک بِالاستِغفار؛ اسماعیل بن سهل گوید: به خدمت امام جواد نوشتم : به من چیزی بیاموز که هر گاه آن را بگویم در دنیا و آخرت با شما باشم. حضرت با خط شریف خود که آن را می شناختم نوشتند: سوره مبارکه انا انزلناه را زیاد تلاوت کن و دو لب خود را با گفتن استغفار تر کن (نیروی تازه بخش). (جهاد با نفس، ح ۷۸۶)

حدیث۱۲۰

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: مَن قَرَا القُرآن و هو شابٌّ مُؤمِنٌ ، اختَلَطَ القُرآنُ بلَحمِهِ و دَمِهِ؛ هر جوان مؤمنی که قرآن بخواهد، قرآن با گوشت و خون او را در می آمیزد. الامام صادق (علیه السلام)- الوسائل ۱۴/۲

حدیث۱۲۱

انّ هَذِهِ القُلُوب تَصدأ کما یصدَأُ الحَدید اذا أصابَهُ المَاءِی قیلَ: وَما جَلَاؤُها؟ قالَ رسولُ الله (صلی الله علیه و آله و سلم): کثرَهٔ ذِکرَ المَوتِ وَ تِلاوَهَٔ القُرآنِی؛ دل ها مانند آهن هنگام رسیدن آب به آن زنگ می زند، گفتند: صیقل آن چیست؟ آن حضرت فرمود: زیادی یاد مرگ و خواندن قرآنی. (کنز العمال، ج ۱۵، ص ۵۴۹، ح ۴۲۱۳۰)

حدیث۱۲۲

امام رضا علیه السلام فرمودند: من قرا فی شهر رمضان ایهٔ من کتاب الله کان کمن ختم القران فی غیره من الشهور. هر کس ماه رمضان یک آیه از کتاب خدا را قرائت کند مثل اینست که درماههای دیگر تمام قرآن را بخواند. (بحار الانوار ج۹۳، ص۳۴۶)

حدیث۱۲۳

حضرت زهرا سلام الله علیها فرمودند: حبب الی من دنیاکم ثلاث: تلاوهٔ کتاب الله و انظر فی وجه رسول و الانفاق فی سبیل الله از دنیای شما سه چیز محبوب من است: ۱-تلاوت قرآن ۲-نگاه به چهره رسول خدا ۳-انفاق در راه خدا (وقایع الایام خیابانی، جلد

صیام، ص۲۹۵)

حدیث۱۲۴

حضرت زهرا سلام الله علیها فرمودند: قاریءُ الحدید، و اذا وقعت، و الرحمن، یدعی فی السموات و الارض، ساکن الفردوس تلاوت کننده سوره حدید و واقعه و الرحمن در آسمانها و زمین اهل بهشت خوانده می شوند . (کنزالعمال ، ج ۱ ، ص۵۸۲)

تدبر در قرآن و عمل به آن

حدیث۱

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : من تَعلّم القرآن فلم یَعمل به وآثَرَ علیه حبُّ الدنیا و زینَتَها اِستوجَبَ سَخَطَ الله و کانَ فی الدرجةِ مع الیهود و النصاری الذین یَنْبِذُون کتاب الله وراءَ ظَهُورِهم. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که قرآن را یاد بگیرد و بدان عمل نکند و دوستی دنیا و زینت آن را بر قرآن برگزیند مستحق خشم خداست و با یهودیان و مسیحیان، که کتاب خدا را پشت سر می اندازند، در یک درجه خواهد بود. «وسائل الشیعهٔ، ج ۶، ص ۱۸۳»

حدیث۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: علیکم بکتاب الله... من عمل به سبق؛ بر شما باد رجوع به کتاب خدا(قرآن) ... کسی که به آن عمل کند از همه پیشی می گیرد. نهج البلاغه خطبه ۱۵۵

حدیث۳

قال الامام علی – علیه السّلام – : علیکم بکتاب الله من عمل به سبق. امام علی – علیه السّلام – فرمود: بر شما باد (عمل) به کتاب خدا که هر کس به آن عمل کند بر دیگران پیشی گیرد. «نهج البلاغه، خطبه ۱۵۶»

حدیث۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : الله الله بالقرآن لا یسبقکم بالعمل به غیرکم. امام علی – علیه السّلام – فرمود: توصیه می کنم شما را به قرآن، نباید در عمل به قرآن دیگران بر شما پیشی گیرند. «نهج البلاغه، نامه ۴۷»

حدیث۵

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : الحافظ للقرآن العاملُ به مع السَّفَرةِ الکرامِ البَرَرَةً. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: کسی که قرآن را حفظ کند و به آن عمل نماید با پیامبران بزرگوار و نیکو خواهد بود. «الکافی، ج ۲، ص ۶۰۳»

حدیث۶

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : من تعلم القرآن و لم یعمل به حشره الله یوم القیامهٔ اعمی فیقول یا رب لم حشرتنی اَعمی و قد کنت بصیراً قال کذلک اتتک آیاتک فنسیتها. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمود: کسی که قرآن را بیاموزد و به آن عمل

نکند، خدا او را در روز قیامت کور محشور می کند، پس می گوید خدایا به خاطر چه مرا کور محشور کردی در حالی که من بینا بودم. خداوند متعال می فرماید: چگونه تو آیات ما را خواندی و آنها را به فراموشی سپردی (به آنها عمل نکردی). «عقاب الاعمال، ص ۵۲»

حدیث۷

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : من تعلم القرآن فلم یعمل به و اثر علیه حب الدنیا و زینتها استوجب سخط الله و کان فی الدّرجهٔ مع الیهود و النصاری الذی ینبذون کتاب الله وراء ظهورهم. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمود: کسی که قرآن را بیاموزد و به آن عمل نکند و دنیا و زینت آن را بر قرآن ترجیح دهد، سزاوار خشم خدا است و در ردیف یهود و نصاری قرار خواهد داشت که کتاب خدا را پشت سر انداخته اند. «جامع الاخبار، ج ۱، ص ۲۲۱»

حدیث۸

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : ان فی جهنم وادیاً یستغیث فیه اهل النار کل یوم سبعین الف مرهٔ فقیل له لمن یکون هذا العذاب؟ فقال – صلّی الله علیه و آله – : لشارب الخمر من اهل القرآن و تارک الصلوهٔ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمود: همانا مکانی در جهنم هست که اهل آتش استغاثه و درخواست می کنند در هر روز ۷۰ هزار بار نجات از آن را، گفته شد یا رسول الله این مکان برای کیست؟ حضرت فرمود: برای شارب خمر از اهل قرآن و تارک نماز. «وسایل الشیعه، ج ۲، ص ۸۳۸»

حدیث۹

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : یا مفضل لو تدبر القرآن شیعتنا لما شکوا فی فضلنا ... . امام صادق – علیه السّلام – فرمود: ای مفضل، اگر شیعیان ما در قرآن تدبر کنند و بیندیشند، هر آینه شک نمی کردند در بزرگی و فضل ما. «بحار الأنوار، ج ۵۳، ص ۲۵»

حدیث۱۰

قال الامام الصادق – علیه السّلام – فی دعاء: اللهم نشرتُ عهدک و کتابک فاجعل نظری فیه عبادهٔ و قراءتی فیه تفکراً و فکری فیه اعتباراً و لا تجعل قرائتی قراءهً لاتدبر فیها و لا تجعل نظری فیه غفلهٔ. امام صادق – علیه السّلام – در دعایی فرمود: خدایا منتشر کردم عهد و کتاب تو را، پس قرار بده نگاه من را بر آن عبادت و خواندن مرا در آن با تفکر و اندیشیدن و فکر من در آن را وسیله عبرت قرار ده و قرار نده خواندن من را خواندنی که در آن تدبر و تفکر نباشد و قرار نده نگاه مرا در آن، نگاهی غافل و بی خبر (از عمق مطالب آن). «مصباح الانوار، ص ۱۴۱»

حدیث۱۱

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : المقریءُ بلا علم کالمعجب بلامال و لا مُلک یبغض الناس لفقره و یبغضونه لعُجبه فهو ابداً مخاصم للخلق فی غیر واجب و من خاصم الخلق فیما لم یؤمر به فقد نازع الخالقیه و الربوبیّهٔ. امام صادق – علیه السّلام – فرمود: قاری بدون آگاهی مثل پادشاه بدون مال و زمین است که دشمن می شود مردم را به خاطر فقرش و مردم هم با او دشمن می شوند به خاطر عجبش، پس همیشه او در حال جنگ و دعوا با خلق خدا در آن چه واجب نشده است و کسی که با خلق دشمنی کند در آن چه به او دستور داده نشده، پس نزاع می کند در خالقیت و ربوبیت خداوند. «مصباح الشریعه، ص ۴۴»

حدیث۱۲

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : ویلٌ لمن لاکها بین لحییه و لم یتدبّرها. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمود: وای بر کسی که قرآن را در بین لبهای خود لقلقه کند و در آن تدبر و تفکر نکند. «مجمع البیان، ج ۲، ص ۵۵۴»

حدیث۱۳

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : ما انعم الله علی عبدٍ بعد الایمان بالله افضل من العلم بکتاب الله و المعرفهٔ بتأویله. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمود: خدا بعد از نعمت ایمان به خود، نعمتی بالاتر از علم به کتاب خدا و شناخت تأویل آن نداده. «بحار الأنوار، ج ۹۲، ص ۱۸۲»

حدیث۱۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : الا لا خیر فی قراءهٔ لا یدبّر فیها. امام علی – علیه السّلام – فرمود: همانا در قرائتی که در آن تدبر و تفکر نشود، خیری نیست. «معانی الاخبار، ص ۶۷»

حدیث۱۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: تَدَبَّرُوا آیاتِ القُرآنِ وَ اعتَبِرُوا بِهِ فَإِنَّهُ أبلَغُ العِبَرِ ؛ در آیات قرآن تدبّر کنید و از آن عبرت بگیرید ، که رساترین عبرت‌هاست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۴۹۳

حدیث۱۶

امام علی علیه‌السلام : ألا لا خَیرَ فی قِراءةٍ لیسَ فیها تَدَبُّرٌ ، ألا لا خَیرَ فی عِبادَةٍ لیسَ فیها تَفَقُّهٌ ؛ بدانید که در قرآن خواندنی که با تدبّر همراه نباشد ، خیری نیست ؛ بدانید که در عبادتی که با فهم و اندیشه توأم نباشد ، خیری نیست . بحار الأنوار : ۹۲ / ۲۱۱ / ۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۰

حدیث۱۷

امام علی علیه‌السلام : اللّه‌ اللّه‌ فی القرآنِ ، لا یَسبِقُکُم بالعَمَلِ بِهِ غَیرُکُم . خدا را ! خدا را ! درباره قرآن ، مبادا دیگران با عمل به آن ، بر شما پیشی گیرند . نهج البلاغهٔ : الکتاب ۴۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۵۸

حدیث۱۸

امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: همانا در قرآن چراغ های روشنائی بخش و شفا بخش دردها و گرفتاری های درونی وجود دارد، پس کسی که (خود را) با قرآن جلی دهد چشمانش قوی و روشن می گرددو قلب و درون خویش را صفا خواهد داد، چون که تفکّر و اندیشه (در قرآن سبب) حیات قلبِ آگاه می باشد، همچنان که شخص روشن دل در تاریکی ها به وسیله نور چراغ حرکت می نماید و راه می رود. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۱۱۲

تعلیم و تعلم قرآن

حدیث۱

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: من قرأ القرآن ابتغاء وجه الله و تفقها فی الدین کان له من الثواب مثل جمیع ما اعطی الملائکه و الأنبیاء و المرسلون؛ هرکس برای کسب رضایت خدا و آگاهی در دین قرآن بیاموزد، ثوابی مانند همه آنچه که به فرشتگان و پیامبران و رسولان داده شده، برای اوست. وسائل الشیعه ۶/۱۸۳/۷۶۸۳

حدیث۲

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ان اردتم عیش السعداء و موت الشهداء و النجاه یوم الحسره و الظل یوم الحرور و الهدی یوم الضلاله فادرسوا القرآن فانه کلام الرحمان و حرز من الشیطان و رجحان فی المیزان؛ اگر زندگی سعادتمندان،مرگ شهیدان، نجات روز حسرت(قیامت)، سایه روز سوزان و هدایت در روز گمراهی را می خواهید، قرآن را یاد بگیرید که آن سخن خدای مهربان است و سپری است در مقابل شیطان و سنگینی در ترازوی اعمال. جامع الاخبار ص ۴۱

حدیث۳

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: الا من تعلم القرآن و علمه و عمل بما فیه فأنه له سائق الی الجنه و دلیل الی الجنه. بدانید هرکس قرآن بیاموزد و به دیگران آموزش دهد و به آنچه در قرآن است عمل کند، من جلودار و راهنمای او به سوی بهشت هستم. کنزالعمال ۱/۵۳۱/۲۳۷۵

حدیث۴

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : علّموا اولادکم یس فانّها ریحانهٔ القرآن. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: به فرزندان خود سوره مبارکه یس را بیاموزید که آن ریحانه قرآن است. «جامع الاخبار، ج ۱، ص ۲۱۱»

حدیث۵

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : من شدّد علیه القرآن کان له اجران و من یسرٌ علیه کان مع الابرار. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: هر که به سختی قرآن را یاد بگیرد برای او دو اجر است و هر که به آسانی یادگیرد با نیکان می باشد. «بحار الأنوار، ج ۸۹، ص ۱۸۷»

حدیث۶

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : من تعلّم منه حرفاً ظاهراً کتب الله له عشر حَسَنات و محا عنه عشَر سیّئات و رفع له عشر درجات. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: هر کس از قرآن یک حرف بیاموزد، خداوند برای او ده حسنه می نویسد و ده گناه از او می بخشد و او را ده درجه بالا می برد. «الکافی، ج ۲، ص ۶۱۲»

حدیث۷

قال الامام الصادق - علیه السّلام - : و یجاء بعبدٍ قد تعلم القرآن فیقول یا رب تعلمتُ القرآن ابتغاء وجهک فیقال له بل تعلمت لیقال ما احسن صوت فلان اذهبوا به الی النار. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: می آید روز قیامت بنده ای که قرآن را فراگرفته و می گوید: پروردگارا، من قرآن را به خاطر رضا و خشنودی تو فراگرفتم، پس گفته می شود به او که تو قرآن را فراگرفتی تا به تو بگویند فلانی چه صوت زیبایی دارد، ببرید او را به سوی آتش. «بحار الأنوار، ج ۷، ص ۱۸۰»

حدیث۸

قال الامام الصادق - علیه السّلام - : ینبغی للمؤمن ان لا یموت حتی یتعلم القرآن او یکون فی تعلمه. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: سزاوار است برای انسان مؤمن که قبل از مردنش قرآن را یاد بگیرد یا در حال یادگیری قرآن باشد. «الکافی، ج ۱، ص ۴۴۴»

حدیث۹

قال الامام علی - علیه السّلام - : تعلموا القرآن فانه احسن الحدیث و تفقهوا فیه فانّهُ ربیع القلوب و استشفوا بنوره فانه شفاء الصدور و احسنوا تلاوته فانه انفع القصص فان العالم العامل بغیر علمه کالجاهل الحائر ... . امام علی - علیه السّلام - فرمودند: قرآن را بیاموزید که بهترین گفتار است و تفقه کنید در آن که بهار دلهاست و شفاعت بجوئید به نورش که او شفادهنده سینه ها است و آن را نیکو تلاوت کنید، زیرا بهترین و مفیدترین داستانها است، پس بدرستی که عالم عامل به غیر علمش مثل جاهل و نادانی است که از بیماری نادانی شفا نخواهد گرفت، بلکه حجت بر او قویتر و حسرت و اندوه بر او استوارتر و در پیشگاه خدا سزاوارتر به نکوهش است. «نهج البلاغه، خطبه ۱۱۰»

حدیث۱۰

قال رسول الله - صلّی الله علیه و آله - : تعلموا القرآن و اقرؤوه. پیامبر اکرم - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: قرآن را فراگیرید و آن را بخوانید. «مستدرک الوسائل، ج ۴، ص ۲۵۴»

حدیث۱۱

قال الامام علی - علیه السّلام - : و امّا حق الولد علی الوالد ان یُحسّن اسمه و یُحسّنَ ادبه و یعلمه القرآن. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: حق فرزند بر پدر آن است که برای او اسم نیکو انتخاب کند و او را نیکو ادب کند و به او قرآن بیاموزد. «نهج البلاغه، حکمت ۳۹۱»

حدیث۱۲

قال رسول الله - صلّی الله علیه و آله - : من علّم ولده القران فکانّما حج البیت عشرهٔ آلاف حجهٔ و اعتمر عشرهٔ آلاف عمرهٔ و اعتق عشرهٔ آلاف رقیه من ولد اسماعیل و ... . پیامبر اکرم - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: کسی که به فرزند خود قرآن بیاموزد مثل این که ده هزار حج و ده هزار عمره انجام داده و ده هزار بنده از اولاد اسماعیل را آزاد کرده و در ده هزار غروه شرکت کرده و ده هزار مسکین گرسنه را طعام داده است. «مستدرک الوسائل، ج ۱، ص ۲۹۰»

حدیث۱۳

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : من علّم آیهً فی کتاب الله کان له اجرها ما تلیت. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که آیه ای از قرآن را به دیگری یاد بدهد اجر تلاوت آن (آیه) برای او (نیز) است مادامی که تلاوت شود. «مستدرک الوسائل، ص ۲۳۵»

حدیث۱۴

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : من تعلم القرآن للدنیا و زینتها حرّم الله علیه الجنّهٔ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس قرآن را برای دنیا و زینتهای آن فراگیرد، خداوند بهشت را بر او حرام می کند. «بحار الأنوار، ج ۷۴، ص ۱۰۱»

حدیث۱۵

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : من تعلم القرآن ثم تفقه فی الدین ثم اتی صاحب سلطان تملقاً الیه و طمعا لما بین یدیه خاض بقدر خطاه فی نار جهنم. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس که قرآن را فراگیرد و سپس در دین تفقه و کوشش کند، بعد آن را نزد پادشاهی بیاورد و تملق او را بکند یا چشم بدوزد به آن چه نزد سلطان است؛ فرو می رود به مقدار خطای خود در آتش جهنم. «مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۱۲۷»

حدیث۱۶

ابوذر از پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – پرسید: یا رسول الله من می ترسم از این که قرآن را فراگیرم ولی به آن عمل نکنم، پس پیامبر – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: خداوند قلبی را که قرآن در آن جای گرفته است، عذاب نمی کند. «مستدرک الوسائل، ج ۴، ص ۲۳۳»

حدیث۱۷

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : ما من رجل علّم ولده القرآن الا توّجَ الله ابویه یوم القیامه تاج الملک و کسیا حلتین لم یر الناس مثلهما. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: پاداش مردی که به فرزند خود قرآن بیاموزد نیست مگر این که خداوند در روز قیامت تاج پادشاهی بر سرش گذارد و او را حلّه هایی بپوشاند که مردم مثل آن را ندیده اند. «وسائل الشیعه، ج ۶، ص ۱۶۸»

حدیث۱۸

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : معلم القرآن یستغفرله کل شیءٍ حتی الموت فی البحر. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: برای معلم قرآن تمام موجودات حتی ماهیان دریا، طلب آمرزش می کند. «مستدرک الوسائل، ج ۱، ص ۲۸۸»

حدیث۱۹

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : من تعلم القرآن و تواضع فی العلم و علّم عبادالله و هو یرید ما عندالله لم یکن فی الجنهٔ اعظم ثواباً منه و لا اعظم منزلهٔ منه و لم یکن فی الجنهٔ منزلهً و لا درجهً رفیعه ... . پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که

قرآن را یاد بگیرد و متواضع در علم باشد و آن را به بندگان خدا بیاموزد و اجرش را از خدا بخواهد، در بهشت بزرگتر از ثواب او و بزرگتر از مقام و منزلت او چیزی نیست و در آنجا از بالاترین مقامها و شریفترین منازل برخوردار است. «عقاب الاعمال، ص ۵۱»

حدیث۲۰

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : ما من مؤمنٍ ذکر او انثی حُراً او مملوکا إلا والله علیه حق واجب ان یتعلم القرآن. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: نیست بر مؤمن مرد یا زن، آزاد یا برده مگر این که برای خدا حقی واجب برگردن آنها است و آن حق این است که قرآن را یاد بگیرند. «مستدرک الوسائل، ج ۱، ص ۲۸۷»

حدیث۲۱

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : خیرُکم من تعلّم القرآن و علّمه. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: بهترین شما کسی است که قرآن را یاد بگیرد و به دیگران بیاموزد. «مستدرک الوسائل، ج ۴، ص ۲۳۵»

حدیث۲۲

قال الامام علی – علیه السّلام – : ألا و من تعلم القرآن ثم نسیه متعمداً لقی الله یوم القیامهٔ مغلولاً یسلط الله علیه بکل آیه نسیها حیّه تکون قرینتهٔ الی النار الا أن یغفر له. امام علی – علیه السّلام – فرمود: همانا کسی که قرآن را یاد بگیرد و آن را از روی عمد فراموش کند، خدا را ملاقات می کند در حالی که خدا مسلط می کند بر او به ازای هر آیه که فراموش کرده، ماری که قرین آتش باشد مگر اینکه برای کارش (فراموشی عمدی قرآن) طلب بخشش کند. «بحار الأنوار، ج ۸۹، ص ۱۸۷»

حدیث۲۳

قال علی – علیه السلام –: ان الله – عزوجل – لیهم بعذاب اهل الارض جمیعا حتی لایتحاشی منهم احدا اذا عملوا بالمعاصی و اجترحوا السیئات فاذا الی الشیب ناقلی اقدامهم الی الصلوهٔ و الولدان یتعلمون القرآن رحمهم الله فاخر ذلک عنهم ؛ آنگاه که اهل زمین در گناه و بدیها غوطه ور می شوند خداوند متعال قصد می کند تمامی آنان را بدون استثناء دچار عذاب نماید، ولی با توجه به پیرمردان ریش سفیدی که برای نماز (به سوی مسجد) گام برمی دارند و نیز نونهالانی که در حال یادگرفتن قرآن هستند، به تمامی اهل زمین رحم نموده و عذاب آنان را به تاءخیر می اندازد. (مستدرک الوسائل ، ج ۳، ص ۳۶۰، باب ۳، روایت ۱۲).

حدیث۲۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن عَلَّمَ رجُلًا القرآنَ فهُومَولاهُ ، لا یَخذُلُهُ ولا یَستَأثِرُ علَیهِ ؛ هر کس به مردی قرآن بیاموزد ، مولای اوست و آن مرد نباید او را تنها و بی‌یار گذارد و خود را بر وی ترجیح دهد . کنزالعمّال : ۲۳۸۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۰

حدیث۲۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : علَیکُم بتَعَلُّمِ القرآنِ وکَثرَةِ تِلاوَتِهِ ؛ برشما باد، آموختن قرآن و بسیار خواندن آن . کنزالعمّال : ۲۳۶۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۰

حدیث۲۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : خِیارُکُم مَن تَعَلَّمَ القرآنَ وعَلَّمَهُ؛ بهترین شما ، کسی است که قرآن را بیاموزد و (به دیگران) آموزش دهد . بحار الأنوار : ۹۲ / ۱۸۶ / ۲ منتخب میزان الحکمة : ۴۶۰

حدیث۲۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن اُعطِیَ القرآنَ فَظَنَّ أنّ أحَدا اُعطِیَ أکثَرَ ممّا اُعطیَ فقد عَظَّمَ صَغیرا وصَغَّرَ کبیرا ؛ به هر کس (نعمت دانستن) قرآن داده شود و با این حال گمان کند که به دیگری نعمتی بالاتر و بیشتر از این نعمت او داده شده‌است ، بی‌گمان کوچکی را بزرگ شمرده و بزرگی را کوچک . معانی الأخبار : ۲۷۹ منتخب میزان الحکمة : ۴۵۸

حدیث۲۸

امام علی علیه‌السلام : تَعَلَّموا القرآنَ ؛ فإنّهُ أحسَنُ الحَدیثِ ، وتَفَقَّهُوا فیهِ فإنَّهُ رَبیعُ القُلوبِ ؛ قرآن را بیاموزید ، که آن بهترین سخن است و در آن دانا و فقیه شوید که آن بهار دلهاست . نهج البلاغة : الخطبة : ۱۱۰

حدیث۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیرکم من تعلّم القرآن و علّمه؛ بهترین شما کسی است که قرآن را را تعلیم گیرد و تعلیم دهد. نهج الفصاحه

حدیث۳۰

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: خَیْرُکُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرآنَ وَ عَلَّمَهُ؛ بهترین شما کسی است که قرآن بیاموزد و آموزش دهد. نهج الفصاحه، ح ۱۵۲۴.

حدیث۳۱

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : مَنْ قَبَّلَ وَلَدَهُ کَتَبَ اللّه عَزَّوَجَلَّ لَهُ حَسَنَةً وَمَنْ فَرَّحَهُ فَرَّحَهُ اللّه یَوْمَ الْقیامَةِ، وَمَنْ عَلَّمَهُ الْقُرآنَ دُعیَ بِالاَبَوَیْنِ فَیُکْسَیانِ حُلَّتَیْنِ یُضیءُ مِنْ نورِهِما وُجوهُ اَهْلِ الْجَنَّةِ ؛ هر کس فرزندش را ببوسد ، خداوند عزّوجلّ برای او ثواب می‌نویسد و هر کسی که او را شاد کند ، خداوند روز قیامت او را شاد خواهد کرد و هر کس قرآن به او بیاموزد ، پدر و مادرش دعوت می‌شوند و دو لباس بر آنان پوشیده می‌شود که از نور آنها ، چهره‌های بهشتیان نورانی می گردد . کافی ، ج ۶، ص ۴۹، ح ۱.

استماع قرآن

حدیث۱

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : و رأیت القرآنَ قد ثقُل علی الناس استماعُهُ و خفَ علی الناسِ استماع الباطل. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: می بینم که قرآن شنیدنش بر مردم سنگین است و شنیدن حرفهای باطل بر آنها سهل. «وسائل الشیعه، ج ۱۶، ص

۲۷۷»

حدیث۲

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : من استمع حرفاً من کتاب الله من غیر قراءهٔ کتب الله له حسنهٔ و محاعنه سیّئهً و رفع له درجهً. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: هر کسی بشنود حرفی از قرآن را از غیر قرائت آن، می نویسد خدای برای او یک حسنه و محو می کند از او گناهی را و بالا می برد او را درجه ای. «الکافی، ج ۲، ص ۴۸۸»

حدیث۳

قال الامام الحسین – علیه السّلام – : من استمع القرآن کتب الله بکل حرفٍ حَسنَهً. امام حسین – علیه السّلام – فرمودند: هر کس بشنود (تلاوت) قرآن را، خداوند برای او به ازای هر حرفی حسنه ای مینویسد. «الکافی، ج ۲، ص ۶۱۱»

حدیث۴

قال الامام الباقر – علیه السّلام – : یُستحب الانصات و الاستماع فی الصلاهٔ و غیرها للقرآن. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: مستحب است سکوت و گوش دادن در نماز و غیر نماز، به قرآنی که خوانده می شود. «مستدرک الوسائل، ج ۱، ص ۲۹۵»

حدیث۵

قال الامام الباقر – علیه السّلام – : و اذا قریء القرآن فی الفریضه خلف الامام فاستمعوا له و انصتوا لعلکم ترحمون. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: زمانی که در فریضه (نماز) پشت سر امام، قرآن خوانده می شود، پس گوش دهید به آن و ساکت باشید، شاید مورد رحمت خدا قرار گیرید. «بحار الأنوار، ج ۸۸، ص ۱۰۸»

حدیث۶

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : یدفع الله عن مستمع القرآن بلوی الدنیا و عن قاریه بلوی الاخره. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: خداوند از شنونده قرآن سختی های دنیا را بر می دارد و از قاری آن گرفتاری های آخرت را. «وسائل الشیعه، ج ۲، ص ۸۳۱»

حدیث۷

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : قاری القرآن و المستمع فی الاجر سواء. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: قاری و شنونده قرآن در اجر و پاداش با هم مساوی هستند. «مستدرک الوسائل، ج ۱، ص ۲۹۳»

حدیث۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَنِ استَمَعَ إلی آیَةٍ مِن کتابِ اللّه کُتِبَت لَهُ حَسَنةً مُضاعَفةً ، ومَن تَلا آیَةً مِن کتابِ اللّه کانَت لَهُ نورا یَومَ القِیامَـةِ ؛ هرکه به یک آیه از کتاب خـدا گوش دهـد ، برایش ثوابی دو چندان نوشـته شود و هر که یک آیه از کتاب خدا تلاوت کند ، روز قیامت آن آیه نوری برای او باشد . کنز العمّال : ۲۳۱۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۰

حدیث۹

امام علی علیه‌السلام : لا تُخلِقُهُ کَثرَةُ الرَّدِّ ووُلوجُ السَّمعِ ؛ قرآن هر اندازه هم تکرار شود و به گوش خورد، باز کهنه نمی‌شود . نهج البلاغة : الخطبة ۱۵۶

حدیث۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الدّاعی و المؤمّن فی الأجر شریکان و القاری و المستمع فی الأجر شریکان و العالم و المتعلّم فی الأجر شریکان؛ آنکه دعا میکند و آنکه آمین گوید در پاداش شریکند و قاری و مستمع در پاداش شریکند و دانشمند و دانش آموز در پاداش شریکند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : مَنِ اسْتَمَعَ إلی قاریءٍ یَقرَؤُها [بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ] کانَ لَهُ بِقَدرِ ما لِلْقارِئ؛ هر کس به صدای قاری‌ای که بسم اللّه الرحمن الرحیم را قرائت می کند گوش دهد، برای او آن خواهد بود، که برای قاری است. عیون أخبار الرضا علیه‌السلام ، ج ۲، ص ۲۷۱ .

حاملان قرآن

حدیث۱

قال الامام علی – علیه السّلام – : حملة القرآن فی الدنیا عرفاء اهل الجنة یوم القیامة. امام علی – علیه السّلام – فرمود: حاملان (همراهان) قرآن در دنیا، عرفاء بهشت هستند در روز قیامت. «وسائل الشیعه، ج ۶، ص ۱۶۹»

حدیث۲

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : اشراف امتی حملة القرآن و اصحاب اللیل. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمود: بزرگواران امت من حاملان قرآن و شب زنده داران هستند. «بحار الأنوار، ج ۹۲، ص ۱۷۷»

حدیث۳

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : حملة القرآن المخصوصون برحمة الله الملبسون نور الله المعلمون کلام الله المقربون من الله من والاهم فقد والی الله و من عاداهم فقد عادی الله. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمود: حاملان قرآن مخصوصند به رحمت و بخشش خدا و پوشیده به نور خدا، معلم کلام خدا و مقربان نزد خداوند هستند، هر کس آنها را دوست دارد، خدا را دوست داشته و هر که با آنها دشمن باشد با خدا دشمن است. «بحار الأنوار، ج ۹۲، ص ۱۸۱»

حدیث۴

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : اِن اکرم العباد الی الله بعد الانبیاء العلماء ثم حملة القرآن یخرجون من الدنیا کما یخرج

الانبیاء و یحشرون من قبورهم مع الانبیاء ... . پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمود: همانا گرامی ترین مردم در نزد پروردگار بعد از پیامبران، علماء و سپس حاملان قرآن هستند، آنها خارج می شوند از دنیا همان گونه که انبیاء خارج می شوند و برانگیخته می شوند از قبور همراه انبیاء و می گذرند از صراط با انبیاء و می گیرند ثواب و پاداش انبیاء را پس چه خوب پاداشی است برای طالب علم و حامل قرآن. «مستدرک الوسائل، ج ۴، ص ۲۴۴»

حدیث۵

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : ان اهل القرآن فی اعلی درجه من الآدمیین ما خلا النبیین و المرسلین فلا تستضعفوا اهل القرآن حقوقهم فان لهم من الله العزیز الجبار لمکانا علیاً. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمود: اهل قرآن سوای پیامبران و مرسلین در بالاترین درجه از آدمیان هستند، پس حقوق اهل قرآن را اندک و کم مشمارید، زیرا برای ایشان نزد خدای بزرگ مقام بلندی است. «وسائل الشیعه، ج ۶، ص ۱۷۴»

حدیث۶

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : یا معاشر قرّاء القرآن اتقوالله عز و جل فیما حمّلکم به من کتابه فَانّی مسئوول و انکم مسئولون انی مسؤول عن تبلیغ الرسالهٔ و امّا انتم فتُسألون عمّا حمّلتم من کتاب الله و سنّتی. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمود: ای گروه قرآن خوانان تقوای الهی پیشه کنید در آن چه از کتاب خود به شما داده است، زیرا که من مسئولم و شما هم مسئول هستید، من مسئولم نسبت به رساندن و تبلیغ رسالت و شما مسئول هستید نسبت به آن چه از قرآن و سنت من در بردارید. «الکافی، ج ۲، ص ۴۴۳»

حدیث۷

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : اهل القرآن هم اهل الله و خاصهٔ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمود: اهل قرآن، اهل خدا و جزء خواص هستند. «مجمع البیان، ج ۱، ص ۱۵»

حدیث۸

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : یوضع یوم القیامهٔ منابر من نور و عند کل منبر نجیب من نُجُب الجنهٔ ثم ینادی منادٍ من قِبَل رب العزه: أین حملهٔ کتاب الله اجلسوا علی هذه المنابر فلا خوف علیکم ... . پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمود: برپا می شود در روز قیامت منبرهایی از نور که نزد هر منبر، شتری از شتران برگزیده بهشتی است، پس ندا می دهد منادی از طرف خداوند: کجایند، حاملین کتاب خدا، بنشینید بر این منبرها، پس ترسی بر شما نیست و شما محزون نباشید تا خدا از حساب خلایق فارغ شود، پس سوار می شوید بر این شترها و می روید به سوی بهشت. «مستدرک الوسائل، ج ۱، ص ۲۹۰»

حدیث۹

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : یا اباذر من اجلال الله اکرام ذی الشیبهٔ المسلم و اکرام حملهٔ القرآن العاملین به و اکرام السلطان المقسط. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمود: ای اباذر از بزرگواری خدا اکرام فرمانده سپاه مسلمان، اکرام حامل قرآن که عامل به آن باشد و اکرام سلطان عادل است. «مستدرک الوسایل، ج ۱، ص ۲۹۰»

حدیث۱۰

قـال رسول الله – صـلّی الله علیه و آله – : حامل القرآن حامل رایـهٔ الاسـلام و من اکرمه فقـد اکرم الله و من اهانه علیه لعنـهٔ الله. پیامبر اکرم – صـلّی الله علیه و آله – فرمود: حامل قرآن پرچمدار اسـلام است، کسـی که او را گرامی بدارد، خدا را گرامی داشـته و کسی که به او اهانت کند لعنت خدا بر او باد. «کنز العمال، ج ۱، ص ۵۱۵»

حدیث۱۱

قـال رسول الله – صـلی الله علیه وآله –: اذا انزل الله عاهـهٔ من السـماء عوفی منهـا حملـهٔ القران و رعـاهٔ الشـمس ای الحـافظون لاوقات الصـلوهٔ و عمار المساجـد؛ هنگامی که خداوند سبحان ، از آسـمان آفت نازل کرد حاملین قرآن ، رعایت کنندگان خورشـید، یعنی کسانی که اوقات نماز را مراعات کنند، و مساجد را آباد می سازنداز این آفت در امانند. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۶۱)

حدیث۱۲

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : أشرافُ اُمّتی حَمَلَهُ القرآنِ وأصحابُ اللیلِ؛ اشـراف و بـزرگان امّـت من حاملان قرآن و شب زنده‌دارانند . الخصال : ۷ / ۲۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۰

حدیث۱۳

پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : حَمَلـهُ القرآنِ هُمُ‌اَلمحفوفُونَ بَرحمَـهِٔ اللّه ، المَلبوسـونَ بنُورِ اللّه عز و جـل؛ این حاملاـن (و حافظان) قرآنند که در میان رحمت خدا و پوشیده به نور خداوند عز و جل هستند . جامع الأخبار : ۱۱۵ / ۲۰۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۰

حدیث۱۴

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : إنّ مِن تَعظیم جَلالِ‌اللّه عز و جل کَرامَهَ ذی الشَّـیبهِ ، وحامِلِ القُرآنِ ، والإمام العادِلِ . احترام نـهادن بـه ریـش سـفید و قـرآن دان و پیشوای دادگر ، بزرگداشت جلال و شکوه خداوند عز و جل است . کنزالعمّال : ۲۵۵۰۷

معصوم شناسی

حضرت محمد(ص)

حدیث۱

قـال رسول الله – صـلّی الله علیه و آله – : مالی و لِلـدنیا إنما مَثَلی و مثلُها کمثل الراکبِ رُفِعَت له شـجرهٌ فی یوم صائفٍ فقال تَحتَها ثم راحَ و تَرَکَهـا. رسول خـدا – صـلّی الله علیه و آله – فرمودنـد: مرا بـا دنیـا چکـار؟ مثل من و دنیا مثل سواری است که در روز گرمی درختی برایش بپا شـده و او زیر درخت خواب کوتـاهی نموده سپس کوچ کرده و درخت را وا گذاشـته است. «الکافی، ج ۲، ص ۱۳۴»

حدیث۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اَنَّ اللهَ بَعَثَنی رحمةً للعالَمین و لِاَمحقَ المعازفَ و المزامیرَ و امورَ الجاهلیهٔ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: خداوند مرا مبعوث کرد تا رحمتی برای جهانیان باشم و ساز و نی ها و امور جاهلیت را نابود سازم. «بحار الانوار، ج ۷۹، ص ۲۵۰»

حدیث۳

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أن الله خلقنی و خلق علیاً و فاطمه و الحسن و الحسین و الأئمه من نور واحد؛ خداوند، من و علی و فاطمه و حسن و حسین و امامان را از یک نور آفریده است. جامع الاخبار ص ۴۶

حدیث۴

قال الامام علی(علیه السلام) فی صفه النبی(صلی الله علیه و آله و سلم) : طبیب دوار بطبه قد أحکم مراهمه و أحمی (أمضی) مواسمه یضع ذلک حیث الحاجه إلیه من قلوب عمی و آذان صم و ألسنه بکم، متتبع بدوائه مواضع الغفله و مواطن الحیره...؛ امام علی(علیه السلام) در توصیف پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: پزشکی است که با دانش خود، همواره میان مردم می گردند، مرهمهایش را به خوبی فراهم و ابزار کارش را آماده کرده و آنها را هر جا که لازم باشد، از دلهای کور و گوشهای کر و زبانهای گنگ به کار می برد، غفلت گاه و جایگاه های حیرت را جستجو و با داروی خود آنها را درمان می کند. نهج البلاغه خطبه ۱۰۸

حدیث۵

امام سجّاد علیه‌السلام : کانَ إذا أوی إلی مَنزِلِهِ جَزَّءَ دُخولَهُ ثَلاثَةَ أجزاءٍ : جُزءا لِلّهِ و جُزءا لِأهلِهِ و جُزءا لِنَفسِهِ ؛ امام سجّاد علیه‌السلام : پیامبر وقتی به خانه خویش می‌رفت ، اوقاتش را سه قسمت می‌کرد : بخشی برای خدا ، بخشی برای خانواده و بخشی برای خود . مکارم الأخلاق ، ج ۱ ، ص ۴۴ .

حدیث۶

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: ان فاطمهْ ضمنت لعلی (علیه السلام) عمل البیت و العجین و الخبز و قم البیت و ضمن لها علی (علیه السلام) ما کان خلف الباب. نقل الحطب و ان یجیی ء بالطعام – برای تقسیم کارهای خانه – حضرت فاطمه (سلام الله علیها) خمیر نمودن و پخت نان و نظافت را بعهده گرفت و علی (علیه السلام) نیز کارهای بیرون خانه همچون نهیه هیزم و خرید لوازم خوراکی را پذیرفت. تفسیر عیاشی ج ۱: ۱۷۱.

حدیث۷

قال الامام الحسین – علیه السّلام – : سَئَلْتُ أَبی عَنْ مَخْرَجِ رَسُولِ اللهِ – صلَی الله علیه و آله – فَقالَ: کانَ رَسُولَ اللهِ – صلَی الله علیه و آله – یَخْزَنُ لِسانَهُ إلاّ عَمّا یَعْنِیهِ قَدْ تَرَکَ نَفْسَهُ مِنْ ثَلاثٍ، الْمِراءِ وَ الْإِکْثارِ ... . امام حسین – علیه السّلام – فرمودند: از پدرم، دربارهٔ سیرهٔ پیامبر – صلَی الله علیه و آله – پرسیدم، پاسخ دادند: رسول الله، زبان خود را همیشه از گفتار بی معنی حفظ می کرد و خود را

از سه چیز دور می داشت: مراء، پرحرفی، سخن پوچ و بی معنی، و نیز سه مسئله را ترک می کرد: هیچکس را مذمت نمی کرد، از کسی عیبجویی نمی نمود و در پی جمع آوری لغزش های این و آن نبود. «مسند الامام الرضا، ج ۲، ص ۸۵»

حدیث۸

قال رسولُ اللهِ – صلّی الله علیه و آله – : جُعِلَ قُرةُ عینی الصلوةُ ولـذّتی فی النساءِ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: قرار داده شده نماز، نور چشم من و در زناشوئی، لذت من. «سنن النبی، ص ۱۴۷»

حدیث۹

قال الامام الصادق – علیه السلام – : کانَ رَسُولُ الله – صلی الله علیه و آله – یَکْرَهُ السَّوادَ اِلّا فی ثَلاثَةٍ اَلْعِمامَةُ وَالْخُفُّ وَالْکِساءُ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – کراهت داشت از رنگ سیاه مگر در سه چیز: عمامه، کفش و عبا. «بحارالانوار، ج۸۳، ص۲۴۹»

حدیث۱۰

قال الامام الحسین – علیه السّلام – : کان رسول الله یرفَعُ یَدَیْهِ اذا ابْتَهَلَ و دَعا کَما یَسْتَطْعِمُ المسکینُ. امام حسین – علیه السّلام – فرمودند: رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – (هنگام دعا) دستهای خود را بالا می بردند و با حالت تضرّع و گریه دعا می کردند، مانند انسان مسکین و بیچاره ای که عاجزانه درخواست غذا می کند. «مکارم الاخلاق، ج ۲، ص ۸»

حدیث۱۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : خُلِقتُ اَنَا وَ عَلیٌ مِنْ نُورٍ واحِدٍ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: من و علی از یک نور آفریده شده‌ایم. «بحار الانوار، ج ۳۵، ص ۳۴»

حدیث۱۲

قال رسوُل الله – صلی الله علیه و آله – : کُنْتُ أنَا وَ عَلیٌ نوُراً بَیْنَ یَدَی الله قَبْلَ أنْ یَخْلُقَ آدَمَ ... . رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: من و علی قبل از خلقت آدم، نوری بودیم در پیشگاه خداوند، وقتی آدم آفریده شد، آن نور در وجود او قرار گرفت و پیوسته آن نور یکی بود تا اینکه در صلب عبدالمطلب به صورت دو نور، از هم جدا شد، نور نبوت در من و نور خلافت در وجود علی – علیه السّلام – قرار گرفت. «بحار الانوار، ج ۳۵، ص۲۴»

حدیث۱۳

قال الله عزّوجلّ: ای احمد! می‌دانی به کدام دلیل تو را بر دیگر انبیا برتری دادم؟ به دلیل یقین و حسن خلق و سخاوت نفس و دلسوزی برای مردم. (ارشادالقلوب۱/۲۰۵)

حدیث۱۴

عن الامام علی – علیه السّلام – قال: کان رسول الله لا یحجزه عن قراءة القرآن الا الجنابة. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: هیچ

مانعی پیامبر را از خواندن قرآن منع نمی کرد، مگر حالت جنابت. «بحار الأنوار، ج ۹۲، ص ۲۱۶»

حدیث۱۵

قال رسول الله ـ صلی الله علیه و آله ـ: اللّهم اجعَلْ حبَّکَ احبَّ الاشیاء عندی ... و اقطع عنّی حاجاتِ الدّنیا بالشّوق الی لقائک. رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ در مناجات با پروردگار اینگونه دعا می نمودند: خداوندا محبت خودت را دوست داشتنی ترین چیزها در نزد من قرار بده ... و به واسطه شوق به دیدارت حاجات دنیا را از دل من بر کن. «کنزل العمال، ح ۳۶۴۸»

حدیث۱۶

قال رسول الله ـ صلّی الله علیه و آله ـ: اللّهم انّی اسئُلکَ حُبَّکَ و حُبَّ مَنْ یُحبُّکَ و العَمَل الـذّی یبلّغُنی حُبَّکَ، اللهمَّ اجْعَل حُبَّکَ احبُّ الیَّ من نَفسی و اهلی و الماءِ البارِدِ. رسول اکرم ـ صلّی الله علیه و آله ـ در مناجات با پروردگار اینگونه دعا می کردند: خداوندا محبت خود و محبت دوستدارانت را از تو خواستارم، (خداوندا) عملی را به من ارزانی کن که با آن به محبت تو دست یابم، خداوندا محبت و دوستی خودت را از دوست داشتن من نسبت به خودم و خانواده ام و آب خنک و گوارا، بیشتر و محبوبتر گردان. «کنزالعمال، ج ۲، ص ۲۰۹»

حدیث۱۷

قالَ رسول الله – صلّی الله علیه و آله –: إنَّما بُعِثْتُ فاتحاً و خاتِماً و أعطیت ... . رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: من به عنوان فاتح و خاتم (پیامبران) مبعوث شدم و جامع کلمات و کلید آن‌ها به من اعطا شده است ... . «کنز العمّال، ح ۳۱۹۹۴»

حدیث۱۸

عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ قالَ: قالَ لی رَسُول اللهِ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه –: لَمّا أُسْرِیَ بِی إلی السّماءِ إذاً مَلِک قَدْ أتانِی فَقالَ لِی یا مُحَمَّدُ! سَلْ مَنْ أرْسَلنا قَبْلَک قُلْتُ یا مَعاشِرَ النّاسِ وَ النَّبِیینَ عَلی ما بَعَثَکمْ اللهُ قَبلی؟ قالوُا: عَلی ولایتِک یا محمدُ و ولایةِ علیٍّ بن ابی طالب. ابن مسعود گفت: پیامبر به من فرمودند: هنگامی که در آسمان سیر کردم (در معراج) یکی از فرشتگان به پیش من آمد و گفت یا رسول الله پرسش خویش را با آن ها که قبل از شما مبعوث گشته اند در میان گذار! و من گفتم ای گروه مردم و پیامبران (سلف) بر چه چیزی خداوند متعال شما را مبعوث ساخته است؟ پاسخ دادند: بر ولایت تو ای محمد و ولایت علی ابن ابی طالب. «بشارة المصطفی، ص ۲۰۱»

حدیث۱۹

عَنْ أبِی عَبْدِ اللهِ – علیهِ السَّلام – قال: ألا وَ إنَّ لِکلِّ شَیْءٍ جَوهَراً و جَوهَرُ وُلْدِ آدَمَ مُحَمَّدٌ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – وَ نَحْنُ وَ شِیعَتُنا بَعدنا حبَّذا شیعَتَنا ما أقْرَبَهُمْ مِنْ عَرْشِ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ ... . امام صادق – علیه السلام – فرمودند: آگاه باشید که به راستی هر چیزی را گوهری است و گوهر فرزندان آدم، محمد – صلی الله علیه و آله – است و پس از آن حضرت، ما و بعد از ما، شیعیان ما هستند، خوشا بر شیعیان ما که نزدیکند به عرش خدای عز و جل و چه نیکو است رفتار خدای عز و جل نسبت به آنان در روز قیامت. به خدا سوگند اگر بر مردم گران نمی آمد و شیعیان را خود بینی فرا نمی گرفت فرشتگان رو در رو به آن ها سلام می کردند. «الکافی، ج ۸، ص ۲۱۴»

حدیث۲۰

قالَ رَسُول اللهِ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – : مَثَلِی وَ مَثَلُ عَلِیٍّ مَثَلُ شَجَرَةٍ أنا أصْلُها وَ عَلِیٌّ فَرْعُها ... . پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: مَثَل من و علی مَثَل درختی است که من ریشه و ساقه و علی شاخه آن است... «تاریخ دمشق، ج ۲، ح ۹۹۹»

حدیث۲۱

امام علی علیه‌السلام : کانَ رَسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم إذا عَزّی قالَ : آجَرَکُمُ اللّه ورَحِمَکُم ، وإذا هَنَّأ قالَ : بارَکَ اللّه لَکُم وبارَکَ عَلَیکُم ؛ رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلّم هرگاه تسلّی می‌دادند، می‌فرمودند: خداوند اجرتان دهد و شما رامشمول رحمت خویش گرداند و هر گاه تبریک می گفتند، می‌فرمودند: خداوند به شما برکت دهد و بر شما مبارک گرداند . مسکّن الفؤاد : ۱۰۸ منتخب میزان الحکمۀ : ۳۸۰

حدیث۲۲

امام صادق(سلام الله علیه): کانَ رسولُ اللّهِ(صلی الله علیه و آله) أکْثَرَ ما یَجلِسُ تُجاهَ القِبلۀِ؛ پیامبر خدا هنگام نشستن، بیشتر رو به قبله می‌نشست. میزان الحکمۀ: ح ۲۵۱۸

حدیث۲۳

امام عسکری(سلام الله علیه): إنّ الصّلاةَ عَلی رَسولِ اللّهِ عَشرُ حَسَناتٍ؛ صلوات فرستادن بر رسول خدا ده حسنه دارد. میزان الحکمۀ: ح ۲۱۷۸۱

حدیث۲۴

امام صادق سلام الله علیه: إنّ اللّهَ عَزّ ذِکرُهُ خَتَمَ بِنَبِیِّکُمُ النَّبِیّینَ فَلا نَبِیَّ بَعدَهُ أبَدا، وخَتَمَ بِکِتابِکُمُ الکُتُبَ فَلا کِتابَ بَعدَهُ أبَدا؛ خداوند که یادش بزرگ باد با پیامبر شما، به پیامبران خاتمه داد. بنا بر این، بعد از او هرگز پیامبری بر انگیخته نخواهد شد، و [نیز] با کتاب شما به همه کتاب‌ها [ی آسمانی] پایان بخشید. پس، بعد از کتاب شما هرگز کتابی نازل نخواهد شد. الکافی: ج ۲، ص ۱۱۹، ح ۴

حدیث۲۵

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): أنا أوّلُ وافِدٍ عَلَی العَزیزِ الجَبّارِ یَومَ القِیامَۀِ وکِتابُهُ وأهلُ بَیتی ثُمّ اُمَّتی، ثُمّ أسألُهُم: ما فَعَلتُم بکِتابِ اللّهِ وبأهلِ بَیتی؟؛ من و کتاب خدا و اهل بیت من، نخستین گروهی هستیم که در روز قیامت بر خدای عزیز جبار وارد می‌شویم و سپس امت من. آنگاه من از آنها می‌پرسم که با کتاب خدا و با اهل بیتِ من چه کردید؟ الکافی: ج ۲، ص ۶۰۰، ح ۴

حدیث۲۶

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): إنّی أمزَحُ ولا أقولُ إلّا حَقّاً؛ من مزاح و شوخی می کنم ولی جز حق نمی گویم. میزان الحکمه، ح ۱۸۹۴۸

حدیث۲۷

حضرت علیه السلام می فرمایند: «... ان الحسن والحسین سبطا هذه الامهٔ وهما من محمد کمکان العینین من الراس واما انا فکمکان الید من البدن واما فاطمهٔ فکمکان القلب من الجسد ... ؛ حسن و حسین علیهما السلام دو سبط این امت هستند، و آن دو برای محمد صلی الله علیه و آله همانند دو چشم برای سرند، و من [برای محمد صلی الله علیه و آله] همانند دست برای بدن هستم، و فاطمه علیها السلام [برای محمد صلی الله علیه و آله] همانند قلب برای بدن است .» بحارالانوار، ج ۳۹، ص ۳۵۲

حدیث۲۸

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: بُعِثْتُ بِمَکارِمِ الأخلاقِ وقحاسِنِها؛ من برای (احیای) مکارم و نیکی‌های اخلاقی مبعوث شدم. الأمالی، طوسی، ۵۹۶

حدیث۲۹

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: أَمَرَنی رَبّی بِمُداراةِ النّاسِ کَما أَمَرَنی بِأداءِ الفَرائِضِ؛ پروردگارم، همان گونه که مرا به انجام واجبات فرمان داده، به مدارا کردن با مردم نیز فرمان داده است. کافی، ج۲، ص۱۱۷، ح۴

حدیث۳۰

امام حسن مجتبی (علیه‌السلام) فرمودند: کانَ رَسولُ اللّه صلی‌الله‌علیه‌وآله فَخْما مُفَخَّما... یَتَکَلَّمُ بِجَوامِعِ الکَلِمِ فَصْلاً لا فُضولَ فیهِ و لا تَقصیرَ. دمثا، لَیسَ بِالجافی و لا بِالْمَهینِ تَعظُمُ عِنْدَهُ النِّعْمَةُ و اِنْ دَقَّت لا یَذُمُّ مِنها شَیئا غَیْرَ اَنَّهُ کانَ لا یَذُمُّ ذَواقا و لا یَمدَحُهُ و لا تُغضِبُهُ الدُّنْیا و ما کانَ لَها، فَاِذا تُعوطِیَ الحَقّ لَم یَعْرِفهُ اَحَدٌ، و لَم یَقُمْ لِغَضَبِهِ شَیءٌ حَتّی یَنتَصِرَ لَهُ... ؛ رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله (در نظرها) با شکوه و بزرگوا بودند... سخنانی کوتاه، جامع و بی‌چون و چرا می‌گفتند بدون کم و زیاد، نرم‌خو و مهربان بودند، در حق کسی ظلم نمی‌کردند، کسی را خوار نمی‌شمردند، نعمت را اگر چه کم بود، بزرگ می‌دانستند و چیزی از آن را نکوهش نمی‌کردند، از مزه غذا نه بد می‌گفتند و نه تعریف می‌کردند، دنیا و آنچه به آن مرتبط است ایشان را خشمگین نمی‌ساخت و هرگاه حقی ضایع می‌شد، احدی را ملاحظه نمی‌کردند و چیزی باعث رفع خشمشان نمی‌شد، تا آن‌که حق را حاکم سازند. عیون اخبار الرضا، ج ۲، ص ۲۸۳

حدیث۳۱

امام کاظم (علیه‌السلام) فرمودند: اِنَّ رَسولَ اللّهِ صلی‌الله‌علیه‌وآله کانَ اِذا اَتاهُ الضَّیْفُ اَکَلَ مَعَهُ وَ لَمْ یَرْفَعْ یَدَهُ مِنَ الْخِوانِ حَتّی یَرْفَعَ الضَّیْفُ یَدَهُ؛ رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله هرگاه میهمان داشتند، با او غذا می‌خوردند و دست از سفره و غذا نمی‌کشیدند، تا آن‌که میهمان دست از غذا خوردن بکشد. کافی، ج ۶، ص ۲۸۶

حدیث۳۲

امام کاظم (علیه‌السلام) فرمودند: کانَ النَّبیُّ صلی‌الله‌علیه‌وآله اِذا اَصْبَحَ مَسَحَ عَلی رُؤوسِ وُلْدِهِ وَ وُلْدِ وُلْدِهِ؛ هرگاه صبح می‌شد پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله دست نوازش بر سر فرزندان و نوه های خود می‌کشیدند. عدهٔ الداعی، ص ۷۹

حدیث۳۳

امام رضا (علیه‌السلام) فرمودند: اِنّا اَهلُ بَیْتٍ نَری وَعدَنا عَلَینا دَینا کَما صَنَعَ رَسولُ اللّهِ صلی‌الله‌علیه‌وآله؛ ما اهل بیت، وعده‌های خود را برای خودمان، بدهی و دِین حساب می کنیم، چنانکه رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله چنین می کردند. تحف العقول، ص ۴۴۶

حدیث۳۴

امام صادق (علیه‌السلام) فرمودند: کانَ رَسولُ اللّهِ صلی‌الله‌علیه‌وآله یُداعِبُ وَ لا یَقولُ اِلاّ حَقّا؛ رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله شوخی می کردند ولی جز حقّ چیزی نمی گفتند. مستدرک الوسائل، ج ۸، ص ۴۰۸

حدیث۳۵

امام صادق (علیه‌السلام) فرمودند: مَا کَلَّمَ رَسولُ اللّهِ صلی‌الله‌علیه‌وآله اَلْعِبادَ بِکُنْهِ عَقْلِهِ قَطُّ، قالَ رَسُولُ اللّهِ صلی‌الله‌علیه‌وآله : اِنّا مَعاشِرَ الْاَنْبیاءِ اُمِرْنا اَنْ نُکَلِّمَ النّاسَ عَلی قَدْرِ عُقولِهِمْ ؛ رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله هرگز با مردم به اندازه عقل خود سخن نگفتند و فرمودند: ما پیامبران مأموریم که با مردم به اندازه عقل و فهمشان سخن بگوییم. کافی، ج ۱، ص ۲۳

حدیث۳۶

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: کُنّا اِذَا احْمَرَّ الْبَاْسُ وَ لَقِیَ القَومُ الْقَوْمَ اتَّقَیْنا بِرَسولِ اللّهِ صلی‌الله‌علیه‌وآله فَما یَکونُ اَحَدٌ اَقْرَبَ اِلَی الْعَدُوِّ مِنْهُ ؛ وقتی که آتش جنگ بر افروخته می‌شد و دو لشکر به هم می‌رسیدند، به پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) پناهنده می‌شدیم و کسی نبود که از آن حضرت به دشمن نزدیک‌تر باشد. مکارم الاخلاق، ص ۱۸

حدیث۳۷

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: کانَ رَسولُ اللّهِ صلی‌الله‌علیه‌وآله لا یُؤْثِرُ عَلَی الصَّلاةِ عَشاءً وَ لا غَیْرَهُ وَ کانَ اذا دَخَلَ وَقْتُها کَاَنَّهُ لا یَعْرِفُ اَهْلًا وَ لا حَمیما؛ رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله چیزی مثل شام و غیر آن را بر نماز مقدم نمی‌داشتند و هنگامی که وقت نماز می‌رسید، گویی که هیچ یک از اهل خانه و دوستان را نمی‌شناختند. مجموعه ورام، ج ۲، ص ۷۸

حدیث۳۸

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: کانَ النَّبیُّ صلی‌الله‌علیه‌وآله اذا سُئِلَ شَیئا فَاِذا اَرادَ اَنْ یَفْعَلَهُ قالَ: نَعَم وَ اذا اَراد اَنْ لا یَفْعَلَ سَکَتَ و کانَ لا یَقول لِشَیءٍ لا... ؛ هرگاه از رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله چیزی تقاضا می‌شد، اگر ایشان آن را می‌خواستند انجام دهند، می‌فرمودند: بله و اگر نمی‌خواستند انجام دهند، سکوت می‌نمودند و هیچ‌گاه ایشان برای چیزی نه نمی گفتند. بحارالأنوار، ج ۹۳، ص ۳۲۷

حدیث۳۹

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: کانَ صلی‌الله‌علیه‌وآله لا یَذُمُّ اَحَدا وَ لا یُعَیِّرُهُ وَ لا یَطْلُبُ عَثَراتِهِ وَ لا عَوْرَتَهُ وَ لا یَتَکَلَّمُ اِلاّ فیما رَجا ثَوابَهُ؛ رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله، هرگز بدگویی کسی را نمی کردند، سرزنش نمی‌نمودند و در پی لغزش‌ها و اسرار دیگران

نبودند و [درباره دیگران]، چیزی جز خیر (خوبی) نمی گفتند. عیون اخبار الرضا، ج ۲، ص ۲۸۴

حدیث۴۰

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: کانَ رَسولُ اللّهِ صلی‌الله‌علیه‌وآله لَیَسُرُّ الرَّجُلَ مِنْ اَصحابِهِ اذا رَآهُ مَغْموما بِالْمُداعَبَةِ وَ کانَ صلی‌الله‌علیه‌وآله یَقولُ: اِنَّ اللّهَ یُبْغِضُ الْمُعَبِّسَ فی وَجْهِ اِخْوانِهِ؛ هرگاه رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله یکی از اصحاب خود را غمگین می‌دیدند، با شوخی او را خوشحال می کردند و می‌فرمودند: خداوند، کسی را که با برادران (دینی) اش با ترشرویی و چهره عبوس روبرو شود، دشمن می‌دارد. رسائل شهید ثانی، ص ۳۲۶

حدیث۴۱

امام علی علیه‌السلام(در توصیف پیامبر اکرم) فرمودند: وَ هُوَ خاتَمُ النَّبیّینَ، اَجْوَدُ النّاسِ کَفّا وَ اَرْحَبُ النّاسِ صَدْرا وَ اَصْدَقُ النّاسِ لَهْجَةً وَ اَوْفَی النّاسِ ذِمَّةً وَ اَلْیَنُهُمْ عَریکَةً وَ اَکْرَمُهُمْ عِشْرَةً مَنْ رَآهُ بدیهَةً هابَهُ وَ مَنْ خالَطَهُ مَعْرِفَةً اَحَبَّهُ یَقولُ ناعِتُهُ: لَمْ اَرَ قَبْلَهُ وَ لا بَعْدَهُ مِثْلَهُ؛ او که خاتم پیامبران بود، بخشنده ترین، پرحوصله ترین، راستگوترین، پایبندترین مردم به عهد و پیمان، نرم خوترین و خوش مصاحبت ترین مردم بود، هر کس بدون سابقه قبلی او را می دید، هیبتش او را می گرفت و هر کس با او معاشرت می نمود و او را می شناخت دوستدارش می شد و هر کس می خواست او را تعریف کند، می گفت: نظیر او را پیش از او و پس از او ندیده ام. بحارالأنوار، ج ۱۶، ص ۱۹۰

حدیث۴۲

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: خَیْرُکُم خَیْرُکُم لِنِسائِهِ و اَنَا خَیْرُکُم لِنِسائی؛ بهترین شما کسی است که برای زنان خود بهتر باشد و من بهترین شما برای زن خود هستم. من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۴۴۳

حدیث۴۳

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: نَحْنُ قَوْمٌ لا نَأْکُلُ حَتّی نَجوعَ وَ اِذا اَکَلْنا لا نَشْبَعُ؛ ما قومی هستیم که تا گرسنه نشویم غذا نمی‌خوریم و تا سیر نشده‌ایم دست از غذا می کشیم. سنن النبی، ص ۲۲۶

حدیث۴۴

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: اِنْ قَدَرتَ اَن تُصْبِحَ و تُمسی و لَیْسَ فی قَلبِکَ غَشٌّ لِاَحَدٍ فَافعَل و ذلِکَ مِن سُنَّتی و مَنْ أحیی سُنَّتی فَقَد اَحیانی و مَن اَحیانی کانَ مَعی فِی الجَنَّةِ؛ تا می‌توانی بکوش که صبح و شب در قلبت (حتّی) قصد فریب و نیرنگ کسی نباشد؛ چرا که این از سنّت‌های من است و کسی که سنّتم را زنده کند، مرا زنده کرده است و کسی که مرا زنده کند، در بهشت با من خواهد بود. سنن ترمذی، ج ۴، ص ۱۵۱

حدیث۴۵

لَمّا ماتَ اِبراهیمُ بْنُ رَسُولِاللّهِ صلّی اللّه علیه و آله حَمَلَتْ عَیْنُ رَسُولِاللّهِ بِالدُّمُوعِ ثُمّ قالَ النّبیُّ صلّی اللّه علیه و آله :تَدْمَعُ الْعَیْنُ وَ یَحْزَنُ الْقَلْبُ وَ لا نَقُولُ ما یُسْخِطُ الرَّبَّ وَ اِنّا بِکَ یا اِبراهیمُ لَمَحْزُونُونَ ؛ چون ابراهیم – پسر رسول خدا صلّی اللّه علیه و آله – از دنیا رفت ،

چشم پیامبر پر از اشک شد. سپس پیامبر فرمود:ندچشم ، اشکبار می شود و دل غمگین می گردد، ولی چیزی نمی گوییم که خدا را به خشم آورد،و ما در سوگ تو - ای ابراهیم - اندوهناکیم . بحارالانوار، ج ۲۲، ص ۱۵۷

حدیث۴۶

امام علی علیه‌السلام : کانَ رَسولُ اللّهِ صلی الله علیه و آله و سلّم إذا رَأَی الفاکِهَةَ الجَدیدَةَ قَبَّلَها ووَضَعَها عَلی عَینَیهِ وفَمِهِ ، ثُمَّ قالَ : اللّهُمَّ کَما أرَیتَنا أوَّلَها فی عافِیَةٍ ، فَأَرِنا آخِرَها فی عافِیَةٍ؛ پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم، چون میوه‌ای نو می‌دیدند ، آن را می‌بوسید ند و بر روی چشمان و دهانشان می‌نهادند و سپس می گفتند:خداوندا ! چنان که آغاز این را در عافیت به ما نشان دادی ، پایان آن را نیز در عافیت به ما بنمایان. الأمالی للصدوق ، صفحه ۳۳۸، حدیث ۳۹۶

حدیث۴۷

امام صادق علیه‌السلام : کانَ رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم یُنفِقُ فی الطِّیبِ أکثَرَ مِمّا یُنفِقُ فی الطَّعام؛ رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلّم برای عطر بیشتر از غذا خرج می کرد . الکافی : ۶ / ۵۱۲ / ۱۸

حدیث۴۸

قال رسول الله -صلی الله علیه وآله -: کانوا (یعنی الانبیاء) یفزعون اذا فزعوا الی الصلاهٔ ؛ پیامبران خدا (صلی الله علیه وآله) چنان بودند که چون دچار نگرانی می شدند،به نماز پناه می بردند. (تفسیر درالمنثور، ج ۱، ص ۶۷)

حدیث۴۹

قال السجاد - علیه السلام -: کان یبکی حتی یبتل مصلاه خشیهٔ من الله - عزوجل - من غیر جرم ؛ رسول خدا -صلی الله علیه وآله - با این که بی گناه بود اما از خوف خداوند چنان در نماز می گریست که جانمازش خیس می شد. (سنن النبی ، ص ۳۲)

حدیث۵۰

قال علی - علیه السلام -: کان رسول الله -صلی الله علیه وآله - لایؤ ثر علی الصلوهٔ عشاهٔ ولاغیره و کان اذا دخل وقتها کانه لایعرف اهلاـ ولاـ جمیعا؛ رسول خدا -صلی الله علیه وآله - نه شام و نه چیز دیگری را بر نماز مقدم نمی داشت و چون وقت نماز فرا می رسید، دیگر نه خانواده می شناخت ونه دوست . (سنن نبوی ، ص ۱۴).

حدیث۵۱

قال الباقر - علیه السلام -: ما استیقظ رسول الله -صلی الله علیه وآله - من نوم الا خرالله ساجدا ؛ هرگاه پیامبر خدا (صلی الله علیه وآله) از خواب برمی خاست ، برای خدا سجده می کرد. (مکارم الاخلاق ، ص ۳۹).

حدیث۵۲

قال رسول الله -صلی الله علیه وآله -: انا لااشبع من الصلاهٔ ؛ من هرگز از نماز سیر نمی شوم . (امالی صدوق ، ج ۲ ص ۱۴۱).

حدیث۵۳

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: انی لاکون فی الصلوة فاسمع بکاء الصبی فاخفف مخافة ان اشق علی امه ؛ من گاهی در حال نماز که هستم صدای گریه کودکی را می شنوم و نماز را سبک و کوتاه می کنم ، چرا که می ترسم مادرش را به رنج افکنم . (کنزالعمال ، ج ۷، ص ۶۰۱، حدیث ۲۰۴۵۵)

حدیث۵۴

قال الباقر – علیه السلام –: کان رسول الله – صلی الله علیه وآله – اذا سمع المؤ ذن یوذن قال مثل ما یقوله فی کل شی ء؛ رسول خدا (ص) وقتی صدای اذان مؤ ذن را می شنید، و آن جملات را تکرار می کرد. (الکافی ، ج ۳، ص ۳۱۰، ج ۲۹)

حدیث۵۵

قال الصادق – علیه السلام –: کان رسول الله – صلی الله علیه وآله – یقول لبلال اذا دخل الوقت یا بلال اعل فوق الجدار و ارفع صوتک بالاذان ؛ رسول خدا (ص) هنگامی که وقت نماز فرا می رسید به بلال می فرمودند: بالای دیوار (مسجد) برو و اذان را با صدای بلندگو. (وسائل الشیعه ، ج ۴، ص ۶۲۴)

حدیث۵۶

قال عن حذیفة : کان رسول الله – صلی الله علیه وآله –: اذا حزبه امر فرع الی الصلاة ؛ شیوه رسول خدا (ص) چنان بود که چنانچه مشکلی برای او پیش می آمد، به نماز پناه می برد و از آن استعانت می جست . (تفسیر درالمنثور، ج ۱، ص ۶۷)

حدیث۵۷

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: قرة عینی فی الصلاة ؛ روشنی چشم من در نماز است . (نهج الفصاحه ، ص ۲۸۳، حدیث ۱۳۴۳، بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۱۹۳)

حدیث۵۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : جَعَلَ اللّه جَلَّ ثناؤهُ قُرَّةَ عَینِی فی الصَّلاةِ ، وحَبَّبَ إلَیَّ الصَّلاةَ کما حَبَّبَ إلی الجائعِ الطَّعامَ ، وإلی الظَّمآنِ الماءَ ، وإنّ الجائعَ إذا أکَلَ شَبعَ ، وإنَّ الظَمآنَ إذا شَرِبَ رَوِیَ ، وأنا لا أشبَعُ مِن الصَّلاةِ ؛ خداوند، جلّ ثناؤه ، نور دیده مرا در نماز قرار داد و نماز را محبوب من گردانید ، همچنان که غذا را محبوب گرسنه و آب را محبوب تشنه . (با این تفاوت که) گرسنه هرگاه غذا بخورد سیر می‌شود و تشنه هرگاه آب بنوشد سیراب می‌شود ، امّا من از نماز سیر نمی‌شوم . مکارم الأخلاق : ۲ / ۳۶۶ منتخب میزان الحکمة : ۳۲۴

حدیث۵۹

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: مَا کَلَّمَ رَسولُ اللّهِ صلی‌الله‌علیه‌وآله اَلْعِبادَ بِکُنْهِ عَقْلِهِ قَطُّ، قَالَ رَسُولُ اللّهِ صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم فرمودند: اِنّا مَعاشِرَ الاَنْبیاءِ اُمِرْنا اَنْ نُکَلِّمَ النّاسَ عَلی قَدْرِ عُقولِهِمْ ؛ رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله هرگز با مردم به اندازه عقل خود

سخن نگفتند و فرمودند: ما پیامبران مأموریم که با مردم به اندازه عقل و فهمشان سخن بگوییم. کافی، ج ۱ ، ص ۲۳

حدیث۶۰

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: اَمَرَنی رَبّی بِسَبْعِ خِصالٍ: حُبِّ المَساکینِ وَ الدُّنُوِّ مِنْهُم و اَنْ أکثِرَ مِن «لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ اِلاّ بِاللّه» وَ اَنْ اَصِلَ بِرَحِمی و ان قَطَعَنی و اَن اَنظُرَ الی مَن هُوَ اَسفَلُ مِنّی و لا اَنْظُرَ اِلی مَنْ هُوَ فَوقی و اَن لا یَأخُذَنی فِی اللّهِ لَومَةُ لائِمٍ و اَنْ اَقولَ الحَقَّ وَ اِنْ کانَ مُرّا و اَن لا اَسْاَلَ اَحَدا شَیئا؛ پروردگارم مرا به هفت خصلت امر نموده است: دوست داشتن بینوایان و نزدیک شدن به آنها، ذکر لا حول و لا قوة الا باللّه را بسیار گفتن، با خویشاوندان رابطه برقرار کردن؛ هر چند آنان قطع رابطه کنند، [و در مسائل مادی]، به پایین‌تر از خود نگاه کنم نه به بالاتر، در راه خدا سرزنش ملامتگران را به خود نگیرم، حق را بگویم اگر چه تلخ باشد و از کسی چیزی نخواهم. الاصول الستة عشر، ص ۷۵

حدیث۶۱

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: اُمِرْتُ اَن آخُذَ الصَّدَقَةَ مِن اَغْنیاءِکُم فَاَرُدَّها فی فُقَراءِکُم؛ من مأمورم که صدقه (و زکات) را از ثروتمندانتان بگیرم و به فقرایتان بدهم. مستدرک الوسائل، ج ۷، ص ۱۰۵

حدیث۶۲

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: اَقْرَبُکُم غَدا مِنّی فِی الْمَوْقِفِ اَصْدَقُکُمْ لِلْحَدیثِ وَ اَدّاکُمْ لِلاْمانَةِ وَ اَوفاکُمْ بِالْعَهْدِ وَ اَحْسَنُکُمْ خُلْقا وَ اَقْرَبُکُمْ مِنَ النّاسِ؛ نزدیک‌ترین شما به من در قیامت: راستگوترین، امانتدارترین، وفادارترین به عهد و پیمان، خوش اخلاق‌ترین و نزدیک‌ترین شما به مردم است. امالی طوسی، ص ۲۲۹

حدیث۶۳

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: اَوصانی رَبّی بِسَبعٍ: اَوصانی بِالْاِخلاصِ فِی السِّرِّ وَ الْعَلانیَةِ وَ اَن اَعْفُوَ عَمَّن ظَلَمَنی و اُعْطیَ مَن حَرَمَنی و اَصِلَ مَنْ قَطَعَنی و اَن یَکونَ صَمْتی فِکْرا وَ نَظَری عِبَرا؛ پروردگارم هفت چیز را به من سفارش فرمود: اخلاص در نهان و آشکار، گذشت از کسی که به من ظلم نموده، بخشش به کسی که مرا محروم کرده، رابطه با کسی که با من قطع رابطه کرده، و سکوتم همراه با تفکّر و نگاهم برای عبرت باشد. کنزالفوائد، ص ۱۸۴

حدیث۶۴

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: اَلا اُخْبِرُکُمْ بِاَبْعَدِکُمْ مِنّی شَبَها؟ قَالُوا: بَلی یا رَسولَ اللّه. قالَ: اَلْفاحِشُ الْمُتَفَحِّشُ الْبَذیءُ، اَلْبَخیلُ، اَلْمُخْتَالُ، اَلْحَقودُ، اَلْحَسُودُ، اَلْقاسِی الْقَلْبِ، اَلْبَعیدُ مِنْ کُلِّ خَیْرٍ یُرْجی، غَیْرُ المَاْمونِ مِنْ کُلِّ شَرٍّ یُتَّقی؛ آیا شما را از کم شباهت ترینتان به خودم آگاه نسازم؟ عرض کردند: چرا، ای رسول خدا! فرمودند: زشتگویِ بی آبرویِ بی شرم، بخیل، متکبر، کینه توز، حسود، سنگدل، کسی که هیچ امیدی به خیرش و امانی از شرش نیست. کافی، ج ۲، ص ۲۹۱، ح ۹

حدیث۶۵

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: ألا اُخْبِرُکُمْ بِاَشبَهِکُم بی؟ قَالوا: بَلی یا رَسولَ اللّه. قالَ: اَحسَنُکُم خُلقا وَ اَلیَنُکُم کَنَفا وَ

اَبَرُّكُم بِقَرَابَتِهِ وَ اَشَدُّكُم حُبّا لاِخوانِهِ فى دينِهِ وَ اَصبَرُكُم عَلَى الحَقِّ وَ اَكظَمُكَم لِلغَيظِ وَ اَحسَنُكَم عَفْوا وَ اَشَدُّكُم مِن نَفْسِهِ اِنْصافا فِى الرِّضا وَ الْغَضَبِ؛ آيا شما را از شبيه ترينتان به خودم با خبر نسازم؟ گفتند: آرى اى رسول خدا! فرمودند: هر كس خوش اخلاق تر، نرم خوتر، به خويشانش نيكوكارتر، نسبت به برادران دينى اش دوست دارتر، بر حق شكيباتر، خشم را فروخورنده تر و با گذشت تر و در خرسندى و خشم با انصاف تر باشد. كافى، ج ۲، ص ۲۴۰، ح ۳۵

حديث۶۶

پيامبراكرم(صلى‌الله‌عليه‌وآله وسلم) فرمودند: اَنَا اَديبُ اللّه وَ عَلِىٌّ اَديبى، اَمَرَنى رَبّى بِالسَّخاءِ وَ الْبِرِّ وَ نَهانى عَنِ الْبُخْلِ وَ الْجَفاءِ وَ ما شَىءٌ اَبْغَضُ اِلَى اللّه عَزَّوَجَلَّ مِنَ الْبُخْلِ وَ سوءِ الْخُلقِ، وَ اِنَّهُ لَيُفْسِدُ العَمَلَ كَما يُفْسِدُ الخَلُّ الْعَسَلَ؛ من ادب آموخته خدا هستم و على، ادب آموخته من است. پروردگارم مرا به سخاوت و نيكى كردن فرمان داد و از بخل و سختگيرى بازَم داشت. در نزد خداوند عزّوجلّ چيزى منفورتر از بخل و بد اخلاقى نيست. بد اخلاقى، عمل را ضايع مى كند، آن سان كه سركه عسل را. مكارم الاخلاق، ص ۱۷

حديث۶۷

امام صادق (عليه‌السلام) فرمودند: كانَ رسولُ اللّه صلى الله عليه و آله أكْثَرَ ما يَجلِسُ تُجاهَ القِبلةِ؛ پيامبر خدا هنگام نشستن، بيشتر رو به قبله مى نشست. ميزان الحكمة، ح ۲۵۱۸

حديث۶۸

امام على عليه‌السلام (در توصيف پيامبر اكرم) فرمودند: وَهُوَ خاتَمُ النَّبيّينَ، أَجوَدُ النّاسِ كَفّا وَأَرحَبُ النّاسِ صَدرا وَأَصدَقُ النّاسِ لَهجَةً وَأَوفَى النّاسِ ذِمَّةً وَأَليَنُهُم عَريكَةً وَأَكرَمُهُم عِشرَةً مَن رآهُ بَديهَةً هابَهُ وَمَن خالَطَهُ مَعرِفَةً أَحَبَّهُ يَقولُ ناعِتُهُ: لَم اَرَقَبلَهُ وَلا بَعدَهُ مِثلَهُ؛ او خاتم پيامبران است. بخشنده ترين مردم بود، سعه صدرش از همه بيشتر (پرحوصله ترين مردم) و راستگوترين و پايبندترين آنان به عهد و پيمان. از همه نرمخوتر بود و رفتارش بزرگوارانه تر. هر كس بدون سابقه قبلى او را مى ديد، هيبتش او را مى گرفت و هر كس با او معاشرت مى نمود و او را مى شناخت دوستدارش مى شد و هر كس مى خواست او را وصف كند، مى گفت: نظير او را در گذشته و حال نديده ام. بحارالأنوار، ج۱۶، ص ۱۹۰، ح۲۷

حديث۶۹

امام حسين (عليه‌السلام) فرمودند: كانَ صلى الله عليه و آله... يُعطى كُلَّ جُلَسائِهِ نَصيبَهُ وَ لا يَحسَبُ أَحَدٌ مِن جُلَسائِهِ أَنَّ أَحَدا أَكرَمُ عَلَيهِ مِنهُ؛ پيامبر صلى الله عليه و آله بهره هر يك از هم نشينان خود را عطا مى فرمودند و چنان معاشرت مى نمودند كه كسى گمان نمى كرد شخص ديگرى نزد پيامبر از او گرامى تر باشد. بحارالأنوار، ج۱۶، ص۱۵۲، ح۴

حديث۷۰

قال الامام على(عليه‌السلام): فى صِفَةِ النَّبىِّ صلى الله عليه و آله طَبيبٌ دَوّارٌ بِطِبِّهِ قَد أَحكَمَ مَراهِمَهُ وَأَحمى (أمضى) مَواسِمَهُ يَضَعُ ذلِكَ حَيثُ الحاجَةُ إِلَيهِ مِن قُلوبٍ عُميٍ وَآذانٍ صُمٍّ وَأَلسِنَةٍ بُكمٍ، مُتَتَبِّعٌ بِدَوائِهِ مَواضِعَ الغَفلَةِ وَمَواطِنَ الحَيرَةِ... ؛ امام على(عليه‌السلام) در توصيف پيامبر اكرم(صلى الله عليه و آله وسلم) فرمودند:پزشكى است كه با دانش خود، همواره ميان مردم مى گردند،

مرهمهایش را به خوبی فراهم و ابزار کارش را آماده کرده و آنها را هر جا که لازم باشد، از دلهای کور و گوشهای کر و زبانهای گنگ به کار می برد. غفلت گاه ها و جایگاه های حیرت را جستجو و با داروی خود آنها را درمان می کند. نهج البلاغه، خطبه ۱۰۸

حدیث۷۱

پیامبراکرم(صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم) فرمودند : خَیْرُکُم خَیْرُکُم لِنسائِهِ و اَنَا خَیْرُکُم لِنِسائی؛ بهترین شما کسی است که برای زنان خود بهتر باشد و من بهترین شما برای زن خود هستم. من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۴۴۳

حدیث۷۲

پیامبراکرم(صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم) فرمودند : اِنّی لَم اُبعَث لَعّانا وَ اِنّما بُعِثتُ رَحمَةً؛ من پیامبر نشده ام که لعن و نفرین کنم، بلکه مبعوث شده ام تا مایه رحمت باشم. کنزالعمال، ح ۸۱۷۶

حدیث۷۳

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: ما استیقظ رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) من نوم قط الا خر لله – عزوجل – ساجدا؛ هیچ گاه رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) از خواب برنخاست ، جز آن که در پیشگاه خداوند به سجده می افتاد. (بحارالانوار، ج ۱۶، ص ۲۵۳).

حدیث۷۴

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند: صلوات فرستادن بر پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم)، گناهان را بسان ریختن آب بر آتش از بین می برد. ثواب الاعمال،ص۱۸۷

حدیث۷۵

اِنّا اُمِرْنا مَعاشِرَ الاَنْبیاءِ بِمُداراةِ النّاسِ، کَما اُمِرْنا بِاِقامَةِ الفَرائِضِ؛ ما پیامبران، همان‌گونه که به برپا داشتن واجبات مأمور شده‌ایم، به مدارا کردن با مردم نیز مأمور شده‌ایم. امالی طوسی، ص ۵۲۱

حدیث۷۶

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: بسیار به یاد خدا و بسیار به یاد مرگ باشید. بسیار قرآن تلاوت نمایید و به پیامبر صلوات و درود بفرستید که همانا درود بر پیامبر، معادل ده نیکی است. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۲)

حدیث۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مثلی و مثلکم کمثل رجل أو قد نارا فجعل الفراش و الجنادب یقعن فیها و هو یذبّهنّ عنها و أنا آخذ بحجزکم عن النّار و أنتم تفلتون من یدی؛ حکایت من و شما چون مردی است که آتشی بیفروخت و پروانه ها و ملخها بنا کردند در آن بیفتند و وی آنها را از آتش نگه می داشت من کمر بندهای شما را گرفته ام که شما در آتش نیفتید و

شما از دست من در می روید. نهج الفصاحه

حدیث۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما لی و للدّنیا، ما أنا و الدّنیا إلّا کراکب استظلّ تحت شجره ثمّ راح و ترکها؛ مرا با دنیا چه کار من در دنیا چون مسافری هستم که در سایه درختی نشست و برفت و آن را واگذاشت. نهج الفصاحه

حدیث۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو کان لی مثل أحد ذهبا لسرّنی أن لا یمرّ علیّ ثلاث و عندی منه شی ء إلّا شی ء أرصده لدین؛ اگر به اندازه کوه احد طلا داشتم دوست داشتم پس از سه روز چیزی از آن به نزد من نباشد مگر چیزی که برای قرضی ذخیره کرده باشم. نهج الفصاحه

حدیث۸۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سألت اللّه أن یجعل حساب أمّتی إلیّ لئلّا تفتضح عند الامم، فأوحی اللّه عزّ و جلّ إلیّ: یا محمّد بل أنا أحاسبهم فإن کان منهم زلّه سترتها عنک لئلا تفتضح عندک؛ از خدا خواستم که حساب امت مرا به من واگذارد تا پیش امتهای دیگر رسوا نشود، پس خدای عز و جل به من وحی کرد ای محمد نه، بلکه من حسابشان را می رسم و اگر گناهی از آنها سر زده از تو پوشیده می دارم که پیش تو نیز رسوا نشود. نهج الفصاحه

حدیث۸۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیرکم خیرکم لأهله و أنا خیرکم لأهلی ما أکرم النّساء إلّا کریم و لا أهانهنّ إلّا لئیم؛ بهترین شما کسی است که برای کسان خود بهتر است، من از همه شما برای کسان خود بهترم، بزرگ مردان زنان را گرامی شمارند و فرومایگان زنان را خوار دارند. نهج الفصاحه

حدیث۸۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بعثت بمداراه النّاس؛ من به مدارا با مردم مبعوث شده ام. نهج الفصاحه

حدیث۸۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أوتیت جوامع الکلم؛ سخنان مختصر و جامع را به من دادند. نهج الفصاحه

حدیث۸۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّما بعثت لأتمّم مکارم الأخلاق؛ من مبعوث شدم تا فضائل اخلاق را به کمال رسانم. نهج الفصاحه

حدیث۸۵

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّما أنا بشـر مثلکم و إنّ الظّنّ یخطی و یصـیب و لکن ما قلت لکم قال اللّه فلن أکـذب علی اللّه؛ من انسـانی مثل شـما هسـتم و گمان به خطا یا صواب می رود ولی هر چه را بگویم خـدا گفته است بر خـدا دروغ نمی بندم. نهج الفصاحه

حدیث۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ کـذبا علی لیس ککذب علی أحد فمن کذب علیّ متعمّدا فلیتبوّء مقعده من النّار؛ دروغ بستن بر من مثل دروغ بستن بر دیگری نیست هر که به عمد بر من دروغ بندد در آتش جای گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ ربّی أمرنی أن یکون نطقی ذکرا و نظری عبرا؛ پروردگارم به من فرمان داده که سخنم ذکر باشد و نظرم مایه عبرت. نهج الفصاحه

حدیث۸۸

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ اللّه تعـالی لم یبعثنی معنّتا و لا متعنّتا و لکن بعثنی معلّما میسّـِرا. خداونـد مرا اشکال گیر و اشکال تراش نفرستاده بلکه آموزگار و آسانگیر فرستاده است. نهج الفصاحه

حدیث۸۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أنا النّذیر و الموت المغیر و السّاعه الموعد؛ من بیم دهنده ام و مرگ یغماگر است و رستاخیز وعده گاه. نهج الفصاحه

حدیث۹۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: اللّهمّ لا تکلنی إلی نفسـی طرفه عین و لا تنزع منّی صالـح ما أعطیتنی؛ خداونـدا یک لحظه مرا به خودم وامگذار و چیزهای خوبی که به من بخشیده ای از من باز مگیر. نهج الفصاحه

حدیث۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: اللّهمّ کما حسّـِنت خلقی فحسّن خلقی؛ خدایا چنان که صورت مرا نیک کردی سیرتم را نیز نیک کن. نهج الفصاحه

حدیث۹۲

پیامبراکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إذا أتی علیّ یوم لا أزداد فیه علما یقرّبنی إلی اللّه تعالی فلا بورک لی فی طلوع الشّـمس ذلک الیوم؛ اگر روزی بر من بگـذرد و در آن روز دانشـی نیاموزم که مرا به خداونـد نزدیک کند، طلوع آفتاب آن روز بر من مبارک مباد. نهج الفصاحه

حدیث۹۳

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أدّبنی ربّی فأحسن تأدیبی؛ خداوند مرا ادب آموخت و نیک آموخت. نهج الفصاحه

حدیث۹۴

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : مَنْ سَلَّمَ عَلَیْهِ اَوْ عَلَیَّ ثَلاثَةَ أیّام أوْجَبَ اللّهُ لَهُ الجَنَّةَ، قُلْتُ لَها: فی حَیاتِهِ وَ حَیاتِکِ؟ قالَتْ: نَعَمْ وَ بَعْدَ مَوْتِنا ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: هر که بر پدرم ـ رسول خدا ـ و بر من به مدّت سه روز سلام کند خداوند بهشت را برای او واجب می گرداند. راوی گوید: عرضه داشتم: آیا در زمان حیات و زنده بودن؟ فرمودند: چه در زمان حیات ما باشد ;و یا پس از مرگ. بحارالأنوار، ج ۴۳، ص ۱۸۵، ح ۱۷

حدیث۹۵

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : أبَوا هذِهِ الاْمَّةِ مُحَمَّدٌ وَ عَلی، یُقْیمانِ أَوَدَّهُمْ، وَ یُنْقِذانِ مِنَ الْعَذابِ الدّائِمِ إنْ أطاعُوهُما، وَ یُبیحانِهِمُ النَّعیمَ الدّائم إنْ واقَفُوهُما ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: حضرت محمّد (صلی الله علیه وآله) و علی – علیه السلام –، والِدَین این امّت هستند، چنانچه از آن دو پیروی کنند آن ها را از انحرافات دنیوی و عذاب همیشگی آخرت نجات می دهند و از نعمت های متنوّع و وافر بهشتی بهره مندشان می سازند. بحارالأنوار، ج ۲۳، ص ۲۵۹، ح ۸

حدیث۹۶

قالَ رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – لِعَلی – علیه السلام – : أنَا رَسُولُ اللّهِ الْمُبَلِّغُ عَنْهُ، وَ أنْتَ وَجْهُ اللّهِ وَ الْمُؤْتَمُّ بِهِ، فَلا نَظیر لی إلاّ أنْتَ، وَ لا ـ مِثْلَ لَکَ إلاّ أنَا؛ رسول خدا – صلی الله علیه وآله – به امام علی – علیه السلام – فرمودند: من رسول خدا هستم، که از طرف او تبلیغ و هدایت می نمایم و تو وجه اللّه می باشی، که امام و مقتدای (بندگان خدا) خواهی بود، پس نظیری برای من وجود ندارد مگر تو و همانند تو نیست مگر من. تفسیر البرهان، ج ۴، ص ۱۸۴

حدیث۹۷

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : اعطانی الله – عز و جل – فاتحهٔ الکتاب؛ خداوند سوره حمد را به من عطا کرده است . (امالی شیخ صدوق ، ص ۱۱۷)

حدیث۹۸

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند : اِنّی لَمْ اُبْعَثْ لَعّانا وَ اِنّما بُعِثْتُ رَحْمَهً؛ من پیامبر نشده‌ام که لعن و نفرین کنم، بلکه مبعوث شده‌ام تا مایه رحمت باشم. کنزالعمال ، ح ۸۱۷۶ .

حدیث۹۹

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند : خَیْرُکُم خَیْرُکُم لِنِسائِهِ و اَنَا خَیْرُکُم لِنِسائی؛ بهترین شما کسی است که برای زنان خود

بهتر باشد و من بهترین شما برای زن خود هستم. من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۴۴۳.

حدیث۱۰۰

امام کاظم علیه‌السلام می فرمایند: کانَ النَّبیُّ صلی‌الله‌علیه‌وآله اِذا اَصْبَحَ مَسَحَ عَلی رُؤوسِ وُلْدِهِ وَ وُلْدِ وُلْدِهِ؛ هرگاه صبح می‌شد پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله دست نوازش بر سر فرزندان و نوه‌های خود می‌کشیدند . عدهٔ الداعی، ص ۷۹.

حدیث۱۰۱

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : پروردگارم مرا به هفت خصلت امر نموده است: دوست داشتن بینوایان و نزدیک شدن به آنها، ذکر لا حول و لا قوهٔ الا باللّه را بسیار گفتن، با خویشاوندان رابطه برقرار کردن؛ هر چند آنان قطع رابطه کنند، [و در مسائل مادی]، به پایین‌تر از خود نگاه کنم نه به بالاتر، در راه خدا سرزنش ملامتگران را به خود نگیرم، حق را بگویم اگر چه تلخ باشد و از کسی چیزی نخواهم. الاصول الستهٔ عشر، ص ۷۵.

حدیث۱۰۲

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اُمِرْتُ اَن آخُذَ الصَّدَقَهَٔ مِن اَغْنیاءِکُم فَاَرُدَّها فی فُقَراءِکُم؛ من مأمورم که صدقه (و زکات) را از ثروتمندانتان بگیرم و به فقرایتان بدهم. مستدرک الوسائل، ج ۷، ص ۱۰۵ .

حدیث۱۰۳

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: کانَ النَّبیُّ صلی‌الله‌علیه‌وآله اِذا سُئِلَ شَیئا فَاِذا اَرادَ اَنْ یَفْعَلَه ُقالَ: نَعَم وَ اِذا اَراد اَنْ لا یَفْعَلَ سَکَتَ و کانَ لا ـ یَقول لِشَیءٍ لا... ؛ هرگاه از رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله چیزی تقاضا می‌شد، اگر ایشان آن را می‌خواستند انجام دهند، می‌فرمودند: بله و اگر نمی‌خواستند انجام دهند، سکوت می‌نمودند و هیچ‌گاه ایشان برای چیزی نه نمی گفتند. بحارالأنوار، ج ۹۳، ص ۳۲۷.

حدیث۱۰۴

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: کانَ صلی‌الله‌علیه‌وآله لا یَذُمُّ اَحَدا وَ لا یُعَیِّرُهُ وَ لا یَطْلُبُ عَثَراتِهِ وَ لا عَوْرَتَهُ وَ لا یَتَکَلَّمُ اِلّا فیما رَجا ثَوابَهُ؛ رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله ، هرگز بدگویی کسی را نمی‌کردند، سرزنش نمی‌نمودند و در پی لغزش‌ها و اسرار دیگران نبودند و [درباره دیگران]، چیزی جز خیر (خوبی) نمی گفتند. عیون اخبار الرضا، ج ۲، ص ۲۸۴ .

حدیث۱۰۵

امام کاظم علیه‌السلام می فرمایند: اِنَّ رَسولَ اللّهِ صلی‌الله‌علیه‌وآله کانَ اِذا اَتاهُ الضَّیفُ اَکَلَ مَعَهُ وَ لَمْ یَرْفَعْ یَدَهُ مِنَ الْخِوانِ حَتّی یَرْفَعَ الضَّیْفُ یَدَهُ؛ رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله هرگاه میهمان داشتند، با او غذا می‌خوردند و دست از سفره و غذا نمی کشیدند، تا آن‌که میهمان دست از غذا خوردن بکشد. کافی، ج ۶، ص ۲۸۶ .

حدیث۱۰۶

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : لا یُبَلِّغُنی اَحَدٌ مِنْکُم عَنْ اَحَدٍ مِن اَصحابی شَیئا، فَاِنّی اُحِبُّ اَنْ اَخْرُجَ اِلَیکُم و اَنَا سَلیمُ الصَّدرِ؛ کسی از شما حق ندارد از هیچ یک از یارانم چیزی به من بگوید؛ زیرا دوست دارم در حالی که چیزی از شما در دلم نیست به سویتان بیایم. مکارم الاخلاق، ص ۱۷ .

حدیث۱۰۷

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: کانَ رَسولُ اللّهِ صلی‌الله‌علیه‌وآله یُداعِبُ وَ لا یَقولُ اِلّا حَقّا؛ رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله شوخی می کردند ولی جز حقّ چیزی نمی گفتند. مستدرک الوسائل، ج ۸ ، ص ۴۰۸.

حدیث۱۰۸

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: کانَ رَسولُ اللّهِ صلی‌الله‌علیه‌وآله لَیَسُرُّ الرَّجُلَ مِنْ اَصحابِهِ اذا رَآهُ مَغْموما بِالْمُداعَبَةِ وَ کانَ صلی‌الله‌علیه‌وآله یَقولُ: اِنَّ اللّهَ یُبْغِضُ الْمُعَبِّسَ فی وَجْهِ اِخْوانِهِ؛ هرگاه رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله یکی از اصحاب خود را غمگین می‌دیدند، با شوخی او را خوشحال می کردند و می‌فرمودند: خداوند، کسی را که با برادران (دینی) اش با ترشرویی و چهره عبوس روبرو شود، دشمن می‌دارد. رسائل شهید ثانی، ص ۳۲۶ .

حدیث۱۰۹

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اَوصانی رَبّی بِسَبعٍ: اَوصانی بِالْاِخلاصِ فِی السِّرِّ وَ الْعَلانیَةِ وَ اَن اَعْفُوَ عَمَّن ظَلَمَنی و اُعْطیَ مَن حَرَمَنی و اَصِلَ مَنْ قَطَعَنی و اَن یَکونَ صَمْتی فِکْرا وَ نَظَری عِبَرا؛ پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : پروردگارم هفت چیز را به من سفارش فرمود: اخلاص در نهان و آشکار، گذشت از کسی که به من ظلم نموده، بخشش به کسی که مرا محروم کرده، رابطه با کسی که با من قطع رابطه کرده، و سکوتم همراه با تفکّر و نگاهم برای عبرت باشد. کنزالفوائد، ص ۱۸۴ .

حدیث۱۱۰

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: مَا کَلَّمَ رَسولُ اللّهِ صلی‌الله‌علیه‌وآله اَلْعِبادَ بِکُنْهِ عَقْلِهِ قَطُّ، قَالَ رَسُولُ اللّهِ صلی‌الله‌علیه‌وآله : اِنّا مَعاشِرَ الْاَنْبیاءِ اُمِرْنا اَنْ نُکَلِّمَ النّاسَ عَلی قَدْرِ عُقولِهِمْ ؛ رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله هرگز با مردم به اندازه عقل خود سخن نگفتند و فرمودند: ما پیامبران مأموریم که با مردم به اندازه عقل و فهمشان سخن بگوییم. کافی، ج ۱ ، ص ۲۳ .

حدیث۱۱۱

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: او که خاتم پیامبران بود، بخشنده‌ترین، پرحوصله‌ترین، راستگوترین، پایبندترین مردم به عهد و پیمان، نرم‌خوترین و خوش مصاحبت‌ترین مردم بود، هر کس بدون سابقه قبلی او را می‌دید، هیبتش او را می گرفت و هر کس با او معاشرت می‌نمود و او را می‌شناخت دوستدارش می‌شد و هر کس می‌خواست او را تعریف کند، می گفت: نظیر او را پیش از او و پس از او ندیده‌ام. بحارالأنوار، ج ۱۶، ص ۱۹۰ .

حدیث۱۱۲

امام حسین علیه‌السلام می فرمایند: کانَ صلی‌الله‌علیه‌وآله ... لا یَحْسَبُ اَحَدٌ مِنْ جُلَسائِهِ اَنَّ اَحَدا اَکْرَمُ عَلَیْهِ مِنْهُ؛ پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله

چنان با همنشینان رفتار می‌نمودند که هیچ یک از آنان گمان نمی‌کرد کسی نزد آن حضرت از وی گرامی‌تر باشد. عیون اخبار الرضا، ج ۲، ص ۲۸۴ .

حدیث۱۱۳

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اِنَّما بُعِثْتُ لِاُتَمِّمَ مَکارِمَ الْاَخْلاقِ؛ من تنها برانگیخته شده‌ام تا اخلاق بزرگوارانه را به کمال رسانم. بحارالأنوار، ج ۷۱، ص ۳۸۲.

حدیث۱۱۴

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: کانَ رَسولُ اللّهِ صلی‌الله‌علیه‌وآله لا یُؤْثِرُ عَلَی الصَّلاةِ عَشاءً وَ لا غَیْرَهُ وَ کانَ اذا دَخَلَ وَقْتُها کَاَنَّهُ لا یَعْرِفُ اَهْلاً وَ لا حَمیما؛ رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله چیزی مثل شام و غیر آن را بر نماز مقدم نمی‌داشتند و هنگامی که وقت نماز می‌رسید، گویی که هیچ یک از اهل خانه و دوستان را نمی‌شناختند. مجموعه ورام، ج ۲، ص ۷۸.

حدیث۱۱۵

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند: اِنّا اَهلُ بَیتٍ نَری وَعدَنا عَلَینا دَینا کَما صَنَعَ رَسولُ اللّهِ صلی‌الله‌علیه‌وآله ؛ ما اهل بیت، وعده‌های خود را برای خودمان، بدهی و دِین حساب می کنیم، چنانکه رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله چنین می کردند. تحف العقول، ص ۴۴۶.

حدیث۱۱۶

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: کُنّا اِذَا احْمَرَّ الْبَاْسُ وَ لَقِیَ القَومُ الْقَوْمَ اتَّقَیْنا بِرَسولِ اللّهِ صلی‌الله‌علیه‌وآله فَما یَکونُ اَحَدٌ اَقْرَبَ اِلَی الْعَدُوِّ مِنْهُ ؛(وقتی که آتش جنگ بر افروخته می‌شد و دو لشکر به هم می‌رسیدند، به پیامبر پناهنده می‌شدیم و کسی نبود که از آن حضرت به دشمن نزدیک‌تر باشد. مکارم الاخلاق، ص ۱۸.

حدیث۱۱۷

رسول خدا (ص) به امام علی (ع) فرمودند: من رسول خدا هستم، که از طرف او تبلیغ و هدایت می‌کنم. و تو وجه اللّه هستی، که امام و مقتدای (بندگان خدا) خواهی بود، پس نظیری برای من وجود ندارد مگر تو و همانند تو نیست، مگر من. تفسیر البرهان: ج ۴، ص ۱۸۴

حدیث۱۱۸

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : لَمّا خَلَقَ اللّه‌الْمَعیشَةَ جَعَلَ الْبَرَکاتِ فِی الْحَرثِ وَ الْغَنَمِ؛ چون خداوند، وسایل زندگی مردم را آفرید، برکت‌ها را در کشاورزی و گوسفندداری قرار داد. کنزالعمّال، ح ۹۳۵۴

حدیث۱۱۹

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ تَسَمّی بِاسمی یَرجو بَرَکَتی وَ یُمْنی، غَدَتْ عَلَیْهِ الْبَرَکَةُ وَ راحتَ اِلی یَوْمِ القیامَةِ؛ هر کس به نام من

نامگـذاری کند و برکت و خجسـتگی مرا امید داشته باشد، برکت به سوی او خواهد آمد و تا قیامت (باقی) خواهد بود. کنزالعمّال، ح ۴۵۲۲۱.

حدیث۱۲۰

رسول خـدا (صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: خداونـد مرا اشـکال گیر و اشـکال تراش نفرسـتاده بلکه آموزگار و آسانگیر فرستاده است. (نهج الفصاحه ، حدیث ۷۲۵)

حدیث۱۲۱

امام علی (علیه السـلام) می فرماینـد: سیره و روش حضـرت محمد (صـلی الله علیه و آله و سـلم)میانه روی و کار او راهنمایی به راه راست و گفتارش جدا کننده حق از باطل و حکمتش عادلانه و سـخنانش بیان کننده (مشـکلات) و سـکوتش رساترین زبان ها بود. غررالحکم ، باب حضرت محمد (ص)

حدیث۱۲۲

امام علی (علیه السـلام) می فرماینـد: حضـرت محمد (صـلی الله علیه و آله) با شـکم گرسـنه از دنیا رفت و با سـلامت جان و روح به آخرت وارد شد ، سـنگی روی سـنگ نگذاشت ، تا آنکه راه خود را پیمود و دعوت پروردگارش را اجابت نمود. غررالحکم ، باب حضرت محمد (ص)

حدیث۱۲۳

پیامبراکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم می فرماینـد : بی اُنذِرتُم وَ بِعَلیٍّ بنِ أبی طالِبِ اهْتَدَیتُم... وَ بِالْحَسَنِ اُعْطیتُمُ الإحسانُ وَ بِالْحُسَـینِ تَسـعَدونَ وَ بِهِ تَشـقونَ ألا وَ إنَّ الْحُسَـینَ بابٌ مِن أبوابِ الْجَنَّةِ مَن عاداهُ حَرَّمَ اللّه عَلَیهِ ریحَ الْجَنَّةِ؛ به وسـیله من هشدار داده شدید و به وسـیله علی علیه السلام هدایت می‌یابید و به وسیله حسن احسان می‌شوید و به وسیله حسین خوشبخت می گردید و بدون او بدبخت. بدانیـد که حسـین دری از درهای بهشت است، هر کس با او دشـمنی کند، خداوند بوی بهشت را بر او حرام می کند. مأة منقبة، ص ۲۲ .

حدیث۱۲۴

پیامبراکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم می فرماینـد : أَمَرَنی رَبّی بِمُـداراةِ النّاسِ کَما أَمَرَنی بِأَداءِ الْفَرائِضِ؛ پروردگارم، همان گونه که مرا به انجام واجبات فرمان داده، به مدارا کردن با مردم نیز فرمان داده است. کافی، ج ۲، ص ۱۱۷، ح ۴.

حدیث۱۲۵

پیـامبر اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: مَن تَسَـمّی بِاسـمی یَرجو بَرَکَتی وَ یُمنی، غَـدَت عَلَیهِ البَرَکَـةُ وَ راحتَ اِلی یَومِ القیامَـةِ؛ هر کس به نام من نامگـذاری کنـد و برکت و خجسـتگی مرا امیـد داشـته باشـد، برکت به سوی او خواهـد آمـد و تا قیامت (باقی) خواهد بود. کنزالعمّال، ح ۴۵۲۲۱

حدیث۱۲۶

رسول اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند: اِنّی لَم اُبعَث لَعّانا وَ اِنّما بُعِثتُ رَحمَةً من پیامبر نشده‌ام که لعن و نفرین کنم، بلکه مبعوث شده‌ام تا مایه رحمت باشم. مشکاة الانوار، ص ۱۵۷

حدیث۱۲۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: کانَ رَسولُ اللّهِ صلی الله علیه و آله یداعِبُ وَ لا یقولُ اِلّا حَقّا؛ رسول اکرم صلی الله علیه و آله شوخی می کردند ولی جز حقّ چیزی نمی گفتند. (مستدرک الوسائل، ج ۸، ص ۴۰۸)

حدیث۱۲۸

پیامبر اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اِنّا اُمِرنا مَعاشِرَ الاَنبیاءِ بِمُداراةِ النّاسِ، کما اُمِرنا بِاقامَةِ الفَرائِضِ؛ ما پیامبران، همان‌گونه که به برپا داشتن واجبات مأمور شده‌ایم، به مدارا کردن با مردم نیز مأمور شده ایم. (ارشاد القلوب، ج ۱، ص ۱۱۵)

حدیث۱۲۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أَمَرَنی رَبّی بِمُداراةِ النّاسِ کما أَمَرَنی بِأَداءِ الفَرائِضِ. پروردگارم، همان گونه که مرا به انجام واجبات فرمان داده، به مدارا کردن با مردم نیز فرمان داده است. (کافی، ج ۲، ص ۱۱۷، ح ۴.)

حدیث۱۳۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أَمَرَنی رَبّی بِمُداراةِ النّاسِ کما أَمَرَنی بِأَداءِ الفَرائِضِ. پروردگارم، همان گونه که مرا به انجام واجبات فرمان داده، به مدارا کردن با مردم نیز فرمان داده است. (کافی، ج ۲، ص ۱۱۷، ح ۴.)

حدیث۱۳۱

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: خدای بزرگ پیامبر خود را تربیت کرد و چون ادب را در او به کمال رساند، فرمود: همانا تو دارای خلقی عظیم هستی آنگاه کار دین و امت را به او سپرد تا بندگانش را اداره کند. اصول کافی، ج۱، ص ۲۶۶.

حدیث۱۳۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) هرگز سخن کسی را قطع نمی کردند، مگر آنگاه که بیش از حد حرف می زد (یا از حد مشروع فراتر می رفت) آن وقت او را نهی می کردند یا بر می خاستند. سنن النبی، ص ۱۸.

حدیث۱۳۳

پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم)، وقتی به خانه ی خویش می رفتند، اوقاتشان را سه قسمت می کردند: بخشی برای خدای متعال، بخشی مخصوص خانواده و قسمتی هم برای کارهای شخصی خود. مکارم الاخلاق، ص ۱۳.

حدیث۱۳۴

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) از ستمی که به ایشان می شد. انتقام نمی گرفتند، مگر آن که حریم الهی هتک شود، که در آن صورت خشم می کردند و غضبشان برای خدا بود. سنن النبی، ص ۴۵.

حدیث۱۳۵

مکارم الاخلاق، ص ۱۴.

حدیث۱۳۶

هرگز دیده نشد که پیامبر گرامی (صلی الله علیه و آله و سلم) پای خود را پیش کسی دراز کنند. بحارالانوار، ج ۱۶، ص ۲۳۶.

حدیث۱۳۷

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) هیچ چیز را بر نماز مقدم نمی داشتند. هرگاه نماز فرا می رسید، رسول خدا دیگر نه خانواده می شناختند و نه دوست. سنن النبی، ص ۲۶۸.

حدیث۱۳۸

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: خدای بزرگ پیامبر خود را تربیت کرد و چون ادب را در او به کمال رساند، فرمود: همانا تو دارای خلقی عظیم هستی، آنگاه کار دین و امت را به او سپرد تا بندگانش را اداره کند. اصول کافی، ج۱، ص ۲۶۶.

حدیث۱۳۹

امام صادق(سلام الله علیه) می فرمایند: کان رسول الله یحمدالله فی کل یوم ثلاث ماۀ و سنین مرۀ. رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) هر روز سیصد و شصت بار خدا را حمد می کردند. بحارالانوار، ج۱۶، ص ۲۵۷.

حدیث۱۴۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: چ من اتانی زائرا کنت شفیعه یوم القیامه. هر که به زیارت من بیاید در روز قیامت شفیع او باشم. بحارالانوار، ج۱۰۰، ص ۱۴۲.

حدیث۱۴۱

قال الإمام الصّادق – علیه السلام – : ما أَعجَبَ رسول الله – صلّی الله علیه و آله – شیءٌ من الدنیا إلا أن یکون فیها جائعاً خائفاً. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: چیزی از دنیا جز گرسنگی و ترس (از خدا)، رسول الله – صلّی الله علیه و آله – را خوشحال نمی ساخت. «الکافی، ج ۲، ص ۱۲۹»

حضرت فاطمه(س)

حدیث۱

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند: ان فاطمة بنت رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) لم تزل مظلومة من حقها ممنوعة و عن میراثها مدفوعة لم تحفظ فیها وصیة رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) و لا روعی فیها حقه و لا حق الله عزوجل و کفی بالله حاکما و من الظالمین منتقما. فاطمه دختر پیامبر همواره مظلوم بود و از حق خود وارث پدر محروم گردید و درباره او به توصیه پیامبر عمل نشد و حق پیامبر و خدای بزرگ نسبت به فاطمه مراعات نشد و خدا به عنوان داور و انتقام گیرنده از ستمگران کافی است. امالی شیخ طوسی: ۱۵۵.

حدیث۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ان فاطمة (سلام الله علیها) مکثت بعد رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) خمسة و سبعین یوما و کان دخلها حزن شدید علی ابیها و کان یأتیها جبرئیل فیحسن عزائها علی ابیها و یطیب نفسها و یخبرها عن ابیها و مکانه و یخبرها بما یکون بعدها فی ذریتها و کان علی (علیه السلام) یکتب ذلک. حضرت فاطمه (سلام الله علیها) پس از پیامبر فقط ۷۵ روز زنده بود و در این مدت غم جانکاه فراق پدر او را رنج می داد. بهمین خاطر جبرئیل می آمد و او را تسلی می داد و با سخنان و خبرهائی که از موقعیت و مکان پدرش می داد به او آرامش می بخشید و گاهی نیز از حوادث آینده و زندگی و سرنوشت فرزندانش برای او سخن می گفت و علی (علیه السلام) همه آنها را می نوشت. کافی ج ۱: ۴۵۸.

حدیث۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: عاشت فاطمة (سلام الله علیها) لم ترکاشرة و لا ضاحکة تأتی قبور الشهدأ فی کل جمعة مرتین الأثنین و الخمیس فتقول: هیهنا کان رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) و هیهنا کان المشرکون. حضرت فاطمه (سلام الله علیها) – پس از پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) – خندان و خوشحال دیده نشد. هر هفته دو بار – روزهای دوشنبه و پنجشنبه – بر سر تربت شهیدان احد می آمد. آنگاه – به یاد خاطرات گذشته – می گفت: پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) در اینجا مستقر بود و مشرکین در آنجا. کافی، ۶: ۵۶۱.

حدیث۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: البکائون خمسة: آدم، و یعقوب، و یوسف، (علیه السلام) و فاطمة (سلام الله علیها) بنت محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) و علی بن الحسین (علیه السلام). ... اما فاطمة (سلام الله علیها) فبکت علی رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) حتی تأذی بها اهل المدینة فقالوا لها: قد اذیتنا بکثرة بکائک، فکانت تخرج الی المقابر – مقابر الشهدأ – فتبکی حتی تقضی حاجتها ثم تنصرف. گریه کنندگان – معروف تاریخ – پنج نفرند: آدم و یعقوب و یوسف (علیه السلام) و فاطمه زهرا (سلام الله علیها) و امام سجاد (علیه السلام) آنگاه حضرت صادق (علیه السلام) در بیان علت گریه آنان می فرماید: ... فاطمه (سلام الله علیها) نیز آن قدر بر فراق پدر گریست که مردم مدینه به زحمت افتاده و گفتند: با گریه بسیارت ما را آزردی، او نیز ناچار به سوی مزار شهدای احد می رفت و آن قدر گریه می کرد تا آرام می گرفت و بر می گشت. الخصال: ۲۷۲، ح ۱۵.

حدیث۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: انما سمیت فاطمة (سلام الله علیها) محدثة لان الملائکة کانت تهبط من السمأ فتنادیها کما تنادی مریم بنت عمران فتقول: یا فاطمة ان الله اصطفاک و طهرک و اصطفاک علی نسأ العالمین یا فاطمة اقنتی لربک و اسجدی و ارکعی

مع الراكعين فتحدثهم و يحدثونها. فاطمه زهرا (عليه السلام) به آن جهت ((محدثه)) نام گرفت كه ملائكه از آسمان فرود مى آمد و او را صدا مى زد همانگونه كه مريم (عليه السلام) را ندا مى داد و مى گفت: ((اى فاطمه، خدا تو را برگزيد و پاكيزه ساخت و بر همه زنان عالم برترى داد. اى فاطمه همواره خدا را عبادت كن و براى او سجده نما و همراه با ركوع كنندگان به درگاه او ركوع كن)). او با فرشتگان سخن مى گفت و آنان نيز با او سخن مى گفتند. علل الشرائع: ۲۱۶.

حديث۶

امام باقر (عليه السلام) فرمودند: ان فاطمة (سلام الله عليها) بنت رسول الله (صلى الله عليه و آله و سلم) كانت تزور قبر حمزة (صلى الله عليه و آله و سلم) ترمه و تصلحه و قد تعلمته بحجر؛ فاطمه (سلام الله عليها) دختر پيامبر (صلى الله عليه و آله و سلم) همواره به زيارت قبر حمزه مى رفت، و آن را با سنگ نشان گذاشته بود و به تعمير و اصلاح آن مى پرداخت. وفاء الوفاء ۳: ۹۳۲.

حديث۷

حضرت على (عليه السلام) فرمودند: انها استقت بالقربة حتى اثر فى صدرها وطحنت بالرحى حتى مجلت يداها و كسحت البيت حتى اغبرت ثيابها و اوقدت النار تحت القدر حتى دكنت ثيابها. فاطمه آن قدر با كوزه آب كشيد تا در سينه اش اثر گذاشت و آن قدر با آسياب آرد كرد كه دستانش تاول زود و آن قدر خانه جاروب كرد كه لباسش غبار آلود شد و آن قدر آتش بر زير ديگ افروخت كه بر لباسش دود خاكستر نشست. علل الشرائع ج ۲: ۶۵.

حديث۸

حضرت على (عليه السلام) فرمودند: - فوالله - ما اغضبتها و لا اكرهتها على امر حتى قبضها الله عزوجل اليه و لا اغضبتنى و لا عصت لى امرا. و لقد كنت انظر اليها فتنكشف عنى الهموم و الأحزان. به خدا سوگند هيچ گاه فاطمه (سلام الله عليها) را به خشم نياوردم و او را بر كارى - كه ميل نداشت - وادار نكردم تا روزى كه خداوند او را برد و او نيز هيچگاه مرا به خشم نياورد و از فرمان من سرپيچى نكرد و هر گاه كه به او مى نگريستم نگرانيها و غمها از من زدوده مى شد. كشف الغمة ج ۱: ۳۶۳

حديث۹

امام باقر (عليه السلام) فرمودند: كان صداق فاطمة (سلام الله عليها) جرد برد حبرة و درع حطمية و كان فراشها اهاب كبش يلقيانه و يفرشانه و ينامان عليه. مهر - كابين - حضرت فاطمه (سلام الله عليها) لباس كهنه و زرهى بود و فرش خانه او پوست ميشى كه آنرا مى انداختند و بر آن مى خوابيدند. كافى ج ۵: ۳۷۸.

حديث۱۰

امام صادق (عليه السلام) فرمودند: ان فاطمة عليهاالسلام بنت رسول الله (ص) كانت مسبحتها من خيوط صوف مفتل عليه عدد التكبيرات فكانت عليهاالسلام تديرها بيدها تكبر و تسبح الى ان قتل حمزة بن عبد المطلب فاستعملت تربته و عملت التسابيح فاستعمها الناس تسبيح حضرت فاطمه عليهاالسلام نخى بود كه بر آن به تعداد تكبيرات - ۳۴ عدد - گره زده بود و آن را در دستش مى چرخانيد و تكبير و تسبيح مى گفت تا وقتى كه حمزه شهيد شد، تسبيح از تربت او ساخت. و از آن پس ساختن تسبيح در ميان مردم رواج يافت. وسائل الشيعه ج ۴: ۱۰۳۳

حدیث۱۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: کان لأمی فاطمهٔ (سلام الله علیها) صلاهٔ تصلیها علمها جبرئیل، رکعتان تقرء فی الأولی: الحمد مرهٔ و: انا انزلناه فی لیلهٔ القدر، مأهٔ مرهٔ و فی الثانیهٔ: الحمد مرهٔ، و مأهٔ مرهٔ: قل هو الله احد، فاذا سلمت سبحت تسبیح الطاهرهٔ (علیه السلام). مادر ما فاطمه (سلام الله علیها) همواره دو رکعت نماز می خواند که جبرئیل به او آموخته بود، در رکعت اول آن پس از حمد صد بار سوره قدر و در رکعت دوم پس از حمد صد بار سوره توحید را می خوانی، و پس از سلام نماز. تسبیحات حضرتش را نیز می گویی. جمال الاسبوع: ۱۷۳

حدیث۱۲

حضرت موسی بن جعفر (علیه السلام) فرمودند: کانت فاطمهٔ (سلام الله علیها) اذا دعت تدعو للمؤمنین و المؤمنات ولا تدعو لنفسها فثیل لها یا بنت رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) انک تدعین للناس و لاتدعین لنفسک فقالت (علیه السلام): الجار ثم الدار. هرگاه حضرت فاطمه (سلام الله علیها) دعا می کرد برای زنان و مردان مؤمن دعا می کرد و برای خود دعا نمی کرد. به او گفته شد: چرا شما برای مردم دعا می کنید اما برای خودتان دعا نمی کنید؟ فرمودند: اول همسایه آنگاه درون خانه. علل الشرائع، ج ۱: ۲۱۶.

حدیث۱۳

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند: و کانت فاطمهٔ (سلام الله علیها) لاتدع احدا من اهلها ینام تلک اللیلهٔ - لیلهٔ القدر - و تداویهم بقلهٔ الطعام و تتأهب لها من النهار و تقول: محروم من حرم خیرها. فاطمه (سلام الله علیها) نمی گذاشت کسی از اهل خانه در شبهای قدر به خواب رود. به آنان غذای کم می داد و از روز قبل برای احیای شب قدر آماده می شد و می فرمودند: محروم کسی است که از برکات این شب محروم باشد. دعائم الاسلام، ج ۱: ۲۸۲.

حدیث۱۴

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ان ابنتی فاطمهٔ ملأ الله قلبها و جوارحها ایمانا الی مشاشها، فتفرغت لطاعهٔ الله. خداوند قلب دخترم فاطمه و سراپای وجود او را پر از ایمان کرده است، پس او - بهمین خاطر - همواره در اطاعت خداست. دلائل الامامه: ۱۳۹، ح ۴۷

حدیث۱۵

عَن الامام الصادق - علیه السّلام - : لما زُفّتْ فاطمهُ الی عَلیٍ - علیه السّلام - نَزلَ جبرئیلُ و میکائیلُ و اسرافیلُ ... فَکبرَ جَبرئیلُ و کبر اسرافیلُ و کبر میکائیلُ فکبرتِ الملائکهُ و جرت السُنهُ بالتکبیرِ فی الزفافِ الی یومِ القیامهِ. امام صادق علیه السّلام - فرمودند: وقتی که شب عروسی حضرت فاطمه - سلام الله علیها - فرا رسید، جبرئیل و میکائیل و اسرافیل آمدند. جبرئیل تکبیر گفت و سپس اسرافیل و پس از آن میکائیل تکبیر گفت و آنگاه فرشتگان نیز تکبیر گفتند و بر این اساس «سنت» است که در شب عروسی «تکبیر» گفته شود. «سنن النبی، ص ۱۵۰»

حدیث۱۶

عن الامام جعفر بن محمد – علیه السّلام – عن آبائه – علیهم السّلام – قال: لمّا حضرَتْ فاطمةَ الوفاةُ بَکَتْ، فقالَ لها امیرالمؤمنین یا سیدتی ما یبکیكِ ؟ قالتْ: ابکی لِما تَلقی بَعدی. امام صادق – علیه السّلام – از قول پدرانشان – علیهم السّلام – فرمودند: زمانی که حضرت فاطمه – سلام الله علیها – در حال احتضار بودند و وفاتشان نزدیک شد، شروع به گریه کردند، امیرالمؤمنین – علیه السّلام – فرمودند: ای بانوی من چرا گریه می کنی. حضرت زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: بر آنچه بعد از من (از رنجها و سختی ها) می بینی گریه می کنم. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۱۸»

حدیث۱۷

عن ابی عبدالله الحسین – علیه السلام – : لما قُبِضَتْ فاطمةُ – سلام الله علیها – دفنَها امیرُ المومنین سِرّاً و عفا علی مَوضِعِ قَبرِها. امام حسین – علیه السّلام – فرمودند: چون فاطمه – سلام الله علیها – وفات کرد، امیرالمومنین – علیه السّلام – او را پنهانی به خاک سپرد و محل قبرش را ناپدید کرد. «اصول کافی، ج ۲، ص ۳۵۶»

حدیث۱۸

عن ابی الحسن – علیه السّلام – قال: اِنَّ فاطمةَ – سلام الله علیها – صدیقةٌ شهیدةٌ. امام کاظم – علیه السّلام – فرمودند: همانا فاطمه – سلام الله علیها – زنی بسیار راستگو بود که به شهادت رسید. «اصول کافی، ج ۱، ص ۴۵۸»

حدیث۱۹

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : اِنَّ فاطمةَ لتشفع یومَ القیامةِ فیمن اَحَبَّها و تَولّاها و احبَّ ذُرِّیتها و تولّاهم و یَشْفَعُها الله فیهم و یدْخلُهم الجنةَ بِشفاعَتها. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: همانا فاطمه در روز قیامت برای کسی که محب و دوست دار او و فرزندانش باشد، شفاعت می کند و خداوند شفاعت او را در مورد این افراد می پذیرد و آنها را با شفاعت او وارد بهشت می کند. «القطره من بحار مناقب النبی و العترة، ج ۲، ص ۱۸۹»

حدیث۲۰

قال النبی – صلّی الله علیه و آله – : یا سلمانُ حُبُّ فاطمةَ یَنْفَعُ فی مائةِ مَوطنٍ ایسَرُ تلكَ المواطنِ: الموتُ و القبرُ و المیزانُ و المحشرُ و الصراطُ و المحاسبةُ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: ای سلمان محبت فاطمه و دوست داشتن او در صد موقف و جایگاه از مواقف قیامت سودمند است، آسان ترین این مواقف: مرگ و قبر و میزان و محشر و (پل) صراط و موقف محاسبه اعمال است. «بحار الانوار، ج ۲۷، ص ۱۱۶»

حدیث۲۱

قال النبی – صلّی الله علیه و آله – : اذا کانَ یومَ القیامةِ تَقْبَلُ ابنتی فاطمةُ علی ناقةٍ مِنْ نُوَقِ الجنّة مُدَبجَةَ الجَنْبینِ خِطامُها مِنْ لؤلؤٍ رَطْبٍ، قَوائِمُها مِنْ الزُّمردِ الاخضرِ، ذَنْبُها مِنْ المِسْكِ الاَذْفَرِ عَیناها یاقوتتان حمراوان. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: زمانی که قیامت فرا رسد، دخترم فاطمه سوار بر شتری از شترهای بهشت می آید در حالی که دو پهلوی آن شتر آراسته و نقش و نگار دار است و مهارش از لؤلؤیی نازك، پاهایش از زمرد سبز، دمش از مُشکی تیز بوی و دو چشمش از دو یاقوت قرمز است. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۱۹»

حدیث۲۲

قـال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : تُحْشَرُ ابنتی فاطمـةُ – سـلام الله علیها – یومَ القیامـةِ و معها ثیابٌ مصـبوغةٌ ... . پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: دخترم فاطمه – سـلام الله علیها – در روز قیامت در حالی محشور می شود که همراه او پیراهنی است خونین که به یکی از ساقهـای عرش آویزان است، حضـرت زهراء – سـلام الله علیهـا – می گویـد: ای خداونـد عادل میان من و قاتل فرزنـدم داوری کن. پیامبر – صـلّی الله علیه و آله – فرمودنـد: قسم به پروردگار کعبه که خداوند برای دخترم داوری می کند. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۲۰»

حدیث۲۳

عن ابی عبـد الله – علیه السّـلام – قال: اذا کانَ یومُ القیامـةِ جَمَعَ اللهُ الاولینَ و الآخِرینَ فی صـعیدٍ واحدٍ فینادی منادٍ: غُضُّوا ابصارَکم و نَکِّسُوا رُؤُسَـکم حتّی تَجُوزَ فاطمةُ بنتُ محمدٍ – صلّی الله علیه و آله – الصراطَ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: وقتی روز قیامت فرا رسـد، خداونـد تمـامی بشـر از اولین و آخرین را در یـک جـا جمع می کنـد پس منـادایی نـدا می دهـد: چشـمانتان را ببندیـد و سرهایتان را پایین بیندازید تا فاطمه دختر محمد – صلّی الله علیه و آله – از صراط بگذرد. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۲۴»

حدیث۲۴

لمّا زَوَّجَ رسولُ اللهِ – صـلّی الله علیه و آله – فاطمةَ مِنْ علیٍ – علیه السّـلام – اتاه ناسٌ من قریشٍ ... . زمانی که پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فاطمه را به همسری علی – علیه السّلام – در آورد، عده ای از قریش به نزد حضرت آمدند و گفتند: آیا تو فاطمه را در مقابل مهریه ای ناچیز به تزویـج علی در آوردی؟ حضـرت فرمودنـد: من او را به تزویج علی در نیاوردم بلکه خداوند متعال در شـب معراج در کنار درخت (سدرة المنتهی) او را به تزویج علی – علیه السّلام – در آورد. «من لا یحضره الفقیه، ج ۳، ص ۲۵۳»

حدیث۲۵

عن ابی جعفر– علیه السّلام – قال: کان رسول الله – صلّی الله علیه و آله – اذا ارادَ السفرَ سلَّمَ علی مَنْ اراد ... امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: پیامبر اکرم – صـلّی الله علیه و آله – هرگاه می خواسـتند به سـفر بروند با هر کس از اهلبیت خود می خواستند خدا حافظی کنند، خداحافظی می کردند، سـپس آخرین کسی که از او خداحافظی می کردند، فاطمه – سلام الله علیها – بود، پس سفرشان را از خانه فاطمه آغاز می کردند و زمانی که از سـفر باز می گشتند اول از همه به خانه فاطمه – سلام الله علیها – می رفتند. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۸۳»

حدیث۲۶

قال ابو عبدالله – علیه السّلام – : ... اتدری ایَّ شیءٍ تفسیرُ فاطمةَ قلت: اخبرنی یا سیدی قال فُطِمَتْ مِنْ الشَّرِ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: آیا می دانی معنی و مفهوم فاطمه چیست؟ گفتم آقای من شما مرا آگاه کنید، حضرت فرمودند: یعنی که از بدی ها دور شده است. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۱۰»

حدیث۲۷

قال ابو عبـدالله – علیه السّـلام – : لِفاطمةَ – سـلام الله علیها – تِسْـعَةُ اسـماءٍ عند اللهِ عز و جلّ: فاطمةُ و الصِّدّیقةُ و المبارکةُ و الطاهرةُ و الزکیةُ و الراضیةُ و المرضیةُ و المحدثةُ و الزهراءُ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: نزد خداوند متعال برای فاطمه – سلام الله علیها – نه اسم وجود دارد: ۱. فاطمه ۲. صدیقه ۳. مبارکه ۴. طاهره ۵. زکیه ۶. راضیه ۷. مرضیه ۸. محدثه ۹. زهراء. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۱۰»

حدیث۲۸

عن الامام جعفر بن محمد – علیه السّـلام – عن ابیه – علیه السّلام – قال: اِنَّ فاطمةَ – سلام الله علیها – کانتْ تُکَنَّی امَ ابیها. امام صادق – علیه السّـلام – از قول پـدرشان (امام باقر – علیه السّـلام –) فرمودنـد: همانا فاطمه – سـلام الله علیها – به ام ابیها کنیه گـذاری شـده است. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۱۶»

حدیث۲۹

قال الامام الباقر – علیه السّـلام – : وُلِدَتْ فاطمةُ بنت محمدٍ – صـلّی الله علیه و آله – بعدَ مبعثِ الرسولِ بخمسِ سـنینَ و تُوَفِّیَتْ و لها ثمانَ عَشَرةَ سنةً. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: فاطمه دختر محمد – صلّی الله علیه و آله – پنج سال بعد از به نبوت رسیدن پیامبر اکرم متولد شد و هیجده ساله بود که وفات کرد. «اصول کافی، ج ۱، ص ۴۵۷»

حدیث۳۰

قال النبی – صـلّی الله علیه و آله – : اَوَّلُ شـخصٍ تـدْخُلُ الجنـةَ فاطمـةُ. پیامبر اکرم – صـلّی الله علیه و آله – فرمودند: اولین کسـی که داخل بهشت می شود، فاطمه است. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۴۴»

حدیث۳۱

قال الله عزّوجلّ: اگر علی را نیافریده بودم، همسری مناسب فاطمه، از فرزندان آدم و نسل او نبود. (عیون اخبارالرضا(ع)۲۰۳)

حدیث۳۲

قالَ النَّبِیُّ – صَـلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – : إنَّ اللهَ لَهُ الْحَمْدُ، عَرَضَ حُبَّ عَلِیٍّ وَ فاطِمَةَ، وَ ذُرِّیَّتِهما عَلی الْبَرِیَّةِ فَمَنْ بادَرَ مِنْهُمْ بِالإجابَةِ جَعَلَ اللهُ مِنْهُـمْ الرُّسُـلَ، وَ مَنْ أجـابَ بَعْـدَ ذلِـکَ جَعَـلَ مِنْهُمْ الشِّیعَـةَ وَ إنَّ اللهَ جَمَعَهُمْ فِی الْجَنَّةِ. پیـامبر اکرم – صـلی الله علیه و آله – فرمودنـد: خداونـد که حمد وسـتایش برای اوست، دوستی علی و فاطمه و ذریه آن دو را بر همه انسان ها عرضه داشت، اول کسانی که آن را پذیرفتنـد به عنوان رُسُل (رسولان) انتخاب شدنـد و پس از آنان کسانی که آن را پذیرفته به عنوان «شـیعه» برگزیده شدند و خداوند در بهشت همه آنان را جمع خواهد کرد. «احقاق الحق، ج ۹، ص ۱۹۱»

حدیث۳۳

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): إنّ فاطمةَ نورُ عَیْنِی، وثَمَرةُ فُؤادی؛ فاطمه نور دیده و میوه دل من است. میزان الحکمهٔ: ح ۱۱۵۸

حدیث۳۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) می فرمایند: ملعون ملعون من یظلم بعدی فاطمهٔ ابنتی ویغصبها حقها ویقتلها ... ؛ مورد نفرین است، مورد نفرین است هر کس پس از من به فاطمه(علیها السلام) دخترم ستم کند و حقش را غصب نماید و او را بکشد. بحارالانوار، ج ۷۳، ص ۳۵۴ .

حدیث۳۵

حضرت امیرالمؤمنین علی (علیه السلام) می فرمایند: انا زوج البتول سیدهٔ نساء العالمین ... ؛ من همسر بتول علیها السلام هستم؛ همان کسی که سرور زنان جهانیان است . معانی الاخبار، ص ۵۸ .

حدیث۳۶

حضرت امیرالمؤمنین علی علیه السلام می فرمایند: «فوالله ... لا اغضبتنی ولاعصت لی امرا ولقد کنت انظر الیها فتنکشف عنی الهموم والاحزان؛ سوگند به خدا که فاطمه علیها السلام هیچ گاه مرا خشمگین نکرد و در هیچ کاری از من سرپیچی ننمود . و من هرگاه به فاطمه علیها السلام نگاه می کردم، غم و اندوه از من زدوده می شد .» بحارالانوار، ج ۴۳، ص ۱۳۴ .

حدیث۳۷

حضرت علیه السلام می فرمایند: «... ان الحسن والحسین سبطا هذه الامهٔ وهما من محمد کمکان العینین من الراس واما انا فکمکان الید من البدن واما فاطمهٔ فکمکان القلب من الجسد ... ؛ حسن و حسین علیهما السلام دو سبط این امت هستند، و آن دو برای محمد صلی الله علیه و آله همانند دو چشم برای سرند، و من [برای محمد صلی الله علیه و آله] همانند دست برای بدن هستم، و فاطمه علیها السلام [برای محمد صلی الله علیه و آله] همانند قلب برای بدن است .» بحارالانوار، ج ۳۹، ص ۳۵۲

حدیث۳۸

امام صادق علیه السلام می فرمایند: «ان فاطمهٔ علیها السلام کانت تاتی قبور الشهداء فی کل غداهٔ سبت ... ؛ فاطمه علیها السلام در هر بامداد شنبه به مزار شهیدان می رفت .» وسائل الشیعهٔ، ج ۲، ص ۸۷۹ .

حدیث۳۹

امام صادق علیه السلام می فرمایند: «... لولا ان امیرالمؤمنین علیه السلام تزوجها لما کان لها کفو الی یوم القیامهٔ علی وجه الارض آدم فمن دونه؛(به راستی اگر امیرالمؤمنین علیه السلام فاطمه علیها السلام را به ازدواج خود در نیاورده بود، تا روز قیامت بر روی زمین از آدم تا پس از آدم برای فاطمه علیها السلام همتایی نبود .» خصال، ج ۲، ص ۴۱۴ .

حدیث۴۰

حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام درباره حضرت فاطمه زهرا علیها السلام می فرمایند: «انها استقت بالقربهٔ حتی اثرفی صدرها وطحنت بالرحی حتی مجلت یدها وکسحت البیت حتی اغبرت ثیابها واوقدت النار تحت القدر حتی دکنت ثیابها فاصابها من ذلک ضرر شدید؛ حضرت فاطمه زهرا علیها السلام آن قدر با مشک، آب کشید که اثر آن در سینه اش آشکار شد و چندان با دست خود آسیاب کرد که دستهایش پینه زد و آن قدر خانه را جاروب کرد که لباسهایش خاک آلود گردید . و چندان آتش در زیر دیگ

روشن کرد که لباسهایش سیاه و دود آلود شد و از این کارها رنج و سختی زیادی به او رسید .» علل الشرایع، ج ۲، ص ۳۶۶ .

حدیث۴۱

امام کاظم علیه السلام می فرمایند: «ان فاطمهٔ علیها السلام صدیقهٔ شهیدهٔ ... ؛ فاطمه علیها السلام بانوی بسیار راست گویی است که او را به شهادت رسانده اند .» کافی، ج ۱، ص ۴۵۸ .

حدیث۴۲

امام صادق علیه السلام می فرمایند: «ان اطفال شیعتنا من المؤمنین تربیهم فاطمهٔ علیها السلام؛ بی شک خردسالان شیعه ما از مؤمنان را فاطمه علیها السلام پرورش می دهد .» بحارالانوار، ج ۶، ص ۲۲۹.

حدیث۴۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) می فرمایند: «... یا فاطمهٔ ابشری فلک عندالله مقام محمود تشفعین فیه لمحبیک وشیعتک؛ ای فاطمه علیها السلام مژده باد! که در پیشگاه خدا مقامی شایسته داری که در آن مقام برای دوستان و شیعیانت شفاعت می کنی .» بحارالانوار، ج ۷۶، ص ۳۵۹ .

حدیث۴۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) می فرمایند: «اشتاقت الجنهٔ الی اربع من النساء: مریم بنت عمران، وآسیهٔ بنت مزاحم زوجهٔ فرعون وخدیجهٔ بنت خویلد وفاطمهٔ بنت محمد صلی الله علیه و آله؛ بهشت مشتاق چهار زن است: مریم دختر عمران، آسیه دختر مزاحم و زن فرعون، خدیجه دختر خویلد و فاطمه علیها السلام دختر محمد صلی الله علیه و آله .» بحارالانوار، ج ۴۳، ص ۵۳ .

حدیث۴۵

«... نور ابنتی فاطمهٔ من نور الله وابنتی فاطمهٔ افضل من السماوات والارض ... ؛ نور دخترم فاطمه علیها السلام از نور خداست، و دخترم فاطمه علیها السلام برتر از آسمانها و زمین است .» بحارالانوار، ج ۱۵، ص ۱۰ .

حدیث۴۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) می فرمایند: «ما زوجت فاطمهٔ الا لما امرنی الله بتزویجها؛ من فاطمه علیه السلام را به ازدواج در نیاوردم، مگر پس از آن که خداوند مرا به ازدواج او فرمان داد .» عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۲، ص ۵۹ .

حدیث۴۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) می فرمایند: «رائحهٔ الانبیاء رائحهٔ السفرجل ورائحهٔ الحور العین رائحهٔ الآس ورائحهٔ الملائکهٔ رائحهٔ الورد ورائحهٔ ابنتی فاطمهٔ الزهراء رائحهٔ السفرجل والآس والورد ... ؛ بوی پیامبران بوی به و بوی حورالعین بوی آس و بوی فرشتگان بوی گل سرخ است، ولی بوی دخترم فاطمه علیها السلام بوی به و آس و گل سرخ روی هم است .» بحارالانوار، ج ۶۶،

ص ۱۷۷ .

حدیث۴۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) می فرمایند: «یا سلمان! ان ابنتی فاطمهٔ ملا الله قلبها وجوارحها ایمانا ویقینا الی مشاشها تفرغت لطاعهٔ الله ... ؛ ای سلمان! به راستی که خداوند قلب و اعضای فاطمه علیها السلام تا استخوانهایش را از ایمان و یقین آکنده ساخته است؛ به گونه ای که در طاعت خدا جدیت دارد .» بحارالانوار، ج ۴۳، ص ۴۶؛ مناقب، ج ۳، ص ۳۳۷ .

حدیث۴۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) می فرمایند: «انا الشمس وعلی علیه السلام القمر وفاطمهٔ الزهرهٔ والفرقدان الحسن والحسین؛ من خورشیدم و علی علیه السلام ماه و فاطمه علیها السلام، زهره (ناهید) است و حسن و حسین علیهما السلام دو ستاره نور افشان فرقدان هستند .» بحارالانوار، ج ۲۴، ص ۷۴؛ معانی الاخبار، ص ۱۱۴ .

حدیث۵۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) می فرمایند: «... ففاطمهٔ حوراء انسیهٔ وکلما اشتقت الی رائحهٔ الجنهٔ شممت رائحهٔ ابنتی فاطمهٔ علیها السلام؛ فاطمه علیها السلام حوریه ای است به صورت انسان که من هر گاه مشتاق بوی بهشت می شوم، دخترم فاطمه علیها السلام را می بویم .» التوحید، شیخ صدوق، ص ۱۱۷ .

حدیث۵۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) می فرمایند: «... فداک ابوک یا فاطمهٔ؛ پدرت به قربان تو باد ای فاطمه علیها السلام!» بحارالانوار، ج ۲۲، ص ۴۹۰ .

حدیث۵۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) می فرمایند: «یا فاطمهٔ ... انت منی وانا منک ... ؛ ای فاطمه! تو از من هستی و من از تو هستم .» بحارالانوار، ج ۴۳، ص ۳۲ .

حدیث۵۳

امام صادق علیه السلام می فرمایند: «من صلی اربع رکعات فقرا فی کل رکعهٔ بخمسین مرهٔ «قل هو الله احد» کانت صلوهٔ فاطمهٔ علیهاالسلام ... ؛ هر کس چهار رکعت نماز بخواند [هر دو رکعت به یک سلام] و در هر رکعت [پس از سوره حمد] پنجاه مرتبه سوره «قل هو الله احد» را بخواند، این نماز، نماز فاطمه علیها السلام است .» من لایحضره الفقیه، ج ۱، ص ۵۶۴ .

حدیث۵۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) می فرمایند: «... من زار فاطمهٔ فکانما زارنی ... ؛ هر کس فاطمه علیها السلام را زیارت کند، مانند این است که مرا زیارت کرده است .» بحارالانوار، ج ۴۳، ص ۵۸ .

حدیث۵۵

امام رضا علیه السلام می فرمایند: «اول من جعل له النعش فاطمهٔ ابنهٔ رسول الله، صلوات الله علیها وعلی ابیها وبعلها وبنیها؛ نخستین کسی که پس از مرگش برای او تابوت ساخته شد، فاطمه علیها السلام دختر رسول خدا صلی الله علیه و آله بود؛ درود و صلوات خدا بر او و پدر و شوهر و فرزندانش باد .» بحارالانوار، ج ۷۸، ص ۲۴۹ .

حدیث۵۶

امام باقر علیه السلام می فرمایند: «ما عبد الله بشی ء من التحمید افضل من تسبیح فاطمهٔ علیهاالسلام ... ؛ خداوند در حمد و ستایش به چیزی برتر از تسبیح فاطمه علیها السلام عبادت نشده است .» کافی، ج ۳، ص ۳۴۳ .

حدیث۵۷

امام صادق علیه السلام می فرمایند: «... فاطمهٔ کوکب دری بین نساء اهل الدنیا ... ؛ فاطمه علیها السلام اختری تابناک در میان زنان دنیاست .» کافی، ج ۱، ص ۱۹۵ .

حدیث۵۸

امام صادق علیه السلام می فرمایند: «... فاطمهٔ سیدهٔ نساء العالمین من الاولین والاخرین؛ فاطمه علیها السلام سرور زنان جهانیان از اولین تا آخرین است .» معانی الاخبار، ص ۱۰۷ .

حدیث۵۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) می فرمایند: «... یا فاطمهٔ! لو ان کل نبی بعثه الله وکل ملک قربه شفعوا فی کل مبغض لک غاصب لک ما اخرجه الله من النار ابدا؛ ای فاطمه! اگر تمام پیامبرانی که خدا برانگیخته و تمام فرشتگانی که مقرب درگاه خود گردانده است، برای هر کینه توزی که حق تو را غصب نموده است، شفاعت کنند، هرگز خدا او را از آتش [دوزخ] خارج نمی سازد .» بحارالانوار، ج ۷۶، ص ۳۵۴ .

حدیث۶۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) می فرمایند: «انی سمیت ابنتی فاطمهٔ لان الله عزوجل فطمها وفطم من احبها من النار؛ من نام دخترم را فاطمه علیها السلام گذاشتم؛ زیرا خدای - عزوجل - فاطمه علیها السلام و هر کس که او را دوست دارد، از آتش دوزخ دور نگه داشته است .» عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۲، ص ۴۶ .

حدیث۶۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) می فرمایند: «ان الله لیغضب لغضب فاطمهٔ ویرضی لرضاها؛ بی شک خداوند با خشم فاطمه علیها السلام به خشم می آید و با خشنودی او خشنود می شود .» الامالی، شیخ مفید، ص ۹۴ .

حدیث۶۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) می فرمایند: «... ان فاطمهٔ بضعهٔ منی و هی نور عینی وثمرهٔ فؤادی ... ؛ فاطمه علیها السلام پاره تن و نور چشم و میوه دل من است .» الامالی، شیخ صدوق، ص ۴۸۶ .

حدیث۶۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) می فرمایند: «... فاطمهٔ اعز البریهٔ علی؛ فاطمه علیها السلام عزیزترین مردم در نزد من است .» الامالی، شیخ مفید، ص ۲۵۹ .

حدیث۶۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله از حضرت امیرالمؤمنین، علی علیه السلام درباره حضرت فاطمه زهرا علیها السلام پرسیدند، حضرت پاسخ دادند: «نعم العون علی طاعهٔ الله؛ [فاطمه علیها السلام] خوب یاوری در راه اطاعت و بندگی خداست .» بحارالانوار، ج ۴۳، ص ۱۱۷ .

حدیث۶۵

امام صادق علیه السلام به شخصی که نام دخترش را فاطمه گذاشته بود، فرمودند: «... اذا سمیتها فاطمهٔ فلا۔ تسبها و لا۔تلعنها ولاتضربها؛ حالا که نام او را فاطمه گذاشته ای، پس دشنامش مده، نفرینش مکن و کتکش مزن .» کافی، ج ۶، ص ۴۸ .

حدیث۶۶

امام کاظم علیه السلام می فرمایند: «لایدخل الفقر بیتا فیه اسم محمد او احمد او علی او الحسن او الحسین او جعفر او طالب او عبدالله او فاطمهٔ من النساء؛ در خانه ای که نام محمد یا احمد یا علی یا حسن یا حسین یا جعفر یا طالب یا عبدالله و یا از میان زنان، فاطمه باشد، فقر [و تنگدستی] وارد نمی شود .» کافی، ج ۶، ص ۱۹ .

حدیث۶۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند: «ان فاطمهٔ خلقت حوریهٔ فی صورهٔ انسیهٔ ... ؛ بی شک فاطمه علیها السلام حوریه ای است که به صورت انسان آفریده شده است .» بحارالانوار، ج ۷۸، ص ۱۱۲ .

حدیث۶۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند: «... یا علی انفذ لما امرتک به فاطمهٔ فقد امرتها باشیاء امر بها جبرئیل علیه السلام ... ؛ ای علی! آنچه را فاطمه علیها السلام بدان امر می کند، انجام ده؛ زیرا من چیزهایی را به او امر کرده ام که جبرئیل علیه السلام به آنها امر کرده است .» بحارالانوار، ج ۲۲، ص ۴۸۴ .

حدیث۶۹

امام باقر علیه السلام می فرمایند: «... ولقد کانت – علیها السلام – مفروضة الطاعة علی جمیع من خلق الله من الجن والانس والطیر والوحش والانبیاء والملائکة ... ؛ اطاعت از فاطمه علیها السلام بر تمامی آفریدگان خدا از جن و آدمیان و پرندگان و وحوش و پیامبران و فرشتگان واجب است .» دلائل الامامة، ص ۲۸ .

حدیث۷۰

امام حسن(علیه السلام) فرمودند: ما کان اعبد من فاطمة الزهراء – سلام الله علیها – کانت تقوم حتی تتورم قدماها ؛ عابدتر از فاطمه زهرا (سلام الله علیها) در دنیانبوده است . آن قدر به نماز می ایستاد که پاهایش ورم می کرد. (بحارالانوار، ج ۴۳، ص ۷۵).

حدیث۷۱

حضرت مهدی (علیه السلام) فرمودند: انّ لِی فِی اِبنَةِ رَسولِ اللهِ اُسوَةٌ حَسَنَةٌ؛ به درستی که دختر رسول خدا (فاطمه) برای من سرمشقی نیکوست. الغیبه، طوسی، ص ۲۸۶

حدیث۷۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: فمن عرف فاطمة حق معرفتها فقد ادرک لیلة القدر؛ هر کس به شناخت حقیقی فاطمه علیها السلام دست یابد، بی گمان شب قدر را درک کرده است. بحارالانوار، ج ۴۳، ص ۶۵

حدیث۷۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: من احب فاطمة ابنتی فهو فی الجنة معی ومن ابغضها فهو فی النار؛ هر کس فاطمه (علیها السلام)دخترم را دوست بدارد، در بهشت با من است، و هر کس با او دشمنی ورزد، در آتش [دوزخ] است . بحارالانوار، ج ۲۷، ص ۱۱۶

حدیث۷۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: فاطِمَةُ بِضعَةٌ مِنّی فَمَن آذاها فَقَد آذانی وَ مَن اَحَبَّها فَقَد اَحَبَّنِی؛ فاطمه پاره وجود من است، هر که او را بیازارد مرا آزار داده و هر که او را خوشحال کند مرا خوشحال کرده است. بحارالانوار،ج۴۳ص۲۹

حدیث۷۵

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله –: یافاطمة ! اعطیک ما هو خیر لک من خادم و من الدنیا بما فیها، تکبرین الله بعد کل صلاة اربعا و ثلاثین تکبیرة ، وتحمدین الله ثلاثا و ثلاثین تحمیدة ، و تسبحین الله ثلاثا و ثلاثین تسبیحة ، ثم تخمین ذلک بلااله الا الله ، وذلک خیر لک من الذین اردت و من الدنیا و ما فیها فلزمت – صلوات الله علیها – هذاالتسبیح بعد کل صلاة ، و نسب الیها ؛ ای فاطمه ! به تو چیزی را عطا کنم که از خدمتکار و دنیا با آنچه در آن است بهتر باشد بعد از نماز سی و چهار مرتبه ((الله اکبر))سی و سه مرتبه ((الحمدلله))و سی و سه مرتبه ((سبحان الله))بگو و پس از آن را به ((لااله الاالله))ختم کن این کار برای تو بهتر است از آنچه می خواهی و از دنیا وآنچه در آن است پس حضرت زهرا (س) پس از هر نماز به این تسبیح مداومت کرد و منسوب به او گردید. (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۳۳۶).

حدیث۷۶

امام مهدی(علیه السلام) می فرمایند: دختر رسول خدا(صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) برای من سرمشق و اسوه‌ی نیکوست. (بحارالانوار/۱۸۰/۵۳)

حدیث۷۷

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : یا أبَا الحَسَن، إنّی لأسْتَحی مِنْ إلهی أنْ أکَلِّفَ نَفْسَکَ ما لا تَقْدِرُ عَلَیْهِ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – خطاب به همسرشان امیرالمؤمنین علی – علیه السلام – کردند و اظهار نمودند: من از خدای خود شرم دارم که از تو چیزی را در خواست نمایم و تو توان تهیه آن را نداشته باشی. امالی شیخ طوسی، ج ۲، ص ۲۲۸

حدیث۷۸

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : إذا حُشِرْتُ یَوْمَ الْقِیامَةِ، أشْفَعُ عُصاةَ أُمَّةِ النَّبی ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: هنگامی که در روز قیامت برانگیخته و محشور شوم، خطاکاران امّت پیامبر – صلی الله علیه وآله وسلم –، را شفاعت می نمایم. احقاق الحقّ، ج ۱۹، ص ۱۲۹

حدیث۷۹

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : اصْعَدْ عَلَی السَّطْحِ، فَإنْ رَأیْتَ نِصْفَ عَیْنِ الشَّمْسِ قَدْ تَدَلّی لِلْغُرُوبِ فَأعْلِمْنی حَتّی أدْعُو ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – روز جمعه نزدیک غروب آفتاب به غلام خود می فرمودند: بالای پشت بام برو، هر موقع نصف خورشید غروب کرد مرا خبر کن تا برای خود ـ و دیگران ـ دعا کنم. معانی الأخبار، ص ۳۹۹

حدیث۸۰

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : أُوصیکَ اَوّلاً أنْ تَتَزَوَّجَ بَعْدی بِإبْنَةِ اُخْتی أمامَةَ، فَإنَّها تَکُونُ لِوُلْدی مِثْلی، فَإنَّ الرِّجالَ لابُدَّ لَهُمْ مِنَ النِّساءِ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – در آخرین لحظات عمرشان به همسر خود چنین سفارش نمودند: پس از من با دختر خواهرم أمامه ازدواج نما، چون که او نسبت به فرزندانم مانند خودم دلسوز و متدیّن است. همانا مردان در هر حال، نیازمند به زن می باشند. بحارالأنوار، ج ۴۳، ص ۱۹۲، ح ۲۰

حدیث۸۱

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : أصْبَحْتُ وَ اللهِ! عاتِقَةً لِدُنْیاکُمْ، قالِیَةً لِرِجالِکُمْ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – بعد از جریان غصب فدک و احتجاج حضرت، بعضی از زنان مهاجر و انصار به منزل حضرت آمدند و احوال وی را جویا شدند، حضرت در پاسخ فرمودند: به خداوند سوگند، دنیا را آزاد کردم و هیچ علاقه ای به آن ندارم، همچنین دشمن و مخالف مردان شما خواهم بود. دلائل الإمامة، ص ۱۲۸، ح ۳۸

حدیث۸۲

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : ... إنْ لَمْ یَکُنْ یَرانی فَإنّی أراهُ، وَ هُوَ یَشُمُّ الریح ؛ مرد نابینائی وارد منزل شد و حضرت زهراء (علیها السلام)پنهان گشت، وقتی رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) علّت آن را جویا شد؟ در پاسخ پدر اظهار داشت: اگر آن نابینا مرا نمی بیند، من او را می بینم، دیگر آن که مرد، حسّاس است و بوی زن را استشمام می کند. بحارالأنوار، ج ۴۳، ص ۹۱، ح ۱۶

حدیث۸۳

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : إنّی قَداسْتَقْبَحْتُ ما یُصْنَعُ بِالنِّساءِ، إنّهُ یُطْرَحُ عَلی الْمَرْئَةِ الثَّوبَ فَیَصِفُها لِمَنْ رَأی، فَلا تَحْمِلینی عَلی سَریر ظاهِر، اُسْتُرینی، سَتَرَکِ اللّهُ مِنَ النّارِ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – در آخرین روزهای عمر پر برکتشان ضمن وصیّتی به اسماء فرمودند: من بسیار زشت و زننده می دانم که جنازه زنان را پس از مرگ با انداختن پارچه ای روی بدنش تشییع می کنند. و افرادی اندام و حجم بدن او را مشاهده کرده و برای دیگران تعریف می نمایند. مرا بر تختی که اطرافش پوشیده نیست و مانع مشاهده دیگران نباشد قرار مده ـ بلکه مرا با پوشش کامل تشییع کن ـ خداوند تو را از آتش جهنّم مستور و محفوظ نماید. تهذیب الأحکام، ج ۱، ص ۴۲۹

حدیث۸۴

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : أوُصیکَ یا أبَا الْحَسنِ أنْ لا تَنْسانی، وَ تَزُورَنی بَعْدَ مَماتی ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – ضمن وصیّتی به همسرشان اظهار داشتند: مرا پس از مرگم فراموش نکن و به زیارت و دیدار من ـ بر سر قبرم ـ بیا. زهرهٔ الرّیاض ـ کوکب الدّری، ج ۱، ص ۲۵۳

حدیث۸۵

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : مَنْ سَلَّمَ عَلَیْهِ اَوْ عَلَیَّ ثَلاثَةَ أیّام أوْجَبَ اللّهُ لَهُ الجَنَّةَ، قُلْتُ لَها: فی حَیاتِهِ وَ حَیاتِکِ؟ قالَتْ: نَعَمْ وَ بَعْدَ مَوْتِنا ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: هر که بر پدرم ـ رسول خدا ـ و بر من به مدّت سه روز سلام کند خداوند بهشت را برای او واجب می گرداند. راوی گوید: عرضه داشتم: آیا در زمان حیات و زنده بودن؟ فرمودند: چه در زمان حیات ما باشد ;و یا پس از مرگ. بحارالأنوار، ج ۴۳، ص ۱۸۵، ح ۱۷

حدیث۸۶

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : وَاللّهِ! لا کَلَّمْتُکَ أبَداً، وَاللّهِ! لاَدْعُوَنَّ اللّهَ عَلَیْکَ فی کُلِّ صَلوهٔ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – پس از ماجرای هجوم به خانه حضرت، خطاب به ابوبکر کردند و فرمودند: به خدا سوگند، دیگر با تو سخن نخواهم گفت، سوگند به خدا، در هر نمازی تو را نفرین خواهم کرد. الکافی، ج ۱، ص ۴۶۰

حدیث۸۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إنَّما سُمِّیت ابنَتی فاطِمَةُ لأنَّ اللَّهَعزّ و عجل فَطَمَها وفَطَمَ مَن أحَبَّها مِنَ النَّار دخترم به این دلیل فاطمه نامیده شده است که خداوند عزّ و جل او و دوستدارانش را از آتش دوزخ به دور داشته است. بحارالانوار، ج۴۰۳، باب۲، ص ۱۰

حدیث۸۸

حضرت زهرا سلام الله علیها فرمودند: حبب الی من دنیاکم ثلاث: تلاوهٔ کتاب الله و انظر فی وجه رسول و الانفاق فی سبیل الله از دنیای شما سه چیز محبوب من است: ۱-تلاوت قرآن ۲-نگاه به چهره رسول خدا ۳-انفاق در راه خدا (وقایع الایام خیابانی، جلد صیام، ص۲۹۵)

حدیث۸۹

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أن الله خلقنی و خلق علیاً و فاطمه و الحسن و الحسین و الأئمه من نور واحد؛ خداوند، من و علی و فاطمه و حسن و حسین و امامان را از یک نور آفریده است. جامع الاخبار ص ۴۶

امام علی(ع)

حدیث۱

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أن الله خلقنی و خلق علیاً و فاطمه و الحسن و الحسین و الأئمه من نور واحد؛ خداوند، من و علی و فاطمه و حسن و حسین و امامان را از یک نور آفریده است. جامع الاخبار ص ۴۶

حدیث۲

حضرت امام باقر (علیه السلام) فرمودند: و لقد ولی خمس سنین و ما وضع آجرهٔ علی آجرهٔ ولا لبنهٔ علی لبنهٔ و لا أقطع قطیعا و لا أورث بیضأ لا حمرأ. امیرالمؤمنین (علیه السلام) پنج سال حکومت کرد، و در طول این مدت آجری بر آجر و خشتی روی خشت ننهاد، و زمینی را به خود اختصاص نداد و درهم سفید و دینار سرخی به ارث نگذاشت. المناقب لابن شهر آشوب ۲:۹۵

حدیث۳

حضرت صادق (علیه السلام) فرمودند: کان أمیر المؤمنین (علیه السلام) اذا توضأ لم یدع أحدا یصب علیه المأ قال: لا احب أن اشرک فی صلاتی أحدا. حضرت امیر المؤمنین (علیه السلام): به هنگام وضو گرفتن اجازه نمی داد کسی برایش آب بریزد و می فرمودند: دوست ندارم در نمازم به درگاه خدا کسی را شریک قرار دهم. علل الشرایع ۱: ۳۲۳

حدیث۴

حضرت صادق (علیه السلام) فرمودند: کان علی (علیه السلام) قد جعل بیتا فی داره لیس بالصغیر و لا بالکبیر لصلاته و کان اذا کان اللیل ذهب معه بصبی لیبیت معه فیصلی فیه. حضرت امیر المؤمنین (علیه السلام) در خانه خود اتاقی را که نه کوچک بود و نه بزرگ، اختصاص به نماز خود داده و هر شب کودکی را برای خوابیدن بهمراه خود می برد و در همانجا نمازهایش را می خواند. المحاسن ۲: ۴۵۲ ح ۲۵۵۷

حدیث۵

حضرت صادق (علیه السلام) فرمودند: ان علیا (علیه السلام) کان اذا أصبح یقول: مرحبا بکما من ملکین حفیظین املی علیکما ما تحبان ان شأ الله. فلا یزال فی التسبیح و التهلیل حتی تطلع الشمس و کذالک بعد العصر حتی تغرب الشمس. حضرت امیر (علیه السلام) هر بامداد - در خطاب به دو فرشته نویسنده اعمال - می فرمودند: مرحبا بر شما دو فرشته بزرگوار و یادداشت کننده اعمال - به خواست خدا امروز نیز - آنچه دوست دارید بر شما املأ خواهم کرد، و به دنبال این تعهد به ذکر: ععع سبحان الله و لا اله الا الله مشغول می شد تا خورشید طلوع می کرد. و هنگام عصر نیز تا غروب آفتاب، به همان ذکرها می پرداخت. بحارالانوار ۸۴: ۲۶۷ ح ۳۸

حدیث۶

حضرت صادق (علیه السلام) فرمودند: کان أمیرالمؤمنین (علیه السلام) أشبه الناس طعمهٔ برسول الله (علیه السلام) کان یأکل الخبز و الخل و الزیت و یطعم الناس الخبز و اللحلم. حضرت امیرالمؤمنین (علیه السلام) در نوع غذا شبیه ترین افراد به پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) بود. او خود نان و سرکه و روغن زیتون می خورد و به مردم - مهمانان خود - نان و گوشت می داد. الکافی ۶: ۳۲۸

حدیث۷

حضرت زهرا (سلام الله علیها) فرمودند: ... ما الذی نقموا من أبی الحسین؟! نقموا - و الله - منه شدهٔ و طأته و نکال وقعته و نکیر سیفه - و قلهٔ مبالاته لحتفه - و تبحره فی کتاب الله و تنمره فی ذات الله. اینان - کارگردانان سقیفه - چه عیبی از ابوالحسن گرفتند؟! که او را برای رهبری جامعه اسلامی صالح ندیدند! - بخدا سوگند عیب او را بر خورد سخت - و بدون مسامحه و سهل انگاری در برابر حق - و مرگبار بودن رویارویی با او و شمشیر بران و بی اعتنایی به مرگ و آگاهی گسترده نسبت به کتاب خدا و گردن فرازی در راه خدا دانسته اند. دلائل الامامهٔ: ۱۲۵، الاحتجاج ۱: ۱۴۷

حدیث۸

پیامبر گرامی اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: یا علی ان الله جعلک تحب المساکین و ترضی بهم أتباعا و یرضون بک اماما. یا علی، خدای متعال تو را چنین قرار داده که بینوایان را دوست می داری و آنان را به عنوان پیروان خویش بپسندی و آنان هم تو را به پیشوایی و امامت بپسندند. حلیهٔ الاولیأ ۱: ۷۱

حدیث۹

حضرت صادق (علیه السلام) فرمودند: ... و الله ما أکل علی بن أبی طالب (علیه السلام) من الدنیا حراما قط حتی مضی لسبیله و ما عرض له أمران کلاهما لله رضا الا أخذ بأشدهما علیه فی بدنه - دینه - و ما نزلت برسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) نازلهٔ قط الا دعاه ثقهٔ به و ما أطاق أحد عمل رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) من هذه الامهٔ غیره و ان کان لیعمل عمل رجل کان وجهه بین الجنهٔ و النار یرجو ثواب هذه و یخاف عقاب هذه. به خدا سوگند علی بن ابی طالب (علیه السلام) تا روزی که از این دنیا رفت مال حرامی نخورد و هیچگاه بر سر دو راهی - که هر دو راه مورد خشنودی خدا باشد - قرار نگرفت مگر اینکه پر زحمت ترین آنها را برگزید و هر حادثه مهمی که برای پیامبر خدا پیش می آمد - به دلیل اعتمادی که به علی داشت - از او کمک می گرفت. و در میان این امت هیچ کس نتوانست همانند علی (علیه السلام): راه پیامبر را - بی کم و کاست - طی کند و با این همه تلاش و

کوشش همواره چنان بیمناکان کار می کرد، چشمی به بهشت و چشم دیگر بر آتش داشت، از سویی امیدوار پاداش بهشت و از سوی دیگر هراسناک از کیفر آتش بود. الارشاد: ۲۵۵

حدیث۱۰

حضرت امیرالمؤمنین (علیه السلام) فرمودند: والله ما سألت ربی ولدا نضیر الوجه و لا سألت ولدا حسن القامهٔ ولکن سألت ربی ولدا مطیعین لله خائفین و جلین منه حتی اذا نظرت الیه و هو مطیع لله قرت به عینی. به خدا سوگند هیچگاه از پروردگار خود فرزندانی خوش سیما و نه فرزندانی سرو قامت نخواسته ام، بلکه فرزندانی مطیع خداوند و ترسان از او خواسته ام، تا هرگاه به فرزندم نگریستم و او را در حال اطاعت خدا دیدم، چشمانم روشن گردد. تفسیر الصافی ۴:۲۷

حدیث۱۱

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: من أراد أن ینظر الی آدم فی علمه و الی نوح فی تقواه و الی ابراهیم فی حلمه و الی موسی فی هیبته و الی عیس فی عبادته فلینظر الی علی بن ابیطالب (علیه السلام) هر که می خواهد به آدم و علم او و نوح و تقوای او و ابراهیم و دور اندیشی - بردباری - او و موسی و هیبت او و عیسی و عبادت او بنگرد، به علی بن ابی طالب بنگرد. ارشاد القلوب: ۲۱۷

حدیث۱۲

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند: ... هیهات أن یغلبنی هوای و یقودنی جشعی الی تخیر الأطعمهٔ و لعل بالحجاز أو الیمامهٔ من لا طمع له فی القرص و لا عهد له بالشبع او أبیت مبطانا و حولی بطون غرثی و أکباد حری. هیهات که هوا و هوسم بر من چیره شود و شکمبارگی به گزینش طعام های لذیذ وادارم نماید، در حالی که چه بسا در یمامه و یا حجاز کسانی باشند که امید دستیابی به قرص نانی نداشته و خاطره ای از سیری ندارند و هرگز مباد که من با شکم پر بخوابم در حالی که شاید پیرامون من شکمهای به پشت چسبیده و جگرهای سوخته باشد. نهج البلاغه، الکتب: ۴۵

حدیث۱۳

حضرت امیر (علیه السلام) فرمودند: ان الله جعلنی اماما لخلقه، ففرض علی التقدیر فی نفس و مطعمی و مشربی و ملبسی کضعفأ الناس، کی یقتدی الفقیر بفقری و لاـ یطغی الغنی غناه. خداوند، مرا پیشوای خلق خود قرار داد و هماهنگی با مردم تهیدست را در امور شخصی و خوراک و پوشاک بر من واجب نمود، تا فقرا از من الگو بگیرند و بی نیازی ثروتمندان، آنان را به سرکشی و طغیان نخواند. الکافی ۱: ۴۱۰

حدیث۱۴

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند: و الله لو اعطیت الاقالیم السبعهٔ بما تحت افلاکها علی أن أعصی الله فی نملهٔ أسلبها جلب شعیرهٔ ما فعلت، و ان دنیاکم عندی لا هون من ورقهٔ فی فم جرادهٔ تقضمها، ما لعلی و نعیم یفنی و لذهٔ لا تبقی! بخدا سوگند اگر اقلیمهای هفت گانه زمین را با هر چه در زیر آسمان آنها است به من دهند تا خدا را در حد گرفتن پوست جوی از دهان موری نافرمانی کنم، نخواهم کرد. چرا که این دنیای شما در نزد من از برگ نیم جویده ای در دهان ملخی ناچیزتر است. علی را با نعمتهای فناپذیر

و لذت های گذرا و ناپایدار چه کار! نهج البلاغه، الخطب: ۲۲۲

حدیث۱۵

ایها الناس! انی و الله ما أحثکم علی طاعهٔ الا و أسبقکم الیها و لا أنهاکم عن معصیهٔ الا و أتناهی قبلکم عنها. ای مردم! بخدا سوگند من هرگز شما را به هیچ طاعتی فرا نمی خوانم مگر آنکه خود بر شما – در عمل به آن – پیشی می جویم و از هیچ گناهی بازتان نمی دارم و نهی نمی کنم – مگر آنکه پیش از شما، خود را از عمل به آن باز می دارم. نهج البلاغه، الخطب: ۱۷۳

حدیث۱۶

حضرت امیر المؤمنین (علیه السلام) فرمودند: ... و من العجب بعثهم الی أن أبرز للطعان و أن أصبر للجلاد، هبلتهم الهبول! لقد کنت و ما اهدد بالحرب و لا ارهب بالضرب و انی لعبی یقین من ربی و فی غیر شبههٔ من دینی. ... و از شگفتیهای زمانه این است که – شامیان – به من پیام داده اند که خود را برای مقابله با سر نیزه ها آماده کنم و برای ضربه های شمشیر شکیبا باشم، مادران گریان بسوگشان بنشینند! تا کنون کسی مرا با دعوت به جنگ تهدید نکرده است و از زخمهای نیزه و شمشیر هراسی نداشته ام، چرا که بر یقین به پروردگارم تکیه دادم و دینم را زنگار شبهه نیالوده است. نهج البلاغه، الخطب، ۲۲

حدیث۱۷

حضرت امیر المؤمنین (علیه السلام) فرمودند: اما و الله ان کنت لفی ساقتها حتی تولت بحذافیرها، ما ضعفت و لا جبنت و ان مسیری هذا لمثلها، فلا نقبن الباطل حتی یخرج الحق من جنبه. مالی و لقریش؟ و الله لقد قاتلتهم کافرین و لأقاتلنهم مفتونین و انی لصاحبهم بالأمس کما أنا صاحبهم الیوم. به خدا سوگند، من همواره در زمره پیشتازان این حرکت بودم تا روزی که جبهه دشمن تار و مار شد و جاهلیت از صحنه بیرون رفت، بی آنکه کم ترین ضعف یا ترسی داشته باشم و امروز نیز در همان راستا قدم بر می دارم و تصمیم دارم باطل را بشکافم تا حق از پهلوی آن بیرون آید. مرا با قریش چه کار؟ که دیروز در موضع کفر بودند و با آنان جنگیدم و امروز نیز که گرفتار فتنه و انحراف شده اند به پیکارشان خواهم خاست. من همانگونه که دیروز با آنان برخورد کردم امروز نیز همانم. نهج البلاغه، الخطب: ۳۳

حدیث۱۸

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند: ... لم یکن لأحد فی مهمز و لا لقائل فی مغمز، الذلیل عندی عزیز حتی اخذ الحق له، و القوی عندی ضعیف حتی اخذ الحق منه. رضینا عن الله قضأه و سلمنا لله أمره. در تمامی زندگی من، نقطه سیاهی نیست تا عیب جویان و اشاره کنندگان با چشم و ابرو اشاره کنند و سخنی گویند. خوارترین افراد نزد من عزیز است تا حق او را بستانم و نیرومند نزد من ناتوان است تا حق دیگران را از او بازگیرم. ما با تمام وجود به قضای الهی خشنود و در برابر فرمانش تسلیم هستیم. نهج البلاغه الخطب: ۳۷

حدیث۱۹

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند: و لعمری ما علی من قتال من خالف الحق و خابط الغی من ادهان و لا ایهان. به جان خودم سوگند، در نبرد با کسی که مخالفت حق کند و راه گمراهی پیش گیرد، نه مداهنه می کنم نه سستی. نهج البلاغه، الخطب: ۲۴

حدیث۲۰

حضـرت امیرالمؤمنین (علیه السـلام) فرمودنـد: و الله ما نزلت ایـهٔ الا و قد علمت فیما نزلت و أین نزلت، ان ربی وهب لی قلبا عقولا و لسانا سؤ لا. بخـدا سوگند آیه ای از قرآن کریم نازل نشده است مگر اینکه من می دانم در چه موضوعی و در کجا نازل شده است، زیرا پروردگارم به من دلی اندیشمند – ژرف اندیش – و زبانی پرسشگر عنایت کرده است. انساب الاشراف ۲: ۹۸ ح ۲۷

حدیث۲۱

حضـرت علی (علیه السـلام) فرمودند: کنت اذا سألت رسول الله (صـلی الله علیه و آله و سـلم) أعطانی و اذا سـکت ابتدأنی. هرگاه از پیامبر خدا (صـلی الله علیه و آله و سلم) سؤ ال می کردم، خواسته ام را پاسخ می داد و اگر من سکوت می کردم او خود پیشگام می شد و از دانش خود بهره مندم می ساخت. المصنف ۶: ۳۶۸ ح ۳۲۰۶۱

حدیث۲۲

حضـرت علی (علیه السـلام) فرمودند: کانت لی من رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) منزلهٔ لم یکن لاحد من الخلائق انی کنت آتیه کل سـحر فاسلم علیه. موقعیتی که من در محضر پیامبر خدا داشتم برای هیچ کس دیگر نبود. من هر روز سحر محضر ایشان می رفتم. مسند احمد ۱: ۸۵–۷۷

حدیث۲۳

حضـرت علی (علیه السـلام) می فرماینـد: و قـد علمتم موضـعی من رسول الله (صـلی الله علیه و آله و سـلم) بالقرابـهٔ القریبـهٔ و المنزلهٔ الخصـیصهٔ، وضـعنی فی حجره و أنا ولـد یضـمنی الی صدره ، و یکنفنی الی فراشه، و یمسـنی جسده، و یشـمنی عرفه، و کان یمضـغ الشیی ء ثم یلقمنیه، و ما وجد لی کذبهٔ فی قول و لا خطلهٔ فی فعل. ... شـما خود در پیوند با رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) هم بـدلیل خویشاونـدی و هم به سـبب موقعیت ویژه من، جایگاه مرا می شناسـید. او مرا از روزگاری که نوزادی بودم در دامن خود می نشانـد و بر سـینه می چسـبانید، در بسـتر خویش می خوابانیـد و بـدنش را به بـدنم می ساییـد و از عطر دلپـذیرش بهره منـدم می سـاخت، لقمه را می جویـد و در دهـانم می گـذاشت و هرگز در گفتـارم دروغی نشـنید و در رفتارم لغزش و سبکسـری ندیـد. نهج البلاغه: الخطب: ۱۹۲

حدیث۲۴

قال الامام علی ـ علیه السلام ـ : فی ذیلِ هذهِ الایهٔ «وابْتَغوا الیهِ الوَسیلهَ» أنا وسیلَتُه. امام علی ـ علیه السلام ـ در تفسیر این آیه شریفه که خداوند می فرماید: «و برای تقّرب به پروردگارتان وسیله بجوئید» فرمودند: من وسیله تقرب به خدا هستم. «تفسیر المیزان، ج ۵، ص ۳۶۲»

حدیث۲۵

قال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : حُبُّ عَلیِ بنِ اَبیطالِب یَأْکُلُ الـذُّنُوبَ کَما تَأکُلُ النارُ الحُطَبَ. رسول خدا – صـلی الله علیه و آله – فرمودنـد: محبت علی – علیه السّـلام – گناهـان را می‌بلعـد (نـابود می کنـد)، همـان‌گونه که آتش چوب‌هـا را می‌بلعـد. «بحار

الانوار، ج ۳۹، ص ۳۰۴»

حدیث۲۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : جائَنی جَبْرَئِیل مِن عِندِ الله بِوَرَقَةٍ آس خضرا، مَکتوُبٌ فیها ببیاضٍ انّی اِفْتَرَضتُ مَحَبَةَ عَلیٍّ عَلی خَلقِی فَبَلِّغْهِم ذلِکَ عَنّی. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: جبرئیل از نزد خدا برای من نامه‌ای (ورقه ای سبز که در آن با رنگ سفید نوشته شده بود) آورد که در آن آمده بود، من محبت علی را بر مردم واجب کرده‌ام پس آن را به مردم ابلاغ نما. «بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۲۷۵»

حدیث۲۷

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : خَلَقَ اللهُ مِنْ نُورِ وَجْهِ عَلِی بنِ اَبی طالب بسبعینَ اَلْفَ مَلَکٍ یَسْتَغْفِرُوْنَ لَهُ وَ لِمُحبیهِ اِلی یَومِ القِیامِةِ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: خداوند از نور صورت علی بن ابی طالب، هفتاد هزار فرشته‌ای خلق کرده که تا روز قیامت برای او و دوستانش طلب آمرزش می کنند. «بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۲۷۵»

حدیث۲۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اِنَّ النـاسَ لَو اِجْتَمعُوا عَلی حُبِّ عَلی لَما خَلَقَ اللهُ النّارَ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: اگر همه مردم بر (گِرد) محبت علی – علیه السّلام – جمع می‌شدند، خداوند آتش (جهنم) را نمی‌آفرید. «بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۲۴۸»

حدیث۲۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اِنَّ وَجْهَ عَلیِّ بنِ اَبِی طالب یَزْهَرُ فی الجَنَّةِ کَما یَزْهَرُ کَوکَبُ الصُبحَ لِاهَلِ الدُّنیا. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: سیمای علی بن ابی‌طالب در بهشت چنان می‌درخشد که ستاره صبح (خورشید) برای اهل دنیا می‌درخشد. «بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۲۳۰»

حدیث۳۰

قالَ رسولُ الله – صلی الله علیه و آله – : لَمّا اُسری بی اِلَی السَّماءِ فاذا اَنَا بِمَلَکٍ مِنْ مَلائِکةِ اللهِ فِی صورةِ عَلِیٍّ اسمُهُ علی ... . رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: شب معراج که مرا به آسمان بردند، ناگاه با فرشته‌ای روبرو شدم که به صورت و شمائل علی – علیه السّلام – بود و اسم او نیز علی بود، در زیر عرش الهی در حال سجده می گفت: پروردگارا علی و اولاد او و دوستان و پیروان او را بیامرز ... . «بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۹۸»

حدیث۳۱

قالَ رسولُ الله – صلی الله علیه و آله – : اِنَّ المَلائِکةَ تَتَقَرَّبُ اِلَی اللهِ بِمَحَبَتِکَ ... . رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: یا علی همانا فرشتگان، با محبت تو به سوی خداوند تقرب می‌جویند ... . «بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۹۳»

حدیث۳۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : و الـذّی بَعَثَنی بِالنّبُوةِ ... ما نَصَبْتُ عَلیاً لِاُمتی فِی الاَرضِ حَتی نَوَّهَ اللّهُ بِاِسمِهِ فی سَماواتِهِ وَ أوجَبَ ولایَتَهُ عَلی مَلائِکتِهِ. رسول خـدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: سوگند به خدایی که مرا به نبوت مبعوث کرد ... من علی را به عنوان جانشین در میان امت خود نَصب نکردم، مگر آنکه خداوند قبلاً او را در آسمانهایش ستایش کرده و نام او را به عظمت برده و ولایت او را بر فرشتگان واجب کرده بود. «بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۹۲»

حدیث۳۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : یا عَلی اِنَّکَ اُعطیتَ ثَلاثَةً لَمْ اُعطِ ... . رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: ای علی به تو سه چیز داده شده که حتی به من هم داده نشده از جمله: پدر زنی مثل من داری، همسری چون فاطمه، و فرزندانی چون حسنین. «بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۸۹»

حدیث۳۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنْ اَحَبَّ أنْ یَنْظُرَ اِلَی یُوسفِ فِی جَمالِهِ فَلْیَنَظْرُ اِلیَ هذا. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که دوست دارد جمال یوسف را ببیند به سوی این مرد (علی– علیه السلام –) نگاه کند. «بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۳۵»

حدیث۳۵

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنْ اَرادَ أنْ یَنْظُرَ اِلی آدمَ فِی عِلمهِ، و اِلی نوُحٍ فی حِکمَتِهِ وَ اِلیَ اِبراهیمَ فی حِلمِهِ فَلْیَنْظُر اِلیَ عَلیِّ بنِ اَبِی طالِب. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که می‌خواهد علم و معرفت آدم ابوالبشر و حکمت نوح و حلم ابراهیم را ببیند، پس باید به سوی علی بن ابی طالب نگاه کند. «بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۳۵»

حدیث۳۶

قال امیرالمؤمنین – علیه السّلام – : اِنّی لَمْ اَردَّ عَلی اللهِ وَ لا عَلی رسوُلِه ساعَةٌ قَط و لقد ... . امیرالمؤمنین – علیه السّلام – فرمودند: من هرگز لحظه‌ای از فرمان خدا و رسول او روی نگردانده‌ام و پیامبر را به جان و دل یاری داده‌ام آن هم در میدان‌هایی که پهلوانان می‌گریختند، و گام ها به عقب باز می‌گشت و این شجاعتی بود که خداوند مرا بدان گرامی داشت. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۷»

حدیث۳۷

قال امیرالمؤمنین – علیه السّلام – : سَلوُنی قَبْل أنْ تَفقِدوُنی فلَأنا بطُرقِ السَماءِ اَعلمُ منّی بطرُقِ الارَضِ. امیرالمؤمنین – علیه السّلام – فرمودند: پیش از آنکه مرا از دست دهید، از من سؤال کنید، همانا من به راه‌های آسمان داناتر از راه‌های زمین هستم. «نهج البلاغه، خطبه ۱۸۹»

حدیث۳۸

قال امیرالمؤمنین – علیه السّلام – : و اللهِ لو شِئتُ أنْ اُخبرَ کُلَّ رجلٍ مِنکمُ لمخرجهِ و مَولِجهِ ... . امیرالمؤمنین – علیه السّلام – فرمودند: به خدا قسم اگر بخواهم می‌توانم هر یک از شما را خبر دهم که از کجا آمده و به کجا می‌رود و امورش چگونه خواهد بود؟ ولی از آن می‌ترسم که اگر چنین کنم درباره‌ام غلوّ کنید و به رسول خدا – صلی الله علیه و آله – کافر شوید، بدانید که من اینجا رازها را به یاران خاصّ خود که از خطر غلوّ و کفر در امان‌اند می‌سپارم. «نهج البلاغه، خطبه ۱۷۵»

حدیث۳۹

قال امیرالمؤمنین – علیه السّلام – : قُمتُ بالاَمر حینَ فَشِلوُا و تَطَلعت ُحینَ تَقبعوُا وَ نَطَقت ُحینَ تَعتوُا ... . امیرالمؤمنین – علیه السّلام – فرمودند: زمانی که دیگران سستی کردند من به انجام وظیفه برخاستم و هنگامی که هر کس سر در لاک خود فرو برده بود، من آشکارا به میدان آمدم و آن زمان که زبان همه بسته بود من سخن گفتم، وقتی که همگان در راه مانده بودند من با نور خدا گام در راه نهادم، در هنگام شعار صدایم از همه آهسته تر بود، ولی در مقام عمل از همه برتر بودم. «نهج البلاغه، خطبه ۳۷»

حدیث۴۰

قال امیرالمؤمنین – علیه السّلام – : وللهِ لَابنُ ابی طالب آنسُ بالموَتِ مِنَ الطِفلِ بثَدْیِ اُمّهِ. امیرالمؤمنین – علیه السّلام – فرمودند: به خدا سوگند، اُنس و علاقه پسر ابوطالب به مرگ از اُنس طفل شیرخوار به پستان مادر بیشتر است. «نهج البلاغه، خطبه ۵»

حدیث۴۱

قال امیرالمؤمنین – علیه السّلام – : ما شَککتُ فی الحَق مُذْ اُریتُه. امیرالمؤمنین – علیه السّلام – فرمودند: از زمانی که حق را به من نشان داده‌اند در آن شک نکرده‌ام. «نهج البلاغه، خطبه ۴»

حدیث۴۲

قال امیرالمؤمنین – علیه السّلام – : اِنّی لَمِنْ قومٍ لا تأخذُهُم فی اللهِ لَومَةُ لائِم سیماهم سیما الصدِّیقین ... . امیرالمؤمنین – علیه السّلام – فرمودند: من از کسانی هستم که در راه خدا از سرزنش کنندگان نمی‌ترسم، از آنانم که سیمایشان سیمای صدیقان، و گفتارشان گفتار نیکان است، شب زنده‌دار و روشنی بخش روزانند، دل‌هایشان در بهشت و پیکرهایشان در کار طاعت خداوند است. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۲»

حدیث۴۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اِنَّکَ تَسْمَعُ ما اَسْمَعَ وَ تَری ما اَری، اِلّا اِنَّکَ لَسْتَ بنَبیٍّ و لکنَّکَ لوزیرٌ ... رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: ای علی! تو می‌شنوی آن چه را که من می‌شنوم، و می‌بینی آن چه را که من می‌بینم، جز آن که پیامبر نیستی؛ ولی وزیر و یاور من هستی و بر راه خیر می‌روی. «نهج البلاغه، خطبهٔ ۱۹۲»

حدیث۴۴

قالَ رسولُ الله – صلی الله علیه و آله – : لَمّا اُسرِیَ بی اِلَی السَّماءِ فأَوحَی اِلیَّ ربّی ما أَوحَی، ثُمَّ قالَ یا مُحمد اِقرء عَلی علیّ بن ابی طالِب، امیرالمؤمنین ... . رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: شبی که مرا به معراج بردند، از سوی پروردگارم به من

چیزهایی وحی شد، سپس به من گفت: ای محمّد، علی بن ابی‌طالب را به نام امیرمؤمنان بخوان، این اسمی است که هیچ کسی قبل از او و بعد از او بدین اسم نامیده نشده است. «بحار الانوار، ج ۳۷، ص ۲۹۰»

حدیث۴۵

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله –: اَنَا وَ عَلِیٌّ اَبوا هذهِ الْاُمَةِ... رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: من و علی پدران این امت هستیم، کسی که ما را بشناسد بی‌تردید خدا را شناخته است و کسی که ما را نپذیرد، بی‌تردید خدا را نپذیرفته است. «بحار الانوار، ج ۳۶، ص ۲۵۵»

حدیث۴۶

قال امیرالمؤمنین – علیه السّلام –: ... عَلَّمَنی اَلفَ بابٍ یَفْتَحُ مِنْ کُلِّ بابٍ اَلفُ بابٍ. امیرالمؤمنین – علیه السّلام – فرمودند: پیامبر – صلی الله علیه و آله – هزار درِ علم و دانش را به من آموخت که از هر در آن هزار در دیگر گشوده می شود. بحار الانوار، ج ۳۸، ص ۳۳۱

حدیث۴۷

قال رَسولُ الله – صلی الله علیه و آله –: یا علی اَنْتَ مِنّی بمَنزِلَهٔ هارون مِنْ موسی اِلّا اِنّه لا نَبِیَّ بَعدی. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: ای علی تو نسبت به من مانند هارون نسبت به موسی هستی، به جز اینکه بعد از من پیامبری نیست. «بحار الانوار، ج ۳۸، ص ۳۳۱»

حدیث۴۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله –: اَلنَظَر اِلی علیٍّ عِبادَهٌ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: نگاه کردن به علی عبادت است. «بحار الانوار، ج ۳۸، ص ۱۹۸»

حدیث۴۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله –: یا علی مَنْ خالَفَکَ فقَد خالَفَنی و مَنْ خالَفَنی فقد خالَفَ اللهَ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: یا علی کسی که با تو مخالفت کند با من مخالفت کرده است و کسی که با من مخالفت کند با خدا مخالفت کرده است. «بحار الانوار، ج ۳۸، ص ۳۰»

حدیث۵۰

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله –: علیٌّ مع الحق و الحق معه و علی لسانه و الحقُ یدور حیثما دار علیٌّ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: علی با حق است و حق با او و بر زبان اوست و حق بر محور علی دور می‌زند. «بحار الانوار، ج ۳۸، ص ۲۸»

حدیث۵۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله –: مَنْ حارَبَ علیاً فقد حارَبَنی و مَنْ حارَبَنی، حارَبَ اللهَ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله –

فرمودند: کسی که با علی بجنگد با من جنگیده است و کسی که با من جنگ نماید با خداوند جنگیده است. «بحار الانوار، ج ۳۶، ص ۳۴۶»

حدیث۵۲

قالَ رسولُ الله – صـلی الله علیه و آله – : یا عَلی اَنْتَ الامام و الخلیفـهٔ بعدی، حربُکَ حربی و سِـلمُکَ سِلمی. رسول خدا – صـلی الله علیه و آله – فرمودند: یا علی تو امام و جانشین بعد از من هستی، جنگ با تو جنگ با من است و مسالمت با تو مسالمت با من است. «بحار الانوار، ج ۳۶، ص ۳۳۷»

حدیث۵۳

قالَ رسولُ الله – صـلی الله علیه و آله – : یا عَلی اَنتَ مَعِی فی الدَرجاتِ العُلی و اَنْتُ قَسیمُ الجَنْهٔ وَ النّارِ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: ای علی! تو در بالاترین درجات با من هستی و تو تقسیم کنندهٔ بهشت و دوزخ هستی. «بحار الانوار، ج ۳۶، ص ۳۳۵»

حدیث۵۴

قال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : عُنوانُ صَحیفَهِٔ المَؤمِنِ حُبُّ عَلیِ بنِ اَبی طالِب. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: سرآغاز نامهٔ عمل مؤمن، محبت علی بن ابی طالب است. «بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۲۸۴»

حدیث۵۵

قال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : لَمّا اُسری بی الی السَماءِ، رأیتُ علی ساق العرش: لااله الّا الله، محمد رسولی و صَفی خلقی، ایـدتُه بعلیٍّ و نصـرتُه به. رسول خـدا – صـلی الله علیه و آله – فرمودنـد: شبی که مرا به معراج بردنـد، دیـدم که بر پـایه عرش، کلمه توحید (لااله الّا الله) نقش بسته و آمده است که محمد فرستاده و صفی من است که او را با علی – علیه السّلام – تأیید کرده و یاری داده‌ام. «بحار الانوار، ج ۳۶، ص ۵۳»

حدیث۵۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : حقُ علیٍّ عَلی هذهِ الْاُمَهِٔ کَحَقِ الوالِدِ عَلی الوَلَدِ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: حق علی بر این امت مثل حق پدر بر فرزندش است. «بحار الانوار، ج ۳۶، ص ۵»

حدیث۵۷

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : یا علی اَنتَ حُجَهُٔ اللهِ اَنْتَ الطریقُ اِلی الله وَ انْتَ الصراطُ المستقیم. رسول الله – صلی الله علیه و آله – فرمودند: یا علی تو حجت خداوند، طریق الهی و صراط مستقیم هستی. «بحار الانوار، ج ۳۶، ص ۴»

حدیث۵۸

قـال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : علیٌّ اَوّلُ مَنْ آمَنَ بی وَ اَوّلُ مَنْ یُصـافِحُنی یوم القیامـهِٔ. رسول خـدا – صـلی الله علیه و آله –

فرمودنـد: علی - علیه السّـلام - نخستین کسـی بود که به من ایمـان آورد و اولین کسـی است که در قیـامت با من مصافحه می کنـد. «بحار الانوار، ج ۳۵، ص ۵۵»

حدیث۵۹

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : مَنْ کنتُ مَولاهُ فَعلیٌ مَولاهُ. رسول خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: هر کسی من مولای او هستم، علی مولای اوست. «بحار الانوار، ج ۳۷، ص ۱۰۸»

حدیث۶۰

رسول خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: من و علی از یک نور آفریده شده‌ایم. «بحار الانوار، ج ۳۵، ص ۳۴»

حدیث۶۱

قال رسوُل الله - صـلی الله علیه و آله - : کنُتُ أَنَا وَ عَلیٌ نوُراً بَیْنَ یَـدَی الله قَبْلَ أنْ یَخْلُقَ آدَمَ ... . رسول خدا - صـلی الله علیه و آله - فرمودنـد: من و علی قبل از خلقت آدم، نوری بودیم در پیشگاه خداونـد، وقتی آدم آفریـده شـد، آن نور در وجود او قرار گرفت و پیوسته آن نور یکی بود تا اینکه در صـلب عبـدالمطلب به صورت دو نور، از هم جدا شد، نور نبوت در من و نور خلافت در وجود علی - علیه السّلام - قرار گرفت. «بحار الانوار، ج ۳۵، ص۲۴»

حدیث۶۲

قال الله عزّوجلّ: اگر علی را نیافریده بودم، همسری مناسب فاطمه، از فرزندان آدم و نسل او نبود. (عیون اخبارالرضا(ع)۲۰۳)

حدیث۶۳

قال الله عزّوجلّ: همانا علی امام پرهیزگاران و رهبر روسفیدان پاک و پادشاه مؤمنان است. (امالی‌الصدوق۳۵۲)

حدیث۶۴

قـال الله عزّوجـلّ: ولاـیت علی بن ابی طـالب(ع) دژ (امـان) من است هرکه وارد آن شود، از عـذاب من در امـان خواهـد بود. (عیون اخبارالرضا(ع)۱/۱۴۶)

حدیث۶۵

قال الله عزّوجلّ: برادرت علی را بشارت ده، که من دوست‌دار او را عذاب نمی‌کنم و به دشمن او رحم نمی‌کنم. (امالی صدوق۳۹)

حدیث۶۶

قـال الله عزّوجـلّ: به‌راستی درمی گـذرم از مردمـان مسـلمانی کـه ولاـیت امـام عـادلی را کـه از جـانب خداونـد است پذیرفته‌انـد. (کافی۱/۳۷۶)

حدیث۶۷

قال امیر المؤمنین – علیه السّلام – : اَلحَمَدُ اللهِ ما قَضی مِنْ اَمرٍ وَ قدّر مِن فعلٍ. امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: خدا را بر آنچه که قضای اوست و هر کاری را که مُقدّر فرموده، ستایش می کنم. «نهج البلاغه، خطبه ۱۸۰»

حدیث۶۸

قال امیر المؤمنین – علیه السّلام – : رَضینا عَنِ اللهِ قَضاهُ وَ سَلَّمنا لِلّهِ اَمْرَهُ. امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: من در برابر قضای الهی راضی و تسلیم امر او هستم. «بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۳۵۱»

حدیث۶۹

عَنْ أبی عَبْدِ الله عَنْ قَوْلِهِ تَعالی «هُنَالِکَ الْوَلَیَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ» (کهف/۴۴)، قالَ: ولایةُ أمیرِ الْمُؤمِنِینَ. امام صادق – علیه السلام – در تفسیر آیه «در آنجا ثابت شد که ولایت از آن خداوند بر حق است»، فرمودند: مراد (از ولایت خدا) ولایت امیر المؤمنین است. «نور الثقلین، ج ۳، ص ۲۶۲»

حدیث۷۰

قالَ أمِیرِ الْمُؤمِنِینَ – عَلَیْهِ السَّلامُ – : وَ إنِّی النَّباءُ الْعَظِیمُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: و مقصود از نبأ عظیم (در سوره نباء) من هستم. «نور الثقلین، ج ۵، ص ۴۹۱»

حدیث۷۱

قالَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ – : عَلِیُّ بْنُ أبِی طالِبٍ أقْدَمُ اُمَّتِی سِلْماً وَ أکْثَرُهُمْ عِلْماً وَ أصَحُّهُمْ دِیناً وَ أفْضَلُهُمْ یَقِیناً و أحْلَمُهُمْ حِلْماً وَ أسْمَحُهُمْ کفّاً وَ هُوَ الْإمامُ وَ الْخَلِیفَةُ بَعْدِی. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: علی بن ابی طالب پیشگام امت من در گرویدن به اسلام است و علم و دانش او از همه بیشتر و دین او از همه کاملتر و یقین او از همه برتر و حلم او از همه بیشتر و دست او از همه بخشنده تر است و او امام و خلیفه پس از من است. «أمالی صدوق، ص ۸»

حدیث۷۲

عَنِ النَّبِیِّ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ – قالَ: لِکلِّ شَیْءٍ جَوازٌ وَ جَوازُ الصِّراطِ حُبُّ عَلِیِّ بْنِ أبِی طالِبٍ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: برای (عبور از) هر چیزی، جوازی لازم است و جواز گذشتن از «صراط»، محبت و عشق به علی بن أبی طالب است. «بحار الأنوار، ج ۳۹، ص ۲۰۲»

حدیث۷۳

عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ قالَ: قالَ لی رَسُول اللهِ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ – : لَمّا اُسْرِیَ بِی إلی السّماءِ إذاً مَلِک قَدْ أتانِی فَقالَ لِی یا مُحَمَّدُ! سَلْ مَنْ أرْسَلنا قَبْلَک قُلْتُ یا مَعاشِرَ النّاسِ وَ النَّبِیینَ عَلی ما بَعَثَکمْ اللهُ قَبلی؟ قالوُا: عَلی ولایتِک یا محمدُ و ولایةِ علیٍّ بن ابی طالب. ابن مسعود گفت: پیامبر به من فرمودند: هنگامی که در آسمان سیر کردم (در معراج) یکی از فرشتگان به پیش من آمد و گفت یا رسول الله

پرسش خویش را با آن ها که قبل از شما مبعوث گشته اند در میان گذار! و من گفتم ای گروه مردم و پیامبران (سلف) بر چه چیزی خداوند متعال شما را مبعوث ساخته است؟ پاسخ دادند: بر ولایت تو ای محمد و ولایت علی ابن ابی طالب. «بشارهٔ المصطفی، ص ۲۰۱»

حدیث۷۴

قالَ رَسُول اللهِ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – : مَثَلِی وَ مَثَلُ عَلِیٍّ مَثَلُ شَجَرَةٍ أنا أصْلُها وَ عَلِیٌّ فَرْعُها ... . پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: مَثَل من و علی مَثَل درختی است که من ریشه و ساقه و علی شاخه آن است... «تاریخ دمشق، ج ۲، ح ۹۹۹»

حدیث۷۵

قالَ النَّبِیُّ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – : إنَّ اللهَ لَهُ الْحَمْدُ، عَرَضَ حُبَّ عَلِیٍّ وَ فاطِمَةَ، وَ ذُرِّیَّتِهِما عَلَی الْبَرِیَّةِ فَمَنْ بادَرَ مِنْهُمْ بِالإجابَةِ جَعَلَ اللهُ مِنْهُمْ الرُّسُلَ، وَ مَنْ أجابَ بَعْدَ ذلِکَ جَعَلَ مِنْهُمْ الشِّیعَةَ وَ إنَّ اللهَ جَمَعَهُمْ فِی الْجَنَّةِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: خداوند که حمد وستایش برای اوست، دوستی علی و فاطمه و ذریه آن دو را بر همه انسان ها عرضه داشت، اول کسانی که آن را پذیرفتند به عنوان رُسُل (رسولان) انتخاب شدند و پس از آنان کسانی که آن را پذیرفته به عنوان «شیعه» برگزیده شدند و خداوند در بهشت همه آنان را جمع خواهد کرد. «احقاق الحق، ج ۹، ص ۱۹۱»

حدیث۷۶

عَنِ النَّبِیِّ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – قالَ: یا عَلِیُّ أنْتَ وَ شِیعَتُکَ فِی الْجَنَّةِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: یا علی! جنّت، سرای تو و شیعیان تو است. «حلیهٔ الاولیاء، ج ۴، ص ۳۲۹»

حدیث۷۷

امام رضا علیه‌السلام : کانَ أمیرُ المؤمنینَ علیه‌السلام لایَنامُ ثلاثَ لیالٍ : لَیلةَ ثلاثٍ وعِشرینَ مِن شَهرِ رَمَضانَ ، ولَیلةَ الفِطرِ ، ولَیلةَ النِّصفِ مِن شَعبانَ ، وفیها تُقسَمُ الأرزاقُ والآجالُ وما یَکونُ فی السَّنَةِ . امیر المؤمنین علیه‌السلام سه شب را نمی‌خوابید : شب بیست و سوم ماه رمضان ، شب عید فطر و شب نیمه ماه شعبان ؛ در این شبها ، روزیها تقسیم و مدّت عمر و هر آنچه در آن سال رخ خواهد داد ، تعیین می‌شود . بحار الأنوار :۹۷ / ۸۸ / ۱۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۸۴

حدیث۷۸

امام صادق علیه‌السلام : إنَّ أمیرَ المؤمنینَ علیه‌السلام أشبَهُ الناسِ طُعمَةً برسولِ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم ، کانَ یَأکُلُ الخُبزَ والخَلَّ والزَّیتَ ، ویُطعِمُ الناسَ الخُبزَ واللَّحم ؛ امیر المؤمنین علیه‌السلام در زمینه طعام و غذا ، شبیه‌ترین مردم به رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلّم بود ؛ خودش نان و سرکه و روغن می‌خورد و به مردم نان و گوشت می‌خوراند . المحاسن : ۲ / ۲۷۹ / ۱۹۰۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۴۲

حدیث۷۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : یَومُ غَدیرِ خُمّ أفضَلُ أعیادِ اُمّتی وهُوَ الیَومُ الّذی أمَرَنِی اللّه تَعالی ذِکرُهُ فیهِ بِنَصبِ أخی عَلِیِّ بنِ أبی

طالِبٍ عَلَما لِاُمَّتی ، یَهتَـدونَ بِهِ مِن بَعدی؛ روز غدیر خم، برترین عید امّت من است و آن، روزی است که خداوند متعال به من فرمان داد تا برادرم علی بن ابی طالب را نشانه ای برای امّتم قرار دهم تا پس از من، بدان، راه یابند. الأمالی للصدوق : ص ۱۸۸ ح ۱۹۷

حدیث۸۰

امام صادق(سلام الله علیه): لَولا أنّ اللّهَ خَلَقَ أمیرَالْمُؤمنینَ لِفاطِمَةَ ما کان لَها کُفوٌ عَلی ظَهر الْأرضِ؛ اگر خداوند امیرمؤمنان را برای فاطمه نمی‌آفرید در زمین کفوی برای او نبود. الکافی، ج ۱، ص ۴۶۱

حدیث۸۱

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): حـقُّ علیٍّ علی هـذهِ الاُمّـةِ کحَقِّ الوالِدِ علی وَلَدِهِ؛ حقّ علی بر این امّت همچون حقّ پدر است بر فرزندش. موسوعه امام علی: ج ۸ ص ۹۳ ح ۳۲۵۹

حدیث۸۲

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): مَن آذی علیّاً فَقدْ آذانی؛ هر کس علی را بیازارد مرا آزرده است. موسوعه امام علی: ج ۱۱ ص ۲۶۶ ح ۶۱۵۴

حدیث۸۳

حضرت علیه السلام می فرمایند: «... ان الحسن والحسین سبطا هذه الامة وهما من محمد کمکان العینین من الراس واما انا فکمکان الید من البدن واما فاطمة فکمکان القلب من الجسد ... ؛ حسن و حسین علیهما السلام دو سبط این امت هستند، و آن دو برای محمد صلی الله علیه و آله همانند دو چشم برای سرند، و من [برای محمد صلی الله علیه و آله] همانند دست برای بدن هستم، و فاطمه علیها السلام [برای محمد صلی الله علیه و آله] همانند قلب برای بدن است .» بحارالانوار، ج ۳۹، ص ۳۵۲

حدیث۸۴

امام صادق علیه السلام می فرمایند: «... لولا ان امیرالمؤمنین علیه السلام تزوجها لما کان لها کفو الی یوم القیامة علی وجه الارض آدم فمن دونه؛(به راستی اگر امیرالمؤمنین علیه السلام فاطمه علیها السلام را به ازدواج خود در نیاورده بود، تا روز قیامت بر روی زمین از آدم تا پس از آدم برای فاطمه علیها السلام همتایی نبود .» خصال، ج ۲، ص ۴۱۴ .

حدیث۸۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: حلقه در بهشت از یاقوت سرخ بوده که روی صفحه طلائی درب نصب گردیده و وقتی حلقه روی درب کوبیده می شود صدای ((یاعلی)) از آن بلند می شود. علل الشرایع، جلد ۱، ص ۵۴۳

حدیث۸۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: یاد کنید در مجالس و صحبت های خود فضایل علی ابن ابی طالب (ع) را زیرا یاد کردن از علی بن ابی طالب (ع) یاد از من است و یاد کردن من یاد کردن از خداست. عین الحیوة ، ص ۵۴۸

حدیث۸۷

قال علی – علیه السلام -: ما ترکت صلاهٔ اللیل منذ سمعت قول النبی -صلی الله علیه وآله – صلاهٔ اللیل نور، فقال ابن الکواء و لیلهٔ الهریر؟ قال : و لیلهٔ الهریر؛ از روزی که رسول خدا (صلی الله علیه وآله) فرمودند: ((نماز شب نور است))، نماز شب را ترک نکردم. ابن کواء از حضرت پرسید حتی در لیلهٔ الهریر (شب عملیات جنگ صفین) امام فرمودند: حتی در آن شب . (بحارالانوار، ج ۴۱، ص ۱۷).

حدیث۸۸

قال الصادق – علیه السلام -: و کان علی – علیه السلام- اذا قام الی الصلوهٔ فقال : وجهت وجهی للذی فطرالسموات والارض ، تغیر لونه حتی یعرف ذلک فی وجهه ؛ وقتی علی (علیه السلام) به نماز می ایستاد و آیه شریفه: ((رو می آورم با تمام وجودم به کسی که آسمانها وزمین را آفرید))را می خواند، رنگ و چهره مبارک او متغیر می شد، به طوری که تغییر حالت و دگرگونی از صورت مبارکش به خوبی مشاهده می گشت. (میزان الحکمه ، ج ۵ ص ۳۸۱).

حدیث۸۹

قال الصادق – علیه السلام -: و کان علی – علیه السلام – اذا قام الی الصلوهٔ فقال : ((وجهت وجهی للذی فطر السموات و الارض)) تغیر لونه حتی یعرف ذلک فی وجهه ؛ هنگامی که علی (ع) به نماز می ایستاد، این آیه شریفه را می خواند: ((رو می آورم با تمام وجودم به کسی که آسمانها و زمین را آفرید)) و رنگ مبارک حضرتش تغییر می کرد، به طوری که تغییر حالت و دگرگونی از صورت مبارکش به خوبی مشاهده می گشت . (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۸۱)

حدیث۹۰

قال الصادق – علیه السلام -: کان علی – علیه السلام – اذا اماله امر فزع قام الی الصلاهٔ ثم تلا هذه الایهٔ ((استعینوا بالصبر و الصلاهٔ)) ؛ شیوه علی (ع) چنان بود که چون مشکل مهمی برای او پیش می آمد، به نماز می ایستاد و این آیه را می خواند: ((...واستعینوا بالصبر و الصلاهٔ)). (تفسیر درالمنثور، ج ۱، ص ۶۷)

حدیث۹۱

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَیْهِ السَّلام – : لَقَدْ فارَقَکُمْ رَجُلٌ بِالْاَمْسِ لَمْ یَسبِقْهُ الْاَوَّلُونَ، وَ لا یُدْرِکُهُ اَلْاخِرُونَ؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – پس از شهادت پدرش امیرالمؤمنین علی – علیه السلام -، در جمع اصحاب فرمودند: شخصی از میان شماها رفت که در گذشته مانند او نیامده است، و کسی در آینده نمی تواند هم تراز او قرار گیرد. احقاق الحقّ، ج ۱۱، ص ۱۸۳

حدیث۹۲

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : إنَّ السَّعیدَ کُلَّ السَّعیدِ، حَقَّ السَّعیدِ مَنْ أحَبَّ عَلیّاً فی حَیاتِهِ وَ بَعْدَ مَوْتِهِ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: همانا حقیقت و واقعیّت تمام سعادت ها و رستگاری ها در دوستی علی – علیه السلام – در زمان حیات و پس از رحلتش خواهدبود. شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید، ج ۲، ص ۴۴۹

حدیث۹۳

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : أبَوا هذِهِ الاْمَّةِ مُحَمَّدٌ وَ عَلی، یُقْیمانِ أَودَّهُمْ، وَ یُنْقِذانِ مِنَ الْعَذابِ الدّائِم إنْ أطاعُوهُما، وَ یُبیحانِهِمُ النَّعیمَ الدّائم إنْ واقَفُوهُما ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: حضرت محمّد (صلی الله علیه وآله) و علی – علیه السلام –، والِدَین این امّت هستند، چنانچه از آن دو پیروی کنند آن ها را از انحرافات دنیوی و عذاب همیشگی آخرت نجات می دهند و از نعمت های متنوّع و وافر بهشتی بهره مندشان می سازند. بحارالأنوار، ج ۲۳، ص ۲۵۹، ح ۸

حدیث۹۴

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : وَهُوَ الإمامُ الرَبّانی، وَالْهَیْکَلُ النُّورانی، قُطْبُ الأقْطابِ، وَسُلالَةُ الاْطْیابِ، النّاطِقُ بِالصَّوابِ، نُقْطَةُ دائِرَةِ الإمامَةِ ؛ حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها) در تعریف امام علی – علیه السلام – فرمودند: او پیشوائی الهی و ربّانی است، تجسّم نور و روشنائی است، مرکز توجّه تمامی موجودات و عارفان است، فرزندی پاک از خانواده پاکان می باشد، گوینده ای حقّ گو و هدایتگر است، او مرکز و محور امامت و رهبریّت است. ریاحین الشّریعة، ج ۱، ص ۹۳

حدیث۹۵

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : لَوْ لاَ الدّینُ وَ التُّقی، لَکُنْتُ أدْهَی الْعَرَبِ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: چنانچه دین داری و تقوای الهی نمی بود، هر آینه سیاستمدارترین افراد بودم ـ ولی دین و تقوا مانع سیاست بازی می شود ـ اعیان الشّیعة، ج ۱، ص ۳۵۰

حدیث۹۶

قالَ رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – لِعَلی – علیه السلام – : أنَا رَسُولُ اللّهِ الْمُبَلِّغُ عَنْهُ، وَ أنْتَ وَجْهُ اللّهِ وَ الْمُؤْتَمُّ بِهِ، فَلا نَظیر لی إلاّ أنْتَ، وَ لا ـ مِثْلَ لَکَ إلاّ أنَا؛ رسول خدا – صلی الله علیه وآله – به امام علی – علیه السلام – فرمودند: من رسول خدا هستم، که از طرف او تبلیغ و هدایت می نمایم و تو وجه اللّه می باشی، که امام و مقتدای (بندگان خدا) خواهی بود، پس نظیری برای من وجود ندارد مگر تو و همانند تو نیست مگر من. تفسیر البرهان، ج ۴، ص ۱۸۴

حدیث۹۷

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: کان علی – علیه السلام – اذااماله امر فزع قام الی الصلاة ثم تلا هذه الایة "واستعینوا بالصبر والصلاة؛ " شیوه امام علی (علیه السلام) چنان بود که چون مشکل مهمی برای او پیش می آمد، به نمازمی ایستاد و این آیه را می خواند... ": واستعینوا بالصبر و الصلاة. (" تفسیر درالمنثور، ج ۱، ص ۶۷)

حدیث۹۸

رسول خدا (ص) به امام علی (ع) فرمودند: من رسول خدا هستم، که از طرف او تبلیغ و هدایت می‌کنم. و تو وجه اللّه هستی، که امام و مقتدای (بندگان خدا) خواهی بود، پس نظیری برای من وجود ندارد مگر تو و همانند تو نیست، مگر من. تفسیر البرهان: ج ۴، ص ۱۸۴

حدیث۹۹

رسولُ اللّه(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم)می فرمایند : ذِکرُ علیٍّ عبادةٌ؛ یاد و ذکر علی، عبادت است. موسوعه امام علی علیه السلام، ج ۸ ص ۱۴۳، ح ۳۴۵۷

حدیث۱۰۰

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : بی اُنذِرتُم وَ بِعَلیِّ بن أبی طالِبِ اهْتَدَیتُم... وَ بِالْحَسَنِ اُعْطیتُمُ الْإحسانُ وَ بِالْحُسَینِ تَسعَدونَ وَ بِهِ تَشقونَ ألا وَ إنَّ الْحُسَینَ بابٌ مِن أبوابِ الْجَنَّةِ مَن عاداهُ حَرَّمَ اللّه عَلَیهِ ریحَ الْجَنَّةِ؛ به وسیله من هشدار داده شدید و به وسیله علی علیه السلام هدایت می‌یابید و به وسیله حسن احسان می‌شوید و به وسیله حسین خوشبخت می گردید و بدون او بدبخت. بدانید که حسین دری از درهای بهشت است، هر کس با او دشمنی کند، خداوند بوی بهشت را بر او حرام می کند. مأة منقبة، ص ۲۲.

حدیث۱۰۱

امام علی (علیه السلام): لَولا... ما اَخَذَ اللّه عَلَی الْعُلَماءِ اَلّا یُقارّوا عَلی کِظَّةِ ظالِمٍ وَ لا سَغَبِ مَظْلومٍ لَاَلْقَیْتُ حَبْلَها عَلی غارِبِها؛ اگر خداوند از علما پیمان نگرفته بود که با پرخوری ظالم و گرسنگی مظلوم آرام نگیرند، زمام خلافت را به حال خود رها می کردم. نهج البلاغه، از خطبه ۳.

حدیث۱۰۲

حضرت علی(علیه السلام) می فرمایند: اَدَّبتُ نَفسی فَما وَجَدتُ لَها بِغَیرِ تَقوَی الإلهِ مِن اَدَبٍ؛ به ادب و تربیت نفس خود پرداختم و برای‌آن ادبی بهتر از تقوای الهی در تمام حالاتش نیافتم. اعلام الدین، ص ۲۷۳

حدیث۱۰۳

قال الامام علی – علیه السلام – : زَعَمَ اِبنُ النَّابِغَةِ أنی تِلعابةٌ تِمزَاحَةٌ ذُو دُعَابَةٍ، اُعَافِسُ وَاُمَارِسُ، هَیهَاتَ! یَمنَعُنِی مِن ذَاکخَوفُ المَوتِ وَذِکرُ البَعثِ وَالحِسَابِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: پسر نابغه (عمروعاص) پنداشته است که من اهل زیاده روی در بازیگری و شوخی کردنم و مردم را به بازی و بیهودگی می گیرم، هرگز، ترس از مرگ و یاد قیامت و حسابرسی مرا از این کارها باز داشته. «نهج السعاده، ج ۲، ص ۸۷»

امام حسن(ع)

حدیث۱

امام سجاد (علیه السلام) فرمودند: ان الحسن بن علی (علیه السلام) کان اذا ذکر الجنة و النار اضطراب اضطراب السلیم و سأل الله الجنة و تعوذ به من النار. امام مجتبی (علیه السلام) وقتی از بهشت و آتش دوزخ یاد می کرد، مثل مار گزیده به خود می پیچید و از خداوند بهشت می طلبید و از آتش به خداوند پناه می برد. امالی صدوق، ص ۱۵۰، بحارالانوار، ج ۴۳ ص ۳۳۱

حدیث۲

امام سجاد (علیه السلام) فرمودند: ان الحسن بن علی (علیه السلام) کان لایقرء من کتاب الله عزوجل ((یا ایها الذین آمنوا)) الا قال: لبیك، اللهم لبیک. امام حسن (علیه السلام) هیچ وقت آیه ((یا ایها الذین آمنوا)) (ای کسانی که ایمان آورده اید) را از کتاب خدا نمی خواند مگر اینکه می گفت ((لبیك اللهم لبیک)). بحارالانوار ۴۳ ص ۳۳۱

حدیث۳

امام سجاد (علیه السلام) فرمودند: ان الحسن (علیه السلام) کان اذا ذکر البعث و النشور بکی و اذا ذکر الممر علی الصراط بکی. امام مجتبی (علیه السلام) وقتی برانگیخته شدن و حشر و نشر قیامت و گذشتن از پل صراط را به یاد می آورد گریه می کرد. امالی صدوق ص ۱۵۰

حدیث۴

امام سجاد (علیه السلام) فرمودند: ان الحسن (علیه السلام) کان اذا ذکر الموت بکی و اذا ذکر القبر بکی. امام حسن (علیه السلام) وقتی مرگ را به یاد می آورد، می گریست، و هرگاه به یاد قبر می افتاد، می گریست. امالی صدوق، ص ۱۵۰، بحار الانوار ج ۴۳، ص ۳۳۱

حدیث۵

امام سجاد (علیه السلام) فرمودند: ان الحسن بن علی (علیه السلام) کان اصدق الناس لهجة و افصحهم منطقا. امام حسن (علیه السلام) از جهت زبان صادق ترین مردم و از نظر گفتار فصیح ترین آنان بود. بحارالانوار ۴۳: ۳۳۱، عوالم ۱۶: ۱۳۲ ح ۵

حدیث۶

امام سجاد (علیه السلام) می فرماید: ان الحسن بن علی (علیه السلام) کان اذا قام فی صلاته تر تعد فرائضه بین یدی ربه عزوجل. امام حسن (علیه السلام) وقتی به نماز می ایستاد، پاهایش در مقابل پروردگار متعال و عظمت و کبریائی او می لرزید. بحارالانوار ج ۸۴، ص ۲۸۵

حدیث۷

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: کان الحسن (علیه السلام) کثیر الاجهاد فی العبادة و التصدق. امام حسن (علیه السلام) در عبادت و صدقه دادن سخت کوش بود. نظم درر المسطین ص ۱۹۶

حدیث۸

امام سجاد (علیه السلام) می فرماید: ان الحسن (علیه السلام) لم یر فی شی ء من احواله الا ذاکرا لله سبحانه. امام حسن (علیه السلام) در هیچ حالی دیده نشد مگر اینکه خدای سبحان را یاد می کرد. امالی صدوق، ص ۱۵۰

حدیث۹

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: کان الحسن (علیه السلام) تمریا و کان ابو عبد الله الحسین (علیه السلام) تمریا. امام حسن (علیه السلام) و امام حسین (علیه السلام) خرما را دوست می داشتند. وسائل الشیعه، ج ۱۷ ص ۷۳ ح ۱۰۵

حدیث۱۰

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: کان نقش خاتم الحسن (علیه السلام) ((العزهٔ لله)) نقش نگین انگشتری امام حسن (علیه السلام) ((العزد لله)) (بزرگی مخصوص خداست) بود. اعیان الشیعه ج ۱، ص ۵۶۳، بحارالانوار ج ۴۳، ص ۲۵۸

حدیث۱۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ان الحسن بن علی (علیه السلام) حج خمسهٔ و عشرین حجهٔ ماشیا. امام حسن (علیه السلام) بیست و پنج بار پیاده به حج رفت. مناقب، ج ۴ ص ۱۴، بحارالانوار، ج ۴۳ ص ۳۳۹

حدیث۱۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ان الحسن بن علی (علیه السلام) قاسم ربه ثلاث مرات حتی نعلا و نعلا و ثوبا و دینارا و دینارا. امام حسن (علیه السلام) تمام اموالش را حتی کفش و لباس و دینارهایش را سه بار با خدا تقسیم کرد. وسائل الشیعه ج ۸، ص ۵۵

حدیث۱۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ان الحسن بن علی (علیه السلام) کان یخضب بالسود. حسن بن علی (علیه السلام) با رنگ سیاه خضاب می بست (محاسن شریفش را رنگ سیاه می زد) معجم الکبیر طبرانی، ج ۳ ص ۲۲، ح ۲۵۳۵

حدیث۱۴

امام سجّاد علیه‌السلام : إنَّ الحَسَنَ بنَ عَلیٍّ علیه‌السلام کانَ أعبَدَ النّاسِ فی زَمانِهِ و أزهَدَهُم و أفضَلَهُم ؛ امام حسن (علیه السلام) در زمان خود عابدترین ، زاهدترین و برترین مردم بود . الأمالی ، صدوق ، ص ۲۲۴ .

حدیث۱۵

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – :من زار الحسن فی بقیعه ثبت قدمه علی الصراط یوم تزل فیه الأقدام. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند:هر کس امام حسن – علیه السلام – را در بقیع زیارت کند، در روزی که قدمها بر روی پل صراط می‌لغزد، گام اواستوار خواهد بود. «بحارالانوار، ج ۹۷، ص ۱۴۱»

حدیث۱۶

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : اُدنُ منّی حتی اُسِرَّ الیک ... . امیرمؤمنان – علیه السلام – (به هنگام شهادتشان به امام حسن – علیه السلام –) فرمودند: نزدیک من بیا تا اسراری را که رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – به من گفت با تو بگویم و آنچه را به من سپرده بود، به تو بسپارم. «اصول کافی، ج ۲، ص ۶۴»

حدیث۱۷

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – لِابْنِهِ الْحَسَنُ – علیه السلام – : یَا بُنَیَّ أَمَرَنِی رَسُولُ اللَّهِ – صلی الله علیه و آله – أَنْ أُوصِیَ إِلَیْکَ وَ أَنْ أَدْفَعَ إِلَیْکَ کُتُبِی وَ سِلَاحِی کَمَا أَوْصَی إِلَیَّ رَسُولُ اللَّه – صلی الله علیه و آله – ... . امیرمؤمنان – علیه السلام – به فرزندش حسن – علیه السلام – فرمودند: فرزندم! رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – به من امر فرمود که به تو وصیت کنم و کتاب ها و سلاح خودم را به تو بسپارم چنان که پیامبر – صلی الله علیه و آله – به من وصیت کرد و هم چنین پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – به من فرمود که به تو دستور دهم وقتی مرگ فرا رسید، همه این وصایا را به برادرت حسین – علیه السلام – نمایی و کتابها و سلاح را به او بسپاری. «اصول کافی، ج ۲، ص ۶۴»

حدیث۱۸

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : الْحَسَنُ و الْحُسینُ رَیْحانَتا رسول الله. امیرمؤمنان – علیه السلام – فرمودند: حسن و حسین – علیهما السلام – دو ریحانه رسول خدا هستند. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۷۰»

حدیث۱۹

قال الامام الرضا – علیه السلام – : اِنَّ الْحَسَنَ و الْحُسینَ – علیهما السلام – کانا یَلْعَبانِ عَنْدَ النَبیّ حتی مَضی عامهُ اللیلِ ثُمَّ قال لَهما انْصَرِفا الی اُمّکِما فَبَرقَتِ بَرقهٌ ... . امام رضا – علیه السلام – فرمودند: روزی حسن و حسین – علیهما السلام – (در کودکی) نزد جدشان سرگرم بازی بودند تا پاسی از شب گذشت، حضرت به آنها فرمودند: نزد مادرتان بروید، ناگاه برقی درخشید و مسیر آن دو را روشن کرد تا به نزد فاطمه رسیدند، پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – به سوی روشنائی نگاه کرد و فرمودند: سپاس خدایی را که به ما اهلبیت کرامت داده است. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۶۶»

حدیث۲۰

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : اَخَذَ رسولُ الله –صلی الله علیه و آله – بِیَدِ الْحَسَنِ و الْحُسینِ – علیهما السلام – فقال مَنْ احبّ هذین کانَ معی فی دَرجَتی یَومَ الْقیامهِ. امیرمؤمنان – علیه السلام – فرمودند: رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – دست حسن و حسین – علیهما السلام – را گرفتند و فرمودند: کسی که این دو را دوست داشته باشد روز قیامت با من است. «بحار الانوار، ج ۳۷، ص ۳۷»

حدیث۲۱

قال الامام الحسین – علیه السلام – : دخلتُ أنا و اَخی علی جدّی رسول الله – صلی الله علیه و آله – فَأجلَسَنی علی فَخْذِهِ الاَیسرِ و أجَلَسَ اَخی الْحَسَنُ عَلی فَخْذَه الاَیمَن ... . امام حسین – علیه السلام – فرمودند: روزی من و برادرم حسن به حضور جدم رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – رسیدیم، حضرت مرا به زانوی چپ و برادرم را بر زانوی راست خود نشاند، بعد ما را تنگ در آغوش کشید و فرمودند: پدر و مادرم فدای شما دو امام باد. «بحار الانوار، ج ۳۶، ص ۲۵۵»

حدیث۲۲

قال الامام الصادق – علیه السـلام – : اِنَّ الْحَسَنَ بن علیَّ بنَ ابیطالب – علیهما السـلام – کانَ اَعبُد النّاسِ فی زَمانِه و اَزْهَدَهُم و اَفْضَلَهُم ... . امـام صـادق – علیه السـلام – فرمودنـد: امام حسن – علیه السـلام – عابـدترین و زاهـدترین و برترین مرد زمانش بود، هرگاه می خواست به حـج برود پیـاده می رفت و چه بسـا بـا پای برهنه می رفت و هنگامی که از مرگ و قبر و قیامت یادی می شـد، گریه می کرد. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۳۳۱»

حدیث۲۳

سُئِلَ رسولُ الله – صـلی الله علیه و آله – : اَیُّ اَهلِ بَیْتِکَ اَحَبُّ اِلَیکَ؟ قال: الْحَسَنُ و الْحُسینُ ... . از رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – سؤال شد که کدام یکی از اهل بیت خود را بیشتر دوست دارید؟ حضرت فرمودند: حسن و حسین – علیهما السلام – را و حضرت پیوسـته به فاطمه– سـلام الله علیها– می فرمودند: دو فرزندم را به نزد من بیاور، وقتی که می آمدند آن دو را می بوسـید و در آغوش می گرفت. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۹۹»

حدیث۲۴

قال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : الْحَسَنُ و الْحُسـینُ امامانِ قاما اوقَعَـدا. رسول اکرم – صـلی الله علیه و آله – فرمودند: حسن و حسین – علیهما السلام – امام اند چه در حال قیام باشند و چه در حال سکوت. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۹۱»

حدیث۲۵

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : هُما وَدِیْعَتِی فِی اُمَتِی. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: آن دو (حسن و حسین – علیهما السلام –) دو امانت من در میان امتم هستند. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۸۵»

حدیث۲۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنْ کانَ یُحِبُّنی فَلیُحِبَّ إبنَّی هذَیْنِ فانّ اللهَ اَمَرَنی بِحُبِّهِما. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسـی که مرا دوست دارد باید این دو فرزندم (حسن و حسـین – علیهما السلام –) را نیز دوست داشته باشد، چون خداوند مرا به محبت آن دو دستور داده است. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۷۰»

حدیث۲۷

قال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : مَنْ اَحَبَّ الْحَسَنَ و الْحُسـینَ و ذُرِیّتَهما مُخلِصاً لَمْ تَلْفَحِ النّارُ وَجْهَه ... رسول اکرم – صـلی الله علیه و آله – فرمودنـد: کسـی که حسن و حسـین – علیهما السـلام – و ذریّه آن دو را خالصانه دوست داشـته باشد، آتش هرگز به او نزدیک نمی شود مگر این که گناهی کرده باشد که او را از ایمان تهی کرده باشد. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۷۰»

حدیث۲۸

قال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : اِذا کانَ یَومَ الْقیامةِ زُیِّنَ عَرشُ رَبِّ الْعالَمین بِکلِ زینَةٍ ... . رسول اکرم – صـلی الله علیه و آله – فرمودنـد: هنگـام فرارسـیدن روز قیـامت، عرش پروردگار عالمیان با بهترین و کامل ترین زینت ها تزئین می شود و دو منبر از نور یکی در طرف راست و دیگری در طرف چپ عرش قرار داده شـده و حسن و حسـین می آینـد و بر آن دو منبر می نشـینند و بـا این

کار خداوند با حضور آن دو، عرش خود را آرایش می دهد ... . «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۶۱»

حدیث۲۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : یا عَلی خُلِقْتُ اَنَا و اَنْتَ مِنْ شَجرَةٍ فَأَنَا اصلُها و اَنْتَ فَرعُهُا و الْحَسَنُ و الْحُسینُ أغصانُها. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: ای علی! من و تو از یک درخت آفریده شده ایم، پس من اصل آن درخت و تو فرع آن و حسن و حسین شاخه های آن هستند. «بحار الانوار، ج ۳۷، ص ۶۵»

حدیث۳۰

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : الْحَسَنُ و الْحُسینُ اَماما اُمَّتی بعد أبیهِما. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: حسن و حسین– علیهما السلام– بعد از پدرشان امام و پیشوای امت من هستند. «بحار الانوار، ج ۳۶، ص ۲۵۴»

حدیث۳۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : الْحَسَنُ قُرَّةُ عینی و ضیاء قلبی و ثَمرةُ فُؤادِی ... . رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: حسن نور چشم و روشنی دل و ثمره قلب من است، او حجت خدا بر امت من است، دستور او دستور من و سخن او سخن من است، کسی که او را عصیان کند مرا عصیان کرده است. «بحار الانوار، ج ۴۴، ص ۱۴۸»

حدیث۳۲

قال الامام الْحَسَنُ – علیه السلام – : ... اَنَا الْحَسَنُ بن علی و ابن سَیِّدةِ النِساءِ فاطمةُ اَنَا ابن رسول اللّه ... . امام حسن – علیه السلام – فرمودند: هر کس مرا نمی شناسد بداند که من حسن فرزند علی – علیه السلام – و فاطمه – سلام الله علیها – دختر رسول خدا – صلی الله علیه و آله – هستم، من فرزند کسی هستم که رحمت برای عالمیان است من فرزند مکه و مِنی هستم، من فرزند مشعر و عرفات هستم. «بحار الانوار، ج ۴۴، ص ۸۸»

حدیث۳۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اَلْوَلَدُ رَیْحانةٌ، و رَیْحانَتای: الْحَسَنُ و الْحُسینُ – علیهما السلام –. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: اولاد ریحانه است و دو ریحانه من حسن و حسین – علیهما السلام– هستند. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۶۴»

حدیث۳۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنْ اَحبَّ الْحَسَنَ و الْحُسینَ فَقَدْ اَحبّنی و مَنْ اَبْغَضَ هُما فقد أبْغَضَ نی. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که حسن و حسین– علیهم السلام– را دوست بدارد، من را دوست داشته و کسی که آن دو را دشمن بدارد، با من دشمنی کرده است. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۶۴»

حدیث۳۵

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : انهما رَیْحانَتی مِن الدُّنیا یَعنی الحَسَن و الحُسین – علیهما السلام –. رسول اکرم – صلی الله

علیه و آله – فرمودند: آن دو یعنی حسن و حسین – علیهما السلام– دو ریحانه من از دنیا است. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۶۲»

حدیث۳۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : الْحَسَنُ و الْحُسینُ سَیِّدا شبابِ أَهلِ الْجَنّةِ. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: حسن و حسین – علیهما السلام – دو سرور جوانان اهل بهشت اند. «بحار الانوار، ج ۴۲، ص ۲۶۳»

حدیث۳۷

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): اللّهُمّ أحِبّ حَسَناً وحُسَیناً وأحِبّ مَن یُحِبُّهُما؛ بار خدایا! حسن و حسین را دوست بدار و دوستداران آن دو را نیز دوست بدار. میزان الحکمهٔ: ح ۱۱۷۳

حدیث۳۸

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): حَسَنٌ مِنّی وأنا مِنهُ، أحَبّ اللّهُ مَنْ أحَبّهُ؛ حسن از من است و من از اویم. هر که او را دوست بدارد خداوند دوستش دارد. میزان الحکمهٔ: ح ۱۱۸۱

حدیث۳۹

حضرت علیه السلام می فرمایند: «... ان الحسن والحسین سبطا هذه الامهٔ وهما من محمد کمکان العینین من الراس واما انا فکمکان الید من البدن واما فاطمهٔ فکمکان القلب من الجسد ... ؛ حسن و حسین علیهما السلام دو سبط این امت هستند، و آن دو برای محمد صلی الله علیه و آله همانند دو چشم برای سرند، و من [برای محمد صلی الله علیه و آله] همانند دست برای بدن هستم، و فاطمه علیها السلام [برای محمد صلی الله علیه و آله] همانند قلب برای بدن است .» بحارالانوار، ج ۳۹، ص ۳۵۲

حدیث۴۰

قال الصادق – علیه السلام –: ان الحسن بن علی – علیه السلام – کان اذا قام فی صلاته ترتعد فرائصه بین یدی ربه – عزوجل – و کان اذا ذکر الجنهٔ و النار اضطرب اضطراب السلیم ؛ هنگامی که امام حسن مجتبی (علیه السلام) به نماز می ایستاد، تن مبارکش می لرزید و هرگاه که یاد بهشت و جهنم می نمود، چون مار گزیده به خود می پیچید. (بحارالانوار، ج ۸۴ ص ۲۵۸، میزان الحکمه ، ج ۵ ص ۳۸۲).

حدیث۴۱

کان الحسن بن علی – علیه السلام – اذا توضا ارتعدت مفاصله و اصفر لونه فقیل له : فی ذلک فقال : حق علی کل من وقف بین یدی رب العرش ان یصفر لونه و یرتعد فرائضه ؛ امام حسن مجتبی (علیه السلام) به هنگام وضو مفصلهایش می لرزید و رنگش زرد می شد. جهت عروض این حال را از آن حضرت پرسیدند، فرمودند: برهر کسی که در مقابل پروردگار عرش می ایستد، سزاوار است که رنگش زرد شود و اعضایش بلرزد. (بحارالانوار، ج ۴۳، ص ۳۳۹)

حدیث۴۲

قال الصادق – علیه السلام –: ان الحسن بن علی – علیه السلام – کان اذا قام فی صلاته ترتعد فرائضه بین یدی ربه – عز و جل – و کان اذا ذکر الجنهٔ و النار اضطرب اضطراب السلیم ؛ وقتی امام حسن مجتبی(ع) به نماز می ایستاد، تن مبارک حضرتش در مقابل پروردگار می لرزید و هرگاه یاد بهشت و جهنم می نمود، چون مار گزیده مضطرب و پریشان می شد و به خود می پیچید. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۵۸.میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۸۲)

حدیث۴۳

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَیْهِ السَّلام – : وَ نَحْنُ رَیْحانَتا رَسُولِ اللّهِ، وَ سَیِّدا شَبابِ أهْلِ الْجَنّهِٔ، فَلَعَنَ اللّهُ مَنْ یَتَقَدَّمُ، اَوْ یُقَدِّمُ عَلَیْنا اَحَداً ؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – به دنباله وصیّتش در حضور جمعی از أصحاب فرمودند: و ما دو نفر ـ یعنی حضرت و برادرشان امام حسین (علیهما السلام) ـ ریحانه رسول اللّه (صلی الله علیه وآله وسلم) و دو سرور جوانان اهل بهشت هستیم، پس خدا لعنت کند کسی را که بر ما پیشقدم شود یا دیگری را بر ما مقدّم دارد. کلمهٔ الإمامُ الْحَسَن – علیه السلام –، ص ۲۱۱

حدیث۴۴

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : بی اُنذِرتُم وَ بِعَلیٍّ بن أبی طالِب اهْتَدَیتُم... وَ بِالْحَسَنِ اُعْطیتُمُ الْإحسانُ وَ بِالْحُسَینِ تَسعَدونَ وَ بِهِ تَشقونَ ألا وَ إنَّ الْحُسَینَ بابٌ مِن أبوابِ الْجَنَّهِٔ مَن عاداهُ حَرَّمَ اللّه عَلَیهِ ریحَ الْجَنَّهِٔ؛ به وسیله من هشدار داده شدید و به وسیله علی علیه السلام هدایت می‌یابید و به وسیله حسن احسان می‌شوید و به وسیله حسین خوشبخت می گردید و بدون او بدبخت. بدانید که حسین دری از درهای بهشت است، هر کس با او دشمنی کند، خداوند بوی بهشت را بر او حرام می‌کند. مأهٔ منقبهٔ، ص ۲۲ .

حدیث۴۵

اَنَسْ :حَیَّتْ جاریَهٌٔ لِلْحَسَنِ بْنِ عَلیٍّ علیه‌السلام بِطاقَهِٔ رَیْحانٍ ، فَقالَ لَها : اَنْت حُرَّهٌٔ لِوَجْهِ اللّهِ ، فَقُلْتُ لَهُ فی ذلِکَ ، فَقالَ : اَدَّبَنَا اللّه تَعالی فَقالَ : «و إذا حُیّیتُم بِتَحیَّهٍٔ فَحَیُّوا بِاَحْسَنَ مِنْها»الآیَهِٔ، وَ کانَ اَحْسَنُ مِنْها اِعْتاقَها؛ اَنَس : یکی از کنیزان امام حسن علیه‌السلام دسته گلی به ایشان تقدیم کرد. امام به او فرمودند: تو در راه خدا آزادی! دلیل این کارشان را پرسیدم. فرمودند: خداوند، ما را [این گونه] ادب آموخته است ، آن‌جا که [در قرآن کریم] می‌گوید: و چون احترام شُدید، به بهتر از آن، پاسخ گویید: و بهتر از هدیه او، آزادی او بود! نهج السعادهٔ، ج ۷، ص ۳۸۶.

حدیث۴۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من زارالحسن فی بقیعه، ثبت قدمه علی الصراط یوم تنزل فیه الاقدام هر کس حسن (علیه السلام) را در بقیع زیارت کند. خداوند در آن روز که پاها می لرزد، پای او را بر صراط استوار گرداند. بحارالانوار، ج۱۰۰، ص ۱۴۱.

حدیث۴۷

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أن الله خلقنی و خلق علیاً و فاطمه و الحسن و الحسین و الأئمه من نور واحد؛ خداوند، من و علی و فاطمه و حسن و حسین و امامان را از یک نور آفریده است. جامع الاخبار ص ۴۶

امام حسین(ع)

حدیث۱

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: کان نقش خاتم الحسین (علیه السلام): ((ان الله بالغ أمره)). نقش نگین امام (علیه السلام) این جمله بود: ((ان الله بالغ أمره؛ خداوند فرمان خود را به نتیجه و پایان می رساند)). الکافی ج ۶ ص ۴۷۴

حدیث۲

قال الحسین (علیه السلام) للحر بن یزید: لیس شأنی شأن من یخاف الموت، ما اهون الموت علی سبیل نیل العز و احیأ الحق... افبالموت تخوفنی، هیهات طاش سهمک و خاب ظنک، لست اخاف الموت، ان نفسی لأکبر من ذلک و همتی لأعلی من أن أحمل الضیم خوفا من الموت و هل تقدرون علی اکثر من قتلی؟ امام حسین (علیه السلام) به حر می فرمایند: من آن نیستم که از مرگ بترسم، هر مرگی در راه رسیدن به عزت و احیای حق چه آسان است... آیا از مرگم بیم می دهی؟ هیهات که نشانت نگرفت و پندارت ناکام ماند، من از مرگ نمی هراسم، روحم برتر و همتم والاتر از آن است که از بیم مرگ زیر بار ستم بروم، آیا شما به بیشتر از کشتن من توان دارید؟ احقاق الحق ۱۱: ۶۰۱ موسوعهٔ کلمات الامام الحسین:۳۶۰

حدیث۳

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: لو شتمنی رجل فی هذه الاذن (و اومی الی الیمنی) و اعتذر لی فی الاخری، لقبلت ذلک منه. اگر کسی در این گوش من (اشاره کرد به گوش راست) ناسزا گوید و در گوش دیگرم عذر خواهی کند، پوزش او را از او قبول می کنم. احقاق الحق ج ۱۱ ص ۴۳۱

حدیث۴

قال علی بن الحسین (علیه السلام) لما قیل له ما اقل ولد ابیک: العجب کیف ولدت، کان یصلی فی الیوم و اللیلهٔ الف رکعهٔ. امام زین العابدین (علیه السلام) (در جواب کسی که گفت: چقدر اولاد پدر شما کم است) فرمودند: تعجب می کنم چگونه به دنیا آمدم، در حالی که پدرم (امام حسین (علیه السلام)) هر روز و شب هزار رکعت نماز می خواند. بحارالانوار ج ۸۲ ص ۳۱۱

حدیث۵

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: ماتکلم الحسین (علیه السلام) بین یدی الحسن (علیه السلام) اعظاما له، و لا تکلم محمد بن الحنفیهٔ بین یدی الحسین (علیه السلام) اعظاما له. امام حسین (علیه السلام) در نزد امام حسن (علیه السلام) بخاطر احترام او و محمد حنفیه نیز در پیش امام حسین (علیه السلام) بخاطر احترامش حرف نمی زد. مناقب ابن شهر آشوب ج ۳، ص ۴۰۱

حدیث۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ما مشی الحسین (علیه السلام) بین یدی الحسن (علیه السلام) قط و لابدره بمطق اذا اجتمعا تعظیما له. امام حسین (علیه السلام) به خاطر رعایت احترام، هیچ وقت جلوی امام حسن (علیه السلام) راه نرفت و زمانی که با هم بودند

ابتدا به صحبت نکرد. مشکاهٔ الانوار ص ۱۷۰

حدیث۷

أنَّ رَجُلًا قالَ لِلْحُسَیْنِ بنِ عَلِیٍّ – علیه السّلام – : اِجْلِس حَتّی نَتَناظَرَ فِی الدِّینِ فَقالَ: یا هذا اَنا بَصِیرٌ بِدِینِی مَکشُوفٌ عَلی هُدایَ فَاِنْ کُنْتَ جاهِلًا بِدِینِک فَاذْهَبْ وَاطْلُبْهُ، مالِی وَ لِلْمُماراهِٔ ... . مردی به امام حسین – علیه السّلام – گفت: بنشینید تا با یکدیگر پیرامون مسائل دینی مناظره کنیم! امام فرمودند: من به مسائل دینی بصیر و آگاهم و راه هدایت برایم روشن است و اگر تو جاهل و ناآگاهی برو و یاد بگیر. من کجا و جدل؟ و سپس افزود: شیطان است که آدمی را وسوسه می کند و می گوید، با مردم مباحثه و مناظره راه بینداز تا دیگران نپندارند که تو نادان و ضعیف هستی. «بحار الأنوار، ج ۲، ص ۱۳۵»

حدیث۸

قال الامام الباقر – علیه السلام – : انّ الحُسَیْنَ صاحِبَ کَربَلا قُتِلَ مَظْلوما، مَکروبا عَطْشانا، لَهفانا فآلَی اللّه عَزَّوَجلّ عَلی نَفْسِهِ اَن لا یاتیهُ لَهفانٌ و لا مَکروبٌ و لا مُذنِبٌ و لا مَغمومٌ و لا عَطشانٌ و لا مَنْ بِهِ عاهَهٌٔ ثُمَّ دَعا عِندَهُ و تَقَرَّبَ بِالحُسَیْنِ بن عَلی علیه السلام اِلَی اللّه عَزَّوَجَلَّ اِلاّـ نَفَّسَ اللّه کُرْبَتَهُ وَ اَعطاهُ مَسأَلَتَهُ و غَفَرَ ذَنْبَهُ وَ مَدَّ فی عُمُرِهِ وَ بَسَطَ فی رِزقِهِ فَاعتَبِروا یا اُولِی الاَبْصار. امام باقر – علیه السلام – : حسین، بزرگ مرد کربلا، مظلوم و رنجیده خاطر و لب تشنه و مصیب زده به شهادت رسید. پس خداوند، به ذات خود، قسم یاد کرد که هیچ مصیبت زده و رنجیده خاطر و گنهکار و اندوهناک و تشنه ای و هیچ بَلا دیده ای به خدا روی نمی آورد و نزد قبر حسین علیه السلام دعا نمی کند و آن حضرت را به درگاه خدا شفیع نمی سازد، مگر این که خداوند، اندوهش را برطرف و حاجاتش را برآورده می کند و گناهش را می بخشد و عمرش را طولانی و روزی اش را گسترده می سازد. پس ای اهل بینش، درس بگیرید! «بحارالأنوار، ج ۱۰۱، ص ۴۶، ح ۵»

حدیث۹

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – لِابْنِهِ الْحَسَنُ – علیه السلام – : یَا بُنَیَّ أَمَرَنِی رَسُولُ اللَّهِ – صلی الله علیه و آله – أَنْ أُوصِیَ إِلَیْکَ وَ أَنْ أَدْفَعَ إِلَیْکَ کُتُبِی وَ سِلَاحِی کَمَا أَوْصَی إِلَیَّ رَسُولُ اللَّه – صلی الله علیه و آله – ... . امیرمؤمنان – علیه السلام – به فرزندش حسن – علیه السلام – فرمودند: فرزندم! رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – به من امر فرمود که به تو وصیت کنم و کتاب ها و سلاح خودم را به تو بسپارم چنان که پیامبر – صلی الله علیه و آله – به من وصیت کرد و هم چنین پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – به من فرمود که به تو دستور دهم وقتی مرگ فرا رسید، همه این وصایا را به برادرت حسین – علیه السلام – نمایی و کتابها و سلاح را به او بسپاری. «اصول کافی، ج ۲، ص ۶۴»

حدیث۱۰

قال الامام الصادق – علیه السلام – : جاءَ اَهلُ الکوفهٔ اِلی علیٍّ – علیه السلام – فَشَکُوا الیهِ أمساکَ الْمَطَر ... . امام صادق – علیه السلام – فرمودند: مردم کوفه روزی به حضور امام علی – علیه السلام – آمدند و از نیامدن باران شکایت کردند و از حضرت خواستند تا برای آمدن باران دعا کند، حضرت به فرزندش حسین – علیه السلام – دستور داد تا برای آمدن باران دعا کند، حسین – علیه السلام – برخواست و شروع کرد به دعا، هنوز دعای او تمام نشده بود که باران شدیدی باریدن گرفت، به طوری که مردم از کنترل سیلاب عاجز ماندند. «بحار الانوار، ج ۴۴، ص ۱۸۷»

حدیث۱۱

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : الْحَسَنُ و الْحُسینُ رَیْحانَتا رسول الله. امیرمؤمنان – علیه السلام – فرمودند: حسن و حسین – علیهما السلام – دو ریحانه رسول خدا هستند. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۷۰»

حدیث۱۲

قال الامام الرضا – علیه السلام – : اِنَّ الْحَسَنَ و الْحُسینَ – علیهما السلام – کانا یَلْعَبانِ عَنْدَ النَبیّ حتی مَضی عامةُ اللیلِ ثُمَّ قال لَهما انْصَرِفا الی اُمّکِما فَبَرقَتِ بَرقةٌ ... . امام رضا – علیه السلام – فرمودند: روزی حسن و حسین – علیهما السلام – (در کودکی) نزد جدشان سرگرم بازی بودند تا پاسی از شب گذشت، حضرت به آنها فرمودند: نزد مادرتان بروید، ناگاه برقی درخشید و مسیر آن دو را روشن کرد تا به نزد فاطمه رسیدند، پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – به سوی روشنائی نگاه کرد و فرمودند: سپاس خدایی را که به ما اهلبیت کرامت داده است. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۶۶»

حدیث۱۳

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : اَخَذَ رسولُ الله –صلی الله علیه و آله – بِیَدِ الْحَسَنِ و الْحُسینِ – علیهما السلام – فقال مَنْ احبّ هذین کانَ معی فی دَرجَتی یَومَ الْقیامةِ. امیرمؤمنان – علیه السلام – فرمودند: رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – دست حسن و حسین – علیهما السلام – را گرفتند و فرمودند: کسی که این دو را دوست داشته باشد روز قیامت با من است. «بحار الانوار، ج ۳۷، ص ۳۷»

حدیث۱۴

قال الامام الحسین – علیه السلام – : دخلتُ أنا و اَخی علی جدّی رسول الله – صلی الله علیه و آله – فَأجلَسَنی علی فَخْذِهِ الاَیسرِ و أجَلَسَ اَخی الْحَسَنُ عَلی فَخْذَه الاَیمَن ... . امام حسین – علیه السلام – فرمودند: روزی من و برادرم حسن به حضور جدم رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – رسیدیم، حضرت مرا به زانوی چپ و برادرم را بر زانوی راست خود نشاند، بعد ما را تنگ در آغوش کشید و فرمودند: پدر و مادرم فدای شما دو امام باد. «بحار الانوار، ج ۳۶، ص ۲۵۵»

حدیث۱۵

قال الامام الْحَسَن – علیه السلام – : اِنَّ الْحُسینَ بن علی بَعْدَ وَفاةِ نفسی امام مِنْ بَعدی ... . امام حسن – علیه السلام – فرمودند: حسین بن علی – علیه السلام – بعد از رحلت من امام است، زیرا خداوند بعد از من امامت را به نام او ثبت کرده است و امامت از طریق وراثت پیامبر به او رسیده است. «اصول کافی، ج ۲، ص ۷۲»

حدیث۱۶

قال الامام الصادق – علیه السلام – : ... لم یَرْضَع الْحُسینُ – علیه السلام – مِنْ فاطمةَ – علیهاالسلام – و مِنْ اُنثی، کانَ یُؤتی به النبی فَیَضعُ اِبهامُه فی فیه ... . امام صادق – علیه السلام – فرمودند: امام حسین – علیه السلام – از فاطمه– سلام الله علیها– و از هیچ زنی دیگر شیر نخورد، بلکه او را خدمت رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – می آوردند و حضرت انگشت ابهامش را در دهان او می

گذاشت و او به اندازه ای که دو یا سه روز او را کفایت کند، از آن می مکید. «اصول کافی، ج ۲، ص ۳۶۵»

حدیث۱۷

سُئِلَ رسولُ الله – صلی الله علیه و آله – : اَیُّ اَهلِ بَیْتِکَ اَحَبُّ اِلَیکَ؟ قال: الْحَسَنُ و الْحُسینُ ... . از رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – سؤال شد که کدام یکی از اهل بیت خود را بیشتر دوست دارید؟ حضرت فرمودند: حسن و حسین – علیهما السلام – را و حضرت پیوسته به فاطمه– سلام الله علیها– می فرمودند: دو فرزندم را به نزد من بیاور، وقتی که می آمدند آن دو را می بوسید و در آغوش می گرفت. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۹۹»

حدیث۱۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنْ سَرَّه اَنْ یَنْظُر الی سَیِّدِ شَبابِ اَهلِ الْجَنَةِ فَلْیَنظرَ الی الْحُسین ابن علی – علیه السلام –. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که می خواهد از نگاه کردن به سوی جوانان اهل بهشت مسرور و شاد شود، باید به سوی حسین بن علی – علیه السلام – نگاه کند. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۹۸»

حدیث۱۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنْ اَحَبَّ أنْ یَنْظُر الی اَحَبِ اَهَلِ الارضِ اِلی اَهْلِ اسماء فَلْیَنظُر اِلی الحُسین – علیه السلام –. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که میخواهد که محبوب ترین فرد روی زمین نزد اهل آسمان را ببیند، باید به حسین – علیه السلام – نگاه کند. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۹۷»

حدیث۲۰

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : الْحَسَنُ و الْحُسینُ امامانِ قاما اوقَعَدا. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: حسن و حسین – علیهما السلام – امام اند چه در حال قیام باشند و چه در حال سکوت. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۹۱»

حدیث۲۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : هُما وَدِیْعَتِی فِی اُمَتِی. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: آن دو (حسن و حسین – علیهما السلام –) دو امانت من در میان امتم هستند. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۸۵»

حدیث۲۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنْ کانَ یُحِبُّنی فَلیُحِبَّ إبنَّی هذَیْنِ فانّ اللهَ اَمَرَنی بِحُبّهِما. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که مرا دوست دارد باید این دو فرزندم (حسن و حسین – علیهما السلام –) را نیز دوست داشته باشد، چون خداوند مرا به محبت آن دو دستور داده است. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۷۰»

حدیث۲۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنْ اَحَبَّ الْحَسَنَ و الْحُسینَ و ذُرِیّتَهما مُخلِصاً لَمْ تَلْفَحِ النّارُ وَجْهَه ... رسول اکرم – صلی الله

علیه و آله – فرمودند: کسی که حسن و حسین – علیهما السلام – و ذریّه آن دو را خالصانه دوست داشته باشد، آتش هرگز به او نزدیک نمی شود مگر این که گناهی کرده باشد که او را از ایمان تهی کرده باشد. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۷۰»

حدیث۲۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : یا اَیُّها الناس هـذا الحُسینُ ابنُ علی فَاَعرفُوهُ فَوالَـذی نَفسی بِیَدِهِ اِنَّه لِفیء الجَنّةِ و مُحِبیهِ فِی الجنهٔ. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: ای مردم! این حسین فرزند علی – علیه السلام – است او را بشناسید، سوگند بخدایی که جان من بدست اوست، حسین – علیه السلام– و دوستانش در بهشتاند. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۶۶»

حدیث۲۵

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اذا کانَ یَومَ الْقیامهِٔ زُیِّنَ عَرشُ رَبِّ الْعالَمین بِکلِ زینَهٔ ... . رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هنگام فرارسیدن روز قیامت، عرش پروردگار عالمیان با بهترین و کامل ترین زینت ها تزئین می شود و دو منبر از نور یکی در طرف راست و دیگری در طرف چپ عرش قرار داده شده و حسن و حسین می آیند و بر آن دو منبر می نشینند و با این کار خداوند با حضور آن دو، عرش خود را آرایش می دهد ... . «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۶۱»

حدیث۲۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : یا عَلی خُلِقْتُ اَنَا و اَنْتَ مِنْ شَجرَهٔ فَأَنَا اصلُها و اَنْتَ فَرعُهُا و الْحَسَنُ و الْحُسینُ أغصانُها. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: ای علی! من و تو از یک درخت آفریده شده ایم، پس من اصل آن درخت و تو فرع آن و حسن و حسین شاخه های آن هستند. «بحار الانوار، ج ۳۷، ص ۶۵»

حدیث۲۷

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : الْحَسَنُ و الْحُسینُ اَماما اُمَّتی بعد أبیهما. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: حسن و حسین– علیهما السلام– بعد از پدرشان امام و پیشوای امت من هستند. «بحار الانوار، ج ۳۶، ص ۲۵۴»

حدیث۲۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : یا حسینُ اَنْتَ الامامُ، ابنُ الامام، اَخُو الامام، تَسعهٌ مِنْ ولدِکَ ائمهُ الاَبرارِ، تاسِعُهُم قائمُهُم. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: ای حسین! تو امام، فرزند امام و برادر امام هستی و نُه امام از فرزندان توست که نهمین آنان، قائم آنها است. «بحار الانوار، ج ۳۶، ص ۲۹۱»

حدیث۲۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : حسینُ مِنّی و اَنَا مِنهُ. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: حسین– علیه السلام– از من است و من از او هستم. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۷۱»

حدیث۳۰

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اَلْوَلَدُ رَیْحانةٌ، و رَیْحانَتای: الْحَسَنُ و الْحُسینُ – علیهما السلام –. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: اولاد ریحانه است و دو ریحانه من حسن و حسین – علیهما السلام– هستند. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۶۴»

حدیث۳۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنْ اَحبَّ الْحَسَنَ و الْحُسینَ فَقَدْ اَحَبّنی و مَنْ اَبْغَضَهُما فقد أبْغَضَنی. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که حسن و حسین– علیهم السلام– را دوست بدارد، من را دوست داشته و کسی که آن دو را دشمن بدارد، با من دشمنی کرده است. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۶۴»

حدیث۳۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : انهما رَیْحانَتی مِن الدُّنیا یَعنی الحَسَن و الحُسین – علیهما السلام –. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: آن دو یعنی حسن و حسین – علیهما السلام– دو ریحانه من از دنیا است. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۶۲»

حدیث۳۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : الْحَسَنُ و الْحُسینُ سَیِّدا شبابِ أَهلِ الْجَنّةِ. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: حسن و حسین – علیهما السلام – دو سرور جوانان اهل بهشت اند. «بحار الانوار، ج ۴۲، ص ۲۶۳»

حدیث۳۴

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): اللّهُمّ أحِبّ حَسَناً وحُسَیناً وأحِبّ مَن یُحِبُّهُما؛ بار خدایا! حسن و حسین را دوست بدار و دوستداران آن دو را نیز دوست بدار. میزان الحکمهٔ: ح ۱۱۷۳

حدیث۳۵

حضرت علیه السلام می فرمایند: «... ان الحسن والحسین سبطا هذه الامهٔ وهما من محمد کمکان العینین من الراس واما انا فکمکان الید من البدن واما فاطمهٔ فکمکان القلب من الجسد ... ؛ حسن و حسین علیهما السلام دو سبط این امت هستند، و آن دو برای محمد صلی الله علیه و آله همانند دو چشم برای سرند، و من [برای محمد صلی الله علیه و آله] همانند دست برای بدن هستم، و فاطمه علیها السلام [برای محمد صلی الله علیه و آله] همانند قلب برای بدن است .» بحارالانوار، ج ۳۹، ص ۳۵۲

حدیث۳۶

امام حسین(علیه السلام) فرمودند: اَنَا قَتیلُ الْعَبَرَةِ لا یَذْکُرُنی مُؤْمِنٌ اِلّا اسْتَعْبَرَ ؛ من کشته گریه ام. هیچ مومنی مرا یاد نمی کند مگر اینکه گریان می شود. امالی صدوق، ص ۱۱۸

حدیث۳۷

امام باقر(علیه السلام) فرمودند: چهار هزار ملک ، آشفته و غم آلود تا روز قیامت برای شهادت امام حسین(علیه السلام) می گریند .

کامل الزیارات ، ص ۱۱۳

حدیث۳۸

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: میان قبر پاک امام حسین (علیه السلام) تا آسمان هفتم محل رفت و آمد فرشتگان است . المحجه البیضاء ،ج۴،ص۴۶

حدیث۳۹

امام حسین (علیه السلام) فرمودند : من برای عبرت و پند دیگران شهید می‌شوم . بحارالانوار ، ج ۴۴ ، ص ۲۸۰

حدیث۴۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: به راستی که خدا کربلا را حرم امن و با برکت قرار داد پیش از آنکه مکه را حرم قرار دهد . کامل الزیارات ، ص ۲۶۷

حدیث۴۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: حسین (علیه السلام) را زیارت کنید و به او جفا روا مدارید ، زیرا که او سرور جوانان بهشت از میان خلایق و سید شهیدان است . کامل الزیارات ، ص ۱۸۱

حدیث۴۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: برترین تربت زمین ، تربت سید الشهداء(علیه السلام) است . جواهر الکلام ، ج ۸ ، ص ۴۳۷

حدیث۴۳

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: آرامگاه مقدس امام حسین (علیه السلام) کانالی از کانالهای بهشت است. المحجه البیضاء ،ج۴،ص۴۵

حدیث۴۴

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ای مردم ، این حسین بن علی است ، او را بشناسید؛ قسم به آن که جانم در دست اوست ، او در بهشت است، دوستدانش در بهشت‌اند و دوستداران دوستدارانش نیز در بهشت‌اند. چهل حدیث صفحه ۱۲

حدیث۴۵

امام صادق (مام صادق (علیه السلام) : کسی که (در عزای حسین علیه السلام) بگرید یا دیگری را بگریاند و یا آن که خود را به حالت اندوه عزا درآورد، بهشت بر او واجب است. جلاء العیون، ص ۴۶۳

حدیث۴۶

امام صادق (علیه السلام) : اگر بیماری از اهل ایمان حق و حرمت و ولایت حضرت امام حسین (علیه السلام) را بشناسد و به اندازه سر سوزنی از خاک پاکش استشفا نماید ، دوا و شفایش خواهد شد . بحار الانوار ، ج ۹۸ ، ص ۱۲۵

حدیث۴۷

رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) : در کانون دلهای مؤمنان معرفتی ویژه نسبت به امام حسین (علیه السلام) وجود دارد . کتاب پیام عاشورا صفحه ۲۵

حدیث۴۸

امام باقر (علیه السلام) فرمودند : بر مؤمنان لازم است روز عاشورا را در ماتم بسر برند و به یکدیگر که رسیدند ، بگویند : عظم الله اجورنا و اجورکم بمصابنا بالحسین و جعلنا و ایاکم من الطالبین بثاره مع ولیه المهدی من آل محمد . کتاب پیام عاشورا صفحه ۷۵

حدیث۴۹

امام صادق (علیه السلام) فرمود ند: تربت امام حسین (علیه السلام) شفای هر بیماری است . کتاب پیام عاشورا صفحه ۶۱

حدیث۵۰

امام صادق (علیه السلام) از امام حسین (علیه السلام) نقل می‌کند که فرمودند : من کشته گریه ام . هیچ مؤمنی مرا یاد نمی‌کند ، مگر اینکه گریان می‌شود . کتاب چهل حدیث صفحه ۷۰

حدیث۵۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم): حسین از من است و من از حسینم . خداوند دوست می‌دارد هر که حسین را دوست بدارد . کتاب چهل حدیث صفحه ۳۲ و ۳۳

حدیث۵۲

امام صادق (علیه السلام): خدا لعنت کند کشنده حسین (علیه السلام) را ، چه قدر یاد [شهادت] حسین (علیه السلام) زندگی را ناگوار می‌سازد ! من هیچ گاه آب سردی ننوشیدم ، مگر این که حسین (علیه السلام) را یاد کردم و هیچ بنده ای نیست که آب بنوشد و حسین (علیه السلام) را یاد کند و کشنده اش را لعنت فرستد، مگر اینکه خداوند صد هزار حسنه برایش می‌نویسد، صد هزار گناه او را پاک می‌سازد ، صد هزار درجه او را بالا می‌برد ، گویی صد هزار بنده را آزاد کرده است و خداوند در روز قیامت او گشاده رو محشور می‌کند. کتاب چهل حدیث صفحه ۱۸و ۱۹

حدیث۵۳

عن موسی بن جعفرعلیه السلام قال: ولا تأخذوا من تربتی شیئا لتبرکوا به فأن کل تربهٔ لنا محرمهٔ الا تربهٔ جدی الحسین بن علی علیهماالسلام فأن الله عزوجل جعلها شفاء لشیعتنا و أولیائنا؛ حضرت امام کاظم (علیه السلام) در ضمن حدیثی که از رحلت خویش

خبر می‌داد فرمودند: چیزی از خاک قبر من برندارید تا به آن تبرک جویید؛ چرا که خوردن هر خاکی جز تربت جدم حسین (علیه السلام) بر ما حرام است، خدای متعال تنها تربت کربلا را برای شیعیان و دوستان ما شفا قرار داده است. جامع الاحادیث الشیعه، ج ، ??ص ???

حدیث۵۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: السجود علی طین قبرالحسین (علیه السلام) ینور الی الارض السابعهٔ و من کان معه سبحهٔ من طینقبرالحسین (علیه السلام) کتب مسبحا و ان لم یسبح بها؛ ...سجده بر تربت قبر حسین (علیه السلام) تا زمین هفتم را نور باران می‌کند و کسی که تسبیحی از خاک مرقد حسین (علیه السلام) را با خود داشته باشد، تسبیح گوی حق محسوب می‌شود، اگر چه با آن تسبیح هم نگوید. من لایحضره الفقیه، ج، ? ص/ ??? وسائل الشیعه، ج ? ص???

حدیث۵۵

قال الصادق علیه السلام: السجود علی تربهٔ الحسین علیه السلام یخرق الحجب السبع؛ امام صادق (علیه السلام) فرمودند: سجده بر تربت حسین علیه السلام حجابهای هفتگانه را پاره می‌کند. مصباح التمهجد، ص/ ??? بحارالانوار، ج، ?? ص???

حدیث۵۶

قال ابوعبدالله علیه السلام: فی طین قبرالحسین علیه السلام الشفاء من کل داء و هو الدواء الاکبر؛ امام صادق (علیه السلام) فرمودند: شفای هر دردی در تربت قبر حسین علیه السلام است و همان است که بزرگترین داروست. کامل الزیارات، ص / ??? وسائل الشیعه، ج، ?? ص???

حدیث۵۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: حنکوا اولادکم بتربهٔ الحسین (علیه السلام) فإنها امان؛ کام کودکانتان را با تربت حسین (علیه السلام) بردارید چرا که خاک کربلا فرزندانتان را بیمه می‌کند. وسائل الشیعه، ج، ?? ص???

حدیث۵۸

قال رسول الله (صلی اللع علیه و آله و سلم): الا-و ان الإجابهٔ تحت قبته والشفاء فی تربته، و الائمهٔ علیهم السلام من ولده؛ پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: بدانید که اجابت دعا، زیر گنبد حرم او(امام حسین علیه السلام) و شفاء در تربت او، و امامان (علیهم السلام) از فرزندان او هستند. مستدرک الوسائل، ج، ?? ص???

حدیث۵۹

قال ابوعبدالله علیه السلام: من باب عند قبرالحسین علیه السلام لیلهٔ عاشورا لقی الله یوم القیامهٔ ملطخا بدمه کأنما قتل معه فی عرصهٔ کربلا؛ امام صادق (علیه السلام) فرمودند: کسی که شب عاشورا در کنار مرقد امام حسین علیه السلام سحر کند روز قیامت در حالی به پیشگاه خدا خواهد شتافت که به خونش آغشته باشد، مثل کسی که در میدان کربلا و در کنار امام حسین علیه السلام کشته شده باشد. وسائل الشیعه، ج، ?? ص???

حدیث۶۰

قال الصادق علیه السلام: من زارالحسین علیه السلام یوم عاشورا وجبت له الجنهٔ؛ امام صادق (علیه السلام) فرمودند: هر کس که امام حسین علیه السلام را در روز عاشورا زیارت کند بهشت بر او واجب می‌شود. اقبال الاعمال، ص???

حدیث۶۱

قال الرضا علیه السلام: من زار قبرالحسین (علیه السلام) بشط الفرات کان کمن زار الله؛ امام رضا علیه السلام فرمودند: کسی که قبر امام حسین علیه السلام را در کرانه فرات زیارت کند، مثل کسی است که خدا را زیارت کرده است. مستدرک الوسائل، ج،?? ص؛ ???به نقل از کامل الزیارات.

حدیث۶۲

قال ابوالحسن موسی بن جعفرعلیه السلام: أدنی ما یثاب به زائر ابی عبدالله علیه السلام بشط فرات إذا عرف حقه و حرمته و ولایته ان یغفر له ما تقدم من ذنبه و ما تأخز؛ حضرت امام موسی کاظم علیه السلام فرمودند: کمترین ثوابی که به زائر امام حسین علیه السلام در کرانه فرات داده می‌شود این است که تمام گناهان بخشوده می‌شود. بشرط این که حق و حرمت ولایت آن حضرت را شناخته باشد. مستدرک الوسائل، ج، ?? ص، ??? به نقل از کامل الزیارات، ص ، ۱۳۸

حدیث۶۳

قال الصادق علیه السلام: من اتی قبرالحسین علیه السلام عارفا بحقه کتبه الله عزوجل فی اعلی علیین؛ امام صادق (علیه السلام) فرمودند: هر کس که به زیارت قبر حسین علیه السلام نایل شود و به حق آن حضرت معرفت داشته باشد خدای متعال او را در بلندترین درجه عالی مقامان ثبت می کند. من لا یحضره الفقیه، ج، ? ص???

حدیث۶۴

امام صادق علیه السلام فرمودند: من لم یأت قبرالحسین علیه السلام و هو یزعم انه لنا شیعهٔ حتی یموت فلیس هو لنا شیعهٔ و ان کان من اهل الجنهٔ فهو من ضیفان اهل الجنهٔ؛ کسی که به زیارت قبر امام حسین نرود و خیال کند که شیعه ما است و با این حال و خیال بمیرد او شیعه ما نیست و اگر هم از اهل بهشت باشد از میهمانان اهل بهشت خواهد بود. کامل الزیارات، ص/ ??? بحارالانوار، ج ، ??ص?

حدیث۶۵

عن ابی عبدالله قال: من اراد الله به الخیر قذف فی قلبه حب الحسین علیه السلام و زیارته و من اراد الله به السوء قذف فی قلبه بغض الحسین علیه السلام و بغض زیارته؛ امام صادق (علیه السلام) فرمودند: هر کس که خدا خیر خواه او باشد محبت حسین (علیه السلام) و زیارتش را در دل او می‌اندازد و هر کس که خدا بدخواه او باشد کینه و خشم حسین (علیه السلام) و خشم زیارتش را در دل او می‌اندازد. وسائل الشیعه، ج، ?? ص/ ??? بحارالانوار، ج، ?? ص .??

حدیث۶۶

قال ابوعبدالله علیه السلام: لو ان احدکم حج دهره ثم لم یزرالحسین بن علی علیهماالسلام لکان تارکا حقا من حقوق رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) لان حق الحسین فریضهٔ من الله تعالی واجبه علی کل مسلم؛ امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اگر یکی از شما تمام عمرش را احرام حج ببندد اما امام حسین علیه السلام را زیارت نکند حقی از حقوق رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) را ترک کرده است؛ چرا که حق حسین (علیه السلام) فریضه الهی و بر هر مسلمانی واجب و لازم است. وسائل الشیعه، ج،?? ص???

حدیث۶۷

قال ابوعبدالله علیه السلام: من لم یأت قبرالحسین علیه السلام حتی یموت کان منتقص الایمان منتقص الدین، ان ادخل الجنهٔ کان دون المؤمنین فیها؛ امام صادق (علیه السلام) فرمودند: هر کس به زیارت قبر امام حسین (علیه السلام) نرود تا بمیرد، ایمانش ناتمام و دینش ناقص خواهد بود به بهشت هم که برود پایین تر از مومنان در آنجا خواهد بود. وسائل الشیعه، ج، ?? ص???

حدیث۶۸

قال ابوعبدالله علیه السلام: لا تدع زیارهٔ الحسین بن علی علیهماالسلام و مُرّ أصحابک بذلک یمدالله فی عمرک و یزید فی رزقک و یحییک الله سعیدا ولا تموت الا شهیدا؛ امام صادق (علیه السلام) فرمودند: زیارت امام حسین علیه السلام را ترک نکن و به دوستان و یارانت نیز همین را سفارش کن! تا خدا عمرت را دراز و روزی و رزقت را زیاد کند و خدا تو را با سعادت زنده دارد و نمیری مگر با شهادت. وسائل الشیعه، ج، ??ص???

حدیث۶۹

قال الصادق علیه السلام: من اراد ان یکون فی جوار نبیه و جوارعلی و فاطمه علیهم السلام فلا یدع زیارهٔ الحسین علیه السلام؛ امام صادق (علیه السلام) فرمودند: کسی که می‌خواهد در همسایگی پیامبر(صلی الله علیه و آله و سلم) و در کنارعلی (علیه السلام) و فاطمه (سلام الله علیه) باشد زیارت امام حسین (علیه السلام) را ترک نکند. وسائل الشیعه، ج، ?? ص، ??? ح??

حدیث۷۰

قال الامام الصادق علیه السلام: من سره ان یکون علی موائد النور یوم القیامهٔ فلیکن من زوارالحسین بن علی علیهماالسلام؛ امام صادق (علیه السلام) فرمودند: هر کس دوست دارد روز قیامت، بر سر سفره‌های نور بنشیند باید از زائران امام حسین علیه السلام باشد. وسائل الشیعه، ج، ?? ص/ ??? بحارالانوار، ج، ?? ص??

حدیث۷۱

قال ابوعبدالله علیه السلام: زیارهٔ قبرالحسین بن علی علیهماالسلام من أفضل ما یکون من الأعمال؛ امام صادق (علیه السلام) فرمودند: زیارت قبر امام حسین علیه السلام از بهترین کارهاست که می‌تواند انجام یابد. مستدرک الوسائل، ج، ?? ص????

حدیث۷۲

قال الامام الصادق علیه السلام: زوروا قبرالحسین علیه السلام ولا تجفوه فانه سید شباب أهل الجنهٔ من الخلق و سید شباب الشهداء؛ امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مرقد امام حسین علیه السلام را زیارت کنید و با ترک زیارتش به او ستم نورزید، چرا که او سید جوانان بهشت از مردم و سالار جوانان شهید است. مستدرک الوسائل ج، ?? ص / ??? کامل الزیارات ، ص????

حدیث۷۳

عن ابی جعفر و ابی عبدالله علیهماالسلام یقولان: من احب أن یکون مسکنه و مأواه الجنهٔ، فلا یدع زیارهٔ المظلوم؛ از امام باقر و امام صادق علیهماالسلام نقل شده که فرمودند: هر کس که می‌خواهد مسکن و مأوایش بهشت باشد، زیارت مظلوم – امام حسین علیه السلام– را ترک نکند. مستدرک الوسائل، ج، ?? ص????

حدیث۷۴

عن حمران قال: زرت قبرالحسین علیه السلام فلما قدمت جاء نی ابو جعفر محمد بن علی علیه السلام ... فقال علیه السلام ابشر یا حمران فمن زار قبور شهداء آل محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) یرید الله بذلک وصلهٔ نبیه حرج من ذنوبه کیوم ولدته امه؛ حمران می‌گوید هنگامی که از سفر زیارت امام حسین (علیه السلام) برگشتم، امام باقرعلیه السلام به دیدارم آمد و فرمودند: ای حمران! به تو مژده می‌دهم که هر کس قبور شهیدان آل محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) را زیارت کند و مرادش از این کار رضایت خدا و تقرب به پیامبر(صلی الله علیه و آله و سلم) باشد، از گناهانش بیرون می‌آید مانند روزی که مادرش او را زاده است. امالی شیخ طوسی، ج، ? ص، ?? چاپ نجف/ بحارالانوار، ج، ?? ص???

حدیث۷۵

امام صادق علیه السلام فرمودند: لیس نبی فی السموات والارض و الا یسألون الله تبارک و تعالی ان یوذن لهم فی زیارهٔ الحسین علیه السلام ففوج ینزل و فوج یعرج؛ هیچ پیامبری در آسمانها و زمین نیست مگر این که می‌خواهند خداوند متعال به آنان رخصت دهد تا به زیارت امام حسین علیه السلام مشرف شوند، چنین است که گروهی به کربلاـ فرود آیند و گروهی از آنجا عروج کنند. مستدرک الوسائل، ج، ?? ص ??? به نقل از کامل الزیارات، ص????

حدیث۷۶

قال رسول الله صلی الله علیه و آله: یقبر ابنی بأرض یقال لها کربلا هی البقعهٔ التی کانت فیها قبهٔ الاسلام نجا الله التی علیها المؤمنین الذین امنوا مع نوح فی الطوفان؛ پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: پسرم حسین در سرزمینی به خاک سپرده می‌شود که به آن کربلا گویند، زمین ممتازی که همواره گنبد اسلام بوده است، چنان که خدا یاران مومن حضرت نوح را در همانجا از طوفان نجات داد . کامل الزیارات، ص، ???باب، ?? ح .?

حدیث۷۷

امام صادق علیه السّلام فرمودند: یا زُرارَهُ! انَّ السَّماءَ بَکَتْ عَلَی الْحُسَیْنِ اَرْبَعینَ صَباحاً ؛ ای زراره ! آسمان چهل روز، در سوگ حسین بن علی علیه السّلام گریه کرد. جامع احادیث الشیعه ، ج ۱۲، ص ۵۵۲

حدیث۷۸

امام صادق علیه السّلام فرمودند: اَرْبَعَةُ الا ف مَلَكٍ عِنْدَ قَبْرِ الْحُسَيْنِ علیه السّلام شُعْثٌ غُبْرٌيَبْكُونَهُ اِلى يَوْمِ القِيامَةِ ؛ چهار هزار فرشته نزد قبر سیدالشهدا علیه السّلام ژولیده و غبارآلود، تا روز قیامت بر آن حضرت می گریند. کامل الزیارات ، ص ۱۱۹

حدیث۷۹

حضرت صادق علیه السّلام فرمودند: نيحَ عَلَى الْحُسَينِ بْنِ عَلى سَنَةً فى كُلِّ يَوْمٍ وَ لَيْلَةٍ وَ ثلاثَ سِنينَ مِنَ الْيَوْمِ الَّذى اُصيبَ فيهِ؛ یک سال تمام ، هر شب و روز بر حسین بن علی علیه السّلام نوحه خوانی شد و سه سال، در روز شهادتش سوگواری برپا گشت . بحارالانوار، ج ۷۹، ص ۱۰۲

حدیث۸۰

پیامبر اکرم صلّی اللّه علیه و آله فرمودند: يا فاطِمَةُ! كُلُّ عَيْنٍ باكِيَةٌ يَوْمَ الْقيامَةِ اِلاّ عَيْنٌ بَكَتْ عَلى مُصابِ الْحُسَينِ فَاِنَّها ضاحِكَةٌ مُسْتَبْشِرَةٌ بِنَعيمِ الْجَنّةِ؛ فاطمه جان !روز قیامت هر چشمی گریان است ؛ مگر چشمی که در مصیبت و عزای حسین گریسته باشد،که آن چشم در قیامت خندان است و به نعمتهای بهشتی مژده داده می شود. بحارالانوار، ج ۴۴، ص ۲۹۳

حدیث۸۱

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند : کربلا را زیارت کنید و این کار را ادامه دهید، چرا که کربلا بهترین فرزندان پیامبران را در آغوش خویش گرفته است. کامل الزیارات، ص ۲۶۹

حدیث۸۲

امام باقر علیه‌السلام : مُروا شيعَتَنا بِزيارَةِ قَبرِ الحُسَينِ بنِ عَلِيٍّ عليه‌السلام؛ فإنَّ إتيانَهُ يَزيدُ فِى الرِّزقِ ، ويَمُدُّ فِى العُمرِ ، ويَدفَعُ مَدافِعَ السّوءِ؛ شیعیان ما را به زیارت قبر حسین بن علی علیه‌السلام فرمان دهید ؛ زیرا زیارت آن ، روزی را زیاد می‌کند ، عمر را دراز می‌گرداند و بدیها را دور می‌سازد . بحار الأنوار : ۱۰۱ / ۴ / ۱۲

حدیث۸۳

قال زين العابدين – عليه السلام –: ان النبى – صلى الله عليه وآله – اذن فى اذن الحسين – عليه السلام – بالصلاة يوم ولد ؛ در روز ولادت امام حسین (ع) پیامبر اسلام (ص) در گوش او اذان گفت . (بحارالانوار، ج ۱۰۴، ص ۱۱۲)

حدیث۸۴

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبى – عَلَيْهِ السَّلام – : وَ نَحْنُ رَيْحانَتا رَسُولِ اللّهِ، وَ سَيِّدا شَبابِ أهْلِ الْجَنّةِ، فَلَعَنَ اللّهُ مَنْ يَتَقَدَّمُ، اَوْ يُقَدِّمُ عَلَيْنا اَحَداً ؛ امام حسن مجتبى – علیه السلام – به دنباله وصیّتش در حضور جمعی از أصحاب فرمودند: و ما دو نفر ـ یعنی حضرت و برادرشان امام حسین (علیهما السلام) ـ ریحانه رسول اللّه (صلی الله علیه وآله وسلم) و دو سرور جوانان اهل بهشت هستیم، پس خدا لعنت کند کسی را که بر ما پیشقدم شود یا دیگری را بر ما مقدّم دارد. کلمة الإمامُ الْحَسَن – علیه السلام –، ص ۲۱۱

حدیث۸۵

امام صادق علیه‌السلام : اَ لْبَرَکَةُ مِنْ قَبْرِ الْحُسَیْنِ بْنِ عَلیٍّ علیه‌السلام عَشَرَةُ اَمْیالٍ؛ تا ده میل اطراف قبر حسین بن علی علیه‌السلام برکت است. (بحارالأنوار، ج ۱۰۱، ص۱۱۶، ح ۴۱ .)

حدیث۸۶

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : بی اُنذِرتُم وَ بِعَلیٍّ بنِ أبی طالِبِ اهْتَدَیتُم... وَ بِالْحَسَنِ اُعْطیتُمُ الْإحسانُ وَ بِالْحُسَینِ تَسعَدونَ وَ بِهِ تَشقونَ ألا وَ إنَّ الْحُسَینَ بابٌ مِن أبوابِ الْجَنَّةِ مَن عاداهُ حَرَّمَ اللّه‌عَلَیهِ ریحَ الْجَنَّةِ؛ به وسیله من هشدار داده شدید و به وسیله علی علیه السلام هدایت می‌یابید و به وسیله حسن احسان می‌شوید و به وسیله حسین خوشبخت می گردید و بدون او بدبخت. بدانید که حسین دری از درهای بهشت است، هر کس با او دشمنی کند، خداوند بوی بهشت را بر او حرام می‌کند. مأة منقبة، ص ۲۲ .

حدیث۸۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحَبَّ اللَّهُ مَن أحَبَّ حُسَیناً؛ هر که حسین را دوست بدارد ، خداوند دوستدار او است. بحار الأنوار ، ج ۴۳ ، ص ۲۶۱

حدیث۸۸

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَن اَرادَ الله بِهِ الخَیرَ قَذَفَ فی قَلبِهِ حُبِّ الحُسَین وَ حُبِّ زیارتِهِی؛ کسی که خدا خیر خواه او باشد، محبّت حسین و شوق زیارتش را در دل او می اندازد. (بحارالانوار ج ۹۸،ص ۷۶)

حدیث۸۹

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: فَإنی لا ـ أرَی المَوتَ إلّا السَّعادَةَ وَ الحَیاةَ مَعَ الظّالِمینَ إلّا بَرماً؛ به درستی که من مرگ را جز سعادت نمی بینم و زندگی با ستمکاران را جز محنت نمی دانم . (تحف العقول ، ص ۲۴۵)

حدیث۹۰

به درستی که حسین بن علی (علیهما السلام) فرمودند: اگر زائر من بداند که خداوند چه برایش آماده کرده است، شادیش بیشتر از بی تابیش (از رنج سفر) خواهد بود. و همانا زائر او پاک از هر گناهی به خانه ی خود بر می گردد. وسایل الشیعه، ج ۱۰، ص ۳۱۸.

حدیث۹۱

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: آن کس که به خاطر خدا و در راه او زائر قبر حسین (علیه السلام) گردد، خداوند او را از آتش دوزخ آزاد می کند و از فزع اکبر (خوف بزرگ) در روز قیامت ایمنش خواهد ساخت. کامل الزیارات، ص ۱۴۶.

حدیث۹۲

امام صادق (سلام الله علیه) می فرمایند: من سره أن یکون علی موائد النور یوم القیامهٔ فلیکن من زوار الحسین بن علی (سلام الله علیها)؛ هر کس دوست دارد روز قیامت، بر سر سفره های نور بنشیند باید اززائران امام حسین (سلام الله علیه) باشد. بحارالانوار، ج۱۰۱، ص ۲۳۸.

حدیث۹۳

امام صادق (سلام الله علیه) می فرمایند: لا تدع زیارهٔ الحسین بن علی (سلام الله علیه) یمد الله فی عمرک و یزید فی رزقک و یحییك الله سعیدا و لا تموت إلا شهیدا؛ زیارت امام حسین (سلام الله علیه) را فرو نگذار تا که خدا عمرت را طولانی و روزیت را زیاد کند و زندگی با سعادت و مرگ با شهادت به تو خواهد بخشید. وسایل الشیعه، ج۱۴، ص ۴۳۱.

حدیث۹۴

امام صادق علیه‌السلام : لا تَدَع زیارَةَ الحُسَیْنِ بْنِ عَلیّ علیه‌السلام و مُر اَصحابَکَ بِذالِکَ، یَمُدُّ اللّه‌فی عُمْرِکَ و یَزیدُ اللّه‌فی رِزقِکَ و یُحییکَ اللّه‌سَعیدا و لاتَموتُ اِلاّ سَعیدا و یَکتُبکَ سَعیدا؛ زیارت امام حسین علیه‌السلام را رها نکن و دوستان خود را هم به آن سفارش کن، که در این صورت، خداوند عمرت را طولانی و روزی‌ات را زیاد می‌کند و زندگی‌ات را همراه با سعادت می‌کند و جز سعادتمند نمی‌میری و نام تو را در شمار سعادتمندان، ثبت می‌کند. کامل الزیارات، ص ۲۸۶.

حدیث۹۵

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: من انشد فی الحسین بیتا من شعر فبکی و ابکی عشره فله لهم الجنه. هر کسی درباره حسین (علیه السلام) بیتی شعر بسراید و خود بگیرد و ده نفر را بگریاند، برای او و آن ده نفر بهشت باشد. ثواب الاعمال/ ج۱۱۰.

حدیث۹۶

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: فعلی مثل الحسین فلیبک الباکون، فان البکاء علیه لحظ الذنوب العظام. هر کسی چون حسین باید گریه کنندگان بگریند؛ زیرا که گریستن بر او گناه بزرگ را می زداید. وسایل الشیعه/ج۱۰/ ص ۳۹۴.

حدیث۹۷

امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: ایها مؤمن دمعت عیناه بقتل الحسین (علیه السلام) حتی یسیل علی خده، لواه الله بها فی الجنه عرفا یسکنها احقابا. هر مؤمنی که چشمانش برای کشته شدن حسین (علیه السلام) گریان شود، به طوری که اشک بر گونه هایش سرازیر گردد، خداوند به سبب آن او را درغرفه های بهشتی جای دهد که روزگاران دراز در آن به سر برند. ثواب الاعمال/ ج۱۰۸.

حدیث۹۸

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: کل عین یوم القیامه باکیه و کل عین یوم القیامهٔ ماهره، الاعین من اختصه الله بکرامته و بکی علی ما ینهک من الحسین و آل محمد (صلی الله علیه و آله و سلم). در روز قیامت همه چشمها گریانند و هیچ چشمی خواب ندارد، مگر آن چشمی که خداوند آن را به کرامت خود اختصاص داده و برای هتک حرمت حسین و خاندان محمد گریسته باشد. الخصال/ ج ۶۲۵.

حدیث۹۹

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أن الله خلقنی و خلق علیاً و فاطمه و الحسن و الحسین و الأئمه من نور واحد؛ خداوند، من و علی و فاطمه و حسن و حسین و امامان را از یک نور آفریده است. جامع الاخبار ص ۴۶

امام سجاد(ع)

حدیث۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: کان علی بن الحسین (علیه السلام) یلبس الصوف و اءغلظ ثیابه اذا قام الی الصلاهٔ، و کان (علیه السلام) اذا صلی یبرز الی موضع خشن فیصلی فیه و یسجد علی الارض. ععع؛ امام سجاد (علیه السلام) هنگام نماز لباس پشمی خشن می پوشید و در مکان زبر و سخت به نماز می ایستاد و بر زمین سجده می کرد. بحار الانوار، ج ۴۶، ص ۱۰۸.

حدیث۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: کان علی بن الحسین (علیه السلام) اذا کان شهر رمضان لم یتکلم الا بالدعا و التسبیح و الاستغفار و التکبیر فاذا اءفطر قال: اللهم ان شئت اءن تفعل فعلت. امام سجاد (علیه السلام) در ماه مبارک رمضان جز به دعا و تسبیح و استغفار و تکبیر لب نمی گشود و سخن نمی گفت، هنگامی که افطار می کرد می فرمودند: معبودا! هر کاری را خواسته باشی انجام دهی انجام خواهی داد. کافی، ج ۴، ص ۸۸، ح ۸.

حدیث۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: کان علی بن الحسین (علیه السلام) یصل ما بین شعبان و رمضان و یقول: صوم شهرین متتابعین توبهٔ من الله. امام سجاد (علیه السلام) روزه ماه شعبان و رمضان را بهمدیگر می چسباند، و می فرمودند: روزه دو ماه پشت سر هم موجب پذیرش توبه از طرف خداست . کافی، ج ۴، ص ۹۲، ح ۳.

حدیث۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: کان علی بن الحسین (علیه السلام) اذا کان الیوم الذی یصوم فیه، یاءمر بشاهٔ فتذبح و تقطع اءعضاؤ ه و تطبخ، و اذا کان عند المساء اءکب علی القدور حتی یجد ریح المرق و هو صائم، ثم یقول: هاتوا القصاع اغرفوا لآل فلان، و اغرفوا لآل فلان حتی یاءتی علی آخر القدور، ثم یؤ تی بخبز و تمر فیکون ذلک عشاءه. روزی که امام سجاد (علیه السلام) روزه می گرفت دستور می داد گوسفندی تهیه و ذبح شود و تکه شود و پخته شود هنگامی که شب می شد سر خود را بالای دیگها خم می کرد تا بوی آبگوشت را با دهان روزه بچشد و بعد از چشیدن می فرمودند: کاسه ها را بیاورید برای فلان خاندان و فلانی پر کنید تا اینکه به آخرین دیگها می رسید نان و خرما آورده می شد، پس این شامش می شد. بحار، ج ۴۶، ص ۷۱ ؛ من لا یحضره الفقیه ۹۰، ح ۱۹۵۵.

حدیث۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: کان علی بن الحسین (علیه السلام) لا یسافر الا مع رفقهٔ لا یعرفونه و یشترط علیهم اءن یکون من خدم الرفقهٔ فیما یحتاجون الیه. امام چهارم (علیه السلام) جز با کاروانی که او را نشناسند مسافرت نمی کرد و با آنان شرط می کرد که از خدمتگزاران کاروان در نیازمندیهای آنان باشد. بحار الانوار، ج ۴۶، ص ۶۹.

حدیث۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: کان (علی بن الحسین (علیه السلام)) یقبل الصدقهٔ قبل ان یعطیها السائل، قیل له: ما یحملک علی هذا؟ قال: فقال: لست اقبل ید السائل انما اقبل ید ربی، انها تقع فی ید ربی قبل اءن تقع فی ید السائل... امام چهارم (علیه السلام) قبل از اینکه صدقه را به فقیر بدهد می بوسید، از امام سؤال شد، حکمت این کار شما چیست؟ فرمودند: من دست پروردگارم را می بوسم نه دست فقیر را، زیرا صدقه قبل از اینکه به دست فقیر برسد در دست خدا قرار می گیرد. بحار الانوار، ج ۴۶، ص ۷۴.

حدیث۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: کان علی بن الحسین (علیه السلام) یقول: انی لا ـ حب اداوم علی العمل و ان قل. امام علی بن الحسین (علیه السلام) می فرمودند: من دوست دارم که بر کار مداومت داشته باشم اگر چه کم باشد. وسائل الشیعهٔ، ج ۱، ص ۷۰.

حدیث۸

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: کان علی بن الحسین (علیه السلام) یمشی مشیهٔ کاءن علی راءسه الطیر لا یسبق یمینه شماله. امام چهارم چنان با آرامش راه می رفت مثل اینکه بالا سرش پرنده ای قرار دارد (که نمی خواهد او حرکتش را متوجه شود و پرواز کند) طرف راست او جلوتر از طرف چپش پیشی نمی گرفت. مشکاهٔ الانوار، ۲۲۷.

حدیث۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ان زین العابدین بکی علی اءبیه اءربعین سنهٔ، صائما نهاره، قائما لیله، فاذا حضر الافطار جاء غلامه بطعامه و شرابه فیضعه بین یدیه فیقول: کل یا مولای، فیقول (علیه السلام): قتل ابن رسول الله (علیه السلام) جائعا، قتل ابن رسول الله (علیه السلام) عطشانا، فلا یزال یکرر ذلک و یبکی حتی یبل طعامه بدموعه، و یمزج شرابه بدموعه فلم یزل کذلک حتی لحق بالله عزوجل. امام زین العابدین (علیه السلام) چهل سال برای پدر بزرگوارش گریه کرد، در حالی که روزش، روزه دار بود و شبش، شب زنده داری می کرد، هنگامی که وقت افطار می شد غلامش غذا و نوشیدنی برای او می آورد و جلویش می گذاشت و می گفت: بخور، امام (علیه السلام) می فرمودند: فرزند رسول خدا (علیه السلام) گرسنه و تشنه شهید شد این جمله را تکرار می کرد و گریه سر می داد تا اینکه غذایش با اشک چشمش مخلوط می شد او همواره اینطور بود تا این که به جوار رحمت حق شتافت. وسائل الشیعهٔ، ۲، ۹۲۳.

حدیث۱۰

امام سجاد(علیه السلام) فرمودند: لاءن اءدخل السوق و معی درهم اءبتاع به لحما لعیالی و قد قرموا الیه اءحب الی من اءن اءعتق نسمهٔ. چنانچه وارد بازار شوم و همراهم درهمی باشد که با آن برای خانواده ام گوشتی بخرم که به آن اشتیاق دارند برای من محبوبتر است از اینکه فردی را آزاد کنم. وسائل الشیعهٔ، ج ۱۵، ص ۲۵۱، ح ۶.

حدیث۱۱

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: کان علی بن الحسین (علیه السلام) یصلی فی الیوم و اللیلة الف رکعة و کانت الریح تمیله بمنزلة السنبلة، و کانت له خمسماءة نخلة، فکان یصلی عند کل نخلة رکعتین، و کان اذا قام فی صلاته غشی لونه لون آخر، و کان قیامه فی صلاته قیام العبد الذلیل بین یدی الملک الجلیل، کان اءعضائه ترتعد من خشیة الله و کان یصلی صلاة مودع یری اءنه لا یصلی بعدها اءبدا. امام چهارم (علیه السلام) شبانه روز هزار رکعت نماز می خواند و باد همانند سنبلی او را حرکت می داد و او دارای پانصد نخل بود، که کنار هر کدام دو رکعت نماز می خواند، و هنگامی که به نمازش می ایستاد رنگ برنگ می شد و ایستادنش در نماز همانند ایستادن بنده در مقابل پادشاه بزرگ بود، بدن او از خوف خدا می لرزید، و همانند کسی که با نماز وداع می کند و فکر می کند آخرین نماز اوست و دیگر هیچ وقت نماز نخواهد خواند نماز می گزارد. بحار الانوار، ج ۴۶، ص ۷۹.

حدیث۱۲

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: کان علی بن الحسین (علیه السلام) یصلی فی الیوم و اللیلة اءلف رکعة کما کان یفعل اءمیر المؤمنین (علیه السلام). امام علی بن الحسین (علیه السلام) شبانه روز هزار رکعت نماز می خواند همانطور که امیرمؤمنان هم چنین می کرد. بحار الانوار، ج ۴۶، ص ۶۱.

حدیث۱۳

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: کان لابی (علیه السلام) فی موضع سجوده آثار ناتئة و کان یقطعها فی السنة مرتین، فی کل مرة خمس ثفنات، فسمی ذاالثفنات لذلک. در سجدگاه پدر بزرگوارم آثار ورم بود و سالی دوبار آن را قطع می کرد در هر مرتبه پنج لایه پینه بود از این جهت او را ((ذو الثفنات)) نامیدند. بحار الانوار، ج ۴۶، ص ۶.

حدیث۱۴

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: ان اءبی علی بن الحسین (علیه السلام) ما ذکر الله عزوجل نعمة الا سجد، و لا قراء آیة من کتاب الله عزوجل فیها سجود الا سجد و لا دفع الله عزوجل عنه سوء یخشاه اءوکید کائد الا سجد و لا فرغ من صلاة مفروضة الا سجد، و لا وفق لاصلاح بین اثنین الا سجد و کان اءثر السجود فی جمیع مواضع سجوده، فسمی السجاد لذلک. پدرم علی بن الحسین (علیه السلام) هیچ گاه نعمتی را یاد نمی کرد جز اینکه سجده شکر انجام می داد، و آیه ای از کتاب خدا را نمی خواند که دارای سجده بود مگر اینکه سجده می کرد، و هر گاه خداوند، مکر حیله گری یا خطری را از او بر طرف می کرد سجده شکر بجا می آورد و هر وقت از نماز فارغ می شد سجده می کرد و زمانی که موفق می شد بین دو نفر اصلاح کند سجده می کرد و طوری بود که اثر سجده در تمام اعضاء هفتگانه سجده او نمایان بود از این جهت او سجاد نامیده شد. بحار الانوار، ج ۴۶، ح ۶.

حدیث۱۵

لو مات من بین المشرق و المغرب لما استوحشت بعد اءن یکون القرآن معی؛ اگر تمام کسانی که در میان مشرق و مغرب هستند از دنیابروند (و من تنها بمانم) و قرآن با من باشد وحشت مرا نمی گیرد (و نمی ترسم). بحارالانوار، ج ۴۶، ص ۱۰۷.

حدیث۱۶

امام باقر علیه‌السلام : کانَ یُصَلّی صَلاةَ مُوَدِّعٍ یَری أنَّهُ لایُصَلّی بَعدَها أبَدا ؛ امام سجّاد علیه‌السلام مانند کسی که آخرین نماز خود را به جای می‌آورد ، نماز می گزارد. او چنین می دید که پس از آن هیچ گاه نماز نمی گزارد . . همان ، ج ۴۶ ، ص ۷۹ .

حدیث۱۷

امام باقر علیه‌السلام : کانَ أثَرُ السُّجُودِ فِی جَمیعِ مَواضِعِ سُجُودِهِ فَسُمِّیَ السَجّادُ لِذلِکَ ؛ اثر سجده در تمام مواضع هفت گانه سجده او(امام سجاد علیه لسلام) نمایان بود ؛ از این جهت «سجّاد» نامیده شد . . بحار الأنوار ، ج ۴۶ ، ص ۶ .

حدیث۱۸

امام صادق علیه‌السلام : یُنادِی مُنادٍ یَومَ القیامَةِ أینَ زَینُ العابِدینَ؟ فَکَأنّی أنظُرُ إلی عَلِیِّ بنِ الحُسَینِ علیه‌السلام یَخطُرُ بَینَ الصُّفُوفِ ؛ روز قیامت منادی ندا می‌دهد : «زیور عبادت کنندگان کجاست؟» گویا علی بن‌حسین علیه‌السلام را می‌بینم که میان صف‌ها با ابّهت گام بر می‌داد . . میزان الحکمه ، ح ۱۱۳۱ .

حدیث۱۹

قالَ الامام ابو عبدالله – علیه السّلام – : کان علی بن الحسین اذا اتاهُ ختنُهُ علی ابنتهِ او علی اختِهِ، بَسَطَ له ردائُه ثم اجلسَهُ ثم یقول: مرحباً بمن کفی المؤنةَ و سَتَرَ العورةَ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: سیرهٔ (امام) علی بن الحسین این بود که هنگامی که یکی از دامادهای او (شوهر دختر یا شوهر خواهر او)، بر او وارد می شد، امام – علیه السّلام – عبای خود را بر زمین، پهن می نمود و وی را بر آن می نشاند، سپس می فرمودند: آفرین بر کسی که مخارج ناموس مرا می پردازد و او را حفظ می کند. «وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۲۴»

حدیث۲۰

قال الامام السجاد ـ علیه السّلام ـ : اللّهم انّی اسئلک ان تملاَء قلبی حُبّاً لکَ. امام سجاد ـ علیه السّلام ـ در دعا اینگونه می فرمودند: خداوندا قلب مرا از محبت به خودت سرشار نما. «بحارالانوار، ج ۹۵، ص ۹۳»

حدیث۲۱

الإمام الصادق علیه السلام : إنَّ عَلِیَّ بنَ الحُسَینِ علیه السلام استَقبَلَهُ مَولیً لَهُ فی لَیلَةٍ بارِدَةٍ ، وعَلَیهِ جُبَّةُ خَزٍّ ومِطرَفُ خَزٍّ وعِمامَةُ خَزٍّ وهُوَ مُتَغَلِّفٌ بِالغالِیَةِ ، فَقالَ لَهُ : جُعِلتُ فِداکَ ، فی مِثلِ هذِهِ السّاعَةِ عَلی هذِهِ الهَیئَةِ إلی أینَ ؟ قالَ : فَقالَ : إلی مَسجِدِ جَدّی رَسولِ اللّهِ صلی الله علیه و آله ، أخطُبُ الحورَ العینَ إلَی اللّهِ عَزَّوجَلَّ . امام صادق علیه السلام : خدمتکار علی بن الحسین (زین العابدین) علیه السلام ، ایشان را در شبی سرد ، ملاقات کرد ، در حالی که جامه و ردا و عمامه‌ای از خَز پوشیده و خود را با عطری ، خوش‌بو کرده بود . گفت : فدایت شوم! در چنین ساعتی و با این وضع ، ره‌سپار کجایی؟ امام علیه السلام فرمود : « به مسجد جدّم پیامبر خدا می‌روم تا از خدای عز و جلحوریان را خواستگاری کنم » . الغالِیَةُ : نوع من الطیب مُرکّب من مسک وعنبر ودُهن ، والتغلّف بها : التلطُّخ (النهایة : ج ۳ ص ۳۸۳ «غلا») .الکافی: ج ۶ ص ۵۱۷ ح ۵ ، بحار الأنوار: ج ۴۶ ص ۵۹ ح ۱۳ .

حدیث۲۲

امام صادق علیه السّلام فرمودند: بَکی عَلیُّ بْنُ الحُسَینِ علیه السّلام عِشْرینَ سَنَةً وَ ما وُضِعَ بَیْنَ یَدَیْهِ طَعامٌ اِلّابَکی؛ امام زین العابدین علیه السّلام بیست ساله (به یاد عاشورا) گریستند و هرگز طعامی پیش روی او نمی گذاشتند مگر اینکه گریه می کردند. بحارالانوار، ج ۴۶، ص ۱۰۸

حدیث۲۳

امام سجاد علیه السّلام فرمودند: اِنّی لَمْ اَذْکُرْ مَصْرَعَ بَنی فاطِمَةَ اِلّا خَنَقَتْنی لِذلِکَ عَبْرَةٌ ؛ من هرگز شهادتِ فرزندان فاطمه (علیها السّلام) را به یاد نیاوردم، مگر آن که بخاطر آن، چشمانم اشکبار گشت . بحارالانوار، ج ۴۶، ص ۱۰۹

حدیث۲۴

قال الصادق - علیه السلام -: کان (السجاد) - علیه السلام - اذا حضرت الصلاة اقشعر جلده و اصفر لونه و ارتعد کالسعفة ؛ چون وقت نماز فرا می رسید بدن امام زین العابدین (علیه السلام) می لرزید و رنگ چهره اش زرد می شد و مانند شاخه نخل خرما و مرتعش می شد. (بحارالانوار، ج ۸۴ ص ۲۴۷).

حدیث۲۵

قال الامام الصادق -علیه السلام-: کان علی بن الحسین - علیهماالسلام - اذا قام الی الصلاة ، تغیر لونه .فاذا سجد لم یرفع راءسه حتی یرفض عرقا ؛ امام سجاد (ع) وقتی به نماز می ایستاد رنگش دگرگون می شد و چون به سجده می رفت سربر نمی داشت تا آن که عرق از وی می ریخت . (فروع کافی ، ج ۳، ص ۳۰۰)

حدیث۲۶

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: اگر همه‌ی مردم از شرق تا غرب عالم بمیرند با وجود قرآن در کنار من، هرگز احساس وحشت و تنهایی نکنم. (بحارالانوار/۸۹/۲۳۹)

حدیث۲۷

امام باقر علیه‌السلام می فرمایند : کانَ اَبی زَیْنُ الْعابِدینَ علیه‌السلام اِذا نَظَرَ اِلَی الشَّبابِ الَّذینَ یَطْلُبونَ الْعِلْمَ اَدْناهُمْ اِلَیْهِ وَ قالَ : مَرحَبا بِکُمْ اَنْتُمْ وَدائِعُ الْعِلْمِ وَ یوشِکُ اِذْ اَنْتُمْ صِغارُ قَوْمٍ اَنْ تَکونوا کِبارَ آخَرینَ ؛ پدرم [امام] زین‌العابدین علیه‌السلام ، هر گاه به جوانانی که دانش می‌اندوختند ، می‌نگریست ، آنان را به خود نزدیک می‌کرد و می‌فرمود : آفرین بر شما که امانت‌های [مردم برای آموختن]دانشید و به‌زودی شما کم‌سالان جامعه ، بزرگان جامعه‌ای دیگر می‌شوید . الدر النظیم فی مناقب الائمة اللهامیم ، ص ۵۸۷ .

حدیث۲۸

حضرت امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: هیچ جرعه ای سرنکشیدم که نزد من خوشتر از جرعه ی خشمی باشد که با آن طرف

مقابل را کیفر ندهم. اصول کافی، ج۲، ص ۱۰۹.

حدیث۲۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ان علی بن الحسین (علیه السلام) کان اءحسن الناس صوتا بالقرآن و کان یرفع صوته حتی یسمعه اهل الدار.: امام علی بن الحسین (علیه السلام) از نظر صوت قرآنی نیکوترین فرد بود و صدای قرآن خواندنش را بلند می کرد تا اهل خانه بشنوند و بهره مند گردند. وسائل الشیعه، ج ۴، ص ۸۵۸.

امام باقر(ع)

حدیث۱

عن ابی عبدالله – علیه السلام – قال: کانَ لِاَبی ثَوْبانِ خَشِنانِ یُصَلّی فِیهِما صَلاتَهُ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: پدرم دو لباس خشن داشت که در آن دو لباس نماز خویش را می‌خواند. «وسائل الشیعۀ، ج۳، ص ۳۳۱»

امام صادق(ع)

حدیث۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: یریدوننی الا اقول الحق و الله لا ازال اقول الحق حتی اموت از من می خواهند که حق را نگویم، به خدا سوگند هماره حق را خواهم گفت تا هنگامی که مرگ بسراغم آید. رجال الکشی: ۶۰۱ ح ۱۱۲۱

حدیث۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: انی لاسارع الی حاجۀ عدوی خوفا ان اراده فیستغنی عنی. من با شتاب نیاز دشمن را بر آورده می سازم از بیم آنکه مبادا او را رد کنم و او از من بی نیاز شود. بحارالانوار ۷۸: ۲۰۷ ح ۶۴

حدیث۳

امام کاظم (علیه السلام) فرمودند: کان یعرف موضع سجود ابی عبدالله (علیه السلام) بطیب ریحه. جایگاه سجده امام صادق (علیه السلام) از بوی خوش آنجا شناخته می شد. کافی ۶: ۵۱۱ ح ۱۱

حدیث۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ما اتخمت قط و ذلک انی لم ابداء بطعام الا قلت بسم الله و لم افرغ من طعام الا قلت الحمدلله. هرگز هضم غذا بر من مشکل نشده است، زیرا هیچ گاه شروع به غذا نکردم مگر اینکه ((بسم الله)) گفتم و هیچ گاه از غذا خوردن فارغ نشدم مگر آنکه ((الحمدلله)) گفتم. وسائل الشیعه، ۱۶ ص ۵۸۶ ح ۷

حدیث۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: انی اذا سافرت فی شهر رمضان ما آکل الا القوت و ما اشرب کل الری. هرگاه در ماه رمضان به

مسافرت می روم (به احترام ماه رمضان اگر چه مسافرم و روزه بر من واجب نیست ولی) جز به انـدازه رمق داشـتن غـذا نمی خورم و هرگز از آب در حد سیراب شدن نمی نوشم. وسائل الشیعه ۷: ۱۴۷ ح ۵

حدیث۶

امام صادق علیه السّلام می فرماینـد: قالَ لی اَبی : یا جَعْفَرُ! اَوْقِفْ لی مِنْ مالی کَذا وکذا النّوادِبَ تَنْدُبُنی عَشْرَ سِنینَ بِمنی اَیّامَ مِنی ؛ پـدرم امام باقر علیه السّلام به من فرمونـدد: ای جعفر! از مال خودم فلان مقـدار وقف نوحه خوانان کن که به مدّت ده سال در (منا) در ایام حجّ، بر من نوحه خوانی و سوگواری کنند. بحارالانوار، ج ۴۶، ص ۲۲۰

حدیث۷

فضل بن ابی قرّه: خـدمت امام صادق‌علیه السـلام که در باغشان مشـغول کار بودنـد، رسـیدیم و عرض کردیم: خدا ما را فدای شـما کنـد! اجـازه بدهیـد یـا ما برایتان کار کنیم و یا غلامان. حضـرت فرمودنـد: نه، مرا به حال خود بگذاریـد؛ زیرا دوست دارم خـداوند عزّوجلّ مرا در حال کار کردن و زحمت کشیدن برای کسب روزی حلال ببیند. من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۱۶۳، ح ۳۵۹۵.

حدیث۸

امـام صـادق (علیه السـلام) فرمودنـد: این لاعمل فی بعض ضـیاعی حتی اعرق و ان لی من یکفینی لیعلم الله عزوجل انی اطلب الرزق الحلال. من در برخی زمینهای کشاورزیم کار می کنم تا عرق می کنم، در حالی که افرادی هستند که به جای من کار کنند و مرا از کار کردن بی نیاز کننـد، ولی من کار می کنم تا خداونـد بزرگ بداند که من برای روزی حلال تلاش می کنم. وسائل الشـیعه ۱۲: ۲۳ ح ۸

امام کاظم(ع)

حدیث۱

امام رضا(سلام الله علیه): کانَ أبی إذا دَخَلَ شَهرُ الْمُحَرَّمِ لا یُری ضاحِکاً؛ چون ماه محرم فرا می‌رسید، کسی پدرم را خندان نمی‌دید. وسائل الشیعهٔ، ج ۱۰، ص ۵۰۵

حدیث۲

عن ابی الحسن موسـی (علیه السـلام): انه کان اذارفع راءسه فی صلاته من السجدهٔ الاخیرهٔ جلس جلسهٔ ثم نهض للقیام و بادر برکبتیه من الارض قبل یدیه ، و اذا سـجد بادربهما الارض قبل رکبتیه؛ هنگامی که امام کاظم (علیه السـلام) سر از سجده دوم برمی داشت ، کمی می نشـست و بعد قیام می کرد (و یکسـره از سجده قیام نمی کرد) و پیش از دستها، زانوها را از زمین برمیداشت وهنگامی که به سجده می رفت ، دستها راپیش از زانوها بر زمین می گذاشت . (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۱۶۲).

حدیث۳

امام رضا علیه السّلام فرمودند: انَ اَبی اِذا دَخَلَ شَهْرُ الْمُحَرِّمِ لا یُری ضاحِکاً وَ کانَتِ الْکِآبَةُ تَغْلِبُ عَلَیْهِ حَتّی یَمْضِیَ مِنْهُ عَشْرَةُ اَیّامِ، فَاِذا

كانَ الْيَوْمُ الْعاشِرُ كانَ ذلِكَ الْيَوْمُ يَوْمَ مُصيبَتِهِ وَ حُزْنِهِ وَ بُكائِهِ ؛ هرگاه ماه محرّم فرا می رسید، پدرم (موسی بن جعفرعلیه السلام) دیگر خندان دیده نمی شد و غم و افسردگی بر اوغلبه می یافت تا آن که ده روز از محرّم می گذشت ، روز دهم محرّم که می شد، آن روز، روز مصیبت و اندوه و گریه پدرم بود. امالی صدوق ، ص ۱۱۱

حدیث۴

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: زیارَةُ قَبرِ أبی مِثلُ زِیارَةِ قَبرِ الحُسَینِ؛ زیارت قبر پدرم ، موسی بن جعفرعلیه السلام ، مانند زیارت قبر حسین‌علیه السلام است . کامل الزیارات ، ص ۴۹۹

حدیث۵

امام رضا علیه‌السلام : کانَ [الامام الکاظم علیه‌السلام]عَقلُهُ لاتُوازی بِهِ العُقُولُ و رُبَّما شاوَرَ الأسوَدَ مِن سُودانِهِ ؛ هیچ اندیشه‌ای با اندیشه او(امام کاظم علیه السلام) برابری نمی‌کرد و [با این حال] چه بسا با یکی از خادمان سیاه خود مشورت می‌کرد . مکارم الأخلاق ، ج ۲، ص ۹۹ .

امام رضا(ع)

حدیث۱

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم : مَن أحَبَّ أن یَلقَی اللّه ضاحِکا مُستَبشِرا فَلیَتَوَلَّ عَلِیَّ ابنَ مُوسَی الرِّضا علیه‌السلام ؛ کسی که دوست دارد خندان و با روی گشاده خداوند را دیدار کند ، باید از محبّت و ولایت علی بن موسی الرضّا علیه‌السلام بهره‌مند باشد . بحار الأنوار ، ج ۳۶ ، ص ۲۹۶ .

حدیث۲

امام رضا(سلام الله علیه): ما زارَنی أحَدٌ مِن أولیائی عارِفاً بِحَقّی إلّا شُفِّعتُ فِیهِ یَومَ الْقیامَةِ؛ هر یک از دوستانم مرا با شناخت حقّم زیارت نمی‌کند مگر این که در روز قیامت، شفاعتم از او پذیرفته می‌شود. وسائل الشیعة، ج ۱۳، ص ۵۵۲

حدیث۳

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): سَتُدفَنُ بَضعَةٌ مِنّی بأرضِ خُراسانَ، لا یَزُورُها مُؤمِنٌ إلاّ أوجَبَ اللّهُ لَهُ الجَنَّةَ؛ زود باشد که پاره‌ای از تن من در خاک خراسان دفن شود. هیچ مؤمنی آن را زیارت نکند مگر آن که خداوند بهشت را بر او واجب گرداند. حکمت نامه پیامبر اعظم صلّی الله علیه و آله ج۴ ، ص ۳۰۰

حدیث۴

امام رضا(سلام الله علیه): ألا وإنّی لَمَقتولٌ بِالسَّمِّ ظُلما،ومَدفونٌ فی مَوضِعِ غُربَةٍ؛ فَمَن شَدَّ رَحلَهُ إلی زِیارَتِی، استُجیبَ دُعاؤُهُ،وغُفِرَ لَهُ ذَنبُه؛ بدانید که من با زهر ستم، کشته خواهم شد و در خاک غربت، دفن خواهم شد. پس، هر که برای زیارت من بارِ سفر بربندد، دعایش مستجاب و گناهانش آمرزیده می‌شود. نهج الدعاء، ج۱، ص: ۳۸۱

حدیث۵

حضرت امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: من زارنی علی بعد داری اتیته یوم القیامه فی ثلاث مواطن حتی اخلصه من اهوالها؛ اذا نظایرت الکتب یمینا و شمالا و عندالصراط و عندالمیزان؛ هر که مرا در دیار غربت زیارت کند، روز قیامت من در سه جا به داد او می رسم و از هراسها و سختیها آنها نجاتش می دهم؛ در وقتی که نامه های اعمال از راست و چپ پراکنده شوند و در هنگام گذشتن از صراط و در موقع سنجیدن اعمال (میزان) عیون اخبار الرضا، ج۲، ص ۲۵۵.

حدیث۶

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: الحمد لله الذی جعل فی و فی اءبنی محمد اسوهٔ برسول الله و ابنه ابراهیم. ستایش، شایسته خداوندی است که در من و فرزندم محمد (امام جواد) شباهتی و الگویی از پیامبر و فرزندش ابراهیم را قرار داد. دلائل الامامه: ۲۰۰

امام جواد(ع)

حدیث۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: .... و اءن الله عزوجل رکب فی صلبه (الحسین (علیه السلام)) نطفهٔ مبارکهٔ طیبهٔ زکیهٔ مرضیهٔ و سماها محمد بن علی (علیه السلام) فهو شفیع شیعته، و وارث علم جده، له علامهٔ بینهٔ و حجهٔ ظاهرهٔ. ...خداوند بزرگ در صلب امام حسین (علیه السلام) نطفه بابرکت و پاک و پاکیزه و پسندیده ای قرار داده و او را محمد بن علی (علیه السلام) نامیده است که او شفیع شیعیان، و وارث دانش جدش می باشد، او دارای نشانه ای آشکار و برهانی روشن است. عوالم العلوم ۲۳: ۲۱۸.

حدیث۲

قال الرضا (علیه السلام) لاصحابهٔ: قد ولد لی شبیه موسی بن عمران، فالق البحار و شبیه عیسی بن مریم قدست ام ولدته، قد خلقت طاهرهٔ مطهرهٔ. امام رضا (علیه السلام) به اصحابشان فرمودند: برای من فرزندی متولد شد که شبیه موسی بن عمران است که دریاها را شکافت و مانند عیسی بن مریم که مادرش مقدس و پاک و پاکیزه او را به دنیا آورده بود. بحارالانوار ۵۰: ۱۵ ح ۱۹

حدیث۳

امام رضا (علیه السلام) اوصاف امام جواد(علیه السلام) را چنین بیان کردند: الصادق، و الصابر، و الفاضل، و قرهٔ اءعین المؤ منین و غیظ الملحدین. او راستگو، صبور و بردبار، دارای فضیلت، نور چشم مؤ منان و مایه خشم کفار است. مستدرک عوالم العلوم ۲۳: ۲۷

حدیث۴

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: الحمد لله الذی جعل فی و فی اءبنی محمد اسوهٔ برسول الله و ابنه ابراهیم. ستایش، شایسته خداوندی است که در من و فرزندم محمد (امام جواد) شباهتی و الگویی از پیامبر و فرزندش ابراهیم را قرار داد. دلائل الامامه: ۲۰۰

حدیث۵

ابو یحیی صفانی می گوید: در خدمت امام رضا (علیه السلام) بودم که فرزند کوچکشان، امام جواد (علیه السلام) ، را نزد ایشان

آوردند. امام رضا(علیه السلام) فرمودند: «این مولودی است که با برکت تر از او برای شیعیان ما به دنیا نیامده است.» بحار الانوار، ج ۵۰، ص ۲۳، ح ۱۴

حدیث۶

امـام جواد (علیه السـلام) فرمودنـد: انا الجواد، انا العالم بانساب الناس فی الاصـلاب انا اعلم بسـرائرکم و ظواهرکم، و ما انتم صائرون الیه. من جوادم، من عالم به نسـبهای مردم در صلبها هستم، من از نهانها و آشکارهای شما آگاهترم، و بهتر می دانم که سرانجام شما چه خواهد بود. بحارالانوار ۵۰: ۱۰۸.

امام هادی(ع)

حدیث۱

امام هادی (علیه السـلام) می فرمایند: لو سـلک الناس وادیا شـعبا لسلکت وادی رجل عبد الله وحده خالصا؛ اگر همه مردم مسیری را انتخاب کنند و در آن گام نهند ، من به راه کسی که تنها خدا را خالصانه می پرستد خواهم رفت . بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۲۴۵

امام حسن عسکری(ع)

حدیث۱

امام علی علیه‌السلام : العُلَماءُ حُكّامٌ عَلَى‌النّاسِ؛ عالمان ، فرمانروای بر مردمند. غرر الحکم : ۵۰۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۲

حدیث۲

کانَ لِباسُ اَبی مُحَمَّدٍ الْعَسْـکری - علیه السـلام - بَیاضٌ ناعِمَـهٌ فَحَسَـرَ عَن ذِراعَیْهِ فَإذاً مَسْحٌ اَسْوَدٌ خَشِنٌ عَلی جِلْدِهِ فَقالَ هذا للّه وَ هذا لَکُمْ. لبـاس امـام عسـکری - علیه السـلام - لباسـی سـفید رنگ و نرم بود پس آن امام دست‌های خود را بالا زد در زیر لباس روئی، لباسـی موئین، سـیاه و خشن داشت، فرمودند: این لباس خشن برای خداوند و این لباس سـفید نرم را به برای شـما پوشـیده‌ام. «سـفینهٔ البحار، ج۲، ص۵۰۴»

امام مهدی(ع)

حدیث۱

امـام علی (علیه السـلام) فرمودنـد: لینز عن عنکم قضـاهٔ السوء... و لیعزلن عنکم امراء الجور و لیطهرن الا‌رض من کل غاش و لیعملن بالعدل. براستی او (امام مهدی علیه السـلام) قاضـیان زشت کردار را بر کنار می کند و حکمرانان ستمگر را بر می دارد و زمین را از هر ستمگری پاکیزه می کند و خود به عدالت رفتار می نماید. بحارالانوار، ج ۵۱، ص ۱۲۰، حدیث ۲۳.

حدیث۲

امام علی (علیه السـلام) فرمودند: فیریکم کیف عدل السیرهٔ و یحیی میت الکتاب و السنهٔ. (امام مهدی علیه السلام) شیوه عدالت را به

شما نشان می دهد و احکام از بین رفته کتاب و سنت را زنده سازد. نهج البلاغه خطبه ۱۳۸

حدیث۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: فاذا قام قائمنا (علیه السلام) حرم علی کل ذی کنز کنزه حتی یاءتوه به یستعین به. چون قائم ما قیام کند، هر گنجی را بر صاحب آن حرام نماید، تا آن را به خدمت او آورند و او آن گنج را (در راه مصالح مردم) به کار گیرد. تهذیب الاحکام، ج ۴، ص ۱۴۴، روایت ۴۰۲

حدیث۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: یفرق المهدی اصحابه فی جمیع البلدان و یاءمرهم بالعدل و الاحسان و یجعلهم حکاما فی الاقالیم و یاءمرهم بعمران المدن. مهدی(علیه السلام) اصحاب خویش را در تمامی شهرها می پراکند و آنان را به عدالت و احسان فرمان می دهد، آنان را حاکمان مناطق مختلف قرار داده به آنان دستور می دهد که به آبادانی و سازندگی شهرها بپردازند. یوم الخلاص، ص ۳۹۵

حدیث۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: یعطف الهوی علی الهدی اذا عطفوا الهدی علی الهوی و یعطف الراءی علی القرآن اذا عطفوا القرآن علی الراءی. هنگامی که مردم هدایت را تحت الشعاع هوای نفس خود قرار دهند (مهدی علیه السلام) خواسته های نفسانی را تحت الشعاع هدایت قرار می دهد و هنگامی که مردم قرآن را بر اساس راءی و خواسته های خود تفسیر کنند (مهدی) آراء و نظریات را پیرو قرآن قرار می دهد. نهج البلاغه، خطبه ۱۳۸.

حدیث۶

قال الامام علی (علیه السلام) فی صفهٔ المهدی: اوسعکم کهفا و اکثرکم علما و اوصلکم رحما... شوقا الی رؤ یته. امام علی (علیه السلام) درباره صفات مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) فرمودند: پناه دهی او از همه شما گسترده تر و دانشش از همه شما بیشتر و رسیدگی به خویشانش از همه شما فزونتر است... چقدر مشتاق دیدن اویم! بحارالانوار، ج ۵۱ ص ۱۱۵، روایت ۲۴.

حدیث۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: و یدخل المهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) بیت المقدس و یصلی بالناس اماما... فیتقدم المهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) فیصلی بالناس و یصلی عیسی خلفه و یبایعه . مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) وارد بیت المقدس شود و به امامت او مردم نماز می گزارند... مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) جلو رفته و مردم و نیز عیسی (علیه السلام) پشت سر او نماز گزارند و عیسی با وی بیعت نماید. الامام المهدی، ص ۵۵۷.

حدیث۸

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: فیقبل علی الطائفهٔ المنحرفهٔ فیعظهم و یدعوهم ثلاثه ایام فلا یزدادون الا طغیانا و کفرا فیاءمر بقتلهم فیقتلون جمیعا. پس (امام مهدی علیه السلام) روی به گروه منحرفان نماید و سه روز آنان را موعظه و دعوت کند و چون

آنان بر طغیان و کفرشان بیفزایند، فرمان به کشتار آنان می دهد، و همگی را می کشند. نوائب الدهور، ج ۳، ص ۱۴۲.

حدیث۹

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: ان رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) سار فی امته باللین، کان یتاءلف الناس، و القائم (علیه السلام) یسیر بالقتل، بذلک امر فی الکتاب الذی معه ان یسیر بالقتل و لا یستتب احدا، ویل لمن ناواه. همانا رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) با امت خویش به نرمی و محبت رفتار می نمود، ولی امام مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) با کشتن با آنان برخورد کند. این فرمانی است که در نوشته ای که همراه اوست به او دستور داده اند تا با این شیوه رفتار کند و کسی را به توبه فرا نخواند. وای بر آنکه با او دشمنی ورزد! الغیبهٔ، نعمانی، ص ۱۵۳.

حدیث۱۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: العلم سبعهٔ و عشرون جزءا فجمیع ما جائت به الرسل جزءان فلم یعرف الناس حتی الیوم غیر الجزئین فاذا قام القائم اخرج الخمسهٔ و العشرین جزء فبثها فی الناس. دانش، بیست و هفت قسمت است. تمامی آنچه پیامبران آورده اند دو قسمت است و مردم تاکنون بیش از دو قسمت را نشناخته اند. چون قائم بپای خیزد، بیست و پنج قسمت دیگر را بیرون آورد و در میان مردم بپراکند. موسوعهٔ احادیث المهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف)، ج ۴، ص ۵۳.

حدیث۱۱

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: اذا قام قائمنا فانه یقسم بالسویهٔ و یعدل فی خلق الرحمن البر منهم و الفاجر. چون قائم ما بپای خیزد بطور مساوی تقسیم می کند و در میان خلق خدا - با نیک و بد - به عدالت رفتار می نماید. علل الشرایع، ص ۱۶۱

حدیث۱۲

قال الباقر (علیه السلام) فی صفهٔ المهدی: یعطیکم فی السنهٔ عطائین و یرزقکم فی الشهر رزقین و تؤ تون الحکمهٔ فی زمانه حتی ان المرئهٔ لتقضی فی بیتها بکتاب الله تعالی و سنهٔ رسول الله. امام باقر (علیه السلام) در توصیف مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) فرمودند: در سال دو بار بر شما بخشش می فرماید و در هر ماه دوبار روزی می دهد. در زمان او حکمت به شما داده شود، تا آنجا که زن در خانه خویش بر اساس کتاب خداوند و سنت پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) حکم می کند. الغیبهٔ، نعمانی، ص ۱۵۸.

حدیث۱۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: کل ما فی ایدی شیعتنا من الارض فهم فیه محللون حتی یقوم قائمنا فیجبیهم طسق ما کان فی ایدیهم و یترک الارض فی ایدیهم و اما ما کان فی ایدی غیرهم فان کسبهم من الارض حرام علیهم حتی یقوم قائمنا فیاءخذ الارض من ایدیهم و یخرجهم صغرهٔ. همه زمینهایی که در اختیار شیعیان ماست بر آنان حلال است تا آنکه قائم ما قیام نماید و از آنان مالیات زمینهایی را که در اختیار آنان است بستاند و زمین را به ایشان واگذار نماید. اما زمینهایی که در اختیار غیر شیعیان است، در آمد آنان از این زمینها حرام است تا وقتی که قائم ما بپای خیزد و زمین را از آنان باز ستاند و با ذلت آنان را بیرون براند. الکافی، ج ۱ ص ۴۰۸

حدیث۱۴

قال امیرالمؤ منین (علیه السلام) فی توصیف المهدی (علیه السلام): فلا یترک عبدا مسلما الا اشتراه و اعتقه و لا غارما الا قضی دینه و لا مظلمهٔ لاحد من الناس الا ردها و لا یقتل قتیل الا قضی عنه دینه و الحق عیاله فی العطاء. امیر مؤ منان (علیه السلام) در توصیف امام مهدی (علیه السلام) فرمودند: هیچ برده مسلمانی باقی نمی ماند مگر آنکه مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) او را خریده و آزاد می سازد و بدهکاری نیست مگر آنکه وام او را بپردازد. ستمی بر کسی نمی رود مگر آنکه داد او را بستاند. کسی کشته نمی شود مگر اینکه قرض او ادا می کند و خانواده اش را تحت پوشش کمکهای خویش قرار می دهد. الامام المهدی، ص ۶۳۱.

حدیث۱۵

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): علامهٔ المهدی ان یکون شدیدا علی العمال جوادا بالمال رحیما بالمساکین. پیامبر گرامی اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: از نشانه های مهدی است: سختگیری در برخورد با کارگزارن. بخشندگی مال. مهربانی و رحمت با تهیدستان. موسوعهٔ احادیث الامام المهدی، ص ۲۴۶، ج ۱، روایت ۱۵۲.

حدیث۱۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: القائم من ولدی... و سنته سنتی یقیم الناس علی ملتی و شریعتی و یدعوهم الی کتاب الله عزوجل. قائم از فرزندان من است، شیوه و سنت او سنت من است و مردم را بر اساس دین و شریعت من بر پای می دارد و به کتاب خداوند دعوت می کند. بحارالانوار، ج ۵۱، ص ۷۳، روایت ۱۹.

حدیث۱۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: انه یستخرج الکنوز و یقسم المال. (امام مهدی علیه السلام) گنجها را استخراج می کند و ثروتها را تقسیم می نماید. منتخب الاثر، ص ۴۷۲.

حدیث۱۸

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ان فی امتی المهدی... فیجی الیه رجل فیقول: یا مهدی اعطنی، اعطنی! قال: فیحثی له فی ثوبه ما استطاع ان یحمله. مهدی(علیه السلام) از امت من است... شخص به محضر او می آید و می گوید: ای مهدی! به من چیزی بده! مرا چیزی ببخش! پس آن حضرت به اندازه ای که آن مرد بتواند بردارد و حمل کند (ثروت و مال) در دامان او می ریزد. سنن ترمذی، ج ۴، ص ۴۳۹، روایت ۲۲۳۲.

حدیث۱۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ان علی بن ابی طالب امام امتی... و من ولده القائم المنتظر الذی یملاء الله به الارض عدلا و قسطا کما ملئت جورا و ظلما. براستی که علی بن ابی طالب (علیه السلام) امام امت من است... و قائم از نسل اوست. آن کس که زمین را از عدالت و مساوات لبریز می کند، آنگونه که از ستم و بیداد لبریز گشته باشد. کشف الغمهٔ، ج ۳، ص ۳۲۸

حدیث۲۰

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: یبلغ من رد المهدی المظالم حتی لو کان تحت ضرس انسان شی انتزعه حتی یرده. کار امام مهدی (علیه السلام) در باز پس گرفتن حقوق بدانجا رسد که اگر در بن دندان انسانی حق فردی دیگر نهاده باشد، آن را باز پس گرفته و (به صاحب حق) بر می گرداند. موسوعهٔ احادیث الامام المهدی، ج ۱، ص ۲۲۱

حدیث۲۱

قال العسکری (علیه السلام): (فی صفهٔ القائم (علیه السلام)) فاذا قام قضی بین الناس بعلمه کقضاء داود (علیه السلام) لا یساءل البینهٔ. امام حسن عسگری (علیه السلام) در توصیف حضرت مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) فرمودند: چون او قیام نماید، بین مردم بر اساس دانش خود حکم کند همانند قضاوت حضرت داود، و درخواست شاهد نمی کند. الکافی، ج ۱، ص ۵۰۹، روایت ۱۳.

حدیث۲۲

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اِنَّ قائِمَنا اَهْلَ الْبَیْتِ اِذا قامَ لَبِسَ ثِیابَ عَلیٍّ – علیه السلام –. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: بدرستی که هنگامی که قائم ما اهل بیت قیام نماید، لباسی همانند لباس امیر المؤمنین خواهد پوشید. «سفینهٔ البحار، ج۲، ص۵۰۴»

حدیث۲۳

عن امیرالمؤمنین – علیه السّلام – قال: الا و انَّ من أدرَکَها منّا یَسرِی فیها بِسراجٍ مُنیرٍ و یَحذُو فیها علی مثال الصالحین. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بدانید که همانا آن کسی که از ما (مهدی – عجل الله تعالی فرجه الشریف –) فتنه های آینده را دریابد، با چراغی روشن در آن گام می نهد و بر همان سیره و روش صالحان (پیامبر و ائمه) رفتار می کند. «نهج البلاغه، خطبه ۱۵۰»

حدیث۲۴

قال امیرالمؤمنین – علیه السّلام – : هو شابٌ مربوعٌ، حَسَنُ الوجهِ حَسَنُ الشَّعرِ، یَسیلُ شَعرُهُ علی منکِبیهِ و نُورُ وجهِهِ یَعلُو سَوادَ لِحیتِهِ و رأسِهِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: او (مهدی – عجل الله تعالی فرجه الشریف –) جوانی است چهار شانه، نیکو روی و زیبا موی که مویش بر شانه اش ریخته و نور صورتش بر سیاهی موی سر و صورتش برتری دارد. «بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۳۶»

حدیث۲۵

عن ایوب ابن نوح قال: قلتُ لابی الحسن الرضا – علیه السّلام – : انّا نرجُوا اَن تکونَ صاحبَ هذا الامرِ ... ایوب بن نوح گوید: به امام رضا – علیه السّلام – عرضه داشتم که ما امید داریم شما صاحب الامر باشید و خداوند امر ظهور را به راحتی و بدون جنگ به شما واگذار کند، همانا ما با شما بیعت کرده و درهم ها را بنام شما ضرب می کنیم، حضرت – علیه السّلام – فرمودند: از ما اهلبیت احدی نیست که نامه های (فراوانی) برای او بیاید و با انگشتان به او اشاره شود و از مسائل (متفاوتی) از او سئوال شود و اموالی برایش بیاورند مگر اینکه کشته می شود یا می میرد تا اینکه خداوند برای این امر پسر بچه ای از ما اهل بیت را مبعوث می کند ... . «بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۳۷»

حدیث۲۶

عن ابی جعفر - علیه السّلام - : ان الله تبارک و تعالی حیثُ خَلَقَ الخلقَ ... أَخَذَ المیثاقَ علی اُولِی العزمِ انّنی ربُّکم و محمدً رسولی و علی امیرُ المؤمنین و اوصیائُه من بعده وُلاۀُ امری و خُزّانُ علمی ... . امام باقر - علیه السّلام - فرمودند: خداوند تبارک و تعالی زمانی که مخلوقات را آفرید ... از پیامبران اولی العزم پیمان گرفت که من پروردگار شمایم و محمد فرستاده من است و علی و جانشینان بعد از او والیان امر و مخزن علم من هستند و همانا به وسیله مهدی دینم را یاری می کنم و حکومتم را بر پا می سازم و از دشمنانم انتقام می گیرم و به وسیله او همه را به بندگی خود می کشانم، خواه از روی اطاعت باشد و خواه از روی اکراه. «الکافی، ج۲، ص ۸»

حدیث۲۷

قال ابو جعفر - علیه السّلام - : انّ القائمَ اذا قام بمکۀَ و ارادَ أن یَتَوَجَّهَ الی الکوفۀِ نادَی مُنادیهِ الا لا یحملْ احدٌ منکم ... . امام باقر - علیه السّلام - فرمودند: همانا قائم زمانی که در مکه قیام کرد و خواست به سوی کوفه حرکت کند، منادیش ندا می دهد. «آگاه باشید هیچ کس از شما غذا و نوشیدنی حمل نکند» و حضرت، سنگ موسی بن عمران را همراه خود دارند و آن بار شتری است، پس در هیچ جای فرود نمی آیند مگر اینکه چشمه ای از آن می جوشد، پس هر کس گرسنه یا تشنه باشد سیر می شود و این توشه آنها تا نجف است. «الکافی، ج ۱، ص ۲۳۱»

حدیث۲۸

عن ابی جعفر - علیه السّلام - قال: السُّفیانی و القائمُ فی سَنَۀٍ واحدۀٍ. امام باقر - علیه السّلام - فرمودند: خروج سفیانی و قیام قائم - علیه السّلام - در یک سال اتفاق می افتد. «اثبات الهداۀ، ج ۷، ص ۴۲۶»

حدیث۲۹

قال ابو جعفر - علیه السّلام - و قد سألته عن القائم - علیه السّلام - فقال: لا یکون حتی ینادی مناد من السماء یسمع اهل المشرق و اهل المغرب حتی یسمع الفتاۀ فی حذرها. امام باقر - علیه السّلام - در جواب سئوالی که در مورد قائم - علیه السّلام - از او پرسیده شده بود، فرمودند: (مهدی - عجل الله تعالی فرجه الشریف -) قیام نمی کند تا آن که منادیی از آسمان ندا دهد، ندایی که اهل شرق و غرب عالم، حتی دختران پرده نشین از پس پرده آنرا می شنوند. «اثبات الهداۀ، ج ۷، ص ۴۲۴»

حدیث۳۰

قال رسول الله - صلّی الله علیه و آله - : طُوبی لمن ادرک قائمَ اهلِ بیتی و هو مقتدٍ به قبلَ قیامِهِ یأتِمُ به و بائمۀِ الهُدی من قبلِهِ و یَبرَأُ الی الله من عدوِّهم اُولئِکَ رُفقائی و اکرمُ اُمَّتی علیَّ. پیامبر اکرم - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: خوشا به حال کسی که زمان قائم اهل بیت مرا را درک کند، در حالی که قبل از قیامش از او پیروی می کرده، به او و ائمه هدی قبل از او متمسک شده و از دشمنانشان به سوی خداوند بیزاری می جسته است، آنها دوستان من و کریم ترینِ امت من هستند. «بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۷۲»

حدیث۳۱

قال رسول الله - صلّی الله علیه و آله - : والّذی بَعَثَنی بالحقِّ نبیاً لو لم یبقِ من الدنیا الا یومٌ واحدٌ لاطالَ اللهُ ذلک الیومَ حتی یَخرُجَ منه وَلَدی المهدیُّ فَیَنْزِلَ روحُ الله عیسی بن مریم - علیه السّلام - فَیُصلِّی خَلْفَه. پیامبر اکرم - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: قسم به آن

کس که مرا به حق به نبوت مبعوث کرد اگر از دنیا جز یک روز باقی نماند خداوند آن روز را آنقدر طولانی می کند تا فرزندم مهدی در آن روز قیام کند، پس عیسی بن مریم– علیه السّلام – فرود می آید و پشت سرش نماز می خواند. «بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۷۱»

حدیث۳۲

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : انَّ خُلَفائی و اوصیائی و حُجَجِ اللهِ علی الخَلقِ بعدی اثنا عشر اوَّلُهم اخی و آخِرُهم وَلَدی ... قال المهدی یملأها قسطاً و عدلاً ... . پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: همانا جانشینان و اوصیاء من و حجت های الهی بر مردم بعد از من دوازده نفرند، اولی آنها برادرم (علی) و آخرینشان فرزندم می باشد ... مهدی که دنیا را از قسط و عدل پر می‌کند ... . «بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۷۱»

حدیث۳۳

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : الائمه بعدی اثنا عشر، عدد شهور الحول و منا مهدی هذه الامهٔ له هیبهُ موسی و بهاءُ عیسی و حکمُ داودَ و صبرُ ایوب. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – : فرمودند: ائمه بعد از من ۱۲ نفرند؛ به تعداد ماه های سال و مهدی این امت از ما است، هیبتی موسی گونه دارد و به زیبایی مانند عیسی است و در حکم مانند داود و صبری ایوب وار دارد. «منتخب الاثر، ص ۲۶»

حدیث۳۴

عن النبی – صلّی الله علیه و آله – : الائمهُ من بعدی اثنا عشر اولُهم انت یا علی و آخرهم القائم المهدی یَفتَحُ الله علی یده مشارقَ الارضِ و مغارِبَها. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: ائمه بعد از من ۱۲ نفرند اولینشان تویی ای علی و آخرینشان مهدی قائم است، خداوند بدست او شرق و غرب زمین را فتح می کند. «صراط المستقیم، ج ۲، ص ۱۲۶»

حدیث۳۵

عن الامام ابی جعفر – علیه السّلام – قالَ : یَظْهَرُ الْمَهْدِیُّ بِمَکهَ عِنْدَ الْعِشاءِ مَعَهُ رایَةُ رَسُولِ اللهِ – صلَی الله علیه وآله – وَقَمِیصُهُ وَسَیْفُهُ وَعَلاماتٌ وَ نُورٌ وَبیانٌ. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: مهدی (موعود (عج)) هنگام نماز عشا در مکه در حالی که پرچم رسول الله بر دست و پیراهن او را در بدن و شمشیر وی را با خود دارد، ظهور می کند و با او نشانه ها و نورانیت و بیان ویژه ای است. «روضهٔ الکافی، ج ۲، ص ۱۴۵»

حدیث۳۶

عَنْ أبِی عَبْدِاللهِ – علیه السّلام – قالَ: مَنْ سَرَّهُ أنْ یَکونَ مِنْ أَصْحابِ الْقائِمِ فَلْیَنْتَظِرْ وَلْیَعْمَلُ بِالْوَرَعِ وَمَحاسِنِ الْأَخْلاقِ وَهُوَ مُنْتَظِرٌ فَإنْ ماتَ وَقامَ الْقائِمُ بَعْدَهُ کانَ لَهُ مِنَ الْأَجْرِ مِثْلُ أَجْرِ مَنْ أَدْرَکهُ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: کسی که دوست می دارد از اصحاب امام قائم بشمار آید، پس در انتظار بسر ببرد و ورع و پارسایی را پیشه خود سازد و به محاسن اخلاق بپردازد، این چنین کسی را منتظر گویند و اگر بمیرد در حالیکه امام خود را زیارت نکرده باشد، پاداش وی بسان کسانی است که در رکاب امام حضور دارند. «مستدرک سفینهٔ البحار، ج ۶، ص ۱۸۴»

حدیث۳۷

عَنْ زُرارَهَ عَنْ أبِی عَبْدِاللهِ – علیه السّلام – قالَ: یُنادی مُنادٍ بِاسْمِ الْقائِمِ – علیه السّلام – قُلْتُ: خاصٌ أمْ عامٌّ؟ قالَ: عامٌّ یَسْمَعُ کلُّ قَوْمٍ بِلِسانِهِمْ، قُلْتُ فَمَنْ یُخالِفُ الْقائِمَ وَقَدْ نُودِیَ بِإسْمِهِ؟ قالَ لا یَدَعُهُمْ إبْلیسُ ... . زراره می گوید: امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: منادی ای به نام «قائم آل محمد» – صلّی الله علیه و آله – (در جهان) ندایی می دهد. زراره گفت به امام گفتم: (طرف خطاب و یا شنونده آن) بعضی از مردم اند یا همه مردم؟ امام پاسخ داد: نداء عام است و همه با زبان خود آنرا می شنوند. به امام عرض کردم: پس چه کسی در برابر این وضوح و صراحت ابلاغ، به مخالفت برمی خیزد؟ امام پاسخ داد: ابلیس مردم را آن چنان مورد وسوسهٔ خویش قرار می دهد که در پایان شب، مردم نسبت به قیام امام، شک می کنند. «منتخب الأثر، ص ۴۵۰»

حدیث۳۸

قالَ جَعْفَرُ الصّادِقُ – علیه السّلام – : ما کانَ قَوْلُ لُوطٍ – علیه السّلام – لِقَوْمِهِ «لَوْ اَنَّ لِی بِکمْ قُوَّةً أوْ آوِی إلی رُکنٍ شَدِیدٍ» (سورهٔ هود، آیه ۸۰) إلّا تَمَنِّیاً لِقُوَّةِ الْقائِمِ الْمَهْدِیِّ وَشِدَّةِ أصْحابِهِ وَهُمْ الرُّکنُ الشَّدِیدُ ... . امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: گفتار حضرت لوط – علیه السّلام – درباره قومش که فرمودند: «ای کاش مرا قوتی و یا پناهگاهی امن و استوار بود تا از شرّ شما محفوظ می ماندم» آرزویی است در حیطه قدرت قائم مهدی و استواری یارانش که عبارتند از رکن شدید، هر یک از یاران مهدی – علیه السّلام – دارای قدرت چهل مرد هستند، دلهای آنها از فولاد محکم تر است، اگر بر کوهها بگذرند کوهها درهم فرو ریزند و دست از شمشیرهای خود برنمی دارند تا آنکه خدا از آنان راضی شود. «ینابیع المودّه، ص ۹»

حدیث۳۹

قالَ أبو عَبْدِ اللهِ – علیه السّلام – : إنَّ قائِمَنا إذا قامَ مَدَّ اللهُ عَزَّ وَجَلَّ لِشیعَتِنا فِی أسْماعِهِمْ وَ أبْصارِهِمْ حَتّی (لا) یَکونَ بَیْنَهُمْ وَبَیْنَ الْقائِمِ بَریدٌ یُکلِّمُهُمْ فَیَسْمَعُونَ وَ یَنْظُرُونَ إلَیْهِ وَهُوَ فِی مَکانِهِ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: همانا آنگاه که قائم ما ظهور کند، خداوند نیروی شنوایی و بینایی شیعیان و پیروان ما را آن چنان تقویت خواهد کرد که از فاصله بسیار دور صدای امام را می شنوند و آن حضرت را می بینند و با او صحبت می کنند، در صورتی که امام در جایگاه خویش مستقر است. «الکافی، ج ۸، ص ۲۴۰»

حدیث۴۰

عن الامام ابی جعفر – علیه السّلام – قالَ : إذا قامَ قائِمُنا وَضَعَ اللهُ یَدَهُ عَلی رُؤُوسِ الْعِبادِ فَجَمَعَ بِها عُقُولَهُمْ وَ کمُلَتْ بها أحْلامُهُمْ. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: آنگاه که قائم ما قیام کند خداوند متعال عنایت خویش را متوجّه مردم خواهد ساخت آن چنان که عقل آنان را جمع و حلم آنان کامل می گردد. «الکافی، ج ۱، ص ۲۵»

حدیث۴۱

عَن الامام الصادق – علیه السّلام – قالَ: إنَّ الْمُؤْمِنَ فِی زَمانِ الْقائِمِ وَ هوَ بِالْمَشْرِقِ لَیَری أخاهُ الَّذی فِی المَغْرِب وَ کذا الَّذِی فِی الْمَغْرِبِ یَری أخاهُ الَّذِی فِی الْمَشْرِقِ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: البته انسان با ایمان در زمان حضرت قائم در حالیکه در مشرق است، برادر و دوست خود را که در مغرب بسر می برد می بیند و همچنین، آنکس که در مغرب است، برادر خود را در مشرق می بیند. «بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۳۹۱»

حدیث۴۲

قالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنينَ – عليه السّلام – : يَعْطِفُ الْهَوى عَلى الهُدى إذا عَطَفُوا الْهُدى عَلى الْهَوَى وَيَعْطِفُ الرَّأْىَ عَلى الْقُرْآنِ إِذا عَطَفُوا الْقُرْآنَ عَلى الرَّأْيِ فَيُرِيكمْ كيْفَ عَدْلُ السِّيرَةِ وَيُحْيِى مَيْتَ الْكتابِ وَالسُّنَّةِ. أميرالمؤمنين – عليه السّلام – فرمودند: (مهدی موعود – عليه السّلام – پس از ظهور) هوای نفس را مطيع دين می سازد در صورتی که در جهان، دين در محور هوای نفس تفسير می گردد و همچنين اظهار نظرها را پيرو نظر قرآن می سازد در حاليكه عكس آن می باشد و مشاهده خواهيد كرد كه چگونه سيره ها بسوی شاه راه حقيقت تغيير مسير خواهد داد و قرآن و سنت فراموش شده و متروك، حيات خويش را در جامعه باز می يابند. «نهج البلاغه، خطبه ۱۳۶»

حدیث۴۳

قالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنينَ – عليه السّلام – : وَ تَخْرُجُ الْأَرْضُ أَفالِيذَ كبِدِها وَتُلْقى إِلَيْهِ سَلَماً مَقالِيدَها. أميرالمؤمنين – عليه السّلام – فرمودند: (هنگامی كه امام زمان قيام كند) زمين قطعات جگر (گنجينه های ارزنده) درون خود را بيرون می ريزد و كليه خزينه های خود را به امام تسليم می كند. «ارشاد مفيد، ص ۳۵۹»

حدیث۴۴

عن الامام ابی جعفر – عليه السّلام – قالَ : الْقائِمُ مِنّا مَنْصُورٌ بِالرُّعْبِ مُؤَيَّدٌ بِالنَّصْرِ تُطْوى لَهُ الْأَرْضُ وَ تَظْهَرُ لَهُ الْكنُوزُ وَ يَبْلُغُ سُلْطانُهُ الْمَشْرِقَ وَالْمَغْرِبَ وَيُظْهِرُ بِهِ اللّهُ دِينَهُ كلَّهُ وَلَوْ كرِهَ الْمُشْرِكونَ فَلا يَبْقى عَلى وَجْهِ الْأَرْضِ خَرابٌ إِلاّ عُمِّرَ. امام باقر – عليه السّلام – فرمودند: قائم ما بر اثر رعب و ترسی که در دلهای مخالفان ایجاد می شود، پیروز می گردد، زمین در اختیار او قرار می گیرد، همه گنجینه های نهفته در دل زمین برای او ظاهر می شوند، قدرت حکومت او شرق و غرب عالم را فرا می گیرد و دین خدا بوسیلهٔ او به همگان عرضه می شود. گرچه کفار را ناخوش آید. و در سطح زمین خرابه ای باقی نمی ماند، جز آنکه به آبادانی تبدیل گردد. «المحجة البيضاء، ج ۴، ص ۳۴۱»

حدیث۴۵

امام باقر (عليه السلام) فرمودند: القائم منا منصور بالرعب مؤ يد بالنصر... يبلغ سلطانه المشرق و المغرب... فلا يبقى على وجه الارض خراب الا عمر. قائم ما به وسيله بيم، ياری شود و با پيروزی تاييد گردد. حكومت او مشرق و مغرب را فرا گيرد. پس در تمامی روی زمين خرابی باقی نمی ماند مگر آنكه آباد شود. منهاج البراعة، ج ۸ ص ۳۵۳.

حدیث۴۶

امام باقر (عليه السلام) فرمودند: اذا ظهر القائم سوى بين الناس حتى لا ترى محتاجا الى الزكاة. چون قائم (عليه السلام) ظهور كند آنگونه بين مردم به مساوات رفتار نمايد كه نيازمند به دريافت زكات ديده نشود. بحارالانوار ج ۵۲، ص ۳۹۰، روايت ۲۱۲.

حدیث۴۷

امام باقر (عليه السلام) فرمودند: اذا قام القائم من آل محمد (صلى الله عليه و آله و سلم): ضرب فساطيط لمن يعلم الناس القران على

ما انزل الله. چون قائم آل محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) کند نماید، خیمه هایی برپای دارد تا افرادی قرآن را آنگونه که خدای نازل فرموده است به مردم بیاموزند. نوائب الدهور، ح ۳، ص ۴۰۹.

حدیث۴۸

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: یهدم ما کان قبله کما هدم رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) امر الجاهلیهٔ و یستاءنف الاسلام جدیدا. او (امام مهدی علیه السلام) آنچه را پیش از او بوده است در هم ریزد؛ آنگونه که رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) امور جاهلیت را در هم ریخت. مهدی (علیه السلام) اسلام را به گونه ای تازه و جدید می آغازد. الغیبهٔ، نعمانی، ص ۱۵۲.

حدیث۴۹

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: اذا قام القائم (علیه السلام) یوسع الطریق الاءعظم... و یهدم کل مسجد علی الطریق و یسد کل کوهٔ الی الطریق و کل جناح و کنیف و میزاب الی الطریق. چون قائم (علیه السلام) قیام کند، راههای اصلی را توسعه می دهد و هر مسجدی را که مانع را باشد ویران می سازد و هر پنجره را که به سوی راههای عمومی گشوده باشد و نیز هر گونه ایوان و آبریزگاه و ناودانی را که به طرف راههای عمومی باشد می بندد. الغیبهٔ، شیخ طوسی، ص ۴۷۵.

حدیث۵۰

قال الباقر (علیه السلام): فی قوله تعالی (و لمن انتصر بعد ظلمه (۳)): ذلک القائم (علیه السلام) اذا قام انتصر من بنی امیهٔ و من المکذبین و من النصاب. امام باقر (علیه السلام) درباره این آیه شریفه (و برای آن کس که انتقام کشد پس از ستمی که بر او رفته است) فرمودند: منظور از این آیه، قائم آل محمد (علیه السلام) است، چون او قیام کند از بنی امیه و تکذیب کنندگان و دشمنان انتقام بگیرد. تفسیر برهان، ج ۱، ص ۲۱۲.

حدیث۵۱

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: صاحب الامر یضع سیفه علی عاتقه ثمانیهٔ اشهر. صاحب الامر شمشیرش را به مدت هشت ماه بر شانه خویش می گذارد (و به نبردی پیوسته می پردازد). کمال الدین، ص ۳۱۸، روایت ۵.

حدیث۵۲

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: ثم یرجع الی الکوفهٔ فیبعث الثلاث ماءئهٔ و البضعهٔ عشر رجلا الی الافاق کلها فیمسح بین اکتافهم و علی صدورهم فلا یتعایون فی قضاء. سپس (امام مهدی علیه السلام) به شهر کوفه بر می گردد و سیصد و ده نفر و اندی را به تمامی اطراف می فرستد و دستی بر بین شانه ها و سینه های آنان می کشد، پس در هیچ قضاوتی در نمی مانند. الامام المهدی، ص ۵۴۳.

حدیث۵۳

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: فی القائم منا سنن من الانبیاء... فاما من نوح فطول العمر و اءما من ابراهیم فخفاء الولادهٔ و اعتزال الناس و اما من موسی فالخوف و الغیبهٔ و اءما من عیسی فاختلاف الناس فیه و اءما من ایوب فالفرج بعد البلوی و اءما من محمد فالخروج بالسیف. در قائم ما سنتها و ویژگیهایی از پیامبران وجود دارد: از نوح (علیه السلام) عمر طولانی، از ابراهیم (علیه السلام)

مخفی بودن و ولادت و دوری گزینی از مردم، از موسی (علیه السلام) ترس و غیبت، از عیسی (علیه السلام) اختلاف مردم درباره او، از ایوب (علیه السلام) گشایش پس از گرفتاریها، و از محمد (علیه السلام) قیام با شمشیر. کشف الغمهٔ، ج ۳، ص ۳۲۹.

حدیث۵۴

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: لو قد خرج قائمنا لم یکن الا العلق و العرق، القوم علی السروج و ما لباس القائم الا الغلیظ و ما طعامه الا الجشب. چون قائم ما قیام کند، چیزی جز مرگ و عرق نخواهد بود. افراد هماره بر پشت اسبها (در نبرد) خواهند بود. لباس قائم لباسی خشن و غذایش طعامی ناگوار و بدمزه خواهد بود. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۵۹.

حدیث۵۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: انه یخبر کل قوم بما استبطنوه و یعرف ولیه من عدوه بالتوسم. او (امام مهدی علیه السلام) از آنچه گروهها پنهان نموده اند خبر می دهد و دوست خود را از دشمنش به فراست باز می شناسد. صراط المستقیم، ج ۲، ص ۲۵۴.

حدیث۵۶

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: و ما تستعجلون بخروج القائم؟ فوالله ما لباسه الا الغلیظ و لا طعامه الا الجشب و ما هو الا السیف و الموت تحت ظل السیف. چرا درباره قیام قائم شتاب می کنید؟ به خدا سوگند! لباسش جز لباسی ضخیم و خوراکش جز غذایی ناگوار نیست. قیام او جز شمشیر و مرگ در سایه شمشیر نیست. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۵۴.

حدیث۵۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ان قائمنا اذا قام لبس لباس علی (علیه السلام) و سار بسیرته. همانا چون قائم ما قیام کند، لباس علی (علیه السلام) را بپوشد و بر اساس شیوه و سیره او رفتار نماید. وسائل الشیعهٔ، ج ۳، ص ۳۴۸، روایت ۷.

حدیث۵۸

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: یفقد الناس امامهم فیشهد الموسم فیراهم و لا یرونه. مردم امام خویش را نیابند (امامشان غایب از نظرها باشد پس امام هنگام حج در مراسم حج حضور یابد و ایشان را ببیند، ولی آنان وی را نبینند. وسائل الشیعهٔ، ج ۸، ص ۹۶، روایت ۹.

حدیث۵۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: فما تنکر هذه الاءمهٔ ان یفعل الله جل و عز بحجته کما فعل بیوسف ان یمشی فی اسواقهم ویطاء بسطهم حتی یاءذن الله فی ذلک له. چگونه این امت انکار می کنند که خداوند با حجت خویش آن گونه رفتار نماید که با حضرت یوسف رفتار نمود (امام زمان (علیه السلام) بصورت ناشناس) در بازارهایشان حرکت نماید و پای بر فرشهایشان بگذارد تا اینکه خدا در این باره به او اجازه (ظهور) بدهد. الکافی، ج ۱، کتاب الحجهٔ، ص ۱۳۴، روایت ۸۸۵.

حدیث۶۰

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : ان قائمَنا اذا قام مدَّ اللهُ عزَّوجلَّ لشیعتنا فی اسماعهم و ابصارهم حتی لا یکون بینهم و بین القائم برید، یکلمهم فیسمعون و ینظرون الیه و هو فی مکانه. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: وقتی قائم ما قیام کند، خداوند چشمان و گوشهای شیعیان ما را تیز می کند، به گونه ای که میان قائم و شیعیانش پیکی نیست، او صحبت می کند و آنها می شنوند و او را می بینند، در حالی که او در جای خود می باشد. «الکافی، ج ۸، ص ۲۴۱»

حدیث۶۱

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : اذا قام القائم عرض الایمانَ علی کلِ ناصبٍ فان دخلَ فیه بحقیقةٍ و الا ضَرَبَ عُنُقَهُ او یُؤَدِی الجزیةَ کما یؤدیها الیوم اهل الذمه. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: زمانی که قائم – علیه السّلام – قیام کند، ایمان را بر هر ناصبی (غیرمومنی) عرضه می کند، پس اگر واقعاً ایمان آورد او را رها می کند و اگر ایمان حقیقی نیاورد یا گردن او را می زند و یا او را مجبور به پرداخت جزیه می کند، چنانکه اهل ذمه امروز جزیه می دهند. «الکافی، ج ۸، ص ۲۲۷»

حدیث۶۲

قال ابو عبدالله – علیه السّلام – : ... اذا ادرکتَ هذا الزمان فادع بهذا الدعاء: اللهمَّ عَرِّفنی نفسَکَ فانَّکَ اِن لم تُعرِّفْنی نفسَک لم اعرِف نَبیَّکَ، اللهمَّ عرَّفْنی ... امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: ... هر گاه زمان غیبت را درک کردی پس این دعا را بخوان: خداوندا شناخت خودت را به من عطا کن، چرا که اگر تو خود را به من نشناسانی، نبیّت را نخواهم شناخت، خداوندا رسولت را به من بشناسان، چرا که اگر شناخت رسولت را به من عطا نکنی، حجت تو (امام زمان) را نخواهم شناخت، خداوندا حجتت را به من بشناسان، چرا که اگر او را به من نشناسانی از دینم گمراه می شوم. «الکافی، ج ۱، ص ۳۳۷»

حدیث۶۳

قال ابو عبدالله – علیه السّلام – : انَّ لِصاحِبِ هذا الامر غیبةً المتمسک فیها بدینه کالخارط للقتاد. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: همانا برای صاحب الامر غیبتی است (پس) کسی در دوران او دین خود را حفظ کند، مانند کسی است که خار مغیلان را با دست بتراشد. «الکافی، ج ۱، ص ۳۳۵»

حدیث۶۴

عن الامام علی بن الحسین – علیه السّلام – قال: ان اهل زمان غیبة، القائلون بامامتِه، المنتَظِرون لظُهورِهِ افضَلُ اهل کلِ زمانٍ. امام سجاد – علیه السّلام – فرمودند: همانا مردم زمان غیبت که امامت او را پذیرفته اند و منتظر ظهور اویند، برتر از افراد همه زمانها هستند. «بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۲۲»

حدیث۶۵

عن ابی عبدالله – علیه السّلام – قال: صاحب هذا الامور تعمی ولادته علی (هذا) الخلق لئلا یکون لاحد فی عنقه بیعة اذا خرج. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: ولادت صاحب الامر – علیه السّلام – بر این مردم پوشیده است تا بیعت هیچ کس در هنگام ظهور بر گردن او نباشد. «بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۹۵»

حدیث۶۶

قال سلیمان: فقلت للامام الصادق – علیه السّلام – : فکیف ینتفع الناس بالحجةِ الغائبِ المَستور؟ قال: کما ینتفعون بالشمس اذا سترها السحاب. سلیمان گوید: به امام صادق – علیه السّلام – عرضه داشتم: مردم چگونه از حجتی (امام) که از نظر پنهان است، نفع می برند؟ حضرت فرمودند: همان گونه که از خورشید پشت ابر نفع می کنند (از او نیز نفع می برند). «بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۹۲»

حدیث۶۷

قال ابو عبدالله – علیه السّلام – : من اَقَرَّ بالائمةِ مِن آبائی وَ وُلدی و جَحَدَ المَهدیّ من وُلدی کان کمن اقرّ بجمیع الانبیا و جحد محمداً – صلّی الله علیه و آله – نبوته. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: هر کس به امامت ائمه هدی از پدران و فرزندانم اقرار کند ولی فرزندم مهدی را انکار نماید، مانند کسی است که به نبوت تمامی پیامبران اقرار کند اما نبوت محمد – صلّی الله علیه و آله – را انکار نماید. «بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۱۴۵»

حدیث۶۸

عن ام هانی قال: قلت لابی جعفر – علیه السّلام – ما معنی قولِ الله تعالی «فلا اقسم بالخُنَّس»؟ قال لی: یا ام هانی امام یَخنِسُ سَنَةَ ستینَ و مأتینِ ثم یَظهَرُ کالشهاب یَتوقَد فی اللیلةِ الظلماء فان ادرکتِ زمانه قرّت عینُک. ام هانی گوید به امام باقر – علیه السّلام – عرضه داشتم، معنی کلام خداوند در آیه «فلا اقسم بالخُنَّس» (تکویر، ۱۵) چیست؟ حضرت فرمودند: ای ام هانی این آیه درباره امامی است که خود را از سال ۲۶۰ پنهان نموده (بگونه ای که مردم او را نمی شناسند). سپس مانند شهابی درخشنده در شب تاریک، ظهور می کند پس اگر تو آن زمان را درک کردی چشمت روشن. «الکافی، ج ۱، ص ۳۴۱»

حدیث۶۹

قال الامام الحسین – علیه السّلام – : امّا انَّ الصابرَ فی غیبتِهِ علی الاذی و التکذیبِ بمنزلةِ المجاهدِ بالسیف بینَ یَدَی رسول الله – صلّی الله علیه و آله –. امام حسین – علیه السّلام – فرمودند: همانا کسی که در زمان غیبت بر آزار و اذیت و تکذیب کردن ها صبر کند، همانند کسی است که با شمشیر در کنار رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – مبارزه می کند. «بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۱۳۳»

حدیث۷۰

عن الامام الحسن – علیه السّلام – قال: یُطیلُ الله عُمرَهُ فی غَیبَةٍ ثُمَّ یُظهِرُهُ بِقُدرَتِهِ فی صُورَةِ شابٍ ابنِ دونَ اربعین سنةٍ ذلک لِیُعلَم اَنَّ اللهَ علی کل شیءٍ قدیر. امام حسن – علیه السّلام – فرمودند: خداوند در زمان غیبت عمر او را طولانی می گرداند سپس او را با قدرت خود به صورت جوانی که سنش کمتر از چهل سال است ظاهر می کند تا همه بدانند خداوند بر هر چیزی تواناست. «بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۱۲۳»

حدیث۷۱

عن النبی – صلّی الله علیه و آله – قال: انت ابو الائمةِ الإحدَی عشرةَ مِن صُلبِکَ مطهرون معصومون و منهم المهدی. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – (به امام علی – علیه السّلام –) فرمودند: تو پدر یازده امام که از صلب تو هستند می باشی، امامانی پاک و

معصوم و مهدی از آنهاست. «صراط المستقیم، ج ۲، ص ۱۲۶»

حدیث۷۲

عن النبی – صلّی الله علیه و آله – قال: یَخرُجُ المهـدی مِن وُلـدی یَصلحُ اللهُ تعالی امره فی لَیلَـةٍ فیملأ الارضَ عـدلاً کما مُلِئَت جوراً. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: مهدی که از فرزندان من است، قیام می کند در حالی که خداوند یک شبه امر قیام او را اصلاح می کند پس زمین را همانگونه که پر از ظلم و ستم شده، پر از عدل و داد می کند. «صراط المستقیم، ج ۲، ص ۱۲۲»

حدیث۷۳

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – لِفاطمـة فی مرضِهِ: و الّذی نفسـی بیده لابُدَّ لِهذِهِ الاُمَّةِ مِن مهديٍ و هو واللهِ مِن وُلدِكِ. پیامبر اکرم در مریضـی (ای که منجر به رحلتشان شـد) به حضـرت فاطمه – علیها السـلام – فرمودند: قسم به آن کسـی که جانم در دست اوست، حتما مهدی و هدایت گری برای این امت می آید و قسم به خدا او فرزند تو است. «بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۶۷»

حدیث۷۴

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : لابد للغلام من غیبة. فقیل له: و لِمَ یا رسول الله، قال: یخاف القتل. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودنـد: لازم است مهـدی در حـالی که پسر بچه است غـائب شـود، گفته شـد: ای رسـول خـدا غیبت برای چه، حضـرت فرمودند: می ترسد کشته شود. «بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۹۰»

حدیث۷۵

عَن الامام الصادق – علیه السّلام – قالَ: إذا قامَ قائِمُ آلِ مُحَمَّدٍ – علیه السّلام – حَکَمَ بَیْنَ النَّاسِ بِحُکمِ داوُدَ – علیه السّلام – لا یَحْتاجُ إلی بَیِنَةٍ یُلْهِمُهُ اللهُ بِعِلْمِهِ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: آنگاه که قائم آل محمد – علیه السّلام – ظهور کند در جامعه همچون داود پیـامبر – علیه السّلام – قضـاوت خواهـد کرد؛ در باب احکام صادره نیازی به شاهـد و بیّنه نـدارد بلکه واقعیت و حقیقت امر را خداوند به وی الهام می کند و او مأمور است تا به علم خویش عمل کند. «الغیبة، ص ۱۲۲»

حدیث۷۶

عَنْ أبِی عَبْدِاللهِ – علیه السّلام – قـالَ: فِیهِمْ رِجـالٌ لایَنـامُونَ اللَّیـلَ لَهُمْ دَوِیٌّ فِی صَلواتِهِمْ کـدَوِیِّ النَّحْلِ یَبِیتُونَ قِیاماً عَلی أَطْرافِهِمْ وَیُصْبِحُونَ عَلی خُیُولِهِمْ ... شِعارُهُمْ یا لِثاراتِ الْحُسَیْنِ إذا سارُوا یَسِیرُ الرُّعْبُ أمامَهُمْ مَسِیرَةَ ... . امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: در میان آنان (لشـکریان امام زمان ــ عجل الله تعالی فرجه الشـریف –) رجالی دیده می شوند که شـبها را بیدار می مانند و همچون زنبور عسل شب را در زمزمه (عبادت و راز و نیاز) به سر می برند و نیز شبها را در دفاع و نگهبانی بروز می رسانند، ... شعار آنان «یا لثـارات الحسـین» اسـت وقـتی که بحرکت درمی آینـد ترس و وحشت نیز در پیشـاپیش آنـان در دلهـای مخالفـان ایجـاد می شـود و خداوند توسط آنان امام حق را نصرت می بخشد. «مستدرك سفینة البحار، ج ۶، ص ۱۸۴»

حدیث۷۷

قالَ جَعْفَر الصَّادِق – علیه السّلام – فِی هـذِهِ الْآیَةِ (قَلْ یَوْمَ الْفَتْحِ لا یَنْفَعُ الَّذِینَ کفَرُوا إیْمانُهُمْ وَلا هُمْ یَنْظُرُونَ): یَوْمُ الْفَتْحِ، یَوْمٌ تُفَتَّحُ

الـدُّنْيا عَلى الْقـائِمِ وَلا ـ يَنْفَعُ أَحَـداً تَقَرَّبَ بِالْإِيمـانِ مالَمْ يَكنْ قَبْلَ ذلِك مُؤْمِناً ... . امام صادق – عليه السّـلام – در پيرامون آيه «قل يوم الفتح» فرمودند: روز فتح، همان روزى است كه جهان، بدست قائم آل محمد فتح شود و آنروز كسـى را كه قبلاً ايمان نداشته است روى آوردن به دين، سودى ندهـد ولى كسـى كه قبـل از فتـح امـام ايمـان آورده و به امامت امام معتقـد بوده و در شـمار منتظرانش باشد، از ايمان خويش، سود برد و بر شأن و مقامش افزوده شود و اين پاداش دوسـتان و پيروان ما اهل بيت است. «منتخب الأثر، ص ۴۷۰»

حديث۷۸

عَنْ أَبِى عَبْـدِاللهِ – عليه السّـلام – قالَ: فِى وَصْفِ الْحَجَرِ وَ الرُّكنِ الَّذِي وُضِعَ فِيهِ قالَ وَمِنْ ذلِك الرُّكنِ يَهْبِطُ الطَّيْرُ عَلى الْقائِمِ فَاَوَّلُ مَنْ يُبايِعُهُ ذلِك الطَّيْرُ وَهُوَ وَاللهِ جَبْرَئِيلُ وَ إِلى ذلِك الْمَقامِ يُسْنِدُ ظَهْرَهُ ... . امام صادق – عليه السّلام – در وصف ركنى كه «حجر الأسود» بر آن نصب شـده است، فرمودنـد: پرنـده اى از روى آن ركن به سوى حضـرت قائم به پرواز در مى آيد و اول كسـى است كه با او بيعت مى كنـد و به خـدا قسم اين پرنده جبرئيل است و آن كسـى كه تكيه به اين مقام مى زند دليل و حجت بر ظهور حضـرت قائم است و اين مكان شاهد است كه چه كسانى در اين مكان وفاى به عهد مى كنند. «بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۲۷۹»

حديث۷۹

عَنِ النَّبِيِّ – صـلَى الله عليه و آله – قالَ: يَنْزِلُ عِيسـى بْنُ مَرْيَمَ – عليه السّلام – إِلى الْأَرْضِ وَ كاَنَّ رَأْسَهُ يَقْطُرُ وَلَمْ يُصِبْهُ بَلَلٌ وَ إِنَّهُ يَكسِرُ الصَّلِيبَ وَيَقْتُلُ الْخِنْزِيرَ وَ يُفيضُ الْمالَ ... . پيامبر اكرم – صلَى الله عليه و آله – فرمودند: هنگام ظهور، عيسى مسيح – عليه السّلام – به زمين بـاز مى گردد و از بالاـى سـرش قطره هـاى آب فرو مى ريزد ولى باو اصابت نمى كنـد و وى را تر نمى سازد. و مسيح كسـى است كه صـليب را مى شكند، خوك را مى كشد و اموال را تقسيم مى كند و در حكومت مهدى – عليه السّلام – امنيت ويژه اى در زمين حكم فرماست به گونه اى كه شـير با شتر و پلنگ با گاو و گرگ با گوسـفند، زندگى مى كنند. بچه ها با مارها ببازى مشغول مى شونـد و هيچ كـدام به ديگرى گزنـدى نمى رساننـد و عيسـى – عليه السّـلام – چهل سال زنـدگى مى كنـد و سـپس مى ميرد و مسلمين بر او نماز مى خوانند و دفنش مى كنند. «حيوة الحيوان، ج ۱، ص ۷»

حديث۸۰

عَنِ النَّبِيِّ – صـلَى الله عليه و آله – قالَ: ... يُخْرِجُ اللهُ مِنْ صُلْبِ الْحُسَيْنِ – عليه السّلام – تِسْعَةً مِنَ الْأَئِمَّةِ اُمَناءَ مَعْصُومُونَ مِنّا مَهْدِيُّ هذِهِ الْأُمَّةِ إذا صارَتْ الدُّنْيا هَرَجاً و مرجاً وَ تَظاهَرَتْ الْفِتَنُ وَتَقَطَّعَتِ السُّبُلُ ... . پيامبر اكرم – صلَى الله عليه و آله – فرمودند: خداوند متعال، از صلب حسين ۹ نفر از ائمه و پيشوايان را بـدنيا خواهـد آورد، آنگاه كه جهان در هرج و مرج فرو رود و فتنه ها دست به دست هم دهند و راههاى جامعه بسته شود و وقتى كه برخى از فتنه جويان به يارى يكديگر بشتابند، بزرگ به كوچك ترحم نكنند و كوچك براى بزرگ احترام نگـذارد (در اين هنگام) خداونـد متعال «مهـدى» ما يعنى نهمين فرزنـد امام حسـين را مبعوث خواهـد ساخت، او دژهاى گمراهى را فتـح نموده و دلهاى غافلان را بيـدار خواهـد ساخت. حركت و قيام او ماهيت دينى خواهد داشت همان دينى كه من در آغاز آن قيام كرده ام، وى زمين را پر از عدل و داد خواهد ساخت چنانچه پر از ظلم شده باشد. «أنوار البهيه، ص ۱۷۴»

حديث۸۱

قالَ رَسُولُ اللهِ – صـلَى الله عليه و آله – : إِنَّ قائِمَنا إذا خَرَجَ يَتجه لَهُ ثَلاثْماةَ وَ ثَلاثَهُ عَشَر رَجُلاً عَدَدَ رِجالِ بَدْرٍ، فَاِذا كانَ وَقْتُ خُرُوجِهِ

كـانَ لَهُ سَيْفٌ مَغْمُودٌ فَيُنـادِيهِ السَّيْفُ: قُمْ يـا وَلِيَّ اللهِ فَاقْتُلْ أَعْداءَ اللهِ. پیامبر اکرم – صلَی الله علیه و آله – فرمودنـد: آنگاه که قائم ما خروج کنـد، سیصد و سیزده تن به عدد شـهدای بدر، وی را همراهی خواهند کرد و در زمان خروج آن حضرت شمشیری که در غلاف دارد ندا می دهد که: ای، ولیّ خدا برخیز و دشمنان خدا را نابود کن. «الإنصاف، ص ۲۳۱»

حدیث۸۲

قالَ رَسُولُ اللهِ – صلَی الله علیه و آله –: مَنْ أَنْكرَ الْقائِمَ مَنْ وُلدي فَقَد انْكرَنِی. پیامبر اکرم – صلَی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که وجود قائم از فرزندان مرا انکار کند، مرا انکار کرده است. «منتخب الأثر، ص ۴۹۲»

حدیث۸۳

امام باقر علیه السـلام : إذا قامَ القائِمُ علیه السلام سارَ إلَی الكوفَةِ فَهَدَمَ بِها أربَعَةَ مَساجِدَ ، فَلَم يَبقَ مَسجِدٌ عَلی وَجهِ الأَرضِ لَهُ شُرَفٌ إلّا هَدَمَها وجَعَلَها جَمّاءَ . زمـانی که قـائم علیه السـلام به پـا خیزد ، به کوفه رفته ، چهار مسـجد را در آن ویران خواهـد ساخت . پس کنگره هر مسـجدی را که دارای آن باشـد ، ویران کرده ، آن را بـدون کنگره خواهد کرد . الإرشاد: ج ۲ ص ۳۸۵ ، الغيبة للطوسی: ص ۴۷۵ ح ۴۹۸ نحوه ، إعلام الوری: ج ۲ ص ۲۹۱ كلّها عن أبی بصير ، روضة الواعظين: ص ۲۹۰ ، بحار الأنوار: ج ۵۲ ص ۳۳۹ ح ۸۴ .

حدیث۸۴

امام صادق(علیه السـلام) فرمودنـد: یَومُ النَّیروزِ هُوَ الیَومُ الَّذی یَظهَرُ فیهِ قائِمُنا أهلَ البَیتِ؛ نوروز ، روزی است که قائم ما اهل بیت در آن ظهور می‌کند. بحار الأنوار ، ج ۵۲ ، ص ۲۷۶

حدیث۸۵

امام صادق علیه‌السـلام : إذا قامَ قائمُ آلِ محمّدٍ علَیهِ وعلَیهِمُ السـلامُ حَكَمَ بینَ الناسِ بحُكمِ داودَ ، لا يَحتاجُ إلی بَيِّنةٍ ، يُلهِمُهُ اللّه تعالی فَيَحكُمُ بعِلمِهِ . زمـانی کـه قـائم آل محمّد علیه‌السـلام ، قـیام کند ، به حکم داود میان مردم داوری می‌کند و نیازی به بیّنه (شـهود و مـدرک) نـدارد . خداونـد متعال این حکم را به او الهام می‌کند و او به علمش قضاوت می‌کند . بحار الأنوار : ۱۴ / ۱۴ / ۲۳ منتخب ميزان الحكمة : ۴۷۲

حدیث۸۶

پیـامبر اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودنـد: مثل قائم ما مثل وقوع قیامت است که وقت آنرا جز خـدای تبارک و تعالی نمی داند و به احدی آشکار نسازد ... جز به صورت ناگهانی پیش نخواهد آمد. بحارالانوار جلد ۵۱ صفحه ۱۵۴

حدیث۸۷

امام حسین (علیه السـلام) فرمودند: خداوند قائم ما را از پس پرده غیب برون آور و آن گاه او از ستمگران انتقام گیرد. اثبات الهداء ج ۷ ص ۱۳۸

حدیث۸۸

امام مهدی(علیه السلام) فرمودند: بدان که میان خدای متعال و بندگانش خویشی و قرابتی نیست، و کسی که مرا انکار کند از من نیست و راه او راه پسر نوح است. (کمال‌الدین و تمام‌النعمه/۲/۴۸۴)

حدیث۸۹

امام مهدی(علیه السلام) فرمودند: من مهدی هستم، منم قیام‌گر زمان، منم آن‌که زمین را آکنده از عدل می‌سازد، آنچنان‌که از ستم پر شده بود. (بحارالانوار/۲/۵۲)

حدیث۹۰

امام مهدی(علیه السلام) فرمودند: اگر نبود که ما دوستدار صلاح شما هستیم و به شما لطف و مرحمت داریم، همانا به شما توجه و التفات نمی‌کردیم. (بحارالانوار/۵۳/۱۷۹)

حدیث۹۱

امام مهدی(علیه السلام) فرمودند: تنها به سوی خدا دست نیاز برمی‌آورم و از او کفایت امور می‌خواهم و از او توفیق کار زیبا و شایسته را می‌طلبم و از او سرپرستی خویش را می‌خواهم. (بحارالانوار/۲۵/۱۸۳)

حدیث۹۲

امام مهدی(علیه السلام) فرمودند: همانا من ایمنی‌بخش اهل زمین هستم، همچنان‌که ستارگان ایمنی‌بخش اهل آسمانند. (بحارالانوار/۵۳/۱۸۱)

حدیث۹۳

امام مهدی(علیه السلام) فرمودند: نفع‌بردن از من در زمان غیبتم مانند نفع‌بردن از خورشید هنگام پنهان‌شدنش در پشت ابرهاست. (بحارالانوار/۵۳/۱۸۱)

حدیث۹۴

امام مهدی(علیه السلام) فرمودند: هر یک از پدرانم بیعت یکی از طاغوت‌های زمان به گردنکشان بود، ولی من در حالی قیام خواهم کرد که بیعت هیچ طاغوتی به گردنم نباشد. (بحارالانوار/۵۳/۱۸۱)

حدیث۹۵

امام مهدی(علیه السلام) فرمودند: من تنها بازمانده‌ی خدا در زمین و انتقام گیرنده از دشمنان او هستم. (بحارالانوار/۵۳/۱۸۱)

حدیث۹۶

امام مهدی(علیه السلام) فرمودند: ما از اوضاع شما کاملاً آگاهیم و هیچ‌یک از احوال شما بر ما پوشیده نیست. (بحارالانوار/۵۲/۵۱)

حدیث۹۷

امام مهـدی(علیه السـلام) فرمودند: من باقیمانده‌ی از آدم و ذخیره‌ی نوح و برگزیده‌ی از ابراهیم و خلاصه‌ی محمد(صـلی الله علیه و آله و سلم) می‌باشم. (غیبت نعمانی/۲۸۱)

حدیث۹۸

امام مهدی(علیه السـلام) فرمودند: من آخرین جانشـین پیامبرم و خداوند بواسـطه‌ی من، بلا را از خانواده و شیعیانم بر طرف می کند. (بحارالانوار/۵۲/۳۰)

حدیث۹۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لتملأنّ الأرض ظلما و عدوانا ثمّ لیخرجنّ رجل من أهل بیتی حتّی یملأها قسطا و عـدلا کما ملئت ظلما و عدوانا؛ زمین از جور و تعدی پر می شود آنگاه مردی از خاندان من بیرون آید تا آن را از انصاف و عدل پر کند چنان که از ظلم و تعدی پر شده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۰

امام سـجاد(علیه السـلام) می فرمایند: إِذَا قَامَ الْقَائِمُ أَذْهَبَ اللَّهُ عَنْ کُلِّ مُؤْمِنٍ الْعَاهَةَ وَ رَدَّ إِلَیْهِ قُوَّتَهُ؛ هنگامی که حضرت قائم عجل الله تعالی فرجه الشـریف ظهور کنـد، خداونـد ناراحتی‌ها و بلایا را از هر مؤمنی می‌زدایـد و به او قـدرت و قوت عطا می کنـد. بحارالانوار،ج۵۲،ص۳۴۶،باب۳۷.

حدیث۱۰۱

امام حسن عسـکری (علیه السـلام) می فرمایند: إذا قام القائم أمر بهدم المنائر و المقاصیر التی فی المساجد؛ هنگامی که قائم (ع) قیام کند ، دستور به خرابی مناره ها و اتاقکهای مخصوص پیش نمازها در مساجد دهد . الغیبة للشیخ الطوسی ، ص ۱۳۳

حدیث۱۰۲

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سـلام الله علیها – : أمّا وَاللّهِ، لَوْ تَرَکُوا الْحَقَّ عَلی أهْلِهِ وَ اتَّبَعُوا عِتْرَةَ نَبِیّه، لَمّا اخْتَلَفَ فِی اللّهِ اثْنانِ، وَ لَوَرِثَها سَلَفٌ عَنْ سَـلَف، وَ خَلْفٌ بَعْـدَ خَلَف، حَتّی یَقُومَ قائِمُنا، التّاسِعُ مِنْ وُلْدِ الْحُسَـیْنِ – علیه السـلام – ؛ حضـرت فاطمه زهرا – سـلام الله علیها – فرمودنـد: به خـدا سوگنـد، اگر حقّ ـ یعنی خلافت و امـامت ـ را به اهلش سپرده بودنـد و از عترت و اهـل بیت پیـامبر)صلوات اللّه علیهم(پیروی و متابعت کرده بودنـد حتّی دو نفر هم با یکـدیگر درباره خـدا ـ و دین ـ اختلاف نمی کردند. و مقام خلافت و امامت توسط افراد شایسته یکی پس از دیگری منتقل می گردیـد و در نهایت تحویل قائم آل محمّد(علیه السلام) می گردید که او نهمین فرزند از حسین (علیه السلام) می باشد. بحارالأنوار، ج ۳۶، ص ۳۵۲، ح ۲۲۴

حدیث۱۰۳

امام حسین علیه‌السلام : فی بَیانِ ما یَحْدُثُ فی زَمَنِ ظُهورِ الْإمامِ الْحُجَّةِ علیه‌السلام : وَ لَتَنْزِلَنَّ الْبَرَکَةُ مِنَ السَّماءِ اِلَی الْاَرْضِ حَتّی اِنَّ الشَّجَرَةَ لَتَقْصِفُ مِمّا یَزیدُ اللّه فیها مِنَ الثَّمَرَةِ وَ لَتُؤْکَلُ ثَمَرَةُ الشِّتاءِ فِی الصَّیْفِ وَ ثَمَرَةُ الصَّیْفِ فِی الشِّتاءِ وَ ذلِکَ قَوْلُهُ تعالی: وَ لَوْ اَنَّ اَهْلَ الْقُری آمَنوا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنا عَلَیْهِم بَرَکاتٍ مِنَ السَّماءِ وَ الْاَرْضِ وَلکِن کَذَّبُوا؛ در بیان آنچه هنگام ظهور امام زمان علیه‌السلام رخ می‌دهد : برکت از آسمان به سوی زمین فرو می‌ریزد، تا آن‌جا که درخت از میوه فراوانی که خداوند در آن می‌افزاید، می‌شکند. (مردم) میوه زمستان را در تابستان و میوه تابستان را در زمستان می‌خورند و این معنای سخن خداوند است که: (و اگر مردم آبادی‌ها ایمان می‌آوردند و تقوا پیشه می‌کردند، برکت‌هایی از آسمان و زمین به روی آنان می‌گشودیم، لیکن تکذیب کردند). (مختصر بصائر الدرجات، ص ۵۱ .)

حدیث۱۰۴

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: به سبب غیبت مهدی(علیه السلام) سردرگمی به وجود می آید که گروهی گمراه می شوند و گروهی دیگر برهدایت می مانند. بحارالانوار،ج ۵۱، ص۱۱۸.

حدیث۱۰۵

بـا مهـدی مـا حجت گسسـته می شـود . او پایـان بخش سلسـله امامـان، نجـات بخش امت و اوج نور و راز نهـان است. بحارالانوار، ج۷۷،ص ۳۰۰.

حدیث۱۰۶

امـام صادق(علیه السـلام) می فرماینـد: امام و پیشوای خود را بشـناس که اگر امام را شـناختی، ظهور،زودتر روی دهـد یا دیرتر،تو را زیانی نمی رسد. بحارالانوار، ج ۵۲،ص ۱۴۱.

حدیث۱۰۷

امـام علی(علیه السـلام) می فرماینـد: زمـانی که قائم ما ظهور کنـد کینه ها از سـینه بنـدگان بیرون می رود. (بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۱۶)

حدیث۱۰۸

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَصْحابُ الْمَهْدِیِّ شَبابٌ لا کُهولٌ فیهِم اِلاّ مِثْلَ کُحْلِ الْعَیْنِ وَ الْمِلحِ فِی الزّادِ وَ اَقَلُّ الزّادِ الْمِلْحُ؛ یاران مهـدی(عـج) جوان‌اند و کهن‌سالان در میان آنان کم‌اند ، مانند سُرمه در چشم و نمک در زاد و توشه ، که کمترین قسمت توشه ، نمک است . الغیبهٔ طوسی ، ص ۴۷۶، ح ۵۰۱ .

حدیث۱۰۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: یَخرُجُ ناسٌ مِنَ المَشرِقِ فَیُوَطِّئونَ لِلمَهدِیِّ سُلطانَهُ؛ مردمی از مشرق قیام می کنند و زمینه حکومت مهدی را فراهم می‌آورند. کنزالعمّال ، ح ۳۸۶۵۷

حدیث۱۱۰

امام حسین (علیه السلام) می فرمایند: یَظهَرُ اللّهُ قائِمَنا فَیَنتَقِمُ مِنَ الظّالِمینَ؛ خداوند قائم ما را از پس پرده غیبت بیرون می‌آورد و آن گاه او از ستم‌گران انتقام می گیرد. إثباة الهداة ، ج ۷ ، ص ۱۳۸

حدیث۱۱۱

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: لَو أدرَکتُهُ لَخَدَمتُهُ أیامَ حَیاتی؛ اگر او [امام زمان علیه السلام] را در یابم ، تمام عمر به او خدمت می کنم . الغیبه ، نعمانی ، ص ۲۴۵

حدیث۱۱۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: المَهدِی مِن عِترَتی مِن وُلدِ فاطِمَةَ مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) از عترت من و از فرزندان فاطمه(سلام الله علیها) است. (بحار الأنوار، ج۳۸، ص۴۴)

حدیث۱۱۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: المَهدِی مِن عِترَتی مِن وُلدِ فاطِمَةَ؛ مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) از عترت من و از فرزندان فاطمه است. (بحار الأنوار، ج۳۸، ص۴۴)

حدیث۱۱۴

امام مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) فرمودند: أنا خاتم الأوصیاء و بی یدفع الله البلاء عن أهلی و شیعتی من آخرین جانشین پیامبر هستم ، و به وسیله من است که خداوند بلا را از خاندان و شیعیانم دور می سازد. (بحارالأنوار ، ج ۵۲ ، ص ۳۰)

حدیث۱۱۵

امام مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) فرمودند: أنا بَقیةُ اللهِ فی أرضِهِ وَ المُنتَقِم مِن أَعدائِهِ؛ من ذخیره خدا در روی زمین و انتقام گیرنده از دشمنان او هستم. (تفسیر نورالثقلین، ج ۲، ص ۳۹۲)

حدیث۱۱۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ... وضع یده علی رؤ وس العباد فلا یبقی مؤ من الا صار قلبه اشد من زبر الحدید و اعطاه الله قوة اربعین رجلا. (امام مهدی علیه السلام) دست بر سر بندگان (خداوند) گذارد، پس هیچ مؤ منی باقی نمی ماند جز آن که قلبش محکم تر از پاره های آن گردد و خداوند به او نیروی چهل مرد را عنایت فرماید. کمال الدین، ص ۶۵۳.

خاندان عصمت(ع)

حدیث۱

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: هرکس خداوند محبت اهل‌بیت(علیهم‌السلام) را به او بخشیده، به خیر دنیا و

آخرت دست یافته است. الخصال/۵۱۵

حدیث۲

امام باقر(علیه السلام) فرمودند: من أصبح یجد برد حبنا علی قلبه فلیحمد الله علی بادی النعم قیل و ما بادی النعم؟ قال: طیب المولد؛ هرکس صبح کند و خنکای محبت ما را در قلب خود بیابد، باید خدا را برای نخستین نعمت سپاس گوید، گفته شد نخستین نعمت چیست؟ فرمودند: حلال زادگی. امالی صدوق ۱/۵۶۲/۷۵۵

حدیث۳

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إنی تارک فیکم الثقلین کتاب الله و عترتی أهل بیتی ما إن تمسکتم بهما لن تضلوا؛ من دو چیز ارزشمند در میان شما می گذارم؛ کتاب خدا، و عترت و اهل بیتم، اگر به آنها چنگ بزنید هرگز گمراه نمی شوید. غایه المرام ۱/۱۱۵

حدیث۴

امام جواد (علیه السلام) فرمودند: نحن خزان الله علی علمه و غیبه و حکمته و اوصیاء انبیائه، و عباد مکرمون. ما (خاندان پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) خزانه داران علم خدا و غیب و حکمت پروردگاریم. ما جانشینان انبیاء الهی و بندگان بزرگواریم. مستدرک عوالم العلوم ۲۳: ۱۶۰.

حدیث۵

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): مَن بَکی عَلی مُصابِ هذِهِ الْبِنتِ (زَینَبَ(علیها السلام)) کانَ کَمَن بَکی عَلی أَخَوَیهَا الْحَسَنَ وَالْحُسَینَ(علیهما السلام)؛ هر کس بر مصیبت‌های این دختر (زینب(علیها السلام)) بگرید، همانند کسی است که بر برادرانش، حسن و حسین(علیهما السلام) گریسته باشد. وفیات الائمّهٔ، ص ۴۳۱

حدیث۶

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): أنا أوّلُ وافِدٍ عَلَی العَزیزِ الجَبّارِ یَومَ القِیامَهِٔ وکِتابُهُ وأهلُ بَیتی ثُمّ اُمَّتی، ثُمّ أسألُهُم: ما فَعَلتُم بکِتابِ اللّهِ وبأهلِ بَیتی؟؛ من و کتاب خدا و اهل بیت من، نخستین گروهی هستیم که در روز قیامت بر خدای عزیز جبار وارد می‌شویم و سپس امت من. آنگاه من از آنها می‌پرسم که با کتاب خدا و با اهل بیتِ من چه کردید؟ الکافی: ج ۲، ص ۶۰۰، ح ۴

حدیث۷

امام جواد(سلام الله علیه): مَن زارَ قَبرَ عَمَّتِی بِقُمّ فَلَهُ الجَنَّهُٔ؛ پاداش کسی که قبر عمه‌ام (فاطمه معصومه) را در قم زیارت کند بهشت است. میزان الحکمهٔ: ح ۸۱۸۰

حدیث۸

امام صادق(سلام الله علیه): وتَدخُلُ بِشَفاعَتِها شِیعَتی الْجَنَّهَٔ بِأجمَعِهِم؛ همه شیعیان من با شفاعت او (حضرت معصومه(س)) وارد

بهشت خواهند شد. بحارالأنوار، ج ۶۰، ص ۲۱۶

حدیث۹

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: عباس را نزد خدا منزلی است که روز قیامت همه شهیدان بر آن رشک می‌برند. الخصال ج ۱ ص ۶۸

حدیث۱۰

امام رضا (علیه السلام) فرمودند : به راستی محرم ماهی است که مردمان عهد جاهلیت جنگ و خونریزی را در آن حرام می‌شمردند لیکن خونهای ما را در این ماه حلال شمردند ، و حرمت ما را شکستند و فرزندان و زنان را به اسارت کشیدند و آتش در خیمه های ما افروختند و آنچه در آنها زاد و توشه داشتیم به یغما بردند و حرمت رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) را در امر ما نگاه نداشتند . کتاب پیام عاشورا صفحه ۷۴

حدیث۱۱

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله –: ما مِنْ هُدْهُد إلاّ وَ فی جِناحِهِ مَکْتُوبٌ بِالِسّرْیانیَّةِ آلُ مُحَمَّد خَیْرُ الْبَرِیَّةِ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هیچ پرنده ای به نام هدهد وجود ندارد مگر آن که روی بال هایش به لغت سریانی نوشته شده است: آل محمّد (صلوات الله علیهم اجمعین) بهترین مخلوق روی زمین می باشند. بحارالأنوار، ج ۲۷، ص ۲۶۱، ح ۲.

حدیث۱۲

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) : .. فأنتم اهل البیت أهل الله عزوجل الذین بهم تمت النعمة و اجتمعت الفرقة و ائتلفت الکلمة. پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: شما اهل بیت، اهل الله هستید که به برکت شما، نعمت کامل گشته و پراکندگی بر طرف شده و اتحاد کلمه پدید آمده است. الکافی، جلد ۱، ص۴۴۶

حدیث۱۳

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: نَحْنُ اَقَمْنا عَمودَ الْحَقِّ و هَزَمْنا جُیوشَ الْباطِلِ؛ ما (اهل بیت) ستون‌های حق را استوار و لشکریان باطل را متلاشی کردیم. عیون الحکم والمواعظ، ص ۴۹۹ .

حدیث۱۴

حضرت مهدی (علیه السلام) می فرمایند: حقانیت، با ما اهل بیت رسول خداست و کناره گیری برخی از ما، هرگز سبب وحشت ما نخواهدشد؛ چرا که ما دست پرورده های نیکوی پروردگار هستیم و دیگر آفریده های خداوند،دست پرورده های ما خواهند بود. بحارالانوار، ج ۵۳، ص۱۷۸.

حدیث۱۵

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: عموی ما، عباس بن علی، بصیرتی نافذ وایمانی استوار داشت وهمراه برادرش اباعبدالله جهاد کرد ونیکو از امتحان برآمد وبه شهادت رسید. تنقیح المقال، ج۲،ص ۱۲۸

حدیث۱۶

حضرت زین العابدین(علیه السلام) می فرمایند: برای حضرت ابوالفضل درنزد خداوند تبارک وتعالی، مقام شامخی است که همه شهیدان در روز قیامت به حال او غبطه می خورند. بحارالانوار، ج۲۲،ص۲۷۴

حدیث۱۷

رسول خدا(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اکرموا اولادی و حسنوا آدابی؛ اولاد مرا اکرام کنید و آداب مرا نیکو انجام دهید. ینابیع الحکمه، ج۳، ص۲۱۸

حدیث۱۸

رسول خدا(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من اکرم اولادی فقد اکرمنی ومن اهانهم فقد اهاننی؛ کسی که اولاد مرا اکرام و احترام کند ، به من احترام کرده و کسی که به آنها اهانت کند، به من اهانت کرده است. ینابیع الحکمه، ج۳، ص۲۲۰

حدیث۱۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به خاندان پیامبرتان بنگرید و هر سو رفتند در پی آنان بروید. (نهج البلاغه، خ ۹۶)

حدیث۲۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَثَلُ أهلِ بَیتی کَمَثَلِ سَفینَهِ نوحٍ مَن رَکِبها فَقَد نَجی وَ مَن تَخَلَّفَ عَنها فَقَد هَلَکَ؛ اهل بیت من چون کشتی نوح‌اند؛ هر که بر آن نشیند نجات یابد و آنکه از آن تخلف کند هلاک گردد. (عیون الاخبار، ج ۱، ص ۲۱۱)

اعتقادی

دین

پیامک۱

قال الامام علی – علیه السّلام – : اَلإخْلاصُ غایَةُ الدِّینِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: اخلاص، نهایت و هدف دین است. «غررالحکم، ح ۱۳۴۰»

پیامک۲

قال الإمام علی – علیه السلام – : أن الشیطان یُسَنِی لکم طُرُقَه ، ویرید أن یَحُلَ دینَکم عقدهْ عقدهْ، ویعطیکم بالجماعهْ الفرقهْ. امام

علی – علیه السّلام – فرمودند: همانا شیطان راههای خود را برای شما هموار می کند و می خواهد گره های دین شما را یکی پس از دیگری سست گرداند و به جای اتحاد، تفرقه به شما دهد. «نهج البلاغه، خطبه ۱۲۱»

پیامک۳

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اَلیَأسُ مِمَّا فی أَیدِی النَّاسِ عِزٌّ لِلمُؤمِنِ فی دِینِهِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: قطع امید کردن از آنچه مردم دارند، مایه عزت مؤمن در دینش است. «وسائل الشیعه، ج ۶، ص ۳۱۴»

پیامک۴

قال الامام علی – علیه السلام – : التَّیَقُّظُ فی الدِّینِ نِعْمَةٌ عَلَی مَنْ رُزِقَهُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: بیداری در دین، نعمتی است که روزی افراد می شود. «غررالحکم، ح ۲۰۵۸»

پیامک۵

قال الامام علی – علیه السلام – : آفَةُ الدِّینِ سُوءُ الظَّنِّ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: آفت دین بدگمانی است. «غرر الحکم، ۳۹۲۴»

پیامک۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ألا إن فی التباغض الحالقة لا أعنی حالقة الشعر و لکن حالقة الدین. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: آگاه باشید که در دشمنی ها، ستردن و تراشیدن نهفته است، اما نه تراشیدن مو، بلکه ستردن دین. «الکافی، ج ۲، ص ۳۴۶»

پیامک۷

قال الله عزّوجلّ: ای احمد! پرهیزکاری، زینت مؤمن و ستون برپایی دین است. (ارشادالقلوب۱/۲۰۳)

پیامک۸

قال الله عزّوجلّ: وای بر کسانی که با فریب، دین را به دنیا می‌فروشند. (کافی۲/۲۹۹)

پیامک۹

قال الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ : هل الدینُ الّا الحبُّ؟ انّ اللهَ عزّوجلّ یقول: قُل ان کُنتم تُحبّونَ اللهَ فاتّبعونی یُحببکُم الله. امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودند: آیا دین چیزی غیر از حب و دوستی است؟ همانا خداوند عزوجل می فرماید: ای پیامبر به مردم بگو اگر مرا دوست می دارید پس مرا اطاعت کنید، پس آنگاه خدا شما را دوست خواهد داشت. «الخصال، ص ۲۱»

پیامک۱۰

قالَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – : عَلِیُّ بْنُ أَبِی طالِبٍ أَقْدَمُ اُمَّتِی سِلْماً وَ أَکْثَرُهُمْ عِلْماً وَ أَصَحُّهُمْ دِیناً وَ أَفْضَلُهُمْ یَقِیناً و أَحْلَمُهُمْ حِلْماً وَ أَسْمَحُهُمْ کَفّاً وَ هُوَ الْإِمامُ وَ الْخَلِیفَهُ بَعْدِی. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: علی بن ابی طالب پیشگام امت من در گرویدن بـه اسلام است و علم و دانش او از همه بیشتر و دین او از همه کاملتر و یقین او از همه برتر و حلم او از همه بیشتر و دست او از همه بخشنده تر است و او امام و خلیفه پس از من است. «أمالی صدوق، ص ۸»

پیامک۱۱

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اَساسُ الدّینِ التوحیدُ ... امّا التَوحیدُ فَأَنْ لا تَجوَزّ علی ربِّکَ ما جاز علیْکَ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: اساس دین، توحید است و توحید آن است که سزاوار نشماری پروردگارت را به آنچه خود شایسته آن هستی (صفات مخلوقات را به او نسبت ندهی). «بحار الانوار، ج ۵، ص ۱۷»

پیامک۱۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : حُبُّ الإطراءِ والثّناءِ یُعمی ویُصِمُّ عَنِ الدِّینِ ، ویَدَعُ الدِّیارَ بَلاقِعَ . دوست داشتن مدح و ثنای مبالغه‌آمیز (ممدوح را) از دین کور و کر می‌سازد و خانه‌ها را (از اهلش) خالی می‌کند . تنبیه الخواطر : ۲ / ۱۲۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۰۶

پیامک۱۳

امام باقر علیه‌السلام : الکَسَلُ یُضِرُّ بالدِّینِ والدنیا . تنبلی به دین و دنیا زیان می‌زند . بحار الأنوار : ۷۸ / ۱۸۰ / ۶۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۹۲

پیامک۱۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : صِنفانِ لا تَنالُهُما شَفاعَتی : سُلطانٌ غَشومٌ عَسُوفٌ ، وغالٍ فی الدِّینِ مارِقٌ مِنهُ غیرُ تائبٍ ولانازعٍ . دو دسته‌اند که شفاعت من به آنها نمی‌رسد : فرمانروای سرکش و ستمگر و کسی که در دین غلوّ ورزد و از دین بیرون رود و از این عمل خود توبه نکند و دست نکشد . قرب الإسناد : ۶۴ / ۲۰۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۳۲

پیامک۱۵

لِلمُنافِقینَ عَلاماتٌ یُعرَفونَ بِها : تَحِیَّتُهُم لَعنَهٌ ، وطَعامُهُم نُهَمهٌ ، وغَنیمَتُهُم غُلولٌ ، لا یَقرَبونَ المَساجِدَ إلاّ هُجرا ، ولا یَأتونَ الصَّلاهَ إلاّ دُبُرا ، مُستَکبِرینَ لا یَألَفونَ ولا یُؤلَفونَ ، خُشُبٌ باللَّیلِ سُخُبٌ بالنَّهارِ . منافقان‌را نشانه‌هایی است که با آنها شناخته می‌شوند : درودشان لعنت است ، پرخور و شکم باره‌اند ، به غنایم دستبرد می‌زنند، به‌مساجد نزدیک نمی‌شوند، مگر با اکراه و ریاکاری ، نماز را آخر وقت می‌خوانند،خود را بزرگ‌می‌شمرند،به طوری که با کسی انس و الفت نمی‌گیرند و کسی هم با آنان‌الفت نمی‌گیرد، شب مانند چوب خشک می‌افتند (شب زنده‌داری ندارند) و روز صدای خود را به جرّ و بحث بلند می‌کنند . کنز العمّال : ۸۶۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۶۶

پیامک۱۶

امير المؤمنين عليٌّ عليه‌السلام لَمّا سُئِلَ عن أشَدِّالمَصائبِ: المُصيبَةُ بِالدِّينِ ؛ امام على عليه‌السلام – در پاسخ به پرسش از سخت‌ترين مصيبتها– : مصيبت (و ضايعه) در دين . أمالى الصدوق : ۳۲۳ / ۴ منتخب ميزان الحكمة : ۳۳۴

پیامک۱۷

امام على عليه‌السلام : مَن جَعَلَ مُلكَهُ خادِما لِدِينِهِ انقادَ لَهُ كلُّ سُلطانٍ ، مَن جَعَلَ دِينَهُ خادِما لمُلكِهِ طَمِعَ فيهِ كلُّ إنسانٍ ؛ هر كس حكومت خود را در خدمت دينش قرار دهد ، هر سلطانى مطيع او شود ؛ هر كس دينش را در خدمت حكومتش در آورد ، هر انسانى در او طمع كند . غرر الحكم : (۹۰۱۶ـ۹۰۱۷) منتخب ميزان الحكمة : ۵۱۴

پیامک۱۸

امام صادق(سلام الله علیه): لا يَزالُ الدّينُ قائِمًا ما قامَتِ الكَعبَةُ؛ تا زمانى كه كعبه بر پاست، دين بر پاست. الكافى: ج ۴، ص ۲۷۱، ح ۴

پیامک۱۹

امام صادق(سلام الله علیه): اِتّقُوا اللّهَ وصُونوا دِينَكُم بِالوَرَعِ؛ از خدا پروا كنيد و با پارسايى از دينتان پاسدارى نماييد. الكافى: ج ۲، ص ۷۶، ح ۲

پیامک۲۰

امام على(سلام الله علیه): اِعلَمُوا أنّ كَمالَ الدّينِ طَلَبُ الْعِلمِ وَالْعَمَلُ بِهِ؛ بدانيد كه كمال دين در طلب دانش و به كار بستن آن است. الكافى، ج ۱، ص ۳۰

پیامک۲۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: دعا اسلحه مومن است برای دفع دشمنان و ستون دین است که با آن دین مومن برپاست و نور آسمان و زمین است. عین الحیوه صفحه ۴۰۴

پیامک۲۲

رسول اكرم)صلى الله عليه و آله وسلم) فرمودند: لَوكانَ الدّينُ مُعَلَّقاً بِالثُّرَيّا لَتَناوَلَهُ اُناسٌ مِن أبناء فارِسَ؛ اگر دين به ستاره ثريّا آويزان باشد، مردمانى از ايرانيان آن را به زير خواهند كشيد. كنزالعمّال ، ح ۳۴۱۳۰ .

پیامک۲۳

امام صادق علیه‌السلام : آدم دین‌دار چون می‌اندیشد، آرامش بر جان او حاکم است. چون خضوع می‌کند متواضع است. چون قناعت می‌کند، بی‌نیاز است. به آنچه داده شده خشنود است. چون تنهایی را برگزیده از دوستان بی‌نیاز است. چون هوا و هوس را رها کرده آزاد است. چون دنیا را فرو گذارده از بدی‌ها و گزندهای آن در امان است. چون حسادت را دور افکنده محبتش آشکار است.مردم را نمی‌ترساند پس از آنان نمی‌هراسد و به آنان تجاوز نمی‌کند پس از گزندشان در امان است. به هیچ چیز دل نمی‌بندد

پس به رستگاری و کمال فضیلت دست می‌یابد و عافیت را به دیده بصیرت می‌نگرد پس کارش به پشیمانی نمی‌کِشد. امالی مفید، ص ۵۲، ح ۱۴

پیامک ۲۴

امام صادق علیه السلام : آفَةُ الدِّینِ الحَسَدُ وَ العُجبُ وَ الفَخرُ؛ آفت دینداری حسد و خودبینی و فخر فروشی است. جهاد النفس، ح ۵۴۵

پیامک ۲۵

امام رضا علیه‌السلام : لَیسَ مِنّا مَن تَرَکَ دُنیاهُ لِدِینِه وَ دینَهُ لِدُنیاه؛ از ما نیست آن که دنیای خود را برای دینش و دین خود را برای دنیایش ترک گوید. بحارالانوار، ج۷۸، ص۳۴۶

پیامک ۲۶

امام محمد باقر علیه‌السلام : اتَّقوا اللّهَ و صُونوا دینَکُم بِالوَرَع ؛ تقوای خدا پیشه کنید و دینتان را با ورع و تقوا حفظ کنید. جهاد النفس،ح ۱۸۸

پیامک ۲۷

امام سجاد علیه‌السلام : قُلْتُ لِعَلیّ بْنِ الْحُسَینِ علیه‌السلام اَخْبِرنِي بِجَمیعِ شَرایِعِ الّدینِ، قالَ علیه‌السلام : قَوْلُ الْحَقّ وَ الْحُکْمُ بِالْعَدْلِ وَ الْوَفاءُ بِالْعَهْدِ؛ به امام سجّاد علیه‌السلام عرض کردم: مرا از تمام دستورهای دین آگاه کنید، امام علیه‌السلام فرمودند: حقگویی، قضاوت عادلانه و وفای به عهد. خصال، ص ۱۱۳، ح ۹۰

پیامک ۲۸

امام علی علیه‌السلام : حُسْنُ الظَّنّ راحَةُ الْقَلْبِ وَ سَلامَةُ الدّینِ؛ خوش گمانی، مایه آسایش قلب و سلامت دین است. غررالحکم، ح ۴۸۱۶

پیامک ۲۹

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : اِنَّما یُدْرَکُ الْخَیْرُ کُلُّهُ بِالْعَقْلِ، وَ لا دینَ لِمَنْ لا عَقْلَ لَهُ؛ همه خوبی‌ها با عقل شناخته می‌شوند و کسی که عقل ندارد، دین ندارد. تحف العقول، ص ۵۴

پیامک ۳۰

امام علی علیه السلام : اِجْعَلِ الدِّینَ کَهْفَکَ وَالْعَدْلَ سَیْفَکَ تَنْجُ مِنْ کُلِّ سوءٍ وَتَظْفَرْ عَلی کُلِّ عَدُوٍّ؛ دین را پناهگاه و عدالت را اسلحه خود قرار ده تا از هر بدی نجات پیدا کنی و بر هر دشمنی پیروز گردی. غررالحکم، ج۲، ص ۲۲۱، ح ۲۴۳۳

پیامک ۳۱

امام صادق علیه‌السلام : اَلْمُؤْمِنُ لایُخْلَقُ عَلَی الْکِذْبِ وَلا عَلَی الْخیانَهِ وَ خِصْلَتانِ لا یَجْتَمِعانِ فِی الْمُنافِقِ، سَمْتٌ حَسَنٌ وَ فِقْهٌ فِی السُّنَّهِ؛ مؤمن در سرشتش دروغ و خیانت نیست و دو صفت است که در منافق جمع نگردد: سیرت نیکو و دین شناسی. تحف العقول، ص ۳۶۷

پیامک۳۲

امام علی علیه‌السلام : لِکُلِّ شَیءٍ وَجهٌ وَ وَجهُ دینِکم الصّلاهُ؛ هر چیز دارای سیماست ، سیمای دین شما نماز است. بحار الانوار، ج۸۲، ص ۲۲۷

پیامک۳۳

امام حسین علیه السلام: لاتَرفع حاجَتَكَ إلّا إلی أحَدِ ثَلاثهٌ: إلی ذی دینٍ، اَو مُروّهٔ اَو حَسَب؛ جز به یکی از سه نفر حاجت مبر: به دیندار، یا صاحب مروت، یا کسی که اصالت خانوادگی داشته باشد. تحف العقول، ص ۲۵۱

پیامک۳۴

امام رضا علیه السلام: لا یستَکمِلُ عَبدٌ حقیقهَ الایمانِ حَتّی تَکونَ فیهِ خِصالُ ثَلاثٍ: اَلتَّفقُّهُ فِی الدّینِ وَحُسنُ التَّقدیرِ فِی المَعیشَهِ، وَالصَّبرُ عَلَی الرَّزایا؛ هیچ بنده ای حقیقت ایمانش را کامل نمی کند مگر این که در او سه خصلت باشد: دین شناسی، تدبر نیکو در زندگی، و شکیبایی در مصیبت‌ها و بلاها. بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۳۳۹، ح ۱

پیامک۳۵

امام علی علیه‌السلام : مَن أَتی غَنیّا فَتَواضَعَ لَهُ لِغِناهُ ذَهَبَ ثُلُثا دینِهِ؛ هر کس در مقابل ثروتمند به خاطر ثروتش تواضع کند دو سوم دینش از بین برود. نهج البلاغه، حکمت ۲۲۸

پیامک۳۶

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : إذا أرادَ اللّه بِأهلِ بَیتٍ خَیرا فَقَّهَهُم فِی الدّینِ وَوَقَّرَ صَغیرُهُم کَبیرَهُم وَرَزَقَهُمُ الرِّفقَ فی مَعیشَتِهِم وَالقَصدَ فی نَفَقاتِهِم وَبَصَّرَهُم عُیُوبَهُم فَیَتُوبُوا مِنها؛ هرگاه خداوند برای خانواده ای خیر بخواهد آنان را در دین دانا می کند، کوچک ترها بزرگ ترهایشان را احترام می نمایند، مدارا در زندگی و میانه روی در خرج روزیشان می نماید و به عیوبشان آگاهشان می سازد تا آنها را برطرف کنند. نهج الفصاحه، ح ۱۴۷

پیامک۳۷

امام علی علیه السلام : إنّ اللّه فَرَضَ الجِهادَ وَعَظَّمَهُ وَجَعَلَهُ نَصرَهُ وَناصِرَهُ. وَاللّهِ ما صَلُحَت دُنیا وَلادینٌ إلّا بِهِ؛ در حقیقت خداوند جهاد را واجب گردانید و آن را بزرگداشت و مایه پیروزی و یاور خود قرارش داد. به خدا سوگند کار دنیا و دین جز با جهاد درست نمی‌شود. وسائل الشیعه، ج ۱۱، ص۹، ح۱۵

پیامک۳۸

رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : یـا عَلیّ مَن أکَلَ الحَلالَ صَفادینُهُ، وَرَقّ قَلبُهُ، وَدَمِعَت عَیناهُ مِن خَشیَةِ اللّهِ تَعالی وَلَم یَکُن لِدَعوَتِهِ حِجابٌ؛ ای علی هر کس حلال بخورد، دینش صفا می‌یابد، رقّت قلب پیدا می‌کند، چشمانش از ترس خداوند متعال پر اشک می‌شود و برای (استجابت) دعایش مانعی نمی‌باشد. میراث حدیث، ج۲، ص۱۸، ح۲

پیامک۳۹

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : اَلغیبَةُ اَسرَعُ فی دینِ الرَّجُلِ المُسلِمِ مِنَ الکِلَةِ فی جَوفِهِ؛ غیبت کردن در (نابودی) دین مسلمان مؤثرتر از خوره در درون اوست. کافی، ج۲، ص۳۵۷، ح۱

پیامک۴۰

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : ما مِن شابٍ تَزَوَّجَ فی حَداثَةِ سِنِّهِ اِلاّ عَجَّ شَیطانُهُ : یا وَیلَهُ ، یا وَیلَهُ! عَصَمَ مِنّی ثُلُثَی دینِهِ ، فَلیَتَّقِ اللّهَ العَبدُ فِی الثُّلُثِ الباقی ؛ هر جوانی که در سن کم ازدواج کند ، شیطان فریاد بر می‌آورد که : وای برمن ، وای بر من! دو سوم دینش را از دستبرد من ، مصون نگه داشت . پس بنده باید برای حفظ یک سومِ باقی مانده دینش ، تقوای الهی پیشه سازد . نوادر راوندی، ص ۱۱۲

پیامک۴۱

امام صادق علیه‌السلام : اَبصَرَ رسول اللّه صلی‌الله‌علیه‌وآله رَجُلاً شَعثا شَعرُ رَأسِهِ وَ سَخَةً ثیابُهُ، سَیِّئَةً حالُهُ فَقال رسول اللّه صلی‌الله‌علیه‌وآله : مِنَ الدّینِ المُتعَةُ وَ اِظهارُ النِّعمَةِ؛ پیامبر خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله مردی را دیدند که موهای ژولیده و جامه‌ای چرکین و سر و وضع نامرتّبی داشت، فرمودند: بهره بردن از نعمت‌های خدا و آشکار ساختن نعمت جزء دین است. کافی، ج ۶، ص ۴۳۹، ح ۵

پیامک۴۲

امام علی علیه السلام : یا مَعشَرَ الفِتیانِ، حَصِّنوا اَعراضَکُم بِالدَبِ وَ دینَکُم بِالعِلمِ؛ ای جوانان! آبرویتان را با ادب و دینتان را با دانش حفظ کنید. تاریخ یعقوبی، ج ۲، ص ۲۱۰

پیامک۴۳

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : مَن خانَ أمانَةً فِی الدُّنیا وَلَم یَرُدَّها إلی أهلِها ثُمَّ أدرَکَهُ المَوتُ ماتَ عَلی غَیرِ مِلَّتی وَیَلقَی اللّهَ وَ هُوَ عَلَیهِ غَضبانٌ؛ کسی که در دنیا به امانتی خیانت کند و آن را به صاحبش برنگرداند و آنگاه بمیرد بر دین من نمرده است و با خدا دیدار می‌کند در حالی که بر او خشمگین است. امالی صدوق، ص۵۱۶

پیامک۴۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا دِینَ لِمُسَوِّفٍ بِتَوبَتِهِ ؛ دین ندارد آن که در توبه کردن ، امروز و فردا می‌کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۰۶۶۰

پیامک۴۵

لا تَثِقَنَّ بِعَهدِ مَن لا دینَ لَهُ ؛ به پیمان کسی که دین ندارد ، اعتماد نکن . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۱۶۳

پیامک۴۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: هُدِیَ مَن تَجَلبَبَ جِلبابَ الدّینِ ؛ هدایت یافت آن که جامه دینداری بر تن کرد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۰۱۲

پیامک۴۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: نِظامُ الدِّینِ خَصلَتانِ : إنصافُکَ مِن نَفسِکَ ، وَ مُواساةُ إخوانِکَ ؛ رشته پیوند دین دو ویژگی است : انصاف داشتن با خود ، و با جان و مال به یاری برادران شتافتن . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۹۸۳

پیامک۴۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: صُن دینَکَ بِدُنیاکَ تَربَحهُما وَ لا تَصُن دُنیاکَ بِدِینِکَ فَتَخسَرَهُما ؛ دین خود را با دنیایت حفظ کن تا هر دو را ببری ، و دینت را وسیله حفظ دنیایت قرار مده ، که هر دو را می‌بازی . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۸۶۱

پیامک۴۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: حُسنُ الظَّنِّ راحَةُ القَلبِ وَ سَلامَةُ الدِّینِ ؛ خوش گمانی ، مایه آسایش دل و سلامت دین است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۸۱۶

پیامک۵۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إنّ بِشرَ المُؤمِنِ فِی وَجهِهِ ، وَ قُوَّتَهُ فِی دینِهِ وَ حُزنَهُ فِی قَلبِهِ ؛ شادی مؤمن در چهره اوست ، قدرت وی در دینش، و اندوه او در دلش . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۴۵۴

پیامک۵۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلتَّیَقُّظُ فِی الدِّینِ نِعمَةٌ عَلی مَن رُزِقَهُ ؛ بیداری و آگاهی در دین، نعمتی است بر آنکه روزی‌اش شده . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۰۵۸

پیامک۵۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلجُنُودُ عِزُّ الدِّینِ وَ حُصُونُ الوُلاةِ ؛ لشکریان، مایه عزّت دین و دژهای حاکمان‌اند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۹۵۳

پیامک۵۳

امام علی علیه‌السلام : شِدَّةُ الحِرصِ مِن قُوَّةِ الشَّرَهِ وضَعْفِ الدِّينِ؛ آزمندی زیاد ناشی از نیروی سیری ناپذیری و سستی دین است . غرر الحکم : ۵۷۷۲

پیامک۵۴

امام علی علیه‌السلام: حُبُّ المالِ يُوهِنُ الدِّينَ ، ويُفسِدُ اليَقينَ ؛ مال دوستی، دین را سست و یقین را تباه می‌کند. غرر الحکم : ۴۸۷۶

پیامک۵۵

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الصلاۀ عماد الدین ، فمن ترک صلاته متعمدا فقد هدم دینه و من ترک اوقاتها یدخل الویل ، و الویل واد فی جهنم کما قال الله تعالی : ((ویل للمصلین ، الذینهم عن صلاتهم ساهون)) ؛ نماز ستون دین است ، پس کسی که نمازش را عمدا ترک کند دینش را منهدم کرده است ، و کسی که اوقات نماز را ترک کند داخل در ((ویل)) می شود و ویل وادی است در جهنم چنان که خدا فرمود: ویل جای نمازگزاران است آن نمازگزارانی که در نماز خود سهو کننده و غافلند. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۰۲)

پیامک۵۶

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله – : اما الصلاۀ فلا خیر فی دین لا صلاۀ فیه ؛ دینی که در او نماز نباشد، فایده و خیری ندارد (خیری در آن نیست). (سیره ابن هشام ، ج ۳ – ۴، ص ۵۰۴)

پیامک۵۷

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من ترک صلاته متعمدا فقد هدم دینه ؛ کسی که عملا نمازش را ترک کند، به تحقیق که دینش را منهدم کرده است . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۰۲. میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۰۲)

پیامک۵۸

قال الباقر – علیه السلام –: الصلاۀ عمود الدین ، مثلها کمثل عمود الفسطاط اذا ثبت العمود ثبتت الاوتاد الاطناب و اذا مال العمود و انکسر لم یثبت وتد و لاطنب ؛ نماز ستون دین است ، مثل نماز همانند عمود و ستون خیمه است که هرگاه ستون ثابت باشد طنابها و میخها و پرده آن ثابت است .هنگامی که ستون آن کج و شکسته شود هیچ کدام از آنها استوار نمی ماند. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۱۸.میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۶۹)

پیامک۵۹

قال علی – علیه السلام –: لایخرج فی سفر یخاف فیه علی دینه و صلاته ؛ در سفری که می ترسید بر دینتان و نمازتان خارج نشوید. (بحارالانوار، ج ۱۰، ص ۱۰۸.میزان الحکمه ، ج ۴، ص ۴۷۵)

پیامک۶۰

الصلوۀ وجه دینکم ؛ نماز سیمای مکتب (دین) شماست . (فروع کافی ، ج ۱، ص ۲۷۰)

پیامک۶۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الصلوة راءس الدین ؛ نماز (به منزله) سر دین است . (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۸۴)

پیامک۶۲

قال علی – علیه السلام –: و اقام الصلاة فانها الملة ؛ برپا داشتن نماز، نشانه اصلی دین است . (نهج البلاغه ، خطبه ۱۱۰)

پیامک۶۳

قال الصادق – علیه السلام –: قال لقمان لابنه : لکل شی ء علامة یعرف بها و یشهد علیها و ان للدین ثلاث علامات : العلم و الایمان و العمل به ، (الی ان قال) و للعامل ثلاث علامات الصلوة و الصیام و الزکوة ؛ حضرت لقمان به فرزندانش فرمود: برای هر چیزی علامتی است که به وسیله آن علامت شناخته می شود و به او شهادت داده می شود، به درستی که برای دین سه علامت است : ۱ – علم ۲ – ایمان ، ۳ – عمل به ایمان ، تا آن جا که فرمود: برای عامل به دین سه علامت است : ۱ – نماز ۲ – روزه ، ۳ – زکات . (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۸۳)

پیامک۶۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الصلاة من شرایع الدین ، و فیها مرضاة الرب – عزوجل – فهی منهاج الانبیاء ؛ نماز از سنتهای دین ، و مایه خشنودی پروردگار و راه و روش پیامبران است . (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۲۲، بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۳۱)

پیامک۶۵

قال علی – علیه السلام –: الله ، الله فی الصلوة ، فانها عمود دینکم ؛ خدا را، خدا را درباره نماز ؛ چرا که ستون دین شماست . (نهج البلاغه ، نامه ها، ص ۴۷)

پیامک۶۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ایها الناس اعلموا ان کمال الدین طلب العلم و العمل به، الا وان طلب العلم اوجب علیکم من طلب المال؛ ای مردم! بدانید که کمال دین در آموختن علم و عمل کردن به آن است. آگاه باشید که دانش آموزی بر شما واجب تر است از کسب مال. اصول کافی، ج ۱، ص ۳۰.

پیامک۶۷

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم فرمودند: اَلصَّلاةُ مِن شَرائِعِ الدّینِ وَ فیها مَرضاةُ الرَّبِّ عَزَّوَجَلَّ وَ هِیَ مِنهاجُ النبیاءِ وَ لِلمُصَلّی حُبُّ المَلائِکَةِ وَ هُدیً و ایمانٌ وَ نورُ المَعرِفَةِ وَ بَرَکَةٌ فِی الرِّزقِ؛ نماز، از آیین‌های دین است و رضای پروردگار، در آن است. و آن راه پیامبران است. برای نمازگزار، محبت فرشتگان، هدایت، ایمان، نور معرفت و برکت در روزی است. (خصال، ص ۵۲۲، ح ۱۱)

پیامک۶۸

امـام محمـد بـاقر (علیه السـلام)فرمودنـد: نهـایت کمـال ، فهم در دین و صـبر بر مصـیبت ، و انـدازه گیری در خرج زنـدگانی‌است .
بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۲

پیامک۶۹

امام مهدی(علیه السلام) فرمودند: نادانان و کم‌خردان شیعه و کسانی که پر و بال پشه، از دین‌داری آن‌ها برتر و محکم‌تر است، ما را آزار می‌دهند. (بحارالانوار/۲۶۷/۲۵)

پیامک۷۰

امام مهـدی(علیه السـلام) فرمودند: کسب معارف دینی جز از طریق ما خاندان پیامبر(صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسـلم) مساوی با انکار ماست. (صحیفه مهدی/۳۳۴)

پیامک۷۱

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: یأتی علی النّاس زمان الصّابر منهم علی دینه کالقابض علی الجمر؛ روزگاری بر مردم بیاید که هر که خواهد دین خود نگهدارد چنان باشد که آتش به دست گرفته باشد. نهج الفصاحه

پیامک۷۲

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: من لم تنتفع بـدینه و لا دنیاه فلا خیر لک فی مجالسـته و من لم یوجب لک فلا توجب له و لا کرامه؛ هر که از دین یا دنیای او سودی نبری در مجالست او خیری نیست. نهج الفصاحه

پیامک۷۳

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من رزقه اللّه امرأه صالحه فقد أعانه علی شطر دینه فلیتّق اللّه فی الشّطر الباقی؛ هر که را خدا زنی پارسا داده وی را بر نصف دین خویش یاری کرده و باید در باره نصف دیگر آن از خدا بترسد. نهج الفصاحه

پیامک۷۴

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: من اسـتطاع منکم أن یقی دینه و عرضه بماله فلیفعل؛ هر که از شما تواند دین و آبرو را به مال خود حفظ کند، حفظ کند. نهج الفصاحه

پیامک۷۵

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: من یرد اللّه به خیرا یفقّهه فی الدّین؛ هر که خدا برای او نیکی خواهد، وی را در کار دین دانا کند. نهج الفصاحه

پیامک۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ملاک الدّین الورع؛ اعتبار دین به تقوی است. نهج الفصاحه

پیامک۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما عبد اللّه بشی ء أفضل من فقه فی الدّین؛ هیچ عبادتی بهتر از دانا شدن در کار دین نیست. نهج الفصاحه

پیامک۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا دین لمن لا عهد له؛ هر که پیمان نگاه ندارد، دین ندارد. نهج الفصاحه

پیامک۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا دین إلّا بمروّه؛ دین جز به جوانمردی قوام نمی گیرد. نهج الفصاحه

پیامک۸۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیغشینّ أمّتی من بعدی فتن کقطع اللّیل المظلم، یصبح الرّجل فیها مؤمنا و یمسی کافرا، یبیع أقوام دینهم بعرض من الدّنیا قلیل؛ پس از من امتم را فتنه ها خواهد گرفت چون پاره های شب تاریک که در اثنای آن مرد به صبح مؤمن است و به شب کافر شود و کسانی دینشان را به مال ناچیز دنیا فروشند. نهج الفصاحه

پیامک۸۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لن یبرح هذا الدّین قائما یقاتل علیه عصابه من المسلمین حتّی تقوم السّاعه؛ این دین پیوسته استوار است و گروهی از مسلمانان بر آن پیکار کنند تا قیامت در آید. نهج الفصاحه

پیامک۸۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لکلّ شی ء عماد و عماد هذا الدّین الفقه؛ هر چیزی را ستونی هست و ستون این دین دانائی است. نهج الفصاحه

پیامک۸۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کرم المرء دینه و مروّته عقله و حسبه خلقه؛ کرامت مرد به دین اوست و مروت وی به عقل اوست و شرف وی به اخلاق اوست. نهج الفصاحه

پیامک۸۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قوام المرء عقله و لا دین لمن لا عقل له؛ اعتبار مرد به عقل اوست و هر که عقل ندارد، دین ندارد. نهج الفصاحه

پیامک۸۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العلم أفضل من العباده و ملاک الدّین الورع؛ علم از عبادت بهتر است و اساس دین ترس خداست. نهج الفصاحه

پیامک۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العقل فی أمر الدّنیا مضرّه و العقل فی أمر الدّین مسرّه؛ عقل در کار دنیا مایه ضرر است و در کار دین مایه سرور. نهج الفصاحه

پیامک۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیک بحسن الخلق، فإنّ أحسن النّاس خلقا أحسنهم دینا؛ نیک خویی کن که از مردم هر که نکوخوی تر دینش نکوتر. نهج الفصاحه

پیامک۸۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رأس الدّین النّصیحه للّه و لدینه و لرسوله و لکتابه و لأئمّه المسلمین و للمسلمین عامّه؛ اساس دین، خیرخواهی برای خدا و دین خدا و پیامبر خدا و کتاب خدا و پیشوایان مسلمانان و همه مسلمانان است. نهج الفصاحه

پیامک۸۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رأس الدّین الورع؛ اساس دین، پرهیزکاری است. نهج الفصاحه

پیامک۹۰

الدّین النّصیحه؛ کمال دین خیر خواهی است. نهج الفصاحه

پیامک۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیرکم إسلاما أحاسنکم أخلاقا إذا فقهوا؛ از میان شما اسلام آن کس بهتر است که اخلاقش نیک تر است اگر در کار دین دانا باشند. نهج الفصاحه

پیامک۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر دینکم الورع؛ بهترین صفات دین شما پرهیزکاری است. نهج الفصاحه

پیامک۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر النّاس أقرؤهم و أفقههم فی دین اللّه و أتقاهم للّه و آمرهم بالمعروف و

أنهاهم عن المنکر و أوصلهم للرّحم؛ بهترین مردم کسانی هستند که قرآن بهتر خوانند و در کار دین داناتر باشند و از خدا بیشتر ترسند و به نیکی بیشتر امر کنند و از بدی بیشتر جلوگیری کنند و با خویشاوندان بیشتر نزدیک شوند. نهج الفصاحه

پیامک۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خصلتان لا یجتمعان فی منافق حسن سمت و لا فقه فی الدّین؛ دو خصلت است که در منافق جمع نشود نیکنامی و دانائی در امور دین. نهج الفصاحه

پیامک۹۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحیاء هو الدّین کلّه؛ حیا تمام دین است. نهج الفصاحه

پیامک۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حسن الخلق نصف الدّین؛ نیک خوئی یک نیمه دین است. نهج الفصاحه

پیامک۹۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تنکح المرأه لأربع، لمالها، و لحسبها و لجمالها و لدینها فاظفر بذات الدّین تربّت یداک؛ زن را برای چهار چیز گیرند، مال و شرف و جمال و دین و تو زن دین دار بجوی. نهج الفصاحه

پیامک۹۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بعثت بالحنیفیّه السّمحه و من خالف سنّتی فلیس منّی؛ من دینی ساده و آسان آورده ام و هر که با روش من مخالفت کند از من نیست. نهج الفصاحه

پیامک۹۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الاقتصاد نصف العیش و حسن الخلق نصف الدّین؛ میانه روی یک نیمه معیشت است و خوش خلقی یک نیمه دین است. نهج الفصاحه

پیامک۱۰۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما شابّ تزوّج فی حداثه سنّه عجّ شیطانه یا ویله عصم منّی دینه؛ هر جوانی در آغاز جوانی زن بگیرد شیطان وی بانگ برآرد وای بر او دین خود را از دستبرد من محفوظ داشت. نهج الفصاحه

پیامک۱۰۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أوّل ما تفقدون من دینکم الأمانه و آخر ما تفقدون الصّلوه؛ نخستین چیزی که از دین خود از دست می دهید، امانت است و آخرین چیزی که از دست می دهید، نماز است. نهج الفصاحه

پیامک۱۰۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّما یدرک الخیر کلّه بالعقل و لا دین لمن لا عقل له؛ همه خوبیها را به عقل می توان دریافت و هر که عقل ندارد، دین ندارد. نهج الفصاحه

پیامک۱۰۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّما أنا بشر إذا أمرتکم بشی ء من دینکم فخذوا به و إذا أمرتکم بشی ء من رأیی فإنّما أنا بشر؛ من انسانی مانند شما هستم وقتی شما را بچیزی در کار دین دستور دادم بدان رفتار کنید و وقتی از پیش خود شما را به چیزی فرمان دادم من انسان هستم. نهج الفصاحه

پیامک۱۰۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ لکلّ شی ء دعامه و دعامه هذا الدّین الفقه و لفقیه واحد أشدّ علی الشّیطان من ألف عابد؛ هر چیزی اساسی دارد و اساس این دین دانش است و یک دانشمند برای شیطان از هزار عابد بدتر است. نهج الفصاحه

پیامک۱۰۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ لکلّ دین خلقا و إنّ خلق هذا الدّین الحیاء؛ هر دینی خوی خاص دارد و خوی دین ما حیاست. نهج الفصاحه

پیامک۱۰۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إن اللّه تعالی لیؤیّد الإسلام برجال ما هم من أهله. خداوند اسلام را به مردانی که مسلمان نیستند، یاری می کند. نهج الفصاحه

پیامک۱۰۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الهوا و العبوا فإنّی أکره أن یری فی دینکم غلظه؛ تفریح کنید و بازی کنید زیرا دوست ندارم که در دین شما خشونتی دیده شود. نهج الفصاحه

پیامک۱۰۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اعلم أنّ النّصر مع الصّبر و أنّ الفرج مع الکرب و أنّ مع العسر یسرا؛ بدان که ظفر قرین صبر است و گشایش قرین رنج و بدنبال سختی سستی ای هست. نهج الفصاحه

پیامک۱۰۹

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أتاکم من ترضون خلقه و دینه فزّوّجوه إن لاـ تفعلوا تکن فتنه فی الأرض و فساد عریض؛ وقتی کسی که خلق و دین وی مایه رضایت است به خواستگاری می آید به وی زن بدهید و اگر چنین نکنید فتنه و

فساد در زمین فراوان خواهد شد. نهج الفصاحه

پیامک۱۱۰

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: آفَهُ الدِّینِ ثَلاثَهٌ: فَقیهٌ فاجِرٌ و إمامٌ جائرٌ و مُجتَهِدٌ جاهِلٌ؛ آفت دین سه چیز است: دانای بد کار و پیشوای ستم کار و مجتهد نادان. نهج الفصاحه

پیامک۱۱۱

امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: هلاکت و نابودی دین و ایمان هر شخص در سه چیز است: تکبر، حرص، حسد. تکبر سبب نابودی دین و ایمان شخص می باشد و به وسیله تکبر شیطان ـ با آن همه عبادت ملعون گردید. حرص و طمع دشمن شخصیّت انسان است، همان طوری که حضرت آدم – علیه السلام – به وسیله آن از بهشت خارج شد. حسد سبب همه خلاف ها و زشتی ها است و به همان جهت قابیل برادر خود هابیل را به قتل رساند. اعیان الشّیعهٔ، ج ۱، ص ۵۷۷

پیامک۱۱۲

قالَتْ فاطِمَهُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : جَعَلَ اللّهُ الْایمانَ تَطْهیراً لَکُمْ مِنَ الشِّرْکِ، وَ الصَّلاهَ تَنْزیهاً لَکُمْ مِنَ الْکِبْرِ، وَ الزَّکاهَ تَزْکِیهً لِلنَّفْسِ، وَ نِماءً فِی الرِّزقِ، وَ الصِّیامَ تَثْبیتاً لِلْاخْلاصِ، وَ الْحَجَ تَشْییداً لِلدّینِ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: خداوند سبحان، ایمان و اعتقاد را برای طهارت از شرک و نجات از گمراهی ها و شقاوت ها قرار داد. و نماز را برای خضوع و فروتنی و پاکی از هر نوع تکّبر، مقرّر نمود. و زکات (و خمس) را برای تزکیه نفس و توسعه روزی تعیین نمود. و روزه را برای استقامت و اخلاص در اراده، لازم دانست. و حجّ را برای استحکام أساس شریعت و بناء دین اسلام واجب نمود. ریاحین الشّریعهٔ، ج ۱، ص ۳۱۲

پیامک۱۱۳

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : إنَّ اللّهَ عَزَّ وَجَلَّ لَیُبْغِضُ الْمُؤْمِنَ الضَّعیفِ الَّذی لادینَ لَهُ، فَقیلَ: وَ ما الْمُؤْمِنُ الضَّعیفُ الَّذی لا دینَ لَهُ؟ قالَ: اَلَّذی لا یَنْهی عَنِ الْمُنْکَرِ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: همانا خداوند دشمن دارد آن مؤمنی را که ضعیف و بی دین است، سؤال شد: مؤمن ضعیف و بی دین کیست؟ پاسخ داد: کسی که نهی از منکر و جلوگیری از کارهای زشت نمی کند. وسائل الشّیعهٔ، ج ۱۶، ص ۱۲۲، ح ۲۱۱۳۹

پیامک۱۱۴

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : یَأتی عَلَی النّاسِ زَمانٌ، الصّابِرُ مِنْهُمْ عَلی دینِهِ کَالْقابِضِ عَلی الْجَمَرِ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: زمانی بر مردم خواهد آمد که صبر نمودن در برابر مسائل دین ـ و عمل به دستورات آن ـ همانند در دست گرفتن آتش گداخته است. بحارالأنوار، ج ۲۸، ص ۴۷، ح ۹

پیامک۱۱۵

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : الصلاهٔ من شرایع الدین ، و فیها مرضاهٔ الرب – عز و جل – فهی منهاج الانبیاء؛

نماز از سنتهای دین ، و مایه خشنودی پروردگار و راه و روش پیامبران است . بحار الانوار، ج ,۸۲ ص ۲۳۱

پیامک۱۱۶

قال امیرالمؤمنین علیه السلام: اوصیکم بالصلاهٔ و حفظها، فانها خیر العمل و هی عمود دینکم. امیرالمؤمنین علیه السلام فرمود: شما را به نماز و مراقبت از آن سفارش می‌کنم چونکه نماز برترین عمل و ستون دین شماست . بحار، ج ۸۲، ص ۲۰۹

پیامک۱۱۷

قال رسول الله صلی الله علیه و آله: الصلاهٔ من شرایع الدین، و فیها مرضاهٔ الرب عز و جل، فهی منهاج الانبیاء. پیامبر گرامی صلی الله علیه و آله فرمود: نماز از آداب (اولیه) دین است، و آن مایه خشنودی خدا، و راه و روش پیامبران الهی است . بحار، ج ۸۲، ۲۳۱

پیامک۱۱۸

امام جعفر صادق (علیه السلام) : اذا أراد الله بعبد خیرا فقهه فی الدین؛ چون خدا خیر بنده ای خواهد، او را در دین دانشمند کند . اصول کافی ، ج ۱ ، ص ۳۹

پیامک۱۱۹

حضرت رسوا اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: یأتی عَلیَ النّاسِ زَمانٌ، الصّابِرُ مِنْهُمْ عَلی دینِهِ کَالْقابِضِ عَلیَ الْجَمَرِ؛ زمانی بر مردم خواهد آمد که صبر کردن در برابر مسائل دین ـ و عمل به دستورات آن ـ همانند در دست گرفتن آتش گداخته است. بحارالأنوار: ج ۲۸، ص ۴۷، ح ۹

پیامک۱۲۰

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: مردم هر شهری به سه چیز نیازمندند که در امور دنیا و آخرت خود به آنها رجوع کنند و اگر آن سه را نداشته باشند گرفتار سرگردانی می‌شوند: دین‌شناسِ دانایِ پرهیزکار، حاکم نیکوکاری که مردم از او اطاعت کنند و پزشک دانای مورد اعتماد. تحف العقول، ص ۳۲۱.

پیامک۱۲۱

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند : اِنَّما یُدْرَکُ الْخَیْرُ کُلُّهُ بِالْعَقْلِ، وَ لا دینَ لِمَنْ لا عَقْلَ لَهُ؛ همه خوبی‌ها با عقل شناخته می‌شوند و کسی که عقل ندارد، دین ندارد. تحف العقول، ص ۵۴

پیامک۱۲۲

امام علی علیه السلام : اِجْعَلِ الدِّینَ کَهْفَکَ وَالْعَدْلَ سَیْفَکَ تَنْجُ مِنْ کُلِّ سوءٍ وَتَظْفَرْ عَلی کُلِّ عَدُوٍّ؛ دین را پناهگاه و عدالت را اسلحه خود قرار ده تا از هر بدی نجات پیدا کنی و بر هر دشمنی پیروز گردی. غررالحکم، ج۲، ص ۲۲۱، ح ۲۴۳۳.

پیامک۱۲۳

امام علی علیه السلام می فرمایند: مِنْ عَلامَةِ اَحَدِهِمْ (الْمُتَقینَ) اَنَّکَ تَری لَهُ قُوَّةً فی دینٍ... وَحِرْصا فی عِلْمٍ وَعِلْما فی حِلْمٍ؛ از نشانه‌های پرهیزکاران این است که می‌بینی در دین نیرومند... در کسب دانش حریص و دارای علم همراه با بردباری‌اند. نهج البلاغه، خطبه ۱۹۳.

پیامک ۱۲۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دین ندارد آن کس که توبه را به تأخیر اندازد. (غررالحکم ، باب توبه)

پیامک ۱۲۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آن که نهان خود را اصلاح نماید، خدا آشکار او را نیکو گرداند، و آن که به کار دینش همّت گمارد، خداوند کار دنیای او را سامان دهد، و آن که رابطه خود و خدا را نیکو گرداند، خداوند رابطه او و مردمان را نیکو دارد. نهج البلاغه

پیامک ۱۲۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آنان (ائمه (ع)) دارندگان راز پیامبر(ص) و پشتیبان امر وی و ظرف علم و مرجع قوانین و در بردارنده کتب رسالت و کوه های پابرجای دین او هستند. (نهج البلاغه، خ ۲)

پیامک ۱۲۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ... و (رسول خدا(ص)) پرچم حق را در میان ما بر جای نهاد، کسی که از آن پیش افتد از دین بیرون است ، و آن که پس بمانَد تباه و سرنگون و آن که همراهی کند رستگار خواهد شد. (نهج البلاغه ، خ ۹۹)

پیامک ۱۲۸

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : هر چیزی آفتی دارد که مایه فساد آن می شود و آفت این دین زمامداران بدند. (نهج الفصاحه ، ح ۲۲۵۵)

پیامک ۱۲۹

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : آفت دین سه چیز است : دانای بدکار، پیشوای ستم کار و مجتهد نادان. (نهج الفصاحه ، ح ۴)

پیامک ۱۳۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: برترین (مرتبه) دین کوتاه کردن آرزو است، و برترین عبادت اخلاص عمل. غررالحکم ، باب آرزو

پیامک ۱۳۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: انسان با ایمان اندوهش درباره آخرت خویش و همه تلاش و کوشش در راه بازگشتگاه او است. غررالحکم ، باب آخرت

پیامک۱۳۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آخرت را با ترک دنیا به چنگ آورید و دنیا را با ترك دین به دست نیاورید. غررالحکم ، باب آخرت

پیامک۱۳۳

حضرت امام صادق علیه السلام فرمودند : دین را خوب بفهمید زیرا هر که دین را خوب نفهمد مانند صحراگرد است. خداوند در کتابش می فرماید (۱۲۴ سوره ۹) تا در امر دین دانش اندوزند و چون بازگشتند قوم خود را بیم دهند شاید آنها بترسند. اصول کافی جلد ۱ صفحه ۳۶

پیامک۱۳۴

امیر المؤمنین علیه السلام فرمودند : ای مردم بدانید کمال دین طلب علم و عمل بدانست ، بدانید که طلب علم بر شما از طلب مال لازم تر است زیرا مال برای شما قسمت و تضمین شده. عادلی (که خداست) آن را بین شما قسمت کرده و تضمین نموده و به شما می رساند ولی علم نزد اهلش نگهداشته شده و شما مأمورید کـه آن را از اهلش طلب کنید ، پس آنرا بخواهید. کتاب کافی جلد ۱ ص ۳۵

پیامک۱۳۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بهترین جامه ها و پوشش های دین ، شرم و حیاست. غررالحکم ، باب حیا

پیامک۱۳۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که در باره ذات خدای تعالی تفکر کند، الحاد ورزیده از دین بیرون رود. غررالحکم ، باب معرفت خدا

پیامک۱۳۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: جهاد، ستون دین و راه روشن نیکبختان است. غررالحکم ، باب جهاد

پیامک۱۳۸

امام علی علیه السلام می فرمایند: مَنْ رُزِقَ الدِّینَ فَقَدْ رُزِقَ خَیْرَ الدُّنْیا وَ الآخِرَهِ؛ هر کس دین روزی او شود، براستی خیر دنیا و آخرت روزی او شده است. غررالحکم، ح ۸۵۲۳ .

پیامک۱۳۹

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: حُسْنُ الظَّنِّ راحَةُ الْقَلْبِ وَ سَلامَةُ الدّینِ؛ خوش گمانی، مایه آسایش قلب و سلامت دین است. غررالحکم، ح ۴۸۱۶

پیامک۱۴۰

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: عَلَی الْعاقِلِ اَنْ یُحْصی عَلی نَفْسِهِ مَساوِیَها فِی الدّینِ وَ الرَّأیِ وَ الْاَخْلاقِ وَ الْاَدَبِ ، فَیَجْمَعُ ذلِکَ فی صَدْرِهِ اَوْ فی کِتابٍ وَ یَعْمَلُ فی اِزالَتِها ؛ بر عاقل است که بدی‌هایش را در دین، اندیشه، اخلاق و ادب یادداشت کند و به‌خاطرش بسپارد و برای از بین بردن آنها بکوشد. تحف العقول، ص ۳۷۶.

پیامک۱۴۱

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : ما مِنْ شابٍ تَزَوَّجَ فی حَداثَةِ سِنِّهِ اِلاّ عَجَّ شَیْطانُهُ : یا وَیْلَهُ ، یا وَیْلَهُ! عَصَمَ مِنّی ثُلُثَی دینِهِ ، فَلْیَتَّقِ اللّهَ الْعَبدُ فِی الثُّلُثِ الْباقی ؛ هر جوانی که در سن کم ازدواج کند ، شیطان فریاد بر می‌آورد که : وای برمن ، وای بر من! دو سوم دینش را از دستبرد من ، مصون نگه داشت . پس بنده باید برای حفظ یک سومِ باقی مانده دینش ، تقوای الهی پیشه سازد . نوادر راوندی ، ص ۱۱۲ .

پیامک۱۴۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اِتَّقُوا اللّهَ وصُونوا دِینَکُم بِالوَرَعِ؛ از خدا پروا کنید و با پارسایی از دینتان پاسداری نمایید. الکافی: ج ۲ ، ص ۷۶، ح ۲

پیامک۱۴۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: صُن دینَکَ بِدُنیاکَ تَربَحهُما وَ لا تَصُن دُنیاکَ بِدِینِکَ فَتَخسَرَهُما؛ دین خود را با دنیایت حفظ کن تا هر دو را ببری ، و دینت را وسیله حفظ دنیایت قرار مده ، که هر دو را می‌بازی. غررالحکم و دررالکلم ، ح ۵۸۶۱

پیامک۱۴۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: یا مَعشَرَ الفِتیانِ، حَصِّنوا اَعراضَکُم بِالأَدَبِ وَ دینَکُم بِالعِلمِ ای جوانان! آبرویتان را با ادب و دینتان را با دانش حفظ کنید. تاریخ یعقوبی ، ج ۲، ص ۲۱۰

پیامک۱۴۵

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند لا یَزالُ الدّینُ قائِمًا ما قامَتِ الکَعبَةُ تا زمانی که کعبه بر پاست، دین بر پاست. الکافی : ج ۴ ، ص ۲۷۱ ، ح ۴

پیامک۱۴۶

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: ثَلاثَةٌ تُورِثُ المَحَبَّةَ : الدّینُ وَالتَّواضُعُ وَالبَذل؛ سه چیز است که محبّت می آورد : دین ، فروتنی و

بخشش. تحف العقول، ص ۳۱۶

پیامک۱۴۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن رُزِقَ الدِّینَ فَقَد رُزِقَ خَیرَ الدُّنیا وَ الآخِرَةِ؛ هر کس دین روزی او شود، براستی خیر دنیا و آخرت روزی او شده است. (غررالحکم، ح ۸۵۲۳)

پیامک۱۴۸

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَن کَانَ عَاقِلًا کَانَ لَهُ دِین وَ مَن کَانَ لَهُ دِین دَخَلَ الجَنَّةَ کسی که عاقل باشد دین دارد و کسی که دین دارد وارد بهشت خواهد شد. (جهاد با نفس، ح ۸۳)

پیامک۱۴۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مِن عَلامَةِ اَحَدِهِم (المُتَقینَ) اَنَّک تَری لَهُ قُوَّةً فی دینٍ... وَحِرصا فی عِلمٍ وَعِلما فی حِلمٍ از نشانه های پرهیزکاران این است که می بینی در دین نیرومند ... در کسب دانش حریص و دارای علم همراه با بردباری‌اند. (نهج البلاغه، خطبه ۱۹۳)

پیامک۱۵۰

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: لیس منّا مَن ترک دنیاه لدینه و دینه لدنیاه از ما نیست آن که دنیای خود را برای دینش و دین خود را برای دنیایش ترک گوید. (بحارالانوار،ج،??ص)???

پیامک۱۵۱

امام علی علیه السلام فرمودند: لکل شیء وجه و وجه دینکم الصلاۀ هر چیز دارای سیماست ، سیمای دین شما نماز است . (بحار الانوار،ج۸۲ص۲۲۷)

پیامک۱۵۲

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بالاترین خوشبختی، استواری در دین است. غررالحکم، ح ۲۸۶۹.

پیامک۱۵۳

امام صادق(سلام الله علیه)می فرمایند: اف برمسلمانی که برای کار دین خویش و پرس و جو درباره ی آن، (دست کم) روزجمعه ی هر هفته خود را، از کارهای دیگر فارغ نمی سازد. خصال شیخ صدوق، ص ۳۹۳.

پیامک۱۵۴

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): حسن الخلق نصف الدین؛ خوی نیکو، نصف دین است. الحضال، ج ۳۰، ص ۱۰۶.

پیامک۱۵۵

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بالاترین خوشبختی، استواری در دین است. غررالحکم، ح ۲۸۶۹.

پیامک۱۵۶

امام جواد (علیه السلام)می فرمایند: لن یستکمل العبد حقیقهٔ الإیمان حتی یؤثر دینه علی شهوته؛ بنده هرگز حقیقت ایمان را به کمال نرساند مگر آنگاه که دینش را بر هوس خود ترجیح دهد. میزان الحکمه، ج۱، ص ۳۷۲.

پیامک۱۵۷

امام باقر (علیه السلام)می فرمایند: الکمال و کل الکمال التفقه فی الدین و الصبر علی انائبهٔ و تقدیر المعیشه؛ کمال و بلکه همه ی کمال انسانی در سه چیز است: دانا بودن در دین و احکام آن، شکیبا بودن در ناراحتی ها و مصائب و برنامه ریزی درست در اقتصاد زندگی . اصول کافی، ج۱، ص ۳۲.

پیامک۱۵۸

حضرت رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: به راستی خداوند عزوجل دشمن می دارد مؤمن ناتوانی که دین ندارد. به آن حضرت عرض کردند: مؤمن ناتوانی که دین ندارد، کیست؟ فرمودند: کسی که نهی از منکر نکند. وسایل الشیعه، ج۱۱، ص۳۹۷.

پیامک۱۵۹

امام هادی(علیه السلام) می فرمایند: اگر بعد از غیبت قائم ما نبود وجود علمایی که به سوی او (مردم را فرا) می خوانند و به وجود او رهنمون می شوند و با حجتهای الهی از دین او دفاع می کنند و بندگان ناتوان خدا را از دام ابلیس و پیروان او می رهانند، بی گمان همه ی مردم از دین خدا بر می گشتند. بحارالانوار/ج۲/ص۶.

پیامک۱۶۰

قال الامام علی – علیه السّلام – : زَینُ الدّین الصّبرُ و الرضا. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: زینت و زیبائی دین، صبر و رضا (به قضای پروردگار) است. «تصنیف غررالحکم، ص ۲۸۱، ح ۶۲۴۳»

کفر

پیامک۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : دنَی الکُفرِ أن یَسمَعَ الرجلُ عن أخیهِ الکَلِمَةَ فَیحفَظَها علَیهِ یُریدُ أن یَفضَحَهُ بها ، اُولئكَ لا خَلاقَ لَهُم . کمترین درجه کفر ، این است که آدمی از برادر خود سخنی بشنود و آن را نگه دارد تا (روزی) به وسیله آن رسوایش گرداند ؛ اینان از خیر و خوبی بی‌نصیبند . بحار الأنوار : ۷۸/۲۷۶/۱۱۲

پیامک۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اصولُ الکُفرِ ثَلاثَةٌ الحِرصُ وَ الاِستِکبارُ وَ الحَسَدُ؛ ریشه های کفر سه چیز است: حرص و بزرگ منشی نمودن و حسد ورزیدن. (جهاد النفس، ح ۵۵۰)

پیامک۳

امام صادق علیه السلام: اصولُ الکُفرِ ثَلاثَةٌ الحِرصُ وَ الاِستِکبارُ وَ الحَسَدُ؛ ریشه های کفر سه چیز است:حرص و بزرگ منشی نمودن و حسد ورزیدن. جهاد النفس، ح ۵۵۰

پیامک۴

امام حسن عسکری علیه السلام: المُومِنُ بَرَکَةٌ عَلی المُومِنِ وَ حُجَّةٌ عَلی الکافر؛ مومن برای مومن برکت و برای کافر، اتمام حجت است. تحف العقول، ص۴۸۹

پیامک۵

امام صادق علیه السلام: اِیّاکُم اَن یَحسُدَ بَعضُکُم بَعضاً فَاِنَّ الکُفرَ اَصلُه الحَسَد؛ از حسد ورزی به یکدیگر بپرهیزید، زیرا ریشه کفر، حسد است. تحف العقول، ص ۳۱۵

پیامک۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله: أدنی الکُفر أن یَسمَعَ الرَّجُلُ مِن أخیهِ الکَلِمَةَ فَیَحفَظَها عَلَیهِ یُریدُ أن یَفضَحَهُ بِها. کمترین کفر این است که انسان از برادرش سخنی بشنود و آن را نگه دارد تا او را با آن سخن رسوا کند. وسایل الشیعه، ج۱۷، ص۲۱۱

پیامک۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : اللّهُمّ إنّی أعوذُ بکَ مِن الکُفرِ والفَقرِ ، فقالَ رجُلٌ : أیَعدِلانِ ؟ قالَ : نَعَم؛ بار خدایا ! من از کفر و فقر به تو پناه می‌برم. مردی عرض کرد: آیا این دو با هم برابرند ؟ فرمودند: آری . کنز العمّال : ۱۶۶۸۷

پیامک۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لولا رَحمَةُ ربّی علَی فُقَراءِاُمَّتِی کادَ الفَقرُ یَکونُ کُفرا؛ اگر رحمت پروردگار من به فقرای امّت من نبود ، نزدیک بود که فقر به کفر بینجامد. جامع الأخبار : ۳۰۰ / ۸۱۷

پیامک۹

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله -: بین الایمان و الکفر ترک الصلاة ؛ فاصله میان ایمان و کفر، نماز نخواندن است . (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۰۲. کنزالعمال ، حدیث ۱۸۸۶۹)

پیامک۱۰

قال الصادق – علیه السلام –: ان تارك الصلوة كافر ؛ همانا ترک کننده نماز واجب ، کافر است . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۲۸)

پیامک۱۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من ترک الصلوة متعمدا فقد کفر؛ هرکس عمدا نمازش را ترک کند، کفر ورزیده است . (لئالی الاخبار، ص ۳۹۴)

پیامک۱۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ما بین المسلم و بین ان یکفر الا ان یترک الصلاهٔ الفریضهٔ متعمدا او یتهاون بها فلا یصلیها؛ فاصله بین مسلمان و بین کفرش چیزی جز ترک نماز واجب نیست که یا عمدا ترک نماید و اصلا قبول نداشته باشد و یا از بی اعتنایی نماز نخواند. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۱۶. میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۰۲)

پیامک۱۳

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: تارک الصلاهٔ ملعون فی التوراهٔ ملعون فی الانجیل ملعون فی الزبور ملعون فی القران ملعون فی لسان جبرئیل ملعون فی لسان میکائیل ملعون فی لسان اسرافیل ملعون فی لسان محمد ؛ ترک کننده نماز در تورات و انجیل و زبور و قرآن مورد لعنت قرار گرفته و به زبان جبرئیل و میکائیل و اسرافیل و محمد(ص) ملعون است . (انوار الهدایهٔ ، ص ۱۹۷، الحکم الزاهره ، ص ۲۹۴)

پیامک۱۴

امام علی علیه‌السلام : إنّ فیهِ شِفاءً مِن أكبَرِ الداءِ ، وهُو الكُفرُ والنِّفاقُ ، والغَيُّ والضَّلالُ ؛ در قرآن، درمان بزرگترین دردهاست : درد کفر و نفاق و تباهی و گمراهی . نهج البلاغهٔ : الخطبهٔ ۱۷۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۵۸

پیامک۱۵

امام صادق علیه السلام فرمودند: اِیّاکُم اَن یَحسُدَ بَعضُکُم بَعضاً فَاِنَّ الکُفرَ اَصلُه الحَسَدُ؛ از حسد ورزی به یکدیگر بپرهیزید، زیرا ریشه کفر، حسد است. (تحف العقول، ص ۳۱۵)

پیامک۱۶

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: أدنی الکُفر أن یَسمَعَ الرِّجُلُ مِن أخیهِ الکَلِمَهَ فَیحفَظَها عَلَیهِ یُریدُ أن یَفضَحَهُ بِها؛ کمترین کفر این است که انسان از برادرش سخنی بشنود و آن را نگه دارد تا او را با آن سخن رسوا کند. (وسایل الشیعه، ج۱۷، ص ۲۱۱)

پیامک۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من رمی مؤمنا بکفر فهو کقتله؛ هر که مؤمنی را به کفر نسبت دهد چنان است که

او را کشته باشد. نهج الفصاحه

پیامک۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کاد الفقر أن یکون کفرا؛ بیم آن است که فقر به کفر انجامد. نهج الفصاحه

پیامک۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قتال المسلم کفر و سبابه فسوق و لا تحلّ لمسلم أن یهجر أخاه فوق ثلاثه أیّام؛ جنگ با مسلمان کفر است و ناسزا گفتنش گناه است و روا نیست که مسلمانی بیش از سه روز با برادر خود قهر کند. نهج الفصاحه

پیامک۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجفاء کلّ الجفاء و الکفر من سمع منادی اللّه تعالی ینادی بالصّلاه و یدعوه إلی الفلاح فلا یجیبه؛ نشان خشونت و کفر نفاق آن است که کسی منادی خدا را بشنود که به نماز ندا می دهد و وی را به رستگاری می خواند و دعوت او را اجابت نکند. نهج الفصاحه

پیامک۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجدال فی القرآن کفر؛ مجادله در باره قرآن کفر است. نهج الفصاحه

پیامک۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّحدّث بنعم اللّه شکر و ترکه کفر و من لا یشکر القلیل لا یشکر الکثیر و من لا یشکر النّاس لا یشکر اللّه و الجماعه خیر و الفرقه عذاب؛ گفتگو از نعمتهای خداوند شکر است و ترک آن کفر است و هر که نعمت کم سپاس نگذارد، سپاس نعمت بسیار را نخواهد گذاشت و هر که مردم را سپاس ندارد سپاس خدا را نخواهد داشت اجتماع مایه نیکی است و تفرقه موجب رنج و عذاب است. نهج الفصاحه

پیامک۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بین العبد و بین الکفر ترک الصّلوه؛ میان بنده و کفر ترک نماز فاصله است. نهج الفصاحه

پیامک۲۴

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : الجفاء کل الجفاء و الکفر من سمع منادی الله تعالی ینادی بالصلاۀ و یدعوه الی الفلاح فلا یجیبه؛ نشانه ستمکاری و کفر آن است که کسی منادی خدا را بشنود که به نماز ندا می دهد و وی را به رستگاری می خواند و دعوت او را اجابت نکند. (نهج الفصاحه ، ص ۲۷۹)

پیامک۲۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: سرانجام کافر ، دوزخ است. غررالحکم ، باب دوزخ

پیامک۲۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أرکانُ الکُفر أربَعَةٌ الرَّغبَةُ وَ الرَّهبَةُ وَ السَّخَطُ وَ الغَضَبُی پایه های کفر چهار چیز است : میل و خواهش، ترس و بیم ، ناخشنودی و خشم. (جهاد با نفس، ح ۴۷۵)

پیامک۲۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اُصُولُ الکُفر ثَلاثَةٌ الحِرصُ وَ الاِستِکبارُ وَ الحَسَدُی ریشه های کفر سه چیز است: حرص و خود بزرگ بینی و حسد ورزیدن. (جهاد با نفس، ح ۴۷۴)

پیامک۲۸

امام صادق علیه السلام فرمودند: ایاکم ان یحسد بعضکم بعضا فان الکفر اصله الحسد. از حسد ورزی به یکدیگر بپرهیزید، زیرا ریشه کفر، حسد است. (تحف العقول ، ص ۳۱۵)

پیامک۲۹

قال الامام علی – علیه السلام – : قَلبُ الکَافِرِ أقسَی مِنَ الحَجَرِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: دل کافر، سخت تر از سنگ است. «جامع الأخبار، ص ۳۸۳، ح ۱۰۷۱»

ایمان

پیامک۱

قال الامام علی – علیه السّلام – : الصّبرُ ثمرةُ الایمان. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: صبر، ثمره و نتیجه ایمان است. «تصنیف غررالحکم، ص ۲۸۰، ح ۶۲۱۷»

پیامک۲

قال الامام الصادق – علیه السلام – : إذَا اِتَّهَمَ المُؤمِنُ أخَاهُ اِنمَاثَ الإیمَانُ مِن قَلبِهِ کَمَا یَنمَاثُ المِلحُ فی المَاءِ. امام صادق – علیه السلام – فرمود : هرگاه مؤمن به برادر (دینی) خود تهمت زند، ایمان در قلب او ناپدید می شود همچنان که نمک در آب حلّ می‌شود. «الکافی، ج ۲، ص ۳۶۱»

پیامک۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لا یَبلُغُ العَبدُ صَرِیحَ الإیمَانِ حَتَّی یَدَعَ المِزَاحَ وَالکَذبَ وَیَدَعَ المِرَاءَ وَإن کانَ مُحِقّاً. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: بنده به ایمان ناب نرسد، مگر آن گاه که شوخی و دروغ را ترک گوید و مجادله را رها کند، هر چند بر حق باشد. «الکافی، ج ۳، ص ۵۹۴»

پیامک۴

قال الإمام علی – علیه السلام – : مجالسة أهل الهوی منساة للإیمان و محضرة للشیطان. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: همنشینی با هوسرانان باعث از یاد رفتن ایمان و حاضر شدن شیطان است. «نهج البلاغه، خطبه ۸۶»

پیامک۵

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سلّم می فرماینـد: الوُضوءُ شَـطرُ الإیمانِ ، والسِّواکُ شَـطرُ الوُضوءِ . وضو ، بخشـی از ایمان است و مسواک زدن بخشی از وضو . کنزالعمّال : ۲۶۲۰۰

پیامک۶

رسولُ اللّه صـلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أمسـی وأصـبَحَ وعِندَهُ ثَلاثٌ فقد تَمَّت عَلَیهِالنِّعمَهُ فی الدُّنیا : مَن أصـبَحَ وأمسـی مُعافیً فی بَـدَنِهِ ، آمِنا فی سَـرْبِهِ ، عِنـدَهُ قُوتُ یَومِهِ ، فإن کانَت عِنـدَهُ الرّابِعَـهُ فَقَـد تَمَّت عَلَیهِ النِّعمَـهُ فی الدُّنیا والآخِرَهِ ؛ وهُو الإیمانُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر که شب و روز خـود را سـپری کنـد و از سه چیز برخوردار باشـد نعمت دنیـا بر او تمـام شـده است : کسـی که صـبح و شامش را در تنـدرستی و آسایش خاطر گذراند و خوراک روز خود را داشته باشد و اگر چهارمین نعمت را هم داشته باشد ، نعمت دنیا و آخرت را کامل دارد و آن(چهارمین) نعمت ایمان است . تحف العقول : ۳۶

پیامک۷

قـال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : علیٌّ اَوّلُ مَنْ آمَنَ بی وَ اَوّلُ مَنْ یُصـافِحُنِی یوم القیامـهِ. رسول خـدا – صـلی الله علیه و آله – فرمودنـد: علی – علیه السّـلام – نخستین کسـی بود که به من ایمـان آورد و اولین کسـی است که در قیـامت با من مصافحه می‌کنـد. «بحار الانوار، ج ۳۵، ص ۵۵»

پیامک۸

قـال الله عزّوجـلّ: چنـان‌که هیـچ درختـی بـدون میـوه کامـل نیسـت، ایمـان نیز بـدون کنارگذاشـتن کارهـای حرام کامـل نمی‌شـود. (علل‌الشرایع ۱/۲۵۰)

پیامک۹

قال الامام الصادق ـ علیه السّـلام ـ : لا یُمَحِّضُ رجلٌ الایمانَ باللهِ حتّی یکونَ اللهُ احبُّ الیهِ من نفسِهِ و ابیهِ و امّهِ و ولـدِهِ و اهلِهِ وَ مالِهِ و من الناسِ کُلُّهِم. امام صادق ـ علیه السّـلام ـ فرمودنـد: ایمان انسان پاک و خالص نمی گردد مگر اینکه خداونـد در نزد او محبوبتر و دوست داشتنی تر از جان، مال، پدر، مادر، فرزند و خانواده اش و همه مردم باشد. «بحارالانوار، ج ۷، ص ۲۵»

پیامک۱۰

. قال الامام الرضا – علیه السلام – : مَن قَرَء قل هو الله احد و أمَنَ بها فَقد عَرَفَ التوحیدَ. امام رضا – علیه السلام – فرمودند: کسی که قل هو الله احد (سوره توحید) را بخواند و به آن ایمان داشته باشد به درستی که توحید را شناخته است. «الکافی، ج ۱، ص ۱۲۴»

پیامک۱۱

قال الامام الصادق – علیه السلام – : إنَّ الرَّجعَةَ لَیسَ بِعَامَّةٍ، وَهِیَ خَاصَّةٌ لا یَرجِعُ إلا مَن مَحَّضَ الإیمَانَ مَحضاً أو مَحَّضَ الشِّرک مَحضاً. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: رجعت برای همه نیست بلکه اختصاص به عده خاصی دارد. رجعت نمی کند مگر کسی که ایمان خالص داشته باشد یا شرک خالص. «بحار الأنوار، ج ۵۳، ص ۳۹»

پیامک۱۲

امام صادق علیه‌السلام : إذا اتَّهَمَ المؤمنُ أخاهُ انْماثَ الإیمانُ مِن قلبِهِ کما یَنْماثُ المِلحُ فی الماءِ . هرگاه مؤمن به برادر خود تهمت زند ایمان در قلب او آب شود همچنان که نمک در آب حلّ می‌شود . الکافی : ۲ / ۳۶۱ / ۱

پیامک۱۳

امام علی علیه‌السلام : لا یَجِدُ عَبدٌ طَعمَ الإیمانِ حتّی یَترُکَ الکذبَ هَزلَهُ وجِدَّهُ . هیچ بنده‌ای طعم ایمان را نچشد ، مگر آن گاه که دروغ ، شوخی یا جدّی آن را ترک گوید . بحار الأنوار : ۷۲ / ۲۴۹ / ۱۴

پیامک۱۴

امام باقر علیه‌السلام : إنّ الکذبَ هُو خَرابُ الإیمانِ . براستی که دروغ ویران کننده ایمان است . بحار الأنوار : ۷۲ / ۲۴۷ / ۸

پیامک۱۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : کُلَّما ازدادَ العَبدُ إیمانا ازدادَ حُبّا للنِّساءِ ؛ هر چه ایمان بنده بیشتر شود، زن دوستی او فزونتر می‌شود . النوادر للراوندیّ : ۱۲ منتخب میزان الحکمة : ۵۱۰

پیامک۱۶

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): إنّ مِن تَمامِ إیمانِ الْعَبدِ أن یَستَثنِیَ فی کُلِّ شَیءٍ؛ نشانه کامل بودن ایمان بنده این است که در هر کاری «ان شاء اللّه» بگوید. میزان الحکمة، ح ۹۹۱۰

پیامک۱۷

امام صادق(سلام الله علیه): الصَّبرُ رَأسُ الإیمانِ؛ شکیبایی، سرِ ایمان است. میزان الحکمة: ح ۱۰۲۲۱

پیامک۱۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله: خَصلَتانِ لیسَ فَوقَهُما مِنَ البِرّ شَیءٌ الإیمانُ بِاللّه و النَّفعُ لِعبادِ اللّه؛ دو خصلت است که هیچ کار خوبی بالاتر از آن دو نیست : ایمان به خدا و سود رساندن به بندگان خدا میزان الحکمة، ج ۵ ، ص ۵۰۲

پیامک۱۹

امـام علی(سـلام الله علیه): الْإِیثـارُ أَحسَنُ الإحسـانِ، وأعلی مَراتِبِ الإِیمـانِ؛ ایثـار، بهترین احسـان و بالاـترین مرتبه ایمان است. میزان الحکمه، ح ۱۵

پیامک۲۰

پیـامبر اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودنـد: خداونـد چهارچیز را در چهار چیز قرار داده است : ۱.برکت علم را ر احـترام به استاد ۲.بقای ایمان را در تعظیم خدا به وسیله انجام بی چون چرای دسـتوراتش ۳.لـذت و برکت زندگی را در نیکی به پدر و مادر ۴.و آزادی از جهنم را در آزار ندادن مردم. نصایح، صفحه ۲۳۰

پیامک۲۱

امام کاظم(علیه‌السلام) فرمودند: رجلٌ مِن قم یدعو الناس الی الحقِّ، یجتمع معه قومٌ کُزبُرالحدید لا تزلهم‌الریاحُ العواصف و لا یملّون مِنَ‌الحرب و لاـ یجبُنـون و علی الله یتوکلـون والعـاقبه للمُتّقینَ؛ مردی از قم، مردم را به سـوی حـق دعـوت می‌کنـد. جمـاعتی همـانند پاره‌هـای آهن گرد او جمع می‌شونـد که طوفان‌های سـهمگین آنان را به‌لرزه درنمی‌آورد، از جنگ نمی‌هراسـند و ترسـی به دل راه نمی‌دهند، بر خدا توکل دارند و سرانجام، پیروزی با پارسایان است. بحارالانوار؛ ج ۶۰، ص۲۱۶.

پیامک۲۲

قال رسول الله (صـلی الله علیه و آله و سـلم) : من اسبع وضوءه و احسن صلوته و ادی الزکوهٔ ماله و خزن لسانه و کف غضبه و استغفر لـذنبه و ادی النصـیحهٔ لاهل بیت رسوله فقـد السـتکمل حقائق الایمان و ابواب الجنـهٔ مفتحهٔ له؛ هر که خوب وضو سازد و نمازش را درست بخوانـد و زکـات مالش را بپردازد و زبانش را نگاه دارد و خشـمش را فرو برد و برای گناهانش طلب آمرزش کنـد و حقوق دوستی خاندان پیغمبر را ادا کند، حقیقت ایمان را کامل کرده و درهای بهشت برایش باز است . (ثواب الاعمال ، ص ۶۴).

پیامک۲۳

قال الامام الباقر– علیه السّلام – : اِنَّ الکذِبَ هُوَ خرابُ الایمانِ؛ دروغگوئی، مایه ویرانی ایمان است. «اصول کافی، ج ۲، ص ۳۳۹»

پیامک۲۴

قال الامام الباقر – علیه السّـلام – : ما أخلَصَ العبـدُ الایمانَ باللهِ عزّ و جلّ اربعینَ یوماً، اِلّا زهَّدَهُ اللهُ عزّ و جلّ فی الدّنیا و بصّـره داءَها و دواءَها ... ؛ هیـچ بنـده ای، چهل روز ایمانش را به خدا خالص نکرد، مگر اینکه خداوند او را نسبت به دنیا بی رغبت گرداند و درد دنیا و داروی آن را به او بنمایاند و سـپس حکمت را در دلش قرار دهد و زبانش را به سخنان حکیمانه گویا سازد. «اصول کافی، ج ۲، ص ۱۶»

پیامک۲۵

قـال الامام الکاظم – علیه السّـلام – : المؤمِنُ مثلُ کَفّتَیِ المیزانُ کُلّما زیـدَ فی ایمانِهِ زیـدَ فی بلائِهِ؛ انسان مؤمن هماننـدِ دو کفّه ترازو است که هر چه بر ایمانش افزوده شود، بلاها و امتحاناتش بیشتر می گردد. «تحف العقول، ص ۴۰۸»

پیامک۲۶

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : من زَنی خَرَجَ من الایمانِ و مَنْ شرِبَ الخَمرَ خرَج من الایمانِ ... ؛ کسی که زنا کند و کسی که شراب بنوشد و کسی که در روز ماه رمضان، عمداً روزه خود را افطار کند، اینها از حوزه ایمان خارج شده اند. «بحارالانوار، ج ۶۶، ص ۱۹۷»

پیامک۲۷

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : مَنْ خَلَع جماعَةَ المسلمین قدرَ شبرٍ، خَلَع ربقَةَ الایمانِ مِنْ عُنُقِهِ؛ کسی که از اجتماع مسلمین به اندازه یک وجب دوری گزیند، ریسمان ایمان را از گردن خود برداشته (ایمان خود را از دست داده). «وسائل الشیعه، ج ۵، ص ۳۷۷»

پیامک۲۸

سُئِلَ عن الامام الصّادق – علیه السّلام – : ما الّذی یُثبِتُ الایمانَ فی العَبدِ؟ قال: الّذی یُثبتُه فیه الوَرعُ و الّذی یُخرِجُهُ منه الطَّمع؛ از امام صادق – علیه السلام – پرسیدند: چه چیزی ایمان انسان را پا برجا و ثابت می کند؟ حضرت فرمودند: پرهیزگاری و تقوا، ایمان را در انسان تثبیت می کند و طمع، ایمان را از دل آدمی خارج می سازد. «بحارالانوار، ج ۶۷، ص ۳۰۴»

پیامک۲۹

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : انّ الایمانَ عَشرُ درجاتٍ بمنزلةِ السُّلّم یُصعَدُ منه مِرقاةً بعدَ مرقاةٍ ... ؛ همانا ایمان ده درجه دارد، همانند پلّکانی که پلّه پله از آن بالا می روند ... مقداد در درجه هشتم، ابوذر در درجه نهم و سلمان در دهمین درجه قرار داشت. «بحارالانوار، ج ۶۶، ص ۱۶۶»

پیامک۳۰

مَنْ أحبَّ لِلّهِ و أبغَضَ لِلّهِ و أعطَی لِلّهِ فهُوَ ممَّنْ کَمُلَ ایمانُهُ؛ کسی که دوستی و دشمنی او فقط برای خدا باشد و به خاطر رضای خدا عطا و بخشش نماید، از کسانی است که ایمانشان به درجه کمال رسیده است. «وسائل الشیعه، ج ۱۱، ص ۴۳۱»

پیامک۳۱

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : لا یَکمُلُ ایمانُ العبدِ حتّی تکونَ فیهِ اربَعُ خصالٍ، یُحسِنَ خُلقَهُ وَ تسخو نفسُهُ ... ؛ ایمان انسان کامل نمی گردد مگر آنکه چهار خصلت در او وجود داشته باشد: ۱. اخلاقش نیکو باشد. ۲. نفس او نرم و پذیرا باشد. ۳. کنترل سخن داشته باشد و بیهوده سخن نگوید. ۴. اضافی ثروتش را در راه خدا بدهد. «امالی شیخ طوسی، ص ۱۲۵»

پیامک۳۲

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : لا ایمانَ لِمَن لا أمانَةَ لَه؛ انسانی که امانتدار نیست، ایمان ندارد. «بحار الانوار، ج ۶۹، ص ۱۹۸»

پیامک۳۳

قال النبیّ – صلّی الله علیه و آله – : لا یجتمع الشحُّ و الایمانُ فی قلبِ عبدٍ أبداً؛ هرگز بخل و ایمان در قلب بنده ای، با هم جمع نمی شوند. «بحار الانوار، ج ۷۰، ص ۳۰۲»

پیامک۳۴

قال النبی – صلّی الله علیه و آله – : ما آمَنَ بی مَن باتَ شبْعانَ و جارُهُ طاویاً، ما آمَنَ بی مَنْ باتَ کاسیاً و جارُه عاریاً؛ کسی که سیر بخوابد در حالی که همسایه اش گرسنه باشد و نیز کسی که پوشیده بخوابد در حالی که همسایه اش برهنه باشد، به من ایمان نیاورده است. «المستدرک الوسائل، ج ۸، ص ۴۲۹»

پیامک۳۵

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : الغَضَبُ یُفسِدُ الایمانَ، کما یفسِدُ الخلّ العَسَل؛ خشم و غضب ایمان را فاسد می کند، چنانچه سرکه عسل را تباه می سازد. «اصول کافی، ج ۲، ص ۳۰۲»

پیامک۳۶

قال النبیّ – صلّی الله علیه و آله – : مَن کانَ أکثرُ همهِ نِیلَ الشهواتِ، نزَعَ من قلبهِ حلاوَةُ الایمانِ؛ کسی که بیشترین همتش رسیدن به خواسته های نفسانی باشد، شیرینی ایمان از قلبش بیرون می رود. «مجموعهٔ ورّام، ص ۳۵۷»

پیامک۳۷

قال النبی – صلّی الله علیه و آله – : مداراةُ النّاسِ نِصفُ الایمانِ؛ مدارا کردن با مردم نیمی از ایمان است. «تحف العقول، ص ۳۵»

پیامک۳۸

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : خصلَتان لیسَ فوقَهُما من البرّ شیءٌ: الایمانُ باللهِ و النّفعُ لعبادِ الله؛ دو خصلت است که هیچ عمل خیری بالاتر و برتر از آنها نیست؛ ایمان به خدا و سود رساندن به بندگان او. «تحف العقول، ص ۳۵»

پیامک۳۹

سُئِلَ عن رسولِ الله – صلّی الله علیه و آله – فَما علامَةُ الایمانِ؟ فقالَ رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : أمّا علامَةُ الایمانِ فأربَعةٌ: الِاقرارُ بِتَوحیدِ الله و الایمانُ بِهِ و الایمانُ بکُتُبِهِ و الایمانُ بِرُسُلِهِ؛ از رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – سؤال شد: نشانه ایمان چیست؟ حضرت – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: نشانه ایمان چهار چیز است: ۱. اقرار به یگانگی خداوند متعال، ۲. اعتقاد و ایمان به آن، ۳. ایمان به کتب آسمانی، ۴. و ایمان به پیامبران الهی. «تحف العقول، ص ۱۹»

پیامک۴۰

قال الامام علی – علیه السّلام – : الایمانُ معرفَةٌ بالقَلبِ و اقرارٌ باللِسانِ و عَمَلٌ بالأرکانِ؛ ایمان عبارت است از شناخت ومعرفت قلبی،

اقرار با زبان و عمل با اعضاء و جوارح. «نهج البلاغه، حکمت ۲۱۸»

پیامک۴۱

قال الامام علی – علیه السّلام – : أصلُ الایمانِ حُسنُ التّسلیم لأمر اللهِ؛ اصل و اساس ایمان، به نیکوئی تسلیم امر خدا شدن است. «تصنیف غررالحکم، ص ۸۷، ح ۱۴۴۴»

پیامک۴۲

قال الامام علی – علیه السّلام – : لا شَرَف اَعلی من الایمان؛ هیچ شرافتی بالاتر از ایمان نیست. «تصنیف غرر الحکم، ص ۸۷، ح ۱۴۶۵»

پیامک۴۳

قال الامام علی – علیه السّلام – : أقربُ النّاس مِنَ اللهِ سبحانَهُ أحْسَنُهم ایماناً؛ نزدیک ترین مردم به خداوند سبحان، کسانی هستند که ایمانِ نیکوتری دارند. «تصنیف غرر الحکم، ص ۸۷، ح ۱۴۵۸»

پیامک۴۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : لا نَجاةَ لِمَن لا ایمانَ له؛ کسی که ایمان ندارد نجات نخواهد یافت. «تصنیف غرر الحکم، ص۸۷، ح ۱۴۶۶»

پیامک۴۵

الایمانُ علی أربعة أرکانٍ: اَلتوکّلُ علی الله، و التفویضُ اِلیَ اللهِ، و التسلیمُ لأمرِ اللهِ و الرّضا بقضاءِ اللهِ؛ ایمان بر چهار رکن استوار است: توکّل بر خدا، واگذاری کارها به پروردگار، تسلیم امر و فرمان خدا بودن و راضی بودن به قضایِ الهی. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۶۳»

پیامک۴۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : اکمَلُکُم ایماناً أحسَنُکُم خُلقاً؛ کامل ترین شما از نظر ایمان، نیکوترین شما از حیث اخلاق است. «بحار الانوار، ج ۶۸، ص ۳۸۷»

پیامک۴۷

قال الامام علی – علیه السّلام – : وَ علیکُم بالصّبر فانَّ الصّبرَ من الایمان کالرّأسِ من الجَسَدِ، و لا خیرَ فی جَسَدٍ لا رأسَ مَعَهُ و لا فی ایمانٍ لا صبرَ مَعَهُ؛ بر شما باد به صبر و شکیبائی، زیرا نقش صبر در ایمان همانند سر است برای بدن، و همان طور که بدن بدون سَر فایده ای است، در ایمانِ بدون صبر نیز خیری وجود ندارد. «نهج البلاغه، حکمت ۷۹»

پیامک۴۸

قال الامام علی – علیه السّلام – : خَفضُ الصّوت و غَضُّ البَصرِ و مشیُ القَصْدِ من أمارَةِ الایمانِ و حُسنِ التّدین؛ پائین آوردن صدا، فروبستن چشم و اعتدال در راه رفتن از نشانه های ایمان و دینداری نیکو است. «تصنیف غرر الحکم، ص ۸۹، ح ۱۴۹۹»

پیامک۴۹

قال الامام علی – علیه السّلام – : حیاءُ الرّجلِ من نَفسِهِ ثمرةُ الایمان؛ حیاءِ انسان از خودش ثمره ایمانِ به خداست. «تصنیف غرر الحکم، ص ۸۹ ح ۱۴۹۸»

پیامک۵۰

قال الامام علی – علیه السّلام – : ثمرةُ الایمانِ الفوزُ عند الله؛ ثمره و نتیجه ایمان، رستگاری در نزد خداوند است. «تصنیف غررالحکم، ص ۸۸ ح ۱۴۹۱»

پیامک۵۱

قال الامام علی – علیه السّلام – : الایمانُ شجرةٌ، اصلُهَا الیقینُ و فَرعُهَا التّقی و نورُهَا الحیاءُ و ثَمَرُها السّخاءُ؛ ایمان درختی است که ریشه اش یقین، شاخه اش تقوی، نور و شکوفه اش حیاء و میوه آن سخاوت است. «تصنیف غررالحکم، ص ۸۷، ح ۱۴۴۱»

پیامک۵۲

قال الامام علی – علیه السّلام – : المؤمِنُ دائم الذّکرِ، کَثیرُ الفکرِ عَلیَ النّعماءِ شاکِرٌ وَ فِی البلاءِ صابرٌ؛ انسان با ایمان دائماً مشغول به ذکر خداوند، بیشتر اوقات در حال تفکّر بر نعمت های الهی، شاکر (بر نعمات) و در موقع بلاء و سختی نیز صبور و بردبار است. «تصنیف غررالحکم، ص ۹۰، ح ۱۵۳۳»

پیامک۵۳

قال الامام علی – علیه السّلام – : بالایمانِ یُرتَقی الی ذِروَةِ السعادَةِ و نِهایةِ الحبورِ؛ انسان به واسطه ایمان، به بلندترین قلّه سعادت نائل می گردد و از سرور کامل برخوردار می شود. «تصنیف غررالحکم، ص ۸۹ ح ۱۴۹۶»

پیامک۵۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : هُدِیَ مَنْ أَخْلصَ ایمانه؛ کسی که ایمان او به پرودگارش خالصانه باشد، اهل هدایت است. «تصنیف غررالحکم، ص ۸۹ ح ۱۵۰۶»

پیامک۵۵

قال الامام علی – علیه السّلام – : ما مِنْ شیءٍ یحصل بِهِ الَامانُ أبلغُ من ایمانٍ و احسانٍ؛ هیچ چیزی بهتر از ایمان به خدا و نیکوکاری، امنیت در دنیا و آخرت را برای انسان حاصل نمی کند. «تصنیف غررالحکم، ص ۸۸ ح ۱۴۸۸»

پیامک۵۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : ما آمَنَ باللهِ مَنْ سکَنَ الشَکُّ قَلْبَه؛ کسی که در قلب او شک و تردید ساکن است، به پروردگار عالم ایمان ندارد. «تصنیف غرر الحکم، ص ۸۷، ح ۱۴۴۶»

پیامک ۵۷

قال الامام علی – علیه السّلام – : «آفةُ الایمانِ الشِّرکُ؛ شرک به خدا، آفت ایمان است. «تصنیف غرر الحکم، ص ۸۹، ح ۱۵۰۸»

پیامک ۵۸

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: لا یستَکمِلُ عَبدٌ حقیقةَ الایمانِ حَتّی تَکونَ فیهِ خِصالُ ثَلاثٍ: اَلتَّفقُّهُ فِی الدّینِ وَحُسنُ التَّقدیرِ فِی المَعیشَةِ، وَالصَّبرُ عَلَی الرَّزایا؛ هیچ بنده ای حقیقت ایمانش را کامل نمی کند مگر این که در او سه خصلت باشد: دین شناسی، تدبر نیکو در زندگی و شکیبایی در مصیبت ها و بلاها. (بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۳۳۹، ح ۱)

پیامک ۵۹

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: اِنّ لِکُلِّ شَیءٍ قُفلًا وَ قُفلُ الایمانِ الرِّفقُ؛ هر چیزی قفلی دارد و قفل ایمان، مدارا کردن و نرمی است. (جهاد النفس، ح ۲۷۱)

پیامک ۶۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لایَکمُلُ إیمانُ امرِیٍ حَتّی یُحِبَّ مَن أحَبَّ الله وَ یُبغِضُ مَن أبغَضَ اللهُ؛ ایمان هیچ کس کامل نمی شود مگر هر که را خدا دوست دارد، دوست داشته باشد و آن که را خدا دشمن دارد دشمن داشته باشد. (شرح نهج البلاغه، ج۱۸، ص ۵۱)

پیامک ۶۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: من افطر یوما من شهر رمضان خرج روح الایمان منه؛ هر کس یک روز ماه رمضان را (بدون عذر)، بخورد، روح ایمان از او جدا می‌شود. (من لا یحضره الفقیه ج ۲ ص ۷۳، ح ۹)

پیامک ۶۲

حضرت فاطمه زهرا (علیها السلام) فرمودند: فَفَرَضَ اللّه‌الْایمانَ تَطْهیرا مِنَ الشِّرْکِ... وَ الْعَدْلَ تَسْکینا لِلْقُلوبِ؛ خداوند ایمان را برای پاکی از شرک... و عدل و داد را برای آرامش دل‌ها واجب نمود. (من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۵۶۸)

پیامک ۶۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: (علامهٔ) اَلایمانُ أن تُؤثِرَ الصِّدقَ حَیثُ یَضُرُّکَ عَلَی الکَذِبِ حَیثُ یَنفَعُکَ؛ (نشانه) ایمان، این است که راستگویی را هر چند به زیان تو باشد بر دروغگویی، گرچه به سود تو باشد، ترجیح دهی. (نهج البلاغه، حکمت۴۵۸)

پیامک ۶۴

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند : خَصلَتانِ لَیسَ فَوقَهُما شَیءٌ: اَلْإیمانُ بِاللّهِ ونَفعُ الإخوانِ؛ دو خصلت است که بالاتر از آنها چیزی نیست: ایمان به خدا و سود رساندن به برادران. (بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۳۷۴)

پیامک۶۵

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: انّ الایمانَ اَفضلُ مِن الاسلام بِدَرجَةٍ, وَ التّقوی اَفضلُ مِن الایمانِ بِدَرَجَةٍ وَ لَم یَعطِ بَنو آدَمَ اَفضلُ مِنَ الیَقینِ؛ ایمان یک درجه بالاتر از اسلام است, و تقوا یک درجه بالاتر از ایمان است و به فرزند آدم چیزی بالاتر از یقین داده نشده است. (تحف العقول، ص۴۴۵)

پیامک۶۶

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: أحسَنُ الناسِ إیماناً أحسَنُهم خُلقاً و ألطَفُهم بأهلِه، وَ اَنا اَلطَفُکم بِأهلی؛ نیکوترین مردم از نظر ایمان، خوش خلق‌ترین و با لطف ترین آنها نسبت به اهل خویش است. (عیون اخبار الرضا، ۳۸)

پیامک۶۷

امام کاظم (علیه السلام) فرمودند : اِیاك وَ المِزاحَ فَإنَّهُ یذهَبُ بِنُورِ ایمانِك؛ از شوخی (بی مورد) بپرهیز، زیرا که شوخی نور ایمان تو را می برد. (بحارالانوار، ج۷۸، ص۳۲۱)

پیامک۶۸

امام کاظم (علیه السلام) فرمودند : اَلحَیاءُ مِنَ الیمانِ وَالیمانُ فِی الجَنَّةِ وَالبَذاءُ مِنَ الجَفاءِ وَالجَفاءُ فِی النّارِ؛ حیا از ایمان و ایمان در بهشت است و بدزبانی از بی مهری و بدرفتاری است و بدرفتاری در جهنم است. (بحارالأنوار، ج۷۸، ص۳۰۹، ح۱)

پیامک۶۹

امام صادق علیه السلام فرمودند: اِذَا اتَّهَمَ المُؤمِنُ اَخاهُ اِنماثَ الایمانُ مِن قَلبِهِ کَما یَنماثُ المِلحُ فِی الماءِ ؛ هرگاه مؤمن به برادر [دینی] خود تهمت بزند، ایمان در قلب او از میان می رود، همچنان که نمک در آب، ذوب می شود. (کافی، ج ۲، ص ۳۶۱، ح ۱)

پیامک۷۰

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: انّ مِن حَقیقَةِ الایمانِ اَن تُؤثِرَ الحَقَّ وَ اِن ضَرَّكَ عَلَی الباطِلِ وَ اِن نَفَعَكَ وَ اَن لا یَجوزَ مَنطِقُكَ عِلمَكَ؛ از حقیقت ایمان این است که حق را بر باطل مقدم داری، هر چند حق به ضرر تو و باطل به نفع تو باشد و نیز از حقیقت ایمان آن است که گفتار تو از دانشت بیشتر نباشد. (محاسن، ج ۱، ص ۲۰۵)

پیامک۷۱

امام صادق علیه السلام فرمودند: اَلسَّخاءُ مِن أخلاقِ الأنبیاءِ، وهُوَ عِمادُ الإیمانِ، ولا یَکونُ مُؤمِنٌ إلاّ سَخیّا، ولا یَکونُ سَخیّا إلاّ ذو یَقینٍ وهِمَّةٍ عالیَةٍ ؛ لِأَنَّ السَّخاءَ شُعاعُ نورِ الیَقینِ، ومَن عَرَفَ ما قَصَدَ هانَ عَلَیهِ ما بَذَلَ؛ سخاوت از اخلاق پیامبران و ستون ایمان است . هیچ

مؤمنی نیست مگر آن که بخشنده است و تنها آن کس بخشنده است که از یقین و همّت والا برخوردار باشد ؛ زیرا که بخشندگی پرتو نور یقین است . هر کس هدف را بشناسد بخشش بر او آسان شود. (بحارالأنوار، ج ۷۱، ص ۳۵۵، ح ۱۷)

پیامک ۷۲

امام صادق علیه السلام فرمودند: مَن تَعَصَّبَ أو تُعُصِّبَ لَهُ فَقَد خَلَعَ ربقَةَ الإیمانَ مِن عُنُقِهِ؛ کسی که از چیزی طرفداری مصرّانه و نابجا کند یا اینکه از جانب دیگران به نفع او طرفداری نابجا شود (و او خشنود باشد) محققاً که ریسمان ایمان را از گردن خویش باز کرده است. (جهاد النفس، ح ۵۵۸)

پیامک ۷۳

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَفضَلُ الإیمانِ اَن تَعلَمَ اَنّ اللهَ مَعَکَ حَیثُ ما کُنتَ؛ برترین ایمان آن است که معتقد باشی هر کجا هستی خداوند با توست. (کنزالعمال، ج ۱، ح ۶۶)

پیامک ۷۴

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لا یَبلُغُ العَبدُ صَریحَ الایمانِ حَتّی یَدَعَ المِزاحَ وَالکَذِبَ وَیَدَعَ المِراءَ وَإن کانَ مُحِقّا؛ بنده به ایمان ناب نرسد، مگر آن که شوخی و دروغ را ترک گوید و مجادله (بگومگو) را رها کند، هر چند حق با او باشد. (الترغیب والترهیب، ج ۳، ص ۵۹۴، ح ۲۰)

پیامک ۷۵

مَن کانَ یُؤمِنُ بِاللّه وَالیَومِ الآخِرِ فَلیُکرِم ضَیفَهُ؛ هر کس به خدا و روزقیامت ایمان دارد،باید میهمانش راگرامی دارد. (کافی، ج ۶، ص ۲۸۵، ح ۱)

پیامک ۷۶

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ما آمَنَ بی مَن باتَ شَبعانَ وَجارُهُ طاوِیا، ما آمَنَ بی مَن باتَ کاسیا وَجارُهُ عاریا؛ به من ایمان نیاورده است آن کس که شب سیر بخوابد و همسایه اش گرسنه باشد. به من ایمان نیاورده است آن کس که شب پوشیده بخوابد و همسایه اش برهنه باشد. (مستدرک الوسائل، ج ۸، ص ۴۲۹، ح ۹۸۹۷)

پیامک ۷۷

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ثَلاثُ خِصالٍ مَن کُنَّ فیهِ فَقَدِ استَکمَلَ خِصالَ الایمانِ: اَلّذی إذا رَضیَ لَم یُدخِلهُ رِضاهُ فی باطِلٍ وَ ان غَضِبَ لَم یُخرِجهُ مِنَ الحَقّ وَ لَو قَدَرَ لَم یَتَعاطَ ما لَیسَ لَهُ؛ سه ویژگی است که در هر کس یافت شود، ویژگی های ایمان کامل می گردد: آن که وقتی خشنود گردد، خشنودی اش او را به باطل نکشاند و خشمش او را به هنگام خشم، از حق برون نبرد و هر گاه توان یافت، به آنچه از او نیست، دست درازی نکند. (الاصول الستهٔ عشر، ص ۳۵)

پیامک ۷۸

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لا یُکمِلُ المُؤمِنُ ایمانَهُ حَتّی یَحتَویَ عَلی مِائَةٍ وَ ثَلاثِ خِصالٍ:... لا یَقبَلُ الباطِلَ مِن صَدیقِهِ وَ لا یَرُدُّ الحَقَّ مِن عَدُوِّهِ...؛ ایمان مؤمن کامل نمی شود، مگر آن که ۱۰۳ صفت در او باشد:... باطل را از دوستش نمی پذیرد و در مقابله با دشمن، حق را پایمال نمی کند. (بحارالأنوار، ج ۶۷، ص ۳۱۰)

پیامک۷۹

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَلغَیرَةُ مِنَ الایمانِ وَالمِذاءُ مِنَ النِّفاقِ؛ غیرت از ایمان است و بی بند و باری از نفاق. (نهج الفصاحه، ح ۲۰۴۵)

پیامک۸۰

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن رَأی مِنکُم مُنکَرا فَلیُغَیِّرهُ بِیَدِهِ، فَإن لَم یَستَطِع فَبِلسانِهِ، فَإن لَم یَستَطِع فَبِقَلبِهِ وَذلِکَ أضعَفُ الإیمانِ؛ هر کس از شما منکری ببیند باید با دست و اگر نتوانست با زبان و اگر نتوانست با قلبش آن را تغییر دهد، که پائین ترین درجه ایمان همین (تغییر قلبی) است. (نهج الفصاحه، ح ۳۰۱۰)

پیامک۸۱

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَلصَّلاةُ مِن شَرائِعِ الدّینِ وَ فیها مَرضاةُ الرَّبِّ عَزَّوَجَلَّ وَ هِیَ مِنهاجُ النبیاءِ وَ لِلمُصَلّی حُبُّ المَلائِکَةِ وَ هُدیً و ایمانٌ وَ نورُ المَعرِفَةِ وَ بَرَکَةٌ فِی الرِّزقِ؛ نماز، از آیین های دین است و رضای پروردگار، در آن است. و آن راه پیامبران است. برای نمازگزار، محبت فرشتگان، هدایت، ایمان، نور معرفت و برکت در روزی است. (خصال، ص ۵۲۲، ح ۱۱)

پیامک۸۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَجالِسُ اللَّهوِ تُفسِدُ الإیمانَ ؛ نشست‌های بیهوده ، ایمان را تباه می کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۸۱۵

پیامک۸۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مِن شَرائِطِ الإیمانِ حُسنُ مُصاحَبَةِ الإخوانِ ؛ از شرایط ایمان ، نشست و برخاستِ نیک با برادران داشتن است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۲۸۲

پیامک۸۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: حَیاءُ الرَّجُلِ مِن نَفسِهِ ثَمَرَةُ الإیمانِ ؛ شرم مرد از خودش ، نتیجه ایمان است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۹۴۴

پیامک۸۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أفضَلُ الإیمانِ الأمانَةُ ؛ برترین ایمان، امانتداری است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۹۰۵

پیامک۸۶

قال ابوعبدالله علیه السلام: من لم یأت قبرالحسین علیه السلام حتی یموت کان منتقص الایمان منتقص الدین، ان ادخل الجنهٔ کان دون المؤمنین فیها؛ امام صادق (علیه السلام) فرمودند: هر کس به زیارت قبر امام حسین (علیه السلام) نرود تا بمیرد، ایمانش ناتمام و دینش ناقص خواهد بود به بهشت هم که برود پایین تر از مومنان در آنجا خواهد بود. وسائل الشیعه، ج، ?? ص???

پیامک۸۷

امام علی علیه‌السلام : زَینُ الإیمانِ طَهارَهُٔ السَّرائرِ وحُسنُ العَملِ فی الظّاهِرِ؛ زیور ایمان ، پاکی درون است و نیک رفتاری برون . غرر الحکم : ۵۵۰۴

پیامک۸۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أحسَنُ زِینَهِٔ الرَّجُلِ السَّکِینَهُٔ مَعَ إیمانٍ ؛ نیکوترین زیورِ مرد ، آرامش همراه ایمان است . بحار الأنوار : ۷۱ /۲/ ۳۳۷

پیامک۸۹

قال الصادق – علیه السلام –: من خلع جماعهٔ المسلمین قدر شبر، خلع ربقهٔ الایمان من عنقه ؛ کسی که به اندازه یک وجب از جماعت مسلمانان (عملا) دوری کند، ریسمان ایمان را از گردنش درآورده و به دور افکنده است . (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۱۳)

پیامک۹۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الطهور شطر الایمان ؛ طهارت ، جزئی از ایمان است . (ریاض الصالحین ، ص ۲۹۷)

پیامک۹۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: بین الایمان و الکفر ترک الصلاهٔ ؛ فاصله میان ایمان و کفر، نماز نخواندن است . (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۰۲. کنزالعمال ، حدیث ۱۸۸۶۹)

پیامک۹۲

قال علی – علیه السلام –: و عن ذلک ما حرس الله عبده المؤ منین بالصلوات و الزکوات ، و مجاهدهٔ الصیام فی الایام المفروضات ... لما فی ذلک من تعفیر عتاق الوجوه بالتراب تواضعا ؛ خداوند بندگان با ایمانش را از تبهکاری و ستمگری و گردنکشی به وسیله نمازها و زکات ها و سعی در گرفتن روزه ها در روزه هایی که واجب نموده است ، حفظ می کند...؛ زیرا در نماز انسان صورتهای آزاده و نیکو را از روی فروتنی در پیشگاه الهی بر خاک می مالد. (نهج البلاغه ، فیض الاسلام ، ص ۷۹۸)

پیامک۹۳

قال علی – علیه السلام –: و عن ذلک ما حرس الله عباده المؤ منین بالصلوات و الزکوات ؛ و از اینجاست که خداوند با نمازها و

زکاتها و سختکوشی در نماز، از بندگان با ایمانش پاسداری می کند. (نهج البلاغه ، فیض الاسلام ، ص ۷۹۸)

پیامک ۹۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: علم الایمان الصلاهٔ ، اول ما یحاسب علیه الصلاهٔ ، ان اول ما فرض الله علی عباده الصلاهٔ و اخر ما یبقی عند الموت الصلاهٔ ، و اول ما یحاسب به یوم القیامهٔ الصلاهٔ فمن اجاب فقد سهل علیه ما بعده ، و من لم یجب فقد اشتد ما بعده ؛ نشانه ایمان نماز است ، اول آن چه از آن حساب می شود نماز است ، همانا اول آن چه خداوند بر بندگانش واجب کرده نماز است ، آخر آن چه هنگام مرگ (برای یاری می ماند) نماز است ، اول چیزی که روز قیامت به حساب آن رسیدگی می شود نماز است ، هرکس جواب داد ما بعد آن آسان شده است ، و هرکس نتواند جواب دهد ما بعد آن سخت تر خواهد شد. (اصول وافی ، ج ۲، ص ۶۵)

پیامک ۹۵

راءی النبی – صلی الله علیه وآله – رجلا یقول : اللهم اغفرلی و لا اراک تفعل فقال له – صلی الله علیه وآله –: لم یسوء ظنک قال : لانی اذنبت فی الجاهلیهٔ و الاسلام فقال – صلی الله علیه وآله –: اما ما اذنبت فی الجاهلیهٔ فقد محاه الایمان و فقلت فی الاسلام ، الصلوهٔ الی الصلوهٔ کفارهٔ لما بینهما؛ رسول خدا (ص) مردی را دید که چنین می گوید: خدایا مرا بیامرز و نمی بینم تو را که مرا بیامرزی ، رسول گرامی به او فرمودند: به خدا سوء ظن نداشته باش ، آن مرد گفت : من در جاهلیت (قبل از اسلام) و بعد از اسلام گناه کردم ، حضرت فرمودند: اما گناهانی که در جاهلیت کردی ، ایمان و اسلام ، آنها را محو کرده است و گناهی که در اسلام مرتکب شده ای ، کفاره گناهان بین دو نماز از این نماز تا نماز بعدی است . (مستدرک الوسائل ، ج ۳، ص ۱۶)

پیامک ۹۶

قال علی – علیه السلام –: فرض الله الایمان تطهیرا من الشرک و الصلوهٔ تنزیها عن الکبر ؛ خداوند، ایمان را برای پاکسازی انسانها از شرک واجب کرده است ، و نماز را برای پاکسازی از کبر. (نهج البلاغه ، کلمات قصار ۲۵۲)

پیامک ۹۷

قال علی – علیه السلام –: عباد الله !ان افضل ما توسل به المتوسلون الی الله جل ذکره ، الایمان بالله و برسله و ما جائت به من عند الله ، و اقام الصلاهٔ فانها الملهٔ ؛ ای بندگان خدا! به راستی گرامی ترین چیزی که بندگان صالح به وسیله او به خداوند تقرب می جویند، ایمان به خدا و پیامبران ، و آن چه که از جانب خداوند آورده اندو اقامه نماز می باشد، زیرا که نماز ملت است . (بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۲۹۰.میزان الحکمهٔ ، ج ۵، ص ۳۷۵)

پیامک ۹۸

قال علی – علیه السلام –: معاشر الناس ، ان النساءنواقص الایمان ...فاما نقصان ایمانهن فقعود هن عن الصلوهٔ و الصیام ؛ ای مردم ! زنان نسبت به مردان ایمان کمتری دارند، و دلیل بر کمتر بودن ایمان آنها این است که در ایام عادت از نماز و روزه باز نشسته می شوند. (نهج البلاغه ، فیض الاسلام ، ص ۱۷۹)

پیامک۹۹

قال الصادق – علیه السـلام –: قال لقمان لابنه : لکل شـی ء علامهٔ یعرف بها و یشهد علیها و ان للدین ثلاث علامات : العلم و الایمان و العمـل به ، (الی ان قـال) و للعامل ثلاث علامات الصلوهٔ و الصیام و الزکوهٔ ؛ حضـرت لقمان به فرزنـدانش فرمود: برای هر چیزی علامتی است که به وسـیله آن علامت شناخته می شود و به او شهادت داده می شود، به درستی که برای دین سه علامت است : ۱ – علم ۲ – ایمـان ، ۳ – عمـل به ایمـان ، تـا آن جـا که فرمود: برای عامل به دین سه علامت است : ۱ – نماز ۲ – روزه ، ۳ – زکات . (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۸۳)

پیامک۱۰۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: علم الایمان الصلوهٔ ؛ علامت و نشانه ایمان نماز است . (شهاب الاخبار، ص ۵۹)

پیامک۱۰۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : قالَ اللّه‌ جلِّ جلالُه : ما آمَنَ بی مَن فَسَّرَ بِرَأیِهِ کَلامی؛ خداوند جلّ جلاله فرمود: به من ایمان نیاورده‌است ، کسی که سخن مرا بر اساس رأی خودش تفسیر کند . بحار الأنوار : ۹۲ / ۱۰۷ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۰

پیامک۱۰۲

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: اَلمؤمِنُ القَویُّ خَیرٌ وَ اَحَبُّ اِلَی اللّه مِنَ المُؤمِنِ الضَّعیفِ ؛ انسان با ایمان نیرومند، نزد خداوند بهتر و محبوب تر است از انسان با ایمان ناتوان. صحیح مسلم، ج ۸، ص ۵۶

پیامک۱۰۳

حضـرت زهرا (سـلام الله علیهـا) فرمودنـد: فَجَعلَ اللهُ الایمانَ تَطهیراً لَکم مِنَ الشِّـرکِ ، وَ الصّلاةَ تَنزیهاً لَکم عَن الکِبرِ؛ خـدای تعالی ایمان را برای پاکیزگی از شرک قرار داد ، و نماز را برای دوری از تکبر و خودخواهی. احتجاج طبرسی، ج ۱، ص۲۵۸

پیامک۱۰۴

امام علی علیه السـلام فرمودنـد: (علامهٔ) اَلایمانُ أن تُؤثِرَ الصِّدقَ حَیثُ یَضُـرُّکَ عَلَی الکَذِبِ حَیثُ یَنفَعُکَ؛ (نشانه) ایمان، این اسـت که راستگویی را هر چند به زیان تو باشد بر دروغگویی، گرچه به سود تو باشد، ترجیح دهی. نهج البلاغه، حکمت ۴۵۸

پیامک۱۰۵

اَلصَّلاهُٔ مِن شَرائِعِ الدّینِ وَ فیها مَرضاهُٔ الرَّبِّ عَزَّوَجَلِّ وَ هِیَ مِنهاجُ النبیاءِ وَ لِلمُصَلّی حُبُّ المَلائِکَهِٔ وَ هُدیً و ایمانٌ وَ نورُ المَعرفَهِٔ وَ بَرَکَهٌٔ فِی الرِّزقِ؛ نمـاز، از آیین‌های دین است و رضای پروردگار، در آن است. و آن راه پیامبران است. برای نمازگزار، محبت فرشـتگان، هدایت، ایمان، نور معرفت و برکت در روزی است. (خصال، ص ۵۲۲، ح ۱۱)

پیامک۱۰۶

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: ایمان ، اقرار با عمل است ، و اسلام ، اقرار بدون عمل است. تحف‌العقول ، ص ۳۰۷

پیامک۱۰۷

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: ایمان ، دوستی با (دوستان خدا) و دشمنی (با دشمنان خدا) است. تحف‌العقول ، ص ۳۰۴

پیامک۱۰۸

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: دو صفت هست که بالاتر از آنها چیزی نیست: ۱- ایمان به خدا، ۲- سود رسانی به برادران دینی. (تحف‌العقول/۵۲۰)

پیامک۱۰۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: النّظافه من الإیمان؛ پاکیزگی از ایمان است. نهج الفصاحه

پیامک۱۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الْمُؤْمِنُ مِنْ أَهْلِ الإیمان بِمَنْزِلِهِ الرَّأْسِ مِنَ الْجَسَدِ یألم الْمُؤْمِنِ لِأَهْلِ الإیمان کما یألم الْجَسَدِ لِمَا فی الرَّأْسِ ؛ مؤمن نسبت به اهل ایمان چون سر نسبت به تن است مؤمن از رنج مؤمنان رنجور شود چنان که تن از رنج سر رنجور گردد. نهج الفصاحه

پیامک۱۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من شرب خمرا خرج نور الإیمان من جوفه؛ هر که شراب نوشد نور ایمان از ضمیرش برود. نهج الفصاحه

پیامک۱۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من رأی منکم منکرا فلیغیّره بیده فإن لم یستطع فبلسانه فإن لم یستطع فبقلبه و ذلک أضعف الإیمان؛ هر کس از شما ناشایسته ای بیند به دست خویش مانع آن شود و اگر نتواند به زبان و اگر نتواند به دل مانع شود که حد اقل ایمان همین است. نهج الفصاحه

پیامک۱۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من زنی أو شرب الخمر نزع اللّه منه الإیمان کما یخلع الإنسان القمیص من رأسه؛ هر که زنا کند یا شراب بنوشد خدا ایمان از او بکند همچنان که انسان پیراهن از سر خویش بیرون می کند. نهج الفصاحه

پیامک۱۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أحبّ للّه و أبغض للّه و أعطی للّه و منع للّه فقد استکمل الإیمان؛ هر که برای

خدا دوست دارد و برای خدا دشمن دارد و برای خدا عطا کند و برای خدا منع کند به کمال ایمان رسیده است. نهج الفصاحه

پیامک۱۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من تزوّج فقد استکمل نصف الإیمان فلیتّق اللّه فی النّصف الباقی؛ هر که زن بگیرد یک نیمه ایمان خویش را کامل کرده از خدا در باره نیم دیگر بترسد. نهج الفصاحه

پیامک۱۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من سرّه أن یجد طعم الإیمان فلیحبّ المرء لا یحبّه إلّا للّه تعالی؛ هر که دوست دارد حلاوت ایمان بچشد کسی را فقط برای خدا دوست دارد. نهج الفصاحه

پیامک۱۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من کان یؤمن باللّه و الیوم الآخر فلیقل خیرا و لیصمت؛ هر که به خدا و آخرت ایمان دارد یا خبری گوید و یا خاموش ماند. نهج الفصاحه

پیامک۱۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من انتهر صاحب بدعه ملأ اللّه قلبه أمنا و إیمانا؛ هر که بدعتگزاری را توبیخ کند خدا قلب وی را از امان و ایمان پر کند. نهج الفصاحه

پیامک۱۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من کظم غیظا و هو قادر علی أن ینفذه ملأه اللّه أمنا و إیمانا؛ هر کس خشمی را که تواند آشکار کند فرو برد خدا وی را از امنیت و ایمان سرشار کند. نهج الفصاحه

پیامک۱۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مداراه النّاس نصف الإیمان و الرّفق بهم نصف العیش؛ مدارا کردن با مردم یک نیمه ایمان است و ملایمت با آنها یک نیمه خوش زیستن است. نهج الفصاحه

پیامک۱۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من جرعه أحبّ إلی اللّه تعالی من جرعه غیظ یکظمها عبد، ما کظمها عبد إلّا ملاء اللّه تعالی جوفه إیمانا؛ هیچ جرعه ای نزد خدا از جرعه خشمی که بنده ای فرو برد محبوب تر نیست. هر بنده ای جرعه خشم فرو برد خدا ضمیر او را از ایمان پر کند. نهج الفصاحه

پیامک۱۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أخاف علی أمّتی إلّا ضعف الیقین؛ بر امت خویش بیم ندارم مگر از ضعف ایمان. نهج الفصاحه

پیامک ۱۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما خاب من استخار و لا ندم من استشار و لا آمن بالقرآن من استحلّ محارمه؛ هر که از خدا خیر جوید نا امید نشود و هر که مشورت کند نادم نگردد و هر که محارم قرآن را حلال شمارد به قرآن ایمان ندارد. نهج الفصاحه

پیامک ۱۲۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یقبل إیمان بلا عمل و لا عمل بلا إیمان؛ ایمان بی عمل و عمل بی ایمان پذیرفته نیست. نهج الفصاحه

پیامک ۱۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یستکمل العبد الإیمان حتّی یکون فیه ثلاث خصال الإنفاق من الإقتار و الإنصاف من نفسه و بذل السّلام؛ تا سه صفت در بنده ای نباشد ایمان وی کامل نشود صدقه دادن در تنگ دستی و انصاف دادن به ضرر خویش و سلام بسیار کردن. نهج الفصاحه

پیامک ۱۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یستکمل أحدکم حقیقه الإیمان حتّی یخزن لسانه؛ هیچ کس از شما حقیقت ایمان را کامل نکند مگر آن که زبان خویش نگهدارد. نهج الفصاحه

پیامک ۱۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یستقیم إیمان عبد حتّی یستقیم قلبه و لا یستقیم قلبه حتّی یستقیم لسانه؛ ایمان بنده به استقامت نیاید تا قلب وی به استقامت گراید و قلب وی به استقامت نگراید تا زبان وی به استقامت آید. نهج الفصاحه

پیامک ۱۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یبلغ العبد حقیقه الإیمان حتّی یعلم أنّ ما أصابه لم یکن لیخطئه و ما أخطأه لم یکن لیصیبه؛ بنده به حقیقت ایمان نرسد تا بداند که آنچه بدو رسیده نمیشد نرسد و آنچه بدو نرسیده نمیشد برسد. نهج الفصاحه

پیامک ۱۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا مظاهره أوثق من المشاوره و لا إیمان کالحیاء؛ تعاونی بهتر از مشورت نیست و ایمانی چون حیا نیست. نهج الفصاحه

پیامک۱۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا إیمان لمن لا أمانه له و لا دین لمن لا عهد له؛ هر که امانت ندارد، ایمان ندارد و هر که پیمان نگه ندارد، دین ندارد. نهج الفصاحه

پیامک۱۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس بمؤمن مستکمل الإیمان من لم یعد البلاء نعمه و الرّخاء مصیبه؛ هر که بلا را نعمت و فراوانی را مصیبت نداند، ایمان وی کامل نیست. نهج الفصاحه

پیامک۱۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس الإیمان بالتّمنّی لکن هو ما وقر فی القلب و صدّقه العمل؛ ایمان داشتن به آرزو کردن نیست بلکه ایمان آن است که در قلب جای دارد و عمل آن را تصدیق کند. نهج الفصاحه

پیامک۱۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو کان الإیمان بالثّریّا لتناوله رجال من فارس؛ اگر ایمان در ثریا بود، مردانی از فارس بدان می رسیدند. نهج الفصاحه

پیامک۱۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو آمن بی عشره من الیهود لآمن بی الیهود؛ اگر ده تن از یهودان به من ایمان آورده بودند همه یهودان به من ایمان می آوردند. نهج الفصاحه

پیامک۱۳۵

کفی بالموت واعظا و کفی بالیقین غنی؛ چه پند آموزیست مرگ و چه غنایی است ایمان. نهج الفصاحه

پیامک۱۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قد أفلح من أخلص قلبه للإیمان و جعل قلبه سلیما و لسانه صادقا و نفسه مطمئنّه و خلیقته مستقیمه و أذنه مستمعه و عینه ناظره؛ هر که ایمان قلبش خالص باشد و قلب خویش سالم و زبان خویش راستگو و جان خویش آرام و خوی خویش مستقیم و گوش خویش شنوا و چشم خویش را نگران کند، رستگار شود. نهج الفصاحه

پیامک۱۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الغیره من الإیمان و المذاء من النّفاق؛ غیرتمندی از ایمان است و بی بندوباری از نفاق. نهج الفصاحه

پیامک۱۳۸

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: العلم حیـاه الإسـلام و عمـاد الإیمـان و من علم علما أتم اللّٰه له أجره و من تعلّم فعمل علّمه اللّٰه ما لم یعلم؛ علم حیات اسـلام و سـتون ایمان است و هر که علمی بیاموزد خـدا پاداش او را کامل کنـد و هر که تعلیم گیرد و عمل کند خدا آنچه نمی داند به او تعلیم دهد. نهج الفصاحه

پیامک۱۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّبر من الإیمان بمنزله الرّأس من الجسد؛ صبر نسبت به ایمان چون سر نسبت به تن است. نهج الفصاحه

پیامک۱۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّبر نصف الإیمان و الیقین الإیمان کلّه؛ صبر یک نیمه ایمان است و یقین همه ایمانست. نهج الفصاحه

پیامک۱۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: خیر ما ألقی فی القلب الیقین؛ بهترین صـفتی که در قلب نهاده اند، ایمان است. نهج الفصاحه

پیامک۱۴۲

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: خیر الزّاد التّقوی و خیر ما ألقی فی القلب الیقین؛ بهترین توشه های سـفر حیات تقوی است و بهترین صفات قلب ایمان است. نهج الفصاحه

پیامک۱۴۳

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: خمس من الإیمان من لم یکن فیه شـی ء منهنّ فلا إیمان له التّسـلیم لأمر اللّٰه و الرّضـا بقضاء اللّٰه و التّفویض إلی اللّٰه و التّوکّل علی اللّٰه و الصّبر عنـد الصّدمه الأولی؛ پنـج چیز از لوازم ایمان است و هر که یکی از آنها در او نباشـد ایمان ندارد تسـلیم به فرمان خدا و رضا به قضای خدا و تفویض کارها به خدا و توکل به خدا و صبر هنگام صدمه نخستین. نهج الفصاحه

پیامک۱۴۴

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: خصـلتان لیس فوقهما من البرّ شـی ء الإیمان باللّٰه و النّفع لعباد اللّٰه؛ دو خصـلت است که نیک تر از آن نیست ایمان به خدا و سودمندی برای بندگان خدا. نهج الفصاحه

پیامک۱۴۵

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: الحیاء و العیّ شـعبتان من الإیمان و البـذاء و البیان شـعبتان من النّفاق؛ حیا و کم

زبانی دو شعبه ایمان است و خشونت و زبان آوری از لوازم نفاق است. نهج الفصاحه

پیامک۱۴۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحیاء و الإیمان قرنا جمیعا فإذا رفع أحدهما رفع الآخر؛ حیا و ایمان قرین یکدیگرند اگر یکی از میان برخاست دیگری هم برود. نهج الفصاحه

پیامک۱۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحیاء من الإیمان و الإیمان فی الجنّه و البذاء من الجفاء و الجفاء فی النّار؛ حیا از لوازم ایمان است و ایمان در بهشت است و بد زبانی از خشونت است و خشونت در جهنم است. نهج الفصاحه

پیامک۱۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحیاء شعبه من الإیمان؛ حیا شعبه ای از ایمان است. نهج الفصاحه

پیامک۱۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فیه وجد حلاوه الإیمان: أن یکون اللّه و رسوله أحبّ إلیه ممّا سواهما و أن یحبّ المرء لا یحبّه إلّا للّه و أن یکره أن یعود فی الکفر بعد إذ أنقذه اللّه منه کما یکره أن یلقی فی النّار؛ سه چیز است که در هر که هست شیرینی ایمان را چشیده است: آن که خدا و پیامبرش را از همه دوست تر دارد، دیگر آن که کسی را برای خدا دوست دارد و سوم آن که پس از آن که خدا او را از کفر نجات داد از باز گشت بدان بیزار است چنان که افتادن در آتش را دوست ندارد. نهج الفصاحه

پیامک۱۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فیه استوجب الثّواب و استکمل الإیمان: خلق یعیش به فی النّاس و ورع یحجزه عن محارم اللّه تعالی و حلم یردّه عن جهل الجاهل؛ سه چیز است که در هر که باشد سزاوار ثواب است و ایمانش کامل است: اخلاقی که به وسیله آن با مردم زندگی کند و تقوایی که وی را از محرمات خدا دور سازد و حلمی که او را از جهالت جاهل بر کنار دارد. نهج الفصاحه

پیامک۱۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فیه استکمل خصال الإیمان الّذی إذا رضی لم یدخله رضاه فی باطل و إذا غضب لم یخرجه الغضب من الحقّ و إذا قدر لم یتعاط ما لیس له؛ سه چیز است که در هر که باشد صفات ایمان در او کامل است آن که وقتی خشنود شد به باطل نگراید و وقتی خشمگین شد از حق تجاوز نکند و وقتی قدرت یافت به مال کسان دست نبرد. نهج الفصاحه

پیامک۱۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من حقائق الإیمان: الإنفاق من الإقتار و إنصافک النّاس من نفسک و بذل العلم للمتعلّم؛ سه چیز از حقایق ایمان است: بخشش با تنگدستی و رعایت انصاف در باره مردم بر ضرر خویش و بذل علم برای دانش آموز. نهج الفصاحه

پیامک۱۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من الإیمان: الإنفاق من الإقتار و بذل السّلام للعالم و الإنصاف من نفسک؛ سه چیز از لوازم ایمان است: بخشش به هنگام تنگدستی و سلام به دانشمند و رعایت انصاف بر ضرر خویش. نهج الفصاحه

پیامک۱۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من أخلاق الإیمان: من إذا غضب لم یدخله غضبه فی باطل و من إذا رضی لم یخرجه رضاه من حقّ و من إذا قدر لم یتعاط ما لیس له؛ سه چیز از لوازم ایمان است: آن که وقتی خشمگین شد، خشمش وی را به کار ناحق واندارد و آن که وقتی راضی شد، رضایش او را از حق دور نسازد و آن که وقتی قدرت داشت، بدان چه حق ندارد دست نبرد. نهج الفصاحه

پیامک۱۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه من کنّ فیه یستکمل إیمانه رجل لا یخاف فی اللّه لومه لائم و لا یرائی بشی ء من عمله و إذا عرض علیه أمران أحدهما للدّنیا و الآخر للآخره اختار أمر الآخره علی الدّنیا؛ سه چیز است که در هر که باشد ایمان او کامل است: مردی که در کار خدا از ملامت گران بیم ندارد و در کار خویش ریا نمی کند و اگر دو کار پیش آید که یکی مربوط به دنیا و دیگری مربوط به آخرت است، کار آخرت را بر دنیا ترجیح دهد. نهج الفصاحه

پیامک۱۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تخلّلوا فإنّه نظافه و النّظافه تدعوا إلی الإیمان و الإیمان مع صاحبه فی الجنّه؛ دندانها را تمیز کنید زیرا مایه نظافت است و نظافت باعث ایمان است و ایمان با صاحب خود در بهشت است. نهج الفصاحه

پیامک۱۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الإیمان و العمل قرینان لا یصلح کلّ واحد منهما إلّا مع صاحبه؛ ایمان و عمل قرین یکدیگرند و هیچ یک از آنها بدون دیگری درست نیست. نهج الفصاحه

پیامک۱۵۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الإیمان نصفان نصف فی الصّبر و نصف فی الشّکر؛ ایمان دو نیمه است نیمی صبر و نیمی شکر. نهج الفصاحه

پیامک۱۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الإیمان معرفه بالقلب و قول باللّسان و عمل بالأرکان؛ ایمان معرفت قلب است و گفتار زبان و عمل اعضاء. نهج الفصاحه

پیامک۱۶۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الإیمان الصّبر و السّماحه؛ ایمان صبر است و بخشش. نهج الفصاحه

پیامک۱۶۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الإسلام علانیه و الإیمان فی القلب؛ اسلام آشکار است و ایمان در دل نهفته است. نهج الفصاحه

پیامک۱۶۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاکم و الکذب فإنّ الکذب مجانب للإیمان؛ از دروغ بپرهیزید که دروغ با ایمان سازگار نیست. نهج الفصاحه

پیامک۱۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ من الیقین أن لا ترضی أحدا بسخط اللّه و لا تحمد أحدا علی ما آتاك اللّه و لاـ تذمّ أحدا علی ما لم یؤتك اللّه، فإنّ الرّزق لاـ یجرّه حرص حریص و لا یصرفه کراهه کاره؛ از لوازم ایمان این است که برای خشنودی کسان خدا را خشمگین نسازی و بر نعمتی که خدا داده کسی را سپاس نگزاری و برای آنچه خدا نداده کسی را مذمت نکنی که روزی به آز حریصان فزونی نگیرد و به تنفر کسان نقصان نپذیرد. نهج الفصاحه

پیامک۱۶۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ من أکمل المؤمنین إیمانا أحسنهم خلقا و ألطفهم بأهله؛ از همه مؤمنان ایمان آن کس کاملتر است که اخلاقش نیک تر است و با کسان خود بهتر رفتار می کند. نهج الفصاحه

پیامک۱۶۵

إنّ حسن العهد من الإیمان؛ رعایت پیمان از لوازم ایمان است. نهج الفصاحه

پیامک۱۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الحیاء و الإیمان قرنا جمیعا فإذا سلب أحدهما تبعه الآخر؛ حیا و ایمان قرین یکدیگرند وقتی یکی را گرفتند دیگری همراه آن می رود. نهج الفصاحه

پیامک۱۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الإیمان لیخلق فی جوف أحدکم کما یخلق الثّوب فاسألوا اللّه تعالی أن یجدّد الإیمان فی قلوبکم؛ ایمان شما چون لباسی که به تن دارید کهنه می شود از خدا بخواهید که ایمان را در دل شما تازه کند. نهج الفصاحه

پیامک۱۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ إنّی أسألک صحّه فی إیمان و إیمانا فی حسن خلق و نجاحا یتبعه فلاح؛ خدایا من از تو صحتی می خواهم که قرین ایمان باشد و ایمانی که با نیک خوئی همراه باشد و موفقیتی که رستگاری دنبال آن باشد. نهج الفصاحه

پیامک۱۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل المؤمنین إیمانا الّذی إذا سئل أعطی و إذا لم یعط استغنی؛ از همه مؤمنان ایمان آن کس بهتر است که وقتی از او چیزی بخواهند بدهد و اگر چیزی به او ندهند راه بی نیازی سپرد. نهج الفصاحه

پیامک۱۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الإیمان الصّبر و السّماحه؛ بهترین خصال ایمان صبر و گذشت است. نهج الفصاحه

پیامک۱۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الإیمان أن تحبّ للّه و تبغض للّه و تعمل لسانک فی ذکر اللّه و أن تحبّ للنّاس ما تحبّ لنفسک و تکره لهم ما تکره لنفسک و أن تقول خیرا أو تصمت؛ بهترین اقسام ایمان این است که برای خدا دوست بداری و برای خدا دشمن بداری و آنچه برای خود می خواهی برای مردم بخواهی و آنچه برای خود نمی خواهی برای دیگران نخواهی و سخن نیک بگوئی یا خاموش مانی. نهج الفصاحه

پیامک۱۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الإیمان أن تعلم أنّ اللّه معک حیثما کنت؛ بهترین اقسام ایمان آن است که بدانی هر جا هستی خدا با تو است. نهج الفصاحه

پیامک۱۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشرف الإیمان أن یأمنک النّاس و أشرف الإسلام أن یسلم النّاس من لسانک و یدک؛ بهترین ایمان آن است که مردم از تو در امان باشند و بهترین اسلام آن است که مردم از دست و زبان تو به سلامت مانند. نهج الفصاحه

پیامک۱۷۴

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أخلص دینك یکفك القلیل من العمل؛ ایمان خویش را خالص کن که اندکی عبادت تو را کفایت کند. نهج الفصاحه

پیامک۱۷۵

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أخشی ما خشیت علی أمّتی کبر البطن و مداومه النّوم و الکسل و ضعف الیقین؛ بر امت خویش، بیشتر از هر چیز، از شکم پرستی و پر خوابی و بیکارگی و بی ایمانی بیمناکم. نهج الفصاحه

پیامک۱۷۶

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أبغَضُ الخَلقِ إلَی اللّهِ مَن آمَنَ ثُمّ کَفَرَ؛ منفورترین مردم پیش خدا آن کس است که ایمان آورد و سپس کافر شود. نهج الفصاحه

پیامک۱۷۷

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: دو صفت هست که بالاتر از آنها چیزی نیست: ۱- ایمان به خدا، ۲- سود رسانی به برادران دینی (تحف‌العقول/۵۲۰)

پیامک۱۷۸

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: ایمان ، دوستی (با دوستان خدا) و دشمنی (با دشمنان خدا) است . تحف العقول ، ص ۳۰۴

پیامک۱۷۹

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: ایمان ، اقرار با عمل است ، و اسلام ، اقرار بدون عمل است . تحف العقول ، ص ۳۰۷

پیامک۱۸۰

هلاکت و نابودی دین و ایمان هر شخص در سه چیز است: تکبر، حرص، حسد. تکبر سبب نابودی دین و ایمان شخص می باشد و به وسیله تکبر شیطان ـ با آن همه عبادت ملعون گردید. حرص و طمع دشمن شخصیّت انسان است، همان طوری که حضرت آدم – علیه السلام – به وسیله آن از بهشت خارج شد. حسد سبب همه خلاف ها و زشتی ها است و به همان جهت قابیل برادر خود هابیل را به قتل رساند. اعیان الشّیعة، ج ۱، ص ۵۷۷

پیامک۱۸۱

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : جَعَلَ اللّهُ الْایمانَ تَطْهیراً لَکُمْ مِنَ الشِّرْك، وَ الصَّلاةَ تَنْزیهاً لَکُمْ مِنَ الْکِبْرِ، وَ الزَّکاةَ تَزْکِیَةً لِلنَّفْسِ، وَ نِماءً فِی الرِّزْقِ، وَ الصِّیامَ تَثْبیتاً لِلْاخْلاصِ، وَ الْحَجَ تَشْییداً لِلدّینِ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: خداوند سبحان، ایمان و اعتقاد را برای طهارت از شرك و نجات از گمراهی ها و شقاوت ها قرار داد. و نماز را برای خضوع و فروتنی و پاکی از هر نوع تکّبر، مقرّر نمود. و زکات (و خمس) را برای تزکیه نفس و توسعه روزی تعیین نمود. و روزه را برای استقامت و

اخلاص در اراده، لازم دانست. و حجّ را برای استحکام أساس شریعت و بناء دین اسلام واجب نمود. ریاحین الشّریعهٔ، ج ۱، ص ۳۱۲

پیامک۱۸۲

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: من خلع جماعهٔ المسلمین قدر شبر، خلع ربقهٔ الایمان من عنقه؛ کسی که به اندازه یک وجب از جماعت مسلمانان (عملا) دوری کند،ریسمان ایمان را از گردنش در آورده و به دور افکنده است . (بحار الانوار، ج ,۸۸ ص ۱۳)

پیامک۱۸۳

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : کسی که وضوی خود را شاداب وکامل به جای آورد، و نماز خویش را نیکوبخواند، زکات مالش را بپردازد، و خشم خود را فرو نشاند و زبانش را ازگناهان مربوطبه زبان ببندد، و برای گناه خودبا توبه طلب آمرزش کند، ونسبت به اهل بیت پیامبر خویش خیرخواه باشد، البته تمام حقایق ایمان در اوکامل شده و درهای بهشت به روی او باز است . (ثواب الاعمال ، ص ۶۴)

پیامک۱۸۴

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : الوضوء نصف الایمان؛ وضو گرفتن نیمی از ایمان است . (بحار الانوار، ج ,۸۰ ص ۲۳۸)

پیامک۱۸۵

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: قال لقمان لابنه : لکل شی ء علامهٔ یعرف بهاو یشهد علیها و ان للدین ثلاث علامات : العلم و الایمان و العمل به ، (الی ان قال) وللعامل ثلاث علامات الصلوهٔ و الصیام و الزکوهٔ؛ حضرت لقمان به فرزندانش فرمود:برای هر چیزی علامتی است که به وسیله آن علامت شناخته می شود و به او شهادت داده می شود، به درستی که برای دین سه علامت است: ۱- علم، ۲- ایمان، ۳- عمل به ایمان تا آنجا که فرمودند: برای عامل به دین سه علامت است : ۱- نماز، ۲- روزه ، ۳- زکات . (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۸۳)

پیامک۱۸۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : المؤمن القوی خیر واحب من المؤمن الضعیف؛ شخص با ایمان قوی ونیرومند از شخص با ایمان ضعیف بهتر ودوست داشتنی تر است. الاسلام والطب : ص ۲۶۳

پیامک۱۸۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : خیر لهو المؤمن السباحهٔ؛ بهترین سرگرمی برای مرد با ایمان، شنا است. نهج الفصاحه : ح ۱۵۲۷

پیامک۱۸۸

امام جعفر صادق (علیه السلام) : الصبر رأس الایمان ؛ صبر سر ایمان است . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۴۰

پیامک۱۸۹

امام جعفر صادق (علیه السلام) : من أحب لله و أبغض لله و أعطی لله فهو ممن کمل إیمانه ؛ هر که برای خدا دوست دارد و برای خدا دشمن دارد و برای خدا عطاء کند ، از کسانی است که ایمانش کامل است . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۸۹

پیامک۱۹۰

حضرت رسوا اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: زمانی بر امّت من خواهد آمد که مردم از علماء گریزان شوند، همان طوری که گوسفند از گرگ گریزان است، خداوند چنین جامعه‌ای را به سه نوع عذاب مبتلا می گرداند: ۱ ـ برکت و رحمت خود را از اموال ایشان برمی‌دارد. ۲ ـ حکمفرمائی ظالم و بی مروّت را بر آن ها مسلّط می گرداند. ۳ ـ هنگام مرگ و جان دادن، بی‌ایمان از این دنیا خواهند رفت. مستدرک الوسائل: ج ۱۱، ص ۳۷۶، ح ۱۳۳۰۱

پیامک۱۹۱

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند: سه ویژگی است که در هر کس یافت شود، ویژگی‌های ایمان کامل می گردد: آن که وقتی خشنود گردد، خشنودی‌اش او را به باطل نکشاند و خشمش او را به هنگام خشم، از حق برون نبرد و هر گاه توان یافت، به آنچه از او نیست، دست درازی نکند. الاصول الستة عشر، ص ۳۵

پیامک۱۹۲

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: اِنَّ مِنْ حَقیقَةِ الْایمانِ اَنْ تُؤْثِرَ الْحَقَّ وَ اِنْ ضَرَّکَ عَلَی الْباطِلِ وَ اِنْ نَفَعَکَ وَ اَنْ لا یَجوزَ مَنْطِقُکَ عِلْمَکَ؛ از حقیقت ایمان این است که حق را بر باطل مقدم داری، هر چند حق به ضرر تو و باطل به نفع تو باشد و نیز از حقیقت ایمان آن است که گفتار تو از دانشت بیشتر نباشد. محاسن، ج ۱، ص ۲۰۵

پیامک۱۹۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند : یُبْعَثُ کُلُّ عَبدٍ علی ما ماتَ عَلَیهِ، اَ لْمُؤمِنُ عَلی إیمانِهِ وَالْمُنافِقُ عَلی نِفاقِهِ؛ هر بنده‌ای بر همان چیزی که در درون داشته و با آن از دنیا رفته، برانگیخته می‌شود، مؤمن بر ایمانش و منافق بر نفاقش. کنزالعمّال، ح ۳۸۹۵۴ .

پیامک۱۹۴

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: مَنْ کَظَمَ غَیْظا وَهُوَ قادِرٌ عَلی اَنْ یُنْفِذَهُ مَلأَهُ اللّه أَمْنا وَایمانا؛ هر کس در حالی که می‌تواند خشم خود را عملی کند، آن را فرو برد، خداوند او را سرشار از آرامش و ایمان می کند. نهج الفصاحه، ح ۲۷۷۸.

پیامک۱۹۵

[ایمان] روشن ترین راه ها است و، چراغش روشن تر. با ایمان می توان برای اعمال شایسته راه برد. و با اعمال صالح می توان به ایمان دلیل آورد. نهج البلاغه، خ۱۵۶

پیامک۱۹۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایمان بنده به یقین نرسد، تا آنکه اعتمادش به آنچه نزد خداوند است ، بیش از آن باشد که به داشته های خودش. نهج البلاغه

پیامک۱۹۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایمان بر چهار پایه استوار است : شکیبایی ، یقین ، دادگری و جهاد. نهج البلاغه

پیامک۱۹۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دانش با ایمان آباد گردد. نهج البلاغه ، خ ۱۵۵

پیامک۱۹۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایمان بنده راست نگردد تا آنکه دلش راست گردد. (نهج البلاغه ، خ ۱۷۵)

پیامک۲۰۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایمان ، خالی و دور از حسادت است [و یک جا جمع نمی شوند.] (شرح غررالحکم ، ج ۱، ص ۱۶۰)

پیامک۲۰۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آن کس که ایمان ندارد، رهایی نیابد. (شرح غررالحکم ، ج ۶، ص ۴۰۲)

پیامک۲۰۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایمانی همچون آزرم (حیا) و شکیبایی نیست. نهج البلاغه

پیامک۲۰۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: باروری ایمان به تلاوت قرآن است. (شرح غررالحکم ، ج ۵، حدیث ۷۶۳۳)

پیامک۲۰۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نشان ایمان آن است که راستگویی را در آنجا که به تو زیان می رساند، بر دروغ در آنجا که سود دارد مقدم داری. نهج البلاغه

پیامک۲۰۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایمان معرفت است از روی دل ، اقرار است به زبان و عمل است به ارکان (اعضا و جوارح) (نهج البلاغه)

پیامک۲۰۶

حضرت محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ایمان بنده به استقامت نیاید تا قلب وی به استقامت گراید و قلب وی به استقامت نگراید تا زبان وی به استقامت آید. (نهج الفصاحه ، ح ۲۵۴۲)

پیامک۲۰۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دروغ گوید کسی که ادّعای ایمان کند در حالی که به آرزو های فریبنده و بازی های دروغ دنیا دل بسته است. غررالحکم ، باب آرزو

پیامک۲۰۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شرم بسیار مرد ، نشانه و دلیل ایمان او است. غررالحکم ، باب حیا

پیامک۲۰۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شرم انسان از خویش میوه ایمان است. غررالحکم ، باب حیا

پیامک۲۱۰

به راستی که حیا و عفت از خلق و خو های ایمان است و به راستی این هر دو ، خصلت آزادگان و خوی نیکان است. غررالحکم ، باب حیا

پیامک۲۱۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ایمان و حیا هر دو به یک ریسمان بسته و با یکدیگر هستند و از هم جدا نشوند. غررالحکم ، باب حیا

پیامک۲۱۲

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که زنا کند یا شراب بنوشد خدا ایمان از او بکند همچانکه انسان پیراهن از سر خویش بیرون می کند. نهج الفصاحه ، حدیث ۲۹۹۹

پیامک۲۱۳

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: وقتی بنده ایی زنا کند ایمان از او بیرون رود و چون سایه ایی بر سرش بایستد و

هنگامی که از آن دست بردارد بازمی گردد. نهج الفصاحه ، حدیث ۲۱۲

پیامک۲۱۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که به خدا ایمان داشته باشد به او پناه برد. غررالحکم ، باب معرفت خدا

پیامک۲۱۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کامل نشود ایمان بنده ای تا این که دوست بدارد هر که را خدای سبحان دوست می دارد، و مبغوض دارد هر که را خدای سبحان مبغوض دارد. غررالحکم ، باب معرفت خدا

پیامک۲۱۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که در راه خدا عطا کند و در راه خدا جلوگیری کند و در راه خدا دوست بدارد و در راه خدا دشمن بدارد، براستی که ایمان خود را به کمال رسانده است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

پیامک۲۱۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: برترین مؤمنان در ایمان کسی است که گرفتن و دادن، و خشم و رضای او، همه برای خدا باشد. غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

پیامک۲۱۸

امام علی علیه السلام می فرمایند: (علامهٔ) اَلْإیمانُ أنْ تُؤْثِرَ الصِّدْقَ حَیْثُ یَضُرُّکَ عَلَی الْکَذِبِ حَیْثُ یَنْفَعُکَ؛ (نشانه) ایمان، این است که راستگویی را هر چند به زیان تو باشد بر دروغگویی، گرچه به سود تو باشد، ترجیح دهی. نهج البلاغه، حکمت ۴۵۸.

پیامک۲۱۹

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: ما مِنْ مُؤْمِنٍ اِلاّ وَ قَدْ جَعَلَ اللّه‌لَهُ مِنْ ایمانِهِ اُنْسا یَسْکُنُ اِلَیْه، حَتّی لو کانَ عَلی قُلَّةِ جَبَلٍ لَمْ یَسْتَوحِشْ؛ هیچ مؤمنی نیست مگر آن که خداوند ایمان را همدم و آرامش‌بخش او قرار می‌دهد، چنانچه حتی اگر در قله کوهی هم باشد، احساس تنهایی نمی‌کند. عدهٔ الداعی، ص ۲۱۸ .

پیامک۲۲۰

حضرت فاطمه زهرا علیهاالسلام می فرمایند : فَفَرَضَ اللّه‌الْایمانَ تَطْهیرا مِنَ الشِّرْکِ... وَ الْعَدْلَ تَسْکینا لِلْقُلوبِ؛ خداوند ایمان را برای پاکی از شرک... و عدل و داد را برای آرامش دل‌ها واجب نمود. من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۵۶۸ .

پیامک۲۲۱

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: ایمان انجام واجبات و دوری از محرمات است ، ایمان عقیده به دل واقرار به زبان و کردار با

اعضاء تن است. (تحف العقول ، ص ۴۴۴)

پیامک۲۲۲

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: هیچ بنده به حقیقت کمال ایمان نرسد تا سه خصلتش باشد : بینایی در دین ، و اندازه‌داری در معیشت ، و صبر بر بلاها. (تحف العقول ، ص ۴۷۱)

پیامک۲۲۳

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَلصَّلاۀُ مِن شَرائِعِ الدّینِ وَ فیها مَرضاۀُ الرَّبِّ عَزَّوَجَلَّ وَ هِیَ مِنهاجُ الْاَنبیاءِ وَ لِلمُصَلّی حُبُّ المَلائِکَۀِ وَ هُدیً و ایمانٌ وَ نورُ المَعرفَۀِ وَ بَرَکَۀٌ فِی الرِّزقِ؛ نماز، از آیین‌های دین است و رضای پروردگار، در آن است. و آن راه پیامبران است. برای نمازگزار، محبت فرشتگان، هدایت، ایمان، نور معرفت و برکت در روزی است. خصال، ص ۵۲۲، ح ۱۱

پیامک۲۲۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علم الایمان الصلوۀ؛ علامت و نشانه ایمان نمازاست . شهاب الاخبار، ص ۵۹

پیامک۲۲۵

رسول اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند: اَلْعِلْمُ حَیاۀُ الْاِسْلامِ وَ عِمادُ الْایمانِ وَ مَنْ عَلِمَ عِلْما اَتَمَّ اللّه‏ لَهُ اَجْرَهُ وَ مَنْ تَعَلَّمَ فَعَمِلَ عَلَّمَهُ اللّه‏ ما لَمْ یَعْلَمْ ؛ علم، حیات اسلام و تکیه گاه ایمان است و هر کس علمی بیاموزد، خداوند پاداش او را تمام گرداند و هر کس بیاموزد و عمل کند، خداوند، تعلیم دهد به او آنچه را که نمی‌داند. نهج الفصاحه، ح ۲۰۱۹

پیامک۲۲۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و اله و سلم می فرمایند: إنَ اللّهَ یُعطِی الدُّنیا مَن یُحِب وَ مَن لایُحِب وَ لایُعطِی الایمان اِلّا مَن یُحِب همانا خداوند دنیا را به آن کسی که دوست دارد و آن کسی که دوست ندارد عطا می کند، ولی ایمان را جز به آن کسی که دوست دارد عطا نمی کند. قوت القلوب، همان، ص ۸۳.

پیامک۲۲۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم): نگاه کردن یکی از تیرهای زهرآلود ابلیس است، پس، هر که از ترس خدا چشم خود را (از نامحرم) فرو بندد خداوند به او ایمانی عطا فرماید که حلاوت آن را در دلش بیابد. (البحار ۳۴/۳۸/۱۰۴)

پیامک۲۲۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: سُوسُوا إیمَانَکم بِالصَّدَقَۀِ وَ حَصِّنُوا أَموَالَکم بِالزَّکاۀِ وَ ادفَعُوا أَموَاجَ البَلَاءِ بِالدُّعَاءِ ؛ ایمان خود را با صدقه دادن و اموالتان را با زکات دادن نگاه دارید، و امواج بلا را با دعا از خود برانید. (نهج البلاغه، حکمت ۱۴۶)

پیامک۲۲۹

پیـامبر اعظم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودنـد: رَاسُ العَقل بَعـدَ الایمانِ باللّه مُـداراةُ النّاس فی غَیر تَرک حَقٍّ؛ کمال عقل پس از ایمان به خدا، مدارا کردن با مردم است به شرط آن که حق، ترک نشود. (تحف العقول، ص ۴۲)

پیامک۲۳۰

حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها) فرمودند: فَفَرَضَ اللّه الایمانَ تَطهیرا مِنَ الشِّرک... وَ العَدلَ تَسکینا لِلقُلوبِ خداوند ایمان را برای پاکی از شرک... و عدل و داد را برای آرامش دل‌ها واجب نمود. (من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۵۶۸)

پیامک۲۳۱

رسول خـدا (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودنـد: الایمـانُ مَعرفَةٌ بـالقَلبِ وَ قَولٌ باللِّسـانِ وَ عَمَـلٌ بالاَرکـانِ ایمـان عبـارت است از شناخت قلبی، گفتار زبانی و کردار با اعضا و جوارح. (میزان الحکمه، ج ۱، ص ۳۰۱)

پیامک۲۳۲

رسول خـدا (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودنـد: أفضَـلُ الإیمـانِ أن تَعلَمَ أنّ اللهَ مَعَـک حَیثُ مـا کنتَ؛ برترین ایمان آن است که بدانی خداوند همه جا با توست. (کنزل العمال، ۶۶)

پیامک۲۳۳

امـام صـادق (علیه السـلام) فرمودنـد: إنّ مِن حَقِیقَـةِ الإیمـانِ أن تُؤثِرَ الحَقَّ وَ إن ضَـرَّک عَلَی الباطِـلِ و إن نَفَعَک؛ از نشانه‌های ایمان حقیقی آن است که حق را بر باطل ترجیح دهی، هر چند حق به زیان تو و باطل به سود تو باشد. (بحار الأنوار، ج ۷۰، ص ۱۰۶)

پیامک۲۳۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: قالَ اَمیرَالمُومِنینَ : اَلایمانُ اَربَعَةُ اَرکان اَلرِّضا بِقَضاءِ الله وِ التَّوَکُل عَلَی الله وَ تَفویضِ الاَمرِ اِلَی الله وَ التِّسـلیم لِاَمرِاللهی امیرالمومنین فرمودنـد: ایمـان چهـار رکن دارد: خشـنودی به قضای الهی و توکل بر خـدا و سپردن امر زنـدگی به خداوند و تسلیم در برابر امر خدای (جهاد با نفس، ح ۶۳)

پیامک۲۳۵

حضـرت رسـول اکرم (صــلی الله علیـه و آلـه و سـلم)فرمودنـد: اِنّ أوسَـطَ عَرَی الاَیمـانُ أن تُحِـبَّ فِی اللهِ وَ تَبغُضُ فِی اللهِ. بالاـترین دسـتاویزهای ایمان این است که کسی را برای خدا دوست داری و کسی را برای خدا دشمن داری. (مسند احمد، مسند الکوفیین، ح ۱۷۷۹۳)

پیامک۲۳۶

امام رضا (علیه السـلام) فرمودند: أحسن الناس إیماناً أحسنهم خلقاً و ألطفهم بأهله، و أنا اَلطفکم بأهلی؛ نیکوترین مردم از نظر ایمان،

خوش خلق‌ترین و با لطفترین آنها نسبت به اهل خویش است. (عیون اخبار الرضا۲، ۳۸)

پیامک۲۳۷

حضرت زهرا (سلام الله علیها) فرمودند: فجعل الله الایمان تطهیرا لکم من الشرک ، و الصلاة تنزیها لکم عن الکبر؛ خدای تعالی ایمان را برای پاکیزگی از شرک قرار داد ، و نماز را برای دوری از تکبر و خودخواهی. (احتجاج طبرسی،ج۱،ص۲۵۸)

پیامک۲۳۸

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)فرمودند: اَفضَلُ الإیمانِ اَن تَعلَمَ اَنّ اللهَ مَعَکَ حَیثُ ما کُنتَ؛ برترین ایمان آن است که معتقد باشی هر کجا هستی خداوند با توست. (کنزالعمال،ج۱،ح۶۶)

پیامک۲۳۹

امام محمد باقر علیه السلام فرمودند: ان لکل شیءٍ قفلاً و قفل الایمان الرفق هر چیزی قفلی دارد و قفل ایمان مدارا کردن و نرمی است (جهاد النفس، ح ۲۷۱)

پیامک۲۴۰

امام موسی کاظم علیه السلام فرمودند: اِیاکَ وَ المِزاحَ فَاِنَّهُ یذهَبُ بِنُورِ ایمانِکَ از شوخی (بی مورد) بپرهیز، زیرا که شوخی نور ایمان تو را می برد. (بحارالانوار،ج۷۸،ص ۳۲۱)

پیامک۲۴۱

امام موسی کاظم علیه السلام فرمودند: اَلْمُومِنُ مِثْلُ کَفَّتی الْمیزانِ کُلِّما زیدَ فی ایمانِهِ زیدَ فی بَلائِهِ. مومن همانند دو کفه ترازوست. هرگاه به ایمانش افزوده گردد، به بلایش نیز افزوده می گردد (تحف العقول ص ۴۰۸)

پیامک۲۴۲

امام حسین (علیه السلام) می فرمایند: چنان چه سر که عسل را فاسد می کند، خلق بد ایمان را فاسد می کند. اصول کافی، ج۲، ص ۳۲۱.

پیامک۲۴۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ایمان درختی است که ریشه اش یقین است، شاخه اش پرهیزکاری، شکوفه اش حیا و میوه اش بخشندگی. غررالحکم، ح ۱۷۸۶.

پیامک۲۴۴

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: ایمان بنده کامل نباشد، مگر چهار خصلت در او باشد: اخلاقش را نیکو گرداند، خود را سبک

شمارد (متواضع باشد)، از زیاده گویی خود داری کند و اضافی مال خود را ببخشد. بحارالانوار، ج۶۹، ص ۳۷۹.

پیامک۲۴۵

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: ایمان پیمان قلبی، تلفظ زبانی و عمل با امضاء جوارح است. معای الاخبار، ص ۱۸۶.

پیامک۲۴۶

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم)می فرمایند: بنده ایمان را به کمال نمی رساند مگر سه خصلت در او باشد: انفاق در هنگام تنگ دستی، انصاف دادن و سلام کردن . کنزالعمال، ح ۱۰۷.

پیامک۲۴۷

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: با ایمان ترین مردم، خوش اخلاق ترین آنها و مهر ورزترین شان به خانواده خود است. بحارالانوار، ج ۷۱، ص ۳۷۸.

پیامک۲۴۸

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ایمان بر دو نیم است: نیمی از آن در شکیبایی است و نیمی دیگر در سپاسگذاری. کنزالعمال، ح ۶۱.

پیامک۲۴۹

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ایمان بنده کامل نباشد، مگر چهار خصلت در او باشد: اخلاقش را نیکو گرداند، خود را سبک شمارد (متواضع باشد)، از زیاده گویی خود داری کند و اضافی مال خود را ببخشد. بحارالانوار، ج۶۹، ص ۳۷۹.

پیامک۲۵۰

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله): اَ لْعِلْمُ حَیاةُ الْإِسْلامِ وَ عِمادُ الْایمانِ وَ مَنْ عَلِمَ عِلْما اَتَمَّ اللّه‌لَهُ اَجْرَهُ وَ مَنْ تَعَلَّمَ فَعَمِلَ عَلَّمَهُ اللّه‌ما لَمْ یَعْلَمْ ؛ علم، حیات اسلام و تکیه گاه ایمان است و هر کس علمی بیاموزد، خداوند پاداش او را تمام گرداند و هر کس بیاموزد و عمل کند، خداوند، تعلیم دهد به او آنچه را که نمی‌داند. نهج الفصاحه، ح ۲۰۱۹.

پیامک۲۵۱

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)می فرمایند: بنده ایمان را به کمال نمی رساند مگر سه خصلت در او باشد: انفاق در هنگام تنگ دستی، انصاف دادن و سلام کردن. کنزالعمال، ح ۱۰۷.

پیامک۲۵۲

حضرت علی(علیه السلام) می فرمایند: الایمان شجرهٔ، اصلها الیقین فرعها التقی و نورها الحیاء و ثمرها السخاء. ایمان درختی است

که ریشه اش یقین است، شاخه اش پرهیزکاری، شکوفه اش حیا و میوه اش بخشندگی. غررالحکم، ح ۱۷۸۶.

پیامک۲۵۳

قال الامام علی – علیه السّلام – : الصّبرُ أحسَنُ حُلَلِ الایمان و أشرَفُ خلائقِ الانسان. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: صبر، بهترین جامه ایمان و برترین خوی انسان است. «غررالحکم، ص ۲۸۱، ح ۶۲۳۲»

یقین

پیامک۱

امام صادق(سلام الله علیه): إنّ الیَقینَ أفضَلُ مِن الإیمانِ، وما مِن شیءٍ أعَزُّ مِن الیَقینِ؛ یقین برتر از ایمان است و هیچ چیز کمیاب‌تر از یقین نیست. الکافی: ج ۲، ص ۵۱، ح ۱

پیامک۲

امام علی(سلام الله علیه): یَنبَغی لِمَن أیقَنَ بِبَقاءِ الآخِرَةِ ودَوامِها أن یَعْمَلَ لَها؛ کسی که به ماندگاری و پایداری آخرت یقین دارد، سزاوار است که برای آن کار کند. عیون الحکم والمواعظ، ح ۱۰۲۲۹

پیامک۳

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): لاعبادة الا بیقین؛ عبادت کمال نیابد، مگر این که از روی یقین باشد. (بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۱۶۹).

پیامک۴

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : إنّ الإیمانَ أفْضَلُ من الإسلامِ وَ إنّ الیَقینَ أفْضَلُ مِن الإیمانِ و ما من شیءٍ أعَزَّ مِنَ الیَقینِ؛ همانا ایمان از اسلام برتر است و یقین از ایمان برتر و چیزی عزیز تر (و کمیاب تر) از یقین وجود ندارد. «الکافی، ج ۲، ص ۵۱»

پیامک۵

قال الامام الرّضا – علیه السّلام –، لَمّا سَألَهُ یُونُسُ عن الیَقینِ: التّوکُّلُ علی اللهِ و التّسلیمُ لِلّهِ و الرّضا ... ؛ امام رضا – علیه السّلام – در پاسخ به سؤال یونس از یقین، فرمودند: (یقین یعنی) توکّل بر خدا و تسلیم در برابر او و راضی بودن به قضای الهی و واگذاردن کارها به خدا. «الکافی، ج ۲، ص ۵۲»

پیامک۶

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : الرِّضا بمکروهِ القَضاء مِن أَعلی درجاتِ الیَقینِ؛ خرسندی به قضای ناخوشایند، از بالاترین درجات یقین است. «بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۱۵۲، ح ۶۰»

پیامک۷

قال الامام الکاظم – علیه السّلام – : تعاهَدُوا عبادَ اللهِ نِعَمَهُ بِإصلاحِکُم أنفُسَکُم تَزدادُو یقیناً، ... ؛ ای بندگان خدا، با اصلاح خود، نعمت های خداوند را پاس دارید، تا بر یقین شما افزوده شود و سودی با ارزش و گرانبها به دست آورید. «الکافی، ج ۲، ص ۲۶۸»

پیامک۸

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : إنّ العَمَلَ الدّائِمَ القلیلَ علی یقینٍ أَفْضَلُ عندَ اللهِ مِن العملِ الکثیرِ علی غیر یَقینٍ؛ عمل پیوسته و اندک که با یقین همراه باشد، نزد خداوند برتر از عمل بسیار است که با یقین توأم نباشد. «الکافی، ج ۲، ص ۷۵»

پیامک۹

قال الامام الباقر – علیه السّلام – : الإیمانُ ثابتٌ فی القلبِ و الیقینُ خَطَراتٌ، فیَمُرُّ الیقینُ بالقلبِ ... ؛ ایمان در دل استوار است و یقین خُطوراتی است. وقتی یقین به دل می گذرد، دل چنان تکهٔ آهنی استوار و تزلزل ناپذیر می شود و چون از دل بیرون می رود، مانند خرقه ای فرسوده می شود. «بحار الانوار، ج ۷۸ ص ۷۱»

پیامک۱۰

قال الامام زین العابدین – علیه السّلام – فی المناجاةِ: أَسْألُکَ بِکَرَمِکَ أنْ تَمُنَّ عَلَیّ مِنْ عَطائِکَ بما تَقرُّبِهِ عَینی و ... من الیَقینِ بما تُهَوِّنُ بِهِ عَلَیّ ... ؛ امام زین العابدین – علیه السّلام – در مناجاتی (خطاب به خداوند متعال) فرمود: به کرم و بزرگواریت از تو می خواهم که از عطای خود آن مقدار به من ارزانی داری که مایهٔ شادمانی و روشنائی دیدگان من باشد ... و از یقین آن مقدار به من عطاء فرمائی که به واسطهٔ آن مصیبتهای دنیا بر من آسان شود و پرده های کوری از دیدهٔ بصیرتم کنار زده شود. «بحار الانوار، ج ۹۴، ص ۱۴۵، ح ۲۱»

پیامک۱۱

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : حُرِم الحریصُ خِصْلَتَیْنِ و لَزِمَتْهَ خِصْلَتانِ: حَرِمَ القناعةَ ... و حُرِمَ الرِّضا فافتَقَدَ الیَقینَ؛ شخص آزمند از دو خصلت محروم و دو خصلت پیوسته با اوست: از قناعت محروم است و از این رو آسایش ندارد و از رضا و خرسندی محروم است، پس یقین را از دست داده است. «بحارالانوار، ج ۷۳، ص ۱۶۱، ح ۶»

پیامک۱۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اِنّما أتَخَوّفُ علی اُمّتی ضعفُ الیَقین. ؛ همانا من برای امت خود، از سستی یقین می ترسم. «کنز العمّال، ح ۷۳۴۱»

پیامک۱۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ألا إنّ النّاسَ لم یُؤتوا فی الدُّنیا شیئاً خیراً من الیقینِ و العافیةِ ... ؛ بدانید که در دنیا چیزی بهتر از یقین و عافیت (سلامتی) به مردم داده نشده است، پس این دو نعمت را از خدا بخواهید. «کنز العمّال، ح ۷۳۳۴»

پیامک۱۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : هَلَکَ مَنْ باعَ الیَقینَ بالشَّکِ وَ الحَقَّ بالباطِلِ؛ کسی که یقین خود را به شک و حق را به باطل بفروشد، هلاک خواهد شد. «غرر الحکم، ص ۶۲، ح ۷۲۳»

پیامک۱۵

یُفْسِدُ الیَقینَ الشَّکُ و غَلَبَهُ الهوی؛ یقین را شک و غلبه هوی و هوس، تباه می سازد. «شرح غرر و درر آمدی، ج ۶، ص ۴۷۲، ح ۱۱۰۱۱»

پیامک۱۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : إنّ المؤمنَ یَری یَقینَهُ فی عَمَلِهِ و إنّ المنافِقَ یَری شَکَّهُ فی عَمَلِهِ؛ مؤمن یقینش در کردارش دیده می شود و منافق، شکش در عملش نمایان است. «شرح غرر و درر آمدی، ج ۲، ص ۵۴۴، ح ۳۵۵۱»

پیامک۱۷

قال الامام علی – علیه السّلام – : الیقین جلبابُ الأکیاس؛ یقین، پیراهن زیرکان است. «غرر الحکم، ص ۶۱، ح ۷۱۱»

پیامک۱۸

قال الامام علی – علیه السّلام – : نومٌ علی یقینٍ خیرٌ من صلوةٍ فی شَکٍّ؛ خواب با یقین، بهتر از نمازی است که با شک خوانده شود. «غرر الحکم، ص ۶۱، ح ۷۰۹»

پیامک۱۹

قال الامام علی – علیه السّلام – : الموقنُ أشدُ النّاس حُزْناً علی نفسِهِ؛ انسان صاحب یقین، محزون ترین و غمناک ترین مردم، نسبت به خود است. «غرر الحکم، ص ۶۲، ح ۷۴۴»

پیامک۲۰

قال الامام علی – علیه السّلام – : مَنْ قَوی یقینُهُ لَمْ یَرْتَبْ؛ هر که یقین او قوی باشد، هیچ گاه شک و اضطراب او را فرا نمی گیرد. «غرر الحکم، ص ۶۲، ح ۷۲۱»

پیامک۲۱

قال الامام علی – علیه السّلام – : علیکم بِلزوم الیَقینِ و التَّقَوی فَإِنَّهما یُبَلِّغانِکُمْ جَنَّهَ المَأوی؛ بر شما باد به ملازمت تقوا و یقین، پس به درستی که این دو شما رابه بهشت (که جایگاه مناسبی است) می رساند. «شرح غرر و درر آمدی، ج ۴، ص ۳۰۵، ح ۶۱۶۳»

پیامک۲۲

قال الامام علی – علیه السّلام – فی وصیّتِهِ لإبنه الحَسَن – علیه السّلام – : أحْیِ قلبک بالموعظه و ... و قَوِّهِ بالیقین؛ امام علی – علیه

السّلام – در وصیت خود به فرزندشان امام حسن – علیه السّلام – فرمودند: دلت را با پند و اندرز زنده بدار و با زهد بمیرانش و با یقین نیرویش بخش. «نهج البلاغه، کتاب ۳۱»

پیامک۲۳

قال الامام علی – علیه السّلام – : لو کُشِفَ الغطاءُ ما اِزْدَدْتُ یَقیناً؛ اگر پرده ها هم کنار رود، بر یقین من چیزی اضافه نشود. «شرح غرر و درر آمدی، ج ۵، ص ۱۰۸، ح ۷۵۶۹»

پیامک۲۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : مَنْ یُؤمِنْ یَزْدد یَقیناً؛ کسی که ایمان داشته باشد، بر یقینش افزوده می شود. «شرح غرر و درر آمدی، ج ۵، ص ۲۰۳، ح ۷۹۸۸»

پیامک۲۵

قال الامام علی – علیه السّلام – : بحُسْنِ التّوکُل یُسْتَدَلُّ علی حُسْنِ الإیقان؛ نیکوئی توکل، دلیل بر نیکوئی یقین است. «شرح غرر و درر آمدی، ج ۳، ص ۲۲۴، ح ۴۲۸۶»

پیامک۲۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : الیَقینُ یُثْمِرُ الزُّهْدَ؛ یقین، میوهٔ زهد به بار می نشاند. «غرر الحکم، ص ۶۲، ح ۷۳۵»

پیامک۲۷

قال الامام علی – علیه السّلام – : غایَةُ الیَقینِ الإخلاصُ، غایةُ الإخلاصِ الخلاصُ؛ غایت یقین اخلاص است و غایت اخلاص، خلاص و رهائی. «غرر الحکم، ص ۳۶۹، ح ۶۳۴۷»

پیامک۲۸

قال الامام علی – علیه السّلام – : سلاحُ المُوقِنِ الصّبرُ علی البلاءِ و الشُّکرُ فی الرّخاءِ؛ سلاح انسان برخوردار از یقین، شکیبائی در گرفتاری و شکر در روزگار برخورداری است. «غرر الحکم، ص ۱۲۹، ح ۵۵۶۰»

پیامک۲۹

قال الامام علی – علیه السّلام – : علیک بالصّبر فَإنَّهُ حِصْنٌ حَصینٌ و عبادةُ المُوقِنین؛ برتو باد به شکیبائی؛ زیرا که آن دژی استوار و عبادت اهل یقین است. «غرر الحکم، ص ۲۹۵، ح ۶۱۳۴»

پیامک۳۰

قال الامام علی – علیه السّلام – : مَنْ یَسْتَیْقِن یَعْمَل جاهداً؛ کسی که یقین داشته باشد، در عمل کوشاست. «غرر الحکم، ص ۲۰۳، ح

۷۹۸۸»

پیامک۳۱

قال الامام علی – علیه السّلام – : بالیقینِ تَتِمُّ العِبادَةُ؛ با یقین، عبادت به کمال می رسد. «غرر الحکم، ص ۶۱، ح ۷۰۷»

پیامک۳۲

قال الامام علی – علیه السّلام – : مَنْ أیْقَنَ أفْلَحَ؛ هر که یقین کرد، رستگار شد. «غرر الحکم، ص ۶۲، ح ۷۳۸»

پیامک۳۳

قال الامام علی – علیه السّلام – : الیَقینُ نورٌ؛ یقین، نور است. «غرر الحکم، ص ۶۲، ح ۷۴۱»

پیامک۳۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : قَوُّوا ایمانَکُم بالیَقینِ؛ فَإنَّهُ أفْضَلُ الدّین؛ ایمان خود را با یقین تقویت کنید؛ زیرا که یقین برترین دین است. «غرر الحکم، ص ۶۲، ح ۷۳۲»

پیامک۳۵

قال الامام علی – علیه السّلام – : کَذِبَ مَن إدَّعی الیَقینُ بِالباقی و هو مواصِلٌ لِلْفانی؛ دروغ می گوید کسی که ادعای یقین به (جهان) باقی دارد، اما درپی (جهان) فانی می رود. «شرح غرر و درر آمدی، ج ۴، ص ۶۲۹، ح ۷۲۳۷»

پیامک۳۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : الیَقینُ رأسُ الدّین؛ یقین، ریشه و اساس دین است. «غرر الحکم، ص ۶۲، ح ۷۲۴»

پیامک۳۷

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: انّ الایمانَ اَفضلُ مِن الاسلام بِدَرجَةٍ, وَ التّقوی اَفضلُ مِن الایمانِ بِدَرَجَةٍ وَ لَم یَعطِ بَنو آدَمَ اَفضلُ مِنَ الیَقینِ؛ ایمان یک درجه بالاتر از اسلام است, و تقوا یک درجه بالاتر از ایمان است و به فرزند آدم چیزی بالاتر از یقین داده نشده است. (تحف العقول، ص۴۴۵)

پیامک۳۸

امام علی علیه‌السلام: حُبُّ المالِ یُوهِنُ الدِّینَ ، ویُفسِدُ الیَقینَ ؛ مال دوستی، دین را سست و یقین را تباه می‌کند. غرر الحکم : ۴۸۷۶

پیامک۳۹

قال علی – علیه السلام –: نوم علی یقین خیر من صلاة فی شک ؛ خوابیدن با علم و یقین بهتر از نماز و نیایش خدا با شک و تردید

است . (نهج البلاغه ، فیض الاسلام ، ص ۱۱۳۰)

پیامک۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّبر نصف الإیمان و الیقین الإیمان کلّه؛ صبر یک نیمه ایمان است و یقین همه ایمانست. نهج الفصاحه

پیامک۴۱

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ اللّه بحکمته و فضـله جعـل الرّوح و الفرح فی الیقین و الرّضـا و جعل الهمّ و الحزن فی الشّـک و السّـخط؛ خداونـد به حکمت و فضـل خویش آسـایش و شـادی را در یقین و رضا قرار داده و غم و انـدوه را در تردید و غضب ودیعه نهاده است. نهج الفصاحه

پیامک۴۲

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: رضا به قضای ناپسند از بالاترین درجات یقین است. (بحارالانوار/۷۸/۱۶۱۱)

پیامک۴۳

امام صادق (علیه السـلام) می فرمایـند: طهر قلبک بالتقوی و الیقین عندطهارهٔ جوارحک بالماء؛ در وقت پاکیزه نمودن اعضای خود با آب ، دل خویش را به پرهیزگاری و یقین پاک گردان . (بحار الانوار، ج ,۸۰ ص ۲۳۹)

پیامک۴۴

قال رسول اللّه ـ صلّی الله علیه و آله و سلّم ـ : لا عبادهٔ الّا بیقین؛ هیچ عبادتی جز با یقین ارزش ندارد. کنز الفوائد: ۱ / ۵۵.

پیامک۴۵

امام صادق علیه‌السـلام می فرمایند: لا یَسْتَیْقِنُ الْقَلْبُ اَنَّ الْحَقَّ باطِلٌ اَبَدا وَ لا یَسْتَیقِنُ اَنَّ الْباطِلَ حَقٌّ اَبَدا؛ هرگز دل به باطل بودن حق و به حق بودن باطل یقین نمی‌کند. (تفسیر العیاشی، ج ۲، ص ۵۳، ح ۳۹.)

پیامک۴۶

امام سـجاد(علیه السـلام) می فرمایند: الرضـی بمکروه القضاءارفع درجات الیقین؛ راضی بودن به قضای ناخوشایند،از بالاترین مراتب یقین است. تحف العقول، ص ۴۴۸.

پیامک۴۷

امام علی(علیه السـلام) می فرماینـد: (آثار) یقین مؤمن (به خـدا و قیامت) در عملش دیده می شود و (آثار) شک منافق در کردارش پدیدار می گردد. (غررالحکم ، ج ۱، ص ۲۳۴)

پیامک۴۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایمان بنده به یقین نرسد، تا آنکه اعتمادش به آنچه نزد خداوند است ، بیش از آن باشد که به داشته های خودش. نهج البلاغه

پیامک۴۹

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : خداوند به حکمت و فضل خویش آسایش و شادی را در یقین و رضا قرار داده است و غم و اندوه را در تردید و غضب ؛ ودیعه نهاده است. (نهج الفصاحه ، حدیث ۶۷۹)

پیامک۵۰

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: اَلرَّوحُ وَ الرّاحَةُ فِی الرِّضا وَ الیَقینِ وَ الهَمُّ وَ الحَزَنُ فِی الشَّکِّ وَ السَّخَطِ؛ خوشی و آسایش، در رضایت و یقین است و غم و اندوه در شکّ و نارضایتی. مشکاةالأنوار، ص ۳۴

پیامک۵۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: لا یستَیقِنُ القَلبُ اَنَّ الحَقَّ باطِلٌ اَبَدا وَ لا یستَیقِنُ اَنَّ الباطِلَ حَقٌّ اَبَدا هرگز دل به باطل بودن حق و به حق بودن باطل یقین نمی کند. (تفسیر العیاشی، ج ۲، ص ۵۳، ح ۳۹)

پیامک۵۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: انَّ العَمَلَ القَلیلَ عَلی الیَقینِ افضَلُ عند اللهِ مِنَ العَمَل الکَثیر عَلی غَیر یَقین. عمل اندک و بادوام که بر پایه ی یقین باشد در نزد خداوند از عمل زیاد که بدون یقین باشد برتر است. (جهاد با نفس، ح ۷۴)

پیامک۵۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: انَّ العَمَلَ القَلیلَ عَلی الیَقینِ افضَلُ عند اللهِ مِنَ العَمَل الکَثیر عَلی غَیر یَقین؛ عمل اندک و بادوام که بر پایه ی یقین باشد در نزد خداوند از عمل زیاد که بدون یقین باشد برتر است. (جهاد با نفس، ح ۷۴)

پیامک۵۴

امام صادق علیه السلام فرمودند: انّ العَملَ القَلیل الدّائم علی الیقینِ اَفْضَلُ عِنداللهِ منَ العَمَلِ الکثیر علی غَیرِ یقین عمل اندک و بادوام که بر پایه یقین باشد و در نزد خداوند از عمل زیاد که بدون یقین باشد برتر است. (جهاد النفس،ص۶۲)

پیامک۵۵

حضرت علی(علیه السلام) می فرمایند: الایمان شجرة، اصلها الیقین فرعها التقی و نورها الحیاء و ثمرها السخاء. ایمان درختی است که ریشه اش یقین است، شاخه اش پرهیزکاری، شکوفه اش حیا و میوه اش بخشندگی. غررالحکم، ح ۱۷۸۶.

پیامک۵۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : الاخلاصُ ثَمرةُ الیَقینِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: اخلاص ثمره یقین است. «غررالحکم، ح ۸۵۳»

توحید – خداشناسی

پیامک۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند:: أعلم الناس بالله أکثرهم له مسأله؛ خداشناس ترین مردم پر درخواست ترین آنها از خداست. غرر الحکم ۲/۴۵۱/۳۲۶۰

پیامک۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ... عالم السر من ضمائر المضمرین و نجوی المتخافتین و خواطر رجم الظنون و عقد عزیمات الیقین...؛ خدا داناست به هر رازی که مردم در دل نهان داشته اند، و به نجوای آهسته رازگویان و به هر گمان که در خاطری نهفته است و به هر تصمیمی که از روی یقین گرفته شود. نهج البلاغه خطبه ۹۱

پیامک۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: و لا یعزب عنه عدد قطر الماء و لا نجوم السماء و لا سوا فی الریح فی الهواء و لا دبیب النمل علی ااصفا و لا مقیل الذر فی اللیله الظلماء یعلم مساقط الأوراق و خفی طرف الأحداق؛ شمار قطره های آبها و ستارگان آسمان و ذرات گردوغبار پراکنده در هوا وحرکت مورچه بر سنگ بزرگ و خوابگاه مورچگان در شب تاریک بر او پوشیده نیست و محل ریزش برگها و بر هم خوردن پلکها را می داند. نهج البلاغه خطبه ۱۷۸

پیامک۴

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: و قد سأله ابن أبی العوجاء: ولم احتجب عنهم و أرسل إلیهم الرسل؟ ویلک و کیف احتجب عنک من أراک قدرته فی نفسک؟ نشأک و لم تکن و کبرک بعد صغرک و قواک بعد صعفک ... و ما زال یعد علی قدرته التی هی فی نفسی التی لا ادفعها حتی ظننت أنه سیظهر فیما بینی و بینه؛ در پاسخ ابن ابی العوجاء که پرسید: چرا خداوند خود را از مردم در پرده داشت و آن گاه پیامبران را سویشان فرستاد؟ فرمود: وای بر تو کسی که قدرتش را در وجود تو نشانت داده چگونه خود را از تو پوشیده داشته است؟ تو را که نبودی پدید آورد، کوچک بودی بزرگت کرد، ناتوان بودی توانایت گردانید... حضرت پیوسته مظاهر قدرت خدا را که در وجود من است و نمی توانم منکرشان شوم برایم بر شمرد تا جایی که خیال کردم بزودی خداوند میان من و او ظاهر خواهد شد. التوحید ص ۱۲۷

پیامک۵

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إن الله خلق یوم خلق السماوات و الارض مائه رحمه کل رحمه طباق ما بین السماء و الارض فجعل منها فی الارض رحمه فبها تعطف الوالده علی ولدها و الوحش و الطیر بعضها علی بعض و أخر تسعاً و تسعین فإذا کان یوم القیامه أکملها بهذه الرحمه: خداوند روزی که آسمانها و زمین را آفرید، صد رحمت بیافرید که هریک از آنها میان زمین

و آسمان را پر می کند و یکی را در زمین قرار داد که بوسیله آن مادر به فرزند محبت می کند و حیوانات وحشی و پرندگان به یکدیگر مأنوسند و نودونه رحمت را نگه داشته و همین که روز قیامت شود این یک رحمت را نیز بر آن می افزاید. نهج الفصاحه ح ۸۷۱

پیامک۶

امام رضا(علیه السلام) فرمودند: : إنما قلت اللطیف، للخلق اللطیف و لعلمه بالشیء اللطیف ألاترى إلى أثر صنعه فی النبات اللطیف و غیر اللطیف و فی الخلق اللطیف من أجسام الحیوان من الجرجس و البعوض و ما هو أصغر منهما مما لا یکاد تستبینه العیون بل لا یکاد یستبان لصغره الذکر من الانثی و المولود من القدیم فلما رأینا صغر ذلک فی لطفه... علمنا أن خالق هذا الخلق لطیف؛ گفتم لطیف است، چون هم موجودات لطیف آفریده و هم به چیزهای ظریف و ریز آگاهی دارد. آیا نشانه آفرینش او را در گیاهان ظریف و غیر ظریف و در پیکرهای ظریف و ریز جاندارانی چون کک و پشه و کوچک تر از اینها را نمی بینی که تقریباً به چشم دیده نمی شوند و از بس ریزند نر و ماده آنها و نوزاد و کهن زادشان از یکدیگر تشخیص داده نمی شوند. پس چون ریزی و ظرافت این جیزها را دیدیم... پی بردیم که آفریننده این موجودات نیز لطیف است. التوحید ص ۶۳

پیامک۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ولو ضربت فی مذاهب فکرک لتبلغ غایاته ما دلتک الدلاله إلا على أن فاطر النمله هو فاطر النخله لدقیق تفصیل کل شی ء و غامض اختلاف کل حی و ما الجلیل و اللطیف و الثقیل و الخفیف و القوی و الضعیف فی خلقه إلا سواء؛ اگر راههای اندیشه ات را در نوردی تا به پایانه های آن رسی، هیچ دلیلی تو را جز به این رهنمون نشود که آفریننده مورچه همان آفریننده درخت خرما است و این به سبب دقت و ظرافتی است که جداسازی هر چیزی از چیز دیگر و پیچیدگی و تنوعی است که در هر وجود زنده ای به کار رفته است موجودات بزرگ و کوچک، سنگین و سبک و نیرومند و ناتوان، همگی در آفرینش برای خداوند یکسانند. نهج البلاغه خطبه ۱۸۴

پیامک۸

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أفضل الاعمال العلم بالله إن العلم ینفعک معه قلیل العمل و کثیره و إن الجهل لا ینفعک معه قلیل العمل و لا ـ کثیر؛ بهترین اعمال، خداشناسی است، زیرا با وجود علم و معرفت، عمل، کم یا زیاد تو را سود می بخشد اما با وجود نادانی(نسبت به خدا) عمل، نه اندکش تو را سود می بخشد نه بسیارش. کنزالعمال ۱۰/۱۴۳/۲۸۷۳۱

پیامک۹

الإمام الصادق علیه‌السلام : إنَّ اللّه‌ – تَبارَکَ وتَعالی – . . . جَعَلَ الْاُذُنَینِ مُرَّتَینِ ؛ ولَولا ذلِکَ لَهَجَمَتِ الدَّوابُّ وأَکَلَت دِماغَهُ . امام صادق علیه‌السلام : خداوند – تبارک و تعالی – . . . گوش‌ها را تلخ قرار داد ؛ و اگر این نبود ، جنبندگان بر آن هجوم می‌بردند و مغز وی را می‌خوردند . بحار الأنوار ، جلد ۲ ، صفحه ۲۹۱ ، حدیث ۱۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۱۸

پیامک۱۰

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ اللّه‌ – تَبارَکَ وتَعالی – ... جَعَلَ المَرارَةَ فِی الْاُذُنَینِ حِجابا مِنَ الدِّماغِ ، فَلَیسَ مِن دابَّةٍ تَقَعُ

فِيهِ إلاّ التَمَسَتِ الخُروجَ ؛ ولَولا ذلِكَ لَوَصَلَت إلَى الـدِّماغ . پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سلّم : خداوند - تبارک و تعالی - . . . تلخی را در دو گـوش ، مـانعی برای حفـاظت مغز ، قرار داد . هیـچ جنبـده‌ای نیست کـه در آن بیفتـد ، مگر ایـن کـه راه خروج را می‌جوید ؛ امّا اگر این نبود ، آن جنبنده به مغز می‌رسید . بحار الأنوار ، جلد ۲ ، صفحه ۲۸۶ ، حدیث ۳ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۱۶

پیامک۱۱

قال الله عزّوجلّ: من بی‌نیازترین شریک هستم، هر کس کاری انجام دهد و دیگری را (با من) شریک کند، من از آن (کار) بیزارم و آن (کار)، برای همان شریک خواهد بود. (بحارالانوار۶۷/۲۲۲)

پیامک۱۲

قالَ الامامُ زین العابدین - علیه السّـلام - : اَنْتَ الّذی تَسْـعی رَحْمَتُه اَمامَ غَضَـبِهِ. امام سـجاد - علیه السّلام - فرمودند: خداوندا، تو آن هستی که رحمتت بر غضبت پیشی دارد. «صحیفه سجادیه، دعای ۱۶»

پیامک۱۳

قالَ الامامُ زین العابدین - علیه السّـلام - : ... و هو بِكُلِّ شَـیءٍ مُحیطٌ و هو علی كُلِّ شیءٍ رَقیبٌ. امام سجاد - علیه السّلام - فرمودند: خداوند بر هر چیز احاطه دارد و هر چیز را نگهبان است. «صحیفه سجادیه، دعای ۴۷»

پیامک۱۴

قالَ الامامُ زین العابـدین - علیه السّـلام - : اَلحَمْـدُ لِلهِ الّذی اِبْتَدَعَ بِقُدرَتِهِ الْخَلَقَ اِبْتِداعاً. امام سـجاد - علیه السّـلام - فرمودند: حمد و سپاس خدایی را که آفریدگان را به قدرت خود ابداع کرد. «صحیفه سجادیه، دعای ۱»

پیامک۱۵

قالَ الامامُ زین العابدین - علیه السّـلام - : اَلحُمدُ لِلهِ الذّی قَصُـرتْ عن رُؤْیَتِهِ اَبْصارُ الناظرین ... امام سـجاد - علیه السّـلام - فرمودند: حمد و سپاس خدایی را که دیده بینایان از دیدارش قاصر است و اندیشه واصفان از نعمتِ او فرو ماند. «صحیفه سجادیه، دعای ۱»

پیامک۱۶

قالَ الامامُ الرّضا - علیه السّـلام - : لم یَزَلِ اللهُ عالِماً بِالأشـیاءِ قَبْلَ اَنْ یَخْلُقَ الأشیاءَ ... . امام رضا - علیه السّلام - فرمودند: علم خداوند در ازل و پیش از خلقت اشیاء، مثل علم او به اشیاء بعد از خلقت آنها بوده است. «توحید صدوق، ص ۱۴۵»

پیامک۱۷

قالَ الامامُ الصادق - علیه السّـلام - : اِنَّ اللهَ عِلْمٌ لا جَهَلَ فیه، حیاةٌ لامَوتَ فِیه، نورٌ لا ظُلمـةَ فیه. امام صادق - علیه السّـلام - فرمودنـد: خداونـد (را) علمی است که هیـچ جهلی در او نیست، حیـاتی است که هیـچ مـوتی در او نیست، نـوری است که هیـچ جنبه ظلمـانی ندارد. «توحید صدوق، ص ۱۳»

پیامک۱۸

قالَ الامامُ الصادق – علیه السّلام – : فانّه لَیس لِعِلْمِهِ مُنتهی. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: همانا برای علم خداوند پایانی نیست. «توحید صدوق، ص ۱۳۴»

پیامک۱۹

قالَ امیر المؤمنین – علیه السّلام – : اَلحَمْدُ لِلّهِ فَطَر الْخلایِق بِقُدْرَتِهِ. امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: سپاس خداوندی را که آفریدگان را به قدرتش بیافرید. «نهج البلاغه، خطبه ۱»

پیامک۲۰

قالَ امیر المؤمنین – علیه السّلام – : کائنٌ لاعَن حَدَثٍ، موجودٌ لا عَنْ عَدَمٍ ... . امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: خداوند، هست اما نه آن گونه که حادث باشد، موجود است، اما از نیستی پدید نیامده، با هر چیزی هست بی آن که با آن مقارن و مجاور باشد، با هر چیز مغایر است بی آن که از آن جدا باشد. «نهج البلاغه، خطبه ۱»

پیامک۲۱

قالَ امیر المؤمنین – علیه السّلام – : لا یُشْمَلُ بحدٍّ و لا یُحسبُ بعدٍّ. امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: خداوند را حدی در بر نمی گیرد و با شماره به حساب نیاید. «نهج البلاغه، خطبه ۱۸۶»

پیامک۲۲

قالَ امیر المؤمنین – علیه السّلام – : فَاعلٌ لا بِاضطرابِ آلةٍ مُقدِّرٌ لا بَجَولِ فکرةٍ. امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: خداوند کارها را بدون استفاده از ابزار انجام می دهد و تقدیر کننده است بدون جولان اندیشه و فکر. «نهج البلاغه، خطبه ۱۸۶»

پیامک۲۳

قالَ امیر المؤمنین – علیه السّلام – : لَیسَ فِی الأشیاءِ بوالجٍ و لا عنها بخارجٍ یخُبْرُ لا بِلسانٍ. امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: خداوند نه داخل در اشیاء است و نه بیرون از آنها، خبر می دهد (از آنها) ولی نه با زبان. «نهج البلاغه، خطبه ۱۸»

پیامک۲۴

قالَ امیر المؤمنین – علیه السّلام – : لا یُوصَف بِشَیءٍ مِنْ الأجزاءِ و لا بِألجَوارِح وَ الاَعضاءِ و لا بعرضٍ مِنْ الاَعراضِ ... . امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: خداوند به داشتن اجزاء و اندام و اعضاء و عرض از اعراض و مغایرت با دیگران و داشتن پاره ها و ابعاض موصوف نگردد، نه حدی دارد و نه نهایتی، نه انقطاعی در او حاصل می شود و نه او را انتهایی است. «نهج البلاغه، خطبه ۱۸»

پیامک۲۵

قالَ امیر المؤمنین – علیه السّلام – : لَمْ یُطلِعِ العُقولَ علی تَحدیدِ صِفَتِه و لم یَحجُبها عَنْ واجبِ مَعرِفَتِه ... . امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: عقل ها را به تعریف و شناخت صفتش آگاه نکرده و آنان را از معرفت لازم به خودش محجوب نساخته. «نهج البلاغه، خطبه ۴۹»

پیامک۲۶

قالَ امیر المؤمنین – علیه السّلام – : اَلأوَّلُ لاشَیءٌ قَبْلَه و الأخِرُ لاغایَةَ له ... . امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: خداوند اول است و چیزی پیش از او نبوده، آخری است که پایانی ندارد، اندیشه ها به کُنه هیچ صفتی از او نرسد، دل ها کیفیتی برای او تعیین نکند، نه اجزاء دارد و نه جزء پذیر است، دیده ها و دل ها بر او احاطه نیابد. «نهج البلاغه، خطبه ۸۵»

پیامک۲۷

قالَ امیر المؤمنین – علیه السّلام – : تَبارکَ اللهُ الّذی لا یَبْلُغُه بُعدَ الْهِمَمْ و لا یَنالُه حَدْسُ ألفِطَنُ. امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: مبارک و بزرگ است خدایی که همت های بلند و اندیشه های ژرف نگر به او نرسد و حدس زیرکان و صاحبان ذکاوت به او دست نیابد. «نهج البلاغه، خطبه ۹۴»

پیامک۲۸

قالَ امیرُ المؤمنین – علیه السّلام – : قریبُ مِنْ الاشیاءِ غیرُ ملابِسٍ، بعیدٌ مِنْها غَیْرُ مباینٍ، مُتَکِلمُ لا بِروّیةٍ. امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: خداوند به اشیاء نزدیک است بی آن که به آنها چسبیده باشد و از اشیاء دور است بی آن که از آنها جدا باشد، گوینده است نه با اندیشه. «نهج البلاغه، خطبه ۱۷۹»

پیامک۲۹

قالَ امیرُ المؤمنین – علیه السّلام – : لَهُ الأِحاطَةُ بِکلِّ شیء وَ اْلغَلَبةُ لِکُلِّ شیءٍ وَ الْقوَةُ علی کُل شیءٍ. امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: خداوند بر همه چیز احاطه دارد و بر همه چیز چیره است و بر همه چیز توانا است. «نهج البلاغه، خطبه ۸۶»

پیامک۳۰

قالَ امیرُ المؤمنین – علیه السّلام – : الّذَی لَبسَ العِزَّ و الکِبریاءِ و اختارَهما لِنَفَسِهِ ... . امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: خدایی که لباس عزت و بزرگی در بر کرده و آن را برای خود برگزید و بر آفریدگانش ممنوع ساخت و آن را قرقگاه و حریم خود ساخت و بر دیگران حرام نمود، این لباس را برگزید، چون جلالت و عظمت از آن اوست. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۲»

پیامک۳۱

قالَ امیرُ المؤمنین – علیه السّلام – : قَد عَلِمَ السّرائرَ و خَبَرَ الظمایرَ له الاحاطةُ بِکُلِ شیءٍ ... . امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: خداوند رازها را می داند، بر درون ها بینا است، بر هر چیز احاطه دارد و چیره است و بر همه چیز توانا است. «نهج البلاغه، خطبه ۸۶»

پیامک۳۲

قالَ امیرُ المؤمنین – علیه السّـلام – : اَلْخَالِقُ لا بمعنی حَرَکةٍ و نَصَبٍ و السَّمیعُ لا بِا اداهٍ. امیر مؤمنان – علیه السّـلام – فرمودند: خداوند آفریننده است اما نه با حرکت و رنج و بدون استفاده از آلت و ابزاری می شنود. «نهج البلاغه، خطبه ۱۵۲»

پیامک۳۳

قـالَ امیرُ المؤمنین – علیه السّـلام – : خَرَقَ عِلْمهُ بـاطِنَ غَیبِ السُّتُرَاتِ وَ اَحـاطَ بِغُموضِ عقائِـدِ السَّریرَاتِ. امیر مؤمنان – علیه السّـلام – فرمودند: علم او پرده های غیب را شکافته و بر پیچیدگی ها و ظرافت های عقاید پنهان احاطه یافته است. «نهج البلاغه، خطبه ۱۰۸»

پیامک۳۴

قالَ امیرُ المؤمنین – علیه السّـلام – : ... العَلیِّ عَنْ شَـبَهِ المَخلوقِین، اَلْغالِبِ لِمقالِ الواصِـفین ... . امیر مؤمنان – علیه السّـلام – فرمودنـد: خدایی که از همانندی با آفریده ها برتر و از گفتار توصـیف کنندگان بالاتر است، با شـگفتی های تدبیرش برای بینندگان آشکار و با جلال عزتش از اندیشه غوطه وران، در وهم و خیال پنهان است. «نهج البلاغه، خطبه ۲۱۳»

پیامک۳۵

قالَ امیرُ المؤمنین – علیه السّـلام – : لَمْ یَلِـدْ فَیکَونُ مَولوُداً و لم یُولَـدْ فَیَصـیرُ محـدوداً ... . امیر مؤمنان – علیه السّـلام – فرمودند: خدا فرزنـدی نـدارد تا فرزنـد دیگری باشـد و زاده نشـده تا محـدود گردد و برتر است از آن که فرزند داشـته باشد، اندیشه ها به او نمی رسـند تا انـدازه ای برای خدا تصور کنند و فکرهای تیز بین نمی توانند او را درک کنند تا صورتی از او تصور نمایند. «نهج البلاغه، خطبه ۱۸۶»

پیامک۳۶

قـالَ امیرُ المؤمنین – علیه السّـلام – : کـلُّ عَزیز غَیرُهُ ذلیـلٌ و کلُّ قَویٍّ غَیْره ضـعیفٌ و کُلُّ مالکٍ غَیرُهُ مُملوکٌ ... . امیر مؤمنان – علیه السّـلام – فرمودنـد: هر عزیزی جز او ذلیل و هر نیرومنـدی جز او ضـعیف و ناتوان است، هر مالکی جز او بنده است و هر قدرتمندی جز او گاهی توانا و زمانی ناتوان است. «نهج البلاغه، خطبه ۶۵»

پیامک۳۷

قـالَ امیرُ المؤمنین – علیه السّـلام – : کلُّ عالمٍ غَیْرُه مُتَعَلِمٌ. امیر مؤمنان – علیه السّـلام – فرمودنـد: همه عالمان غیر او متعلم انـد. «نهج البلاغه، خطبه ۶۵»

پیامک۳۸

قـالَ امیرُ المؤمنین – علیه السّـلام – : خَرَقَ عِلْمُه باطِنُ غَیْبُ السترات و اَحاطَه بغُموضِ عقایـد السّـریراتِ. امیر مؤمنان – علیه السّـلام – فرمودند: علم خداوند ژرفای پرده های غیب را شکافته است و به افکار و عقاید پنهان احاطه دارد. «نهج البلاغه، خطبه ۱۰۸»

پیامک۳۹

قالَ امیرُ المؤمنین – علیه السّلام – : وَ لا یَخفی عَلیه مِنْ عِبادِهِ شُخُوصُ لحظةٍ و لا کرُوُر لَفْظَةٍ. امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: بر خداوند پوشیده نیست خیره نگریستن بندگان و تکرار لفظی به زبان آنان. «نهج البلاغه، خطبه ۱۶۳»

پیامک۴۰

قالَ امیرُ المؤمنین – علیه السّلام – : سبحان مَنْ لا یَخْفی علیهِ سَوادُ غَسَقٍ داجٍ و لا لیلٍ ساجٍ ... امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: منّزه است خداوندی که پوشیده نیست بر او سیاهی تیره و تار بر روی ناهمواری های زمین و قُله های کوتاه و بلند کوه ها و نه غرّش رعد در کرانه آسمان و نه درخشش برق در لابلای ابرها و نه وزش بادهای تند و طوفان و نه ریزش برگ ها بر اثر بارش باران و نه محل سقوط قطرات باران و نه مسیر کشیده شدن دانه ها به وسیله مورچگان و نه غذاهای کوچک نادیدنی و نه آنچه که در شکم حیوانات ماده در حال رشداند. «نهج البلاغه، خطبه ۱۸۲»

پیامک۴۱

قالَ امیر المؤمنین – علیه السّلام – : اَلْحَمْدُ لِلّهِ الّذی لم تَسْبِقْ له حالٌ حالاً ... . امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: ستایش خداوندی را که صفتی بر صفت دیگرش پیشی نگرفته، تا اول باشد، پیش از آن که آخر باشد و ظاهر باشد، پیش از آن که باطن باشد. «نهج البلاغه، خطبه ۶۵»

پیامک۴۲

قالَ امیرُ المؤمنین – علیه السّلام – : فَتَبارکَ الله ... الاَوَّلُ الّذی لا غایهٔ له فَیَنْتَهی وَ لا آخِرَ لَهُ فَیَنْقَضی. امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: مبارک و بزرگ است خدایی که اولی است که نهایتی ندارد تا به پایان رسد، و آخری برای او نیست تا سپری گردد. «نهج البلاغه، خطبه ۹۴»

پیامک۴۳

قالَ امیرُ المؤمنین – علیه السّلام – : لَیسَ لِاَولِّیَتِهِ اِبتداءٌ و لا لِاَزلیَتِهِ انقضاءٌ. امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: او خدایی است که نه اول او آغازی دارد و نه دائمی بودنش را پایانی است. «نهج البلاغه، خطبه ۱۳۶»

پیامک۴۴

قالَ امیرُ المؤمنین – علیه السّلام – : یَعْلَمُ عَجِیجَ الوُحوشِ فِي الفَلواتِ و معاصیَ العِبادِ فِی الخَلواتِ ... . امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: خدا از نعره حیوانات وحشی در کوه ها و بیابان ها و گناه و معصیت بندگان در خلوتگاه و آمد و شد ماهیان در دریاهای ژرف و به هم خوردن آب ها بر اثر وزش باد، کاملاً آگاه است. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۸»

پیامک۴۵

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : هو واحدٌ لَیْسَ لَهُ فی الاَشْیاءِ شَبَه ... . امیرمؤمنان – علیه السلام – فرمودند: خداوند یکتا است و برای او مثل و مانندی نیست. «المحجهٔ البیضاء، ج ۱، ص ۲۱۴»

پیامک۴۶

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : لاـ توحید اِلّا بِالاِخلاصِ. امیرمؤمنان – علیه السلام – فرمودند: اعتقاد به توحید، بدون اخلاص حاصل نمی شود. «تحف العقول، ص ۶۴»

پیامک۴۷

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : لا اله الّا اللهُ لا شریکَ لَهُ لَیْسَ مَعَهُ اِلهٌ غَیْرُهُ. امیرمؤمنان – علیه السلام – فرمودند: جز خدای یگانه خدایی نباشد و هیچ شریکی برای او نیست (و) جز او معبودی نیست. «نهج البلاغه، خطبه ۳۵»

پیامک۴۸

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : «لَم یُولَد» سُبحانَه فیَکُونَ فی العِزِّ مُشارکاً وَ «لَمْ یَلِدْ» فیَکُونَ مَوْرُوثاً. امیرمؤمنان – علیه السلام – فرمودند: خداوند از کسی متولد نشده تا در عزت و توانایی دارای شریک باشد و فرزندی ندارد تا وارث او باشد. «نهج البلاغه، خطبه ۱۸۲»

پیامک۴۹

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : الحَمدُ لِلّهِ الدّالُ علی وجودِهِ بِخَلْقِهِ و بمُحدَثِ خَلقهِ عَلی اَزَلِیَّتِهِ ... . امیرمؤمنان – علیه السلام – فرمودند: ستایش خداوندی را که با آفرینش بندگان به هستی خود راهنمائی فرمود و آفرینش پدیده های نو، به ازلی بودن او گواه است و شاهبت داشتن مخلوقات به یکدیگر دلیل بر بی همتایی اوست. «نهج البلاغه، خطبه ۱۵۲»

پیامک۵۰

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : ما وَحَّدّهُ مَنْ کَیَّفَهُ وَ لا حَقیقَتَهُ أصاب مَنْ مَثَّلَهُ ... . امیرمؤمنان – علیه السلام – فرمودند: کسی که کیفیتی برای خدا قائل شود، یگانگی او را انکار کرده و آن کس که همانندی برای او قرار داد به حقیقت خدا نرسیده است و کسی که خدا را به چیزی تشبیه کرد به مقصد نرسید و آن کس که به او اشاره کند یا در وَهم آورد خدا را بی نیاز ندانسته است. «نهج البلاغه، خطبه ۱۸۶»

پیامک۵۱

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : وصیَتی لَکُم لا تُشرِکُوا باللهِ شَیئاً. امیرمؤمنان – علیه السلام – فرمودند: سفارش من به شما آن است که هرگز برای خدا شریکی قرار ندهید. «نهج البلاغه، نامه ۲۳»

پیامک۵۲

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : لَو کانَ لربِّکَ شریکَ لَأَتَتْکَ رُسُلُه، ولرأیتَ آثارَ مُلکِه ... . امیرمؤمنان – علیه السلام – فرمودند: اگر پروردگارت شریکی می داشت، همانا پیامبران او نیز به سوی تو می آمدند و آثار قدرتش را می دیدی و کردار و صفاتش را می شناختی، اما خداوند، خدایی است یگانه، همان گونه که خود توصیف کرده است هیچ کس در سلطنت او نزاعی ندارد. «نهج

البلاغه، نامه ۳۱»

پیامک۵۳

عنِ النبی – صلی الله علیه و آله – : کُلُّ مَولُودٍ یُولَدُ عَلَی الفِطْرةِ وَ ابَواهُ یَهَودانه و یُنَصِرانه و یُمَجِسانه. نبی اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: همه مولودها بر فطرت (توحیدی) به دنیا می آیند، و این پدر و مادرها هستند که آنها را یهودی، مسیحی یا مجوسی بار می آورند. «بحار الانوار، ج ۵۸، ص ۱۸۷»

پیامک۵۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ما جزاءُ مَنْ اَنْعَمَ اللهُ عَلیهِ بِالتَوحیدِ اِلّا الجنهٔ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: پاداش کسی که خداوند به سبب توحید به او نعمت داده، بهشت است. «مشکات الانوار، ص ۳۷»

پیامک۵۵

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لا اله الّا الله نصفُ المیزانِ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کلمه لا اله الّا الله، نصف میزان و عمل است. «امالی شیخ مفید، ص ۲۷۵»

پیامک۵۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : خیرُ العبادهِٔ قولُ لا اله الّا الله. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: بهترین عبادت، گفتن لا اله الّا الله است. «توحید صدوق، ص ۱۸»

پیامک۵۷

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ما من الکلامِ کلمهٌٔ احبَّ الی الله عزوجل من قولِ لا الهَ الّا اللهُ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هیچ کلامی نزد خداوند، محبوب تر از گفتن کلمه لا اله الّا الله نیست. «توحید صدوق، ص ۲۲»

پیامک۵۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنْ قال لا اله الّا الله مُخلِصاً دَخَلَ الْجنهَٔ ... . رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که لا اله الّا الله را با اخلاص بگوید، وارد بهشت می شود و اخلاص آن است که ذکر کلمه توحید، انسان را از هر گونه کار ناپسند و حرام باز دارد. «توحید صدوق، ص ۲۸»

پیامک۵۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ما قلتُ و لا قالَ القائِلُونَ قبلی مِثلَ لا اله الّا الله. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: نه من و نه پیامبران قبل از من، مثل کلمه توحید (لا اله الّا الله) سخنی نگفته ایم. «توحید صدوق، ص ۱۸»

پیامک۶۰

قالَ امیرُ المؤمنین – علیه السّلام – : لا یَشْغَلَهُ شأنٌ و لا یُغَیّرهُ زمانٌ ... . امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: خداوند را هیچ کاری از کار دیگر باز ندارد و زمانی او را دگرگون نسازد، مکان او را در بر نگیرد و زبانی او را توصیف نتواند، نه شمارش قطره های باران از او پوشیده ماند، نه ستارگان آسمان، نه ذرات خاک که باد آن را به هوا می برد، نه حرکت مورچه بر سنگ صاف و نه خوابگاه مورچگان در شب تار، محل افتادن برگ ها و حرکت پنهانی مردمک چشم ها، همه را می داند. «نهج البلاغه، خطبه ۱۷۸»

پیامک۶۱

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اَساسُ الدّینِ التوحیدُ ... امّا التَوحیدُ فَأَنْ لا تَجوَزّ علی ربِّکَ ما جاز علیْکَ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: اساس دین، توحید است و توحید آن است که سزاوار نشماری پروردگارت را به آنچه خود شایسته آن هستی (صفات مخلوقات را به او نسبت ندهی). «بحار الانوار، ج ۵، ص ۱۷»

پیامک۶۲

قال الامام حسین – علیه السلام – : ایُّها النّاسُ اِتَّقُوا هولآءِ الذّینَ یُشبِّهُونَ اللهَ بِانفُسِهم بل هو الله ... . امام حسین – علیه السلام – فرمودند: ای مردم! مبادا مثل کسانی باشید که خداوند را به خودشان تشبیه می کنند و حال آن که خداوند هرگز همتا، ضد و مانند ندارد. «تحف العقول، ص ۲۴۸»

پیامک۶۳

قال الامام الرضا – علیه السلام – : الله جل جلاله واحدٌ لا واحدَ غیرُه، لا اختلافَ فیهِ و لا تفاوتَ و لا زیادةَ و لا نُقصانَ. امام رضا – علیه السلام – فرمودند: خداوند جل جلاله، یکتا و یگانه ای است که هیچ چیزی غیر از او یگانه نیست و اختلاف و تفاوت و زیاده و نقصان در (ساحت قدسی) او راه ندارد. «مسند الامام رضا – علیه السلام – ، ج ۱، ص ۴۰»

پیامک۶۴

عن الْفَتْحِ بْنِ یَزِیدَ عَنْ أَبِی الْحَسَنِ – علیه السلام – قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ أَدْنَی الْمَعْرِفَةِ، فَقَال: الْإِقْرَارُ بِأَنَّهُ لَا إِلَهَ غَیْرُهُ وَ لَا شِبْهَ لَهُ وَ لَا نَظِیرَ ... . فتح بن یزید از امام کاظم – علیه السلام – سوال کرد که: کمترین حد معرفت (خدا) چیست؟ حضرت – علیه السلام – فرمودند: آن است که انسان اقرار کند که جز او خدایی نیست و شبیه و مانند ندارد ... و هیچ چیزی مانند او نیست. «الکافی، ج ۱، ص ۸۶»

پیامک۶۵

قال الامام الباقر – علیه السلام – : ... سبحان مَنْ لم یَزَل و لا یَزال فرداً صمداً لَم یَتَخِذ صاحبةً و لا ولداً. امام باقر – علیه السلام – فرمودند: منزّه است خدایی که همیشه بوده و همیشه است و یکتا و بی نیاز است، دارای همسر و فرزند نیست. «الکافی، ج ۱، ص ۸۸»

پیامک۶۶

. قال الامام الرضا – علیه السلام – : مَن قَرَء قل هو الله احد و أمَنَ بها فَقد عَرَفَ التوحیدَ. امام رضا – علیه السلام – فرمودند: کسی که

قل هو الله احد (سوره توحید) را بخواند و به آن ایمان داشته باشد به درستی که توحید را شناخته است. «الکافی، ج ۱، ص ۱۲۴»

پیامک۶۷

قال الامام الصادق – علیه السلام – : مَنْ نَظَر فی الله کیفَ هو هَلَک. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هر کسی درباره خدا فکر کند که او چگونه است، هلاک می شود. «الکافی، ج ۱، ص ۱۲۶»

پیامک۶۸

قال الامام الباقر – علیه السلام – : ایّاکُم و التَفَکُر فی اللهِ ولکن اِذا اَرَدْتُمْ اَنْ تَنْظُروا الی عظمتِهِ فانظروا الی عظیم خَلقِه. امام باقر – علیه السلام – فرمودند: از اندیشیدن و فکر کردن درباره خدا بپرهیزید و اگر خواستید در عظمتش بیندیشید در عظمت خلقش نظر کنید. «الکافی، ج ۱، ص ۱۲۶»

پیامک۶۹

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : الْحَمدُ لِلّهِ الکائِنِ قَبْلَ أنْ یَکُون کُرسیٌّ او عرشٌ او سماءٌ او ارضٌ ... . امیرمؤمنان – علیه السلام – فرمودند: حمد و سپاس خداوندی را سزاست که همواره وجود داشته پیش از آن که کرسی یا عرش یا آسمان یا زمین، جن یا انس پدید آیند، خدایی که ذات او را فکرها و عقل های ژرف اندیش نتوانند بشناسند و با نیروی اندیشه اندازه ای برای او نمی توانند تصور کنند. «نهج البلاغه، خطبه ۱۸۲»

پیامک۷۰

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : الْحَمدُ لِلّهِ العَلِیِّ عَنْ شَبَه الْمَخلُوقِینَ. امیرمؤمنان – علیه السلام – فرمودند: سپاس خداوندی را سزاست که از شباهت داشتن به مخلوقات برتر است. «نهج البلاغه، خطبه ۲۱۳»

پیامک۷۱

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : الْحَمدُلِلّهِ الَّذی اَظْهَرَ مِنْ آثارِ سُلْطانِهِ وَ جَلالِ کِبْرِیَائِهِ ما حَیَّر مُقَلَ الْعُقُولِ. امیرمؤمنان – علیه السلام – فرمودند: ستایش خداوندی را سزاست که نشانه های قدرت و بزرگی و عظمت خود را چنان آشکار کرد که عقول را از شگفتی به حیرت آورده و اندیشه ها را از شناخت کنه صفاتش بازداشته است. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۵»

پیامک۷۲

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : فَهُوَ الَّذِی تَشْهَدُ لَهُ أَعْلامُ الْوُجُودِ عَلی اِقرارِ قَلْبِ ذی الْجُحُودِ، تَعالی اللهُ عَمّا یَقُولُهُ الْمُشَبِّهُونَ بِهِ ... . امیرمؤمنان – علیه السلام – فرمودند: پس اوست (خداوندی) که همه نشانه های هستی بر وجود او گواهی می دهند و دل های منکران را به اقرار به وجودش واداشته است، خدایی که برتر از گفتار تشبیه کنندگان و پندار منکران است. «نهج البلاغه، خطبه ۴۹»

پیامک۷۳

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : الْحَمدُ لِلّهِ الَّذی بَطَنَ خَفِیّاتِ الْأُمُور و دَلَّتْ عَلیه اَعْلامُ الظُّهُورِ وَ امْتَنَعَ عَلَی عَیْنِ الْبَصِیرِ ... .

امیرمؤمنان – علیه السلام – فرمودند: ستایش خداوندی را سزاست از اسرار نهان آگاه است و نشانه های آشکاری در سراسر هستی بر وجود او شهادت می دهند، هرگز برابر چشم بینندگان ظاهر نمی شود، نه چشم کسی که او را ندیده می تواند انکارش کند و نه قلبی که او را شناخت می تواند مشاهده اش نماید، در برتری از همه پیشی گرفته، پس برتر از او چیزی نیست. «نهج البلاغه، خطبه ۴۹»

پیامک۷۴

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : الْحَمدُ لِلّهِ الَّذِی لا تُدْرِکُهُ الشَّواهِدُ و لا تَحْوِیهِ الْمَشاهِدُ و لا تَراهُ النَّواظِرُ ... . امیرمؤمنان – علیه السلام – فرمودند: ستایش خداوندی را سزاست که حواس (پنجگانه) او را درک نکنند و مکان ها او را در برنگیرند، دیدگان او را ننگرند و پوشش ها او را پنهان نتوانند کرد. «نهج البلاغه، خطبه ۱۸۵»

پیامک۷۵

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : اولُ الدّین معرفتُه و کمالُ معرفتِه التصدیقُ به ... . امیرمؤمنان – علیه السلام – فرمودند: سرآغاز دین، شناخت خداست و درست شناختن او باور داشتن اوست و درست باور داشتن او یگانه دانستن اوست و درست یگانه دانستن او خالص بودن برای اوست و کمال اخلاص برای او نفی صفات (مخلوقات) از اوست. «نهج البلاغه، خطبه ۱»

پیامک۷۶

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : التوحیدُ أنْ لا تَتوهَّمَهُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: توحید آن است که خدا را در وهم و خیالت نیاری. «نهج البلاغه، حکمت ۴۷۰»

پیامک۷۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : أَفضَلُ العمالِ العِلمُ بِاللّه إنّ العِلمَ یَنفَعُکَ مَعَهُ قَلیلُ العَمَلِ وَکَثیرُهُ وَإنّ الجَهلَ لایَنفَعُکَ مَعَهُ قَلیلُ العَمَلِ وَلا کَثیرُهُ؛ بهترین اعمال، خداشناسی است، زیرا با وجود علم و معرفت، عمل، کم یا زیاد تو را سود می بخشد اما با وجود نادانی (نسبت به خدا) عمل، نه اندکش تو را سود می بخشد نه بسیارش. کنزالعمال، ج ۱۰، ص۱۴۳، ح ۲۸۷۳۱

پیامک۷۸

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند : افضل العبادة ادمان التفکر فی الله و فی قدرته. برترین عبادت، اندیشیدن مداوم درباره ی خدا و قدرت اوست. اصول کافی/ج۲/ص۵۵.

پیامک۷۹

امام محمد باقر علیه السلام فرمودند: انما یداق الله العباد فی الحساب یوم القیامة علی قدر ما اتاهم من العقول فی الدنیا؛ خدا در روز قیامت نسبت به حساب بندگانش به اندازه عقلی که در دنیا به آنها داده است باریک بینی می کند. (اصول کافی ج ۱ /ص ۱۲)

پیامک۸۰

رسول خدا (صلى الله عليه و آله و سلم) فرمودند: ما أعَزَّ اللهُ بجَهل قَطُّ وَ لا أذَلّ بحِلم قَطُّی هرگز خداوند کسی را به خاطر نادانی اش عزیز نگردانده و کسی را خاطر بردباری اش ذلیل و خوار نکرده است. (جهاد با نفس، ح ۲۶۰)

پیامک۸۱

پیامبراکرم(صلّى الله عليه و آله و سلم) می فرمایند: ما خلق اللّه من شی ء إلّا و قد خلق له ما يغلبه و خلق رحمته تغلب غضبه؛ خداوند هر چه آفریده چیزی دیگری برای غلبه بر آن آفریده و رحمت خویش را برای غلبه بر غضبش آفریده. نهج الفصاحه

پیامک۸۲

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: خداوند دنیا را به دوست و دشمن خود می‌دهد، اما دینش را فقط به دوست خود می‌بخشد . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۲ ، ص ۲۱۵

پیامک۸۳

امام علی علیه السلام فرمودند: ما يَسُرُّنی لَومِتُّ طِفلًا وَاُدخِلتُ الجَنَّةَ وَلَم أكبر فَأعرِفَ رَبّی عَزَّوَجلَّ؛ دوست ندارم که در کودکی از دنیا می رفتم و وارد بهشت می شدم و بزرگ نمی شدم تا پروردگارم، عزّوجلّ، را بشناسم. کنزالعمال، ج۱۳، ص۱۵۱، ح۳۶۴۷۲

پیامک۸۴

امام علی علیه السلام فرمودند: ... عالِمُ السِّرِّ مِن ضَمائِرِ المُضمِرينَ وَنَجوَى المُتَخافِتينَ وَخَواطِرِ رَجمِ الظُّنونِ وَعَقدِ عَزيماتِ اليَقينِ... ؛ خدا داناست به هر رازی که مردم در دل نهان داشته اند، و به نجوای آهسته رازگویان و به هر گمان که در خاطری نهفته است و به هر تصمیمی که از روی یقین گرفته شود. نهج البلاغه، خطبه ۹۱

پیامک۸۵

امام جواد(سلام الله علیه): الحَمدُ لِلّهِ الّذی خَلَقَنا مِن نورِهِ بِيَدِهِ؛ سپاس خدایی را که ما را با دست خود از نور خویش آفرید. اهل بیت: ج ۱ ص ۲۴۶ ح ۳۴۵

پیامک۸۶

امام صادق علیه‌السلام : إنّ اللّه تباركَ وتعالى يَنقُلُ العَبدَ مِنَ الشَّقاءِ إلى السّعادَةِ ، ولا يَنقُلُهُ مِن السّعادةِ إلى الشَّقاءِ . خداوند تبارک و تعالی بنده را از بدبختی به خوشبختی منتقل می کند ، ولی از خوشبختی به بدبختی منتقل نمی کند . التوحید : ۳۵۸ / ۶ منتخب میزان الحکمة : ۳۰۰

پیامک۸۷

امام علی علیه السلام : وَلَو ضَرَبتَ فی مَذاهِبِ فِكرِكَ لِتَبلُغَ غاياتِهِ ما دَلَّتكَ الدَّلالَةُ إلاّ عَلى أنّ فاطِرَ النَّملَةِ هُوَ فاطِرُ النَّخلَةِ لِتَدقيقِ تَفصيلِ كُلِّ شَی ءٍ وَغامِضِ اختِلافِ كُلِّ حَیٍّ وَمَا الجَليلُ وَاللَّطيفُ وَالثَّقيلُ وَالخَفيفُ وَالقَوىُّ وَالضَّعيفُ فى خَلقِهِ إلاّ سَواءً؛ اگر راههای

اندیشه ات را در نوردی تا به پایانه های آن رسی، هیچ دلیلی تو را جز به این رهنمون نشود که آفریننده مورچه همان آفریننده درخت خرما است و این به سبب دقت و ظرافتی است که جداسازی هر چیزی از چیز دیگر و پیچیدگی و تنوعی است که در هر موجود زنده ای به کار رفته است موجودات بزرگ و کوچک، سنگین و سبک و نیرومند و ناتوان، همگی در آفرینش برای خداوند یکسانند. نهج البلاغه، خطبه ۱۸۴

پیامک۸۸

امام رضا علیه السلام : إِنَّما قُلتُ اللَّطيفُ، لِلخَلقِ اللَّطيفِ وَلِعِلمِهِ بِالشَّیء اللَّطيفِ أَلاتَرى إِلى أَثَرِ صُنعِهِ فِی النَّباتِ اللَّطيفِ وَغَيرِ اللَّطيفِ وَفِی الخَلقِ اللَّطيفِ مِنَ أَجسامِ الحَيوانِ مِنَ الجِرجِسِ وَالبَعوضِ وَما هُوَ أَصغَرُ مِنهُما مِمّا لايَكادُ تَستَبينُهُ العُيونُ بَل لايَكادُ يُستَبانُ لِصِغَرِهِ الذَّكَرُ مِنَ النثی وَالمَولودُ مِنَ القَديمِ فَلَمّا رَأَينا صِغَرَ ذلِكَ فی لُطفِهِ ... عَلِمنا أَنّ خالِقَ هذَا الخَلقِ لَطيفٌ؛ گفتم لطیف است، چون هم موجودات لطیف آفریده و هم به چیزهای ظریف و ریز آگاهی دارد. آیا نشانه آفرینش او را در گیاهان ظریف و غیر ظریف و در پیکرهای ظریف و ریز جانداراني چون کک و پشه و کوچک تر از اینها را نمی بینی که تقریبا به چشم دیده نمی شوند و از بس ریزند نر و ماده آنها و نوزاد و کهن زادشان ازیکدیگر تشخیص داده نمی شوند.پس چون ریزی و ظرافت این چیزها را دیدیم... پی بردیم که آفریننده این موجودات نیز لطیف است. التوحید، ص ۶۳

پیامک۸۹

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): التَّوحيدُ ثَمَنُ الجَنَّةِ؛ توحید، بهای بهشت است. دانش‌نامه عقاید اسلامی: ج ۵ ص ۱۲ ح ۳۸۸۶

پیامک۹۰

امام صادق (علیه‌السلام) فرمودند: اِسمُ اللّهِ الأَعظَمُ مُقَطَّعٌ فی اُمِّ الكِتابِ؛ اسم اعظم خدا در اُمّ الکتاب (سوره حمد) پراکنده است. بحار الأنوار: ج ۹۲ ص ۲۳۴ ح ۱۶.

پیامک۹۱

امام صادق (علیه‌السلام) فرمودند: «الم» هُوَ حَرفٌ مِن حُروفِ اسمِ اللّهِ الأَعظَمِ المُقَطَّعِ فِی القُرآنِ، الَّذی يُؤَلِّفُهُ النَّبِیُّ صلی الله علیه و آله وَالإِمامُ، فَإِذا دَعا بِهِ اُجيبَ؛ «الف ـ لام ـ میم»، حرفی از حروف اسم اعظم خداست که در قرآن، پراکنده است و پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله و امام، آنها را با هم ترکیب می‌کنند و هر گاه با آن دعا کنند، دعایشان اجابت می‌شود. بحار الأنوار: ج ۲ ص ۱۶ ح ۳۸.

پیامک۹۲

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: وَالَّذی بَعَثَنی بِالحَقِّ بَشيرا لايُعَذِّبُ اللّهُ بِالنّارِ مُوَحِّدا أَبَدا؛ سوگند به آن کس که مرا نوید دهنده برانگیخت، خداوند هرگز یکتا پرست را در آتش عذاب ندهد. (التوحید، ص۲۹، ح۳۱)

پیامک۹۳

قال الامام الباقر – علیه السلام – : ايّاكُم و التَفَكُر فی اللهِ ولكن اِذا اَرَدْتُمْ اَنْ تَنْظُروا الی عظمتِهِ فانظروا الی عظيمِ خَلقِهِ؛ از اندیشیدن و

فکر کردن درباره خدا بپرهیزید و اگر خواستید در عظمتش بیندیشید. در عظمت خلقش نظر کنید. «الکافی، ج ۱، ص ۱۲۶»

پیامک ۹۴

قال الامام الباقر – علیه السلام – : سبحان مَنْ لم یَزَل و لا یَزال فرداً صمداً لَم یَتَخِذ صاحبةً و لا ولداً؛ منزّه است خدایی که همیشه بوده و همیشه است و یکتا و بی نیاز است، دارای همسر و فرزند نیست. «الکافی، ج ۱، ص ۸۸»

پیامک ۹۵

قال الامام حسین – علیه السلام – : ایُّها النّاسُ اِتَّقُوا هولآءِ الّذینَ یُشبهُّونَ اللهَ بِانفُسِهم بل هو الله ... ؛ ای مردم! مبادا مثل کسانی باشید که خداوند را به خودشان تشبیه می کنند و حال آن که خداوند هرگز همتا، ضد و مانند ندارد. «تحف العقول، ص ۲۴۸»

پیامک ۹۶

قال الامام الرضا – علیه السلام – : مَن قَرَء قل هو الله احد و أمَنَ بها فَقَد عَرَفَ التوحیدَ؛ کسی که قل هو الله احد (سوره توحید) را بخواند و به آن ایمان داشته باشد به درستی که توحید را شناخته است. «الکافی، ج ۱، ص ۱۲۴»

پیامک ۹۷

قال الامام الرضا – علیه السلام – : الله جل جلاله واحدٌ لا واحدَ غیرُه، لا اختلافَ فیهِ و لا تفاوتَ و لا زیادةَ و لا نُقصانَ؛ خداوند جل جلاله، یکتا و یگانه ای است که هیچ چیزی غیر از او یگانه نیست و اختلاف و تفاوت و زیاده و نقصان در (ساحت قدسی) او راه ندارد. «مسند الامام رضا – علیه السلام – ، ج ۱، ص ۴۰»

پیامک ۹۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ما قلتُ و لا قالَ القائِلُونَ قبلی مِثلَ لا اله الّا الله؛ نه من و نه پیامبران قبل از من، مثل کلمه توحید (لا اله الّا الله) سخنی نگفته ایم. «توحید صدوق، ص ۱۸»

پیامک ۹۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنْ قال لا اله الّا الله مُخلِصاً دَخَلَ الْجنةَ ... ؛ کسی که لا اله الّا الله را با اخلاص بگوید، وارد بهشت می شود و اخلاص آن است که ذکر کلمه توحید، انسان را از هر گونه کار ناپسند و حرام باز دارد. «توحید صدوق، ص ۲۸»

پیامک ۱۰۰

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ما من الکلامِ کلمةٌ احبَّ الی الله عزوجل من قولِ لا الهَ الّا اللهُ؛ هیچ کلامی نزد خداوند، محبوب تر از گفتن کلمه لا اله الّا الله نیست. «توحید صدوق، ص ۲۲»

پیامک ۱۰۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : خیرُ العبادةِ قولُ لا اله الّا الله؛ عبادت، گفتن لا اله الّا الله است. «توحید صدوق، ص ۱۸»

پیامک۱۰۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لا اله الّا الله نصفُ المیزانِ؛ کلمه لا اله الّا الله، نصف میزان و عمل است. «امالی شیخ مفید، ص ۲۷۵»

پیامک۱۰۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ما جزاءُ مَنْ اَنْعَمَ اللهُ عَلیهِ بِالتَوحیدِ اِلّا الجنهٔ؛ پاداش کسی که خداوند به سبب توحید به او نعمت داده، بهشت است. «مشکات الانوار، ص ۳۷»

پیامک۱۰۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَن ماتَ وَ لا یُشرِکُ بِاللهِ دَخَلَ الجنهَّ؛ کسی که بمیرد و حال آن که هیچ گاه شرک به خدا نورزیده باشد، وارد بهشت می شود. «مشکات الانوار، ص ۳۸»

پیامک۱۰۵

عنِ النبی – صلی الله علیه و آله – : کُلُّ مَولُودٍ یُولَدُ عَلَی الفِطْرةِ وَ ابَواهُ یَهَوِدانه و یُنَصِّرانه و یُمَجِسانه؛ همه مولودها بر فطرت (توحیدی) به دنیا می آیند، و این پدر و مادرها هستند که آنها را یهودی، مسیحی یا مجوسی بار می آورند. «بحار الانوار، ج ۵۸، ص ۱۸۷»

پیامک۱۰۶

قال الامام الصادق – علیه السلام – : مَنْ نَظَر فی الله کیفَ هو هَلَک؛ هر کسی درباره خدا فکر کند که او چگونه است، هلاک می شود. «الکافی، ج ۱، ص ۱۲۶»

پیامک۱۰۷

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اَساسُ الدّینِ التوحیدُ ... امّا التَوحیدُ فَأَنْ لا تَجوَزّ علی ربّکَ ما جاز علیْکَ؛ اساس دین، توحید است و توحید آن است که سزاوار نشماری پروردگارت را به آنچه خود شایسته آن هستی (صفات مخلوقات را به او نسبت ندهی). «بحار الانوار، ج ۵، ص ۱۷»

پیامک۱۰۸

عن الْفَتْحِ بْنِ یَزِیدَ عَنْ أَبِی الْحَسَنِ – علیه السلام – قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ أَدْنَی الْمَعْرِفَهِٔ، فَقَال: الْإِقْرَارُ بِأَنَّهُ لَا إِلَهَ غَیْرُهُ وَ لَا شِبْهَ لَهُ وَ لَا نَظِیرَ ... ؛ فتح بن یزید از امام کاظم – علیه السلام – سوال کرد که: کمترین حد معرفت (خدا) چیست؟ حضرت – علیه السلام – فرمودنئ: آن است که انسان اقرار کند که جز او خدایی نیست و شبیه و مانند ندارد ... و هیچ چیزی مانند او نیست. «الکافی، ج ۱، ص ۸۶»

پیامک۱۰۹

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : لَو کانَ لربِّکَ شریکَ لَأَتَتْکَ رُسُلُه، ولرأیتَ آثارَ مُلکِه ... ؛ اگر پروردگارت شریکی می داشت، همانا پیامبران او نیز به سوی تو می آمدند و آثار قدرتش را می دیدی و کردار و صفاتش را می شناختی، اما خداوند، خدایی است یگانه، همان گونه که خود توصیف کرده است هیچ کس در سلطنت او نزاعی ندارد. «نهج البلاغه، نامه ۳۱»

پیامک۱۱۰

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : وصیَتی لَکُم لا تُشرِکُوا باللهِ شَیئاً؛ سفارش من به شما آن است که هرگز برای خدا شریکی قرار ندهید. «نهج البلاغه، نامه ۲۳»

پیامک۱۱۱

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : ما وَحِّدَهُ مَنْ کَیِّفَهُ وَ لا حَقیقَتَهُ أصاب مَنْ مَثَلَّهُ ... ؛ کسی که کیفیتی برای خدا قائل شود، یگانگی او را انکار کرده و آن کس که همانندی برای او قرار داد به حقیقت خدا نرسیده است و کسی که خدا را به چیزی تشبیه کرد به مقصد نرسید و آن کس که به او اشاره کند یا در وَهم آورد خدا را بی نیاز ندانسته است. «نهج البلاغه، خطبه ۱۸۶»

پیامک۱۱۲

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : الحَمدُ لِلّهِ الدّالُ علی وجودِهِ بِخَلْقِهِ و بمُحدَثِ خَلقهِ عَلی اَزَلِیّتِهِ ... ؛ ستایش خداوندی را که با آفرینش بندگان به هستی خود راهنمائی فرمود و آفرینش پدیده های نو، به ازلی بودن او گواه است و شاهبت داشتن مخلوقات به یکدیگر دلیل بر بی همتایی اوست. «نهج البلاغه، خطبه ۱۵۲»

پیامک۱۱۳

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : «لَم یُولَد» سُبحانَه فیَکُونَ فی العِزِّ مُشارکاً وَ «لَمْ یَلِدْ» فیَکُونَ مَوْرُوثاً؛ خداوند از کسی متولد نشده تا در عزت و توانایی دارای شریک باشد و فرزندی ندارد تا وارث او باشد. «نهج البلاغه، خطبه ۱۸۲»

پیامک۱۱۴

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : لا اله الّا اللهُ لا شریکَ لَهُ لَیْسَ مَعَهُ اِلهٌ غَیْرُهُ؛ جز خدای یگانه خدایی نباشد و هیچ شریکی برای او نیست (و) جز او معبودی نیست. «نهج البلاغه، خطبه ۳۵»

پیامک۱۱۵

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : لا توحید اِلّا بِالِاخلاصِ؛ اعتقاد به توحید، بدون اخلاص حاصل نمی شود. «تحف العقول، ص ۶۴»

پیامک۱۱۶

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : هو واحدٌ لَیْسَ لَهُ فی الَاشْیاءِ شَبَه ... ؛ خداوند یکتا است و برای او مثل و مانندی نیست. «المحجة

البیضاء، ج ۱، ص ۲۱۴»

پیامک۱۱۷

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : الْحَمدُ لِلّهِ الَّذِی لا تُدْرِکُهُ الشَّواهِدُ و لا تَحْوِیهِ الْمَشاهِدُ و لا تَراهُ النَّواظِرُ ... ؛ امیرمؤمنان – علیه السلام – فرمود: ستایش خداوندی را سزاست که حواس (پنجگانه) او را درک نکنند و مکان ها او را در برنگیرند، دیدگان او را ننگرند و پوشش ها او را پنهان نتوانند کرد. «نهج البلاغه، خطبه ۱۸۵»

پیامک۱۱۸

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : فَهُوَ الَّذِی تَشْهَدُ لَهُ أَعْلامُ الْوُجُودِ عَلی اِقرارِ قَلْبِ ذی الْجُحُودِ، تَعالی اللهُ عَمّا یَقُولُهُ الْمُشَبِّهُونَ بِهِ ... ؛ پس اوست (خداوندی) که همه نشانه های هستی بر وجود او گواهی می دهند و دل های منکران را به اقرار به وجودش واداشته است، خدایی که برتر از گفتار تشبیه کنندگان و پندار منکران است. «نهج البلاغه، خطبه ۴۹»

پیامک۱۱۹

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : الْحَمدُلِلّهِ الَّذِی اَظْهَرَ مِنْ آثارِ سُلْطانِهِ وَ جَلالِ کِبْرِیَائِهِ ما حَیَّرَ مُقَلَ الْعُقُولِ؛ ستایش خداوندی را سزاست که نشانه های قدرت و بزرگی و عظمت خود را چنان آشکار کرد که عقول را از شگفتی به حیرت آورده و اندیشه ها را از شناخت کنه صفاتش بازداشته است. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۵»

پیامک۱۲۰

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : الْحَمدُ لِلّهِ العَلِیِّ عَنْ شَبَه الْمَخْلُوقِینَ؛ سپاس خداوندی را سزاست که از شباهت داشتن به مخلوقات برتر است. «نهج البلاغه، خطبه ۲۱۳»

پیامک۱۲۱

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : الْحَمدُ لِلّهِ الکائِنِ قَبْلَ أَنْ یَکُون کُرسیٌّ او عرشٌ او سماءٌ او ارضٌ ... ؛ حمد و سپاس خداوندی را سزاست که همواره وجود داشته پیش از آن که کرسی یا عرش یا آسمان یا زمین، جن یا انس پدید آیند، خدایی که ذات او را فکرها و عقل های ژرف اندیش نتوانند بشناسند و با نیروی اندیشه اندازه ای برای او نمی توانند تصور کنند. «نهج البلاغه، خطبه ۱۸۲»

پیامک۱۲۲

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : التوحیدُ أنْ لا تَتوهَّمَهُ؛ توحید آن است که خدا را در وهم و خیالت نیاری. «نهج البلاغه، حکمت ۴۷۰»

پیامک۱۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال اللّه تعالی: و عزّتی و جلالی لا أجمع لعبدی أمنین و لا خوفین ان هو أمننی

فی الدّنیا أخفته یوم أجمع عبادی و إن هو خافنی فی الدّنیا أمنته یوم أجمع عبادی؛ خدای والا فرماید: به عزت و جلالم قسم که یک بنده را دو امنیت و دو ترس با هم ندهم اگر در دنیا از من ایمن است در روزی که بندگانم را فراهم کنم او را بترسانم و اگر در دنیا از من بترسد روزی که بندگانم را فراهم کنم ایمنش کنم. نهج الفصاحه

پیامک ۱۲۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال اللّٰه تعالی أنا أکرم و أعظم عفوا من أن أستر علی عبد مسلم فی الدّنیا ثمّ أفضحه بعد إذ سترته و لا أزال أغفر لعبدی ما استغفرنی؛ خدای والا فرماید: عفو من گرامی تر و بزرگتر از آن است که در دنیا کار بنده مسلمانی را مستور دارم آنگاه از پس مستور داشتنش او را رسوا کنم، و مادام که بنده ام از من آمرزش خواهد او را خواهم آمرزید. نهج الفصاحه

پیامک ۱۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال اللّٰه تعالی أنا عند ظنّ عبدی بی إن ظنّ خیرا فله و إن ظنّ شرّا فله؛ خدای والا فرماید: من با گمان بنده ام که به من دارد قرینم. اگر نیکو گمان کند، نیکی یابد و اگر بد گمان برد بد بیند. نهج الفصاحه

پیامک ۱۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال اللّٰه تعالی: إذا وجّهت إلی عبد من عبیدی مصیبه فی بدنه أو فی ولده أو فی ماله فاستقبله بصبر جمیل استحییت یوم القیامه أن أنصب له میزانا أو أنشر له دیوانا؛ خدای والا فرماید: وقتی مصیبت تن یا فرزند یا مال، متوجه یکی از بندگان خویش کنم و او با صبر نیکو مصیبت را استقبال کند، روز قیامت شرم دارم که میزانی برای او نصب کنم یا دفتری برای او پهن کنم. نهج الفصاحه

پیامک ۱۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال اللّٰه تعالی: أنا أغنی الشّرکاء عن الشّرک و من عمل عملا أشرک فیه معی غیری ترکته و شرکه؛ خدای والا فرماید: من از همه شریکان از شریک بی نیازترم و هر که غیر مرا با من در عبادت خود شریک کند، وی را با شرکش رها کنم. نهج الفصاحه

پیامک ۱۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال اللّٰه تعالی: إذا تقرّب إلیّ العبد شبرا تقرّبت إلیه ذراعا و إذا تقرّب إلیّ ذراعا تقرّبت منه باعا و إذا أتانی مشیا أتیته هروله؛ خدای والا فرماید: وقتی بنده یک وجب به من نزدیک شود، ذراعی بدو نزدیک شوم و چون ذراعی به من نزدیک شود، بیش از دو ذراع به او نزدیک شوم و اگر ملایم به سوی من آید، بشتاب بسوی او شوم. نهج الفصاحه

پیامک ۱۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال اللّٰه تعالی، یؤذینی ابن آدم یسبّ الدّهر و أنا الدّهر بیدی الأمر أقلّب اللّیل و

النّهار؛ خدای والا فرماید: فرزند آدم مرا آزار می کند که به روزگار ناسزا می گوید، روزگار منم و کارها به دست من است و شب و روز را تغییر می دهم. نهج الفصاحه

پیامک۱۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: فرغ اللّه لکل عبد من عمله و أجله و مضجعه و رزقه لا یتعدّاهنّ أبدا؛ خدا عمل و اجل و آرامگاه و روزی هر بنده ای را از پیش معین کرده و هرگز از آن تجاوز نخواهد کرد. نهج الفصاحه

پیامک۱۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: فرغ اللّه عزّ و جلّ إلی کلّ عبد من أجله و رزقه و مضجعه و شقیّ أو سعید؛ خدای عز و جل مرگ و روزی و آرامگاه و بدبختی و نیکبختی هر بنده ای را از پیش معین کرده است. نهج الفصاحه

پیامک۱۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عفو اللّه أکبر من ذنوبک؛ عفو خدا از گناهان تو بزرگتر است. نهج الفصاحه

پیامک۱۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الطّبیب اللّه و لعلّک ترفق بأشیاء تخرق بها غیرک؛ طبیب حقیقی خداست شاید چیزهائی برای تو مناسب است که برای غیر تو نامناسب است. نهج الفصاحه

پیامک۱۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صدق اللّه فصدقه؛ خدا راستگوست با او راست باش. نهج الفصاحه

پیامک۱۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رأس الحکمه معرفه اللّه؛ اساس حکمت، خداشناسی است. نهج الفصاحه

پیامک۱۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خلق اللّه مائه رحمه فوضع رحمه واحده بین خلقه یتراحمون بها و خبأ عنده مائه إلّا واحده؛ خداوند صد جزء رحمت آفرید و یکی را میان خلق نهاد که به وسیله آن بر یکدیگر رحم کنند و نود و نه جزء آن را پیش خود نگهداشت. نهج الفصاحه

پیامک۱۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خلق اللّه الخلق فکتب آجالهم و أعمالهم و أرزاقهم؛ خداوند خلق را بیافرید و زندگی و اعمال و ارزاقشان را رقم زد. نهج الفصاحه

پیامک۱۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تفکّروا فی کلّ شیء و لا تفکّروا فی ذات اللّه؛ در همه چیز بیندیشید ولی در ذات خدا میندیشید. نهج الفصاحه

پیامک۱۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تفکّروا فی خلق اللّه و لا تفکّروا فی اللّه فتهلکوا؛ در باره خلق تفکر کنید و در باره خدا تفکر مکنید که هلاک خواهید شد. نهج الفصاحه

پیامک۱۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تفکّروا فی الخلق و لا تفکّروا فی الخالق فإنّکم لا تقدرون قدره؛ در باره خلق بیندیشید و در باره خالق میندیشید که بکنه ذات او نتوانید رسید. نهج الفصاحه

پیامک۱۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعرّف إلی اللّه فی الرّخاء یعرفک فی الشّدّه؛ در موقع آسایش خدا را بشناس تا در موقع سختی تو را بشناسد. نهج الفصاحه

پیامک۱۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّما یرحم اللّه من عباده الرّحماء؛ خداوند به بندگان رحیم خود رحم می کند. نهج الفصاحه

پیامک۱۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه خلق یوم خلق السّموات و الأرض مائه رحمه کلّ رحمه طباق ما بین السّماء و الأرض فجعل منها فی الأرض رحمه فبها تعطف الوالده علی ولدها و الوحش و الطّیر بعضها علی بعض و أخّر تسعا و تسعین فإذا کان یوم القیامه أکملها بهذه الرّحمه؛ خداوند روزی که آسمانها و زمین را آفرید صد رحمت بیافرید که هر یک از آنها میان زمین و آسمان را پر می کند و یکی را در زمین قرار داد که به وسیله آن مادر به فرزند مهربانست و وحش و طیر به یکدیگر مأنوسند و نود و نه رحمت را نگه داشته و همین که روز قیامت شود این یک رحمت را نیز بر آن بیفزاید. نهج الفصاحه

پیامک۱۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یغار و إنّ المؤمن یغار و غیره اللّه أن یأتی المؤمن ما حرّم اللّه علیه؛ خداوند غیرت می برد و مؤمن غیرت می برد غیرت خدا این است که مؤمن مرتکب کاری شود که خدا حرام کرده است. نهج الفصاحه

پیامک۱۴۵

پیـامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ اللّه تعـالی لمّـا خلـق الخلق کتب بیـده علی نفسه أنّ رحمـتی تغلب غضـبی. خداوند وقتی خلق را بیافرید بر خویش مقرر داشت که رحمت من بر خشم من غلبه خواهد یافت. نهج الفصاحه

پیامک۱۴۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی غیور یحبّ الغیور. خداوند غیرتمند است و مرد غیرتمند را دوست دارد. نهج الفصاحه

پیامک۱۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی عفوّ یحبّ العفو. خداوند بخشـنده است و بخشـش را دوست دارد. نهج الفصاحه

پیامک۱۴۸

پیـامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: إنّ اللّه تعـالی رفیق یحبّ الرّفق و یعطی علیه مـا لاـ یعطی علی العنف. خـداوند ملایم است و ملایمت را دوست دارد و به وسیله آن چیزها می دهد که به وسیله خشونت نمی دهد. نهج الفصاحه

پیامک۱۴۹

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ اللّه تعـالی حیی کریم یسـتحیی إذا رفع الرّجـل إلیه یـدیه أن یردّهمـا صـفرا خـائبتین؛ خداونـد باحیا و بخشـنده است وقتی مردی دست های خود را به سوی او بلنـد کرد شـرم دارد که آن را خالی و نومیـد باز گرداند. نهج الفصاحه

پیامک۱۵۰

أفضـل الأعمـال العلم بـاللّه إنّ العلم ینفعـک معه قلیل العمل و کثیره و إنّ الجهل لا ینفعک معه قلیل العمل و لا کثیره؛ بهترین کارها خداشناسـی است کاری که با دانش قرین است انـدک و بسـیار آن سودمند است و کاری که با نادانی قرین است نه اندک آن سود می دهد و نه بسیار. نهج الفصاحه

پیامک۱۵۱

پیـامبراکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إذا أراد اللّه خلق شـی ء لم یمنعه شـی ء؛ وقتی خـدا بخواهـد چیزی را بیافریند چیزی مانع او نمی شود. نهج الفصاحه

پیامک۱۵۲

قـالَ الإمـامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَیْهِ السَّلاـم – : مَنْ عَرَفَ اللّهَ أحَبَّهُ، وَ مَنْ عَرَفَ الـدُّنْیا زَهِـدَ فیهـا؛ امـام حسن مجتبی – علیه السـلام – فرمودنـد: هرکس خـدا را بشـناسد، (در عمـل و گفتـار) او را دوست دارد و کسـی که دنیا را بشـناسد آن را رها خواهـد کرد. کلمهٔ

الإمام الحسن – علیه السلام –، ص ۱۴۰

پیامک۱۵۳

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : إنَّ اللّهَ یَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمیعاً وَلایُبالی ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: همانا خداوند متعال تمامی گناهان بندگانش را می آمرزد و از کسی باکی نخواهد داشت. تفسیر التّبیان، ج ۹، ص ۳۷

پیامک۱۵۴

امام صادق ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : أفضل العبادهٔ العلم باللّه و التّواضع له؛ برترین عبادت، شناخت خدا و فروتنی برای اوست. تحف العقول: ۳۶۴.

پیامک۱۵۵

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ: سکّنوا فی أنفسکم معرفهٔ ما تعبدون ;حتّی ینفعکم ما تحرّکون من الجوارح بعبادهٔ من تعرفون؛ امام علی ـ علیه السّلام ـ: شناخت خدایی را که می‌پرستید در جان‌های خود جای دهید تا خم و راست شدن هایتان برای عبادت کسی که می‌شناسیدش، شما را سود دهد. تحف العقول: ۲۲۳ و ۲۰۴.

پیامک۱۵۶

قال الامام الرّضا ـ علیه السّلام ـ: أوّل عبادهٔ اللّه معرفته؛ امام رضا ـ علیه السّلام ـ: آغاز بندگی خدا، شناخت اوست. التوحید: ۳۴ / ۲.

پیامک۱۵۷

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اَلباءُ بَهاءُ اللّهِ وَ السِّینُ سَناءُ اللّهِ وَ الْمِیمُ مَجدُ اللّهِ و اللّه إلهُ کُلِّ شَیءٍ الرَّحمنُ بِجَمیعِ خَلقِهِ وَ الرَّحیمُ بِالْمُؤمنینَ خاصَّهً؛ باء (بسم اللّه الرحمن الرحیم) بهاء (روشنی) خدا و سین آن سناء (بزرگی) خدا و میم آن مجد (عظمت) خدا، و اللّه معبود همه چیز، رحمن مهربان به همه خلق، رحیم مهربان فقط به مؤمنان است. کافی، ج ۱، ص ۱۱۴.

پیامک۱۵۸

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ اسْمُ اللّهِ الأَکبَرِ أو قالَ الأَعظَمِ؛ بسم اللّه الرحمن الرحیم، بزرگ‌ترین ـ فرمود ـ یا با عظمت‌ترین نام خداوند است. بحارالأنوار، ج ۹۰، ص ۲۲۳ .

پیامک۱۵۹

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : خداوند مخلوق خود را در تاریکی بیافرید و از نور خود بر آنها انداخت , هر کس در آن روز از آن نور بدو رسید هدایت یافت و هر کس آز آن دور ماند گمراه شد. (نهج الفصاحه ، حدیث ۶۹۹)

پیامک۱۶۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خدای سبحان چنان نیست که أحدی (از بندگان خود را) گمراه کند، و خداوند نسبت به بندگان خود ستمکار نیست. غررالحکم ، باب معرفت خدا

پیامک۱۶۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: در شگفتم از کسی که در قدرت خدا تردید کند با این که آفریده او را می بیند. غررالحکم ، باب معرفت خدا

پیامک۱۶۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر غالبی جز خداوند مغلوب است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

پیامک۱۶۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر پنهانی، نزد خدا آشکار است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

پیامک۱۶۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که خدای سبحان نزد آنچه پنهان کرده هر انسانی در درون خود، و گفتار هر گوینده و عمل هر عمل کننده حاضر و بدان آگاه است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

پیامک۱۶۵

علم و دانش خدای سبحان اعماق پرده های غیب را شکافته، و به عقاید پیچیده و پنهان احاطه کرده است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

پیامک۱۶۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که خدای سبحان را به یکتایی و یگانگی بشناسد، هیچ گاه او را به خلق تشبیه نکند. غررالحکم ، باب معرفت خدا

پیامک۱۶۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که در باره ذات خدای تعالی تفکر کند، الحاد ورزیده از دین بیرون رود. غررالحکم ، باب معرفت خدا

پیامک۱۶۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خدای سبحان را خردها نبیند تا از وی بازگو کند، بلکه خدای تعالی پیش از توصیف هر وصف کننده ای خود آغاز به وصف خود کرده است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

پیامک۱۶۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خدای سبحان (چنان است که) در خردها نگنجد ، و در مسیر وزش افکار در کیفیّت خاصّی قرار نگیرد، و در وهم ها در نیاید تا به تصرّف آنها در آید و محدود شود. غررالحکم ، باب معرفت خدا

پیامک۱۷۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خداوند جلّ جلاله را چشمها هرگز آشکارا نبیند، اما دلها با نیروی حقیقت ایمان، وی را درک کنند. غررالحکم ، باب معرفت خدا

پیامک۱۷۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: او است خدایی که گواهی دهد برای او نشانه های هستی بر دل انکار کننده. غررالحکم ، باب معرفت خدا

پیامک۱۷۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَن عَرَفَ اللّهَ خَافَ اللّهَ وَ مَن خَافَ اللّهَ سَخَت نَفسُهُ عَن الدُّنیا. هر که خدا را بشناسد ترس او در دلش می افتد و هر که از خدا ترسان باشد نفسش از دنیا طلبی باز می ماند. (جهاد با نفس ، ح ۱۱۷)

پیامک۱۷۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند:: ینبغی لمن عرف الله سبحانه أن لاـ یخلو قلبه من رجائه و خوفه؛ کسی که خدای سبحان را می شناسد، شایسته است دلش از بیم و امید به او خالی نباشد. غررالحکم ۶/۴۴۱/۱۰۹۲۶

امامت و ولایت

پیامک۱

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: اثافی الاسلام ثلاثهٔ: الصلوهٔ و الزکوهٔ و الولایهٔ،لا تصح واحدهٔ منهن الا بصاحبتیها. سنگهای زیربنای اسلام سه چیز است: نماز، زکات و ولایت که هیچ یک از آنهابدون دیگری درست نمی شود. کافی: ۲، ص ۱۸.

پیامک۲

رسول خدا(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: یا علی انا مدینهٔ العلم و انت بابها و لن تؤتی المدینهٔ الا من قبل الباب... انت امام امتی و خلیفتی علیها بعدی، سعد من اطاعک و شقی من عصاک، و ربح من تولاک و خسر من عاداک. ای علی من شهر علمم و تو درب آن هستی، به شهر جز از راه درب آن وارد نشوند. ... تو پیشوای امت من و جانشین من در این شهری، کسی که اطاعت تو کند سعادتمند است، و کسی که تو را نافرمانی کند، بدبخت است، و دوستدار تو سود برده و دشمن تو زیان کرده است. جامع الاخبار: ۵۲، ح ۹.

پیامک۳

رسول خدا(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ولایة علی بن ابی طالب ولایة الله و حبه عبادة الله و اتباعه فریضة الله و اولیاؤه اولیاء الله و اعداؤه اعداء الله و حربه حرب الله و سلمه سلم الله عز و جل. ولایت علی بن ابیطالب(علیه السلام) ولایت خداست، دوست داشتن او عبادت خداست، پیروی کردن او واجب الهی است و دوستان او دوستان خدا و دشمنان او دشمنان خدایند، جنگ با او، جنگ با خدا و صلح با او، صلح با خدای متعال است. امالی صدوق: ۳۲.

پیامک۴

امام کاظم(علیه السلام) فرمودند: ولایة علی(علیه السلام) مکتوبة فی صحف جمیع الانبیاء ولن یبعث الله رسولا الا بنبوة محمد ووصیة علی(علیه السلام) . ولایت علی(علیه السلام) در کتابهای همه پیامبران ثبت شده است و هیچ پیامبری مبعوث نشد، مگر با میثاق نبوت محمد(صلی الله علیه و آله و سلم) و امامت علی(علیه السلام) . سفینة البحار ۲: ۶۹۱.

پیامک۵

رسول خدا(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: من یرید ان یحیی حیاتی، و یموت مماتی،ویسکن جنة الخلد التی وعدنی ربی فلیتول علی ابن ابی طالب،(علیه السلام) فانه لن یخرجکم من هدی،ولن یدخلکم فی ضلالة. کسی که می خواهد زندگی و مرگش همانند من باشد و در بهشت جاودانه ای که پروردگارم به من وعده کرده، ساکن شود، ولایت علی بن ابی طالب(علیه السلام) را انتخاب کند، زیرا او هرگز شما را از راه هدایت بیرون نبرده، به گمراهی نمی کشاند. الغدیر ۱۰: ۲۷۸.

پیامک۶

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أن الله خلقنی و خلق علیاً و فاطمه و الحسن و الحسین و الأئمه من نور واحد؛ خداوند، من و علی و فاطمه و حسن و حسین و امامان را از یک نور آفریده است. جامع الاخبار ص ۴۶

پیامک۷

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم : مَن أحَبَّ أن یَلقَی اللّه ضاحِکا مُستَبشِرا فَلیَتَوَلَّ عَلِیَّ ابنَ مُوسَی الرِّضا علیه‌السلام ؛ کسی که دوست دارد خندان و با روی گشاده خداوند را دیدار کند ، باید از محبّت و ولایت علی بن موسی الرضّا علیه‌السلام بهره‌مند باشد . بحار الأنوار ، ج ۳۶، ص ۲۹۶ .

پیامک۸

قال الامام الرضا – علیه السلام – : إن الإمامة زمام الدین و نظام المسلمین و صلاح الدنیا و عز المؤمنین، ان الإمامة أس الإسلام النامی و فرعه السامی امام رضا – علیه السلام – فرمودند: امامت، زمام دین و مایه نظام و انسجام مسلمانان و صلاح دنیا و عزت مؤمنان است. امامت، اساس اسلام و شاخه بلند آن است. «کافی، ج ۱، ص ۲۰۰»

پیامک۹

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : انَّ خُلَفائی و اوصیائی و حُجَجِ اللهِ علی الخَلقِ بعدی اثنا عشر اوَّلُهم اخی و آخِرُهم وَلَدی ... قال المهدی یملأها قسطاً و عدلاً ... . پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: همانا جانشینان و اوصیاء من و حجت های الهی بر مردم بعد از من دوازده نفرند، اولی آنها برادرم (علی) و آخرینشان فرزندم می باشد ... مهدی که دنیا را از قسط و عدل پر می‌کند ... . «بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۷۱»

پیامک۱۰

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : الائمه بعدی اثنا عشر، عدد شهور الحول و منا مهدی هذه الامة له هیبةُ موسی و بهاءُ عیسی و حکمُ داودَ و صبرُ ایوب. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – : فرمودند: ائمه بعد از من ۱۲ نفرند؛ به تعداد ماه های سال و مهدی این امت از ما است، هیبتی موسی گونه دارد و به زیبایی مانند عیسی است و در حکم مانند داود و صبری ایوب وار دارد. «منتخب الاثر، ص ۲۶»

پیامک۱۱

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – لِابْنِهِ الْحَسَنُ – علیه السلام – : یَا بُنَیَّ أَمَرَنِی رَسُولُ اللَّهِ – صلی الله علیه و آله – أَنْ أُوصِیَ إِلَیْکَ وَ أَنْ أَدْفَعَ إِلَیْکَ کُتُبِی وَ سِلَاحِی کَمَا أَوْصَی إِلَیَّ رَسُولُ اللَّه – صلی الله علیه و آله – ... . امیرمؤمنان – علیه السلام – به فرزندش حسن – علیه السلام – فرمودند: فرزندم! رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – به من امر فرمود که به تو وصیت کنم و کتاب ها و سلاح خودم را به تو بسپارم چنان که پیامبر – صلی الله علیه و آله – به من وصیت کرد و هم چنین پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – به من فرمود که به تو دستور دهم وقتی مرگ فرا رسید، همه این وصایا را به برادرت حسین – علیه السلام – نمایی و کتابها و سلاح را به او بسپاری. «اصول کافی، ج ۲، ص ۶۴»

پیامک۱۲

قال الامام الْحَسَن – علیه السلام – : اِنَّ الْحُسینَ بن علی بَعْدَ وَفاةِ نفسی امام مِنْ بَعدی ... . امام حسن – علیه السلام – فرمودند: حسین بن علی – علیه السلام – بعد از رحلت من امام است، زیرا خداوند بعد از من امامت را به نام او ثبت کرده است و امامت از طریق وراثت پیامبر به او رسیده است. «اصول کافی، ج ۲، ص ۷۲»

پیامک۱۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : الْحَسَنُ و الْحُسینُ امامانِ قاما اوقَعَدا. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: حسن و حسین – علیهما السلام – امام اند چه در حال قیام باشند و چه در حال سکوت. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۹۱»

پیامک۱۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : الْحَسَنُ و الْحُسینُ اَماما اُمَّتی بعد أبیهِما. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: حسن و حسین– علیهما السلام– بعد از پدرشان امام و پیشوای امت من هستند. «بحار الانوار، ج ۳۶، ص ۲۵۴»

پیامک۱۵

رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: یا علی تو امام و جانشین بعد از من هستی، جنگ با تو جنگ با من است و مسالمت با تو مسالمت با من است. «بحار الانوار، ج ۳۶، ص ۳۳۷»

پیامک۱۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : حقُ علیٍّ عَلی هذهِ الْاُمَةِ کَحَقِ الوالِدِ عَلی الوَلَدِ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: حق علی بر این امت مثل حق پدر بر فرزندش است. «بحار الانوار، ج ۳۶، ص ۵»

پیامک۱۷

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنْ کنتُ مَولاهُ فَعلیٌ مَولاهُ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کسی من مولای او هستم، علی مولای اوست. «بحار الانوار، ج ۳۷، ص ۱۰۸»

پیامک۱۸

قال الله عزّوجلّ: همانا علی امام پرهیزگاران و رهبر روسفیدان پاک و پادشاه مؤمنان است. (امالی‌الصدوق۳۵۲)

پیامک۱۹

قال الله عزّوجلّ: ولایت علی بن ابی طالب(ع) دژ (امان) من است هرکه وارد آن شود، از عذاب من در امان خواهد بود. (عیون اخبارالرضا(ع)۱/۱۴۶)

پیامک۲۰

قال الله عزّوجلّ: (ای آدم!) اگر این‌ها(اهل بیت علیهم‌السلام) نبودند، نه تو را می‌آفریدم و نه بهشت و جهنم را، و نه آسمان و زمین را. (معانی‌الاخبار۱۲۴)

پیامک۲۱

قال الله عزّوجلّ: برادرت علی را بشارت ده، که من دوست‌دار او را عذاب نمی‌کنم و به دشمن او رحم نمی‌کنم. (امالی صدوق۳۹)

پیامک۲۲

قال الله عزّوجلّ: به‌راستی درمی‌گذرم از مردمان مسلمانی که ولایت امام عادلی را که از جانب خداوند است پذیرفته‌اند. (کافی۱/۳۷۶)

پیامک۲۳

قال الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ: و الله ما اَحَبَّ اللهَ مَنْ احبَّ الدّنیا و الی غیرَنا. امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودند: به خدا سوگند، کسی که دنیا را دوست بدارد (برای غیر خدا) و ولایت غیر ما اهل بیت را داشته باشد خدا را دوست ندارد. «فروع الکافی، ج ۸، ص

۱۲۹»

پیامک ۲۴

عَنْ أبی عَبْدِ الله عَنْ قَوْلِهِ تَعالی «هُنَالِکَ الْوَلَیَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ» (کهف/۴۴)، قالَ: ولایةُ أمیرِ الْمُؤمِنِینَ. امام صادق – علیه السلام – در تفسیر آیه «در آنجا ثابت شد که ولایت از آن خداوند بر حق است»، فرمودند: مراد (از ولایت خدا) ولایت امیر المؤمنین است. «نور الثقلین، ج ۳، ص ۲۶۲»

پیامک ۲۵

عَنْ أبِی عَبْدِ اللهِ – عَلَیْهِ السَّلامُ – قالَ: اُمِرَ النّاسُ بِمَعْرِفَتِنا وَ الرَّدِّ إلَینا وَ التَّسْلیم لَنا، ثُمَّ قالَ: وَ إنْ صامُوا وَ صَلُّوا وَ شَهِدُوا أنْ لا إله إلّا اللهُ وَ جَعَلُوا فِی إنْفُسِهِمْ أنْ لا یَرُدُّوا إلَیْنا کانُوا بِذلِک مُشْرِکینَ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: مردم مأمورند تا ما را بشناسند و به سوی ما بازگردند و تسلیم ما باشند. سپس فرمودند: و در غیر این صورت اگر به سوی ما باز نگردند و از ما پیروی نکنند، هر چند که روزه بدارند و نماز بخوانند و به یگانگی خداوند اقرار نمایند، در شمار مشرکین خواهند بود. «الکافی، ج ۲، ص ۳۹۸»

پیامک ۲۶

عَنْ أبِی عَبْدِ الله – عَلَیْهِ السَّلامُ – فِی قَوْل اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ «إلَیْهِ یَصْعَدُ الْکَلِمُ الطَّیِّبُ وَ الْعَمَلُ الصَّلِحُ یَرْفَعُهُ» (فاطر/۱۰) قالَ: وَلایَتَنا أهْلَ الْبَیْتِ (و أهْوی بِیَدِهِ إلی صَدْرِهِ) فَمَنْ لَمْ یَتَوَلَّنا لَمْ یَرْفَعِ الله لَهُ عَمَلاً. امام صادق – علیه السلام – در تفسیر آیه «سخنان پاکیزه به سوی او (خدا) صعود می کند و عمل صالح را بالا می برد» فرمودند: ولایت ما اهل بیت مایه عروج عمل است (و سپس به سینه خود اشاره کرد و) فرمودند: کسی که ولایت ما را ندارد، خداوند هیچ عملی را از او بالا نمی برد. «نور الثقلین، ج ۴، ص ۳۵۳»

پیامک ۲۷

عَن الامام الصادق – عَلَیْهِ السَّلامُ – فِی قَوْلِهِ تَعالی «مِّنَ الْمُؤْمِنِینَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَهَدُوا اللَّهَ عَلَیْهِ فَمِنْهُم مَّن قَضَی ...» (الاحزاب/۲۳) قال: و اللهِ ما عَنی غَیْرَکمْ إذا وَفَّیْتُمْ بِما أخَذَ عَلَیْکمْ مِیثاقَکمْ مِنْ وَلایَتِنا ... . امام صادق – علیه السلام – در تفسیر آیه «از میان مؤمنان کسانی هستند که بر سر عهدی که با خدا بستند صادقانه ایستاده اند، بعضی پیمان خود را به آخر بردند و بعضی دیگر در انتظارند و هرگز تبدیل و تغییری در پیمان خود راه ندادند» فرمودند: به خدا سوگند مراد آیه جز شما نیست زیرا شما به میثاق الهی در باب ولایت ما وفا کردید و تغییری در آن پیمان ایجاد ننمودید که اگر میثاق را تغییر می دادید خداوند شما را سرزنش می کرد، چنان که دیگران را سرزنش کرد و فرمودند: ما، در بسیاری از ایشان عهدی نیافتیم و اکثر ایشان را فاسق یافتیم. «بحار الأنوار، ج ۴۷، ص ۳۹۱»

پیامک ۲۸

عَنْ أبِی عَبْدِ اللهِ – عَلَیْهِ السَّلامُ – قالَ: لَمَّا أرادَ اللهُ عَزَّ وَ جَلَّ أنْ یَخْلُقَ الْخَلْقَ خَلَقَهُمْ وَ نَشَرَهُمْ بَیْنَ یَدَیْهِ ثُمَّ قالَ لَهُمْ مَنْ رَبُّکمْ؟ فَأوَّلُ مَنْ نَطَقَ رَسُولُ اللهِ و أمِیرُ الْمُؤمِنِینَ وَالْأئِمَّةُ – عَلَیْهِم السَّلامُ –. فَقالُوا أنْتَ ربنا. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هنگامی که خداوند اراده خلق مخلوقات را کرد، ایشان را خلق کرد و در برابر خود پراکنده ساخت، سپس پرسید خدای شما کیست؟ اولین کسانی که جواب دادند، رسول الله و امیرالمؤمنین و ائمه بودند که گفتند: تویی پروردگار ما. «علل الشرایع، ج ۱، ص ۱۱۸»

پیامک۲۹

عَن الامام الصادق – عَلَيْهِ السَّلامُ – قالَ: ثَلاثَةٌ هُنَّ فَخْرُ الْمُؤْمِنِ و زِينه فِي الدُّنْيا و الْآخِرَةِ الصَّلاةُ فِي آخِرِ اللَّيْلِ وَ يَأْسُهُ مِمّا فِي أيْدِي النّاسِ وَ وَلايَةُ الإمام مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ – عَلَيْهِمِ السَّلامُ –. امام صادق – عليه السلام – فرمودند: سه چيز مايه افتخار و برترى انسان مؤمن و نيز زينت دنيا و آخرت او است: نماز شب، مأيوس بودن از آن چه در دستان مردم است و پذيرفتن ولايت و رهبرى آل محمد – صلى الله عليه و آله –. «أمالى صدوق، ص ۵۴۴»

پیامک۳۰

عن ابى عبدالله – عليه السلام – قال: إذا أرادَ الإمام ان يعلم شَيْئاً أعْلَمَهُ اللهُ ذلِك. امام صادق – عليه السلام – فرمودند: هنگامى كه امام اراده كند تا به چيزى آگاه بشود، خداوند متعال وى را نسبت به آن چيز آگاه مى سازد. «الكافى، ج ۱، ص ۲۵۸»

پیامک۳۱

عَنْ أبِي عَبْدِ اللهِ – عَلَيْهِ السَّلامُ – فى قَولِ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ: إنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَ تِ وَ الْأَرْضِ وَ الْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أن ...» (احزاب/۷۲) قال: هِيَ وَلايَةُ أمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ – عَلَيْهِ السَّلامُ –. امام صادق – عليه السلام – در تفسير آيه «ما امانت را بر آسمان ها و زمين و كوه ها عرضه داشتيم، آنها از حمل آن سر برتافتند و از آن هراسيدند؛ اما انسان آن را بر دوش كشيد؛ او بسيار ظالم و جاهل بود» فرمودند: امانت، ولايت امير المؤمنين – عَلَيْهِ السَّلامُ – است. «نور الثقلين، ج ۴، ص ۳۱۲»

پیامک۳۲

عَنْ أبِي عَبْدِ اللهِ – عَلَيْهِ السَّلامُ – فِي قَوْلِهِ «إنَّ هَذَا الْقُرْءَانَ يَهْدِى لِلَّتِى هِى أَقْوَمُ» (الاسراء/۹)، قالَ: يَهْدِى إلى الإمام. امام صادق – عليه السلام – در تفسير آيه «اين قرآن به راهى كه استوارترين راههاست هدايت مى كند» فرمودند: انسان را به سوى امام هدايت مى كند. «نور الثقلين، ج ۳، ص ۱۴۰»

پیامک۳۳

عَنْ أبِي عَبْدِ اللهِ – عَلَيْهِ السَّلامُ – قالَ: لَوْ بَقِيَتْ الْأرْضُ بِغَيْرِ إمامٍ ساعَةً لَساخَتْ. امام صادق – عليه السلام – فرمودند: اگر زمين لحظه اى بدون حجت الهى باشد، نابود مى گردد. «نور الثقلين، ج ۴، ص ۳۶۹»

پیامک۳۴

قالَ الامام العسكرى – عَلَيْهِ السَّلامُ – : قال الله تعالى يا آدَمُ إنَّما اَمَرْتُ الْمَلائِكَةَ بِتَعْظِيمِك بِالسُّجُودِ لَك إذْ كُنْتَ وِعاءً لِهذِهِ الْأنْوارِ. امام حسن عسكرى – عليه السلام – فرمودند: خداوند متعال به آدم گفت: اى آدم به اين دليل به ملائكه امر كردم تا به عنوان عظمت تو در برابرت سجده كنند كه وجود تو ظرف اين انوار (نور اهل بيت) است. «تفسير الامام العسكرى، ص ۲۲۵»

پیامک۳۵

عَن الامام الباقر – عَلَيْهِ السَّلامُ – قالَ: يا سديْرُ إنَّما اُمِرَ النَّاسُ أنْ يَأتُوا هذا الأحْجارَ فَيَطُوفُوا بِها ثُمَّ يأتُوا فَيُعْلِمُونا وِلايَتَهُمْ لَنا ... . امام باقر

– علیه السلام – فرمودند: ای سدیر! همانا مردم مأموریت یافته اند به دیدار این بیت سنگی بشتابند و بر گرد آن طواف کنند، سپس به نزد ما بیایند و ولایت خود را نسبت به ما اعلام کنند و این همان گفتار خداوند است که فرمودند: کسی که توبه کند و به عمل صالح بپردازد را می بخشم و او هدایت یافته است، سپس حضرت با دست به سینه خود اشاره کرد و فرمودند: به سوی ولایت ما (هدایت یافته است). «بحار الأنوار، ج ۴۷، ص ۳۶۴»

پیامک۳۶

عَنْ جابِرٍ قالَ: سَمِعْتُ أبا جَعْفَرٍ – عَلَیْهِ السَّلامُ – یَقُولُ: إنّما یَعْرِفُ اللهُ عَزَّ وَ جَلَّ وَ یَعْبُدُهُ مَنْ عَرَفَ إمامَهُ مِنّا أهْلَ الْبَیْتِ وَ مَنْ لا یَعْرِفُ اللهَ عَزَّ وَ جَلَّ وَ (لا) یَعْرِفُ الإمامَ مِنّا أهْلَ الْبَیْتِ فَإنَّما یَعْرِفُ وَ یَعْبُدُ غَیْرَ اللهِ هکذا واللهِ ضلالاً. جابر می گوید: از امام باقر – علیه السلام – شنیدم که می فرمودند: البته کسی خدا را شناخت و عبادت کرد که خدا و امام خود را که از ما أهل بیت است شناخته باشد و کسی که امام خود از خاندان ما أهل بیت را نشناخته باشد، کسی غیر از خدا را شناخته و عبادت کرده است و قسم به خدا چنین فردی گمراه است. «الکافی، ج ۱، ص ۱۸۱»

پیامک۳۷

قال الامام ابو جعفر – عَلَیْهِ السَّلامُ – : إنَّما یُحِبُّنا مِنَ العَرَبِ وَ الْعَجَمِ أهلُ الْبُیُوتاتِ وَ ذُوُو الشَّرَفِ وَ کلُّ مَوْلُودٍ صَحیحٍ وَ إنمّا یُبْغِضُنا مِنْ هؤُلاءِ کلُّ مَدَنّسٍ مُطَّرَدٍ. امام باقر – علیه السلام – فرمودند: از میان عرب و عجم فقط انسان های اصیل و با شرافت و هر کسی که به گونه ای صحیح متولد گردد ما را دوست می دارند و از میان آنان فقط کسانی که آلوده و مطرود باشند بغض ما را دارند. «بحار الأنوار، ج ۲۷، ص ۱۴۹»

پیامک۳۸

عَنْ أبِی حَمْزَةَ الثُّمالِی قالَ: قالَ لَنا عَلِیُّ بْنُ الْحُسَیْنِ زَیْنُ الْعابِدِینَ – عَلَیْهِ السَّلامُ – : أیُّ الْبقاعِ أفْضَلُ؟ فَقُلْتُ ... یصوم نهاراً و یقوم لیلاً فی ذلک المقام ثم لقی الله عزوجل بغیر ولایتنا لم ینتفع بذلک شیئاً. ابوحمزه ثمالی می گوید: امام سجاد – علیه السلام – از من پرسید: برترین مکان کجاست؟ گفتم خدا و رسول او داناترند، امام – علیه السلام – فرمودند: برترین مکان مابین رکن و مقام (ابراهیم – علیه السلام –) است و اگر کسی به درازی عمر نوح زندگی کند و تمام روزها را روزه دار و شب ها را در آن مکان، در نماز باشد ولی به غیر ولایت ما از دنیا برود، اعمال او هیچ سودی برایش نخواهد داشت. «ثواب الاعمال، ص ۴۵»

پیامک۳۹

عَنِ الْإمامِ السَّجادِ – عَلَیْهِ السَّلامُ – قالَ: الإمامُ مِنّا لا یَکونُ إلّا مَعْصُوماً. امام سجّاد – علیه السلام – فرمودند: امام از ماست و امام نمی باشد مگر معصوم. «معانی الاخبار، ج ۱، ص ۱۳۲»

پیامک۴۰

عَنْ أبِی حَمْزَةَ الثُّمالِیِّ عَنَ الْإمامِ الْباقِرِ – عَلَیْهِ السَّلامُ – قالَ: إنَّما یَعْبُدُ اللهَ مَنْ یَعْرِفُ اللهَ ... قلت جُعِلتُ فِداک فَما مَعْرِفَةُ اللهِ؟ قالَ: تَصْدِیقُ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ تَصْدِیقُ رَسُولِ اللهِ وَ مُوالاة عَلِیٍّ وَ الأئِتمام بِهِ ... . ابو حمزه ثمالی می گوید: امام باقر – علیه السلام – فرمودند: کسی می تواند خدا پرست باشد که خدا را شناخته باشد و کسی که خدا را نشناخت در گمراهی به عبادت پرداخته است، به امام

عرضه داشتم که فدایت شوم، شناخت خدا چگونه است؟ امام فرمودند: تصدیق خدا و رسول خدا و التزام به ولایت علی و پیروی از او و سایر ائمه هدی و همچنین بیزاری از دشمنان آنان به سوی خدای عز و جل و خدا این گونه شناخته می شود. «الکافی، ج ۱، ص ۱۸۰»

پیامک۴۱

عَنْ جابِرِ بْنِ یَزِیدٍ الْجُعْفِیِّ قالَ: قُلْتُ لِأَبِی جَعْفَرٍ، مُحَمَّدِ بْنِ عَلِیٍّ الْباقِرِ – عَلَیْهِ السَّلامُ – : لأیِّ شَیْءٍ یُحْتاجُ إلی النَّبِیِّ وَ الْإمامِ؟ فَقالَ: لِبَقاءِ الْعالَمِ عَلی صَلاحِهِ وَ ذلِکَ إنَّ اللهَ عَزَّ وَ جَلَّ یَرْفَعُ الْعَذابَ عَنْ أهْلِ الْأَرْضِ ... . جابر بن یزید جعفی می گوید: از امام باقر علیه السلام پرسیدم چرا به پیامبر و امام نیاز داریم؟ حضرت فرمودند: برای آن که عالم به حالت صلاح خود باقی بماند و تا وقتی پیامبر یا امام در بین مردم باشند خداوند عز و جل اهل زمین را عذاب نمی کند ... . «علل الشّرایع، ج ۱، ص ۱۲۳»

پیامک۴۲

قالَ الامام أبو جَعْفَر – عَلَیْهِ السَّلامُ – : إنّما یَعْرِفُ اللهُ عَزَّ وَ جَلَّ وَ یَعْبُدُهُ مَنْ عَرَفَ إمامَهُ مِنّا أهْلَ الْبَیْتِ وَ مَنْ لا یَعْرِفُ اللهَ عَزَّ وَ جَلَّ وَ (لا) یَعْرِفُ الإمامَ مِنّا أَهْلَ الْبَیْتِ فَإنَّما یَعْرِفُ وَ یَعْبُدُ غَیْرَ اللهِ هکذا والله ضلالاً. امام باقر – علیه السلام – فرمودند: البته کسی خدا را شناخت و عبادت کرد که خدا و امام خود را که از ما أهل بیت است شناخته باشد و کسی که امام خود از خاندان ما أهل بیت را نشناخته باشد، کسی غیر از خدا را شناخته و عبادت کرده است و قسم به خدا چنین فردی گمراه است. «الکافی، ج ۱، ص ۱۸۱»

پیامک۴۳

قالَ أمِیرِ الْمُؤمِنِینَ – عَلَیْهِ السَّلامُ – : وَ إنِّی النَّباءُ الْعَظِیمُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: و مقصود از نبأ عظیم (در سوره نباء) من هستم. «نور الثقلین، ج ۵، ص ۴۹۱»

پیامک۴۴

قالَ أمیرِ الْمُؤمِنِینَ – عَلَیْهِ السَّلامُ – : وَ ما هَلَکَ مِنَ الاُمَّةِ إلّا النّاصِبِینَ وَ الْکافِرِینَ وَ الْجاحِدِینَ وَ الْمعانِدینَ قالَ: فَأمّا مَنْ تَمَسَّکَ بِالتُّوحِیدِ وَ الْإقْرارِ بِمُحَمَّدٍ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – وَ الْإسْلامِ ... . أمیر المؤمنین – علیه السلام – فرمودند: از میان مردم مسلمان، کسی به هلاکت نمی رسد مگر اینکه از ناصبیان و کافران و انکار کنندگان و معاندان باشند. و افزود: و امّا کسی که به توحید، تمسّک جوید و به پیامبر اسلام و حقانیت دین اسلام اعتراف داشته باشد و همچنان در این عقیده باقی بوده و خارج نگردد و ظالمین به ما اهل بیت را پشتیبانی نکند و برابر ما کینه و عداوت نورزد، اگر در تشخیص آن که خلیفه رسول الله کیست، در تردید قرار گیرد و «ولایت ما أهل بیت» را در نیابد و البته با ما اظهار دشمنی نداشته باشد، این انسان مسلمان مستضعف خواهد بود که امید رحمت و مغفرت برای او هست و او فقط باید نگران گناهانش باشد. «مستدرک سفینهٔ البحار، ج ۶، ص ۴۶۸»

پیامک۴۵

عَن الامام علی – عَلَیْهِ السَّلامُ – قالَ: إنَّ الأئِمَّةَ مِنْ قُرَیْشٍ غُرِسُوا فِی هذا البَطْنِ مِنْ هاشِمٍ لا تَصْلَحُ عَلی سِواهُمْ وَ لا تَصْلَحُ الْوُلاةُ مِنْ غَیْرِهِمْ. امیر المؤمنین – علیه السلام – فرمودند: همانا امامان (بعد از پیامبر) از قریش اند و درخت وجودشان در سرزمین این تیره از بنی هاشم غرس شده، این مقام در خور دیگران نیست و رهبران دیگر شایستگی این مقام را ندارند. «نهج البلاغه، خطبه ۱۴۴»

پیامک۴۶

عَنْ أمیرِ الْمُؤمِنِینَ – عَلَیْهِ السَّلامُ – قالَ: وَ قَدْ جَعَلَ اللهُ لِلْعِلْمِ أهْلًا وَ فَرَضَ عَلی الْعِبادِ طاعَتَهُمْ بِقَوْلِهِ: «و آتُوا الْبُیُوتَ مِنْ أبْوابِها» وَ الْبُیُوتُ هِی بُیُوت العلْمِ الَّذی إسْتَوْدَعَتْهُ الأنبیاءُ وَ أبْوابِها أوْصیاؤُهُمْ. امیر المؤمنین – علیه السلام – فرمودند: خداوند برای «علم» جایگاهی مناسب مقرر داشته است و بر بندگانش اطاعت از آن را واجب گردانده و فرموده: از درب خانه داخل شوید و منظور از بیوت خانه های علم است که به انبیاء داده شده و أبواب آن اوصیاء آن ها هستند. «نور الثقلین، ج ۱، ص ۱۷۷»

پیامک۴۷

عَن الامام علی – عَلَیْهِ السَّلامُ – فِی بَیانِ قَوْلِهِ تَعالی «وَ مَن یُؤْتَ الْحِکْمَةَ فَقَدْ أُوتِی خَیْرًا کَثِیرًا» (بقره/۲۶۹) قالَ: هِیَ طاعةُ اللهِ وَ مَعْرِفَةِ الْإِمامِ. أمیر المؤمنین – علیه السلام – در تفسیر آیه «به هر کس حکمت داده شود، خیر فراوانی داده شده است» فرمودند: مراد از حکمت، بندگی خدا و شناختن امام است. «الکافی، ج ۱، ص ۱۸۵»

پیامک۴۸

قالَ أبا عَبْدِ اللهِ – عَلَیْهِ السَّلامُ – : إنَّ وِلایَتَنا وَلایَةُ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ الَّتِی لَمْ یُبْعَثْ نَبِیٌّ قَطُّ إلّا بِها. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: همانا ولایت ما ولایت خدا است، ولایتی که هیچ پیامبری جز با آن مبعوث نگشته است. «امالی مفید، ص ۱۴۲»

پیامک۴۹

عَنِ النَّبِیِّ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ – قالَ: یا عَلِیُّ لِکلِّ شَیءٍ أساسٌ و أساسُ الإِسْلامِ حُبُّنا أهْلَ الْبَیْتِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: یا علی برای هر چیز پایه و اساسی است و اساس اسلام حب و دوستی نسبت به ما اهل بیت (عصمت و طهارت) است. «الکافی، ج ۲، ص ۴۶»

پیامک۵۰

قالَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ – : مَنْ اَنْکرَ إمامَةَ عَلِیٍّ بَعْدِی کمَنْ أنْکرَ نُبُوَّتِی فِی حَیوتِی وَ مَنْ أنْکرَ نُبُوَّتِی کانَ کمَنْ أنْکرَ رُبُوبِیَّةَ رَبِّهِ عَزَّ وَ جَلَّ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که امامت علی را بعد از من انکار کند، نبوت مرا انکار کرده است و کسی که نبوت مرا انکار کند، ربوبیت پروردگار را انکار کرده است. «أمالی صدوق، ص ۶۵۶»

پیامک۵۱

قالَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ – : عَلِیُّ بْنُ أبِی طالِبٍ أقْدَمُ اُمَّتِی سِلْماً وَ أکثَرُهُمْ عِلْماً وَ أصَحُّهُمْ دِیناً وَ أفْضَلُهُمْ یَقِیناً و أحْلَمُهُمْ حِلْماً وَ أسْمَحُهُمْ کفّاً وَ هُوَ الْإمامُ وَ الْخَلِیفَةُ بَعْدِی. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: علی بن ابی طالب پیشگام امت من در گرویدن به اسلام است و علم و دانش او از همه بیشتر و دین او از همه کاملتر و یقین او از همه برتر و حلم او از همه بیشتر و دست او از همه بخشنده تر است و او امام و خلیفه پس از من است. «أمالی صدوق، ص ۸»

پیامک۵۲

قالَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِه – : أَلْزِمُوا مَوَدَّتَنا أَهْلَ الْبَيْتِ فَإِنَّهُ مَنْ لَقِى اللهَ وَ هُوَ يُحِبُّنا دَخَلَ الْجَنَّةَ بِشَفاعَتِنا وَ الَّذِى نَفْسِى بِيَدِهِ لا يَنْفَعُ عَبْدٌ بِعَمَلِهِ إِلّا بِمَعْرِفَتِهِ بِحَقِّنا. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: به محبت و عشق به ما اهل بیت روی بیاورید زیرا کسی که خدا را با چنین خصلتی ملاقات کند داخل بهشت گردد و از شفاعت ما برخوردار شود، قسم به خدایی که جانم در دست او است جز با معرفت به حق ما، هیچ کس از عمل خود بهر ه ای نخواهد برد. «امالی مفید، ص ۴۳»

پیامک ۵۳

عَنِ النَّبِيِّ – صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِه – قالَ: مَنْ ماتَ عَلى حُبِّ آلِ مُحَمَّدٍ ماتَ مَغْفُوراً لَهُ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که با حب و دوستی به آل محمد بمیرد، مورد آمرزش و غفران الهی قرار می گیرد. «مستدرک سفینة البحار، ج ۲، ص ۱۶۱»

پیامک ۵۴

عَنِ النَّبِيِّ – صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِه – قالَ: لِكُلِّ شَيْءٍ جَوازٌ وَ جَوازُ الصِّراطِ حُبُّ عَلِيِّ بْنِ أَبِى طالِبٍ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: برای (عبور از) هر چیزی، جوازی لازم است و جواز گذشتن از «صراط»، محبت و عشق به علی بن أبی طالب است. «بحار الأنوار، ج ۳۹، ص ۲۰۲»

پیامک ۵۵

عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ قالَ: قالَ لى رَسُول اللهِ – صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِه – : لَمّا اُسْرِىَ بِى إِلى السّماءِ إِذاً مَلِك قَدْ أَتانِى فَقالَ لِى يا مُحَمَّدُ! سَلْ مَنْ أَرْسَلنا قَبْلَك قُلْتُ يا مَعاشِرَ النّاسِ وَ النَّبِيينَ عَلى ما بَعَثَكمْ اللهُ قَبلى؟ قالوُا: عَلى ولايَتِك يا محمدُ و ولايةِ عليِّ بن ابى طالب. ابن مسعود گفت: پیامبر به من فرمودند: هنگامی که در آسمان سیر کردم (در معراج) یکی از فرشتگان به پیش من آمد و گفت یا رسول الله پرسش خویش را با آن ها که قبل از شما مبعوث گشته اند در میان گذار! و من گفتم ای گروه مردم و پیامبران (سلف) بر چه چیزی خداوند متعال شما را مبعوث ساخته است؟ پاسخ دادند: بر ولایت تو ای محمد و ولایت علی ابن ابی طالب. «بشارة المصطفی، ص ۲۰۱»

پیامک ۵۶

قالَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِه – : لا تَزُولُ قَدَما عَبْدٍ يَوْمَ الْقِيامَةِ حَتّى يُسْأَلُ عَنْ أَربَعٍ عَنْ عُمْرِهِ فِيما أَفْناهُ وَ عَنْ شَبابِهِ فِيما أَبْلاهُ وَ عَنْ مالِهِ مِنْ أَيْنَ اِكتَسَبَهُ وَ فِيما أَنْفَقَهُ، وَ عَنْ حُبِّنا أَهْلَ الْبَيْتِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: بنده خدا در قیامت قدم از قدم بر نمی دارد جز آن که از چهار چیز سؤال می شود: از عمر او سؤال می شود که چگونه و در چه راهی آن را از دست داده است، از جوانی او می پرسند که در چه راهی آن را به فرسودگی رسانده است، از ثروت او که از چه راهی به دست آورده و در چه راهی آن را خرج نموده است و نیز از محبت و دوستی ما سؤال می شود. «بحار الأنوار، ج ۷، ص ۲۵۸»

پیامک ۵۷

عَنِ النَّبِيِّ – صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِه – قالَ: لا يُحِبُّك إِلّا طاهِرُ الْوِلادَةِ وَ لا يُبْغِضُك إِلّا خَبِيثُ الْوِلادَةِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: ... (یا علی) دوست نمی دارد تو را مگر شخص حلال زاده و دشمن نمی دارد تو را مگر کسی که ولادتش ناپاک باشد. «بحار الأنوار، ج ۲۸، ص ۱۰۰»

پیامک۵۸

قالَ رَسُولُ اللهِ – صلی الله علیه و آله –: إنَّ أئِمَّتکمْ وَفْدُکمْ إلی اللهِ فَانْظُرُوا مَنْ تُوفِدُونَ فِی دِینِکمْ وَ صَلاتِکمْ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: امامان شما، پیشوا و راهنمایان شما به سوی خدایند، پس دقت کنید که چه کسی را در امر دین و نمازتان به عنوان راهنما و رهبر انتخاب می کنید. «بحار الأنوار، ج ۸۵، ص ۸۶»

پیامک۵۹

عَنِ النَّبِیِّ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – قالَ: مَنْ ماتَ وَ لَمْ یَعْرِفْ إمامَ زَمانِهِ ماتَ مَیْتَةً جاهِلِیَّةً. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که بمیرد و امام زمان خویش را نشناخته باشد، در واقع به مرگ جاهلیّت مرده است. «وسائل الشیعه، ج ۱۶، ص ۲۴۶»

پیامک۶۰

لا یَزالُ الإسْلامُ عَزِیزاً إلی إثْنَیْ عَشَرِ خَلِیفَةً. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: همیشه، عزت و سربلندی اسلام و (مسلمین) به دوازده جانشین من بستگی دارد. «صحیح مسلم، ج ۶، ص ۲»

پیامک۶۱

امام علی علیه‌السلام : حَقٌّ علی الإمامِ أنْ یَحْکُمَ بما أنْزَلَ اللّهُ وأنْ یُؤدّیَ الأمانـةَ ، فإذا فَعَلَ فَحَقٌّ علی النّاسِ أنْ یَسْمَعوا لَهُ وأنْ یُطیعوا وأنْ یُجیبوا إذا دُعوا . امام وظیفه دارد بر اساس کتاب خدا حکومت کند و امانت را ادا نماید . چون چنین کند مردم وظیفه دارند سخنش بشنوند ، فرمانش ببرند و هر گاه آنان را فرا خواند ، اجابت کنند . کنز العمّال : ۱۴۳۱۳ منتخب میزان الحکمة : ۳۲

پیامک۶۲

امام علی علیه‌السلام : إنَّهُ لَیسَ علی الإمامِ إلّا ما حُمِّلَ مِنْ أمرِ رَبِّهِ : الإبلاغُ فی المَوعِظـةِ ، والاجتهادُ فی النَّصیحةِ ، والإحْیاءُ للسُّنَّةِ ، وإقامةُ الحُدودِ علی مَسْتَحِقِّیها ، وإصدارُ السُّهْمانِ علی أهْلِها ؛ بـه یقین‌چیزی بر امام‌واجب‌نیست جز وظیفه‌ای کـه پروردگار بر عهده‌اش نهاده : کوتاهی نکردن در موعظه و اندرز ، کوشش در خیر خواهی ، زنده کردن سنّت ، اجرای حدود الهی بر آنان که سزاوار آنند و رساندن سهام (بیت المال) به کسانی که سهم می‌برند . نهج البلاغة : الخطبة ۱۰۵ منتخب میزان الحکمة : ۳۲

پیامک۶۳

امام صادق علیه‌السلام: للأحوَلِ: أتَیتَ‌البَصرةَ ؟ قالَ : نَعَم ، قالَ : کیفَ رَأیتَ مُسارَعَةَ الناسِ فی هذا الأمرِ ودُخُولَهُم فیهِ ؟ فقالَ : واللّه إنّهُم لَقلیلٌ ، وقد فَعَلُوا وإنّ ذلک لَقلیلٌ ، فقالَ : علَیکَ بِالأحداثِ ؛ فإنّهُم أسرَعُ إلی کُلِّ خَیرٍ؛ – خطاب به اَحْوَل–: به بصره رفتی ؟ عرض کرد : آری . فرمودند: شوق مردم به این امر(ولایت و امامت ما) و پذیرش آنها را چگونه دیدی ؟ عرض کرد : به خدا قسم اندکند ، کارهایی کرده‌اند ، امّا کم است . حضرت فرمودند:بر تو باد به نوجوانان ؛ زیرا این گروه در پذیرش هر نوع خوبی شتاب بیشتری نشان می‌دهند . لإسناد : ۱۲۸ / ۴۵۰ منتخب میزان الحکمة :

پیامک۶۴

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله : یَومُ غَدیرِ خُمٍّ أفضَلُ أعیادِ اُمَّتی وهُوَ الیَومُ الَذی أمَرَنِی اللّه ُ تَعالی ذِکرُهُ فیهِ بِنَصبِ أخی عَلِیِّ بنِ أبی طالِبٍ عَلَما لِاُمَّتی ، یَهتَـدونَ بِهِ مِن بَعدی؛ روز غدیر خم، برترین عید امّت من است و آن، روزی است که خداوند متعال به من فرمان داد تا برادرم علی بن ابی طالب را نشانه ای برای امّتم قرار دهم تا پس از من، بدان، راه یابند. الأمالی للصدوق : ص ۱۸۸ ح ۱۹۷

پیامک۶۵

پیـامبر خـدا(صـلی الله علیه و آله): حـقُّ علیٍّ علی هـذهِ الاُمّهِٔ کحَقِّ الوالِـدِ علی وَلَـدِهِ؛ حقّ علی بر این امّت همچون حقّ پـدر است بر فرزندش. موسوعه امام علی: ج ۸ ص ۹۳ ح ۳۲۵۹

پیامک۶۶

امـام کـاظم(سـلام الله علیه): لیسَ کـلُّ مَن قـالَ بوَلایتِنـا مؤمناً ، ولکنْ جُعِلوا اُنْساً للمؤمنینَ؛ چنین نیست که هر کس قائل به ولایت ما باشد، مؤمن است، بلکه آنان همدم مؤمنان‌اند. الکافی: ج ۲، ص ۲۴۲، ح ۱

پیامک۶۷

امـام رضا(سـلام الله علیه): إنّ الإمامـهَٔ زِمامُ الـدِّینِ، ونِظامُ المُسـلِمینَ؛ امام، زمام دین و مایه نظام یافتن مسـلمانان است. گزیـده تحف العقول: ص ۶۰

پیامک۶۸

پیامبر اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودند : هرکه امامت علی (علیه السـلام) را پس از من منکر شود چون کسی باشد که در زندگیم پیامبری مرا انکار نموده و هرکه پیامبری مرا منکر باشد چون منکر ربوبیت پروردگار است. امالی صدوق، ص ۶۵۶

پیامک۶۹

حضـرت زهرا (سـلام الله علیهـا) فرمودنـد: فَجَعَـلَ اللهُ...اِطاعَتَنا نِظاماً لِلمِلَّهِٔ وَ اِمامَتَنا أماناً لِلفِرقَـهٔ خـدا اطاعت و پیروی از ما اهل بیت را سبب برقراری نظم اجتماعی در امت اسـلامی و امامت و رهبری ما را عامل وحـدت و درامان ماندن از تفرقه ها قرار داده است. بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۱۵۸

پیامک۷۰

پیامبر اکرم(صـلی‌الله علیه و آله وسـلم) فرمودنـد: آسایش و راحتی، کامیابی و رسـتگاری و پیروزی، برکت و گـذشت و تنـدرستی و عافیت، بشارت و خرّمی و رضایتمنـدی، قرب و خویشاوندی، یاری و پیروزی و توانمندی، شادی و محبّت، از سوی خدای متعال، بر کسـی باد که علی بن ابی طالب را دوست بـدارد، ولایت او را بپـذیرد، به او اقتدا کند، به برتری او اقرار نماید، و امامانِ پس از او را به ولایت بپـذیرد. بر من است که آنان را در شـفاعتم وارد کنم. بر پروردگار من است که خواسـته مرا درباره آنان اجابت کند. آنان پیروان من هستند و هر که از من پیروی کند، از من است. بحارالأنوار، ج ۲۷، ص ۹۲

پیامک۷۱

امام زمان(علیه السلام) فرمودند: قُلُوبنا اَوعیَةٌ لِمَشیَّةِ اللهِ فَاذا شاءَ شِئنا؛ دلهای ما ظرف اراده و مشیت خداست پس هرگاه او چیزی را اراده کند،ما نیز همان چیز را اراده می کنیم. بحارالانوار،ج۵۲،ص ۵۱

پیامک۷۲

امام صادق (علیه السلام) : اگر بیماری از اهل ایمان حق و حرمت و ولایت حضرت امام حسین (علیه السلام) را بشناسد و به اندازه سر سوزنی از خاك پاكش استشفا نماید ، دوا و شفایش خواهد شد . بحار الانوار ، ج ۹۸ ، ص ۱۲۵

پیامک۷۳

قال الصّادق علیه السّلام : تَجْلِسُونَ وَ تُحَدِّثُونَ؟ فَقالَ: نَعَمْ، قالَ: انّ تِلْکَ الْمَجالِسَ اُحِبُّها فاءَحْیُوا اَمْرَنا، فَرَحِمَ اللّهُ مَنْ اَحْیی اَمْرَنا ؛ امام صادق علیه السّلام از (فضیل) پرسیدند: آیا (دور هم) می نشینید و حدیث و سخن می گویید؟ گفت : آری فرمودند: این گونه مجالس را دوست دارم ، پس امرِ (امامت) ما را زنده بدارید. خدای رحمت کند کسی را که امر و راه ما را احیا کند. وسائل الشیعه ، ج ۱۰، ص ۳۹۲

پیامک۷۴

قال الصادق - علیه السلام -: ثلاثة هن فخر المؤ من وزینة فی الدنیا و الاخرة : الصلاة فی اخر اللیل و یاءسه مما فی ایدی ، الناس ، و ولایة الامام من ال محمد -صلی الله علیه وآله - ؛ سه چیز مایه افتخار مومن و زینت اودر دنیا و آخرت است : ۱ - نماز در آخر شب ؛ ۲ - دل کندن از آنچه دردست مردم است ؛ ۳ - پذیرش ولایت امام از اهل بیت پیامبر (صلی الله علیه وآله) (بحارالانوار، ج ۸۷، ص ۱۴۰).

پیامک۷۵

ان اول ما یسئل عنه العبد اذا وقف بین یدی الله - عز و جل - الصلوات المفروضات و عن الزکاة المفروضة و عن الصیام المفروض ، و عن الحج المفروض و عن ولایتنا اهل البیت ؛ وقتی بنده (فردای قیامت) در مقابل خدای عز و جل قرار گرفت ، اولین چیزی که از او سؤ ال می کنند، نمازهای واجب ، زکات واجب ، روزه واجب ، حج واجب و ولایت ما اهل بیت است . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۹۰)

پیامک۷۶

قال الباقر - علیه السلام -: بنی الاسلام علی خمس : الصلوة و الزکوة ، و الصوم و الحج و الولایة ؛ اسلام بر روی پنج پایه بنا شده است : نماز، روزه ، زکات ، حج ، ولایت . (کافی ، ج ۲، ص ۱۷)

پیامک۷۷

امام مهدی(علیه السلام) فرمودند: مگر نمی‌دانید که زمین، هرگز از حجت خالی نخواهد بود، آشکار یا غایب و پنهان. (بحارالانوار/۵۳/۱۹۱)

پیامک۷۸

امام مهدی(علیه السلام) فرمودند: همانا من ایمنی‌بخش اهل زمین هستم، همچنان‌که ستارگان ایمنی‌بخش اهل آسمانند. (بحارالانوار/۵۳/۱۸۱)

پیامک۷۹

امام مهدی(علیه السلام) فرمودند: باید بدانند که حق با ما و در نزد ماست. (بحارالانوار/۵۳/۱۶۱)

پیامک۸۰

امام مهدی(علیه السلام) فرمودند: ما از اوضاع شما کاملاً آگاهیم و هیچ‌یک از احوال شما بر ما پوشیده نیست. (بحارالانوار/۵۲/۵۱)

پیامک۸۱

امام مهدی(علیه السلام) می فرمایند: ...و هنگامی که به ما اجازه‌ی سخن داده شود، حق آشکار و باطل ریشه‌کن و از شما دور خواهد شد. (بحارالانوار/۵۳/۱۹۶)

پیامک۸۲

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: هرآنچه در باره‌ی ما اهل‌بیت از نیکی‌ها گفته می‌شود ما سزاوار آنیم و هر آنچه بدی درباره‌ی ما گفته می‌شود ما آن‌گونه نیستیم . (بحارالانوار/۷۵/۳۷۳)

پیامک۸۳

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : أمّا وَاللّهِ، لَوْ تَرَکُوا الْحَقَّ عَلی أهْلِهِ وَ اتَّبَعُوا عِتْرَةَ نَبِیّه، لَمّا اخْتَلَفَ فِی اللّهِ اثْنانِ، وَ لَوَرِثَها سَلَفٌ عَنْ سَلَف، وَ خَلْفٌ بَعْدَ خَلَف، حَتّی یَقُومَ قائِمُنا، التّاسِعُ مِنْ وُلْدِ الْحُسَیْنِ – علیه السلام – ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: به خدا سوگند، اگر حقّ ـ یعنی خلافت و امامت ـ را به اهلش سپرده بودند و از عترت و اهل بیت پیامبر)صلوات اللّه علیهم(پیروی و متابعت کرده بودند حتّی دو نفر هم با یکدیگر درباره خدا ـ و دین ـ اختلاف نمی کردند. و مقام خلافت و امامت توسط افراد شایسته یکی پس از دیگری منتقل می گردید و در نهایت تحویل قائم آل محمّد(علیه السلام) می گردید که او نهمین فرزند از حسین (علیه السلام) می باشد. بحارالأنوار، ج ۳۶، ص ۳۵۲، ح ۲۲۴

پیامک۸۴

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : ما صَنَعَ أبُو الْحَسَنِ إلاّ ما کانَ یَنْبَغی لَهُ، وَ لَقَدْ صَنَعُوا ما اللّهُ حَسیبُهُمْ وَ طالِبُهُمْ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: آنچه را امام علی – علیه السلام – (نسبت به دفن رسول خدا و جریان بیعت) انجام داد، وظیفه الهی او بوده است، و آنچه را دیگران انجام دادند خداوند آن ها را محاسبه و مجازات می نماید. بحارالأنوار، ج ۲۸، ص ۳۵۵، ح ۶۹

پیامک۸۵

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : إلَیْکُمْ عَنّی، فَلا عُذْرَ بَعْدَ غَدیرِکُمْ، وَ الاْمْرُ بعد تقْصیرکُمْ، هَلْ تَرَکَ أبی یَوْمَ غَدیرِ خُمّ لاِحَد عُذْرٌ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – خطاب به مهاجرین و انصار کرد و فرمودند: از من دور شوید و مرا به حال خود رها کنید، با آن همه بی تفاوتی و سهل انگاری هایتان، عذری برای شما باقی نمانده است. آیا پدرم در روز غدیر خم برای کسی جای عذری باقی گذاشت؟ خصال، ج ۱، ص ۱۷۳

پیامک۸۶

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : لا تُصَلّی عَلَیَّ اُمَّةٌ نَقَضَتْ عَهْدَ اللّهِ وَ عَهْدَ أبی رَسُولِ اللّهِ فی أمیر الْمُؤمنینَ عَلیّ، وَ ظَلَمُوا لی حَقی، وَ أخَذُوا إرْثی، وَ خَرقُوا صَحیفَتی اللّتی کَتَبها لی أبی بِمُلْکِ فَدَک ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: افرادی که عهد خدا و پیامبر خدا را درباره امیرالمؤمنین علی – علیه السلام – شکستند، و در حقّ من ظلم کرده و ارثیه ام را گرفتند و نامه پدرم را نسبت به فدک پاره کردند، نباید بر جنازه من نماز بگذارند. بیت الأحزان، ص ۱۱۳

پیامک۸۷

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : إنَّ السَّعیدَ کُلَّ السَّعیدِ، حَقَّ السَّعیدِ مَنْ أحَبَّ عَلیّاً فی حَیاتِهِ وَ بَعْدَ مَوْتِهِ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: همانا حقیقت و واقعیّت تمام سعادت ها و رستگاری ها در دوستی علی – علیه السلام – در زمان حیات و پس از رحلتش خواهدبود. شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید، ج ۲، ص ۴۴۹

پیامک۸۸

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : أبَوا هذِهِ الاْمَّةِ مُحَمَّدٌ وَ عَلی، یُقْیمانِ أَودَّهُمْ، وَ یُنْقِذانِ مِنَ الْعَذابِ الدّائِم إنْ أطاعُوهُما، وَ یُبیحانِهِمُ النَّعیمَ الدّائم إنْ واقَفُوهُما ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: حضرت محمّد (صلی الله علیه وآله) و علی – علیه السلام –، والِدَین این امّت هستند، چنانچه از آن دو پیروی کنند آن ها را از انحرافات دنیوی و عذاب همیشگی آخرت نجات می دهند و از نعمت های متنوّع و وافر بهشتی بهره مندشان می سازند. بحارالأنوار، ج ۲۳، ص ۲۵۹، ح ۸

پیامک۸۹

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : وَهُوَ الإمامُ الرَبّانی، وَالْهَیْکَلُ النُّورانی، قُطْبُ الأقْطابِ، وَسُلالَةُ الاْطْیابِ، النّاطِقُ بِالصَّوابِ، نُقْطَةُ دائِرَةِ الإمامَةِ ؛ حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها) در تعریف امام علی – علیه السلام – فرمودند: او پیشوائی الهی و ربّانی است، تجسّم نور و روشنائی است، مرکز توجّه تمامی موجودات و عارفان است، فرزندی پاک از خانواده پاکان می باشد، گوینده ای حقّ گو و هدایتگر است، او مرکز و محور امامت و رهبریّت است. ریاحین الشّریعة، ج ۱، ص ۹۳

پیامک۹۰

حضرت فاطمه (سلام الله علیها) فرمودند: فَجَعَلَ اللّهُ إطاعَتَنا نِظاماً لِلمِلَّةِ و إمامَتَنا أماناً لِلفُرقَةِ؛ خدا اطاعت از ما را رشت ?سامان ملت، و امامت ما را مای ?ایمنی از تفرقه قرار داده است. (احتجاج، ج۱، ص۱۳۴)

پیامک۹۱

حضرت زهرا (سلام الله علیها) فرمودند: مَثَلُ الإمام مَثل الکعبهْ إذ تُؤتی وَ لا تَأتی از حضرت فاطمه زهرا (علیها السلام) روایت شده که رسول خدا(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: امام همچون کعبه است که باید به سویش روند، نه آنکه (منتظر باشند تا) او به سوی آنها بیاید. (بحار الانوار ، ج ۳۶، ص ۳۵۳)

پیامک۹۲

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: لا تَنالُ وَلایَتُنا إلّا بالعَمَل وَ الوَرَع؛ کسی به ولایت ما نمی رسد مگر با عمل (شایسته) و دوری از گناه. (جهاد با نفس، ح ۱۹۹)

پیامک۹۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَن ماتَ و لَم یعرف امام زمانِهِ ماتَ میتةً جاهِلیةً؛ هرکس بمیرد و امام زمانش را نشناسد به مرگ جاهلیت مرده است. (کافی،ج۱،ص ۳۷۱)

پیامک۹۴

امام محمد باقر علیه السلام فرمودند: لا تُنالُ وِلایَتُنا الّا بِالعَمَلِ و َ الوَرَع؛ کسی به ولایت ما نمی رسد مگر با عمل شایسته و خودداری از گناه. (جهاد النفس،ص ۱۱۲)

پیامک۹۵

امام صادق علیه السلام فرمودند: اثافی الاسلام ثلاثهْ: الصلوهْ و الزکوهْ و الولایهْ،لا تصح واحدهْ منهن الا بصاحبتیها؛ سنگهای زیربنای اسلام سه چیز است: نماز، زکات و ولایت که هیچ یک از آنها بدون دیگری درست نمی شود. (کافی جلد۲، ص ۱۸)

پیامک۹۶

حضرت زهرا سلام الله علیها فرمودند: نحن وسیلته فی خلقه و نحن خاصته و محل قدسه و نحن حجته فی غیبه و نحن ورثه أنبیائه؛ ما اهل بیت رسول خدا(صلی الله علیه و آله و سلم) وسیله ارتباط خدا با مخلوقاتیم ما برگزیدگان خداییم و جایگاه پاکی ها، ما دلیل های روشن خداییم و وارث پیامران الهی. (شرح نهج البلاغه لابن ابی الحدید ، ج ۱۶ ، ص ۲۱۱)

پیامک۹۷

حضرت زهرا سلام الله علیها فرمودند: ان السعید، کل السعید، حق السعید من أحب علیا فی حیاته و بعد موته همانا سعادتمند(به معنای) کامل و حقیقی کسی است که امام علی(علیه السلام) را در دوران زندگی و پس از مرگش دوست داشته باشد. (مجمع الزوائد علامه هیثمی ، ج ۹ ، ص ۱۳۲)

پیامک۹۸

امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: امامت، زمام دین، رشته ی کار مسلمانان، صلاح و آبادانی دنیا و سرافرازی مؤمنان است. اصول

کافی، ج ۱، ص ۲۰۰.

پیامک۹۹

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: اگر زمین بدون امام می ماند، به یقین درهم فرو می ریخت. اصول کافی، ج ۱، ص ۱۷۹.

پیامک۱۰۰

امام علی(علیه السـلام) می فرماینـد: امام وظیفه دارد بر اساس کتاب خـدا حکومت کنـد و امامت را ادا نماید. چون چنین کند، مردم وظیفه دارند سخنش را بشنوند، فرمانش ببرند و هر گاه آنان را فرا خوانده، اجابت کنند. کنزالعمال، ح ۱۴۳۱۳.

پیامک۱۰۱

رسول اکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم)می فرمایند: از کسـی که خداوند ولی امر شـما کرده، شـنوایی و اطاعت داشـته باشید که او رشته ی کار اسلام است. میزان الحکمه، ج ۱، ص ۲۰۸.

پیامک۱۰۲

امام صادق (علیه السـلام)می فرمایند: لو بقیت الارض بغیر امام لساخت؛ اگر زمین بدون امام می ماند، به یقین درهم فرو می ریخت. اصول کافی، ج ۱، ص ۱۷۹.

پیامک۱۰۳

رسول اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم)می فرمایند: از کسـی که خداوند ولی امر شـما کرده، شـنوایی و اطاعت داشته باشید که او رشته ی کار اسلام است. میزان الحکمه، ج ۱، ص ۲۰۸.

پیامک۱۰۴

پیـامبر اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) روز عیـد غـدیر فرمودنـد: علی(علیه السـلام) تفسـیر کتاب خـدا، و دعوت کننـده به سوی خـداست، آگـاه باشـید که حلال و حرام بیش از آنست که من معرفی و به آنها امر و نهی کنم و بشـمارم. پس دسـتور داشـتم که از شما عهـد و پیمان بگیرم که آنچه را در مورد علی امیرمؤمنان، و پیشوایان بعد او از طرف خداوند بزرگ آوردم، بپذیرید. ای مردم! انـدیشه کنیـد و آیات الهی را بفهمید، در محکمات آن دقت کنید و متشابهات آن را دنبال نکنید. به خدا قسم هرگز کسـی نداهای قرآن را نمی توانـد بیـان کنـد و تفسیر آن را روشن کنـد، جز آن کسـی که من دست او را گرفته ام (و او را معرفی کردم). وسـایل الشیعه: ۱۸، ۱۴۲، ح ۴۳.

معاد

پیامک۱

قـال الصادق – علیه السّـلام – : انَّ فی الجَهَنَم لَوادیاً للمتکبّرینَ یُقالُ لهُ سَـقَرُ، شـکی الی اللهِ عزّ و جَلّ شِـدَةَ حَرِّهِ وَ سَأَلَهُ ان یاذَنَ لَهُ ان

يَتَنَفَّسَ، فَتَنَفَّسَ فَأَحْرَقَ جَهَنَّمَ. امـام صـادق – علیه السّـلام – فرمودنـد: در جهنم سـرزمینی است که مخصوص متکبران است و آن را سقر گوینـد. این وادی از شـدت حرارت خود به خـدا شـکایت برد و تقاضا نمود که به وی اجازه دهد تا تنفسـی کند پس آن وادی نفسی کشید که از آن نفس جهنم نیز شعله ور شد. «الکافی، ج ۲، ص ۳۱۰»

پیامک۲

قال ابو عبـدالله – علیه السّـلام – : اِنَّ المُتکبّرینَ یَجعَلُونَ فی صُورَةِ الـذّرِّ یَتَوَطَّأُهُمُ النّاس حتّی یَفرغَ اللهُ مِن الحساب. امام صادق – علیه السّـلام – فرمودنـد: انسانهـای متکبر در قیـامت به صورت مورچگـان پدیـدار می گردنـد و زیر دست و پای مردم قرار می گیرنـد تا خداوند از حسابرسی فارغ گردد. «الکافی، ج ۳، ص ۴۲۴»

پیامک۳

قال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : من بَهَّتَ مُؤمِناً أو مُؤمِنَةً أو قَالَ فِیهِ مَا لَیسَ فِیهِ أقَامَهُ اللهُ تَعَالی یَومَ القِیَامَةِ عَلَی تَلٍّ مِن نَّارٍ حَتَّی یَخرُجَ مِمَّا قَالَهُ فِیهِ. پیامبر خـدا – صـلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس به مرد یا زن مؤمن بهتان زند یا درباره او چیزی بگوید که از آن مبراست خداوند در روز رستاخیز وی را بر تلّی از آتش نگه دارد تا از حرف خود درباره او بر گردد. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۱۹۴»

پیامک۴

عن عـاصم بن حُمَیـد عن الامـام الصـادق – علیه السّـلام – : ... قلتُ: فی الجنّةِ غنـاءٌ؟ قـال: اِنَّ فی الجنّةَ شـجراً یَأمُرُ اللهُ ریاحَها فَتَهُبُّ فتضـرب تلک الشـجرةَ بأَصواتٍ لم یَسـمعِ الخلائقُ بمثلها حُسناً ... . عاصم بن حمید از امام صادق – علیه السّلام – سؤال کرد: آیا در بهشت غنـاء و سـاز و آوازی وجود دارد؟ حضـرت فرمودنـد: در بهشت درختی وجود دارد که خداونـد به بادهـای بهشت فرمان می دهـد به آن درخت بوزنـد و از آن درخت آوازهایی برمی آیـد که خلائق به زیبایی آن هرگز نشـنیده انـد، سـپس فرمودنـد: این در عوض پرهیز کسی است که در دنیا از شنیدن ساز و آواز به خاطر ترس از خدا اجتناب ورزیده است. «بحار الانوار، ج ۸، ص ۱۲۶»

پیامک۵

قـال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : یُحشَـر صـاحبُ الغنـاء مِن قبره اَعمی و اَخرس و اَبکم. رسول خـدا – صـلی الله علیه و آله – فرمودنـد: دارنـده (آلات) غناء و آوازه خوانی محشور می شود در حالی که کور و کر و لال است. «مسـتدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۲۱۹»

پیامک۶

قال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : یُحشـرُ صاحبُ الطّنبور یوم القیامةِ و هو أسودُ الوجهِ و بِیَده طنبورٌ من نار و فوقَ رأسه سبعون اَلف ملکٍ، بید کُلِّ ملکٍ مِقْمَعَةٌ یَضـربون رأسَهُ و وجهَه. رسول خدا – صـلی الله علیه و آله – فرمودند: دارنده طنبور (نوعی از آلات موسیقی) روز قیـامت محشور می شود در حـالی که صورتش سـیاه و در دسـتش طنبوری از آتش است و بالای سـرش هفتـاد هزار فرشـته قرار دارند که در دست هر کدام از آنها عمودی آهنین است که بر سـر و صورتش می زنند. «مسـتدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۲۱۹»

پیامک۷

قـال رسـول الله – صـلی الله علیه و آله – : یَبعَثُ اللهُ المُقنِطِینَ یَومَ القِیَامَـةِ مُغَلَّبَـةً وُجُوهُهُم، یَعنِی غَلَبَـةَ السَّوَادِ عَلَی البَیَـاضِ، فَیُقَـالُ لَهُم: هَؤُلاءِ المُقنِطُونَ مِن رَحمَـةِ اللهِ. پیامبر خدا – صـلی الله علیه و آله – فرمودند: روز قیامت، خداوند نومید کنندگانِ (از رحمت حق) را در حالی بر می انگیزد که سیاهی چهره شان بر سـفیدی آن غالب است، پس به آنها گفته می شود: آنان نومید کنندگانِ از رحمت خدا هستند. «بحار الأنوار، ج ۲، ص ۵۵»

پیامک۸

قـال رسول الله – صـلّی الله علیه و آله – : تُحْشَرُ ابنتی فاطمـةُ – سـلام الله علیها – یومَ القیامـةِ و معها ثیابٌ مصـبوغةٌ ... . پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: دخترم فاطمه – سـلام الله علیها – در روز قیامت در حالی محشور می شود که همراه او پیراهنی است خونین که به یکی از ساقهـای عرش آویزان است، حضـرت زهراء – سـلام الله علیهـا – می گویـد: ای خداونـد عادل میان من و قاتل فرزنـدم داوری کن. پیامبر – صـلّی الله علیه و آله – فرمودنـد: قسم به پروردگار کعبه که خداوند برای دخترم داوری می کند. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۲۰»

پیامک۹

عن ابی عبـد الله – علیه السّـلام – قال: اذا کانَ یومُ القیامـةِ جَمَعَ اللهُ الاولینَ و الآخِرینَ فی صـعیدٍ واحدٍ فینادی منادٍ: غُضُّوا ابصارَکم و نَکِّسُوا رُؤُسَـکم حتّی تَجُوزَ فاطمةُ بنتُ محمدٍ – صلّی الله علیه و آله – الصراطَ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: وقتی روز قیامت فرا رسـد، خداونـد تمـامی بشـر از اولین و آخرین را در یـک جـا جمع می کنـد پس منـادایی نـدا می دهـد: چشـمانتان را ببندیـد و سرهایتان را پایین بیندازید تا فاطمه دختر محمد – صلّی الله علیه و آله – از صراط بگذرد. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۲۴»

پیامک۱۰

قالَ رَسُولُ اللهِ – صَـلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ – : لا تَزُولُ قَدَما عَبْدٍ یَوْمَ الْقِیامَةِ حَتّی یُسْأَلُ عَنْ أربَعٍ عَنْ عُمْرِهِ فِیما أفْناهُ وَ عَنْ شَـبابِهِ فِیما أبْلاهُ وَ عَنْ مالِهِ مِنْ أیْنَ اِکتَسَـبَهُ وَ فِیما أنْفَقَهُ، وَ عَنْ حُبِّنا أهْلَ الْبَیْتِ. پیامبر اکرم – صـلی الله علیه و آله – فرمودند: بنده خدا در قیامت قدم از قـدم بر نمی دارد جز آن که از چهـار چیز سـؤال می شـود: از عمر او سـؤال می شـود که چگونه و در چه راهی آن را از دست داده اسـت، از جـوانی او می پرسـند که در چه راهی آن را به فرسـودگی رسانـده است، از ثروت او که از چه راهی به دست آورده و در چه راهی آن را خرج نموده است و نیز از محبت و دوستی ما سؤال می شود. «بحار الأنوار، ج ۷، ص ۲۵۸»

پیامک۱۱

رسول اللّه (صلی اللّه علیه و آله و سلم) : سَبعَةٌ تَحتَ ظِلِّ العَرشِ یَومَ لا ظِلَّ إلاّ ظِلُّهُ . . .رَجُلٌ خَرَجَ ضارِبا فِیالأَرضِ یَطلُبُ مِن فَضلِ اللّه عز و جـل؛ یَکُفُّ بِهِ نَفسَهُ، ویَعودُ بِهِ عَلی عِیـالِهِ؛ روزی که هیـچ سـایه ای جز سایه عرش نباشـد ، هفت تن زیر سایه آننـد . [یکی از ایشان] کسـی است که در زمین گام می زنـد تا از فضل خـدا [روزی] بجویـد و از آن ، نیاز خود را برطرف کنـد و با آن ، به سوی خانواده اش بازگردد . دعائم الإسلام : ۲ / ۱۵ / ۸ ، عوالی اللآلی : ۳ / ۱۹۴ / ۹ ولیس فیهما «سبعة» .

پیامک۱۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ القاضیَ العَدلَ لَیُجاءُبِهِ یَومَ القِیامَهْ فَیَلقَی مِن شِدَّةِ الحِسابِ ما یَتَمَنّی أن لا یکونَ قَضی بینَ اثنَینِ فی تَمرَةٍ قَطُّ . در روز قیامت قاضی دادگر را می‌آورند و چنان حساب سختی از او کشیده می‌شود ، که آرزو می‌کند کاش هرگز حتّی درباره یک خرما میان دو نفر داوری نکرده بود . کنزالعمّال : ۱۴۹۸۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۷۰

پیامک۱۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن جُرِحَ فی سَبیلِ اللّه جاءَ یَومَ القِیامَةِ ریحُهُ کَریحِ المِسكِ ولَونُهُ لَونُ الزَّعفَرانِ ، علَیهِ طابَعُ الشُّهَداءِ ، ومَن سَألَ اللّه الشهادَةَ مُخلِصا أعطاهُ اللّه أجرَ شَهیدٍ وإن ماتَ علی فِراشِهِ . هرکه در راه خدا مجروح شود ، در روز قیامت در حالی می‌آید که بویش همچون بوی مشک باشد و رنگش مانند رنگ زعفران و نشان شهیدان بر اوست و هرکه از روی اخلاص شهادت را از خداوند بخواهد ، خداوند اجر شهید به وی دهد هر چند در بسترش بمیرد . کنز العمّال : ۱۱۱۴۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۰۶

پیامک۱۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن رَمی بسَهمٍ فی سَبیلِ اللّه کانَ لَهُ نُورا یَومَ القِیامَةِ . هرکه یک تیر در راه‌خدا پرتاب کند، آن تیر در روز قیامت برای او نوری باشد . الترغیب والترهیب : ۲ / ۲۸۱ / ۱۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۷۲

پیامک۱۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن بَهَتَ مؤمنا أو مؤمنةً أو قالَ فیهِ ما لیسَ فیهِ أقامَهُ اللّه تعالی یومَ القیامةِ علی تَلٍّ مِن نارٍ حتّی یَخرُجَ مِمّا قالَهُ فیهِ . هر کس به مرد یا زن مؤمن بهتان زند یا درباره او چیزی بگوید که از آن مبراست خداوند در روز رستاخیز وی را بر تلّی از آتش نگه دارد تا از حرف خود درباره او برگردد . بحار الأنوار : ۷۵ / ۱۹۴ / ۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۸۶

پیامک۱۶

امام صادق علیه‌السلام : مَن قَتَلَ نفسَه مُتَعمِّدا فهُو فی نارِ جَهنَّمَ خالِدا فیها . هر که به عمد خودکشی کند ، در آتش دوزخ جاودانه است . الفقیه : ۴ / ۹۵ / ۵۱۶۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۵۸

پیامک۱۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : تَحْرُمُ الجَنّةُ علی ثلاثةٍ : علی المَنّانِ ، وعلی المُغْتابِ ، وعلی مُدمِنِ الخَمرِ . بهشت بر سه کس حرام است : منّت گذارنده (بر خدا) ، غیبت کننده و میگسار . الزهد للحسین بن سعید : ۹ / ۱۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۰۸

پیامک۱۸

امام صادق علیه‌السلام : إنّ أهلَ الرِّیِّ فی الدُّنیا مِن المُسْکِرِ یَموتونَ عِطاشا ، ویُحْشَرونَ عِطاشا ، ویَدخُلونَ النّار عِطاشا . آنان که در دنیا از مسکرات سیراب شوند ، تشنه کام می‌میرند و تشنه‌کام محشور می‌شوند و تشنه کام به دوزخ می‌روند . ثواب الأعمال : ۲۹۰ /

۵

پیامک۱۹

امام علی علیه‌السلام : مُدْمِنُ الخَمرِ یَلْقی اللّه عز و جل حِینَ یَلْقاهُ کعابِدِ وَثَنٍ . دائم الخمر همچون بت‌پرست خداوند عز و جل را دیدار خواهد کرد . الخصال : ۶۳۲ / ۱۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۸۶

پیامک۲۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا کانَ یَومُ القِیامَهِٔ نادی مُنادٍ :أینَ الظَّلَمَهُٔ وأعوانُهُم ؟ مَن لاقَ لَهُم دَواهً ، أو رَبَطَ لَهُم کِیسا ، أو مَدَّ لَهُم مُدَّهَ قَلَمٍ ،فَاحشُرُوهُم مَعَهُم . چون روز قیامت شود منادیی ندا دهد : کجایند ستمگران و یاران آنها ؟ آن که دواتی برای آنان لیقه کرده ، یا سر کیسه‌ای را برای آنان بسته ، یا قلمی برای آنان در مرکب فروبرده است . پس آنان را نیز با ستمگران محشور کنید . بحار الأنوار : ۷۵ / ۳۷۲ / ۱۷

پیامک۲۱

امام صادق علیه‌السلام : إنَّ أشَدَّ الناسِ عَذابایَومَ القِیامَهِٔ رَجُلٌ أقَرَّ نُطفَتَهُ فی رَحِمٍ تَحْرُمُ علَیهِ . سخت‌ترین عذاب را در روز قیامت مردی دارد که نطفه خود را در رحمی که بر وی حرام است جای دهد . بحار الأنوار : ۷۹ / ۲۶ / ۲۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۴۸

پیامک۲۲

امام باقر علیه‌السلام : مَن سَألَ بظَهرِ غِنیً لَقِیَ اللّه مَخْموشا وَجهُهُ یَومَ القِیامَهِٔ . هر که با وجود بی‌نیازی ، سؤال (و گدایی) کند در روز قیامت با چهره‌ای خراشیده خدا را دیدار نماید . بحار الأنوار : ۹۶ / ۱۵۵ / ۲۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶۴

پیامک۲۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : یا أبا ذَرٍّ ، إیّاکَ والسؤالَ فإنّهُ ذُلٌّ حاضرٌ ، وفَقرٌ تَتَعَجَّلُهُ ، وفیهِ حِسابٌ طَویلٌ یَومَ القِیامَهِٔ . ای‌ابوذر !زنهار از درخواست و گدایی ، که در دنیا مایه خواری و فقر است و در روز قیامت حسابش طولانی است . الفقیه : ۴ / ۳۷۵ / ۵۷۶۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶۲

پیامک۲۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أعانَ علی قَتلِ مؤمنٍ بشَطرِ کَلِمَهٍٔ لَقِیَ اللّه یَومَ القِیامَهِٔ مَکتوبٌ بینَ عَینَیهِ : آیِسٌ مِن رَحمَهِٔ اللّه . هر کس با نیم کلمه حرف ، در کشتن مؤمنی کمک کند ، روز قیامت خدا را دیدار کند در حالی که بر پیشانیش نوشته شده‌است : نومید (و محروم) از رحمت خدا . کنزالعمّال : ۳۹۸۹۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۵۸

پیامک۲۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ العَبدَ لَیَبلُغُ من سُوءِ خُلقِهِ أسْفَلَ دَرکِ جَهنَّم . همانا بنده به سبب بد اخلاقیش به پایین‌ترین درجات دوزخ سقوط می‌کند . المحجّه البیضاء : ۵ / ۳۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۸۴

پیامک۲۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ذو الوَجهَینِ فی الدُّنیا یأتی یَومَ القِیامَهِ ولَهُ وَجهانِ مِن نارٍ . آن که در دنیا دوچهره باشد، روز قیامت با دو چهره آتشین محشور می‌شود . الترغیب والترهیب : ۳ / ۶۰۳ / ۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۶۸

پیامک۲۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : یَجیءُ یَومَ القِیامَهِ ذو الوَجهَینِ دالِعا لِسانَهُ فی قَفاهُ ، وآخَرُ مِن قُدّامِهِ ، یَلتَهِبانِ نارا حتّی یُلهِبا جَسَدَهُ ، ثُمّ یُقالُ لَهُ : هذا الّذی کانَ فی الدُّنیا ذا وَجهَینِ وذا لِسانَینِ ، یُعرَفُ بذلکَ یَومَ القِیامَهِ . روز قیامت ، انسانِ دو چهره در حالی می‌آید که یک زبان از پس گردنش آویزان است و یک زبان از جلو و در آنها آتش افروخته است که به بدنش زبانه می‌کشد . سپس به او گفته می‌شود : این کسی است که در دنیا دو رو و دو زبان بود . او بدین گونه در روز قیامت شناخته می‌شود . الخصال : ۳۸ / ۱۶

پیامک۲۸

امام صادق علیه‌السلام : إنَّ المُتَکَبِّرینَ یُجعَلونَ فی صُوَرِ الذَّرِّ یَتَوَطَّؤهُمُ النّاسُ حَتّی یَفرُغَ اللّه‌ُ مِنَ الحِسابِ . (روز قیامت) افراد متکبر به شکل مورچه در آورده می‌شوند و مردم پیوسته آنها را لگدمال می‌کنند ، تا زمانی که خدا از رسیدگی به حساب بندگان فارغ شود . الکافی : ۲ / ۳۱۱ / ۱۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۱۴

پیامک۲۹

امام صادق علیه‌السلام : إنّ فی جَهنَّمَ لَوادِیا لِلمُتَکَبِّرینَ یقالُ لَهُ سَقَرُ ، شَکا إلَی اللّه عز و جل شِدَّهَ حَرِّهِ وسَأَلَهُ أن یَأذَنَ لَهُ أن یَتَنَفَّسَ ، فَتَنَفَّسَ فَأحرَقَ جَهَنَّم . در دوزخ درّه‌ای است برای متکبران به نام «سَقَر» . این درّه از شدّت گرمای خود به خداوند عز و جل شکایت کرد و خواهش نمود که به وی اجازه دهد ، تا نفسی بکشد . پس نفس کشید و (از گرمای نفس خود) دوزخ را سوزاند . الکافی : ۲ / ۳۱۰ / ۱۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۸۲

پیامک۳۰

امام صادق علیه‌السلام : مَن بَنی فَوقَ مَسکَنِهِ کُلِّفَ حَملَهُ یَومَ القِیامَهِ . هر که بنایی بیش از نیاز سکونتش بسازد ، در روز قیامت مکلّف به حمل آن شود . المحاسن : ۲ / ۴۴۶ / ۲۵۳۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۷۶

پیامک۳۱

امام علی علیه‌السلام : المَوتُ بابُ الآخِرَهِ ؛ مرگ ، دروازه آخرت است . غرر الحکم : ۳۱۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۱۶

پیامک۳۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن ماتَ علی شیءٍ بَعَثَهُ‌اللّه علَیهِ ؛ هر کس با هر چیزی (از اعمال و صفات) بمیرد ، خداوند

او را با همان بر می‌انگیزد. کنزالعمّال : ۴۲۷۲۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۱۶

پیامک۳۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا ماتَ أحَدُکُم فَقد قامَت قِیامَتُهُ ، یَری ما لَهُ مِن خَیرٍ و شَرٍّ ؛ هرگاه یکی از شما بمیرد، قیامتش بر پا شود. پس خدا را چنان بپرستید که گویی او را می‌بینید و هر لحظه از او آمرزش بخواهید . کنزالعمّال : ۴۲۱۲۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۱۶

پیامک۳۴

امام علی علیه‌السلام : یا عِبادَ اللّه ، ما بعدَ المَوتِ لِمَن لم یُغفَرْ لَهُ أشدَّ مِن المَوتِ ؛ القَبرُ ، فاحذَرُوا ضِیقَهُ وضَنکَهُ وظُلمَتَهُ وغُربَتَهُ ... وإنّ المَعیشَهَٔ الضَّنْکَ الّتی حَذَّرَ اللّه مِنها عَدُوَّهُ عَذابُ القَبرِ ؛ بندگان خدا ! برای کسی که آمرزیده نشده ، از مرگ سخت‌تر ، قبر است . پس ، از تنگی و فشار و تاریکی و تنهایی قبر بترسید ... آن زندگی تنگی که خداوند به دشمن خود نسبت به آن هشدار داده ، عذاب قبر است . أمالی الطوسیّ : ۲۸ / ۳۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۵۶

پیامک۳۵

امام صادق علیه‌السلام : یُسألُ المَیِّتُ فی قَبرِهِ عن خَمسٍ : عن صَلاتِهِ ، وزَکاتِهِ ، وحَجِّهِ ، وصِیامِهِ ، ووَلایَتِهِ إیّانا أهلَ البیتِ ، فتَقولُ الوَلایهُٔ مِن جانِبِ القَبرِ للأربَعِ : ما دَخَلَ فِیکُنَّ مِن نَقصٍ فَعلَیَّ تَمامُهُ؛ از مرده در گورش پیرامون پنج چیز سؤال می‌شود : از نمازش ، زکاتش ، حجّش ، روزه‌اش و ولایتش نسبت به ما خاندان . پس ، ولایت از گوشه قبر به آن چهار چیز گوید : هر یک از شما کم و کاستی داشتید ، کامل کردن آن به عهده من . الکافی : ۳ / ۲۴۱ / ۱۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۵۶

پیامک۳۶

امام صادق علیه‌السلام : إنّ لِلقَبرِ کلاما فی کُلِّ یَوم ، یقولُ : أنا بَیتُ الغُربهِ ، أنا بَیتُ الوَحشَهِٔ ، أنا بَیتُ الدُّودِ ، أنا القَبرُ ، أنا رَوضَهٌٔ مِن رِیاضِ الجَنّهِٔ أو حُفرَهٌٔ مِن حُفَرِ النارِ ؛ قبر هر روز صحبت می‌کند و می‌گوید : من خانه غربتم ، من خانه تنهایی‌ام ، من خانه کِرمها هستم ، من قبرم ، من باغی از باغهای بهشت یا گودالی از گودالهای دوزخم . الکافی : ۳ / ۲۴۲ / ۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۵۶

پیامک۳۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ما رَأیتُ مَنظَرا إلاّ والقَبرُ أفظَعُ مِنهُ؛ منظره‌ای ندیدم مگر این که قبر از آن ترسناک‌تر بود . تنبیه الخواطر : ۱ / ۲۸۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۵۶

پیامک۳۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أوّلُ عَدلِ الآخِرَهِٔ القُبورُ ،لا یُعرَفُ وَضیعٌ مِن شَریفٍ ؛ نخستین مرحله عدالتِ آخرت ، قبرهاست که گمنام و نامدار نمی‌شناسد . مستدرک الوسائل : ۲ / ۴۷۵ / ۲۵۰۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۵۶

پیامک۳۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ أرحَمَ ما یَکونُ اللّه بالعَبدِإذا وُضِعَ فی حُفرَتِهِ ؛ بیشترین مهربانی خدا به بنده، هنگامی است که در گورش می‌نهند . کنزالعمّال : ۴۲۳۸۶

پیامک۴۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ القَبرَ أوَّلُ مَنازِلِ الآخِرَةِ ، فإن نَجا مِنهُ فما بَعدَهُ أیسَرُ مِنهُ ، وإنْ لم یَنجُ مِنهُ فما بَعدَهُ لَیسَ أقلَّ مِنهُ ؛ قبر ، نخستین منزل آخرت است . اگر کسی از آن به سلامت رست ، منازل بعد آن آسانتر است و اگر به سلامت نرست ، دشواری منازل بعدی کمتر از آن نیست . بحار الأنوار : ۶ / ۲۴۲ / ۶۴

پیامک۴۱

امام صادق علیه‌السلام : إنَّ اللّه تَبارَکَ وتَعالی ...إذا أرادَ بِعَبدٍ شَرّا حاسَبَهُ عَلی رُؤوسِ النّاسِ ، وبَکَّتَهُ ، وأعطاهُ کِتابَهُ بِشِمالِهِ ، وهُوَ قَولُ اللّه ِعز و جل : «وَ أمّا مَنْ اُوتِیَ کِتابَهُ وَراءَ ظَهْرِهِ * فَسَوْفَ یَدْعو ثُبورا * وَ یَصْلی سَعیرا * إنّهُ کانَ فی أهْلِهِ مَسرورا »؛ خداوند تبارک و تعالی ... هر گاه برای بنده‌ای بد بخواهد ، در حضور مردم از او حسابرسی کند و محکومش نماید و کارنامه‌اش را به دست چپ او دهد . این است مراد سخن خداوند عز و جل که می‌فرماید : «و امّا کسی که نامه‌اش از پشت سر به او داده شود ، زودا که بگوید وای بر من هلاک شدم و به آتش افروخته در آید ، که او در دنیا نزد کسانش شادمان زیسته بود» . أی غلبه بالحجّه (کما فی هامش بحار الأنوار : ۷ / ۳۲۵) .الانشقاق : ۱۰ ۱۳ .الزهد للحسین بن سعید : ۹۲ / ۲۴۶ منتخب میزان الحکمة : ۴۱۶

پیامک۴۲

امام صادق علیه‌السلام : خداوند تبارک و تعالی چون بخواهد به حساب مؤمن رسیدگی کند ، کارنامه‌اش را به دست راست او دهد و بین خود و او ، به حسابش رسیدگی نماید . پس گوید : بنده من ! چنین و چنان کرده‌ای و فلان و بهمان کار را انجام داده‌ای ! عرض می‌کند : آری ، پروردگارا ! من این کارها را کرده‌ام . خداوند می‌فرماید : من آنها را بر تو بخشیدم و تبدیل به کارهای نیک کردم . پس ، مردم گویند : سبحان اللّه ! این بنده حتّی یک گناه هم نداشت ؟ این است معنای سخن خداوند عز و جل : «اما آن کس که نامه‌اش به دست راست او داده شود زودا که آسان حسابرسی شود و به سوی کسان خود شادمان برگردد» . الانشقاق : ۷ ۹ منتخب میزان الحکمة : ۴۱۶

پیامک۴۳

امام صادق علیه‌السلام : إذا کانَ یَومُ القِیامَةِ دُفِعَ إلَی‌الإنسانِ کِتابُه ، ثُمَّ قیلَ لَهُ : اقرَأهُ .[قالَ الرّاوی :] قُلتُ : فیَعرِفُ ما فیهِ ؟ فقالَ : إنَّهُ یَذکُرُهُ فَما مِن لَحظَةٍ ولا کَلِمَةٍ ولا نَقْلِ قَدَمٍ ولا شَیءٍ فَعَلَهُ إلّاذَکَرَهُ ؛ کأنَّهُ فَعَلَهُ تِلکَ السّاعَةَ ، فلِذلکَ قالوا : «یا وَیلَتَنا ما لِهذا الکِتابِ ...» ؛ چون روز قیامت شود نامه انسان به او داده می‌شود و می‌گویند : آن را بخوان . (راوی می‌گوید :) عرض کردم : آنچه را در آن نامه هست می‌شناسد ؟ حضرت فرمود : هیچ نگاهی نکرده و هیچ کلمه‌ای نگفته و هیچ قدمی برنداشته و هیچ کاری انجام نداده باشد ، مگر این که در آن نامه ذکر شده است و او آنها را به یاد آورد به طوری که گویی همان لحظه آنها را انجام داده‌است . به همین دلیل می‌گویند : «وای بر ما ! این چه نوشته‌ای است که ...» . تفسیر العیّاشیّ : ۲ / ۳۲۸ / ۳۴ منتخب میزان الحکمة : ۴۱۶

پیامک۴۴

الإمامُ الصّادقُ علیه‌السلام فی قولِهِ تَعالی: «اقْرَأْ کِتابَکَ کَفی بِنَفْسِکَ الیَومَ» : یُذَکِّرُالعَبدُ جَمیعَ ما عَمِلَ وما کُتِبَ علَیهِ ؛ کأنَّهُ فَعَلَهُ تِلکَ السّاعَةِ ، فلِذلکَ قالوا : «یا وَیْلَتَنا ما لِهذا الکِتابِ لا یُغادِرُ صَغیرَةً وَ لا کَبیرَةً إلّا أحْصاها ؟!» امام صادق علیه‌السلام - درباره آیه «بخوان نامه‌ات را امروز تو برای رسیدگی به حسابت بسنده‌ای» - : تمام کارهایی را که بنده انجام داده و آنچه برای او نوشته شده‌است ، به او یادآوری می‌شود به طوری که گویی در همان لحظه انجامشان داده‌است . به همین دلیل می‌گویند : «وای بر ما ! این چه نوشته‌ای است که هیچ کوچک و بزرگی را از قلم نینداخته است» . تفسیر العیّاشیّ : ۲ / ۳۲۸ / ۳۵ منتخب میزان الحکمة : ۴۱۶

پیامک۴۵

الإمامُ الباقرُ علیه‌السلام فی قَولِه تَعالی : «وَ کُلَّ إنْسانٍ ألْزَمْناهُ طائرَهُ فی عُنُقِه»:یَقولُ : خَیرُهُ وشَرُّهُ مَعَهُ حَیثُ کانَ ، لا یَستَطیعُ فِراقَهُ حَتّی یُعطی کِتابَهُ یَومَ القِیامَةِ بِما عَمِلَ ؛ امام باقر علیه‌السلام - درباره آیه «و کردار نیک و بد هر کس را به گردن او آویخته‌ایم» - : هر جا که باشد ، نیک و بد او نیز با اوست و نمی‌تواند از آنها جدا شود ، تا آن که در روز قیامت نامه اعمالش به او داده می‌شود . تفسیر القمّی : ۲ / ۱۷ منتخب میزان الحکمة : ۴۱۶

پیامک۴۶

امام صادق علیه‌السلام : إذا کانَ یومَ القِیامَةِ نادی مُنادٍ : أینَ الصَّدودُ لِأولِیائی ؟ فیَقومُ قَومٌ لَیسَ عَلی وُجوهِهِم لَحمٌ ، فیُقالُ : هؤلاءِ الّذینَ آذَوُا المُؤمِنینَ ونَصَبوا لَهُم وعانَدوهُم وعَنَّفوهُم فی دِینِهِم ، ثُمَّ یُؤمَرُ بهِم إلی جَهَنَّم ؛ چون روز قیامت شود ، آواز دهنده‌ای بانگ برآورد : کجایند کسانی که از دوستان من روی گرداندند (یا آنها را از حقوقشان محروم ساختند، یا آنان را ریشخند کردند) ؟ پس ، گروهی که در چهره‌شان گوشتی وجود ندارد ، برخیزند ؛ گفته شود : اینان کسانی هستند که مؤمنان را آزار دادند و با آنان دشمنی و عناد ورزیدند و به خاطر دینشان ایشان را سخت سرزنش کردند ؛ آن گاه فرمان داده شود که آنها را به دوزخ برند . الکافی : ۲ / ۳۵۱ / ۲

پیامک۴۷

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم فی قولهِ تعالی : «یَومَ نَحشُرُ المُتَّقینَ إلَی الرَّحْمنِ وَفْدا»: إنَّالوَفدَ لا یَکونونَ إلّا رُکبانا ، اُولئکَ رِجالٌ اتَّقَوا اللّه‌فأحَبَّهُمُ اللّه‌وَاختَصَّهُم ورَضِیَ أعمالَهُم ، فسَمّاهُمُ المُتَّقینَ ؛ پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم - درباره آیه«روزی که پرهیزگاران را در پیشگاه خدای رحمان به صورت فرستادگان گرد آوریم» - فرمودند: فرستادگان، جز سواره نیستند . آنان مردمانی هستند که تقوای خدا در پیش گرفتند . پس خداوند دوستدار آنها شد و برگزیدشان و از کارهایشان خشنود گردید و از این رو ، آنان را پرهیزگاران نامید . الکافی : ۸ / ۹۵ / ۶۹ منتخب میزان الحکمة : ۴۱۴

پیامک۴۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم: إنَّکُم مُلاقو اللّه حُفاةًعُراةً غُرْلاً؛ همانا شما به‌صورت پابرهنه و عریان و ختنه ناشده، خدا را دیدار می‌کنید . الترغیب والترهیب : ۴ / ۳۸۴ / ۱۱ منتخب میزان الحکمة : ۴۱۴

پیامک۴۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : کُلُّ مَن وَرَدَ القِیامَةَ عَطشانٌ ؛ در روز قیامت، همگان تشنه وارد می‌شوند . کنز العمّال :

۳۸۹۳۸

پیامک۵۰

امام سجّاد علیه‌السلام : أشَدُّ ساعاتِابنِ آدَمَ ثَلاثُ ساعاتٍ : السّاعَةُ الّتی یُعاینُفیها مَلَکَ المَوتِ، والسّاعَةُ الّتی یَقومُ فیها مِن قَبرِهِ، والسّاعَةُ الّتی یَقِفُ فیها بَینَ یَدَیِاللّه تَبارَکَ وتَعالی؛ سخت‌ترین لحظات فرزند آدم سه لحظه است: لحظه‌ای که فرشته مرگ را می‌بیند، لحظه‌ای که از گور خود بر می‌خیزد و لحظه‌ای که در پیشگاه خداوند تبارک و تعالی می‌ایستد . الخصال : ۱۱۹ / ۱۰۸ منتخب میزان الحکمة : ۴۱۴

پیامک۵۱

امام صادق علیه‌السلام : قالَ عیسَی بنُمَریَمَ علیهماالسلام لِجَبرَئیلَ علیه‌السلام : مَتی قِیامُ السّاعَةِ ؟ فَانتَفَضَ جَبرَئیلُ انتِفاضَةً اُغمِیَ عَلَیهِ مِنها ، فَلَمّا أفاقَ قالَ : یا روحَ اللّه، ما المَسؤولُ أعلَمُ بِها مِنَ السّائلِ ، ولَهُ مَن فی السَّماواتِ والأرضِ ، لا تَأتیکُم إلاّ بَغتَةً ؛ عیسی بن مریم علیهماالسلام از جبرئیل علیه‌السلام پرسید: کی قیامت بر پا می‌شود؟ جبرئیل چنان بیتاب و مضطرب شد که از هوش رفت و چون به هوش آمد ، گفت : ای روح اللّه ! من در این باره بیشتر از تو نمی‌دانم. هر آن‌که در آسمانها و زمین است از آنِ خداست، قیامت جز ناگهانی و بی‌خبر بر شما وارد نمی‌شود . قصص الأنبیاء : ۲۷۱ / ۳۴۶ منتخب میزان الحکمة : ۴۱۴

پیامک۵۲

امام سجّاد علیه‌السلام : مِن مَواعِظِهِ: اِعلَمْ یَابنَ آدَمَ أنَّ مِن وَراءِ هذا أعظَمَ وأفظَعَ وأوجَعَ لِلقُلوبِ یَومَ القِیامَةِ ، ذلکَ یَومٌ مَجموعٌ لَهُ النّاسُ وذلکَ یَومٌ مَشهودٌ ، یَجمَعُ اللّهفیهِالأوَّلینَ والآخِرینَ ؛ بدان ای پسر آدم ، که در پس امروز روزی بزرگتر و ترسناکتر و دردآورتر برای دلهاست و آن روز قیامت است . در آن روز مردم گرد آورده می‌شوند و در آن روز همگان حاضر می‌شوند . در آن روز خداوند اولین و آخرین خلایق را جمع می کند . الکافی : ۸ / ۷۳ / ۲۹ منتخب میزان الحکمة : ۴۱۲

پیامک۵۳

امام علی علیه‌السلام : اِسمَعْ یاذَا الغَفلَةِ والتَّصریفِ مِن ذی الوَعظِ والتَّعریفِ ، جُعِلَ یَومُ الحَشرِ یَومَ العَرضِ والسُّؤالِ والحِباءِ والنَّکالِ ، یَومَ تُقلَبُ إلَیهِ أعمالُ الأنامِ ، وتُحصی فیهِ جَمیعُ الآثامِ ، یَومَ تَذوبُ مِنَ النُّفوسِ أحداقُ عُیونِها ، وتَضَعُ الحَوامِلُ ما فی بُطونِها؛ ای بی‌خبر گمراه ! بشنو از اندرزگوی راهنما ، روز رستاخیز ، روز عرضه اعمال و بازخواست و پاداش و کیفر قرار داده شده‌است ، روزی که کارهای مردم به آن جا برگردانده می‌شود و همه گناهان شماره می گردد ، روزی که حلقه چشمها گداخته می‌شود و آبستنها آنچه در شکم دارند ، فرو می‌نهند . أمالی الطوسی : ۶۵۳ / ۱۳۵۳ منتخب میزان الحکمة : ۴۱۴

پیامک۵۴

امام علی علیه‌السلام : وذلکَ یَومُ یَجمَعُ اللّهفیهِ الأوَّلینَ والآخِرینَ لِنِقاشِ الحِسابِ وجَزاءِ الأعمالِ ، خُضوعا قِیاما ،قَد ألجَمَهُمُ العَرَقُ ، ورَجَفَت بِهِمُ الأرضُ ، فَأحسَنُهُم حالاً مَن وَجَدَ لِقَدَمَیهِ مَوضِعا ، ولِنَفسِهِ مُتَّسَعا ! روز قیامت روزی است که خداوند همگان را ، از اولین نفر تا آخرین نفر ، برای رسیدگی به حسابشان و جزای اعمالشان گرد می‌آورد ، در حالی که به سر به زیر و خاضع ایستاده‌اند و عرق از سر و رویشان می‌ریزد و زمین آنها را می‌لرزاند . (در آن روز) نیکو حالترین مردم کسی است که جای پایی بیابد و برای

خود جایی پیدا کند !. نهج البلاغة : الخطبة ۱۰۲ منتخب میزان الحکمة : ۴۱۴

پیامک۵۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : يُبعَثُ اُناسٌ مِن قُبورِهِم يَومَ‌القِيامَةِ تأَجَّجُ أفواهُهُم نارا ، فقيلَ لَهُ: يا رسولَ اللّه، مَن هؤلاءِ؟ قالَ : الّذينَ يَأكُلونَ أموالَ اليَتامى ...؛ روز قیامت عدّه‌ای از گورهایشان بیرون می‌آیند در حالی که از دهان‌های آنها آتش زبانه می‌کشد. عرض شد: ای رسول خدا ، آنان چه کسانی هستند؟ فرمودند: کسانی که اموال یتیمان را می‌خورند . تفسیر العیاشی : ۱ / ۲۲۵ / ۴۷ منتخب میزان الحکمة : ۶۲۰

پیامک۵۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم: إنّ فی الجَنّةِ دارا يُقالُ لَها : دارُ الفَرَحِ ، لايَدخُلُها إلّا مَن فَرَّحَ يَتامَى المُؤمنينَ ؛ در بهشت سرایی است که به آن «شادی سرا» گفته می‌شود و تنها کسی وارد آن می‌شود که ایتام مؤمنان را شاد سازد . کنزالعمّال : ۶۰۰۸ منتخب میزان الحکمة : ۶۲۰

پیامک۵۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ألا اُخبِرُكُم عَنِ الأجوَدِ الأجوَدِ ؟ اللّه الأجوَدُ الأجوَدُ ، وأنا أجوَدُوُلدِ آدَمَ ، وأجوَدُكُم مِن بَعدی رَجُلٌ عُلِّمَ عِلما فَنَشَرَ عِلمَهُ ، يُبعَثُ يَومَ القِيامَةِ اُمَّةً وَحدَهُ ، ورَجُلٌ جادَ بِنَفسِهِ للّه عز و جل حَتّى يُقتَلَ ؛ آیا شما را از بخشنده‌ترین بخشنده خبر ندهم؟ خداوند بخشنده‌ترین بخشنده است . و من بخشنده‌ترین فرزند آدم هستم و بعد از من بخشنده‌ترین شما ، مردی است که دانش را آموزش دهد و از این راه دانش او پخش شود . او در روز قیامت به تنهایی همچون یک امّت برانگیخته می گردد و نیز مردی که در راه خداوند عز و جل جانبازی کند تا کشته شود . الترغیب والترهیب : ۱ / ۱۱۹ / ۵ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۰

پیامک۵۸

امام صادق علیه‌السلام : أشَدُّ النّاسِ عَذاباعالِمٌ لا يُنتَفَعُ مِن عِلمِهِ بِشَىءٍ ؛ در میان مردمان (گنهکار) سخت‌ترین عذاب را عالمی دارد که از علم خود کمترین سودی نبرد . بحار الأنوار : ۲ / ۳۷ / ۵۳

پیامک۵۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : يَطَّلِعُ قَومٌ مِن أهلِ الجَنّةِعَلى قَومٍ مِن أهلِ النّارِ فيَقولونَ : ما أدخَلَكُمُ النّارَ وقَد دَخَلنا الجَنَّةَ لِفَضلِ تَأديبِكُم وتَعليمِكُم ؟! فيَقولونَ : إنّا كُنّا نَأمُرُ بِالخَيرِ ولا نَفعَلُهُ ؛ گروهی از بهشتیان ، به گروهی از دوزخیان می‌نگرند و می‌گویند : ما به برکت تربیت و آموزش شما به بهشت رفتیم . چه شده است که شما خود به دوزخ افتاده‌اید ؟ گویند : ما به نیکی فرمان می‌دادیم ولی خود به آن عمل نمی‌کردیم . مکارم الأخلاق : ۲ / ۳۶۴ / ۲۶۶۱

پیامک۶۰

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): أنا أوّلُ وافِدٍ عَلَى العَزيزِ الجَبّارِ يَومَ القِيامَةِ وكِتابُهُ وأهلُ بَيتى ثُمّ اُمَّتى، ثُمّ أسألُهُم: ما فَعَلتُم بكِتابِ اللّهِ وبأهلِ بَيتى؟؛ من و کتاب خدا و اهل بیت من، نخستین گروهی هستیم که در روز قیامت بر خدای عزیز جبار وارد می‌شویم و سپس

امت من. آنگاه من از آنها می‌پرسم که با کتاب خدا و با اهل بیتِ من چه کردید؟ الکافی: ج ۲، ص ۶۰۰، ح ۴

پیامک۶۱

رسول اکرم (صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند : یا عَلیُّ اَلعَقلَ مَا اکتُسِبَت بِهِ الجَنَّةُ وَطُلِبَ بِهِ رِضَی الرَّحمنِ؛ ای علی! عقل چیزی است که با آن بهشت و خشنودی خداوند رحمان به دست می‌آید. کنزالعمال، ج۱۳، ص۱۵۱، ح۳۶۴۷۲

پیامک۶۲

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: ما مِن ساعَةٍ تَمُرَّ بِابن آدَمَ لَم یُذکَر اللهُ فیها إلّا حَسِرَ عَلَیها یَومَ القیامَةِ. هر لحظه ای که بر فرزند آدم بگذرد و او به یاد خدا نباشد روز قیامت حسرتش را خواهد خورد. کنز العمال ح۱۸۱۹

پیامک۶۳

امام صادق (علیه‌السلام) فرمودند: اَلْخَیْرُ کُلُّهُ اَمامَکَ وَ انَّ الشَّرِّ کُلَّهُ اَمامَکَ وَ لَنْ تَری الخَیْرَ وَ الشَّرِّ اِلّا بَعْدَ الْآخِرَةِ لِاَنَّ اللّه عَزَّوَجَلَّ جَعَلَ الْخَیْرَ کُلَّهُ فِی الْجَنَّةِ وَ الشَّرِّ کُلَّهُ فِی النّارِ؛ همه خوبی‌ها و بدی‌ها در مقابل توست و هرگز خوبی و بدی واقعی را جز در آخرت نمی‌بینی، زیرا خداوند همه خوبی‌ها را در بهشت و همه بدی‌ها را در جهنم قرار داده است. تحف العقول، ص ۳۰۶

پیامک۶۴

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: لِیَتَزَوِّدِ العَبدُ مِن دُنیاهُ لِآخِرَتِهِ ، وَ مِن حَیاتِهِ لِمَوتِهِ وَ مِن شَبابِهِ لِهَرَمِهِ ، فَاِنَّ الدُّنیا خُلِقَت لَکُم وَ اَ نتُم خُلِقتُم لِلخِرَةِ ؛ انسان باید برای آخرتش از دنیا، برای مرگش از زندگی و برای پیری‌اش از جوانی، توشه برگیرد، چرا که دنیا برای شما آفریده شده و شما برای آخرت آفریده شده‌اید . تنبیه الخواطر، ج ۱، ص ۱۳۱

پیامک۶۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لاـ تَکُن مِمَّن یَرجُو الآـخِرَةَ بِغَیرِ العَمَلِ... یَنهی وَ لا یَنتَهی وَ یَمُرُ بِما لا یَتی... ؛ از کسانی مباش که بی‌عمل، به آخرت امید دارند... از گناه باز می‌دارند، اما خود باز نمی‌ایستند، به کارهایی فرمان می‌دهند که خود انجام نمی‌دهند. نهج البلاغه، حکمت ۱۵۰

پیامک۶۶

امام رضا (علیه‌السلام) فرمودند: انما امروا بالصوم لکی یعرفوا الم الجوع و العطش فیستدلوا علی فقر الاخر؛ مردم به انجام روزه امر شده‌اند تا درد گرسنگی و تشنگی را بفهمند و به واسطه آن فقر و بیچارگی آخرت را بیابند. (وسائل الشیعه، ج ۴، ص ۴، ح ۵ــ علل الشرایع، ص ۱۰)

پیامک۶۷

امام محمد باقر (علیه‌السلام) فرمودند: الجَبّارونَ اَبعَدُ النّاس مِنَ اللهِ عزَّ و جلَّ یومَ القیامَةِ؛ دورترین مردم ار خداوند عزّو جل در روز قیامت سرکشانِ متکبّر هستند. (جهادالنفس، ص۲۵۴)

پیامک۶۸

امام صادق (علیه‌السلام) فرمودند: انّ مِن اَعظَمِ النّاسِ حَسرَهً یَومَ القِیامَهِ، مَن وَصفَ عَدلاً ثُمّ خالَفَهُ اِلَی غَیرِه؛ پشیمان ترین شخص در روز قیامت، کسی است که برای مردم از عدالت سخن بگوید، اما خودش به دیگران عدالت روا ندارد. (وسائل الشیعه، ج۱۵، ص ۲۹۵)

پیامک۶۹

امام باقر (علیه‌السلام) فرمودند: اِنّما یُداقُّ اللهُ العِبادَ فی الحِسابِ یَومَ القِیامَهِ علی قَدرِ ما اَتاهُم مِنَ العُقُولِ فِی الدُّنیا؛ خدا در روز قیامت نسبت به حساب بندگانش به اندازه عقلی که در دنیا به آنها داده است باریک بینی می کند. (اصول کافی، ج ۱، ص ۱۲)

پیامک۷۰

امام حسین (علیه‌السلام) فرمودند: لا یأمَن یومَ القیامَهِ إلّا مَن خافَ الله فِی الدُّنیا؛ کسی در قیامت در امان نیست مگر کسی که در دنیا ترس از خدا در دل داشت. (مناقب ابن شهر آشوب، ج۴، ص ۶۹)

پیامک۷۱

امام رضا (علیه‌السلام) فرمودند: مَن فرّج عن مومن فرّج الله عَن قَلبه یَوم القیامهٔ؛ هر کس اندوه و مشکلی را از مومنی بر طرف نماید خداوند در روز قیامت اندوه را از قلبش بر طرف سازد. (اصول کافی، ج ۳، ص ۲۶۸)

پیامک۷۲

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: إنّ اعظَمَ الحَسَراتِ یَومَ القیامَهِ حَسرَهُ رَجُل کَسَبَ مالاً فی غَیرِ طاعَهِ اللهِ فوَرِثَهُ رَجُلٌ فانفَقَهُ فی طاعَهِ اللهِ سُبحانَهُ فَدَخَلَ بِهِ الجَنّهَ وَ دَخَلَ الاوّلُ بِهِ النّارَ. روز قیامت بزرگترین افسوس، افسوس مردی است که مالی را به ناروا گردآورده به دوزخ رود و آن مال را برای کسی به ارث گذارد که در طاعت خداوند سبحان خرجش نموده به بهشت رود. (نهج البلاغه حکمت ۴۲۹)

پیامک۷۳

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند : اَوّلُ ما یوضَعُ فی میزانِ العَبدِ یَومَ القیامَهِ حُسنُ خُلقِهِ؛ نخستین چیزی که روز قیامت در ترازوی اعمال بنده گذاشته می‌شود، اخلاق خوب اوست. (قرب الإسناد، ص ۴۶، ح ۱۴۹)

پیامک۷۴

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: اِذا ماتَ اَحَدُکُم فَقَد قامَت قیامَتُهُ، یَری ما لَهُ مِن خَیرٍ وَ شَرٍّ؛ هر گاه یکی از شما بمیرد، قیامتش برپا می‌شود و خوبی‌ها و بدی‌های خود را می‌بیند. (کنزالعمّال، ح ۴۲۱۲۳)

پیامک۷۵

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند : وَ مَن شَهِدَ شَهادَةَ حَقٍّ لِيُحيِيَ بِها حَقَّ امرِیءٍ مُسلِمٍ اَتی يَومَ القيامَةِ وَ لِوَجهِهِ نورٌ مَدَّ البَصَرِ تَعرِفُهُ الخَلايِقُ بِاسمِهِ وَ نَسَبِهِ ؛ کسی که برای زنده کردن حق یک مسلمان، شهادت حقّ بدهد، روز قیامت در حالی آورده می‌شود که پرتو نور چهره‌اش، تا چشم کار می‌کند دیده می‌شود و خلایق او را به نام و نسب می‌شناسند. (کافی، ج ۷، ص ۳۸۱، ح ۱)

پیامک۷۶

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: روز قیامت فردی را می‌آورند و او را در پیشگاه خداوند نگه می‌دارند و کارنامه‌اش را به او می‌دهند، اما حسنات خود را در آن نمی‌بیند. عرض می‌کند: الهی! این کارنامه من نیست! زیرا من در آن طاعات خود را نمی‌بینم! به او گفته می‌شود: پروردگار تو نه خطا می‌کند و نه فراموش. عمل تو به سبب غیبت کردن از مردم بر باد رفت. سپس مرد دیگری را می‌آورند و کارنامه‌اش را به او می‌دهند. در آن طاعت بسیاری را مشاهده می‌کند. عرض می‌کند: الهی! این کارنامه من نیست! زیرا من این طاعات را بجا نیاورده‌ام! گفته می‌شود: فلانی از تو غیبت کرد، حسنات او به تو داده شد. (جامع الاخبار، ص ۴۱۲)

پیامک۷۷

امام حسین (علیه السلام)فرمودند: اَلبُكاءُ مِن خَشيَةِ اللهِ نَجاةٌ مِنَ النّارِ؛ گریه از ترس خدا سبب نجات از آتش جهنّم است (حیات امام حسین، ج ۱، ص ۱۸۳)

پیامک۷۸

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إنَّما خُلِّدَ أَهلُ النّارِ فِی النّارِ لأَنَّ نیّاتَهُم کانَت فِی الدُّنیا أن لَو خُلِّدُوا فیها أن یَعصُوا اللّه أَبَدا وَإنَّما خُلِّدَ أَهلُ الجَنَّةِ فِی الجَنَّةِ لأَنَّ نیّاتَهُم کانَت فِی الدُّنیا أن لَو بَقُوا فیها أن یُطیعُوا اللّه أَبَدا فَبِا النّیّاتِ خُلِّدَ هؤُلاءِ وَهؤُلاءِ ثُمَّ تَلاقَو لَهُ تَعالی: (قُل کُلٌّ یَعمَلُ عَلی شاکِلَتِهِ) قالَ: عَلی نیَّتِهِ؛ جهنمیان از این رو در آتش جاویدانند که در دنیا نیّتشان این بود که چنانچه تا ابد زنده بمانند تا ابد خدا را نافرمانی کنند و بهشتیان نیز از این‌رو در بهشت جاویدانند که در دنیا بر این نیت بودند که اگر برای همیشه ماندگار باشند برای همیشه خدا را فرمان برند. پس، جاودانگی هر دو گروه به سبب نیتهایشان است. آن‌گاه حضرت این آیه را تلاوت کردند: «بگو هر کس طبق نیت خود عمل می‌کند». (کافی، ج۲، ص۸۵، ح۵)

پیامک۷۹

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لَو أنّ دَلوا صُبَّ مِن غِسلينٍ فی مَطلَعِ الشَّمسِ لَغَلَت مِنهُ جَماجِمُ مَن فی مَغرِبِها؛ اگر یک سطل از چرک و خون دوزخیان در شرق عالم ریخته شود بر اثر آن جمجمه کسانی که در غرب عالمند به جوش می‌آید. (امالی طوسی، ج۱، ص۵۳۳، ح۱۱۶۲)

پیامک۸۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلا ـ وَ مَن اَكَلَهُ الحَقُّ فَاِلَی الجَنَّةِ وَ مَن اَكَلَهُ الباطِلُ فَاِلَی النّارِ؛ بدانید که هر کس در راه حق از دنیا

برود، به بهشت و هر کس در راه باطل از دنیا برود، به جهنم می‌رود. (نهج البلاغه، نامه ۱۷)

پیامک۸۱

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) : فی قَولِهِ تَعالی (یا حَسرَتَنا عَلی ما فَرَّطنا) اَلحَسرَةُ أن یَری أهلُ النّارِ مَنازِلَهُم مِنَ الجَنَّةِ فِی الجَنَّةِ فَتِلکَ الحَسرَةُ؛ درباره آیه «دریغا که کوتاهی کردیم» فرمودند: دریغ از این روست که جهنمیان جایگاه بهشتی خود را در بهشت می‌بینند. این موجب حسرت می‌شود. (الدرالمنثور، ج۳، ص۹)

پیامک۸۲

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أوّلُ مَن یَدخُلُ النّارَ أمیرٌ مُتَسَلِّطٌ لَم یَعدِل، وَذو ثَروَةٍ مِنَ المالِ لَم یُعطِ المالَ حَقَّهُ وَفَقیرٌ فَخورٌ؛ اولین کسی که به جهنم می‌رود فرمانروای قدرتمندی است که به عدالت رفتار نمی‌کند و ثروتمندی که حقوق مالی خود را نمی‌پردازد و نیازمند متکبر. (عیون الاخبارالرضا، ج۱، ص۳۱، ح۲۰)

پیامک۸۳

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أَکثَرُ ما یُدخِلُ النّاسَ النّارَ الأَجوَفانِ: الفَمُ وَالفَرجُ؛ دو چیز میان تهی بیش از همه مردم را به جهنم می‌برد: دهان و شرمگاه. (کنزالعمال، ج۱۶، ص۱۰۳، ح۴۴۰۷۱)

پیامک۸۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أَدنی اَهلِ النّارِ عَذابا یَنتَعِلُ بِنَعلَینِ مِن نارٍ یَغلی دِماغُهُ مِن حَرارَةِ نَعلَیهِ؛ کم عذاب‌ترین اهل جهنم دو کفش از آتش به پا دارد که از حرارت آنها مغزش به جوش می‌آید. (کنزالعمال، ج۱۴، ص۵۲۷، ح۳۹۵۰۷)

پیامک۸۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اَلخَیرُ کُلُّهُ اَمامَکَ وَ انّ الشَّرَّ کُلَّهُ اَمامَکَ وَ لَن تَری الخَیرَ وَ الشَّرَّ اِلّا بَعدَ الآخِرَةِ لِاَنَّ اللّه عَزَّوَجَلَّ جَعَلَ الخَیرَ کُلَّهُ فِی الجَنَّةِ وَ الشَّرَّ کُلَّهُ فِی النّارِ؛ همه خوبی‌ها و بدی‌ها در مقابل توست و هرگز خوبی و بدی واقعی را جز در آخرت نمی‌بینی، زیرا خداوند همه خوبی‌ها را در بهشت و همه بدی‌ها را در جهنم قرار داده است. (تحف العقول، ص ۳۰۶)

پیامک۸۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اَلْخَیْرُ کُلُّهُ اَمامَکَ وَ انّ الشَّرَّ کُلَّهُ اَمامَکَ وَ لَنْ تَری الخَیْرَ وَ الشَّرَّ اِلّا بَعْدَ الْآخِرَةِ لِاَنَّ اللّه عَزَّوَجَلَّ جَعَلَ الْخَیْرَ کُلَّهُ فِی الْجَنَّةِ وَ الشَّرَّ کُلَّهُ فِی النّارِ؛ همه خوبی‌ها و بدی‌ها در مقابل توست و هرگز خوبی و بدی واقعی را جز در آخرت نمی‌بینی، زیرا خداوند همه خوبی‌ها را در بهشت و همه بدی‌ها را در جهنم قرار داده است. (تحف العقول، ص ۳۰۶)

پیامک۸۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اِنّ اَدنی اَهلِ الجَنَّةِ مَنزِلاً لَو نَزَلَ بِهِ الثَّقَلانِ الجِنُّ وَالاِنسُ لَوَسِعَهُم طَعاما وَشَرابا وَلایَنقُصُ مِمّا عِندَهُ

شَیءٌ؛ کمترین فرد بهشت چنان است که اگر جن و انس میهمان او شوند همه را با خوردنی و آشامیدنی پذیرایی کند و از آنچه دارد چیزی کم نشود. (بحارالأنوار، ج۸، ص ۱۲۰، ح۱۱)

پیامک۸۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلا ـ وَ مَن اَکَلَهُ الحَقُّ فَاِلَی الجَنَّةِ وَ مَن اَکَلَهُ الباطِلُ فَاِلَی النّارِ؛ بدانید که هر کس در راه حق از دنیا برود، به بهشت و هر کس در راه باطل از دنیا برود، به جهنم می رود. (نهج البلاغه، نامه ۱۷)

پیامک۸۹

اَلحَقُّ طَریقُ الجَنَّةِ وَ الباطِلُ طَریقُ النّارِ وَ عَلی کُلِّ طَریقٍ داعٍ؛ حق، راه بهشت است و باطل، راه جهنم و بر سر هر راهی دعوت کننده ای است. (نهج السعادة، ج ۳، ص ۲۹۱)

پیامک۹۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لَذّاتُها لاتُمَلُّ وَمُجتَمِعُها لایَتَفَرَّقُ وَسُکّانُها قد جاوَروا الرَّحمنَ وَقامَ بَینَ اَیدیهِمُ الغِلمانُ بِصِحافٍ مِن الذَّهبِ فیها الفاکِهَةُ والرَّیحانُ؛ لذتها و خوشیهای بهشت دل را نمی زند، انجمن آن از هم نمی پاشد، ساکنانش در پناه خدای رحمانند و در برابر آنان غلامانی با طبق های زرین پر از میوه و گل های خوشبو ایستاده اند. (امالی طوسی، ج۱، ص۲۹، ح۳۱)

پیامک۹۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إنّ تَقوَی اللّه مِفتاحُ سَدادٍ ، وذَخیرَةُ مَعادٍ ، وعِتقٌ مِن کُلِّ مَلَکَةٍ ، ونَجاةٌ مِن کُلِّ هَلَکَةٍ ، بِها یَنجَحُ الطّالِبُ ، ویَنجو الهارِبُ ، وتُنال الرَّغائبُ؛ تقوای خدا، کلید پاکی و درستی و اندوخته‌ای برای معاد و باعث آزادی از هر بندگی و رهایی از هر نابودی است. به وسیله تقواست که جوینده به مطلوبش می‌رسد و گریزانِ (از عذاب و کیفر الهی) رهایی می‌یابد و به خواست‌ها رسیده می‌شود. (نهج البلاغة، خطبه ۲۳۰)

پیامک۹۲

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: خَیرُ بَیتٍ فِی المُسلِمینَ بَیتٌ فیهِ یَتیمٌ یُحسَنُ اِلَیهِ وَ شَرُّ بَیتٍ فِی المُسلِمینَ بَیتٌ فیهِ یَتیمٌ یُساءُ إلَیهِ اَنا وَ کافِلُ الیَتیمِ فِی الجَنَّةِ هکَذا؛ بهترین خانه‌های مسلمانان، خانه‌ای است که در آن یتیمی باشد که به او نیکی می‌شود و بدترین خانه های مسلمانان خانه‌ای است که در آن یتیمی باشد که با او بدی می‌شود، من و سرپرست یتیم در بهشت مانند دو انگشت همراهیم. (نهج الفصاحه، ح ۱۵۱۰)

پیامک۹۳

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: اِذا ماتَ اَحَدُکُم فَقَد قامَت قیامَتُهُ، یَری ما لَهُ مِن خَیرٍ وَ شَرٍّ؛ هرگاه یکی از شما بمیرد، قیامتش برپا می‌شود و خوبی‌ها و بدی‌های خود را می‌بیند. (کنزالعمّال، ح ۴۲۱۲۳)

پیامک۹۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: یَروی عَن رَبِّهِ تَبارَکَ وَتَعالی ـ حُقَّت مَحَبَّتی عَلَی المُتَزاوِرَینِ فیَّ وَحُقَّت مَحَبَّتی عَلَی المُتَباذِلینَ فیَّ وَهُم عَلی مَنابِرَ مِن نورٍ یَغبِطُهُمُ النَّبیّونَ وَالصِّدّیقونَ بِمَکانِهِم؛ خداوند متعال می فرماید: بر خود واجب کرده ام دوست داشتن کسانی را که به خاطر من به دیدار یکدیگر می روند و کسانی که در راه من به یکدیگر بخشش می نمایند، چنین کسانی (روز قیامت) بر منابری از نورند به گونه ای که پیامبران و صدیقین به جایگاه آنان غبطه می خورند. (صحیح ابن حبّان، ج۲، ص۳۳۸)

پیامک۹۵

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: مَنِ اشْتاقَ اِلَی الْجَنَّةِ سارَعَ اِلَی الْخَیْراتِ وَ مَنْ اَشْفَقَ مِنَ النّارِ لَهی عَنِ الشَّهَواتِ؛ هر کس مشتاق بهشت است، به سوی نیکی‌ها می‌شتابد و هر کس از جهنم بترسد، از هوا و هوس روی می گرداند. (نورالثقلین، ج ۳ ، ص ۵۶۶، ح ۱۶۶)

پیامک۹۶

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: مَنْ أَخَذَ لِلْمَظْلومِ مِنَ الظّالِمِ کانَ مَعِیَ فِی الْجَنَّةِ تَصاحُبا؛ هر کس داد مظلوم را از ظالم بگیرد، در بهشت با من یار و هم‌نشین باشد. (بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۳۵۹، ح ۷۴)

پیامک۹۷

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: اِنَّ فِی الجَنَّةِ دارا یُقالُ لَها دارُ الفَرَحِ لایَدخُلُها اِلّا مَن فَرَّحَ یَتامَی المُؤمِنینَ؛ در بهشت خانه ای هست که آن را شادی سرا گویند و جز آنان که یتیمان مؤمنان را شاد کرده اند وارد آن نمی شوند. (نهج الفصاحه، ح ۸۶۴)

پیامک۹۸

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: اِنَّ لِلجَنَّةِ بابا یُدعی اَلرَّیّانَ لایَدخُلُ مِنهُ اِلّا الصّائِمونَ؛ بهشت را دری است که ریّان نامیده می شود از آن در، جز روزه داران وارد نشوند. (معانی الأخبار، ص ۴۰۹)

پیامک۹۹

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: فِی الجَنَّةِ ما لا عَینٌ رَأَت وَلا اُذُنٌ سَمِعَت وَلا خَطَرَ عَلی قَلبِ بَشَرٍ؛ در بهشت چیزهایی هست که نه چشمی دیده و نه گوشی شنیده و نه به خاطر کسی گذشته. (نهج الفصاحه، ح ۲۰۶۰)

پیامک۱۰۰

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: اَلجَنَّةُ بَناؤُها لَبِنَةٌ مِن فِضَّةٍ وَلَبِنَةٌ مِن ذَهَبٍ وَمِلاطُهَا المِسکُ الأَذفَرُ وَحَصباؤُهَا اللُّؤلُؤُ وَالیاقوتُ وَتُربَتُهَا الزَّعفرانُ... ؛ ساختمان بهشت خشتی از نقره و خشتی از طلاست، گِل آن مُشک بسیار خوشبو و سنگریزه آن لؤلؤ و یاقوت و خاک آن زعفران است... . (نهج الفصاحه، ح ۱۳۲۷)

پیامک۱۰۱

پیامبر اکرم (صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: لا تَزولُ قَدَما عَبدٍ یَومَ القیامَةِ حَتّی یُسأ لَ عَن اَربَعٍ عَن عُمُرِهِ فیما اَفناهُ وَ عَن شَبابِهِ فیما اَبلاهُ وَ عَن مالِهِ مِن اَینَ اَ کتَسَبَهُ وَ فیما اَ نفَقَهُ وَ عَن حُبّنا اَهلَ البَیتِ ؛ انسان، در روز قیامت، قدم از قدم برنمی‌دارد، مگر آن که از چهار چیز پرسیده می‌شود: از عمرش که چگونه گذرانده است، از جوانی‌اش که چگونه سپری کرده، از ثروتش که از کجا به دست آورده و چگونه خرج کرده است و از دوستی ما اهل بیت. خصال، ص ۲۵۳، ح ۱۲۵

پیامک۱۰۲

امام باقر(علیه السلام (فرمودند: اَلبِرُّ وَ الصَّدَقَةُ یَنفیانِ الفَقرَ وَ یَزیدانِ فِی العُمرِ وَ یَدفَعانِ عَن صاحِبِهِما سَبعینَ میتَةَ سوءٍ ؛ کار خیر و صدقه، فقر را می‌بَرند، بر عمر می‌افزایند و هفتاد مرگ بد را از صاحب خود دور می‌کنند. ثواب الاعمال، ص ۱۴۱

پیامک۱۰۳

امام حسین(علیه السلام (فرمودند: ما أَهوَنَ المَوتَ عَلی سَبیلِ نَیلِ العِزّ وَإحیاءِ الحَقّ لَیسَ المَوتُ فی سَبیلِ العِزّ إلّاحَیاةً خالِدَةً وَلَیسَتِ الحَیاةُ مَعَ الذُّلِ إلّا المَوتَ الَّذی لاحَیاةَ مَعَهُ؛ چه آسان است مرگی که در راه رسیدن به عزّت و احیای حق باشد، مرگ عزتمندانه جز زندگی جاوید و زندگی ذلیلانه جز مرگ همیشگی نیست. احقاق الحق، ج۱۱، ص۶۰۱

پیامک۱۰۴

امام علی(علیه السلام (فرمودند: مَنْ عَطَفَ عَلَیْهِ اللَّیْلُ وَالنَّهارُ اَدَّباهُ وَ اَبلَیاهُ وَ اِلَی الْمَنایا اَدْنَیاهُ ؛ شب و روز بر هر کس بگذرد، او را ادب می‌کند، فرسوده‌اش می‌نماید و به مرگ نزدیکش می‌سازد. کافی، ج ۸ ، ص ۱۷، ح ۲

پیامک۱۰۵

امام علی(علیه السلام (فرمودند: اَلمَنِیَّةُ وَلاَ الدَّنِیَّةُ وَالتَّقَلُّلُ وَلاَ التَّوَسُّلُ؛ مرگ آری امّا پستی و خواری هرگز، به اندک ساختن آری امّا دست سوی این و آن دراز کردن هرگز. نهج البلاغه، حکمت ۳۹۶

پیامک۱۰۶

امام علی(علیه السلام (فرمودند: اَربَعَةُ اَشیاءَ لا یَعرِفُ قَدرَها اِلّا اَربَعَةٌ : اَلشَّبابُ لا یَعرِفُ قَدرَهُ اِلّا الشُّیوخُ وَالعافیَةُ لا یَعرِفُ قَدرَها اِلّا اَهلُ البَلاءِ وَ الصِّحَةُ لا یَعرِفُ قَدرَها اِلّا المَرضی وَ الحَیاةُ لا یَعرِفُ قَدرَها اِلّا المَوتی؛ ارزش چهار چیز را جز چهار گروه نمی‌شناسند : جوانی را جز پیران، آسایش را جز گرفتاران، سلامتی را جز بیماران و زندگی را جز مردگان . مواعظ العددیّه، ص ۲۷۵

پیامک۱۰۷

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: فِی الزِّنا سِتُّ خِصالٍ: ثَلاثٌ مِنها فِی الدُّنیا وَ ثلاثٌ فِی الآخِرَةِ، فَاَمّا الَّتی فِی الدُّنیا فَیَذهَبُ بِالبَهاءِ وَ یُعَجِّلُ الفَناءَ وَ یَقطَعُ الرِّزقَ وَ اَمّا الَّتی فِی الآخِرَةِ فَسوءُ الحِسابِ وَ سَخَطُ الرَّحمنِ وَ الخُلودُ فِی النّارِ ؛ زِنا، شش پیامد دارد: سه در دنیا و سه در آخرت. سه پیامد دنیایی‌اش این است که: آبرو را می‌بَرد، مرگ را شتاب می‌بخشد و روزی را می‌بُرد و سه پیامد

آخرتی‌اش: سختی حسابرسی، خشم خدای رحمان و ماندگاری در آتش است. خصال، ص ۳۲۱، ح ۳

پیامک۱۰۸

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: صِلَةُ الرحامِ تُزَکّی العمالَ وَتُنمی الموالَ وَ تَدفَعُ البَلوی وَتُیَسِّرَ الحِسابَ وَتُنسِیَُ فِی الجَلِ؛ صله رحم، اعمال را پاکیزه، اموال را بسیار، بلا را برطرف و حساب (قیامت) را آسان می کند و مرگ را به تأخیر می‌اندازد. کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۳

پیامک۱۰۹

امام صادق(علیه السلام (فرمودند: یَعیشُ النّاسُ بِاِحْسانِهِمْ اَکْثَرَ مِمّا یَعیشونَ بِاَعْمارِهِمْ وَ یَموتون بِذُنوبِهِمْ اَکْثَرَ مِمّا یَموتونَ بِآجالِهِمْ؛ مردم، بیشتر از آن‌که با عمر خود زندگی کنند، با احسان و نیکوکاری خود زندگی می‌کنند و بیشتر از آن‌که با اجل خود بمیرند، بر اثر گناهان خود می‌میرند. دعوات الراوندی، ص ۲۹۱، ح ۳۳

پیامک۱۱۰

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: لِیَتَزَوَّدِ العَبدُ مِن دُنیاهُ لِآخِرَتِهِ ، وَ مِن حَیاتِهِ لِمَوتِهِ وَ مِن شَبابِهِ لِهَرَمِهِ ، فَاِنَّ الدُّنیا خُلِقَت لَکُم وَ اَ نتُم خُلِقتُم لِلخِرَةِ ؛ انسان باید برای آخرتش از دنیا، برای مرگش از زندگی و برای پیری‌اش از جوانی، توشه برگیرد، چرا که دنیا برای شما آفریده شده و شما برای آخرت آفریده شده‌اید . تنبیه الخواطر، ج ۱، ص ۱۳۱

پیامک۱۱۱

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: اَلْخَیْرُ کُلُّهُ اَمامَکَ وَ انّ الشَّرّ کُلَّهُ اَمامَکَ وَ لَنْ تَری الخَیْرَ وَ الشَّرّ اِلاّ بَعْدَ الْآخِرَةِ لِاَنَّ اللّه عَزّوَجَلّ جَعَلَ الْخَیْرَ کُلَّهُ فِی الْجَنَّةِ وَ الشَّرّ کُلَّهُ فِی النّارِ؛ همه خوبی‌ها و بدی‌ها در مقابل توست و هرگز خوبی و بدی واقعی را جز در آخرت نمی‌بینی، زیرا خداوند همه خوبی‌ها را در بهشت و همه بدی‌ها را در جهنم قرار داده است. تحف العقول، ص ۳۰۶

پیامک۱۱۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لا تَکُن مِمَّن یَرجُو الآخِرَةَ بِغَیرِ العَمَلِ... یَنهی وَ لا یَنتَهی وَ یَمُرُ بِما لا یَتی... ؛ از کسانی مباش که بی‌عمل، به آخرت امید دارند... از گناه باز می‌دارند، اما خود باز نمی‌ایستند، به کارهایی فرمان می‌دهند که خود انجام نمی‌دهند. نهج البلاغه، حکمت ۱۵۰

پیامک۱۱۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أَفضَلُ النّاسِ عَقلًا أَحسَنُهُم تَقدیرا لِمَعاشِهِ وَأَشَدُّهُم اهتِماما بِإِصلاحِ مَعادِهِ؛ عاقل‌ترین مردم کسی است که در امور زندگیش بهتر برنامه‌ریزی کند و در اصلاح آخرتش بیشتر همّت نماید. نهج الفصاحه، ح ۷۸۱

پیامک۱۱۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنْ کانَ فیهِ ثَلاثٌ سَلِمَتْ لَهُ الدُّنْیا وَ الْآخِرَةُ: یَأْمُرُ بِالْمَعْروفِ وَیَأْتَمِرُ بِهِ وَ یَنْهی عَنِ الْمُنْکَرِ وَ یَنْتَهی

عَنْهُ وَ یُحافِظُ عَلی حُدودِ اللّهِ جَلَّ وَ عَلا ؛ هر کس سه خصلت داشته باشد، دنیا و آخرتش سالم می‌ماند: به خوبی فرمان دهد و خود به آن عمل کند، از زشتی باز دارد و خود از آن باز ایستد و از حدود الهی پاسداری کند. نهج الفصاحه، ح ۲۹۳۹

پیامک۱۱۵

پیامبر اکرم (صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: لِیَتَزَوَّدِ العَبدُ مِن دُنیاهُ لِآخِرَتِهِ ، وَ مِن حَیاتِهِ لِمَوتِهِ وَ مِن شَبابِهِ لِهَرَمِهِ ، فَاِنَّ الدُّنیا خُلِقَت لَکُم وَ اَ نتُم خُلِقتُم لِلخِرَةِ ؛ انسان باید برای آخرتش از دنیا، برای مرگش از زندگی و برای پیری‌اش از جوانی، توشه برگیرد، چرا که دنیا برای شما آفریده شده و شما برای آخرت آفریده شده‌اید . تنبیه الخواطر، ج ۱، ص ۱۳۱

پیامک۱۱۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلدُّنیا أمَدٌ، الآخِرَةُ أبَدٌ ؛ دنیا تمام شدنی و آخرت، همیشگی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴

پیامک۱۱۷

امام حسین (علیه السلام) می فرمایند: مبادا کاری کنی که عذرت باید به راستی که مؤمن بدی نکند و پوزش نخواهد و منافق پیوسته بدی کند و عذر بخواهد. تحت‌العقول

پیامک۱۱۸

امام صادق علیه السلام فرمودند: من لم یأت قبرالحسین علیه السلام و هو یزعم انه لنا شیعۀ حتی یموت فلیس هو لنا شیعۀ و ان کان من اهل الجنۀ فهو من ضیفان اهل الجنۀ؛ کسی که به زیارت قبر امام حسین نرود و خیال کند که شیعه ما است و با این حال و خیال بمیرد او شیعه ما نیست و اگر هم از اهل بهشت باشد از میهمانان اهل بهشت خواهد بود. کامل الزیارات، ص/ ??? بحارالانوار، ج ، ??ص?

پیامک۱۱۹

قال ابوعبدالله علیه السلام: من لم یأت قبرالحسین علیه السلام حتی یموت کان منتقص الایمان منتقص الدین، ان ادخل الجنۀ کان دون المؤمنین فیها؛ امام صادق (علیه السلام) فرمودند: هر کس به زیارت قبر امام حسین (علیه السلام) نرود تا بمیرد، ایمانش ناتمام و دینش ناقص خواهد بود به بهشت هم که برود پایین تر از مومنان در آنجا خواهد بود. وسائل الشیعه، ج، ?? ص???

پیامک۱۲۰

قال الامام الصادق علیه السلام: من سره ان یکون علی موائد النور یوم القیامۀ فلیکن من زوارالحسین بن علی علیهماالسلام؛ امام صادق (علیه السلام) فرمودند: هر کس دوست دارد روز قیامت، بر سر سفره‌های نور بنشیند باید از زائران امام حسین علیه السلام باشد. وسائل الشیعه، ج، ?? ص/ ??? بحارالانوار، ج، ?? ص??

پیامک۱۲۱

عن ابی جعفر و ابی عبدالله علیهماالسلام یقولان: من احب أن یکون مسکنه و مأواه الجنهٔ، فلا یدع زیارهٔ المظلوم؛ از امام باقر و امام صادق علیهماالسلام نقل شده که فرمودند: هر کس که می‌خواهد مسکن و مأوایش بهشت باشد، زیارت مظلوم – امام حسین علیه السلام– را ترک نکند. مستدرک الوسائل، ج، ?? ص????

پیامک۱۲۲

پیامبرخدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أکَلَ مِن کَدِّ یَدِهِ ، مَرَّ علی الصِّراطِ کالبَرقِ الخاطِفِ ؛ هر که از دسترنج خود بخورد ، مانند برقِ جهنده ، از صراط بگذرد . جامع الأخبار : ۳۹۰ / ۱۰۸۵

پیامک۱۲۳

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: و اما یوم القیامهٔ یجمع الله فیه الاولین و الاخرین للحساب فما من مومن مشی الی الجماعهٔ الا خلف الله – عز و جل – علیه اهوال یوم القیامهٔ ثم یامر به الی الجنهٔ ؛ خداوند در روز قیامت همه انسانها را برای حساب جمع می کند، و هیچ مومنی که در نماز جماعت شرکت نموده نمی ماند، مگر آن که خداوند روز قیامت سختیها و دشواریها را برایش آسان می کند، و سپس دستور میدهد که او را وارد بهشت کنند. (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۶)

پیامک۱۲۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: اذا کان یوم القیامهٔ و جمع الله – عز و جل – الناس فی صعید واحد بعث الله عز و جل الی المؤ ذنین بملائکهٔ من نور معهم الویهٔ و اعلام من نور یقودون جنائب ارمتها زبرجد اخضر حقائبها المسک الاذفر، یرکبها المؤ ذنون فیقومون علیها قیاما تقودهم الملائکهٔ ینادون باعلی صوتهم بالاذان ؛ هنگامی که روز قیامت شود و خداوند همه انسانها را در یک زمین محشور کند، خداوند فرشتگان نور را با پرچمها و علمهایی از نور به سوی اذان گوها بفرستد و آن فرشتگان شترها (یا اسبها) بهشتی را همراه خود به سوی اذان گوها روانه سازند که مهار آن ها از... و ترکه آنها از مشک بسیار نفیس می باشد. اذان گوها بر آن مرکبها سوار می شوند و بر پشت آنها می ایستند، فرشتگان (از روی تجلیل و احترام) مهار آن مرکبها را می کشند و اذان گوها با صدای بلند اذان می گویند. (وسائل الشیعه ، ج ۴، ص ۶۱۵)

پیامک۱۲۵

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ان لحوما محرمهٔ علی النار و هی لحوم المؤ ذنین ؛ همانا، گوشتهایی بر آتش (جهنم) حرام است (آتش آنها را نمی سوزاند) و آن گوشت بدن اذان گویان است . (مستدرک الوسایل ، ص ۲۴۹)

پیامک۱۲۶

قال علی – علیه السلام –: یحشر المؤ منون یوم القیامهٔ حوال الاعناق ؛ اذان گویان ، روز قیامت با سرافرازی و سربلندی محشور می شوند. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۱۴۹)

پیامک۱۲۷

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: و من ترک اوقاتها یدخل الویل . و الویل واد فی جهنم ؛ و کسی که اوقات نماز را ترک کند، داخل در ((ویل)) می شود و ((ویل)) بیابانی در جهنم است . (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۸۴)

پیامک۱۲۸

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: تارک الصلاهٔ یسال الرجعهٔ الی الدنیا، و ذلک قول الله تعالی : حتی اذا جاء احدهم الموت قال : ((رب ارجعون ، لعلی اعمل صالحا فیما ترکت ، کلا انها کلمهٔ هو قائلها و من ورائهم برزخ الی یوم یبعثون)) ؛ بی نماز درخواست می کند به دنیا برگردد، و این است سخن خداوند متعال تا گاهی که به یکی از آنان مرگ آمد گوید: ((پروردگارا مرا برگردانید تا شاید عمل شایسته انجام دهم در آن چه بازگذاردم ، نه چنین است آن سخنی است او گوینده اش هست ، و از پشت آن ها تا روزی که برانگیخته شوند برزخ است .)) (بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۵۸. اصول وافی ، ج ۲، ص ۶۵)

پیامک۱۲۹

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الصلاهٔ عماد الدین ، فمن ترک صلاته متعمدا فقد هدم دینه و من ترک اوقاتها یدخل الویل ، و الویل واد فی جهنم کما قال الله تعالی : ((ویل للمصلین ، الذینهم عن صلاتهم ساهون)) ؛ نماز ستون دین است ، پس کسی که نمازش را عمدا ترک کند دینش را منهدم کرده است ، و کسی که اوقات نماز را ترک کند داخل در ((ویل)) می شود و ویل وادی است در جهنم چنان که خدا فرمود: ویل جای نمازگزاران است آن نمازگزارانی که در نماز خود سهو کننده و غافلند. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۰۲)

پیامک۱۳۰

قال علی – علیه السلام –: الا تسمعون الی جواب اهل النار حین سئلوا ((ما سلککم فی سقر؟ قالوا: لم نک من المصلین)) ؛ آیا به پاسخ اهل دوزخ گوش فرا نمی دهید که وقتی از آن ها می پرسند: ((چه چیز شما را گرفتار دوزخ ساخت ؟می گویند: ما از نمازگزاران نبودیم)). (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۲۴. نهج البلاغه ، خطبه ۱۹۰)

پیامک۱۳۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من ترک الصلاهٔ متعمدا کتب اسمه علی باب النار ممن یدخلها؛ هرکس عمدا نمازش را ترک کند، بر درب جهنم نامش از دوزخیان نوشته می شود. (کنزالعمال ، ج ۷، حدیث ۱۹۰۹۰)

پیامک۱۳۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: حافظوا علی الصلوات ، فان الله تعالی : اذا کان یوم القیامهٔ یاتی بالعبد، فاول شیء یسئله عنه الصلاهٔ ، فان جاء بها تامهٔ ، و الا زخ فی النار ؛ بر نمازها مواظبت کنید ؛ زیرا آن گاه که روز قیامت شد، خداوند عز و جل بنده را می آورد و اول چیزی که از او سؤ ال می کند نماز است ؛ اگر آن را کامل ادا کرده باشد اهل نجات است ، و گرنه به آتش انداخته می شود. (اصول کافی ، ج ۲، ص ۷۰)

پیامک۱۳۳

قال الرضا – علیه السلام –: اذا کان یوم القیامهٔ یدعی بالعبد فاول شی ء یسئل عنه الصلاهٔ فاذا جاء بها تامهٔ و الا زخ فی النار ؛ وقتی قیامت شود بنده را می خوانند اول چیزی که از او می پرسند نماز است ، پس اگر نمازش را تام و تمام به جا آورده باشد، نجات می یابد، و اگر نمازش را با شرایط و آداب صحت یا قبولی آن به جا نیاورده باشد، او را به آتش می افکنند. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۹)

پیامک ۱۳۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: اول ما ینظر فی عمل العبد فی یوم القیامهٔ فی صلوته فان قبلت نظر فی غیرها و ان لم تقبل لم ینظر فی عمله بشی ء ؛ اولین چیزی که روز قیامت ، به عمل انسان نگاه می کند، نماز است .اگر نماز قبول شدبه اعمال دیگر هم نگاه می کنند، و اگر نماز مورد قبول واقع نشد، به هیچ عمل دیگر آن توجه نمی کنند. (میزان الحکمهٔ ، ج ۵، ص ۳۷۴.بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۲۷)

پیامک ۱۳۵

قال الصادق – علیه السلام –: اذا لقیت الله بالصلوات الخمس المفروضات لم یسالک عما سوی ذلک ؛ هنگامی که خداوند را با نماز پنجگانه واجب ملاقات کردی ، سؤ ال از شما نمی شود ؛ مگر از نمازهای پنجگانه . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۵)

پیامک ۱۳۶

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الصلاهٔ جواز علی الصراط ؛ نماز جواز عبور از صراط است . (بحارالانوار، ج ۹۸، ص ۱۶۸)

پیامک ۱۳۷

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: اذا کان یوم القیامهٔ یدعی بالعبد فاول شی ء یسئل عنه الصلاهٔ فاذا جاء بها تامهٔ و الا زخ فی النار ؛ هنگامی که روز قیامت فرا می رسد، اولین چیزی که از انسان سؤ ال می کنند نماز است ، اگر انسان نماز را کامل به جا آورد (در رحمت حق قرار می گیرد) و اگر چنین نباشد، وی را به درون آتش می افکنند. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۶)

پیامک ۱۳۸

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: تحترقون تحترقون فاذا صلیتم الفجر غسلتها، ثم تحترقون تحترقون فاذا صلیتم الظهر غسلتها، ثم تحترقون تحترقون فاذا صلیتم العصر غسلتها، ثم تحترقون فاذا صلیتم المغرب غسلتها، ثم تحترقون فاذا صلیتم العشاء غسلتها، ثم تنامون فلایکتب علیکم حتی تغسلوا؛ اعمالتان ، شما را به دوزخ رهنمون می سازد و گویی آتش شما را در بر گرفته است تا آن که نماز بامداد را به جای آورید و بدین گونه گناهان شما پاک می گردد، پس گناهان باز شما را به دوزخ می راند، تا آن که نماز ظهر را به جای آورید و بدین ترتیب گناهانتان را پاک کنید.باز ارتکاب گناهان شما را مستوجب آتش می کند تا آن که نماز عصر را به جای آورید و گناهانتان را بدین صورت پاک کنید.و بدین ترتیب نماز مغرب گناهان عصر را می زداید و نماز عشاء گناهان پیش از خود را پاک می کند، سپس به خواب می روید و تا آن گاه که از خواب برخیزید بر شما گناهی نوشته نخواهد شد. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۸۳. بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۲۴)

پیامک۱۳۹

قال الصادق – علیه السلام –: یوتی بشیخ یوم القیامهٔ فیدفع الیه کتابه ظاهره مما یلی الناس و لایری الا مساویا فیطول ذلک علیه ، فیقول : یا رب اءتاءمرنی الی النار؟فیقول الجبار جل جلاله : یا شیخ انا استحیی ان اعذبک و قد کنت تصلی لی فی دار الدنیا اذهبوا بعبدی الی الجنهٔ ؛ پیرمردی را در قیامت حاضر می کنند، سپس پرونده عملش را به دستش می دهند، پرونده به صورتی است که مردم آن را می بینند و در آن پرونده جز بدیهای او نمی نگرند.این برنامه به طول می انجامد تا پیرمرد به حضرت حق عرض می کند: امر می کنی که مرا به آتش ببرند؟ خطاب می رسد: ای پیرمرد!من حیا می کنم تو را عذاب کنم ، در حالی که در دنیا برای من نماز خواندی ، ای ملائکه !بنده مرا به بهشت ببرید. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۳۵، بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۰۴)

پیامک۱۴۰

قال الصادق – علیه السلام –: ان افضل الاعمال عند الله یوم القیامهٔ ، الصلوهٔ ؛ همانا بهترین عمل در روز قیامت نزد خداوند، نماز است . (مستدرک الوسائل ، ج ۳، ص ۷)

پیامک۱۴۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الصلوهٔ مفتاح الجنهٔ ؛ نماز کلید بهشت است . (نهج الفصاحه ، حدیث ۱۵۸۸)

پیامک۱۴۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم: یَحشُرُ اللّهعز و جل اُمّتییَومَ القِیامَةِ بَینَ الاُمَمِ غُرّا مُحَجِّلِینَ مِن آثارِ الوُضوءِ ؛ خداوند عز و جل در روز قیامت امّت مرا ، بر اثر وضو ، با چهره‌های زیبا و دست و پای سپید محشور می‌کند . بحار الأنوار : ۸۰/۲۳۷/۱۱

پیامک۱۴۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أسبِغِ الوُضُوءَ ، تَمُرَّ علی الصِّراطِ مَرَّ السَّحابِ ؛ وضو را کامل بگیر ، تا از صراط همچون ابر بگذری . بحار الأنوار : ۷۶ / ۴ / ۸

پیامک۱۴۴

امام صادق علیه‌السلام : طَلَبتُ نُورَ القَلبِ فوَجَدتُهُ فی التَّفَکُّرِ والبُکاءِ ، وطَلَبتُ الجَوازَ عَلَی الصِّراطِ فوَجَدتُهُ فی الصَّدَقَةِ ، وطَلَبتُ نُورَ الوَجهِ فوَجَدتُهُ فی صَلاةِ اللَّیلِ؛ روشنایی دل را جوییدم و آن را در اندیشیدن و گریستن یافتم و گذر از صراط را جوییدم و آن را در صدقه دادن یافتم و نورانیّت چهره را جوییدم و آن را در نماز شب یافتم . مستدرک الوسائل : ۱۲ / ۱۷۳ / ۱۳۸۱۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۷۲

پیامک۱۴۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ فی جَهنَّمَ رَحاءً مِن حَدیدٍ تُطحَنُ بها رُؤوسُ القُرّاءِ ، والعُلَماءِ المُجرمینَ؛ در دوزخ آسیابی آهنی است ، که با آن سرهای قاریان و عالمان گنهکار آرد می‌شود . جامع الأخبار : ۱۳۰ / ۲۵۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۰

پیامک۱۴۶

امام سجّاد علیه‌السلام : عَلَیکَ بالقُرآنِ ، فإنَّ اللّهَ خَلقَ الجَنّةَ ... وجَعلَ دَرَجاتِها علی قَدْرِ آیاتِ القُرآنِ ، فمَن قَرأَ القُرآنَ قالَ لَهُ : إقْرَأْ وارْقَ ، ومَن دَخلَ مِنهُمُ الجَنّةَ لَم یَکُنْ فی الجَنّةِ أعلی دَرَجةً مِنهُ ما خلا النَّبیّونَ والصِّدّیقونَ ؛ با قرآن باش ؛ زیرا خداوند بهشت را آفرید ... و درجات آن را به اندازه آیات قرآن قرار داد . پس هر که قرآن بخواند ، قرآن به او گوید : بخوان و بالا رو . و هر کس از این افراد وارد بهشت شود در آن جا بلند مرتبه‌تر از او نخواهد بود مگر پیامبران و صدّیقان . بحار الأنوار : ۸ / ۱۳۳ / ۳۹

پیامک۱۴۷

امام باقر علیه‌السلام می فرمایند: إنّ أوّلَ ما یُبدَأُ بِهِ یَومَ القِیامَةِ صَدَقَةُ الماءِ؛ نخستین چیزی که در روز قیامت به آن رسیدگی می‌شود (ثواب) صدقه آب (دادن به تشنه) است . بحار الأنوار : ۹۶ / ۱۷۳ / ۱۳

پیامک۱۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: یبعث النّاس یوم القیمه علی نیّاتهم؛ روز رستاخیز مردم را به کیفیت نیت هایشان برانگیزند. نهج الفصاحه

پیامک۱۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: النّاس یعملون الخیرات و إنّما یعطون أجورهم یوم القیامه علی قدر عقولهم؛ مردم کارهای نیک کنند اما روز قیامت پاداششان را به قدر عقولشان می دهند. نهج الفصاحه

پیامک۱۵۰

من شرب الخمر أتی عطشان یوم القیمه؛ هر که شراب نوشد روز قیامت تشنه بیارندش. نهج الفصاحه

پیامک۱۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أحبّ قوما حشره اللّه فی زمرتهم؛ هر که گروهی را دوست دارد خدا وی را با آنها محشور کند. نهج الفصاحه

پیامک۱۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من إدّان دینا ینوی قضاءه أدّاه اللّه عنه یوم القیمه؛ هر که دینی به عهده دارد که نیت پرداخت آن دارد، خدا روز قیامت قرض وی را ادا کند. نهج الفصاحه

پیامک۱۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أذنب و هو یضحک دخل النّار و هو یبکی؛ هر که گناه کند و خندان باشد وارد جهنم شود و گریان باشد. نهج الفصاحه

پیامک ۱۵۴

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: من قتل عصـفورا بغیر حقّ سأله اللّه عنه یوم القیامه؛ هر که گنجشـکی را بناحق بکشد خدا روز قیامت از وی باز خواست کند. نهج الفصاحه

پیامک ۱۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: من کان له وجهان فی الدّنیا کان له یوم القیامه لسانان من نار؛ هر که در دنیا دو رو باشد روز قیامت دو زبان از آتش دارد. نهج الفصاحه

پیامک ۱۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من شابّ شیبه فی الإسلام کانت له نورا یوم القیمه؛ هر که مویش در اسلام سفید شود به روز قیامت نور وی خواهد بود. نهج الفصاحه

پیامک ۱۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: من قتل عصـفورا عبثا جاء یوم القیمه و له صـراخ عند العرش یقول ربّ سل هذا فیم قتلنی فی غیر منفعه؛ هر که گنجشـکی را بیهوده بکشـد روز قیامت بیایـد و نزد عرش فریاد زنـد و گویـد پروردگارا از این بپرس برای چه مرا بی فائده کشت. نهج الفصاحه

پیامک ۱۵۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من ساعه تمرّ بابن آدم لم یذکر اللّه فیها إلّا حسر علیها یوم القیامه؛ ساعتی بی ذکر خدای بر آدمیزاد نگذرد مگر روز قیامت بر آن حسرت خورد. نهج الفصاحه

پیامک ۱۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما الدّنیا فی الآخره إلّا کما یجعل أحدکم إصبعه السّبّابه فی الیمّ فلینظر بم یرجع؛ دنیا نسبت به آخرت چنان است که یکی تان انگشت بزرگ خویش را به دریا نهد بنگرد از دریا چه بر می دارد. نهج الفصاحه

پیامک ۱۶۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: لا یستر عبـد عبـدا فی الدّنیا إلّا ستره اللّه یوم القیمه؛ هر بنده ای که در دنیا برای دیگری راز پوشی کند، روز قیامت خدا راز پوش وی شود. نهج الفصاحه

پیامک ۱۶۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تقوم السّاعه حتّی یکون الزّهد و الورع تصنّعا؛ قیامت بپا نشود تا وقتی که زهد و تقوی ساختگی باشد. نهج الفصاحه

پیامک۱۶۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تزال نفس الرّجل معلّقه بدینه حتّی یقضی عنه؛ جان مرد (پس از مرگ) پیوسته به قرض وی آویخته است تا قرض وی ادا شود. نهج الفصاحه

پیامک۱۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو قیل لأهل النّار إنّکم ماکثون فی النّار عدد کلّ حصاه فی الدّنیا لفرحوا بها و لو قیل لأهل الجنّه إنّکم ماکثون عدد کلّ حصاه لحزنوا و لکن جعل لهم الأبد؛ اگر به جهنمیان گویند که شماره ریگهای دنیا در جهنم خواهید ماند خوش حال شوند و اگر به بهشتیان گویند که به شماره ریگها خواهید ماند غمگین شوند ولی آنها را جاودانی کرده اند. نهج الفصاحه

پیامک۱۶۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو أنّ قطره من الزّقوم قطرت فی الدّنیا لأفسدت علی أهل الدّنیا معایشهم فکیف بمن تکون طعامه؟؛ اگر قطره ای از زقوم جهنم را در دنیا بچکانند زندگی را بر مردم دنیا تباه خواهد کرد پس آن که خوراکش زقوم است چه خواهد کرد. نهج الفصاحه

پیامک۱۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو أنّ شرره من شرر جهنّم بالمشرق لوجد حرّها من بالمغرب؛ اگر شعله ای از شعله های جهنم به مشرق باشد آن که در مغرب است گرمای آن را احساس کند. نهج الفصاحه

پیامک۱۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو أنّ دلوا من غسّاق یهراق فی الدّنیا لأنتن أهل الدّنیا؛ اگر دلوی از آشامیدنی جهنم را در دنیا بریزند اهل دنیا را متعفن کند. نهج الفصاحه

پیامک۱۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لمعالجه ملك الموت أشدّ من ألف ضربه بالسّیف؛ جان گرفتن فرشته مرگ از هزار ضربت شمشیر سخت تر است. نهج الفصاحه

پیامک۱۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: للرّحم لسان عند المیزان تقول: یا ربّ من قطعنی فاقطعه و من وصلنی فصله؛ خویشاوندی روز حساب زبانی دارد و گوید خدایا هر که مرا برید او را ببر و هر که مرا پیوست او را پیوند ده. نهج الفصاحه

پیامک۱۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لکلّ غادر لواء یوم القیامه یعرف به؛ هر خیانتکاری روز قیامت پرچمی دارد که بدان شناخته شود. نهج الفصاحه

پیامک۱۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لکلّ شی ء مفتاح و مفتاح الجنّه حبّ المساکین و الفقراء؛ هر چیزی را کلیدی هست و کلید بهشت دوستی مستمندان و فقیران است. نهج الفصاحه

پیامک۱۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیردّنّ الحقوق إلی أهلها یوم القیامه حتّی یقاد للشّاه الجلحاء من الشّاه القرناء تنطحها؛ روز قیامت حقوق کسان را باز پس دهند تا آنجا که از بز شاخ دار که بز بی شاخ را شاخ زده تقاص کنند. نهج الفصاحه

پیامک۱۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ نفس تحشر علی هواها، فمن هوی الکفره فهو مع الکفره و لا ینفعه عمله شیئا؛ هر کسی را با دلبستگیش محشور کنند، هر که به کافران دلبسته باشد با کافران است و عملش سودش ندهد. نهج الفصاحه

پیامک۱۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ موذ فی النّار؛ هر آزارگری در جهنم است. نهج الفصاحه

پیامک۱۷۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ علم وبال یوم القیامه إلّا من عمل به؛ همه علم ها روز قیامت وبال است مگر علمی که بدان عمل کنند. نهج الفصاحه

پیامک۱۷۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: القبر أوّل منزل من منازل الآخره؛ قبر، نخستین منزل از منزلهای آخرت است. نهج الفصاحه

پیامک۱۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: فی الجنّه ما لا عین رأت و لا أذن سمعت و لا خطر علی قلب بشر؛ در بهشت چیزها هست که نه چشمی دیده و نه گوشی شنیده و نه بر خاطر کسی گذشته. نهج الفصاحه

پیامک۱۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: شرّ النّاس منزله یوم القیامه من یخاف لسانه أو یخاف شرّه؛ روز قیامت موقعیت

آن کس از همه مردم بدتر است که از زبانش ترسند یا از شرش بیم کنند. نهج الفصاحه

پیامک۱۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الدّنیا سبعه أیّام من أیّام الآخره؛ عمر دنیا مساوی هفت روز از روزهای آخرتست. نهج الفصاحه

پیامک۱۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجنّه مائه درجه ما بین کلّ درجتین مسیره خمسمائه عام؛ بهشت صد درجه است و فاصله هر دو درجه پانصد سال راه است. نهج الفصاحه

پیامک۱۸۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجنّه مائه درجه ما بین کلّ درجتین کما بین السّماء و الأرض؛ بهشت صد درجه است و فاصله هر دو درجه مانند زمین و آسمان است. نهج الفصاحه

پیامک۱۸۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجنّه دار الأسخیاء؛ بهشت خانه سخاوت مندان است. نهج الفصاحه

پیامک۱۸۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجنّه بناؤها لبنه من فضّه و لبنه من ذهب و ملاطها المسک الأذفر و حصباؤها اللّؤلؤ و الیاقوت و تربتها الزّعفران من یدخلها ینعم لا یبأس و یخلد لا یموت لا تبلی ثیابهم و لا یفنی شبابهم؛ ساختمان بهشت خشتی از نقره و خشتی از طلاست و گل آن مشک اذفر است و سنگریزه آن لؤلؤ و یاقوت است و خاک آن زعفران است و هر که وارد آن شود پیوسته متنعم است و از بدبختی برکنار، جاودان زنده است و نمیرد، لباسشان کهنه نمی شود و جوانیشان پایان نپذیرد. نهج الفصاحه

پیامک۱۸۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا یقبل اللّه منهم یوم القیامه صرفا و لا عدلا: عاقّ و منّان و مکذّب بالقدر؛ سه کسند که روز رستاخیز خداوند از آنها عوضی نمی پذیرد: عاق و منت گذار و کسی که تقدیر را تکذیب کند. نهج الفصاحه

پیامک۱۸۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا یحجبون النّار: المنّان و عاقّ والدیه و مدمن الخمر؛ سه کسند که میان آنها و جهنم حجابی نیست: منت گذار و عاق پدر و مادر و شراب خوار. نهج الفصاحه

پیامک۱۸۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه قد حرّم اللّه علیهم الجنّه مدمن الخمر و العاقّ و الدّیّوث الّذی یقرّ فی أهله الخبث؛ سه کسند که خداوند بهشت را بر آنها حرام کرده است: شراب خوار و آن که پدر و مادر از او ناراضی نباشند و دیوث که بی ناموسی را در خانواده خود ندیده گیرد. نهج الفصاحه

پیامک۱۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّاجر الأمین الصّدوق المسلم مع الشّهداء یوم القیامه؛ تاجر درستکار راست گوی مسلمان روز رستاخیز با شهیدان است. نهج الفصاحه

پیامک۱۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تأکل النّار ابن آدم إلّا أثر السّجود حرّم اللّه عزّ و جلّ علی النّار أن تأکل أثر السّجود؛ آتش جهنم آدمیزاد را می خورد جز جای سجده را زیرا خداوند جای سجده را بر آتش حرام کرده است. نهج الفصاحه

پیامک۱۸۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بین یدی السّاعه فتن کقطع اللّیل؛ پیش از رستاخیز فتنه ها پدید آید چون قطعات شب تاریک. نهج الفصاحه

پیامک۱۸۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بین یدی السّاعه أیّام الهرج؛ پیش از رستاخیز روزگاری آشفته است. نهج الفصاحه

پیامک۱۹۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بین العبد و الجنّه سبع عقاب أهونها الموت و أصعبها الوقوف بین یدی اللّه تعالی إذا تعلّق المظلومون بالظّالمین؛ میان بنده و بهشت هفت عقبه است که آسان تر از همه مرگ است و سخت تر از همه توقف در پیشگاه خداست هنگامی که ستم کشان دامن ستمگران را بگیرند. نهج الفصاحه

پیامک۱۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّها النّاس اتّقوا اللّه فو اللّه لا یظلم مؤمن مؤمنا إلّا انتقم اللّه تعالی منه یوم القیامه؛ ای مردم از خدا بترسید به خدا مؤمنی، مؤمنی را ستم نکند جز آن که روز رستاخیز خدا از او انتقام گیرد. نهج الفصاحه

پیامک۱۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما وال ولی فلان و رفق رفق اللّه تعالی به یوم القیامه؛ هر کس به زمامداری برسد و با مردم به ملایمت و مدارا رفتار کند، خداوند روز قیامت با او مدارا کند. نهج الفصاحه

پیامک۱۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أيّما مسلم شهد له أربعه بخير أدخله اللّه تعالى الجنّه؛ هر مسلمانی که چهار تن به نیکی او شهادت دهند خدا او را ببهشت می برد. نهج الفصاحه

پیامک۱۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أيّما رجل تديّن دينا و هو مجمع أن لا يوفيه إيّاه لقى اللّه سارقا؛ هر کس قرضی بگیرد و در خاطر داشته باشد که آن را نپردازد مانند دزدان محشور شود. نهج الفصاحه

پیامک۱۹۵

أيّما راع لم يرحم رعيّته حرّم اللّه عليه الجنّه؛ هر کس به زیر دستان خود رحم نکند، خداوند بهشت را بر او حرام کند. نهج الفصاحه

پیامک۱۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أيّما امرأه ماتت و زوجها عنها راض دخلت الجنّه؛ هر زنی که بمیرد و شوهرش از او خشنود باشد، به بهشت می رود. نهج الفصاحه

پیامک۱۹۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أوّل من يدعى إلى الجنّه الحمّادون الّذين يحمدون اللّه؛ نخستین کسانی که به بهشت دعوت می شوند، ستایشگرانند که خدا را ستایش می کنند. نهج الفصاحه

پیامک۱۹۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أوّل ما يوضع فى ميزان العبد نفقته على أهله؛ نخستین چیزی که در ترازوی بنده می گذارند خرجی است که برای کسان خود کرده است. نهج الفصاحه

پیامک۱۹۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أوّل ما يوزن فى الميزان الخلق الحسن؛ نخستین چیزی که در ترازو گذاشته می شود خلق نیک است. نهج الفصاحه

پیامک۲۰۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أوّل ما يقضى بين النّاس يوم القيامه فى الدّماء؛ نخستین بار روز رستاخیز میان مردم در باره خونها دادرسی می کنند. نهج الفصاحه

پیامک۲۰۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أوّل ما یحاسب به الصّلوه؛ نخستین چیزی که به حساب آن می رسند نماز است. نهج الفصاحه

پیامک۲۰۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أهون أهل النّار عذابا یوم القیامه رجل یوضع فی أخمص قدمیه جمرتان یغلی منهما دماغه؛ روز رستاخیز از مردم جهنم آن که عذابش از همه آسان تر است مردی است که دو قطعه آتش به کف پایش نهند که از حرارت آن مغز سرش به جوش می آید. نهج الفصاحه

پیامک۲۰۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أهل الجور و أعوانهم فی النّار؛ ستمگران و یارانشان در جهنمند. نهج الفصاحه

پیامک۲۰۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ فی الجنّه ما لا عین رأت و لا أذن سمعت و لا خطر علی قلب أحد؛ در بهشت چیزها هست که نه چشمی دیده و نه گوشی شنیده و نه در خاطر کسی گذشته است. نهج الفصاحه

پیامک۲۰۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ فی الجنّه مائه درجه لو أنّ العالمین اجتمعوا فی إحداهنّ لو سعتهم؛ در بهشت صد درجه هست که اگر جهانیان در یکی از آن ها مجتمع شوند در آن جای گیرند. نهج الفصاحه

پیامک۲۰۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ فی الجنّه درجه لا ینالها إلّا أصحاب الهموم؛ در بهشت درجه ای هست که جز غم دیدگان بدان نمی رسند. نهج الفصاحه

پیامک۲۰۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ فی الجنّه دارا یقال لها دار الفرج لا یدخلها إلّا من فرّح یتامی المؤمنین؛ در بهشت خانه ای هست که آن را خانه خوشحالی نامند و جز کسانی که یتیمان مؤمنان را خوشحال کرده باشند، وارد آن نمی شوند. نهج الفصاحه

پیامک۲۰۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ فی الجنّه بیتا یقال له بیت الأسخیاء؛ در بهشت خانه ای هست که آن را خانه سخاوتمندان نامند. نهج الفصاحه

پیامک۲۰۹

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ أهل الجنّه لیتراءون أهل الغرف فی الجنّه کما تراءون الکواکب فی السّماء؛ اهل بهشت صاحبان غرفه های بالا را چنان می بینند که شما ستارگان آسمان را می بینید. نهج الفصاحه

پیامک۲۱۰

إنّ المیّت یعرف من یحمله و من یغسله و من یدلّیه فی قبره؛ مرده کسی را که بلندش کند و کسی را که غسلش دهد و کسی را که در قبرش نهد می شناسد. نهج الفصاحه

پیامک۲۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ المیّت إذا دفن سمع خفق نعالهم إذا ولّوا عنه منصرفین؛ وقتی مرده را بخاک سپارند، صدای کفش کسان را که از قبر وی باز می گردند خواهد شنید. نهج الفصاحه

پیامک۲۱۲

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ اللّه تعالی یعـذّب یوم القیامه الّـذین یعـذّبون النّاس فی الـدّنیا؛ خداونـد روز رستاخیز کسانی را که در دنیا مردم را عذاب کرده اند عذاب می کند. نهج الفصاحه

پیامک۲۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یعافی الامّیّین یوم القیامه مالا یعافی العلماء؛ خداوند روز رستاخیز بر بی سوادان چیزهائی را می بخشد که بر دانشمندان نمی بخشد. نهج الفصاحه

پیامک۲۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یسأل العبد عن فضل علمه کما یسأله عن فضل ماله؛ خداوند از بنده می پرسد که فزونی دانش خود را کجا صرف کرده همچنان که از فزونی مال می پرسد. نهج الفصاحه

پیامک۲۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: إنّ اللّه تعالی حرّم الجنّه علی کلّ مراء؛ خداوند بهشت را بر ریا کار حرام کرده است. نهج الفصاحه

پیامک۲۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ العار لیلزم المرء یوم القیامه حتّی یقول یا ربّ لإرسالک بی إلی النّار أیسر علیّ ممّا ألقی و إنّه لیعلم ما فیها من شدّه العذاب؛ در قیامت آن قدر ننگ گریبان گیر انسان می شود که می گوید خدایا اگر مرا به جهنم بفرستی بهتر از این وضع است در صورتی که از سختی عذاب جهنم خبر دارد. نهج الفصاحه

پیامک۲۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الزّناه یأتون تشتعل وجوههم نارا؛ روز قیامت چهره زناکاران از آتش مشتعل است. نهج الفصاحه

پیامک۲۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الرجل لترفع درجته فی الجنّه فیقول أنّی لی هذا؟ فیقال باستغفار ولدک لک؛ مقام یکی را در بهشت بالا برند و گوید این مقام از کجا برای من حاصل شد؟ گویند فرزندت برای تو آمرزش طلبید. نهج الفصاحه

پیامک۲۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أعظم النّاس خطایا یوم القیامه أکثرهم خوضا فی الباطل؛ به روز رستاخیز گناه آن کس از همه مردم بیشتر است که بیشتر از همه گفتگوی بیهوده کرده باشد. نهج الفصاحه

پیامک۲۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أشدّ النّاس عذابا یوم القیمه عالم لم ینفعه اللّه بعلمه؛ به روز رستاخیز عذاب دانشمندی که خداوند او را از دانشش منتفع نکرده از همه مردم سخت تر است. نهج الفصاحه

پیامک۲۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أشدّ النّاس ندامه یوم القیامه رجل باع آخرته بدنیا غیره؛ پشیمان تر از همه مردم در روز قیامت، مردی است که آخرت خود را به دنیای دیگری فروخته است. نهج الفصاحه

پیامک۲۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أحبّ النّاس إلی اللّه تعالی یوم القیامه و أدناهم منه مجلسا إمام عادل و أبغض النّاس إلی اللّه تعالی و أبعدهم منه إمام جائر؛ محبوبترین مردم در نظر خدا روز قیامت و نزدیکتر از همه به او پیشوای دادگستر است و منفور ترین مردم و دورتر از همه به او پیشوای ستمگر است. نهج الفصاحه

پیامک۲۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أنا النّذیر و الموت المغیر و السّاعه الموعد؛ من بیم دهنده ام و مرگ یغماگر است و رستاخیز وعده گاه. نهج الفصاحه

پیامک۲۲۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أما إنّ العریف یدفع فی النّار دفعا؛ شخص غیب گو در جهنم رانده می شود. نهج الفصاحه

پیامک۲۲۵

ألا إنّ عمل أهل الجنّه حزن بربوه ألا إنّ عمل أهل النّار سهل بسهوه؛ بدانید که کار اهل بهشت مانند آن است که از راه سختی بر تپه مرتفعی بالا روند و کار اهل جهنم مانند آن است که در سراشیب زمین همواری راه سپرند. نهج الفصاحه

پیامک۲۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا أخبرك بأهل النّار؟ كلّ جعظرىّ جوّاظ مستكبر جمّاع منوع؛ می خواهی تو را از اهل جهنم خبر دهم؟ هر کس که خود پسند و خود خواه و متکبر و حریص و بخیل باشد. نهج الفصاحه

پیامک۲۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أكثر النّاس ذنوبا يوم القيامه أكثرهم كلاما فيما لا يعنيه؛ در روز رستاخیز از همه مردم گناه آن کس بیشتر است که بیشتر از همه در چیزهائی که بدو مربوط نیست، سخن گوید. نهج الفصاحه

پیامک۲۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشدّ النّاس حسره یوم القیامه رجل أمکنه طلب العلم فی الدّنیا فلم یطلبه و رجل علّم علما فانتفع به من سمعه منه دونه؛ دو کس روز رستاخیز از همه مردم بیشتر حسرت می خورند یکی مردی که در دنیا برای طلب دانش فرصت داشته ولی به جستجوی آن برنخاسته است یکی دیگر مردی که دانشی به دیگری آموخته و شاگرد وی از آن بهره مند شده ولی او بی بهره مانده است. نهج الفصاحه

پیامک۲۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشدّ النّاس عذابا یوم القیامه عالم لم ینفعه علمه؛ روز رستاخیز عذاب دانشمندی که از دانش خود بهره نمی برد از همه مردم سخت تر است. نهج الفصاحه

پیامک۲۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشدّ النّاس عذابا یوم القیامه من یری النّاس أنّ فیه خیرا و لا خیر فیه؛ در روز رستاخیز از همه مردم عذاب آن کس سخت تر است که مردم گمان می کنند خیری در او هست ولی خیری در او نیست. نهج الفصاحه

پیامک۲۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشدّ النّاس عذابا للنّاس فی الدّنیا أشدّ النّاس عذابا عند اللّه یوم القیامه؛ آنکه در دنیا مردم را بیشتر آزار کند در روز رستاخیز پیش خدا از همه مردم عذاب وی سخت تر است. نهج الفصاحه

پیامک۲۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشدّ النّاس عذابا یوم القیامه إمام جائر؛ روز رستاخیز عذاب پیشوای ستمگر از

همه کس سخت تر است. نهج الفصاحه

پیامک۲۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا كان يوم القيامه نادى مناد من عمل عملا لغير اللّه فليطلب ثوابه ممّن عمله له؛ وقتی روز رستاخیز در آید بانگ زنی بانگ می زند که هر کس کاری برای غیر خدا انجام داده پاداش خود را از آن کس که برای او کار کرده بگیرد. نهج الفصاحه

پیامک۲۳۴

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا اجتمع العالم و العابد على الصّراط قيل للعابد أدخل الجنّه و تنعّم بعبادتك و قيل للعالم قف هنا فاشفع لمن أحببت فإنّك لا تشفع لأحد إلّا شفّعت فقام مقام الأنبياء؛ وقتی عالم و عابد بر صراط اجتماع کنند به عابد گویند به بهشت درآی و از عبادت خویش بهرمند شو و به عالم گویند اینجا بایست و برای هر که می خواهی شفاعت کن زیرا هر که را شفاعت کنی شفاعت تو پذیرفته خواهد شد آنگاه عالم در صف پیامبران می ایستد. نهج الفصاحه

پیامک۲۳۵

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اثنان لا ينظر اللّه إليهم يوم القيامه قاطع الرّحم و جار السوء؛ دو کس را خداوند روز قیامت به نظر رحمت نمی نگرد، آنکه با خویشان ببرد و آنکه با همسایه بدی کند. نهج الفصاحه

پیامک۲۳۶

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: علمای پیروان ما که به دوستداران و پیروان ناتوان ما رسیدگی کنند، روز قیامت در حالی وارد می شوند که از تاج‌های آنها نورافشانی می‌شود. (بحارالانوار/۲/۷)

پیامک۲۳۷

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: خداوند دنیا را سرای امتحان و آزمایش ساخته و آخرت را سرای رسیدگی قرار داده است، و بلای دنیا را وسیله‌ی ثواب آخرت و ثواب آخرت را عوض بلای دنیا قرار داده است. (تحف‌العقول/۵۱۲)

پیامک۲۳۸

قالَ الْامامُ الْحُسَيْن – عليه السلام – : لا يَأمَنُ يوم الْقِيامَةِ إلاّ مَنْ قَدْ خافَ اللهَ فِى الدُّنْيا ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: کسی در روز قیامت از شدائد و احوال آن در امان نمی باشد، مگر آن که در دنیا از خداوند متعال ترس داشته باشد ـ و اهل گناه و معصیت نگردد ـ بحار الأنوار، ج ۴۴، ص ۱۹۲، ح ۵

پیامک۲۳۹

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبى – عَلَيْهِ السَّلام – : إنّما يُجْزى الْعِبادُ يَوْمَ الْقِيامَةِ عَلى قَدْرِ عُقُولِهِمْ؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: همانا در روز قیامت بندگان به مقدار عقل و درک و شعورشان مجازات می شوند. کلمۀ الإمام الحسن – علیه السلام –،

ص ۲۰۹

پیامک۲۴۰

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : إذا حُشِرْتُ یَوْمَ الْقِیامَةِ، أشْفَعُ عُصاةَ أُمَّةِ النَّبی ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: هنگامی که در روز قیامت برانگیخته و محشور شوم، خطاکاران امّت پیامبر – صلی الله علیه وآله وسلم –، را شفاعت می نمایم. احقاق الحقّ، ج ۱۹، ص ۱۲۹

پیامک۲۴۱

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : إنّ الْیَوْمَ عَمَلٌ وَلا حِسابَ، وَغَداً حِسابٌ وَ لا عَمَل ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: امروزه – در دنیا – زحمت و فعالیّت، بدون حساب است و فردای قیامت، حساب و بررسی اعمال و دریافت پاداش است. شرح نهج البلاغه ابن عبده، ج ۱

پیامک۲۴۲

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : إنَّ الْعالِمَ الْکاتِمَ عِلْمَهُ یُبْعَثُ أنْتَنَ أهْلِ الْقِیامَةِ، تَلْعَنُهُ کُلُّ دابَّةٍ مِنْ دَوابِّ الْاَرْضِ الصِّغارِ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: آن عالم و دانشمندی که علم خود را ـ در بیان حقایق ـ برای دیگران کتمان کند، روز قیامت با بدترین بوها محشور می شود و مورد نفرت و نفرین تمام موجودات قرار می گیرد. وسائل الشّیعة، ج ۱۶، ص ۲۷۰، ح ۲۱۵۳۹

پیامک۲۴۳

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : بی نماز درخواست می کند به دنیا برگردد، و این است سخن خداوند متعال تاگاهی که به یکی از آنان مرگ آمد گوید: پروردگارا مرا برگردانید تا شایدعمل شایسته انجام دهم در آنچه بازگزاردم ، نه چنین است آن سخنی است که او گوینده اش هست ، واز پشت آنهاتا روزی که برانگیخته شوند برزخ است . بحار الانوار، ج ,۷۷ ص ۵۸

پیامک۲۴۴

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : و تکون صلاة العبد عند المحشر تاجا علی رأسه و نورا علی وجهه و لباسا علی بدنه و سترا بینه و بین النار؛ نماز بنده در محشرتاجی است بر سر او، و موجب نورانیت صورتش ، لباس برای بدن وی ، و ساتر و حایل بین او و آتش جهنم است . (بحار الانوار، ج ,۸۲ ص ۲۳۱)

پیامک۲۴۵

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : الصلاة جواز علی الصراط؛ نماز جواز عبور ازصراط است . (بحار الانوار، ج ,۹۸ ص ۱۶۸)

پیامک۲۴۶

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ان افضل الاعمال عند الله یوم القیامهٔ ، الصلوهٔ؛ همانا بهترین عمل در روز قیامت نزد خداوند، نماز است . (مستدرک الوسائل ، ج ۳، ص ۷)

پیامک۲۴۷

قال رسول الله صلی الله علیه و آله: خمس صلوات من حافظ علیهن کانت له نورا و برهانا و نجاهٔ یوم القیامهٔ. رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: کسی که بر نمازهای پنجگانه محافظت و مراقبت نماید این نمازها برای او در قیامت، نور و وسیله نجات او خواهد بود. کنز العمال، ج ۷، حدیث ۱۸۸۶۲

پیامک۲۴۸

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیهوآله می فرمایند: إذا مَرَّ الْمُؤمِنُ عَلَی الصِّراطِ فَیَقولُ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ طَفِئَتْ لَهبُ النِّیرانِ وَ تَقولُ: جُز یا مُؤمِنُ فَإنَّ نورَکَ قَد أطفَأ لَهبی؛ هنگامی که مؤمن بر صراط می گذرد، و می گوید: بسم اللّه الرحمن الرحیم. ناگاه زبانه‌های آتش خاموش می‌شود و می گوید: ای مؤمن عبور کن زیرا نور تو آتش مرا خاموش کرد. جامع الأخبار، ص ۱۲۰ .

پیامک۲۴۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خوشا به حال کسی که به یاد معاد و رستاخیز افتاده و توشه خود را برای آن روز بسیار کرده است. غررالحکم ، باب آخرت

پیامک۲۵۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که فساد و تباهی او را شاد گرداند ، معاد و روز واپسین او را بدحال کند. غررالحکم ، باب آخرت

پیامک۲۵۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که موفق به پیدا کردن راه راست خود گردد ، برای معاد خویش توشه برگیرد. غررالحکم ، باب آخرت

پیامک۲۵۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هدف مؤمن اصلاح معاد و روز واپسین است. غررالحکم ، باب آخرت

پیامک۲۵۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بر تو باد به آخرت (و عمل برای آنجا) زیرا دنیا زبونانه نزد تو خواهد آمد. غررالحکم ، باب آخرت

پیامک۲۵۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که سرانجام کار پیش روی شما است و به راستی که قیامت پشت سر شما است که شما را به جلو می راند. غررالحکم ، باب آخرت

پیامک۲۵۵

شایسته انسان عاقل و خردمند است که برای آخرت خود چیزی از پیش فرستد، و سرای ماندنی خود را آباد نماید. غررالحکم ، باب آخرت

پیامک۲۵۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: انسان با ایمان اندوهش درباره آخرت خویش و همه تلاش و کوشش در راه بازگشتگاه او است. غررالحکم ، باب آخرت

پیامک۲۵۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تلخی دنیا ، شیرینی آخرت را به دنبال دارد. غررالحکم ، باب آخرت

پیامک۲۵۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آخرت چنان است که هر چیزش ابدی و جاویدان است. غررالحکم ، باب آخرت

پیامک۲۵۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که معاد خود را اصلاح کند به راه درست دست یافته است. غررالحکم ، باب آخرت

پیامک۲۶۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که برای معاد و روز جزا کار کند به راه درست و پایدار دست یافته است. غررالحکم ، باب آخرت

پیامک۲۶۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر چیزی از (نعمتها و عذاب های) آخرت دیدنش بزرگتر از شنیدن آن است (بر عکس دنیا) غررالحکم ، باب آخرت

پیامک۲۶۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: در آخرت حسابرسی است و عملی در کار نیست. غررالحکم ، باب آخرت

پیامک۲۶۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: سرانجام آخرت، پایندگی است. غررالحکم ، باب آخرت

پیامک ۲۶۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: انسان زیرک ، عزم و تصمیم خود را در راه اصلاح معاد و تهیّه توشه بسیار برای آن روز بکار می بندد. غررالحکم ، باب آخرت

پیامک ۲۶۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بر تو باد به تلاش و کوشش در راه اصلاح و رو به راه کردن معاد و روز واپسین. غررالحکم ، باب آخرت

پیامک ۲۶۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: یاد آخرت دارو و درمان است. غررالحکم ، باب آخرت

پیامک ۲۶۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: سرای جاویدان جایگاه راستگویان و میهن نیکان و شایستگان است. غررالحکم ، باب آخرت

پیامک ۲۶۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: شیرینی آخرت ، درد بدبختی دنیا را از بین می برد. غررالحکم ، باب آخرت

پیامک ۲۶۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بهترین آمادگی ها آن است که انسان به وسیله آن، معاد خود را اصلاح کند. غررالحکم ، باب آخرت

پیامک ۲۷۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که شما به سوی آخرت خواهید رفت و در پیشگاه خداوند قرار خواهید گرفت. غررالحکم ، باب آخرت

پیامک ۲۷۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که دنیا و آخرت دو دشمن متفاوت و دو راه جداگانه اند ، کسی که دنیا را دوست دارد و بدان عشق ورزد ، آخرت را دشمن می دارد و بدان عداوت می ورزد و این دو همچون مشرق و مغربند و آدمی همچون کسی که میان آن دو راه می رود که هر زمان به یکی نزدیک شود از دیگری دور گردد و از اینها گذشته این دو همچو دو هوو هستند. (که به طور معمول با یکدیگر در یک جا جمع نشوند) غررالحکم ، باب آخرت

پیامک۲۷۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که سرانجام قیامت است و آن برای خردورزان پند دهنده و برای نادانان وسیله عبرت خوبی است و پس از آن فرا رسد آنچه را که بدان آگاهی دارید از ترس از قیامت و دهشت های بیم آور و کر شدن گوشها و در هم فرو رفتن استخوانها و تنگی قبرها و شدّت غم و اندوه. غررالحکم ، باب آخرت

پیامک۲۷۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که در پیش رویت گردنه‌ای است سخت و صعب العبور که سبکبار در آنجا خوشحال‌تر است از گرانبار و کند رو در آنجا وضعش رقّت بارتر است از تندرو، و به راستی که به ناچار (در پایان) بر بهشت فرود آیی یا بر دوزخ. غررالحکم ، باب آخرت

پیامک۲۷۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که امروز روز عمل و کار است و باز پرسی و حسابی نیست ولی فردای قیامت روز باز پرسی است و عملی در کار نیست. غررالحکم ، باب آخرت

پیامک۲۷۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که تباه کردن معاد نشانه بدبختی است. غررالحکم ، باب آخرت

پیامک۲۷۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بندگان خدا! از روزی بترسید که عمل ها وارسی می شود و اضطراب در آن زیاد و کودکان پیر می شوند! نهج البلاغه، خ ۱۵۶

پیامک۲۷۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خائنان در روز قیامت پرچمی دارند که بدان شناخته می شوند. نهج البلاغه، خ ۱۹۱

پیامک۲۷۸

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: روز قیامت چهره زناکاران از آتش مشتعل است. نهج الفصاحه ، حدیث ۶۳۱

پیامک۲۷۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: اعزامیان به دوزخ برای همیشه در عذاب و شکنجه اند. غررالحکم ، باب دوزخ

پیامک۲۸۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که به دوزخ در آید بدبختی او همیشگی است. غررالحکم ، باب دوزخ

پیامک۲۸۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دوزخ، آتشی است که صدای زبانه هایش وحشت زا ، و شراره‌اش تا دل آسمان بالا رود ، زبانه اش برافراشته و روشن ، شعله هایش فروزنده ، خروشش خشمناک ، خموشی اش بسیار دور از انتظار ، آتشگیره اش شعله ور ، بیم آن ترساننده است. غررالحکم ، باب دوزخ

پیامک۲۸۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دوزخ، جایگاه سختی است، اطراف و جوانبش تاریک و ظلمانی ، دیگ هایش جوشان ، اوضاع و احوالش سخت وحشتناک است. غررالحکم ، باب دوزخ

پیامک۲۸۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی ، معاد انسان را تباه سازد. غررالحکم ، باب جهل

پیامک۲۸۴

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : یَأْتی آکِلُ الرِّبا یَوْمَ القیامَةِ مُخْتَبِلًا یَجُرُّ شَقَّیْهِ، ثُمَّ قَرَأَ: لا یَقومونَ اِلاّ کَما یَقومُ الَّذی یَتَخَبَّطُهُ الشَّیطانُ مِنَ الْمَسِّ؛ رباخوار روز قیامت دیوانه محشور می‌شود و بر سر خود می‌زند. سپس این آیه را قرائت فرمودند: (ربا خواران) بپای نمی‌خیزند جز مانند آن کس که شیطان، بواسطه تماس او را آشفته حال می‌سازد. الدرالمنثور، ج ۱، ص ۳۶۴.

پیامک۲۸۵

یَجیءُ الرَّجُلُ یَوْمَ الْقیامَةِ وَ لَهُ مِنَ الْحَسَناتِ کَالسَّحابِ الرُّکام اَو کَالْجِبالِ الرَّواسی فَیَقولُ: یا رَبِّ ، اَنّی لی هذا وَ لَمْ اَعْمَلها؟ فَیَقولُ : هذا عِلْمُکَ الَّذی عَلَّمْتَهُ النّاسَ یُعْمَلُ بِهِ مِنْ بَعْدِکَ؛ انسان، در روز قیامت می‌آید و با خود کارهای نیکی چون ابرهای انبوه یا کوه‌های سر به فلک کشیده دارد، پس می گوید: پروردگارا ! اینها را که من انجام نداده‌ام، اینها از کجایند؟ [خداوند] می‌فرماید: این، دانش توست که به مردم آموختی و پس از تو، به آن عمل کردند. بصائر الدرجات ، ص ۲۵، ح ۱۶.

پیامک۲۸۶

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : لا تَزولُ قَدَما عَبْدٍ یَوْمَ الْقیامَةِ حَتّی یُسْاَ لَ عَنْ اَرْبَعٍ عَنْ عُمُرِهِ فیما اَفْناهُ وَ عَنْ شَبابِهِ فیما اَبْلاهُ وَ عَنْ مالِهِ مِنْ اَیْنَ اَ کْتَسَبَهُ وَ فیما اَ نْفَقَهُ وَ عَنْ حُبِّنا اَهْلَ الْبَیْتِ ؛ انسان ، در روز قیامت ، قدم از قدم برنمی‌دارد ، مگر آن که از چهار چیز پرسیده می‌شود : از عمرش که چگونه گذرانده است ، از جوانی‌اش که چگونه سپری کرده ، از ثروتش که از کجا به دست آورده و چگونه خرج کرده است و از دوستی ما اهل بیت. خصال ، ص ۲۵۳، ح ۱۲۵ .

پیامک۲۸۷

حضرت علی(علیه السلام) می فرمایند: اَعَزُّ العِزِّ العِلمُ ؛ لِاَنَّ بِهِ مَعرِفَةُ المَعادِ وَ المَعاشِ، وَ اَذَلُّ الذُّلِّ الجَهلُ ؛ لِاَنَّ صاحِبَهُ اَصَمُّ ، اَبکَمُ ، اَعمی ، حَیرانُ؛ عزیزترین عزّت، دانش است، چرا که با آن معاد شناخته می‌شود و راه کسب معاش به دست می‌آید و خوارترین

خواری، نادانی است، چرا که نادان کر و لال و کور و سرگردان است. نزهة الناظر، ص ۷۰، ح ۶۵

پیامک۲۸۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَقرَبُکم غَدا مِنّی فِی المَوقِفِ اَصدَقُکم لِلحَدیثِ وَ اَدّاکُم لِلاَمانَةِ وَ اَوفاکُم باعَهدِ وَ اَحسَنُکم خُلقا وَ اَقرَبُکم مِنَ النّاس؛ نزدیک‌ترین شما به من در قیامت: راستگوترین، امانتدارترین، وفادارترین به عهد و پیمان، خوش اخلاق‌ترین و نزدیک‌ترین شما به مردم است. امالی طوسی، ص ۲۲۹

پیامک۲۸۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: شَرُّ النّاس یَومَ القِیامَةِ الَّذینَ یُکرمُونَ اتِّقَاءَ شَرِّهِم ؛ بدترین مردم در روز قیامت کسانی هستند که(در این دنیا) از ترس شرّشان مورد اکرام و احترام واقع می شوند. (جهاد با نفس، ح ۶۷۳)

پیامک۲۹۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: قَالَ رَسُولُ اللهِ (صلی الله علیه و آله و سلم): مَن تَرَکَ مَعصِیَةً لِلّهِ مَخَافَةَ اللهِ تَبَارَکَ وَ تَعَالَی أرضَاهُ یَومَ القِیَامَةِ رسول خدا(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: کسی که معصیت الهی را از خوف خدای تبارک و تعالی ترک کند خداوند او را در روز قیامت خوشنود می سازد. (جهاد با نفس، ح ۲۲۲)

پیامک۲۹۱

امام صادق علیه السلام فرمودند: ان من اعظم الناس حسره یوم القیامه، من وصف عدلا ثم خالفه الی غیره. پشیمان ترین شخص در روز قیامت، کسی است که برای مردم از عدالت سخن بگوید، اما خودش به دیگران عدالت روا ندارد. (وسائل الشیعه،ج۱۵،ص۲۹۵)

پیامک۲۹۲

امام حسین علیه السلام فرمودند: لا یأمن یوم القیامهٔ إلا من خاف الله فی الدنیا. هیچ کس روز قیامت در امان نیست ، مگر آن که در دنیا خدا ترس باشد. (بحار الانوار،ج ۴،ص ۱۹)

پیامک۲۹۳

امام محمد باقر علیه السلام فرمودند: انما یداق الله العباد فی الحساب یوم القیامهٔ علی قدر ما اتاهم من العقول فی الدنیا؛ خدا در روز قیامت نسبت به حساب بندگانش به اندازه عقلی که در دنیا به آنها داده است باریک بینی می کند. (اصول کافی ج ۱ /ص ۱۲)

پیامک۲۹۴

امام حسین علیه السلام فرمودند: لا یأمَن یومَ الْقیامَةِ إلاّ مَنْ خافَ اللهَ فِی الدُّنیا؛ کسی در قیامت در امان نیست مگر کسی که در دنیا ترس از خدا در دل داشت. (مناقب ابن شهر آشوب ج/۴ ص/ ۶۹)

پیامک۲۹۵

امام رضا علیه السلام فرمودند: مَن فرّج عن مومن فرّج الله عَن قَلبه یَوم القیمهٔ؛ هر کس اندوه و مشکلی را از مومنی بر طرف نماید خداوند در روز قیامت اندوه را از قلبش بر طرف سازد. (اصول کافی، ج ۳، ص ۲۶۸)

پیامک۲۹۶

امام صادق (سلام الله علیه) می فرمایند: من سره أن یکون علی موائد النور یوم القیامهٔ فلیکن من زوار الحسین بن علی (سلام الله علیها)؛ هر کس دوست دارد روز قیامت، بر سر سفره های نور بنشیند باید اززائران امام حسین (سلام الله علیه) باشد. بحارالانوار، ج۱۰۱، ص ۲۳۸.

پیامک۲۹۷

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : فِی الزِّنا سِتُّ خِصالٍ: ثَلاثٌ مِنْها فِی الدُّنْیا وَ ثلاثٌ فِی الْآخِرَهِ، فَاَمّا الَّتی فِی الدُّنْیا فَیَذْهَبُ بِالْبَهاءِ وَ یُعَجِّلُ الْفَناءَ وَ یَقْطَعُ الرِّزْقَ وَ اَمّا الَّتی فِی الْآخِرَهِ فَسوءُ الْحِسابِ وَ سَخَطُ الرَّحمنِ وَ الْخُلودُ فِی النّارِ ؛ زنا، شش پیامد دارد: سه در دنیا و سه در آخرت. سه پیامد دنیایی‌اش این است که: آبرو را می‌بَرد، مرگ را شتاب می‌بخشد و روزی را می‌بُرد و سه پیامد آخرتی‌اش: سختی حسابرسی، خشم خدای رحمان و ماندگاری در آتش است. خصال ، ص ۳۲۱، ح ۳ .

پیامک۲۹۸

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: کل عین یوم القیامه باکیه و کل عین یوم القیامهٔ ماهره، الاعین من اختصه الله بکرامته و بکی علی ما ینهک من الحسین و آل محمد (صلی الله علیه و آله و سلم). در روز قیامت همه چشمها گریانند و هیچ چشمی خواب ندارد، مگر آن چشمی که خداوند آن را به کرامت خود اختصاص داده و برای هتک حرمت حسین و خاندان محمد گریسته باشد. الخصال/ ج ۶۲۵.

پیامک۲۹۹

حضرت امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: من زارنی علی بعد داری اتیته یوم القیامه فی ثلاث مواطن حتی اخلصه من اهوالها؛ اذا نظایرت الکتب یمینا و شمالا و عندالصراط و عندالمیزان؛ هر که مرا در دیار غربت زیارت کند، روز قیامت من در سه جا به داد او می رسم و از هراسها و سختیها آنها نجاتش می دهم؛ در وقتی که نامه های اعمال از راست و چپ پراکنده شوند و در هنگام گذشتن از صراط و در موقع سنجیدن اعمال (میزان) عیون اخبار الرضا، ج۲، ص ۲۵۵.

پیامک۳۰۰

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) می‌فرمایند: فای رجل لطم امراته لطمهٔ، امرالله عزوجل مالک خازن النیران فیلطمه علی حر وجهه سبعین لطمهٔ فی نار جهنم؛ هر کس به صورت زنش سیلی بزند، خداوند به آتشبان جهنم دستور می‌دهد تا در آتش جهنم هفتاد سیلی بر صورت او بزند . مستدرک الوسائل، ج۱۴، ص ۲۵۰ .

نبوت

پیامک۱

قالَ الامامُ الصادق – علیه السّلام – : اِنَّ اللهَ تَبارَکَ و تَعالی اَتّخذَ أبراهِیمَ عَبداً قَبلَ اَنَ یَتّخِذهُ نبیّاً ... . امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: خداوند تبارك و تعالی ابراهیم – علیه السّلام – را پیش از آن که به نبوت برگزیند، به بندگی خود گرفت. و پیش از آن که به رسولی برگزینـد به نبوت برگزیـد. و پیش از آن که به خلیلی انتخابش کند، به رسولی برگزیـدش و پیش از آن‌که امامش انتخاب کند خلیلش خواند و بعد به او خطاب کرد که من تو را برای مردم امام قرار دادم. «الکافی، ج ۱، ص ۱۷۵»

پیامک۲

قالَ الامامُ الصادق – علیه السّلام – : اِنَّ الْخِضْرَ کانَ نبیّاً مُرسلًا ... . امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: خضر – علیه السّلام – پیامبر مرسل بود، خداوند وی را به سوی قومش فرستاد و آنها را به یگانه پرستی و اقرار به پیامبران و فرستادن خودش فرا خواند. و معجزه‌اش این بود که روی هر چوب خشکی یا زمین بی‌علفی می‌نشست، سبز می‌شد، و از این جهت خضر نامیده شده است. «علل الشرایع، ج ۱، ص ۵۹»

پیامک۳

قالَ الامامُ الصادق – علیه السّلام – : إلْیاسُ النّبیُ کانَ مِنَ عُبّاد اَنْبیاء بنی اسرائیل امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: الیاس نبی از عابدترین پیامبران بنی‌اسرائیل بود. «بحار الانوار، ج ۱۳، ص ۳۹۳»

پیامک۴

قالَ الامامُ الصادق – علیه السّلام – : و کانَ شریعَةُ عیسی – علیه السّلام – أنّهُ بُعِثَ بالتّوحید و الاخلاص و بِما اُوصِیَ بهِ نوحٌ و ابراهیمُ و موسی و ... . امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: شریعت عیسی – علیه السّلام – بر پایه‌ی دعوت به توحید، اخلاص و آن چیزی بود که نوح، ابراهیم و موسی – علیهم السّلام – بدان سفارش شده‌اند. و انجیل بر او نازل شد و از او همان پیمانی گرفته شد که از سایر پیامبران گرفته شده است ... . «بحار الانوار، ج ۱۴، ص ۲۳۴»

پیامک۵

قالَ الامامُ صادق – علیه السّلام – : کانَ بَیْنَ عیسی وَ بَیْنَ محمد – صلّی الله علیه و آله – خَمْسَ مِأتهِ عام ... . امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: میان حضرت عیسی – علیه السّلام – و حضرت محمد – صلّی الله علیه و آله – پانصد سال فاصله بوده که در دویست و پنجاه سال آن نه پیامبری بود و نه عالِمی آشکار، مردم در این مدت از دین حضرت عیسی – علیه السّلام – پیروی می‌کردند و سپس فرمود هیچ‌گاه زمین نخواهد بود مگر این که در آن عالمی باشد. «کمال الدین، ص ۱۶۱»

پیامک۶

. قالَ الامامُ الصادق – علیه السّلام – : إنَّ اللهَ عزّ ذکره خَتَمَ بِنَبِیَّکُمْ النَبیین، فَلا نبی بَعْدهُ ... . امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: خداوند سبحان، با پیامبر شما سلسله نبوت را خاتمه داد. بعد از او، هرگز پیامبری برانگیخته نخواهد شد و با کتاب شما به همه کتاب‌های آسمانی پایان بخشید، بعد از آن کتابی نازل نخواهد شد ... . «الکافی، ج ۱، ص ۲۶۹»

پیامک۷

قالَ الامامُ الرّضا – علیه السّلام – : سَلَّمَ اللهُ عزّوجلّ علی یحیی فی الثّلاثهِ الْمواطِنِ و آمَنَ اَوْعَتُهُ ... امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: خداوند در سه جا بر یحیی – علیه السّلام – سلام فرستاد، و ترس را از او ربود و می‌فرماید: سلام بر او روزی که به دنیا آمد و روزی که می‌میرد و روزی که زنده شده و برانگیخته می‌شود. «عیون اخبار الرضا – علیه السّلام –، ج ۱، ص ۲۵۷»

پیامک۸

قالَ الامامُ الرّضا – علیه السّلام – فی اوّلَ یَوُمٍ مِنَ الْمُحرَّم: ... إن هذا الیوم هُوَ الیومُ الّذی دعا فیه ذکریا ... . امام رضا – علیه السّلام – (در اولین روز از محرم) فرمودند: همانا این روز، روزی است که ذکریا – علیه السّلام – در آن دعا کرد و فرمودند: پروردگارا از نزد خودت برایم فرزند پاک عطا کن. زیرا تو درخواست‌ها را می‌شنوی. خداوند دعای او را مستجاب کرد و به فرشتگان دستور داد که یحیی – علیه السّلام – را به او بشارت دهند. «بحار الانوار، ج ۱۴، ص ۱۶۴»

پیامک۹

قالَ الامامُ الرّضا – علیه السّلام – : إنّ الْیَسَعَ قَد صَنَعَ مَثل ما صَنَعَ عیسی – علیه السّلام – ... . امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: یَسَع – علیه السّلام – همان کارهایی را می‌کرد که حضرت عیسی – علیه السّلام – انجام می‌داد: روی آب راه می‌رفت، مردگان را زنده می‌کرد، کورهای مادر زاد را شفا می‌داد. با این حال (بر خلاف قوم عیسی – علیه السّلام –) امتش او را به خدایی نگرفتند. «الاحتجاج، ج ۲، ص ۲۰۴»

پیامک۱۰

قالَ الامامُ الباقر – علیه السّلام – : ... إنَّ لُوطاً لَبِثَ فی قُوْمِهِ ثلاثِینَ سَنَهٍ یَدعُوهُم اِلی اللهِ عزّوجل ّ و یُحَذِّرُهُم عَذابَه ... . امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: ... همانا لوط – علیه السّلام – سی سال در میان قومش زندگی کرد و آنها را به سوی خدای عزّوجلّ فرا خواند و از عذاب الهی بر حذر داشت اما قومش دست از اخلاق رذیله برنداشتند، لوط پسر خاله ابراهیم بود و ساره همسر ابراهیم خواهر لوط بود ... لوط مردی سخی و کریم بود و ... . «بحار الانوار، ج ۱۲، ص ۱۴۷»

پیامک۱۱

قالَ الامامُ الباقر – علیه السّلام – : إنَّ صالحا بعثَ اِلی قَومِهِ و هو ابنُ سِتَّ عَشَر سنهٔ ... امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: هنگامی که صالح – علیه السّلام – به سوی قومش مبعوث شد، شانزده سال داشت و سپس صد و بیست سال در میان آنها زندگی کرد، آنان ایمان نیاوردند، ... تا اینکه بعد از پی کردن ناقه صالح عذاب خداوند بر آنها نازل شد. «بحار الانوار، ج ۱۱، ص ۳۷۷»

پیامک۱۲

قالَ الامامُ الباقر– علیه السّلام – : اِنَّ نوحاً – علیه السّلام – لَمّا اِنْقَضَتْ نبوَّتُهُ ... اوْحَی اللهُ عزّوجلّ اِلیه، یا نُوحُ ... امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: چون نبوت نوح – علیه السّلام – به پایان رسید، خداوند به سوی او وحی نمود: که ای نوح، نبوت تو به آخر رسیده است ... علم و ایمان و اسم اعظم و آثار علم نبوت را در میان بازماندگان از نسل خود قرار ده که من نبوت را قطع نمی‌کنم چنان که

تاکنون از خانه انبیائی که بین تو و آدم بودند قطع نکرده‌ام و زمین را خالی از عالِم رها نمی‌کنم عالمی که دین من و طاعت من به او شناخته شود و مایه نجات فرزندانی باشد که در فاصله مرگ یک پیامبر تا آمدن دیگری به دنیا می‌آیند. نوح – علیه السّلام – بشارت هود – علیه السّلام – را به سام داد. و در فاصله میان نوح تا هود – علیه السّلام – انبیای دیگری نیز بوده‌اند. «الکافی، ج ۸، ص ۱۱۵»

پیامک۱۳

قالَ الامامُ الباقر – علیه السّلام – : کانَت شریعَةُ نوح – علیه السّلام – اَنْ یُعْبَدَ الله بالتَّوْحید و ... . امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: شریعت حضرت نوح – علیه السّلام – این بود که خدا به توحید و اخلاص و جدا کردن او از شریک پرستیده شود که این همان فطرتی است که خدا انسان را بر آن آفرید ... . «بحار الانوار، ج ۱۱، ص ۳۳۱»

پیامک۱۴

قالَ الامامُ الباقرِ – علیه السّلام – : کانَ بَیْنَ آدم و نوحٍ – علیه السّلام – عشرةَ آباءٍ کُلُّهُمْ أنْبیاء الله. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: بین حضرت آدم – علیه السّلام – و حضرت نوح – علیه السّلام –، ده پدر فاصله بود، که همه آنها پیامبر بودند. «بحار الانوار، ج ۱۱، ص ۴۴»

پیامک۱۵

امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: خداوند به حضرت آدم – علیه السّلام – وحی نمود که قابیل دشمن خدا است و (او) برادرش را کشته است و من برای ادامه راه تو فرزندی را قرار دادم که او خلیفه و وارث علم تو بوده و او عالِم ربّانی در روی زمین بعد از تو می‌باشند. و او در کتاب، شیث خوانده شده و در زبان عربی «ابا محمدِ هبَةُ الله» نام گذاری شده است. «بحار الانوار، ج ۱۱، ص ۲۶۴»

پیامک۱۶

قالَ امیر المؤمنین – علیه السّلام – : فَلَقَدْ کانَ یَتَوَسَّدُ الحَجَرَ وَ یَلْبَسُ الْخَشِنَ ... . امیر المؤمنین – علیه السّلام – (در وصف حضرت عیسی – علیه السّلام –) فرمودند: او سنگ را بالش خود می‌کرد و جامه خشن می‌پوشید. نان خشک می‌خورد، چراغش در شب ماه، و سبزیجاتش گیاهانی است که برای چارپایان می‌رویده بود. «نهج البلاغه، خطبه ۱۶۰»

پیامک۱۷

قالَ امیر المؤمنین – علیه السّلام – : ... لکان ذلک سلیمانُ بنُ داوود علیه السلام الذی سُخِّرَ له ملك الجِن و الانس مع النبوة ... . امیر المؤمنین – علیه السّلام – فرمودند: اگر بنا باشد کسی برای بقا نردبانی بیابد، یا برای دور کردن مرگ از خود راهی پیدا کند، بی‌گمان آن کس سلیمان بن داود – علیه السّلام – بود که علاوه بر مقام نبوت، منزلت والای سلطنت بر جن و انس نیز در اختیار او گذارده شده بود. «نهج البلاغه، خطبه ۱۸۲»

پیامک۱۸

قالَ اميرُ المؤمنين – عليه السّلام – : إنَّ شُعَيْباً النبى عليه السلام دَعا قُومهُ إلى اللهِ حتّى كَبُرَ سِنُّهُ و دق عظمه ثم غاب ... . امير المؤمنين – عليه السّلام – فرمودند: حضرت شعيب پيامبر – عليه السّلام – قومش را به سوى خداوند دعوت كرد تا اينكه به سن پيرى رسيد و استخوان هايش نازك شد سپس از قومش غايب شد و دوباره به صورت جوانى به سوى آن‌ها بازگشت و ايشان را به سوى خدا دعوت كرد ولى آنان پاسخ دادند ما سخن تو را در زمان پيريت گوش نكرديم حال كه جوانى بيش نيستى چگونه تو را تصديق كنيم ... . «بحار الانوار، ج ۱۲، ص ۳۸۵»

پيامک۱۹

قالَ رسول الله – صلّى الله عليه و آله – : إنَّما بُعِثْتُ فاتحاً و خاتِماً و أعطيت ... . رسول خدا – صلّى الله عليه و آله – فرمودند: من به عنوان فاتح و خاتم (پيامبران) مبعوث شدم و جامع كلمات و كليد آن‌ها به من اعطا شده است ... . «كنز العمّال، ح ۳۱۹۹۴»

پيامک۲۰

قالَ رسولُ الله – صلّى الله عليه و آله – : اوّلُ نبى مِنْ اَنبياءِ بَنى إسرائيل موسى و آخرهم عيسى و ست مائة نبى. رسول خدا – صلّى الله عليه و آله – فرمودند: نخستين پيامبر از بنى‌اسرائيل، موسى و آخر ايشان عيسى است و ششصد پيامبر ديگر نيز دارند. «بحار الانوار، ج ۱۳، ص ۷»

پيامک۲۱

و إنَّ رسولَ الله – صلّى الله عليه و آله – إذا ذكره (شعيب) قال: ذاك خَطيبُ الانبياء. رسول خدا – صلّى الله عليه و آله – هر گاه به ياد شعيب مى‌افتاد مى‌فرمودند: او (حضرت شعيب) سخنران پيامبران است. «بحار الانوار، ج ۱۲، ص ۳۸۷»

پيامک۲۲

قالَ رَسولُ اللهَ – صلّى الله عليه و آله – : اوّلُ نَبى (مِنَ الاَنْبياءِ) اُرسِلَ نوحٌ – عليه السّلام –. رسول خدا – صلّى الله عليه و آله – فرمودند: اولين نبى از ميان انبياء كه فرستاده شده است، نوح – عليه السّلام – مى‌باشد. «بحارالانوار، ج ۱۱، ص ۳۳۱»

پيامک۲۳

قالَ رَسولُ اللهَ – صلّى الله عليه و آله – : انزلَ اللهُ على إدريسَ ثَلاثِينَ صحيفة. رسول خدا – صلّى الله عليه و آله – فرمودند: خداوند سى صحيفه بر حضرت ادريس – عليه السّلام – نازل كرده است. «بحار الانوار، ج ۱۱، ص ۲۷۷»

پيامک۲۴

قالَ رَسولُ اللهَ – صلّى الله عليه و آله – : مِائةُ وَ أربَعَةُ و عشرونَ اَلفُ نبىٍ، و منهم ... . رسول خدا – صلّى الله عليه و آله – فرمودند: (تعداد پيامبران) يكصد و بيست و چهار هزاراند و از جمله آنها سيصد و سيزده نفر مرسل مى‌باشند كه نخستين آنان حضرت آدم – عليه السّلام – است. «الخصال، ج ۲، ص ۵۳۴»

پيامک۲۵

قالَ رسول الله – صلّى الله عليه و آله – : أَيُّها النّاسُ اِنّهُ لا نبيَّ بعدى و لا سُنّةَ ... . رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: ای مردم بعد از من نه پیامبری است و نه سنتی بعد از سنت من وجود دارد، هر که ادعای نبوت کند، ادعای او و بدعتش در آتش خواهد بود. هر که چنین ادعایی کند او را بکشید و هر که از او پیروی کند در آتش خواهد بود. «امالی شیخ مفید، ص ۵۳»

پیامک۲۶

عَنْ أميرِ الْمُؤمِنِينَ – عَلَيْهِ السَّلامُ – قالَ: وَ قَدْ جَعَلَ اللهُ لِلْعِلْمِ أهْلًا وَ فَرَضَ عَلى الْعِبادِ طاعَتَهُمْ بِقَوْلِهِ: «و آتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أبْوابِها» وَ الْبُيُوتُ هِىَ بُيُوت العلْمِ الَّذى إسْتَوْدَعَتْهُ الأنبياءُ وَ أبْوابِها أوْصياؤُهُمْ. امیر المؤمنین – علیه السلام – فرمودند: خداوند برای «علم» جایگاهی مناسب مقرر داشته است و بر بندگانش اطاعت از آن را واجب گردانده و فرموده: از درب خانه داخل شوید و منظور از بیوت خانه های علم است که به انبیاء داده شده و أبواب آن اوصیاء آن ها هستند. «نور الثقلین، ج ۱، ص ۱۷۷»

پیامک۲۷

قال الامام الرّضا – عليه السّلام – : اِنَّما سُمّیَ اُولُوالْعَزم، اُولِى العَزمِ لِاَنّهم كانوا اصْحاب الشّرائِع. امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: (پیامبران) اولو العزم در حقیقت بدین سبب اولو العزم نامیده شده اند که دارای شریعت و آیین بوده اند. «عیون اخبار الرضا – علیه السلام –، ج ۲، ص ۸۰»

پیامک۲۸

قال الامام الكاظم – عليه السّلام – : ما بَعَثَ اللهُ نَبيّاً وَ لا وَصيّاً اِلا سَخياً. امام کاظم – علیه السّلام – فرمودند: خداوند هیچ نبی و وصیّ پیامبری را نفرستاد، مگر اینکه سخاوتمند بود. «الکافی، ج ۸، ص ۶۱۶»

پیامک۲۹

قال الامام الصادق – عليه السّلام – : إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ لَمْ يَبْعَثْ نَبِيّاً إِلَّا بِصِدْقِ الْحَدِيثِ وَ أَدَاءِ الْأَمَانَةِ إِلَى الْبَرِّ وَ الْفَاجِرِ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: خداوند پیامبری را مبعوث نکرد مگر با راستگوئی و رد امانت به فاجر و نیکوکار. «الکافی، ج ۲، ص ۱۰۴»

پیامک۳۰

قال الامام الصادق – عليه السّلام – : إنّ اَشَدَّ النّاسِ بلاءً اَلْاَنْبياءُ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: گرفتارترین و پر رنج ترین مردم، پیامبران هستند. «امالی شیخ صدوق، ص ۶۵۹»

پیامک۳۱

قال الامام الصادق – عليه السّلام – : اِنَّ اللهَ عزّوجل لَمْ يَبْعَثْ رُسُلَهُ حيث بَعَثَها و مَعَها لا ذَهَبٌ و لا فِضّةٌ ... . امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: همانا خداوند، آنگاه که رسولان خود را فرستاد آنان را با زرو سیم نفرستاد، بلکه با (سرمایه) کلام و سخن فرستاده است. «الکافی، ج ۸، ص ۱۴۸»

پیامک۳۲

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : سَادَةُ النَّبِيِّينَ وَ الْمُرْسَلِينَ خَمْسَةٌ وَ هُمْ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَ عَلَيْهِمْ دَارَتِ الرَّحَى نُوحٌ وَ إِبْرَاهِيمُ وَ مُوسَى وَ عِيسَى وَ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ عَلَى جَمِيعِ الْأَنْبِيَاء. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: سرور رسولان و پیامبران پنج نفرند که آنها را اولوالعزم گویند و آسیاب نبوت و رسالت گرد آنها می چرخد. اینان عبارتند از: نوح، ابراهیم، موسی، عیسی و محمد (صلوات الله علیهم اجمعین). «الکافی، ج ۱، ص ۱۷۵»

پیامک۳۳

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : انّ الله عزّوجل مَكَّنَ انبيائَهُ مِنْ خَزائنَ لُطفِهِ وَ رَحمَتِهِ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: همانا خداوند، پیامبران خودش را از خزانهٔ لطف و رحمتش قدرت داد. «بحار الانوار، ج ۱۱، ص ۳۷»

پیامک۳۴

قال الامام الرّضا – علیه السّلام – : فَلَو لَمْ يَجِبْ مَعْرِفَتُهُ و طاعَتُهُ لَمْ يَكُنْ لهم فی مَجِئُی الرَّسولِ مَنْفَعَةٍ وَ لا سَدٌّ حاجَةٍ ... . امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: اگر شناخت پیامبر و اطاعت از او بر مردم واجب نبود، آمدن پیامبر برای آنها حاصلی نداشت و مشکلی را حل نمی کرد و فرستادن رسول کار بیهوده ای بود و این کار از صانع حکیم بدور است. «بحار الانوار، ج ۱۱، ص ۴۰»

پیامک۳۵

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : اذا عَلِمَتُ الرُّسُل انَّها رُسُلٌ، كَشَفَ عنها الْغِطاءْ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: زمانی که پیامبران را بر پیامبر شدنشان آگاه کردیم، حجاب ها را از آنها برداشتیم. «محاسن، ص ۲۶۹»

پیامک۳۶

قال الامام الباقر – علیه السّلام – : النَّبیُّ الَّذی يَری الْمَلكَ فی مَنامِهِ و يَسْمَعُ الصَّوْتَه ... . امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: نبی کسی است که مَلَک را در خواب دیده و صدایش را می شنود ولی خودش را نمی بیند، رسول کسی است که مَلَک را در خواب می بیند و صدایش را می شنود و با چشم نیز مشاهده می کند. «الکافی، ج ۱، ص ۱۷۶»

پیامک۳۷

قال الامام الکاظم – علیه السّلام – : انّ لِلّهِ عَلَی النّاسِ حُجَّتَینِ، حُجّةً ظاهرةً و حُجّةً باطِنةً ... . امام کاظم – علیه السّلام – فرمودند: همانا برای خداوند بر مردم دو حجت است، حجت ظاهری و حجت باطنی، اما حجت ظاهری همان رسولان و انبیاء و ائمه – علیهم السّلام – هستند و حجت باطنی عقولشان می باشد. «الکافی، ج ۱، ص ۱۶»

پیامک۳۸

قال الامام الرّضا – علیه السّلام – : لِاَنَّهُ لَمّا لم یَكُنْ فی خَلَقِهِم وَ قواهُم ما تُكْمِلُوا لِمَصالِحِهِم ... . امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: چون مردم از توانایی لازم، جهت درک کامل مصالح شان برخوردار نیستند و از طرفی دیگر، صانع هستی بالاتر و والاتر از آن است که دیده شود، پس ناچار باید میان مردم و خدا فرستاده ای معصوم باشد که اوامر و نواهی او را به آنان برساند. «بحار الانوار، ج ۱۱،

ص ۴۰»

پیامک۳۹

قـال الامـام الکـاظم – علیه السّـلام – : مـا بَعَثَ اللهُ اَنبیـائَهُ وَ رُسُـلَهُ اِلی عِبـادِهِ اِلاّ ـ لِیَعقِلوا عَنِ الله. امام کاظم – علیه السّـلام – فرمودنـد: خداونـد مبعوث نکرد به سوی بنـدگانش انبیاء و پیامبران را، مگر اینکه آنها دربارهٔ خـدا تفکر کنند و بیندیشـند. «الکافی، ج ۱، ص ۶۴»

پیامک۴۰

قال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : لَمْ یَبْعَثَ اللهُ نَبِیّاً الاّ بِلُغـةِ قومهِ. رسول خـدا – صـلی الله علیه و آله – فرمودند: خداوند مبعوث نکرد پیامبری را، مگر به زبان قومش. «بحار الانوار، ج ۱۱، ص ۶۴»

پیامک۴۱

. قال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : اِنّا مَعاشِـرَ الانْبیاءِ اُمِرنا اَنْ نُکَلِّمَ الناسَ علی قَدرِ عُقُولِهم. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: به ما گروه انبیا دستور داده شده است که با مردم به فراخور فهم و خردشان سخن بگوییم. «بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۱۴۰»

پیامک۴۲

قال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : مائـةُ وَ اَربَعَـةُ و عِشـرونَ اَلْفَ نبیٌّ و مِنهم ... . رسول خـدا – صـلی الله علیه و آله – فرمودنـد: (تعـداد پیامبران) یکصـد و بیست و چهار هزار انـد و از جمله آنها سـیصد و سـیزده نفر مرسل می باشد که اول آنان حضـرت آدم – علیه السّلام – است. «الخصال، ج ۲، ص ۵۳۴»

پیامک۴۳

قـال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : وَ لا ـ بَعَثَ اللهُ نَبِیّاً و لا ـ رَسُولا ـ حـتّی یَسْـتَکْمِلَ العَقـلَ. رسول خـدا – صـلی الله علیه و آله – فرمودند: خداوند نبی و رسولی را مبعوث نکرد، مگر اینکه عقل را کامل کند. «الکافی، ج ۱، ص ۶۴»

پیامک۴۴

قـال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : وَ لا بَعَثَ الله نَبّیاً وَ لا رسولاً، حتّی یَسْـتَکْمِلُ الْعقلَ ... . رسول خـدا – صـلی الله علیه و آله – فرمودند: خداوند هیچ پیامبر و رسولی را مبعوث نکرد، جز این که عقل ها را کامل کرد و خرد آنها (پیامبران) بالاتر از عقول و خرد امّت است. «الکافی، ج ۱، ص ۱۸»

پیامک۴۵

قال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : اِنّا معاشِـرُ الاَنْبیاءِ تَنامُ عُیُوننا وَ لا تَنامُ قُلُوبُنا. رسول خـدا – صـلی الله علیه و آله – فرمودند: ما گروه پیامبران، چشمانمان خوابیده و دلهایمان بیدار است. «بحار الانوار، ج ۱۱، ص ۵۵»

پیامک۴۶

قال امیرالمؤمنین – علیه السّلام – : ما اَعظَمَ فَوْزَ مَنِ اقْتَفی اَثَر النّبیّین. امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: چه بزرگ است رستگاری کسی که دنباله رو پیامبران باشد. «غررالحکم، ح ۹۵۵۷»

پیامک۴۷

قال امیرالمؤمنین – علیه السّلام – : اَقْرَبُ النّاسِ من الأنبیاءِ أعمَلهم بِما أمِروا بِه. امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: نزدیک ترینِ مردم به پیامبران، کسانی هستند که به آن چه امر شده اند، عمل کنند. «غرر الحکم، ح ۳۰۵۷»

پیامک۴۸

. قال امیرالمؤمنین – علیه السّلام – : وَلکِنَّ الله سُبحانهُ جَعَلَ رُسُلَهُ اُولِی قوّهٔ ٍ فی عَزائِمِهم. امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: امّا خداوند سبحان فرستادگان خود را صاحب اراده های قوی قرار داده است. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۲»

پیامک۴۹

قال امیرالمؤمنین – علیه السّلام – : قَدْ اِخْتَبَرَهُمُ اللهُ باالمَخمَصَهِٔ وَ ابْتَلاهُم بِالمَجْهَدَهِٔ ... . امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: خداوند، انبیا را با گرسنگی آزمود و به سختی ها مبتلا فرمود و با ترس و هراس ها امتحانشان نمود و در بوتهٔ ناملایمات زیرو رویشان کرد. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۲»

پیامک۵۰

قال امیرالمؤمنین – علیه السّلام – : رُؤیا الاَنْبیاء وحیٌ. امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: خواب پیامبران، وحی است. «امالی شیخ صدوق، ص ۲۱۵»

پیامک۵۱

قال امیرالمومنین – علیه السّلام – : هُوَ الّذی اَسْکَنَ الدّنیاء خَلْقَهُ و بَعَثَ اِلی الجِنِّ و اِلانسِ رُسُلَهُ ... . امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمود: او خدایی است که دنیا را مسکن مخلوقات برگزید و پیامبران خود را به هدایت جنّ و انس فرستاد تا دنیا را آن گونه که هست معرفی کنند. «نهج البلاغه، خطبه ۱۸۳»

پیامک۵۲

قال امیرالمؤمنین – علیه السّلام – : بَعَثَ اللَّهُ رُسُلَهُ بِمَا خَصَّهُمْ بِهِ مِنْ وَحْیِهِ وَ جَعَلَهُمْ حُجَّهًٔ لَهُ عَلَی خَلْقِهِ لِئَلَّا تَجِبَ الْحُجَّهُٔ لَهُمْ بِتَرْکِ الْإِعْذَارِ إِلَیْهِم. امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمود: خداوند پیامبران را برانگیخت و وحی را به آنها اختصاص داد و پیامبران را حجت خود بر مردم قرار داد تا جایی که هیچ گونه عذری برای آنان نماند. «نهج البلاغه، خطبه ۱۴۴»

پیامک۵۳

قال امیرالمؤمنین – علیه السّلام – : فَاسْتَوْدَعَهُمْ فِی أَفْضَلِ مُسْتَوْدَعٍ وَ أَقَرَّهُمْ فِی خَیْرِ مُسْتَقَرٍّ تَنَاسَخَتْهُمْ كَرَائِمُ الْأَصْلَابِ إِلَی مُطَهَّرَاتِ الْأَرْحَامِ. امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمود: خداوند پیامبران را در بهترین جایگاه (رحمهای پاک) به امانت گذارد و در بهترین مکانها استقرارشان داده و از صلب کریمانهٔ پدران به رحم پاک مادران منتقل کرد. «نهج البلاغه، خطبه ۹۴»

پیامک۵۴

قال امیرالمؤمنین – علیه السّلام – : و لم یُخلِهِم بَعدَ اَن قَبَضَهُ مما یؤَکِدُ علیهِم ... . امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمود: (خداوند) بعد از وفات حضرت آدم – علیه السّلام – زمین را از حجت خود خالی نگذاشت، ... قرن به قرن دلیل ها و حجت های خود را پی در پی فرستاد، تا اینکه سلسله پیامبران با پیامبری حضرت محمد – صلی الله علیه و آله – به پایان رسید. «نهج البلاغه، خطبه۹۱»

پیامک۵۵

قال امیرالمؤمنین – علیه السّلام – : وَ لَمْ یُخْلِ اللهُ سُبحانَهُ خَلْقَهُ مِنْ نبیٍّ مُرسل ... . امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمود: و خداوند هرگز خلقش را بدون پیامبر یا کتابی آسمانی رها نساخته است و آنها با اندک بودن یاران، هرگز در انجام وظیفه کوتاهی نکردند، بعضی از آنان بشارت بعضی پیامبران آینده را داده اند. «نهج البلاغه، خطبه ۱»

پیامک۵۶

قال امیرالمؤمنین – علیه السّلام – : وَ اصْطَفی سُبحانَهُ مِنْ وُلدِهِ اَنبیاءَ ... . امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمود: خداوند انبیاء را از فرزندان (آدم – علیه السّلام –) اختیار کرد، از آنان پیمان گرفت تا امانت رسالت را به مردم برسانند و نعمت های فراموش شده را به یاد آورند و توانمندی های پنهان شدهٔ عقل را آشکار گردانند و نشانه های قدرت خدا را معرفی کنند. «نهج البلاغه، خطبه ۱»

پیامک۵۷

قال امیرالمؤمنین – علیه السّلام – : اُنظُروا الی مَواقِعِ نِعَمِ اللهِ عَلَیْهم حِینَ بَعَثَ اِلَیْهَم رسولاً ... . امیرالمؤمنین – علیه السّلام – فرمود: بنگرید به نعمتهایی که خداوند به هنگام فرستادن رسولی به سوی آنان عطاء فرمود که فرمانبرداری، آنها را به آئین خود پیوند داد و آنان را برگرد دعوت خویش هم دل و هم داستان ساخت. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۲»

پیامک۵۸

قال امیرُالمؤمنین – علیه السّلام – : اِعْرِفُوا اللهَ بِاللهِ و الرَّسولَ بالرِّسالةِ. امیر المؤمنین – علیه السّلام – فرمود: خدا را با خدائی و رسول را با رسالتشان بشناسید. «الکافی، ج ۱، ص ۸۵»

پیامک۵۹

قال امیرالمؤمنین – علیه السّلام – : بَعَثَ اللهُ اِلی الجِنِّ و الاِنسِ رُسُلَهُ ... . امیر المؤمنین – علیه السّلام – فرمود: خداوند رسولان خود را به سوی جن وانس فرستاد تا پردهٔ این جهان را کنار زنند و آنها را از بدی هایش بر حذر دارند. «نهج البلاغه، خطبه ۱۸۳»

پیامک۶۰

امام صادق(سلام الله علیه): إنّ اللّٰه عزّوجلّ لَم يَبْعثْ نَبيّاً إلّا بصِدقِ الحديثِ وأداءِ الأمانةِ إلى البَرّ والفاجر؛ خداوند عزّوجلّ هیچ پیامبری را برنگزید، مگر به راست‌گفتاری و امانتداری در حق خوب و بد. الکافی: ج ۲، ص ۱۰۴، ح ۱

پیامک۶۱

امام صادق سلام الله علیه: إنّ اللّهَ عَزَّ ذِكرُهُ خَتَمَ بِنَبِيِّكُمُ النَّبِيّينَ فَلا نَبِيَّ بَعدَهُ أبَدا، وخَتَمَ بِكِتابِكُمُ الكُتُبَ فَلا كِتابَ بَعدَهُ أبَدا؛ خداوند که یادش بزرگ باد با پیامبر شما، به پیامبران خاتمه داد. بنا بر این، بعد از او هرگز پیامبری بر انگیخته نخواهد شد، و [نیز] با کتاب شما به همه کتاب‌ها [ی آسمانی] پایان بخشید. پس، بعد از کتاب شما هرگز کتابی نازل نخواهد شد. الکافی: ج ۲، ص ۱۱۹، ح ۴

پیامک۶۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : هرکه امامت علی (علیه السلام) را پس از من منکر شود چون کسی باشد که در زندگیم پیامبری مرا انکار نموده و هرکه پیامبری مرا منکر باشد چون منکر ربوبیت پروردگار است. امالی صدوق، ص ۶۵۶

پیامک۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لم يبعث اللّٰه تعالى نبيّا إلّا بلغه قومه؛ خدا هیچ پیامبری را جز به زبان قومش نفرستاد. نهج الفصاحه

پیامک۶۴

امام جعفر صادق (علیه السلام) : قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) : إنا معاشر الانبياء أمرنا أن نكلم الناس على قدر عقولهم؛ پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرموده اند: ما گروه پیامبران مأموریم که با مردم به اندازه عقل خودشان سخن بگوئیم . اصول کافی ، ج ۱ ، ص ۲۷

پیامک۶۵

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: اِنَّ اللّه عَزَّوَجَلَّ لَمْ يَبْعَثْ نَبيّا اِلاّ بِصِدْقِ الْحَديثِ وَ اَداءِ الْاَمانَةِ اِلَى الْبَرِّ وَ الْفاجِرِ؛ خداوند عزوجل هیچ پیامبری را نفرستاد، مگر به راستگویی و برگرداندن امانت به نیکوکار و بدکار . کافی، ج ۱، ص ۱۰۴، ح ۱ .

پیامک۶۶

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: مَا كَلَّمَ رَسولُ اللّهِ صلى‌الله‌عليه‌وآله اَلْعِبادَ بِكُنْهِ عَقْلِهِ قَطُّ، قالَ رَسُولُ اللّهِ صلى‌الله‌عليه‌وآله : اِنّا مَعاشِرَ الْاَنْبياءِ اُمِرْنا اَنْ نُكَلِّمَ النّاسَ عَلى قَدْرِ عُقولِهِمْ ؛ رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله هرگز با مردم به اندازه عقل خود سخن نگفتند و فرمودند: ما پیامبران مأموریم که با مردم به اندازه عقل و فهمشان سخن بگوییم. کافی، ج ۱ ، ص ۲۳ .

پیامک۶۷

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اِنّا اُمِرْنا مَعاشِرَ الاَنْبياءِ بِمُداراةِ النّاسِ، كَما اُمِرْنا بِاِقامَةِ الفَرائِضِ؛ ما پیامبران، همان‌گونه

که به برپا داشتن واجبات مأمور شده‌ایم، به مدارا کردن با مردم نیز مأمور شده‌ایم. امالی طوسی، ص ۵۲۱.

پیامک۶۸

امام صادق علیه السلام : لَمْ یَبْعَثِ اللّهُ نَبِیّا قَطُّ اِلاّ بِالْبِرِّ وَالْعَدْلِ؛ خداوند هیچ پیامبری را جز به نیکی و عدالت بر نینگیخت. بحارالأنوار، ج ۲۴، ص ۲۹۲.

پیامک۶۹

پیامبر اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اِنّا اُمِرنا مَعاشِرَ الاَنبیاءِ بِمُداراةِ النّاسِ، کما اُمِرنا بِاقامَةِ الفَرائِضِ؛ ما پیامبران، همان‌گونه که به برپا داشتن واجبات مأمور شده‌ایم، به مدارا کردن با مردم نیز مأمور شده ایم. (ارشاد القلوب، ج ۱، ص ۱۱۵)

پیامک۷۰

قالَ الامامُ الصادِق – علیه السّلام – : لَمّا بَعَثَ اللهُ عزّوجلّ هوداً – علیه السّلام – اَسْلَمَ لَهُ العَقِبَ مِنْ وُلدِ سامٍ ... امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: هنگامی که خداوند هود – علیه السّلام – را برانگیخت، بازماندگان از فرزندان سام در برابر او تسلیم شدند. اما بقیه گفتند: از ما قوی‌تر کیست؟ پس به وسیله‌ی باد هلاک شدند و هود – علیه السّلام – پیروان خود را به آمدن حضرت صالح – علیه السّلام – بشارت داد. «کمال الدین، ص ۱۳۶»

قضا و قدر

پیامک۱

قال الامام الکاظم – علیه السّلام – : الْمُؤْمِنُ بِعَرَضِ کُلِّ خَیرٍ لو قُطِعَ أَنمَلَةً أَنمَلَةً کانَ خَیْراً لَهُ و لو وُلِّیَ شَرقَهَا و غربَهَا کانَ خَیراً لَه. امام کاظم – علیه السّلام – فرمودند: مؤمن همواره در معرض خیر است. اگر در اثر قضای الهی بند از بندش جدا شود، خیر است و اگر حکومت شرق و غرب عالم هم به او عطا شود، باز خیر است. «بحار الانوار، ج ۶۴، ص ۲۴۲»

پیامک۲

قال الامام الرّضا – علیه السّلام – : معنا الْقَدَره تَقدیرُ الشّیءِ مِنْ طولِهِ و عَرضِهِ ... . امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: معنای قدر، اندازه گیری چیزی از طول و عرض است و معنای قضا، تأیید حکم بعد از صدور حکم است. «محاسن، ص ۲۴۴»

پیامک۳

قال الامام علی بن الحسین – علیه السّلام – : اَلصّبرُ وَ الرّضا عن قضاءِ الله رأس طاعةِ الله ... . امام سجاد – علیه السّلام – فرمودند: صبر و خشنودی از قضای الهی، اصل و اساس اطاعت خداوند است. هر که صبر و رضا در برابر قضای الهی داشته باشد، جز خیر برای او نخواهد بود. «وسائل الشیعه، ج ۲، ص ۸۹۹»

پیامک۴

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : انّ الْقضاءَ وَ الْقَدَرَ، خَلْقان مِنْ خَلْقِ الله. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: همانا قضا و قدر دو مخلوق از مخلوقات خداوند هستند. «توحید صدوق، ص ۳۶۴»

پیامک۵

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : انَّ اَعْلَمَ الناسُ بِاللهِ، اَرضْاهُم بِقَضاءِ الله عزّوجلّ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: عالم ترین مردم کسی است که راضی به قضای الهی باشد. «وسائل الشیعه، ج ۲، ص ۸۹۹»

پیامک۶

قال الامام الرضا – علیه السّلام – : لا یکون شیءٌ فی السماواتِ و لا فی الارضِ الّا بِقدَرَ الله وَ مَشیّتِهِ. امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: چیزی در آسمان و زمین، جز به تقدیر و خواست خداوند نمی باشد. «بحار الانوار، ج ۵، ص ۸۸»

پیامک۷

قال الامام الباقر – علیه السّلام – : یَحْشُرُ المُکَذِّبُونَ بِقَدَرِ اللهِ منْ قُبورِهم قَدْ مَسَخُوا قِرَدَةً و خناذِیرِ. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: تکذیب کنندگان تقدیر الهی، روز حشر، همانند بوزینه و خنزیرها از قبرهایشان محشور می شوند. «ثواب الاعمال، ص ۲۰۵»

پیامک۸

قال امیر المؤمنین – علیه السّلام – : اَمْرُهُ قَضاءٌ و حکمةٌ. امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: امر خداوند، قضا و حکمت است. «نهج البلاغه، خطبه ۱۶۰»

پیامک۹

قال امیر المؤمنین – علیه السّلام – : قَدّر ما خَلَق فَاَحْکَمَ تَقْدِیرهُ ... . امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: آنچه را خداوند آفرید، با مقدرات دقیقی استوار کرده و با تدبیری لطیف نظمشان داده است. «نهج البلاغه، خطبه ۹۱»

پیامک۱۰

قال امیر المؤمنین – علیه السّلام – : تَذِلُّ الاُمُورِ للمقادیرِ، حتّی یکونُ الْحَتْفُ فی التّدبیر. امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: کارها چنان در سیطره تقدیر است که در برابر تقدیر، هیچ گونه تدبیری کارساز نخواهد بود. «نهج البلاغه، حکمت ۱۶»

پیامک۱۱

قال امیر المؤمنین – علیه السّلام – : انّ مَعَ کُلِّ اِنْسانٍ مَلَکَیْن یَحْفِظانُه ... . امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: با هر انسان دو فرشته ای است که او را حفظ می کنند، و چون تقدیر الهی فرا رسد، او را تنها می گذارند. «نهج البلاغه، حکمت ۲۰۱»

پیامک۱۲

قال امیر المؤمنین – علیه السّلام – : و انْ صُبَّتْ عَلَیهِمْ الْمَصائبُ لَجَئُوا بک علماً ... . امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: اگر بر مردم مصیبتی وارد شود، به تو پناه می برنـد، زیرا می دانند که زمام امور کارها به دست تو است و همه کارها از قضا و خواست تو نشأت می گیرد. «نهج البلاغه، خطبه ۲۲۷»

پیامک۱۳

قال امیر المؤمنین – علیه السّلام – : اَحْمَدُ اللهِ ما قَضی مِنْ اَمرٍ وَ قدّر مِن فعلٍ. امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: خدا را بر آنچه که قضای اوست و هر کاری را که مُقدّر فرموده، ستایش می کنم. «نهج البلاغه، خطبه ۱۸۰»

پیامک۱۴

قال امیر المؤمنین – علیه السّلام – : رَضینا عَنِ اللهِ قَضاهُ وَ سَلَّمنا لِلّهِ اَمْرَهُ. امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: من در برابر قضای الهی راضی و تسلیم امر او هستم. «بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۳۵۱»

پیامک۱۵

قال امیر المؤمنین – علیه السّلام – : لِکلّ امةٍ مجوسٌ و مَجُوسُ هذا الاُمَّهُ الذّین یقولون: لا قَدَرَ. امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: برای هر امتی مجوسی است و مجوس این امت کسانی هستند که می گویند: قَدَر نمی باشد. «ثواب الاعمال، ص ۲۰۶»

پیامک۱۶

قال امیر المؤمنین – علیه السّلام – لرجلٍ: ... ان کنت غیر قانعٍ بِقَضائِهِ وَ قَدرِهِ، فأطْلُبُ رَباً سواهُ. امیر مؤمنان – علیه السّلام – به شخصی فرمودند: اگر قانع به قضا و قدر او (خداوند) نمی باشی، پروردگاری غیر از او طلب کن. «توحید صدوق، ص ۳۷۲»

پیامک۱۷

قال امیر المؤمنین – علیه السّلام – : مَنْ اَصْبَحَ علی الـدُّنیا حَزِیْناً، فقد اَصْبَحَ لِقَضاءِ اللهِ ساخِطاً. امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: کسی که صبح کنـد، در حالی که بر دنیا اندوهناک است، به تحقیق، در حالی صبح کرده که از قضای الهی ناخشنود است. «نهج البلاغه، حکمت ۲۸۲»

پیامک۱۸

قال امیر المؤمنین – علیه السّلام – : اشـدُّ النّاسِ عذاباً یَومَ القیامةِ اَلْمُسْتَخطُ لِقضاءِ الله. امیر المؤمنین – علیه السّلام – فرمودند: معذّب ترین مردم در روز قیامت، کسی است که از قضای خداوند ناخشنود باشد. «غرر الحکم، ح ۳۲۳۵»

پیامک۱۹

قال امیر المؤمنین – علیه السّلام – : و لا یَرُدُّ اَمْرَک مَنْ سَخِطَ قضاءَک. امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: کسی که از قضای تو ناخشنود باشد، امر تو را باز نمی گرداند (فرمان نمی برد). «نهج البلاغه، خطبه ۱۰۹»

پیامک۲۰

قال امیر المؤمنین – علیه السّلام – : فی صِفَةِ اولیاءِ الله: إنّ صُبَّت علیهِم المَصائِبُ، لَجَئُوا اِلی الاِستِجارَةِ بکَ علماً ... . امیر مؤمنان – علیه السّلام – در وصف اولیاء و دوستان خدا فرمودند: اگر بر آنها مصیبتی وارد شود، به سوی تو پناه می برند، زیرا می دانند که زمام کارها به دست تو است و از قضای تو سرچشمه می گیرد. «نهج البلاغه، خطبه ۲۲۷»

پیامک۲۱

قال امیر المؤمنین – علیه السّلام – : انّ الله یَجْری الاُمورَ علی ما یقتضیهِ و لا ما تَرْتَضِیه. امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: امور بر اساس قضای الهی جریان دارد، نه بر اساس خواست مردم. «غرر الحکم، ح ۳۲۳۸»

پیامک۲۲

قال امیر المؤمنین – علیه السّلام – و قَد سُئِلَ عَنِ القَدَرِ: طَرِیقٌ مُظلِمٌ فَلَا تَسلُکُوهُ و بَحرٌ عَمِیقٌ فَلَا تَلِجُوهُ و سِرُّ اللَّهِ فَلَا تَتَکَلَّفُوهُ. امیر مؤمنان – علیه السّلام – (هنگامی که از ایشان، از قدر پرسیدند)، فرمودند: قَدَر راهی است تاریک، آن را نپیمایید، دریایی است ژرف و عمیق، در آن وارد نشوید، رازی است خدایی، در آن خود را به زحمت نیندازید. «نهج البلاغه، حکمت ۲۸۷»

پیامک۲۳

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : کُلُّ شَيءٍ بِقَضائِهِ وَ قَدَرِه و اُمور تَجرِی ما بینَهُما. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: همه چیز به حکم قضا و قدر الهی است و تمام کارها بین این دو جریان دارد. «بحار الانوار، ج ۵، ص ۱۲۴»

پیامک۲۴

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : لَعَنَ اللهُ المُکَذِّبینَ بِقَدر الله. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: خداوند، تکذیب کنندگان قَدَر الهی را لعنت کند. «بحار الانوار، ج ۵، ص ۸۸»

پیامک۲۵

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : لا یُؤمِنُ اَحَدُکُمْ حتّی یؤمِنُ بِالْقَدر. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: هیچ یک از شما تا ایمان به مقدرات نداشته باشید، مؤمن نخواهید بود. «توحید صدوق، ص ۲۸۰»

پیامک۲۶

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : قَدَر اللهُ مقادِرَ قَبْلَ انْ یَخلُقَ اللهُ السّماواتِ وَ الْارضِ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: خداوند مقدرات عالم را پیش از آنکه آسمان و زمین را خلق کند، تقدیر کرده است. «توحید صدوق، ص ۳۶۸»

پیامک۲۷

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : عَجَباً للمُؤمِنِ، لا یقضی اللهُ علیهِ قضاءً اِلّا کانَ خیراً لَهُ ... . رسول خدا – صلّی الله علیه و آله –

فرمودند: در شِگفتم برای مؤمن، قضای الهی بر او جاری نمی شود مگر اینکه برای او خیر است، چه (در ظاهر) خوشایند باشد و چه ناخوشایند. اگر مبتلا کرد، کفاره گناهانشان باشد و اگر بخشش کرد، گرامی اش داشته است. «تحف العقول، ص ۴۸»

پیامک۲۸

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : فی کُلِّ قضاءِ اللهِ عزّوجلَّ خِیَرَةٌ للمؤمنِ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: در تمام قضاهای خداوند، برای مؤمن خیر است. «امالی شیخ صدوق، ص ۴۳۹»

پیامک۲۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إنّ اللّه کَتَبَ القَتلَ عَلی قَومٍ والمَوتَ عَلی آخَرینَ وَکُلٌّ آتیهِ مَنِیّتُهُ کَما کَتَبَ اللّه لَهُ فَطوبی لِلمُجاهِدینَ فی سَبیلِهِ وَالمَقتولینَ فی طاعَتِهِ؛ براستی که خداوند برای گروهی کشته شدن را مقدر فرموده و برای دیگران مردن را. هر گروهی با همان سرنوشت که خداوند مقدر کرده است می رسد. پس، خوشا به سعادت مجاهدان در راه خدا و کشته شدگان در راه طاعت او. شرح نهج البلاغه، ج۳، ص۱۸۴

پیامک۳۰

ألا ـ وإنّ الرَّوحَ الأَمینَ نَفَثَ فی رُوعِی أ نّهُ لَن تَمُوتَ نفسٌ حتّی تَستَکمِلَ رِزقَها، فاتَّقُوا اللّه وأجمِلُوا فی الطَّلَبِ ، ولا یَحمِلْ أحَدَکُم استِبطاءُ شَیءٍ مِنَ الرِّزقِ أن یَطلُبَهُ بغَیرِ حِلِّهِ ، فإنّهُ لا یُدرَکُ ما عِندَ اللّه إلاّ بطاعَتِهِ؛ همانا جبرئیل در دلم چنین افکند که هیچ کس نمیرد تا روزیش را به طور کامل دریافت کند ، پس از خدا پروا کنید و در طلب روزی میانه روی کنید و دیر رسیدن روزی شمارا وادار نکند که آن را از راه غیر حلال بجویید ؛ زیرا آنچه نزد خداست جز با طاعت او به دست نمی‌آید . الکافی : ۲ / ۷۴ / ۲

پیامک۳۱

امام علی علیه‌السلام : اِعلَمُوا أنّ عَبدا وإن ضَعُفَتْ حِیلَتُهُ ، ووَهَنَتْ مَکِیدَتُهُ أنَّهُ لَن یُنقَصَ مِمّا قَدَّرَ اللّه لَه، وإن قَوِیَ عَبدٌ فی شِدَّةِ الحِیلَةِ وقُوَّةِ المَکِیدَةِ أ نّهُ لن یُزادَ عَلی ما قَدَّرَ اللّه لَهُ؛ بدانید که آنچه خداوند برای بنده مقدّر کرده است ، بی کم و کاست به او برسد ، هر چند در زرنگی و چاره‌اندیشی ناتوان باشد و نیز بیش از آنچه خداوند برایش مقدّر کرده به او نرسد، هر چند بسیار زرنگ و چاره‌اندیش باشد . أمالی المفید : ۲۰۷/۳۹

پیامک۳۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ الرّزقَ لا یَجُرُّهُ حِرصُ حَریصٍ ولا یَصرِفُهُ کَراهِیَةُ کارِهٍ؛ نه حرص زدن حریص روزی را به طرف او می کشاند و نه ناخوش داشتن کسی از روزی، آن را از او باز می‌دارد. بحار الأنوار : ۷۷ / ۶۸ / ۷

پیامک۳۳

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: در هر قضای الهی ، برای مؤمن خیری نهفته است . تحف‌العقول ، ص ۳۰۲

پیامک۳۴

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: من لم یرض بقضـاء اللّه و لم یـؤمن بقـدر اللّه فلیلتمس إلهـا غیر اللّه؛ هر که به قضای خدا رضا نیست و به تقدیر خدا ایمان ندارد خدائی غیر خدای یکتا بجوید. نهج الفصاحه

پیامک۳۵

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: لا یردّ القضاء إلّا الـدّعاء و لا یزیـد فی العمر إلّا البرّ؛ قضا جز به دعا دفع نشود و چیزی جز نیکوکاری عمر را افزون نکند. نهج الفصاحه

پیامک۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ شی ء بقدر حتّی العجز و الکیس؛ هر چیزی مقرر است حتی ناتوانی و هوش. نهج الفصاحه

پیامک۳۷

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: کتب اللّه تعالی مقادیر الخلائق قبل أن یخلق السّـموات و الأرض بخمسـین ألف سنه و عرشه علی الماء؛ خدای والا تقدیر خلایق را پنجاه هزار سال پیش از آن که آسـمانها و زمین را بیافریند ثبت کرد و عرش وی بر آب بود. نهج الفصاحه

پیامک۳۸

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: فرغ اللّه لکل عبد من عمله و أجله و مضجعه و رزقه لا یتعدّاهنّ أبدا؛ خدا عمل و اجل و آرامگاه و روزی هر بنده ای را از پیش معین کرده و هرگز از آن تجاوز نخواهد کرد. نهج الفصاحه

پیامک۳۹

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: فرغ إلی ابن آدم من أربع الخلق و الخلق و الرّزق و الأجـل؛ چهار چیز آدمیزاد: صورت و سیرت و روزی و مرگ وی از پیش معین است. نهج الفصاحه

پیامک۴۰

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: فرغ اللّه عزّ و جـلّ إلی کلّ عبـد من أجله و رزقه و مضـجعه و شـقیّ أو سـعید؛ خدای عز و جل مرگ و روزی و آرامگاه و بدبختی و نیکبختی هر بنده ای را از پیش معین کرده است. نهج الفصاحه

پیامک۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عجبا للمؤمن فو اللّه لا یقضی اللّه للمؤمن قضاء إلّا کان خیرا له؛ کار مؤمن عجیب است به خدا که خدا قضائی برای مؤمن مقرر ندارد مگر مایه خیر او باشد. نهج الفصاحه

پیامک۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الدّعاء یردّ القضاء و إنّ البرّ یزید فی الرّزق و إنّ العبد لیحرم الرّزق بالذّنب یصیبه؛ دعا دفع قضا کند و نیکی روزی را بیفزاید و بنده به وسیله گناهی که مرتکب شود از روزی خود محروم ماند. نهج الفصاحه

پیامک۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الدّعاء جند من أجناد اللّه مجنّد یردّ القضاء بعد أن یبرم. دعا سپاهی از سپاهیان مجهز خداست و قضای محتوم را دفع می کند. نهج الفصاحه

پیامک۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خلق اللّه الخلق فکتب آجالهم و أعمالهم و أرزاقهم؛ خداوند خلق را بیافرید و زندگی و اعمال و ارزاقشان را رقم زد. نهج الفصاحه

پیامک۴۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث یدرک بهنّ العبد رغائب الدّنیا و الآخره الصّبر علی البلاء و الرّضا بالقضاء و الدّعاء فی الرّخاء؛ سه چیز است که بنده به وسیله آن خواستنی های دنیا و آخرت را به دست می آورد: صبر بر بلا و رضا به قضا و دعا در حال فراخ دستی. نهج الفصاحه

پیامک۴۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فیه فهو من الأبدال: الرّضا بالقضا و الصّبر عن محارم اللّه و الغضب فی ذات اللّه عزّ و جلّ؛ سه چیز است که در هر که باشد از نیکان است، رضا به قضا و صرف نظر از محرمات خدا و خشمگین شدن در راه خدا. نهج الفصاحه

پیامک۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعوّذوا باللّه من جهد البلاء و درک الشّقاء و سوء القضاء و شماته الأعداء؛ از بلا و بدبختی و قضای بد و سرزنش دشمنان به خدا پناه ببرید. نهج الفصاحه

پیامک۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الإیمان بالقدر یذهب الهمّ و الحزن؛ اعتقاد به تقدیر غم و اندوه را می برد. نهج الفصاحه

پیامک۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ ما قدّر فی الرّحم سیکون؛ آنچه در شکم مادر مقدر شده، شدنی است. نهج الفصاحه

پیامک۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی وکّل بالرّحم ملکا یقول أی ربّ نطفه، أی ربّ علقه، أی ربّ مضغه، فإذا أراد اللّه أن یقضی خلقها قال أی ربّ شقیّ أو سعید؟ ذکر أو أنثی؟ فما الرّزق فما الأجل؟ فیکتب کذلک فی بطن أمّه؛ خداوند به شکم مادر فرشته ای گماشته است که میگوید خدایا اکنون نطفه است، خدایا اکنون علقه است، خدایا اکنون مضغه است، وقتی خداوند خواست خلقت او را کامل کند گوید خدایا بدبخت یا خوشبخت؟.. نر یا ماده؟ روزی و عمر او چیست؟.. و به همین طریق در شکم مادر او رقم می زند. نهج الفصاحه

پیامک۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی کتب علیکم السّعی فاسعوا. خداوند کوشش را بر شما مقرر داشته است پس بکوشید. نهج الفصاحه

پیامک۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی کتب الحسنات و السّیّئات ثمّ بین ذلک فمن همّ بحسنه فلم یعملها کتبها اللّه تعالی عنده حسنه کامله فإن همّ بها فعملها کتبها اللّه عنده عشر حسنات إلی سبعمائه ضعف إلی أضعاف کثیره، و إن همّ بسیّئه فلم یعملها کتبها اللّه عنده حسنه کامله فإن همّ بها فعملها کتبها اللّه سیّئه واحده و لا یهلک علی اللّه إلّا هالک. خداوند نیکی ها و بدیها و چیزهائی را که میان آنهاست رقم زد هر کس انجام نیکی را در دل گیرد و انجام ندهد خداوند برای او یک نیکی کامل رقم زند و اگر در دل گیرد و انجام دهد خداوند ده نیکی تا هفتصد برابر و بیشتر رقم زند و اگر بدی ای را در دل گیرد و انجام ندهد خداوند آن را نیکی کامل رقم زند و اگر در دل گیرد و انجام دهد خداوند فقط یک بدی رقم می زند، بنا بر این هر که در پیشگاه خدا هلاک شود سزاوار هلاک است. نهج الفصاحه

پیامک۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه إذا قضی علی عبد قضاء لم یکن لقضائه مردّ؛ وقتی خداوند چیزی بر بنده خویش مقدر سازد تقدیر وی تغییر پذیر نیست. نهج الفصاحه

پیامک۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الرّجل لیحرم الرّزق بالذّنب یصیبه و لا یردّ القدر إلّا الدّعاء و لا یزید فی العمر إلا البرّ؛ انسان به سبب گناه از روزی محتوم محروم ماند و تقدیر جز به دعا برنگردد و عمر جز به نیکوکاری دراز نشود. نهج الفصاحه

پیامک۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أحدکم یجمع خلقه فی بطن أمّه أربعین یوما نطفه ثمّ یکون علقه مثل ذلک، ثمّ یکون مضغه مثل ذلک، ثمّ یبعث اللّه إلیه ملکا و یؤمر بأربع کلمات و یقال له: اکتب عمله و رزقه و أجله و شقیّ أو سعید، ثمّ

ینفخ فیه الرّوح؛ هر یک از شما در شکم مادر خود چهل روز نطفه است پس از آن چهل روز علقه است پس از آن چهل روز مضغه است پس از آن خداوند فرشته ای به سوی او می فرستد و او را به چهار کلمه مأمور می سازد و می گوید عمل و روزی و مرگ او را و این که خوشبخت است یا بدبخت رقم بزن، پس از آن روح در او دمیده می شود. نهج الفصاحه

پیامک۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ اجعلنی أخشاک حتّی کأنی أراک و اسعدنی بتقواک و لا تشقنی بمعصیتک و خر لی فی قضائک و بارک لی فی قدرک حتّی لا أحبّ تعجیل ما أخّرت و لا تأخیر ما عجّلت و اجعل غنای فی نفسی؛ خدایا مرا چنان از ذات خود ترسان کن که گوئی تو را می بینم و مرا به پرهیزکاری خود خوشبخت کن و به نافرمانی خود بدبخت مکن قضای خود را برای من انتخاب کن و تقدیر خود را بر من مبارک کن که نخواهم آنچه را مؤخر کرده ای مقدم کنی یا آنچه را مقدم داشته ای مؤخر کنی و ثروت مرا در روحم مستقر کن. نهج الفصاحه

پیامک۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اعلم أنّ القلم قد جری بما هو کائن؛ بدان که قلم تقدیر، بر همه شدنیها رفته است. نهج الفصاحه

پیامک۵۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اعلم أنّ ما أصابک لم یکن لیخطأک و ما أخطأک لم یکن لیصیبک؛ بدان که آنچه بتو رسیده ناچار می رسید و آنچه از تو فوت شده به ناچار فوت می شد. نهج الفصاحه

پیامک۵۹

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: در هر قضای الهی ، برای مؤمن خیری نهفته است . تحف العقول ، ص ۳۰۲

پیامک۶۰

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: رضا به قضای ناپسند از بالاترین درجات یقین است. (بحارالانوار/۱۶۱۱/۷۸)

پیامک۶۱

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی - عَلَیْهِ السَّلام - : إنَّ اللّهَ لَمْ یَخْلُقْکُمْ عَبَثاً، وَلَیْسَ بِتارِکِکُمْ سُدًی، کَتَبَ آجالَکُمْ، وَقَسَّمَ بَیْنَکُمْ مَعائِشَکُمْ، لِیَعْرِفَ کُلُّ ذی لُبٍّ مَنْزِلَتَهُ، وأنَّ ماقَدَرَ لَهُ أصابَهُ، وَما صُرِفَ عَنْهُ فَلَنْ یُصیبَهُ؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: خداوند شما انسان ها را بیهوده و بدون غرض نیافریده و شما را آزاد، رها نکرده است. لحظات آخر عمر هر یک معیّن و ثبت می باشد، نیازمندی ها و روزی هرکس سهمیّه بندی و تقسیم شده است تا آن که موقعیّت و منزلت شعور و درک اشخاص شناخته گردد. بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۱۱۰، ح ۵

پیامک۶۲

امام علی علیه السلام می فرمایند: بدانید که آنچه خداوند برای انسان مقدّر کرده است، بی کم و کاست به او می‌رسد، هر چند در چاره‌اندیشی و پیدا کردن راه‌های کسب روزی ناتوان باشد و نیز بیش از آنچه خداوند برایش مقدّر کرده به او نرسد، هر چند بسیار زرنگ و چاره اندیش باشد. امالی مفید، ص ۲۰۷، ح ۳۹.

پیامک۶۳

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: بر شما باد دعا کردن ؛ چرا که دعا برای خدا و درخواست از خدا بلا را برگرداند [حتی] در حالی که تقدیر و قضا شده باشد و جز امضای آن باقی نمانده بشد. پس هرگاه از خداوند عزوجل دعا و درخواست شد، بی درنگ بلا را برگرداند. (الکافی : ج ۲ ص ۴۷۲ ح ۳)

پیامک۶۴

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: یا عَلیُّ شَرُّ النّاسِ مَنِ اتَّهَمَ اللّه فی قَضائِهِ؛ ای علی، بدترین مردم کسانی هستند که خداوند را در قضا و قدرش (به بی عدالتی) متهم کنند. الفقیه، ج ۴، ص ۳۶۳، ح۳.

پیامک۶۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خداوند خلق را بیافرید و زندگی (اجل) و اعمال و ارزاقشان را رقم زد. (نهج الفصاحه ، ح ۱۴۵۰)

پیامک۶۶

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: مَنْ وَثِقَ بِاَنَّ ما قَدَّرَ اللّه لَهُ لَنْ یَفوتَهُ اسْتَراحَ قَلْبُهُ؛ هر کس اطمینان داشته باشد که آنچه خداوند برایش تقدیر کرده است به او می‌رسد، دلش آرام می گیرد. غررالحکم، ح ۸۷۶۳

پیامک۶۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و اله و سلم می فرمایند: اَلصَّدَقَةُ تَدْفَعُ الْبَلاءَ وَ هِیَ اَنْجَحُ دَواءٍ وَ تَدْفَعُ الْقَضاءَ وَ قَدْ اُبْرِمَ اِبراما وَ لا یَذْهَبُ بِالاَْدواءِ اِلاَّ الدُّعاءُ وَ الصَّدَقَةُ صدقه بلا را برطرف می کند و مؤثرترین داروست. همچنین، قضای حتمی را برمی گرداند و درد و بیماری‌ها را چیزی جز دعا و صدقه از بین نمی‌برد. بحارالأنوار، ج ۹۳، ص ۱۳۷، ح ۷۱

پیامک۶۸

حضرت امام سجاد(علیه السلام) می فرمایند: الدعاء یدفع البلاء النازل و ما لم ینزل. دعا بلای نازل شده و نازل نشده را دفع می کند. اصول کافی/ج۲/ص ۴۹۶.

پیامک۶۹

قال الامام الرضا – علیه السّلام –: ثمانیَةُ أشیاءِ لا تکونُ اِلّا بِقَضاءِ الله وَ قَدَرهُ ... . امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: هشت چیز نمی

باشـد، مگر به قضا و قـدر الهی: خواب و بیـداری، توانایی و ناتوانی، تنـدرستی و بیماری و مرگ و زندگی. «بحار الانوار، ج ۵، ص ۹۵»

شیعه

پیامک۱

قال الامام الصادق – علیه السلام – : لا تَسْتَخِفُّوا بِفُقَرا شِیعَهِٔ عَلِیٍّ (ع) فَاِنَّ الرَّجُلَ مِنْهُمْ یَشْفَعُ فی مِثْلِ رَبِیعَهٔ وَ مُضْرٍ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: فقیران از شیعیان علی – علیه السلام – را خوار و سبک نشمارید که همانا یک نفر از آنها به اندازه قبیله ربیعه و مضر را شفاعت خواهد نمود. «مشکاهٔ الانوار، ص ۵۵۶»

پیامک۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آ?ه و سلم) فرمودند: ای علی! شیعه ی تو، کسانی هستند که در آشکار و نهان، از خدا می ترسند. ای علی! شیعه ی تو، کسانی هستند که [در قیامت] در طی درجات، از هم سبقت می گیرند، و خدا را ملاقات می کنند در حالی که حسابی ندارند [و چیزی بدهکار نیستند] ای علی! اعمال شیعه ی تو، هر جمعه، به من عرضه می شود، من، از کارهای نیک آنان، خوشحال می شوم و برای کارهای ناشایست آنان، استغفار می کنم. بحار الانوار ۶۸: ۴۱.

پیامک۳

امام باقر(علیه السلام) فرمودند: به یقین، شیعه ی علی، به ورع و سخت کوشی و سر نگهداری و دور بودن از کینه ها و محبت به دوستان خدا، شناخته می شود. بحار الانوار ۶۶: ۴۹۳.

پیامک۴

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: بر تو باد پرهیز از افراد پست! همانا، شیعه علی، کسی است که شکم را از حرام پر نسازد و از مفاسد جنسی بر حذر باشد و سخت کوش باشد، برای خدا کار کند و به پاداش او، امیدوار باشد و از عذاب او، بهراسد. زمانی که آنها، را [این چنین] دیدی، [بدان که] شیعه ی من، هستند. کافی ۲/۲۳۳/۹.

پیامک۵

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: هر کس، این سه چیز را انکار کند، شیعه ما نیست: معراج و سؤال قبر و شفاعت. بحار الانوار ۱۸: ۳۴، ح ۴۴.

پیامک۶

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: ای شیعه آل محمد! همانا، کسی که هنگام غضب، مالک نفس اش نباشد، و با همنشین، خوش رفتاری نکند و با رفیق، خوش رفتار نباشد و با آشتی کنندگان مصالحه ی خوب نکند و با مخالف، مخالفت درستی نداشته باشد از ما نیست. تحف العقول: ۳۸.

پیامک۷

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: شیعه ما، کسی است که اگر از گرسنگی هم بمیرد، از مخالفان ما، چیزی نخواهد خواست. وسائل الشیعهٔ ۶: ۳۰۹، ح ۱۵.

پیامک۸

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: کسی که به زبان، می گوید شیعه است و با اعمال و آثار ما مخالفت می کند، از پیروان ما نیست، شیعه ما، کسی است که ما را با زبان و قلب همراه باشد و آثار ما را پیروی کند و اعمال ما را انجام دهد. آنان، شیعه ما هستند. وسائل الشیعهٔ ۱۱: ۹۶ ح ۱۹.

پیامک۹

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: ما، شیعه ای را که عاقل و فهیم و دانا و بردبار و مدارا کننده و شکیبا و راستگو و وفادار باشد، به یقین دوست داریم. امالی مفید ۱۹۲ ح ۲۲.

پیامک۱۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: کسی که نماز شب نخواند، از شیعیان (مخلص و ناب) نیست. بحار الانوار ۸۷: ۱۶۲.

پیامک۱۱

امام باقر(علیه السلام) فرمودند: همانا، رسول خدا(صلی الله علیه و آله و سلم) حق شفاعت امت اش را دارد و ما، حق شفاعت شیعیان خودمان را داریم و شیعیان ما، حق شفاعت خویشان خود را دارند. بحار الانوار ۸: ۳۸/۱۶.

پیامک۱۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اهل بهشت، به جایگاه شیعیان ما، به گونه ای که انسان، به ستارگان نگاه می کند، نظر می کنند. بحار الانوار ۸: ۱۴۷، ح ۷۷.

پیامک۱۳

قال الامامُ الجوادُ – علیه السّلام – : انّ الله عَزوجلَّ حَرمَ علی شیعتنا المُسکرَ مِن کل شرابٍ و عَوَّضَهم عَن ذلک المتعهَ. امام جواد – علیه السّلام – فرمودند: خداوند متعال بر شیعیان ما استفاده از هر چیز مست کننده را حرام نموده و در برابر آن ازدواج موقت را حلال دانسته است. «معانی الاخبار، ص ۳۱۶»

پیامک۱۴

قال الامام الباقر ـ علیه السلام ـ: لا تسألوهُم الحوائج فتَکوُنوا لَهُمُ الوَسیلهَ الی رسولِ اللهِ ـ صلی الله علیه و آله ـ فی القیامَهِ. امام باقر ـ علیه السلام ـ فرمودند: (شما شیعیان) از دیگران (غیر شیعه) حاجت نخواهید تا در روز قیامت وسیله عرض حاجت آنان به محضر

رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ نگردید. «بحار الانوار، ج ۸، ص ۵۵»

پیامک۱۵

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : ان قائمَنا اذا قام مدَّ اللهُ عزَّوجلَّ لشیعتنا فی اسماعهم و ابصارهم حتی لا یکون بینهم و بین القائم برید، یکلمهم فیسمعون و ینظرون الیه و هو فی مکانه. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: وقتی قائم ما قیام کند، خداوند چشمان و گوشهای شیعیان ما را تیز می کند، به گونه ای که میان قائم و شیعیانش پیکی نیست، او صحبت می کند و آنها می شنوند و او را می بینند، در حالی که او در جای خود می باشد. «الکافی، ج ۸، ص ۲۴۱»

پیامک۱۶

. قالَ أمیرِ الْمُؤمِنینَ – علیهِ السَّلام – لِقَنْبَرَ: یا قَنْبَرُ اَبْشِر و بَشِّر وَ اسْتَبْشِرْ فَوَ اللهِ لَقَدْ ماتَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – وَ هُوَ عَلی اُمَّتِهِ ساخِطٌ إلّا الشِّیعَةَ (و هو ساخط علی جمیع الامۀ الا الشیعۀ). امیر المؤمنین – علیه السلام – به قنبر فرمودند: ای قنبر بشارت باد تو را و بشارت ده به دیگران و خوشحال باش که قسم به خدا پیامبر – صلی الله علیه و آله – از دنیا رفت در حالی و جز بر شیعه بر سایر امت خود خشمگین بود. «مشکاۀ الانوار، ص ۹۳»

پیامک۱۷

قالَ الامام الرِّضا – علیهِ السَّلام – : مَنْ رَدَّ عَلَیهِمْ فَقَدْ رَدَّ الله، مَنْ طَعَنْ عَلَیْهِمْ فَقَدْ طَعَنَ الله، لِأَنَّهُمْ عِبادُ اللهِ حقّاً و أوْلیائِهِ صِدْقاً و إن أحَدَهُمْ لَیَشْفَعَ فِی رَبیعَةً وَ مُضِرٍ فَیُشْفَعُهُ اللهُ فِیهِمُ لِکرامَتِهِ عَلی اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ. امام رضا – علیه السلام – فرمودند: کسی که شیعه را رد کند (قبول نداشته باشد) چنان است که خدا را رد کرده است و کسی که به آنان توهین کند به خدا توهین کرده است که زیرا که آنان بنده راستین خدا هستند و دوستدار واقعی اویند. هر یک از اینان اگر به عدد قبیله ربیعه و قبیله مضر را شفاعت کنند، خداوند عز و جل شفاعت آنان را می پذیرد. «وسائل الشیعه، ج ۱۱، ص ۴۴۱»

پیامک۱۸

عَنْ الامام مُوسی بْنِ جَعْفَرٍ – علیهِ السَّلام – قالَ: مَنْ لَمْ یَسْتَطِعْ أن یَصِلَنا فَلْیَصِلْ فُقَراءَ شِیعَتِنا وَ مَنْ لَمْ یَسْتَطِعْ أنْ یَزورَ قُبُورُنا فَلْیَزُرْ قُبُورَ صلْحاءِ أخوانِنا. امام کاظم – علیه السلام – فرمودند: کسی که به ما دسترسی ندارد و نمی تواند به دیدن ما نائل آید به دیدار فقراء شیعه (و به دستگیری آنان) بپردازد و کسی که استطاعت زیارت قبر ما را ندارد به زیارت قبر صالحان از شیعه ما برود. «وسائل الشیعه، ج ۶، ص ۳۳۲»

پیامک۱۹

قالَ أمیرِ الْمُؤمِنینَ – علیهِ السَّلام – : شِیعَتُنا الْمُتَباذِلُونَ فِی وِلایَتِنا إذا غَضِبُوا لَمْ یَظْلِمُوا. امیر المؤمنین – علیه السلام – فرمودند: شیعیان ما آن هایی هستند که بذل و بخشش آنان، بر مبنای ولایت ما صورتمی پذیرد (و) هنگامی که به خشم می آیند، ظلم نمی کنند. «الکافی، ج ۲، ص ۲۳۶»

پیامک۲۰

عنِ الامـام الْبـاقِرِ – علیهِ السَّلام – قالَ: فَمَنْ کانَ مِنْکمْ مُطِیعاً لِلّهِ یَنْفَعُهُ وَلایَتُنا وَ مَنْ کانَ مِنْکمْ عاصِیاً لِلّهِ لَمْ تَنْفَعْهُ وَلایَتُنا و قالَ: ... وَ مَنْ کانَ اللهُ مُطِیعاً فَهُوَ لَنا وَلِیٌّ وَ مَنْ کانَ لِلّهِ عاصِیاً فَهُوَ لَنا عَدُوٌّ وَ ما تَنالُ وَلایَتُنا إلا بِالْعَمَلِ وَ الْوَرَعِ. امام باقر – علیه السلام – فرمودند: از شما شیعیان، کسی که مطیع خدا باشد، دوستی ما برای او سودمند است و کسی که نافرمانی خدا را کند، حب و دوستی ما برای او سودی نخواهد داشت و نیز فرمودند: کسی که مطیع (بی چون و چرای) خدا است او دوست ما است و کسی که نسبت به دستورات خدا عاصی باشد او دشمن ماست وکسی به دوستی و ولایت ما نمی رسد جز از راه عمل و پرهیزکاری. «روضة المتقین، ج ۱۲، ص ۸۰»

پیامک۲۱

عَنْ أمِیرِ الْمُؤمِنِینَ – علیهِ السَّلام – قـالَ: إخْتَبِرُوا شِیعَتی بِخِصْلَتَیْنِ فـإنْ کانَتـا فِیهِمْ فَهُمْ شِیعَتِی: مُحـافَظَتُهُمْ عَلی أوْقـاتِ الصَّلَواتِ وَ مُواساتُهُمْ مَعَ إخْوانِهِمِ الْمُؤْمِنِینَ بِالْمالِ وَ إنْ لَمْ تَکونا فِیهِمْ فَاعزَبْ ثُمَّ اَعزَبْ ثُمَّ اَعزَبْ. امیر المؤمنین – علیه السلام – فرمودند: شیعیان مرا به دو خصلت امتحان کنید که اگر دارای این دو خصلت بودند، شیعه اند: اهمّیّت به نماز در اوّل وقت و دستگیری برادران دینی خود با مال، اگر این دو در آن ها نبود، پس از ما دورند، دورند و دورند! «جامع الاخبار، ص ۳۵»

پیامک۲۲

. قـالَ الْإمـامُ الْعَسْکریُّ – علیهِ السَّلام – : قالَ رَجُلٌ لِرَسُولِ اللهِ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ – : فُلانٌ یَنْظُرُ إلی حَرَمِ جارِهِ وَ إنْ أمْکنَهُ مُواقَعَةُ حَرامٍ لَمْ یَضِقْ عَنْهُ فَغَضِبَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ – وَ ... . امام حسن عسگری – علیه السلام – فرمودند: مردی به پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – گفت: فلان کس به حرم (همسر) همسایه خود چشم می دوزد و اگر امکان عمل نامشروع دست دهد، کوتاهی نمی کند، پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – غضبناک شد و فرمودند: او را حاضر کنید، مردی که در کنار پیامبر بود گفت: یا رسول الله او از پیروان شما است و به علی – علیه السلام – عشق می ورزد و از دشمنان ما بیزاری می جوید. پیامبر – صلی الله علیه و آله – فرمودند: نگو که چنین کسی از شیعیان ما است، او دروغگو است زیرا شیعیان ما آن هایی هستند که همگام با ما و پیرو ما در اعمال باشند. «لئالی الاخبار، ج ۵، ص ۱۵۷»

پیامک۲۳

عَنِ الامام الْباقِرِ – علیهِ السَّلام – قالَ: نَحْنُ وَ شِیعَتُنا إصْحابُ الْیَمِینِ. امام باقر – علیه السلام – فرمودند: ما و شیعیان ما، اصحاب یمین (اهل بهشت) می باشیم. «بحار الأنوار، ج ۲۴، ص ۹»

پیامک۲۴

عَنِ الْإمـامِ السَّجـادِ – علیهِ السَّلام – قـالَ: إنَّمـا شِیعَتُنا یُعْرَفُونَ بِعِبـادَتِهِم ... الْمُسَبِّحُونَ إذا سَکتَ النَّاسُ وَ الْمُصَلُّونَ إذانـامَ النّاسُ وَ الْمَحْزُونُونَ إذا فَرِحَ النَّاسُ یُعْرَفُونَ بِالزُّهدِ ... . امام سجاد – علیه السلام – فرمودند: شیعیان ما از عبادتشان شناخته می شوند، آنان اهل تسبیح و ذکرند آن گاه که دیگران ساکتند و نماز گزارانند آن گاه که دیگران در خوابند و محزونند (دلخوش به دنیا نیستند) آن گاه که دیگران (بر اثر سرگرمی به دنیا) فرحناکند، آنان با زهد شناخته می شوند، گفتارشان رحمت است و شغل و کردار آنان جنَّت است. «نور الثقلین، ج ۳، ص ۹۴»

پیامک۲۵

قال الامام الْحُسَین بْن عَلی – علیهِ السَّلام – : ما أحَدٌ عَلی مِلَّةِ إبْراهیمَ إلّا نَحْنُ وَ شیعَتنا و سایرُ النّاسِ مِنْها بُرَآءُ. امام حسین – علیه السلام – فرمودند: هیچ کس بر دین ابراهیم نیست مگر ما و شیعیان ما و دیگران از آن بیگانه اند. «نور الثقلین، ج ۳، ص ۹۴»

پیامک۲۶

قالَ رَجُلٌ لِلْحَسَنِ بْنِ عَلِیٍ – علیهِ السَّلام – : إنّی شیعَتُکمْ! فقالَ الْحَسَنُ بْنُ عَلِیٍّ – علیهِ السَّلام – : یا عَبْدَ اللهِ إنْ کنْتَ لَنا فِی أوامِرِنا وَ زَواجِرِنا مُطِیعاً فَقَدْ صَدَقْتَ وَ إنْ کنْتَ بِخِلافِ ذلِک فَلا تَزِدْ فِی ذُنُوبِک بِدَعْواک مَرْتَبَةً ... . مردی به امام حسن – علیه السلام – گفت: من شیعه و پیرو شما هستم، امام حسن – علیهِ السَّلام – فرمودند: ای بنده خدا اگر در برابر «اوامر» و «نواهی» ما مطیع باشی در ادعایت صادق هستی و اگر این چنین نیستی با این ادعایت بر گناهان خود افزوده ای و وقتی که در این مرتبه قرار نداری ادعای آن را نیز بر زبان میاور که دروغ است و بر گناهانت می افزاید، پس نگو من شیعه شما هستم، بلکه بگو من یکی از دوستداران شمایم و با دشمنان شما دشمنم و در این صورت به خیر و نیکی خواهی بود و به سوی خیر و نیکی نیز خواهی رفت. «لئالی الاخبار، ج ۵، ص ۱۵۷»

پیامک۲۷

قالَتْ فاطِمَةُ – عَلَیْها السَّلامُ – : إنَّ شیعَتُنا مِنْ خِیارِ أهْلِ الْجَنَّةِ. حضرت زهرا – علیها السلام – فرمودند: شیعیان ما بهترین اهل بهشت هستند. «لئالی الاخبار، ج ۵، ص ۱۶۳»

پیامک۲۸

عَنْ أمیرِ الْمؤمِنِینَ – علیهِ السَّلام – : یا نَوْفُ، أتَدْری یا نَوْفٌ مَنْ شِیعَتِی؟ قالَ: لا واللهِ، قالَ: شِیعَتِی الذُّبَّلُ الشِّفاهُ،الْخُمَّصُ الْبُطُونِ، الَّذینَ تُعْرَفُ الرُّهبانِیَّةُ فِی وُجُوهِهِمْ رُهْبانُ اللَّیلِ و اُسْدٌ بِالنَّهارِ. امیر المؤمنین – علیه السلام – (به نوف بکالی) فرمودند: ای نوف! آیا می دانی که شیعه من کیست؟ نوف گفت: قسم به خدا نمی دانم. امام – علیه السلام – فرمودند: لب های شیعه من گواه بر ذکر و یاد خدای اوست، شکم وی گواه پرهیز از شکم پرستی است و نیز عدم وابستگی به دنیا را سیمای آنان گواهی می دهد، آنان دنیا گریزان (عابدان) شب و شیر مردان روزاند. «بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۹۵»

پیامک۲۹

عَنْ أبِی عَبْد اللهِ – علیهِ السَّلام – قال: وَ اللَّهِ مَا مِنْ عَبْدٍ مِنْ شِیعَتِنَا یَنَامُ إِلَّا أَصْعَدَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ رُوحَهُ إِلَی السَّمَاءِ فَیُبَارِکُ عَلَیْهَا فَإِنْ کَانَ قَدْ أَتَی عَلَیْهَا أَجَلُهَا جَعَلَهَا فِی کُنُوزِ رَحْمَتِهِ وَ فِی رِیَاضِ جَنَّةٍ ... . امام صادق – علیه السلام – فرمودند: به خدا سوگند هیچ بنده ای از شیعیان ما نیست که بخوابد جز آن که خدای عز و جل روحش را به آسمان بالا برد و بدان برکت دهد پس اگر عمرش به سر آمده باشد، آن را در گنجینه های رحمت خویش و گلستان های بهشتش و در سایه عرشش جای دهد و اگر عمرش به سر نیامده باشد به همراه فرشتگان امین خود باز فرستد تا آن را به پیکری که از آن بیرون آمده بازگردانند که در آن جایگیر شود. به خدا قسم که حاجیان و عمره گزارانتان خاصان درگاه خدای عز و جل هستند و به راستی که فقراء شما اهل بی نیازی و ثروتمندانتان اهل قناعت هستند و همه شما اهل دعوت و اجابت حق هستید. «الکافی، ج ۸، ص ۲۱۴»

پیامک۳۰

عَنْ أبِی عَبْدِ اللهِ – علیهِ السَّلام – قال: أَنْتُمْ شِیعَةُ اللَّهِ وَ أَنْتُمْ أَنْصَارُ اللَّهِ وَ أَنْتُمُ السَّابِقُونَ الْأَوَّلُونَ وَ السَّابِقُونَالْآخِرُونَ وَ السَّابِقُونَ فِی الدُّنْیا وَ السَّابِقُونَ فِی الْآخِرَةِ إِلَی الْجَنَّةِ قَدْ ضَمِنَّا لَکُمُ الْجَنَّةَ بِضَمَانِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ ... . امام صادق – علیه السلام – فرمودند: شما (شیعیان) هستید پیروان خدا و شمایید یاران خدا و شمایید پیشی گرفتگان اولین و آخرین و پیشی گرفتگان در دنیا و آخرت به سوی بهشت و ما با ضمانت خداوند عز و جل و رسولش – صلی الله علیه و آله – برای شما ضمانت بهشت کرده ایم، به خدا که در درجات بهشت کسی بالاتر از شما نباشد، پس برای درک فضائل درجات بهشت با یکدیگر رقابت کنید، شمائید پاکان وزنانتان نیز زنانی پاک هستند، هر زن با ایمانی حوریه ای است خوش چشم و هر مرد با ایمانی یک صدیقی است. «الکافی، ج ۸، ص ۲۱۳»

پیامک۳۱

. عَنِ النَّبِیِّ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – قال: حُبِّی وَ حُبُّ أهْلِ بَیْتِی وَ شِیعَتِهِمْ وَ أنْصارِهِمْ فِی قُلُوبِ الْمَلائِکةِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: محبّت من و اهل بیت من و شیعیان و یاران آن ها در دل های فرشتگان نهفته است. «نور الثقلین، ج ۳، ص ۱۲۹»

پیامک۳۲

قالَ النَّبِیُّ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – : إنَّ اللهَ لَهُ الْحَمْدُ، عَرَضَ حُبَّ عَلِیٍّ وَ فاطِمَةَ، وَ ذُرِّیَّتِهما عَلی الْبَرِیَّةِ فَمَنْ بادَرَ مِنْهُمْ بِالإجابَةِ جَعَلَ اللهُ مِنْهُمْ الرُّسُلَ، وَ مَنْ أجابَ بَعْدَ ذلِک جَعَلَ مِنْهُمْ الشِّیعَةَ وَ إنَّ اللهَ جَمَعَهُمْ فِی الْجَنَّةِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: خداوند که حمد وستایش برای اوست، دوستی علی و فاطمه و ذریه آن دو را بر همه انسان ها عرضه داشت، اول کسانی که آن را پذیرفتند به عنوان رُسُل (رسولان) انتخاب شدند و پس از آنان کسانی که آن را پذیرفته به عنوان «شیعه» برگزیده شدند و خداوند در بهشت همه آنان را جمع خواهد کرد. «احقاق الحق، ج ۹، ص ۱۹۱»

پیامک۳۳

عَنِ النَّبِیِّ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – قالَ: یا عَلِیُّ أنْتَ وَ شِیعَتُک فِی الْجَنَّةِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: یا علی! جنّت، سرای تو و شیعیان تو است. «حلیة الاولیاء، ج ۴، ص ۳۲۹»

پیامک۳۴

عَنِ الامام الرِّضا – علیهِ السَّلام – قالَ: مَنْ عادی شِیعَتَنا فَقَدْ عَادانا وَ مَنْ والاهُمْ فَقَدْ والانا لِأَنَّهُمْ خُلِقُوا مِنْ طِینَتِنا مَنْ أحَبَّهُمْ فَهُوَ مِنّا وَ مَنْ أبْغَضَهُمْ فَلَیْسَ مِنّا. امام رضا – علیه السلام – فرمودند: کسی که با شیعیان ما دشمنی نماید با ما دشمنی ورزیده است و کسی که با آنان دوست باشد با ما دوست است زیرا (شیعیان) از طینت ما خلق شده اند و کسی که اینان را دوست می دارد با ماست و کسی که با اینان دشمن است از ما نیست. «وسائل الشیعه، ج ۱۶، ص ۱۷۹»

پیامک۳۵

عَنِ الامام الْباقِرِ – علیهِ السَّلام – قالَ: فَوَ اللهِ ما شِیعَتُنا إلّا مَنِ اتَّقِی اللهَ عَزَّ وَ جَلَّ وَ أطاعَهُ وَ ما کانُوا یُعْرَفُونَ یا جابِرُ إلّا بِالتَّواضُعِ وَ التَّخَشُّعِ وَ اَداءَ الْاَمانَةِ وَ کثْرَةِ ذِکرِ اللهِ، وَ الصُّومِ وَ الصَّلاةِ وَ الْبِرِّ بِالْوالِدَیْنِ وَ التَّعَهُّدِ ... . امام باقر – علیه السلام – (به جابر) فرمودند: به

خدا قسم شیعه ما نیست مگر کسی که دارای تقوی الهی است و از خدا اطاعت می کند، ای جابر آن ها را نمی شناسی مگر از راه تواضع، خشوع، امانت داری، زیادی ذکر خدا، روزه داری، نماز، نیکی به پدر و مادر، پایبندی به اخلاق حسنه، احترام به همسایه و توجه به فقراء و درماندگان و در سفر ماندگان و یتیمان، راستگویی، تلاوت قرآن، خویشتن داری و پرهیز از مردم آزاری و درستکاری در زندگی. «روضهٔ المتقین، ج ۱۲، ص ۷۸»

پیامک۳۶

عَنْ الإمامِ الرِّضا – علیهِ السَّلام – قال: شِیعَتُنا الْمُسَلِّمُونَ لِأمْرِنا الْآخِذُونَ بِقَولِنا، الْمُخالِفُونَ لِأعْدائِنا فَمَنْ لَمْ یَکنْ کذالِك فَلَیْسَ مِنّا. امام رضا – علیه السلام – فرمودند: شیعیان ما کسانی هستند که در برابر «امر» ما تسلیم اند به «قول» ما گردن می نهند و با دشمنان ما مخالف هستند، پس کسی که این چنین نباشد، او از ما نیست. «وسائل الشیعه، ج ۱۸، ص ۸۳»

پیامک۳۷

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: ما مِن یَومِ نَیروزٍ إلّا و نَحنُ نَتَوَقَّعُ فِیهِ الفَرَجَ لِأَنَّهُ مِن أیّامِنا و أیّامِ شِیعَتِنا؛ هیچ نوروزی‌نیست مگر آن‌که ما در آن روز منتظر فرج [ظهور قائم آل‌محمّد صلی الله علیه و آله و سلم] هستیم؛ چرا که نوروز از روزهای ما و شیعیان ما است. مستدرك الوسائل ، ج ۶ ، ص ۳۵۲

پیامک۳۸

امام صادق علیه‌السلام : شِیعَتُنا مَن لا یَسألُ الناسَ ولَو ماتَ جُوعا . شیعه ما دست نیاز به سوی مردم دراز نمی‌کند، گرچه از گرسنگی بمیرد . وسائل الشیعه : ۶ /۳۰۹/ ۱۵

پیامک۳۹

امام صادق علیه‌السلام : عُلَماءُ شیعَتِنامُرابِطونَ فی الثَّغرِ الّذی یَلی إبلیسَ وعَفاریتَهُ ، یَمنَعونَهُم عَنِ الخُروجِ عَلی ضُعَفاءِ شیعَتِنا ، وعَن أن یَتَسَلَّطَ عَلَیهِم إبلیسُ وشیعَتُهُ؛ علمای شیعه ما ، نگهبانان مرزی هستند که در آن سویش ابلیس و دیوهای او قرار دارند و جلو یورش آنها به شیعیانِ ناتوان ما و تسلّط یافتن ابلیس و پیروان او بر آنان را ، می گیرند . الإحتجاج : ۱ / ۱۳ / ۷ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۲

پیامک۴۰

امام باقر(سلام الله علیه): مَن أطاعَ اللّهَ وأحَبَّنا فهُوَ وَلیُّنا؛ آنکه خدا را اطاعت کند و ما را دوست داشته باشد،شیعه ماست. میزان الحکمۀ: ح ۳۳۷۲

پیامک۴۱

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): أسْعَدُ العَجَمِ بِالإسلامِ أهلُ فارِسَ؛ خوش‌بخت‌ترین ملّت غیر عرب به واسطه اسلام، مردم ایرانند. میزان الحکمۀ: ح ۱۵۸۶۷

پیامک۴۲

امام صادق علیه السلام می فرمایند: «ان اطفال شیعتنا من المؤمنین تربیهم فاطمهٔ علیها السلام؛ بی شک خردسالان شیعه ما از مؤمنان را فاطمه علیها السلام پرورش می دهد .» بحارالانوار، ج ۶، ص ۲۲۹.

پیامک۴۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) می فرمایند: «... یا فاطمهٔ ابشری فلک عندالله مقام محمود تشفعین فیه لمحبیک وشیعتک؛ ای فاطمه علیها السلام مژده باد! که در پیشگاه خدا مقامی شایسته داری که در آن مقام برای دوستان و شیعیانت شفاعت می کنی .» بحارالانوار، ج ۷۶، ص ۳۵۹ .

پیامک۴۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: راستی که خدای تعالی به خاطر یک مومن صالح و شایسته از شیعیان ما بلا و گرفتاری را از صد خانه از همسایگانش دفع می نماید. آثار الصادقین جلد ۹ صفحه ۱۶۲

پیامک۴۵

عنِ الامام الصّادِقِ – علیهِ السَّلام – قالَ: شِیعَتُنا خُلِقُوا مِنْ فاضِلِ طِینَتِنا وَ عُجِنُوا بِماءِ وَلایَتِنا یَحْزَنُونَ لِحُزْنِنا ویَفْرَحُونَ لِفَرَحِنا. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: شیعیان ما از باقیمانده گل ما آفریده شده اند، ولایت ما در سرشت آنان عجین گشته است، آنان با خوشی ما خوشحال و با ناراحتی ما ناراحتند. «شجره طوبی، ج ۱، ص ۳»

پیامک۴۶

عِنِ الامام الصّادِقِ – علیهِ السَّلام – قالَ: إمْتَحِنُوا شِیعَتَنا عِنْدَ ثَلاثٍ: عِنْدَ مَواقِیتِ الصَّلاةِ کیْفَ مُحافِظَتُهُمْ عَلَیْها، وَ عِنْدَ أسْرارِهِمْ کیْفَ حِفْظِهِمْ لَها، عِنْدَ عَدُوِّنا، وَ إلی أمْوالِهِمْ کیْفَ مُواساتِهِمْ لِإخْوانِهِمْ فِیها. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: شیعیان و پیروان ما را در سه مسئله امتحان کنید: اهمّیت به اوقات نماز که آیا بر انجام آن در وقتش محافظت می کنند یا نه و حفظ اسرار یعنی در حفظ اسرار و مسائل محرمانه کوشا هستند یا خیر و از حیث توانمندی های مالی یعنی آیا با مال خود به یاری برادران دینی خود می پردازند یا نه. «الخصال، ج ۱، ص ۱۰۳»

پیامک۴۷

عَنْ أبِی عَبْد اللهِ – علیهِ السَّلام – قال: إنَّ لِکُلِّ شَیْءٍ دِعَامَهً وَ دِعَامَهُ الْإسْلَامِ الشِّیعَهُ أَلَا وَ إنَّ لِکُلِّ شَیْءٍ ذِرْوَهً وَ ذِرْوَهُ الْإسْلَام الشِّیعَهُ أَلَا وَ إنَّ لِکُلِّ شَیْءٍ شَرَفاً وَ شَرَفُ الْإسْلَامِ الشِّیعَهُ أَلَا وَ إنَّ لِکُلِّ شَیْءٍ سَیِّداً ... . امام صادق – علیه السلام – فرمودند: آگاه باش که هر چیز را ستونی است و ستون اسلام شیعیان هستند، آگاه باش برای هر چیز سری است و سر اسلام شیعه است، برای هر چیز شرافتی است و شرافت اسلام شیعه است هر چیز را آقایی است و آقای مجالس و انجمن ها مجالس شیعه است. آگاه باش که هر چیز را امام و رهبری است و امام زمین، آن سرزمینی است که شیعه در آن سکوت دارد، به خدا قسم اگر شما در زمین نباشید گیاهی در زمین نروید. به خدا سوگند اگر شما در روی زمین نباشید خدا نعمتی به مخالفین شما ندهد و به خوشی ها دست نیابند، نه در دنیا و نه در آخرت بهره ای ندارند. «الکافی، ج ۸، ص ۲۱۳»

پیامک۴۸

قالَ أبُو عَبْدِ اللهِ – عليهِ السَّلام – : إنَّ اللهَ تَبارَك وَ تَعالى زَيّنَ شِيعَتَنا بِالْحِلْمِ و غَناهُمْ بِالْعِلْمِ لِعِلْمِهِ بِهِمْ قَبْلَ أنْ يَخْلُقَ آدَمَ – عليهِ السَّلام –. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: خداوند متعال، شیعیان ما را به صفت حلم و بردباری زینت بخشید و در پوششی از علم و آگاهی آنان را مزیّن ساخت، قبل از آن که آدم – علیه السلام – را خلق کند. «الکافی، ج ۸، ص ۳۱۵»

پیامک۴۹

عَنِ الْإمامِ الصّادِقِ – عليهِ السَّلام – قالَ: يا مَعْشَرَ الشِّيعَةِ إنَّكمْ قَدْ نُسِبْتُمْ إلَينا كونُوا لَنا زَيْناً وَ لا تَكونُوا عَلَيْنا شَيْناً. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: ای شیعیان، شما به ما منسوب هستید، پس مایه زینت ما باشید نه مایه آبرو ریزی ما. «مشکاة الأنوار، ص ۶۷»

پیامک۵۰

عَنِ الامام الصّادِقِ – عليهِ السَّلام – قالَ: كَذِبَ مَنْ زَعَمَ أنَّهُ مِنْ شِيعَتِنا وَ هُوَ مُمْتَسِّك بِعُرْوةِ غَيْرِنا. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: دروغ می گوید کسی که گمان می کند از شیعیان ماست در حالی که به ریسمان غیر ما متمسک می شود. «وسائل الشیعه، ج ۱۸، ص ۸»

پیامک۵۱

عَنِ الْإمامِ الصّادِقِ – عليهِ السَّلام – قالَ: إنّا صُبَّرٌ وَ شِيعَتُنا أصْبَرُ مِنّا، قُلْتُ: جُعِلْتُ فِداك، كيفَ صارَ شيعَتُكمْ أصْبَرُ مِنْكمْ؟ قالَ لِأنّا نَصْبِرُ عَلى ما نَعْلَمُ و شِيعَتُنا يَصْبِرُونَ عَلى ما لا يَعْلَمُونَ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: ما صابر هستیم ولی شیعیان ما از ما صابرترند، راوی می گوید: پرسیدم فدایت شوم چگونه شیعیان شما از شما صابرترند؟ امام پاسخ داد: ما صبر می کنیم در حالی که از پاداش برتر صابران آگاهیم ولی شیعیان ما صبر می کنند در حالی که از پاداش آن آگاهی ندارند. «بحار الأنوار، ج ۷۱، ص ۸۰»

پیامک۵۲

عَنْ أبِى عَبْدِ اللهِ – عليهِ السَّلام – إنَّهُ قالَ لِأبِى بَصيرٍ: يا أبا مُحَمَّدٍ لَقَدْ ذَكرَكمُ فِى كتابِه، فَقالَ: «إنَّ عِبادِى لَيْسَ لَك عَلَيْهِمْ مِن سُلْطانٍ» وَ اللهُ ما أرادَ بِهذا إلّا الْأئِمَّةَ عَلَيْهِمُ السَّلامُ وَ شِيعَتَهِمْ. امام صادق – علیه السلام – به ابی بصیر فرمودند: خداوند از شما شیعیان در کتاب خود یاد کرده است و فرموده: «همانا بر بندگان شایسته ام تو (ابلیس) را تسلطی نیست»، به خدا سوگند که اراده نکرده است خداوند (از بندگان شایسته) جز ائمه معصومین – علیهم السلام – و شیعیان آن ها را. «نور الثقلین، ج ۳، ص ۱۶»

پیامک۵۳

عَنِ الامام الصّادِقِ – عليهِ السَّلام – قالَ: أيُّما رَجُلٍ مِنْ شِيعَتِنا أتى رَجُلاً مِنْ إخْوانِهِ فَاسْتَعانَ بِهِ فِى حاجَتِهِ فَلَمْ يَعِنْهُ وَ هُوَ يَقْدِرُ إلّا ابْتَلاهُ اللهُ بِأنْ يَقْضِىَ حَوائِجَ عِدَّةٍ مِنْ أعْدائِنا. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هر کس از شیعیان ما در برابر یکی از برادران خود، اظهار حاجت کند و او در حالی که می تواند به دست گیری او بپردازد، کوتاهی نماید خداوند او را مبتلا می کند به بر آوردن حاجت دشمنان ما. «وسائل الشیعه، ج ۱۱، ص ۵۹۸»

پیامک۵۴

سَأَلَ رَجُلٌ أبا عَبْدِ اللهِ – علیهِ السَّلام – عَنْ قَوْم مِنَ الشِّیعَهِٔ یَدْخُلُونَ فِی أعمالِ الْسُّلْطانِ وَ یَعْمَلُونَ لَهُمْ وَ یُحِبُّونَهُمْ و یُوالُونَهُمْ، قالَ – علیهِ السَّلامـ – : لَیْسَ هُمْ مِنَ الشِّیعَهِٔ وَ لکنَّهُمْ مِنْ أُولئک. مردی به امام صادق – علیه السلام – گفت: بعضی از شیعیان به انجام اعمال و کردار (طاغوتی و) شاهانه دست می زنند و از عمّال آنان انـد و درخواست های آنان را اجابت می کنند و به دوستی و اطاعت آنان می پردازند. امام – علیه السلام – فرمودند: آنان از شیعیان نیستند بلکه در زمره آنان اند (شاهان و طاغوتیان). «تفسیر قمی، ج ۱، ص ۱۷۶»

پیامک۵۵

عَنْ مُعاوِیَهَٔ بْنِ عَمّارٍ: عَنِ الْإمـام الصّـادِقِ قُلْتُ لَهُ – علیهِ السَّلامـ – : رَجُلٌ راوِیَهٌٔ لِحَـدیثِکمْ یَبُثُّ ذلِک فِی النّاس وَ یَشُـدَّهُ فِی قُلُوب شِیعَتِکمْ و لَعَلَّ عابِداً مِنْ شِیعَتِکمْ لَیْسَتْ لَهُ هـذِهِ الرِّوایَهُٔ، أَیُّهُمـا ... . معاویـهٔ بن عمـار گفت: به امـام صـادق – علیه السـلام – گفتم: شخصـی احادیث و احکام شـما را در میان مردم تبلیغ کرده و در دل شـیعیان شما آن ها را جای می دهد و مردی هم از شیعیان شما تنها به عبادت می پردازد؛ کدام یک از این دو برترند؟ امام – علیه السـلام – فرمودند: کسی که احادیث ما را در دل شیعیان ما جای می دهد، از هزار عابد برتر است. «الکافی، ج ۱، ص ۳۳»

پیامک۵۶

عَنْ أبِی عَبْـدِ اللهِ – علیهِ السَّلامـ – قـال: ألا وَ إنَّ لِکلِّ شَـیْءٍ جَوهَراً و جَوهَرُ وُلْـدِ آدَمَ مُحَمَّدٌ – صَـلَّی الله عَلَیْهِ وَ آلِه – وَ نَحْنُ وَ شِیعَتُنا بَعـدنا حبَّذا شـیعَتَنا ما أقْرَبَهُمْ مِنْ عَرْشِ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ ... . امام صادق – علیه السـلام – فرمودند: آگاه باشـید که به راستی هر چیزی را گوهری است و گوهر فرزنـدان آدم، محمـد – صـلی الله علیه و آله – است و پس از آن حضـرت، ما و بعد از ما، شـیعیان ما هسـتند، خوشـا بر شـیعیان ما که نزدیکنـد به عرش خـدای عز و جل و چه نیکو است رفتار خـدای عز و جل نسـبت به آنان در روز قیامت. به خـدا سوگنـد اگر بر مردم گران نمی آمـد و شـیعیان را خـود بینی فرا نمی گرفـت فرشـتگان رو در رو بـه آن هـا سـلام می کردنـد. «الکافی، ج ۸، ص ۲۱۴»

پیامک۵۷

امام صادق – علیه السلام – فرمودند: به خدا سوگند هیچ بنده ای از شیعیان ما نیست که قرآن را ایستاده در حال نماز بخواند جز آن که در برابر هر حرفی از آن صد حسـنه به او دهند و اگر نشسـته در نماز قرآن بخواند به هر حرفی پنجاه حسـنه به او دهند و شـخص خموش از شـیعیان ما ثواب قرآن خوانـدن مخالفین را دارد. به خـدا سوگنـد در بستر خود خفته ایـد و مزد مجاهدان (در راه خدا) را دارید و هنگامی که در نماز هستید ثواب صف بسـتگان در راه خدا را دارید شمائید که به خدا قسم آن کسانی که خدای عز و جل درباره شان فرمودنـد: «کینه ای که در سـینه شان بود کنده ایم و برادرانه بر تخت ها رو به روی هم هسـتند» (سوره حجر، آیه ۴۷) به راستی که شـیعیان ما چهار چشم دارنـد. دو چشم در سـر، دو چشم در دل. آگاه باشـید که همه این گونه انـد ولی خـدای عز و جل چشم های شما را بینا کرده و چشم های آنان را کور کرده است. «الکافی، ج ۸، ص ۲۱۴»

پیامک۵۸

عَنْ أبِی عَبْـدِ اللهِ – علیهِ السَّلام – قال: شِیعَتُنا أهْلُ الْهُـدی وَ أهْلُ التُّقی وَ أهْلُ الْخَیْرِ وَ أهْلُ الإیمانِ وَ إهْلُ الفَتْحِ وَ الظَّفَرِ. امام صادق –

علیه السلام – فرمودند: شیعیان ما أهل هدایت و تقوی و أهل خیر و نیکی و أهل ایمان و أهل فتح و ظفرند. «الکافی، ج ۲، ص ۲۳۳»

پیامک۵۹

عَنْ أبِی عَبْدِ اللهِ – علیهِ السَّلام – قال: خَرَجْتُ أنا و أبی حتّی إذا کنّا بَیْنَ الْقَبْرِ وَ الْمِنْبَرِ إذا هُوَ بأُناس من الشیعه مِنْفَسَلَّمَ عَلَیْهِمْ ثُمَّ قالَ: إنِّی وَ اللهِ لَأُحِبَّ رِیاحَکمْ وَ أرْواحَکمْ فَأعِینُونی عَلی ذلِک ... . امام صادق – علیه السلام – فرمودند: من و پدرم از خانه بیرون رفتیم تا (در مسجد مدینه) به میان قبر و منبر رسیدیم در آنجا به گروهی از شیعه برخوردیم، پدرم به آن ها سلام کرد سپس فرمودند: به خدا قسم من شما و جان های شما را دوست دارم، پس شما کمکم کنید بر این دوستی، به پارسایی و کوشش و بدانید که به ولایت (و دوستی) ما نتوان رسید جز به پارسایی و کوشش و هرکس از شما که (بنده ای از بندگان خدا) را امام و پیشوای خود قرار دهد باید بر طبق رفتار و کردار او عمل کند. «الکافی، ج ۸ ص ۲۱۲»

پیامک۶۰

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: إنّ شیعَتَنا مَن سَلِمَت قُلوبُهُم مِن کُلِّ غِشٍّ وَغِلٍّ وَدَغَلٍ؛ بی گمان شیعیان ما دل هایشان از هر خیانت، کینه و فریبکاری پاک است. (بحارالانوار، ج۶۸، ص۱۵۶، ح۱۱)

پیامک۶۱

امام حسین(علیه‌السلام) فرمودند: إنّ شیعَتَنا مَن سَلِمَت قُلوبُهُم مِن کُلِّ غِشٍّ وَغِلٍّ وَدَغَلٍ؛ بی گمان شیعیان ما دل هایشان از هر خیانت، کینه،وفریبکاری پاک است. بحارالانوار، ج۶۸، ص۱۵۶، ح۱۱

پیامک۶۲

امام حسین علیه السلام : إنّ شیعَتَنا مَن سَلِمَت قُلوبُهُم مِن کُلِّ غِشٍّ وَغِلٍّ وَدَغَلٍ؛ بی گمان شیعیان ما دل هایشان از هر خیانت، کینه،وفریبکاری پاک است. بحارالانوار، ج۶۸، ص۱۵۶، ح۱۱

پیامک۶۳

امام علی علیه‌السلام: شیعَتُنَا المُتَباذِلونَ فی وِلایَتِنا، اَلمُتَحابّونَ فی مَوَدَّتِنا اَلمُتَزاوِرونَ فی اِحیاءِ اَمرِنا اَلَّذینَ ان غَضِبوا لَم یَظلِموا وَ اِن رَضوا لَم یُسرِفوا، بَرَکةٌ عَلی مَن جاوَروا سِلمٌ لِمَن خالَطوا؛ شیعیان ما کسانی‌اند که در راه ولایت ما بذل و بخشش می کنند، در راه دوستی ما به یکدیگر محبت می‌نمایند، در راه زنده نگه داشتن امر و مکتب ما به دیدار هم می‌روند. چون خشمگین شوند، ظلم نمی‌کنند و چون راضی شوند، زیاده روی نمی‌کنند، برای همسایگانشان مایه برکت‌اند و نسبت به هم‌نشینان خود در صلح و آرامش‌اند. کافی، ج ۲، ص ۲۳۶، ح ۲۴

پیامک۶۴

حضرت امام موسی کاظم (علیه السلام) فرمودند: لا تستغنی شیعتنا عن أربع: خمرة یصلی علیها و خاتم یتختم به و سواک یستاک به و سبحة من طین قبر أبی عبدالله علیه السلام؛ پیروان ما از چهار چیز بی‌نیاز نیستند ـ؟: سجاده‌ای که بر روی آن نماز خوانده شود ـ؟. انگشتری که در انگشت باشد ـ؟. مسواکی که با آن دندانها را مسواک کنند ـ؟. تسبیحی از خاک مرقد امام حسین (علیه السلام)

تهذیب الاحکام، ج، ? ص??

پیامک۶۵

امام صادق علیه السلام فرمودند: من لم یأت قبرالحسین علیه السلام و هو یزعم انه لنا شیعهٔ حتی یموت فلیس هو لنا شیعهٔ و ان کان من اهل الجنهٔ فهو من ضیفان اهل الجنهٔ؛ کسی که به زیارت قبر امام حسین نرود و خیال کند که شیعه ما است و با این حال و خیال بمیرد او شیعه ما نیست و اگر هم از اهل بهشت باشد از میهمانان اهل بهشت خواهد بود. کامل الزیارات، ص/ ??? بحارالانوار، ج ، ??ص?

پیامک۶۶

امام علی علیه السّلام فرمودند: انّ اللّهَ ... اِخْتارَ لَنا شیعَهً یَنْصُرُونَنا وَ یَفْرَحُونَ بِفَرَحِنا وَ یَحْزَنُونَ لِحُزْنِنا ؛ خداوند برای ما، شیعیان و پیروانی برگزیده است که ما را یاری می کنند، با خوشحالی ما خوشحال می شوند ودر اندوه و غم ما، محزون می گردند. غررالحکم ، ج ۱، ص ۲۳۵

پیامک۶۷

امام باقر علیه‌السلام : مُروا شیعَتَنا بِزیارَةِ قَبرِ الحُسَینِ بنِ عَلِیٍّ علیه‌السلام؛ فإنَّ إتیانَهُ یَزیدُ فی الرِّزقِ ، ویَمُدُّ فی العُمرِ ، ویَدفَعُ مَدافِعَ السُّوءِ؛ شیعیان ما را به زیارت قبر حسین بن علی علیه‌السلام فرمان دهید ؛ زیرا زیارت آن ، روزی را زیاد می‌کند ، عمر را دراز می‌گرداند و بدیها را دور می‌سازد . بحار الأنوار : ۱۰۱ / ۴ / ۱۲

پیامک۶۸

قال الباقر – علیه السلام –: انما شیعهٔ علی کثیرهٔ صلاتهم کثیرهٔ تلاوتهم للقرآن ؛ شیعیان و پیروان خط علی زیاد نماز می گزارند، و زیاد تلاوت قرآن می کنند. (صفات الشیعه ، ص ۴۳۶).

پیامک۶۹

قال علی – علیه السلام –: شیعتنا رعاء الشمس و القمر و النجوم یعنی التحفظ من مواقیت الصلوهٔ ؛ شیعیان ما مراعات کننده شمس و قمر و نجوم هستند، یعنی اوقات نماز را مراعات می کنند. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۹۳)

پیامک۷۰

قال الصادق – علیه السلام –: امتحنوا شیعتنا عند مواقیت الصلاهٔ کیف محاظتهم ؛ شیعیان ما را در اوقات نماز آزمایش کنید که چگونه بر خواندن نماز خود در موعد مقرر محافظت می کنند. (سفینهٔ البحار، ج ۲، ص ۴۴)

پیامک۷۱

قال الامام الصادق – علیه السلام – : ان الله یدفع بمن یصلی من شیعتنا عمن لایصلی من شیعتنا و لو اجمعوا علی ترک الصلوهٔ لهلکوا ؛ همانا، خداوند به وسیله شیعیان نمازگزار ما از شیعیان بی نماز ما (بلا را) دفع می کند، ولی اگر همه تارک نماز بودند هر آینه

همه هلاک می شدند. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۸۴)

پیامک۷۲

قال الصادق – علیه السـلام –: شیعتنا اهل الورع و الاجتهاد و اهل الوفاء و الامانهٔ و اهل الزهد و العبادهٔ و اصحاب الاحدی و خمسین رکعهٔ فی الیوم و اللیلهٔ ؛ شیعیان ما اهل تقوی و پاکدامنی و کوشش و جدیت اند و مردمی با وفا و امین اند و اهل زهد و عبادتند و کسانی هستند که درشبانه روز پنجاه و یک رکعت نماز می خوانند. (بحارالانوار، ج ۶۸، ص ۱۶۷)

پیامک۷۳

قال الباقر – علیه السـلام –: ما من عبد من شیعتنا یقوم الی الصلوهٔ الا اکتنفته بعدد من خالفه ملائکهٔ یصلون خلفه و یدعون الله – عز و جل – له حتی یفرغ من صلاته ؛ هیچ بنده ای از پیروان ما نیست که به نماز بایستد، مگر آن که به اندازه مخالفینش ملائکه پشت سر او نماز می خوانند و در پیشگاه خداوند متعال برای او دعا می کنند تا از نمازش فارغ شود. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۰۵)

پیامک۷۴

امام صادق علیه‌السـلام : امتَحِنوا شِیعَتَنا عِندَ ثَلاثٍ : عِندَ مَواقیتِ الصِّلاهِٔ کیفَ مُحافَظَتُهُم علَیها ، وعِندَ أسرارِهِم کیفَ حِفظُهُم لَها عِندَ عَدُوِّنا ، وإلی أموالِهِم کیفَ مُواساتُهُم لإخوانِهِم فیها ؛ شیعیان ما را در سه چیز بیازمایید : در اوقات نمازشان ، که چگونه بر آنها مواظبت می‌کننـد ؛ در اسرارشان ، که چگونه آنها را از دشـمنان ما حفظ می‌کننـد و در اموالشان ، که چگونه با آن به برادران خود کمک می‌کنند . الخصال : ۱۰۳ / ۶۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۰۶

پیامک۷۵

امام مهدی(علیه السلام) فرمودند: نادانان و کم‌خردان شیعه و کسانی که پر و بال پشه، از دین‌داری آن‌ها برتر و محکم‌تر است، ما را آزار می‌دهند. (بحارالانوار/۲۵/۲۶۷)

پیامک۷۶

امام مهدی(علیه السلام) فرمودند: شیعیان ما هنگامی به فرجام نیک و زیبای خداوند می‌رسند که از گناهانی که نهی شده‌اند، دوری نمایند. (الاحتجاج/۲/۴۹۸)

پیامک۷۷

امام مهدی(علیه السلام) فرمودند: ما را از شیعیان دور نمی‌سازد مگر اعمال ناپسندی که از آنها به ما می‌رسد. (بحارالانوار/۵۳/۱۷۷)

پیامک۷۸

امام مهدی(علیه السـلام) فرمودند: من آخرین جانشـین پیامبرم و خداوند بواسـطه‌ی من، بلا را از خانواده و شیعیانم بر طرف می‌کند. (بحارالانوار/۵۲/۳۰)

پیامک۷۹

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : إنَّ شیعَتَنا مَنْ سَلِمَتْ قُلُوبُهُمْ مِنْ کُلِّ غِشٍّ وَ غِلّ وَ دَغَل ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: شیعیان و پیروان ما ـ اهل بیت عصمت و طهارت (علیهم السلام) ـ آن کسانی هستند که افکار و درون آن ها از هر گونه حیله و نیرنگ و عوام فریبی سلامت و تهی باشد. تفسیرالإمام العسکری – علیه السلام –، ص ۳۰۹، ح ۱۵۴

پیامک۸۰

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : إنْ کُنْتَ تَعْمَلُ بِما أمَرْناکَ وَ تَنْتَهی عَمّا زَجَرْناکَ عَنْهُ، فَأنْتَ مِنْ شیعَتِنا، وَ إلاّ فَلا ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: اگر آنچه را که ما ـ اهل بیت عصمت و طهارت ـ دستور داده ایم عمل کنی و از آنچه نهی کرده ایم خودداری نمائی، تو از شیعیان ما هستی و گرنه، خیر. تفسیر الإمام العسکری – علیه السلام –، ص ۳۲۰، ح ۱۹۱

پیامک۸۱

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : شیعَتُنا مِنْ خِیارِ أهْلِ الْجَنَّةِ وَکُلُّ مُحِبّینا وَ مَوالی اَوْلیائِنا وَ مُعادی أعْدائِنا وَ الْمُسْلِمُ بِقَلْبِهِ وَ لِسانِهِ لَنا ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: شیعیان و پیروان ما، و همچنین دوستداران اولیاء ما و آنان که دشمن دشمنان ما باشند، نیز آن هائی که با قلب و زبان تسلیم ما هستند بهترین افراد بهشتیان خواهند بود. بحارالأنوار، ج ۶۸، ص ۱۵۵

پیامک۸۲

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : إلهی وَ سَیِّدی، أسْئَلُکَ بِالَّذینَ اصْطَفَیْتَهُمْ، وَ بِبُکاءِ وَلَدَیَّ فی مُفارِقَتی أنْ تَغْفِرَ لِعُصاةِ شیعَتی، وَشیعَةِ ذُرِّیَتی ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: خداوندا، به حقّ اولیاء و مقرّبانی که آن ها را برگزیده ای، و به گریه فرزندانم پس از مرگ و جدائی من با ایشان، از تو می خواهم گناه خطاکاران شیعیان و پیروان ما را ببخشی. کوکب الدّری، ج ۱، ص ۲۵۴

پیامک۸۳

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: شیعتنا اهل الورع و الاجتهاد و اهل الوفاء و الامانهٔ و اهل الزهد و العبادهٔ واصحاب الاحدی و خمسین رکعهٔ فی الیوم واللیلهٔ؛ شیعیان ما اهل تقوی و پاکدامنی و کوشش و جدیت اند و مردمی باوفاوامین اند و اهل زهد و عبادتند و کسانی هستند که در شبانه روز پنجاه و یک رکعت نماز می خوانند. (بحار الانوار، ج ,۶۸ ص ۱۶۷)

پیامک۸۴

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ان الله یدفع بمن یصلی من شیعتنا عمن لا یصلی من شیعتنا و لو اجمعوا علی ترک الصلوهٔ لهلکوا؛ همانا خداوندبه وسیله شیعیانی که نماز به جا می آورند، از شیعیان بی نماز (بلا)را دفع می کند،ولی اگر همه تارک نماز بودند، هر آینه همه هلاک می شدند. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۸۴)

پیامک۸۵

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: لاتستغنی شیعتناعن اربع: خمرة یصلی علیها، و خاتم یتختم به و سواک یستاك به و سبحة من طین قبر ابی عبدالله –علیه السلام –؛ پیروان ما از چهار چیز بی نیاز نیستند:۱– سجاده ای که بر روی آن نمازخوانده شود.۲– انگشتری که در انگشت باشد.۳– مسواکی که با آن دندانهارا مسواك کنند.۴– و تسبیحی از خاك مرقد امام حسین (علیه السلام). (تهذیب الاحکام ، ج ۶، ص ۷۵)

پیامک۸۶

امام جعفر صادق (علیه السلام) : شیعتنا الرحماء بینهم ، الذین اذا خلوا ذکروا الله؛ شیعیان ما با یکدیگر مهربانند ، چون تنها باشند خدا را یاد کنند . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۶۸

پیامک۸۷

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : رُبَّما تَرَکَ بَعضُ شیعَتِنا فِی افْتِتاحِ أَمرِهِ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ فَیَمْتَحِنَهُ اللّهُ بِمَکْروهٍ لِیُنَبِّهَهُ عَلی شُکرِ اللّهِ وَ الثَّناءَ عَلَیهِ و یَمحَقُ وَ صَمةَ تَقصیرِهِ عِندَ تَرکِهِ قَولَ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ؛ بسا که یکی از شیعیان ما در آغاز کاری، بسم اللّه الرحمن الرحیم نمی‌گوید و به همین خاطر، خداوند، او را گرفتار چیزی ناخوشایند می‌سازد تا به شکر و ثنای الهی متوجّه گردد و کوتاهی‌اش را در گفتن بسم اللّه، جبران کند. التوحید، ص ۲۳۱ .

پیامک۸۸

امام حسین علیه‌السلام می فرماینـد: إنَّ شیعَتَنا مَنْ سَلِمَتْ قُلوبُهُمْ مِنْ کُلِّ غِشٍّ وَغِلٍّ وَدَغَلٍ؛ بی‌گمان شیعیان ما، دل‌هایشان از هر خیانت، کینه، و فریبکاری پاک است. بحارالأنوار، ج ۶۸، ص ۱۵۶

پیامک۸۹

امام باقر علیه السلام : لَیسَ مِنّا وَ لا مِنْکُمْ مَنْ ظَلَمَ النّاسَ؛ از ما نیست و از شما (شیعیان هم) نیست کسی که به مردم ظلم کند. شرح الأخبار، ج ۳، ص ۴۸۸، ح ۱۴۱۴.

پیامک۹۰

شیعَتُنَا الْمُتَباذِلونَ فی وِلایَتِنا، اَلْمُتَحابّونَ فی مَوَدَّتِنا اَلْمُتَزاوِرونَ فی اِحیاءِ اَمْرِنا اَلَّذینَ اِنْ غَضِبوا لَمْ یَظْلِموا وَ اِنْ رَضوا لَمْ یُسْرِفوا، بَرَکَةٌ عَلی مَنْ جاوَروا سِلْمٌ لِمَنْ خالَطوا؛ شیعیان ما کسانی‌اند که در راه ولایت ما بذل و بخشش می کنند، در راه دوستی ما به یکدیگر محبت می‌نمایند، در راه زنده نگه داشتن امر و مکتب ما به دیدار هم می‌روند. چون خشمگین شوند، ظلم نمی‌کنند و چون راضی شوند، زیاده روی نمی‌کنند، برای همسایگانشان مایه برکت‌اند و نسبت به هم‌نشینان خود در صلح و آرامش‌اند. (کافی، ج ۲، ص ۲۳۶، ح ۲۴ .)

پیامک۹۱

حضرت مهدی (علیه السلام) می فرمایند: اگرطلب مغفرت و آمرزش برخی از شما برای یکدیگر نبود، هرکس روی زمین بود، هلاك می شد مگر آن شیعیان خاص که گفتارشان با کردارشان یکی است. مستدرك الوسائل، ج۵، ص ۲۴۷،ح۵۷۹۵.

پیامک۹۲

امام صادق علیه السلام فرمودند : مردم به سه دسته شوند : دانشمند و دانشجو و خاشاک روی آب ، ما دانشمندانیم و شیعیان ما دانشجویان و مردم دیگر خاشاک روی آب. اصول کافی جلد ۱ ص ۴۱

پیامک۹۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مَنْ رَزَقَهُ اللّه حُبَّ الاَئِمَّهِ مِنْ اَهْلِ بَیْتی فَقَدْ اَصابَ خَیْرَ الدُّنْیا وَ الآخِرَهِ، فَلا یَشُکَّنَّ اَحَدٌ اَنَّهُ فِی الْجَنَّهِ فَاِنَّ فی حُبِّ اَهْلِ بَیْتی عِشْرینَ خَصْلَهً عَشَرَهٌ مِنْها فِی الدُّنْیا وَ عَشَرَهٌ مِنْها فِی الآخِرَهِ؛ هر کس که خداوند محبت امامان از اهل بیت مرا نصیب او کرده بی‌گمان به خیر دنیا و آخرت دست یافته و بدون شک در بهشت خواهد بود، پس هیچ یک (از شیعیان) نباید در این که اهل بهشت است شک کند؛ زیرا در دوستی اهل بیت من بیست ویژ گی است که ده مورد آن در دنیا و ده مورد آن در آخرت است. بحارالأنوار، ج ۲۷، ص ۷۸، ح ۱۲.

پیامک۹۴

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: ما شیعَتُنا إلّا مَنِ اتَّقَی اللّهَ و أطاعَهُ؛ شیعه ما تنها کسی است که تقوا پیشه و مطیع خداوند باشد. تحف العقول، ص ۲۹۵

پیامک۹۵

حضرت مهدی (عج) می فرمایند: وَالعاقَبَهُ لِجَمِیل صُنع اللهِ سُبحانَهُ تَکُونُ حَمِیدَهُ لَهُم مَا اجتَنَبُوا المَنهِیَّ شیعیان ما هنگامی به فرجام نیک و زیبای خداوند می رسند که از گناهانی که نهی شده اند، احتراز نمایند. بحارالانوار ج۵۳، ص۱۷۷

پیامک۹۶

امام حسین علیه السلام می فرمایند: إنَّ شِیعَتَنا مَن سَلِمَت قُلُوبُهُم مِن کُلِّ غَشٍّ وَ غِلٍّ وَ دَغَلٍ بدرستی که شیعیان ما قلبشان از هرناخالصی و حیله و تزویر پاک است. فرهنگ سخنان امام حسین ص/ ۴۷۶

پیامک۹۷

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: لا تَذهَب بِکُمُ المَذاهِبُ ، فوَاللّهِ ما شِیعَتُنا إلاّ مَن أطاعَ اللّهَ عَزَّوجلَّ مذاهب گوناگون شما را از راه به در نبرد، به خدا سوگند، شیعه ما نیست مگر کسی که از خداوندعزّوجلّ اطاعت کند. الکافی : ج ۲ ، ص ۷۳ ، ح ۱

پیامک۹۸

امام صادق علیه السلام فرمودند: شیعیان ما را در سه چیز بیازمایید : در مواظبت بر اوقات نمازها ، در نگهداری اسرارشان از دشمنان ما و در همدردی و کمک مالی به برادرانشان. میزان الحکمه، باب صفات شّیعه

پیامک۹۹

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: إنَّ شیعَتَنا مَن سَلِمَت قُلوبُهُم مِن کلِّ غِشٍّ وَغِلٍّ وَدَغَلٍ؛ بی گمان شیعیان ما، دل‌هایشان از هر خیانت، کینه، و فریبکاری پاک است. (بحارالأنوار، ج ۶۸، ص ۱۵۶)

پیامک۱۰۰

امام حسین علیه السلام فرمودند: إنّ شِیعَتَنا مَنْ سَلمَت قُلُوبُهُم مِن کُلِّ غَشٍّ وَ غِلٍّ وَ دَغَلٍ؛ بدرستی که شیعیان ما قلبشان از هرناخالصی و حیله و تزویر پاک است. (فرهنگ سخنان امام حسین ص/ ۴۷۶)

پیامک۱۰۱

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) می فرمایند: شیعه ی ما کسی است که از ما پیروی کند و پا جای پای ما بگذارد و به کردار ما اقتدا کند. بحارالانوار، ج۶۸، ص ۱۵۴.

پیامک۱۰۲

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: کسی که با زبان مدعی پیروی از ماست و درعمل و نحوه ی زندگی با ما مخالفت می کند، شیعه ی ما نیست. شیعه ی ما کسی است که با زبان و دل با ما همراه است و دنبال ما حرکت می کند در عمل از ما پیروی می نماید. بحارالانوار، ج۶، ص ۱۶۴.

پیامک۱۰۳

حضرت امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: شیعه ما نیست، جز آن کسی که از خدا پروا کند و مطیع او باشد. اصول کافی، ج۲، ص ۷۴.

پیامک۱۰۴

حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها) می فرمایند: ان کنت تعمل بما امرناک و تنهی عما زجرناک عنه فأنت شیعتنا و الا فلا؛ اگر به آنچه به شما امر می کنیم عمل کنی و از آنچه شما را باز می داریم دوری کنی، از شیعیان مایی و گرنه هرگز. بحارالانوار، ج۶۸، ص ۱۵۵.

پیامک۱۰۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إن شیعتنا من شیعنا و اتبع آثارنا و اقتدی بأعمالنا؛ شیعه ی ما کسی است که از ما پیروی کند و پا جای پای ما بگذارد و به کردار ما اقتدا کند. بحارالانوار، ج۶۸، ص ۱۵۴.

پیامک۱۰۶

امام صادق (علیه السلام)می فرمایند: کسی که با زبان مدعی پیروی از ماست و درعمل و نحوه ی زندگی با ما مخالفت می کند، شیعه ی ما نیست. شیعه ی ما کسی است که با زبان و دل با ما همراه است و دنبال ما حرکت می کند در عمل از ما پیروی می

نماید. بحارالانوار، ج۶، ص ۱۶۴.

پیامک۱۰۷

امام باقر(علیه السلام)می فرمایند: شیعه ما نیست، جز آن کسی که از خدا پروا کند و مطیع او باشد. اصول کافی، ج۲، ص ۷۴.

پیامک۱۰۸

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : نَحنُ صُبّرٌ وَ شیعتُنا أصبَرُ منّا. قُلتُ: جعِلْتُ فداکَ، کیف صار شیعتُکم أصبَرُ منکُم؟ قالَ ... . امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: ما خاندانی صبور و شکیبائیم و شیعیان ما از ما شکیبا ترند. گفتم: جانم به فدایت، چگونه شیعیان شما از شما شکیبا ترند؟ فرمود: چون صبر ما بر چیزی است که می دانیم، امّا آنها بر چیزی که نمی دانند صبر می کنند. «بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۸۰»

شرک و نفاق

پیامک۱

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : الغناءُ عُشُّ النفاق. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: غناء و آوازه خوانی، لانه نفاق و دوروئی است. «وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۲۲۷»

پیامک۲

قال الله عزّوجلّ: من بی‌نیازترین شریک هستم، هر کس کاری انجام دهد و دیگری را (با من) شریک کند، من از آن (کار) بیزارم و آن (کار)، برای همان شریک خواهد بود. (بحارالانوار۶۷/۲۲۲)

پیامک۳

عَنْ أبِی عَبْدِ اللهِ – عَلَیْهِ السَّلامُ – قالَ: اُمِرَ النّاسُ بِمَعْرِفَتِنا وَ الرَّدِّ إلَینا وَ التَّسْلیم لَنا، ثُمَّ قالَ: وَ إنْ صامُوا وَ صَلُّوا وَ شَهِدُوا أنْ لا إله إلّا اللهُ وَ جَعَلُوا فِی إنْفُسِهِمْ أنْ لا یَرُدُّوا إلَیْنا کانُوا بِذلِک مُشْرِکینَ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: مردم مأمورند تا ما را بشناسند و به سوی ما بازگردند و تسلیم ما باشند. سپس فرمودند: و در غیر این صورت اگر به سوی ما باز نگردند و از ما پیروی نکنند، هر چند که روزه بدارند و نماز بخوانند و به یگانگی خداوند اقرار نمایند، در شمار مشرکین خواهند بود. «الکافی، ج ۲، ص ۳۹۸»

پیامک۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَن ماتَ وَ لا یُشرکُ بِاللهِ دَخَلَ الجنةَ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که بمیرد و حال آن که هیچ گاه شرک به خدا نورزیده باشد، وارد بهشت می شود. «مشکات الانوار، ص ۳۸»

پیامک۵

قال الامام الصادق – علیه السلام – فی قوله تعالی «وَمَا یُؤمِنُ أَکثَرُهُم»: یُطِیعُ الشَّیطَانَ مِن حَیثُ لا یَعلَمُ فَیُشرِک. امام صادق – علیه

السلام – درباره آیه «و بیشتر آنان به خدا ایمان نمی آورند»، فرمودند: ندانسته از شیطان پیروی می کند و بدین سان مشرک می شود. «الکافی، ج ۲، ص ۳۹۷»

پیامک۶

قال الامام الصادق – علیه السلام – فی قَولِ النَّبیِّ – صلی الله علیه و آله – : إنَّ الشِّرک أَخفَی مِن دَبیبِ النَّملِ عَلَی صَفَاةٍسَودَاءَ فی لَیلَةٍ ظلماءَ کانَ المُؤمِنُونَ یَسُبُّونَ مَا یَعبُدُ المُشرِکونَ مِن دُونِ اللهِ ... . امام صادق – علیه السلام – در مورد قول پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – که فرموده اند: همانا شرک نامحسوس تر از راه رفتن مورچه در یک شب تاریک بر روی تخته سنگی سیاه است؛ فرمودند: مؤمنان به معبودهای مشرکان ناسزا می گفتند و مشرکان نیز متقابلا به معبود مسلمانان دشنام می دادند ... از این رو برای آن که مشرکان به معبود مؤمنان ناسزا نگویند خداوند ایشان را از ناسزا گفتن به معبودهای مشرکان نهی فرمود. بنابراین مؤمنان ندانسته به خدا شرک آورده بودند. «بحار الأنوار، ج ۷۲، ص ۹۳»

پیامک۷

قال الامام الصادق – علیه السلام – لَمَّا سُئِلَ عَن کونِ الشِّرک أَخفَی مِن دَبیبِ النَّملِ فی اللَّیلَةِ الظَّلمَاءِ عَلَی المَسحِالأسوَدِ؟: لا یَکونُ العَبدُ مُشرِکاً حَتَّی یُصَلِّی لِغَیرِ اللهِ، أو یَذبِحَ لِغَیرِ اللهِ، أو یَدعُوَ لِغَیرِ اللهِ عَزَوَجَلَ. هنگامی که از امام صادق – علیه السلام – درباره این جمله که شرک نامحسوس تر از حرکت مورچه در شب تاریک بر روی گلیمی سیاه است، سؤال شد، فرمودند: بنده مشرک نباشد مگر آن گاه که برای غیر از خدا نماز خواند، یا برای غیر خدا ذبح کند و یا به غیر خدای عزوجل دعوت کند. «الخصال، ص ۱۳۶، ح ۱۵۱»

پیامک۸

قال الامام الصادق – علیه السلام – فی قوله تعالی «وَ مَا یُؤمِنُ أَکثَرُهُم»: شِرک طَاعَةٍ وَ لَیسَ شِرک عِبَادَةٍ. امام صادق – علیه السلام – درباره آیه «و بیشتر آنان به خدا ایمان نمی آورند»، فرمودند: منظور شرک در فرمانبری است نه شرک در عبادت. «الکافی، ج ۲، ص ۳۹۷»

پیامک۹

قال الامام الصادق – علیه السلام – فی قوله تعالی «وَمَا یُؤمِنُ أَکثَرُهُم»: هُوَ الرَّجُلُ یَقُولُ: لَولا فُلانٌ لَهَلَکتُ، وَ لَولا فُلانٌ لَأَصَبتُ کذَا وَکذَا، وَلَولا فُلانٌ لَضَاعَ عَیَالی، ألا تَرَی أَنَّهُ قَد جَعَلَ للهِ شَرِیکاً فی مُلکهِ ... . امام صادق – علیه السلام – درباره آیه «و بیشتر آنان به خدا ایمان نمی آورند»، فرمودند: مانند این که انسان بگوید: اگر فلانی نبود من از بین می رفتم و اگر فلانی نبود چنین و چنان می شدم و اگر فلانی نبود خانواده ام نابود می شد؛ مگر نمی بینی که او با این حرفها در ملک خدا برایش شریکی قائل شده که روزیش می دهد و از او دفاع و دفع گرفتاری می کند؟ راوی می گوید: عرض کردم: پس بگوید: اگر خداوند به واسطه فلانی بر من منّت نمی نهاد از بین می رفتم؟ فرمودند: آری، (اینگونه گفتن) اشکالی ندارد. «تفسیر عیاشی، ج ۲، ص ۲۰۰»

پیامک۱۰

قال الامام الصادق – علیه السلام – : لَو أَنَّ قَوماً عَبَدُوا اللهَ وَحدَهُ لا شَرِیک لَهُ، وَأَقَامُوا الصَّلاةَ، وَآتَوُا الزَّکاةَ، وَحَجُّوا البَیتَ،وَصَامُوا شَهرَ

رَمَضَانَ، ثُمَّ قَالُوا لِشَیءٍ صَنَعَهُ اللهُ أو صَنَعَهُ النَّبِیُّ – صلی الله علیه و آله –: ألا صَنَعَ خِلافَ الَّذِی صَنَعَ؟ ... . امام صادق – علیه السلام – فرمودند: اگر مردمی خدای یگانه و بی شریک را بپرستند و نماز بخوانند و زکات بپردازند و حج بروند و ماه رمضان را روزه بگیرند ولی (از روی اعتراض) به چیزی که خداوند یا پیامبر – صلی الله علیه و آله – ساخته است، بگویند: چرا خلاف آن را نساخت؟ یا در دلشان چنین اعتراضی کنند (و به زبان نیاورند)، به سبب آن مشرک شوند. امام آن گاه این آیه را تلاوت کرد: «سوگند به پروردگارت که ایمان نیاورده باشند مگر آن گاه که در اختلافات میان خود تو را داور کنند و از داوری تو احساس دلتنگی نکنند و کاملاً تسلیم باشند». امام صادق – علیه السلام – سپس فرمودند: پس تسلیم باشید. «الکافی، ج ۲، ص ۳۹۸»

پیامک۱۱

قال الامام الصادق – علیه السلام –: إنَّ رَجُلاً مِن خَثعَمَ جَاءَ إلی النَّبی – صلی الله علیه و آله – قَالَ: أیُّ الأعمَالِ أبغَضُ إلی اللهِ عَزَّوَجَلَّ؟ فَقَالَ: الشِّرک بِاللهِ، قَالَ: ثُمَّ مَاذَا؟ قَالَ: قَطِیعَةُ الرَّحِمِ، قَالَ: ثُمَّ مَاذَا؟ قَالَ: الأمرُ بِالمُنکرِ وَالنَّهیُ عَنِ المَعرُوفِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: مردی از خثعم نزد پیغمبر – صلی الله علیه و آله – آمد و سوال نمود: کدام یک از اعمال بیشتر از همه مورد غضب خداست؟ پیامبر – صلی الله علیه و آله – فرمودند: شرک به خدا، گفت: بعد از آن کدام عمل؟ فرمودند: قطع صله رحم، گفت: سپس چه چیزی؟ فرمودند: امر به بدی و نهی از خوبی. «الکافی، ج ۲، ص ۲۹۰»

پیامک۱۲

قال الامام الصادق – علیه السلام –: إنَّ الرَّجعَةَ لَیسَ بِعَامَّةٍ، وَهِیَ خَاصَّةٌ لا یَرجِعُ إلا مَن مَحَّضَ الإیمَانَ مَحضاً أو مَحَّضَ الشِّرک مَحضاً. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: رجعت برای همه نیست بلکه اختصاص به عده خاصی دارد. رجعت نمی کند مگر کسی که ایمان خالص داشته باشد یا شرک خالص. «بحار الأنوار، ج ۵۳، ص ۳۹»

پیامک۱۳

قال الامام الصادق – علیه السلام –: یَقُولُ إبلِیسُ لِجُنُودِهِ: ألقُوا بَینَهُم الحَسَدَ وَالبَغیَ فَإنَّهُمَا یَعدِلانِ عِندَ اللهِ الشِّرک. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: ابلیس به سربازان خود می گوید: حسادت و ظلم را در میان انسانها منتشر کنید که اینها در نزد خدا با شرک برابرند. «الکافی، ج ۲، ص ۳۲۷»

پیامک۱۴

قال الامام الصادق – علیه السلام –: مَن إبتَدَعَ رَأیاً فَأَحَبَّ عَلَیهِ أو أَبغَضَ عَلَیهِ. امام صادق – علیه السلام – درباره (کمترین حد شرک) فرمودند: کسی که رأی و عقیده ای را بدعت گذارد و به آن حبّ و بغض ورزد. «الکافی، ج ۲، ص ۴۱۵»

پیامک۱۵

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله –: إنَّ أخوَفَ مَا أخَافُ عَلَیکم اَلشِّرک الأصغَرُ، قَالُوا: وَمَا الشِّرک الأصغَرُ یَا رَسُولَاللهِ؟ قَالَ: هُوَ الرِّیَاءُ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: آنچه بیش از هر چیز دیگری بر شما می ترسم شرک اصغر است، گفتند: ای پیغمبر خدا شرک اصغر چیست؟ حضرت فرمودند: ریا. «بحار الأنوار، ج ۷۲، ص ۳۰۳»

پیامک۱۶

قال الامام زین العابدین – علیه السلام – : اِعلَمُوا عِبَادَ اللهِ اِنَّ أَهلَ الشِّرك لا تُنصَبُ لَهُمُ المَوَازِينُ، وَ لا تُنشَرُ لَهُمُ الدَّوَاوِينُ، وَإِنَّما يُحشَرُونَ إلى جَهَنَّمَ زُمَراً، وَإِنَّما نَصبُ المَوَازِينِ وَ نَشرُ الدَّوَاوِينِ لأهلِ الإسلامِ. امام سجّاد – علیه السلام – فرمودند: ای بندگان خدا آگاه باشید برای اهل شرك ترازوهای اعمال قرار نخواهد گرفت و دفترهای حساب و کتاب گسترده نمی شوند بلکه دسته جمعی به سوی جهنم فرستاده می شوند و قرار دادن آن ترازوها و گستردن آن دیوان و دفترها برای اهل اسلام است. «نور الثقلین، ج ۴، ص ۵۰۷»

پیامک۱۷

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : يَابنَ مَسعُودٍ! إيَّاك أن تُشرِك بِاللهِ طَرفَةَ عَينٍ وَإن نُشِرتَ بِالمِنشَارِ، أو قُطِعتَ، أو صُلِبتَ، أو اُحرِقتَ بِالنَّارِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: ای پسر مسعود! مبادا آنی به خدا شرك ورزی حتی اگر اره شوی یا تکه تکه ات کنند یا به دارت آویزند و یا به آتشت سوزانند. «مکارم الأخلاق، ج ۲، ص ۳۵۷»

پیامک۱۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : إيَّاك وَ مَا يُعتَذَرُ مِنهُ، فَإنَّ فِيهِ الشِّرك الخَفِيُّ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: از کاری که موجب عذر خواهی می شود بپرهیز؛ زیرا در آن شرك خفی است. «بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۲۰۰»

پیامک۱۹

قال الامام علی – علیه السلام – : اَلظُّلمُ الَّذِى لا يُغفَرُ فَالشِّرك بِاللهِ، قَالَ اللهُ تَعَالى «إنَّ اللهَ لا يَغفِرُ أن يُشرَك بِهِ». امام علی – علیه السلام – فرمودند: آن ستمی که بخشوده نمی شود، شرك آوردن به خداست. خدای متعال فرموده است: خداوند شرك به خود را نمی بخشد. «نهج البلاغه، خطبه ۱۷۶»

پیامک۲۰

قال الامام علی – علیه السلام – : سَبَبُ الهَلاك اَلشِّرك. امام علی – علیه السلام – فرمودند: شرك، موجب هلاکت است. «غرر الحکم، ح ۵۵۴۱»

پیامک۲۱

قال الامام علی – علیه السلام – : اعلَمُوا أَنَّ يَسِيرَ الرِّيَاءِ شِرك. امام علی – علیه السلام – فرمودند: بدانید که کمترینِ ریا، شرك به حساب می آید. «تحف العقول، ص ۱۵۱»

پیامک۲۲

قال الامام علی – علیه السلام – : آفَةُ الإيمَانِ الشِّرك. امام علی – علیه السلام – فرمودند: آفت ایمان، شرك است. «غرر الحکم، ح ۳۹۱۵»

پیامک۲۳

رسول اللّه صلی الله علیه و آله : الِاختِلافُ إلَی المَساجِدِ رَحمَةٌ ، وَالِاجتِنابُ عَنها نِفاقٌ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آمد و شد به مساجد ، [مایه] رحمت است ، و پرهیز از آن ، [موجب] نفاق است . کنز العمّال: ج ۷ ص ۵۷۰ ح ۲۰۳۰۲ نقلاً عن الدیلمی عن ابن عبّاس .

پیامک۲۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن ماتَ ولَم یَغْزُ ، ولَم یُحدِّثْ بِهِ نَفسَهُ ، ماتَ علی شُعْبَةٍ مِن نِفاقٍ . کسی که‌جهاد نکرده‌یا آرزوی جهاد نداشته باشد و بمیرد به نوعی نفاق مرده‌است . صحیح مسلم : ۳ / ۱۵۱۷ / ۱۹۱۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۱۴

پیامک۲۵

امام علی علیه‌السلام : الخِیانَةُ رأسُ النِّفاقِ . خیانت سرآمد نفاق است . غرر الحکم : ۹۶۹

پیامک۲۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ الکذبَ بابٌ مِن أبوابِ‌النِّفاقِ . دروغ ، دری از درهای نفاق است . کنز العمّال : ۸۲۱۲

پیامک۲۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن رَدَّتهُ الطِّیَرَةُ عَن حاجَتِهِ فَقَد أشرَکَ . هر که فال بد زدن ، او را از کارش باز دارد ، شرک ورزیده است . کنز العمّال : ۲۸۵۶۶

پیامک۲۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ذو الوَجهَینِ فی الدُّنیا یأتی یَومَ القِیامَةِ ولَهُ وَجهانِ مِن نارٍ . آن که در دنیا دوچهره باشد، روز قیامت با دو چهره آتشین محشور می‌شود . الترغیب والترهیب : ۳ / ۶۰۳ / ۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۶۸

پیامک۲۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : یَجیءُ یَومَ القِیامَةِ ذو الوَجهَینِ دالِعا لِسانَهُ فی قَفاهُ ، وآخَرُ مِن قُدّامِهِ ، یَلتَهِبانِ نارا حتّی یُلهِبا جَسَدَهُ ، ثُمّ یُقالُ لَهُ : هذا الّذی کانَ فی الدُّنیا ذا وَجهَینِ وذا لِسانَینِ ، یُعرَفُ بذلکَ یَومَ القِیامَةِ . روز قیامت ، انسانِ دو چهره در حالی می‌آید که یک زبان از پس گردنش آویزان است و یک زبان از جلو و در آنها آتش افروخته است که به بدنش زبانه می‌کشد . سپس به او گفته می‌شود : این کسی است که در دنیا دو رو و دو زبان بود . او بدین گونه در روز قیامت شناخته می‌شود . الخصال : ۳۸ / ۱۶

پیامک۳۰

امام علی علیه‌السلام : أظهَرُ النّاسِ نِفاقا مَن أمَرَ بالطاعَةِ ولَم یَعمَلْ بها ، ونَهی عنِ المَعصیَةِ ولَم یَنتَهِ عنها . آشکارترین منافق کسی‌است

که به‌طاعت (خدا) فرا خواند و خودش بدان عمل نکند و از معصیت باز دارد و خودش از آن باز نایستد . غرر الحکم : ۳۲۱۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۶

پیامک۳۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : المُنافِقُ یَملِکُ عَینَیهِ یَبکی کما یَشاءُ . منافق ، چشمانش در اختیار اوست ، هر طور بخواهد گریه می‌کند . کنز العمّال : ۸۵۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۶۶

پیامک۳۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : المُنافِقُ مَن إذا وَعَدَ أخلَفَ ، وإذا فَعَلَ أفشی ، وإذا قالَ کَذَبَ ، وإذا ائتُمِنَ خانَ ، وإذا رُزِقَ طاشَ ، وإذا مُنِعَ عاشَ . منافق کسی است که هرگاه وعده دهد خُلف وعده کند ، و هرگاه کاری کند آن را فاش سازد (و در بوق دَمَد) ، و هرگاه سخن بگوید دروغ گوید ، و هرگاه امانتی به او سپارند خیانت ورزد ، و هرگاه روزی داده شود ، سبکسری کند ، و هرگاه روزی داده نشود (وتنگدست گردد) به غلّ و غش روی آورد . فی المصدر : أساء (کما فی هامش البحار) .بحار الأنوار : ۷۲ / ۲۰۷ / ۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۶۶

پیامک۳۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن خالَفَت سَریرَتُهُ عَلانِیَتَهُ فهُو مُنافِقٌ کائنا مَن کانَ . کسی که باطنش با ظاهرش ناسازگار باشد او منافق است ، هر که می‌خواهد باشد . بحار الأنوار : ۷۲ / ۲۰۷ / ۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۶۶

پیامک۳۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ما زادَ خُشوعُ الجَسَدِ علی ما فی القَلبِ فهُو عِندَنا نِفاقٌ . چنانچه خشوعِ بدن ، بر خشوعِ دل بچربد این در نظر ما نفاق است. الکافی : ۲ / ۳۹۶ / ۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۶۶

پیامک۳۵

امام علی علیه‌السلام : المُنافِقُ إذا نَظَرَ لَها ، وإذا سَکَتَ سَها ، وإذا تَکَلَّمَ لَغا ، وإذا استَغنی طَغا ، وإذا أصابَتهُ شِدَّةٌ ضَغا ، فهُو قَریبُ السُّخطِ بَعیدُ الرِّضا ، یُسخِطُهُ علَی اللّه الیَسیرُ ، ولا یُرضیهِ الکثیرُ ، یَنوی کثیرا مِن الشَّرِّ ویَعمَلُ بطائفَةٍ مِنهُ ، ویَتَلَهَّفُ علی ما فاتَهُ مِن الشَّرِّ کیفَ لَم یَعمَلْ بهِ ! شخص منافق هرگاه نگاه می‌کند برای سرگرمی است ، هرگاه سکوت می‌کند همراه با غفلت است ، وقتی سخن می‌گوید بیهوده‌گویی می‌کند ، هرگاه بی‌نیاز شود طغیان می‌کند ، وقتی گرفتاری به او رسد داد و فریاد راه می‌اندازد ، زود ناراحت می‌شود و دیر خشنود می‌گردد ، از اندکِ خدا ناخشنود می‌شود و بسیارش هم او را خشنود نمی‌سازد ، شرّ بسیار در سر می‌پروراند و مقداری از آنها را به کار می‌بندد و افسوس می‌خورد که چرا فلان کار بد را انجام نداده‌است . تحف العقول : ۲۱۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۶۶

پیامک۳۶

امام سجّاد علیه‌السلام : منافق نهی می‌کند و خود نهی نمی‌پذیرد ، به آنچه دستور می‌دهد خودش عمل نمی‌کند ، چون به نماز

ایستد به چپ و راست می‌نگرد ، چون رکوع کند خود را (مانند گوسفند) به زمین اندازد (یعنی بعد از رکوع نمی‌ایستد و به همان حال به سجده نمی‌رود) ، چون سجده کند (مانند کلاغ و سایر پرندگان که دانه می‌چینند) منقار به زمین زند و چون بنشیند نیم‌خیز نشیند ، چون شب شود ، با این که روزه نداشته است همه‌اش به فکر خوردن غذاست و در هنگام روز با آن که شب زنده داری نکرده‌است ، همّ و غمّش خفتن است . اگر سخنی (یا حدیثی) به تو گوید ، دروغ گوید و اگر به تو وعده‌ای دهد ، خُلف وعده کند و اگر به او اعتماد کنی و امانتی سپاری به تو خیانت کند و اگر با او مخالفت کنی ، پشت سرت بدگویی کند . أمالی الصدوق : ۱۲ / ۳۹۹

پیامک ۳۷

امام صادق علیه‌السلام : أربَعٌ مِن عَلاماتِ النِّفاقِ : قَساوَةُ القَلبِ، وجُمودُ العَينِ ، والإصرارُ علَى الذَّنبِ ، والحِرصُ علَى الدُّنيا . چهار چیز از نشانه‌های نفاق است : سختدلی ، خشکیدگی چشم ، مداومت بر گناه و حرص به دنیا . الاختصاص : ۲۲۸ منتخب میزان الحکمة : ۵۶۶

پیامک ۳۸

امام علی علیه‌السلام : نِفاقُ المَرءِ مِن ذُلٍّ يَجِدُهُ فی نفسِهِ . نفاقِ انسان ، ناشی از ذلّتی است که در خود حسّ می کند . غرر الحکم : ۹۹۸۸ منتخب میزان الحکمة : ۵۶۶

پیامک ۳۹

امام علی علیه‌السلام : النِّفاقُ أخو الشِّركِ . نفاق ، برادر شرك است . غرر الحکم : ۴۸۳

پیامک ۴۰

رسولُ اللّه صلى الله عليه و آله و سلّم : إنّ النِّفاقَ يَبدو لُمظَةً سَوداءَ ، فكُلّما ازدادَ النِّفاقُ عِظَما ازدادَ ذلكَ السَّوادُ ، فإذا استَكمَلَ النِّفاقُ اسوَدَّ القَلبُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : نفاق، ابتدا به صورت نقطه‌ای سیاه ظاهر می‌شود و هرچه نفاق بیشتر شود ، آن نقطه بزرگتر می گردد و چون نفاق به مرحله کمال رسد ، دل به کلّی سیاه می‌شود . کنز العمّال : ۱۷۳۴ منتخب میزان الحکمة : ۵۶۶

پیامک ۴۱

امام صادق علیه‌السلام : مَن لَقِيَ المُسلِمينَ بِوَجهَينِ ولِسانَينِ ، جاءَ يَومَ القِيامَةِ ولَهُ لِسانانِ مِن نارٍ . هر که با مسلمانانْ دو رو و دو زبان برخورد کند ، روز قیامت آورده شود در حالی که دو زبان از آتش دارد . ثواب الأعمال : ۳۱۹/ ۱ منتخب میزان الحکمة : ۴۱۴

پیامک ۴۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ثَلاثَةٌ لا يَستَخِفُّ بِحَقِّهِم إلّا مُنافِقٌ بَيِّنُ النِّفاقِ : ذو الشَّيبِةِ فی الإسلامِ ، والإمامُ المُقسِطُ ، ومُعَلِّمُ الخَيرِ؛ سه کسانند که جز منافقی که نفاقش آشکار است درحقّ آنان بی‌حرمتی نکنند : ریش سفید اسلام ، پیشوای دادگر و آموزگار خوبیها. کنزالعمّال : ۴۳۸۱۱ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۰

پیامک۴۳

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): ارفَعوا أصواتَكُم بالصَّلاةِ علَيّ؛ فإنّها تَذهَبُ بالنِّفاقِ؛ صداهای‌تان را هنگام درود بر من بلند کنید که نفاق را از بین می‌برد. الکافی : ج ۲، ص ۴۹۳، ح ۱۳

پیامک۴۴

امام صادق(سلام الله علیه): يَقولُ إبْليسُ لجُنودِهِ: ألْقُوا بَيْنَهُمُ الحَسدَ والبَغْيَ؛ فإنَّهُما يَعْدِلانِ عندَ اللّهِ الشِّرْكَ؛ ابلیس به لشکریان خود می‌گوید: میان آنان حسادت و تجاوزگری افکنید که این دو خوی، در نزد خدا، برابر با شرك است. الكافی: ج ۲، ص ۳۴۹، ح ۵

پیامک۴۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: صلوات بر من و اهل بیت من نفاق و دشمنی را از بین می برد. عین الحیوۀ صفحه ۴۱۴

پیامک۴۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: يَقولُ إبليسُ لِجُنودِهِ: أَلقوا بَينَهُمُ الحَسَدَ وَالبَغيَ، فَإِنَّهُما يَعدِ لانِ عِندَ اللّه الشِّركَ؛ شیطان به سپاهیانش می گوید: میان مردم حسد و تجاوزگری بیاندازید چون این دو، نزد خدا برابر با شرك است. (کافی، ج۲، ص۳۲۷، ح۲)

پیامک۴۷

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): من اکثر ذکر الله - عزوجل - احبه الله و من ذکر الله کثیرا کتبت له براءتان براءة من النفاق؛ هرکس ذکر خدا را بسیار کند خداوند او را دوست دارد و هر کس ذکرخداوند را بسیار کند، برای او دو برائت (حکم آزادی) نوشته شود: یکی برائت از آتش جهنم و دیگری برائت از نفاق و دورویی . (اصول کافی ، ج ۲، ص ۴۹۹، ح ۳).

پیامک۴۸

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) : من صلی صلوة یرائی بها فقد اشرك؛ هر که نمازی برای خودنمایی ، بخواند، شرك ورزیده است . (تفسیر قرطبی ج ۱۰، ص ۷۱).

پیامک۴۹

امام کاظم علیه السلام : اَلمُؤمِنُ قَليلُ الكَلامِ كَثيرُ العَمَلِ، وَ المُنافِقُ كَثيرُ الكَلامِ قَليلُ العَمَلِ؛ مؤمن کم حرف و پر کار است و منافق پر حرف و کم کار. تحف العقول، ص۳۹۷

پیامک۵۰

امام موسی کاظم علیه السلام : اَداءُ الاَمانَةِ وَالصِّدقُ يَجلِبانِ الرِّزقَ، وَالخيانَةُ وَالكَذِبُ يَجلِبانِ الفَقرَ وَ النِّفاقَ؛ ادای امانت و راستگویی روزی را زیاد می‌کند و خیانت و دروغگویی باعث فقر و نفاق می‌شود. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۳۲۷

پیامک۵۱

امام حسن عسکری علیه السلام : إنّ المُؤمِنَ نَعرِفُهُ بِسیماهُ، وَ نَعرِفُ المُنافِقَ بِمیسَمِهِ؛ مؤمن را از سیمایش می شناسیم و منافق را از نشانه هایش. الخرائج والجرائح، ج۲، ص ۷۳۷، ح ۵۰

پیامک۵۲

امام هادی علیه السلام : [اَلمُؤمِنُ] یُحسِنُ وَیَبکی کَما أنّ المُنافِقُ یُسیی ءُ وَ یَضحَکُ؛ مؤمن خوبی می کند و می گرید، ولی منافق بدی می کند و می خندد. مکارم الأخلاق، ص۳۸۹

پیامک۵۳

امام رضا علیه السلام : إنّ اللّه یُؤَخِّرُ إجابَةَ المُؤمِنِ شَوقا إلی دُعائِهِ وَیَقُولُ: صَوتٌ اُحِبُّ أن أسمَعَهُ، وَیُعَجِّلُ إجابَةَ دُعاءِ المُنافِقِ وَیَقُولُ: صَوتٌ أکرَهُ سَماعَهُ؛ خداوند اجابت دعای مؤمن را به شوق (شنیدن) دعایش به تأخیر می اندازد و می گوید: «صدایی است که دوست دارم آن را بشنوم» و در اجابت دعای منافق عجله می کند و می گوید: صدایی است که از شنیدنش بدم می آید. فقه الرضا علیه السلام ، ص ۳۴۵

پیامک۵۴

امام حسین علیه السلام : إنّ المُؤمِنَ لایُسیی ءُ و لا یَعتَذِرُ، وَ المُنافِقُ کُلَّ یَومٍ یُسیی ءُ وَیَعتَذِرُ؛ مؤمن نه بدی می کند و نه معذرت می خواهد و منافق هر روز بدی می کند و معذرت می خواهد. تحف العقول، ص ۲۴۸

پیامک۵۵

امام صادق علیه السلام : إنّ المُنافِقَ لا یَرغَبُ فِیما قَد سَعِدَ بِهِ المُؤمِنونَ وَ السَّعیدُ یَتَّعِظُ بِمَوعِظَةِ التَّقوی وَ إن کانَ یُرادُ بِالمَوعِظَةِ غَیرُهُ؛ منافق به آنچه مؤمنان بواسطه آن خوشبخت می شوند، میلی ندارد، ولی خوشبخت سفارش به تقوا را می پذیرد هر چند مخاطب موعظه، کس دیگری باشد. الکافی، ج۸، ص ۱۵۰، ح ۱۳۲

پیامک۵۶

امام صادق علیه السلام : إنّ الحِکمَةَ لَتَکُونُ فی قَلبِ المُنافِقِ فَتَجَلجِلُ فی صَدرِهِ حَتّی یُخرِجَها فَیُوعِیَهَا المُؤمِنُ وَتَکُونُ کَلِمَةُ المُنافِقِ فی صَدرِ المُؤمِنِ فَتَجَلجِلُ فی صَدرِهِ حَتّی یُخرِجَها فَیَعِیَهَا المُنافِقُ؛ به راستی حکمتی که در قلب منافق جا می گیرد، در سینه اش بی قراری می کند تا از آن بیرون آید و مؤمن آن را بر گیرد و سخن منافقانه (لغو و بیهوده) در سینه مؤمن بی قراری می کند تا از آن بیرون برود و منافق آن را برگیرد. بحارالأنوار، ج۲، ص ۹۴، ح۲۸

پیامک۵۷

امام صادق علیه السلام : اَلمُؤمِنُ لایُخلَقُ عَلَی الکِذبِ وَلا عَلَی الخیانَةِ وَ خِصلَتانِ لا یَجتَمِعانِ فِی المُنافِقِ، سَمتٌ حَسَنٌ وَ فِقهٌ فِی السُّنَّةِ؛ مؤمن در سرشتش دروغ و خیانت نیست و دو صفت است که در منافق جمع نگردد: سیرت نیکو و دین شناسی. تحف العقول،

ص ۳۶۷

پیامک۵۸

امام صادق علیه السلام : اَلمُؤمِنُ لایُخلَقُ عَلَی الکِذبِ وَلا عَلَی الخیانَهِٔ وَ خِصلَتانِ لا یَجتَمِعانِ فِی المُنافِقِ، سَمتٌ حَسَنٌ وَ فِقهٌ فِی السُّنَّهِٔ؛ مؤمن در سرشتش دروغ و خیانت نیست و دو صفت است که در منافق جمع نگردد: سیرت نیکو و دین شناسی. تحف العقول، ص ۳۶۷

پیامک۵۹

امام صادق علیه السلام : الغِناءُ یورِثُ النِّفاقَ. غِنا از خود نفاق بر جای می گذارد. بحار الانوار ج ۷۹ ص ۲۴

پیامک۶۰

امام علی علیه السلام : انّ لِسانَ المُؤمِنِ مِن وَراءِ قَلبِهِ وَ انّ قَلبَ المُنافِقِ مِن وَراءِ لِسانِهِ، لِاَنّ المُؤمِنَ اذا اَرادَ اَن یَتَکَلَّمَ بِکَلامٍ تَدَبَّرَهُ فی نَفسِهِ، فَاِن کانَ خَیرا اَبداهُ وَ ان کانَ شَرّا واراهُ وَ انّ المُنافِقَ یَتَکَلَّمُ بِما اَتی عَلی لِسانِهِ لا یَدری ماذا لَهُ وَ ماذا عَلَیهِ؛ زبان مؤمن، در پشت دل اوست و دل منافق، در پشت زبان او، زیرا مؤمن هرگاه بخواهد سخنی بگوید، ابتدا درباره آن می‌اندیشد، اگر خوب بود اظهارش می کند و اگر بد بود آن را پنهان می‌دارد. اما منافق هر چه به زبانش آید می گوید، بی آن‌که بداند چه سخنی به سود او و چه سخنی به زیان اوست. نهج البلاغه، خطبه ۱۷۶

پیامک۶۱

امام علی علیه السلام : اَلمُؤمِنُ یُرضیهِ عَلَی اللّه الیَسیرُ و لا یُسخِطُهُ الکَثیرُ... وَ المُنافِقُ یُسخِطُهُ عَلَی اللّه الیَسیرُ و لا یُرضیهِ الکَثیرُ؛ مؤمن از اندک خدا خشنود می شود و بسیارش او را ناراحت نمی کند و منافق از اندک خدا ناخشنود می شود و بسیارش هم او را خشنود نمی سازد. تحف العقول، ص۲۱۲

پیامک۶۲

امام علی علیه السلام : اَلمُؤمِنُ فَهُوَ قَریبُ الرِّضی بَعیدُ السَّخَطِ... وَالمُنافِقُ فَهُوَ قَریبُ السَّخَطِ بَعیدُ الرِّضی؛ مؤمن زود خشنود و دیر ناراحت می شود و منافق زود ناراحت و دیر خشنود می گردد. تحف العقول، ص۲۱۲

پیامک۶۳

امام علی علیه السلام : لَو ضَرَبتُ خَیشُومَ المُؤمِنِ بِسَیفی هذا عَلی أن یُبغِضَنی ما أبغَضَنی ولَو صَبَبتُ الدُّنیا بِجَمّاتِها عَلَی المُنافِقِ عَلی أن یُحِبَّنی ما أَحَبَّنی؛ اگر با این شمشیرم بر بینی مؤمن بزنم که مرا دشمن بدارد با من دشمنی نمی کند و اگر همه دنیا را به منافق بدهم تا مرا دوست بدارد هیچگاه دوستم نخواهد داشت. نهج البلاغه، حکمت ۴۵

پیامک۶۴

امام علی علیه السلام : عِلمُ المُنافِقِ فی لِسانِهِ وَعِلمُ المُؤمِنِ فی عَمَلِهِ؛ دانش منافق در زبان او و دانش مؤمن در کردار اوست.

غررالحکم، ح۶۲۸۸

پیامک۶۵

امام علی علیه السلام : إنّ المُؤمِنَ إذا أَصابَهُ السُّقمُ ثُمّ أَعفاهُ اللّه مِنهُ کانَ کَفّارَةً لِما مَضی مِن ذُنُوبِهِ و مَوعِظَةً لَهُ فِیما یَستَقبِلُ، وَ إنّ المُنافِقَ إذا مَرِضَ ثُمّ اُعفِی کانَ کَالبَعیرِ، عَقَلَهُ أهلُهُ ثُمّ أَرسَلُوهُ فَلَم یَدرِ لِمَ عَقَلُوهُ و لِمَ أَرسَلُوهُ؛ هرگاه مؤمن بیمار شود سپس خداوند شفایش دهد، آن بیماری کفّاره گناهان گذشته و پندی برای آینده اوست و منافق هرگاه مریض شود سپس سلامت یابد، مانند شتری است که صاحبش او را بسته است و سپس رهایش کرده اند او نمی داند برای چه او را بسته اند و برای چه رهایش کرده اند. کنزالعمّال، ح ۶۶۸۶

پیامک۶۶

امام علی علیه السلام : إنّ المُؤمِنَ... إذا أَصابَتهُ شِدّةٌ صَبَرَ... وَالمُنافِقُ إذا أصابَتهُ شِدّةٌ ضَغا؛ مؤمن در گرفتاری صبور است، و منافق در گرفتاری بی تاب. تحف العقول، ص۲۱۲

پیامک۶۷

امام علی علیه السلام : إنّ المُؤمِنَ... إذا سَکَتَ فَکَّرَ... وَالمُنافِقُ إذا سَکَتَ سَهَا؛ سکوت مؤمن تفکر و سکوت منافق غفلت است. تحف العقول، ص۲۱۲

پیامک۶۸

امام علی علیه السلام : إنّ المُؤمِنَ... إذا سَکَتَ فَکَّرَ... وَالمُنافِقُ إذا سَکَتَ سَهَا؛ سکوت مؤمن تفکر و سکوت منافق غفلت است. تحف العقول، ص۲۱۲

پیامک۶۹

امام علی علیه السلام : إنّ المُؤمِنَ إذا نَظَرَ اعتَبَرَ... وَالمُنافِقُ إذا نَظَرَ لَها؛ نگاه مؤمن عبرت آمیز و نگاه منافق سرگرمی است. تحف العقول، ص۲۱۲

پیامک۷۰

امام علی علیه السلام : وَرَعُ المُنافِقِ لایَظهَرُ إلّا عَلی لِسانِهِ؛ پرهیزکاری منافق جز در زبانش ظاهر نمی شود. غررالحکم، ۱۰۱۳۰

پیامک۷۱

امام علی علیه السلام : المُنافِقُ وَقِحٌ غَبِیٌّ مُتَمَلِّقٌ شَقِیٌّ؛ منافق، بی شرم، کودن، چاپلوس و بدبخت است. غررالحکم، ح ۱۸۵۳

پیامک۷۲

امام علی علیه السلام : اَلْمُنافِقُ مَکُورٌ مُضِرٌّ مُرتابٌ؛ منافق، نیرنگباز، زیانبار و شکّاک است. غررالحکم، ح ۱۲۸۹

پیامک۷۳

امام علی علیه السلام : إنّ کَثرَةَ المالِ عَدُوٌّ لِلمُؤمِنينَ و یَعسُوبُ المُنافِقينَ؛ ثروت فراوان، دشمن مؤمنان و پیشوای منافقان است. التمحیص، ص۴۸

پیامک۷۴

امام علی علیه السلام : عَلی لِسانِ المُؤمِنِ نُورٌ یَسطَعُ وَعلی لِسانِ المُنافِقِ شَیطانٌ یَنطِقُ؛ بر زبان مؤمن نوری (الهی) است و درخشان و برزبان منافق شیطانی است که سخن می گوید. شرح نهج البلاغه، ابن أبی الحدید، ج۲۰، ص۲۸۰، ح ۲۱۸

پیامک۷۵

شُکرُ المُنافِقِ لا یَتَجاوَزُ لِسانَهُ؛ سپاسگزاری منافق از زبانش فراتر نمی رود. غررالحکم، ح ۵۶۶۲

پیامک۷۶

امام علی علیه السلام : إنّ المُؤمِنَ مَن یُری یَقینُهُ فی عَمَلِهِ، وَ المُنافِقُ مَن یُری شَکُّهُ فی عَمَلِهِ؛ در عمل مؤمن یقین دیده می شود و در عمل منافق شک. غررالحکم، ح۳۵۵۱

پیامک۷۷

امام علی علیه السلام : إنّ المُؤمِنَ إذا تَکَلَّمَ ذَکَّرَ... والمُنافِقُ إذا تَکَلَّمَ لَغا؛ مؤمن هرگاه سخن گوید یاد (خدا) می کند و منافق هرگاه سخن گوید بیهوده گویی می کند. تحف العقول، ص۲۱۲

پیامک۷۸

امام علی علیه السلام : إنّ المُؤمِنَ إذَا استَغنی شَکَرَ... وَ المُنافِقُ إذَا استَغنی طَغی؛ مؤمن هنگام بی نیازی شکر می گزارد و منافق هرگاه بی نیاز شود طغیان می کند. تحف العقول، ص۲۱۲

پیامک۷۹

امام علی علیه السلام : مَن أمَرَ بِالمَعروفِ شَدَّ ظَهرُ المُؤمِنِ وَمَن نَهی عَنِ المُنکَرِ أرغَمَ أنفَ المُنافِقِ وَأمِنَ کَیدَهُ؛ هر کس امر به معروف کند به مؤمن نیرو می بخشد و هر کس نهی از منکر نماید بینی منافق را به خاک مالیده و از مکر او در امان می ماند. کافی، ج۲، ص۵۰، ح ۱

پیامک۸۰

رسول خدا صلی الله علیه و آله: آیَةُ المُنافِقِ ثَلاثٌ: اِذا حَدَثَ کَذِبَ وَ اِذا وَعَدَ اَخلَفَ وَ اِذا اؤتُمِنَ خانَ؛ نشان منافق سه چیز است: ۱ –

سخن به دروغ بگوید . ۲ – از وعده تخلف کند .۳ – در امانت خیانت نماید . صحیح مسلم، کتاب الایمان، ح ۸۹

پیامک۸۱

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : ثَلاثٌ مَن کُنَّ فیهِ فَهُوَ مُنافِقٌ وَ ان صامَ وَ صَلّی وَحَجّ وَاعتَمَرَ وَقالَ «اِنّی مُسلِمٌ» مَن اذا حَدّثَ کَذِبَ وَ اذا وَعَدَ اَخلَفَ وَ اذَا ائتُمِنَ خانَ؛ سه چیز است که در هر کس باشد منافق است اگر چه روزه دارد و نماز بخواند و حج و عمره کند و بگوید من مسلمانم، کسی که هنگام سخن گفتن دروغ بگوید و وقتی که وعده دهد تخلف نماید و چون امانت بگیرد، خیانت نماید. نهج الفصاحه، ح ۱۲۸۰

پیامک۸۲

پیامبر صلی الله علیه و آله : إنّ لِسانَ المُؤمِنَ وَراءَ قَلبِهِ فَإذا أرادَ أن یَتَکَلّمَ بِشَیءٍ یُدَبّرُهُ قَلبُهُ ثُمّ أمضاهُ بِلسانِهِ وَ إنّ لِسانَ المُنافِقِ أمامَ قَلبِهِ فَإذا هَمّ بِشَیءٍ أمضاهُ بِلسانِهِ وَلَم یَتَدَبّرهُ بِقَلبِهِ؛ زبان مؤمن در پس دل اوست، هرگاه بخواهد سخن بگوید درباره آن می اندیشد و سپس آن را می گوید اما زبان منافق جلوی دل اوست هرگاه قصد سخن کند آن را به زبان می آورد و درباره آن نمی اندیشد. تنبیه الخواطر، ج۱، ص ۱۰۶

پیامک۸۳

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَثَلُ المُؤمِنِ کَمَثَلِ خامَةِ الزّرعِ تُکفِئُهَا الرّیاحُ کَذا و کَذا وکَذلِکَ المُؤمِنُ تُکفِئُهُ الوجاعُ وَالمراضُ و مَثَلُ المُنافِقِ کَمَثَلِ الرزَبّةِ المُستَقیمَةِ الّتی لایُصیبُها شَیءٌ حَتّی یَتیهِ المَوتُ فَیَقصِفَهُ قَصفا؛ مَثَل مؤمن مانند ساقه کاشته است که بادها آن را به این سو و آن سو خم می کند هم چنین مؤمن را دردها و بیماریها خم می کند و مثل منافق مانند عصای آهنی است که چیزی به او نمی رسد تا اینکه مرگ او فرا رسد و او را سخت می شکند. الکافی، ج۲، ص ۲۵۸، ح۲۵

پیامک۸۴

پیامبر صلی الله علیه و آله : إنّ المُؤمِنَ هِمّتُهُ فِی الصّلاةِ وَالصّیامِ وَالعِبادَةِ وَالمُنافِقُ هِمّتُهُ فِی الطّعامِ وَالشّرابِ کَالبَهیمَةِ؛ همّت مؤمن در نماز و روزه و عبادت است و همّت منافق در خوردن و نوشیدن؛ مانند حیوانات. تنبیه الخواطر،ج۱، ص ۹۴

پیامک۸۵

پیامبر صلی الله علیه و آله : یُبعَثُ کُلّ عَبدٍ علی ما ماتَ عَلَیهِ، اَلمُؤمِنُ عَلی إیمانِهِ وَالمُنافِقُ عَلی نِفاقِهِ؛ هر بنده ای بر همان چیزی که در درون داشته و با آن از دنیا رفته، برانگیخته می شود، مؤمن بر ایمانش و منافق بر نفاقش. کنزالعمّال، ح ۳۸۹۵۴

پیامک۸۶

پیامبر صلی الله علیه و آله : اَلمُؤمِنُ لَیّنُ المِنکَبِ یُوَسّعُ عَلی أَخیهِ وَ المُنافِقُ یَتَجافی یُضَیّقُ عَلی أَخیهِ؛ مؤمن نرمخوست و برای برادرش جا (ی نشستن) باز می کند و منافق درشتخوست و جا را بر برادرش تنگ می کند. کنزالعمّال، ح ۷۷۸

پیامک۸۷

پیامبر صلی الله علیه و آله : بُکاءُ المُؤمِنِ مِن قَلبِهِ وَ بُکاءُ المُنافِقِ مِن هامَّتِهِ؛ گریه مؤمن از (درون) دل اوست و گریه منافق از (ظاهر و) سرش. الجامع الصغیر، ح ۳۱۵۶

پیامک۸۸

پیامبر صلی الله علیه و آله : اَلمُؤمِنُ یَبدَأُ بِالسَّلامِ وَ المُنافِقُ یَقُولُ: حَتّی یُبدَأَ بی؛ مؤمن ابتدا به سلام می کند و منافق منتظر سلام دیگران است. کنزالعمّال، ح ۷۷۸

پیامک۸۹

امام صادق علیه السلام : یَقولُ إِبلیسُ لِجُنودِهِ: أَلقوا بَینَهُمُ الحَسَدَ وَالبَغیَ، فَإِنَّهُما یَعدِ لانِ عِندَ اللّه الشِّرکَ؛ شیطان به سپاهیانش می گوید: میان مردم حسد و تجاوزگری بیاندازید چون این دو، نزد خدا برابر با شرک است. کافی، ج۲، ص۳۲۷، ح۲

پیامک۹۰

قال رسول الله صلی الله علیه و آله : اَلطِّیَرَةُ شِرکٌ وَمامِنّا إِلاّ وَلکِنَّ اللّه یُذهِبُهُ بِالتَّوَکُّلِ؛ فال بد زدن شرک است و هیچ کس ازما نیست مگر این که به نحوی دستخوش فال بد زدن می شود، اما خداوند با توکل به او آن را از بین می برد. سنن ابن ماجه، ج۲، ص ۱۱۷۰، ح۳۵۳۸

پیامک۹۱

قال رسول الله صلی الله علیه و آله : اَلظُّلْمُ ثَلاثَةٌ: فَظُلْمٌ لایَغْفِرُهُ اللّه وَ ظُلْمٌ یَغْفِرُهُ وَ ظُلْمٌ لایَتْرُکُهُ، فَأَمَّا الظُّلْمَ الَّذی لایَغْفِرُ اللّه فَالشِّرْکُ قالَ اللّه : «إنَّ الشِّرْکَ لَظُلْمٌ عَظیمٌ» وَ أَمَّا الظُّلْمَ الَّذی یَغْفِرُهُ اللّه فَظُلْمُ الْعِبادِ أَنْفُسَهُمْ فیما بَیْنَهُمْ وَ بَیْنَ رَبِّهِمْ وَ أَمّا الظُّلْمَ الَّذی لا یَتْرُکُهُ اللّه فَظُلْمُ الْعِبادِ بَعْضُهُمْ بَعْضا؛ ظلم سه قسم است: ظلمی که خدا نمی آمرزد، ظلمی که می آمرزد و ظلمی که از آن نمی گذرد، اما ظلمی که خدا نمی آمرزد شرک است. خداوند می فرماید: «حقا که شرک ظلمی بزرگ است» و اما ظلمی که خدا می آمرزد، ظلم بندگان به خودشان میان خود و پروردگارشان است اما ظلمی که خدا از آن نمی گذرد ظلم بندگان به یکدیگر است. نهج الفصاحه، ح ۱۹۲۴

پیامک۹۲

پیامبر صلی الله علیه و آله : اَلمُؤمِنُ یَکُلُ فی مِعاءٍ واحِدَةٍ وَ المُنافِقُ یَکُلُ فی سَبعَةِ أمعاءٍ؛ مؤمن کم خوراک است و منافق پرخور. وسائل الشیعه، ج ۲۴، ص ۲۴۰، ح۶

پیامک۹۳

پیامبر صلی الله علیه و آله : عَلیٌّ یَعسوبُ المُؤمِنینَ وَ المالُ یَعسوبُ المُنافِقینَ؛ علی پیشوای مؤمنان و ثروت پیشوای منافقان است. الأمالی طوسی، ص ۳۵۵

پیامک۹۴

پیامبر صلی الله علیه و آله : نِیّةُ المُؤمِنِ خَیرٌ مِن عَمَلِهِ و نِیّةُ المُنافِقِ شَرٌّ مِن عَمَلِهِ؛ نیّت مؤمن بهتر از عمل او و نیت منافق بدتر از عمل اوست. مستدرک الوسائل، ج ۱، ص ۹۱، ح۴

پیامک۹۵

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَمارَةُ المُنافِقِ الّذی لاتَسوؤُهُ سَیِّئَتُهُ ولا تَسُرُّهُ حَسَنَتُهُ ؛ نشانه منافق این است که بدی اش ناراحتش نمی کند و خوبی اش او را خوشحال نمی سازد. الدرالمنثور، ج۴، ص ۶۶

پیامک۹۶

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : اَلمُؤمِنُ دَعِبٌ لَعِبٌ وَالمُنافِقُ قَطِبٌ غَضِبٌ؛ مؤمن شوخ و شنگ است و منافق اخمو و عصبانی. تحف العقول، ص ۴۹

پیامک۹۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : اَلمُؤمِنُ یَأکُلُ بِشَهوَةِ أَهلِهِ، اَلمُنافِقُ یَأکُلُ أَهلُهُ بِشَهوَتِهِ؛ مؤمن به میل و رغبت خانواده اش غذا می خورد ولی منافق میل و رغبت خود را به خانواده اش تحمیل می کند. کافی، ج۴، ص۱۲، ح۶

پیامک۹۸

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : اَلغَیرَةُ مِنَ الیمانِ وَالمِذاءُ مِنَ النِّفاقِ؛ غیرت از ایمان است و بی بند و باری از نفاق. نهج الفصاحه، ح ۲۰۴۵

پیامک۹۹

امام صادق علیه السلام : إنّ المُؤمِنَ یَغبِطُ وَلایَحسُدُ وَالمُنافِقُ یَحسُدُ وَلایَغبِطُ؛ مؤمن غبطه می خورد و حسادت نمی ورزد، منافق حسادت می ورزد و غبطه نمی خورد. کافی، ج۲، ص۳۰۷، ح۷

پیامک۱۰۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: یَسیرُ الرِّیاءِ شِرکٌ ؛ ریا ، اندکش نیز شرک است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۹۷۶

پیامک۱۰۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا تَجعَل عِرضَکَ غَرَضا لِقَولِ کُلِّ قائِلٍ ؛ آبروی خود را هدف تیر گفتار هر گوینده‌ای نساز . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۳۰۴

پیامک۱۰۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إیّاکَ وَالنِّفاقَ فَإنَّ ذَا الوَجهَینِ لا یَکُونُ وَجیها عِندَ اللّهِ ؛ از دورویی دور باش ، که دورو نزد خداوند

آبرویی ندارد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۶۹۴

پیامک۱۰۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلغیبَةُ آیَةُ المُنافِقِ ؛ غیبت کردن ، نشانه انسان دوروست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۹۹

پیامک۱۰۴

امام حسین (علیه السلام) می فرمایند: مبادا کاری کنی که عذرت باید به راستی که مؤمن بدی نکند و پوزش نخواهد و منافق پیوسته بدی کند و عذر بخواهد. تحت‌العقول

پیامک۱۰۵

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله -: من سمع النداء فی المسجد فخرج منه من غیر علة فهو منافق الا ان یرید الرجوع الیه ؛ کسی که بانگ نماز را در مسجد بشنود و بدون علت از آن جا خارج شود، منافق است ،مگر آن که قصد بازگشت به آن جا را داشته باشد. (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۹)

پیامک۱۰۶

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله -: من ادرک التکبیرة الاولی اربعین یوما فی خمس صلوات کتب له براءة من النار و برائة من النفاق ؛ کسی تکبیر اول نماز پنجگانه را در نماز جماعت چهل روز درک کند، برای او آزادی از آتش جهنم و آزادی از نفاق نوشته می شود. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۴۸۸)

پیامک۱۰۷

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله -: الجفاء کل الجفاء و الکفر من سمع منادی الله تعالی ینادی بالصلاة و یدعوه الی الفلاح فلا یجیبه ؛ نشان خشونت و کفر (نفاق) آن است که کسی منادی خدا را بشنود که به نماز ندا می دهد و وی را به رستگاری می خواند و دعوت او را اجابت نکند. (نهج الفصاحه ، ص ۲۷۹)

پیامک۱۰۸

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله -: من صلی صلوة یرائی بها فقد اشرک ؛ کسی که برای خودنمایی نماز بخواند مشرک است . (بحارالانوار، ج ۶۷، ص ۲۲۲)

پیامک۱۰۹

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله -: من صلی صلوة یرائی بها فقد اشرک ؛ کسی که برای خودنمایی نماز بخواند، مشرک است . (تفسیر قرطبی ، ج ۱۰، ص ۷۱)

پیامک۱۱۰

امام علی علیه‌السلام : إنّ فيهِ شِفاءً مِن أكبَرِ الداءِ ، وهُو الكُفرُ والنِّفاقُ ، والغَيِّ والضَّلالُ ؛ در قرآن، درمان بزرگترین دردهاست : درد کفر و نفاق و تباهی و گمراهی . نهج البلاغة : الخطبة ۱۷۶ منتخب میزان الحکمة : ۴۵۸

پیامک۱۱۱

حضرت زهرا (سلام الله علیها) فرمودند: فَجَعلَ اللهُ الايمانَ تَطهيراً لَكم مِنَ الشِّركِ ، وَ الصَّلاةَ تَنزيهاً لَكم عَن الكِبرِ؛ خدای تعالی ایمان را برای پاکیزگی از شرک قرار داد ، و نماز را برای دوری از تکبر و خودخواهی. احتجاج طبرسی، ج۱، ص۲۵۸

پیامک۱۱۲

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: اَلطِّيَرَةُ شِركُ وَمامِنّا إلاّ وَلكِنَّ اللّه يُذهِبُهُ بِالتَّوَكُّلِ؛ فال بد زدن شرك است و هیچ کس ازما نیست مگر این که به نحوی دستخوش فال بد زدن می شود، اما خداوند با توکل به او آن را از بین می برد. سنن ابن ماجه، ج۲، ص۱۱۷۰، ح۳۵۳۸

پیامک۱۱۳

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: شرك در میان مردم از جنبش مورچه بر روپوش سیاه در شب تار نهان‌تر است. (تحف‌العقول/۵۱۷)

پیامک۱۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من کان له وجهان فی الدّنیا کان له یوم القیامه لسانان من نار؛ هر که در دنیا دو رو باشد روز قیامت دو زبان از آتش دارد. نهج الفصاحه

پیامک۱۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مثل المنافق کمثل الشّاه العائره بین الغنمین؛ حکایت منافق چون بز حیران میان دو گله است. نهج الفصاحه

پیامک۱۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس بین العبد و الشّرک إلّا ترک الصّلاه فإذا ترکها فقد أشرک؛ میان بنده و شرک جز ترک نماز فاصله نیست و چون نماز را ترک کند، مشرک است. نهج الفصاحه

پیامک۱۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: للمنافق ثلاث علامات: إذا حدّث کذب، و إذا وعد أخلف، و إذا ائتمن خان؛ منافق سه نشان دارد وقتی سخن کند دروغ گوید و چون وعده دهد تخلف کند و چون امینش شمارند خیانت کند. نهج الفصاحه

پیامک۱۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الغیره من الإیمان و المذاء من النّفاق؛ غیرتمندی از ایمان است و بی بندوباری از نفاق. نهج الفصاحه

پیامک۱۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الشّهوه الخفیّه و الرّیاء شرك؛ جاه طلبی و ریا شرک است. نهج الفصاحه

پیامک۱۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ذو الوجهین فی الدّنیا یأتی یوم القیامه و له وجهان من نار؛ هر که در دنیا دورو باشد روز قیامت بیاید و دو رو از آتش داشته باشد. نهج الفصاحه

پیامک۱۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خمس لیس لهنّ کفّاره: الشّرک باللّه و قتل النّفس بغیر حقّ و بهت المؤمن و الفرار من الزّحف و یمین صابره یقتطع بها مالا بغیر حقّ؛ پنج گناهست که محوشدنی نیست، شریک قرار دادن برای خدا و کشتن کسان بناحق و بهتان زدن به مؤمن و فرار از جنگ و قسم ناحق که به وسیله آن مال کسان را ببرند. نهج الفصاحه

پیامک۱۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحیاء و العیّ شعبتان من الإیمان و البذاء و البیان شعبتان من النّفاق؛ حیا و کم زبانی دو شعبه ایمان است و خشونت و زبان آوری از لوازم نفاق است. نهج الفصاحه

پیامک۱۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجفاء کلّ الجفاء و الکفر من سمع منادی اللّه تعالی ینادی بالصّلاه و یدعوه إلی الفلاح فلا یجیبه؛ نشان خشونت و کفر نفاق آن است که کسی منادی خدا را بشنود که به نماز ندا می دهد و وی را به رستگاری می خواند و دعوت او را اجابت نکند. نهج الفصاحه

پیامک۱۲۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فیه فهو منافق و إن صام و صلّی و حجّ و اعتمر و قال: إنّی مسلم من إذا حدّث کذب و إذا وعد أخلف و إذا ائتمن خان؛ سه چیز است که در هر که هست منافق است اگر چه روزه دارد و نماز گزارد و حج و عمره کند و گوید من مسلمانم: آن که وقتی سخن گوید دروغ گوید و وقتی وعده کند تخلف ورزد و وقتی امانت گیرد خیانت کند. نهج الفصاحه

پیامک۱۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا ینفع معهنّ عمل، الشّرک باللّه و عقوق الوالدین و الفرار من الزّحف؛ سه

گناه است که با وجود آن هیچ کار نیکی سودمند نیست شریک قرار دادن برای خدا و ناخشنودی پدر و مادر و فرار از جنگ. نهج الفصاحه

پیامک۱۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا یستخفّ بحقّهم إلّا منافق ذو الشّیبه فی الإسلام و ذو العلم و إمام مقسط؛ سه کسند که هر که تحقیرشان کند منافق است آن که مویش در اسلام سپید شده باشد و دانشمند و پیشوای دادگستر. نهج الفصاحه

پیامک۱۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّحدّث بنعم اللّه شکر و ترکه کفر و من لا یشکر القلیل لا یشکر الکثیر و من لا یشکر النّاس لا یشکر اللّه و الجماعه خیر و الفرقه عذاب؛ گفتگو از نعمتهای خداوند شکر است و ترک آن کفر است و هر که نعمت کم سپاس نگذارد، سپاس نعمت بسیار را نخواهد گذاشت و هر که مردم را سپاس ندارد سپاس خدا را نخواهد داشت اجتماع مایه نیکی است و تفرقه موجب رنج و عذاب است. نهج الفصاحه

پیامک۱۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تفتح أبواب السّماء فی کلّ یوم اثنین و خمیس فیغفر فی ذلک الیوم لکلّ عبد لا یشرک باللّه شیئا إلّا من بینه و بین أخیه شحناء؛ هر روز دوشنبه و پنجشنبه درهای آسمان گشوده می شود و در آن روز گناهان هر کس را که برای خدا شریک قائل نباشد ببخشند مگر آن کس که با برادر خود دشمنی داشته باشد. نهج الفصاحه

پیامک۱۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تجدون من شرّ النّاس ذا- الوجهین الّذی یأتی هؤلاء بوجه و هؤلاء بوجه؛ بدترین مردم شخص دوروست که با گروهی روئی و با گروهی دیگر روی دیگر دارد. نهج الفصاحه

پیامک۱۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أنهاکم عن الزّور؛ از شرک و دروغ بپرهیزید. نهج الفصاحه

پیامک۱۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أخوف ما أخاف علی أمّتی الإشراک باللّه أما إنّی لست أقول یعبدون شمسا و لا قمرا و لا وثنا و لکنّ أعمالا لغیر اللّه و شهوه خفیّه؛ بیش از هر چیز بر امت خود از شرک به خدا بیم دارم، من نمی گویم که خورشید و ماه یا بت می پرستند ولی کارهائی برای غیر خدا انجام می دهند و دست خوش شهوت نهانی می شوند. نهج الفصاحه

پیامک۱۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أخوف ما أخاف علی أمّتی کلّ منافق علیم اللّسان؛ بیش از هر چیز بر امت خود از منافق چرب زبان بیم دارم. نهج الفصاحه

پیامک۱۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکبر الکبائر الإشراک باللّه و قتل النّفس و عقوق الوالدین و شهاده الزور؛ بزرگترین گناهان بزرگ شرک به خدا و قتل نفس و بد رفتاری با پدر و مادر و شهادت دروغ است. نهج الفصاحه

پیامک۱۳۴

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أخوف ما أخاف علی أمّتی کلّ منافق علیم الّلسان؛ بیش از هر چیز از منافقان دانا بر امت خود بیم دارم. نهج الفصاحه

پیامک۱۳۵

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: آیَهُ المُنافِقِ ثَلاثٌ، إذا حَدَّثَ کَذِبَ وَ إذا وَعَدَ أخلَفَ وَ إذا ائتَمَنَ خانَ؛ نشان منافق سه چیز است، سخن به دروغ گوید، از وعده تخلف کند و در امانت خیانت نماید. نهج الفصاحه

پیامک۱۳۶

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: شرک در میان مردم از جنبش مورچه بر روپوش سیاه در شب تار نهان‌تر است. (تحف‌العقول/۵۱۷)

پیامک۱۳۷

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: منافق، نهی می‌کند و خود بازنمی‌ایستد و امر می‌کند ولی خود آنچه را که امر می‌کند انجام نمی‌دهد. (بحارالانوار/۱۳۸/۷۵)

پیامک۱۳۸

قالَتْ فاطِمَهُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : وَ حَرَّمَ اللّه(الشِّرْکَ إخْلاصاً لَهُ بِالرُّبُوبِیَّهِ، فَاتَّقُوا اللّه حَقَّ تُقاتِهِ، وَ لا تَمُوتُنَ إلاّ وَ أنْتُمْ مُسْلِمُونَ، وَ أطیعُوا اللّه فیما أمَرَکُمْ بِهِ، وَ نَهاکُمْ عَنْهُ، فَانَّهُ، إنَّما یَخْشَی اللّهَ مِنْ عِبادِهِ الْعُلَماءِ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: خداوند سبحان شرک را (در امور مختلف) حرام گرداند تا آن که همگان تن به ربوبیّت او در دهند و به سعادت نائل آیند ;پس آن طوری که شایسته است باید تقوای الهی داشته باشید و کاری کنید تا با اعتقاد به دین اسلام از دنیا بروید. بنابر این باید اطاعت و پیروی کنید از خداوند متعال در آنچه شما را به آن دستور داده یا از آن نهی کرده است، زیرا که تنها علماء و دانشمندان (اهل معرفت) از خدای سبحان خوف و وحشت خواهند داشت. ریاحین الشّریعهٔ، ج ۱، ص ۳۱۲

پیامک۱۳۹

قالَتْ فاطِمَهُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : جَعَلَ اللّهُ الْایمانَ تَطْهیراً لَکُمْ مِنَ الشِّرْکِ، وَ الصَّلاهَ تَنْزیهاً لَکُمْ مِنَ الْکِبْرِ، وَ الزَّکاهَ تَزْکِیَهً لِلنَّفْسِ، وَ نِماءً فِی الرِّزْقِ، وَ الصِّیامَ تَثْبیتاً لِلاْخْلاصِ، وَ الْحَجَ تَشْییداً لِلدّینِ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: خداوند

سبحان، ایمان و اعتقاد را برای طهارت از شرک و نجات از گمراهی ها و شقاوت ها قرار داد. و نماز را برای خضوع و فروتنی و پاکی از هر نوع تکّبر، مقرّر نمود. و زکات (و خمس) را برای تزکیه نفس و توسعه روزی تعیین نمود. و روزه را برای استقامت و اخلاص در اراده، لازم دانست. و حجّ را برای استحکام أساس شریعت و بناء دین اسلام واجب نمود. ریاحین الشّریعهٔ، ج ۱، ص ۳۱۲

پیامک۱۴۰

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : لِلْمُرائی ثَلاثُ عَلامات: یَکْسِلُ إذا کانَ وَحْدَهُ، وَ یَنْشطُ إذاکانَ فِی النّاسِ، وَ یَزیدُ فِی الْعَمَلِ إذا أُثْنِی عَلَیْهِ، وَ یَنْقُصُ إذا ذُمَّ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: برای ریاکار سه نشانه است: در تنهائی کسل و بی حال، در بین مردم سرحال و بانشاط می باشد. هنگامی که او را تمجید و تعریف کنند خوب و زیاد کار می کند و اگر انتقاد شود سُستی و کم کاری می کند. تنبیه الخواطر، ص ۱۹۵

پیامک۱۴۱

قال رسول الله ـ صلّی الله علیه و آله و سلّم ـ أُعبُد اللّه و لا تشرک به شیئا، و اعمَلُ للّه کأنّک تراه؛ خدا را بندگی کن و هیچ چیزی را شریک او مگردان و برای خدا چنان کار کن که گویی او را می‌بینی. کنز العمال

پیامک۱۴۲

امام صادق علیه‌السلام : إنَّ الْمُنافِقَ لا یَرغَبُ فِیما قَد سَعِدَ بِهِ الْمُؤْمِنونَ وَ السَّعیدُ یَتَّعِظُ بِمَوعِظَةِ التَّقْوی وَ إنْ کانَ یُرادُ بِالْمَوعِظَةِ غَیْرُهُ؛ منافق به آنچه مؤمنان بواسطه آن خوشبخت می‌شوند، میلی ندارد، ولی خوشبخت سفارش به تقوا را می‌پذیرد هر چند مخاطب موعظه، کس دیگری باشد. الکافی، ج۸، ص۱۵۰، ح۱۳۲.

پیامک۱۴۳

امام علی علیه‌السلام : وَرَعُ الْمُؤْمِنِ یَظهَرُ فی عَمَلِهِ، وَرَعُ الْمُنافِقِ لایَظهَرُ إلاّ عَلی لِسانِهِ؛ پرهیزکاری مؤمن در رفتارش آشکار می‌شود و پرهیزکاری منافق جز در زبانش ظاهر نمی‌شود. غررالحکم، ۱۰۱۲۹ و ۱۰۱۳۰.

پیامک۱۴۴

امام علی علیه‌السلام : اَلْمُؤْمِنُ مُنیبٌ مُستَغْفِرٌ تَوّابٌ، اَلْمُنافِقُ مَکُورٌ مُضِرٌّ مُرتابٌ؛ مؤمن بازگشت کننده به خدا، آمرزش خواه و توبه کننده است و منافق نیرنگباز، زیانبار و شکّاک. غررالحکم، ح ۱۲۸۸ و ۱۲۸۹.

پیامک۱۴۵

امام علی علیه‌السلام : إنَّ کَثْرَةَ الْمالِ عَدُوٌّ لِلْمُؤْمِنینَ و یَعْسُوبُ الْمُنافِقینَ؛ ثروت فراوان، دشمن مؤمنان و پیشوای منافقان است. التمحیص، ص۴۸.

پیامک۱۴۶

امام علی علیه‌السلام : عَلی لِسانِ الْمُؤْمِنِ نُورٌ یَسْطَعُ وَعلی لِسانِ الْمُنافِقِ شَیْطانٌ یَنْطِقُ؛ بر زبان مؤمن نوری (الهی) است و درخشان و برزبان منافق شیطانی است که سخن می گوید. شرح نهج البلاغه،ابن أبی‌الحدید،ج ۲۰،ص ۲۸۰،ح۲۱۸.

پیامک۱۴۷

امام علی علیه‌السلام : شُکْرُ الْمُؤْمِنِ یَظْهَرُ فی عَمَلِهِ، شُکْرُ الْمُنافِقِ لا یَتَجاوَزُ لِسانَهُ؛ سپاسگزاری مؤمن در کردارش آشکار می‌شود، [امّا] سپاسگزاری منافق از زبانش فراتر نمی‌رود. غررالحکم، ح ۵۶۶۱ و ۵۶۶۲ .

پیامک۱۴۸

امام علی علیه‌السلام : إنَّ الْمُؤْمِنَ مَن یُری یَقینُهُ فی عَمَلِهِ، وَ الْمُنافِقُ مَن یُری شَکُّهُ فی عَمَلِهِ؛ در عمل مؤمن یقین دیده می‌شود و در عمل منافق شک. غررالحکم، ح۳۵۵۱.

پیامک۱۴۹

امام علی علیه‌السلام : إنَّ الْمُؤْمِنَ إذَا اسْتَغْنی شَکَرَ... وَ الْمُنافِقُ إذَا اسْتَغْنی طَغی؛ مؤمن هنگام بی‌نیازی شکر می گزارد و منافق هرگاه بی‌نیاز شود طغیان می کند. تحف العقول، ص۲۱۲.

پیامک۱۵۰

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند : إنَّ لِسانَ الْمُؤْمِنَ وَراءَ قَلْبِهِ فَإذا أرادَ أن یَتَکَلَّمَ بِشَیْءٍ یُدَبِّرُهُ قَلبُهُ ثُمَّ أمْضاهُ بِلِسانِهِ وَ إنَّ لِسانَ الْمُنافِقِ أمامَ قَلبِهِ فَإذا هَمَّ بِشَیءٍ أمْضاهُ بِلِسانِهِ وَلَمْ یَتَدَبَّرهُ بِقَلبِهِ؛ زبان مؤمن در پس دل اوست، هرگاه بخواهد سخن بگوید درباره آن می‌اندیشد و سپس آن را می گوید اما زبان منافق جلوی دل اوست هرگاه قصد سخن کند آن را به زبان می‌آورد و درباره آن نمی‌اندیشد. تنبیه الخواطر، ج۱، ص ۱۰۶ .

پیامک۱۵۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند : مَثَلُ الْمُؤْمِنِ کَمَثَلِ خامَةِ الزَّرعِ تُکْفِئُهَا الرِّیاحُ کَذا و کَذا وکَذلِکَ الْمُؤْمِنُ تُکْفِئُهُ الأَوْجاعُ وَالأَمْراضُ و مَثَلُ الْمُنافِقِ کَمَثَلِ الإرْزَبَّةِ الْمُستَقیمَةِ الَّتی لایُصیبُها شَیءٌ حَتّی یَأْتیهِ الْمَوتُ فَیَقصِفَهُ قَصْفا؛ مَثَل مؤمن مانند ساقه کاشته است که بادها آن را به این سو و آن سو خم می‌کند هم چنین مؤمن را دردها و بیماریها خم می کند و مثل منافق مانند عصای آهنی است که چیزی به او نمی‌رسد تا اینکه مرگ او فرا رسد و او را سخت می‌شکند. الکافی، ج۲، ص ۲۵۸، ح۲۵.

پیامک۱۵۲

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند : إنَّ الْمُؤْمِنَ هِمَّتُهُ فِی الصَّلاةِ وَالصِّیامِ وَالْعِبادَةِ وَالْمُنافِقُ هِمَّتُهُ فِی الطَّعامِ وَالشَّرابِ کَالْبَهیمَةِ؛ همّت مؤمن در نماز و روزه و عبادت است و همّت منافق در خوردن و نوشیدن؛ مانند حیوانات. تنبیه الخواطر،ج۱، ص ۹۴.

پیامک۱۵۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند : یُبْعَثُ کُلَّ عَبدٍ علی ما ماتَ عَلَیهِ، اَ لْمُؤمِنُ عَلی إیمانِهِ وَالْمُنافِقُ عَلی نِفاقِهِ؛ هر بنده‌ای بر همان چیزی که در درون داشته و با آن از دنیا رفته، برانگیخته می‌شود، مؤمن بر ایمانش و منافق بر نفاقش. کنزالعمّال، ح ۳۸۹۵۴ .

پیامک ۱۵۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند : اَلْمُؤْمِنُ لَیِّنُ الْمِنکَبِ یُوَسِّعُ عَلی أَخیهِ وَ الْمُنافِقُ یَتَجافی یُضَیِّقُ عَلی أَخیهِ؛ مؤمن نرمخوست و برای برادرش جا (ی نشستن) باز می کند و منافق درشتخوست و جا را بر برادرش تنگ می کند. کنزالعمّال، ح ۷۷۸.

پیامک ۱۵۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند : بُکاءُ الْمُؤمِنِ مِنْ قَلْبِهِ وَ بُکاءُ الْمُنافِقِ مِنْ هامَّتِهِ؛ گریه مؤمن از (درون) دل اوست و گریه منافق از (ظاهر و) سرش. الجامع الصغیر، ح ۳۱۵۶ .

پیامک ۱۵۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند : اَلْمُؤْمِنُ یَبْدَأُ بِالسَّلامِ وَ الْمُنافِقُ یَقُولُ: حَتّی یُبدَأَ بی؛ مؤمن ابتدا به سلام می کند و منافق منتظر سلام دیگران است. کنزالعمّال، ح ۷۷۸ .

پیامک ۱۵۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند : اَ لْمُؤمِنُ دَعِبٌ لَعِبٌ، وَالْمُنافِقُ قَطِبٌ غَضِبٌ؛ مؤمن شوخ و شنگ است، و منافق اخمو و عصبانی. تحف العقول، ص ۴۹.

پیامک ۱۵۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند : مَنْ ساءَتْهُ سَیِّئَتُهُ وسَرَّتْهُ حَسَنَتُهُ فَهُوَ أمارَةُ الْمُسلِمِ الْمُؤمِنِ، وَأَمارَةُ الْمُنافِقِ الَّذی لاتَسوؤُهُ سَیِّئَتُهُ ولا تَسُرُّهُ حَسَنَتُهُ ؛ هر کس از بدی‌اش ناراحت و از خوبی‌اش خوشحال شود، این نشانه مسلمان مؤمن است و نشانه منافق این است که بدی‌اش ناراحتش نمی کند و خوبی‌اش او را خوشحال نمی‌سازد. الدرالمنثور، ج۴، ص ۶۶ .

پیامک ۱۵۹

امام علی علیه السلام می فرمایند: زبان مؤمن، در پشت دل اوست و دل منافق، در پشت زبان او، زیرا مؤمن هر گاه بخواهد سخنی بگوید، ابتدا درباره آن می‌اندیشد، اگر خوب بود اظهارش می کند و اگر بد بود آن را پنهان می‌دارد. اما منافق هر چه به زبانش آید می گوید، بی آن که بداند چه سخنی به سود او و چه سخنی به زیان اوست. نهج البلاغه، خطبه ۱۷۶.

پیامک ۱۶۰

رسول اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند: ثَلاثٌ مَنْ کُنَّ فیهِ فَهُوَ مُنافِقٌ وَ اِنْ صامَ وَ صَلّی وَحَجَّ وَاعْتَمَرَ وَقالَ اِنّی مُسْلِمٌ مَنْ اِذا حَدَّثَ کَذِبَ وَ اِذا وَعَدَ اَخْلَفَ وَ اِذَا ائْتُمِنَ خانَ؛ سه چیز است که در هر کس باشد منافق است اگر چه روزه دارد و نماز بخواند و حج و عمره کند و بگوید من مسلمانم، کسی که هنگام سخن گفتن دروغ بگوید و وقتی که وعده دهد تخلف نماید و چون امانت بگیرد،

خیانت نماید. نهج الفصاحه، ح ۱۲۸۰ .

پیامک۱۶۱

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَلطِّیَرَةُ شِرکٌ وَمامِنّا إلاّ وَلکِنَّ اللّه یُذهِبُهُ بِالتَّوَکُّلِ؛ فال بد زدن شرک‌است‌وهیچ‌کس‌ازمانیست‌مگراین‌که‌به‌نحوی‌دستخوش فال بد زدن می‌شود، اما با توکل، خداوند آن را از بین می‌برد. سنن ابن ماجه ج۲ ، ص ۱۱۷۰

پیامک۱۶۲

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَلطِّیَرَةُ شِرکٌ وَمامِنّا إلاّ وَلکِنَّ اللّه یُذهِبُهُ بالتَّوَکُّل فال بد زدن شرک است و هیچ‌کس ازما نیست مگر این‌که به نحوی دستخوش فال بد زدن می شود، اما خداوند با توکل به او آن را از بین می برد. کنزالعمال، ح ۵۶۹۶

پیامک۱۶۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اِنَّ الفُحشَ وَ البَذاءَ وَ السَّلاطَةَ مِنَ النِفاقِ همانا دشنام دادن و هرزه گویی و زبان درازی ناشی از نفاق و دورویی است (جهاد بانفس، ح۶۶۷ و ص ۲۸۴)

پیامک۱۶۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اِنَّ الفُحشَ وَ البَذاءَ وَ السَّلاطَةَ مِنَ النِفاقِ همانا دشنام دادن و هرزه گویی و زبان درازی ناشی از نفاق و دورویی است. (جهاد بانفس، ح۶۶۷ و ص ۲۸۴)

پیامک۱۶۵

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: آیهٔ المنافق ثلاث : اذا حدث کذب و اذا وعد اخلف و اذا اؤتمن خان نشان منافق سه چیز است : ۱ – سخن به دروغ بگوید. ۲ – از وعده تخلف کند. ۳ – در امانت خیانت نماید. (صحیح مسلم، کتاب الایمان، ح ۸۹)

پیامک۱۶۶

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: من صلی اربعین یوما جماعهٔ یدرک التکبیرهٔ الاولی ، کتب له برائتان برائهٔ من النار و برائهٔ من النفاق کسی که نماز خود را با جماعت و با درک تکبیر اول نماز، چهل روز انجام دهد، خداوند دو برائت را برای او مقرر می سازد: ۱– برائت از آتش دوزخ .۲– برائت از نفاق. (بحار الانوار، ج ,۸۸ ج ۴)

پیامک۱۶۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اِنَّ الفُحشَ وَ البَذاءَ وَ السَّلاطَةَ مِنَ النِّفاقِ؛ همانا دشنام دادن و هرزه گویی و زبان درازی ناشی از

نفاق و دورویی است. (جهاد با نفس، ح ۶۷۸)

پیامک۱۶۸

رسول خـدا صـلی الله علیه و آله فرمودنـد: آیهٔ المنافق ثلاث : اذا حدث کذب واذا وعد اخلف واذا اؤتمن خان . نشان منافق سه چیز است : ۱ – سخن به دروغ بگوید . ۲ – از وعده تخلف کند . ۳ – در امانت خیانت نماید . (صحیح مسلم،کتاب الایمان،ح ۸۹)

پیامک۱۶۹

قال الامام الباقر – علیه السّلام – : الغناءُ یُنبِتُ النفاق فی القلب کما یُنبت النخلُ الطلع. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: غناء و آوازه خوانی نفـاق و دروئی را در دل می رویانـد همان گونه که درخت نخل، خوشه خرما را رویش می دهـد. «دعائم الاسـلام، ج ۲، ص ۲۰۸»

انتظار فرج

پیامک۱

عن النبی – صلّی الله علیه و آله – قال: افضل جهاد امتی انتظار الفرج. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: برترین جهاد امت من، انتظار فرج است. «بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۱۴۳»

پیامک۲

امـام صـادق(علیه السـلام) فرمودنـد: ما مِن یَوم نَیروزٍ إلّا و نَحنُ نَتَوقَّعُ فِیهِ الفَرَجَ لِأنَّهُ مِن أیّامِنا و أیّامِ شیعَتِنا؛ هیـچ نوروزی‌نیست مگر آن‌که مـا در آن روز منتظر فرج [ظهور قائم آل‌محمّـد صـلی الله علیه و آله و سـلم] هستیم؛ چرا که نوروز از روزهای ما و شـیعیان ما است. مستدرک الوسائل ، ج ۶ ، ص ۳۵۲

پیامک۳

امام صادق(علیه السـلام) فرمودنـد: یَومُ النَّیروزِ هُوَ الیَومُ الَّذی یَظهَرُ فیهِ قائِمُنا أهلَ البَیتِ؛ نوروز ، روزی است که قائم ما اهل بیت در آن ظهور می‌کند. بحار الأنوار ، ج ۵۲ ، ص ۲۷۶

پیامک۴

پیامبراکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودند : یَخرُجُ ناسٌ مِنَ المَشـرِقِ فَیُوَطِّئونَ لِلمَهدِیِّ سُلطانَهُ؛ مردمی از مشرق قیام می‌کنند و زمینه حکومت مهدی(علیه السلام) را فراهم می‌آورند. کنزالعمّال ، ح ۳۸۶۵۷ .

پیامک۵

امام موسی کاظم (علیه السلام) فرمودند: أفضَلُ العِبادَةِ بَعدِ المَعرِفَةِ إنتِظارُ الفَرَجِ؛ بهترین عبادت بعد از شناختن خداوند، انتظار فرج و گشایش است. تحف العقول، ص۴۰۳

پیامک۶

امام موسی کاظم (علیه السلام) فرمودند: أفضَلُ العِبادَةِ بَعدِ المَعرِفَةِ إنتِظارُ الفَرَجِ؛ بهترین عبادت بعد از شناختن خداوند، انتظار فرج و گشایش است. تحف العقول، ص۴۰۳

پیامک۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أوّلُ العِبادَةِ اِنتِظارُ الفَرَجِ بِالصَّبرِ ؛ صبورانه چشم‌داشتن به گشایش ، برترین عبادت است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۲۵۷

پیامک۸

امـام مهـدی(علیه السـلام) فرمودنـد: برای تعجیـل در ظهـور، بسـیار دعـا نماییـد که گشـایش کارهـای شـما نیز می‌باشـد. (بحارالانوار/۹۲/۵۲)

پیامک۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لتملأنّ الأرض ظلما و عدوانا ثمّ لیخرجنّ رجل من أهل بیتی حتّی یملأها قسطا و عـدلا کما ملئت ظلما و عدوانا؛ زمین از جور و تعدی پر می شود آنگاه مردی از خاندان من بیرون آید تا آن را از انصاف و عدل پر کند چنان که از ظلم و تعدی پر شده است. نهج الفصاحه

پیامک۱۰

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: انتظـار الفرج من اللّه عبـاده و من رضـی بالقلیل من الرّزق رضـی اللّه تعالی منه بالقلیل من العمل؛ انتظار گشایش از جانب خداوند عبادت است و هر که به روزی اندک راضی باشد خداوند از او به عبادت اندک راضی می شود. نهج الفصاحه

پیامک۱۱

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: انتظار الفرج بالصّبر عباده؛ انتظار گشایش که با صبر قرین باشـد، عبادت است. نهج الفصاحه

پیامک۱۲

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: أفضـل العبـاده انتظـار الفرج؛ بهترین اقسـام عبـادت انتظـار گشایش است. نهج الفصاحه

پیامک۱۳

امام علی(علیه السـلام) می فرماینـد: آن که منتظر امر (فرج) ما است ، همچون کسـی است که در راه خـدا در خون خود تپیده باشد.

(الوافی ، ج ۲، ص ۴۴۲)

پیامک۱۴

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: تَوَقُّعُ الْفَرَجِ اِحدَی الرّاحَتَینِ؛ انتظار گشایش، یکی از دو آسایش است. غررالحکم، ح ۴۵۷۸

پیامک۱۵

امام موسی کاظم علیه السلام فرمودند: أفضَلُ العِبادَةِ بَعدِ المَعرِفَةِ إنتِظارُ الفَرَجِ بهترین عبادت بعد از شناختن خداوند، انتظار فرج و گشایش است. (تحف العقول، ص۴۰۳)

پیامک۱۶

امام باقر علیه السلام فرمودند: اِصبِروا عَلی اداء الفَرائضِ، وَ صابِروعَدُوِّکُم ، وَ رابِطو امامَکُمُ المُنتَظَرِ صبر کنید برگزاردن احکام شرع و شکیبایی ورزید در برابر دشمنتان و آماده و حاضر یراق باشید برای امامتان که در انتظار او هستید. (غیبه النعمانی، ینابیع الموده)

پیامک۱۷

قال الامام علی – علیه السّلام – : أفضَلُ العبادةِ الصّبرُ والصّمتُ و انتظارُ الفَرَج. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: برترین عبادت ها، صبر، خاموشی و انتظار فرج می باشد. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۴۲۰»

مومن

پیامک۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : بِالِاخلاصِ تَتَفاضَلُ مَراتِبُ المُومنینَ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: تفاوت و برتری درجات مؤمنان بر یکدیگر به اخلاص است. «تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۱۱۹»

پیامک۲

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : إنَّ مِن موجِباتِ المَغفِرَةِ إدخالُ السُّرورِ عَلی أخیکَ المؤمِنِ ؛ از جمله اسباب مغفرت ، شاد کردن برادر مؤمن است . المعجم الکبیر ، ج ۳ ، ص ۸۳ .

پیامک۳

قال الامام الصادق – علیه السلام – : إذَا اِتَّهَمَ المُؤمِنُ أخَاهُ اِنمَاثَ الإیمَانُ مِن قَلبِهِ کَمَا یَنمَاثُ المِلحُ فی المَاءِ. امام صادق – علیه السلام – فرمود : هرگاه مؤمن به برادر (دینی) خود تهمت زند، ایمان در قلب او ناپدید می شود همچنان که نمک در آب حلّ می‌شود. «الکافی، ج ۲، ص ۳۶۱»

پیامک۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : من بَهَّتَ مُؤمِناً أو مُؤمِنَةً أو قَالَ فِیهِ مَا لَیسَ فِیهِ أقَامَهُ اللهُ تَعَالی یَومَ القِیَامَةِ عَلَی تَلٍّ مِن نَّارٍ حَتَّی یَخرُجَ مِمَّا قَالَهُ فِیهِ. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس به مرد یا زن مؤمن بهتان زند یا درباره او چیزی بگوید که از آن مبراست خداوند در روز رستاخیز وی را بر تلّی از آتش نگه دارد تا از حرف خود درباره او برگردد. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۱۹۴»

پیامک۵

قال الامام علی – علیه السلام – : اَلمُؤمِنُ لا یَغُشُّ أخَاهُ وَ لا یَخُونُهُ وَ لا یَخذُلُهُ وَ لا یَتَّهِمُهُ وَ لا یَقُولُ لَهُ: أنَا مِنکَ بَرِیٌّ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: مومن با برادر مومنش فریبکاری نمی کند و به او خیانت نمی ورزد و او را خوار نمی سازد و به او تهمت نمی زند و به او نمی گوید من از تو بیزارم. «بحار الأنوار، ج ۲، ص ۱۴۳»

پیامک۶

عَن الامام الصادق – علیه السّلام – قالَ: ما مِنْ أَحَدٍ یَمُوتُ مِنَ الْمُؤْمِنینَ أَحَبّ إلی إبْلِیسَ مِنْ مُوْتِ فَقِیهٍ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: مرگ هیچ مؤمنی در نظر شیطان، محبوبتر از موت یک عالم فقیه نیست. «الکافی، ج ۱، ص ۳۸»

پیامک۷

قال الإمام الصادق – علیه السلام – و قد سئل عن قوله تعالی: «إنه لیس له سلطان مع الذین آمنوا»: یسلط والله من المؤمن علی بدنه ولا یسلط علی دینه. امام صادق – علیه السلام – در پاسخ به سؤال از آیه «همانا او را بر کسانی که ایمان آورده اند چیرگی نیست»، فرمودند: به خدا قسم شیطان بر جسم مؤمن چیره می شود، اما بر دین او چیره نشود. «الکافی، ج ۸، ص ۲۸۸»

پیامک۸

قال الإمام الصادق – علیه السلام – : إن الشیاطین علی المؤمنین أکثر من الزنابیر علی اللحم. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هجوم شیطانها به مؤمنان، بیشتر از هجوم زنبورها به گوشت است. «بحار الأنوار، ج ۶۴، ص ۲۳۹»

پیامک۹

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اَلیَأسُ مِمَّا فی أَیدِی النَّاسِ عِزٌّ لِلمُؤمِنِ فی دِینِهِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: قطع امید کردن از آنچه مردم دارند، مایه عزت مؤمن در دینش است. «وسائل الشیعه، ج ۶، ص ۳۱۴»

پیامک۱۰

قال الامام الصادق – علیه السلام – : مَن قَضَی حَاجَةَ المُؤمِنِ مِن غَیرِ استِخفَافٍ مِنهُ اُسکِنَ الفِردَوسَ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هر کس نیاز مومنی را برآورده کند بدون اینکه او را خوار نماید، در بهشت اسکان داده شود. «مشکاة الأنوار، ص ۵۵۶»

پیامک۱۱

قال الامام الصادق – علیه السلام – : مَنْ حَقَّرَ مُومِناً لِقِلَّةِ مَالِهِ حَقَّرَهُ اللهُ فَلَم یَزَلْ عِنْدَ اللهِ مَحْقُوراً حَتَّی صَنَعَ یَتُوبَ مِمَّا. امام صادق – علیه

السلام – فرمودند: هر کس مومنی را به خاطر کمی مالش تحقیر کند، خدا او را تحقیر خواهد نمود و پیوسته در نزد خدا تحقیر شده خواهد بود تا از کاری که انجام داده توبه نماید. «الکافی، ج ۲، ص ۳۵۱»

پیامک۱۲

قـال الامام الصادق – علیه السـلام – : مَنْ اِسْتَذَلَّ مُومِناً وَ حَقَّرَهُ لِقِلَّةِ ذَاتِ یَدِهِ وَ لِفَقْرِهِ شَهَّرَهُ اللهُ یَوْمَ القِیامَةِ عَلَی رُوُوسِ الْخَلائِقِ. امام صادق – علیه السـلام – فرمودنـد: هر کس مومنی را به خاطر تنگـدستی و ناداریش خوار شـمارد، خداونـد او را در برابر همه خلائق رسوا خواهد ساخت. «ثواب الأعمال، ص ۵۷۰»

پیامک۱۳

قـال الامـام علی – علیه السـلام – : لا تُحَقِّرُوا ضُعَفَا إخْوَانِکُمْ، فَإنَّهُ مَنْ اِحْتَقَرَ مُؤمِناً لم یَجْمَعِ اللهُ عَزَّوَجَلَّ بَیْنَهُمَا فی الْجَنَّةِ إلا أنْ یَتُوبَ. امام علی – علیه السـلام – فرمودند: برادران خود را که دچار ضعف (مالی) هستند خوار و حقیر نشمارید که هر کس مومنی را خوار شمارد خدا در میان آنها در بهشت جمع نخواهد کرد مگر آنکه توبه کند. «الخصال، ص ۶۱۴، ح ۱۰»

پیامک۱۴

قـال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : مَنْ اِسْتَذَلَّ مُؤمِناً أوْ مُؤمِنَةً أوْ حَقَّرَهُ لِفَقْرِهِ أوْ قِلَّةِ ذَاتِ یَدِهِ، شَهَّرَهُ اللهُ تَعَالی یَوْمَ القِیَامَةِ ثُمَّ یُفْضِحُهُ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس مرد یا زن مؤمنی را خوار و ذلیل شمارد و یا به سبب تهیدستی یا کم بضاعتی حقیر شمارد، خدای تعالی در روز رستاخیز او را انگشت‌نما و سپس رسوا و مفتضحش کند. «بحار الانوار، ج ۷۲، ص ۴۴»

پیامک۱۵

رسول خدا– صلی الله علیه و آله – فرمودند: برای مؤمن شایسته نیست که بخیل و ترسو باشد. «محجة البیضاء، ج ۶، ص ۷۴»

پیامک۱۶

امام باقر(علیه السـلام) فرمودند: کأن المؤمنین هم الفقهاء أهل فکره و عبره، لم یصممهم عن ذکر الله ما سمعوا باذانهم و لم یعمهم عن ذکرالله مـا رأوامن الزینه؛ گویـا مؤمنـان همان فقیهان(فرزانگان دین فهم) و اهل اندیشـیدن و پنـد گرفتن هسـتند. شـنیده های دنیوی، گوش آنها را از(شنیدن) یاد خدا کر نمی کند و زرق و برق دنیا چشم آنان را از یاد خدا کور نمی گرداند. بحارالانوار ۷۳/۳۶/۱۷

پیامک۱۷

رسول اللّه صـلی الله علیه و آله و سـلّم : عَجِبتُ مِنَ الْمُؤمِنِ وجَزَعِهِ مِنَ السُّقم ، ولَو یَعلَمُ مـا لَهُ فِی السُّقم مِنَ الثَّوابِ ؛ لَأَحَبَّ ألاّ یَزالَ سَقیماً حَتّی یَلقی رَبَّهُ عز و جل . پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : از مؤمن و این که از بیماری بی‌تابی کند ، در شگفتم . اگر او می‌دانست که در بیماری چه پاداشـی دارد ، دوست داشت پیوسـته بیمار باشد تا آن هنگام که به لقای پروردگار خویش پیوندد . بحارالأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۲۰۶ ، حدیث ۱۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۵۰

پیامک۱۸

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : لَو یَعلَمُ المُؤمِنُ حالَهُ فِی السُّقمِ ، ماأحَبَّ أن یُفارِقَ السُّقمَ أبَداً . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : اگر مؤمن از حال خویش در ناتن‌درستی آگاه بود ، هرگز دوست نداشت که از این ناتن‌درستی جدا شود . إرشاد القلوب ، صفحه ۴۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۵۰

پیامک۱۹

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ المُؤمِنَ لا یُؤجَرُ فی مَرَضِهِ ، ولکِن یُکَفَّرُ عَنهُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مؤمن در بیماری‌اش پاداش داده نمی‌شود ؛ امّا گناه او فرو پوشانده می‌شود . کنز العمّال ، جلد ۳ ، صفحه ۳۱۲ ، حدیث ۶۷۱۱ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۴۰

پیامک۲۰

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ المُؤمِنَ إذا أصابَهُ السُّقمُ ، ثُمَّ أعفاهُ اللّه‌مِنهُ ، کانَ کَفّارَةً لِما مَضی مِن ذُنوبِهِ ومَوعِظَةً لَهُ فیما یَستَقبِلُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : انسان مؤمن ، چون بیماری به وی برسد و خداوند ، او را عافیت دهد ، این بیماری ، کفّاره گناهان گذشته او و مایه اندرز برای آینده اوست . کنز العمّال ، جلد ۳ ، صفحه ۳۰۷ ، حدیث ۶۶۸۶ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۴۰

پیامک۲۱

الإمام الصادق علیه‌السلام : أیُّما مُؤمِنٍ عادَ مُؤمِنا مَریضا فی مَرَضِهِ حینَ یُصبِحُ شَیَّعَهُ سَبعونَ ألفَ مَلَکٍ ، فَإِذا قَعَدَ غَمَرَتهُ الرَّحمَةُ وَاستَغفَرُوا اللّه‌عز و جل لَهُ حَتّی یُمسِیَ ، وإن عادَهُ مَساءً کانَ لَهُ مِثلُ ذلِکَ حَتّی یُصبِحَ . امام صادق علیه‌السلام : هر مؤمنی که مؤمن بیمار دیگری را در زمان بیماری‌اش به هنگام صبح عیادت کند ، هفتاد هزار فرشته ، او را همراهی کنند و چون [در نزد او] بنشیند ، رحمت ، او را در میان می‌گیرد و فرشتگان برای او از خداوند عز و جل آمرزش طلبند تا زمانی که شامگاه فرا رسد ؛ و اگر هم او را شامگاهان عیادت کند ، او را پاداشی همانند باشد تا زمانی که شب را به صبح برساند . بحار الأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۲۲۴ ، حدیث ۳۲ نقلاً عن الدعوات دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۰۲

پیامک۲۲

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : الحِنّاءُ خِضابُ الإسلامِ ؛ یَزیدُ فِی المُؤمِنِ عَمَلَهُ ، ویَذهَبُ بِالصُّداعِ ، ویُحِدُّ البَصَرَ ، ویَزیدُ فِی الوِقاعِ ، وهُوَ سَیِّدُ الرَّیاحینِ فِی الدُّنیا وَالآخِرَةِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : حنا ، خضاب اسلام است؛ بر [ثواب] عمل مؤمن می‌افزاید ، سردرد را از میان می‌بَرَد ، چشم را تیزبین می‌کند ، قدرت آمیزش را افزون می‌سازد و مهترِ گیاهان خوش‌بو در دنیا و آخرت است. بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۹۹؛ا دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۰۸

پیامک۲۳

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : المؤمنُ یداری و لا یماری. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: مؤمن مدارا می کند و جدال نمی کند. «أعلام الدین، ص ۳۰۳»

پیامک۲۴

قال الامام الصادق – علیه السلام – : إنما المؤمنون إخوة بنو أب و أم و إذا ضرب علی رجل منهم عرق سهر له الاخرون. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: مؤمنان، با یکدیگر برادر (دینی) اند، و همگی همانند فرزندان یک پدر و مادر و چون رگ یکی از آنان زده شود «مصیبتی بر او وارد شود» دیگران در غم او خوابشان نبرد. «الکافی، ج ۲، ص ۱۶۵»

پیامک۲۵

قال الامام الصادق – علیه السلام – : لَمْ یؤمِنْ اللهُ مؤمنٌ مِنْ هزاهِزِ الدُّنیا، وَلکنَّهُ آمَنَهُ مِنْ العُمی فیها وَالشّقاءِ فِی الآخرةِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: خداوند مؤمن را از فتنه ها و حوادث دنیا در امان قرار نداد، ولی از گمراهی در دنیا و بدبختی در آخرت نجات بخشید. «اصول کافی، ج ۵، ص ۸۹»

پیامک۲۶

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اذا اصابتکم بلیه و عناء فعلیکم بقم، فانه مأوای الفاطمیینَ و ... و ما ارادَ احدٌ بقم و اهله سوء الا اذله الله و ابعده منرحمتِه. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هرگاه بلا و ذلتی به شما رسید، به قم بروید. چون آنجا پناهگاه فرزندان فاطمه و استراحت گاه مؤمنان است ... و کسی نسبت به قم و ساکنانش سوء قصد نمی کند، مگر این که خداوند او را خوار و از رحمت خویش دور می نماید. «بحار الأنوار، ج ۵۷، ص ۲۱۴»

پیامک۲۷

عَن الامام الباقِر – علیه السّلام – قال: لَهو المؤمنِ فی ثَلاثةِ اشیاءٍ التَمتعُ بِالنساءِ و مُفاکهَةِ الإخوانِ و الصَلاةُ باللیل. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: سرگرمی انسان مؤمن در سه چیز است: کامجویی از زنان (حلال)، خوش گویی با دوستان و خواندن نماز شب. «الخصال، ج ۱، ص ۱۱۶»

پیامک۲۸

قال الامام الصادق – علیه السلام – : ثَلاثَةٌ انْ یَعْلَمُهنَّ الْمُؤمِنُ کانَتْ زیادَةً فی عُمُرِهِ وَ بَقاءَ النِّعْمَةِ عَلَیْهِ: تَطْویلُهُ فی رُکوعِهِ وَ سجودِهِ فی صلاتِهِ وَ تَطْویلُهُ لِجلوسِهِ عَلی طَعامِهِ اذا اَطْعَمَ عَلی مائِدَتِهِ وَ اصْطِناعُهُ الْمَعْروفَ اِلی اَهْلِهِ. امام صادق – علیه السلام – : سه چیز است که اگر مؤمن از آنها مطلع شود، باعث طول عمر و دوام بهره مندی او از نعمت ها می شود: طول دادن رکوع و سجده، زیاد نشستن بر سر سفره ای که در آن دیگران را اطعام می کند و خوش رفتاری اش با خانواده. «الکافی، ج ۴، ص ۴۹، ح ۱۵»

پیامک۲۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : یا عَلی، مِنْ کَرامَةِ الْمُؤمِنِ عَلَی اللّه اَنّهُ لَمْ یَجْعَلْ لاَجلِهِ وَقتا حَتّی یَهُمَّ بِبائقَةٍ فَاِذا هَمَّ بِبائقَةٍ قَبَضَهُ اِلَیْهِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – : ای علی! از ارجمندی مؤمن در نزد خدا این است که برایش وقت مرگ، معیّن نفرموده است، تا زمانی که قصد شرّی کند. آن گاه خداوند جانش را بستاند. «عیون أخبار الرضا علیه السلام، ج ۲، ص ۴۰، ح ۹۰»

پیامک۳۰

قال زین العابدین – علیه السلام – : مَنْ کَسا مُؤْمِناً لایَزالُ فِی ضَمانِ اللهِ مادامَ عَلَیْه سِلْکٌ. امام زین العابدین – علیه السلام – فرمودند: آن کس که به مؤمنی لباسی بپوشاند همواره در ضمان و پناه خداوند خواهد بود تا آن هنگام که یک تار آن لباس باقی باشد. «وسائل الشیعهٔ، ج ۳، ص ۴۲۰»

پیامک۳۱

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : لیس شیءٌ اَضرَّ لقلب المؤمن من کثرهٔ الاکل و هی مُورِثهٔ شیئین: قسوهُ القلب و هیجانُ الشهوهٔ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: برای دل (روح) مؤمن چیزی زیانبارتر از پرخوری نیست، زیرا پرخوری باعث سنگدلی و قساوت قلب و تحریک شهوت می گردد. «مستدرک الوسائل، ج ۳، ص ۸۰»

پیامک۳۲

قال الله عزّوجلّ: همانا علی امام پرهیزگاران و رهبر روسفیدان پاک و پادشاه مؤمنان است. (امالی‌الصدوق۳۵۲)

پیامک۳۳

قال الله عزّوجلّ: هرکه بنده‌ی مؤمن مرا بیازارد، باید با من اعلام جنگ کند. (کافی۲/۳۰۵)

پیامک۳۴

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : ما من مؤمنٍ ذکر او انثی حُراً او مملوکا إلا والله علیه حق واجب ان یتعلم القرآن. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: نیست بر مؤمن مرد یا زن، آزاد یا برده مگر این که برای خدا حقی واجب برگردن آنها است و آن حق این است که قرآن را یاد بگیرند. «مستدرک الوسائل، ج ۱، ص ۲۸۷»

پیامک۳۵

قال الامام الکاظم – علیه السّلام – : اَلْمُؤْمِنُ بِعَرَضِ کُلِّ خَیرٍ لو قُطِعَ أَنمَلَهً أَنمَلَهً کانَ خَیْراً لَهُ و لو وُلِّیَ شَرقَهَا و غربَهَا کانَ خَیراً لَه. امام کاظم – علیه السّلام – فرمودند: مؤمن همواره در معرض خیر است. اگر در اثر قضای الهی بند از بندش جدا شود، خیر است و اگر حکومت شرق و غرب عالم هم به او عطا شود، باز خیر است. «بحار الانوار، ج ۶۴، ص ۲۴۲»

پیامک۳۶

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : لا یُؤمِنُ اَحَدُکُمْ حتّی یؤمِنُ بِالْقَدر. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: هیچ یک از شما تا ایمان به مقدرات نداشته باشید، مؤمن نخواهید بود. «توحید صدوق، ص ۲۸۰»

پیامک۳۷

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : عَجَباً للمُؤمِنِ، لا یقضی اللهُ علیهِ قضاءً اِلّا کانَ خیراً لَهُ ... . رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: در شِگفتم برای مؤمن، قضای الهی بر او جاری نمی شود مگر اینکه برای او خیر است، چه (در ظاهر) خوشایند باشد و چه

ناخوشایند. اگر مبتلا کرد، کفاره گناهانشان باشد و اگر بخشش کرد، گرامی اش داشته است. «تحف العقول، ص ۴۸»

پیامک۳۸

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : فی کُلِّ قضاءِ اللهِ عزّوجلَّ خِیَرَةٌ للمؤمنِ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: در تمام قضاهای خداوند، برای مؤمن خیر است. «امالی شیخ صدوق، ص ۴۳۹»

پیامک۳۹

قال الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ : اذا تَخلّی المومنُ من الدّنیا سَماو وَجَدَ حلاوَةَ حبِّ اللهِ و کان عندَ اهلِ الدّنیا کانّه قد خولِطَ. امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودند: زمانی که انسان مؤمن خود را از محبت دنیا خالی می نماید آنگاه شیرینی محبت پروردگارش را احساس می کند و با این که در میان اهل دنیا به سر می برد اما گویا اختلال حواس پیدا کرده است (با آنها نیست). «الکافی ج ۲، ص ۱۳۰»

پیامک۴۰

عَن الامام الصادق – عَلَیْهِ السَّلامُ – قالَ: ثَلاثَةٌ هُنَّ فَخْرُ الْمُؤْمِنِ و زینه فِی الدُّنْیا و الْآخِرَةِ الصَّلاةُ فِی آخِرِ الَّیْلِ وَ یَأسُهُ مِمّا فِی أیْدِی النّاسِ وَ وَلایَةُ الإمامِ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ – عَلَیْهِم السَّلامُ –. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: سه چیز مایه افتخار و برتری انسان مؤمن و نیز زینت دنیا و آخرت او است: نماز شب، مأیوس بودن از آن چه در دستان مردم است و پذیرفتن ولایت و رهبری آل محمد – صلی الله علیه و آله –. «أمالی صدوق، ص ۵۴۴»

پیامک۴۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : إذا رَأَیتُمُ المَصاحِفَ حُلِّیَت ، وَالمَساجِدَ زُیِّنَت ، وَالمَنارَةَ طُوِّلَت ، وَاتُّخِذَ القُرآنُ مَزامیرَ ، وَالمَساجِدُ طُرُقا ، المُؤمِنُ فی ذلِکَ الزَّمانِ أعَزُّ مِنَ الکِبریتِ الأَحمَرِ ، أما إنَّ مَساجِدَهُم مُزَخرَفَةٌ ، وأبدانَهُم نَقِیَّةٌ ، وقُلوبَهُم أنتَنُ مِنَ الجیفَةِ . هر گاه دیدید که قرآن‌ها، جامه‌ای زیبا بر تن کرده‌اند و مساجد ، زینت یافته‌اند و مناره‌ها ، قد برافراشته‌اند و قرآن ، با ساز و آواز خوانده می‌شود و مسجدها ، گذرگاه قرار گرفته‌اند ، مؤمن در آن روزگار ، از گوگرد سرخ ، کمیاب‌تر خواهد بود . آری . مساجدشان آذین‌بندی و جسمشان پاکیزه ؛ لیکن دل‌هایشان از مُردار ، بدبوتر است. روضة الواعظین: ص ۳۷۰ .

پیامک۴۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : إنَّ مِمّا یَلحَقُ المُؤمِنَ مِن عَمَلِهِ وحَسَناتِهِ بَعدَ مَوتِهِ ، عِلما عَلَّمَهُ ونَشَرَهُ ... أو مَسجِدا بَناهُ . از جمله اعمال و کارهای نیک مؤمن که پس از مرگش به وی می‌پیوندد ، دانشی است که آن را آموزش داده و منتشر ساخته . . .یا مسجدی که بر پا کرده است . کنز العمّال: ج ۱۵ ص ۹۵۲ ح ۴۳۶۵۷ .

پیامک۴۳

امام علی(علیه السلام)فرمودند: لِلمُؤمِنِ ثَلاثُ ساعاتٍ : فَساعَةٌ یُناجی فیها رَبَّهُ ، وساعَةٌ یَرُمُّ مَعاشَهُ ، وساعَةٌ یُخَلّی بَینَ نَفسِهِ وبَینَ لَذَّتِها فی ما یَحِلُّ ویَجمُلُ . ولَیسَ لِلعاقِلِ أن یَکونَ شاخِصا إلاّ فی ثَلاثٍ : مَرَمَّةٍ لِمَعاشٍ ، أو خُطوَةٍ فی مَعادٍ ، أو لَذَّةٍ فی غَیرِ مُحَرَّمٍ ؛ مؤمن را

سه وقت است: وقتی که در آن ، با پروردگارش مناجات می کند ؛ و وقتی که گذران زندگی اش را سامان می دهد ؛ و وقتی که از آن چه حلال و زیبا است ، برای خود لذّت برمی گیرد . و خردمند را سزاوار نیست که جز در پی سه چیز باشد : سامان دادن معیشت ، گام نهادن برای روز قیامت ، یا لذّت برگرفتن از آن چه حرام نیست . تحف العقول : ۲۰۳ ، الأمالی للطوسی : ۱۴۷ / ۲۴۰

پیامک۴۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا تَسُبُّوا الدُّنیا ؛ فَنِعمَت مَطِیَّةُ المُؤمِنِ ؛ فَعَلَیها یَبلُغُ الخَیرَ ، وبِها یَنجو مِنَ الشَّرِّ . إنَّهُ إذا قالَ العَبدُ : لَعَنَ اللّه ُ الدُّنیا ، قالَتِ الدُّنیا : لَعَنَ اللّه ُ أعصانا لِرَبِّهِ ؛ دنیا را دشنام مدهید که نیکو مَرکبی است برای مؤمن ؛ سوار بر آن به خیر دست می یابد و با آن از شر رهایی می جوید . همانا هرگاه بنده ای بگوید : «خداوند دنیا را لعنت کناد!» ، دنیا هم می گوید : «خداوند از میان ما کسی را لعنت کناد که در برابر پروردگارش سرکش تر است». بحار الأنوار : ۷۷ / ۱۷۸ / ۱۰

پیامک۴۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن شَفَعَ شَفاعَةً یَدفَعُ بها مَغرَما أو یُحیِی بها مَغنَما، ثَبَّتَ اللّه تعالی قَدَمَیهِ حِینَ تَدحَضُ الأقدام . کسی که با میانجیگری خود زیانی را دفع، یا سودی را احیا کند، خداوند تعالی، در روزی که قدمها می‌لغزد ، قدمهای او را استوار بدارد . کنز العمّال : ۶۴۹۶ منتخب میزان الحکمۀ : ۲۹۸

پیامک۴۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ المؤمنَ لَیَری ذَنبَهُ کَأَ نَّهُ تحتَ صَخرَةٍ یَخافُ أن تَقَعَ علَیهِ ، والکافِرَ یَری ذَنبَهُ کأنّهُ ذُبابٌ مَرَّ علی أنفِهِ . همانا مؤمن گناه خود را چونان تخته سنگی بزرگ می‌بیند که می‌ترسد به روی او بیفتد و کافر گناه‌خویش را مانند مگسی می‌بیند که از جلوی بینی‌اش رد شود . أمالی الطوسی : ۵۲۷ / ۱۱۶۲

پیامک۴۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن بَهَتَ مؤمنا أو مؤمنةً أو قالَ فیهِ ما لیسَ فیهِ أقامَهُ اللّه تعالی یومَ القیامةِ علی تَلٍّ مِن نارٍ حتّی یَخرُجَ مِمّا قالَهُ فیهِ . هر کس به مرد یا زن مؤمن بهتان زند یا درباره او چیزی بگوید که از آن مبراست خداوند در روز رستاخیز وی را بر تلّی از آتش نگه دارد تا از حرف خود درباره او برگردد . بحار الأنوار : ۷۵ / ۱۹۴ / ۵ منتخب میزان الحکمۀ : ۸۶

پیامک۴۸

امام صادق علیه‌السلام : إذا اتَّهَمَ المؤمنُ أخاهُ انْماثَ الإیمانُ مِن قلبِهِ کما یَنْماثُ المِلحُ فی الماءِ . هرگاه مؤمن به برادر خود تهمت زند ایمان در قلب او آب شود همچنان که نمک در آب حلّ می‌شود . الکافی : ۲ / ۳۶۱ / ۱

پیامک۴۹

امام باقر علیه‌السلام : إنّ المؤمنَ یُبتَلی بکُلِّ بَلیَّةٍ ویَموتُ بکُلِّ مِیتَةٍ إلاّ أنّهُ لا یَقتُلُ نفسَهُ . مؤمن به هر بلایی گرفتار می‌شود و با هر مرگی می‌میرد ، امّا خودکشی نمی‌کند . الکافی : ۳ / ۱۱۲ / ۸ منتخب میزان الحکمۀ : ۴۵۸

پیامک۵۰

الإمـامُ الصّادقُ علیه‌السـلام وقـد سَأَلَهُ الحسنُ بنُ مَحبوبٍ : یکونُ المؤمنُ بَخیلاً ؟: نَعَم ، [قالَ :]قُلتُ : فیکونُ جَبانا ؟ قالَ : نَعَم ، قلتُ : فیکونُ کَذّابا ؟ قـالَ : لا ـ ، ولا خائنا ، ثُمّ قالَ : یُجبَلُ المؤمنُ علی کُلِّ طَبیعَـةٍ إلاّ الخِیانَـةَ والکـذبَ . حسن بن محبوب : از امام صادق علیه‌السـلام پرسـیدم : آیـا ممکن است مؤمن ، بخیـل باشـد ؟ فرمودنـد: آری . پرسـیدم : آیـا می‌شود ترسو باشـد ؟ فرمودنـد: آری . پرسـیدم : آیـا دروغگو هست ؟ فرمودنـد: نه و خائن هم نیست . سـپس فرمودنـد: مؤمن بر هر خویی سرشـته می‌شود ، مگر خیانت و دروغ . بحار الأنوار : ۷۵ / ۱۷۲ / ۱۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۸۴

پیامک۵۱

امـام بـاقر علیه‌السـلام : مـا مِن إنسانٍ یَطعَنُ فی عَینِ مُؤمِنٍ إلاّ ماتَ بِشَرِّ میتَةٍ ، وکانَ قَمِناأن لا یَرجِعَ إلی خَیرٍ . هیـچ انسانی نیست که پیش روی مؤمنی از او بـد گویـد و طعنه زند ، مگر این که به بدترین شکل بمیرد و سزاوار است که روی خیر و سعادت را نبیند . الکافی : ۲ / ۳۶۱ / ۹

پیامک۵۲

امام صادق علیه‌السـلام : مَن أ نَّبَ مُؤمِنا أ نَّبَهُ اللّه‌فی الدّنیا والآخِرَةِ . هر کس مؤمنی را سـرزنش کند ، خداوند او را در دنیا و آخرت سرزنش کند . الکافی : ۲ / ۳۵۶ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۲۰

پیامک۵۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : سِبابُ المؤمِنِ فُسوقٌ ، وقِتالُهُ کُفرٌ ، وأکلُ لَحمِهِ مِن مَعصیَةِ اللّه . ناسزاگفتن به مؤمن فسق است و جنگیدن با او کفر و خوردن گوشت او (غیبت کردن از وی) معصیت خداست . بحار الأنوار : ۷۵ / ۱۴۸ / ۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶۴

پیامک۵۴

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : سابُّ المُؤمِنِ کالمُشـرِفِ علی الهَلَکَةِ . ناسزاگوی به مؤمن همچون کسی است که در آستانه هلاکت باشد . کنز العمّال : ۸۰۹۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶۴

پیامک۵۵

امام سـجّاد علیه‌السـلام : المؤمنُ یَصـمُتُ لِیَسلَمَ ، ویَنطِقُ لِیَغنَمَ ... إن زُکِّیَ خافَ مِمّا یَقولونَ ، ویَستَغفِرُ اللّه‌لِما لایَعلمونَ ، لایَغِرُّهُ قَولُ مَن جَهِلَهُ ، ویَخافُ إحصاءَ ما عَمِلَهُ . مؤمن خاموش می‌ماند ، تا سالم ماند و سـخن می گوید ، تا سود برد ... اگر به پاکی ستوده شود ، از آنچه می گوینـد هراسـان می‌شود و از آنچه که نمی‌داننـد ، از خداونـد آمرزش می‌طلبـد . سـخن کسـی که او را نمی‌شـناسد (و می‌ستایدش) فریبش نمی‌دهد و از بر شمردن اعمالش (در آخرت) می‌ترسد . الکافی : ۲ / ۲۳۱ / ۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۰۸

پیامک۵۶

امام باقر علیه‌السلام : مَن قَتَلَ مُؤمنا مُتَعمِّدا أثبَتَ اللّه تعالی عَلَیهِ جَمیعَ الذّنوبِ ، وبَرِئَ المَقتولُ مِنها ، وذلکَ قولُ اللّه تعالی : «أرِیدُ أن تَبُوأَ بِإثْمِی و إثْمِکَ فتَکونَ مِن أصْحابِ النّارِ» . هر کس عمدا مؤمنی را بکشد ، خداوند متعال همه گناهان را برای او ثبت کند و مقتول از گناهان پاک شود و این سخن خداوند متعال است ، آن جا که می‌فرماید : «می‌خواهم گناه من و گناه خودت را به دوش کشی و از دوزخیان باشی» . المائدة : ۲۹ .ثواب الأعمال : ۳۲۸ / ۹ منتخب میزان الحکمة : ۴۵۸

پیامک۵۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أعانَ علی قَتلِ مؤمنٍ بشَطرِ کَلِمَةٍ لَقِیَ اللّه یَومَ القِیامَةِ مَکتوبٌ بینَ عَینَیهِ : آیِسٌ مِن رَحمَةِ اللّه . هر کس با نیم کلمه حرف ، در کشتن مؤمنی کمک کند ، روز قیامت خدا را دیدار کند در حالی که بر پیشانیش نوشته شده‌است : نومید (و محروم) از رحمت خدا . کنزالعمّال : ۳۹۸۹۵ منتخب میزان الحکمة : ۴۵۸

پیامک۵۸

امام علی علیه‌السلام : المؤمنُ یرغَبُ فیما یَبقی ، ویَزهَدُ فیما یَفنی ... بَعیدٌ کَسَلُهُ ، دائمٌ نَشاطُهُ . مؤمن به آنچه ماندنی است راغب است و از آنچه رفتنی است رویگردان ... از تنبلی به دور است و پیوسته سرزنده و کوشاست . بحار الأنوار : ۷۸ / ۲۶ / ۹۲ منتخب میزان الحکمة : ۴۹۲

پیامک۵۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : کُلُّ لَهوِ المؤمنِ باطِلٌ إلاّ فی ثلاثٍ : فی تأدیبِهِ الفَرَسَ ، ورَمیِهِ عَن قَوسِهِ ، ومُلاعَبَتِهِ امرأتَهُ ، فإنّهُنَّ حَقٌّ . هرگونه سرگرمی برای مؤمن نادرست است ، مگر سه کار : تربیت اسب ، تیراندازی با کمانش و بازی و شوخی با همسرش ؛ زیرا این سه کار ، حقّ است . الکافی : ۵ / ۵۰ / ۱۳ منتخب میزان الحکمة : ۵۰۴

پیامک۶۰

خَیرُ لَهوِ المؤمنِ السِّباحَةُ ، وخَیرُلَهوِ المَرأةِ المِغزَلُ . بهترین سرگرمی مؤمن ، شناست و بهترین سرگرمی زن ، ریسندگی . کنزالعمّال : ۴۰۶۱۱ منتخب میزان الحکمة : ۵۰۴

پیامک۶۱

امام حسن علیه‌السلام : المؤمنُ لا یَلهو حتّی یَغفُلَ ، فإذا تَفَکّرَ حَزِنَ . مؤمن سرگرمی نمی‌کند تا در نتیجه غافل گردد . پس هرگاه بیندیشد ، اندوهگین شود . تنبیه الخواطر : ۱ / ۵۲ منتخب میزان الحکمة : ۵۰۴

پیامک۶۲

امام صادق علیه‌السلام : لَیسَ شَیْءٌ أضَرَّ لِقَلْبِ المُؤْمِنِ مِنْ کَثْرَةِ الأکْلِ ، وَهِیَ مُورِثَةٌ لِشَیْئَیْنِ : قَسْوَةِ القَلْبِ ، وَهَیَجانِ الشَّهْوَةِ . برای قلب مؤمن چیزی زیانبارتر از پرخوری نیست . پرخوری موجب دو چیز می‌شود : سنگدلی و تحریک شهوت . مستدرک الوسائل : ۱۲ / ۹۴ / ۱۳۶۱۵ منتخب میزان الحکمة : ۲۲

پیامک۶۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الرؤیا لاـ تُقَصُّ إلاّـ علی مؤمنٍ خلاـ مِن الحَسَـدِ والبَغيِ . رؤیا را جز برای مؤمنی که از حسادت و تجاوز مبرّاست، نباید بازگو کرد . الکافی : ۸ / ۳۳۶ / ۵۳۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۲۶

پیامک۶۴

امام صادق علیه‌السلام : میراثُ اللّه مِن عَبدِهِ المؤمنِ وَلَدٌ صالِحٌ یَستَغفِرُ لَهُ ؛ میراث خدا از بنده مؤمنش ، فرزند صالحی است که برای او آمرزش بطلبد . مکارم الأخلاق : ۱ / ۴۷۱ / ۱۶۱۰

پیامک۶۵

امام صادق علیه‌السلام : أغلَبُ الأعداءِ للمؤمنِ زَوجَةُ السُّوءِ ؛ چیره‌ترین دشمن مؤمن، همسر ناشایست است . الفقیه : ۳ / ۳۹۰ / ۴۳۷۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۶

پیامک۶۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ما استَفادَ المؤمنُ بعدَ تَقوَی اللّه عز و جل خَیرا لَهُ مِن زَوجَةٍ صالِحَةٍ ؛ مؤمن ، بعد از تقوای خداوند عز و جل ، بهره‌ای بهتر از زن شایسته نبرده است . کنز العمال : ۴۴۴۱۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۶

پیامک۶۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : المَوتُ کفّارةٌ لِذُنوبِ المؤمنینَ ؛ مرگ، کفاره گناهان مؤمنان است . أمالی المفید : ۲۸۳ / ۸

پیامک۶۸

امام صادق علیه‌السلام : سِتّةٌ یَلحَقنَ المؤمنَ بعدَ وَفاتِهِ : ولدٌ یَستَغفِرُ لَهُ ، ومصحَفٌ یُخَلِّفُهُ ، وغَرسٌ یَغرِسُهُ ، وصَدَقَةُ ماءٍ یُجریهِ ، وقَلیبٌ یَحفِرُهُ ، وسُنّةٌ یُؤخَذُ بها مِن بَعدِهِ ؛ شش چیز است که (ثواب‌آنها) بعد از وفات مؤمن به او می‌رسد : فرزندی که برایش آمرزش طلبد ، مصحفی که از خود بر جای گذارد ، نهالی که بکارد ، صدقه آبی (مانند نهر و قنات) که جاری سازد ، چاهی که حفر کند و سنّتی (و کردار نیکی) که بعد از او به کار بسته شود . الفقیه : ۱ / ۱۸۵ / ۵۵۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۲۲

پیامک۶۹

امام صادق علیه‌السلام : أوّلُ ما یُتحَفُ بِهِ‌المؤمنُ یُغفَرُ لِمَن تَبِعَ جَنازَتَهُ ؛ نخستین ارمغانی که به مؤمن (متوفّی) داده می‌شود ، آمرزش تشییع کنندگان جنازه اوست . الکافی : ۳ / ۱۷۳ / ۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۲۲

پیامک۷۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أکثِروا مِن ذِکرِ هادِمِ اللَّذّاتِ ، فقیلَ: یا رسولَ اللّه، فما هادِمُ اللَّذّاتِ؟ قالَ: المَوتُ، فإنّ أکیَسَ

المؤمنينَ أكثَرُهُم ذِكرا للمَوتِ، وأشَدُّهُم لَهُ استِعدادا ؛ ويران كننده خوشی‌ها را فراوان ياد كنيد. عرض شد : ای رسول خدا ، ويران كننده خوشی‌ها چيست ؟ فرمودند: مرگ؛ زيركترين مؤمنان كسی است كه مرگ را بيشتر ياد كند و برای آن آماده‌تر باشد . بحار الأنوار : ۸۲ / ۱۶۷ / ۳ منتخب ميزان الحكمة : ۵۱۸

پیامک۷۱

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : المَوتُ رَيحانَةُ المؤمنِ؛ مرگ دسته گل خوشبوی مؤمن است . كنزالعمّال : ۴۲۱۳۶ منتخب ميزان الحكمة : ۵۱۸

پیامک۷۲

الإمامُ الكاظمُ عليه‌السلام لَمّا دَخَلَ على رجُلٍ قد غَرِقَ فی سَكَراتِ المَوتِ : المَوتُ هُو المَصْفاةُ يُصَفّی المؤمنينَ مِن ذُنوبِهِم فيكونُ آخِرُ ألَمٍ يُصيبُهُم كَفّارَةَ آخِرِ وِزرٍ بَقِيَ علَيهِم ، ويُصَفّی الكافِرينَ مِن حَسَناتِهِم فيكونُ آخِرَ لَذَّةٍ أو راحَةٍ تَلحَقُهُم ، وهُو آخِرُ ثَوابِ حَسَنَةٍ تكونُ لَهُم ... امام كاظم عليه‌السلام - هنگامی كه نزد مردی رفتند كه در سكرات مرگ فرو رفته بود- فرمودند : مرگ صافی‌ای است كه مؤمنان را از گناهانشان صاف می‌كند و آخرين دردی است كه به عنوان كفّاره آخرين گناهی كه در وجودشان می‌باشد به آنها می‌رسد و كافران را نيز از حسناتشان صاف می‌سازد و آخرين خوشی يا آسايشی است كه به عنوان آخرين پاداش حسنه‌ای كه دارند ، به ايشان می‌رسد ... . معانی الأخبار : ۲۸۹ / ۶ منتخب ميزان الحكمة : ۵۱۸

پیامک۷۳

الإمامُ زينُ العابدينَ عليه‌السلام لمّا سُئلَ عنِ المَوتِ: لِلمؤمنِ كَنَزعِ ثِيابٍ وَسِخَةٍ قَمِلَةٍ ، وفَكِّ قُيودٍ وأغلالٍ ثَقيلَةٍ ، والاستِبدالِ بأفخَرِ الثِّيابِ وأطيَبِها رَوائحَ ، وأوطَإِ المَراكِبِ ، وآنَسِ المَنازِلِ ؛ وللكافِرِ كخَلعِ ثِيابٍ فاخِرَةٍ ، والنَّقلِ عن مَنازِلَ أنيسَةٍ ، والاستِبدالِ بأوسَخِ الثِّيابِ وأخشَنِها ، وأوحَشِ المَنازِلِ ، وأعظَمِ العَذابِ ؛ امام سجّاد عليه‌السلام - در پاسخ به پرسش كه : مرگ چيست؟- فرمودند : (مرگ) برای مؤمن چون كندن جامه‌هايی چركينِ شپشی‌از تن‌است و از هم گسستن كُند و زنجيرهای گرانبار و جايگزين كردن فاخرترين و خوشبوترين جامه‌ها و راهوارترين مركب‌ها و امن‌ترين منزل‌ها . و برای كافر به منزله كندن جامه‌هايی فاخر از تن و منتقل شدن از منزل‌هايی امن و جايگزين كردن آنها به كثيف‌ترين و خشن‌ترين جامه‌ها و وحشتناكترين منزل‌ها و بزرگترين عذاب است . معانی الأخبار : ۲۸۹ / ۴ منتخب ميزان الحكمة : ۵۱۸

پیامک۷۴

امام صادق عليه‌السلام : خداوند تبارك و تعالی چون بخواهد به حساب مؤمن رسيدگی كند ، كارنامه‌اش را به دست راست او دهد و بين خود و او ، به حسابش رسيدگی نمايد . پس گويد : بنده من ! چنين و چنان كرده‌ای و فلان و بهمان كار را انجام داده‌ای ! عرض می‌كند : آری ، پروردگارا ! من اين كارها را كرده‌ام . خداوند می‌فرمايد : من آنها را بر تو بخشيدم و تبديل به كارهای نيك كردم . پس ، مردم گويند : سبحان اللّه ! اين بنده حتّی يك گناه هم نداشت ؟ اين است معنای سخن خداوند عز و جل : «اما آن كس كه نامه‌اش به دست راست او داده شود زودا كه آسان حسابرسی شود و به سوی كسان خود شادمان برگردد» . الانشقاق : ۷ ۹ منتخب ميزان الحكمة : ۴۱۶

پیامک۷۵

امام صادق علیه‌السـلام : ما رَأیتُ شَیئا أسرَعَ إلی شیءٍ مِن الشَّیبِ إلی المؤمنِ ، وإنّهُ وَقارٌ للمؤمِنِ فی الدنیا ، ونورٌ ساطِعٌ یَومَ القِیامَةِ ، بِهِ وَقَّرَ اللّه تعالی خَلیلَهُ إبراهیمَ علیه‌السلام ، فقالَ : ما هـذا یا رَبِّ ؟ قالَ لَهُ : هـذا وَقارٌ ، فقالَ : یا رَبِّ زِدنی وَقارا ؛ چیزی را ندیدم که به‌سوی چیزی شتابنده‌تر از سپیـدی مـوی ، به سوی مؤمن باشـد . موی سپیـد در دنیـا برای مؤمن وقـار است و در روز قیـامت نوری درخشـان . خداونـد متعـال با موی سپیـد ، به خلیل خود إبراهیم علیه‌السـلام وقار بخشـید . پس ابراهیم عرض کرد : پروردگارا ! این چیست ؟ خداوند به او فرمود : این وقار است . ابراهیم گفت : پروردگارا ! بر وقار من بیفزای . أمالی الطوسیّ : ۶۹۹ / ۱۴۹۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۰۸

پیامک۷۶

امام صادق علیه‌السـلام : أیُّما مُؤمِنٍ خَضَعَ لِصاحِبِ سلطانٍ أو مَن یُخالِطُهُ علی دِینِهِ طَلَبا لِما فی یَدَیهِ مِن دُنیاهُ ، أخمَلَهُ اللّه ومَقَتَهُ علَیهِ ووَکَلَهُ إلَیهِ ، فـإن هُو غَلَبَ عَلی شَیءٍ مِن دُنیـاهُ وصـارَ فی یَدِهِ مِنهُ شَیءٌ ، نَزَعَ اللّه البَرَکَهَٔ مِنهُ ؛ هر مؤمنی در برابر صاحب قـدرتی یا کسـی که مخالف دین اوست ، به قصد دست‌یافتن به چیزی از دنیای او ، فروتنی و خضوع کند ، خداوند او را بی‌نام و نشان گرداند ، و برای این کار بر او خشم گیرد ، و او را به خودش واگـذارد ؛ و اگرهم بر چیزی از دنیای او دست یابد و اندکی از آن به دسـتش افتد ، خداوند برکت را از آن ببَرد . بحار الأنوار : ۷۵ / ۳۷۱ / ۱۵

پیامک۷۷

امام علی علیه‌السلام : یا مؤمنُ ، إنّ هذا العِلْمَ والأدبَ ثَمَنُ نفسِکَ ، فاجتَهِدْ فی تَعلُّمِهما ، فما یَزیدُ مِن عِلمِکَ وأدبِکَ یَزیدُ فی ثَمَنِکَ وقَدْرِکَ ؛ ای مؤمن ! این دانش و ادب جـان بهـای توست ، پس در فراگرفتن آن دو کوشـا باش که هر چه بر دانش و ادبت افزوده شود ، قدر و ارزشت فزونی گیرد . مشکاهٔ الأنوار : ۱۳۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۴

پیامک۷۸

امام علی علیه‌السـلام : العِلمُ ضالَّةُ المُؤمِنِ ؛ دانش ، گمشده مؤمن است . عیون أخبار الرِّضا علیه‌السـلام : ۲ / ۶۶ / ۲۹۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۹۶

پیامک۷۹

امـام بـاقر(سـلام الله علیه): قـالَ اللّهُ عزّوجلّ : یا موسـی، لا تُطَوِّلْ فی الـدُّنْیا أملَکَ فَیَقْسُوَ قَلْبُکَ ، والقاسِی القلبِ منّی بَعِیـدٌ؛ خـداوند عزّوجلّ فرموده است: ای مؤمن، آرزویت را در دنیا طولانی مکن که دلت را سـخت می‌کند و سـخت دل، از من دور است. الکافی: ج ۲، ص ۳۲۹، ح ۱

پیامک۸۰

امـام صـادق(سـلام الله علیه): ما عُبِـدَ اللّهُ بشـیءٍ أفضَلَ مِن أداءِ حقِّ المؤمنِ؛ خداونـد با چیزی برتر از ادای حق مؤمن پرستیـده نشـد. الکافی: ج ۲، ص ۱۷۰، ح ۴

پیامک۸۱

امام علی(سلام الله علیه): الدُّعاءُ تُرْسُ المُؤمِنِ؛ دعا، سپر مؤمن است. الکافی: ج ۲، ص ۴۶۸ ح ۴

پیامک۸۲

امام صادق(سلام الله علیه): یَجِبُ لِلمؤمنِ علَی المؤمن النّصیحَةُ لَهُ فی المَشهَدِ والمَغیبِ؛ بر مؤمن واجب است در حضور و غیاب مؤمن خیرخواه او باشد. الکافی: ج ۲، ص ۲۰۸، ح ۲

پیامک۸۳

امام کاظم(سلام الله علیه): لیسَ کلُّ مَن قالَ بوَلایتِنا مؤمناً ، ولکنْ جُعِلوا اُنْساً للمؤمنینَ؛ چنین نیست که هر کس قائل به ولایت ما باشد، مؤمن است، بلکه آنان همدم مؤمنان‌اند. الکافی: ج ۲، ص ۲۴۲، ح ۱

پیامک۸۴

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): سَتُدفَنُ بَضعَةٌ مِنّی بأرضِ خُراسانَ، لا یَزُورُها مُؤمِنٌ إلّا أوجَبَ اللّهُ لَهُ الجَنَّةَ؛ زود باشد که پاره‌ای از تن من در خاک خراسان دفن شود. هیچ مؤمنی آن را زیارت نکند مگر آن که خداوند بهشت را بر او واجب گرداند. حکمت نامه پیامبر اعظم صلّی الله علیه و آله ج۴ ، ص ۳۰۰

پیامک۸۵

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): اِتّقوا فِراسَةَ المؤمنِ، فإنّهُ یَنظُرُ بنُورِ اللّهِ؛ از هوشیاری مؤمن پروا کنید که او با نور خدا نظر می‌کند. گزیده شهاب الأخبار: ص ۲۱

پیامک۸۶

امام کاظم(سلام الله علیه): لأنّ المؤمنینَ الفُقَهاءَ حُصونُ الإسلامِ کَحِصنِ سُورِ المَدینةِ لَها؛ مؤمنان فقیه، دژهای اسلام‌اند؛ همچنان که برج و باروی شهر، موجب حفظ شهر است. الکافی: ج ۱، ص ۳۸، ح ۳

پیامک۸۷

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): عِزُّ الْمُؤمِنِ اسْتِغناؤُهُ عَنِ النّاسِ؛ عزّت مؤمن در بی‌نیازی‌اش از مردم است. تنبیه الخواطر، ج ۱، ص ۱۶۹

پیامک۸۸

امام باقر(سلام الله علیه): نِیَّةُ المُؤمنِ أفضَلُ مِن عَمَلِهِ؛ نیّت مؤمن برتر از عمل اوست. میزان الحکمه، ح ۲۱۰۲۴

پیامک۸۹

امام کاظم(سلام الله علیه): إنّ المُؤمِنینَ الفُقَهاءَ حُصونُ الإسلامِ؛ مؤمنانِ فقیه دژهای اسلامند. علم و حکمت: ج ۲ ص ۵۱۶ ح ۱۴۳۷

پیامک۹۰

عامِل سائِرَ النّاس بِالإنصاف، وعامِلِ الْمُؤمِنینَ بِالإیثارِ؛ با دیگر مردمان، به انصاف رفتار کن و با مؤمنان، به ایثار. غرر الحکم و درر الکلم، ح ۶۳۴۲

پیامک۹۱

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): اَلْمُؤْمِنُ لِلْمُؤمِنِ کَالْبُنیانِ یَشُدُّ بَعضُهُ بَعضاً؛ مؤمن برای مؤمن چون تکیه‌گاهی است که بخشی از آن تکیه‌گاه بخش دیگر است. میزان الحکمهٔ، ح ۱۴۴۴

پیامک۹۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: دعا اسلحه مومن است برای دفع دشمنان و ستون دین است که با آن دین مومن برپاست و نور آسمان و زمین است. عین الحیوه صفحه ۴۰۴

پیامک۹۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: کسی که در مالش با فقیر مواسات کند و به مردم از خود انصاف دهد او مومن حقیقی است. اصول کافی جلد ۳ صفحه ۳۱۸

پیامک۹۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: راستی که خدای تعالی به خاطر یک مومن صالح و شایسته از شیعیان ما بلا و گرفتاری را از صد خانه از همسایگانش دفع می نماید. آثار الصادقین جلد ۹ صفحه ۱۶۲

پیامک۹۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : کسی که مومنی را بی جهت اذیت نماید، مانند آن است که ده مرتبه مکه معظمه و بیت المعمور را خراب کرده و هزار فرشته مقرب درگاه الهی را کشته است. مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۱۰۳

پیامک۹۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : هرکس مومنی را بیازارد پس بی گمان مرا اذیت کرده و هرکس مرا برنجاند گویا خدا را آزار رسانده است و هرکس خدا را اذیت کند چنان که در تورات انجیل زبور و قرآن آمده از رحمت خداوند به دور است. جامع السعادت، ج ۲، ص ۲۱۵

پیامک۹۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : مومنی نیست که یک ساعت نزد عالمی نشیند جز آن که خدای عزوجل به سوی او ندا کند نزد حبیب من نشستی به عزت و جلالم سوگند تو را با او ساکن بهشت نمایم و باکی از این کار ندارم. امالی صدوق صفحه ۳۷

پیامک۹۸

امام سجّاد(علیه السلام) فرمودند: اَلْمُؤْمِنُ یَصمُتُ لِیَسلَمَ ویَنطِقُ لِیَغنَمَ؛ مؤمن سکوت می‌کند تا سالم ماند و سخن می‌گوید تا سود برد. الکافی، ج ۲، ص ۲۳۱

پیامک۹۹

امام صادق (علیه‌السلام) فرمودند: لایَزالُ المُؤمِنُ یُورِثُ أَهلَ بَیتِهِ العِلمَ وَ الـدَبَ الصّالِحَ حَتّی یُدخِلَهُمُ الجَنَّةَ جَمیعا؛ مؤمن همواره خانواده خود را از دانش و ادب شایسته بهره مند می سازد تا همه آنان را وارد بهشت کند. مستدرک الوسایل، ج۱۲، ص۲۰۱، ح۱۳۸۸۱

پیامک۱۰۰

امام صادق (علیه‌السلام) فرمودند: اَلمُؤمِنُ... یَنصُرُ المَظلومَ وَیَرحَمُ المِسکینَ. نَفسُهُ مِنهُ فی عَناءٍ وَالنّاسُ مِنهُ فی راحَةٍ؛ مؤمن... مظلوم را یاری می‌کند و به مسکین و درمانده رحم می‌نماید، جانش از او در رنج است و مردم از او در آسایش. خصال، ص۶۹

پیامک۱۰۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلْمُؤْمِنُ مُنیبٌ مُستَغْفِرٌ تَوّابٌ، اَلْمُنافِقُ مَکُورٌ مُضِرٌّ مُرتابٌ؛ مؤمن بازگشت کننده به خدا، آمرزش خواه و توبه کننده است و منافق نیرنگباز، زیانبار و شکّاک. (غررالحکم، ح ۱۲۸۸ و ۱۲۸۹)

پیامک۱۰۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إنّ المُؤمِنَ هِمَّتُهُ فِی الصَّلاةِ وَالصِّیامِ وَالعِبادَةِ وَالمُنافِقُ هِمَّتُهُ فِی الطَّعامِ وَالشَّرابِ کَالبَهیمَةِ؛ همّت مؤمن در نماز و روزه و عبادت است و همّت منافق در خوردن و نوشیدن؛ مانند حیوانات. تنبیه الخواطر،ج۱، ص ۹۴

پیامک۱۰۳

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: کَأَنَّ المُؤمِنینَ هُمُ الفُقَهاءُ أهلُ فِکرَةٍ وَعِبرَةٍ، لَم یُصِمَّهُم عَن ذِکرِ اللّه ما سَمِعوا بِآذانِهِم وَلَم یُعمِهِم عَن ذِکرِ اللّه ما رَأَو امِنَ الزّینَةِ؛ گویا مؤمنان همان فقیهان (فرزانگان دین فهم) و اهل اندیشیدن وپند گرفتن هستند. شنیده های دنیوی، گوش آنها را از (شنیدن) یاد خدا کر نمی کند و زرق و برق دنیا چشم آنان را از یاد خدا کور نمی گرداند. بحارالأنوار، ج۷۳، ص۳۶، ح۱۷

پیامک۱۰۴

امام رضا (علیه‌السلام) فرمودند: مَن فرّج عن مومن فرّج الله عَن قَلبه یَوم القیامهٔ؛ هر کس اندوه و مشکلی را از مومنی بر طرف

نماید خداوند در روز قیامت انـدوه را از قلبش بر طرف سازد. (اصول کافی، ج ۳، ص ۲۶۸)

پیامک۱۰۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودنـد: انّ الله عَلِمَ اَنّ الـذّنب خَیرٌ لِلمُومنِ مِنَ العُجبِ وَ لَولا ذلک مَا ابتُلِیَ مُومِنٌ بِـذَنبٍ اَبَداً؛ خداوند می دانست که برای شـخص مومن گناه از عجب بهتر است و اگر این طور نبود، شـخص مومن هیـچ وقت آلوده به گناه نمی شد. کافی، ج ۲ ، ص ۳۱۳

پیامک۱۰۶

امـام موسـی کـاظم (علیه السلام) فرمودنـد: اَلمُـومِنُ مِثـلُ کفَّـتی المیزانِ کلَّمـا زیـدَ فی ایمـانِهِ زیـدَ فی بَلائِهِ؛ مومن هماننـد دو کفه ترازوست. هرگاه به ایمانش افزوده گردد، به بلایش نیز افزوده می گردد. (تحف العقول، ص ۴۰۸)

پیامک۱۰۷

امـام رضـا (علیه السـلام) فرمودنـد: المَرَضُ لِلمُؤمِنِ ؛ تَطهیرٌ ورَحمَـةٌ ، و لِلکـافِرِ ؛ تَعـذیبٌ ولَعنَـةٌ ، وإنَّ المَرَضَ لایَزالُ بِالمُؤمِنِ ، حَتّی لا یَکونَ عَلَیهِ ذَنبٌ؛ بیمـاری برای مؤمن ، تطهیر و رحمت ، و برای کـافر ، عـذاب و لعنت است . بیمـاری ، همـدم مؤمن می‌مانـد ، تا هنگامی که هیچ گناهی بر وی نباشد . (ثواب الأعمال، ص ۲۲۹، ح ۱)

پیامک۱۰۸

امام صادق (علیه السـلام)فرمودند: اَلمُؤمِنُ اذا غَضِبَ لَم یُخرِجهُ غَضَـبُهُ مِن حَقٍّ وَاذا رَضِیَ لَم یُدخِلهُ رِضاهُ فی باطِلٍ وَالَّذی اذا قَدَرَ لَم یَأخُذ اَکثَرَ مِمّا لَهُ؛ مؤمن چون خشمگین شود، خشمش او را از حق بیرون نبرد و چون خشنود شود، خشنودیش او را به باطل نکشاند و چون قدرت یابد بیش از حقّ خود نگیرد. (بحارالأنوار، ج۷۸، ص ۲۰۹، ح۸۵)

پیامک۱۰۹

امام صادق (علیه السـلام) فرمودند: سِتَّةٌ لاتَکونُ فِی المُؤمِنِ: اَلعُسرُ وَالنَّکَهُ وَالحَسَدُ وَاللَّجاجَةُ وَالکَذِبُ وَالبَغیُ؛ شش (صفت) در مؤمن نیست: سخت گیری، بی خیری، حسادت، لجاجت، دروغگویی و تجاوز. (تحف العقول، ص ۳۷۷)

پیامک۱۱۰

امام علی(علیه السـلام) فرمودند: إنَّ الْمُؤْمِنَ... إذا سَـکَتَ فَکَّرَ... وَالْمُنافِقُ إذا سَـکَتَ سَـها؛ سکوت مؤمن تفکر و سکوت منافق غفلت است. (تحف العقول، ص۲۱۲)

پیامک۱۱۱

پیامبر خدا (صـلی الله علیه و آله و سـلّم) فرمودند: سِبابُ المؤمِنِ فُسوقٌ و قِتالُهُ کُفرٌ و أکلُ لَحمِهِ مِن مَعصِیَةِ اللّه؛ ناسزاگفتن به مؤمن فسق است و جنگیـدن با او کفر و خوردن گوشت او (غیبت کردن از وی) معصیت خداست. (بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۱۴۸، ح ۶ -

منتخب میزان الحکمة، ص ۲۶۴)

پیامک۱۱۲

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلّم) فرمودند: لا یَزالُ البَلاءُ فی المؤمنِ والمؤمنةِ فی جَسَدِهِ ومالِهِ وولدِهِ حَتّی یَلقَی اللّهَ وما علَیهِ مِن خطیئةٍ؛ زن و مرد مؤمن پیوسته در جان و مال و فرزندشان گرفتار بلا می‌شوند تا آن که بدون گناه ، خدا را دیدار کنند. (بحار الأنوار، ج ۶۷، ص ۲۳۶، ح ۵۴)

پیامک۱۱۳

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: اِنّ هذَا اللِّسانَ مِفتاحُ کُلِّ خَیرٍ وَ شَرٍّ، فَیَنبَغی لِلمُؤمِنِ اَن یَختِمَ عَلی لِسانِهِ کَما یَختِمُ عَلی ذَهَبِهِ وَ فِضَّتِهِ؛ به راستی که این زبان کلید همه خوبی‌ها و بدی‌هاست پس شایسته است که مؤمن زبان خود را مُهر و موم کند، همان گونه که (صندوق) طلا و نقره خود را مُهر و موم می کند. (تحف العقول، ص ۲۹۸)

پیامک۱۱۴

امام صادق(علیه‌السلام) فرمودند: آدم دین‌دار چون می‌اندیشد، آرامش بر جان او حاکم است. چون خضوع می کند متواضع است. چون قناعت می کند، بی‌نیاز است. به آنچه داده شده خشنود است. چون تنهایی را برگزیده از دوستان بی‌نیاز است. چون هوا و هوس را رها کرده آزاد است. چون دنیا را فرو گذارده از بدی‌ها و گزندهای آن در امان است. چون حسادت را دور افکنده محبتش آشکار است.مردم را نمی‌ترساند پس از آنان نمی‌هراسد و به آنان تجاوز نمی کند پس از گزندشان در امان است. به هیچ چیز دل نمی‌بندد پس به رستگاری و کمال فضیلت دست می‌یابد و عافیت را به دیده بصیرت می‌نگرد پس کارش به پشیمانی نمی‌کِشد. امالی مفید، ص ۵۲، ح ۱۴

پیامک۱۱۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: لایَزالُ المُؤمِنُ یُورِثُ أَهلَ بَیتِهِ العِلمَ وَ الـدَبَ الصّالِحَ حَتّی یُدخِلَهُمُ الجَنَّةَ جَمیعا؛ مؤمن همواره خانواده خود را از دانش و تربیت شایسته بهره مند می سازد تا همه آنان را وارد بهشت کند. (مستدرک الوسایل، ج۱۲، ص۲۰۱، ح۱۳۸۸۱)

پیامک۱۱۶

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: نیَّةُ المُؤمِنِ خَیرٌ مِن عَمَلِهِ وَ نیَّةُ الکافِرِ شَرٌّ مِن عَمَلِهِ وَ کُلٌّ عامِلٍ یَعمَلُ عَلی نیَّتِهِ؛ نیت مؤمن بهتر از عمل او، و نیت کافر بدتر از عمل اوست و هر کس مطابق نیت خود عمل می کند. (کافی، ج ۲، ص ۸۴، ح ۲)

پیامک۱۱۷

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: خَیرُ ما اُعطیَ الرَّجُلُ المُؤمِنُ خُلقٌ حَسَنٌ وَ شَرٌّ ما اُعطِیَ الرَّجُلُ قَلبُ سوءٍ فی صورَةٍ حَسَنَةٍ؛ بهترین چیزی که به مؤمن داده شده خوش اخلاقی و بدترین چیزی که به انسان داده شده دلی بد در چهره‌ای زیباست. (کنزالعمّال، ح ۵۱۷۰)

پیامک ۱۱۸

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: علاماتالمومنخمس: صلاه احدیو خمسین وزیاره الاربعین والتختم فیالیمینو تعفیر الجبین والجهر ببسم الله الرحمنالرحیم؛ علامات مومن پنج چیز است : ۵۱ رکعت نمازگذاردن در هر شب و روز (۱۷ رکعت نمازواجب و ۳۴ رکعت نافله) وزیارت اربعین و انگشتر دردست راست کردن و برخاک سجده نمودن و بلند گفتن بسم الله الرحمن الرحیم . تهذیب الاحکام، دارالکتب الاسلامیه، چاپ دوم، ج ۶، ص ۵۲

پیامک ۱۱۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا یَشبَعُ المُؤمِنُ وَ أخُوهُ جائِعٌ ؛ مؤمن ، سیر سر بر بالین نمی‌نهد در حالی که برادرش گرسنه است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۰۶۹۱

پیامک ۱۲۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لِلمُؤمِنِ ثَلاثُ ساعاتٍ : ساعَةٌ یُناجی فیها رَبَّهُ وَ ساعَةٌ یُحاسِبُ فِیها نَفسَهُ ، وَ ساعَةٌ یُخَلّی بَینَ نَفسِهِ وَ لَذّتِها فِیما یَحِلُّ وَ یَجمُلُ ؛ مؤمن را سه وقت است: وقتی که با پروردگارش مناجات می کند، وقتی که نفسش را به حساب می کشد، و وقتی که با خود و لذّت‌های حلال و زیبا خلوت می کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۷۳۷۰

پیامک ۱۲۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: عامِل سائِرَ النّاسِ بِالإنصافِ وَ عامِلِ المُؤمِنینَ بِالإیثارِ ؛ با دیگر مردمان به انصاف رفتار کن و با مؤمنان به ایثار . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۶۳۴۲

پیامک ۱۲۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: شُکرُ المُؤمِنِ یَظهَرُ فِی عَمَلِهِ ؛ سپاسگزاری مؤمن در عملش آشکار می‌شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۵۶۶۱

پیامک ۱۲۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ثابِرُوا عَلی صَلاحِ المُؤمِنینَ وَ المُتَّقِینَ ؛ صلاح مؤمنان و پرهیزگاران را پیوسته در نظر داشته باشید . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۷۰۳

پیامک ۱۲۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إنّ بِشرَ المُؤمِنِ فِی وَجهِهِ ، وَ قُوَّتَهُ فِی دینِهِ وَ حُزنَهُ فِی قَلبِهِ ؛ شادی مؤمن در چهره اوست ، قدرت وی در دینش، و اندوه او در دلش . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۳۴۵۴

پیامک ۱۲۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلمُؤمِنُ سِیرَتُهُ القَصدُ وَ سُنَّتُهُ الرُّشدُ ؛ شیوه مؤمن، میانه‌روی و طریقه او بالندگی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۵۰۱

پیامک۱۲۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلمُؤمِنُ هَیِّنٌ لَیِّنٌ سَهلٌ مُؤتَمَنٌ ؛ مؤمن ، آسان‌گیر ، نرم‌خو ، سهل گیر و مورد اعتماد است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۴۵۴

پیامک۱۲۷

رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) : در کانون دلهای مؤمنان معرفتی ویژه نسبت به امام حسین (علیه السلام) وجود دارد . کتاب پیام عاشورا صفحه ۲۵

پیامک۱۲۸

امام باقر (علیه السلام) فرمودند : بر مؤمنان لازم است روز عاشورا را در ماتم بسر برند و به یکدیگر که رسیدند ، بگویند : عظم الله اجورنا و اجورکم بمصابنا بالحسین و جعلنا و ایاکم من الطالبین بثاره مع ولیه المهدی من آل محمد . کتاب پیام عاشورا صفحه ۷۵

پیامک۱۲۹

قال ابو محمدالحسن العسکری علیه السلام: علامات المؤمن خمس: صلاة الخمسین، و زیارة الاربعین، والتختم فی الیمین، و تعفیر الجبین والجهر ببسم الله الرحمن الرحیم؛ امام حسن عسکری علیه السلام فرمودند: نشانه‌های مؤمن پنج چیز است ـ ?: پنجاه رکعت نماز(نماز یومیه و نمازهای نافله ـ ?) زیارت اربعین ـ ? انگشتر به دست راست کردن ـ ? بر خاک سجده کردن ـ ? بسم الله الرحمن الرحیم را در نماز بلند گفتن. وسائل الشیعه، ج، ?? ص / ??? التهذیب، ج، ? ص .??

پیامک۱۳۰

امام حسین علیه السّلام فرمودند: اَنا قَتیلُ الْعَبْرَةِ لا یَذْکُرُنی مؤ مِنٌ اِلاّ بَکی؛ من کُشته اشکم . هیچ مؤ منی مرا یاد نمی کند مگر آنکه (بخاطر مصیبتهایم) گریه می کند. بحارالانوار، ج ۴۴، ص ۲۷۹

پیامک۱۳۱

پیامبر اکرم (صلّی اللّه علیه و آله وسلم) فرمودند: انّ لِقَتْلِ الْحُسَیْنِ علیه السّلام حَرارَةً فی قُلُوبِ الْمُؤ منینَ لا تَبْرَدُ اَبَداً؛ برای شهادت حسین علیه السلام ، حرارت و گرمایی در دلهای مؤ منان است که هرگز سرد و خاموش نمی شود. جامع احادیث الشیعه ، ج ۱۲، ص ۵۵۶

پیامک۱۳۲

امام صادق علیه‌السلام : عَلَیکُم بِالرُّمّانِ الحُلوِ فَکُلوهُ ؛ فَإِنَّهُ لَیسَت مِن حَبَّةٍ تَقَعُ فی مَعِدَةِ مُؤمِنٍ إلاّ أبادَت داءً ، وأطفَأَت شَیطانَ الوَسوَسَهِ

عَنهُ؛ بر شما باد انار شیرین . آن را بخورید ؛ چرا که هیچ دانه‌ای از آن به معده مؤمنی در نمی‌آید ، مگر این که بیماری‌ای از آن ریشه‌کن می‌کند و شیطانِ وسوسه را از او دور می‌سازد . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۵۴ ، حدیث ۱۰ .

پیامک ۱۳۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الحِنّاءُ خِضابُ الإِسلامِ ؛ یَزیدُ فِی المُؤمِنِ عَمَلَهُ، ویَذهَبُ بِالصُّداعِ، ویُحِدُّ البَصَرَ ، ویَزیدُ فِی الوِقاعِ ، وهُوَ سَیِّدُ الرَّیاحینِ فِی الدُّنیا وَالآخِرَةِ؛ حنا، خضاب اسلام است؛ بر [ثواب] عمل مؤمن می‌افزاید ، سردرد را از میان می‌بَرَد ، چشم را تیزبین می‌کند ، قدرت آمیزش را افزون می‌سازد و مهترِ گیاهان خوش‌بو در دنیا و آخرت است. طبّ النبیّ صلی الله علیه و آله و سلّم، ص ۱۰ و مکارم الأخلاق، ج ۱، ص ۱۸۹، ح ۵۵۸

پیامک ۱۳۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : خَیرُ ما اُعْطِیَ الرّجُلُ المؤمنُ خُلقٌ حَسَنٌ ، وشَرُّ ما اُعْطِیَ الرّجُل قلبُ سوءٍ فی صُورةٍ حَسَنةٍ ؛ بهترین چیزی که به مرد مؤمن داده شده خوی نیکوست و بدترین چیزی که به انسان داده شده دل بد در چهره زیباست . کنز العمّال : ۵۱۷۰

پیامک ۱۳۵

امام علی علیه‌السلام : حُسْنُ وَجْهِ المؤمنِ مِن حُسنِ عِنایَةِ اللّه بهِ؛ زیبایی رخسار مؤمن از حسنِ عنایت خداست به او . غرر الحکم : ۴۸۴۸

پیامک ۱۳۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ اللّه یُحِبُّ إذا خَرَجَ عَبدُهُ المؤمنُ إلی أخیهِ – أن یَتَهَیّأ لَهُ وأن یَتَجَمّلَ؛ خداوند دوست دارد هرگاه بنده مؤمنش نزد برادر خود می‌رود ، خویشتن را برای رفتن پیش او آماده و آراسته گرداند . بحار الأنوار : ۷۹ / ۳۰۷ / ۲۳

پیامک ۱۳۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم می فرمایند: مَن أقرَضَ مُؤمنا قَرضا یَنتَظِرُ بهِ مَیسورَهُ کانَ مالُهُ فی زَکاةٍ ، وکانَ هو فی صَلاةٍ مِن المَلائکةِ حتّی یُؤَدِّیَهُ إلَیهِ ؛ هر کس به مؤمنی وامی بدهد و (برای پس گرفتن آن) صبر کند تا دستش باز شود ، مال او زکات محسوب شود و در نماز ، با فرشتگان باشد تا این که وامش به او برگردانده شود . ثواب الأعمال : ۱۶۶ / ۱

پیامک ۱۳۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَنِ استَذَلّ مؤمنا أو مؤمِنَةً أو حَقَّرَهُ لِفَقرِهِ أو قِلّةِ ذاتِ یَدِهِ ، شَهَرَهُ اللّه تعالی یومَ القِیامَةِ ثُمّ یَفضَحُهُ؛ هر کس مرد یا زن مؤمنی را به سبب تهیدستی یا اندك بودن مال و داراییش خوار شمارد یا تحقیر کند، خداوند متعال در روز قیامت او را (بدین کار زشتش) شهره و سپس رسوایش سازد. بحار الأنوار : ۷۲ / ۴۴ / ۵۲

پیامک ۱۳۹

امام على عليه‌السلام : لاتُحَقِّروا ضُعفاءَ إخوانِكُم ؛ فإنّهُ مَنِ احتَقَرَ مُؤمِنا لم يَجمَعِ اللّه‌عز و جل بينهما فى الجنّةِ إلاّ أن يتوبَ؛ برادران تهیدست خود را تحقیر نکنید؛ زیرا هر کس مؤمنی را حقیر شمارد، خداوند عز و جل میان آن دو در بهشت جمع نکند، مگر این که توبه نماید. الخصال : ۶۱۴ / ۱۰

پیامک۱۴۰

امام صادق عليه‌السلام : إنّ اللّه‌جلّ ثناؤهُ لَيَعتَذِرُ إلى عَبدِهِ المؤمنِ المُحوِجِ فى الدنيا كما يَعتَذِرُ الأخُ إلى أخيهِ ، فيَقولُ : وعِزَّتى وجَلالى ، ما أحوَجتُكَ فى الدنيا مِن هَوانٍ كانَ بِكَ عَلَيّ ، فارفَعْ هذا السِّجْفَ فانظُرْ إلى ما عَوَّضتُكَ مِن الدنيا . قالَ : فَيَرفَعُ فيَقولُ : ما ضَرَّنى ما مَنَعتَنى مع ما عَوَّضتَنى؟!؛ (در روز قیامت) خداوندجلّ ثناؤه، همچنان که برادری از برادرش پوزش می‌خواهد ، از بنده مؤمن نیازمند خود در دنیا، عذر می‌خواهد و می‌فرماید: به عزّت و جلالم سوگند که من تو را در دنیا از سر خواریت نزد من، محتاج نکردم. اکنون این سرپوش را بردار و ببین به جای دنیا به تو چه داده‌ام. او سرپوش را بردارد و گوید: با این عوضی که به من دادی مرا چه زیان اگر آنچه را در دنیا از من گرفتی. الكافى : ۲ / ۲۶۴ / ۱۸

پیامک۱۴۱

امام صادق عليه‌السلام : إنّ اللّه‌عز و جل جَعَلَ أرزاقَ المؤمنينَ مِن حيثُ لا يَحتَسِبُونَ، وذلكَ أنّ العَبدَ إذا لَم يَعرِفْ وَجهَ رِزقِهِ كَثُرَ دُعاؤهُ؛ خداوند عز و جل روزی مؤمنان را از جایی می‌رساند که فکرش را هم نمی‌کنند ؛ و این بدان علّت است که وقتی مؤمن نداند روزیش از کجا خواهد رسید زیاد دعا می‌کند . نور الثقلین : ۵/۳۵۴/۳۴

پیامک۱۴۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم: لَمّا سُئِلَ عنِ الشُّعَراءِ: إنّ المُؤمِنَ مُجاهِدٌ بِسَيفِهِ ولِسانِهِ ، والذى نَفسى بيدِهِ لَكأنّما يَنضِحُونَهم بِالنَّبلِ؛ – در پاسخ به سؤال از شاعران– : همانا مؤمن با شمشیر و زبان خود جهاد می‌کند ؛ سوگند به آن که جانم در دست اوست ، سخنان شاعران (مؤمن) چون تیری است که به دشمن می‌زنند . نور الثقلین : ۴/۷۰/۱۰۵

پیامک۱۴۳

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلّم) فرمودند: المؤمنُ إذا ماتَ وتَرَكَ وَرَقةً واحِدَةً علَيها عِلمٌ تَكونُ تِلكَ الوَرَقةُ يَومَ القِيامَةِ سِترا فيما بَينَهُ وبَينَ النارِ ، وأعطاهُ اللّه‌تباركَ وتعالى بكُلِّ حَرفٍ مَكتوبٍ علَيها مَدينَةً أوسَعَ مِن الدنيا سَبعَ مَرّاتٍ ؛ هر گاه مؤمن بمیرد و يك برگه که روی آن علمی نوشته شده باشد از خود برجای گذارد ، روز قیامت آن برگه پرده میان او و آتش می‌شود و خداوند تبارك و تعالی به ازای هر حرفی که روی آن نوشته شده ، شهری هفت برابر پهناورتر از دنیا به او می‌دهد . أمالى الصدوق : ۴۰ / ۳

پیامک۱۴۴

قال الصادق – عليه السلام –: ثلاثهٔ هن فخر المؤ من وزينهٔ فى الدنيا و الاخرهٔ : الصلاهٔ فى اخر الليل و ياءسه مما فى ايدى ، الناس ، و ولايهٔ الامام من ال محمد –صلى الله عليه وآله – ؛ سه چیز مایه افتخار مومن و زینت اودر دنیا و آخرت است : ۱ – نماز در آخر شب ؛ ۲ – دل کندن از آنچه دردست مردم است ؛ ۳ – پذیرش ولایت امام از اهل بیت پیامبر (صلى الله عليه وآله) (بحارالانوار، ج ۸۷، ص ۱۴۰).

پیامک۱۴۵

اوصی رسول الله -صلی الله علیه وآله - علیا - علیه السلام - فقال له : یا علی ! ثلاث فرحات للمؤ من فی الدنیاء لقاء الاخوان ، و الافطار من الصیام ، و التهجد من آخر اللیل رسول خدا(صلی الله علیه وآله) به علی (علیه السلام) وصیت نمود: ای علی ! در این دنیا سه چیز برای مؤ من سرور آفرین است : ۱ - دیدار برادران دینی ؛ ۲ - افطار روزه دار در پایان روزه ؛ ۳ - عبادت در ساعات آخر شب . (اعلام الدین فی صفات دیلمی ، ص ۱۳۳، بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۳۵۲).

پیامک۱۴۶

عن ابی عبدالله - علیه السلام - قال : من قدم اربعین رجلا من اخوانه فدعا لهم ثم دعا لنفسه ، استجیب له فیهم و فی نفسه؛ امام صادق (علیه السلام) فرمودند: کسی که در قنوت نماز وتر برای چهل مؤ من وسپس برای خود دعا کند، خداوند دعاهای وی را مستجاب گرداند. (وسائل الشیعه ، ج ۴، باب ۴۵).

پیامک۱۴۷

قال الصادق - علیه السلام -: شرف المؤ من صلاته باللیل؛ شرف مومن به نماز شب او است . (بحارالانوار، ج ۸۷، ص ۱۴۱).

پیامک۱۴۸

قال علی - علیه السلام -: الدعاء ترس المؤ من ؛ دعا سپر مؤ من است . (میزان الحکمه ، ج ۳ ص ۲۴۷)

پیامک۱۴۹

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: فما من مؤ من مشی الی الجماعهٔ الا خلف الله علیه اهوال یوم القیامهٔ ، ثم یامر به الی الجنهٔ ؛ پس مؤ منی نیست که در راه نماز جماعت قدم بردارد مگر این که خداوند تبارک و تعالی ترس و هراس روز قیامت را برای او سبک می گیرد، سپس او را امر می کندبه ورود به بهشت . (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۷۲)

پیامک۱۵۰

قال زین العابدین - علیه السلام -: حق الموذن ، ان تعلم انه مذکر لک ربک - عز و جل - و داع لک الی حظک ، و عونک علی قضاء فرض الله علیک ، فاشکره علی ذلک شکرا للمحسنین الیک ؛ حق موذن بر تو آن است که بدانی همانا او یادآورنده پروردگار تو و دعوت کننده تو به بهره ات از خدا است و یار تو در ادای واجب الهی است ، پس قدردان او باش ، همچون سپاسگزاری از کسانی که به تو نیکی کرده اند. (میزان الحکمه ، ج ۱، ص ۸۳)

پیامک۱۵۱

قال الباقر - علیه السلام -: ایما مؤ من حافظ علی الصلوات المفروضهٔ فصلاها لوقتها فلیس هذا من الغافلین ؛ هر مؤ منی محافظت بر نمازش نماید، و او را در وقتش به جاآورد، از انسانهای غافل شمرده نمی شود. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۷۹)

پیامک۱۵۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله -: لایزال الشیطان ذعزا من المؤ من ما حافظ علی الصلوات الخمس لوقتهن فاذا ضیعهن تجرا علیه فادخله فی العظائم ؛ شیطان همیشه از مؤ من می ترسد تا زمانی که بر نمازهای پنجگانه محافظت دارد و در وقتش به جا می آورد، اما هنگامی که وقت نماز را ضایع کرد بر او جراءت پیدا می کند و او را در گناهان بزرگ می اندازد. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۸)

پیامک۱۵۳

قال الصادق – علیه السلام -: و انی لاحب للرجل منکم المؤ من اذا قام فی صلاهٔ فریضهٔ ان یقبل بقلبه الی الله .و لایشغل قلبه بامر الدنیا، فلیس من مؤ من یقبل بقلبه فی صلاته الی الله الا اقبل الله الیه بوجهه و اقبل بقلوب المؤ منین الیه بالمحبهٔ له بعد حب الله ایاه ؛ همانا من مؤ منی از شما را دوست دارم که وقتی به نماز فریضه می ایستد، با قلبش به سوی خدا متوجه گردد و قلب خود را در نماز به دنیا مشغول نسازد، پس هیچ مومنی نیست که با قلب خود در نمازش به سوی الله برود، مگر اینکه خداوند با همه الطافش به او رو می آورد و بعد از آن قلوب همه مومنین هم از راه راءفت و مهربانی به سوی او رو می آورد. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۴۰)

پیامک۱۵۴

قال الباقر – علیه السلام -: اذا قام المؤ من فی الصلوهٔ ، بعث الله الحور العین حتی یحدقن به ، فاذا انصرف و لم یسئل الله منهن شیئا انصرفن متعجبات ؛ هنگامی که (نمازگزار) مؤ من به نماز می ایستد، خداوند حورالعین را به طرفش می فرستد آن چنان که دور نمازگزار را می گیرند و به او نگاه می کنند، پس وقتی نمازگزار نمازش را تمام کرد و از خدا چیزی نخواست ، حورالعین با تعجب از او دور می شوند. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۲۷)

پیامک۱۵۵

قال الصادق – علیه السلام -: لیس من عبد مؤ من یقبل بقلبه علی الله – عز و جل – فی صلوته و دعائه الا اقبل الله – عز و جل – علیه بقلوب المؤ منین الیه ؛ همانا بنده مؤ منی نیست که با قلبش در نماز و دعاء به خدا رو کند، مگر اینکه خداوند قلبهای مؤ منین را به طرف او متوجه کند. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۵، ص ۳۰)

پیامک۱۵۶

قال الصادق – علیه السلام -: و انی لاحب للرجل منکم المومن اذا قام فی صلاهٔ فریضهٔ ان یقبل بقلبه الی الله و لایشغل قلبه بامر الدنیا، فلیس من مومن یقبل بقلبه فی صلاته الی الله اقبل الله الیه بوجهه و اقبل بقلوب المؤ منین الیه بالمحبهٔ له بعد حب الله – عز و جل – ایاه ؛ به درستی من مؤ منی از شما را دوست دارم که وقتی به نماز واجب می ایستد با قلبش به سوی خدا متوجه گردد و قلب خود را در حال نماز به دنیا مشغول نسازد، پس هیچ مؤ منی نیست که با قلب خود در نمازش به سوی الله برود، مگر این که خداوند با همه الطافش به او رو می آورد و بعد از آن قلوب همه مومنین هم از راه راءفت و مهربانی به سوی او رو می آورند. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۴۰.وسائل الشیعه ، ج ۴، ص ۶۸۶.ثواب الاعمال ، ص ۱۶۳)

پیامک۱۵۷

قال الصادق - علیه السلام -: ایما مؤ من سجد الله سجدهٔ لشکر نعمهٔ غیر صلاهٔ ، کتب الله له بها عشر حسنات و مما عنه عشر سیئات و رفع له عشر درجات فی الجنان ؛ هر مؤ منی در غیر از حال نماز سجده شکری جهت نعمتی به جای آورد، خداوند به آن خاطر ده حسنه برای او بنویسد و ده گناه از نامه عملش پاک کند و ده درجه برای او در بهشت بالا ببرد. (ثواب الاعمال ، ص ۸۳)

پیامک۱۵۸

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: علم الاسلام الصلاهٔ فمن فرع لها قبلهٔ و حافظ علیها بحدها و وقتها و سنتها فهو مؤ من ؛ نماز، پرچم اسلام است ، مؤ من واقعی کسی است که دل به آن دهد و مراقب حدود و آداب وقت آن باشد. (کنزالعمال ، ج ۷، حدیث ۱۸۸۷)

پیامک۱۵۹

قال علی - علیه السلام -: و قد عرف حقها (الصلوهٔ) رجال من المؤ منین الذین تشغلهم عنها زینهٔ متاع ، و لاقرهٔ عین من ولد و لا مال ، یقول الله سبحانه : ((رجال لا تلهیهم تجارهٔ و لا بیع عن ذکر الله و اقام الصلوهٔ و ایتاء الزکوهٔ)) ؛ حق نماز را مؤ منین شناخته اند که نه زینت های دنیا، نه نور چشمی ها از فرزند و مال ، آنان را از عبادت پروردگارشان باز نمی دارد زیرا که خداوند سبحان میگوید: ((مردانی هستند که تجارت و داد و ستد آنان را از یاد خدا و برپا داشتن نماز و پرداخت زکات باز نمی دارد)). (نهج البلاغه ، خطبه ، ۱۹۹)

پیامک۱۶۰

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: اذا قام العبد المؤ من فی صلاته نظر الله - عز و جل - الیه ؛ وقتی که بنده مؤ من به نماز می ایستد، خداوند سبحان به او نظر می کند. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۲۱)

پیامک۱۶۱

قال الباقر - علیه السلام -: فما من مؤ من یوافق تلک الساعهٔ ان یکون ساجدا او راکعا او قائما الا حرم الله جسده علی النار ؛ هیچ مؤ منی نیست که در چنین وقت نماز در حال سجود و یا رکوع یا قیام باشد، مگر این که خدا جسمش را بر آتش حرام کرده است. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۲۷)

پیامک۱۶۲

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: اذا قام العبد المؤ من فی صلاته نظر الله - عز و جل - الیه او قال اقبل الله علیه حتی ینصرف و اظلته الرحمهٔ من فوق راءسه الی افق السماء و الملئکهٔ تحفه من حوله الی افق السماء و کل الله به ملکا قائما علی راءسه یقول له ایها المصلی لو تعلم من ینظر الیک و من تناجی ما التفت و لازلت من موضعک ابدا؛ هرگاه بنده مؤ من به نماز برخیزد، خداوند به او نظر می کند (یا فرمود) خداوند به او روی می کند تا از نماز فارغ شود و رحمت از بالای سرش تا افق آسمان بر او سایه می افکند و فرشتگان اطراف او را تا آسمان می پوشانند و خداوند فرشته ای را بر سر او موکل می کند که به او می گوید ای نمازگزار! اگر بدانی چه کسی به تو نظر می کند و با چه کسی مناجات می کنی ، به چیز دیگری توجه نخواهی کرد و هرگز از جایگاه خود کنار

نخواهی رفت . (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۱۰.وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۲۱)

پیامک۱۶۳

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الصلاهٔ سلاح علی الکافر ؛ نماز سلاح مؤ من علیه کافر است . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۵۶ و ۲۳۱)

پیامک۱۶۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الصلاهٔ زاد للمؤ من من الدنیا الی الاخرهٔ ؛ نماز زاد و توشه مؤ من در دنیا برای آخرت می باشد. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۳۲)

پیامک۱۶۵

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ما من لیلهٔ الا و ملک الموت ینادی یا اهل القبور لمن تغبطون الیوم ....فیقول الموتی : انما نغبط المؤ منین فی مساجدهم لانهم یصلون و لا نصلی ...؛ هر شب فرشته مرگ ندا می کند: ای اهل قبور!نسبت به چه کسی غبطه می خورید؟.. مردگان در جواب گویند: ما به مؤ منانی غبطه می خوریم که در مساجد نماز می خوانند در حالی که ما نماز نمی خوانیم . (ارشاد القلوب ، ص ۶۵)

پیامک۱۶۶

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الصلاهٔ نورالمؤ من و الصلاهٔ نور من الله ؛ نماز نور مؤ من است و نماز نوری از خداوند است . (جامع احادیث الشیعه ، ص ۴ و ۱۵)

پیامک۱۶۷

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ان الصلوهٔ قربان المؤ من ؛ همانا نماز خواندن وسیله نزدیکی مؤ من به خداست . (کنزالعمال ، حدیث ۱۸۹۰۷)

پیامک۱۶۸

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الصلوهٔ ، معراج المؤ من ؛ نماز، معراج مؤ من است . (کشف الاسرار، ج ۲، ص ۶۷۶، سرالصلوهٔ ، ص ۷، اعتقادات مجلسی ، ص ۲۹)

پیامک۱۶۹

امام صادق علیه‌السلام : شَرَفُ المُؤمِنِ صلاتُهُ باللیلِ ، وعِزُّ المؤمِنِ کَفُّهُ عن أعراضِ الناسِ ؛ شرافت مؤمن ، نماز شب اوست ، و عزّت مؤمن ، خودداری او از لطمه زدن به آبروی مردم . الکافی : ۳ / ۴۸۸ / ۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۳۰

پیامک۱۷۰

امام باقر علیه‌السلام : أیّما مُؤمِنٍ حافَظَ عَلَی الصَّلواتِ المَفروضَهِ فَصَلّاها لِوَقتِها فَلَیسَ هذا مِن الغافِلینَ؛ هر مؤمنی که به نمازهای واجب اهمیت دهد و آنها را به وقتش بخواند ، از غافلان نیست . الکافی : ۳ / ۲۷۰ / ۱۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۳۰

پیامک۱۷۱

امام‌صادق علیه‌السلام : یَنبَغی للمؤمنِ أن لا یَموتَ حتّی یَتَعَلَّمَ القرآنَ ، أو یکونَ فی تَعَلُّمِهِ؛ سزاوار است که مؤمن پیش از آن که بمیرد ، قرآن را بیاموزد یا در حال آموختن آن بمیرد . الدعوات : ۲۲۰ / ۶۰۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۰

پیامک۱۷۲

امام صادق علیه السلام فرمودند: إنّ المُؤمِنَ یَغبِطُ وَلایَحسُدُ وَالمُنافِقُ یَحسُدُ وَلایَغبِطُ؛ مؤمن غبطه می خورد و حسادت نمی ورزد، منافق حسادت می ورزد و غبطه نمی خورد. کافی، ج۲، ص۳۰۷، ح۷

پیامک۱۷۳

امام صادق علیه السلام فرمودند: إنّ اللّه فَوّضَ إلَی المُؤمِنِ اُمورَهُ کُلَّها وَلَم یُفَوّض إلَیهِ أن یَکونَ ذَلیلاً أما تَسمَعُ اللّه تعالی یَقولُ:(وَ لِلّهِ العِزَّةُ وَلِرَسولِهِ وَلِلمُؤمِنینَ)؟ فَالمُؤمِنُ یَکونُ عَزیزا وَلا یَکونُ ذَلیلاً قالَ: إنّ المُؤمِنَ أعَزُّمِنَ الجَبَلِ لأنَّ الجَبَلَ یُستَقَلُّ مِنهُ بِالمَعاوِلِ وَالمُؤمِنُ لایُستَقَلُّ مِن دینِهِ بِشَیْ ءٍ؛ خداوند اختیار همه کارها را به مؤمن داده اما این اختیار را به او نداده است که ذلیل باشد. مگر نشنیده ای که خدای تعالی می فرماید:عزت از آن خدا و رسولش و مؤمنین است؟ پس، مؤمن عزیز است و ذلیل نیست. [در ادامه] فرمودند: مؤمن از کوه محکم تر است، زیرا از کوه با ضربات تیشه کم می شود اما با هیچ وسیله ای از دین مؤمن نمی توان کاست. التهذیب، ج۶، ص۱۷۹ ح۳۶۷

پیامک۱۷۴

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: إتَّقُوااللّه وَأصلِحواذاتَ بَینِکُمْ فَإنَ اللّه یُصلِحُ بَینَ المُؤمِنینَ یَومَ القیامَهِ؛ تقوای الهی داشته باشید و اصلاح کنید میان خودتان را زیرا خداوند در روز قیامت میان مؤمنین را اصلاح می کند. محجهٔ البیضاء، ج۳، ص۳۷۳

پیامک۱۷۵

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: مَن واسَی الفَقیرَ وَأنصَفَ النّاسَ مِن نَفسِهِ فَذلِکَ المُؤمِنُ حَقّا؛ هر کس به نیازمند کمک مالی کند و با مردم منصفانه رفتار نماید چنین کسی مؤمن حقیقی است. خصال، ص ۴۷

پیامک۱۷۶

امام علی علیه السلام فرمودند: مَن أمَرَ بِالمَعروفِ شَدَّ ظَهرُ المُؤمِنِ وَمَن نَهی عَنِ المُنکَرِ أرغَمَ أنفَ المُنافِقِ وَأمِنَ کَیدَهُ؛ هر کس امر به معروف کند به مؤمن نیرو می بخشد و هر کس نهی از منکر نماید بینی منافق را به خاک مالیده و از مکر او در امان می ماند. کافی، ج۲، ص۵۰، ح۱

پیامک۱۷۷

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: یا عَلیّ، مِن کَرامَةِ المُؤمِنِ عَلَی اللّه اَنّهُ لَم یَجعَل لاَجلِهِ وَقتا حَتّی یَهُمّ ببائقَةٍ فَاِذا هَمّ ببائقَةٍ قَبَضَهُ اِلَیهِ ؛ ای علی! از ارجمندی مؤمن در نزد خدا این است که برایش وقت مرگ، معیّن نفرموده است، تا زمانی که قصد شرّی کند. آن گاه خداوند جانش را بستاند. عیون أخبار الرضا علیه السلام، ج ۲، ص ۴۰، ح ۹۰

پیامک۱۷۸

امام صادق علیه السلام فرمودند: مَن اَحصی عَلی اَخیهِ المُؤمِنِ عَیبا لِیَعیبَهُ بِهِ یَوما ما کانَ مِن اَهلِ هذِهِ الآیَةِ قالَ اللّه عَزّوَجَلّ: انّ الّذینَ یُحِبّونَ اَن تَشیعَ الفاحِشَةُ فِی الّذینَ آمَنوا لَهُم عَذابٌ اَلیمٌ فِی الدُّنیا وَ الآخِرَةِ وَ اللّه یَعلَمُ وَ اَ نتُم لا تَعلَمونَ ؛ هر کس درصدد عیب جویی برادر مؤمنش برآید، تا با آن روزی او را سرزنش کند، مشمول این آیه است: کسانی که دوست دارند، زشتی ها در میان مردم با ایمان شیوع پیدا کند، عذاب دردناکی برای آنان در دنیا و آخرت خواهد بود و خداوند می داند و شما نمی دانید. مستدرک الوسایل، ج ۹، ص ۱۱۰، ح ۱۰۳۷۹

پیامک۱۷۹

امام صادق علیه السلام فرمودند: انّ لِلمُؤمِنِ عَلی المُؤمِنِ سَبعَةَ حُقوقٍ، فَاَوجَبُها اَن یَقولَ الرّجُلُ حَقّا وَ اِن کانَ عَلی نَفسِهِ اَو عَلی والِدَیهِ، فَلا یَمیلَ لَهُم عَنِ الحَقّ؛ مؤمن را بر مؤمن، هفت حق است. واجب ترین آنها این است که آدمی تنها حق را بگوید، هر چند بر ضد خود یا پدر و مادرش باشد و به خاطر آنها از حق منحرف نشود. بحار الأنوار، ج ۷۴، ص۲۲۳، ح ۸

پیامک۱۸۰

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: وَالّذی نَفسی بِیَدِهِ لاتَدخُلوا الجَنّةَ حَتّی تُؤمِنوا وَ لا تُؤمِنوا حَتّی تَحابّوا أولا أدُلّکُم عَلی شَیءٍ اذا فَعَلتُموهُ تَحابَبتُم؟ اَفشُوا السّلامَ بَینَکُم؛ به خدایی که جانم در اختیار اوست، وارد بهشت نمی شوید مگر مؤمن شوید و مؤمن نمی شوید، مگر این که یکدیگر را دوست بدارید. آیا می خواهید شما را به چیزی راهنمایی کنم که با انجام آن، یکدیگر را دوست بدارید؟ سلام کردن بین یکدیگر را رواج دهید. مشکاة الانوار، ص ۱۵۷

پیامک۱۸۱

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: زبان ، کلید هر خوبی و بدی است ، پس سزاوار است که مؤمن بر زبان خود مهر زند ،چنانکه بر طلا و نقره‌اش مهر می‌زند . تحف‌العقول ، ص ۳۰۸

پیامک۱۸۲

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: با منافق با زبانت مدارا کن ، و مؤمن را از دل دوست بدار ، و اگر با یهودی نیزهمنشین شدی ، خوشرفتاری کن . تحف‌العقول ، ص ۳۰۱

پیامک۱۸۳

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: در هر قضای الهی ، برای مؤمن خیری نهفته است . تحف‌العقول ، ص ۳۰۲

پیامک۱۸۴

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: مؤمن برادر مؤمن است ، او را دشنام نمی‌دهد ، از او دریغ نمی کند ، و به او گمان بد نمی‌برد . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۶

پیامک۱۸۵

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: چون مؤمن با مؤمنی دست دهد، پاک و بی گناه از یکدیگر جدا می‌شوند . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۳ ، ص ۲۰

پیامک۱۸۶

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: خداوند عزوجل از میان بندگان مؤمنش آن بنده‌ای را دوست دارد که بسیار دعا کند، پس بر شما باد دعا در هنگام سحر تا طلوع آفتاب ، زیرا آن ، ساعتی است که درهای آسمان در آن هنگام باز گردد و روزیها در آن تقسیم گردد و حاجتهای بزرگ بر آورده شود . کافی ، ج ۲ ، ص۴۷۸

پیامک۱۸۷

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: خداوند بنده مؤمنش را با بلا مورد لطف قرار می‌دهد، چنان که سفر کرده‌ای برای خانواده خود هدیه می‌فرستد ، و او را از دنیا پرهیز می‌دهد ، چنانکه طبیب مریض را پرهیز می‌دهد . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۸۰

پیامک۱۸۸

امام سجّاد علیه‌السلام می فرمایند: مَن سَقی مُؤمنا مِن ظَمَأٍ سَقاهُ اللّه مِنَ الرَّحیقِ الَمختوم؛ هرکه مؤمن تشنه‌ای را آب دهد خداوند او را از شراب سر به مُهر بهشتی بنوشاند . الکافی : ۲ / ۲۰۱ / ۵

پیامک۱۸۹

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله و سلّم می فرمایند: المُؤْمِنُ یَأْکُلُ بشَهْوَةِ أهْلِهِ، والمُنَافِقُ یَأْکُلُ أهْلُهُ بِشَهْوَتِهِ . مؤمن ، به میل خانواده‌اش خود غذا می‌خورد و منافق ، خانواده‌اش به میل او می‌خورند . بحار الأنوار : ۶۲ / ۳۲۴

پیامک۱۹۰

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: چه زشت است که مؤمن هوسی داشته باشد که او را خوار کند. (کافی/۲/۳۲۰)

پیامک۱۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ینبغی أن یکون للمؤمن ثمانیه خصال: وقار عند الهزاهز و صبر عند البلاء و شکر عند الرّخاء و قنوع بما رزقه اللّه عزّ و جلّ، لا یظلم الأعداء و لا یتحامل علی الاصدقاء بدنه فی تعب و النّاس منه فی راحه؛ مؤمن باید

هشت صفت داشته باشد وقار در حوادث سخت و صبر به هنگام بلیه و شکر به هنگام گشایش و قناعت به روزی ای که خدای والا داده است به دشمنان ستم نکند و مزاحم دوستان نشود، تنش به رنج باشد و مردم از او در آسایش باشند. نهج الفصاحه

پیامک۱۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: یطبع المؤمن علی کلّ خلق لیس الخیانه و الکذب؛ مؤمن هر خوئی تواند داشت مگر خیانت و دروغ گوئی. نهج الفصاحه

پیامک۱۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ویل لمن استطال علی مسلم فانتقص حقّه؛ وای بر آن که به مؤمنی تطاول کند و حق او را بکاهد. نهج الفصاحه

پیامک۱۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: وصب المؤمن کفّاره الخطایا؛ بیماری مؤمن کفاره گناهان است. نهج الفصاحه

پیامک۱۹۵

و أی المؤمن حقّ واجب؛ وعده مؤمن حقی است (که ادای آن) واجب است. نهج الفصاحه

پیامک۱۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: نیّه المؤمن أبلغ من عمله؛ نیت مؤمن از عمل وی شایسته تر است. نهج الفصاحه

پیامک۱۹۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: نیّه المؤمن خیر من عمله و عمل المنافق خیر من نیّته و کلّ یعمل علی نیّته فإذا عمل المؤمن عملا نار فی قلبه نور؛ نیت مؤمن از عمل او بهتر است و عمل منافق از نیت او بهتر است و هر کدام بر نیت خود کار می کنند و چون مؤمن عملی کند در قلب وی نوری روشن شود. نهج الفصاحه

پیامک۱۹۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: نعم سلاح المؤمن الصّبر و الدّعاء؛ چه نیکو سلاحی است صبر و دعا برای مؤمن. نهج الفصاحه

پیامک۱۹۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: نعم العطیّه کلمه حقّ تسمعها ثمّ تحملها إلی أخ لک مسلم؛ چه نیکو عطائی است سخن حقی که بشنوی و به برادر مؤمن خویش برسانی. نهج الفصاحه

پیامک۲۰۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الْمُؤْمِنُ الذی یخالط النَّاسِ وَ یصبر عَلَی أَذَاهُمْ أَفْضَلُ مِنَ الْمُؤْمِنِ الذی لَا یخالط النَّاسِ وَ لَا یصبر عَلَی أَذَاهُمْ ؛ مؤمنی که با مردم آمیزش کند و بر آزارشان صبر کند از مؤمنی که با مردم آمیزش نکند و بر آزارشان صبر نکند بهتر است. نهج الفصاحه

پیامک۲۰۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الْمُؤْمِنُ بخیر عَلَی کلّ حَالٍ ، ینزع نَفْسِهِ مِنْ بین جنبیه وَ هُوَ یحمد اللَّهُ ؛ مؤمن همیشه خوب است جانش از تن می رود و خدا را ستایش می کند. نهج الفصاحه

پیامک۲۰۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الْمُؤْمِنُ مِنْ أَهْلِ الإیمان بِمَنْزِلِهِ الرَّأْسِ مِنَ الْجَسَدِ یألم الْمُؤْمِنِ لِأَهْلِ الإیمان کما یألم الْجَسَدِ لِمَا فی الرَّأْسِ ؛ مؤمن نسبت به اهل ایمان چون سر نسبت به تن است مؤمن از رنج مؤمنان رنجور شود چنان که تن از رنج سر رنجور گردد. نهج الفصاحه

پیامک۲۰۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الْمُؤْمِنُ یألف وَ لَا خیر فیمن لَا یألف وَ لَا یؤلف ؛ مؤمن الفت گیرد و هر که الفت نگیرد و الفت نیارد خیری در او نیست. نهج الفصاحه

پیامک۲۰۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الْمُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِ کالبنیان الْمَرْصُوصِ یشدّ بَعْضُهُ بَعْضاً؛ مؤمن نسبت به مؤمن چون بنای محکم است که اجزای آن یکدیگر را استحکام بخشد. نهج الفصاحه

پیامک۲۰۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الْمُؤْمِنُ مرآه الْمُؤْمِنِ وَ الْمُؤْمِنُ أَخو الْمُؤْمِنِ یحوطه مِنْ وَرَائِهِ ؛ مؤمن آئینه مؤمن است مؤمن برادر مؤمن است از پشت سر مراقب اوست. نهج الفصاحه

پیامک۲۰۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الْمُؤْمِنُونَ هیّنون لیّنون کالحمل الْأَلْفِ إِنْ قید إنقاد وَ إِذَا أنیخ عَلَی صخره إستناخ ؛ مؤمنان نرم خو و ملایمند چون شتر دست آموز که اگر بکشندش برود و اگر بر سنگی به خوابانندش بخوابد. نهج الفصاحه

پیامک۲۰۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الْمُؤْمِنُ منفعه إِنْ ماشیته نفعک وَ إِنْ شَاوَرَتْهُ نفعک وَ إِنْ شارکته نفعک وَ کلّ

شی ء مِنْ أَمْرِهِ منفعه ؛ مؤمن مایه سود است اگر همراهش شوی سودت دهد و اگر با وی مشورت کنی سودت دهد و اگر شریکش شوی سودت دهد و همه کار وی مایه سود است. نهج الفصاحه

پیامک۲۰۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الْمُؤْمِنُ هیّن لیّن حَتّی تخاله مِنْ اللین أَحْمَقُ ؛ مؤمن نرم خو و ملایم است تا آنجا که از نرم خوئی احمقش پنداری. نهج الفصاحه

پیامک۲۰۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: المؤمن أخوا المؤمن لا یدع نصیحته علی کلّ حال؛ مؤمن برادر مؤمن است و به هر حال از خیر خواهی او چشم نپوشد. نهج الفصاحه

پیامک۲۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: المؤمن یسیر المئونه؛ مؤمن کم حاجت است. نهج الفصاحه

پیامک۲۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: المؤمن کیّس فطن حذر؛ مؤمن هوشیار و دقیق و محتاط است. نهج الفصاحه

پیامک۲۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: المؤمن یوم القیمه فی ظلّ صدقته؛ مؤمن روز قیامت در سایه صدقه خویش است. نهج الفصاحه

پیامک۲۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: المؤمن غرّ کریم و الفاجر خبّ لئیم؛ مؤمن شریف و کریم است و فاجر فریبکار و فرومایه است. نهج الفصاحه

پیامک۲۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: المؤمن للمؤمن کالبنیان یشدّ بعضه بعضا؛ مؤمن نسبت به مؤمن چون بناست که قسمتی از آن قسمت دیگر را محکم کند. نهج الفصاحه

پیامک۲۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: المؤمن من أمنه النّاس علی أنفسهم و أموالهم و دمائهم؛ مؤمن آن است که مردم او را بر جان و مال و خون خویش امین شمرند. نهج الفصاحه

پیامک۲۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أذاع فاحشه کان کمبتدیها و من عیّر مؤمنا بشی ء لم یمت حتّی یرکبه؛ هر که عمل بدی را شایع کند چون عامل آن است و هر که مؤمنی را به کاری عیب کند نمیرد تا مرتکب آن شود. نهج الفصاحه

پیامک۲۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أفضل العمل إدخال السّرور علی المؤمن تقضی عنه دینا، تقضی له حاجه، تنفّس له کربه؛ از بهترین عملها خوشحال کردن مؤمن است یعنی دین وی را ادا کنی، حاجتی از او بر آوری یا محنتی از او بر طرف کنی. نهج الفصاحه

پیامک۲۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من کرامه المؤمن علی اللّه تعالی نقاء ثوبه و رضاه بالیسیر؛ از لوازم حرمت مؤمن نزد خدا است که جامه اش پاکیزه باشد و به اندك خشنود گردد. نهج الفصاحه

پیامک۲۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من رمی مؤمنا بکفر فهو کقتله؛ هر که مؤمنی را به کفر نسبت دهد چنان است که او را کشته باشد. نهج الفصاحه

پیامک۲۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أخاف مؤمنا کان حقّا علی اللّه أن لا یؤمنه یوم القیمه؛ هر که مؤمنی را بترساند بر خدا واجب است روز قیامت ایمنش نکند. نهج الفصاحه

پیامک۲۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أذلّ عنده مؤمن فلم ینصره و هو یقدر علی أن ینصره أذلّه اللّه علی رؤس الأشهاد یوم القیامه؛ هر که مؤمنی را پیش او خوار کنند و تواند یاری او کند و نکند روز قیامت خدا پیش همگان خوارش کند. نهج الفصاحه

پیامک۲۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من سرّته حسنته و ساءته سیّئته فهو مؤمن؛ هر که از اعمال خویش خرسند و از اعمال بد خویش دلتنگ شود، مؤمن است. نهج الفصاحه

پیامک۲۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من نفّس من مسلم کربه من کرب الدّنیا نفّس اللّه عنه کربه من کرب یوم القیامه،

و من يسّر على معسر يسّر اللّه عليه فى الدّنيا و الآخره، و من ستر على مسلم ستر اللّه عليه فى الدّنيا و الآخره؛ هر كه غمى از غمهاى دنيا را از مؤمنى بردارد خدا غمى از غمهاى روز قيامت از او بردارد و هر كه بر تنگدستى آسان گيرد خدا در دنيا و آخرت بر او آسان گيرد و هر كه راز پوش مسلمانى شود خدا در دنيا و آخرت راز پوش وى شود. نهج الفصاحه

پیامک۲۲۴

پيامبراكرم(صلّى الله عليه و آله و سلم) مى فرمايند: ملعون من ضارّ مؤمنا أو مكر به؛ هر كه به مؤمنى زيان رساند يا با او حيله كند ملعون است. نهج الفصاحه

پیامک۲۲۵

پيامبراكرم(صلّى الله عليه و آله و سلم) مى فرمايند: مثل المؤمن كالبيت الخرب فى الظّاهر فإذا دخلته وجدته مونقا و مثل الفاجر كمثل القبر المشرّف المجصّص يعجب من رآه و جوفه ممتلئ نتنا؛ حكايت مؤمن چون خانه اى است به ظاهر خراب كه چون وارد آن شوى ببينى پاكيزه است و حكايت بد كار چون قبر مرتفع گچ كارى است بيننده را به شگفت آرد و باطن آن از عفونت پر است. نهج الفصاحه

پیامک۲۲۶

پيامبراكرم(صلّى الله عليه و آله و سلم) مى فرمايند: مثل المؤمن مثل سبيكه الذّهب إن نفخت عليها احمرّت و إن وزنت لم تنقص؛ حكايت مؤمن چون شمس طلا است اگر بر آن بدمند تا سرخ شود و وزنش كنند كمتر نشده است. نهج الفصاحه

پیامک۲۲۷

پيامبراكرم(صلّى الله عليه و آله و سلم) مى فرمايند: مثل المؤمن مثل النّخله، ما أخذت منها من شى ء نفعك؛ حكايت مؤمن چون نخل است هر چه از آن گيرى سودت دهد. نهج الفصاحه

پیامک۲۲۸

پيامبراكرم(صلّى الله عليه و آله و سلم) مى فرمايند: مثل المؤمن كمثل المنخله لا تأكل إلّا طيّبا و لا تضع إلّا طيّبا؛ حكايت مؤمن چون غربال است جز پاكيزه نخورد و جز پاكيزه ندهد. نهج الفصاحه

پیامک۲۲۹

پيامبراكرم(صلّى الله عليه و آله و سلم) مى فرمايند: مثل المؤمن مثل السّنبله يحرّكها الرّيح فتقوم مرّه و تقع أخرى و مثل الكافر كمثل الارزه لا تزال قائمه حتّى تنقعر؛ حكايت مؤمن چون خوشه است كه باد آن را تكان دهد نوبتى بايستد و نوبت ديگر بيفتد و حكايت كافر چون درخت صنوبر است كه پيوسته به پا باشد تا از ريشه بر آيد. نهج الفصاحه

پیامک۲۳۰

پيامبراكرم(صلّى الله عليه و آله و سلم) مى فرمايند: ما يحلّ لمؤمن أن يشتدّ إلى أخيه بنظره تؤذيه؛ روا نيست كه مؤمنى به برادر

خویش به تندی نظر کند که مایه آزار او شود. نهج الفصاحه

پیامک۲۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما شبّهت خروج المؤمن من الدّنیا إلّا مثل خروج الصّبیّ من بطن أمّه من ذلک الغمّ و الظلمه إلی روح الدّنیا؛ برون شدن مؤمن را از دنیا به برون شدن کودک از شکم مادر از آن محنت و ظلمت به ر راحت دنیا تشبیه می کنم. نهج الفصاحه

پیامک۲۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما استفاد المؤمن بعد تقوی اللّه عزّ و جلّ خیرا له من زوجه صالحه إن أمرها أطاعته و إن نظر إلیها سرّته و إن أقسم علیها أبرّته و إن غاب عنها نصحته فی نفسها وماله؛ مؤمن پس از پرهیزکاری خدای عز و جل چیزی بهتر از زن پارسائی که فرمانش دهد اطاعت کند و اگر بدو نگرد مسرورش کند و اگر در باره او قسم خورد قسمش را رعایت کند واگر از او غایب شود مال وی و عفت خویش حفظ کند، چیزی بهتر از این نیابد. نهج الفصاحه

پیامک۲۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما اجتمع الرّجاء و الخوف فی قلب مؤمن إلا أعطاه اللّه عزّ و جلّ الرّجاء و آمنه الخوف؛ امید و ترس در دل مؤمن مجتمع نشود جز آن که خدا عز و جل امید بدو عطا کند و از بیم ایمنش سازد. نهج الفصاحه

پیامک۲۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما یصیب المؤمن وصب و لا نصب و لا سقم و لا آذی و لا حزن إلّا کفّر اللّه به من خطایاه؛ رنج و سختی و مرض و آزاری و غمی به مؤمن نرسد مگر خدا در قبال آن از گناهان وی محو کند. نهج الفصاحه

پیامک۲۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا ینبغی لمؤمن أن یذلّ نفسه؛ شایسته مؤمن نیست که خویشتن را خوار کند. نهج الفصاحه

پیامک۲۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یلدغ المؤمن من جحر مرّتین؛ مؤمن از یک سوراخ دو بار گزیده نمی شود. نهج الفصاحه

پیامک۲۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یؤمن عبد حتّی یحبّ لنفسه من الخیر ما یحبّ لأخیه المسلم؛ بنده ای مؤمن نباشد تا هر چیزی برای خویش می خواهد برای برادر مسلمان خویش بخواهد. نهج الفصاحه

پیامک۲۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تجتمع خصلتان فی مؤمن: البخل و الکذب؛ دو صفت در مؤمن فراهم نشود بخل و دروغ. نهج الفصاحه

پیامک۲۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیغشینّ أمّتی من بعدی فتن کقطع اللّیل المظلم، یصبح الرّجل فیها مؤمنا و یمسی کافرا، یبیع أقوام دینهم بعرض من الدّنیا قلیل؛ پس از من امتم را فتنه ها خواهد گرفت چون پاره های شب تاریک که در اثنای آن مرد به صبح مؤمن است و به شب کافر شود و کسانی دینشان را به مال ناچیز دنیا فروشند. نهج الفصاحه

پیامک۲۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس من خلق المؤمن الملق؛ تملق از اخلاق مؤمن نیست. نهج الفصاحه

پیامک۲۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس من أخلاق المؤمن التّملّق و لا الحسد إلّا فی طلب العلم؛ تملق و حسد بر مؤمن روا نیست مگر در طلب علم. نهج الفصاحه

پیامک۲۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس شی ء أکرم علی اللّه تعالی من المؤمن؛ هیچ چیز نزد خدای والا گرامی تر از مؤمن نیست. نهج الفصاحه

پیامک۲۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس المؤمن بالطّعّان و لا اللّعان و لا الفاحش و لا البذی ء؛ مؤمن طعنه زن و لعنت گر و بد گو و بد زبان نیست. نهج الفصاحه

پیامک۲۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس المؤمن الّذی یشبع و جاره جائع إلی جنبه؛ هر که سیر باشد و همسایه اش پهلوی وی گرسنه باشد، مؤمن نیست. نهج الفصاحه

پیامک۲۴۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیبشر فقراء المؤمنین بالفراغ یوم القیامه قبل الأغنیاء بمقدار خمسمائه عام هؤلاء فی الجنّه ینعمون و هؤلاء یحاسبون؛ مؤمنان فقیر را بشارت که روز قیامت به اندازه پانصد سال زودتر از اغنیا فارغ شوند آنان در بهشت متنعمند و اینان حساب پس می دهند. نهج الفصاحه

پیامک۲۴۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو أنّ أهل السّماء و الأرض أشرکوا فی ذمّ مؤمن لکبّهم اللّه عزّ و جلّ فی النّار؛ اگر مردم آسمان و زمین در مذمت مؤمنی شرکت کنند خدای عز و جل در آتش واژگونشان کند. نهج الفصاحه

پیامک۲۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لن یشبع المؤمن من خیر یسمعه حتّی یکون منتهاه الجنّه؛ مؤمن از استماع خیر سیری نگیرد تا سرانجامش بهشت شود. نهج الفصاحه

پیامک۲۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: للمؤمن أربعه أعداء: مؤمن یحسده و منافق یبغضه و شیطان یضلّه و کافر یقاتله؛ مؤمن چهار دشمن دارد، مؤمنی که بر او حسد برد و منافقی که دشمنش دارد و شیطانی که گمراهش کند و کافری که با او پیکار کند. نهج الفصاحه

پیامک۲۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لأن أعین أخی المؤمن علی حاجته أحبّ إلیّ من صیام شهر و اعتکاف فی المسجد الحرام؛ این که برادر مؤمن خویش را بر حاجت وی اعانت کنم پیش من از یک ماه روزه و اعتکاف در مسجد الحرام محبوب تر است. نهج الفصاحه

پیامک۲۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الکلمه الحکمه ضالّه المؤمن فحیث وجدها فهو أحقّ بها؛ سخن حکمت آمیز گمشده مؤمن است و هر کجا بیابدش بدان شایسته تر است. نهج الفصاحه

پیامک۲۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ خلّه یطبع علیها المؤمن إلّا الخیانه و الکذب؛ مؤمن هر صفتی تواند داشت مگر خیانت و دروغ. نهج الفصاحه

پیامک۲۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیک بالعلم فإنّ العلم خلیل المؤمن و الحلم وزیره و العقل دلیله و العمل قیّمه و الرّفق أبوه و اللّین أخوه و الصّبر أمیر جنوده؛ علم جوئید که علم یار مؤمن است و بردباری وزیر اوست و عقل دلیل اوست و عمل سرپرست اوست و ملایمت پدر اوست و مدارا برادر اوست و صبر امیر سپاهیان اوست. نهج الفصاحه

پیامک۲۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عجبا للمؤمن فو اللّه لا یقضی اللّه للمؤمن قضاء إلّا کان خیرا له؛ کار مؤمن عجیب است به خدا که خدا قضائی برای مؤمن مقرر ندارد مگر مایه خیر او باشد. نهج الفصاحه

پیامک ۲۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عجبا لأمر المؤمن، إنّ أمره کلّه له خیر و لیس ذلک لأحد إلّا للمؤمن إن أصابته سرّاء شکر و کان خیرا له و إن أصابته ضرّاء صبر فکان خیرا له؛ کار مؤمن عجیب است که کار او همه برایش نیک است و هیچ کس جز مؤمن چنین نیست اگر سختی بدو رسد، شکر کند و برای او نیک باشد و اگر مرضی بدو رسد، صبر کند و برای او نیک باشد. نهج الفصاحه

پیامک ۲۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّلاه نور المؤمن؛ نماز نور مؤمن است. نهج الفصاحه

پیامک ۲۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الدّنیا سجن المؤمن و جنّه الکافر؛ دنیا زندان مؤمن است و بهشت کافر. نهج الفصاحه

پیامک ۲۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الدّعاء سلاح المؤمن؛ دعا سلاح مؤمن است. نهج الفصاحه

پیامک ۲۵۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیار المؤمنین القانع و شرارهم الطّامع؛ بهترین مؤمنان کسی است که قانع است و بدترین آنها کسی است که طمع کار است. نهج الفصاحه

پیامک ۲۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خمس لیس لهنّ کفّاره: الشّرک باللّه و قتل النّفس بغیر حقّ و بهت المؤمن و الفرار من الزّحف و یمین صابره یقتطع بها مالا بغیر حقّ؛ پنج گناهست که محوشدنی نیست، شریک قرار دادن برای خدا و کشتن کسان بناحق و بهتان زدن به مؤمن و فرار از جنگ و قسم ناحق که به وسیله آن مال کسان را ببرند. نهج الفصاحه

پیامک ۲۶۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خلق اللّه یحیی ابن زکریّا فی بطن أمّه مؤمنا و خلق فرعون فی بطن أمّه کافرا؛ خداوند یحیی پسر زکریا را در شکم مادر مؤمن خلق کرد و فرعون را در شکم مادر کافر آفرید. نهج الفصاحه

پیامک ۲۶۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خصلتان لا یجتمعان فی مؤمن: البخل و سوء الخلق؛ دو صفت است که در مؤمن جمع نشود بخل و بدخوئی. نهج الفصاحه

پیامک۲۶۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحمّی حظّ کلّ مؤمن من النّار و حمّی لیله تکفّر خطایا سنه؛ تب قسمت مؤمن از آتش جهنم است و تب یک شب گناهان یک سال را محو می کند. نهج الفصاحه

پیامک۲۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحکمه ضالّه المؤمن یأخذها ممّن سمعها و لا تبالی فی أیّ وعاء خرجت؛ حکمت گمشده مؤمن است از هر که بشنود فرا گیرد و اهمیت ندهد که از کجا آمده است. نهج الفصاحه

پیامک۲۶۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تری المؤمنین فی تراحمهم و توادّهم و تعاطفهم کمثل الجسد اذا اشتکی عضوا تداعی له سایر جسده بالسّهر و الحمّی؛ مؤمنان در مهربانی و دوستی یکدیگر چون اعضای یک پیگرند که وقتی عضوی بدرد آید اعضای دیگر آرام نگیرند. نهج الفصاحه

پیامک۲۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تحفه المؤمن فی الدّنیا الفقر؛ ارمغان مؤمن در این جهان فقر است. نهج الفصاحه

پیامک۲۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تحفه المؤمن الموت؛ مرگ ارمغان مؤمن است. نهج الفصاحه

پیامک۲۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تجد المؤمن مجتهدا فیما یطیق متلهّفا علی ما لا یطیق؛ مؤمن چنان است که در کار خیر هر چه تواند کوشد و هر چه را نتواند به آرزو خواهد. نهج الفصاحه

پیامک۲۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بئس القوم قوم یمشی المؤمن فیهم بالتّقیّه و الکتمان؛ چه بدند مردمی که مؤمن در میان آنها با تقیه و کتمان راه رود. نهج الفصاحه

پیامک۲۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّها النّاس اتّقوا اللّه فو اللّه لا یظلم مؤمن مؤمنا إلّا انتقم اللّه تعالی منه یوم القیامه؛

ای مردم از خدا بترسید به خدا مؤمنی، مؤمنی را ستم نکند جز آن که روز رستاخیز خدا از او انتقام گیرد. نهج الفصاحه

پیامک۲۷۰

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ من موجبـات المغفره إدخـال السّرور علی أخیـک المـؤمن؛ از جمله لـوازم آمرزش این است که برادر مؤمن خود را خرسند سازی. نهج الفصاحه

پیامک۲۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ ممّا یلحق المؤمن من عمله و حسناته بعد موته علما نشره و ولدا صالحا ترکه و مصحفا ورّثه أو مسجدا بناه أو بیتا لابن السّبیل بناه أو نهرا أجراه أو صدقه أخرجها من ماله فی صحّته و حیاته تلحقه من بعد موته؛ از جمله اعمال و نیکی های مؤمن که بعـد از مرگ بـدو می رسـد دانشـی است که منتشـر کرده باشـد و فرزند پارسائی است که به جا گذاشـته باشـد و قرآنی است که به ارث گذاشـته باشد یا مسـجدی که بنا کرده باشد یا خانه ای که برای کاروانیان بپا کرده باشد یا نهری که به کمک او جریان یافته باشد یا مالی که در دوران صحت و حیات از مال خویش جدا کرده باشد همه اینها پس از مرگ بدو می رسد. نهج الفصاحه

پیامک۲۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: إنّ حقّا علی المؤمنین أن یتوجّع بعضـهم لبعض کما یألّم الجسـد الرّأس؛ مؤمنان باید از رنج یک دیگر متألم شوند چنان که تن از رنج سر متأثر می شود. نهج الفصاحه

پیامک۲۷۳

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ أوّل مـا یجازی به المؤمن بعـد موته أن یغفر لجمیع من تبع جنازته؛ نخستین پاداشی که پس از مرگ به مؤمن می دهند این است که همه کسانی که دنبال جنازه او رفته اند آمرزیده شوند. نهج الفصاحه

پیامک۲۷۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ المؤمن یجاهد بسیفه و لسانه؛ مؤمن با شمشیر و زبان خود جهاد می کند. نهج الفصاحه

پیامک۲۷۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ المؤمن ینضی شیطانه کما ینضی أحدکم بعیره فی السّفر؛ مؤمن شیطان خود را لاغر می کند چنان که یکی از شما اشتر خود را در سفر لاغر می کند. نهج الفصاحه

پیامک۲۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ المؤمن یوجر فی نفقته کلّها إلّا شیئا جعله فی التّراب أو البناء؛ مؤمن از مخارج خود ثواب می برد جز آنچه به خاک سپارد یا ساختمان کند. نهج الفصاحه

پیامک۲۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ المؤمن لیدرک بحسن الخلق درجه القائم الصّائم؛ مؤمن به وسیله خوش خلقی به مقام نماز شب گزار و روزه دار می رسد. نهج الفصاحه

پیامک۲۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه یبتلی عبده المؤمن بالسّقم حتّی یکفّر عنه کلّ ذنب؛ خداوند بنده مؤمن خود را به مرض مبتلا می کند تا همه گناهان او بریزد. نهج الفصاحه

پیامک۲۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یغار و إنّ المؤمن یغار و غیره اللّه أن یأتی المؤمن ما حرّم اللّه علیه؛ خداوند غیرت می برد و مؤمن غیرت می برد غیرت خدا این است که مؤمن مرتکب کاری شود که خدا حرام کرده است. نهج الفصاحه

پیامک۲۸۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یحبّ العبد المؤمن المحترف؛ خداوند بنده مؤمن پیشه ور را دوست دارد. نهج الفصاحه

پیامک۲۸۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یبغض المؤمن الّذی لا زبر له؛ خداوند مؤمنی را که عقل ندارد، دشمن دارد. نهج الفصاحه

پیامک۲۸۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی لیحمی عبده المؤمن من الدّنیا و هو یحبّه کما تحمون مریضکم الطّعام و الشّراب تخافون علیه. خداوند چون بنده مؤمن خود را دوست دارد او را از دنیا پرهیز می دهد چنان که شما مریض خود را از بیم مرض از خوردن و نوشیدن پرهیز می دهید. نهج الفصاحه

پیامک۲۸۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی لا یظلم المؤمن حسنه یعطی علیها فی الدّنیا و یثاب علیها فی الآخره و أمّا الکافر فیطعم بحسناته فی الدّنیا حتّی إذا أفضی إلی الآخره لم تکن له حسنه یعطی بها خیرا. خداوند هیچ یک از کارهای نیک مؤمن را از قلم نمی اندازد و در دنیا و آخرت پاداش آن را می دهد؛ ولی کافر در دنیا به وسیله کارهای نیک خود روزی می خورد و همین که به آخرت رسید کار نیکی ندارد که به وسیله آن پاداش یابد. نهج الفصاحه

پیامک۲۸۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الصّدقه لتطفی عن أهلها حرّ القبور و إنّما یستظلّ المؤمن یوم القیامه فی ظلّ صدقته؛ صدقه گرمای قبر صدقه دهندگان را تخفیف می دهد و مؤمن روز رستاخیز در سایه صدقه خویش قرار می گیرد. نهج الفصاحه

پیامک۲۸۵

إنّ افضل عمل المؤمن الجهاد فی سبیل اللّه؛ بهترین عمل مؤمن، جهاد در راه خداست. نهج الفصاحه

پیامک۲۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألاـ أعلّمک خصلات ینفعک اللّه تعالی بهنّ؟ علیک بالعلم فإنّ العلم خلیل المؤمن و الحلم وزیره و العقل دلیله و العمل قیّمه و الرّفق أبوه و اللّین أخوه و الصّبر أمیر جنوده؛ می خواهی صفاتی به تو بیاموزم که خداوند تو را به آنها منتفع سازد؟ دانش آموز که دانش دوست مؤمن است و بردباری پشتیبان او و عقل رهبر و عمل قیم و مدارا پدر و ملایمت برادر اوست و صبر امیر سپاه وی به شمار می رود. نهج الفصاحه

پیامک۲۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکمل المؤمنین إیمانا أحسنهم خلقا و خیارکم خیارکم لنسائهم؛ کامل ترین مؤمنان آن است که خلقش نیک تر است و از همه شما نیک تر کسانی هستند که برای زنان خود نیک ترند. نهج الفصاحه

پیامک۲۸۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل المؤمنین إیمانا الّذی إذا سئل أعطی و إذا لم یعط استغنی؛ از همه مؤمنان ایمان آن کس بهتر است که وقتی از او چیزی بخواهند بدهد و اگر چیزی به او ندهند راه بی نیازی سپرد. نهج الفصاحه

پیامک۲۸۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الأعمال أن تدخل علی أخیک المؤمن سرورا أو تقضی عنه دینا؛ بهترین کارها آن است که برادر مؤمن خویش را خوشحال سازی یا قرض او را بپردازی. نهج الفصاحه

پیامک۲۹۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اغتنموا دعوه المؤمن المبتلی؛ دعای مؤمن مبتلا را غنیمت شمارید. نهج الفصاحه

پیامک۲۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أغبط النّاس عندی مؤمن خفیف الحاذّ ذو حظّ من صلاه و کان رزقه کفافا فصبر علیه حتّی یلقی اللّه و أحسن عباده ربّه و کان غامضا فی النّاس عجلت منیّته و قلّ تراثه و قلّت بواکیه؛ خوشبخت ترین مردم در نظر

من مؤمنی است که متعلقاتش کم و از نماز بهره ور باشد، روزی او به حد کفاف باشد و با آن بسازد تا به خدای خویش برسد، خدای را به خوبی پرستش کند و در میان مردم گمنام باشد، وقتی مرگش برسد ارثش کم باشد و گریندگانش انگشت شمار باشند. نهج الفصاحه

پیامک۲۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعظم النّاس همّا المؤمن یهتمّ بأمر دنیاه و أمر آخرته؛ مؤمن از همه مردم گرفتارتر است زیرا باید به کار دنیا و آخرت هر دو برسد. نهج الفصاحه

پیامک۲۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا سرّتک حسنتك و ساءتک سیّئتك فأنت مؤمن؛ اگر از کار نیک خود خوشحال و از کار بد خود دلگیر می شوی مؤمن هستی. نهج الفصاحه

پیامک۲۹۴

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبب للنّاس ما تحبّ لنفسک تکن مؤمنا و أحسن مجاوره من جاورک تکن مسلما؛ آنچه برای خود می خواهی برای مردم بخواه تا مؤمن باشی و با همسایگان نیکی کن تا مسلمان باشی. نهج الفصاحه

پیامک۲۹۵

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِتَّقُوا فَراسَهَ المُؤمِنِ فَإنّهُ یَنظُرُ بِنُورِ اللّهِ عَزَّ وَ جَلَّ؛ از فراست مؤمن بترسید که چیزها را با نور خدا می نگرد. نهج الفصاحه

پیامک۲۹۶

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أبَی اللّهُ أن یَرزُقَ عَبدِه المُؤمِنِ إلّا مِن حَیثُ لا یَحتَسِبُ؛ خدا روزی بنده مؤمن خویش را از جایی که انتظار ندارد می رساند. نهج الفصاحه

پیامک۲۹۷

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أبَی اللّهُ أن یَجعَلَ لِقاتِلِ المُؤمِنِ تَوبَهً؛ خداوند از گناه قاتل مؤمن نمی گذرد و توبه او را نمی پذیرد. نهج الفصاحه

پیامک۲۹۸

امام سجاد(علیه السلام) می فرمایند: إِذَا قَامَ الْقَائِمُ أَذْهَبَ اللَّهُ عَنْ كُلِّ مُؤْمِنٍ الْعَاهَهَ وَ رَدَّ إِلَیْهِ قُوَّتَهُ؛ هنگامی که حضرت قائم عجل الله تعالی فرجه الشریف ظهور کند، خداوند ناراحتی‌ها و بلایا را از هر مؤمنی می‌زداید و به او قدرت و قوت عطا می کند. بحارالانوار،ج ۵۲،ص ۳۴۶،باب ۳۷.

پیامک۲۹۹

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: چه زشت است که مؤمن هوسی داشته باشد که او را خوار کند. (کافی/۲/۳۲۰)

پیامک۳۰۰

امـام حسن عسـکری (علیه السـلام) می فرماینـد: المؤمن برکـهٔ علی المؤمن و حجـهٔ علی الکافر؛ مؤمن برای مؤمن برکت است ، و بر کافر اتمام حجت . تحف العقول ، ص ۵۱۹

پیامک۳۰۱

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: ما أقبح بالمؤمن أن تکون له رغبهٔ تذله؛ چه زشت است برای مؤمن دلبستگی به چیزی که او را خوار می کند . تحف العقول ، ص ۵۲۰

پیامک۳۰۲

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: نماز نافله راه نزدیک شدن هر مؤمنی به خداوند است. تحف العقول

پیامک۳۰۳

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: چون مؤمن با مؤمنی دست دهد ، پاك و بی گناه از یکدیگر جدا می شوند . بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۷۳ ، ص ۲۰

پیامک۳۰۴

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: در هر قضای الهی ، برای مؤمن خیری نهفته است . تحف العقول ، ص ۳۰۲

پیامک۳۰۵

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: نگاه دوستانه و محبت‌آمیز مؤمن به چهره‌ی برادر مؤمنش، عبادت است. (بحارالانوار/۷۱/۲۸۰)

پیامک۳۰۶

امـام سـجاد(علیه‌السـلام) می فرماینـد: هرکـه مـومن گرسـنه‌ای را غـذا دهـد خداونـد او را از میوه‌هـای بهشت اطعـام نمایـد. (بحارالانوار/۷۱/۳۸۴)

پیامک۳۰۷

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: هر که مومن تشنه‌ای را آب دهد خداوند او را از شراب خالص و صاف بهشتی سیراب گرداند. (بحارالانوار/۷۱/۳۸۴)

پیامک۳۰۸

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : مَنْ نَفَّسَ کُرْبَهَ مُؤْمِن، فَرَّجَ اللهُ عَنْهُ کَرْبَ الدُّنْیا وَالْاخِرَهِ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: هرکس گره ای از مشکلات مؤمنی باز کند و مشکلش را برطرف نماید، خداوند متعال مشکلات دنیا و آخرت او را اصلاح می نماید. مستدرک الوسائل، ج ۱۲، ص ۴۱۶، ح ۱۳

پیامک۳۰۹

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : الرّکْنُ الْیمانی بابٌ مِنْ أبْوابِ الْجَنَّهِ، لَمْ یَمْنَعْهُ مُنْذُ فَتَحَهُ، وَ إنَّ ما بَیْنَ الرُّکْنَیْنِ ـ الأسْوَد وَ الْیمانی ـ مَلَکٌ یُدْعی هُجَیْرٌ، یُؤَمِّنُ عَلی دُعاءِالْمُؤْمِنینَ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: رُکن یَمانی کعبه الهی، دربی از درب های بهشت است و مابین رکن یمانی و حجرالأسود ملک و فرشته ای است که برای استجابت دعای مؤمنین آمّین می گوید. مستدرک الوسائل، ج ۹، ص ۳۹۱

پیامک۳۱۰

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : إنَّ الْمُؤْمِنَ لا یُسیءُ وَ لا یَعْتَذِرُ، وَ الْمُنافِقُ کُلَّ یَوْم یُسیءُ وَ یَعْتَذِرُ ؛ امام حسین – علیه السلام – ضمن فرمایشی فرمودند: همانا شخص مؤمن خلاف و کار زشت انجام نمی دهد و عذرخواهی هم نمی کند. ولی فرد منافق هر روز مرتکب خلاف و کارهای زشت می گردد و همیشه عذرخواهی می نماید. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۱۹، ح ۲

پیامک۳۱۱

قالَتْ فاطِمَهُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : اَلْبُشْری فی وَجْهِ الْمُؤْمِنِ یُوجِبُ لِصاحِبِهِ الْجَنَّهَ، وَ بُشْری فی وَجْهِ الْمُعانِدِ یَقی صاحِبَهُ عَذابَ النّارِ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: تبسّم و شادمانی در برابر مؤمن موجب دخول در بهشت خواهد گشت، و نتیجه تبسّم در مقابل دشمنان و مخالفان سبب ایمنی از عذاب خواهد بود. مستدرک الوسائل، ج ۱۲، ص ۲۶۲

پیامک۳۱۲

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : أَلْمُؤْمِنُ نَفْسُهُ مِنْهُ فی تَعَب، وَالنّاسُ مِنْهُ فی راحَهٔ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: مؤمن آن کسی است که خود را به جهت رفاه مردم در زحمت بیندازد و دیگران از او در أمنیّت و آسایش باشند. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۵۳، ح ۱۰

پیامک۳۱۳

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : مَنْ شَرِبَ مِنْ سُؤْرِ أخیهِ تَبَرُّکاً بِهِ، خَلَقَ اللّهُ بَیْنَهُما مَلِکاً یَسْتَغْفِرُ لَهُما حَتّی تَقُومَ السّاعَهُ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: کسی که دهن خورده برادر مؤمنش را به عنوان تبرّک میل نماید، خداوند متعال ملکی را مأمور می گرداند تا برای آن دو نفر تا روز قیامت طلب آمرزش و مغفرت نماید. اختصاص شیخ مفید، ص ۱۸۹

پیامک۳۱۴

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : لاـ یَمْرُضُ مُؤْمِنٌ وَ لاـ مُؤْمِنَهٌ إلاّـ حَطّ اللّهُ بِهِ خَطایاهُ ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله –

فرمودنـد: هیچ مؤمن و مؤمنه ای مریض نمی گردد مگر آن که خطاها و لغزش هایش پاک و بخشوده می شود. مسـتدرک الوسائل، ج ۲، ص ۶۶، ح ۱۴۲۲

پیامک۳۱۵

قال رَسُولُ اللّهِ – صـلی الله علیه وآله –: إنَّ اللّهَ عَزَّ وَجَلَّ لَیُبْغِضُ الْمُؤْمِنَ الضَّعیفِ الَّذی لادینَ لَهُ، فَقیلَ: وَ ما الْمُؤْمِنُ الضَّعیفُ الَّذی لا دینَ لَهُ؟ قـالَ: اَلـذّی لا یَنْهی عَنِ الْمُنْکَرِ؛ رسول خـدا – صـلی الله علیه و آله – فرمودنـد: همانا خداونـد دشـمن دارد آن مؤمنی را که ضعیف و بی دین است، سؤال شد: مؤمن ضـعیف و بی دین کیست؟ پاسخ داد: کسی که نهی از منکر و جلوگیری از کارهای زشت نمی کند. وسائل الشّیعهٔ، ج ۱۶، ص ۱۲۲، ح ۲۱۱۳۹

پیامک۳۱۶

قـال رَسُولُ اللّهِ – صـلی الله علیه وآله –: یـا أباذَر، اَلـدُّنْیا سِـجْنُ الْمُؤْمِنِ وَ جَنَّةُ الْکافِرِ، وَ ما أصْـبَحَ فیها مُؤْمِنٌ إلاّ وَ هُوَ حَزینٌ، وَ کَیْفَ لایَحْزُنُ الْمُؤْمِنُ وَ قَـدْ أوَعَـدَهُ اللّهُ أنَّهُ وارِدٌ جَهَنَّمَ؛ رسول خـدا – صـلی الله علیه و آله – فرمودند: ای ابوذر، دنیا زندان مؤمن و بهشـت کافران است، مؤمن همیشه محزون و غمگین می باشد، چرا چنین نباشد و حال آن که خداوند به او – در مقابل گناهان و خطاهایش – وعده مجازات و دخول جهنّم را داده است. بحارالأنوار، ج ۷۴، ص ۸۰، ح ۳

پیامک۳۱۷

پیامبراکرم (صـلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : فما من مؤمن مشی الی الجماعهٔ الا خلف الله علیه اهوال یوم القیامهٔ ، ثم یأمر به الی الجنـهٔ؛ پس مؤمنی نیست که در راه نمـاز جمـاعت قـدم بردارد مگر این که خداونـدتبارک و تعـالی ترس وهراس روز قیامت را برای او سبک می گیرد، سپس او راامر می کند به ورود به بهشت . (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۷۲)

پیامک۳۱۸

امـام بـاقر (علیه السـلام) می فرماینـد: ایمـا مؤمن حـافظ علی الصـلوات المفروضـهٔ فصـلاها لوقتها فلیس هـذا من الغافلین؛ هر مؤمنی محافظت برنمازش نماید، و او را در وقتش به جا آورد، ازانسانهای غافل شمرده نمی شود. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۷۹)

پیامک۳۱۹

امام صادق (علیه السـلام) می فرمایند: لیس من مؤمن یقبل بقلبه فی صـلوته الی الله الا اقبل الله الیه بوجهه و اقبل بقلوب المؤمنین الیه بالمحبهٔ له بعد حب الله – عز و جل – ایاه؛ مومنی نیست که در نمازش با حضورقلب به خداوند توجه کند، مگر این که خداوند به او رو می کنـد، و بعد از محبت خداوند عز و جل در دل ، قلوب مومنین را به سوی او متوجه می کند. (مسـتدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۲۶۵)

پیامک۳۲۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حق نماز را مؤمنین شناخته اند که نه زینت های دنیا، نه نور چشمی هااز فرزند ونه مال ، آنان را از عبادت پروردگارشان باز نمی دارد، زیرا که خداوندسبحان می گوید: مردانی هسـتند که تجارت و داد و ستد آنان را از یاد خدا

و برپاداشتن نماز و پرداخت زکات باز نمی دارد. (نهج البلاغه ، خطبه ۱۹۹)

پیامک۳۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: تعاهدوا امر الصلاة و حافظوا علیها، واستکثروا منه ، و تقربوا بها فانها کانت علی المؤمنین کتابا موقوتا؛ امر نماز رامراعات کنید و آن را محافظت نمایید و بسیار به جا آورید و با آن به خدا تقرب جویید، زیرا نماز فریضه ای است که بر مومنین نوشته شده ووقت آن تعیین گردیده است . (نهج البلاغه ، خطبه ۱۹۹)

پیامک۳۲۲

امام صادق ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : و اللّه ما عبداللّه بشیء أفضل من أداء حقّ المؤمن؛ به خدا سوگند که خداوند به چیزی برتر از ادا نمودن حق مؤمن، عبادت نشده است. الاختصاص: ۲۸.

پیامک۳۲۳

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : الصلاة سلاح علی الکافر؛ نماز سلاح مؤمن علیه کافراست . (بحار الانوار، ج ۸۲, ص ۵۶و ۲۳۱)

پیامک۳۲۴

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : الصلاة زاد للمؤمن من الدنیا الی الاخرة؛ نماز زاد و توشه مؤمن در دنیا برای آخرت می باشد. (بحار الانوار، ج ۸۲, ص ۲۳۲)

پیامک۳۲۵

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : ان الصلوة قربان المؤمن؛ همانانماز خواندن وسیله نزدیکی مؤمن به خداست . (کنز العمال ، حدیث ۱۸۹۰۷)

پیامک۳۲۶

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) : الصلوة ، معراج المؤمن؛ نماز، معراج مؤمن است . کشف الاسرار، ج ۲، ص۶۷۶

پیامک۳۲۷

قال رسول الله صلی الله علیه و آله: علم الاسلام الصلاة، فمن فرغ لها قلبه و حافظ علیها بحدها و وقتها و سننها فهو مؤمن . رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: نماز، پرچم اسلام است، مؤمن واقعی، کسی است که دل به آن دهد و مراقب حدود و آداب و وقت آن باشد. کنز العمال، ج ۷، حدیث ۱۸۸۷۰

پیامک۳۲۸

امام جعفر صادق (علیه السلام) : شرف المؤمن قیام اللیل و عزه استغناؤه عن الناس؛ شرافت مؤمن به شب زنده داری و عزتش به بی نیازی از مردم است . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۱۸

پیامک۳۲۹

امام جعفر صادق (علیه السلام) : لو یعلم المؤمن ما له من الأجر فی المصائب لتمنی أنه قرض بالمقاریض؛ اگر مؤمن پاداشی را که برای مصیبتها دارد بداند ، آرزو می کند که او را با قیچی تکه تکه کنند . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۳۵۴

پیامک۳۳۰

من أحب الاعمال الی الله عز و جل إدخال السرور علی المؤمن : اشباع جوعته أو تنفیس کربته أو قضاء دینه؛ از جمله دوست داشتنی ترین اعمال نزد خدای متعال شادی رسانیدن به مؤمن است و سیر کردن او از گرسنگی ، یا رفع گرفتاری او یا پرداخت بدهیش . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۷۶

پیامک۳۳۱

امام جعفر صادق (علیه السلام) : من ابتلی من المؤمنین ببلاء فصبر علیه ، کان له مثل أجر الف شهید؛ هر مؤمنی به بلائی گرفتار شود و صبر کند ، اجر هزار شهید برای اوست . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۴۶

پیامک۳۳۲

امام جعفر صادق (علیه السلام) : ثلاث من علامات المؤمن : علمه بالله و من یحب و من یبغض؛ سه چیز از علامات مؤمن است : شناختن خدا و شناختن دوستان و دشمنان خدا . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۹۲

پیامک۳۳۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: خیر المؤمنین من کان مألفهً للمؤمنین و لا خیر فیمن لایألف و لایؤلف. بهترین مؤمنان، کسی است که محور الفت مؤمنان باشد، کسی که انس نگیرد و با دیگران مأنوس نشود خیری ندارد. بحار الانوار، جلد ۷۱، ص ۳۹۳

پیامک۳۳۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ألمؤمن للمؤمن کالبنیان المرصوص یشد بعضه بعضا. مؤمن نسبت به مؤمن مانند بنای استواری است که اجزای آن، یکدیگر را استحکام می بخشند . نهج الفصاحه، حدیث ۳۱۰۳

پیامک۳۳۵

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: ألمؤمنون فی تبارهم و تراحمهم و تعاطفهم کمثل الجسد،إذا اشتکی تداعی له سائره بالسهر و الحمی؛ مؤمنان در نیکی و شفقت و مهربانی به یکدیگر مانند یک پیکرند که اگر به عضوی از آن آسیبی برسد تمام اعضاء در تب و بیخوابی گرفتار آیند. بحار الانوار، جلد ۷۱، ص۲۳۴

پیامک۳۳۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إنما المؤمنون إخوهٔ بنو أب و أم و إذا ضرب علی رجل منهم عرق سهر له الاخرون. مؤمنان، با یکدیگر برادرند، و همگی فرزندان یک پدر و مادر و چون رگ یکی از آنان زده شود؛ مصیبتی بر او وارد شود؛ دیگران در غم او خوابشان نبرد. الکافی، جلد ۲، ص۱۶۵

پیامک۳۳۷

نبی اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ألمؤمنون إخوهٔ تتکافؤ دماؤهم و هم ید علی من سواهم؛ مؤمنان با هم برادرند و خونشان برابر است و در برابر دشمن متحد و یک پارچه اند. کافی، جلد ۱، ص ۴۰۴

پیامک۳۳۸

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: إن الإمامهٔ زمام الدین و نظام المسلمین و صلاح الدنیا و عز المؤمنین، ان الإمامهٔ أس الإسلام النامی و فرعه السامی امامت، زمام دین و مایه نظام و تشکیلات مسلمانان و صلاح دنیا و عزت مؤمنان است. رهبری، پایه بالنده اسلام و شاخه بلند آن است. کافی، جلد ۱، ص ۲۰۰

پیامک۳۳۹

قال الباقر (علیه السلام) : .. یا معشر المؤمنین تألفوا و تعاطفوا. امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: هان ای گروه مؤمنان، مأنوس و متحد باشید و به هم مهربانی کنید. الکافی، جلد ۲، ص۳۴۵

پیامک۳۴۰

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اِنَّ لِلْمُؤْمِنِ عَلی الْمُؤْمِنِ سَبْعَهَ حُقوقٍ، فَاَوْجَبُها اَنْ یَقولَ الرَّجُلُ حَقّا وَ اِنْ کانَ عَلی نَفْسِهِ اَوْ عَلی والِدَیْهِ، فَلا یَمیلَ لَهُمْ عَنِ الْحَقِّ؛ مؤمن را بر مؤمن، هفت حق است. واجب‌ترین آنها این است که آدمی تنها حق را بگوید، هر چند بر ضد خود یا پدر و مادرش باشد و به خاطر آنها از حق منحرف نشود. بحار الأنوار ، ج ۷۴ ، ص ۲۲۳، ح ۸.

پیامک۳۴۱

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اِذَا اتَّهَمَ الْمُؤْمِنُ اَخاهُ اِنْماثَ الایمانُ مِنْ قَلْبِهِ کَما یَنْماثُ الْمِلْحُ فِی الْماءِ؛ هرگاه مؤمن به برادر [دینی] خود تهمت بزند، ایمان در قلب او از میان می‌رود، همچنان که نمک در آب، ذوب می‌شود. کافی، ج ۲، ص ۳۶۱، ح ۱ .

پیامک۳۴۲

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : به خدایی که جانم در اختیار اوست، وارد بهشت نمی‌شوید مگر مؤمن شوید و مؤمن نمی‌شوید، مگر این‌که یکدیگر را دوست بدارید. آیا می‌خواهید شما را به چیزی راهنمایی کنم که با انجام آن، یکدیگر را دوست بدارید؟ سلام کردن بین یکدیگر را رواج دهید. مشکاهٔ الانوار، ص ۱۵۷.

پیامک۳۴۳

امـام صادق علیه السـلام می فرماینـد: اِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ جَعَلَ اَرزاقَ الْمُؤمِنینَ مِنْ حَیْثُ لا یَحْتَسِبونَ وَ ذلِکَ اَنَّ الْعَبْدَ اذا لَمْ یَعْرِفْ وَجْهَ رِزْقِهِ کَثُرَ دُعاؤُهُ؛ خـدای عزیز و ارجمنـد، روزی مؤمنان را از جایی می‌رسانـد که فکرش را هم نمی‌کننـد. علّتش این است که وقتی مؤمن نداند روزیش از کجا خواهد رسید، زیاد دعا می‌کند. توحید صدوق، ص ۴۰۲ .

پیامک۳۴۴

پیامبر صـلی‌الله‌علیه‌وآله : لَنْ یَشْبَعَ الْمُؤْمِنُ مِنْ خَیْرٍ یَسْمَعُهُ حَتّی یَکونَ مُنْتَهاهُ الْجَنَّةَ ؛ هرگز مؤمن از شنیدن خیر و خوبی سیر نمی‌شود، تا آن‌که سرانجامش بهشت گردد. نهج الفصاحه، ح ۲۲۹۲.

پیامک۳۴۵

در امت من زلزله ای رخ می دهد که در آن ده هزار ، بیست هزار ، سی هزار نفر نابود می شوند. (خداوند) آن را برای پرهیز کاران پند ، برای مومنان رحمت ، و برای کافران عذاب قرار می دهد. (کنز العمال : ج ۴۱ ص ۵۶۷ ح ۳۹۶۱۵)

پیامک۳۴۶

امام باقر علیه‌السـلام می فرماینـد : اَلنّاسُ رَجُلانِ: مُؤْمِنٌ وَ جاهِلٌ، فَلا تُؤْذِی الْمُؤْمِنَ وَ لا تَجْهَلُ الْجاهِلَ فَتَکونَ مِثْلَهُ؛ مردم دو گروه‌اند: مؤمن و جاهل، مؤمن را آزار ندهید و با جاهل، رفتار جاهلانه نکنید؛ زیرا همانند او خواهید بود. خصال، ص ۴۹.

پیامک۳۴۷

امام حسن عسـکری علیه‌السلام می فرمایند : یکی از نشانه های مومن، بلند گفتن بسم اللّه الرحمن الرحیم است. تهذیب الأحکام، ج ۶ ، ص ۵۲ ، ح ۳۷.

پیامک۳۴۸

پیامبراکرم صـلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند: إذا مَرَّ الْمُؤْمِنُ عَلَی الصِّراطِ فَیَقولُ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیم طَفِئَتْ لَهبُ النِّیرانِ وَ تَقولُ: جُز یا مُؤمِنُ فَإنَّ نورَکَ قَد أطفَأَ لَهبی؛ هنگامی که مؤمن بر صـراط می‌گـذرد، و می‌گویـد: بسم اللّه الرحمن الرحیم. ناگاه زبانه‌های آتش خاموش می‌شود و می‌گوید: ای مؤمن عبور کن زیرا نور تو آتش مرا خاموش کرد. جامع الأخبار، ص ۱۲۰ .

پیامک۳۴۹

پیامبراکرم صـلی‌الله‌علیه‌وآله می فرماینـد: هر کس کاری او را انـدوهگین و به خود مشـغول کنـد و او با اخلاص برای خـدا بسم اللّه الرحمن الرحیم بگویـد و با قلبش به سوی او رو کند، یکی از این دو برای او خواهد بود: یا در دنیا به حاجتش می‌رسد و یا حاجتش نزد پروردگار بوده و برای او ذخیره می‌شود و آن برای مؤمنان ماندگارتر است. التوحید، ص ۲۳۲ .

پیامک۳۵۰

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: اِنَّ الْمُؤْمِنَ وَلِیُّ اللّهِ یُعینُهُ وَ یَصْنَعُ لَهُ وَ لا یَقولُ عَلَیْهِ اِلاَّ الْحَقَّ وَ لا یَخافُ غَیْرَهُ؛ مؤمن دوست خداست، یاریش می‌رساند و برای او کار می کند و درباره او جز حق نمی گوید و از غیر او نمی‌ترسد. کافی، ج ۲، ص ۱۷۱، ح ۵.

پیامک۳۵۱

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: اَبَی اللّه‌اَنْ یُعَرِّفَ باطِلًا حَقّا اَبَی اللّه‌اَنْ یَجْعَلَ الْحَقَّ فی قَلْبِ الْمُؤْمِنِ باطِلًا لا شَکَّ فیهِ وَ اَبَی اللّه‌اَنْ یَجْعَلَ الْباطِلَ فی قَلْبِ الْکافِرِ الْمُخالِفِ حَقّا لا شَکَّ فیهِ وَ لَوْ لَمْ یَجْعَلْ هذا هکَذا ما عُرِفَ حَقٌّ مِنْ باطِلٍ؛ خداوند اِبا دارد از این که باطلی را حق معرفی نماید، خداوند اِبا دارد از این که حق را در دل مؤمن، باطلی تردیدناپذیر جلوه دهد، خداوند اِبا دارد از این که باطل را در دل کافر حق ستیز به صورت حقی تردیدناپذیر جلوه دهد، اگر چنین نمی کرد، حق از باطل شناخته نمی‌شد. (محاسن، ج ۱، ص ۲۷۷.)

پیامک۳۵۲

امام کاظم علیه‌السلام : اَلْمُؤْمِنُ قَلیلُ الْکَلامِ کَثیرُ الْعَمَلِ، وَ الْمُنافِقُ کَثیرُ الْکَلامِ قَلیلُ الْعَمَلِ؛ مؤمن کم حرف و پر کار است و منافق پر حرف و کم کار. تحف العقول، ص۳۹۷.

پیامک۳۵۳

امام رضا علیه‌السلام : إنَّ اللّه یُؤَخِّرُ إجابَةَ الْمُؤْمِنِ شَوْقا إلی دُعائِهِ وَیَقُولُ: صَوتٌ اُحِبُّ أنْ أَسْمَعَهُ، وَیُعَجِّلُ إجابَةَ دُعاءِ الْمُنافِقِ وَیَقُولُ: صَوْتٌ أَکْرَهُ سَماعَهُ؛ خداوند اجابت دعای مؤمن را به شوق (شنیدن) دعایش به تأخیر می‌اندازد و می گوید: صدایی است که دوست دارم آن را بشنوم و در اجابت دعای منافق عجله می کند و می گوید: صدایی است که از شنیدنش بدم می‌آید. فقه الرضا علیه‌السلام ، ص ۳۴۵.

پیامک۳۵۴

امام هادی علیه‌السلام : [اَلْمُؤْمِنُ] یُحْسِنُ وَیَبْکی کَما أَنَّ الْمُنافِقُ یُسیءُ وَ یَضْحَکُ؛ مؤمن خوبی می کند و می گرید، ولی منافق بدی می کند و می‌خندد. مکارم الأخلاق، ص۳۸۹.

پیامک۳۵۵

امام عسکری علیه‌السلام : إنَّ الْمُؤْمِنَ نَعْرِفُهُ بِسیماهُ، وَ نَعْرِفُ الْمُنافِقَ بِمیسَمِهِ؛ مؤمن را از سیمایش می‌شناسیم و منافق را از نشانه‌هایش. الخرائج والجرائح، ج۲، ص ۷۳۷، ح ۵۰ .

پیامک۳۵۶

امام صادق علیه‌السلام : اَ لْمُؤْمِنُ لایُخْلَقُ عَلَی الْکِذْبِ وَلا عَلَی الْخیانَةِ وَ خِصْلَتانِ لا یَجْتَمِعانِ فِی الْمُنافِقِ، سَمْتٌ حَسَنٌ وَ فِقْهٌ فِی السُّنَّةِ؛ مؤمن در سرشتش دروغ و خیانت نیست و دو صفت است که در منافق جمع نگردد: سیرت نیکو و دین شناسی. تحف العقول، ص۳۶۷.

پیامک۳۵۷

امام صادق علیه‌السلام : إنَّ الْحِكْمَةَ لَتَكُونُ فی قَلْبِ الْمُنافِقِ فَتُجَلْجِلُ فی صَدْرِهِ حَتّی یُخْرِجَها فَیُوعِیَهَا الْمُؤْمِنُ وَتَكُونُ كَلِمَةُ الْمُنافِقِ فی صَدْرِ الْمُؤْمِنِ فَتَجَلْجِلُ فی صَدْرِهِ حَتّی یُخْرِجَها فَیَعِیَهَا الْمُنافِقُ؛ به راستی حکمتی که در قلب منافق جا می‌گیرد، در سینه‌اش بی‌قراری می‌کند تا از آن بیرون آید و مؤمن آن را بر گیرد و سخن منافقانه (لغو و بیهوده) در سینه مؤمن بی‌قراری می‌کند تا از آن بیرون برود و منافق آن را برگیرد. بحارالأنوار، ج۲، ص ۹۴، ح۲۸ .

پیامک۳۵۸

امام صادق علیه‌السلام : إنَّ الْمُؤْمِنَ یَغْبِطُ وَ لا یَحْسُدُ وَ الْمُنافِقُ یَحْسُدُ وَ لایَغْبِطُ؛ مؤمن غبطه می‌خورد و حسد نمی‌ورزد، و منافق حسد می‌ورزد و غبطه نمی‌خورد. الکافی، ج۲، ص ۳۰۷، ح۷.

پیامک۳۵۹

امام صادق علیه‌السلام : إنَّ الْمُنافِقَ لا یَرغَبُ فِیما قَد سَعِدَ بِهِ الْمُؤْمِنونَ وَ السَّعیدُ یَتَّعِظُ بِمَوعِظَةِ التَّقْوی وَ إنْ كانَ یُرادُ بِالْمَوعِظَةِ غَیْرُهُ؛ منافق به آنچه مؤمنان بواسطه آن خوشبخت می‌شوند، میلی ندارد، ولی خوشبخت سفارش به تقوا را می‌پذیرد هر چند مخاطب موعظه، کس دیگری باشد. الکافی، ج۸، ص ۱۵۰، ح۱۳۲.

پیامک۳۶۰

امام حسین علیه‌السلام : إنَّ الْمُؤْمِنَ لایُسیىءُ و لایَعتَذِرُ، وَ الْمُنافِقُ كُلَّ یَومٍ یُسیىءُ وَیَعْتَذِرُ؛ مؤمن نه بدی می‌کند و نه معذرت می‌خواهد و منافق هر روز بدی می‌کند و معذرت می‌خواهد. تحف العقول، ص ۲۴۸ .

پیامک۳۶۱

امام علی علیه‌السلام : اَلْمُؤْمِنُ یُرضِیهِ عَلَی اللّهِ الْیَسیرُ و لا یُسْخِطُهُ الْكَثیرُ... وَ الْمُنافِقُ یُسْخِطُهُ عَلَی اللّهِ الْیَسیرُ و لا یُرضِیهِ الْكَثیرُ؛ مؤمن از اندک خدا خشنود می‌شود و بسیارش او را ناراحت نمی‌کند و منافق از اندک خدا ناخشنود می‌شود و بسیارش هم او را خشنود نمی‌سازد. تحف العقول، ص۲۱۲.

پیامک۳۶۲

امام علی علیه‌السلام : اَلْمُؤْمِنُ فَهُوَ قَریبُ الرِّضی بَعیدُ السَّخَطِ... وَالْمُنافِقُ فَهُوَ قَریبُ السَّخَطِ بَعیدُ الرِّضی؛ مؤمن زود خشنود و دیر ناراحت می‌شود و منافق زود ناراحت و دیر خشنود می‌گردد. تحف العقول، ص۲۱۲.

پیامک۳۶۳

امام علی علیه‌السلام : لَو ضَرَبْتُ خَیْشُومَ الْمُؤْمِنِ بِسَیْفی هذا عَلی أنْ یُبْغِضَنی ما أبْغَضَنی ولَو صَبَبْتُ الدُّنیا بِجَمّاتِها عَلَی الْمُنافِقِ عَلی أنْ یُحِبَّنی ما أَحَبَّنی؛ اگر با این شمشیرم بر بینی مؤمن بزنم که مرا دشمن بدارد با من دشمنی نمی‌کند و اگر همه دنیا را به منافق بدهم تا مرا دوست بدارد هیچگاه دوستم نخواهد داشت. نهج البلاغه، حکمت ۴۵.

پیامک۳۶۴

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : هرگاه مؤمن بیمار شود سپس خداوند شفایش دهد، آن بیماری کفّاره گناهان گذشته و پندی برای آینده اوست و منافق هرگاه مریض شود سپس سلامت یابد، مانند شتری است که صاحبش او را بسته است و سپس رهایش کرده‌اند او نمی‌داند برای چه او را بسته‌اند و برای چه رهایش کرده‌اند. کنزالعمّال، ح ۶۶۸۶ .

پیامک۳۶۵

امام علی علیه‌السلام : عِلمُ الْمُنافِقِ فی لِسانِهِ وَعِلْمُ الْمُؤْمِنِ فی عَمَلِهِ؛ دانش منافق در زبان او و دانش مؤمن در کردار اوست. غررالحکم، ح۶۲۸۸.

پیامک۳۶۶

امام علی علیه‌السلام : إِنَّ الْمُؤْمِنَ... إذا أَصابَتْهُ شِدَّةٌ صَبَرَ... وَالْمُنافِقُ إِذا أصابَتْهُ شِدَّةٌ ضَغا؛ مؤمن در گرفتاری صبور است، و منافق در گرفتاری بی‌تاب. تحف العقول، ص۲۱۲.

پیامک۳۶۷

امام علی علیه‌السلام : إِنَّ الْمُؤْمِنَ... إذا سَکَتَ فَکَّرَ... وَالْمُنافِقُ إِذا سَکَتَ سَها؛ سکوت مؤمن تفکر و سکوت منافق غفلت است. تحف العقول، ص۲۱۲.

پیامک۳۶۸

امام علی علیه‌السلام : إِنَّ الْمُؤْمِنَ إِذا نَظَرَ اعْتَبَرَ... وَالْمُنافِقُ إِذا نَظَرَ لَها؛ نگاه مؤمن عبرت‌آمیز و نگاه منافق سرگرمی است. تحف العقول، ص۲۱۲.

پیامک۳۶۹

امام علی علیه‌السلام : وَرَعُ الْمُؤْمِنِ یَظهَرُ فی عَمَلِهِ، وَرَعُ الْمُنافِقِ لایَظهَرُ إلاّ عَلی لِسانِهِ؛ پرهیزکاری مؤمن در رفتارش آشکار می‌شود و پرهیزکاری منافق جز در زبانش ظاهر نمی‌شود. غررالحکم، ۱۰۱۲۹ و ۱۰۱۳۰.

پیامک۳۷۰

امام علی علیه‌السلام : اَلْمُؤْمِنُ حَییٌّ غَنیٌّ مُوقِرٌ تَقیٌّ، وَالْمُنافِقُ وَقِحٌ غَبیٌّ مُتَمَلِّقٌ شَقیٌّ؛ مؤمن، با حیا، بی‌نیاز، باوقار و پرهیزگار است و منافق، بی‌شرم، کودن، چاپلوس و بدبخت . غررالحکم، ح ۱۸۵۲ و ۱۸۵۳.

پیامک۳۷۱

امام علی علیه‌السلام : اَلْمُؤْمِنُ مُنیبٌ مُستَغْفِرٌ تَوّابٌ، اَلْمُنافِقُ مَکُورٌ مُضِرٌّ مُرتابٌ؛ مؤمن بازگشت کننده به خدا، آمرزش خواه و توبه کننده است و منافق نیرنگباز، زیانبار و شکّاک. غررالحکم، ح ۱۲۸۸ و ۱۲۸۹.

پیامک۳۷۲

امـام علی علیه‌السـلام : إنَّ کَثْرَةَ الْمـالِ عَـدُوٌّ لِلْمُـؤْمِنینَ و یَعْسُـوبُ الْمُنـافِقینَ؛ ثروت فراوان، دشـمن مؤمنـان و پیشوای منافقـان است. التمحیص، ص۴۸.

پیامک۳۷۳

امـام علی علیه‌السـلام : عَلی لِسانِ الْمُؤْمِنِ نُورٌ یَسْطَعُ وَعلی لِسانِ الْمُنافِقِ شَیْطانٌ یَنْطِقُ؛ بر زبان مؤمن نوری (الهی) است و درخشان و برزبان منافق شیطانی است که سخن می گوید. شرح نهج البلاغه،ابن‌أبی‌الحدید،ج۲۰،ص ۲۸۰،ح۲۱۸.

پیامک۳۷۴

امام علی علیه‌السـلام : شُکْرُ الْمُؤْمِنِ یَظْهَرُ فی عَمَلِهِ، شُکْرُ الْمُنافِقِ لا یَتَجاوَزُ لِسانَهُ؛ سپاسـگزاری مؤمن در کردارش آشـکار می‌شود، [امّا] سپاسگزاری منافق از زبانش فراتر نمی‌رود. غررالحکم، ح ۵۶۶۱ و ۵۶۶۲ .

پیامک۳۷۵

امـام علی علیه‌السـلام : إنَّ الْمُؤْمِنَ مَن یُری یَقینُهُ فی عَمَلِهِ، وَ الْمُنافِقُ مَن یُری شَکُّهُ فی عَمَلِهِ؛ در عمل مؤمن یقین دیـده می‌شود و در عمل منافق شک. غررالحکم، ح۳۵۵۱.

پیامک۳۷۶

امام علی علیه‌السـلام : إنَّ الْمُؤْمِنَ إذَا اسْتَغْنی شَکَرَ... وَ الْمُنافِقُ إذَا اسْتَغْنی طَغی؛ مؤمن هنگام بی‌نیازی شکر می گزارد و منافق هرگاه بی‌نیاز شود طغیان می کند. تحف العقول، ص۲۱۲.

پیامک۳۷۷

پیـامبر اکرم صـلی الله علیه و آله می فرماینـد : إنَّ لِسـانَ الْمُؤْمِنَ وَراءَ قَلْبِهِ فَإذا أرادَ أن یَتَکَلَّمَ بِشَیْءٍ یُدَبِّرُهُ قَلبُهُ ثُمَّ أمْضاهُ بِلِسانِهِ وَ إنَّ لِسـانَ الْمُنـافِقِ أمـامَ قَلبِهِ فَإذا هَمَّ بِشَیءٍ أمْضـاهُ بِلِسانِهِ وَلَمْ یَتَدَبَّرهُ بِقَلبِهِ؛ زبان مؤمن در پس دل اوست، هرگاه بخواهـد سـخن بگوید دربـاره آن می‌اندیشـد و سـپس آن را می گویـد امـا زبـان منافق جلوی دل اوست هرگاه قصـد سـخن کنـد آن را به زبان می‌آورد و درباره آن نمی‌اندیشد. تنبیه الخواطر، ج۱، ص ۱۰۶ .

پیامک۳۷۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند : مَثَلُ الْمُؤْمِنِ کَمَثَلِ خامَةِ الزَّرعِ تُکْفِئُهَا الرِّیاحُ کَذا و کَذا وکَذلِکَ الْمُؤْمِنُ تُکْفِئُهُ الأوْجاعُ وَالأمْراضُ و مَثَلُ الْمُنافِقِ کَمَثَلِ الإرْزَبَّةِ الْمُستَقیمَةِ الَّتی لایُصیبُها شَیءٌ حَتّی یَأْتیِهِ الْمَوتُ فَیَقصِفُهُ قَصْفا؛ مَثَل مؤمن مانند ساقه کاشته است که بادها آن را به این سو و آن سو خم می‌کند هم چنین مؤمن را دردها و بیماریها خم می کند و مثل منافق مانند عصای آهنی است که چیزی به او نمی‌رسد تا اینکه مرگ او فرا رسد و او را سخت می‌شکند. الکافی، ج۲، ص ۲۵۸، ح۲۵.

پیامک۳۷۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند : إنَّ الْمُؤْمِنَ هِمَّتُهُ فِی الصَّلاةِ وَالصِّیام وَالْعِبادَةِ وَالْمُنافِقُ هِمَّتُهُ فِی الطَّعامِ وَالشَّرابِ کَالْبَهیمَةِ؛ همّت مؤمن در نماز و روزه و عبادت است و همّت منافق در خوردن و نوشیدن؛ مانند حیوانات. تنبیه الخواطر،ج۱، ص ۹۴.

پیامک۳۸۰

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند : یُبْعَثُ کُلُّ عَبدٍ علی ما ماتَ عَلَیهِ، اَ لْمُؤمِنُ عَلی إیمانِهِ وَالْمُنافِقُ عَلی نِفاقِهِ؛ هر بنده‌ای بر همان چیزی که در درون داشته و با آن از دنیا رفته، برانگیخته می‌شود، مؤمن بر ایمانش و منافق بر نفاقش. کنزالعمّال، ح ۳۸۹۵۴ .

پیامک۳۸۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند : اَلْمُؤْمِنُ لَیِّنُ الْمِنکَبِ یُوَسِّعُ عَلی أَخیهِ وَ الْمُنافِقُ یَتَجافی یُضَیِّقُ عَلی أَخیهِ؛ مؤمن نرمخوست و برای برادرش جا (ی نشستن) باز می‌کند و منافق درشتخوست و جا را بر برادرش تنگ می‌کند. کنزالعمّال، ح ۷۷۸.

پیامک۳۸۲

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند : بُکاءُ الْمُؤمِنِ مِنْ قَلْبِهِ وَ بُکاءُ الْمُنافِقِ مِنْ هامَّتِهِ؛ گریه مؤمن از (درون) دل اوست و گریه منافق از (ظاهر و) سرش. الجامع الصغیر، ح ۳۱۵۶ .

پیامک۳۸۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند : اَلْمُؤْمِنُ یَبْدَأُ بِالسَّلامِ وَ الْمُنافِقُ یَقُولُ: حَتّی یُبدَأَ بی؛ مؤمن ابتدا به سلام می‌کند و منافق منتظر سلام دیگران است. کنزالعمّال، ح ۷۷۸ .

پیامک۳۸۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند : اَ لْمُؤمِنُ دَعِبٌ لَعِبٌ، وَالْمُنافِقُ قَطِبٌ غَضِبٌ؛ مؤمن شوخ و شنگ است، و منافق اخمو و عصبانی. تحف العقول، ص ۴۹.

پیامک۳۸۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند : مَنْ ساءَتْهُ سَیِّئَتُهُ وسَرَّتْهُ حَسَنَتُهُ فَهُوَ أمارَةُ الْمُسلِمِ الْمُؤمِنِ، وَأَمارَةُ الْمُنافِقِ الَّذی لاتَسوؤُهُ سَیِّئَتُهُ ولا تَسُرُّهُ حَسَنَتُهُ ؛ هر کس از بدی‌اش ناراحت و از خوبی‌اش خوشحال شود، این نشانه مسلمان مؤمن است و نشانه منافق این است که بدی‌اش ناراحتش نمی‌کند و خوبی‌اش او را خوشحال نمی‌سازد. الدرالمنثور، ج۴، ص ۶۶ .

پیامک۳۸۶

امام صادق علیه‌السلام : اَلمُؤمِنُ اِذا غَضِبَ لَم یُخرِجْهُ غَضَبُهُ مِنْ حَقٍّ وَاِذا رَضِیَ لَم یُدخِلْهُ رِضاهُ فی باطِلٍ وَالَّذی اِذا قَدَرَ لَم یَأخُذ اَکْثَرَ مِمّا لَهُ؛ مؤمن چون خشمگین شود، خشمش او را از حق بیرون نبرد و چون خشنود شود، خشنودیش او را به باطل نکشاند و چون قدرت یابد بیش از حقّ خود نگیرد. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۲۰۹، ح۸۵.

پیامک ۳۸۷

امام علی علیه السلام : وَ عَنْ ذلِکَ ما حَرَسَ اللّهُ عِبادَهُ الْمُؤمِنینَ بِالصَّلَوات وَ الزَّکَواتِ وَ مُجاهَدَةِ الصِّیامِ فِی الْاَیّامِ الْمَفْروضاتِ تَسْکینا لاَِطْرافِهِمْ وَ تَخْشیعا لاَِبْصارِهِمْ وَتَذْلیلاً لِنُفُوسِهِمْ وَ تَخْفیضا (تَخْضیعا) لِقُلُوبِهِمْ؛(خداوند، بندگان مؤمن خود را به وسیله نمازها و زکات‌ها و جدّیت در روزه‌داری روزهای واجب حفظ می‌کند، تا اعضا و جوارحشان آرام، دیدگانشان خاشع، جان‌هایشان فروتن و دل‌هایشان خاشع گردد. نهج البلاغه، خطبه ۱۹۲.

پیامک ۳۸۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مؤمن بازگردنده (به سوی خدا) و آمرزش خواه و پر توبه است. (غررالحکم ، باب توبه)

پیامک ۳۸۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: (آثار) یقین مؤمن (به خدا و قیامت) در عملش دیده می شود و (آثار) شک منافق در کردارش پدیدار می گردد. (غررالحکم ، ج ۱، ص ۲۳۴)

پیامک ۳۹۰

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : ازهمه مومنان اسلام آن کس بهتر است که مسلمانان ازدست وزبانش درامان باشند وازهمه مومنان ایمان آن کس بهتر است که اخلاق وی نیکتر است. (نهج الفصاحه ، ح ۴۱۵)

پیامک ۳۹۱

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: چه نیکو عطایست سخن حقی که بشنوی و به برادر مومن خویش برسانی. (نهج الفصاحه ، حدیث ۳۱۲۷)

پیامک ۳۹۲

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مومن آینه مومن است ، مومن برادر مومن است از پشت سر مراقب اوست. (نهج الفصاحه ، حدیث ۳۱۰۲)

پیامک ۳۹۳

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : مومن باید هشت صفت داشته باشد : وقار در حوادث سخت و صبر به هنگام بلیّه و شکر به هنگام گشایش و قناعت به روزای که خدای والا داده است , به دشمنان ستم نکند و مزاحم دوستان نشود , تنش به رنج باشد و مردم از او در آسایش باشند. (نهج الفصاحه ، حدیث ۳۲۲۰)

پیامک ۳۹۴

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : هر که غمی از غم های دنیا را از مومنی بردارد , خدا غمی از غم های روز

قیامت را از او بردارد و هر که بر تنگدستی آسان گیرد خدا در دنیا و آخرت بر او آسان گیرد , و هر که راز پوش مسلمانی شود , خدا در دنیا و آخرت راز پوش وی شود. (نهج الفصاحه ، حدیث ۲۷۵۶)

پیامک۳۹۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مؤمن کسی است که آزار مردم را تحمّل کند، ولی هیچ کس از او آزاری نبیند. غررالحکم ، باب آزار

پیامک۳۹۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هدف مؤمن اصلاح معاد و روز واپسین است. غررالحکم ، باب آخرت

پیامک۳۹۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مؤمن نیست کسی که در باره اصلاح معاد خود اهتمام نورزد. (و تلاش ننماید) غررالحکم ، باب آخرت

پیامک۳۹۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مؤمن ، حسود نیست. غرر الحکم ، باب حسد

پیامک۳۹۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مؤمن نیست مگر بردبار و مهربان. غررالحکم ، باب حلم

پیامک۴۰۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برای مؤمن شایسته است که از خدا شرم کند هر گاه اندیشه ای مستمرّ در غیر فرمانبرداری خدا او را فرا گیرد. غررالحکم ، باب حیا

پیامک۴۰۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مؤمن کسی است که دوستی اش برای خدا، و خشمش برای خدا، و گرفتنش برای خدا، و واگذاردنش برای خدا باشد. غررالحکم ، باب معرفت خدا

پیامک۴۰۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مؤمن سه نشانه دارد : راستی، یقین، آرزوی کوتاه. غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

پیامک۴۰۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مؤمن غذای سیر نمی خورد در صورتی که برادرش گرسنه باشد. غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

پیامک۴۰۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مؤمنان نفس های خویش را متّهم سازند، و از گذشته لغزشهای خویش ترسانند، و دنیا را ناخوش دارند، و به آخرت مشتاق اند و به سوی فرمانبرداری پروردگار شتابان هستند. غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

پیامک۴۰۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مؤمن پیوسته از گناهان خویش بیمناک است، از بلا و گرفتاری می ترسد، و به رحمت پروردگار خویش امیدوار است. غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

پیامک۴۰۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: برترین مؤمنان در ایمان کسی است که گرفتن و دادن، و خشم و رضای او، همه برای خدا باشد. غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

پیامک۴۰۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که شکفتگی (و خوشرویی) مؤمن در چهره او است، و نیرو و توانش در دین، و اندوهش در دل او است. غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

پیامک۴۰۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مؤمن چنان است که روش او زهد او است، و تمام همّتش دینداری او است، و عزّتش در قناعت او است، و همه کوشش او برای آخرت است، حسنات و کارهای نیکش بسیار، درجاتش عالی و والاست و بر رهایی و رستگاری خود (از این جهان) اشراف پیدا کرده است. غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

پیامک۴۰۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: عقل و خرد، دوست صمیمی مؤمن، و علم و دانش، وزیر و کمک کارش، و صبر و شکیبایی، فرمانده لشکریانش، و عمل، زمامدار او است. غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

پیامک۴۱۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مؤمن بر خود امین است (و از کردار خود اطمینان دارد) بر هوا و هوس و احساس خود چیره و غالب است. غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

پیامک۴۱۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مؤمن چون موعظه شود اندرز پذیرد، و چون بیمش دهند بترسد، و چون پندش دهند پند گیرد، و چون (مبدأ و معاد و معارف دیگر را) به یادش آرند یاد آور شود، و چون ستمی به او رسد در گذرد. غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

پیامک۴۱۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مؤمن چون به چیزی بنگرد پند گیرد و چون خموش باشد تفکّر و اندیشه کند، و چون لب بگشاید به یاد خدا باشد، و چون چیزی به او عطا شود شکر گزارد، و چون گرفتار بلا شود صبر کند. غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

پیامک۴۱۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مؤمن کارش نزدیک، اندوهش دور، خموشی اش بسیار و عملش خالص و پاک است. غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

پیامک۴۱۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: یافت نشود مؤمن، که حسود یا کینه توز یا بخیل باشد. غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

پیامک۴۱۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مؤمن همچون ترنج است که مزه و بویش پاکیزه است. غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

پیامک۴۱۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: چون روح مؤمن به آسمان بالا رود فرشتگان متعجّب شوند و گویند: شگفتا چگونه نجات یافت از خانه ای که بهترین ما در آن خانه تباه شد. غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

پیامک۴۱۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دنیا زندان مؤمن است، و مرگ هدیه و پیشکش او و بهشت منزلگاه است. غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

پیامک۴۱۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مؤمن شرمناک، بی نیاز از خلق، یقین دارنده و پرهیزکار است. غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

پیامک۴۱۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مؤمن در فراخی زندگی سپاسگزار و در بلا و گرفتاری شکیبا، و در خوشی و فراخی زندگی ترسان است. غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

پیامک۴۲۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مؤمن در توانگری پاکدامن، و خویشتن دار از (زخارف) دنیاست. غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

پیامک۴۲۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مؤمن پاکدامن و قانع و خویشتن دار و پارسا است. غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

پیامک۴۲۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مؤمن سیره اش میانه روی و شیوه اش رشد و هدایت است. غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

پیامک۴۲۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مؤمن زبانش سخت راستگو و در احسان پر بخشش است. غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

پیامک۴۲۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مؤمن بیدار است و چشم به راه یکی از دو حسنه(نیکی دنیا و نیکی آخرت) است. غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

پیامک۴۲۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مؤمن کم لغزش و پر عمل است. غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

پیامک۴۲۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مؤمن آسان گیر، نرمخو، افتاده و مورد اعتماد مردم است. غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

پیامک۴۲۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مؤمنان چنانند که (مردمان) به نیکی هاشان امیدوار، و از شرّ و بدی آنها در امان هستند. غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

پیامک۴۲۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مؤمن از انحراف و دشمنی پاک و پاکیزه است. غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

پیامک۴۲۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مؤمن زیرک و خردمند است. غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

پیامک۴۳۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مؤمنان در عقل از دیگران بزرگترند. غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

پیامک۴۳۱

امـام علی علیه السـلام می فرماینـد: زبان مؤمن، در پشت دل اوست و دل منافق، در پشت زبان او، زیرا مؤمن هرگاه بخواهـد سـخنی بگوید، ابتدا درباره آن می‌اندیشد، اگر خوب بود اظهارش می‌کند و اگر بد بود آن را پنهان می‌دارد. اما منافق هر چه به زبانش آید می‌گوید، بی آن‌که بداند چه سخنی به سود او و چه سخنی به زیان اوست. نهج البلاغه، خطبه ۱۷۶.

پیامک۴۳۲

امـام صـادق علیه السـلام می فرماینـد: یَنْبَغی لِلْمُؤْمِنِ اَنْ یَکونَ فیهِ ثَمـانی خِصالٍ: وَقورا عِنْدَ الهَزاهِزِ، صَبورا عِنـدَ البَلاءِ، شَکُورا عِنْدَ الرَّخاءِ، قانِعا بِما رَزَقَهُ اللّه، لایَظْلِمُ الاَعْداءِ، وَلا یَتَحامَلُ لِلْاَصْدِقاءِ، بَدَنُهُ مِنْهُ فی تَعَبٍ وَ النّاسُ مِنْهُ فی راحَةٍ؛ سـزاوار است مؤمن هشت خصـلت داشـته باشد: در سختی‌ها باوقار، در گرفتاری صبور، در آسایش شاکر و به روزی خداوند قانع باشد، به دشمنان ستم نکند، از دوستان کینه و دشمنی به دل نگیرد، بدنش از او در رنج و مردم از او در آسایش باشند. کافی، ج۲، ص ۴۷، ح ۱ .

پیامک۴۳۳

پیـامبر اکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم می فرماینـد : وَ الَّذی لا اِلهَ اِلّا هُوَ ما اُعْطِیَ مُؤْمِنٌ قَطُّ خَیْرَ الـدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ اِلّا بِحُسْنِ ظَنِّهِ بِاللّهِ وَ رَجائِهِ لَهُ وَ حُسْنِ خُلُقِهِ وَ الْکَفِّ عَنِ اغْتیابِ المُؤْمِنینَ؛ به آن‌که جز او خـدایی نیست سوگنـد، خیر دنیا و آخرت به مؤمنی داده نشـد، مگر به سبب خوش گمانی و امیدواری او به خدا و خوش اخلاقی و خودداری از غیبت مؤمنان. کافی، ج ۲، ص ۷۲ .

پیامک۴۳۴

امام علی علیه السلام می فرمایند: اَلْمُؤْمِنُ صَدوقُ اللِّسانِ بَذولُ الْإِحْسانِ؛ مؤمن بسیار راستگو و بسیار نیکوکار است. غررالحکم، ج۲، ص ۹، ح ۱۵۹۶ .

پیامک۴۳۵

ما مِنْ مُؤْمِنٍ اِلّا وَ قَـدْ جَعَلَ اللّهُ لَهُ مِنْ ایمانِهِ اُنْسا یَسْـکُنُ اِلَیْهِ، حَتّی لو کانَ عَلی قُلَّةِ جَبَلٍ لَمْ یَسْـتَوحِشْ؛ هیچ مؤمنی نیست مگر آن که خداونـد ایمـان را همـدم و آرامش‌بخش او قرار می‌دهـد، چنانچه حتی اگر در قله کوهی هم باشـد، احساس تنهایی نمی‌کنـد. عـدة الداعی، ص ۲۱۸ .

پیامک۴۳۶

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: اِنَّ الْمُؤمِنَ لَیَسْکُنُ اِلَی الْمُؤْمِنِ کَما یَسْکُنُ الظَّمْآنِ اِلَی الْماءِ الْبارِدِ؛ به راستی که مؤمن با برادر مؤمنش آرامش پیدا می کند، چنان که تشنه، با آب خنک آرامش می‌یابد. کافی، ج ۲، ص ۲۴۷.

پیامک۴۳۷

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: ثَلاثَةٌ انْ یَعْلَمُهنَّ الْمُؤمِنُ کانَتْ زیادَةً فی عُمُرِهِ وَ بَقاءَ النِّعْمَةِ عَلَیْهِ: تَطْویلُهُ فی رُکوعِهِ وَ سجودِهِ فی صلاتِهِ وَ تَطْویلُهُ لِجلوسِهِ عَلی طَعامِهِ اِذا اَطْعَمَ عَلی مائِدَتِهِ وَ اصْطِناعُهُ الْمَعْروفَ اِلی اَهْلِهِ؛ سه چیز است که اگر مؤمن از آنها مطلع شود، باعث طول عمر و دوام بهره‌مندی او از نعمت‌ها می‌شود: طول دادن رکوع و سجده، زیاد نشستن بر سر سفره‌ای که در آن دیگران را اطعام می کند و خوش رفتاری‌اش با خانواده. کافی، ج ۴، ص ۴۹، ح ۱۵.

پیامک۴۳۸

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: هرکس به مؤمنی گشایشی دهد، خدا روز قیامت دلش را گشایش دهد . (اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۸۶)

پیامک۴۳۹

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: بعد از انجام واجبات، کاری بهتر از ایجاد خوشحالی برای مؤمن ، نزدخداوند بزرگ نیست. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۴۷)

پیامک۴۴۰

امام حسین (علیه السلام) می فرمایند: أنَا قَتیلُ العَبَرَةِ لایَذکُرُنی مُؤمِنٌ إلّا استَعبَرَ؛ من کشته اشکم ؛ هر مؤمنی مرا یاد کند ، اشکش روان شود. کامل الزیارات ، ص ۲۱۵

پیامک۴۴۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و اله و سلم می فرمایند: إنّ اللّه لَیَتعَهّدُ عبدَهُ المؤمنَ بأنواعِ البلاءِ خداوند بنده مؤمنش را به انواع بلا می‌نوازد. الکافی : ج ۲ ، ص ۲۶۰ ، ح ۲

پیامک۴۴۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إنَّ بِشرَ المُؤمِنِ فِی وَجهِهِ ، وَ قُوَّتَهُ فِی دینِهِ وَ حُزنَهُ فِی قَلبِهِ شادی مؤمن در چهره اوست ، قدرت وی در دینش، و اندوه او در دلش است. (میزان الحکمه، ح ۱۷۲۱)

پیامک۴۴۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلبَرَکةُ فی مالِ مَن آتَی الزَّکاةَ وَ واسَی المُؤمِنینَ وَ وَصَلَ الاَقرَبینَ؛ برکت در مال کسی است که زکات بپردازد، به مؤمنان مدد و یاری رساند و به خویشاوندان کمک نماید. (تحف العقول، ص ۱۷۲)

پیامک۴۴۴

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَلمُؤمِنُ یأکلُ فی مِعاءٍ واحِدَةٍ وَ المُنافِقُ یأکلُ فی سَبعَةِ أمعاءٍ؛ مؤمن کم خوراک است و منافق پرخور. (وسائل الشیعه، ج ۲۴ ، ص ۲۴۰)

پیامک۴۴۵

حضرت علی(علیه السلام) فرمودند: اَلبَرَکةُ فی مالِ مَن آتَی الزَّکاةَ وَ واسَی المُؤمِنینَ وَ وَصَلَ الاَقرَبینَ؛ برکت در مال کسی است که زکات بپردازد، به مؤمنان مدد و یاری رساند و به خویشاوندان کمک نماید. (تحف العقول، ص ۱۷۲)

پیامک۴۴۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: الله فی عَونِ المُومِنِ، مادامَ المُومِن فی عَونِ اَخیهِ؛ خداوند در پی یاری مومن است، تا وقتی که مومن در پی یاری برادر خویش است. (بحار الانوار، ج۷۴ ،ص۳۲۲)

پیامک۴۴۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اِنَّ البَلاءَ لِلظّالِمِ اَدَبٌ وَ لِلمُؤمِنِ اِمتحانٌ وَ لِلانبیاءِ دَرَجةٌ وَ لِلاولیاءِ کرامَةٌ؛ بلا برای ظالم مایه ادب، برای مؤمن آزمایش و برای پیامبران مایه ترفیع درجه و برای اولیا بزرگواری است. (بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۱۲۷، ح ۹)

پیامک۴۴۸

پیامبر اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَلمُؤمِنُ یبدَأُ بِالسَّلامِ وَ المُنافِقُ یقُولُ:حَتّی یبدَا بی؛ مؤمن ابتدا سلام می کند و منافق منتظر سلام دیگران است (کنزالعمّال، ح ۷۷۸)

پیامک۴۴۹

امام جواد (علیه السلام) فرمودند: اَلمُؤمِنُ یحتاجُ إلی ثَلاثِ خِصالٍ: تَوفیقٍ مِنَ اللّهِ وَواعِظٍ مِن نَفسِهِ وَقَبُولٍ مِمَّن ینصَحُهُ؛ مؤمن نیازمند سه چیز است: توفیقی از پروردگار، پند دهنده‌ای از درون خویش و پذیرش از نصیحت کنندگان. (بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۳۵۸، ح ۱)

پیامک۴۵۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اِنَّ المُؤمِنَ لَیسکنُ اِلَی المُؤمِنِ کما یسکنُ الظَّمانِ اِلَی الماءِ البارِدِ. به راستی که مؤمن با برادر مؤمنش آرامش پیدا می کند، چنان که تشنه، با آب خنک آرامش می یابد. (کافی، ج ۲، ص ۲۴۷)

پیامک۴۵۱

امام کاظم (علیه السلام) فرمودند: وَاللّهِ ما اُعطِیَ مُومِنٌ قَطَّ خَیرَ الدُّنیا وَالآخِرَةِ، اِلاّ بِحُسنِ ظَنِّهِ بِاللّهِ عَزَّوَجَلَّ وَ رَجائِهِ لَهُ وَ حُسنِ خُلقِهِ

وَالكفِّ عَنِ اغتياب المُؤمِنينَ به خدا قسم خير دنيا و آخرت را به مؤمنى ندهند مگر به سبب حسن ظن و اميدوارى او به خدا و خوش اخلاقى اش و خوددارى از غيبت مؤمنان. (بحارالأنوار، ج ۶، ص ۲۸، ح ۲۹)

پیامک ۴۵۲

امام صادق (عليه السلام) فرمودند: المُومِنُ حَلِيمٌ لا يَجهَلُ، وَ ان جُهِلَ عَلَيهِ يَحلُمُ، وَ لا يَظلِمُ وَ ان ظُلِمَ غَفَرَ وَ لا يَبخَلُ وَ ان بُخِلَ عَلَيهِ صَبَرَ مومن بردبارى است كه بردبارى اش از روى نادانى نيست و اگر با او از روى نادانى و حماقت رفتار شود او بردبارى به خرج مى دهد و به كسى ستم نمى كند و اگر به او ستمى شد مى بخشايد و بخل نمى ورزد و اگر به او بخل ورزيده شد صبر پيشه مى كند. (جهاد با نفس، ح ۳۶)

پیامک ۴۵۳

پيامبر اكرم (صلى الله عليه و آله و سلم) فرمودند: نيةُ المُؤمِنِ خَيرٌ مِن عَمَلِهِ وَ نيةُ الكافِرِ شَرٌّ مِن عَمَلِهِ وَ كلُّ عامِلٍ يعمَلُ عَلى نيتِهِ نيت مؤمن بهتر از عمل او، و نيت كافر بدتر از عمل اوست و هر كس مطابق نيت خود عمل مى كند. (كافى، ج ۲، ص ۸۴ ، ح ۲)

پیامک ۴۵۴

پيامبر اكرم (صلى الله عليه و آله و سلم) فرمودند: المُؤمِنُ دَعِبٌ لَعِبٌ، وَالمُنافِقُ قَطِبٌ غَضِبٌ مؤمن شوخ و شنگ است، و منافق اخمو و عصبانى. (تحف العقول، ص ۴۹)

پیامک ۴۵۵

پيامبر اكرم (صلى الله عليه و آله و سلم) فرمودند: خَيرُ ما اُعطىَ الرَّجُلُ المُؤمِنُ خُلقٌ حَسَنٌ وَ شَرُّ ما اُعطِىَ الرَّجُلُ قَلبُ سوءٍ فى صورَةٍ حَسَنَةٍ بهترين چيزى كه به مؤمن داده شده خوش اخلاقى و بدترين چيزى كه به انسان داده شده دلى بد در چهره‌اى زيباست. (كنزالعمّال، ح ۵۱۷۰)

پیامک ۴۵۶

پيامبر اكرم (صلى الله عليه و آله و سلم) فرمودند: خَيرُ ما اُعطىَ الرَّجُلُ المُؤمِنُ خُلقٌ حَسَنٌ وَ شَرُّ ما اُعطِىَ الرَّجُلُ قَلبُ سوءٍ فى صورَةٍ حَسَنَةٍ؛ بهترين چيزى كه به مؤمن داده شده خوش اخلاقى و بدترين چيزى كه به انسان داده شده دلى بد در چهره‌اى زيباست. (كنزالعمّال، ح ۵۱۷۰)

پیامک ۴۵۷

امام باقر (عليه السلام) فرمودند: ايما مؤمن حافظ على الصلوات المفروضة فصلاها لوقتها فليس هذا من الغافلى؛ن هر مؤمنى محافظت برنمازش نمايد، و او را در وقتش به جا آورد، از انسانهاى غافل شمرده نمى شود. (وسائل الشيعه ، ج ۳، ص ۷۹)

پیامک ۴۵۸

امام صادق (عليه السلام) فرمودند: العَقلُ دَليلُ المُؤمِنِ عقل راهنماى مؤمن است. (جهاد با نفس، ح ۸۶)

پیامک۴۵۹

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: ما أقبَحَ بِالمؤمِنِ أن تَکوُن لَه رَغبَهٔ تَذِلَّهی چه زشت است برای مؤمن دلبستگی به چیزی که او را خوار می کند. (تحف العقول ، ص ۵۲۰)

پیامک۴۶۰

امام جواد (علیه السلام) فرمودند: المؤمن یحتاج الی توفیق من الله ، و واعظ من نفسه ، و قبول ممن ینصحه مؤمن نیاز دارد به توفیقی از طرف خدا ، و به پندگویی از طرف خودش ، و به پذیرش از کسی که او را نصیحت کند. (تحف العقول ، ص ۴۸۰)

پیامک۴۶۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَا أقبَحَ بالمُؤمِنِ أن تَکونَ لَهُ رَغبَهٌ تُذِلُّهُی برای مؤمن چقدر زشت است که میل و رغبتی داشته باشد که او را به ذلّت و خواری بکشاند. (جهاد با نفس، ح ۶۴۸)

پیامک۴۶۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: کانَ اَبی یَقولُ : اَنّه لَیسَ مَن عَبدَ مُومِنٍ اِلّا وَ فِی قَلبِهِ نورانی نُورُ خیفَهٔ و نُورُ رَجاءی لَو وُزِنَ هذا لَم یَزِد عَلی هـذا وَ لَو وُزِنَ هـذا لَو یَزِد عَلی هذای پدرم می فرمودند: هیچ بنده ی مومنی نیست جز اینکه در قلب او دو نور وجود دارد: نور بیم و نور امیـدی به گونه ای که اگر این بـا ان و آن با این سـنجیده شود هیـچ یک بر دیگری زیادتی نـدارد. (جهاد با نفس، ح ۱۰۶)

پیامک۴۶۳

امـام صادق (علیه السـلام) فرمودنـد: لا ینْبَغی لِلْمُؤْمِنِ أنْ یجْلِسَ مَجْلِساً یعْصَی اللهُ فیهِ وَ لا یقْـدِرُ عَلیَ تَغْییرِهِ؛ سـزاوار نیست مؤمن در مجلسی بنشیند که در آن معصیت خدا می‌شود و او نمی‌تواند آن وضع را تغییر دهد. (بحارالأنوار، ج ۷۱، ص ۱۹۹)

پیامک۴۶۴

امام حسـین (علیه السلام) فرمودند: یاک و ما تعتذر منه ، فإن المؤمن لا یسیء و لا یعتذر، و المنافق کل یوم یسیء و یعتذر حذر کن از مواردی که بایـد عـذرخواهی کنی ، زیرا مؤمن نه کـار زشتی انجـام می دهـد و نه به عـذرخواهی می پردازد، اما منافق همه روزه بدی می کند، و به عذرخواهی می پردازد. (بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۱۲۰)

پیامک۴۶۵

من أصـعد إلی الله خالص عبادته، أهبط الله عزوجل إلیه أفضل مصـلحته؛ پاداش خوشرویی در برابر مؤمن بهشت است و خوشرویی با دشمن ستیزه جو، انسان را از عذاب آتش باز می دارد. (بحار الانوار ، ج ۷۵ ، ص ۴۰۱)

پیامک۴۶۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: عبدٍ مُومن الّا وَ فی قَلبِهِ نُورانِ نورُ خیفَةٍ و نُورُ رَجاء؛ هیچ بنده مومنی نیست جز این که در قلب او دو نور وجود دارد: نور بیم و نور امید. (جهادالنفس،ح۱۰۴)

پیامک۴۶۷

امام جواد (علیه السلام) فرمودند: عِزُّ الْمُؤمِنِ غِناهُ عَنِ النّاسِ؛ عزّت مؤمن در بی‌نیازی او از مردم است. (بحارالأنوار،ج۷۵،ص۱۰۹،ح۱۲)

پیامک۴۶۸

امام جعفر صادق (علیه السلام) فرمودند: مَن سَرَّتهُ حَسَنَتُهُ وَ سَاءَتهُ سَیِّئَتُهُ فَهُوَ مُؤمِنٌ؛ کسی که نیکو کاری اش او را شادمان کند و بدی اش وی را بد حال گرداند چنین کسی مومن است. (جهادالنفس،ح۷۶۵)

پیامک۴۶۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: خُذِ الحِکمَه اَنّی کانَت؛ فَاِنَّ الحِکمَه ضالّه کُلِّ مُومِن حکمت را هر کجا که یافتی فراگیر، زیرا حکمت گمشده هر مومن است. (غررالحکم،ح۳۴۴۰)

پیامک۴۷۰

امام صادق علیه السلام فرمودند: ما اَقبَحَ بِالمُومنِ اَن تَکونَ لَهُ رَغبةٌ تُذِلهُ برای مومن چقدر زشت است که میل و رغبتی داشته باشد که او را به ذلت و خواری بکشاند. (جهاد النفس،ص۲۷۷)

پیامک۴۷۱

امام موسی کاظم علیه السلام فرمودند: اَلْمُومِنُ مِثْلُ کَفَّتی الْمیزانِ کُلَّما زیدَ فی ایمانِهِ زیدَ فی بَلائِهِ. مومن همانند دو کفه ترازوست. هرگاه به ایمانش افزوده گردد، به بلایش نیز افزوده می گردد (تحف العقول ص ۴۰۸)

پیامک۴۷۲

امام حسن عسکری علیه السلام فرمودند: المومن برکة علی المومن و حجة و علی الکافر مومن برای مومن برکت و برای کافر، اتمام حجت است. (تحف العقول، ص۴۸۹)

پیامک۴۷۳

امام علی علیه السلام فرمودند: اَلمُؤمِنُ بَشرُهُ فی وَجهِهِ وَحُزنُهُ فی قَلبِهِ شادی مومن در رخسار او و اندوهش در دل است. (نهج البلاغه، کلمات قصار، شماره۳۲۵)

پیامک۴۷۴

رسول اکرم صـلی الله علیه و آله فرمودنـد: مَن رَدّ عَن عِرضِ اَخیهِ المُسلِمِ وَجَبَت لَهُ الجَنّهُ اَلبَتّهَ هرکس آبروی مؤمنی را حفظ کند، بدون تردید بهشت بر او واجب شود. (ثواب الاعمال و عقاب الاعمال)

پیامک۴۷۵

امـام رضـا علیه السـلام فرمودنـد: مَـن فـرّج عن مـومـن فـرّج الله عَن قَلبه یَوم القیمـهٔ؛ هر کس انـدوه و مشـکلی را از مومنی بر طرف نماید خداوند در روز قیامت انـدوه را از قلبش بر طرف سازد. (اصول کافی، ج ۳، ص ۲۶۸)

پیامک۴۷۶

حضـرت امام صادق(علیه السـلام) می فرمایند: برای قلب مؤمن چیزی زیانبارتر از پرخوری نیست، پرخوری موجب دو چیز می شود: ۱–سنگدلی ۲–تحریک شهوت مستدرک الوسایل، ج۱۲، ص ۹۴.

پیامک۴۷۷

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که مؤمنی را بیازارد، بی گمان مرا آزرده است. بحارالانوار، ج۶۷، ص ۷۲.

پیامک۴۷۸

حضـرت رسول اکرم (صـلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که مؤمنی را اندوهناک سازد و سپس دنیا را به او بدهد، گناهش بخشوده نشود و در برابر آن پاداشی نبیند. بحارالانوار، ج۷۵، ص ۱۵۰.

پیامک۴۷۹

حضـرت رسول اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: مؤمن کسـی است که نفسـش از او در رنج و مردم از او درآسایش هستند. کنزالعمال، ح ۷۵۲.

پیامک۴۸۰

مؤمن همیشه به یاد خداست، زیاد می اندیشد، بر نعمتها سپاسگذار و در بلا و مصیبت شکیباست. غررالحکم، ح ۱۹۳۳.

پیامک۴۸۱

امـام باقر (علیه السـلام) می فرماینـد: خداونـد سه خصـلت به مؤمن عطا فرموده است: عزت در دنیا و دینش، رسـتگاری در آخرت و ابهت در دلهای همه ی مردم. بحارالانوار، ج۶۷، ص ۷۱.

پیامک۴۸۲

امام صادق(علیه السـلام) می فرماینـد: مؤمن کسـی است که در آمـدش پاک و حلال باشـد، اخلاقش نیکو، باطنش سالم و درست؛

زیادی مالش را انفاق کند و از زیاده گویی بپرهیزد. بحارالانوار، ج۲، ص ۲۳۵.

پیامک۴۸۳

امـام صادق(علیه السـلام) می فرماینـد: هر مؤمنی که گرفتاری مومن تنگـدستی را رفع کنـد، خداونـد حوائـج او را در دنیا و آخرت آسان و برآورده می سازد. اصول کافی، ج۲، ص ۲۰۰

پیامک۴۸۴

حضـرت امام صادق (علیه السـلام) می فرمایند: سـزاوار نیست مؤمن در مجلسی بنشیند که درآن معصیت خداوند می شود و او نمی تواند آن وضع راتغییر دهد. اصول کافی، ج۲، ص ۳۷۴.

پیامک۴۸۵

امـام صادق (علیه السـلام) می فرماینـد: مؤمن بعـد از انجام واجبات، عملی محبوب تر از خوش اخلاقی نزد خـدای تعالی نمی آورد. اصول کافی، ج۲، ص ۱۰۰.

پیامک۴۸۶

رسول اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: آن مؤمن ایمانش کاملتر است، که اخلاقش نیکوتر باشد. امالی شـیخ طوسی، ص ۱۴۰.

پیامک۴۸۷

امام صادق (علیه السـلام)می فرماینـد: مؤمن کسـی است که در آمـدش پاك و حلال باشـد، اخلاقش نیکو، باطنش سالم و درست؛ زیادی مالش را انفاق کند و از زیاده گویی بپرهیزد. بحارالانوار، ج۲، ص ۲۳۵.

پیامک۴۸۸

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نفس مؤمن از او در رنج است اما مردمان از وی آسوده اند. الحضان، ص ۶۲۰.

پیامک۴۸۹

حضـرت رسول اکرم (صـلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که مؤمنی را اندوهناك سازد و سپس دنیا را به او بدهد، گناهش بخشوده نشود و در برابر آن پاداشی نبیند. بحارالانوار، ج۷۵، ص ۱۵۰.

پیامک۴۹۰

حضـرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که مؤمنی را بیازارد، بی گمان مرا آزرده است. بحارالانوار، ج۶۷، ص ۷۲.

پیامک۴۹۱

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند : هر مؤمنی که گرفتاری مومن تنگدستی را رفع کند، خداوند حوائج او را در دنیا و آخرت برآورده می سازد. اصول کافی، ج۲، ص ۲۰۰.

پیامک۴۹۲

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): من سرمؤمنا فقد سرنی و من سرنی فقد سرالله؛ کسی که مؤمنی را شاد کند، مرا شاد کرده و کسی که مرا شاد کند خدا را شاد نموده است. اصول کافی، ج۲، ص۱۸۸.

پیامک۴۹۳

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مؤمن آیینه ی برادر مؤمن خویش است. در غیابش خیرخواهی او می کند و در حضورش، امور ناخوشایند را از او دور می کند. بحارالانوار، ج۷۴، ص ۲۳۳.

پیامک۴۹۴

قال الامام الصادق (علیه السلام): المؤمن أخوا المؤمن عینه و دلیله و لا یخونه لا یظلمه و لا یغشه، و لا یعده عدهٔ فیخلفه؛ مؤمن برادر مؤمن است، چشم او را راهنمای اوست. به او خیانت و ستم نمی کند، فریبش نمی دهد و وعده ای به او نمی دهد که به آن عمل نکند. اصول کافی، ج۲، ص ۱۶۶.

پیامک۴۹۵

مؤمن برادر تنی مؤمن است. اصول کافی، ج۲، ص ۱۶۶.

پیامک۴۹۶

امام علی (علیه السلام): یا مُؤمِنُ انّ هذَا الْعِلْمَ وَالْاَدَبَ ثَمَنُ نَفْسِکَ فَاجْتَهِدْ فی تَعَلُّمِها فَما یَزیدُ مِنْ عِلْمِکَ وَ اَدَبِکَ یَزیدُ فی ثَمَنِکَ وَ قَدْرِکَ، فَاِنَّ بِالْعِلْمِ تَهْتَدی اِلی رَبِّکَ؛ ای انسان با ایمان، در حقیقت این دانش و ادب، بهای توست، پس در آموختن آن بکوش، زیرا هرچه بر دانش و ادبت افزوده شود، بر ارج و بهای تو افزوده می‌شود، چرا که با دانش به سوی پروردگارت هدایت می‌شوی. روضهٔ الواعظین، ص ۱۱.

پیامک۴۹۷

امام صادق علیه‌السلام : ثَلاثَةٌ انْ یَعْلَمُهنَّ الْمُؤمِنُ کانَتْ زیادَةً فی عُمُرِهِ وَ بَقاءَ النِّعْمَةِ عَلَیْهِ: تَطْویلُهُ فی رُکوعِهِ وَ سجودِهِ فی صلاتِهِ وَ تَطْویلُهُ لِجلوسِهِ عَلی طَعامِهِ اذا اَطْعَمَ عَلی مائِدَتِهِ وَ اصْطِناعُهُ الْمَعْروفَ اِلی اَهْلِهِ؛ سه چیز است که اگر مؤمن از آنها مطلع شود، باعث طول عمر و دوام بهره‌مندی او از نعمت‌ها می‌شود: طول دادن رکوع و سجده، زیاد نشستن بر سر سفره‌ای که در آن دیگران را اطعام می‌کند و خوش رفتاری‌اش با خانواده. کافی، ج ۴، ص ۴۹، ح ۱۵.

پیامک۴۹۸

امام رضا(علیه السلام)می فرمایند: ان الإمامهٔ زمام الدین، و نظام المسلمین و صلاح الدنیا، و عزالمؤمنین؛ امامت، زمام دین، رشته ی کار مسلمانان، صلاح و آبادانی دنیا و سرافرازی مؤمنان است. اصول کافی، ج۱، ص ۲۰۰.

پیامک۴۹۹

امام حسین (علیه السلام)می فرمایند: بر هیچ چشم مؤمن به خدا روا نیست که ببیند خدا نافرمانی می شود و (چشم) خود را فرو بندد مگر آن وضع را تغییر دهد. تنبیه الخواطر/ج۲/ص۱۷۹.

پیامک۵۰۰

حضرت رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: به راستی خداوند عزوجل دشمن می دارد مؤمن ناتوانی که دین ندارد. به آن حضرت عرض کردند: مؤمن ناتوانی که دین ندارد، کیست؟ فرمودند: کسی که نهی از منکر نکند. وسایل الشیعه، ج۱۱، ص۳۹۷.

پیامک۵۰۱

حضرت امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: المؤمن لایمضی علیه اربعین لیلهٔ الا عرض له امر یحزنه یذکر به. مؤمن چهل شب را سپری نمی کند جز آن که پیشامدی برایش شود که غمگینش سازد تا بدان وسیله متنبه گردد. بحارالانوار/ج۶۷/ص ۲۱۱.

پیامک۵۰۲

حضرت امام کاظم(علیه السلام) می فرمایند: مثل المؤمن مثل کفتی المیزان: کلما زید فی ایمانه زید فی بلائه، لیلقی الله عزوجل و لا خطیئهٔ له. مثل مؤمن مانند دو کفه ی ترازو است که هرچه برایمانش افزوده شود، بلایش فزونی گیرد تا با دامنی پاک از گناه خدای عزوجل را دیدار کند. بحارالانوار/ج۶۷/ص ۲۴۳.

پیامک۵۰۳

حضرت امام باقر(علیه السلام) می فرمایند: انما یبتلی المؤمن فی الدنیا علی قدر دینه. بدرستی که مؤمن در دنیا به اندازه ی دینداریش، مبتلا می شود. اصول کافی/ج۲/ص ۲۵۳.

پیامک۵۰۴

حضرت علی(علیه السلام) می فرمایند: ان ابلاء للظالم ادب و للمؤمن امتحان و للانبیاء درجهٔ. بلاء برای ستمگر تأدیب، برای مؤمن امتحان و برای پیامبران مقام و درجه است. بحارالانوار/ج۶۷/ص ۲۳۵.

پیامک۵۰۵

امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: ایها مؤمن دمعت عیناه بقتل الحسین (علیه السلام) حتی یسیل علی خده، لواه الله بها فی الجنه عرفا یسکنها احقابا. هر مؤمنی که چشمانش برای کشته شدن حسین (علیه السلام) گریان شود، به طوری که اشک بر گونه هایش

سرازیر گردد، خداوند به سبب آن او را درغرفه های بهشتی جای دهد که روزگاران دراز در آن به سر برند. ثواب الاعمال/ ج۱۰۸.

پیامک۵۰۶

حضرت رسول اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: المؤمن الذی نفسه فی عناء، والناس فی راحهٔ. مؤمن کسی است که نفسش از او در رنج و مردم از او درآسایش هستند. کنزالاعمال، ح ۷۵۲.

پیامک۵۰۷

حضرت امام محمد باقر(علیه السلام) می فرمایند: ان الله اعطی المؤمن ثلاث خصال: العز فی الدنیا و فی دینه و الفلح فی الاخرهٔ و المهابهٔ فی صدور العالمین؛ خداوند سه خصلت به مؤمن عطا فرموده است: عزت در دنیا و دینش، رستگاری در آخرت و ابهت در دلهای همه ی مردم. بحارالانوار، ج۶۷، ص ۷۱.

پیامک۵۰۸

حضرت امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: مَنْ فَرِّجَ عَنْمُؤمِنٍ فَرِّجَ اللهُ وَعَنْ قَلْبِهِ یَوْمَ الْقِیَامَهِٔ. کسی که گره ازکارمؤمنی بگشاید وشادش کند، خداوند هم درروزقیامت ، کاربسته‌ی او را می‌گشاید. اصول کافی ، ج۲، ص ۲۰۰

پیامک۵۰۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : علیکَ بالعلمِ فانّ العِلْم خلیلُ المؤمِنِ و الحلمَ وزیرُهُ والعقلَ دلیلُهُ و ... و الصّبر امیرُ جنودِهِ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: برتو باد به فراگیری علم، همانا که علم دوست مؤمن است و بردباری وزیر او و عقل راهنمایش و عمل سرپرست او و رفق و مدارا پدر او و ملایمت با دیگران برادر او و صبر، امیر سپاهیان او است. «نهج الفصاحه، ح ۱۹۶۱»

توسل و شفاعت

پیامک۱

امام باقر(علیه السلام) فرمودند: همانا، رسول خدا(صلی الله علیه و آله و سلم) حق شفاعت امت اش را دارد و ما، حق شفاعت شیعیان خودمان را داریم و شیعیان ما، حق شفاعت خویشان خود را دارند. بحار الانوار ۸: ۳۸/۱۶.

پیامک۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : یشفع الشّهید فی سبعین من اهله. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: شهید هفتاد نفر از بستگان خود را شفاعت می کند. «کنز العمال، ح ۱۱۱۱۹»

پیامک۳

قال الامام الباقر ـ علیه السلام ـ : آلُ محمّدٍ ـ صلی الله علیه و آله ـ هُم حَبلُ اللهِ الّذی أمرَ بالاعتِصامِ به فَقالَ: و اعتَصِمُوا بحبلِ الله جمیعاً

و لاتَفرَّقُوا. امام باقر ـ علیه السلام ـ فرمودند: اهل بیت پیامبر ـ صلی الله علیه و آله ـ همان ریسمان الهی هستند که خداوند امر فرمود به آن چنگ زده و پناه ببرید، پس خداوند فرموده است: همگی به ریسمان خداوند چنگ زده و پراکنده نشوید. «بحارالانوار، ج ۲۴، ص ۸۴»

پیامک۴

قال الامام الصّادق ـ علیه السلام ـ : نَحنُ السَّبَبُ بَینکمُ و بینَ اللهِ عزّوجلّ . امام صادق ـ علیه السلام ـ فرمودند: ما (اهل بیت) سبب و وسیله خدا بین شما و پروردگار عزّوجلّ هستیم. «بحار الانوار، ج ۲۳، ص ۱۰»

پیامک۵

قال الامام علی ـ علیه السلام ـ : فی ذیلِ هذهِ الایهٔ «وابْتَغوا الیهِ الوَسیلهَ» أنا وسیلَتُه. امام علی ـ علیه السلام ـ در تفسیر این آیه شریفه که خداوند می فرماید: «و برای تقّرب به پروردگارتان وسیله بجوئید» فرمودند: من وسیله تقرب به خدا هستم. «تفسیر المیزان، ج ۵، ص ۳۶۲»

پیامک۶

قال الامام الصّادق ـ علیه السلام ـ : ما أحدٌ من الأوّلین و الآخرینَ الاّ و هُوَ یحتاجُ اِلی شَفاعَهِٔ محمّدٍ ـ صلی الله علیه و آله ـ یومَ القیامَهِٔ. امام صادق ـ علیه السلام ـ فرمودند: هیچ کس از اولین و آخرین (مخلوقات) نیست مگر اینکه به شفاعت محمّد ـ صلی الله علیه و آله ـ در روز قیامت نیاز دارد. «المحاسن، ج ۱، ص ۲۹۳»

پیامک۷

قالَت فاطمهٔ ـ سلام الله علیها ـ : أحمَدوا اللهَ الذّی لعظَمَتِهِ و نورِهِ یَبْتَغی مَن فی السَّمواتِ و الأرض إلیهِ الوسیلهُ و نَحنُ وسیلَتُه فی خَلقِهِ. حضرت فاطمه زهراء ـ سلام الله علیها ـ فرمودند: حمد کنید پروردگار را که عظمت و نورش ایجاب می کند که اهل آسمان ها و زمین (برای قرب به او) وسیله بجویند و ما (اهل بیت) وسیله او در میان آفریدگانش هستیم. «شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید، ج ۸۶، ص ۲۱۱»

پیامک۸

قال الامام علی ـ علیه السلام ـ : أیّها النّاس، انّ اللهَ تعالی وَعَدَ نبیَّهُ محمّداً ـ صلی الله علیه و آله ـ الوسیلَهَ و ... وَ انَّ الوَسیلَهَ أعلی دَرَجِ الجنَّهِٔ . امام علی ـ علیه السلام ـ فرمودند: ای مردم خداوند تعالی به پیامبر خود حضرت محمّد ـ صلی الله علیه و آله ـ وعده درجه وسیله بودن را داده است، وعده خداوند راست است و او خلف وعده نمی کند بدانید که مقام وسیله بودن بالاترین درجات در بهشت است. «الکافی، ج ۸، ص ۲۴»

پیامک۹

قال الامام علی ـ علیه السلام ـ : اِنَّ أفضَلَ ما توسَّلَ بِهِ المُتَوَسَّلونَ إلی اللهِ سبحانَهُ: الایمانُ بِهِ و برسولِهِ و الجهادُ فی سبیلِهِ ... . امام علی ـ علیه السلام ـ فرمودند: برترین چیزی که متوسلان به خداوند سبحان می توانند به وسیله آن توسّل بجویند و (به خداوند نزدیک

شوند) عبارت است از: ایمان به خدا و رسول او و جهاد در راه خدا ... . «شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید، ج ۷، ص ۲۱»

پیامک۱۰

قال الامام الصّادق ـ علیه السلام ـ : نَحنُ حَبْلُ اللهِ الذّی قال اللهُ تعالی: و اعتَصِموا بحبلِ اللهِ جمیعاً و لا تَفرَّقوا. امام صادق ـ علیه السلام ـ فرمودند: ما (اهل بیت) همان ریسمان الهی هستیم که خداوند تبارک و تعالی فرمودند: همگی به ریسمان الهی چنگ زنید و پراکنده نشوید. «بحارالانوار، ج ۲۴، ص ۸۴»

پیامک۱۱

قال الامام الهادی ـ علیه السلام ـ : ... و فازَ مَن تمسَّکَ بِکُم و أمِنَ مَن لَجأَ إلیکُم وَ سَلِمَ من صَدَّقَکُم و هُدِیَ مَن اعتصَم بکم ... . امام هادی ـ علیه السلام ـ فرمودند: ... کسی که به شما (ائمه معصومین – علیهم السلام –) تمسّک نمود رستگار شد و آن کس که به شما پناه آورد، ایمنی یافت و کسی که شما را تصدیق نمود، به سلامت به سر منزل مقصود رسید و هر کس که به ریسمان شما چنگ زد، هدایت شد و کسی که از شما پیروی کرد، جایگاهش بهشت خواهد بود. «مفاتیح الجنان، زیارت جامعه کبیره»

پیامک۱۲

قال الامام السجاد ـ علیه السلام ـ فی مناجاةِ المتَوسّلین: الهی لیسَ لی وسیلَةٌ اِلیکَ الاّ عواطِفُ رأفتکَ و لا لی ذریعَةٌ الیکَ الاّ عواطفُ رحمتِکَ و شَفاعَةُ نبیِّکَ نبیّ الرّحمةِ ... . امام سجاد ـ علیه السلام ـ در مناجات متوسلین می فرماید: خداوندا، من وسیله ای در درگاهت ندارم مگر عواطف محبت آمیز تو و دست آویزی جهت رسیدن به تو ندارم مگر عطاهای رحمتِ تو و شفاعت پیغمبرت، که نبیّ رحمت و نجات دهنده امّت از گمراهی است، پس این دو را سبب رسیدن من به مغفرت و آمرزش خود قرار ده و وسیله ای جهت دست یافتن به خشنودی و رضای خود بگردان. «بحار الانوار، ج ۹۱، ص ۱۴۹»

پیامک۱۳

قال رسول اللّه ـ صلی الله علیه و آله ـ : الوسیلَةُ دَرجَةٌ عندَاللهِ لیسَ فَوقَها دَرجَةٌ. رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: وسیله درجه ای است نزد خداوند که بالاتر از آن درجه ای نیست. «کنز العّمال، ح ۳۹۰۷»

پیامک۱۴

قال رسول الله ـ صلی الله علیه و آله ـ : شَفاعتی لأمّتی مَن أحبَّ أَهل بیتی. رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: شفاعت من شامل آن کسی از امتم می شود که اهل بیت مرا دوست داشته باشد. «کنز العمّال، ح ۵۷»

پیامک۱۵

قال رسول الله ـ صلی الله علیه و آله ـ : إنّ الله أعطانی مسألَةً، فَأخَّرتُ مَسْألتی لشَفاعَةِ المؤمنینَ مِنْ اُمَّتی یوم القیامَةِ، فَفعل ذلک. رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: خداوند به من فرمود از او خواهش و درخواستی داشته باشم، اما من درخواست خود را برای شفاعت مؤمنان از امتم در روز قیامت به تأخیر انداختم و خداوند پذیرفت. «بحار الانوار، ج ۸، ص ۳۶»

پیامک۱۶

قال رسول الله ـ صلی الله علیه و آله ـ : الشّفُعاءُ خَمسَةٌ: القُرآنُ و الّرحِمُ و الأمانَةُ و نَبُیّکُم و اهلُ بیتِهِ. رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: شفاعت کنندگان (روز قیامت) پنج گروهند: قرآن، خویشاوند، امانت، پیغمبر شما و خاندان و اهل بیت او. «بحار الانوار، ج ۸، ص ۴۳»

پیامک۱۷

قال رسول الله ـ صلی الله علیه و آله ـ یقول: انّ الله عزّوجلّ یقول: ... ألا فاعلَمُوا انّ اَکرَمَ الخَلقِ علی و أفضلُهُم لَدیَّ محمّدٌ و أخُوهُ علیٌّ و من بعدِهُم الأئمةُ الّذینَ هم الوسائل الیَّ ... . رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: خداوند عزّوجلّ می فرماید: ای بندگان من آیا چنین نیست کسی که حاجات بزرگی از شما می خواهد و شما حوائج او را بر نمی آورید مگر این که در نزد شما کسی را که محبوب ترین مردم پیش شماست شفیع قرار دهد، آن گاه حاجات او را به خاطر آن شفیع بر می آورید؟ اکنون آگاه باشید و بدانید که محبوب ترین خلق و افضل آنان نزد من، محمّد و برادر او علی و امامان پس از وی هستند. اینان وسیله های مردم به سوی من هستند. بدانید هر کس حاجتی دارد و نفعی را طالب است و یا آن که دچار حادثه ای بس صعب و زیان بار گردیده و رفع آنرا می خواهد، باید مرا به محمّد و آل طاهرینش بخواند تا به بهترین وجه، حاجات او را برآورم. «بحارالانوار، ج ۹۴، ص ۲۲»

پیامک۱۸

قال رسول الله ـ صلی الله علیه و آله ـ : الأئمِةُ مِن وُلدِ الحسَینِ مَن أطاعَهُم فَقَد أطاعَ اللّه ... وَ هُمُ العروَهُ الوُثقی و هُمُ الوسیلَةُ الی اللهِ عزّوجّل . رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: امامان از نسل حسین هستند، هر که آنان را اطاعت کند پس به تحقیق اطاعت خدا را نموده است و هر کس از آنان نافرمانی نماید، نافرمانی خدا را نموده است. آنان دستگیره محکم و وسیله تقّرب به خداوند عزّوجلّ می باشند. «سفینهٔ البحار، ج ۱۰، ص ۲۹۵»

پیامک۱۹

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : اِنَّ فاطمةَ لتشفع یومَ القیامةِ فیمن اَحَبَّها و تَولّاها و احبَّ ذُرِّیتها و تولّاهم و یَشْفَعُها الله فیهم و یدْخلُهم الجنةَ بِشفاعَتها. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: همانا فاطمه در روز قیامت برای کسی که محب و دوست دار او و فرزندانش باشد، شفاعت می کند و خداوند شفاعت او را در مورد این افراد می پذیرد و آنها را با شفاعت او وارد بهشت می کند. «القطره من بحار مناقب النبی و العترهٔ، ج ۲، ص ۱۸۹»

پیامک۲۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : صِنفانِ لا تَنالُهُما شَفاعَتی : سُلطانٌ غَشومٌ عَسُوفٌ ، وغالٍ فی الدِّینِ مارِقٌ مِنهُ غیرُ تائبٍ ولانازعٍ . دو دسته‌اند که شفاعت من به آنها نمی‌رسد : فرمانروای سرکش و ستمگر و کسی که در دین غلوّ ورزد و از دین بیرون رود و از این عمل خود توبه نکند و دست نکشد . قرب الإسناد : ۶۴ / ۲۰۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۳۲

پیامک۲۱

امام رضا(سلام الله علیه): ما زارَنی أحَدٌ مِن أولیائی عارِفاً بِحَقّی إلّا شُفِّعتُ فِیهِ یَومَ الْقیامَةِ؛ هر یک از دوستانم مرا با شناخت حقّم زیارت نمی‌کند مگر این که در روز قیامت، شفاعتم از او پذیرفته می‌شود. وسائل الشیعهٔ، ج ۱۳، ص ۵۵۲

پیامک۲۲

امام صادق(سلام الله علیه): وتَدخُلُ بِشَفاعَتِها شِیعَتی الْجَنَّةَ بِأجمَعِهِم؛ همه شیعیان من با شفاعت او (حضرت معصومه(س)) وارد بهشت خواهند شد. بحارالأنوار، ج ۶۰، ص ۲۱۶

پیامک۲۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) می فرمایند: «... یا فاطمهٔ ابشری فلک عندالله مقام محمود تشفعین فیه لمحبیک وشیعتک؛ ای فاطمه علیها السلام مژده باد! که در پیشگاه خدا مقامی شایسته داری که در آن مقام برای دوستان و شیعیانت شفاعت می کنی .» بحارالانوار، ج ۷۶، ص ۳۵۹ .

پیامک۲۴

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: لا یَنالُ شَفاعَتَنا مَن استَخَفَّ بِالصَّلاةِ؛ هرکس نماز را سبک بشمارد ، بشفاعت ما دست نخواهد یافت. فروع کافی، ج۳، ص ۲۷۰

پیامک۲۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لا یَنالُ شَفاعَتی مَن اَخَّرَ الصَّلوةَ بَعدَ وَقتِها؛ کسی که نماز را از وقتش تأخیر بیندازد، (فردای قیامت) به شفاعت من نخواهدرسید. بحارالانوار، ج۸۳، ص ۲۰

پیامک۲۶

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: آسایش و راحتی، کامیابی و رستگاری و پیروزی، برکت و گذشت و تندرستی و عافیت، بشارت و خرّمی و رضایتمندی، قرب و خویشاوندی، یاری و پیروزی و توانمندی، شادی و محبّت، از سوی خدای متعال، بر کسی باد که علی بن ابی طالب را دوست بدارد، ولایت او را بپذیرد، به او اقتدا کند، به برتری او اقرار نماید، و امامانِ پس از او را به ولایت بپذیرد. بر من است که آنان را در شفاعتم وارد کنم. بر پروردگار من است که خواسته مرا درباره آنان اجابت کند. آنان پیروان من هستند و هر که از من پیروی کند، از من است. بحارالأنوار، ج ۲۷، ص ۹۲

پیامک۲۷

قال الصادق علیه السلام: من زارالحسین علیه السلام یوم عاشورا وجبت له الجنهٔ؛ امام صادق (علیه السلام) فرمودند: هر کس که امام حسین علیه السلام را در روز عاشورا زیارت کند بهشت بر او واجب می‌شود. اقبال الاعمال، ص???

پیامک۲۸

قال الصادق – علیه السلام –: یابنی ! انه لاینال شفاعتنا من استخف بالصلوهٔ ؛ ای فرزندم هرکس نماز را سبک بشمارد به شفاعت ما

دست نخواهد یافت. (وسائل الشیعه ج ۳، ص ۱۶).

پیامک۲۹

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: المؤ ذنون امناء المؤ منین علی صلاتهم و صومهم و لحومهم و دمائهم لا یساءلون الله – عز و جل – شیئا الا اعطاهم و لایشفعون فی شی ء الا شفعوا؛ اذان گویان امانتداران مؤ منان بر نماز و روزه شان و خون و گوشتشان چیزی از خداوند درخواست نمی کنند، مگر اینکه خداوند به آنها عطا می کند و در مورد چیزی هم شفاعت نمی کنند، مگر اینکه شفاعتشان را خداوند می پذیرد. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۱۲۴)

پیامک۳۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من اذن محتسبا یرید بذلک وجه الله – عز و جل – اعطاه الله ثواب اربعین الف شهید و اربعین الف صدیق و یدخل فی شفاعته اربعین الف مسی ء من امتی الی الجنهٔ ؛ کسی که اذان بگوید، و به خداوند توجه داشته باشد، خداوند به او ثواب چهل هزار شهید و چهل هزار راستگو را عطا می کند و چهل هزار از امت گنهکاران شامل شفاعتش گردیده و داخل بهشت می شوند. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۱۳۰)

پیامک۳۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: فی مرضه الذی توفی فیه و اغمی علیه ثم افاق فقال : لاینال شفاعتی من اخر الصلاهٔ بعد وقتها ؛ پیامبر (ص) در بیماری که به علت آن رحلت فرمودند بیهوش شدند، و در چند لحظه ای از بیهوشی به هوش آمدند و فرمودند: شفاعت من به کسی نمی رسد که نماز را از (اول) وقت خودش به تاخیر اندازد. (بحارالانوار، ج ۸۳، ص ۲۰)

پیامک۳۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله – : لا ینال شفاعتی من اخر الصلاهٔ المفروضهٔ بعد وقتها ؛ (فردای قیامت) شفاعت من به کسی که نماز واجب را تا پس از وقت آن به تاءخیراندازد، نخواهد رسید. (امالی صدوق ، ص ۳۲۶)

پیامک۳۳

قال الصادق – علیه السلام –: ان شفاعتنا لاتنال مستخفا بالصلاهٔ ؛ همانا شفاعت ما به کسی که نمازش را سبک بشمارد، نمی رسد. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۲۷)

پیامک۳۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الصلاهٔ شفیع بینه و بین ملک الموت ؛ نماز شفیع نمازگزار در نزد ملک الموت است . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۳۲)

پیامک۳۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا التَبَسَت علَیکَمُ الاُمورُ کَقِطَعِ اللَیلِ المُظلِمِ فعلَیکَم بالقرآنِ ؛ فإنّهُ شافِعٌ مُشَفَّعٌ وماحِلٌ مُصَدَّقٌ ، مَن جَعَلَهُ أمامَهُ قادَهُ إلَی الجَنّةِ ، ومَن جَعَلَهُ خَلفَهُ ساقَهُ إلَی النارِ ؛ هر گاه کارها همچون پاره‌های شب تار بر شما تاریک و شبهه‌ناک شد ، به قرآن روی آورید؛ زیرا قرآن شـفیعی است که شـفاعتش پذیرفته است و شاکی و خصمی است که شکایتش قبول می‌شود . هر که قرآن را فرا رویِ خود قرار دهد ، او را به سوی بهشت کشاند و هر که آن را پشت سر خویش نهد ، به سوی دوزخش براند . نوادر الراوندیّ : ۲۱ ، ۲۲

پیامک۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: نعم الشّفیع القرآن لصاحبه یوم القیمه؛ چه نیکو شفیعی است قرآن در روز قیامت برای کسی که قرآن خوانده باشد. نهج الفصاحه

پیامک۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من کذب بالشّفاعه لم ینلها یوم القیمه؛ هر که شفاعت را دروغ شمارد روز قیامت از آن بی نصیب ماند. نهج الفصاحه

پیامک۳۸

قـالَتْ فاطِمَـةُ الزَّهْراء – سـلام الله علیهـا – : إذا حُشِـرْتُ یَوْمَ الْقِیامَـةِ، أشْـفَعُ عُصاةَ اُمَّةِ النَّبی ؛ حضـرت فاطمه زهرا – سـلام الله علیها – فرمودنـد: هنگامی که در روز قیامت برانگیخته و محشور شوم، خطاکاران امّت پیامبر – صـلی الله علیه وآله وسـلم –، را شـفاعت می نمایم. احقاق الحقّ، ج ۱۹، ص ۱۲۹

پیامک۳۹

پیامبراکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد : لا ینال شـفاعتی من اخر الصـلوة بعـد وقتها؛ کسـی که نماز را از وقتش تأخیر بیندازد، (فردای قیامت) به شفاعت من نخواهدرسید. (بحار الانوار، ج ,۸۳ ص ۲۰)

پیامک۴۰

پیامبراکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند : الصلاة شفیع بینه و بین ملک الموت؛ نمازشفیع نمازگزار در نزد ملک الموت است . (بحار الانوار، ج ,۸۲ ص ۲۳۲)

پیامک۴۱

رسول خـدا (صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: حقت شـفاعتی لمن اعان ذریتی بیده ولسانه و ماله؛ حق کسـی که ذریه مرا به دست وزبان ومالش یاری کرد، آن است که من اورا شفاعت کنم. مستدرک الوسائل، ج۱۲،ص ۳۷۶

پیامک۴۲

مام علی (علیه السلام) فرمودند: لَا شَفیعَ اَنجَحُ مِنَ التَّوبَه هیچ شفاعت کننده ای پیروزمندتر از توبه نیست. (جهاد النفس، ح ۴۶۰)

پیامک۴۳

حضـرت امام صادق (علیه السـلام) فرمودنـد: اذ کان یوم القیامه بعث الله عزوجل العالم و العابـد، فاذا وقف بین یدی الله عزوجل قیل للعابـد: انطلق الی الجنه، و قیـل للعـالم: فق، تشـفع للناس بحسن تا دیبک لهم. چون روز قیامت شود، خـدای عزوجل عالم و عابـد را برانگیزد. چون آن دو در پیشـگاه خدای عزوجل بایسـتند، به عابد گفته شود: به بهشت برو و به عالم گفته شود: بایست و بسـبب آن که مردم را نیکو تربیت کردی، شفاعتشان کن. علل الشرایع/ ۳۹۴.

پیامک۴۴

حضـرت امـام صادق (علیه السـلام) می فرماینـد: من زارنا مما تنا فکانما زارنا فی حیاتنا. هر کس پس از مردنمان ما را زیارت کنـد، چنان است که ما را در زمان حیاتمان زیارت کرده باشد. بحارالانوار، ج ۱۰۰، ص ۱۲۴.

پیامک۴۵

پیـامبر اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: چ من اتـانی زائرا کنت شـفیعه یوم القیامه. هر که به زیارت من بیایـد در روز قیامت شفیع او باشم. بحارالانوار، ج ۱۰۰، ص ۱۴۲.

پیامک۴۶

قال الامام الصادق – علیه السـلام – : لا تَسْـتَخِفُّوا بِفُقَرا شِـیعَهِٔ عَلِیٍّ (ع) فَاِنَّ الرَّجُلَ مِنْهُمْ یَشْفَعُ فی مِثْلِ رَبیعَهٔ وَ مُضْرٍ. امام صادق – علیه السـلام – فرمودند: فقیران از شـیعیان علی – علیه السـلام – را خوار و سـبک نشمارید که همانا یک نفر از آنها به اندازه قبیله ربیعه و مضر را شفاعت خواهد نمود. «مشکاهٔ الانوار، ص ۵۵۶»

غدیر

پیامک۱

امام صادق(علیه السـلام) فرمودند: العجب یا حفص لما لقی علی بن ابی طالب!! انه کان له عشرهٔ الاف شاهد لم یقدر علی اخذ حقه و الرجل یاخذ حقه بشاهدین. ای حفص! شگفتا از آنچه علی بن ابی طالب(علیه السلام) با آن مواجه شد! او با ده هزار شاهد و گواه (در روز غدیر) نتوانست حق خود را بگیرد، در حالی که شخص با دو شاهد حق خود را می گیرد. بحار الانوار: ۳۷، ۱۴۰.

پیامک۲

عن جعفر، عن ابیه(صـلی الله علیه و آله و سـلم) قـال: ان ابلیس عـدوالله رن اربع رنـات: یوم لعن، و یوم اهبـط الی الارض،و یوم بعث النبی(صـلی الله علیه و آله و سـلم) و یوم الغدیر. امام باقر(علیه السـلام) از پدر بزرگوارشان، امام صادق(علیه السـلام) نقل کردند که فرمودند: شیطان دشمن خدا چهار بار ناله کرد: روزی که مورد لعن خدا واقع شد و روزی که به زمین هبوط کرد و روزی که پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) مبعوث شد و روز عید غدیر. قرب الاسناد: ۱۰.

پیامک۳

امام باقر(علیه السلام) فرمودند: بنی الاسلام علی خمس: الصلوة و الزکوة و الصوم و الحج و الولایة و لم یناد بشی ء ما نودی بالولایة یوم الغدیر. اسلام بر پنج پایه استوار شده است: نماز، زکات، روزه، حج و ولایت و به هیچ چیز به اندازه آنچه در روز غدیر به ولایت تاکید شده، ندا نشده است. کافی ۲، ۲۱، ح ۸.

پیامک۴

عن ابی سعید قال: لما کان یوم غدیر خم امر رسول الله(صلی الله علیه و آله و سلم) منادیا فنادی: الصلوة جامعة، فاخذ بید علی(علیه السلام) و قال: اللهم من کنت مولاه فعلی مولاه،اللهم وال من والاه، و عاد من عاداه. ابو سعید گوید: در روز غدیر خم رسول خدا(صلی الله علیه و آله و سلم) دستور داد: منادی ندا دهد که: برای نماز جمع شوید. بعد دست علی(علیه السلام) را گرفتند و بلند کردند و فرمودند: خدایا کسی که من مولای اویم پس علی هم مولای اوست، خدایا دوست بدار کسی را که علی را دوست بدارد و دشمن بدار کسی را که با علی دشمنی کند. بحارالانوار ۳۷: ۱۱۲، ح ۴.

پیامک۵

امام رضا(علیه السلام) فرمودند: ... و هو یوم التهنئة یهنئ بعضکم بعضا،فاذا لقی المؤمن اخاه یقول: «الحمد لله الذی جعلنا من المتمسکین بولایة امیر المؤمنین و الائمة(علیه السلام) » و هو یوم التبسم فی وجوه الناس من اهل الایمان... عید غدیر روز تبریک و تهنیت است. هر یک به دیگری تبریک بگوید، هر وقت مؤمنی برادرش را ملاقات کرد، چنین بگوید: «حمد و ستایش خدایی را که به ما توفیق چنگ زدن به ولایت امیرمؤمنان و پیشوایان عطا کرد» آری عید غدیر روز لبخند زدن به چهره مردم با ایمان است... اقبال: ۴۶۴.

پیامک۶

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: صیام یوم غدیر خم یعدل صیام عمر الدنیا لو عاش انسان ثم صام ما عمرت الدنیا لکان له ثواب ذلک. روزه روز غدیر خم با روزه تمام عمر جهان برابر است. یعنی اگر انسانی همیشه زنده باشد و همه عمر را روزه بگیرد، ثواب او به اندازه ثواب روزه عید غدیر است. وسائل الشیعه ۷: ۳۲۴، ح ۴.

پیامک۷

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: و من صلی فیه رکعتین ای وقت شاء و افضله قرب الزوال و هی الساعة التی اقیم فیها امیرالمؤمنین(علیه السلام) بغدیر خم علما للناس و... کان کمن حضر ذلک الیوم... کسی که در روز عید غدیر هر ساعتی که خواست، دو رکعت نماز بخواند و بهتر اینست که نزدیک ظهر باشد که آن ساعتی است که امیرالمؤمنین(علیه السلام) در آن ساعت در غدیر خم به امامت منصوب شد، (هر که چنین کند) همانند کسی است که در آن روز حضور پیدا کرده است... وسائل الشیعه ۵: ۲۲۵، ح ۲.

پیامک۸

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: انه تستحب الصلوة فی مسجد الغدیرلان النبی(صلی الله علیه و آله و سلم) اقام فیه امیر

المؤمنین(علیه السلام) و هو موضع اظهرالله عزوجل فیه الحق. نماز خواندن در مسجد غدیر مستحب است، چون پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) در آنجا امیرمؤمنان(علیه السلام) را معرفی و منصوب کرد. و آنجایی است که خدای بزرگ، حق را آشکار کرد. وسائل الشیعه ۳: ۵۴۹.

پیامک۹

امام رضا(علیه السلام) فرمودند: من زار فیه مؤمنا ادخل الله قبره سبعین نورا و وسع فی قبره و یزور قبره کل یوم سبعون الف ملک ویبشرونه بالجنهٔ. کسی که در روز (غدیر) مؤمنی را دیدار کند، خداوند هفتاد نور بر قبر او وارد می کند و قبرش را توسعه می دهد و هر روز هفتاد هزار فرشته قبر او را زیارت می کنند و او را به بهشت بشارت می دهند. اقبال الاعمال: ۷۷۸.

پیامک۱۰

عن مولانا ابی الحسن علی بن محمد(علیه السلام) قال لابی اسحاق: و یوم الغدیر فیه اقام النبی(صلی الله علیه و آله و سلم) اخاه علیا علما للناس و اماما من بعده،[قال] قلت: صدقت جعلت فداک، لذلک قصدت، اشهد انک حجهٔ الله علی خلقه. امام هادی(علیه السلام) به ابواسحاق فرمودند: در روز غدیر پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) برادرش علی(علیه السلام) را بلند کرد و به عنوان پرچمدار (و فرمانده) مردم و پیشوای بعد از خودش معرفی کرد. ابواسحاق گفت: عرض کردم، فدایت شوم راست فرمودی. به خاطر همین به زیارت و دیدار شما آمدم، گواهی می دهم که تو حجت خدا بر مردم هستی. وسائل الشیعه ۷: ۳۲۴، ح ۳.

پیامک۱۱

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: والعمل فیه یعدل ثمانین شهرا، و ینبغی ان یکثر فیه ذکر الله عزوجل، والصلوهٔ علی النبی(صلی الله علیه و آله و سلم) ، ویوسع الرجل فیه علی عیاله. ارزش عمل در آن روز (عید غدیر) برابر با هشتاد ماه است، و شایسته است آن روز ذکر خدا و درود بر پیامبر(صلی الله علیه و آله و سلم) زیاد شود، و مرد، بر خانواده خود توسعه دهد. وسائل الشیعه ۷: ۳۲۵، ح ۶.

پیامک۱۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: عودوا رحمکم الله بعد انقضاء مجمعکم بالتوسعهٔ علی عیالکم، والبر باخوانکم والشکر لله عزوجل علی ما منحکم، واجتمعوا یجمع الله شملکم، و تباروا یصل الله الفتکم، و تهانؤا نعمهٔ الله کما هنا کم الله بالثواب فیه علی اضعاف الاعیاد قبله و بعده الا ـ فی مثله... بعد از پایان گردهم آیی خود (در روز غدیر) به خانه برگردید، خدا بر شما رحمت فرستد. به خانواده خود گشایش و توسعه دهید، به برادران خود نیکی کنید، خداوند را بر این نعمت که شما را بخشیده است، سپاس گزارید، متحد شوید تا خدا به شما وحدت بخشد، نیکویی کنید تا خدا دوستیتان را پایدار کند، به همدیگر نعمت خدا را تبریک بگوئید، همانطور که خداوند در این روز با چندین برابر عیدهای دیگر پاداش دادن به شما تبریک گفته، این گونه پاداشها جز در روز عید غدیر نخواهد بود. بحارالانوار ۹۷: ۱۱۷.

پیامک۱۳

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: انه یوم عید و فرح و سرورو یوم صوم شکرا لله تعالی. عید غدیر، روز عید و خوشی و شادی است و روز روزه داری به عنوان سپاس نعمت الهی است. وسائل الشیعه ۷: ۳۲۶، ح ۱۰.

پیامک۱۴

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: ... و لدرهم فیه بالف درهم لاخوانک العارفین،فافضل علی اخوانک فی هذا الیوم و سر فیه کل مؤمن و مؤمنهٔ. یک درهم به برادران با ایمان و معرفت، دادن در روز عید غدیر برابر هزار درهم است، بنابراین در این روز به برادرانت انفاق کن و هر مرد و زن مؤمن را شاد گردان. مصباح المتهجد: ۷۳۷.

پیامک۱۵

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: ... هو یوم عبادهٔ و صلوهٔ و شکر لله و حمد له،و سرور لما من الله به علیکم من ولایتنا،و انی احب لکم ان تصوموه. عید غدیر، روز عبادت و نماز و سپاس و ستایش خداست و روز سرور و شادی است به خاطر ولایت ما خاندان که خدابر شما منت گذارد و من دوست دارم که شما آن روز را روزه بگیرید. وسائل الشیعه ۷: ۳۲۸، ح ۱۳.

پیامک۱۶

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: ... تذکرون الله عز ذکره فیه بالصیام والعبادهٔ والذکر لمحمد و آل محمد، فان رسول الله(صلی الله علیه و آله و سلم) اوصی امیرالمؤمنین ان یتخذ ذلک الیوم عیدا، و کذلک کانت الانبیاء تفعل، کانوا یوصون اوصیائهم بذلک فیتخذونه عیدا. در روز عید غدیر، خدا را با روزه و عبادت و یاد پیامبر و خاندان او یادآوری کنید، زیرا رسول خدا به امیرالمؤمنین سفارش کرد که آن روز را عید بگیرد، همین طور پیامبران هم به جانشینان خود سفارش می کردند که آن روز را عید بگیرند، آنان هم چنین می کردند. وسائل الشیعه ۷: ۳۲۷، ح ۱.

پیامک۱۷

روی الحسن بن راشد عن ابی عبد الله(علیه السلام) قال: قلت: جعلت فداک، للمسلمین عید غیرالعیدین؟ قال: نعم، یا حسن! اعظمهما و اشرفهما، قال: قلت له: و ای یوم هو؟ قال: یوم نصب امیرالمؤمنین(علیه السلام) فیه علما للناس. قلت له: جعلت فداک وما ینبغی لنا ان نصنع فیه؟ قال: تصومه یا حسن و تکثر الصلوهٔ علی محمد و آله فیه و تتبرا الی الله، ممن ظلمهم،فان الانبیاء کانت تامر الاوصیاء بالیوم الذی کان یقام فیه الوصی ان یتخذ عیدا. حسن بن راشد گوید: به امام صادق(علیه السلام) گفتم: آیا مسلمانان بجز آن دو عید، عید دیگری هم دارند؟ فرمودند: بله، بزرگترین و بهترین عید. گفتم: کدام روز است؟ فرمودند: روزی که امیرمؤمنان بعنوان پرچمدار مردم منصوب شد. گفتم: فدایت شوم در آن روز سزاوار است، چه کنیم؟ فرمودند: روزه بگیر و درود برمحمد و آل او بفرست و از ستمگران به آنان برائت بجوی، زیرا پیامبران به جانشینان دستور می دادند که روزی را که جانشین انتخاب می شود، عید بگیرند. مصباح المتهجد: ۶۸۰.

پیامک۱۸

عن امیر المؤمنین(علیه السلام) قال: ... فکیف بمن تکفل عددا من المؤمنین والمؤمنات وانا ضمینه علی الله تعالی الامان من الکفر والفقر؛ امیر مؤمنان(علیه السلام) فرمودند: ... چگونه خواهد بود حال کسی که عهده دار هزینه زندگی تعدادی از مردان و زنان مؤمن (در روز غدیر) باشد، در صورتی که من پیش خدا ضامنم که از کفر و تنگدستی در امان باشد. وسائل الشیعه ۷: ۳۲۷.

پیامک۱۹

عن امیر المؤمنین(علیه السلام) قال: ... اذا تلاقیتم فتصافحوا بالتسلیم و تهابوا النعمهٔ فی هذا الیوم، و لیبلغ الحاضر الغائب، والشاهد الباین، ولیعد الغنی الفقیر والقوی علی الضعیف امرنی رسول الله(صلی الله علیه و آله و سلم) بذلک. امیر المؤمنین(علیه السلام) (در خطبه روز عید غدیر) فرمودند: وقتی که به همدیگر رسیدید همراه سلام، مصافحه کنید، و در این روز به یکدیگر هدیه بدهید، این سخنان را هر که بود و شنید، به آن که نبود برساند، توانگر به سراغ مستمند برود، و قدرتمند به یاری ضعیف، پیامبر مرا به این چیزها امر کرده است. وسائل الشیعه ۷: ۳۲۷.

پیامک۲۰

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: ... و انه الیوم الذی اقام رسول الله(صلی الله علیه و آله و سلم) علیا(علیه السلام) للناس علما و ابان فیه فضله و وصیه فصام شکرا لله عزوجل ذلک الیوم و انه لیوم صیام و اطعام و صلهٔ الاخوان و فیه مرضاهٔ الرحمن، و مرغمهٔ الشیطان. عید غدیر، روزی است که رسول خدا(صلی الله علیه و آله و سلم) علی(علیه السلام) را بعنوان پرچمدار برای مردم برافراشت و فضیلت او را در این روز آشکار کرد و جانشین خود را معرفی کرد، بعد بعنوان سپاسگزاری از خدای بزرگ آن روزه را روزه گرفت و آن روز، روز روزه داری و عبادت و طعام دادن و به دیدار برادران دینی رفتن است. آنروز روز کسب خشنودی خدای مهربان و به خاک مالیدن بینی شیطان است. وسائل الشیعه ۷: ۳۲۸، ضمن حدیث ۱۲.

پیامک۲۱

قال رسول الله(صلی الله علیه و آله و سلم): یا معشر المسلمین لیبلغ الشاهد الغائب، اوصی من آمن بی و صدقنی بولایهٔ علی، الا ان ولایهٔ علی ولایتی و ولایتی ولایهٔ ربی، عهدا عهده الی ربی و امرنی ان ابلغکموه. رسول خدا(صلی الله علیه و آله و سلم) (در روز غدیر) فرمودند: ای مسلمانان! حاضران به غایبان برسانند: کسی را که به من ایمان آورده و مرا تصدیق کرده است، به ولایت علی سفارش می کنم، آگاه باشید ولایت علی، ولایت من است و ولایت من، ولایت خدای من است. این عهد و پیمانی بود از طرف پروردگارم که فرمانم داد تا به شما برسانم. بحارالانوار ۳۷: ۱۴۱، ح ۳۵.

پیامک۲۲

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: اذا کان یوم القیامهٔ زفت اربعهٔ ایام الی الله عز و جل کما تزف العروس الی خدرها: یوم الفطر و یوم الاضحی و یوم الجمعهٔ و یوم غدیر خم. هنگامی که روز قیامت برپا شود چهار روز بسرعت به سوی خدا می شتابند همان طور که عروس به حجله اش بسرعت می رود. آن روزها عبارتند از: روز عید فطر و قربان و جمعه و روز غدیر خم. اقبال سید بن طاووس: ۴۶۶.

پیامک۲۳

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: ... و یوم غدیر بین الفطر والاضحی و یوم الجمعهٔ کالقمر بین الکواکب. ... روز غدیر خم در میان روزهای عید فطر و قربان و جمعه همانند ماه در میان ستارگان است. اقبال سید بن طاووس: ۴۶۶.

پیامک۲۴

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: والله لو عرف الناس فضل هذا الیوم بحقیقته لصافحتهم الملائکهٔ فی کل یوم عشر مرات... وما اعطی الله لمن عرفه ما لایحصی بعدد. به خدا قسم اگر مردم فضیلت واقعی «روز غدیر» را می شناختند، فرشتگان روزی ده بار با آنان مصافحه می کردند و بخششهای خدابه کسی که آن روز را شناخته، قابل شمارش نیست. مصباح المتهجد: ۷۳۸.

پیامک۲۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ان هذا یوم عظیم الشان،فیه وقع الفرج، ورفعت الدرج و وضحت الحجج وهو یوم الایضاح والافصاح من المقام الصراح،ویوم کمال الدین و یوم العهد المعهود... امروز (عید غدیر) روز بس بزرگی است. در این روز گشایش رسیده و منزلت (کسانی که شایسته آن بودند) بلندی گرفت و برهان های خدا روشن شد و از مقام پاک با صراحت سخن گفته شد و امروز روز کامل شدن دین و روز عهد و پیمان است. بحارالانوار، ۹۷: ۱۱۶.

پیامک۲۶

امام رضا(علیه السلام) فرمودند: حدثنی ابی، عن ابیه(علیه السلام) قال: ان یوم الغدیر فی السماءاشهر منه فی الارض. پدرم به نقل از پدرش (امام صادق(علیه السلام)) نقل کرد که فرمودند: روز غدیر در آسمان مشهورتر از زمین است. مصباح المتهجد: ۷۳۷.

پیامک۲۷

عن عمار بن حریز قال دخلت علی ابی عبد الله(علیه السلام) فی یوم الثامن عشر من ذی الحجهٔ فوجدته صائما فقال لی: هذا یوم عظیم عظم الله حرمته علی المؤمنین و اکمل لهم فیه الدین و تمم علیهم النعمهٔ و جدد لهم ما اخذ علیهم من العهد والمیثاق. عمار بن حریز گوید: روز هجدهم ماه ذیحجه خدمت امام صادق(علیه السلام) رسیدم و آن حضرت را روزه یافتم. امام به من فرمودند: امروز، روز بزرگی است، خداوند به آن عظمت داده و آن روز دین مؤمنان را کامل ساخت و نعمت را بر آنان تمام نمود و عهد و پیمان قبلی را تجدید کرد. مصباح المتهجد: ۷۳۷.

پیامک۲۸

قیل لابی عبد الله(علیه السلام) : للمؤمنین من الاعیاد غیر العیدین و الجمعهٔ؟ قال: نعم لهم ما هو اعظم من هذا، یوم اقیم امیرالمؤمنین(علیه السلام) فعقد له رسول الله الولایهٔ فی اعناق الرجال والنساء بغدیر خم. به امام صادق(علیه السلام) گفته شد: آیا مؤمنان غیر از عید فطر و قربان و جمعه عید دیگری دارند؟ فرمودند: آری، آنان عید بزرگتر از اینها هم دارند و آن روزی است که امیرالمؤمنین(علیه السلام) در غدیر خم بالا برده شد و رسول خدا مساله ولایت را بر گردن زنان و مردان قرار داد. وسائل الشیعه، ۷: ۳۲۵، ح ۵.

پیامک۲۹

عن الصادق(علیه السلام) قال: هو عید الله الاکبر،و ما بعث الله نبیا الا و تعید فی هذا الیوم و عرف حرمته و اسمه فی السماء یوم العهد المعهود و فی الارض یوم المیثاق الماخوذ و الجمع المشهود. امام صادق(علیه السلام) فرمودند: روز غدیر خم عید بزرگ خداست، خدا پیامبری مبعوث نکرده، مگر اینکه این روز را عید گرفته و عظمت آن را شناخته و نام این روز در آسمان، روز عهد و پیمان و

در زمین، روز پیمان محکم و حضور همگانی است. وسائل الشیعه، ۵: ۲۲۴، ح ۱.

پیامک۳۰

یوم غدیر خم افضل اعیاد امتی و هو الیوم الذی امرنی الله تعالی ذکره فیه بنصب اخی علی بن ابی طالب علما لامتی، یهتدون به من بعدی و هو الیوم الذی اکمل الله فیه الدین و اتم علی امتی فیه النعمهٔ و رضی لهم الاسلام دینا. رسول خدا(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: روز غدیر خم برترین عیدهای امت من است و آن روزی است که خداوند بزرگ دستور داد ;آن روز برادرم علی بن ابی طالب را به عنوان پرچمدار (و فرمانده) امتم منصوب کنم، تا بعد از من مردم توسط او هدایت شوند، و آن روزی است که خداوند در آن روز دین را تکمیل و نعمت را بر امت من تمام کرد و اسلام را به عنوان دین برای آنان پسندید. امالی صدوق: ۱۲۵، ح ۸.

پیامک۳۱

روی زیاد بن محمد قال: دخلت علی ابی عبد الله(ع) فقلت: للمسلمین عید غیر یوم الجمعهٔ والفطر والاضحی؟ قال: نعم، الیوم الذی نصب فیه رسول الله(ص) امیرالمؤمنین(ع). زیاد بن محمد گوید: بر امام صادق(ع) وارد شدم و گفتم: آیا مسلمانان عیدی غیر از عید قربان و عید فطر و جمعه دارند؟ امام(ع) فرمودند: آری، روزی که رسول خدا(ص) امیرمؤمنان(ع) را (به خلافت و ولایت) منصوب کرد. مصباح المتهجد: ۷۳۶.

پیامک۳۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) روز عید غدیر فرمودند: علی(علیه السلام) تفسیر کتاب خدا، و دعوت کننده به سوی خداست، آگاه باشید که حلال و حرام بیش از آنست که من معرفی و به آنها امر و نهی کنم و بشمارم. پس دستور داشتم که از شما عهد و پیمان بگیرم که آنچه را در مورد علی امیرمؤمنان، و پیشوایان بعد او از طرف خداوند بزرگ آوردم، بپذیرید. ای مردم! اندیشه کنید و آیات الهی را بفهمید، در محکمات آن دقت کنید و متشابهات آن را دنبال نکنید. به خدا قسم هرگز کسی نداهای قرآن را نمی تواند بیان کند و تفسیر آن را روشن کند، جز آن کسی که من دست او را گرفته ام (و او را معرفی کردم). وسایل الشیعه: ۱۸، ۱۴۲، ح ۴۳.

عبادت و فروع دین

وضو ، اذان و نماز

حدیث۱

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: اثافی الاسلام ثلاثهٔ: الصلوهٔ و الزکوهٔ و الولایهٔ،لا تصح واحدهٔ منهن الا بصاحبتیها. سنگهای زیربنای اسلام سه چیز است: نماز، زکات و ولایت که هیچ یك از آنهابدون دیگری درست نمی شود. کافی: ۲، ص ۱۸.

حدیث۲

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: انه تستحب الصلوهٔ فی مسجد الغدیرلان النبی(صلی الله علیه و آله و سلم) اقام فیه امیر

المؤمنین(علیه السلام) و هو موضع اظهرالله عزوجل فیه الحق. نماز خواندن در مسجد غدیر مستحب است، چون پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) در آنجا امیرمؤمنان(علیه السلام) را معرفی و منصوب کرد. و آنجایی است که خدای بزرگ، حق را آشکار کرد. وسائل الشیعه ۳: ۵۴۹.

حدیث۳

امام باقر علیه السلام : مَن صَلّی فِی المَسجِدِ الحَرامِ صَلاةً مَکتوبَةً ، قَبِلَ اللّه بِها مِنهُ کُلَّ صَلاةٍ صَلّاهَا مُنذُ یَومَ وَجَبَت عَلَیهِ الصَّلاةُ ، وکُلَّ صَلاةٍ یُصَلِّیها إلی أن یَموتَ . هر کس نماز واجبی را در مسجد الحرام به جا آورد ، خداوند ، همه نمازهای پیشین او را از زمانی که نماز بر او واجب شده است و هر نمازی را که تا پایان حیاتش خواهد خواند ، می‌پذیرد . وسائل الشیعهٔ : ج ۳ ص ۵۳۶ ح ۱ .

حدیث۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم می فرمایند: الوُضوءُ شَطرُ الإیمانِ ، والسِّواکُ شَطرُ الوُضوءِ . وضو ، بخشی از ایمان است و مسواک زدن بخشی از وضو . کنزالعمّال : ۲۶۲۰۰

حدیث۵

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم فی وصیَّتِهِ لعلیٍّ علیه‌السلام: یا علیُّ ، علَیکَ بالسِّواکِ ، وإن استَطَعتَ أن لا تُقِلَّ مِنهُ فافعَلْ ، فإنَّ کُلَّ صلاةٍ تُصَلِّیها بالسِّواکِ تَفضُلُ علی التی تُصَلِّیها بغَیرِ سِواکٍ أربَعینَ یَوما . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم در سفارش به علی علیه‌السلام ، می‌فرمایند : ای علی ! بر تو باد به مسواک زدن ؛ اگر توانستی که از این کار کم نکنی چنین کن ؛ زیرا هر نمازی که با مسواک زدن بخوانی از چهل روز نمازی که بی‌مسواک زدن بگزاری برتر است . البحار : ۷۶ / ۱۳۷ / ۴۸

حدیث۶

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: غَسلُ الثِّیابِ ؛ یُذهِبُ الهَمَّ وَالحُزنَ ، و هُوَ طَهورٌ لِلصَّلاةِ ؛ شستن جامه ، اندوه و غم را می‌بَرَد و مایه طهارت برای نماز است . الخصال ، صفحه ۶۱۲ ، حدیث ۱۰

حدیث۷

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : ثَمانیةٌ لا تُقبَلُ مِنهُمُ‌الصَّلاةُ : العَبدُ الآبِقُ حتّی یَرجِعَ إلی مَولاهُ ، والناشِزُ وزَوجُها علَیها ساخِطٌ ، ومانِعُ الزَّکاةِ ، وتارِکُ الوُضوءِ ، والجاریَةُ المُدرِکَةُ تُصَلِّی بغَیرِ خِمارٍ ، وإمامُ قَومٍ یُصَلِّی بِهِم وهُم لَهُ کارِهُونَ ، والسَّکرانُ ، والزَّبِینُ ؛ وهُو الذی یُدافِعُ البَولَ والغائطَ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هشت نفرند که نمازشان پذیرفته نمی‌شود : بنده فراری ، تا زمانی که به سوی مولا‌یش برگردد . زن نافرمان ، که شوهرش از او ناراضی است . کسی که زکات نمی‌دهد . کسی که وضو نمی‌گیرد . دختر بالغی‌که بدون‌روسری نماز بخواند . پیشوای قومی که با آنان نماز بخواند در حالی که از او ناراضی هستند . آدم مست و زَبین ، یعنی کسی که بول و غائط خود را به زور نگه داشته است . مکارم الأخلاق : ۲ / ۳۲۴ / ۲۶۵۶ ، منتخب میزان الحکمه : ۳۲۶

حدیث۸

سئل عن الامام الصّادق – علیه السّلام – أی الاعمال أفضَلُ؟ قال: الصّلاةُ لِوَقتِها و برّ الوالدین و الجِهادُ فی سبیل اللهِ. از امام صادق – علیه السّلام – پرسیدند: برترین اعمال کدامند؟ امام فرمودند: نماز اوّل وقت، نیکی به پدر و مادر و جهاد در راه خدا. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۸۵»

حدیث۹

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : مَنْ نَظَر الی أبَویه نَظَرَ ماقتٍ و هُما ظالمانِ لَهُ، لم یَقبَلِ اللهُ لَهُ صلاةً. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هر کس به پدر و مادرش از روی غضب نگاه کند حتی در حالی که آنها در حق او ظلم می کنند، خدا هیچ نمازی را از او قبول نمی نماید. «اصول کافی، ج ۴، ص ۵۰»

حدیث۱۰

قال الامام السجاد – علیه السلام – : مَنْ صَلّی فی مَسْجِدِ السَّهْلَةِ رَکْعَتَیْنِ زادَ اللّه عَزَّوَجَلَّ فی عُمُرِهِ سَنَتَیْنِ. امام سجّاد – علیه السلام – : هر کس در مسجد سهله دو رکعت نماز بخواند، خداوند، دو سال بر عمر او می افزاید. «المزار للمفید، ص ۱۴»

حدیث۱۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اَکْثِرْ مِنْ الطَّهورِ یَزِدِ اللّه فی عُمُرِکَ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – : وضو زیاد بگیر تا خداوند، عمرت را زیاد کند. «امالی مفید، ص ۶۰، ح ۵»

حدیث۱۲

قال النَّبی – صلی الله علیه و آله – : رَکْعَتانِ مَعَ الْعِمامَةِ خَیْرٌ مِنْ اَرْبَعَ رَکَعاتٍ بِغَیْرِ عِمامَةٍ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: دو رکعت نماز با عمّامه خواندن بهتر از چهار رکعتی است که بدون عمّامه خوانده شود. «وسائل الشیعهٔ، ج۳، ص۳۷۸»

حدیث۱۳

عَنْ مُعاوِیَةَ بْنَ وَهَبٍ قالَ: سَألتُ اَباعَبْدِاللهِ – عَلَیْهِ السَّلامُ – فی کَمْ یُؤْخَذُ الصَّبیُّ بالصَّلوةِ؟ فَقالَ بَیْنَ سَبْعِ سِنینَ وسِتُ سِنینَ. معاویهٔ بن هب از امام صادق – علیه السلام – پرسید، در چه سنی کودک به نماز امر شود؟ حضرت فرمودند: بین شش و هفت سالگی. «وسائل الشیعه، ج ۲، ص ۳»

حدیث۱۴

قال الامام علی – علیه السلام – : اِنَّ زکاةَ جُعِلتُ مَعَ الصَّلاةِ قُرباناً لِأهْلِ الإسلامِ ... . امام علی – علیه السلام – فرمودند: همانا پرداخت زکات و اقامه نماز، باعث تقرب مسلمانان به خداوند می شود، سپس آن که زکات را با رضایت خاطر بپردازد، کفاره گناهان او می شود و بازدارنده و نگاه دارنده انسان، از آتش جهنم است، پس نباید به آن چه پرداخته شده با نظر حسرت نگاه کرد و برای پرداخت زکات افسوس خورد، زیرا کسی که زکات را از روی رغبت نپردازد، پاداش او اندک و عمل او تباه و همیشه پشیمان خواهد بود. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۹»

حدیث۱۵

قال الامام الصادق – علیه السلام – : مَنْ اَقامَ الصلوة و لم یؤتِ الزَّکاةَ فَکَاَنَّهُ لَمْ یُقیم الصَّلاةَ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: کسی که نماز می خواند ولی زکات نمی دهد، گویا نمازی نخوانده است. «وسائل الشیعهٔ، ج ۹، ص ۲۲»

حدیث۱۶

قال الامام الرضا – علیه السلام – : انّ الله ... امر بالصلاهٔ و الزکاهٔ فَمَنْ صَلَّی و لم یزّک لم تُقْبل منه صلواتُه. امام رضا – علیه السلام – فرمودند: خداوند به نماز و زکات با هم دستور داده است، پس کسی که نماز بخواند ولی زکات نپردازد، نماز او پذیرفته نخواهد شد. «بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۱۲»

حدیث۱۷

قال الله عزّوجلّ: آن‌گاه که در برابر من به نماز می‌ایستی، شتاب نکن. (کافی۸/۴۶)

حدیث۱۸

قال النبی – صلّی الله علیه و آله – : شرارکم الذین لا یقرءون القرآن الا هجرا و لا یأتون الصلوهٔ الا دُبراً و لا یعتقون محرَرَهم. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمود: بدترین شما کسی است که قرآن نمی خواند مگر در سختی ها و نماز را به جا نمی آورد مگر در حوادث و آزاد نمی شوند آزاد شدگان آنها. «مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۴۸۳»

حدیث۱۹

عَن الامام الصادق – عَلَیْهِ السَّلامُ – قالَ: ثَلاثَهٌ هُنَّ فَخْرُ الْمُؤْمِنِ و زینه فِی الدُّنْیا و الْآخِرَهِ الصَّلاهُ فِی آخِرِ الَّیْلِ وَ یَأْسُهُ مِمّا فِی أیْدِی النّاسِ وَ وَلایَهُ الإمامِ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ – عَلَیْهِم السَّلامُ –. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: سه چیز مایه افتخار و برتری انسان مؤمن و نیز زینت دنیا و آخرت او است: نماز شب، مأیوس بودن از آن چه در دستان مردم است و پذیرفتن ولایت و رهبری آل محمد – صلی الله علیه و آله –. «أمالی صدوق، ص ۵۴۴»

حدیث۲۰

الإمام الباقر علیه السلام : إذا قُمتَ إلی صَلاتِکَ فَقُل : ... اللّهُمَّ اجعَلنی مِن زُوّارِ بَیتِکَ ، وعُمّارِ مَساجِدِکَ . امام باقر علیه السلام : هر گاه برای نمازت ره‌سپار شدی ، بگو : « . . . خداوندا! مرا از زیارت کنندگان خانه‌ات و آبادگران مسجدهایت قرار ده » . الکافی: ج ۳ ص ۴۴۵ ح ۱۲

حدیث۲۱

رسول اللّه صلی الله علیه و آله : ما مِنکُم مِن رَجُلٍ یَخرُجُ مِن بَیتِهِ مُتَطَهِّرا فَیُصَلّی مَعَ المُسلِمینَ الصَّلاةَ ، ثُمَّ یَجلِسُ فِی المَجلِسِ یَنتَظِرُ الصَّلاةَ الاُخری ، إنَّ المَلائِکَةَ تَقولُ : اللّهُمَّ اغفِرلَهُ ، اللّهُمَّ ارحَمهُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مردی از شما نیست که پاکیزه از خانه‌اش بیرون رود و آن گاه با مسلمانان نماز بگزارد و سپس در جایگاه خود به انتظار نماز دیگر بنشیند ، مگر آن که فرشتگان

می گویند : خدایا! او را ببخشا . خداوندا! او را رحمت فرما . بحار الأنوار: ج ۸۰ ص ۳۰۱ ح ۲ .

حدیث۲۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : لا یَزالُ العَبدُ فی صَلاةٍ ، ما کانَ فِی المَسجِدِ یَنتَظِرُ الصَّلاةَ . بنده ، تا زمانی که در مسجد انتظار نماز را می کشد ، پیوسته در نماز است . کنز العمّال: ج ۷ ص ۶۵۰ ح ۲۰۷۳۵ .

حدیث۲۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : القاعِدُ فِی المَسجِدِ یَنتَظِرُ الصَّلاةَ کَالقانِتِ ، ویُکتَبُ مِنَ المُصَلّینَ حَتّی یَرجِعَ إلی بَیتِهِ . آن که در مسجد به انتظار نماز نشسته ، گویی در فرمان‌بُرداری است و تا زمانی که به خانه‌اش باز گردد ، در شمارِ نمازگزاران نوشته می‌شود . کنز العمّال: ج ۷ ص ۵۶۸ ح ۲۰۲۹۵ .

حدیث۲۴

رسول اللّه صلی الله علیه و آله : اللّهُمَّ هذا شَهرُ رَمَضانَ الَّذی أنزَلتَ فیهِ القُرآنَ ، هُدیً لِلنّاسِ وبَیِّناتٍ مِنَ الهُدی وَالفُرقانِ ، أمَرتَنا فیهِ بِعِمارَةِ المَساجِدِ وَالدُّعاءِ وَالصِّیامِ وَالقِیامِ ، وضَمِنتَ لَنا فیهِ الإِجابَةَ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : پروردگارا! این ، ماه رمضان است که در آن ، قرآن را برای هدایت مردم همراه با نشانه‌های روشنِ هدایت و وسیله تشخیص حق از باطل ، فرو فرستادی . در آن ، ما را به آباد کردن مسجدها و دعا و روزه و نماز ، فرمان دادی و اجابت را برایمان تضمین فرمودی . البلد الأمین: ص ۱۹۸ ، بحار الأنوار: ج ۹۸ ص ۷۸ ح ۲ .

حدیث۲۵

الکافی عن عمرو بن جُمَیع : سَأَلتُ أبا جَعفَرٍ علیه السلام عَنِ الصَّلاةِ فِی المَساجِدِ المُصَوَّرَةِ ، فَقالَ : أکرَهُ ذلِکَ ، ولکِن لا یَضُرُّکُم ذلِکَ الیَومَ ، ولَو قَد قامَ العَدلُ رَأَیتُم کَیفَ یَصنَعُ فی ذلِکَ . الکافی ـ به نقل از عمرو بن جُمَیع ـ : از امام باقر علیه السلام در باره نماز خواندن در مسجدهای نقّاشی شده پرسیدم . فرمود : «آن را نمی‌پسندم ؛ لیکن امروزه ، شما را زیان نمی‌رساند . اگر عدل بر پا شود ، خواهید دید در این باره چه خواهد کرد» . الکافی : ج ۳ ص ۳۶۹ ح ۶ ، تهذیب الأحکام: ج ۳ ص ۲۵۹ ح ۷۲۶ وفیه «أبا عبد اللّه» بدل «أبا جعفر» ، بحار الأنوار : ج ۵۲ ص ۳۷۴ ح ۱۷۱ .

حدیث۲۶

رسول اللّه صلی الله علیه و آله : ضَعُوا المَطاهِرَ عَلی أبوابِ المَساجِدِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : وضوخانه‌ها را کنار درهای ورودی مسجد ، قرار دهید . بحار الأنوار : ج ۸۳ ص ۳۸۳ ح ۵۴ نقلاً عن أصل من اُصول أصحابنا عن السکونی عن الإمام الصادق عن آبائه علیهم السلام .

حدیث۲۷

رسول اللّه (صلی الله علیه و آله وسلم) : إنَّ عیسَی بنَ مَریَمَ قالَ : خُلِقَ النَّهارُ لِتُؤَدِّیَ فیهِ الصَّلاةَ المَفروضَةَ الَّتی عَنها تُسأَلُ وبِها تُحاسَبُ ، وبِرَّ والِدَیکَ ، وأن تَضرِبَ فِی الأَرضِ تَبتَغِی المَعیشَةَ ؛ مَعیشَةَ یَومِکَ ؛ هر آینه عیسی بن مریم علیه السلام فرمود: «روز آفریده شد

تـا در آن نمـاز واجب را ادا کنی که از آن بـازخواست و بـا آن حسابرسـی خواهی شـد ؛ و تا به پـدر و مادرت نیکی کنی ؛ و تا در زمین گام زنی و در پی گذران زندگی روزانه خود برآیی» . بحار الأنوار: ۵۸/۲۰۸ /۳۸.

حدیث۲۸

امام علی علیه‌السـلام : مَن شَـرِبَ المُسْـكِرَ لَم تُقْبَلْ صَـلاتُهُ أربَعينَ يَوما ولَيلَةً . کسـی که مست کننده بنوشد تا چهل شبانه‌روز نمازش پذیرفته نشود . الخصال : ۶۳۲ / ۱۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۸۶

حدیث۲۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا سَهَرَ بعدَ العِشاءِ الآخِرَةِ إلّا لأحَدِ رَجُلَينِ : مُصَلٍّ أو مُسافِرٍ . بیدار ماندن بعد از نماز خفتن روا نباشد ، مگر برای دو کس : نماز گزار یا مسافر . بحار الأنوار : ۷۶ / ۱۷۹ / ۵

حدیث۳۰

امـام علی علیه‌السـلام : عَلِّموا صِبيـانَكُمُ الصَّلاـةَ ، وخُـذوهُم بهـا إذا بَلَغوا الحُلم؛ به کودکـان خود نمـاز یاد دهیـد و چون به سنّ بلوغ رسیدند ، برای (ترک) نماز ، بر آنان سخت بگیرید . غرر الحکم : ۶۳۰۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۶

حدیث۳۱

امام صادق علیه‌السـلام : هر کس بخواهـد زنش بچّه‌دار شود ، پس از نماز جمعه ، دو رکعت نماز بگزارد و در آنها رکوع و سـجده را طولانی سازد و سـپس بگویـد : «خداونـدا! به حرمت آنچه زَکَریّا بدان از تو مسئلت داشت ، از تو می‌خواهم. پروردگارا! مرا تنها مگذار که تو خود ، برترینِ وارثانی . خداوندا! از نزد خویش ، مرا فرزندانی پاک ببخش که تو شنوای دعایی . خداوندا! به نام تو او را بر خـویش حلاـل سـاختم و بـه امـانت تـو ، او را در اختیـار گرفتم . اکنـون ، اگر در رَحِم او برایم فرزنـدی تقـدیر کرده‌ای ، او را فرزندی خجسـته و پیراسـته قرار ده و در او برای شـیطان ، بهره و سـهمی قرار مده» . بحار الأنوار ، جلد ۹۰ ، صفحه ۷۱ ، حدیث ۱۴ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۱۶

حدیث۳۲

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): لا يَقبَلُ اللّهُ صَلاةَ عَبدٍ لا يَحضُرُ قَلبُهُ مَعَ بَدَنِهِ؛ خداوند نماز بنده‌ای را که دلش با بدنش همراه نیست، نمی‌پذیرد. المحاسن، ج ۱، ص ۴۰۶

حدیث۳۳

امام صادق(سلام الله علیه): عَلَيكُم بِالصَّلاةِ فِی الْمَساجِدِ؛ بر شما باد به نمازگزاردن در مساجد. الکافی، ج ۲، ص ۶۳۵

حدیث۳۴

امـام صـادق علیه السـلام می فرماینـد: «من صـلی اربع رکعات فقرا فی کل رکعهٔ بخمسـین مرهٔ «قل هو الله احـد» کانت صـلوهٔ فاطمهٔ علیهاالسـلام ... ؛ هر کس چهـار رکعت نماز بخوانـد [هر دو رکعت به یک سـلام] و در هر رکعت [پس از سوره حمـد] پنجاه مرتبه

سوره «قل هو الله احد» را بخواند، این نماز، نماز فاطمه علیها السلام است .» من لایحضره الفقیه، ج ۱، ص ۵۶۴ .

حدیث۳۵

قال رسولُ اللّه(صلی الله علیه و آله وسلم): لَولا أن أشُقَّ علی اُمَّتی لأَمَرتُهُم بِالسِّواكِ مَع كُلِّ صلاةٍ ؛ اگر ترس از سختگیری بر امّتم نبود ، دستور می دادم که با هر نمازی مسواک زنند . الکافی : ۳/۲۲/۱ .

حدیث۳۶

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: اِعلَموا اَنَّ اللّه تعالی قَد فَرَضَ عَلَیکُم الجُمُعَةَ فَمَن تَرَکَها فی حَیاتی وَ بَعدَ مَماتی وَ لَهُم اِمامٌ عادِلٌ اِستِخفافا بِها وَ جُحودا لَها فَلا جَمَعَ اللّه شَملَهُ وَ لا بارَکَ لَهُ فی اَمرِهِ اَلا وَ لا صَلاةَ لَهُ اَلا وَ لا زَکاةَ لَهُ اَلا وَ لا حَجَّ لَهُ اَلا وَ لا صَومَ لَهُ اَلا ـ وَ لا بَرَکَةَ لَهُ حَتّی یَتوبَ؛ بدانید که خداوند متعال نماز جمعه را بر شما واجب ساخته است پس آنان که در زندگی و پس از مرگ من، از روی سبک شمردن و یا انکار، آن را ترک کنند، با وجود این‌که پیشوای عادلی دارند، خداوند وحدتشان نبخشد و در کارشان برکت ندهد، آگاه باشید نه زکات، نه نماز، نه حج و نه روزه آنان پذیرفته است. بدانید که زندگی آنان برکتی نخواهد داشت، مگر توبه کنند. عوالی اللالی، ج ۲، ص ۵۴، ح ۱۴۶

حدیث۳۷

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: کانَ رَسولُ اللّهِ صلی‌الله‌علیه‌وآله لا ـ یُؤْثِرُ عَلَی الصَّلاةِ عَشاءً وَ لا غَیْرَهُ وَ کانَ اذا دَخَلَ وَقْتُها کَاَنَّهُ لا یَعْرِفُ اَهْلاً وَ لا حَمیما؛ رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله چیزی مثل شام و غیر آن را بر نماز مقدم نمی‌داشتند و هنگامی که وقت نماز می‌رسید، گویی که هیچ یک از اهل خانه و دوستان را نمی‌شناختند. مجموعه ورام، ج ۲، ص ۷۸

حدیث۳۸

رسول اکرم (صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند : اَلصَّلاةُ مِن شَرائِعِ الدّینِ وَ فیها مَرضاةُ الرَّبِّ عَزَّوَجَلِّ وَ هِیَ مِنهاجُ النبیاءِ وَ لِلمُصَلّی حُبُّ المَلائِکَةِ وَ هُدیً و ایمانٌ وَ نورُ المَعرفَةِ وَ بَرَکَةٌ فِی الرِّزقِ؛ نماز، از آیین‌های دین است و رضای پروردگار، در آن است. و آن راه پیامبران است. برای نمازگزار، محبت فرشتگان، هدایت، ایمان، نور معرفت و برکت در روزی است. خصال، ص ۵۲۲، ح ۱۱

حدیث۳۹

رسول اکرم (صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند : صَلاةُ اللّیلِ مَرضاةٌ لِلرَّبِّ وَ حُبُّ المَلائِکَةِ وَ سُنَّةُ النبیاءِ وَ نورُ المَعرفَةِ وَ اَصلُ الیمانِ وَ راحَةُ البدانِ وَ کَراهیَةٌ لِلشَّیطانِ وَ سِلاحٌ عَلَی العداءِ وَ اِجابَةٌ لِلدُّعاءِ وَ قَبولُ العمالِ وَ بَرَکَةٌ فِی الرِّزقِ؛ نماز شب، موجب رضایت پروردگار، دوستی فرشتگان، سنت پیامبران، نور معرفت، ریشه ایمان، آسایش بدن‌ها، مایه ناراحتی شیطان، سلاحی بر ضدّ دشمنان، مایه اجابت دعا، قبولی اعمال و برکت در روزی است. ارشاد القلوب، ج ۱، ص ۱۹۱

حدیث۴۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إنّ المُؤمِنَ هِمَّتُهُ فِی الصَّلاةِ وَالصِّیام وَالعِبادَةِ وَالمُنافِقُ هِمّتُهُ فِی الطَّعامِ وَالشَّرابِ کَالبَهیمَةِ؛ همّت مؤمن در نماز و روزه و عبادت است و همّت منافق در خوردن و نوشیدن؛ مانند حیوانات. تنبیه الخواطر،ج۱، ص ۹۴

حدیث۴۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: صَلاةُ اللَّیْلِ تُحَسِّنُ الْوَجْهَ وَ تُحَسِّنُ الْخُلْقَ وَ تُطَیِّبُ الرِّیحَ وَ تَدُرُّ الرِّزْقَ وَ تَقْضِی الدَّیْنَ وَ تَذْهَبُ بِالْهَمِّ وَ تَجْلُو الْبَصَرَ؛ نماز شب، انسان را خوش سیما، خوش اخلاق و خوشبو می کند و روزی را زیاد و قرض را ادا می نماید و غم و اندوه را از بین می برد و چشم را نورانی می کند. (ثواب الأعمال، ص ۴۲)

حدیث۴۲

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): من صلی و لم یذکر الصلوة علی وعلی الی سلک به غیر طریق الجنة و کذلک من ذکرت عنده و لم یصل علی؛ هر کس نماز بخواند وصلوات برمن وآل من نفرستد نمازش او را به سویی جز بهشت خواهد برد و همچنین است کسی که اسم من را بشنود و بر من صلوات نفرستد. (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۲۸۱ و ۲۸۸، و ۳۰۵).

حدیث۴۳

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): اطولکم قنوتا فی الوتر اطولکم راحة یوم القیامة فی الموقوف؛ هرقدر که قنوت شما در نماز وتر طولانی تر باشد، آسایش شما در موقف قیامت بیشتر است . (بحارالانوار، ج ۸۷، ص ۲۸۷).

حدیث۴۴

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): اطولکم قنوتا فی دار الدنیا اطولکم راحة یوم القیامة فی الموقف؛ راحت ترین شما در قیامت کسی است که قنوت طولای تری داشته باشد. (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۱۹۹).

حدیث۴۵

انما الصلوة تمسکن و تواضع و تضرع و تباءس و تندم و تقنع بمدیدیک فتقول اللهم اللهم فمن لم یفعل فهی خداج؛ حقیقت نماز اظهار مسکنت تواضع ، تضرع ، بی نوایی و ندامت است که باید دستها را در قنوت دراز کنی و با گفتن ((خدایا خدایا)) نماز راکامل نمایی و هرکس که این کار را انجام ندهد، نمازش ناقص است (هرچند که قبول می باشد). (المحجة البیضاء، ج ۱، ص ۳۴۹).

حدیث۴۶

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): ان العبد اذا قام یصلی اتی بذنوبه کلها، فوضعت علی راءسه و عاتقه فکلما رکع او سجد تساقطعت عنه؛ هرگاه بنده ای به نماز می ایستد، گناهانش بر سر و گردنش نهاده می شوند و هر بار که او رکوع و سجود کند به همان اندازه از گناهانش کاسته می شود. (کنز العمال ، ج ۷، ص ۲۸۷، ح ۱۸۹۰۸).

حدیث۴۷

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): اکثروا من السجود فانه لیس من مسلم یسجد لله تعالی سجدة الا رفعه الله بها درجة فی

الجنهٔ ، و حط عنه بها خطیئهٔ؛ بسیار سجده کن که هرگاه مسلمانی خدای بزرگ را سجده کند، خداوند به پاداش ان سجده مقامش را در بهشت بالا می برد و یک گناهش را می آمرزد. (کنزالعمال ، ج ۷، ص ۲۸۶، ص ۱۸۹۰۳).

حدیث۴۸

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): اذاقام العبد فی صلاته ذر البر علی راءسه ، حتی یرکع ، فاذا رکع علته رحمهٔ الله حتی یسجد و الساجد یسجد علی قدمی الله فلیساءل و لیرغب ؛ آنگاه که بنده در نمازش برخیزد، نیکی بر سرش افشانده می شود تا به رکوع برود و چون به رکوع رفت ، رحمت خدا او را احاطه می کند تا به سجده برود و سجده کننده بر روی پاهای خداوند افتاده است از این رو، باید از او بخواهد و به آنچه نزد او است ، دل نبندد. (کنزالعمال ، ج ۷، ص ۲۸۹، ح ۱۸۹۲۴).

حدیث۴۹

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): فما من مؤ من یوافق تلک الساعهٔ ان یکون ساجدا او راکعا او قائما الا حرم الله جسده علی النار؛ هر مؤ منی در حال رکوع یا سجود یا قیام مشغول باشد، خداوند سبحان جسدش را بر آتش جهنم حرام می گرداند. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۸).

حدیث۵۰

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): اتانی جبرئیل من عندالله - تبارک و تعالی - فقال : یا محمد ان الله - عزوجل - یقول : انی افترضت علی امتک خمس صلوات من اوفی بهن علی وضوئهن و موافیهن و رکوعهن و سجودهن کان له بهن عند ان ادخله بهن الجنهٔ ، و من لقینی قد انتقص من ذلک شیئا فلیس له عنی عهد، ان شئت عذبته ، وان شئت رحمته ؛ جبرئیل از سوی خدای بزرگ ، بر من فرود آمد و گفت : ای محمد! خداوند - تبارک و تعالی - می فرماید: من بر امت تو پنج نماز واجب گردانیدم ، که اگر کسی آن ها را با وضو و وقت رکوع و سجود درست ادا نماید، او را بر من پیمانی (حق)است که او را به بهشت برم و کسی که مرا ملاقات کند، در حالی که از این شرایط (نماز) چیزی کم باشد، مرا بااو پیمانی نیست و اگر خواستم ، او راعذابش می کنم ، و اگر خواستم ، او را مورد مهر خویش قرار می دهم . (کنز العمال ، ج ۷، ص ۲۸۱، ج ۱۸۸۸۰).

حدیث۵۱

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): بنیت الصلاهٔ علی اربعهٔ اسهم ، سهم منها اسباغ الوصوء و سهم منها الرکوع و سهم منها السجود و سهم منها الخشوع ، و اذا لم یتم سهامها صعدت و لها ظلمهٔ و غلقت ابواب السماء دونها، و تقول ضیعتنی ضیعک الله ، و یضرب الله بها وجهه ؛ نماز دارای چهار سهم است (و بدون اینها کامل نمی شود:) - وضوی کامل ساختن - رکوع (با طماءنینه) - سجود(با طماءنینه) - و خشوع ... و چون یکی از این شرایط پنج گانه در نماز رعایت نشود، این نماز، تاریک و بی فروغ به آسمان برده می شود و فرشتگان درهای آسمان را بر آن می بندند و نماز را به زمین باز می گردانند، در این هنگام خطاب به صاحب خود می گوید: مرا ضایع و تباه کردی ، خدای تو را تباه کند و سپس آن فرشته نماز را به صورت صاحبش می زند. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۶۴).

حدیث۵۲

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): ولاصلاة لمن لایتم رکوعها و سجودها؛ نمازگزاری که رکوع و سجودش را ناقص انجام دهد، آن نمازش ، نماز نیست . (بحارالانوار، ج ۲۹، ص ۱۹۸).

حدیث۵۳

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): فاما الرکوع فعظموا الله فیه ، و اما السجود فاءکثروا فیها الدعاء و انه قمن ان یستجاب لکم؛ من از خواندن قرآن در رکوع و سجود نهی شده ام ، پس در رکوع خدا را با عظمت ذکر کنید، اما در سجده بسیار دعا کنید، زیرا سزاوار است که دعایتان مستجاب شود. (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۱۰۶).

حدیث۵۴

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): خمس صلوات افتر ضهن الله -عزوجل - من احسن وضوء هن و صلاهن لوقتهن و اتم رکوعهن و خشوعهن کان له علی الله عهد ان یغفر له ، و من له فلیس له علی الله عهد، ان شاء فقرله ، وان شاء عذبه؛ خداوند پنج نماز رابر مردم واجب گرداند، هرگاه کسی وضوی آنها را در دست به جای آورد ودر وقت بخواند و رکوع و خشوعشان را کامل کند، خداوند متعال ضامن است که گناهانش را بیامرزد و کسی که این گونه (و در دست) انجام ندهد، خداوند نسبت به او عهدی ندارد، اگر خواست او را می آمرزد، واگر بخواهد، او را عذاب می کند. (کنزالعمال ، ج ۷، ص ۲۷۶، ح ۱۸۸۶۰).

حدیث۵۵

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): من لم یتم وضوئه و رکوعه و خشوعه فصلاته خداج یعنی ناقصة غیر تامة؛ کسی که وضو و رکوع و خشوعش در نماز کامل نیست ، نمازش ((خداج)) است ، یعنی ناقص است و تمام نیست . (جامع الحدیث الشیعه ، ج ۴، ص ۴۴).

حدیث۵۶

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): ولکل شی ء انف و انف الصلاة التکبیر؛ برای هر چیزی مقدمه ای است و مقدمه نماز تکبیر است . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۶).

حدیث۵۷

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): اذا قام العبد الی الصلاة و قال : الله اکبر خرج من ذنوبه کیوم و لدته امه؛ هرگاه بنده مؤ منی به نماز بایستد و بگویدن ((الله اکبر)) ازهمه گناهانش پاک می شود؛ همچون روزی که ازمادر متولد شده است . (مجموعة الاخبار، ص ۲۲۰).

حدیث۵۸

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): اذا لم یستطع الرجل ان یصلی قائما فلیصل مستلقیا ناصبا رجلیه حیال القبلة یومی ایماء؛ هرگه شخصی قادر نیست ایستاده نماز بخواند، بایدنشسته بخواند و اگر نشسته هم قادر نیست ، به پشت بخوابد و پاهایش را به سمت قبله بکشد و برای رکوع و سجودش اشاره کند (با سر یا چشم و ابرو). (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۳۳۴).

حدیث۵۹

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): لیست الصلاهٔ قیامک وقعودک انما الصلاهٔ اخلاصک و ان ترید بهاالله وحده ؛ نماز برخاستن و نشستن تو نیست ، بلکه باید آن را خالصانه انجام دهی و تنها خشنودی خداوند را بخواهی . (اصول وافی ، ج ۲، ص ۱۰۹، شرح نهج البلاغه ج ۱، ص ۳۲۵).

حدیث۶۰

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): قم فصل فان فی الصلوهٔ شفاء ؛ برخیز نماز به جای آورد ! پس همانا در نماز شفا است . (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۲۸).

حدیث۶۱

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): ترک الغیبهٔ احب الی الله من عشرهٔ الاف رکعهٔ تطوعا؛ ترک غیبت نزدخداوند ازده هزار رکعت نماز مستحبی محبوبتر است . (قصار الجمل ، ۲، ص ۱۰۷).

حدیث۶۲

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) : نوم علی علم خیر من صلاهٔ علی جهل؛ خواب باعلم و آگاهی بهتر از نماز باجهل و نادانی است . (نهج الفصاحه ، حدیث ۳۱۴۰).

حدیث۶۳

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) : من صلی صلوهٔ یرائی بها فقد اشرک؛ هر که نمازی برای خودنمایی ، بخواند، شرک ورزیده است . (تفسیر قرطبی ج ۱۰، ص ۷۱).

حدیث۶۴

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) : من اغتاب مسلما او مسلمهٔ لم یقبل الله صلوته و لاصیامه اربعین یوما و لیلهٔ الا ان یغفر له صاحبه ؛ هرکس مرد یا زن مسلمانی را غیبت کند، چهل شبانه روز نماز و روزه اش پذیرفته نیست مگر این که غیبت شونده او را ببخشاید. (بحارالانوار، ج ۷۵، ص ۲۵۸).

حدیث۶۵

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) : من احسن صلاته حین یراه الناس ثم اساء ماحین یخلو، فتلک استهانهٔ استهان بها ربه؛ هرکه در حضور مردم نماز خویش نیکو کند و چون به خلوت رود، آن را بد به جا آورد به پروردگار خویش اهانت کرده است . (نهج الفصاحه ، ص ۵۸۴).

حدیث۶۶

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) : رکعتان من عالم افضل من سبعین رکعهٔ من غیر عالم ؛ دو رکعت نماز دانشمند بهتر از به جای آوردن هفتاد رکعت نماز دیگران است . (نهج الفصاحه ، ص ۳۵۰).

حدیث۶۷

رکعتان من رجل ورع افضل من الف رکعهٔ من مخلط؛ دو رکعت نماز انسان با تقوا، برتر از هزار رکعت نماز فرد لاابالی است . (نهج الفصاحه ، حدیث ۱۶۷۲).

حدیث۶۸

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) : و من لم تنهه صلاته عن الفحشاء و المنکر، لم تزده من الله الا بعدا؛ هرکس که نمازش او را از فحشا و منکر باز ندارد، هیچ بهره ای جز دوری از خدا نبرده است . (بحارالانوار، ج ۸۲ ص ۱۹۸، شهاب الاخبار، ص ۲۱۵).

حدیث۶۹

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: لاترفع یدیک بالدعاء فی المکتوبهٔ حتی تجاوز بهما راءسک ولا باءس بذلک فی النافلهٔ و الوتر؛ در قنوت نماز واجب دستهایت از سر تجاوز نکند، اما در نماز نافله و وتر مانعی نیست . (بحارالانوار، ج ۸۴ ص ۲۰۴).

حدیث۷۰

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: فان قال : فلم جعل التسبیح فی الرکوع و السجود قیل : لعلل منها ان یکون العبد مع خضوعه و خشوعه و تعبده و تورعه و استکانته و تذله و تواضعه و تقربه الی ربه مقدسا له ممجدا مسبحا معظما شاکرا لخالقه و رازقه ، فلا یذهب به الفکر و الامانی الی غیر الله؛ اگر کسی بگوید: چرا دستور تسبیح در رکوع و سجود داده شده ؟ در پاسخ گفته می شود علتهایی دارد، از جمله این که بنده در برابر خدا، خضوع و خشوع و تعبد و ورع و آرامش و خواری و فروتنی نماید و تقربش به سوی خدا باشد، و او را تقدیس و تسبیح و تمجید و تعظیم نماید، وسپاسگزار آفریننده و روزی دهنده خود باشد و اندیشه و فکر و آرزوهایش وی را به سوی غیر خدا نکشاند. (بحارالانوار، ج ۸۵ ص ۱۰۱).

حدیث۷۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: وعلیکم بطول الرکوع و السجود فان احدکم اذا طال الرکوع و السجود یهتف ابلیس من خلفه فقال یا ویلتاه ! اطاعوا و عصیت و سجدوا و ابیت؛ بر شما باد به طول رکوع و سجده ، که هرگاه یکی از شما رکوع و سجودش طول بکشد شیطان به دنبال او فریاد می زند: وای بر من ! او اطاعت کرد و من معصیت کردم او سجده کرد و من سرباز زدم . (بحارالانوار، ج ۸۷ ص ۱۹۹، مواعظ العددیه ، ص ۲۴۲).

حدیث۷۲

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: بینا رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) جالس فی المسجد اذ دخل رجل فقام یصلی فلم یتم رکوعه ولاسجوده ، فقال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): : نقر کنقر الغراب ، لئن مات هذا و هکذا صلاته لیموتن علی غیر

دینی؛ رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) در مسجد نشسته بود مردی وارد گردید و به نماز و رکوع و سجود را به طور کامل انجام نداد پیامبر فرمودند: رکوع و سجود او به نوک زدن کلاغ شبیه است اگر این مرد بمیرد و نمازش بدین شکل باشد، به چیزی غیر از دین من مرده است . (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۱۰۱).

حدیث۷۳

قال الامام العسکری (علیه السلام) فی تفسیره : فاذا رفع راءسه من الرکوع قال الله – تبارک و تعالی – لملائکته : اما ترون یا ملائکتی کیف یقول : ارتفع عن اعدائک لما اتواضع لاولیائک و انتصب لخدمتک اشهدکم یا ملائکتی ! لاجعلن ، جمیل العاقبة له و لاصبرنه الی جنانی ؛ پس هنگامی که (نمازگزار) سرش را از رکوع بلند کرد، خداوند خطاب به ملائکه خود می کندو می گوید: آیا نمی بینید ای ملائکه من ! چگونه این بنده ام می گوید (خدایا) سرم را در مقابل دشمنان تو بلند کردم ، همچنان که در مقابل دوستان تو تواضع نمودم و خود را برای خدمت تو آماده ساختم ؟ شما را گواه می گیرم ای ملائکه من ! هرآینه عاقبت زیبا و خویب برای او قرار خواهم داد و بهشت را برای او قرار خواهم داد. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۲۱).

حدیث۷۴

قال الامام العسکری (علیه السلام) فی تفسیره: فاذا رکع قال الله تعالی لملائکته : یا ملائکتی ! اما ترون کیف تواضع لجلال عظمتی ؟ اشهدکم لاعظمته فی دار کبریایی و جلالی؛ پس هنگامی که (نمازگزار) به رکوع رفت ، خداوند – تبارک و تعالی – خطاب به ملائکه می کند و می گوید: ((ای ملائکه من ! آیا نمی بیند (بنده نمازگزار) چگونه برای بزرگی و عظمت من تواضع می کند؟ شما را گواه می گیرم ، که هرآینه او را در دار کبریایی و جلال خودم بزرگ سازم . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۲۱).

حدیث۷۵

من اتم رکوعه لم یدخله وحشهٔ القبر؛ هرکس که رکوعش تمام وکامل باشد، دچار وحشت قبر نمی شود. (مواعظ العددیه ، ص ۲۴۳).

حدیث۷۶

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: انما یکره ان یجمع بین السورتین فی الفریضهٔ فاءما فی النافلهٔ فلاباءس؛ کراهت دارد در نماز واجب (پس از حمد) دو سوره خوانده شود، ولی در نافله ها اشکال ندارد. (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۵۳).

حدیث۷۷

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: اسمع القراءهٔ و التسبیح اذنیک فیما لا تجهر فیه من الصلوات بالقراءهٔ و هی الظهر و العصر، و ارفع فوق ذلک فیما تجهر فیه بالقراءهٔ؛ در نمازهایی که با صدای آهسته خوانده می شود، مثل ظهر و عصر، صدای خواندن ، حمد و تسبیح را به گوش خود برسان و در نمازهایی که با صدای بلند خوانده می وشد، بلندتر از آن بخوان . (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۷۶).

حدیث۷۸

سئل الامام الکاظم (علیه السلام) عمن ترک القراءهٔ ما حاله ؟ فقال (علیه السلام): ان کان متعمدا فلا صلاهٔ له ، و ان کان نسی فلا

باءس؛ امام کاظم (علیه السلام) در پاسخ این که اگر کسی (در نماز) قرائت را ترک کند حکمش چیست ؟ فرمودند: اگر به عمد باشد، نازش درست نیست و اگر از روی فراموشی باشد، اشکال ندارد. (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۴۴).

حدیث۷۹

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: من قراء آیة من الکتاب – عزوجل – فی صلاته قائما یکتب له بکل حرف مائة حسنة ؛ کسی که آیه ای از قرآن را ایستاده در نماز خویش بخواند به هر حرفی صد حسنه برای او نوشته می شود. (الکافی ، ج ۲، ص ۴۴۷).

حدیث۸۰

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: فان قال فلم جعل القراءة فی الرکعتین الاولتین و التسبیح فی الاخیرتین ؟ قیل : للفرق بین ما فرضه الله من عنده و بین ما فرضه من عند رسول الله؛ چنانچه سوال شود که چرا در دو رکعت اول نماز، حمد و سوره ، و در دو رکعت آخر تسبیحات اربعه واجب شده ، گفته می شود:تافرق باشد بین دو رکعتی که خدا خودش واجب کرده (که فرض الله است) و دو رکعتی که با خواست پیغمبرش واجب کرده (که فرض النبی است). (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۸۸).

حدیث۸۱

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: فان قال فلم امروا بالقرائة فی الصلوة لئلا یکون القرآن مهجورا مضیعا و لیکون محفوظا مدروسا فلا یضمحل و لایجهل؛ اگر کسی بپرسد: چرا واجب شده که در نماز قرآن خوانده شود، جواب این است که تا قرآن ترک نشود و ضایع نگردد بلکه محفوظ مانده و درس داده شود و بدین وسیله از نابودی و نخواندنش جلوگیری شود و سوره حمد واجب شده در هر نماز، زیرا در سوره حمد خیر و حکمت دنیا وآخرت جمع شده است . (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۵۴).

حدیث۸۲

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: امر الناس بالقراءة فی الصلوة لئلا یکون القرآن مهجورا مضیعا ؛ مردم به خواندن حمد و سوره در نماز به این جهت موظف شده اند که قرآن مجید متروک و ضایع نشود. (من لایحضره الفقیه ، ج ۱، ص ۸۴).

حدیث۸۳

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: اذا احرم العبد المسلم فی صلوته ، اقبل الله الیه بوجهه و وکل به ملکا یلتقط القرآن من فیه التقاطا فاذا اعرض اعرض الله عنه و وکله الی الملک؛ هنگامی که بنده ای مسلمان تکبیرة الاحرام نماز را می گوید، خداوند به طرف وی توجه می کند، و موکل می کند بر او ملکی را تا آنچه که قرائت می نماید از او دریافت می کند پس اگر اعراض کرد، خداوند از او روی می گرداند و او و نمازش رابه فرشته وا می گذارد. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۷۳).

حدیث۸۴

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: اذا قمت فی الصلوة فکبرت فارفع یدیک و لاتجاوز بکفیک اذنیک ای حیال خدیک؛ وقتیکه که به نماز ایستادی و خواستی تکبیرة الاحرام بگویی ، دو دوستت رابلند کن ونباید دستها از گوش ها، یعنی از کنار گونه هایت بالاتر می رود. (اصول وافی ، ج ۸، ص ۴۳).

حدیث۸۵

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: فاذا اردت ان تقوم الی الصلوة فلا تقم الیها متکاسلا و لا متناعسا ولا مستعجلا و لا متاهیا ولکن تاءتیها علی السکون و الوقار و التؤ ده؛ چون خواستی به نماز بایستی ، با حال کسالت ، خواب آلودگی ، شتاب و لهو و بازی مایست ، بلکه با آرامش و وقار نماز را به جای آور. مستدرک الوسائل ، ج ۴، ص ۸۷، باب افعال الصلاهٔ ، ح ۷)

حدیث۸۶

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: انما مثل الصلاهٔ لصاحبها، کمثل رجل دخل علی ذی سلطان فانصت له حتی فرغ من حاجته ، و کذلک المرء المسلم باءذن الله - عزوجل - مادام فی الصلاهٔ لم یزل الله - عزوجل - ینظر الیه حتی یفرغ من صلاته ؛ همانا مثل نماز برای نمازگزار، مثل مردی است که بر ذی سلطانی وارد گردد و اظهار حاجت کند؛ پس آن شخص توانمند، ساکت و آماده استماع صاحب حاجت گردد، تا این که از درخواستش فارغ شود، همچنین است نمازگزار مسلمان تا هنگامی که به نماز ایستاده ، خداوند نظر مرحمتش را از او قطع نخواهد کرد و انوار الهی شامل اوست تاوقتی که از نمازش فارغ گردد. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۳۱).

حدیث۸۷

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: من قال فی رکوعه وسجوده و قیامه اللهم صلی علی محمد و آله محد کتب الله له ذلک بمثل الرکوع و السجود و القیام؛ هرکسی در رکوع وسجود وقیام خود بگوید: ((اللهم صل علی محمد و آل محمد)) خدا ثواب آن را مانند ثواب در رکوع و سجود و قیام برای او می نویسد. (ثواب الاعمال ، ص ۶۱).

حدیث۸۸

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: فما من مؤ من یوافق تلک الساعهٔ ان یکون ساجدا او راکعا او قائما الا حرم الله جسده علی النار؛ هیچ مؤ منی نیست که در وقت نماز در حال سجود و یا رکوع یا قیام باشد، مگر این که خدا جسمش را بر آتش حرام کرده است . (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۲۷).

حدیث۸۹

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: المرء المسلم باذن الله - عزوجل - مادام فی الصلوهٔ لم یزل الله - عزوجل - ینظر الیه حتی یفرغ من صلاته؛ فرد مسلمان تا هنگامی که به نماز ایستاده ، خداوند نظر مرحمتش را از او قطع نخواهد کرد و انوارالهی شامل اوست تا وقتی که انسان از نمازش فارغ گردد. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۲۷).

حدیث۹۰

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: عن الفرض فی الصلاهٔ ، الوقت و الطهور و القبلهٔ و التوجهٔ و الرکوع و السجود و الدعاء؛ آنچه که در نماز واجب می شود، عبارت است از: ۱ - وقت نماز۲ - طهارت ، ۳ - قبله ، ۴ - توجه داشتن ۵ - رکوع ، ۶ - سجود، ۷ — دعا. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۸۰).

حدیث۹۱

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: اذا استقبل المصلی القبلهٔ استقبل الرحمان بوجهه لااله غیره؛ آن گه که نمازگزار روی به قبله می ایستد، روی به آن خدایی ایستاده است که جز او خدایی نیست . (میزان الحکمهٔ ، ج ۵، ص ۳۷۶)

حدیث۹۲

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: لاینبغی للرجل ان یدخل فی صلاهٔ حتی ینویها و من صلی فکانت نیته الصلاهٔ لم یدخل فیها غیرها قبلت منه اذا کانت ظاهرهٔ و باطنهٔ ؛ سزاوار نیست که شخصی وارد نماز شود، مگر با نیت ، و کسی که همراه با نیت مشغول نماز شده و نیتی جز نماز ندارد، نماز او قبول است ، در صورتی که ظاهر و باطن نمازش برای خدا باشد. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۳۷۷).

حدیث۹۳

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: ان الصلوهٔ افضل العبادهٔ لله؛ همانا نماز، بهترین وسیله بندگی برای خدا است . (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۵۰).

حدیث۹۴

عن الحسن بن علی (علیه السلام): ان من طلب العبادهٔ تزکی له و اذا اضرت النوال بالفریضهٔ فارفضوها؛ هرکس اشتیاق عبادت دارد، دل را برای آن پاک می کند و هرگاه نمازهای مستحبی به نمازهای واجب ضرر رساند. (در صورتی که نماز شب ، به قضا شدن نماز صبح انجامند. آنها راترک کنید. (تحف العقول ، ص ۲۶۷).

حدیث۹۵

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: ذکر الله لاهل الصلاهٔ اکبر من ذکرهم ایاه ؛ الاترى انه یقول : اذکرونی اذکرکم ؛ یاخدا برای نمازگزاران بالاتر از یاد آنها از خدا است . آیا نمی بینی که خدا می فرماید: مرا یاد کنیدتا شما رایاد کنم . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۱۹۹).

حدیث۹۶

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: الصلاهٔ بیت الاخلاص و تنزیه عن الکبر؛ نماز (حقیقی و کامل) جایگاه و خانه اخلاص و باعث دوری از کبر و خودپسندی است . (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۷۵، بحارالانوار، ج ۷۸، ص ۱۸۳).

حدیث۹۷

سئل علی بن الحسین (علیهما السلام): ما افتتاح الصلاهٔ ؟ قال : التکبیر، قال : ما تحریمها؟ قال : التکبیر، قال : ما تحلیلها؟ قال : التسلیم ؛ از علی بن الحسین (علیهماالسلام) سؤ ال شد: افتتاح نماز چیست ؟ فرمودند: تکبیر، سوال شد: تحریم آن چیست ؟ فرمودند: تکبیر، سوال شد: تحلیل آن چیست ؟ فرمودند: سلام . (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۳۰۳).

حدیث۹۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: وتاءویل تشهدك تجدید الایمان و معاودهٔ الاسلام و الاقرار بالعبث بعد الموت و تاءویل قولك السلام علیکم ورحمهٔ الله وبرکاته ترحم عن الله سبحانه فمعنهاها هذه امان لکم من عذاب یوم القیامهٔ ؛ معنای تشهد تجدید و تکرار شهادتین است که تجدید ایمان و اسلام است واعتراف به مبعوث شدن بعد از مرگ ، و معنای ((السلام علیکم و رحمهٔ الله و برکاته))ازخدا ترحم خواستن برای خود و همه بندگان است ؛ که این خود سبب ایمن شدن از عذاب قیامت خواهد شد. (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۹۵).

حدیث۹۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: طول القنوت و لسجود ینجی من عذاب النار؛ قنوت و سجده طولانی در نماز، نمازگزار را از عذاب آتش نجات می دهد. (تصنیف غررالحکم ، ص ۱۷۵، حدیث ۳۳۳۵).

حدیث۱۰۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: و لما فی ذلك من تغیر عتاق الوجوه بالتراب تواضعا و التصاق کرائم الجوارح بالارض تصاغرا ؛ هنگامی که انسان نماز می خواند، ساییدن گونه ها به خاك نشانه تواضع و گذراندن اعضاء شریف بر زمین دلیل کوچك و حقارت است . (نهج البلاغه ، خطبه ۱۹۲).

حدیث۱۰۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لو یعلم المصلی ما یغشاه من الرحمهٔ لما رفع راءسه من السجود؛ اگر نمازگزار بداند که چقدر از رحمت (خداوند تعالی) او را فراگرفته است ، سرش را از سجده برنمیدارد. (غررالحکم ، ص ۲۶۱).

حدیث۱۰۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اطیلوا السجود فما من عمل اشد علی ابلی من ان یری ابن ادم ساجدا لانه امر بالسجود فعصی؛ سجده را طولانی کنید که هیچ عملی بر ابلیس گرانتر از این نیست که انسان را در حال سجده ببینید، زیرا خداوند او را امر به سجده کرد و او سر برتافت . (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۱۶۱).

حدیث۱۰۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لما سئل عن عنی مد العنق فی الرکوع تاءویله امنت بك ولو ضربت عنقی؛ علی (علیه السلام) در جواب این سوال که چرا در رکوع گردن باید کشیده و راست نگاه داشته شود فرمود: معنی آن این است که خدایا! به تو ایمان دارم ، اگر چه در این راه گردنم زده شود. (المحجهٔ البیضاء، ج ۱، ص ۳۹۰).

حدیث۱۰۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ثم تاءویل مد عنقك فی الرکوع تخطر فی نفسك امنت بك و لو ضربت عنقی ثم تاءویل رفع راءسك من الرکوع اذا قلت ، ((سمع الله لمن حمده)) الذی اخرجنی من العدم الی الوجود؛ معنای کشیدن گردن در رکوع این

است که در ایمان به خدا استوارم ، اگر چه گردنم زده شود، و معنای سر برداشتن از رکوع و گفتن ((سمع الله)) این است که حمد وثنای ما را می شنود، آن خدایی که مرا از نیستی و عدم به وجود آورده است . (میزان الحکمۀ ، ج ۵، ص ۳۹۵).

حدیث۱۰۵

اذ صلیت فاسمع نفسک القراءۀ و التکبیر و التسبیح؛ هنگامی که نماز می خوانی ، قرائت و تکبیر و تسبیح را چنان به جای آور که خود بشنوی . (بحارالانوار، ج ۸۵ ص ۷۶).

حدیث۱۰۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: من صلی باذان واقامۀ صلی خلفه من الملائکه لایری طرفاه و من صلی باقامۀ صلی خلفه ملک؛ هرکس نمازش را با اذان واقامه بخواند، صفی از فرشتگان پشت سر او به نماز می ایستند که دو طرف آن صف دیده نمی شوند و هرکس که نمازخود را با اقامه تنها بخواند یک فرشته پشت سر او نماز می گزارد. (ثواب الاعمال ، ص ۵۸).

حدیث۱۰۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اذا قام الرجل الی الصلاۀ الیه ابلیس ینظر الیه حسدا لما یری من رحمۀ الله التی تغشاه ؛ هنگامی که کسی به نماز برمی خیزد، شیطان می آید و به نظرحسادت به او نگاه می کندزیرا می بیند که رحمت خدا او را فراگرفته است. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۰۷).

حدیث۱۰۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: نوم علی یقین خیر من صلوۀ فی شک ؛ خوابی که از روی یقین باشد، بهتر از نمازی است که باشک (نسبت به خداوند) خوانده شود. (بحارالانوار، ج ۳۳، ص ۳۵۷).

حدیث۱۰۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: من لم یاءخذ اهبۀ الصلوۀ وقتها فما و قرها ؛ کسی که پیش از نماز، خود را برای نماز آماده نکند، به نماز احترام نکرده است . (شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید، ج ۲۰، باب ۷۶۸، ص ۳۲۹).

حدیث۱۱۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لو صمت الدهر کله و قعدت اللیل کله و قتلت بین الرکن و المقام ، بعثک الله مع هواک بالغا ما بلغ ، ان فی جنۀ ففی جنۀ و ان نار ففی نار؛ اگر همه روزگار خود را روزه وشب ها را در نماز شب به سر بری و در میان رکن و مقام کشته شوی ، خداوند تو را (در قیامت) با هوای نفس محشور می کند پس اگر هوای دل تو الهی بود، به بهشت خواهی رفت و اگر جهنمی بود، به جهنم داخل می شوی . (سفینۀ البحار، ج ۲، ص ۸۲۷).

حدیث۱۱۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: لیست الصلوۀ قیامک و قعودک انما الصلوۀ اخلاصک و ان ترید بها الله وحده؛ نماز، قیام و قعود

(نشستن و برخاستن) تو نیست ، بلکه نماز، اخلاص و خداخواهی تو است . (شرح نهج البلاغه ، ابن ابی الحدید، ج ۱، ص ۳۲۵).

حدیث۱۱۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: تحریم الصلاة التکبیر، و تحلیلها التسلیم؛ تحریم نماز، تکبیر و تحلیل آن سلام است . (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۳۱۰).

حدیث۱۱۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: استغفرالله ربی و اتوب الیه فی الوتر سبعین مرة تنصب یدیک الیسری ، و تعد بالیمنی الاستغفار؛ در قنوت نماز وتر، هفتاد بار استغفار، بگویید برای اینکار دست چپ را مقابل صورت قرار دهید و با دست راست استغفار را بشمارید. (بحارالانوار، ج ۸۷، ص ۲۸۷).

حدیث۱۱۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: وکان رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) یستغفر الله فی الوتر سبعین مرة و یقول : ((هذا مقام العائذ بک من النار)) سبع مرات؛ رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) در قنوت نماز وتر هفتاد بار ((استغفرالله)) و هفت بار ((هذل مقام العائذ بک من النار)) (یعنی این جایگاه کسی است که از آتش به تو پناه آورده است) می گفت . (وسائل الشیعه ، ج ۴، ص ۶۱۰).

حدیث۱۱۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اذا صلی احدکم و لم یصل علی النبی (صلی الله علیه و آله و سلم) فی صلاته یسلک بصلاته غیر سبیل الجنة؛ هرگاه یکی از شما نماز بخواند و در نمازش بر پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) درود نفرستد، با نماز خود به راهی غیر از راه بهشت می رود. (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۲۸۰).

حدیث۱۱۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: فرائض الصلاة سبع : الوقت ، والطهور، و التوجه و القلبه و الرکوع و السجود، و الدعاء؛ فرایض نماز، هفت تاست : وقت ، طهارت ، نیت ، قبله ، رکوع ، سجود، و دعا (درقنوت). (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۱۹۷).

حدیث۱۱۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: وفرض علی الوجه السجود له باللیل و النهار فی مواقیت الصلوة فقال : ((یا ایهاالذین امنوا ارکعوا و اسجدوا و اعبدوا ربکم و افعلوا الخیر لعلکم تفلحون)) و هذه فریضة جامعة علی الوجه والیدین والرجلین ؛ خداوند بر صورت سجده را واجب کردکه شبانه روز در وقت نمازها به سجده بیفتد؛ پس فرمود: ((ای کسانی که ایمان آورده اید! رکوع و سجود نمایید و پروردگارتان را پرستش کنید و افعال خیر به جای آورید، شاید که رستگار شوید)). آنگاه امام فرمود: سجده ، واجب جامع است که مشتمل بر صورت و دستها و پاها می باشد. (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۱۲۸).

حدیث۱۱۸

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: السجود علی تربهٔ الحسین (علیه السلام) یخرق الحجب السبع؛ سجده بر تربت امام حسین (علیه السلام) هفت پرده و مانع را می شکافد. (بحارالانوار، ج ۱۰۱، ص ۱۳۵).

حدیث۱۱۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: انما یسجد المصلی سجدهٔ بعد الفریضهٔ لیشکر الله تعایل فیها علی ما من به علیه من اداء فرضه و ادنی ما یجزی ء فیها شکرالله مرات ؛ سزاوار است که نمازگزاز به پاس توفیق خدایی در به جای آوردن نماز واجب ، سجده شکر به جای آورد و حداقل ذکر سجده ، گفتن سه بار ((شکرالله)) است . (المحجهٔ البیضاء، ج ۱، ص ۳۴۸).

حدیث۱۲۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: من قراء السجدهٔ او سمعها من قاری ء یقرؤ ها و کان یستمع قراءته فلیسجد، فان سمعها و هو فی صلاهٔ فریضهٔ من غیر امام او ما براءسه و انا قراها و هو فی الصلاد سجد و سجد معه من خلفه ان کان اماما و لا ینبغی للامام ان یتعمد قراءهٔ سورهٔ فیها سجدهٔ فی صلاهٔ فریضهٔ ؛ کسی که آیه سجده بخواند و یا از قاری بشنود که به او گوش فرا می داد باید سجده کند، و اگر آن در حالی بشنود که نماز واجب را ادا می کند با سر اشاره (به سجد) کند و اگر خودش در نماز واجب آن را خوانده باید خود و ماءمومین سجده نمایند و سزاوار نیست که امام در نماز واجب سوره ای بخواند که سجده دارد. (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۱۷۵).

حدیث۱۲۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اذا تصویت للسجود فقدم یدیک الی الارض قبل رکبتیک بشی ء ؛ هنگامی که برای سجده خم شدی ، کمی پیش از این که زانوهایت به زمین برسد، دستها را بر زمین بگذار. (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۱۳۸).

حدیث۱۲۲

عن الصادق عن ابیه - علیهما السلام - قال : یسجد ابن ادم علی سبعهٔ اعظم : یدیه و رجلیه و رکبتیه و جبهته ؛ امام صادق (علیه السلام) از پدرشان نقل می فرمایند: فرزند آدم ، با هفت استخوان (موضع) سجده می کند: دو دست ، دو پا، دو زانو، پیشانی اش . (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۱۳۴).

حدیث۱۲۳

عن الصادق - عن ابیه - علیهما السلام - قال : اذا سجد احدکم فلیباشر بکفیه الارض لعل الله یصرف عنه الغل یوم القیامهٔ؛ امام صادق (علیه السلام) از پدرشان فرمودند: هنگامی که یکی از شما سجده می کند، دو کف دست را بر زمین قرار دهد، شاید خدا در قیامت غل و زنجیر را از او باز دارد. (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۱۳۲).

حدیث۱۲۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اتقواالله واحسنوا الرکوع و السجود وکونوا اطوع عبادالله فانکم لن تنالو ولایتنا الا بالورع؛ از خدا پروا کنید و رکوع و سجود را نیکو به جای آورید، و مطیع ترین بندگان خدا باشید، زیرا شما ولایت ما را درنمی یابید، مگر با ورع . (بحارالانوارت ج ۸۵ ص ۱۰۴).

حدیث۱۲۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: و من کان یقوی علی ان یطول الرکوع و السجود فلیطول ما استطاع یکون ذلک فی تسبیح الله و تحمیده و تمجیده و الدعاء و التضرع فان اقرب ما یکون العبد الی ربه هو مساجد؛ کسی که توانایی آن را دارد که رکوع و سجودش را در نماز طولانی کند، باید به مقدار توانایی اش طول دهد و باید در رکوع و سجود به تسبیح و حمد و ستایس و دعا و تضرع به درگاه خداوند اشتغال داشته باشد، زیرا نزدیک ترین حالت بنده به خدا همان لحظاتی است که در سجده با خدا خلوت می کند. (اصول وافی ، ج ۸ ص ۷۰۷).

حدیث۱۲۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: و اذا رفعت راءسک من الرکوع فقل : ((سمع الله لمن حمده)) ؛ وقتی سر از رکوع برداشتی بگو: ((سمع الله لمن حمده)). بحارالانوار، ج ۸۵ ص ۱۱۵.

حدیث۱۲۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: کان رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) اذا رکع لو صب علی ظهره ماء لاستقر و قال : فرج اصابعک علی رکبتیک فی االرکوع ، و ابلغ اطراف اطابعک عیون الرکبتین؛ پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) هنگامی که به رکوع می رفت ، اگر آب بر پشتش ریخته می شد، استقرار می یافت سپس فرمود: انگشتان را بر روی زانوهایت در رکوع باز کن و انگشتان را به گودیهای زیر زانو برسان . (بحارالانوار، ج ۸۵ ص ۱۱۵).

حدیث۱۲۸

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اذا رکعت فضع کفیک علی رکبتیک و ابسط ظهرک ولا تقنع راءسک و لاتصوبه؛ هرگاه به رکوع رفتی ، کف دستها را بر زانو بگذار و پشت بدنت را درست باز و پهن کن و سرت را بالاو پایین مبر. (بحارالانوار، ج ۸۵ ص ۱۱۵).

حدیث۱۲۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: لاصلاهٔ لمن لم یقم صلبه فی رکوعه و سجوده؛ نمازش درست نیست کسی که در رکوع و سجودش پشت خود را مستقیم و راست قرار ندهد. (بحارالانوار، ج ۸۵ ص ۱۰۷).

حدیث۱۳۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: لایرکع عبدالله رکوعا علی الحقیقهٔ ، الازنیهٔ الله تعالی بنور بهائه و اظله فی ضلال کبریائه و کساه کسوهٔ اصفیائه؛ هیچ بنده ای برای خدا به حقیقت رکوع نکند مگر آن خداوند تعالی او را به نورجمال خود بیاراید و در سایه

کبریایی اش جای دهد و جامه بر گزیدگانش بپوشاند. (مصباح الشریعه ، ص ۱۴).

حدیث۱۳۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: من قراء مائة ایة یصلی بها فی لیلة کتب الله – عزولج – له بها قنوت لیلة؛ هرکس دریک شب یکصد آیه از قرآن را در نمازی بخواند، خدا به این وسیله برای او عبادت سراسر شب بنویسد. (الکافی ، ج ۲، ص ۴۴۵).

حدیث۱۳۲

قلت لابی عبدالله – الرجل یدخل فی الصلوة فیجود صلاته و یحسنها رجاء ان یستجر بعض من یراه الی هواه ؟ قال : لیس هو من الریاء؟ ؛ از امام صادق (علیه السلام) پرسیدم اگر کسی نمازش را با قرائت زیبا و نیکو به جا آورد، به امید آنکه حاضران که او را می بینند مجذوب شده و راه او را در پیش گیرند (آیا به نمازش اشکالی وارد می شود؟) فرمودند: این از مصادیق ریا نیست . (وسائل الشیعه ، ج ۱، ص ۵۶).

حدیث۱۳۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: و لاتقراء فی المکتوبة سورة ناقصة ولاباءس به فی النوافل؛ در نماز واجب ، کمتر از یک سوره کامل ، بعد از حمد نخوان ، اما در نمازهای نافله اشکال ندارد. (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۴۲).

حدیث۱۳۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: لاتقرن بین السورتین فی الفریضة فاما فی النافلة فلا باءس؛ هیچگاه در نماز واجب ، بعد از حمد، دو سوره از قرآن را با هم نخوان ، ولی در نماز نافله اشکال ندارد. (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۴۵).

حدیث۱۳۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اذا قراءت الفاتحة و قد فرغت من قرائتها و انت فی الصلاة فقل : الحمد لله رب العالمین؛ هنگامی که فاتحه را خواندی و قرائتش را به اتمام رساندی و در حال نماز بودی بگو: ((الحمدلله رب العالمین)). بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۶۰

حدیث۱۳۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: الاجهار ببسم الله الرحمن الرحیم فی الصلاة واجب؛ آشکار خواندن ((بسم الله الرحمن الرحیم)) در نماز واجب است . (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۷۵).

حدیث۱۳۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اذا ام الرجل القوم جاء شیطان الی الشیطان الذی هو قرین الامام فیقول هل ذکر الله ؟ یعنی هل قراء بسم الله الرحن الرحیم ؟ فان قال : نعم هرب منه و ان قال : لا، رکب عنق الامام و دلی رجلیه فی صدره فلم یزل الشیطان امام القوم حتی یفرغوا من صلاتهم؛ هنگامی که کسی به امامت گروهی می ایستد، شیطان نزد شیطانی دیگر که نزدیک امام ایستاده ، می آید و می پرسد: آیا نام خدا را ذکر کرد؟ یعنی آیا ((بسم الله الرحمن الرحیم)) خوانده شد؟ پس اگر بگوید: آری از امام دور

می شود و اگر بگوید: نه ، بر گردن امام سوار می شود و پاهایش را بر سینه اش می آویزد و بدین سان شیطان پیشاپیش آن گروه به امامت می ایستد تا از نمازشان فارغ گردند. (بحارالانوار، ج ۸۵ ص ۲۰).

حدیث۱۳۸

امـام صـادق (علیه السـلام) فرمودنـد: فاذا کبرت فاستصـغر مابین السـموات العلی و الثری دون کبریائه؛ هرگاه تکبیرهٔ الاحرام گفتی ، همه چیز را از آنچه در آسـمان و زمین است در مقابل خدای کبیر و متعال ، کوچک و ناچیز بشـمار، مگر کبریایی وبزرگی خداوند متعال را. (مصباح الشریعه ، ص ۹۱).

حدیث۱۳۹

امام صادق (علیه السـلام) فرمودند: اذا افتتحت الصـلوهٔ فکبر ان شـئت واحدهٔ و ان شـئت ثلاثا و ان شـئت خمسا و ان شئت سبعا فکل ذلـک مجز عنـک غیر انـک اذا کنت امامـا لم تجهر الاـ بتکـبیرهٔ؛ وقـتی خواسـتی وارد نمـاز شوی ، اگر خواسـتی یـک تکـبیر و اگر خواستی سه یاپنـج یـاهفت تکبیر بگو که به هر قسم عمـل نمـایی ، کـافی است ، ولی اگر امـام جماعت هستی جز یک تکبیر را بلند بگو. (اصول وافی ، ج ۸، ص ۶۴۱).

حدیث۱۴۰

امام صادق (علیه السـلام) فرمودند: تحریم الصلوهٔ التکبیر و تحلیلها التسلیم؛ به وسیله تکبیرهٔ الاحرام ، منافیات نماز حرام می گردد، و به وسیله سلام ، حلال می شود. (بحارالانوار، ج ۸۵ ص ۳۱۰).

حدیث۱۴۱

امام صادق (علیه السـلام) فرمودند: اذا افتتحت الصـلوهٔ فکبر ان شـئت واحدهٔ و ان شـئت ثلاثا و ان شـئت خمسا و ان شئت سبعا فکل ذلـک مجز عنـک غیر انـک اذا کنت امامـا لم تجهر الاـ بتکـبیرهٔ؛ وقـتی خواسـتی وارد نمـاز شوی ، اگر خواسـتی یـک تکـبیر و اگر خواستی سه یاپنـج یـاهفت تکبیر بگو که به هر قسم عمـل نمـایی ، کـافی است ، ولی اگر امـام جماعت هستی جز یک تکبیر را بلند بگو. (اصول وافی ، ج ۸، ص ۶۴۱).

حدیث۱۴۲

سؤ ل ابوعبدالله (علیه السـلام): لای علهٔ توضع الیدان الی الارض فی السـجود قبل الرکعتین ؟ قال : لان الیدین بهما مفتاح الصـلاهٔ؛ از امام صادق (علیه السـلام) سوال شـد: چرادسـتها (پس از تشـهد)پیش از دو رکعت (دوم) بر زمین گذاشـته می شود؟ فرمودند: چون مفتاح و کلیدنماز دستها هستند (و درتکبیرهٔ الاحرام بالا می روند). (بحارالانوار، ج ۸۵ ص ۱۸۴).

حدیث۱۴۳

امـام صـادق (علیه السـلام) فرمودنـد: اذا قمت من الرکعـهٔ فاعتمـد علی کفیـک ، و قـل : بحول الله و قوته اقوم و اقعـد فـان علیا (علیه السلام) کان یفعل ذلک؛ هنگامی که پس از انجام رکعتی از نماز برمی خیزی ، بر دو دست تکیه کن و بگو: ((بحول الله وقوته اقوم و اقعد)) زیرا علی (علیه السلام) چنین می کرد. (بحارالانوار، ج ۸۵ ص ۱۸۳).

حدیث۱۴۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اذا قمت من السجود قلت : اللهم بحولك و قوتك اقوم و اقعد و اركع و اسجد هنگامی كه از سجده برخاستی (و خواستی قیام كنی) بگو: ((اللهم بحولك و قوتك اقوم و اقعد و اركع و اسجد)) بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۱۸۳

حدیث۱۴۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اذا قمت الی الصلوة فقل اللهم انی اقدم الیك محمدا (صلی الله علیه و آله و سلم) بین یدی حاجتی و اتوجه به الیك فاجعلنی به وجیها عندك فی الدنیا و الاخرة و من المقربین و اجعل صلوتی به مقبولة و ذنبی به مغفورا و دعائی به مستجابا انك انت الغفور الرحیم؛ هرگاه به نماز ایستادی بگو: خدایا! محمد - پیامبرت - را نزد تو شفیع قرار می دهم به واسطه او روی به تو می آورم ، حاجت خود می طلبم پس مرا به حرمت او در دنیا و آخرت وگناهم راببخشای و دعایم را مستجاب فرما؛ زیرا تو آمرزنده و مهربانی . (اصول وافی ، ج ۸، ص ۶۳۵).

حدیث۱۴۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اذا قام المصلی الی الصلاة ، نزلت علیه الرحمة من اعنان السماء الی اعنان الارض و حفت به الملائكة و ناداه ملك لو یعلم هذا المصلی مافی الصلاة ما انفتل؛ هنگامی كه انسان به نماز ایستاد، رحمت خداوند از آسمان بر او نازل می شود و ملائكه اطرافش را احاطه می كنندو فرشته ای گوید: اگر این نمازگزار ارزش نماز را می دانست هیچ گاه از نماز منصرف نمی شد. (اصول كافی ، ج ۳، ص ۲۶۵).

حدیث۱۴۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: فرائض الصلاة سبع : الوقت ، الطهور، و التوجه ، و القبله ، و الركوع و السجود، و الدعاء ؛ فرایض نماز بر هفت قسم است : وقت ، طهارت ، نیت ، قبله ، ركوع ، سجود و دعا (در قنوت) (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۱۹۷).

حدیث۱۴۸

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ان العبد لینوی من نهاره ان یصلی باللیل فتغلبه عینه فیثبت الله له صلاته و یكتب نفسه تسبیحا و یجعل نومه علیه صدقة ؛ گاهی مؤ منی در روز تصمیم می گیرد كه در شب نماز شب بخواند، ولی خوابش می برد و موفق به خواندن نماز شب نمی شود خداوند به دلیل همان نیت و قصدش برای او اجر نماز شب را ثبت می فرماید و برای نفس هایش ثواب تسبیح و برای خوابش ثواب صدقه می دهد. (میزان الحكمة ، ج ۱۰، ص ۲۸۰).

حدیث۱۴۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: لیست العبادة كثرة الصلوة والصوم انما العبادة التفكر فی امر الله ؛ زیاد نماز خواندن و روزه گرفتن عبادت نیست ، بلكه اندیشیدن در امر خداوند عبادت است . (میزان الحكمة ، ج ۷، ص ۵۴۳).

حدیث۱۵۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: نماز به کمال نرسد، مگر برای کسی که طهارتی همه جانبه داشته باشد و کاملا حق آن را ادا کند و از وسوسه و انحراف به دور باشد، خدای را بشناسد و برای او خشنود نمایدو ثبات ورزد و چنان امیدوار باشد و برعبادت پایداری کند که گویی بهشت پاداش او است و چنان بیم ناک وبی تاب باشدکه گویی در آتش خشم خدا می سوزد و دارایی خود بذل کرده و مقصودخویش در نظر آورده و جان در راه خدا نهاده و طریق او را برگزیند در بینی برخاک نهادن (در سجده) کم ترین کراهتی به دل راه ندهد و پیوند علایق را از هر که جز او بریده و تنها متوجه او گردیده وبه حضور او آمده و عطای او را بخواهد پس اگر چنین نمازی به جای آورد، همان نمازی خواهد بود که به آن امر شده و از آن خبر داده شده و این همان نمازی است که از فحشاء ومنکر باز می دارد. (فلاح السائل ، ص ۲۳).

حدیث۱۵۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: یجاء بعبد قوم القیامهٔ قدصلی فیقول : یا رب صلیت ابتغاء وجهک فیقال له : بل صلیت لیقال ما احسن صلاهٔ فلان ؟ اذهبوا به الی النار؛ چون روز قیامت فرا رسد، نمازگزای را می آورند. وی می گوید: خداوندا!من برای خشنودی تونماز گزاردم به او می گویند: تو بدان جهت نماز گزاردی که نماز تو را ستایش کنند، آن گاه به ملائکه دستور می دهد که او را به سوی آتش ببرید. (بحارالانوار، ج ۶۲، ص ۳۰۱).

حدیث۱۵۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: لاتنظروا الی طول رکوع الرجل و سجوده ، فان ذلک شی ء اعتاده فلو ترکه استوحش لذلک ولکن انظروا الی صدق حدیثه ، و اداء امانته؛ به طول رکوع و سجود شخص ننگرید (فریفته نگردید) زیرا ممکن است به آن دعوت کرده باشد و اگر ترک کند و حشتش گیرد، لیکن به راستی گفتار و ادای امانتش بنگرید. (اصول کافی ، ج ۳، ص ۱۶۵).

حدیث۱۵۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: قال الله – تبارک و تعالی – انما اقبل الصلاهٔ لمن تواضع لعظمتی و یکف نفسه عن الشهوات من اجلی ، و یقطع نهاره بذکری ولایتعاظم علی خلقی و یطعم الجائع و یکسوالعاری ، ویرحم المصاب و یؤ وی الغریب فذلک یشرق نوره مثل الشمس؛ خداوند تبارک و تعالی می فرماید: همانا نماز کسی را قبول می کنم که : ۱.دربرابر عظمتم تواضع کندو برایم خاکسار باشد. ۲.برای رضای من از شهوت ها دوری جوید؛ ۳.روزهایش را با ذکر من به شب رساند؛ ۴.بر بندگانم فخری نفروشد؛ ۵.گرسنگان را سیر کند؛ ۶.برهنگان را بپوشاند؛ ۷.بر مصیبت دیدگان رحم کند؛ ۸.بی پناهان راپناه دهد؛ اوست که نور (بندگی اش) مانند خورشید می درخشد. (بحارالانوار، ج ۶۹، ص ۳۹۱).

حدیث۱۵۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: یعرف من یصف الحق بثلاث خصال : ینظر الی اصحابه من هم ، و الی صلوته کیف هی و فی انی وقت یصلیها فان کان ذامال نظر این یصنع ماله؛ کسی که متصف و متصل به حق است ، به سه خصلت شناخته می شود: ۱.به دوستانش نگاه کنید(چگونه دوستی دارد) . ۲.و نمازش را ببینید چگونه است و در چه وقتی نماز می خواند. ۳.و اگر مالی به دستش آمد چگونه از آن مال استفاده می کند. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۸۴).

حدیث۱۵۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: شیعتنا اهل الورع و الاجتهاد و اهل الوفاء و الامانهٔ و اهل الزهد و العبادهٔ و اصحاب الاحدی و خمسین رکعهٔ فی الیوم و اللیهٔ؛ شیعیان ما اهل تقوا و پاکدامنی و جدیت اند و مردمی باوفا و امین اند و اهل زهد و عبادت اند و کسانی هستند که در شبانه روز پنجاه و یک رکعت نماز می خوانند. (بحارالانوار، ج ۶۸، ص ۱۶۷)

حدیث۱۵۶

امام صادق (علیه‌السلام) فرمودند: صَلاةُ اللَّیْلِ تُحَسِّنُ الْوَجْهَ وَ تُحَسِّنُ الْخُلْقَ وَ تُطَیِّبُ الرِّیحَ وَ تَدُرُّ الرِّزْقَ وَ تَقْضِی الدَّیْنَ وَ تَذْهَبُ بِالْهَمِّ وَ تَجْلُو الْبَصَرَ؛ نماز شب، انسان را خوش‌سیما، خوش‌اخلاق و خوشبو می کند و روزی را زیاد و قرض را ادا می‌نماید و غم و اندوه را از بین می‌برد و چشم را نورانی می کند. ثواب الأعمال، ص ۴۲

حدیث۱۵۷

پیامبر اکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: صَلاةُ اللّیلِ مَرضاةٌ لِلرَّبّ وَ حُبُّ المَلائِکَهِ وَ سُنَّةُ النبیاءِ وَ نورُ المَعرفَةِ وَ اَصلُ الیمانِ وَ راحَةُ البدانِ وَ کَراهیَةٌ لِلشَّیطانِ وَ سِلاحٌ عَلَی العداءِ وَ اِجابَةٌ لِلدُّعاءِ وَ قَبولُ العمالِ وَ بَرَکَةٌ فِی الرِّزقِ؛ نماز شب، موجب رضایت پروردگار، دوستی فرشتگان، سنت پیامبران، نور معرفت، ریشه ایمان، آسایش بدن‌ها، مایه ناراحتی شیطان، سلاحی بر ضدّ دشمنان، مایه اجابت دعا، قبولی اعمال و برکت در روزی است. ارشاد القلوب، ج ۱، ص ۱۹۱

حدیث۱۵۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: و لما فی ذلک من تعفیر عتاق الوجوه بالتراب تواضعا و التصاق کرائم الجوارح بالارض تضاغرا ؛ ساییدن گونه به خاک نشانه تواضع و گذاردن اعضای شریف بر زمین دلیل کوچکی و حقارت (در برابر خدا) است . نهج البلاغه ، خطبه ۱۹۲

حدیث۱۵۹

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: احب العباد الی الله – عزوجل – رجل صدوق فی حدیثه ، محافظ علی صلواته و مافترض الله علیه مع ادائه الامانهٔ ؛ محبوب ترین بندگان نزد خدا، مردی است که در سخنش راستگو باشد، از نماز و هرآنچه که خداوند بر او واجب کرده است ، محافظت کند و ادای امانت نماید. بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۱۱

حدیث۱۶۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: الصَّلاةُ حِصنٌ مِن سَطَواتِ الشَّیطانِ؛ نماز قلعه و دژ محکمی است که نمازگزار را از حملات شیطان نگاه می دارد. غررالحکم، ص ۵۶

حدیث۱۶۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: کانَ رَسولُ اللّه صلی الله علیه و آله لا یُؤثِرُ عَلَی الصَّلاةِ عَشاءً وَ لا غَیرَهُ وَ کانَ اذا دَخَلَ وَقتُها کَاَنَّهُ لا

یَعرِفُ اَهلاً وَ لا حَمیما؛ رسول اکرم صلی الله علیه و آله چیزی مثل شام و غیر آن را بر نماز مقدم نمی داشتند و هنگامی که وقت نماز می رسید، گویی که هیچ یک از اهل خانه و دوستان را نمی شناختند. مجموعه ورام، ج ۲، ص ۷۸

حدیث۱۶۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلنَّظیفُ مِنَ الثِّیابِ یُذهِبُ الهَمِّ وَالحُزنَ وَهُوَ طَهورٌ لِلصَّلاةِ؛ لباس پاکیزه غم و اندوه را می برد و موجب پاکیزگی نماز است. کافی، ج۶ ، ص ۴۴۴، ح ۱۴

حدیث۱۶۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن صَلّی رَکعَتَینِ یَعلَمُ مایَقولُ فِیهما اِنصَرَفَ وَ لَیسَ بَینَه وَ بَینَ اللهِ – عَزَّ وَ جَلَّ – ذَنبٌ؛ هر کس دو رکعت نماز بخواند و بداند چه می گوید، از نماز فارغ می شود، درحالی که میان او و میان خدای عز و جل گناهی نیست. اصول وافی، ج۲، ص ۱۰۰

حدیث۱۶۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لِکُلِّ شَیءٍ وَجهٌ وَ وَجهُ دینِکم الصَّلاةُ؛ هر چیز دارای سیماست، سیمای دین شما نماز است. بحار الانوار، ج۸۲ ص۲۲۷

حدیث۱۶۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلنَّظیفُ مِنَ الثِّیابِ یُذهِبُ الهَمِّ وَالحُزنَ وَهُوَ طَهورٌ لِلصَّلاةِ؛ لباس پاکیزه غم و اندوه را برطرف می کند و باعث پاکیزگی نماز است. کافی، ج ۶، ص ۴۴۴، ح ۱۴

حدیث۱۶۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اُنظُر فیما تُصَلّی وَعَلی ما تُصَلّی ان لَم یَکُن مِن وَجهِهِ وَحِلِّهِ فَلا قَبولَ؛ بنگر در چه (لباسی) و بر چه (چیزی) نماز می گزاری، اگر از راه صحیح و حلالش نباشد، قبول نخواهد بود. تحف العقول، ص ۱۷۴

حدیث۱۶۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لَو یَعلَمُ المُصَلّی ما یَغشاهُ مِنَ الرَّحمَةِ لَما رَفَعَ رَأسَهُ مِنَ السُّجودِ؛ اگر نمازگزار بداند تا چه حد مشمول رحمت الهی است هرگز سر خود را از سجده بر نخواهد داشت. غررالحکم، ج ۵، ص ۱۱۶، ح ۷۵۹۲

حدیث۱۶۸

امام محمدباقر(علیه السلام) فرمودند: مَن تَرَکَ الجَماعَةَ رَغبَةً عَنها وَ عَن جَماعَةِ المُسلِمینَ مِن غَیرِ عِلَّةٍ فَلا صَلاةَ لَه ؛ کسی که از روی بی میلی،بدون عذر و علت نمازجماعت را که اجتماع مسلمانان است ترک کند، نمازی برای او نیست. امالی شیخ صدوق،ص ۲۹۰

حدیث۱۶۹

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لا یَنالُ شَفاعَتی مَن اَخَّرَ الصَّلوةَ بَعدَ وَقتِها؛ کسی که نماز را از وقتش تأخیر بیندازد، (فردای قیامت) به شفاعت من نخواهدرسید. بحارالانوار، ج۸۳، ص ۲۰

حدیث۱۷۰

امام کاظم(علیه السلام) فرمودند: اَفضَلُ ما یَتَقَرَّبُ به العَبدُ اِلی اللهِ بَعدِ المَعرِفَةِ به، الصّلوةُ؛ بهترین چیزی که بنده بعد از شناخت خدا به وسیله آن به درگاه الهی تقرب پیدا می کند، نماز است. تحف العقول،ص۴۵۵

حدیث۱۷۱

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: أَقرَبُ ما یَکُونُ العَبدُ إلَی اللهِ وَ هُوَ ساجِدٌ؛ نزدیکترین حالات بنده به پروردگارت حالت سجده است. ثواب الاعمال و عقاب الاعمال

حدیث۱۷۲

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: لَیسَتِ العِبادَةُ کَثرَةَ الصیّام وَ الصّلوةِ وَ انّما العِبادَةُ کَثرَةُ التَّفَکُّر فی أمر اللهِ؛ عبادت کردن به زیادی روزه و نماز نیست، بلکه (حقیقت) عبادت، زیاد در کار خدا اندیشیدن است. تحف العقول، ص۴۴۸

حدیث۱۷۳

امام باقر(علیه السلام) فرمودند: لَمّا قالَ لَهُ رَجُلٌ إنّی ضَعیفُ العَمَلِ قَلیلُ الصّلاةِ قَلیلُ الصّومِ وَلکِن أَرجو أن لا آکُلَ إلّا حَلالاً وَلا أَنکَحَ إلّا حَلالاً: وَأیُّ جِهادٍ أَفضَلُ مِن عِفَّةِ بَطنٍ وَفَرجٍ؟!؛ در پاسخ به کسی که عرض کرد: من در عمل ناتوانم و نماز و روزه کم به جا می آورم اما سعی می کنم جز حلال نخورم و جز با حلال نزدیکی نکنم فرمودند: چه جهادی برتر از پاک نگهداشتن شکم و شرمگاه؟! محاسن، ج ۱، ص ۲۹۲، ح ۴۴۸

حدیث۱۷۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَن قَبِلَ اللّه مِنهُ صَلاةً واحِدَةً لَم یُعَذِّبهُ وَمَن قَبِلَ مِنهُ حَسَنَةً لَم یُعَذِّبهُ؛ خداوند از هر کس یک نماز و یا یک کار نیک را قبول کند، عذابش نمی نماید. کافی، ج ۳، ص ۱۶۶، ح ۱۱

حدیث۱۷۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: تَسبیحُ فاطِمَةَ علیهاالسلام فی کُلِّ یَومٍ فی دُبُرِ کُلِّ صَلاةٍ اَحَبُّ اِلَیّ مِن صَلاةِ اَلفِ رَکعَةٍ فی کُلِّ یَومٍ؛ تسبیحات فاطمه زهرا علیهاالسلام در هر روز پس از هر نماز نزد من محبوب تر از هزار رکعت نماز در هر روز است. کافی، ج ۳، ص ۳۴۳، ح ۱۵

حدیث۱۷۶

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: سَجدةُ الشُکرِ واجِبَةٌ عَلی کُلِّ مُسلِمٍ تُتِمُّ بِها صَلاتَکَ وَتُرضی بِها رَبَّکَ وَتُعجِبُ المَلائِکَةَ مِنکَ... ؛

سجده شکر برهرمسلمانی واجب است،بـا آن نمـازت را کامـل و پروردگـارت را خشـنود می سازی و فرشـتگان را به شـگفتی می آوری. التهذیب، ج ۲، ص ۱۱۰، ح ۱۸۳

حدیث۱۷۷

امام صادق (علیه السـلام) فرمودند: یُعرَفُ مَن یَصِفُ الحَقِّ بِثَلاثِ خِصالٍ: یُنظَرُ اِلی اَصـحابِهِ مَن هُم؟ وَاِلی صَلاتِهِ کَیفَ هِیَ؟ وَفی اَیِّ وَقتٍ یُصَلّیها؟؛ کسی که از حق دَم می زند با سه ویژگی شناخته می شود: ببینید دوستانش چه کسانی هستند؟ نمازش چگونه است؟ و در چه وقت آن را می خواند؟ محاسن، ج ۱، ص ۳۹۶، ح ۸۸۵

حدیث۱۷۸

امام صادق (علیه السـلام) فرمودنـد: کونوا دُعاةً لِلنّاسِ بِغَیرِ اَلسِنَتِکُم، لِیَرَوا مِنکُم الوَرَعَ وَ الجتِهادَ وَ الصَّلاةَ وَ الخَیرَ، فَاِنَّ ذلِکَ داعیَةٌ؛ مردم را به غیر از زبان خود، دعوت کنید، تا پرهیزکاری و کوشـش در عبادت و نماز و خوبی را از شما ببینند، زیرا اینها خود دعوت کننده است. کافی، ج ۲، ص ۷۸، ح ۱۴

حدیث۱۷۹

امام صادق (علیه السـلام) فرمودند: لا تَغتَرّوا بِصَلاتِهِم وَلا بِصـیامِهِم، فَاِنَّ الرَّجُلَ رُبَما لَهِجَ بِالصَّلاةِ وَالصَّوم حَتّی لَو تَرَکَهُ استَوحَشَ، وَلکِن اختَبِروهُم عِنـدَ صِدقِ الحَدیثِ وأداءُ الأمانَةِ؛ فریب نماز و روزه مردم را نخورید، زیرا آدمی گاه چنان به نماز و روزه خو می کند که اگر آنها را ترک گوید، احساس ترس می کند، بلکه آنها را به راستگویی و امانتداری بیازمایید. کافی، ج ۲، ص ۱۰۴، ح ۲

حدیث۱۸۰

پیامبراکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودند: اَلصَّلاةُ مِن شَرائِعِ الدّینِ وَ فیها مَرضاةُ الرَّبِّ عَزَّوَجَلَّ وَ هِیَ مِنهاجُ النبیاءِ وَ لِلمُصَلّی حُبُّ المَلائِکَةِ وَ هُدیً و ایمانٌ وَ نورُ المَعرفَةِ وَ بَرَکَةٌ فِی الرِّزقِ؛ نماز، از آیین های دین است و رضای پروردگار، در آن است. و آن راه پیامبران است. برای نمازگزار، محبت فرشتگان، هدایت، ایمان، نور معرفت و برکت در روزی است. خصال، ص ۵۲۲، ح ۱۱

حدیث۱۸۱

پیامبراکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودند: اَیُّهَا النّاسُ اِنَّ المُصَلّی اِذا صَلّی فَاِنَّهُ یُناجی رَبَّهُ تَبارَک وَتَعالی فَلیَعلَم بِما یُناجیهِ؛ ای مردم همانـا نمـازگزار هنگام نماز با پروردگار بزرگ و بلنـد مرتبه اش مناجات می کنـد، پس بایـد بدانـد چه می گویـد. مسـند ابن حنبل، ج ۲، ص ۱۲۹

حدیث۱۸۲

پیامبراکرم (صـلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَوّلُ الوَقتِ رِضوانُ اللّه وَوَسَطُ الوَقتِ رَحمَةُ اللّه وَآخِرُ الوَقتِ عَفوُ اللّه ؛ نماز در اول وقت خشنودی خداوند، میان وقت رحمت خداوند و پایان وقت عفو خداوند است. سنن الدار قطنی، ج ۱، ص ۲۰۱، ح ۹۷۴

حدیث۱۸۳

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَلصَّلاةُ مِفتاحُ کُلِّ خَیرٍ؛ نماز کلید همه خوبی هاست. الفردوس، ج ۲، ص ۴۰۴، ح ۳۷۹۶

حدیث۱۸۴

پیـامبراکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودنـد: لاـ تَزالُ اُمَّتی بِخَیرٍ مـا تَحـابّوا وَاَقـامُوا الصّـلاةَ وَآتَوُا الزَکاةَ وَقَروا الضَّـیفَ... ؛ امّتم همواره در خیر و خوبی انـد تا وقتی که یکـدیگر را دوست بدارنـد، نماز را برپا دارنـد، زکات بدهنـد و میهمان را گرامی بدارنـد... امالی طوسی، ص ۶۴۷، ح ۱۳۴۰

حدیث۱۸۵

پیـامبراکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودنـد: یا عَلیّ اذا حَضَـرَ وَقتُ صَـلاتِکَ فَتَهَیّ لَها وَ اِلاّ شَـغَلَکَ الشَّـیطانُ وَ اذا نَوَیتَ خَیرا فَعَجِّل وَ اِلاّـ مَنَعَکَ الشَّـیطانُ عَن ذلِکَ ؛ ای علی! هرگاه وقت نمازت رسـید، آماده آن شو وگرنه شـیطان تو را سرگرم می کنـد و هرگاه قصد [کار] خیری کردی شتاب کن وگرنه شیطان تو را از آن باز می دارد. بحارالأنوار، ج ۷، ص ۲۹

حدیث۱۸۶

رسول اکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودنـد: لایَزالُ الشَّـیطانُ یَرعَبُ مِن بَنی آدَمَ ما حافَظَ عَلَی الصَّـلَواتِ الخَمسِ فَإِذا ضَـیَّعَهُنَّ تَجَرَّءَ عَلَیهِ وَ أوقَعَهُ فِی العَظـائِمِ؛ شـیطان تـا آنگاه که انسان مراقب نمازهای پنجگانه‌اش می‌باشـد از او می‌ترسـد و چون نمازهایش را تباه کرد بر او جرأت پیدا می کند و او را در گناهان بزرگ فرو می‌برد. بحارالأنوار?/???/??

حدیث۱۸۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لَو یَعلَمُ المُصَلّی ما یَغشاهُ مِنَ الرَّحمَةِ لَما رَفَع رَأسَهُ مِنَ السُّجُودِ ؛ اگر نمازگزار می‌دانست چه رحمتی او را فراگرفته ، سر از سجده بر نمی‌داشت . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۷۵۹۲

حدیث۱۸۸

امام علی(علیه السـلام) فرمودند: عَلِّمُوا صِبیانَکُم الصَّـلاةَ وَ خُذُوهُم بِها إذا بَلَغُوا الحُلُمَ ؛ به کودکان خود نماز بیاموزید و چون به سـنّ بلوغ رسیدند ، آنان را برای نماز بازخواست کنید . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۳۰۵

حدیث۱۸۹

امام علی(علیه السـلام) فرمودنـد: إذا قامَ أحَـدُکُم إلَی الصَّـلوةِ فَلیُصَلِّ صَـلوةَ مُوَدِّعٍ ؛ هرگاه یکی از شـما به نماز می‌ایسـتد، باید مانند کسی نماز بگزارد که گویی آخرین نماز اوست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۰۵۰

حدیث۱۹۰

امام علی(علیه السـلام) فرمودنـد: إیّاکُم وَ البِطنَـةَ فَإنَّها مَقساةٌ لِلقَلبِ مَکسَـلَةٌ عَنِ الصّـلاةِ وَ مَفسَـدَةٌ لِلجَسَدِ ؛ زنهار از پُری شـکم ؛ زیرا

موجب سختْدلی ، کاهلی در نماز و تباهی بدن می‌شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۷۴۲

حدیث۱۹۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلصَّلاةُ حِصنٌ مِن سَطَواتِ الشَّیطانِ ؛ نماز، پناهگاهی است در برابر حمله‌های شیطان . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۲۱۲

حدیث۱۹۲

حضرت امام موسی کاظم (علیه السلام) فرمودند: لا تستغنی شیعتنا عن أربع: خمرة یصلی علیها و خاتم یتختم به و سواک یستاک به و سبحة من طین قبر أبی عبدالله علیه السلام؛ پیروان ما از چهار چیز بی‌نیاز نیستند ـ ?: سجاده‌ای که بر روی آن نماز خوانده شود ـ?. انگشتری که در انگشت باشد ـ ?. مسواکی که با آن دندانها را مسواک کنند ـ ?. تسبیحی از خاک مرقد امام حسین (علیه السلام) تهذیب الاحکام، ج، ? ص??

حدیث۱۹۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: السجود علی طین قبرالحسین (علیه السلام) ینور الی الارض السابعة و من کان معه سبحة من طینقبرالحسین (علیه السلام) کتب مسبحا و ان لم یسبح بها؛ ...سجده بر تربت قبر حسین (علیه السلام) تا زمین هفتم را نور باران می‌کند و کسی که تسبیحی از خاک مرقد حسین (علیه السلام) را با خود داشته باشد، تسبیح گوی حق محسوب می‌شود، اگر چه با آن تسبیح هم نگوید. من لایحضره الفقیه، ج، ? ص/ ??? وسائل الشیعه، ج ? ص???

حدیث۱۹۴

قال الصادق علیه السلام: السجود علی تربة الحسین علیه السلام یخرق الحجب السبع؛ امام صادق (علیه السلام) فرمودند: سجده بر تربت حسین علیه السلام حجابهای هفتگانه را پاره می‌کند. مصباح التمهجد، ص/ ??? بحارالانوار، ج، ?? ص???

حدیث۱۹۵

قال ابو محمدالحسن العسکری علیه السلام: علامات المؤمن خمس: صلاة الخمسین، و زیارة الاربعین، والتختم فی الیمین، و تعفیر الجبین والجهر ببسم الله الرحمن الرحیم؛ امام حسن عسکری علیه السلام فرمودند: نشانه‌های مؤمن پنج چیز است ـ ?: پنجاه رکعت نماز(نماز یومیه و نمازهای نافله ـ ?) زیارت اربعین ـ ? انگشتر به دست راست کردن ـ ? بر خاک سجده کردن ـ ? بسم الله الرحمن الرحیم را در نماز بلند گفتن. وسائل الشیعه، ج، ?? ص / ??? التهذیب، ج، ? ص .??

حدیث۱۹۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم می فرمایند: مَن أقرَضَ مُؤمنا قَرضا یَنتَظِرُ بِهِ مَیسورَهُ کانَ مالُهُ فی زَکاةٍ ، وکانَ هو فی صَلاةٍ مِنَ المَلائکةِ حتّی یُؤَدِّیَهُ إلَیهِ ؛ هر کس به مؤمنی وامی بدهد و (برای پس گرفتن آن) صبر کند تا دستش باز شود ، مال او زکات محسوب شود و در نماز ، با فرشتگان باشد تا این که وامش به او برگردانده شود . ثواب الأعمال : ۱۶۶ / ۱

حدیث۱۹۷

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: إذا کُنتَ فی تِجارَتِکَ وحَضَرَتِ الصّلاةُ فلا یَشغَلْکَ عنها مَتْجَرُکَ ، فإنّ اللّهَ وَصفَ قَوما ومدَحَهُم فقالَ : رِجالٌ لا تُلهیهم ... وکانَ هؤلاءِ القَومُ یَتّجِرونَ ، فإذا حَضَرَتِ الصّلاةُ تَرَکوا تِجارَتَهُم وقاموا إلی صَلاتِهِم ، وکانوا أعظَمَ أجْرا مِمّن لا یَتّجِرُ فیُصَلّی؛ هرگاه در حال کسب و کار بودی و وقت نماز رسید کسب تو را از نماز باز ندارد؛ زیرا خداوند مردمی را چنین توصیف کرده و ستوده‌است : مردانی که هیچ تجارت ... این مردم کاسب بودند امّا چون گاه نماز می‌رسید دست از کسب و کار می‌شستند و به نماز بر می‌خاستند . مزد و پاداش اینان بیش از کسانی بود که کاسبی نمی‌کردند و نماز می‌خواندند .
بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۱۰۰ / ۴۰

حدیث۱۹۸

قال الباقر – علیه السلام –: من صلی فی المسجد الحرام صلاهٔ مکتوبهٔ قبل الله منه کل صلاهٔ صلاها منذیوم و جبت علیه الصلاهٔ و کل صلاهٔ یصلیها الی ان یموت ؛ کسی که نمازواجبی را در مسجدالحرام به جای آورد، خداوند تمامی نمازهایی راکه از آغاز تکلیف بر او واجب شده و نیز نمازهایی را که تا پایان عمر به جای می آورد، قبول می کند. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۵۳۶).

حدیث۱۹۹

قال الصادق – علیه السلام –: صلاهٔ فی مسجدالنبی –صلی الله علیه وآله – تعدل بعشرهٔ الاف صلاهٔ ؛ یک نماز در مسجد پیامبر (صلی الله علیه وآله) با ده هزار نماز برابر خواهد بود. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۵۳۶).

حدیث۲۰۰

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: الغرباء فی الدنیا: قرآن فی جوف ظالم ، و مسجد فی نادی قوم لایصلی فیه ، و مصحف فی بیت لایقرء فیه و رجل صالح مع قوم سوء ؛ در جهان چهار چیز غریب است : ۱ – قرآن در سینه ستمگر ۲ – مسجد در جمع گروهی که در آن نماز نخوانند. ۳ – قرآنی در خانه ای که آن را نخوانند. ۴ – مرد پارسا در میان مردم بد. (نهج الفصاحه ، حدیث ۲۰۳۸).

حدیث۲۰۱

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: لاتجعلوا المساجد طرقا حتی تصلوا فیها رکعتین ؛ مساجد را گذرگاه قرار ندهید، مگر آنکه هنگام عبور دو رکعت نماز در آن بخوانید. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۵۵۳).

حدیث۲۰۲

قال الصادق – علیه السلام –: اذا خطب الایام یوم الجمعهٔ فلا ینبغی لاحد ان یتکلم حتی یفرغ الامام من خطبته؛ هنگامی که امام(جمعه) در روز جمعه خطبه می خواند شایسته نیست کسی حرف بزند تا آن گاه که امام از خطبه فارغ شود. (اصول کافی ، ج ۳، ص ۴۲۱).

حدیث۲۰۳

قال رسول الله -صلی الله علیه وآله -: الغسل یوم الجمعهٔ کفارهٔ و المشی ء الی الجمعهٔ کل قدم منها کعمل عشرین سنهٔ فاذا فرغ من صلوهٔ الجمعهٔ اجیز بعمل ماءتی سنهٔ؛ غسل روز جمعه کفاره گناه است ، و هر گامی که به سوی نمازجمعه برداشته می شود، برابر عمل بیست سال است ، و چون از نماز جمعه فارغ شود به پاداش عبادت دویست سال نایل گردد. (کنزالعمال ، حدیث ۲۱۰۹).

حدیث۲۰۴

قال رسول الله -صلی الله علیه وآله -: الجمعهٔ کفارهٔ لمابینها و بین الجمعهٔ التی قبلها، و زیادهٔ ثلاثهٔ ایام ؛ نماز جمعه کفاره گناهان میان این جمعه و جمعه قبل و سه روز پیش از آن می باشد. (کنزالعمال ، حدیث ۲۱۰۸۸).

حدیث۲۰۵

عن الصادق جعفر بن محمد عن ابیه علیهم السلام : ایما مسافر صلی الجمعهٔ رغبهٔ فیها وحبا لها اعطاه الله - عزوجل - اجر مائهٔ جمعهٔ للمقیم ؛ هر مسافری که از روی اشتیاق نماز جمعه بخواند، خدا به او اجر صد نماز جمعه مقیم را بدهد. (امالی شیخ صدوق ، ص ۱۱، وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۶).

حدیث۲۰۶

قال الصادق - علیه السلام -: ما من قدم سعت الی الجمعهٔ الا حرم الله جسدها علی النار ؛ هرگامی که به سوی نماز جمعه برداشته شود، خداوند آتش دوزخ را بر صاحب آن گام حرام می کند. (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳).

حدیث۲۰۷

قال رسول الله -صلی الله علیه وآله -: ان لکم فی کل جمعهٔ حجهٔ و عمرد فالحجهٔ الهجیرهٔ للجمعهٔ و العمرهٔ انتظار العصر بعد الجمعهٔ ؛ هر روز جمعه برای شما ثواب یک حج و یک عمره است ، حج شما شتاب و مبادرت به نماز جمعه و عمره شما انتظار اقامه نماز عصر پس از نماز جمعه است . (کنزالعمال ، ج ۷، ص ۷۳۷، حدیث ۲۱۱۷۳).

حدیث۲۰۸

قال رسول الله -صلی الله علیه وآله -: لایزال العبد متهاونا بالجمعهٔ حتی یغضب الله علیه ؛ بنده ای که نماز جمعه را سبک بشمارد، خداوند بر او خشم گیرد. (کنزالعمال ، حدیث ۲۱۱۵۵).

حدیث۲۰۹

قال رسول الله -صلی الله علیه وآله -: ثلث تعلم امتی ما لهم فیهن لضربوا علیهن بالسهام : الاذان و الغدو الی الجمعهٔ و الصف الاول؛ سه چیز است که اگر امت من فضیلت آنها را می دانستند، برای (سبقت در) انجام آن به قرعه متوسل می شدند و آن عبارتند از: ۱ - اذان گفتن ۲ - بیرون رفتن به سوی نماز جمعه ۳ - صف اول نماز جماعت. (مستدرک الوسائل ، ج ۱ ص ۴۹۰، بحارالانوار، ج ۸۹، ص ۱۹۷).

حدیث۲۱۰

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: اثافی الاسلام ثلاثة: الصلوة و الزكوة و الولاية،لا تصح واحدة منهن الا بصاحبتيها؛ سنگهای زیربنای اسلام سه چیز است: نماز، زکات و ولایت که هیچ یک از آنها بدون دیگری درست نمی شود. کافی جلد۲، ص ۱۸

حدیث۲۱۱

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: اِنّ مِن تَمامِ الصَّومِ اِعطاءُ الزَّكاةِ يَعنى الفِطرَة كَما اَنّ الصَّلوةَ عَلَى النَّبِى (ص) مِن تَمامِ الصَّلوة؛ تکمیل روزه به پرداخت زکاة یعنی فطره است، همچنان که صلوات بر پیامبر (ص) کمال نماز است. وسائل الشیعه، ج ۶ ص ۲۲۱

حدیث۲۱۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: لا تَغتَرّوا بِصَلاتِهِم وَلا بِصيامِهِم، فَإِنَّ الرَّجُلَ رُبَما لَهِجَ بِالصَّلاةِ وَالصَّومِ حَتّى لَو تَرَكَهُ استَوحَشَ ، وَلكِنِ اختَبِروهُم عِندَ صِدقِ الحَديثِ وَأداءُ الأمانَةِ؛ فریب نماز و روزه مردم را نخورید، زیرا آدمی گاه چنان به نماز و روزه خو می کند که اگر آنها را ترک گوید، احساس ترس می کند، بلکه آنها را به راستگویی و امانتداری بیازمایید. کافی، ج۲، ص ۱۰۴، ح۲

حدیث۲۱۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ما يَمنَعُ اَحَدَكُم اِذا دَخَل عَلَيهِ غَمٌّ مِن غُمومِ الدُّنيا اَن يَتَوَضّأَ ثُمَّ يَدخُلَ مَسجِدَهُ وَ يَركَعَ رَكعَتَينِ فَيَدعُوَ اللّه فيهِما؟ اَما سَمِعتَ اللّه يَقُولُ: «وَاستَعينوا بِالصَّبرِ وَ الصَّلاةِ»؟ چه چیز مانع می شود که هر گاه بر یکی از شما غم و اندوه دنیایی رسید، وضو بگیرد و به سجده گاه خود رود و دو رکعت نماز گزارد و در آن دعا کند؟ مگر نشنیده ای که خداوند می فرماید: «از صبر و نماز مدد بگیرید»؟ تفسیر عیاشی، ج ۱، ص ۵۹، ح ۳۹

حدیث۲۱۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ما خَسِرَ وَ اللّه مَن اَتى بِحَقيقَةِ السُّجودِ ... وَلا بَعُدَ عَنِ اللّه اَبَدا مَن اَحسَنَ تَقَرُّبَهُ فِى السُّجودِ وَ لا قَرُبَ اِلَيهِ اَبَدا مَن اَساءَ اَدَبَهُ وَضَيَّعَ حُرمَتَهُ وَيَتَعَلَّقُ قَلبُهُ بِسِواهُ؛ سوگند به خدا ، هر کس که حقیقت سجده را به جای آورد ، زیان نکرد و کسی که در سجده، به خوبی به خداوند نزدیک شد، هرگز از خداوند دور نیست. و آن که به {ساحت مقدس} او بی ادبی کرد و حرمتش را زیر پا گذاشت ، و به غیر او دل بست، هرگز به او نزدیک نشد. بحار الأنوار ، ج ۷۵، ص ۷۱، ح ۳۴

حدیث۲۱۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: فَضلُ الوَقتِ الاوّلِ عَلَى الأخير كَفَضل الاخرةِ عَلَى الدُّنيا. فضیلت خواندن نماز در اول وقت نسبت به تأ خیر انداختن آن، مثل فضیلت آخرت بر دنیاست. بحارالأنوار، ج ۸۲، ص ۳۵۹

حدیث۲۱۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: لا يَنالُ شَفاعَتَنا مَن استَخَفَّ بِالصَّلاةِ؛ هرکس نماز را سبک بشمارد ، بشفاعت ما دست نخواهد یافت. فروع کافی، ج۳، ص ۲۷۰

حدیث۲۱۷

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إنّ المُؤمِنَ هِمَّتُهُ فِی الصّلاةِ وَالصِّیامِ وَالعِبادَةِ وَالمُنافِقُ هِمَّتُهُ فِی الطَّعامِ وَالشَّرابِ کَالبَهیمَةِ؛ همّت مؤمن در نماز و روزه و عبادت است و همّت منافق در خوردن و نوشیدن؛ مانند حیوانات. تنبیه الخواطر،ج۱، ص ۹۴

حدیث۲۱۸

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَنِ اغتابَ مُسلِما أو مُسلِمَةً لَم یَقبَلِ اللّه صَلاتَهُ وَلاصیامَهُ أربَعینَ یَوما وَلَیلَةً إلاّ أن یَغفِرَ لَهُ صاحِبُهُ؛ هر کس از مرد یا زن مسلمانی غیبت کند، خداوند تا چهل شبانه روز نماز و روزه او را نپذیرد مگر این که غیبت شونده او را ببخشد. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۲۵۸، ح ۵۳

حدیث۲۱۹

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ثَلاثٌ لَو یَعلَمُ النّاسُ ما فیهِنَّ ما اُخِذنَ اِلاّ بِسَهمَةٍ حِرصا عَلی ما فیهِنَّ مِن الخَیرِ وَ البَرَکَةِ: اَلتَّذینُ بِالصَّلاةِ وَ التَّهجیرِ بِالجَماعاتِ وَ الصَّلاةُ فی اَوَّلِ الصُّفوفِ؛ سه چیز است که اگر مردم آثار آن را می دانستند، به جهت حریص بودن به خیر و برکتی که در آنها هست، به قرعه متوسل می شدند: اذان نماز، شتاب به نماز جماعت و نماز در صف اول. کنزالعمّال، ح ۴۳۲۳۵

حدیث۲۲۰

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لاتَنظُروا إلی کَثرَةِ صَلاتِهِم وَصَومِهِم وَ کَثرَةِ الحَجِّ وَالمَعروفِ وَطَنطَنَتِهِم بِاللَّیلِ، وَلکِنِ انظُروا إلی صِدقِ الحَدیثِ وَأداءِ المانَةِ؛ به زیادی نماز و روزه و حج و احسان و مناجات شبانه مردم نگاه نکنید، بلکه به راستگویی و امانتداری آنها توجه کنید. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۱۴، ح ۵

حدیث۲۲۱

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَلا اُخبِرُکُم بِاَفضَلَ مِن دَرَجَةِ الصّیامِ وَ الصَّلاةِ وَ الصَّدَقَةِ؟ صَلاحُ ذاتِ البَینِ، فَاِنَّ فَسادَ ذاتِ البَینِ هِیَ الحالِقَةُ؛ آیا به چیزی با فضیلت تر از نماز و روزه و صدقه (زکات) آگاهتان نکنم؟ و آن اصلاح میان مردم است، زیرا تیره شدن رابطه بین مردم ریشه کن کننده دین است. نهج الفصاحه، ح ۴۵۸

حدیث۲۲۲

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: عن زید بن خالدٍ الجُهَنّی: ما کانَ رَسُولُ اللّه صلی الله علیه و آله یَخرُجِ مِن شَیء ٍ لِشَیء ٍ مِنَ الصَّلَواتِ حَتّی یَستاکَ ؛ زید بن خالد جُهَنی: پیامبر خدا صلی الله علیه و آله از هیچ نمازی به نماز دیگر مشغول نمی شدند، مگر این که در این فاصله مسواک می زدند. المعجم الکبیر، ج ۵، ص ۲۵۴، ح ۵۲۶۱

حدیث۲۲۳

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اِعلَموا اَنّ اللّه تعالی قَد فَرَضَ عَلَیکُم الجُمُعَةَ فَمَن تَرَکَها فی حَیاتی وَ بَعدَ مَماتی وَ لَهُم اِمامٌ عادِلٌ اِستِخفافا بِها وَ جُحودا لَها فَلا جَمَعَ اللّه شَملَهُ وَ لا بارَکَ لَهُ فی اَمرِهِ اَلا وَ لا صَلاةَ لَهُ اَلا وَ لا زَکاةَ لَهُ اَلا وَ لا حَجَّ لَهُ اَلا وَ

لا صَومَ لَهُ اَلا وَ لا بَرَکَةَ لَهُ حَتّی یَتوبَ؛ بدانید که خداوند متعال نماز جمعه را بر شما واجب ساخته است پس آنان که در زندگی و پس از مرگ من، از روی سبک شمردن و یا انکار، آن را ترک کنند، با وجود این که پیشوای عادلی دارند، خداوند وحدتشان نبخشد و در کارشان برکت ندهد، آگاه باشید نه زکات، نه نماز، نه حج و نه روزه آنان پذیرفته است. بدانید که زندگی آنان برکتی نخواهد داشت، مگر توبه کنند. عوالی اللالی، ج ۲، ص ۵۴، ح ۱۴۶

حدیث۲۲۴

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ثَلاثٌ لَو یَعلَمُ النّاسُ ما فیهِنَّ ما اُخِذنَ اِلّا بِسَهمَةٍ حِرصا عَلی ما فیهِنَّ مِن الخَیرِ وَ البَرَکَةِ: اَلتَّذینُ بِالصَّلاةِ وَ التَّهجیرِ بِالجَماعاتِ وَ الصَّلاةُ فی اَوَّلِ الصُّفوفِ؛ سه چیز است که اگر مردم آثار آن را می دانستند، به جهت حریص بودن به خیر و برکتی که در آنها هست، به قرعه متوسل می شدند: اذان نماز، شتاب به نماز جماعت و نماز در صف اول. کنزالعمّال، ح ۴۳۲۳۵

حدیث۲۲۵

قال الصادق – علیه السلام –: الساعهٔ التی یستجاب فیها الدعاء یوم الجمعهٔ مابین فراغ الامام من الخطبهٔ الی ان یستوی الناس فی الصفوف ؛ ساعتی که دعا در آن مستجاب است روز جمعه و فاصله میان پایان خطبه(نماز جمعه) تا به صف ایستادن مردم می باشد. (مستدرک الوسائل ، ج ۶، ص ۴۱).

حدیث۲۲۶

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: من کان یؤ من بالله و الیوم الاخر فعلیه الجمعهٔ یوم الجمعهٔ الاعیل مریض او مسافر او امراءهٔ او مملوک ، و من استغنی عنها بلهو او تجارهٔ استغنی الله عنه و الله غنی حمید؛ برهر کس که به خداوند و روز قیامت ایمان دارد در روز جمعه ، نماز جمعه بر او واجب می باشد، جز بر بیمار یا مسافر یا زن ، یا برده و هر کس از نماز جمعه به وسیله پرداختن به لهو یا تجارت بی نیازی جوید، خداوند هم از او بی نیازی جوید(و عبادت او را نپذیرد) و خدا بی نیاز و ستوده است . (کنز العمال ، ج ۷ ص ۷۲۶، ح ۲۱۱۲۰).

حدیث۲۲۷

قال الصادق – علیه السلام –: ان الله اکرم المؤ منین بالجمعهٔ ؛ همانا خداوند – تبارک و تعالی– مؤ منان را به وسیله نماز جمعه گرامی می داشت . (مستدرک الوسائل ، ج ۶، ص ۵).

حدیث۲۲۸

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: اذا کان یوم الجمعهٔ کان علی کل باب من ابواب المسجد ملئکهٔ یکتبون الاول فالاول فاذا جلس الامام طوار الصحف و جاءوا یستمعون الذکر ؛ چون روز جمعه فرا رسد، بر درب هر مسجدی ملائکه می نشینند و نام مردم را به ترتیب ورود اول و دوم و سوم می نویسند تا وقتی که امام جمعه در جایگاه خود قرار می گرفت پرونده ها را جمع می کند و به ذکر (خطبه ها) گوش فرا می دهند. (بحارالانوار، ج ۸۹، ص ۱۲، مستدرک الوسائل ، ج ۶، ص ۳۸).

حدیث۲۲۹

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: رکعتان فی یوم الجمعهٔ افضل من الف رکعهٔ فی غیر یوم الجمعهٔ ؛ دو رکعت نماز در روز جمعه ، بهتر از هزار رکعت نماز در غیر روز جمعه است . (کنزالعمال ، ج ۷، حدیث ۲۱۰۵۷).

حدیث۲۳۰

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: رواح الجمعهٔ واجب علی کل محتلم ؛ برهر مکلف رفتن به نماز جمعه واجب است . (کنز العمال ، ج ۷، ص ۷۲۵، ح ۲۱۱۱۹).

حدیث۲۳۱

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: الجمعهٔ حج المساکین؛ نماز جمعه حج فقرا است . (کنزالعمال ج ۷، ص ۷۰۷، ح ۲۱۰۳۱).

حدیث۲۳۲

قال الصادق – علیه السلام –: ان الرجل یذنب الذنب فیحرم صلاهٔ اللیل و ان العمل السیی ء اسرع فی صاحبه من السکین فی اللحم؛ شخصی که به عصیان روی می آورد، از خواندن نماز شب محروم می شود، زیرا اثر کار بد در انسان ، از اثر کارد تیز بر گوشت ، سریع تر است . (میزان الحکمه ، ج ۵، ح ۱۱۰۴۶۷).

حدیث۲۳۳

قال علی – علیه السلام –: عبادالله ان تقوی الله حمت اولیاء محارمه و الزمت قلوبهم مخافته حتی اسهرت لیالیهم ؛ ای بندگان خدا پرهیزکاری دوستان خدا را از انجام کارهای حرام باز می دارد و ترس از خدا آنچنان در دل آنان جای می گیرد که شب ها را (برای نماز) بیدار می مانند. (نهج البلاغه ، خطبه ۱۱۳).

حدیث۲۳۴

عن ابی جعفر – علیه السلام – قال : ثلاث درجات : افشاء السلام ، و اطعام الطعام و الصلاهٔ باللیل والناس نیام ؛ از امام باقر (ع) نقل شده که فرمودند: سه چیز منزلت و مقام را می افزاید: سلام دادن ، غذا دادن و شب نماز خواندن ، آن زمان که مردم در خوابند. (بحارالانوار، ج ۸۷، ص ۱۴۱).

حدیث۲۳۵

امام باقر(علیه السلام) فرمودند: صل رکعتین فی سواد اللیل لوحشهٔ القبور ؛ برای نجات از وحشت قبر، دو رکعت نماز در دل شب بخوان . (بحارالانوار، ج ۸۷، ص ۱۶۰).

حدیث۲۳۶

قال الصادق – علیه السلام –: اذا قمت باللیل فاستک فان الملک تاءتیک فیضع فاه علی فیک ، فلیس من حرف تتلوه و تنطق به الا

صعد به الی السماء فلیکن فوك طیب الریح ؛ شبانگاه که برای نماز بلند می شوی مسواك بزن ، چرا که فرشته نزد تو می آید و دهانش را بر دهانت می گذارد و هر حرفی از قرآن و نماز و دعا می خوانی ، به آسمان می برد از این رو باید که دهانت خوشبو باشد. (وسائل الشیعه ، ج ۱، ص ۳۵۷، بحارالانوار، ج ۸۷ ص ۲۰۷).

حدیث۲۳۷

قال الصادق - علیه السلام -: ثلاثة هن فخر المؤ من وزینة فی الدنیا و الاخرة : الصلاة فی اخر اللیل و یاءسه مما فی ایدی ، الناس ، و ولایة الامام من ال محمد -صلی الله علیه وآله - ؛ سه چیز مایه افتخار مومن و زینت اودر دنیا و آخرت است : ۱ - نماز در آخر شب ؛ ۲ - دل کندن از آنچه دردست مردم است ؛ ۳ - پذیرش ولایت امام از اهل بیت پیامبر (صلی الله علیه وآله) (بحارالانوار، ج ۸۷، ص ۱۴۰).

حدیث۲۳۸

قال الصادق - علیه السلام -: استغفر الله ربی و اتوب الیه فی الوتر سبعین مرة تنصب یدك الیسری و تعد بالیمنی الاستغفار ؛ در قنوت نماز، وتر، هفتاد بار استغفار بگویید، برای این کار دست چپ را مقابل صورت قرار دهید، و با دست راست استغفار را بشمارید. (بحارالانوار، ج ۸۷، ص ۲۸۷).

حدیث۲۳۹

قال رسول الله -صلی الله علیه وآله -: اطولکم قنوتا فی الوتر اطولکم راحة یوم القیامة فی الموقف ؛ هرقدر قنوت شما در نماز وتر طولانی تر باشد، آسایش شما در موقف قیامت بیشتر است. (بحارالانوار، ج ۸۷، ص ۲۸۷).

حدیث۲۴۰

علیکم بصلاة اللیل سنة نبیکم و داءب الصالحین؛ بر شما باد به خواندن نماز شب ، زیرا این عمل سنت پیامبر و سیره صالحان است . (بحارالانوار، ج ۸۷، ص ۱۲۳).

حدیث۲۴۱

قال رسول الله -صلی الله علیه وآله -: افشوا السلام ، وصلوا الارحام ، و اطعموا الطعام ، و صلوا باللیل ، و الناس نیام ، تدخلوا الجنة بسلام؛ (باسلام کرن) سلام را میان مردم شایع کنید صله رحم به جای آورید اطعام کنید و در شب که همگان درخوابند به نماز برخیزید تا به سلامتی داخل بهشت گردید. (بحارالانوار، ج ۸۷، ص ۱۵۹).

حدیث۲۴۲

قال رسول الله -صلی الله علیه وآله -: من رزق صلاة اللیل من عبد او امة ؛قام لله - عزوجل - مخلصا فتوضاء وضوء سابغا وصلی الله - عزوجل - بنیة صادقة وقلب سلیم و بدن خاشع و عین داعمة ، جعل الله - تبارك و تعالی - خلفه تسعة صفوف من الملائکة فی کل صف ما لا یحصی عددهم الا الله تعالی احد طرفی کل صف فی المشرق و الاخر بالمغرب قال : فاذا فرغ کتب له بعددهم درجات ؛ هرگاه بنده ای موفق به نماز شب شود وبرای خدا بیدار شود و وضوی کامل بگیرد و با نیت خالص و قلب سلیم و بدن خاشع وچشم

گریان برای خدا نماز بخواند، خداوند نه صف از فرشتگان را پشت سر او می گمارد که جز خدا کسی نمی تواند آنها را شمارش کند، زیرا یک طرف هر صف در مشرق و طرف دیگر آن در مغرب است هنگامی که او نماز را تمام کند، خدا به تعداد آن فرشتگان برای او درجه و ثواب می نویسد. (بحارالانوار، ج ۸۷، ص ۱۳۷)

حدیث۲۴۳

قال الرضا – علیه السلام –: علیکم بصلاهٔ اللیل فما من عبد یقوم اخر اللیل فیصلی ثمان رکعات و رکعتی الشفع و رکعهٔ الوتر و استغفر الله فی قنوته سبعین مرهٔ ، الا اجیر من عذاب القبر و من عذاب النار و مذله فی عمره ، و وسع علیه فی معیشته ؛ بر شما باد به نماز شب ، زیرا هر بنده ای که در آخر شب بیدار شود و هشت رکعت نماز شب ، و دو رکعت نماز شفع ، و یک رکعت نماز وتر بخواند و در قنوت آن ، هفتاد بار استغفار کند خداوند اورا از عذاب قبر و آتش در امان دارد وعمر او را طولانی کرده و به زندگی اوگشایش خواهد داد. (بحارالانوار، ج ۸۷، ص ۱۶۱).

حدیث۲۴۴

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: ما من عبد یحدث نفسه بقیام ساعهٔ من اللیل فینام عنها الا کان نومه صدقهٔ تصدق الله بها علیه و کتب له اجر ما نوی ؛ کسی که به نیت بیدار شدن برای نماز شب بخوابد، ولی خواب بماند، خواب او عطیه ای است الهی و خداوند متعال به او پاداش نماز شب را عطا می کند. (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۲۳ کنزالعمال ، حدیث ۲۱۴۷۵).

حدیث۲۴۵

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: خیرکم من اطاب الکلام و اطعم الطعام و صلی باللیل و الناس نیام ؛ بهترین شما کسی است که سخن زیبا بگوید و طعام بدهد و هنگامی که مردم در خوابند نماز شب بخواند. (بحارالانوار، ج ۸۷، ص ۱۴۲).

حدیث۲۴۶

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: صلاهٔ اللیل مرضاهٔ الرب ، و حب الملائکهٔ و سنهٔ لانبیاء و نور المعرفهٔ واصل الایمان و راحهٔ الابدان ، و کراههٔ الشیطان و سلاح علی الاعداء و اجابهٔ للدعاء و قبول الاعمال وبرکهٔ فی الرزق ، و شفیع بین صاحبها و بین ملک الموت و سراج فی قبره و فراش تحت جنبه و جواب مع منکر و نکیر و مونس و زائر فی قبره الی یوم القیامهٔ ؛ نماز شب مایه خشنودی پروردگار و دوستی فرشتگان و روش پیامبران و نور معرفت و ریشه ایمان و موجب آرامش بدن و نفرت شیطان و سلاحی در مقابل دشمنان و باعث مستجاب شدن دعا و پذیرش اعمال و برکت روزی است نماز شب بین نمازگزاران و ملک الموت واسطه می شود و چراغ قبر و فرش زیر او در قبر و پاسخ نکیر و منکر و مونس انسان در قبر و زیارت کننده او در قبر تا روز قیامت خواهد بود. (بحارالانوار، ج ۸۷، ص ۱۶۲).

حدیث۲۴۷

قال الصادق – علیه السلام –: ان الله – عزوجل – قال المال و البنوان زینهٔ الحیاهٔ الدنیا، و ان الثمان رکعات التی یصلیها العبد اخراللیل زینهٔ الاخرهٔ ؛ خداوند متعال ثروت و فرزندان را زینت دنیا دانسته است هشت رکعت نماز که انسان در آخر شب می خواند، زینت آخرت است . (بحارالانوار ج ۸۳، ص ۱۲۶ ثواب الاعمال ، ص ۶۹).

حدیث۲۴۸

عن رسول الله –صلی الله علیه وآله –: علیکم بصلاۀ اللیل ولو رکعۀ واحدۀ ، فان الصلاۀ اللیل منهاۀ عن الاثم و تطفی ء غضب الرب – تبارک و تعالی – و تـدفع عن اهلها حرالنار، یوم القیامـۀ؛ بر شـما باد به نماز شب ، اگر چه یک رکعت باشد، زیرا نماز شب انسان را از گناه بـاز می دارد و خشم پروردگـار را خـاموش کرده وصـاحبش را از آتش قیـامت دراmان می دارد. (کنزالعمال ، ج ۷، حدیث ۲۱۴۳۱).

حدیث۲۴۹

عن النبی –صـلی الله علیه وآله –: قال : یا علی ! خمسـۀ تنور القلب : کثرۀ قرائۀ قل هو الله احد و قلۀ الکلام و مجالسۀ العلماء والصـلاۀ فی اللیـل و المشـی ء الی المساجـد؛ یـا علی ! پنـج چیز دل را نورانی می کنـد: کثرت تلاـوت سوره ((قل هو الله احـد))،کم گویی ، مجالست با علما، نماز شب و گام برداشتن به سوی مسجد. (المواعظ العددیه ، ص ۲۵۸).

حدیث۲۵۰

عن النبی –صـلی الله علیه وآله –: یاعلی ! علیک بصـلاۀ اللیل و من استخف بصلاۀ اللیل فلیس منا ؛ یا علی ! بر تو باد به خواندن نماز شب و از ما نیست کسی که به نماز شب اهمیت ندهد و آن را سبک بشمارد. (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۲۸۰).

حدیث۲۵۱

عن الصـادق – علیه السـلام –: ان البیوت التی یصـلی فیهـا باللیـل بتلاوه القرآن تضـی ء لاهل المساء کما تضـی ء نجوم السـماء لاهل الارض؛ خانه ای که در آن نماز شب خوانـده می شود و تلاوت قرآن می گردد، برای افلاکیان آن گونه می درخشـد که سـتارگان برای زمینیان می درخشد. (ثواب الاعمال ، ص ۷۰).

حدیث۲۵۲

عن الصادق – علیه السـلام –: صلاۀ اللیل تحسن الوجه و تحسن الخلق ، و تطیب الریح ، و تدر الرزق و تقضی الدین ، و تذهب بالهم و تجلوا البصر ؛ نمازشب باعث زیبایی سـیما ونیکویی اخلاق و خوشـبویی بدن و فراوانی رزق و مایه ادای قرض ها و از بین رفتن و تقویت نور چشم است . (ثواب الاعمال ، ص ۷۰).

حدیث۲۵۳

قـال رسـول الله –صـلی الله علیـه وآلـه –: صـلوۀ اللیـل سـراج لصاحبهـا، فی ظلمـۀ القبـر ؛ نمـاز شـب چراغی اسـت در تـاریکی قبـر. (بحارالانوار، ج ۸۷، ص ۱۶۱).

حدیث۲۵۴

قال الصادق – علیه السلام –: صلوۀ اللیل تبیض الوجه و صلوۀ اللیل تطیب الریح و صلوۀ اللیل تجلب الرزق ؛ نماز شب چهره را سفید، بوی را خوش و روزی را جلب می کند(گسترش می دهد). (علل الشرایع ، ص ۳۶۳، میزان الحکمه ، ج ، ص ۴۲۱)

حدیث۲۵۵

اذا ایقظ الرجل اهله من اللیل توضیا و صلیا کتبا من الذاکرین الله کثیرا و الذاکرات ؛ هرگاه مردی همسر خویش را در نیمه های شب بیدار کند و با هم وضو بسازند و به نماز بایستند، آنان از ذاکرانی ، که خداوند - تبارک و تعالی - بسیار یاد می کنند، محسوب می گردند. (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۱۸).

حدیث۲۵۶

قال رسول الله -صلی الله علیه وآله -: مازال جبرئیل یوصینی بقیام اللیل حتی ظننت ان اخیار امتی لن يناموا من اللیل الا قلیلا ؛ جبرئیل (ع) همچنان مرا به قیام شب و نماز در آن سفارش می نمود که من گمان کردم خوبان و برگزیدگان امت من شب را نمی خوابند، مگر اندکی . (بحارالانوار، ج ۷۶، ص ۳۳۳).

حدیث۲۵۷

عن ابی عبدالله - علیه السلام - قال : من قدم اربعین رجلا من اخوانه فدعا لهم ثم دعا لنفسه ، استجیب له فیهم و فی نفسه؛ امام صادق (علیه السلام) فرمودند: کسی که در قنوت نماز وتر برای چهل مؤ من وسپس برای خود دعا کند، خداوند دعاهای وی را مستجاب گرداند. (وسائل الشیعه ، ج ۴، باب ۴۵).

حدیث۲۵۸

قال رسول الله -صلی الله علیه وآله -: علیکم بصلاة اللیل فانها سنة نبیکم و داءب الصالحین قبلکم و مطردة الداء عن اجسادکم ؛ نماز شب را به پا دارید، زیرا نماز شب سنتی است از پیامبرتان رسول الله (صلی الله علیه وآله) و رسم صالحان و پاکانی است که قبل از شما بودند نماز شب موجب طرد و دفع بلا و دردها و بیماری ها از بدن شما می باشد. (تفسیر صافی ، ص ۲۶۵، ثواب الاعمال ، ص ۹۶).

حدیث۲۵۹

قال الصادق - علیه السلام -: ان الرجل لیکذب الکذبة فیحرم بها عن صلوة اللیل؛ چه بسا مردی با گفتن دروغی ، از فیض نماز محروم می شود. (بحارالانوار، ج ۸۷، ص ۱۴۶).

حدیث۲۶۰

قال رسول الله -صلی الله علیه وآله -: ما اتخذ الله ابراهیم خلیلا - علیه السلام - الا لاءطعامه الطعام و صلوته باللیل و الناس نیام؛ خداوند ابراهیم (ع) را به مقام خلیلی خود برنگزید، مگر به دو چیز: اول این که مردم را اطعام می کرد و دیگر این که هنگامی که مردم در خواب بودند، نماز می خواند. (بحارالانوار، ج ۷۴ ص ۲۸۲، میزان الحکمه ، ج ۵ ص ۴۱۷).

حدیث۲۶۱

قال الباقر - علیه السلام -: جاء الرجل الی امیرالمؤ منین - علیه السلام - فقال : یاامیرالمؤ منین انی قد حرمت الصلوة باللیل فقال

امیرالمؤ منین : انت رجل قـد قیـدتک ذنوبک؛ مردی نزد امیرالمؤ منین (علیه السـلام) آمـد و گفت: من از نماز شب محروم شده ام، امام علی (علیه السلام) فرمودند: گناهانت تو را گرفتار نموده است . (بحارالانوار، ج ۸۳، ص ۱۲۷).

حدیث۲۶۲

قـال علی - علیه السـلام -: قیـام اللیـل مصـحهٔ للبـدن و تمسـک باخلاـق و رضـی رب العـالمین؛ برخاسـتن برای نمـاز شب موجب تندرستی و پایبندی به اخلاق پیغمبران است وخدا را خشنود می کند. (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۲۱).

حدیث۲۶۳

قال الصادق - علیه السـلام -: ان الرجل یـذنب فیحرم صـلوهٔ اللیل؛ هرآینه انسان مرتکب گناهی می شود و در نتیجه را، از نماز شب محروم می گردد. (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۲۲).

حدیث۲۶۴

عن الرضا - علیه السـلام -: رضوان الله الصلوهٔ باللیل؛ نماز شب ، رضوان (خشنودی) خدا را به همراه دارد. (من لایحضره الفقیه ، ج ۱ ص ۴۱۲)

حدیث۲۶۵

قال الصادق - علیه السلام -: شرف المؤ من صلاته باللیل؛ شرف مومن به نماز شب او است . (بحارالانوار، ج ۸۷، ص ۱۴۱).

حدیث۲۶۶

عن النبی -صـلی الله علیه وآله -: الرکعتـان فی جوف اللیل احب الی من الـدنیا و مافیها ؛ دو رکعت نماز در دل شب نزد من ، از دنیا وآنچه که در آن است ، محبوبتر است . (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۲۷۶).

حدیث۲۶۷

قـال رسول الله -صـلی الله علیه وآله -: صـلاهٔ الرجـل تطوعا حیث لایراه الناس تعـدل صـلاته علی اعین الناس خمسا و عشـرین ؛ نماز مستحبی که در مکانی دور از دیـد مردم خوانـده شود، از نظر ثواب و ارزش معنوی معادل با بیست و پنـج نماز است که در معرض دید مردم به جا آورده شود. (نهج الفصاحه ، حدیث ۱۸۴۷).

حدیث۲۶۸

قال الصادق - علیه السـلام -: ان الله - عزوجل - فرض علیکم الصلوات فی احب الاوقات الیه ، فاسئلوا الله حوائجکم عقیب فرائضکم ؛ به درسـتی که خداونـد نمازهـای واجب را در محبـوب ترین اوقـات واجب کرد، پس بعـد از نمازهایتـان حاجـات خـود را از خـدا بخواهید. (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۳۲۴).

حدیث۲۶۹

قال الباقر – علیه السـلام –: انما شـیعهٔ علی کثیرهٔ صـلاتهم کثیرهٔ تلاوتهم للقرآن ؛ شیعیان و پیروان خط علی زیاد نماز می گزارند، و زیاد تلاوت قرآن می کنند. (صفات الشیعه ، ص ۴۳۶).

حدیث۲۷۰

مـادمت فی الصـلاهٔ فانـک تقرع بـاب الملک الجبار، و من یکثر قرع باب الملک یفتـح له ؛ مادامی که تو در نمازهستی ، درب خانه پادشـاه توانا را می کوبی ، هر کس که در کوبیـدن درب خانه پادشاه پافشاری کنـد، آن درب روی او باز می شود. (بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۸۰).

حدیث۲۷۱

قال الباقر – علیه السـلام –: انما جعلت النافلـهٔ لیتم بها ما افسـده من الفریضـهٔ ؛ همانا (نماز) نافله را به این جهت قرار دادند که کاستی های نماز واجب را جبران کند. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۲۰).

حدیث۲۷۲

قال الباقر – علیه السلام –: واذا لم یؤ د الرجل الفریضه لم تقبل منه النافله ؛ اگر کسی نماز واجب به جا نیاورد، نافله او مقبول نیست . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۲۰).

حدیث۲۷۳

قال علی – علیه السلام –: قال الله تعالی لنبیه –صلی الله علیه وآله –و کانت الامم السالفهٔ لقد فرضت علیهم خمسین صلوهٔ فی خمسین وقتا، وهی من الاصار التی کانت علیهم فرفعتها عن امتک وجعلتها خمسا فی خمسه اوقات و هی احد و خمسون رکعهٔ ، و جعلت لهم اجر خمسـین صـلوهٔ ؛ از امیرالمؤ منین (علیه السـلام) روایت شـده ، که خداونـد به رسولش فرمود: برای پیشـینیان پنجاه نماز در وقت واجب کرده بودم و این یکی از مشـکلاتی بود که امم سابقه داشـتند ولی این بار را از دوش تو برداشـتم ، و به جای آن ، پنـج نماز، در پنـج وقت برای شـما قرار دادم که این پنج نماز در پنج نوبت (مجموعا واجب و مسـتحب آن) پنجاه و یک رکعت است و ثواب پنجاه نماز را دارد. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۴۰).

حدیث۲۷۴

عن الصادق – علیه السـلام – قال : ما یمنع احـدکم اذا دخل علیه غم من غموم الـدنیا ان یتوضاء ثم یـدخل المسـجد فیرکع رکعتین ، یدعوالله فیهما اما سـمعت الله یقول : و اسـتعینوا بالصبر و الصلاهٔ ؛ وقتی در اثر فشار زندگی و حوادث روزگار مشکلاتی برای کسی پیش آمـد، وضو بگیرد و به مسـجد برود و دو رکعت نماز به جای آورد، و خـدا را بخواند. آیا شـنیده ای که خداوند می فرماید: از شکیبایی و نماز یاری جویید. (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۲۶۳).

حدیث۲۷۵

قال الصادق – علیه السلام – : ان القلب یحیی و یموت فاذا حی فادبه بالتطوع ، و اذا مات فاقصره علی الفرائض؛ همانا، قلب انسان می

میرد و زنده می شود، پس وقتی که قلب زنده (و با نشاط) است او را به اعمال (نماز) مستحبی وادار کن و زمانی که قلب مرده است ، به واجبات اکتفا کن . (مستدرک الوسائل ، ج ۱ ص ۱۷۷).

حدیث۲۷۶

قال الصادق – علیه السلام –: ایاکم و الکسل و ان ربکم رحیم یشکر القلیل ان الرجل لیصلی الرکعتین تطوعا یرید بهما وجه الله فیدخله الله بهما الجنهٔ ؛ ازسستی دوری کنید، زیرا پروردگار شما مهربان است و اندک را می پذیرد هرآینه مرد دو رکعت نماز مستحبی برای خدا می خواند و خداوند به سبب این دو رکعت ، او را وارد بهشت می کند. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۳۰، اصول وافی ، ج ۲، ص ۶۱).

حدیث۲۷۷

قال الحسن بن علی – علیه السلام –: اذا اضرت النوافل بالفریضهٔ فارفضوها ؛ هرگاه نمازهای مستحبی به نمازهای واجب ضرر رسانید، آنها را ترک کنید. (تحف العقول ، ص ۲۶۷).

حدیث۲۷۸

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: یا اباذر! ایما رجل تطوع فی کل یوم و لیلهٔ اثنتی عشرهٔ رکعهٔ سوی المکتوبهٔ کان له حقا واجبا بیت فی الجنهٔ ؛ ای ابوذر! هر مردی که در شبانه روز – غیر از نمازهای واجب – دوازده رکعت نماز بگزارد خداوند خانه ای در بهشت به او خواهد داد. (مکارم الاخلاق ، ص ۴۶۱).

حدیث۲۷۹

قال الصادق – علیه السلام –: اذا اردت حاجهٔ فصل رکعتین وصل علی محمد و آل محمد وسل تعطه ؛ هنگام حاجت ، دو رکعت نماز بخوان و بر پیغمبر و آل او درود فرست و حاجتت را بخواه که به تو داده می شود. (فروع کافی ، ج ۳، ص ۴۷۹).

حدیث۲۸۰

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: الصلوهٔ میزان فمن اوفی استوفی؛ نماز ترازوی (اعمال) است هر کسی بیشتر به جا آورد بیشتر بهره می برد. (فروع کافی ، ج ۳، ص ۲۶۷).

حدیث۲۸۱

قال الباقر – علیه السلام –: ان العبد لیرفع له من صلاته نصفها و ثلثها و ربعها و خمسها فما یرفع له الا ما قبل علیها بقلبه و انما امروا بالنوافل لیتم لهم مانقصوا من الفریضهٔ ؛ نمازی که بنده به جا می آورد، گاهی نصف و گاهی یک سوم و گاهی یک چهارم و گاهی یک پنجم آن بالا برده می شود، زیرا بالا برده نمی شود مگر آن نمازی که با توجه و حضور قلب باشد، مردم ماءمور به انجام نمازهای مستحب شده اند تا نقص نمازهای واجب آنان توسط مستحباب جبران شود. (بحارالانوار، ج ۸۷، ص ۲۸).

حدیث۲۸۲

قال الباقر – علیه السلام –: یا باغی العلم ! اصل قبل لاتقدر، علی لیل ولانهار تصلی فیه ؛ ای طالب علم ! نماز را به پادار، قبل از آن که پیری وسستی فرا رسد، که آن وقت قدرت نمازگزاردن را نداری و برای تو میسر نیست (و شاید اشاره به پس از مرگ باشد). (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۲۷).

حدیث۲۸۳

قال الباقر – علیه السلام –: فاذا اتم له ست سنین علم الرکوع و السجود حتی یتم له سبع سنین فاذا تم له سبع سنین قیل له اغسل وجهک و کفیک، فاذا غسلهما قیل له صل؛ هنگامی که فرزندان شما شش ساله شدند، رکوع و سجده (صحیح) را به آن ها بیاموزید و در هفت سالگی به طفل بگویید: دست و رویت را بشوی و نماز بگذار. (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۱۳۲)

حدیث۲۸۴

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: اطرفوا اهالیکم فی کل یوم جمعهٔ بشی ء من الفاکههٔ ، حتی یفرحوا بالجمعهٔ ؛ روز جمعه برای خانواده خود میوه تازه بخرید، تا برای آمدن نماز خرسند گردند. (مستدرک الوسائل ، ج ۶ ص ۶۱).

حدیث۲۸۵

و کان علی– علیه السلام– اذا قام الی الصلوهٔ فقال : وجهت وجهی للذی فطرالسموات والارض ، تغیر لونه حتی یعرف ذلک فی وجهه ؛ وقتی علی (علیه السلام) به نماز می ایستاد و آیه شریفه: ((رو می آورم با تمام وجودم به کسی که آسمانها وزمین را آفرید))را می خواند، رنگ و چهره مبارک او متغیر می شد، به طوری که تغییر حالت و دگرگونی از صورت مبارکش به خوبی مشاهده می گشت. (میزان الحکمه ، ج ۵ ص ۳۸۱).

حدیث۲۸۶

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: کانوا (یعنی الانبیاء) یفزعون اذا فزعوا الی الصلاهٔ ؛ پیامبران خدا (صلی الله علیه وآله) چنان بودند که چون دچار نگرانی می شدند،به نماز پناه می بردند. (تفسیر درالمنثور، ج ۱، ص ۶۷)

حدیث۲۸۷

قال السجاد – علیه السلام –: کان یبکی حتی یبتل مصلاه خشیهٔ من الله – عزوجل – من غیر جرم ؛ رسول خدا –صلی الله علیه وآله – با این که بی گناه بود اما از خوف خداوند چنان در نماز می گریست که جانمازش خیس می شد. (سنن النبی ، ص ۳۲)

حدیث۲۸۸

قال علی – علیه السلام –: کان رسول الله –صلی الله علیه وآله – لایؤ ثر علی الصلوهٔ عشاهٔ ولاغیره و کان اذا دخل وقتها کانه لایعرف اهلا ـ ولا ـ جمیعا؛ رسول خدا –صلی الله علیه وآله – نه شام و نه چیز دیگری را بر نماز مقدم نمی داشت و چون وقت نماز فرا می رسید، دیگر نه خانواده می شناخت ونه دوست . (سنن نبوی ، ص ۱۴).

حدیث۲۸۹

قال رسول الله -صلی الله علیه وآله -: ان الله جعل قرة عینی فی الصلاة وحببهاالی؛ همانا خداوند روشنی چشم مرا در نماز قرار داد و نماز را محبوب من نمود. (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۶۷، امالی شیخ صدوق ، ج ۲، ص ۱۴۱).

حدیث۲۹۰

قال رسول الله -صلی الله علیه وآله -: انا لاٱشبع من الصلاة ؛ من هرگز از نماز سیر نمی شوم . (امالی صدوق ، ج ۲ ص ۱۴۱).

حدیث۲۹۱

قال الصادق - علیه السلام -: وکان رسول الله -صلی الله علیه وآله - یستغفر الله فی الوتر سبعین مرة و یقول: هذا مقام العائذ بک من النار سبع مرات ؛ رسول خدا (صلی الله علیه وآله) در قنوت نماز وتر هفتاد بار ((استغفرالله)) و هفت بار هذا ماقم العائذ بک من النار))(یعنی این جایگاه کسی است که از آتش به تو پناه آورده است) می گفت . (وسائل الشیعه ، ج ۴، ص ۶۱۰).

حدیث۲۹۲

قال الصادق - علیه السلام -: یا اباهارون ! انا ناءمر صبیاننا بتسبیح فاطمة - علیهاالسلام - کما ناءمرهم بالصلاة ، فالزمه ، فانه لم یلزمه عبد فشقی؛ ای اباهارون! ما بچه های خود را همان طور که به نماز امر می کنیم ، به تسبیح حضرت فاطمه (علیهاالسلام) نیز امر می کنیم تو نیز بر آن مداومت کن ، زیرا بنده شقی (و بدبخت معنوی) بدان پای بند نمی شود. (فروع کافی ، کتاب الصلاة ص ۳۴۳، ح ۱۳).

حدیث۲۹۳

قال الصادق - علیه السلام -: من سبح الله فی دبر الفریضة تسبیح فاطمة الزهراء - علیهاالسلام - مائة مرة و اتبعها بلااله الاالله غفر الله له ؛ هرکس بعد از نماز واجب با تسبیح حضرت فاطمه زهرا (س) صدبار به تسبیح خدای متعال بپردازد و به دنبال آن ((لااله الاالله))بگوید، خداوند او رامشمول مغفرت خود می کند. (فروع کافی ، ج ۳، کتاب الصلاة ، باب دعا، نماز ۷۰ - ص ۳۴۲).

حدیث۲۹۴

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله -: یافاطمة ! اعطیک ما هو خیر لک من خادم و من الدنیا بما فیها، تکبرین الله بعد کل صلاة اربعا و ثلاثین تکبیرة ، وتحمدین الله ثلاثا و ثلاثین تحمیدة ، و تسبحین الله ثلاثا و ثلاثین تسبیحة ، ثم تخمین ذلک بلااله الا الله ، وذلک خیر لک من الذین اردت و من الدنیا و ما فیها فلزمت - صلوات الله علیها - هذاالتسبیح بعد کل صلاة ، و نسب الیها ؛ ای فاطمه ! به تو چیزی را عطا کنم که از خدمتکار و دنیا با آنچه در آن است بهتر باشد بعد از نماز سی و چهار مرتبه ((الله اکبر))سی و سه مرتبه ((الحمدلله))و سی و سه مرتبه ((سبحان الله))بگو و پس از آن را به ((لااله الاالله))ختم کن این کار برای تو بهتر است از آنچه می خواهی و از دنیا وآنچه در آن است پس حضرت زهرا (س) پس از هر نماز به این تسبیح مداومت کرد و منسوب به او گردید. (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۳۳۶).

حدیث۲۹۵

قال الصادق - علیه السلام -: الجلوس بعد صلاة الغداة فی التعقیب و الدعاء حتی تطلع الشمس ابلغ فی طلب الرزق من الضرب فی الارض ؛ هرکس بعد از نماز صبح برای تعقیب و دعا تا طلوع خورشید بنشیند، بهتر از در نوردیدن زمین ، روزی راجلب می کند. (وسائل الشیعه ، ج ۴، ص ۱۰ ۳۵).

حدیث۲۹۶

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله -: من اکل لمقهٔ حرام لم تقبل له صلوهٔ اربعین لیلهٔ و لم یستجب له دعوهٔ اربعین صباحا ؛ کسی که لقمه حرام بخورد، نماز چهل شب او قبول نمی شود، ودعای چهل روز او به اجابت نمی رسد. (دارالسلام ، نوری ، ج ۴ ص ۲۱۳)

حدیث۲۹۷

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله -: ان المصلی لیقرع باب الملک و انه من یدم قرع الباب یوشک ان یفتح له؛ به درستی که نمازگزار در خانه خداوند را میزند و کسی که پیوسته دری را بکوبد، عاقبت آن درب به روی او باز خواهد شد. (نهج الفصاحه ، ص ۸۲۷)

حدیث۲۹۸

قال الصادق - علیه السلام -: الدعا بعد الفریضهٔ ایاک ان تدعه ، فان فضله بعد الفریضهٔ کفضل الفریضهٔ علی النافلهٔ ؛ مبادا دعای بعد از فریضه را ترک کنی ، زیرا فضیلت و امتیاز دعای بعد از فریضه همچون برتری فریضه و نماز واجب برنافله است .(بحارالانوار، ۸۵، ص ۳۲۵)

حدیث۲۹۹

قال الصادق - علیه السلام -: الدعاء بعد الفریضهٔ افضل من الصلوهٔ تنفلا ؛ دعای بعد از نماز واجب ، از به جا آوردن نماز نافله برتر است. (من لایحضره الفقیه ، ج ۱ ص ۹۶۲)

حدیث۳۰۰

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله -: و ارفعوا الیه ایدیکم بالدعاء فی اوقات صلاتکم فانها افضل الساعات ینظرالله - عزوجل - فیها بالرحمهٔ الی عباده و یجیبهم اذا ناجوه و یلبیهم اذا نادوه و یستجب لهم اذا دعوه؛ و در اوقات نمازهایتان دستهای خود را به دعا به سوی خدا بردارید، زیرا آن اوقات بهترین ساعات است و خداوند به سوی بندگانش با نظر رحمت نگاه می کند وهنگامی که با او مناجات کنند جواب می دهد زمانی که او را بخوانند، لبیک می گوید و وقتی که به درگاه او دعا کنند، اجابت می فرماید. (بحارالانوار، ج ۹۶، ص ۳۵۶)

حدیث۳۰۱

قال الباقر - علیه السلام -: فاذا فرغت من الصلاهٔ المکتوبهٔ فانصب الی ربک فی الدعاء او ارعب الیه فی المساءلهٔ؛ هرگاه از نماز واجب فارغ شدی ، به دعا به سوی پروردگارت بپرداز و رغبت کن به سوی پروردگارت به سوال و درخواست . (مجمع البیان ، ج

۱۰ ص ۵۰۹)

حدیث۳۰۲

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله -: کاءنه قداستغنی غنی خذوا صلاته فاضربوا بها وجهه ؛ بنده مران بنگریدکه نماز به جای آورد، ولی درخواست حاجت نکرد و گویا از من بی نیاز است نمازش رابرگردانید و برچهره اش بکوبید.(بحارالانوار، ج ۸۲ ص ۳۲۵)

حدیث۳۰۳

قال الصادق - علیه السلام -: ان الله - عزوجل - فرض علیکم الصلوات فی احب الاوقات الیه فاسئلوا الله حوائجکم عقیب فرائضکم ؛ به درستی که خداوند نمازهای واجب را در محبوبترین اوقات واجب کرد، پس حاجات خود را بعد از نمازهایتان بخواهید. (بحارالانوار، ج ۸۵ ص ۳۲۴)

حدیث۳۰۴

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله -: ان الله یستجبی من عبده اذا صلی فی جماعة ثم ساءله حاجة ان ینصرف حتی یقضیها ؛ وقتی بنده نمازش را به جماعت بخواند وحاجتی از خدا بخواهد، خداوند او را حاجت روا خواهد کرد، زیرا شرم دارد خواسته او را برنیاورد. (بحارالانوار، ج ۸۸ ص ۴)

حدیث۳۰۵

قال علی - علیه السلام -: من جلس فی مصلاة ثانیا رجلیه یذکر الله - تبارک الله و تعالی - وکل الله - عزوجل - به ملکا یقول : ازدد شرفا تکتب لک الحسنات و تمحی عنک السیئات و تبنی لک الدرجات حتی ینصرف؛ کسی که درجایگاه نمازش بنشیند، و به ذکر خدای تعالی و به تعقیبات بپردازد خداوند فرشته ای را بر او ماءمور و موکل می گرداند که به وی می گوید: ای نمازگزاری که مشغول به دعا هستی ، به شرف و کرامت و فضیلت خود بیفزا (یعنی بیشتر و زیادتر دعا کن) که از برای تو حسنات ثبت می گردد و سیئات و بدیهایت محو و نابود می شود و درجات برای تو افزون می گردد و این گفتگو ادامه دارد تا وقتی که او از دعا و تعقیباتش فارغ شود. (دعائم الاسلام ، ج ۱ ص ۱۶۵)

حدیث۳۰۶

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله -: ثلاثه مواطن لاترد فیها دعوة عبد: رجل یکون فی بریة حیث لایراه احد الاالله فیقوم فیصلی و رجل یکون معه فئة فیقر عنه اصحابه فیثبت و رجل یقوم من آخر اللیل ؛ سه مورد است که دعای کسی در آن رد نمی شود: یکی آن مردی که در بیابان باشد و کسی جز خدا او را نمی بیند برخیزید و نماز گزارد. دیگر آن مردی که با گروهی در جنگ باشد و یاران وی بگریزند و او استوار ماند. سوم آن که مرد در آخر شب برای عبادت برخیزد.(کنزالعمال ، ج ۲ - ص ۱۰۲، ص ۳۳۳۶)

حدیث۳۰۷

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله -: من ادی فریضة فله عندالله دعوة مستجابه ؛ هرکس نماز واجبی را به جای آورد یک دعای

مستحب نزد خدا خواهد داشت . (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۳۲۱).

حدیث۳۰۸

قال الصادق – علیه السلام –: یستجاب الدعاء فی اربعهٔ مواطن : فی الوتر و بعد الفجر و بعد الظهر و بعدالمغرب؛ دعا در چهار وقت به اجابت می رسد: ۱ – در نماز وتر ۲ – پس از نماز صبح ۳ – بعد از نماز ظهر ۴ – پس از مغرب. (بحارالانوار، ۸۵، ص ۳۲۴ روضهٔ المتقین ، ج ۱۲ ص ۳۸).

حدیث۳۰۹

قال الصادق – علیه السلام –: من صلی صلوهٔ و عقب الی اخری فهو ضیف الله و حق علی الله ان یکرم ضیفه ؛ هر که نماز فریضه کند و بعد از آن تعقیب بخواند تا نماز دیگر (یعنی به خواندن دعاهایی که بعد از نماز باید خواند و قرائت قرآن و غیره مشغول گردد تا وقت نماز دیگر) پس آن بنده مهمان خدا می باشد و حق است بر خدای – عزوجل – اینکه اکرام کند مهمان خود را. (بحارالانوار، ج ۸۵ ص ۳۲۲).

حدیث۳۱۰

قال الصادق – علیه السلام –: من سبح تسبیح فاطمهٔ – علیها السلام – قبل ان یثنی رجله من صلوهٔ الفریضهٔ غفرله ؛ کسی که در نمازهای فریضه ، پس از سلام نماز و قبل از حرکت از مصلی ، خداوند را به تسبیح فاطمه زهرا – علیها السلام – تسبیح کند، آمرزیده می شود. (دعائم الاسلام ، ج ۱ ص ۱۶۸)

حدیث۳۱۱

عن علی – علیه السلام – قال : مروهٔ الحضر قراءهٔ القران و مجالسهٔ العلماء و النظر فی الفقه و المحافظهٔ علی الصلاهٔ فی الجماعات ؛ از حضرت علی(علیه السلام) نقل شده که فرمودند: جوانمردی در حضور در وطن ، قرآن خواندن ، هم نشینی با علماء، و نگریستن در احکام دین ، و مواظبت بر نماز خواندن در جماعتهاست . (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۱۰)

حدیث۳۱۲

قال النبی – صلی الله علیه وآله – : من ام قوما باذنهم و هم به راضون فاقتصد بهم فی حضوره ، و احسن صلاته بقیامه و قراءته و رکوعه و سجوده و قعوده ، فله مثل اجر القوم ، و لاینقص من اجورهم شیء؛ هرکس به اجازه و رضایت جماعتی به آنان پیشنماز باشد، و آنان به او راضی باشند، در حاضر شدنش با آنان استقامت ورزد، و نماز خود را با قیام و قرائت و رکوع و سجود و قعود آن نیکو انجام دهد، برای او مثل ثواب آن جماعت است ، و از ثواب آنها هم چیزی کم نمی شود. (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۸)

حدیث۳۱۳

قال علی – علیه السلام –: و اذا قمت فی صلاتک للناس فلاتکونن منفرا و لامضیعا، فان فی الناس من به العلهٔ و له الحاجهٔ ، و قد سالت رسول الله – صلی الله علیه وآله – حین وجهنی الی الیمن کیف اصلی بهم ؟ فقال : صل بهم کصلاهٔ اضعفهم ، و کن بالمؤ منین رحیما؛ هنگامی که برخاستی و خودت را مهیا ساختی تا با مردم نماز گزاری ، نماز را چندان طولانی مخوان که مردم را

پراکنده سازی ، و سریع و تند هم مخوان که آن را تباه کنی ، زیرا در میان مردمی که با تو نماز می گزارند، کسانی هستند که علیل و بیمار و ناتوانند، یا گرفتاری و کار دارند. من از رسول خدا (ص) هنگامی که مرا برای تبلیغ اسلام به یمن می فرستاد پرسیدم : چگونه با مردم نماز بگزارم ؟ حضرت فرمودند: با آنها مانند ناتوانترین آنان نمازگزار، و بر حال مؤ منین ترحم کن . (نهج البلاغه ، فیض الاسلام ، ص ۱۰۲۳)

حدیث۳۱۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله – : ثلاثهٔ یضحک الله الیهم : الرجل اذا قام باللیل و القوم اذا صفوا فی الصلاهٔ ، و القوم اذا صفوا فی قتال العدو؛ سه گروهند که خداوند از آنان خشنود است : ۱ – کسی که نماز شب می خواند. ۲ – جمعی که نماز جماعت تشکیل می دهند. ۳ – دسته ای که در برابر دشمن در راه خدا صف آرایی کرده اند. (ثواب الاعمال ، ص ۹۶)

حدیث۳۱۵

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: رحم الله رجلا قام من اللیل فصلی و ایقظ امراءته فصلت ، فان ابت نضح فی وجهها الماء، رحم الله امراءهٔ قامت من اللیل فصلت و ایقظت زوجها، فان ابی نضحت فی وجهه الماء؛ خدا رحمت کند، مردی را که شب از خواب برخیزد و نماز شب بخواند و همسرش را نیز براین عمل تشویق نماید، و اگر بیدار نشد (با اجازه قبلی او) به صورت وی آب بپاشد و او را بیدار کند و همچنین خدا بیامرزد زنی که در شب برخیزد و نماز شب بخواند وشوهرش را نیز بدین عمل وادار کند و اگر از جای برنخواست (با اذن قبلی او) آب به صورتش بپاشد، تا او را بیدار کند. (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۱۸).

حدیث۳۱۶

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: رکعتان من المتاءهل خیر من اثنتین و ثمانین رکعهٔ من العزب ؛ دو رکعت نماز کسی که همسر دارد، بهتر از هشتاد و دو رکعت نماز انسان مجرد است . (نهج الفصاحه ، ص ۳۵۰).

حدیث۳۱۷

قال الصادق – علیه السلام –: حتی یتم له تسع سنین ، فاذا تمت له علم الوضو وضرب علیه وامر بالصلوهٔ و ضرب علیها، فاذا، تعلم ، الوضوء و الصلاهٔ غفرالله لوالدیه ؛ وقتی (فرزندتان) به سن نه سالگی برسد، پس وقتی که نه سالش تمام شد، وضو را به او یاد بدهید واگر کوتاهی کرد او را ادب کنید، و او را امر به نماز کنید و اگر کوتاهی کرد او را ادب کنید پس زمانیکه فرزند وضو و نماز را یاد گرفتید، خدا پدر و مادرش را می آمرزد. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۳).

حدیث۳۱۸

قال علی – علیه السلام –: ان الله – عزوجل – لیهم بعذاب اهل الارض جمیعا حتی لایتحاشی منهم احدا اذا عملوا بالمعاصی و اجترحوا السیئات فاذا الی الشیب ناقلی اقدامهم الی الصلوهٔ و الولدان یتعلمون القرآن رحمهم الله فاخر ذلک عنهم ؛ آنگاه که اهل زمین در گناه و بدیها غوطه ور می شوند خداوند متعال قصد می کند تمامی آنان را بدون استثناء دچار عذاب نماید، ولی با توجه به پیرمردان ریش سفیدی که برای نماز (به سوی مسجد) گام برمی دارند و نیز نونهالانی که در حال یادگرفتن قرآن هستند، به تمامی اهل زمین رحم نموده و عذاب آنان را به تاءخیر می اندازد. (مستدرک الوسائل ، ج ۳، ص ۳۶۰، باب ۳، روایت ۱۲).

حدیث۳۱۹

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: مرو صبیانکم بالصلوهٔ اذا کانو ابناء ست سنین و اضربوهم اذا کانوا ابناء سبع سنین و فرقوا بینهم فی المضاجع کانوا ابناء عشر سنین؛ فرزندان خود را در سن شش سالگی به نماز وادار کنید، و در هفت سالگی آنا را (در صورت نخواندن) تنبیه کنید، ودر سن ده سالگی رختخواب آنان را جدا کنید. (مستدرک الوسائل ، ج ۱ ص ۱۷۱).

حدیث۳۲۰

قال الصادق – علیه السلام –: فاذا تعلم الوضوء و الصلاهٔ غفرالله لوالدیه ؛ چون فرزندی وضو و نماز را یاد گیرد، خداوند (به پاداش آن) پدر و مادر او را می آمرزد. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۳).

حدیث۳۲۱

قال علی – علیه السلام –: اوصیک یا بنی بالصلاهٔ عند وقتها ؛ فرزندم! تو را به نماز در اول وقت سفارش می کنم . (بحارالانوار، ج ۸۳ ص ۱۴).

حدیث۳۲۲

قال علی – علیه السلام –: علموا صبیانکم الصلاهٔ ؛ نماز را به فرزندانتان بیاموزید. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴ ص ۴۶).

حدیث۳۲۳

قال الصادق – علیه السلام –: یابنی ! انه لاینال شفاعتنا من استخف بالصلوهٔ ؛ ای فرزندم هرکس نماز را سبک بشمارد به شفاعت ما دست نخواهد یافت. (وسائل الشیعه ج ۳، ص ۱۶).

حدیث۳۲۴

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: مروا صبیانکم بالصلوهٔ اذا بلغوا سبع سنین و اضربوهم علی ترکها اذا بلغوا تسعا ؛ فرزندان هفت ساله تان را به نماز وادار کنید و نه سالگان را اگر ترک نماز نمودند تاءدیب کنید. (سفینهٔ البحار، ج ۲ ص ۲۵).

حدیث۳۲۵

قال الباقر – علیه السلام –: انا ناءمر صبیننا بالصلاهٔ اذا کانوا بنی خمس سنین فمروا صبیانکم بالصلاهٔ اذا کانوا بنی سبع سنین ؛ فرزندان ما وقتی پنج ساله می شوند، امر می کنیم که نماز بخوانند، پس شما هم هنگامی که فرزندانتان به هفت سالگی رسیدند، آنها را نماز خواندن امر کنید. (وسائل الشیعه ، ج ۳ ص ۱۲).

حدیث۳۲۶

قال علی – علیه السلام –: علموا صبیانکم الصلاهٔ وخدوهم بها اذا بلغوا ثمانی سنین ؛ نماز را به فرزندان خویش تعلیم دهید، و چون به هشت سالگی رسیدند، آنان را وادار به خواندن این فریضه الهی نمایند. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۲).

حدیث۳۲۷

قال الصادق – علیه السلام –: کان (السجاد) – علیه السلام – اذا حضرت الصلاهٔ اقشعر جلده و اصفر لونه و ارتعد کالسعفهٔ ؛ چون وقت نماز فرا می رسید بدن امام زین العابدین (علیه السلام) می لرزید و رنگ چهره اش زرد می شد و مانند شاخه نخل خرما و مرتعش می شد. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۴۷).

حدیث۳۲۸

قال الصادق – علیه السلام –: ان الحسن بن علی – علیه السلام – کان اذا قام فی صلاته ترتعد فرائصه بین یدی ربه – عزوجل – و کان اذا ذکر الجنهٔ و النار اضطرب اضطراب السلیم ؛ هنگامی که امام حسن مجتبی (علیه السلام) به نماز می ایستاد، تن مبارکش می لرزید و هرگاه که یاد بهشت و جهنم می نمود، چون مار گزیده به خود می پیچید. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۵۸، میزان الحکمه ، ج ۵ ص ۳۸۲).

حدیث۳۲۹

قال علی – علیه السلام –: ما ترکت صلاهٔ اللیل منذ سمعت قول النبی –صلی الله علیه وآله – صلاهٔ اللیل نور، فقال ابن الکواء و لیلهٔ الهریر؟ قال : و لیلهٔ الهریر؛ از روزی که رسول خدا (صلی الله علیه وآله) فرمودند: ((نماز شب نور است))، نماز شب را ترک نکردم. ابن کواء از حضرت پرسید حتی در لیلهٔ الهریر (شب عملیات جنگ صفین) امام فرمودند: حتی در آن شب . (بحارالانوار، ج ۴۱، ص ۱۷).

حدیث۳۳۰

عن الصادق – علیه السلام – عن ابائه علیهم السلام قال : اشترط رسول الله – صلی الله علیه وآله – علی جیران المسجد شهود الصلاهٔ ، و قال : لینتهین اقوام لایشهدون الصلاهٔ او لامرن موذنا یوذن ثم یقیم ثم امر رجلا من اهل بیتی ، و هو علی فلیحرقن علی اقوام بیوتهم بحزم الحطب لانهم لایاتون الصلاهٔ ؛ امام صادق (ع) از پدرانش علیهم السلام نقل کرده : پیامبر خدا (ص) بر همسایه های مسجد شرط کرد در مسجد حاضر شوند. فرمود: جماعتی که به نماز حاضر نمی شوند باز گردند، و یا دستور می دهم موذن اذان و اقامه گوید، سپس به مردی از اهل بیتم دستور می دهم و او علی است ، خانه جماعتی را با مجموعه هیزم می سوزاند برای اینکه آن ها به نماز نمی آیند. (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۸)

حدیث۳۳۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: لینتهین اقوام لایشهدون الصلاهٔ او لامرن مؤ ذنا یوذن ثم یقیم ثم امر رجلا من اهل بیتی و هو علی – علیه السلام – فیحرقن علی اقوام بیوتهم بحزم الحطب لانهم لایاتون الصلاهٔ ؛ آنان که در نماز جماعت حاضر نمی شوند لازم است از این کار خودداری کنند، و گرنه دستور خواهم داد موذن اذان و اقامه بگوید، آن گاه پس از اقامه جماعت ، یکی از اهل بیت خود را (که علی باشد) فرمان می دهم تا خانه های کسانی را که در جماعت حاضر نشده اند با بسته های هیزم به آتش کشد. (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۷۶)

حدیث۳۳۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ان الله یستحیی من عبده اذا صلی فی جماعهٔ ثم ساله حاجهٔ ان ینصرف حتی یقضیها؛ همانا خداوند از بنده اش هنگامی که به نماز جماعت مشغول است و سپس از او حاجتی بخواهد که برآورده نشود، حیا می کند تا زمانی که آن را اجابت کند. (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۴)

حدیث۳۳۳

قال الرضا – علیه السلام –: انما جعلت الجماعهٔ لئلا تکون الاخلاص و التوحید و الاسلام و العبادهٔ لله الا ظاهرا مکشوفا لان فی اظهاره حجهٔ علی اهل الشرق و الغرب لله وحده و لیکون المنافق و المستخف مودیا لما اقربه یظهر الاسلام و المراقبهٔ و لیکون شهادات الناس بالاسلام بعضهم ببعض جائزهٔ ممکنهٔ مع مافیه من المساعدهٔ علی البر و التقوی و الزجر عن کثیر من معاصی الله ؛ علت تشریع نماز جماعت آن است که اسلام و توحید و بندگی و اخلاص به خداوند متعال در معرض دید عموم و ظاهر و مشهور در میان مردم باشد، زیرا در این صورت است که حجت در زمینه وحدانیت خداوند بر مردم شرق و غرب تمام می شود، و مردمان منافق و بی اعتنا به نماز مطابق اقرار زبانی وادار به عمل می شوند، و مراقبت صورت می گیرد و گواهیهای مردم که علیه یکدیگر در زمینه اسلام امکان پیدا می کند علاوه آن که در چنین اجتماعاتی بر توسعه و گسترش نیکوکاری و تقوی مساعدت می شود، عملا جلوی بسیاری از گناهان گرفته می شود. (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۷۲)

حدیث۳۳۴

قال الباقر – علیه السلام –: ثلاث کفارات : اسباغ الوضوء فی السبرات و المشی باللیل و النهار الی الصلوات و المحافظهٔ علی الجماعات ؛ سه چیز موجب کفاره و پوشاندن (گناه) است : ۱ – وضوی کامل در هوای سرد. ۲ – در شب و روز برای نمازها، قدم برداشتن . ۳ – محافظت و ملامت بر نماز جماعتها. (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۱۰)

حدیث۳۳۵

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: لو یعلمون ما فی العشاء و الفجر لاتوهما و لو حبوا؛ اگر بدانند آن چه را که در خواندن نماز عشاء و صبح با جماعت هست به آن می آیند، هرچند با زانوها و دستها باشد، مانند راه رفتن کودك با نشستنگاه خود. (اصول وافی ، ج ۲، ص ۱۴۹)

حدیث۳۳۶

قال علی – علیه السلام –: و صلوا بهم صلاهٔ اضعفهم و لاتکونوا فتانین ؛ و با مردم همانند نماز گزاردن ناتوان ترین آنان نماز گزارید و (با طول داد آن موجبات زحمات آنان را فراهم نیاورید) و سبب فتنه و فساد نباشید. (نهج البلاغه ، ص ۵۲)

حدیث۳۳۷

قال الصادق – علیه السلام –: صلی رسول الله – صلی الله علیه وآله – الظهر و العصر فخفف الصلاهٔ فی الرکعتین فلما انصرف ... قالوا: خففت فی الرکعتین الاخیرتین ؟فقال لهم : او ما سمعتم صراخ الصبی ؛ روزی رسول خدا (ص) نماز ظهر و عصر را به جامی آورد،

ناگهان دو رکعت آخر نماز را تخفیف (تسریع) دادند، اصحاب پس از نماز از حضرت سوال کردند، که آیا دستور جدید آمده ؟ فرمودند: برای چه؟ گفتند: چرا دو رکعت آخر نماز را سبکتر خواندید ؟ فرمودند: مگر صدای فریاد گریه کودک را نمی شنوید. (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۶۹)

حدیث۳۳۸

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: استووا تستوی قلوبکم و تماسوا تراحموا؛ صفهای نماز جماعت را هماهنگ و تنظیم نمایید تا دلهایتان متعادل شود، و با هم در تماس باشید تا مهربانی افزوده شود. (کنزالعمال ، ج ۷، ص ۶۲۳)

حدیث۳۳۹

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: و من حافظ علی الجماعهٔ حیثما کان مر علی الصراط کالبرق الخاطف اللامع فی اول زمرهٔ مع السابقین ؛ کسی که محافظت و مداومت بر نماز جماعت کند، مانند برق سریع و درخشان همراه نخستین گروه بهشتیان از روی صراط می گذرد. (ثواب الاعمال ، ص ۳۴۳)

حدیث۳۴۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: و اما یوم القیامهٔ یجمع الله فیه الاولین و الاخرین للحساب فما من مومن مشی الی الجماعهٔ الا خلف الله – عز و جل – علیه اهوال یوم القیامهٔ ثم یامر به الی الجنهٔ ؛ خداوند در روز قیامت همه انسانها را برای حساب جمع می کند، و هیچ مومنی که در نماز جماعت شرکت نموده نمی ماند، مگر آن که خداوند روز قیامت سختیها و دشواریها را برایش آسان می کند، و سپس دستور میدهد که او را وارد بهشت کنند. (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۶)

حدیث۳۴۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: اذا سئلت عمن لایشهد الجماعهٔ فقل : لا اعرفه ؛ هنگامی که از شما راجع به کسی که در نماز جماعت شرکت نمی کند بپرسند، بگویید او را نمی شناسم . (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۵)

حدیث۳۴۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من صلی اربعین یوما الصلوات فی جماعهٔ لایفوته تکبیرهٔ الاحرام کتب له برائتان برائهٔ من النفاق و برائهٔ من النار ؛ کسی که چهل روز نمازهای خود را با جماعت به جا آورد، به طوری که یک تکبیرهٔ الاحرام از او فوت نشود، برای او آزادی از آتش جهنم و آزادی از نفاق نوشته می شود. (محجهٔ البیضاء، ج ۱، ص ۲۴۴)

حدیث۳۴۳

قال علی – علیه السلام –: من صلی الفجر جماعهٔ رفعت صلاته فی صلاهٔ الابرار و کتب یومئذ فی وفد المتقین ؛ کسی که نماز صبح را به جماعت بخواند، نمازش در میان نیکان بالا برده می شود، و آن روز در جرگه پارسایان نوشته شود. (دعائم الاسلام ، ج ۱، ص ۱۵۳)

حدیث۳۴۴

قال الباقر – علیه السلام –: فضل صلاهٔ الجماعهٔ علی صلاهٔ الرجل فردا خمس و عشرون درجهٔ فی الجنهٔ ؛ نماز جماعت بر نماز فرادی بیست و پنج درجه بهشتی فضیلت و برتری دارد. (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۷۱)

حدیث۳۴۵

ان الله وعد ان یدخل الجنهٔ ثلاثهٔ نفور بغیر حساب و یشفع کل واحد منهم فی ثمانین الفا، المؤ ذن و الامام ، و رجل یتوضا ثم یدخل المسجد فیصلی فی الجماعهٔ ؛ همانا خداوند به سه گروه وعده داد، بدون حساب وارد بهشت شوند، و هر یک از این سه گروه (روز قیامت) می توانند هشتاد هزار نفر را شفاعت کنند و آن ها عبارتند از: ۱ – موذن . ۲ – امام جماعت . ۳ – کسی که وضو بگیرد، سپس داخل مسجد شود و نماز را به جماعت به جا آورد. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۴۸۸)

حدیث۳۴۶

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ان امامک شفیعک الی الله – عز و جل – فلا تجعل شفیعک سفیها و لا فاسقا؛ همانا امام و پیشنماز تو، شفیع و واسطه تو به درگاه با عظمت الهی است ، پس هرگز کسی را که فاسد و بی خرد است وسیله و شفیع خود به درگاه الهی قرار مده . (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۴۹۲)

حدیث۳۴۷

قال الرضا – علیه السلام –: و ان کنت خلف الامام فلا تقوم فی الثانی ان وجدت فی الاول موضعا؛ اگر می خواهی در پشت امام جماعت قرار بگیری ، تا زمانی که در صف اول جای خالی برای تو هست در صف دوم قرار نگیر. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۴۹۰)

حدیث۳۴۸

قال علی – علیه السلام –: و اذا قمت فی صلاتک للناس ، فلا تکونن منفرا و لامضیعا فان فی الناس من به العلهٔ و له الحاجهٔ ؛ و هنگامی که به نماز جماعت برای مردم می ایستی باید نمازت نه نفرت آور و نه تضییع کننده باشد (نه آن قدر آن را طول بده که موجب تنفر مامومین شود و نه آن قدر سریع که نماز را ضایع کنی) چرا که در بین مردمی که با تو به نماز ایستاده اند، هم بیمار وجود دارد و هم افراد حاجتمند هست . (نهج البلاغه ، نامه ۵۲)

حدیث۳۴۹

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من صلی الخمس فی الجماعهٔ و حافظ علی الجمعهٔ فقد اکتال الاجر بالمکیال الاوفی و قال تعالی : ((ثم یجزیه الجزاء الاوفی)) ؛ کسی که نماز پنج وقت خود را به جماعت بخواند و به نماز جمعه حاضر شود، پس به تحقیق اجر خود را به حد کافی دریافت کرده است . سپس رسول خدا (ص) این آیه کریمه را تلاوت فرمودند: ((پس جزا داده شود بر آن ، جزای کاملتر)). (جامع احادیث الشیعه ، ج ۶، ص ۳۸۶)

حدیث۳۵۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من سمع النداء فی المسجد فخرج منه من غیر علهٔ فهو منافق الا ان یرید الرجوع الیه ؛ کسی که بانگ نماز را در مسجد بشنود و بدون علت از آن جا خارج شود، منافق است ،مگر آن که قصد بازگشت به آن جا را داشته باشد. (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۹)

حدیث۳۵۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: التکبیرهٔ الاولی مع الامام خیر من الدنیا و ما فیها؛ تکبیر اول نماز را با امام جماعت گفتن بهتر است از دنیا و آن چه در آن است . (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۴۸۸. بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۱۵)

حدیث۳۵۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: اقیموا صفوفکم ، فانی اریکم من خلفی کما اریکم من قدامی و من بین یدی و لاتخالفوا فیخالف الله بین قلوبکم ؛ صفهای نماز را مرتب کنید، پس همانا من شما را از پشت سر می بینم ، همان طور شما را از جلو می بینم ، و بین صفهای خود جدایی و فاصله نیندازید، که خدا بین قلبهای شما جدایی می اندازد. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۶، ص ۴۶۸)

حدیث۳۵۳

قال الصادق – علیه السلام –: من قال بالجسم فلا تعطوه شیئا من الزکاهٔ و لاتصلوا خلفه ؛ هرکس قائل به جسمانیت خدا باشد از زکات چیزی به او ندهید و در پشت سرش نماز نخوانید. (من لایحضره الفقیه ، ج ۱، ص ۳۷۹)

حدیث۳۵۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من ادرک التکبیرهٔ الاولی اربعین یوما فی خمس صلوات کتب له براءهٔ من النار و برائهٔ من النفاق ؛ کسی تکبیر اول نماز پنجگانه را در نماز جماعت چهل روز درک کند، برای او آزادی از آتش جهنم و آزادی از نفاق نوشته می شود. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۴۸۸)

حدیث۳۵۵

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: فضل الصف الاول علی الثانی کفضلی علی امتی ؛ فضیلت صف اول بر صف دوم (نماز جماعت) مثل فضیلت من است بر امتم . (جامع احادیث الشیعه ، ج ۶، ص ۴۶۵)

حدیث۳۵۶

قال الباقر – علیه السلام –: ینبغی للصفوف ان تکون تامهٔ متواصلهٔ بعضها الی بعض ، و یکون بین کل صفین قدر مسقط جسد الانسان اذا سجد؛ سزاوار است که (در نماز جماعت) صفها کامل و به هم پیوسته باشند، و میان دو صف فاصله به اندازه ای باشد که یک انسان بتواند سجده کند و اگر در نماز جماعت فاصله دو صف جلو و عقب کمتر از این باشد، چنین نمازی ، نماز کامل و درستی نیست . (دعائم الاسلام ، ج ۱، ص ۱۵۵)

حدیث۳۵۷

قال الصادق - علیه السلام -: ثلاثهٔ لایصلی خلفهم : المجهول ، و الغالی و ان کان یقول بقولک ، و المجاهر بالفسق و ان کان مقتصدا؛ پشت سر سه گروه نماز نخوان (اقتداء نکن): ۱ - پشت سر شخص ناشناخته . ۲ - مرد غلو کننده ، هرچند که امامی و هم عقیده تو باشد. ۳ - شخص متظاهر به فسق و گناه ، اگر چه مردی میانه رو و معقول باشد. (خصال صدوق ، ص ۱۵۴)

حدیث۳۵۸

قال علی - علیه السلام -: سدوا فرج الصفوف و من استطاع ان یتم الصف الاول او الذی یلیه فلیفعل ذلک فان ذلک احب الی نبیکم و اتموا الصفوف فان الله و ملائکته یصلون علی الذین یتمون الصفوف ؛ صفوف نماز جماعت ، که خالی است آن را پرکنید، و هرکس که قدرت دارد بر این که صف اول را تمام کند یا پهلوی صف اول را پر کند این کار را انجام دهد پس به درستی که این کار نزد پیامبر اسلام محبوب است و تمام کنید صفهای (نماز جماعت) را ناقص نگذارید، پس به درستی که خدا و ملائکه درود می فرستند بر آنان که صفوف را تکمیل کند. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۶، ص ۴۷۴)

حدیث۳۵۹

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله - : و من حافظ علی الصف الاول و التکبیره الاولی لایوذی مسلما اعطاه الله من الاجر ما یعطی الموذنون فی الدنیا و الاخرهٔ ؛ کسی که محافظت و مداومت بر صف اول و تکبیر اول نماید، و مسلمانی را اذیت نکند، خداوند به او اجری معادل اجری که موذن در دنیا و آخرت دریافت می کند عطا خواهد کرد. (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۸۷)

حدیث۳۶۰

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: اذا کان العبد خلف الامام کتب الله له مائهٔ الف الف و عشرین درجهٔ ؛ هرگاه بنده خدا پشت امام عادل به نماز بایستد برای او صد هزار هزار و بیست درجه خداوند ثواب منظور می کند. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۶، ص ۳۸۶)

حدیث۳۶۱

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: ان الله یستحیی من عبده اذا صلی فی جماعهٔ ثم ساله حاجهٔ ان ینصرف حتی یقضیها؛ زمانی بنده ای نمازش را به جماعت بخواند، خداوند از او حیاء می کند، و هنگامی که از او طلب حاجت کرد، منصرف نشود ؛ مگر اینکه حاجتش را برآورد. (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۴)

حدیث۳۶۲

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: خیر صفوف الصلاهٔ المقدم ، و لو یعلم الناس ما فی الصف الاول لم یصل الیه احد الا باستهام ؛ بهترین صفوف نماز جماعت صف اول است ، اگر مردم می فهمیدند صف اول چقدر فضیلت دارد، (همه مردم در صف اول شرکت می کردند) و در نتیجه با قید قرعه در صف اول نماز می خواندند. (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۱۸)

حدیث۳۶۳

قال الرضا – علیه السلام –: و لاتصلی خلف فاجر و لایقتدی الا باهل الولایهٔ ؛ پشت سرآدم فاجر نماز نخوان ، اقتدافقط بر شخص اهل ولایت اهل بیت عصمت و طهارت جایز است . (تحف العقول ، ص ۳۰۸)

حدیث۳۶۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: فما من مؤ من مشی الی الجماعهٔ الا خلف الله علیه اهوال یوم القیامهٔ ، ثم یامر به الی الجنهٔ ؛ پس مؤ منی نیست که در راه نماز جماعت قدم بردارد مگر این که خداوند تبارک و تعالی ترس و هراس روز قیامت را برای او سبک می گیرد، سپس او را امر می کندبه ورود به بهشت . (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۷۲)

حدیث۳۶۵

قال الرضا – علیه السلام –: فضل الجماعهٔ علی الفرد بکل رکعهٔ الفا رکعهٔ ؛ فضیلت نماز جماعت بر نماز فرادی هریک رکعت برابر با دو هزار رکعت است . (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۴)

حدیث۳۶۶

قال علی – علیه السلام –: افضل الصفوف اولها و هو صف الملائکهٔ و افضل المقدم میا من الامام ؛ بهترین صفهای نماز جماعت ، صف اول است ، و آن صف ملائکه است و بهترین جای صف اول سمت راست امام است . (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۱۸)

حدیث۳۶۷

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: اما الجماعهٔ صفوف امتی کصفوف الملائکهٔ و الرکعهٔ فی الجماعهٔ اربع و عشرون رکعهٔ ، کل رکعهٔ احب الی الله – عز و جل – من عبادهٔ اربعین سنهٔ ؛ اما نماز جماعت، به درستی که صفوف امت من ، مثل صفوف ملائکه است و یک رکعت نماز در جماعت بیست و چهار رکعت به حساب می آید، که هر رکعتی محبوبتر است نزد خدا از عبادت چهل سال . (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۷۲)

حدیث۳۶۸

عن رسول الله – صلی الله علیه وآله –: و ما منکم من احد یخرج من بیته متطهرا فیصلی الصلوهٔ فی الجماعهٔ مع المسلمین ثم یقعد ینتظر صلوهٔ الاخری الا و الملائکهٔ تقول : اللهم اغفر له ، اللهم ارحمه ؛ وقتی شما از خانه خارج می شوید، با طهارت باشید، و شرکت در جماعت با مسلمین بکنید، و انتظار نماز باشید، در این صورت ملائکه برای شما دعا می کنند، خدایا او را بیامرز، خدایا بر او رحم کن . (جامع احادیث ، ج ۶، ص ۳۸۷)

حدیث۳۶۹

قال الصادق – علیه السلام –: من صلی عن یمین الامام اربعین یوما دخل الجنهٔ ؛ کسی که سمت راست امام جماعت چهل روز نماز بخواند وارد بهشت می شود. (جامع احادیث ، ج ۶، ص ۴۶۵)

حدیث۳۷۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من اتی الجماعهٔ ایمانا و احتسابا استانف العمل ؛ کسی که در نماز جماعت با ایمان و قصد پاک و خشنودی خدا داخل شود، اعمال خود را از سر گیرد. (کنایه از این است که گناهان گذشته اش بخشیده می شود.) (ثواب الاعمال ، ص ۸۷)

حدیث۳۷۱

قال الباقر – علیه السلام –: لاصلاهٔ لمن لایشهد الصلاهٔ من جیران المسجد الامریض او مشغول ؛ کسی که همسایه مسجد است و به نماز (جماعت) حاضر نمی شود نمازش کامل نیست ، مگر مریض باشد یا عذر موجهی داشته باشد. (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۷۵)

حدیث۳۷۲

قال الصادق – علیه السلام –: رفع الی امیرالمؤ منین – علیه السلام – بالکوفهٔ ان قوما من جیران المسجد لایشهدون الصلاهٔ جماعهٔ فی المسجد فقال : لیحضرن معنا صلاتنا جماعهٔ او لیتحولن و لایجاورونا و لانجاورهم ؛ به حضرت علی (ع) خبر دادند که در کوفه قومی هستند در همسایگی مسجد، که به جماعت مسلمین در مسجد حاضر نمی گردند امام فرمودند: باید به جماعت ما و نماز با ما در مسجد حاضر شوند، و گرنه باید کوچ کنند و از همسایگی مسجد دور شوند و با ما همسایه نباشند و ما نیز با آنان مجاور نباشیم . (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۱۳)

حدیث۳۷۳

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: سووا صفوفکم فان تسویهٔ الصف تمام الصلاهٔ ؛ صفهای نماز جماعت ، را مساوی کنید، پس همانا که مساوی کردن صفها، کامل کننده نماز است . (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۲۰)

حدیث۳۷۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: و من مشی الی مسجد یطلب فیه الجماعهٔ کان له بکل خطوهٔ سبعون الف حسنهٔ ، و یرفع له من الدرجات مثل ذلک ، فان مات و هو علی ذلک و کل الله به سبعین الف ملک یعودونه فی قبره و یبشرونه و یونسونه فی وحدته و یستغفرون له حتی یبعث ؛ کسی که به قصد شرکت در نماز جماعت به سوی مسجد گام بر می دارد، خداوند متعال در مقابل هر گامی که بر می دارد، هفتاد هزار حسنه به او پاداش می دهد و به همین میزان نیز درجات وی بالا خواهد رفت و اگر در چنین حالی بمیرد، خداوند متعال هفتاد هزار فرشته را مامور می نماید تا در قبر به دیدار او رفته ، وی را بشارت دهند و در تنهایی قبر انیس او باشند و تا روز قیامت برایش طلب آمرزش کنند. (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۷۲)

حدیث۳۷۵

عن جعفر بن محمد عن ابائه – علیهم السلام –: وفی وصیهٔ النبی – صلی الله علیه وآله – لعلی – علیه السلام – قال ثلاث درجات منها المشی باللیل و النهار الی الجماعات ؛ رسول خدا (ص) در وصیتی به علی(ع) فرمودند: سه چیز موجب درجه و قرب به خداست یکی از آن سه چیز، روز و شب به طرف نماز جماعت قدم برداشتن است . (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۷۲)

حدیث۳۷۶

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: فضل میامن الصفوف علی میاسرها کفضل صلوة الجماعة علی صلوة الفرد؛ فضیلت سمت راست بر سمت چپ ، صفهای جماعت همانند فضیلت نماز جماعت است بر نماز فرادی . (جامع احادیث الشیعه ، ج ۶، ص ۴۶۵)

حدیث۳۷۷

قال الصادق – علیه السلام –: ان الصلاة فی الجماعة تفضل علی صلاة الفرد ثلاث و عشرین درجة تکون خمسا و عشرین صلاة ؛ (دو رکعت) نماز جماعت فضیلت دارد بر نماز فرادی به بیست و سه درجه و بیست و پنج نماز محسوب می شود. (ثواب الاعمال ، ص ۸۷)

حدیث۳۷۸

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الصلاة جماعة و لو علی راس زج اذا سئلت عمن لایشهد الجماعة فقل : لا اعرفه ؛ نماز باید به صورت جماعت خوانده شود، ولو بر نوک تیز پیکان باشد، زمانی که از شما سؤ ال شد در مورد کسی که به جماعت حاضر نمی شود، بگویید او را نمی شناسیم .

حدیث۳۷۹

قال الصادق – علیه السلام –: ینبغی للامام ان یکون صلاته صلاة اضعف من خلفه ؛ بر امام جماعت شایسته است که نمازش بر اساس نماز ضعیفترین مامومین خود باشد (نماز را در حال نماز جماعت طولانی نکند). (من لایحضره الفقیه ، ص ۳۸۱)

حدیث۳۸۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: لاصلاة لمن لایصلی فی المسجد مع المسلمین الا من علة و لاغیبة لمن صلی فی بیته و رغب عن جماعتنا و من رغب عن جماعة المسلمین سقطت عدالته و وجب هجرانه ؛ کسی که بدون عذر موجهی با مسلمین در مسجد نماز جماعت نمی خواند نمازش کامل نیست ، و کسی که در منزلش نماز می خواند و نسبت به جماعت مسلمین بی توجه است غیبتش جایز است و کسی که نسبت به جماعت مسلمین بی توجه است از عدالت ساقط است و واجب است دوری کردن از او. (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۹۴)

حدیث۳۸۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: صلاة الجماعة افضل من صلاة الفرد بخمس و عشرین درجة ؛ یک نماز که به جماعت برگزار گردد، برتری و فضیلت دارد بر بیست و پنج نماز فرادی . (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۷۴)

حدیث۳۸۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: و من لزم جماعة المسلمین حرمت علیهم غیبته و ثبتت عدالته ؛ کسی که بر نماز جماعت مداومت داشته باشد، غیبت او بر مسلمانان حرام و عدالتش ثابت می شود. (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۹۴)

حدیث۳۸۳

قال الصادق – علیه السلام -: و من صلی فی بیته جماعهٔ رغبهٔ عن المساجد فلا صلاهٔ له و لمن صلی معه الا من علهٔ تمنع من المسجد؛ و هر کس از روی بی میلی به مساجد در خانه اش هرچند نماز جماعت بخواند برای او نمازی نخواهد بود و حتی برای کسانی که با او نماز خوانده اند، مگر آن که واقعا علتی مانع از حضور در مسجد بوده باشد. (امالی طوسی ، ج ۲، ص ۳۰۷)

حدیث۳۸۴

قال الصادق – علیه السلام -: صلی رسول الله – صلی الله علیه وآله – الفجر فلما انصرف اقبل بوجهه علی اصحابه فسال عن اناس هل حضروا؟ فقالوا: لا یارسول الله ، فقال اغیب هم ؟ فقال : اما انه لیس من صلاهٔ اشد علی المنافقین من هذه الصلاهٔ و العشاء؛ رسول خدا (ص) روزی پس از ادای نماز صبح در مسجد رو به اصحاب کرده و از حال مردی که نامشان را یک به یک برد پرسید که آیا اینان به جماعت حاضر شده اند؟اصحاب عرض کردند: نه یا رسول الله . حضرت با تعجب پرسید آیا آیا غایبند؟ بعد فرمودند: به راستی که هیچ نمازی بر منافقان از این نماز (صبح) و نماز عشاء دشوارتر نخواهد بود. (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۷۸. ثواب الاعمال ، ص ۲۷۵)

حدیث۳۸۵

قال الرضا – علیه السلام -: الصلوهٔ فی جماعهٔ افضل ؛ نماز به صورت جماعت با فضیلت ترین است . (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۴۵۰)

حدیث۳۸۶

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله -: یا ایها الذین اقیموا صفوفکم و امسحوا بمناکبکم لئلایکون فیکم خلل ، و لا تخالفوا فیخالف الله بین قلوبکم الاـ و انی اراکم من خلفی ؛ رسول خدا (ص) خطاب به جمعیتی فرمود: ای مردم صفهای (نمازجماعت) را منظم و مساوی کنید و دوش به دوش بایستید تا فاصله و جدایی میان شما نیفتد و نامرتب نباشید که خداوند دلهای شما را از یکدیگر دور گرداند و بدانید که من شما را از پشت سر می بینم که چگونه نظم را در صفهای جماعت برقرار می کنید. (ثواب الاعمال ، ص ۵۲۰)

حدیث۳۸۷

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله -: لاصلوهٔ لمن لم یصل فی المسجد مع المسلمین الا من علهٔ ؛ کسی که بدون عذری در جماعت مسلمانها در مسجد شرکت نکند، نمازش پذیرفته نیست . (وسائل الشیعه ج ۳، ص ۳۷۷)

حدیث۳۸۸

قال الصادق – علیه السلام -: من خلع جماعهٔ المسلمین قدر شبر، خلع ربقهٔ الایمان من عنقه ؛ کسی که به اندازه یک وجب از جماعت مسلمانان (عملا) دوری کند، ریسمان ایمان را از گردنش درآورده و به دور افکنده است . (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۱۳)

حدیث۳۸۹

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: انی لاکون فی الصلوة فاسمع بکاء الصبی فاخفف مخافة ان اشق علی امه ؛ من گاهی در حال نماز که هستم صدای گریه کودکی را می شنوم و نماز را سبک و کوتاه می کنم ، چرا که می ترسم مادرش را به رنج افکنم . (کنزالعمال ، ج ۷، ص ۶۰۱، حدیث ۲۰۴۵۵)

حدیث۳۹۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الصلاة جماعة ولو علی راءس زج ؛ در نماز جماعت شرکت نمایید، گرچه آن رابر سر آهن نوک نیزه و انجام دهید (یعنی هر قدر سخت و دشوار باشد، از حضور در جماعت دریغ نکنید). (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۴)

حدیث۳۹۱

قال الباقر – علیه السلام –: من ترک الجماعة رغبة عنها و عن جماعة المسلمین من غیر علة فلا صلاة له ؛ کسی که از روی بی میلی ، بدون عذر و علت نماز جماعت را که اجتماع مسلمانان است ترک کند، نمازی برای او نیست . (امالی شیخ صدوق ، ص ۲۹۰)

حدیث۳۹۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من صلی اربعین یوما جماعة یدرک التکبیرة الاولی ، کتب له برائتان برائة من النار و برائة من النفاق ؛ کسی که نماز خود را با جماعت و با درک تکبیر اول نماز، چهل روز انجام دهد، خداوند دو برائت را برای او مقرر می سازد: ۱ – برائت از آتش دوزخ . ۲ – برائت از نفاق . (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۴)

حدیث۳۹۳

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله – : صلاة الرجل فی جماعة خیر من صلاته فی بیته اربعین سنة . قیل : یا رسول الله !صلوة یوم ؟ فقال : صلوة واحدة ؛ نماز خواندن انسان در جماعت بهتر است از نمازی که چهل سال در خانه خوانده شود. عرض کردند: یا رسول الله ! نماز یک روز؟ حضرت فرمودند: بلکه یک نماز. (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۷۴)

حدیث۳۹۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: لان اصلی الصبح فی جماعة احب الی من ان اصلی لیلتی حتی اصبح ؛ اگر نماز صبح را به جماعت بخوانم ، در نظرم محبوبتر از عبادت و شب زنده داری تا صبح است . (کنزالعمال ، ج ۸، حدیث ۲۲۷۹۲)

حدیث۳۹۵

قال الصادق – علیه السلام –: ان قوما جلسوا عن حضور الجماعة فهم رسول الله – صلی الله علیه وآله – ان یشعل النار فی دورهم حتی خرجوا و حضروا الجماعة مع المسلمین ؛ عده ای در هنگام وقت نماز جماعت می نشستند (و به نماز جماعت حاضر نمی شدند) پیامبر اسلام تصمیم گرفت که خانه های آنها را آتش بزنند تا از منازلشان بیرون آمده و در جماعت مسلمین حاضر شوند. (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۱۶)

حدیث۳۹۶

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: امام القوم وافدهم فقدموا فی صلاتکم افضلکم ؛ امام جماعت هرجمعی نماینده آن در پیشگاه خداوند می باشد، پس برای امامت جماعت خود بهترینها را برگزینید. (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۱۰۹)

حدیث۳۹۷

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: اذا سمعت الاذان فات ولو حبوا؛ هنگامی که اذان نماز را شنیدی ، هرچه سریعتر به مسجد بیا، گرچه سینه خیز باشد. (کنزالعمال ، ج ۷، ص ۵۴۸)

حدیث۳۹۸

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله – : ان الله و ملئکته یصلون علی الذین یصلون الصفوف الاول ؛ به حقیقت خداوند و فرشتگانش بر کسانی که صفهای اول نماز جماعت را به هم پیوند می دهند، درود می فرستند. (کنزالعمال ، ج ۲، ص ۶۲۳)

حدیث۳۹۹

قال الصادق – علیه السلام –: الصلاهٔ خلف العالم بالف رکعهٔ ؛ نماز در پشت سر یک عالم برابر هزار رکعت است . (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۵)

حدیث۴۰۰

قال ابوالحسن موسی بن جعفر – علیه السلام –: ان الصلوهٔ فی الصف الاول کالجهاد فی سبیل الله – عز و جل – ؛ نماز خواندن در صف اول ، مانند جهاد در راه خداست . (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۸۷)

حدیث۴۰۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله – : من صلی خلف عالم فکانما صلی خلف رسول الله ؛ کسی که پشت سر عالم نماز به جا آورد، مانند کسی است که پشت سر پیامبر خدا نماز خوانده است . (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۱۱۹)

حدیث۴۰۲

قال الصادق – علیه السلام –: من صلی خمس صلوات فی الیوم و اللیلهٔ فی جماعهٔ فظنوا به خیرا و اجیروا شهادته ؛ هر که پنج نماز شبانه روز را به جماعت می خواند به او خوش گمان باشید و گواهی اش را بپذیرید. (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۸. وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۷۱)

حدیث۴۰۳

عن الرضا – علیه السلام –: انما جعلت الجماعهٔ لئلا یکون الاخلاص و التوحید و الاسلام و العبادهٔ لله الا ظاهرا مکشوفا مشهورا؛ نماز جماعت قرار داده شده است ، تا اخلاص و یگانگی و اسلام و عبادت برای خداوند آشکار، باز و ظاهر باشد. (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۷۲. بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۱۲)

حدیث۴۰۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: سیاتی علی الناس زمان یترکون الاذان علی ضعفائهم ؛ زمانی خواهد آمد که اذان را تحقیر کرده و آن را به افراد ناتوان می سپرند. (کنزالعمال ، ج ۷، ص ۶۹۰)

حدیث۴۰۵

قال الصادق – علیه السلام –: ان بلالا کان عبد صالحا، فقال : لاوذن لاحد بعد رسول الله – صلی الله علیه وآله – ؛ همانا که بلال بنده ای شایسته بود و گفت : من برای احدی بعد از رسول خدا (ص) اذان نمی گویم . (من لایحضره الفقیه ، ج ۱، ص ۲۸۶)

حدیث۴۰۶

قال الباقر – علیه السلام –: کان رسول الله – صلی الله علیه وآله – اذا سمع المؤ ذن یوذن قال مثل ما یقوله فی کل شی ء؛ رسول خدا (ص) وقتی صدای اذان مؤ ذن را می شنید، و آن جملات را تکرار می کرد. (الکافی ، ج ۳، ص ۳۱۰، ج ۲۹)

حدیث۴۰۷

قال علی – علیه السلام –: اجابهٔ المؤ ذن یزید فی الرزق ؛ اجابت دعوت اذان گو، سبب افزایش روزی می شود. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۱۷۷)

حدیث۴۰۸

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: اذا تغولت لکم الغیلان فاذنوا باذان لصلوهٔ ؛ هرگاه غول زده شدید (یعنی دربیابان وحشت زده شدید و پنداشتید که غول بیابانی سر راه شمارا خواهد گرفت) اذان بگویید. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۱۶۹)

حدیث۴۰۹

قال الصادق – علیه السلام –: من لم یاکل اللحم اربعین یوما ساء خلقه و من ساء خلقه فاذنوا فی اذنه ؛ کسی تا چهل روز گوشت نخورد بداخلاق می شود، وقتی که بداخلاق شد در گوش او اذان بگویید. (من لایحضره الفقیه ، ج ۱، ص ۲۹۶)

حدیث۴۱۰

قال الصادق – علیه السلام –: یجزی فی السفر اقامهٔ بغیر اذان ؛ در سفر فقط اقامه (برای نماز) کفایت می کند. (من لایحضره الفقیه ، ج ۱، ص ۲۹۱)

حدیث۴۱۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من ولدله مولود فلیؤ ذن فی اذنه الیمنی ، و لیقم فی الیسری ، فان ذلک عصمهٔ من الشیطان ؛ کسی که فرزندی به او داده شد (به دنیا آمد) در گوش راستش اذان و در گوش چپش اقامه بگوید، زیرا این عمل ، نوزاد را از شر شیطان حفظ می نماید. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۱۶۲)

حدیث۴۱۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: و لاتتخذن موذنا یاخذ علی اذانه اجرا؛ اذان گویی را که برای اذان گفتن مزد می گیرد، انتخاب نکن . (من لایحضره الفقیه ، ج ۱، ص ۲۸۶)

حدیث۴۱۳

قال علی – علیه السلام –: اغتنموا الدعاء عند اربع : عند قرائة القران و عند الاذان و عند نزول الغیث و عند التقاء الصفین للشهادة ؛ در چهار زمان دعا را غنیمت شمارید: ۱ – هنگام قرائت قرآن . ۲ – هنگام اذان . ۳ – هنگام نزول باران . ۴ – هنگام رو به رو شدن دو لشگر مؤ منین و کفار برای جنگ . (وسائل الشیعه ، ج ۴، ص ۱۱۱۴)

حدیث۴۱۴

قال الرضا – علیه السلام –: یؤ ذن الرجل و هو جالس و یؤ ذن و هو راکب ؛ شخص اذان گو چه نشسته و چه سواره اذان می گوید. (من لایحضره الفقیه ، ج ۱، ص ۲۸۵)

حدیث۴۱۵

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: لو علم الناس ما فی النداء و الصف الاول الاستهموا علیه ؛ اگر مردم می دانستند چه فضیلتی دارد اذان گفتن و شرکت در صف اول جماعت ، هر آینه برای این کار قرعه کشی می کردند. (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۲۰۰)

حدیث۴۱۶

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ان الشیطان اذا سمع النداء هرب ؛ به درستی که شیطان وقتی صدای اذان را شنید فرار می کند. (کنزالعمال ، حدیث ۲۰۹۵۱)

حدیث۴۱۷

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: اجابة المؤ ذن کفارة الذنوب ؛ اجابت اذان موذن ، کفاره گناهان است . (مستدرک الوسایل ، ج ۱، ص ۲۲۷)

حدیث۴۱۸

قال الباقر – علیه السلام –: من اذن سبع سنین محتسبا جاء یوم القیامة و لا ذنب له ؛ هر کس هفت سال برای خدا اذان بگوید، روز رستاخیز بدون گناه وارد محشر می شود. (ثواب الاعمال ، ص ۸۳. من لایحضره الفقیه ، ج ۱، ص ۲۸۸. وسائل الشیعه ، ج ۴، ص ۶۱۳)

حدیث۴۱۹

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: یحشر المؤ ذنون من امتی مع النبیین و الصدیقین و الشهداء ؛ اذان گویان ، از امت من با

پیامبران و راستگویان و شهیدان محشور می شوند. (مستدرک الوسایل ، ج ۴، ص ۲۳)

حدیث۴۲۰

قال الصادق - علیه السلام -: لما هبط جبرئیل بالاذان علی رسول الله کان راسه فی حجر علی علیه السلام فاذن جبرئیل و اقام فلما انتبه رسول الله - صلی الله علیه وآله - قال : یا علی سمعت ؟ قال : نعم قال : حفظت ؟ قال نعم قال ادع لی بلالا تعلمه فدعاه علی - علیه السلام - بلالا فعلمه ؛ هنگامی که جبرئیل اذان را آورد سر پیامبر (ص) بر دامان علی (ع) بود، جبرئیل اذان و اقامه را به پیامبر (ص) تعلیم داد، هنگامی که پیامبر (ص) سر خود را برداشت ، از علی (ع) سؤ ال کرد آیا صدای اذان جبرئیل را شنیدی ؟ عرض کرد: آری . پیامبر (ص) بار دیگر پرسید: آیا آن را به خاطر سپردی ؟ گفت : آری . پیامبر (ص) فرمود: بلال را (که صدای رسایی داشت) حاضر کن و اذان و اقامه را به او تعلیم ده علی (ع) بلال را حاضر کرد و اذان را به او تعلیم داد. (وسائل الشیعه ، ج ۴، ص ۶۱۲)

حدیث۴۲۱

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: یحشر بلال علی ناقة من نوق الجنة یوذن ((اشهد ان لا اله الا الله و ان محمدا رسول الله - صلی الله علیه وآله -)) فاذا نادی کسی حلة من حلل الجنة ؛ بلال حبشی در قیامت سوار بر شتری از شترهای بهشت است . و دو جمله اذان ((اشهد ان لا اله الا الله و ان محمدا رسول الله)) (گواهی به یکتایی خدا و رسالت محمد) می گوید، پس از اذان گفتن خداوند لباس زیبایی از زیورهای بهشتی بر پیکر او می پوشاند. (وسائل الشیعه ، ج ۴، ص ۶۱۷. بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۱۱۶)

حدیث۴۲۲

قال الصادق - علیه السلام -: یا زرارة ! تفتح الاذان باربع تکبیرات و تختمه بتکبیرتین و تهلیلتین ؛ ای زراره! اذان را با چهار تکبیر شروع می شود و با دوتکبیر و دو تهلیل (لا اله الا الله) تمام می شود. (الکافی ، ج ۳، ص ۳۰۵. باب اذان ، ح ۵)

حدیث۴۲۳

قال الصادق - علیه السلام -: من صلی باذان و اقامة صلی خلفه صفان من الملائکة و من صلی باقامة بغیر اذان صلی خلفه صف واحد، قلت له و کم مقدار کل صف ، قال اقله ما بین المشرق و المغرب و اکثره ما بین السماء و الارض ؛ کسی که با اذان و اقامه نماز بخواند. دو صف از ملائکه در پشت سرش نماز می خواند و کسی که بدون اذان و فقط با اقامه نماز بخواند یک صف از ملائکه با او نماز می خواند. راوی سؤ ال می کند: مقدار هر صفی چقدر است ؟ می فرماید: اقلش ما بین مشرق و مغرب و اکثرش ما بین زمین و آسمان است . (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۴۸)

حدیث۴۲۴

قال الصادق - علیه السلام -: من السنة الجلسة بین الاذان و الاقامة ؛ نشستن بین اذان و اقامه سنت مستحب است . (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۱۵۵)

حدیث۴۲۵

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: اعطانی الله – عز و جل – فاتحهٔ الکتاب و الاذان و الجماعهٔ فی المسجد و یوم الجمعهٔ ؛ خداوند عز و جل چهار چیز را به من عطا فرموده است : ۱ – سوره حمد، ۲– اذان ، ۳ – نماز جماعت در مسجد، ۴ – روز جمعه . (الخصال ، ج ۲، ص ۹)

حدیث۴۲۶

قال علی – علیه السلام –: یستقبل الموذن القبلهٔ فی الاذان و الاقامهٔ ؛ اذان گو هنگام اذان گفتن به سمت قبله باشد. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۱۵۷)

حدیث۴۲۷

قال علی – علیه السلام –: و لا یوذن لصلاهٔ یدخل وقتها ؛ هنگامی که وقت نماز داخل شد، اذان بگویید. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۱۶۰)

حدیث۴۲۸

قال علی – علیه السلام –: لیوذن لکم افصحکم لیومکم افقهکم ؛ فصیح ترین شما اذان بگوید و فقیه ترین شما امامت کند. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۱۶۱)

حدیث۴۲۹

قال الباقر – علیه السلام –: لاتدعن ذکر الله علی کل حال ، و لو سمعت المنادی ینادی بالاذان و انت علی الخلاء فاذکر الله عز و جل و قل کما یقول المؤ ذن ؛ خداوند را در هیچ حالی ترک مکن ، و چنانچه شنیدی که موذن اذان می گوید و تو در بیت الخلا هستی ، خدا را یاد کن و همان را که مؤ ذن می گوید بگو. (محجهٔ البیضاء، ج ۱، ص ۳۳۸)

حدیث۴۳۰

قال الصادق – علیه السلام –: الاذان ترتیل و الاقامهٔ حذر؛ اذان را به صورت ترتیل ، و اقامه را به صورت بیم و اندوه بخوانید. (الکافی ، ج ۳، ص ۳۰۹)

حدیث۴۳۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ان الموذن فی سبیل الله مادام فی اذانه کشهید یتقلب فی دمه و یشهد له بذلک کل رطب او یابس بلغ صوته و اذا مات ما تعرضته هوام الارض فی قبره ؛ موذن تا وقتی که اذان می گوید مثل شهیدی است که در خونش غوطه ور است و هرتر و خشکی که صدای او را می شنوند گواهی می دهد و آن گاه که بمیرد حیوانات زمینی در قبر با بدن او کاری ندارند. (مستدرک الوسایل ، ص ۲۴۱)

حدیث۴۳۲

قال الباقر – علیه السلام –: الاذان و الاقامهٔ خمسهٔ و ثلاثون حرفا، فعد ذلک بیده واحدا واحدا الاذان ثمانیهٔ عشر حرفا و الاقامهٔ سبعهٔ

عشر حرفا؛ اذان و اقامه ، مجموعا ۳۵ جمله است ، و با دست خود یک به یک آنها شمرده شود، اذان ۱۸ جمله و اقامه ۱۷ جمله دارد. (الکافی ، ج ۳، ص ۳۰۵. باب اذان ، ح ۳)

حدیث۴۳۳

قال النبی – صلی الله علیه وآله –: الا و ان الموذن اذا قال ((اشهد ان لا اله الا الله)) صلی علیه تسعون الف ملک و استغفروا له و کان یوم القیامهٔ فی ظل العرش حتی یفرغ الله من حساب الخلائق ؛ آگاه باشید موذن وقتی ((اشهد ان لا اله الا الله)) را گفت ، نود هزار فرشته بر او درود می فرستند و طلب آمرزش می کنند در روز قیامت در سایه عرش خدا خواهد بود تا وقتی که خداوند از حساب انسانها فارغ شود. (بحارالانوار، ج ۸۱، ص ۱۳۰)

حدیث۴۳۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من سمع الاذان فاجاب کان عند الله من السعداء؛ کسی صدای اذان را شنید به آن روی آورد، پیش خداوند می باشد از سعادتمندان . (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۱۵۵)

حدیث۴۳۵

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: اذا سمعت الاذان فات ولو حبوا؛ هنگامی که اذان نماز را شنیدی هرچه سریعتر به مسجد بیا، گرچه سینه خیز باشد. (کنزالعمال ، ج ۷، ص ۵۲۸)

حدیث۴۳۶

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: رجل فی ارض قفر فیوذن ثم یقیم ثم یصلی ، فیقول ربک للملئکهٔ انظروا الی عبدی یصلی و لا یراه احد غیری فینزل سبعون الف ملک یصلون و راءه و یستغفرون له الی الغد من ذلک الیوم ؛ مردی که در میان بیابانی اذان و اقامه بگوید و نماز به پا دارد، پروردگار به فرشتگان می فرماید: به بنده ام بنگرید!نماز می خواند در حالی که کسی او را نمی بیند، آن گاه هفتاد هزار ملک نازل می گردد و دنبال او نماز می گزارند و تا فردا برای او آمرزش می طلبند. (مکارم الاخلاق ، ص ۴۶۵)

حدیث۴۳۷

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ثلاثهٔ لو تعلم امتی ما فیها لضربت علیها بالسهام : الاذان و الغدو الی الجمعهٔ ، و الصف الاول ؛ سه کار است که اگر امت من پاداش عظیم آن را درک می کردند، برای به دست آوردن آن ، ازدحام و قرعه کشی می نمودند: ۱ – اذان گفتن . ۲ – تسریع در رفتن برای نماز جمعه . ۳ – در صف اول نماز جمعه و جماعت قرارگرفتن . (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۱۵۶)

حدیث۴۳۸

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: یا اباذر!اذا کان العبد فی ارض قفر فتوضا او تیمم ثم اذن و اقام و صلی امر الله – عز و جل – الملئکهٔ فصفوا خلفه صفا لا ـ یری طرفاه یرکعون برکوعه و یسجدون بسجوده و یؤ منون علی دعائه ؛ ای ابوذر! هرگاه بنده ای در بیابانی تنها باشد و وضو بسازد یا تیمم کند، سپس اذان و اقامه بگوید و نماز بخواند، خدا فرشتگان را امر کند که پشت سر او صفی

تشکیل دهنـد که دو طرف آن دیـده نشود و به نمـاز او اقتـداء نماینـد و به دعـای او آمین گوینـد. (وسائل الشیعه ، ج ۴، ص ۶۲۱. مکارم الاخلاق ، ص ۴۶۶)

حدیث۴۳۹

قال رسول الله – صـلی الله علیه وآله –: المؤ ذنون امناء المؤ منین علی صلاتهم و صومهم و لحومهم و دمائهم ؛ اذان گویان امانتداران مومنان در نماز و روزه و گوشت و خون آنها هستند. (وسائل الشیعه ، ج ۴، ص ۶۱۹. بحارالانوار، ج ۸۱، ص ۱۲۴)

حدیث۴۴۰

قـال رسول الله – صـلی الله علیه وآله –: من اقـام و لم یؤ ذن لم یصل معه الا ملکاه اللـذان معه ؛ هرکس برای نماز تنها اقامه بگویـد و اذان نگوید، به او جز آن دو ملک که با وی هستند اقتدا ننمایند. (مکارم الاخلاق ، ص ۴۶۶)

حدیث۴۴۱

قال الصادق – علیه السـلام –: اطول الناس اعناقا یوم القیامـهٔ المؤ ذنون ؛ بلندترین گردن (مقام اذان گوها) در روز قیامت اذان گویان هستند. (ثواب الاعمال ، ص ۱۹)

حدیث۴۴۲

قال الصادق – علیه السلام –: من السنهٔ اذا اذن الرجل ان یضع اصبعیه فی اذنیه ؛ آداب اذان آن است که مؤ ذن دو انگشتش را هنگام اذان گفتن بر دو گوشش بگذارد. (من لایحضره الفقیه ، ج ۱، ص ۱۸۴)

حدیث۴۴۳

قـال رسول الله – صـلی الله علیه وآله –: من اذن اربعین عاما محتسـبا بعثه الله – عز و جل – یوم القیامـهٔ و له عمل اربعین صـدیقا عملا مبرورا متقبلا ؛ کسـی که چهل سال برای خدا اذان بگوید، خداوند او را در روز قیامت به گونه ای محشور می کند که دارای اعمال نیک و پذیرفته شده چهل انسان خالص و راستین است . (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۱۲۵. وسائل الشیعه ، ج ۴، ص ۶۱۵)

حدیث۴۴۴

قال رسول الله – صـلی الله علیه وآله –: من اذن عشـرین عاما، بعثه الله – عز و جل – یوم القیامهٔ و له من النور مثل زنهٔ السـماء ؛ کسـی که بیست سـال اذان بگویـد، خداونـد متعـال او را در روز قیـامت به گونه ای محشور می کنـد که دارای نوری هماننـد وزن آسـمان باشد. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۱۲۴)

حدیث۴۴۵

قال رسول الله – صـلی الله علیه وآله –: من اذن عشـر سـنین اسکنه الله – عز و جل – مع ابراهیم – علیه السلام – فی قبته او فی درجته ؛ کسـی که ده سال اذان بگوید، خداوند او رادر بهشت ، در بارگاه و یا در مقام حضرت ابراهیم (ع) ساکن می کند. (بحارالانوار، ج

۸۱ ص ۱۲۴)

حدیث۴۴۶

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من اذن سنة واحدة بعثه الله – عز و جل – یوم القیامة و قد غفرت ذنوبه کلها بالغة ما بلغت ، و لو کانت مثل زنة جبل احد؛ کسی که یک سال اذان بگوید، خداوند عز و جل روز قیامت او را مبعوث می کند، در حالی که تمامی گناهانش هر اندازه هم که باشد بخشوده می شود، گرچه به سنگینی کوه احد باشد. (بحارالانوار، ج ۸۱ ص ۱۲۴)

حدیث۴۴۷

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من اذن فی سبیل الله صلوة واحدة ایمانا و احتسابا تقربا الی الله – عز و جل – غفر الله له ما سلف من ذنوبه ، و من علیه بالعصمة فیما بقی من عمره ، و جمع بینه و بین الشهداء فی الجنة ؛ کسی که برای خدا اذان یک نماز را از روی ایمان و اخلاص و تقرب به درگاه خداوند بگوید، خدا گناهان گذشته او را ببخشاید و بر او منت نهد که بقیه عمرش در عصمت الهی باشد و در بهشت او را در یک جا همنشین شهیدان نماید. (بحارالانوار، ج ۸۴ ص ۱۲۵)

حدیث۴۴۸

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الدعاء بین الاذان و الاقامة لایرد؛ دعای بین اذان و اقامه رد نمی شود. (شهاب الاخبار، ص ۴۴)

حدیث۴۴۹

قال علی – علیه السلام –: من صلی باذان و اقامة صلی خلفه صف من الملئکة لایری طرفاه و من صلی باقامة صلی خلفه ملک ؛ هرکس که نماز خود را با اذان و اقامه بخواند، صفی از فرشتگان پشت سر او به نماز می ایستد که دو طرف آن صف دیده نمی شود و هر کس نماز خود را با اقامه تنها بخواند، یک فرشته پشت سر او نماز می گزارد. (ثواب الاعمال ، ص ۵۸)

حدیث۴۵۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: اذا کان یوم القیامة و جمع الله – عز و جل – الناس فی صعید واحد بعث الله عز و جل الی المؤ ذنین بملائکة من نور معهم الویة و اعلام من نور یقودون جنائب ارمتها زبرجد اخضر حقائبها المسک الاذفر، یرکبها المؤ ذنون فیقومون علیها قیاما تقودهم الملائکة ینادون باعلی صوتهم بالاذان ؛ هنگامی که روز قیامت شود و خداوند همه انسانها را در یک زمین محشور کند، خداوند فرشتگان نور را با پرچمها و علمهایی از نور به سوی اذان گوها بفرستد و آن فرشتگان شترها (یا اسبها) بهشتی را همراه خود به سوی اذان گوها روانه سازند که مهار آن ها از... و ترکه آنها از مشک بسیار نفیس می باشد. اذان گوها بر آن مرکبها سوار می شوند و بر پشت آنها می ایستند، فرشتگان (از روی تجلیل و احترام) مهار آن مرکبها را می کشند و اذان گوها با صدای بلند اذان می گویند. (وسائل الشیعه ، ج ۴، ص ۶۱۵)

حدیث۴۵۱

قال الصادق – علیه السلام –: کان رسول الله – صلی الله علیه وآله – یقول لبلال اذا دخل الوقت یا بلال اعل فوق الجدار و ارفع

صوتک بالاذان ؛ رسول خدا (ص) هنگامی که وقت نماز فرا می رسید به بلال می فرمودند: بالای دیوار (مسجد) برو و اذان را با صدای بلندگو. (وسائل الشیعه ، ج ۴، ص ۶۲۴)

حدیث۴۵۲

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: المؤ ذنون امناء المؤ منین علی صلاتهم و صومهم و لحومهم و دمائهم لا یساءلون الله - عز و جل - شیئا الا اعطاهم و لایشفعون فی شی ء الا شفعوا؛ اذان گویان امانتداران مؤ منان بر نماز و روزه شان و خون و گوشتشان چیزی از خداوند درخواست نمی کنند، مگر اینکه خداوند به آنها عطا می کند و در مورد چیزی هم شفاعت نمی کنند، مگر اینکه شفاعتشان را خداوند می پذیرد. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۱۲۴)

حدیث۴۵۳

قال الصادق - علیه السلام -: من سمع المؤ ذن یقول : ((اشهد ان لا اله الا الله و اشهد ان محمدا رسول الله ،)) فقال : مصدقا محسبا و انا اشهد ان لا اله الا الله و ان محمدا رسول الله - صلی الله علیه وآله - و سلم اکتفی بهما عن کل من ابی و جحد و اعین بهما من اقر و شهد الا غفر الله له بعدد من انکر و جحد و بعدد من اقر و شهد؛ کسی که بشنود مؤ ذن می گوید ((اشهد ان لا اله الا الله و اشهد ان محمدا رسول الله)) و او در حال تصدیق شهادتین و طلب ثواب بگوید: ((و انا اشهد ان لا اله الا الله و ان محمدا رسول الله اکتفی بهما عن کل من ابی و جحدوا عین بهما من اقر و شهد))، به عدد منکران و تکذیب کنندگان و به شمار اقرارکنندگان و تصدیق کنندگان پاداش خواهد داشت . (محجۀ البیضاء، ج ۱، ص ۳۳۸. ثواب الاعمال ، ص ۵۷)

حدیث۴۵۴

قال الصادق - علیه السلام -: من صلی باذان و اقامۀ صلی خلفه صفان من الملائکۀ و من صلی باقامۀ بغیر اذان صلی خلفه صف واحد ما بین المشرق و المغرب ؛ هرکس که نماز را با اذان و اقامه بخواند، دو صف از فرشتگان در پشت سرش نماز می گزارند، و کسی که نماز را با اقامه تنها بخواند یک صف از فرشتگان در پشت سرش نماز می خوانند و اندازه صف به قدر میان مشرق و مغرب است . (محجۀ البیضاء، ج ۱، ص ۳۳۸. ثواب الاعمال ، ص ۵۹)

حدیث۴۵۵

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: من اذن فی مصر امصار المسلمین سنۀ و جبت له الجنۀ ؛ هرکس در یکی از شهرهای مسلمانان یک سال اذان بگوید بهشت بر او واجب می شود. (محجۀ البیضاء، ج ۱ و ص ۳۳۷. وسائل الشیعه ، ج ۴، ص ۶۱۳)

حدیث۴۵۶

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: للمؤ ذن فیما بین الاذان و الاقامۀ مثل اجر الشهید المتشحط بدمه فی سبیل الله ؛ برای شخص اذان گو در فاصله اذان و اقامه ، ثوابش مانند ثواب شهیدی که در راه خدا در خون خود می غلطد. (ثواب الاعمال ، ص ۵۸)

حدیث۴۵۷

قال الباقر - علیه السلام -: المؤ ذن یغفر الله له مد بصره و مد صوته فی السماء و یصدقه کل رطب و یابس سمعه ، و له من کل من

یصلی معه فی مسجده سهم و له بکل من یصلی بصوته ؛ خداوند مؤ ذن را به اندازه ای که چشمش می بیند و صدایش در آسمان می پیچد می آمرزد، هرخشک وتری که آواز او را می شنود او را تصدیق می کند، و از ثواب هر کس که با او در مسجد نمازگزارد سهمی نصیب اوشود و به شمار هر کس که به بانگ او نماز بخواند حسنه ای برای اوست . (محجة البیضاء، ج ۱، ص ۳۳۱. من لا یحضره الفقیه ، ج ۱، ص ۲۸۷)

حدیث۴۵۸

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ان لحوما محرمة علی النار و هی لحوم المؤ ذنین ؛ همانا، گوشتهایی بر آتش (جهنم) حرام است (آتش آنها را نمی سوزاند) و آن گوشت بدن اذان گویان است . (مستدرک الوسایل ، ص ۲۴۹)

حدیث۴۵۹

قال علی – علیه السلام –: یحشر المؤ منون یوم القیامة حوال الاعناق ؛ اذان گویان ، روز قیامت با سرافرازی و سربلندی محشور می شوند. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۱۴۹)

حدیث۴۶۰

قال علی – علیه السلام –: من سمع النداء و هو فی المسجد ثم خرج فهو منافق ، الا رجل یرید الرجوع الیه ، او یکون علی غیر طهارة فیخرج لیتطهر؛ کسی که صدای اذان را در مسجد شنید، و بدون خواندن نماز(جماعت) از مسجد خارج شود منافق است ، مگر اینکه قصد برگشت برای نماز خواندن دارد، یا وضو ندارد و برای گرفتن وضو از مسجد خارج شود. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۱۶۱)

حدیث۴۶۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من اذن محتسبا یرید بذلک وجه الله – عز و جل – اعطاه الله ثواب اربعین الف شهید و اربعین الف صدیق و یدخل فی شفاعته اربعین الف مسی ء من امتی الی الجنة ؛ کسی که اذان بگوید، و به خداوند توجه داشته باشد، خداوند به او ثواب چهل هزار شهید و چهل هزار راستگو را عطا می کند و چهل هزار از امت گنهکاران شامل شفاعتش گردیده و داخل بهشت می شوند. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۱۳۰)

حدیث۴۶۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: یا علی الاذان نور؛ یا علی! اذان نور است . (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۱۵۴)

حدیث۴۶۳

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: قم یا بلال فارحنا بالصلاة ؛ ای بلال خوشحال کن ما را به (اذان برای) نماز. (کنزالعمال ، حدیث ۲۰۹۵۱)

حدیث۴۶۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: انه اول من اذن ؛ همانا او (بلال) نخستین کسی بود که اذان گفت . (وسائل الشیعه ، ج ۴، ص

۶۱۴)

حدیث۴۶۵

المولود اذا ولـد یوذن فی اذنه الیمنی و یقام فی الیسری ؛ فرزنـد وقتی به دنیا آمـد، در گوش راست او اذان و در گوش چپ او اقامه بگویید. (مکارم الاخلاق ، ص ۲۶۱)

حدیث۴۶۶

قال علی – علیه السـلام -: لاباس ان یجری علیه من بیت المال ؛ برای موذن از بیت المال مزدی بدهنـد، اشـکالی ندارد. (بحارالانوار، ج ۸۱، ص ۱۶۱)

حدیث۴۶۷

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله -: ان اهل السماء لایسمعون من اهل الارض شیئا الا الاذان ؛ همانا اهل آسمان نمی شنوند از اهل زمین چیزی مگر اذان را. (میزان الحکمه ، ج ۱، ص ۸۲)

حدیث۴۶۸

قال الصادق – علیه السلام -: اذن کلما سمعت الاذان کما یوذن الموذن ؛ وقتی صدای اذان موذن را شنیدی ، اذان بگو. (بحارالانوار، ج ۸۱، ص ۱۷۴)

حدیث۴۶۹

قال الصادق – علیه السـلام -: لاباس ان یوذن الغلام الـذی لم یحتلم ؛ نوجوان نابالغ اذان بگویـد اشـکالی ندارد. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۱۶۱)

حدیث۴۷۰

قال علی – علیه السـلام -: من سـمع النداء فلم یجبه من غیر علهٔ فلا صـلاهٔ له ؛ هرکه بانگ (اذان) را بشـنود و بدون علت بدان پاسخ ندهد، پس نمازی برای او نیست . (وسائل الشیعه ، ج ۵۵، ص ۳۷۵)

حدیث۴۷۱

قـال رسول الله – صـلی الله علیه وآله -: ان اول من سـبق الی الجنـهٔ بلالـ ... لانـه اول من اذن ؛ بلال نخستین کسـی است که به سوی بهشت پیشی گرفت ، چون که او نخستین کسی بود که اذان گفت . (وسائل الشیعه ، ج ۴، ص ۶۱۴)

حدیث۴۷۲

قال زین العابدین – علیه السـلام -: ان النبی – صـلی الله علیه وآله – اذن فی اذن الحسـین – علیه السـلام – بالصـلاهٔ یوم ولد ؛ در روز

ولادت امام حسین (ع) پیامبر اسلام (ص) در گوش او اذان گفت . (بحارالانوار، ج ۱۰۴، ص ۱۱۲)

حدیث۴۷۳

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: المؤ ذن المحتسب کالشاهر بسیفه فی سبیل الله القائل بین الصفین ؛ اذان گویی که به خاطر خدا اذان بگوید، مانند کسی است که در راه خدا شمشیرش را از غلاف بیرون می آورد، و بین دو صف (کفر و اسلام) جنگ می کند. (بحارالانوار، ج ۸۱، ص ۱۴۹)

حدیث۴۷۴

قال الرضا - علیه السلام -: الصلوة فی اول الوقت افضل ؛ نماز در اول وقت پسندیده تر است . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۳۲۶)

حدیث۴۷۵

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: خیر الاعمال الصلوة فی اول وقتها ؛ بهترین کارها، نماز در اول وقت است . (کنزالعمال ، ج ۷، حدیث ۱۹۲۶۵)

حدیث۴۷۶

قال الصادق - علیه السلام -: لکل صلاة وقتان اول الوقت افضلها ؛ برای هر نمازی دو وقت می باشد، که اول وقت ، برترین آنها است . (الکافی ، ج ۳، ص ۲۷۴)

حدیث۴۷۷

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: افضل العمل : الصلاة علی میقاتها، ثم بر الوالدین ، ثم ان یسلم الناس من لسانک ؛ بهترین عمل ، به پا داشتن نماز در وقت معین و زمان فضیلت آن است و سپس نیکی به پدر و مادر و بعد از آن در امان بودن مردم از زبان تو است . (کنزالعمال ، ج ۱۵، ص ۹۴۸)

حدیث۴۷۸

قال الصادق - علیه السلام -: من صلی الصلوات المفروضات فی اول وقتها و اقام حدودها، رفعها الملک الی السماء بیضاء نقیة ؛ تقول : حفظک الله کما حفظتنی استودعتنی ملکا کریما. و من صلاها بعد وقتها من غیر علة و لم یقم حدودها، رفعها الملک سوداء مظلمة ؛ و هی تهتف به : ضیغتنی ضیعک الله کما ضیعتنی و لا رعاک الله کما لم ترعنی ؛ کسی که نمازهای واجب را در اول وقت ادا کند و حدود آن ها را حفظ نماید. فرشته آن را سپیدو پاکیزه به آسمان برد. نماز(به نمازگزار) گوید: ((خدا تو را نگاه دارد همان گونه که مرا نگاه داشتی ؛ مرا به ملکی بزرگوار سپردی . و کسی که نمازها را بی سبب به تاخیر اندازد و حدود آنها را حفظ نکند، فرشته نماز او را سیاه و تاریک به آسمان برد در حالی که نماز با صدای بلند به نمازگزار گوید: ((مرا ضایع کردی ، خدای تو را ضایع کند، آن چنان که مرا ضایع کردی ؛ و خدا تو را رعایت نکند آن چنان که تو مرا رعایت نکردی)). (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۹۰)

حدیث۴۷۹

قال علی – علیه السلام –: صل الصلوة لوقتها الموقت لها ؛ نماز را در اوقاتی که برای آن مقرر شده است به جا آور. (نهج البلاغه ، نامه ۲۷)

حدیث۴۸۰

قال الصادق – علیه السلام –: من صلی الصلاة لغیر وقتها رفعت له سوداء مظلمة تقول ضیعک الله کما ضیعتنی . و اول ما یسال العبد اذا وقف بین یدی الله – عز و جل – عن الصلاة ، فان زکت صلاته زکی سایر عمله ، و ان لم یزک صلاته لم یزک عمله ؛ کسی که نمازش را در غیر وقت آن بخواند (البته بدون عذر و علت) از نمازش ظلمت و تاریکی بلند می گردد، و می گوید خدا تو را ضایع کند که مرا ضایع کردی و اول چیزی که از بنده در مقابل خداوند – جلت عظمته – سوال می کنند، نماز است که اگر نماز او صحیح و مقبول باشد، اعمال و کارهای نیک او نیز مقبول خواهد شد، و هرگاه نمازش مقبول نباشد، دیگر اعمال او نیز مطرود شود. (بحارالانوار، ج ۸۳، ص ۱۹)

حدیث۴۸۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ما من صلوة تحضر وقتها الا نادی ملک من بین یدی الناس قوموا الی نیرانکم التی اوقدتموها علی ظهورکم ، بصلاتکم ؛ وقت هر نمازفرا می رسید، فرشته ای در میان مردم ندا سر میدهد برخیزید، به وسیله نمازتان ، آن آتش گناه را که خودتان فراهم کردید، خاموش کنید. (روضة الواعظین ، ج ۲، ص ۳۱۸)

حدیث۴۸۲

قال علی – علیه السلام –: تعاهدوا امر الصلاة و حافظوا علیها و استکثروا منها و تقربوا بها فانها کانت علی المؤ منین کتابا موقوتا الا تسمعون الی جواب اهل النار حین سئلوا: ((ما سلککم فی سقرقالوا لم نک من المصلین)) ؛ مواظب نماز باشید، نماز را حفظ کنید، زیاد نماز بخوانید. به وسیله نماز به خدا نزدیک شوید ؛ زیرا نماز کاری است که خدا در وقتهای معینی آن را واجب کرده است . مگر به پاسخ جهنمی ها آن گاه که سؤ ال می شوند گوش نداده اید؟چه چیز شما را در جهنم افکند؟ آنان می گویند: ما نماز نمی خواندیم . (نهج البلاغه ، خطبه ۱۹۱)

حدیث۴۸۳

عن الصادق – علیه السلام – قال : کان رسول الله – صلی الله علیه وآله – یقول : من حبس نفسه علی صلاة فریضة ینتظر وقتها فصلاها فی اول وقتها، فاتم رکوعها و سجودها و خشوعها، ثم مجد الله تعالی ، و عظمه و حمده حتی یدخل وقت الصلاة الاخری فلم یلغ بینهما کتب الله کاجر الحاج المعتمر، و کان من اعلی علیین ؛ از امام صادق (ع) نقل شده که فرمودند: پیامبر خدا (ص) می فرمودند: هرکس وجود خود را برای نماز واجبی آماده نگاه دارد، منتظر وقت آن باشد، و آن را در اول وقتش بخواند، و رکوع و سجود و خشوع آن را کامل به جا آورد سپس خدا را تمجید و تعظیم نماید و او را سپاسگزار باشد، تا وقت نماز دیگر برسد، و در میان این دو کار بیهوده انجام ندهد خداوند برای او مانند ثواب حج و عمره آورنده را می نویسد، و از اهل علیین می باشد. (معالم زلفی ، ص ۴۱)

حدیث۴۸۴

عن الباقر – علیه السـلام – قال : اعلم ان اول الوقت ابدا افضل ، فعجل بالخیر ما استطعت ، واحب الاعمال الی الله ما داوم العبد علیه و ان قل ؛ از امام باقر (ع) نقل شده که فرمودند: آگاه باش همانا اول وقت همیشه برتر است ، هر قدر می توانی به نیکویی بشـتاب ، و دوست ترین عملها به خداوند آن است که بنده همیشه آن را به جا آورد، هرچند اندک باشد. (فروع ، ج ۳، ص ۲۷۴)

حدیث۴۸۵

عن الصـادق – علیه السـلام – قـال : قال رسول الله – صـلی الله علیه وآله –: من صـلی الصـلاهٔ لغیر وقتها رفعت له سوداء مظلمـهٔ تقول ضیعتنی ، ضیعک الله کما ضیعتنی ، فی روایهٔ عن الباقر – علیه السلام– انها اذا ارتفعت فی اول وقتها رجعت الی صاحبها و هی بیضاء مشرقهٔ یقول حفظتنی حفظک الله ؛ از امام صادق (ع) نقل شده که فرمودند: پیامبر خدا (ص) فرمودند: هرکس نماز را در غیر وقت آن بخواند برای او بالا می رود در حالی که سیاه و تاریک است ، گوید: مرا تباه کردی خداوند تو را تباه گرداند همان طور که مرا تباه ساختی . در روایت دیگر آمده ، همانا اگر نماز اگر در اول وقتش بالا رود به صاحبش سـفید و نورانی بر می گردد و گوید: مرا حفظ کردی خدا تو را حفظ کند. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۸۰ – ۷۸)

حدیث۴۸۶

عن الصـادق – علیه السـلام – قـال : ان ملـک الموت قـال : انه لیس فی شـرق الاـرض و لاـ فی غربهـا اهـل بیت مـدر و لاـ وبر الا انا اتصـفحهم فی کـل یوم خمس مرات ، فقـال رسول الله – صـلی الله علیه و اله –: انمـا یتصـفحهم فی مواقیت الصـلاهٔ ، فـان کـان ممن یواظب علیها عنـد مواقیتها لقنه شـهادهٔ ان لا اله الا الله و ان محمدا رسول الله – صـلی الله علیه وآله – و نحی عنه ملک الموت ابلیس ؛ از امام صادق (ع) نقل شـده که فرمودنـد: عزرائیل گوید: در شـرق و غرب زمین اهل خانه گلی و نه اهل خانه مو و پشـمی نیست ، مگر اینکه هر روز پنـج مرتبه به آن ها نظر می کنم ، پیامبر خـدا (ص) فرمودند: جز این نیست به آنها در وقتهای نماز نظر می کند، اگر از آنها باشد بر نماز در وقتهای آن مواظبت می کند (هنگام مرگ) شهادتین بر او تلقین می کند، و شیطان را (در آن هنگام که می خواهد ایمان را از او بگیرد) دور می کند. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۷۹)

حدیث۴۸۷

عن الصادق – علیه السلام – قال : خصلتان من کانتا فیه، و الا فاعزب ، ثم اعزب ، قیل : و ما هما؟قال : الصلاهٔ فی مواقیتها، و المواظبهٔ علیها، و المواساهٔ ؛ دو خصـلت است در هر کس این دو باشد فبها، و گرنه دور شو، سپس دور شو،(یعنی لایق چیزی نیست). عرض کردنـدآن دو چیست ؟ فرمودنـد: خواندن نماز در وقتهایش و مواظب بودن بر آن ، و یاری رساندن به مردم . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۸۱)

حدیث۴۸۸

قـال الصـادق – علیه السـلام –: وقت الفجر حین ینشق الفجر الی ان یتجلل الصـبح السـماء، و لاینبغی تاخیر ذلک عمـدا، و لکنه وقت لمن شـغل او نسـی اونام ؛ وقت نماز صـبح هنگامی است که فجر و سپیـده منشق و باز گردد و گسترش پیدا کند تا آن که روشـنایی صبـح در آسـمان پخش گردد. و سـزاوار نیست تـاخیر نمـاز صـبح از این وقت مگر برای کسـی که مشـغول به کـاری بـوده که نمی

توانسته از آن کار جدا گردد. و یا نماز را فراموش کرده باشد، و یا کسی که خواب مانده و دیر از خواب بیدار شده باشد (که تاخیر نماز با این عذرها مانعی ندارد و نمازش صحیح است). (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۵۱)

حدیث۴۸۹

قال علی - علیه السلام -: جاء وقت الصلاهٔ ، وقت امانهٔ عرضها الله علی السموات و الارض و الجبال فابین ان یحملنها و اشفقن فیها ؛ هنگامی که وقت نماز فرا رسید، وقت امانتی است که خدا بر آسمانها و زمین و کوهها عرضه کرد، اما آنهااز قبول آن دوری کردند و ترسیدند. (تفسیر صافی ، ج ۲، ص ۳۷۰)

حدیث۴۹۰

عن علی - علیه السلام - قال : حافظوا علی الصلوات الخمس فی اوقاتها فانها من الله عز و جل بمکان ؛ از امام علی(علیه السلام) نقل شده که فرمودند: بر نمازهای پنجگانه در وقتهایش محافظت کنید، زیرا آن از خداوند عز و جل در موقعیتی است . (بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۳۹۲)

حدیث۴۹۱

قال الصادق - علیه السلام -: ساعات اللیل اثنتا عشرهٔ ساعهٔ و ساعات النهار اثنتا عشرهٔ ساعهٔ ، و افضل ساعات اللیل و النهار اوقات الصلوات ، ثم قال - علیه السلام -: انه اذا زالت الشمس فتحت ابواب السماء و هبت الریاح و نظر الله الی خلقه ، لاحب ان یصعدلی عند ذلک الی السماء عمل صالح ، ثم قال : علیکم بالدعاء فی ادبار الصلوات فانه مستجاب ؛ ساعتهای شب دوازده ساعت است وساعتهای روز دوازده ساعت است ، و بهترین ساعتها وقتهای نماز است ، سپس فرمودند: آن گاه که خورشید میل کرد (ظهر شد) درهای آسمان باز می شود، بادها می وزد، خداوند به مخلوقاتش نظر می کند. من دوست دارم در این وقت برای من عمل نیکی بالا برود، سپس فرمودند: بر شما باد که بعد از نمازها دعا کنید، زیرا آن پذیرفته است . (اصول وافی ، ج ۲، ص ۸۷)

حدیث۴۹۲

قال علی - علیه السلام -: المنتظر وقت الصلاهٔ بعد العصر، زائر الله و حق علی الله - عز و جل - ان یکرم زائره و یعطیه ما ساءل ؛ هرکس که منتظر وقت نماز بعد از عصر است ، زائر پروردگار می باشد و بر عهده خداوند عزیز و جلیل است که زائر خود را گرامی بدارد و به او هرچه را خواهد عطا فرماید. (الخصال باب الثلاثه ، حدیث ۱۲۷. جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۷۸)

حدیث۴۹۳

قال الصادق - علیه السلام -: هذه الصلوات الخمس المفروضات من اقامهن و حافظ علی مواقیتهن لقی الله یوم القیامهٔ و له عنده عهد یدخله به الجنهٔ : و من لم یصلهن بمواقیتهن فذلک الیه ان شاء غفر له ، و ان شاء عذبه ؛ این نمازهای پنجگانه را هر که به پا بدارد و مراقب وقت آن باشد، پروردگار را ملاقات کند در حالی که قرار دادی و سندی با خداوند دارد که او را داخل بهشت گرداند، ولی اگر مواظبت اوقات آن نشد چنین سندی ندارد، چنانچه پروردگار بخواهد او را می بخشد و اگر بخواهد عذاب و توبیخ کند. (ثواب الاعمال ، ص ۷۰)

حدیث۴۹۴

قال الصادق - علیه السلام -: فی قوله تعالی : ((الذینهم عن صلاتهم ساهون)) اهی وسوسهٔ الشیطان ؟فقال لاکل احد یصیبه هذا و لکن ان یغفلها و یدع ان یصلی فی اول وقتها ؛ از حضرت امام صادق (ع) در مورد این آیه مبارکه سؤ ال شد آنان که از نماز خود سهو کننده بی خبرند، که آیا منظور از ساهون وسوسه شیطان است ؟حضرت فرمودند: خیر، اگر چه همه از وسوسه شیطان نصیبی دارند، ولی ((ساهون)) در این آیه ، غفلت از نماز است ، به طوری که فراموش شود در اول وقت به جا آورده شود. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۸۳)

حدیث۴۹۵

اختبروا اخوانکم بخصلتین فان کانتا فیهم و الاـ فاعزب ثم اعزب ثم اعزب المحافظهٔ علی الصلوات فی مواقیتها و البر بالاخوان فی العسر و الیسر؛ برادران خود را در زمینه دو خصلت ، آزمایش کنید، اگر این دو خصلت را دارا بودند (به دوستی و رفاقت باآنان ادامه دهید)، وگرنه از آنان دوری کنید، دوری کنید، دوری کنید، و آن دو خصلت عبارت است از: ۱ - مراقبت بر نماز در وقت . ۲ - احسان و نیکی به برادران در حالت تنگدستی و گشایش . (وسائل الشیعه ، ج ۸، ص ۵۰۳)

حدیث۴۹۶

قال علی - علیه السلام -: شیعتنا رعاء الشمس و القمر و النجوم یعنی التحفظ من مواقیت الصلوهٔ ؛ شیعیان ما مراعات کننده شمس و قمر و نجوم هستند، یعنی اوقات نماز را مراعات می کنند. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۹۳)

حدیث۴۹۷

قال الرضا - علیه السلام -: من قوله تعالی : ((ویل للمصلین ، الذینهم عن صلاتهم ساهون)) یقول عن وقتهم یتغافلون ؛ در تفسیر این آیه : ((وای بر نمازگزاران ، آنهای که از نماز خویش غافلند))، می فرمایند: ساهون آنهایی هستند که غافل از اوقات نمازهای واجب خود هستند. (بحارالانوار، ج ۸۳، ص ۲۰)

حدیث۴۹۸

قال الرضا - علیه السلام -: حافظوا علی مواقیت الصلوات فان العبد لا یامن الحوادث و من دخل علیه وقت فریضهٔ فقصر عنها عمدا متعمدا فهو خاطی ؛ محافظت بر اوقات نماز کنید، پس همانا انسان از حوادث در امان نیست و کسی که وقت نماز فریضه بر او داخل شد و عمدا کوتاهی کرد، خطا کننده است . (بحارالانوار، ج ۸۳، ص ۲۰)

حدیث۴۹۹

قال الصادق - علیه السلام -: اول الوقت رضوان الله و اخر الوقت عفو الله ؛ (نماز) اول وقت ((رضوان الله)) و موجب خشنودی خداوند است و آخر وقت ((عفو الله)) و موجب غفران و عفو و بخشایش خداوند است . (دعائم الاسلام ، ج ۱، ص ۱۳۷)

حدیث۵۰۰

قال الصادق – عليه السلام –: و ملك الموت يدفع الشيطان عن المحافظ على الصلوة و يلقنه شهادة : ((ان لا اله الا الله و ان محمدا رسول الله)) فى تلك الحالة العظيمة ؛ هنگام مرگ ملك الموت شيطان را از كسى كه محافظت به (اوقات) نماز مى كند، دفع مى كند و شهادتين ((اشهد ان لا اله الا الله و ان محمدا رسول الله)) را در اين حالت به او تلقين مى كند. (جامع احاديث الشيعه ، ج ۴، ص ۶۱)

حديث۵۰۱

قال رسول الله – صلى الله عليه وآله –: اذا انزل الله عاهة من السماء عوفى منها حملة القران و رعاة الشمس اى الحافظون لاوقات الصلوة و عمار المساجد؛ هنگامى كه خداوند سبحان ، از آسمان آفت نازل كرد حاملين قرآن ، رعايت كنندگان خورشيد، يعنى كسانى كه اوقات نماز را مراعات كنند، و مساجد را آباد مى سازنداز اين آفت در امانند. (جامع احاديث الشيعه ، ج ۴، ص ۶۱)

حديث۵۰۲

قال الرضا – عليه السلام –: ان لكل صلوة ثلاثة اوقات : اول و اوسط و اخر فاول الوقت رضوان الله ، و اوسطه عفو الله و اخره غفران الله و اول الوقت افضله ؛ براى هر نمازى سه وقت وجود دارد: اول وقت ، وسط وقت و آخر وقت . پس در اول وقت نماز به جا آورد مايه خشنودى خداست ، در وسط وقت (نماز بخواند) موجب عفو خداست ، و در آخر وقت (نماز بخواند) سبب آمرزش خدا است ، و اول وقت بافضيلت تر است . (مستدرك الوسائل ، ج ۱، ص ۱۸۵)

حديث۵۰۳

قال رسول الله – صلى الله عليه وآله –: و من ترك اوقاتها يدخل الويل . و الويل واد فى جهنم ؛ و كسى كه اوقات نماز را ترك كند، داخل در ((ويل)) مى شود و ((ويل)) بيابانى در جهنم است . (مستدرك الوسائل ، ج ۱، ص ۱۸۴)

حديث۵۰۴

قال الرضا – عليه السلام –: اذا دخل الوقت عليك فصلها فانك لا تدرى ما يكون ؛ هنگامى كه وقت نماز فرا مى رسد، بر تو باد به خواندن نماز، پس به درستى كه نمى دانى چه پيش خواهد آمد. (وسائل الشيعه ، ج ۳، ص ۸۷)

حديث۵۰۵

قال رسول الله – صلى الله عليه وآله –: افضل الاعمال الصلوة فى اول وقتها ؛ بهترين اعمال ، نماز در اول وقت است . (كنزالعمال ، حديث ۱۸۹۰۰)

حديث۵۰۶

قال الصادق – عليه السلام –: اذا دخل وقت صلاة فتحت ابواب السماء لصعود الاعمال ؛ هنگامى كه وقت نماز فرا مى رسد، درهاى آسمان براى بالا رفتن اعمال باز مى شوند. (وسائل الشيعه ، ج ۳، ص ۸۷)

حديث۵۰۷

قال الرضا – علیه السلام –: غفر الله لک لاتوخرن صلوة عن اول وقتها الی اخر وقتها من غیر علة ، علیک ابدا باول الوقت فاذنت و صلینا ؛ خدا تو را بیامرزد بدون عذر نماز را از وقت به تاخیر نینداز، بر تو باد که همیشه نماز را در اول وقت آن به جا آوری . (مستدرک الوسائل ، ج ۳، ص ۱۰۱)

حدیث۵۰۸

سئل النبی – صلی الله علیه وآله –: عن افضل الاعمال ؟قال : الصلاة لاول وقتها ؛ از پیامبر اسلام (صلی الله علیه وآله) سؤ ال شد: بهترین اعمال چیست ؟حضرت فرمودند: نماز در اول وقتش . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۲۷)

حدیث۵۰۹

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: علیکم بالمحافظة علی اوقات الصلوة فلیس منی من ضیع الصلوة ؛ مراقبت بر وقت هر نماز برای شما لازم است ، پس کسی که نماز را سبک بشمارد از من نیست . (مستدرک الوسائل ، ج ۳، ص ۹۸)

حدیث۵۱۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: فی مرضه الذی توفی فیه و اغمی علیه ثم افاق فقال : لاینال شفاعتی من اخر الصلاة بعد وقتها ؛ پیامبر (ص) در بیماری که به علت آن رحلت فرمودند بیهوش شدند، و در چند لحظه ای از بیهوشی به هوش آمدند و فرمودند: شفاعت من به کسی نمی رسد که نماز را از (اول) وقت خودش به تاخیر اندازد. (بحارالانوار، ج ۸۳، ص ۲۰)

حدیث۵۱۱

قال الصادق – علیه السلام –: لکل صلاة وقتان و اول الوقتین افضلهما و لا ینبغی تاخیر ذلک عمدا و لکنه وقت من شغل او نسی او سها او نام ، و لیس لاحد ان یجعل اخر الوقتین وقتا الا من عذر او علة ؛ برای هر نماز دو وقت وجود دارد: (اول و وقت و آخر وقت) و اول وقت نماز خواندن افضل است از آخر وقت ، و سزاوار نیست کسی که اول وقت را عمدا به تاخیر بیندازد ولی آخر وقت برای کسانی است که کاری داشته باشند، یا فراموش کردند یا سهو بر آنها دست داده و یا به خواب رفته اند و بر هیچ کس جائز نیست که آخر وقت را وقت نماز خود قرار دهد مگر از روی عذر و علتی موجه . (بحارالانوار، ج ۸۳، ص ۳۹)

حدیث۵۱۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ان ربکم یقول : هذه الصلوات الخمس المفروضات فمن صلاهن لوقتهن و حافظ علیهن لقینی یوم القیامة و له عندی عهد ادخله به الجنة و من لم یصلهن لوقتهن و لم یحافظ علیهن و ذلک الی ان شئت عذبته و ان شئت غفرت له ؛ رسول خدا– صلی الله علیه وآله – فرمودند: خدای شما می فرماید: این نمازهای پنجگانه فریضه است ، پس کسی این نمازها را در وقتش به جا آورد و محافظت بر او نماید، روز قیامت مرا ملاقات خواهد کرد. و بر عهده من است که او را وارد بهشت کنم ، و کسی که در وقتش نمازها را به جا نیاورد و محافظت بر او نکند، در این صورت بر من است که اگر بخواهم او را عذاب می کنم ، و اگر بخواهم او را می بخشایم . (بحارالانوار، ج ۸۳، ص ۱۸)

حدیث۵۱۳

قال الباقر – علیه السـلام –: اعلم ان اول الوقت ابـدا افضل ؛ بـدان ، همانا (نماز) اول وقت همیشه افضل است . (وسائل الشـیعه ، ج ۳، ص ۸۸)

حدیث۵۱۴

قال علی – علیه السلام –: اوصیك یا بنی بالصلاهٔ عند وقتها ؛ فرزندم !وصیت می کنم تو را (امام حسن علیه السلام) به خواندن نماز در اول وقت . (وسائل الشیعه ، ج ۲، ص ۹۰)

حدیث۵۱۵

قال الصادق – علیه السـلام –: لكل صلاهٔ وقتان اول و اخر، فاول الوقت افضله و لیس لاحد ان یتخذ اخر الوقتین وقتا الا من علهٔ و انما جعـل اخر الوقت للمریض و المعتل و لمن له عـذر و اول الوقت رضوان الله و اخر الوقت عفو الله ؛ برای هر نماز دو وقت وجود دارد، اول وقت و آخر وقت ، و اول وقت نماز خوانـدن افضل است از آخر وقت و نبایـد کسـی آخر وقت را وقت نمازش قرار دهـد، مگر علـت و عـذری داشـته باشـد. آخر وقت برای مریضـان ، معلولاـن و کسـانی کـه کـه عـذری دارنـد قرار داده شـده است . اول وقت خشنودی خداوند عالم است و آخر وقت بخشایش خداوند متعال است . (بحارالانوار، ج ۳، ص ۲۵. دعائم الاسلام ، ج ۱، ص ۱۳۷)

حدیث۵۱۶

قال الباقر – علیه السـلام –: ایما مؤ من حافظ علی الصـلوات المفروضهٔ فصـلاها لوقتها فلیس هذا من الغافلین ؛ هر مؤ منی محافظت بر نمازش نماید، و او را در وقتش به جاآورد، از انسانهای غافل شمرده نمی شود. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۷۹)

حدیث۵۱۷

قال الكاظم – علیه السـلام –: الصـلوات المفروضات فی اول وقتها اذا اقیم حدودها اطیب ریحا من قضیب الاس حین یوخذ من شجره فی طیبه و ریحه و طراوته فعلیكم بالوقت الاول ؛ نمازهای واجب که در اول وقت آن با آداب و حدودش خوانده می شود خوشبوتر اسـت از برگ آس (یعنی مـورد) که در وقت سـبزی و طراوت آن را بگیرنـد. پس بر شـما بـاد که نمـاز را در اول وقت آن به جـای آورید. (ثواب الاعمال ، ص ۶۳)

حدیث۵۱۸

قال الصادق – علیه السلام –: فضل الوقت الاول علی الاخیر للمؤ من من ولده و ماله ؛ فضیلت(نماز) اول وقت بر آخر وقت بهتر است برای شخص مؤ من از مال و اولادش . (ثواب الاعمال ، ص ۶۲)

حدیث۵۱۹

قال الباقر – علیه السلام –: و من صلاها لغیر وقتها موثرا علیها غیرها فان ذلك الیه ان شاء غفر له و ان شاء عذبه ؛ کسی که نماز را در غیر وقتش به جا آورد و چیز دیگری را بر نماز انتخاب کنـد و ترجیـح دهـد، به درستی که این کار، خـدا را مختار می کنـد که اگر بخواهد او را ببخشاید و اگر بخواهد او را عذاب کند. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۸۳)

حدیث۵۲۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: قال الله – عز و جل – ان لعبدی علی عهدا ان اقام الصلوة لوقتها ان لا اعذبه و ان ادخله الجنة بغیر حساب ؛ خداوند تبارك و تعالی فرمود: من تعهدی نسبت به بنده ام دارم که اگر نماز خود را در وقتش به پا دارد، او را عذاب نکنم و بی حساب وی را به بهشت ببرم . (کنزالعمال ، ج ۷، حدیث ۱۹۰۳۶)

حدیث۵۲۱

قال الصادق – علیه السلام –: الصلاة فی مواقیتها و المواظبة علیها ؛ نماز را اول وقت بخوانید و مواظبت بر آن کنید. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۸۱)

حدیث۵۲۲

عن الحسن العسکری – علیه السلام –: کلم الله – عز و جل – موسی بن عمران – علیه السلام – قال : الهی ما جزاء من صلی الصلوات لوقتها؟قال : اعطیته سوله و ابیحه جنتی ؛ موسی به عمران با خداوند سخن گفت و از پروردگار خویش پرسید: خدایا! پاداش کسی که نمازش را اول وقت می خواند چیست ؟ خداوند تبارك و تعالی فرمود: خواهش و خواسته او را برآورده می کنم و بهشت را بر او مباح می گردانم . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۰۴)

حدیث۵۲۳

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ما من عبد اهتم بمواقیت الصلاة و مواضع الشمس الا ضمنت له الروح عند الموت و انقطاع الهموم و الاحزان و النجاة من النار ؛ بنده ای (نمازگزار) که اهتمام و مواظبت به اوقات نماز نماید، و مواضع آفتاب را برای وقت نمازش دقت کند، من ضمانت می کنم برای او در دم مرگ ، راحتی را و دفع و رفع هموم و درد و اندوه و نجات از آتش جهنم را. (سفینة البحار، ج ۲، ص ۴۲)

حدیث۵۲۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: یا علی !و تقیم الصلاة بوضوء سابغ فی مواقیتها و لاتوخرها فان فی تاخیرها من غیر علة غضب الله – عز و جل –؛ یا علی ، با وضوی کامل در اول وقت ، نماز اقامه کن ، و نماز را از اول وقتش به تاخیر نینداز، چون تاخیر نماز بدون علت و عذر خداوند قهار را به خشم خواهد آورد. (سفینة البحار، ج ۲، ص ۴۴)

حدیث۵۲۵

قال الصادق – علیه السلام –: امتحنوا شیعتنا عند مواقیت الصلاة کیف محافظتهم ؛ شیعیان ما را در اوقات نماز آزمایش کنید که چگونه بر خواندن نماز خود در موعد مقرر محافظت می کنند. (سفینة البحار، ج ۲، ص ۴۴)

حدیث۵۲۶

قال الصادق – علیه السلام –: اذا صلیت صلاة فریضة فصلها لوقتها صلاة مودع یخاف ان لا یعود الیها ابدا ثم اصرف ببصرك الی

موضع سجودك فلو تعلم من عن يمينك و شمالك لاحسنت صلاتك و اعلم انك بين يدى من يراك و لا تراه ؛ وقتی نماز واجب می خوانی ، آن را در وقت خودش چنان بخوان که گویا دیگر به نماز موفق نمی شوی ، سپس چشم خود را به محل سجده ات متوجه گردان . اگر بدانی چه کسی جانب راست و چپت می باشد هر آینه نمازت را نیکو به جا می آوری بدان بدرستی که در مقابل کسی هستی که تو را می بیند و تو او را می بینی . (بحارالانوار، ج ۸۳، ص ۱۰)

حدیث۵۲۷

قال حجة بن الحسن العسكرى – عجل الله تعالى فرجه الشريف –: ملعون ملعون من اخر المغرب الى ان تشتبك النجوم ؛ ملعون است ، ملعون است ، آن کسی که نماز مغربش را تاخیر بیندازد تا زمانی که آسمان پدیدار شود. (بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۱۵)

حدیث۵۲۸

قال حجة بن الحسن العسكرى – عجل الله تعالى فرجه الشريف –: ملعون ملعون من اخر الغداة الى ان تنقضى النجوم ؛ ملعون است ، ملعون است ، کسی که نماز صبحش را تاءخیر بیندازد تا زمانی که ستارگان محو شوند. (بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۱۶)

حدیث۵۲۹

قال رسول الله – صلى الله عليه وآله –: اذا دخل الوقت يا بلال اعل فوق الجدار و ارفع صوتك بالاذان ؛ ای بلال !هنگامی که وقت نماز رسید بالای دیوار برو و صدای خود را به وسیله اذان بلند کن . (فروع کافی ، ج ۳، ص ۳۰۷)

حدیث۵۳۰

قال الصادق – عليه السلام –: فاذا صلى العبد صلاة الصبح مع طلوع الفجر اثبتت له مرتين تثبتها ملائكة الليل و ملائكة النهار ؛ پس هرگاه نمازگزار نماز صبح را با طلوع فجر به جای آورد دو مرتبه برای او نوشته می شود، هم فرشته صبح و هم فرشته شب می نویسند (نماز صبح را فرشته روز و فرشته شب هر دو مشاهده می کنند). (ثواب الاعمال ، ص ۶۲)

حدیث۵۳۱

قال رسول الله – صلى الله عليه وآله –: ثلاث لاتوخر و هن الصلاة اذا انت و الجنازة اذا حضرت و الايم اذا وجدت كفوا ؛ سه چیز را نباید تاءخیر انداخت ، نماز همین که وقت آن رسید، و برداشتن جنازه وقتی آماده شد، و شوهر دادن بیوه وقتی هم کفو خود را یافت . (نهج الفصاحه ، ص ۲۶۲، حدیث ۱۲۶۱)

حدیث۵۳۲

قال على – عليه السلام –: ليس عمل احب الى الله – عز و جل – من الصلاة فلا يشغلنكم عن اوقاتها شى ء من امور الدنيا، فان الله –عز و جل– ذم اقواما فقال: ((الذين هم عن صلاتهم ساهون)) يعنى انهم غافلون استهانوا باوقاتها ؛ عملی نزد خداوند محبوبتر از نماز نیست ، چیزی از امور دنیا شما را از خواندن نماز در اول وقت باز ندارد، زیرا خداوند مذمت کرده و اقوامی را فرموده : ((وای بر نمازگزارانی که از نمازشان غفلت ورزیدند)) یعنی وای بر نمازگزارانی که از اوقات نماز غفلت کنند و در انجام نماز در اول وقت سهل انگاری نمایند. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۸۲)

حدیث۵۳۳

قال الصادق – علیه السلام –: اذا صلیت صلاهْ فریضهْ فصل لوقتها صلاهْ مودع تخاف الا تعود الیها ؛ نماز واجب را در وقت خودش بخوان ، مانند کسی که نماز وداع می خواند و می ترسد که بعد از این توفیق نماز خواندن نیابد. (محجهْ البیضاء، ج ۱، ص ۳۵۰)

حدیث۵۳۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله – : لا ینال شفاعتی من اخر الصلاهْ المفروضهْ بعد وقتها ؛ (فردای قیامت) شفاعت من به کسی که نماز واجب را تا پس از وقت آن به تاءخیراندازد، نخواهد رسید. (امالی صدوق ، ص ۳۲۶)

حدیث۵۳۵

قال الرضا – علیه السلام –: اعلم ان لکل صلاهْ وقتین اول و اخر فاول الوقت رضوان الله و اخره عفو الله ؛ بدان که هر نماز دو وقت دارد: اول وقت و آخر وقت . اول وقت خشنودی پروردگار و آخر آن بخشش خداوند است . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۴۹. الحکم الزاهره ، ص ۲۸۶)

حدیث۵۳۶

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: لایزال الشیطان ذعزا من المؤ من ما حافظ علی الصلوات الخمس لوقتهن فاذا ضیعهن تجرا علیه فادخله فی العظائم ؛ شیطان همیشه از مؤ من می ترسد تا زمانی که بر نمازهای پنجگانه محافظت دارد و در وقتش به جا می آورد، اما هنگامی که وقت نماز را ضایع کرد بر او جراءت پیدا می کند و او را در گناهان بزرگ می اندازد. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۸)

حدیث۵۳۷

قال الصادق – علیه السلام –: افضل الاعمال الی الله الصلاهْ لوقتها، و بر الوالدین والجهاد فی سبیل الله ؛ بهترین اعمال نزد خداوند، نماز اول وقت است پس از آن نیکی به پدرو مادر، و سپس جهاد در راه خدا است . (بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۸۵)

حدیث۵۳۸

قال الباقر – علیه السلام –: ان الصلاهْ اذا ارتفعت فی اول وقتها رجعت الی صاحبها و هی بیضاء مشرقهْ تقول : حفظتنی حفظک الله و اذا ارتفعت فی غیر وقتها بغیر حدودها رجعت الی صاحبها و هی سوداء مظلمهْ تقول : ضیغتنی ضیعک الله ؛ هرگاه نماز در اول وقت بالاـ برود، سفید و درخشان به سوی صاحبش باز می گردد و به او خطاب می کند: از من مواظبت نمودی خدا تو را حفظ کند، و هرگاه در غیر وقت خود و بدون شرایط بالا برود، سیاه و تاریک به سوی صاحبش باز می گردد و به او می گوید مرا تباه ساختی ، خدا تو را نابود کند. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۷۸)

حدیث۵۳۹

قال الباقر – علیه السلام –: وقت صلاهْ الغداهْ ما بین طلوع الفجر الی طلوع الشمس ؛ وقت نماز صبح از طلوع فجر تا طلوع خورشید

است . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۵۲)

حدیث۵۴۰

حافظواعلی مواقیت الصلوات ، فان العبد لایاءمن الحوادث ؛ مراقب وقتهای نماز باشید (که تا وقتش فرا رسید انجام دهید) ؛ چرا که انسان از حوادثی که مانع انجام نماز در وقت گردد، ایمن نیست . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۰)

حدیث۵۴۱

قال الامام علی - علیه السلام -: صل الصلوة لوقتها الموقت لها و لاتعجل وقتها لفراغ و لا تؤ خرها عن وقتها لاشتغال و اعلم ان کل شی ء من عملک تبع لصلوتک ؛ نماز را در وقت مقرر آن به جای آور، و به خاطر فراغت عجله مکن و به علت اشتغال آن را به تاءخیر میفکن ، و بدان که همه اعمال تو بسته به نماز تو است . (نهج البلاغه ، نامه ۲۷)

حدیث۵۴۲

قال زین العابدین - علیه السلام -: من اهتم بمواقیت الصلاة لم یستکمل لذة الدنیا ؛ آن که به وقتهای نماز اهمیت بدهد، لذت دنیا را کامل نخواهد کرد. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۸۶، فروع کافی ، ج ۳، ص ۲۷۵)

حدیث۵۴۳

کان الحسن بن علی - علیه السلام - اذا توضا ارتعدت مفاصله و اصفر لونه فقیل له : فی ذلک فقال : حق علی کل من وقف بین یدی رب العرش ان یصفر لونه و یرتعد فرائضه ؛ امام حسن مجتبی (علیه السلام) به هنگام وضو مفصلهایش می لرزید و رنگش زرد می شد. جهت عروض این حال را از آن حضرت پرسیدند، فرمودند: برهر کسی که در مقابل پروردگار عرش می ایستد، سزاوار است که رنگش زرد شود و اعضایش بلرزد. (بحارالانوار، ج ۴۳، ص ۳۳۹)

حدیث۵۴۴

قال الصادق - علیه السلام - : حتی یتم له تسع سنین ، فاذا تمت له ، علم الوضوء و اضرب علیه و اءمر بالصلوة واضرب علیها، فاذا تعلم الوضوء و الصلاة غفر الله لوالدیه ، ان شاء الله ؛ وقتی فرزندانتان به سن نه سالگی رسید، پس وقتی که نه سالش تمام شد وضو را به او یاد بدهید و اگر کوتاهی کرد او را ادب کنید و او را امر به نماز کنید و اگر کوتاهی کرد او را ادب کنید. پس وقتی فرزند وضو ونماز را یاد گرفت ، خدا پدر و مادرش را می آمرزد، ان شاء الله . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۳)

حدیث۵۴۵

قال الصادق - علیه السلام -: فاذا تعلم الوضوء و الصلاة غفر الله لوالدیه ؛ اگر شخصی وضو و نماز را فرا گیرد، خداوند پدرو مادر وی را می آمرزد. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۳)

حدیث۵۴۶

قال علی – علیه السلام –: لایقرا العبد القران اذا کان علی غیر طهور حتی یتطهر؛ هنگامی که وضو ندارید، قرآن نخوانید ؛ تا این که وضو گرفته شود. (خصال ، ج ۲، ص ۱۶۴)

حدیث۵۴۷

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ما منکم من احد یتوضا فیبلغ – اوفیسبغ الوضوء – ثم یقول اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریك له ، و اشهد ان محمدا عبده و رسوله ، الا فتحت له ابواب الجنهٔ الثمانیهٔ یدخل من ایها شاء؛ هر یک از شما که زیاد و کامل وضو گرفته و سپس بگوید: شهادت میدهم که خدایی جز خدای یگانه نیست و برای او شریك وجود ندارد، و شهادت می دهم که محمد (ص) بنده و فرستاده اوست ؛ دربهای بهشت های هشتگانه بر او گشوده شود تا از هر یک که می خواهد داخل شود. (ریاض الصالحین ، ص ۲۹۸)

حدیث۵۴۸

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الا ادلکم علی ما یمحو الله به الخطایا، و یرفع به الدرجات ؟ قالوا: بلی یا رسول الله . قال : اسباغ الوضوء علی المکاره و کثرهٔ الخطی الی المساجد و انتظار الصلاهٔ بعد الصلاهٔ ؛ آیا شما را به کارهایی که خدا به سبب آن خطاها را از بین برده و درجات انسان را بالا می برد، راهنمائی نکنیم ؟ گفتند: آری ، ای رسول خدا. فرمودند: ۱ – وضوی تمام و کامل گرفتن بر شداید. ۲ – به سوی مساجد زیاد قدم برداشتن . ۳ – انتظار نماز (بعدی) پس از نماز (خوانده شده). (ریاض الصالحین ، ص ۲۹۷)

حدیث۵۴۹

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من توضا فاحسن الوضوء خرجت خطایاه من جسده ؛ کسی که نیکو وضو بگیرد، خطاهایش از جسم او خارج می شود. (ریاض الصالحین ، ص ۲۹۶)

حدیث۵۵۰

قال الکاظم – علیه السلام –: و من توضا الصلاهٔ الصبح کان وضوئه ذلك کفارهٔ لما مضی من ذنوبه فی لیلهٔ الا الکبائر ؛ کسی که برای نماز صبح وضو می گیرد، وضویش کفاره گناهان گذشته آن شب اوست به جز گناهان کبیره . (محجهٔ البیضاء، ج ۱، ص ۳۰۲)

حدیث۵۵۱

قال الکاظم – علیه السلام –: من توضا للمغرب کان وضوئه ذلک کفارهٔ لما رضی من ذنوبه فی نهاره ما خلا الکبائر؛ کسی که برای نماز مغرب وضو می گیرد، وضویش کفاره گناهان گذشته آن روز اوست به جز گناهان کبیره . (محجهٔ البیضاء، ج ۱، ص ۳۰۲)

حدیث۵۵۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: یا علی !ان الوضوء قبل الطعام و بعده شفاء فی الجسد و یمن فی الرزق ؛ یا علی! قبل از غذا و بعد از غذا، وضو گرفتن ، شفای بدن و برکت در روزی است . (بحارالانوار، ج ۶۶، ص ۳۵۶)

حدیث۵۵۳

قال الصادق - علیه السلام -: الطهر علی الطهر عشر حسنات ؛ وضوی بر روی وضو، ده حسنه است . (محجهٔ البیضاء، ج ۱، ص ۳۰۲)

حدیث۵۵۴

قال الصادق - علیه السلام -: الوضوء قبل الطعام و بعده یذهبان الفقر؛ وضو پیش از غذا و بعد از غذا، فقر را از بین می برد. (وسائل الشیعه ، ج ۱، ص ۲۵۶)

حدیث۵۵۵

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: اذا اردت الصلوهٔ فاحسن الوضوء، ثم قم ، فاستقبل القبلهٔ ثم کبر؛ زمانی که خواستی نماز بخوانی ، پس خوب وضو بگیر، سپس رو به قبله بایست ، آن گاه تکبیر بگو. (چهل حدیث ، ص ۱۵)

حدیث۵۵۶

قال علی - علیه السلام -: یا محمد!من توضا مثل وضوئی ، و قال مثل قولی ، خلق الله تبارک و تعالی من کل قطرهٔ ملکا یقدسه و یسبحه و یکبره فیکتب الله - عز و جل - ثواب ذلک له الی یوم القیامهٔ ؛ ای محمد حنفیه !هرکس وضو بسازد، همانند وضویی که من ساختم ، و بگوید (دعا کند) آن چه که من گفتم ، خداوند تبارک و تعالی از هر قطره آب وضوی او، ملکی را برای او می آفریند، که مشغول تقدیس و تسبیح و تکبیر برای خداوند هستند. و خداوند عز و جل ثواب این اذکار را تا روز قیامت برای او ثبت و ضبط خواهد نمود. (من لایحضره الفقیه ، ج ۱، ص ۴۲)

حدیث۵۵۷

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: یا اباذر!اذا کان العبد فی ارض قفر فتوضا او تیمم ثم اذن و اقام و صلی امر الله - عز و جل - الملئکهٔ فصفوا خلفه صفا لایری طرفاه یرکعون برکوعه و یسجدون بسجوده و یؤ منون علی دعائه ؛ ای ابوذر! هرگاه بنده ای در بیابانی تنها باشد و وضو بسازد یا تیمم کند، سپس اذان و اقامه بگوید و نماز بخواند، خدا فرشتگان را امر کند که پشت سر او صفی تشکیل دهند که دو طرف آن دیده نشود و به نماز او اقتدا نمایند و به دعای او آمین گویند. (وسائل الشیعه ، ج ۴، ص ۶۲۱. مکارم الاخلاق ، ص ۴۶۶)

حدیث۵۵۸

قال الصادق - علیه السلام -: من تطهر ثم اوی الی فراشه بات و فراشه کمسجده ؛ هر کس وضو بگیرد، سپس در رختخواب خود برود و بخوابد، بستر او مانند مسجد او خواهد بود. (وسائل الشیعه ، ج ۱، ص ۲۶۵. ثواب الاعمال ، ص ۴۸)

حدیث۵۵۹

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: من اسبغ وضوءه و احسن صلاته ، و ادی زکاهٔ ماله و کف غضبه و سجن لسانه ، و استغفر لذنبه ، و ادی النصیحهٔ لاهل بیت نبیه فقد استکمل حقایق الایمان و ابواب الجنهٔ مفتحهٔ له ؛ کسی که وضوی خود را شاداب و کامل

به جای آورد، و نماز خویش را نیکو بخواند، زکات مالش را بپردازد، و خشم خود را فرو نشاند و زبانش را از گناهان مربوط به زبان ببندد، و برای گناه خود با توبه طلب آمرزش کند، و نسبت به اهل بیت پیامبر خویش خیرخواه باشد، البته تمام حقایق ایمان در او کامل شده و درهای بهشت به روی او باز است . (ثواب الاعمال ، ص ۶۴)

حدیث۵۶۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: لا تدخل المساجد الا بالطهارة ؛ داخل مساجد مشو، مگر با وضو. (مستدرک الوسائل ، ج ۳، ص ۳۸۸)

حدیث۵۶۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: یا علی !و تقم الصلاة بوضوء سابغ فی مواقیتها ؛ یا علی !با وضوی کامل در اول وقت ، اقامه نماز کن . (سفینة البحار، ج ۲، ص ۴۴)

حدیث۵۶۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: خصال ست ما من مسلم یموت فی واحدة منهن الا کان ضامنا علی الله – عز و جل – ان یدخله الجنة منها رجل توضا فاحسن الوضوء ثم خرج الی مسجد الصلوة فان مات فی وجهه کان ضامنا علی الله ؛ شش خصلت است که اگر هر مسلمان یکی از آنها را داشته باشد نمی میرد، مگر این که خدا ضمانت بهشت رفتنش را خواهد نمود، یکی از آن شش خصلت آن است که انسان وضو بگیرد، بهترین وضو، سپس جهت نماز به طرف مسجد (از خانه) حرکت کند، پس اگر در این صورت بمیرد، خدا ضامن (بهشت رفتن او) خواهد بود. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۲۲۷)

حدیث۵۶۳

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: اسباغ الوضوء علی المکاره من الکفارات ؛ کامل گرفتن وضو در حال سختی ، کفاره (گناهان) است . (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۷۸)

حدیث۵۶۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: و ما منکم من احد یخرج من بیته متطهرا الا و الملائکة تقول : اللهم اغفر له اللهم ارحمه ؛ وقتی یکی شما از خانه خارج می شوید با طهارت (با وضو) باشید، در این صورت ملائکه در حق شما دعا می کنند: خدایا او را بیامرز، خدا بر او رحم کن . (جامع احادیث الشیعه ، ج ۶، ص ۳۸۷)

حدیث۵۶۵

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من حافظ علی الخمس باکمال طهورها و مواقیتها کانت له نورا و برهانا یوم القیامة ؛ کسی که نماز پنجگانه خویش را با وضوی تمام و با حفظ وقتهای آن ها انجام دهد، این نماز در قیامت برای او نور و برهان است . (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۵۹)

حدیث۵۶۶

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: بنیت الصلوهٔ علی اربعهٔ اسهم : سهم منها اسباغ الوضوء و سهم منها الرکوع و سهم منها السجود و سهم منها الخشوع ؛ نماز بر چهار بخش بنا شد: ۱ – کامل گرفتن وضو، ۲ – رکوع ، ۳ – سجود، ۴– خشوع . (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۲۶۵)

حدیث۵۶۷

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: یا علی !اسباغ الوضوء فی السبرات و انتظار الصلاهٔ بعد الصلاهٔ ، و المشی باللیل و النهار الی الجماعات ؛ یا علی !سه چیز موجب رفعت درجه است : ۱ – کامل گرفتن وضو در هوای سرد. ۲ – انتظار نماز بعد از هر نماز. ۳ – رفتن در روز و شب به طرف نماز جماعت . (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۱۰)

حدیث۵۶۸

قال الصادق – علیه السلام –: یوتی بعبد یوم القیامهٔ لیست له حسنهٔ فقال له اذکروا تذکر هل لک من حسنهٔ قال : فیتذکر، فیقول : یا رب ما بی من حسنهٔ الا ان فلانا عبدک المؤ من مربی فطلبت منه ماء فاعطانی ماء فتوضات به و صلیت لک قال : فیقول الرب تبارک و تعالی قد غفرت لک ادخلوا عبدی الجنهٔ ؛ روز قیامت بنده ای را می آورند که هیچ حسنه ای ندارد پس به او گفته می شود فکر کن و یاد بیاور آیا برای تو کار خیری هست ؛ بنده فکر می کند سپس میگوید: خدایا! من هیچ حسنه ای ندارم ، الا این که فلانی از بندگان مومن تو (روزی) از کنار من عبور کرد و من از او طلب آب کردم و او به من آب داد و با آن وضو گرفتم و برای تو نماز گزاردم ؛ پس خداوند تبارک و تعالی می فرماید: به درستی که من تو را بخشودم و دستور می دهد او را داخل بهشت کنند. (بحارالانوار، ج ۷، ص ۲۹۰) ۵۳۳ – وضو، موجب رفعت درجه

حدیث۵۶۹

قال علی – علیه السلام –: لا یجوز صلاهٔ امرء حتی یطهر خمس جوارح : الوجه و الیدین و الراس والرجلین بالماء و القلب بالتوبهٔ ؛ نمازگزار پنج عضو بدنش را پاک کند، صورت ، دو دست ، سر و دو پا را با آب ، و قلب را با توبه ؛ در غیر این صورت ، جایز نیست که نماز بخواند. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۴۹)

حدیث۵۷۰

قال الصادق – علیه السلام –: لایتم الصلاهٔ الا لذی طهر سابغ ؛ نماز تمام و مورد قبول نیست ، مگر با طهارت کامل . (فلاح السائل ، ص ۴۳)

حدیث۵۷۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من توضا فذکر اسم الله طهر جمیع جسده و کان الوضوء الی الوضوء کفارهٔ لما بینهما من الذنوب و من لم یسم لم یطهر من جسده الا ما اصابه الماء؛ کسی که وضو بگیرد و بسم الله بگوید، تمام بدن خود را طهارت داده است و این وضو کفاره گناهان او تا وضوی دیگر است ، و کسی که بسم الله نگوید از بدنش تنها آن چه را آب به آن رسیده

طهارت داده است . (محجة البیضاء، ج ۱، ص ۲۹۶)

حدیث۵۷۲

قال الصادق - علیه السلام -: من ذکر اسم الله علی وضوء فکانما اغتسل ؛ کسی که برای وضو خود ((بسم الله)) بگوید مانند این است که غسل کرده باشد. (محجة البیضاء، ج ۱، ص ۲۹۹)

حدیث۵۷۳

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: مفتاح الصلاة الطهور؛ کلید نماز، پاکی است . (محجة البیضاء، ج ۱، ص ۲۸۱)

حدیث۵۷۴

عن النبی - صلی الله علیه وآله -: من توضا فاسبغ الوضوء و صلی رکعتین لم یحدث فیهما نفسه بشی ء من الدنیا خرج من ذنوبه کیوم ولدته امه ؛ کسی که وضو گیرد و آن را کامل به جا آورد، و با آن دو رکعت نماز گزارد که در آن از دنیا با خود سخن نگوید، از گناهان خویش مانند روزی که از مادر زاییده شده است ، بیرون می آید. (محجة البیضاء، ج ۱، ص ۳۰۲)

حدیث۵۷۵

قال الباقر - علیه السلام -: ان السواک فی السحر قبل الوضوء من السنة ؛ سحرگاه ، پیش از وضو، مسواک زدن از سنت اسلامی است . (میزان الحکمه ، ج ۴، ص ۵۹۶)

حدیث۵۷۶

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: یا علی !و علیک بالسواک عند کل وضوء ؛ ای علی! بر تو باد مسواک زدن به هنگام هر وضو. (اصولی کافی ، ج ۸، ص ۷۲)

حدیث۵۷۷

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: السواک شطر الوضوء ؛ مسواک کردن جزئی از وضو است . (محجة البیضاء، ج ۱، ص ۲۹۷)

حدیث۵۷۸

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: امتی الغر المحجلون من اثار الوضوء یوم القیامة ؛ امت مرا دست و پای نورانی باشد روز قیامت ، از آثار وضوء که در دنیا گرفته باشد. (شهاب الاخبار، ص ۱۲۲)

حدیث۵۷۹

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: من باب علی طهر فکانما احیی اللیل ؛ کسی که شب را با وضو بیارامد، گویی که تمام شب را به احیاء و عبادت گذرانده است . (وسائل الشیعه ، ج ۱، ص ۲۶۶)

حدیث۵۸۰

قال الرضا – علیه السلام -: ... لان یکون العبد طاهرا اذا قام بین یدی الجبار عند مناجاته ؛ ... چون وضو یک ادب در برابر خدا است ، بنده به هنگام نماز، وقتی که دربرابر خداوند می ایستد، پاک باشد. (بحارالانوار، ج ۶، ص ۶۴)

حدیث۵۸۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله -: من جدد وضوءۀ من غیر حدث جدد الله توبته من غیر استغفار ؛ هرکس وضویش را بدون اینکه باطل شود تجدید کند، خداوند توبه اش را بدون استغفار تجدید می کند. (محجۀ البیضاء، ج ۱، ص ۳۰۲)

حدیث۵۸۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله -: الوضوء علی الوضوء نور علی نور ؛ وضوی پس از وضو بسیار پسندیده است . (محجۀ البیضاء، ج ۱، ص ۳۰۲)

حدیث۵۸۳

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله -: الوضوء نصف الایمان ؛ وضو گرفتن نیمی ازایمان است . (بحارالانوار، ج ۸۰، ص ۲۳۸)

حدیث۵۸۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله -: الوضوء مد و الغسل صاع و سیاتی اقوام یستقلون ذلک فاولئک علی خلاف سنتی ؛ برای وضو ده سیر آب و برای غسل ، سه کیلو آب کافی است ، ولی افرادی در آینده می آیند که این مقدار را کم می شمارند (و آب زیادی مصرف خواهند کرد) که آنها بر خلاف راه من می روند. (محجۀ البیضاء، ج ۱، ص ۳۰۱)

حدیث۵۸۵

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله -: خللوا بین اصابعکم لایخلل الله بینها بالنار ؛ هنگام وضو میان انگشتان خود فاصله دهید تا خدا به وسیله آتش میان آنها را فاصله ندهد. (نهج الفصاحه ، ص ۳۰۶)

حدیث۵۸۶

قال الصادق – علیه السلام -: من توضا و تمندل کتبت له حسنۀ ، و من توضا و لم یتمندل حتی یجف وضوئه کتبت له ثلاثون حسنۀ ؛ کسی که وضو بگیرد و خود را با حوله خشک نماید، یک حسنه برای او نوشته می شود، و هر که وضو بگیرد و خشک نکند، بلکه صبر نماید تا اعضاء وضو به خودی خود خشک شود، سی حسنه برای او نوشته می شود. (بحارالانوار، ج ۸۰، ص ۳۳۰)

حدیث۵۸۷

قال الباقر – علیه السلام -: ثلاث کفارات فاسباغ الوضوء فی السبرات و بالمشی باللیل و النهار الی الجماعات و المحافظۀ علی الصلوات ؛ سه چیز است که جبران کننده و محو کننده گناه است : ۱ – کامل گرفتن وضو در هوای بسیار سرد. ۲ – راه رفتن در

شب و روز به سوی جماعتهای اسلامی (نماز جماعت و جمعه). ۳ – مراقبت بر انجام صحیح نمازها. (معانی الاخبار، ص ۳۱۴)

حدیث۵۸۸

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ...والوضوء مفتاح الصلاة ؛ ... وضو کلید نماز است . (نهج الفصاحه ، حدیث ۱۵۸۸)

حدیث۵۸۹

قال الصادق – علیه السلام –: لاحظ فی الاسلام لمن ترک الصلاة ؛ تارک نماز، حظ و بهره ای از اسلام ندارد. (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۰۲)

حدیث۵۹۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: لتنقضن عری الاسلام عروة ، کلما انتقضت عروة تشبث الناس بالتی تلیها، فاولهن نقض الحکم ، و اخرهن الصلاة ؛ دستگیره های اسلام یک به یک شکسته می شود، هرگاه یک دستگیره نابود شود مردم به آن چه نزدیک آن است چنگ می زنند، اول آنها شکستن حکومت است (حکومت اسلامی را از دست صاحب آن خارج می کنند) و آخر آن ها نماز است (نماز را ترک می کنند). (اصول وافی ، ج ۲، ص ۷۲)

حدیث۵۹۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: تارک الصلاة یسال الرجعة الی الدنیا، و ذلک قول الله تعالی : حتی اذا جاء احدهم الموت قال : ((رب ارجعون ، لعلی اعمل صالحا فیما ترکت ، کلا انها کلمة هو قائلها و من ورائهم برزخ الی یوم یبعثون)) ؛ بی نماز درخواست می کند به دنیا برگردد، و این است سخن خداوند متعال تا گاهی که به یکی از آنان مرگ آمد گوید: ((پروردگارا مرا برگردانید تا شاید عمل شایسته انجام دهم در آن چه بازگذاردم ، نه چنین است آن سخنی است او گوینده اش هست ، و از پشت آن ها تا روزی که برانگیخته شوند برزخ است .)) (بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۵۸. اصول وافی ، ج ۲، ص ۶۵)

حدیث۵۹۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الجفاء کل الجفاء و الکفر من سمع منادی الله تعالی ینادی بالصلاة و یدعوه الی الفلاح فلا یجیبه ؛ نشان خشونت و کفر (نفاق) آن است که کسی منادی خدا را بشنود که به نماز ندا می دهد و وی را به رستگاری می خواند و دعوت او را اجابت نکند. (نهج الفصاحه ، ص ۲۷۹)

حدیث۵۹۳

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من ترک الصلوة متعمدا من غیر علة فقد برء من ذمة الله و ذمة رسوله ؛ کسی که نماز را عمدا و بدون علت ترک کند از امان خداو رسولش دور خواهد بود. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۷۵)

حدیث۵۹۴

قال الصادق – علیه السلام –: جاء رجل الی النبی – صلی الله علیه وآله – فقال : یا رسول الله !اوصینی ، فقال : لاتدع الصلاة متعمدا

فان من ترکها متعمدا فقد برئت منه ملة الاسلام ؛ مردی پیش رسول خدا (ص) آمد و عرض کرد: یا رسول الله !مرا نصیحتی بفرمایید، حضرت فرمودند: نماز را عمدا رها مکن ، کسی که عمدا نماز را ترک کند ملت اسلام از او بیزار است . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۲۹) ۵۰۲ - عقاب تارک الصلوة

حدیث۵۹۵

قال علی - علیه السلام -: اللهم العن من ترک الصلوة متعمدا؛ خدایا لعنت کن کسی را که عمدا نماز را ترک کند. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۷۶)

حدیث۵۹۶

عن ابی جعفر - علیه السلام -: ان رجلا ـ ذکر له رجلا فقال : انهتک وارتکب المحارم و استخف بالفرائض حتی انه ترک الصلوة و کان متکئا فاستوی جالسا و قال : سبحان الله !اترک الصلوة المکتوبة ؟ان ترک الصلوة المکتوبة عند الله عظیم ؛ مردی در پیش امام باقر (ع) از حالت مردی یاد نمود: مردی است بی پروا! مرتکب محارم می شود، و واجباتش را سبک می شمارد، حتی نمازش را ترک می کند، امام باقر (ع) از حال تکیه به نشسته شده ، فرمود: ((سبحان الله !نماز واجب را ترک کرد؟همانا ترک نماز واجب نزد خدا بزرگ است)). (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۷۲)

حدیث۵۹۷

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: الصلاة عماد الدین ، فمن ترک صلاته متعمدا فقد هدم دینه و من ترک اوقاتها یدخل الویل ، و الویل واد فی جهنم کما قال الله تعالی : ((ویل للمصلین ، الذینهم عن صلاتهم ساهون)) ؛ نماز ستون دین است ، پس کسی که نمازش را عمدا ترک کند دینش را منهدم کرده است ، و کسی که اوقات نماز را ترک کند داخل در ((ویل)) می شود و ویل وادی است در جهنم چنان که خدا فرمود: ویل جای نمازگزاران است آن نمازگزارانی که در نماز خود سهو کننده و غافلند. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۰۲)

حدیث۵۹۸

قال علی - علیه السلام -: الا تسمعون الی جواب اهل النار حین سئلوا ((ما سلککم فی سقر؟ قالوا: لم نک من المصلین)) ؛ آیا به پاسخ اهل دوزخ گوش فرا نمی دهید که وقتی از آن ها می پرسند: ((چه چیز شما را گرفتار دوزخ ساخت ؟می گویند: ما از نمازگزاران نبودیم)). (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۲۴. نهج البلاغه ، خطبه ۱۹۰)

حدیث۵۹۹

قال الامام الصادق - علیه السلام - : ان الله یدفع بمن یصلی من شیعتنا عمن لایصلی من شیعتنا و لو اجمعوا علی ترک الصلوة لهلکوا ؛ همانا، خداوند به وسیله شیعیان نمازگزار ما از شیعیان بی نماز ما (بلا را) دفع می کند، ولی اگر همه تارک نماز بودند هر آینه همه هلاک می شدند. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۸۴)

حدیث۶۰۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله -: بین الایمان و الکفر ترک الصلاهٔ ؛ فاصله میان ایمان و کفر، نماز نخواندن است . (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۰۲. کنزالعمال ، حدیث ۱۸۸۶۹)

حدیث۶۰۱

قال الصادق – علیه السلام -: ان تارک الصلوهٔ کافر ؛ همانا ترک کننده نماز واجب ، کافر است . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۲۸)

حدیث۶۰۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله -: من ترک الصلوهٔ متعمدا فقد کفر؛ هرکس عمدا نمازش را ترک کند، کفر ورزیده است . (لئالی الاخبار، ص ۳۹۴)

حدیث۶۰۳

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله -: من ترک الصلاهٔ متعمدا کتب اسمه علی باب النار ممن یدخلها؛ هرکس عمدا نمازش را ترک کند، بر درب جهنم نامش از دوزخیان نوشته می شود. (کنزالعمال ، ج ۷، حدیث ۱۹۰۹۰)

حدیث۶۰۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله -: من ترک صلوهٔ لایرجو ثوابها و لایخاف عقابها فلاابالی ایموت یهودیا و نصرانیا او مجوسیا ؛ کسی که نماز را ترک کند، امید به پاداش نمازش نمی باشد و از عذاب آن نیز ترسناک نیست ، پس باکی نیست که یهودی بمیرد، یا نصرانی ، یا مجوسی . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۰۳. میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۰۳

حدیث۶۰۵

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله -: ما بین المسلم و بین ان یکفر الا ان یترک الصلاهٔ الفریضهٔ متعمدا او یتهاون بها فلا یصلیها؛ فاصله بین مسلمان و بین کفرش چیزی جز ترک نماز واجب نیست که یا عمدا ترک نماید و اصلا قبول نداشته باشد و یا از بی اعتنایی نماز نخواند. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۱۶. میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۰۲)

حدیث۶۰۶

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله – : اما الصلاهٔ فلا خیر فی دین لا صلاهٔ فیه ؛ دینی که در او نماز نباشد، فایده و خیری ندارد (خیری در آن نیست). (سیره ابن هشام ، ج ۳ – ۴، ص ۵۰۴)

حدیث۶۰۷

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله -: تارک الصلاهٔ ملعون فی التوراهٔ ملعون فی الانجیل ملعون فی الزبور ملعون فی القران ملعون فی لسان جبرئیل ملعون فی لسان میکائیل ملعون فی لسان اسرافیل ملعون فی لسان محمد ؛ ترک کننده نماز در تورات و انجیل و زبور و قرآن مورد لعنت قرار گرفته و به زبان جبرئیل و میکائیل و اسرافیل و محمد(ص) ملعون است . (انوار الهدایهٔ ، ص ۱۹۷، الحکم

الزاهره ، ص ۲۹۴)

حدیث۶۰۸

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: بین العبد و بین الکفر ترک الصلاهٔ ؛ فاصله کفر و بندگی ترک نماز است . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۰۲. میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۰۳)

حدیث۶۰۹

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من ترک صلاته حتی تفوته من غیر عذر فقد حبط عمله ؛ کسی که نمازش را بدون عذر ترک کند (نخواند) تا وقت آن بگذرد، عمل او نابود شده است . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۰۳. میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۰۳)

حدیث۶۱۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من اعان تارک الصلوهٔ بلقمهٔ او کسوهٔ فکانما قتل سبعین نبیا اولهم ادم و اخرهم محمد ؛ کسی که ترک کننده نماز را به دادن طعامی یا لباسی یاری کند، مثل این است که هفتاد پیامبر را کشته ، که اول آنها آدم ، و آخر آن ها محمد(ص) است . (لئالی الاخبار، ص ۳۹۵)

حدیث۶۱۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من ترک صلاته متعمدا فقد هدم دینه ؛ کسی که عملا نمازش را ترک کند، به تحقیق که دینش را منهدم کرده است . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۰۲. میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۰۲)

حدیث۶۱۲

امام صادق – علیه السلام – فرمودند: لا تتهاون بصلاتک فان النبی – صلی الله علیه وآله – قال عند موته لیس انی من استخف بصلاته ؛ سستی مکن در امر نمازت ، زیرا که رسول خدا (ص) فرمودند: – در هنگام رحلت – نیست از من کسی که نمازش را خفیف شمارد . (فروع کافی ، ج ۳، ص ۲۶۹، حدیث ۷)

حدیث۶۱۳

قال علی – علیه السلام –: لایقومن احدکم فی الصلاهٔ متکاسلا و لاناعسا و لایفکرن فی نفسه فانه بین یدی ربه – عز و جل – ؛ هیچ وقت (نمازگزار) هنگام نماز با حالت کسالت و خستگی و در حال چرت به نماز نایستد و نمازگزار در خود فکر نکند، زیرا در برابر پروردگار بزرگ خود ایستاده است . (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۳۹)

حدیث۶۱۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من تهاون بصلاته ... یرفع الله البرکهٔ من عمره و من رزقه و یمحو الله تعالی سیماء الصالحین من وجهه و کل عمل یعمله لایوجر علیه و لا یرتفع دعائه الی السماء و لیس له حظ فی دعاء الصالحین و یموت ذلیلا و جائعا و عطشانا؛ هر کس نسبت به نمازش کوتاهی کند، خداوند متعال برکت را از عمر و مال او بر می دارد و سیمای شایستگان را از چهره

اش می زداید، هرکاری که انجام می دهد پاداشی نخواهد داشت دعایش مستجاب نمی شود، بهره ای از دعای نیکوکاران برای او نیست ، هنگام مرگ با احساس خواری ، گرسنگی و تشنگی از دنیا می رود. (بحارالانوار، ج ۸۳، ص ۲۱)

حدیث۶۱۵

قال الباقر – علیه السلام –: بینا رسول الله – صلی الله علیه وآله – جالس فی المسجد اذا دخل رجل فقام فصلی فلم یتم رکوعه و لاسجوده فقال – صلی الله علیه وآله –: نقر کنقر الغراب لئن مات هذا و هکذا صلاته لیموتن علی غیر دینی ؛ هنگامی که پیامبر (ص) در مسجد نشسته بود، ناگهان مردی وارد شد و به نماز ایستاد، لیکن رکوع و سجود را کامل به جا نیاورد. پیامبر (ص) فرمودند: مانند کلاغ منقار بر زمین زد، اگر این مرد بمیرد و نمازش به همین گونه باشد، بر غیر دین من مرده است . (محجة البیضاء، ج ۱، ص ۳۴۰)

حدیث۶۱۶

قال الصادق – علیه السلام –: ان شفاعتنا لاتنال مستخفا بالصلاة ؛ همانا شفاعت ما به کسی که نمازش را سبک بشمارد، نمی رسد. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۲۷)

حدیث۶۱۷

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: لاینال شفاعتی من اخر الصلوة بعد وقتها ؛ کسی که نماز را از وقتش تاءخیر بیندازد، (فردای قیامت) به شفاعت من خواهد رسید. (بحارالانوار، ج ۸۳، ص ۲۰)

حدیث۶۱۸

قال النبی – صلی الله علیه وآله –: لاتضیعوا صلاتکم ، فان من ضیع صلاته حشره الله مع قارون و فرعون و هامان – لعنهم الله و اخزاهم ، – و کان حقا علی الله ان یدخله النار مع المنافقین ، فالویل لمن لم یحافظ صلاته ؛ نماز خودتان را ضایع نکنید، به حقیقت هر کس نماز خویش را ضایع کند، خداوند عز و جل او را با قارون و فرعون و هامون محشور می کند، خداوند به آنان لعنت کند و آنها را رسوا سازد، و بر خدا لازم است آن ها را با منافقها به آتش داخل کند، پس وای بر کسی که به نمازش مواظب نباشد. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۰۲)

حدیث۶۱۹

قال النبی – صلی الله علیه وآله –: لایزال الشیطان یرعب من بنی ادم حافظ علی الصلوات الخمس ، فاذا ضیعهن تجرا علیه و اوقعه فی العظائم ؛ شیطان همواره از فرزند آدم می ترسد مادامی که بر نمازهای پنجگانه مواظبت می کند، آن گاه که آنهارا ضایع کرد بر وی جری می شود و او را بر گناهان بزرگ داخل می کند. (کافی ، ج ۲، ص ۳۸۶)

حدیث۶۲۰

قال الصادق – علیه السلام –: ابصر علی بن ابی طالب – علیه السلام – رجلا ینقر صلاته فقال : منذکم صلیت بهذه الصلاة ؟فقال له الرجل : منذ کذا و کذا فقال : مثلک عند الله مثل الغراب اذا نقر لومت مت علی غیر ملة ابی القاسم محمد – صلی الله علیه وآله – ثم

قال علی – علیه السلام –: ان اسرق الناس من سرق من صلاته ؛ علی (ع) به مردی که نمازش را به سرعت می خواند، نگاه کرد امام سؤ ال کرد از چه وقتی این طور نماز می خوانی ؟مرد پاسخ داد: از فلان وقت تا به حال .امام فرمودند: مثل (نماز خواندن) تو در پیش خداوند مثل کلاغی است که (بسرعت) از زمین دانه می چیند، اگر تو به این حالت بمیری ، مرده ای به غیر دین پیامبر اسلام ، امام فرمودند: همانا که دزدترین مردم کسی است که از نمازش بدزدد(یعنی کم کند). (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۲۴)

حدیث۶۲۱

قال الصادق – علیه السلام –: ایاکم و الکسل ، ان ربکم رحیم ، یشکر القلیل ، ان الرجل لیصلی الرکعتین تطوعا یرید بهما وجه الله فیدخله الله بهما الجنهٔ ؛ از سستی دوری کنید، زیرا پروردگار شما مهربان است ، اندک را می پذیرد، هر آینه مرد دو رکعت نماز مستحبی می خواند، و با آن دو خدا را اراده می کند، و خداوند به سبب این دو رکعت ، او را به بهشت داخل می کند. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۳۰.اصول وافی ، ج ۲، ص ۶۱)

حدیث۶۲۲

قال الرضا – علیه السلام –: ...و ایاک ان تکسل عنها (الصلوهٔ) او تتوانی فیها او تتوانی بحقها او تضیع حدها و حدودها او تنقرها نقر الدیک او تستخف بها او تشتغل عنها بشیء من عرض الدنیا او تصلی بغیر وقتها، و قال رسول الله – صلی الله علیه وآله – لیس منی من استخف بصلوته لا یرد علی الحوض لا والله ؛ بپرهیزید از این که در نماز سستی و تنبلی کنید و یا حدودش را ضایع کنید یا از روی دستپاچگی رکوع و سجده نماز را آن چنان به جا آورید که گویی همچون خروس منقار می زنید یا این که نماز را سبک بشمارید یا این که به جای نماز به امور دنیوی مشغول شوید و یا در غیر وقت نماز بخوانید، در هر حال رسول خدا فرمود: از من نیست کسی که نمازش را سبک بشمارد.قسم به خدا بر حوض کوثر بر من نخواهد رسید. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۷۲)

حدیث۶۲۳

قال الصادق – علیه السلام –: والله انه لیاتی علی الرجل خمسون سنهٔ ما قبل الله منه صلاهٔ واحدهٔ ، فای شیء اشد من هذا، و الله انکم لتعرفون من جیرانکم و اصحابکم من لو کان یصلی لبعضکم ما قبلها منه لاستخفافه بها، ان الله لایقبل الا الحسن فکیف یقبل ما استخف به ؛ به خدا سوگند ممکن است پنجاه سال بر انسان بگذرد و خداوند یک نماز از او نپذیرد و چه چیزی سخت تر از این است ، سوگند به خدا که شما از همسایگان و یاران خویش کسی را می شناسید که اگر برای یکی از شما نماز بگذارد به سبب سبک شمردنش آن را نمی پذیرد و خداوند جز خوب را قبول نمی کند و چگونه ممکن است چیزی را که خفیف شمرده شده است بپذیرد. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۵.محجهٔ البیضاء، ج ۱، ص ۳۴۱)

حدیث۶۲۴

قال الصادق – علیه السلام –: اذا قام العبد فی الصلاهٔ فخفف صلاته قال الله تعالی لملائکته : اما ترون الی عبدی کانه یری ان قضاء حوائجه بید غیری ، اما یعلم ان قضاء حوائجه بیدی ؛ هرگاه بنده برای نماز به پا خیزد و نمازش را سبک ادا کند، خداوند به فرشتگان خود می فرماید: آیا به بنده من نمی نگرید که گویا برآوردن حاجتهایش را به دست دیگری غیر از من می بیند آیا نمی داند که برآوردن حوایج او به دست من است . (محجهٔ البیضاء، ج ۱، ص ۳۴۱. تهذیب ، ج ۱، ص ۲۰۴)

حدیث۶۲۵

قال الصادق – علیه السلام –: ان العبد اذا عجل فقام لحاجته یقول الله تبارک و تعالی : ((اما یعلم عبدی انی انا اقضی الحوائج)) ؛ زمانی که بنده برای رفع حاجت خود نمازش را با عجله بخواند، خداوند می فرماید: ((آیا بنده من نمیداند که حاجت او را من برآورده می کنم)). (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۲۴)

حدیث۶۲۶

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: لیس منی من استخف بصلاته لایرد علی الحوض لاوالله ؛ کسی که نماز را سبک شمارد از من نیست ، به خدا سوگند که بر حوض (کوثر در قیامت) مرا ملاقات نخواهد کرد. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۵.من لایحضره الفقیه ، ج ۱، باب ۲۹، حدیث ۱۸)

حدیث۶۲۷

قال الباقر – علیه السلام –: لا تقم الی الصلوة متکاسلا و لامتناعسا و لامتثاقلا فانها من خلل النفاق ؛ با حال مستی و خواب آلوده و کاهلانه نماز را به جا نیاور، که اینها از روزنه های نفاق است . (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۹۸.بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۳۱)

حدیث۶۲۸

قال الصادق – علیه السلام –: ایاکم ان یستخف احدکم بصلاته ؛ بپرهیزید از این که یکی از شما نماز را سبک بشمارید. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۳۶)

حدیث۶۲۹

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ...لاصلوة لمن لایتم رکوعها و سجودها ؛ کسی که رکوع و سجودش را ناتمام و شتابزده به جا می آورد، نمازش پذیرفته نیست . (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۵۳)

حدیث۶۳۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الصلاة عماد الدین ، فمن ترک صلاته متعمدا فقد هدم دینه ، و من ترک اوقاتها یدخل الویل ، و الویل واد فی جهنم کمال قال الله تعالی : ((ویل للمصلین ، الذینهم عن صلاتهم ساهون)) ؛ نماز ستون دین است ، پس کسی که عمدا نمازش را ترک کند به تحقیق که دینش را منهدم کرده است و کسی نمازش را در وقتش به جا نیاورد داخل ((ویل)) می شود، و ((ویل)) چاهی است در جهنم که خداوند می فرماید: ((وای برای نمازگزارانی که از نماز خویش غفلت دارند)). (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۰۲.میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۰۲)

حدیث۶۳۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: مثل الذی لایتم صلاته کمثل حبلی حملت حتی اذا دنا نفاسها اسقطت فلا هی ذات حمل ولا ذات ولد ؛ مثل آن کسی که نمازش را کامل به جا نمی آورد، مثل زن حامله ای است که (نه ماه) حملش را نگهداری کرده تا

نزدیک زایمان بچه را سقط کرده است .پس این چنین زن را نه زن حامله می گوینـد و نه زن صاحب فرزند. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۷۳)

حدیث۶۳۲

قـال النبی – صـلی الله علیه وآله –: اسرق الناس فاالـذی یسرق من صـلاته فصـلاته تلف کما یلف الثوب الخلق فیضرب بها وجهه ؛ دزدترین مردم کسـی است که به خاطر سرعت و شتابزدگی از نماز خود کم کند، نماز چنین انسانی ، همچون جامه مندرسی در هم پیچیده شده ، به صورت او پرتاب می گردد. (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۰۶)

حدیث۶۳۳

قال علی – علیه السلام –: ان اسرق الناس من سرق من صلاته ؛ دزدترین مردم کسی است که از نمازش کم بگذارد. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۲۲)

حدیث۶۳۴

قال الصادق – علیه السـلام –: اذا قام العبـد الی الصـلاهٔ اقبل الله – عز و جل – علیه بوجهه فلا یزال مقبلا علیه حتی یلتفت ثلاث مرات فاذا التفت ثلاث مرات اعرض عنه؛ وقتی بنده به نماز ایستاد، خداوند متعال به وی توجه می کند و توجه اش را از او قطع نمی کند تا موقعی که سه مرتبه از یـاد خـدا غافـل گردد، در این هنگام خداونـد سبحان نیز از او اعراض خواهـد کرد. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۴۱)

حدیث۶۳۵

قال الصادق – علیه السـلام –: لاینال شفاعتنا من استخف بالصلاهٔ ؛ هرکس نماز را سبک بشمارد، به شفاعت ما دست نخواهد یافت . (فروع کافی ، ج ۳، ص ۲۷۰، حدیث ۱۵)

حدیث۶۳۶

قال رسول الله – صـلی الله علیه وآله –: لایقبل الله صـلاهٔ خمسهٔ نفر.الابق من سیده و امراهٔ لایرضی عنها زوجها و مدمن الخمر و العاق و اکل الربا ؛ خداوند نماز پنج گروه را نمی پذیرد: ۱ – بنده ای که از نزد مولای خود فرار کرده است . ۲ – زنی که شوهرش از وی راضی نیست . ۳ – شـرابخوار و دائم الخمر. ۴ – کسـی که عاق والـدین شده است . ۵ – رباخوار. (مستدرک الوسائل ، ج ۱۳، ص ۳۳۲)

حدیث۶۳۷

قال رسول الله – صـلی الله علیه وآله –: من صـلی صـلوهٔ یرائی بها فقد اشرک ؛ کسی که برای خودنمایی نماز بخواند مشرک است . (بحارالانوار، ج ۶۷، ص ۲۲۲)

حدیث۶۳۸

امام صادق – علیه السلام –: انما لک من صلاتک ما اقبلت علیه منها، فان اوهمها کلها، او غفل عن ادابها، لغت فضرب بها وجه صاحبها ؛ همانا از نماز تو، آن مقدار قبول می شود که در آن ، توجه داشته ای پس اگر شخص ، از تمامش غافل شود یا از آدابش غافل شود آن نماز، مچاله می شود و بر روی خواننده آن پرتاب می شود. (فروع کافی ، ج ۳، ص ۳۶۳)

حدیث۶۳۹

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من شرب الخمر لم تقبل له صلاهٔ اربعین لیلهٔ فان عاد فاربعین لیلهٔ من یوم شربها فان مات فی تلک الاربعین لیلهٔ من غیر توبهٔ سقاه الله یوم القیامهٔ من طینهٔ خبال ؛ کسی که شراب می نوشد نماز وی تا چهل شبانه روز مقبول نیست و اگر بار دیگر لب به شراب زد باز هم تا چهل شب و اگر بدون ((توبه)) در این اوقات بمیرد، خداوند متعال وی را از خاک فاسد سیراب خواهد ساخت . (تفسیر القمی ، ج ۱، ص ۱۸۱)

حدیث۶۴۰

عن الباقر – علیه السلام –: ما عصی الله بشی ء اشد من شرب المسکر ان احدهم یدع الصلاهٔ الفریضهٔ و یثب علی امه و ابنته و اخته و هو لا یعقل ؛ گناهی بدتر از شرب خمر، نیست و شرابخوار، در حال مستی ، نماز واجب را رها و با مادر و خواهر و دخترش همبستر می شود ؛زیرا او در آن حال اندیشه خود را از دست داده است . (وسائل الشیعه ، ج ۱۷، ص ۲۵۰)

حدیث۶۴۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من اغتاب مسلما او مسلمهٔ لم یقبل الله صلاته و لا صیامه اربعین یوما الا ان یغفر له صاحبه – من اغتاب فی شهر رمضان لم یوجر علی صیامه ؛ کسی که غیبت شخص روزه داری نماید خداوند متعال نماز و روزه وی را تا چهل روز مورد پسند قرار نمی دهد، مگر آن که غیبت شونده از وی راضی شود.(و افزود:) کسی که در ماه رمضان غیبت کند از روزه داری خویش اجری به دست نمی آورد. (جامع الاخبار صدوق ، فصل الغیبهٔ)

حدیث۶۴۲

قال علی – علیه السلام –: لایقبل الله الصلاهٔ ممن منع الزکاهٔ ؛ هر کس مانع دادن زکات شود، نمازش قبول نمی شود. (بحارالانوار، ج ۹۶، ص ۲۹)

حدیث۶۴۳

قال الصادق – علیه السلام –: یجاء بعبد القیامهٔ قد صلی فیقول : یا رب صلیت ابتغاء وجهک ، فیقال له : بل صلیت لیقال ما احسن صلاهٔ فلان ؟اذهبوا به الی النار...؛ چون روز قیامت فرا رسد، بنده ای را می آورند که اهل نماز بوده و خود نیز چنین ادعا می کند به وی می گویند: تو بدان جهت نمازگزاردی که تو را ستایش کنند، پس به ملائکه دستور می رسد اورا به سوی آتش ببرید. (بحارالانوار، ج ۶۲، ص ۳۰۱)

حدیث۶۴۴

قال علی – علیه السلام –: و ایاکم و البطنهٔ فانها مقساهٔ للقلب و مکسلهٔ عن الصلوهٔ و مفسدهٔ للحسد ؛ از پرخوری دوری کنید که

موجب قساوت قلب و باعث کسالت از اقامه نماز و سبب تباهی بدن است . (غررالحکم ، ص ۸۰)

حدیث۶۴۵

قال الصادق - علیه السلام -: لاصلاهٔ لحاقن و لاحاقب ؛ کسی که در حال خودداری از بول و با باد معده نماز بخواند، نمازش کامل نیست . (المحجهٔ البیضاء، ج ۱، ص ۲۵۴)

حدیث۶۴۶

قال الباقر - علیه السلام -: من شرب الخمر فسکر منها لم یقبل الله صلاته اربعین یوما فان ترک الصلاهٔ فی هذه الایام ضوعف علیه العذاب لترک الصلاهٔ ؛ کسی که شراب بنوشد و مست شود، تا چهل روز، نماز او قبول نیست ؛ پس اگر نمازی را در این روزها ترک کند، عقاب و کیفر وی نیز چند برابر است . (ثواب الاعمال ، ص ۵۵۱)

حدیث۶۴۷

قال الباقر - علیه السلام -: ما لک من صلاتک الا ما اقبلت علیه فیها، فان اوهمها کلها او غفل عن ادائها لفت فضرب بها وجه صاحبها ؛ از نمازت جز آن چه در آن رو آوردی به آن ، اگر همه آنها را غلط انجام بدهد، یا از انجام آن غافل شود پیچیده شود، سپس آن را بر صورت صاحب آن می زنند. (بحارالانوار، ج ۸۴ ص ۲۴۰.اصول وافی ، ج ۲، ص ۱۰۶)

حدیث۶۴۸

قال الصادق - علیه السلام -: ان الرجل لیکذب الکذبهٔ فیحرم بها صلاهٔ اللیل ؛ همانا مردی دروغ می گوید، پس به خاطر آن دروغگویی از نماز شب محروم می شود. (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۲۲)

حدیث۶۴۹

قال الکاظم - علیه السلام -: لاتصم صوما یمنعک من الصلوهٔ ، فان الصلوهٔ احب الی الله من الصیام ؛ روزه ای(مستحبی) را که مانع انجام نماز می شود نگیر، چرا که نماز در پیشگاه خدا بهتر ازروزه است . (مستدرک الوسائل چاپ جدید، ج ۲، ص ۴۳)

حدیث۶۵۰

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: ان العبد اذا اشتغل بالصلاهٔ جاءه الشیطان و قال له : اذکر کذا، اذکر کذا، حتی یضل الرجل ان یدری کم صلی ؛ هنگامی که نمازگزار مشغول نماز شد، شیطان پیش او می آید و به او می گوید، فلان چیز را به یاد آور، فلان چیز را به یاد آور، تا آن جا که او را آن چنان گم و غافل می کند که او حیران می شود درمورد این که در کجای نماز است (حواس انسان را پرت می کند). (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۵۶)

حدیث۶۵۱

قال الباقر - علیه السلام -: لا تقم الی الصلاهٔ متکاسلا و لامتناعسا و لامتثاقلا ؛ در حال کسالت و خواب آلودگی و سنگینی به نماز

نایستید. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۳)

حدیث۶۵۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من اغتاب مسلما او مسلمهٔ لم یقبل الله صلوته و لاصیامه اربعین یوما و لیلهٔ الا ان یغفر له صاحبه ؛ هر کس که غیبت مرد یا زن مسلمانی را کند، تا چهل شبانه روز نماز و روزه اش پذیرفته نیست ، مگر این که غیبت شونده او را ببخشاید. (بحارالانوار، ج ۷۵، ص ۲۵۸)

حدیث۶۵۳

قال النبی – صلی الله علیه وآله –: ثلاثهٔ لایتقبل الله – عز و جل – لهم بالحفظ، رجل نزل فی بیت خرب ، و رجل صلی علی قارعهٔ الطریق و رجل ارسل راحلته و لم یستوثق منها ؛ سه طایفه هستند که خداوند دعای آنها را برای حفظ و سلامتی نمی پذیرد: ۱ – کسی که زیر دیوار و سقف شکسته منزل کند. ۲ – کسی که در وسط جاده نماز بخواند. ۳ – کسی که مرکب خود را رها کند و آن را نبندد. (الخصال ، ج ۱، ص ۱۴۱.بحارالانوار، ج ۷۶، ص ۱۵۷)

حدیث۶۵۴

قال الصادق – علیه السلام –: ...و لاصلوهٔ لمن لا‌ـ زکوهٔ له ؛ ...و کسی که زکات خود را نمی پذیرد، نمازش پذیرفته نیست . (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۵۲)

حدیث۶۵۵

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: اذا اتی الشیطان احدکم و هو فی صلوته فقال : انک مرائی فلیطل صلوته ما بداله ما لم یفته وقت فریضهٔ ؛ اگر کسی در نماز باشد و شیطان او را به ریاکاری وسوسه و متهم کند، تا وقت باقی است هر چه می خواهد نمازش را طولانی کند. (بحارالانوار، ج ۶۹، ص ۲۹۵)

حدیث۶۵۶

عن النبی – علیه السلام –: ان الله ملکا ینادی علی بیت المقدس کل لیلهٔ : من اکل حراما ما لم یقبل الله منه صرفا و لاعدلا و الصرف ، النافلهٔ و العدل ، الفریضهٔ ؛ همانا برای خداوند (از جانب ایشان) فرشته ای که هر شب بر بیت المقدس پیام می دهد، آن کسی که حرامی (اندک مال حرامی) بخورد، خداوند از او نه صرفی و نه عدلی را قبول خواهد کرد.صرف نماز نافله است و عدل ، نماز واجب . (بحارالانوار، ج ۱۰۳، ص ۱۶)

حدیث۶۵۷

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من صلی صلوهٔ یرائی بها فقد اشرک ؛ کسی که برای خودنمایی نماز بخواند، مشرک است . (تفسیر قرطبی ، ج ۱۰، ص ۷۱)

حدیث۶۵۸

قال الصادق - علیه السلام -: لاتقبل صلوة شارب الخمر اربعین یوما الا ان یتوب ؛ نماز شرابخوار تا چهل روز مقبول نخواهد شد، مگر این که توبه کند. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۳۱۷.میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۸۸) ۴۳۱ - انجام نماز برای خودنمایی

حدیث۶۵۹

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: ثلاثهٔ لاتجاوز صلاتهم اذانهم : العبد الابق حتی یرجع و امراهٔ باتت و زوجها علیها ساخط و امام قوم و هم لها کارهون ؛ سه نفر نمازشان از گوشهایشان بالاتر نمی رود: ۱ - بنده فراری تا باز گردد. ۲ - زنی که شب بخوابد و شوهرش بر او خشمگین باشد. ۳ - و پیشوای قومی که آن قوم از او متنفر باشند. (نهج الفصاحه ، ص ۲۴۸، حدیث ۱۲۲۲)

حدیث۶۶۰

قال الصادق - علیه السلام -: من نظر الی ابویه نظر ماقت و هما ظالمان له لم یقبل الله له صلوهٔ ؛ هر کس با چشم بغض و کینه به پدر و مادر خود که به وی ستم کرده اند، نگاه کند، نمازش در پیشگاه الهی نامقبول است . (اصول کافی ، ج ۲، ص ۳۴۹)

حدیث۶۶۱

عن النبی - صلی الله علیه وآله - قال : یا علی !شارب الخمر لایقبل - عز و جل - صلاته اربعین یوما فان مات فی الاربعین مات کافرا ؛ ای علی ! نماز آدم شرابخوار تا چهل روز پذیرفته نیست و اگر در ظرف چهل روز بمیرد، کافر از دنیا رفته است . (بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۴۷)

حدیث۶۶۲

قال الرضا - علیه السلام -: من صلی و لم یزک لم تقبل صلوته ؛ هر کس نماز بخواند، ولی زکات و مالیات اسلامی نپردازد، نمازش قبول نمی شود. (بحارالانوار، ج ۹۶، ص ۱۲)

حدیث۶۶۳

عن النبی - صلی الله علیه وآله - قال : ان من الصلوهٔ لما یقبل نصفها و ثلثها و ربعها و خمسها الی العشر ؛ و ان منها لما تلف ، کما یلف الثوب الخلق ، فیضرب بها وجه صاحبها ؛ و ان مالک من صلوتک الا ما اقبلت علیه بقلبک ؛ نمازی هست که نصف آن پذیرفته می شود و نمازی هست که یک سوم یا یک چهارم یا یک پنجم ...تا یک دهم آن قبول می گردد و نمازی است که چون جامه کهنه درهم پیچیده شده بر چهره به جای آورنده اش زده می شود.همانا از نمازت برای تو (نتیجه ای) نیست جز آن مقدار که در آن اقبال و حضور قلب داشته ای . (بحارالانوار، ج ۸۱، ص ۲۶۰.کتاب الصلوهٔ ، باب ۳۸، حدیث ۵۹)

حدیث۶۶۴

قال الصادق - علیه السلام -: الصلاهٔ وکل بها ملک لیس له عمل غیرها، فاذا فرغ منها قبضها ثم صعد بها فان کانت مما تقبل قبلت و ان کانت مما لایقبل قیل له : ردها علی عبدی ، فینزل بها حتی یضرب بها وجهه ثم یقول : اف لک !لایزال لک عمل یعنینی ؛ برای نماز فرشته ای انتخاب شده که جز آن کاری ندارد، زمانی که نمازگزار از نماز فارغ شود، آن فرشته آن را می گیرد و به آسمان می برد، و هرگاه از قبول شدنیها باشد پذیرفته می گردد، اگر نه به فرشته گفته می شود آن را به صاحبش بازگردان .پس وی با آن

نماز فرود آید و آن را بر روی صاحبش بکوبد و گوید: اف بر تو باد!که همواره از تو عملی صادر می شود که مرا به زحمت می اندازد. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۷)

حدیث۶۶۵

قال الرضا – علیه السلام –: ان الله – عز و جل – امر بثلاثهٔ مقرون بها ثلاثهٔ اخری : امر بالصلوهٔ و الزکاهٔ فمن صلی و لم یزک لم تقبل منه صلاته و امر بالشکر له و للوالدین فمن لم یشکر والدیه لم یشکر الله و امر باتقاء الله و صلهٔ الرحم .فمن لم یصل رحمه لم یتق الله – عز و جل –: سه چیز با سه چیز همراه است : ۱ – نمازگزاری که به او زکات تعلق گیرد و نپردازد، نمازش پذیرفته نیست . ۲ – و به سپاسگزاری برای خود و پدر و مادر فرمان داد: آن که سپاس پدر و مادر نکند، هرگاه خدا را سپاس کند پذیرفته نیست . ۳ – به پرهیزکاری از خدا و پیوند با خویشاوند فرمان داد.آن که پیوند با خویشان ندارد از خدا بیمناک نیست . (بحارالانوار، ج ۹۶، ص ۱۲.الخصال ، ج ۱، ص ۵۵)

حدیث۶۶۶

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من اکل لقمهٔ حرام لم یقبل له صلواهٔ اربعین لیلهٔ و لم تستجب له دعوهٔ اربعین صباحا ؛ کسی که لقمه حرام بخورد، تا چهل شب نماز او قبول نمی شود و دعای وی نیز تا چهل روز به اجابت نمی رسد. (دارالسلام نوری ، ج ۴، ص ۲۱۳)

حدیث۶۶۷

قال علی – علیه السلام –: انما هو عید لمن قبل الله صیامه ، و شکر قیامه ، و کل یوم لا یعصی الله فیه فهو یوم عید ؛ امروز عید(فطر) کسی است که خداوند روزه اش را قبول کرده ، و نمازش را سپاس گزارده ، و هرروز که در آن نافرمانی خدا نشود، عید واقعی آن روز است . (نهج البلاغه ، فیض الاسلام ، ص ۱۲۸۶)

حدیث۶۶۸

قال الصادق – علیه السلام –: من نظر الی ابویه نظر ماقت ، و هما ظالمان لم یقبل الله له صلاهٔ ؛ هرکه به پدر و مادر نگاه تند و خشم آلود کند، اگرچه به وی ستم کرده باشند، خداوند نمازش را نمی پذیرد. (جامع السعادات ، ج ۲، ص ۳۵۱)

حدیث۶۶۹

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من اغتاب مسلما او مسلمهٔ لم یقبل الله صلوته و لا صیامه اربعین یوما و لیلهٔ الا ان یغفر له صاحبه ؛ هر کس غیبت مرد یا زن مسلمانی را کند، تا چهل شبانه روز نماز و روزه اش پذیرفته نیست ، مگر این که غیبت شونده او را ببخشد. (بحارالانوار، ج ۷۵، ص ۲۵۸)

حدیث۶۷۰

قال الرضا – علیه السلام –: اذا کان یوم القیامهٔ یدعی بالعبد فاول شیء یسئل عنه الصلاهٔ فاذا جاء بها تامهٔ و الا زخ فی النار ؛ وقتی قیامت شود بنده را می خوانند اول چیزی که از او می پرسند نماز است ، پس اگر نمازش را تام و تمام به جا آورده باشد، نجات می

یابد، و اگر نمازش را با شرایط و آداب صحت یا قبولی آن به جا نیاورده باشد، او را به آتش می افکنند. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۹)

حدیث۶۷۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: لو صلیتم حتی تکونوا کالاوتار و صمتم حتی تکونوا کالحنایا لم یقبل الله منکم الا بورع ؛ اگر آن قدر نماز بخوانید تا همچون زه کمان شوید، و آن قدر روزه بگیرید تا همچون کمان خم شوید، خدا از شما قبول نمی کند، مگر این که انسان با ورع باشید. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۵۸)

حدیث۶۷۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ان من الصلاهٔ لما یقبل نصفها و ثلثها و ربعها و خمسها الی العشر ؛ گاهی نصف نماز، گاهی ثلث آن و گاه ربع و گاهی خمس ، تا ده یک آن قبول می شود. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۶۰)

حدیث۶۷۳

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ...ان منها (الصلاهٔ) لما یلف کما یلف الثوب الخلق ، فیضرب بها وجه صاحبها و انما لک من صلاتک ما اقبلک علیه بقلبک ؛ بعضی نمازها همانند لباس کهنه پیچیده و بر سر صاحبش کوبیده می شود، به درستی که آن مقدار از نماز تو قبول می شود که به خدا توجه قلبی داشته باشی . (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۶۰)

حدیث۶۷۴

قال الباقر – علیه السلام –: و ان افسدها کلها لم یقبل منه شی ء منها و لم تحسب له نافلهٔ و لا فریضهٔ ؛ اگر همه نمازهایش فاسد بود، هیچ چیزی از آن نمازها مورد قبول نیست ، و نه نماز مستحب حساب می شود نه واجب . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۲۰)

حدیث۶۷۵

قال الصادق – علیه السلام –: ایما امراهٔ باتت و زوجها علیها ساخط فی حق ، لم تقبل منها صلوهٔ حتی یرضی عنها ؛ هر زنی که شب بخوابد در حالی که شوهرش به خاطر (مطلب) حقی از وی خشمگین باشد، هیچ نمازی از او قبول نمی شود، مگر آن که شوهرش از او راضی شود. (فروع کافی ، ج ۵، ص ۵۰۷)

حدیث۶۷۶

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: اول ما ینظر فی عمل العبد فی یوم القیامهٔ فی صلوته فان قبلت نظر فی غیرها و ان لم تقبل لم ینظر فی عمله بشی ء ؛ اولین چیزی که روز قیامت ، به عمل انسان نگاه می کند، نماز است .اگر نماز قبول شدبه اعمال دیگر هم نگاه می کنند، و اگر نماز مورد قبول واقع نشد، به هیچ عمل دیگر آن توجه نمی کنند. (میزان الحکمهٔ ، ج ۵، ص ۳۷۴.بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۲۷)

حدیث۶۷۷

قال الصادق – علیه السلام –: اربعهٔ لاتقبل لهم صلوهٔ : الامام الجائر و الرجل یوم القوم و هم له کارهون و العبد الابق من موالیه من غیر ضرورهٔ و المرئهٔ تخرج من بیت زوجها بغیر اذنه ؛ چهار گروه هستند که نمازشان قبول نیست : ۱ – پیشوای جائر. ۲ – مردی که امامت نماز جماعتی را به عهده می گیرد که جماعت از امامت او کراهت دارد. ۳ – عبدی که بدون ضرورت از مولایش فرار کند. ۴ – زنی که بدون اجازه شوهرش از خانه بیرون رود. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۵، ص ۵۲)

حدیث۶۷۸

قال الباقر – علیه السلام –: اذا ما ادی الرجل صلاهٔ واحدهٔ تامهٔ قبلت جمیع صلاته ؛ وقتی که انسان یک نماز کامل و تام به جا آورد، همه نمازهای او مورد قبول می شود. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۲۰)

حدیث۶۷۹

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: انما یکتب للعبد من صلاته ما عقل منها ؛ از نماز یک بنده ، تنها به آن اندازه ای که می فهمد ثواب نوشته می شود. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۲۶۴)

حدیث۶۸۰

قال علی – علیه السلام –: یا کمیل !انظر فیما تصلی و علی ما تصلی و ان لم تکن من وجهه و حله فلا قبول ؛ امام علی (ع) خطاب به کمیل فرمودند: ای کمیل ! نگاه کن ببین که در چه چیز نماز می گزاری و برروی چه چیز به نمازایستادی .اگر آن چیزی را که برای نمازت استفاده می کنی ، حلال و مباح نباشد، نمازت قبول نیست . (تحف العقول ، ص ۱۸۷)

حدیث۶۸۱

قال الصادق – علیه السلام –: والله انه لیاتی علی الرجل خمسون سنهٔ ، و ما قبل الله صلاهٔ واحدهٔ فای شی ء اشد من هذا؛ قسم به خدا، از زندگی انسان پنجاه سال بگذرد (و نماز نخوانده باشد)، ولی خداوند یک نماز او را قبول نمی کند، چه چیزی سخت تر از این ! (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۸۷)

حدیث۶۸۲

قال الصادق – علیه السلام –: والله انکم لتعرفون من جیرانکم و اصحابکم من لو کان یصلی لبعضکم ما قبلها منه لاستخفافه بها ان الله لا یقبل الا الحسن فکیف یقبل ما یستخف به ؟ قسم به خدا، از همسایگان و دوستان خود کسانی را می شناسید که اگر برای بعضی ازشما نمازی بخوانند از او قبول نخواهید کرد، به علت استخفاف و بی اعتنایی که بر آن روا داشته ، همانا خداوند چیز نیکو و شایسته را فقط می پذیرد، پس چگونه بپذیرد عبادتی را که به آن بی توجهی شده است ؟ (میزان الحکمهٔ ، ج ۵، ص ۳۸۷)

حدیث۶۸۳

قال الباقر – علیه السلام –: علیک بالاقبال علی صلاتک فانما یحسب لک منها ما اقبلت علیه ؛ در نماز توجه به خدا داشته باش ، زیرا از نماز آن مقدار قبول می شود که تو به آن توجه داری . (محجهٔ البیضاء، ج ۱، ص ۳۵۴)

حدیث۶۸۴

قال زین العابـدین – علیه السـلام –: ان العبد لایقبل من صـلاته الا ما اقبل علیه منها بقلبه ؛ همانا نماز بنده پذیرفته نمی شود، مگر آن چه را که باقلبش به نماز توجه کرد. (وسائل الشیعه ، ج ۴، ص ۶۸۸.المواعظ العددیه ، ص ۲۷۰)

حدیث۶۸۵

قال الصادق – علیه السـلام – : اول ما یحاسب به العبد، الصلاهٔ فان قبلت قبل سائر عمله و اذا ردت رد علیه سائر عمله ؛ نخستین چیزی که از بنـده حسابرسـی می شود نماز است ، پس اگر نماز پـذیرفته شـد اعمال دیگرش نیز پذیرفته می شود.اگر نمازش رد شود، بقیه اعمال او هم قبول نخواهد شد. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۲۳.فلاح السائل ، ص ۱۲۷.من لایحضره الفقیه ، ج ۱، باب ۳۰، حدیث ۵)

حدیث۶۸۶

قال الصادق – علیه السـلام –: من احب ان یعلم اقبلت صـلاته ام لم تقبل فلینظر هل منعته صـلاته من الفحشاء و المنکر فبقدر ما منعته قبلت منه ؛ هرکس دوست دارد بدانـد نمازش قبول شـد یا نه ، ببینـد که آیا نمازش او را از گناه و زشتی باز داشـته یا نه ؟پس به هر قدر که نمازش او را از گناه بازداشته ، به همان اندازه نمازش قبول شده است . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۱۹۸)

حدیث۶۸۷

قال الصادق – علیه السـلام –: من قبل الله منه صـلاهٔ واحـدهٔ لم یعـذبه ؛ اگر خداوند از کسـی یک نماز بپذیرد او را عذاب نمی کند. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۲۳.محجهٔ البیضاء، ص ۳۳۹)

حدیث۶۸۸

قال الصادق – علیه السـلام –: قال الله تبارک و تعالی : انما اقبل الصـلاهٔ لمن تواضع لعظمتی ، و یکف نفسه عن الشهوات من اجلی و یقطع نهـاره بـذکری ، و لایتعـاظم علی خلقی و یطعم الجـائع و یکسوا العاری ، و یرحم المصاب و یؤ وی الغریب ...؛ خداونـد متعال فرمود: نماز کسـی را می پـذیرم که : ۱ – در مقابـل عظمت من خاضع باشـد. ۲ – از خواسـته هـای نفسـانی به خاطر من خود را دور کند. ۳ – روزش را بـا یـاد من به پایان برد. ۴ – بر بنـدگانم بزرگی نفروشد. ۵ – به گرسـنه غذا دهد. ۶ – برهنه را بپوشانـد. ۷ – به مصیبت دیده مهربانی کند. ۸ – غریب را پناه دهد. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۴۲.میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۸۶)

حدیث۶۸۹

قال الامام الصادق –علیه السلام–: کان علی بن الحسین – علیهماالسلام – اذا قام الی الصلاهٔ ، تغیر لونه .فاذا سجد لم یرفع راءسه حتی یرفض عرقا ؛ امام سـجاد (ع) وقتی به نماز می ایستاد رنگش دگرگون می شد و چون به سجده می رفت سربر نمی داشت تا آن که عرق از وی می ریخت . (فروع کافی ، ج ۳، ص ۳۰۰)

حدیث۶۹۰

ان الحسن بن علی – علیه السـلام – کـان اذا قـام فی صـلاته ترتعـد فرائضه بین یـدی ربه – عز و جـل – و کـان اذا ذکر الجنـهٔ و النار

اضطرب اضطراب السلیم ؛ وقتی امام حسن مجتبی(ع) به نماز می ایستاد، تن مبارک حضرتش در مقابل پروردگار می لرزید و هرگاه یاد بهشت و جهنم می نمود، چون مار گزیده مضطرب و پریشان می شد و به خود می پیچید. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۵۸.میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۸۲)

حدیث۶۹۱

قال الصادق - علیه السلام -: و کان علی - علیه السلام - اذا قام الی الصلوة فقال : ((وجهت وجهی للذی فطر السموات و الارض)) تغیر لونه حتی یعرف ذلک فی وجهه ؛ هنگامی که علی (ع) به نماز می ایستاد، این آیه شریفه را می خواند: ((رو می آورم با تمام وجودم به کسی که آسمانها و زمین را آفرید)) و رنگ مبارک حضرتش تغییر می کرد، به طوری که تغییر حالت و دگرگونی از صورت مبارکش به خوبی مشاهده می گشت . (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۸۱)

حدیث۶۹۲

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: خیارکم الینکم مناکب فی الصلوة ؛ بهترین شما کسی است که شانه هایش در نماز افتاده تر باشد. (بحار، ج ۸۴، ص ۲۶۲)

حدیث۶۹۳

قال الصادق - علیه السلام -: من توضا فاحسن الوضوء ثم صلی رکعتین فاتم رکوعها و سجودها ثم جلس فاثنی علی الله و صلی علی رسول الله - صلی الله علیه وآله - ثم ساءل الله حاجته ، فقد طلب الخیر من مظانه و من طلب الخیر من مظانه لم یجب ؛ هرکس وضوی خوب بگیرد و دو رکعت نماز با رکوع و سجود کامل به جای آورد و با خدای خود خلوت کند و بر رسول خدا (ص) درود فرستد، سپس حاجت خود را از خدا درخواست نماید، به تحقیق که در زمان مناسبش درخواست کرده و هرکس چنین نماید، هرگز ناامید و ناموفق نخواهد بود. (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۳۲۴)

حدیث۶۹۴

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: لایقبل الله صلاة امری ء لایحضر فیها قلبه ؛ خداوند نمازی را که در آن حضور قلب نباشد نمی پذیرد. (مستدرک الوسائل ، ج ۳، ص ۵۹)

حدیث۶۹۵

قال زین العابدین - علیه السلام -: ان العبد لایقبل من صلاته الا ما اقبل علیه منها بقلبه ؛ به درستی که نماز انسان قبول نمی شود، مگر دلش در حال نماز پیش خداوند باشد. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۳۷)

حدیث۶۹۶

قال الصادق - علیه السلام -: اذا صلیت ، صلاة مودع یخاف ان لایعود الیها ابدا، ثم اصرف ببصرک الی موضع سجودک ، فلو تعلم من عن یمینک و شمالک ، لاحسنت صلاتک ، و اعلم انک بین یدی من یراک و لاتراه ؛ وقتی که مشغول نماز می شوی ، مثل کسی که وداع کند با نماز وترس آن دارد که دیگر به آن نرسد نماز بخوان ، پس از آن چشمت را بدوز به موضع سجودت تو اگر

بدانی کسی در راست و چپ هست نمازت را نیکو به جای می آوری ، بدان که تو پیش روی کسی ایستادی که او تو را می بیند و تو او را نمی بینی . (وسائل الشیعه ، ج ۴، ص ۶۸۵)

حدیث۶۹۷

قال الصادق – علیه السلام –: و انی لاحب للرجل منکم المؤ من اذا قام فی صلاهٔ فریضهٔ ان یقبل بقلبه الی الله .و لایشغل قلبه بامر الدنیا، فلیس من مؤ من یقبل بقلبه فی صلاته الی الله الا اقبل الله الیه بوجهه و اقبل بقلوب المؤ منین الیه بالمحبهٔ له بعد حب الله اياه ؛ همانا من مؤ منی از شما را دوست دارم که وقتی به نماز فریضه می ایستد، با قلبش به سوی خدا متوجه گردد و قلب خود را در نماز به دنیا مشغول نسازد، پس هیچ مومنی نیست که با قلب خود در نمازش به سوی الله برود، مگر اینکه خداوند با همه الطافش به او رو می آورد و بعد از آن قلوب همه مومنین هم از راه راءفت و مهربانی به سوی او رو می آورد. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۴۰)

حدیث۶۹۸

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: لاینظر الله الی الصلوهٔ لایحضر الرجل فیها قلبه مع بدنه ؛ خداوند نمازی را که در آن حضور قلب نباشد، نظر نخواهد کرد. (اسرارالصلوهٔ ، ص ۱۱۸)

حدیث۶۹۹

قال الرضا – علیه السلام –: حضور القلب و افراغ الجوارح ، و ذل المقام بین یدی الله – تبارک و تعالی – و یجعل الجنهٔ عن یمینه و النار یراها عن یساره و الصراط بین یدیه و الله امامه ؛ از امام رضا (ع) سؤ ال شد، آداب نماز چیست ؟امام فرمودند: حضور قلب و آزاد گذاشتن جوارح (بازی نکردن با آنان) و خوار شمردن خود در پیشگاه خدای تعالی و قراردادن بهشت سمت راست و آتش جهنم را سمت چپ و صراط را در مقابل مشاهده کردن و خدا را در مقابل خود دیدن . (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۲۶۴)

حدیث۷۰۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: انما یکتب للعبد من صلاته ما عقل منها؛ از نماز بنده آن مقداری را که تعقل کرده ، برایش نوشته می شود. (محجهٔ البیضاء، ج ۱، ص ۳۹۸)

حدیث۷۰۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: رکعتان خفیفتان فی تفکر خیر من قیام لیلهٔ ؛ دو رکعت نماز سبک ، در صورتی که همراه با تفکر و اندیشه باشد، بهتر ازعبادت سراسر یک شب است . (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۴۰.میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۹۱)

حدیث۷۰۲

قال الباقر – علیه السلام –: اذا قام المؤ من فی الصلوهٔ ، بعث الله الحور العین حتی یحدقن به ، فاذا انصرف و لم یسئل الله منهن شیئا انصرفن متعجبات ؛ هنگامی که (نمازگزار) مؤ من به نماز می ایستد، خداوند حورالعین را به طرفش می فرستد آن چنان که دور نمازگزار را می گیرند و به او نگاه می کنند، پس وقتی نمازگزار نمازش را تمام کرد و از خدا چیزی نخواست ، حورالعین با تعجب از او دور می شوند. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۲۷)

حدیث۷۰۳

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: صل صلاهْ مودع کانک تراه ، فان کنت لاتراه ؛ آن چنان نماز به جا آور که گویی خدا را می بینی .اگر تو او را نمی بینی ، او تو را می بیند. (نهج الفصاحه ، حدیث ۱۸۴۴)

حدیث۷۰۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ان العبد لیصلی الصلاهْ لایکتب له سدسها و لاعشرها، و انما یکتب للعبد من صلاته ما عقل منها ؛ به درستی بنده نماز می خواند برای او، نه یک ششم آن و نه یک دهم آن نوشته نمی شود، جز این نیست که برای بنده از نمازش آن مقدار نوشته می شود که به آن توجه کرده است . (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۳۷.اصول کافی ، ج ۲، ص ۱۰۵)

حدیث۷۰۵

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: لا یقبل الله صلاهْ عبد لایحضر قلبه مع یدیه ؛ خداوند نماز بنده ای را که قلبش همراه بدنش در نماز حاضر نیست قبول نمی کند. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۴۲)

حدیث۷۰۶

قال الصادق – علیه السلام –: ان العبد لترفع له من صلاته نصفها او ثلثها او ربعها او خمسها و ما یرفع له الا ما اقبل علیه بقلبه ....؛ همانا از نماز بنده نصفش یا یک سوم ، یا یک چهارم یا یک پنجم برای او بالا می رود، و آن مقداری که از نماز حضور قلب داشته باشد، بالا می رود... (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۳۸)

حدیث۷۰۷

قال علی – علیه السلام –: لا یقومن احدکم فی الصلاهْ متکاسلا و لا ناعسا و لا یفکرن فی نفسه فانه بین یدی ربه و انما للعبدمن صلاته ما اقبل علیه منها بقلبه ؛ در حال کسالت و چرت زدن نماز نخوانید و در حال نماز به فکر خودتان نباشید، زیرادر محضر خدا ایستاده اید، به درستی که آن مقدار از نماز بنده قبول می شود که قلبا به خدا توجه داشته باشد. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۳۹.وسائل الشیعه ، ج ۴، ص ۶۸۷)

حدیث۷۰۸

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: مثل الصلوهْ و اعمال بنی ادم کرجل اتی مراغهْ فاتار علیه منها حتی امتلاء ترابا و دنسا ثم عمد الی غدیر ماء طیب فاغتسل به فیذهب عنهه التراب و الدنس ، کذلک الصلوات الخمس تغسل عن العبد الذنوب اذا صلی الله من قلبه ؛ مثل نماز و اعمال آدم مثل مردی است که در خاک بغلتد آن چنان که سراپایش را خاک و کثافات فراگیرد، سپس به طرف آبگیری که آبش پاک است برود و در آن غسل نماید و خود را شست و شو دهد و خاک و کثافات را از خود دور کند.این چنین است نماز پنجگانه ، زمانی که بنده با حضور قلب خدا را عبادت کند، کثافات گناه از وی شسته می شود. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۸۳)

حدیث۷۰۹

قال الصادق – علیه السلام –: اذا قام العبد الی الصلاة اقبل الله – عز و جل – علیه بوجهه فلا یزال مقبلا علیه حتی یلتفت ثلاث مرات فاذا التفت ثلاث مرات اعرض عنه ؛ وقتی بنده به نماز ایستاد خداوند متعال به او توجه می کند و توجهش را از او قطع نمی کند تا موقعی که سه مرتبه از یاد خدا غافل گردد، در این هنگام خداوند سبحان نیز از او اعراض خواهد کرد. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۴۱)

حدیث۷۱۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من صلی صلوة لایذکر فیها شیئا من امر الدنیا، لا یسئل الله شیئا، الا اعطاه ؛ کسی که نماز می خواند، در حال نماز هیچ چیز از امور دنیایی به یادش نیاید (فقط خداوند در نظرش باشد)، در این صورت هر چیزی از خداوند بخواهد، به او عطا می کند. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۲۶۵)

حدیث۷۱۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من لم یتم وضوئه و رکوعه و خشوعه ، فصلوته خداج یعنی ناقصة غیر تامة ؛ کسی که وضو و رکوع و خشوعش در نماز کامل نیست ، نمازش ((خداج)) است ، یعنی ناقص است و تمام نیست . (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۴۴)

حدیث۷۱۲

قال علی – علیه السلام –: لیخشع الرجل فی صلوته فانه من خشع قلبه الله – عز و جل – خشعت جوارحه فلا یعبث بشی ء فی الصلوة ؛ مرد باید در نماز خود خاشع باشد، پس وقتی قلبش برای خدا خاشع شد، اعضاء و جوارحش نیز خاشع است ، با چیزی (در حال نماز) بازی نمی کند. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۵، ص ۳۷)

حدیث۷۱۳

قال الصادق – علیه السلام –: لیس من عبد مؤ من یقبل بقلبه علی الله – عز و جل – فی صلوته و دعائه الا اقبل الله – عز و جل – علیه بقلوب المؤ منین الیه ؛ همانا بنده مؤ منی نیست که با قلبش در نماز و دعاء به خدا رو کند، مگر اینکه خداوند قلبهای مؤ منین را به طرف او متوجه کند. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۵، ص ۳۰)

حدیث۷۱۴

قال الباقر – علیه السلام –: علیک بالاقبال علی صلاتک فانما یحسب لک منها ما اقبلت علیه منها بقلبک و لا تعبث فیها بیدیک و لا براسک و لا بلحیتک و لا تحدث نفسک و لا تتثاءب و لا تتمطا و لا تکفر...؛ بر تو باد توجه کامل به نمازت ، پس همانا، آن مقدار که در نماز حضور قلب داشته باشی ، حساب می شود، در نماز با دست و سر و ریش خویش بازی مکن ، و در نماز با خودت صحبت نکن و خمیازه نکش ... (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۰۱)

حدیث۷۱۵

قال الصادق - علیه السلام -: و انی لاحب للرجل منکم المومن اذا قام فی صلاة فریضة ان یقبل بقلبه الی الله و لایشغل قلبه بامر الدنیا، فلیس من مومن یقبل بقلبه فی صلاته الی الله اقبل الله الیه بوجهه و اقبل بقلوب المؤ منین الیه بالمحبة له بعد حب الله - عز و جل - اياه ؛ به درستی من مؤ منی از شما را دوست دارم که وقتی به نماز واجب می ایستد با قلبش به سوی خدا متوجه گردد و قلب خود را در حـال نمـاز به دنیـا مشـغول نسازد، پس هیـچ مؤ منی نیست که با قلب خود در نمازش به سوی الله برود، مگر این که خداونـد با همه الطافش به او رو می آورد و بعـد از آن قلوب همه مومنین هم از راه راءفت و مهربانی به سوی او رو می آورند. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۴۰.وسائل الشیعه ، ج ۴، ص ۶۸۶.ثواب الاعمال ، ص ۱۶۳)

حدیث۷۱۶

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: لاتلتفتوا فی صلاتکم فانه لاصلاة لملتفت و قال - صلی الله علیه وآله -: اما یخاف الذی یحوله وجهه فی الصـلاة ان یحول الله وجهه وجه حمار؛ در حال نماز به کسی یا چیزی توجه نداشته باشید، پس به درستی که نماز این طور کامل نیست ، و همچنین فرمود: آیا نمی ترسـد آن کس که صورتش را در نماز به طرف چیزی بر می گردانـد خداونـد صورتش را همچون حمار قرار دهد. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۱۱)

حدیث۷۱۷

قال رسول الله - صـلی الله علیه وآله -: رکعـة من عالم بالله خیر من الف رکعـة من متجاهل ؛ یک رکعت نماز کسـی که متوجه خـدا باشد، بهتر از هزار رکعت کسی است که از خدا غافل باشد. (نهج الفصاحه ، ص ۳۵۰)

حدیث۷۱۸

قـال علی - علیه السـلام -: من اتی الصـلاة عارفا بحقها غفر الله له ؛ کسـی که نماز به جا آورد در حالی که عارف به حق آن باشـد، خداوند او را می آمرزد. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۰۷.تحف العقول ، ص ۱۱۷)

حدیث۷۱۹

قال علی - علیه السـلام -: اذا قام احدکم الی الصلوة فلیصل صـلوة مودع ؛ هرگاه یکی از شـما به نماز ایسـتد، باید مانند کسی که با نماز وداع می کند، نماز بخواند. (غررالحکم ، ص ۱۲۹)

حدیث۷۲۰

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: من صلی رکعتین و لم یحدث فیهما نفسه بشی ء من امور الدنیا غفر الله له ذنوبه ؛ کسی که دو رکعـت نمـاز بخوانـد و در آن دو رکعـت ، قلـب خـود را بـه چیزی از امـور دنیـا مشـغول نکنـد، خداونـد گناهـانش را می آمرزد. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۴۹)

حدیث۷۲۱

رای النبی - صـلی الله علیه وآله - رجلا یعبث بلحیته فی صـلاته فقال : ((اما انه لو خشع قلبه لخشـعت جوارحه)) ؛ پیامبر اکرم (صلی

الله علیه و آله) دیدنـد مردی در حال نماز با ریش خود بازی می کند، فرمودند: ((اگر قلب او خشوع می داشت قطعا همه اعضایش نیز خاشع می بود.)) (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۸۶.بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۲۸)

حدیث۷۲۲

قال الصادق - علیه السـلام -: من صـلی رکعتین یعلم ما یقول فیهما انصـرف و لیس بینه و بین الله ذنب ؛ کسی که آگاهانه و با توجه به مفـاهیم ، دو رکعت نمـاز بخوانـد، در حـالی نمـازش را به پایان می برد که میان او و خـدایش هیـچ گناهی نمانـده است . (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۹۱.وسائل الشیعه ، ج ۴، ص ۶۸۷)

حدیث۷۲۳

قـال رسول الله - صـلی الله علیه وآله -: رکعتـان مقتصـدتان فی تفکر خیر من قیـام لیلـهٔ و القلب لاه ؛ دو رکعت نماز همراه با تفکر و حضور قلب ارزشـمندتر از یک شب زنده داری با دل سرگردان و بدون توجه است . (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۹۰.بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۸۲. مکارم الاخلاق ، ص ۴۶۵)

حدیث۷۲۴

قال رسول الله - صـلی الله علیه وآله - : صل صـلوهٔ مودع تری انک لاتصلی بعد ما صلوهٔ ابدا؛ آن چنان نماز بگزار که گویی آخرین نماز توست و دیگر هرگز نمازی نخواهی خواند. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۶۴)

حدیث۷۲۵

قال رسول الله - صـلی الله علیه وآله -: ان العبد اذا اشتغل بالصلاهٔ و جاءه الشیطان و قال له : اذکر کذا اذکر کذا حتی یضل الرجل ان یدری کم صلی ؛ نمازگزار وقتی مشغول نماز است ، شیطان به سراغش می آید و به او می گوید: این را به یاد بیاور، آن را یاد بیاور تا این که انسان را گمراه کند و فراموش کند که چند رکعت نماز خوانده است . (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۵۹)

حدیث۷۲۶

قال الصادق - علیه السلام -: لیس من مومن یقبل بقلبه فی صلوته الی الله الا اقبل الله الیه بوجهه و اقبل بقلوب المومنین الیه بالمحبهٔ له بعـد حب الله - عز و جل - اياه ؛ مؤ منی نیست که در نمازش با حضور قلب به خداونـد توجه کند، مگر این که خداوند به او رو می کند، و بعد از محبت خداوند عز و جل در دل ، قلوب مؤ منین را به سوی او متوجه می کند. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۲۶۵)

حدیث۷۲۷

قال رسول الله - صـلی الله علیه وآله -: اذا قام العبد الی الصـلوهٔ فکان هواه و قلبه الی الله تعالی انصـرف کیوم ولدته امه ؛ هنگامی که انسان برای نماز می ایسـتد، اگر همه توجه اش و قلبش به سوی خـدا باشـد، در حالی نمازش تمام می شود، که مثل روزی است که پاک به دنیا آمده . (محجهٔ البیضاء، ج ۱، ص ۳۸۲)

حدیث۷۲۸

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: بنیت الصلوهٔ علی اربعهٔ اسهم سهم منها اسباع الوضوء، و سهم منها الرکوع و سهم منها السجود و سهم منها الخشوع ؛ نماز بر چهار بخش بنا شد: ۱ – گرفتن وضوی کامل ۲ – رکوع . ۳ – سجود. ۴ – خشوع . (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۲۶۵)

حدیث۷۲۹

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: لیس لک من صلاتک الا ما احضرت فیه قلبک ؛ نیست برای تو از نماز، مگر قلب تو در حال نماز باشد. (بحارالانوار، ج ۸۴ ص ۲۵۹)

حدیث۷۳۰

سئل النبی – صلی الله علیه وآله –: ما الخشوع ؟قال : التواضع فی الصلاهٔ و ان یقبل العبد بقلبه کله علی ربه ....؛ از پیامبر اکرم (ص) سؤ ال شد: خشوع چیست ؟ فرمودند: فروتنی و خاکساری در نماز و اینکه بنده با تمام قلبش به سوی خدا برود.... (بحارالانوار، ج ۸۴ ص ۲۶۴)

حدیث۷۳۱

قال علی – علیه السلام –: یاکمیل !لیس الشاءن ان تصلی و تصوم و تتصدق ، الشاءن ان تکون الصلاهٔ فعلت بقلب نقی و عمل عند الله مرضی و خشوع سوی ؛ ای کمیل !مهم نیست که نماز بخوانی و روزه بگیری و صدقه بدهی .مهم این است که نماز با قلبی پاک انجام پذیرد و مورد قبول خداوند باشد و با خشوع و خاکساری اداء شود. (بحارالانوار، ج ۸۴ ص ۲۶۶)

حدیث۷۳۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: مازاد خشوع الجسد علی ما فی القلب فهو عندنا نفاق ؛ هرگاه خشوع بدن بر خشوع قلب و توجه آن به نماز افزون شد، این عمل نزد ما دورویی محسوب می گردد. (تفسیر صافی ، ج ۲، تفسیر سوره مؤ منون ، ص ۱۲۶)

حدیث۷۳۳

قال الصادق – علیه السلام –: اذا کنت فی صلاتک فعلیک بالخشوع و الاقبال علی صلاتک فان الله تعالی یقول : ((الذین هم فی صلاتهم خاشعون)) ؛ هرگاه در حال نماز بودی ، بر تو باد به خشوع و توجه کامل به نماز، چون خداوند در قرآن می فرماید: ((اهل ایمان کسانی هستند که در نماز خشوع می ورزند)). (فروع کافی ، ج ۳، ص ۳۰۰، میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۷۹.بحارالانوار، ج ۸۴ ص ۸۴ ص ۲۶۰)

حدیث۷۳۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ان الرجلین من امتی لیقومان الی الصلاهٔ و رکوعهما و سجودهما واحد و ان ما بین صلاتیهما ما بین السماء و الارض ؛ دو نفر از امتم به نماز بر می خیزند و رکوع و سجود را مانند هم به جای می آورند، اما تفاوت میان نماز آنها از زمین تا آسمان است (و این سخن اشاره به مرتبه خشوع آن ها است). (محجهٔ البیضاء، ج ۱، ص ۳۴۱)

حدیث۷۳۵

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الخشوع زینة الصلاة ؛ خشوع ، زینت و زیور نماز است . (بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۱۳۱)

حدیث۷۳۶

قال الرضا – علیه السلام –: امر الناس بالقراءة فی الصلوة لئلا یکون القران مهجورا مضیعا ؛ مردم به خواندن حمد و سوره در نماز به این جهت موظف شده اند که قرآن مجید متروک و ضایع نشود. (من لایحضره الفقیه ، ج ۱، ص ۸۴)

حدیث۷۳۷

عن الباقر – علیه السلام – قال : اذا استقبل المصلی القبلة استقبل الرحمان بوجهه ، لا اله غیره ؛ آن گاه که نمازگزار رو به قبله کرد، پروردگار عالم به صورتش رو آورد، جز او خدایی نیست . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۱۹)

حدیث۷۳۸

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ولکل شی ء انف و انف الصلاة التکبیر؛ برای هر چیزی مقدمه ای است و مقدمه نماز، تکبیراست . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۶)

حدیث۷۳۹

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: و اذا اردت ان یحشرک الله معی فاطل السجود بین یدی الله الواحد القهار ؛ و اگر خواستی خداوند تو را با من محشور سازد، سجده در پیشگاه خدای یکتای قهار را طولانی کن . (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۱۶۴)

حدیث۷۴۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: و لاصلاة لمن لا یتم رکوعها و سجودها؛ نمازگزاری که رکوع و سجودش را ناقص انجام دهد، آن نمازش ، نماز نیست . (بحارالانوار، ج ۲۹، ص ۱۹۸)

حدیث۷۴۱

قال علی – علیه السلام –: و لما فی ذلک من تعفیر عتاق الوجوه بالتراب تواضعا و التصاق کرائم الجوارح بالارض تصاغرا؛ هنگامی که انسان نماز می خواند، ساییدن گونه ها به خاک نشانه تواضع و گذاردن اعضاء شریف بر زمین دلیل کوچک و حقارت است . (نهج البلاغه ، خطبه ۱۹۲)

حدیث۷۴۲

قال الصادق – علیه السلام –: معنی السلام فی کل صلوة ، الامان ، ای من ادی امر الله و سنة نبیه – صلی الله علیه و آله – خاشعا منه قلبه فله الامان من بلاء الدنیا و برائة من عذاب الاخرة ؛ معنی ((سلام)) در پایان نماز، امان است ، یعنی هر کس که امر خدا و سنت پیامبرش را با خشوع قلب به جای آورد، از بلای دنیا در امان ، و از عذاب آخرت بر کنار است . (مصباح الشریعه ، باب سلام)

حدیث۷۴۳

قال علی - علیه السلام -: ان الانسان کان فی الصلوة فان جسده و ثیابه و کل شی ء حوله یسبح ؛ هنگامی که انسان مشغول نماز است ، و بدن و لباس و هرچه پیرامون اوست خدا را تسبیح می گویند. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۱۳)

حدیث۷۴۴

قال الصادق - علیه السلام -: التشهد، ثناء علی الله تعالی ؛ تشهد، ستایش خداوند بلند مرتبه است . (مصباح الشریعه ، باب هفتم)

حدیث۷۴۵

قال علی - علیه السلام -: لویعلم المصلی ما یغشاه من جلال الله ما سره ان یرفع راسه من السجود ؛ اگر نمازگزار بداند چه اندازه مشمول جلال الهی است ، هرگز راضی نمی شود که سر از سجده بردارد. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۰۷.میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۷۹)

حدیث۷۴۶

قال الصادق - علیه السلام -: و علیکم بطول الرکوع و السجود فان احدکم اذا طال الرکوع و السجود یهتف ابلیس من خلفه ، فقال یا ویلتاه !اطاعوا و عصیت و سجدوا و ابیت ؛ بر شما باد به طول رکوع و سجده ، که هرگاه یکی از شما رکوع و سجده اش طول بکشد شیطان به دنبال او فریاد می زند: وای بر من ! او اطاعت کرد و من معصیت کردم او سجده کرد و من سر باز زدم . (بحارالانوار، ج ۷۸، ص ۱۹۹، مواعظ العددیه ، ص ۲۴۲)

حدیث۷۴۷

قال الباقر - علیه السلام -: من اتم رکوعه لم یدخله وحشهٔ القبر ؛ هر که رکوعش تمام و کامل باشد دچار وحشت قبر نمی شود. (مواعظ العددیه ، ص ۲۴۳)

حدیث۷۴۸

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: قراءهٔ القران فی الصلاهٔ افضل من قراءهٔ القران فی غیر الصلاهٔ ؛ قرائت قرآن در نماز افضل است از غیرنماز. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۲۹۲)

حدیث۷۴۹

قال الحسین - علیه السلام -: من قرا ایهٔ من کتاب الله - عز و جل - فی صلاته قائما یکتب له بکل حرف مائهٔ حسنهٔ ؛ کسی که آیه ای از قرآن را ایستاده در نماز خود بخواند، به هر حرفی صد حسنه برای او نوشته می شود. (الکافی ، ج ۲، ص ۴۴۷)

حدیث۷۵۰

من قرا مائهٔ ایهٔ یصلی بها فی لیلهٔ کتب الله - عز و جل - له بها قنوت لیلهٔ ؛ هر کس در یک شب یکصد آیه از قرآن را در نمازی

بخواند، خدا به این وسیله برای او عبادت سراسر شب بنویسد. (الکافی ، ج ۲، ص ۴۴۵)

حدیث۷۵۱

قال الصادق - علیه السلام -: فاذا کبرت فاستصغر ما بین السموات العلی و الثری دون کبریائه ؛ هرگاه تکبیرة الاحرام گفتی ، همه چیز را از آن چه در آسمان و زمین است درمقابل خدای کبیر و متعال ، کوچک و ناچیز بشمار، مگر کبریایی و بزرگی خداوند متعال را. (مصباح الشریعه ، ص ۹۱)

حدیث۷۵۲

قال الصادق - علیه السلام -: اذا استقبلت القبلة فانس من الدنیا و ما فیها و الخلق و ما هم فیه و استفرغ قلبک عن کل شاغل یشغلک عن الله ؛ هنگامی که برای نماز به جانب قبله ایستادی ، دنیا و آن چه در آن است را فراموش کن و قلب خود را از هر گونه سرگرم کننده ای که تو را از خدا بازدارد، فارغ ساز. (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۹۶)

حدیث۷۵۳

قال علی - علیه السلام -: نوم علی یقین خیر من صلاة فی شک ؛ خوابیدن با علم و یقین بهتر از نماز و نیایش خدا با شک و تردید است . (نهج البلاغه ، فیض الاسلام ، ص ۱۱۳۰)

حدیث۷۵۴

عن ابی عبدالله - علیه السلام - قال : قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: لما اسری بی الی السماء مضیت باقوام ترضح رؤ سهم بالصخر، فقلت : من هولاء یا جبرئیل ؟فقال : هولاء الذین ینامون عن صلاة العشاء؛ از امام صادق (ع) نقل شده که پیامبر خدا (ص) فرمودند: آن گاه که مرا به آسمان بردند، به جماعتی گذشتم سرهای آن ها با سنگ کوفته می شد، گفتم ای جبرئیل اینها کیانند؟ گفت : اینها آنانند که قبل از خواندن نماز عشاء می خوابند. (بحارالانوار، ج ۲، ص ۲۱۳)

حدیث۷۵۵

قال علی - علیه السلام -: من لم یاءخذ اهبة الصلوة قبل وقتها فما وقرها ؛ کسی که قبل از نماز خود را برای اقامه نماز آماده نکند، به نماز بی احترامی نموده است . (شرح نهج البلاغه ، ابن ابی الحدید، ج ۲۰، باب ۷۶۸، ص ۳۲۹)

حدیث۷۵۶

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: لاتتم صلاة الا بزکوة ؛ نماز کسی کامل نمی شود مگر با پرداخت زکات . (بحارالانوار، ج ۹۶، ص ۲۹)

حدیث۷۵۷

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: الوضوء مفتاح الصلاة ؛ وضو کلید و وسیله افتتاح نماز است . (نهج الفصاحه ، حدیث ۱۵۸۸)

حدیث۷۵۸

قال الصادق – علیه السلام –: انه کره ان یصلی و علیه ثوب فیه تماثیل ؛ از امام صادق (ع) روایت شده است که آن حضرت کراهت داشت از اینکه با لباسی که در آن تصویری هست نماز بخواند. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۳۱۷)

حدیث۷۵۹

قال الصادق – علیه السلام –: لاتسلموآموزشی ... و لا علی المصلی و ذلک لان المصلی لایستطیع ان یردالسلام لان التسلیم من المسلم تطوع و الرد علیه فریضهٔ ؛ بر سه گروه لازم نیست سلام داده شود که یکی از آن ها نمازگزار است ، چون او آمادگی پاسخ دادن را ندارد، در صورتی که سلام بر سلام کننده مستحب است و پاسخ دادن آن واجب است . (بحارالانوار، ج ۷۶، ص ۹)

حدیث۷۶۰

قال الصادق – علیه السلام –: اذا دخلت المسجد و القوم یصلون فلا تسلم علیهم و سلم علی النبی – صلی الله علیه وآله – ثم اقبل علی صلاتک و اذا دخلت علی قوم جلوس یتحدثون فسلم علیهم ؛ هنگامی که داخل مسجدی شدی و زمانی که مردم مشغول نماز هستند، بر آنها سلام نکن ، بلکه بر رسول خدا (ص) سلام کن و مشغول نماز شو، ولی وقتی وارد بر گروهی شدی که مشغول صحبت هستند، بر آن ها سلام کن . (بحارالانوار، ج ۷۶، ص ۸)

حدیث۷۶۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الجلوس فی المسجد لانتظار الصلوهٔ عبادهٔ ؛ نشستن در مسجد به انتظار نماز عبادت است . (بحارالانوار، ج ۸۳، ص ۳۸۴)

حدیث۷۶۲

قال علی – علیه السلام –: النظیف من الثیاب یذهب الهم و الحزن و هو طهور للصلاهٔ ؛ لباس تمیز غم و ناراحتی را برطرف کرده و آن لباس پاک (مناسب) نماز است . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۳۴۶)

حدیث۷۶۳

قال الباقر – علیه السلام –: من قال فی رکوعه و سجوده و قیامه : ((اللهم صل علی محمد و آل محمد)) کتب الله له ذلک بمثل الرکوع و السجود و القیام ؛ هرکسی در رکوع و سجود و قیام خود بگوید: ((اللهم صل علی محمد و آل محمد)) خدا ثواب آن را مانند ثواب رکوع و سجود و قیام برای او می نویسد. (ثواب الاعمال ، ص ۶۱)

حدیث۷۶۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: اطولکم قنوتا فی دار الدنیا اطولکم راحهٔ یوم القیامهٔ فی الموقف ؛ هر کسی از شما قنوتش در این دنیا طولانی تر باشد، در آخرت در موقف محشر راحتی او بیشتر خواهد بود. (ثواب الاعمال ، ص ۵۹)

حدیث۷۶۵

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: انتظار الصلوة بعد الصلوة کنز من کنوز الجنة ؛ انتظار کشیدن از نماز تا نماز دیگر، گنجی است از گنجهای بهشت . (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۷۸)

حدیث۷۶۶

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من اسبغ وضوء و احسن صلوته و ادی زکوة ماله و خزن لسانه و کف غضبه و استغفر لذنبه و ادی النصیحة لاهل بیت رسوله فقد استکمل حقائق الایمان و ابواب الجنة مفتحة له ؛ هر که خوب وضو سازد و نمازش را درست بخواند و زکات مالش راپپردازد و زبانش را نگاه دارد و جلو خشم خویش را بگیرد و برای گناهش آمرزش جوید و برای خاندان پیغمبرش خیرخواهی کند، حقایق ایمان را کامل کرده و درهای بهشت برایش باز است . (امالی شیخ صدوق ، ص ۳۳۳)

حدیث۷۶۷

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: رکعتین بسواک ، احب الی الله – عز و جل – من سبعین رکعة بغیر سواک ؛ دو رکعت نماز با دندانهای مسواک زده ، نزد خداوند از هفتاد رکعت نماز بدون مسواک بهتر است . (سفینة البحار، ج ۱، ص ۶۷۵)

حدیث۷۶۸

قال الصادق – علیه السلام –: رکعتان یصلیها المتعطر، افضل من سبعین رکعة یصلیها غیر متعطر ؛ دو رکعت نماز با عطر، بهتر است از هفتاد رکعت نماز کسی که عطر نزده است . (مکارم الاخلاق ، ص ۴۲)

حدیث۷۶۹

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: لو لا ان اشق علی امتی ، لامرتهم بالسواک مع کل صلوة ؛ اگر بر امت من سخت و دشوار نبود، هرآینه به آن ها دستور می دادم که با هر نماز مسواک بزنند. (میزان الحکمة ، ج ۴، ص ۵۹۷)

حدیث۷۷۰

قال الصادق – علیه السلام –: لاصلوة الا بطهور ؛ نماز درست نیست ؛ مگر باطهارت (وضو، غسل ، تیمم). (وسائل الشیعه ، ج ۱، ص ۲۶۱)

حدیث۷۷۱

قال الصادق – علیه السلام –: السجود علی تربة الحسین – علیه السلام – یخرق الحجب السبع ؛ سجده بر تربت امام حسین (ع) هفت پرده و مانع را می شکافد. (بحارالانوار، ج ۱۰۱، ص ۱۳۵)

حدیث۷۷۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: علم الاسلام الصلاة فمن فرع لها قلبة و حافظ علیها بحدها و وقتها و سنتها فهو مؤ من ؛ نماز، پرچم اسلام است ، مؤ من واقعی کسی است که دل به آن دهد و مراقب حدود و آداب وقت آن باشد. (کنزالعمال ، ج ۷، حدیث

۱۸۸۷)

حدیث۷۷۳

قال الصادق – علیه السلام – : ان الله – عز و جل – فرض علیکم الصلوات فی احب الاوقات الیه ، فاسئلوا الله حوائجکم عقیب فرائضکم ؛ به درستی که خداوند نمازهای واجب را در محبوبترین اوقات واجب کرد، پس حاجات خود را بعد از نمازهایتان بخواهید. (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۳۲۴)

حدیث۷۷۴

قال الباقر – علیه السلام –: عن الفرض فی الصلاهٔ ، الوقت و الطهور و القبلهٔ و التوجه و الرکوع و السجود و الدعاء ؛ آن چه در نماز واجب است ، عبارت است از: ۱ – وقت نماز ۲ – طهارت ۳– قبله ، ۴ – توجه داشتن ۵ – رکوع ۶ – سجود ۷ – دعا. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۸۰)

حدیث۷۷۵

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: قال الله تعالی : افترضت علی امتک خمس صلوات ؛ خداوند متعال فرمود: نمازهای پنجگانه را بر امت تو واجب کردم . (کنزالعمال ، ج ۷، حدیث ۱۸۸۷)

حدیث۷۷۶

قال الباقر – علیه السلام –: انما تقبل النافلهٔ بعد قبول الفریضهٔ ؛ همانا، نماز مستحبی زمانی مورد قبول است که نماز واجب مورد قبول واقع شود. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۲۰)

حدیث۷۷۷

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: و اما صلاهٔ العصر فهی الساعهٔ التی اکل ادم فیها من الشجرهٔ فاخرجه الله – عز و جل – من الجنهٔ ، فامره الله ذریته بهذه الصلاهٔ الی یوم القیامهٔ و اختارها الله لامتی فهی من احب الصلوات الی الله – عز و جل – و اوصانی ان احفظها من بین الصلوات ؛ اما (علت وجوب) نماز عصر، و آن در ساعتی است که حضرت آدم از آن میوه که از خوردن آن نهی شده بود، خورد و خداوند او را از بهشت خارج کرد.پس خداوند ذریه حضرت آدم را امر به نماز عصر نمود، و خداوند سبحان این نماز عصر را برای امت من نیز اختیار نمود و این نماز از محبوبترین نمازها در نزد خداوند است و مرا سفارش نمود به حفظ بیشتر این نماز در بین نمازهای یومیه . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۸)

حدیث۷۷۸

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: و اما صلاهٔ الفجر فان الشمس اذا طلعت تطلع علی قرن شیطان فامرنی ربی ان اصلی قبل طلوع الشمس صلاهٔ الغداهٔ و قبل ان یسجد لها الکافر لتسجد امتی الله – عز و جل – و سرعتها احب الی الله – عز و جل – و هی الصلاهٔ التی تشهدها ملائکهٔ اللیل و ملائکهٔ النهار ؛ اما نماز صبح ، پس هنگامی که آفتاب طلوع کرد، مثل اینکه بر شاخهای شیطان طلوع می کند.پروردگارم مرا امر نموده که قبل از طلوع خورشید و قبل از آن که کافر برای آفتاب سجده کند، نماز صبح بخوانم ؛ تا آن که

امتم برای خداوند سجده نمایند، و زود به جای آوردن آن در پیشگاه خداوند محبوبتر است .این نمازی است که ملائکه شب و روز شاهد آن می باشند. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۹)

حدیث۷۷۹

قال الصادق – علیه السلام –: ان الله فرض الزکوة کما فرض الصلاة ؛ خدا زکات را واجب کرد، همان طور که نماز را واجب کرد. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۳)

حدیث۷۸۰

اول ما افترض الله علی امتی ، الصلوات الخمس ؛ اولین چیزی که خداوند بر امت من واجب کرد، نمازهای پنجگانه است . (کنزالعمال ، ج ۷، حدیث ۱۸۸۵۱)

حدیث۷۸۱

قال الرضا – علیه السلام –: ان الله – عز و جل – انما فرض علی الناس فی الیوم و اللیلة سبع عشر رکعة ، من انی بها، لم یسئله الله – عز و جل – عما سواها ؛ همانا خداوند عز و جل در شبانه روز هفده رکعت نماز بر مردم واجب کرده است کسی که آن را به جا آورد خداوند غیر از نماز از او سؤ ال نمی کند. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۷۶)

حدیث۷۸۲

قال الرضا – علیه السلام –: اعلم ان افضل الفرائض بعد معرفة الله – جل و عز – الصلوة الخمس ؛ بدان که افضل واجبات بعد از معرفت خدای عز و جل نماز پنجگانه است . (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۷۵)

حدیث۷۸۳

قال الصادق – علیه السلام –: شیعتنا اهل الورع و الاجتهاد و اهل الوفاء و الامانة و اهل الزهد و العبادة و اصحاب الاحدی و خمسین رکعة فی الیوم و اللیلة ؛ شیعیان ما اهل تقوی و پاکدامنی و کوشش و جدیت اند و مردمی با وفا و امین اند و اهل زهد و عبادتند و کسانی هستند که درشبانه روز پنجاه و یک رکعت نماز می خوانند. (بحارالانوار، ج ۶۸، ص ۱۶۷)

حدیث۷۸۴

قال الصادق – علیه السلام –: اذا لقیت الله بالصلوات الخمس المفروضات لم یسالک عما سوی ذلک ؛ هنگامی که خداوند را با نماز پنجگانه واجب ملاقات کردی ، سؤ ال از شما نمی شود ؛ مگر از نمازهای پنجگانه . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۵)

حدیث۷۸۵

عن الحسن بن علی – علیه السلام –: ان من طلب العبادة تزکی لها و اذا اضرت النوافل بالفریضة فارفضوها ؛ هرکس طلب عبادت دارد، دل را برای آن پاک می کند، و هرگاه نمازهای مستحبی به نمازهای واجب ضرر رسانید (باعث آسیب رسانی به یکی ازصفات و ابعاد نمازهای واجب شد) نمازهای مستحبی را ترک کنید. (تحف العقول ، ص ۲۶۷)

حدیث۷۸۶

قال الصادق - علیه السلام -: صلاة فریضة ، خیر من عشرین حجة ...؛ نماز واجب ، بهتر از بیست حج مستحبی است . (محجة البیضاء، ج ۱، ص ۳۳۹.بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۲۷)

حدیث۷۸۷

قال العسکری - علیه السلام - : فاذا سلم من صلاته ، سلم الله علیه و سلم علیه ملائکته ؛ پس زمانی که بنده نمازش را سلام داد، خداوند و ملائکه بر او سلام می فرستند. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۲۱)

حدیث۷۸۸

قال علی - علیه السلام -: طول القنوت و السجود ینجی من عذاب النار ؛ قنوت و سجده طولانی در نماز، نمازگزار را از عذاب آتش نجات می دهد. (تصنیف غررالحکم ، ص ۱۷۵، حدیث ۳۳۵۳)

حدیث۷۸۹

قال الباقر - علیه السلام -: اذا احرم العبد المسلم فی صلوته ، اقبل الله الیه بوجهه و وکل به ملکا یلتقط القران من فیه التقاطا فاذا اعرض ، اعرض الله عنه و وکله الی الملک ؛ هنگامی که بنده ای مسلمان تکبیرة الاحرام نماز را می گوید، خداوند به طرف او توجه می کند، و موکل می کند بر او ملکی را تا آن چه که قرائت می کند از او دریافت کند، پس وقتی از نماز فارغ شد خداوند او را به همان ملک می سپارد. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۷۳)

حدیث۷۹۰

قال علی - علیه السلام -: و عن ذلک ما حرس الله عبده المؤ منین بالصلوات و الزکوات ، و مجاهدة الصیام فی الایام المفروضات ... لما فی ذلک من تعفیر عتاق الوجوه بالتراب تواضعا ؛ خداوند بندگان با ایمانش را از تبهکاری و ستمگری و گردنکشی به وسیله نمازها و زکات ها و سعی در گرفتن روزه ها در روزه هایی که واجب نموده است ، حفظ می کند...؛ زیرا در نماز انسان صورتهای آزاده و نیکو را از روی فروتنی در پیشگاه الهی بر خاک می مالد. (نهج البلاغه ، فیض الاسلام ، ص ۷۹۸)

حدیث۷۹۱

قال علی - علیه السلام -: و قد عرف حقها (الصلوة) رجال من المؤ منین الذین تشغلهم عنها زینة متاع ، و لاقرة عین من ولد و لا مال ، یقول الله سبحانه : ((رجال لا تلهیهم تجارة و لا بیع عن ذکر الله و اقام الصلوة و ایتاء الزکوة)) ؛ حق نماز را مؤ منین شناخته اند که نه زینت های دنیا، نه نور چشمی ها از فرزند و مال ، آنان را از عبادت پروردگارشان باز نمی دارد زیرا که خداوند سبحان میگوید: ((مردانی هستند که تجارت و داد و ستد آنان را از یاد خدا و برپا داشتن نماز و پرداخت زکات باز نمی دارد)). (نهج البلاغه ، خطبه ، ۱۹۹)

حدیث۷۹۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الصلاهٔ ...مفتاحا للجنهٔ و مهورا لحور العین و ثمنا للجنهٔ ؛ نماز موجب فتح و گشایش ابواب جنت برای او می باشد و مهریه حورالعین و ثمن و بهای بهشت است . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۳۱)

حدیث ۷۹۳

قال الصادق – علیه السلام –: اعلم ان الصلوهٔ حجزهٔ الله فی الارض فمن احب ان یعلم ما یدرک من نفع صلوته فلینظر فان کانت صلوته حجرته عن الفواحش و المنکر فانما ادرک من نفعها بقدر ما احتجر ؛ بدان حقیقت نماز نگهبان الهی در زمین است پس کسی که می خواهد بداند چه بهره ای از نماز می برد باید ملاحظه کند که نماز چه اندازه او را از زشتی و بدی ما حفظ می کند و به همان اندازه که حفظ می کند بهره برده است . (بحارالانوار، ج ۷۸، ص ۱۹۹)

حدیث ۷۹۴

قال علی – علیه السلام –: الصلاهٔ قربان کل تقی ، و الحج جهاد کل ضعیف ، و لکل شی ء زکاهٔ و زکاهٔ البدن الصیام ، و جهاد المراهٔ حسن التبعل ؛ نماز وسیله تقرب و نزدیک شدن هر پارسایی به خداست ، و حج ، جهاد افراد ناتوان است ، هرچیزی زکات دارد و زکات و پاک کردن بدن ، روزه گرفتن است .جهاد زن هم خوب شوهرداری کردن می باشد. (نهج البلاغه ، فیض الاسلام ، ص ۱۱۵۲)

حدیث ۷۹۵

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الصلاهٔ شفیع بینه و بین ملک الموت ؛ نماز شفیع نمازگزار در نزد ملک الموت است . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۳۲)

حدیث ۷۹۶

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: و تکون صلاهٔ العبد عند المحشر تاجا علی راءسه و نورا علی وجهه و لباسا علی بدنه و سترا بینه و بین النار ؛ نماز بنده در محشر تاجی است بر سر او، و موجب نورانیت صورتش ، لباس برای بدن وی ، و ساتر و حایل بین او و آتش جهنم است . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۳۱)

حدیث ۷۹۷

قال الصادق – علیه السلام –: اذا وقع الانسان فی قبره .... کان الصلوهٔ عن یمینه و الزکوهٔ عن شماله و البر ظل علیه ، قال الصبر للصلوهٔ و الزکوهٔ و البر: دونکم صاحبکم فان عجزتم عنه فانا دونه ؛ هنگامی که انسان در قبر خود قرار گرفت ، ((نماز)) در طرف راست و زکات در طرف چپ وی قرار می گیرند، و نیکیهایش بر سر وی سایه می گسترانند ؛ در این هنگام ، ((صبر)) به نماز و زکات و نیکیهای وی می گوید: صاحب خود را دریابید و اگر عاجز ماندید من او را کفایت می کنم و با او خواهم بود. (سفینهٔ البحار، صبر، ج ۲، ص ۵)

حدیث ۷۹۸

قال علی – علیه السلام –: و عن ذلک ما حرس الله عباده المؤ منین بالصلوات و الزکوات ؛ و از اینجاست که خداوند با نمازها و زکاتها و سختکوشی در نماز، از بندگان با ایمانش پاسداری می کند. (نهج البلاغه ، فیض الاسلام ، ص ۷۹۸)

حدیث۷۹۹

قال الصادق – علیه السلام –: انظر اذا قمت الی الله فان الشیطان ابعد مایکون من الانسان اذا قام الی الصلاهٔ ؛ بنگر آن گاه که به درگاه خداوند (برای خدا) می ایستی ، زیرا شیطان هیچ گاه از انسان دورتر از آن وقتی که به نماز می ایستد، نیست . (جامع الاخبار، ص ۲۱۱.بحارالانوار، ج ۹۱، ص ۲۴۳)

حدیث۸۰۰

قال الصادق – علیه السلام –: یدخل علی المیت فی قبره الصلاهٔ و الصوم و الحج و الصدقهٔ و البر و الدعاء، و یکتب اجره للذی یفعله و للمیت ؛ نماز و روزه و صدقه و نیکی و دعا برای میت در قبر او داخل می شود، و اجر و پاداش این امور را برای میت و آن را انجام می دهد، نوشته می شود. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۶۲)

حدیث۸۰۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الصلاهٔ جواز علی الصراط ؛ نماز جواز عبور از صراط است . (بحارالانوار، ج ۹۸، ص ۱۶۸)

حدیث۸۰۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: اذا قمت الی الصلاهٔ و توجهت و قراءت ام الکتاب و ماتیسر من السور، ثم رکعت ، فاتممت رکوعها و سجودها و تشهدت و سلمت ، غفر لک کل ذنب فیما بینک و بین الصلاهٔ التی قدمتها الی الصلاهٔ المؤ خرهٔ فهذا لک فی صلاتک ؛ هرگاه به نماز ایستادی و توجه کردی (به سوی خداوند و با حضور قلب ، به پیشگاه او قرار گرفتی) و فاتحهٔ الکتاب را قرائت نمودی و در حد امکان و میسور، از سوره های (کوچک ویا بزرگ) قرآن خواندی ، سپس رکوع و سجود تام و تمامی انجام دادی ، آن گاه تشهد و سلام دادی ، اثر این نماز تو، آمرزش تمامی گناهانت می باشد که در مابین دو نمازت می باشد، آن نمازی که قبلا به جای آوردی و نمازی که بعدا خواندی .پس آن چه از نماز عاید تو می گردد، همانا آمرزش کلیه گناهانت می باشد. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۰۵)

حدیث۸۰۳

قال الصادق – علیه السلام –: من صلی رکعتین یعلم ما یقول فیهما انصرف و لیس بینه و بین الله – عز و جل – ذنب الا غفره له ؛ کسی که دو رکعت نماز به جاآورد و بداند که (در نماز) چه می گوید، و بعد از اتمام هر نماز گناهی بین او و خداوند باشد خدا او را می بخشد. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۴۰)

حدیث۸۰۴

قال الباقر – علیه السلام –: اذا استقبل المصلی القبلهٔ استقبل الرحمن بوجهه ؛ آن گاه که نمازگزار رو به قبله نماید، خداوند رحمان به صورتش رو می آورد. (اصول وافی ، ج ۲، ص ۵۸)

حدیث۸۰۵

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: اذا کان یوم القیامهٔ یدعی بالعبد فاول شی ء یسئل عنه الصلاهٔ فاذا جاء بها تامهٔ و الا زخ فی النار ؛ هنگامی که روز قیامت فرا می رسد، اولین چیزی که از انسان سؤ ال می کنند نماز است ، اگر انسان نماز را کامل به جا آورد (در رحمت حق قرار می گیرد) و اگر چنین نباشد، وی را به درون آتش می افکنند. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۶)

حدیث۸۰۶

قال عن حذیفهٔ : کان رسول الله – صلی الله علیه وآله –: اذا حزبه امر فرع الی الصلاهٔ ؛ شیوه رسول خدا (ص) چنان بود که چنانچه مشکلی برای او پیش می آمد، به نماز پناه می برد و از آن استعانت می جست . (تفسیر درالمنثور، ج ۱، ص ۶۷)

حدیث۸۰۷

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من صلی رکعتین و لم یحدث فیها نفسه بشی ء من امور الدنیا غفر الله له ذنوبه ؛ کسی که دو رکعت نماز بخواند، بدون آن که به فکر کارهای دنیا باشد خداوند گناهانش را می آمرزد. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۴۰)

حدیث۸۰۸

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: اذا اشتد الحر فابردوا بالصلاهٔ فان الحر من فیح جهنم ؛ هر وقت گرما و شدت آن بر شما سخت گرفت ، توسط نماز آن را خنک کنید؛ زیرا گرما و حرارت از جوشش جهنم است . (بحارالانوار، ج ۸۰، ص ۱۵)

حدیث۸۰۹

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ان المسلم اذا توضا فاحسن الوضوء ثم صلی الصلوات الخمس تحاتت خطایاه کما تحاتت هذا الورق ؛ هنگامی که مسلمان وضو بگیرد و خوب وضو بگیرد، سپس نمازهای پنجگاه را به جا آورد، گناهان او فرو می ریزد، همان گونه که برگهای این شاخه فرو ریخت . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۳۱۹)

حدیث۸۱۰

قال الصادق – علیه السلام –: من احب ان یعلم اقبلت صلاته ام لم تقبل فلینظر هل منعته صلاته عن الفحشاء و المنکر فبقدر ما منعته قبلت منه ؛ هرکس دوست دارد بداند نمازش قبول شد یا نه ، ببیند که آیا نمازش او را از گناه و زشتی بازداشته یا نه؟ پس به هر قدر که نمازش او را از گناه بازداشته به همان اندازه نمازش قبول شده است . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۱۹۸)

حدیث۸۱۱

قال علی – علیه السلام –: ان الزکاهٔ جعلت مع الصلاهٔ قربانا لاهل الاسلام ؛ همانا زکات همراه نماز مایه تقرب مسلمانان به خداوند است . (نهج البلاغه ، ص ۱۹۹)

حدیث۸۱۲

قال الباقر – علیه السلام –: ان ملک الموت قال لرسول الله – صلی الله علیه وآله –: ما من اهل بیت مدر و لاشعر فی بر و لا بحر الا و انا اتصفحهم فی کل یوم خمس مرات عند مواقیت الصلاهٔ ؛ همانا، ملک الموت به رسول خدا (ص) گفت : هیچ اهل خانه ای و صاحب جامه ای در خشکی و دریا نیست ، مگر این که من در هر روز پنج بار هنگام نماز از آنها می گذرم . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۷۹)

حدیث۸۱۳

عن ابوذر – رحمهٔ الله علیه – قال : یا رسول الله !امرتنی بالصلاهٔ .فما الصلاهٔ ؟قال : خیر موضوع فمن شاء اقل و من شاء اکثر ؛ ابوذر به پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) عرض کرد: یا رسول الله امر کن مرا به نماز، و گفت : نماز چیست ؟ پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: بهترین چیز است ، هرکس بخواهد کم به جا می آورد یا زیاد انجام می دهد. (میزان الحکمهٔ ، ج ۵، ص ۳۶۸)

حدیث۸۱۴

قال الصادق – علیه السلام –: للمصلی ثلاث خصال : اذا قام فی صلاته یتناثر علی البر من اعناق السماء الی مغرق راءسه و تحف به الملائکهٔ من تحت قدمیه الی اعناق السماء و ملک ینادی : ایها المصلی !لو تعلم من تناجی ما انفتلت ؛ برای نمازگزار سه فایده است : ۱ – هرگاه به نماز می ایستد از بالای فضا تا فرق سر او نیکوییها ریزش دارد. ۲ – فرشتگان از زیر پا تا بالای آسمان بر او احاطه دارند. ۳ – فرشته ای به او ندا می دهد که ای نمازگزار!اگر بدانی با که مناجات می کنی ، نماز را به پایان نمی بردی . (ثواب الاعمال ، ص ۶۲.بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۰۶)

حدیث۸۱۵

قال الصادق – علیه السلام –: مایمنع احدکم اذا دخل علیه غم من غموم الدنیا ان یتوضا ثم یدخل المسجد فیرکع رکعتین یدعوالله فیهما، اما سمعت الله تعالی یقول : ((واستعینوا بالصبر و الصلاهٔ)) ؛ چه مانعی دارد که چون یکی از شما غم و اندوهی از غمهای دنیا بر او درآمد، وضو بگیرد و به مسجد برود و دو رکعت نماز بخواند و برای رفع اندوه خود خدا را بخواند مگر نشنیده ای که خدا می فرماید: ((واستعینوا بالصبر و الصلاهٔ)). (مجمع البیان ، ج ۱، ص ۱۰۰.وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۲۶۳)

حدیث۸۱۶

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: لیست الصلاهٔ قیامک و قعودک ، انما الصلاهٔ اخلاصک و ان ترید بها الله وحده ؛ نماز برخاستن و نشستن تو نیست ، جز این نیست نماز خالص قرار دادن تو است و این که به آن خشنودی تنها خدا را بخواهی . (اصول وافی ، ج ۲، ص ۱۰۹.شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید، ج ۱، ص ۳۲۵)

حدیث۸۱۷

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: مثل الصلاهٔ مثل عمود الفسطاط، اذا ثبت العمود نفعت الاطناب و الاوتاد و الغشاء، و اذا انکسر العمود لم ینفع طنب و لا وتد و لاغشاء ؛ نماز مانند ستون خیمه است ، هرگاه که ستون ثابت شد طنابها و میخها و پوشش فایده می دهد، و آن گاه که ستون شکسته شد طناب و نه میخ و نه پوشش فایده نمی دهد. (فروع کافی ، ج ۳، ص ۲۶۶)

حدیث۸۱۸

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: لیکن اکثر همک الصلاهٔ ، فانها راءس الاسلام بعد الاقرار بالدین ؛ بیشترین سعی و قصد تو نماز باشد، زیرا آن پس از اقرار بدین سر اسلام است . (میزان الحکمهٔ ، ج ۵، ص ۳۶۶. بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۱۲۷)

حدیث۸۱۹

قال الصادق – علیه السلام –: کان علی – علیه السلام – اذا اماله امر فزع قام الی الصلاهٔ ثم تلا هذه الایهٔ ((استعینوا بالصبر و الصلاهٔ)) ؛ شیوه علی (ع) چنان بود که چون مشکل مهمی برای او پیش می آمد، به نماز می ایستاد و این آیه را می خواند: ((...واستعینوا بالصبر و الصلاهٔ)). (تفسیر درالمنثور، ج ۱، ص ۶۷)

حدیث۸۲۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: علم الایمان الصلاهٔ ، اول ما یحاسب علیه الصلاهٔ ، ان اول ما فرض الله علی عباده الصلاهٔ و اخر ما یبقی عند الموت الصلاهٔ ، و اول ما یحاسب به یوم القیامهٔ الصلاهٔ فمن اجاب فقد سهل علیه ما بعده ، و من لم یجب فقد اشتد ما بعده ؛ نشانه ایمان نماز است ، اول آن چه از آن حساب می شود نماز است ، همانا اول آن چه خداوند بر بندگانش واجب کرده نماز است ، آخر آن چه هنگام مرگ (برای یاری می ماند) نماز است ، اول چیزی که روز قیامت به حساب آن رسیدگی می شود نماز است ، هرکس جواب داد ما بعد آن آسان شده است ، و هرکس نتواند جواب دهد ما بعد آن سخت تر خواهد شد. (اصول وافی ، ج ۲، ص ۶۵)

حدیث۸۲۱

قال الرضا – علیه السلام –: ان رجلا من اصحاب علی – علیه السلام – یقال له قیس کان یصلی فلما صلی رکعهٔ اقبل اسود قصار فی موضع السجود فلما نحی جبینه عن موضعه ، تطوق الاسود فی عنقه ثم انساب فی قمیصه ؛ مردی از اصحاب علی (ع) که به او قیس می گفتند، به نماز ایستاد.وقتی رکعتی خواند ناگهان مار سیاهی آمد، و در موضع سجده قیس قرار گرفت ، قیس با بی توجهی کامل به رکوع و سجود رفت .وقتی پیشانی از موضع سجده برداشت ، مار به گردن قیس پیچید.سپس از یقه وارد پیراهن او شد.ولی این بنده صالح خدا که حقیقت نماز را دریافته بود به نمازش ادامه داد و آسیبی هم از مار ندید. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۴۶)

حدیث۸۲۲

قال الصادق – علیه السلام –: هذه الصلوات الخمس المفروضات من اقامهن و حافظ علی مواقیتهن لقی الله یوم القیامهٔ ؛ کسی که این نمازهای پنجگانه را به پا دارد و محافظت از اوقات آن نماید، پروردگار را روز قیامت ملاقات می کند. (ثواب الاعمال ، ص ۷۰)

حدیث۸۲۳

قال الصادق – علیه السلام –: ان ربکم لرحیم یشکر القلیل ، ان العبد لیصلی الرکعتین یرید بها وجه الله فیدخله الله به الجنهٔ ؛ همانا پروردگار شما مهربان است ، عمل کم را تقدیر می کند، هر آینه انسان دو رکعت نماز محض خدا به جای آورد، خداوند به سبب آن نماز، او را وارد بهشت می کند. (مستدرک الوسائل ، ج ۳، ص ۳۱۶)

حدیث۸۲۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ان المصلی لیقرع باب الملک : و انه من یدم قرع الباب یوشک ان یفتح له ؛ همانا نمازگزار درب خانه خداوند را می کوبد و هرکس پیوسته دری را بکوبد عاقبت به روی او باز خواهد شد. (نهج الفصاحه ، ص ۸۲۷)

حدیث۸۲۵

قال علی – علیه السلام –: تعاهدوا امر الصلاۀ و حافظوا علیها، و استکثروا منه ، و تقربوا بها فانها کانت علی المؤ منین کتاباموقوتا ؛ امر نماز را مراعات کنید و آن را محافظت نمایید و بسیار به جا آورید و با آن به خدا تقرب جویید، زیرا نماز ((بر مؤ منین فریضه است نوشته شده و وقت آن تعیین گردید. (نهج البلاغه ، خطبه ۱۹۹)

حدیث۸۲۶

قال علی – علیه السلام –: ما اهمنی ذنب امهلت بعده حتی اصلی رکعتین و اسال الله العافیۀ ؛ گناهی که پس از ارتکاب آن فرصت یافته ام که دو رکعت نماز بخوانم و از خدای بزرگ آمرزش بخواهم مرا غمگین نساخته است . (نهج البلاغه ، کلمات قصار، ۲۹۹)

حدیث۸۲۷

قال الصادق – علیه السلام –: اذا قام المصلی الی الصلاۀ نزلت علیه الرحمۀ من اعنان السماء الی الارض ؛ زمانی نمازگزار به نماز می ایستد، از فضای آسمان بر زمین رحمت بر او نازل می شود. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۲۱)

حدیث۸۲۸

عن عبدالرحمن بن سمرۀ قال : کنا عند رسول الله – صلی الله علیه وآله – یوما، فقال : رایت البارحۀ عجایب فقلنا: یا رسول الله و ما رایت حدثنا به فداک انفسنا و اهلونا و اولادنا (الی ان قال ...)قال – صلی الله علیه وآله – و رایت رجلا من امتی قد احتوشته ملائکۀ العذاب فجائته صلوته فمنعته منه ؛ عبدالرحمن بن سمره گفت : روزی خدمت رسول گرامی اسلام (ص) بودم ، حضرت فرمودند: من دیشب عجایبی دیدم . عرض کردم : یا رسول الله ، چه دیدید؟ برای ما بیان بفرمایید، جان و اهل و اولاد ما فدای تو باد! حضرت فرمودند: دیدم مردی از امت مرا که ملائکه عذاب او را محاصره کرده بودند در این حال نمازش آمد و مانع از عذابش شد. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۸۳)

حدیث۸۲۹

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: اذا قام العبد المؤ من فی صلاته نظر الله – عز و جل – الیه ؛ وقتی که بنده مؤ من به نماز می ایستد، خداوند سبحان به او نظر می کند. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۲۱)

حدیث۸۳۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: تکتب الصلوۀ علی اربعۀ اسهم : الی ان قال : فاذا هو اتم رکوعها و سجودها و اتم سهامها صعدت الی السماء لها نور بتلاءلو و فتحت لها ابواب السماء و تقول حافظت علی حفظک الله و تقول الملائکۀ صلی الله علی صاحب

هذه الصلوة و اذا لم یتم سهامها صعدت ولها ظلمة و غلق ابواب السماء دونها و تقول ضیعتنی الله و ضرب بها وجهه ؛ نماز بر چهار قسمت نوشته شده است : ۱ - زمانی که نمازگزار رکوع و سجود نمازش را کامل به جا آورد و قسمتهای نماز را که کامل کرد (این نماز) به آسمان صعود می کند، در حالی که نور از او تلالو می کند و ابواب آسمان برای او گشاده می شود. ۲ - (و خطاب به نمازگزار) می گوید، مرا محافظت کردی خدایت محافظت کند و ملائکه می گویند درود بر صاحب این نماز. ۳ - و زمانی که قسمتهای نماز کامل گزارده نشود (به آسمان) صعود می کند، در حالی که تاریک و ظلماتی است و ابواب آسمان به رویش بسته می شود. ۴ - (و خطاب به نمازگزار) می گوید ضایع کردی مرا، خدا تو را ضایع کند در این حال نماز را به چهره (این نمازگزار) می زنند. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۷۳)

حدیث۸۳۱

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: الصلوة تنظر و لا ـتنظر بها؛ نماز ناظر به همه چیز است و چیزی به نماز نظارت ندارد. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۸۳)

حدیث۸۳۲

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: ان المسلم اذا توضا و صلی الخمس تحاتت خطایاه کما تحاتت الورق ؛ همانا مسلمان هنگامی که وضو می گیرد و نماز پنجگانه را می خواند، گناهانش می ریزد ؛ مثل این که برگ از شاخه درخت می ریزد. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۳۵)

حدیث۸۳۳

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: تحترقون تحترقون فاذا صلیتم الفجر غسلتها، ثم تحترقون تحترقون فاذا صلیتم الظهر غسلتها، ثم تحترقون تحترقون فاذا صلیتم العصر غسلتها، ثم تحترقون فاذا صلیتم المغرب غسلتها، ثم تحترقون فاذا صلیتم العشاء غسلتها، ثم تنامون فلا ـیکتب علیکم حتی تغسلوا؛ اعمالتان ، شما را به دوزخ رهنمون می سازد و گویی آتش شما را در بر گرفته است تا آن که نماز بامداد را به جای آورید و بدین گونه گناهان شما پاک می گردد، پس گناهان باز شما را به دوزخ می راند، تا آن که نماز ظهر را به جای آورید و بدین ترتیب گناهانتان را پاک کنید.باز ارتکاب گناهان شما را مستوجب آتش می کند تا آن که نماز عصر را به جای آورید و گناهانتان را بدین صورت پاک کنید.و بدین ترتیب نماز مغرب گناهان عصر را می زداید و نماز عشاء گناهان پیش از خود را پاک می کند، سپس به خواب می روید و تا آن گاه که از خواب برخیزید بر شما گناهی نوشته نخواهد شد. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۸۳. بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۲۴)

حدیث۸۳۴

قال الصادق - علیه السلام -: یوتی بشیخ یوم القیامة فیدفع الیه کتابه ظاهره مما یلی الناس و لایری الا مساویا فیطول ذلک علیه ، فیقول : یا رب اءتاءمرنی الی النار؟فیقول الجبار جل جلاله : یا شیخ انا استحیی ان اعذبک و قد کنت تصلی لی فی دار الدنیا اذهبوا بعبدی الی الجنة ؛ پیرمردی را در قیامت حاضر می کنند، سپس پرونده عملش را به دستش می دهند، پرونده به صورتی است که مردم آن را می بینند و در آن پرونده جز بدیهای او نمی نگرند.این برنامه به طول می انجامد تا پیرمرد به حضرت حق عرض می کند: امر می کنی که مرا به آتش ببرند؟ خطاب می رسد: ای پیرمرد!من حیا می کنم تو را عذاب کنم ، در حالی که در دنیا برای

من نماز خواندی ، ای ملائکه !بنده مرا به بهشت ببرید. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۳۵، بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۰۴)

حدیث۸۳۵

قال علی – علیه السلام –: و شبهها رسول الله – صلی الله علیه وآله – بالحمهٔ تکون علی باب الرجل فهو یغتسل منها فی الیوم و اللیلهٔ خمس مرات فما عسی ان یبقی علیه من الدرن ؛ پیامبر خدا (ص) نماز را به چشمه آب گرم که بر در خانه شخص باشد و روزی پنج نوبت خود را در آن شست و شو دهد، تشبیه کرد و فرمودند: آیا با چنین شست و شوها چیزی از آلودگی بر بدن باقی می ماند. (نهج البلاغه ، خطبه ۱۹۹)

حدیث۸۳۶

راءی النبی – صلی الله علیه وآله – رجلاـ یقول : اللهم اغفرلی و لا اراک تفعل فقال له – صلی الله علیه وآله –: لم یسوء ظنک قال : لانی اذنبت فی الجاهلیهٔ و الاسلام فقال – صلی الله علیه وآله –: اما ما اذنبت فی الجاهلیهٔ فقد محاه الایمان و فقلت فی الاسلام ، الصلوهٔ الی الصلوهٔ کفارهٔ لما بینهما؛ رسول خدا (ص) مردی را دید که چنین می گوید: خدایا مرا بیامرز و نمی بینم تو را که مرا بیامرزی ، رسول گرامی به او فرمودند: به خدا سوء ظن نداشته باش ، آن مرد گفت : من در جاهلیت (قبل از اسلام) و بعد از اسلام گناه کردم ، حضرت فرمودند: اما گناهانی که در جاهلیت کردی ، ایمان و اسلام ، آنها را محو کرده است و گناهی که در اسلام مرتکب شده ای ، کفاره گناهان بین دو نماز از این نماز تا نماز بعدی است . (مستدرک الوسائل ، ج ۳، ص ۱۶)

حدیث۸۳۷

قال الرضا – علیه السلام –: (الصلوهٔ) طلب الوصال الی الله من العبد؛ (نماز) مطالبه وصال و تقرب بنده به سوی خداوند است . (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۶۴)

حدیث۸۳۸

قال الباقر – علیه السلام –: فما من مؤ من یوافق تلک الساعهٔ ان یکون ساجدا او راکعا او قائما الا حرم الله جسده علی النار ؛ هیچ مؤ منی نیست که در چنین وقت نماز در حال سجود و یا رکوع یا قیام باشد، مگر این که خدا جسمش را بر آتش حرام کرده است. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۲۷)

حدیث۸۳۹

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ان العبد المسلم اذا قام الی الصلاهٔ تحاتت عنه خطایاه کما تحاتت ورق هذه الشجرهٔ ؛ همانا که بنده مسلمانی وقتی که برای نماز می ایستد، ساقط می شود از او خطایای او، چنان که ساقط می شوند برگهای این درخت . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۰۸)

حدیث۸۴۰

المرء المسلم باذن الله – عز و جل – مادام فی الصلوهٔ لم یزل الله – عز و جل – ینظر الیه حتی یفرغ من صلاته ؛ فرد مسلمان تا هنگامی که به نماز ایستاده خداوند نظر مرحمتش را از او قطع نخواهد کرد و انوار الهی شامل اوست تا وقتی که انسان از نمازش فارغ گردد.

(بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۲۷)

حدیث۸۴۱

قال الصادق - علیه السلام -: من اقام فی مسجد بعد صلوته انتظارا للصلوهٔ فهو ضیف الله و حق علی الله ان یکرم ضیفه ؛ کسی که بعد از هر نماز در مسجد بایستد، در حالیکه انتظار نماز بعدی را می کشد، پس او مهمان خدا است ، و بر خداست که مهمانش را اکرام کند. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۷۸)

حدیث۸۴۲

قال علی - علیه السلام -: فرض الله الایمان تطهیرا من الشرك و الصلوهٔ تنزیها عن الکبر ؛ خداوند، ایمان را برای پاکسازی انسانها از شرک واجب کرده است ، و نماز را برای پاکسازی از کبر. (نهج البلاغه ، کلمات قصار ۲۵۲)

حدیث۸۴۳

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: ان الصلاهٔ تاتی الی المیت فی قبره بصورهٔ شخص انور اللون یونسه فی قبره و یدفع عنه اهوال البرزخ ؛ نماز به صورت انسانی سفید چهره وارد قبر میت شده و با او انس می گیرد و وحشتهای برزخ را از او برطرف می کند. (لالی الاخبار، ج ۴، ص ۱.الحکم الزهراء، ص ۲۸۳)

حدیث۸۴۴

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: ما من صلاهٔ یحضر وقتها الا نادی ملك بین یدی الناس: ایها الناس ! قوموا الی نیرانکم التی اوقدتموها علی ظهورکم فاطفئوها بصلاتکم؛ هیچ نمازی نیست مگر اینکه چون وقت آن فرا می رسد فرشته ای در پیش روی مردمان ندا می کند: ای مردم ! برخیزید به سوی آتشی که بر پشت خودافروخته اید، تا آن را با نماز خویش خاموش کنید. (محجهٔ البیضاء، ج ۱، ص ۳۳۹)

حدیث۸۴۵

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: نوروا منازلکم بالصلاهٔ و قرائهٔ القرآن ؛ به خانه هایتان با خواندن نماز، و قرائت قران ، نورانیت ببخشید. (کنزالعمال ، ج ۱۵، ص ۳۹۲، حدیث ۴۱۵۱۸)

حدیث۸۴۶

عن العسکری - علیه السلام -: فاذا توجه العبد الی مصلاه لیصلی ، قال الله - عزو جل - لملائکته یا ملائکتی الا ترون هذا عبدی کیف قد انقطع عن جمیع الخلائق الی ، و امل رحمتی و جودی و راءفتی اشهدکم انی اخصه برحمتی و کرامتی ؛ زمانی که بنده جانب مصلایش برای نماز می ایستد، خداوند به ملائکه اش خطاب می کند: ای ملائکه من !آیا نمی بینید بنده من چگونه از جمیع خلق منقطع شده و به طرف من آمده ، در حالی که امیدوار به رحمت وجود و راءفت من است .شاهد می گیرم شما را، به درستی که رحمت و کرامت خود را مخصوص او گردانم . (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۲۲)

حدیث۸۴۷

قال الصادق – علیه السلام –: من قبل الله منه صلاهٔ واحدهٔ لم یعذبه ؛ اگر خداوند از کسی دو رکعت نمازش را قبول کند، او را عذاب نمی کند. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۲۲)

حدیث۸۴۸

قال علی – علیه السلام –: عباد الله !ان افضل ما توسل به المتوسلون الی الله جل ذکره ، الایمان بالله و برسله و ما جائت به من عند الله ، و اقام الصلاهٔ فانها الملهٔ ؛ ای بندگان خدا! به راستی گرامی ترین چیزی که بندگان صالح به وسیله او به خداوند تقرب می جویند، ایمان به خدا و پیامبران ، و آن چه که از جانب خداوند آورده اندو اقامه نماز می باشد، زیرا که نماز ملت است . (بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۲۹۰.میزان الحکمهٔ ، ج ۵، ص ۳۷۵)

حدیث۸۴۹

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: فان مثل الصلاهٔ کمثل النهر الجاری ، کلما صلی صلاهٔ کفرت ما بینهما من الذنوب ؛ همانا مثل نماز همچون مثل نهر جاری است ، هرگاه آدمی نماز بگذارد گناهانی راکه میان دو نماز او سرزده است می پوشاند. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۷)

حدیث۸۵۰

قال علی – علیه السلام –: الصلوات الخمس کفارهٔ لما بینهن ما اجتنب من الکبائر و هی التی قول الله – عز و جل –: ((ان الحسنات یذهبن السیئات)) ؛ نمازهای پنج گانه کفاره گناهانی است که میان آنها انجام گرفته است ؛ به شرط آن که از گناهان کبیره اجتناب شده باشد و همین است گفتار خداوند بزرگ : ((نیکیها، بدیها را از بین می برد)). (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۱۰.بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۳۷)

حدیث۸۵۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: اذا قام العبد المؤ من فی صلاته نظر الله – عز و جل – الیه او قال اقبل الله علیه حتی ینصرف و اظلته الرحمهٔ من فوق راءسه الی افق السماء و الملئکهٔ تحفه من حوله الی افق السماء و کل الله به ملکا قائما علی راءسه یقول له ایها المصلی لو تعلم من ینظر الیک و من تناجی ما التفت و لازلت من موضعک ابدا؛ هرگاه بنده مؤ من به نماز برخیزد، خداوند به او نظر می کند (یا فرمود) خداوند به او روی می کند تا از نماز فارغ شود و رحمت از بالای سرش تا افق آسمان بر او سایه می افکند و فرشتگان اطراف او را تا آسمان می پوشانند و خداوند فرشته ای را بر سر او موکل می کند که به او می گوید ای نمازگزار! اگر بدانی چه کسی به تو نظر می کند و با چه کسی مناجات می کنی ، به چیز دیگری توجه نخواهی کرد و هرگز از جایگاه خود کنار نخواهی رفت . (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۱۰.وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۲۱)

حدیث۸۵۲

قال علی – علیه السلام – : ان الله – عز و جل – لیهم بعذاب اهل الارض جمیعا حتی لایحاشی منهم احدا اذا عملوا بالمعاصی

واجترحوا السیئات ، فاذا نظر الی الشیب ناقلی اقدامهم الی الصلاهٔ و الولدان یتعلمون القرآن رحمهم فاخر ذلک عنهم ؛ اهل زمین چون به عصیان و تبهکاران مبتلا شوند، خدای عز و جل اراده کند که همه آن ها را بدون استثناء عذاب کند، اما هنگامی که به سالخوردگان نظر کند که به سوی نماز گام بر می دارند و کودکان که مشغول یادگیری قرآنند، عفو رحمت خود را به آنان نثار کند و عذاب آنها را تاءخیر اندازد. (ثواب الاعمال ، ص ۶۶)

حدیث۸۵۳

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الصلوهٔ کفارهٔ الخطایا ثم قراء: ((ان الحسنات یذهبن السیئات)) ؛ نماز کفاره گناهان می باشد.سپس آن حضرت این آیه را خواند که : ((حسنات سیئات را از بین می برد)). (تفسیر ابوالفتوح رازی ، ج ۱، ص ۲۴۸)

حدیث۸۵۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: قم فصل فان فی الصلوهٔ شفاء ؛ برخیز نماز به جا آور! پس همانا در نماز شفا است . (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۲۸)

حدیث۸۵۵

الصلاهٔ بیت الاخلاص ؛ نماز (حقیقی و کامل) جایگاه و خانه اخلاص است . (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۷۵.بحارالانوار، ج ۷۸، ص ۱۸۳)

حدیث۸۵۶

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من لم تنهه صلاته عن الفحشاء و المنکر لم تزده من الله الا بعدا؛ هرکس که نمازش او را از فحشاء و منکر باز ندارد، هیچ بهره ای از نماز جز دوری از خدا حاصل نکرده است . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۱۹۸.شهاب الاخبار، ص ۲۱۵)

حدیث۸۵۷

قال علی – علیه السلام –: الصلوهٔ تنزل الرحمهٔ ؛ نماز رحمت الهی را نازل می کند. (غررالحکم ، ص ۵۲، میزان الحکمهٔ ، ج ۵، ص ۳۶۷)

حدیث۸۵۸

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: لایزال الشیطان یرعب من بنی ادم ما حافظ علی الصلوات الخمس فاذا ضیعهن تجرء علیه و اوقعه فی العظائم ؛ شیطان پیوسته از فرزندان آدم در وحشت و هراس است تا آن گاه که نمازهایش را به دقت و با شرایط و آداب می خواند.پس اگر نماز را ضایع نموده (و در وقت مقرر آن به جا نیاورد)، شیطان بر او چیره می شود و او را در گناهان کبیره می اندازد و وی را گرفتار می کند. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۰۲)

حدیث۸۵۹

عن الامام المهدی – علیه السلام –: ما ارغم انف الشیطان بشیء مثل الصلاة فصلها و ارغم انف الشیطان ؛ هیچ چیز مثل نماز بینی شیطان را به خاک نمی مالد و او را خوار نمی کند، پس نماز بخوان و بینی شیطان را به خاک بمال . (بحارالانوار، ج ۵۳، ص ۱۸۴)

حدیث۸۶۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: یا اباذر! مادمت فی الصلاة فانک تقرع باب الملک الجبار و من یکثر قرع باب الملک فانه یفتح له ؛ ای ابوذر! تا هنگامی که در نماز هستی درب خانه ملک جبار را می کوبی ، و هر کس درب خانه ملک را بسیار بکوبد، به رویش باز می شود. (بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۸۰.میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۷۷)

حدیث۸۶۱

قال زین العابدین – علیه السلام –: و حق الصلاة ان تعلم انهاوفادة الی الله – عز و جل – و انت فیها قائما بین یدی الله – عز و جل – فاذا علمت ذلک قمت مقام العبد الذلیل الحقیر الراغب الراهب الراجی الخائف المسکین المتضرع المعظم لمن کان بین یدیه بالسکون والوقار و تقبل علیها بقلبک و تقیمها بحدودها و حقوقها ؛ و حق نماز این است که بدانی ، آن هجرتی است به سوی خدای عز و جل و تو در حال نماز، در مقابل خداوند گرانقدر و شکوهمند ایستاده ای .هنگامی که این را دانستی ، در جایگاه بنده خوار کوچک مشتاق نگران امیدوار ترسان بیچاره ای قرار می گیری که آن را که در برابرش ایستاده ای ، بزرگ و با آرامش و هیبت دانسته ، عظمت او را پاس می داری و با قلبت به نماز روی آورده و با تمام حد و مرزها و حقوق لازم برپا می داری . (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۹۶.بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۴)

حدیث۸۶۲

قال الکاظم – علیه السلام –: یا ابت ان الذی کنت اصلی له اقرب الی منهم یقول الله – عز و جل –: ((و نحن اقرب الیه من حبل الورید)) ؛ (امام کاظم (ع) در پاسخ فرمودند: ای پدر! آن خدایی که من برای او نماز می خوانم از مردم به من نزدیکتر است ، خداوند می فرماید: ((و ما از رگ گردن به انسان نزدیکتریم .)) (بحارالانوار، ج ۱۰، ص ۲۰۴.مناقب آل ابی طالب ، ج ۴، ص ۳۱۱)

حدیث۸۶۳

عن رسول الله – صلی الله علیه وآله –: قال الله تعالی : افترضت علی امتک خمس صلوات و عهدت عندی عهدا انه من حافظ علیهن لوقتهن ادخلته الجنة و من لم یحافظ علیهن فلا عهد له عندی ؛ خداوند متعال فرمود: نمازهای پنج گانه را بر امت تو واجب کردم و با خود پیمان بستم که هر کس مراقب آن نمازها و وقت آنها باشد، او را به بهشت داخل نمایم ، و کسی که مراقب آنها نباشد من تعهدی نسبت به او ندارمساءله (کنزالعمال ، ج ۷، ص ۲۷۹، حدیث ۱۸۸۷۲)

حدیث۸۶۴

قال علی – علیه السلام –: و انهالتحت الذنوب حت الورق ؛ نماز گناهان را مانند ریزش برگ درختان فرو می ریزد. (نهج البلاغه ، خطبه ۱۹۹)

حدیث۸۶۵

قال الصادق – علیه السلام –: ان ملک الموت یدفع الشیطان عن المحافظ علی الصلوة ویلقنه شهادهٔ ان لا اله الا الله و ان محمدا رسول الله فی تلک الحالهٔ العظیمهٔ ؛ همانا ((ملک الموت)) شیطان را در دم مرگ از کسی که حافظ نماز است ، دور می کند و شهادت بر وحدانیت خدا و رسالت رسول خدا (ص) را در هنگام هولناک مرگ به او تلقین می کند (توفیق شهادتین پیدا می کند). (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۹)

حدیث۸۶۶

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله – : لاصلوهٔ لمن لم یطع الصلوهٔ ، و طاعهٔ الصلوهٔ ان تنهی عن الفحشاء و المنکر ؛ کسی که مطیع نماز نباشد، نمازش کامل نیست و اطاعت از نماز همان دوری از فحشاء و منکر است .(نمازی نیست برای کسی که اطاعت و پیروی از نماز نکند.سپس پیامبر (ص) می افزاید: طاعت و پیروی از نماز به این است که نماز او را از فحشاء و منکرات و زشتیها باز دارد.) (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۱۹۸)

حدیث۸۶۷

قال الصادق – علیه السلام –: ان الصلوهٔ و الصوم و الصدقهٔ و الحج و العمرهٔ و کل عمل صالح ینفع المیت حتی ان المیت لیکون فی ضیق فیوسع علیه و یقال : هذا بعمل ابنک فلان او بعمل اخیک فلان اخوه فی الدین ؛ نماز، روزه ، صدقه ، حج ، عمره ، و نیز هر عمل صالحی برای میت سود دارد، حتی اگر میت در تنگنا هم باشد، به واسطه این اعمال ، گشایشی برای او به عمل می آید و به وی می گویند: این گشایش به خاطر عملی است که پسر تو فلانی یا برادر دینی تو فلانی به جا آورده است . (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۳۱۲)

حدیث۸۶۸

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الصلوهٔ تسود وجه الشیطان ؛ نماز چهره شیطان را سیاه می کند. (نهج الفصاحه ، ص ۳۹۶)

حدیث۸۶۹

قال علی – علیه السلام –: ان الانسان اذا کان فی الصلاهٔ ، فان جسده و ثیابه و کل شی ءحوله یسبح ؛ هنگامی که انسان در حال نماز است ، اندام و جامه او و هر چه پیرامون اوست ، خدا را تسبیح می گویند. (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۷۷ .بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۱۳.علل الشرایع ، ج ۱، ص ۲۳۷)

حدیث۸۷۰

قال علی – علیه السلام –: اذا قام الرجل الی الصلاهٔ اقبل الیه ابلیس ینظر الیه حسدا لما یری من رحمهٔ الله التی تغشاه ؛ هنگامی که کسی به نماز بر می خیزد، شیطان می آید و به نظر حسادت به او نگاه می کند، زیرا می بیند که رحمت خدا او را فرا گرفته است . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۰۷)

حدیث۸۷۱

قال علی – علیه السلام –: الصلوهٔ قربان کل تقی ؛ نماز خواندن وسیله نزدیکی به خدا است برای هر شخص پرهیزکار. (میزان

الحکمه ، ج ۵، ص ۳۶۷.بحارالانوار، ج ۱۰، ص ۹۹. من لایحضره الفقیه ، ج ۱، ص ۵۶، ح ۱۶)

حدیث۸۷۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الصلاهٔ سلاح علی الکافر ؛ نماز سلاح مؤ من علیه کافر است . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۵۶ و ۲۳۱)

حدیث۸۷۳

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الصلاهٔ اجابهٔ للدعاء و قبول للاعمال ؛ نماز موجب اجابت دعا و قبولی اعمال است . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۱)

حدیث۸۷۴

قال الصادق – علیه السلام –: المنجیات : اطعام الطعام و افشاء السلام و الصلاهٔ باللیل و الناس نیام ؛ عوامل رستگاری : اطعام کردن ، آشکار سلام کردن ، نماز شب خواندن در حالی که مردم آرمیده اند. (محاسن برقی ، ص ۳۸۷)

حدیث۸۷۵

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الصلاهٔ زاد للمؤ من من الدنیا الی الاخرهٔ ؛ نماز زاد و توشه مؤ من در دنیا برای آخرت می باشد. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۳۲)

حدیث۸۷۶

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الصلاهٔ انس فی قبره و فراش تحت جنبه و جواب لمنکر و نکیر ؛ نماز مونس (نمازگزار) در قبر، فراش نیکو در زیرش ، و پاسخ نمازگزار برای نکیر و منکر می باشد. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۳۲)

حدیث۸۷۷

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: نوم علی علم خیر من صلاهٔ علی جهل ؛ خواب با علم بهتر از نماز با جهل است . (نهج الفصاحه ، م ۳۱۴۰، ص ۶۳۳)

حدیث۸۷۸

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: بالصلاهٔ یبلغ العبد الی الدرجهٔ العلیاء لان الصلاهٔ تسبیح و تهلیل و تحمید و تکبیر و تمجید و تقدیس و قول و دعوهٔ ؛ به وسیله نماز بنده به درجه عالی و مقام والا می رسد، زیرا نماز تسبیح و تهلیل و تحمید و تکبیر و تمجید و تقدیس الهی است ، نماز قول حق و دعوت به سوی حق می باشد. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۳۲.جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۲۲)

حدیث۸۷۹

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: صلاهٔ الرجل تطوعا حیث لایراه الناس تعدل صلاته علی اعین الناس خمسا و عشرین ؛ نماز مرد که به دلخواه درجایی که مردم او را نبینند به جاآورد، برابر بیست و پنج نماز است که در برابر چشم مردم انجام دهد. (نهج الفصاحه ، م ۱۸۴۸، ص ۳۹۱)

حدیث۸۸۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ان احب الاعمال الی الله – عز و جل – الصلاهٔ و البر و الجهاد ؛ همانا محبوبترین اعمال در نزد خداوند: نماز، نیکی کردن و جهاد در راه خداست . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۲۷)

حدیث۸۸۱

قال الصادق – علیه السلام –: ان الصلوهٔ حجرهٔ الله فی الارض ؛ همانا نماز نگهبان الهی در زمین است . (بحارالانوار، ج ۷۸، ص ۱۹۹)

حدیث۸۸۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ما من لیلهٔ الا و ملک الموت ینادی یا اهل القبور لمن تغبطون الیوم ....فیقول الموتی : انما نغبط المؤ منین فی مساجدهم لانهم یصلون و لا نصلی ...؛ هر شب فرشته مرگ ندا می کند: ای اهل قبور!نسبت به چه کسی غبطه می خورید؟.. مردگان در جواب گویند: ما به مؤ منانی غبطه می خوریم که در مساجد نماز می خوانند در حالی که ما نماز نمی خوانیم . (ارشاد القلوب ، ص ۶۵)

حدیث۸۸۳

قال الباقر – علیه السلام –: الصلاهٔ عمود الدین ، مثلها کمثل عمود الفسطاط اذا ثبت العمود ثبتت الاوتاد الاطناب و اذا مال العمود و انکسر لم یثبت وتد و لاطنب ؛ نماز ستون دین است ، مثل نماز همانند عمود و ستون خیمه است که هرگاه ستون ثابت باشد طنابها و میخها و پرده آن ثابت است .هنگامی که ستون آن کج و شکسته شود هیچ کدام از آنها استوار نمی ماند. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۱۸.میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۶۹)

حدیث۸۸۴

قال الرضا – علیه السلام –: ان الصلوهٔ افضل العبادهٔ لله و هی احسن صورهٔ خلقها الله من اداها بکمالها و تمامها فقد ادی واجب حقها و من تهاون فیها ضرب بها وجهه ؛ همانا نماز بهترین شیوه بندگی خداست و آن زیباترین شکلی است که خداوند آن را آفریده ، پس کسی که به طور کامل و تمام آن را به جا آورد حق واجب آن را ادا کرده و کسی که در انجام آن کوتاهی کند خدا آن را به صورتش می زند. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۴۶)

حدیث۸۸۵

قال الباقر – علیه السلام –: ما من عبد من شیعتنا یقوم الی الصلوهٔ الا اکتنفته بعدد من خالفه ملائکهٔ یصلون خلفه و یدعون الله – عز و

جل – له حتی یفرغ من صلاته ؛ هیچ بنده ای از پیروان ما نیست که به نماز بایستد، مگر آن که به اندازه مخالفینش ملائکه پشت سر او نماز می خوانند و در پیشگاه خداوند متعال برای او دعا می کنند تا از نمازش فارغ شود. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۰۵)

حدیث۸۸۶

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من عرف الله و عظمه منع فانه من الکلام و بطنه من الطعام و عنا نفسه بالصیام و القیام ؛ کسی که خدا را شناخت و به عظمتش پی برد، دهان خود را از سخن (بی مورد)، و شکم را از غذای حرام باز می دارد، و به استقبال سختی روزه و نماز جهت دریافت پاداش و جلب رضایت حق می شتابد. (سفینة البحار، ج ۲، ص ۱۷۸)

حدیث۸۸۷

قال الصادق – علیه السلام –: یا هشام ! افضل ما یتقرب به العبد الی الله بعد معرفة به الصلوة و بر الوالدین و ترک الحسد و العجب و الفخر ؛ بهترین وسیله ای که انسان را به خداوند نزدیک می سازد، بعد از خداشناسی ، نماز و نیکوکاری به پدرو مادر و ترک رذیله های حسد و عجب و فخرفروشی است . (تحف العقول ، ص ۴۵۵)

حدیث۸۸۸

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: اظهر امر الاسلام کله صغیرة و کبیرة و لکن اکثر همک الصلوة ؛ همه دستورات اسلام را از کوچک و بزرگ آشکار کن ، ولی بیشتر همت تو درباره نماز باشد. (بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۱۲۹، روایت ۳۳)

حدیث۸۸۹

قال علی – علیه السلام –: لایخرج فی سفر یخاف فیه علی دینه و صلاته ؛ در سفری که می ترسید بر دینتان و نمازتان خارج نشوید. (بحارالانوار، ج ۱۰، ص ۱۰۸.میزان الحکمه ، ج ۴، ص ۴۷۵)

حدیث۸۹۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ان اول ما فرض الله علی عباده الصلاة ، و اخر ما یبقی عند الموت الصلاة ، و اول ما یحاسب یوم القیمة الصلاة ، فمن اجاب فقد سهل ما بعده و من لم یجب فقد اشتد ما بعده ؛ همانا اولین فریضه ای که از طرف خداوند بر بندگانش واجب شد نماز بود و آخرین فریضه ای که تا دم مرگ از او ساقط نمی گردد و وجوبش همچنان باقی است نماز است و اولین چیزی که بنده به آن در روز قیامت محاسبه می گردد، نماز است .پس اگر کسی جواب داد بعد از آن ، کار بر اوآسان می گردد و اگر جواب نداد، بعد از آن کار بر او سخت می شود. (لئالی الاخبار، ج ۴، ص ۸)

حدیث۸۹۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الصلوة میزان ؛ نماز وسیله سنجش است . (پرتوی از اسرار نماز، ص ۸۰)

حدیث۸۹۲

قال علی – علیه السلام –: تعاهدوا امر الصلوة و حافظوا علیها و استکثروا منها و تقربوا بها ؛ مراقب نماز خود باشید و آن را حفظ

کنیدو زیاد (نماز مستحبی) بخوانید و به وسیله آن تقرب جویید. (نهج البلاغه ، خطبه ۱۹۰)

حدیث۸۹۳

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الصلوة وجه دینکم ؛ نماز سیمای مکتب (دین) شماست . (فروع کافی ، ج ۱، ص ۲۷۰)

حدیث۸۹۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الصلوة نور ؛ نماز، روشنی است . (میزان الحکمه ، ج ۱۰، ص ۲۳۴)

حدیث۸۹۵

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الصلوة من افضل اعمال العباد ؛ نماز از بهترین اعمال بندگان است . (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۸۴)

حدیث۸۹۶

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: اول ما یرفع من اعمالهم الصلوات الخمس ؛ اولین عملی که از انسانها بالابرده می شود، نماز پنج گانه است . (کنز العمال ، ج ۷، حدیث ۱۸۸۹۹)

حدیث۸۹۷

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الصلوة راءس الدین ؛ نماز (به منزله) سر دین است . (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۸۴)

حدیث۸۹۸

قال علی – علیه السلام –: و اقام الصلاة فانها الملة ؛ برپا داشتن نماز، نشانه اصلی دین است . (نهج البلاغه ، خطبه ۱۱۰)

حدیث۸۹۹

قال الرضا – علیه السلام –: (الصلوة) صلة الله للعبد بالرحمة ؛ نماز عطیه و احسانی است از طرف خداوند برای بنده ، که از راه رحمت و عنایت بخشیده است . (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۴۶)

حدیث۹۰۰

قال الصادق – علیه السلام –: ان اول ما یسئل عنه العبد اذا وقف بین یدی الله – عز و جل – الصلوات المفروضات و عن الزکاة المفروضة و عن الصیام المفروض ، و عن الحج المفروض و عن ولایتنا اهل البیت ؛ وقتی بنده (فردای قیامت) در مقابل خدای عز و جل قرار گرفت ، اولین چیزی که از او سؤ ال می کنند، نمازهای واجب ، زکات واجب ، روزه واجب ، حج واجب و ولایت ما اهل بیت است . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۹۰)

حدیث۹۰۱

قال الصادق - علیه السلام -: اما انه لیس شی ء افضل من الحج الا الصلوة ؛ به درستی که هیچ عملی بالاتر از حج نیست ، مگر نماز. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۲۶)

حدیث۹۰۲

قال علی - علیه السلام -: اوصیکم بالصلوة التی هی عمود الدین و قوام الاسلام فلا تغفلوا عنها ؛ سفارش می کنم شما را به نمازی که ستون دین و قوام اسلام است ؛ پس از نماز غافل نشوید. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۷۲)

حدیث۹۰۳

قال الصادق - علیه السلام -: قال لقمان لابنه : لکل شی ء علامهٔ یعرف بها و یشهد علیها و ان للدین ثلاث علامات : العلم و الایمان و العمل به ، (الی ان قال) و للعامل ثلاث علامات الصلوة و الصیام و الزکوة ؛ حضرت لقمان به فرزندانش فرمود: برای هر چیزی علامتی است که به وسیله آن علامت شناخته می شود و به او شهادت داده می شود، به درستی که برای دین سه علامت است : ۱ - علم ۲ - ایمان ، ۳ - عمل به ایمان ، تا آن جا که فرمود: برای عامل به دین سه علامت است : ۱ - نماز ۲ - روزه ، ۳ - زکات . (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۸۳)

حدیث۹۰۴

قال الصادق - علیه السلام -: اذا قام المصلی الی الصلوة ، نزلت علیه الرحمهٔ من اعنان السماء الی اعنان الارض و حفت به الملائکهٔ و: اداه ملک لو یعلم هذا المصلی ما فی الصلاهٔ ما انفتل ؛ هنگامی که انسان به نماز ایستاد، رحمت خدا از آسمان بر او نازل می شود و ملائکه اطرافش را احاطه می کنند و فرشته ای می گوید: اگر این نمازگزار ارزش نماز را می دانست هیچ گاه از نماز منصرف نمی شد. (اصول کافی ، ج ۳، ص ۲۶۵)

حدیث۹۰۵

قال الرضا - علیه السلام -: ان الصلوة احسن صورهٔ خلقها الله ؛ به درستی نماز نیکوترین صورتی است که خدا آن را خلق کرد. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۵۰)

حدیث۹۰۶

قال الرضا - علیه السلام -: ان الصلوة افضل العبادهٔ لله : همانا، نماز بهترین عبادت برای خداست . (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۵۰)

حدیث۹۰۷

قال الصادق - علیه السلام -: علیک بالصلاهٔ !فان اخر ما اوصی به رسول الله و حث علیه الصلاهٔ؛ بر تو باد به نماز! زیرا آخرین چیزی که رسول خدا (ص) به آن سفارش نمود (وانسان) را بر انجام آن تاءکید نمود، نماز بود. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۳۶)

حدیث۹۰۸

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الصلاة راءس الاسلام ؛ نماز (به منزله) راءس اسلام است . (بحارالانوار، ج ۱۷، ص ۱۲۷.میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۶۷)

حدیث۹۰۹

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ...لان الصلاة تسبیح و تهلیل و تحمید و تکبیر و تمجید و تقدیس و قول و دعوة ؛ چون نماز، تسبیح ، تهلیل ، تحمید، تکبیر، تمجید، تقدیس ، قول ، و دعوت به حق است . (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۲۲. بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۳۲)

حدیث۹۱۰

قال علی – علیه السلام –: احب الاعمال الی الله الصلاة ؛ محبوبترین اعمال نزد خداوند، نماز است . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۳۳)

حدیث۹۱۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الصلوة منهاج الانبیاء؛ نماز راه و روش انبیاء است . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۳۱)

حدیث۹۱۲

قال الباقر – علیه السلام –: انما مثل الصلاة لصاحبها، کمثل رجل دخل علی ذی سلطان فانصت له حتی فرغ من حاجته ، و کذلک المرء المسلم باذن الله – عزوجل – مادام فی الصلاة لم یزل الله – عز و جل – ینظر الیه حتی یفرغ من صلاته ؛ همانا مثل نماز برای نمازگزار، مثل مردی است که برسلطانی وارد گردد و اظهار حاجت کند ؛ پس آن شخص سلطان ، ساکت و آماده استماع سخنان صاحب حاجت گردد تا اینکه از درخواستش فارغ شود، همچنین است نمازگزار مسلمان تا هنگامی که به نماز ایستاده ، خداوند نظر مرحمتش را از او قطع نخواهد کرد و انوار الهی شامل اوست تا وقتی که از نمازش فارغ گردد. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۳۱)

حدیث۹۱۳

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الا ان الصلاة مادبة الله فی الارض قد هناها لاهل رحمته فی کل یوم خمس مرات ؛ آگاه باشید نماز سفره گسترده خدا در زمین است که خداوند آن را روزی پنج بار برای اهل رحمتش (افراد شایسته رحمت) گوارا نموده است . (مستدرک الوسایل ، ج ۱، ص ۱۷۰)

حدیث۹۱۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ...و اسهم الاسلام ثلاثة : الصلوة و الصوم و الزکوة ؛ بهره اسلام برای شما سه چیز است : نماز، روزه ، و زکات . (نهج الفصاحه ، ص ۲۴۴، حدیث ۱۲۱۲)

حدیث۹۱۵

قال الباقر – علیه السلام –: اذا احرم العبد فی صلاته ، اقبل الله علیه بوجهه و یوکل به ملکا یلتقط القران من فیه التقاطا، فان اعرض الله

عنه و وکله الی الملک ؛ آن گاه که بنـده در نمازش تکبیرهٔ الاحرام گفت ، خداوند به او روی می کند و فرشته ای را ماءمور او می سـازد کـه آیـات قرآن را از دهـان او بر می چینـد.اگر اعراض کرد، خداونـد از او روی می گردانـد و او را بـه فرشـته واگـذارد. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۳۳۲)

حدیث۹۱۶

قال رسول الله – صـلی الله علیه وآله –: الصـلاهٔ من شرایع الدین ، و فیها مرضاهٔ الرب – عزوجل – فهی منهاج الانبیاء ؛ نماز از سنتهای دین ، و مایه خشنودی پروردگار و راه و روش پیامبران است . (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۲۲، بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۳۱)

حدیث۹۱۷

قـال الصـادق – علیه السـلام –: ان افضل الاعمال عنـد الله یوم القیامـهٔ ، الصـلوهٔ ؛ همانا بهترین عمل در روز قیامت نزد خداونـد، نماز است . (مستدرک الوسائل ، ج ۳، ص ۷)

حدیث۹۱۸

قال رسول الله – صـلی الله علیه وآله –: حافظوا علی الصـلوات الخمس فان الله – عزوجل – اذا کان یوم القیامهٔ یدعوا العبد فاول شی ء یساءل عنه ، الصـلاهٔ فان جاءبها تامـهٔ و الا زخ به فی النار ؛ نمازهای پنج گانه را محافظت کنید، زیرا روز قیامت که می شود خداوند بنـده اش را فرا می خوانـد و نخستین چیزی که از او می پرسـد نمـاز است ، اگر آن را به طور کامل انجام داده باشـد، (به بهشت می رود) و گرنه در آتش افکنده می شود. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۰۱، جامع الاخبار، ص ۸۶ و ۸۷)

حدیث۹۱۹

قال الصادق – علیه السـلام –: ان طاعـهٔ الله خـدمته من الارض فلیس شـی ء من خـدمته یعدل الصـلاهٔ ؛ پیروی و اطاعت از پروردگار خدمت کردن به او در زمین است و هیچ چیز در خدمت به پروردگار معادل نماز نیست . (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۱۸)

حدیث۹۲۰

قـال رسـول الله – صـلی الله علیه وآله –: قرهٔ عینی فی الصـلاهٔ ؛ روشـنی چشم من در نمـاز است . (نهـج الفصـاحه ، ص ۲۸۳، حدیث ۱۳۴۳، بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۱۹۳)

حدیث۹۲۱

قال رسول الله – صـلی الله علیه وآله –: الصلاهٔ نورالمؤ من و الصلاهٔ نور من الله ؛ نماز نور مؤ من است و نماز نوری از خداوند است . (جامع احادیث الشیعه ، ص ۴ و ۱۵)

حدیث۹۲۲

قال رسول الله – صـلی الله علیه وآله –: الصلاهٔ خیر موضوع فمن شاء استقل و من شاء استکثر ؛ نماز بهترین چیزی است که مقرر شد، پس هر که خواهد کم بخواند و هر که خواهد زیاد کند. (جامع احادیث الشیعه ، ص ۴ و ۶.بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۳۰۸)

حدیث۹۲۳

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: لا یزال العبد فی صلوة ماانتظر الصلوة ؛ بنده مادام که منتظر نماز است در حال نماز است . (نهج الفصاحه ، ص ۵۲۷، حدیث ۲۵۳۸)

حدیث۹۲۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ما عمل ابن ادم شیئا افضل من الصلاهٔ و صلاح ذات البین و خلق حسن ؛ فرزند آدم (انسان) هیچ عملی انجام نمی دهد که بهتر از نماز و آشتی دادن مردم و خوش اخلاقی باشد. (نهج الفصاحه ، ص ۵۴۷، حدیث ۲۶۵۱)

حدیث۹۲۵

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ان افضل الفرائض بعد المعرفهٔ الصلاهٔ ؛ بهترین واجبات پس از شناخت (خدا) نماز است . (تفسیر ابوالفتح ، ج ۱، ص ۱۰۲)

حدیث۹۲۶

قال علی – علیه السلام –: تعاهدوا امر الصلوهٔ و حافظوا علیها و استکثروا منها ؛ نماز را مراعات کنید و محافظت کنید آن را، و آن را زیاد به جا آورید. (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۰۲، نهج البلاغه ، خطبه ۱۹۹)

حدیث۹۲۷

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الصلوهٔ مفتاح الجنهٔ ؛ نماز کلید بهشت است . (نهج الفصاحه ، حدیث ۱۵۸۸)

حدیث۹۲۸

قال علی – علیه السلام –: الله ، الله فی الصلوهٔ ، فانها عمود دینکم ؛ خدا را، خدا را درباره نماز ؛ چرا که ستون دین شماست . (نهج البلاغه ، نامه ها، ص ۴۷)

حدیث۹۲۹

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: یا اباذر!ان الله جعل قرهٔ عینی فی الصلوهٔ و حببها الی کما حبب الی الجائع ، الطعام و الی الظمان ، الماء و ان الجائع اذا اکل شبع و ان الظمان اذا شرب روی و انا لااشبع من الصلوهٔ ؛ ای ابوذر! همانا خداوند نور چشم مرا در نماز قرار داده و نماز را محبوب من نمود ؛ همان گونه که طعام را برای گرسنه و آب را برای تشنه .گرسنه با خوردن سیر، و تشنه با نوشیدن سیراب می گردد، اما من هرگز از نماز سیر نمی شومساءله (بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۷۷، مستدرک الوسایل ، ج ۱، ص ۱۷۴)

حدیث۹۳۰

ذکر الله لاهل الصلاة اکبر من ذکرهم ایاه ؛ الاترى انه يقول : ((اذکرونی اذکرکم)) ؛ یاد خدا برای اهل نماز، بالاتر از یاد آنها از خداست ؛ آیا نمی بینی که خداوند می فرماید: ((مرا یاد کنید تا شما را یاد کنم)). (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۱۹۹)

حدیث۹۳۱

قال الصادق - علیه السلام -: احب الاعمال الی الله - عز و جل - الصلوة و هی اخر وصایا الانبیاء ؛ نماز، بهترین کارها نزد خداوند و آخرین وصیتهای پیامبران الهی است . (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۹۷)

حدیث۹۳۲

قال الباقر - علیه السلام -: بنی الاسلام علی خمس : الصلوة و الزکوة ، و الصوم و الحج و الولایة ؛ اسلام بر روی پنج پایه بنا شده است : نماز، روزه ، زکات ، حج ، ولایت . (کافی ، ج ۲، ص ۱۷)

حدیث۹۳۳

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: ان الصلوة قربان المؤ من ؛ همانا نماز خواندن وسیله نزدیکی مؤ من به خداست . (کنزالعمال ، حدیث ۱۸۹۰۷)

حدیث۹۳۴

قال الکاظم - علیه السلام -: افضل ما یتقرب به العبد الی الله بعد المعرفة به ، الصلوة ؛ بهترین چیزی که بنده بعد از شناخت خدا به وسیله آن به درگاه الهی تقرب پیدا می کند، نماز است . (تحف العقول ، ص ۴۵۵)

حدیث۹۳۵

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: علم الایمان الصلوة ؛ علامت و نشانه ایمان نماز است . (شهاب الاخبار، ص ۵۹)

حدیث۹۳۶

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: الصلوة ، معراج المؤ من ؛ نماز، معراج مؤ من است . (کشف الاسرار، ج ۲، ص ۶۷۶، سرالصلوة ، ص ۷، اعتقادات مجلسی ، ص ۲۹)

حدیث۹۳۷

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: اول ما افترض الله علی امتی، الصلوات الخمس و اول ما یرفع من اعمالهم، الصلوات الخمس و اول ما یساءلون عنه ، الصلوات الخمس؛ اولین چیزی که خداوند بر امت من واجب کرد، نمازهای پنج گانه است و اولین چیزی که از اعمال ایشان بالا برده می شود، نمازهای پنج گانه است و اولین چیزی که نسبت به آن مورد سؤ ال واقع می شوند، نمازهای پنج گانه است . (کنزالعمال ، ج ۷، حدیث ۱۸۸۵)

حدیث۹۳۸

امام صادق علیه‌السلام : الوُضوءُ علَى الوُضوءِ نُورٌ على نُورٍ ؛ وضو روی وضو، روشنایی روی روشنایی است . وسائل الشیعه : ۱ / ۲۶۵ / ۸

حدیث۹۳۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أکثِرْ مِن الطَّهورِ یَزِدِ اللّهفی عُمرِکَ، وإنِ استَطَعتَ أن تَکونَ باللَّیلِ والنَّهارِ علی طَهارَةٍ فافعَلْ؛ فإنَّکَ تَکونُ إذا مُتَّ علَى الطَّهارَةِ شَهیدا؛ زیاد وضو بگیر ، تا خداوند عمر تو را زیاد گرداند . اگر توانستی شب و روز با طهارت باشی این کار را بکن ؛ زیرا اگر در حال طهارت بمیری ، شهید خواهی بود . أمالی المفید : ۶۰ / ۵

حدیث۹۴۰

امام رضا علیه‌السلام: فی عِلَّةِ الوُضوءِ : لأنّهُ یَکونُ العَبدُ طاهِرا إذا قامَ بَینَ یَدَیِ الجَبّارِ عِندَ مُناجاتِهِ إیّاهُ ، مُطیعا لَهُ فیما أمَرَهُ ، نَقِیّا مِن الأدناسِ والنَّجاسَةِ ، مَع ما فیهِ مِن ذَهابِ الکَسَلِ وطَردِ النُّعاسِ ، وتَزکِیَةِ الفُؤادِ لِلقِیامِ بَینَ یَدَیِ الجَبّارِ؛ - درباره حکمت وضو- : برای این که بنده (خدا) وقتی برای مناجات با (خداوند) جبّار در برابر او می‌ایستد ، پاک باشد . فرمان او را اطاعت کرده باشد و از آلودگی‌ها و نجاست پاکیزه باشد ، به علاوه این که وضو باعث از بین رفتن حالت کسالت و زدودن خواب آلودگی و پاک ساختن دل برای ایستادن در حضور (خداوند) جبّار می‌شود . علل الشرایع : ۲۵۷ / ۹

حدیث۹۴۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم: یَحشُرُ اللّهعز و جل اُمّتییَومَ القِیامَةِ بَینَ الاُمَمِ غُرّا مُحَجَّلِینَ مِن آثارِ الوُضوءِ ؛ خداوند عز و جل در روز قیامت امّت مرا ، بر اثر وضو ، با چهره‌های زیبا و دست و پای سپید محشور می کند . بحار الأنوار : ۸۰/۲۳۷/۱۱

حدیث۹۴۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا تَوَضَّأَ الرَّجُلُ المُسلِمُ خَرَجَتْ خَطایاهُ مِن سَمعِهِ وبَصَرِهِ ویَدَیهِ ورِجلَیهِ ، فإن قَعَدَ قَعَدَ مَغفورا لَهُ؛ هرگاه مرد مسلمان وضو بگیرد ، گناهان او از گوش و چشم و دستان و پاهایش بیرون می‌روند . پس ، چون بنشیند با آمرزش نشسته است. کنزالعمّال : ۲۶۰۳۱

حدیث۹۴۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أسبِغِ الوُضُوءَ ، تَمُرِّ علی الصِّراطِ مَرَّ السَّحابِ ؛ وضو را کامل بگیر ، تا از صراط همچون ابر بگذری . بحار الأنوار : ۷۶ / ۴ / ۸

حدیث۹۴۴

امام صادق علیه‌السلام : طَلَبتُ نُورَ القَلبِ فوَجَدتُهُ فی التَّفَکُّرِ والبُکاءِ ، وطَلَبتُ الجَوازَ علَى الصِّراطِ فوَجَدتُهُ فی الصَّدَقَةِ ، وطَلَبتُ نُورَ الوَجهِ فوَجَدتُهُ فی صَلاةِ اللَّیلِ؛ روشنایی دل را جوییدم و آن را در اندیشیدن و گریستن یافتم و گذر از صراط را جوییدم و آن را در صدقه دادن یافتم و نورانیّت چهره را جوییدم و آن را در نماز شب یافتم . مستدرک الوسائل : ۱۲ / ۱۷۳ / ۱۳۸۱۰ منتخب میزان

الحکمهٔ : ۵۷۲

حدیث۹۴۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ما مِن عَبدٍ یُحَدِّثُ نفسَهُ بقیامِ ساعةٍ مِنَ اللیلِ فَیَنامُ عنها إلاّ کانَ نَومُهُ صَدَقَةً تَصَدَّقَ اللّه بها علَیهِ وکُتِبَ لَهُ أجرُ مانَوی ؛ هیچ بنده‌ای نیست که قصد آن کند پاسی از شب را برای نماز برخیزد ، امّا خوابش برد ، جز این‌که خوابش صدقه‌ای باشد که خداوند آن را از طرف او بدهد و ثواب نیّتی که کرده است ، برایش منظور گردد . کنزالعمّال : ۲۱۴۷۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۳۰

حدیث۹۴۶

امام صادق علیه‌السلام : إنّ الرجُلَ لَیَکذِبُ الکِذبَةَ فیُحرَمُ بها صلاةَ اللیلِ؛ آدمی ، دروغی می‌گوید و به سبب آن از نماز شب محروم می‌شود . علل الشرائع : ۳۶۲ / ۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۳۰

حدیث۹۴۷

امام صادق علیه‌السلام : ما مِن عَمَلٍ حَسَنٍ یَعمَلُهُ العَبدُ إلاّ ولَهُ ثَوابٌ فی القرآنِ إلاّ صلاةَ اللیلِ ؛ فإنَّ اللّه لَم یُبَیِّنْ ثَوابَها لِعَظیمِ خَطَرِها عندَهُ ، فقالَ : تَتَجافی جُنُوبُهم عَنِ المَضاجِعِ ... فلا تَعْلَمُ نَفسٌ ما أُخْفِیَ لَهُم مِن قُرَّةِ أعْیُنٍ جَزاءً بِما کانوا یَکْسِبُونَ؛ هر کار نیکی که بنده می‌کند ، در قرآن برایش ثوابی ذکر شده است مگر نماز شب که از بس نزد خدا پر اهمیت است ثواب آن را معلوم نکرده است و فرموده : پهلوهایشان از بسترها جدا می‌شود ... و هیچ کس نمی‌داند به پاداش آنچه انجام داده‌اند ، چه چیزی برای آنان ذخیره ساخته‌ام ، که مایه روشنی چشم ایشان است. بحار الأنوار : ۸ / ۱۲۶ / ۲۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۳۰

حدیث۹۴۸

امام صادق علیه‌السلام : شَرَفُ المُؤمِنِ صلاتُهُ باللیلِ ، وعِزُّ المؤمِنِ کَفُّهُ عن أعراضِ الناسِ ؛ شرافت مؤمن ، نماز شب اوست ، و عزّت مؤمن ، خودداری او از لطمه زدن به آبروی مردم . الکافی : ۳ / ۴۸۸ / ۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۳۰

حدیث۹۴۹

امام صادق علیه‌السلام : صلاةُ اللیلِ تُبَیِّضُ الوَجهَ ، وصلاةُ اللیلِ تُطَیِّبُ الرِّیحَ ،وصلاةُ اللیلِ تَجلِبُ الرِّزقَ ؛ نماز شب چهره را سفید و نورانی می‌کند ، نماز شب انسان را خوشبو می‌کند ، نماز شب روزی می‌آورد . علل الشرائع : ۳۶۳ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۳۰

حدیث۹۵۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : رَحِمَ اللّه رَجلاً قامَ مِنَ اللیلِ فَصلّی وأیقَظَ امرَأتَهُ فَصَلَّت ، فإن أبَت نَضَحَ فی وَجهِها الماءَ ، رَحِمَ اللّه امرأةً قامَت مِن اللیلِ فَصلَّت وأیقَظَت زَوجَها ، فإن أبی نَضَحَت فی وَجهِهِ الماءَ ؛ رحمت خدا بر آن مردی باد ، که نیمه‌های شب برخیزد و نماز بخواند و همسرش را برای نماز خواندن بیدار کند و اگر بیدار نشد آب به صورتش بپاشد . رحمت خدا بر آن زنی باد که نیمه‌های شب از خواب برخیزد و نماز بخواند و شوهرش را برای نماز بیدار کند و اگر امتناع کرد ، به صورتش آب پاشد . سنن أبی داود : ۱۴۵۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۳۰

حدیث۹۵۱

امام صادق علیه‌السلام : صَلاةُ اللَّیلِ تُحَسِّنُ الوَجهَ ، وتُذهِبُ الهَمِّ ، وتَجلُو البَصَرَ ؛ نماز شب ، روی را نکو می‌سازد ، اندوه و غم را می‌بَرَد و دیده را جلا می‌دهد . تهذیب الأحکام ، جلد ۲ ، صفحه ۱۲۲ ، حدیث ۴۶۱ ، ثواب الأعمال ، صفحه ۶۴

حدیث۹۵۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أتَی الجُمُعَةَ إیمانا واحتِسابا استَأنَفَ العَمَلَ ؛ هر که از روی ایمان و به حساب خدا در نماز جمعه شرکت کند ، اعمالش را از نو آغازیده است (خداوند به پاداش آن گناهان گذشته‌اش را بیامرزد و نامه عمل جدیدی برایش باز کند) . الفقیه : ۱ / ۴۲۷ / ۱۲۶۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۳۲

حدیث۹۵۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الجُمُعَةُ حَجُّ المَساکِینِ . نماز جمعه ، حجّ مستمندان است . الدعوات : ۳۷ / ۹۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۳۲

حدیث۹۵۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن تَرَکَ ثلاثَ جُمَعٍ تَهاوُنا بها طَبَعَ اللّه‌علی قَلبِهِ ؛ هر که سه نماز جمعه را ، از روی اهمیت ندادن به آن ، ترک کند خداوند بر دل او مُهر (غفلت) زند . وسائل الشیعه : ۵ / ۶ / ۲۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۳۲

حدیث۹۵۵

امام صادق علیه‌السلام : امتَحِنوا شیعَتَنا عِندَ ثَلاثٍ : عِندَ مَواقیتِ الصَّلاةِ کیفَ مُحافَظَتُهُم علَیها ، وعِندَ أسرارِهِم کیفَ حِفظُهُم لَها عِندَ عَدُوِّنا ، وإلی أموالِهِم کیفَ مُواساتُهُم لإخوانِهِم فیها ؛ شیعیان ما را در سه چیز بیازمایید : در اوقات نمازشان ، که چگونه بر آنها مواظبت می‌کنند ؛ در اسرارشان ، که چگونه آنها را از دشمنان ما حفظ می‌کنند و در اموالشان ، که چگونه با آن به برادران خود کمک می‌کنند . الخصال : ۱۰۳ / ۶۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۰۶

حدیث۹۵۶

امام باقر علیه‌السلام : أیّما مُؤمِنٍ حافَظَ علَی الصَّلواتِ المَفروضَةِ فَصَلّاها لِوَقتِها فَلَیسَ هذا مِن الغافِلینَ؛ هر مؤمنی که به نمازهای واجب اهمیت دهد و آنها را به وقتش بخواند ، از غافلان نیست . الکافی : ۳ / ۲۷۰ / ۱۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۳۰

حدیث۹۵۷

امام صادق علیه‌السلام : فَضلُ الوَقتِ الأوَّلِ علی الآخِرِ کَفَضلِ الآخِرَةِ علی الدُّنیا ؛ فضیلت اوّل وقت (نماز) بر آخر وقت ، همچون فضیلت آخرت بر دنیاست . ثواب الأعمال : ۵۸ / ۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۲۸

حدیث۹۵۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : حَسبُ الرَّجُلِ مِن دِينِهِ ،كَثرَةُ مُحافَظَتِهِ على إقامَةِ الصَّلَواتِ ؛ در دینداری مرد همین بس که بر گزاردن نمازها بسیار مواظبت کند . تنبيه الخواطر : ۲ / ۱۲۲ منتخب ميزان الحكمة : ۳۲۸

حدیث۹۵۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا صَلاةَ لِمَن لا يَتَخَشَّعُ في صلاتِهِ ؛ کسی که در نمازش خشوع (و فروتنی) ندارد ، نمازش نماز نیست . الفردوس : ۵ / ۱۹۵ / ۷۹۳۵ منتخب ميزان الحكمة : ۳۲۶

حدیث۹۶۰

امام علی علیه‌السلام : إذا قامَ الرجُلُ إلى الصَّلاةِ أقبَلَ إبليسُ يَنظُرُ إلَيهِ حَسدا ، لِما يَرى مِن رَحمَةِ اللّه التي تَغشاهُ؛ هرگاه کسی به نماز ایستد ، ابلیس از این که می‌بیند رحمت خدا او را فرا گرفته است حسودانه به وی می‌نگرد . الخصال : ۶۳۲ / ۱۰ منتخب ميزان الحكمة : ۳۲۶

حدیث۹۶۱

امام علی علیه‌السلام : و يَعلَمُ المُصَلِّي ما يَغشاهُمِن جَلالِ اللّه ما سَرَّهُ أن يَرفَعَ رَأسَهُ مِن سُجودِهِ؛ اگر نمازگزار می‌دانست که چه هاله‌ای از جلالتِ خدا او را فرا می‌گیرد، دوست نداشت که سر از سجده‌اش بر دارد . الخصال : ۶۳۲ / ۱۰ منتخب ميزان الحكمة : ۳۲۶

حدیث۹۶۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ما دُمتَ في الصَّلاةِ فإنَّكَ تَقرَعُ بابَ المَلِكِ الجَبّارِ ، ومَن يُكثِرْ قَرعَ بابِ المَلِكِ يُفتَحْ لَهُ ؛ تا زمانی که در حال نماز هستی دَرِ خانه پادشاهی مقتدر را می‌کوبی و هر که دَرِ خانه پادشاه را بسیار بکوبد ، سرانجام آن در به رویش باز می‌شود . مكارم الأخلاق : ۲ / ۳۶۶ / ۲۶۶۱ منتخب ميزان الحكمة : ۳۲۶

حدیث۹۶۳

امام صادق علیه‌السلام : لَو كانَ على بابِ أحَدِكم نَهرٌ فاغتَسَلَ مِنهُ كُلَّ يَوم خَمسَ مرّاتٍ هَل كانَ يَبقى على جَسَدِهِ مِن الدَّرَنِ شَيءٌ ؟ إنّما مَثَلُ الصَّلاةِ مَثَلُ النَّهرِ الذي يُنقِي ، كُلَّما صَلّى صلاةً كان كَفَّارَةً لِذُنوبِهِ إلاّ ذنبٌ أخرَجَهُ مِن الإيمانِ مُقيمٌ علَيهِ ؛ اگر جلو در خانه یکی از شما جوی آبی باشد و روزی پنج بار خود را در آن بشوید آیا چرک و کثافتی بر تن او باقی می‌ماند ؟ حکایت نماز نیز حکایت جوی آبی است که تمیز و پاکیزه می‌کند ؛ هرگاه کسی نمازی بخواند این نماز گناهانش را پاک می‌کند مگر گناهی که او را از ایمان به دَر برد و بر آن مداومت ورزد . بحار الأنوار : ۸۲ / ۲۳۶ / ۶۶ منتخب ميزان الحكمة : ۳۲۴

حدیث۹۶۴

امام باقر علیه‌السلام : إنّ أوّلَ ما يُحاسَبُ بِهِ العَبدُ الصَّلاةُ ، فإن قُبِلَت قُبِلَ ما سِواها؛ نخستین چیزی که بنده برای آن حسابرسی می‌شود نماز است ؛ اگر پذیرفته شد سایر اعمالش هم پذیرفته می‌شود . الكافي : ۳ / ۲۶۸ / ۴ منتخب ميزان الحكمة : ۳۲۴

حدیث۹۶۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن لم تَنهَهُ صلاتُهُ عنِ الفَحشاءِ والمُنكَرِ لَم يَزدَدْ مِنَ اللّه إلّا بُعدا ؛ هر كه نمازش او را از كـار زشـت و نـاپسند باز ندارد ، جز بر دورى او از خدا افزوده نشود . كنز العمّال : ۲۰۰۸۳ منتخب ميزان الحكمة : ۳۲۴

حدیث۹۶۶

امـام صـادق عليه‌السـلام : أحَبُّ الأعمـالِ إلى اللّه عز و جل الصّـلاةُ ، وهى آخِرُ وَصايا الأنبياءِ ؛ مـحـبوبترين كارها نـزد خداونـد عز و جل ، نماز است و آن ، آخرين سفارش پيامبران مى‌باشد . الفقيه : ۱ / ۲۱۰ / ۶۳۸ منتخب ميزان الحكمة : ۳۲۴

حدیث۹۶۷

امام على عليه‌السـلام : الصّـلاةُ قُربانُ كُلِّ تَقِيٍّ ؛ نماز، موجب تقرّب هر پرهيزگار(ى به‌خـدا) است. الخصال : ۶۲۰ / ۱۰ منتخب ميزان الحكمة : ۳۲۴

حدیث۹۶۸

امـام على عليه‌السلام : الصّـلاةُ تَستَنزِلُ الرّحمَـةَ ؛ نماز رحمت (الهى) را فرود مى‌آورد . غرر الحكم : ۲۲۱۴ منتخب ميزان الحكمـة : ۳۲۴

حدیث۹۶۹

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سـلّم : جَعَلَ اللّه‌جَلَّ ثناؤهُ قُرَّةَ عَينِى فى الصّـلاةِ ، وحَبَّبَ إلَيَّ الصّـلاةَ كما حَبَّبَ إلى الجائعِ الطَّعامَ ، وإلى الظّمآنِ الماءَ ، وإنّ الجائعَ إذا أكَلَ شَـبِعَ ، وإنَّ الظَمآنَ إذا شَـرِبَ رَوِىَ ، وأنا لا أشـبَعُ مِن الصّلاةِ ؛ خداوند، جلّ ثناؤه ، نور ديده مرا در نماز قرار داد و نماز را محبوب من گردانيـد ، همچنان كه غذا را محبوب گرسـنه و آب را محبوب تشـنه . (با اين تفاوت كه) گرسـنه هرگاه غذا بخورد سير مى‌شود و تشنه هرگاه آب بنوشد سيراب مى‌شـود ، امّا من از نماز سير نمى‌شوم . مكارم الأخلاق : ۲ / ۳۶۶ منتخب ميزان الحكمة : ۳۲۴

حدیث۹۷۰

پيامبر خدا صـلى الله عليه و آله و سـلّم : كُلِّ شَىءٍ وَجهٌ ، ووَجهُ دِينِكُمُ الصّلاةُ ؛ هرچيزى چهره‌اى دارد و چهره دين شـما نماز است . دعائم الإسلام : ۱ / ۱۳۳ منتخب ميزان الحكمة : ۳۲۴

حدیث۹۷۱

پيامبر خدا صـلى الله عليه و آله و سـلّم : قالَ اللّه‌عز و جل : ... ماتَقَرَّبَ إلَيَّ عَبدٌ بشـىءٍ أحَبَّ إلَيَّ ممّا افتَرَضتُ علَيهِ ، وإنّهُ لَيَتَقَرَّبُ إلَيَّ بالنافِلَـةِ حتّى اُحِبَّهُ ، فإذا أحبَبتُهُ كُنتُ سَـمعَهُ الذى يَسـمَعُ بِهِ ، وبَصَـرَهُ الذى يُبصِـرُ بِهِ ، ولِسانَهُ الذى يَنطِقُ بِهِ ، ويَدَهُ التى يَبطِشُ بها ، إن دَعانى أجَبتُهُ ، وإن سَألَنى أعطَيتُهُ؛ خداونـد عز و جل فرمود : هيـچ بنـده‌اى با وسيله‌اى كه نزد من محبوبتر باشـد از آنچه بر او واجب كرده‌ام ، به من نزديـك نشـد . همانـا او بـا نماز نافله به من نزديک شود ، تا آن جا كه او را دوست بـدارم و چون دوسـتش بـدارم ،

گوش او شوم که با آن بشنود و چشم او شوم که با آن ببیند و زبان او شوم که با آن سخن گوید و دست او شوم که با آن ضربه زند . اگر مرا بخواند ، جوابش دهم و اگر از من خواهشی کند ، به او بدهم . الکافی : ۲ / ۳۵۲ / ۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۰

حدیث۹۷۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ أحَقَّ الناسِ بالتَّخَشُّعِ فی السِّرِّ والعَلانیَةِ لَحامِلُ القرآنِ ، وإنَّ أحَقَّ الناسِ فی السِّرِّ والعَلانیَةِ بالصلاةِ والصوم لَحامِلُ القرآنِ ؛ سزاوارترین مردم به خشوع ورزیدن نهانی و آشکار در برابر خدا ، حافظ قرآن است . و سزاوارترین مردم به نمازگزاردن و روزه گرفتن در آشکار و نهان ، حافظ قرآن است . الکافی : ۲ / ۶۰۴ / ۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۰

حدیث۹۷۳

حضرت زهرا (سلام الله علیها) فرمودند: فَجَعلَ اللهُ الایمانَ تَطهیراً لَکم مِنَ الشِّرکِ ، وَ الصَّلاهَ تَنزیهاً لَکم عَن الکِبرِ؛ خدای تعالی ایمان را برای پاکیزگی از شرک قرار داد ، و نماز را برای دوری از تکبر و خودخواهی. احتجاج طبرسی، ج۱، ص۲۵۸

حدیث۹۷۴

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم فرمودند: اَلصَّلاهُ مِن شَرائِعِ الدّینِ وَ فیها مَرضاهُ الرَّبِّ عَزَّوَجَلَّ وَ هِیَ مِنهاجُ النبیاءِ وَ لِلمُصَلّی حُبُّ المَلائِکَهِ وَ هُدیً و ایمانٌ وَ نورُ المَعرفَهِ وَ بَرَکَهٌ فِی الرِّزقِ؛ نماز، از آیین‌های دین است و رضای پروردگار، در آن است. و آن راه پیامبران است. برای نمازگزار، محبت فرشتگان، هدایت، ایمان، نور معرفت و برکت در روزی است. (خصال، ص ۵۲۲، ح ۱۱)

حدیث۹۷۵

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: کونوا دُعاهً لِلنّاسِ بِغَیرِ اَ لسِنَتِکُم، لِیَرَوا مِنکُم الوَرَعَ وَ الجتِهادَ وَ الصَّلاهَ وَ الخَیرَ، فَاِنَّ ذلِکَ داعیَهٌ؛ مردم را به غیر از زبان خود، دعوت کنید، تا پرهیزکاری و کوشش در عبادت و نماز و خوبی را از شما ببینند، زیرا اینها خود دعوت کننده است. (کافی، ج ۲ ، ص ۷۸، ح ۱۴)

حدیث۹۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الوضوء شطر الإیمان و السّواک شطر الوضوء؛ وضو نصف ایمان است و مسواک کردن نصف وضو است. نهج الفصاحه

حدیث۹۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الوضوء قبل الطّعام ینفی الفقر و بعده ینفی اللّمم و یصحّح البصر؛ وضو پیش از غذا فقر را ببرد و بعد از غذا وسواس را زایل کند و چشم را نیرو دهد. نهج الفصاحه

حدیث۹۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: نوم علی علم خیر من صلاه علی جهل؛ خواب با علم بهتر از نماز با جهل است. نهج الفصاحه

حدیث۹۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أحسن صلاته حین یراه النّاس ثمّ أساءها حین یخلو فتلك استهانه استهان بها ربّه؛ هر که در حضور مردم نماز خویش نیکو کند و چون به خلوت رود آن را بد گزارد این اهانتی است که به پرورد کار خویش می کند. نهج الفصاحه

حدیث۹۸۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من كثرت صلاته باللّیل حسن وجهه بالنّهار؛ هر که به شب نماز بسیار کند به روز چهره اش نیکو شود. نهج الفصاحه

حدیث۹۸۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما عمل ابن آدم شیئا أفضل من الصّلاه و صلاح ذات البین و خلق حسن؛ بنده آدم کاری بهتر از نماز و آشتی میان کسان و نیک خوئی نمی کند. نهج الفصاحه

حدیث۹۸۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یزال العبد فی صلاه ما- انتظر الصّلوه؛ بنده مادام که منتظر نماز است در حال نماز است. نهج الفصاحه

حدیث۹۸۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس بین العبد و الشّرك إلّا ترك الصّلاه فإذا تركها فقد أشرك؛ میان بنده و شرك جز ترك نماز فاصله نیست و چون نماز را ترك كند، مشرك است. نهج الفصاحه

حدیث۹۸۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لتنتقضنّ عرا الإسلام عروه عروه فكلّما انتقضت عروه تشبّث النّاس بالّتی تلیها فأوّلهنّ نقض الحكم و آخرهنّ الصّلاه؛ دستاویزهای اسلام یکایك شكسته می شود و چون دستاویزی شكسته شد مردم به دستاویز بعدی چنگ می زنند، نخستین دستاویزی که شکسته می شود حکومت حق است و آخر آن نماز است. نهج الفصاحه

حدیث۹۸۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الغرباء فی الدّنیا أربعه:قرآن فی جوف ظالم، و مسجد فی نادی قوم لا یصلّی فیه، و مصحف فی بیت لا یقرأ فیه، و رجل صالح مع قوم سوء؛ غریبان جهان چهارند: قرآن در خاطر ستمگر، و مسجدی در ناحیه گروهی که در آن نماز نکنند، و مصحفی در خانه ای که نخوانند، و مرد پارسا با مردم بد. نهج الفصاحه

حدیث۹۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّلاه تسوّد وجه الشّیطان و الصّدقه تکسّر ظهره و التّحاب فی اللّه یقطع دابره فإذا فعلتم ذلک تباعد منکم کمطلع الشّمس من مغربها؛ نماز چهره شیطان را سیاه کند و صدقه دادن پشت او را بشکند و دوستی در راه خدا ریشه او را می کند و وقتی چنین کردید از شما به فاصله شرق و غرب دوری کند. نهج الفصاحه

حدیث۹۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّلاه میزان فمن أوفی استوفی؛ نماز چون ترازوست هر که کامل کند، پاداش کامل یابد. نهج الفصاحه

حدیث۹۸۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّلاه نور المؤمن؛ نماز نور مؤمن است. نهج الفصاحه

حدیث۹۸۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صلاه الرّجل تطوّعا حیث لا یراه النّاس تعدل صلاته علی أعین النّاس خمسا و عشرین؛ نماز مرد که بدلخواه در جایی که مردم او را نبینند کند، برابر بیست و پنج نماز است که در دیده مردم کند. نهج الفصاحه

حدیث۹۹۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صلّ صلاه مورع کأنّک تراه فإن کنت لا تراه فإنّه یراک، و ایأس ممّا فی أیدی النّاس تعش غنیّا و إیّاک و ما یعتذر منه؛ نماز را با ترس گزار، گوئی خدا را می بینی اگر تو او را نمی بینی او تو را می بیند و از آنچه در دست مردم است، نومید باش تا بی نیاز زندگی کنی و از آنچه عذر آن باید خواست، بپرهیز. نهج الفصاحه

حدیث۹۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رکعه من عالم باللّه خیر من ألف رکعه من متجاهل باللّه؛ دو رکعت نماز کسی که متوجه خدا باشد بهتر از هزار رکعت کسی است که از خدا غافل باشد. نهج الفصاحه

حدیث۹۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رکعتان من عالم أفضل من سبعین رکعه من غیر عالم؛ دو رکعت نماز دانشمند بهتر از هفتاد رکعت غیر دانشمند است. نهج الفصاحه

حدیث۹۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رکعتان من رجل ورع أفضل من ألف رکعه من مخلط؛ دو رکعت نماز شخص پرهیزکار بهتر از هزار رکعت لاابالی است. نهج الفصاحه

حدیث۹۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رکعتان من المتزوّج أفضل من سبعین رکعه من الأعزب؛ دو رکعت نماز شخص زن دار بهتر از هفتاد رکعت نماز عزبست. نهج الفصاحه

حدیث۹۹۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رکعتان بسواک أفضل من سبعین رکعه بغیر سواک و دعوه فی السّرّ أفضل من سبعین دعوه فی العلانیه و صدقه فی السّرّ أفضل من سبعین صدقه فی العلانیه؛ دو رکعت نماز با مسواک بهتر از هفتاد رکعت بدون مسواک است و یک دعای نهان بهتر از هفتاد دعای آشکار است و یک صدقه نهان بهتر از هفتاد صدقه آشکار است. نهج الفصاحه

حدیث۹۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الدّعاء مفتاح الرّحمه و الوضوء مفتاح الصّلاه و الصّلاه مفتاح الجنّه؛ دعا کلید رحمت و وضو کلید نماز است و نماز کلید بهشت. نهج الفصاحه

حدیث۹۹۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الدّعاء بین الأذان و الإقامه لا یردّ؛ دعائی که میان اذان و اقامه کنند رد نمی شود. نهج الفصاحه

حدیث۹۹۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الخمر أمّ الخبائث فمن شربها لم تقبل صلاته أربعین یوما فإن مات و هی فی بطنه مات میته جاهلیّه؛ شراب مادر ناپاکیهاست، هر که بنوشد چهل روز نمازش پذیرفته نشود و اگر بمیرد و شراب در شکم او باشد چنان است که در دوران جاهلیت مرده باشد. نهج الفصاحه

حدیث۹۹۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خلّلوا بین أصابعکم لا یخلّل اللّه بینها بالنّار؛ هنگام وضو میان انگشتان خود فاصله دهید تا خدا به وسیله آتش میان آنها را فاصله ندهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۰۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حبّذا المتخلّلون من أمّتی فی الوضوء و الطّعام؛ چه نیکند از امت من آنها که در وضو و غذا مسواک می کنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۰۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجفاء کلّ الجفاء و الکفر من سمع منادی اللّه تعالی ینادی بالصّلاه و یدعوه إلی الفلاح فلا یجیبه؛ نشان خشونت و کفر نفاق آن است که کسی منادی خدا را بشنود که به نماز ندا می دهد و وی را به رستگاری

می خواند و دعوت او را اجابت نکند. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۰۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فیه أظلّه اللّه تحت ظلّ عرشه یوم لا ظلّ إلّا ظله: الوضوء علی المکاره و المشی إلی المساجد فی الظلم و إطعام الجائع؛ سه چیز است که در هر که باشد خداوند وی را روزی که سایه ای جزسایه خدا نیست در سایه عرش جای دهد: وضو گرفتن با زحمت و راه مسجد سپردن در تاریکی و سیر کردن گرسنه. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۰۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث لا تؤخّر و هنّ الصّلاه إذا أتت و الجنازه إذا حضرت و الأیّم إذا وجدت کفؤا؛ سه چیز را نباید تأخیر انداخت: نماز همین که وقت آن رسید و بر داشتن جنازه وقتی آماده شد و شوهر دادن بیوه وقتی هم شأنی یافت. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۰۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا تجاوز صلاتهم آذانهم: العبد الآبق حتّی یرجع و امرأه باتت و زوجها علیها ساخط و إمام قوم و هم لها کارهون؛ سه کسند که نمازشان از گوشهاشان بالاتر نمی رود: بنده فراری تا باز گردد و زنی که شب بخوابد و شوهرش بر او خشمگین باشد و پیشوای قومی که آن قوم از او متنفر باشند. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۰۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تفتح أبواب السّماء و یستجاب الدّعاء فی أربعه مواطن: عند التقاء الصّفوف فی سبیل اللّه و عند نزول الغیث و عند إقامه الصّلاه و عند رؤیه الکعبه؛ چهار موقع درهای آسمان را بگشایند و دعاها را مستجاب کنند. هنگام تلاقی صف مبارزان در راه خدا و هنگام نزول باران و هنگام نماز و هنگام دیدار کعبه. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۰۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بین العبد و بین الکفر ترک الصّلوه؛ میان بنده و کفر ترک نماز فاصله است. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۰۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أوّل ما یحاسب به الصّلوه؛ نخستین چیزی که به حساب آن می رسند نماز است. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۰۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أوّل ما تفقدون من دینکم الأمانه و آخر ما تفقدون الصّلوه؛ نخستین چیزی که از دین خود از دست می دهید، امانت است و آخرین چیزی که از دست می دهید، نماز است. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۰۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ للّه ملکا ینادی عند کلّ صلاه: یا بنی آدم قوموا إلی نیرانکم الّتی أو قدتموها علی أنفسکم فأطفؤها بالصّلاه؛ خداوند فرشته ای دارد که هنگام نماز بانگ می زند آدمیزاده گان برخیزید و آتشهائی را که بر خویشتن افروخته اید به نماز خاموش کنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ المصلّی لیقرع باب الملک و إنّه من یدم قرع الباب یوشک أن یفتح له؛ نمازگزار در خداوند را می کوبد و هر که پیوسته دری را بکوبد عاقبت به روی او باز می شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفشوا السّلام و أطعموا الطّعام و صلوا الأرحام و صلّوا باللّیل و النّاس نیام تدخلوا الجنّه بسلام؛ سلام را فاش کنید و طعام بخورانید، با خویشاوندان الفت گیرید و هنگام شب که مردم در خوابند نماز بخوانید تا وارد بهشت شوید. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أغبط النّاس عندی مؤمن خفیف الحاذّ ذو حظّ من صلاه و کان رزقه کفافا فصبر علیه حتّی یلقی اللّه و أحسن عباده ربّه و کان غامضا فی النّاس عجلت منیّته و قلّ تراثه و قلّت بواکیه؛ خوشبخت ترین مردم در نظر من مؤمنی است که متعلقاتش کم و از نماز بهره ور باشد، روزی او به حد کفاف باشد و با آن بسازد تا به خدای خویش برسد، خدای را به خوبی پرستش کند و در میان مردم گمنام باشد، وقتی مرگش برسد ارثش کم باشد و گریندگانش انگشت شمار باشند. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۱۳

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أمّ أحدکم النّاس فلیخفّف فإنّ فیهم الصّغیر و الکبیر و الضّعیف و المریض و ذا الحاجه و إذا صلّی لنفسه فلیطوّل ما یشاء؛ وقتی کسی در نماز پیشوای مردم شد نماز را سبک گیرد که در میان کسان کوچک و بزرگ و بیمار و ناتوان و حاجتمند هست و هر وقت برای خود نماز گذارد هر چه خواهد طول دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۱۴

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبّ الأعمال إلی اللّه الصّلاه لوقتها ثمّ برّ الوالدین ثمّ الجهاد فی سبیل اللّه؛ بهترین کارها در نزد خدا نماز به وقت است آنگاه نیکی با پدر و مادر آنگاه جنگ در راه خدا. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۱۵

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اثنان لا تجاوز صلاتهما رءوسهما عبد أبق من مواليه حتّى يرجع و امرأه عصت زوجها حتّى ترجع؛ دو کسند که نمازشان از سرشان بالاتر نمیرود بنده ای که از آقایان خود گریخته باشد تا هنگامی که باز گردد و زنی که شوهر خود را نافرمانی کرده باشد تا باز گردد. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۱۶

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: نماز نافله راه نزدیک شدن هر مؤمنی به خداوند است. تحف العقول

حدیث۱۰۱۷

قالَ الْامامُ الْحُسَيْن – عليه السلام – : مَنْ قَرَءَ آيَةً مِنْ كِتابِ الله عَزَّ وَ جَلَّ فى صَلاتِهِ قائِماً، يُكْتَبُ لَهُ بِكُلِّ حَرْف مِأةُ حَسَنَة ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: هرکس آیه ای از قرآن را در نمازش تلاوت نماید، خداوند متعال در مقابل هر حرفی از آن یکصد حسنه در نامه اعمالش ثبت می نماید. الكافی، ج ۲، ص ۶۱۱

حدیث۱۰۱۸

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبى – عَلَيْهِ السَّلام – : مَنَ صَلّى، فَجَلَسَ فى مُصَلّاه إلى طُلُوعِ الشّمسِ كانَ لَهُ سَتْراً مِنَ النّارِ؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: ه ر که نماز ـ صبح ـ را به خواند و در جایگاه خود بنشیند تا خورشید طلوع کند، برایش پوششی از آتش خواهد بود. تهذیب الأحکام، ج ۲، ص ۳۲۱، ح ۱۶۶

حدیث۱۰۱۹

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله عليها – : جَعَلَ اللّهُ الْايمانَ تَطْهيراً لَكُمْ مِنَ الشِّرْك، وَ الصَّلاةَ تَنْزيهاً لَكُمْ مِنَ الْكِبْرِ، وَ الزَّكاةَ تَزْكِيَةً لِلنَّفْسِ، وَ نِماءً فِى الرِّزقِ، وَ الصِّيامَ تَثْبيتاً لِلْاخْلاصِ، وَ الْحَّجَ تَشْييداً لِلدّينِ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: خداوند سبحان، ایمان و اعتقاد را برای طهارت از شرک و نجات از گمراهی ها و شقاوت ها قرار داد. و نماز را برای خضوع و فروتنی و پاکی از هر نوع تکّبر، مقرّر نمود. و زکات (و خمس) را برای تزکیه نفس و توسعه روزی تعیین نمود. و روزه را برای استقامت و اخلاص در اراده، لازم دانست. و حجّ را برای استحکام أساس شریعت و بناء دین اسلام واجب نمود. ریاحین الشّریعهٔ، ج ۱، ص ۳۱۲

حدیث۱۰۲۰

إغْتَنِمُوا الدُّعاءَ عِنْدَ خَمْسَةِ مَواطِنَ: عِنْدَ قِرائَةِ الْقُرْآنِ، وَ عِنْدَ الْاذانِ، وَ عِنْدَ نُزُولِ الْغَيْث، وَ عِنْدَ الْتِقاءِ الصَفَّيْنِ لِلشَّهادَةِ، وَ عِنْدَ دَعْوَةِ الْمَظْلُوم، فَاِنَّهُ لَيْسَ لَها حِجابٌ دوُنَ الْعَرْشِ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: پنج موقع را برای دعا و حاجت خواستن غنیمت شمارید: موقع تلاوت قرآن، موقع اذان، موقع بارش باران، موقع جنگ و جهاد ـ فی سبیل اللّه ـ موقع ناراحتی و آه کشیدن مظلوم. در چنین موقعیت ها مانعی برای استجابت دعا نیست. بحارالأنوار، ج ۹۰، ص ۳۴۳، ح ۱

حدیث۱۰۲۱

بَيْنَما رَسُولُ اللّهِ – صلى الله عليه وآله – جالِسٌ فِى الْمَسْجِدِ، إذْدَخَلَ رَجُلٌ فَقامَ يُصَلّى، فَلَمْ يُتِمَّ رُكُوعَهُ وَ لا سُجُودَهُ، فَقالَ: نَقَرَ كَنَقْرِ

الْغُرابِ، لَئِنْ ماتَ هذا وَ هكَذا صَلوتُهُ لَيَمُوتُنَّ عَلى غَيْرِ دينى؛ رسول خدا – صلى الله عليه وآله – در مسجد نشسته بودند كه شخصى وارد شد و مشغول خواندن نماز شد و ركوع و سجودش را كامل انجام نمى داد و عجله و شتاب مى كرد. حضرت فرمودند: كار اين شخص همانند كلاغى است كه منقار بر زمين مى زند، اگر با اين حالت از دنيا برود بر دين من نمرده است. وسائل الشّيعة، ج ۴، ص ۳۱، ح ۴۴۳۴

حديث۱۰۲۲

قال رَسُولُ اللّهِ – صَلَّى اللّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ –: لا تُضَيِّعُوا صَلاتَكُمْ، فَإِنَّ مَنْ ضَيَّعَ صَلاتَهُ، حُشِرَ مَعَ قارُونَ وَ هامانَ، وَ كانَ حَقّاً عَلَى اللّهِ أنْ يُدْخِلَهُ النّارَ مَعَ الْمُنافِقينَ؛ رسول خدا – صلى الله عليه و آله – فرمودند: نماز را سبك و ناچيز مشماريد، هر كس نسبت به نمازش بى اعتنا باشد و آن را سبك و ضايع گرداند همنشين قارون و هامان خواهد گشت و حقّ خداوند است كه او را همراه منافقين در آتش داخل نمايد. وسائل الشّيعة، ج ۴، ص ۳۰

حديث۱۰۲۳

پيامبراكرم (صلى الله عليه و آله و سلم) مى فرمايند : و من حافظ على الجماعة حيثما كان مر على الصراطكالبرق الخاطف اللامع فى اول زمرة مع السابقين؛ كسى كه محافظت و مداومت بر نماز جماعت كند، مانند برق سريع ودرخشان همراه نخستين گروه بهشتيان از روى صراط مى گذرد. (ثواب الاعمال، ص ۳۴۳)

حديث۱۰۲۴

پيامبراكرم (صلى الله عليه و آله و سلم) مى فرمايند : ثلاثة يضحك الله اليهم : الرجل اذاقام بالليل يصلى و القوم اذا صفوا فى الصلاة ، و القوم اذا صفوا فى قتال العدو؛ سه گروهند كه خداوند از آنان خشنود است :۱- كسى كه نماز شب مى خواند.۲- جمعى كه نماز جماعت تشكيل مى دهند.۳- دسته اى كه در برابردشمن در راه خدا صف آرايى كرده اند. (ثواب الاعمال ، ص ۹۶)

حديث۱۰۲۵

پيامبراكرم (صلى الله عليه و آله و سلم) مى فرمايند : لو يعلمون ما فى العشاء و الفجر لاتوهما ولو حبوا؛ اگر بدانند آنچه را كه در خواندن نماز عشاء و صبح با جماعت هست به آن مى آيند، هر چند با زانوها و دستها باشد، مانند راه رفتن كودك با نشستن گاه خود. (اصول وافى ، ج ۲، ص ۱۴۹)

حديث۱۰۲۶

امام صادق (عليه السلام) مى فرمايند: صلى رسول الله – صلى الله عليه وآله وسلم – الظهر و العصر فخفف الصلاة فى الركعتين فلما انصرف ... قالوا: خففت فى الركعتين الاخيرتين ؟ فقال لهم : او ماسمعتم صراخ الصبى؛ روزى رسول خدا (صلى الله عليه وآله وسلم) نمازظهر و عصر را به جا مى آورد، ناگهان دو ركعت آخر نماز را تخفيف (تسريع) دادند، اصحاب پس از نماز از حضرت سؤال كردند، كه آيا دستور جديد آمده ؟ فرمودند: براى چه ؟ گفتند: چرا دو ركعت آخر نماز را سبك تر خوانديد ؟ فرمودند: مگر صداى فرياد گريه كودك را نمى شنويد. (وسايل الشيعه ، ج ۵، ص ۳۶۹)

حدیث۱۰۲۷

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: فضل صلاهٔ الجماعهٔ علی صلاهٔ الرجل فردا خمس و عشرون درجهٔ فی الجنهٔ؛ نماز جماعت بر نماز فرادی بیست و پنج درجه بهشتی فضیلت و برتری دارد. (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۷۱)

حدیث۱۰۲۸

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : همانا خداوند به سه گروه وعده داد، بدون حساب واردبهشت شوند، و هریک از این سه گروه (روز قیامت) می توانند هشتاد هزار نفر راشفاعت کنند وآنها عبارتند از: ۱- مؤذن . ۲- امام جماعت . ۳- کسی که وضو بگیرد،سپس داخل مسجد شود و نماز را به جماعت به جا آورد. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۴۸۸)

حدیث۱۰۲۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: و اذا قمت فی صلاتک للناس ، فلا تکونن منفرا و لا مضیعا فان فی الناس من به العلهٔ و له الحاجهٔ؛ و هنگامی که به نمازجماعت برای مردم می ایستی باید نمازت نه نفرت آور و نه تضییع کننده باشد (نه آن قدر آن را طول بده که موجب تنفر مأمومین شودو نه آن قدر سریع که نماز را ضایع کنی) چرا که در بین مردمی که با تو به نماز ایستاده اند، هم بیمار وجوددارد و هم افراد حاجتمند هست . (نهج البلاغه ، نامه ۵۲)

حدیث۱۰۳۰

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : من صلی الخمس فی الجماعهٔ وحافظ علی الجمعهٔ فقد اکتال الاجر بالمکیال الاوفی و قال تعالی :ثم یجزیه الجزاءالاوفی ؛ کسی که نماز پنج وقت خود را به جماعت بخواند و به نماز جمعه حاضرشود،پس به تحقیق اجر خود را به حد کافی دریافت کرده است . سپس رسول خدا پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) این آیه کریمه را تلاوت فرمودند: پس جزا داده شود بر آن، جزای کامل تر. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۶، ص ۳۸۶)

حدیث۱۰۳۱

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : التکبیرهٔ الاولی مع الامام خیر من الدنیاو ما فیها؛ تکبیر اول را با امام جماعت گفتن بهتر است از دنیا و آنچه در آن است . مستدرک الوسائل ج ۱ص ۴۸۸

حدیث۱۰۳۲

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: من قال بالجسم فلا تعطوه شیئا من الزکاهٔ و لا تصلوا خلفه؛ هر کس قائل به جسمانیت خدا باشد از زکات چیزی به اوندهید و در پشت سرش نماز نخوانید. (من لا یحضره الفقیه ، ج ۱، ص ۳۷۹)

حدیث۱۰۳۳

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: ینبغی للصفوف ان تکون تامهٔ متواصلهٔ بعضها الی بعض ، و یکون بین کل صفین قدر مسقطجسد الانسان اذا سجد؛ سزاواراست که صفهای(نمازجماعت) کامل و به هم پیوسته باشند، و میان دو صف فاصله به اندازه ای باشد که

یک انسان بتواند سجده کند و اگر در نماز جماعت فاصله دو صف جلو و عقب کمتر از این باشد، چنین نمازی نماز کامل و درستی نیست . (دعائم الاسلام ، ج ۱، ص ۱۵۵)

حدیث۱۰۳۴

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ثلاثة لا یصلی خلفهم :المجهول ، و الغالی و ان کان یقول بقولک ، و المجاهربالفسق و ان کان مقتصدا؛ پشت سر سه گروه نماز نخوان (اقتداء نکن):۱- پشت سر شخص ناشناخته .۲- مرد غلو کننده ، هر چند که امامی و هم عقیده تو باشد.۳-شخص متظاهر به فسق و گناه ، اگر چه مردی میانه رو و معقول باشد. (خصال صدوق ، ص ۱۵۴)

حدیث۱۰۳۵

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : و من حافظ علی الصف الاول و التکبیرة الاولی لا یؤذی مسلما اعطاه الله من الاجر ما یعطی المؤذنون فی الدنیا و الاخرة ؛ کسی که محافظت و مداومت بر صف اول(نماز جماعت) و تکبیر اول نماید، و مسلمانی رااذیت نکند، خداوند به او اجری معادل اجری که مؤذن در دنیا و آخرت دریافت می کند، عطاخواهد کرد. (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۸۷)

حدیث۱۰۳۶

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: و لا تصلی خلف فاجر و لایقتدی الا باهل الولایة؛ پشت سر آدم فاجر نماز نخوان ، اقتدا فقط بر شخص اهل ولایت اهل بیت عصمت و طهارت جایز است . (تحف العقول ، ص ۳۰۸)

حدیث۱۰۳۷

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : فما من مؤمن مشی الی الجماعة الا خلف الله علیه اهوال یوم القیامة ، ثم یأمر به الی الجنة؛ پس مؤمنی نیست که در راه نماز جماعت قدم بردارد مگر این که خداوندتبارک و تعالی ترس وهراس روز قیامت را برای او سبک می گیرد، سپس او راامر می کند به ورود به بهشت . (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۷۲)

حدیث۱۰۳۸

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: فضل الجماعة علی الفرد بکل رکعة الفارکعة؛ فضیلت نماز جماعت بر نماز فرادی هر یک رکعت برابر دو هزار رکعت است . (بحار الانوار، ج ,۸۸ ص ۴)

حدیث۱۰۳۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: افضل الصفوف اولها و هو صف الملائکة و افضل المقدم میامن الامام؛ بهترین صفهای نماز جماعت ، صف اول است ، وآن صف ملائکه است وبهترین جای صف اول سمت راست امام است . (بحار الانوار ج ۸۸ ص ۱۸)

حدیث۱۰۴۰

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: من صلی عن یمین الامام اربعین یوما دخل الجنة؛ کسی که سمت راست امام جماعت چهل

روز نماز بخواند وارد بهشت می شود. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۶، ص ۴۶۵)

حدیث۱۰۴۱

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : سووا صفوفکم فان تسویهٔ الصف تمام الصلاهٔ؛ صفهای نماز جماعت را مساوی کنید، پس همانا که مساوی کردن صفها،کامل کننده نماز است . (بحار الانوار، ج۸۸ ص ۲۰)

حدیث۱۰۴۲

پیـامبراکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد : فضل میامن الصوف علی میاسـرها کفضل صـلوهٔ الجماعـهٔ علی صـلوهٔ الفرد؛ فضـیلت سـمت راست بر سمت چپ ، صفهای جماعت همانند فضیلت نمازجماعت است بر نماز فرادی . (جامع احادیث الشیعه ، ج ۶، ص ۴۶۵)

حدیث۱۰۴۳

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : الصلاهٔ جماعهٔ و لو علی رأس زج اذاسئلت عمن لا یشهد الجماعهٔ فقل : لاعرفه ؛ نماز باید به صورت جماعت خوانده شود،و لو بر نوک تیز پیکان باشد، زمانی که از شـما سؤال شد در مورد کسـی که به جماعت حاضر نمی شود، بگویید اورا نمی شناسیم . (بحار الانوار، ج ,۸۸ ص ۵)

حدیث۱۰۴۴

امام صادق (علیه السـلام) می فرمایند: ینبغی للامام ان یکون صـلاته علی صـلاهٔ اضـعف من خلفه؛ بر امام جماعت شایسته است که نمازش بر اساس نمازضـعیفترین مأمومین خودباشـد (نماز را در حال نماز جماعت طولانی نکنـد). (من لا یحضـره الفقیه ، ج ۱، ص ۳۸۱)

حدیث۱۰۴۵

پیامبراکرم (صـلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : و من لزم جماعهٔ المسلمین حرمت علیهم غیبته و ثبتت عدالته؛ کسی که بر نماز جماعت مداومت داشته باشد، غیبت او بر مسلمانان حرام وعدالتش ثابت می شود. (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۹۴)

حدیث۱۰۴۶

امام صادق (علیه السـلام) می فرمایند: و من صلی فی بیته جماعهٔ رغبهٔ عن المساجد فلا صلاهٔ له و لمن صلی معه الامن علهٔ تمنع من المسـجد؛ و هر کس از روی بی میلی به مساجـد در خـانه اش هر چنـد نماز جماعت بخوانـدبرای او نمازی نخواهـد بودو حتی برای کسانی که با او نماز خوانده اند، مگرآن که واقعا علتی مانع از حضور درمسجد بوده باشد. (امالی الطوسی ، ج ۲، ص ۳۰۷)

حدیث۱۰۴۷

جمیل بن صالـح از امام صادق (علیه السـلام) سؤال کرد: کـدام یک از این دوافضل است : انسان در اول وقت نمازش را بخوانـد یا

مقداری نماز را تأخیربیندازد تا بااهل مسجد به جماعت نماز بخواند، زمانی که مسجد امام جماعت دارد؟ حضرت فرمودند: نماز را به تأخیربینداز، با اهل مسجد نماز بخوان ، زمانی که مسجد امام جماعت دارد. (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۸۸)

حدیث۱۰۴۸

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: من صلی معهم فی الصف الاول کان کمن صلی خلف رسول الله (ص) فی الصف الاول؛ کسی که در صف اول نماز جماعت اهل سنت شرکت نماید، مانند آن است که در صف اول پشت سر پیامبر (ص) نماز خوانده باشد. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۳۸۱)

حدیث۱۰۴۹

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) خطاب به جمعیتی فرمودند: ای مردم صفهای (نماز جماعت)رامنظم و مساوی کنید و دوش به دوش بایستید تا فاصله و جدایی میان شمانیفتد ونامرتب نباشید که خداوند دلهای شما را از یکدیگر دور گرداند وبدانید که من شمارا از پشت سر می بینم که چگونه نظم را در صفهای جماعت برقرار می کنید. (ثواب الاعمال ، ص ۵۲۰)

حدیث۱۰۵۰

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: من خلع جماعهٔ المسلمین قدر شبر، خلع ربقهٔ الایمان من عنقه؛ کسی که به اندازه یک وجب از جماعت مسلمانان (عملا) دوری کند،ریسمان ایمان را از گردنش در آورده و به دور افکنده است . (بحار الانوار، ج ,۸۸ ص ۱۳)

حدیث۱۰۵۱

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : انی لأکون فی الصلوهٔ فاسمع بکاء الصبی فاخفف مخافهٔ ان اشق علی امه؛ من گاهی در حال نماز که هستم صدای گریه کودکی رامی شنوم و نماز راسبک و کوتاه می کنم ، چرا که می ترسم مادرش را به رنج افکنم . (کنز العمال ، ج ۷، ص ,۶۰۱ حدیث ۲۰۴۵۵)

حدیث۱۰۵۲

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : الصلاهٔ جماعهٔ و لو علی رأس زج؛ در نماز جماعت شرکت نمایید، گر چه آن را بر سر آهن و نوک نیزه انجام دهید(یعنی هر قدر سخت و دشوار باشد، از حضور در جماعت دریغ نکنید). (بحار الانوار، ج ,۸۸ ص ۴)

حدیث۱۰۵۳

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: من ترک الجماعهٔ رغبهٔ عنها و عن جماعهٔ المسلمین من غیر علهٔ فلا صلاهٔ له؛ کسی که از روی بی میلی ، بدون عذر و علت نمازجماعت را که اجتماع مسلمانان است ترک کند، نمازی برای او نیست . (امالی شیخ صدوق ، ص ۲۹۰)

حدیث۱۰۵۴

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : من صلی اربعین یوما جماعهٔ یدرک التکبیرهٔ الاولی ، کتب له برائتان برائهٔ من النارو برائهٔ من النفاق؛ کسی که نماز خود را با جماعت و با درک تکبیر اول نماز، چهل روز انجام دهد، خداوند دو برائت را برای او مقرر می سازد: ۱- برائت از آتش دوزخ .۲- برائت از نفاق . (بحار الانوار، ج ,۸۸ ج ۴)

حدیث۱۰۵۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: من سمع النداء فلم یجبه من غیرعلهٔ فلا صلاهٔ له؛ هر کس که صدای اذان جماعت را بشنوند و بدون هیچ عذری پاسخ ندهد،نماز ندارد (نمازش مقبول نیست). (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۷۵)

حدیث۱۰۵۶

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: هم رسول الله - صلی الله علیه و آله - بأحراق قوم فی منازلهم لا یصلون بالجماعهٔ؛ پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله) خواست خانه ها را بر قومی که در منازل نماز می گذاردندو به جماعت حاضر نمی شدند،بسوزاند. (لئالی الاخبار، ج ۴، ص ۲۰۵)

حدیث۱۰۵۷

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : صلاهٔ الرجل فی جماعهٔ خیر من صلاته فی بیته اربعین سنهٔ . قیل : یا رسول الله !صلوهٔ یوم ؟ فقال : صلوهٔ واحدهٔ؛ نماز خواندن انسان در جماعت بهتر است از نمازی که چهل سال در خانه خوانده شود. عرض کردند:یا رسول الله ! نماز یک روز؟ حضرت فرمود: بلکه یک نماز. (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۷۴)

حدیث۱۰۵۸

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : لان اصلی الصبح فی جماعهٔ احب الی من ان اصلی لیلتی حتی اصبح؛ اگر نماز صبح را به جماعت بخوانم ، در نظرم محبوبتر ازعبادت و شب زنده داری تا صبح است . (کنز العمال ، ج ۸، حدیث ۲۲۷۹۲)

حدیث۱۰۵۹

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : امام القوم وافدهم فقدموا فی صلاتکم افضلکم ؛ امام جماعت هر جمعی نماینده آن در پیشگاه خداوند می باشد، پس برای امامت جماعت خود بهترینها را برگزینید. (بحار الانوار، ج ,۸۸ ص ۱۰۹)

حدیث۱۰۶۰

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : اذا سمعت الاذان فأت و لو حبوا؛ هنگامی که اذان نماز را شنیدی ، هر چه سریعتر به مسجد بیا، گر چه سینه خیز باشد. (کنز العمال ، ج ۷، ص ۵۴۸)

حدیث۱۰۶۱

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : ان الله و ملئکته یصلون علی الذین یصلون الصفوف الاول؛ به حقیقت خداوند و فرشتگانش بر کسانی که صفهای اول نماز جماعت را به هم پیوند می دهند، درود می فرستند. (کنز العمال ، ج ۲، ص ۶۲۳)

حدیث۱۰۶۲

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: الصلاهٔ خلف العالم بالف رکعهٔ؛ نماز در پشت سر یک عالم برابر هزار رکعت است . (بحار الانوار، ج ,۸۸ ص ۵)

حدیث۱۰۶۳

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: ان الصلوهٔ فی الصف الاول کالجهادفی سبیل الله – عز و جل –؛ نماز خواندن در صف اول ، مانند جهاد در راه خداست . (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۸۷)

حدیث۱۰۶۴

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : من صلی خلف عالم فکأنما صلی خلف رسول الله؛ کسی که پشت سر عالم نماز به جا آورد، مانند کسی است که پشت سرپیغمبر خدا نماز خوانده است . (بحار الانوار، ج ,۸۸ ص ۱۱۹)

حدیث۱۰۶۵

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: من صلی خمس صلوات فی الیوم واللیلهٔ فی جماعهٔ فظنوا به خیرا و اجیزواشهادته؛ هر که پنج نماز شبانه روز را به جماعت می خواند به او خوش گمان باشید وگواهی اش را بپذیرید. بحار الانوار ج ۸۸ ص ۸

حدیث۱۰۶۶

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: انما جعلت الجماعهٔ لئلا یکون الاخلاص والتوحید و الاسلام و العبادهٔ لله الاظاهرا مکشوفا مشهورا؛ نماز جماعت قرار داده شده است ، تا اخلاص و یگانگی و اسلام و عبادت برای خداوند آشکار، باز و ظاهرباشد. وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۷۲

حدیث۱۰۶۷

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : سیأتی علی الناس زمان یترکون الاذان علی ضعفائهم؛ زمانی خواهد آمد که اذان را تحقیر کرده و آن را به افرادی ناتوان می سپرند. (کنز العمال ، ج ۷، ص ۶۹۰)

حدیث۱۰۶۸

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ان بلالا کان عبد صالحا، فقال :لا أؤذن لاحد بعد رسول الله – صلی الله علیه و اله –؛ همانا که بلال بنده ای شایسته بود و گفت : من برای احدی بعد از رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) اذان نمی گویم . (من لا یحضره الفقیه ، ج ۱، ص ۲۸۶)

حدیث۱۰۶۹

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: کان رسول الله – صلی الله علیه و اله –اذا سمع المؤذن یؤذن قال مثل مایقوله فی کل شی ء؛ رسول خدا (ص) وقتی صدای اذان مؤذن را می شنید، آن جملات را تکرارمی کرد. (الکافی ، ج ۳، ص ۳۱۰, حدیث ۲۹)

حدیث۱۰۷۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اجابهٔ المؤذن یزید فی الرزق؛ اجابت دعوت اذان گو، سبب افزایش روزی می شود. (بحار الانوار، ج ۸۴, ص ۱۷۷)

حدیث۱۰۷۱

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: یؤذن الرجل و هو جالس و یؤذن و هوراکب؛ شخص اذان گو چه نشسته باشد و چه سواره اذان می گوید. (من لا یحضره الفقیه ، ج ۱، ص ۲۸۵)

حدیث۱۰۷۲

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : لو علم الناس ما فی النداء و الصف الاول لاستهموا علیه؛ اگر مردم می دانستند چه فضیلتی دارد اذان گفتن و شرکت در صف اول جماعت ، هر آینه برای این کار قرعه کشی می کردند. (بحار الانوار، ج ۸۸, ص ۲۰۰)

حدیث۱۰۷۳

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : ان الشیطان اذا سمع النداء هرب؛ به درستی که شیطان وقتی صدای اذان را شنید فرار می کند. (کنز العمال ، حدیث ۲۰۹۵۱)

حدیث۱۰۷۴

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : اجابهٔ المؤذن کفارهٔ الذنوب؛ اجابت اذان مؤذن ، کفاره گناهان است . (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۲۲۷)

حدیث۱۰۷۵

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: من أذن سبع سنین محتسبا جاءیوم القیامهٔ و لا ذنب له ؛ هر کس هفت سال برای خدا اذان بگوید، روز رستاخیزبدون گناه وارد محشرمی شود. ثواب الاعمال ، ص ۸۳

حدیث۱۰۷۶

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : یحشر المؤذنون من امتی مع النبیین و الصدیقین و الشهداء؛ اذان گویان ، از امت من با پیامبران و راستگویان و شهیدان محشور می شوند. (مستدرک الوسائل ، ج ۴، ص ۲۳)

حدیث۱۰۷۷

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: کان رسول الله - صلی الله علیه و آله و سلم - یقول لبلال اذا دخل الوقت یا بلال اعل فوق الجدار و ارفع صوتک بالاذان؛ رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) هنگامی که وقت نماز فرا می رسید به بلال می فرمود: بالای دیوار (مسجد)برو و اذان را با صدای بلند بگو. (وسائل الشیعه ، ج ۴، ص ۶۲۴)

حدیث۱۰۷۸

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: من صلی باذان و اقامهٔ صلی خلفه صفان من الملائکهٔ و من صلی باقامهٔ بغیراذان صلی خلفه صف واحد ما بین المشرق والمغرب؛ هر کس که نماز را با اذان و اقامه بخواند، دو صف از فرشتگان درپشت سرش نماز می گزارند، و کسی که نماز را با اقامه تنها بخواند یک صف از فرشتگان در پشت سرش نماز می خوانند و اندازه صف به قدر میان مشرق و مغرب است . محجهٔ البیضاء، ج ۱، ص ۳۳۸

حدیث۱۰۷۹

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : من اذن فی مصر من أمصار المسلمین سنهٔ وجبت له الجنهٔ؛ هر کس در یکی از شهرهای مسلمانان یک سال اذان بگوید بهشت بر اوواجب می شود. محجهٔ البیضاء، ج ۱، ص ۳۳۷

حدیث۱۰۸۰

للمؤذن فیما بین الاذان و الاقامهٔ مثل اجرالشهید المتشحطبدمه فی سبیل الله؛ برای شخص اذان گو در فاصله اذان و اقامه ،ثوابش مانند ثواب شهیدی است که در راه خدا در خون خود می غلطد. (ثواب الاعمال ،ص ۵۸)

حدیث۱۰۸۱

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: المؤذن یغفر الله له مد بصره و مدصوته فی السماء و یصدقه کل رطب ویابس سمعه ، و له من کل یصلی معه فی مسجده سهم و له بکل من یصلی بصوته؛ خداوند مؤذن را به اندازه ای که چشمش می بیند و صدایش در آسمان می پیچدمی آمرزد، هر خشک و تری که آواز او را می شنود او را تصدیق می کند، و ازثواب هر کس که با او در مسجد نماز گزارد سهمی نصیب او شود و به شمار هرکس که به بانگ او نماز بخواندحسنه ای برای اوست . محجهٔ البیضاء، ج ۱، ص ۳۳۱

حدیث۱۰۸۲

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : ان لحوما محرمهٔ علی النار و هی لحوم المؤذنین؛ همانا، گوشتهایی بر آتش (جهنم) حرام است (آتش آنها را نمی سوزاند) وآن گوشت بدن اذان گویان است . (مستدرک الوسائل ، ص ۲۴۹)

حدیث۱۰۸۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: من سمع النداء و هو فی المسجد ثم خرج فهو منافق ، الا رجل یرید الرجوع الیه ، او یکون علی غیر طهارهٔ فیخرج لیتطهر؛ کسی که صدای اذان را در مسجد شنید، و بدون خواندن نماز (جماعت) ازمسجد خارج شودمنافق است

، مگر این که قصد برگشت برای نماز خواندن دارد، یا وضو ندارد و برای گرفتن وضو از مسجد خارج شود. (بحار الانوار، ج ۸۴, ص ۱۶۱)

حدیث۱۰۸۴

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : من اذن محتسبا یرید بذلک وجه الله – عز و جل – اعطاه الله ثواب اربعین الف شهید و اربعین الف صدیق و یدخل فی شفاعته اربعین الف مسی ء من امتی الی الجنهٔ؛ کسی که اذان بگوید، و به خداوندتوجه داشته باشد، خداوند به او ثواب چهل هزار شهید و چهل هزار راستگو را عطامی کند و چهل هزار از امت گناهکاران شامل شفاعتش گردیده و داخل بهشت می شوند. (بحار الانوار، ج ۸۴, ص ۱۳۰)

حدیث۱۰۸۵

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : یا علی ألاذان نور؛ یا علی ! اذان نور است . (بحار الانوار، ج ۸۴، ص ۱۵۴)

حدیث۱۰۸۶

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: ایما مؤمن حافظ علی الصلوات المفروضهٔ فصلاها لوقتها فلیس هذا من الغافلین؛ هر مؤمنی محافظت برنمازش نماید، و او را در وقتش به جا آورد، ازانسانهای غافل شمرده نمی شود. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۷۹)

حدیث۱۰۸۷

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: و من صلاها لغیر وقتها مؤثراعلیها غیرها فان ذلک الیه ان شاء غفر له و ان شاء عذبه؛ کسی که نماز را در غیروقتش به جا آورد و چیز دیگری را بر نماز انتخاب کند و ترجیح دهد، به درستی که این کار، خدا را مختار می کند که اگربخواهد او را ببخشاید و اگر بخواهد او راعذاب کند. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۸۳)

حدیث۱۰۸۸

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: فاذا صلی العبد صلاهٔ الصبح مع طلوع الفجر اثبتت له مرتین تثبتها ملائکهٔ اللیل و ملائکهٔ النهار؛ پس هرگاه نمازگزار نماز صبح را با طلوع فجر به جای آورد دو مرتبه برای اونوشته می شود، هم فرشته صبح و هم فرشته شب می نویسند (نماز صبح رافرشته روز و فرشته شب هر دومشاهده می کنند). (ثواب الاعمال ، ص ۶۲)

حدیث۱۰۸۹

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : ثلاث لا تؤخر و هن الصلاهٔ اذا انت والجنازهٔ اذا حضرت و الأیم اذا وجدت کفؤا؛ سه چیز را نباید به تأخیر انداخت ،نماز همین که وقت آن رسید، و برداشتن جنازه وقتی آماده شد، و شوهر دادن بیوه وقتی هم کفو خود را یافت . (نهج الفصاحه ، ص ۲۶۲, حدیث ۱۲۶۱)

حدیث۱۰۹۰

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: افضل الاعمال الی الله الصلاهٔ لوقتها و بر الوالدین و الجهاد فی سبیل الله؛ بهترین اعمال نزد

خداوند، نمازاول وقت است پس از آن نیکی بر پدر وادر، و سپس جهاد در راه خدا است . (بحار الانوار، ج ۳، ص ۸۵)

حدیث۱۰۹۱

امـام رضـا (علیه السـلام) می فرماینـد: حافظوا علی مواقیت الصـلوات ، فان العبـدلا یأمن الحوادث؛ مراقب وقتهای نماز باشـید (که تا وقتش فرا رسید انجام دهید)چرا که انسان ازحوادثی که مانع انجام نماز در وقت گردد، ایمن نیست . (بحار الانوار، ج ۸۲, ص ۲۰)

حدیث۱۰۹۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: صل الصلوة لوقتها الموقت لها و لاتعجل وقتها لفراغ و لا تؤخرها عن وقتهاالأشتغال و اعلم ان کل شی ء من عملک تبع لصلوتک؛ نماز را در وقت مقرر آن به جای آور، و به خاطر فراغت عجله مکن وبه علت اشتغال آن را به تأخیر میفکن ، و بدان که همه اعمال تو بسته به نمازتوست . (نهج البلاغه ، نامه ۲۷)

حدیث۱۰۹۳

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: انما امر بالوضوء لیکون العبد طاهرااذا قام بین یدی الجبار و عند مناجاته ... ؛ همانا امر شده است به وضو، تا آن که بنـده پاک باشـد، به هنگامی که می ایسـتددر مقابل خداونـد جبار و همچنین وقت مناجات نمودن . (عیون اخبار الرضا، ج ۲، ص ۱۰۴)

حدیث۱۰۹۴

امام علی (علیه السـلام) می فرمایند: لا یقرأ العبد القران اذا کان علی غیر طهور حتی یتطهر؛ هنگامی که وضو ندارید، قرآن نخوانید، تا این که وضو گرفته شود. (خصال ، ج ۲، ص ۱۶۴)

حدیث۱۰۹۵

امـام کـاظم (علیه السـلام) می فرماینـد: و من توضأ الصـلاهٔ الصـبح کان وضوئه ذلک کفارهٔ لما مضـی من ذنوبه فی لیلته الا الکبائر؛ کسی که برای نماز صبح وضومی گیرد، وضویش کفاره گناهان گذشته آن شب اوست بجز گناهان کبیره . (محجهٔ البیضاء، ص ۱، ص ۳۰۲)

حدیث۱۰۹۶

امام کاظم (علیه السـلام) می فرمایند: من توضأ للمغرب کان وضوئه ذلک کفارهٔ لما رضـی من ذنوبه فی نهاره ما خلاالکبائر؛ کسـی که برای نماز مغرب وضوبگیرد، وضویش کفاره گناهان گذشته آن روزاوست بجز گناهان کبیره . (محجهٔ البیضاء، ج ۱، ص ۳۰۲)

حدیث۱۰۹۷

پیامبراکرم (صـلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : یا علی ! ان الوضوء قبل الطعام و بعده شفاءفی الجسد و یمن فی الرزق؛ یا علی ! قبل از غذا و بعد از غذا، وضو گرفتن ، شفای بدن و برکت در روزی است . (بحار الانوار، ج ۶۶, ص ۳۵۶)

حدیث۱۰۹۸

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : کسی که وضوی خود را شاداب وکامل به جای آورد، و نماز خویش را نیکوبخواند، زکات مالش را بپردازد، و خشم خود را فرو نشاند و زبانش را از گناهان مربوطبه زبان ببندد، و برای گناه خودبا توبه طلب آمرزش کند، ونسبت به اهل بیت پیامبر خویش خیرخواه باشد، البته تمام حقایق ایمان در اوکامل شده و درهای بهشت به روی او باز است . (ثواب الاعمال ، ص ۶۴)

حدیث۱۰۹۹

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : لا تدخل المساجد الا بالطهارهٔ؛ داخل مساجد مشو، مگر با وضو. (مستدرک الوسائل ، ج ۳، ص ۳۸۸)

حدیث۱۱۰۰

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : مفتاح الصلاهٔ الطهور؛ کلید نماز، پاکی است . (محجهٔ البیضاء، ج ۱، ص ۲۸۱)

حدیث۱۱۰۱

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : الوضوء نصف الایمان؛ وضو گرفتن نیمی از ایمان است . (بحار الانوار، ج ,۸۰ ص ۲۳۸)

حدیث۱۱۰۲

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : بی نماز درخواست می کند به دنیا برگردد، و این است سخن خداوند متعال تاگاهی که به یکی از آنان مرگ آمد گوید: پروردگارا مرا برگردانید تا شایدعمل شایسته انجام دهم در آنچه بازگزاردم ، نه چنین است آن سخنی است که او گوینده اش هست ، واز پشت آنهاتا روزی که برانگیخته شوند برزخ است . بحار الانوار، ج ,۷۷ ص ۵۸

حدیث۱۱۰۳

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : الجفاء کل الجفاء و الکفر من سمع منادی الله تعالی ینادی بالصلاهٔ و یدعوه الی الفلاح فلا یجیبه؛ نشانه ستمکاری و کفر آن است که کسی منادی خدا را بشنود که به نماز ندا می دهد و وی را به رستگاری می خواند و دعوت او را اجابت نکند. (نهج الفصاحه ، ص ۲۷۹)

حدیث۱۱۰۴

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : من ترک الصلوهٔ متعمدا من غیر علهٔ فقدبرء من ذمهٔ الله و ذمهٔ رسوله؛ کسی که نماز را عمدا و بدون علت ترک کند از امان خدا و رسولش دورخواهد بود. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۷۵)

حدیث۱۱۰۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ألا تسمعون الی جواب اهل النار حین سئلوا:ما سلککم فی سقر؟ قالوا: لم نک من المصلین؛ آیا به پاسخ اهل دوزخ گوش فرانمی دهید که وقتی از آنها می پرسند: چه چیز شما را گرفتار دوزخ ساخت ؟ می گویند: ما از نمازگزاران نبودیم . بحار الانوار، ج ,۸۲ ص ۲۲۴

حدیث۱۱۰۶

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : من ترک صلاته حتی تفوته من غیرعذر فقد حبط عمله؛ کسی که نمازش را بدون عذر ترک کند (نخواند) تا وقت آن بگذرد، عمل اونابود شده است . بحار الانوار، ج ,۸۲ ص ۲۰۳

حدیث۱۱۰۷

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : لا ینال شفاعتی من اخر الصلوة بعد وقتها؛ کسی که نماز را از وقتش تأخیر بیندازد، (فردای قیامت) به شفاعت من نخواهدرسید. (بحار الانوار، ج ,۸۳ ص ۲۰)

حدیث۱۱۰۸

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : نماز خودتان را ضایع نکنید، به حقیقت هر کس نماز خویش را ضایع کند،خداوند عز و جل او را با قارون و فرعون و هامان محشور می کند، خداوند به آنان لعنت کند و آنها را رسوا سازد، وبر خدا لازم است آنها را با منافقها به آتش داخل کند، پس وای بر کسی که به نمازش مواظب نباشد. (بحار الانوار، ج ,۸۲ ص ۲۰۲)

حدیث۱۱۰۹

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ان العبد اذا عجل فقام لحاجته یقول الله تبارک و تعالی : اما یعلم عبدی انی انااقضی الحوائج ؛ زمانی که بنده برای رفع حاجت خود نمازش را با عجله بخواند، خداوندمی فرماید: آیا بنده من نمی داند که حاجت او را من برآورده می کنم . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۲۴)

حدیث۱۱۱۰

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : ...لا صلوة لمن لا یتم رکوعها و سجودها؛ کسی که رکوع و سجودش را ناتمام و شتابزده به جا می آورد، نمازش پذیرفته نیست . (بحار الانوار، ج ,۸۴ ص ۲۵۳)

حدیث۱۱۱۱

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : اسرق الناس فاالذی یسرق من صلاته فصلاته تلف کما یلف الثوب الخلق فیضرب بها وجهه؛ دزدترین مردم کسی است که به خاطر سرعت و شتابزدگی از نماز خود کم کند، نماز چنین انسانی همچون جامه مندرسی در هم پیچیده شده ، به صورت اوپرتاب می گردد. (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۰۶)

حدیث۱۱۱۲

امام علی (علیه السلام) می فرماینـد: ان اسـرق الناس من سـرق من صـلاته؛ دزدترین مردم کسـی است که از نمازش کم بگذارد. (بحار الانوار، ج ,۸۲ ص ۲۲۲)

حدیث۱۱۱۳

پیـامبراکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد : لاـ یقبـل الله صـلاهٔ خمسـهٔ نفر. الابق من سـیده و امرأهٔ لا یرضـی عنها زوجها ومـدمن الخمر و العاق و اکل الربا؛ خداونـدنماز پنج گروه را نمی پذیرد:۱- بنـده ای که از نزد مولای خود فرارکرده است .۲- زنی که شوهرش از وی راضی نیست .۳- شرابخوار و دائم الخمر.۴- کسی که عاق والدین شده است .۵- رباخوار. (مستدرک الوسائل ، ج ,۱۳ ص ۳۳۲)

حدیث۱۱۱۴

امـام بـاقر (علیه السـلام) می فرماینـد: من شـرب الخمر فسـکر منهـا لم یقبل الله صـلاته اربعین یوما فان ترک الصـلاهٔ فی هـذه الایام ضوعف علیه العذاب لترک الصلاهٔ؛ کسی که شراب بنوشد و مست شود، تا چهل روز نماز او قبول نیست ، پس اگر نمازی را دراین روزها ترک کند عقاب و کیفر وی نیز چند برابر است . (ثواب الاعمال ، ص ۵۵۱)

حدیث۱۱۱۵

پیـامبراکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد : کسـی که همسـر خود را بیـازارد، نمـاز و اعمال نیک او مورد پـذیرش الهی قرارنمی گیرد، مگر آن که به کمک او بپردازد و رضایتش را جلب کند، گر چه همیشه روزه دار باشد و البته شوهر نیز دارای همین نوع از عقاب است ، درصورتی که همسر خویش را بیازارد و به او ظلم روا دارد. (وسائل الشیعه ، ج ,۱۴ ص ۱۱۶)

حدیث۱۱۱۶

جـاء رجل الی امیرالمؤمنین – علیه السـلام – فقال : یا امیرالمؤمنین انی قـدحرمت الصـلاهٔ باللیل ، فقال امیرالمؤمنین –علیه السـلام – : انت رجـل قدقیـدتک ذنوبک؛ مردی نزد امیرالمؤمنین (علیه السـلام) آمـد وگفت : ای امیر مؤمنان ! من از نماز شب محروم شـدم . امام علی (علیه السلام) فرمودند: تو مردی هستی که گناهانت تو را زندانی (اسیر)کرده است . (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۲۲)

حدیث۱۱۱۷

امـام رضـا (علیه السـلام) می فرماینـد: من صـلی و لم یزک لم تقبـل صـلوته؛ هر کس نمـاز بخوانـد، ولی زکـات و مالیات اسـلامی نپردازد، نمازش قبول نمی شود. (بحار الانوار، ج ,۹۶ ص ۱۲)

حدیث۱۱۱۸

پیامبراکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند : من اکل لقمهٔ حرام لم تقبل له صـلوهٔ اربعین لیلهٔ و لم تسـتجب له دعوهٔ اربعین صباحـا؛ کسـی که لقمه حرام بخورد، تـا چهـل شب نمـاز او قبـول نمی شـود و دعـای وی نیز تـا چهـل روز به اجابت نمی رسـد. (دارالسلام نوری ، ج ۴، ص ۲۱۳)

حدیث۱۱۱۹

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: من نظر الی ابویه نظرماقت ، و هما ظالمان لم یقبل الله له صلاۀ؛ هر که به پدر و مادر نگاه تند و خشم آلود کند، اگر چه به وی ستم کرده باشند، خداوند نمازش را نمی پذیرد. (جامع السعادات ، ج ۲، ص ۳۵۱)

حدیث۱۱۲۰

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : لو صلیتم حتی تکونوا کالاوتار و صمتم حتی تکونوا کالحنایا لم یقبل الله منکم الا بورع؛ اگر آن قدر نماز بخوانید تا همچون زه کمان شوید، و آن قدر روزه بگیرید تاهمچون کمان خم شوید، خدا از شما قبول نمی کند، مگر این که انسان با ورع باشید. (بحار الانوار، ج ,۸۴ ص ۲۵۸)

حدیث۱۱۲۱

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ایما امراۀ باتت و زوجها علیها ساخطفی حق ، لم تقبل منها صلوۀ حتی یرضی عنها؛ هر زنی که شب بخوابد در حالی که شوهرش به خاطر (مطلب) حقی از وی خشمگین باشد، هیچ نمازی از او قبول نمی شود، مگرآن که شوهرش از اوراضی شود. (فروع کافی ، ج ۵، ص ۵۰۷)

حدیث۱۱۲۲

امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: فی جواب سائل سأله عن حدود الصلاۀ ... قال :و ما سبب قبولها؟ قال – علیه السلام – : ولایتنا و البراءۀ من اعدائنا؛ در پاسخ کسی که پرسید از حدود نماز... و چه چیزی سبب قبولی نماز است ؟فرمودند: ولایت مااهل بیت ، و برائت از دشمنان ما. (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۸۶)

حدیث۱۱۲۳

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: و الله انکم لتعرفون من جیرانکم و اصحابکم من لو کان یصلی لبعضکم ماقبلها منه لاستخفافه بها ان الله لایقبل الا الحسن فکیف یقبل ما یستخف به ؟؛ قسم به خدا، شما از همسایگان و دوستان خود کسانی را می شناسید که اگ ربرای بعضی از شما نمازی بخوانند از او قبول نخواهیدکرد، به علت استخفاف و بی اعتنایی که بر آن روا داشته ، همانا خداوند چیز نیکو وشایسته را فقطمی پذیرد، پس چگونه بپذیرد عبادتی راکه به آن بی توجهی شده است ؟ (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۸۷)

حدیث۱۱۲۴

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: من قبل الله منه صلاۀ واحدۀ لم یعذبه؛ اگر خداوند از کسی یک نماز بپذیرد او را عذاب نمی کند. وسائل الشیعه ج ۳ ص ۲۳

حدیث۱۱۲۵

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: خداوند متعال فرمود: نماز کسی را می پذیرم که :۱- درمقابل عظمت من خاضع باشد.۲- از

خواسته های نفسانی به خاطر من خود را دور کند.۳-روزش را با یاد من به پایان برد.۴- بر بندگانم بزرگی نفروشد.۵- به گرسنه غذا دهد.۶- برهنه را بپوشاند.۷- به مصیبت دیده مهربانی کند.۸- غریب راپناه دهد. بحار الانوار ج ۸۴ ص ۲۴۲

حدیث۱۱۲۶

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : خیارکم الینکم مناکب فی الصلوهٔ؛ بهترین شما کسی است که شانه هایش در نماز افتاده تر باشد. (بحار، ج ۸۴ ص ۲۶۲)

حدیث۱۱۲۷

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: هر کس وضوی خوب بگیرد و دو رکعت نماز با رکوع و سجود کامل به جای آورد و با خدای خود خلوت کند و بر رسول خدا (ص) درود فرستد،سپس حاجت خود را از خدا درخواست نماید، به تحقیق که در زمان مناسبش درخواست کرده و هرکس چنین نماید، هرگز ناامید وناموفق نخواهد بود. (بحار الانوار، ج ,۸۵ ص ۳۲۴)

حدیث۱۱۲۸

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : رکعتان خفیفتان فی تفکر خیر من قیام لیلهٔ؛ دو رکعت نماز سبک ، در صورتی که همراه با تفکر و اندیشه باشد، بهتر ازعبادت سراسر یک شب است . (بحار الانوار، ج ,۸۴ ص ۲۴۰)

حدیث۱۱۲۹

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : ان العبد لیصلی الصلاهٔ لا یکتب له سدسها و لاعشرها، و انما یکتب للعبد من صلاته ما عقل منها؛ به درستی بنده نماز می خواندبرای او، نه یک ششم آن و نه یک دهم آن نوشته نمی شود، جز این نیست که برای بنده از نمازش آن مقدار نوشته می شودکه به آن توجه کرده است . بحار الانوار ج ۸۴ ص ۲۳۷

حدیث۱۱۳۰

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ان العبد لترفع له من صلاته نصفها او ثلثها او ربعها او خمسها و ما یرفع له الاما اقبل علیه بقلبه ... ؛ همانااز نماز بنده نصفش یا یک سوم ، یا یک چهارم ، یا یک پنجم برای او بالا می رود، وآن مقداری که از نماز حضور قلب داشته باشد، بالا می رود... (بحار الانوار، ج ,۸۴ ص ۲۳۸)

حدیث۱۱۳۱

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: اذا قام العبد الی الصلاهٔ اقبل الله - عز و جل - علیه بوجهه فلا یزال مقبلاعلیه حتی یلتفت ثلاث مرات فاذاالتفت ثلاث مرات اعرض عنه؛ وقتی بنده به نماز ایستاد خداوند متعال به او توجه می کند و توجهش را از اوقطع نمی کند تا موقعی که سه مرتبه از یاد خدا غافل گردد،در این هنگام خداوند سبحان نیز از او اعراض خواهد کرد. (بحار الانوار، ج ,۸۴ ص ۲۴۱)

حدیث۱۱۳۲

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد : من صـلی صـلوهٔ لا یذکر فیها شـیئا من امر الدنیا، لا یسـئل الله شـیئا، الا اعطاه؛ کسـی که نمـاز می خوانـد، در حـال نمـاز هیـچ چیز از امور دنیـایی به یـادش نیایـد(فقط خداونـد در نظرش باشـد)، در این صورت هرچیزی از خداوند بخواهد، به او عطا می کند. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۲۶۵)

حدیث۱۱۳۳

پیامبراکرم (صـلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : رکعهٔ من عالم بالله خیر من الف رکعهٔ من متجاهل؛ یک رکعت نماز کسی که متوجه خدا باشد، بهتر از هزار رکعت کسی است که از خدا غافل باشد. (نهج الفصاحه ، ص ۳۵۰)

حدیث۱۱۳۴

امام علی (علیه السـلام) می فرمایند: من اتی الصلاهٔ عارفا بحقها غفر الله له؛ کسی که نماز به جا آورد در حالی که عارف به حق آن باشد، خداوند او رامی آمرزد. (تحف العقول ، ص ۱۱۷)

حدیث۱۱۳۵

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : من صلی رکعتین و لم یحدث فیهمانفسه بشی ء من امور الدنیا غفر الله له ذنوبه؛ کسـی که دو رکعت نمـاز بخوانـد و درآن دو رکعت ، قلب خـود را به چیزی از امور دنیـا مشـغول نکنـد، خداونـد گناهـانش رامی آمرزد. (بحار الانوار، ج ,۸۴ ص ۲۴۹)

حدیث۱۱۳۶

امام صادق (علیه السـلام) می فرمایند: لیس من مؤمن یقبل بقلبه فی صـلوته الی الله الا اقبل الله الیه بوجهه و اقبل بقلوب المؤمنین الیه بالمحبهٔ له بعد حب الله – عز و جل – ایاه؛ مومنی نیست که در نمازش با حضورقلب به خداوند توجه کند، مگر این که خداوند به او رو می کنـد، و بعد از محبت خداوند عز و جل در دل ، قلوب مومنین را به سوی او متوجه می کند. (مسـتدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۲۶۵)

حدیث۱۱۳۷

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : اذا قام العبد الی الصلوهٔ فکان هواه و قلبه الی الله تعالی انصرف کیوم ولدته امه؛ هنگامی که انسان برای نماز می ایستد، اگر همه توجه اش و قلبش به سوی خداباشد، در حالی نمازش تمام می شود، که مثل روزی است که پاک به دنیا آمده . (محجهٔ البیضاء، ج ۱، ص ۳۸۲)

حدیث۱۱۳۸

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : بنیت الصلوهٔ علی اربعهٔ اسهم سهم منهااسباغ الوضوء، و سهم منها الرکوع وسهم منهـا السـجود و سـهم منهـا الخشوع؛ نمـاز برچهار بخش بنا شـد: ۱- گرفتـن وضـوی کامـل . ۲- رکـوع . ۳- سجود.۴- خشـوع . (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۲۶۵)

حدیث۱۱۳۹

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : لیس لک من صلاتک الا ما احضرت فیه قلبک؛ نیست برای تو از نماز، مگر قلب تو در حال نماز باشد. (بحار الانوار، ج ,۸۴ ص ۲۵۹)

حدیث۱۱۴۰

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : ما الخشوع ؟ قال : التواضع فی الصلاة و ان یقبل العبد بقلبه کله علی ربه ... ؛ از پیامبر اکرم (ص) سؤال شد: خشوع چیست ؟ فرمود:فروتنی و خاکساری درنماز و این که بنده با تمام قلبش به سوی خدا برود... (بحار الانوار، ج ,۸۴ ص ۲۶۴)

حدیث۱۱۴۱

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: اذا کنت فی صلاتک فعلیک بالخشوع و الاقبال علی صلاتک فان الله تعالی یقول : الذین هم فی صلاتهم خاشعون؛ هرگاه در حال نمازبودی ، بر تو باد به خشوع و توجه کامل به نماز، چون خداوند در قرآن می فرماید: اهل ایمان کسانی هستند که در نماز خشوع می ورزند. فروع کافی ، ج ۳، ص ۳۰۰

حدیث۱۱۴۲

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: معنی السلام فی کل صلوة الامان ، ای من ادی امر الله وسنة نبیه – صلی الله علیه و اله – خاشعا منه قلبه فله الامان من بلاء الدنیا وبرائة من عذاب الاخرة؛ معنی" سلام " در پایان نماز، امان است ، یعنی هر کس که امرخدا و سنت پیامبرش را با خشوع قلب به جای آورد، از بلای دنیا در امان ، و ازعذاب آخرت برکنار است . (مصباح الشریعه ، باب سلام)

حدیث۱۱۴۳

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : قراءة القران فی الصلاة افضل من قراءة القران فی غیرالصلاة؛ قرائت قرآن در نماز افضل است از غیر نماز. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۲۹۲)

حدیث۱۱۴۴

امام حسین (علیه السلام) می فرمایند: من قرأ ایة من کتاب الله – عز و جل – فی صلاته قائما یکتب له بکل حرف مائة حسنة؛ کسی که آیه ای از قرآن را ایستاده در نماز خود بخواند، به هر حرفی صدحسنه برای او نوشته می شود. (الکافی ، ج ۲، ص ۴۴۷)

حدیث۱۱۴۵

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: اذا استقبلت القبلة فانس من الدنیا و ما فیها والخلق و ما هم فیه و استفرغ قلبک عن کل شاغل یشغلک عن الله؛ هنگامی که برای نماز به جانب قبله ایستادی ، دنیا و آنچه در آن است رافراموش کن و قلب خود رااز هر گونه سرگرم کننده ای که تو را از خدا بازدارد، فارغ ساز. (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۹۶)

حدیث۱۱۴۶

از امام صادق (علیه السلام) نقل شده که پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: آنگاه که مرا به آسمان بردند، به جماعتی گذشتم سرهای آنهابا سنگ کوفته می شد، گفتم ای جبریل اینها کیانند؟ گفت : اینها آنانند که قبل ازخواندن نماز عشاء می خوابند. (بحار الانوار، ج ۲، ص ۲۱۳)

حدیث۱۱۴۷

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ان من تمام الصوم اعطاءالزکوهٔ (لفطرهٔ) کما ان الصلاهٔ علی النبی - صلی الله علیه و اله و سلم - من تمام الصلاهٔ ؛ همانا پرداخت زکات فطره (در آخر ماه رمضان) مایه تمامیت روزه می باشد،چنان که صلوات بر محمد (و آل او) باعث تمامیت نماز است (یعنی نماز با صلوات و روزه با زکات فطره کامل می شود). (وسائل الشیعه ، ج ۶، ص ۲۲۱)

حدیث۱۱۴۸

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: هنگامی که داخل مسجد شدی و زمانی که مردم مشغول نماز هستند، بر آنهاسلام نکن ، بلکه بر رسول خدا (ص) سلام کن و مشغول نمازشو، ولی وقتی وارد بر گروهی شدی که مشغول صحبت هستند، بر آنها سلام کن . (بحار الانوار، ج ,۷۶ ص ۸)

حدیث۱۱۴۹

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : اطولکم قنوتا فی دار الدنیا اطولکم راحهٔ یوم القیامهٔ فی الموقف؛ هر کسی از شما قنوتش در این دنیا طولانی تر باشد، در آخرت در موقف محشر راحتی او بیشتر خواهد بود. (ثواب الاعمال ، ص ۵۹)

حدیث۱۱۵۰

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : انتظار الصلوهٔ بعد الصلوهٔ کنز من کنوزالجنهٔ؛ انتظار کشیدن از نماز تا نماز دیگر، گنجی است از گنجهای بهشت . (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۷۸)

حدیث۱۱۵۱

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ان الله - عز و جل - فرض علیکم الصلوات فی احب الاوقات الیه ، فاسئلواالله حوائجکم عقیب فرائضکم؛ به درستی که خداوند نمازهای واجب را در محبوبترین اوقات واجب کرد، پس حاجات خودرا بعد از نمازهایتان بخواهید. (بحار الانوار، ج ,۸۵ ص ۳۲۴)

حدیث۱۱۵۲

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: انما تقبل النافلهٔ بعد قبول الفریضهٔ؛ همانا، نماز مستحبی زمانی مورد قبول است که نماز واجب مورد قبول واقع شود. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۲۰)

حدیث۱۱۵۳

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ان الله فرض الزکوة کما فرض الصلاة؛ خدازکات را واجب کرد، همان طور که نماز را واجب کرد. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۳)

حدیث۱۱۵۴

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : اول ما افترض الله علی أمتی ، الصلوات الخمس؛ اولین چیزی که خداوند بر امت من واجب کرد، نمازهای پنج گانه است . (کنز العمال ، ج ۷، حدیث ۱۸۸۵۱)

حدیث۱۱۵۵

شیعتنا اهل الورع و الاجتهاد و اهل الوفاء و الامانة و اهل الزهد و العبادة واصحاب الاحدی و خمسین رکعة فی الیوم واللیلة؛ شیعیان ما اهل تقوی و پاکدامنی و کوشش و جدیت اند و مردمی باوفاوامین اند و اهل زهد و عبادتند و کسانی هستند که در شبانه روز پنجاه و یک رکعت نماز می خوانند. (بحار الانوار، ج ,۶۸ ص ۱۶۷)

حدیث۱۱۵۶

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: اذا لقیت الله بالصلوات الخمس المفروضات لم یسألك عما سوی ذلك؛ هنگامی که خداوند را با نمازهای پنج گانه واجب ملاقات کردی ، سؤال از شمانمی شود، مگر از نمازهای پنج گانه . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۵)

حدیث۱۱۵۷

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: عما فرض الله – عز و جل – من الصلاة ؟ فقال : خمس صلوات فی اللیل والنهار؛ زراره می گوید: از حضرت امام باقر(علیه السلام) سؤال کردم که خداوند عز و جل چه مقدار نماز را واجب کرد؟ آن حضرت فرمودند:پنج نماز را واجب کرد. (من لا یحضره الفقیه ، ج ۱، ص ۲۰۵)

حدیث۱۱۵۸

امام حسن (علیه السلام) می فرمایند: ان من طلب العبادة تزکی لها و اذا اضرت النوافل بالفریضة فارفضوها؛ هر کس طلب عبادت دارد، دل را برای آن پاک می کند،و هرگاه نمازهای مستحبی به نمازهای واجب ضرر رسانید (باعث آسیب رسانی به یکی از صفات و ابعاد نمازهای واجب شد) نمازهای مستحبی را ترک کنید. (تحف العقول ، ص ۲۶۷)

حدیث۱۱۵۹

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: صلاة فریضة ، خیر من عشرین حجة ... ؛ نمازواجب بهتر از بیست حج مستحبی است . (بحار الانوار، ج ,۸۲ ص ۲۲۷)

حدیث۱۱۶۰

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: فاذا سلم من صلاته ، سلم الله علیه وسلم علیه ملائکته؛ پس زمانی که بنده نمازش را سلام داد، خداوند و ملائکه بر اوسلام می فرستند. (بحار الانوار، ج ,۸۲ ص ۲۲۱)

حدیث۱۱۶۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حق نماز را مؤمنین شناخته اند که نه زینت های دنیا، نه نور چشمی هااز فرزند ونه مال ، آنان را از عبادت پروردگارشان باز نمی دارد، زیرا که خداوندسبحان می گوید: مردانی هستند که تجارت و داد و ستد آنان را از یاد خدا و برپاداشتن نماز و پرداخت زکات باز نمی دارد. (نهج البلاغه ، خطبه ۱۹۹)

حدیث۱۱۶۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: و الحج جهاد کل ضعیف ، و لکل شی ء زکاة و زکاة البدن الصیام ، و جهاد المرأة حسن التبعل؛ نمازوسیله تقرب و نزدیک شدن هر پارسایی به خداست ، و حج ، جهاد افرادناتوان است .هر چیزی زکات دارد و زکات پاک کردن بدن ، روزه گرفتن است . جهاد زن هم خوب شوهرداری کردن می باشد. (نهج البلاغه ، فیض الاسلام ، ص ۱۱۵۲)

حدیث۱۱۶۳

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : الصلاة شفیع بینه و بین ملك الموت؛ نمازشفیع نمازگزار در نزد ملك الموت است . (بحار الانوار، ج ,۸۲ ص ۲۳۲)

حدیث۱۱۶۴

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : و تکون صلاة العبد عند المحشر تاجا علی رأسه و نورا علی وجهه و لباسا علی بدنه و سترا بینه و بین النار؛ نماز بنده در محشرتاجی است بر سر او، و موجب نورانیت صورتش ، لباس برای بدن وی ، و ساتر و حایل بین او و آتش جهنم است . (بحار الانوار، ج ,۸۲ ص ۲۳۱)

حدیث۱۱۶۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: و عن ذلك ما حرس الله عباده المؤمنین بالصلوات و الزکوات؛ و از اینجاست که خداوند با نمازها و زکاتها و سختکوشی درنماز، از بندگان با ایمانش پاسداری می کند. (نهج البلاغه ، فیض الاسلام ، ص ۷۹۸)

حدیث۱۱۶۶

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: یدخل علی المیت فی قبره الصلاة و الصوم و الحج و الصدقة و البر و الدعاء،و یکتب اجره للذی یفعله و للمیت؛ نماز و روزه و صدقه و نیکی و دعا برای میت در قبر او داخل می شود، واجر و پاداش این امور برای میت و آن کسی که آن را انجام می دهد، نوشته می شود. (بحار الانوار، ج ,۸۲ ص ۶۲)

حدیث۱۱۶۷

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : الصلاة جواز علی الصراط؛ نماز جواز عبور ازصراط است . (بحار الانوار، ج ,۹۸ ص ۱۶۸)

حدیث۱۱۶۸

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: ان ملک الموت قال لرسول الله – صلی الله علیه و اله – : ما من اهل بیت مدر و لا شعر فی بر و لا بحر الا وانا اتصفحهم فی کل یوم خمس مرات عند مواقیت الصلاهٔ؛ همانا، ملک الموت به رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) گفت : هیچ اهل خانه ای و صاحب جامه ای در خشکی و دریا نیست ، مگراین که من در هر روز پنج بار هنگام نماز از آنها می گذرم . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۷۹)

حدیث۱۱۶۹

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ما یمنع احدکم اذا دخل علیه غم من غموم الدنیا ان یتوضأ ثم یدخل المسجدفیرکع رکعتین یدعو الله فیهما، اما سمعت الله تعالی یقول : واستعینوا بالصبر والصلاهٔ ؛ چه مانعی دارد که چون یکی از شماغم و اندوهی از غمهای دنیا بر اودرآمد، وضو بگیرد و به مسجد برود و دو رکعت نماز بخواند و برای رفع اندوه خود خدا را بخواند. مگر نشنیده ای که خدا می فرماید:واستعینوا بالصبرو الصلاهٔ . (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۲۶۳)

حدیث۱۱۷۰

لیست الصلاهٔ قیامک وقعودک ، انما الصلاهٔ اخلاصک و ان ترید بها الله وحده؛ نماز برخاستن و نشستن تو نیست ، جز این نیست که نماز خالص قرار دادن توست و این که به آن خشنودی تنها خدا را بخواهی . (اصول وافی ، ج ۲، ص۱۰۹)

حدیث۱۱۷۱

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: کان علی – علیه السلام – اذااماله امر فزع قام الی الصلاهٔ ثم تلا هذه الایهٔ" واستعینوا بالصبر والصلاهٔ؛ " شیوه امام علی (علیه السلام) چنان بود که چون مشکل مهمی برای او پیش می آمد، به نمازمی ایستاد و این آیه را می خواند... ":واستعینوا بالصبر و الصلاهٔ. (" تفسیر درالمنثور، ج ۱، ص ۶۷)

حدیث۱۱۷۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: تعاهدوا امر الصلاهٔ و حافظوا علیها، واستکثروا منه ، و تقربوا بها فانها کانت علی المؤمنین کتابا موقوتا؛ امر نماز رامراعات کنید و آن را محافظت نمایید و بسیار به جا آورید و با آن به خدا تقرب جویید، زیرا نماز فریضه ای است که بر مومنین نوشته شده ووقت آن تعیین گردیده است . (نهج البلاغه ، خطبه ۱۹۹)

حدیث۱۱۷۳

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : الصلوهٔ تنظر و لا تنظر بها؛ برای نمازباید انتظار کشید ولی نماز را معطل کار دیگر نباید کرد. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۸۳)

حدیث۱۱۷۴

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ان الله یدفع بمن یصلی من شیعتنا عمن لا یصلی من شیعتنا و لو اجمعوا علی ترک الصلوهٔ

لهلکوا؛ همانا خداوندبه وسیله شیعیانی که نماز به جا می آورند، از شیعیان بی نماز (بلا)را دفع می کند،ولی اگر همه تارك نماز بودند، هر آینه همه هلاك می شدند. (مستدرك الوسائل ، ج ۱، ص ۱۸۴)

حدیث۱۱۷۵

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: (الصلوة) طلب الوصال الی الله من العبد؛ (نماز) مطالبه وصال و تقرب بنده به سوی خداوند است . (بحار الانوار، ج ,۸۴ ص ۲۶۴)

حدیث۱۱۷۶

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: من اقام فی مسجد بعد صلوته انتظارللصلوة فهو ضیف الله و حق علی الله ان یکرم ضیفه؛ کسی که بعد از هر نماز درمسجد بایستد، در حالی که انتظار نماز بعدی رامی کشد، پس او مهمان خداست ، و برخداست که مهمانش را اکرام کند. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۷۸)

حدیث۱۱۷۷

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : ان الصلاة تأتی الی المیت فی قبره بصورة شخص انور اللون یونسه فی قبره ویدفع عنه اهوال البرزخ؛ نماز به صورت انسانی سفید چهره وارد قبر میت شده و با او انس می گیرد ووحشتهای برزخ را از اوبرطرف می کند. (لآلی الاخبار، ج ۴، ص ۱. الحکم الزاهره ، ص ۲۸۳)

حدیث۱۱۷۸

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : ما من صلاة یحضر وقتها الا نادی ملك بین یدی الناس : ایها الناس ! قوموا الی نیرانکم التی اوقدتموها علی ظهورکم فاطفئوها بصلاتکم؛ هیچ نمازی نیست مگر این که چون وقت آن فرا می رسد فرشته ای درپیش روی مردمان ندا می کند: ای مردم ! برخیزید به سوی آتشی که بر پشت خودافروخته اید، تا آن را با نماز خویش خاموش کنید. (محجة البیضاء، ج ۱، ص ۳۳۹)

حدیث۱۱۷۹

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : نوروا منازلکم بالصلاة و قرائة القران؛ به خانه هایتان با خواندن نماز، و قرائت قرآن ، نورانیت ببخشید. (کنز العمال ، ج ,۱۵ ص ۳۹۲ حدیث ۴۱۵۱۸)

حدیث۱۱۸۰

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : قم فصل فان فی الصلوة شفاء؛ بر خیز نمازبه جا آورا! پس همانا در نماز شفا است . (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۲۸)

حدیث۱۱۸۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مروة الحضر، قراءة القران ومجالسة العلماء و النظر فی الفقه و المحافظة علی الصلاة فی

الجماعات؛ از علی بن ابی طالب (علیه السلام) نقل شده که فرمود: جوانمردی در حضور در وطن ،قرآن خواندن و همنشینی با علماء و نگریستن در احکام دین و مواظبت بر نمازخواندن در جماعتهاست . (بحار الانوار، ج ,۸۸ ص ۱۰)

حدیث۱۱۸۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: و اعلم ان کل شی ء من عملک تبع لصلاتک؛ بدان که تمام اعمالت تابع نمازت خواهند بود. (نهج البلاغه ، نامه ۲۷)

حدیث۱۱۸۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: الصلوة تنزل الرحمة؛ نماز رحمت الهی را نازل می کند. میزان الحکمة، ج ۵، ص ۳۶۷

حدیث۱۱۸۴

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : لا یزال الشیطان یرعب من بنی ادم حافظ علی الصلوات الخمس فاذا ضیعهن تجرء علیه و اوقعه فی العظائم؛ شیطان پیوسته از فرزندان آدم در وحشت و هراس است تا آنگاه که نمازهایش را به دقت و با شرایط و آداب می خواند. پس اگر نماز را ضایع نموده (و دروقت مقرر آن به جا نیاورد)، شیطان بر او چیره می شود و او را در گناهان کبیره می اندازد و وی راگرفتار می کند. (بحار الانوار، ج ,۸۲ ص ۲۰۲)

حدیث۱۱۸۵

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من ترک صلوة لایرجو ثوابها و لایخاف عقابها فلاابالی ایموت یهودیا و نصرانیا او مجوسیا ؛ کسی که نماز را ترک کند، امید به پاداش نمازش نمی باشد و از عذاب آن نیز ترسناک نیست، پس باکی نیست که یهودی بمیرد، یا نصرانی ، یا مجوسی . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۰۳. میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۰۳)

حدیث۱۱۸۶

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ما بین المسلم و بین ان یکفر الا ان یترک الصلاة الفریضة متعمدا او یتهاون بها فلا یصلیها؛ فاصله بین مسلمان و بین کفرش چیزی جز ترک نماز واجب نیست که یا عمدا ترک نماید و اصلا قبول نداشته باشد و یا از بی اعتنایی نماز نخواند. بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۱۶

حدیث۱۱۸۷

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: تارک الصلاة ملعون فی التوراة ملعون فی الانجیل ملعون فی الزبور ملعون فی القران ملعون فی لسان جبرئیل ملعون فی لسان میکائیل ملعون فی لسان اسرافیل ملعون فی لسان محمد ؛ ترک کننده نماز در تورات و انجیل و زبور و قرآن مورد لعنت قرار گرفته و به زبان جبرئیل و میکائیل و اسرافیل و محمد (ص) ملعون است . انوار الهدایة ، ص ۱۹۷

حدیث۱۱۸۸

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من اعان تارک الصلوة بلقمة او کسوة فکانما قتل سبعین نبیا اولهم ادم و اخرهم محمد ؛ کسی که ترک کننده نماز را به دادن طعامی یا لباسی یاری کند، مثل این است که هفتاد پیغبر را کشته ، که اول آنها آدم، و آخر آن ها محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) است . (لئالی الاخبار، ص ۳۹۵)

حدیث۱۱۸۹

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ان العبد اذا اشتغل بالصلاة و جاءه الشیطان و قال له : اذکر کذا اذکر کذا حتی یضل الرجل ان یدری کم صلی ؛ نمازگزار وقتی مشغول نماز است ، شیطان به سراغش می آید و به او می گوید: این را به یاد بیاور، آن را یاد بیاور تا این که انسان را گمراه کند و فراموش کند که چند رکعت نماز خوانده است . (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۵۹)

حدیث۱۱۹۰

قال الصادق – علیه السلام ـ : ایاکم ان یستخف احدکم بصلاته ؛ بپرهیزید از این که یکی از شما نماز را سبک بشمارید. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۳۶)

حدیث۱۱۹۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله ـ : مثل الذی لایتم صلاته کمثل حبلی حملت حتی اذادنا نفاسها اسقطت فلا هی ذات حمل ولا ذات ولد ؛ مثل آن کسی که نمازش را کامل به جا نمی آورد، مثل زن حامله ای است که (نه ماه) حملش را نگهداری کرده تا نزدیک زایمان بچه را سقط کرده است .پس این چنین زن را نه زن حامله می گویند و نه زن صاحب فرزند. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۷۳)

حدیث۱۱۹۲

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ان ملک الموت یدفع الشیطان عن المحافظ علی الصلاة و یلقنه شهادة ان لا اله الله و ان محمدا رسول الله فی تلک الحالة العظمیة؛ همانا ملک الموت شیطان را در دم مرگ از کسی که حافظ نماز است ، دورمی کند و شهادت بر وحدانیت خدا و رسالت رسول خدا (ص) رادر هنگام هولناک مرگ به او تلقین می کند (توفیق شهادتین پیدا می کند). (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۹)

حدیث۱۱۹۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ان الانسان اذا کان فی الصلاة ، فان جسده وثیابه و کل شی ء حوله یسبح؛ هنگامی که انسان در حال نماز است، اندام و جامه او و هر چه پیرامون اوست ، خدا را تسبیح می گویند. علل الشرایع ، ج ۱، ص ۲۳۷

حدیث۱۱۹۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اذا قام الرجل الی الصلاة اقبل الیه ابلیس ینظر الیه حسدا لما یری من رحمة الله التی تغشاه؛ هنگامی که کسی به نماز برمی خیزد، شیطان می آید و به نظر حسادت به اونگاه می کند، زیرا می بیند که رحمت خدا او را فرا گرفته است . (بحار الانوار، ج ,۸۲ ص ۲۰۷)

حدیث۱۱۹۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: الصلوة قربان کل تقی؛ نمازخواندن وسیله نزدیکی به خدا است برای هر شخص پرهیزکار. بحار الانوار، ج ۱۰ ص ۹۹

حدیث۱۱۹۶

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : الصلاهٔ سلاح علی الکافر؛ نماز سلاح مؤمن علیه کافراست . (بحار الانوار، ج ,۸۲ ص ۵۶و ۲۳۱)

حدیث۱۱۹۷

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد : الصلاهٔ اجابهٔ للدعاء و قبول للاعمال؛ نمازموجب اجابت دعا و قبولی اعمال است . (بحار الانوار، ج ,۸۲ ص ۱)

حدیث۱۱۹۸

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: المنجیات : اطعام الطعام و افشاء السلام والصلاهٔ باللیل و الناس نیام؛ عوامل رستگاری : اطعام کردن ، آشکارا سلام کردن ، نمازشب خواندن درحالی که مردم آرمیده اند. (محاسن البرقی ، ص ۳۸۷)

حدیث۱۱۹۹

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد : الصلاهٔ زاد للمؤمن من الـدنیا الی الاخرهٔ؛ نماز زاد و توشه مؤمن در دنیا برای آخرت می باشد. (بحار الانوار، ج ,۸۲ ص ۲۳۲)

حدیث۱۲۰۰

پیـامبراکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد : الصـلاهٔ انس فی قبره و فراش تحت جنبه و جواب لمنکر و نکیر؛ نماز مونس (نمازگزار) در قبر، فراش نیکو در زیرش ،و پاسخ نمازگزار برای نکیر و منکر می باشد. (بحار الانوار، ج ,۸۲ ص ۲۳۲)

حدیث۱۲۰۱

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : بالصلاهٔ یبلغ العبد الی الدرجهٔ العلیاء لان الصلاهٔ تسبیح و تهلیل و تحمید وتکبیر و تمجیـد و تقدیس و قول و دعوهٔ؛ (انسان) به وسیله نماز بنده به درجه عالی و مقام والا می رسد، زیرا نماز تسبیح و تهلیل و تحمید وتکبیر و تمجید و تقدیس الهی است، نماز قول حق و دعوت به سوی حق می باشد. بحار الانوار، ج ,۸۲ ص۲۳۲

حدیث۱۲۰۲

پیـامبراکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد : صـلاهٔ الرجل تطوعا حیث لایراه الناس تعـدل صـلاته علی اعین الناس خمسا

وعشرین؛ نماز مرد که داوطلبانه و مستحبی درجایی که مردم او را نبینند به جا آورد،برابر بیست و پنج نماز است که در برابرچشم مردم انجام دهد. (نهج الفصاحه، ح ۱۸۴۸

حدیث۱۲۰۳

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: لاتستغنی شیعتناعن اربع: خمرهٔ یصلی علیها، و خاتم یتختم به و سواک یستاک به و سبحهٔ من طین قبر ابی عبدالله –علیه السلام –؛ پیروان ما از چهار چیز بی نیاز نیستند:۱– سجاده ای که بر روی آن نمازخوانده شود.۲– انگشتری که در انگشت باشد.۳– مسواکی که با آن دندانهارا مسواک کنند.۴– و تسبیحی از خاک مرقد امام حسین (علیه السلام). (تهذیب الاحکام ، ج ۶، ص ۷۵)

حدیث۱۲۰۴

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: اما انه لیس شی ء افضل من الحج الا الصلاهٔ؛ به درستی که هیچ عملی بالاتر از حج نیست ، مگر نماز. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۲۶)

حدیث۱۲۰۵

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: قال لقمان لابنه : لکل شی ء علامهٔ یعرف بهاو یشهد علیها و ان للدین ثلاث علامات : العلم و الایمان و العمل به ، (الی ان قال) وللعامل ثلاث علامات الصلوهٔ و الصیام و الزکوهٔ؛ حضرت لقمان به فرزندانش فرمود:برای هر چیزی علامتی است که به وسیله آن علامت شناخته می شود و به او شهادت داده می شود، به درستی که برای دین سه علامت است: ۱– علم، ۲– ایمان، ۳– عمل به ایمان تا آنجا که فرمودند: برای عامل به دین سه علامت است : ۱– نماز، ۲– روزه ، ۳– زکات . (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۸۳)

حدیث۱۲۰۶

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: ان الصلواهٔ افضل العبادهٔ لله؛ همانا، نماز، بهترین عبادت برای خداست . (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۵۰)

حدیث۱۲۰۷

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: علیک بالصلاهٔ ! فان اخر مااوصی به رسول الله و حث علیه الصلاهٔ؛ بر تو باد به نماز! زیرا آخرین چیزی که رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) به آن سفارش نمود (و انسان) را بر انجام آن تاکید نمود، نماز بود. (بحار الانور، ج ,۸۴ ص ۲۳۶)

حدیث۱۲۰۸

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : الصلاهٔ من شرایع الدین ، و فیها مرضاهٔ الرب – عز و جل – فهی منهاج الانبیاء؛ نماز از سنتهای دین ، و مایه خشنودی پروردگار و راه و روش پیامبران است . بحار الانوار، ج ,۸۲ ص ۲۳۱

حدیث۱۲۰۹

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ان افضل الاعمال عند الله یوم القیامهٔ ، الصلوهٔ؛ همانا بهترین عمل در روز قیامت نزد خداوند، نماز است . (مستدرک الوسائل ، ج ۳، ص ۷)

حدیث۱۲۱۰

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ان طاعهٔ الله خدمته فی الارض فلیس شی ء من خدمته یعدل الصلاهٔ؛ پیروی و اطاعت از پروردگار خدمت کردن به او در زمین است وهیچ چیز در خدمت به پروردگار معادل نماز نیست . (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۱۸)

حدیث۱۲۱۱

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: بنی الاسلام علی خمس : الصلوهٔ و الزکوهٔ و الصوم و الحج و الولایهٔ؛ اسلام بر روی پنج پایه بنا شده است : نماز، روزه ،زکات ، حج ، ولایت . (کافی ، ج ۲، ص ۱۷)

حدیث۱۲۱۲

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : ان الصلوهٔ قربان المؤمن؛ همانانماز خواندن وسیله نزدیکی مؤمن به خداست . (کنز العمال ، حدیث ۱۸۹۰۷)

حدیث۱۲۱۳

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : علم الاسلام الصلاهٔ؛ نماز، پرچم اسلام است . (کنز العمال ، ج ۷، ص۲۷۹ حدیث ۱۸۸۷)

حدیث۱۲۱۴

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) : الصلوهٔ ، معراج المؤمن؛ نماز، معراج مؤمن است . کشف الاسرار، ج ۲، ص۶۷۶

حدیث۱۲۱۵

قال الرضا – علیه السلام –:ان الله – عز و جل – انما فرض علی الناس فی الیوم و اللیلهٔ سبع عشر رکعهٔ ، من انی بها، لم یسئله الله – عز و جل – عما سواها ؛ همانا خداوند عز و جل در شبانه روز هفده رکعت نماز بر مردم واجب کرده است کسی که آن را به جا آورد خداوند غیر از نماز از او سؤ ال نمی کند. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۷۶)

حدیث۱۲۱۶

قال امیرالمؤمنین علیه السلام: اوصیکم بالصلاهٔ و حفظها، فانها خیر العمل و هی عمود دینکم. امیرالمؤمنین علیه السلام فرمود: شما را به نماز و مراقبت از آن سفارش می‌کنم چونکه نماز برترین عمل و ستون دین شماست . بحار، ج ۸۲، ص ۲۰۹

حدیث۱۲۱۷

قال الصادق علیه السلام: صلاهٔ فریضهٔ خیر من عشرین حجهٔ و حجهٔ خیر من بیت مملو ذهبا یتصدق منه حتی یفنی او حتی لا یبقی منه شیء. امام صادق علیه السلام فرمود: یک نماز واجب از بیست حج بهتر است، و یک حج از صدقه دادن خانه‌ای پر از طلا بهتر است، آنگونه که آن را صدقه دهند تا آنکه چیزی در آن نماند. بحار، ج ۸۲، ۲۲۷

حدیث۱۲۱۸

قال الباقر علیه السلام: انا نأمر صبیاننا بالصلاهٔ اذا کانوا بنی خمس سنین، فمروا صبیانکم بالصلاهٔ اذا کانوا بنی سبع سنین. امام باقر علیه السلام فرمود: هنگامی که فرزندان ما پنج ساله شدند دستور می‌دهیم نماز بخوانند، پس شما هم وقتی فرزندانتان به هفت سالگی رسیدند آنها را به نماز دستور دهید. وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۱۲

حدیث۱۲۱۹

قال رسول الله صلی الله علیه و آله: علم الاسلام الصلاهٔ، فمن فرغ لها قلبه و حافظ علیها بحدها و وقتها و سننها فهو مؤمن . رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: نماز، پرچم اسلام است، مؤمن واقعی، کسی است که دل به آن دهد و مراقب حدود و آداب و وقت آن باشد. کنز العمال، ج ۷، حدیث ۱۸۸۷۰

حدیث۱۲۲۰

قال رسول الله صلی الله علیه و آله: الصلاهٔ من شرایع الدین، و فیها مرضاهٔ الرب عز و جل، فهی منهاج الانبیاء. پیامبر گرامی صلی الله علیه و آله فرمود: نماز از آداب (اولیه) دین است، و آن مایه خشنودی خدا، و راه و روش پیامبران الهی است . بحار، ج ۸۲، ۲۳۱

حدیث۱۲۲۱

قال رسول الله صلی الله علیه و آله: صلاهٔ الرجل نور فی قلبه فمن شاء منکم فلینور قلبه. رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: نماز هر کس، نوری در دل اوست، پس هر کس خواست، قلبش را نورانی کند. کنز العمال، ج ۷، حدیث ۱۸۹۷۳

حدیث۱۲۲۲

قال رسول الله صلی الله علیه و آله: خمس صلوات من حافظ علیهن کانت له نورا و برهانا و نجاهٔ یوم القیامهٔ. رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: کسی که بر نمازهای پنجگانه محافظت و مراقبت نماید این نمازها برای او در قیامت، نور و وسیله نجات او خواهد بود. کنز العمال، ج ۷، حدیث ۱۸۸۶۲

حدیث۱۲۲۳

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : کونوا دُعاةً لِلنّاسِ بِغَیْرِ اَلْسِنَتِکُمْ، لِیَرَوا مِنْکُمْ الْوَرَعَ وَ الْاِجْتِهادَ وَ الصَّلاةَ وَ الْخَیْرَ، فَاِنَّ ذلِکَ داعیَةٌ؛ مردم را به غیر از زبان خود، دعوت کنید، تا پرهیزکاری و کوشش در عبادت و نماز و خوبی را از شما ببینند، زیرا اینها خود دعوت کننده است. کافی، ج ۲ ، ص ۷۸، ح ۱۴.

حدیث۱۲۲۴

پیـامبراکرم صـلی الله علیه وآله وسـلم می فرماینـد: لَمّـا قیـلَ لَهُ: اُحِبُّ اَنْ یُوَسَّعَ عَلَیَّ فِی الرِّزْقِ؟ - : دُمْ عَلَی الطَّهـارَهْ یُوَسَّعَ عَلَیْـک فِی الرِّزْقِ؛ به رسول خداصـلی الله علیه وآله عرض شـد: دوست دارم روزیم زیـاد شود. فرمودنـد: پیوسـته بـا وضو باش تا روزیت فراوان شود. کنزالعمال، ح ۴۴۱۵۴.

حدیث۱۲۲۵

پیـامبر صـلی‌اللهعلیه‌وآله : یا عَلیُّ اذا حَضَـرَ وَقْتُ صَـلاتِکَ فَتَهَیَّأْ لَها وَ اِلاّ شَـغَلَکَ الشَّیْطانُ وَ اذا نَوَیْتَ خَیْرا فَعَجِّلْ وَ اِلاّ مَنَعَکَ الشَّیْطانُ عَنْ ذلِکَ ؛ ای علی! هرگاه وقت نمازت رسید، آماده آن شو وگرنه شیطان تو را سرگرم می‌کند و هرگاه قصد [کار] خیری کردی شتاب کن وگرنه شیطان تو را از آن باز می‌دارد. میراث حدیث شیعه ، ج ۲، ص ۲۰، ح ۱۸ .

حدیث۱۲۲۶

پیامبراکرم صـلی الله علیه وآله می فرماینـد : مَا اتَّخَـذَ اللَّهُ اِبْراهیمَ خَلیلاً اِلّا لِاِطْعامِهِ الطَّعامَ وَ صَـلاتِهِ بِاللَّیْلِ وَ النّاسُ نیامٌ؛ خداوند متعال، حضـرت ابراهیم را جز به خاطر غـذا دادن (به مردم) و نماز شب خوانـدنش هنگامی که مردم در خواب بودنـد، خلیل و دوست خود انتخاب نکرد. علل الشرایع، ج ۱، ص ۳۵، ح ۴ .

حدیث۱۲۲۷

پیامبراکرم صـلی الله علیه وآله می فرمایند : اگر بر درِ خانه یکی از شما جویی بود و هر روز پنج بار خود را در آن می‌شست، آیا در بـدن وی چرکی بـاقی می‌مانـد؟ گفتیم: نه. فرمودنـد: پس براستی نمـاز، ماننـد همـان جوی روان است که هرگاه به جا آورده شود، گناهان میان دو نماز را پاک می کند. تهذیب الأحکام، ج ۲، ص ۲۳۷، ح ۹۳۸.

حدیث۱۲۲۸

پیامبراکرم صـلی الله علیه وآله می فرمایند : لَیْسَ یَنْبَغی اَنْ یَکونَ فِی الْبَیْتِ شَیْ ءٌ یَشْغَلُ الْمُصَلِّیَ؛ شایسته نیست در اطاق چیزی باشد، که نمازگزار را مشغول سازد. سنن ابی داود، ج ۱، ص ۴۵۱، ح ۲۰۳۰ .

حدیث۱۲۲۹

امام صادق علیه السـلام می فرمایند : سَجْدَهُ الشُّکْرِ واجِبَهٌ عَلی کُلِّ مُسْلِمٍ تُتِمُّ بِها صَلاتَکَ وَ تُرْضی بِها رَبَّکَ وَ تُعْجِبُ الْمَلائِکَهَ مِنْکَ ... ؛ سجده شکر بر هر مسلمانی واجب است، با آن نمازت را کامل می کنی، پروردگارت را خشنود می‌سازی و فرشتگان را از خود به شگفتی می‌آوری... . تهذیب الأحکام، ج ۲، ص ۱۱۰، ح ۴۱۵ .

حدیث۱۲۳۰

امـام صـادق علیـه السـلام می فرماینـد : مـا عالَجَ النّاسُ شَیْئاً اَشَـدَّ مِنَ التَّعْقیبِ؛ مردم به چیزی بهـتر از تعقیبـات نمـاز (ذکر و دعـا) نپرداخته‌اند. تهذیب الأحکام، ج ۲، ص ۱۰۴، ح ۳۹۳.

حدیث۱۲۳۱

امام علی علیه السلام می فرمایند : اُنْظُرْ فیما تُصَلّی وَ عَلی ما تُصَلّی، اِنْ لَمْ یَکُنْ مِنْ وَجْهِهِ وَ حِلِّهِ فَلا قَبولَ؛ بنگرید در چه [لباسی] و بر چه [چیزی] نماز می گزاری، که اگر از راه صحیح و حلالش نباشد، قبول نخواهد شد تحف العقول، ص ۱۷۴ .

حدیث۱۲۳۲

امام باقر علیه السلام می فرمایند : ذِکْرُ اللّهِ لِاَهْلِ الصَّلاهِٔ اَکْبَرُ مِنْ ذِکْرِهِمْ اِیّاهُ؛ اَلا ـ تَری اَنَّهُ یَقولُ: اُذْکُرونی اَذْکُرْکُمْ؟؛ یاد خدا از نمازگزاران، بالاتر از یاد آنان از خداوند است، مگر نمی‌بینی که خداوند می‌فرماید: مرا یاد کنید تا شما را یاد کنم؟ بحارالأنوار، ج ۸۲، ص ۱۹۹

حدیث۱۲۳۳

امام صادق علیه السلام می فرمایند : صَلاهُٔ مُتَطَیِّبٍ اَفْضَلُ مِنْ سَبعینَ صَلاهًٔ بِغَیْرِ طیبٍ؛ یک نماز با بوی خوش (عطر) بهتر از هفتاد نماز بدون بوی خوش است. کافی، ج ۶، ص ۵۱۱ ، ح ۷.

حدیث۱۲۳۴

امام صادق علیه السلام می فرمایند : اَحَبُّ الْعِبادِ اِلَی اللّهِ عَزَّوَجَلَّ رَجُلٌ صَدوقٌ فی حَدیثِهِ مُحافِظٌ عَلی صَلاتِهِ؛ محبوب‌ترین بنده نزد خدای عزوجل کسی است که راستگو و مراقب نمازش باشد. امالی صدوق، ص ۳۷۱، ح ۴۶۷ .

حدیث۱۲۳۵

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله می فرمایند : اِسْتَوُوا تَسْتَوِ قُلوبُکُمْ وَ تَماسّوا تَراحَموا؛ [در نماز جماعت] صف‌ها را هماهنگ و منظم نمایید تا دل‌هایتان هماهنگ شود و به یکدیگر (شانه به شانه) متصل گردید تا با هم مهربان شوید. کنزالعمال، ح ۲۰۵۷۵ .

حدیث۱۲۳۶

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله می فرمایند : اَلصَّلَواتُ الْخَمْسُ وَ الْجُمُعَهُٔ اِلَی الجُمُعَهِٔ کَفّاراتٌ لِما بَیْنَهُنَّ ما لَمْ تَغْشَ الکَبائِرُ؛ نمازهای پنجگانه و نماز جمعه تا نماز جمعه بعد، کفاره گناهان میان آنهاست، تا وقتی که گناهان کبیره‌ای در میان نیاید. سنن التّرمذی، ج ۱، ص ۱۳۸، ح ۲۱۴.

حدیث۱۲۳۷

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله می فرمایند : اَیُّهَا النّاسُ، اِنَّ الْمُصَلّی اِذا صَلّی فَاِنَّهُ یُناجی رَبَّهُ تَبارَکَ وَ تَعالی، فَلْیَعْلَمْ بِما یُناجیهِ؛ ای مردم! نمازگزار هنگام نماز با پروردگار بلند مرتبه‌اش مناجات می کند، پس باید بداند چه می گوید. مسند احمد، ج ۲، ص ۱۲۹ .

حدیث۱۲۳۸

امام صادق علیه السلام می فرمایند : اِذا قُمْتَ بِاللَّیْلِ فَاسْتَکِ فَاِنَّ الْمَلَکَ یَاْتیکَ فَیَضَعُ فاهُ عَلی فیکَ فَلَیْسَ مِنْ حَرْفٍ تَتْلوهُ وَ تَنْطِقُ بِهِ

اِلاّ صَعِدَ بِهِ اِلَى السَّماءِ فَلْيَكُنْ فوكَ طَيِّبَ الرِّيحِ؛ شبانگاه كه (براى نماز) برخاستى، مسواك بزن چرا كه فرشته‌اى نزد تو مى‌آيد و دهانش را بر دهانت مى‌گذارد و آنگاه هيچ حرفى از قرآن و نماز و دعا نمى‌خوانى مگر آن‌كه آن را به آسمان بالا مى‌برد، پس بايد كه دهانت خوشبو باشد. وسائل الشيعة، ج ۱، ص ۳۵۷.

حديث۱۲۳۹

پيامبراكرم صلى الله عليه و آله مى فرمايند: رَحِمَ اللّه الْمَتَخَلِّلينَ مِنْ اُمَّتى فِى الْوُضوءِ وَ الطَّعامِ؛ خداوند رحمت كند خلال كنندگان امتم را در هنگام وضو گرفتن و بعد از غذا خوردن. مكارم الاخلاق، ص ۱۵۳.

حديث۱۲۴۰

امام صادق عليه‌السلام مى فرمايند : إذا تَوَضَّأَ أحَدُكُم و لَم يُسَمَّ كانَ لِلشَّيطانِ فى وُضوئِهِ شِرکٌ و إن أكَلَ أو شَرِبَ أو لَبِسَ و كُلُّ شَيءٍ صَنَعَهُ يَنبَغى أن يُسَمِّى عَلَيهِ فَإن لَم يَفعَل كانَ لِلشَّيطانِ فيهِ شِرکٌ؛ هر گاه يكى از شما وضو بگيرد و بسم اللّه الرحمن الرحيم نگويد. شيطان در آن شريک است و اگر غذا بخورد و آب بنوشد يا لباس بپوشد و هر كارى كه بايد نام خدا را بر آن جارى سازد، انجام دهد و چنين نكند، شيطان در آن شريک است. محاسن، ج ۲، ص ۴۳۳ .

حديث۱۲۴۱

پيامبراكرم صلى‌الله‌عليه‌وآله مى فرمايند: اَلْعَبد... إنْ قالَ فى أوَّلِ وُضوئِهِ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحيمِ طَهُرَت أعضاؤُهُ كُلُّها مِنَ الذُّنوبِ؛ اگر بنده‌اى... در ابتداى وضويش، بسم اللّه الرحمن الرحيم بگويد همه اعضايش از گناهان پاک مى‌شود. تفسير الإمام العسكرى عليه‌السلام ، ص ۵۲۱ .

حديث۱۲۴۲

پيامبراكرم صلى‌الله‌عليه‌وآله : ثَلاثٌ لَو يَعْلَمُ النّاسُ ما فيهِنَّ ما اُخِذْنَ اِلاّ بِسَهْمَةٍ حِرصا عَلى ما فيهِنَّ مِنْ الْخَيْرِ وَ الْبَرَكَةِ: اَلتَّأْذينُ بِالصَّلاةِ وَ التَّهجيُر بِالجَماعاتِ وَ الصَّلاةُ فى اَوَّلِ الصُّفوفِ؛ سه چيز است كه اگر مردم آثار آن را مى‌دانستند، به جهت حريص بودن به خير و بركتى كه در آنها هست، به قرعه متوسل مى‌شدند: اذان نماز، شتاب به نماز جماعت و نماز در صف اول. (كنزالعمّال، ح ۴۳۲۳۵.)

حديث۱۲۴۳

پيامبراكرم صلى‌الله‌عليه‌وآله : صَلاةُ اللَّيلِ مَرضاةٌ لِلرَّبِّ وَ حُبُّ المَلائِكَةِ وَ سُنَّةُ الْأَنْبياءِ وَ نورُ الْمَعْرِفَةِ وَ اَصْلُ الْايمانِ وَ راحَةُ الْأَبْدانِ وَ كَراهيَةٌ لِلشَّيْطانِ وَ سِلاحٌ عَلَى الْأَعْداءِ وَ اِجابَةٌ لِلدُّعاءِ وَ قَبولُ الْأَعْمالِ وَ بَرَكَةٌ فِى الرِّزْقِ؛ نماز شب، موجب رضايت پروردگار، دوستى فرشتگان، سنت پيامبران، نور معرفت، ريشه ايمان، آسايش بدن‌ها، مايه ناراحتى شيطان، سلاحى بر ضدّ دشمنان، مايه اجابت دعا، قبولى اعمال و بركت در روزى است. (ارشاد القلوب، ج ۱، ص ۱۹۱.)

حديث۱۲۴۴

پيامبراكرم صلى‌الله‌عليه‌وآله : اِعْلَموا اَنَّ اللّه تعالى قَدْ فَرَضَ عَلَيْكُمْ الْجُمُعَةَ فَمَنْ تَرَكَها فى حَياتى وَ بَعْدَ مَماتى وَ لَهُمْ اِمامٌ عادِلٌ اِسْتِخْفافا بِها وَ جُحودا لَها فَلا جَمَعَ اللّه شَمْلَهُ وَ لا بارَكَ لَهُ فى اَمْرِهِ اَلا وَ لا صَلاةَ لَهُ اَلا وَ لا زَكاةَ لَهُ اَلا وَ لا حَجَّ لَهُ اَلا وَ لا صَوْمَ لَهُ اَلا

وَ لا بَرَکَةَ لَهُ حَتّی یَتوبَ؛ بدانید که خداوند متعال نماز جمعه را بر شما واجب ساخته است پس آنان که در زندگی و پس از مرگ من، از روی سبک شمردن و یا انکار، آن را ترک کنند، با وجود این‌که پیشوای عادلی دارند، خداوند وحدتشان نبخشد و در کارشان برکت ندهد، آگاه باشید نه زکات، نه نماز، نه حج و نه روزه آنان پذیرفته است. بدانید که زندگی آنان برکتی نخواهد داشت، مگر توبه کنند. (عوالی اللالی، ج ۲، ص ۵۴، ح ۱۴۶.)

حدیث۱۲۴۵

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : اَلصَّلاةُ مِنْ شَرائِعِ الدّینِ وَ فیها مَرضاةُ الرَّبِّ عَزَّوَجَلَّ وَ هِیَ مِنْهاجُ الْاَنْبیاءِ وَ لِلْمُصَلّی حُبُّ الْمَلائِکَةِ وَ هُدیً و ایمانٌ وَ نورُ الْمَعْرِفَةِ وَ بَرَکَةٌ فِی الرِّزْقِ؛ نماز، از آیین‌های دین است و رضای پروردگار، در آن است. و آن راه پیامبران است. برای نمازگزار، محبت فرشتگان، هدایت، ایمان، نور معرفت و برکت در روزی است. خصال، ص ۵۲۲، ح ۱۱.

حدیث۱۲۴۶

امام علی علیه السلام : وَ عَنْ ذلِکَ ما حَرَسَ اللّهُ عِبادَهُ الْمُؤمِنینَ بِالصَّلَوات وَ الزَّکَواتِ وَ مُجاهَدَةِ الصِّیامِ فِی الاَیّامِ الْمَفْروضاتِ تَسْکینا لاَطْرافِهِمْ وَ تَخْشیعا لاَبْصارِهِمْ وَتَذْلیلاً لِنُفوسِهِمْ وَ تَخْفیضا (تَخْضیعا) لِقُلُوبِهِمْ؛(خداوند، بندگان مؤمن خود را به وسیله نمازها و زکات‌ها و جدّیت در روزه‌داری روزهای واجب حفظ می‌کند، تا اعضا و جوارحشان آرام، دیدگانشان خاشع، جان‌هایشان فروتن و دل‌هایشان خاشع گردد. نهج البلاغه، خطبه ۱۹۲.

حدیث۱۲۴۷

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: دو رکعت نماز کسی که زن دارد ، بهتر از هشتاد و دو رکعت نماز عَزَب (مجرد) است. (نهج الفصاحه ، ح ۱۶۷۰)

حدیث۱۲۴۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مَنْ اَوی اِلی فِراشِهِ طاهِرا یَذْکُرُ اللّهَ تَعالی حَتّی یُدْرِکَهُ النُّعاسُ لَمْ یَتَقَلَّبْ ساعَةً مِنَ اللَّیْلِ یَسْأَلُ اللّهَ شَیْئا مِنْ خَیْرِ الدُّنْیا وَ الآْخِرَةِ اِلاّ اَعْطاهُ اللّهُ ایّاهُ؛ هر کس با وضو و با یاد خدا به رخت خواب برود و خوابش ببرد، در هر ساعتی از شب که بیدار گردد و از خدا چیزی از خیر دنیا و آخرت بخواهد، خداوند آن را به او عطا فرماید. کنزالعمال، ح ۴۱۲۷۴.

حدیث۱۲۴۹

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم : اِنَّ اللّهَ یُحِبُّ فِی الصَّلاةِ ما یُحِبُّ فِی الْقِتالِ: صَفّا کَأَ نَّهُم بُنیانٌ مَرصُوصٌ؛ خداوند آنچه را که در جنگ دوست دارد، در نماز هم دوست دارد و آن صفی (متحد و منظم) همچون بنیانی پولادین و محکم است. الدرالمنثور، ج ۶، ص ۲۱۳.

حدیث۱۲۵۰

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: خداوند سه چیز را به سه چیز دیگر مربوط کرده است و به طور جداگانه‌نمی‌پذیرد . نماز را با

زکات ذکر کرده است ، هرکس نماز بخواند و زکات ندهد نمازش پذیرفته نیست . نیز شکر خود و شکر از والدین را با هم ذکر کرده است . از این رو هرکس از والدین خود قدردانی نکند از خدا قدردانی نکرده است . نیز در قرآن سفارش به تقوا و سفارش به ارحام در کنار هم آمده است . بنابراین اگر کسی به خویشاوندانش رسیدگی و احسان ننماید ، با تقوا محسوب نمی‌شود . (عیون اخبار الرضا ، ج ۱ ، ص ۲۵۸)

حدیث۱۲۵۱

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: عَلَیکُم بِالصَّلاةِ فِی المَساجِدِ؛ بر شما باد نماز خواندن در مسجدها . الکافی : ج ۲ ، ص ۶۳۵ ، ح ۱

حدیث۱۲۵۲

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَلصَّلاةُ مِن شَرائِعِ الدّینِ وَ فیها مَرضاةُ الرَّبِّ عَزَّوَجَلَّ وَ هِیَ مِنهاجُ الْاَنبیاءِ وَ لِلمُصَلّی حُبُّ المَلائِکَةِ وَ هُدیً و ایمانٌ وَ نورُ المَعرفَةِ وَ بَرَکَةٌ فِی الرِّزقِ؛ نماز، از آیین‌های دین است و رضای پروردگار، در آن است. و آن راه پیامبران است. برای نمازگزار، محبت فرشتگان، هدایت، ایمان، نور معرفت و برکت در روزی است. خصال، ص ۵۲۲، ح ۱۱

حدیث۱۲۵۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علم الایمان الصلوة؛ علامت و نشانه ایمان نمازاست . شهاب الاخبار، ص ۵۹

حدیث۱۲۵۴

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: الرَّکعَتانِ فی جَوفِ اللَّیل اَحَبُّ اِلَی اللَّهِ مِنَ الدُّنیا وَ ما فیها؛ دو رکعت نماز در دل شب، نزد خدا از دنیا و آنچه در آن است، محبوب‌تر است. بحارالأنوار، ج ۸۷ ، ح ۲۳

حدیث۱۲۵۵

امام صادق علیه السلام فرمودند: شیعیان ما را در سه چیز بیازمایید : در مواظبت بر اوقات نمازها ، در نگهداری اسرارشان از دشمنان ما و در همدردی و کمک مالی به برادرانشان. میزان الحکمه، باب صفات شّیعه

حدیث۱۲۵۶

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: امَنِ اغتابَ مُسلِماً اَو مُسلِمَةً لَم یقبَلِ اللَّهُ تَعالی صَلاتَهُ وَ لا صیامَهُ اَربَعینَ یوماً وَ لَیلَةً اِلّا اَن یغفِرَ لَهُ صاحِبُهُ؛ خداوند متعال تا چهل شبانه روز نماز و روزه غیبت کننده مرد و زن مسلمان را نمی‌پذیرد، مگر این که غیبت شونده او را ببخشد. (جامع الأخبار، ص ۴۱۲، ح ۱۱۴۱)

حدیث۱۲۵۷

حضرت علی(علیه السلام) فرمودند: لَو یعلَمُ المُصَلّی ما یغشاهُ مِنَ الرَّحمَةِ لَما رَفَعَ رَأسَهُ مِنَ السُّجودِ؛ اگر نماز گزار می دانست تا چه

حد مشمول رحمت الهی است، هرگز سر خود را از سجده بر نمی داشت. (غررالحکم، ح ۷۵۹۲)

حدیث۱۲۵۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ما عَمِلَ ابنُ آدَمَ شَیئاً اَفضَلَ مِنَ الصَّلاةِ وَ صَلاحِ ذاتِ البَینِ وَ خُلق حَسَن؛ انسان هیچ کاری بهتر از نماز، اصلاح میان مردم و خوش اخلاقی نکرده است. (نهج الفصاحه، ح ۲۶۵۱)

حدیث۱۲۵۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: الصلوۀ حصن من سطوات الشیطان نماز قلعه و دژ محکمی است که نمازگزار را از حملات شیطان نگاه می دارد. (میزان الحکمۀ، ج ۵، ص ۳۶۷)

حدیث۱۲۶۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: من لم تنهه صلاته عن الفحشاء و المنکر لم تزده من الله الا ـ بعدا هر کس که نمازش او را از فحشاء و منکر باز ندارد، هیچ بهره ای از نماز جز دوری از خدا حاصل نکرده است . (بحار الانوار، ج ,۸۲ ص .۱۹۸ شهاب الاخبار، ص ۲۱۵)

حدیث۱۲۶۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: من لم تنهه صلاته عن الفحشاء و المنکر لم تزده من الله الا ـ بعدا؛ هر کس که نمازش او را از فحشاء و منکر باز ندارد، هیچ بهره ای از نماز جز دوری از خدا حاصل نکرده است . (بحار الانوار، ج ,۸۲ ص .۱۹۸ شهاب الاخبار، ص ۲۱۵)

حدیث۱۲۶۲

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: من صلی اربعین یوما جماعۀ یدرک التکبیرۀ الاولی ، کتب له برائتان برائۀ من النار و برائۀ من النفاق کسی که نماز خود را با جماعت و با درک تکبیر اول نماز، چهل روز انجام دهد، خداوند دو برائت را برای او مقرر می سازد: ۱- برائت از آتش دوزخ .۲- برائت از نفاق. (بحار الانوار، ج ,۸۸ ج ۴)

حدیث۱۲۶۳

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم)فرمودند: اِنّ أحَبَّ الأعمالُ اِلَی الله (عَزَّوَجَلّ) اَلصلاۀُ وَ البِرُ وَ الجَهاد. همانا، محبوبترین اعمال در نزد خداوند عزوجل، نماز، نیکی کردن و جهاد در راه خداست. (وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۲۷)

حدیث۱۲۶۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: کُونُو دُعاۀً للنّاسِ بِغَیر اَلسِنَتِکُم لِیَرُوا منکُم الوَرَع و الِاجتهادَ و الصَّلاۀ و الخیر فَاَنَّ ذلکَ داعیۀٌ؛ مردم را با غیر زبانتان بخوانید تا از شما پارسایی و کوشش و نماز و خوبی را ببینند زیرا این امور آنان را به سوی حق فرا می خواند.

(جهادالنفس،ح۱۹۵)

حدیث۱۲۶۵

امام علی علیه السلام فرمودند: الصلوة حصن من سطوات الشیطان نماز قلعه و دژ محکمی است که نمازگزار را از حملات شیطان نگاه می دارد. (غررالحکم ، ص ۵۶)

حدیث۱۲۶۶

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: اول ما یسالون عنه الصلوات الخمس اولین چیزی که از انسانها سؤال می شود، نمازهای پنج گانه است . (کنز العال،ج ۷،حدیث ۱۸۸۵۹)

حدیث۱۲۶۷

امام علی علیه السلام فرمودند: من صلی رکعتین یعلم مایقول فیهما انصرف و لیس بینه و بین الله – عز وجل – ذنب هر کس دو رکعت نماز بخواند و بداند چه می گوید، از نماز فارغ می شود، درحالی که میان او و میان خدای عز و جل گناهی نیست. (اصول وافی،ج۲،ص۱۰۰)

حدیث۱۲۶۸

امام محمدباقر علیه السلام فرمودند: من ترک الجماعهٔ رغبهٔ عنها و عن جماعهٔ المسلمین من غیر علهٔ فلا صلاهٔ له کسی که از روی بی میلی ،بدون عذر و علت نمازجماعت را که اجتماع مسلمانان است ترک کند، نمازی برای او نیست. (امالی شیخ صدوق،ص۲۹۰)

حدیث۱۲۶۹

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: لا ینال شفاعتی من اخر الصلوهٔ بعد وقتها؛ کسی که نماز را از وقتش تأخیر بیندازد، (فردای قیامت) به شفاعت من نخواهدرسید . (بحارالانوار،ج۸۳،ص۲۰)

حدیث۱۲۷۰

امام علی علیه السلام فرمودند: لکل شی ء وجه و وجه دینکم الصلاهٔ هر چیز دارای سیماست ، سیمای دین شما نماز است . (بحار الانوار،ج۸۲،ص۲۲۷)

حدیث۱۲۷۱

امام کاظم علیه السلام فرمودند: افضل ما یتقرب به العبد الی الله بعد المعرفهٔ به ، الصلوهٔ بهترین چیزی که بنده بعد از شناخت خدا به وسیله آن به درگاه الهی تقرب پیدا می کند، نماز است. (تحف العقول،ص۴۵۵)

حدیث۱۲۷۲

امام صادق علیه السـلام فرمودند: ان من تمام الصوم اعطاء الزکاۀ یعنی الفطرۀ کما ان الصـلوۀ علی النبی (صـلی الله علیه و آله و سلم) من تمام الصلوۀ تکمیل روزه به پرداخت زکاۀ یعنی فطره است، همچنان که صلوات بر پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) کمال نماز است (وسائل الشیعه، ج ۶ ص ۲۲۱)

حدیث۱۲۷۳

امام صادق علیه السـلام فرمودند: اثافی الاسلام ثلاثۀ: الصلوۀ و الزکوۀ و الولایۀ،لا تصح واحدۀ منهن الا بصاحبتیها؛ سنگهای زیربنای اسلام سه چیز است: نماز، زکات و ولایت که هیچ یک از آنها بدون دیگری درست نمی شود. (کافی جلد۲، ص ۱۸)

حدیث۱۲۷۴

حضـرت امام صادق (علیه السـلام) می فرمایند: آن کس که به خاطر خدا و در راه او زائر قبر حسین (علیه السلام) گردد، خداوند او را از آتش دوزخ آزاد می کند و از فزع اکبر (خوف بزرگ) در روز قیامت ایمنش خواهد ساخت. کامل الزیارات، ص ۱۴۶.

حدیث۱۲۷۵

سه کس نزد خدا از همه منفورترند: کسـی که روز زیاد می خوابد در حالی که شب اصلا نمازی نخوانده است و کسی که زیاد می خورد و هنگام غذا خوردن نام و حمد خدا نمی گوید و کسی که بی دلیل می خندد. کنزالعمال، ص ۲۱۴۳.

حدیث۱۲۷۶

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) هیچ چیز را بر نماز مقدم نمی داشتند. هرگاه نماز فرا می رسید، رسول خدا دیگر نه خانواده می شناختند و نه دوست. سنن النبی، ص ۲۶۸.

حدیث۱۲۷۷

حضـرت رسول اکرم (صـلی الله علیه و آله) می فرمایند: سه کس نزد خدا از همه منفورترند: کسی که روز زیاد می خوابد در حالی که شب اصـلا نمازی نخوانده است و کسـی که زیاد می خورد و هنگام غذا خوردن نام و حمد خدا نمی گوید و کسی که بی دلیل می خندد. کنزالعمال، ح ۲۱۴۳.

حدیث۱۲۷۸

پیامبر صـلی‌الله‌علیه‌وآله وسـلم : اَکْثِرْ مِنْ الطِّهورِ یَزِدِ اللّه‌فی عُمُرِکَ؛ وضو زیاد بگیر تا خداوند، عمرت را زیاد کند. امالی مفید ، ص ۶۰، ح ۵ .

حدیث۱۲۷۹

امام صادق علیه‌السـلام : ثَلاثَةٌ اِنْ یَعْلَمُهنَّ الْمُؤمِنُ کانَتْ زیادَةً فی عُمُرِهِ وَ بَقاءَ النِّعْمَةِ عَلَیْهِ: تَطْویلُهُ فی رُکوعِهِ وَ سـجودِهِ فی صـلاتِهِ وَ تَطْویلُهُ لِجلوسِهِ عَلی طَعامِهِ اِذا اَطْعَمَ عَلی مائِـدَتِهِ وَ اصْـطِناعُهُ الْمَعْروفَ اِلی اَهْلِهِ؛ سه چیز است که اگر مؤمن از آنها مطلع شود، باعث

طول عمر و دوام بهره‌مندی او از نعمت‌ها می‌شود: طول دادن رکوع و سجده، زیاد نشستن بر سر سفره‌ای که در آن دیگران را اطعام می کند و خوش رفتاری‌اش با خانواده. کافی، ج ۴، ص ۴۹، ح ۱۵.

حدیث۱۲۸۰

حضـرت امام محمـد باقر (علیه السـلام) می فرمایند: اذا سـتقبل المصـلی القبلهٔ اسـتقبل الرحمن لوجهه آنگاه که نماز گزار رو به قبله نماید، خداوند رحمان به صورتش رو می آورد. اصول کافی/ج۲/ص۵۸.

حدیث۱۲۸۱

حضـرت فاطمه ی زهرا (علیها السلام) می فرمایند: جعل الله الصلاهٔ تنزیها لکم عن الکبر. خداوند متعال نماز را مایه ی دوری شما از کبر و خودپسندی قرار داد. اعیان الشیعه/ج۱/ص ۳۱۶.

حدیث۱۲۸۲

حضـرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصلوهٔ تسود وجه الشیطان. نماز چهره ی شیطان را سیاه می کند. نهج الفصاحه/ ص ۳۹۶.

حدیث۱۲۸۳

حضـرت علی (علیه السـلام) می فرماینـد: لیس لجار المسـجد صـلاهٔ إذا لم یهشـد المکتوبهٔ فی المسـجد إذا کان فارغا صـحیحا. اگر همســایه ی مســجد فــارغ و ســالم باشــد و برای گزاردن نمــاز واجــب در آن حاضــر نشــود نمــازش پــذیرفته نیســت. بحارالانوار/ج۸۳/ص۳۵۴.

حدیث۱۲۸۴

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من مشی الی مسجد یطلب فیه الجماعهٔ کان له یکل خطوهٔ سبعون ألف حسـنه. هر کـه برای شـرکت در نمـاز جمـاعت بـه مسـجد رود، برای هر قـدمی که بر می دارد، هفتـاد هزار حسـنه منظور می شـود. بحارالانوار، ج۷۶، ص ۳۳۶.

حدیث۱۲۸۵

پیامبر اکرم(صـلی الله علیه و آله وسلم) می‌فرمایند: للمراهٔ علی زوجها ان یشبع بطنها، و یکسو ظهرها، ویعلمها الصلاهٔ والصوم والزکاهٔ ان کان فی مالها حق، ولاتخالفه فی ذلک ؛ حق زن بر شوهرش این است که او را سیر کنـد، لباس بپوشاند، نماز و روزه و زکات را – اگر در مال زن حق زکاتی است – به او یاد دهد، و زن نیز در این کارها با او مخالفت نورزد . مستدرک الوسائل، ج۱۴، ص۲۴۳ .

روزه

حدیث۱

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: صیام یوم غدیر خم یعدل صیام عمر الدنیا لو عاش انسان ثم صام ما عمرت الدنیا لکان له ثواب ذلک. روزه روز غدیر خم با روزه تمام عمر جهان برابر است. یعنی اگر انسانی همیشه زنده باشد و همه عمر را روزه بگیرد، ثواب او به اندازه ثواب روزه عید غدیر است. وسائل الشیعه ۷: ۳۲۴، ح ۴.

حدیث۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَن صَیامَ شَهرَ رَمَضانَ فَاجتَنَبَ فِیهِ الحَرامَ وَ البُهتَانَ رَضِیَ اللهُ عَنهُ وَ أوجَبَ لَهُ الجَنَانَ. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس ماه رمضان را روزه بگیرد و از کارهای حرام مخصوصا بهتان دوری کند، خدا از او راضی شود و بهشت را بر او واجب کند. «بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۳۴۶»

حدیث۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ألا اخبرکم بشیء إن أنتم فعلتموه تباعد الشیطان منکم تباعد المشرق من المغرب؟ قالوا: بلی، قال: الصوم یسود وجهه، والصدقهٔ تکسر ظهره ... . رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: آیا شما را از چیزی خبر ندهم که اگر به آن عمل کنید شیطان از شما دور شود، چندان که مشرق از مغرب دور است؟ عرض کردند: چرا. فرمودند: روزه، روی شیطان را سیاه می کند و صدقه، پشت او را می شکند و دوست داشتن برای خدا و همیاری در کار نیک، ریشه او را می کَنَد و استغفار، شاهرگش را می زند. «أمالی شیخ صدوق، ص ۵۹»

حدیث۴

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أکَلَ قَبلَ أن یَشرَبَ و تَسَحَّرَ ، و مَسَّ شَیئا مِنَ الطِّیبِ ؛ قَوِیَ عَلَی الصِّیامِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر کس پیش از نوشیدن چیزی ، غذا بخورد و سَحَری میل کند و قدری بوی خوش [بر خود] بمالد ، بر روزه گرفتن ، توان بیشتری یابد . کنز العمّال ، جلد ۸ ، صفحه ۵۱۰ ، حدیث ۲۳۸۸۲ نقلًا عن شُعب الإیمان عن أنس دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۰۸

حدیث۵

الإمام علی علیه‌السلام : ثَلاثٌ یُذهِبنَ البَلغَمَ ویَزِدن فِی الحِفظِ : السِّواکُ ، وَالصَّومُ ، وقِراءَهُٔ القُرآنِ . امام علی علیه‌السلام : سه چیز ، بلغم را از میان می‌بَرَد و حافظه را افزون می کند: مسواک زدن ، روزه گرفتن و قرائت قرآن. مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۱۱۹ ، حدیث ۲۸۷ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۵۴

حدیث۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إذا کانَ یومُ النِّیرُوزِ فاغتَسِل وَ البَس أَنظَفَ ثِیابِک وَ تَطَیب بِأَطیبِ طِیبِک وَ تَکونُ ذلِک الیومَ صَائِماً؛ چون روز عید نوروز فرا رسید، غسل کن، پاکیزه‌ترین جامه‌ی خود را بپوش، با بهترین عطر، خود را خوشبو کن و آن روز را روزه بدار. وسائل الشیعهٔ: ج ۸، ص ۱۷۲، ح ۱۰۳۳۸

حدیث۷

امام باقر(سلام الله علیه): الصِّیامُ والحَجِّ تَسکِینُ القُلوبِ؛ روزه و حج، آرامبخش دل‌هاست. میزان الحکمة: ح ۱۱۰۷۴

حدیث۸

پیـامبر اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودنـد: إنّ المُؤمِنَ هِمّتُهُ فِی الصّـلاةِ وَالصِّـیام وَالعِبادَةِ وَالمُنافِقُ هِمّتُهُ فِی الطّعامِ وَالشّرابِ کَالبَهیمَةِ؛ همّت مؤمن در نماز و روزه و عبادت است و همّت منافق در خوردن و نوشیدن؛ مانند حیوانات. تنبیه الخواطر،ج۱، ص ۹۴

حدیث۹

امـام رضا (علیه‌السـلام) فرمودنـد: انما امروا بالصوم لکی یعرفوا الم الجوع و العطش فیسـتدلوا علی فقر الاخر؛ مردم به انجام روزه امر شده‌اند تا درد گرسـنگی و تشـنگی را بفهمند و به واسـطه آن فقر و بیچارگی آخرت را بیابند. (وسائل الشـیعه، ج ۴، ص ۴، ح ۵ــ علل الشرایع، ص ۱۰)

حدیث۱۰

رسول اکرم (صـلی الله علیه و آله وسـلم) فرمودند: انّ لِلجَنَّةِ بابا یُدعی اَلرِّیّانَ لایَدخُلُ مِنهُ اِلّا الصّائِمونَ؛ بهشت را دری است که ریّان نامیده می شود از آن در، جز روزه داران وارد نشوند. (معانی الأخبار، ص ۴۰۹)

حدیث۱۱

قال رسول الله (صـلی الله علیه و آله و سـلم) : من اغتاب مسلما او مسلمهٔ لم یقبل الله صلوته و لاصیامه اربعین یوما و لیلهٔ الا ان یغفر له صاحبه ؛ هرکس مرد یا زن مسلمانی را غیبت کنـد، چهل شـبانه روز نماز و روزه اش پـذیرفته نیست مگر این که غیبت شونده او را ببخشاید. (بحارالانوار، ج ۷۵، ص ۲۵۸).

حدیث۱۲

امام باقر (علیه‌السلام) فرمودند: اَلصّیامُ وَ الْحَجُّ تَسْکینُ الْقُلوبِ؛ روزه و حج آرام‌بخش دل‌هاست. امالی طوسی، ص ۲۹۶، ح ۵۸۲

حدیث۱۳

امـام علی(علیه السـلام) فرمودنـد: صِیامُ القَلبِ عَنِ الفِکرِ فِی الآثامِ أفضَلُ مِن صِیامِ البَطنِ عَنِ الطَّعامِ ؛ روزه گرفتن دل از فکر گناه ، برتر است از روزه گرفتن شکم از غذا . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۸۷۳

حدیث۱۴

اوصـی رسول الله –صـلی الله علیه وآله – علیـا – علیه السـلام – فقـال له : یـا علی ! ثلاث فرحات للمؤ من فی الـدنیاء لقاء الاخوان ، و الافطار من الصـیام ، و التهجد من آخر اللیل رسول خدا(صلی الله علیه وآله) به علی (علیه السلام) وصیت نمود: ای علی ! در این دنیا سه چیز برای مؤ من سـرور آفرین است : ۱ – دیدار برادران دینی ؛ ۲ – افطـار روزه دار در پایان روزه ؛ ۳ – عبادت در ساعات آخر شب . (اعلام الدین فی صفات دیلمی ، ص ۱۳۳، بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۳۵۲).

حدیث۱۵

من اغتاب مسلما او مسلمهٔ لم یقبل الله صلاته و لا صیامه اربعین یوما الا ان یغفر له صاحبه - من اغتاب فی شهر رمضان لم یوجر علی صیامه ؛ کسی که غیبت شخص روزه داری نماید خداوند متعال نماز و روزه وی را تا چهل روز مورد پسند قرار نمی دهد، مگر آن که غیبت شونده از وی راضی شود.(و افزود:) کسی که در ماه رمضان غیبت کند از روزه داری خویش اجری به دست نمی آورد. (جامع الاخبار صدوق ، فصل الغیبهٔ)

حدیث۱۶

قال الکاظم - علیه السلام -: لاتصم صوما یمنعک من الصلوهٔ ، فان الصلوهٔ احب الی الله من الصیام ؛ روزه ای(مستحبی) را که مانع انجام نماز می شود نگیر، چرا که نماز در پیشگاه خدا بهتر ازروزه است . (مستدرک الوسائل چاپ جدید، ج ۲، ص ۴۳)

حدیث۱۷

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: من اغتاب مسلما او مسلمهٔ لم یقبل الله صلوته و لاصیامه اربعین یوما و لیلهٔ الا ان یغفر له صاحبه ؛ هر کس که غیبت مرد یا زن مسلمانی را کند، تا چهل شبانه روز نماز و روزه اش پذیرفته نیست ، مگر این که غیبت شونده او را ببخشاید. (بحارالانوار، ج ۷۵، ص ۲۵۸)

حدیث۱۸

قال علی - علیه السلام -: انما هو عید لمن قبل الله صیامه ، و شکر قیامه ، و کل یوم لا یعصی الله فیه فهو یوم عید ؛ امروز عید(فطر) کسی است که خداوند روزه اش را قبول کرده ، و نمازش را سپاس گزارده ، و هرروز که در آن نافرمانی خدا نشود، عید واقعی آن روز است . (نهج البلاغه ، فیض الاسلام ، ص ۱۲۸۶)

حدیث۱۹

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: من اغتاب مسلما او مسلمهٔ لم یقبل الله صلوته و لا صیامه اربعین یوما و لیلهٔ الا ان یغفر له صاحبه ؛ هر کس غیبت مرد یا زن مسلمانی را کند، تا چهل شبانه روز نماز و روزه اش پذیرفته نیست ، مگر این که غیبت شونده او را ببخشد. (بحارالانوار، ج ۷۵، ص ۲۵۸)

حدیث۲۰

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: لو صلیتم حتی تکونوا کالاوتار و صمتم حتی تکونوا کالحنایا لم یقبل الله منکم الا بورع ؛ اگر آن قدر نماز بخوانید تا همچون زه کمان شوید، و آن قدر روزه بگیرید تا همچون کمان خم شوید، خدا از شما قبول نمی کند، مگر این که انسان با ورع باشید. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۵۸)

حدیث۲۱

قال الصادق - علیه السلام -: یدخل علی المیت فی قبره الصلاهٔ و الصوم و الحج و الصدقهٔ و البر و الدعاء، و یکتب اجره للذی یفعله

و للمیت ؛ نماز و روزه و صدقه و نیکی و دعا برای میت در قبر او داخل می شود، و اجر و پاداش این امور را برای میت و آن را انجام می دهد، نوشته می شود. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۶۲)

حدیث۲۲

قال الصادق - علیه السلام -: ان الصلوة و الصوم و الصدقة و الحج و العمرة و کل عمل صالح ینفع المیت حتی ان المیت لیکون فی ضیق فیوسع علیه و یقال : هذا بعمل ابنک فلان او بعمل اخیک فلان اخوه فی الدین ؛ نماز، روزه ، صدقه ، حج ، عمره ، و نیز هر عمل صالحی برای میت سود دارد، حتی اگر میت در تنگنا هم باشد، به واسطه این اعمال ، گشایشی برای او به عمل می آید و به وی می گویند: این گشایش به خاطر عملی است که پسر تو فلانی یا برادر دینی تو فلانی به جا آورده است . (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۳۱۲)

حدیث۲۳

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: من عرف الله و عظمه منع فانه من الکلام و بطنه من الطعام و عنا نفسه بالصیام و القیام ؛ کسی که خدا را شناخت و به عظمتش پی برد، دهان خود را از سخن (بی مورد)، و شکم را از غذای حرام باز می دارد، و به استقبال سختی روزه و نماز جهت دریافت پاداش و جلب رضایت حق می شتابد. (سفینة البحار، ج ۲، ص ۱۷۸)

حدیث۲۴

قال الصادق - علیه السلام -: ان اول ما یسئل عنه العبد اذا وقف بین یدی الله - عز و جل - الصلوات المفروضات و عن الزکاة المفروضة و عن الصیام المفروض ، و عن الحج المفروض و عن ولایتنا اهل البیت ؛ وقتی بنده (فردای قیامت) در مقابل خدای عز و جل قرار گرفت ، اولین چیزی که از او سؤ ال می کنند، نمازهای واجب ، زکات واجب ، روزه واجب ، حج واجب و ولایت ما اهل بیت است . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۹۰)

حدیث۲۵

قال الصادق - علیه السلام -: قال لقمان لابنه : لکل شی ء علامة یعرف بها و یشهد علیها و ان للدین ثلاث علامات : العلم و الایمان و العمل به ، (الی ان قال) و للعامل ثلاث علامات الصلوة و الصیام و الزکوة ؛ حضرت لقمان به فرزندانش فرمود: برای هر چیزی علامتی است که به وسیله آن علامت شناخته می شود و به او شهادت داده می شود، به درستی که برای دین سه علامت است : ۱ - علم ۲ - ایمان ، ۳ - عمل به ایمان ، تا آن جا که فرمود: برای عامل به دین سه علامت است : ۱ - نماز ۲ - روزه ، ۳ - زکات . (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۸۳)

حدیث۲۶

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: ...و اسهم الاسلام ثلاثة : الصلوة و الصوم و الزکوة ؛ بهره اسلام برای شما سه چیز است : نماز، روزه ، و زکات . (نهج الفصاحه ، ص ۲۴۴، حدیث ۱۲۱۲)

حدیث۲۷

قال الباقر – علیه السلام –: بنی الاسلام علی خمس : الصلوة و الزکوة ، و الصوم و الحج و الولایة ؛ اسلام بر روی پنج پایه بنا شده است : نماز، روزه ، زکات ، حج ، ولایت . (کافی ، ج ۲، ص ۱۷)

حدیث۲۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ أحَقَّ الناسِ بالتَّخَشُّعِ فی السِّرِّ والعَلانیَةِ لَحامِلُ القرآنِ ، وإنَّ أحَقَّ الناسِ فی السِّرِّ والعَلانیَةِ بالصلاةِ والصومِ لَحامِلُ القرآنِ ؛ سزاوارترین مردم به خشوع ورزیدن نهانی و آشکار در برابر خدا ، حافظ قرآن است . و سزاوارترین مردم به نمازگزاردن و روزه گرفتن در آشکار و نهان ، حافظ قرآن است . الکافی : ۲ / ۶۰۴ / ۵ منتخب میزان الحکمة : ۴۶۰

حدیث۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: نوم الصّائم عباده و صمته تسبیح و عمله مضاعف و دعاؤه مستجاب و ذنبه مغفور؛ خواب روزه دار عبادت است و سکوت وی تسبیح است و عملش مضاعف است و دعایش مستجاب است و گناهش آمرزیده. نهج الفصاحه

حدیث۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من نزل علی قوم فلا یصومنّ تطوّعا إلّا بإذنهم؛ هر که مهمان قومی شود بی اجازه آنها روزه دلخواه نگیرد. نهج الفصاحه

حدیث۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لکلّ شی ء زکاه و زکاه الجسد الصّوم؛ هر چیزی را زکاتی هست و زکات تن روزه داشتن است. نهج الفصاحه

حدیث۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّیام نصف الصّبر و علی کلّ شی ء زکاه و زکاه الجسد الصّیام؛ روزه داری یک نیمه صبوری است، هر چیزی زکاتی دارد و زکات تن روزه داشتن است. نهج الفصاحه

حدیث۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّیام جنّه ما لم یخرقها بکذب أو غیبه؛ روزه سپری است مادام که آن را به دروغ یا غیبت ندرد. نهج الفصاحه

حدیث۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّیام نصف الصّبر؛ روزه یک نیمه صبر است. نهج الفصاحه

حدیث۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّوم جنّه من عذاب اللِّه؛ روزه سپر عذاب خداست. نهج الفصاحه

حدیث۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث حقّ علی اللِّه أن لا یردّ لهم دعوه: الصائم حتّی یفطر و المظلوم حتّی ینتصر و المسافر حتّی یرجع؛ سه کسند که بر خدا لازم است دعایشان را رد نکند: روزه دار تا افطار کند و ستمدیده تا ستم از او دفع شود و مسافر تا به وطن خود باز گردد. نهج الفصاحه

حدیث۳۷

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: برای هر چیزی زکاتی است ، و زکات تن روزه های مستحبی است . تحف العقول

حدیث۳۸

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء - سلام الله علیها - : ما یَصَنَعُ الصّائِمُ بِصِیامِهِ إذا لَمْ یَصُنْ لِسانَهُ وَ سَمْعَهُ وَ بَصَرَهُ وَ جَوارِحَهُ ؛ حضرت فاطمه زهرا - سلام الله علیها - فرمودند: روزه داری که زبان و گوش و چشم و دیگر اعضاء و جوارح خود را کنترل ننماید هیچ سودی از روزه خود نمی برد. مستدرک الوسائل، ج ۷، ص ۳۳۶، ح ۲

حدیث۳۹

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : لو صلیتم حتی تکونوا کالاوتار و صمتم حتی تکونوا کالحنایا لم یقبل الله منکم الا بورع؛ اگر آن قدر نماز بخوانید تا همچون زه کمان شوید، و آن قدر روزه بگیرید تاهمچون کمان خم شوید، خدا از شما قبول نمی کند، مگر این که انسان با ورع باشید. (بحار الانوار، ج ,۸۴ ص ۲۵۸)

حدیث۴۰

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ان من تمام الصوم اعطاءالزکوة (لفطرة) کما ان الصلاة علی النبی - صلی الله علیه و اله و سلم - من تمام الصلاة ؛ همانا پرداخت زکات فطره (در آخر ماه رمضان) مایه تمامیت روزه می باشد،چنان که صلوات بر محمد (و آل او) باعث تمامیت نماز است (یعنی نماز با صلوات و روزه با زکات فطره کامل می شود). (وسائل الشیعه ، ج ۶، ص ۲۲۱)

حدیث۴۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: و الحج جهاد کل ضعیف ، و لکل شی ء زکاة و زکاة البدن الصیام ، و جهاد المرأة حسن التبعل؛ نمازوسیله تقرب و نزدیک شدن هر پارسایی به خداست ، و حج ، جهاد افرادناتوان است .هر چیزی زکات دارد و زکات و پاک کردن بدن ، روزه گرفتن است . جهاد زن هم خوب شوهرداری کردن می باشد. (نهج البلاغه ، فیض الاسلام ، ص ۱۱۵۲)

حدیث۴۲

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: یدخل علی المیت فی قبره الصلاة و الصوم و الحج و الصدقة و البر و الدعاء،و یکتب اجره

للذی یفعله و للمیت؛ نماز و روزه و صدقه و نیکی و دعا برای میت در قبر او داخل می شود، واجر و پاداش این امور برای میت و آن کسی که آن را انجام می دهد، نوشته می شود. (بحار الانوار، ج ,۸۲ ص ۶۲)

حدیث۴۳

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: قال لقمان لابنه : لکل شی ء علامهٔ یعرف بهاو یشهد علیها و ان للدین ثلاث علامات : العلم و الایمان و العمل به ، (الی ان قال) وللعامل ثلاث علامات الصلوهٔ و الصیام و الزکوهٔ؛ حضرت لقمان به فرزندانش فرمود:برای هر چیزی علامتی است که به وسیله آن علامت شناخته می شود و به او شهادت داده می شود، به درستی که برای دین سه علامت است: ۱- علم، ۲- ایمان، ۳- عمل به ایمان تا آنجا که فرمودند: برای عامل به دین سه علامت است : ۱- نماز، ۲- روزه ، ۳- زکات . (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۸۳)

حدیث۴۴

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: بنی الاسلام علی خمس : الصلوهٔ و الزکوهٔ و الصوم و الحج و الولایهٔ؛ اسلام بر روی پنج پایه بنا شده است : نماز، روزه ،زکات ، حج ، ولایت . (کافی ، ج ۲، ص ۱۷)

حدیث۴۵

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : آیا شما را از چیزی خبر ندهم که اگر به آن عمل کنید، شیطان از شما دور شود، چندان که مشرق از مغرب دور است؟ عرض کردند: چرا. فرمودند: روزه روی شیطان را سیاه می‌کند، صدقه پشت او را می‌شکند، دوست داشتن برای خدا و هم یاری در کار نیک، ریشه او را می‌کند و استغفار شاهرگش را می‌زند. امالی صدوق، ص ۱۱۷ .

حدیث۴۶

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : اَللّهُمَّ لَکَ صُمْنا وَ عَلی رِزْقِکَ اَفْطَرنا فَتَقَبَّلْهُ مِنّا ذَهَبَ الظَّماءُ وَ ابْتَلَّتِ الْعُروقُ وَ بَقیَ الْاَجْرُ؛ بار خدایا! برای تو روزه گرفتیم و با روزی تو افطار می‌کنیم، پس آن را از ما بپذیر، تشنگی رفت، رگ‌ها شاداب شد و پاداش ماند. کافی، ج ۴ ، ص ۹۵، ح ۱.

حدیث۴۷

امام صادق علیه السلام می فرمایند : کانَ رَسولُ اللّهِ صلی الله علیه و آله اذا اَفْطَرَ بَدَاَ بِحَلْواءَ یُفْطِرُ عَلَیْها، فَاِنْ لَمْ یَجِدْ فَسُکَّرَةٍ اَو تَمَراتٍ، فَاِذا اَعوَزَ ذلِکَ کُلَّهُ فَماءٍ فاتِرٍ وَ کانَ یَقولُ: یُنَقّی الْمَعِدَةَ وَ الْکَبِدَ وَ یُطَیِّبُ النَّکْهَةَ وَ الْفَمَ وَ یُقَوِّی الاَضْراسَ... ؛ پیامبر خدا صلی الله علیه و آله با حلوا افطار می‌کردند و اگر حلوا نبود، با چیز شیرین دیگر و یا چند دانه خرما و اگر نبود، با آب گرم و می‌فرمودند: آب گرم معده و جگر را پاک، دهان را خوشبو و دندان‌ها را تقویت میکند. کافی، ج ۴، ص ۱۵۲، ح ۴.

حدیث۴۸

امام صادق علیه السلام می فرمایند : ثَلاثٌ یُذْهِبْنَ النِّسْیانَ وَ یُحْدِثْنَ الذِّکْرَ: قِراءَةُ الْقُرآنِ، وَ السِّواکُ وَ الصِّیامُ؛ سه چیز، فراموشی را از بین می‌برد و حافظه را زیاد می‌کند: خواندن قرآن، مسواک زدن و روزه گرفتن. دعائم الاسلام، ج ۲، ص ۱۳۷، ح ۴۸۱.

حدیث۴۹

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: علت روزه گرفتن آن است که به سبب آن، ثروتمند و فقیر برابر شوند، زیرا ثروتمند گرسنگی را احساس نکرده، تا به فقیر رحم کنـد، هرگاه هم چیزی را بخواهـد می‌توانـد فراهم کنـد. پس خداوند خواست میان بندگانش برابری ایجاد کنـد و توانمنـد مزه گرسـنگی و درد را بچشد تا بر ناتوان مهر بورزد و بر گرسـنه ترحم کند . بحارالأنوار، ج ۹۶، ص ۳۷۱، ح ۵۳.

حدیث۵۰

امام علی علیه السـلام : وَ عَنْ ذلِکَ ما حَرَسَ اللّهُ عِبادَهُ الْمُؤْمِنینَ بِالصَّلَوات وَ الزَّکَواتِ وَ مُجاهَدَةِ الصِّیام فِی الاْیّام الْمَفْروضاتِ تَسْکینا لاَِطْرافِهِمْ وَ تَخْشیعا لاَِبْصارِهِمْ وَتَذْلیلاً لِنُفُوسِهِمْ وَ تَخْفیضا (تَخْضیعا) لِقُلُوبِهِمْ؛(خداونـد، بنـدگان مؤمن خود را به وسیله نمازها و زکات‌ها و جـدّیت در روزه‌داری روزهای واجب حفظ می‌کند، تا اعضا و جوارحشان آرام، دیدگانشان خاشع، جان‌هایشان فروتن و دل‌هایشان خاشع گردد. نهج البلاغه، خطبه ۱۹۲.

حدیث۵۱

پیامبر اکرم صـلی‌الله‌علیه‌وآله وسـلم می فرمایند : یا مَعْشَرَ الشَّبابِ عَلَیْکُم بِالْباهِ فَاِنْ لَمْ تَسْتَطیعوهُ فَعَلَیْکُمْ بِالصّیام فَاِنَّهُ وِجاؤُهُ ؛ ای گروه جوانان! ازدواج کنید . اگر نمی‌توانید ، روزه بگیرید ، که روزه مهارِ شهوت است . کافی ، ج ۴، ص ۱۸۰، ح ۲ .

حدیث۵۲

پیامبر اکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: یا مَعشَرَ الشَّبابِ عَلَیکُم بِالباهِ فَاِن لَم تَستَطیعوهُ فَعَلَیکُم بِالصّیام فَاِنَّهُ وِجاؤُهُ؛ ای گروه جوانان! ازدواج کنید . اگر نمی‌توانید، روزه بگیرید که روزه مهارِ شهوت است. کافی ، ج ۴، ص ۱۸۰، ح ۲

حدیث۵۳

حضـرت علی(علیه السـلام) فرمودنـد: صَومُ القَلبِ خَیرٌ مِن صِیامِ اللِّسانِ وَ صَومُ اللِّسانِ خَیرٌ مِن صِیامِ البَطنِ؛ روزه قلب بهتر از روزه زبان است و روزه زبان بهتر از روزه شکم است. غرر الحکم، ج ۱، ص ۴۱۷، ح ۸۰

حدیث۵۴

امام علی(علیه السـلام)فرمودند: صِیامُ القَلبِ عَنِ الفِکرِ فِی الآثام أفضَلُ مِن صِیامِ البَطنِ عَنِ الطَّعامِ روزه دل ، اندیشـیدن به گناهان ، برتر است از روزه شکم ؛ یعنی غذا خوردن؛ میزان الحکمه ، ح ۱۰۹۴۸

حدیث۵۵

حضـرت محمد(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: قالَ اللّهُ عز و جل: الصَّومُ لی، و أنَا أجزی بِهِ؛ خداوند فرموده است: روزه، برای من است و خودم پاداش آن را می دهم. تهذیب الأحکام: ۴ / ۱۵۲ / ۴۲۰

حدیث۵۶

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَمَنِ اغتابَ مُسلِماً اَو مُسلِمَةً لَم یقبَلِ اللَّهُ تَعالی صَلاتَهُ وَ لا صیامَهُ اَربَعینَ یوماً وَ لَیلَةً اِلّا اَن یغفِرَ لَهُ صاحِبُهُ؛ خداوند متعال تا چهل شبانه روز نماز و روزه غیبت کننده مرد و زن مسلمان را نمی‌پذیرد، مگر این که غیبت شونده او را ببخشد. (جامع الأخبار، ص ۴۱۲، ح ۱۱۴۱)

حدیث۵۷

حضرت زهرا (سلام الله علیها) فرمودند: ما یصنع الصائم بصیامه اذا لم یصن لسانه و سمعه و بصره و جوارحه؛ روزه داری که زبان و گوش و چشم و جوارح خود را حفظ نکرده، روزه اش به چه کارش خواهد آمد. (بحار الانوار، ج ۹۳ ص ۲۹۵)

حدیث۵۸

حضرت فاطمه (سلام الله علیها) فرمودند: جعل الله ... الزکاة تزکیهٔ للنفس و نماء فی الرزق ، و الصیام تثبیتا للاخلاص؛ خدای تعالی زکات را مایه پاکی جان و فزونی روزی ، و روزه را برای پابرجایی اخلاص قرار داد. (احتجاج طبرسی ، ایران ، انتشارات اسوه ، ج ۱)

حدیث۵۹

امام حسن(علیه السلام) فرمودند: ان لکل صائم عند فطوره دعوهٔ مستجابهٔ فاذا کان اول لقمهٔ فقل : بسم الله اللهم یاواسع المغفرهٔ اغفر لی هر روزه داری هنگام افطار یک دعای اجابت شده دارد . پس در اولین لقمه افطار بگو: به نام خدا ، ای خدایی که آمرزش تو فراگیر و وسیع است ، مرا ببخش. (اقبال الاعمال ، ص ۱۱۶)

حدیث۶۰

ان من تمام الصوم اعطاء الزکاهٔ یعنی الفطرهٔ کما ان الصلوهٔ علی النبی (صلی الله علیه و آله و سلم) من تمام الصلوهٔ تکمیل روزه به پرداخت زکاهٔ یعنی فطره است، همچنان که صلوات بر پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) کمال نماز است (وسائل الشیعه، ج ۶ ص ۲۲۱)

حدیث۶۱

امام صادق علیه السلام فرمودند: اذا صمت فلیصم سمعک و بصرک و شعرک و جلدک؛ آنگاه که روزه می گیری باید چشم و گوش و مو و پوست تو هم روزه دار باشند.(یعنی از گناهان پرهیز کند.) (الکافی ج ۴ ص ۸۷)

حدیث۶۲

امام علی علیه السلام فرمودند: صوم النفس عن لذات الدنیا انفع الصیام روزه نفس از لذتهای دنیوی سودمندترین روزه هاست. (غرر الحکم، ج ۱ ص ۴۱۶)

حدیث۶۳

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: روزه دوری کردن از حرامهاست، همچنان که مرد از خوردن و آشامیدن خوداری می کند. بحارالانوار، ج۹۶، ص ۲۹۴.

حدیث۶۴

حضرت امام صادق (علیه السلام) فرمودند: خواب روزه دار، عبادت و سکوتش، تسبیح و عملش، پذیرفته و دعایش مستجاب است. من لایحضرالفقیه، ج۲، ص ۷۶.

حدیث۶۵

حضرت امام حسن عسگری (علیه السلام) در پاسخ به پرسش از علت واجب شدن روزه فرمودند: تا توانگر درد گرسنگی را بچشد و در نتیجه به نیازمند کمک کند. بحارالانوار، ج۹۶، ص ۳۶۹.

حدیث۶۶

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که روزه او را از خوردن غذایی که هوس آن را کند باز دارد، بر خداست که وی را از غذای بهشت سیر کند و از شراب بهشتی بنوشاندش. بحارالانوار، ج۴۰، ص ۳۳۱.

حدیث۶۷

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: خواب روزه دار، عبادت و سکوتش، تسبیح و دعایش پذیرفته و عملش دو چندان است. دعای روزه دار به هنگام افطار از درگاه خدا رد نمی شود. میزان الحکمه، ج۷، ص ۳۲۱۰.

حدیث۶۸

حضرت امام صادق (علیه السلام) فرمودند: خدای تبارک و تعالی می فرمایند: روزه از من است و پاداش آن را هم می دهم. اصول کافی، ج۴، ص ۶۳.

حدیث۶۹

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: خواب روزه دار، عبادت و سکوتش، تسبیح و دعایش پذیرفته و عملش دو چندان است. دعای روزه دار به هنگام افطار از درگاه خدا رد نمی شود. میزان الحکمه، ج۷، ص ۳۲۱۰.

حدیث۷۰

حضرت امام صادق (علیه السلام) فرمودند: خواب روزه دار، عبادت و سکوتش، تسبیح و عملش، پذیرفته و دعایش مستجاب است. من لایحضرالفقیه، ج۲، ص ۷۶.

حدیث۷۱

حضرت فاطمه ی زهرا (علیها السلام) فرمودند: فرض الله الصیام تثبیتا للاخلاص؛ خداوند روزه را برای استواری اخلاص، واجب فرمود. بحارالانوار، ج۹۶، ص ۳۶۸.

حدیث۷۲

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: الصیام اجتناب المحارم کما یمتنع الرجل من الطعام و الشراب؛ روزه دوری کردن از حرامهاست، همچنان که مرد از خوردن و آشامیدن خوداری می کند. بحارالانوار، ج۹۶، ص ۲۹۴.

حدیث۷۳

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لکل شیء زکاة وزکاة الابدان الصیام؛ هرچیزی زکاتی دارد و زکات بدنها روزه است. میزان الحکمه، ج۷، ص ۳۲۰۸.

حدیث۷۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : فَرَضَ اللهُ ... الصِّیامَ ابْتِلاءً لاخلاصِ الْخَلْقِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: خداوند روزه را واجب کرد تا اخلاص بندگان را بیازماید. «نهج البلاغه، حکمت ۲۵۲»

حج

حدیث۱

قال الامام الصادق – علیه السلام – :اذا حج احدکم فلیختم بزیارتنا، لأن ذلک من تمام الحج. امام صادق – علیه السلام – فرمودند:هر گاه یکی از شما به حج رفت، آن را با زیارت ما به پایان برساند، چرا کهاین (دیدار ما) از نشانه‌های تمامیت و کمال حج است. «وسائل الشیعهْ، ج ۱۰، ص ۲۵۴»

حدیث۲

امام باقر(سلام الله علیه): الصِّیامُ والحَجُّ تَسکِینُ القُلوبِ؛ روزه و حج، آرامبخش دل‌هاست. میزان الحکمهْ: ح ۱۱۰۷۴

حدیث۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: و فرض علیکم حج بیته الحرام الذی جعله قبلهْ للانام؛ و (خداوند) حج بیت حرام خود را به شما واجب کرد، بیتی که آن را قبله مردم قرار دارد. (نهج البلاغه ، خطبه ۱ – ۵۰).

حدیث۴

امام باقر (علیه‌السلام) فرمودند: اَلصّیامُ وَ الْحَجُّ تَسْکینُ الْقُلوبِ؛ روزه و حج آرام‌بخش دل‌هاست. امالی طوسی، ص ۲۹۶، ح ۵۸۲

حدیث۵

امام باقر علیه‌السلام : انّ الرّجُلَ إذا أصابَ مالاً مِن حَرامٍ لَم یُقْبَلْ مِنهُ حَجٌّ ولا عُمْرَةٌ ولا صِلَةُ رَحِمٍ حتّی أنّه یَفْسُدُ فیهِ الفَرْجُ ؛ هرگاه انسان مالی از حرام به دست آورد نه حجّی از او پذیرفته شود، نه عمره‌ای و نه صله رحمی و حتّی در ازدواج و زناشویی او تأثیر سوء می گذارد. أمالی الطوسیّ : ۶۸۰ / ۱۴۴۷

حدیث۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الحَجّ یَنْفیالفَقرَ؛ حجّ، فقر و تهیدستی را از بین می‌برد. تحف العقول : ۷

حدیث۷

امام صادق علیه‌السلام : مَن حَجَّ ثَلاثَ حِجَجٍ لَمیُصِبْهُ فَقرٌ أبَدا؛ هر کس سه بار حجّ به جا آورد ، هرگز به فقر گرفتار نیاید . الخصال : ۱۱۷ / ۱۰۱

حدیث۸

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: ما رأیتُ شَیئا أسْرَعَ غِنیً ولا أنْفی للفَقرِ مِن إدْمانِ حَجِّ هذا البَیتِ؛ ندیده‌ام که چیزی همانند مداومت بر زیارت این خانه(خانه خدا) چنان سریع توانگری آورد و فقر را بزداید . أمالی الطوسیّ : ۶۹۴ / ۱۴۷۸

حدیث۹

قال الصادق - علیه السلام -: ان الصلوة و الصوم و الصدقة و الحج و العمرة و کل عمل صالح ینفع المیت حتی ان المیت لیکون فی ضیق فیوسع علیه و یقال : هذا بعمل ابنک فلان او بعمل اخیک فلان اخوه فی الدین ؛ نماز، روزه ، صدقه ، حج ، عمره ، و نیز هر عمل صالحی برای میت سود دارد، حتی اگر میت در تنگنا هم باشد، به واسطه این اعمال ، گشایشی برای او به عمل می آید و به وی می گویند: این گشایش به خاطر عملی است که پسر تو فلانی یا برادر دینی تو فلانی به جا آورده است . (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۳۱۲)

حدیث۱۰

قال الصادق - علیه السلام -: ان اول ما یسئل عنه العبد اذا وقف بین یدی الله - عز و جل - الصلوات المفروضات و عن الزکاة المفروضة و عن الصیام المفروض ، و عن الحج المفروض و عن ولایتنا اهل البیت ؛ وقتی بنده (فردای قیامت) در مقابل خدای عز و جل قرار گرفت ، اولین چیزی که از او سؤ ال می کنند، نمازهای واجب ، زکات واجب ، روزه واجب ، حج واجب و ولایت ما اهل بیت است . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۹۰)

حدیث۱۱

قال الصادق - علیه السلام -: اما انه لیس شی ء افضل من الحج الا الصلوة ؛ به درستی که هیچ عملی بالاتر از حج نیست ، مگر نماز. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۲۶)

حدیث۱۲

قال الباقر – علیه السلام –: بنی الاسلام علی خمس : الصلوة و الزکوة ، و الصوم و الحج و الولایة ؛ اسلام بر روی پنج پایه بنا شده است : نماز، روزه ، زکات ، حج ، ولایت . (کافی ، ج ۲، ص ۱۷)

حدیث۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحجّ جهاد کلّ ضعیف و جهاد المرأه حسن التّبعّل؛ حج جهاد ضعیفان است و جهاد زن، شوهرداری خوب است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحجّ المبرور لیس له جزاء إلّا الجنّه؛ حج مقبول سزایی جز بهشت ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حجّوا تستغنوا و سافروا تصحّوا؛ به حج روید تا بی نیاز شوید و سفر کنید تا سالم مانید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تفتح أبواب السّماء و یستجاب الدّعاء فی أربعه مواطن: عند التقاء الصّفوف فی سبیل اللّه و عند نزول الغیث و عند إقامه الصّلاه و عند رؤیه الکعبه؛ چهار موقع درهای آسمان را بگشایند و دعاها را مستجاب کنند. هنگام تلاقی صف مبارزان در راه خدا و هنگام نزول باران و هنگام نماز و هنگام دیدار کعبه. نهج الفصاحه

حدیث۱۷

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا حجّ الرّجل بمال من غیر حلّه فقال لبّیک اللّهمّ لبّیک قال اللّه لا لبّیک و لا سعدیک هذا مردود علیک؛ وقتی کسی با مالی که حلال نیست به حج رود هنگامی که گوید لبیک خدا یا لبیک، خدا گوید نه لبیک و نه سعدیک این ها به تو باز می گردد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : جَعَلَ اللّهُ الاْیمانَ تَطْهیراً لَکُمْ مِنَ الشِّرْک، وَ الصَّلاةَ تَنْزیهاً لَکُمْ مِنَ الْکِبْرِ، وَ الزَّکاةَ تَزْکِیَةً لِلنَّفْسِ، وَ نِماءً فِی الرِّزقِ، وَ الصِّیامَ تَثْبیتاً لِلاْخْلاصِ، وَ الْحَجَ تَشْییداً لِلدّینِ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: خداوند سبحان، ایمان و اعتقاد را برای طهارت از شرک و نجات از گمراهی ها و شقاوت ها قرار داد. و نماز را برای خضوع و فروتنی و پاکی از هر نوع تکّبر، مقرّر نمود. و زکات (و خمس) را برای تزکیه نفس و توسعه روزی تعیین نمود. و روزه را برای استقامت و اخلاص در اراده، لازم دانست. و حجّ را برای استحکام أساس شریعت و بناء دین اسلام واجب نمود. ریاحین الشّریعهٔ، ج ۱، ص ۳۱۲

حدیث۱۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: و الحج جهاد کل ضعیف ، و لکل شی ء زکاة و زکاة البدن الصیام ، و جهاد المرأة حسن التبعل؛ نمازوسیله تقرب و نزدیک شدن هر پارسایی به خداست ، و حج ، جهاد افرادناتوان است .هر چیزی زکات دارد و زکات و پاک کردن بدن ، روزه گرفتن است . جهاد زن هم خوب شوهرداری کردن می باشد. (نهج البلاغه ، فیض الاسلام ، ص ۱۱۵۲)

حدیث۲۰

امام صادق ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : ما عبداللّه بشیء أفضل من الصّمت و المشی الی بیته؛ خداوند به چیزی برتر از خاموشی و رفتن به خانه‌ی او (حج)، عبادت نشده است. الخصال: ۳۵ / ۸.

حدیث۲۱

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: اما انه لیس شی ء افضل من الحج الا الصلاة؛ به درستی که هیچ عملی بالاتر از حج نیست ، مگر نماز. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۲۶)

حدیث۲۲

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: بنی الاسلام علی خمس : الصلوة و الزکوة و الصوم و الحج و الولایة؛ اسلام بر روی پنج پایه بنا شده است : نماز، روزه ،زکات ، حج ، ولایت . (کافی ، ج ۲، ص ۱۷)

حدیث۲۳

قال الصادق علیه السلام: صلاة فریضة خیر من عشرین حجة و حجة خیر من بیت مملو ذهبا یتصدق منه حتی یفنی او حتی لا یبقی منه شیء. امام صادق علیه السلام فرمود: یک نماز واجب از بیست حج بهتر است، و یک حج از صدقه دادن خانه‌ای پر از طلا بهتر است، آنگونه که آن را صدقه دهند تا آنکه چیزی در آن نماند. بحار، ج ۸۲، ۲۲۷

حدیث۲۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: زیارت خانه خدا امان دهنده است از عذاب دوزخ. غررالحکم ، باب حج

حدیث۲۵

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مَن ضَمِنَ وَصیَّةَ الْمَیِّتِ مِن أمرِ الْحَجِّ فَلا یَعجُزَنَّ فیها فَإنَّ عُقُوبَتَها شَدیدَةٌ وَ نَدامَتَها طَویلَةٌ، لا یَعجُزُ عَن وَصیَّةِ الْمَیِّتِ إلاّ شَقیٌّ وَ لا یَقومُ بِها إلاّ سَعیدٌ؛ هر کس وصیت میت را در کار حج بر عهده بگیرد، نباید در آن کوتاهی کند، زیرا عقوبت آن سخت و پشیمانی‌اش طولانی است. از وصیت میت جز بدبخت کوتاهی نکند و به آن جز خوشبخت عمل ننماید. جامع الأخبار، ص ۱۵۹ .

حدیث۲۶

امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: الحَجُّ تَسکینُ القلُوبِ؛ حجّ آرام بخش دل‌ها است الأمالی ، طوسی ، ص ۲۹۶

حدیث۲۷

قال الامام الصادق – علیه السلام – :من کان معسرا فلم یتهیأ له حجهٔ الاسلام فلیأت قبر الحسین – علیه السلام – فلیعرف عنده. امام صادق – علیه السلام – فرمودند:کسی که تنگدست باشد و حج واجب برایش فراهم نگردد، پس به زیارت قبر امام حسین – علیه السلام –برود و عرفه را آنجا باشد. «وسائل الشیعهٔ، ج ۱۰، ص ۳۶۰»

زکات

حدیث۱

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: اثافی الاسلام ثلاثهٔ: الصلوهٔ و الزکوهٔ و الولایهٔ،لا تصح واحدهٔ منهن الا بصاحبتیها. سنگهای زیربنای اسلام سه چیز است: نماز، زکات و ولایت که هیچ یک از آنهابدون دیگری درست نمی شود. کافی: ۲، ص ۱۸.

حدیث۲

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : ثَمانیهٌ لا تُقبَلُ مِنهُمُ‌الصَّلاهُ : العَبدُ الآبِقُ حتّی یَرجِعَ إلی مَولاهُ ، والناشِزُ وزَوجُها علَیها ساخِطٌ ، ومانِعُ الزَّکاهِ ، وتارِکُ الوُضوءِ ، والجارِیَهُ المُدرِکَهُ تُصَلِّی بغَیرِ خِمارٍ ، وإمامُ قَومٍ یُصَلِّی بهِم وهُم لَهُ کارِهُونَ ، والسَّکرانُ ، والزَّبِینُ ؛ وهُو الـذی یُدافِعُ البَولَ والغائطَ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هشت نفرند که نمازشان پذیرفته نمی‌شود : بنده فراری ، تا زمانی که به سوی مولا یش برگردد . زن نافرمان ، که شوهرش از او ناراضی است . کسی که زکات نمی‌دهد . کسی که وضو نمی گیرد . دختر بالغی که بدون‌روسری نماز بخواند . پیشوای قومی که با آنان نماز بخواند در حالی که از او ناراضی هستند . آدم مست و زَبین ، یعنی کسی که بول و غائط خود را به زور نگه داشته است . مکارم الأخلاق : ۲ / ۳۲۴ / ۲۶۵۶ ، منتخب میزان الحکمه : ۳۲۶

حدیث۳

قال الامام الباقر – علیه السلام – : فَرَضَ اللهُ الزکاهَ مَعَ الصَّلاهِ. امام باقر – علیه السلام – فرمودند: خداوند زکات را همراه نماز، واجب کرده است. «وسائل الشیعهٔ، ج ۹، ص ۱۳»

حدیث۴

قال الامام الباقر – علیه السلام – : بَینا رَسولُ الله فی المَسجد اذ قالَ ... . امام باقر – علیه السلام – فرمودند: روزی رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – در مسجد عده ای را از سر جایشان بلند کرد و فرمودند: از مسجد بیرون شوید و تا زمانی که زکات خود را نپرداخته اید، برای نماز به مسجد نیایید. «وسائل الشیعهٔ، ج ۹، ص ۲۴»

حدیث۵

قال الامام الباقر – علیه السلام – : ما مِنْ عَبْدٍ مَنَعَ مِنْ زکاهَ مالِهِ شیئاً الّا جَعَل اللهُ ذلک یَوْمَ القِیامَهِٔ ثَعباناً مِن النّارِ ... . امام باقر – علیه

السلام – فرمودند: کسی که زکات مال خود را نپردازد، خداوند آن را در روز قیامت به صورت ماری قرار می دهد که بر گردن صاحبش پیچیده و پیوسته او را نیش می زند تا هنگامی که حساب رسی آن روز پایان یابد. «وسائل الشیعهٔ، ج ۹، ص ۲۲»

حدیث۶

قال الامام الباقر – علیه السلام – : اَلزَّکاهُٔ تَزیدُ فِی الرِّزقِ. امام باقر – علیه السلام – فرمودند: پرداخت زکات، بر روزی انسان می افزاید. «بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۱۴»

حدیث۷

عن الامام أبی جعفر – علیه السلام – : اِنَّ الله یَبْعَثُ یَوْمَ الْقِیامَهِٔ ناساً من قبورهم مشدوَّدهًٔ اَیدیهِم إلی اَعناقِهِم ... . امام باقر – علیه السلام – فرمودند: خداوند در روز قیامت عده ای را از قبورشان در حالی محشور می کند که دست هایشان به گردن های آنان محکم بسته شده و فرشتگان آن ها را پیوسته نکوهش می کنند و می گویند: این ها کسانی هستند که خداوند به آن ها روزی داد اما آن ها از پرداخت حق خدا امتناع ورزیدند. «بحار الانوار، ج ۹۶، ص ۲۱»

حدیث۸

قال الامام الحسن – علیه السلام – : ما نقصَتْ زکاهٌٔ مِنْ مالٍ قطُّ. امام حسن – علیه السلام – فرمودند: پرداخت زکات، هرگز باعث کمبود مال نمی شود. «بحار الانوار، ج ۸۷، ص ۳۸۱»

حدیث۹

قال الامام علی – علیه السلام – : اِنَّ زکاهَٔ جُعِلتُ مَعَ الصَّلاهِٔ قُرباناً لِأهْلِ الإسلامِ ... . امام علی – علیه السلام – فرمودند: همانا پرداخت زکات و اقامه نماز، باعث تقرب مسلمانان به خداوند می شود، سپس آن که زکات را با رضایت خاطر بپردازد، کفاره گناهان او می شود و بازدارنده و نگاه دارنده انسان، از آتش جهنم است، پس نباید به آن چه پرداخته شده با نظر حسرت نگاه کرد و برای پرداخت زکات افسوس خورد، زیرا کسی که زکات را از روی رغبت نپردازد، پاداش او اندک و عمل او تباه و همیشه پشیمان خواهد بود. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۹»

حدیث۱۰

قال الامام علی – علیه السلام – : لا یَقْبَلُ الله الصلاهَٔ مِمَّنْ مَنَعَ الزکاهٔ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: خداوند نماز کسی را که زکات نمی دهد، قبول نخواهد کرد. «بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۲۹»

حدیث۱۱

قال الامام علی – علیه السلام – : اِنَّ اَفْضَلَ ما تَوَسَّلَ بِهِ الْمُتَوَسِّلُون اِلی اللهِ ... ایتاء زکات فإنَّها فریضهٌٔ واجبهٌٔ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: بهترین چیزی که انسان می تواند با آن به خدا تقرب جوید، پرداختن زکات است، زیرا آن تکلیف واجب الهی است. «نهج البلاغه، خطبه ۱۱۰»

حدیث۱۲

قال الامام علی – علیه السلام – : علیکم بِالزَّکاةِ فِانِّی سمعتُ نبیکم – صلی الله علیه و آله – یقول: الزکاةُ قنطرةُ الْاِسلام، فَمَنْ اَدَّاها جازَ القِنْطَرة... . امام علی – علیه السلام – فرمودند: بر شما باد به پرداخت زکات، زیرا از رسول خدا شنیدم که فرمودند: زکات پل اسلام است، کسی که آن را بپردازد از پل عبور کرده و کسی که آن را نپردازد، روی پل می ماند. «بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۱۵»

حدیث۱۳

قال الامام علی – علیه السلام – : اُوصیکَ یا بُنَیَّ بالصلاةِ عِنْدَ وقتِها و الزکاةِ فی اهلِها و محلِها. امام علی – علیه السلام – فرمودند: ای فرزندانم شما را وصیت می کنم به نماز در اول وقت و (پرداخت) زکات به اهلش و در محلش. «بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۱۴»

حدیث۱۴

قال الامام علی – علیه السلام – : اللهَ، اللهَ، فی الزّکاةِ فَانَّها تُطفِئُ غَضَبَ رَبِّکم. امام علی – علیه السلام – فرمودند: خدا را، خدا را، درباره زکات، همانا (پرداخت) زکات، (آتش) غضب خدایتان را خاموش می کند. «بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۲۰»

حدیث۱۵

رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: سخاوت مندترین مردم، کسی است که زکات مال خود را بدهد و بخیل ترین مردم، کسی است که از پرداخت آن چه خدا بر او واجب کرده است، امتناع کند. «بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۱۱»

حدیث۱۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : کَفَّرَ باللهِ العَظیم مِنْ هذِهِ الاُمةِ عَشَرَةً ... و مانع الزکاة. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: از میان این مردم ده گروه به خداوند کفر ورزیدند: ... (یکی از آنها) کسی است که مانع پرداخت زکات می شود. «بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۱۳»

حدیث۱۷

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ثمانِیَةٌ لا یَقبلُ اللهُ لَهم صلاةً و ذَکَر مُنهم مانع الزکاة. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هشت گروه اند که خداوند نمازشان را قبول نمی کند، از جمله کسی که زکات نمی پردازد. «بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۱۳»

حدیث۱۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ... اتُو الزَّکاةَ، فِاذا لَمْ یَفْعَلُو ذلک اِبْتَلُو بِالْقَحْطِ. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: زکات را بپردازید، پس اگر این کار را نکردید، گرفتار قحطی می شوید. «بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۱۴»

حدیث۱۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ملعونٌ، ملعونٌ، مالاً لا يُزكّی. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: ملعون است، ملعون است، کسی که مالش را تزکیه نمی کند (زکات نمی پردازد). «وسائل الشیعهٔ، ج ۹، ص ۲۶»

حدیث۲۰

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اِنَّهُ لُعِنَ مانعُ الزَّکاةِ رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: بی تردید کسی که زکات مالش را نپردازد، ملعون است. «بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۲۹»

حدیث۲۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لا تَتِمُّ صَلاةً اِلّا بزکاةٍ و لا صلاةَ لمن لا زکاةَ له. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: نماز کامل نمی شود، مگر به دادن زکات و کسی که زکات نمی دهد، نمازی برای او ثبت نمی شود. «بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۲۹»

حدیث۲۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : حَصِّنوا اَمْوالَكُم بِالزَّكاةِ. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: اموال خود را با پرداخت زکات از تلف شدن حفظ کنید. «بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۱۱»

حدیث۲۳

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اذا مَنعُوا الزکاةَ مُنعتِ الارضُ برکتَها مِنَ الزَرعِ و الثِمارِ و المعادنَ كُلُها. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هرگاه مردم از پرداخت زکات امتناع کنند، زمین برکت خود را از همه کشتزارها و باغ ها و معادن می گیرد. «بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۱۵»

حدیث۲۴

قال الامام الصادق – علیه السلام – : مَنْ اَقامَ الصلوهَ و لم یؤتِ الزَّکاةَ فَکَاَنَّهُ لَمُ یُقیم الصَّلاةَ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: کسی که نماز می خواند ولی زکات نمی دهد، گویا نمازی نخوانده است. «وسائل الشیعهٔ، ج ۹، ص ۲۲»

حدیث۲۵

قال الامام الصادق – علیه السلام – : ما تَلَفَ مالٌ فی برٍّ و لا بَحرٍ اِلّا بِمَنْعِ زَکاةٍ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هرگز مالی در خشکی و دریا تلف نمی شود، مگر به جهت نپرداختن زکات آن. «بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۲۰»

حدیث۲۶

قال الامام الصادق – علیه السلام – : مانِعُ الزَّکاةِ یُطَوَّقُ بِحَیَّةٍ تَأکُلُ مِنْ دِماغِهِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: کسی که از دادن زکات امتناع کند، ماری بر او مسلط خواهد شد که از مغز او تغذیه می کند. «بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۲۹»

حدیث۲۷

قال الامام الصادق – علیه السلام – : مَنْ مَنَعَ قِیراطاً مِنَ الزَّکاةِ فَما هُوَ بِمُؤمِنٍ و لا مُسْلِمٍ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: کسی که مبلغ ناچیزی از زکات را نپردازد، مؤمن و مسلمان واقعی محسوب نمی شود. «بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۲۱»

حدیث۲۸

قال الامام الصادق – علیه السلام – : ما فَرَضَ اللهُ علی هذهِ الاُمَّةِ شیئاً اَشَدُّ عَلیهِم مِنَ الزَّکاةِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: خداوند بر این امت چیزی مهم تر از زکات واجب نکرده است. «بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۲۲»

حدیث۲۹

قال الامام الصادق – علیه السلام – : مَن مَنَعَ قیراطاً مِنْ الزکاةِ فلیس هو بمؤمنٍ و لا مسلمٍ و لا کرامةٍ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: کسی که قیراطی (یک بیست و چهارم دینار) از زکات را نپردازد، از دایره ایمان و اسلام بیرون است و احترامی برای او باقی نمی ماند. «بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۱۱»

حدیث۳۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حق نماز را مؤمنین شناخته اند که نه زینت های دنیا، نه نور چشمی هااز فرزند ونه مال ، آنان را از عبادت پروردگارشان باز نمی دارد، زیرا که خداوندسبحان می گوید: مردانی هستند که تجارت و داد و ستد آنان را از یاد خدا و برپاداشتن نماز و پرداخت زکات باز نمی دارد. (نهج البلاغه ، خطبه ۱۹۹)

حدیث۳۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: و الحج جهاد کل ضعیف ، و لکل شی ء زکاة و زکاة البدن الصیام ، و جهاد المرأة حسن التبعل؛ نمازوسیله تقرب و نزدیک شدن هر پارسایی به خداست ، و حج ، جهاد افرادناتوان است .هر چیزی زکات دارد و زکات پاک کردن بدن ، روزه گرفتن است . جهاد زن هم خوب شوهرداری کردن می باشد. (نهج البلاغه ، فیض الاسلام ، ص ۱۱۵۲)

حدیث۳۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: و عن ذلک ما حرس الله عباده المؤمنین بالصلوات و الزکوات؛ و از اینجاست که خداوند با نمازها و زکاتها و سختکوشی درنماز، از بندگان با ایمانش پاسداری می کند. (نهج البلاغه ، فیض الاسلام ، ص ۷۹۸)

حدیث۳۳

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: قال لقمان لابنه : لکل شی ء علامهٔ یعرف بهاو یشهد علیها و ان للدین ثلاث علامات : العلم و الایمان و العمل به ، (الی ان قال) وللعامل ثلاث علامات الصلوة و الصیام و الزکوة؛ حضرت لقمان به فرزندانش فرمود:برای هر چیزی علامتی است که به وسیله آن علامت شناخته می شود و به او شهادت داده می شود، به درستی که برای دین سه علامت است: ۱– علم، ۲– ایمان، ۳– عمل به ایمان تا آنجا که فرمودند: برای عامل به دین سه علامت است : ۱– نماز، ۲– روزه ، ۳– زکات

. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۸۳)

حدیث۳۴

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: بنی الاسلام علی خمس : الصلوهٔ و الزکوهٔ و الصوم و الحج و الولایهٔ؛ اسلام بر روی پنج پایه بنا شده است : نماز، روزه ،زکات ، حج ، ولایت . (کافی ، ج ۲، ص ۱۷)

حدیث۳۵

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اُمِرْتُ اَن آخُذَ الصَّدَقَهَٔ مِن اَغْنیاءِکُم فَاَرُدَّها فی فُقَراءِکُم؛ من مأمورم که صدقه (و زکات) را از ثروتمندانتان بگیرم و به فقرایتان بدهم. مستدرک الوسائل، ج ۷، ص ۱۰۵ .

حدیث۳۶

امام علی علیه السلام : وَ عَنْ ذلِکَ ما حَرَسَ اللّه‌عِبادَهُ الْمُؤمِنینَ بِالصَّلَوات وَ الزَّکَواتِ وَ مُجاهَدَهِٔ الصِّیام فِی الْاَیّام الْمَفْروضاتِ تَسْکینا لاَِطْرافِهِمْ وَ تَخْشیعا لاَِبْصارِهِمْ وَتَذْلیلاً لِنُفُوسِهِمْ وَ تَخْفیضا (تَخْضیعا) لِقُلُوبِهِمْ؛(خداوند، بندگان مؤمن خود را به وسیله نمازها و زکات‌ها و جدّیت در روزه‌داری روزهای واجب حفظ می کند، تا اعضا و جوارحشان آرام، دیدگانشان خاشع، جان‌هایشان فروتن و دل‌هایشان خاشع گردد. نهج البلاغه، خطبه ۱۹۲.

حدیث۳۷

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: خداوند سه چیز را به سه چیز دیگر مربوط کرده است و به طور جداگانه‌نمی‌پذیرد . نماز را با زکات ذکر کرده است ، هرکس نماز بخواند و زکات ندهد نمازش پذیرفته نیست . نیز شکر خود و شکر از والدین را با هم ذکر کرده است . از این رو هرکس از والدین خود قدردانی نکند از خدا قدردانی نکرده است . نیز در قرآن سفارش به تقوا و سفارش به ارحام در کنار هم آمده است . بنابراین اگر کسی به خویشاوندانش رسیدگی و احسان ننماید ، با تقوا محسوب نمی‌شود . (عیون اخبار الرضا ، ج ۱ ، ص ۲۵۸)

حدیث۳۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: سُوسُوا إِیمَانَکم بِالصَّدَقَهِٔ وَ حَصِّنُوا أَموَالَکم بِالزَّکاهِٔ وَ ادفَعُوا أَموَاجَ البَلَاءِ بِالدُّعَاءِ ؛ ایمان خود را با صدقه دادن و اموالتان را با زکات دادن نگاه دارید، و امواج بلا را با دعا از خود برانید. (نهج البلاغه، حکمت ۱۴۶)

حدیث۳۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلبَرَکهُٔ فی مالِ مَن آتَی الزَّکاهَٔ وَ واسَی المُؤمِنینَ وَ وَصَلَ الاَقرَبینَ؛ برکت در مال کسی است که زکات بپردازد، به مؤمنان مدد و یاری رساند و به خویشاوندان کمک نماید. (تحف العقول، ص ۱۷۲)

حدیث۴۰

حضرت علی(علیه السلام) فرمودند: اَلبَرَکهُٔ فی مالِ مَن آتَی الزَّکاهَٔ وَ واسَی المُؤمِنینَ وَ وَصَلَ الاَقرَبینَ؛ برکت در مال کسی است که

زکات بپردازد، به مؤمنان مدد و یاری رساند و به خویشاوندان کمک نماید. (تحف العقول، ص ۱۷۲)

حدیث۴۱

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إذا أَرَدتَ أن يُثرِى اللهُ ما لَکَ فَزَکِّه. هر گاه خواستی که خداوند دارایی تو را زیاد کند، زکات آن را بپرداز. (بحارالأنوار، ج۹۶، ص۲۳)

حدیث۴۲

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إذا أَرَدتَ أن يُثرِى اللهُ ما لَکَ فَزَکِّه. هر گاه خواستی که خداوند دارایی تو را زیاد کند، زکات آن را بپرداز. (بحارالأنوار، ج۹۶، ص۲۳)

حدیث۴۳

حضرت فاطمه (سلام الله علیها) فرمودند: جعل الله ... الزکاهٔ تزکیهٔ للنفس و نماء فی الرزق ، و الصیام تثبیتا للاخلاص؛ خدای تعالی زکات را مایه پاکی جان و فزونی روزی ، و روزه را برای پابرجایی اخلاص قرار داد. (احتجاج طبرسی ، ایران ، انتشارات اسوه ، ج ۱)

حدیث۴۴

امام صادق علیه السلام فرمودند: ان من تمام الصوم اعطاء الزکاهٔ یعنی الفطرهٔ کما ان الصلوهٔ علی النبی (صلی الله علیه و آله و سلم) من تمام الصلوهٔ تکمیل روزه به پرداخت زکاهٔ یعنی فطره است، همچنان که صلوات بر پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) کمال نماز است (وسائل الشیعه، ج ۶ ص ۲۲۱)

حدیث۴۵

ان اول ما یسئل عنه العبد اذا وقف بین یدی الله – عز و جل – الصلوات المفروضات و عن الزکاهٔ المفروضهٔ و عن الصیام المفروض ، و عن الحج المفروض و عن ولایتنا اهل البیت ؛ وقتی بنده (فردای قیامت) در مقابل خدای عز و جل قرار گرفت ، اولین چیزی که از او سؤ ال می کنند، نمازهای واجب ، زکات واجب ، روزه واجب ، حج واجب و ولایت ما اهل بیت است . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۹۰)

حدیث۴۶

قال الصادق – علیه السلام –: قال لقمان لابنه : لکل شی ء علامهٔ یعرف بها و یشهد علیها و ان للدین ثلاث علامات : العلم و الایمان و العمل به ، (الی ان قال) و للعامل ثلاث علامات الصلوهٔ و الصیام و الزکوهٔ ؛ حضرت لقمان به فرزندانش فرمود: برای هر چیزی علامتی است که به وسیله آن علامت شناخته می شود و به او شهادت داده می شود، به درستی که برای دین سه علامت است : ۱ – علم ۲ – ایمان ، ۳ – عمل به ایمان ، تا آن جا که فرمود: برای عامل به دین سه علامت است : ۱ – نماز ۲ – روزه ، ۳ – زکات . (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۸۳)

حدیث۴۷

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ...و اسهم الاسلام ثلاثهٔ : الصلوهٔ و الصوم و الزکوهٔ ؛ بهره اسلام برای شما سه چیز است : نماز، روزه ، و زکات . (نهج الفصاحه ، ص ۲۴۴، حدیث ۱۲۱۲)

حدیث۴۸

قال الباقر – علیه السلام –: بنی الاسلام علی خمس : الصلوهٔ و الزکوهٔ ، و الصوم و الحج و الولایهٔ ؛ اسلام بر روی پنج پایه بنا شده است : نماز، روزه ، زکات ، حج ، ولایت . (کافی ، ج ۲، ص ۱۷)

حدیث۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لکلّ شی ء زکاه و زکاه الجسد الصّوم؛ هر چیزی را زکاتی هست و زکات تن روزه داشتن است. نهج الفصاحه

حدیث۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حصّنوا أموالکم بالزّکاه و داووا مرضاکم بالصّدقه و أعدّوا للبلاء الدّعاء؛ اموال خود را به وسیله زکات محفوظ دارید و مریضان خود را با صدقه علاج کنید و برای جلوگیری از بلا به دعا متوسل شوید. نهج الفصاحه

حدیث۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فیه وقی شحّ نفسه: من أدّی الزّکاه و قری الضّیف و أعطی فی النّائبه؛ سه چیز است که در هر که هست از بخل بر کنار است: آن که زکات می دهد و مهمان می برد و در سختی بخشش می کند. نهج الفصاحه

حدیث۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بری ء من الشّح من أدّی الزّکاه و قری الضّیف و أعطی فی النّائبه؛ هر که زکات خود را بپردازد و مهمان به خانه ببرد و هنگام سختی بخشش کند از بخل بر کنار است. نهج الفصاحه

حدیث۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ فی المال حقّا سوی الزّکاه؛ در مال به جز زکات حقی هست. نهج الفصاحه

حدیث۵۴

قالَتْ فاطِمَهُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : جَعَلَ اللّهُ الْایمانَ تَطْهیراً لَکُمْ مِنَ الشّرْک، وَ الصَّلاهَ تَنْزیهاً لَکُمْ مِنَ الْکِبْرِ، وَ الزَّکاهَ تَزْکِیَهً لِلنَّفْسِ، وَ نِماءً فِی الرِّزقِ، وَ الصِّیامَ تَثْبیتاً لِلْاخْلاصِ، وَ الْحَجَ تَشْییداً لِلدّینِ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: خداوند

سبحان، ایمان و اعتقاد را برای طهارت از شرك و نجات از گمراهی ها و شقاوت ها قرار داد. و نماز را برای خضوع و فروتنی و پاکی از هر نوع تکّبر، مقرّر نمود. و زکات (و خمس) را برای تزکیه نفس و توسعه روزی تعیین نمود. و روزه را برای استقامت و اخلاص در اراده، لازم دانست. و حجّ را برای استحکام أساس شریعت و بناء دین اسلام واجب نمود. ریاحین الشّریعهٔ، ج ۱، ص ۳۱۲

حدیث۵۵

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: من قال بالجسم فلا تعطوه شیئا من الزکاهٔ و لا تصلوا خلفه؛ هر کس قائل به جسمانیت خدا باشد از زکات چیزی به اوندهید و در پشت سرش نماز نخوانید. (من لا یحضره الفقیه ، ج ۱، ص ۳۷۹)

حدیث۵۶

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : کسی که وضوی خود را شاداب وکامل به جای آورد، و نماز خویش را نیکوبخواند، زکات مالش را بپردازد، و خشم خود را فرو نشاند و زبانش را ازگناهان مربوطبه زبان ببندد، و برای گناه خودبا توبه طلب آمرزش کند، ونسبت به اهل بیت پیامبر خویش خیرخواه باشد، البته تمام حقایق ایمان در اوکامل شده و درهای بهشت به روی او باز است . (ثواب الاعمال ، ص ۶۴)

حدیث۵۷

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: من صلی و لم یزك لم تقبل صلوته؛ هر کس نماز بخواند، ولی زکات و مالیات اسلامی نپردازد، نمازش قبول نمی شود. (بحار الانوار، ج ,۹۶ ص ۱۲)

حدیث۵۸

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ان من تمام الصوم اعطاءالزکوهٔ (لفطرهٔ) کما ان الصلاهٔ علی النبی - صلی الله علیه و اله و سلم - من تمام الصلاهٔ ؛ همانا پرداخت زکات فطره (در آخر ماه رمضان) مایه تمامیت روزه می باشد،چنان که صلوات بر محمد (و آل او) باعث تمامیت نماز است (یعنی نماز با صلوات و روزه با زکات فطره کامل می شود). (وسائل الشیعه ، ج ۶، ص ۲۲۱)

حدیث۵۹

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ان الله فرض الزکوهٔ کما فرض الصلاهٔ؛ خدازکات را واجب کرد، همان طور که نماز را واجب کرد. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۳)

حدیث۶۰

قال الامام الصادق - علیه السلام - : فُرِضَ عَلیکُم الزکاهُ کما فُرِضَ علیکُم الصلاهُ ... زکّوا اموالکم تَقْبَلُ صَلواتکم. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: زکات بر شما واجب شد، همان گونه که نماز بر شما واجب است، پس زکات اموال خود را بدهید تا نماز شما پذیرفته شود. «وسائل الشیعهٔ، ج ۹، ص ۹»

حدیث۶۱

قال الامام الصادق - علیه السلام - : مَنْ مَنَعَ قیراطاً مِنَ الزّکاةِ فَلْیَمُتْ اِنْ شاءَ یَهُودیاً و اِنْ شَاءَ نَصرانیاً. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: کسی که قیراطی (یک بیست و چهارم دینار) از زکات را نپردازد، اگر بمیرد، بر دین یهود یا نصاری مرده است. «بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۲۰»

حدیث۶۲

قال الامام الرضا - علیه السلام - : اِنّ الله ... امر بالصلاة و الزکاة فَمَنْ صَلَّی و لم یزّک لم تُقْبل منه صلواتُه. امام رضا - علیه السلام - فرمودند: خداوند به نماز و زکات با هم دستور داده است، پس کسی که نماز بخواند ولی زکات نپردازد، نماز او پذیرفته نخواهد شد. «بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۱۲»

حدیث۶۳

امام باقر علیه‌السلام : الزّکاةُ تَزِیدُ فی الرِّزقِ؛ زکات دادن، روزی را می‌افزاید. بحار الأنوار : ۹۶ / ۱۴ / ۲۷

حدیث۶۴

قال الصادق - علیه السلام -: ان من تما الصلوة اعطاء الزکوة (الفطرة) کما ان الصلاة علی النبی - صلی الله علیه و آله - من تمام الصلاة ؛ همانا پرداخت زکات فطره (در آخر ماه رمضان) مایه تمامیت روزه است چنان که صلوات بر محمد (و آل او) باعث تمامیت نماز است (یعنی نماز با صلوات و روزه بازکات فطره کامل می شود). (وسائل الشیعه ، ج ۶ و ص ۲۲۱)

حدیث۶۵

قال الصادق - علیه السلام -: من قال بالجسم فلا تعطوه شیئا من الزکاة و لاتصلوا خلفه ؛ هرکس قائل به جسمانیت خدا باشد از زکات چیزی به او ندهید و در پشت سرش نماز نخوانید. (من لایحضره الفقیه ، ج ۱، ص ۳۷۹)

حدیث۶۶

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: من اسبغ وضوءه و احسن صلاته ، و ادی زکاة ماله و کف غضبه و سجن لسانه ، و استغفر لذنبه ، و ادی النصیحة لاهل بیت نبیه فقد استکمل حقایق الایمان و ابواب الجنة مفتحة له ؛ کسی که وضوی خود را شاداب و کامل به جای آورد، و نماز خویش را نیکو بخواند، زکات مالش را بپردازد، و خشم خود را فرو نشاند و زبانش را از گناهان مربوط به زبان ببندد، و برای گناه خود با توبه طلب آمرزش کند، و نسبت به اهل بیت پیامبر خویش خیرخواه باشد، البته تمام حقایق ایمان در او کامل شده و درهای بهشت به روی او باز است . (ثواب الاعمال ، ص ۶۴)

حدیث۶۷

قال الصادق - علیه السلام -: ...و لاصلوة لمن لا ـ زکوة له ؛ ...و کسی که زکات خود را نمی پذیرد، نمازش پذیرفته نیست . (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۵۲)

حدیث۶۸

قال الرضا – علیه السلام –: من صلی و لم یزک لم تقبل صلوته ؛ هر کس نماز بخواند، ولی زکات و مالیات اسلامی نپردازد، نمازش قبول نمی شود. (بحارالانوار، ج ۹۶، ص ۱۲)

حدیث۶۹

قال الرضا – علیه السلام –: ان الله – عز و جل – امر بثلاثهٔ مقرون بها ثلاثهٔ اخری : امر بالصلوهٔ و الزکاهٔ فمن صلی و لم یزک لم تقبل منه صلاته و امر بالشکر له و للوالدین فمن لم یشکر والدیه لم یشکر الله و امر باتقاء الله و صلهٔ الرحم .فمن لم یصل رحمه لم یتق الله – عز و جل –: سه چیز با سه چیز همراه است : ۱ – نمازگزاری که به او زکات تعلق گیرد و نپردازد، نمازش پذیرفته نیست . ۲ – و به سپاسگزاری برای خود و پدر و مادر فرمان داد: آن که سپاس پدر و مادر نکند، هرگاه خدا را سپاس کند پذیرفته نیست . ۳ – به پرهیزکاری از خدا و پیوند با خویشاوند فرمان داد.آن که پیوند با خویشان ندارد از خدا بیمناک نیست . (بحارالانوار، ج ۹۶، ص ۱۲.الخصال ، ج ۱، ص ۵۵)

حدیث۷۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: لا تتم صلاهٔ الا بزکوهٔ ؛ نماز کسی کامل نمی شود مگر با پرداخت زکات . (بحارالانوار، ج ۹۶، ص ۲۹)

حدیث۷۱

قال الصادق – علیه السلام –: ان الله فرض الزکوهٔ کما فرض الصلاهٔ ؛ خدا زکات را واجب کرد، همان طور که نماز را واجب کرد. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۳)

حدیث۷۲

قال الصادق – علیه السلام –: اذا وقع الانسان فی قبره .... کان الصلوهٔ عن یمینه و الزکوهٔ عن شماله و البر ظل علیه ، قال الصبر للصلوهٔ و الزکوهٔ و البر: دونکم صاحبکم فان عجزتم عنه فانا دونه ؛ هنگامی که انسان در قبر خود قرار گرفت ، ((نماز)) در طرف راست و زکات در طرف چپ وی قرار می گیرند، و نیکیهایش بر سر وی سایه می گسترانند ؛ در این هنگام ، ((صبر)) به نماز و زکات و نیکیهای وی می گوید: صاحب خود را دریابید و اگر عاجز ماندید من او را کفایت می کنم و با او خواهم بود. (سفینهٔ البحار، صبر، ج ۲، ص ۵)

حدیث۷۳

قال علی – علیه السلام –: و عن ذلک ما حرس الله عباده المؤ منین بالصلوات و الزکوات ؛ و از اینجاست که خداوند با نمازها و زکاتها و سختکوشی در نماز، از بندگان با ایمانش پاسداری می کند. (نهج البلاغه ، فیض الاسلام ، ص ۷۹۸)

حدیث۷۴

قال علی – علیه السلام –: ان الزکاة جعلت مع الصلاة قربانا لاهل الاسلام ؛ همانا زکات همراه نماز مایه تقرب مسلمانان به خداوند است . (نهج البلاغه ، ص ۱۹۹)

حدیث۷۵

اثافی الاسلام ثلاثة: الصلوة و الزکوة و الولایة،لا تصح واحدة منهن الا بصاحبتیها؛ سنگهای زیربنای اسلام سه چیز است: نماز، زکات و ولایت که هیچ یک از آنها بدون دیگری درست نمی شود. (کافی جلد۲، ص ۱۸)

حدیث۷۶

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) می‌فرمایند: للمراة علی زوجها ان یشبع بطنها، و یکسو ظهرها، ویعلمها الصلاة والصوم والزکاة ان کان فی مالها حق، ولاتخالفه فی ذلک ؛ حق زن بر شوهرش این است که او را سیر کند، لباس بپوشاند، نماز و روزه و زکات را – اگر در مال زن حق زکاتی است – به او یاد دهد، و زن نیز در این کارها با او مخالفت نورزد . مستدرک الوسائل، ج۱۴، ص۲۴۳ .

ذکر، عبادت و بندگی

حدیث۱

قال الامام علی – علیه السّلام – : اَلْعِبادَةُ الْخالِصَةُ اَنْ لایَرجُوَا الرَّجلُ اِلّا رَبَّهُ وَ لا یَخافُ اِلّا ذَنْبَهُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: عبادت خالص آن است که آدمی جز به پروردگار خویش امید نبندد و جز از گناه خویش نترسد. «غررالحکم، ح ۲۱۲۸»

حدیث۲

قال الامام علی – علیه السّلام – : اَلِاخلاصُ عِبادَةُ الْمُقَرَّبینَ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: اخلاص، عبادت مقربان الهی است. «غررالحکم، ح ۱۹۷»

حدیث۳

قال الامام علی – علیه السّلام – : الاخلاصُ مِلاکُ العِبادَةِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: اخلاص، ملاک و معیار عبادت است. «غررالحکم، ح ۸۵۹»

حدیث۴

سول الله صلی الله علیه و آله و سلم : آفَةُ العِبادَةِ الفَترَةُ ؛ آفت عبادت ، سستی است . المحاسن ، ج ۱ ، ص ۱۷ .

حدیث۵

قال الإمام الصادق – علیه السلام – : أمر الله إبلیس بالسجود لآدم، فقال: یا رب وعزتک إن أعفیتنی من السجود لآدم لأعبدنک عبادة ما عبدک أحد قط مثلها، قال الله جل جلاله: إنی احب أن اطاع من حیث ارید. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: خداوند به ابلیس دستور داد بر آدم سجده کند. او گفت: پروردگارا! سوگند به عزتت که اگر مرا از سجده بر آدم معاف داری تو را چنان

پرستشی کنم که هرگز کسی مانند آن تو را نپرستیده باشد. خداوند جل جلاله فرمودند: من دوست دارم آن گونه که اراده می کنم اطاعت شوم. «بحار الأنوار، ج ۶۳، ص ۲۵۰»

حدیث۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : تَرکُ العِبادَةِ یُقسِی القَلبَ تَرکُ الذِّکرِ یُمِیتُ النَّفسَ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: ترک عبادت، دل را سخت می کند، رها کردن یاد خدا، جان را می میراند. «تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۱۲۰»

حدیث۷

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: لو کان عند الله عباده تعبد بها عباده المخلصون أفضل من الشکر علی کل حال لأطلق لفظه فیهم من جمیع الخلق بها فلما لم یکن أفضل منها خصها من بین العبادات و خص أربابها، فقال تعالی(و قلیل من عبادی الشکور): اگر نزد خداوند عبادتی بهتر از شکر گزاری در همه حال بود که بندگان مخلصش با آن عبادتش کنند، هر آینه آن کلمه را درباره همه خلقش به کار می برد، اما چون عبادتی بهتر از آن نبود از میان عبادات آن را خاص قرار داد و صاحبان آن را ویژه گردانید و فرمود: (و اندکی از بندگان من سپاسگزارند). مصباح الشریعه ص ۲۴

حدیث۸

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: إنا نأمر صبیاننا بتسبیح فاطمه علیها السلام کما نأمرهم بالصلاه فالزمه فإنه لم یلزمه عبد فشقی؛ ما همان گونه که فرزندان خود را به نماز وا می داریم به تسبیح حضرت فاطمه(سلام الله علیها) وادار می سازیم پس به آن پایبند باش که هرکس به آن پایبند شود، بدبخت نخواهد شد. کافی ۳/۳۴۳/۱۳

حدیث۹

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: یقول الله عزوجل إذا کان الغالب علی العبد الاشتغال بی، جعلت بغیته و لذته فی ذکری فإذا جعلت بغیته و لذته فی ذکری عشقنی و عشقته فإذا عشقنی و عشقته رفعت الحجاب فیما بینی و بینه و صیرت ذلک تغالبا علیه لا یسهو إذا سها الناس اولئک کلامهم کلام الأنبیاء اولئک الأبطال حقاً. خدای عزوجل می فرماید: هرگاه یاد من بر بنده ام غالب شود، خواهش و خوشی او را در یاد خود قرار دهم و چون خواهش و خوشی او را در یاد خود قرار دهم عاشق من شود و من نیز عاشق او گردم و چون عاشق یکدیگر شدیم حجاب میان خود و او را بردارم و عشق خود را بر جان او چیره گردانم، چندان که مانند مردم دچار سهو و غفلت نمی شود، سخن اینان سخن پیامبران است، اینان براستی قهرمانند. کنزالعمال ۱/۴۳۳/۱۸۷۲

حدیث۱۰

امام باقر(علیه السلام) فرمودند: ذکر اللسان الحمد و الثناء و ذکر النفس الجهد و العناء و ذکر الروح الخوف و الرجاء و ذکر القلب الصدق و الصفاء و ذکر العقل التعظیم و الحیاء و ذکرالمعرفه التسلیم و الرضا و ذکر السر الرؤیه و اللقاء؛ ذکر زبان حمد و ثناء، ذکر نفس سختکوشی و تحمل رنج، ذکر روح بیم و امید، ذکر دل صدق و صفا، ذکر عقل تعظیم و شرم، ذکر معرفت تسلیم و رضا و ذکر باطن مشاهده و لقا است مشکاه النوار ص ۱۱۳

حدیث۱۱

امام سجاد(علیه السلام) فرمودند: إن قسوه البطنه و فتره المیله و سکر الشبع و عزه الملک مما یثبط و یبطیء عن العمل و ینسی الذکر؛ پرخوری و سستی اراده و مستی سیری و غفلت حاصل از قدرت، از عوامل بازدارنده و کند کننده در عمل است و ذکر(خدا) را از یاد می برد. بحارالانوار ۷۸/۱۲۹/۱۱

حدیث۱۲

امام باقر(علیه السلام) فرمودند: کأن المؤمنین هم الفقهاء أهل فکره و عبره، لم یصممهم عن ذکر الله ما سمعوا باذانهم و لم یعمهم عن ذکرالله ما رأوامن الزینه؛ گویا مؤمنان همان فقیهان(فرزانگان دین فهم) و اهل اندیشیدن و پند گرفتن هستند. شنیده های دنیوی، گوش آنها را از(شنیدن) یاد خدا کر نمی کند و زرق و برق دنیا چشم آنان را از یاد خدا کور نمی گرداند. بحارالانوار ۷۳/۳۶/۱۷

حدیث۱۳

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: فی قوله تعالی: (لذکرالله أکبر) – : ذکرالله عند ما أحل و حرم؛ درباره آیه (یاد خدا بزرگتر است)– : به یاد خدا بودن در هنگام رو به رو شدن با حلال و حرام. نورالثقلین ۴/۱۶۲/۶۱

حدیث۱۴

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: من أطاع الله عزوجل فقد ذکر الله و إن قلت صلاته و صیامه و تلاوته للقرآن؛ هرکس خدای عزوجل را اطاعت کند خدارا یاد کرده است، هر چند نماز خواندن و روزه گرفتن و قرآن خواندنش اندک باشد. بحارالانوار ۷۷/۸۶/۳

حدیث۱۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اذکروا الله ذکراً خالصاً تحیوابه أفضل الحیاه و تسلکوابه طرق النجاه؛ خدا را خالصانه یاد کنید تا بهترین زندگی را داشته باشید و با آن راه نجات و رستگاری را به پیمایید. بحارالانوار ۷۸/۳۹/۱۶

حدیث۱۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: الذکر یونس اللب وینیر القلب و یستنزل الرحمه؛ یاد خدا عقل را آرامش می دهد، دل را روشن می کند و رحمت او را فرود می آورد. غررالحکم ۲/۶۶/۱۸۵۸

حدیث۱۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ما مِن عَمَلٍ أفضَلَ یَومَ الجُمُعَهِ مِنَ الصَّلوهِ عَلی مُحَمَّدٍ و آلِهِ؛ در روز جمعه هیچ عملی برتر از صلوات بر محمد و خاندان او نیست. الخصال، ص۳۹۴

حدیث۱۸

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلّم) فرمودند: قَولُ : «لا حَولَ ولا قُوّةَ إلاّ باللّه» فيهِ شِفاءٌ مِن تِسعَةٍ وتِسْعينَ داءً ، أدْناها الهَمُّ جمله «لا حول ولا قوة الا باللّه» نود و نه درد را شفا می‌دهد که ساده‌ترین آنها اندوه است . قرب الإسناد : ۷۶ / ۲۴۴ ، منتخب ميزان الحكمه: ۱۴۸

حدیث۱۹

الإمام الصادق عليه‌السلام : مَن قالَ بَعدَ صَلاةِ الصُّبحِ قَبلَ أن يَتَكَلَّمَ : «بِسمِ اللّه الرَّحمنِ الرَّحيمِ ، لا حَولَ ولاقُوَّةَ إلاّ بِاللّه العَلِيِّ العَظيمِ» يُعيدُها سَبعَ مَرّاتٍ ، دَفَعَ اللّه عَنهُ سَبعينَ نَوعاً مِن أنواعِ البَلاءِ ، ومَن قالَها إذا صَلَّى المَغرِبَ قَبلَ أن يَتَكَلَّمَ ، دَفَعَ اللّه عَنهُ سَبعينَ نَوعاً مِن أنواعِ البَلاءِ ؛ أهوَنُهَا الجُذامُ وَالبَرَصُ . امام صادق عليه‌السلام : هر كس پس از نماز صبح و پيش از آن كه با كسى سخن بگويد ، هفت بار بگويد : «بِسْمِ اللّه الرَّحْمنِ الرَّحيم لا حَوْلَ وَلا قُوَّةَ اِلاّ بِاللّه الْعَلِيِّ الْعَظيم» ، خداوند ، هفتاد گونه بلا را از او دفع كند ؛ و هر كس اين [ذكر] را پس از نماز مغرب و پيش از آن كه با كسى سخن بگويد ، بر زبان آورد ، خداوند ، هفتاد گونه بلا را كه كمترين آنها جذام و پيسى است ، از او دور كند . بحار الأنوار ، جلد ۸۶ ، صفحه ۹۵ ، حديث ۱ دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۴۹۰

حدیث۲۰

قال الامام الرّضا – عليه السّلام – : مَن ذَكَرَ اللهَ و لم يَسْتَبِقْ الى لقائِهِ فَقد اسْتَهْزَءَ بِنَفْسِهِ. امام رضا – عليه السّلام – فرمودند: کسی که خداوند را یاد کند و برای دیدار او شتاب نکند، خود را مسخره کرده است. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۳۵۶»

حدیث۲۱

قال الامام الباقر – عليه السّلام – : لا يكتُبُ المَلَكُ الاّ ما سَمِعَ و قال اللهُ عزوجلّ و اذكر رَبَّكَ فى نَفْسِكَ تضّرعاً و خيفَةًفَلا يعلَمُ ثوابَ ذلكَ الذّكر ... . امام باقر – عليه السّلام – فرمودند: ملائکه نمی نویسند مگر آن چه را می شنوند و خداوند عزوجل می فرماید: پروردگارت را در پیش خود با تضرع و زاری و از روی ترس یاد کن، پس ثواب چنین ذکری که در نفسِ انسان و پنهانی صورت گیرد را جز خدا کسی نمی داند، زیرا دارای ثواب بسیار بزرگی است. «الكافی، ج ۲، ص ۵۰۲»

حدیث۲۲

قال الامام الباقر – عليه السّلام – : مكتوب فى التوراةِ التى لَم تُغَيَّر ... فاوحى الله تعالى اليه: يا موسَى! اَنا جَليسُ مَنْذَكَرَنى. امام باقر – عليه السّلام – فرمودند: در توراتی که تحریف نشده آمده است که، موسی – عليه السّلام – از پروردگارش درخواستی کرد. او به خدا عرض کرد، خداوندا تو به من نزدیک هستی تا با تو نجوا کنم (آهسته سخن گویم) و یا از من دوری تا فریاد بزنم. خداوند به او وحی نمود: ای موسی! من همنشین کسی هستم که مرا یاد کند. «الكافی، ج ۲، ص ۴۹۶»

حدیث۲۳

قال الامام الصادق – عليه السّلام – : ما مِنْ مجلسٍ يَجتَمِعُ فيهِ ابرارٌ و فُجّارٌ فيقومونَ عَلى غير ذِكرِ اللهِ الاّ كانَ حَسْرَةًعليهم يومَ القيامَةِ. امام صادق – عليه السّلام – فرمودند: هیچ مجلسی نیست که در آن نیکوکاران و بدکاران جمع شوند و بدون ذکر و یادِ خدا برخیزند، جز اینکه در روز قیامت مایه افسوس و حسرت آنان باشد. «مرآة العقول، ج ۱۲، ص ۱۲۰»

حدیث۲۴

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : من اکثَرَ ذکرَ اللهِ عزّوجلَّ اَظلَّهُ اللهُ فی جَنّتِهِ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: هر کسی که خداوند را بسیار یاد کند، خداوند در بهشت او را در سایه رحمت خویش قرار می دهد. «الکافی، ج ۲، ص ۵۰۰»

حدیث۲۵

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : یموتُ المومِنُ بکلّ مِیتةٍ الاّ الصّاعقةَ لا تاخذُهُ و هُوَ یذکر اللهَ عزّوجلَّ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: انسان مؤمن با هر مرگی از دنیا می رود به غیر از صاعقه آسمانی، زیرا صاعقه، مومنی را که در حال ذکر خداوند است، فرا نمی گیرد. «الکافی، ج ۲، ص ۵۰۰»

حدیث۲۶

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : الذّاکِرُ لِلّهِ عزّوجلَّ فی الغافلینَ کالمُقاتلِ فِی المُحاربینَ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: کسی که در میان غفلت کنندگان از یادِ خداوند، به یادِ او باشد، همانند کسی است که در صف رزمندگان، در راه خدا نبرد می کند. «الکافی، ج ۲، ص ۵۰۲»

حدیث۲۷

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : ان الله عزوجلّ یقول: مَنْ شَغَلَ بذِکْری عن مَسْألَتی اعطیتُهُ افضَلَ ما اُعْطِی من سألنی. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: کسی که ذکر و یاد من او را از بیانِ درخواست و حاجتِ خود باز دارد، به او بهتر از آن چیزی را که به درخواست کننده عطا می کنم، عطا خواهم نمود. «بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۱۵۸»

حدیث۲۸

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : قال الله تعالی لموسی – علیه السّلام – : أکثِر ذکری باللیّلِ و النّهارِ و کُنْ عند ذکری خاشعاً. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: خداوند متعال به حضرت موسی – علیه السّلام – فرمودند: ذکر من را در شب و روز زیاد بگو و هنگام گفتن ذکر من خاشع باش. «بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۱۶۲»

حدیث۲۹

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : شیعتُنا الّذین اذا خَلَوا ذَکروا اللهَ کثیراً. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: شیعیان کسانی هستند که در وقت تنهائی و در خلوتِ خویش، بسیار خدا را یاد می کنند. «بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۱۶۲»

حدیث۳۰

امام علی – علیه السّلام – فرمودند: کسی که به یاد خدا مشغول گردد، خداوند او را به نیکوئی یاد می کند. «تصنیف غرر الحکم، ص ۱۸۸، ح ۳۶۲۷»

حدیث۳۱

قال الامام علی – علیه السّلام – : مَنْ ذَکَرَ اللهَ سبحانَهُ احیَی اللهُ قَلْبَهُ و نَوَّرَ عَقْلَهُ و لُبَّهُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: کسی که خداوند سبحان را یاد کند، خدا قلبش را زنده می گرداند و عقل و خردِ او را روشن و نورانی می نماید. «تصنیف غرر الحکم، ص ۱۸۹، ح ۳۶۴۵»

حدیث۳۲

قال الامام علی – علیه السّلام – : ذکرُ اللهِ مَطْرَدَةُ الشیطان. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: ذکر خدا، موجب رانده شدن شیطان می گردد. «تصنیف غرر الحکم، ص ۱۸۸، ح ۳۶۱۴»

حدیث۳۳

قال الامام علی – علیه السّلام – : بذکرِ الله تُستَنْزَلُ الرّحمةُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: به واسطه ذکر خدا، رحمت پروردگار نازل می گردد. «تصنیف غرر الحکم، ص ۱۸۸، ح ۳۶۱۲»

حدیث۳۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : ذکرُ اللهِ دواءُ اعلالِ النّفوسِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: ذکر خدا، دوایِ بیماری های جانهاست. «تصنیف غرر الحکم، ص ۱۸۸، ح ۳۶۱۹»

حدیث۳۵

قال الامام علی – علیه السّلام – : اُذکُروا اللهَ فی کلِّ مکانٍ فَانَّهُ معکُم. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: خداوند را در همه جا یاد کنید که او در همه جا و در همه حال با شما می باشد. «بحار الانوار، ج ۹۰، ص ۵۴»

حدیث۳۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : اِنَّ اولیاءَ اللهِ لَاَکْثَرُ النّاسِ لَهُ ذکراً و اَدْوَمهُم لَهُ شکراً وَ اعظَمُهُم علی بلائِهِ صَبراً. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: همانا دوستان خدا، بیشتر از دیگران خدا را یاد می کنند و شکرگزارترین آنها هستند و بیشتر از دیگران بر بلاء و سختی، صبر می نمایند. «تصنیف غرر الحکم، ص ۱۸۸، ح ۳۶۰۶»

حدیث۳۷

قال الامام علی – علیه السّلام – : اِشْحَنِ الخَلْوَةَ بالذِّکْرِ و أصحَبَ النِّعَمَ بالشُّکرِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: خلوت و تنهائی خویش را با ذکر خداوند پربار نما و نعمتها را با شکر و سپاس همراه گردان. «تصنیف غرر الحکم، ص ۱۸۸، ح ۳۶۰۶»

حدیث۳۸

قال الامام علی – علیه السّلام – : استَدیموا الذّکرَ فإنَّهُ یُنیرُ القَلبَ و هُوَ افضَلُ العبادَةِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: پیوسته به یاد

خدا باشید و ذکر او را بگوئید، پس به درستی که ذکر خدا دل را روشن می نماید و برترین عبادت است. «تصنیف غرر الحکم، ص ۱۸۹، ح ۳۶۵۴»

حدیث۳۹

قال الامام علی – علیه السّلام – : الذّکرُ مجالَسَةُ المحبوبِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: ذکر و یاد پروردگار، همنشینی با محبوب (خدا) است. «غرر الحکم، ج ۱، ص ۱۵»

حدیث۴۰

قال الامام علی – علیه السّلام – : ذکرُ اللهِ نورُ الایمانِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: یاد خدا، نور ایمان است. «بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۸۹»

حدیث۴۱

قال الامام علی – علیه السّلام – : الذّکرُ ذکران: ذکرُ الله عزّوجلّ عند المُصیبةِ و افضَلُ من ذلکَ ذکرُ اللهِ عندَما حرّم الله علیک فیکونُ حاجزاً. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: ذکر خداوند بر دو گونه است: ۱. ذکر و یاد خداوند عزوجل در هنگام مصیبت. ۲. بهتر از آن ذکر و یاد خداوند در برابر چیزی است که بر تو حرام نموده است که آن ذکر مانع از ارتکاب حرام می گردد. «مشکاة الانوار، ص ۱۴۵»

حدیث۴۲

قال الامام علی – علیه السّلام – : اصلُ صَلاحِ القَلبِ اِشتغالُهُ بذکرِ الله. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: اساس و ریشه پاکی و اصلاح قلب، مشغول نمودنِ آن به ذکر خداوند است. «بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۱۸۸»

حدیث۴۳

قال الامام علی – علیه السّلام – : کلُّ قَولٍ لیسَ للهِ فیهِ ذکرٌ فَلَغْوٌ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: هر سخنی که در آن ذکر و یاد خدا نباشد، لغو و بیهوده است. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۴۱۹»

حدیث۴۴

قال الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ: مَنْ اَصْغی الی ناطقٍ فَقَدْ عبدهُ، فان کان النّاطِقُ عَنِ اللهِ فقَد عبدالله و ان کانَ النّاطِقُ عن ابلیسَ فقد عَبَد ابلیس. امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودند: کسی که به سخن گوینده ای گوش فرا داده (و اطاعت کند)، به تحقیق عبادت و بندگی او را کرده است، پس اگر گوینده، سخن الهی بگوید، در حقیقت خداوند را عبادت کرده و اگر سخن شیطانی را بر زبان جاری کند، پس او بندگیِ شیطان را کرده است. «بحار الانوار، ج ۷۲، ص ۲۶۸»

حدیث۴۵

قال الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ: علیک بالجدِّ و لا تُخرجَنَّ نفسَکَ من حدِّ التَّقصیر من عبادةِ اللهِ و طاعتهِ، فانّ الله تعالی لا یُعْبَدُ حقَّ

عبادَتِهِ. امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودند: در عبادت و بندگی خداوند کوشا باش و همواره خود را در عبادت و اطاعتِ او مقصر بدان، زیرا عبادتی که شایستهٔ ذات حق و نعمت های بی شمار او باشد، به جا آورده نخواهد شد. «الکافی، ج ۲، ص ۷۲»

حدیث۴۶

قال الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ : لا تُکرِهوا الی انفسکُم العبادةَ. امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودند: عبادت (مستحبی) را بر خود تحمیل نکنید. «الکافی، ج ۲، ص ۸۶»

حدیث۴۷

قال الامام الحسین ـ علیه السّلام ـ : مَنْ عَبَدَاللهَ حقَّ عبادَتِهِ، آتاهُ اللهُ فوقَ امانیهِ و کفایَتِهِ. امام حسین ـ علیه السّلام ـ فرمودند: هر کس خداوند متعال را آن طور که شایستهٔ عبادت و بندگی است، عبادت کند، خداوند متعال او را به بهترین آرزوهایش می رساند و امور زندگی او را کفایت می کند. «بحار الانوار، ج ۶۸، ص ۱۸۳»

حدیث۴۸

قال الامام الحسنُ المجتبی ـ علیه السّلام ـ : مَنْ عَبَّدَ اللهَ عبَّدَ اللهُ لَهُ کُلَّ شیءٍ. امام حسن مجتبی ـ علیه السّلام ـ فرمودند: کسی که خداوند را عبادت و بندگی نماید، خداوند متعال همهٔ موجودات را بنده و مطیع او می گرداند. «بحار الانوار، ج ۶۸، ص ۱۸۴»

حدیث۴۹

قالَتْ فاطمةُ ـ سلام الله علیها ـ : مَنْ أصعَدَ الی اللهِ خالِصَ عبادَتِهِ اهبطَ اللهُ لَهُ افضَلَ مصلَحَةٍ. حضرت فاطمه زهرا ـ سلام الله علیها ـ فرمودند: هر کس عبادات و کارهای خود را خالصانه برای پروردگار خویش انجام دهد، خداوند بهترین مصلحت ها و برکات خویش را برای او تقدیر نموده و نازل می کند. «بحار الانوار، ج ۶۷، ص ۲۴۹»

حدیث۵۰

قال الامام الرّضا ـ علیه السّلام ـ فی بیانِ علّةِ العبادةِ: فإن قالَ قائل فَلِمَ تعبّدهُم؟ قیلَ: لئلّا یکونوا ناسینَ لذکرِهِ و لا تارکینَ لادَبِهِ و لا لاهینَ عن امرِهِ و نهیِهِ ... . امام رضا ـ علیه السّلام ـ در بیان علت تشریع عبادات فرمودند: اگر کسی بگوید: چرا خداوند متعال، انسان را دعوت به عبادت و اطاعتِ خویش کرده است؟ گفته شود: آنان را به عبادت دعوت نمود تا یاد خدا را فراموش نکنند، ادب پروردگار خویش را ترک نکرده و نسبت به دستورات و نواهی او بی تفاوت نگردند، زیرا خیر و مایهٔ حیات آنان در این دستورات است. پس اگر از عبادت خدا روی گردان شوند، زمان درازی بر ایشان بگذرد و دلهایشان سخت و قسی گردد. «عیون اخبار الرضا ـ علیه السّلام ـ ج ۲، ص ۱۰۲»

حدیث۵۱

قال الامام الرضا ـ علیه السّلام ـ : اوّلُ عبادةِ اللهِ معرِفَتُه و اصلُ معرفةِ الله توحیدُهُ. امام رضا ـ علیه السّلام ـ فرمودند: نخستین گام در عبادت پروردگار، شناخت خداست و اساس و پایهٔ شناخت خدا، یگانه دانستن اوست. «عیون اخبار الرضا ـ علیه السّلام ـ ج ۱، ص ۱۲»

حدیث۵۲

قال الامام الرّضا ـ علیه السّلام ـ : انّ اشدَّ العبادةِ الوَرَعُ. امام رضا ـ علیه السّلام ـ فرمودند: دشوارترین عبادت، تقوی و پرهیزگاری است. «تفسیر نورالثقلین، ج ۱، ص ۳۰»

حدیث۵۳

قال الامام العسکری ـ علیه السّلام ـ : لَیسَت العِبادَةُ کثرةُ الصّیام و الصّلوةِ و انّما العبادَةُ کثرةُ التّفکُّر فی امرِ الله. امام حسن عسگری ـ علیه السّلام ـ فرمودند: عبادت در زیاد انجام دادن نماز و روزه نیست، بلکه عبادت تفکر و اندیشه بسیار در قدرت بی منتهای پروردگار و آفریده های اوست. «مستدرک الوسائل، ج ۱۱، ص ۱۸۴»

حدیث۵۴

قال الامام السجّاد ـ علیه السّلام ـ : نظرُ المومنِ فی وَجهِ اخیهِ المومنِ لِلمَودَّةِ و المَحَبَّةِ لَهُ عبادَةٌ. امام سجاد ـ علیه السّلام ـ فرمودند: نگاه کردن مؤمن به صورت برادر مؤمن خویش از روی علاقه و محبّت به او، عبادت است. «تحف العقول، ص ۲۰۴»

حدیث۵۵

قال الامام الحسین ـ علیه السّلام ـ : انّ قوماً عَبَدُوا الله رغبةً فتلکَ عبادة التُّجارِ و انَّ قوماً عبدوا اللهَ رَهبةً فتِلکَ عبادةُ العبیدِ و انّ قوماً عَبَدُوا اللهَ شکراً فتلک عبادةُ الاَحرارِ وَ هی افضَلُ العبادةِ. امام حسین ـ علیه السّلام ـ فرمودند: همانا عده ای خداوند را به جهت میل به بهشت عبادت می کنند، که این عبادت تجّار است و عده ای نیز خداوند را به جهت ترس از عذاب عبادت می کنند که این عبادت بردگان است و عده ای هم خداوند را به جهت شکر و سپاس (و از روی معرفت عبادت می کنند)، پس اینگونه عبادت نمودن، عبادتِ آزادگان است که بهترینِ عبادت ها است. «تحف العقول، ص ۱۷۷»

حدیث۵۶

قال الامام الباقر ـ علیه السّلام ـ : لایکونُ العبدُ عابداً لِله حقَّ عبادتِهِ حتّی ینقَطِعَ عَنِ الخلقِ کُلِّهم ... . امام باقر ـ علیه السّلام ـ فرمودند: هیچ بنده ای به مقام بندگی و عبودیت حقیقی پروردگار نمی رسد، مگر اینکه از همهٔ خلائق قطع امید نموده و تنها به خداوند امیدوار باشد. «تنبیه الخواطر، ص ۴۲۷»

حدیث۵۷

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : العبادةُ مَعَ أکلِ الحرامِ کالبِناءِ علی الرَّملِ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: عبادت کردن همراه با خوردن مال حرام، مانند ساختن بنایی بر روی شن است. «بحارالانوار، ج ۱۰۳، ص۱۲»

حدیث۵۸

قال رسول الله ـ صلی الله علیه و آله ـ : تَفرُغُوا الطاعَةِ اللهِ وَ عبادَتِهِ قبلَ انْ ینزِلَ بکمُ من البلاءِ ما یشغَلُکم عن العبادةِ. پیامبر اکرم ـ

صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: قبل از اینکه بلاها و مشکلات زندگی شما را از عبادت باز دارد، (فرصت را غنیمت شمرده و) سعی و تلاش خود را متوجه عبادت و بندگی پروردگار نمائید. «تنبیه الخواطر، ص ۳۶۰»

حدیث۵۹

قال رسول الله ـ صلی الله علیه و آله ـ : السّکینةُ زینَةُ العِبادةِ. رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: وقار و متانت، زیور و زینت عبادت است. «بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۱۳۱»

حدیث۶۰

قال رسول الله ـ صلی الله علیه و آله ـ : لا عبادَةَ الّا بیقینٍ. رسول خدا ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: عبادت کامل نیست مگر اینکه از روی یقین (به پروردگار) باشد. «بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۱۶۹»

حدیث۶۱

قال رسول الله ـ صلی الله علیه و آله ـ : العبادَةُ سبعونَ جزءً و افضَلُها جزءً طَلَبُ الحلالِ. رسول خدا ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: عبادت دارای هفتاد جزء است و برترین آنها به دست آوردن روزی حلال است. «بحار الانوار، ج ۱۰۳، ص ۷»

حدیث۶۲

قال رسول الله ـ صلّی الله علیه و آله ـ : اُعبُدِ اللهَ کَانّکَ تَراهُ فانْ کُنتَ لاتَراهُ فانّهُ یَراکَ. رسول خدا ـ صلّی الله علیه و آله ـ فرمودند: خدا را به گونه ای عبادت کن، مثل اینکه او را می بینی و اگر تو او را نمی بینی، همانا خداوند تو را می بیند. «بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۷۴»

حدیث۶۳

قال رسول الله ـ صلّی الله علیه و آله ـ : النّظَرُ الی العالِمِ عبادةٌ و النّظَرُ الی الامامِ المقسِطِ عبادَةٌ و النَّظَرُ الیَ الوالدین بِرَأفَةٍ و رحمةٍ عبادةٌ ... . رسول خدا ـ صلّی الله علیه و آله ـ فرمودند: نگریستن به سیمای دانشمندان عبادت است، دیدن حاکم و رهبر عادل نیز عبادت است و نگاه از روی مهربانی و عطوفت به پدر و مادر و دیدن دوستی که برای خدا دوستش می داری، اینها نیز عبادت است. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۷۳»

حدیث۶۴

قال رسول الله ـ صلّی الله علیه و آله ـ : أفْضَلُ النّاسِ مَنْ عشَق العبادةَ فَعانَقَها و احبَّها بقلبِهِ و باشَرَها بجَسَدِهِ و تَفرَّغَ لَها ... . رسول خدا ـ صلّی الله علیه و آله ـ فرمودند: با فضیلت ترین مردم، کسی است که به عبادت عشق می ورزد، پس عبادت را در آغوش می کشد و قلباً آنرا دوست داشته، اعضاء و جوارحش را به آن مشغول می کند و تمامی همّ و سعی خود را به آن متوجه کرده و به راحتی یا سختی های دنیا، اهمیت نمی دهد. «الکافی، ج ۲، ص ۸۳»

حدیث۶۵

قال رسول الله ـ صلّی الله علیه و آله ـ : مَنْ اَتی بما افْترضَ اللهُ علیهِ، فهوَ مِنْ اعْبـدِ النّاس. رسول اکرم ـ صلّی الله علیه و آله ـ فرمودند: کسی که تکالیف واجبش را انجام دهد، پس او از جمله عابدترین مردم است. «بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۴۵»

حدیث۶۶

قال رسول الله ـ صلّی الله علیه و آله ـ : اعظَمُ العبادةِ اجراً اخفاها. رسول خدا ـ صلّی الله علیه و آله ـ فرمودند: بزرگترین عبادات از نظر پاداش، پنهان ترین آنهاست. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۲۵۱»

حدیث۶۷

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ : الجودُ فی اللهِ عبادةُ الْمُتَقَرّبینَ. امام علی ـ علیه السّلام ـ فرمودند: بخشش در راه خدا، عبادت مقرّبان و نزدیکان به خداوند است. «غرر الحکم، ح ۸۴۴۲»

حدیث۶۸

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ : قالَ رسولُ اللهِ ـ صلی الله علیه و آله ـ : قَالَ اللَّهُ تَعَالَی لَهُ فِی لَیلَةِ المِعرَاجِ یَا أَحمَدُ لَیسَ شَیءٌ مِنَ العِبَادَةِ أَحَبَّ إِلَیَّ مِنَ الصَّمتِ وَ الصَّوم فَمَن صَامَ وَ لَم یَحفَظ لِسَانَهُ کَانَ کَمَن قَامَ وَ لَم یَقرَأ فِی صَلَاتِهِ ... . امام علی ـ علیه السّلام ـ فرمودند: پیامبر اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: خداوند متعال در شب معراج به او گفت: ای احمد، آیا می دانی چگونه می توان عابد حقیقی شد؟ حضرت پاسخ دادند؟ نمی دانم. خداوند فرمودند: هر گاه هفت صفت در انسان جمع شود: ۱) تقوائی که او را از ارتکاب گناه باز دارد. ۲) سکوتی که مانع از پرداختن به آنچه به او مربوط نیست، گردد. ۳) ترسی که هر روز بر اشک و حزن او بیفزاید. ۴) حیائی که در خلوت و تنهائی پروا کند. ۵) خوردن مال حلال که برای ادامهٔ حیات محتاج آن است. ۶) دشمنی دنیا، که من آنرا دشمن دارم. ۷) و دوستی با نیکان و صلحا از آن روی که من آنها را دوست دارم. «مستدرک الوسائل، ج ۹، ص ۱۹»

حدیث۶۹

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ : کیفَ یَجِدُ لذّةَ العبادَةِ مَن لا یصُومُ عن الهَوی. امام علی ـ علیه السّلام ـ فرمودند: کسی که از دنباله روی هوی و هوس اباء ندارد، چگونه می تواند لذّت عبادت را درک کند. «غرر الحکم، ص ۱۹۹، ح ۳۹۳۸»

حدیث۷۰

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ : زینُ العبادَةِ الخشوعُ. امام علی ـ علیه السّلام ـ فرمودند: خشوع و خضوع، زیور و زینت عبادتِ پروردگار است. «غرر الحکم، ص ۱۹۹، ح ۳۹۴۸»

حدیث۷۱

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ : التّفکرُ فی آلاءِ الله نعمَ العبادةِ. امام علی ـ علیه السّلام ـ فرمودند: اندیشه و تامّل در نعمت های الهی، خوب عبادتی است. «غررالحکم، ص ۵۶، ح ۵۳۴»

حدیث۷۲

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ : العبودیّةُ خمسةُ اشیاء: خَلاءُ البطْنِ و قرائةُ القرآنِ و قیام اللیّل و التضُّرُع عند الصُّبح و البکاءُ من خشْیةُ الله. امام علی ـ علیه السّلام ـ فرمودند: عبودیت بر پنج رکن استوار است: ۱. خالی ساختن شکم (از حرام) ۲. قرائت قرآن ۳. تهجّد و شب زنده داری ۴. زاری و راز و نیاز با پروردگار در هنگام صبح ۵. گریه از خوف خداوند. «مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۲۹۴»

حدیث۷۳

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ : دوامُ العبادَةِ برهانُ الظَّفَر عَلَی السّعادةِ. امام علی ـ علیه السّلام ـ فرمودند: عبادت مستمر، دلیل دست یافتن به سعادت است. «غرر الحکم، ص ۱۹۸، ح ۳۹۳۶»

حدیث۷۴

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ : اذا احبَّ اللهُ عبداً اَلْهَمَهُ حُسنَ العبادة. امام علی ـ علیه السّلام ـ فرمودند: زمانی که خداوند بنده ای را دوست داشته باشد، نیکو عبادت کردن را به او الهام می کند. «غرر الحکم، ص ۱۹۸، ح ۳۹۳۵»

حدیث۷۵

امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: ذکر بر دو گونه است: ذکر خالص که دل با آن موافق باشد و ذکر بازدارنده (از یاد خدا) که یاد غیر خدا را در بردارد. «بحار الانوار، ج ۹۰، ص ۱۵۹»

حدیث۷۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنْ اطاعَ اللهَ فَقَد ذکرَ الله و انْ قَلَّتْ صَلاتُهُ و صیامُهُ و تلاوَتُه و مَنْ عَصَی اللهَ فقد نَسِیَ الله ... . رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که خدا را اطاعت نماید، پس به تحقیق به یاد خدا بوده است، هر چند نماز و روزه و تلاوت قرآنش کم باشد و کسی که از اطاعت خداوند سرباز زند، پس به تحقیق خدا را فراموش نموده است، هر چند نماز و روزه و تلاوت قرآن زیاد انجام دهد. «بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۱۵۴»

حدیث۷۷

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : قال الله عزّوجلّ: اذا ذَکَرَنی عبدی فی نفسِهِ ذَکرتُهُ فی نفسی و اذا ذَکَرَنی فی مَلاءٍ ذکرتُهُ فی ملاءٍ خیرٌ منهُ ... . رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: خداوند عزوجل می فرماید: چون بنده ام مرا در نفس خویش یاد کند، من نیز او را یاد می کنم و اگر در جمعی مرا یاد کند (و ذکر مرا بر زبان جاری کند)، من در جمعی بهتر از آن او را یاد می نمایم و چون به اندازه یک وجب به سوی من آید، من به مقدار یک ذراع به او نزدیک می شوم و اگر به اندازه یک ذراع به من تقرب بجوید، من به اندازه وسعت گشودن هر دو دست به او نزدیک می شوم و هنگامی که به سوی من گام بردارد، من به سویِ او می شتابم. «محجةالبیضاء، ج ۲، ص ۲۶۷»

حدیث۷۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اُذکُروا اللهَ عندَ همِّکَ اذا هَمَمْتَ و عندَ لسانکَ اذا حکَمْتَ و عندَ یَدِکَ اذا قَسَّمْتَ. رسول

خـدا – صـلی الله علیه و آله – فرمودنـد: هنگـامی که تصـمیم به انجام کاری گرفتی و زمانی که با زبانت حکمی را می خواهی بیان کنی و هنگـامی که بـا دست خویش می خواهی چیزی را (بین دیگران) تقسـیم نمائی، خداونـد را یاد کن. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۱۷۱»

حدیث۷۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لا تکثروا الکلامَ بغَیْرِ ذکرِ اللهِ فاِنَّ کَثْرَةُ الکلامِ بغیرِ ذکرِ اللهِ تُقسیِ القَلْبَ و انّابعَدَ النّاسِ من اللهِ القاسی القلبُ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: به غیر از ذکر خدا، سخنان دیگر را زیاد نگوئید، پس همانا پرگوئی اگر در غیر از ذکر خدا باشد، قلب را قسی و سخت می کند و کسی که سنگ دل باشد، دورترین مردم به خداوند است. «مشکاة الانوار، ص ۱۵۰»

حدیث۸۰

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنْ اَکْثَرَ ذکرَ اللهِ عزّوجلّ احَّبهُ اللهُ وَ مَن ذَکَرَ اللهَ کَثیراً کُتِبَتْ لَهُ بَراءَتانِ براءةٌ منالنّارِ و براءَةٌ من النّفاقِ. رسول خدا – صـلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که زیاد ذکرِ خدا بگوید، خداوند او را دوست می دارد و کسی که زیاد بـه یـادِ خـدا باشـد، خداونـد دو برائت برای او می نویسـد، برائت و دوری از آتش جهنم و برائت و دوری از نفـاق و دوروئی. «مرآة العقول، ج ۱۲، ص ۱۳۴»

حدیث۸۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : الذّکرُ خیرٌ من الصّدقةِ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: ذکر و یاد خداوند، بهتر از دادن صدقه است. «نهج الفصاحه، ص ۳۲۹»

حدیث۸۲

قال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : ترکُ الذّکرِ یُمیتُ النَّفْسَ. رسول خدا – صـلی الله علیه و آله – فرمودند: ترک نمودن ذکر و یادِ خدا، موجبِ مرگ و هلاکت نفس می شود. «مجموعه ورام، ج ۱، ص ۲۵۰»

حدیث۸۳

قال الامام علی – علیه السّـلام – : افضَلُ الذّکرِ القُرآنُ به تُشْـرَحُ الصّدورُ و تَسْـتَنیرُ السّـرائرُ. امام علی – علیه السّـلام – فرمودند: قرآن، برترین ذکر هاست، با آن سینه ها گشوده می شود و اسرار روشن می گردد. «تصنیف غرر الحکم، ص ۱۸۸، ح ۳۶۲۵»

حدیث۸۴

قال الامام علی – علیه السّـلام – : سامِعُ ذکرِ اللهِ ذاکرٌ. امام علی – علیه السّـلام – فرمودند: کسـی به ذکر خدا گوش فرا دهد، (همانند کسی است که) ذکر خداوند را بر زبان جاری می کند. «تصنیف غرر الحکم، ص ۱۸۸، ح ۳۶۲۲»

حدیث۸۵

قال الامام علی – علیه السّلام – : ذکرُ اللهِ مَسَرَّةُ کلّ مِتقٍ و لَذَّةُ کلِّ مؤقنٍ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: یاد خدا، موجب خشنودی انسان های با تقوا و مایه لذت اهل یقین است. «تصنیف غرر الحکم، ص ۱۸۹، ح ۳۶۵۳»

حدیث۸۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : ذکرُ الله راسُ مالِ کلِّ مؤمِنٍ و ریحُهُ السّلامَةُ مِنَ الشَّیطانِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: یاد خدا، سرمایه انسان مؤمن و سودِ آن، سالم ماندن از (شرّ) شیطان است. «تصنیف غرر الحکم، ص ۱۸۸، ح ۳۶۲۱»

حدیث۸۷

قال الامام علی – علیه السّلام – : الذّکرُ نورُ العَقلِ (العُقول) و حیاةُ النفوسِ وَ جَلاءُ الصّدورِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: ذکر و یاد خدا، موجب روشنی عقل (عقلها)، زنده شدن جانها و جلاء پیدا نمودن سینه هاست. «تصنیف غرر الحکم، ص ۱۸۹، ح ۳۶۳۴»

حدیث۸۸

قال الامام علی – علیه السّلام – : ذکرُ اللهِ دِعامَةُ الایمانِ وَ عِصْمَةٌ من الشَّیطانِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: یاد خدا، ستون ایمان و موجب محافظت از (شرّ) شیطان است. «تصنیف غرر الحکم، ص ۱۸۸، ح ۳۶۲۰»

حدیث۸۹

قال الامام علی – علیه السّلام – : مَنْ عَمَّرَ قَلبَهُ بِدَاوم الذِّکرِ حَسُنَتْ اَفْعالُهُ فی السّرِّ و الجَهرِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: کسی که دل خویش را با دائم الذکر بودن آباد گرداند، خداوند افعال او را در نهان و آشکار، نیکو می گرداند. «تصنیف غرر الحکم، ص ۱۸۹، ح ۳۶۵۸»

حدیث۹۰

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ : العبادةُ الخالصةُ ان لاـ یَرجُوَ الرَّجُلُ الاّـ ربَّه و لا یخافَ الاّ ذنبَهُ. امام علی ـ علیه السّلام ـ فرمودند: عبادت خالصانه و محض برای خدا به این صورت است که انسان به هیچ کس جز پروردگارش امید نداشته باشد و از هیچ چیز جز گناه خودش نترسد. «غررالحکم، ص ۱۹۹، ح ۳۹۴۵»

حدیث۹۱

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ : العبادةُ فَوزٌ. امام علی ـ علیه السّلام ـ فرمودند: عبادت، رستگاری است. «غررالحکم، ص ۱۹۸، ح ۳۹۳۲»

حدیث۹۲

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ : لاـ خیرَ فی عبادةٍ لاـ علمَ فیها. امام علی ـ علیه السّلام ـ فرمودند: عبادتی که از روی علم و آگاهی صورت نگیرد، خیری در آن نیست. «بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۷۵»

حدیث۹۳

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ: ما تَقرّبَ متقّربٌ بمثلِ العبادةِ. امیر مؤمنان ـ علیه السّلام ـ فرمودند: هیچ کسی به مانند عبادت، به خدا نزدیکی و تقرّب پیدا نکرد. «غرر الحکم، ص ۱۹۹، ح ۳۹۴۲»

حدیث۹۴

قال الله عزّوجلّ: لا اله الا الله دژ(امان) من است، کسی که وارد آن شود، از عذاب من در امان است. (امالی‌الصدوق۲۳۵)

حدیث۹۵

قال الله عزّوجلّ: ای احمد! عبادت ده بخش دارد که نُه بخش آن، به دست آوردن روزی حلال است. (ارشادالقلوب۱/۲۰۳)

حدیث۹۶

قال الله عزّوجلّ: بنده‌ام با چیزی بهتر از واجبات به من نزدیک نمی‌شود. و با نافله(کارهای مستحبی) به من نزدیک می‌شود تا اینکه دوستش بدارم. آن‌گاه که دوستش بدارم، من گوش او خواهم شد که با آن می‌شنود و دیده‌ی او که با آن می‌بیند و زبان او که با آن سخن می‌گوید و دست او که قدرت‌نمایی می‌کند. اگر دعایم کند اجابتش می‌کنم و اگر از من بخواهد به او می‌دهم. (کافی۲/۳۵۳)

حدیث۹۷

قال الله عزّوجلّ: ای عیسی! آن که بر من شوریده و گناه می‌کند تو را نفریبد. روزی مرا می‌خورد و دیگری را بندگی می‌کند...آن‌چنان او را به بند می‌کشم که راه گریزی نداشته باشد. (کافی۸/۱۳۳)

حدیث۹۸

قال الله عزّوجلّ: با مستحبات به من نزدیک شو. (کافی۸/۱۳۲)

حدیث۹۹

قال الله عزّوجلّ: آن‌گاه که مرا یاد می‌کنی، فروتن باش. (کافی۲/۴۹۷)

حدیث۱۰۰

قال الله عزّوجلّ: یاد من، هر جایی زیباست. (کافی۲/۴۹۷)

حدیث۱۰۱

قال الله عزّوجلّ: هرکه مرا یاد کند همدمش می‌شوم. (کافی۲/۴۹۶)

حدیث۱۰۲

قال الله عزّوجلّ: ای فرزند آدم! خودت را محو بندگی من کن تا دلت را پر از بی‌نیازی کنم. (کافی۲/۸۳)

حدیث۱۰۳

قال الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ : فیما اوحی الله تعالی الی موسی ـ علیه السّلام ـ : کَذِبَ مَنْ زَعَم انّهُ یحبّنی فاذا جَنَّهُ اللَّیلُ نام عَنّی، الَیسَ کلُّ محبٍّ یُحبُّ خلوَةَ حبیبِهِ؟. امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودند: خداوند در وحی به حضرت موسی ـ علیه السّلام ـ اینگونه فرمود: ای موسی کسی که گمان می کند مرا دوست دارد و هنگامی که شب فرا می رسد به خواب می رود، دروغ می گوید، آیا این طور نیست که دوست، عاشق و مشتاق خلوت با دوست خود است؟ «امالی شیخ صدوق، ص ۲۹۲»

حدیث۱۰۴

قال الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ : قال الله تبارِکَ و تعالی ما تَحَبَّب الَیَّ عبدی باحبّ مِمّا افترضتُ علیه. امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودند: خداوند می فرماید هیچ بنده ای با چیزی بهتر از دوست داشتن و انجام فرائض و واجبات، با من اظهار دوستی نکرد. «الکافی، ج ۲، ص ۸۲»

حدیث۱۰۵

قال رسول الله ـ صلی الله علیه و آله ـ : علامَةُ حبّ اللهِ تعالی حبُّ ذکرِ اللهِ و علامَةُ بُغضِ اللهِ بُغض ذکرِ الله. رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: نشانه حب و دوستی خداوند، حب و علاقه به ذکر و یاد خداست و نشانه بعض خداوند، بغض و تنفر از یاد حق می باشد. «کنز العمال، ح ۱۷۷۶»

حدیث۱۰۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لا اله الّا الله نصفُ المیزانِ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کلمه لا اله الّا الله، نصف میزان و عمل است. «امالی شیخ مفید، ص ۲۷۵»

حدیث۱۰۷

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : خیرُ العبادةِ قولُ لا اله الّا الله. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: بهترین عبادت، گفتن لا اله الّا الله است. «توحید صدوق، ص ۱۸»

حدیث۱۰۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ما من الکلامِ کلمةٌ احبَّ الی الله عزوجل من قولِ لا الهَ الّا اللهُ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هیچ کلامی نزد خداوند، محبوب تر از گفتن کلمه لا اله الّا الله نیست. «توحید صدوق، ص ۲۲»

حدیث۱۰۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنْ قال لا اله الّا الله مُخلِصاً دَخَلَ الْجنةَ ... . رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند:

کسی که لا اله الّا الله را با اخلاص بگوید، وارد بهشت می شود و اخلاص آن است که ذکر کلمه توحید، انسان را از هر گونه کار ناپسند و حرام باز دارد. «توحید صدوق، ص ۲۸»

حدیث۱۱۰

عَنِ الْإمامِ السَّجادِ – علیهِ السَّلامِ – قالَ: إنَّما شیعَتُنا یُعْرَفُونَ بِعِبادَتِهِم ... الْمُسَبِّحُونَ إذا سَکتَ النَّاسُ وَ الْمُصَلُّونَ إذانامَ النّاسُ وَ الْمَحْزُونُونَ إذا فَرِحَ النَّاسُ یُعْرَفُونَ بِالزُّهدِ ... . امام سجاد – علیه السلام – فرمودند: شیعیان ما از عبادتشان شناخته می شوند، آنان اهل تسبیح و ذکرند آن گاه که دیگران ساکتند و نماز گزارانند آن گاه که دیگران در خوابند و محزونند (دلخوش به دنیا نیستند) آن گاه که دیگران (بر اثر سرگرمی به دنیا) فرحناکند، آنان با زهد شناخته می شوند، گفتارشان رحمت است و شغل و کردار آنان جنَّت است. «نور الثقلین، ج ۳، ص ۹۴»

حدیث۱۱۱

الإمام الصادق علیه السلام : قالَ رَسولُ اللّهِ صلی الله علیه و آله : الجُلوسُ فِی المَسجِدِ لِانتِظارِ الصَّلاةِ عِبادَةٌ مالَم یُحدِث ، قیلَ : یا رَسولَ اللّهِ وما یُحدِثُ؟ قالَ : الاِغتِیابَ . امام صادق علیه السلام : پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود : «به انتظار نماز در مسجد نشستن ، عبادت است تا زمانی که نارواییی پدید نیاورد» . گفته شد : ای پیامبر خدا! چه نارواییی ؟ فرمود : «غیبت کردن» . بحار الأنوار: ج ۷۵ ص ۲۴۹ ح ۱۷ .

حدیث۱۱۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : الجُلوسُ فِی المَسجِدِ لِانتِظارِ الصَّلاةِ عِبادَةٌ . نشستن در مسجد به انتظار نماز ، عبادت است . کنز العمّال : ج ۷ ص ۶۵۱ ح ۲۰۷۴۳ .

حدیث۱۱۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خَمسٌ مِنَ العِبادَةِ : قِلَّةُ الطُّعمِ ، وَالقُعودُ فِی المَساجِدِ ... . پنج چیز ، از عبادت است : کم‌خوردن ، نشستن در مسجدها . . . . الفردوس: ج ۲ ص ۱۹۵ ح ۲۹۶۹ عن أبی هریرة ، کنز العمّال: ج ۱۵ ص ۸۸۰ ح ۴۳۴۹۳ .

حدیث۱۱۴

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: إنَّ یَومَ النَّیروزِ هُوَ الیَومُ الّذی أخَذَ اللَّهُ فیهِ مَواثیقَ العِبادِ أن یَعبُدوهُ ؛ روز نوروز همان روزی است که خداوند از بندگان پیمان گرفت که او را بپرستند. مستدرک الوسائل ج ۶ ص ۳۵۳، میزان الحکمه ح ۱۴۷۲۷

حدیث۱۱۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن کَثُرَ تَسبیحُهُ وتَمجیدُهُ ، وقَلَّ طَعامُهُ وشَرابُهُ ومَنامُهُ ، اِشتاقَتهُ المَلائِکَةُ . هر کس تسبیح گفتن او و به عظمت یاد کردن او از خداوند ، فراوان شود و خوراک و آشامیدن و خفتنش اندک گردد ، فرشتگانْ مشتاق او می‌شوند . تنبیه الخواطر ، جلد ۲ ، صفحه ۱۱۶ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۱۰

حدیث۱۱۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أحیا لَیلةَ العِیدِ ولَیلةَ النِّصفِ مِن شَعبانَ ، لَم یَمُتْ قَلبُهُ یَومَ تَموتُ القُلوبُ . هرکه شب عید (فطر و قربان) و شب نیمه شعبان را احیا کند ، در آن روزی که دلها می‌میرند ، دل او نمیرد . ثواب الأعمال : ۱/۱۰۲/۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۸۴

حدیث۱۱۷

امام علی علیه‌السلام : سَهَرُ اللیلِ فی طاعَةِ اللّه رَبیعُ‌الأولیاءِ ورَوضَهُ السُّعَداءِ . شب بیداری در طاعت و بندگی خدا ، بهار اولیا است و بوستان نیکبختان . غرر الحکم : ۵۶۱۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۸۴

حدیث۱۱۸

امام علی علیه‌السلام : أفضَلُ العِبادَةِ سَهَرُ العُیونِ بذِکرِ اللّه سبحانَهُ . برترین عبادت ، شب زنده‌داری به ذکر و یاد خدای سبحان است . غرر الحکم : ۳۱۴۹ م

حدیث۱۱۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : المُتَعَبِّدُ بغَیرِ فِقهٍ کالحِمارِ فی الطّاحونِ ؛ کسی که از روی فهم و شناخت‌عبادت نکند ، مانند خر آسیاست. کنز العمّال : ۲۸۷۰۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۲

حدیث۱۲۰

امام علی علیه‌السلام : ثَمَرَةُ العِلمِ العِبادَةُ؛ میوه دانش ، پرستش است . غرر الحکم : ۴۶۰۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۲

حدیث۱۲۱

امام صادق علیه‌السلام : لَیسَ العِلمُ بِالتَّعَلُّم ،إنَّما هُوَ نورٌ یَقَعُ فی قَلبِ مَن یُریدُ اللّه تَبارَکَ وتَعالی أن یَهدِیَهُ ، فإن أرَدتَ العِلمَ فَاطلُب أوَّلاً فی نَفسِکَ حَقیقَةَ العُبودِیَّةِ ، وَاطلُبِ العِلمَ بِاستِعمالِهِ ، وَاستَفهِمِ اللّه یُفهِمْکَ ؛ دانش به آموختن نیست ، بلکه نوری است که در دل هر کس که خداوند تبارك و تعالی بخواهد هدایتش کند ، می‌افتد . بنابراین ، اگر خواهان دانش هستی ، نخست حقیقت عبودیت را در جان خودت جویا شو و دانش را از طریق به کار بستن آن بجوی و از خداوند فهم و دانایی بخواه تا تو را فهم و دانایی دهد . بحار الأنوار : ۱ / ۲۲۵ / ۱۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۴

حدیث۱۲۲

امام علی علیه‌السلام : قَصَمَ ظَهری عالِمٌ مُتَهَتِّکٌ، وجاهِلٌ مُتَنَسِّکٌ، فالجاهِلُ یَغُشُّ النّاسَ بِتَنَسُّکِهِ،والعالِمُ یُنَفِّرُهُم بِتَهَتُّکِهِ ؛ دانشمند پرده‌در و عابد نادان ، پشت مرا شکستند؛ زیرا نادان با عبادت خود مردم را فریب می‌دهد و دانشمند با تباهکاریهای خود آنان را فراری می‌دهد . منیه المرید : ۱۸۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۲

حدیث۱۲۳

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): خَيرُ العِبادَةِ الاستِغفارُ؛ بهترین عبادت، استغفار کردن است. الکافی: ج ۲، ص ۵۱۷، ح ۲

حدیث۱۲۴

امام باقر(سلام الله علیه): إنّ أشَدِّ العِبادَةِ الوَرَعُ؛ سخت‌ترین عبادت، پارسایی است. میزان الحکمهٔ: ح ۱۱۸۵۸

حدیث۱۲۵

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): إنّ ذِكرَ اللّهِ شِفاءٌ؛ ذکر خدا، شفاء است. حکمت‌نامه پیامبر اعظم: ج ۱ ص ۳۶۸ ح ۴۲۲

حدیث۱۲۶

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: لاـ تُكثِرُوا الكَلامَ بِغَيرِ ذِكرِ اللّهِ؛ در غیر از ذکر خدا زیاده گویی نکنید. میزان الحکمه، ح ۱۷۱۲۰

حدیث۱۲۷

امام صادق(سلام الله علیه): قالَ اللّهُ تبارك وتعالى: ما تَحبّبَ إلىّ عبدى بأحَبِّ مِمّا افْتَرَضتُ علَيهِ؛ خداوند می‌فرماید: بنده من با هیچ کاری پسندیده‌تر از انجام آن چه که بر او فرض کردم، محبوب من نمی‌شود. الکافی: ج ۲، ص ۸۲، ح ۵

حدیث۱۲۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله از حضرت امیرالمؤمنین، علی علیه السلام درباره حضرت فاطمه زهرا علیها السلام پرسیدند، حضرت پاسخ دادند: «نعم العون علی طاعة الله؛ [فاطمه علیها السلام] خوب یاوری در راه اطاعت و بندگی خداست .» بحارالانوار، ج ۴۳، ص ۱۱۷ .

حدیث۱۲۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: خداوند چهارچیز را در چهار چیز قرار داده است : ۱.برکت علم را ر احترام به استاد ۲.بقای ایمان را در تعظیم خدا به وسیله انجام بی چون چرای دستوراتش ۳.لذت و برکت زندگی را در نیکی به پدر و مادر ۴.و آزادی از جهنم را در آزار ندادن مردم. نصایح، صفحه ۲۳۰

حدیث۱۳۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : کسی که برای رفع نیاز برادر مومن خود کوشش نماید مانند این است که نه هزار سال خداوند متعال را عبادت نموده در حالی که روزها را روزه گرفته و شب ها را هم شب زنده داری نموده. بحارالانوار جلد ۷۴ صفحه ۳۱۵

حدیث۱۳۱

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ای بندگان خدا شما همانند بیمارانید و خداوند مانند طبیب مصلحت مریض در این است که به دستورات طبیب عمل نماید نه آن که به چیزی که خود می پسندد اظهار تمایل کند پس تسلیم اوامر و دستورات الهی شوید تا به گروه نجات یافتگان بپیوندید و به خیر و سعادت دست بیابید. مجموعه ورام جلد ۲ صفحه ۱۱۷

حدیث۱۳۲

حضرت امام مهدی (علیه السلام) فرمودند: من کان فی حاجهٔ الله، کان الله فی حاجته؛ هرکس در اجرای اوامر خداوندکوشا باشد، خدا نیز وی را در دستیابی به حاجتش یاری می کند. بحارالأنوار ، ج ۵۱ ، ص ۳۳۱

حدیث۱۳۳

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: مَن رَضی عن الله تعالی بالقَلیل مِن الرّزق رضَی الله منه بالقَلیل مِنَ العَمل؛ هر کس به رزق و روزی کم از خدا راضی باشد، خداوند از عمل کم او راضی خواهد بود. بحارالانوار، ج ۷۸، ص ۳۵۷

حدیث۱۳۴

رسول اکرم (صلی‌اللهعلیهوآله وسلم) فرمودند : یا عَلیّ اَلعَقلَ مَا اکتُسِبَت بِهِ الجَنّةُ وَطُلِبَ بِهِ رِضَی الرّحمنِ؛ ای علی! عقل چیزی است که با آن بهشت و خشنودی خداوند رحمان به دست می‌آید. کنزالعمال، ج۱۳، ص۱۵۱، ح۳۶۴۷۲

حدیث۱۳۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: من عَبَد الله حق عبادته آتاه الله فوق امانیه و کفایته؛ هر که خدا را، آن گونه که سزاوار اوست، بندگی کند، خداوند بیش از آرزوها و کفایتش به او عطا می کند. بحارالانوار، ج، ??ص۱۸۳

حدیث۱۳۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: فِکرَةُ ساعَةٍ خَیرٌ مِن عِبادَةِ اَلفِ سَنَةٍ؛ یک ساعت اندیشیدن در خیر و صلاح از هزار سال عبادت بهتر است. بحارالانوار، ج۷۱، ص۳۲۶

حدیث۱۳۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اَفضَلُ العِبادةُ اِدمانُ التّفکُّرفی اللهِ و فی قُدرَتهِ؛ برترین عبادت مداومت نمودن بر تفکر درباره خداوند و قدرت اوست. جهادالنفس، ح۵۳

حدیث۱۳۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن أَعرَضَ عَن مُحَرّمٍ أَبدَلَهُ اللّه بِهِ عِبادَةً تَسُرُّهُ؛ هر کس از حرام دوری کند، خداوند به جای آن عبادتی که او را شاد کند نصیبش می گرداند. بحارالأنوار، ج ۷۷، ص ۱۲۱، ح ۲۰

حدیث۱۳۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: عَدلُ ساعَةٍ خَیرٌ مِن عِبادَةِ سَبعینَ سَنَةً قِیامِ لَیلِها وَصِیامِ نَهارِها؛ ساعتی عدالت بهتر از هفتاد سال عبادت است که شب‌هایش به نماز و روزهایش به روزه بگذرد. مشکاةالانوار، ص ۵۴۴

حدیث۱۴۰

پیـامبر اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودنـد: إنّ المُؤمِنَ هِمّتُهُ فِی الصّـلاةِ وَالصِّـیام وَالعِبادَةِ وَالمُنافِقُ هِمّتُهُ فِی الطّعامِ وَالشّـرابِ کَالبَهیمَةِ؛ همّت مؤمن در نماز و روزه و عبادت است و همّت منافق در خوردن و نوشیدن؛ مانند حیوانات. تنبیه الخواطر،ج۱، ص ۹۴

حدیث۱۴۱

امام محمد باقر (علیه السـلام) فرمودند: اَفضَلُ العِبادَةِ عِفّةُ البَطنِ وَ الفَرجِ؛ بالاترین عبادت، عفت شـکم و شهوت است. تحف العقول، ص ۲۹۶

حدیث۱۴۲

امام موسی کاظم (علیه السلام) فرمودند: أفضَلُ العِبادَةِ بَعدِ المَعرِفَةِ إنتِظارُ الفَرَجِ؛ بهترین عبادت بعد از شناختن خداوند، انتظار فرج و گشایش است. تحف العقول، ص۴۰۳

حدیث۱۴۳

امام حسن عسـکری (علیه السـلام) فرمودنـد: انّ الوُصُولَ اِلی اللهِ عَزّوجلّ سَـفَرٌ لا یُـدرَکُ اِلّا بِامتِطاءِ اللّیلِ؛ وصول به خداونـد عزوجل سفری است که جز با عبادت در شب حاصل نگردد. مسند الامام العسکری، ص ۲۹۰

حدیث۱۴۴

امـام صـادق(علیه السـلام) (علیه السـلام) فرمودنـد: لَو کانَ عِنـدَ اللّه عِبادَةٌ تَعَبّـدَ بِها عِبادُهُ المُخلِصُونَ أفضَلَ مِنَ الشّـکرِ عَلی کُلّ حالٍ لأَطلَقَ لَفظَهُ فیهِم مِن جَمیعِ الخَلقِ بِهـا فَلمّا لَم یَکُن أفضَلَ مِنها خَصّـها مِن بَینِ العِباداتِ وخَصّ أربابَها، فَقالَ تَعالی (وقَلیلٌ مِن عِبادیَ الشّکُورُ)؛ اگر نزد خداوند عبادتی بهتر از شکرگزاری در همه حال بود که بندگان مخلصش با آن عبادتش کنند ، هر آینه آن کلمه را دربـاره همه خلقش به کـار می‌برد ، امـا چون عبـادتی بهتر از آن نبود از میان عبادات آن را خاص قرار داد و صاحبان آن را ویژه گردانید و فرمود : «واندکی از بندگان من سپاسگزارند» . کنزالعمال، ج۱۳، ص۱۵۱، ح۳۶۴۷۲

حدیث۱۴۵

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: اَلخُلقُ الحَسَنُ عِبادَةٌ؛ خوش اخلاقی عبادت است. کنزالعمال، ج۱۳، ص۱۵۱، ح۳۶۴۷۲

حدیث۱۴۶

امـام علی (علیه السـلام) فرمودنـد: إنّ العَبـدَ إذا اَرادَ اَن یَقرَأَ أو یَعمَـلَ عَمَلاً فَیَقُولُ: بِسمِ اللّه الرّحمنِ الرّحیم فَإنّهُ یُبارَکُ لَهُ فیهِ؛ هرگاه بنـده ای بخواهـد چیزی بخوانـد و یا کاری انجام دهد و بسم اللّه الرحمن الرحیم بگوید در کارش برکت داده می شود. بحارالأنوار،

ج۹۲، ص۲۴۲، ح۴۸

حدیث۱۴۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اَلمُفَوِّضُ أَمرَهُ إِلَی اللّه فی راحَةِ الأَبَدِ وَالعَیشِ الدّائِمِ الرَّغَدِ وَالمُفَوِّضُ حَقّا هُوَ العالی عَن کُلِّ هَمِّهِ دُونَ اللّه تَعالی؛ کسی که کارهای خود را به خدا بسپارد همواره از آسایش و خیر و برکت در زندگی برخوردار است و واگذارنده حقیقی کارها به خدا، کسی است که تمام همّتش تنها بسوی خدا باشد. مصباح الشریعهٔ، ج۱، ص۱۷۵، ح۸۳

حدیث۱۴۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن أَصلَحَ فیما بَینَهُ وَبَینَ اللّه أَصلَحَ اللّه فیما بَینَهُ وَبَینَ النّاسِ؛ هر کس رابطه اش را با خدا اصلاح کند، خداوند رابطه او را با مردم اصلاح خواهد نمود. بحارالأنوار، ج۷۱، ص۳۶۶، ح۱۲

حدیث۱۴۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: طُوبی لِمَن أَخلَصَ لِلّهِ عَمَلَهُ وَعِلمَهُ وَحُبَّهُ وَبُغضَهُ وَأَخذَهُ وَتَرکَهُ وَکَلامَهُ وَصَمتَهُ وَفِعلَهُ وَقَولَهُ؛ خوشا به سعادت کسی که عمل، علم، دوستی، دشمنی، گرفتن، رها کردن، سخن،سکوت ،کردار و گفتارش را برای خدا خالص گرداند. تحف العقول، ص ۱۰۰

حدیث۱۵۰

مَن تَرَکَ لِلّهِ سُبحانَهُ شَیئا عَوَّضَهُ اللّه خَیرا مِمّا تَرَکَ؛ هر کس به خاطر خدای سبحان از چیزی بگذرد، خداوند بهتر از آن را به او عوض خواهد داد. غررالحکم، ج۵، ص۳۹۵، ح۸۹۰۹

حدیث۱۵۱

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن أخلَصَ لِلّهِ أربَعینَ صَباحا ظَهَرَت یَنابیعُ الحِکمَهِٔ مِن قَلبِهِ عَلی لِسانِهِ؛ هر کس چهل روز خود را برای خدا خالص کند چشمه های حکمت از قلب وی بر زبانش جاری می شود. نهج الفصاحه، ح ۲۸۳۶

حدیث۱۵۲

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لا تَخَفْ فِی اللّهِ لَومَهَٔ لائِمٍ. در راه خدا از ملامت و نکوهش ملامتگران نترس. معانی الأخبار، ص ۳۳۵

حدیث۱۵۳

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لَیسَ مِن عَبدٍ یَظُنُّ بِاللّه خَیرا إلاّ کانَ عِندَ ظَنِّهِ بِهِ؛ بنده ای نیست که به خداوند خوش گمان باشد مگر آن که خداوند نیز طبق همان گمان با او رفتار کند. بحارالأنوار، ج۷۰، ص۳۸۴، ح۴۲

حدیث۱۵۴

پیـامبر اکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودنـد: اَللّهُمّ ارزُقنی حُبّیک وَحُبّ مَن یُحِبُّک وَحُبّ ما یُقَرِّبُنی إلی حُبِّک وَاجعَل حُبَّک أَحَبَّ إلَیّ مِنَ المـاءِ البارِدِ؛ خـدایا روزی کن مرا محبّت خودت و محبّت دوسـتدارانت را و محبّت آنچه مرا به تو نزدیک می کنـد و محبّت خودت را نزد من از آب خنک محبوب تر گردان. محجهٔ البیضاء، ج۸، ص۵

حدیث۱۵۵

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: مَن أَطاعَ اللّه عَزَّوَجلّ فَقَد ذَکَرَ اللّه وَإن قَلّت صَلاتُهُ وَصیامُهُ وَتِلاوَتُهُ لِلقُرآنِ؛ هر کس خـدای عزوجـل را اطـاعت کنـد خـدا را یـاد کرده اسـت، هر چنـد نمـاز خوانـدن و روزه گرفتـن و قرآن خوانـدنش انـدک باشـد. بحارالأنوار، ج۷۷، ص۸۶، ح۳

حدیث۱۵۶

امام سـجاد (علیه السـلام) فرمودند: یا مَن ذِکرُهُ شَرَفٌ لِلذّاکِرینَ وَیا مَن شُکرُهُ فَوزٌ لِلشّاکِرینَ وَیا مَن طاعَتُهُ لِلمُطیعینَ، صَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَاشغَل قُلوبَنـا بِذِکرِکَ عَن کُلِّ ذِکرٍ؛ ای آن که یادش مایه شـرافت و بزرگی یاد کننـدگان است و ای آن که سپاسـگزاریش موجب دست یافتن سپاسگزاران (بر نعمتها) است و ای آن که فرمانبرداریش سبب نجات فرمانبرداران است، بر محمد و آل او درود فرست و با یاد خود دلهای ما را از هر یاد دیگری بازدار. صحیفه سجادیه، دعای ۱۱

حدیث۱۵۷

امـام بـاقر (علیه السـلام) فرمودنـد: ذِکرُ اللِّسـانِ الحَمـدُ وَالثَّنـاءُ وَ ذِکرُ النَّفسِ الجَهـدُ وَالعَناءُ وَذِکرُ الرّوحِ الخَوفُ وَالرَّجاءُ وَذِکرُ القَلبِ الصِّدقُ وَالصَّفاءُ وَذِکرُ العَقلِ التَّعظیمُ وَالحَیاءُ وَذِکرُ المَعرِفَهِٔ التَّسلیمُ وَالرِّضا وَذِکرُ السِّرِّ الرُّؤیَهُٔ وَاللِّقاءُ؛ ذکر زبان حمد و ثناء، ذکر نفس سختکوشـی و تحمل رنـج، ذکر روح بیم و امیـد، ذکر دل صدق و صـفا، ذکر عقل تعظیم و شـرم، ذکر معرفت تسـلیم و رضا و ذکر باطن مشاهده و لقا است. مشکاهٔ الانوار، ص ۱۱۳

حدیث۱۵۸

پیـامبر اکرم(صـلی الله علیه و آله وسـلم) فرمودنـد: یَقولُ اللّه عَزَّوَجَلّ إذ کانَ الغالِبُ عَلَی العَبـدِ الاِشـتِغالُ بی، جَعَلتُ بُغیَتَهُ وَلَـذَّتَهُ فی ذِکری فَإذا جَعَلتُ بُغیَتَهُ وَلَذَّتَهُ فی ذِکری عَشَقَنی وَعَشَقتُهُ فَإذا عَشَقَنی وَعَشَقتُهُ رَفَعتُ الحِجابَ فیما بَینی وَبَینَهُ وَصَیَّرتُ ذلِکَ تَغالُبًا عَلَیهِ لایَسهو إذا سَهَا النّاسُ اُولِئکَ کَلامُهُم کَلامُ النبیاءِ اُولِئکَ البطالُ حَقّا؛ خدای عزوجل می فرماید: هرگاه یاد من بر بنده ام غالب شود، خواهش و خوشـی او را در یاد خود قرار دهم و چون خواهش و خوشی او را در یاد خود قرار دهم عاشق من شود و من نیز عاشق او گردم و چون عاشق یکـدیگر شـدیم حجاب میان خود و او را بر دارم و عشق خود را بر جان او چیره گردانم، چنـدان که مانند مردم دچار سهو و غفلت نمی شود، سخن اینان سخن پیامبران است، اینان براستی قهرمانند. کنزالعمال، ج۱، ص۴۳۳، ح۱۸۷۲

حدیث۱۵۹

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: ما مِن ساعَهٍٔ تَمُرُّ بِابن آدَمَ لَم یُذکَر اللهُ فیها إلّا حَسِرَ عَلَیها یَومَ القیامَهِٔ. هر لحظه ای که بر فرزند آدم بگذرد و او به یاد خدا نباشد روز قیامت حسرتش را خواهد خورد. کنز العمال ح۱۸۱۹

حدیث۱۶۰

امـام علی (علیه السـلام) فرمودنـد: اُذکُرُوا اللّه ذِکراخالِصـاتَحیَوابِهِ أَفضَـلَ الحَیاةِ وَتَسـلُکوابِهِ طُرُقَ النَّجاةِ؛ خـدا را خالصانه یاد کنیـد تا بهترین زندگی را داشته باشید و با آن راه نجات و رستگاری را به پیمایید. بحارالأنوار، ج۷۸، ص۳۹، ح۱۶

حدیث۱۶۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلذِّکرُ یونِسُ اللُّبِّ وَیُنیرُ القَلبَ وَیَستَنزِلُ الرَّحمَهَ؛ یاد خدا عقل را آرامش می دهد، دل را روشن می کند و رحمت او را فرود می آورد. غررالحکم، ج۲، ص۶۶، ح۱۸۵۸

حدیث۱۶۲

امام حسین (علیه‌السلام) فرمودند: لا یأمَن یومَ القیامَهِ إلاّ مَن خافَ الله فِی الدُّنیا؛ کسی در قیامت در امان نیست مگر کسی که در دنیا ترس از خدا در دل داشت. (مناقب ابن شهر آشوب، ج۴، ص ۶۹)

حدیث۱۶۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَنْ قالَ فی کُلِّ یَوْمٍ مِائَهَ مَرَّهٍ لا حَوْلَ وَ لا قُوَّهَ اِلاّ بِاللّهِ دَفَعَ اللّه‌بِها عَنْهُ سَبْعینَ نَوْعا مِنَ الْبَلاءِ اَیْسَرُهَا الْهَمِّ؛ هر کس در هر روز صـد مرتبه لا حَوْلَ وَ لا قُوَّهَ اِلاّ بِاللّهِ بگویـد، خداوند هفتاد نوع بلا را از او دفع می‌کند، که کوچکترین آن غم و اندوه است. (ثواب الأعمال، ص ۱۶۲)

حدیث۱۶۴

امام هادی (علیه السلام) فرمودند: اَلسَّهَرُ اَ لَذُّ لِلمَنامِ وَ الجوعُ یَزیدُ فی طیبِ الطَّعامِ؛ شب زنده داری، خواب را شیرین تر و گرسنگی، غذا را لذت بخش تر می کند. (تنبیه الخواطر، ص ۱۴۱، ح ۱۸)

حدیث۱۶۵

امـام علی (علیه السـلام) فرمودنـد: مَن قامَ بِشَرائِطِ العُبودیِّـهِ أَهلٌ لِلعِتقِ، مَن قَصَّـرَ عَن أَحکامِ الحُرِّیِّـهِ اُعیـدَ اِلیَ الرِّقِّ؛ هر کس شـرایط بنـدگی خـدا را به‌جا آورد سزاوار آزادی می‌شود و هر کس در عمل به شـرایط آزادگی کوتاهی کنـد، به بنـدگی (غیر خدا) مبتلا می‌شود. (غررالحکم، ج ۱، ص ۱۱۳، ح۴۱۳)

حدیث۱۶۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لاتَکُن عَبدَ غَیرِکَ وَقَد جَعَلَکَ اللّه‌حُرّا؛ بنده دیگری مباش که خدا تو را آزاد آفرید. (نهج البلاغه، نامه۳۱)

حدیث۱۶۷

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: اَلا اِنَّ خَیرَ عِبادِ اللّهِ التَّقیُّ النَّقیُّ الخَفیُّ وَ اِنَّ شَرَّ عِبادِ اللّهِ المُشارُ اِلَیهِ بِالاَصابِعِ؛ آگاه

باشید، بدرستی که بهترین بندگان خدا کسی است که با تقوا، پاک و گمنام باشد و بدترین بندگان خدا کسی است که انگشت نما باشد. (بحارالأنوار، ج ۷۰، ص ۱۱۱، ح ۱۲)

حدیث۱۶۸

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: اَلْخُلقُ الحَسَنُ عِبادَةٌ؛ خوش اخلاقی عبادت است. (کنزالعمال، ج۱۳، ص۱۵۱، ح۳۶۴۷۲)

حدیث۱۶۹

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): ما اخلص عبدالله – عزوجل – اربعین صباحا الا حرت ینابیع الحکمهٔ من قلبه علی لسانه؛ کسی که چهل شبانه روز برای خدا اخلاص پیشه کند، چشمه های حکمت از قلب وی بر زبانش جاری می شوند. (بحارالانوار، ج ۷۰، ص ۲۴۲).

حدیث۱۷۰

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): ما من مسلم یسجد لله سجدهٔ الا رفعه بها درجهٔ و حط بها عنه خطیئهٔ؛ هیچ مسلمانی برای خدا سجده به جا نمی آورد مگر این که خدا یک درجه مقام او را بالا برده ، یک گناه از نامه عملش محو می کند. (المحجهٔ البیضاء، ج ۳۴۵).

حدیث۱۷۱

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): ما من رجل یجعل جبهته فی بقعهٔ من بقاع الارض لا شهدت له بها یوم القیامهٔ؛ هرانسانی که پیشانی خود را برای سجده بر قطعه ای از زمین بگذارد، آن زمین در روز قیامت به نفع وی شهادت خواهد داد. (وسائل الشیعه ، ج ۳،ص ۴۷۴، مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۷۵).

حدیث۱۷۲

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): السجود علی سبعهٔ اعضاء،: الوجه ، و الیدین ، و الرکبتین ، و الرجلین؛ سجده با هفت عضو صورت می گیرد، صورت ، دو دست ، دو زانو، و دو پا. (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۱۲۸).

حدیث۱۷۳

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): ما من حالهٔ یکون علیها العبد احب الی الله تعالی من ان یراه ساجدا یعفر وجهه فی التراب ؛ هیچ حالتی از بنده ، نزد خدای تعالی ، محبوب تر از این نیست که بنده رادر حال سجده (و در حالی که صورتش را بر خاک گذاشته است) ببیند. (کنزالعمالت ج ۷، ص ۲۹۰، ص ۱۸۹۲۸).

حدیث۱۷۴

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): اکثروا من السجود فانه لیس من مسلم یسجد لله تعالی سجدهٔ الا رفعه الله بها درجهٔ فی الجنهٔ ، و حط عنه بها خطیئهٔ؛ بسیار سجده کن که هرگاه مسلمانی خدای بزرگ را سجده کند، خداوند به پاداش ان سجده مقامش

را در بهشت بالا می برد و یک گناهش را می آمرزد. (کنزالعمال ، ج ۷، ص ۲۸۶، ص ۱۸۹۰۳).

حدیث۱۷۵

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): اذا اردت ان یحشرک الله – عزوجل – معی فاطل السجود بین یدی الله الواحد القهار؛ چون خواهی که خداوند تو را بامن محشور گرداند، در پیشگاه حق تعالی سجده هایت را طولانی کن . (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۱۶۴).

حدیث۱۷۶

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): یا اباذر! لیکن لک فی کل شـی ء نیهٔ حتی فی النوم و الاکل ای ابوذر ! باید تو را در هر کاری نیت و قصدی باشد، حتی در خواب و خوراک . (میزان الحکمه ج ۱۰، ص ۲۸۵).

حدیث۱۷۷

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): انما الاعمال بالنیات ؛ همانا کارها بر اساس نیت ها است . (بحارالانوار، ج ۸۱، ص ۳۸۱).

حدیث۱۷۸

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): النظر الی محاسن النساء سهم من سهام ابلیس فمن ترکه اذاقهٔ الله طعم عبادهٔ تسره؛ نگاه کردن به زیبایی های زن (نامحرم) تیری از تیرهای ابلیس است هرگاه کسی از این کار خودداری کند، خداوند عبادت را در کام او شیرین کند که او را شادمان سازد. (مستدرک الوسائل ، ج ۲، ص ۵۵۴).

حدیث۱۷۹

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): اعظم العبادهٔ اجرا، اخفاها؛ برترین عبادات از نظر پاداش ، پنهان ترین آن است . (بحارالانوار، ج ۷۵، ص ۲۵۱).

حدیث۱۸۰

لاعبادهٔ الا بیقین؛ عبادت کمال نیابد، مگر این که از روی یقین باشد. (بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۱۶۹).

حدیث۱۸۱

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): من اتی بما افترض الله علیه ، فهوا من اعبد الناس؛ کسی که تکالیف واجبش را انجام دهد، از جمله عابدترین مردم است. (بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۴۵).

حدیث۱۸۲

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): السکینهٔ زینهٔ العبادهٔ؛ وقار و متانت ، زیور عبادت است . (بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۱۳۱).

حدیث۱۸۳

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): اذا کان یوم القیامهٔ صارت امتی ثلاث فرق : فرقهٔ تعبدون الله خالصا و فرقهٔ تعبدون الله ریاء و فرقهٔ تعبدون الله یصیبون به دنیا؛ روز قیامت امت من به سه گروه تقسیم می شوند: ۱.گروهی که خداوند را با اخلاص عبادت کرده اند؛ ۲.گروهی که ریاکارانه به عبادت خدا پرداخته اند؛ ۳.گروهی که برای دستیابی به دنیا عبادت کرده اند. (تفسیر المیزان ، ج ۱۰، ص ۱۸۱)

حدیث۱۸۴

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): عشق العبادهٔ و عانقها؛ خوشا به حال آن کسی که به عبادت عشق ورزد و آن را همچون محبوبی در بر گیرد. (بحارالانوار، ج ۷۱، ص ۲۱۲).

حدیث۱۸۵

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): اعظم العبادهٔ اجرا اخفاها ؛ پاداش عبادتی که مخفی تر باشد، بیشتر است . (بحارالانوار، ج ۷۰، ص ۲۵۱).

حدیث۱۸۶

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): العبادهٔ مع اکل الحرام کالبناء علی الرمل؛ عبادت کردن با حرام خواری ، مثل بنا کردن ساختمان بر روی شن است . (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۵۸).

حدیث۱۸۷

عن رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) قال : واعلموا ان خیر اعمالکم عند ملیککم و ازکاها و ارفعها فی درجاتکم و خیر ما طلعت علیه الشمس ذکر الله سبحانه و تعالی فانه اخبر عن نفسه فقال : انا جلیس من ذکرنی ؛ بدانید بهترین اعمال شما پیش خداوند و پاکیزه ترین آنها که شما را به درجات رفیع نایل کند و بهترین چیزی که آفتاب بر آن پرتو افکنده ، ذکر خداوند سبحان است ؛ زیرا خداوند - تبارک و تعالی - فرمود: من همنشین کسی هستم که یاد کند مرا. (عدهٔ الداعی ، ص ۱۸۷).

حدیث۱۸۸

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): من ذکر ا لله فی السوق مخلصا عند غفلهٔ الناس و شغلهم بما فیه ، کتب الله له الف حسنهٔ و غفرالله له یوم القیامهٔ مغفرهٔ لم تخطر علی قلب بشر؛ کسی که در بازار و هنگام غفلت مردم و اشتغال آنان به آنچه در بازار است از روی اخلاص خدا را یاد کند، خداوند برای او هزارحسنه بنویسد و به گونه ای او را در روز قیامت موردرحمت قرار دهد که به قلب هیچ بشری خطورنکرده باشد. (عدهٔ الداعی ، ص ۱۹۸).

حدیث۱۸۹

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): من اکثر ذکر الله - عزوجل - احبه الله و من ذکر الله کثیرا کتبت له براءتان براءة من النفاق؛ هرکس ذکر خدا را بسیار کند خداوند او را دوست دارد و هر کس ذکرخداوند را بسیار کند، برای او دو برائت (حکم آزادی) نوشته شود: یکی برائت از آتش جهنم و دیگری برائت از نفاق و دورویی . (اصول کافی ، ج ۲، ص ۴۹۹، ح ۳).

حدیث۱۹۰

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) : من اسبغ وضوءه و احسن صلوته و ادی الزکوة ماله و خزن لسانه و کف غضبه و استغفر لذنبه و ادی النصیحة لاهل بیت رسوله فقد استکمل حقائق الایمان و ابواب الجنة مفتحة له؛ هر که خوب وضو سازد و نمازش را درست بخواند و زکات مالش را بپردازد و زبانش را نگاه دارد و خشمش را فرو برد و برای گناهانش طلب آمرزش کند و حقوق دوستی خاندان پیغمبر را ادا کند، حقیقت ایمان را کامل کرده و درهای بهشت برایش باز است . (ثواب الاعمال ، ص ۶۴).

حدیث۱۹۱

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: عشرة من لقی الله بهن دخل الجنة : شهادة ان لااله الا الله و ان محمدا رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) و الاقرار بما جاء به من عندالله و اقام الصلوة ، و ایتاء الزکوة و صوم رمضان و حج البیت و الولایة لاولیاء الله و البراءة من اعداء الله ، و اجتناب کل مسکر؛ ده خصلت است که هر کس با آنها خدای را ملاقات کند، وارد بهشت می گردد گواهی به وحدانیت خداوند، و رسالت محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) و اقرار به آنچه رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) از سوی خدا برای ارشاد مردم آورده و برپای داشتن نماز، و ادای زکات و روزه ماه مبارک رمضان ، و حج بیت الله الحرام ، و دوستی با دوستان خدا، و بیزاری جستن از دشمنان خدا، و پرهیز از مشروب مستی آور. (محاسن برقی ، ص ۱۳).

حدیث۱۹۲

عن ابی جعفر (علیه السلام): فی قوله تعالی : ((قوموا لله قانتین)) قال : مطیعین راغبین؛ امام باقر (علیه السلام) درباره آیه ((قوموا لله قانتین)) فرمودند:(یعنی) با رغبت ، اطاعت و بندگی کردن . (بحارالانوار، ج ۸۵ ص ۲۰۱).

حدیث۱۹۳

قال الامام العسکری (علیه السلام) فی تفسیره: وقتی (بنده) سجده کرد، خداوند خطاب به ملائکه می فرماید: ملائکه من ! آیا نمی بینید چگونه بنده ام بعد از ارتقاء تواضع می کند و برای من می گوید: اگر تو صاحب جلالت و مکنت در دنیا هستی ، پس من خوار در نزد تو هستم ؟ (خداوند فرماید:) به زودی او را از طریق حق بالا می برم و به وسیله او باطل را دفع می کنم . سپس زمانی که سر از سجده اول برداشت ، خداوند خطاب به ملائکه اش می فرماید: ای ملائکه من ! آیا نمی بیند اورا که چگونه می گوید: و به درستی که من به زودی تواضع در مقابلت را با ذل و کوچکی خواهم گمارد. و هنگامی که سجده دوم را به جا آورد، خداوند تعالی خطاب به ملائکه خود می گوید: آیا این بنده مرا نمی بینید که چگونه برای من تجدید تواضع نمود؟ هر آینه رحمت خدا را برای او اعاده خواهم کرد.پس زمانی که (بنده) سرش را (سجده دوم) بلند کرد و ایستاد، خداوند تعالی می فرماید: ای ملائکه من ! هر آینه او را به خاطر تواضعش در مقابل من رفعت خواهم کرد، چنان که نماز او به سوی من بالا خواهد آمد. (بحارالانور، ج ۸۲، ص ۲۲۱).

حدیث۱۹۴

عن الرضـا (علیه السـلام) قـال : اذا نـام العبـد و هو ساجـد، قـال الله – عزوجـل – للملائکـۀ : انظروا الی عبـدی قبضت روحه و هو فی طاعتی؛ چون بنده در حال سجده به خواب رود، خداوند – عزوجل – به فرشـتگان گوید: بنده ام را ببینید روحش را در حال اطاعتم قبضه کردم . (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۱۶۲).

حدیث۱۹۵

امام صادق (علیه السـلام) فرمودنـد: السـجود منتهی العبادة من بنی آدم؛ سـجده ، نهایت عبادت فرزنـدان آدم است . (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۱۶۴).

حدیث۱۹۶

امام سـجاد (علیه السلام) فرمودند: انما شـیعتنا یعرفون بعبادتهم المسبحون اذا سکت الناس ، و المصلون اذا نام الناس و المحزنون اذا فرح النـاس ، یعرفون بالزهـد و کلامهم الرحمـۀ و تشاغلهم بالجنـۀ ؛ شـیعیان ما به راه عبادت شـناخته می شونـد هنگامی که دیگران خاموشـند، آنان به ذکر و تسبیح خداوند مشغول هستند (و آنگاه که دیگران در خوابند آنان به نماز می پردازند و چون دیگران (بر اثر سرگرمی به دنیا) شادمانند، اینان اندوهگین هستند شیعیان ، با زهد شناخته می شوند، گفتارشان رحمت است و دل مشغولی آنان ، بهشت است . (نورالثقلین ، ج ۳، ص ۹۴).

حدیث۱۹۷

امام رضا (علیه السـلام) فرمودنـد: اول عبادة الله معرفته و اصل معرفـة الله توحیـده؛ نخستین گام در عبادت حقیقی ، شـناخت خداوند است واساس شناخت خدا، به یگانگی خواندن او است . (عیون اخبارالرضا، ج ۱، ص ۱۲).

حدیث۱۹۸

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: ان الصلوة افضل العبادة لله؛ همانا نماز، بهترین وسیله بندگی برای خدا است . (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۵۰).

حدیث۱۹۹

عن الامام حسن العسـکری (علیه السـلام): لیست العبادة کثرة الصیام و الصلاة و انما العبادة کثرة التفکر فی امر الله؛ عبادت به بسیاری روزه و نماز نیست ، بلکه عبادت به اندیشیدن بسیار در امر (قدرت) خداوند است . (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۳۷۳).

حدیث۲۰۰

عن الحسن بن علی (علیه السـلام): ان من طلب العبادة تزکی له و اذا اضـرت النوال بالفریضۀ فارفضوها؛ هرکس اشتیاق عبادت دارد، دل را برای آن پاک می کنـد و هرگاه نمازهای مستجبی به نمازهای واجب ضـرر رسانـد. (در صورتی که نماز شب ، به قضا شدن نماز صبح انجامند. آنها راترک کنید. (تحف العقول ، ص ۲۶۷).

حدیث۲۰۱

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: ذکر الله لاهل الصلاهٔ اکبر من ذکرهم ایاه ؛ الاترى انه یقول : اذکرونى اذکرکم ؛ یاخدا برای نمازگزاران بالاتر از یاد آنها از خدا است . آیا نمی بینی که خدا می فرماید: مرا یاد کنیدتا شما رایاد کنم . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۱۹۹).

حدیث۲۰۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: من سجد سجدهٔ الشکر لنعمهٔ و هو متوضعا کتب الله له بها عشر صلوات و محی عنه عشر خطایا عظام؛ کسی که در برابر نعمتی که خداوند به او داده است ، سجده شکری به جا آورد، خداوند به خاطر همین سجده شکر ده نماز در نامه عملش می نویسد و ده گناه بزرگ را از نامه عمل او محو می کند. (المحجهٔ البیضاء، ج ۱، ص ۳۴۶).

حدیث۲۰۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: السجود الجسمانی هو وضع عتائق الوجوه علی التراب و استقبال الارض بالراحتین و الکفین و اطراف القدمین مع خشوع القلب و اخلاص النیهٔ؛ سجده کردن بدنی ، گذاشتن جاهای نیکوی صورتها بر خاک و روی آوردن به زمین با دو کف دست و کناره های دو پا، همراه خشوع دل و پاکی نیت است . (غرر الحکم ، ج ۲، ص ۱۶۵، چاپ دانشگاه).

حدیث۲۰۴

قال امیرالمؤ منین (علیه السلام): اطیلوالسجود، فمامن عمل اشد علی ابلیس من ان یری ابن آدم ساجدا لانه امر بالسجود، فعصی و هذا امر بالسجود فاءطاع و نجا؛ سجده راطولانی کنید که هیچ کاری بر ابلیس سنگین تر از این نیست که فرزند آدم را در حال سجده ببیند، چون به او دستور سجده داده شد، ولی عصیان ورزید، در حالی که فرزند آدم ماءمور به سجده شد و اطاعت کرد و نجات یافت . (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۱۶۱).

حدیث۲۰۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: انی لاکره للرجل ان تری جبهته جلحاء لیس فیها شی ء من اثر السجود؛ من دوست ندارم برای مردی که پیشانی اش صاف باشد و اثر سجود(حالت برآمدگی که از کثرت سجود ظاهر می شود) بر آن ندیده نمی شود. (بحارالانوار، ج ۷۱، ص ۳۴۵).

حدیث۲۰۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اطیلوا السجود فما من عمل اشد علی ابلی من ان یری ابن ادم ساجدا لانه امر بالسجود فعصی؛ سجده را طولانی کنید که هیچ عملی بر ابلیس گرانتر از این نیست که انسان را در حال سجده ببینید، زیرا خداوند او را امر به سجده کرد و او سر برتافت . (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۱۶۱).

حدیث۲۰۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: نعم العبادة السجود و الرکوع؛ سجود و رکوع در پیشگاه الهی ، خوب عبادتی است . (تصنیف غررالحکم ، ص ۱۷۵،).

حدیث۲۰۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: تقرب الی الله سبحانه بالسجود و الرکوع و الخضوع لعظمته والخشوع ؛ به وسیله سجده و رکوع و خضوع و خشوع در برابر عظمت خدا به او تقرب جوی . (غرر الحکم ، ص ۳۵۶).

حدیث۲۰۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لو خلصت النیات لزکت الاعمال ؛ اگر نیت ها خالص شوند، عمل ها پاکیزه خواهند شد. (غرر الحکم ، ج ۲، حدیث ۷۵۷۸).

حدیث۲۱۰

فی الاخلاص النیات نجاح الامور؛ در خالص گردانیدن نیت ها پیروزی و موفقیت در کارها است . (غرر الحکم ، ج ۲، حدیث ۶۵۱۰). ۱۶۳۷ - اثر نیت خالص

حدیث۲۱۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: احسان النیة یوجب المثوبة؛ نیکو کردن نیت (وقصدکارهای خوب) موجب ثواب خواهد شد. (غرر الحکم ، ج ۲، ص ۱۲۶۵).

حدیث۲۱۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: افضل الذخائر حسن الضمائر؛ برترین ذخیره ها، نیکویی نیت و صفات ملکات است . (غرر الحکم ، ج ۲، حدیث ۳۵۲۴).

حدیث۲۱۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: صلاح العمل بقدر صلاح النیة و قال ایضا: افضل العمل النیة الصادقة ؛ صالح بودن عمل به صلاحیت نیت آن است و نیز فرمود: بهترین عمل ، نیت صادق و خالص در عمل است . (میزان الحکمة ، ج ۱۰، ص ۲۸۷).

حدیث۲۱۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: کیف یجد لذة العبادة من لایصوم عن الهوی؛ کسی که از دنباله روی هوی و هوس ابایی ندارد، چگونه می تواند لذت عبادت را درک کند؟ (میزان الحکمة ج ۶، ص ۲۷).

حدیث۲۱۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لاخیر فی عبادة لاعلم فیها؛ در عباداتی که از روی فهم وآگاهی (نسبت به معبود و آنچه انجام می دهد) صورت نگیرد خیری نباشد. (بحارالانوار، ج ۷۸ ص ۷۵).

حدیث۲۱۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: العبودیة خمسة اشیاء: خلاء البطن ، وقرائة القران ، وقیام اللیل ، و التضرع عند الصبح و البکاء من خشیة الله؛ بندگی بر پنج رکن استوار است : ۱.خالی ساختن شکم (ازحرام) ۲.قرائت قرآن ؛ ۳.شب زنده داری ؛ ۴.زاری و راز و نیاز صبحگاهان ؛ ۵.گریه از خوف خدا. (مستدرک الوسائل ، ج ۲، ص ۲۹۴).

حدیث۲۱۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: دوام العبادة برهان الظفر علی السعادة؛ عبادتی که به طور مداوم و مستمر باشد، راهنمای رسیدن به سعادتمندی است . (میزان الحکمة ، ج ۶، ص ۱۰).

حدیث۲۱۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: فی الانفراد لعبادة الله کنوز الارباح ؛ گنج های سعات (و سود) ثمره عبادت خداوند در خلوت است . (غرر الحکم ، ج ۲، ص ۵۵).

حدیث۲۱۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: العبادة فوز؛ عبادت رستگاری است . (غرر الحکم ، ج ۱، ص ۱۴).

حدیث۲۲۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: فاز بالسعادة من اخلص العبادة؛ هرکه در عبادت ، پاکی و خلوص داشته باشد، به سعادت و نیک بختی نایل آید. (منتخب الغرر، ص ۵۱).

حدیث۲۲۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: غض الطرف عن المحارم الله افضل عبادة ؛ چشم پوشی از محرمات خدا برترین عبادت است . (منتخب الغرر، ص ۵۱).

حدیث۲۲۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اذا احب الله عبدا الهمه حسن العبادة؛ هرگاه خداوند بنده ای را دوست بدارد، خوب عبادت کردن را به او الهام نماید. (منتخب الغرر، ص ۵۰).

حدیث۲۲۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: غایة العبادة الطاعة؛ نهایت عبادت و بندگی ، فرمانبرداری ، (از دستورات خدا)است . (منتخب الغرر، ص ۵۱).

حدیث۲۲۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اعلی العبادة اخلاص العمل؛ بالاترین عبادت اخلاص در عمل است . (منتخب الغرر، ص ۵۰).

حدیث۲۲۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: افضل العبادة سهر العیون بذکرالله سبحانه؛ برترین عبادت شب زنده داری و به یاد خداوند مشغول بودن است . (منتخب الغرر، ص ۴۹).

حدیث۲۲۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: العبادة الخالصة ان لایرجوا الرجل الا ربه و لایخاف الا ذنبه؛ عبادت خالص و بی ریا آن است که شخص ، به غیرپروردگارش امیدوار نباشد و جز از گناهش ترسان نباشد. (منتخب الغرر، ص ۴۹).

حدیث۲۲۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ما تقرب متقرب بمثل عبادة الله؛ هیچ صاحب قربی به چیزی مانند عبادت خدا، به مقام قرب نرسیده است . (منتخب الغرر، ص ۴۸).

حدیث۲۲۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لا عبادة کاداء الفرائض؛ هیچ عبادتی مانند انجام واجبات نیست . (منتخب الغرر، ص ۴۸).

حدیث۲۲۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: السعید من اخلص الطاعة؛ سعادتمند کسی است که که در عبادت و طاعت مخلص باشد. (مشکوة الانوار، ص ۱۱).

حدیث۲۳۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: بالاخلاص ترفع الافعال؛ به وسیله اخلاص ، اعمال انسان بالا می رود (و پذیرفته می شود). غرر الحکم ج ، ۱ ص ۳۳۲.

حدیث۲۳۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: التفکر فی ملکوت السموات و الارض عبادة المخلصین التفکر فی الاء الرحمن نعم العبادة ؛ اندیشیدن در ملکوت آسمان ها و زمین ، عبادت مخلصان است و اندیشیدن در نعمت های خداوند نیکو عباداتی است . (غرر

الحکم ، ج ۴، ص ۵).

حدیث۲۳۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مداومهٔ الذکر خلصان الاولیاء؛ دائما به یاد خدا بودن ، بهترین دوست اولیای خداست . (منتخب الغرر، ص ۲۴).

حدیث۲۳۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ان الله جعل الذکر جلاء للقلوب تسمع به بعدالوقرهٔ و تبصربه بعدالغشوهٔ؛ به درستی که خداوند، ذکر را صیقل جان ها قرار داد تا گوش های سنگین با یاد خدا شنوا و چشم های بسته با یاد او بینا شود. (بحارالانوار، ج ۶۹، ص ۳۲۵).

حدیث۲۳۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: من کثر ذکره ، استنار لبه؛ هرکه بسیار یاد خدا کند، عقلش روشن گردد. (منتخب الغرر، ص ۲۴).

حدیث۲۳۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لاتذکر الله سبحانه ساهیا ولاتنسه لاهیا و اذکره ذکرا کاملا یوافق فیه قلبک لسانک و یطابق اضمارک اعلانک ، ولن تذکره حقیقهٔ الذکر حتی تنسی نفسک فی ذکر و تفقدها فی امرک؛ خداوند سبحان را از روی غفلت یاد منما و از روی سرگرمی فراموشش نکن بلکه او را کامل یاد کن ، به طوری که دلت بازبان ، موافق و درونت با بیرون ، مطابق باشد، (و بدان که) هیچگاه او راذکر حقیقی نمی توانی کنی مگر اینکه در موقع ذکر خدا خود را فراموش کنی و از خویش فارغ شوی ، (و در همه حال دل متوجه او باشد.) توضیح : منظور از ذکر و یاد خدا تنها ذکر زبانی نیست ، اگر چه آن هم ذکر است بلکه به طور کلی باید دل به یاد خدا باشدو انسان ، موقع برخورد با محرمات خدا را در نظر گرفته و از نزدیک شدن به آن خودداری نماید. (منتخب الغرر، ص ۲۴).

حدیث۲۳۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: من ذکر الله استبصر؛ هرکه یاد خدا کند (درکارها) بصیرت پیدا می کند. (منتخب الغرر، ص ۲۴).

حدیث۲۳۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: من ذکرالله ذکره؛ هرکه در یاد خدا باشد، خدا او رایاد کند(همیشه نظر لطف به او دارد). (منتخب الغرر، ص ۲۴).

حدیث۲۳۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: علیک بذکر الله ، فانه نورالقلب؛ پایبند به ذکر خدا باش که آن روشنی قلب است . (منتخب الغرر، ص ۲۳).

حدیث۲۳۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: طوبی لمن شغل قبله بالشکر و لسانه بالذکر؛ خوشا به حال کسی که دلش را به شکر و زبانش را به ذکر خداوند مشغول دارد. (منتخاب الغرور، ص ۲۳).

حدیث۲۴۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: طوبی لمن صمت الابذکرالله ؛ خوشا به حال کسی که مشغول ذکر خدا باشد و از گفتار بیهوده خاموش بماند. (منتخب الغرر، ص ۲۳).

حدیث۲۴۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: سامع ذکر الله ذاکر؛ شنونده ذکر خدا، ذاکر خدا است . (منتخب الغرر، ص ۲۳).

حدیث۲۴۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ذکرالله مسرهٔ کل متق ولذهٔ کل موقن؛ یاد خداموجب سرور و شادمانی هر پرهیزکار و التذاذ هر صاحب یقین است . (منتخب الغرر، ص ۲۳).

حدیث۲۴۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ذکرالله سجیهٔ کل محسن وشیمهٔ کل مؤ من؛ یاد خدا شیوه هر نیکوکار و روش هر فرد با ایمان است . (منتخب الغرر، ص ۲۲).

حدیث۲۴۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ذکرالله دعامهٔ الایمان و عصمهٔ من الشیطان؛ یاد خدا پشتوانه ایمان ونگهدارنده از شر شیطان است . (منتخب الغرر، ص ۲۲).

حدیث۲۴۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ذکر الله دواء اعلال النفوس؛ یاد خدا داروی بیماری ها روح است . (منتخب الغرر، ص ۲۲).

حدیث۲۴۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ذکرالله راءس مال کل مؤ من و ربحه السلامهٔ من الشیطان؛ ذکر خدا سرمایه هر مؤ منی است و سود آن ، سالم ماندن از شر شیطان است . (منتخب الغرر، ص ۲۲).

حدیث۲۴۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ذکرالله قوت النفوس و مجالسهٔ المحبوب؛ یاد خدا غذای جانها و همنشینی بامحبوب است . (منتخب

الغرر، ص ۲۲).

حدیث۲۴۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ذکرالله جلاء الصدور و طماءنینه القلوب؛ یاد خدا روشنی سینه ها و آرامش دلها است . (منتخب الغرر، ص ۲۲).

حدیث۲۴۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ذکرالله شیمهٔ المتقین ؛ به یاد خدا بودن ، شیوه پرهیزکاران است . (منتخب الغرر، ص ۲۲).

حدیث۲۵۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ذکرالله مطردهٔ الشیطان ؛ یاد خدا بودن ، موجب راندن شیطان است . (منتخب الغرر، ص ۲۱).

حدیث۲۵۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ذکرالله نورالایمان؛ یاد خدا، نور ایمان است . (منتخب الغرر، ص ۲۱).

حدیث۲۵۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: خیر ما استنجحت به الامور ذکرالله سبحانه ؛ بهترین چیزی که کارها به وسیله آن به سامان رسند، ذکر خداوند سبحان است . (منتخب الغرر، ص ۲۱).

حدیث۲۵۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ذاکر الله سبحانه مجالسه ؛ آن که یاد خدا می کند، همنشین خدا است . (منتخ الغرر، ص ۲۱).

حدیث۲۵۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اذ راءیت الله سبحانه یؤ نسک بذکره فقد احبک؛ هرگاه دیدی خداوند سبحان تو را به ذکر خود ماءنوس کرده است (بدان که) تو را دوست می دارد. (منتخب الغرر، ص ۲۱).

حدیث۲۵۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ثمرهٔ الذکر استناره القلوب؛ ثمره و نتیجه ذکرخدا، نورانی شدن دل ها است . (منتخب الغرو، ص ۲۱).

حدیث۲۵۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اصل صلاح القلب اشتغاله بذکر الله ؛ اساس و صلاح قلب اشتغال آن به ذکر خدا است . (منتخب

الغرر ص ۲۰).

حدیث۲۵۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: الذکر نور العقول وحیاة النفوس و جلاء الصدور؛ یاد خدا نور عقول وزندگی بخش جان ها وموجب روشنی سینه ها است . (منتخب الغرر، ص ۲۰).

حدیث۲۵۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: الذکر مفتاح الانس؛ یاد خدا کلیدانس باخدا است . (منتخب الغرر، ص ۱۹).

حدیث۲۵۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: جمع الخیر کله فی ثلاث خصال : النظر و السکوت و الکلام فکل نظر لیس فیه اعتبار فهو سهو و کل سکوت لیس فیه فکرة فهو غفلة و کل کلام لیس فیه ذکر فهو لغو فوطبی لمن کان نظره عبرة و سکونته فکرا و کلامه ذکرا و بکی علی خطیئت وامن الناس شره؛ خیرو سعادت انسان در سه خصلت نهفته است : توجه ، سکوت و سخن پس هر توجه و نظری که در آن عبرت نباشد، بیهوده است و هر سکوتی که همراه آن اندیشه نباشد، غفلت است و هر سخنی که در آن ذکر خدا نباشد، لغو است پس خوشا به حال کسی که توجه و نظرش عبرت و سکوت وی همراه با اندیشه و گفتار او ذکر خدا باشد و در برابر خطاهایش در پیشگاه خدا گریه کندو مردم از شر وی در امان باشند. (خصال ، ج ۱، ص ۹۸).

حدیث۲۶۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: الذکر یشرح الصدر؛ یاد خدا موجب شرح صدر است . (منتخب الغرر، ص ۱۹).

حدیث۲۶۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: الذکر نور و رشد ؛ یاد خدا نور و هدایت است . (منتخب الغرر، ص ۱۹).

حدیث۲۶۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: من ذکر الله – سبحانه – احیی الله قلبه و نور عقله و لبه؛ هرکس خداوند سبحان را یاد کند، خداوند دل او را زنده کرده و عقل و خردش را روشن گرداند. (منتخب الغرر، ص ۱۹)

حدیث۲۶۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: طوبی لمن اخلص لله العبادة و الدعاء، ولم یشتغل قلبه بما تراه عیناه و لم ینس ذکر الله بما تسمع اذناه ، و لم یحزن صدره بما اعطی غیره ؛ خوشا به حال کسانی که خالصانه بندگی خداوند کند و قلبش متوجه آنچه که می بیند نگردد و به جهت آنچه می شنود، از یاد خداوند غافل نشود و سینه اش به سبب آنچه به دیگران داده شده است محزون نگردد. (بحارالانوار، ج ۸۱، ص ۲۶۱).

حدیث۲۶۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لو صمت الدهر کله و قعدت اللیل کله و قتلت بین الرکن و المقام ، بعثک الله مع هواک بالغا ما بلغ ، ان فی جنهٔ ففی جنهٔ و ان نار ففی نار؛ اگر همه روزگار خود را روزه وشب ها را در نماز شب به سر بری و در میان رکن و مقام کشته شوی ، خداوند تو را (در قیامت) با هوای نفس محشور می کند پس اگر هوای دل تو الهی بود، به بهشت خواهی رفت و اگر جهنمی بود، به جهنم داخل می شوی . (سفینهٔ البحار، ج ۲، ص ۸۲۷).

حدیث۲۶۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: وعن ذلک ما حرس الله عبادهٔ المؤ منین بالصلوات و الزکوات ، و مجاهدهٔ الصیام فی الایام المفروضات ، تسکینا لاطرافهم و تخشیعا لابصارهم و تذلیلا لنفوسهم ، وتخفیضا لقوبهم و اذهابا للخیلاء عنهم و لما فی ذلک من تعفیر عتاق الوجوه بالتراب تواضعا و التصاق کرائم الجوارح بالارض تصاغرا؛ خداوند برای حفظ بندگانش از این امور (یعنی ظلم و ستم و شیطان) با نماز، زکات و مجاهده درگرفتن روزه واجب ، آنان راحراست فرموده است تا اعضا و جوارح آنان آرام و چشم هایشان خاشع و غرایز و تمایلات سرکششان خوار و ذلیل و قلب های آنان خاضع شود و تکبر از آنها رخت بربندد ساییدن پیشانی که بهترین جاهای صورت است برخاک ، موجب تواضع و گذاردن گرامی ترین اعضای بدن بر زمین ، موجب کوچکی (به درگاه خداوند) است . (نهج البلاغه ، خطبه ۱۹۲).

حدیث۲۶۶

سئل اباعبدالله (علیه السلام): لم اتخذ الله ابراهیم (علیه السلام) خلیلا قال : لکثرهٔ سجوده علی الارض؛ از امام صادق (علیه السلام) سوال شد: برای چه خداوند حضرت ابراهیم (علیه السلام) را خلیل و دوست خود گرفت فرمود: به خاطر سجده های زیادی که بر زمین داشت . (اسرار الصلوهٔ ، ص ۴۲۹).

حدیث۲۶۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اقرب ما یکون العبد الی الله - عزوجل - و هو ساجد، قال الله ، عزوجل -: ((واسجد و اقترب)) ؛ نزدیک ترین حالت بنده به خداوند بزرگ وقتی است که در سجده است خداوند فرمود: ((سجده کن و تقرب جوی)). (روضهٔ المتقین ، ج ۲، ص ۳۸).

حدیث۲۶۸

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ماخسر والله من اتی بحقیقهٔ السجود و لو کان فی العمر مرهٔ واحدهٔ ؛ به خدا قسم کسی که حق سجود را به جای آورد و سجده حقیقی کند به هیچ وجه عنوان زیان ، متوجه او نشود، گرچه در تمام مدت عمر چنین سجودی را یک بار به جای آورد. (بحارالانوار، ج ۸۵ ص ۱۳۶).

حدیث۲۶۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ان العبد اذا اطال السجود حیث لایراه احد، قال الشیطان و اویلاه اطاعوا و عصیت و سجدوا و

ابیت؛ به درستی انسان هنگامی که سجده را طولانی کرد، فریاد شیطان بلند می شود که : وای بر من ،! آنها اطاعت خدا کردند و من عصیان کردم آنان سجده کردند و من نافرمانی کردم . (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۱۶۳).

حدیث۲۷۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ان العبد اذا سجد فاطال السجود نادی ابلیس؛ وقتی بنده به سجده افتاد و سجده اش را طول داد، شیطان فریاد زد. (اصول کافی ، ج ۳، ص ۲۶۴).

حدیث۲۷۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ایما مؤ من سجد لله سجدهٔ لشکر نعمهٔ فی غیر صلاهٔ ، کتب الله به بها عشر حسنات و محا عنه عشر سیئات و رفع له عشر درجات فی الجنان ؛ هر مؤ منی در غیر از حال نماز سجده شکری جهت نعمتی به جای آورد، خداوند به آن خاطر ده حسنه برای او بنویسد و ده گناه از نامه عملش پاک کند و ده درجه برای او در بهشت بالا ببرد. (ثواب الاعمال ، ص ۸۳).

حدیث۲۷۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: جاء رجل الی رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) فقال : یا رسول الله ! کثرت ذنوبی وضعف عملی فقال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): : اکثر السجود فانه یحط الذنوب کما تحط الریح ورق الشجر؛ مردی خدمت رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) رسید و گفت : ای پیامبر خدا! گناهانم زیاد و عملم کم است ؟ فرمودند: سجده ات را زیاد کن ؛ زیرا گناهان را می ریزد همان گونه که باد، برگها را. (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۱۶۲).

حدیث۲۷۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اقرب مایکون العبد الی الله و هو ساجد؛ نزدیکترین حالت بنده به خدا، زمانی است که در سجده است . (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۱۶۳).

حدیث۲۷۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: وجدت النور فی البکاء و السجدهٔ؛ نورانیت (دل و صورت) را در گریه و سجده (برای خدا)یافتم . (اسرار الصلوهٔ ، ص ۴۲۹، چاپ بیروت).

حدیث۲۷۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ان العبد اذا اطال السجود حیث لایراه احد، ثال الشیطان : واویلاه اطاعوا و عصیت و سجدوا و ابیت؛ چون بنده ای در جایی که کسی او را نبیند، سجده خود را طولانی کند، شیطان می گوید: وای بر من ! زیرا اینان فرمان حق بردند و من عصیان ورزیدم ، و اینها سر بر سجده نهاده و من سرپیچی کردم . (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۱۶۳).

حدیث۲۷۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: آنگاه که مؤ من عملش را درست به جای آورد، خداوند عمل او را چند برابر می کند و برای هر

حسنه ای هفتصد برابر پاداش می دهد، چرا، که خداوند فرمود:((و خداوند برای هر کسی که بخواهد می افزاید)) پس اعمالی که برای پاداش خدا انجام می دهید، درست به جای آورید، راوی گوید: پرسیدم : احسان چیست ؟ فرمود: هنگامی که نماز می خوانی ، رکوع و سجود را درست انجام بده ، و وقتی روزه می گیری ، از هر چیزی که آن را تباه می سازد، خود را نگاه دار، و هنگامی که حج می گزاری ، از هر چیزی که در حج وعمره بر تو حرام است پرهیز کن ، و در ادامه نیز فرمود: هر عملی که انجام می دهی ، باید از هر پلیدی پاک بماند. (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۱۱۶).

حدیث۲۷۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: لایرکع عبدالله رکوعا علی الحقیقهٔ ، الازنیهٔ الله تعالی بنور بهائه و اظله فی ضلال کبریائه و کساه کسوهٔ اصفیائه؛ هیچ بنده ای برای خدا به حقیقت رکوع نکند مگر آن خداوند تعالی او را به نورجمال خود بیاراید و در سایه کبریایی اش جای دهد و جامه برگزیدگانش بپوشاند. (مصباح الشریعه ، ص ۱۴).

حدیث۲۷۸

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: من قراء مائهٔ ایهٔ یصلی بها فی لیلهٔ کتب الله - عزولج - له بها قنوت لیلهٔ؛ هرکس دریک شب یکصد آیه از قرآن را در نمازی بخواند، خدا به این وسیله برای او عبادت سراسر شب بنویسد. (الکافی ، ج ۲، ص ۴۴۵).

حدیث۲۷۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: البیت قبلهٔ لاهل المسجد و المسجد قبلهٔ لاهل الحرم و الحرم قبلهٔ للناس جمیعا؛ خانه کعبه ، قبله کسانی که در مسجدالحرام هستند، و مسجدالحرام ، قبله کسانی است که در حرم اند و حرم ، قبله همه مردم روی زمین است . (اصول وافی ، ج ۷، ص ۵۴۲).

حدیث۲۸۰

سئل الامام الصادق (علیه السلام): کیف تکون النیهٔ خیرا من العمل ؟ قال : لان العمل ربما کان ریاء للمخلوقین و النیهٔ خالصهٔ لرب العالمین ؛ از امام صادق (علیه السلام) سؤ ال شد: چگونه نیت از عمل برتر است ؟ فرمودند: در عمل ممکن است ریا باشد، ولی نیت امری است خالص برای خداوند. (بحارالانوار، ج ۱۵، ص ۳).

حدیث۲۸۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: و النیهٔ افضل من العمل الا و ان النیهٔ هی العمل (ثم تلی قوله تعالی :) قل کل یعمل علی شاکلته یعنی علی نیته ؛ نیت عمل از خود عمل برتر است، آگاه باشید که نیت، اصل و روح عمل است . (سپس این آیه را تلاوت فرمود:)((بگو هرکس بر طبق شاکله خود عمل می کند)) یعنی بر طبق نیت و قصد خود. (میزان الحکمه ، ج ۱۰، ص ۲۷۱).

حدیث۲۸۲

سئل ابوعبدالله (علیه السلام): ماالعبادهٔ ؟ فقال حسن النیهٔ بالطاعهٔ من الوجه الذی یطاع الله منه ؛ از امام جعفر صادق (علیه السلام) پرسیدند: حقیقت عبادت چیست ؟ فرمودند: نیت خوب داشتن به اطاعت و بندگی درکار و جهتی که خداوند اطاعت و بندگی می

شود. (میزان الحکمة ، ج ۱۰، ص ۲۸۷).

حدیث۲۸۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: لابد للعبد من خالص النیة فی کل حرکة و سکون لانه اذا لم یکن هذا المعنی یکون غافلا ؛ برای بنده لازم است که در همه اعمال و عبادات و درهر حرکت و سکونی نیت خالصانه داشته باشد زیرا اگر چنین نباشد، آن بنده جزء غافلین به حساب می آید. (میزان الحکمة ، ج ۱۰، ص ۲۸۵).

حدیث۲۸۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: العبودیة جوهرة کنههاالربوبیة فما فقد من العبودیة وجدالربوبیة و ما خفی من الربوبیة اصیب فی العبودیة ؛ بندگی گوهری است که ماهیت آن ربوبیت است پس هرچه از بندگی به دست نیامده باشد، در ربوبیت یافته می شود و هرچه از ربوبیت پوشیده و پنهان باشد، در بندگی حاصل می گردد. مصباح الشریعة ،فی حقیقة العبودیة ۹ باب ۱۰۰.

حدیث۲۸۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: و ادنی حد الاخلاص بذل العبد قاطته ، ثم لایجعل لعمله عندالله قدرا فیوجب به علی ربه مکافاة بعمله ، لعمله انه لو طالبه بوفاء حق العبودیة لعجز؛ کمترین نشانه اخلاص آن است که آدمی در اطاعت و عبادت حق ، کوشا باشد، و برای عمل خود ارزشی قایل نباشد و خود را طلبکار خدا نداند، زیرا می داند اگر خداوند آن گونه که باید از او مطالبه عبادت کند، از انجام آن ناتوان خواهد بود. (شرح مصباح الشریعة ، ص ۴۲۴).

حدیث۲۸۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: لاتکرهوا الی انفسکم العبادة؛ عبادت رابر خودتان تحمیل نکنید. (اصول کافی ، ج ۲، ص ۸۳).

حدیث۲۸۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ان العبادة ثلاثة : قوم عبدوالله - عزوجل - خوفا فتلک عبادة العبید و قوم عبدوالله - تبارک و تعالی - طلب الثواب فتلک عبادة الاجراء وقوم عبدوالله - عزوجل - حبا له فتلک عبادة الاحرار و هی افضل العبادة؛ عبادت کنندگان سه گروهند: دسته ای که از ترس خدا را عبادت می کنند که این ، عبادت بردگان است گروهی که خداوند - تبارک و تعالی - را به طمع ثواب پرستش می کنند که این ، عبادت مزدوران است و دسته ای خدای بلند مرتبه را عبادت می کنند برای دوستی و محبت او و این ، عبادت آزادمردان است و بهترین عبادت است . (بحارالانوار، ج ۷۰، ص ۲۵۵ کافی ج ۲، ص ۸۴ وسائل الشیعه ، ج ۱، ص ۴۵).

حدیث۲۸۸

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: قال الله - عزوجل - یابن آدم !اذکرونی فی نفسک ، اذکرک فی نفسی یابن ادم !اذکرنی فی خلاء اذکرک فی خلاء یابن ادم !اذکرنی فی ملاء اذکرک فی ملاء خیر من ملاءک و قال : ما من عبد ذکرالله فی ملاء من الناس الا ذکره الله فی ملاء من الملائکة؛ خداوند - عزوجل - فرمود: ای فرزند آدم !پیش خود مرا یاد کن تا تو را پیش خود یاد کنم ای

فرزند آدم !در خلوت مرا یاد کن تا در خلوت یادت کنم ، ای فرزند آدم !در جمعیت مرا یاد کن تا در جمعی بهتر از جمع تو یادت کنم . همچنین آن حضرت فرمود: هیچ بنده ای در جمعیت ، یاد خدا نمی کند، مگر آنکه خداوند در جمع ملائکه او را یاد کند. (وسائل الشیعه ، ج ۴، ص ۱۱۸۵).

حدیث۲۸۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: شیعتنا اهل الورع و الاجتهاد و اهل الوفاء و الامانهٔ و اهل الزهد و العبادهٔ و اصحاب الاحدی و خمسین رکعهٔ فی الیوم و اللیهٔ؛ شیعیان ما اهل تقوا و پاکدامنی و جدیت اند و مردمی باوفا و امین اند و اهل زهد و عبادت اند و کسانی هستند که در شبانه روز پنجاه و یک رکعت نماز می خوانند. (بحارالانوار، ج ۶۸، ص ۱۶۷)

حدیث۲۹۰

حضرت امام حسین(علیه السلام) فرمودند: إنّ قَوْماً عَبَدُوا اللهَ رَغْبَةً فَتِلْكَ عِبادَةُ التُّجارِ، وَ إنّ قَوْماً عَبَدُوا اللهَ رَهْبَةً فَتِلْكَ عِبادَةُ الْعَبيدِ، وَ إنّ قَوْماً عَبَدُوا اللهَ شُكْراً فَتِلْكَ عِبادَةُ الْأحْرارِ، وَ هِيَ أفْضَلُ الْعِبادَةِ؛ همانا عدّه ای خداوند متعال را به جهت طمع و آرزوی بهشت عبادت می کنند که آن یک معامله و تجارت خواهد بود و عدّه ای دیگر از روی ترس خداوند را عبادت و ستایش می کنند که همانند عبادت و اطاعت نوکر از ارباب باشد و طائفه ای هم به عنوان شکر و سپاس از روی معرفت، خداوند متعال را عبادت و ستایش می نمایند؛ و این نوع، عبادت آزادگان است که بهترین عبادات می باشد. بحارالأنوار: ج، ?? ص، ??? ح?

حدیث۲۹۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا خَيرَ فی قَلبٍ لا يَخشَعُ ، وَ عَينٍ لا تَدمَعُ ، وَ عِلمٍ لا يَنفَعُ ؛ دل بی‌خشوع ، چشم بی گریه و دانش بی‌سود را خیری نباشد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۹۱۳

حدیث۲۹۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا طاعَةَ لِمَخلوقٍ فی مَعصِيَةِ الخالِقِ ؛ هیچ مخلوقی با نافرمانی خالق ، فرمان برده نمی‌شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۸۳۹

حدیث۲۹۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: نِعمَةٌ لا تُشكَرُ كَسَيِّئَةٍ لا تُغفَرُ ؛ نعمتی که سپاس گفته نشود ، مانند گناهی است که بخشوده نشود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۹۵۹

حدیث۲۹۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن قَرَعَ بابَ اللّهِ فُتِحَ لَهُ ؛ هر کس درِ خانه خدا را بکوبد ، به رویش گشوده می‌شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۲۹۲

حدیث۲۹۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن نَسِیَ اللّه أنساهُ نَفسَهُ ؛ هر کس خدا را فراموش کند ، خدا او را به خودْ فراموشی دچار می کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۷۷۹۷

حدیث۲۹۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: کَیفَ یَدَّعِی حُبَّ اللّهِ مَن سَکَنَ قَلبَهُ حُبُّ الدُّنیا؟! ؛ چگونه ادّعای دوستی خدا می کند، کسی که دوستی دنیا در قلبش جای گرفته است ؟! غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۷۰۰۲

حدیث۲۹۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: غَیِّرُوا العاداتِ تَسهُل عَلَیکُمُ الطّاعاتُ ؛ خوی و خصلت‌ها[ی خود] را دگرگون کنید تا طاعات بر شما آسان شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۴۰۵

حدیث۲۹۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: عاصٍ یُقِرُّ بِذَنبِهِ خَیرٌ مِن مُطیعٍ یَفتَخِرُ بِعَمَلِهِ ؛ گناه کاری که به گناهش اعتراف می کند ، بهتر است از طاعت کننده‌ای است که به عملش می‌بالد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۳۳۴

حدیث۲۹۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: عَلی قَدرِ المَؤُنَةِ تَکُونُ مِنَ اللّهِ المَعُونَةُ ؛ یاری خدا ، به اندازه خرجی هزینه زندگی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۱۷۲

حدیث۳۰۰

عَلَیکَ بِالشُّکرِ فِی السَّرّاءِ وَالضَّرّاءِ ؛ در گشایش و سختی شکرگزار باش . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۰۹۲

حدیث۳۰۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: طُوبی لِلمُنکَسِرَةِ قُلوبُهُم مِن أجلِ اللّهِ ؛ خوشا دل‌شکستگانِ به خاطر خدا ! غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۹۳۷

حدیث۳۰۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: صَلاحُ العِبادَةِ التَّوَکُّلُ ؛ توکّل ، سامان‌دهنده عبادت است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۸۰۲

حدیث۳۰۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: کرُاللّهِ مَطرَدَةُ الشَّیطانِ ؛ یاد خدا ، شیطان را می تارانَد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۱۶۲

حدیث۳۰۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: تَقَرُّبُ العَبدِ إلَی اللّهِ سُبحانَهُ بِإخلاصِ نِیَّتِهِ ؛ تقرّب بنده به خداوند سبحان ، با خالص کردن نیّت است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۴۷۷

حدیث۳۰۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: بُکاءُ العَبدِ مِن خَشیَةِ اللّهِ یُمَحِّصُ ذُنُوبَهُ ؛ گریستن بنده از خوف خدا ، گناهانش را از میان می‌برد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۴۳۲

حدیث۳۰۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إذا أکرَمَ اللّه عَبدا شَغَلَهُ بِمَحَبَّتِهِ ؛ هر گاه خداوند، بنده‌ای را گرامی بدارد، او را به محبّت خویش مشغول می کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۰۸۰

حدیث۳۰۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إذا أَضَرَّتِ النَّوافِلُ بِالفَرائِضِ فَارفُضُوها ؛ هر گاه مستحبّات به واجبات زیان می‌رسانْد ، آن را رها کنید . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۰۱۵

حدیث۳۰۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إنَّکَ إن أطَعتَ اللّه نَجّاکَ و أصلَحَ مَثواکَ ؛ اگر خدا را فرمان بری ، رستگارت کند و جایگاهت را نیکو گردانَد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۸۰۶

حدیث۳۰۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ان کُنتُم تُحِبّونَ اللّه فَأخرِجُوا مِن قُلُوبِکُم حُبَّ الدُّنیا ؛ اگر خدا را دوست دارید ، دوستی دنیا را از دل‌هایتان بیرون کنید . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۷۴۷

حدیث۳۱۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إنّ مِنَ العِبادَةِ لِینَ الکَلامِ وَ إفشاءَ السَّلامِ ؛ از جمله عبادت‌ها ، نرمیِ کلام و آشکار کردن سلام است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۳۴۲۱

حدیث۳۱۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أَفضَلُ العَمَلِ ما اُرِیدَ بِهِ وَجهُ اللّهِ ؛ برترین کار ، کاری است که با آن خشنودی خدا خواسته شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۹۵۸

حدیث۳۱۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أفضَلُ العِبادَةِ غَلَبَةُ العادَةِ ؛ برترین عبادت، چیره آمدن بر عادت است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۸۷۳

حدیث۳۱۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلمُتَعَبِّدُ بِغَیرِ عِلمٍ کَحِمارِ الطّاحُونَةِ، یَدُورُ وَ لا یَبرَحُ مِن مَکانِهِ ؛ عبادت‌کننده بی‌دانش، مانند الاغ آسیاست که می‌گردد، ولی از جایگاه خود، بیرون نمی‌رود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۲۰۷۰

حدیث۳۱۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلبُکاءُ مِن خَشیَةِ اللّهِ یُنیرُ القَلبَ وَ یَعصِمُ مِن مُعاوَدَةِ الذَّنبِ ؛ گریستن از ترس خدا، دل را نورانی می‌کند و از بازگشت به گناه، ایمن می‌دارد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۰۱۶

حدیث۳۱۵

اَلتَّقَرُّبُ إلَی اللّهِ تَعالی بِمَسأَلَتِهِ وَ اِءلَی النّاسِ بِتَرکِها ؛ تقرّب به خداوند، به خواهش از اوست و تقرّب به مردم، به ترک خواهش . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۸۰۱

حدیث۳۱۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلصَّبرُ عَلی طاعَةِ اللّهِ أهوَنُ مِنَ الصَّبرِ عَلی عُقُوبَتِهِ ؛ صبر کردن بر اطاعت از خداوند، آسان‌تر از صبر کردن بر کیفر اوست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۷۳۱

حدیث۳۱۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ما تَزَیَّنَ مُتَزَیِّنٌ بِمِثلِ طاعَةِ اللّهِ ؛ هیچ آراسته‌ای به زیوری مانند طاعت خدا آراسته نشد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۴۸۹

حدیث۳۱۸

امام علی علیه‌السلام : ما تَزَیَّنَ مُتَزَیِّنٌ بمِثلِ طاعَةِ اللّه ؛ هیچ آراسته‌ای به زیوری مانند طاعت خدا ، آراسته نشد . غرر الحکم : ۹۴۸۹

حدیث۳۱۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن تَطَیَّبَ للّهِ تعالی جاءَ یَومَ القِیامَةِ وریحُهُ أطیَبُ مِنَ المِسکِ الأذفَرِ؛ هرکه برای خداوند متعال، خود را خوشبو کند در روز قیامت بویش خوشتر از مشکِ تیز بوی است. المحجّه البیضاء : ۸ / ۱۰۵

حدیث۳۲۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : العِبادَةُ مَع أکْلِ الحَرامِ کالبِناءِ علی الرِّمْلِ – وقیلَ : علی الماءِ؛ عبادت کردن با وجود حرام

خواری مانند ساختن بنایی است بر روی شن و به قولی : بر روی آب . عدّة الداعی : ۱۴۱

حدیث۳۲۱

پیـامبر خـدا (صـلی الله علیه و آله و سـلّم) می فرماینـد : مَن أنعَمَ اللّه تعـالی علَیهِنِعمَـةً فَلیَحمَـدِ اللّه تعـالی ، ومَنِ اسـتَبطَأ (علَیهِ) الرِّزقَ فَلیَستَغفِرِ اللّه؛ هرکه خداوند متعال به او نعمتی ارزانی دارد ، باید خداوند متعال را حمد و سپاس گوید و هرکه روزیش به تأخیر افتد از خداوند آمرزش بخواهد . عیون أخبار الرِّضا علیه‌السلام : ۲ / ۴۶ / ۱۷۱

حدیث۳۲۲

پیامبرخدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : العِبادَةُ عَشرَةُ أجزاءٍتِسعَةُ أجزاءٍ فی طَلَبِ الحَلالِ؛ عبادت ده جزو دارد ، که نُه جـزو آن طـلب روزی حلال است . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۹ / ۳۷

حدیث۳۲۳

قال الحسن العسکری – علیه السلام –: ان الوصل الی الله – عزوجل – سفر لایدرک الابامتطاء اللیل ؛ به درستی که رسیدن به خداوند – عزوجل – سفری است که جز با مرکب شب ، پیمودن راه و نیل به مقصد ممکن نیست. (بحارالانوار، ج ۷۸، ص ۳۸۰).

حدیث۳۲۴

قـال رسول الله –صـلی الله علیه وآله –: خیـارکم اولواالنهی . قیـل : یـا رسول الله من الواالنهی ؟ فقـال المتهجـدون باللیـل والناس نیام؛ بهـترین شـما خردمنـدان هسـتند، عرض کردنـد: اینـان کیاننـد؟ فرمودنـد: عبـادت کننـدگان در شـب ، آنگـاه کـه مردم در خوابنـد. (بحارالانوار، ج ۸۷، ص ۱۵۸).

حدیث۳۲۵

قال علی – علیه السلام –: سهر اللیل فی طاعهٔ الله ربیع الاولیاء و روضهٔ السعداء ؛ شب در طاعت و عبادت خدا بیدار ماندن ، بهار اولیا و بوستان نیک بختان است . (غرر الحکم ، ص ۱۹۲).

حدیث۳۲۶

قـال الصـادق – علیه السـلام –: اذا قمت باللیـل فاسـتک فان الملک تاءتیک فیضع فاه علی فیک ، فلیس من حرف تتلوه و تنطق به الا صعـد به الی السـماء فلیکن فوک طیب الریـح ؛ شـبانگاه که برای نماز بلنـد می شوی مسواک بزن ، چرا که فرشـته نزد تو می آید و دهـانش را بر دهانت می گـذارد و هر حرفی از قرآن و نماز و دعا می خوانی ، به آسـمان می برد از این رو بایـد که دهانت خوشـبو باشد. (وسائل الشیعه ، ج ۱، ص ۳۵۷، بحارالانوار، ج ۸۷، ص ۲۰۷).

حدیث۳۲۷

اوصـی رسول الله –صـلی الله علیه وآله – علیـا – علیه السـلام – فقـال له : یـا علی ! ثلاث فرحات للمؤ من فی الـدنیاء لقاء الاخوان ، و الافطار من الصـیام ، و التهجد من آخر اللیل رسول خدا(صلی الله علیه وآله) به علی (علیه السلام) وصیت نمود: ای علی ! در این دنیا

سه چیز برای مؤ من سرور آفرین است : ۱ - دیدار برادران دینی ؛ ۲ - افطار روزه دار در پایان روزه ؛ ۳ - عبادت در ساعات آخر شب . (اعلام الدین فی صفات دیلمی ، ص ۱۳۳، بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۳۵۲).

حدیث۳۲۸

قال الصادق - علیه السلام -: کل عین باکیة یوم القیامة الا ثلاثة : عین غضت عن محارم الله و عین سهرت فی طاعة الله ، و عین بکت فی جوف اللیل من خشیة الله؛ در قیامت همه چشم ها گریان است مگر سه چشم : ۱ - چشمی که از (دین و نظر به) آنچه خداوند حرام کره بر هم نهاده شود؛ ۲ - چشمی که در شب جهت عبادت بیدار بماند. ۳ - چشمی که در دل شب از خوف خدا بگرید. (اصول کافی ، ج ۲، ص ۴۸۲).

حدیث۳۲۹

قال رسول الله -صلی الله علیه وآله -: ان العبد اذا تخلی بسیده فی جوف اللیل المظلم و ناجاه اثبت الله النور فی قلبه ؛ هنگامی که بنده ای در دل شب تاریک با خدای خود خلوت کرده و با او مناجات کند، خدا قلب او را نورانی خواهد ساخت . (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۱۹).

حدیث۳۳۰

ان القلب یحیی و یموت فاذا حی فادبه بالتطوع ، و اذا مات فاقصره علی الفرائض؛ همانا، قلب انسان می میرد و زنده می شود، پس وقتی که قلب زنده (و با نشاط) است او را به اعمال (نماز) مستحبی وادار کن و زمانی که قلب مرده است ، به واجبات اکتفا کن . (مستدرک الوسائل ، ج ۱ ص ۱۷۷).

حدیث۳۳۱

عن الحسن العسکری - علیه السلام -: ان القلوب اقبالا و ادبارا فاذا اقبلت فاحملوها علی النوافل و اذا ادبرت فاقصروها علی الفرائض ؛ به درستی که قلب گاهی آماده وگاهی خسته است ، زمانی که قلب شما آمادگی داشت و با نشاط و سرحال بود، آن را به انجام نوافل وادارید، و زمانی که خسته بود، به واجبات اکتفا کنید. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۷۷).

حدیث۳۳۲

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: ان الله تعالی یباهی بالشباب العابد الملئکة یقول : انظروا الی عبدی ! ترک شهوته من اجلی؛ خداوند به وجود جوان اهل عبادت بر فرشتگان مباهات می کند و می فرماید: بنده مرا ببینید! به خاطر من چگونه از لذت جسمانی خویش گذشته است . (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۹)

حدیث۳۳۳

قال رسول الله -صلی الله علیه وآله -: یا اباذر: ما من شاب ترک الدنیا و افنی شبابه فی طاعة الله الا اعطاه الله اجر اثنین وسبعین صدیقا؛ ای ابوذر! هیچ جوانی ترک دنیا و لذایذ دنیا آن را نمی کند و جوانی خویش را در اطاعت و عبادت پروردگار بزرگ صرف نمی نماید، مگر آن که خداوند اجر و پاداش هفتاد و دو صدیق به او اعطاء می فرماید. (مکارم الاخلاق ، ص ۴۶۶).

حدیث۳۳۴

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: ان الله یحب اشاب الذی ینفی شبابه فی طاعهٔ الله ؛ خداوند جوانی را که عمر خود را در عبادت خدا به سر می برد، دوست دارد. (کنزالعمال ، ج ۴۳۰۶۰).

حدیث۳۳۵

قال الباقر – علیه السلام –: ما استیقظ رسول الله –صلی الله علیه وآله – من نوم الا خرالله ساجدا ؛ هرگاه پیامبر خدا (صلی الله علیه وآله) از خواب برمی خاست ، برای خدا سجده می کرد. (مکارم الاخلاق ، ص ۳۹).

حدیث۳۳۶

قال الصادق – علیه السلام –: تسبیح فاطمهٔ الزهراء، علیهاالسلام – اذا اخذت مضجعک، فکبر الله اربعا وثلاثین ، واحمده ثلاثا و ثلاثین، وسبحه ثلاثا و ثلاثین، وتقراء آیهٔ الکرسی و المعوذتین و عشر آیات من اول الصافات و عشرا من آخرها ؛ (یکی از جاهایی که) تسبیح حضرت فاطمه زهرا (علیهاالسلام) (گفتن آن وارد است) هنگامی است که به خوابگاه خود رفتی، سی و چهار بار ((الله اکبر)) بگو و سی و سه بار ((الحمدالله)) و سی و سه بار ((سبحان الله)) و آیهٔ الکرسی ومعوذتین را (قل اعوذ برب الفلق ، و قل اعوذبرب الناس) و ده آیه از اول سوره صافات و ده آیه از آخر آن را بخوان . (اصول کافی ، ج ۲، ص ۵۳۶)

حدیث۳۳۷

قال الصادق – علیه السلام –: من سبح الله فی دبر الفریضهٔ تسبیح فاطمهٔ الزهراء – علیهاالسلام – مائهٔ مرهٔ و اتبعها بلااله الاالله غفر الله له ؛ هرکس بعد از نماز واجب با تسبیح حضرت فاطمه زهرا (س) صدبار به تسبیح خدای متعال بپردازد و به دنبال آن ((لااله الاالله))بگوید، خداوند او رامشمول مغفرت خود می کند. (فروع کافی ، ج ۳، کتاب الصلاهٔ ، باب دعا، نماز ۷۰ – ص ۳۴۲).

حدیث۳۳۸

قال الصادق – علیه السلام –: من باب علی تسبیح فاطمهٔ – علیهاالسلام – کان من الذاکرین الله کثیرا و الذاکرات؛ هرکس شب را با تسبیح فاطمه (علیهاالسلام) سپری کند (و هنگام خواب تسبیح گوید) از مردان و زنانی باشد که خدا را زیاد یاد می کنند. (سفینهٔ البحار، ج ۱ ص ۵۹۳).

حدیث۳۳۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله –: یافاطمهٔ ! اعطیک ما هو خیر لک من خادم و من الدنیا بما فیها، تکبرین الله بعد کل صلاهٔ اربعا و ثلاثین تکبیرهٔ ، وتحمدین الله ثلاثا و ثلاثین تحمیدهٔ ، و تسبحین الله ثلاثا و ثلاثین تسبیحهٔ ، ثم تخمین ذلک بلااله الا الله ، وذلک خیر لک من الذین اردت و من الدنیا و ما فیها فلزمت – صلوات الله علیها – هذاالتسبیح بعد کل صلاهٔ ، و نسب الیها ؛ ای فاطمه ! به تو چیزی را عطا کنم که از خدمتکار و دنیا با آنچه در آن است بهتر باشد بعد از نماز سی و چهار مرتبه ((الله اکبر))سی و سه مرتبه ((الحمدلله))و سی و سه مرتبه ((سبحان الله))بگو و پس از آن را به ((لااله الاالله))ختم کن این کار برای تو بهتر است از آنچه می خواهی و از دنیا وآنچه در آن است پس حضرت زهرا (س) پس از هر نماز به این تسبیح مداومت کرد و منسوب به او

گردید. (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۳۳۶).

حدیث۳۴۰

قال الصادق – علیه السلام –: من سبح تسبیح فاطمهٔ – علیهاالسلام – فی دبر المکتوبه من قبل ان یبسط رجلیه اوجب الله له الجنهٔ؛ هرکس تسبیح فاطمه (علیهاالسلام) را در نماز واجب و قبل از اینکه از حالت جلوس تشهد و سلام خارج شود به جا آورد، خدا بهشت را بر او واجب کند. (فلاح السائل ، ص ۱۶۵).

حدیث۳۴۱

قال الباقر – علیه السلام –: من سبح تسبیح فاطمهٔ – علیهاالسلام – ثم استغفر غفر له ، و هی مائهٔ باللسان و الف فی المیزان ، ویطرد الشیطان ، و یرضی الرحمان ؛ هر کس که تسبیح حضرت فاطمه (سلام الله علیها) را به جای آورد و پس از آن استغفار کند مورد مغفرت قرار می گیرد و آن تسبیح به زبان ، صد مرتبه است و در میزان (اعمال) هزار خواهد بود و شیطان را دور کرده و خدای رحمان را خشنود می نماید. (وسائل الشیعه ، ج ۴، ص ۱۰۲۳، ح ۳)

حدیث۳۴۲

قال الصادق – علیه السلام –: فی تسبیح فاطمهٔ – علیها السلام – تبداء بالتکبیر اربعا و ثلاثین ، ثم التحمید ثلاثا و ثلاثین ثم التسبیح ثلاثا و ثلاثین؛ در تسبیح فاطمه (سلام الله علیها) باتکبیر (الله اکبر) شروع کرده و سی و چهار مرتبه بگوی ، پس از آن سی و سه بار تحمید (الحمدلله) و سپس سی و سه مرتبه تسبیح (سبحان الله). (وسائل الشیعه ، ج ۴ ص ۱۰۲۵ ج ۲، فروع کافی ، کتاب الصلاهٔ ، ص ۳۴۲).

حدیث۳۴۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله –: الدعاء مخ العبادهٔ ؛ دعا مغز عبادت است . (میزان الحکمه ، ج ۳، ص ۲۴۷)

حدیث۳۴۴

قال الباقر – علیه السلام – ما عبدالله بشی ء من التحمید افضل من تسبیح فاطمهٔ و لوکان شی ء افضل من لنحله رسول الله – صلی الله علیه و آله – فاطمهٔ علیها السلام؛ خداوند به چیزی برتر از تسبیح فاطمه (ع) حمد و ستایش نشد واگر چیزی برتر از آن بود، هرآینه رسول خدا صلی الله علیه و آله آن را به فاطمه زهرا (س) می بخشید (می آموخت). (وسائل الشیعه ، ج ۴ ص ۱۰۲۴).

حدیث۳۴۵

قال الصادق – علیه السلام –: الدعا بعد الفریضهٔ ایاک ان تدعه ، فان فضله بعد الفریضهٔ کفضل الفریضهٔ علی النافلهٔ ؛ مبادا دعای بعد از فریضه را ترک کنی ، زیرا فضیلت و امتیاز دعای بعد از فریضه همچون برتری فریضه و نماز واجب برنافله است .(بحارالانوار، ۸۵، ص ۳۲۵)

حدیث۳۴۶

قال الصادق – علیه السلام –: من سبح تسبیح فاطمة الزهراء – علیها السلام – قبل ان یثنی رجلیه من صلاة الفریضة غفر الله له ، ولیبداء بالتکبیر؛ هرکس بعد از نماز واجب و قبل از اینکه پای راست را از بالای پای چپ بردارد، تسبیح فاطمه زهرا (سلام الله علیها) رابه جا آورد، تمام گناهان او آمرزیده می شود، و دراین تسبیح از ((الله اکبر))آغاز کند. (تهذیب الاحکام ، ج ۲، ص ۱۰۶)

حدیث۳۴۷

قال الصادق – علیه السلام –: السجود علی طین قبر الحسین – علیه السلام – ینورالی الارض السابعة و من کان معه سبحه من طین قبر الحسین – علیه السلام – کتب مسبحا و ان لم یسبح بها؛ سجده بر تربت قبر حسین (ع) تا زمین هفتم را نور باران می کند، و کسی که تسبیحی از خاک مرقد حسین علیه السلام با خود داشته باشد، تسبیح گوی حق محسوب می شود، گرچه با آن تسبیح نگوید. (من لایحضره الفقیه ، ج ۱، ص ۲۶۸ و سائل الشیعه ج ۳ ص ۶۰۸)

حدیث۳۴۸

قال علی – علیه السلام –: من جلس فی مصلاة ثانیا رجلیه یذکر الله – تبارک الله و تعالی – وکل الله – عزوجل – به ملکا یقول : ازدد شرفا تکتب لک الحسنات و تمحی عنک السیئات و تبنی لک الدرجات حتی ینصرف؛ کسی که درجایگاه نمازش بنشیند، و به ذکر خدای تعالی و به تعقیبات بپردازد خداوند فرشته ای را بر او ماءمور و موکل می گرداند که به وی می گوید: ای نمازگزاری که مشغول به دعا هستی ، به شرف و کرامت و فضیلت خود بیفزا (یعنی بیشتر و زیادتر دعا کن) که از برای تو حسنات ثبت می گردد و سیئات و بدیهایت محو و نابود می شود و درجات برای تو افزون می گردد و این گفتگو ادامه دارد تا وقتی که او از دعا و تعقیباتش فارغ شود. (دعائم الاسلام ، ج ۱ ص ۱۶۵)

حدیث۳۴۹

قال الصادق – علیه السلام –: من سبح تسبیح فاطمة – علیها السلام – قبل ان یثنی رجله من صلوة الفریضة غفرله ؛ کسی که در نمازهای فریضه ، پس از سلام نماز و قبل از حرکت از مصلی ، خداوند را به تسبیح فاطمه زهرا – علیها السلام – تسبیح کند، آمرزیده می شود. (دعائم الاسلام ، ج ۱ ص ۱۶۸)

حدیث۳۵۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ما من صباح و لارواح الا و بقاع الارض ینادی بعضها بعضا یا جارتی هل مربک ذاکر الله ؟ او عبد وضع جبهته علیک ساجدالله ؟ فمن قائلة نعم ، فاذا قالت نعم اهتزت و ابتهجت وتری ان لها الفضل علی جارتها؛ هیچ صبح و شام نیست مگر این که نقاط زمین همدیگر را ندا می کنند: ای همسایه من آیا بر تو گذشت کسی که ذکر خدا نماید، یا بنده ای که پیشانی خویش برای سجده به خدا بر تو نهد؟ برخی گویند آری (و برخی نه ،) هر کس آری بگوید، بر خود می بالد و شاد می گردد و خود را بر دیگری برتری می نهد. (مکارم الاخلاق ، ص ۴۶۶)

حدیث۳۵۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من باب علی طهر فکانما احیی اللیل ؛ کسی که شب را با وضو بیارامد، گویی که تمام شب را به احیاء و عبادت گذرانده است . (وسائل الشیعه ، ج ۱، ص ۲۶۶)

حدیث۳۵۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: بین العبد و بین الکفر ترک الصلاهٔ ؛ فاصله کفر و بندگی ترک نماز است . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۰۲. میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۰۳)

حدیث۳۵۳

قال علی – علیه السلام –: لاقربهٔ بالنوافل اذا اضرت بالفرائض ؛ نوافل و مستحبات اگر به واجبات ضرر برساند موجب تقرب به درگاه خدای تعالی نخواهند بود. (غررالحکم ، ص ۳۴۵)

حدیث۳۵۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: اعبد الله کانک تراه فان کنت لاتراه فانه یراک ؛ عبادت کن خداوند تعالی را، چنانچه گویا او را می بینی ، و اگر تو او را نمی بینی او تو را می بیند. (نهج الفصاحه ، ص ۶۵.سرالصلوهٔ ، ص ۲۶.مکارم الاخلاق ، ص ۴۵۹)

حدیث۳۵۵

قال الباقر – علیه السلام –: اتی رجل الی رسول الله – صلی الله علیه وآله – فقال یا رسول الله !ادع الله لی ان یدخلنی الجنهٔ ، فقال له : اعنی علیه بکثرهٔ السجود؛ مردی خدمت رسول خدا (ص) رسید و عرض کرد: ای پیامبر خدا! از خدا بخواه که مرا بهشتی کند.حضرت فرمودند: مشروط بر اینکه در این دعا، برای رسیدن به بهشت ، مرا به کثرت سجده (برای خدا) یاری کنی . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۳۳)

حدیث۳۵۶

قال الصادق – علیه السلام –: ان العبد اذا احال السجود حیث لایراه احد، قال الشیطان و اویلاه اطاعوا و عصیت و سجدوا و ابیت ؛ به درستی انسان هنگامی که سجده را طولانی کرد فریاد شیطان بلند می شود که : وای بر من آنها اطاعت خدا کردند و من عصیان کردم آنان سجده کردند و من نافرمانی کردم . (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۱۶۳)

حدیث۳۵۷

قال الصادق – علیه السلام –: اقرب ما یکون العبد الی الله و هو ساجد؛ نزدیکترین حالات بنده به پروردگار سجده است . (ثواب الاعمال ، ص ۶۰)

حدیث۳۵۸

قال الصادق – علیه السلام –: ایما مؤ من سجد الله سجدهٔ لشکر نعمهٔ غیر صلاهٔ ، کتب الله له بها عشر حسنات و مما عنه عشر سیئات و رفع له عشر درجات فی الجنان ؛ هر مؤ منی در غیر از حال نماز سجده شکری جهت نعمتی به جای آورد، خداوند به آن خاطر ده حسنه برای او بنویسد و ده گناه از نامه عملش پاک کند و ده درجه برای او در بهشت بالا ببرد. (ثواب الاعمال ، ص ۸۳)

حدیث۳۵۹

قال علی - علیه السلام -: لایقرب من الله سبحانه الا کثرهٔ السجود و الرکوع ؛ چیزی جز کثرت سجود و رکوع ، شخص را به تقرب خداوند سبحان نرساند. (تصنیف غررالحکم ، ص ۱۷۵)

حدیث۳۶۰

قال علی - علیه السلام -: نعم العبادهٔ السجود و الرکوع ؛ سجود و رکوع در پیشگاه الهی ، خوب عبادتی است . (تصنیف غررالحکم ، ص ۱۷۵)

حدیث۳۶۱

قال علی - علیه السلام -: اقرب ما یکون العبد من الله اذا سجد ؛ نزدیکترین چیزی که بنده را به خدا نزدیک می کند سجده است . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۳۳)

حدیث۳۶۲

قال علی - علیه السلام -: والسجود النفسانی فراغ القلب من الفانیات و الاقبال بکنه الهمهٔ علی الباقیات و خلع الکبر و الحمیهٔ و قطع العلائق الدنیویهٔ و التعلی بالخلائق النبویهٔ ؛ سجده نفسانی (که روح سجده است)، رها بودن دل از امور فناپذیر و روی آوردن با تمام وجود به امور جاودان و کندن کبر و تعصب بیجا و قطع همه علایق دنیوی و آراسته شدن به اخلاق نبوی است . (غررالحکم ، ج ۲، ص ۱۶۵، چاپ دانشگاه)

حدیث۳۶۳

قال علی - علیه السلام -: السجود الجسمانی هو وضع عتائق الوجوه علی التراب و استقبال الارض بالراحتین و الکفین و اطراف القدمین مع خشوع القلب و اخلاص النیهٔ ؛ سجده کردن بدنی ، گذاشتن جاهای نیکوی صورتها بر خاک و روی آوردن به زمین به دو کف دست و کناره های دو پا، همراه خشوع دل و پاکی نیت است . (غررالحکم ، ج ۲، ص ۱۶۵، چاپ دانشگاه)

حدیث۳۶۴

قال الصادق - علیه السلام -: اقرب ما یکون العبد الی الله - عز و جل - و هو مساجد، قال الله - عز و جل -: ((و اسجد و اقترب)) ؛ نزدیکترین حالت بنده به خداوند بزرگ وقتی است که در سجده است خداوند فرمود: ((سجده کن و تقرب جوی)). (روضهٔ المتقین ، ج ۲، ص ۳۸)

حدیث۳۶۵

قال الصادق - علیه السلام -: ما خسر و الله من اتی بحقیقهٔ السجود و لو کان فی العمر مرهٔ واحدهٔ ؛ به خدا قسم کسی که حق سجود را به جای آورد و سجده حقیقی کند به هیچ عنوانی زیان متوجه او نشود، گرچه در تمام مدت عمر چنین سجودی را یک بار به جای آورد. (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۱۳۶)

حدیث۳۶۶

قال الصادق - علیه السلام -: لایرکع عبدلله رکوعا علی الحقیقهٔ ، الا زینهٔ الله تعالی بنور بهائه و اظله فی ضلال کبریائه و کساه کسوهٔ اصفیائه ؛ هیچ بنده ای برای خدا به حقیقت رکوع نکند، مگر آن که خداوند تعالی او را به نور جمال خود بیاراید و در سایه کبریایی اش جای دهد و جامه برگزیدگانش بپوشاند. (مصباح الشریعه ، ص ۱۴)

حدیث۳۶۷

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: جعلت لی الارض مسجدا و طهورا؛ همانا زمین برای من سجده گاه و پاک کننده قرار داده شده است . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۵۹۳)

حدیث۳۶۸

قال الباقر - علیه السلام -: من قال فی رکوعه و سجوده و قیامه : ((اللهم صل علی محمد و آل محمد)) کتب الله له ذلک بمثل الرکوع و السجود و القیام ؛ هرکسی در رکوع و سجود و قیام خود بگوید: ((اللهم صل علی محمد و آل محمد)) خدا ثواب آن را مانند ثواب رکوع و سجود و قیام برای او می نویسد. (ثواب الاعمال ، ص ۶۱)

حدیث۳۶۹

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: اطولکم قنوتا فی دار الدنیا اطولکم راحهٔ یوم القیامهٔ فی الموقف ؛ هر کسی از شما قنوتش در این دنیا طولانی تر باشد، در آخرت در موقف محشر راحتی او بیشتر خواهد بود. (ثواب الاعمال ، ص ۵۹)

حدیث۳۷۰

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: قال الله تعالی : ((لاینجوا منی عبدی الا باداء ما افترضت علیه)) ؛ خداوند فرموده است : ((بنده ام از من نجات نمی یابد، مگر با ادای آن چه که بر او واجب کرده ام)). (محجهٔ البیضاء، ج ۱، ص ۳۹۸)

حدیث۳۷۱

عن الحسن بن علی - علیه السلام -: ان من طلب العبادهٔ تزکی لها و اذا اضرت النوافل بالفریضهٔ فارفضوها ؛ هرکس طلب عبادت دارد، دل را برای آن پاک می کند، و هرگاه نمازهای مستحبی به نمازهای واجب ضرر رسانید (باعث آسیب رسانی به یکی ازصفات و ابعاد نمازهای واجب شد) نمازهای مستحبی را ترک کنید. (تحف العقول ، ص ۲۶۷)

حدیث۳۷۲

قال الصادق - علیه السلام -: ان العبد اذا سجد فاطال السجود نادی ابلیس ؛ وقتی بنده به سجده افتاد و سجده اش را طول داد، شیطان فریاد می زند. (اصول کافی ، ج ۳، ص ۲۶۴)

حدیث۳۷۳

قال رسول الله – صلى الله عليه وآله –: ما من رجل يجعل جبهته فى بقعة من بقاع الارض الا شهدت له بها يوم القيامة ؛ هر انسانی که پیشانی خود را برای سجده بر قطعه ای از زمین بگذارد، آن زمین در روز قیامت به نفع وی شهادت خواهد داد. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۴۷۴.مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۷۵)

حدیث۳۷۴

قال على – عليه السلام –: تقرب الى الله سبحانه بالسجود و الركوع و الخضوع لعظمته و الخشوع ؛ به وسیله سجده و رکوع و خضوع و خشوع در برابر عظمت خدا به او تقرب جوی . (غررالحکم ، ص ۳۵۶)

حدیث۳۷۵

قال الرضا – عليه السلام –: ان الصلوة افضل العبادة لله و هى احسن صورة خلقها الله من اداها بكمالها و تمامها فقد ادى واجب حقها و من تهاون فيها ضرب بها وجهه ؛ همانا نماز بهترین شیوه بندگی خداست و آن زیباترین شکلی است که خداوند آن را آفریده ، پس کسی که به طور کامل و تمام آن را به جا آورد حق واجب آن را ادا کرده و کسی که در انجام آن کوتاهی کند خدا آن را به صورتش می زند. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۴۶)

حدیث۳۷۶

قال على – عليه السلام –: ان العبد اذا سجد نادى ابليس : يا ويله اطاع و عصيت و سجد و ابيت ؛ وقتی که بنده ای سجده کرد، ابلیس فریاد می زند وای بر من !او اطاعت کرد، ولی من معصیت کردم ، او سجده کرد و من از این عمل سرباز زدم . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۳۳)

حدیث۳۷۷

قال رسول الله – صلى الله عليه وآله –: ان الصلوة قربان المؤ من ؛ همانا نماز خواندن وسیله نزدیکی مؤ من به خداست . (کنزالعمال ، حدیث ۱۸۹۰۷)

حدیث۳۷۸

امام عسکری علیه‌السلام : إنّ الوُصولَ إلَى اللّه عز و جل سَفَرٌ لا يُدرَكُ إلّا بامتِطاءِ اللَّيلِ ؛ رسیدن به‌خداوند عز و جل ، سفری است که جز با نشستن بر مرکب شب ، پیموده نشود . بحار الأنوار : ۷۸ / ۳۸۰ /۴ منتخب ميزان الحكمة : ۴۶۴

حدیث۳۷۹

امام صادق علیه‌السلام : لا تَدَعْ قِيامَ الليلِ، فإنَّ المَغبونَ مَن‌غُبِنَ قِيامَ الليلِ ؛ شب زنده‌داری را فرو مگذار ؛ زیرا بازَنده کسی است که شب زنده‌داری را ببازد . معانی الأخبار : ۳۴۲ / ۱ منتخب ميزان الحكمة : ۳۳۰

حدیث۳۸۰

امام علی علیه‌السلام : قيامُ الليلِ مَصَحَّةٌ لِلبَدَنِ، ومَرضاةٌ لِلرّبِّ عز و جل ، وتَعَرُّضٌ للرّحمَةِ ، وتَمَسُّكٌ بأخلاقِ النَّبيّينَ ؛ شب‌زنده‌داری

مایه سلامت بدن و خشنودی پروردگار عز و جل و قرار گرفتن در معرض رحمت خدا و چنگ زدن به اخلاق پیامبران است . بحار الأنوار : ۸۷ / ۱۴۳ / ۱۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۳۰

حدیث۳۸۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : علَیکُم بقیامِ اللیلِ ؛ فإنّهُ دَأْبُ الصالِحِینَ قَبلَکُم ، وإنَّ قیامَ اللیلِ قُربَةٌ إلی اللّه ، ومَنهاةٌ عنِ الإثم؛ بر شما باد به شب زنده داری که آن شیوه شایستگان پیش از شماست و شب زنده‌داری مایه تقرّب به خدا و بازداشتن از گناه است . کنز العمّال : ۲۱۴۲۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۳۰

حدیث۳۸۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : رَحِمَ اللّه‏رَجلاً قامَ مِنَ اللیلِ فَصلّی وأیقَظَ امرَأتَهُ فَصَلَّت ، فإن أبَت نَضَحَ فی وَجهِها الماءَ ، رَحِمَ اللّه‏امرأةً قامَت مِن اللیلِ فَصلَّت وأیقَظَت زَوجَها ، فإن أبی نَضَحَت فی وَجهِهِ الماءَ ؛ رحمت خدا بر آن مردی باد ، که نیمه‌های شب برخیزد و نماز بخواند و همسرش را برای نماز خواندن بیدار کند و اگر بیدار نشد آب به صورتش بپاشد . رحمت خدا بر آن زنی باد که نیمه‌های شب از خواب برخیزد و نماز بخواند و شوهرش را برای نماز بیدار کند و اگر امتناع کرد ، به صورتش آب پاشد . سنن أبی داود : ۱۴۵۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۳۰

حدیث۳۸۳

امام علی علیه‌السلام : قِیامُ اللَّیلِ مَصَحَّةُ البَدَنِ ؛ شب زنده‌داری ، مایه تن‌درستی است . تهذیب الأحکام ، جلد ۲ ، صفحه ۱۲۱ ، حدیث ۴۵۷ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۶۷ ، حدیث ۴۸

حدیث۳۸۴

امام علی علیه‌السلام : لا قُربَةَ بالنَّوافِلِ إذا أضَرَّت بالفَرائضِ؛ هرگاه مستحبّات باعث لطمه خوردن به واجبات شود ، مایه نزدیکی به خدا نگردد . نهج البلاغهٔ : الحکمهٔ ۳۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۷۰

حدیث۳۸۵

امام علی علیه‌السلام : إذا أضَرَّتِ النَّوافِلُ بالفَرائضِ فارْفُضوها ؛ هرگاه مستحبّات به واجبات لطمه زنند ، مستحبّات را کنار بگذارید . نهج البلاغهٔ : الحکمهٔ ۲۷۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۷۰

حدیث۳۸۶

امام علی علیه‌السلام : لا رُخصَةَ فی فَرضٍ ، ولا شِدَّةَ فی نافِلَةٍ ؛ در هیچ فریضه‌ای کوتاهی نباید و در هیچ نافله‌ای سختگیری نشاید . بشارهٔ المصطفی : ۲۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۷۰

حدیث۳۸۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ لِلقُلوبِ إقبالاً وإدبارا ، فإذا أقبَلَت فتَنَفَّلوا ، وإذا أدبَرَت فعلَيكُم بالفَريضَةِ ؛ همانا دل‌ها را روی آوردن و رویگرداندنی است . پس هرگاه روی آوردند مستحبّات به جا آورید و هرگاه روی گرداندند به گزاردن واجبات اکتفا کنید . الکافی : ۳ / ۴۵۴ / ۱۶ منتخب میزان الحکمة : ۵۷۰

حدیث۳۸۸

امام علی علیه‌السلام : العُبوديّهُ خَمسَهُ أشياءَ : خَلاءُ البَطنِ ، وَقِراءةُ القرآنِ، وقِيامُ اللّيلِ ، والتَّضَرُّعُ عِندَ الصُّبحِ ، والبُكاءُ مِن خَشيَةِ اللّه ؛ بندگی در پنج چیز اســت : اندرون از طعام تهی داشتن ، قرآن خواندن ، شب را به عبادت گذراندن و هنگام صبح زاری کردن (به درگاه خداوند) و گریستن از ترس خدا . مستدرک الوسائل : ۱۱ / ۲۴۴ / ۱۲۸۷۵ منتخب میزان الحکمة : ۳۵۴

حدیث۳۸۹

امام سجّاد علیه‌السلام : ما مِن قَطرةٍ أحَبَّ إلى اللّه عز و جل مِن قَطْرَتَينِ : قَطرةُ دَمٍ فی سبيلِ اللّه ، وقَطرةُ دَمعَةٍ فی سَوادِ اللّيلِ ، لا يُريدُ بها عبدٌ إلاّ اللّه عز و جل ؛ هیچ قطره‌ای نزد خدا محبوبتر از این دو قطره نیست : قطره خونی که در راه خدا ریخته شود و قطره اشکی که برای خدا در دل شب فرو افتد . بحار الأنوار : ۶۹ / ۳۷۸ / ۳۱ منتخب میزان الحکمة : ۷۸

حدیث۳۹۰

البُكاءُ مِن خَشيَةِ اللّه مِفتاحُ الرَّحمةِ؛ گریستن از ترس خدا کلید رحمت است . غرر الحکم : ۲۰۵۱ منتخب میزان الحکمة : ۷۸

حدیث۳۹۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : سَبعةٌ فی ظِلِّ عَرشِ اللّه عز و جل يومَ لا ظِلَّ إلاّ ظلُّهُ ... ورجُلٌ ذَكرَ اللّه عز و جل خاليا ففاضَتْ عَيناهُ مِن خَشيةِ اللّه ؛ در آن روز که سایه‌ای جز سایه عرش خدا نیست هفت تن در سایه عرش اویند : ... ومردی که در خلوت یاد خداوند عز و جل کند و از ترس خدا اشک از دیدگانش سرازیر شود . بحار الأنوار : ۸۴ / ۲ / ۷۱ منتخب میزان الحکمة : ۷۸

حدیث۳۹۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : طُوبى لِصُورةٍ نَظَرَ اللّه إلَيها تَبكی على ذَنبٍ مِن خَشيَةِ اللّه عز و جل ، لَم يَطّلِعْ على ذلكَ الذَّنْبِ غَيْرُهُ ؛ خوشا چهره‌ای که خداوند به آن می‌نگرد در حالی که از ترس خدا بر گناهی که کرده می‌گرید و جز او کسی از آن گناه آگاه نیست . بحار الأنوار : ۹۳ / ۳۳۱ / ۱۵ منتخب میزان الحکمة : ۷۸

حدیث۳۹۳

امام علی علیه‌السلام : ألا لا خَيرَ فی قِراءةٍ ليسَ فيها تَدَبُّرٌ ، ألا لا خَيرَ فی عِبادَةٍ ليسَ فيها تَفَقُّهٌ ؛ بدانید که در قرآن خواندنی که با تدبّر همراه نباشد ، خیری نیست ؛ بدانید که در عبادتی که با فهم و اندیشه توأم نباشد ، خیری نیست . بحار الأنوار : ۹۲ / ۲۱۱ / ۴ منتخب میزان الحکمة : ۴۶۰

حدیث۳۹۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا أحَبَّ أحدُكُم أنْيُحَدِّثَ رَبَّهُ فَلْيَقرَأْ القرآنَ ؛ هر گاه فردی از شما دوست داشته باشد که با پروردگارش سخن بگوید ، قرآن بخواند . كنز العمّال : ۲۲۵۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۰

حدیث۳۹۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أشرافُ اُمّتی حَمَلَةُ القرآنِ وأصحابُ الليلِ؛ اشراف و بزرگان امّت من حاملان قرآن و شب زنده‌دارانند . الخصال : ۷ / ۲۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۰

حدیث۳۹۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عَلَيكَ بِتِلاوَةِ القرآنِ وذِكرِ اللّه كثيراً ، فإنّهُ ذِكرٌ لكَ فی السماءِ ونورٌ لكَ فی الأرضِ؛ بر تو باد به تلاوت قرآن و بسیاری یاد خدا ؛ زیرا که آن در آسمان ، برای تو نام (و آوازه) است و در زمین نور . الخصال : ۵۲۵ / ۱۳

حدیث۳۹۷

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: مَنْ عَرَفَ اللّه خافَهُ ، وَ مَنْ خافَ اللّه حَثَّهُ الْخَوفُ مِنَ اللّه عَلَى الْعَمَلِ بِطاعَتِهِ وَالْاَخْذِ بِتَأديبِهِ ، فَبَشِّرِ الْمُطيعينَ الْمُتَأَدِّبينَ بِاَدَبِ اللّهِ وَ الْآخِذينَ عَنِ اللّهِ اَنَّهُ حَقٌّ عَلَى اللّهِ اَنْ يُنْجيَهُ مِنْ مُضِلاّتِ الْفِتَنِ؛ آن‌که خدا را شناخت ، از او ترسید و آن کس که از خدا ترسید ، ترس از خدا او را به عمل به فرمان او و در پیش گرفتن ادبش واداشت . پس فرمانبردارانِ ادب شده به ادب خدا و اطاعت‌کنندگان دستورهای او را بشارت ده که بر خداست که آنها را از فتنه‌های گمراه‌کننده برهاند. مصباح الشریعه، ص ۱۰۸

حدیث۳۹۸

امام علی علیه السلام : لا يَسعَدُ امْرُؤٌ إلاّ بِطاعَةِ اللّهِ سُبحانَهُ وَ لا يَشقَى امْرُؤٌ إلاّ بِمَعصيَةِ اللّهِ؛ هیچ کس جز با اطاعت خدا خوشبخت نمی‌شود و جز با معصیت خدا بدبخت نمی‌گردد. (غررالحکم، ح ۱۰۸۴۸)

حدیث۳۹۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: اَلْعِبادَةُ عَشَرَةُاَجْزاءٍ تِسْعَةٌ مِنْها فی طَلَبِ الْحَلالِ؛ عبادت ده جزء است که نه جزء آن در کار و تلاش برای به دست آوردن روزی حلال است. مستدرک الوسائل ج، ??ص??

حدیث۴۰۰

امام علی علیه السلام فرمودند: طَاعَةُ الله سُبحانَه لا يَحُوزها إلاّ مَن بَذل الجِدّ واستَفرَغ الجَهد؛ به طاعت خدای سبحان دست نیابد مگر کسی که تلاش کند و نهایت کوشش خود را به کار گیرد. غررالحکم،۶۰۰۹

حدیث۴۰۱

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: هیچ قطره‌ای نزد خداوند ، محبوبتر از قطره اشکی که در تاریکی شب از ترس خدا و برای او

ریخته شود ، نیست . کافی ، ج ۲ ، ص ۴۸۲

حدیث۴۰۲

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: هر چشمی روز قیامت گریان است ، جز سه چشم : چشمی که در راه خدا شب را بیدار باشد ، چشمی که از ترس خدا گریان شود و چشمی که از محرمات الهی و گناهان بسته شود . کافی ، ج ۲ ، ص ۸۰

حدیث۴۰۳

امام مهدی(علیه السلام) فرمودند: سجده‌ی شکر یکی از ضروری‌ترین سنت‌ها و واجب‌ترین آن‌هاست. (بحارالانوار/۸۳/۱۹۲)

حدیث۴۰۴

امـام مهـدی(علیه السـلام) فرمودنـد: تنهـا به سوی خـدا دست نیـاز برمی‌آورم و از او کفایت امور می‌خواهم و از او توفیق کار زیبا و شایسته را می‌طلبم و از او سرپرستی خویش را می‌خواهم. (بحارالانوار/۲۵/۱۸۳)

حدیث۴۰۵

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما تقرّب العبد إلی اللّٰه بشی ء أفضل من سجود خفیّ؛ هیچ کس به چیزی بهتر از سجده نهان به خدا تقرب نمی جوید. نهج الفصاحه

حدیث۴۰۶

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: ما عبد اللّٰه بشی ء أفضل من فقه فی الدّین؛ هیچ عبادتی بهتر از دانا شدن در کار دین نیست. نهج الفصاحه

حدیث۴۰۷

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: لا تشغلوا قلوبکم بذکر الدّنیا؛ دلهای خویش را به ذکر دنیا مشغول مدارید. نهج الفصاحه

حدیث۴۰۸

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لکلّ شی ء مفتاح و مفتاح السّموات قول لا إله إلّا اللّٰه؛ هر چیزی را کلیدی هست و کلید آسمانها گفتار لا اله الا اللّٰه است. نهج الفصاحه

حدیث۴۰۹

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلام ابن آدم کلّه علیه لا له إلّا أمرا بمعروف أو نهیا عن منکر أو ذکر اللّٰه تعالی؛ گفتار فرزند آدم به ضرر اوست نه به نفع او مگر امر به معروفی یا نهی از منکری یا ذکر خدای والا. نهج الفصاحه

حدیث۴۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال اللّه تعالی من لا یدعونی أغضب علیه؛ خدای والا فرماید: هر که مرا نخواهد بر او خشمگین شوم. نهج الفصاحه

حدیث۴۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال اللّه تعالی: أحبّ ما تعبدنی به عبدی النّصح لی؛ خدای والا فرماید: محبوبترین عبادتی که بنده برای من تواند کرد، خلوص است. نهج الفصاحه

حدیث۴۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال اللّه تعالی: أنا أغنی الشّرکاء عن الشّرک و من عمل عملا أشرک فیه معی غیری ترکته و شرکه؛ خدای والا فرماید: من از همه شریکان از شریک بی نیازترم و هر که غیر مرا با من در عبادت خود شریک کند، وی را با شرکش رها کنم. نهج الفصاحه

حدیث۴۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال اللّه تعالی: إذا تقرّب إلیّ العبد شبرا تقرّبت إلیه ذراعا و إذا تقرّب إلیّ ذراعا تقرّبت منه باعا و إذا أتانی مشیا أتیته هروله؛ خدای والا فرماید: وقتی بنده یک وجب به من نزدیک شود، ذراعی بدو نزدیک شوم و چون ذراعی به من نزدیک شود، بیش از دو ذراع به او نزدیک شوم و اگر ملایم به سوی من آید، بشتاب بسوی او شوم. نهج الفصاحه

حدیث۴۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: فضل الشّابّ العابد الّذی یعبد فی صباه علی الشّیخ الّذی یعبد بعد ما کبرت سنّه کفضل المرسلین علی سایر النّاس؛ فضیلت جوان عابد که از آغاز جوانی عبادت کند بر پیری که وقتی سن بسیار یافت، عبادت کند چون فضیلت پیامبران بر سایر مردم است. نهج الفصاحه

حدیث۴۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عمل البرّ کلّه نصف العباده و الدعاء نصف فإذا أراد اللّه تعالی بعبد خیرا انتحی قلبه للدّعاء؛ همه اعمال خیر یک نیمه عبادت است و دعا نیمه دیگر و چون خدا برای بنده ای خیر خواهد، قلب او را به دعا متمایل کند. نهج الفصاحه

حدیث۴۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیک بالسّجود فإنّک لا تسجد للّه سجده إلّا رفعک اللّه بها درجه و حطّ عنک بها خطیئه؛ از سجده غافل مشو که هر سجده ای برای خدا کنی خداوند یک درجه تو را بالا برد و گناهی از تو محو کند. نهج

الفصاحه

حدیث۴۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علامه حبّ اللّه تعالی حبّ ذکر اللّه و علامه بغض اللّه بغض ذکر اللّه عزّ و جلّ؛ نشان محبت خدا علاقه به ذکر خداست و نشان دشمنی خدا بی علاقگی به ذکر خدای عز و جل است. نهج الفصاحه

حدیث۴۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: السّعاده کلّ السّعاده طول العمر فی طاعه اللّه؛ سعادت کامل عمر دراز در اطاعت خداست. نهج الفصاحه

حدیث۴۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سلوا اللّه من فضله فإنّ اللّه یحبّ أن یسأل، و أفضل العباده انتظار الفرج؛ خدا را از فضل او طلب کنید که خدا دوست دارد که از او بخواهند، بهترین عبادتها انتظار گشایش است. نهج الفصاحه

حدیث۴۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الذّکر خیر من الصّدقه؛ یاد کردن خدا از صدقه دادن بهتر است. نهج الفصاحه

حدیث۴۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ذکر اللّه شفاء القلوب؛ یاد کردن خدا شفای دلهاست. نهج الفصاحه

حدیث۴۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ذاکر اللّه فی الغافلین بمنزله الصّابر فی الفارّین؛ آن که در میان غافلان یاد خدا کند چنان است که در میان فراریان جنگ ثبات ورزد. نهج الفصاحه

حدیث۴۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الدّعاء هو العباده؛ دعا،عبادت است. نهج الفصاحه

حدیث۴۲۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر العباده أخفیها؛ بهترین عبادت ها آن است که پنهان تر است. نهج الفصاحه

حدیث۴۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر الذّکر الخفیّ و خیر- الرّزق ما یکفی؛ بهترین ذکرها آن است که مخفی

باشد و بهترین روزیها آن است که کافی باشد. نهج الفصاحه

حدیث۴۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خذوا من العمل ما تطیقون فإنّ اللّه لا یملّ حتّی تملّوا؛ عمل به قدر طاقت کنید زیرا ملالت شما مایه ملالت خدا می شود. نهج الفصاحه

حدیث۴۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حسن الظّنّ من حسن العباده؛ خوش گمانی از نیکی عبادت است. نهج الفصاحه

حدیث۴۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حدثنی جبریل قال: یقول اللّه تعالی: لا إله إلّا اللّه حصنی فمن دخله أمن من عذابی ؛ جبرئیل با من سخن گفت و گفت: خدا گوید لا إله إلا اللّه قلعه من است و هر که وارد آن شود از عذاب من در امان است. نهج الفصاحه

حدیث۴۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه یحبّهم اللّه عزّ و جلّ: رجل قام من اللّیل یتلوا کتاب اللّه و رجل تصدّق صدقه بیمینه یخفیها من شماله و رجل کان فی سریّه فانهزم أصحابه فاستقبل العدوّ؛ سه کسند که خدا آنها را دوست می دارد: کسی که شب برخیزد و کتاب خدا را بخواند و کسی که با دست راست خود صدقه دهد و آن را از دست چپ خود مخفی دارد و کسی که با گروهی به جنگ رود و یارانش بگریزند و او بسوی دشمن رود. نهج الفصاحه

حدیث۴۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تسحّروا فإنّ فی السّحور برکه؛ سحر خیز باشید زیرا سحر خیزی مایه برکت است. نهج الفصاحه

حدیث۴۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تأکل النّار ابن آدم إلّا أثر السّجود حرّم اللّه عزّ و جلّ علی النّار أن تأکل أثر السّجود؛ آتش جهنم آدمیزاد را می خورد جز جای سجده را زیرا خداوند جای سجده را بر آتش حرام کرده است. نهج الفصاحه

حدیث۴۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بین العبد و بین الکفر ترک الصّلوه؛ میان بنده و کفر ترک نماز فاصله است. نهج الفصاحه

حدیث۴۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الإحسان أن تعبد اللّه کأنّک تراه فإن لم تکن تراه فإنّه یراک؛ نیکی آن است که خدا را چنان پرستش کنی گوئی که او را می بینی اگر تو او را نمی بینی او تو را می بیند. نهج الفصاحه

حدیث۴۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما ناشئ نشأ فی طلب العلم و العباده حتّی یکبر أعطاه اللّه یوم القیامه ثواب اثنین و سبعین صدّیقا؛ هر طفلی که در طلب علم و عبادت بزرگ شود خداوند ثواب هفتاد و دو صدیق به او عطا کند. نهج الفصاحه

حدیث۴۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أوّل من یدعی إلی الجنّه الحمّادون الّذین یحمدون اللّه؛ نخستین کسانی که به بهشت دعوت می شوند، ستایشگرانند که خدا را ستایش می کنند. نهج الفصاحه

حدیث۴۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أوّل العباده الصّمت؛ نخستین مرحله عبادت، خاموشی است. نهج الفصاحه

حدیث۴۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ هذا الدّین متین فأوغل فیه برفق و لا تبغض إلی نفسک عباده اللّه فإنّ المنبت لاـ أرضا قطع و لا ظهرا أبقی؛ این دین(اسلام) محکم است به ملایمت در آن پیش برو و عبادت خدا را منفور خود مکن زیرا رهرو عجول نه راهی سپرده و نه مرکوب خود را حفظ کرده است. نهج الفصاحه

حدیث۴۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ حسن الظّنّ باللّه من حسن عباده اللّه؛ گمان خوب به خدا داشتن از خوب عبادت کردن اوست. نهج الفصاحه

حدیث۴۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه عند لسان کلّ قائل، فلیتّق اللّه عبد، و لینظر ما یقول؛ خداوند ناظر زبان هر گوینده ای است بنده باید از خدا بترسد و ببیند چه می گوید. نهج الفصاحه

حدیث۴۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یقول یا ابن آدم تفرّغ لعبادتی إملاء صدرک غنی و أسدّ فقرک و إلّا تفعل ملأت یدیک شغلا و لم أسدّ فقرک؛ خداوند گوید آدمیزاد وقت خود را صرف عبادت من کن تا سینه تو را از بی نیازی پر کنم و فقر را از تو دور سازم و اگر چنین نکنی تو را سخت به دنیا مشغول سازم و فقر را از تو دور نکنم. نهج الفصاحه

حدیث۴۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یقول أنا مع عبدی ما ذکرنی و تحرّکت بی شفتاه؛ خداوند گوید تا هنگامی که بنده ام مرا یاد می کند و لبهایش به نام من می جنبد با او هستم. نهج الفصاحه

حدیث۴۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یباهی بالشّاب العابد الملائکه، یقول أنظروا إلی عبدی ترک شهوته من أجلی؛ خدا به جوان عابد بر فرشتگان مباهات می کند و می گوید بنده مرا بنگرید که به خاطر من از تمایلات خود چشم پوشیده است. نهج الفصاحه

حدیث۴۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی لا یقبل من العمل إلّا ما کان له خالصا و ابتغی به وجهه. خداوند از عبادت ها جز آنچه خاص او باشد و به خاطر او انجام گیرد، نمی پذیرد. نهج الفصاحه

حدیث۴۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی لا یعذّب من عباده إلّا المارد المتمرّد الّذی یتمرّد علی اللّه و أبی أن یقول لا إله إلّا اللّه. خداوند از بندگان خود جز سرکش مغروری را که از اطاعت خدا سرکشی کند و از گفتن لا اله الا اللّه امتناع دارد، عذاب نمی کند. نهج الفصاحه

حدیث۴۴۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی قد حرّم علی النّار من قال لا إله إلّا اللّه یبتغی بذلک وجه اللّه. خداوند هر کسی را که بگوید لا اللّه الا اللّه و از این سخن جز خدا منظوری نداشته باشد به جهنم حرام کرده است. نهج الفصاحه

حدیث۴۴۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ السّعاده کلّ السّعاده طول العمر فی طاعه اللّه؛ سعادت کامل آن است که عمر دراز را در عبادت خداوند به پایان برند. نهج الفصاحه

حدیث۴۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الرّجل لیعمل- أو المرأه- بطاعه اللّه تعالی ستّین سنه ثمّ یحضرهما الموت فیضارّان فی الوصیّه فتجب لهما النّار؛ مرد یا زن شصت سال خدا را عبادت می کنند و هنگام مرگ در وصیت به حق رفتار نمی کنند و جهنم بر آنها واجب می شود. نهج الفصاحه

حدیث۴۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: انتظار الفرج من اللّه عباده و من رضی بالقلیل من الرّزق رضی اللّه تعالی منه

بالقلیل من العمل؛ انتظار گشایش از جانب خداوند عبادت است و هر که به روزی اندك راضی باشد خداوند از او به عبادت اندك راضی می شود. نهج الفصاحه

حدیث۴۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ بارك لامّتی فی بکورها؛ خدایا سحر خیزی را بر امت من مبارك ساز. نهج الفصاحه

حدیث۴۵۰

آن‌که بندگی خدا کند، خدا نیز حاجتش روا کند. (بحارالانوار/۵۱/۱۳۲۱)

حدیث۴۵۱

امام مهدی(علیه السلام) فرمودند: پروردگارا روزیمان کن بندگی‌ات و دوری از گناه و نیت پاك را. (الصحیفه المهدیه/۶۹)

حدیث۴۵۲

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: عابدترین مردم آن است که واجبات را بپا دارد. (تحف‌العقول/۴۸۹)

حدیث۴۵۳

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: عبادت، زیاد روزه گرفتن و زیاد نماز خواندن نیست. عبادت، زیاد اندیشه کردن در امر خداست. (تحف‌العقول/۵۱۸)

حدیث۴۵۴

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: بسیار به یاد خدا و بسیار به یاد مرگ باشید. بسیار قرآن تلاوت نمایید و به پیامبر صلوات و درود بفرستید که همانا درود بر پیامبر، معادل ده نیکی است. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۲)

حدیث۴۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الْمُؤْمِنُ بخیر عَلَی کلّ حَالٍ ، ینزع نَفْسِهِ مِنْ بین جنبیه وَ هُوَ یحمد اللَّهُ ؛ مؤمن همیشه خوب است جانش از تن می رود و خدا را ستایش می کند. نهج الفصاحه

حدیث۴۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: المتعبّد بغیر فقه کالحمار فی الطّاحون؛ کسی که بی دانش عبادت کند چون الاغ آسیاست. نهج الفصاحه

حدیث۴۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: المهاجر من هجر ما نهی اللّه عنه؛ مهاجر آن است که از هر چه خدا نهی کرده، دوری کند. نهج الفصاحه

حدیث۴۵۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من حسن عباده المرء حسن ظنّه؛ از جمله عبادت نکوی مرد خوش گمان بودن او به خداست. نهج الفصاحه

حدیث۴۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أذلّ نفسه فی طاعه اللّه فهو أعزّ ممّن تعزّز بمعصیه اللّه؛ هر که خویشتن را در اطاعت خدا خوار کند از کسی که به معصیت خدا عزت جسته باشد، عزیزتر است. نهج الفصاحه

حدیث۴۶۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من مسلم ینظر إلی امرأه أوّل رمقه ثمّ یغضّ بصره إلّا أحدث اللّه تعالی له عباده یجد حلاوتها فی قلبه؛ هر مسلمانی که یک بار به زنی بنگرد آنگاه چشم از او باز دارد خدای والایش با عبادتی انس دهد که لذت آن را در قلب خویش احساس کند. نهج الفصاحه

حدیث۴۶۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من ساعه تمرّ بابن آدم لم یذکر اللّه فیها إلّا حسر علیها یوم القیامه؛ ساعتی بی ذکر خدای بر آدمیزاد نگذرد مگر روز قیامت بر آن حسرت خورد. نهج الفصاحه

حدیث۴۶۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما صدقه أفضل من ذکر اللّه تعالی؛ صدقه ای بهتر از یاد کردن خدای والا نیست. نهج الفصاحه

حدیث۴۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما جلس قوم یذکرون اللّه تعالی فیقومون حتّی یقال لهم قوموا قد غفر اللّه لکم ذنوبکم و بدّل سیّئاتکم حسنات؛ گروهی که با هم به ذکر خدا بنشینند، از جا برنخیزند مگر به ایشان بگویند برخیزید که خدای تان آمرزید و اعمال بدتان را به اعمال خوب مبدل کرد. نهج الفصاحه

حدیث۴۶۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أحسن القصد فی الغنی، ما أحسن القصد فی الفقر و أحسن القصد فی العباده؛ چه نیک است اعتدال هنگام بی نیازی، چه نیک است اعتدال هنگام نداری و چه نیک است اعتدال در عبادت. نهج الفصاحه

حدیث۴۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا أخبرکم بأیسر العباده و أهونها علی البدن؟ الصّمت و حسن الخلق؛ می خواهید شما را به عبادتی که از همه عبادتها بر بدن آسانتر است خبر دهم؟ سکوت و نیک خوئی. نهج الفصاحه

حدیث۴۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اکلفوا من العمل ما تطیقون فإنّ اللّه لا یملّ حتّی تملّوا و إنّ أحبّ العمل إلی اللّه تعالی أدومه و إن قلّ؛ به قدر توانائی خود عبادت کنید زیرا وقتی شما ملول شدید خدا نیز ملول می شود، در نظر خدا بهترین کارها آن است که بادوامتر است اگر چه اندک باشد. نهج الفصاحه

حدیث۴۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل العباده أجرا سرعه القیام من عند المریض؛ از همه عبادت ها بهتر و پر اجرتر آن است که زودتر از پیش مریض برخیزی. نهج الفصاحه

حدیث۴۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل العباده انتظار الفرج؛ بهترین اقسام عبادت انتظار گشایش است. نهج الفصاحه

حدیث۴۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أغبط النّاس عندی مؤمن خفیف الحاذّ ذو حظّ من صلاه و کان رزقه کفافا فصبر علیه حتّی یلقی اللّه و أحسن عباده ربّه و کان غامضا فی النّاس عجلت منیّته و قلّ تراثه و قلّت بواکیه؛ خوشبخت ترین مردم در نظر من مؤمنی است که متعلقاتش کم و از نماز بهره ور باشد، روزی او به حد کفاف باشد و با آن بسازد تا به خدای خویش برسد، خدای را به خوبی پرستش کند و در میان مردم گمنام باشد، وقتی مرگش برسد ارثش کم باشد و گریندگانش انگشت شمار باشند. نهج الفصاحه

حدیث۴۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعظم العباده أجرا أخفیها؛ پراجرترین عبادت ها آن است که نهان تر باشد. نهج الفصاحه

حدیث۴۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعبد اللّه کأنّک تراه فإن کنت لا تراه فإنّه یراک؛ خدای را چنان پرستش کن که گوئی او را می بینی اگر تو او را نمی بینی او تو را میبیند. نهج الفصاحه

حدیث۴۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أسدّ الأعمال ثلاثه ذکر اللّه علی کلّ حال و الإنصاف من نفسک و مواساه الأخ فی المال؛ استوارترین کارها سه چیز است یاد خداوند در همه حال و رعایت انصاف بر ضرر خویش و تقسیم مال با برادر دینی. نهج الفصاحه

حدیث۴۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أذکر اللّه فإنّه عون لک علی ما تطلب؛ خداوند را یاد کن زیرا او در کارها یاور تو است. نهج الفصاحه

حدیث۴۷۴

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أخلص دینک یکفک القلیل من العمل؛ ایمان خویش را خالص کن که اندکی عبادت تو را کفایت کند. نهج الفصاحه

حدیث۴۷۵

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أبشِرُوا وَ بَشِّرُوا مِن وَراءِکُم أنَّه مَن شَهِدَ أن لا إلهَ إلّا اللّهُ صادِقاً لَها دَخَلَ الجَنَّهَ؛ شما را مژده می دهم و شما به دیگران مژده دهید که هر کس شهادت دهد که خدائی جز خدای یگانه نیست و بدان معتقد باشد وارد بهشت می شود. نهج الفصاحه

حدیث۴۷۶

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: رسیدن به خداوند متعال، سیر و سفری است که جز با شب زنده داری حاصل نگردد. (مسند الامامالعسکری/۲۹۰)

حدیث۴۷۷

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: عبادت، زیاد روزه گرفتن و زیاد نماز خواندن نیست. عبادت، زیاد اندیشه کردن در امر خداست. (تحفالعقول/۵۱۸)

حدیث۴۷۸

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: عابدترین مردم آن است که واجبات را بپا دارد. (تحفالعقول/۴۸۹)

حدیث۴۷۹

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: أورع الناس من وقف عند الشبهۀ ، أعبد الناس من أقام علی الفرائض ، أزهد الناس من ترک الحرام ، أشد الناس اجتهادا من ترک الذنوب؛ پارساترین مردم کسی است که در هنگام شبهه توقف کند ، عابدترین مردم کسی است که واجبات را انجام دهد ، زاهدترین مردم کسی است که حرام را ترک نماید ، کوشنده ترین مردم کسی است که

گناهان را رها سازد تحف العقول ، ص ۵۱۹

حدیث۴۸۰

کسی که از آفریدگار اطاعت کند، از خشم آفریده‌ها باکی ندارد. (تحف‌العقول/۴۸۲)

حدیث۴۸۱

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : مَنْ عَبَدَاللّه حَقَّ عِبادَتِهِ، آتاهُ اللّهُ فَوْقَ أمانیهِ وَ کِفایَتِهِ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: هرکس خداوند متعال را با صداقت و خلوص، عبادت و پرستش نماید،خدای متعال او را به بهترین آرزوهایش می رساند و امور زندگیش را تأمین می نماید. بحارالأنوار، ج ۶۸، ص ۱۸۳، ح ۴۴

حدیث۴۸۲

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : إنَّ قَوْماً عَبَدُوا اللّه رَغْبَةً فَتِلْکَ عِبادَةُ التُّجارِ، وَ إنَّ قَوْماً عَبَدُوا اللّهَ رَهْبَةً فَتِلْکَ عِبادَةُ الْعَبیدِ، وَ إنَّ قَوْماً عَبَدُوا اللّهَ شُکْراً فَتِلْکَ عِبادَةُ الْأحْرارِ، وَ هِیَ أفْضَلُ الْعِبادَةِ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: همانا عدّه ای خداوند متعال را به جهت طمع و آرزوی بهشت عبادت می کنند که آن یک معامله و تجارت خواهد بود و عدّه ای دیگر از روی ترس خداوند را عبادت و ستایش می کنند که همانند عبادت و اطاعت نوکر از ارباب باشد و طائفه ای هم به عنوان شکر و سپاس از روی معرفت، خداوند متعال را عبادت و ستایش می نمایند ;و این نوع، عبادت آزادگان است که بهترین عبادات می باشد. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۱۷، ح ۵

حدیث۴۸۳

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَیْهِ السَّلام – : مَنْ أدامَ الْاخْتِلافَ إلَی الْمَسْجِدِ أصابَ إحْدی ثَمان: آیَةً مُحْکَمَةً، أخاً مُسْتَفاداً، وَعِلْماً مُسْتَطْرَفاً، وَرَحْمَةً مُنْتَظِرَةً، وَکَلِمَةً تَدُلُّهُ عَلَی الْهُدی، اَوْ تَرُدُّهُ عَنْ الرَّدی، وَتَرْکَ الذُّنُوبِ حَیاءً اَوْ خَشْیَةً؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: هرکس جایگاه ـ عبادات ـ خود را در مسجد قرار دهد یکی از هشت فایده شاملش می گردد: برهان ونشانه ای ـ برای معرفت ـ دوست و برادری سودمند، دانش واطلاعاتی جامع، رحمت و محبّت عمومی، سخن و مطلبی که او را هدایت گر باشد، ـ توفیق إجباری ـ در ترک گناه به جهت شرم از مردم و یا به جهت ترس از عقاب. حف العقول، ص ۲۳۵

حدیث۴۸۴

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : مَنْ أصْعَدَ إلی اللّهِ خالِصَ عِبادَتِهِ، أهْبَطَ اللّهُ عَزَّوَجَلَّ لَهُ أفْضَلَ مَصْلَحَتِهِ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: هرکس عبادات و کارهای خود را خالصانه برای خدا انجام دهد، خداوند بهترین مصلحت ها و برکات خود را برای او تقدیر می نماید. تنبیه الخواطر، ص ۱۰۸

حدیث۴۸۵

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : کُلُّ عَیْن باکِیَةٌ یَوْمَ الْقِیامَةِ إلاّ ثَلاثَ أعْیُن: عَیْنٌ بَکَتْ مِنْ خَشْیَةِ اللّهِ، وَ عَیْنٌ غُضَّتْ عَنْ مَحارِمِ اللّهِ، وَ عَیْنٌ باتَتْ ساهِرَةً فی سَبیلِ اللّهِ ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: تمامی چشم ها در روز قیامت گریانند، مگر سه

دسته: ۱ ـ آن چشمی که به جهت خوف و ترس از عذاب خداوند گریه کرده باشد. ۲ ـ چشمی که از گناهان و موارد خلاف بسته و نگاه نکرده باشد. ۳ ـ چشمی که شبها در عبادت و بندگی خداوند متعال بیدار بوده باشد. ثواب الأعمال، ص ۲۱۱، ح ۱

حدیث۴۸۶

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : لان اصلی الصبح فی جماعهٔ احب الی من ان اصلی لیلتی حتی اصبح؛ اگر نماز صبح را به جماعت بخوانم ، در نظرم محبوبتر ازعبادت و شب زنده داری تا صبح است . (کنز العمال ، ج ۸ حدیث ۲۲۷۹۲)

حدیث۴۸۷

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : و اذا اردت ان یحشرک الله معی فاطل السجود بین یدی الله الواحد القهار؛ و اگر خواستی خداوند تو را با من محشورسازد، سجده در پیشگاه خدای یکتای قهار را طولانی کن . (بحار الانوار، ج ,۸۵ ص ۱۶۴)

حدیث۴۸۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نعم العبادهٔ السجود و الرکوع؛ سجود و رکوع در پیشگاه الهی ، خوب عبادتی است . (تصنیف غرر الحکم ، ص ۱۷۵)

حدیث۴۸۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اقرب ما یکون العبد من الله اذا سجد؛ نزدیکترین وقتی که بنده به خدا نزدیک می شود، در هنگام سجده است . (بحار الانوار، ج ,۸۲ ص ۲۳۳)

حدیث۴۹۰

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ما خسر و الله من اتی بحقیقهٔ السجود و لو کان فی العمر مرهٔ واحدهٔ؛ به خدا قسم کسی که حق سجود را به جای آورد و سجده حقیقی کندبه هیچ عنوان زیان متوجه او نشود، اگر چه در تمام مدت عمر چنین سجودی را یک بار به جای آورد. (بحار الانوار، ج ,۸۵ ص ۱۳۶)

حدیث۴۹۱

امام حسن (علیه السلام) می فرمایند: ان من طلب العبادهٔ تزکی لها و اذا اضرت النوافل بالفریضهٔ فارفضوها؛ هر کس طلب عبادت دارد، دل را برای آن پاک می کند،و هرگاه نمازهای مستحبی به نمازهای واجب ضرر رسانید (باعث آسیب رسانی به یکی از صفات و ابعاد نمازهای واجب شد) نمازهای مستحبی را ترک کنید. (تحف العقول ، ص ۲۶۷)

حدیث۴۹۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حق نماز را مؤمنین شناخته اند که نه زینت های دنیا، نه نور چشمی هااز فرزند ونه مال ، آنان را از عبادت پروردگارشان باز نمی دارد، زیرا که خداوندسبحان می گوید: مردانی هستند که تجارت و داد و ستد آنان را از یاد خدا

و برپاداشتن نماز و پرداخت زکات باز نمی دارد. (نهج البلاغه ، خطبه ۱۹۹)

حدیث۴۹۳

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : ما من رجل یجعل جبهته فی بقعهٔ من بقاع الارض الا شهدت له بها یوم القیامهٔ؛ هر انسانی که پیشانی خود را برای سجده بر قطعه ای از زمین بگذارد، آن زمین در روز قیامت به نفع او شهادت خواهد داد. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۴۷۴)

حدیث۴۹۴

امام جواد ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : أفضل العبادهٔ الاخلاص؛ برترین عبادت، اخلاص است. تنبیه الخواطر: ۲ / ۱۰۹.

حدیث۴۹۵

امام علی ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : أفضل العبادهٔ العفاف؛ برترین عبادت، پاکدامنی است. الکافی: ۲ / ۴۶۸ / ۸.

حدیث۴۹۶

امام علی ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : أفضل العبادهٔ غلبهٔ العادهٔ؛ برترین عبادت، چیره آمدن بر عادت است. غرر الحکم: ۲۸۷۳.

حدیث۴۹۷

امام علی ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : أفضل العبادهٔ الزَّهادَهٔ؛ برترین عبادت، دل بر کندن از دنیاست. غرر الحکم: ۲۸۷۲

حدیث۴۹۸

امام علی ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : أفضل العبادهٔ الفکر؛ برترین عبادت، اندیشیدن است. غرر الحکم: ۲۹۰۷

حدیث۴۹۹

پیامبر خدا ـ صلّی الله علیه و آله و سلّم ـ می فرمایند : أفضل العبادهٔ الفقه؛ برترین عبادت، فقه (فهم دین) است. الخصال: ۳۰ / ۱۰۴.

حدیث۵۰۰

امام کاظم ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : ما عبداللّه بشیء أفضل من العقل؛ خداوند به چیزی برتر از خِرَد، عبادت نشده است. الکافی: ۱ / ۱۸ / ۱۲.

حدیث۵۰۱

امام صادق ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : و اللّه ما عبداللّه بشیء أفضل من أداء حقّ المؤمن؛ به خدا سوگند که خداوند به چیزی برتر از ادا نمودن حق مؤمن، عبادت نشده است. الاختصاص: ۲۸.

حدیث۵۰۲

امام صادق ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : ما عبداللّه بشیء أفضل من الصّمت و المشی الی بیته؛ خداوند به چیزی برتر از خاموشی و رفتن به خانه‌ی او (حج)، عبادت نشده است. الخصال: ۳۵ / ۸.

حدیث۵۰۳

امام علی ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : غضّ الطّرف عن محارم اللّه سبحانه أفضل عبادة؛ چشم بستن از حرام‌های خداوند سبحان، برترین عبادت است. غرر الحکم: ۶۴۲۷.

حدیث۵۰۴

پیامبر خدا ـ صلّی الله علیه و آله و سلّم ـ می فرمایند : أعظم العبادة أجراً أخفاها؛ بزرگترین ثواب را آن عبادتی دارد که پنهانی تر انجام گیرد. قرب الاسناد: ۱۳۵ / ۴۷۵.

حدیث۵۰۵

امام صادق ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : أفضل العبادة العلم باللّه و التّواضع له؛ برترین عبادت، شناخت خدا و فروتنی برای اوست. تحف العقول: ۳۶۴.

حدیث۵۰۶

پیامبر خدا ـ صلّی الله علیه و آله و سلّم ـ می فرمایند : ملعون ملعون من عبد الدّینار و الدّرهم؛ از رحمت خدا به دور است، کسی که بندگی دینار و درهم کند. الخصال: ۱۲۹

حدیث۵۰۷

امام علی ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : من عبد الدّنیا و آثرها علی الآخرة استوخم العاقبة؛ هر که بندگی دنیا کند و آن را بر آخرت برگزیند، فرجامش ناگوار باشد. الخصال: ۶۳۲

حدیث۵۰۸

امام باقر ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : من أصغی الی ناطق فقد عبده، فان کان النّاطق یؤدّی عن اللّه عزّوجّل فقد عبداللّه، و ان کان النّاطق یؤدّی عن الشیّطان فقد عبد الشّیطان؛ هر که به گوینده‌ای گوش سپارد، او را بندگی کرده است؛ اگر آن گوینده از طرف خدای عزوجل بگوید، شنونده خدا را عبادت کرده و اگر از طرف شیطان بگوید، شیطان را عبادت کرده است. الکافی: ۶ / ۴۳۴ / ۲۴.

حدیث۵۰۹

امام صادق ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : لیس العبادة هی السّجود و لا الرّکوع، انّما هی طاعة الرّجال، من أطاع المخلوق فی معصیة

الخالق فقد عبده؛ عبادت به سجود و رکوع نیست بلکه فرمانبری از رجال است؛ هر که فرمان آفریده‌ای را که مخالف فرمان آفریدگار است اطاعت کند بی‌گمان او را عبادت کرده است. البحار: ۷۲ / ۹۴ / ۶.

حدیث۵۱۰

قال الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ: (انّ) العبّاد ثلاثة، قوم عبدوا اللّه عزّوجّل خوفا فتلک عبادة العبید، و قوم عبدوا اللّه تبارک و تعالی طلب الثّواب فتلک عبادة الأُجَراءِ، و قوم عبدوا اللّه عزّوجّل حبّا له فتلک عبادة الأحرار، و هی أفضل العباد؛ عبادت کنندگان سه دسته اند: گروهی خدای عزوجل را از ترس عبادت می‌کنند، که این عبادت بردگان است ;گروهی خدای تبارک و تعالی را به طمع ثواب عبادت می‌کنند، که این عبادت مزدوران است ;و گروهی خدای عزوجل را از سر عشق و محبت به او عبادت می‌کنند که این عبادت آزادگان است و این برترین عبادت است. الکافی: ۲ / ۸۴ / ۵.

حدیث۵۱۱

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ: انّ قوما عبدوا اللّه رغبة فتلک عبادة التجّار، و انّ قوما عبدو اللّه رهبةً فتلک عبادة العبید، و انّ قوما عبدو اللّه شکرا فتلک عبادة الأحرار؛ گروهی به هوای پاداش خدا را عبادت کردند، و این عبادتِ سوداگران است؛ دسته‌ای از روی ترس، خدا را عبادت کردند، و این عبادت بردگان است؛ و گروهی برای سپاسگذاری خدا را عبادت کردند، و این عبادت آزادگان است. نهج البلاغه: الحکمة ۲۳۷.

حدیث۵۱۲

قال رسول اللّه ـ صلّی الله علیه و آله و سلّم ـ: حسن الظّنّ باللّه من عبادة اللّه تعالی؛ خوش گمانی به خداوند، از عبادت خدای تعالی است. الدرّة الباهرة: ۱۸.

حدیث۵۱۳

قال الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ: انّ فوق کلّ عبادة عبادة، و حبّنا أهل البیت أفضل عبادة؛ برتر از هر عبادت، عبادتی است و دوست داشتن ما اهلبیت برترین عبادت می‌باشد. المحاسن: ۱ / ۲۴۷ / ۴۶۲.

حدیث۵۱۴

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ: انّ من العبادة لین الکلام و افشاء السّلام؛ به نرمی سخن گفتن و سلام کردن به مردم عبادت است. غرر الحکم: ۳۴۲۱.

حدیث۵۱۵

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ: التفکّر فی آلاء اللّه نعم العبادة؛ اندیشیدن در نعمت‌های خداوند، نیکو عبادتی است. غرر الحکم: ۱۱۴۷

حدیث۵۱۶

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ : التّفکّر فی ملکوت السّماوات و الأرض عبادة المخلصین؛ امام علی ـ علیه السّلام ـ : اندیشیدن در ملکوت آسمان‌ها و زمین، عبادت مخلصان است. غرر الحکم: ۱۷۹۲

حدیث۵۱۷

قال رسول الله ـ صلّی الله علیه و آله و سلّم ـ: أُعبُد اللّه و لا تشرک به شیئا، و اعمَلُ للّه کأنّک تراه؛ خدا را بندگی کن و هیچ چیزی را شریك او مگردان و برای خدا چنان کار کن که گویی او را می‌بینی. کنز العمال

حدیث۵۱۸

قال رسول اللّه ـ صلّی الله علیه و آله و سلّم ـ : لا عبادة الّا بیقین؛ هیچ عبادتی جز با یقین ارزش ندارد. کنز الفوائد: ۱ / ۵۵.

حدیث۵۱۹

قال الامام زین العابدین ـ علیه السّلام ـ : لا عبادة الّا بالتفقّة؛ هیچ عبادتی جز با شناخت ارزش ندراد. تحف العقول: ۲۸۰.

حدیث۵۲۰

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ : لا خیر فی عبادة لا علم فیها؛ عبادتی که همراه با آگاهی نباشد، ارزشی ندارد. تذکرة الخوّاص: ۱۴۰.

حدیث۵۲۱

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ : لا ـ خیر فی عبادة لیس فیها تفقّه؛ در عبادتی که با شناخت توأم نباشد، خیری نهفته نیست. تحف العقول: ۲۲۳ و ۲۰۴.

حدیث۵۲۲

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ : سکّنوا فی أنفسکم معرفة ما تعبدون ;حتّی ینفعکم ما تحرّکون من الجوارح بعبادة من تعرفون؛ امام علی ـ علیه السّلام ـ : شناخت خدایی را که می‌پرستید در جان‌های خود جای دهید تا خم و راست شدن هایتان برای عبادت کسی که می‌شناسیدش، شما را سود دهد. تحف العقول: ۲۲۳ و ۲۰۴.

حدیث۵۲۳

قال الامام الرّضا ـ علیه السّلام ـ : أوّل عبادة اللّه معرفته؛ امام رضا ـ علیه السّلام ـ : آغاز بندگی خدا، شناخت اوست. التوحید: ۳۴ / ۲.

حدیث۵۲۴

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : بالصلاة یبلغ العبد الی الدرجة العلیاء لان الصلاة تسبیح و تهلیل و تحمید وتکبیر و تمجید و تقدیس و قول و دعوة؛ (انسان) به وسیله نماز بنده به درجه عالی و مقام والا می رسد، زیرا نماز تسبیح و تهلیل و تحمید وتکبیر و تمجید و تقدیس الهی است، نماز قول حق و دعوت به سوی حق می باشد. بحار الانوار، ج ,۸۲ ص۲۳۲

حدیث۵۲۵

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: ان الصلواهٔ افضل العبادهٔ لله؛ همانا، نماز، بهترین عبادت برای خداست . (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۵۰)

حدیث۵۲۶

امام جعفر صادق (علیه السلام) : شرف المؤمن قیام اللیل و عزه استغناؤه عن الناس؛ شرافت مؤمن به شب زنده داری و عزتش به بی نیازی از مردم است . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۱۸

حدیث۵۲۷

امام جعفر صادق (علیه السلام) : شیعتنا الرحماء بینهم ، الذین اذا خلوا ذکروا الله؛ شیعیان ما با یکدیگر مهربانند ، چون تنها باشند خدا را یاد کنند . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۶۸

حدیث۵۲۸

امام جعفر صادق (علیه السلام): لا تکرهوا إلی أنفسکم العبادهٔ؛ عبادت را به خود مکروه و ناپسند ندارید . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۳۷

حدیث۵۲۹

امام جعفر صادق (علیه السلام) : کان أمیرالمؤمنین صلوات الله علیه یقول : أفضل العبادهٔ العفاف؛ امیرالمؤمنین علیه السلام می فرمودند : بهترین عبادت عفت است . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۲۵

حدیث۵۳۰

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : کونوا دُعاةً لِلنّاسِ بِغَیْرِ اَ لْسِنَتِکُمْ، لِیَرَوا مِنْکُمْ الْوَرَعَ وَ الْاِجْتِهادَ وَ الصَّلاهَٔ وَ الْخَیْرَ، فَاِنَّ ذلِکَ داعیَهٌٔ؛ مردم را به غیر از زبان خود، دعوت کنید، تا پرهیزکاری و کوشش در عبادت و نماز و خوبی را از شما ببینند، زیرا اینها خود دعوت کننده است. کافی، ج ۲ ، ص ۷۸، ح ۱۴.

حدیث۵۳۱

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: اِسْتَنْزِلُوا الرِّزْقَ بِالصَّدقَهِٔ وَ الْبُکورُ مُبارَکٌ یَزیدُ فی جَمیعِ النِّعَمِ خُصوصاً فِی الرِّزْقِ وَ حُسْنُ الْخَطِّ مِنْ مَفاتیحِ الرِّزْقِ وَ طیبُ الْکَلامِ یَزیدُ فِی الرِّزْقِ؛ با صدقه دادن روزی را فرود آورید، سحرخیزی با برکت است و همه نعمت‌ها، مخصوصاً روزی را زیاد می‌کند، خط زیبا از درهای رزق است و خوش‌زبانی [هم] روزی را زیاد می‌کند. بحارالأنوار، ج ۷۶، ص ۳۱۸ .

حدیث۵۳۲

امام سجاد علیه السلام می فرمایند: اَللّهُمَّ صَلِّ عَلی مُحَمّدٍ وَ آلِهِ وَ اکْفِنی مَؤونَةَ الْاِکْتِسابِ وَ ارْزُقْنی مِنْ غَیْرِ اِحْتِسابٍ فَلا اَشْتَغِلَ عَنْ عِبادَتِکَ بِالطَّلَبِ و لا اَحْتَمِلَ اِصْرَ تَبِعاتِ الْمَکْسَبِ؛ خدایا! بر محمّد و آل او درود فرست و مرا از کسب روزیِ همراه با رنج، بی‌نیاز گردان و از جایی که گمان نمی‌رود، روزی‌ام ده، تا به خاطر طلب روزی، از عبادت تو باز نمانم و بار سنگین مشکلات کسب روزی را به دوش نکشم. صحیفه سجادیه، از دعای ۲۰ .

حدیث۵۳۳

امام صادق علیه السلام : سُئِلَ الْاِمامُ الصّادِقُعلیه السلام عَنْ قَولِ اللّهِ عَزَّوَجَلَّ: اِتَّقُوا اللّهَ حَقَّ تُقاتِهِ. قال: یُطاعُ فَلا یُعْصی، وَ یُذْکَرُ فَلا یُنْسی، وَ یُشْکَرُ فَلا یُکْفَرُ؛ از امام صادقعلیه السلام درباره آیه «تقوای الهی پیشه کنید چنان که حق اوست» پرسیده شد. فرمودند: از خداوند، اطاعت شود و نافرمانی نشود، یاد شود و فراموش نشود و شکرگزاری گردد و کفران نگردد. معانی الأخبار، ص ۲۴۰ .

حدیث۵۳۴

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : عبادت کنندگان خداوند سه گروهند: گروهی او را برای پاداش عبادت می‌کنند، که طمعکارانه است و اینان حریصند. گروهی او را از ترس جهنم عبادت می‌کنند که این عبادت بردگان و از روی ترس است. ولی من خداوند را از روی محبت عبادت می‌کنم که چنین عبادتی مایه امنیت و آرامش و عبادت کریمان است. خصال، ص ۱۸۸، ح۲۵۹ .

حدیث۵۳۵

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: عبادت، هفتاد جزء است و از همه بهتر، کسب روزی حلال است. الحدیث،ص ۱۰.

حدیث۵۳۶

رسولُ اللّه(صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم)می فرمایند : ذِکرُ عليٍّ عبادةٌ؛ یاد و ذکر علی، عبادت است. موسوعه امام علی علیه السلام، ج ۸ ص ۱۴۳، ح ۳۴۵۷

حدیث۵۳۷

امام صادق علیه السلام می فرمایند : سَجْدَةُ الشُّکْرِ واجِبَةٌ عَلی کُلِّ مُسْلِمٍ تُتِمُّ بِها صَلاتَکَ وَ تُرْضی بِها رَبَّکَ وَ تُعْجِبُ الْمَلائِکَةَ مِنْکَ ... ؛ سجده شکر بر هر مسلمانی واجب است، با آن نمازت را کامل می‌کنی، پروردگارت را خشنود می‌سازی و فرشتگان را از خود به شگفتی می‌آوری... . تهذیب الأحکام، ج ۲، ص ۱۱۰، ح ۴۱۵ .

حدیث۵۳۸

امام صادق علیه السلام می فرمایند : تَسْبیحُ فاطِمَةَعلیها السلام فی کُلِّ یَوْمٍ فی دُبُرِ کُلِّ صَلاةٍ اَحَبُّ اِلَیَّ مِنْ صَلاةِ اَلْفِ رَکْعَةٍ فی کُلِّ یَوْمٍ؛ تسبیحات فاطمه زهراعلیها السلام در هر روز پس از هر نماز، نزد من محبوب‌تر از هزار رکعت نماز در هر روز است. کافی، ج ۳، ص ۳۴۳، ح ۱۵.

حدیث۵۳۹

امام باقر علیه السلام می فرمایند : ذِکْرُ اللّهِ لِاَهْلِ الصَّلاةِ اَکْبَرُ مِنْ ذِکْرِهِمْ ایّاهُ؛ اَلا تَری اَنَّهُ یَقولُ: اُذْکُرونی اَذْکُرْکُمْ؟؛ یاد خدا از نمازگزاران، بالاتر از یاد آنان از خداوند است، مگر نمی‌بینی که خداوند می‌فرماید: مرا یاد کنید تا شما را یاد کنم؟ بحارالأنوار، ج ۸۲، ص ۱۹۹

حدیث۵۴۰

مَعنی قَولِ القائِلِ بِسمِ اللّهِ أیْ أَسِمُ عَلی نَفسی سِمَةً مِن سِماتِ اللّهِ و هِیَ الْعِبادَةُ؛ معنای گفته کسی که بسم اللّه می گوید، یعنی نشانی از نشانه‌های خداوند را بر خود می گذارم و آن عبادت است. التوحید، ص ۲۲۹.

حدیث۵۴۱

امام کاظم علیه‌السلام می فرمایند : ما مِن أحَدٍ دَهَمَهُ أَمرٌ یَغُمُّهُ أو کَرَبَتْهُ کُربَةٌ فَرَفَعَ رَأسَهُ إلَی السَّماءِ ثُمَّ قالَ ثَلاثَ مَرّاتٍ: بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ إلاّ فَرَّجَ اللّه کُربَتَهُ و أذهَبَ غَمَّهُ؛ هر کس گرفتار چیزی است که غمگینش می‌سازد یا ناخوشایندی که ناراحتش می کند، اگر سر به آسمان بلند کند و سه بار بسم اللّه الرحمن الرحیم بگوید، بی‌تردید، خداوند، گره از کارش خواهد گشود و غمش را برطرف خواهد کرد. مکارم الأخلاق، ص ۳۴۷.

حدیث۵۴۲

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اَلباءُ بَهاءُ اللّهِ وَ السّینُ سَناءُ اللّهِ وَ الْمیمُ مَجدُ اللّهِ و اللّه إلهُ کُلِّ شَیءٍ الرَّحمنُ بِجَمیعِ خَلقِهِ وَ الرَّحیمُ بِالْمُؤمنینَ خاصَّةً؛ باء (بسم اللّه الرحمن الرحیم) بهاء (روشنی) خدا و سین آن سناء (بزرگی) خدا و میم آن مجد (عظمت) خدا، و اللّه معبود همه چیز، رحمن مهربان به همه خلق، رحیم مهربان فقط به مؤمنان است. کافی، ج ۱، ص ۱۱۴.

حدیث۵۴۳

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ اسْمُ اللّهِ الأکبرِ أو قالَ الأعظَمِ؛ بسم اللّه الرحمن الرحیم، بزرگ‌ترین ـ فرمود ـ یا با عظمت‌ترین نام خداوند است. بحارالأنوار، ج ۹۰، ص ۲۲۳ .

حدیث۵۴۴

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : لا تَدَعْ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ و إن کانَ بَعدَهُ شِعرٌ؛ بسم اللّه الرحمن الرحیم را رها مکن حتی اگر بعدش شعر باشد. کافی، ج ۲، ص ۶۷۲ .

حدیث۵۴۵

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اِحتَجِز مِنَ النّاسِ کُلِّهِم بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ و قُلْ هُوَ اللّه أحَدٌ اِقرَأها عَن یَمینِکَ و عَن شِمالِکَ و مِن بَینِ یَدَیکَ و مِن خَلفِکَ و مِن فَوقِکَ و مِن تَحتِکَ؛ خود را از تمامی مردم با بسم اللّه الرحمن الرحیم و قل هو اللّه احد حفظ کن. آن را از سمت راست و چپ و جلو و عقب و بالا و پایین بخوان. کافی، ج ۲، ص ۶۲۴ .

حدیث۵۴۶

امام باقر علیه‌السلام می فرمایند : ابتدای هر کتابی که از آسمان نازل شده، بسم اللّه الرحمن الرحیم است. هر گاه بسم اللّه الرحمن الرحیم را قرائت کردی اشکالی ندارد که استعاذه نکنی (نگویی که پناه می‌برم به خدا) و هر گاه بسم اللّه الرحمن الرحیم را تلاوت کردی، تو را از آنچه میان آسمان و زمین است محفوظ می‌دارد. کافی، ج ۳ ، ص ۳۱۳.

حدیث۵۴۷

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : هر که بسم اللّه الرحمن الرحیم را با اعتقاد و دوستی محمد و آل پاکش و با تسلیم در برابر دستوراتشان و با ایمان به ظاهر و باطنش بخواند خداوند عزیز و جلیل در مقابل هر حرف آن، چیزی برتر از دنیا و آنچه در آن است، از ثروت و خوبی‌ها را به او می‌بخشد. عیون أخبار الرضا علیه‌السلام ، ج ۱، ص ۲۷۰.

حدیث۵۴۸

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : بِسمِ اللّهِ شِفاءٌ مِن کُلِّ داءٍ و عَونٌ لِکُلِّ دَواءٍ؛ بسم اللّه، شفای هر دردی و یاری کننده هر دارویی است. نزهة الناظر و تنبیه الخاطر، ص ۴۲ .

حدیث۵۴۹

پیامبراکرم صلی‌اللّه‌علیه‌وآله می فرمایند: مَن قَرَأ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیم بَنَی اللّهُ لَهُ فِی الْجَنَّةِ سَبعَةَ ألفِ قَصرٍ مِن یاقوتَةٍ حَمْراءَ؛ هر کس بسم اللّه الرحمن الرحیم را قرائت کند خداوند در بهشت هفتاد هزار قصر از یاقوت سرخ برای او بنا کند. مدینة المعاجز، ج ۲، ص ۳۶۶ .

حدیث۵۵۰

پیامبراکرم صلی‌اللّه‌علیه‌وآله می فرمایند: إذا قالَ الْعَبدُ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیم قالَ اللّهُ جَلَّ جَلالُه: بَدَأَ عَبدی بِاسْمی و حَقٌّ عَلَیَّ أنْ اُتَمِّمَ لَهُ اُمُورَهُ و اُبارِکَ لَهُ فی أَحوالِهِ؛ هر گاه بنده‌ای بسم اللّه الرحمن الرحیم بگوید خداوند می‌فرماید: بنده‌ام کارش را با نام من آغاز کرد، بر من است تا کارش را به پایان برسانم و برای او در کارهایش برکت قرار دهم. عیون أخبار الرضا علیه‌السلام ، ج ۲، ص ۲۶۹ .

حدیث۵۵۱

پیامبراکرم صلی‌اللّه‌علیه‌وآله می فرمایند: لَو قَرَأتَ بِسمِ اللّهِ تَحفَظُکَ الْمَلائِکَةُ إلَی الْجَنَّةِ و هُوَ شِفاءٌ مِن کُلِّ داءٍ؛ اگر بسم اللّه را قرائت کنی، فرشتگان، تا بهشت تو را حفظ می کنند و آن شفای هر دردی است. فقه الرضا علیه‌السلام ، ص ۳۴۲.

حدیث۵۵۲

پیامبراکرم صلی‌اللّه‌علیه‌وآله می فرمایند: إذا مَرَّ الْمُؤمِنُ عَلَی الصِّراطِ فَیَقولُ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیم طَفِئَتْ لَهبُ النِّیرانِ وَ تَقولُ: جُز یا مُؤمِنُ فَإنَّ نورَکَ قَد أطفَأ لَهِبی؛ هنگامی که مؤمن بر صراط می گذرد، و می گوید: بسم اللّه الرحمن الرحیم. ناگاه زبانه‌های آتش خاموش می‌شود و می گوید: ای مؤمن عبور کن زیرا نور تو آتش مرا خاموش کرد. جامع الأخبار، ص ۱۲۰ .

حدیث۵۵۳

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند: مَن أرادَ أنْ یُنجِیَهُ اللّه مِنَ الزَّبانیَةِ التِّسعَةِ عَشَرَ فَلْیَقرَأْ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ فَإنَّها تِسعَةَ عَشَرَ حَرفا لِیَجعَلَ اللّهُ کُلَّ حَرفٍ مِنها جُنَّةً مِن واحِدٍ مِنهُم؛ هر کس می‌خواهد خداوند او را از زبانیه (فرشتگان عذاب) نوزده‌گانه برهاند، بسم اللّه الرحمن الرحیم را قرائت کند زیرا آن نوزده حرف است. تا خداوند هر حرف آن را سپری در مقابل یکی از آن فرشتگان قرار دهد. بحارالأنوار، ج ۸۹ ، ص ۲۵۸ .

حدیث۵۵۴

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند: عَنِ اللّهِ جَلّ وَ عزَّ أنَّهُ قالَ: کُلُّ أمرٍ ذی بالٍ لَم یُذکَر فیهِ بِسمِ اللّهِ فَهُوَ أبْتَرُ؛ پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله از خداوند عزیز و جلیل نقل کرده است که فرمود: هر کار ارزشمندی که در آن بسم اللّه ذکر نشود ناقص است. بحارالأنوار، ج ۷۶، ص ۳۰۵ .

حدیث۵۵۵

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: مَنْ قالَ فی کُلِّ یَوْمٍ مِائَةَ مَرَّةٍ لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ اِلاّ بِاللّهِ دَفَعَ اللّه بِها عَنْهُ سَبْعینَ نَوْعا مِنَ الْبَلاءِ اَیْسَرُها الْهَمُّ؛ هر کس در هر روز صد مرتبه لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ اِلّا بِاللّهِ بگوید، خداوند هفتاد نوع بلا را از او دفع می‌کند، که کوچکترین آن غم و اندوه است. ثواب الأعمال، ص ۱۶۲.

حدیث۵۵۶

امام سجاد علیه‌السلام می فرمایند: اِلهی ... فَلا تَطْمَئِنُّ الْقُلوبُ اِلاّ بِذِکْراکَ وَ لا تَسْکُنُ النُّفوسُ اِلاّ عِنْدَ رُؤْیاکَ؛ خداوندا، دل‌ها جز با یاد تو آرام نمی‌گیرد و جان‌ها جز با دیدن تو، به آرامش نمی‌رسد. بحارالأنوار، ج ۹۴، ص ۱۵۱

حدیث۵۵۷

امام حسن (علیه السلام) می فرمایند: مَن عَبَدَ اللّهَ عَبَّدَ اللّهُ لَهُ کُلَّ شَیءٍ؛ هر کس خدا را بندگی کند، خداوند همه چیز را بنده او گرداند. تنبیه الخواهر و نزهۀ النواظر ، ج ۲ ، ص ۱۰۸

حدیث۵۵۸

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَلعِبادَةُ مَعَ أکلِ الحَرامِ کَالبِناءِ عَلَی الرَّملِ؛ عبادت کردن با وجود حرام خواری، مانند ساختن بنایی است بر روی شن. عدّة الداعی ، ص ۱۴۱

حدیث۵۵۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه و اله و سلم می فرمایند: إنَّ اللّهَ تَعالی یَقولُ کُلَّ یَوْمٍ: أنَا رَبُّکُمُ الْعَزیزُ، فَمَنْ أرادَ عِزَّ الدّارَیْنِ فَلْیُطِعِ الْعَزیزَ خدای تعالی هر روز می‌فرماید: من پروردگار عزیز شما هستم، پس هر کس خواهان عزّت دو جهان است باید که از خدای عزیز اطاعت کند. کنزالعمال، ح ۴۳۱۰۱

حدیث۵۶۰

رسول اکرم (صلّی اللّه علیه و آله و سلم) می فرمایند: من احیی لیلهٔ العید لم یمت قلبه یوم یموت القلوب؛ هرکه شب عید را شب زنده‌داری کند روزی که دلها می‌میرند او دل نمی‌میرد. وسائل /۵/ ۱۳۹

حدیث۵۶۱

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العِبَادَةُ مَعَ أكلِ الحَرَامِ كَالبِنَاءِ عَلىَ الرَّمل؛ عبادت همراه با لقم ?حرام، همچون ساختمانی است که بر ماسه بنا شده باشد. بحار الأنوار، ج ۸۴، ص ۲۵۸

حدیث۵۶۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم): هیچ مرد مسلمانی نیست که نگاهش به زیبایی های زنی بیفتد و چشم خود را فرواندازد، مگر این که خداوند برای او عبادتی پیش آورد که شیرینی آن را دردل خویش بیابد. (الترغیب و التذهیب ۲/۳۴/۳)

حدیث۵۶۳

امام باقر(علیه السلام) فرمودند: مَا مِن عِبَادَة أفضَلَ عِندَ اللهِ مِن عِفَّةِ بَطن وَ فَرج؛ هیچ عبادتی در نزد خدا برتر از ترک شهوات شکم و فرج نیست. (جهاد با نفس ، ح۲۰۵)

حدیث۵۶۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لا يسعَدُ امرؤٌ إلاّ بِطاعَةِ اللّهِ سُبحانَهُ وَ لا يشقَى امرُؤٌ إلاّ بِمَعصيةِ اللّهِ. هیچ کس جز با اطاعت خدا خوشبخت نمی شود و جز با معصیت خدا بدبخت نمی گردد. (غررالحکم، ح ۱۰۸۴۸)

حدیث۵۶۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن أَصلَحَ فيما بَينَهُ وَبَينَ اللّهِ أَصلَحَ اللّهفيما بَينَهُ وَبَينَ النّاس. هر کس رابطه اش را با خدا اصلاح کند، خداوند رابطه او را با مردم اصلاح خواهد نمود. (بحارالأنوار، ج ۷۱، ص ۳۶۶، ح ۱۲)

حدیث۵۶۶

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: ما مِن قَطرَةٍ احَبَّ الی اللهِ عَزَّوَجَلَّ مِن قَطرَةٍ دُمُوعٍ فی سَوَادِ اللَّيلِ مَخَافَةً مِنَ اللهِ لا يُرادُ بِها غَيرُهُ هیچ قطره ای در نزد خداوند عزوجل دوست داشتنی تر و محبوب تر از قطره ی اشکهایی که در تاریکی شب و از خوف خدا با اخلاص کامل ریخته می شود نیست. (جهاد با نفس، ح ۱۳۷)

حدیث۵۶۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَن قَالَ لا الَهَ الا اللهُ مُخلِصاً دَخَلَ الجَنَّةَ وَ اِخلاصُهُ اَن يَحجُزَهُ لا الهَ الا اللهُ عَمَّا حَرَّمَ اللهُ. کسی که از روی اخلاص (لا اله الا الله) گوید به بهشت داخل شود و اخلاص او این است که گفتن(لا اله الا الله) او را از ارتکاب آنچه که

خداوند بر او حرام نموده باز دارد. (جهاد با نفس، ح ۲۳۰)

حدیث۵۶۸

حضرت فاطمه (سلام الله علیها) فرمودند: من أصعد إلی الله خالص عبادته ، أهبط الله عزوجل إلیه أفضل مصلحته کسی که عبادتهای خالصانه خود را به سوی خدا فرستد ، پروردگار بزرگ بهترین مصلحت او را به سویش فرو خواهد فرستاد. (بحار الانوار، ج ۷۰، ص ۲۴۹)

حدیث۵۶۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَن قَالَ لا الَهَ الا اللهُ مُخلِصاً دَخَلَ الجَنَّةَ وَ اِخلاصُهُ اَن یَحجُزَهُ لا الَهَ الا اللهُ عَمَّا حَرَّمَ اللهُ. کسی که از روی اخلاص (لا اله الا الله) گوید به بهشت داخل شود و اخلاص او این است که گفتن(لا اله الا الله) او را از ارتکاب آنچه که خداوند بر او حرام نموده باز دارد. (جهاد با نفس، ح ۲۳۰)

حدیث۵۷۰

أنَّهُ إذا قالَ الْمُعَلِّمُ لِلصَّبیِّ قُل بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیم فَقالَ الصَّبیُّ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیم کَتَبَ اللّه بَراءَةً لِلصَّبیِّ و بَراءَةً لأبَوَیهِ و بَراءَةً لِلمُعَلِّمِ؛ وقتی معلم به کودک بگوید: بگو بسم اللّه الرحمن الرحیم و کودک آن را تکرار کند خداوند برای کودک و پدر و مادرش و معلم، برائت از آتش در نظر خواهد گرفت. مجمع البیان، ج ۱، ص ۵۰ .

حدیث۵۷۱

پیامبراکرم صلی‌اللّه‌علیه‌وآله می فرمایند: مَنْ قَرَأ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیم کَتَبَ اللّهُ لَهُ بِکُلِّ حَرفٍ أربَعَةَ آلافِ حَسَنَةً و مَحا عَنهُ أربَعَةَ آلافِ سَیِّئَةٍ و رَفَعَ لَهُ أربَعَةَ آلافِ دَرَجَةٍ؛ هر کس بسم اللّه الرحمن الرحیم را قرائت کند خداوند به ازای هر حرفِ آن چهار هزار حسنه برایش می‌نویسد و چهار هزار گناه از او پاک می‌کند و چهار هزار درجه او را بالا می‌برد. بحارالأنوار، ج ۹۲، ص ۲۵۸.

حدیث۵۷۲

پیامبراکرم صلی‌اللّه‌علیه‌وآله می فرمایند: إذا قالَ الْعَبدُ عِندَ مَنامِهِ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیم یَقولُ اللّهُ: مَلائِکَتی! اُکتُبُوا بِالْحَسَناتِ نَفَسَهُ إلَی الصَّباحِ؛ هر گاه بنده‌ای هنگام خوابش، بسم اللّه الرحمن الرحیم بگوید، خداوند به فرشتگان می گوید: به تعداد نفس‌هایش تا صبح برایش حسنه بنویسید. جامع الأخبار، ص ۴۲ .

حدیث۵۷۳

پیامبراکرم صلی‌اللّه‌علیه‌وآله می فرمایند: مَنْ قَرَأَ بِسْمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیم مُوقِنا سَبَّحَتْ مَعَهُ الْجِبالُ إلاّ أنَّهُ لا یَسْمَعُ ذلِکَ مِنها؛ هر کس با یقین بسم اللّه الرحمن الرحیم را قرائت کند، کوه‌ها به همراه او تسبیح می گویند، هر چند او تسبیح آنها را نمی‌شنود. الدرالمنثور، ج ۱، ص ۲۶.

حدیث۵۷۴

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند: لا یُرَدُّ دُعاءٌ أَوَّلُهُ بِسْمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ؛ دعایی که با بسم اللّه الرحمن الرحیم شروع شود، رد نمی‌شود. الدعوات، ص ۵۲ .

حدیث۵۷۵

امام علی علیه السلام : اَلـذِّکْرُ یونِسُ اللُّبَّ وَیُنیرُ الْقَلْبَ وَیَسْتَنْزِلُ الرَّحْمَـةَ؛ یاد خدا عقل را آرامش می‌دهد، دل را روشن می کند و رحمت او را فرود می آورد. غررالحکم، ح۱۸۵۸.

حدیث۵۷۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایثار برترین عبادت و بزرگترین آقایی است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۷۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بنده دیگران مباش ، در حالی که خداوند تو را آزاد آفریده است. نهج البلاغه ، نامه ۳۱

حدیث۵۷۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: برترین (مرتبه) دین کوتاه کردن آرزو است، و برترین عبادت اخلاص عمل. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۵۷۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر گاه دیدی خداوند تو را با خلق خود مأنوس و سرگرم ساخته و از ذکر خود رمانده است، آن وقت است که به راستی تو را مبغوض داشته است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۵۸۰

امام علی علیه السلام می فرمایند : لا یَسعَدُ امْرُؤٌ إلاّ بِطاعَةِ اللّهِ سُبحانَهُ وَ لا یَشقَی امْرُؤٌ إلاّ بِمَعصیَةِ اللّهِ؛ هیچ کس جز با اطاعت خدا خوشبخت نمی‌شود و جز با معصیت خدا بدبخت نمی گردد. غررالحکم، ح ۱۰۸۴۸ .

حدیث۵۸۱

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : إذا اوقِفَ الْعِبادُ نادی مُنادٍ: لِیَقُمْ مَنْ أَجْرُهُ عَلَی اللّهِ وَلْیَدْخُلِ الْجَنَّةَ قیلَ: مَنْذَا الَّذی أَجْرُهُ عَلَی اللّهِ؟ قالَ: الْعافُونَ عَنِ النّاسِ؛ هنگامی که بندگان در پیشگاه خدا می‌ایستند، آواز دهنده‌ای ندا دهد: آن کس که مزدش با خداست برخیزد و به بهشت رود. گفته می‌شود: چه کسی مزدش با خداست؟ می گوید: گذشت کنندگان از مردم. کنزالعمال، ح ۷۰۰۹.

حدیث۵۸۲

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اَکْثِروا مِنْ قَوْلِ لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ اِلاّ بِاللّهِ الْعَلِیِّ الْعَظیم فَاِنَّها مِلْکَ الْجَنَّةِ وَ مَنْ اَکْثَرَ مِنْها نَظَرَ اللّه‌ اِلَیْهِ وَ مَنْ نَظَرَ اِلَیْهِ فَقَدْ اَصابَ خَیْرَ الدُّنْیا وَ الآْخِرَةِ؛ ذکر «لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ اِلاّ بِاللّهِ الْعَلِیِّ الْعَظیم» را بسیار بگویید: زیرا که آن، دارایی بهشت است و هر کس آن را بسیار بگوید خداوند به او می‌نگرد و هر کس خدا به او بنگرد به خیر دنیا و آخرت دست یافته است. بحارالأنوار، ج ۳۸، ص ۱۶۱، ح ۸۳ .

حدیث۵۸۳

امام صادق علیه‌السلام : اِنَّ اللّه‌ یُحِبُّ اَنْ یُعْبَدَ فِی السِّرِ کَما یُحِبُّ اَنْ یُعْبَدَ فِی الْعَلانِیَةِ؛ خداوند دوست دارد که در پنهان عبادت شود، چنانکه دوست دارد آشکارا عبادت شود. ۱ کافی، ج ۲، ص ۲۲۳، ح ۸ .

حدیث۵۸۴

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : مَنْ أَعْرَضَ عَنْ مُحَرَّمٍ أَبْدَلَهُ اللّه‌ بِهِ عِبادَةً تَسُرُّهُ؛ هر کس از حرام دوری کند، خداوند به جای آن عبادتی که او را شاد کند نصیبش می گرداند. بحارالأنوار، ج ۷۷، ص ۱۲۱.

حدیث۵۸۵

مَن عَبَدَ اللهَ حَقَّ عِبادَتِهِ آتاهُ اللهُ فَوقَ أمانِیِهِ وَ کِفایَتِهِ؛ هر که خدا را، آن‌گونه که سزاوار اوست، بندگی کند، خداوند بیش از آرزوها و کفایتش به او عطا کند. (بحار الأنوار، ج ۷۱، ص ۱۸۳

حدیث۵۸۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إنَّهُ لا یُدرکُ ما عِندَ الله إلّا بطاعَتِهِی حقیقتاً آنچه (از نعمتها و رضوان) که در نزد خداوند است جز با طاعت و فرمانبرداری از او بدست نمی آید. (جهاد با نفس، ح ۱۵۳)

حدیث۵۸۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَسَدُّ الاَعمال ثَلاثَهُ ذِکرُ الله عَلی کلِّ حال وَ الِانصاف من نَفسَک و مُواساةُ الاَخ فی المال؛ استوارترین کارها سه چیز است: یاد خداوند در همه حال، و رعایت انصاف به ضرر خویش و تقسیم مال با برادر دینی. (نهج الفصاحه ، ص ۵۷ ، ح ۲۹۰)

حدیث۵۸۸

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: اَفضَل العِبادَهُ العَفَافُ برترین عبادت، پاکدامنی است (جهاد النفس، ح ۲۱۱)

حدیث۵۸۹

امام سجّاد (علیه السلام) فرمودند: مَن عَمِلَ بما افتَرَضَ اللهُ عَلَیهِ فَهُوَ مِن اَعبَدِ النّاس کسی که به آنچه که خداوند بر او واجب ساخته عمل کند، از عابد ترین مردمان است (جهاد النفس، ح ۲۴۳)

حدیث۵۹۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)فرمودند: من عَبَد الله حق عبادته آتاه الله فوق امانیه و کفایته هر که خدا را، آن گونه که سزاوار اوست، بندگی کند، خداوند بیش ازآرزوها و کفایتش به او عطا می کند. (بحارالانوار،ج??ص)???

حدیث۵۹۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: فِکرَةُ ساعَةٍ خَیرٌ مِن عِبادَةِ اَلفِ سَنَةٍ یک ساعت اندیشیدن در خیر و صلاح از هزار سال عبادت بهتر است. (بحارالانوار،ج۷۱ص۳۲۶)

حدیث۵۹۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اَفضَلُ العِبادةُ اِدمانُ التّفکُّرفی اللهِ و فی قُدرَتهِ؛ برترین عبادت مداومت نمودن بر تفکر درباره خداوند و قدرت اوست. (جهادالنفس،ح۵۳)

حدیث۵۹۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اِعمَل بِفرائِض اللهِ تشکُن أتقَی النّاس؛ به واجبات الهی عمل کن تا پرهیزکارترین مردمان باشی. (جهاد النفس،ح ۲۴۲)

حدیث۵۹۴

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: لیست العبادة کثرة الصیام و الصلاة ، و إنما العبادة کثرة التفکر فی أمر الله؛ عبادت پر روزه گرفتن و پر نماز خواندن نیست ، عبادت پر اندیشه کردن در امر خداست. (تحف العقول ، ص ۵۱۸)

حدیث۵۹۵

امام محمد باقر(علیه السلام) فرمودند: اتّقوا اللّهَ و صُونو دینَکُم بِالوَرَع همانا سخت ترین عبادت باز ایستادن از گناه است. (جهاد النفس،ح ۱۸۸)

حدیث۵۹۶

امام هادی علیه السلام فرمودند: من کان علی بینة من ربه هانت علیه مصائب الدنیا و لو قرض و نشر هر که بر طریق خداپرستی محکم و استوار باشد، مصائب دنیا بر وی سبک آید، گر چه تکه تکه شود. (تحف العقول ، ص ۵۱۱)

حدیث۵۹۷

امام صادق علیه السلام فرمودند: انّ العَملَ القَلیل الدّائم علی الیقینِ اَفْضَلُ عِندالله منَ العَمَلِ الکثیر علی غَیرِ یقین عمل اندک و بادوام که بر پایه یقین باشد و در نزد خداوند از عمل زیاد که بدون یقین باشد برتر است. (جهاد النفس،ص۶۲)

حدیث۵۹۸

امام محمدباقر علیه السلام فرمودند: ان اعجل الطاعه ثوابا لصله الرحم نزدیکترین و سریعترین طاعت در ثواب ، پیوند با خویشان است. (تحف العقول،ص۳۰۳)

حدیث۵۹۹

امام موسی کاظم علیه السلام فرمودند: اَفضَلُ الْعِبادَةِ بَعدَ الْمَعْرِفَةِ إِنْتِظارُ الْفَرَجِ. بهترین عبادت بعد از شناختن خداوند، انتظار فرج و گشایش است. (تحف العقول ص ۴۰۳)

حدیث۶۰۰

افضل العبادهٔ عفهٔ البطن و الفرج؛ بالاترین عبادت، عفت شکم و شهوت است. (تحف العقول، ص ۲۹۶)

حدیث۶۰۱

امام موسی کاظم علیه السلام فرمودند: أفضَلُ العِبادَةِ بَعدِ المَعرِفَةِ إنتِظارُ الفَرَجِ بهترین عبادت بعد از شناختن خداوند، انتظار فرج و گشایش است. (تحف العقول، ص۴۰۳)

حدیث۶۰۲

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: ان الوصول الی الله عزوجل سفر لا یدرک الا بامتطاء اللیل؛ وصول به خداوند عزوجل سفری است که جز با عبادت در شب حاصل نگردد. (مسند الامام العسکری، ص ۲۹۰)

حدیث۶۰۳

امام حسن عسکری علیه السلام فرمودند: من آنَس بِالله اِستوحَشَ مِنَ النّاس؛ کسی که با خدا مانوس باشد، از مردم گریزان گردد. (مسند الامام العسکری، ص۲۸۷)

حدیث۶۰۴

امام صادق علیه السلام فرمودند: أَقرَبُ ما یَکُونُ العَبدُ إلَی اللهِ وَ هُوَ ساجِدٌ نزدیکترین حالات بنده به پروردگارت حالت سجده است. (ثواب الاعمال و عقاب الاعمال)

حدیث۶۰۵

امام حسن عسکری علیه السلام فرمودند: لَیسَتِ العِبادَةُ کَثرَةَ الصیّام وَ الصّلوةِ وَ انّما العِبادَةُ کَثرَةُ التّفَکُّر فی أمر اللهِ؛ عبادت کردن به زیادی روزه و نماز نیست، بلکه (حقیقت) عبادت، زیاد در کار خدا اندیشیدن است. (تحف العقول، ص۴۴۸)

حدیث۶۰۶

امام حسین علیه السلام فرمودند: اَلْبُکاءُ مِنْ خَشیةِ اللهِ نَجاَةٌ مِنَ النّارِ گریه از ترس خدا سبب نجات از آتش جهنّم است (حیات امام

حسین ج ۱ /ص ۱۸۳)

حدیث۶۰۷

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشبخت ترین مردم کسی است که نفس او متقاضی طاعت خدا باشد. غررالحکم، ح ۳۳۹۶.

حدیث۶۰۸

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشبخت ترین مردم کسی است که نفس او متقاضی طاعت خدا باشد. غررالحکم، ح ۳۳۹۶.

حدیث۶۰۹

رسول اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر کس از وادی ذلت بار گناه و معصیت، به عزت اطاعت خدا روی آورد، خدای بلند مرتبه بدون این که او مونسی داشته باشد، با او انس می گردد و بدون داشتن مال او را یاری می نماید. بحارالانوار/ج ۷۲/ص ۳۵۹.

حدیث۶۱۰

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)می فرمایند: هر کس با وضو و طهارت بخوابد، مثل این است که سراسر شب را به عبادت و بیداری گذرانده است. بحارالانوار/ج۷۴/ص ۱۵۰.

حدیث۶۱۱

امام کاظم(علیه السلام) می فرمایند: ما اقبح الفقر بعدالغنی، واقبح الخطیئة بعد النسک! واقبح من ذلک العابد لله ثم یترک عبادته. چه زشت است نیازمندی بعد از توانگری و چه زشت است گناه به دنبال عبادت و زشت تر از اینها کار کسی است که عبادت خدا را پیشه کند و سپس از عبادتش دست شوید. تحف العقول/ ح۳۹۷.

حدیث۶۱۲

حضرت امام حسین (علیه السلام) می فرمایند: من عبدالله حق عبادته اتاه الله فوق امانیه و کفاتیه؛ هر که خدا را چنان که حق عبادت اوست عبادت کند، خداوند برتر از آرزوها و بیشتر از حد کفایتش به او عطا فرماید. میزان الحکمه/ ج۷/ ص ۳۴۳۰.

حدیث۶۱۳

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: ان المجاهد نفسه علی طاعهٔ الله و عن معاصیه عندالله سبحانه بمنزلهٔ برشهید. کسی که در راه فرمانبرداری از خدا و دوری از نافرمانی او با نفس خویش مبارزه کند، نزد خدای سبحان منزلت نیکوکار شهید را دارد. غررالحکم/ ج ۳۵۴۶.

حدیث۶۱۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : أفضَلُ العبادةِ الصّبرُ والصّمتُ و انتظارُ الفَرَج. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: برترین عبادت ها، صبر، خاموشی و انتظار فرج می باشد. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۴۲۰»

دعا، نیایش و زیارت

حدیث۱

قال الإمام علی – علیه السلام – : أکثر الدعاء تسلم من سورة الشیطان. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: زیاد دعا کن، تا از گزند شیطان محفوظ مانی. «بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۸»

حدیث۲

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : بیتُ الغناء بیتٌ لا تُؤمَنُ فیه الفجیعةُ و لا تُجابُ فیه الدَّعوةُ و لا تَدخلُه الملائکة. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: خانه ای که در آن غناء و ساز و آواز نواخته شود، از مصیبت ها و بلاهای دردناک در امان نیست و دعا در آن خانه مستجاب نمی گردد و فرشتگان به آن خانه وارد نمی شوند. «دعائم الاسلام، ج ۲، ص ۲۸۰»

حدیث۳

قال الامام العسکری – علیه السلام – : اَللهُ، الَّذِی یَتَالَّهُ اِلَیهِ عِندَ الحَوَائِجِ وَ الشَّدَائِدِ کُلُّ مَخلُوقٍ عِندَ اِنقِطَاعِ الرَّجَاءِ مِن کُلِّ مَن دُونَهُ. امام حسن عسگری – علیه السلام – فرمودند: خدا همان است که در هنگام نیازمندی ها وسختی ها، توسط هر کس که امیدش از غیر او قطع شده است، مورد توجّه قرار می گیرد. «بحار الأنوار، ج ۳، ص ۴۱»

حدیث۴

قال الامام علی – علیه السلام – : اَلحَمدُ لِلَّهِ غَیرَ مَقنُوطٍ مِن رَحمَتِهِ، وَلا مَخلُوٍّ مِن نِّعمَتِهِ، وَلا مَأیُوسٍ مِن مَغفِرَتِهِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: سپاس و ستایش خدایی را که نه از رحمت او نومیدم و نه از نعمت او بی بهره و نه از آمرزش او مأیوس. «نهج البلاغه، خطبه ۴۵»

حدیث۵

قال الامام علی – علیه السلام – : اَللَّهُمَّ فَاسقِنَا غَیثَک، وَلا تَجعَلنَا مِنَ القَانِطِینَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: بار خدایا! ما را از بارانت سیراب گردان و از ناامیدان، قرارمان نده. «نهج البلاغه، خطبه ۱۴۳»

حدیث۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اللّهمَّ إنّی أعوذ بِکَ مِنَ البُخل ... . پیامبراکرم – صلی الله علیه و آله – در دعائی به خداوند عرضه می‌دارد: خدایا! پناه می‌برم به تو از بخل و تنگ نظری. «محجة البیضاء، ج ۶، ص ۷۲»

حدیث۷

امام حسن مجتبی(علیه السلام) فرمودند: أنا الضامن لمن لم یهجس فی قلبه إلا الرضا أن یدعوا الله فیستجاب له؛ کسی که در دلش هوایی جز خشنودی خدا خطور نکند، من ضمانت می کنم که خداوند دعایش را مستجاب کند. کافی ۲/۶۲/۱۱

حدیث۸

امام حسین(علیه السلام) فرمودند: من زارنی بعد موتی زرته یوم القیامه و لولم یکن الافی النار لأخر جته؛ هرکس مرا پس از مرگم زیارت کند، در قیامت به دیدارش می روم و حتی اگر در دوزخ باشد او را بیرون می آورم. المنتخب للطریحی ص ۷۰

حدیث۹

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اللهم ارزقنی حبک وحب من یحبک وحب ما یقربنی إلی حبک و اجعل حبک أحب إلی من الماء البارد؛ خدایا روزی کن که مرا محبت خودت و محبت دوستدارانت را و محبت آنچه مرا به تو نزدیک می کند و محبت خودت را نزد من از آب خنک محبوب تر گردان. محجه البیضاء ۸/۵

حدیث۱۰

امام جواد (علیه السلام) فرمودند: انی اذا اءردت الاستخارهٔ فی الاءمر العظیم استخرت الله ماءهٔ مرهٔ...اءقول: اءللهم انی اءسئلک باءنک عالم الغیب و الشهادهٔ، ان کنت تعلم اءن کذا و کذا خیر لی، فخره لی و یسره، و ان کنت تعلم اءنه شر لی فی دینی و دنیای و آخرتی فاصرفه عنی الی ما هو خیر لی و رضنی فی ذلک بقضائک فانکه تعلم و لا اءعلم و تقدر ولا اءقدر و تقضی و لا اءقضی انک علام الغیوب. من هنگامی که تصمیم می گیرم در مساءله مهمی از خدا طلب خیر کنم، صد بار از خدا طلب خیر می کنم و این چنین می گویم: خدایا از تو خواستارم، تو از ظاهر و باطن آگاهی، اگر می دانی که فلان چیز برای من خیر است پس آن را برای من برگزین و آسان گردان، و اگر می دانی که آن برای دین و دنیای من بد است پس آن را به چیزی که برای من خیر است تبدیل کن و مرا به قضای خودت راضی و خشنود کن، چون تو آگاهی و من ناآگاه، تو توانایی و من ناتوان، و تو حکمرانی و من حاکم نیستم، تو از غیبها نیز آگاهی. محاسن برقی: ۶۰۰.

حدیث۱۱

امام سجاد (علیه السلام): اللهم ... اءعنی علی تربیتهم و تاءدیبهم وبرهم ؛ خدایا مرا بر تربیت ، ادب آموزی و نیکی کردن به فرندانم یاری فرما. صحیفه سجادیه از دعای ۲۵.

حدیث۱۲

امام باقر (علیه السلام): اللهم ارزقنی ولدا واجعله تقیا زکیا لیس فی خلقه زیادهٔ و لا نقصان واجعل عاقبته الی خیر؛ خداوندا به من فرزندی عطا کن و او را پرهیزگار و پاک قرار ده که در آفرینشش کم و زیادی نباشد و سرانجامش را نیکوگردان . تهذیب الاحکام ۷/۴۱۱/۱۶۴۱.

حدیث۱۳

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم – لِأَنَس: ألا ـ اُعَلِّمُکَ دُعاءً تَدعو بِهِ کُلَّما صَلَّیتَ الغَداةَ ثَلاثَ مَرّاتٍ دَفَعَ اللّه عَنکَ الجُذامَ وَالبَرَصَ وَالفالِجَ وَالعَمی فِی الدُّنیا؟ قُل : «اللّهُمَّ اهدِنی مِن عِندِکَ ، وَأَفِض عَلَیَّ مِن فَضلِکَ ، وأسبِغ عَلَیَّ مِن رَحمَتِکَ ، وأنزِل عَلَیَّ مِن بَرَکاتِکَ» . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : خطاب به اَنَس – : آیا نمی‌خواهی دعایی به تو بیاموزم که هر گاه نماز صبح گزاردی ، آن را سه بار بگویی تا خداوند ، جذام ، پیسی ، سستْ‌اندامی و کوری را از تو دور کند؟ بگو: «خداوندا ! از پیشگاه خویش، مرا راه نمای ، از فضل خود ، بر من فرو بار ، از رحمت خویش ، نعمتی سرشارم ده ، و از برکات خود ، بر من نازل فرمای». کنز العمّال ، جلد ۲ ، صفحه ۱۴۵ ، حدیث ۳۵۲۰ نقلاً عن أبی الشیخ فی الثواب عن أنس دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۷۴

حدیث۱۴

الامام الصادق علیه‌السلام – فی دُعائِهِ لَمّا اشتَکی –: اللّهُمَّ اجعَلهُ أدَباً لا غَضَباً . امام صادق علیه‌السلام – در دعای خویش آن هنگام که بیمار شده بودند: خداوندا! این را نه [نشان] غضب ، بلکه [مایه] ادب قرار ده . بحارالأنوار ، جلد ۹۵ ، صفحه ۱۸ ، حدیث ۱۸ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۴۰

حدیث۱۵

– فی دُعائِهِ لِمَریضٍ عِندَ عِیادَتِهِ لَهُ: اللّهُمَّ آجِرهُ عَلی وَجَعِهِ ، وعافِهِ إلی مُنتَهی أجَلِهِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم – در دعای خود به هنگام عیادت یک بیمار – : خداوندا! او را بر دردش پاداش ده ، و او را تا پایان عمرش عافیت عطا کن. نثر الدرّ ، جلد ۱ ، صفحه ۱۵۵ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۰۸

حدیث۱۶

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا دَخَلتُم عَلَی المَریضِ فَنَفِّسوا لَهُ فی أجَلِهِ ؛ فَإِنَّ ذلِکَ لا یَرُدُّ شَیئا ویُطَیِّبُ بِنَفسِهِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : چون بر بیمار درآمدید ، برای وی ، آرزوی عمر دراز کنید؛ چه ، این [دعا] چیزی [از اجل او] را دفع نمی‌کند ، امّا مایه خرسندی وی می‌شود. بحار الأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۲۲۵ ، حدیث ۳۳ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۰۸

حدیث۱۷

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا دَخَلتَ عَلی مَریضٍ فَمُرهُ أن یَدعُوَ لَکَ ؛ فَإِنَّ دُعاءَهُ کَدُعاءِ المَلائِکَةِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : چون بر بیماری وارد شدی ، از او بخواه برایت دعا کند؛ چرا که دعای او ، به سانِ دعای فرشتگان است. الکافی ، جلد ۳ ، صفحه ۱۱۷ ، حدیث ۳ عن سیف بن عمیرة ، مکارم الأخلاق ، جلد ۲ ، صفحه ۱۷۳ ، حدیث ۲۴۳۴ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۱۰

حدیث۱۸

الإمام الصادق علیه‌السلام : مَن عادَ مَریضا فِی اللّهِ ، لَم یَسأَلِ المَریضُ لِلعائِدِ شَیئا إلاَّ استَجابَ اللّه لَهُ . امام صادق علیه‌السلام : هر کس بیماری را برای خدا عیادت کند ، آن بیمار برای عیادت کننده ، از خداوند چیزی نخواهد مگر آن که خداوند دعایش را استجابت کند. بحار الأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۲۱۷ ، حدیث ۱۰ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۱۰

حدیث۱۹

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اللهم اعصمهم من کل فتنهٔ و نجهم من کل هلکهٔ. حضرت امام صادق – علیه السّلام (– در حق قم دعا کردند و) فرمودند: خدایا اهل قم را از هر فتنه حفظ کن و ایشان را از هر هلاکتی نجات بده. «بحارالانوار، ج ۵۷، ص ۲۱۸»

حدیث۲۰

الإمام الصادق علیه‌السلام : یُستَحَبُّ لِلمَریضِ أن یُعطِیَ السّائِلَ بِیَدِهِ ، ویَأمُرَ السّائِلَ أن یَدعُوَ لَهُ . امام صادق علیه‌السلام : مستحب است بیمار به دست خود ، صدقه‌ای به سائل بدهد و از او بخواهد برای وی ، دعا کند . الکافی ، جلد ۴ ، صفحه ۴ ، حدیث ۹ ، بحارالأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۲۰۹ ، حدیث ۲۵ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۷۴

حدیث۲۱

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم – لِأَنَسٍ: ألا اُعَلِّمُکَ دُعاءً تَدعو بِهِ کُلَّما صَلَّیتَ الغَداةَ ثَلاثَ مَرّاتٍ دَفَعَ اللّه عَنکَ الجُذامَ وَالبَرَصَ وَالفالِجَ وَالعَمى فِی الدُّنیا؟ قُل : «اللّهُمَّ اهدِنی مِن عِندِکَ ، وَأَفِض عَلَیَّ مِن فَضلِکَ ، وأسبِغ عَلَیَّ مِن رَحمَتِکَ ، وأنزِل عَلَیَّ مِن بَرَکاتِکَ» . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : خطاب به اَنَس – : آیا نمی‌خواهی دعایی به تو بیاموزم که هر گاه نماز صبح گزاردی ، آن را سه بار بگویی تا خداوند ، جذام ، پیسی ، سستْ‌اندامی و کوری را از تو دور کند؟ بگو: «خداوندا ! از پیشگاه خویش، مرا راه نمای ، از فضل خود ، بر من فرو بار ، از رحمت خویش ، نعمتی سرشارم ده ، و از برکات خود ، بر من نازل فرمای». کنز العمّال ، جلد ۲ ، صفحه ۱۴۵ ، حدیث ۳۵۲۰ نقلاً عن أبی الشیخ فی الثواب عن أنس دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۷۴

حدیث۲۲

الإمام علیّ علیه‌السلام : مَرِضتُ فَعادَنی رَسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم ، فَقالَ : قُل: «اللّهُمَّ إنّی أسأَلُکَ تَعجیلَ عافِیَتِکَ، وصَبراً عَلى بَلِیَّتِکَ، وخُروجاً إلى رَحمَتِکَ». فَقُلتُها ، فَقُمتُ کَأَنَّما نَشَطتُ مِن عِقالٍ . امام علی علیه‌السلام : بیمار شدم و پیامبر خدا به عیادتم آمد و فرمودند: «بگو : خداوندا! از تو می‌خواهم عافیتی را که می‌دهی ، پیش اندازی ، بر امتحان خویش ، بردباری‌ام بخشی ، و مرا به سوی رحمت خویش ببری» . من ، این دعا را خواندم و پس از آن [دعا] ، از بستر بیماری برخاستم ، گویا که از بندی رَسته باشم . کنز العمّال ، جلد ۲ ، صفحه ۱۹۰ ، حدیث ۳۶۹۸ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۷۴

حدیث۲۳

قال الامام الباقر – علیه السلام – : انّ الحُسَیْنَ صاحِبَ کَربَلا قُتِلَ مَظْلوما، مَکروبا عَطْشانا، لَهفانا فآلَى اللّه عَزَّوَجلّ عَلى نَفْسِهِ اَن لا یاتیَهُ لَهفانٌ و لا مَکروبٌ و لا مُذنِبٌ و لا مَغمومٌ و لا عَطشانٌ و لا مَنْ بِهِ عاهَةٌ ثُمَّ دَعا عِندَهُ و تَقَرَّبَ بِالحُسَیْنِ بن عَلی علیه السلام اِلَی اللّه عَزَّوَجَلَّ إلاّ نَفَّسَ اللّه کُرْبَتَهُ وَ اَعطاهُ مَسأَلَتَهُ و غَفَرَ ذَنْبَهُ وَ مَدَّ فی عُمُرِهِ وَ بَسَطَ فی رِزقِهِ فَاعتَبِروا یا اُولِی الاَبْصار. امام باقر – علیه السلام – : حسین، بزرگ مرد کربلا، مظلوم و رنجیده خاطر و لب تشنه و مصیب زده به شهادت رسید. پس خداوند، به ذات خود، قسم یاد کرد که هیچ مصیبت زده و رنجیده خاطر و گنهکار و اندوهناک و تشنه ای و هیچ بَلا دیده ای به خدا روی نمی آورد و نزد قبر حسین علیه السلام دعا نمی کند و آن حضرت را به درگاه خدا شفیع نمی سازد، مگر این که خداوند، اندوهش را برطرف و حاجاتش را برآورده می کند و گناهش را می بخشد و عمرش را طولانی و روزی اش را گسترده می سازد. پس ای اهل بینش،

درس بگیرید! «بحارالأنوار، ج ۱۰۱، ص ۴۶، ح ۵»

حدیث۲۴

قال الامام السجاد – علیه السلام – : اللهُمَّ ... وَاجْعَلْنی مِمَّنْ اَطَلْتَ عُمْرَهُ وَ حَسَّنْتَ عَمَلَهُ وَ اَتْمَمْتَ عَلَیْهِ نِعْمَتَکَ وَ رَضِیتَ عَنْهُ وَ اَحْیَیْتَهُ حَیاةً طَیِّبَةً فی اَدْوَمِ السُّرورِ وَ اسْبَغِ الْکَرامَةِ وَ اَتَمِّ الْعَیْشِ. امام سجّاد – علیه السلام – : خداوند! مرا از کسانی قرار ده که عمرشان را دراز و کردارشان را نیکو گردانیده ای و نعمتت را بر آنان تمام کرده ای و از آنان خُرسندی و به آنان زندگی ای پاک، همراه با پایدارترین شادمانی و سرشارترین کرامت و کامل ترین رفاه، عطا نموده ای. «بحارالأنوار، ج ۹۸، ص ۹۱، ح ۲»

حدیث۲۵

قال الامام الصادق – علیه السلام – : لا تَدَع زیارَةَ الحُسَیْنِ بْنِ عَلی علیه السلام و مُر اَصحابَکَ بِذالِکَ، یَمُدُّ اللّه فی عُمرِکَ و یَزیدُ اللّه فی رِزقِکَ و یُحییکَ اللّه سَعیدا و لاتَموتُ اِلاّ سَعیدا و یَکتُبُکَ سَعیدا. امام صادق – علیه السلام – : زیارت امام حسین علیه السلام را رها نکن و دوستان خود را هم به آن سفارش کن، که در این صورت، خداوند عمرت را طولانی و روزی ات را زیاد می کند و زندگی ات را همراه با سعادت می کند و جز سعادتمند نمی میری و نام تو را در شمار سعادتمندان، ثبت می کند. «کامل الزیارات، ص ۲۸۶»

حدیث۲۶

قال الامام الحسین – علیه السّلام – : کان رسول الله یرفَعُ یَدَیْهِ اذا ابْتَهَلَ و دَعا کَما یَسْتَطْعِمُ المسکینُ. امام حسین – علیه السّلام – فرمودند: رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – (هنگام دعا) دستهای خود را بالا می بردند و با حالت تضرّع و گریه دعا می کردند، مانند انسان مسکین و بیچاره ای که عاجزانه درخواست غذا می کند. «مکارم الاخلاق، ج ۲، ص ۸»

حدیث۲۷

قال الامام السجاد – علیه السّلام – : المؤمِنُ مِن دُعائِهِ عَلی ثَلاثٍ: إمّا أن یُدَّخَرَ لَهُ، و إمّا أن یُعجِّلَ لهُ و إمّا أن یَدْفَعُ عنهُ بلاءً یُریدُ أن یُصیبَهُ. امام سجاد – علیه السّلام – فرمودند: دعاهای مؤمن بر سه گونه است: یا برای او ذخیره می شود و یا سریعاً اجابت می شود و یا به واسطهٔ آن دعا، بلائی که قرار بود به او رسد از او برطرف می گردد. «تحف العقول، ص ۲۸۰»

حدیث۲۸

قال الامام السّجاد – علیه السّلام – : الدّعاءُ یدفَعُ البلاءَ النّازلَ و ما لَمْ یَنْزِل. امام سجاد – علیه السّلام – فرمودند: دعا بلا را دفع می کند، خواه بلا نازل شده باشد و یا اینکه هنوز نازل نشده باشد. «اصول کافی، ج ۲، ص ۴۶۹»

حدیث۲۹

قال الامام الرّضا – علیه السّلام – : علیکم بسلاحِ الأنبیاء فقیلَ و ما سلاحُ الانبیاء؟ قال: الدعاء. امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: بر شما است که از سلاح پیامبران بهره بگیرید. به حضرت عرض شد: سلاح انبیاء چیست؟ حضرت فرمودند: «دعا». «اصول کافی، ج ۲، ص ۴۶۸»

حدیث۳۰

قـال الامـام البـاقر – علیه السّـلام – : ینبغی للمؤمِنِ أن یکونَ دعـاءُهُ فی الرّخـاءِ نحواً من دعـائِهِ فی الشّـدَةِ. امـام بـاقر – علیه السّـلام – فرمودنـد: سـزاوار است بنـدهٔ مؤمن، همانگونه که در حال سـختی و بلا دعا می کند و پروردگارش را می خواند، در حال آسایش و راحتی نیز آنگونه دعا کند. «اصول کافی، ج ۲، ص ۴۸۸»

حدیث۳۱

قال الامام الباقر – علیه السّلام – : لا تَستَکْثِروُا شیئاً مِمّا تطلُبُونَ، فما عنداللهِ أکثر. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: آنچه را از خداوند درخواست می کنید زیاد مشمارید، پس همانا آنچه در نزد خداست، بسیار بیشتر است. «مکارم الاخلاق، ج ۲، ص ۹۷»

حدیث۳۲

قال الامام السّجاد – علیه السّلام – : من لم یَرجُ الناسَ فی شیءٍ و ردَّ أمرُهُ الی اللهِ عزّوجلّ فی جمیع امورِهِ، استجابَ الله عزّوجلّ لَهُ فی کلّ شـیءٍ. امام سـجاد – علیه السّـلام – فرمودنـد: کسـی که در هیـچ چیزی به مردم امیـدی نداشـته باشـد و حاجات خود را به خـدا واگذار نماید خداوند همهٔ حاجات او را اجابت می کند. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۱۱۰»

حدیث۳۳

قـال الامام الصادق – علیه السّـلام – : دعاءُ المؤمِنِ للمؤمِنِ یـدفَعُ عنه البلاء و یـدُرّ علیه الرّزق. امام صادق – علیه السّـلام – فرمودنـد: دعای انسان مؤمن برای مؤمن بلا را از او دفع نموده و روزی را بر او سرازیر می کند. «الاختصاص، ص ۲۸»

حدیث۳۴

قال الامام الصادق – علیه السّـلام – : مَنْ قدَّمَ اربعینَ من المؤمنین ثُمَّ دعا اسـتُجیبَ لَه. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: کسی که در دعا (ابتدا) برای چهل نفر از مؤمنین دعا کند، سپس برای خودش، دعای او مستجاب خواهد شد. «بحارالانوار، ج ۹۳، ص ۳۱۷»

حدیث۳۵

قال الامام الصادق – علیه السّـلام – : إنّما هی المَدْحَـهْ ثُمَّ الاقرارُ بالـذّنبِ ثم المسألَـهُ. امام صادق – علیه السّـلام – فرمودنـد: (راه دعا اینگونه است): ابتـدا خداونـد را مـدح و سـتایش کنیـد، سپس به گناهـان خود اقرار نمائیـد و بعـد از آن خواسـتهٔ خود را بخواهیـد. «بحارالانوار، ج ۹۳، ص ۳۱۸»

حدیث۳۶

قـال الامـام الصـادق – علیه السّـلام – : مَنْ کانَتْ لهُ حاجهٌ الی اللهِ عزّوجلّ فلیبـدأ بالصَّلاهِ علی محمّـدٍ و آله ثم یسأل حاجَتَه ثمّ یختم بالصّـلاهِ علی محمّد و آل محمدٍ ... . امام صادق – علیه السّـلام – فرمودند: کسـی که حاجت و خواسته ای را از خداوند می خواهد، ابتـدا بر محمّـد و آل محمّـد صـلوات بفرسـتد، سپس حـاجت خود را درخواست کرده و در آخر نیز بر محمّـد و آل محمّـد درود و صلوات بفرسـتد، پس بـدرستی که خداونـد عزّوجـلّ کریم تر و بزرگوارتر از آن است که دو طرف (اول و آخر) دعای او را اجابت

نموده و حاجت وسط را اجابت نکند. «مکارم الاخلاق، ج ۲، ص ۱۹»

حدیث۳۷

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : انّ اللهَ لا یرفَعُ دعاءَ عبدٍ و فی بطنِهِ حرامٌ أو عندَهُ مظلمةٌ لأحدٍ من خلقِهِ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: بدرستی که دعای بنده ای که حرام خورده و یا حقّی از مردم بر گردن اوست، مورد استجابت پروردگار واقع نمی شود. «بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۳۲۱»

حدیث۳۸

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : انّ العبدَ اذا دعا الله تبارکَ و تعالی بنیّةٍ صادقةٍ و قلبٍ مخلصٍ اُستجیبَ له ... . امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: همانا بنده زمانی که خدا را با نیت پاک و راستین و قلبی سرشار از اخلاص بخواند خداوند او را اجابت می نماید ... ولی اگر خدا را بدون نیّت پاک و نه از روی اخلاص بخواند، خداوند خواسته او را اجابت نخواهد کرد. «الاختصاص، ص ۲۴۲»

حدیث۳۹

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : علیکَ بالدّعاءِ فانَّهُ شفاءٌ مِنْ کلِّ داءٍ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: بر تو باد به دعا کردن، به درستی که دعا شفا و درمان هر دردی است. «اصول کافی، ج ۴، ص۲۳۴»

حدیث۴۰

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : الداعی بِلا عمل کالرّامی بلا وَتَرَ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: دعا کننده ای که عمل و کردار نیک ندارد، همانند تیراندازی است که بدون کمان تیر را پرتاب می کند. «بحارالانوار، ج ۹۳، ص ۳۱۲»

حدیث۴۱

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : فإنَّ سلاحَ المؤمِنِ الدّعاءُ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: پس همانا دعا اسلحهٔ انسان مؤمن است. «مکارم الاخلاق، ج ۲، ص ۸»

حدیث۴۲

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : اِدفَعُوا أبوابَ البلاءِ، بالدّعاء. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: بلاهای گوناگون را به وسیلهٔ دعا از خود دفع کنید. «بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۲۸۸»

حدیث۴۳

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : مَن أحبَّ أن یُستجابَ دعاءُهُ فَلیطیِّبْ مطعَمَهُ و مکسَبَهُ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: اگر کسی دوست دارد که دعایش مستجاب شود، پس باید کسب و روزیش را پاک گرداند. «بحارالانوار، ج ۹۳، ص ۳۷۲»

حدیث۴۴

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : اعلَمُوا أنَّ اللهَ لا یَقْبلُ دعاءً عن قلب غافلٍ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: بدانید که همانا خداوند دعای کسی را که از یاد او غافل است قبول (مستجاب) نمی کند. «اعلام الدین، ص ۲۹۵»

حدیث۴۵

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : انّ اللهَ یحبّ المُلِحّینَ فی الدّعاءِ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: خداوند افرادی را که در دعا اصرار و پافشاری دارند، دوست می دارد. «نهج الفصاحه، ص ۷۶»

حدیث۴۶

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : خیرُ وقتٍ دَعَوْتم اللهَ عزوجلّ فیه، الأسحارُ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: بهترین زمانی که می توان در آن خداوند عزّوجلّ را خواند (و دعا کرد)، وقت سحر است. «اصول کافی، ج ۲، ص ۴۷۷»

حدیث۴۷

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : دُعاءُ أطفالِ اُمّتی مستجابٌ مالم یُقارِفُوا الذُّنوب. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: دعای کودکانِ از امّت من تا زمانی که مرتکب گناه نشده اند، مستجاب می شود. «بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۳۵۷»

حدیث۴۸

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : أسرَعُ الدّعاءِ إجابةً دعاءُ غائبٍ لغائبٍ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: سریعترین دعائی که به اجابت می رسد، دعای شخص غائب برای غائب است. «نهج الفصاحه، ص ۵۷»

حدیث۴۹

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : یقول اللهُ عزّوجلّ: من سألنی و هُوَ یَعلَمُ أنّی اُضرُّ و أنفعُ أَسْتُجیبَ لَهُ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: خدای عزّوجل می فرماید: کسی که چیزی از من درخواست نماید و بداند (اعتقاد داشته باشد) که همانا من ضرر و نفع می رسانم (همه چیز با اذن من محقق می گردد)، او را اجابت خواهم کرد. «عده الداعی، ص ۱۳۱»

حدیث۵۰

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : اذا أرادَ اللهُ أن یَسْتَجیبَ لعبدٍ اَذنَ لَهُ فی الدّعاءِ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: زمانی که خدواند اراده استجابت خواسته بنده اش را بنماید به او اجازه دعا کردن می دهد. کنز العمال، ح ۳۵۶

حدیث۵۱

. قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ما کانَ اللهُ لِیَفْتَحَ لعبدٍ الدّعاء فیغلقُ عنهُ بابَ الاجابهٔ اللهُ اکرمُ من ذلکَ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: این گونه نیست که خداوند باب دعا را به سوی بنده ای بگشاید و باب اجابت خویش را به روی او ببندد،

خداوند بزرگوارتر و کریم تر از این است. «کنزالعمال، ح ۳۱۵۵»

حدیث۵۲

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : الداعی بِلا عمل کالرّامی بلا وَتَرَ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: دعا کننده ای که عمل و کردار نیک ندارد، همانند تیراندازی است که بدون کمان تیر را پرتاب می کند. «بحارالانوار، ج ۹۳، ص ۳۱۲»

حدیث۵۳

قال الامام علی – علیه السّلام – : من اکثَرَ مسئَلَةَ النّاسِ، ذلَّ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: کسی که زیاد از مردم درخواست (رفع) حاجت بنماید، خوار و ذلیل می گردد. «تصنیف غرر الحکم، ص ۱۹۳، ح ۳۷۷۳»

حدیث۵۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : الدّعاءُ للسّائل إحدَی الصّدقتین. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: دعا برای انسان محتاج یکی از انواع صدقه است. «تصنیف غرر الحکم، ص ۱۹۲، ح ۳۷۴۶»

حدیث۵۵

قال الامام علی – علیه السّلام – : نعم عونُ الدّعاءِ الخشوعِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بهترین حالت هنگام دعا، حالت حزن و خشوع در برابر پروردگار است. «تصنیف غرر الحکم، ح ۳۷۵۹»

حدیث۵۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : أربعةٌ لاتُرَدُّ لهم دَعوةً: الامام العادل لرعیّتِهِ، و الوالدُ البارّ لولدِهِ و الولَدُ البارّ لِوالدِهِ و المظلوم . امام علی – علیه السّلام – فرمودند: دعای چهار نفر ردّ نمی شود (به اجابت می رسد)، ۱. امام عادل برای مردمی که رعیّت او هستند. ۲. پدر نیکوکار برای فرزندش. ۳. فرزند نیکوکار و صالح برای پدرش. ۴. دعای مظلوم، که خداوند متعال می فرماید: به عزّت و جلالم سوگند که تو را یاری خواهم کرد، هر چند بعد از گذشت زمانی باشد. «الارشاد، ج ۱، ص ۳۰۴»

حدیث۵۷

قال الامام علی – علیه السّلام – : رُبّما سَئَلتَ الشّیءَ فَلَمْ تُعطَهُ و اُعطیتَ خیراً منهُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: چه بسا چیزی را از خداوند درخواست می کنی و به تو عطا نمی شود، لکن خداوند بهتر از آنرا به تو عطا می کند. «تصنیف غرر الحکم، ح ۳۷۶۵»

حدیث۵۸

قال الامام علی – علیه السّلام – : انّ دعوةَ المظلومِ مجابَةٌ عند اللهِ سبحانَهُ لأنَّهُ یطلُبُ حقَّهُ و اللهُ تعالی أعدَلُ(مِنْ) أن یَمْنَعَ ذا حقٍّ حقَّهُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بدرستی که خدای متعال دعای مظلوم را اجابت می کند؛ زیرا او حقّ خود را طلب می کند و خداوند عادل تر از آن است که مانع از رسیدن حق به صاحب حقّ شود. «تصنیف غرر الحکم، ح ۳۷۶۱»

حدیث۵۹

قال الامام علی – علیه السّلام – : إنَّ کَرَمَ اللهِ سبحانَهُ لا ینقُضُ حِکمَتَهُ فلذلِکَ لا یَقَعُ الاِجابَةَ فی کلِّ دعوَةٍ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بدرستی که کرم و فضل پروردگار مخالف و جدای از حکمت او نمی باشد، پس از این رو هر دعائی را اجابت نمی کند. «تصنیف غرر الحکم، ص ۱۹۳، ح ۳۷۶۴»

حدیث۶۰

امام علی – علیه السّلام – فرمودند: گناه و معصیت مانع از اجابت دعا می شود. «تصنیف غرر الحکم، ص ۱۹۳، ح ۳۷۶۶»

حدیث۶۱

قال الامام علی – علیه السّلام – : من قَرَعَ بابَ اللهِ فُتِحَ لَهُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: کسی که درب(خانهٔ) خداوند را بکوبد، به روی او گشوده خواهد شد. «تصنیف غرر الحکم، ح ۳۷۵۱»

حدیث۶۲

قال الامام علی – علیه السّلام – : أحبُّ الأعمالِ الی الله عزّوجلَّ فی الارضِ الدّعاءُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: دوست داشتنی ترین کارها در نزد پروردگار در روی زمین، دعاء است. «اصول کافی، ج ۲، ص ۴۶۷»

حدیث۶۳

قال الامام علی – علیه السّلام – : الدُّعاء مفتاحُ الرّحمةِ و مصباحُ الظُّلمَةِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: دعا کلید گشایش رحمت الهی و چراغ روشنگر در تاریکی است. «بحارالانوار، ج ۹۳، ص ۳۰۰»

حدیث۶۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : أعجَزُ النّاسِ من عَجَزَ عنِ الدّعاءِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: عاجزترین و ناتوان ترین مردم، کسی است که از دعا کردن ناتوان باشد. «تصنیف غرر الحکم، ح ۳۷۴۲»

حدیث۶۵

قال الامام علی – علیه السّلام – فی وصیّة لابنه الحسن – علیه السلام – : اِعلم أنّ الّذی بیدهِ خزائِنُ ملکوتِ الدّنیا و الآخرةِ قَدْ أذِنَ لدعائِکَ و تکفَّلَ لاِجابتِکَ و أمَرَکَ أن تسألَهُ لِیُعطیکَ و هو رحیمٌ کریمٌ. امام علی – علیه السّلام – در وصیت به فرزندش امام حسن – علیه السّلام – فرمودند: بدان همانا خداوندی که گنجینه های ملکوت دنیا و آخرت در دست اوست، به تو اجازه داده تا او را بخوانی و خود اجابت دعای تو را بر عهده گرفته است و امر کرده از او درخواست نمائی تا به تو عطا کند و او پروردگاری مهربان و بخشنده است. «بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۲۰۴»

حدیث۶۶

قال الامام الرضا – علیه السلام – : ان لکل امام عهدا فی عنق اولیائه و شیعته و ان من تمام الوفاء بالعهد زیارةقبورهم. حضرت امام رضا – علیه السلام – فرمودند: برای هر امامی، عهد و پیمانی بر گردن دوستان و پیروان اوست و از نشانه‌های وفای کامل به این عهد و پیمان، زیارت قبر امامان است. «من لا یحضره الفقیه، ج ۲، ص ۵۷۷»

حدیث۶۷

قال الامام الرضا – علیه السلام – : لا تنقضی الأیام و اللیالی حتی تصیر طوس مختلف شیعتی و زواری، الا فمن زارنی فیغربتی بطوس کان معی فی درجتی یوم القیامهٔ مغفورا له. امام رضا – علیه السلام – (به دعبل) فرمودند: روزها و شبهای چندانی نمی‌گذرد، مگر این که طوس، محل رفت و آمد شیعیان و زائران من می‌گردد. آگاه باش! پس هر کس مرا در غربتم در طوس زیارت کند، روز قیامت همراه من در درجه من خواهد بود و آمرزیده خواهد گشت. «بحارالانوار، ج ۹۹، ص ۳۹»

حدیث۶۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ستدفن بضعهٔ منی بارض خراسان لا یزورها مؤمن الا اوجب الله له الجنهٔ و حرم جسده علی النار. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: به زودی پاره‌ای از تن من در سرزمین خراسان به خاک سپرده خواهد شد. هیچ مؤمنی نیست که او را زیارت کند مگر آن که خداوند، بهشت را بر او واجب می‌کند و بدنش را بر آتش دوزخ حرام می‌سازد. «من لا یحضره الفقیه، ج ۲، ص ۵۸۵»

حدیث۶۹

قال الامام الباقر – علیه السلام – :مروا شیعتنا بزیارهٔ قبر الحسین بن علی – علیه السلام – فان اتیانه مفترض علی کل مؤمن یقرللحسین – علیه السلام – بالأمامهٔ من الله. امام محمد باقر – علیه السلام – فرمودند:شیعیان ما را دستور دهید که قبر حسین بن علی – علیه السلام – را زیارت کنند، چرا که رفتن به زیارت او، بر هر کس که به پیشوایی الهی آن حضرت (امامت ایشان از جانب خدا) معتقد است، واجب است. «بحارالانوار، ج ۹۸، ص ۱، ۳ و۴»

حدیث۷۰

قال الامام الباقر – علیه السلام – :انما امر الناس ان یأتوا هذه الأحجار فیطوفوا بها ثم یأتونا فیخبرونا بولایتهم ویعرضوا علینا نصرهم. امام محمد باقر – علیه السلام – فرمودند:همانا مردم فرمان یافته‌اند که سراغ این سنگها(ی کعبه) آمده، آنها را طوافکنند، سپس نزد ما آیند و ولایت و همبستگی خویش را به ما خبر دهند و یاری خویش را برما عرضه کنند. «وسائل الشیعهٔ، ج ۱۰، ص ۲۵۲»

حدیث۷۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – :من زارنی او زار احدا من ذریتی، زرته یوم القیامهٔ فانقذته من اهوالها. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند:هر کس مرا زیارت کند، یا یکی از فرزندانم را زیارت کند، من هم روز قیامت بهزیارت او می‌روم و او را از هول و هراسهای قیامت می‌رهانم. «بحارالانوار، ج ۹۷، ص ۱۲۳»

حدیث۷۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – :من سلم علی من عند قبری سمعته و من سلم علی من بعید بلغته. حضرت رسول – صلی الله علیه و آله – فرمودند:هر کس از کنار قبرم بر من سلام دهد، آن را می‌شنوم و هر کس از دور بر من سلامدهد، آن را به من می‌رسانند. «بحارالانوار، ج ۹۷، ص ۱۸۳»

حدیث۷۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – :من اتانی زائرا کنت شفیعه یوم القیامهٔ. پیامبر اسلام – صلی الله علیه و آله – فرمودند:هر کس به زیارت من آید، در روز قیامت شفیع او خواهم بود. «وسائل الشیعهٔ، ج ۱۰، ص ۲۶۱»

حدیث۷۴

عن الامام الصادق – علیه السلام – فی قوله تعالی:خذوا زینتکم عند کل مسجد. قال: الغسل عند لقاء کل امام. امام صادق – علیه السلام – درباره آیه «خذوا زینتکم عند کل مسجد» (در هر مسجد، زینت خود را همراه داشته باشید) فرمودند: مقصود، غسل هنگام زیارت و دیدار هر اماماست. «بحارالانوار، ج ۹۷، ص ۱۳۲»

حدیث۷۵

(روزی پیامبر با صدای بلند گریست, امام حسین – علیه السلام – عرض کرد:پدر جان چرا گریه کردی؟)پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند:جبرئیل به من خبر داد که شما کشته می‌شوید و قبرهای شما پراکنده است.امام حسین – علیه السلام – پرسید: پدر جان! کسی که قبرهای ما را با این پراکندگی زیارت کند،چه پاداشی دارد؟فرمودند: پسرم! آنان گروههایی از امت من هستند که شما را زیارت می‌کنند و با آنزیارت، خواستار برکت‌اند. بر من سزاوار است که روز قیامت سراغ آنان بروم و ازترسهای روز قیامت نجاتشان بدهم. «وسائل الشیعهٔ، ج ۱۰، ص ۲۵۹»

حدیث۷۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – :یا ابا الحسن! ان الله تعالی جعل قبرک و قبر ولدک بقاعا من بقاع الجنهٔ و عرصهٔ منعرصاتها و ان الله جعل قلوب نجباء من خلقه و صفوهٔ من عباده تحن الیکم و تحتملالمذلهٔ و الأذی فیعمرون قبورکم و یکثرون زیارتها. پیامبر اسلام – صلی الله علیه و آله – خطاب به امیر المؤمنین – علیه السلام – فرمودند: ای ابا الحسن! خدای متعال، قبر تو و فرزندانترا بقعه‌ای از بقعه‌های بهشت و عرصه‌ای از عرصه‌های آن قرار داده است و همانا خداوند، دلهای بندگان نجیب وبرگزیده خویش را شیفته شما قرار داده است که در راه زیارت شما خواری و اذیتها را بهجان می‌خرند و قبرهای شما را آباد می‌کنند و بسیار به زیارت آنها می‌آیند. «بحارالانوار، ج ۹۷، ص ۱۲۱»

حدیث۷۷

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – :من زاره فقد زارنی و من زارنی فکأنما زار الله و حق علی الله ان لا یعذبهبالنار. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – (درباره شهادت حسین – علیه السلام – و زیارت قبر آن حضرت به ابن عباس) فرمودند:هر کس او را زیارت کند، مرا زیارت کرده است و هر که مرا دیدار کند، گویی خدا رازیارت کرده است و بر خداوند است که او را به آتش دوزخ عذاب نکند. «وسائل الشیعهٔ، ج ۱۰، ص ۳۵۲»

حدیث۷۸

عن الامام العسکری – علیه السلام – :علامات المؤمن خمس: صلاهٔ الخمسین و زیارهٔ الأربعین و التختم فی الیمین و تعفیرالجبین و الجهر ببسم الله الرحمن الرحیم. امام حسن عسکری – علیه السلام – فرمودند:مؤمن پنج نشانه دارد: اقامه پنجاه رکعت نماز (مجموع واجبات و مستحبات)، خواندن زیارت اربعین،انگشتر در دست راست کردن، در سجده پیشانی بر خاک نهادن و بسم الله الرحمن الرحیم را(در نماز) بلند گفتن. «وسائل الشیعهٔ، ج ۱۰، ص ۳۷۳»

حدیث۷۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – :من زار الحسن فی بقیعه ثبت قدمه علی الصراط یوم تزل فیه الأقدام. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند:هر کس امام حسن – علیه السلام – را در بقیع زیارت کند، در روزی که قدمها بر روی پل صراط می‌لغزد، گام اواستوار خواهد بود. «بحارالانوار، ج ۹۷، ص ۱۴۱»

حدیث۸۰

قلت للامام الرضا – علیه السلام – : ما لمن زار اباک؟ قال – علیه السلام – :له الجنهٔ فزره. ابن سنان نقل می‌کند که به حضرت رضا – علیه السلام – عرض کردم: پاداش کسی که پدرت (امام کاظم(ع)) را زیارت کند، چیست؟فرمودند: برای او بهشت است، پس او را زیارت کن. «سفینهٔ البحار، ج ۱، ص ۵۶۵»

حدیث۸۱

قال الامام الهادی – علیه السلام – :لو انک زرت قبر عبد العظیم عندکم لکنت کمن زار الحسین بن علی – علیه السلام –. (مردی از اهل «ری» با امام هادی – علیه السلام – دیدار کرد، امام از او پرسید: کجا بودی؟گفت: در زیارت امام حسین – علیه السلام –)، حضرت به او فرمودند: آگاه باش! اگر قبر حضرت عبد العظیم را که پیش شماست زیارت می‌کردی، همچون کسی بودی که حسین بن علی – علیه السلام – را زیارت کرده است. «بحارالانوار، ج ۹۹، ص ۲۶۸»

حدیث۸۲

قال الامام الصادق – علیه السلام – :من لم یستطع ان یزور قبورنا فلیزر قبور صلحاء اخواننا. امام صادق – علیه السلام – فرمودند:هر کس که نتواند به زیارت قبر ما (امامان) بیاید، پس قبر برادران صالح و شایسته ما را زیارت کند. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۳۱۱»

حدیث۸۳

قال الامام الصادق – علیه السلام – :من ترک زیارته و هو یقدر علی ذلک قد عق رسول الله (ص) و عقنا. امام صادق – علیه السلام – فرمودند:کسی که زیارت امام حسین – علیه السلام – را ترک کند، در حالی که قدرت بر این زیارت دارد،از سوی رسول خدا – صلی الله علیه و آله – و ما اهل بیت، عاق شده است. «سفینهٔ البحار، ج ۱، ص ۵۶۴»

حدیث۸۴

قال الامام الصادق – علیه السـلام – :ان لله حرما و هو مکـۀو لرسوله حرما و هو المدینۀو لأمیر المؤمنین حرما و هو الکوفۀو لنا حرما و هو قم، و سـتدفن فیه امرأة من ولدی تسمی فاطمۀ من زارها وجبت لهالجنۀ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند:خداوند حرمی دارد که «مکه» است، پیـامبر خـدا را هم حرمی است که «مـدینه» است وامیر المؤمنین هم حرمی دارد که «کوفه» است و مـا امامـان حرمی داریم که «قم» است.بزودی بانویی از فرزنـدان من به نام «فاطمه» در آنجا مـدفون خواهـد شـد که هر کس او رازیارت کند، بهشـت برایش واجب می‌شود. «بحارالانوار، ج ۹۹، ص ۲۶۷»

حدیث۸۵

داود الصرفی قال: قلت له ـ یعنی ابا الحسن ـ انی زرت اباک و جعلت ذلک لک.فقال: لک من الله اجر و ثواب عظیم و منا المحمدۀ. داود صـرفی می‌گوید: به ابا الحسن (امام کاظم) – علیه السـلام – عرض کردم: من قبر پدرتان را زیارت کردم و آن را برای شـما (و به نیابت از شـما) قرار دادم. حضـرت فرمودند: تو از سوی خداوند پاداشبزرگی داری و از ما نیز برای تو سـتایش است. «بحارالانوار، ج ۹۹، ص ۲۵۶»

حدیث۸۶

قال الامام الصادق – علیه السـلام – :اذا بعـدت باحـدکم الشـقۀ و نأت به الـدار فلیصـعد اعلی منزله فلیصل رکعتین و لیؤمبالسـلام الی قبورنـا، فـان ذلـک یصـل الینـا. امـام صادق – علیه السـلام – فرمودنـد:هرگاه (زیارت ما) بر یکی از شـما سـخت و طاقت فرسا بود و خانه‌اش هم دور بود، پس بربام خانه‌اش بالا رود و دو رکعت نماز بخواند و با سـلام دادن به قبر ما اشاره و قصدکند، همانا سـلام او به ما می‌رسد. «من لا یحضره الفقیه، ج ۲، ص ۵۹۹»

حدیث۸۷

قال الامام الصادق – علیه السـلام – :من زار الحسـین – علیه السلام – فی یوم عاشورا وجبت له الجنۀ. حضرت صادق – علیه السلام – فرمودند:هر کس که روز عاشورا امام حسـین – علیه السـلام – را زیارت کند، بهشت برای او واجب می‌شود. «وسائل الشـیعۀ، ج ۱۰، ص ۳۷۲»

حدیث۸۸

قال الامام الصادق – علیه السـلام – :من کان معسـرا فلم یتهیأ له حجۀ الاسـلام فلیأت قبر الحسـین – علیه السـلام – فلیعرف عنده. امام صادق – علیه السـلام – فرمودنـد:کسـی که تنگـدست باشد و حج واجب برایش فراهم نگردد، پس به زیارت قبر امام حسـین – علیه السلام –برود و عرفه را آنجا باشد. «وسائل الشیعۀ، ج ۱۰، ص ۳۶۰»

حدیث۸۹

قال الامام الصادق – علیه السـلام – : . . . ما کان من هـذا اشـد فالثواب فیه علی قدر الخوف، و من خاف فی اتیانه آمن اللهروعته یوم یقوم الناس لرب العالمین. امام صادق – علیه السـلام – (به یکی از اصحابش به نام «محمد بن مسلم» که با ترس و دلهره بهزیارت قبر اباعبـد الله الحسـین – علیه السـلام – می‌رفت)، فرمودنـد: هر چه این مسـأله دشوارتر و پرمخاطره‌تر باشـد، پاداش در آن زیارت نیز به اندازه آن هراس است و هر کس در راه رفتن به زیارت آن حضـرت، بیمناک شود، خداوند در روز قیامت که همه مردم در پیشـگاه

پروردگارجهانیان حضور می‌یابند، او را از ترس و بیم، ایمن می‌سازد. «وسائل الشیعهٔ، ج ۱۰، ص ۳۵۷»

حدیث۹۰

امام صادق – علیه السلام – فرمودند:هر گاه خواستی امام حسین – علیه السلام – را زیارت کنی، او را با حالتی اندوهگین و گرفته،پریشان و غبار آلود، گرسنه و تشنه زیارت کن. «وسائل الشیعهٔ، ج ۱۰، ص ۴۱۴»

حدیث۹۱

قال الامام الصادق – علیه السلام – :من زار واحدا منا کان کمن زار الحسین – علیه السلام –. امام جعفر صادق – علیه السلام – فرمودند:هر کس یکی از ما (امامان) را زیارت کند، همچون کسی است که سید الشهدا – علیه السلام – رازیارت کرده است. «بحارالانوار، ج ۹۷، ص ۱۱۸»

حدیث۹۲

قال الامام الصادق – علیه السلام – :من زارنا فی مماتنا فکأنما زارنا فی حیاتنا. حضرت امام صادق – علیه السلام – فرمودند:هر کس ما را پس از وفاتمان زیارت کند، گویا ما را در حال حیات، زیارت کرده است. «بحارالانوار، ج ۹۷، ص ۱۲۴»

حدیث۹۳

قال الامام الصادق – علیه السلام – :اذا حج احدکم فلیختم بزیارتنا، لأن ذلک من تمام الحج. امام صادق – علیه السلام – فرمودند:هر گاه یکی از شما به حج رفت، آن را با زیارت ما به پایان برساند، چرا کهاین (دیدار ما) از نشانه‌های تمامیت و کمال حج است. «وسائل الشیعهٔ، ج ۱۰، ص ۲۵۴»

حدیث۹۴

قال الامام الصادق – علیه السلام – :زیارهٔ قبر رسول الله و زیارهٔ قبور الشهداء و زیارهٔ قبر الحسین تعدل حجهٔ مبرورهٔمع رسول الله. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: زیارت قبر پیامبر خدا (ص) و زیارت قبر شهیدان و زیارت قبر امام حسین (ع) برابراست با یک حج مقبول همراه رسول خدا (ص). «وسائل الشیعهٔ، ج ۱۰، ص ۲۷۸»

حدیث۹۵

قال الامام الصادق – علیه السلام – :من زار جدی عارفا بحقه کتب الله له بکل خطوهٔ حجهٔ مقبولهٔ و عمرهٔ مبرورهٔ، و اللهیابن مارد ما تطعم النار قدما تغبرت فی زیارهٔ امیرالمؤمنین ماشیا کان او راکبا، یاابن مارد ! اکتب هذا الحدیث بماء الذهب. امام صادق – علیه السلام – (در جواب «ابن مارد» ، که از آن حضرت درباره فضیلت زیارت جدش امیرالمؤمنین – علیه السلام – سؤال کرد)، فرمودند:هر کس جدم را از روی معرفت به حق او زیارت کند، خداوند در برابر هر گام، برایش پاداش یک حج و عمره مقبول می‌نویسد. به خدا قسم ای پسر مارد! هرگز آتش،قدمی را که در راه زیارت امیرالمؤمنین سواره یا پیاده غبار آلود شود، نمی‌سوزاند.ای پسر مارد ! این حدیث را با آب طلا بنویس! «وسائل الشیعهٔ، ج ۱۰، ص ۲۹۴»

حدیث۹۶

قال الامام السجاد ـ علیه السلام ـ فی مناجاةِ المتوسّلین: الهی لیسَ لی وسیلَةٌ اِلیکَ الّا عواطِفُ رأفتکَ و لا لی ذریعَةٌ الیکَ الّا عواطفُ رحمتِکَ و شَفاعَةُ نبیِّکَ نبیّ الرحّمةِ ... . امام سجاد ـ علیه السلام ـ در مناجات متوسلین می فرماید: خداوندا، من وسیله ای در درگاهت ندارم مگر عواطف محبت آمیز تو و دست آویزی جهت رسیدن به تو ندارم مگر عطاهای رحمتِ تو و شفاعت پیغمبرت، که نبیّ رحمت و نجات دهنده امّت از گمراهی است، پس این دو را سبب رسیدن من به مغفرت و آمرزش خود قرار ده و وسیله ای جهت دست یافتن به خشنودی و رضای خود بگردان. «بحار الانوار، ج ۹۱، ص ۱۴۹»

حدیث۹۷

قال ابو عبدالله – علیه السّلام – : ... اذا ادرکتَ هذا الزمان فادع بهذا الدعاء: اللهمَّ عَرِّفنی نفسَکَ فانَّکَ ان لم تُعرِّفْنی نفسَک لم اعرِف نَبیَّکَ، اللهمَّ عرَّفْنی ... امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: ... هر گاه زمان غیبت را درک کردی پس این دعا را بخوان: خداوندا شناخت خودت را به من عطا کن، چرا که اگر تو خود را به من نشناسانی، نبیّت را نخواهم شناخت، خداوندا رسولت را به من بشناسان، چرا که اگر شناخت رسولت را به من عطا نکنی، حجت تو (امام زمان) را نخواهم شناخت، خداوندا حجتت را به من بشناسان، چرا که اگر او را به من نشناسانی از دینم گمراه می شوم. «الکافی، ج ۱، ص ۳۳۷»

حدیث۹۸

قال الله عزّوجلّ: ای آدم! آنچه بین من و توست: از تو دعا و از من اجابت. (الخصال۱/۲۴۴)

حدیث۹۹

قال الامام السجاد ـ علیه السّلام ـ: اللّهم انّی اسئلک ان تملَاَء قلبی حُبّاً لکَ. امام سجاد ـ علیه السّلام ـ در دعا اینگونه می فرمودند: خداوندا قلب مرا از محبت به خودت سرشار نما. «بحارالانوار، ج ۹۵، ص ۹۳»

حدیث۱۰۰

قال رسول الله ـ صلی الله علیه و آله ـ: اللّهم اجعَلْ حبَّکَ احبَّ الاشیاء عندی ... و اقطع عنّی حاجاتِ الدّنیا بالشّوق الی لقائک. رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ در مناجات با پروردگار اینگونه دعا می نمودند: خداوندا محبت خودت را دوست داشتنی ترین چیزها در نزد من قرار بده ... و به واسطه شوق به دیدارت حاجات دنیا را از دل من بر کن. «کنزل العمال، ح ۳۶۴۸»

حدیث۱۰۱

قال رسول الله ـ صلّی الله علیه و آله ـ: اللّهم انّی اسئُلکَ حُبَّکَ و حُبَّ مَنْ یُحبُّکَ و العَمَل الذّی یبلّغُنی حُبَّکَ، اللهمَّ اجْعَل حُبَّکَ احبُّ الیَّ من نَفسی و اهلی و الماءِ البارِدِ. رسول اکرم ـ صلّی الله علیه و آله ـ در مناجات با پروردگار اینگونه دعا می کردند: خداوندا محبت خود و محبت دوستدارانت را از تو خواستارم، (خداوندا) عملی را به من ارزانی کن که با آن به محبت تو دست یابم، خداوندا محبت و دوستی خودت را از دوست داشتن من نسبت به خودم و خانواده ام و آب خنک و گوارا، بیشتر و محبوبتر گردان. «کنزالعمال، ج ۲، ص ۲۰۹»

حدیث۱۰۲

رسول اللّه صلی الله علیه و آله : اللّهُمَّ هذا شَهرُ رَمَضانَ الَّذی أنزَلتَ فیهِ القُرآنَ ، هُدیً لِلنّاسِ وبَیِّناتٍ مِنَ الهُدی وَالفُرقانِ ، أمَرتَنا فیهِ بِعِمارَةِ المَساجِدِ وَالدُّعاءِ وَالصِّیامِ وَالقِیامِ ، وضَمِنتَ لَنا فیهِ الإِجابَةَ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : پروردگارا! این ، ماه رمضان است که در آن ، قرآن را برای هدایت مردم همراه با نشانه‌های روشنِ هدایت و وسیله تشخیص حق از باطل ، فرو فرستادی . در آن ، ما را به آباد کردن مسجدها و دعا و روزه و نماز ، فرمان دادی و اجابت را برایمان تضمین فرمودی . البلد الأمین: ص ۱۹۸ ، بحار الأنوار: ج ۹۸ ص ۷۸ ح ۲ .

حدیث۱۰۳

امام علی علیه‌السلام : أنفَذُ السِّهامِ دَعوَةُالمَظلوم . کاری‌ترین تیرها ، دعای ستمدیده است . غرر الحکم : ۲۹۷۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۵۲

حدیث۱۰۴

امام علی علیه‌السلام : ما سَألتُ رَبِّی أولادا نُضْرَ الوَجهِ، ولاسَألتُهُ وَلَدا حسَنَ القامَةِ ، ولکنْ سَألتُ رَبِّی أولادا مُطِیعِینَ لِلّهِ وَجِلینَ مِنهُ ؛ حتّی إذا نَظَرتُ إلَیهِ وهُو مُطیعٌ لِلّه قَرَّت عَینی ؛ من از پروردگار خود نه فرزندانی زیبارو خواستم و نه فرزندی خوش قد و قامت ، بلکه از پروردگارم فرزندانی خواستم که فرمانبردار خدا باشند و از او بترسند ، تا وقتی به او نگاه کنم و ببینم از خداوند فرمان می‌برد ، چشمم روشن شود . بحار الأنوار : ۱۰۴ / ۹۸ / ۶۶

حدیث۱۰۵

امام صادق علیه‌السلام : هر کس بخواهد زنش بچّه‌دار شود ، پس از نماز جمعه ، دو رکعت نماز بگزارد و در آنها رکوع و سجده را طولانی سازد و سپس بگوید : «خداوندا! به حرمت آنچه زَکَریّا بدان از تو مسئلت داشت ، از تو می‌خواهم. پروردگارا! مرا تنها مگذار که تو خود ، برترینِ وارثانی . خداوندا! از نزد خویش ، مرا فرزندانی پاک ببخش که تو شنوای دعایی . خداوندا! به نام تو او را بر خویش حلال ساختم و به امانت تو ، او را در اختیار گرفتم . اکنون ، اگر در رَحِم او برایم فرزندی تقدیر کرده‌ای ، او را فرزندی خجسته و پیراسته قرار ده و در او برای شیطان ، بهره و سهمی قرار مده» . بحار الأنوار ، جلد ۹۰ ، صفحه ۷۱ ، حدیث ۱۴ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۱۶

حدیث۱۰۶

امام باقر علیه‌السلام : إذا أرَدتَ الوَلَدَ فَقُل عِندَ الجِماعِ : «اللّهُمَّ ارزُقنی وَلَداً وَاجعَلهُ تَقِیّاً لَیسَ فی خَلقِهِ زِیادَةٌ ولا نُقصانٌ ، وَاجعَل عاقِبَتَهُ إلی خَیرٍ» ؛ اگر فرزند خواستی ، در هنگام آمیزش بگو : «خداوندا! مرا فرزندی روزی کن و او را پرهیزگاری که در خلقت وی فزونی و کاستی‌ای نیست ، قرار ده و عاقبت او را به خیر گردان» . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۱۰ ، حدیث ۱۲

حدیث۱۰۷

امام علی علیه‌السلام : زُورُوا مَوتاکُم ؛ فإنّهُم یَفرَحُونَ بِزیارَتِکُم ، ولْیَطلُبِ الرَّجُلُ حاجَتَهُ عِندَ قَبرِ أبیهِ واُمِّهِ بعدَما یَدعُو لَهُما ؛ اموات

خود را زیارت کنید ؛ زیرا آنان از دیدار شما خوشحال می‌شوند ؛ انسان باید بعد از آن که بر سر قبر پدر و مادر خود برایشان دعا کرد حاجت خود را (از خدا) بخواهد . الخصال : ۶۱۸ / ۱۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۸

حدیث۱۰۸

امام علی(سلام الله علیه): الدُّعاءُ تُرْسُ المُؤمِنِ؛ دعا، سپر مؤمن است. الکافی: ج ۲، ص ۴۶۸ ح ۴

حدیث۱۰۹

امام باقر(سلام الله علیه): علَیکَ بالدُّعاءِ لإخوانِکَ؛ برای برادرانت دعاکن. میزان الحکمهٔ: ح ۵۹۵۵

حدیث۱۱۰

امام صادق(سلام الله علیه): إنّ اللَّهَ یُحِبُّ أن یُسأَلَ ویُطلَبَ ما عِندَهُ؛ خداوند، خوش دارد که از او خواهش شود و از آنچه نزد اوست، درخواست گردد. الکافی، ج ۲، ص ۴۷۵

حدیث۱۱۱

امام رضا(سلام الله علیه): ألا وإنّی لَمَقتولٌ بِالسَّمِّ ظُلما،ومَدفونٌ فی مَوضِعِ غُربَةٍ؛ فَمَن شَدَّ رَحلَهُ إلی زِیارَتِی، استُجیبَ دُعاؤُهُ،وغُفِرَ لَهُ ذَنبُه؛ بدانید که من با زهر ستم، کشته خواهم شد و در خاک غربت، دفن خواهم شد. پس، هر که برای زیارت من بارِ سفر بربندد، دعایش مستجاب و گناهانش آمرزیده می‌شود. نهج الدعاء، ج۱، ص: ۳۸۱

حدیث۱۱۲

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): مَن طَلَبَ الشَّهادَةَ صادِقاً أعطِیَها ولَو لَم تُصِبْهُ؛ هر کس به راستی خواهان شهادت باشد به (مقام) آن می‌رسد، هر چند به شهادت نرسد. میزان الحکمهٔ، ح ۹۷۸۷

حدیث۱۱۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: دعا اسلحه مومن است برای دفع دشمنان و ستون دین است که با آن دین مومن برپاست و نور آسمان و زمین است. عین الحیوه صفحه ۴۰۴

حدیث۱۱۴

رسول اکرم)صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: لَوکانَ الدِّینُ مُعَلَّقاً بِالثُّرَیّا لَتناوَلَهُ اُناسٌ مِن أبناء فارِسَ؛ اگر دین به ستاره ثریّا آویزان باشد، مردمانی از ایرانیان آن را به زیر خواهند کشید. کنزالعمّال ، ح ۳۴۱۳۰ .

حدیث۱۱۵

امام حسین (علیه‌السلام) فرمودند: اَللّهُمَّ لا تَسْتَدْرِجنی بِالْاِحسانِ وَ لا تُؤَدِّبْنی بِالْبَلاءِ ؛ خدایا! با غرق کردن من در ناز و نعمت، مرا به

پرتگاه عذاب خویش مَکشان و با بلایا (گرفتاری‌ها) ادبم مکن. عیون اَخبار الرضا ، ج ۱، ص ۱۰۷ ح ۱

حدیث۱۱۶

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: اَللّهُمَّ ارْزُقنی عَقْلاً کامِلاً وَ عَزْما ثاقِبا وَ لُبّا راجِحا وَ قَلْبا زَکیا وَ عِلْما کَثیرا وَ اَدَبا بارِعا وَاجْعَلْ ذلِکَ کُلَّهُ لی وَلا تَجْعَلْهُ عَلَیَّ بِرَحْمَتِکَ یا اَرْحَمَ الرّاحِمینَ؛ خدایا مرا عقلی کامل ، تصمیمی نافذ، خردی برتر، دلی پاک، دانشی فراوان و ادبی والا روزی کن و تمام اینها را به سود من قرار ده نه به زیانم،ای مهربان‌ترین مهربانان. غرر الحکم، ح ۳۸۱۳

حدیث۱۱۷

امام حسن مجتبی (علیه السلام) فرمودند: أنَا الضّامِنُ لِمَن لَم یَهجُس فی قَلبِهِ إلاّ الرِّضا أن یَدعُوَ اللّه فَیُستَجابَ لَهُ؛ کسی که در دلش هوایی جز خشنودی خدا خطور نکند، من ضمانت می‌کنم که خداوند دعایش را مستجاب کند. کافی، ج۲، ص۶۲، ح۱۱

حدیث۱۱۸

رسول اکرم (صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم) فرمودند : مِن سَعادَةِ ابنِ آدَمَ اسْتِخارَةُ اللّهِ و رِضاهُ بِما قَضَی اللّه و مِن شِقْوَةِ ابن آدَمَ تَرکُهُ اسْتِخارَةَ اللّهِ و سَخَطُهُ بِما قَضَی اللّه؛ از خوشبختی انسان درخواست خیر از خداوند و خشنودی به خواست اوست و از بدبختی انسان است که از خدا درخواست خیر نکند و به خواست او ناخشنود باشد. تحف العقول، ص ۵۵

حدیث۱۱۹

پیامبراکرم(صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم) فرمودند : اِغتَنِمُوا الدُّعاءَ عِندَ الرِّقَّةِ فَإنَّها رَحمَةٌ؛ دعا کردن را در هنگام رقّت قلب غنیمت شمرید، که رقت قلب، رحمت است. بحارالأنوار، ج۹۳، ص۳۴۷، ح۱۴

حدیث۱۲۰

اَللّهُمِّ ارزُقنی حُبِّکَ وَحُبَّ مَن یُحِبُّکَ وَحُبَّ ما یُقَرِّبُنی إلی حُبِّکَ وَاجعَل حُبِّکَ أَحَبَّ إلَیِّ مِنَ الماءِ البارِدِ؛ خدایا روزی کن مرا محبّت خودت و محبّت دوستدارانت را و محبّت آنچه مرا به تو نزدیک می کند و محبّت خودت را نزد من از آب خنک محبوب تر گردان. محجة البیضاء، ج۸، ص۵

حدیث۱۲۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ان الله یحشر الناس علی نیاتهم یوم القیامة ؛ به درستی که خداوند، مردم را در روز قیامت به شکل و شمایل نیاتشان محشور می کند. (میزان الحکمة ، ج ۱۰، ص ۲۷۲).

حدیث۱۲۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: یستجب الدعاء فی اربعة مواطن : فی الوتر و بعد الفجر، و بعد الظهر، و بعد المغرب ، و فی روایة یسجد بعد المغرب و یدعو، فی سجوده؛ دعا در چهار جامستحب است : در نماز وتر، بعد از فجر، بعد از نماز ظهر و مغرب . در روایتی آمده که پس از نماز مغرب ، انسان به سجده رود و در سجده اش دعا بخواند. (بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۳۲۴).

حدیث۱۲۳

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: إنّ اللّه یُؤَخِّرُ إجابَهَ الْمُؤْمِنِ شَوْقا إلی دُعائِهِ وَیَقُولُ: صَوتٌ اُحِبُّ أنْ أسْمَعَهُ، وَیُعَجِّلُ إجابَهَ دُعاءِ الْمُنافِقِ وَیَقُولُ: صَوْتٌ أَکْرَهُ سَماعَهُ؛ خداوند اجابت دعای مؤمن را به شوق (شنیدن) دعایش به تأخیر می اندازد و می گوید: «صدایی است که دوست دارم آن را بشنوم» و در اجابت دعای منافق عجله می کند و می گوید: صدایی است که از شنیدنش بدم می آید. (فقه الرضا علیه السلام ، ص ۳۴۵)

حدیث۱۲۴

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: أَعجَزالنّاسِ مَن عَجَزَ عَنِ الدُّعاء؛ عاجزترین مردم کسی است که نتواند دعا کند. (بحارالانوار، ج۹۳، ص ۲۹۴)

حدیث۱۲۵

امام سجاد (علیه السلام) فرمودند: اَمّا حَقُّ ذی المَعروفِ عَلَیکَ فَان تَشکُرَهُ وَ تَذکُرَ مَعروفَهُ وَ تَکسِبَهُ المَقالَهَ الحَسَنَهَ وَ تُخلِصَ لَهُ الدُّعاءَ فیما بَینَکَ وَ بَینَ اللّه عَزَّوَجَلِّ، فَإذا فَعَلتَ ذلِکَ کُنتَ قَد شَکَرتَهُ سِرّا وَ عَلانیَهً ثُمّ ان قَدَرتَ عَلی مُکافاتِهِ یَوما کافَیتَهُ؛ حق کسی که به تو نیکی کرده ، این است که از او تشکر کنی و نیکی اش را به زبان آوری و از او به خوبی یاد کنی و میان خود و خدای عزّوجلّ برایش خالصانه دعا کنی ، هرگاه چنین کردی بی گمان در پنهان و آشکار از او تشکر کرده ای . سپس اگر روزی توانستی نیکی او را جبران کنی ، جبران کن . (خصال، ص ۵۶۸)

حدیث۱۲۶

امام سجاد (علیه السلام) فرمودند: مَن لَم یَرجُ النّاسَ فی شَیْ ءٍ وَرَدَّ أَمرَهُ إلَی اللّه عَزَّوَجَلِّ فی جَمیعِ اُمورِهِ استَجابَ اللّه عَزَّوَجَلِّ لَهُ فی کُلِّ شَیْءٍ؛ هر کس در هیچ کاری به مردم امید نبندد و همه کارهای خود را به خدای عزوجل واگذارد، خداوند هر خواسته ای که او داشته باشد اجابت کند. (کافی، ج۲، ص۱۴۸، ح۳)

حدیث۱۲۷

امام حسن مجتبی (علیه السلام) فرمودند: أنَا الضّامِنُ لِمَن لَم یَهجُس فی قَلبِهِ إلّا الرِّضا أن یَدعُوَ اللّه فَیُستَجابَ لَهُ؛ کسی که در دلش هوایی جز خشنودی خدا خطور نکند، من ضمانت می کنم که خداوند دعایش را مستجاب کند. (کافی، ج۲، ص۶۲، ح۱۱)

حدیث۱۲۸

امام موسی کاظم (علیه السلام) فرمودند: أوشَکُ دَعوَهً وَ أسرَعُ إجابَهُ دُعاءُ المَرءِ لِاخیهِ بِظَهرِ الغَیبِ؛ دعایی که بیشتر امید اجابت آن می رود و زودتر به اجابت می رسد، دعا برای برادر دینی است در پشت سر او. (اصول کافی، ج۱، ص۵۲)

حدیث۱۲۹

امام کاظم (علیه السلام) فرمودند: دعوة الصائم تستجاب عند افطاره؛ دعای شخص روزه دار هنگام افطار مستجاب می شود. (بحار الانوار، ج ۹۲، ص ۲۵۵، ح ۳۳)

حدیث۱۳۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اَلذُّنوبُ الَّتی تُغَیِّرُ النِّعَمَ البَغیُ وَ الذُّنوبُ الَّتی تورِثُ النَّدَمَ القَتلُ وَ الَّتی تُنزِلُ النِّقَمَ الظُّلمُ وَالَّتی تَهتِکُ السُّتورَ شُربُ الخَمرِ وَ الَّتی تَحبِسُ الرِّزقَ الزِّنا وَ الَّتی تُعَجِّلُ الفَناءَ قَطیعَةُ الرَّحِمِ وَالَّتی تَرُدُّ الدُّعاءَ وَ تُظلِمُ الهَواءَ عُقوقُ الوالِدَینِ؛ گناهی که نعمت ها را تغییر می دهد، تجاوز به حقوق دیگران است. گناهی که پشیمانی می آورد، قتل است. گناهی که گرفتاری ایجاد می کند، ظلم است. گناهی که آبرو می بَرد، شرابخواری است. گناهی که جلوی روزی را می گیرد، زناست. گناهی که مرگ را شتاب می بخشد، قطع رابطه با خویشان است. گناهی که مانع استجابت دعا می شود و زندگی را تیره و تار می کند، نافرمانی از پدر مادر است. (علل الشرایع، ج ۲، ص ۵۸۴)

حدیث۱۳۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إنّ العَبدَ لَیَدعو فَیَقولُ اللّه عَزَّوَجَلَّ لِلمَلَکَینِ: قَدِ استَجَبتُ لَهُ وَلکِنِ احبَسوهُ بِحاجَتِهِ ، فَإِنّی اُحِبُّ أن أَسمَعَ صَوتَهُ وَ إنّ العَبدَ لَیَدعو فَیَقولُ اللّه تَبارَکَ وَتَعالی: عَجِّلوا لَهُ حاجَتَهُ فَإِنّی اُبغِضُ صَوتَهُ؛ هر آینه بنده دعا می کند و خداوند عزوجل به دو فرشته می فرماید: من دعای او را مستجاب کردم اما حاجتش را نگهدارید، زیرا دوست دارم صدای او را بشنوم و همانا بنده دعا می کند و خداوند تبارک و تعالی می فرماید: زود خواسته اش را برآورید که من خوش ندارم صدای او را بشنوم. (کافی، ج ۲، ص ۴۸۹، ح ۳)

حدیث۱۳۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إذا أرادَ أَحَدُکُم أن یُستَجابَ لَهُ فَلیُطَیِّب کَسبَهُ وَلیَخرُج مِن مَظالِمِ النّاسِ ، وَ إنّ اللّه لا یَرفَعُ إلَیهِ دُعاء عَبدٍ وَفی بَطنِهِ حَرامٌ أو عِندَهُ مَظلَمَةٌ لِأحَدٍ مِن خَلقِهِ؛ هر کس بخواهد دعایش مستجاب شود، باید کسب خود را حلال کند و حق مردم را بپردازد. دعای هیچ بنده ای که مال حرام در شکمش باشد یا حق کسی بر گردنش باشد، به درگاه خدا بالا نمی رود. (بحارالأنوار، ج۹۳، ص ۳۲۱، ح ۳۱)

حدیث۱۳۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: عَلَیکُم بِالدُّعاءِ ، فَإنَّکُم لاتَقَرَّبونَ إلَی اللّه بِمِثلِهِ ، وَلا تَترُکوا صَغیرَةً لِصِغَرِها أن تَدعُوا بِها ، إنّ صاحِبَ الصِّغارِ هُوَ صاحِبُ الکِبارِ؛ شما را سفارش می کنم به دعا کردن، زیرا با هیچ چیز به مانند دعا به خدا نزدیک نمی شوید و دعا کردن برای هیچ امر کوچکی را، به خاطر کوچک بودنش رها نکنید، زیرا حاجتهای کوچک نیز به دست همان کسی است که حاجتهای بزرگ به دست اوست. (کافی، ج ۲، ص ۴۶۷، ح ۶)

حدیث۱۳۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: رُبَما سَأَلتَ الشَّیْ ءَ فَلا تُؤتاهُ وَاُوتیتَ خَیرا مِنهُ عاجِلاً أو آجِلاً أو صَرَفَ عَنکَ لِما هُوَ خَیرٌ لَکَ، فَلَرُبَّ أمرٍ قَد طَلَبتَهُ فیهِ هَلاکُ دینِکَ لَو اوتیتَهُ، فَلتَکُن مَسأَلَتُکَ فیما یَبقی لَکَ جَمالُهُ وَیُنفی عَنکَ وَبالُهُ؛ گاه چیزی را (از خدا) می خواهی

اما به تو داده نمی شود و دیر یا زود بهتر از آن به تو داده می شود، یا به خاطر آنچه خیر و مصلحت تو در آن است از برآورده شدن خواسته ات دریغ می شود، زیرا بسا خواسته ای که اگر برآورده شود به نابودی و تباهی دین تو می انجامد، پس، چیزی بخواه که زیبایی و نیکیش برایت می ماند و پیامد سوئی ندارد. (نهج البلاغه، نامه ۳۱)

حدیث۱۳۵

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَنْ أرادَ تُسْتَجابُ دَعْوَتُهُ وَأنْ تُكْشَفَ كُرْبَتُهُ فَلْيُفَرِّجْ عَنْ مُعْسِرٍ؛ هر کس می خواهد دعایش مستجاب و اندوهش برطرف شود، به تنگدست مهلت دهد. (کنزالعمال، ج ۶، ص ۲۱۵، ح ۱۵۳۹۸)

حدیث۱۳۶

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لا يُرَدُّ دُعاءٌ أوَّلُهُ بِسْمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحيم دعایی که با بسم اللّه الرحمن الرحیم شروع شود، رد نمی شود. (الدعوات، ص ۵۲)

حدیث۱۳۷

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اُدعُوا اللهَ وَ اَنتم مُوقِنونَ بِالاِجابَةِ وَاعلَموا اَنّ اللهَ لا يَستَجيبُ دُعاءَ مِن قَلبِ غافِلٍ لاه؛ خدا را بخوانید و به اجابت دعای خود یقین داشته باشید و بدانید که خداوند دعا را از قلب غافل بیخبر نمی پذیرد. (کنز العمال، ج ۲، ص ۷۲)

حدیث۱۳۸

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: يا عَلىّ مَن أكَلَ الحَلالَ صَفادينُهُ، وَرَقّ قَلبُهُ، وَدَمِعَت عَيناهُ مِن خَشيَةِ اللّه تَعالى وَلَم يَكُن لِدَعوَتِهِ حِجابٌ؛ ای علی هر کس حلال بخورد، دینش صفا می یابد، رقّت قلب پیدا می کند، چشمانش از ترس خداوند متعال پر اشک می شود و برای (استجابت) دعایش مانعی نمی باشد. (میراث حدیث، ج ۲، ص۱۸، ح ۲)

حدیث۱۳۹

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: صَلاةُ اللّيلِ مَرضاةٌ لِلرّبِّ وَ حُبُّ المَلائِكَةِ وَ سُنَّةُ النبياءِ وَ نورُ المَعرفَةِ وَ اَصلُ اليمانِ وَ راحَةُ البدانِ وَ كَراهيَةٌ لِلشّيطانِ وَ سِلاحٌ عَلَى العداءِ وَ اِجابَةٌ لِلدُّعاءِ وَ قَبولُ العمالِ وَ بَرَكَةٌ فِى الرِّزقِ؛ نماز شب، موجب رضایت پروردگار، دوستی فرشتگان، سنت پیامبران، نور معرفت، ریشه ایمان، آسایش بدن ها، مایه ناراحتی شیطان، سلاحی بر ضدّ دشمنان، مایه اجابت دعا، قبولی اعمال و برکت در روزی است. (ارشاد القلوب، ج ۱، ص ۱۹۱)

حدیث۱۴۰

پیامبراکرم(صلی الله علیه و سلم) فرمودند: إذا لَم يَأمُروا بِمَعروفٍ وَلَم يَنهَوا عَن مُنكَرٍ وَلَم يَتَّبِعوا الأخيارَ مِن أهلِ بَيتى ، سَلَّطَ اللّه عَلَيهِم شِرارَهُم ، فَيَدعوا عِندَ ذلِكَ خِيارُهُم فَلا تُستَجابُ لَهُم؛ هرگاه (مردم) امر به معروف و نهی از منکر نکنند، و از نیکان خاندان من پیروی ننمایند، خداوند بدانشان را بر آنان مسلّط گرداند و نیکانشان دعا کنند امّا دعایشان مستجاب نشود . (امالی صدوق، ص ۲۵۴)

حدیث۱۴۱

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَلصَّدَقَةُ تَدفَعُ البَلاءَ وَ هِیَ اَنجَحُ دَواءٍ وَ تَدفَعُ القَضاءَ وَ قَد اُبرِمَ اِبراما وَ لا یَذهَبُ بِالدواءِ اِلّا الدُّعاءُ وَ الصَّدَقَةُ؛ صدقه بلا را برطرف می کند و مؤثرترین داروست. همچنین، قضای حتمی را برمی گرداند و درد و بیماری ها را چیزی جز دعا و صدقه از بین نمی برد. (بحارالأنوار، ج ۹۳، ص ۱۳۷، ح ۷۱)

حدیث۱۴۲

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن أرادَ أن تُستَجابَ دَعوَتُهُ وَأن تُکشَفَ کُربَتُهُ فَلیُفَرِّج عَن مُعسِرٍ؛ هر کس می خواهد دعایش مستجاب شود و غمش از بین برود باید گره از کار گرفتاری باز کند. (نهج الفصاحه، ح ۲۹۶۱)

حدیث۱۴۳

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اِغتَنِمُوا الدُّعاءَ عِندَ الرِّقَّةِ فَإِنَّها رَحمَةٌ؛ دعا کردن را در هنگام رقّت قلب غنیمت شمرید، که رقت قلب، رحمت است. (بحارالأنوار، ج۹۳، ص۳۴۷، ح۱۴)

حدیث۱۴۴

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لَیسَ شَیْءٌ أَسرَعَ إِجابَةً مِن دَعوَةِ غائِبٍ لِغائِبٍ؛ هیچ دعایی زودتر از دعایی که انسان در غیاب کسی می کند، مستجاب نمی شود. (بحارالأنوار، ج۹۳، ص۳۵۹، ح۱۷)

حدیث۱۴۵

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن سَرَّهُ أن یَستَجیبَ اللّه لَهُ عِندَ الشَّدائِدِ وَالکَربِ فَلیُکثِرِ الدُّعاءَ فِی الرَّخاءِ؛ هر کس دوست دارد خداوند هنگام سختی ها و گرفتاری ها دعای او را اجابت کند، در هنگام آسایش، دعا بسیار کند. (نهج الفصاحه، ح ۳۰۲۳)

حدیث۱۴۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: نِعمَ عَونُ الدُّعاءِ الخُشُوعُ ؛ خشوع ، چه نیک یاوری است برای دعا . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۹۴۵

حدیث۱۴۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن قَرَعَ بابَ اللّهِ فُتِحَ لَهُ ؛ هر کس درِ خانه خدا را بکوبد ، به رویش گشوده می‌شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۲۹۲

حدیث۱۴۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن أَعطِیَ الدُّعاءَ لَم یُحرَمِ الإجِابَهَ ؛ هرکه را توفیق دعا داده شود ، از پذیرش آن محروم نشود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۱۴۳

حدیث۱۴۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن أحسَنَ المَسأَلَهَ أُسعِفَ ؛ هر کس به روشی نیکو درخواست کند ، خواسته‌اش برآورده می‌شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۷۶۹۳

حدیث۱۵۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: بِالدُّعاءِ یُستَدفَعُ البَلاءُ ؛ با دعا، دفع بلا خواسته می‌شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۲۴۰

حدیث۱۵۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلدُّعاءُ لِلسّائِلِ إحدَی الصَّدَقَتَینِ ؛ دعا کردن برای حاجتْ‌خواه ، یکی از دو صدقه است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۶۲۰

حدیث۱۵۲

قال رسول الله (صلی اللع علیه و آله و سلم): الا‌و ان الإجابهٔ تحت قبته والشفاء فی تربته، و الائمهٔ علیهم السلام من ولده؛ پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: بدانید که اجابت دعا، زیر گنبد حرم او(امام حسین علیه السلام) و شفاء در تربت او، و امامان (علیهم السلام) از فرزندان او هستند. مستدرک الوسائل، ج، ?? ص???

حدیث۱۵۳

قال الصّادق علیه السّلام : اَللّهم ... وَ ارْحَمْ تِلْکَ الاَعْیُنَ الَّتی جَرَتْ دُمُوعُها رَحْمَهً لَنا وَ ارْحَمْ تِلْکَ الْقُلُوبَ الَّتی جَزَعَتْ وَ احْتَرَقَتْ لَنا وَ ارْحَمِ الّصَرْخَهَ الّتی کانَتْ لَنا ؛ امام صادق علیه السّلام بر سجّاده خود نشسته و بر زائران و سوگواران اهل بیت ، چنین دعا می کردند و می فرمودند: خدایا ... آن دیدگان را که اشکهایش در راه ترحّم و عاطفه بر ما جاری شده و دلهایی را که بخاطر ما نالان گشته و سوخته و آن فریادها و ناله هایی را که در راه ما بوده است ، مورد رحمت قرار بده . بحارالانوار، ج ۹۸، ص ۸

حدیث۱۵۴

امام علی علیه‌السلام : کانَ رَسولُ اللّهِ صلی الله علیه و آله و سلّم إذا رَأَی الفاکِهَهَ الجَدیدَهَ قَبَّلَها ووَضَعَها عَلی عَینَیهِ وفَمِهِ ، ثُمَّ قالَ : اللّهُمَّ کَما أرَیتَنا أوَّلَها فی عافِیَهٍ ، فَأَرِنا آخِرَها فی عافِیَهٍ؛ پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم، چون میوه‌ای نو می‌دیدند ، آن را می‌بوسید ند و بر روی چشمان و دهانشان می‌نهادند و سپس می گفتند:خداوندا ! چنان که آغاز این را در عافیت به ما نشان دادی ، پایان آن را نیز در عافیت به ما بنمایان. الأمالی للصدوق ، صفحه ۳۳۸ ، حدیث ۳۹۶

حدیث۱۵۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أرادَ أن تُستَجابَ دَعوَتُهُ وأن تُکشَفَ کُربَتُهُ فَلْیُفَرِّجْ عن مُعسِرٍ ؛ هر که می‌خواهد دعایش

مستجاب و اندوهش بر طرف شود ، به تنگدست مهلت دهد. کنز العمّال : ۱۵۳۹۸

حدیث۱۵۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أطِبْ کَسبَکَ تُستَجَبْ دَعوَتُکَ ،فإنَّ الرّجلَ یَرفَعُ اللُّقْمَةَ إلی فیهِ (حَراما) فما تُستَجابُ له دَعوَةٌ أربَعینَ یوما؛ در آمدت را پاک کن تا دعایت مستجاب شود؛ زیرا هرگاه آدمی لقمه [حرام] به دهان خود ببرد، تا چهل روز دعایی از او پذیرفته نمی‌شود. کما فی بحار الأنوار : ۹۳ / ۳۵۸ / ۱۶ .

حدیث۱۵۷

امام باقر علیه‌السلام : علَیکَ بالدعاءِ لإخوانِکَ بظَهْرِ الغَیبِ فإنّهُ یَهیلُ الرِّزقَ؛ پشت سر برادرانت دعا کن، که این کار روزی را به طرف تو سرازیر می‌کند . بحار الأنوار : ۷۶ / ۶۰ / ۱۴

حدیث۱۵۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : اللّهُمّ ارزُقْ محمّدا وآلَ محمّدٍ ومَن أحَبَّ محمّدا وآلَ محمّدٍ ، العَفافَ والکَفافَ ، وارزُقْ مَن أبغَضَ محمّدا وآلَ محمّدٍ المالَ والوَلَدَ؛ خدایا ! به محمّد و خاندان محمّد و به کسی که محمّد و خاندان او را دوست دارد ، پاکدامنی و روزی به قدر کفاف عطا فرما و به هرکه محمّد وآل محمّد را دشمن دارد مال و فرزند روزی کن . الکافی : ۲ / ۱۴۰ / ۳

حدیث۱۵۹

امام صادق علیه‌السلام : إنّ اللّه‌ عز و جل جَعَلَ أرزاقَ المؤمنینَ مِن حیثُ لا یَحتَسِبُونَ، وذلکَ أنّ العَبدَ إذا لَم یَعرِفْ وَجهَ رِزقِهِ کَثُرَ دُعاؤهُ؛ خداوند عز و جل روزی مؤمنان را از جایی می‌رساند که فکرش را هم نمی‌کنند ؛ و این بدان علّت است که وقتی مؤمن نداند روزیش از کجا خواهد رسید زیاد دعا می‌کند . نور الثقلین : ۵/۳۵۴/۳۴

حدیث۱۶۰

قال الصادق – علیه السلام -: الساعهٔ التی یستجاب فیها الدعاء یوم الجمعهٔ مابین فراغ الامام من الخطبهٔ الی ان یستوی الناس فی الصفوف ؛ ساعتی که دعا در آن مستجاب است روز جمعه و فاصله میان پایان خطبه(نماز جمعه) تا به صف ایستادن مردم می باشد. (مستدرک الوسائل ، ج ۶، ص ۴۱).

حدیث۱۶۱

عن ابی عبدالله – علیه السلام – قال : من قدم اربعین رجلاـ من اخوانه فدعا لهم ثم دعا لنفسه ، استجیب له فیهم و فی نفسه؛ امام صادق (علیه السلام) فرمودند: کسی که در قنوت نماز وتر برای چهل مؤ من وسپس برای خود دعا کند، خداوند دعاهای وی را مستجاب گرداند. (وسائل الشیعه ، ج ۴، باب ۴۵).

حدیث۱۶۲

قال الصادق - علیه السلام -: الداعی و المؤ من شریکان ؛ دعا کننده و آمین گوینده دراجر و استجابت دعای شان شریک هستند (یکسانند). (المواعظ العددیه ، ج ۳۴۲).

حدیث۱۶۳

قال الصادق - علیه السلام -: یا صاحب الدعاء! لا تسئل ما لایکون و لایحل ؛ ای دعاکننده ! چیزی را که نشدنی و حرام است از خداوند درخواست مکن (چون به اجابت نمی رسد). (عدة الداعی ، ص ۱۴۰)

حدیث۱۶۴

قال الصادق - علیه السلام -: الجلوس بعد صلاة الغداة فی التعقیب و الدعاء حتی تطلع الشمس ابلغ فی طلب الرزق من الضرب فی الارض ؛ هرکس بعد از نماز صبح برای تعقیب و دعا تا طلوع خورشید بنشیند، بهتر از در نوردیدن زمین ، روزی راجلب می کند. (وسائل الشیعه ، ج ۴، ص ۱۰ ۳۵).

حدیث۱۶۵

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله -: من اکل لمقة حرام لم تقبل له صلوة اربعین لیلة و لم یستجب له دعوة اربعین صباحا ؛ کسی که لقمه حرام بخورد، نماز چهل شب او قبول نمی شود، ودعای چهل روز او به اجابت نمی رسد. (دارالسلام ، نوری ، ج ۴ ص ۲۱۳)

حدیث۱۶۶

قال الصادق - علیه السلام -: اذ رق احدکم فلیدع فان القلب لایرق حتی یخلص؛ وقتی دل شما شکست دعا کنید، زیرا دل تا خالص نگردد نمی شکند. (بحارالانوار، ج ۹۳، ص ۳۴۵)

حدیث۱۶۷

قال الصادق - علیه السلام -: علیک بالدعاء فان فیه شفاء من کل داء ؛ برتو باد به دعا، زیرا دعا درمان هر دردی است . (میزان الحکمه ، ج ۳ ص ۲۴۸)

حدیث۱۶۸

قال علی - علیه السلام -: و ادفعوا امواج البلاء بالدعاء؛ موج بلاها را به وسیله دعا از خود دفع کنید. (بحارالانوار، ج ۹۳، ص ۳۰۱)

حدیث۱۶۹

قال الصادق - علیه السلام -: ان الله - عزوجل - لایستجیب دعاء بظهر قلب قاس ؛ همانا خدای تعالی دعایی را که از دل سخت و با قساوت برخاسته شود، اجابت نمی کند. (بحارالانوار، ج ۹۳، ص ۳۰۵، میزان الحکمه ، ج ۳، ص ۲۵۷).

حدیث۱۷۰

قال الصادق - علیه السلام -: من قدم اربعین رجلا من اخوانه فدعا لهم ثم دعا لنفسه استجیب له فیهم و فی نفسه ؛ هرکس برای چهل تن از برادران (دینی) خود دعاکند و سپس برای خود دعا کند، خدا، دعای او را در حق آنان و او مستجاب کند. (المواعظ العددیه ، ص ۲۷۴).

حدیث۱۷۱

قال علی - علیه السلام -: من دعا الله اجابه ؛ هرکه خدا را بخواند، خداوند او را پاسخ گوید. (غررالحکم ، ص ۲۹۵)

حدیث۱۷۲

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله -: الدعاء مخ العبادهٔ ؛ دعا مغز عبادت است . (میزان الحکمه ، ج ۳، ص ۲۴۷)

حدیث۱۷۳

قال علی - علیه السلام -: الدعاء ترس المؤ من ؛ دعا سپر مؤ من است . (میزان الحکمه ، ج ۳ ص ۲۴۷)

حدیث۱۷۴

قال علی - علیه السلام -: لایقنطنک تاءخیر اجابهٔ الدعاء فان العطیهٔ علی قدر النیهٔ و ربما تاءخرت الاجابهٔ لیکون ذلک الاعظم لاجر السائل ، و اجزل لعطاء النائل؛ نباید به تاءخیر افتادن اجابت دعا تو را ناامید کند، زیرا عطا وبخشش خداوند به قدر نیت بنده است و چه بسا که اجابت دعا طول کشد تا پاداش دعاکننده بزرگتر و عطای بخشنده نیز بیشتر گردد. (غررالحکم ، ص ۲۳۸)

حدیث۱۷۵

قال الصادق - علیه السلام -: الدعاء بعد الفریضهٔ افضل من الصلوهٔ تنفلا ؛ دعای بعد از نماز واجب ، از به جا آوردن نماز نافله برتر است. (من لایحضره الفقیه ، ج ۱ ص ۹۶۲)

حدیث۱۷۶

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله -: و ارفعوا الیه ایدیکم بالدعاء فی اوقات صلاتکم فانها افضل الساعات ینظرالله - عزوجل - فیها بالرحمهٔ الی عباده و یجیبهم اذا ناجوه و یلبیهم اذا نادوه و یستجب لهم اذا دعوه؛ و در اوقات نمازهایتان دستهای خود را به دعا به سوی خدا بردارید، زیرا آن اوقات بهترین ساعات است و خداوند به سوی بندگانش با نظر رحمت نگاه می کند وهنگامی که با او مناجات کنند جواب می دهد زمانی که او را بخوانند، لبیک می گوید و وقتی که به درگاه او دعا کنند، اجابت می فرماید. (بحارالانوار، ج ۹۶، ص ۳۵۶)

حدیث۱۷۷

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله -: تفتح ابواب السماء و یستجاب الدعاء فی اربعهٔ مواطن : عندالتقاء الصفوف فی سبیل الله وعند نزول الغیث وعند اقامهٔ الصلاهٔ وعند رؤ یهٔ الکعبهٔ ؛ چهار موقع درهای آسمان را بگشایند و دعاها رامستجاب کنند: ۱ - هنگام تلاقی

صفوف مبارزان در راه خدا ۲ – هنگام نزول باران ۳ – هنگام نماز ۴ – هنگام دیدار کعبه. (نهج الفصاحه ، ص ۱۱۶۸)

حدیث۱۷۸

قال الباقر – علیه السلام -: فاذا فرغت من الصلاهٔ المکتوبهٔ فانصب الی ربک فی الدعاء او ارعب الیه فی المساءلهٔ؛ هرگاه از نماز واجب فارغ شدی ، به دعا به سوی پروردگارت بپرداز و رغبت کن به سوی پروردگارت به سوال و درخواست . (مجمع البیان ، ج ۱۰ ص ۵۰۹)

حدیث۱۷۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله -: کاءنه قداستغنی غنی خذوا صلاته فاضربوا بها وجهه ؛ بنده مران بنگریدکه نماز به جای آورد، ولی درخواست حاجت نکرد و گویا از من بی نیاز است نمازش رابرگردانید و برچهره اش بکوبید.(بحارالانوار، ج ۸۲ ص ۳۲۵)

حدیث۱۸۰

قال الصادق – علیه السلام -: ان الله – عزوجل – فرض علیکم الصلوات فی احب الاوقات الیه فاسئلوا الله حوائجکم عقیب فرائضکم ؛ به درستی که خداوند نمازهای واجب را در محبوبترین اوقات واجب کرد، پس حاجات خود را بعد از نمازهایتان بخواهید. (بحارالانوار، ج ۸۵ ص ۳۲۴)

حدیث۱۸۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – ادعوا الله و انتم موقنون بالاجابهٔ و اعلموا ان الله تعالی لایستجب دعاء من قلب غافل لاه بایقین به استجابت دعای خویش ، خداوند را بخوانید و بدانید که پروردگار – تبارک و تعالی – دعایی را که از دل غافل و بی توجه برآید، مستجاب نخواهد کرد(الاذکار، ص ۳۵۶).

حدیث۱۸۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله -: ان الله یستجبی من عبده اذا صلی فی جماعهٔ ثم ساءله حاجهٔ ان ینصرف حتی یقضیها ؛ وقتی بنده نمازش را به جماعت بخواند وحاجتی از خدا بخواهد، خداوند او را حاجت روا خواهد کرد، زیرا شرم دارد خواسته او را برنیاورد. (بحارالانوار، ج ۸۸ ص ۴)

حدیث۱۸۳

قال علی – علیه السلام -: الدعاء مفتاح الرحمهٔ و مصباح الظلمهٔ ؛ دعا کلید رحمت الهی و روشنایی بخش تاریکی هاست. (میزان الحکمه ، ج ۳ ص ۲۴۵).

حدیث۱۸۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله -: ثلاثه مواطن لاترد فیها دعوهٔ عبد: رجل یکون فی بریهٔ حیث لایراه احد الاالله فیقوم فیصلی و

رجل یکون معه فئهٔ فیقر عنه اصحابه فیثبت و رجل یقوم من آخر اللیل ؛ سه مورد است که دعای کسی در آن رد نمی شود: یکی آن مردی که در بیابان باشد و کسی جز خدا او را نمی بیند برخیزید و نماز گزارد. دیگر آن مردی که با گروهی در جنگ باشد و یاران وی بگریزند و او استوار ماند. سوم آن که مرد در آخر شب برای عبادت برخیزد.(کنزالعمال ، ج ۲ – ص ۱۰۲، ص ۳۳۳۶)

حدیث۱۸۵

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله –: من ادی فریضهٔ فله عندالله دعوهٔ مستجابه ؛ هرکس نماز واجبی را به جای آورد یک دعای مستحب نزد خدا خواهد داشت . (بحارالانوار، ج ۸۵ ص ۳۲۱).

حدیث۱۸۶

قال الصادق – علیه السلام –: یستجاب الدعاء فی اربعهٔ مواطن : فی الوتر و بعد الفجر و بعد الظهر و بعدالمغرب؛ دعا در چهار وقت به اجابت می رسد: ۱ – در نماز وتر ۲ – پس از نماز صبح ۳ – بعد از نماز ظهر ۴ – پس از مغرب. (بحارالانوار، ۸۵ ص ۳۲۴ روضهٔ المتقین ، ج ۱۲ ص ۳۸).

حدیث۱۸۷

قال الصادق – علیه السلام –: من صلی صلوهٔ و عقب الی اخری فهو ضیف الله و حق علی الله ان یکرم ضیفه ؛ هر که نماز فریضه کند و بعد از آن تعقیب بخواند تا نماز دیگر (یعنی به خواندن دعاهایی که بعد از نماز باید خواند و قرائت قرآن و غیره مشغول گردد تا وقت نماز دیگر) پس آن بنده مهمان خدا می باشد و حق است بر خدای – عزوجل – اینکه اکرام کند مهمان خود را. (بحارالانوار، ج ۸۵ ص ۳۲۲).

حدیث۱۸۸

قال الصادق – علیه السلام –: تسبیح فاطمهٔ الزهراء – علیهاالسلام – فی کل یوم فی دبر کل صلاهٔ احب الی من صلاهٔ الف رکعهٔ فی کل یوم؛ تسبیح حضرت زهرا (علیهاالسلام) در هر روز در تعقیب هر فریضه نزد من محبوب تر است از به جا آوردن هزار رکعت نماز در هر روز (ثواب الاعمال ، ص ۱۶۶)

حدیث۱۸۹

قال الصادق – علیه السلام –: کل دعاء یدعی الله – عزوجل – به محجوب عن السماء حتی یصلی علی محمد و آل محمد؛ هر دعایی که خدا با آن خوانده شود، پوشیده است ، بالا نمی رود و به هدف اجابت نمی رسد مگر این که صلوات بر محمد و آل محمد (ع) همراه باآن باشد. (اصول کافی ، – ج ۲، ص ۴۹۳)

حدیث۱۹۰

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله –: التعقیب بعد صلوهٔ الفجر ابلغ فی طلب الرزق؛ دعای پس از نماز صبح برای جلب رزق مؤ ثرتر است . (بحارالانوار، ج ۸۵ س ۳۲۶، مستدرک الوسایل ، ج ۱، ص ۳۳۶)

حدیث۱۹۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ان الله یستحیی من عبده اذا صلی فی جماعهٔ ثم ساله حاجهٔ ان ینصرف حتی یقضیها؛ همانا خداوند از بنده اش هنگامی که به نماز جماعت مشغول است و سپس از او حاجتی بخواهد که برآورده نشود، حیا می کند تا زمانی که آن را اجابت کند. (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۴)

حدیث۱۹۲

عن رسول الله – صلی الله علیه وآله –: و ما منکم من احد یخرج من بیته متطهرا فیصلی الصلوهٔ فی الجماعهٔ مع المسلمین ثم یقعد ینتظر صلوهٔ الاخری الاـ و الملائکهٔ تقول : اللهم اغفر له ، اللهم ارحمه ؛ وقتی شما از خانه خارج می شوید، با طهارت باشید، و شرکت در جماعت با مسلمین بکنید، و انتظار نماز باشید، در این صورت ملائکه برای شما دعا می کنند، خدایا او را بیامرز، خدایا بر او رحم کن . (جامع احادیث ، ج ۶، ص ۳۸۷)

حدیث۱۹۳

قال علی – علیه السلام –: اغتنموا الدعاء عند اربع : عند قرائهٔ القران و عند الاذان و عند نزول الغیث و عند التقاء الصفین للشهادهٔ ؛ در چهار زمان دعا را غنیمت شمارید: ۱ – هنگام قرائت قرآن . ۲ – هنگام اذان . ۳ – هنگام نزول باران . ۴ – هنگام رو به رو شدن دو لشگر مؤ منین و کفار برای جنگ . (وسائل الشیعه ، ج ۴، ص ۱۱۱۴)

حدیث۱۹۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: یا اباذر!اذا کان العبد فی ارض قفر فتوضا او تیمم ثم اذن و اقام و صلی امر الله – عز و جل – الملئکهٔ فصفوا خلفه صفا لاـ یری طرفاه یرکعون برکوعه و یسجدون بسجوده و یؤ منون علی دعائه ؛ ای ابوذر! هرگاه بنده ای در بیابانی تنها باشد و وضو بسازد یا تیمم کند، سپس اذان و اقامه بگوید و نماز بخواند، خدا فرشتگان را امر کند که پشت سر او صفی تشکیل دهند که دو طرف آن دیده نشود و به نماز او اقتداء نمایند و به دعای او آمین گویند. (وسائل الشیعه ، ج ۴، ص ۶۲۱. مکارم الاخلاق ، ص ۴۶۶)

حدیث۱۹۵

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الدعاء بین الاذان و الاقامهٔ لایرد؛ دعای بین اذان و اقامه رد نمی شود. (شهاب الاخبار، ص ۴۴)

حدیث۱۹۶

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله – : اذا زالت الشمس فتحت ابواب السماء و ابواب الجنان و استجیب الدعاء، فطوبی لمن رفع له عند ذلک عمل صالح ؛ وقتی آفتاب از دایره نصف النهار گذشت ، درهای آسمان و درهای بهشت گشوده شده و دعا در این هنگام مستجاب می گردد. پس خوشا به حال کسی که در این ساعت عمل صالحی از او بالا رود. (سفینهٔ البحار، ج ۲، ص ۴۴)

حدیث۱۹۷

قال النبی – صلی الله علیه وآله –: ثلاثة لایتقبل الله – عز و جل – لهم بالحفظ، رجل نزل فی بیت خرب ، و رجل صلی علی قارعة الطریق و رجل ارسل راحلته و لم یستوثق منها ؛ سه طایفه هستند که خداوند دعای آنها را برای حفظ و سلامتی نمی پذیرد: ۱ – کسی که زیر دیوار و سقف شکسته منزل کند. ۲ – کسی که در وسط جاده نماز بخواند. ۳ – کسی که مرکب خود را رها کند و آن را نبندد. (الخصال ، ج ۱، ص ۱۴۱.بحارالانوار، ج ۷۶، ص ۱۵۷)

حدیث۱۹۸

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من اکل لقمة حرام لم یقبل له صلواة اربعین لیلة و لم تستجب له دعوة اربعین صباحا ؛ کسی که لقمه حرام بخورد، تا چهل شب نماز او قبول نمی شود و دعای وی نیز تا چهل روز به اجابت نمی رسد. (دارالسلام نوری ، ج ۴، ص ۲۱۳)

حدیث۱۹۹

قال الصادق – علیه السلام –: یدخل علی المیت فی قبره الصلاة و الصوم و الحج و الصدقة و البر و الدعاء، و یکتب اجره للذی یفعله و للمیت ؛ نماز و روزه و صدقه و نیکی و دعا برای میت در قبر او داخل می شود، و اجر و پاداش این امور را برای میت و آن را انجام می دهد، نوشته می شود. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۶۲)

حدیث۲۰۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الصلاة اجابة للدعاء و قبول للاعمال ؛ نماز موجب اجابت دعا و قبولی اعمال است . (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۱)

حدیث۲۰۱

قال الباقر – علیه السلام –: ما من عبد من شیعتنا یقوم الی الصلوة الا اکتنفته بعدد من خالفه ملائکة یصلون خلفه و یدعون الله – عز و جل – له حتی یفرغ من صلاته ؛ هیچ بنده ای از پیروان ما نیست که به نماز بایستد، مگر آن که به اندازه مخالفینش ملائکه پشت سر او نماز می خوانند و در پیشگاه خداوند متعال برای او دعا می کنند تا از نمازش فارغ شود. (بحارالانوار، ج ۸۲، ص ۲۰۵)

حدیث۲۰۲

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اِدفَعُوا أبوابَ الْبَلاءِ بِالدُّعاءِ؛ درهای بلا را با دعا ببندید. قرب الاسناد، ص ۱۱۷

حدیث۲۰۳

امام علی علیه‌السلام : بُکاءُ العُیونِ وخَشْیَةُ القلوبِ مِن رَحْمَةِ اللّه تعالی ذِکرُهُ ، فإذا وَجَدتُموها فاغتَنِموا الدُّعاءَ؛ گریه چشمها و ترس دلها نشانه رحمت خدای بلندنام است . هرگاه این دو را در خود یافتید دعا کردن را غنیمت شمرید . مکارم الأخلاق : ۲ / ۹۶ / ۱۰ منتخب میزان الحکمة : ۷۸

حدیث۲۰۴

امـام علی علیـه السـلام فرمودنـد: أَعلَمُ النّاسِ بِاللّه أَکثَرُهُم لَهُ مَسأَلَهً؛ خداشـناس ترین مردم پر درخـواست ترین آنهـا از خـداست. غررالحکم، ج۲، ص۴۵۱، ح ۳۲۶۰

حدیث۲۰۵

پیامبر اکرم صـلی الله علیه و آله و سـلم فرمودند: امْنُنْ عَلَیْنَا بِالنَّشَاطِ وَ أَعِذْنَا مِنَ الْفَشَلِ وَ الْکَسَلِ وَ الْعَجْزِ وَ الْعِلَلِ وَ الضَّرَرِ وَ الضَّجَرِ وَ الْمَلَلِ؛ (خـدایا) نعمت سـرزندگی و کوشایی را به ما ارزانی دار و از سـستی، تنبلی، ناتوانی، بهانه آوری، زیان، دل مردگی و ملال، محفوظمان دار. میزان الحکمه، ج۱۱، ص۵۱۸۴

حدیث۲۰۶

امام سـجاد علیه السـلام فرمودنـد: اللَّهُمَّ إِنِّی أَعُوذُ بِکَ مِنَ الْهَمِّ وَ الْحَزَنِ وَ الْعَجْزِ وَ الْکَسَلِ؛ بار خـدایا، من از غم و انـدوه و ناتوانی و تنبلی به تو پناه می‌برم. میزان الحکمه، ج۱۱، ص۵۱۸۸

حدیث۲۰۷

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: دعای انسان پشت سر برادر دینی‌اش ، نزدیکترین و سریعترین دعا به اجابت است. کافی ، ج ۲ ، ص ۵۰۷

حدیث۲۰۸

امام محمد باقر (علیه السـلام)فرمودند: خداوند عزوجل از میان بندگان مؤمنش آن بنده‌ای را دوست دارد که بسیار دعا کند، پس بر شمـا بـاد دعـا در هنگـام سـحر تـا طلوع آفتـاب ، زیرا آن ، سـاعتی است که درهای آسـمان در آن هنگام باز گردد و روزیها در آن تقسیم گردد و حاجتهای بزرگ بر آورده شود . کافی ، ج ۲ ، ص۴۷۸

حدیث۲۰۹

امام محمـد باقر (علیه السـلام)فرمودنـد: به خـدا سوگنـد هیچ بنده‌ای در دعا ، پافشاری و اصـرار به درگاه خدای عزوجل نکند ، جز اینکه حاجتش را بر آورد . کافی ، ج ۲ ، ص ۴۷۵

حدیث۲۱۰

امام مهدی(علیه السلام) فرمودند: پروردگارا روزیمان کن بندگی‌ات و دوری از گناه و نیت پاک را. (الصحیفه المهدیه/۶۹)

حدیث۲۱۱

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: نعم سلاح المؤمن الصّبر و الدّعاء؛ چه نیکو سلاحی است صبر و دعا برای مؤمن. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۲

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: من یـدم قرع البـاب یوشـک أن یفتـح له؛ هر که به کـوفتن در ادامه دهـد بر او بگشایند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من سرّه أن یستجیب اللّه له عند الشّدائد و الکرب فلیکثّر الدّعاء فی الرّخاء؛ هر که دوست دارد خدا هنگام سختی و مصیبت دعای وی اجابت کند هنگام گشایش دعا بسیار کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أتی إلیکم معروفا فکافئوه فإن لم تجدوا فادعوا له؛ هر که با شما نکوئی کرد عوضش دهید و اگر نتوانید برای او دعا کنید. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: ما من عبـد مسلـم یـدعو لأخیه بظهر الغیب إلّا قال الملک و لک بمثله؛ هر بنـده مسلمانی که در غیاب برادر خویش برای او دعا کند فرشته گوید برای تو نیز نظیر آن باد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: لا یردّ القضاء إلّا الـدّعاء و لا یزیـد فی العمر إلّا البرّ؛ قضا جز به دعا دفع نشود و چیزی جز نیکوکاری عمر را افزون نکند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس شـی ء أکرم عند اللّه من الدّعاء؛ هیچ چیز نزد خدا گرامی تر از دعا نیست. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: لم تؤتوا بعد کلمه الإخلاص مثل العافیه فاسألوا اللّه العافیه؛ شـما را پس از کلمه اخلاص چیزی مثل عافیت نداده اند از خدا عافیت طلبید. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: لقد بارک اللّه لرجل فی حاجه أکثر الدّعاء فیها أعطیها أو منعها؛ خدا حاجتی را که مرد در باره آن بسیار دعا کند روا بشود یا نشود، مبارک کرده است. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۰

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: قـل اللّهمّ إنّی أسألـک نفسـا مطمئنّه تـؤمن بلقائـک و ترضـی بقضائـک و تقنع بعطائک؛ بگو خـدایا جان مطمئنی از تو میخواهم که به معاد ایمان داشـته باشـد و به قضای تو رضا دهـد و به عطای تو قناعت کنـد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: قال اللّه تعالی یا ابن آدم ثلاثه: واحـده لی و واحـده لک و واحده بینی و بینک فأمّا الّتی لی فتعبدنی لا تشـرک بی شیئا، و أمّا الّتی لک فما عملت من عمل جزیتک به فإن أغفر فأنا الغفور الرّحیم و أمّا الّتی بینی و بینـک فعلیـک الـدّعاء و المسأله و علی الاسـتجابه و العطاء؛ خـدای والا فرمایـد: ای فرزنـد آدم سه چیز هست یکی خاص من، یکی خـاص تو، و یکی میـان من و تو. امـا آن که خاص من است آن که مرا بپرستی و چیزی را با من انباز نکنی اما آنچه خاص تو اسـت هر چه عمل کنی سـزای تو دهم و اگر بیامرزم من آمرزگار رحیمم، اما آنچه میان من و تو است از تو دعا کردن و خواسـتن و از من اجابت و عطا کردن. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عوّدوا المرضی، و مروهم فلیدعوا لکم فإنّ دعوه المریض مستجابه و ذنبه مغفور؛ بیماران را عیادت کنید و بگوئیدشان که برای شما دعا کنند که دعای بیمار مستجاب و گناه او آمرزیده است. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: عمل البرّ کلّه نصف العباده و الـدعاء نصف فإذا أراد اللّه تعالی بعبد خیرا انتحی قلبه للـدّعاء؛ همه اعمال خیر یک نیمه عبادت است و دعا نیمه دیگر و چون خـدا برای بنـده ای خیر خواهد، قلب او را به دعا متمایل کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۴

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: ساعتان تفتـح فیهما أبواب السّـماء و قلّما تردّ علی داع دعوته: حضور الصّـلاه و الصّفّ فی سبیـل اللّه؛ دو وقت است که درهـای آسـمان در اثنـای آن گشوده می شود و کمـتر ممکن است دعـای دعاکننـده ای رد شود: هنگام نماز و صف آرائی در راه خدا. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۵

رکعتان بسواک أفضل من سـبعین رکعه بغیر سواک و دعوه فی السّـرّ أفضل من سـبعین دعوه فی العلانیه و صدقه فی السّـرّ أفضل من سبعین صـدقه فی العلانیه؛ دو رکعت نماز با مسواک بهتر از هفتاد رکعت بدون مسواک است و یک دعای نهان بهتر از هفتاد دعای آشکار است و یک صدقه نهان بهتر از هفتاد صدقه آشکار است. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۶

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: الـدّعاء ینفع ممّا نزل و ممّا لم ینزل فعلیکم عباد اللّه بالـدّعاء؛ دعا در باره آنچه

فرود آمده و آنچه نیامده مفید است بندگان خدا از دعا غافل مشوید. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الدّعاء یردّ القضاء و إنّ البرّ یزید فی الرّزق و إنّ العبد لیحرم الرّزق بالذّنب یصیبه؛ دعا دفع قضا کند و نیکی روزی را بیفزاید و بنده به وسیله گناهی که مرتکب شود از روزی خود محروم ماند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الدّعاء هو العباده؛ دعا،عبادت است. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الدّعاء مفتاح الرّحمه و الوضوء مفتاح الصّلاه و الصّلاه مفتاح الجنّه؛ دعا کلید رحمت و وضو کلید نماز است و نماز کلید بهشت. نهج الفصاحه

حدیث۲۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الدّعاء سلاح المؤمن؛ دعا سلاح مؤمن است. نهج الفصاحه

حدیث۲۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الدّعاء جند من أجناد اللّه مجنّد یردّ القضاء بعد أن یبرم. دعا سپاهی از سپاهیان مجهز خداست و قضای محتوم را دفع می کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الدّعاء بین الأذان و الإقامه لا یردّ؛ دعائی که میان اذان و اقامه کنند رد نمی شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الدّاعی و المؤمّن فی الأجر شریکان و القاری و المستمع فی الأجر شریکان و العالم و المتعلّم فی الأجر شریکان؛ آنکه دعا میکند و آنکه آمین گوید در پاداش شریکند و قاری و مستمع در پاداش شریکند و دانشمند و دانش آموز در پاداش شریکند. نهج الفصاحه

حدیث۲۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: دعوه فی السّرّ تعدل سبعین دعوه فی العلانیه؛ یک دعای نهانی مساوی هفتاد دعای آشکار است. نهج الفصاحه

حدیث۲۳۵

پیـامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: دعوتـان لیس بینهمـا و بین اللّه حجـاب دعوه المظلوم و دعوه المرء لأخیه بظهر الغیب؛ دو دعاست که میان آن و خدا پرده ای نیست، دعای ستمدیده و دعائی که مرد پشت سر برادر خود کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: دعاء الوالـد لولـده کـدعاء- النّبیّ لأمّته؛ دعائی که پـدر برای فرزنـد کنـد مانند دعائی است که پیغمبر برای امت خود می کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: دعاء المرء المسلم مستجاب لأخیه بظهر الغیب عند رأسه ملک موکّل به کلّما دعا لأخیه بخیر قال الملک: آمین و لک بمثل ذلک؛ دعای مرد مسـلمان که پشت سـر برادر خود کنـد پـذیرفته شود بر سـر او فرشـته ای موکل است و هر دم برای برادر خود دعائی کند گوید پذیرفته باد و برای تو نیز نظیر آن باشد. نهج الفصاحه

حدیث۲۳۸

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: دعـاء المحسن إلیه للمحسن لا- یردّ؛ دعائی که نکوئی دیـده برای نکوکار کند ردشدنی نیست. نهج الفصاحه

حدیث۲۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: دعاء الأخ لأخیه بظهر- الغیب لا یردّ؛ دعائی که برادر پشت سـر برادر خود کند، ردشدنی نیست. نهج الفصاحه

حدیث۲۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیار أئمّتکم الّذین تحبّونهم و یحبّونکم و تصلّون علیهم و یصلّون علیکم و شرار أئمّتکم الّذین تبغضونهم و یبغضونکم و تلعنونهم و یلعنونکم؛ بهترین پیشوایان شـما کسانی هستند که آنها را دوست دارید و شما را دوست دارند. شـما آنها را دعا کنید و آنها نیز شما را دعا کنند و بدترین پیشوایان شما کسانی هستند که آنها را دشمن دارید و شما را دشمن دارند و آن ها را نفرین کنید و شما را نفرین کنند. نهج الفصاحه

حدیث۲۴۱

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: خمس دعوات یسـتجاب لهنّ: دعوه المظلوم حـتّی ینتصـر و دعوه الحـاجّ حـتّی یصـدر و دعوه الغازی حتّی یقفل و دعوه المریض حتّی یبرأ و دعوه الأخ لأخیه بظهر الغیب و أسـرع هـذه الـدّعوات إجابه دعوه الأخ لأخیه بظهر الغیب؛ پنج دعاست که مستجاب می شود دعای مظلوم تا یاری شود و دعای زائر کعبه تا باز گردد و دعای کسـی که به جهاد می رود تا به اقامتگاه خود برسد و دعای مریض تا شفا یابد، و دعای برادری که در غیبت برادر خود برای او کند و این دعا از

همه دعاها زودتر مستجاب می شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خرج نبیّ من الأنبیاء بالنّاس یستسقون اللّه تعالی فإذا هو بنمله رافعه بعض قوائمها إلی السّماء فقال ارجعوا فقد استجیب لکم من أجل هذه النّمله؛ پیغمبری با مردم برای دعای باران بیرون آمد مورچه ای را دید که دست خود را به طرف آسمان بلند کرده است گفت باز گردید که خدا به خاطر این مورچه دعای شما را پذیرفت. نهج الفصاحه

حدیث۲۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حصّنوا أموالکم بالزّکاه و داووا مرضاکم بالصّدقه و أعدّوا للبلاء الدّعاء؛ اموال خود را به وسیله زکات محفوظ دارید و مریضان خود را با صدقه علاج کنید و برای جلوگیری از بلا به دعا متوسل شوید. نهج الفصاحه

حدیث۲۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث یدرک بهنّ العبد رغائب الدّنیا و الآخره الصّبر علی البلاء و الرّضا بالقضاء و الدّعاء فی الرّخاء؛ سه چیز است که بنده به وسیله آن خواستنی های دنیا و آخرت را به دست می آورد: صبر بر بلا و رضا به قضا و دعا در حال فراخ دستی. نهج الفصاحه

حدیث۲۴۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث دعوات مستجابات لا شکّ فیهنّ دعوه المظلوم و دعوه المسافر و دعوه الوالد علی ولده؛ سه دعا بدون شک مستجاب می شود: دعای ستمدیده و مسافر و نفرین پدر در حق فرزند. نهج الفصاحه

حدیث۲۴۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث حقّ علی اللّه أن لا یردّ لهم دعوه: الصائم حتّی یفطر و المظلوم حتّی ینتصر و المسافر حتّی یرجع؛ سه کسند که بر خدا لازم است دعایشان را رد نکند: روزه دار تا افطار کند و ستمدیده تا ستم از او دفع شود و مسافر تا به وطن خود باز گردد. نهج الفصاحه

حدیث۲۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه مواطن لا تردّ فیها دعوه عبد: رجل یکون فی بریّه حیث لا یراه أحد إلّا اللّه فیقوم فیصلّی و رجل یکون معه فئه فیفرّ عنه أصحابه فیثبت و رجل یقوم من آخر اللّیل؛ سه مورد است که دعای کسی در آن رد نمی شود: یکی آن که مردی در بیابانی باشد که جز خدا کسی او را نمی بیند و برخیزد و نماز گزارد دیگر آن که مردی با گروهی در جنگ باشد و یاران وی بگریزند و او استوار ماند و سوم آن که مرد در آخر شب برای عبادت برخیزد. نهج الفصاحه

حدیث۲۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا یردّ اللّه دعاءهم: الذّاکر اللّه کثیرا و المظلوم و الإمام المقسط؛ سه کسند که خدا دعایشان را رد نمی کند آن که فراوان یاد خدا کند و ستمدیده و پیشوای دادگر. نهج الفصاحه

حدیث۲۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا یجیبهم ربّک عزّ و جلّ رجل نزل بیتا خربا و رجل نزل علی طریق السّبیل و رجل أرسل دابّته ثمّ جعل یدعو اللّه أن یحبسها؛ سه کسند که خدا دعایشان را نمی پذیرد: مردی که در خانه ویران جای گیرد و مردی که کنار راه اقامت گزیند و مردی که حیوان خود را رها کند و سپس دعا کند که خدا آن را نگهدارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تفتح أبواب السّماء و یستجاب الدّعاء فی أربعه مواطن: عند التقاء الصّفوف فی سبیل اللّه و عند نزول الغیث و عند إقامه الصّلاه و عند رؤیه الکعبه؛ چهار موقع درهای آسمان را بگشایند و دعاها را مستجاب کنند. هنگام تلاقی صف مبارزان در راه خدا و هنگام نزول باران و هنگام نماز و هنگام دیدار کعبه. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: برّ الوالدین یزید فی العمر و الکذب ینقص الرّزق و الدّعاء یردّ القضاء؛ نیکی با پدر و مادر عمر را افزون کند و دروغ روزی را کاهش دهد و دعا قضا را دفع کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ من لم یسأل اللّه تعالی یغضب علیه؛ هر که از خدا چیزی نخواهد خدا بر او خشمگین می شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه یستحیی من العبد أن یرفع إلیه یدیه فیردّهما خائبین؛ خداوند از بنده شرم دارد که دستهای خود را به سوی او بلند کند و آن را ناامید باز گرداند. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه یحبّ الملحّین فی الدّعاء؛ خداوند کسانی را که در کار دعا اصرار می ورزند، دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی حیی کریم یستحیی إذا رفع الرّجل إلیه یدیه أن یردّهما صفرا خائبتین؛ خداوند باحیا و بخشنده است وقتی مردی دست های خود را به سوی او بلند کرد شرم دارد که آن را خالی و نومید باز

گرداند. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الرّجل لیحرم الرّزق بالذّنب یصیبه و لا یردّ القدر إلّا الدّعاء و لا یزید فی العمر إلا ـ البرّ؛ انسان به سبب گناه از روزی محتوم محروم مانـد و تقـدیر جز به دعـا برنگردد و عمر جز به نیکوکـاری دراز نشـود. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أبخل النّاس من بخل بالسّـلام و أعجز النّاس من عجز عن الدّعاء؛ بخیل ترین مردم آن کس است که از سلام دادن بخل ورزد و ناتوان ترین مردم کسی است که از دعا ناتوان باشد. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: اللّهمّ لا تکلنی إلی نفسی طرفه عین و لا تنزع منّی صالح ما أعطیتنی؛ خداونـدا یک لحظه مرا به خودم وامگذار و چیزهای خوبی که به من بخشیده ای از من باز مگیر. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: اللّهمّ کما حسّـنت خلقی فحسّن خلقی؛ خدایا چنان که صورت مرا نیک کردی سیرتم را نیز نیک کن. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ عافنی فی بدنی. اللّهمّ عافنی فی سمعی. اللّهمّ عافنی فی بصری. اللّهمّ إنّی أعوذ بک من الکفر و الفقر. اللّهمّ إنّی أعوذ بک من عـذاب القبر، لا إله إلّا أنت؛ خـدایا تن مرا سالم دار خـدایا گوش مرا سالم دار خـدایا چشم مرا سـالم دار خـدایا از کفر و فقر به تو پنـاه می برم، خـدایا از عـذاب قـبر به تو پنـاه می برم، خـدائی جز تو نیست. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۱

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: اللّهمّ ربّنـا آتنـا فی الـدّنیا حسـنه و فی الآـخره حسـنه و قنا عـذاب النّار؛ خـدایا، پروردگارا، در دنیا و آخرت بما نیکی بخش، و ما را از عذاب جهنم محفوظ دار. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۲

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: اللّهمّ بعلمـک الغیب و قـدرتک علی الخلق أحینی مـا علمت الحیـاه خیرا لی و تـوفّنی إذا علمـت الوفـاه خیرا لی، اللّهـمّ و أسألـک خشـیتک فی الغیب و الشّـهاده و أسألـک کلمه الإخلاـص فی الرّضـا و الغضب و أسألک القصـد فی الفقر و الغنی؛ خـدایا تو را به غیب دانی و قـدرتی که بر آفرینش داری سوگنـد می دهم تا موقعی که زندگی را

برای من بهتر می دانی مرا زنده نگهدار و موقعی که مرگ را برای من بهتر می دانی مرا بمیران خدایا از تو می خواهم که ترس خود را در آشکار و نهان نصیب من کنی و در حال خشنودی و خشم کلمه اخلاص را به زبان من جاری نمائی و در حال فقر و توانگری میانه روی را شعار من سازی. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ إنّی أعوذ بک من یوم السّوء و من لیله السّوء و من ساعه السّوء و من صاحب السّوء و من جار السّوء فی دار المقامه؛ خدایا از روز بد و شب بد و ساعت بد و یار بد و همسایه بد در خانه اقامت به تو پناه می برم. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ إنّی أعوذ بک من منکرات الأخلاق و الأعمال و الأهواء و الأدواء؛ خدایا از اخلاق بد و اعمال بد و هوس های بد و مرض های بد به تو پناه می برم. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ إنّی أعوذ بک من فتنه النّساء و أعوذ بک من عذاب القبر؛ خدایا از فتنه زنان به تو پناه می برم و از عذاب قبر به تو پناه می برم. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ إنّی أعوذ بک من غلبه الدّین و غلبه العدوّ و شماته الأعداء؛ خدایا از چیرگی قرض و غلبه دشمن و سرزنش مخالفان به تو پناه می برم. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ إنّی أعوذ بک من علم لا ینفع و قلب لا یخشع و دعاء لا یسمع و نفس لا تشبع أعوذ بک اللّهمّ من شرّ هؤلاء الأربع؛ خدایا از دانشی که سود ندهد و دلی که سوز ندارد و دعائی که شنیده نشود و نفسی که سیری نپذیرد به تو پناه می برم خدایا از این چهار چیز به تو پناه می برم. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ إنّی أعوذ بک من علم لا ینفع و عمل لا یرفع، و دعاء لا یسمع؛ خدایا از دانشی که سود ندهد و عملی که مقبول نیفتد و دعائی که شنیده نشود به تو پناه می برم. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ إنّی أعوذ بک من زوال نعمتک و تحوّل عافیتک و فجأه نقمتک و جمیع

سخطک؛ خدایا از زوال نعمت و تغییر عافیت و غضب ناگهانی و همه چیزهائی که مایه ناخشنودی تو است به تو پناه می برم. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ إنّی أعوذ بک من الکسل و الهرم و المأثم و المغرم و من فتنه القبر و عذاب القبر و من فتنه النّار و عذاب النّار و من شرّ فتنه الغنی و أعوذ بک من فتنه الفقر؛ خدایا از تنبلی و پیری و گناه و قرض و بلیه قبر و عذاب قبر و رسوائی جهنم و بلیه جهنم و عذاب جهنم و بلیه ثروت و بلیه فقر به تو پناه می برم. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ إنّی أعوذ بک من الفقر و القلّه و الذّلّه و أعوذ بک من أن أظلم أو أظلم؛ خدایا از فقر و تنگدستی و ذلت به تو پناه می برم و از ستم کشی و ستمگری به تو پناه می برم. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ إنّی أعوذ بک من العجز و الکسل و الجبن و البخل و الهرم و أعوذ بک من عذاب القبر و أعوذ بک من عذاب النّار و أعوذ بک من فتنه المحیا و الممات؛ خدایا از ناتوانی و تنبلی و ترس و بخل و پیری به تو پناه می برم و از عذاب قبر به تو پناه می برم و از عذاب جهنم به تو پناه می برم و از رسوائی در زندگی به تو پناه می برم. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ إنّی أسألک من الخیر کلّه ما علمت و ما لم أعلم و اعوذ بک من الشّرّ کلّه ما علمت منه و ما لم أعلم؛ خدایا من نیکی هائی را که می دانم و نمی دانم از تو می خواهم و از بدی هائی که می دانم و نمی دانم به تو پناه می برم. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ إنّی أسألک صحّه فی إیمان و إیمانا فی حسن خلق و نجاحا یتبعه فلاح؛ خدایا من از تو صحتی می خواهم که قرین ایمان باشد و ایمانی که با نیک خوئی همراه باشد و موفقیتی که رستگاری دنبال آن باشد. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ إنّی أسألک الهدی و التّقی و العفاف و الغنی؛ خدایا من از تو هدایت و تقوی و عفت و بی نیازی می خواهم. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ انفعنی بما علّمتنی و علّمنی ما ینفعنی و زدنی علما؛ خدایا مرا به آنچه تعلیم داده ای منتفع کن و آنچه را برای من نافع است به من بیاموز و دانش مرا فزون کن. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ أنت خلقت نفسی و أنت توفّیها لک مماتها و محیاها إن أحییتها فاحفظها و إن أمتّها فاغفر لها. اللّهمّ إنّی أسألک العافیه؛ خدایا تو جان مرا آفریدی و تو آن را می گیری زندگی و مرگ آن متعلق به تو است اگر زنده اش داشتی محفوظش دار و اگر دچار مرگش ساختی بر او ببخش. خدایا من از تو عافیت می خواهم. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ أغننی بالعلم و زیّنّی بالحلم و أکرمنی بالتّقوی و جمّلنی بالعافیه؛ خدایا مرا به علم توانگر ساز و به حلم زینت بخش و به تقوی عزیز کن و به عافیت زیبائی ده. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ اغفر لی خطیئتی و جهلی و إسرافی فی أمری و ما أنت أعلم به منّی. اللّهمّ اغفر لی خطئی و عمدی و هزلی و جدّی و کلّ ذلک عندی. اللّهمّ اغفر لی ما قدّمت و ما أخّرت و ما أسررت و ما أعلنت؛ خدایا از گناه و جهالت و افراط کاری من و آنچه بهتر از من میدانی در گذر خدایا خطا و عمد و شوخی و جدی من همه را ببخش خدایا گناهان سابق و لاحق و نهان و عیان مرا عفو کن. نهج الفصاحه

حدیث۲۸۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَللّهُمّ اغفِر لِی ذَنبی وَ وَسّع لِی فی داری وَ بارِک لِی فِی رِزقِی؛ خدایا گناه مرا ببخش و خانه ام را وسعت بخش و روزی مرا برکت ده. نهج الفصاحه

حدیث۲۸۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَللّهُمّ أعِنّی عَلَی غَمَراتِ المَوتِ وَ سَکَراتِ المَوتِ؛ خدایا مرا بر تحمل سختیها و رنجهای مرگ کمک کن. نهج الفصاحه

حدیث۲۸۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ أصلح لی دینی الّذی هو عصمه أمری. و أصلح لی دنیای الّتی فیها معاشی و أصلح لی آخرتی الّتی فیها معادی و اجعل الحیاه زیاده لی فی کلّ خیر و اجعل الموت راحه لی من کلّ شرّ؛ خدایا دین مرا که حافظ کار من است و دنیای مرا که زندگی من در آن است و آخرت مرا که باز گشتم به سوی آن است به صلاح آر، زندگی را برای من مایه افزایش نیکی ها ساز و مرگ را برای من مایه آسایش از بدیها کن. نهج الفصاحه

حدیث۲۸۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ ارزقنی عینین هطّالتین تشفیان القلب بذروف الدّموع من خشیتک قبل أن تکون الدّموع دما و الأضراس جمرا؛ خدایا مرا دو چشم اشکبار بخش که دل را از ریزش اشکهائی که از بیم تو میریزد شفا بخشند پیش از آن که اشکها خون و دندان ها آتش شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۸۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ أصلح ذات بیننا و ألّف بین قلوبنا و اهدنا سبل السّلام و نجّنا من الظّلمات إلی النّور و جنّبنا الفواحش ما ظهر منها و ما بطن. اللّهمّ بارک لنا فی أسماعنا و أبصارنا و قلوبنا و أزواجنا و ذرّیّاتنا و تب علینا إنّک أنت التّوّاب الرّحیم؛ خدایا میان ما را اصلاح ده و دلهای ما را متفق ساز و ما را به آرامش هدایت کن و از تاریکی ها به سوی روشنی رهائی بخش و از زشتی های آشکار و نهان دور ساز، خدایا گوشها و چشمها و دلها و زنها و فرزندان ما را مبارک گردان و توبه ما را بپذیر زیرا تو توبه پذیر و مهربانی. نهج الفصاحه

حدیث۲۸۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ أحینی مسکینا و توفّنی مسکینا و احشرنی فی زمره المساکین و إنّ أشقی الأشقیاء من اجتمع علیه فقر الدّنیا و عذاب الآخره؛ خدایا مرا در زندگی فقیر دار و فقیر بمیران و در صف فقیران محشور ساز، بدبخت تر از همه بدبختان کسی است که فقر دنیا و عذاب آخرت را با هم داشته باشد. نهج الفصاحه

حدیث۲۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ احفظنی بالإسلام قائما و احفظنی بالإسلام قاعدا و احفظنی بالإسلام راقدا و لا تشمت بی عدوّا و لا حاسدا اللّهمّ إنّی أسألک من کلّ خیر خزائنه بیدک و أعوذ بک من کلّ شرّ خزائنه بیدک؛ خدایا مرا هنگام خفتن و ایستادن و نشستن به وسیله اسلام حفظ کن و مرا به سرزنش دشمن و حسود مبتلا مساز، خدایا همه نیکی هائی که گنجینه آن را بدست داری از تو می خواهم و از همه بدیهائی که گنجینه آن را بدست داری بتو پناه می برم. نهج الفصاحه

حدیث۲۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ أحسن عاقبتنا فی الامور کلّها و أجرنا من خزی الدّنیا و عذاب الآخره؛ خدایا در همه کارها عاقبت ما را بخیر کن و ما را از خواری دنیا و عذاب آخرت نگهدار. نهج الفصاحه

حدیث۲۸۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ اجعلنی من الّذین إدا أحسنوا استبشروا و إذا أساؤا استغفروا؛ خدایا مرا از جمله کسانی قرار ده که وقتی نیکی کنند، خوشحال می شوند و وقتی بد کنند، آمرزش می طلبند. نهج الفصاحه

حدیث۲۸۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ اجعلنی شکورا و اجعلنی صبورا و اجعلنی فی عینی صغیرا و فی أعین النّاس

کبیرا؛ خداوندا مرا شاکر و صابر کن و مرا در چشم خویش خوار و در نظر مردم بزرگوار کن. نهج الفصاحه

حدیث۲۹۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ اجعلنی أخشاك حتّی كأنی أراك و اسعدنی بتقواك و لا تشقنی بمعصیتک و خر لی فی قضائک و بارك لی فی قدرك حتّی لا أحبّ تعجیل ما أخّرت و لا تأخیر ما عجّلت و اجعل غنای فی نفسی؛ خدایا مرا چنان از ذات خود ترسان کن که گوئی تو را می بینم و مرا به پرهیزکاری خود خوشبخت کن و به نافرمانی خود بدبخت مکن قضای خود را برای من انتخاب کن و تقدیر خود را بر من مبارک کن که نخواهم آنچه را مؤخر کرده ای مقدم کنی یا آنچه را مقدم داشته ای مؤخر کنی و ثروت مرا در روحم مستقر کن. نهج الفصاحه

حدیث۲۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ اجعل أوسع رزقك علیّ عند كبر سنّی و انقطاع عمری؛ خدایا روزی مرا هنگام پیری و واپسین زندگانی بیشتر از مواقع دیگر وسعت ببخش. نهج الفصاحه

حدیث۲۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اغتنموا دعوه المؤمن المبتلی؛ دعای مؤمن مبتلا را غنیمت شمارید. نهج الفصاحه

حدیث۲۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اغتنموا الدّعاء عند الرّقّه فإنّها رحمه؛ به هنگام رقت دعا را غنیمت شمارید که رقت مایه رحمت است. نهج الفصاحه

حدیث۲۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أسرع الدّعاء إجابه دعاء غائب لغائب؛ دعائی که غائبی برای غائبی دیگر کند از همه دعاها زودتر مستجاب می شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۹۵

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا رأی أحدكم من نفسه أو ماله أو من أخیه ما یعجبه فلیدع له بالبركه فإنّ العین حقّ؛ وقتی یکی از شما از خود یا مال خود یا برادر خود چیز جالب توجهی دید برای وی بدعا برکت خواهد زیرا چشم حق است. نهج الفصاحه

حدیث۲۹۶

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أدعوا اللّه و أنتم مؤمنون بالإجابه و اعلموا أنّ اللّه لا یستجیب دعاء؛ خدا را بخوانید و به اجابت دعای خود یقین داشته باشید و بدانید که خداوند دعا را از قلب غافل بی خبر نمی پذیرد. نهج الفصاحه

حدیث۲۹۷

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِتَّقِ دَعوَهَ المَظلومِ فَإنَّما یَسألُ اللّهَ تَعالی حَقَّهُ وَ إنّ اللّهَ تَعالی لا یَمنَع ذا حَقٍّ حَقَّهُ؛ از دعای مظلوم بپرهیز زیرا وی به دعا حق خویش را از خدا می خواهد و خدا حق را از حق دار دریغ نمی دارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۹۸

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: دعای انسان پشت سر برادر دینی اش ، نزدیکترین و سریعترین دعا به اجابت است . کافی ، ج ۲ ، ص ۵۰۷

حدیث۲۹۹

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: نزد خداوند چیزی محبوب‌تر از درخواست کردن از او نیست. (بحارالانوار/۷۵/۱۴۱)

حدیث۳۰۰

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : الرّکْنُ الْیمانی بابٌ مِنْ أبْوابِ الْجَنَّهِ، لَمْ یَمْنَعْهُ مُنْذُ فَتَحَهُ، وَ إنَّ ما بَیْنَ الرُّکْنَیْنِ ـ الأسْوَد وَ الْیمانی ـ مَلَکٌ یُدْعی هُجَیْرٌ، یُؤَمِّنُ عَلی دُعاءِالْمُؤْمِنینَ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: رُکن یَمانی کعبه الهی، دربی از درب های بهشت است و مابین رکن یمانی و حجرالأسود ملک و فرشته ای است که برای استجابت دعای مؤمنین آمّین می گوید. مستدرک الوسائل، ج ۹، ص ۳۹۱

حدیث۳۰۱

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَیْهِ السَّلام – : مَنْ قَرَءَ الْقُرْآنَ کانَتْ لَهُ دَعْوَهٌ مُجابَهٌ، إمّا مُعَجَّلَهٌ وَإمّا مُؤَجَّلَهٌ؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: کسی که قرآن را ـ با دقّت ـ قرائت نماید، در پایان آن ـ اگر مصلحت باشد ـ دعایش سریع مستجاب خواهد شد ـ و اگر مصلحت نباشد ـ در آینده مستجاب می گردد. دعوات الرّاوندی، ص ۲۴، ح ۱۳

حدیث۳۰۲

قالَتْ فاطِمَهُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : فَأَکْثِرْ مِنْ تِلاوَهِ الْقُرآنِ، وَالدُّعاءِ، فَإنَّها ساعَهٌ یَحْتاجُ الْمَیِّتُ فیها إلی أُنْسِ الاْحْیاءِ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – ضمن وصیّتی به امام علی – علیه السلام – اظهار نمودند: پس از آن که مرا دفن کردی، برایم قرآن را بسیار تلاوت نما، و برایم دعا کن، چون که میّت در چنان موقعیّتی بیش از هر چیز نیازمند به اُنس با زندگان می باشد. بحارالأنوار، ج ۷۹، ص ۲۷

حدیث۳۰۳

قالَتْ فاطِمَهُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : اصْعَدْ عَلَی السَّطْحِ، فَإنْ رَأیْتَ نِصْفَ عَیْنِ الشَّمْسِ قَدْ تَدَلّی لِلْغُرُوبِ فَأعْلِمْنی حَتّی أدْعُو ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – روز جمعه نزدیک غروب آفتاب به غلام خود می فرمودند: بالای پشت بام برو، هر موقع نصف خورشید غروب کرد مرا خبر کن تا برای خود ـ و دیگران ـ دعا کنم. معانی الأخبار، ص ۳۹۹

حدیث۳۰۴

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : إلهی وَ سَیِّدی، أسْئَلُکَ بِالَّذینَ اصْطَفَیْتَهُمْ، وَ بِبُکاءِ وَلَدَیَّ فی مُفارِقَتی أنْ تَغْفِرَ لِعُصاةِ شیعَتی، وَشیعَةِ ذُرّیَتی ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: خداوندا، به حقّ اولیاء و مقرّبانی که آن ها را برگزیده ای، و به گریه فرزندانم پس از مرگ و جدائی من با ایشان، از تو می خواهم گناه خطاکاران شیعیان و پیروان ما را ببخشی. کوکب الدّری، ج ۱، ص ۲۵۴

حدیث۳۰۵

قالَ الاْمامُ علی – عَلَیْهِ السلام – : إغْتَنِمُوا الدُّعاءَ عِنْدَ خَمْسَةِ مَواطِنَ: عِنْدَ قِرائَةِ الْقُرْآنِ، وَ عِنْدَ الاْذانِ، وَ عِنْدَ نُزُولِ الْغَیْثِ، وَ عِنْدَ الْتِقاءِ الصَفَّیْنِ لِلشَّهادَةِ، وَ عِنْدَ دَعْوَةِ الْمَظْلُوم، فَإنَّهُ لَیْسَ لَها حِجابٌ دوُنَ الْعَرْشِ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: پنج موقع را برای دعا و حاجت خواستن غنیمت شمارید: موقع تلاوت قرآن، موقع اذان، موقع بارش باران، موقع جنگ و جهاد ـ فی سبیل اللّه ـ موقع ناراحتی و آه کشیدن مظلوم. در چنین موقعیت ها مانعی برای استجابت دعا نیست. بحارالأنوار، ج ۹۰، ص ۳۴۳، ح ۱

حدیث۳۰۶

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : إنَّ أعْجَزَ النّاسِ مَنْ عَجَزَعَنِ الدُّعاءِ، وَ إنَّ أبْخَلَ النّاسِ مَنْ بَخِلَ بِالسَّلامِ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: عاجز و ناتوان ترین افراد کسی است که از دعا و مناجات با خداوند ناتوان و محروم باشد، و بخیل ترین اشخاص کسی خواهد بود که از سلام کردن خودداری نماید. بحارالأنوار، ج ۹۰، ص ۲۹۱، ح ۱۱

حدیث۳۰۷

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : من اکل لقمۀ حرام لم تقبل له صلوۀ اربعین لیلۀ و لم تستجب له دعوۀ اربعین صباحا؛ کسی که لقمه حرام بخورد، تا چهل شب نماز او قبول نمی شود و دعای وی نیز تا چهل روز به اجابت نمی رسد. (دارالسلام نوری ، ج ۴، ص ۲۱۳)

حدیث۳۰۸

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: هر کس وضوی خوب بگیرد و دو رکعت نماز با رکوع و سجود کامل به جای آورد و با خدای خود خلوت کند و بر رسول خدا (ص) درود فرستد،سپس حاجت خود را از خدا درخواست نماید، به تحقیق که در زمان مناسبش درخواست کرده و هرکس چنین نماید، هرگز ناامید وناموفق نخواهد بود. (بحار الانوار، ج ,۸۵ ص ۳۲۴)

حدیث۳۰۹

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: یدخل علی المیت فی قبره الصلاۀ و الصوم و الحج و الصدقۀ و البر و الدعاء،و یکتب اجره للذی یفعله و للمیت؛ نماز و روزه و صدقه و نیکی و دعا برای میت در قبر او داخل می شود، واجر و پاداش این امور برای میت و آن کسی که آن را انجام می دهد، نوشته می شود. (بحار الانوار، ج ,۸۲ ص ۶۲)

حدیث۳۱۰

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : الصلاهٔ اجابهٔ للدعاء و قبول للاعمال؛ نمازموجب اجابت دعا و قبولی اعمال است . (بحار الانوار، ج ,۸۲ ص ۱)

حدیث۳۱۱

امام باقر علیه السلام می فرمایند: عَلَیْکَ بِالدعاءِ لِاْخوانِکَ بِظَهْرِ الْغَیْبِ فَاِنَّهُ یَهیلُ الرِّزقَ؛ پشت سر برادران (دینی) خود دعا کن، که این کار روزی را به طرف تو سرازیر می کند. بحارالأنوار، ج ۷۶، ص ۶۰، ح ۱۴ .

حدیث۳۱۲

امام باقر علیه السلام می فرمایند: اَللّهُمَّ ارْزُقْنی رِزْقاً حَلالاً یَکْفینی وَ لا تَرْزُقْنی رِزْقاً یُطْغینی وَ لا تَبْتَلِنّی بِفَقْرٍ اَشْقی بِهِ مُضَیِّقاً عَلَیَّ...؛ خداوندا! مرا روزیِ حلالی بده که کفایتم کند، و روزی‌ای نده که به طغیانم کشانَد و به فقری گرفتارم نکن که با آن بدبخت شوم و به تنگنا افتم. التهذیب، ج ۳، ص ۷۷، ح ۶ .

حدیث۳۱۳

امام صادق علیه السلام می فرمایند: اِنَّ اللّهَ عَزَّوَجَلَّ جَعَلَ اَرزاقَ الْمُؤمِنینَ مِنْ حَیْثُ لا یَحْتَسِبونَ وَ ذلِکَ اَنَّ الْعَبْدَ اذا لَمْ یَعْرِفْ وَجْهَ رِزْقِهِ کَثُرَ دُعاؤُهُ؛ خدای عزیز و ارجمند، روزی مؤمنان را از جایی می‌رساند که فکرش را هم نمی کنند. علّتش این است که وقتی مؤمن نداند روزیش از کجا خواهد رسید، زیاد دعا می کند. توحید صدوق، ص ۴۰۲ .

حدیث۳۱۴

امام سجاد علیه السلام می فرمایند: اَللّهُمَّ صَلِّ عَلی مُحَمّدٍ وَ آلِهِ وَ اکْفِنی مَؤونَهَٔ الْاِکْتِسابِ وَ ارْزُقْنی مِنْ غَیْرِ اِحْتِسابٍ فَلا اَشْتَغِلَ عَنْ عِبادَتِکَ بِالطَّلَبِ و لا اَحْتَمِلَ اِصْرَ تَبِعاتِ الْمَکْسَبِ؛ خدایا! بر محمّد و آل او درود فرست و مرا از کسب روزیِ همراه با رنج، بی‌نیاز گردان و از جایی که گمان نمی‌رود، روزی‌ام ده، تا به خاطر طلب روزی، از عبادت تو باز نمانم و بار سنگین مشکلات کسب روزی را به دوش نکشم. صحیفه سجادیه، از دعای ۲۰ .

حدیث۳۱۵

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ اَرادَ اَنْ تُسْتَجابَ دَعْوَتُهُ وَ اَنْ تُکْشَفَ کُرْبَتُهُ فَلْیُفَرِّجْ عَنْ مُعْسِرٍ ؛ هر کس می‌خواهد دعایش مستجاب شود و غمش از بین برود، باید گره از کار تنگدستی باز کند. نهج الفصاحه، ح ۲۹۶۱.

حدیث۳۱۶

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : اَللّهُمَّ لَکَ صُمْنا وَ عَلی رِزْقِکَ اَفْطَرنا فَتَقَبَّلْهُ مِنّا ذَهَبَ الظَّماءُ وَ ابْتَلَّتِ الْعُروقُ وَ بَقیَ الْاَجْرُ؛ بار خدایا! برای تو روزه گرفتیم و با روزی تو افطار می کنیم، پس آن را از ما بپذیر، تشنگی رفت، رگ‌ها شاداب شد و پاداش ماند. کافی، ج ۴ ، ص ۹۵، ح ۱.

حدیث۳۱۷

امام سجاد علیه‌السلام می فرمایند : اَللّهُمَّ... اَحِبَّنی وَ حَبِّبْنی وَ حَبِّبْ اِلَیَّ ما تُحِبُّ مِنَ الْقَوْلِ وَ الْعَمَلِ حَتّی اَدْخُلَ فیهِ بِلَذَّةٍ وَ اَخْرُجَ مِنْهُ بِنَشاطٍ؛ بار خدایا مرا دوست بدار و نزد دیگران محبوبم گردان و گفتار و کرداری را که دوست داری، نزد من محبوب گردان تا با لذّت وارد آنها شوم و با نشاط به انجامشان رسانم. بحارالأنوار ، ج ۹۵، ص ۲۹۸، ح ۱۷ .

حدیث۳۱۸

حضرت رسوا اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنَّ أعْجَزَ النّاسِ مَنْ عَجَزَعَنِ الدُّعاءِ، وَ إنَّ أبْخَلَ النّاسِ مَنْ بَخِلَ بِالسَّلامِ؛ عاجز و ناتوان‌ترین افراد کسی است که از دعا و مناجات با خداوند ناتوان و محروم باشد، و بخیل‌ترین اشخاص کسی خواهد بود که از سلام کردن خودداری کند. بحارالأنوار: ج ۹۰، ص ۲۹۱، ح ۱۱

حدیث۳۱۹

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: هر که از بلایی که به او می رسد بترسد و درباره آن به دعا پیشی بگیرد، خداوند عزوجل هرگز آن بلا را بدو نشان ندهد. (ثواب الأعمال : ص ۱۵۳)

حدیث۳۲۰

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: بر شما باد دعا کردن ؛ چرا که دعا برای خدا و درخواست از خدا بلا را برگرداند [حتی] در حالی که تقدیر و قضا شده باشد و جز امضای آن باقی نمانده بشد. پس هرگاه از خداوند عزوجل دعا و درخواست شد، بی درنگ بلا را برگرداند. (الکافی : ج ۲ ص ۴۷۲ ح ۳)

حدیث۳۲۱

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بلا همانند قندیل ها بین آسمان و زمین آویزان است، هرگاه بنده عافیت را از پروردگارش بخواهد، خدای متعال بلا را از او برگرداند، [حتی] در حالی که برای او قطعی شده باشد. (کنز العمال : ج ۷ ص ۸۲۵ ح ۲۱۵۶۰)

حدیث۳۲۲

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر آینه بلا به بنده نزدیک می گرد د، آن گاه بنده از خدا عافیت می خواهد و خدا را یاد می کند و عافیت را حفظ می کند. و دعا و بلا تا روز رستاخیز با هم توافق دارند. (کنز العمال : ج ۲ ص ۷۶ ح ۳۲۰۸)

حدیث۳۲۳

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: هر کس از بلایی که به او می رسد بترسد و درباره [دفع] آن به دعا برخیزد خداوند هرگز آن بلا را بدو نشان ندهد. (الدعوات : ص ۲۱ ح ۲۲)

حدیث۳۲۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: طوفان های بلا را با دعا دفع کنید؛ [زیرا] کسی که به بلای سخت گرفتار شده از [فرد] تندرستی که از بلا در امان نمی باشد به دعا نیازمند تر نیست. (الدعوات : ص ۲۱ ح ۲۱)

حدیث۳۲۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هرگاه دعا اندک شود ، بلا نازل گردد. (مستدرک الوسائل : ج ۵ ص ۱۷۹ ح ۵۶۱۶)

حدیث۳۲۶

پیامبراکرم صلی‌اللّه‌علیه‌وآله می فرمایند: لا یُرَدُّ دُعاءٌ أَوَّلُهُ بِسْمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ؛ دعایی که با بسم اللّه الرحمن الرحیم شروع شود، رد نمی‌شود. الدعوات، ص ۵۲ .

حدیث۳۲۷

امام سجاد علیه‌السلام می فرمایند: اللّهُمَّ اِنّی اَعوذُ بِکَ مِنْ... ایثارِ الْباطِلِ عَلَی الْحَقِّ...؛ خدایا به تو پناه می‌برم از این که باطل را بر حق ترجیح دهم. (صحیفه سجّادیه، از دعای هشتم .)

حدیث۳۲۸

امام سجّاد علیه‌السلام می فرمایند: اَللّهُمَّ... وَ اَزْهِقِ الْباطِلَ عَنْ ضَمائِرِنا وَ اَثْبِتِ الْحَقَّ فی سَرائِرِنا، فَاِنَّ الشُّکوکَ وَ الظُّنونَ لَواقِحُ الْفِتَنِ وَ مُکَدِّرَةٌ لِصَفْوِ الْمَنائِحِ وَ الْمِنَنِ؛ بار الها... باطل را از درون ما محو نما و حق را در باطن ما جای ده. زیرا که تردیدها و گمان‌ها فتنه‌زایند و بخشش‌ها و نعمت‌ها را تیره می‌سازند. (صحیفه سجادیه الجامعه، ص ۴۱۰.)

حدیث۳۲۹

امام رضا علیه‌السلام : إنَّ اللّه یُؤَخِّرُ إجابَةَ الْمُؤْمِنِ شَوْقا إلی دُعائِهِ وَیَقُولُ: صَوتٌ اُحِبُّ أنْ أَسْمَعَهُ، وَیُعَجِّلُ إجابَةَ دُعاءِ الْمُنافِقِ وَیَقُولُ: صَوْتٌ أَکْرَهُ سَماعَهُ؛ خداوند اجابت دعای مؤمن را به شوق (شنیدن) دعایش به تأخیر می‌اندازد و می گوید: صدایی است که دوست دارم آن را بشنوم و در اجابت دعای منافق عجله می کند و می گوید: صدایی است که از شنیدنش بدم می‌آید. فقه الرضا علیه‌السلام ، ص ۳۴۵.

حدیث۳۳۰

اَللّهُمَّ إنّی أَعوذُبِکَ مِنْ... أنْ نَعْضِدَ ظالِما أوْ نَخْذُلُ مَلْهوفا أوْ نَرومَ ما لَیْسَ لَنا بِحَقٍّ؛ خدایا به تو پناه می‌برم... از این که ظالمی را یاری کنیم و یا مظلوم و دلسوخته‌ای را بی‌یاور گذاریم و یا آنچه حق ما نیست بخواهیم. صحیفه سجادیه، از دعای ۸ .

حدیث۳۳۱

امام صادق علیه‌السلام : اَللّهُمَّ صَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ قَسَمْتَ لی مِنْ قِسْمٍ اَوْ رَزَقْتَنی مِنْ رِزْقٍ فَاجْعَلْهُ حَلالاً طَیِّبا واسِعا مُبارَکا قَریبَ الْمَطْلَبِ سَهْلَ الْمَأْخَذِ فی یُسْرٍ مِنْکَ وَ عافیَةٍ وَ سَلامَةٍ وَ سعادَةٍ اِنَّکَ عَلی کُلِّ شَیْءٍ قَدیرٌ؛ امام صادق علیه‌السلام : خدایا! بر

محمّد و خاندان او، درود فرست و آنچه را برایم قسمت کرده و یا روزی نموده‌ای، حلال، پاک، فراوان، با برکت، دست یافتنی و آسان به دست آمدنی قرار بده، با راحتی، عافیت، تندرستی و خوش‌بختی از سوی خود مقرر کن! به درستی که تو بر هر چیز توانایی. (بحارالأنوار، ج ۸۹، ص ۳۷۷، ح ۶۶.)

حدیث۳۳۲

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله : مَنْ سَرَّهُ أنْ يَسْتَجيبَ اللّهُ لَهُ عِنْدَ الشَّدائِدِ وَالْكَرْبِ فَلْيُكْثِرِ الدُّعاءَ فِى الرَّخاءِ؛ هر کس دوست دارد خداوند هنگام سختی‌ها و گرفتاری‌ها دعای او را اجابت کند، در هنگام آسایش، دعا بسیار کند. نهج الفصاحه، ح ۳۰۲۳.

حدیث۳۳۳

امام علی علیه السلام : رُبَما سَأَلْتَ الشَّىْءَ فَلا تُؤْتاهُ وَاُوتيتَ خَيْرا مِنْهُ عاجِلاً أو آجِلاً أوْ صُرِفَ عَنْكَ لِما هُوَ خَيْرٌ لَكَ ، فَلَرُبَّ أمْرٍ قَدْ طَلَبْتَهُ فيهِ هَلاكُ دينِكَ لَوْ اوتيتَهُ ، فَلْتَكُنْ مَسْأَلَتُكَ فيما يَبْقى لَكَ جَمالُهُ وَيُنْفى عَنْكَ وَبالُهُ؛ گاه چیزی را (از خدا) می‌خواهی اما به تو داده نمی‌شود و دیر یا زود بهتر از آن به تو داده می‌شود، یا به خاطر آنچه خیر و مصلحت تو در آن است از برآورده شدن خواسته‌ات دریغ می‌شود، زیرا بسا خواسته‌ای که اگر برآورده شود به نابودی و تباهی دین تو می‌انجامد، پس، چیزی بخواه که زیبایی و نیکیش برایت می‌ماند و پیامد سوئی ندارد. نهج البلاغه، نامه ۳۱.

حدیث۳۳۴

امام سجاد علیه السلام : اَللّهُمَّ صَلِّ عَلى مُحَمَّدٍ وَ آلِه، وَ فَرِّغْ قَلْبى لِمَحَبَّتِكَ وَاشْغَلْهُ بِذِكْرِكَ وَانْعَشْهُ بِخَوْفِكَ وَبِالْوَجَلِ مِنْكَ وَ قَوِّهِ بِالرَّغْبَةِ اِلَيْكَ وَ اَمِلْهُ اِلى طاعَتِكَ...؛ خدایا بر محمد و خاندان او درود فرست و دلم را برای محبتت فارغ و به یادت مشغول گردان و با ترس و هراس از خودت طراوت بخش و با رغبت به سویت نیرومند و به طاعتت مشتاق گردان. صحیفه سجادیه، از دعای ۲۱.

حدیث۳۳۵

امام صادق علیه السلام : مَنْ اَطاعَ اللّهَ عَزَّوَجَلَّ فيما اَمَرَهُ ثُمَّ دَعاهُ مِنْ جِهَةِ الدُّعاءِ اَجابَهُ، قُلْتُ: وَ ما جِهَةُ الدُّعاءِ قالَ: تَبْدَأُ فَتَحْمَدُ اللّهَ وَ تَذْكُرُ نِعَمَهُ عِنْدَكَ ثُمَّ تَشْكُرُهُ ثُمَّ تُصَلّى عَلَى النَّبِيِّ صلی الله علیه و آله ثُمَّ تَذْكُرُ ذُنوبَكَ فَتُقِرُّ بِها ثُمَّ تَسْتَعيذُ مِنْها فَهذا جِهَةُ الدُّعاءِ؛ هر کس اوامر خداوند را اطاعت کند سپس او را از جهت دعا بخواند، اجابتش می کند. پرسیدند: جهت دعا چیست؟ فرمودند: با حمد الهی آغاز و نعمت‌های او را یاد و او را شکر می کنی، سپس بر پیامبر صلی الله علیه و آله درود می‌فرستی و گناهانت را یاد و به آنها اعتراف می‌نمایی، آنگاه از آنها (به خدا) پناه می‌بری؛ جهت دعا این ا ست. کافی، ج۲، ص ۴۸۶.

حدیث۳۳۶

امام صادق علیه السلام : عَلَيْكُمْ بِالدُّعاءِ ، فَإِنَّكُمْ لاتَقَرَّبونَ إِلَى اللّهِ بِمِثْلِهِ ، وَلا تَتْرُكوا صَغيرَةً لِصِغَرِها أنْ تَدْعُوا بِها ، إنَّ صاحِبَ الصِّغارِ هُوَ صاحِبُ الْكِبارِ؛ شما را سفارش می‌کنم به دعا کردن، زیرا با هیچ چیز به مانند دعا به خدا نزدیک نمی‌شوید. و دعا کردن برای هیچ امر کوچکی را، به خاطر کوچک بودنش رها نکنید، زیرا حاجتهای کوچک نیز به دست همان کسی است که حاجتهای بزرگ به دست اوست. کافی، ج ۲، ص ۴۶۷، ح۶.

حدیث۳۳۷

شخصی در محضر امام سجاد(علیه السلام) گفت:خدایا! مرا از مردم بی نیاز کن! امام سجاد(علیه السلام) فرمودند:چنین دعا نکن؛ زیرا انسان ها به همدیگر نیازمندند، بلکه بگو: اللهم اغننی عن شرار خلقك ؛ خدایا ! مرا از انسان های بد کار بی نیاز کن! سیره پیشوایان، مهدی پیشوایی، صص۴۲۷و۴۲۸.

حدیث۳۳۸

امام سجاد(علیه السلام) می فرمایند: سپاس خدایی را که هر وقت حاجتی داشتم او را خواندم و بدون هیچ واسطه ای ، در خلوت سر خود را با او بازگوکردم او نیز نیاز مرا برطرف ساخت. بحارالانوار، ج۹۵،ص ۸۲.

حدیث۳۳۹

امام سجاد علیه السلام می فرمایند: اَللّهُمَّ... وَ اَجْرِ لِلنّاسِ عَلی یَدِیَ الْخَیْرَ وَ لا تَمْحَقْهُ بِالْمَنِّ وَ هَبْ لی مَعالِیَ الْاَخْلاقِ وَ اعْصِمْنی مِنَ الْفَخْرِ؛ خدایا به دست من برای مردم خیر و نیکی جاری ساز و آن را با منّت‌گذاری من تباه مکن، و مرا اخلاق والا عطا فرما و از فخرفروشی نگاه‌دار. صحیفه سجادیه، از دعای ۲۰.

حدیث۳۴۰

امام صادق علیه السلام می فرمایند: إذا أرادَ أَحَدُکُم أَنْ یُسْتَجابَ لَهُ فَلْیُطَیِّبْ کَسْبَهُ وَلْیَخْرُجْ مِنْ مَظالِمِ النّاسِ ، وَ إِنَّ اللّه لا یَرْفَعُ إِلَیْهِ دُعاء عَبْدٍ وَ فی بَطْنِهِ حَرامٌ أَوْ عِنْدَهُ مَظْلَمَةٌ لِأَحَدٍ مِنْ خَلْقِهِ؛ هر کس بخواهد دعایش مستجاب شود، باید کسب خود را حلال کند و حق مردم را بپردازد. دعای هیچ بنده‌ای که مال حرام در شکمش باشد یا حق کسی بر گردنش باشد، به درگاه خدا بالا نمی‌رود. بحارالأنوار، ج ۹۳، ص ۳۲۱، ح ۳۱.

حدیث۳۴۱

امام سجاد علیه السلام می فرمایند: اللّهُمَّ صَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ نَبِّهْنی لِذِکْرِکَ فی اَوْقاتِ الْغَفْلَةِ وَ اسْتَعْمِلْنی بِطاعَتِکَ فی اَیّامِ الْمُهْلَةِ وَ انْهَجْ لی اِلی مَحَبَّتِکَ سَبیلًا سَهْلَةً، اَکْمِلْ لی بِها خَیْرَ الدُّنْیا وَ الآخِرَةِ؛ بار الها! مرا در هنگام غفلت به یاد خود آگاه گردان و در ایام فراغت به اطاعتت موفق بدار و برایم راهی آسان به سوی محبت خود بگشای و خیر دنیا و آخرت را به وسیله آن تکمیل فرمای. صحیفه سجادیه، از دعای بیستم .

حدیث۳۴۲

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : ما مِنْ عَبْدٍ یَخافُ زَوالَ نِعْمَةٍ اَوْ فَجاءَةِ نِقْمَةٍ اَوْ تَغَیُّرِ عافیَةٍ وَ یَقولُ: یا حَیُّ یا قَیّومُ یا واحِدُ یا مَجیدُ یا بَرُّ یا کَریمُ یا رَحیمُ یا غَنیُّ تَمِّمْ عَلَیْنا نِعْمَتَکَ وَهَبْ لَنا کَرامَتَکَ وَ اَلْبِسْنا عافیَتَکَ اِلاّ اَعْطاهُ اللّه تَعالی خَیْرَ الدُّنْیا وَ الآخِرَةِ؛ قطعا هر کس به خاطر ترس از دست دادن نعمتی یا گرفتار شدن به بلایی ناگهانی و یا از دست دادن سلامتی بگوید: «ای زنده، ای پابرجا، ای یکتا، ای بزرگ، ای نیکوکار، ای بزرگوار، ای مهربان، ای بی نیاز! نعمتت را بر ما کامل کن و بخششت را ارزانی ما کن و لباس عافیت را بر تن ما بپوشان» خداوند، خیر دنیا و آخرت به او عطا می‌فرماید. بحارالأنوار، ج ۹۵، ص ۱۹۴، ح

.۲۷

حدیث۳۴۳

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مَنْ أرادَ تُسْتَجابُ دَعْوَتُهُ وَأنْ تُكْشَفَ كُرْبَتُهُ فَلْيُفَرِّجْ عَنْ مُعْسِرٍ؛ هر کس می‌خواهد دعایش مستجاب و اندوهش برطرف شود، به تنگدست مهلت دهد. کنزالعمال، ج ۶، ص ۲۱۵، ح ۱۵۳۹۸.

حدیث۳۴۴

امام علی علیه السلام می فرمایند: اَللّهُمَّ طَهِّرْ لِسانی مِنَ الْكَذِبِ؛ خدایا زبانم را از دروغ پاک گردان. بحارالأنوار، ج ۸۶، ص ۱۱۳.

حدیث۳۴۵

امام صادق علیه‌السلام : اِنَّ اللّه عزّوَجَلَّ یُحِبُّ اَنْ یُسْاَلَ وَ یُطْلَبَ ما عِنْدَهُ؛ خداوند عزّوجل دوست دارد آنچه نزد اوست درخواست گردد و طلب شود. کافی، ج ۲، ص ۴۷۵، ح۴.

حدیث۳۴۶

امام سجاد علیه‌السلام می فرمایند: اَللّهُمَّ لا تَدَعْ خَصْلَةً تُعابُ مِنّی اِلاّ اَصْلَحْتَها وَ لا عائِبَةً اُوَنَّبُ بِها اِلاّ حَسَّنْتَها وَ لا اُكْرومَةً فیَّ ناقِصَةً اِلاّ اَتْمَمْتَها ؛ خدایا هیچ صفتی که بر من عیب شمرده شود وامگذار مگر آن که اصلاحش فرمایی و هیچ صفت نکوهیده‌ای را بجای مگذار مگر آن که آن را نکوسازی و مرا در هیچ خصلت پسندیده ناتمامی فرو مگذار مگر آن که کاملش گردانی. صحیفه سجادیه، از دعای ۲۰

حدیث۳۴۷

امام حسین علیه‌السلام می فرمایند: وَ حَقیقٌ عَلَی اللّهِ اَنْ لا یَاْتیَنی مَكْرُوبٌ اِلاّ اَرُدُّهُ وَ اَقْلِبُهُ اِلی اَهْلِهِ مَسْرورا؛ بر خداوند است که هیچ گرفتاری به زیارت من نیاید مگر آن که او را شادمان بازگردانم و به خانواده‌اش برسانم. ثواب الأعمال، ص ۹۸.

حدیث۳۴۸

پیامبر اکرم (صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) می فرمایند: اذا رَآی اَحَدُكُمْ مِنْ نَفْسِهِ اَوْ مالِهِ اَوْ مِنْ اَخیهِ ما یُعْجِبُهُ فَلْیَدْعُ لَهُ بِالْبَرَكَةِ فَاِنَّ الْعَیْنَ حَقٌّ؛ هرگاه یکی از شما در خودش، یا مالش، یا برادرش، چیز جالب توجهی دید، برای برکت یافتن آن دعا کند؛ زیرا چشم‌زخم، واقعیت دارد. نهج الفصاحه ، ح ۲۰۶ .

حدیث۳۴۹

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: ... وَ إنَّ اللّه لا یَرفَعُ إلَیهِ دُعاء عَبدٍ وَفی بَطنِهِ حَرامٌ أو عِندَهُ مَظلَمَةٌ لِأحَدٍ مِن خَلقِهِ؛ ... دعای هیچ بنده‌ای که مال حرام در شکمش باشد یا حق کسی بر گردنش باشد، به درگاه خدا بالا نمی‌رود. بحارالأنوار ج۹۳، ص ۳۲۱

حدیث۳۵۰

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِغتَنِمُوا الدُّعاءَ عِندَ الرِّقَّةِ فَإِنَّها رَحمَةٌ؛ دعا کردن را در هنگام رقّت قلب غنیمت شمرید، که رقت قلب، رحمت است. بحارالأنوار ج۹۳، ص۳۴۷

حدیث۳۵۱

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لَیسَ شَیْءٌ أَسرَعَ إجابَةً مِن دَعوَةِ غائِبٍ لِغائِبٍ؛ هیچ دعایی زودتر از دعایی که انسان در غیاب کسی می کند، مستجاب نمی‌شود. بحارالأنوار ج۹۳، ص۳۵۹

حدیث۳۵۲

امام حسن مجتبی علیه السلام می فرمایند: أنَا الضّامِنُ لِمَن لَم یَهجُس فی قَلبِهِ إلاّ الرِّضا أن یَدعُوَ اللّه فَیُستَجابَ لَهُ؛ کسی که در دلش هوایی جز خشنودی خدا خطور نکند، من ضمانت می کنم که خداوند دعایش را مستجاب کند. اصول کافی ج۲ ، ص۶۲

حدیث۳۵۳

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لَو خِفتُمُ اللّه حَقَّ خیفَتِهِ لَعَلِمتُمُ العِلمَ الَّذی لا جَهلَ مَعَهُ، وَ لَو عَرَفتُمُ اللّه حَقَّ مَعرِفَتِهِ لَزالَت بِدُعائِکُمُ الجِبالُ؛ اگر از خدا چنانکه باید می‌ترسیدید، به دانشی ناب دست می‌یافتند و اگر خدا را چنانکه باید می‌شناختید، با دعایتان کوه‌ها از میان می‌رفتند. کنز العمّال، ح ۵۸۸۱

حدیث۳۵۴

امام حسین(علیه السلام) می فرمایند: اَللّهُمَّ لا تَسْتَدْرِجنی بِالْاِحسانِ وَ لا تُؤَدِّبْنی بِالْبَلاءِ؛ خدایا! با غرق کردن من در ناز و نعمت، مرا به پرتگاه عذاب خویش مَکشان و با بلایا (گرفتاری‌ها) ادبم مکن. عیون اَخبار الرضا ، ج ۱، ص ۱۰۷ ح ۱

حدیث۳۵۵

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: زیارَةُ قَبرِ أبی مِثلُ زِیارَةِ قَبرِ الحُسَینِ؛ زیارت قبر پدرم ، موسی بن جعفرعلیه السلام ، مانند زیارت قبر حسین‌علیه السلام است . کامل الزیارات ، ص ۴۹۹

حدیث۳۵۶

امام حسین(علیه السلام) می فرمایند: اَللّهُمَّ لا تَستَدرِجنی بِالاِحسانِ وَ لا تُؤَدِّبنی بِالبَلاءِ ؛ خدایا! با غرق کردن من در ناز و نعمت، مرا به پرتگاه عذاب خویش مَکشان و با بلایا (گرفتاری ها) ادبم مکن. الدُّرَّةُ الباهرة من الأصدَاف الطّاهِرة

حدیث۳۵۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: سُوسُوا إِیمَانَکم بِالصَّدَقَةِ وَ حَصِّنُوا أَموَالَکم بِالزَّکاةِ وَ ادفَعُوا أَموَاجَ البَلَاءِ بِالدُّعَاءِ ؛ ایمان خود را با صدقه دادن و اموالتان را با زکات دادن نگاه دارید، و امواج بلا را با دعا از خود برانید. (نهج البلاغه، حکمت ۱۴۶)

حدیث۳۵۸

پیامبر اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ثَلاثٌ مَن کنَّ فیهِ جَمَعَ اللّه‌لَهُ خَیرَ الدُّنیا وَ الآخِرَةِ: اَلرِّضا بِالقَضاءِ وَ الصَّبرُ عِندَ البَلاءِ وَ الدُّعاءُ عِندَ الشِّدَّةِ وَ الرَّخاءِ؛ کسی که سه خصلت در او باشد، خداوند خیر دنیا و آخرت را برای او فراهم می کند: خشنودی به مقدرات، صبر در بلا و دعا در سختی و راحتی. (بحارالأنوار، ج ۷۱، ص ۱۵۶، ح ۷۱)

حدیث۳۵۹

حضرت محمد(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اِنَّ اللّه یحِبُّ المُلِحّینَ فِی الدُّعاءِ؛ خداوند اصرار کنندگان در دعا را دوست دارد. (بحارالأنوار، ج ۹۳، ص ۳۷۸)

حدیث۳۶۰

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن سَرَّهُ أن یستَجیبَ اللّه‌لَهُ عِندَ الشَّدائِدِ وَالکربِ فَلیکثِرِ الدُّعاءَ فِی الرَّخاءِ هر کس دوست دارد خداوند هنگام سختی‌ها و گرفتاری‌ها دعای او را اجابت کند، در هنگام آسایش، دعا بسیار کند. (نهج الفصاحه، ح ۳۰۲۳)

حدیث۳۶۱

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن أرادَ تُستَجابُ دَعوَتُهُ وَأن تُکشَفَ کربَتُهُ فَلیفَرِّج عَن مُعسِرٍ هر کس می خواهد دعایش مستجاب و اندوهش برطرف شود، به تنگدست مهلت دهد. (کنزالعمال، ج ۶، ص ۲۱۵، ح ۱۵۳۹۸)

حدیث۳۶۲

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن أرادَ تُستَجابُ دَعوَتُهُ وَأن تُکشَفَ کربَتُهُ فَلیفَرِّج عَن مُعسِرٍ؛ هر کس می خواهد دعایش مستجاب و اندوهش برطرف شود، به تنگدست مهلت دهد. (کنزالعمال، ج ۶، ص ۲۱۵، ح ۱۵۳۹۸)

حدیث۳۶۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إذا أرادَ أَحَدُکم أن یستَجابَ لَهُ فَلیطَیب کسبَهُ وَلیخرُج مِن مَظالِمِ النّاسِ ، وَ إنَّ اللّه لا یرفَعُ إِلَیهِ دُعاء عَبدٍ وَ فی بَطنِهِ حَرامٌ أو عِندَهُ مَظلَمَةٌ لِأحَدٍ مِن خَلقِهِ؛ هر کس بخواهد دعایش مستجاب شود، باید کسب خود را حلال کند و حق مردم را بپردازد. دعای هیچ بنده‌ای که مال حرام در شکمش باشد یا حق کسی بر گردنش باشد، به درگاه خدا بالا نمی‌رود. (بحارالأنوار، ج ۹۳، ص ۳۲۱، ح ۳۱)

حدیث۳۶۴

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: اَوشَک دَعوَهُ و اَسرَعُ اِجابَه دُعاءَ المَرءِ لِاَخیهِ بِظَهرِ الغَیبِ؛ دعای انسان پشت سر برادر دینی اش ، نزدیکترین و سریعترین دعا به اجابت است . (کافی ، ج ۲ ، ص ۵۰۷)

حدیث۳۶۵

امام حسن(علیه السلام) فرمودند: ان لکل صائم عند فطوره دعوهْ مستجابهْ فاذا کان اول لقمهْ فقل : بسم الله اللهم یاواسع المغفرهْ اغفر لی هر روزه داری هنگام افطار یک دعای اجابت شده دارد . پس در اولین لقمه افطار بگو: به نام خدا ، ای خدایی که آمرزش تو فراگیر و وسیع است ، مرا ببخش. (اقبال الاعمال ، ص ۱۱۶)

حدیث۳۶۶

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: ادعوا الله و اَنتم موقنون بالاجابهْ واعلموا اَنّ الله لا یستجیبُ دعاء من قَلب غافل لاه؛ خدا را بخوانید و به اجابت دعای خود یقین داشته باشید و بدانید که خداوند دعا را از قلب غافل بیخبر نمی پذیرد. (کنز العمال، ج۲، ص۷۲)

حدیث۳۶۷

امام موسی کاظم علیه السلام فرمودند: أوْشَکُ دَعْوَةً وَ أسْرَعُ إجابَةُ دُعاءُ الْمَرْءِ لِاخیهِ بِظَهْرِ الْغَیبِ. دعایی که بیشتر امید اجابت آن می رود و زودتر به اجابت می رسد، دعا برای برادر دینی است در پشت سر او. (اصول کافی،ج۱ ،ص۵۲)

حدیث۳۶۸

امام حسین علیه السلام فرمودند: أَعْجَزالنّاسِ مَنْ عَجَزَ عَنِ الدُّعاء؛ عاجزترین مردم کسی است که نتواند دعا کند. (بحارالانوارج/ ۹۳ ص/ ۲۹۴)

حدیث۳۶۹

امام سجاد(سلام الله علیه)می فرمایند: خداوندا! ... اگر برای ما فراغتی از کارهای دنیا مقدر فرموده ای، پس آن را فرصتی همراه با سلامتی قرار ده که در آن، رنجی حاصل نشود و ملامتی به وجود نیاید، تا این که فرشتگانی که به پشت گناهان ما مأمورند، با صحیفه ای خالی از گناه ازپیش ما بروند و فرشتگان مأمور به ثبت نیکی ها خوشحال از اعمالی که از ما نوشته اند از نزد ما برگردند. صحیفه ی سجادیه، دعای ۱۱.

حدیث۳۷۰

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: خواب روزه دار، عبادت و سکوتش، تسبیح و دعایش پذیرفته و عملش دو چندان است. دعای روزه دار به هنگام افطار از درگاه خدا رد نمی شود. میزان الحکمه، ج۷، ص ۳۲۱۰.

حدیث۳۷۱

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم): می فرمایند: از دعای ستمدیده بترسید: زیرا چنین دعایی بر ابرها سوار است؛ خداوند می فرماید: به عزت و جلالم سوگند که تو را یاری می رسانم، گرچه بعد از مدتی. کنزالعمال، ح ۷۶۰۰.

حدیث۳۷۲

امام باقر علیه‌السلام : اِذا اَرَدْتَ الْوَلَدَ فَقُلْ عِنْدَ الْجِماع : اَللّهُمّ ارْزُقْنی وَلَدا وَ اجْعَلْهُ تَقیا لَیسَ فی خَلْقِهِ زِیادَةٌ وَ لا نُقْصانٌ وَ اجْعَلْ عاقِبَتَهُ

اِلي خَيْرٍ؛ هرگاه فرزنـد خواستی ، هنگام آمیزش بگوَ : بار الها! به من فرزنـدی عطا کن و او را با تقوا قرار ده و در آفرینش او، کم و زیادی نباشد و او را عاقبت به خیر گردان . کافی، ج ۶ ، ص ۱۰، ح ۱۲.

حدیث۳۷۳

حضرت امام صادق (علیه السـلام) می فرماینـد: انما هی المدحهٔ، ثم الإقرار بالـذنب، ثم المسألـهٔ. (در دعا) ابتـدا باید خدا را ستود، سپس به گناهان اعتراف کرد و آنگاه حاجت خود را خواست. بحارالانوار/ج۹۳/ص ۳۱۸.

حدیث۳۷۴

حضرت امـام باقر(علیه السـلام) می فرماینـد: ما من شـیء احب الی الله من ان یسال. نزد خـدا چیزی محبوبتر از این نیست که دسـت خواهش به سوی او دراز شود. بحارالانوار/ج۶۹/ص ۳۹۳.

حدیث۳۷۵

حضرت امام سجاد(علیه السلام) می فرمایند: الدعاء یدفع البلاء النازل و ما لم ینزل. دعا بلای نازل شده و نازل نشده را دفع می کند. اصول کافی/ج۲/ص ۴۹۶.

حدیث۳۷۶

حضـرت علی (علیـه الســلام) می فرماینــد: الــدعاء مفتـاح الرحمـهٔ و مصــباح الظلمـه. دعـا کلیـد رحمـت و چراغ تـاریکی اسـت. بحارالانوار/ج۹۳/ص ۳۰.

حدیث۳۷۷

قـال الامام علی – علیه السّـلام – : اَلْمُخْلِصُ حَرِیٌّ بِالاِجابَهِٔ. امام علی – علیه السّـلام – فرمودنـد: مخلص، سـزاوار اجابت (دعا) است. «غررالحکم، ح ۷۹۳»

امربه معروف و نهی ازمنکر

حدیث۱

قال الامام الحسـین – علیه السـلام – : ان الأمر بالمعروف و النهی عن المنکر، دعاء الی الاسلام مع رد المظالم و مخالفهٔ الظالم و قسمهٔ الفیء و الغنائم و أخذ الصدقات من مواضعها و وضعها فی حقها. امام حسین – علیه السلام – فرمودند: امر به معروف و نهی از منکر، آن است که: کـافران را به اسـلام دعوت کنی، حقوق سـتمدیدگان را بـاز سـتانی، بـا سـتمگر به مخالفت برخیزی، غنیمت ها و بیت المـال را عادلانه بین اهل اش قسـمت کنی، صـدقات (زکات) را از آنجا که بایـد، بگیری و در آنجا که بایـد، مصـرف کنی. «تحف العقول، ص ۲۷۰»

حدیث۲

امام علی علیه‌السلام : الجِهادِ علی أرْبَعِ شُعَبٍ : علی الأمرِ بالمَعروفِ والنَّهیِ عنِ المُنکَرِ والصِّدْقِ فی المَواطِنِ وشَنَآنِ الفاسِقِینَ . جهاد چهار شاخه دارد : امر به معروف ، نهی از منکر ، پایداری در جبهه های جنگ و دشمنی با تبهکاران . الخصال : ۲۳۲ / ۷۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۱۴

حدیث۳

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): نَصرُ الْمَظلُوم وَالْأمرُ بِالْمَعرُوفِ وَالنَّهیُ عَنِ الْمُنکَرِ جِهادٌ؛ یاری رساندن به ستمدیده و امر به معروف و نهی از منکر جهاد در راه خداست. جامع الأحادیث قمی، ص ۱۲۵

حدیث۴

پیامبرخدا(صلی الله علیه و آله): مَن أَمَرَ بِمَعروفٍ فَلْیَکُنْ أمرُهُ ذلِکَ بِمَعرُوفٍ؛ کسی که امر به معروف می‌کند. باید این کار را با شیوه خوبی انجام دهد. کنزالعمّال، ح ۵۵۲۳

حدیث۵

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: لا یَأمُرُ بِالمَعروفِ وَلا یَنهی عَنِ المُنکَرِ إلّا مَن کانَ فیهِ ثَلاثُ خِصالٍ : رَفیقٌ بِما یَأمُرُ بِهِ رَفیقٌ فیما یَنهی عَنهُ ، عَدلٌ فیما یَأمُرُ بِهِ عَدلٌ فیما یَنهی عَنهُ، عالِمٌ بِما یَأمُرُ بِهِ عالِمٌ بِما یَنهی عَنهُ؛ امر به معروف و نهی از منکر نکند مگر کسی که سه خصلت در او باشد: در امر و نهی خود مدارا کند، در امر و نهی خود میانه روی نماید و به آنچه امر و نهی می کند، دانا باشد. بحارالأنوار، ج ۱۰۰، ص۸۷ ح۶۴

حدیث۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: نَصرُ الْمَظلُوم وَالْأمرُ بِالْمَعرُوفِ وَالنَّهیُ عَنِ الْمُنکَرِ جِهادٌ؛ یاری رساندن به ستمدیده و امر به معروف و نهی از منکر جهاد در راه خداست. جامع الأحادیث قمی، ص ۱۲۵

حدیث۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن رَأی مِنکُم مُنکَرا فَلیُغَیِّرهُ بِیَدِهِ ، فَإن لَم یَستَطِع فَبِلِسانِهِ ، فَإن لَم یَستَطِع فَبِقَلبِهِ وَذلِکَ أضعَفُ الإیمانِ؛ هر کس از شما منکری ببیند باید با دست و اگر نتوانست با زبان و اگر نتوانست با قلبش آن را تغییر دهد، که پائین‌ترین درجه ایمان همین (تغییر قلبی) است. نهج الفصاحه، ح ۳۰۱۰

حدیث۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إذا لَم یَأمُروا بِمَعروفٍ وَلَم یَنهَوا عَن مُنکَرٍ وَلَم یَتَّبِعوا الأخیارَ مِن أهلِ بَیتی ، سَلَّطَ اللّه عَلَیهِم شِرارَهُم ، فَیَدعوا عِندَ ذلِکَ خِیارُهُم فَلا تُستَجابُ لَهُم؛ هرگاه (مردم) امر به معروف و نهی از منکر نکنند، و از نیکان خاندان من پیروی ننمایند، خداوند بدانشان را بر آنان مسلّط گرداند و نیکانشان دعا کنند امّا دعایشان مستجاب نشود . امالی صدوق، ص ۲۵۴

حدیث۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لا یَأمُرُ بِالمَعروفِ وَلا یَنهی عَنِ المُنکَرِ إلاّ مَن کانَ فیهِ ثَلاثُ خِصالٍ : رَفیقٌ بِما یَأمُرُ بِهِ رَفیقٌ فیما یَنهی عَنهُ ، عَدلٌ فیما یَأمُرُ بِهِ عَدلٌ فیما یَنهی عَنهُ، عالِمٌ بِما یَأمُرُ بِهِ عالِمٌ بِما یَنهی عَنهُ؛ امر به معروف و نهی از منکر نکند مگر کسی کـه سـه خصلت در او باشـد: در امر و نهی خـود مـدارا کنـد، در امر و نهی خـود میـانه‌روی نمایـد و به آنچه امر و نهی می کند، دانا باشد . بحارالأنوار، ج ۱۰۰، ص ۸۷، ح ۶۴

حدیث۱۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لا یَزالُ النّاسُ بِخَیرٍ ما أمَروا بِالمَعروفِ وَنَهَوا عَنِ المُنکَرِ وَتَعاوَنوا عَلَی البِرّ وَ التَّقوی فَـإذا لَم یَفعَلوا ذلِـکَ نُزِعَت مِنهُمُ البَرَکاتُ، وَ سُلِّطَ بَعضُـهُم عَلی بَعضٍ و لَم یَکُن لَهُم ناصِـرٌ فِی الأرضِ وَ لا فِی السَّماءِ؛ تا زمانی که مردم امر به معروف و نهی از منکر نمایند و در کارهای نیک و تقوا به یاری یکدیگر بشـتابند در خیر و سعادت خواهند بود، اما اگر چنین نکننـد، برکت‌هـا از آنـان گرفته شـود و گروهی بر گروه دیگر سـلطه پیـدا کننـد و نه در زمین یـاوری دارنـد و نه در آسـمان. تهذیب الاحکام، ج۶، ص ۱۸۱، ح ۲۲

حدیث۱۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن أمَرَ بِالمَعروفِ شَدَّ ظَهرُ المُؤمِنِ وَمَن نَهی عَنِ المُنکَرِ أرغَمَ أنفَ المُنافِقِ وَأَمِنَ کَیدَهُ؛ هر کس امر به معروف کنـد به مؤمن نیرو می‌بخشـد و هر کس نهی از منکر نمایـد بینی منـافق را به خـاک مالیـده و از مکر او در امـان می‌مانـد. کافی،ج۲، ص ۵۰، ح ۱

حدیث۱۲

امـام علی (علیه السـلام) فرمودنـد: إنّ الأَمرَ بِالمَعروفِ وَالنَّهیَ عَنِ المُنکَرِ لا یُقَرِّبـانِ مِن أَجَلٍ وَلا یَنقُصانِ مِن رِزقٍ ، لکِن یُضاعِفانِ الثَّوابَ وَیُعظِمـانِ الجرَ وَأفضَـلُ مِنهُمـا کَلِمَـةُ عَـدلٍ عِنـدَ إمـامٍ جائِرٍ؛ امر به معروف و نهی از منکر نه اجلی را نزدیک می کننـد و نه از روزی کم می‌نماینـد، بلکه ثواب را دو چنـدان و پاداش را بزرگ می‌سازند و برتر از امر به معروف و نهی از منکر سـخن عادلانه‌ای است نزد حاکمی ستمگر. غررالحکم، ج ۲، ص ۶۱۱، ح ۳۶۴۸

حدیث۱۳

امـام علی(علیه السـلام) فرمودنـد: اَلأَمرُ بِالمَعروفِ أفضَـلُ أعمالِ الخَلقِ ؛ امر به معروف، برترین کارِ مردم است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۹۷۷

حدیث۱۴

امام علی علیه السـلام فرمودنـد: مَن أمَرَ بِالمَعروفِ شَـدَّ ظَهرُ المُؤمِنِ وَمَن نَهی عَنِ المُنکَرِ أرغَمَ أنفَ المُنافِقِ وَأَمِنَ کَیدَهُ؛ هر کس امر به معروف کنـد به مؤمن نیرو می بخشـد و هر کس نهی از منکر نمایـد بینی منـافق را به خاک مالیـده و از مکر او در امان می مانـد. کافی، ج۲، ص ۵۰، ح ۱

حدیث۱۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إنَّ أَعظَمَ النّاسِ مَنزِلَةً عِندَاللّهِ یومَ القیامَةِ أَمشاهُم فی أَرضِهِ بِالنَّصیحَةِ لِخَلقِهِ بلند مرتبه ترین مردم نزد خداوند در روز قیامت کسی است که در روی زمین بیشتر در خیرخواهی و ارشاد مردم قدم بردارد. (کافی، جلد ۲، ص ۲۰۸ صفحه ۵)

حدیث۱۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: کُونُو دُعاةً للنّاسِ بِغَیرِ اَلسِنَتِکُم لِیَرُوا منکُم الوَرَع و الِاجتهادَ و الصَّلاۀ و الخیر فَاِنّ ذلکَ داعیةٌ؛ مردم را با غیر زبانتان بخوانید تا از شما پارسایی و کوشش و نماز و خوبی را ببینند زیرا این امور آنان را به سوی حق فرا می خواند. (جهادالنفس،ح۱۹۵)

حدیث۱۷

امام باقر(علیه السلام)می فرمایند: فرمان دادن به خوبی و باز داشتن از زشتی، راه پیامبران و شیوه ی نیکوکاران است. فریضه ی بزرگی است که دیگر فرایض به واسطه ی آن برپا می شود و راه ها و روش ها امن می گردد، در آمدها حلال، حقوق و اموال به زور گرفته شده به صاحبانش بر می گردد، زمین آباد شده، از دشمنان انتقام گرفته می شود و کارها سامان می پذیرد. اصول کافی، ج۵، ص ۵۶.

حدیث۱۸

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: تمام کارهای نیکو، و جهاد در راه خدا، برابر امر به معروف و نهی از منکر، چونان قطره ای بر دریای مواج و پهناور است. نهج البلاغه، ترجمه ی مرحوم دشتی حکمت ۳۷۴.

حدیث۱۹

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم)می فرمایند: یا امر به معروف و نهی از منکر می کنید، یا عذاب خداوند همه ی شما را فرا می گیرد. وسایل الشیعه، ج۱۱، ص۴۰۷.

حدیث۲۰

امام حسین (علیه السلام)می فرمایند: بر هیچ چشم مؤمن به خدا روا نیست که ببیند خدا نافرمانی می شود و (چشم) خود را فرو ببندد مگر آن وضع را تغییر دهد. تنبیه الخواطر/ج۲/ص۱۷۹.

حدیث۲۱

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: هر کس به معروف امر کرد، پشوانه ی نیرومند مؤمنان است، و آن کس که از زشتی ها نهی کرد بینی کافران (منافقان) را به خاک مالید. غررالحکم/ ح ۶۷۹۴.

حدیث۲۲

رسول اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: با نفرت از گنهکاران به خدای تعالی نزدیک شوید و با این افراد با ترشرویی برخورد کنید. و با خشم گرفتن بر آنان خشنودی خدا را بجویید و با دوری کردن از آن ها به خدا نزدیک شوید. کنزالعمال/ ح۵۵۸۵.

حدیث۲۳

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ویل لمن یأمر بالمنکر و ینهی عن المعروف. وای برآن که به منکر امر کند و از معروف نهی کند! بحارالانوار، ج۱، ص ۸۷.

حدیث۲۴

حضرت فاطمه الزهراء (علیها السلام) می فرمایند: فرض الله الأمر بالمعروف مصلحهٔ للعامهٔ . خداوند امر به معروف و نهی از منکر را برای اصلاح مردم قرار داد. بحارالانوار، ج۶، ص ۱۰۷.

حدیث۲۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: قوام الشریعه الامر بالمعروف و النهی عن المنکر و اقامهٔ الحدود. استواری شریعت، به امر معروف ونهی از منکر و برپا داشتن حدود است. غررالحکم، ح ۶۸۱۷.

حدیث۲۶

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر کس امر به معروف و نهی از منکر کند، جانشین خدا در زمین است. کنزالعمال، ح۵۵۶۴.

حدیث۲۷

حضرت امام حسین (علیه السلام) می فرمایند: خداوند، نخست امر به معروف و نهی از منکر را به عنوان یکی از واجبات خود ذکر کرد؛ زیرا او آگاه است که اگر این دو فریضه انجام گیرد و برپا شود، همه ی واجبات اعم از آسان و مشکل انجام و استوار خواهد شد. اصول کافی، ج۵، ص ۵۹.

حدیث۲۸

حضرت رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: به راستی خداوند عزوجل دشمن می دارد مؤمن ناتوانی که دین ندارد. به آن حضرت عرض کردند: مؤمن ناتوانی که دین ندارد، کیست؟ فرمودند: کسی که نهی از منکر نکند. وسایل الشیعه، ج۱۱، ص۳۹۷.

حدیث۲۹

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: الامر بالمعروف و النهی عن المنکر خلقان من خلق الله، فمن نصرهما اعزه الله و من

خـذلهما خذله الله. امر به معروف و نهی از منکر، دو پدیده از آفریده های خداوندند؛ هر کس آنها را یاری کند، خداوند اورا عزت دهد و هر کس آنها را خوار کند (رها کنند) خداوند او را ذلیل فرماید. اصول کافی، ج۵، ص ۵۹.

حدیث۳۰

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: مروا بـالمعروف و إن لم تفعلـوه و انهوا عن المنکر و إن لم تجتنبوه کلّه؛ امر به معروف کنید و گر چه خودتان نکنید و نهی از منکر کنید گر چه از همه آن اجتناب نکنید. نهج الفصاحه

حدیث۳۱

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلام ابن آدم کلّه علیه لا له إلّا أمرا بمعروف أو نهیا عن منکر أو ذکر اللّه تعالی؛ گفتار فرزند آدم به ضرر اوست نه به نفع او مگر امر به معروفی یا نهی از منکری یا ذکر خدای والا. نهج الفصاحه

حدیث۳۲

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: الجهـاد أربع: الأمر بالمعروف و النّهی عن المنکر و الصّـِدق فی مواطن الصّبر و شنآن الفاسق؛ جهاد چهار قسم است: امر به معروف و نهی از منکر و راستی در موقع صبر و تنفر از فاسق. نهج الفصاحه

حدیث۳۳

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: تقرّبوا إلی اللّه ببغض أهل المعاصـی و ألقوهم بوجوه مکفهرّه و التمسوا رضا اللّه بسخطهم و تقرّبوا إلی اللّه بالتّباعد منهم؛ به وسیله دشمنی گناهکاران به خدا نزدیک شوید و با آنها با چهره های عبوس دیدار کنید و خشنودی خدا را در ناخشنودی آنها بجوئید و به وسیله دوری از آنها به خدا تقرب جوئید. نهج الفصاحه

حدیث۳۴

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: تبسّـِمک فی وجه أخیک لک صـدقه، و أمرک بالمعروف و نهیک عن المنکر صـدقه و إرشـادک الرّجل فی أرض الضّـلال لک صـدقه و إماطتک الحجر و الشّوک و العظیم عن الطّریق لک صـدقه؛ لبخنـد تو بر روی برادرت صدقه است امر به معروف و نهی از منکر کردنت صدقه است و راهنمائی کسی که راه را گم کرده صدقه است و دور کردن سنگ و خار و استخوان از راه صدقه است. نهج الفصاحه

حدیث۳۵

قال رَسُولُ اللّهِ – صـلی الله علیه وآله – : إنَّ اللّهَ عَزَّ وَجَلَّ لَیُبْغِضُ الْمُؤْمِنَ الضَّعیفِ الَّذی لادینَ لَهُ، فَقیلَ: وَ ما الْمُؤْمِنُ الضَّعیفُ الَّذی لا دینَ لَهُ؟ قـالَ: اَلَـذّی لا یَنْهی عَنِ الْمُنْکَرِ؛ رسول خـدا – صـلی الله علیه و آله – فرمودنـد: همانا خداونـد دشـمن دارد آن مؤمنی را که ضعیف و بی دین است، سؤال شد: مؤمن ضـعیف و بی دین کیست؟ پاسخ داد: کسی که نهی از منکر و جلوگیری از کارهای زشت نمی کند. وسائل الشّیعهٔ، ج ۱۶، ص ۱۲۲، ح ۲۱۱۳۹

حدیث۳۶

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : تا زمانی که مردم، امر به معروف و نهی از منکر نمایند و در کارهای نیک و تقوا به یاری یکدیگر بشتابند، در خیر و سعادت خواهند بود، اما اگر چنین نکنند، برکت‌ها از آنان گرفته شود و گروهی بر گروه دیگر سلطه پیدا کنند. نه در زمین یاوری دارند و نه در آسمان. تهذیب الاحکام، ج ۶، ص ۱۸۱، ح ۲۲.

حدیث۳۷

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله : سُئِلَ رَسولُ اللّهصلی الله علیه وآله: مَنْ اَتْقَی النّاسِ؟ قال: آمَرُهُمْ بِالْمَعْروفِ وَ اَنْهاهُمْ عَنِ الْمُنْکَرِ وَ اَوْصَلُهُمْ لِلرَّحِمِ؛ از رسول خداصلی الله علیه وآله سؤال شد: با تقواترین مردم کیست؟ فرمودند: کسی که بیشتر امر به معروف و نهی از منکر و صله رحم نماید. کنزالعمال، ح ۸۴۷۴ .

حدیث۳۸

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هرگاه مردم منکر را ببینند ولی آن را تغییر ندهند، نزدیک است که خداوند کیفرش را فراگیرشان کند. (کنز العمال: ج ۳ ص ۷۰ ح ۵۵۳۵)

حدیث۳۹

امام باقر علیه‌السلام می فرمایند: امر به معروف و نهی از منکر راه و روش پیامبران و شیوه صالحان است و واجب بزرگی است که واجبات دیگر با آن بر پا می‌شوند، راه‌ها امن می‌گردد و درآمدها حلال می‌شود و حقوق پایمال شده، به صاحبانش برمی‌گردد، زمین آباد می‌شود و (بدون ظلم) حق از دشمنان گرفته می‌شود و کارها سامان می‌پذیرد. کافی، ج ۵ ، ص ۵۶، ح ۱.

حدیث۴۰

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : لا یَزالُ النّاسُ بِخَیْرٍ ما اَمَروا بِالْمَعْروفِ وَ نَهَوا عَنِ الْمُنْکَرِ وَ تَعاوَنوا عَلَی البِرِّ وَ التَّقْوی فَاِذا لَمْ یَفْعَلوا ذلِکَ نُزِعَتْ مِنْهُمْ الْبَرَکاتُ وَ سُلِّطَ بَعْضُهُم عَلی بَعْضٍ وَ لَمْ یَکُنْ لَهُمْ ناصِرٌ فِی الاَرْضِ وَ لا فِی السَّماءِ؛ تا وقتی مردم امر به معروف و نهی از منکر می‌کنند و یکدیگر را در نیکی و تقوا، یاری می‌رسانند، در خیر و نیکی‌اند، آن‌گاه که چنین نکنند، برکت‌ها از آنان گرفته می‌شود و بعضی بر بعض دیگر مسلّط می‌گردند و در زمین و در آسمان، هیچ یاوری نخواهند داشت. (تهذیب الأحکام، ج ۶، ص ۱۸۱، ح ۳۷۳.)

حدیث۴۱

امام سجاد(علیه السلام) می فرمایند: التارک الامر بالمعروف والنهی عن المنکر کنابذ کتاب الله وراء ظهره؛ ترک کننده امر به معروف و نهی از منکر، مانند کسی است که قرآن را پشت سرش می اندازد. سیره پیشوایان، مهدی پیشوایی، صص۴۲۷و۴۲۸.

حدیث۴۲

حضرت فاطمه (سلام الله علیها) می فرمایند: فَرَضَ اللّهُ . . . الأمرَ بِالمَعُروفِ مَصلَحَةً لِلعامَّةِ؛ خداوند امر به معروف را برای اصلاح مردم قرار داد بحار الأنوار ، ج ۶ ، ص ۱۰۷

حدیث۴۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: قِوامُ الشَّریعَةِ الأمرُ بِالمَعرُوفِ والنَّهیُ عَنِ المُنکَرِ و إقامَةُ الحُدودِ؛ استواری شریعت ، به امر به معروف و نهی از منکر و برپاداشتن حدود است. میزان الحکمه ، ح ۱۲۶۸۸

حدیث۴۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إنَّ أَعظَمَ النّاسِ مَنزِلَةً عِندَاللّهِ یومَ القیامَةِ أَمشاهُم فی أَرضِهِ بِالنَّصیحَةِ لِخَلقِهِ بلند مرتبه ترین مردم نزد خداوند در روز قیامت کسی است که در روی زمین بیشتر در خیرخواهی و ارشاد مردم قدم بردارد. (کافی، جلد ۲، ص ۲۰۸ صفحه ۵)

حدیث۴۵

حضرت امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: لَتَأمُرَنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلَتَنَهَنَّ عَنِالْمُنْکَرِاَوْلَیَسْتَعْمِلَنَّ عَلَیْکُمْ شِرَارُ کُمْ فَیَدْعُوخِیَارُکُمْ فَلاَیُسْتَجَابُ لَهُمْ . حتماً امربه معروف ونهی ازمنکر کنید، وگرنه اشرارتان برشما مسلط وحاکم می‌شوند آنگاه خوبانتان هم دعا می کنند، امّا دعایشان مستجاب نمی شود. وسایل الشیعه، ج۱۱، ص۳۹۴

حدیث۴۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لا یَزالُ النّاسُ بِخَیرٍ ما أمَرُوا بِالمَعرُوفِ و نَهَوا عَنِ المُنکَرِ و تَعاوَنُوا عَلَی البِرِّ وَ التَّقوی . رسول خدا – صلی الله علیه و آله فرمودند: مردم همیشه در خیر خواهند بود تا وقتی که امر به معروف و نهی از منکر می کنند و در نیکی و پرهیزکاری یکدیگر را یاری می رسانند. «تهذیب الأحکام، ج ۶، ص ۱۸۱»

احکام و فلسفه آن

حدیث۱

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : لا یَحِلُّ بیعُ الغِناء و لا شِرَاءُه و استماعُه نفاقٌ و تعلیمهُ کُفر. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: خرید و فروش (آلات) غناء و ساز وآواز حلال نیست و گوش دادن به آن، نفاق و دوروئی و آموزش دادنش، کفر و بی دینی است. «دعائم الاسلام، ج ۲، ص ۲۰۹»

حدیث۲

قال الامام علی – علیه السّلام – : نَهی رسول الله – صلّی الله علیه و آله – أن ینظر الرجلُ إلی عورة أخیه المسلم و قال: من تأمَّل عورةَ أَخیه المسلم لَعَنَه سبعون ألف ملکٍ و نَهی المرأةَ إن تنظر إلی عورةِ المرأة. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – نهی فرمودند از این که مرد به عورت برادر مسلمانش نگاه کند و فرمودند هر کس با توجّه به عورت برادر مسلمانش نظر افکند، هفتاد هزار فرشته او را لعنت کنند، و همچنین نهی فرمودند از نگاه کردن زن به عورت زن دیگر. «من لا یحضره الفقیه، ج ۴، ص ۹»

حدیث۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إن الله فرض الجهاد و عظمه و جعله نصره و ناصره. و الله ما صلحت دنیا و لادین إلا به ؛ در حقیقت خداوند جهاد را واجب گردانید و آن را بزرگداشت و مایه پیروزی و یاور خود قرارش داد. به خدا سوگند کار دنیا و دین جز با جهاد درست نمی شود. وسائل الشیعه ۱۱/۹/۱۵

حدیث۴

قال الامامُ الجوادُ – علیه السّلام – : انّ الله عَزوجلَّ حَرمَ علی شیعتنا المُسکرَ مِن کل شرابٍ و عَوَّضَهم عَن ذلک المتعةَ. امام جواد – علیه السّلام – فرمودند: خداوند متعال بر شیعیان ما استفاده از هر چیز مست کننده را حرام نموده و در برابر آن ازدواج موقت را حلال دانسته است. «معانی الاخبار، ص ۳۱۶»

حدیث۵

عِنِ الْإمامِ الرضا – علیه السّلام – قال: إنَّ الله تَعَالی حَرَّمَ الْخَمْرَ لما فِیها مِنْ الْفَسادِ وَ بُطْلانِ الْعُقُولِ فِی الْحَقایِقِ وَذَهابِ الْحَیاءِ مِنَ الْوَجْهِ. امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: خداوند متعال خمر را به خاطر ایجاد تباهی و عاجز ماندن عقول از درک حقایق و از بین رفتن حیاء، حرام نمود. «مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۱۳۷»

حدیث۶

امام علی علیه‌السلام : إنّ اللّه فَرَضَ الجِهادَ وعَظَّمَهُ وجَعلَهُ نَصْرَهُ وناصِرَهُ . واللّه ، ما صَلُحتْ دُنیا ولا دِینٌ إلاّ بِهِ . خداوند جهاد را واجب گردانید و آن را بزرگ داشت و مایه پیروزیو یاور خود قرارش داد. به خدا سوگند کار دنیا و دین جز با جهاد درست نمی‌شود . وسائل الشیعه : ۱۱/۹/۱۵

حدیث۷

امام کاظم علیه‌السلام : إنّ اللّه عز و جل لم یُحَرِّمِ الخَمرَ لاسْمِها ، ولکنّهُ حَرّمَها لعاقِبَتِها ؛ فما کانَ عاقِبَتُهُ عاقِبَةَ الخَمرِ فهُو خَمرٌ . خداوند عز و جل شراب را به خاطر نامش حرام نکرده ، بلکه به سبب پیامدهای آن حرام کرده است . پس ، هر چیزی که پیامدهای شراب را داشته باشد ، آن نیز (در حکم) شراب است . الکافی : ۶ / ۴۱۲ / ۲

حدیث۸

امام رضا علیه‌السلام : حُرِّمَ الزِّنا لِما فیهِ مِنَ‌الفَسادِ مِن قَتلِ الأنفُسِ ، وذَهابِ الأنسابِ ، وتَرکِ التَّربیَةِ للأطفالِ ، وفَسادِ المَوارِیثِ ، وما أشبَهَ ذلکَ مِن وُجُوهِ الفَسادِ . زنا ، به علّت مفاسدی که در بردارد ، مانند : قتل نفس ، از بین رفتن و مخدوش شدن اصل و نسب ، ترک تربیت کودکان ، تباه شدن موضوع ارث و میراث و امثال این مفاسد ، حرام شده است . بحار الأنوار : ۷۹ / ۲۴ / ۱۹ منتخب میزان الحکمة : ۲۴۸

حدیث۹

امام علی علیه‌السلام : فَرَضَ اللّه الإيمانَ تَطهيرا مِن الشِّركِ ... وتَرْكَ اللِّواطِ تَكثيرا للنَّسلِ . خداوند ایمان را برای پاک کردن از لوث شرک واجب فرمود ... و ترک لواط را از بهر افزایش نسل . نهج البلاغهٔ : الحکمهٔ ۲۵۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۰۶

حدیث۱۰

امـام رضـا علیه‌السـلام : عِلّةُ تَحريمِ الـذُّكرانِ للـذُّكرانِ والإنـاثِ للإنـاثِ ؛ لِما رُكِّبَ في الإناثِ وما طُبِعَ علَيهِ الـذُّكرانُ ، ولِما في إتيانِ الذُّكرانِ الذُّكرانَ والإناثِ الإناثَ مِن انقِطاعِ النَّسلِ ، وفَسادِ التَّدبيرِ ، وخَرابِ الدُّنيا . عـلّـت تحریم روی آوردن مردان به مردان و زنان به زنان ، یکی ساختار وجودی زنان و سرشت وجودی مردان است (که هر یک برای جنس مخالف آفریـده شده است) و دیگر این که روی آوردن مردان به مردان و زنان به زنان سبب از بین رفتن نسل (بشر) و برهم خوردن نظم و تدبیر (جامعه) و نابودی دنیاست . علل الشرائع : ۵۴۷ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۰۶

حدیث۱۱

قال رسول الله –صـلی الله علیه وآله –: الغسل یوم الجمعهٔ کفارهٔ و المشـی ء الی الجمعهٔ کل قدم منها کعمل عشـرین سـنهٔ فاذا فرغ من صلوهٔ الجمعـهٔ اجیز بعمـل مـاءتی سـنهٔ؛ غسل روز جمعه کفاره گناه است ، و هر گامی که به سوی نمازجمعه برداشته می شود، برابر عمل بیست سال است ، و چون از نماز جمعه فارغ شود به پاداش عبادت دویست سال نایل گردد. (کنزالعمال ، حدیث ۲۱۰۹).

حدیث۱۲

قـال الصـادق – علیه السـلام –: ان من تما الصـلوهٔ اعطاء الزکوهٔ (الفطرهٔ) کما ان الصـلاهٔ علی النبی – صـلی الله علیه و آله – من تمام الصـلاهٔ ؛ همانـا پرداخت زکـات فطره (در آخر مـاه رمضـان) مـایه تمـامیت روزه است چنان که صـلوات بر محمـد (و آل او) باعث تمامیت نماز است (یعنی نماز با صلوات و روزه بازکات فطره کامل می شود). (وسائل الشیعه ، ج ۶ و ص ۲۲۱)

حدیث۱۳

قال الرضا – علیه السلام –: انما جعلت الجماعهٔ لئلا تکون الاخلاص و التوحید و الاسلام و العبادهٔ لله الا ظاهرا مکشوفا لان فی اظهاره حجهٔ علی اهل الشرق و الغرب لله وحده و لیکون المنافق و المستخف مودیا لما اقربه یظهر الاسلام و المراقبهٔ و لیکون شهادات الناس بالاسـلام بعضـهم ببعض جائزهٔ ممکنـهٔ مع مافیه من المساعـدهٔ علی البر و التقوی و الزجر عن کثیر من معاصـی الله ؛ علت تشـریع نماز جمـاعت آن است که اسـلام و توحیـد و بنـدگی و اخلاص به خداونـد متعال در معرض دیـد عموم و ظاهر و مشـهور در میان مردم باشـد، زیرا در این صورت است که حجت در زمینه وحـدانیت خداونـد بر مردم شـرق و غرب تمـام می شود، و مردمـان منافق و بی اعتنـا به نمـاز مطـابق اقرار زبـانی وادار به عمـل می شونـد، و مراقبت صورت می گیرد و گواهیهای مردم که علیه یکـدیگر در زمینه اسلام امکان پیدا می کند علاوه آن که در چنین اجتماعاتی بر توسعه و گسترش نیکوکاری و تقوی مساعدت می شود، عملا جلوی بسیاری از گناهان گرفته می شود. (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۷۲)

حدیث۱۴

عن الرضا – علیه السـلام –: انما جعلت الجماعهٔ لئلا یکون الاخلاص و التوحید و الاسـلام و العبادهٔ لله الا ظاهرا مکشوفا مشهورا؛ نماز جماعت قرار داده شده است ، تا اخلاص و یگانگی و اسـلام و عبادت برای خداوند آشکار، باز و ظاهر باشد. (وسائل الشیعه ، ج ۵،

ص ۳۷۲. بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۱۲)

حدیث۱۵

قال الرضا – علیه السلام –: انما امر بالوضوء لیکون العبد طاهرا اذا قام بین یدی الجبار و عند مناجاته ... ؛ همانا امر شده است به وضو، تا آن که بنده پاک باشد، به هنگامی که می ایستد درمقابل خداوند جبار و همچنین وقت مناجات نمودن. (عیون اخبار الرضا، ج ۲، ص ۱۰۴)

حدیث۱۶

قال علی – علیه السلام –: فرض الله الایمان تطهیرا من الشرک و الصلوة تنزیها عن الکبر ؛ خداوند، ایمان را برای پاکسازی انسانها از شرک واجب کرده است ، و نماز را برای پاکسازی از کبر. (نهج البلاغه ، کلمات قصار ۲۵۲)

حدیث۱۷

امام رضا علیه‌السلام: فی عِلَّةِ الوُضوءِ : لأنَّهُ یَکونُ العَبدُ طاهِرا إذا قامَ بَینَ یَدَیِ الجَبّارِ عِندَ مُناجاتِهِ إیّاهُ ، مُطیعا لَهُ فیما أمَرَهُ ، نَقِیّا مِن الأدناسِ والنَّجاسَةِ ، مَع ما فیهِ مِن ذَهابِ الکَسَلِ وطَردِ النُّعاسِ ، وتَزکِیَةِ الفُؤادِ لِلقِیامِ بَینَ یَدَیِ الجَبّارِ؛ – درباره حکمت وضو– : برای این که بنده (خدا) وقتی برای مناجات با (خداوند) جبّار در برابر او می‌ایستد ، پاک باشد . فرمان او را اطاعت کرده باشد و از آلودگی‌ها و نجاست پاکیزه باشد ، به علاوه این که وضو باعث از بین رفتن حالت کسالت و زدودن خواب آلودگی و پاک ساختن دل برای ایستادن در حضور (خداوند) جبّار می‌شود . علل الشرایع : ۲۵۷ / ۹

حدیث۱۸

حضرت زهرا (سلام الله علیها) فرمودند: فَجَعلَ اللهُ الایمانَ تَطهیراً لَکم مِنَ الشِّرکِ ، وَ الصّلاةَ تَنزیهاً لَکم عَنِ الکِبرِ؛ خدای تعالی ایمان را برای پاکیزگی از شرک قرار داد ، و نماز را برای دوری از تکبر و خودخواهی. احتجاج طبرسی، ج۱، ص۲۵۸

حدیث۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حرّم اللّه الخمر و کلّ مسکر حرام؛ خداوند شراب را حرام کرده و هر چه مستی آرد حرام است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حدّ یعمل فی الأرض خیر لأهل الأرض من أن یمطروا أربعین صباحا. حدی که در زمین اجرا شود برای زمینیان بهتر از آن است که چهل روز باران ببارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّها النّاس لا تعلّقوا علیّ بواحده، ما أحللت إلّا ما أحلّ اللّه تعالی و ما حرّمت إلّا ما حرّم اللّه؛ ای مردم هیچ چیز را به من مربوط نکنید من حلال نکردم مگر آنچه را خداوند حلال کرده است و حرام نکردم مگر

آنچه را خداوند حرام کرده است. نهج الفصاحه

حدیث۲۲

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ المـاء لاـ ینجّسه شـی ء إلّـا ما غلب علی ریحه و طعمه و لونه؛ آب را چیزی نجس نمی کند جز آنچه بو و مزه و رنگ آن را تغییر دهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۳

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: إنّ الّذی یأکل أو یشرب فی آنیه الفضّه و الذّهب إنّما یجرجر فی بطنه نار جهنّم؛ کسی که در ظرف نقره و طلا می خورد و می آشامد آتش جهنم را در شکم خود فرو می برد. نهج الفصاحه

حدیث۲۴

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: أقیموا حـدود اللّه تعـالی فی البعیـد و القریب و لاـ تأخـذکم فی اللّه لومه لاـئم؛ مقررات خدا را در باره بیگانه و خویش اجرا کنید و در کار خدا به سخن کسان گوش مدهید. نهج الفصاحه

حدیث۲۵

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحلّ الذّهب و الحریر لاناث أمّتی و حرّم علی ذکورها؛ طلا و ابریشم بر زنان امت من حلال است و بر مردانشان حرام است. نهج الفصاحه

حدیث۲۶

قالَتْ فاطِمَـهُ الزَّهْراء – سـلام الله علیها – : ... وَ النَّهْی عَنْ شُـرْبِ الْخَمْرِ تَنْزیهاً عَنِ الرِّجْسِ، وَاجْتِنابَ الْقَـذْفِ حِجاباً عَنِ اللَّعْنَهِ، وَ تَرْکَ السِّرْقَهِ ایجاباً لِلْعِّفَهِ ؛ حضـرت فاطمه زهرا – سـلام الله علیها – فرمودند: خداوند متعال منع و نهی از شرابخواری را جهت پاکی جامعه از زشتی هـا و جنایت ها ؛و دوری از تهمت ها و نسبت های ناروا را مانع از غضب و نفرین قرار داد ؛و دزدی نکردن، موجب پاکی جامعه و پاکدامنی افراد می گردد. ریاحین الشّریعهٔ، ج ۱، ص ۳۱۲

حدیث۲۷

قـالَتْ فاطِمَـهُ الزَّهْراء – سـلام الله علیهـا – : جَعَـلَ اللّهُ الْایمانَ تَطْهیراً لَکُمْ مِنَ الشّـِرْک، وَ الصَّلاهَ تَنْزیهاً لَکُمْ مِنَ الْکِبْرِ، وَ الزَّکاهَ تَزْکِیهً لِلنَّفْسِ، وَ نِماءً فِی الرِّزقِ، وَ الصِّیامَ تَثْبیتاً لِلْاخْلاصِ، وَ الْحَجَ تَشْییداً لِلدّینِ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: خداوند سبحـان، ایمـان و اعتقـاد را برای طهـارت از شـرک و نجات از گمراهی ها و شـقاوت ها قرار داد. و نماز را برای خضوع و فروتنی و پـاکی از هر نوع تکّبر، مقرّر نمود. و زکـات (و خمس) را برای تزکیه نفس و توسـعه روزی تعیین نمود. و روزه را برای اسـتقامت و اخلاـص در اراده، لازم دانست. و حـجّ را برای اسـتحکام أساس شـریعت و بناء دین اسـلام واجب نمود. ریاحین الشّریعهٔ، ج ۱، ص ۳۱۲

حدیث۲۸

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند: خداوند تبارک و تعالی هیچ خوردنی و نوشیدنی را حلال نکرده است مگر آن‌که در آن سود و صلاحی بوده و هیچ خوردنی و نوشیدنی را حرام ننموده، مگر آن‌که در آ ن زیان و نابودی و فسادی بوده است، پس هر چیز سودمندی نیرو بخش جسم، که باعث تقویت بدن است حلال شده است و هر چیزی که قوای جسمانی را از بین ببرد و یا موجب مرگ شود حرام است. مستدرک الوسائل، ج ۱۶، ص ۳۳۳، ح ۲ .

حدیث۲۹

امام رضا علیه السلام می فرمایند : فلسفه خطبه نماز جمعه این است که: چون جمعه، روز حضور عامه مردم است، حاکم وسیله‌ای برای پند و اندرز آنان داشته باشد و مردم را به طاعت تشویق کند و از معصیت بر حذر دارد و از تصمیم خود درباره مصالح دین و دنیایشان آگاه سازد و از آنچه از گوشه و کنار می‌رسد و حوادثی که در آنها برای مردم سود و زیانی هست خبردار کند. وسائل الشیعهٔ، ج ۵، ص ۳۹، ح ۶ .

حدیث۳۰

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: علت روزه گرفتن آن است که به سبب آن، ثروتمند و فقیر برابر شوند، زیرا ثروتمند گرسنگی را احساس نکرده، تا به فقیر رحم کند، هرگاه هم چیزی را بخواهد می‌تواند فراهم کند. پس خداوند خواست میان بندگانش برابری ایجاد کند و توانمند مزه گرسنگی و درد را بچشد تا بر ناتوان مهر بورزد و بر گرسنه ترحم کند . بحارالأنوار، ج ۹۶، ص ۳۷۱، ح ۵۳.

حدیث۳۱

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: پوشیدن ابریشم و طلا بر مردان امت من حرام و بر زنانشان حلال است. (نهج الفصاحه ، ح ۱۳۶۵)

حدیث۳۲

امام علی علیه السلام می فرمایند : لا یَسعَدُ أحَدٌ إلاّ بِإقامَهِٔ حُدودِ اللّهِ وَ لا یَشقی أحَدٌ إلاّ بِإِضاعَتِها؛ هیچ کس جز با اجرای حدود و احکام خدا خوشبخت نمی‌شود و جز با ضایع کردن آن بدبخت نمی گردد. غررالحکم، ح۱۰۸۵۳.

حدیث۳۳

امام علی علیه السلام می فرمایند: مَعاشِرَ النّاسِ، اَلفِقْهَ ثُمَّ الْمَتْجَرَ ، وَاللّهِ لِلرِّبا فی هذِهِ الْأُمَّهِٔ أخْفی مِنْ دَبیبِ النَّمْلِ عَلَی الصَّفا؛ ای مردم! ابتدا احکام را یاد بگیرید، سپس تجارت کنید! به خدا قسم که ربا در میان این امت ناپیداتر از حرکت مورچه بر روی تخته سنگ است. بحارالانوار، ج ۱۰۳، ص ۱۱۷، ح ۱۶.

حدیث۳۴

امام صادق علیه السلام می فرمایند: إِنَّهُ لَو کانَ الرِّبا حَلالاً لَتَرَکَ النّاسُ التِّجاراتِ وَما یَحْتاجونَ إِلَیْهِ فَحَرَّمَ اللّهُ‏الرِّبا لِیَفِرَّ النّاسُ مِنَ

الْحَرامِ إِلَی الْحَلالِ وَ إِلَی التِّجاراتِ وَ إِلَی الْبَیْعِ وَالشِّراءِ فَیَبْقی ذلِکَ بَیْنَهُمْ فِی الْقَرْضِ؛ براستی، اگر ربا حلال بود، مردم تجارت و تلاش برای معاش را رها می کردند. به همین دلیل خداوند ربا را حرام کرد تا مردم از حرام به حلال و تجارت و خرید و فروش رو بیاورند و به یکدیگر قرض بدهند. من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۵۶۷، ح ۴۹۳۷.

حدیث۳۵

امام رضا علیه السلام می فرمایند: اِعْلَمْ‌یَرْحَمُکَ‌اللّه‌ـ اَنَ‌الرِّباحَرامٌ‌سُحتٌ،مِنَ‌الکَبائِرِ وَ مِمّا قَدْ وَعَدَ اللّه‌عَلَیْهِ النّارَ فَنَعوذُ بِاللّهِ مِنْها، وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلی لِسانِ کُلِّ نَبیٍّ وَفی کُلِّ کِتابٍ؛ خدایت رحمت کند! بدان که ربا حرام و از گناهان کبیره است و خداوند بر آن وعده آتش داده است پس پناه می‌بریم به خدا از آتش. ربا را همه پیامبران و همه کتاب‌های آسمانی حرام کرده‌اند. فقه الرضا، ح ۲۵۶.

حدیث۳۶

امام رضا علیه السلام می فرمایند: لَیْسَ بَیْنَ الْوالِدِ وَ وَلَدِهِ رِبا وَ لا بَیْنَ الزَّوْجِ وَ الْمَرأَةِ رِبا؛ بین پدر و فرزند و بین شوهر و همسرش ربا (حرام) نیست. فقه الرضا، ص ۲۵۸.

حدیث۳۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : لَیْسَ بَیْنَنا وَ بَیْنَ اَهْلِ حَرْبِنا رِبا، نَأْخُذُ مِنْهُمْ اَلْفَ اَلْفِ دِرْهَم بِدِرْهَم وَ نَأْخُذُ مِنْهُمْ وَ لا نُعْطیهِمْ؛ بین ما و دشمنانمان، ربا (حرام) نیست، از آنان هزاران درهم در مقابل یک درهم می گیریم ـ آری، از آنان ربا می گیریم و به آنان ربا نمی‌دهیم. وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۴۳۶، ح ۲.

حدیث۳۸

امام صادق علیه السلام می فرمایند: لَوْ اَنَّ رَجُلاً وَرِثَ مِنْ اَبیهِ مالاً وَ قَدْ عَرَفَ اَنَّ فی ذلِکَ الْمالِ رِبا وَلکِنْ قَدِ اخْتَلَطَ فِی التِّجارَةِ بِغَیْرِهِ حَلالٍ کانَ حَلالاً طَیِّبا فَلْیَأْکُلْهُ وَ اِنْ عَرَفَ مِنْهُ شَیْئا اِنَّهُ رِبا فَلْیَأْخُذْ رَأْسَ مالِهِ وَلْیَرُدَّ الرِّبا؛ اگر کسی از پدرش مالی به ارث ببرد و بداند که در آن مال ربا وجود دارد، ولی مال ربوی با مال‌های دیگر مخلوط شده، آن مال برای او حلال و پاکیزه است و می‌تواند از آن استفاده کند، و اگر به ربوی بودن مقدار مشخصی از آن یقین دارد باید اصل مال را برای خود بردارد و مال ربوی را به صاحبش رد نماید. کافی، ج ۵، ص ۱۴۵، ح ۴.

حدیث۳۹

امام باقر علیه السلام می فرمایند: اِنَّما حَرَّمَ اللّه‌عَزَّوَجَلَّ الرِّبا لِئَلاّ یَذْهَبَ الْمَعْروفُ؛ خدای عزوجل ربا را حرام فرمود تا احسان کردن از بین نرود. وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۴۲۵، ح ۱۰.

حدیث۴۰

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : الْمَرأَةُ تَحیضُ، یَحْرُمُ عَلی زَوْجِها اَن یَأتِیَها لِقَولِ اللّهِ تَعالی و لا تَقرَبوهُنَّ حَتّی یَطهُرْنَ)؛ زنی که در عادت ماهیانه (حیض) است بر شوهرش آمیزش با او حرام است به دلیل این گفته خداوند متعال: به زنان حائض نزدیک نشوید تا زمانی که پاک گردند. وسائل الشیعه ، ج ۲، ص ۳۲۲، ح ۹.

حدیث۴۱

حضرت فاطمه (سلام الله علیها) می فرمایند: فَرَضَ اللَّهُ . . . الأمرَ بِالمَعُروفِ مَصلَحَةً لِلعامَّةِ؛ خداوند امر به معروف را برای اصلاح مردم قرار داد بحار الأنوار ، ج ۶ ، ص ۱۰۷

حدیث۴۲

حضرت فاطمه (سلام الله علیها) فرمودند: جعل الله ... الزکاۀ تزکیۀ للنفس و نماء فی الرزق ، و الصیام تثبیتا للاخلاص؛ خدای تعالی زکات را مایه پاکی جان و فزونی روزی ، و روزه را برای پابرجایی اخلاص قرار داد. (احتجاج طبرسی ، ایران ، انتشارات اسوه ، ج ۱)

حدیث۴۳

حضرت زهرا (سلام الله علیها) فرمودند: فجعل الله الایمان تطهیرا لکم من الشرک ، و الصلاۀ تنزیها لکم عن الکبر؛ خدای تعالی ایمان را برای پاکیزگی از شرک قرار داد ، و نماز را برای دوری از تکبر و خودخواهی. (احتجاج طبرسی،ج۱،ص۲۵۸)

حدیث۴۴

حضرت امام حسن عسگری (علیه السلام) در پاسخ به پرسش از علت واجب شدن روزه فرمودند: تا توانگر درد گرسنگی را بچشد و در نتیجه به نیازمند کمک کند. بحارالانوار، ج۹۶، ص ۳۶۹.

حدیث۴۵

حضرت فاطمه ی زهرا (علیها السلام) فرمودند: فرض الله الصیام تثبیتا للاخلاص؛ خداوند روزه را برای استواری اخلاص، واجب فرمود. بحارالانوار، ج۹۶، ص ۳۶۸.

حدیث۴۶

قال الامام علی - علیه السّلام - : فَرَضَ اللهُ ... الصِّیامَ ابْتِلاءً لاخلاصِ الْخَلْقِ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: خداوند روزه را واجب کرد تا اخلاص بندگان را بیازماید. «نهج البلاغه، حکمت ۲۵۲»

مسجد و اماکن مذهبی

حدیث۱

رسول اللّه صلی الله علیه و آله : إنَّ اللّه عَزَّوجَلَّ إذا أحَبَّ عَبدا جَعَلَهُ قَیِّمَ مَسجِدٍ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : همانا خدای عز و جل ، هر گاه بنده‌ای را دوست بدارد ، او را برآورنده نیازهای مسجدی قرار می‌دهد . کنز العمّال : ج ۷ ص ۶۵۳ ح ۲۰۷۵۰

حدیث۲

الإمام الصادق عليه السلام : إنَّ الجَنَّةَ وَالحورَ لَتشتاقُ إلى مَن يَكسَحُ المَساجِدَ ويَأخُذُ مِنهَا القَذى . امام صادق عليه السلام : بهشت و حوريان ، مشتاق كسى هستند كه مسجدها را جارو و غبارروبى كند . بحار الأنوار : ج ۸۳ ص ۳۸۲ ح ۵۲ .

حديث۳

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله : مَن قَمَّ مَسجِدا كَتَبَ اللّه‏ُ لَهُ عِتقَ رَقَبَةٍ ، ومَن أخرَجَ مِنهُ ما يُقذى عَينا كَتَبَ اللّه‏ُ عَزَّوجَلَّ لَهُ كِفلَينِ مِن رَحمَتِهِ . هر كس مسجدى را جارو كند ، خداوند براى او ، ثواب آزاد كردن بنده‌اى را مى‌نويسد ، و هر كس از مسجد به اندازه خاشاكى كه به چشم مى‌رود ، بيرون ببرد ، خداى عز و جل ، وى را از رحمتش دوچندان برخوردار مى گردانَد . بحار الأنوار : ج۸۳ ص ۳۸۳ ح ۵۶ .

حديث۴

رسول اللّه صلى الله عليه و آله : مَن كَنَسَ المَسجِدَ يَومَ الخَميسِ ولَيلَةَ الجُمُعَةِ ، فَأَخرَجَ مِنهُ مِنَ التُّرابِ ما يُذَرُّ فِي العَينِ ، غَفَرَ اللّه‏ُ لَهُ . پيامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر كس در روز پنج‌شنبه و شب جمعه ، مسجد را نظافت كند و گَرد و خاكى را كه در چشم مى‌رود ، بِروبَد ، خداوندْ او را مى‌آمرزد . بحار الأنوار : ج ۸۳ ص ۳۸۵ ح ۶۱ .

حديث۵

امام باقر عليه السلام : مَن صَلّى فِي المَسجِدِ الحَرامِ صَلاةً مَكتوبَةً ، قَبِلَ اللّه‏ُ بِها مِنهُ كُلَّ صَلاةٍ صَلّاهَا مُنذُ يَومَ وَجَبَت عَلَيهِ الصَّلاةُ ، وكُلَّ صَلاةٍ يُصَلّيها إلى أن يَموتَ . هر كس نماز واجبى را در مسجد الحرام به جا آورد ، خداوند ، همه نمازهاى پيشين او را از زمانى كه نماز بر او واجب شده است و هر نمازى را كه تا پايان حياتش خواهد خواند ، مى‌پذيرد . وسائل الشيعة : ج ۳ ص ۵۳۶ ح ۱ .

حديث۶

رسول اللّه صلى الله عليه و آله : أعظَمُ المَساجِدِ حُرمَةً ، وأحَبُّها إلَى اللّهِ وأكرَمُها عَلَى اللّهِ تَعالى ، المَسجِدُ الحَرام . پيامبر خدا صلى الله عليه و آله : با حرمت‌ترينِ مسجدها و دوست داشتنى‌ترين آنها نزد خدا و گرامى‌ترينشان در پيشگاه خداى متعال ، مسجد الحرام است . ابحار الأنوار : ج ۶ ص ۳۰۰ .

حديث۷

قال الامام الحسن – عليه السلام – : اَلْغَفْلَةُ تَرْكُكَ الْمَسْجِدَ، وَ طَاعَتُكَ الْمُفْسِدَ. امام حسن – عليه السلام – فرمودند: غفلت آن است كه مسجد رفتن (براى نماز) را ترك كنى و از شخص مفسد فرمان برى. «بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۱۱۵»

حديث۸

پيامبر اكرم (صلى الله عليه و آله وسلم) فرمودند: اَلْمَساجِدُ مِجالِسُ الْاَنْبِياءِ؛ مساجد، مجالس پيامبران است. «مستدرك الوسائل، ج ۳، ص ۳۶۳»

حديث۹

قال الامام علی – علیه السلام – : مَنْ اَرادَ دُخُولَ الْمَسْجِدِ فَلْیَدْخُلْ عَلی سُکُونٍ وَ وَقارٍ فَاِنَّ الْمَساجِدَ بُیُوتُ اللهِ وَ اَحَبُّ الْبقاعِ اِلَیْه. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر کس می خواهد به مسجد داخل گردد، با آرامش و طمأنینه وارد شود، چون مساجد خانه های خدا و محبوب ترین محل ها در نظر اوست. «من لایحضره الفقیه، ج ۱، ص ۱۷۰»

حدیث۱۰

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اِذا دَخَلْتَ الْمَسْجِدَ فَاحْمَدِ اللهَ وَ اثْنِ عَلَیْهِ وَ صَلِّ عَلَی النَّبِیِّ – صلی الله علیه و آله – امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هر گاه داخل مسجد شدی، حمد و سپاس خدای را بگو و بر پیامبر – صلی الله علیه و آله – درود بفرست. «وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۵۱۶»

حدیث۱۱

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اذا فقد الأمن من العباد و رکب الناس علی الخیول و اعتذلوا النساء و الطیب فالهرب الهرب عن ... . امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: وقتی که امنیت از سرزمینها رخت ببندد و مردم بر اسبها سوار شده و از زنهای حلالشان کناره گیرند (به لواط و زنا روی آورند)؛ در این حال باید از جوار ایشان فرار کرد. (راوی گوید): گفتم فدایت شوم به کجا فرار کنند؟ فرمودند: به کوفه و نواحی آن و یا به قم و حوالی آن، همانا بلا و مصیبت از این دو مکان دفع شده است. «بحارالانوار، ج ۵۷، ص ۲۱۴»

حدیث۱۲

قال الامام الصادق – علیه السلام – : ان لعلی قم ملکا رفرف علیها بجناحیه لایریدها جبار بسوء الااذا به الله کذئب الملح فی الماء. ثم اشار الی عیسی بن عبدالله فقال: سلام الله علی اهل قم ... . امام صادق – علیه السلام – فرمودند: برفراز قم فرشته ای بالهای خود را برافراشته است. هیچ گردن کشی نسبت به قم سوء قصد نمی کند مگر آن که خداوند او را نابود می نماید چنان که نمک در آب نابود می شود. آنگاه امام به عیسی بن عبدالله اشاره کردند و فرمودند: سلام خداوند براهل قم باد. خداوند سرزمینشان را با باران سیراب می گرداند و برکاتش رابر آنان نازل می کند و ... آنان فقیه و عالم و با شعور و اهل فهم و روایت هستند وعبادات را به خوبی به جا می آورند. «بحار الأنوار، ج ۵۷، ص ۲۱۷»

حدیث۱۳

قال الامام الصادق – علیه السلام – : الا ان لله حرما و هو مکه. الا ان لرسول الله حرما و هومدینه. الا ان لامیرالمؤمنین حرما و هو کوفه. الا ان حرمی و حرم ولدی من بعدی قم. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: آگاه باشید خداوند حرمی دارد و آن مکه است. آگاه باشید رسول خداحرمی دارد و آن مدینه است. آگاه باشید امیر مؤمنان حرمی دارد و آن کوفه است و آگاه باشید حرم من و فرزندانم قم است. «مجالس المؤمنین، ج ۱، ص ۸۳»

حدیث۱۴

قال الامام الصادق – علیه السلام – : قم مقدسه و اهلها منا و نحن منهم لایریدهم جبار بسوء الا عجلت عقوبته، مالم بجولوا احوالهم فاذا فعلوا ذلک، سلط الله علیهم جبابره سوء ... . امام صادق – علیه السلام – فرمودند: خاک قم مقدس است و ساکنانش از ما هستند

و ما از آنان. هیچ گاه گردن کشی نسبت به آنان سوء قصد نمی کند مگر این که به عقوبت خود شتاب ورزد، البته تا زمانی که احوال خویش را تغییر ندهند که در آن صورت خداوند سرکشان را بر آنان مسلط می کند. آگاه باشید!اهل قم یاری دهندگان قائم ما هستندو به حق ما دعوت می کنند. راوی گوید: آنگاه امام سرشان را به سوی آسمان بلند کردند و گفتند: بار الها، آنان را از هر فتنه ای حفظ کن و از هر هلاکتی نجات ده. «بحار الأنوار، ج ۵۷، ص ۲۱۸»

حدیث۱۵

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اذا اصابتکم بلیه و عناء فعلیکم بقم، فانه مأوای الفاطمیینَ و ... و ما ارادَ احدٌ بقم و اهله سوء الا اذله الله و ابعده منرحمتِه. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هرگاه بلا و ذلتی به شما رسید، به قم بروید. چون آنجا پناهگاه فرزندان فاطمه و استراحت گاه مؤمنان است ... و کسی نسبت به قم و ساکنانش سوء قصد نمی کند، مگر این که خداوند او را خوار و از رحمت خویش دور می نماید. «بحار الأنوار، ج ۵۷، ص ۲۱۴»

حدیث۱۶

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اللهم اعصمهم من کل فتنهٔ و نجهم من کل هلکهٔ. حضرت امام صادق – علیه السّلام (– در حق قم دعا کردند و) فرمودند: خدایا اهل قم را از هر فتنه حفظ کن و ایشان را از هر هلاکتی نجات بده. «بحارالانوار، ج ۵۷، ص ۲۱۸»

حدیث۱۷

قال الامام السجاد – علیه السلام – : مَنْ صَلّی فی مَسْجِدِ السَّهْلَةِ رَکْعَتَیْنِ زادَ اللّه عَزَّوَجَلَّ فی عُمُرِهِ سَنَتَیْنِ. امام سجّاد – علیه السلام – : هر کس در مسجد سهله دو رکعت نماز بخواند، خداوند، دو سال بر عمر او می افزاید. «المزار للمفید، ص ۱۴»

حدیث۱۸

الإمام الصادق علیه السلام : اُحضُروا مَعَ قَومِکُم مَساجِدَکُم . امام صادق علیه السلام : همراه کسان خود ، در مسجد حاضر شوید . وسائل الشیعهٔ : ج ۸ ص ۳۹۹ ح ۴ .

حدیث۱۹

الإمام الصادق علیه السلام : إنَّ عَلِیَّ بنَ الحُسَینِ علیه السلام استَقبَلَهُ مَولیً لَهُ فی لَیلَةٍ بارِدَةٍ ، وعَلَیهِ جُبَّةُ خَزٍّ ومِطرَفُ خَزٍّ وعِمامَةُ خَزٍّ وهُوَ مُتَغَلِّفٌ بِالغالِیَةِ ، فَقالَ لَهُ : جُعِلتُ فِداکَ ، فی مِثلِ هذِهِ السّاعَةِ عَلی هذِهِ الهَیئَةِ إلی أینَ ؟ قالَ : فَقالَ : إلی مَسجِدِ جَدّی رَسولِ اللّهِ صلی الله علیه و آله ، أخطُبُ الحورَ العینَ إلَی اللّهِ عَزَّوجَلَّ . امام صادق علیه السلام : خدمتکار علی بن الحسین (زین العابدین) علیه السلام ، ایشان را در شبی سرد ، ملاقات کرد ، در حالی که جامه و ردا و عمامه‌ای از خَز پوشیده و خود را با عطری ، خوش‌بو کرده بود . گفت : فدایت شوم! در چنین ساعتی و با این وضع ، ره‌سپار کجایی؟ امام علیه السلام فرمود : « به مسجد جدّم پیامبر خدا می‌روم تا از خدای عز و جلحوریان را خواستگاری کنم » . الغالِیَةُ : نوع من الطیب مُرکّب من مسک وعنبر ودُهن ، والتغلّف بها : التلطُّخُ (النهایهٔ : ج ۳ ص ۳۸۳ «غلا») .الکافی: ج ۶ ص ۵۱۷ ح ۵ ، بحار الأنوار: ج ۴۶ ص ۵۹ ح ۱۳ .

حدیث۲۰

امام على عليه السـلام : الجُلوسُ فِى المَسجِدِ مِن بَعدِ طُلوعِ الفَجرِ إلى حينِ طُلوعِ الشَّمسِ لِلاِشتِغالِ بِذِكرِ اللّهِ سُبحانَهُ ، أسرَعُ فى تَيسيرِ الرِّزقِ مِنَ الضَّربِ فى أقطارِ الأَرضِ . نشستن در مسجد ، پس از سپیده‌دم تا برآمدن آفتاب برای پرداختن به یاد خدای سبحان ، بیش از جستجوی روزی در همه سوی زمین ، مایه گشایش روزی است . بحار الأنوار: ج ۱۰ ص ۹۰ ح ۱ .

حديث۲۱

امام على عليه السـلام : الجَلسَةُ فِى المَسجِدِ خَيرٌ لى مِنَ الجَلسَةِ فِى الجَنَّةِ ؛ فَإِنَّ الجَنَّةَ فيها رِضا نَفسى وَالجامِعَ فيهِ رِضا رَبّى . نشستن در مسجد نزد من ، از نشستن در بهشت ، نیکوتر است ؛ زیرا در بهشت ، خشنودی من فراهم است و در مسجد ، خشنودی پروردگار من . إرشاد القلوب: ص ۲۱۸ ، عدّة الداعى: ص ۱۹۴ ، بحار الأنوار: ج ۸۳ ص ۳۶۲ ح ۱۶ .

حديث۲۲

الإمام علىّ عليه السلام : إنَّ المَسجِدَ لَيَشكُو الخَرابَ إلى رَبِّهِ ، وإنَّهُ لَيَتَبَشبَشُ بِالرَّجُلِ مِن عُمّارِهِ إذا غابَ عَنهُ ثُمَّ قَدِمَ ، كَما يَتَبَشبَشُ أحَدُكُم بِغائِبِهِ إذا قَدِمَ عَلَيهِ . امام على عليه السـلام : مسجد ، از ويرانى خود نزد پروردگارش زبان به شكايت مى‌گشايد و از ديدن آباد كننده‌اش كه مدّتى از او دور بوده و اكنون باز گشته ، شاد مى‌شود ، همان گونه كه هر يك از شما از رسيدن كسى كه از او دور بوده ، شادمان مى‌گردد. بحار الأنوار: ج ۸۳ ص ۳۸۰ ح ۴۸ .

حديث۲۳

رسول اللّه صلى الله عليه و آله : سَبعَةٌ فى ظِلِّ عَرشِ اللّهِ عَزَّوجَلَّ يَومَ لا ظِلَّ إلّا ظِلُّهُ : . . . و رَجُلٌ خَرَجَ مِنَ المَسجِدِ وفى نِيَّتِهِ أن يَرجِعَ إلَيهِ . پيامبر خدا صلى الله عليه و آله : هفت گروه ، در سايه عرش خداى عز و جل هستند ، آن روز كه هيچ سايه‌اى بجز سايه او وجود ندارد : . . . و كسى كه از مسجد خارج شود و نيّتش آن باشد كه دوباره بِدان بازگردد . الخصال : ص ۳۴۳ ح ۸ عن ابن عبّاس ، بحار الأنوار : ج ۷۴ ص ۳۵۳ ح ۲۸ .

حديث۲۴

الإمام الصادق عليه السـلام : قالَ رَسولُ اللّهِ صلى الله عليه و آله : الجُلوسُ فِى المَسجِدِ لِانتِظارِ الصَّلاةِ عِبادَةٌ مالَم يُحدِث ، قيلَ : يا رَسولَ اللّهِ وما يُحدِثُ؟ قالَ : الاِغتِيابَ . امام صادق عليه السلام : پيامبر صلى الله عليه و آله فرمود : «به انتظار نماز در مسجد نشستن ، عبادت است تا زمانى كه ناروايى پديد نياورد» . گفته شد : اى پيامبر خدا! چه ناروايى ؟ فرمود : «غيبت كردن» . بحار الأنوار: ج ۷۵ ص ۲۴۹ ح ۱۷ .

حديث۲۵

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله : لا يَزالُ العَبدُ فى صَلاةٍ ، ما كانَ فِى المَسجِدِ يَنتَظِرُ الصَّلاةَ . بنده ، تا زمانى كه در مسجد انتظار نماز را مى‌كشد ، پيوسته در نماز است . كنز العمّال: ج ۷ ص ۶۵۰ ح ۲۰۷۳۵ .

حديث۲۶

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله : القاعِدُ فِى المَسجِدِ يَنتَظِرُ الصَّلاةَ كَالقانِتِ ، ويُكتَبُ مِنَ المُصَلّينَ حَتّى يَرجِعَ إلى بَيتِهِ . آن كه در

مسجد به انتظار نماز نشسته ، گویی در فرمان‌بُرداری است و تا زمانی که به خانه‌اش باز گردد ، در شمارِ نمازگزاران نوشته می‌شود . کنز العمّال: ج ۷ ص ۵۶۸ ح ۲۰۲۹۵ .

حدیث۲۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : الجُلوسُ فِی المَسجِدِ لِانتِظارِ الصَّلاةِ عِبادَةٌ . نشستن در مسجد به انتظار نماز ، عبادت است . کنز العمّال : ج ۷ ص ۶۵۱ ح ۲۰۷۴۳ .

حدیث۲۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خَمسٌ مِنَ العِبادَةِ : قِلَّةُ الطُّعمِ ، وَالقُعودُ فِی المَساجِدِ ... . پنج چیز ، از عبادت است : کم‌خوردن ، نشستن در مسجدها . . . . الفردوس: ج ۲ ص ۱۹۵ ح ۲۹۶۹ عن أبی هریرة ، کنز العمّال: ج ۱۵ ص ۸۸۰ ح ۴۳۴۹۳ .

حدیث۲۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : جُلوسُ المُؤمِنِ فِی المَسجِدِ رِباطُهُ . نشستن مؤمن در مسجد ، به منزله آمادگی مداوم او برای نبرد با دشمن است . کنز العمّال: ج ۱۵ ص ۳۰۵ ح ۴۱۱۳۲

حدیث۳۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : إنَّ أحَدَکُم لا یَزالُ فی صَلاةٍ مادامَ فِی المَسجِدِ حَتّی یَخرُجَ مِنهُ . هر یک از شما ، زمانی که در مسجد است ، تا وقت بیرون رفتن از آن ، پیوسته در نماز است . مسند ابن حنبل: ج ۴ ص ۸۶ ح ۱۱۳۸۵ و ص ۱۰۹ ح ۱۱۵۱۲ کلاهما عن مولی لأبی سعید الخدری ، کنز العمّال: ج ۷ ص ۵۰۷ ح ۱۹۹۹۳ .

حدیث۳۱

رسول اللّه صلی الله علیه و آله : لا یَزالُ المَلائِکَةُ تُصَلّی عَلی أحَدِکُم ما کانَ فِی المَسجِدِ ، وتَقولُ : اللّهُمَّ اغفِر لَهُ ، اللّهُمَّ ارحَمهُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بر هر یک از شما ، تا زمانی که در مسجد است ، همواره فرشتگان درود می‌فرستند و می گویند : خداوندا! او را ببخشا . خداوندا! مورد رحمت خویش قرارش ده . المصنّف لعبد الرزّاق: ج ۱ ص ۵۸۰ ح ۲۲۱۰ عن أبی هریرة ، کنز العمّال: ج ۷ ص ۳۲۴ ح ۱۹۰۸۴ .

حدیث۳۲

رسول اللّه صلی الله علیه و آله : اللّهُمَّ هذا شَهرُ رَمَضانَ الَّذی أنزَلتَ فیهِ القُرآنَ ، هُدیً لِلنّاسِ وبَیِّناتٍ مِنَ الهُدی وَالفُرقانِ ، أمَرتَنا فیهِ بِعِمارَةِ المَساجِدِ وَالدُّعاءِ وَالصِّیامِ وَالقِیامِ ، وضَمِنتَ لَنا فیهِ الإجابَةَ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : پروردگارا! این ، ماه رمضان است که در آن ، قرآن را برای هدایت مردم همراه با نشانه‌های روشنِ هدایت و وسیله تشخیص حق از باطل ، فرو فرستادی . در آن ، ما را به آباد کردن مسجدها و دعا و روزه و نماز ، فرمان دادی و اجابت را برایمان تضمین فرمودی . البلد الأمین: ص ۱۹۸ ، بحار الأنوار: ج ۹۸ ص ۷۸ ح ۲ .

حدیث۳۳

الإمام علیّ علیه السلام : عَلَّمَنی رَسولُ اللّهِ صلی الله علیه و آله إذا لَبِستُ ثَوبا جَدیدا أن أقولَ : الحَمدُ للّهِ الَّذی کَسانی مِنَ اللِّباسِ ما أتَجَمَّلُ بِهِ فِی النّاسِ ، اللّهُمَّ اجعَلها ثِیابَ بَرَکَةٍ أسعی فیها لِمَرضاتِکَ ، وأعمُرُ فیها مَساجِدَکَ . امام علی علیه السلام : پیامبر خدا به من آموخت که هرگاه جامه نویی بر تن کردم ، بگویم :« سپاس ، خدایی را که لباسی به من پوشاند که در میان مردم با آن ، خود را بیارایم . پروردگارا! جامه‌ای بابرکت قرارش ده تا در آن برای رضایت تو بکوشم و به آباد ساختن مسجدهایت بپردازم » . الکافی: ج ۶ ص ۴۵۸ ح ۲

حدیث۳۴

رسول اللّه صلی الله علیه و آله : إذا رَأَیتُمُ الرَّجُلَ یَعتادُ المَسجِدَ فَاشهَدوا لَهُ بِالإیمانِ ، قالَ اللّه تَعالی : «إِنَّمَا یَعْمُرُ مَسَـجِدَ اللَّهِ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْیَوْمِ الْاخِرِ» . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه دیدید که مردی پیوسته به مسجد می‌رود ، به ایمان او گواهی دهید . خداوند متعال فرمود : «تنها کسی که به خدا و روز رستاخیز ، ایمان آورده است ، مساجد خدا را آباد می‌کند» . عوالی اللآلی: ج ۲ ص۳۲ ح ۷۹ من دون الآیهٔ .

حدیث۳۵

الإمام الصادق علیه السلام ـ لِیونُسَ بنِ یعقوبَ ـ : مَلعونٌ مَلعونٌ مَن لَم یُوَقِّرِ المَسجِدَ . أتَدری یا یونُسُ لِمَ عَظَّمَ اللّه تَعالی حَقَّ المَساجِدِ ، وأنزَلَ هـذِهِ الآیَهَٔ : «وَ أَنَّ الْمَسَـجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُواْ مَعَ اللَّهِ أَحَدًا» ؟ کانَتِ الیَهودُ وَالنَّصاری إذا دَخَلوا کَنائِسَهُم أشرَکوا بِاللّهِ تَعالی ، فَأَمَرَ اللّه سُبحانَهُ نَبِیَّهُ أن یُوَحِّدَ اللّه فیها ویَعبُدَهُ . امام صادق علیه السلام ـ به یونس بن یعقوب ـ : ملعون است ، ملعون کسی که مسجد را حرمت ننهد ! ای یونس! آیا می‌دانی چرا خداوند ، حقّ مسجدها را بزرگ قرار داده و این آیه را فرو فرستاده است که : «مساجد ، از آنِ خدایند . پس کسی را با خدا نخوانید » ؟ [زیرا] یهودیان و مسیحیان ، هر گاه وارد عبادتگاه‌های خود می‌شدند ، به خدای متعال شرک می‌ورزیدند . از این رو ، خدای سبحان ، به پیامبرش فرمان داد تا در مساجد ، خدا را یگانه بشمارد و او را پرستش کند . بحار الأنوار: ج ۷۶ ص ۳۵۵ ح ۲۱ .

حدیث۳۶

الإمام علیّ علیه السلام : مَن وَقَّرَ مَسجِدا ، لَقِیَ اللّه یَومَ یَلقاهُ ضاحِکا مُستَبشِرا ، وأعطاهُ کِتابَهُ بِیَمینِهِ . امام علی علیه السلام : هر که مسجدی را حرمت نهد ، در روز ملاقات با خدا ، او را خندان و شادمان دیدار می‌کند ، در حالی که کارنامه‌اش را به دست راست او داده است . المحاسن: ج ۱ ص ۱۲۷ ح ۱۴۵ عن السکونی عن الإمام الصادق عن أبیه علیهماالسلام ، بحار الأنوار: ج ۷ ص ۳۰۴ ح ۷۳ .

حدیث۳۷

علل الشرائع عن أبی بَصیرٍ : سَأَلتُ أبا عَبدِاللّهِ علیه السلام عَنِ العِلَّةِ فی تَعظیمِ المَساجِدِ ، فَقالَ : إنَّما اُمِرَ بِتَعظیمِ المَساجِدِ لِأَنَّها بُیوتُ اللّهِ فِی الأَرضِ . علل الشرائع ـ به نقل از ابو بصیر ـ : از امام صادق علیه السلام در باره علّت بزرگداشت مساجد پرسیدم . فرمود : «تنها از آن رو به بزرگداشتِ مساجد فرمان داده شده که آنها ، خانه‌های خدا در زمین هستند» . علل الشرائع: ص ۳۱۸ ح ۱ عن أبی

بصير ، بحار الأنوار: ج ۸۴ ص ۶ ح ۷۸ .

حديث۳۸

الإمام عليّ عليه السلام : لا يُسَمَّى المُسلِمُ رُجَيلًا ، ولا يُسَمَّى المُصحَفُ مُصَيحِفا ، ولَا المَسجِدُ مُسَيجِدا . امام على عليه السلام : مسلمان، «مردك» و قرآن، «قرآنک» و مسجد، «مسجدك» ناميده نمى‌شود . النوادر للراوندى: ص ۱۹۴ ح ۳۵۶ ، الجعفريّات: ص ۲۴۱ كلاهما عن الإمام الكاظم عن آبائه عليهم السلام ، بحار الأنوار: ج ۷۶ ص ۳۵۸ ح ۲۷ .

حديث۳۹

رسول اللّه صلى الله عليه و آله : لا يَقولَنَّ أحَدُكُم لِلمَسجِدِ : «مُسَيجِدٌ» فَإِنَّهُ بَيتٌ يُذكَرُ اللّه‌فيهِ ، ولا يَقولَنَّ أحَدُكُم : «مُصَيحِفٌ» فَإِنَّ كِتابَ اللّهِ أعظَمُ مِن أن يُصَغَّرَ ، ولاـ يَقولَنَّ لِلرَّجُلِ : «رُوَيجِلٌ» ، ولا لِلمَرأَةِ : «مُرَيَّةٌ» . پيامبر خدا صلى الله عليه و آله : هرگز كسى از شما مسجد را «مسجدك» نخوانَد ؛ زيرا آن خانه‌اى است كه خداوند در آن ياد مى‌شود . و هرگز كسى از شما «قرآنک» نگويد ؛ زيرا كتاب خدا ، بزرگ‌تر از آن است كه به كوچكى ياد شود . نيز كسى مرد را «مردَك» و زن را «زنَك» نخوانَد . الفردوس: ج ۵ ص ۱۲۰ ح ۷۶۷۸ عن أبى هريرة .

حديث۴۰

امام على عليه السلام : حَريمُ المَسجِدِ أربَعونَ ذِراعا ، وَالجِوارُ أربَعونَ دارا مِن أربَعَةِ جَوانِبِها . حريم مسجد ، چهل گز است و همسايگان ، چهل خانه از چهار سو . الخصال : ص ۵۴۴ ح ۲۰، بحار الأنوار : ج ۸۴ ص ۳ ح ۷۴ .

حديث۴۱

الكافى عن عمرو بن جُمَيع : سَأَلتُ أبا جَعفَرٍ عليه السلام عَنِ الصَّلاةِ فِى المَساجِدِ المُصَوَّرَةِ ، فَقالَ : أكرَهُ ذلِكَ ، ولكِن لا يَضُرُّكُم ذلِكَ اليَومَ ، ولَو قَد قامَ العَدلُ رَأَيتُم كَيفَ يَصنَعُ فى ذلِكَ . الكافى ـ به نقل از عمرو بن جُمَيع ـ : از امام باقر عليه السلام در باره نماز خواندن در مسجدهاى نقّاشى شده پرسيدم . فرمود : «آن را نمى‌پسندم ؛ ليكن امروزه ، شما را زيان نمى‌رساند . اگر عدل بر پا شود ، خواهيد ديد در اين باره چه خواهد كرد» . الكافى : ج ۳ ص ۳۶۹ ح ۶ ، تهذيب الأحكام: ج ۳ ص ۲۵۹ ح ۷۲۶ وفيه «أبا عبد اللّه» بدل «أبا جعفر» ، بحار الأنوار : ج ۵۲ ص ۳۷۴ ح ۱۷۱ .

حديث۴۲

الإمام عليّ عليه السلام : إنَّ القَومَ إذا زَيَّنوا مَساجِدَهُم فَسَدَت أعمالُهُم . امام على عليه السلام : هر گاه مردم ، مسجدهايشان را بيارايند ، كردارشان تباه شده است . المصنّف لعبد الرزّاق : ج ۳ ص ۱۵۴ ح ۵۱۳۴ عن إبراهيم بن المهاجر ، إعلام الساجد بأحكام المساجد : ص ۳۳۶ .

حديث۴۳

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله : إذا رَأَيتُمُ المَصاحِفَ حُلِّيَت ، وَالمَساجِدَ زُيِّنَت ، وَالمَنارَةَ طُوِّلَت ، وَاتُّخِذَ القُرآنُ مَزاميرَ ، وَالمَساجِدُ طُرُقا ، المُؤمِنُ فى ذلِكَ الزَّمانِ أعَزُّ مِنَ الكِبريتِ الأَحمَرِ ، أما إنَّ مَساجِدَهُم مُزَخرَفَةٌ ، وأبدانَهُم نَقِيَّةٌ ، وقُلوبَهُم أنتَنُ مِنَ الجيفَةِ . هر گاه

دیدید که قرآن‌ها، جامه‌ای زیبا بر تن کرده‌اند و مساجد ، زینت یافته‌اند و مناره‌ها ، قد برافراشته‌اند و قرآن ، با ساز و آواز خوانده می‌شود و مسجدها ، گذرگاه قرار گرفته‌اند ، مؤمن در آن روزگار ، از گوگرد سرخ ، کمیاب‌تر خواهد بود . آری . مساجدشان آذین‌بندی و جسمشان پاکیزه ؛ لیکن دل‌هایشان از مُردار ، بدبوتر است. روضة الواعظین: ص ۳۷۰ .

حدیث۴۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ماساءَ عَمَلُ قَومٍ قَطُّ إلّا زَخرَفوا مَساجِدَهُم . هیچ گاه کردار مردمی ناشایست نگردید ، مگر آن که مساجدشان را به زیور آراستند . کنز العمّال: ج ۷ ص ۶۶۸ ح ۲۰۸۲۸ .

حدیث۴۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سَیَکونُ فی آخِرِ اُمَّتی أقوامٌ یُزَخرِفونَ مَساجِدَهُم ویُخَرِّبونَ قُلوبَهُم ، یَتَّقی أحَدُهُم عَلی ثَوبِهِ مالا یَتَّقی عَلی دینِهِ ، لا یُبالی أحَدُهُم إذا سَلُمَت لَهُ دُنیاهُ ما کانَ مِن أمرِ دینِهِ . در آخر امّتم کسانی پدیدار می‌شوند که مسجدهایشان را آذین می‌بندند و دل‌هایشان را ویرانه می‌سازند. کسی از آنان ، آن گونه که بر جامه‌اش پرهیز می‌کند ، بر دینش نمی‌پرهیزد . چنانچه دنیایش در مخاطره نباشد ، بر کار دینش بیمی ندارد . کنز العمّال: ج ۱۰ ص ۲۰۵ ح ۲۹۰۸۸ نقلاً عن الحاکم النیشابوری فی تاریخه عن ابن عبّاس.

حدیث۴۶

رسول اللّه صلی الله علیه و آله ـ فی ذِکرِ أشراطِ السّاعَةِ ـ : یا سَلمانُ ! إنَّ عِندَها تُزَخرَفُ المَساجِدُ کَما تُزَخرَفُ البِیَعُ وَالکَنائِسُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله ـ در بیان نشانه‌های رستاخیز ـ : ای سلمان! در آن هنگام ، مسجدها همچون کلیساها و کنیسه‌ها زینت می‌شوند . تفسیر القمّی: ج ۲ ص ۳۰۵ عن عبد اللّه بن عبّاس ، بحار الأنوار: ج ۶ ص ۳۰۷ ح ۶؛ الدرّ المنثور: ج ۷ ص ۴۷۴ نقلاً عن ابن مردویه عن ابن عبّاس .

حدیث۴۷

الإمام الباقر علیه السلام : إنَّهُ [عَلِیّا علیه السلام] کانَ یَکسِرُ المَحاریبَ إذا رَآها فِی المَساجِدِ ، ویَقولُ : کَأَنَّها مَذابِحُ الیَهودِ . امام باقر علیه السلام : علی علیه السلام محراب هایی را که در مساجد می‌دید ، در هم می‌شکست و می‌فرمود : «آنها همچون محل‌هایی است که یهودیان در آن ، قربانی می‌کنند» . بحار الأنوار: ج ۸۳ ص ۳۵۲ ح ۵ .

حدیث۴۸

امام باقر علیه السلام : إذا قامَ القائِمُ علیه السلام سارَ إلَی الکوفَةِ فَهَدَمَ بِها أربَعَةَ مَساجِدَ ، فَلَم یَبقَ مَسجِدٌ عَلی وَجهِ الأَرضِ لَهُ شُرَفٌ إلّا هَدَمَها وجَعَلَها جَمّاءَ . زمانی که قائم علیه السلام به پا خیزد ، به کوفه رفته ، چهار مسجد را در آن ویران خواهد ساخت . پس کنگره هر مسجدی را که دارای آن باشد ، ویران کرده ، آن را بدون کنگره خواهد کرد . الإرشاد: ج ۲ ص ۳۸۵ ، الغیبة للطوسی: ص ۴۷۵ ح ۴۹۸ نحوه ، إعلام الوری: ج ۲ ص ۲۹۱ کلّها عن أبی بصیر ، روضة الواعظین: ص ۲۹۰ ، بحار الأنوار: ج ۵۲ ص ۳۳۹ ح ۸۴ .

حدیث۴۹

الإمام الباقر علیه السلام : إنَّ عَلِیّا علیه السلام رَأی مَسجِدا بِالکوفَةِ قَد شُرِّفَ ، فَقالَ : کَأَنَّهُ بیعَةٌ ، إنَّ المَساجِدَ تُبنی جُمّا لا تُشَرَّفُ . امام باقر علیه السلام : علی علیه السلام در کوفه، مسجدی کنگره‌دار مشاهده کرد. فرمود: «گویا کلیساست ! همانا مساجد ، بدون کنگره ساخته می‌شوند » . بحار الأنوار: ج ۸۳ ص ۳۵۲ ح ۵ .

حدیث۵۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اِبنوا مَساجِدَکُم جُمّا . وَابنوا مَدائِنَکُم مُشَرَّفَةً . مسجدهایتان را بی کنگره و شهرها (خانه‌ها)یتان را کنگره‌دار بسازید . کنز العمّال: ج ۷ ص ۶۵۶ ح ۲۰۷۶۹ نقلاً عن المصنّف لابن أبی شیبة عن ابن عبّاس .

حدیث۵۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اِبنُوا المَساجِدَ وَاتَّخِذوها جُمّا . مسجدها را بسازید و آنها را بی کنگره قرار دهید . کنز العمّال: ج ۷ ص ۶۵۷ ح ۲۰۷۷۰ .

حدیث۵۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ما اُمِرتُ بِتَشییدِ المَساجِدِ . به برافراشته ساختن مسجدها ، فرمان داده نشده‌ام . کنز العمّال : ج ۷ ص ۶۶۸ ح ۲۰۸۲۷ .

حدیث۵۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اُمِرتُ بِالمَساجِدِ جُمّا . به [ساختن] مسجدهای بی کنگره ، فرمان یافته‌ام . کنز العمّال: ج ۷ ص ۶۵۷ ح ۲۰۷۷۱ .

حدیث۵۴

رسول اللّه صلی الله علیه و آله : أراکُم سَتُشَرِّفونَ مَساجِدَکُم بَعدی کَما شَرَّفَتِ الیَهودُ کَنائِسَها ، وکَما شَرَّفَتِ النَّصاری بِیَعَها . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : می‌بینم شما را که پس از من ، مسجدهایتان را کنگره‌دار می‌سازید ، همان گونه که یهودیان ، کنیسه‌های خود و مسیحیان ، کلیساهایشان را کنگره‌دار می‌سازند . البِیْعَةُ : بالکسر مُتَعَبَّدُ النصاری (القاموس المحیط : ج ۳ ص ۸ «باعه») .سنن ابن ماجة: ج ۱ ص ۲۴۴ ح ۷۴۰ عن ابن عبّاس ، کنز العمّال: ج ۷ ص ۶۶۷ ح ۲۰۸۲۳ .

حدیث۵۵

رسول اللّه صلی الله علیه و آله : ضَعُوا المَطاهِرَ عَلی أبوابِ المَساجِدِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : وضوخانه‌ها را کنار درهای ورودی مسجد ، قرار دهید . بحار الأنوار : ج ۸۳ ص ۳۸۳ ح ۵۴ نقلاً عن أصل من اُصول أصحابنا عن السکونی عن الإمام الصادق عن آبائه علیهم السلام .

حدیث۵۶

السنن الکبری عن أبی قَتادهٔ : إنَّ رَسولَ اللّهِ صلی الله علیه و آله أتی عَلی قَومٍ مِنَ الأَنصارِ وهُم یَبنونَ مَسجِدا لَهُم ، فَقالَ : أوسِعوهُ تَملَؤوهُ . السنن الکبری ـ به نقل از ابو قتاده ـ : پیامبر خدا ، بر گروهی از انصار ـ که برای خود مسجدی می‌ساختند ـ وارد شد و فرمود : «وسیع و جادار بنایش کنید که [در آینده] آن را پُر خواهید کرد» . السنن الکبری : ج ۲ ص ۶۱۶ ح ۴۳۰۶ ، التاریخ الکبیر : ج ۷ ص ۲۲۶ الرقم ۹۷۲ ، المعجم الکبیر : ج ۱۹ ص ۹۳ ح ۱۸۰ عن کعب بن مالک ، مسند الطیالسی : ص ۸۴ ح ۶۰۵ ، کنز العمّال : ج ۷ ص ۶۵۸ ح ۲۰۷۸۰ .

حدیث۵۷

الکافی عن هشام بن الحَکَم عن أبی عُبَیدهٔ الحَذّاء : سَمِعتُ أبا عَبدِاللّهِ علیه السلام یَقولُ : مَن بَنی مَسجِدا بَنَی اللّه لَهُ بَیتا فِی الجَنَّهِٔ ، قالَ أبو عُبَیدَهَٔ : فَمَرَّ بی أبو عَبدِاللّهِ علیه السلام فی طَریقِ مَکَّهَٔ ، وقَد سَوَّیتُ بِأَحجارٍ مَسجِدا ، فَقُلتُ لَهُ : جُعِلتُ فِداکَ ، نَرجو أن یَکونَ هذا مِن ذلِکَ ، فَقالَ : نَعَم . الکافی ـ به نقل از هشام بن حَکَم ، از ابو عبیده حَذّاء ـ : از امام صادق علیه السلام شنیدم که می‌فرمود : «هر کس مسجدی بر پا کند ، خداوند در بهشت برایش خانه‌ای بر پا خواهد کرد . امام صادق علیه السلام در مسیر مکّه بر من گذشت ، در حالی که با سنگ‌هایی مسجدی را فراهم کرده بودم . گفتم : فدایت شوم! امیدوار باشیم که این ، از آن جمله است ؟ فرمود : «آری» . الکافی: ج ۳ ص ۳۶۸ ح ۱ ، تهذیب الأحکام: ج ۳ ص ۲۶۴ ح ۷۴۸ ، کتاب من لا یحضره الفقیه: ج ۱ ص ۲۳۵ ح ۷۰۴ ، المحاسن: ج ۱ ص ۱۲۸ ح ۱۴۸ کلاهما نحوه مع الاختصار ، بحار الأنوار: ج ۸۴ ص ۱۱ ح ۸۶ .

حدیث۵۸

المعجم الکبیر عن أبی قرصافهٔ : قالَ رَسولُ اللّهِ صلی الله علیه و آله : مَن بَنی لِلّهِ مَسجِدا بَنَی اللّه لَهُ بَیتا فِی الجَنَّهِٔ . قالَ رَجُلٌ : یا رَسولَ اللّهِ ، وهذِهِ المَساجِدُ الَّتی تُبنی فِی الطَّریقِ ؟ قالَ : نَعَم . المعجم الکبیر ـ به نقل از ابو قرصافه ـ : پیامبر خدا فرمود : «هر که برای خدا مسجدی بسازد ، خداوند در بهشت برای او خانه‌ای خواهد ساخت» . مردی گفت : ای پیامبر خدا! همین مسجدهای ساخته شده در راه نیز [از این قبیل‌اند] ؟ فرمود : «آری» . المعجم الکبیر: ج ۳ ص ۱۹ ح ۲۵۲۱ ، تاریخ دمشق: ج ۵ ص ۱۱۰ ح ۱۲۰۴ وزاد فی آخره: «وهذه المساجد التی تبنی فی الطرق» ، کنز العمّال: ج ۷ ص ۶۵۵ ح ۲۰۷۶۶ .

حدیث۵۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : یَقولُ اللّه عَزَّوجَلَّ یَومَ القِیامَهِٔ : أینَ جیرانی؟ فَتَقولُ المَلائِکَهُٔ : ومَن یَنبَغی أن یَکونَ جارُکَ؟ فَیَقولُ : عُمّارُ مَسجِدی . خدای عز و جل در روز رستاخیز می‌فرماید : «همسایگان من کجایند ؟» . فرشتگان می گویند : چه کسانی را سِزد که همسایه تو باشند ؟ می‌فرماید : «آبادگران مسجدم» . حلیهٔ الأولیاء: ج ۱۰ ص ۲۱۳ عن أبی سعید الخدری ، کنز العمّال: ج ۷ ص ۵۷۸ ح ۲۰۳۳۸ نقلاً عن ابن النجّار عن أنس .

حدیث۶۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : إنَّ عُمّارَ بُیوتِ اللّهِ هُم أهلُ اللّهِ عَزَّوجَلَّ . به راستی آبادگران خانه‌های خدا ، خانواده خداوند عز و جلهستند . کنز العمّال: ج ۵ ص ۵ ح ۱۱۷۹۲ .

حدیث۶۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خَمسَةٌ فی قُبورِهِم وثَوابُهُم یَجری إلی دیوانِهِم ... مَن بَنی للّهِ مَسجِدا . پنج نفر در گور خویش می‌آرمند و پاداششان ، همچنان به کارنامه آنان سرازیر است : . . . . کسی که برای خدا مسجدی بسازد . بحار الأنوار: ج ۱۰۴ ص ۹۷ ح ۵۹ .

حدیث۶۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : إنَّ مِمّا یَلحَقُ المُؤمِنَ مِن عَمَلِهِ وحَسَناتِهِ بَعدَ مَوتِهِ ، عِلما عَلَّمَهُ ونَشَرَهُ ... أو مَسجِدا بَناهُ . از جمله اعمال و کارهای نیک مؤمن که پس از مرگش به وی می‌پیوندد ، دانشی است که آن را آموزش داده و منتشر ساخته . . .یا مسجدی که بر پا کرده است . کنز العمّال: ج ۱۵ ص ۹۵۲ ح ۴۳۶۵۷ .

حدیث۶۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مَن بَنی للّه بَیتا یُعبَدُ اللّه فیهِ مِن مالٍ حَلالٍ ، بَنَی اللّه لَهُ بَیتا فِی الجَنَّةِ مِن دُرٍّ ویاقوتٍ . هر کس برای خدا از دارایی حلال ، خانه‌ای بسازد که خداوند در آن پرستش شود ، خدا برایش در بهشت ، خانه‌ای از مروارید و یاقوت خواهد ساخت . المعجم الأوسط: ج ۵ ص ۱۹۵ ح ۵۰۵۹ عن أبی هریرة ، کنز العمّال: ج ۷ ص ۶۵۴ ح ۲۰۷۵۸ .

حدیث۶۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مَن بَنی للّه مَسجِدا ، فَإِنَّ اللّه یَبنی لَهُ بَیتا أوسَعَ مِنهُ فِی الجَنَّةِ . هر کس برای خدا مسجدی بسازد ، خداوند ، خانه‌ای فراخ‌تر از آن در بهشت برای وی می‌سازد . کنز العمّال: ج ۷ ص ۶۵۰ ح ۲۰۷۳۴ .

حدیث۶۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مَن بَنی للّه مَسجِدا ، بَنَی اللّه لَهُ مِثلَهُ فِی الجَنَّةِ . هر کس برای خدا مسجدی بر پا کند ، خداوند ، مانند آن را برایش در بهشت بر پا خواهد کرد . کنز العمّال: ج ۷ ص ۶۴۹ ح ۲۰۷۳۰

حدیث۶۶

رسول اللّه صلی الله علیه و آله : مَن بَنی مَسجِدا ولَو مَفحَصَ قَطاةٍ ، بَنَی اللّه‌ لَهُ بَیتا فِی الجَنَّةِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس مسجدی بسازد ، اگر چه به قدرِ آشیانه مرغ سنگخواره باشد ، خداوند برای او خانه‌ای در بهشت خواهد ساخت . کنز العمّال: ج ۷ ص ۶۵۰ ح ۲۰۷۳۱ .

حدیث۶۷

الإمام الصادق علیه السلام ـ لِفَضلِ بنِ عَبدِالمَلِکِ ـ : یا فَضلُ ، لا یَأتِی المَسجِدَ مِن کُلِّ قَبیلَةٍ إلّا وافِدُها ، ومِن کُلِّ أهلِ بَیتٍ إلّا نَجیبُها ، یا فَضلُ إنَّهُ لا یَرجِعُ صاحِبُ المَسجِدِ بِأَقَلَّ مِن إحدی ثَلاثٍ : إمّا دُعاءٍ یَدعو بِهِ یُدخِلُهُ اللّه‌ بِهِ الجَنَّةَ ، وإمّا دُعاءٍ یَدعو بِهِ لِیَصرِفَ اللّه‌ بِهِ عَنهُ بَلاءَ الدُّنیا ، وإمّا أخٍ یَستَفیدُهُ فِی اللّهِ عَزَّوجَلَّ امام صادق علیه السلام ـ به فضل بن عبدالملک ـ : ای فضل! از هر قبیله‌ای ، جز برگزیده آن ، و از هر خاندانی ، جز اصیل آن ، ره‌سپار مسجد نمی‌شود . ای فضل! مسجدرو ، دستِ‌کم یکی از این سه چیز نصیبش

می‌شود : یا دعایی می‌کند که خداوند با آن او را به بهشت می‌برد ، یا دعایی که به سبب آن ، خداوند ، بلای دنیا را از او دور می‌سازد ، و یا برادری که در راه خدای عز و جلبهره‌اش می گردد . بحار الأنوار: ج ۷۸ ص ۱۹۵ ح ۱۶ .

حدیث۶۸

الإمام عليّ عليه السلام : إنَّ اللّه تَبارَكَ وتَعالى إذا أرادَ أن يُصيبَ أهلَ الأَرضِ بِعَذابٍ قالَ : لَولَا الَّذين يَتحابّونَ بِجَلالی ، ويَعمُرونَ مَساجِدی ، ويَستَغفِرونَ بِالأَسحارِ ، لَولاهُم لَأَنزَلتُ عَذابی . امام على عليه السلام : هر گاه خداوند ـ تبارك و تعالى ـ بخواهد كه زمينيان را عذاب كند ، مى‌فرمايد : «اگر نبودند كسانى كه به پاس بزرگى و عظمت من ، يكديگر را دوست مى‌دارند و مسجدهايم را آباد مى كنند و سحرگاهان آمرزش مى‌طلبند ، بى ترديد ، عذابم را فرو مى‌فرستادم . ثواب الأعمال: ص ۲۱۲ ح ۱

حدیث۶۹

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله : مَن أدمَنَ الاِختِلافَ إلَى المَساجِدِ أصابَ إحدَى الثَّمانِ : أخا مُستَفاداً فِی اللّهِ عَزَّوجَلَّ ، أو عِلما مُستَطرَفا ، أو كَلِمَةً تَدُلُّهُ عَلى هُدىً ، أو اُخرى تَصرِفُهُ عَنِ الرَّدى ، أو رَحمَةً مُنتَظَرَةً ، أو تَرَكَ الذَّنبِ حَياءً ، أو خَشيَةً . هر كه پيوسته به مساجد ، آمد و شد كند ، به يكى از هشت چيز دست خواهد يافت : برادرى كه در راه خداى عز و جل از او بهره بَرَد ، يا دانشى لطيف و نغز ، يا سخنى كه او را به هدايتْ رهنمون شود ، يا از هلاكت برَهاند ، يا رحمتى كه چشم به راهش باشد ، يا آن كه گناهى را از روى شرم يا ترس [از خدا] ترك گويد . كنز العمّال: ج ۷ ص ۵۷۰ ح ۲۰۳۰۳ .

حدیث۷۰

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله : إنَّ اللّه جَلَّ جَلالُهُ إذَا رَأى أهلَ قَريَةٍ قَد أسرَفوا فِی المَعاصی ، وفيها ثَلاثَةُ نَفَرٍ مِنَ المُؤمِنينَ ، ناداهُم جَلَّ جَلالُهُ وتَقَدَّسَت أسماؤُهُ : يا أهلَ مَعصِيَتی ، لَو لا ما فيكُم مِنَ المُؤمِنينَ المُتَحابّينَ بِجَلالی ، العامِرينَ بِصَلاتِهِم أرضی ومَساجِدی ، المُستَغفِرينَ بِالأَسحارِ خَوفاً مِنّی ، لَأَنزَلتُ بِكُم عَذابی ثُمَّ لا اُبالی . هر گاه خداوند باشكوه ، مردم ديارى را غرق در نافرمانى ببيند ، در حالى كه در آن ديار ، سه مؤمن نيز حضور دارد ، او ـ كه باشكوه است و نام‌هايش مقدّس ـ ، آنان را چنين ندا مى‌دهد : «اى نافرمانان از من ! اگر نبودند در ميان شما ايمان آورندگانى كه به ياد جلالت و شكوه من با يكديگر دوستى مى‌ورزند ، آنان كه با نمازشان زمين و مساجد مرا آباد مى كنند و در سحرگاهان به خاطر ترس از من ، آمرزش مى‌طلبند ، بى ترديد ، عذابم را بى آن كه پروا كنم ، بر شما فرو مى‌فرستادم» . بحار الأنوار : ج ۷۳ ص ۳۸۱ ح۳ .

حدیث۷۱

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله : إنَّ اللّه إذا أرادَ بِقَومٍ عاهَةً ، نَظَرَ إلى أهلِ المَساجِدِ ، فَصَرَفَ عَنهُم . هر گاه خداوند بخواهد به مردمى آسيب برساند ، چون به مسجديان بنگرد ، آسيب را از آنان دور مى‌سازد . كنز العمّال: ج ۷ ص ۲۸۵ ح ۱۸۸۹۸ نقلاً عن ابن عدی والديلمی عن أنس .

حدیث۷۲

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله : إذا نَزَلَتِ العاهاتُ وَالآفاتُ عوفِیَ أهلُ المَساجِدِ . هر گاه آسيب‌ها و آفت‌ها فرود آيند ، مسجديان در امان‌اند . الجعفريّات: ص ۳۹ عن الإمام الكاظم عن آبائه عليهم السلام .

حدیث۷۳

رسول اللّه صلی الله علیه و آله : الِاختِلافُ إلَی المَساجِدِ رَحمَهٌ ، وَالِاجتِنابُ عَنها نِفاقٌ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آمد و شد به مساجد ، [مایه] رحمت است ، و پرهیز از آن ، [موجب] نفاق است . کنز العمّال: ج ۷ ص ۵۷۰ ح ۲۰۳۰۲ نقلاً عن الدیلمی عن ابن عبّاس .

حدیث۷۴

سنن الترمذی عن أبی هریرة : قالَ رَسولُ اللّهِ صلی الله علیه و آله : إذا مَرَرتُم بِرِیاضِ الجَنَّةِ فَارتَعوا . قُلتُ : یا رَسولَ اللّهِ ، وما رِیاضُ الجَنَّةِ ؟ قالَ : المَساجِدُ . قُلتُ : ومَا الرَّتعُ یا رَسولَ اللّهِ ؟ قالَ : سُبحانَ اللّهِ وَالحَمدُ للّهِ ولا إلهَ إلَا اللّهُ وَاللّهُ أکبَرُ . سنن الترمذی ـ به نقل از ابوهُرَیره ـ: پیامبر خدا فرمود : «هر گاه از باغ‌های بهشت گذر کردید ، [در آن] گردش کنید » . گفتم : ای پیامبر خدا ! باغ‌های بهشت چیستند؟ فرمود : «مسجدها» . گفتم : ای پیامبر خدا ! گردش کردن چیست ؟ فرمود : «گفتن" سبحان اللّه و الحمد للّه ، و لا إله إلّا اللّه و اللّه أکبر ؛ پاک است خدا . ستایش ، از آن خداست . معبودی جز خدا نیست . خدا ، بزرگ‌ترین است» . "سنن الترمذی: ج ۵ ص ۵۳۲ ح ۳۵۰۹ ، کنز العمّال: ج ۷ ص ۶۵۱ ح ۲۰۷۳۹ .

حدیث۷۵

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): سَتُدفَنُ بَضعَةٌ مِنّی بأرضِ خُراسانَ، لا یَزُورُها مُؤمِنٌ إلاّ أوجَبَ اللّهُ لَهُ الجَنَّةَ؛ زود باشد که پاره‌ای از تن من در خاک خراسان دفن شود. هیچ مؤمنی آن را زیارت نکند مگر آن که خداوند بهشت را بر او واجب گرداند. حکمت نامه پیامبر اعظم صلّی الله علیه و آله ج۴ ، ص ۳۰۰

حدیث۷۶

امام رضا(سلام الله علیه): ألا وإنّی لَمَقتولٌ بِالسَّمِّ ظُلما،ومَدفونٌ فی مَوضِعِ غُربَةٍ؛ فَمَن شَدَّ رَحلَهُ إلی زِیارَتی، استُجیبَ دُعاؤُهُ،وغُفِرَ لَهُ ذَنبُه؛ بدانید که من با زهر ستم، کشته خواهم شد و در خاک غربت، دفن خواهم شد. پس، هر که برای زیارت من بارِ سفر بربندد، دعایش مستجاب و گناهانش آمرزیده می‌شود. نهج الدعاء، ج۱، ص: ۳۸۱

حدیث۷۷

امام صادق(سلام الله علیه): عَلَیکُم بِالصَّلاةِ فی الْمَساجِدِ؛ بر شما باد به نمازگزاردن در مساجد. الکافی، ج ۲، ص ۶۳۵

حدیث۷۸

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: به راستی که خدا کربلا را حرم امن و با برکت قرار داد پیش از آنکه مکه را حرم قرار دهد . کامل الزیارات ، ص ۲۶۷

حدیث۷۹

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: آرامگاه مقدس امام حسین (علیه السلام) کانالی از کانالهای بهشت است. المحجه البیضاء

،ج۴،ص۴۵

حدیث۸۰

قـال رسول الله (صـلی اللع علیه و آله و سـلم): الا ـ و ان الإجابـهٔ تحت قبته والشـفاء فی تربته، و الائمـهٔ علیهم السـلام من ولـده؛ پیـامبر خـدا(صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودند: بدانید که اجابت دعا، زیر گنبد حرم او(امام حسـین علیه السـلام) و شـفاء در تربت او، و امامان (علیهم السلام) از فرزندان او هستند. مستدرک الوسائل، ج، ?? ص???

حدیث۸۱

قال ابوعبدالله علیه السـلام: من باب عند قبرالحسـین علیه السـلام لیلهٔ عاشورا لقی الله یوم القیامهٔ ملطخا بدمه کأنما قتل معه فی عرصـهٔ کربلا؛ امام صادق (علیه السلام) فرمودند: کسی که شب عاشورا در کنار مرقد امام حسین علیه السلام سحر کند روز قیامت در حالی به پیشگاه خدا خواهد شتافت که به خونش آغشته باشد، مثل کسی که در میدان کربلا و در کنار امام حسین علیه السلام کشته شده باشد. وسائل الشیعه، ج، ?? ص???

حدیث۸۲

قال الرضا علیه السـلام: من زار قبرالحسـین (علیه السـلام) بشط الفرات کان کمن زار الله؛ امام رضا علیه السلام فرمودند: کسی که قبر امام حسـین علیه السـلام را در کرانه فرات زیارت کنـد، مثل کسـی است که خـدا را زیارت کرده است. مسـتدرک الوسائل، ج،?? ص؛ ???به نقل از کامل الزیارات.

حدیث۸۳

قال ابوالحسن موسـی بن جعفرعلیه السلام: أدنی ما یثاب به زائر ابی عبدالله علیه السلام بشط فرات إذا عرف حقه و حرمته و ولایته ان یغفر له ما تقدم من ذنبه و ما تأخز؛ حضـرت امام موسـی کاظم علیه السلام فرمودند: کمترین ثوابی که به زائر امام حسین علیه السلام در کرانه فرات داده می‌شود این است که تمـام گناهان بخشوده می‌شود. بشـرط این که حق و حرمت ولایت آن حضـرت را شـناخته باشد. مستدرک الوسائل، ج، ?? ص، ??? به نقل از کامل الزیارات، ص ، ۱۳۸

حدیث۸۴

قـال الصـادق علیه السـلام: من اتی قبرالحسـین علیه السـلام عارفـا بحقه کتبه الله عزوجـل فی اعلی علیین؛ امـام صـادق (علیه السـلام) فرمودنـد: هر کس که به زیـارت قبر حسین علیه السـلام نایـل شود و به حق آن حضـرت معرفت داشـته باشـد خـدای متعال او را در بلندترین درجه عالی مقامان ثبت می‌کند. من لا یحضره الفقیه، ج، ? ص???

حدیث۸۵

امام صادق علیه السـلام فرمودند: من لم یأت قبرالحسـین علیه السـلام و هو یزعم انه لنا شیعهٔ حتی یموت فلیس هو لنا شیعهٔ و ان کان من اهل الجنهٔ فهو من ضـیفان اهل الجنهٔ؛ کسـی که به زیارت قبر امام حسین نرود و خیال کند که شیعه ما است و با این حال و خیال بمیرد او شـیعه ما نیست و اگر هم از اهل بهشت باشـد از میهمانان اهل بهشت خواهـد بود. کامل الزیارات، ص/ ??? بحارالانوار، ج

، ??ص?

حدیث۸۶

قال ابوعبدالله علیه السلام: لو ان احدکم حج دهره ثم لم یزرالحسین بن علی علیهماالسلام لکان تارکا حقا من حقوق رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) لان حق الحسین فریضهٔ من الله تعالی واجبه علی کل مسلم؛ امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اگر یکی از شما تمام عمرش را احرام حج ببندد اما امام حسین علیه السلام را زیارت نکند حقی از حقوق رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) را ترک کرده است؛ چرا که حق حسین (علیه السلام) فریضه الهی و بر هر مسلمانی واجب و لازم است. وسائل الشیعه، ج،?? ص???

حدیث۸۷

قال ابوعبدالله علیه السلام: من لم یأت قبرالحسین علیه السلام حتی یموت کان منتقص الایمان منتقص الدین، ان ادخل الجنهٔ کان دون المؤمنین فیها؛ امام صادق (علیه السلام) فرمودند: هر کس به زیارت قبر امام حسین (علیه السلام) نرود تا بمیرد، ایمانش ناتمام و دینش ناقص خواهد بود به بهشت هم که برود پایین تر از مومنان در آنجا خواهد بود. وسائل الشیعه، ج، ?? ص???

حدیث۸۸

قال ابوعبدالله علیه السلام: زیارهٔ قبرالحسین بن علی علیهماالسلام من أفضل ما یکون من الأعمال؛ امام صادق (علیه السلام) فرمودند: زیارت قبر امام حسین علیه السلام از بهترین کارهاست که می‌تواند انجام یابد. مستدرک الوسائل، ج، ?? ص????

حدیث۸۹

عن حمران قال: زرت قبرالحسین علیه السلام فلما قدمت جاء نی ابو جعفر محمد بن علی علیه السلام ... فقال علیه السلام ابشر یا حمران فمن زار قبور شهداء آل محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) یرید الله بذلک وصلهٔ نبیه حرج من ذنوبه کیوم ولدته امه؛ حمران می گوید هنگامی که از سفر زیارت امام حسین (علیه السلام) برگشتم، امام باقرعلیه السلام به دیدارم آمد و فرمودند: ای حمران! به تو مژده می‌دهم که هر کس قبور شهیدان آل محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) را زیارت کند و مرادش از این کار رضایت خدا و تقرب به پیامبر(صلی الله علیه و آله و سلم) باشد، از گناهانش بیرون می‌آید مانند روزی که مادرش او را زاده است. امالی شیخ طوسی، ج، ? ص، ?? چاپ نجف/ بحارالانوار، ج، ?? ص???

حدیث۹۰

قال ابوجعفرعلیه السلام: زیارهٔ قبر رسول الله صلی الله علیه و آله و زیارهٔ قبور الشهداء، و زیارهٔ قبرالحسین بن علی علیهما السلام تعدل حجهٔ مبرورهٔ مع رسول الله صلی الله علیه و آله؛ امام باقر علیه السلام فرمودند: زیارت قبر رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) و زیارت مزار شهیدان، و زیارت مرقد امام حسین علیه السلام معادل است با حج مقبولی که همراه رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) بجا آورده شود. مستدرک الوسائل، ج ? ص/ ??? کامل الزیارات، ص????

حدیث۹۱

قال الامام باقرعلیه السلام: لو یعلم الناس ما فی زیارهٔ قبرالحسین علیه السلام من الفضل، لماتوا شوقاً؛ امام باقرعلیه السلام فرمودند: اگر مردم می‌دانستند که چه فضیلتی در زیارت مرقد امام حسین علیه السلام است از شوق زیارت می‌مردند. ثواب الاعمال، ص ؛ ???به نقل از کامل الزیارات.

حدیث۹۲

قال الصادق علیه السلام: شاطیء الوادی الایمن الذی ذکره الله فی القرآن،(قصص) ??/هو الفرات و البقعهٔ المبارکهٔ هی کربلا؛ امام صادق (علیه السلام) فرمودند: آن ساحل وادی ایمن که خدا در قرآن یاد کرده فرات است و بارگاه با برکت نیز کربلا۔است. بحارالانوار، ج، ?? ص؛ ??? به نقل از تهذیب.

حدیث۹۳

قال الصادق علیه السلام: زوروا کربلا ولا تقطعوه فان خیر أولاد الانبیاء ضمنته؛ ...امام صادق (علیه السلام) فرمودند: کربلا را زیارت کنید و این کار را ادامه دهید، چرا که کربلا بهترین فرزندان پیامبران را در آغوش خویش گرفته است. کامل الزیارات، ص????

حدیث۹۴

قال ابوعبدالله علیه السلام: ان الله اتخذ کربلا حرما آمنا مبارکا قبل ان یتخذ مکهٔ حرماً؛ امام صادق (علیه السلام) فرمودند: به راستی که خدا کربلا را حرم امن و با برکت قرار داد پیش از آن که مکه را حرم قرار دهد.(شایان ذکر است منظور از این روایت درعالم بالا می باشد که قبل از مکه، کربلا حرم امن الهی قرار گرفت.) کامل الزیارات، ص/ ??? بحارالانوار، ج، ?? ص????

حدیث۹۵

قال ابوعبدالله علیه السلام: موضع قبرالحسین علیه السلام ترعهٔ من ترع الجنهٔ؛ امام صادق علیه السلام فرمودند: جایگاه قبر امام حسین علیه السلام دری از درهای بهشت است. کامل الزیارات، ص، ??? باب، ?? ح??

حدیث۹۶

قال ابوعبدالله علیه السلام: لیس من ملک فی السموات والارض إلا یسألون الله تبارک و تعالی ان یوذن لهم فی زیارهٔ الحسین علیه السلام ففوج ینزل و فوج یعرج؛ امام صادق علیه السلام فرمودند: هیچ فرشته‌ای در آسمانها و زمین نیست مگر این که می‌خواهد خداوند متعال به او رخصت دهد تا به زیارت امام حسین علیه السلام مشرف شود، چنین است که همواره فوجی از فرشتگان به کربلا فرود آیند و فوجی دیگرعروج کنند و از آنجا اوج گیرند. مستدرک الوسائل، ج، ?? ص ??? به نقل از کامل الزیارات، ص ????

حدیث۹۷

امام صادق علیه السلام فرمودند: لیس نبی فی السموات والارض و الا یسألون الله تبارک و تعالی ان یوذن لهم فی زیارهٔ الحسین علیه السلام ففوج ینزل و فوج یعرج؛ هیچ پیامبری در آسمانها و زمین نیست مگر این که می‌خواهند خداوند متعال به آنان رخصت دهد تا به زیارت امام حسین علیه السلام مشرف شوند، چنین است که گروهی به کربلا۔فرود آیند و گروهی از آنجا عروج کنند.

مستدرک الوسائل، ج، ?? ص ??? به نقل از کامل الزیارات، ص ????

حدیث۹۸

امام صادق علیه السلام فرمودند: ان أرض کربلا و ماء الفرات اول ارض و اول ماء قدس الله تبارک و تعالی؛ ...سرزمین کربلا و آب فرات، اولین زمین و نخستین آبی بودند که خداوند متعال به آنها قداست و شرافت بخشید. بحارالانوار، ج، ?? ص/ ??? کامل الزیارات، ص .???

حدیث۹۹

امام صادق علیه السلام فرمودند: الغاضریة من تربة بیت المقدس؛ کربلا از خاک بیت المقدس است. کامل الزیارات، ص، ??? باب ، ??ح .?

حدیث۱۰۰

قال علی بن الحسین علیه السلام: تزهر أرض کربلا یوم القیامة کالکوکب الدری و تنادی انا ارض الله المقدسة الطیبة المبارکة التی تضمنت سیدالشهداء و سید شباب اهل الجنة؛ امام سجاد علیه السلام فرمودند: زمین کربلا در روز رستاخیز، چون ستاره مرواریدی می‌درخشد و ندا می‌دهد که من زمین مقدس خدایم، زمین پاک و مبارکی که پیشوای شهیدان و سالار جوانان بهشت را در بر گرفته است. کامل الزیارات، ص????

حدیث۱۰۱

قال علی علیه السلام: واها لک ایتها التربة لیحشرن منک قوم یدخلون الجنة بغیر حساب؛ امیرالمومنین علیه السلام خطاب به خاک کربلا فرمودند: چه خوشبویی ای خاک! در روز قیامت قومی از تو به پا خیزند که بدون حساب و بی درنگ به بهشت روند. شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید، ج، ? ص????

حدیث۱۰۲

قال علی علیه السلام: هذا ...مصارع عشاق شهداء لا یسبقهم من کان قبلهم ولا یلحقهم من کان بعدهم؛ حضرت علی علیه السلام روزی گذرش از کربلا افتاد و فرمودند: اینجا قربانگاه عاشقان و مشهد شهیدان است شهیدانی که نه شهدای گذشته و نه شهدای آینده به پای آنها نمی‌رسند. تهذیب، ج، ? ص / ??بحارالانوار، ج، ?? ص????

حدیث۱۰۳

قال رسول الله صلی الله علیه و آله: یقبر ابنی بأرض یقال لها کربلا هی البقعة التی کانت فیها قبة الاسلام نجا الله التی علیها المؤمنین الذین امنوا مع نوح فی الطوفان؛ پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: پسرم حسین در سرزمینی به خاک سپرده می‌شود که به آن کربلا گویند، زمین ممتازی که همواره گنبد اسلام بوده است، چنان که خدا یاران مومن حضرت نوح را در همانجا از طوفان نجات داد . کامل الزیارات، ص، ???باب، ?? ح .?

حدیث۱۰۴

عن النبی (صلی الله علیه و آله و سلم) قال ...: و هی اطهر بقاع الارض واعظمها حرمهٔ و إنها لمن بطحاء الجنهٔ؛ پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله در ضمن حدیث بلندی می فرمایند: کربلا پاک ترین بقعه روی زمین و از نظر احترام بزرگترین بقعه‌ها است والحق که کربلا از بساط های بهشت است. بحارالانوار، ج، ?? ص/ ??? کامل الزیارات، ص????

حدیث۱۰۵

رسول اللّه صلی الله علیه و آله : إنَّ رِیاضَ الجَنَّهِٔ المَساجِدُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : همانا باغ‌های بهشت ، مساجدند . الفردوس: ج ۵ ص ۳۰۵ ح ۸۲۶۷ عن أبی هریرهٔ ، کنز العمّال: ج ۷ ص ۶۴۸ ح ۲۰۷۲۱ نقلاً عن أبی الشّیخ فی الثواب .

حدیث۱۰۶

الإمام الصادق علیه السلام : إنَّ اللّه اختارَ مِن بِقاعِ الأَرضِ سِتَّهًٔ : البَیتَ الحَرامَ ، وَالحَرَمَ ، ومَقابِرَ الأَنبیاءِ ، ومَقابِرَ الأَوصِیاءِ ، ومَقاتِلَ الشُّهَداءِ ، وَالمَساجِدَ الَّتی یُذکَرُ فیهَا اسمُ اللّهِ . امام صادق علیه السلام : همانا خدا از مکان‌های زمین ، شش مورد را برگزید : بیت اللّه الحرام ، حرم ، آرامگاه‌های پیامبران ، آرامگاه‌های جانشینان [ـ آنان] ، قتلگاه شهیدان ، و مسجدهایی که در آنها از نام خدا یاد شود . کامل الزیارات: ص ۲۴۱ ح ۳۵۸ عن عبد اللّه بن بکیر ، بحار الأنوار: ج ۱۰۱ ص ۶۶ ح ۵۷ .

حدیث۱۰۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : أکرَمُ البُیوتِ عَلی وَجهِ الأَرضِ أربَعَهٌٔ : الکَعبَهُٔ ، وبَیتُ المَقدِسِ ، وبَیتٌ یُقرَأُ فیهِ القُرآنُ ، وَالمَساجِدُ . گرامی‌ترینِ خانه‌ها بر پهنه زمین ، چهارتایند : کعبه ، بیت المقدّس ، خانه‌ای که در آن قرآن تلاوت شود ، و مسجدها . المواعظ العددیّهٔ: ص ۲۱۱ .

حدیث۱۰۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : أحَبُّ البِلادِ إلَی اللّه عز و جل مَساجِدُها . دوست داشتنی‌ترین سرزمین‌ها نزد خدای عز و جل مساجدند . صحیح مسلم: ج ۱ ص ۴۶۴ ح ۲۸۸ ، صحیح ابن حبّان: ج ۴ ص ۴۷۷ ح ۱۶۰۰ ، صحیح ابن خزیمهٔ: ج ۲ ص ۲۶۹ ح ۱۲۹۳ ، السنن الکبری: ج ۳ ص ۹۲ ح ۴۹۸۳ کلّها عن أبی هریرهٔ ، مسند الشهاب: ج ۲ ص ۲۵۳ ح ۱۳۰۱ عن ابن عبّاس وفیه «البقاع» بدل «البلاد» ، کنز العمّال: ج ۷ ص ۶۴۸ ح ۲۰۷۱۹ ، تنبیه الخواطر: ج ۱ ص ۶۹ وج ۲ ص ۲۳۵ .

حدیث۱۰۹

رسول اللّه صلی الله علیه و آله عن جبرئیل عن اللّه عز و جل: إنَّ خَیرَ البِقاعِ المَساجِدُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله ـ به نقل از جبرئیل ، از خداوند عز و جل ـ : همانا بهترین مکان‌ها ، مسجدها هستند . المستدرک علی الصحیحین: ج ۱ ص ۱۶۸ ح ۳۰۶ و ج ۲ ص ۱۰ ح ۲۱۴۹ ، صحیح ابن حبّان: ج ۴ ص ۴۷۶ ح ۱۵۹۹ ، السنن الکبری: ج ۳ ص ۹۲ ح ۴۹۸۴ و ج ۷ ص ۸۱ ح ۱۳۳۳۲ کلّها عن ابن عمر ، المعجم الأوسط: ج ۷ ص ۱۵۵ ح ۷۱۴۰ عن أنس بن مالک ، کنز العمّال: ج ۷ ص ۶۴۸ ح ۲۰۷۲۰ ؛ کتاب من لا یحضره الفقیه: ج ۳ ص ۱۹۹ ح ۳۷۵۱ عن الإمام علیّ علیه السلام عنه صلی الله علیه و آله ، معانی الأخبار: ص ۱۶۸ ح ۱ عن مفضّل بن سعید

عن الإمام الباقر عليه السلام عنه صلى الله عليه و آله ، بحار الأنوار: ج ۸۴ ص ۱۱ ح ۸۷ .

حدیث۱۱۰

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله : المَسـجِدُ بَيتُ كُلِّ مُؤمِنٍ . مسـجد ، خانه هر مؤمنی است . حلية الأولياء: ج ۶ ص ۱۷۶ عن سلمان ، كنز العمّال: ج ۷ ص ۶۵۰ ح ۲۰۷۳۶ .

حدیث۱۱۱

رسول اللّه صلى الله عليه و آله : المَسجِدُ بَيتُ كُلِّ تَقِيٍّ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مسجد ، سرای هر پرواپیشه‌ای است . المعجم الكبير: ج ۶ ص ۲۵۵ ح ۶۱۴۳ ، مسند الشهاب: ج ۱ ص ۷۸ ح ۷۳ كلاهما عن سلمان و ص ۷۷ ح ۷۲ ، شُعب الإيمان: ج ۷ ص ۳۷۹ ح ۱۰۶۵۷ ، حلية الأولياء: ج ۱ ص ۲۱۴ كلّها عن أبي الدرداء ، كنز العمّال: ج ۷ ص ۵۸۰ ح ۲۰۳۴۹ ؛ المواعظ العدديّة: ص ۱۷ .

حدیث۱۱۲

الإمام الصادق عليه السلام : ما مِن مَسجِدٍ بُنِيَ إلّا عَلى قَبرِ نَبِيٍّ أو وَصِيِّ نَبِيٍّ قُتِلَ فَأَصابَ تِلكَ البُقعَةَ رَشَّةٌ مِن دَمِهِ ، فَأَحَبَّ اللّه أن يُذكَرَ فيها ، فَأَدِّ فيهَا الفَريضَـةَ وَ النَّوافِلَ ، وَاقضِ فيها مافاتَكَ . امام صادق علیه السـلام : هیـچ مسـجدی نیست ، جز این که بر قبر پیامبری یا جانشـین او که به قتـل رسـیده و قطره‌ای از خونش در آن جا بر زمین ریخته ، ساخته شـده است و خداونـد ، دوست دارد که در آن مکان ، یاد شود . از این رو ، در آن ، هم نماز واجب و مسـتحب بخوان ، و هم نماز قضا شده‌ات را به جا آور . الكافي: ج۳ ص۳۷۰ ح۱۴، تهذيب الأحكام: ج۳ ص۲۵۸ ح۷۲۳، بحار الأنوار: ج۱۴ ص۴۶۳ح۳۱.

حدیث۱۱۳

الإمـام عليّ عليه السـلام : المَساجِدُ مَجالِسُ الأَنبِيـاءِ ، وحِرزٌ مِنَ الشَّيطـانِ . امـام علی علیه السـلام : مسـجدها ، نشسـتنگاه پیـامبران و محافظت کننده از شـیطان‌اند . الجامع لأخلاق الرّاوي وآداب السامع: ج ۲ ص ۶۰ ح ۱۱۸۱ عن خيثمة بن عبد الرحمن ، أدب الإملاءِ والاستملاء: ج ۱ ص ۲۵۶ ح ۱۱۳ عن أبي خيثمـة بن عبـد الرحمن ، كنز العمّال: ج ۸ ص ۳۱۹ ح ۲۳۰۹۷ ؛ مستدرك الوسائل: ج ۳ ص ۳۶۳ ح ۳۷۸۶ نقلاً عن القطب الراوندي في لبّ اللباب وليس فيه ذيله .

حدیث۱۱۴

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله : المَساجِدُ أنوارُ اللّه. مسـجدها ، نورهای خدایند . مستدرك الوسائل: ج ۳ ص ۴۴۸ ح ۳۹۶۲ نقلاً عن القطب الراوندي في لبّ اللباب .

حدیث۱۱۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مَن أحَبَّ القُرآنَ فَليُحِبَّ المَساجِدَ ، فَإِنَّها أفنِيَةُ اللّه وأبنِيَتُهُ ، أذِنَ في رَفعِها وبارَكَ فيها ، مَيمونَةٌ مَيمونٌ أهلُها ، مُزَيَّنَةٌ مُزَيَّنٌ أهلُها ، مَحفوظَةٌ مَحفوظٌ أهلُها، هُم في صَلاتِهِم وَاللّه في حَوائِجِهِم ، هُم فِي مَساجِدِهِم وَاللّه مِن وَرائِهِم . هر کس قرآن را دوسـت دارد ، مسـجدها را نیز دوست بـدارد ؛ زیرا مساجـد ، آسـتان‌های خـدا و بناهـای او [جهت بـار یـافتن به پیشـگاهش]هسـتند . بر افراشتنشان را رخصت داده و مبارکشان گردانده است . مسجدها ، خود و اهلشان با برکت‌اند ، خود و اهلشان آراسته‌اند

، و نیز آنهـا و اهلشـان در امان‌انـد . مسـجدیان در پیِ نمـاز خویش‌انـد و خداونـد ، در پیِ [بر آوردن]نیازشـان . آنـان ، در مسجدهایشان‌اند و خداونـد ، پشتیبانشان است . الفِنَاءُ : وهو المتّسع أمام الدار ، ویجمع الفِناء علی أفنیة (النهایة : ج ۳ ص ۴۷۷ «فنا») .مستدرک الوسائل: ج ۳ ص ۳۵۵ ح ۳۷۶۶ نقلاً عن القطب الراوندی فی لبّ اللباب .

حدیث۱۱۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : إنَّ بُیوتَ اللّهِ فِی الأَرضِ المَساجِدُ ، وإنَّ حَقّا عَلَی اللّهِ أن یُکرِمَ مَن زارَهُ فیها . همانا خانه‌های خدا در زمین ، مساجدند . بر خداست تا کسـی را که در آن خانه‌ها دیدارش کند ، گرامی بدارد . المعجم الکبیر: ج ۱۰ ص ۱۶۱ ح ۱۰۳۲۴ عن عبد اللّه ، کنز العمّال: ج ۷ ص ۵۸۰ ح ۲۰۳۴۷ نقلاً عن الحاکم فی تاریخه عن ابن عبّاس نحوه .

حدیث۱۱۷

رسول اللّه صـلی الله علیه و آله : قالَ اللّه تَبارَکَ وتَعالی : ألا إنَّ بُیوتی فِی الأَرضِ المَساجِـدُ ، تُضـیءُ لِأَهلِ السَّماءِ کَما تُضـیءُ النُّجومُ لِاهلِ الأَرضِ . پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله : خداوند ـ تبارک و تعالی ـ فرمود : «آگاه باشید که خانه‌های من در زمین ، مساجدند که به سانِ درخشـش سـتارگان برای اهل زمین ، بر آسـمانیان ، نورافشانی می‌کننـد » . ثواب الأعمال: ص ۴۷ ح ۲ ، المحاسن: ج ۱ ص ۱۱۹ ح ۱۲۴ کلاهما عن عبـد اللّه بن جعفر عن أبیه ، مکارم الأخلاق: ج ۲ ص ۶۰ ح ۲۱۴۶ ، عوالی اللآلی: ج ۱ ص ۳۵۱ ح ۵ ، بحار الأنوار: ج ۸۴ ص ۱۴ ح ۹۲ .

حدیث۱۱۸

امام صادق(سلام الله علیه): لا یَزالُ الدّینُ قائِمًا ما قامَتِ الکَعبَةُ؛ تا زمانی که کعبه بر پاست، دین بر پاست. الکافی: ج ۴، ص ۲۷۱، ح ۴

حدیث۱۱۹

امام رضا(سـلام الله علیه): ما زارَنی أحَـدٌ مِن أولیائی عارِفاً بِحَقّی إلّا شُـفِّعتُ فِیهِ یَومَ الْقیامَـةِ؛ هر یک از دوسـتانم مرا با شـناخت حقّم زیارت نمی‌کند مگر این که در روز قیامت، شفاعتم از او پذیرفته می‌شود. وسائل الشیعة، ج ۱۳، ص ۵۵۲

حدیث۱۲۰

بَلا فی اِثْنَیْنِ مِنْ اَصْحابِهِ قالَ: فَلَمّا مَرِّبِها تَرَقْرَقَتْ عَیْناهُ لِلْبُکاءِ ثُمَّ قالَ: هذامَناخُ رِکابِهِمْ وَ هذا مُلْقی رِحالِهِمْ وَهیهُنا تُهْراقُ دِماؤُهُمْ،طوبی لَکِ مِنْ تُرْبَةٍ عَلَیْکِ تُهْراقُ دِماءُ الاحِبَّةِ ؛ امیرالمؤ منین علیه السّـلام با دو تن از یارانش از (کربلا) گذر کردند، حضرت ، هنگام عبور از آنجا، چشـمهایش اشک آلود شـد، سـپس فرمودنـد: اینجا مرکبهایشان بر زمین می خوابـد، اینجا محلّ بارافکندنشان است و اینجا خونهایشان ریخته می شود، خوشا به حال تو ای خاکی که خون دوستان برروی تو ریخته می شود! بحارالانوار، ج ۴۴، ص ۲۵۸

حدیث۱۲۱

امام صادق(علیه السـلام) می فرماینـد : کربلا را زیارت کنیـد و این کار را ادامه دهیـد، چرا که کربلا بهترین فرزنـدان پیامبران را در آغوش خویش گرفته است. کامل الزیارات، ص ۲۶۹

حدیث۱۲۲

امام رضا(علیه السلام) می فرمایند : کسی که قبر امام حسین (علیه السلام) را زیارت کند، مثل کسی است که خدا را زیارت کرده است. مستدرک الوسائل، ج ۱۰، ص ۲۵۰

حدیث۱۲۳

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: من قم مسجدا کتب الله له عتق رقبهٔ و من اخرج منه ما یقذی عینا کتب الله ، عزوجل له کفلین من رحمته؛ هرکس مسجدی را خاکروبی کند، خداوند پاداش آزاد کردن بنده ای را برایش می نویسد، و اگر از این مسجد به اندازه خاشاکی که در چشم می رود، غبار برگیرد، خداوند دو برابر آن ، از رحمت خویش را به وی عطا می فرماید. (بحارالانوار، ج ۸۰، ص ۳۸۳).

حدیث۱۲۴

قال الصادق – علیه السلام –: جبنوا مساجدکم البیع و الشراء ؛ مساجدتان را بازاری برای خرید و فروش قرار ندهید. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۵۰۷).

حدیث۱۲۵

قال علی – علیه السلام –: و جمروها (المساجد) فی کل سبعهٔ ایام ؛ و مساجد را هر هفته خوشبو و معطر کنید. (بحارالانوار، ج ۱۸، ص ۱۰۷ و ۱۳۶)

حدیث۱۲۶

قال علی – علیه السلام –: الجلسهٔ فی الجامع خیرلی من الجلسهٔ فی الجنهٔ فان الجنهٔ فیها رضا نفسی و الجامع فیها رضا ربی؛ نشستن در مسجد برای من بهتر است از نشستن در بهشت ، زیرا که بودن در بهشت مرا خشنود می سازد و بودن در مسجد موجب رضایت و خشنودی خدایم می باشد. (بحارالانوار، ج ۸۰، ص ۳۶۲).

حدیث۱۲۷

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: من رد ریقه تعظیما لحق المسجد جعل الله ذلک قوهٔ فی بدنه و کتب له بها حسنهٔ و حط عنه بها سیئهٔ و قال : لاتمر بداء فی جوفه الا ابراءته ؛ هرکس برای احترام مسجد، آب دهان خود را فرو برد و در مسجد نیندازد، خداوند آن را در بدن وی ، به قدرت و توانایی تبدیل می کند و به پاداش این کار، برای او حسنه ای می نویسد وگناهی رااز او می آمرزد و این آب دهان ، به هر دردی (که در بدن او است) برخورد کند آن راشفا می بشخد. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۴۹۹).

حدیث۱۲۸

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: من احب ان لایظلم لحده فلینور المساجد ؛ کسی که دوست دارد قبرش تاریک نباشد، مساجد را نوارنی کند. (مستدرک الوسائل ، ج ۳، ص ۳۶۶).

حدیث۱۲۹

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: ان الله تعالی یعطیک مادمت جالسا فی السمجد بکل نفس تنفس فیه درجهٔ فی الجنهٔ؛ خداوند – تبارک و تعالی – به عدد هر نفسی که می کشی و در مسجد نشسته ای درجه ای در بهشت به تو پاداش می دهد. (بحارالانوار، ج ۸۳ ص ۳۷۰).

حدیث۱۳۰

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: کل جلوس فی المسجد لغو الا ثلاثهٔ : قراءهٔ مصل ، او ذکرالله اوسائل عن علم ؛ هر نشستی در مسجد لغو است مگر در سه حالت : خواندن قرآن ، گفتن ذکر خدا، سؤ ال(جستوی) علم . (میزان الحکمه ، ج ۴، ص ۳۹۳، بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۸۸).

حدیث۱۳۱

قال الرضا – علیه السلام –: ان الجنهٔ و الحور لتشاق الی من یکسح المسجد او یاءخذ من القذی؛ بهشت و حوریان بهشتی مشتاق کسی هستند که مسجد را تمیز کند، یا آلودگیهای آن را بگیرد. (مستدرک الوسائل ، ج ۳، ص ۳۸۵).

حدیث۱۳۲

قال علی – علیه السلام –: من السنه اذا جلست فی المسجد ان تستقبل القبلهٔ ؛ روبه قبله در مسجد نشستن سنت (و مستحب) است . (بحارالانوار، ج ۸۳، ص ۳۸۰).

حدیث۱۳۳

قال علی – علیه السلام –: من اکل شیئا من الموذیات ریحها فلایقربن المسجد ؛ کسی که چیز بوداری (مثل سیر) بخورد که موجب آزار مردم شود، به مسجد نرود. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۵۰۲).

حدیث۱۳۴

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: ان المسجد لایحل لجنب ولاحائض؛ همانا ورود افراد جنب و حائض به مسجد حرام است . (کنزالعمال ، ج ۷، ص ۶۶۸).

حدیث۱۳۵

عن الباقر و الصادق علیهماالسلام : الفضل فی دخول المسجد ان تبداء برجلک الیمنی اذا دخلت و بالیسری اذا خرجت ؛ بهتر آن است که هنگام ورود به مسجد ابتدا پای راست را پیش بگذاری و هنگام خروج پای چپ را. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۵۱۷).

حدیث۱۳۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: من اراد دخول المسجد فلیدخل علی سکون و وقار المساجد بیوت الله و احب البقاع الیه ؛ هر کس می خواهد به مسجد داخل گردد، با آرامش و با طماءنینه وارد شود، چون مساجد خانه های خدا و محبوبترین محلها در نظر او است . (من لایحضره الفقیه ، ج ۱، ص ۱۷۰).

حدیث۱۳۷

قال الصادق – علیه السلام –: اذا دخلت المسجد فاحمد الله واثن علیه وصل علی النبی ؛ هرگاه داخل مسجد شدی ، حمد و سپاس خدا را بگو و بر پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله) درود فرست. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۵۱۶).

حدیث۱۳۸

قال الباقر – علیه السلام –: لویعلم الناس ما فی مسجد الکوفة لاعدوا له الزاد و الرواحل من مکان بعید ان صلاة فریضة فیه تعدل حجة وصلاة نافلة فیه تعدل عمرة؛ اگر مردم ، فضیلت مسجد کوفه را می دانستند، از راه دور برای رسیدن به این مسجد توشه و مرکب تهیه می کردند خواندن یک نماز واجب در این مسجد، ثواب یک حج و یک نماز مستحب در آن ثواب یک عمره را دارد (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۵۲۵).

حدیث۱۳۹

قال الباقر – علیه السلام –: من صلی فی المسجد الحرام صلاة مکتوبة قبل الله منه کل صلاة صلاها منذیوم و جبت علیه الصلاة و کل صلاة یصلیها الی ان یموت ؛ کسی که نمازواجبی را در مسجدالحرام به جای آورد، خداوند تمامی نمازهایی راکه از آغاز تکلیف بر او واجب شده و نیز نمازهایی را که تا پایان عمر به جای می آورد، قبول می کند. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۵۳۶).

حدیث۱۴۰

قال الصادق – علیه السلام –: صلاة فی مسجدالنبی –صلی الله علیه وآله – تعدل بعشرة الاف صلاة ؛ یک نماز در مسجد پیامبر (صلی الله علیه وآله) با ده هزار نماز برابر خواهد بود. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۵۳۶).

حدیث۱۴۱

قال علی – علیه السلام –: اربعة من قصور الجنة فی الدنیا: المسجد الحرام و مسجد الرسول –صلی الله علیه وآله – و مسجد بیت المقدس و مسجد الکوفة ؛ در دنیا چهار عمارت از کاخهای بهشت اند: مسجدالحرام ، مسجدالنبی(صلی الله علیه وآله)، مسجد بیت المقدس و مسجد کوفه . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۵۴۵).

حدیث۱۴۲

قال علی – علیه السلام –: ان الله – عزوجل – اذا اراد ان یصیب اهل الارض بعذاب قال لولا الذین یتحابون بجلالی و یعمرون مساجدی و یستغفرون بالاسحار لانزلت بهم عذابی؛ خداون سبحان وقتی اراده می کند مردم روی زمین را گرفتار عذاب (دنیوی) کند، گوید: اگر نبودند افرادی که مرا به خاطر جلال و جبروتم دوست می دارند و مساجد مرا آباد می کنند و سحرگاهان استغفار می کنند، عذابم را بر زمینیان نازل می کردم . (بحارالانوار، ج ۸۷، ص ۱۵۰).

حدیث۱۴۳

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: من بنی مسجدا لیذکر الله فیه بنی له بیت فی الجنهٔ ؛ هرکس مسجدی را به قصد این که در آن نام خدا برده شود بسازد، برای وی خانه ای در بهشت ساخته می شود. (روضهٔ الواعظین ، ص ۳۷۰).

حدیث۱۴۴

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: اذ راءیتم الرجل یعتاد المساجد فاشهدوا له بالایمان ، لان الله یقول : انما یعمر مساجد الله من امن بالله ؛ هنگامی که دیدید مردی بر رفت و آمد به مسجد مداومت می کند وی را مؤ من بدانید. چونکه خداوند متعال می فرماید: آنان که ایمان خداوند دارند، مساجد خدا را آباد می کنند. (مستدرک الوسائل ، ج ۳، ص ۳۶۲).

حدیث۱۴۵

قال الصادق – علیه السلام –: من مشی الی المسجد لم یضع رجله علی رطب ولایابس الا سبحت له الارض الی الارضین السابعهٔ ؛ هرکس پیاده به سوی مسجدروان شود، پای خود را به هیچ تر و خشکی نمی گذارد، مگر آنکه از آنجا تا زمین هفتم به جای او پروردگار را تسبیح می نماید. (ثواب الاعمال و عقاب الاعمال ، ص ۵۱، بحارالانوار، ج ۸۴ ص ۱۳).

حدیث۱۴۶

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: بشر المشائین الی المساجد فی ظلم اللیل ، بنور ساطع یوم القیامهٔ ؛ به کسانی که در ظلمت شب به سوی مساجد می روند، مژده ده که در روز قیامت فروغی درخشنده خواهند داشت . (مستدرک الوسائل ، ج ۳، ص ۳۶۳).

حدیث۱۴۷

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: من مشی الی مسجد من مساجد الله فله بکل خطوهٔ خطاها حتی یرجع الی منزلهٔ عشر حسنات و یمحی عنه عشر سیئات ، ویرفع له عشر درجات؛ هر که به سوی مسجدی از مساجد خدا روانه شود، برای هر گامی که برمیدارد (تا وقتی که به منزلش برگردد) ده حسنه برای او نوشته شده و ده گناه از او آمرزیده و ده درجه بر درجاتش افزوده می شود. (ثواب الاعمال ، ص ۲۵۹).

حدیث۱۴۸

قال الصادق – علیه السلام –: انما لتعظیم المساجد لانها بیوت الله فی الارض؛ احترام به مساجد از آن رو است که خانه های خدا در روی زمین است . (بحارالانوار، ج ۸۴ ص ۶).

حدیث۱۴۹

قال علی – علیه السلام –: من وقر مسجدا، لقی الله یوم یلقاه ضاحکا مستبشرا و اعطاه کتابه بیمینه ؛ کسی که حرمت مسجد را نگه دارد، روز قیامت خداوند را با چهره ای خندان و شادمان ملاقات می کند وخداوند نامه اش (نامه اعمالش) را به دست راستش می دهد. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۱۶).

حدیث۱۵۰

السماجد انوار الله؛ مساجد انوار الهی است . (مستدرک الوسائل ، ج ۳، ص ۴۴۷).

حدیث۱۵۱

قـال رسول الله –صـلی الله علیه وآله –: مـا من یوم الاـو ملـک ینـادی فی المقـابر: من تغبطون ؟ فیقولون : اهـل المساجـد، یصـلون و لانقدر، و یصومون ولانقدر؛ همه روز در میان مردگان فرشته ای ندا در می دهد: نسبت به چه کسانی غبطه می خورید؟ آنها پاسخ می دهنـد: ما نسبت به اهل مساجـد غبطه می خوریم ، زیرا ایشان نماز می گزارنـد و روزه می گیرنـد و ماتوان انجام آن را نداریم . (مستدرک الوسائل ، ج ۳، ص ۳۶۳).

حدیث۱۵۲

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: الغرباء فی الدنیا: قرآن فی جوف ظالم ، و مسجد فی نادی قوم لایصلی فیه ، و مصحف فی بیت لاـیقرء فیه و رجل صالـح مع قوم سوء ؛ در جهان چهار چیز غریب است : ۱ – قرآن در سینه ستمگر ۲ – مسجد در جمع گروهی که در آن نماز نخوانند. ۳ – قرآنی در خانه ای که آن را نخوانند. ۴ – مرد پارسا در میان مردم بد. (نهج الفصاحه ، حدیث ۲۰۳۸).

حدیث۱۵۳

قال رسول الله –صـلی الله علیه وآله –: لاتجعلوا المساجـد طرقا حتی تصـلوا فیها رکعتین ؛ مساجـد را گـذرگاه قرار ندهید، مگر آنکه هنگام عبور دو رکعت نماز در آن بخوانید. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۵۵۳).

حدیث۱۵۴

قال رسول الله –صـلی الله علیه وآله –: اذا نزلت العاهات و الافات ، عوفی ، اهل المساجـد ؛ هنگامی که مشـکلات و بلاها (برای اهل زمین) نازل می شود، اهل مساجد در امانند. (مستدرک الوسائل ج ۱، ص ۲۲۶).

حدیث۱۵۵

قال رسول الله –صـلی الله علیه وآله –: احب البلاد الی الله مساجـدها ؛ محبوبترین جای شـهرها نزد خـدا، مسـجدهای آن شـهر است . (نهج الفصاحه ، حدیث ۷۱).

حدیث۱۵۶

قال رسول الله –صـلی الله علیه وآله –: من اتی السمجد لشی ء فهو حظه ؛ هرکس به هر جهت که به مسجد آید، بهره اش همان است . (سنن ابی داود، ج ۱، ص ۱۲۸).

حدیث۱۵۷

عن الحسین – علیه السلام –: اهل المسجد زوار الله و حق علی المزور التحفهٔ لزائرهٔ؛ اهل مسجد، زائران خداینـد و بر صاحب خانه است که به زائش هدیه دهد. (کلمهٔ الامام حسن ، ص ۴۱، الحکم الزهرا، ص ۱۵۰).

حدیث۱۵۸

قال الحسن بن علی – علیه السلام –: من ادام الاختلاف الی المسجد اصاب احدی ثمان : ایهٔ محکمهٔ و اخا مستفادا و علما مستطرفا و رحمهٔ و کلمهٔ تدله علی الهدی او ترده عن ردی و ترک الذنوب حیاء او خشیهٔ ؛ کسی که همواره به مسجد (برای اقامه نماز و غیره) رفت و آمد کند، یکی از این هشت فایده بر او برسد: ۱ – استفاده از آیه روشنی از قرآن ۲ – یافتن رفیق نیک ۳ – فراگیری علم تازه ۴ – برخورداری از رحمتی که در انتظارش بود. ۵ – شنیدن سخنی که راهنمای راه باشد. ۶ – از انحراف در امان باشد. ۷ – موجب ترک گناه از روی حیا شود. ۸ – موجب ترک گناه بر اثر ترس گردد. (تحف العقول ، ص ۲۵۸).

حدیث۱۵۹

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: ان الله تعالی ، اذا انزل عاههٔ من السماء علی اهل الارض صرفت من عمارالمساجد؛ خداوند وقتی مرضی را از آسمان بر مردم فرود آورد آن را از بانیان مساجد دور بگرداند. (نهج الفصاحه ، حدیث ۶۸۲).

حدیث۱۶۰

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: اذا استاءذنت امراءهٔ احدکم الی المسجد فلایمنعها ؛ اگر زنتان اجازه رفتن به مسجد خواست مانع نشوید. (مستدرک الوسائل ، ج ۳، ص ۴۴۶).

حدیث۱۶۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: المساجد سوق من السواق الاخرهٔ ، قراها المغفرهٔ و تحفتها الجنهٔ ؛ مساجد، بازاری از بازارهای آخرت است که در آن بر سفره آمرزش می نشینند و هدیه آن بهشت است . (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۴، مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۲۲۶).

حدیث۱۶۲

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: ان المساجد بیوت المتقین ، و من کانت المساجد بیوته فقد ختم الله له بالروح و الرحمهٔ و الجواز علی الصراط الی الجنهٔ ؛ مساجد، خانه پارسایان است و هرکس مسجد خانه اش باشد (اوقات خود را در آن و به عبادت بگذارند) خداوند انجام کار او را رحمت و شادی قرار داده واجازه عبور از صراط به سوی بهشت را به او خواهد داد. (کنزالعمال ، ج ۷، ص ۶۵۹، حدیث ۲۰۷۸۵).

حدیث۱۶۳

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: شر بقاع الارض الاسواق و خیرالبقاع المساجد و احبهم الی الله اولهم دخولا و اخرهم خروجا منها؛ بدترین جاهای زمین ، بازار و بهترین مکانهای آن ، مساجد است و محبوبترین افراد نزد خدا کسی است که زودتر از همه به مسجد داخل شود و دیرتر از همه بیرون رود. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۵۵۳).

حدیث۱۶۴

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: المسجد بیت کل تقی ؛ مسجد خانه هر پرهیزگاری است . (شهاب الاخبار، ص ۲۳).

حدیث۱۶۵

اذا کان یوم الجمعهٔ کان علی کل باب من ابواب المسجد ملئکهٔ یکتبون الاول فالاول فاذا جلس الامام طوار الصحف و جاءوا یستمعون الذکر ؛ چون روز جمعه فرا رسد، بر درب هر مسجدی ملائکه می نشینند و نام مردم را به ترتیب ورود اول و دوم و سوم می نویسند تا وقتی که امام جمعه در جایگاه خود قرار می گرفت پرونده ها را جمع می کند و به ذکر (خطبه ها) گوش فرا می دهند. (بحارالانوار، ج ۸۹، ص ۱۲، مستدرک الوسائل ، ج ۶، ص ۳۸).

حدیث۱۶۶

عن النبی –صلی الله علیه وآله –: قال : یا علی ! خمسهٔ تنور القلب : کثرهٔ قرائهٔ قل هو الله احد و قلهٔ الکلام و مجالسهٔ العلماء والصلاهٔ فی اللیل و المشی ء الی المساجد؛ یا علی ! پنج چیز دل را نورانی می کند: کثرت تلاوت سوره ((قل هو الله احد))،کم گویی ، مجالست با علما، نماز شب و گام برداشتن به سوی مسجد. (المواعظ العددیه ، ص ۲۵۸).

حدیث۱۶۷

عن الصادق – علیه السلام – قال : ما یمنع احدکم اذا دخل علیه غم من غموم الدنیا ان یتوضاء ثم یدخل المسجد فیرکع رکعتین ، یدعواالله فیهما اما سمعت الله یقول : و استعینوا بالصبر و الصلاهٔ ؛ وقتی در اثر فشار زندگی و حوادث روزگار مشکلاتی برای کسی پیش آمد، وضو بگیرد و به مسجد برود و دو رکعت نماز به جای آورد، و خدا را بخواند. آیا شنیده ای که خداوند می فرماید: از شکیبایی و نماز یاری جویید. (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۲۶۳).

حدیث۱۶۸

قال علی – علیه السلام –: ان الله – عزوجل – لیهم بعذاب اهل الارض جمیعا حتی لایتحاشی منهم احدا اذا عملوا بالمعاصی و اجترحوا السیئات فاذا الی الشیب ناقلی اقدامهم الی الصلوهٔ و الولدان یتعلمون القرآن رحمهم الله فاخر ذلک عنهم ؛ آنگاه که اهل زمین در گناه و بدیها غوطه ور می شوند خداوند متعال قصد می کند تمامی آنان را بدون استثناء دچار عذاب نماید، ولی با توجه به پیرمردان ریش سفیدی که برای نماز (به سوی مسجد) گام برمی دارند و نیز نونهالانی که در حال یادگرفتن قرآن هستند، به تمامی اهل زمین رحم نموده و عذاب آنان را به تاءخیر می اندازد. (مستدرک الوسائل ، ج ۳، ص ۳۶۰، باب ۳، روایت ۱۲).

حدیث۱۶۹

عن الصادق – علیه السلام – عن ابائه علیهم السلام قال : اشترط رسول الله – صلی الله علیه وآله – علی جیران المسجد شهود الصلاهٔ ، و قال : لینتهین اقوام لایشهدون الصلاهٔ او لامرن موذنا یوذن ثم یقیم ثم امر رجلا من اهل بیتی ، و هو علی فلیحرقن علی اقوام بیوتهم بحزم الحطب لانهم لایاتون الصلاهٔ ؛ امام صادق (ع) از پدرانش علیهم السلام نقل کرده : پیامبر خدا (ص) بر همسایه های مسجد شرط کرد در مسجد حاضر شوند. فرمود: جماعتی که به نماز حاضر نمی شوند باز گردند، و یا دستور می دهم موذن اذان و اقامه

گوید، سپس به مردی از اهل بیتم دستور می دهم و او علی است ، خانه جماعتی را با مجموعه هیزم می سوزاند برای اینکه آن ها به نماز نمی آیند. (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۸)

حدیث۱۷۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ان الشیطان ذئب الانسان کذئب الغنم یاخذ الشاه القاصیهٔ و الناحیهٔ فایاکم و الشعاب و علیکم بالجماعهٔ و العامهٔ و المسجد؛ شیطان گرگ انسان است همانند گرگ گوسفندان که همیشه میشهای دور افتاده و کناره گیر را می گیرد. پس از دسته بندیها (گروه گرایی و خط بازی) بپرهیزید و بر شما باد به حضور در جماعت و مجالس عمومی و مسجد. (کنزالعمال ، ج ۷، ص ۵۸۱، حدیث ۲۰۳۵۵)

حدیث۱۷۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من سمع النداء فی المسجد فخرج منه من غیر علهٔ فهو منافق الا ان یرید الرجوع الیه ؛ کسی که بانگ نماز را در مسجد بشنود و بدون علت از آن جا خارج شود، منافق است ،مگر آن که قصد بازگشت به آن جا را داشته باشد. (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۹)

حدیث۱۷۲

قال الباقر – علیه السلام –: لاصلاهٔ لمن لایشهد الصلاهٔ من جیران المسجد الامریض او مشغول ؛ کسی که همسایه مسجد است و به نماز (جماعت) حاضر نمی شود نمازش کامل نیست ، مگر مریض باشد یا عذر موجهی داشته باشد. (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۷۵)

حدیث۱۷۳

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: و من مشی الی مسجد یطلب فیه الجماعهٔ کان له بکل خطوهٔ سبعون الف حسنهٔ ، و یرفع له من الدرجات مثل ذلک ، فان مات و هو علی ذلک و کل الله به سبعین الف ملک یعودونه فی قبره و یبشرونه و یونسونه فی وحدته و یستغفرون له حتی یبعث ؛ کسی که به قصد شرکت در نماز جماعت به سوی مسجد گام بر می دارد، خداوند متعال در مقابل هر گامی که بر می دارد، هفتاد هزار حسنه به او پاداش می دهد و به همین میزان نیز درجات وی بالا خواهد رفت و اگر در چنین حالی بمیرد، خداوند متعال هفتاد هزار فرشته را مامور می نماید تا در قبر به دیدار او رفته ، وی را بشارت دهند و در تنهایی قبر انیس او باشند و تا روز قیامت برایش طلب آمرزش کنند. (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۷۲)

حدیث۱۷۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: لاصلاهٔ لمن لایصلی فی المسجد مع المسلمین الا من علهٔ و لاغیبهٔ لمن صلی فی بیته و رغب عن جماعتنا و من رغب عن جماعهٔ المسلمین سقطت عدالته و وجب هجرانه ؛ کسی که بدون عذر موجهی با مسلمین در مسجد نماز جماعت نمی خواند نمازش کامل نیست ، و کسی که در منزلش نماز می خواند و نسبت به جماعت مسلمین بی توجه است غیبتش جایز است و کسی که نسبت به جماعت مسلمین بی توجه است از عدالت ساقط است و واجب است دوری کردن از او. (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۹۴)

حدیث۱۷۵

قال الصادق – علیه السلام -: و من صلی فی بیته جماعهٔ رغبهٔ عن المساجد فلا صلاهٔ له و لمن صلی معه الا من علهٔ تمنع من المسجد؛ و هر کس از روی بی میلی به مساجد در خانه اش هرچند نماز جماعت بخواند برای او نمازی نخواهد بود و حتی برای کسانی که با او نماز خوانده اند، مگر آن که واقعا علتی مانع از حضور در مسجد بوده باشد. (امالی طوسی ، ج ۲، ص ۳۰۷)

حدیث۱۷۶

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله -: لاصلوهٔ لمن لم یصل فی المسجد مع المسلمین الا من علهٔ ؛ کسی که بدون عذری در جماعت مسلمانها در مسجد شرکت نکند، نمازش پذیرفته نیست . (وسائل الشیعه ج ۳، ص ۳۷۷)

حدیث۱۷۷

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله -: اذا سمعت الاذان فات ولو حبوا؛ هنگامی که اذان نماز را شنیدی ، هرچه سریعتر به مسجد بیا، گرچه سینه خیز باشد. (کنزالعمال ، ج ۷، ص ۵۴۸)

حدیث۱۷۸

قال الباقر – علیه السلام -: المؤ ذن یغفر الله له مد بصره و مد صوته فی السماء و یصدقه کل رطب و یابس سمعه ، و له من کل من یصلی معه فی مسجده سهم و له بکل من یصلی بصوته ؛ خداوند مؤ ذن را به اندازه ای که چشمش می بیند و صدایش در آسمان می پیچد می آمرزد، هرخشک وتری که آواز او را می شنود او را تصدیق می کند، و از ثواب هر کس که با او در مسجد نمازگزارد سهمی نصیب اوشود و به شمار هر کس که به بانگ او نماز بخواند حسنه ای برای اوست . (محجهٔ البیضاء، ج ۱، ص ۳۳۱. من لایحضره الفقیه ، ج ۱، ص ۲۸۷)

حدیث۱۷۹

قال علی – علیه السلام -: من سمع النداء و هو فی المسجد ثم خرج فهو منافق ، الا رجل یرید الرجوع الیه ، او یکون علی غیر طهارهٔ فیخرج لیتطهر؛ کسی که صدای اذان را در مسجد شنید، و بدون خواندن نماز(جماعت) از مسجد خارج شود منافق است ، مگر اینکه قصد برگشت برای نماز خواندن دارد، یا وضو ندارد و برای گرفتن وضو از مسجد خارج شود. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۱۶۱)

حدیث۱۸۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله -: اعطانی الله – عز و جل – فاتحهٔ الکتاب و الاذان و الجماعهٔ فی المسجد و یوم الجمعهٔ ؛ خداوند عز و جل چهار چیز را به من عطا فرموده است : ۱ – سوره حمد، ۲– اذان ، ۳ – نماز جماعت در مسجد، ۴ – روز جمعه . (الخصال ، ج ۲، ص ۹)

حدیث۱۸۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله -: اذا سمعت الاذان فات ولو حبوا؛ هنگامی که اذان نماز را شنیدی هرچه سریعتر به مسجد بیا،

گرچه سینه خیز باشد. (کنزالعمال ، ج ۷، ص ۵۲۸)

حدیث۱۸۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: اذا انزل الله عاهة من السماء عوفی منها حملة القران و رعاة الشمس ای الحافظون لاوقات الصلوة و عمار المساجد؛ هنگامی که خداوند سبحان ، از آسمان آفت نازل کرد حاملین قرآن ، رعایت کنندگان خورشید، یعنی کسانی که اوقات نماز را مراعات کنند، و مساجد را آباد می سازنداز این آفت در امانند. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۶۱)

حدیث۱۸۳

قال الصادق – علیه السلام –: علیکم باتیان المساجد فانها بیوت الله فی الارض من اتاه مطهرا طهره الله من ذنوبه و کتب من زواره ؛ بر حضور در مساجد مواظبت کنید!چرا که مساجد، خانه های خداوند در زمین است . کسی که با حالت طهارت وارد مسجد شود، خداوند او را از گناهانش تطهیر می نماید و نام وی را در زمره زایرین خویش می نویسد. (وسائل الشیعه ، ج ۱، ص ۲۶۷)

حدیث۱۸۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الا ادلکم علی ما یمحو الله به الخطایا، و یرفع به الدرجات ؟ قالوا: بلی یا رسول الله . قال : اسباغ الوضوء علی المکاره و کثرة الخطی الی المساجد و انتظار الصلاة بعد الصلاة ؛ آیا شما را به کارهایی که خدا به سبب آن خطاها را از بین برده و درجات انسان را بالا می برد، راهنمائی نکنیم ؟ گفتند: آری ، ای رسول خدا. فرمودند: ۱ – وضوی تمام و کامل گرفتن بر شداید. ۲ – به سوی مساجد زیاد قدم برداشتن . ۳ – انتظار نماز (بعدی) پس از نماز (خوانده شده). (ریاض الصالحین ، ص ۲۹۷)

حدیث۱۸۵

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: لا تدخل المساجد الا بالطهارة ؛ داخل مساجد مشو، مگر با وضو. (مستدرک الوسائل ، ج ۳، ص ۳۸۸)

حدیث۱۸۶

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: خصال ست ما من مسلم یموت فی واحدة منهن الا کان ضامنا علی الله – عز و جل – ان یدخله الجنة منها رجل توضا فاحسن الوضوء ثم خرج الی مسجد الصلوة فان مات فی وجهه کان ضامنا علی الله ؛ شش خصلت است که اگر هر مسلمان یکی از آنها را داشته باشد نمی میرد، مگر این که خدا ضمانت بهشت رفتنش را خواهد نمود، یکی از آن شش خصلت آن است که انسان وضو بگیرد، بهترین وضو، سپس جهت نماز به طرف مسجد (از خانه) حرکت کند، پس اگر در این صورت بمیرد، خدا ضامن (بهشت رفتن او) خواهد بود. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۲۲۷)

حدیث۱۸۷

قال الصادق – علیه السلام –: اذا دخلت المسجد و القوم یصلون فلا تسلم علیهم و سلم علی النبی – صلی الله علیه وآله – ثم اقبل علی صلاتک و اذا دخلت علی قوم جلوس یتحدثون فسلم علیهم ؛ هنگامی که داخل مسجدی شدی و زمانی که مردم مشغول نماز

هستند، بر آنها سلام نکن ، بلکه بر رسول خدا (ص) سلام کن و مشغول نماز شو، ولی وقتی وارد بر گروهی شدی که مشغول صحبت هستند، بر آن ها سلام کن . (بحارالانوار، ج ۷۶، ص ۸)

حدیث۱۸۸

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الجلوس فی المسجد لانتظار الصلوة عبادة ؛ نشستن در مسجد به انتظار نماز عبادت است . (بحارالانوار، ج ۸۳، ص ۳۸۴)

حدیث۱۸۹

قال الصادق – علیه السلام –: مایمنع احدکم اذا دخل علیه غم من غموم الدنیا ان یتوضا ثم یدخل المسجد فیرکع رکعتین یدعوالله فیهما، اما سمعت الله تعالی یقول : ((واستعینوا بالصبر و الصلاة)) ؛ چه مانعی دارد که چون یکی از شما غم و اندوهی از غمهای دنیا بر او درآمد، وضو بگیرد و به مسجد برود و دو رکعت نماز بخواند و برای رفع اندوه خود خدا را بخواند مگر نشنیده ای که خدا می فرماید: ((واستعینوا بالصبر و الصلاة)). (مجمع البیان ، ج ۱، ص ۱۰۰.وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۲۶۳)

حدیث۱۹۰

قال الصادق – علیه السلام –: من اقام فی مسجد بعد صلوته انتظارا للصلوة فهو ضیف الله و حق علی الله ان یکرم ضیفه ؛ کسی که بعد از هر نماز در مسجد بایستد، در حالیکه انتظار نماز بعدی را می کشد، پس او مهمان خدا است ، و بر خداست که مهمانش را اکرام کند. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۷۸)

حدیث۱۹۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ما من لیلة الا و ملک الموت ینادی یا اهل القبور لمن تغبطون الیوم ....فیقول الموتی : انما نغبط المؤ منین فی مساجدهم لانهم یصلون و لا نصلی ...؛ هر شب فرشته مرگ ندا می کند: ای اهل قبور!نسبت به چه کسی غبطه می خورید؟.. مردگان در جواب گویند: ما به مؤ منانی غبطه می خوریم که در مساجد نماز می خوانند در حالی که ما نماز نمی خوانیم . (ارشاد القلوب ، ص ۶۵)

حدیث۱۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الغرباء فی الدّنیا أربعه:قرآن فی جوف ظالم، و مسجد فی نادی قوم لا یصلّی فیه، و مصحف فی بیت لا یقرأ فیه، و رجل صالح مع قوم سوء؛ غریبان جهان چهارند: قرآن در خاطر ستمگر، و مسجدی در ناحیه گروهی که در آن نماز نکنند، و مصحفی در خانه ای که نخوانند، و مرد پارسا با مردم بد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سبع یجری للعبد أجرهنّ و هو فی قبره بعد موته: من علّم علما، أو أجری نهرا، أو حفر بئرا، أو غرس نخلا، أو بنی مسجدا، أو ورّث مصحفا، أو ترک ولدا یستغفر له بعدموته؛ هفت چیز است که پاداش آن برای بنده در قبر او و پس از مرگش دوام دارد کسی که علمی تعلیم دهد، یا نهری به جریان آورد یا چاهی حفر کند یا نخلی بکارد یا

مسجدی بسازد یا مصحفی به ارث گذارد یا فرزندی به جا نهد که پس از مرگش برای او آمرزش خواهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فیه أظلّه اللّه تحت ظلّ عرشه یوم لا ظلّ إلّا ظله: الوضوء علی المکاره و المشی إلی المساجد فی الظلم و إطعام الجائع؛ سه چیز است که در هر که باشد خداوند وی را روزی که سایه ای جزسایه خدا نیست در سایه عرش جای دهد: وضو گرفتن با زحمت و راه مسجد سپردن در تاریکی و سیر کردن گرسنه. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۵

من اقام فی مسجد بعد صلوته انتظارللصلوة فهو ضیف الله و حق علی الله ان یکرم ضیفه؛ کسی که بعد از هر نماز درمسجد بایستد، در حالی که انتظار نماز بعدی رامی کشد، پس او مهمان خداست ، و برخداست که مهمانش را اکرام کند. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۷۸)

حدیث۱۹۶

حضرت رسوا اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مَنْ مَشی إلی مَسْجِد مِنْ مَساجِدِ اللّهِ، فَلَهُ بِکُلِ خُطْوَه خَطاها حَتّی یرْجِعَ إلی مَنْزِلِهِ، عَشْرُ حَسَنات، وَ مَحی عَنْهُ عَشْرُ سَیئات، وَ رَفَعَ لَهُ عَشْرُ دَرَجات؛ هر کس قدمی به سوی یکی از مساجد خداوند بردارد، برای هر قدم ثواب ده حسنه است تا برگردد به منزل خود، و ده خطا از لغزش‌هایش پاک می‌شود، همچنین در پیشگاه خداوند ده درجه ترفیع می‌یابد. وسائل الشّیعه: ج ۵، ص ۲۰۱، ح ۶۳۲۸

حدیث۱۹۷

امام صادق علیه‌السلام : اَ لْبَرَکَهُ مِنْ قَبْرِ الْحُسَیْنِ بْنِ عَلیٍّ علیه‌السلام عَشَرَهُ اَمْیالٍ؛ تا ده میل اطراف قبر حسین بن علی علیه‌السلام برکت است. (بحارالأنوار، ج ۱۰۱، ص۱۱۶، ح ۴۱ .)

حدیث۱۹۸

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: عَلَیکُم بِالصَّلاهِ فِی المَساجِدِ؛ بر شما باد نماز خواندن در مسجدها . الکافی : ج ۲ ، ص ۶۳۵ ، ح ۱

حدیث۱۹۹

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند لا یَزالُ الدّینُ قائِمًا ما قامَتِ الکَعبَهُ تا زمانی که کعبه بر پاست، دین بر پاست. الکافی : ج ۴ ، ص ۲۷۱ ، ح ۴

حدیث۲۰۰

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لا تَزالُ عِصابَهٌ مِن اُمَّتی یقاتِلونَ عَلی أبوابِ دِمَشقَ و ما حَولَهُ و عَلی أبوابِ بَیتِ المَقدِسِ و ما حَولَهُ لایضُرُّهُم خِذلانُ مَن خَذَلَهُم ظاهِرینَ عَلَی الحَقِّ إلی أن تَقُومَ السّاعَهُ ؛ پیوسته گروهی از امّت من بر دروازه‌های

دمشق و پیرامونش و بیت المقدّس و پیرامون آن مبارزه می‌کننـد و یاری نکردن آنان ، زیانی به آنها نمی‌رساند . آنان تا روز قیامت پشتیبان حقّ‌اند . کنز العمّال ، ح ۳۵۰۵۱

حدیث۲۰۱

امام هادی (علیه السلام) فرمودند: أمّا إنّک لَو زُرتَ قَبرَ عَبدِ العَظیمِ عِندَکم لَکنتَ کمَن زارَ الحُسَینَ بنَ عَلِیٍّ (علیه السلام)؛ (خطاب به یکی از اهالی ری)بدان که اگر قبر عبد العظیم در شهر خودتان را زیارت کنی، همچون کسی باشی که حسین بن علی (علیه السلام) را زیارت کرده باشد. (میزان الحکمه، ح ۷۹۸۴)

حدیث۲۰۲

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: به درستی که حسین بن علی (علیهما السلام) فرمودند: اگر زائر من بداند که خداوند چه برایش آماده کرده است، شادیش بیشتر از بی تابیش (از رنج سفر) خواهد بود. و همانا زائر او پاک از هر گناهی به خانه ی خود بر می گردد. وسایل الشیعه، ج ۱۰، ص ۳۱۸.

حدیث۲۰۳

امام صادق (سلام الله علیه) می فرمایند: زیارهٔ قبرالحسین بن علی (سلام الله علیهما) من افضل ما یکون من الاعمال؛ زیارت قبر امام حسین (سلام الله علیه) از برترین اعمال است. مستدرک الوسایل، ج ۱۰، ص ۳۱۱.

حدیث۲۰۴

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: علیکم بإتیان المساجد؛ فإنها بیوت الله فی الأرض و من أتاها متطهرا طهره الله من ذنوبه و کتب من زواره فأکثروا فیها من الصلاهٔ و الدعاء؛ بر شما باد به رفتن به مساجد، زیرا مساجد خانه های خدا بر روی زمینند. هر که پاک و پاکیزه وارد آنها شود، خداوند او را از گناهان پاک گرداند و در زمره ی زائران خود قلمداد کند. پس در مساجد نماز و دعا بسیار بگزارید. امالی الصدوق/ ص۲۹۳.

حدیث۲۰۵

حضرت امام حسین (علیه السلام) می فرمایند: اهل المسجد زوار الله و حق علی المزور التحفهٔ لزائره. اهل مسجد زائران خدایند و بر صاحبخانه است که به زائرش هدیه بدهد. الحکم الزهرا (علیه السلام)/ص۱۵.

حدیث۲۰۶

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: لیس لجار المسجد صلاهٔ إذا لم یهشد المکتوبهٔ فی المسجد إذا کان فارغا صحیحا. اگر همسایه ی مسجد فارغ و سالم باشد و برای گزاردن نماز واجب در آن حاضر نشود نمازش پذیرفته نیست. بحارالانوار/ج۸۳/ص۳۵۴.

حدیث۲۰۷

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من اتی المسجد شیء فهو حظه. هر کس به هر جهت به مسجد آید بهره اش همان است. سنن ابن ابی داوود/ج۱/ص۱۲۸.

حدیث۲۰۸

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لحدیث البغی فی المسجد، تأکل الحسنات کما تأکل البهیمه الحیش. سخن ناروا در مسجد، حسنات انسان را از بین می برد؛ همان طور که چهارپایان علفها را می خورند. مستدرک الوسایل، ج۳، ص ۳۷۱.

حدیث۲۰۹

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: المساجد سوق من اسواق الاخرهٔ، قراها المغفره و تحفتها الجنهٔ. مساجد بازاری از بازارهای آخرت است که در آن بر سفره ی آمرزش می نشینند و هدیه ی آن بهشت است. بحارالانوار، ج۸۴ ص۴.

حدیث۲۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بشّر المشّائین فی ظلم اللّیل إلی المساجد بالنّور التّام یوم القیامه؛ به آنها که در ظلمات شب به سوی مسجدها می روند بشارت بده که روز رستاخیز روشنی کامل دارند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی إذا أنزل عاهه من السّماء علی أهل الأرض صرفت عن عمار المساجد؛ خداوند وقتی مرضی را از آسمان بر مردم فرود آورد، آن را از بانیان مساجد بگرداند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۲

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبّ البلاد إلی اللّه مساجدها و أبغض البلاد إلی اللّه أسواقها؛ محبوبترین جای شهرها در پیش خدا مسجدهاست و منفورترین جای شهرها در پیش خدا بازارهاست. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۳

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: إذا قام القائم أمر بهدم المنائر و المقاصیر التی فی المساجد؛ هنگامی که قائم (ع) قیام کند ، دستور به خرابی مناره ها و اتاقکهای مخصوص پیش نمازها در مساجد دهد . الغیبهٔ للشیخ الطوسی ، ص ۱۳۳

حدیث۲۱۴

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی - عَلَیْهِ السَّلام - : مَنْ أدامَ الْاِخْتِلافَ إلَی الْمَسْجِدِ أصابَ إحْدی ثَمان: آیَةً مُحْکَمَةً، أَخاً مُسْتَفاداً، وَعِلْماً مُسْتَطْرَفاً، وَرَحْمَةً مُنْتَظِرَةً، وَکَلِمَةً تَدُلُّهُ عَلَی الْهُدی، اَوْ تَرُدُّهُ عَنْ الرَّدی، وَتَرْکَ الذُّنُوبِ حَیاءً اَوْ خَشْیَةً؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: هرکس جایگاه ـ عبادات ـ خود را در مسجد قرار دهد یکی از هشت فایده شاملش می گردد: برهان ونشانه ای ـ برای

معرفت ـ دوست و برادری سودمنـد، دانش واطلاعاتی جامع، رحمت و محبّت عمومی، سـخن و مطلبی که او را هـدایت گر باشد، ـ توفیق إجباری ـ در ترک گناه به جهت شرم از مردم و یا به جهت ترس از عقاب. حف العقول، ص ۲۳۵

حدیث۲۱۵

قـال رَسُولُ اللّهِ – صـلی الله علیه وآله – : یُؤْتَی الرَّجُـلُ فی قَبْرِهِ بِالْعَـذابِ، فَإذا اُتِیَ مِنْ قِبَلِ رَأسِهِ دَفَعَتْهُ تِلاوَةُ الْقُرْآنِ، وَ إذا اُتِیَ مِنْ قِبَلِ یَدَیْهِ دَفَعَتْهُ الصَّدَقَةُ، وَ إذا اُتِیَ مِنْ قِبَلِ رِجْلَیْهِ دَفَعَهُ مَشْیُهُ إلی الْمَسْـجِدِ؛ رسول خدا – صـلی الله علیه و آله – فرمودند: هنگامی که بدن مرده را در قبر قرار دهند، چنانچه عذاب از بالای سر بخواهد وارد شود تلاوت قرآنش مانع عذاب می گردد و چنانچه از مقابل وارد شود صدقه و کارهای نیک مانع آن می باشد. و چنانچه از پائین پا بخواهد وارد گردد، رفتن به سوی مسـجد مانع آن خواهد گشت. مسکّن الفؤاد، ص ۵۰

حدیث۲۱۶

قـال رَسُـولُ اللّهِ – صـلی الله علیه وآله – : مَنْ مَشـی إلی مَسْـجِد مِنْ مَساجِـدِ اللّهِ، فَلَهُ بِکُّلِ خُطْوَة خَطاهـا حَـتّی یَرْجِعَ إلی مَنْزِلِهِ، عَشْرُ حَسَـنات، وَ مَحی عَنْهُ عَشْرُ سَیِّئات، وَ رَفَعَ لَهُ عَشْرُ دَرَجات؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس قدمی به سوی یکی از مساجـد خداونـد بردارد، برای هر قدم ثواب ده حسـنه می باشد تا برگردد به منزل خود، و ده خطا از لغزش هایش پاک می شود، همچنین در پیشگاه خداوند ده درجه ترفیع می یابد. وسائل الشّیعهٔ، ج ۵، ص ۲۰۱

حدیث۲۱۷

پیـامبراکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد : شـیطان گرگ انسـان است هماننـد گرگ گوسـفندان که همیشه میش های دورافتـاده وکنـاره گیر را می گیرد. پس از دسـته بنـدیها (گروه گرایی و خـط بازی) بپرهیزیـد و برشـما باد به حضور در جماعت و مجالس عمومی و مسجد. کنز العمال ، ج ۷، ص ۵۸۱

حدیث۲۱۸

پیامبراکرم (صـلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : همانا خداوند به سه گروه وعده داد، بدون حساب واردبهشت شوند، و هریک از این سه گروه (روز قیامت) می توانند هشتاد هزار نفر راشفاعت کنند وآنها عبارتند از: ۱- مؤذن . ۲- امام جماعت . ۳- کسی که وضو بگیرد،سپس داخل مسجد شود و نماز را به جماعت به جا آورد. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۴۸۸)

حدیث۲۱۹

امام صادق (علیه السـلام) می فرمایند: و من صلی فی بیته جماعهٔ رغبهٔ عن المساجد فلا صلاهٔ له و لمن صلی معه الاامن علهٔ تمنع من المسـجد؛ و هر کس از روی بی میلی به مساجـد در خـانه اش هر چنـد نماز جماعت بخوانـدبرای او نمازی نخواهـد بودو حتی برای کسانی که با او نماز خوانده اند، مگرآن که واقعا علتی مانع از حضور درمسجد بوده باشد. (امالی الطوسی ، ج ۲، ص ۳۰۷)

حدیث۲۲۰

جمیل بن صالـح از امام صادق (علیه السـلام) سؤال کرد: کـدام یک از این دوافضل است : انسان در اول وقت نمازش را بخوانـد یا

مقداری نماز را تأخیربیندازد تا بااهل مسجد به جماعت نماز بخواند، زمانی که مسجد امام جماعت دارد؟ حضرت فرمودند: نماز را به تأخیربینداز، با اهل مسجد نماز بخوان ، زمانی که مسجد امام جماعت دارد. (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۸۸)

حدیث۲۲۱

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: المؤذن یغفر الله له مد بصره و مدصوته فی السماء و یصدقه کل رطب ویابس سمعه ، و له من کل یصلی معه فی مسجده سهم و له بکل من یصلی بصوته؛ خداوند مؤذن را به اندازه ای که چشمش می بیند و صدایش در آسمان می پیچدمی آمرزد، هر خشک و تری که آواز او را می شنود او را تصدیق می کند، و ازثواب هر کس که با او در مسجد نماز گزارد سهمی نصیب او شود و به شمار هرکس که به بانگ او نماز بخواندحسنه ای برای اوست . محجهٔ البیضاء، ج ۱، ص ۳۳۱

حدیث۲۲۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: من سمع النداء و هو فی المسجد ثم خرج فهو منافق ، الا رجل یرید الرجوع الیه ، او یکون علی غیر طهارهٔ فیخرج لیتطهر؛ کسی که صدای اذان را در مسجد شنید، و بدون خواندن نماز (جماعت) ازمسجد خارج شودمنافق است ، مگر این که قصد برگشت برای نماز خواندن دارد، یا وضو ندارد و برای گرفتن وضو از مسجد خارج شود. (بحار الانوار، ج ۸۴, ص ۱۶۱)

حدیث۲۲۳

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: علیکم باتیان المساجد فانهابیوت الله فی الارض من اتاه مطهرا طهره الله منذنوبه و کتب من زواره ؛ بر حضوردر مساجد مواظبت کنید! چرا که مساجد، خانه های خداوند در زمین است . کسی که باحالت طهارت وارد مسجد شود، خداوند او را از گناهانش تطهیر می نماید و نام وی رادر زمره زایرین خویش می نویسد. (وسائل الشیعه ، ج ۱، ص ۲۶۷)

حدیث۲۲۴

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : لا تدخل المساجد الا بالطهارهٔ؛ داخل مساجد مشو، مگر با وضو. (مستدرک الوسائل ، ج ۳، ص ۳۸۸)

حدیث۲۲۵

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: احب البلاد الی الله مساجدها. محبوبترین جای شهرها در نزد خداوند متعال، مسجدهای آن شهر است. نهج الفصاحه، ص ۷۱.

حدیث۲۲۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : أجمِروهَا [المَساجِدَ] فی کُلِّ سَبعَةِ أیّامٍ . هر هفته ، مسجدها را با بوی خوش ، بخور دهید . بحار الأنوار : ج۸۳ ص ۳۴۹ ح ۲ .

ایام خاص و اعیاد مذهبی

حدیث۱

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: صیام یوم غدیر خم یعدل صیام عمر الدنیا لو عاش انسان ثم صام ما عمرت الدنیا لکان له ثواب ذلک. روزه روز غدیر خم با روزه تمام عمر جهان برابر است. یعنی اگر انسانی همیشه زنده باشد و همه عمر را روزه بگیرد، ثواب او به اندازه ثواب روزه عید غدیر است. وسائل الشیعه ۷: ۳۲۴، ح ۴.

حدیث۲

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: و من صلی فیه رکعتین ای وقت شاء و افضله قرب الزوال و هی الساعهٔ التی اقیم فیها امیرالمؤمنین(علیه السلام) بغدیر خم علما للناس و... کان کمن حضر ذلک الیوم... کسی که در روز عید غدیر هر ساعتی که خواست، دو رکعت نماز بخواند و بهتر اینست که نزدیک ظهر باشد که آن ساعتی است که امیرالمؤمنین(علیه السلام) در آن ساعت در غدیر خم به امامت منصوب شد، (هر که چنین کند) همانند کسی است که در آن روز حضور پیدا کرده است... وسائل الشیعه ۵: ۲۲۵، ح ۲.

حدیث۳

امام رضا(علیه السلام) فرمودند: من زار فیه مؤمنا ادخل الله قبره سبعین نورا و وسع فی قبره و یزور قبره کل یوم سبعون الف ملک ویبشرونه بالجنهٔ. کسی که در روز (غدیر) مؤمنی را دیدار کند، خداوند هفتاد نور بر قبر او وارد می کند و قبرش را توسعه می دهد و هر روز هفتاد هزار فرشته قبر او را زیارت می کنند و او را به بهشت بشارت می دهند. اقبال الاعمال: ۷۷۸.

حدیث۴

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: والعمل فیه یعدل ثمانین شهرا، و ینبغی ان یکثر فیه ذکر الله عزوجل، والصلوهٔ علی النبی(صلی الله علیه و آله و سلم) ، ویوسع الرجل فیه علی عیاله. ارزش عمل در آن روز (عید غدیر) برابر با هشتاد ماه است، و شایسته است آن روز ذکر خدا و درود بر پیامبر(صلی الله علیه و آله و سلم) زیاد شود، و مرد، بر خانواده خود توسعه دهد. وسائل الشیعه ۷: ۳۲۵، ح ۶.

حدیث۵

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: انه یوم عید و فرح و سرورو یوم صوم شکرا لله تعالی. عید غدیر، روز عید و خوشی و شادی است و روز روزه داری به عنوان سپاس نعمت الهی است. وسائل الشیعه ۷: ۳۲۶، ح ۱۰.

حدیث۶

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: ... و لدرهم فیه بالف درهم لاخوانک العارفین،فافضل علی اخوانک فی هذا الیوم و سر فیه کل مؤمن و مؤمنهٔ. یک درهم به برادران با ایمان و معرفت، دادن در روز عید غدیر برابر هزار درهم است، بنابراین در این روز به برادرانت انفاق کن و هر مرد و زن مؤمن را شاد گردان. مصباح المتهجد: ۷۳۷.

حدیث۷

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: ... هو یوم عبادهٔ و صلوهٔ و شکر لله و حمد له،و سرور لما من الله به علیکم من ولایتنا،و انی احب لکم ان تصوموه. عید غدیر، روز عبادت و نماز و سپاس و ستایش خداست و روز سرور و شادی است به خاطر ولایت ما خاندان که خدابر شما منت گذارد و من دوست دارم که شما آن روز را روزه بگیرید. وسائل الشیعه ۷: ۳۲۸، ح ۱۳.

حدیث۸

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: ... تذکرون الله عز ذکره فیه بالصیام والعبادهٔ والذکر لمحمد و آل محمد، فان رسول الله(صلی الله علیه و آله و سلم) اوصی امیرالمؤمنین ان یتخذ ذلک الیوم عیدا، و کذلک کانت الانبیاء تفعل، کانوا یوصون اوصیائهم بذلک فیتخذونه عیدا. در روز عید غدیر، خدا را با روزه و عبادت و یاد پیامبر و خاندان او یادآوری کنید، زیرا رسول خدا به امیرالمؤمنین سفارش کرد که آن روز را عید بگیرد، همین طور پیامبران هم به جانشینان خود سفارش می کردند که آن روز را عید بگیرند، آنان هم چنین می کردند. وسائل الشیعه ۷: ۳۲۷، ح ۱.

حدیث۹

روی الحسن بن راشد عن ابی عبد الله(علیه السلام) قال: قلت: جعلت فداک، للمسلمین عید غیرالعیدین؟ قال: نعم، یا حسن! اعظمهما و اشرفهما، قال: قلت له: و ای یوم هو؟ قال: یوم نصب امیرالمؤمنین(علیه السلام) فیه علما للناس. قلت له: جعلت فداک وما ینبغی لنا ان نصنع فیه؟ قال: تصومه یا حسن و تکثر الصلوهٔ علی محمد و آله فیه و تتبرا الی الله، ممن ظلمهم،فان الانبیاء کانت تامر الاوصیاء بالیوم الذی کان یقام فیه الوصی ان یتخذ عیدا. حسن بن راشد گوید: به امام صادق(علیه السلام) گفتم: آیا مسلمانان بجز آن دو عید، عید دیگری هم دارند؟ فرمودند: بله، بزرگترین و بهترین عید. گفتم: کدام روز است؟ فرمودند: روزی که امیرمؤمنان بعنوان پرچمدار مردم منصوب شد. گفتم: فدایت شوم در آن روز سزاوار است، چه کنیم؟ فرمودند: روزه بگیر و درود برمحمد و آل او بفرست و از ستمگران به آنان برائت بجوی، زیرا پیامبران به جانشینان دستور می دادند که روزی را که جانشین انتخاب می شود، عید بگیرند. مصباح المتهجد: ۶۸۰.

حدیث۱۰

عن امیر المؤمنین(علیه السلام) قال: ... فکیف بمن تکفل عددا من المؤمنین والمؤمنات وانا ضمینه علی الله تعالی الامان من الکفر والفقر؛ امیر مؤمنان(علیه السلام) فرمودند: ... چگونه خواهد بود حال کسی که عهده دار هزینه زندگی تعدادی از مردان و زنان مؤمن (در روز غدیر) باشد، در صورتی که من پیش خدا ضامنم که از کفر و تنگدستی در امان باشد. وسائل الشیعه ۷: ۳۲۷.

حدیث۱۱

عن امیر المؤمنین(علیه السلام) قال: ... اذا تلاقیتم فتصافحوا بالتسلیم و تهابوا النعمهٔ فی هذا الیوم، و لیبلغ الحاضر الغائب، والشاهد الباین، ولیعد الغنی الفقیر والقوی علی الضعیف امرنی رسول الله(صلی الله علیه و آله و سلم) بذلک. امیر المؤمنین(علیه السلام) (در خطبه روز عید غدیر) فرمودند: وقتی که به همدیگر رسیدید همراه سلام، مصافحه کنید، و در این روز به یکدیگر هدیه بدهید، این سخنان را هر که بود و شنید، به آن که نبود برساند، توانگر به سراغ مستمند برود، و قدرتمند به یاری ضعیف، پیامبر مرا به این چیزها امر کرده است. وسائل الشیعه ۷: ۳۲۷.

حدیث۱۲

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: ... و انه الیوم الذی اقام رسول الله(صلی الله علیه و آله و سلم) علیا(علیه السلام) للناس علما و ابان فیه فضله و وصیه فصام شکرا لله عزوجل ذلک الیوم و انه لیوم صیام و اطعام و صلهٔ الاخوان و فیه مرضاهٔ الرحمن، و مرغمهٔ الشیطان. عید غدیر، روزی است که رسول خدا(صلی الله علیه و آله و سلم) علی(علیه السلام) را بعنوان پرچمدار برای مردم برافراشت و فضیلت او را در این روز آشکار کرد و جانشین خود را معرفی کرد، بعد بعنوان سپاسگزاری از خدای بزرگ آن روزه را روزه گرفت و آن روز، روز روزه داری و عبادت و طعام دادن و به دیدار برادران دینی رفتن است. آنروز روز کسب خشنودی خدای مهربان و به خاک مالیدن بینی شیطان است. وسائل الشیعه ۷: ۳۲۸، ضمن حدیث ۱۲.

حدیث۱۳

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: اذا کان یوم القیامهٔ زفت اربعهٔ ایام الی الله عز و جل کما تزف العروس الی خدرها: یوم الفطر و یوم الاضحی و یوم الجمعهٔ و یوم غدیر خم. هنگامی که روز قیامت برپا شود چهار روز بسرعت به سوی خدا می شتابند همان طور که عروس به حجله اش بسرعت می رود. آن روزها عبارتند از: روز عید فطر و قربان و جمعه و روز غدیر خم. اقبال سید بن طاووس: ۴۶۶.

حدیث۱۴

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: ... و یوم غدیر بین الفطر والاضحی و یوم الجمعهٔ کالقمر بین الکواکب. ... روز غدیر خم در میان روزهای عید فطر و قربان و جمعه همانند ماه در میان ستارگان است. اقبال سید بن طاووس: ۴۶۶.

حدیث۱۵

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: والله لو عرف الناس فضل هذا الیوم بحقیقته لصافحتهم الملائکهٔ فی کل یوم عشر مرات... وما اعطی الله لمن عرفه ما لایحصی بعدد. به خدا قسم اگر مردم فضیلت واقعی «روز غدیر» را می شناختند، فرشتگان روزی ده بار با آنان مصافحه می کردند و بخششهای خدابه کسی که آن روز را شناخته، قابل شمارش نیست. مصباح المتهجد: ۷۳۸.

حدیث۱۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ان هذا یوم عظیم الشان،فیه وقع الفرج، ورفعت الدرج و وضحت الحجج وهو یوم الایضاح والافصاح من المقام الصراح،ویوم کمال الدین و یوم العهد المعهود... امروز (عید غدیر) روز بس بزرگی است. در این روز گشایش رسیده و منزلت (کسانی که شایسته آن بودند) بلندی گرفت و برهان های خدا روشن شد و از مقام پاک با صراحت سخن گفته شد و امروز روز کامل شدن دین و روز عهد و پیمان است. بحارالانوار، ۹۷: ۱۱۶.

حدیث۱۷

قیل لابی عبد الله(علیه السلام) : للمؤمنین من الاعیاد غیر العیدین و الجمعهٔ؟ قال: نعم لهم ما هو اعظم من هذا، یوم اقیم امیرالمؤمنین(علیه السلام) فعقد له رسول الله الولایهٔ فی اعناق الرجال والنساء بغدیر خم. به امام صادق(علیه السلام) گفته شد: آیا

مؤمنان غیر از عیـد فطر و قربان و جمعه عیـد دیگری دارند؟ فرمودند: آری، آنان عید بزرگتر از اینها هم دارند و آن روزی است که امیرالمؤمنین(علیه السلام) در غدیر خم بالا برده شد و رسول خدا مساله ولایت را بر گردن زنان و مردان قرار داد. وسائل الشیعه، ۷: ۳۲۵، ح ۵.

حدیث۱۸

عن الصادق(علیه السلام) قال: هو عید الله الاکبر،و ما بعث الله نبیا الا و تعید فی هذا الیوم و عرف حرمته و اسمه فی السماء یوم العهد المعهود و فی الارض یوم المیثاق الماخوذ و الجمع المشهود. امام صادق(علیه السلام) فرمودند: روز غدیر خم عید بزرگ خداست، خـدا پیامبری مبعوث نکرده، مگر اینکه این روز را عید گرفته و عظمت آن را شـناخته و نام این روز در آسـمان، روز عهد و پیمان و در زمین، روز پیمان محکم و حضور همگانی است. وسائل الشیعه، ۵: ۲۲۴، ح ۱.

حدیث۱۹

قال رسول الله(صلی الله علیه و آله و سلم): یوم غدیر خم افضل اعیاد امتی و هو الیوم الذی امرنی الله تعالی ذکره فیه بنصب اخی علی بن ابی طالب علما لامتی، یهتـدون به من بعـدی و هو الیوم الـذی اکمل الله فیه الدین و اتم علی امتی فیه النعمهٔ و رضـی لهم الاسـلام دینا. رسول خـدا(صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودنـد: روز غـدیر خم برترین عیدهای امت من است و آن روزی است که خداوند بزرگ دسـتور داد ;آن روز برادرم علی بن ابی طالب را به عنوان پرچمدار (و فرمانده) امتم منصوب کنم، تا بعد از من مردم توسـط او هـدایت شوند، و آن روزی است که خداوند در آن روز دین را تکمیل و نعمت را بر امت من تمام کرد و اسـلام را به عنوان دین برای آنان پسندید. امالی صدوق: ۱۲۵، ح ۸.

حدیث۲۰

امـام صـادق (علیه السـلام) فرمودنـد: مـا مِن عَمَلٍ أفضَلَ یَومَ الجُمُعَـهِٔ مِنَ الصَّلوهِٔ عَلی مُحَمَّدٍ و آلِهِ؛ در روز جمعه هیـچ عملی برتر از صلوات بر محمد و خاندان او نیست. الخصال، ص۳۹۴

حدیث۲۱

رسول اللّه صـلی الله علیه و آله : اللّهُمَّ هـذا شَـهرُ رَمَضانَ الَّذی أنزَلتَ فیهِ القُرآنَ ، هُدیً لِلنّاسِ وبَیِّناتٍ مِنَ الهُدی وَالفُرقانِ ، أمَرتَنا فیهِ بِعِمارَهِٔ المَساجِدِ وَالدُّعاءِ وَالصِّیامِ وَالقِیامِ ، وضَمِنتَ لَنا فیهِ الإِجابَهَٔ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : پروردگارا! این ، ماه رمضان است که در آن ، قرآن را برای هدایت مردم همراه با نشانه‌های روشنِ هدایت و وسـیله تشـخیص حق از باطل ، فرو فرسـتادی . در آن ، ما را به آبـاد کردن مسـجدها و دعـا و روزه و نمـاز ، فرمـان دادی و اجابت را برایمان تضـمین فرمودی . البلـد الأمین: ص ۱۹۸ ، بحار الأنوار: ج ۹۸ ص ۷۸ ح ۲ .

حدیث۲۲

امام صادق(علیه السـلام) فرمودنـد: إنَّ یَومَ النَّیروزِ هُوَ الیَومُ الّذی أخَذَ اللَّهُ فیهِ مَواثیقَ العِبادِ أن یَعبُدوهُ ؛ روز نوروز همان روزی اسـت که خداوند از بندگان پیمان گرفت که او را بپرستند. مستدرک الوسائل ج ۶ ص ۳۵۳، میزان الحکمه ح ۱۴۷۲۷

حدیث۲۳

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: ما مِن یَومِ نَیروزٍ إلّا و نَحنُ نَتَوقَّعُ فِیهِ الفَرَجَ لِأَنَّهُ مِن أیّامِنا و أیّامِ شیعَتِنا؛ هیچ نوروزی‌نیست مگر آن‌که ما در آن روز منتظر فرج [ظهور قائم آل‌محمّد صلی الله علیه و آله و سلم] هستیم؛ چرا که نوروز از روزهای ما و شیعیان ما است. مستدرک الوسائل ، ج ۶، ص ۳۵۲

حدیث۲۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: کُلُّ یَومٍ لا یُعصَی اللّهُ فیهِ فَهُوَ عِیدٌ؛ هر روزی که در آن خداوند نافرمانی نشود ، عید است. نهج‌البلاغه ، حکمت ۴۲۸

حدیث۲۵

پیامبراسلام (صلی الله علیه وآله وسلم) فرمودند: فَنَیرزُوا إن قَدَرتُم کُلَّ یَومٍ یَعنی تَهادَوا و تَواصَلُوا فِی اللّهِ؛ اگر می‌توانید هر روز را نوروز کنید ؛ یعنی در راه خدا به یکدیگر هدیه بدهید و با یکدیگر پیوند داشته باشید. دعائم الإسلام ، ج ۲ ، ص ۳۲۶

حدیث۲۶

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: یَومُ النَّیروزِ هُوَ الیَومُ الَّذی یَظهَرُ فیهِ قائِمُنا أهلَ البَیتِ؛ نوروز ، روزی است که قائم ما اهل بیت در آن ظهور می‌کند. بحار الأنوار ، ج ۵۲ ، ص ۲۷۶

حدیث۲۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إذا کانَ یومُ النَّیرُوزِ فاغتَسِل وَ البَس أَنظَفَ ثِیابِک وَ تَطَیب بِأَطیبِ طِیبِک وَ تَکونُ ذلِک الیومَ صَائِماً؛ چون روز عید نوروز فرا رسید، غسل کن، پاکیزه‌ترین جامه‌ی خود را بپوش، با بهترین عطر، خود را خوشبو کن و آن روز را روزه بدار. وسائل الشیعهٔ: ج ۸، ص ۱۷۲، ح ۱۰۳۳۸

حدیث۲۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أحیا لَیلَةَ العِیدِ ولَیلَةَ النِّصفِ مِن‌شَعبانَ ، لَم یَمُتْ قَلبُهُ یَومَ تَموتُ القُلوبُ . هرکه شب عید (فطر و قربان) و شب نیمه شعبان را احیا کند ، در آن روزی که دلها می‌میرند ، دل او نمیرد . ثواب الأعمال : ۱/۱۰۲/۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۸۴

حدیث۲۹

امام صادق(سلام الله علیه): إنّ یَومَ الْحُسَینِ أعظَمُ مُصیبَةً مِن جَمیعِ سائِرِ الْأیّامِ؛ روز شهادت امام حسین(سلام الله علیه) سوگناکترین روزها است. علل الشرایع، ص ۲۲۵

حدیث۳۰

امام رضا(سلام الله علیه): کانَ أبی إذا دَخَلَ شَهرُ الْمُحَرَّمِ لا یُری ضاحِکاً؛ چون ماه محرم فرا می‌رسید، کسی پدرم را خندان نمی‌دید. وسائل الشیعة، ج ۱۰، ص ۵۰۵

حدیث۳۱

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله : یَومُ غَدیرِ خُمّ أفضَلُ أعیادِ اُمّتی وهُوَ الیَومُ الّذی أمَرَنِی اللّه ُ تَعالی ذِکرُهُ فیهِ بِنَصبِ أخی عَلِیّ بنِ أبی طالِبٍ عَلَما لِاُمّتی ، یَهتَـدونَ بِهِ مِن بَعدی؛ روز غدیر خم، برترین عید امّت من است و آن، روزی است که خداوند متعال به من فرمان داد تا برادرم علی بن ابی طالب را نشانه ای برای امّتم قرار دهم تا پس از من، بدان، راه یابند. الأمالی للصدوق : ص ۱۸۸ ح ۱۹۷

حدیث۳۲

پیـامبر خـدا(صـلی الله علیه و آله): مَن صـامَ رَمَضانَ وخَتَمَهُ بِصَدَقَـةٍ وغَـدا إلَی الْمُصَـلّی بِغُسلٍ رَجَعَ مَغفُوراً لَهُ؛ هر کس ماه رمضان را روزه بگیرد و آن را به دادن فطریه ختم کند و با غسل به نماز عید برود، بخشیده شده باز می گردد. ثواب الأعمال، ص ۷۷

حدیث۳۳

قال ابوجعفر - علیه السـلام -: ان لجمع شهر رمضان لفضلا علی جمع سائر الشهور کفضل رسول الله -صلی الله علیه وآله - علی سائر الرسل ؛ امام باقر (علیه السـلام) فرمودنـد: همانا برای جمعه های ماه رمضان بر جمعه های سایر ماهها برتری است مانند برتری پیامبر خدا (ص) بر سایر پیامبران. (بحارالانوار، ج ۸۹، ص ۸۳).

حدیث۳۴

قال رسول الله -صـلی الله علیه وآله -: الغسل یوم الجمعهٔ کفارهٔ و المشـی ء الی الجمعهٔ کل قدم منها کعمل عشـرین سـنهٔ فاذا فرغ من صلوهٔ الجمعـهٔ اجیز بعمـل مـاءتی سـنهٔ؛ غسل روز جمعه کفاره گناه است ، و هر گامی که به سوی نمازجمعه برداشـته می شود، برابر عمل بیست سال است ، و چون از نماز جمعه فارغ شود به پاداش عبادت دویست سال نایل گردد. (کنزالعمال ، حدیث ۲۱۰۹).

حدیث۳۵

قال رسول الله -صـلی الله علیه وآله -: ان یوم الجمعهٔ سـیدالایام یضاعف الله فیه الحسـنات و یمحو فیه السیئات و یرفع فیه الدرجات و یستجیب فیه الدعوات و یکشف فیه الکربات و یقضی فیه الحوائج العظام ؛ به درستی که روز جمعه سرور روزها است ، وخداوند در آن روز حسـنات را مضاعف و گناهان را محو می کند و درجات را بالا برده و دعاها رامسـتجاب می نماید و گرفتاریها را برطرف و حاجات سنگین را برآورده می سازد. (اصول کافی ، ج ۳، ص ۴۱۴).

حدیث۳۶

قـال رسول الله -صـلی الله علیه وآله -: ان الله تعایل فی کل یوم جمعـهٔ ست ماءهٔ الف عتیق یعقتهم من النار کلهم قداسـتو جبوا النار ؛ همانا خداوند در هر روز جمعه صدهزارنفر را، که تمامی آن ها مسـتحق جهنم می باشند از آتش دوزخ آزاد می کند. (کنزالعمال ، حدیث ۳۱۰۳۴).

حدیث۳۷

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: ان لکم فی کل جمعة حجة و عمرد فالحجة الهجیرة للجمعة و العمرة انتظار العصر بعد الجمعة ؛ هر روز جمعه برای شما ثواب یک حج و یک عمره است ، حج شما شتاب و مبادرت به نماز جمعه و عمره شما انتظار اقامه نماز عصر پس از نماز جمعه است . (کنزالعمال ، ج ۷، ص ۷۳۷، حدیث ۲۱۱۷۳).

حدیث۳۸

عن النبی –صلی الله علیه وآله – قال : ان لیلة الجمعة و یوم الجمعة اربع و عشرون ساعة ، لله ، – عزوجل – فی کل ساعة ست ماءة الف عتیق من النار؛ از پیامبر (ص) نقل شده که فرمودند: همانا شب جمعه و روز جمعه ، بیست و چهار ساعت است که خداوند در هر ساعت ششصد هزار تن را از آتش آزاد می کند. (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۵۵).

حدیث۳۹

قال الصادق – علیه السلام –: الساعة التی یستجاب فیها الدعاء یوم الجمعة مابین فراغ الامام من الخطبة الی ان یستوی الناس فی الصفوف ؛ ساعتی که دعا در آن مستجاب است روز جمعه و فاصله میان پایان خطبه(نماز جمعه) تا به صف ایستادن مردم می باشد. (مستدرک الوسائل ، ج ۶، ص ۴۱).

حدیث۴۰

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: اذا کان یوم الجمعة غدت الشیاطین برایاتها الی الاسواق فیرمون الناس بالترابیث او الربائث و یثبطونهم عن الجمعة؛ هرگاه روز جمعه فرا رسد، شیطانها صبح زود با پرچمهایشان به بازارها می روند و به طرف مردم موانعی می افکنند و آنان را از آمدن به نماز جمعه باز می دارند. (کنز العمال ، ج ۷، ص ۷۳۶، ح ۲۱۱۶۸).

حدیث۴۱

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: اذا کان یوم الجمعة کان علی کل باب من ابواب المسجد ملئکة یکتبون الاول فالاول فاذا جلس الامام طوار الصحف و جاءوا یستمعون الذکر ؛ چون روز جمعه فرا رسد، بر درب هر مسجدی ملائکه می نشینند و نام مردم را به ترتیب ورود اول و دوم و سوم می نویسند تا وقتی که امام جمعه در جایگاه خود قرار می گرفت پرونده ها را جمع می کند و به ذکر (خطبه ها) گوش فرا می دهند. (بحارالانوار، ج ۸۹، ص ۱۲، مستدرک الوسائل ، ج ۶، ص ۳۸).

حدیث۴۲

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: ان هذاالیوم جعله الله عیدا اللمسلمین؛ به درستی که خداوند این روز (جمعه) را برای مسلمانان عید قرار داده است . (کنزالعمال ، ج ۷، حدیث ۲۱۰۵۵).

حدیث۴۳

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: خیر یوم طلعت علیه الشمس یوم الجمعة ؛ بهترین روزی که خورشید بر آن می تابد، روز جمعه

است . (کنزالعمال ، ج ۷، ص ۷۱۱ ح ۲۱۰۵۱).

حدیث۴۴

قال الباقر – علیه السلام –: الخیر و الشر یضاعف یوم الجمعه ؛ پاداش کار خوب و کیفر اعمال بد در روز جمعه دو برابر می گردد. (مستدرک الوسائل ج ۶، ص ۶۰).

حدیث۴۵

ان الصدقهٔ تضاعف فی یوم الجمعهٔ ؛ پاداش صدقه در روز جمعه دو برابر است . (مستدرک الوسائل ، ج ۷، ص ۱۸۷).

حدیث۴۶

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: رکعتان فی یوم الجمعهٔ افضل من الف رکعهٔ فی غیر یوم الجمعهٔ ؛ دو رکعت نماز در روز جمعه ، بهتر از هزار رکعت نماز در غیر روز جمعه است . (کنزالعمال ، ج ۷، حدیث ۲۱۰۵۷).

حدیث۴۷

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: تسبیحهٔ یوم الجمعهٔ افضل من الف تسبیحهٔ فی غیر یوم الجمعهٔ ؛ تسبیح و ذکر در روز جمعه ، بهتر از هزار تسبیح در غیر آن می باشد. (کنزالعمال ، ج ۷، حدیث ۲۱۰۵۷).

حدیث۴۸

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: اطرفوا اهالیکم فی کل یوم جمعهٔ بشی ء من الفاکهٔ حتی یفرحوا بالجمعهٔ ؛ روز جمعه برای خانواده خود میوه تازه بخرید، جمعه را گرامی دارند. (مستدرک الوسائل ، ج ۶، ص ۶۱).

حدیث۴۹

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: ان من افضل ایامکم یوم الجمعهٔ ؛ همانا از بهترین روزهای شما روز جمعه می باشد. (کنزالعمال ، ج ۷، ص ۷۰۸، ح ۲۱۰۳۷).

حدیث۵۰

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: اشتروا لصبیانکم اللحم و ذکروهم یوم الجمعهٔ ؛ با سیاستهای تشویقی ، اهمیت و روز جمعه را به فرزندانتان یادآوری کنید. (مستدرک الوسایل ، ج ۶، ص ۹۹).

حدیث۵۱

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: اطرفوا اهالیکم فی کل یوم جمعهٔ بشی ء من الفاکهٔ ، حتی یفرحوا بالجمعهٔ ؛ روز جمعه برای خانواده خود میوه تازه بخرید، تا برای آمدن نماز خرسند گردند. (مستدرک الوسائل ، ج ۶ ص ۶۱).

حدیث۵۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: اعطانی الله – عز و جل – فاتحهٔ الکتاب و الاذان و الجماعهٔ فی المسجد و یوم الجمعهٔ ؛ خداوند عز و جل چهار چیز را به من عطا فرموده است : ۱ – سوره حمد، ۲– اذان ، ۳ – نماز جماعت در مسجد، ۴ – روز جمعه . (الخصال ، ج ۲، ص ۹)

حدیث۵۳

قال علی – علیه السلام –: انما هو عید لمن قبل الله صیامه ، و شکر قیامه ، و کل یوم لا یعصی الله فیه فهو یوم عید ؛ امروز عید(فطر) کسی است که خداوند روزه اش را قبول کرده ، و نمازش را سپاس گزارده ، و هرروز که در آن نافرمانی خدا نشود، عید واقعی آن روز است . (نهج البلاغه ، فیض الاسلام ، ص ۱۲۸۶)

حدیث۵۴

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: هر چیزی بهاری دارد ، و بهار قرآن ماه رمضان است . کافی ، ج ۲ ، ص ۶۳۰

حدیث۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تفتح أبواب السّماء فی کلّ یوم اثنین و خمیس فیغفر فی ذلک الیوم لکلّ عبد لا یشرک باللّه شیئا إلّا من بینه و بین أخیه شحناء؛ هر روز دوشنبه و پنجشنبه درهای آسمان گشوده می شود و در آن روز گناهان هر کس را که برای خدا شریک قائل نباشد ببخشند مگر آن کس که با برادر خود دشمنی داشته باشد. نهج الفصاحه

حدیث۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعرض الأعمال یوم الإثنین و الخمیس علی اللّه و تعرض علی الأنبیاء و علی الآباء و الامّهات یوم الجمعه فیفرحون بحسناتهم و تزداد وجوههم بیاضا و إشراقا فاتّقو اللّه و لا تؤذوا موتاکم؛ روز دوشنبه و پنجشنبه اعمال را بر خداوند عرضه می دارند و روز جمعه از نظر پدران و مادران می گذرانند و از کارهای نیک خوشحال می شوند و چهره هایشان سفید و روشن می شود پس از خدا بپرهیزید و مردگان خود را اذیت مکنید. نهج الفصاحه

حدیث۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعرض الأعمال علی اللّه تعالی یوم الإثنین و الخمیس فیغفر اللّه إلّا ما کان من متشاحنین أو قاطع رحم؛ روز دوشنبه و پنجشنبه اعمال را بر خداوند عرضه می دارند و خداوند گناه کسان را می بخشد مگر گناه ستیزه جویان و کسی که از خویشاوندان بریده باشد. نهج الفصاحه

حدیث۵۸

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: امام محمد باقر(ع): هر چیزی بهاری دارد ، و بهار قرآن ماه رمضان است . کافی ، ج ۲ ، ص ۶۳۰

حدیث۵۹

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبى – عَلَیْهِ السَّلام – : إنَّ اللّهَ جَعَلَ شَهْرَ رَمَضانَ مِضْماراً لِخَلْقِهِ، فَیَسْتَبِقُونَ فیهِ بِطاعَتِهِ إلى مَرْضاتِهِ، فَسَبَقَ قَوْمٌ فَفَازُوا، وَقَصَّرَ آخَرُونَ فَخابُوا ؛ امام حسن مجتبى – علیه السلام – فرمودند: خ داوند متعال ماه رمضان را براى بندگان خود میدان مسابقه قرار داد. پس عدّه اى در آن ماه با اطاعت و عبادت به سعادت و خوشنودى الهى از یکدیگر سبقت خواهند گرفت و گروهى از روى بى توجّهى و سهل انگارى خسارت و ضرر مى نمایند. من لا یحضره الفقیه، ج ۱، ص ۵۱۱، ح ۱۴۷۹

حدیث۶۰

قالَ الْامامُ على – علیه السلام – : أطْرِفُوا أهالیکُمْ فى کُلِّ لَیْلَةِ جُمْعَةٍ بِشَیْءٍ مِنَ الْفاکِهَةِ، کَیْ یَفْرَحُوا بِالْجُمْعَةِ ؛ امام على – علیه السلام – فرمودند: در هر شب جمعه همراه با مقدارى میوه بر اهل منزل و خانواده خود وارد شوید تا موجب شادمانى آن ها در جمعه گردد. بحارالأنوار، ج ۱۰۱، ص ۷۳، ح ۲۴

حدیث۶۱

امام على علیه السلام مى فرمایند: هُوَ (رمضان) شَهْرٌ یَزیدُ اللَّهُ فیهِ الْأرْزاقَ وَ الآجالَ وَ یَکْتُبُ فیهِ وَفْدَ بَیْتِهِ و...؛ [رمضان] ماهى است که خداوند روزى‌ها و عمرها را در آن مى‌افزاید و زائران خانه‌اش را معیّن مى‌کند. فضائل الشهر الثلاثة، ص ۱۰۸.

حدیث۶۲

امام رضا علیه‌السلام مى فرمایند: جمعه روز اجتماع عموم مردم است. خداوند خواست تا امام از رهگذر خطبه نماز جمعه، آنان را موعظه کند و به اطاعت تشویقشان نماید و از معصیت و ارتکاب آن بر حذرشان دارد و آنان را بر آنچه در جهت مصلحت دین و دنیاى خویش اراده کرده‌اند موفّق سازد و از زیان‌هایى که دیده‌اند و حالاتى که براى آنان زیان‌آور یا سودآور است، با خبر کند. علل الشرایع، ج ۱، ص ۲۶۵، ح ۹ .

حدیث۶۳

پیامبراکرم صلى‌الله‌علیه‌وآله : شَهْرُ رَمَضانَ شَهْرُ اللّهِ عَزَّوَجَلَّ وَ هُوَ شَهْرٌ یُضاعِفُ اللّه‌فیهِ الْحَسَناتِ وَ یَمحو فیهِ السَّیِّئاتِ وَ هُوَ شَهْرُ الْبَرَکَةِ؛ ماه رمضان، ماه خداست و آن ماهى است که خداوند در آن حسنات را مى‌افزاید و گناهان را پاک مى‌کند و آن ماه برکت است. بحارالأنوار، ج ۹۶، ص ۳۴۰، ح ۵.

حدیث۶۴

رسول خدا (صلى الله علیه و آله و سلم) مى فرمایند : هر روز دوشنبه و پنج شنبه درهاى آسمان گشوده مى شود و در آنروز گناهان هر کس را که براى خدا شریک قائل نباشد ببخشند مگر آنکس که با برادر خود دشمنى داشته باشد. (نهج الفصاحه ، حدیث ۱۱۶۵)

حدیث۶۵

امام باقر علیه السلام مى فرمایند: اَلْخَیْرُ وَ الشَّرُّ یُضاعَفُ یَوْمَ الْجُمُعَةِ؛ خوبى و بدى در روز جمعه چند برابر (حساب) مى‌شود. ثواب

الاعمال، ص ۱۴۳ .

حدیث۶۶

رسول اکرم (صلّی اللّه علیه و آله وسلم) می فرمایند: زیّنوا اعیادکم بالتکبیر، زیّنوا العیدین بالتهلیل و التکبیر و التحمید و التقدیس؛ عیدهایتان را به تکبیر گفتن بیارایید و عید فطر و قربان را با گفتن ذکر لا اله الا الله، الله اکبر، الحمد لله و سبحان الله، زینت بخشید. کنز العمال / ح ۲۴۰۹۴ و ح ۲۴۰۹۵

حدیث۶۷

حضرت علی(علیه السلام) فرمودند: کُلُّ یَومٍ لا ـ یُعصَی الله فیهِ فَهُوَ یَومُ عیدٍ؛ هر روزی که در آن گناه نشود همان روز ، روز عید است. مستدرک / حدیث ۶۶۷۹

حدیث۶۸

رسول اکرم (صلّی اللّه علیه و آله و سلم) می فرمایند: من احیی لیلهٔ العید لم یمت قلبه یوم یموت القلوب؛ هرکه شب عید را شب زنده‌داری کند روزی که دلها می‌میرند او دل نمی‌میرد. وسائل /۵/ ۱۳۹

حدیث۶۹

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله فرمودند: إنَّ الشَّقِی حَقَّ الشَّقِی مَن خَرَجَ مِنهُ هذَا الشَّهرُ و لَم یغفَر ذُنوبُهُ ؛ بدبخت واقعی کسی است که این ماه(رمضان) را پشت سر گذارد و گناهانش آمرزیده نشود. میزان الحکمه ، ح ۷۴۵۸

حدیث۷۰

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله فرمودند: إنَّ أبوابَ السَّماءِ تُفتَحُ فی أوَّلِ لَیلَهٍ مِن شَهرِ رَمَضانَ ولا تُغلَقُ إلی آخِرِ لَیلَهٍ مِنهُ؛ درهای آسمان در شب اوّل ماه رمضان گشوده می شود و تا آخرین شب این ماه بسته نمی شود النوادر، ص ۲۴۶

حدیث۷۱

امام حسن(علیه السلام)فرمودند: إنَّ اللَّهَ جَعَلَ شَهرَ رَمضانَ مِضماراً لِخَلقِهِ فَیستَبِقونَ فیهِ بِطاعَتِهِ إلی مَرضاتِهِ؛ خداوند ماه رمضان را میدان مسابقه‌ای برای آفریدگان خود قرار داده تا با طاعتش برای خشنودی او از یکدیگر پیشی گیرند. بحارالأنوار ، ج ۷۵، ص ۱۱۰

حدیث۷۲

قال الصادق (علیه السلام) : التقدیر فی لیلهٔ تسعهٔ عشر و الابرام فی لیلهٔ احدی و عشرین و الامضاء فی لیلهٔ ثلاث و عشرین. امام صادق (علیه السلام) فرمودند: برآورد اعمال در شب نوزدهم (ماه رمضان)انجام می گیرد و تصویب آن در شب بیست ویکم و تنفیذ آن در شب بیست‌سوم. وسائل الشیعه، ج ۷ ص ۲۵۹

حدیث۷۳

پیامبر اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودنـد: هو شـهر اوله رحمـهٔ و اوسـطه مغفرهٔ و اخره عتق من النار. رمضان ماهی است که ابتدایش رحمت است و میانه‌اش مغفرت و پایانش آزادی از آتش جهنم. (بحار الانوار،ج۹۳،ص۳۴۲)

حدیث۷۴

امـام رضـا علیه السـلام فرمودنـد: من قرا فی شـهر رمضـان ایـهٔ من کتاب الله کان کمن ختم القران فی غیره من الشـهور. هر کس ماه رمضان یک آیه از کتاب خدا را قرائت کند مثل اینست که درماههای دیگر تمام قرآن را بخواند. (بحار الانوار ج۹۳، ص۳۴۶)

حدیث۷۵

امام صادق(سـلام الله علیه)می فرماینـد: اف برمسـلمانی که برای کار دین خویش و پرس و جو درباره ی آن، (دست کم) روزجمعه ی هر هفته خود را، از کارهای دیگر فارغ نمی سازد. خصال شیخ صدوق، ص ۳۹۳.

حدیث۷۶

امام صادق(سـلام الله علیه)می فرماینـد: اف برمسـلمانی که برای کار دین خویش و پرس و جو درباره ی آن، (دست کم) روزجمعه ی هر هفته خود را، از کارهای دیگر فارغ نمی سازد. خصال شیخ صدوق، ص ۳۹۳.

حدیث۷۷

امـام رضـا(علیه السـلام) فرمودنـد: ... و هو یوم التهنئـهٔ یهنئ بعضـکم بعضـا،فـاذا لقی المؤمن اخـاه یقول: «الحمـد لله الـذی جعلنا من المتمسـکین بولایـهٔ امیر المؤمنین و الائمهٔ(علیه السـلام) » و هو یوم التبسم فی وجوه الناس من اهل الایمان... عید غدیر روز تبریک و تهنیت است. هر یک به دیگری تبریک بگوید، هر وقت مؤمنی برادرش را ملاقات کرد، چنین بگوید: «حمد و ستایش خدایی را که به مـا توفیق چنـگ زدن به ولاـیت امیرمؤمنـان و پیشوایان عطا کرد» آری عیـد غـدیر روز لبخنـد زدن به چهره مردم با ایمان است... اقبال: ۴۶۴.

تولی و تبری

حدیث۱

قال الامام الرضا – علیه السـلام – : ان لکل امام عهـدا فی عنق اولیائه و شـیعته و ان من تمام الوفاء بالعهـد زیارهٔقبورهم. حضـرت امام رضا – علیه السلام – فرمودند: برای هر امامی، عهد و پیمانی بر گردن دوستان و پیروان اوست و از نشانه‌های وفای کامل به این عهد و پیمان، زیارت قبر امامان است. «من لا یحضره الفقیه، ج ۲، ص ۵۷۷»

حدیث۲

قال رسول الله ـ صـلی الله علیه و آله ـ : شَـفاعتی لأمتّی مَن أحبَّ أَهل بیتی. رسول اکرم ـ صـلی الله علیه و آله ـ فرمودند: شـفاعت من شامل آن کسی از امتم می شود که اهل بیت مرا دوست داشته باشد. «کنز العمّال، ح ۵۷»

حدیث۳

قال امیرالمؤمنین - علیه السلام - : اَخَذَ رسولُ الله -صلی الله علیه و آله - بِیَدِ الْحَسَنِ و الْحُسینِ - علیهما السلام - فقال مَنْ احبّ هذین کانَ معی فی دَرجَتی یَومَ الْقیامةِ. امیرمؤمنان - علیه السلام - فرمودند: رسول اکرم - صلی الله علیه و آله - دست حسن و حسین - علیهما السلام - را گرفتند و فرمودند: کسی که این دو را دوست داشته باشد روز قیامت با من است. «بحار الانوار، ج ۳۷، ص ۳۷»

حدیث۴

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : مَنْ اَحبَّ الْحَسَنَ و الْحُسینَ و ذُریّتَهما مُخلِصاً لَمْ تَلْفَحِ النّارُ وَجْهَه ... رسول اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: کسی که حسن و حسین - علیهما السلام - و ذریّه آن دو را خالصانه دوست داشته باشد، آتش هرگز به او نزدیک نمی شود مگر این که گناهی کرده باشد که او را از ایمان تهی کرده باشد. «بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۷۰»

حدیث۵

قال رسول الله - صلّی الله علیه و آله - : اِنَّ فاطمةَ لتشفع یومَ القیامةِ فیمن اَحَبَّها و تَولّاها و احبَّ ذُرِّیتها و تولّاهم و یَشْفَعُها الله فیهم و یدْخلُهم الجنةَ بِشفاعَتها. پیامبر اکرم - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: همانا فاطمه در روز قیامت برای کسی که محب و دوست دار او و فرزندانش باشد، شفاعت می کند و خداوند شفاعت او را در مورد این افراد می پذیرد و آنها را با شفاعت او وارد بهشت می کند. «القطره من بحار مناقب النبی و العترة، ج ۲، ص ۱۸۹»

حدیث۶

قال النبی - صلّی الله علیه و آله - : یا سلمانُ حُبُّ فاطمةَ یَنْفَعُ فی مائةِ مَوطنٍ ایسَرُ تلکَ المواطنِ: الموتُ و القبرُ و المیزانُ و المحشرُ و الصراطُ و المحاسبةُ. پیامبر اکرم - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: ای سلمان محبت فاطمه و دوست داشتن او در صد موقف و جایگاه از مواقف قیامت سودمند است، آسان ترین این مواقف: مرگ و قبر و میزان و محشر و (پل) صراط و موقف محاسبه اعمال است. «بحار الانوار، ج ۲۷، ص ۱۱۶»

حدیث۷

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : حُبُّ عَلیٍ بنِ اَبیطالِب یَأْکُلُ الذُنُوبَ کَما تَأکُلُ النارُ الحُطَبَ. رسول خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: محبت علی - علیه السّلام - گناهان را می‌بلعد (نابود می کند)، همان‌گونه که آتش چوب‌ها را می‌بلعد. «بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۳۰۴»

حدیث۸

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : عُنوانُ صَحیفَةِ المَؤمِنِ حُبُّ عَلیٍ بنِ اَبی طالِب. رسول خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: سرآغاز نامهٔ عمل مؤمن، محبت علی بن ابی طالب است. «بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۲۸۴»

حدیث۹

قال الله عزّوجلّ: برادرت علی را بشارت ده، که من دوست‌دار او را عذاب نمی‌کنم و به دشمن او رحم نمی‌کنم. (امالی صدوق۳۹)

حدیث۱۰

قال الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ: طَلَبْتُ حبَّ الله عزّوجلّ فَوَجدتُهُ فی بُغضِ اهلِ المعاصی. امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودند: حب و دوستی خداوند را جستجو نمودم و آن را در دشمنی با اهل گناه یافتم. «مستدرک الوسائل، ج ۱۲، ح ۱۳۸۱۰»

حدیث۱۱

قال الامام ابو جعفر – عَلَیْهِ السَّلامُ – : إنَّما یُحِبُّنا مِنَ العَرَبِ وَ الْعَجَمِ أهلُ الْبُیُوتاتِ وَ ذُوُو الشَّرَفِ وَ کلُّ مَوْلُودٍ صَحیحٍ وَ إنمّا یُبْغِضُنا مِنْ هؤُلاءِ کلُّ مَدَنّسٍ مُطَّرَدٍ. امام باقر – علیه السلام – فرمودند: از میان عرب و عجم فقط انسان های اصیل و با شرافت و هر کسی که به گونه ای صحیح متولد گردد ما را دوست می دارند و از میان آنان فقط کسانی که آلوده و مطرود باشند بغض ما را دارند. «بحار الأنوار، ج ۲۷، ص ۱۴۹»

حدیث۱۲

عَنِ النَّبِیِّ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ – قالَ: یا عَلِیُّ لِکلِّ شَیءٍ أساسٌ و أساسُ الإسْلامِ حُبُّنا أهْلَ الْبَیْتِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: یا علی برای هر چیز پایه و اساسی است و اساس اسلام حب و دوستی نسبت به ما اهل بیت (عصمت و طهارت) است. «الکافی، ج ۲، ص ۴۶»

حدیث۱۳

قالَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ – : ألْزِمُوا مَوَدَّتَنا أهْلَ الْبَیْتِ فَإنَّهُ مَنْ لَقِیَ اللهَ وَ هُوَ یُحِبُّنا دَخَلَ الْجَنَّةَ بِشَفاعَتِنا وَ الَّذِی نَفْسِی بِیَدِهِ لا یَنْفَعُ عَبْدٌ بِعَمَلِهِ إلّا بِمَعْرِفَتِهِ بِحَقِّنا. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: به محبت و عشق به ما اهل بیت روی بیاورید زیرا کسی که خدا را با چنین خصلتی ملاقات کند داخل بهشت گردد و از شفاعت ما برخوردار شود، قسم به خدایی که جانم در دست او است جز با معرفت به حق ما، هیچ کس از عمل خود بهر ه ای نخواهد برد. «امالی مفید، ص ۴۳»

حدیث۱۴

عَنِ النَّبِیِّ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ – قالَ: مَنْ ماتَ عَلی حُبِّ آلِ مُحمَّدٍ ماتَ مَغْفُوراً لَهُ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که با حب و دوستی به آل محمد بمیرد، مورد آمرزش و غفران الهی قرار می گیرد. «مستدرک سفینة البحار، ج ۲، ص ۱۶۱»

حدیث۱۵

عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ قالَ: قالَ لی رَسُول اللهِ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ – : لَمّا اُسْرِیَ بِی إلی السّماءِ إذاً مَلِک قَدْ أتانِی فَقالَ لِی یا مُحَمَّدُ! سَلْ مَنْ أرْسَلنا قَبْلَک قُلْتُ یا مَعاشِرَ النّاسِ وَ النَّبِیینَ عَلی ما بَعَثَکمْ اللهُ قَبلی؟ قالوُا: عَلی ولایتِک یا محمدُ و ولایةِ علیٍّ بن ابی طالب. ابن مسعود گفت: پیامبر به من فرمودند: هنگامی که در آسمان سیر کردم (در معراج) یکی از فرشتگان به پیش من آمد و گفت یا رسول الله پرسش خویش را با آن ها که قبل از شما مبعوث گشته اند در میان گذار! و من گفتم ای گروه مردم و پیامبران (سلف) بر چه چیزی خداوند متعال شما را مبعوث ساخته است؟ پاسخ دادند: بر ولایت تو ای محمد و ولایت علی ابن ابی طالب. «بشارة المصطفی، ص

۲۰۱»

حدیث۱۶

قالَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – : لا تَزُولُ قَدَما عَبْدٍ یَوْمَ الْقِیامَةِ حَتّی یُسْأَلُ عَنْ أربَعٍ عَنْ عُمْرِهِ فِیما أفْناهُ وَ عَنْ شَبابِهِ فِیما أبْلاهُ وَ عَنْ مالِهِ مِنْ أیْنَ اِکْتَسَبَهُ وَ فِیما أنْفَقَهُ، وَ عَنْ حُبِّنا أهْلَ الْبَیْتِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: بنده خدا در قیامت قدم از قدم بر نمی دارد جز آن که از چهار چیز سؤال می شود: از عمر او سؤال می شود که چگونه و در چه راهی آن را از دست داده است، از جوانی او می پرسند که در چه راهی آن را به فرسودگی رسانده است، از ثروت او که از چه راهی به دست آورده و در چه راهی آن را خرج نموده است و نیز از محبت و دوستی ما سؤال می شود. «بحار الأنوار، ج ۷، ص ۲۵۸»

حدیث۱۷

عَنِ النَّبِیِّ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – قالَ: لا یُحِبُّک إلّا طاهِرُ الْوِلادَةِ وَ لا یُبْغِضُک إلّا خَبِیثُ الْوِلادَةِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: ... (یا علی) دوست نمی دارد تو را مگر شخص حلال زاده و دشمن نمی دارد تو را مگر کسی که ولادتش ناپاک باشد. «بحار الأنوار، ج ۲۸، ص ۱۰۰»

حدیث۱۸

عنِ الامام الْباقِرِ – علیهِ السَّلام – قالَ: فَمَنْ کانَ مِنْکمْ مُطِیعاً للهِ یَنْفَعُهُ وَلایَتُنا وَ مَنْ کانَ مِنْکمْ عاصِیاً للهِ لَمْ تَنْفَعْهُ وَلایَتُنا و قالَ: ... وَ مَنْ کانَ اللهُ مُطِیعاً فَهُوَ لَنا وَلِیٌّ وَ مَنْ کانَ للهِ عاصِیاً فَهُوَ لَنا عَدُوٌّ وَ ما تَنالُ وَلایَتُنا إلا بالْعَمَلِ وَ الْوَرَعِ. امام باقر – علیه السلام – فرمودند: از شما شیعیان، کسی که مطیع خدا باشد، دوستی ما برای او سودمند است و کسی که نافرمانی خدا را کند، حب و دوستی ما برای او سودی نخواهد داشت و نیز فرمودند: کسی که مطیع (بی چون و چرای) خدا است او دوست ما است و کسی که نسبت به دستورات خدا عاصی باشد او دشمن ماست وکسی به دوستی و ولایت ما نمی رسد جز از راه عمل و پرهیزکاری. «روضة المتقین، ج ۱۲، ص ۸۰»

حدیث۱۹

عَنْ أبِی عَبْدِ اللهِ – علیهِ السَّلام – قالَ: وَ اللهِ لا یُحِبُّنا مِنَ الْعَرَبِ وَ الْعَجَمِ إلّا أهْلُ الْبُیُوتاتِ وَ الشَّرَفِ وَ الْمَعْدَنِ وَ لایُبْغِضُنا مِنْ هؤُلاء إلا کلُّ دَنَسٍ مُلْصَقٍ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: به خدا سوگند دوست ندارد ما را از عرب و عجم مگر مردم اصیل و با شرافت و ریشه دار و با ما دشمن نیستند مگر مردم پست و بی شخصیت. «الکافی، ج ۸، ص ۳۱۶»

حدیث۲۰

. عَنِ النَّبِیِّ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – قال: حُبِّی وَ حُبُّ أهْلِ بَیْتِی وَ شِیعَتِهِمْ وَ أنْصارِهِمْ فِی قُلُوبِ الْمَلائِکةِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: محبّت من و اهل بیت من و شیعیان و یاران آن ها در دل های فرشتگان نهفته است. «نور الثقلین، ج ۳، ص ۱۲۹»

حدیث۲۱

قالَ النَّبِیُّ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – : إنَّ اللهَ لَهُ الْحَمْدُ، عَرَضَ حُبَّ عَلِیٍّ وَ فاطِمَةَ، وَ ذُرِّیَّتِهِما عَلی الْبَرِیَّةِ فَمَنْ بادَرَ مِنْهُمْ بِالإجابَةِ جَعَلَ اللهُ

مِنْهُـمْ الرُّسُـلَ، وَ مَنْ أجابَ بَعْـدَ ذلِـكَ جَعَـلَ مِنْهُمْ الشِّيعَـةَ وَ إنَّ اللهَ جَمَعَهُمْ فِی الْجَنَّةِ. پیـامبر اکرم – صـلی الله علیه و آله – فرمودنـد: خداونـد که حمد وسـتایش برای اوست، دوستی علی و فاطمه و ذریه آن دو را بر همه انسان ها عرضه داشت، اول کسانی که آن را پذیرفتنـد به عنوان رُسُل (رسولان) انتخاب شدنـد و پس از آنان کسانی که آن را پذیرفته به عنوان «شـیعه» برگزیده شدند و خداوند در بهشت همه آنان را جمع خواهد کرد. «احقاق الحق، ج ۹، ص ۱۹۱»

حدیث۲۲

امام رضا (علیه‌السلام) فرمودند: مَن لم یَقدِرْ علی مایُکَفِّرُ بِهِ ذُنوبَهُ فَلْیُکثِرْ مِنَ الصلواتِ علی محمّدٍ وآلِهِ فإنّها تَهدِمُ الذُّنوبَ هَدماً ؛ هر که نمی‌تواند کاری کند که به سـبب آن گناهانش زدوده شود بر محمّد و آل او بسـیار درود فرسـتد؛ زیرا که آن ، گناهان را ریشـه کن می‌کند . أمالی الصدوق : ۶۸ / ۴

حدیث۲۳

امام علی علیه‌السـلام : من أحَبَّنی وجَـدَنی عنـدَ مَماتِهِ بحَیثُ یُحِبُّ، ومَن أبغَضَـنی وجَدَنی عندَ مَماتِهِ بحَیثُ یَکرَهُ ؛ هر که مرا دوسـت داشـته باشد، در هنگام‌مرگش مرا آن گونه که خوشایند اوست بیابد و هرکه مرا دشمن داشته باشد، به هنگام مرگش مرا بدان گونه که ناراحت شود بیابد . صحیفه الإمام اضا علیه‌السلام : ۸۶ / ۲۰۳ منتخب میزان الحکمهٔ : لرِّ۵۲۰

حدیث۲۴

پیامبرخدا(صـلی الله علیه و آله): مَن ماتَ علی حُبِّ آلِ مُحَمَّدٍ ماتَ شَهیداً؛ هرکه بر دوستی آل محمّد بمیرد، شهید مرده است. میزان الحکمهٔ: ح ۹۹۶۴

حدیث۲۵

پیامبر خدا(صـلی الله علیه و آله): اللّهُمّ أحِبّ حَسَناً وحُسَیناً وأحِبّ مَن یُحِبُّهُما؛ بار خدایا! حسن و حسین را دوست بدار و دوستداران آن دو را نیز دوست بدار. میزان الحکمهٔ: ح ۱۱۷۳

حدیث۲۶

امام صادق(سـلام الله علیه): نَفَسُ المَهْمومِ لَنا المُغْتَمّ لِظُلْمِنا تَسْبیحٌ، وهَمُّهُ لأمْرِنا عِبادَةٌ؛ کسی که برای ما نگران باشد و به خاطر ستمی که بر ما برود غمگین، نفس کشیدنش تسبیح است و غم خواریش برای ما عبادت. میزان الحکمه ج۳، ص ۷۵ ح ۳۹۸۳

حدیث۲۷

امام صادق (علیه السـلام): خدا لعنت کند کشـنده حسـین (علیه السـلام) را ، چه قدر یاد [شـهادت] حسـین (علیه السلام) زندگی را ناگوار می‌سازد ! من هیـچ گاه آب سـردی ننوشـیدم ، مگر این که حسـین (علیه السـلام) را یاد کردم و هیـچ بنده ای نیست که آب بنوشد و حسـین (علیه السـلام) را یاد کند و کشـنده اش را لعنت فرسـتد، مگر اینکه خداوند صد هزار حسـنه برایش می‌نویسد، صـد هزار گناه او را پاک می‌سازد ، صـد هزار درجه او را بالا می‌برد ، گویی صـد هزار بنده را آزاد کرده است و خداوند در روز قیامت او گشاده رو محشور می‌کند. کتاب چهل حدیث صفحه ۱۸و ۱۹

حدیث۲۸

عن ابی عبدالله قال: من اراد الله به الخیر قذف فی قلبه حب الحسین علیه السلام و زیارته و من اراد الله به السوء قذف فی قلبه بغض الحسین علیه السلام و بغض زیارته؛ امام صادق (علیه السلام) فرمودند: هر کس که خدا خیر خواه او باشد محبت حسین (علیه السلام) و زیارتش را در دل او می‌اندازد و هر کس که خدا بدخواه او باشد کینه و خشم حسین (علیه السلام) و خشم زیارتش را در دل او می‌اندازد. وسائل الشیعه، ج، ?? ص/ ??? بحارالانوار، ج، ?? ص .??

حدیث۲۹

امام صادق علیه السّلام فرمودند: ما مِنْ عَیْنٍ بَکَتْ لَنا اِلّا نُعِّمَتْ بَالنَّظَرِ اِلَی الْکَوْثَرِ وَ سُقِیَتْ مِنْهُ ؛ هیچ چشمی نیست که برای ما بگرید، مگر اینکه برخوردار از نعمتِ نگاه به (کوثر) می شود و از آن سیرابش می کنند. جامع احادیث الشیعه ، ج ۱۲، ص ۵۵۴

حدیث۳۰

قالَ الصّادقُ علیه السّلام : مَنْ ذُکِرْنا عِنْدَهُ فَفاضَتْ عَیْناهُ حَرَّمَ اللّهُ وَجْهَهُ عَلَی النّارِ ؛ امام صادق علیه السّلام فرمود:ند نزد هر کس که از ما (و مظلومیت ما) یاد شود و چشمانش پر از اشک گردد،خداوند چهره اش را بر آتش دوزخ حرام می کند. بحارالانوار، ج ۴۴، ص ۲۸۵

حدیث۳۱

امام صادق علیه السّلام فرمودند: تَزاوَرُوا وَ تَلاقُوا وَ تَذاکَرُوا و اَحْیُوا اَمْرَنا ؛ به زیارت و دیدار یکدیگر بروید، با هم به سخن و مذاکره بنشینید و امر ما را (کنایه از حکومت و رهبری) زنده کنید. بحارالانوار، ج ۷۱، ص ۳۵۲

حدیث۳۲

قال الصّادق علیه السّلام : تَجْلِسُونَ وَ تُحَدِّثُونَ؟ فَقالَ: نَعَمْ، قالَ: انّ تِلْکَ الْمَجالِسَ اُحِبُّها فاءَحْیُوا اَمْرَنا، فَرَحِمَ اللّهُ مَنْ اَحْیی اَمْرَنا ؛ امام صادق علیه السّلام از (فضیل) پرسیدند: آیا (دور هم) می نشینید و حدیث و سخن می گویید؟ گفت : آری فرمودند: این گونه مجالس را دوست دارم ، پس امرِ (امامت) ما را زنده بدارید. خدای رحمت کند کسی را که امر و راه ما را احیا کند. وسائل الشیعه ، ج ۱۰، ص ۳۹۲

حدیث۳۳

قال الصّادق علیه السّلام : ... رَحِمَ اللّهُ دَمْعَتَکَ، اَما اِنَّکَ مِنَ الَّذینَ یُعَدُّوَنَ مِنْ اَهْلِ الْجَزَعِ لَنا وَالَّذینَ یَفْرَحُونَ لِفَرَحِنا و یَحْزَنُونَ لِحُزْنِنا، اَما اِنَّکَ سَتَری عِنْدَ مَوْتِکَ حُضُورَ آبائی لَکَ؛ امام صادق علیه السّلام ، به (مسمع) که از سوگواران و گریه کنندگان بر عزای حسینی بود، فرمودند: خدای ، اشک تو را مورد رحمت قرار دهد. آگاه باش ، تو از آنانی که از دلسوختگان ما به شمار می آیند و از آنانی که با شادی ما شاد می شوند و با اندوه ما غمگین می گردند. آگاه باش ! تو هنگام مرگ ، شاهد حضور پدرانم بر بالین خویش خواهی بود. وسائل الشیعه ، ج ۱۰، ص ۳۹۷

حدیث۳۴

قال الصّادق علیه السّلام : اَللّهم ... وَ ارْحَمْ تِلْکَ الاَعْیُنَ الّتی جَرَتْ دُمُوعُها رَحْمَهً لَنا وَ ارْحَمْ تِلْکَ الْقُلُوبَ الّتی جَزَعَتْ وَ احْتَرَقَتْ لَنا وَ ارْحَمِ الّصَرْخَهَ الّتی کانَتْ لَنا ؛ امام صادق علیه السّلام بر سجّاده خود نشسته و بر زائران و سوگواران اهل بیت ، چنین دعا می کردند و می فرمودند: خدایا ... آن دیدگان را که اشکهایش در راه ترحّم و عاطفه بر ما جاری شده و دلهایی را که بخاطر ما نالان گشته و سوخته و آن فریادها و ناله هایی را که در راه ما بوده است ، مورد رحمت قرار بده . بحارالانوار، ج ۹۸، ص ۸

حدیث۳۵

قالَ الصّادقُ علیه السّلام : مَنْ دَمِعَتْ عَیْنُهُ فینَا دَمْعَهً لِدَمِ سُفِکَ لَنا اَوْ حَقّ لَنا نُقِصْناهُ اَوْ عِرْضِ اُنْتُهِکَ لَنا اَوْلاَحَدٍ مِنْ شیعَتِنا بَوّاءهُ اللّهُ تَعالی بِها فِی الْجَنِّهِ حُقُباً ؛ امام صادق علیه السّلام فرمودند: هر کس که چشمش در راه ما گریان شود، بخاطر خونی که از ما ریخته شده است ، یا حقی که از ما گرفته اند، یا آبرویی که از ما یا یکی از شیعیان ما برده و هتک حرمت کرده اند، خدای متعال به همین سبب ، او را در بهشت جاودان ، برای ابد جای می دهد. امالی شیخ مفید، ص ۱۷۵

حدیث۳۶

امام صادق علیه السّلام فرمودند: لِکُلّ شَیْئٍ ثَوابٌ اِلا الدَمْعَهٌ فینا ؛ هر چیزی پاداش و مزدی دارد، مگر اشکی که برای ما ریخته شود (که چیزی با آن برابری نمی کند و مزد بی اندازه دارد). جامع احادیث الشیعه ، ج ۱۲، ص ۵۴۸

حدیث۳۷

قالَ الرّضا علیه السّلام : یا دِعْبِلُ! اُحِبَّ اَنْ تُنْشِدَنی شِعْراً فَاِنَّ هذِهِ الا یّامَ اَیّامُ حُزْنٍ کانتْ عَلَینا اَهْلِ الْبَیْتِعلیهم السّلام ؛ امام رضا علیه السّلام به دعبل (شاعر اهل بیت) فرمودند: ای دعبل ! دوست دارم که برایم شعری بسرایی و بخوانی ، چرا که این روزها (ایام عاشورا) روز اندوه وغمی است که بر ما خاندان رفته است . جامع احادیث الشیعه ، ج ۱۲، ص ۵۶۷

حدیث۳۸

عَن الرّضا علیه السّلام : یا دِعبِلُ! ارْثِ الحُسَیْنَعلیه السّلام فَاَنْتَ ناصِرُنا وَ مادِحُنا ما دُمْتَ حَیّاً فَلا تُقصِرْ عَنْ نَصْرِنا مَا اسْتَطَعْتَ ؛ امام رضا علیه السّلام فرمودند: ای دعبل ! برای حسین بن علی علیه السّلام مرثیه بگو، تو تا زنده ای ، یاور و ستایشگر مایی، پس تا می توانی ، از یاری ما کوتاهی مکن . جامع احادیث الشیعه ، ج ۱۲، ص ۵۶۷

حدیث۳۹

امام علی علیه السّلام فرمودند: اِنّ اللّهَ ... اِخْتارَ لَنا شیعَهً یَنْصُرُونَنا وَ یَفْرَحُونَ بِفَرَحِنا وَ یَحْزَنُونَ لِحُزْنِنا ؛ خداوند برای ما، شیعیان و پیروانی برگزیده است که ما را یاری می کنند، با خوشحالی ما خوشحال می شوند ودر اندوه و غم ما، محزون می گردند. غررالحکم ، ج ۱، ص ۲۳۵

حدیث۴۰

امام حسین علیه السّلام فرمودند: اَنا قَتیلُ الْعَبْرَةِ لا یَذْکُرُنی مؤ مِنٌ اِلّا بَکی؛ من کُشته اشکم . هیچ مؤ منی مرا یاد نمی کند مگر آنکه (بخاطر مصیبتهایم) گریه می کند. بحارالانوار، ج ۴۴، ص ۲۷۹

حدیث۴۱

امام حسین علیه السّلام فرمودند: مَنْ دَمِعَتْ عَیناهُ فینا قَطْرَةً بَوّاءهُ اللّهُ عَزّوَجَلّ الجَنّةَ؛ چشمان هر کس که در مصیبتهای ما قطره ای اشک بریزد، خداوند او را در بهشت جای می دهد. احقاق الحق ، ج ۵، ص ۵۲۳

حدیث۴۲

امام سجّاد علیه السّلام فرمودند: اَیّما مُؤ مِنٍ دَمِعَتْ عَیْناهُ لِقَتْلِ الْحُسَیْنِ وَ مَنْ مَعَه حَتّی یَسیلَ عَلی خَدَّیْهِ بَوّاءَهُ اللّهُ فِی الْجَنَّةِ غُرَفاً ؛ هر مؤمنی که چشمانش برای کشته شدن حسین بن علی علیه السّلام و همراهانش اشکبار شود و اشک بر صورتش جاری گردد، خداوند او را در غرفه های بهشتی جای می دهد. ینابیع الموده ، ص ۴۲۹

حدیث۴۳

امام سجاد علیه السّلام فرمودند: اِنّی لَمْ اَذْکُرْ مَصْرَعَ بَنی فاطِمَةَ اِلّا خَنَقَتْنی لِذلِکَ عَبْرَةٌ ؛ من هرگز شهادتِ فرزندان فاطمه (علیها السّلام) را به یاد نیاوردم، مگر آن که بخاطر آن، چشمانم اشکبار گشت . بحارالانوار، ج ۴۶، ص ۱۰۹

حدیث۴۴

قال الباقرُ علیه السّلام : یبْکیهِ وَیَاءمُرُ مَنْ فی دارِهِ بِالْبُکاءِ عَلَیْهِ وَیُقیمُ فی دارِهِ مُصیبَتَهُ بِاِظْهارِ الْجَزَعِ عَلَیْهِ وَیَتَلاقُونَ بِالْبُکاءِ بَعضُهُمْ بَعْضاً فِی الْبُیُوتِ وَلِیُعَزّ بَعْضُهُمْ بَعْضاً بِمُصابِ الْحُسَیْنِ علیه السّلام ؛ امام باقر علیه السّلام نسبت به کسانی که در روز عاشورا نمی توانند به زیارت آن حضرت بروند، این گونه دستور عزاداری دادند و فرمودند: ندبه و عزاداری و گریه کند و به اهل خانه خود دستور دهد که بر او بگریند و در خانه اش با اظهار گریه و نالهبر حسین علیه السّلام ، مراسم عزاداری برپا کند و یکدیگر را با گریه و تعزیت و تسلیت گویی در سوگحسین علیه السّلام در خانه هایشان ملاقات کنند. کامل الزیارات ، ص ۱۷۵

حدیث۴۵

قال الباقر علیه السّلام : ما مِنْ رَجُلٍ ذکَرَنا اَوْ ذُکِرْنا عِنْدَهُ یَخْرُجُ مِنْ عَیْنَیْهِ ماءٌ ولَوْ مِثْلَ جَناحِ الْبعوضَةِ اِلّا بَنَی اللّهُ لَهُ بَیْتاً فی الْجَنَّةِ وَجَعَلَ ذلِکَ الدَّمْعَ حِجاباً بَیْنَهُ وَبَیْنَ النّارِ ؛ امام باقر علیه السّلام پس از شنیدن سروده های (کمیت) درباره اهل بیت ، گریست و سپس فرمودند: هیچ کس نیست که ما را یاد کند، یا نزد او از ما یاد شود و از چشمانش هر چند به اندازه بال پشه ای اشک آید، مگر آنکه خداوند برایش در بهشت ، خانه ای بنا کند و آن اشک را حجاب میان او و آتش دوزخ قرار دهد. الغدیر، ج ۲، ص ۲۰۲

حدیث۴۶

امام صادق علیه السّلام فرمودند: کُلُّ الْجَزَعِ وَالْبُکاءِ مَکْرُوهٌ سِوَی الْجَزَعُ وَالْبُکاءُ عَلَی الحُسَینِ علیه السّلام ؛ هر نالیدن و گریه ای مکروه است ، مگر ناله و گریه بر حسین (علیه السّلام). بحارالانوار، ج ۴۵، ص ۳۱۳

حدیث۴۷

امام صادق علیه السّلام فرمودند: نَفَسُ المَهْموم لَنا المُغْتَمّ لظُلْمِنا تَسْبيحٌ ، وهَمُّهُ لأمْرِنا عِبادَةٌ ؛ کسی که برای ما نگران باشد و به خاطر ستمی که بر ما برود، غمگین شود ، نفس کشیدنش تسبیح است و غم خواریش برای ما، عبادت . الکافی : ج ۲ ، ص ۲۲۶ ، ح ۱۶

حدیث۴۸

امـام صادق علیه السّـلام فرمودنـد: نَفَسُ الْمَهْمُوم لِظُلْمِنا تَسْبيـحٌ وَ هَمُّهُ لَنا عِبادَةٌ وَ كِتْمانُ سِرّنا جِهادٌ فى سَبيلِ اللّهِ. ثَمّ قالَ اَبُو عَبـدِاللّهِ علیه السّـلام : يَجِبُ اَنْ يُكْتَبَ هـذا الْحَديثُ بِالـذَّهَبِ ؛ نَفَس کسـی که بخاطر مظلومیّت ما انـدوهگین شود، تسبیـح است و اندوهش برای مـا، عبادت است و پوشانـدن راز ما جهاد در راه خـداست . سـپس امام صادق علیه السّـلام افزودنـد: این حـدیث را بایـد با طلا نوشت. امالی شیخ مفید، ص ۳۳۸

حدیث۴۹

قالَ الرِّضا علیه السّـلام : يَا ابنَ شَبيبٍ! اِنْ كُنْتَ باكِياً لِشَيْءٍ فَابْكِ لِلْحُسَيْنِ بْنِ عَلىّ بْنِ اَبى طالبٍ علیه السّلام فَاِنَّهُ ذُبِحَ كَما يُذْبَحُ الْكَبْشُ ؛ امام رضا علیه السّـلام به (ریّان بن شبیب) فرمودنـد: ای پسـر شبیب ! اگر بر چیزی گریه می کنی ، بر حسـین بن علی بن ابی طالب علیه السّلام گریه کن ، چرا که او را مانند گوسفند سر بریدند. بحارالانوار، ج ۴۴، ص ۲۸۶

حدیث۵۰

امام رضا علیه السّـلام فرمودند: مَنْ جَلَسَ مَجْلِساً يُحْيى فيهِ اَمْرُنا لَمْ يَمُتْ قَلْبُهُ يَوْمَ تَمُوتُ الْقُلُوبُ ؛ هر کس در مجلسـی بنشـیند که در آن ، امر (و خطّ و مرام ما) احیا می شود، دلش در روزی که دلها می میرند، نمی میرد. بحارالانوار، ج ۴۴، ص ۲۷۸

حدیث۵۱

قالَ الرِّضا علیه السّـلام : فَعَلى مِثْلِ الْحُسَـينِ فَلْيَبْكِ الْباكُونَ فَاِنَّ الْبُكاءَ عَلَيهِ يَحُطُّ الذُّنُوبَ الْعِظامَ ؛ امام رضا علیه السّلام فرمودند: گریه کنندگان باید بر کسی همچون حسین علیه السّلام گریه کنند، چرا که گریستن برای او، گناهان بزرگ را فرو می ریزد. بحارالانوار، ج ۴۴، ص ۲۸۴

حدیث۵۲

امام رضا علیه السّـلام فرمودنـد: يَا بْنَ شَبيبٍ!اِنْ بَكَيْتَ عَلَى الْحُسَـينِ علیه السّـلام حَتّى تَصيـرَ دُمُوعُكَ عَلى خَدَّيْكَ غَفَرَ اللّهُ لَكَ كُلَّ ذَنْبٍ اَذْنَبْتَهُ صَغيرا كانَ اَوْ كَبيراً قَليلا كانَ اَوْ كثيراً ؛ ای پسرشبیب !اگر بر حسین علیه السّلام آن قدر گریه کنی که اشکهایت بر چهره ات جاری شود، خداوند همه گناهانت را که مرتکب شده ای می آمرزد؛ کوچک باشد یا بزرگ ، کم باشد یا زیاد. امالی صدوق ، ص ۱۱۲

حدیث۵۳

قالَ الرِّضا علیه السّـلام : يَا بْنَ شَبيبٍ! اِنْ سَرَّكَ اَنْ تَكُونَ مَعَنا فِي الـدَّرَجاتِ الْعُلى مِنَ الجِنانِ فَاحْزَنْ لِحُزْنِنا وَ افْرَحْ لِفَرَحِنا ؛ امام رضـا

علیه السّلام به ریّان بن شبیب فرمودند: اگر تو را خوشحال می کند که در درجات والای بهشت با ما باشی ، پس در اندوه ما غمگین باش و در شادی ما خوشحال باش . جامع احادیث الشیعه ، ج ۱۲، ص ۵۴۹

حدیث۵۴

قال الصّادق علیه السّلام : اَلْحَمْدُ لِلّهِ الَّذی جَعَلَ فِي النّاسِ مَنْ یَفِدُ اِلَیْنا وَ یَمْدَحُنا وَ یَرْثی لَنا؛ امام صادق علیه السّلام فرمودند: خدا را سپاس که در میان مردم ، کسانی را قرار داد که به سوی ما می آیند و بر ما وارد می شوند و ما را مدح و مرثیه می گویند. وسائل الشیعه ، ج ۱۰، ص ۴۶۹

حدیث۵۵

قال الصّادق علیه السّلام : مَنْ قالَ فینا بَیْتَ شِعْرٍ بَنَی اللّهُ لَهُ بَیْتاً فِي الْجَنَّةِ؛ امام صادق علیه السّلام فرمودند: هرکس در راه ما و برای ما یک بیت شعر بسراید، خداوند برای او خانه ای در بهشت ، بنا می کند. وسائل الشیعه ، ج ۱۰، ص ۴۶۷

حدیث۵۶

عَن اَبی هارونَ المكفوفِ قال : دَخَلْتُ عَلی ابی عَبْدِاللّه علیه السّلام فَقالَ لی : اَنْشِدْنی ، فَاءَنْشَدْتُهُ فَقالَ: لا، كَما تُنْشِدوُنَ وَ كَما تَرْثیهِ عِنْدَ قَبْرِه؛ ابو هارون مکفوف می گوید: خدمت حضرت صادق علیه السّلام رسیدم . امام به من فرمودند: (برایم شعر بخوان). پس برایش اشعاری خواندم . فرمودند: این طور نه ، همان طور که (برای خودتان) شعرخوانی می کنید و همان گونه که نزد قبر حضرت سیدالشهدا مرثیه می خوانی . بحارالانوار، ج ۴۴، ص ۲۸۷

حدیث۵۷

امام صادق علیه السّلام می فرمایند: قالَ لی اَبی : یا جَعْفَرُ! اَوْقِفْ لی مِنْ مالی كَذا وكذا النّوادِبَ تَنْدُبُنی عَشْرَ سِنینَ بِمنی اَیّامَ مِنی ؛ پدرم امام باقر علیه السّلام به من فرمودند: ای جعفر! از مال خودم فلان مقدار وقف نوحه خوانان کن که به مدّت ده سال در (منا) در ایام حجّ، بر من نوحه خوانی و سوگواری کنند. بحارالانوار، ج ۴۶، ص ۲۲۰

حدیث۵۸

امام رضا علیه السّلام فرمودند: مَنْ كانَ یَوْمُ عاشورا یَوْمَ مُصیبَتِهِ وَ حُزْنِهِ وَ بُكائِهِ جَعَلَ اللّهُ عَزّوَجَلّ یَوْمَ القیامَةِ یَوْمَ فَرَحِهِ وَ سُرُورِهِ؛ هر کس که عاشورا، روز مصیبت و اندوه و گریه اش باشد، خداوند روز قیامت را برای او روزشادی و سرور قرار می دهد. بحارالانوار، ج ۴۴، ص ۲۸۴

حدیث۵۹

پیامبر اکرم (صلّی اللّه علیه و آله وسلم) فرمودند: اِنّ لِقَتْلِ الْحُسَیْنِ علیه السّلام حَرارَةً فی قُلُوبِ الْمُؤ منینَ لا تَبْرَدُ اَبَداً؛ برای شهادت حسین علیه السلام ، حرارت و گرمایی در دلهای مؤ منان است که هرگز سرد و خاموش نمی شود. جامع احادیث الشیعه ، ج ۱۲، ص ۵۵۶

حدیث۶۰

ما قالَ فِینا قائلٌ بَیتا مِن الشِّعرِ حتّی یُؤَیِّدَ بِرُوحِ القُدُسِ؛ هیچ سراینده‌ای درباره ما بیت شعری نگفت، جز آن که روح القدس کمکش کرد . عیون أخبار الرِّضا علیه‌السلام : ۱ / ۷ / ۲

حدیث۶۱

امام صادق علیه‌السلام : مَن قالَ فِینا بَیتَ شِعرٍ بَنَی اللّه‌ تعالی لَهُ بَیتا فی الجَنّةِ؛ هرکه درباره ما یک بیت شعر بگوید ، خداوند متعال در بهشت یک خانه برایش بسازد . عیون أخبار الرِّضا علیه‌السلام : ۱ / ۷ / ۱

حدیث۶۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم: لَمّا سُئِلَ عنِ الشُّعَراءِ: إنّ المُؤمِنَ مُجاهِدٌ بِسَیفِهِ ولِسانِهِ ، والذی نَفسی بیدِهِ لَکأنّما یَنضِحُونَهم بالنَّبلِ؛ – در پاسخ بــه سؤال از شاعران– : همانا مؤمن با شمشیر و زبان خود جهاد می کند ؛ سوگند به آن که جانم در دست اوست ، سخنان شاعران (مؤمن) چون تیری است که به دشمن می‌زنند . نور الثقلین : ۴/۷۰/۱۰۵

حدیث۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أحبّ قوما حشره اللّه فی زمرتهم؛ هر که گروهی را دوست دارد خدا وی را با آنها محشور کند. نهج الفصاحه

حدیث۶۴

امـام حسـن عسـکری(علیـه السـلام) فرمودنـد: همـه‌ی محبت‌هـا را بـه سوی مـا جلـب کنیـد و همه‌ی زشتی‌هـا را از مـا دور سازیـد. (بحارالانوار/۳۷۳/۷۵)

حدیث۶۵

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : مَنْ والانا فَلِجَدّی (صلی الله علیه وآله وسلم) والی، وَ مَنْ عادانا فَلِجَدّی عادی ؛ امام حسین – علیه السـلام – فرمودنـد: هر که ما را دوست بـدارد و پیرو ما باشـد، پس دوستی و محبّتش به جهت جدّم رسول خدا (صـلی الله علیه وآله وسـلم)می باشـد. هرکس بـا ما دشـمن و کینه توز باشـد، پس دشـمنی و مخالفت او به جهت جـدّم رسول خـدا (صـلی الله علیه وآله وسلم) خواهد بود. ینابیع المودّة، ج ۲، ص ۳۷، ح ۵۸

حدیث۶۶

قـالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَیْهِ السَّلام – : وَ إنّ حُبَّنا لَیُساقِطُ الـذُّنُوبَ مِنْ بَنی آدَم، کَما یُساقِطُ الرّیـحُ الْوَرَقَ مِنَ الشَّجَرِ؛ امام حسـن مجتبی – علیه السـلام – فرمودند: همانا محبّت و دوستی با ما (اهل بیت رسول اللّه(صـلی الله علیه وآله) سـبب ریزش گناهان ـ از نامه اعمال ـ می شود، همان طوری که وزش باد، برگ درختان را می ریزد. بحارالأنوار، ج ۴۴، ص ۲۳، ح ۷

حدیث۶۷

قـالَتْ فاطِمَـهُ الزَّهْراء – سـلام الله علیها – : یا أبَـهْ، ذَکَرْتُ الْمَحْشَرَ وَوُقُوفَ النّاسِ عُراهً یَوْمَ الْقیامَـهِ، وا سَوْأتاهُ یَوْمَئِـذ مِنَ اللّهِ عَزَّوَجَلَّ ؛ حضـرت فاطمه زهرا – سـلام الله علیها – اظهار داشـتند: ای پـدر، من به یاد روز قیامت افتادم که مردم چگونه در پیشگاه خداونـد با حالت برهنه خواهند ایستاد ـ و فریاد رسی ندارد، جز اعمال و علاقه نسبت به اهل بیت (علیهم السلام) ـ کشف الغمّهٔ، ج ۲، ص ۵۷

حدیث۶۸

قالَتْ فاطِمَهُ الزَّهْراء – سـلام الله علیها – : مَنْ سَلَّمَ عَلَیْهِ اَوْ عَلَیَّ ثَلاثَهَ أیّام أوْجَبَ اللّهُ لَهُ الجَنَّهَ، قُلْتُ لَها: فی حَیاتِهِ وَ حَیاتِکِ؟ قالَتْ: نَعَمْ وَ بَعْدَ مَوْتِنا ؛ حضـرت فاطمه زهرا – سـلام الله علیها – فرمودنـد: هر که بر پـدرم ـ رسول خـدا ـ و بر من به مدّت سه روز سـلام کند خداونـد بهشت را برای او واجب می گردانـد. راوی گویـد: عرضه داشـتم: آیا در زمان حیات و زنـده بودن؟ فرمودنـد: چه در زمان حیات ما باشد ;و یا پس از مرگ. بحارالأنوار، ج ۴۳، ص ۱۸۵، ح ۱۷

حدیث۶۹

قالَتْ فاطِمَهُ الزَّهْراء – سـلام الله علیها – : لا تُصَلّی عَلَیَّ اُمَّهٌ نَقَضَتْ عَهْدَ اللّهِ وَ عَهْدَ أبی رَسُولِ اللّهِ فی أمیر الْمُؤمنینَ عَلیّ، وَ ظَلَمُوا لی حَقی، وَ أخَذُوا إرْثی، وَ خَرقُوا صَحیفَتی اللّتی کَتَبها لی أبی بِمُلْکِ فَدَک ؛ حضـرت فاطمه زهرا – سـلام الله علیها – فرمودند: افرادی که عهـد خدا و پیامبر خدا را درباره امیرالمؤمنین علی – علیه السـلام – شکسـتند، و در حقّ من ظلم کرده و ارثیّه ام را گرفتند و نامه پدرم را نسبت به فدک پاره کردند، نباید بر جنازه من نماز بگذارند. بیت الأحزان، ص ۱۱۳

حدیث۷۰

قالَتْ فاطِمَهُ الزَّهْراء – سـلام الله علیها – : إنّی اُشْـهِدُ اللّهَ وَ مَلائِکَتَهُ، أنَّکُما اَسْخَطْتُمانی، وَ ما رَضیتُمانی، وَ لَئِنْ لَقیتُ النَبیَّ لأشْکُوَنَّکُما إلَیْهِ ؛ حضـرت فاطمه زهرا – سـلام الله علیها – هنگامی که ابوبکر و عمر به ملاقات حضـرت آمدنـد فرمودند: خدا و ملائکه را گواه می گیرم که شما مرا خشمناک کرده و آزرده اید، و مرا راضی نکردید، و چنانچه رسول خدا را ملاقات کنم شکایت شما دو نفر را خواهم کرد. بحارالأنوار، ج ۲۸، ص ۳۰۳

حدیث۷۱

قالَتْ فاطِمَهُ الزَّهْراء – سـلام الله علیها – : وَاللّهِ! لا کَلَّمْتُکَ أبَداً، وَاللّهِ! لاَدْعُوَنَّ اللّهَ عَلَیْکَ فی کُلِّ صَلوهٔ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – پس از ماجرای هجوم به خانه حضـرت، خطاب به ابوبکر کردنـد و فرمودنـد: به خـدا سوگنـد، دیگر با تو سـخن نخواهم گفت، سوگند به خدا، در هر نمازی تو را نفرین خواهم کرد. الکافی، ج ۱، ص ۴۶۰

حدیث۷۲

قالَتْ فاطِمَهُ الزَّهْراء – سـلام الله علیها – : وَاللّهِ یَابْنَ الْخَطّابِ لَوْلا أنّی أکْرَهُ أنْ یُصیبَ الْبَلاءُ مَنْ لا ذَنْبَ لَهُ، لَعَلِمْتَ أنّی سَأُقْسِمُ عَلَی اللّهِ ثُمَّ أجِدُهُ سَریعَ الْاجابَهِ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – به عمر بن خطّاب فرمودند: سوگند به خداوند، اگر نمی ترسیدم که عذاب الهی بر بی گناهی، نازل گردد؛ متوجّه می شدی که خدا را قسم می دادم و نفرین می کردم. و می دیدی چگونه دعایم سریع مستجاب می گردید. الکافی، ج ۱، ص ۴۶۰

حدیث۷۳

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : شیعَتُنا مِنْ خِیارِ أهْلِ الْجَنَّةِ وَکُلُّ مُحِبّینا وَ مَوالی اَوْلیائِنا وَ مُعادی أعْدائِنا وَ الْمُسْلِمُ بِقَلْبِهِ وَ لِسانِهِ لَنا ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: شیعیان و پیروان ما، و همچنین دوستداران اولیاء ما و آنان که دشمن دشمنان ما باشند، نیز آن هائی که با قلب و زبان تسلیم ما هستند بهترین افراد بهشتیان خواهند بود. بحارالأنوار، ج ۶۸، ص ۱۵۵

حدیث۷۴

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : إنَّ السَّعیدَ کُلَّ السَّعیدِ، حَقَّ السَّعیدِ مَنْ أحَبَّ عَلیّاً فی حَیاتِهِ وَ بَعْدَ مَوْتِهِ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: همانا حقیقت و واقعیّت تمام سعادت ها و رستگاری ها در دوستی علی – علیه السلام – در زمان حیات و پس از رحلتش خواهدبود. شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید، ج ۲، ص ۴۴۹

حدیث۷۵

فی جواب سائل سأله عن حدود الصلاهٔ ... قال :و ما سبب قبولها؟ قال – علیه السلام – : ولایتنا و البراءهٔ من اعدائنا؛ در پاسخ کسی که پرسید از حدود نماز... و چه چیزی سبب قبولی نماز است ؟فرمودند: ولایت مااهل بیت ، و برائت از دشمنان ما. (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۸۶)

حدیث۷۶

قال الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ : انّ فوق کلّ عبادهٔ عبادهٔ، و حبّنا أهل البیت أفضل عبادهٔ؛ برتر از هر عبادت، عبادتی است و دوست داشتن ما اهلبیت برترین عبادت می‌باشد. المحاسن: ۱ / ۲۴۷ / ۴۶۲.

حدیث۷۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بی شک دوست حضرت محمد(ص) کسی است که خدا را فرمان برد اگر چه خویشاوندی او با آن حضرت دور باشد. (نهج البلاغه، خ ۹۲)

حدیث۷۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نزدیک ترین مردم به ما کسی است که ما را دوست بدارد و با دشمنان ما دشمن باشد. (شرح غررالحکم ، ج ۲، ص ۴۸۳)

حدیث۷۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که ما را دوست می دارد باید جامه بلاء و گرفتاری را آماده و مهیّا سازد. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۸۰

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أدِّبُوا أوْلادَکُمْ عَلَیَ ثَلاثٍ: حُبِّ نَبِیکَمْ، وَحُبِّ أهلِ بَیتِهِ، وَعَلَیَ قِرَاءَةِ الْقُرآنِ؛ فرزندانتان را با سه خصلت تربیت کنید: دوستی پیامبر اکرم (ص)، دوستی اهل بیت ایشان(ع) و تلاوت قرآن. لجامع الصغیر، ج ۱، ص ۱۴

حدیث۸۱

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: لِکُلِّ شَیءٍ أساسٌ وأساسُ الإسلامِ حُبُّنا أهلَ البَیتِ؛ هر چیزی را شالوده‌ای است و شالوده اسلام ، دوستداری ما اهل بیت است. المحاسن، ج ۱، ص ۱۵۰

حدیث۸۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إنَّ حَدِیثَنا یُحیِی القُلُوبَ؛ به راستی که حدیث ما (اهل بیت) دلها را زنده می‌کند. (بحارالأنوار، ج ۲، ص ۱۴۴)

حدیث۸۳

حضرت زهرا (سلام الله علیها) فرمودند: فجعل الله طاعتنا نظاما للملة و إمامتنا أمانا من الفرقة خداوند پیروی از ما اهل بیت را سبب برقراری نظم اجتماعی در امت اسلامی و رهبری ما را عامل در امان ماندن از تفرقه ها قرار داده است . (احتجاج طبرسی ج ۱، ص ۲۵۸)

حدیث۸۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: لِکُلِّ شَیءٍ أساسٌ وأساسُ الإسلامِ حُبُّنا أهلَ البَیتِ؛ هر چیزی را شالوده‌ای است و شالوده اسلام ، دوستداری ما اهل بیت‌است. المحاسن، ج ۱، ص ۱۵۰

حدیث۸۵

حضرت امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: هر کس در مجلس که یاد و اسم ما در آن زنده نگه داشته می شود بنشیند، در آن روزی که دلها می میرد دل او نمی میرد. امالی شیخ صدوق، ص ۶۸.

حدیث۸۶

امام صادق (سلام الله علیه) می فرمایند: من أراد الله به الخیر قذف فی قلبه حب الحسین (سلام الله علیه) و حب زیارته: کسی که خدا خیرخواه او باشد، محبت امام حسین (سلام الله علیه) و شوق زیارت ایشان را در دل او می اندازد. بحارالانوار، ج۹۸، ص ۷۶.

حدیث۸۷

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: من انشد فی الحسین بیتا من شعر فبکی و ابکی عشره فله لهم الجنه. هر کسی درباره حسین (علیه السلام) بیتی شعر بسراید و خود بگیرد و ده نفر را بگریاند، برای او و آن ده نفر بهشت باشد. ثواب الاعمال/ ج ۱۱۰.

حدیث۸۸

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: هرکس خداوند محبت اهل‌بیت(علیهم‌السلام) را به او بخشیده، به خیر دنیا و آخرت دست یافته است. الخصال/۵۱۵

احادیث قدسی

حدیث۱

قال الله عزّوجلّ: همانا علی امام پرهیزگاران و رهبر روسفیدان پاک و پادشاه مؤمنان است. (امالی‌الصدوق۳۵۲)

حدیث۲

قال الله عزّوجلّ: ولایت علی بن ابی طالب(ع) دژ (امان) من است هرکه وارد آن شود، از عذاب من در امان خواهد بود. (عیون اخبارالرضا(ع)۱/۱۴۶)

حدیث۳

قال الله عزّوجلّ: من بی‌نیازترین شریک هستم، هر کس کاری انجام دهد و دیگری را (با من) شریک کند، من از آن (کار) بیزارم و آن (کار)، برای همان شریک خواهد بود. (بحارالانوار۶۷/۲۲۲)

حدیث۴

قال الله عزّوجلّ: (ای آدم!) اگر این‌ها(اهل بیت علیهم‌السلام) نبودند، نه تو را می‌آفریدم و نه بهشت و جهنم را، و نه آسمان و زمین را. (معانی‌الاخبار۱۲۴)

حدیث۵

قال الله عزّوجلّ: لا اله الا الله دژ(امان) من است، کسی که وارد آن شود، از عذاب من در امان است. (امالی‌الصدوق۲۳۵)

حدیث۶

قال الله عزّوجلّ: برادرت علی را بشارت ده، که من دوست‌دار او را عذاب نمی‌کنم و به دشمن او رحم نمی‌کنم. (امالی صدوق۳۹)

حدیث۷

قال الله عزّوجلّ: چنان‌که هیچ درختی بدون میوه کامل نیست، ایمان نیز بدون کنارگذاشتن کارهای حرام کامل نمی‌شود. (علل‌الشرایع ۱/۲۵۰)

حدیث۸

قال الله عزّوجلّ: ای احمد! اندیشه‌ات را به‌کار گیر پیش از آن‌که از دست برود، زیرا کسی که اندیشه‌اش را به‌کار بندد، اشتباه نمی‌کند و گرفتار سرکشی نمی‌شود. (ارشادالقلوب۱/۲۰۵)

حدیث۹

قال الله عزّوجلّ: ای احمد! می‌دانی به کدام دلیل تو را بر دیگر انبیا برتری دادم؟ به دلیل یقین و حسن خلق و سخاوت نفس و دلسوزی برای مردم. (ارشادالقلوب۱/۲۰۵)

حدیث۱۰

قال الله عزّوجلّ: ای احمد! عبادت ده بخش دارد که نُه بخش آن، به دست آوردن روزی حلال است. (ارشادالقلوب۱/۲۰۳)

حدیث۱۱

قال الله عزّوجلّ: ای احمد! پرهیزکاری، زینت مؤمن و ستون برپایی دین است. (ارشادالقلوب۱/۲۰۳)

حدیث۱۲

قال الله عزّوجلّ: وای بر کسانی که با فریب، دین را به دنیا می‌فروشند. (کافی۲/۲۹۹)

حدیث۱۳

قال الله عزّوجلّ: بنده‌ام با چیزی بهتر از واجبات به من نزدیک نمی‌شود. و با نافله(کارهای مستحبی) به من نزدیک می‌شود تا اینکه دوستش بدارم. آن‌گاه که دوستش بدارم، من گوش او خواهم شد که با آن می‌شنود و دیده‌ی او که با آن می‌بیند و زبان او که با آن سخن می‌گوید و دست او که قدرت‌نمایی می‌کند. اگر دعایم کند اجابتش می‌کنم و اگر از من بخواهد به او می‌دهم. (کافی۲/۳۵۳)

حدیث۱۴

قال الله عزّوجلّ: ای محمد! هرکه ولی مرا بیازارد به جنگ من برخاسته است. (کافی۲/۳۵۲)

حدیث۱۵

قال الله عزّوجلّ: هرکه بنده‌ی مؤمن مرا بیازارد، باید با من اعلام جنگ کند. (کافی۲/۳۰۵)

حدیث۱۶

قال الله عزّوجلّ: ای داوود! همان‌گونه که نزدیک‌ترین مردم به خدا، فروتنان هستند، دورترین مردم از خدا، متکبران هستند. (کافی۲/۱۲۴)

حدیث۱۷

قال الله عزّوجلّ: باید که زبانت در نهان و آشکار، یکی باشد. (کافی۸/۱۳۴)

حدیث۱۸

قـال الله عزّوجـلّ: ای عیسـی! آن که بر مـن شوریـده و گنـاه می‌کنـد تـو را نفریبـد. روزی مرا می‌خـورد و دیگری را بنـدگی می‌کند...آن‌چنان او را به بند می‌کشم که راه گریزی نداشته باشد. (کافی۸/۱۳۳)

حدیث۱۹

قال الله عزّوجلّ: با مستحبات به من نزدیک شو. (کافی۸/۱۳۲)

حدیث۲۰

قال الله عزّوجلّ: زبان را در پس اندیشه قرار ده تا در امان باشی. (کافی۲/۴۹۸)

حدیث۲۱

قال الله عزّوجلّ: آن‌گاه که مرا یاد می‌کنی، فروتن باش. (کافی۲/۴۹۷)

حدیث۲۲

قال الله عزّوجلّ: یاد من، هر جایی زیباست. (کافی۲/۴۹۷)

حدیث۲۳

قال الله عزّوجلّ: مال بسیار، گناهان را از یاد می‌برد. (کافی۲/۴۹۷)

حدیث۲۴

قال الله عزّوجلّ: هرکه مرا یاد کند همدمش می‌شوم. (کافی۲/۴۹۶)

حدیث۲۵

قال الله عزّوجلّ: هرگونه می‌خواهی باش که با هر دست که دهی از همان دست می‌گیری. (کافی۲/۱۳۸)

حدیث۲۶

قال الله عزّوجلّ: شکر، نعمت‌ها را افزون و از دیگران بی‌نیاز می‌کند. (کافی۲/۹۴)

حدیث۲۷

قال الله عزّوجلّ: ای فرزند آدم! خودت را محو بندگی من کن تا دلت را پر از بی‌نیازی کنم. (کافی۲/۸۳)

حدیث۲۸

قال الله عزّوجلّ: نیکی ده برابر پاداش دارد و یک گناه نابودکننده است. (کافی۸/۴۹)

حدیث۲۹

قال الله عزّوجلّ: ای موسی! هرکه از گناهکاران نزد تو آمد و به تو پناه برد، بگو خوش آمدی و آسوده شدی، چه جایگاه بزرگی است پیشگاه خداوند جهان. و بر ایشان آمرزش بخواه و بر ایشان مانند یکی از خودشان باش. (کافی۸/۴۸)

حدیث۳۰

آن‌گاه که در برابر من به نماز می‌ایستی، شتاب نکن. (کافی۸/۴۶)

حدیث۳۱

قال الله عزّوجلّ: ای موسی! توبه را زود انجام بده و گناه را برای بعد بگذار. (کافی۸/۴۶)

حدیث۳۲

قال الله عزّوجلّ: ای موسی! مرا در هیچ حالتی فراموش نکن و از بسیاری مال سرمست نشو. (کافی۸/۴۵)

حدیث۳۳

قال الله عزّوجلّ: ای موسی! نزد من از بسیاری گناه فریاد برآور، همانند گناه‌کاری که از دشمنش می‌گریزد.(کافی۸/۴۲)

حدیث۳۴

قال الله عزّوجلّ: ای موسی! آرزوهای بسیاری برای دنیا نداشته باش، زیرا دلت را سخت می‌کند و کسی که دلش سخت باشد از من دور می‌شود. (کافی۸/۴۲)

حدیث۳۵

قال الله عزّوجلّ: ای آدم! هرکدام از فرزندان تو قصد انجام کار نیکی کند، اگر انجام ندهد یک کار نیک و اگر انجام دهد، ده برابر نوشته خواهد شد. (کافی ۲/۴۴۰)

حدیث۳۶

قال الله عزّوجلّ: ای آدم! آن‌چه بین من و توست: از تو دعا و از من اجابت. (الخصال۱/۲۴۴)

حدیث۳۷

قال الله عزّوجلّ: در نهان و نیز هنگام شادمانی به یاد من باش تا در غفلت‌ها به یادت باشم. (امالی صدوق/۲۵۴)

حدیث۳۸

قال الله عزّوجلّ: تندی نکن با کسی که تو را بر او مسلط کردند تا با تو تندی نکنم. (کافی۲/۳۰۳)

حدیث۳۹

قال الله عزّوجلّ: به‌راستی درمی گذرم از مردمان مسلمانی که ولایت امام عادلی را که از جانب خداوند است پذیرفته‌اند. (کافی۱/۳۷۶)

حدیث۴۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوستی و مهرورزی نسبت به یکدیگر در الفت و آرامش روح هاست. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۴۱

قال الله عزّوجلّ: إنّی قَد قَضَیتُ لِکُلِّ قَومٍ هادیا أهدی بِهِ السُّعَداءَ وَ یَکونُ حُجَّةً عَلَی الأشْقیاءِ؛ من برای هر قومی راهنمایی قرار دادم، که خوشبختان را به وسیله آن هدایت می‌کنم و حجتی برای بدبختان است. الکافی، ج ۸ ، ص ۲۸۵، ح ۴۳۰ .

حدیث۴۲

قال الله عزّوجلّ: اگر علی را نیافریده بودم، همسری مناسب فاطمه، از فرزندان آدم و نسل او نبود. (عیون اخبارالرضا(ع)۲۰۳)

علم و دانش

علم و دانش

حدیث۱

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : آفَةُ العِلمِ النِّسیانُ ؛ آفت دانش ، فراموشی است . الخصال ، ص ۴۱۶ .

حدیث۲

قال الامام الهادی – علیه السلام – : العُجْبُ صَارِفٌ عَنْ طَلَبِ الْعِلْمِ، داعٍ إِلَی الغمطِ. امام هادی – علیه السلام – فرمود: خودپسندی، (آدمی را) از طلب علم باز می دارد و به تحقیر دیگران فرا می خواند. «بحار الانوار، ج ۷۲، ص ۱۹۹»

حدیث۳

عَنْ أَبِی عَبْدِاللهِ – علیه السّلام – : طَلَبَةُ الْعِلْمِ ثَلاثَةٌ فَاعْرِفْهُمْ بِأَعْیانِهِمْ وَصِفاتِهِمْ: صِنْفٌ یَطْلُبُهُ لِلْجَدَلِ وَالْمِراءِ، وَ صِنْفٌ یَطْلُبُهُ لِلإسْتِطالَةِ و

الخَتلِ وَصِنْفٌ یَطْلَبُهُ لِلْفِقْهِ وَالْعَقْلِ فَصاحِبُ الْجِدَلِ وَالْمِراءِ ... . امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: جویندگان علم بر سه دسته اند پس آنان را با هویت واقعی شان بشناس: دسته ای از آنها دانش را به جهت جدل و مراء فرا می گیرند و دسته ای آن را جهت تفاخر و بزرگ نمائی می آموزند و دسته ای نیز آن را جهت فهمیدن و تعقل یاد می گیرند. پس اهل جدل و مراء آدم مردم آزار است، او در هنگام مناظره مانع از گفتار دیگران می شود و در میدان سخن مجالی برای دیگران قائل نیست و در عین حال خود را حلیم پارسا می نمایاند و حال آنکه باطن وی از خشوع و ورع تهی است و سرانجام خداوند نیز دماغ وی را به خاک می مالد. «معالم الاصول و ملاذ المجتهدین، ص ۱۵»

حدیث۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : أقرَبُ النّاسِ مِن دَرجَةِ النُّبوَّةِ أهلُ الجِهادِ و أهلُ العِلم. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: نزدیکترین مردم به مقام نبوّت، اهل جهاد و دانش اند. «کنزالعمّال، ح ۱۰۶۴۷»

حدیث۵

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنْ اَرادَ أنْ یَنْظُرَ اِلی آدمَ فِی عِلمِهِ، و اِلی نوُحٍ فی حِکمَتِهِ وَ اِلیَ اِبراهیمَ فی حِلمِهِ فَلْیَنْظُر اِلیَ عَلیِّ بنِ اَبِی طالِب. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که می‌خواهد علم و معرفت آدم ابوالبشر و حکمت نوح و حلم ابراهیم را ببیند، پس باید به سوی علی بن ابی طالب نگاه کند. «بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۳۵»

حدیث۶

قال امیرالمؤمنین – علیه السّلام – : ... عَلَّمَنی اَلفَ بابٍ یَفْتَحُ مِنْ کُلِّ بابٍ اَلفُ باب. امیرالمؤمنین – علیه السّلام – فرمودند: پیامبر – صلی الله علیه و آله – هزار درِ علم و دانش را به من آموخت که از هر در آن هزار در دیگر گشوده می شود. بحار الانوار، ج ۳۸، ص ۳۳۱

حدیث۷

قالَ الامامُ الرّضا – علیه السّلام – : لم یَزَلِ اللهُ عالِماً بِالأشیاءِ قَبْلَ اَنْ یَخْلُقَ الأشیاءَ ... . امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: علم خداوند در ازل و پیش از خلقت اشیاء، مثل علم او به اشیاء بعد از خلقت آنها بوده است. «توحید صدوق، ص ۱۴۵»

حدیث۸

قالَ الامامُ الصادق – علیه السّلام – : اِنَّ اللهَ عِلْمٌ لا جَهَلَ فیه، حیاةٌ لامَوتَ فِیه، نورٌ لا ظُلمةَ فیه. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: خداوند (را) علمی است که هیچ جهلی در او نیست، حیاتی است که هیچ موتی در او نیست، نوری است که هیچ جنبه ظلمانی ندارد. «توحید صدوق، ص ۱۳»

حدیث۹

قالَ الامامُ الصادق – علیه السّلام – : فانّه لَیس لِعِلْمِهِ مُنتهی. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: همانا برای علم خداوند پایانی نیست. «توحید صدوق، ص ۱۳۴»

حدیث۱۰

قالَ امیرُ المؤمنین – علیه السّلام – : خَرَقَ عِلْمُه باطِنُ غَیْبُ الستراتِ و اَحاطَه بغُموضِ عقایـد السّریراتِ. امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: علم خداوند ژرفای پرده های غیب را شکافته است و به افکار و عقاید پنهان احاطه دارد. «نهج البلاغه، خطبه ۱۰۸»

حدیث۱۱

عَنْ أمیرِ الْمُؤمِنینَ – عَلَیْهِ السَّلامُ – قالَ: وَ قَدْ جَعَلَ اللهُ لِلْعِلْم أهْلًا وَ فَرَضَ عَلی الْعِبادِ طاعَتَهُمْ بِقَوْلِهِ: «و آتُوا الْبُیُوتَ مِنْ أبْوابِها» وَ الْبُیُوتُ هِی بُیُوت العلْمِ الَّذی إسْتَوْدَعَتْهُ الأنبیاءُ وَ أبْوابِها أوْصیاؤُهُمْ. امیر المؤمنین – علیه السلام – فرمودند: خداوند برای «علم» جایگاهی مناسب مقرر داشته است و بر بندگانش اطاعت از آن را واجب گردانده و فرموده: از درب خانه داخل شوید و منظور از بیوت خانه های علم است که به انبیاء داده شده و أبواب آن اوصیاء آن ها هستند. «نور الثقلین، ج ۱، ص ۱۷۷»

حدیث۱۲

قالَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – : عَلِیُّ بْنُ أبی طالِبٍ أقْدَمُ اُمَّتِی سِلْماً وَ أکثَرُهُمْ عِلْماً وَ أَصَحُّهُمْ دِیناً وَ أفْضَلُهُمْ یَقِیناً و أحْلَمُهُمْ حِلْماً وَ أسْمَحُهُمْ کفّاً وَ هُوَ الْإمامُ وَ الْخَلِیفَةُ بَعْدِی. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: علی بن ابی طالب پیشگام امت من در گرویدن به اسلام است و علم و دانش او از همه بیشتر و دین او از همه کاملتر و یقین او از همه برتر و حلم او از همه بیشتر و دست او از همه بخشنده تر است و او امام و خلیفه پس از من است. «أمالی صدوق، ص ۸»

حدیث۱۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا سَهَرَ إلّا فی ثلاثٍ :مُتَهَجِّدٍ بالقرآنِ ، وفی طَلَبِ العِلم ، أو عَروسٍ تُهدی إلی زَوجِها . شب زنده‌داری جز برای سه چیز روا نیست: تلاوت قرآن ، تحصیل دانش و یا فرستادن عروس به خانه شوهرش . بحار الأنوار : ۷۶ / ۱۷۸ / ۳ منتخب میزان الحکمة : ۲۸۴

حدیث۱۴

امام علی علیه‌السلام : مُرُوا أولادَکُم بطَلَبِ العِلم ؛ فرزندان خود را به آموختن دانش وادارید . کنزالعمّال : ۴۵۹۵۳ منتخب میزان الحکمة : ۶۱۶

حدیث۱۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : اکتُبُوا العِلمَ قبلَ ذَهابِ العُلَماءِ ، وإنّما ذَهابُ العِلم بِمَوتِ العُلَماءِ ؛ دانش را ، پیش از درگذشت دانشمندان ، بنویسید ؛ زیرا با مرگ دانشمندان ، دانش (آنان) نیز می‌رود . کنز العمّال : ۲۸۷۳۳ منتخب میزان الحکمة : ۴۸۲

حدیث۱۶

الإمامُ الباقرُ علیه‌السلام لسَلَمَةَ بنِ کُهَیلٍ والحَکَم بنِ عُتَیبَةَ: شَرِّقا وغَرِّبا لَن تَجِدا عِلما صَحیحا إلّا شَیئا یَخرُجُ مِن عِندِنا أهلَ البَیتِ ؛ امام

باقر علیه‌السلام- خطاب به سلمهٔ بن کهیل و حکم بن عتیبه- فرمودند: اگر به شرق و غرب بروید ، هرگز دانش درستی را نخواهید یافت ، مگر همان چیزی که از ما خاندان صادر شود . بحار الأنوار : ۲ / ۹۲ / ۲۰

حدیث۱۷

امام علی علیه‌السلام : أعلَمُ النّاسِ المُستَهتَرُ بِالعِلمِ ؛ داناترین مردم ، کسی است که آزمند دانش باشد . غرر الحکم : ۳۰۷۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۶

حدیث۱۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أعلَمُ النّاسِ مَن جَمَعَ عِلمَ النّاسِ إلی عِلمِهِ ؛ داناترین مردم ، کسی است که دانش مردم را با دانش خود جمع کند . أمالی الصدوق : ۲۷ /۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۶

حدیث۱۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لَو خِفتُمُ اللّه حَقَّ خِیفَتِهِ لَعُلِّمتُمُ العِلمَ الّذی لا جَهلَ مَعَهُ ؛ اگر از خدا ، چنان که سزد ، می‌ترسیدید علمی به شما آموخته می‌شد که جهل و نادانی با آن همراه نبود . کنزالعمّال : ۵۸۸۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۶

حدیث۲۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عِلمُ الباطِنِ سِرٌّ مِن أسرارِ اللّه عز و جل ، وحُکمٌ مِن حُکمِ اللّه ، یَقذِفُه فی قُلوبِ مَن شاءَ مِن عِبادِهِ ؛ علم باطنی ، رازی از رازهای خداوند عز و جل و حکمتی از حکمتهای خداست و آن را در دل هر کس از بندگانش که خواهد ، می‌افکند . کنزالعمّال : ۲۸۸۲۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۶

حدیث۲۱

امام صادق علیه‌السلام : لَیتَ السِّیاطَ عَلی رُؤوسِ أصحابی حَتّی یَتَفَقَّهوا فی الحَلالِ والحَرا م؛ کاش بالای سر اصحابم تازیانه بود تا در احکام حلال و حرام فقیه شوند . المحاسن : ۱ / ۳۵۸ / ۷۶۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۴

حدیث۲۲

امام باقر علیه‌السلام : اِعلَمْ أ نَّهُ لا عِلمَ کطَلَبِ السَّلامَةِ ، ولا سَلامَةَ کسَلامَةِ القَلبِ ؛ بدان که هیچ دانشی چون طلب سلامتی نیست و هیچ سلامتیی مانند سلامت دل نمی‌باشد . تحف العقول : ۲۸۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۴

حدیث۲۳

امام علی علیه‌السلام : خَیرُ العُلومِ ما أصلَحَکَ؛ بهترین دانشها، دانشی است که تو را اصلاح کند. غرر الحکم : ۴۹۶۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۴

حدیث۲۴

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : خَیرُ العِلمِ ما نَفَعَ؛ بهترین دانش آن است که سودمنـد باشد . أمالیالصدوق : ۳۹۴ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۴

حدیث۲۵

امام کاظم علیه‌السـلام : رسول خدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم وارد مسجد شد ، دید عدّه‌ای گرد مردی جمع شده‌اند، فرمودند: چه خبر است؟ عرض شـد : علاّمه است . فرمودنـد: علاّمه یعنی چه؟ عرض کردنـد: او داناترین مردم است به نسل و نسب‌های اعراب و جنگهـای ایشان و به روزگار جاهلیّت و اشـعار و زبان عربی . پیامبر صـلی الله علیه و آله و سـلّم فرمودنـد: اینها دانشـی است که اگر کسی نداند، به او زیانی نرساند و اگر کسی بداند ، او را سودی نبخشد . أمالی الصدوق : ۲۲۰/۱۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۴

حدیث۲۶

امام علی علیه‌السـلام : وَاعلَم أ نَّهُ لا خَیرَ فی عِلمٍ لا یَنفَعُ ، ولا یُنتَفَعُ بِعِلمٍ لا یَحُقُّ تَعَلُّمُهُ . بـدان کـه در دانـش ناسودمند خیری نیست و آموختن دانشی که سزاوار آموختن نیست ، سودی ندهد . نهج البلاغهٔ : الکتاب ۳۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۴

حدیث۲۷

امام علی علیه‌السـلام : العُلومُ أربَعَـهٌ : الفِقهُ لِلأدیانِ ، والطِّبُّ لِلأبدانِ ، والنَّحوُ لِلّسانِ ، والنُّجومُ لِمَعرِفَهِٔ الأزمانِ ؛ دانشـها چهار گونه‌اند: دانش فقه برای شـناخت ادیان ، دانش پزشـکی برای سلامتی بدن‌ها ، دانش نحو برای تصحیح گویش‌ها و دانش ستاره شناسی برای شناخت اوقات . بحار الأنوار : ۱ / ۲۱۸ / ۴۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۴

حدیث۲۸

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : العِلمُ عِلمانِ : عِلمُ الأدیانِ ، وعِلمُ الأبدانِ؛ دانش بر دو قسم است : شـناخت ادیان و شـناخت کالبدها . بحار الأنوار : ۱ / ۲۲۰ / ۵۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۴

حدیث۲۹

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : إنّما العِلمُ ثَلاثَهٌ : آیَهٌ مُحکَمَهٌ أو فَریضَهٌ عادِلَهٌ ، أو سُنَّهٌ قائمَهٌ ، وما خَلاهُنَّ فهُوَ فَضلٌ ؛ علم سه تاست : آیه‌ای روشن و نسخ ناشده ، یا فریضه‌ای میانه ، یا سنّتی پا برجای . و ماسوای اینها فضیلتی غیر ضرور است . الکافی : ۱ / ۳۲ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۴

حدیث۳۰

لا یَستَوی عِندَ اللّه فی العُقوبهِ الّذینَ یَعلَمونَ والّذینَ لا یَعلَمونَ ، نَفَعَنا اللّه وإیّاکُم بِما عَلِمنا ، وجَعَلَهُ لِوَجهِهِ خالِصا ، إنَّهُ سَـمیعٌ مُجیبٌ؛ کیفر کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند، نزد خداوند یکسان نیست . خداوند ما و شما را از علمی که داریم بهره‌مند سازد و آن را برای خود خالص گرداند، همانا او شنوا و پذیرنده (دعا) است . الإرشاد : ۱ / ۲۳۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۴

حدیث۳۱

امام علی علیه‌السلام : اعقِلوا الخَبَرَ إذا سَمِعتُموهُ عَقلَ رِعایَةٍ لا عَقلَ رِوایَةٍ؛ فإنَّ رُواةَ العِلمِ کَثیرٌ ورُعاتَهُ قَلیلٌ؛ هر گاه خبری را شنیدید ، در اندیشه به کار بستن آن باشید ، نه به فکر نقل کردنش ؛ زیرا بازگو کنندگان دانش بسیارند و به کار برندگان آن اندک . نهج البلاغة : الحکمة ۹۸ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۴

حدیث۳۲

امام علی علیه‌السلام : العِلمُ بِلا عَمَلٍ وَبالٌ ،العَمَلُ بِلا عِلمٍ ضَلالٌ؛ علمِ بدون عمل وزر و وبال است؛ وعملِ بدون علم گمراهی است. غرر الحکم : ۱۵۸۷ ، ۱۵۸۸ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۲

حدیث۳۳

امام علی علیه‌السلام : الدّنیا کُلُّها جَهلٌ إلاّ مَواضِعَ العِلمِ ، والعِلمُ کُلُّه حُجَّةٌ إلاّ ما عُمِلَ بِهِ ؛ دنیا همه‌اش نادانی است، مگر آن جاها که علم باشد و علم همه‌اش حجّت (بردارنده‌اش) است ، مگر علمی که به آن عمل شود . بحار الأنوار : ۲ / ۲۹ / ۹ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۲

حدیث۳۴

إامام علی علیه‌السلام: نَّما زَهَّد النّاسَ فی طَلَبِ العِلمِ کَثرَةُما یَرَونَ مِن قِلَّةِ مَن عَمِلَ بِما عَلِمَ ؛ آنچه مردم را به تحصیل دانش بی‌رغبت کرده ، این است که می‌بینند کمتر عالمی است که به علمش عمل کند . غرر الحکم : ۳۸۹۵ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۲

حدیث۳۵

امام صادق علیه‌السلام : لَیسَ العِلمُ بالتَّعلُّمِ ، إنّما هُو نُورٌ یَقَعُ فی قَلبِ مَن یُریدُ اللّه‌ تبارکَ وتعالی أن یَهدِیَهُ ؛ علم بـه آموختن نیست، بلکه در حقیقت نوری است که در دل هر کس که خداونـد تبارک و تعالی خواهان هدایتش باشد ، می‌افتد . بحار الأنوار : ۱ / ۲۲۵ / ۱۷ منتخب میزان الحکمة : ۵۷۲

حدیث۳۶

امام صادق علیه‌السلام : عَلَی العالِمِ إذا عَلَّمَ أن لا یَعنُفَ ، وإذا عُلِّمَ أن لا یَأنَفَ ؛ بر دانشمند است که هرگاه آموزش دهد ، درشتی و خشونت نکند و هرگاه کسی بخواهد به او علم آموزد ، ننگش نیاید . تنبیه الخواطر : ۱ / ۸۵ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۲

حدیث۳۷

امام علی علیه‌السلام : العِلمُ مَقرونٌ بِالعَمَلِ ، فمَن عَلِمَ عَمِلَ ، والعِلمُ یَهتِفُ بِالعَمَلِ ، فإن أجابَهُ وإلاّ ارتَحَلَ عَنهُ ؛ علم و عمل به هم پیوسته‌اند . بنابراین ، هر که بدانـد ، عمل کنـد و هر که عمل کنـد ، بدانـد . علم ، عمل را صـدا می‌زند ، اگر پاسخش داد می‌ماند وگرنه می‌رود . نهج البلاغة : الحکمة ۳۶۶ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۲

حدیث۳۸

امام على عليه‌السلام : ثَمَرَةُ العِلمِ العَمَلُ بِهِ ؛ میوه دانش ، به کار بستن آن است . غرر الحکم : ۴۶۲۴ منتخب ميزان الحكمة : ۴۰۲

حدیث۳۹

امام على عليه‌السلام : ثَمَرَةُ العِلمِ العِبادَةُ؛ میوه دانش ، پرستش است . غرر الحکم : ۴۶۰۰ منتخب ميزان الحكمة : ۴۰۲

حدیث۴۰

امام على عليه‌السلام : ثَمَرَةُ العِلمِ إخلاصُ العَمَلِ ؛ میوه دانش ، خالص گردانیدن عمل (برای خدا) است . غرر الحکم : ۴۶۴۲ منتخب ميزان الحكمة : ۴۰۲

حدیث۴۱

امام على عليه‌السلام : مَن أكثَرَ الفِكرَ فيما تَعَلَّمَ أتقَنَ عِلمَهُ ، وفَهِمَ ما لَم يَكُن يَفهَم ؛ هرکه در آموخته‌هایش زیاد بیندیشد ، دانش خود را استوار گرداند و آنچه را نمی‌فهمیده است بفهمد . غرر الحکم : ۸۹۱۷ منتخب ميزان الحكمة : ۴۰۲

حدیث۴۲

امام كاظم عليه‌السلام : لا عِلمَ إلاّ مِن عالِمٍ رَبّانِيٍّ ، ومَعرِفَةُ العالِمِ بِالعَقلِ ؛ علم، جز از عالم ربّانی به دست نیاید (یا آن را جز از عالم ربّانی نباید فرا گرفت) و شناخت چنین عالمی به خرد است . مستدرك الوسائل : ۱۱ / ۲۵۸ / ۱۲۹۲۶ منتخب ميزان الحكمة : ۴۰۰

حدیث۴۳

امام على عليه‌السلام : ما أخَذَ اللّه عَلى أهلِ الجَهلِ أن يَتَعَلَّموا حَتّى أخَذَ عَلى أهلِ العِلمِ أن يُعَلِّموا ؛ خداوند، از جاهلان برای آموختن تعهّد نگرفت ، مگر این که پیش از آن ، دانایان را به آموزش دادن آن متعهّد و موظّف ساخت . نهج البلاغة : الحكمة ۴۷۸ منتخب ميزان الحكمة : ۳۹۸

حدیث۴۴

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : أيُّما رَجُلٍ آتاهُ اللّه عِلما فكَتَمَهُ وهُوَ يَعلَمُهُ ، لَقِيَ اللّه عز و جل يَومَ القِيامَةِ مُلجَما بِلِجامٍ مِن نارٍ؛ هر مردی که خداوند به او دانشی دهد و او آن را ، با این که می‌داند ، مخفی نگه دارد ، در روز قیامت در حالی که افساری از آتش بر او زده شده است خداوند عز و جل را دیدار کند . أمالي الطوسيّ : ۳۷۷ / ۸۰۸ منتخب ميزان الحكمة : ۳۹۸

حدیث۴۵

امام باقر عليه‌السلام : مُعَلِّمُ الخَيرِ يَستَغفِرُ لَهُ دَوابُّ الأرضِ ، وحِيتانُ البُحورِ ، وكُلُّ صَغيرَةٍ وكَبيرَةٍ في أرضِ اللّه وسَمائهِ ؛ جنبندگان زمین و ماهیان دریاها و هر موجود ریز و درشتی در زمین و آسمان خدا ، برای آموزگار خوبیها آمرزش می‌طلبند . ثواب الأعمال : ۱۵۹ / ۱ منتخب ميزان الحكمة : ۴۰۰

حدیث۴۶

امام باقر علیه‌السلام : مَن عَلَّمَ بابَ هُدیً فَلَهُ مِثلُ أجرِ مَن عَمِلَ بِهِ ، ولا یُنقَصُ اُولئکَ مِن اُجورِهِم شَیئا؛ هر که یک باب هدایت را آموزش دهد ، برای او همانند پاداش کسی باشد که به آن عمل کند و از پاداش عمل کنندگانِ به آن نیز چیزی کاسته نمی‌شود . تحف العقول : ۲۹۷ منتخب میزان الحکمة :

حدیث۴۷

امام باقر علیه‌السلام : تَذاکُرُ العِلمِ ساعَةً خَیرٌ مِن قِیامِ لَیلَةٍ ؛ یک ساعت مذاکره علمی ، بهتر از یک شب عبادت است . الاختصاص : ۲۴۵ منتخب میزان الحکمة : ۳۹۸

حدیث۴۸

امام باقر علیه‌السلام : إنَّ قَلبا لَیسَ فیهِ شَیءٌ مِنَ العِلمِ کالبَیتِ الخَرابِ الَّذی لا عامِرَ لَهُ ؛ دلی که در آن چیزی از دانش نباشد، مانند خانه ویرانه‌ای است که آباد کننده‌ای ندارد . أمالیالطوسیّ :۵۴۳/۱۱۶۵ منتخب میزان الحکمة : ۳۹۶

حدیث۴۹

الامام علی علیه السلام لِکُمَیلٍ لَمّا أخَذَ بِیَدِهِ وأخرَجَهُ إلَی الجَبّانِ فَلَمّا أصحَرَ تَنَفَّسَ الصُّعَداءَ وقالَ: یا کُمَیلُ ، العِلمُ خَیرٌ مِنَ المالِ ، العِلمُ یَحرُسُکَ وأنتَ تَحرُسُ المالَ ، والمالُ تَنقُصُهُ النَّفَقَةُ ، والعِلمُ یَزکو عَلَی الإنفاقِ ، وصَنیعُ المالِ یَزولُ بِزَوالِهِ . امام علی علیه‌السلام- دست کمیل بن زیاد راگرفت و او را به سوی گورستان برد و چون به صحرا رسید ، آهی از نهاد برکشید و به او فرمودند- : ای کمیل ! دانش بهتر از دارایی است ؛ زیرا دانش از تو نگهبانی می‌کند امّا از دارایی تو باید نگهبانی کنی ، دارایی با خرج کردن کم می‌شود ، امّا دانش با انفاق زیاد می‌گردد . و دست پرورده مال و ثروت با از بین رفتن آن از بین می‌رود (احترام و موقعیت اجتماعی خود را از دست می‌دهد) . نهج البلاغة : الحکمة ۱۴۷. الجبّان والجبّانه : الصّحراء ، وتُسمّی بهما المقابر (النهایه : ۱/۲۳۶)

حدیث۵۰

امام علی علیه‌السلام : إذا أرذَلَ اللّه عَبدا حَظَرَ عَلَیهِ العِلمِ؛ هر گاه خداوند (بخواهد) بنده‌ای را پست گرداند، او را از علم بی‌بهره سازد . نهج البلاغة : الحکمة ۲۸۸ منتخب میزان الحکمة : ۳۹۶

حدیث۵۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : طَلَبُ العِلمِ فَریضَةٌ عَلی کُلِّ مُسلِمٍ ... بِهِ یُطاعُ الرَّبُّ ویُعبَدُ ، وبِهِ تُوصَلُ الأرحامُ ، ویُعرَفُ الحَلالُ مِنَ الحَرامِ ، العِلمُ إمامُ العَمَلِ والعَمَلُ تابِعُهُ ، یُلهَمُ بِهِ السُّعَداءُ ، ویُحرَمُهُ الأشقِیاءُ؛ تحصیل دانش بر هر مسلمانی واجب است ... با دانش است که پروردگار فرمانبری و پرستش می‌شود و با دانش است که پیوندهای خویشاوندی برقرار می‌ماند و حلال از حرام باز شناخته می‌شود . دانش پیشوای عمل است و عمل پیرو آن می‌باشد ، به نیکبختان دانش الهام می‌شود و شوربختان از آن محروم می‌شوند . أمالی الطوسیّ : ۴۸۸ / ۱۰۶۹ منتخب میزان الحکمة : ۳۹۶

حدیث۵۲

امام على عليه‌السلام : يا مؤمنُ ، إنّ هذا العِلْمَ والأدبَ ثَمَنُ نفسِكَ ، فاجتَهِدْ في تَعلُّمِهِما ، فما يَزيدُ مِن عِلمِكَ وأدبِكَ يَزيدُ في ثَمَنِكَ وقَدْرِكَ ؛ ای مؤمن ! این دانش و ادب جان بهای توست ، پس در فراگرفتن آن دو کوشا باش که هر چه بر دانش و ادبت افزوده شود ، قدر و ارزشت فزونی گیرد . مشكاة الأنوار : ۱۳۵ منتخب ميزان الحكمة : ۱۴

حدیث۵۳

امير المؤمنين عليٌّ عليه‌السلام : لِسائلٍ سَأَلَهُ عن مُعضِلَةٍ: سَلْ تَفَقُّها ، ولا تَسْأل تَعَنُّتا ؛ فإنّ الجاهِلَ المُتَعَلِّمَ شَبيهٌ بالعالِمِ ، وإنَّ العالِمَ المُتَعَسِّفَ (المُتَعَنِّفَ) شَبيهٌ بالجاهِلِ المُتَعَنِّتِ . امام على عليه‌السلام- در پاسخ به مردی که از آن حضرت سؤالی مشکل آفرین پرسید- فرمودند: به قصد یاد گرفتن بپرس ، نه برای آزردن و خطا گرفتن ؛ زیرا جاهلی که درصدد آموختن باشد همانند عالم است و عالمی که در بیراهه قدم نهد همچون جاهلی است که به قصد خطا گرفتن می‌پرسد . نهج البلاغة : الحكمة ۳۲۰ منتخب ميزان الحكمة : ۲۶۰

حدیث۵۴

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : السُّؤالُ نِصفُ العِلمِ . پرسش نیمی از دانش است . كنزالعمّال : ۲۹۲۶۰

حدیث۵۵

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : العِلمُ خَزائنُ ومَفاتِيحُهُ السُّؤالُ ، فَاسأَلُوا رَحِمَكُمُ اللّه فإنّهُ يُؤجَرُ أربَعةٌ : السائلُ ، والمُتَكَلِّمُ ، والمُستَمِعُ ، والمُحِبُّ لَهُم؛ دانش گنجینه‌هایی است و کلیدهای آن پرسش است ؛ پس ، خدایتان رحمت کند ، بپرسید ، که با این کار چهار نفر اجر می‌یابند : پرسشگر ، پاسخگو ، شنونده و دوستدار آنان . تحف العقول : ۴۱ منتخب ميزان الحكمة : ۲۶۰

حدیث۵۶

امام على عليه‌السلام : غايَةُ الفَضائلِ العِلم؛ اوج فضیلتها دانش است . غرر الحكم : ۶۳۷۹

حدیث۵۷

امام على عليه‌السلام: إنَّ العِلمَ حَياةُ القُلوبِ ، ونورُ الأبصارِ مِنَ العَمى ، وقُوَّةُ الأبدانِ مِنَ الضَّعفِ؛ همانا دانش، (مایه) زندگی دلهاست و روشن کننده دیدگان کور و نیرو بخش بدنهای ناتوان . أمالي الصدوق : ۴۹۳ / ۱ منتخب ميزان الحكمة : ۳۹۶

حدیث۵۸

امام على عليه‌السلام : العِلمُ حَياةٌ ؛ دانش ، زندگی است . غرر الحكم : ۱۸۵ منتخب ميزان الحكمة : ۳۹۶

حدیث۵۹

امام على عليه‌السلام : كَفى بِالعِلمِ شَرَفا أن يَدَّعِيَهُ مَن لا يُحسِنُهُ ، ويَفرَحَ بِهِ إذا نُسِبَ إلَيهِ ، وكَفى بِالجَهلِ ذَمّا يَبرَأُ مِنهُ مَن هُوَ فيهِ ؛ در ارجمندی دانش ، همین بس که کسی هم که آن را نیکو نمی‌داند دم از داشتن آن می‌زند و هر گاه نسبت علم و دانایی به او

داده‌شود ، خوشحال‌می گردد ودر نکوهندگی نادانی ، همین بس که ، حتّی آدم نادان و بی‌بهره از دانش از آن بیزاری می‌جوید . منیه المرید : ۱۱۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۹۶

حدیث۶۰

العِلمُ ضالَّةُ المُؤمِنِ ؛ دانش ، گمشده مؤمن است . عیون أخبار الرِّضا علیه‌السلام : ۲ / ۶۶ / ۲۹۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۹۶

حدیث۶۱

امام علی علیه‌السلام : لا شَرَفَ کَالعِلم؛ هیچ شرافتی ، چون دانش نیست . نهج البلاغهٔ : الحکمهٔ ۱۱۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۹۶

حدیث۶۲

امام علی علیه‌السلام : العِلمُ أشرَفُ الأحسابِ؛ دانش ، شریفترین شرافت خانوادگی است . کنز الفوائد للکراجکیّ : ۱ / ۳۱۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۹۶

حدیث۶۳

امام علی علیه‌السلام : العِلمُ نِعمَ دَلیلٌ؛ دانش ، چه نیکو راهنمایی است . غرر الحکم : ۸۳۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۹۶

حدیث۶۴

امام علی علیه‌السلام : العِلمُ مِصباحُ العَقلِ ؛ دانش ، چراغ خرد است . غرر الحکم : ۵۳۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۹۶

حدیث۶۵

امام علی علیه‌السلام : رَأسُ الفَضائلِ العِلمُ ، غایَةُ الفَضائلِ العِلم ؛ سرآمد فضیلتها ، دانش است ؛ نقطه پایان فضیلتها دانش است . غرر الحکم : ۵۲۳۴ ۶۳۷۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۹۶

حدیث۶۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : العِلمُ رَأسُ الخَیرِ کُلِّهِ ، والجَهلُ رَأسُ الشَّرِّ کُلِّهِ ؛ دانایی ، سرآمد همه خوبیهاست و نادانی سرآمد همه بدیها . بحار الأنوار : ۷۷ / ۱۷۵ / ۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۹۶

حدیث۶۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أکثَرُ النّاسِ قیمَةً أکثَرُهُم عِلما ، وأقَلُّ النّاسِ قیمَةً أقَلُّهُم عِلما ؛ با ارزشترین مردم، کسانی هستند که از دانش بیشتری برخوردارند و کم‌ارزشترین مردم کسانی هستند که از دانش کمتری بهره‌مندند . أمالی الصدوق : ۲۷ / ۴

حدیث۶۸

امام علی علیه‌السلام : حَسْبُکَ مِنَ الجَهلِ أنْ تُعجَبَ بعِلْمِکَ؛ در نادانی تو همین بس که به دانش خود مغرور شوی . أمالی الطوسیّ : ۵۶ / ۷۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۱۸

حدیث۶۹

امام علی علیه‌السلام : حَسْبُکَ مِنَ الجَهلِ أنْ تُعجَبَ بعِلْمِکَ؛ در نادانی تو همین بس که به دانش خود مغرور شوی . أمالی الطوسیّ : ۵۶ / ۷۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۱۸

حدیث۷۰

امام علی علیه‌السلام : الجَهلُ أدْوَأُ الدّاءِ؛ نادانی بدترین درد است . غرر الحکم : ۸۲۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۱۸

حدیث۷۱

امام صادق علیه‌السلام : لَیسَ العِلمُ بِالتَّعَلُّم ،إنَّما هُوَ نورٌ یَقَعُ فی قَلبِ مَن یُریدُ اللّه‌ُ تَبارَکَ وتَعالی أن یَهدِیَهُ ، فإن أرَدتَ العِلمَ فَاطلُب أوَّلاً فی نَفسِکَ حَقیقَةَ العُبودِیَّةِ ، وَاطلُبِ العِلمَ بِاستِعمالِهِ ، وَاستَفهِمِ اللّه یُفهِمْکَ ؛ دانش به آموختن نیست ، بلکه نوری است که در دل هر کس که خداوند تبارک و تعالی بخواهد هدایتش کند ، می‌افتد . بنابراین ، اگر خواهان دانش هستی ، نخست حقیقت عبودیت را در جان خودت جویا شو و دانش را از طریق به کار بستن آن بجوی و از خداوند فهم و دانایی بخواه تا تو را فهم و دانایی دهد . بحار الأنوار : ۱ / ۲۲۵ / ۱۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۴

حدیث۷۲

امام صادق علیه‌السلام : جاءَ رَجُلٌ إلی رَسولِ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم فقالَ : یا رسولَ اللّه ، ما العِلمُ ؟ قالَ : الإنصاتُ ، قالَ : ثُمَّ مَه ؟ قالَ : الاستِماعُ ، قالَ : ثُمَّ مَه ؟ قالَ : الحِفظُ ، قالَ : ثُمَّ مَه ؟ قالَ : العَمَلُ بِهِ ، قالَ : ثُمَّ مَه یارَسولَ اللّه ؟ قالَ : نَشرُهُ ؛ مردی‌خدمت رسول‌خدا صلی الله علیه و آله و سلّم آمد و عرض کرد : ای رسول خدا ! علم چیست ؟ فرمودند: خاموشی . عرض کرد : سپس چه ؟ فرمودند: گوش سپردن . عرض کرد : دیگر چه ؟ فرمودند: حفظ و مراقبت . عرض کرد : آن گاه چه ؟ فرمودند: به کار بستن آن . عرض کرد : سپس چه ای رسول خدا ؟ فرمودند: انتشار دادن آن . الکافی : ۱ / ۴۸ / ۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۴

حدیث۷۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا یَتِمُّ عَقلُ المَرءِ حَتّی یَتِمَّ فیهِ عَشرُ خِلالٍ ... لا یَسأمُ مِن طَلَبِ العِلمِ طُولَ عُمرِهِ ؛ خرد آدمی کامل نگردد ، مگر آن گاه که ده خصلت در او فراهم آید ... و تا زنده است از طلب دانش خسته نشود . تنبیه الخواطر : ۲ / ۱۱۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۲

حدیث۷۴

امام علی علیه‌السلام : لایُحرِزُ العِلمَ إلاّ مَن یُطیلُ دَرسَهُ ؛ دانش را به دست نیاورَد ، مگر کسی که مدتها بیاموزد . غرر الحکم : ۱۰۷۵۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۲

حدیث۷۵

عَلی المُتَعَلِّمِ أن یُدئبَ نَفسَهُ فی طَلَبِ العِلمِ، ولا ـ یَمَلَّ مِن تَعَلُّمِهِ ، ولا ـ یَستَکثِرَ ما عَلِم؛ بر دانش‌آموز است ، که خود را در طلب علم کوشا سازد و از آموختن دانش خسته نشود و دانسته‌های خود را زیاد نشمارد . غرر الحکم : ۶۱۹۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۲

حدیث۷۶

امـام علی علیه‌السـلام : عَلی المُتَعَلِّمِ أن یُدئبَ نَفسَهُ فی طَلَبِ العِلمِ، ولا یَمَلَّ مِن تَعَلُّمِهِ ، ولا یَستَکثِرَ ما عَلِم؛ بر دانش‌آموز است ، که خود را در طلب علم کوشـا سـازد و از آموختن دانش خسـته نشود و دانسته‌های خود را زیـاد نشـمارد . غرر الحکم : ۶۱۹۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۲

حدیث۷۷

امام سـجّاد علیه‌السلام : حقّ استاد تو این است که به او احترام گذاری ، محضرش را موقّر داری ، با دقت به سخنانش گوش بسپاری ، رویت به او باشد و به او توجّه نمایی ، صدایت را بر او بلند نکنی ، هر گاه کسـی از او سؤالی کند تو جواب ندهی ، بلکه بگذاری خودش جواب دهد . در محضـر او با کسـی سخن نگویی ، در حضور او از کسی غیبت نکنی ، اگر پیش تو از او بد گویی شود ، از وی دفاع کنی . عیبهایش را بپوشانی ، خوبیها و صـفات نیکش را آشکار سازی ، با دشـمن او همنشـینی نکنی و با دوسـتش دشمنی نورزی . هرگاه این کارها را کردی ، فرشـتگان خـدا درباره‌ات گواهی دهنـد که تو برای رضای خداوند جلّ اسـمه ، نه برای مردم ، نزد آن استاد رفته‌ای و دانش او را فراگرفته‌ای . الخصال : ۵۶۷ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۰

حدیث۷۸

امام سـجّاد علیه‌السـلام : حقّ شاگرد تو این است که بـدانی خداونـد ، به واسـطه علم و دانشـی که به تو داده و از خزانه‌های (دانش) خـود برای تـو گشـوده ، تو را سـرپرست شـاگردانت سـاخته است . بنـابراین ، اگر مردم را خوب آموزش دهی و بـا آنـان درشـتی و بدرفتاری نکنی و از تعلیمشان به ستوه نیایی ، خداوند از فضل خود بر دانش تو بیفزاید . امّا اگر دانش خود را از مردم مضایقه کنی یا وقتی برای آموختن دانش نزد تو آمدند با ایشان درشتی و بدرفتاری کنی ، بر خداوند عز و جل سـزاوار است که علم و شکوه آن را از تو بگیرد و جایگاه تو را از دل مردم بیندازد . عوالی اللآلی : ۴ / ۷۴ / ۵۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۰

حدیث۷۹

الإمـامُ الصّادقُ علیه‌السـلام فی قولهِ تعالی : «وَ لا تُصَعِّرْ خَدَّکَ لِلنّاسِ»: لِیَکُنِ النّاسُ عِنـدَکَ فی العِلمِ سَواءً؛ امام صادق علیه‌السـلام درباره آیه «به تکبّر از مردم روی مگردان» فرمودنـد: باید مردمی که برای آموختن علم نزد تو می‌آیند، در نظرت یکسان باشـند . نیه المرید : ۱۸۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۰

حدیث۸۰

الإمـامُ الصّادقُ علیه‌السـلام فی قولهِ تعالی : «وَ لا تُصَعِّرْ خَدَّکَ لِلنّاسِ»: لِیَکُنِ النّاسُ عِنـدَکَ فی العِلمِ سَواءً؛ امام صادق علیه‌السـلام درباره آیه «به تکبّر از مردم روی مگردان» فرمودنـد: باید مردمی که برای آموختن علم نزد تو می‌آیند، در نظرت یکسان باشـند . نیه

المرید : ۱۸۵ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۰

حدیث۸۱

امام علی علیه‌السلام : خُذوا مِنَ العِلمِ مابَدا لَکُم ، وإیّاکُم أن تَطلُبوهُ لِخِصالٍ أربَعٍ : لِتُباهوا بِهِ العُلَماءَ ، أو تُماروا بِهِ السُّفَهاءَ ، أو تُراؤوا بِهِ فِی المَجالِسِ ، أوتَصرِفوا وُجوهَ النّاسِ إلَیکُم لِلتَّرَؤّسِ؛ از علم ، هر آنچه که برایتان پیش می‌آید فرا گیرید و زنهار که آن را برای چهار کار بیاموزید : برای فخر فروشی بر علما ، یا ستیزه کردن با جاهلان ، یا خودنمایی در مجالس ، یا جلب کردن توجه مردم به خود و ریاست کردن بر آنها . الإرشاد : ۱ / ۲۳۰ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۰

حدیث۸۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَنِ ابتَغی العِلمَ لِیَخدَعَ بِهِ النّاسَ لَم یَجِدْ رِیحَ الجَنّةِ ؛ هر کس دانش را برای فریفتن مردم بجوید ، بوی بهشت را نیابد . مکارم الأخلاق : ۲ / ۳۶۴ / ۲۶۶۱

حدیث۸۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن تَعَلَّمَ العِلمَ لِغَیرِ اللّه تَعالی فَلْیَتَبَوَّأْ مَقعَدَهُ مِن نارٍ ؛ هر که دانش را برای غیر خدا بیاموزد ، جایگاهش دوزخ باشد . کنزالعمّال : ۲۹۰۳۵ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۰

حدیث۸۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر که دانش را برای خدا بیاموزد ، به هیچ بابی از آن نرسد مگر این که بیش از پیش ، خود را حقیرتر بیند ، با مردم افتاده‌تر شود ، ترسش از خدا بیشتر گردد و در دین کوشاتر شود . چنین کسی از علم بهره‌مند می‌شود . پس ، باید آن را بیاموزد . امّا کسی که دانش را برای دنیا و منزلت یافتن نزد مردم و موقعیت یافتن نزد سلطان و حاکم فرا گیرد ، به هیچ بابی از آن نرسد مگر این که خود بزرگ بین‌تر شود و بر مردم بیشتر بزرگی فروشد و از خدا بیشتر غافل شود و از دین بیشتر فاصله گیرد . چنین کسی از دانش سود نمی‌برد ؛ بنابراین ، باید (از تحصیل دانش) خودداری ورزد و علیه خود حجّت و پشیمانی و رسوایی در روز قیامت فراهم نیاورد . روضه الواعظین : ۱۶ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۰

حدیث۸۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن طَلَبَ العِلمَ فهُوَ کالصّائمِ نَهارَهُ ، القائمِ لَیلَهُ ، وإنَّ بابا مِنَ العِلمِ یَتَعَلَّمُهُ الرَّجُلُ خَیرٌ لَهُ مِن أن یَکونَ أبو قُبَیسٍ ذَهَبا فأنفَقَهُ فی سَبیلِ اللّه ؛ هر که دانش بجوید ، مانند کسی است که روز خود را به روزه گذراند وشبش را به عبادت . اگر کسی یک بابِ علم بیاموزد ، برایش بهتر است از این که کوه ابو قبیس طلا باشد و او آن را در راه خدا انفاق کند . منیه المرید : ۱۰۰ منتخب میزان الحکمة : ۳۹۸

حدیث۸۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : طالِبُ العِلمِ طالِبُ الرَّحمَةِ ،طالِبُ العِلمِ رُکنُ الإسلامِ ، ویُعطی أجرَهُ مَعَ النَّبِیّینَ ؛ جویای دانش ، جویای رحمت است . جوینده دانش رکن اسلام است و پاداشش با پیامبران داده می‌شود. کنز العمّال : ۲۸۷۲۹ منتخب میزان

الحكمة : ۳۹۸

حدیث۸۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ طالِبَ العِلمِ تَبسُطُ لَهُ المَلائكَةُ أجنِحَتَها وتَستَغفِرُ لَهُ ؛ فرشتگان ، بالهای خود را برای جوینده دانش می‌گسترانند و برایش آمرزش می‌طلبند . كنز العمّال : ۲۸۷۴۵ منتخب ميزان الحكمة : ۳۹۸

حدیث۸۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن كانَ فی طَلَبِ العِلمِ كانَتِ الجَنَّةُ فی طَلَبِهِ ؛ هر که در جستجوی دانش باشد ، بهشت در جستجوی او برآید . كنزالعمّال : ۲۸۸۴۲ منتخب ميزان الحكمة : ۳۹۸

حدیث۸۹

امام علی علیه‌السلام : مَن جاءَتهُ مَنِيَّتُهُ وهُوَ يَطلُبُ العِلمَ فبَينَهُ وبَينَ الأنبياءِ دَرَجَةٌ؛ هر کس در حال طلب دانش مرگش فرا رسد ، میان او و پیامبران تنها یک درجه تفاوت باشد . مجمع البيان : ۹ / ۳۸۰ منتخب ميزان الحكمة : ۳۹۸

حدیث۹۰

إذا جاءَ المَوتُ لِطالِبِ‌العِلمِ وهُوَ عَلی هذهِ الحالَةِ ماتَ وهُوَ شَهيدٌ ؛ هر گاه جوینده دانش در حال آموختن علم مرگش فرا رسد ، شهید مرده‌است . الترغيب والترهيب : ۱ / ۹۷ / ۱۶ منتخب ميزان الحكمة : ۳۹۸

حدیث۹۱

امام صادق علیه‌السلام : لَو عَلِمَ النّاسُ ما فی طَلَبِ العِلمِ لَطَلَبوهُ ولَو بِسَفكِ المُهَجِ وخَوضِ اللُّجَجِ ؛ اگر مردم می‌دانستند که علم چه فوایدی دارد ، هر آینه در جستجوی آن بر می‌آمدند ، گرچه در راه آن خون بریزند و در ژرفای دریاها فرو روند . عوالی اللآلی : ۴ / ۶۱ / ۹ منتخب ميزان الحكمة : ۳۹۸

حدیث۹۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن لَم يَصبِر عَلی ذُلِ‌التَّعَلُّمِ ساعَةً بَقِيَ فی ذُلِّ الجَهلِ أبَدا ؛ هر کس بر خواری ساعتی دانش آموختن صبر نکند، برای همیشه در خواری نادانی بماند . عوالی اللآلی : ۱ / ۲۸۵ / ۱۳۵ منتخب ميزان الحكمة : ۳۹۸

حدیث۹۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أُطلُبوا العِلمَ ولَو بِالصِّينِ ؛ فإنَّ طَلَبَ العِلمِ فَريضَةٌ عَلی كُلِّ مُسلِمٍ ؛ دانش را فرا گیرید ، گرچه در چین باشد ؛ زیرا طلب دانش بر هر مسلمانی واجب است . كنز العمّال : ۲۸۶۹۷ ، ۲۸۶۹۸ منتخب ميزان الحكمة : ۳۹۸

حدیث۹۴

امام صادق علیه‌السلام : لَستُ اُحِبُّ أن أری الشّابَّ مِنكَم إلاّ غاديا فی حالَينِ : إمّا عالِما أو مُتَعَلِّما ، فإن لَم يَفعَلْ فَرَّطَ ، فإن فَرَّطَ ضَيَّعَ ، وإنْ ضَيَّعَ أثِمَ ، وإن أثِمَ سَكَنَ النارَ والذی بَعَثَ مُحمّدا بِالحَقِّ؛ دوست ندارم جوان شما را جز در دو حال ببينم : دانشمند يا دانش آموز ؛ زيرا اگر چنين نباشد كوتاهی كرده و چون كوتاهی كند ، ضايع گشته و چون ضايع گردد ، گنهكار باشد و چون گنهكار باشد ، سوگند به آن كه محمّد را بحقّ برانگيخت ، در آتش جای گيرد . أمالی الطوسیّ : ۳۰۳ / ۶۰۴

حدیث۹۵

پيامبر خدا صلی الله عليه و آله و سلّم : مَنِ ازدادَ عِلما ولَم يَزدَدْ هُدیً ، لَم يَزدَدْ مِنَ اللّه إلاّ بُعدا ؛ هر كه علمش فزونی گيرد و هدايتش افزون نشود ، جز بر دوری او از خدا افزوده نگردد . تنبيه الخواطر : ۲ / ۲۱ منتخب ميزان الحكمة : ۴۰۴

حدیث۹۶

امام صادق عليه‌السلام : أشَدُّ النّاسِ عَذاباعالِمٌ لا يُنتَفَعُ مِن عِلمِهِ بِشَیءٍ ؛ در ميان مردمان (گنهكار) سخت‌ترين عذاب را عالمی دارد كه از علم خود كمترين سودی نبرد . بحار الأنوار : ۲ / ۳۷ / ۵۳

حدیث۹۷

پيامبر خدا صلی الله عليه و آله و سلّم : تَناصَحوا فی العِلمِ ؛ فإنَّ خِيانَةَ أحَدِكُم فی عِلمِهِ أشَدُّ مِن خِيانَتِهِ فی مالِهِ ، وإنَّ اللّه سائلُكُم يَومَ القِيامَةِ ؛ در دانش، با يكديگر يكرنگ باشيد؛ زيرا خيانت هر يک از شما در علمش، بدتر از خيانت كردن در مال است و در روز قيامت خداوند از شما بازخواست می‌كند . أمالی الطوسیّ : ۱۲۶ / ۱۹۸ منتخب ميزان الحكمة : ۴۰۲

حدیث۹۸

امام علی(سلام الله علیه): العِلمُ يُنجِدُ، الحِكمَةُ تُرشِدُ؛ دانش روشنی می‌بخشد و حكمت ره می‌نمايد. علم و حكمت: ج ۱ ص ۷۲ ح ۱۸۲

حدیث۹۹

امام باقر(سلام الله علیه): إنّ الفَقيهَ حَقِّ الفَقيهِ: الزاهِدُ فی الدنيا، الراغِبُ فی الآخِرَةِ؛ فقيه، حقيقتاً كسی است كه به دنيا بی اعتنا و به آخرت مشتاق باشد. الكافی: ج ۱، ص ۷۰، ح ۸

حدیث۱۰۰

امام علی(سلام الله علیه): اِعلَمُوا أنّ كَمالَ الدّينِ طَلَبُ الْعِلمِ وَالْعَمَلُ بِهِ؛ بدانيد كه كمال دين در طلب دانش و به كار بستن آن است. الكافی، ج ۱، ص ۳۰

حدیث۱۰۱

امام باقر(سلام الله علیه): إنّ مَفاتيحَ العِلمِ السُّؤالُ؛ كليدهای دانش پرسيدن است. علم و حكمت: ج ۱ ص ۳۴۶ ح ۹۶۷

حدیث۱۰۲

امام باقر(سلام الله علیه): العِلمُ عِمادُ الرُّوحِ؛ دانش، ستون روح است. علم و حکمت، ج ۱، ص ۷۶، ح ۲۰۴.

حدیث۱۰۳

امام جواد(سلام الله علیه): الشَّریفُ کُلُّ الشَّریفِ مَن شَرَفُهُ عِلمُهُ. شریفِ به تمام معنا کسی است که دانشش مایه شرف او گردد. علم و حکمت: ج ۱ ص ۵۴ ح ۱۰۳

حدیث۱۰۴

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): العِلمُ رَأسُ الخَیرِ کُلِّهِ؛ دانش منشأ هرگونه خیری است. علم و حکمت: ج ۱ ص ۴۰ ح ۲۹

حدیث۱۰۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: خداوند چهارچیز را در چهار چیز قرار داده است : ۱.برکت علم را ر احترام به استاد ۲.بقای ایمان را در تعظیم خدا به وسیله انجام بی چون چرای دستوراتش ۳.لذت و برکت زندگی را در نیکی به پدر و مادر ۴.و آزادی از جهنم را در آزار ندادن مردم. نصایح، صفحه ۲۳۰

حدیث۱۰۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: هرکس یک مساله شرعی از احادیث ما پیرامون حلال و حرام و مسائل دینی اش را بیاموزد خدای تعالی هزار گناه او را بیامرزد و شهری از طلا به وسعت دنیا برایش در بهشت بنا کند و به عدد هر موئی که در بدنش قرار دارد برایش حج مقبول می نویسند. بحارالانوار جلد ۱ صفحه ۲۱۴

حدیث۱۰۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: هرکس یک مساله شرعی از احادیث ما پیرامون حلال و حرام و مسائل دینی اش را بیاموزد خدای تعالی هزار گناه او را بیامرزد و شهری از طلا به وسعت دنیا برایش در بهشت بنا کند و به عدد هر موئی که در بدنش قرار دارد برایش حج مقبول می نویسند. بحارالانوار جلد ۱ صفحه ۲۱۴

حدیث۱۰۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : هرکس که خداوند به او علم دین عطا کرده باشد و او آن را به مردم تعلیم ندهد، پس از مرگ داوند را در حالی ملاقات می کند که بر دهانش لجام آهنین زده باشند. بحارالانوار جلد ۲ صفحه ۶۸

حدیث۱۰۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: طالِبُ العِلمِ مَحفوفٌ بِعِنایَةِ اللّهِ؛ عنایت خداوند جویای دانش را فرا گرفته است. حکمت نامه پیامبر اعظم(ص)، ج ۱، ص ۳۱۳، ح ۳۰۹

حدیث۱۱۰

پیـامبر اکرم (صـلّی الله علیه و آله و سـلم) فرمودنـد: أَعلَمُ النّـاسِ مَن جَمَعَ عِلمَ النّاسِ إِلی عِلمِهِ؛ داناترین مردم کسـی است که دانش دیگران را به دانش خود بیفزاید. کنزالعمال، ج ۱۰، ص۱۴۳، ح ۲۸۷۳۱

حدیث۱۱۱

رسول اکرم)صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: لَو کانَ الدِّینُ مُعَلَّقاً بِالثُّرَیّا لَتناوَلَهُ اُناسٌ مِن أبناء فارِسَ؛ اگر دین به ستاره ثریّا آویزان باشد، مردمانی از ایرانیان آن را به زیر خواهند کشید. کنزالعمّال ، ح ۳۴۱۳۰ .

حدیث۱۱۲

امام علی (علیه‌السـلام) فرمودنـد: یا مُؤمِنُ اِنَّ هـذَا العِلمَ وَالْاَدَبَ ثَمَنُ نَفْسِکَ فَاجْتَهِـد فی تَعَلُّمِهِما ، فَما یَزیدُ مِنْ عِلْمِکَ وَ اَدَبِکَ یَزیدُ فی ثَمَنِکَ وَ قَدْرِکَ ، فَاِنَّ بِالْعِلْمِ تَهْتَدی اِلی رَبِّکَ وَ بِالْاَدَبِ تَحْسِنُ خِدْمَـةَ رَبِّکَ وَبِأَدَبِ الْخِدْمَةِ یَسْتَوجِبُ الْعَبْدُ وَلایَتَهُ وَقُرْبَهُ ، فَاقْبَلِ النَّصیحَةَ کَی تَنْجُوَ مِنَ الْعَذابِ؛ ای مؤمن! به تحقیق این دانش و ادب بهای جان توست پس در آموختن آن دو بکوش که هر چه بر دانش و ادبت افزوده شـود بر قیمت و قَدْرت افزوده می‌شـود ؛ زیرا بـا دانش به پروردگـارت راه می‌یـابی و بـا ادب به پروردگـارت خوش خـدمتی می‌کنی و با ادب در خـدمت‌گزاری، بنده سـزاوار دوستی و نزدیکی به او می‌شود . پس [این [نصـیحت را بپذیر تا از عذاب برَهی. جامع الأخبار، ص ۳۱۰، ح ۸۵۲

حدیث۱۱۳

امام علی (علیه‌السـلام) فرمودنـد: العِلمُ وَراثَهٌ کَریمَهٌ ، وَ الاداب حُلَلٌ مُجَدَّدَهٌ ، وَ الفِکرُ مِرآهٌ صافِیَهٌ؛ علم میراث گرانبهائی است و ادب لباس فاخر و زینتی است و فکر آئینه ای است صاف. نهج البلاغه

حدیث۱۱۴

امـام علی(علیه السـلام) فرمودنـد: لا یُـدرَکُ العِلمُ بِراحَـۀِ الجِسمِ ؛ دانش بـا تن‌آسـایی به دست نمی‌آیـد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۶۸۴

حدیث۱۱۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن لَم یَتَعَلَّم فِی الصِّغَرِ لَم یَتَقَدَّم فِی الکِبَرِ ؛ هرکه در کودکی نیاموزد ، در بزرگی پیشرفت نمی‌کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۹۳۷

حدیث۱۱۶

امام علی(علیه السـلام) فرمودند: مَنِ اتَّجَرَ بِغَیرِ عِلمٍ فَقَدِ ارتَطَمَ فِی الرِّبا ؛ هر کس بدون آگاهی از دانش [فقه] به تجارت بپردازد ، در ربا فرو می‌رود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۴۰۱

حدیث۱۱۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن سَألَ فِی صِغَرِهِ أجابَ فِی کِبَرِهِ ؛ هر که در خردسالی بپرسد ، در بزرگْسالی پاسخ می‌دهد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۲۷۳

حدیث۱۱۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن خَلا بِالعِلمِ لَم تُوحِشهُ خَلوَةٌ ؛ هر کس با دانش خلوت کند ، هیچ خلوتی او را به وحشت نمی‌اندازد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۱۲۵

حدیث۱۱۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لِطالِبِ العِلمِ عِزُّ الدُّنیا وَ فَوزُ الآخِرَةِ ؛ جوینده دانش را عزّت دنیا و رستگاری آخرت است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۷۳۴۹

حدیث۱۲۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: کُلُّ شَیءٍ یَنقُصُ عَلَی الإنفاقِ إلّاالعِلمَ ؛ هر چیزی با بخشیدن کم می‌شود ، مگر دانش . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۸۸۸

حدیث۱۲۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: قَولُ لا اَعلَمُ نِصفُ العِلمِ ؛ گفتنِ نمی‌دانم، نیمی از دانش است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۷۵۸

حدیث۱۲۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: عِلمٌ بِلا عَمَلٍ کَشَجَرٍ بِلا ثَمَرٍ ؛ علم بی عمل ، درخت بی‌ثمر را می‌مانَد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۲۹۰

حدیث۱۲۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: جَمالُ العِلمِ نَشرُهُ وَ ثَمَرَتُهُ العَمَلُ بِهِ ، وَ صِیانَتُهُ وَضعُهُ فِی أهلِهِ ؛ زیبایی علم به نشر آن است ، و میوه‌اش عمل کردن به آن ، و نگاهداشتِ آن قراردادنش میان اهل آن . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۷۵۴

حدیث۱۲۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: تَمامُ العِلمِ العَمَلُ بِمُوجَبِهِ ؛ کمال علم ، عمل کردن به مقتضای آن است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۴۸۲

حدیث۱۲۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: بِحُسنِ العَمَلِ تُجنی ثَمَرَةُ العِلمِ لا بِحُسنِ القَولِ ؛ با کردار نیک ، میوه علم چیده می‌شود ، نه با گفتار نیک . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۲۹۶

حدیث۱۲۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إنَّما زُهدَ النّاسِ فی طَلَبِ العِلمِ کَثرَةُ ما یَرَونَ مِن قِلَّةِ مَن عَمِلَ بِما عَلِمَ ؛ آنچه مردم را به تحصیل دانش بی‌رغبت کرده ، این است که بسیار می‌بینند آنان که به آنچه آموخته‌اند عمل می کنند ، اندک‌اند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۸۹۵

حدیث۱۲۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ألا لا یَستَحیِیَنَّ مَن لا یَعلَمُ أن یَتَعَلَّمَ فَإنَّ قِیمَةَ کُلِّ امرِئٍ مَا یَعلَمُ ؛ آگاه باشید که آن‌که نمی‌داند، نباید از آموختن شرم کند ؛ زیرا ارزش هر کس به چیزی است که می‌داند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۷۸۷

حدیث۱۲۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اُطلُبُوا العِلمَ تُعرَفُوا بِهِ وَ اعمَلُوا بِه تَکُونُوا مِن أهلِهِ ؛ دانش را بجویید تا به آن شناخته شوید و به آن عمل کنید تا از اهلش باشید . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۵۳۱

حدیث۱۲۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اِکتَسِبُوا العِلمَ یَکسِبکُمُ الحَیاةَ ؛ دانش کسب کنید تا به شما زندگی و بالندگی بخشد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۴۸۶

حدیث۱۳۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلعِلمُ خَیرٌ مِنَ المالِ ، اَلعِلمُ یَحرُسُکَ وَ أنتَ تَحرُسُ المالَ ؛ دانش، برتر از ثروت است ؛ [زیرا] دانش تو را پاس می‌دارد ، امّا ثروت را تو می‌پایی . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۹۲۳

حدیث۱۳۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلعِلمُ یُنجیکَ ، الجَهلُ یُردیکَ ؛ دانش، نجاتت می‌دهد و نادانی تباهت می کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۵۰

حدیث۱۳۲

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلّم) می فرمایند: مَن کَتَبَ عَنِّی عِلما أو حَدیثالم یَزَلْ یُکتَبْ لَهُ الأجرُ ما بَقِیَ ذلکَ العِلمُ والحَدیثُ؛ هر کس دانشی یا حدیثی از من بنویسد تا آن دانش و حدیث باقی است ، برایش اجر نوشته شود . کنز العمّال : ۲۸۹۵۱

حدیث۱۳۳

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلّم) فرمودند: المؤمنُ إذا ماتَ وتَرَکَ وَرَقَةً واحِدَةً علَیها عِلمٌ تَکونُ تِلکَ الوَرَقَةُ یَومَ القِیامَةِ سِترا فیما بَینَهُ وبَینَ النارِ ، وأعطاهُ اللّه تبارکَ وتعالی بکُلِّ حَرفٍ مَکتوبٍ علَیها مَدینَةً أوسَعَ مِن الدنیا سَبعَ مَرّاتٍ ؛ هر گاه مؤمن بمیرد و یک برگه که روی آن علمی نوشته شده باشد از خود برجای گذارد ، روز قیامت آن برگه پرده میان او و آتش می‌شود و خداوند تبارک و تعالی به ازای هر حرفی که روی آن نوشته شده ، شهری هفت برابر پهناورتر از دنیا به او می‌دهد . أمالی الصدوق : ۴۰ / ۳

حدیث۱۳۴

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلّم) فرمودند: اکتُبُوا العِلمَ قبلَ ذَهابِ العُلَماءِ ، وإنّما ذَهابُ العِلمِ بِمَوتِ العُلَماءِ؛ دانش را ، پیش از درگذشت دانشمندان ، بنویسید ؛ زیرا با مرگ دانشمندان ، دانش (آنان) نیز می‌رود . کنز العمّال : ۲۸۷۳۳

حدیث۱۳۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : قَیِّدُوا العِلمَ بالکِتابِ؛ علم را ، با نوشتن در بند کشید . کنز العمّال : ۲۹۳۳۲

حدیث۱۳۶

امام علی علیه‌السلام : کِتابُ الرجُلِ عُنوانُ عَقلِهِوبُرهانُ فَضلِهِ ؛ نوشته (و نامه) انسان ، نشانِ خِرد او و دلیل فضل اوست . غرر الحکم : ۷۲۶۰ منتخب میزان الحکمۀ : ۴۸۲

حدیث۱۳۷

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: کل جلوس فی المسجد لغو الا ثلاثۀ : قراءۀ مصل ، او ذکرالله اوسائل عن علم ؛ هر نشستی در مسجد لغو است مگر در سه حالت : خواندن قرآن ، گفتن ذکر خدا، سؤ ال(جستوی) علم . (میزان الحکمه ، ج ۴، ص ۳۹۳، بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۸۸).

حدیث۱۳۸

قال علی – علیه السلام –: نوم علی یقین خیر من صلاۀ فی شک ؛ خوابیدن با علم و یقین بهتر از نماز و نیایش خدا با شک و تردید است . (نهج البلاغه ، فیض الاسلام ، ص ۱۱۳۰)

حدیث۱۳۹

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: نوم علی علم خیر من صلاۀ علی جهل ؛ خواب با علم بهتر از نماز با جهل است . (نهج الفصاحه ، م ۳۱۴۰، ص ۶۳۳)

حدیث۱۴۰

قال الصادق – علیه السلام –: قال لقمان لابنه : لکل شی ء علامۀ یعرف بها و یشهد علیها و ان للدین ثلاث علامات : العلم و الایمان و العمل به ، (الی ان قال) و للعامل ثلاث علامات الصلوۀ و الصیام و الزکوۀ ؛ حضرت لقمان به فرزندانش فرمود: برای هر چیزی

علامتی است که به وسیله آن علامت شناخته می شود و به او شهادت داده می شود، به درستی که برای دین سه علامت است : ۱ – علم ۲ – ایمان ، ۳ – عمل به ایمان ، تا آن جا که فرمود: برای عامل به دین سه علامت است : ۱ – نماز ۲ – روزه ، ۳ – زکات . (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۸۳)

حدیث۱۴۱

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: کن عالما او متعلما او احب اهل العلم و لا تکن راعبا فتهلک ببعضهم؛ یا دانشمند باش یا دانشجوی یا دوست دار دانشمندان و دشمن علم و اهل آن مباش که به سبب آن هلاک می شوی. اصول کافی، ج ۱، ص ۳۴.

حدیث۱۴۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: الحکمهٔ ضاله المومن فخذ الحکمهٔ و لو من اهل النفاق؛ دانش، گم شده ی مسلمانان است، پس دانش بیاموز، اگر چه از غیر مسلمان باشد. نهج البلاغه، حکمت ۲۰۵.

حدیث۱۴۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ایها الناس اعلموا ان کمال الدین طلب العلم و العمل به، الا وان طلب العلم اوجب علیکم من طلب المال؛ ای مردم! بدانید که کمال دین در آموختن علم و عمل کردن به آن است. آگاه باشید که دانش آموزی بر شما واجب تر است از کسب مال. اصول کافی، ج ۱، ص ۳۰.

حدیث۱۴۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: طالب العلم، مخوف بعنایعهٔ الله؛ جوینده ی دانش، در پناه عنایت خداوند است. عوالی اللالی، ج ۱، ص ۲۹۲.

حدیث۱۴۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: طلب العلم فریضهٔ علی کل مسلم الا ان الله یجب بغاهٔ العلم؛ طلب علم بر هر انسانی واجب است. همانا خداوند علم آموزان را دوست دارد. اصول کافی، ج ۱،ص ۳۰.

حدیث۱۴۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أرادَ عِلمَ الأوّلينَ والآخِرينَ فَلْيُثَوِّرِ القرآنَ ؛ هرکه خواهان علم پیشینیان و آیندگان ، از اوّل تا به آخر دنیاست ، در قرآن کاوش و تأمل کند . فليُثَوِّر القرآن : أی لينقّر عنه ويفكّر فی معانيه وتفسيره وقراءته (النهايه : ۱ / ۲۲۹) .كنز العمّال : ۲۴۵۴

حدیث۱۴۷

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: خدا رحمت کند بنده‌ای را که علم را زنده کند . کافی ، ج ۱ ، ص ۴۱

حدیث۱۴۸

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: هر که علم و دانش را جوید برای آنکه به علما فخر فروشی کند ، یا با سفهابستیزد ، و یا مردم را متوجه خود نماید ، باید آتش را جای نشستن خود گیرد . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ۲ ، ص ۳۸

حدیث۱۴۹

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: آن که از شما به دیگری علم بیاموزد ، پاداش او (نزد خدای تعالی) به مقدارپاداش دانشجوست ، و از او هم بیشتر می‌باشد. کافی ، ج ۱ ، ص ۳۵

حدیث۱۵۰

واضع العلم عند غیر أهله کمقلّد الخنازیر الجوهر و اللّؤلؤ و الذّهب؛ آن که علم به نااهل سپارد چنان است که گوهر و مروارید و طلا به خوکان آویزد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: نوم علی علم خیر من صلاه علی جهل؛ خواب با علم بهتر از نماز با جهل است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: المتعبّد بغیر فقه کالحمار فی الطّاحون؛ کسی که بی دانش عبادت کند چون الاغ آسیاست. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من الصّدقه أن یعلّم الرّجل العلم فیعمل به و یعلّمه؛ از جمله صدقه این است که مرد علم آموزد و بدان عمل کند و تعلیم دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من عمل علی غیر علم کان ما یفسد أکثر ممّا یصلح؛ هر که بی علم عمل کند بیش از آنچه اصلاح می کند، افساد خواهد کرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من سلک طریقا یلتمس فیه علما سهّل اللّه له طریقا إلی الجنّه؛ هر که به جستجوی علم راهی سپرد خدا برای وی راهی سوی بهشت بگشاید. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من زهد فی الدّنیا علّمه اللّه بلا تعلّم و جعله بصیرا؛ هر که از دنیا بگذرد خدایش بدون تعلم علم آموزد و بصیرت دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أفتی بغیر علم کان إثمه علی من أفتاه و من أشار علی أخیه بأمر یعلم أنّ الرّشد فی غیره فقد خانه؛ هر که بدون علم فتوی دهد گناه حاصل از آن را به گردن دارد و هر که به برادر خویش کاری سفارش کند و داند که مصلحت در غیر آن است به وی خیانت کرده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من طلب العلم لیجاری به العلماء أو لیماری به السّفهاء أو یصرف به وجوه النّاس إلیه أدخله اللّه النّار؛ هر که علم جوید که به وسیله آن با دانشوران هم چشمی کند یا با سفیهان مجادله کند یا توجه عامه را به سوی خود جلب کند، خدایش به جهنم برد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من طلب العلم کان کفّاره لما مضی؛ هر که علم جوید کفاره گناهان گذشته وی باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من جادل فی خصومه بغیر علم لم یزل فی سخط اللّه حتّی ینزع؛ هر که در مناقشه ای بدون علم مجادله کند در خشم خدا باشد تا دست بردارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من طلب العلم تکفّل اللّه برزقه؛ هر که علم جوید خدا عهده دار روزی او شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: منهومان لا یشبعان: طالب العلم و طالب المال؛ دو گرسنه اند که سیری نپذیرند طالب علم و طالب مال. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مثل الّذی یتعلّم العلم فی صغره کالنّقش علی الحجر و مثل الّذی یتعلّم العلم فی کبره کالّذی یکتب علی الماء؛ حکایت کسی که در کوچکی علم آموزد چون نقش بر سنگ است حکایت کسی که در بزرگی

علم آموزد چون کسی است که بر آب نویسد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مثل الّذی یتعلّم العلم ثمّ لا یحدّث به کمثل الّذی یکنز الکنز فلا ینفق منه؛ حکایت کسی که علم آموزد و از آن سخن نکند چون کسی است که گنجی نهد و از آن خرج نکند. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من خارج خرج من بیته فی طلب العلم إلّا وضعت له الملائکه أجنحتها رضا بما یصنع حتّی یرجع؛ هر که از خانه خویش به طلب دانش بیرون شود فرشتگان به سبب رضایتی که از رفتار او دارند بالهای خویش برای وی بگسترند تا باز گردد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما خرج رجل من بیته یطلب علما إلّا سهل اللّه له طریقا إلی الجنّه؛ هر کس از خانه خویش به جستجوی علمی برون شود خدا برای وی راهی بسوی بهشت بگشاید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما تصدّق النّاس بصدقه أفضل من علم ینشر؛ هیچ صدقه ای که مردم دهند از علمی که منتشر شود بهتر نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أتی اللّه عالما علما إلّا أخذ علیه المیثاق أن لا یکتمه؛ خدا به عالمی علم نداده مگر آنکه از او پیمان گرفته که علم خویش را نهان ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما استرذل اللّه عبدا إلّا حظّ عنه العلم و الأدب؛ خدا بنده ای را پست نشمارد مگر آنکه علم و ادب را از او فرو گذارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یشبع عالم من علمه حتّی یکون منتهاه الجنّه؛ عالم از علم خویش سیر نگردد تا سرانجام به بهشت رسد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس منّی إلا عالم أو متعلّم؛ هیچ کس از من نیست به جز دانشمند یا دانش آموز. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس من أخلاق المؤمن التّملّق و لا الحسد إلّا فی طلب العلم؛ تملق و حسد بر مؤمن روا نیست مگر در طلب علم. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو کان العلم معلّقا بالثّریّا لتناوله قوم من أبناء فارس؛ اگر علم به ثریا آویخته بود، گروهی از فرزندان فارس بدان می رسیدند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو خفتم اللّه تعالی حقّ خیفته لعلمتم العلم الّذی لا ـ جهل معه، و لو عرفتم اللّه تعالی حقّ معرفته لزالت لدعائکم الجبال؛ اگر از خدا چنانچه شایسته ترسیدن از اوست، ترس داشتید علمی که به جهل آمیخته نیست نصیبتان می شد و اگر خدا را چنان که شایسته شناختن اوست، می شناختید به دعای شما کوهها جابجا می شد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لکلّ شی ء طریق و طریق الجنّه العلم؛ هر چیزی راهی دارد و راه بهشت دانش است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ علم وبال یوم القیامه إلّا من عمل به؛ همه علم ها روز قیامت وبال است مگر علمی که بدان عمل کنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ صاحب علم غرثان إلی علم؛ هر دانشمندی گرسنه علم دیگر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالمرء علما أن یخشی اللّه و کفی بالمرء جهلا أن یعجب بنفسه؛ در علم مرد همین بس که از خدا ترسد و در جهل مرد همین بس که مفتون خویش باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کاتم العلم یلعنه کلّ شی ء حتّی الحوت فی البحر و الطّیر فی السّماء؛ همه چیز حتی ماهی دریا و مرغ هوا نهان کننده علم را لعنت کنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قلیل العمل ینفع مع العلم و کثیر العمل لا ینفع مع الجهل؛ عمل اندک با علم سودمند افتد و عمل بسیار با جهل سود ندهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: فضل العلم أفضل من فضل العباده؛ فضیلت علم بیشتر از فضیلت عبادت است. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الغدّ و الرّواح فی تعلیم العلم أفضل عند اللّه من الجهاد؛ صبح و شب در کار تعلیم علم به سر بردن نزد خدا از جهاد بهتر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العلم لا یحلّ منعه؛ منع علم روا نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العلم و المال یستران کلّ عیب و الجهل و الفقر یکشفان کلّ عیب؛ علم و مال هر عیبی را بپوشاند و جهل و فقر هر عیبی را نمایان کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العلم میراثی و میراث الأنبیاء من قبلی؛ علم میراث من و میراث پیامبران پیش از من است. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العلم علمان: فعلم فی القلب فذلک العلم النّافع، و علم علی اللّسان فذلک حجّه اللّه علی ابن آدم؛ علم دو علم است علمی که در قلب است و علم نافع همین است و علمی است که بر زبان است و او حجت خدا بر فرزند آدم است. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العلم خزائن و مفتاحها السّؤال فسلوا یرحمکم اللَه فإنّه یوجر فیه أربعه: السّائل و المعلّم و المستمع و المحبّ لهم؛ علم گنجینه هاست و کلید آن پرسش است بپرسید تا خدا بر شما رحمت آرد که خدا در کار علم چهار کس را پاداش می دهد پرسنده و آموزگار و شنونده و کسی که دوستدار ایشان است. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العلم حیاه الإسلام و عماد الإیمان و من علم علما أتم اللّه له أجره و من تعلّم فعمل علّمه اللّه ما لم یعلم؛ علم حیات اسلام و ستون ایمان است و هر که علمی بیاموزد خدا پاداش او را کامل کند و هر که تعلیم گیرد و عمل کند خدا آنچه نمی داند به او تعلیم دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العلم أفضل من العمل و خیر الأعمال أوسطها؛ علم از عبادت افضل است و بهترین عملها عملی است که معتدل تر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العلم أفضل من العباده و ملاک الدّین الورع؛ علم از عبادت بهتر است و اساس دین ترس خداست. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العالم إذا أراد بعلمه وجه اللّه تعالی هابه کلّ شی ء و إذا أراد أن یکثر به الکنوز هاب من کلّ شی ء؛ عالم اگر از علم خویش رضای خدا خواهد همه چیز از او بترسد و اگر خواهد به وسیله آن گنجها بیندوزد از همه چیز بترسد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علم لا ینفع کنز لا ینفق منه؛ علمی که سود ندهد گنجی است که از آن انفاق نکنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیک بالعلم فإنّ العلم خلیل المؤمن و الحلم وزیره و العقل دلیله و العمل قیّمه و الرّفق أبوه و اللّین أخوه و الصّبر أمیر جنوده؛ علم جوئید که علم یار مؤمن است و بردباری وزیر اوست و عقل دلیل اوست و عمل سرپرست اوست و ملایمت پدر اوست و مدارا برادر اوست و صبر امیر سپاهیان اوست. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علّموا و لا تعنفوا فإنّ المعلّم خیر من المعنف؛ تعلیم دهید و خشونت مکنید که

آموزگار بهتر از خشونت گر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۵

علّموا و یسّروا، و لا تعسّروا و بشّروا و لا تنفّروا و إذا غضب أحدکم فلیسکت؛ تعلیم دهید و سهل گیرید و سخت مگیرید گشاده رویی کنید و خشونت مکنید و چون یکی از شما خشمگین شود، خاموش ماند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علم لا ینفع ککنز لا ینفق منه و علی کلّ شی ء زکاه و زکاه الجسد الصّیام؛ علمی که سود ندهد چون گنجی است که از آن خرج نکنند و هر چیزی زکاتی دارد و زکات تن روزه داشتن است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عالم ینتفع بعلمه خیر من ألف عابد؛ دانشمندی که از علم او سود برند، از هزار عابد بهتر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طلب العلم فریضه علی کلّ مسلم و مسلمه؛ جستن علم بر هر مرد مسلمان و هر زن مسلمان واجب است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طلب العلم فریضه علی کلّ مسلم و واضع العلم عند غیر أهله کمقلّد الخنازیر الجوهر و اللؤلؤ و الذهب؛ جستن علم بر هر مسلمانی واجب است و آن که علم را پیش نا اهلان نهد چنان است که گوهر و مروارید و طلا به گرازان آویزد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طلب العلم ساعه خیر من قیام لیله و طلب العلم یوما خیر من صیام ثلاثه أشهر؛ ساعتی علم جستن بهتر از نمازگزاری یک شب است و روزی علم جستن بهتر از سه ماه روزه داری است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طلب العلم أفضل عند اللّه من الصّلاه و الصّیام و الحجّ و الجهاد فی سبیل اللّه عزّ و جلّ؛ جستن علم نزد خدا از نماز و روزه و حج و جهاد در راه خدا عز و جل بهتر است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طلب العلم فریضه علی کلّ مسلم و أنّ طالب العلم یستغفر له کلّ شی ء حتّی الحیتان فی البحر؛ جستن علم بر هر مسلمانی واجب است و همه چیز، حتی ماهیان دریا برای جویای علم آمرزش می طلبند. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طالب العلم طالب الرّحمه طالب العلم رکن الإسلام و یعطی أجره مع النّبیّین؛ جویای علم جویای رحمت است، جویای علم رکن اسلام است و پاداش او را با پیامبران دهند. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طالب العلم للّه أفضل عند اللّه من المجاهد فی سبیل اللّه؛ هر که علم برای رضای خدا جوید نزد خدا از مجاهد فی سبیل اللّه بهتر است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طالب العلم بین الجهال کالحیّ بین الأموات؛ جویای علم میان جاهلان چون زنده میان مردگانست. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طالب العلم تبسط له الملائکه أجنحتها رضا بما یطلب؛ فرشتگان بالهای خویش برای طالب علم بگسترانند که از آنچه وی می جوید، رضایت دارند. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سلوا أهل الشّرف عن العلم فإن کان عندهم علم فاکتبوه فإنّهم لا یکذبون؛ شریفان را از علم بپرسید اگر علمی نزد ایشان بود بنویسید که آنها دروغ نمی گویند. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سلوا اللّه علما نافعا و تعوّذوا باللّه من علم لا ینفع؛ از خدا عملی سودمند بخواهید و از علمی که سود ندهد به خدا پناه برید. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ستکون فتن یصبح الرّجل فیها مؤمنا و یمسی کافرا إلّا من أحیاه اللّه بالعلم؛ فتنه ها خواهد بود که در اثنای آن مرد به صبح مؤمن باشد و به شب کافر شود مگر آن که خدایش به علم زنده دارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سبع یجری للعبد أجرهنّ و هو فی قبره بعد موته: من علّم علما، أو أجری نهرا، أو حفر بئرا، أو غرس نخلا، أو بنی مسجدا، أو ورّث مصحفا، أو ترک ولدا یستغفر له بعدموته؛ هفت چیز است که پاداش آن برای بنده در قبر او و پس از مرگش دوام دارد کسی که علمی تعلیم دهد، یا نهری به جریان آورد یا چاهی حفر کند یا نخلی بکارد یا مسجدی بسازد یا مصحفی به ارث گذارد یا فرزندی به جا نهد که پس از مرگش برای او آمرزش خواهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیّر سلیمان بین المال و الملک و العلم فاختار العلم فاعطی الملک و المال لاختیاره العلم؛ سلیمان پیغمبر را میان ملک و دانش مخیر کردند دانش را برگزید ملک را نیز بدو دادند برای آنکه دانش را برگزیده بود. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر ما یخلّف الإنسان بعده ثلاث ولد صالح یدعو له و صدقه تجری یبلغه أجرها و علم ینتفع به من بعده؛ بهترین چیزی که انسان پس از خود وا می گذارد سه چیز است فرزند پارسا که برای او دعا کند و صدقه جاری که پاداش آن بدو رسد و دانشی که پس از وی از آن بهره مند شوند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر الدّنیا و الآخره مع العلم و شرّ الدّنیا و الآخره مع الجهل؛ نیکی دنیا و آخرت با دانش همراه است و بدی دنیا و آخرت با نادانی قرین است. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خمسه من مصائب الدّنیا فوت الحبیب و ذهاب المال و شماته الأعداء و ترک العلم و امرأه سوء؛ پنج چیز از مصائب دنیاست: مرگ دوست و تلف شدن مال و سرزنش دشمنان و ترک دانش و زن بد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حفظ الغلام الصّغیر کالنّقش فی الحجر و حفظ الرّجل بعد ما یکبر کالکتاب علی الماء؛ محفوظات طفل نورس مانند نقشی است که بر سنگ رقم زنند و محفوظات مرد بزرگ مانند نوشته بر آب است. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حسن السّؤال نصف العلم؛ نیک پرسیدن یک نیمه دانستن است. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من حقائق الإیمان: الإنفاق من الإقتار و إنصافک النّاس من نفسک و بذل العلم للمتعلّم؛ سه چیز از حقایق ایمان است: بخشش با تنگدستی و رعایت انصاف در باره مردم بر ضرر خویش و بذل علم برای دانش آموز. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تناصحوا فی العلم و لا یکتم بعضکم بعضا فإنّ الخیانه فی العلم أشدّ من الخیانه فی المال؛ در کار دانش یار همدیگر باشید و دانش خود را از یکدیگر پوشیده مدارید که خیانت در علم بدتر از خیانت در مال است. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعلّموا ما شئتم أن تعلموا فلن ینفعکم اللّه بالعلم حتّی تعملوا بما تعلمون؛ هر چه خواهید بیاموزید زیرا خداوند شما را از علم منتفع نکند مگر آن که هر چه را می دانید بکار بندید. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعلّموا العلم و تعلّموا للعلم السّکینه و الوقار و تواضعوا لمن تعلّمون منه؛ دانش بیاموزید و با دانش وقار و آرامش آموزید و نسبت به آموزگار خویش فروتن باشید. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الاقتصاد فی النّفقه نصف المعیشه و التّودّد إلی النّاس نصف العقل و حسن السّؤال نصف العلم؛ میانه روی در خرج یک نیمه معیشت است و دوستی با مردم یک نیمه عقل است و خوب پرسیدن یک نیمه دانش است. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما ناشئ نشأ فی طلب العلم و العباده حتّی یکبر أعطاه اللّه یوم القیامه ثواب اثنین و سبعین صدّیقا؛ هر طفلی که در طلب علم و عبادت بزرگ شود خداوند ثواب هفتاد و دو صدیق به او عطا کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّما شفاء العیّ السؤال؛ علاج نادانی سؤال است. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّما العلم بالتّعلّم و إنّما الحلم بالتّحلّم و من یتحرّ الخیر یعطه و من یتّق الشّرّ یوقه؛ علم از تعلم و حلم از تظاهر به حلم حاصل می شود هر که جویای خیر باشد همانش دهند و هر که از شر بگریزد از آن بر کنار

ماند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۵

إنّ من معادن التّقوی تعلّمک إلی ما قد علمت علم ما لم تعلم و النّقص فیما قد علمت قلّه الزّیاده فیه و إنّما یزهد الرّجل فی علم ما لم یعلم قلّه الانتفاع بما قد علم؛ از جمله منابع پرهیزکاری این است که ندانسته ها را بیاموزی و به دانسته ها ضمیمه کنی، اگر افزایش دانش کم شود مایه نقصان آن می شود و کسی که از دانسته های خود کمتر سود برد، در آموختن ندانسته ها سستی می کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ ممّا یلحق المؤمن من عمله و حسناته بعد موته علما نشره و ولدا صالحا ترکه و مصحفا ورّثه أو مسجدا بناه أو بیتا لابن السّبیل بناه أو نهرا أجراه أو صدقه أخرجها من ماله فی صحّته و حیاته تلحقه من بعد موته؛ از جمله اعمال و نیکی های مؤمن که بعد از مرگ بدو می رسد دانشی است که منتشر کرده باشد و فرزند پارسائی است که به جا گذاشته باشد و قرآنی است که به ارث گذاشته باشد یا مسجدی که بنا کرده باشد یا خانه ای که برای کاروانیان بپا کرده باشد یا نهری که به کمک او جریان یافته باشد یا مالی که در دوران صحت و حیات از مال خویش جدا کرده باشد همه اینها پس از مرگ بدو می رسد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ لکلّ شی ء دعامه و دعامه هذا الدّین الفقه و لفقیه واحد أشدّ علی الشّیطان من ألف عابد؛ هر چیزی اساسی دارد و اساس این دین دانش است و یک دانشمند برای شیطان از هزار عابد بدتر است. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ علما لا ینتفع منه لکنز لا ینفق منه؛ دانشی که از آن سود نبرند مثل گنجی است که از آن خرج نکنند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الملائکه لتضع أجنحتها لطالب العلم رضا بما یطلب؛ فرشتگان بالهای خود را برای طالب علم پهن می کنند زیرا از آنچه می جوید، رضایت دارند. نهج الفصاحه

حدیث۲۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یسأل العبد عن فضل علمه کما یسأله عن فضل ماله؛ خداوند از بنده می پرسد که فزونی دانش خود را کجا صرف کرده همچنان که از فزونی مال می پرسد. نهج الفصاحه

حدیث۲۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الفتنه تجی ء فتنسف العباد نسفا و ینجو العالم منها بعلمه؛ فتنه بیاید و بندگان را مغلوب کند و دانشمند به کمک دانش خود از آن رهائی یابد. نهج الفصاحه

حدیث۲۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ العلماء هم ورثه الأنبیاء ورثوا العلم فمن أخذه أخذ بحظّ وافر؛ دانشمندان وارث پیامبرانند و دانش را از آن ها میراث برده اند هر کس دانش فرا گیرد سهم فراوان از میراث پیامبران گرفته است. نهج الفصاحه

حدیث۲۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ إنّی أعوذ بک من علم لا ینفع و قلب لا یخشع و دعاء لا یسمع و نفس لا تشبع أعوذ بک اللّهمّ من شرّ هؤلاء الأربع؛ خدایا از دانشی که سود ندهد و دلی که سوز ندارد و دعائی که شنیده نشود و نفسی که سیری نپذیرد به تو پناه می برم خدایا از این چهار چیز به تو پناه می برم. نهج الفصاحه

حدیث۲۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ إنّی أعوذ بک من علم لا ینفع و عمل لا یرفع، و دعاء لا یسمع؛ خدایا از دانشی که سود ندهد و عملی که مقبول نیفتد و دعائی که شنیده نشود به تو پناه می برم. نهج الفصاحه

حدیث۲۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ انفعنی بما علّمتنی و علّمنی ما ینفعنی و زدنی علما؛ خدایا مرا به آنچه تعلیم داده ای منتفع کن و آنچه را برای من نافع است به من بیاموز و دانش مرا فزون کن. نهج الفصاحه

حدیث۲۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ أغننی بالعلم و زیّنّی بالحلم و أکرمنی بالتّقوی و جمّلنی بالعافیه؛ خدایا مرا به علم توانگر ساز و به حلم زینت بخش و به تقوی عزیز کن و به عافیت زیبائی ده. نهج الفصاحه

حدیث۲۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا أعلّمک خصلات ینفعک اللّه تعالی بهنّ؟ علیک بالعلم فإنّ العلم خلیل المؤمن و الحلم وزیره و العقل دلیله و العمل قیّمه و الرّفق أبوه و اللّین أخوه و الصّبر أمیر جنوده؛ می خواهی صفاتی به تو بیاموزم که خداوند تو را به آنها منتفع سازد؟ دانش آموز که دانش دوست مؤمن است و بردباری پشتیبان او و عقل رهبر و عمل قیم و مدارا پدر و ملایمت برادر اوست و صبر امیر سپاه وی به شمار می رود. نهج الفصاحه

حدیث۲۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکثر النّاس قیمه أکثرهم علما؛ هر که به دانش از دیگران پیش تر است، قیمتش از دیگران بیشتر است. نهج الفصاحه

حدیث۲۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الصّدقه أن یتعلّم المرء المسلم علما ثمّ یعلّمه أخاه المسلم؛ بهترین صدقه ها آن است که مرد مسلمان دانشی بیاموزد و به برادر مسلمان خود تعلیم دهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۴۰

أفضل الأعمال العلم باللّه إنّ العلم ینفعک معه قلیل العمل و کثیره و إنّ الجهل لا ینفعک معه قلیل العمل و لا کثیره؛ بهترین کارها خداشناسی است کاری که با دانش قرین است اندک و بسیار آن سودمند است و کاری که با نادانی قرین است نه اندک آن سود می دهد و نه بسیار. نهج الفصاحه

حدیث۲۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أغد عالما أو متعلّما أو مستمعا أو محبّا و لا تکن الخامسه فتهلک؛ دانشمند باش یا دانش آموز یا مستمع یا دوستدار علم و پنجمی مباش که هلاک خواهی شد. نهج الفصاحه

حدیث۲۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعلم النّاس من جمع علم النّاس إلی علمه؛ دانشمندتر از همه مردم کسی است که دانش دیگران را به دانش خود بیفزاید. نهج الفصاحه

حدیث۲۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اطلبوا العلم من المهد إلی اللّحد؛ از گهواره تا گور دانش بجوئید. نهج الفصاحه

حدیث۲۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اطلبوا العلم و لو بالصّین فإنّ طلب العلم فریضه علی کلّ مسلم إنّ الملائکه تضع أجنحتها لطالب العلم رضا بما یطلب؛ دانش را بجوئید اگر چه در چین باشد زیرا طلب دانش بر هر مسلمانی واجب است و فرشتگان بال خویش را برای طالب علم پهن می کنند زیرا از آنچه وی در طلب آن است خشنود هستند. نهج الفصاحه

حدیث۲۴۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشدّ النّاس حسره یوم القیامه رجل أمکنه طلب العلم فی الدّنیا فلم یطلبه و رجل علّم علما فانتفع به من سمعه منه دونه؛ دو کس روز رستاخیز از همه مردم بیشتر حسرت می خورند یکی مردی که در دنیا برای طلب دانش فرصت داشته ولی به جستجوی آن برنخاسته است یکی دیگر مردی که دانشی به دیگری آموخته و شاگرد وی از آن بهره مند شده ولی او بی بهره مانده است. نهج الفصاحه

حدیث۲۴۶

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إذا مـات الإنسان انقطع عمله إلّا من ثلاث صـدقه جاریه أو علم ینتفع به أو ولد صالح یدعو له؛ وقتی انسان بمیرد دنباله کارهای نیک او بریده شود جز سه چیز صدقه جاری و دانشی که کسان از آن بهره ور شوند و فرزند درست کاری که برای او دعا کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۴۷

پیامبراکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إذا أتی علیّ یوم لا أزداد فیه علما یقرّبنی إلی اللّه تعالی فلا بورک لی فی طلوع الشّـمس ذلک الیوم؛ اگر روزی بر من بگـذرد و در آن روز دانشـی نیاموزم که مرا به خداونـد نزدیک کند، طلوع آفتاب آن روز بر من مبارک مباد. نهج الفصاحه

حدیث۲۴۸

پیامبر اکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: آفَهُ العِلمِ النِّسیانُ وَ إضاعَتَهُ أن تُحدِّثَ به غَیرَ أهلِه؛ آفت دانش فراموشی است و دانشی که به نا اهل سپاری، تلف می شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۴۹

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: همانا استاد و شاگرد هر دو در رشد و ترقی شریک‌اند. (بحارالانوار/۷۵/۳۶۶)

حدیث۲۵۰

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: خیر من الخیر فاعله ، و أجمل من الجمیل قائله ، و أرجح من العلم حامله ، و شر من الشر جالبه ، و أهول من الهول راکبه؛ بهتر از نیکی نیکوکار است ، و زیباتر از زیبایی ، گوینـده آن است ، و برتر از علم حامل آن است ، و بـدتر از بدی ، عامل به آن است ، و وحشتناکتر از وحشت ، آورنده آن است . مسند الامام الهادی ، ص ۳۰۴

حدیث۲۵۱

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: خدا رحمت کند بنده ای را که علم را زنده کند . کافی ، ج ۱ ، ص ۴۱

حدیث۲۵۲

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَیْهِ السَّلام – : حُسْنُ السُّؤالِ نِصْفُ الْعِلْمِ؛ امام حسن مجتبی – علیه السـلام – فرمودنـد: کسـی که عادت سؤال و حالت پرس و جو دارد مثل آن است که نصف علم ها را فرا گرفته باشد. کلمهٔ الإمام الحسن – علیه السلام –، ص ۱۲۹

حدیث۲۵۳

قـالَ الإمـامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَیْهِ السَّلاـم – : تَعَلَّمُوا الْعِلْمَ، فَإنْ لَمْ تَسْـتَطیعُوا حِفْظَهُ فَاکْتُبُوهُ وَ ضَـعُوهُ فی بُیُوتِکُمْ؛ امام حسن مجتبی –

علیه السلام – فرمودند: علم و دانش را ـ از هر طریقی ـ فرا گیرید، و چنانچه نتوانستید آن را در حافظه خود نگه دارید، ثبت کنید و بنویسید و در منازل خود در جای مطمئن قرار دهید. احقاق الحقّ، ج ۱۱، ص ۲۳۵

حدیث۲۵۴

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : وَ حَرَّمَ اللّه(الشِّرْکَ إخْلاصاً لَهُ بِالرُّبُوبِیَّهِ، فَاتَّقُوا اللّه حَقَّ تُقاتِهِ، وَ لا تَمُوتُنَّ إلاّ وَ أنْتُمْ مُسْلِمُونَ، وَ أطیعُوا اللّه فیما أمَرَکُمْ بِهِ، وَ نَهاکُمْ عَنْهُ، فَإنَّهُ، إنَّما یَخْشَی اللّهَ مِنْ عِبادِهِ الْعُلَماءِ ؛ حضـرت فاطمه زهرا – سـلام الله علیها – فرمودنـد: خداونـد سبحان شـرک را (در امور مختلف) حرام گرداند تا آن که همگان تن به ربوبیّت او در دهند و به سعادت نائل آیند ;پس آن طوری که شایسته است باید تقوای الهی داشته باشید و کاری کنید تا با اعتقاد به دین اسلام از دنیا بروید. بنابر این باید اطاعت و پیروی کنیـد از خداونـد متعال در آنچه شما را به آن دستور داده یا از آن نهی کرده است، زیرا که تنها علماء و دانشمندان (اهل معرفت) از خدای سبحان خوف و وحشت خواهند داشت. ریاحین الشّریعهٔ، ج ۱، ص ۳۱۲

حدیث۲۵۵

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : أعَزُّ الْعِزِّ الْعِلْمُ، لاِنَّ بِهِ مَعْرِفَهُ الْمَعادِ وَ الْمَعاشِ، وَ أذَلُّ الـذُّلِّ الْجَهْلُ، لاِنَّ صاحِبَهُ أصَمُّ، أبْکَمٌ، أعْمی، حَیْرانٌ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: عزیزترین عزّت ها علم و کمال است، برای این که شناخت معاد و تأمین معاش انسان، به وسیله آن انجام می پـذیرد. و پست ترین ذلّت ها جهل و نادانی است، زیرا که صاحبش همیشه در کری و لالی و کوری می باشد و در تمام امور سرگردان خواهد بود. نزههٔ الناظر و تنبیه الخاطر، ص ۷۰، ح ۶۵

حدیث۲۵۶

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : اَلْمُلُوکُ حُکّامٌ عَلَی النّاسِ، وَ الْعِلْمُ حاکِمٌ عَلَیْهِمْ، وَ حَسْبُکَ مِنَ الْعِلْمِ أنْ تَخْشَی اللّهَ، وَ حَسْبُکَ مِنَ الْجَهْلِ أنْ تَعْجِبَ بِعِلْمِکَ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: ملوک بر مردم حاکم هستند و علم بر تمامی ایشان حاکم خواهد بود، تو را در علم کافی است که از خداوند ترسناک باشی؛ و به دانش و علم خود بالیدن، بهترین نشانه نادانی است. أمالی طوسی، ج ۱، ص ۵۵

حدیث۲۵۷

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : اَلْعِلْمُ وِراثَهٌ کَریمَهٌ، وَ الْاَدَبُ حُلَلٌ حِسانٌ، وَ الْفِکْرَهُ مِرآهٌ صافِیَهٌ، وَ الْاعْتِذارُ مُنْذِرٌ ناصِحٌ، وَ کَفی بِکَ أدَباً تَرْکُکَ ما کَرِهْتَهُ مِنْ غَیْرِکَ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودنـد: علم؛ ارثیه ای با ارزش، و ادب؛ زیوری نیکو، و انـدیشه؛ آئینه ای صـاف، و پوزش خواسـتن؛ هشـدار دهنـده ای دلسوز خواهـد بود. و برای بـا أدب بودنت همین بس که آنچه برای خود دوست نداری، در حقّ دیگران روا نداشته باشی. بحارالأنوار، ج ۱، ص ۱۶۹، ح ۲۰

حدیث۲۵۸

قـال رَسُولُ اللّهِ – صـلی الله علیه وآله – : مَنْ زارَ عالِمـاً فَکَأنَّمـا زارَنی، وَ مَنْ صافَحَ عالِمـاً فَکأنَّما صافَحَنی، وَ مَنْ جالَسَ عالِماً فَکَأنَّما جالَسَنی، وَ مَنْ جالَسَنی فِی الدُّنْیا أجْلَسْتُهُ مَعی یَوْمَ الْقِیامَهِ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس به دیدار و زیارت عالم و دانشـمندی برود مثل آن است که مرا زیارت کرده، هر که با دانشمندی دست دهد و مصافحه کند مثل آن که با من مصافحه

نموده، هر شخصی همنشین دانشمندی گردد مثل آن است که با من مجالست کرده، و هر که در دنیا با من همنشین شود، در آخرت همنشین من خواهد گشت. مستدرک الوسائل، ج ۱۷، ص ۳۰۰، ح ۲۱۴۰۶

حدیث۲۵۹

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : اَلْعالِمُ بَیْنَ الْجُهّالِ کَالْحَی بَیْنَ الاْمْواتِ، وَ إنَّ طالِبَ الْعِلْمِ یَسْتَغْفِرُلَهُ کُلُّ شَیء حَتّی حیتانِ الْبَحْرِ، وَ هَوامُّهُ، وَ سُِباعُ الْبَرِّ وَ أنْعامُهُ، فَاطْلُبُوا الْعِلْمَ، فَإنّهُ السَّبَبُ بَیْنَکُمْ وَ بَیْنَ اللّهِ عَزَّوَجَلَّ، وَ إنَّ طَلَبَ الْعِلْمِ فَریضَةٌ عَلی کُلِ مُسْلِم؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: دانشمندی که بین گروهی نادان قرار گیرد همانند انسان زنده ای است بین مردگان، و کسی که در حال تحصیل علم باشد تمام موجودات برایش طلب مغفرت و آمرزش می کنند، پس علم را فرا گیرید چون علم وسیله قرب و نزدیکی شما به خداوند است، و فراگیری علم، بر هر فرد مسلمانی فریضه است. بحارالأنوار، ج ۱، ص ۱۷۲، ح ۲۵

حدیث۲۶۰

پیامبر خدا ـ صلّی الله علیه و آله و سلّم ـ می فرمایند : أفضل العبادة الفقه؛ برترین عبادت، فقه (فهم دین) است. الخصال: ۳۰ / ۱۰۴.

حدیث۲۶۱

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: قال لقمان لابنه : لکل شی ء علامة یعرف بهاو یشهد علیها و ان للدین ثلاث علامات : العلم و الایمان و العمل به ، (الی ان قال) وللعامل ثلاث علامات الصلوة و الصیام و الزکوة؛ حضرت لقمان به فرزندانش فرمود:برای هر چیزی علامتی است که به وسیله آن علامت شناخته می شود و به او شهادت داده می شود، به درستی که برای دین سه علامت است: ۱– علم، ۲– ایمان، ۳– عمل به ایمان تا آنجا که فرمودند: برای عامل به دین سه علامت است : ۱– نماز، ۲– روزه ، ۳– زکات . (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۸۳)

حدیث۲۶۲

امام جعفر صادق (علیه السلام) : طلب العلم فریضة؛ کسب دانش واجب است . اصول کافی ، ج ۱ ، ص ۳۵

حدیث۲۶۳

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله : تَمامُ التَّقْوی اَنْ تَتَعَلَّمَ ما جَهِلْتَ وَ تَعْمَلَ بِما عَلِمْتَ؛ تمام تقوا این است که آنچه را نمی‌دانی بیاموزی و بدانچه می‌دانی عمل کنی. تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۱۲۰ .

حدیث۲۶۴

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : مردم سه گروهند: دانشمند خداشناس، دانش‌جوی در راه رستگاری و فرومایگانی بی اراده و سرگردان که هر دعوتی را اجابت می‌کنند و به هر طرف که باد بیاید به همان طرف می‌روند، از نور دانش روشنایی نمی گیرند و به پایگاه محکمی پناه نمی‌برند. نهج البلاغه، قصار ۱۴۷.

حدیث۲۶۵

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند: یا عَلیُّ وَ لِلصّالِحِ ثَلاثُ عَلاماتٍ: یُصْلِحُ ما بَیْنَهُ وَ بَیْنَ اللّهِ تَعالی بِالْعَمَلِ الصّالِحِ وَ یُصْلِحُ دینَهُ بِالْعِلْمِ وَ یَرْضی لِلنّاسِ ما یَرْضی لِنَفْسِهِ؛ ای علی! انسان صالح سه نشانه دارد: با عمل صالح، میان خود و خداوند را اصلاح می کند، با علم، دینش را اصلاح می‌نماید و برای مردم، همانی را می‌پسندد که برای خود می‌پسندد. میراث حدیث شیعه، ج ۲، ص ۳۵، ح ۱۲۲.

حدیث۲۶۶

پیامبر اکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله می فرمایند : چهار چیز بر هر عاقل و خردمندی از امّت من واجب است. گفته شد: ای پیامبر خدا! آن چهار چیز کداماند؟ فرمودند: گوش فرادادن به دانش، نگهداری، نشر و عمل به آن. تحف العقول، ص ۵۷.

حدیث۲۶۷

امام علی علیه‌السلام : عِلمُ الْمُنافِقِ فی لِسانِهِ وَعِلْمُ الْمُؤْمِنِ فی عَمَلِهِ؛ دانش منافق در زبان او و دانش مؤمن در کردار اوست. غررالحکم، ح۶۲۸۸.

حدیث۲۶۸

امام علی علیه السلام می فرمایند: مِنْ عَلامَةِ اَحَدِهِمْ (الْمُتَقینَ) اَنَّکَ تَری لَهُ قُوَّةً فی دینٍ... وَحِرْصا فی عِلْمٍ وَعِلْما فی حِلْمٍ؛ از نشانه‌های پرهیزکاران این است که می‌بینی در دین نیرومند... در کسب دانش حریص و دارای علم همراه با بردباری‌اند. نهج البلاغه، خطبه ۱۹۳.

حدیث۲۶۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تجربه ها پایان نپذیرد و شخص عاقل از آنها بر دانش خود بیفزاید. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۲۷۰

سبک نشمارد علم و اهل علم را مگر احمق و نادان. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۲۷۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: الْعِلْمُ وِرَاثَةٌ کَرِیمَةٌ وَ الْآدَابُ حُلَلٌ مُجَدَّدَةٌ وَ الْفِکْرُ مِرْآةٌ صَافِیَةٌ؛ دانش، میراثی گرانبها ، و آداب ، زیورهای همیشه تازه ، و اندیشه ، آیینه ای شفاف است. نهج البلاغه، حکمت ۵

حدیث۲۷۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که علم خدای سبحان باطن ها و نهان ها را فرا گرفته و برون ها را شماره کرده است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۲۷۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی شخص ثروتمند ، او را پست گرداند ، و علم و دانش فقیر و نیازمند ، او را برافرازد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۲۷۴

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اَلْعِلمُ إمامُ الْعَمَلِ وَالْعَمَلُ تابِعُهُ یُلهَمُ بِهِ السُّعَداءُ وَ یُحْرَمُهُ الْأشقیاءُ؛ دانش پیشوای عمل و عمل پیرو آن است. به خوشبختان دانش الهام می‌شود و بدبختان از آن محرومند. الأمالی، طوسی، ص ۴۸۸، ح ۳۸.

حدیث۲۷۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : خَیْرُ الدُّنْیا وَ الْآخِرَهْ مَعَ العِلْمِ و شَرُّ الدُّنْیا وَ الْآخِرَهْ مَعَ الْجَهْلِ ؛ خیر دنیا و آخرت با دانش و شرّ دنیا و آخرت با نادانی است. بحارالأنوار، ج۱، ص ۲۰۴، ح ۲۳ .

حدیث۲۷۶

امام علی (علیه السلام): نَکَدُ الْعِلْمِ الْکَذِبُ وَ نَکَدُ الْجِدِّ اللَّعِبُ؛ آفت علم دروغ و آفت جدیت، بازی است. غرر الحکم ، ح ۱۰۰۰۰.

حدیث۲۷۷

امام علی (علیه السلام): ما اَخَذَ اللّه میثاقاً مِنْ اَهْلِ الْجَهْلِ بِطَلَبِ تِبْیانِ الْعِلْمِ حَتّی اَخَذَ میثاقاً مِنْ اَهْلِ الْعِلْمِ بِبَیانِ الْعِلْمِ لِلجُهّالِ؛ لاَنَّ الْعِلْمَ کانَ قَبْلَ الْجَهْلِ؛ خداوند، از مردم نادان پیمانی برای جستجوی دانش نگرفت، مگر این‌که پیمان بیان کردن دانش برای نادانان را از اهل دانش گرفت، چرا که دانش، پیش از نادانی بود. امالی، مفید، ص ۶۶، ح ۱۲.

حدیث۲۷۸

پیامبر اکرم (صلی الله و علیه و آله): اِنَّ الْعَبْدَ لَیُذْنِبُ الذَّنْبَ فَیَنْسی بِهِ الْعِلْمَ الَّذی کانَ قَدْ عَلِمَهُ؛ انسان گناه می کند، پس با آن، علمی را که پیشتر می‌دانسته، از یاد می‌برد. عدّهٔ الداعی، ص ۱۹۷.

حدیث۲۷۹

پیامبر اکرم (صلی الله و علیه و آله): لَو خِفْتُمُ اللّه حَقَّ خیفَتِهِ لَعَلِمْتُمُ الْعِلْمَ الَّذی لا جَهلَ مَعَهُ ، وَ لَو عَرَفْتُمُ اللّه حَقَّ مَعْرِفَتِهِ لَزالَتْ بِدُعائِکُمُ الْجِبالُ؛ اگر از خدا چنانکه باید می‌ترسیدید، به دانشی ناب دست می‌یافتند و اگر خدا را چنانکه باید می‌شناختید، با دعایتان کوه‌ها از میان می‌رفتند. کنز العمّال، ح ۵۸۸۱.

حدیث۲۸۰

پیامبر اکرم (صلی الله و علیه و آله): ما مِنْ عالِمٍ اَو مُتَعَلِّمٍ یَمُرُّ بِقَرْیَهٍ مِنْ قُرَی الْمُسْلِمینَ اَو بَلْدَهٍ مِنْ بِلادِ الْمُسْلِمینَ وَ لَمْ یَأْکُلْ مِنْ طَعامِهِمْ وَ لَمْ یَشْرَبْ مِنْ شَرابِهِمْ وَ دَخَلَ مِنْ جانِبٍ وَ خَرَجَ مِنْ جانِبٍ اِلاّ رَفَعَ اللّه تَعالی عَذابَ قُبورِهِمْ اَرْبَعینَ یَوْما؛ هیچ دانشمند و یا دانش‌اندوزی از روستایی از روستاها و یا شهری از شهرهای مسلمانان نمی گذرد و از خوراک آنان نمی‌خورد و از نوشیدنی آنان

نمی‌نوشد و از یک طرف وارد نمی‌شود و از طرف دیگر خارج نمی گردد، جز آنکه خدای متعال عذاب قبرهایشان را تا چهل روز بر می‌دارد. جامع الأخبار ، ص ۵۰۷، ح ۱۴۰۵.

حدیث۲۸۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله): تَناصَحوا فِی الْعِلْمِ ، فَاِنَّ خیانَةَ اَحَدِکُمْ فی عِلْمِهِ اَشَدُّ مِنْ خیانَتِهِ فی مالِهِ وَ اِنَّ اللّه سائِلُکُمْ یَوْمَ الْقیامَةِ؛ در دانش، خیرخواه یکدیگر باشید که خیانت هر یک از شما در دانشش، سخت‌تر از خیانت او در مالش می‌باشد و خداوند روز قیامت از شما بازخواست می کند. امالی طوسی، ص ۱۲۶، ح ۱۹۸.

حدیث۲۸۲

امام علی (علیه السلام): اَلا لا تَنالُ الْعِلْمَ اِلاّ بِسِتَّةٍ ؛ سَاُنبیکَ عَنْ مَجموعِها بِبَیانٍ: ذَکاءٌ وَ حِرصٌ وَاصْطِبارٌ وبُلْغَةٌ ؛ و اِرشادُ اُستادٍ وَ طولُ زَمانٍ؛ هرگز به دانش دست نمی‌یابی مگر با شش چیز؛ که من در این سخن، تو را از همه آنها آگاه می کنم: هوش، حرص، شکیبایی، شایستگی؛ راهنمایی استاد و درازای زمان. آداب المتعلّمین، ص ۸۲.

حدیث۲۸۳

امام علی (علیه السلام): خُذوا مِنْ کُلِّ عِلْمٍ اَحْسَنَهُ فَاِنَّ النَحْلَ یَاْکُلُ مِنْ کُلِّ زَهْرٍ اَزْیَنَهُ فَیَتَوَلَّدُ مِنْهُ جَوهَرانِ نَفیسانِ: اَحَدُهُما فیهِ شِفاءٌ لِلنّاسِ وَ الْآخَرُ یُسْتَضاءُ بِهِ؛ از هر دانشی بهترینش را انتخاب کنید، زنبورِ عسل از هر گلی زیباترینش را می‌خورد. در نتیجه دو جواهر گران‌بها از آن تولید می‌شود: یکی (عسل) برای مردم شفاست و دیگری (موم) که از آن روشنایی می گیرند. غرر الحکم ، ح ۵۰۸۲.

حدیث۲۸۴

امام رضا (علیه السلام): رَحِمَ اللّه عَبْدا اَحیا اَمْرَنا ... یَتَعَلَّمُ عُلومَنا وَ یُعَلِّمُهَا النّاسَ ، فَاِنَّ النّاسَ لَوْ عَلِموا مَحاسِنَ کَلامِنا لاَتَّبَعونا؛ رحمت خدا بر بنده‌ای را که امر ما را زنده کند... دانش‌های ما را فرا گیرد و به مردم بیاموزد. اگر مردم زیبایی‌های سخنان ما را می‌دانستند، از ما پیروی می کردند. معانی الأخبار ، ص ۱۸۰، ح ۱.

حدیث۲۸۵

وَ الْمُتَعَلِّمُ یَحْتاجُ اِلی رَغْبَةٍ وَ اِرادَةٍ و فَراغٍ وَ نُسُکٍ وَ خَشْیَةٍ وَ حِفْظٍ وَ حَزْمٍ؛ دانش اندوز به شوق، اراده، فراغت، عبادت، ترس از خدا، مراقبت و آینده‌نگری نیاز دارد. مصباح الشریعه، ص ۱۵.

حدیث۲۸۶

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله): مَنْ جاءَهُ الْمَوتُ وَ هُوَ یَطْلُبُ الْعِلْمَ لِیُحْیِیَ بِهِ الْاِسلامَ کانَ بَیْنَهُ وَ بَیْنَ الاَنبیاء دَرَجَةٌ واحِدَةٌ فِی الْجَنَّةِ؛ هر کس در جستجوی دانش باشد تا با آن اسلام را زنده کند و مرگ او فرا رسد، در بهشت میان او و پیامبران تنها یک درجه فاصله است. منیة المرید ، ص ۱۰۰.

حدیث۲۸۷

امام سجاد (علیه السلام): لَوْ یَعْلَمُ النّاسُ ما فی طَلَبِ الْعِلْمِ لَطَلَبوهُ وَ لَو بِسَفْکِ الْمُهَجِ وَ خَوضِ اللُّجَجِ اِنَّ اللّه تَبارَکَ وَ تَعالی اَوحی اِلی دانیالَ : اِنَّ اَمْقَتَ عَبیدی اِلَیَّ الْجاهِلُ الْمُسْتَخِفُّ بِحَقِّ اَهْلِ الْعِلْمِ ، التّارِکُ لِلاْقْتِداءِ بِهِمْ وَ اِنَّ اَحَبَّ عَبیدی اِلَیَّ التَّقیُّ الطّالِبُ لِلثَّوابِ الْجَزیلِ اَللاّزِمُ لِلْعُلَماءِ التّابِعُ لِلْحُلَماءِ القابِلُ عَنِ الْحُکَماءِ؛ اگر مردم می‌دانستند که در جستجوی دانش چه چیزی [نهفته] است، بی‌گمان در پی آن می‌رفتند، حتّی اگر با ریخته شدن خون و فرو رفتن در اعماق دریا باشد. خدای تبارک و تعالی به دانیال وحی کرد: منفورترین بندگانم نزد من، نادانی است که حق اهل علم را سبک بشمارد و پیروی از ایشان را رها کند و محبوب‌ترین بندگانم نزد من، تقوا پیشه‌ای است که جویای پاداش فراوان، همراه دانشمندان، پیرو بردباران و پذیرای حکیمان باشد. کافی ، ج ۱، ص ۳۵، ح ۵.

حدیث۲۸۸

امام علی (علیه السلام): کُلَّ وِعاءٍ یَضیقُ بِما جُعِلَ فیهِ اِلاّ وِعاءُ الْعِلْمِ فَاِنَّهُ یَتَّسِعُ بِهِ؛ هر ظرفی که در آن چیزی ریخته شود پر می‌شود، مگر ظرف دانش که هر چه در آن ریخته شود جا باز می‌کند. نهج البلاغه ، حکمت ۲۰۵.

حدیث۲۸۹

امام علی (علیه السلام): اَلْعِلْمُ عِلْمانِ : مَطْبوعٌ ومَسْموعٌ ، ولا یَنْفَعُ الْمَسْموعُ اذا لَمْ یَکُنِ الْمَطْبوعُ؛ علم دو گونه است: فطری و شنیدنی، علم شنیدنی مفید واقع نمی‌شود اگر علم فطری نباشد. نهج البلاغه ، حکمت ۳۳۸.

حدیث۲۹۰

امام علی (علیه السلام): کُلَّمَا ازْدادَ عِلْمُ الرَّجُلِ زادَتْ عِنایَتُهُ بِنَفْسِهِ وَ بَذَلَ فی ریاضَتِها وَ صَلاحِها جُهْدَهُ؛ هر اندازه دانش انسان بیشتر شود، توجه او به خودش بیشتر می گردد و در ریاضت و رشد و اصلاح نَفْس، کوشش بیشتری می‌نماید. غرر الحکم ، ح ۷۲۰۴.

حدیث۲۹۱

امام صادق (علیه السلام): اَلْعِلْمُ مَقْرونٌ اِلَی الْعَمَلِ ، فَمَنْ عَلِمَ عَمِلَ ، ومَنْ عَمِلَ عَلِمَ ، وَالْعِلْمُ یَهْتِفُ بِالْعَمَلِ فَاِنْ اَجابَهُ وَ اِلاَّ ارْتَحَلَ عَنْهُ؛ دانش، با عمل همراه است، پس هر که دانست، عمل کرد و هر که عمل کرد، دانست و دانش، به عمل فرا می‌خواند. پس اگر او را اجابت کرد، چه بهتر وگرنه از او جدا می گردد. کافی ، ج ۱، ص ۴۴، ح ۲.

حدیث۲۹۲

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله): طَلَبُ الْعِلْمِ فَریضَةٌ عَلی کُلِّ مُسْلِمٍ ، فَاطْلُبُوا الْعِلْمَ مِنْ مَظانِّهِ ، وَاقْتَبِسوهُ مِنْ اَهْلِهِ؛ در پی دانش بودن، بر هر مسلمانی واجب است، پس دانش را از جایی که احتمال بودنش هست، بجویید و آن را از اهلش فراگیرید. امالی طوسی، ص ۵۶۹، ح ۱۱۷۶.

حدیث۲۹۳

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله): قَلْبٌ لَیْسَ فیهِ شَیءٌ مِنَ الحِکمَةِ کَبَیْتٍ خَرِبٍ ، فَتَعَلَّموا وعَلِّموا ، وتَفَقَّهوا ولا تَموتوا جُهّالاً ؛ فَاِنَّ اللّه لایَعذِرُ عَلَی الْجَهْلِ؛ دلی که در آن حکمت نیست، همچون خانه‌ای ویران است. پس بیاموزید و آموزش دهید، بفهمید و نادان

نمیرید که خدای عزّ و جلّ، بهانه‌ای را برای نادانی نمی‌پذیرد. الفردوس ، ح ۴۵۹۰.

حدیث۲۹۴

امام علی (علیه السلام): یا مُؤمِنُ اِنَّ هذَا الْعِلْمَ وَالْاَدَبَ ثَمَنُ نَفْسِکَ فَاجْتَهِدْ فی تَعَلُّمِها فَما یَزیدُ مِنْ عِلْمِکَ وَ اَدَبِکَ یَزیدُ فی ثَمَنِکَ وَ قَدْرِکَ، فَاِنَّ بِالْعِلْمِ تَهْتَدی اِلی رَبِّکَ؛ ای انسان با ایمان، در حقیقت این دانش و ادب، بهای توست، پس در آموختن آن بکوش، زیرا هرچه بر دانش و ادبت افزوده شود، بر ارج و بهای تو افزوده می‌شود، چرا که با دانش به سوی پروردگارت هدایت می‌شوی. روضة الواعظین، ص ۱۱.

حدیث۲۹۵

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : لَسْتُ اُحِبُّ اَنْ اَرَی الشّابَّ مِنْکُمْ اِلّا غادیاً فی حالَیْنِ : اِمّا عالِماً اَوْ مُتَعَلِّما ، فَاِنْ لَمْ یَفْعَلْ فَرَّطَ ، فَاِنْ فَرَّطَ ضَیَّعَ ، وَ اِنْ ضَیَّعَ اَثِمَ ، وَ اِنْ اَثِمَ سَکَنَ النّارَ وَ الَّذی بَعَثَ مُحَمَّدا بِالْحَقِّ ؛ دوست ندارم جوانانِ شما را جز در دو حالت ببینم : دانشمند یا دانش‌اندوز . اگر جوانی چنین نکند ، کوتاهی کرده و اگر کوتاهی کرد ، تباه ساخته و اگر تباه ساخت ، گناه کرده است و اگر گناه کند ، سوگند به آن کس که محمّد صلی‌الله‌علیه‌وآله را به حق برانگیخت ، دوزخ‌نشین خواهد شد . امالی طوسی ، ص ۳۰۳، ح ۶۰۴ .

حدیث۲۹۶

امام باقر علیه‌السلام می فرمایند : کانَ اَبی زَیْنُ الْعابِدینَ علیه‌السلام اِذا نَظَرَ اِلَی الشَّبابِ الَّذینَ یَطْلُبونَ الْعِلْمَ اَدْناهُمْ اِلَیْهِ وَ قالَ : مَرحَبا بِکُمْ اَ نْتُمْ وَدائِعُ الْعِلْمِ وَ یوشِکُ اِذْ اَ نْتُمْ صِغارُ قَوْمٍ اَنْ تَکونوا کِبارَ آخَرینَ ؛ پدرم [امام] زین‌العابدین علیه‌السلام ، هر گاه به جوانانی که دانش می‌اندوختند ، می‌نگریست ، آنان را به خود نزدیک می کرد و می‌فرمود : آفرین بر شما که امانت‌های [مردم برای آموختن]دانشید و به‌زودی شما کم‌سالان جامعه ، بزرگان جامعه‌ای دیگر می‌شوید . الدر النظیم فی مناقب الائمة اللهامیم ، ص ۵۸۷ .

حدیث۲۹۷

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : مَنْ تَعَلَّمَ فی شَبابِهِ کانَ بِمَنْزِلَةِ الْوَشْمِ فِی الْحَجَرِ وَ مَن تَعَلَّمَ وَ هُوَ کَبیرٌ کانَ بِمَنْزِلَةِ الْکِتابِ عَلی وَجْهِ الْماءِ ؛ هر کس در جوانی‌اش بیاموزد ، آموخته‌اش مانند نقش بر سنگ است و هر کس در بزرگ‌سالی بیاموزد، مانند نوشتن بر روی آب است . نوادر راوندی ، ص ۱۳۲، ح ۱۶۹ .

حدیث۲۹۸

امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: از نشانه‌های دین فهمی ، حلم و علم است ، و خاموشی دری از درهای حکمت‌است . خاموشی و سکوت ، دوستی آور و راهنمای هر کار خیری است . (تحف العقول ، ص ۴۶۹)

حدیث۲۹۹

امام علی (علیه‌السلام) می فرمایند: اِنَّ الْعِلْمَ حَیاةُ الْقُلوبِ وَ نورُ الْاَبْصارِ مِنَ الْعَمی وَ قُوَّةُ الْاَبْدانِ مِنَ الضَّعْفِ؛ به راستی که دانش، مایه

حیات دل‌ها، روشن کننده دیدگان کور و نیروبخش بدن‌های ناتوان است. امالی صدوق، ص ۴۹۳، ح ۱.

حدیث۳۰۰

رَحِمَ اللّه عَبْدا اَحیا اَمْرَنا ... یَتَعَلَّمُ عُلومَنا وَ یُعَلِّمُهَا النّاسَ ، فَاِنَّ النّاسَ لَوْ عَلِموا مَحاسِنَ کَلامِنا لاَتَّبَعونا؛ رحمت خدا بر بنده‌ای را که امر ما را زنده کند. دانش‌های ما را فرا گیرد و به مردم بیاموزد. اگر مردم زیبایی‌های سخنان ما را می‌دانستند، از ما پیروی می کردند. معانی الأخبار ، ص ۱۸۰، ح ۱.

حدیث۳۰۱

امام صادق (علیه السلام): وَ الْمُتَعَلِّمُ یَحْتاجُ اِلی رَغْبَةٍ وَ اِرادَةٍ و فَراغٍ وَ نُسُکٍ وَ خَشْیَةٍ وَ حِفْظٍ وَ حَزْمٍ؛ دانش اندوز به شوق، اراده، فراغت، عبادت، ترس از خدا، مراقبت و آینده‌نگری نیاز دارد. مصباح الشریعه، ص ۱۵.

حدیث۳۰۲

پیامبر اکرم (صلی الله و علیه و آله): اِنَّ اللّه تَعالی قَدْ تَکَفَّلَ لِطالِبِ الْعِلْمِ بِرِزْقِهِ خاصَّةً عَمّا ضَمِنَهُ لِغَیْرِهِ؛ بی گمان خداوند متعال روزی جویای دانش را به‌طور ویژه، افزون بر آنچه برای دیگران تضمین کرده، به عهده گرفته است. منیهٔ المرید ، ص ۱۶۰.

حدیث۳۰۳

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله): مَنْ جاءَهُ الْمَوتُ وَ هُوَ یَطْلُبُ الْعِلْمَ لِیُحْیِیَ بِهِ الْاِسلامَ کانَ بَیْنَهُ وَ بَیْنَ الْاَنبیاء دَرَجَةٌ واحِدَةٌ فِی الْجَنَّةِ؛ هر کس در جستجوی دانش باشد تا با آن اسلام را زنده کند و مرگ او فرا رسد، در بهشت میان او و پیامبران تنها یک درجه فاصله است. منیهٔ المرید ، ص ۱۰۰.

حدیث۳۰۴

امام سجاد (علیه السلام): لَوْ یَعْلَمُ النّاسُ ما فی طَلَبِ الْعِلْمِ لَطَلَبوهُ وَ لَو بِسَفْکِ الْمُهَجِ وَ خَوضِ اللُّجَجِ اِنّ اللّه تَبارَکَ وَ تَعالی اَوحی اِلی دانیالَ : اِنَّ اَمْقَتَ عَبیدی اِلَیَّ الْجاهِلُ الْمُسْتَخِفُّ بِحَقِّ اَهْلِ الْعِلْمِ ، التّارِکُ لِلْاِقْتِداءِ بِهِمْ وَ اِنَّ اَحَبَّ عَبیدی اِلَیَّ التَّقیُّ الطّالِبُ لِلثَّوابِ الْجَزیلِ اَللاّزِمُ لِلْعُلَماءِ التّابِعُ لِلْحُلَماءِ القابِلُ عَنِ الْحُکَماءِ؛ اگر مردم می‌دانستند که در جستجوی دانش چه چیزی [نهفته] است، بی گمان در پی آن می‌رفتند، حتّی اگر با ریخته شدن خون و فرو رفتن در اعماق دریا باشد. خدای تبارک و تعالی به دانیال وحی کرد: منفورترین بندگانم نزد من، نادانی است که حق اهل علم را سبک بشمارد و پیروی از ایشان را رها کند و محبوب‌ترین بندگانم نزد من، تقوا پیشه‌ای است که جویای پاداش فراوان، همراه دانشمندان، پیرو بردباران و پذیرای حکیمان باشد. کافی ، ج ۱، ص ۳۵، ح ۵.

حدیث۳۰۵

امام علی (علیه السلام): کُلَّ وِعاءٍ یَضیقُ بِما جُعِلَ فیهِ اِلاّ وِعاءُ الْعِلْمِ فَاِنَّهُ یَتَّسِعُ بِهِ؛ هر ظرفی که در آن چیزی ریخته شود پر می‌شود، مگر ظرف دانش که هر چه در آن ریخته شود جا باز می کند. نهج البلاغه ، حکمت ۲۰۵.

حدیث۳۰۶

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: ای جویای دانش! دانش فضیلت‌های بسیاری دارد: سَرِش تواضع، چشمش دوری از حسد، گوشش فهم، زبانش راستگویی، حافظه‌اش جستجو، دلش خوش نیّتی، عقلش شناخت اشیاء و امور، دستش رحمت، پایش دیدار دانشمندان، همّتش سلامت، حکمتش تقوا، قرارگاهش نجات، جلودارش عافیت، مَرکبش وفا، سلاحش نرمی سخن، شمشیرش خشنودی، کمانش سازگاری، سپاهش گفتگو با دانشمندان، داراییش ادب، اندوخته‌اش پرهیز از گناهان، توشه‌اش نیکی، جایگاهش، گفت‌وگو و مذاکره، رهنمایش هدایت و دوستش، عشق به نیکان است. کافی ، ج ۱، ص ۴۸، ح ۲.

حدیث۳۰۷

امام علی (علیه السلام): کُلَّمَا ازْدادَ عِلْمُ الرَّجُلِ زادَتْ عِنایَتُهُ بِنَفْسِهِ وَ بَذَلَ فی رِیاضَتِها وَ صَلاحِها جُهْدَهُ؛ هر اندازه دانش انسان بیشتر شود، توجه او به خودش بیشتر می گردد و در ریاضت و رشد و اصلاح نَفْس، کوشش بیشتری می‌نماید. غرر الحکم ، ح ۷۲۰۴.

حدیث۳۰۸

امام صادق (علیه السلام): اَلْعِلْمُ مَقْرونٌ اِلَی الْعَمَلِ ، فَمَنْ عَلِمَ عَمِلَ ، ومَنْ عَمِلَ عَلِمَ ، وَالْعِلْمُ یَهْتِفُ بِالْعَمَلِ فَاِنْ اَجابَهُ وَ اِلّا ارْتَحَلَ عَنْهُ؛ دانش، با عمل همراه است، پس هر که دانست، عمل کرد و هر که عمل کرد، دانست و دانش، به عمل فرا می‌خواند. پس اگر او را اجابت کرد، چه بهتر وگرنه از او جدا می گردد. کافی ، ج ۱، ص ۴۴، ح ۲.

حدیث۳۰۹

امام علی (علیه السلام): اَعَزُّ الْعِزِّ الْعِلْمُ ؛ لاِءَنَّ بِهِ مَعْرِفَةُ الْمَعادِ وَ الْمَعاشِ، وَ اَذَلُّ الذُّلِّ الْجَهْلُ ؛ لاِءَنَّ صاحِبَهُ اَصَمٌّ ، اَبْکَمُ ، اَعْمی ، حَیْرانُ؛ عزیزترین عزّت، دانش است، چرا که با آن معاد شناخته می‌شود و راه کسب معاش به دست می‌آید و خوارترین خواری، نادانی است، چرا که نادان کر و لال و کور و سرگردان است. نزهة الناظر، ص ۷۰، ح ۶۵.

حدیث۳۱۰

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله): طَلَبُ الْعِلْمِ فَریضَةٌ عَلی کُلِّ مُسْلِمٍ ، فَاطْلُبُوا الْعِلْمَ مِنْ مَظانِّهِ ، وَاقْتَبِسوهُ مِنْ اَهْلِهِ؛ در پی دانش بودن، بر هر مسلمانی واجب است، پس دانش را از جایی که احتمال بودنش هست، بجویید و آن را از اهلش فراگیرید. امالی طوسی، ص ۵۶۹، ح ۱۱۷۶.

حدیث۳۱۱

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله): اِذا اَتی عَلَیِّ یَوْمٌ لا اَزْدادُ فیهِ عِلْماً ، فَلا بورِکَ فی طُلوعِ شَمْسِ ذلِکَ الْیَوْمِ؛ هرگاه روزی بیاید که در آن بر دانشم نیفزایم، پس طلوع خورشید آن روز بر من مبارک مباد. المعجم الأوسط ، ج ۶ ص ۳۶۷ ح ۶۶۳۶.

حدیث۳۱۲

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله): قَلْبٌ لَیْسَ فیهِ شَیءٌ مِنَ الحِکمَةِ کَبَیْتٍ خَرِبٍ ، فَتَعَلَّموا وعَلِّموا ، وتَفَقَّهوا ولا تَموتوا جُهّالاً ؛ فَاِنَّ اللّه

لاـ یَعذِرُ عَلَی الْجَهْلِ؛ دلی که در آن حکمت نیست، همچون خانه‌ای ویران است. پس بیاموزید و آموزش دهید، بفهمید و نادان نمیرید که خدای عزّ و جلّ، بهانه‌ای را برای نادانی نمی‌پذیرد. الفردوس ، ح ۴۵۹۰.

حدیث۳۱۳

امام علی (علیه السلام): یا مُؤمِنُ انّ هذَا الْعِلْمَ وَالْاَدَبَ ثَمَنُ نَفْسِکَ فَاجْتَهِدْ فی تَعَلُّمِها فَما یَزیدُ مِنْ عِلْمِکَ وَ اَدَبِکَ یَزیدُ فی ثَمَنِکَ وَ قَدْرِکَ، فَاِنَّ بِالْعِلْمِ تَهْتَدی اِلی رَبِّکَ؛ ای انسان با ایمان، در حقیقت این دانش و ادب، بهای توست، پس در آموختن آن بکوش، زیرا هرچه بر دانش و ادبت افزوده شود، بر ارج و بهای تو افزوده می‌شود، چرا که با دانش به سوی پروردگارت هدایت می‌شوی. روضهٔ الواعظین، ص ۱۱.

حدیث۳۱۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله): اَ لْعِلْمُ حَیاةُ الْاِسْلامِ وَ عِمادُ الْایمانِ وَ مَنْ عَلِمَ عِلْما اَتَمَّ اللّهُ لَهُ اَجْرَهُ وَ مَنْ تَعَلَّمَ فَعَمِلَ عَلَّمَهُ اللّه ما لَمْ یَعْلَمْ ؛ علم، حیات اسلام و تکیه گاه ایمان است و هر کس علمی بیاموزد، خداوند پاداش او را تمام گرداند و هر کس بیاموزد و عمل کند، خداوند، تعلیم دهد به او آنچه را که نمی‌داند. نهج الفصاحه، ح ۲۰۱۹.

حدیث۳۱۵

إذا ظَهَرتِ البِدَعُ فی اُمّتی فلْیُظهِرِ العالِمُ علمَهُ ، فمَن لَم یَفعل فعَلَیهِ لَعنةُ اللّهِ؛ هرگاه بدعت‌ها در میان امت من آشکار شد، بر عالم است که علمش را آشکار کند و هر کس نکند، لعنت خدا بر او. الکافی : ج ۱ ، ص ۵۴ ، ح ۲

حدیث۳۱۶

حضرت علی(علیه السلام) می فرمایند: اَعَزُّ العِزِّ العِلمُ ؛ لِاَءَنَّ بِهِ مَعرِفَةُ المَعادِ وَ المَعاشِ، وَ اَذَلُّ الذُّلِّ الجَهلُ ؛ لِاَءَنَّ صاحِبَهُ اَصَمُّ ، اَبکَمُ ، اَعمی ، حَیرانُ؛ عزیزترین عزّت، دانش است، چرا که با آن معاد شناخته می‌شود و راه کسب معاش به دست می‌آید و خوارترین خواری، نادانی است، چرا که نادان کر و لال و کور و سرگردان است. نزههٔ الناظر، ص ۷۰، ح ۶۵

حدیث۳۱۷

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: اِنَّ العِلمَ حَیاةُ القُلوبِ وَ نورُ الْاَبصارِ مِنَ العَمی وَ قُوَّةُ الْاَبدانِ مِنَ الضَّعفِ؛ به راستی که دانش، مایه حیات دل‌ها، روشن کننده دیدگان کور و نیروبخش بدن‌های ناتوان است. امالی صدوق، ص ۴۹۳، ح ۱

حدیث۳۱۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: اِکتَسِبُوا العِلمَ یَکسِبکُمُ الحَیاةَ؛ دانش کسب کنید تا به شما زندگی (و بالندگی) بخشد. غررالحکم و دررالکلم، ح ۲۴۸۶

حدیث۳۱۹

امام علی(علیه السلام) می فرماینـد: قَدرُ الرَّجُلِ عَلی قَدرِ هِمَّتِهِ ، وَ عَمَلُهُ عَلی قَدرِ نِیَّتِهِ؛ ارزش آدمی به اندازه همّت او ، و عملش به

اندازه نیّت اوست. غررالحکم و دررالکلم ، ح ۶۷۴۳

حدیث۳۲۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تَمامُ التَّقوی اَن تَتَعَلَّمَ ما جَهِلتَ وَ تَعمَلَ بِما عَلِمتَ؛ تمام تقوا این است که آنچه را نمی دانی بیاموزی و بدانچه می دانی عمل کنی. تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۱۲۰

حدیث۳۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: یا مَعشَرَ الفِتیانِ، حَصِّنوا اَعراضَکُم بِالاَْدَبِ وَ دینَکُم بِالعِلمِ ای جوانان! آبرویتان را با ادب و دینتان را با دانش حفظ کنید. تاریخ یعقوبی ، ج ۲، ص ۲۱۰

حدیث۳۲۲

رسول اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند: اَلْعِلْمُ حَیاةُ الْاِسْلامِ وَ عِمادُ الْایمانِ وَ مَنْ عَلِمَ عِلْما اَتَمَّ اللّه‌ لَهُ اَجْرَهُ وَ مَنْ تَعَلَّمَ فَعَمِلَ عَلَّمَهُ اللّه‌ ما لَمْ یَعْلَمْ ؛ علم، حیات اسلام و تکیه گاه ایمان است و هر کس علمی بیاموزد، خداوند پاداش او را تمام گرداند و هر کس بیاموزد و عمل کند، خداوند، تعلیم دهد به او آنچه را که نمی‌داند. نهج الفصاحه، ح ۲۰۱۹

حدیث۳۲۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و اله و سلم می فرمایند: اِنَّ اللّه‌ تَعالی قَد تَکَفَّلَ لِطالِبِ العِلمِ بِرِزقِهِ خاصَّةً عَمّا ضَمِنَهُ لِغَیرِهِ بی گمان خداوند متعال روزی جویای دانش را به طور ویژه، افزون بر آنچه برای دیگران تضمین کرده، به عهده گرفته است. منیة المرید ، ص ۱۶۰

حدیث۳۲۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خَیرُ الدُّنیا وَالآخِرَةِ مَعَ العِلمِ وَشَرُّ الدُّنیا وَالآخِرَةِ مَعَ الجَهل خیر دنیا و آخرت با دانش است و شرّ دنیا و آخرت با نادانی. الحیاة، ج۱، ص۳۵

حدیث۳۲۵

امام باقر(علیه السلام) فرمودند: تَعَلَّمُوا العِلمَ فَإنَّ تَعَلُّمَهُ حَسَنَةٌ، وَطَلَبَهُ عِبَادَةٌ؛ دانش بیاموزید که آموختن آن، پاداش دارد و جستوجوی آن عبادت است. بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۱۸۹

حدیث۳۲۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اِکتَسِبُوا العِلمَ یکسِبکمُ الحَیاةَ ؛ دانش کسب کنید تا به شما زندگی (و بالندگی) بخشد. غررالحکم و دررالکلم، ح ۲۴۸۶

حدیث۳۲۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: جالِس العُلَماءَ یزدَد عِلمُک وَ یحسُن اَدَبُک وتَزک نَفسُک؛ با علما معاشرت کن تا علمت زیاد، ادبت نیکو و جانت پاک شود. مطالب السؤول، ص ۴۹

حدیث۳۲۸

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: بادِروا اَحداثَکم بِالحَدیثِ قَبلَ اَن تَسبِقَکم اِلَیهِمُ المُرجِئَةُ؛ به آموختن حدیث (معارف دینی) به جوانانتان ، پیش از آن‌که منحرفین آنان را گمراه سازند، اقدام نمایید. تهذیب الأحکام ، ج ۸، ص ۱۱۱، ح ۳۸۱

حدیث۳۲۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَلنّاسُ رَجُلانِ: عالِمٌ وَ مُتَعَلِّمٌ وَ لا خَیرَ فیما سِواهُما مردم، دو گروهند: دانشمند و دانش اندوز و در غیر این دو، خیری نیست. (نهج الفصاحه، ح ۳۱۴۵)

حدیث۳۳۰

دانش با ایمان آباد گردد. نهج البلاغه ، خ ۱۵۵

حدیث۳۳۱

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : خدا بنده ای را پست نمی شمارد مگر آن که علم و ادب را از او فرو گذارد. (نهج الفصاحه ، ح ۲۵۶۸)

حدیث۳۳۲

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کسی را که علم از او می آموزید محترم دارید و کسی را که علم بدو می آموزید محترم دارید. (نهج الفصاحه ، حدیث ۳۱۸۴)

حدیث۳۳۳

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : آفت دانش فراموشی است و دانشی که به نااهل سپاری تلف می شود. (نهج الفصاحه ، ح ۵)

حدیث۳۳۴

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : نیکی دنیا و آخرت با دانش همراه است و بدی دنیا و آخرت با نادانی قرین است. نهج الفصاحه ، ح ۱۴۸۲

حدیث۳۳۵

امیر المؤمنین علیه السلام فرمودند : ای مردم بدانید کمال دین طلب علم و عمل بدانست ، بدانید که طلب علم بر شما از طلب مال

لازم تر است زیرا مال برای شما قسمت و تضمین شده. عادلی (که خداست) آن را بین شما قسمت کرده و تضمین نموده و به شما می رساند ولی علم نزد اهلش نگهداشته شده و شما مأمورید کـه آن را از اهلش طلب کنید ، پس آنرا بخواهید. کتاب کافی جلد ۱ ص ۳۵

حدیث۳۳۶

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : دانش جوئی بر هر مسلمانی واجب است ، همانا خدا دانش جویان را دوست دارد. اصول کافی ج ۱ ص ۳۵ روایهٔ

حدیث۳۳۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که حلم ندارد علم ندارد. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۳۳۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حلم و بردباری برای علم و دانش وزیر خوبی است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۳۳۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از شریف ترین علم ها و دانش ها آراسته شدن آن به حلم و بردباری است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۳۴۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از سر چشمه و آشامیدنگاه علم و دانش سیراب شده باشد ، جامه حلم و بردباری به تن کند. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۳۴۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: درخت علم و دانش به بار ننشیند ، تا آن گاه که حلم با او مقرون گردد. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۳۴۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کمال علم و دانش به بردباری است و کمال بردباری به بسیاری تحمّل و فرو بردن خشم است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۳۴۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اساس علم و دانش حلم و بردباری است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۳۴۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری نیکو ، دلیل و نشانه علم بسیار است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۳۴۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اِنّ اللّه یحِبُّ بُغاةَ العِلمِ خداوند جویندگان دانش را دوست دارد. (کافی، ج۱، ص ۳۰، ح۱)

حدیث۳۴۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مِن عَلامَةِ اَحَدِهِم (المُتَقینَ) اَنَّکَ تَری لَهُ قُوَّةً فی دینٍ... وَحِرصا فی عِلمٍ وَعِلما فی حِلمٍ از نشانه های پرهیزکاران این است که می بینی در دین نیرومند ... در کسب دانش حریص و دارای علم همراه با بردباری‌اند. (نهج البلاغه، خطبه ۱۹۳)

حدیث۳۴۷

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: رَحِمَ اللّهُ عَبداً اِحیاءَ العِلمَ خدا رحمت کند بنده ای را که علم را زنده می کند. (کافی ، ج ۱ ، ص ۴۱)

حدیث۳۴۸

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: ما شیب شی ء بشی ء احسن من حلم بعلم چیزی با چیزی نیامیخته است که بهتر از حلم با علم باشد. (بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۷۵، ص ۱۷۲)

حدیث۳۴۹

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)فرمودند: اَجوَدُکُم مِن بَعدی رَجُلٌ عَلِمَ عِلماً فَنَشَرَ عِلمَهُ ؛ بخشنده ترین شما پس از من کسی است که دانشی بیاموزد آنگاه دانش خود را بپراکند. (میزان الحکمه،ح۱۳۸۲۵)

حدیث۳۵۰

امام علی علیه السلام فرمودند: العلم وراثه کریمه ، و الاداب حلل مجدده ، و الفکرمرآه صافیه؛ علم میراث گرانبهائی است و ادب لباس فاخر و زینتی است و فکر آئینه ای است صاف. (نهج البلاغه)

حدیث۳۵۱

امام علی علیه السلام فرمودند: اَلعِلمُ کَنزٌ عَظیمٌ لایَفنی؛ علم گنج بزرگی است که با خرج کردن تمام نمی شود. (غرور الحکم و در الکلم)

حدیث۳۵۲

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: طلب العلم فریضهٔ علی کل مسلم، الا ان الله یحب بغاهٔ العلم طلب علم بر هر مسلمانی واجب است، همانا خدا جویندگان علم را دوست دارد. (اصول کافی ج ۱ /باب دوم/ص ۳۵)

حدیث۳۵۳

امام باقر (سلام الله علیها)می فرمایند: زکات دانش، آموختن به بندگان خداست. اصول کافی، ج۱، ص ۴۱.

حدیث۳۵۴

امام صادق (سلام الله علیها)می فرمایند: در پیشگاه کسی که از او دانش می آموزید، فروتن باشید. اصول کافی، ج۱، ص ۳۶.

حدیث۳۵۵

امام صادق (علیه السلام)می فرمایند: تواضعوا لمن طلبتم منه العلم ؛ در پیشگاه کسی که از او دانش می آموزید، فروتن باشید. اصول کافی، ج۱، ص ۳۶.

حدیث۳۵۶

امام باقر(علیه السلام)می فرمایند: زکاهٔ العلم أن تعلمه عباد الله؛ زکات دانش، آموختن به بندگان خداست. اصول کافی، ج۱، ص ۴۱.

حدیث۳۵۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله): تَناصَحوا فِی الْعِلْمِ ، فَاِنَّ خیانَهَ اَحَدِکُمْ فی عِلْمِهِ اَشَدُّ مِنْ خیانَتِهِ فی مالِهِ وَ انّ اللّه سائِلُکُمْ یَوْمَ الْقیامَهِ؛ در دانش، خیرخواه یکدیگر باشید که خیانت هر یک از شما در دانشش، سخت‌تر از خیانت او در مالش می‌باشد و خداوند روز قیامت از شما بازخواست می‌کند. امالی طوسی، ص ۱۲۶، ح ۱۹۸.

حدیث۳۵۸

امام علی (علیه السلام): اَلا لا تَنالُ الْعِلْمَ اِلّا بِسِتَّهٍ ؛ سَاُنبیکَ عَنْ مَجموعِها بِبَیانِ: ذَکاءٌ وَ حِرصٌ وَاصْطِبارٌ وبُلْغَهٌ ؛ و اِرشادُ اُستادٍ وَ طولُ زَمانٍ؛ هرگز به دانش دست نمی‌یابی مگر با شش چیز؛ که من در این سخن، تو را از همه آنها آگاه می‌کنم: هوش، حرص، شکیبایی، شایستگی؛ راهنمایی استاد و درازای زمان. آداب المتعلّمین، ص ۸۲.

حدیث۳۵۹

امام علی (علیه السلام): خُذوا مِنْ کُلِّ عِلْمٍ اَحْسَنَهُ فَاِنَّ النَحْلَ یَاْکُلُ مِنْ کُلِّ زَهْرٍ اَزْیَنَهُ فَیَتَوَلَّدُ مِنْهُ جوهَرانِ نَفیسانِ: اَحَدُهُما فیهِ شِفاءٌ لِلنّاسِ وَ الْآخَرُ یُسْتَضاءُ بِهِ؛ از هر دانشی بهترینش را انتخاب کنید، زنبورِ عسل از هر گلی زیباترینش را می‌خورد. در نتیجه دو جواهر گران‌بها از آن تولیدئ می‌شود: یکی (عسل) برای مردم شفاست و دیگری (موم) که از آن روشنایی می گیرند. غرر الحکم ، ح ۵۰۸۲.

حدیث۳۶۰

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم)می فرمایند: هر کس برای آموختن علم سر از خواب بردارد، فرشتگان سایه ی رحمت بر او می گسترانند، در زندگی او برکت به وجود می آید، و چیزی از روزی او کاسته نمی شود. بحارالانوار/ج۱/ص۱۷۷.

حدیث۳۶۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله –: علیکَ بالعلمِ فانّ العِلْم خلیلُ المؤمِنِ و الحلمَ وزیرُهُ والعقلَ دلیلُهُ و ... و الصّبر امیرُ جنودِهِ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: برتو باد به فراگیری علم، همانا که علم دوست مؤمن است و بردباری وزیر او و عقل راهنمایش و عمل سرپرست او و رفق و مدارا پدر او و ملایمت با دیگران برادر او و صبر، امیر سپاهیان او است. «نهج الفصاحه، ح ۱۹۶۱»

علما و دانشمندان

حدیث۱

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : إنَّ الفِتنَةَ تَجیءُ فَتَنسِفُ العِبادَ نَسفا یَنجُو العالِمُ مِنها بِعِلمِهِ ؛ فتنه می‌آید و بندگان را تارومار می‌کند ، مگر عالم که به علم خویش از آن می‌رهد . مسند ابراهیم بن أدهم ، ص ۲۸ .

حدیث۲

عَن الامام الصادق – علیه السّلام – قالَ: ما مِنْ أَحَدٍ یَمُوتُ مِنَ الْمُؤْمِنینَ أَحَبّ إِلی إِبْلِیسَ مِنْ مُوْتِ فَقِیهٍ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: مرگ هیچ مؤمنی در نظر شیطان، محبوبتر از موت یک عالم فقیه نیست. «الکافی، ج ۱، ص ۳۸»

حدیث۳

قال الامام علی – علیه السلام –: اَلفَقِیهُ کلُ الفَقِیهِ مَن لم یَقنَطِ النَّاسَ مِن رَحمَةِ اللهِ، ولم یُؤیِسهُم مِن رَوحِ اللهِ، وَلم یُؤمِنهُم مِن مَکرِ اللهِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: فقیه به تمام معنا، کسی است که مردم را از رحمت خدا نومید نگرداند و از فضل و بخشایش خدا مأیوسشان نسازد و از مکر و عذاب خدا هم، آسوده خاطرشان نکند. «نهج البلاغه، حکمت ۹۰»

حدیث۴

قال الامام علی – علیه السلام –: و مَن خَالَطَ العُلَمَا وُقِّرَ وَ مَن خَالَطَ الاَنذَالَ حُقِّرَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر کس با علما معاشرت کند، مورد احترام قرار گیرد و هر کس با فرومایگان معاشرت نماید تحقیر شود. «نهج السعادة، ج ۱، ص ۵۲»

حدیث۵

الإمام علیّ علیه‌السلام : یَجِبُ عَلَی الإمامِ أن یَحبِسَ الفُسّاقَ مِنَ العُلَماءِ ، وَالجُهّالَ مِنَ الأَطِبّاءِ . امام علی علیه‌السلام : بر امام ، لازم است عالمان تبهکار و پزشکان ناآگاه را به زندان درافکند . تهذیب الأحکام ، جلد ۶ ، صفحه ۳۱۹ ، حدیث ۸۷۸ ، کتاب من لا یحضره الفقیه ، جلد ۳ ، صفحه ۳۱ ، حدیث ۳۲۶۶ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۸

حدیث۶

قال الامام علی – علیه السـلام – : العَالِمُ یَنْظُرُ بِقَلْبِهِ وَ خَاطِرِهِ، الجاهِلُ یَنْظُرُ بِعَیْنِهِ وَ نَاظِرِهُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: عالم با دل و اندیشه خود می‌نگرد و نادان با چشم و دیده خود. «غرر الحکم، ح ۱۲۴۱»

حدیث۷

قال الامام الرضا – علیه السّلام – : لا تُمارِیَنَ الْعُلَماءَ فَیَرْفُضُوك وَ لا تُمارِیَنَّ السُّفَهاءِ فَیَجْهَلُوك. امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: با علماء مراء و جدل مکن که تو را از پای درمی آورند و نیز با سـفیهان مراء مکن که تورا به نادانی نسبت می دهند. «منیة المرید، ص ۱۹۳»

حدیث۸

قـالَ امیرُ المؤمنین – علیه السّلام – : کلُّ عالمٍ غَیْرُه مُتَعَلِمٌ. امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودنـد: همه عالمان غیر او متعلم انـد. «نهج البلاغه، خطبه ۶۵»

حدیث۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ الصَّفاةَ الزُّلالَ الذیلا تَثبُتُ علَیهِ أقدامُ العُلَماءِ الطَّمَعُ . آن تخته سنگ لغزنده‌ای که پای علما روی آن استوار نمی‌ماند ، طمع است . تنبیه الخواطر : ۱ / ۴۹ منتخب میزان الحکمة : ۳۴۴

حدیث۱۰

پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سلّم : الطَّمَعُ یُـذهِبُ الحِکمَـةَ مِن قُلوبِ العُلَماءِ . طمع ، حکمت را از دل دانشـمندان می‌برد . کنز العمّال : ۷۵۷۶

حدیث۱۱

امام علی علیه‌السـلام : لا یَتَعَلَّمُ مَن یَتَکَبَّرُ . کسـی که تکبّر داشتِه باشد ، عالِم نمی‌شود . غرر الحکم : ۱۰۵۸۶ منتخب میزان الحکمة : ۴۸۲

حدیث۱۲

پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : اکتُبُوا العِلمَ قبـلَ ذَهـابِ العُلَمـاءِ ، وإنّمـا ذَهـابُ العِلمِ بِمَوتِ العُلَمـاءِ ؛ دانـش را ، پیش از درگـذشت دانشـمندان ، بنویسـید ؛ زیرا با مرگ دانشمندان ، دانش (آنان) نیز می‌رود . کنز العمّال : ۲۸۷۳۳ منتخب میزان الحکمة : ۴۸۲

حدیث۱۳

امـام علی علیه‌السـلام : عُقولُ الفُضَـلاءِ فی أطرافِ أقلامِهـا ؛ خردهـای دانشـمندان ، در نوک قلم‌هـای آنهاست . غرر الحکم : ۶۳۳۹

منتخب میزان الحکمة : ۴۸۲

حدیث۱۴

إمام علی علیه‌السلام: نَّما زَهَّد النّاسَ فی طَلَبِ العِلمِ کَثرَةُما یَرَونَ مِن قِلَّةِ مَن عَمِلَ بِما عَلِم ؛ آنچه مردم را به تحصیل دانش بی‌رغبت کرده ، این است که می‌بینند کمتر عالمی است که به علمش عمل کند . غرر الحکم : ۳۸۹۵ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۲

حدیث۱۵

هرکس که خداونـد به او علم دین عطا کرده باشـد و او آن را به مردم تعلیم ندهد، پس از مرگ داوند را در حالی ملاقات می کند که بر دهانش لجام آهنین زده باشند. بحارالانوار جلد ۲ صفحه ۶۸

حدیث۱۶

امـام صـادق (علیه‌السـلام) فرمودنـد: اِنَّ الشَّیْطـانَ لَیَطْمَعُ فی عـالِمٍ بِغَیْرِ اَدَبٍ اَکْثَرُ مِنْ طَمَعِهِ فی عـالِمٍ بِاَدَبٍ ، فَتَاَدَّبوا وَ اِلاّ فَاَنْتُمْ اَعرابٌ ؛ شیطـان ، در عـالِمِ بی‌بهره از ادب بیشتر طمع می‌کنـد تـا عـالِمِ برخوردار از ادب . پس ادب داشـته باشـید وگرنه شـما، بیابـانی (فاقد تمدّن) هستید. کنز العمّال ، ح ۴۵۴۰۹

حدیث۱۷

امام علی (علیه‌السـلام) فرمودند: عَلَیکَ بِمُداراةِ النّاسِ وَ اِکْرامِ الْعُلَماءِ وَ الصَّفْحِ عَنْ زَلاّتِ الْاِخْوانِ فَقَدْ اَدَّبَکَ سَیِّدُ الْاَوَّلینَ وَ الْآخِرینَ بِقَولِهِ صـلی‌الله‌علیه‌وآله : اُعْفُ عَمَّنْ ظَـلَمَکَ وَ صِلْ مَنْ قَطَعَکَ وَ اَعْطِ مَنْ حَرَمَکَ ؛ تو را سفارش می‌کنم به مدارای با مردم و احترام به علما و گذشت از لغزش برادران (دینی)؛ چرا که سرور اولین و آخرین، تو را چنین ادب آموخته و فرموده است : «گذشت کن از کسـی که به تو ظلم کرده ، رابطه برقرار کن با کسی که با تو قطع رابطه کرده و عطا کن به کسی که از تو دریغ نموده است». اعلام الدین، ص ۹۶

حدیث۱۸

رسول اکرم (صـلی الله علیه و آله وسـلم) فرمودنـد : اَلْعَـدْلُ حَسَنٌ وَلکِنْ فِی الْاُمَراءِ اَحْسَنُ، وَ السَّـخاءُ حَسَنٌ وَلکِنْ فِی الْاَغْنیاءِ اَحْسَنُ، اَلْوَرَعُ حَسَنٌ وَلکِنْ فِی الْعُلَماءِ اَحْسَنُ، اَلصَّبْرُ حَسَنٌ وَلکِنْ فِی الْفُقَراءِ اَحْسَنُ، اَلتَّوبَـةُ حَسَنٌ وَلکِنْ فِی الشَّـبابِ اَحْسَنُ، اَلْحَیاءُ حَسَنٌ وَلکِنْ فِی النِّساءِ اَحْسَنُ؛ عدالت نیکو است اما از دولتمردان نیکوتر، سـخاوت نیکو است اما از ثروتمندان نیکوتر؛ تقوا نیکو است اما از علما نیکوتر؛ صبر نیکو است امـا از فقرا نیکوتر، توبه نیکو است امـا از جوانان نیکوتر و حیا نیکو است اما از زنان نیکوتر. (نهـج الفصاحه، ح ۲۰۰۶)

حدیث۱۹

رسول اکرم (صـلی الله علیه و آله وسـلم) فرمودنـد : یـا عَلیّ إذا لَم یَکُنِ العالِمُ تَقیّا تائِبا زَلَّت مَوعِظَتُهُ عَن قُلُوبِ النّاسِ کَما تَزِلُّ القَطرَةُ عَن بَیضَةِ النَّعامَةِ وَالصَّـفا؛ یا علی هرگاه عالِم با تقوا و توبه کار نباشد، موعظه اش از دل مردم می لغزد همچنان که قطره آب از روی تخم شتر مرغ و سنگ صاف می لغزد. (میراث حدیث، ج۲، ص۲۹، ح۸۱)

حدیث۲۰

امام محمدباقر (علیه السلام) فرمودند: عالِمٌ یُنتَفَعُ بِعِلمِهِ اَفضَلُ مِن سَبعینَ اَلفِ عابِدٍ؛ دانشمندی که از علمش سود برند، از هفتاد هزار عابد بهتر است . بحارالانوار، ج۷۵، ص۱۷۳

حدیث۲۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ألا اُخبِرُکُم بالفَقیهِ حَقِّ الفَقیهِ؟ مَن لم‌یُرَخِّصِ الناسَ فی مَعاصِی اللّه ، ولم یُقَنِّطْهُم مِن رَحمَةِ اللّه ، ولم یُؤمِنْهُم مِن مَکرِ اللّه ، ولم یَدَعِ القرآنَ رَغبَةً عَنهُ إلی ما سِواهُ؛ آیا شما را از فقیهِ حقیقی آگاه نکنم؟ کسی که در معاصی خدا به مردم جواز ندهد و از رحمت خدا نومیدشان نکند و از مکر و عذاب خدا آسوده خاطرشان نسازد و از قرآن ، به چیز دیگر رو نکند . (تحف العقول، ص ۲۰۴)

حدیث۲۲

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: اَلا اِنَّ شَرَّ الشَّرِّ شِرارُ العُلَماءِ وَ اِنَّ خَیرَ الخَیرِ خیارُ العُلَماءِ؛ بدانید که بدترین بدها، علمای بدند و بهترین خوبان علمای خوبند. (منیة المرید، ص ۱۳۷)

حدیث۲۳

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: یا عَلیِّ وَلِلعالِمِ ثَلاثُ عَلاماتٍ: صِدقُ الکَلِمِ وَاجتِنابُ الحَرامِ وَأن یَتَواضَعَ لِلنّاسِ کُلِّهِم؛ یا علی دانشمند سه نشانه دارد: راستگویی، حرام گریزی و فروتنی در برابر همه مردم. التوحید، ص ۱۲۷

حدیث۲۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: زِلَّةُ العالِمِ کَانکِسارِ السَّفینَةِ ، تَغرَقُ وَ تُغَرِّقُ مَعَها غَیرَها ؛ لغزش عالم ، مانند شکستن کشتی است : خود غرق می‌شود و با خود ، دیگران را غرق می کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۴۷۴

حدیث۲۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: خَیرُ مَن شاوَرتَ ذَوُو النُّهی وَ العِلمِ ، وَ اُولُوا التَّجارِبِ وَ الحَزمِ ؛ بهترینِ کسان برای مشورت، خردمندان و عالمان و دارندگان تجربه و دور اندیشان‌اند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۹۹۰

حدیث۲۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: جالِسِ العُلَماءَ تَزدَد عِلما ؛ با دانشمندان همنشین باش تا دانشت افزون شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۷۲۱

حدیث۲۷

امـام علی(علیه السـلام) فرمودنـد: إذا رَأیتَ عالِمـا فَکُن لَهُ خادِمـا ؛ هرگاه دانشـمندی دیـدی ، به او خـدمت کن . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۰۴۴

حدیث۲۸

امام علی(علیه السـلام) فرمودنـد: اَلعالِمُ مَن لا یَشبَعُ مِنَ العِلمِ وَ لا یَتَشَبَّعُ بِهِ ؛ دانشـمند، کسـی است که از دانش، سیری نپـذیرد و به سیری از آن نیز وانمود نکند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۷۴۰

حدیث۲۹

امام علی علیه‌السلام : عُقولُ الفُضَلاءِ فی أطرافِ أقلامِها ؛ خردهای دانشمندان ، در نوک قلم‌های آنهاست . غرر الحکم : ۶۳۳۹

حدیث۳۰

قال : یا علی ! خمسهٔ تنور القلب : کثرهٔ قرائهٔ قل هو الله احد و قلهٔ الکلام و مجالسهٔ العلماء والصـلاهٔ فی اللیل و المشی ء الی المساجد؛ یـا علی ! پنـج چیز دل را نورانی می کنـد: کثرت تلاـوت سوره ((قـل هو الله احـد))،کم گویی ، مجـالست بـا علما، نماز شب و گام برداشتن به سوی مسجد. (المواعظ العددیه ، ص ۲۵۸).

حدیث۳۱

عن علی – علیه السـلام – قال : مروهٔ الحضر قراءهٔ القران و مجالسهٔ العلماء و النظر فی الفقه و المحافظهٔ علی الصلاهٔ فی الجماعات ؛ از حضرت علی(علیه السلام) نقل شده که فرمودند: جوانمردی در حضور در وطن ، قرآن خواندن ، هم نشینی با علماء، و نگریستن در احکام دین ، و مواظبت بر نماز خواندن در جماعتهاست . (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۱۰)

حدیث۳۲

قال الصادق – علیه السـلام –: الصـلاهٔ خلف العالم بالف رکعهٔ ؛ نماز در پشت سر یک عالم برابر هزار رکعت است . (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۵)

حدیث۳۳

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله – : من صلی خلف عالم فکانما صلی خلف رسول الله ؛ کسی که پشت سر عالم نماز به جا آورد، مانند کسی است که پشت سر پیامبر خدا نماز خوانده است . (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۱۱۹)

حدیث۳۴

قال رسول الله – صـلی الله علیه وآله –: من اجاب المؤ ذن و اجاب العلماء کان یوم القیامهٔ تحت لوائی و یکون فی الجنهٔ فی جواری و له عنـد الله ثواب ستین شـهیدا؛ هرکس به موذن و دانشـمند روی آورد روز قیـامت در زیر پرچم من و در بهشت همسـایه من خواهد بود و برای او در نزد خدا ثواب شصت شهید است . (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۱۵۴)

حدیث۳۵

امام صادق علیه‌السلام : إنّ العالِمَ إذا لم‌یَعمَلْ بعِلمِهِ زَلّت مَوعِظَتُهُ عنِ القُلوبِ كَما يَزِلُّ المَطَرُ عنِ الصَّفا ؛ عالِم هرگاه به علم خود عمل نکند ، پند او از دل‌ها فرو غلتَد ، آن‌گونه که باران از روی تخته سنگ فرو می‌غلتد . منیه المرید : ۱۴۶

حدیث۳۶

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: کن عالما او متعلما او احب اهل العلم و لا تکن راعبا فتهلك ببعضهم؛ یا دانشمند باش یا دانشجوی یا دوست دار دانشمندان و دشمن علم و اهل آن مباش که به سبب آن هلاك می شوی. اصول کافی، ج ۱، ص ۳۴.

حدیث۳۷

امام باقر(علیه السلام) فرمودند: عالم ینتفع بعلمه افضل من سبعین الف عابد؛ دانشمندی که از دانش او بهره ببرند، از هفتاد هزار عابد برتر است. اصول کافی، ج ۱، ص ۳۳.

حدیث۳۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ فی جَهنَّمَ رَحاءً مِن حَديدٍ تُطحَنُ بها رُؤوسُ القُرّاءِ ، والعُلَماءِ الُمجرمينَ؛ در دوزخ آسیابی آهنی است ، که با آن سرهای قاریان و عالمان گنهکار آرد می‌شود . جامع الأخبار : ۱۳۰ / ۲۵۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۰

حدیث۳۹

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: هر که علم و دانش را جوید برای آنکه به علما فخر فروشی کند ، یا با سفهابستیزد ، و یا مردم را متوجه خود نماید ، باید آتش را جای نشستن خود گیرد . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ۲ ، ص ۳۸

حدیث۴۰

امام مهدی(علیه السلام) فرمودند: در رویدادهای دینی به راویان احادیث ما رجوع کنید زیرا آن‌ها حجت من بر شما و من حجت خدا بر آنانم. (کمال‌الدین۲/۴۵۴)

حدیث۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: وزن حبر العلماء بدم الشّهداء فرجح؛ مرکب دانشوران را با خون شهیدان هم سنگ کردند اولی سنگین تر بود. نهج الفصاحه

حدیث۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: نوم العالم أفضل من عباده العابد؛ خواب دانشمند از عبادت عابد بهتر است. نهج الفصاحه

حدیث۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مثل العالم الّذی یعلّم النّاس الخیر و ینسی نفسه کمثل السّراج یضیء للنّاس و یحرق نفسه؛ حکایت دانشمندی که مردم را تعلیم دهد و خویشتن را فراموش کند چون چراغ است که مردم را روشن کند و خویش را بسوزاند. نهج الفصاحه

حدیث۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أتی اللّه عالما علما إلّا أخذ علیه المیثاق أن لا یکتمه؛ خدا به عالمی علم نداده مگر آنکه از او پیمان گرفته که علم خویش را نهان ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۴۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یشبع عالم من علمه حتّی یکون منتهاه الجنّه؛ عالم از علم خویش سیر نگردد تا سرانجام به بهشت رسد. نهج الفصاحه

حدیث۴۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس منّی إلا عالم أو متعلّم؛ هیچ کس از من نیست به جز دانشمند یا دانش آموز. نهج الفصاحه

حدیث۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ صاحب علم غرثان إلی علم؛ هر دانشمندی گرسنه علم دیگر است. نهج الفصاحه

حدیث۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: فقیه واحد أشدّ علی الشّیطان من ألف عاب؛ تحمل یک فقیه برای شیطان از هزار عابد سخت تر است. نهج الفصاحه

حدیث۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: فضل العالم علی العابد سبعین درجه ما بین کلّ درجتین کما بین السّماء و الأرض؛ فضیلت عالم بر عابد هفتاد درجه است که فاصله هر دو درجه چون فاصله زمین و آسمان است. نهج الفصاحه

حدیث۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: فضل العالم علی العابد کفضل القمر لیله البدر علی سائر الکواکب؛ فضیلت عالم بر عابد چون فضیلت ماه دو هفته بر سایر ستارگان است. نهج الفصاحه

حدیث۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: فضل العالم علی العابد کفضلی علی أدناکم إنّ اللّه عزّ و جلّ و ملائکته و أهل السّموات و الأرضین حتّی النّمله فی جحرها و حتّی الحوت لیصلّون علی معلّم النّاس الخیر؛ فضیلت عالم بر عابد چون فضیلت من بر پست ترین شماست، خدای عز و جل و فرشتگان او و اهل آسمانها و زمین ها حتی مورچه در سوراخ و حتی ماهی کسی را که نیکی به مردم آموزد، دعا می کنند. نهج الفصاحه

حدیث۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العدل حسن و لکن فی الامراء أحسن، السّخاء حسن و لکن فی الأغنیاء أحسن، الورع حسن و لکن فی العلماء أحسن، الصّبر حسن و لکن فی الفقراء أحسن، التّوبه حسن و لکن فی الشّباب أحسن، الحیاء حسن و لکن فی النّساء أحسن؛ عدالت نیک است ولی از زمامداران نیکوتر است، سخاوت نیک است ولی از اغنیا نیکوتر است، تقوی نیک است ولی از علما نیکوتر است صبر نیک است ولی از فقرا نیکوتر است. توبه نیک است ولی از جوانان نیکوتر است شرم نیک است ولی از زنان نیکوتر است. نهج الفصاحه

حدیث۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العالم إذا أراد بعلمه وجه اللّه تعالی هابه کلّ شی ء و إذا أراد أن یکثر به الکنوز هاب من کلّ شی ء؛ عالم اگر از علم خویش رضای خدا خواهد همه چیز از او بترسد و اگر خواهد به وسیله آن گنجها بیندوزد از همه چیز بترسد. نهج الفصاحه

حدیث۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عالم ینتفع بعلمه خیر من ألف عابد؛ دانشمندی که از علم او سود برند، از هزار عابد بهتر است. نهج الفصاحه

حدیث۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صنفان من النّاس إذا صلحا صلح النّاس و إذا فسدا فسد النّاس العلماء و الامراء؛ دو گروه از مردمند که اگر صالح بودند مردم به صلاح آیند و اگر فاسد بودند به فساد گرایند، دانشوران و زمامداران. نهج الفصاحه

حدیث۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رکعتان من عالم أفضل من سبعین رکعه من غیر عالم؛ دو رکعت نماز دانشمند بهتر از هفتاد رکعت غیر دانشمند است. نهج الفصاحه

حدیث۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الدّاعی و المؤمّن فی الأجر شریکان و القاری و المستمع فی الأجر شریکان و

العالم و المتعلّم فی الأجر شریکان؛ آنکه دعا میکند و آنکه آمین گوید در پاداش شریکند و قاری و مستمع در پاداش شریکند و دانشمند و دانش آموز در پاداش شریکند. نهج الفصاحه

حدیث۵۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیار أمّتی علماؤها و خیار علمائها حلماؤها؛ بهترین امت من دانشمندانند و بهترین دانشمندان امت من بردبارانند. نهج الفصاحه

حدیث۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: جالسوا الکبراء و سائلوا العلماء و خالطوا الحکماء؛ با بزرگان مجالست کنید و از دانشمندان بپرسید و با حکیمان آمیزش کنید. نهج الفصاحه

حدیث۶۰

ثلاث من الإیمان: الإنفاق من الإقتار و بذل السّلام للعالم و الإنصاف من نفسك؛ سه چیز از لوازم ایمان است: بخشش به هنگام تنگدستی و سلام به دانشمند و رعایت انصاف بر ضرر خویش. نهج الفصاحه

حدیث۶۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا یستخفّ بحقّهم إلّا منافق ذو الشّیبه فی الإسلام و ذو العلم و إمام مقسط؛ سه کسند که هر که تحقیرشان کند منافق است آن که مویش در اسلام سپید شده باشد و دانشمند و پیشوای دادگستر. نهج الفصاحه

حدیث۶۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تواضعوا لمن تعلّمون منه و تواضعوا لمن تعلّمونه و لا تکونوا جبابره العلماء؛ با استاد و با شاگرد خود تواضع کنید و دانشمندان سرکش مباشید. نهج الفصاحه

حدیث۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بین العالم و العابد سبعون درجه؛ میان عالم و عابد هفتاد درجه است. نهج الفصاحه

حدیث۶۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ مثل العلماء فی الأرض کمثل النّجوم فی السّماء یهتدی بها فی ظلمات البرّ و البحر، فإذا انطمست النّجوم أوشك أن تضلّ الهداه؛ دانشمندان در زمین مانند ستارگان آسمانند که در ظلمات خشگی و دریا به کمک آن راه جویند و همین که ستارگان نهان شدند ممکن است ره یافتگان نیز گمراه شوند. نهج الفصاحه

حدیث۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ لکلّ شی ء دعامه و دعامه هذا الدّین الفقه و لفقیه واحد أشدّ علی الشّیطان من ألف عابد؛ هر چیزی اساسی دارد و اساس این دین دانش است و یک دانشمند برای شیطان از هزار عابد بدتر است. نهج الفصاحه

حدیث۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یعافی الامّیّین یوم القیامه مالا یعافی العلماء؛ خداوند روز رستاخیز بر بی سوادان چیزهائی را می بخشد که بر دانشمندان نمی بخشد. نهج الفصاحه

حدیث۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الفتنه تجی ء فتنسف العباد نسفا و ینجو العالم منها بعلمه؛ فتنه بیاید و بندگان را مغلوب کند و دانشمند به کمک دانش خود از آن رهائی یابد. نهج الفصاحه

حدیث۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ العلماء هم ورثه الأنبیاء ورثوا العلم فمن أخذه أخذ بحظّ وافر؛ دانشمندان وارث پیامبرانند و دانش را از آن ها میراث برده اند هر کس دانش فرا گیرد سهم فراوان از میراث پیامبران گرفته است. نهج الفصاحه

حدیث۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الصّفا الزّلّال الّذی لا تثبت علیه أقدام العلماء الطّمع. طمع سنگ لغزانی است که پای دانشمندان بر آن استوار نمی ماند. نهج الفصاحه

حدیث۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أشدّ النّاس عذابا یوم القیمه عالم لم ینفعه اللّه بعلمه؛ به روز رستاخیز عذاب دانشمندی که خداوند او را از دانشش منتفع نکرده از همه مردم سخت تر است. نهج الفصاحه

حدیث۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکرموا العلماء فإنّهم ورثه الأنبیاء فمن أکرمهم فقد أکرم اللّه و رسوله؛ دانشمندان را گرامی دارید که آنها وارثان پیغمبرانند و هر که آنها را عزیز دارد خدا و پیغمبر را عزیز داشته است. نهج الفصاحه

حدیث۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعلم النّاس من جمع علم النّاس إلی علمه؛ دانشمندتر از همه مردم کسی است که دانش دیگران را به دانش خود بیفزاید. نهج الفصاحه

حدیث۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشدّ النّاس عذابا یوم القیامه عالم لم ینفعه علمه؛ روز رستاخیز عذاب دانشمندی که از دانش خود بهره نمی برد از همه مردم سخت تر است. نهج الفصاحه

حدیث۷۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ارحموا عزیزا ذلّ و غنیّا افتقر و عالما ضاع بین جهّال؛ بر سه کس رحم کنید، عزیزی که خوار شده و ثروتمندی که فقیر گشته و دانشمندی که میان جاهلان گمنام مانده. نهج الفصاحه

حدیث۷۵

امام علی علیه‌السلام : جالِسِ العُلَماءَ یَزدَدْ علمُکَ ، ویَحسُنْ أدبُکَ ، وتَزکُ نَفْسُکَ؛ با دانشمندان بنشین تا بر دانشت افزوده گردد ، تربیت و ادبت نیکو شود و روانت پاکیزه شود . غرر الحکم : ۴۷۸۶ منتخب میزان الحکمة : ۱۰۶

حدیث۷۶

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند : لا تَجْلِسوا إلاّ عندَ کُلِّ عالِمٍ یَدْعوکُم مِن خَمْسٍ إلی خَمسٍ: مِن الشَّکِّ إلی الیَقینِ، ومِن الرِّیاءِ إلی الإخْلاصِ ، ومِن الرَّغْبَةِ إلی الرَّهبَةِ ، ومِن الکِبْرِ إلی التّواضُعِ ، ومِن الغِشِّ إلی النّصیحَةِ ؛ تنها در محضر دانشمندانی نشینید که شما را از پنج چیز به پنج چیز فرا می‌خوانند : از دودلی به یقین ، از ریا به اخلاص ، از دنیا خواهی به دنیا گریزی ، از تکبر به‌فروتنی‌و از فریبکاری‌به خیر خواهی. بحار الأنوار : ۷۴ / ۱۸۸ / ۱۸ منتخب میزان الحکمة : ۱۰۶

حدیث۷۷

الإمامُ الکاظمُ علیه‌السلام : عَظِّمِ العالِمَ لِعلمِهِودَعْ مُنازَعَتَهُ ، وصَغِّرِ الجاهِلَ لِجَهلِهِ ولا تَطرُدْهُ ، ولکِن قَرِّبْهُ وعَلِّمْهُ ؛ امام کاظم علیه‌السلام : دانشمند را به خاطر دانشش احترام نه و با او ستیزه مکن و نادان را به سبب نادانیش کوچک شمار ، امّا او را از خود مران ، بلکه به خود نزدیک گردان و او را علم بیاموز . تحف العقول : ۳۹۴ منتخب میزان الحکمة : ۳۸۴

حدیث۷۸

الإمامُ الصّادقُ علیه‌السلام: لَمّا سُئلَ عَنِ القِیامِ تَعظیما لِلرَّجُلِ: مَکروهٌ إلاّ لِرَجُلٍ فی الدِّینِ؛ امام صادق علیه‌السلام در پاسخ به پرسش درباره بلند شدن برای احترام نمودن کسی فرمودند: این کار ناپسند است، مگر برای شخصیّتی دینی . المحاسن : ۱ / ۳۶۴ / ۷۸۶ منتخب میزان الحکمة : ۳۸۴

حدیث۷۹

امام هادی(سلام الله علیه): إنّ العالِمَ والمُتَعَلِّمَ شَریکانِ فِی الرُّشدِ؛ دانشمند و دانشجو در هدایت شریک‌اند. علم و حکمت: ج ۱ ص ۳۰۰ ح ۸۲۸

حدیث۸۰

امام صادق(سلام الله علیه): العُلَماءُ حُكّامٌ عَلَى المُلوكِ؛ عالمان فرمانروای بر شهریاران هستند. میزان الحکمهٔ: ح ۱۴۰۳۸

حدیث۸۱

امام باقر(سلام الله علیه): إنّ الفَقیهَ حَقِّ الفَقیهِ: الزاهِدُ فی الدنیا، الراغِبُ فی الآخِرَةِ؛ فقیه، حقیقتاً کسی است که به دنیا بی اعتنا و به آخرت مشتاق باشد. الکافی: ج ۱، ص ۷۰، ح ۸

حدیث۸۲

امام کاظم(سلام الله علیه): قَلیلُ العَمَلِ مِن العالِمِ مَقبولٌ مُضاعَفٌ؛ عمل کم از دانشمند، قبول و دو چندان می‌شود. الکافی: ج ۱، ص ۱۷، ح ۱۲

حدیث۸۳

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): إذا ظَهَرَتِ البِدَعُ فی اُمّتی فَلیُظهِرِ العالِمُ عِلمَهُ ، فَمَن لَم یَفعَل فَعَلَیهِ لَعنَةُ اللّهِ؛ هرگاه بدعت‌ها در میان امتم پدیدار شوند، بر عالم است که علم خود را آشکار سازد. هر کس چنین نکند، لعنت خدا بر او باد. الکافی: ج ۱، ص ۵۴، ح ۲

حدیث۸۴

امام باقر(سلام الله علیه): اُغدُ عالِمًا خَیرًا؛ دانشمندی نیکو باش. علم و حکمت: ج ۱ ص ۲۹۴ ح ۸۰۱

حدیث۸۵

امام باقر(سلام الله علیه): إنّ الفَقیهَ حَقِّ الفَقیهِ: الزاهِدُ فی الدنیا، الراغِبُ فی الآخِرَةِ؛ فقیه، حقیقتاً کسی است که به دنیا بی اعتنا و به آخرت مشتاق باشد. الکافی: ج ۱، ص ۷۰، ح ۸

حدیث۸۶

امام کاظم(سلام الله علیه): إنّ المُؤمِنینَ الفُقَهاءَ حُصونُ الإسلامِ؛ مؤمنانِ فقیه دژهای اسلامند. علم و حکمت: ج ۲ ص ۵۱۶ ح ۱۴۳۷

حدیث۸۷

امام باقر(سلام الله علیه): إنّ اللّهَ لَمْ یَدَعِ الأرضَ بِغَیْرِ عالِمٍ. خداوند زمین را بدون عالم نگذاشته است. میزان الحکمهٔ: ح ۸۶۷.

حدیث۸۸

امام صادق(سلام الله علیه): إنّ العُلَماءَ وَرَثَةُ الأنبیاءِ؛ عالمان، وارثان پیامبران‌اند. الکافی: ج ۱، ص ۳۲، ح ۲

حدیث۸۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : مومنی نیست که یک ساعت نزد عالمی نشیند جز آن که خدای عزوجل به سوی

او نـدا کنـد نزد حبیب من نشـستی به عزت و جلالم سوگنـد تو را با او ساکن بهشت نمایم و باکی از این کار نـدارم. امالی صـدوق صفحه ۳۷

حدیث۹۰

النَّظَرُ فی وَجهِ العالِمِ حُبّاً لَهُ عِبادَةٌ ؛ نگاه مهرآمیز بـه چهره عالم ، عبادت است . نوادر الراوندیّ : ۱۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۹۸

حدیث۹۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ألا اُخبِرُکُم عَنِ الأجوَدِ الأجوَدِ ؟ اللّه الأجوَدُ الأجوَدُ ، وأنا أجوَدُوُلدِ آدَمَ ، وأجوَدُکُم مِن بَعدی رَجُلٌ عُلِّمَ عِلمـا فنَشَرَ عِلمَهُ ، یُبعَثُ یَومَ القِیامَهِٔ اُمَّهً وَحـدَهُ ، ورَجُلٌ جـادَ بِنَفسِهِ للّه عز و جل حَتّی یُقتَلَ ؛ آیا شـما را از بخشـنده‌ترین بخشـنده خبر ندهم؟ خداوند بخشـنده‌ترین بخشنده است . و من بخشنده‌ترین فرزند آدم هستم و بعد از من بخشنده‌ترین شما ، مردی است که دانش را آموزش دهـد و از این راه دانش او پخش شود . او در روز قیامت به تنهایی همچون یک امّت برانگیخته می گردد و نیز مردی که در راه خداوند عز و جل جانبازی کند تا کشته شود . الترغیب والترهیب : ۱ / ۱۱۹ / ۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۰

حدیث۹۲

امام صادق علیه‌السـلام : عَلَی العالِمِ إذا عَلَّمَأن لا یَعنُفَ ، وإذا عُلِّمَ أن لا یَأنَفَ ؛ بر دانشـمند است که هرگاه آموزش دهد ، درشتی و خشونت نکند و هرگاه کسی بخواهد به او علم آموزد ، ننگش نیاید . تنبیه الخواطر : ۱ / ۸۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۲

حدیث۹۳

امـام علی علیه‌السـلام : عَلَی العـالِمِ أن یَعمَلَ بِما عَلِمَ ،ثُمَّ یَطلُبَ تَعَلُّمَ ما لَم یَعلَم؛ بر دانشـمند است که آنچه را می‌دانـد به کار بنـدد و سپس در پی یاد گرفتن دانشی رود که نمی‌داند . غرر الحکم : ۶۱۹۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۲

حدیث۹۴

امـام علی علیه‌السـلام : العـالِمُ الّـذی لایَمَلُّ مِن تَعَلُّمِالعِلمِ؛ عالم کسـی است ، که از آموختن دانش خسـته نشود . غرر الحکم : ۱۳۰۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۲

حدیث۹۵

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : مَن قالَ : أنا عالِمٌ فَهُوَ جاهِلٌ ؛ هر که بگوید : من دانـا هسـتم، او شـخص نادانی است . منیه المرید : ۱۳۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۲

حدیث۹۶

پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : العُلَمـاءُ اُمَنـاءُ اللّه عَلی خَلقِهِ؛ عالمان، امنای خـدا در میان خلق اوینـد . کنز العمّال : ۲۸۶۷۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۲

حدیث۹۷

امام صادق علیه‌السلام : عُلَماءُ شيعَتِنامُرابِطونَ فى الثَّغرِ الّذى يَلى إبليسَ وعَفاريتُهُ ، يَمنَعونَهُم عَنِ الخُروجِ عَلى ضُعَفاءِ شيعَتِنا ، وعَن أن يَتَسَلَّطَ عَلَيهِم إبليسُ وشيعَتُهُ؛ علمای شیعه ما ، نگهبانان مرزی هستند که در آن سویش ابلیس و دیوهای او قرار دارند و جلو یورش آنها به شیعیانِ ناتوان ما و تسلّط یافتن ابلیس و پیروان او بر آنان را ، می گیرند . الإحتجاج : ۱ / ۱۳ / ۷ منتخب ميزان الحكمة : ۴۰۲

حدیث۹۸

امام کاظم علیه‌السلام : لا عِلمَ إلاّ مِن عالِمٍ رَبّانِيٍّ ، ومَعرِفَةُ العالِمِ بِالعَقلِ ؛ علم، جز از عالـم ربّانی به دست نیاید (یا آن را جز از عالم ربّانی نباید فرا گرفت) و شناخت چنین عالمی به خرد است . مستدرك الوسائل : ۱۱ / ۲۵۸ / ۱۲۹۲۶ منتخب ميزان الحكمة : ۴۰۰

حدیث۹۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : فَضلُ العالِمِ عَلى العابِدِ بِسَبعينَ دَرَجَةً ، بَينَ كُلِّ دَرَجَتَينِ حُضْرُ الفَرَسِ سَبعينَ عاما ؛ وذلكَ أنَّ الشَّيطانَ يَضَعُ البِدعَةَ لِلنّاسِ فيُبصِرُها العالِمُ فيَنهى عَنها ، والعابِدُمُقبِلٌ عَلى عِبادَتِهِ لا يَتَوَجَّهُ لَها ولا يَعرِفُها ؛ عـالم ، هفتاد درجه بر عابد برتری دارد که فاصله هر درجه از دیگری به اندازه‌ای است که یک اسب هفتاد سال بدود . علّت این برتری آن است که شیطان در میان مردم بدعتی می گذارد و دانشمند به آن پی می‌برد و مردم را از آن نهی می کند ، امّا عابد سرگرم عبادت خود است و به بدعت نه توجهی دارد و نه آن را می‌شناسد . روضه الواعظین : ۱۷ منتخب ميزان الحكمة : ۳۹۸

حدیث۱۰۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : وَالّذى نَفسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ ! لَعالِمٌ واحِدٌ أشَدُّ عَلى إبليسَ مِن ألفِ عابِدٍ ؛لأنَّ العابِدَ لِنَفسِهِ والعالِمَ لِغَيرِهِ ؛ سوگند که به آن که جان محمّد در دست اوست ، هر آینه وجود یک عالِم برای ابلیس سخت‌تر از هزار عابد است ؛ زیرا عابد در فکر خود است و عالم در اندیشه دیگران . کنز العمّال : ۲۸۹۰۸ منتخب ميزان الحكمة : ۳۹۸

حدیث۱۰۱

امام علی علیه‌السلام : هَلَكَ خُزّانُ الأموالِ وهُم أحياءٌ ، والعُلَماءُ باقونَ ما بَقِيَ الدَّهرُ ، أعيانُهُم مَفقودَةٌ ، وأمثالُهُم فى القُلوبِ مَوجودَةٌ ؛ مال اندوزان، با آن که زنده‌اند مرده‌اند و اهل علم ، تا دنیا هست زنده‌اند. پیکرهایشان از میان می‌رود ، اما یادشان در دلها هست . نهج البلاغة : الحكمة ۱۴۷ منتخب ميزان الحكمة : ۳۹۶

حدیث۱۰۲

امیر المؤمنین علیٌّ علیه‌السلام : لِسائلٍ سَألَهُ عن مُعضِلَةٍ: سَلْ تَفَقُّها ، ولا تَسْأل تَعَنُّتا ؛ فإنّ الجاهِلَ المُتَعَلِّمَ شَبيهٌ بالعالِمِ ، وإنَّ العالِمَ المُتَعَسِّفَ (المُتَعَنِّفَ) شَبيهٌ بالجاهِلِ المُتَعَنِّتِ . امام علی علیه‌السلام– در پاسخ به مردی که از آن حضرت سؤالی مشکل آفرین پرسید– فرمودند: به قصد یاد گرفتن بپرس ، نه برای آزردن و خطا گرفتن ؛ زیرا جاهلی که درصدد آموختن باشد همانند عالم است و عالمی که در بیراهه قدم نهد همچون جاهلی است که به قصد خطا گرفتن می‌پرسد . نهج البلاغة : الحكمة ۳۲۰ منتخب ميزان الحكمة : ۲۶۰

حدیث۱۰۳

امام صادق علیه‌السلام : لا یَنبَغی لِمَن لم یَکُن عالِما أن یُعَدَّ سَعیدا ؛ کسی که عالم نباشد سزاوار نیست که خوشبخت شمرده شود . تحف العقول : ۳۶۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۷۲

حدیث۱۰۴

امام علی علیه‌السلام : از جمله حقوق شخص دانشمند بر تو این است که (هر گاه در میان جمعی بود) بر همگان سلام کنی و به او نیز اختصاصا سلام گویی ، روبه‌رویش بنشینی ، در حضور او با دست و چشم و ابرو اشاره نکنی ، در مخالفت با نظر او نگویی : «فلانی چنین گفته است» . نزد او از کسی غیبت نکنی ، در مجلسش درگوشی صحبت نکنی ، جامه‌اش را نگیری ، اگر خسته بود ، در سؤال کردن اصرار نورزی . از طول مجالسش به تنگ نیایی ؛ زیرا حکایت همنشینی با او حکایت درخت خرمایی است که انتظار می‌کشی تا کی از آن چیزی برای تو بیفتد . کذا فی المصدر ، و لعلّ الصحیح «تُلِحَّ» .کنزالعمّال : ۲۹۳۶۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۰

حدیث۱۰۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا علم العالم فلم یعمل کان کالمصباح یضی ء للنّاس و یحرق نفسه؛ دانشمندی که بداند و بکار نبندد، مانند چراغ است که مردم را روشن کند و خود را بسوزد. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۶

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد اللّه بقوم خیرا ولّی علیهم حلماءهم و قضی بینهم علمائهم و جعل المال فی سمحائهم و إذا أراد بقوم شرّا ولّی علیهم سفهائهم و قضی بینهم جهّالهم و جعل المال فی بخلائهم؛ وقتی خداوند برای قومی نیکی خواهد خردمندانشان را بر آنها فرمانروا سازد و دانشمندانشان میان آنها قضاوت کند و مال را به دست بخشندگان دهد و وقتی برای قومی بدی خواهد سفیهانشان را بر آنها فرمانروا سازد و نادانان میان آنها قضاوت کنند و مال را به دست بخیلانشان دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۷

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا اجتمع العالم و العابد علی الصّراط قیل للعابد أدخل الجنّه و تنعّم بعبادتک و قیل للعالم قف هنا فاشفع لمن أحببت فإنّک لا تشفع لأحد إلّا شفّعت فقام مقام الأنبیاء؛ وقتی عالم و عابد بر صراط اجتماع کنند به عابد گویند به بهشت درآی و از عبادت خویش بهرمند شو و به عالم گویند اینجا بایست و برای هر که می خواهی شفاعت کن زیرا هر که را شفاعت کنی شفاعت تو پذیرفته خواهد شد آنگاه عالم در صف پیامبران می ایستد. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۸

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحذروا زلّه العالم فإنّ زلّته تکبکبه فی النّار؛ از لغزش عالم بپرهیزید که لغزش او در آتش نگون سارش خواهد کرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۹

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: علمای پیروان ما که به دوستداران و پیروان ناتوان ما رسیدگی کنند، روز قیامت در حالی وارد می شوند که از تاج‌های آنها نورافشانی می‌شود. (بحارالانوار/۲/۷/۲)

حدیث۱۱۰

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی - عَلَیْهِ السَّلام -: مَنْ أکْثَرَ مُجالِسَهُ الْعُلَماءِ أطْلَقَ عِقالَ لِسانِهِ، وَ فَتَقَ مَراتِقَ ذِهْنِهِ، وَ سَرَّ ما وَجَدَ مِنَ الزِّیادَهِ فی نَفْسِهِ، وَکانَتْ لَهُ وَلایَهٌ لِما یَعْلَمُ، وَ إفادَهٌ لِما تَعَلَّمَ؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: هر که با علماء بسیار مجالست نماید، سخنش و بیانش در بیان حقایق آزاد و روشن خواهد شد، و ذهن و اندیشه اش باز و توسعه می یابد و بر معلوماتش افزوده می گردد و به سادگی می تواند دیگران را هدایت نماید. احقاق الحقّ، ج ۱۱، ص ۲۳۸

حدیث۱۱۱

قالَ الْامامُ علی - علیه السلام -: إنَّ الْعالِمَ الْکاتِمَ عِلْمَهُ یُبْعَثُ أنْتَنَ أهْلِ الْقِیامَهِ، تَلْعَنُهُ کُلُّ دابَّهٍ مِنْ دَوابِّ الْأرْضِ الصِّغارِ ؛ امام علی - علیه السلام - فرمودند: آن عالم و دانشمندی که علم خود را ـ در بیان حقایق ـ برای دیگران کتمان کند، روز قیامت با بدترین بوها محشور می شود و مورد نفرت و نفرین تمام موجودات قرار می گیرد. وسائل الشّیعهٔ، ج ۱۶، ص ۲۷۰، ح ۲۱۵۳۹

حدیث۱۱۲

امام علی - علیه السلام - فرمودند: یک ساعت در محضر علماء نشستن ـ که انسان را به مبدأ و معاد آشنا سازند ـ از هزار سال عبادت نزد خداوند محبوب تر خواهد بود. توجّه و نگاه به عالِم از إعتکاف و یک سال عبادت ـ مستحبّی ـ در خانه خدا بهتر است. زیارت و دیدار علماء، نزد خداوند از هفتاد مرتبه طواف اطراف کعبه محبوب تر خواهد بود، و نیز افضل از هفتاد حجّ و عمره قبول شده می باشد. همچنین خداوند او را هفتاد مرحله ترفیع درجه می دهد و رحمت و برکت خود را بر او نازل می گرداند، و ملائکه شهادت می دهند به این که او اهل بهشت است. بحارالأنوار، ج ۱، ص ۲۰۵، ح ۳۳

حدیث۱۱۳

قال رَسُولُ اللّهِ - صلی الله علیه وآله -: اَلْعالِمُ بَیْنَ الْجُهّالِ کَالْحَیِ بَیْنَ الْاَمْواتِ، وَ إنَّ طالِبَ الْعِلْمِ یَسْتَغْفِرُلَهُ کُلُّ شَیء حَتّی حیتانِ الْبَحْرِ، وَ هَوامُّهُ، وَ سُباعُ الْبَرِّ وَ أنْعامُهُ، فَاطْلُبُوا الْعِلْمَ، فَإنّهُ السَّبَبُ بَیْنَکُمْ وَ بَیْنَ اللّهِ عَزَّوَجَلَّ، وَ إنَّ طَلَبَ الْعِلْمِ فَریضَهٌ عَلی کُلِ مُسْلِم؛ رسول خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: دانشمندی که بین گروهی نادان قرار گیرد همانند انسان زنده ای است بین مردگان، و کسی که در حال تحصیل علم باشد تمام موجودات برایش طلب مغفرت و آمرزش می کنند، پس علم را فرا گیرید چون علم وسیله قرب و نزدیکی شما به خداوند است، و فراگیری علم، بر هر فرد مسلمانی فریضه است. بحارالأنوار، ج ۱، ص ۱۷۲، ح ۲۵

حدیث۱۱۴

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: الصلاهٔ خلف العالم بالف رکعهٔ؛ نماز در پشت سر یک عالم برابر هزار رکعت است . (بحار الانوار، ج ,۸۸ ص ۵)

حدیث۱۱۵

قال رسول اللّه ـ صلّی الله علیه و آله و سلّم ـ : النّظر الی العالم عبادة، و النّظر الی الامام المقسط عبادة، و النّظر الی الوالدین برأفة و رحمة عبادة، و النّظر الی أخ تَوَدُّه فی اللّه عزّوجّل عبادةَ؛ نگریستن به دانشمند عبادت است، نگریستن به پیشوای دادگر عبادت است، نگاه دلسوزانه و مهرآمیز به پدر و مادر عبادت است و نگریستن به برادری که برای خدای عزوجل دوستش داری عبادت است. أمالی الطوسّی: ۴۵۴ / ۱۰۱۵.

حدیث۱۱۶

امام جعفر صادق (علیه السلام) : اذا أراد الله بعبد خیرا فقهه فی الدین؛ چون خدا خیر بنده ای خواهد، او را در دین دانشمند کند . اصول کافی ، ج ۱ ، ص ۳۹

حدیث۱۱۷

حضرت رسوا اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: زمانی بر امّت من خواهد آمد که مردم از علماء گریزان شوند، همان طوری که گوسفند از گرگ گریزان است، خداوند چنین جامعه‌ای را به سه نوع عذاب مبتلا می گرداند: ۱ ـ برکت و رحمت خود را از اموال ایشان برمی‌دارد. ۲ ـ حکمفرمائی ظالم و بی مروّت را بر آن ها مسلّط می گرداند. ۳ ـ هنگام مرگ و جان دادن، بی‌ایمان از این دنیا خواهند رفت. مستدرک الوسائل: ج ۱۱، ص ۳۷۶، ح ۱۳۳۰۱

حدیث۱۱۸

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: مردم هر شهری به سه چیز نیازمندند که در امور دنیا و آخرت خود به آنها رجوع کنند و اگر آن سه را نداشته باشند گرفتار سرگردانی می‌شوند: دین‌شناسِ داناي پرهیزکار، حاکم نیکوکاری که مردم از او اطاعت کنند و پزشک دانای مورد اعتماد. تحف العقول، ص ۳۲۱.

حدیث۱۱۹

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند: صِنْفانِ مِنْ اُمَّتی اذا صَلُحا صَلُحَتْ اُمَّتی وَ اذا فَسَدا، فَسَدَتْ اُمَّتی، قیلَ یا رَسولَ اللّهِ وَ مَنْ هُما؟ قالَ: اَلْفُقَهاءُ وَ الْاُمَراءُ؛ دو گروه از امّت من اگر صالح شوند، امّتم صالح می‌شوند و اگر فاسد شوند، امّتم فاسد می‌شوند. عرض شد ای رسول خدا آن دو گروه کدامند؟ فرمودند: عالمان و حاکمان. خصال، ص ۳۷.

حدیث۱۲۰

امام صادق علیه‌السلام : یُهلِکُ اللّه سِتّا بِستٍّ : الاُمَراءَ بالجَورِ ، والعَرَبَ بالعَصَبيَّةِ ، والدَّهاقِينَ بالكِبرِ ، والتُّجّارَ بالخِيانَةِ ، وأهلَ الرُّستاقِ بالجَهلِ ، والفُقَهاءَ بالحَسَدِ ؛ خداوند شش گروه را به سبب شش خصلت نابود می کند : فرمانروایان را به سبب ستمگری ، عرب‌ها را به سبب تعصّب ، ملّاکان را به سبب کبر ، بازرگانان را به سبب خیانت ، روستاییان را به سبب نادانی و فقیهان را به سبب حسادت . بحار الأنوار : ۷۸ / ۲۰۷ / ۶۷

حدیث۱۲۱

امام علی علیه‌السلام : أبغَضُ العِبادِ إلی اللّه سبحانه العالِمُ المُتَجَبِّرُ ؛ منفورترین بندگان نزد خدای سبحان دانشمند زورگو است . غرر الحکم : ۳۱۶۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۷۶

حدیث۱۲۲

امام عسکری علیه‌السلام: فی صِفَةِ عُلَماءِ السُّوءِ: وهُم أضَرُّ عَلی ضُعَفاءِ شیعَتِنا مِن جَیشِ یَزیدَ عَلی الحُسَینِ بنِ عَلِیٍّ علیهما السلام و أصحابِهِ ، فإنَّهُم یَسلُبونَهُمُ الأرواحَ والأموالَ ، وهؤلاءِ عُلَماءُ السُّوءِ ... یُدخِلونَ الشَّکَّ والشُّبهَةَ عَلی ضُعَفاءِ شیعَتِنا فیُضِلّونَهُم ؛ امام عسکری علیه‌السلام در وصف علمای بدکردار فرمودند: زیان آنها برای شیعیان ناتوان (و آسیب‌پذیر) ما بیشتر از زیان سپاه یزید برای حسین بن علی علیهماالسلام و یاران اوست ؛ زیرا آنها جان و مال ایشان را گرفتند و این علمای بدکردار ... در دل شیعیان ناتوان ما شکّ و شبهه می‌اندازند و گمراهشان می‌کنند . الإحتجاج : ۲ / ۵۱۲ / ۳۳۷

حدیث۱۲۳

امام صادق علیه‌السلام : مَلعونٌ مَلعونٌ عالِمٌ یَؤُمُّ سُلطانا جائرا ، مُعینا لَهُ عَلی جَورِهِ ؛ ملعون است، ملعون است، آن عالمی که پیشوای سلطانی ستمگر باشد و او را در ستمگریش یاری دهد. بحار الأنوار : ۷۵ /۳۸۱ /۴۵

حدیث۱۲۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَنِ ازدادَ عِلما ولَم یَزدَدْ هُدیً ، لَم یَزدَدْ مِنَ اللّه إلاّ بُعدا ؛ هر که علمش فزونی گیرد و هدایتش افزون نشود ، جز بر دوری او از خدا افزوده نگردد . تنبیه الخواطر : ۲ / ۲۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۴

حدیث۱۲۵

امام علی علیه‌السلام : قَصَمَ ظَهری عالِمٌ مُتَهَتِّکٌ، وجاهِلٌ مُتَنَسِّکٌ، فالجاهِلُ یَغُشُّ النّاسَ بِتَنَسُّکِهِ،والعالِمُ یُنَفِّرُهُم بِتَهَتُّکِهِ ؛ دانشمند پرده‌در و عابد نادان ، پشت مرا شکستند؛ زیرا نادان با عبادت خود مردم را فریب می‌دهد و دانشمند با تباهکاریهای خود آنان را فراری می‌دهد . منیه المرید : ۱۸۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۲

حدیث۱۲۶

امام صادق علیه‌السلام : أشَدُّ النّاسِ عَذاباعالِمٌ لا یُنتَفَعُ مِن عِلمِهِ بِشَیءٍ ؛ در میان مردمان (گنهکار) سخت‌ترین عذاب را عالمی دارد که از علم خود کمترین سودی نبرد . بحار الأنوار : ۲ / ۳۷ / ۵۳

حدیث۱۲۷

امام صادق علیه‌السلام : مامِن أحَدٍ یَموتُ مِن المؤمنینَ أحَبَّ إلی إبلیسَ مِن مَوتِ فَقیهٍ؛ برای شیطان ، مرگ هیچ مؤمنی خوشایندتر از مرگ یک فقیه نیست. الکافی : ۱ / ۳۸ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۵۴

حدیث۱۲۸

امام رضا علیه‌السلام : من علاماتِ الفِقهِالحِلمُ والعِلمُ والصَّمتُ؛ از نشانه‌های فقاهت (و دین فهمی)، بردباری و دانش و خاموشی است. الاختصاص : ۲۳۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۵۴

حدیث۱۲۹

امام علی علیه‌السلام : ألا اُخبِرُکم بالفَقیهِ حَقِّ الفَقیهِ؟ مَن لم‌یُرَخِّصِ الناسَ فی مَعاصِی اللّه ، ولم یُقَنِّطْهُم مِن رَحمَهِٔ اللّه ، ولم یُؤمِنْهُم مِن مَکرِ اللّه ، ولم یَدَعِ القرآنَ رَغبَهً عَنهُ إلی ما سِواهُ ؛ آیا شما را از فقیهِ حقیقی آگاه نکنم ؟ کسی که در معاصی خدا به مردم جواز ندهد و از رحمت خدا نومیدشان نکند و از مکر و عذاب خدا آسوده خاطرشان نسازد و از قرآن ، به چیز دیگر رو نکند . تحف العقول : ۲۰۴

حدیث۱۳۰

امام کاظم علیه‌السلام : فَضلُ الفَقیهِ عَلَی العابِدِ کَفَضلِ الشَّمسِ عَلَی الکواکِبِ ، ومَن لم یَتَفَقَّهْ فی دِینِهِ لم یَرضَ اللّه‌لَهُ عَمَلاً ؛ برتری فقیه بر عابد ، همچون برتری خورشید است بر ستارگان و هر که در دین خود دانا نشود ، خداوند هیچ عملی از او را نپسندد . بحار الأنوار : ۷۸ / ۳۲۱ / ۱۹

حدیث۱۳۱

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : فَقیهٌ واحِدٌ أشَدُّ علی إبلیسَ مِن ألفِ عابِدٍ ؛ وجود یک فقیه برای ابلیس ، سخت‌تر از هزار عابد است . بحار الأنوار : ۱ / ۱۷۷ / ۴۸

حدیث۱۳۲

امام علی علیه‌السلام فرمودند: إذا رَأیتَ عالِما فَکُن لَهُ خادِما ؛ هر گاه دانشمندی را دیدی، به او خدمت کن . غرر الحکم : ۴۰۲

حدیث۱۳۳

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : مَنِ استَقبَلَ العُلَماءَ فقَدِ استَقبَلَنی ، ومَن زارَ العُلَماءَ فقَد زارَنی ،ومَن جالَسَ العُلَماءَ فقَد جالَسَنی ، ومَن جالَسَنی فَکأنَّما جالَسَ رَبّی ؛ هر که به استقبال دانشمندان رود ، مرا استقبال کرده است و هرکه به دیدار دانشمندان رود ، مرا دیدار کرده است و هرکه با دانشمندان نشیند ، با من نشسته است و هر که با من نشیند ، چنان است که با پرودگار من همنشینی کرده باشد . کنز العمّال : ۲۸۸۸۳

حدیث۱۳۴

امام علی علیه‌السلام : مَن وَقَّرَ عالِما فقَد وَقَّرَ رَبَّهُ ؛ هر که دانشمندی را احترام نهد خدا را احترام کرده است . غرر الحکم : ۸۷۰۴

حدیث۱۳۵

لَنْ تَبْقَی الاَرْضُ اِلاّ وَ فیها عالِمٌ یَعْرِفُ الْحَقَّ مِنَ الباطِلِ؛ هرگز زمین باقی نمی‌ماند مگر آن که در آن دانشمندی وجود دارد که حق را از باطل می‌شناسد. محاسن، ج ۱، ص ۲۳۴

حدیث۱۳۶

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: اِنَّ شَرَّ النّاسِ عِنْدَ اللّهِ تَعالی یَوْمَ القیامَةِ عالِمٌ لا یَنْتَفِعُ بِعِلْمِهِ؛ بدترین مردم نزد خداوند در روز قیامت عالمی است که از علم خود بهره نگیرد. امالی، الطوسی، ص ۵۲۷.

حدیث۱۳۷

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : اَ لْمُفْتونَ سادَةُ الْعُلَماءِ وَ الْفُقَهاءُ قادَةٌ اُخِذَ عَلَیْهِمْ اَداءُ مَواثیقِ الْعِلْمِ وَ الْجُلوسُ اِلَیْهِمْ بَرَکَةٌ وَ النَّظَرُ اِلَیْهِم نورٌ؛ فتوا دهندگان بزرگانِ دانشمندان‌اند و فقیهان پیشوایانی که از آنان بر ادای پیمان علم تعهد گرفته شده است، نشستن نزد آنان برکت است و نگاه به آنان روشنی است. تاریخ بغداد، ج ۴، ص ۱۵۹

حدیث۱۳۸

امام باقر علیه السلام می فرمایند: اَلْحِلْمُ لِباسُ الْعالِمِ فَلا تَعْرَیَنَّ مِنْهُ؛ بردباری لباس عالم است، پس تو خود را از آن عریان مدار. کافی، ج ۸، ص ۵۵ .

حدیث۱۳۹

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : آفت دین سه چیز است : دانای بدکار، پیشوای ستم کار و مجتهد نادان. (نهج الفصاحه ، ح ۴)

حدیث۱۴۰

امام صادق علیه السلام فرمودند : مردم به سه دسته شوند : دانشمند و دانشجو و خاشاک روی آب ، ما دانشمندانیم و شیعیان ما دانشجویان و مردم دیگر خاشاک روی آب. اصول کافی جلد ۱ ص ۴۱

حدیث۱۴۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: با دانشمندان هم نشین شو تا نیکبخت شوی. غررالحکم ، باب همنشینی

حدیث۱۴۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی مانند نادانان ، به دشمنی دانشمندان بر نخواسته است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۱۴۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: جاهل ، درستی نظر و اندیشه اش همانند لغزش عالم و داناست. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۱۴۴

پیامبراکرم صلی‌الله علیه و آله و سلم می فرمایند: اَلا اِنَّ شَرَّ الشَّرِّ شِرارُ الْعُلَماءِ وَ اِنَّ خَیْرَ الخَیْرِ خیارُ الْعُلَماءِ؛ بدانید که بدترین بدها، علمای بدند و بهترین خوبان علمای خوبند. منیة المرید، ص ۱۳۷.

حدیث۱۴۵

امام صادق علیه السلام می فرمایند: لا یَنْبَغی لِمَنْ لا یَتَّقی مَلامَةَ الْعُلَماءِ وَ ذَمِّهِمْ اَنْ یُرْجی لَهُ خَیْرُ الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ؛ کسی که از سرزنش و نکوهش علما پروا نمی کند، نمی‌توان به خیر دنیا و آخرت او امید داشت. تحف العقول، ص ۳۶۴ .

حدیث۱۴۶

امام علی (علیه السلام): لَولا... ما اَخَذَ اللّه عَلَی الْعُلَماءِ اَلّا یُقارّوا عَلی کِظَّةِ ظالِمٍ وَ لا سَغَبِ مَظْلومٍ لَاَلْقَیْتُ حَبْلَها عَلی غارِبِها؛ اگر خداوند از علما پیمان نگرفته بود که با پرخوری ظالم و گرسنگی مظلوم آرام نگیرند، زمام خلافت را به حال خود رها می کردم. نهج البلاغه، از خطبه ۳.

حدیث۱۴۷

امام علی (علیه السلام): زَلَّةُ الْعالِمِ کَانْکِسارِ السَّفینَةِ تَغْرَقُ و تُغْرِقُ مَعَها غَیْرَها؛ لغزش عالم، مانند شکستن کشتی است. خود، غرق می‌شود و دیگران را هم با خود غرق می کند. غرر الحکم ، ح ۵۴۷۴.

حدیث۱۴۸

پیامبر اکرم (صلی الله و علیه و آله): ما مِنْ عالِمٍ اَو مُتَعَلِّمٍ یَمُرُّ بِقَرْیَةٍ مِنْ قُرَی الْمُسْلِمینَ اَو بَلْدَةٍ مِنْ بِلادِ الْمُسْلِمینَ وَ لَمْ یَاْکُلْ مِنْ طَعامِهِمْ وَ لَمْ یَشْرَبْ مِنْ شَرابِهِمْ وَ دَخَلَ مِنْ جانِبٍ وَ خَرَجَ مِنْ جانِبٍ اِلّا رَفَعَ اللّه تَعالی عَذابَ قُبورِهِمْ اَرْبَعینَ یَوْما؛ هیچ دانشمند و یا دانش‌اندوزی از روستایی از روستاها و یا شهری از شهرهای مسلمانان نمی گذرد و از خوراک آنان نمی‌خورد و از نوشیدنی آنان نمی‌نوشد و از یک طرف وارد نمی‌شود و از طرف دیگر خارج نمی گردد، جز آنکه خدای متعال عذاب قبرهایشان را تا چهل روز بر می‌دارد. جامع الأخبار ، ص ۵۰۷، ح ۱۴۰۵.

حدیث۱۴۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله): لا تَجْلِسوا مَعَ کُلِّ عالِمٍ، اِلّا عالِماً یَدْعوکُمْ مِنَ الخَمْسِ اِلی الْخَمْسِ : مِنَ الشَّکِّ اِلَی الْیَقینِ، وَ مِنَ الْعَداوَةِ اِلَی النَّصیحَةِ وَ مِنَ الْکِبْرِ اِلَی التَّواضُعِ وَ مِنَ الرِّیاءِ اِلَی الْاِخْلاصِ وَ مِنَ الرَّغْبَةِ اِلَی الزُّهْدِ؛ با هر عالمی ننشینید، مگر عالمی که شما را از پنج چیز به پنج چیز دعوت کند: از شکّ به یقین، از دشمنی به خیرخواهی، از تکبر به تواضع، از ریا به اخلاص و از علاقه به دنیا به بی‌اعتنایی به آن. تاریخ بغداد ، ج ۵، ص ۷۰، ح ۲۴۲۱.

حدیث۱۵۰

جالِسِ الْعُلَماءَ یَزْدَدْ عِلْمُکَ وَ یَحْسُنْ اَدَبُکَ وَ تَزْکُ نَفْسُکَ؛ با علما هم‌نشین باش، تا علمت زیاد و ادبت نیکو و جانت پاک گردد. غرر الحکم ، ح ۴۷۸۶.

حدیث۱۵۱

امام باقر (علیه السلام): اَلْعُلَماءُ فی اَنْفُسِهِمْ خانَةٌ اِنْ کَتَمُوا النَّصیحَةَ اِنْ رَاَوْا تائِها ضالاًّ لا یَهْدونَهُ اَوْ مَیِّتا لا یُحْیونَهُ فَبِئْسَ ما یَصْنَعونَ لاَنَّ اللّه تَبارَکَ وَ تَعالی اَخَذَ عَلَیْهِمُ الْمیثاقَ فِی الْکِتابِ اَنْ یَاْمُروا بِالْمَعْروفِ وَ بِما اُمِروا بِهِ وَ اَنْ یَنْهَوْا عَمّا نُهوا عَنْهُ وَ اَنْ یَتَعاوَنوا عَلَی الْبِرِّ وَ التَّقْوی وَ لا یَتَعاوَنوا عَلَی الاِْثْمِ وَ الْعُدْوانِ؛ اگر دانشمندان نصیحت را پنهان دارند، خیانت کرده‌اند. اگر سرگشته گمراهی را دیدند و او راراهنمایی نکردنـد و یا (دل) مرده‌ای را زنـده ننمودنـد، وه که چه کار زشتی کرده‌اند! چون خداوند تبارک و تعالی در کتاب از ایشان پیمان گرفته که به معروف و آنچه فرمان یافته‌انـد فرمان دهند و از آنچه نهی شده‌اند نهی کنند و بر نیکوکاری و پرهیزکاری، یکدیگر را یاری کنند و در گناه و ستم یکدیگر را یاری نکنند. کافی ، ج ۸ ، ص ۵۴، ح ۱۶.

حدیث۱۵۲

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله): اِنَّ لُقْمـانَ قـالَ لاِـبْنِهِ : یا بُنَیَّ عَلَیْکَ بِمَجالِسِ الْعُلَماءِ وَ اسْـتَمِعْ کَلامَ الْحُکَماءِ فَاِنَّ اللّه یُحْیِی الْقَلْبَ الْمَیِّتَ بِنورِ الْحِکْمَـةِ کَمـا یُحْیِی الاَْرْضَ الْمَیتَةَ بِوابِـلِ الْمَطَرِ؛ لقمـان به پسـرش گفت: فرزنـدم! همواره در مجلس دانشـمندان باش و سخنان حکیمان را بشـنو، که خداوند، دل مرده را به نور حکمت زنده می‌کند؛ همان گونه که زمین مرده را با باران سـیل‌آسا، زنده می‌گرداند. معجم الکبیر ، ج ۸ ، ص ۱۹۹

حدیث۱۵۳

امام علی علیه‌السـلام می فرمایند: تِسْـعَةُ اَشْـیاءَ قَبیحةٌ وَ هِیَ مِنْ تِسْعَةِ اَنْفُسٍ اَقبَحُ مِنها مِنْ غَیْرِهِمْ: ضیقُ الذَّرْعِ مِنَ الْـمُلوکِ وَ الْبُخْلُ مِنَ الاَْغْنیاءِ وَ سُرْعَةُ الْغَضَبِ مِنَ الْعُلَماءِ وَ الصِّبا مِنَ الْکُهولِ وَ الْقَطیعَـةُ مِنَ الرُّؤوسِ وَ الْکِـذْبُ مِنَ الْـقُضاةِ وَ الزَّمانَةُ مِنَ الاَْطِبّاءِ وَ الْبَذاءُ مِنَ النِّساءِ وَ الطَّیشُ مِن ذَوِی السُّلْطانِ؛ نُه چیز زشت است، اما از نه گروه زشت‌تر: درماندگی و ناتوانی از دولتمردان؛ بخل از ثروتمندان؛ زود خشـمی از دانشـمندان؛ حرکـات بچگـانه از میانسالاـن؛ جـدایی حاکمـان از مردم؛ دروغ از قاضـیان؛ بیمـاری کهنه از پزشـکان؛ بدزبانی از زنان و سختگیری و ستمگری از سلاطین. دعائم الإسلام، ج ۱، ص ۸۳

حدیث۱۵۴

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : لَسْتُ اُحِبُّ اَنْ اَرَی الشّابَّ مِنْکُمْ اِلاّ غادیاً فی حالَیْنِ : اِمّا عالِماً اَوْ مُتَعَلِّما ، فَاِنْ لَمْ یَفْعَلْ فَرَّطَ ، فَاِنْ فَرَّطَ ضَیَّعَ ، وَ اِنْ ضَیَّعَ اَثِمَ ، وَ اِنْ اَثِمَ سَـکَنَ النّارَ وَ الَّذی بَعَثَ مُحَمَّدا بِالْحَقِّ ؛ دوست نـدارم جوانانِ شـما را جز در دو حالت ببینم : دانشمند یا دانش‌اندوز . اگر جوانی چنین نکند ، کوتاهی کرده و اگر کوتاهی کرد ، تباه ساخته و اگر تباه ساخت ، گناه کرده است و اگر گناه کند ، سوگند به آن کس که محمّد صـلی‌اللهعلیه‌وآله را به حق برانگیخت ، دوزخ‌نشـین خواهد شد . امالی طوسـی ، ص ۳۰۳، ح ۶۰۴ .

حدیث۱۵۵

امـام صـادق علیه السـلام می فرماینـد: إنَّ العالِمَ إذا لَم یَعمَل بِعِلمِهِ زَلَّت مَوعِظَتُهُ عَنِ القُلوبِ کَما یَزِلُّ المَطَرُ عَنِ الصَّفا؛ هرگاه عالم به علمش عمل نکند. [اثر]موعظه‌اش از دل‌ها زایل می‌شود ؛ آن چنان که باران از روی سنگ صاف می‌لغزد. الکافی : ج ۱ ، ص ۴۴

حدیث۱۵۶

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا ظَهَرتِ البِدعُ فی اُمّتی فلْیُظهِرِ العالِمُ علمَهُ ، فمَن لَم یَفعل فعَلَیهِ لَعنهُ اللّه؛ هرگاه بدعت‌ها در میان امت من آشکار شد، بر عالم است که علمش را آشکار کند و هر کس نکند، لعنت خدا بر او. الکافی : ج ۱ ، ص ۵۴ ، ح ۲

حدیث۱۵۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلعالِمُ مَن لا یَشبَعُ مِنَ العِلمِ وَ لا یَتَشَبَّعُ بِهِ؛ دانشمند، کسی است که از دانش، سیری نپذیرد و به سیری از آن نیز وانمود نکند. غررالحکم و دررالکلم، ح ۱۷۴۰

حدیث۱۵۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: جالِسِ العُلَماءَ یَزدَد عِلمُکَ وَ یَحسُن اَدَبُکَ وتَزکُ نَفسُکِ با علما معاشرت کن تا علمت زیاد، ادبت نیکو و جانت پاک شود. اعلام الدین، ص ۹۶

حدیث۱۵۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: جالِسِ العُلَماءَ یزدَد عِلمُک وَ یحسُن اَدَبُک وتَزک نَفسُک؛ با علما معاشرت کن تا علمت زیاد، ادبت نیکو و جانت پاک شود. مطالب السؤول، ص ۴۹

حدیث۱۶۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: لا ینبَغی لِمَن لا یتَّقی مَلامَهَ العُلَماءِ وَ ذَمِّهِم اَن یرجی لَهُ خَیرُ الدُّنیا وَ الآخِرَهِ کسی که از سرزنش و نکوهش علما پروا نمی کند، نمی‌توان به خیر دنیا و آخرت او امید داشت. (تحف العقول، ص ۳۶۴)

حدیث۱۶۱

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: اَلحِلمُ لِباسُ العالِمِ فَلا تَعرَینَّ مِنهُ بردباری لباس عالم است، پس تو خود را از آن عریان مدار. (کافی، ج ۸، ص ۵۵)

حدیث۱۶۲

امام حسین علیه السلام فرمودند: من دلائل العالم إنتقادهُ لحدیثه و علمه بحقائق فنون النظر. از نشانه های عالم ، نقد سخن و اندیشه خود و آگاهی از نظرات مختلف است . (بحارالانوار،ج۷۸،ص۱۱۹)

حدیث۱۶۳

امام محمدباقر علیه السلام فرمودند: عالم ینتفع بعلمه افضل من سبعین الف عابد دانشمندی که از علمش سود برند ، از هفتاد هزار عابد بهتر است . (بحارالانوار،ج۷۵ ،ص۱۷۳)

حدیث۱۶۴

امام علی علیه السلام فرمودند: رُبَّ عالِمٍ قَدْ قَتَلَهُ جَهْلُهُ ، وَ عِلْمُهُ مَعَهُ لا یَنْفَعُهُ. چه بسیارند دانشمندانی که جهلشان آنها را کشته در حالی که علمشان با آنهاست، اما به حالشان سودی نمی دهد. (ارشاد ص۱۴۴)

حدیث۱۶۵

امام علی (علیه السلام): ... زَلَّةُ الْعالِمِ کَانْکِسارِ السَّفینَةِ تَغْرَقُ و تُغْرِقُ مَعَها غَیْرَها؛ لغزش عالم، مانند شکستن کشتی است. خود، غرق می‌شود و دیگران را هم با خود غرق می کند. غرر الحکم ، ح ۵۴۷۴.

حدیث۱۶۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله): لا تَجْلِسوا مَعَ کُلِّ عالِمٍ، اِلاّ عالِماً یَدْعوکُمْ مِنْ الخَمْسِ اِلی الْخَمْسِ : مِنَ الشَّکِّ اِلَی الْیَقینِ، وَ مِنَ الْعَداوَةِ اِلَی النَّصیحَةِ وَ مِنَ الْکِبْرِ اِلَی التَّواضُعِ وَ مِنَ الرِّیاءِ اِلَی الاْخْلاصِ وَ مِنَ الرَّغْبَةِ اِلَی الزُّهْدِ؛ با هر عالمی ننشینید، مگر عالمی که شما را از پنج چیز به پنج چیز دعوت کند: از شکّ به یقین، از دشمنی به خیرخواهی، از تکبّر به تواضع، از ریا به اخلاص و از علاقه به دنیا به بی‌اعتنایی به آن. تاریخ بغداد ، ج ۵، ص ۷۰، ح ۲۴۲۱.

حدیث۱۶۷

امام علی (علیه السلام): جالِسِ الْعُلَماءَ یَزْدَدْ عِلْمُکَ وَ یَحْسُنْ اَدَبُکَ وَ تَزْکُ نَفْسُکَ؛ با علما هم‌نشین باش، تا علمت زیاد و ادبت نیکو و جانت پاک گردد. غرر الحکم ، ح ۴۷۸۶.

حدیث۱۶۸

امام رضا (علیه السلام): رَحِمَ اللّهُ عَبْدا اَحیا اَمْرَنا ... یَتَعَلَّمُ عُلومَنا وَ یُعَلِّمُهَا النّاسَ ، فَاِنَّ النّاسَ لَوْ عَلِموا مَحاسِنَ کَلامِنا لاَتَّبَعونا؛ رحمت خدا بر بنده‌ای را که امر ما را زنده کند. دانش‌های ما را فرا گیرد و به مردم بیاموزد. اگر مردم زیبایی‌های سخنان ما را می‌دانستند، از ما پیروی می کردند. معانی الأخبار ، ص ۱۸۰، ح ۱.

حدیث۱۶۹

امام سجاد (علیه السلام): لَوْ یَعْلَمُ النّاسُ ما فی طَلَبِ الْعِلْمِ لَطَلَبوهُ وَ لَو بِسَفْکِ الْمُهَجِ وَ خَوضِ اللُّجَجِ اِنَّ اللّهَ تَبارَکَ وَ تَعالی اَوحی اِلی دانیالَ : اِنَّ اَمْقَتَ عَبیدی اِلَیِّ الْجاهِلُ الْمُسْتَخِفُّ بِحَقِّ اَهْلِ الْعِلْمِ ، التّارِکُ لِلاْقْتِداءِ بِهِمْ وَ اِنَّ اَحَبَّ عَبیدی اِلَیِّ التَّقیُّ الطّالِبُ لِلثَّوابِ الْجَزیلِ اَللاّزِمُ لِلْعُلَماءِ التّابِعُ لِلْحُلَماءِ القابِلُ عَنِ الْحُکَماءِ؛ اگر مردم می‌دانستند که در جستجوی دانش چه چیزی [نهفته] است، بی‌گمان در پی آن می‌رفتند، حتّی اگر با ریخته شدن خون و فرو رفتن در اعماق دریا باشد. خدای تبارک و تعالی به دانیال وحی کرد: منفورترین بندگانم نزد من، نادانی است که حق اهل علم را سبک بشمارد و پیروی از ایشان را رها کند و محبوب‌ترین بندگانم نزد من، تقوا پیشه‌ای است که جویای پاداش فراوان، همراه دانشمندان، پیرو بردباران و پذیرای حکیمان باشد. کافی ، ج ۱، ص ۳۵، ح ۵.

حدیث۱۷۰

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله): انَّ لُقْمانَ قالَ لاِبْنِهِ : یا بُنَیِّ عَلَیْکَ بِمَجالِسِ الْعُلَماءِ وَ اسْتَمِعْ کَلامَ الْحُکَماءِ فَاِنَّ اللّه یُحْیِی الْقَلْبَ الْمَیِّتَ بِنورِ الْحِکْمَةِ کَما یُحْیِی الاَْرْضَ الْمَیِّتَةَ بِوابِلِ الْمَطَرِ؛ لقمان به پسرش گفت: فرزندم! همواره در مجلس دانشمندان باش و سخنان حکیمان را بشنو، که خداوند، دل مرده را به نور حکمت زنده می‌کند؛ همان گونه که زمین مرده را با باران سیل‌آسا، زنده می‌گرداند. معجم الکبیر ، ج ۸ ، ص ۱۹۹، ح ۷۸۱۰.

حدیث۱۷۱

امام هادی(علیه السلام) می فرمایند: اگر بعد از غیبت قائم ما نبود وجود علمایی که به سوی او (مردم را فرا) می خوانند و به وجود او رهنمون می شوند و با حجتهای الهی از دین او دفاع می کنند و بندگان ناتوان خدا را از دام ابلیس و پیروان او می رهانند، بی گمان همه ی مردم از دین خدا بر می گشتند. بحارالانوار/ج۲/ص۶.

حدیث۱۷۲

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: العالم حی و إن کان میتا، الجاهل میت و ان حیا. عالم زنده است، گرچه مرده باشد؛ نادان مرده است، گرچه زنده باشد. غررالحکم/ ح۱۱۲۵.

حدیث۱۷۳

رسول اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: موت العالم ثلمة فی الإسلام لا تسد ما اختلف الیل و النهار. در گذشت عالم، رخنه ای است در اسلام که، تا شب و روز در گردش است، هیچ چیز آن را جبران نمی کند. کنز العمال/ح ۲۸۷۶.

حدیث۱۷۴

حضرت امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اذ کان یوم القیامه بعث الله عزوجل العالم و العابد، فاذا وقف بین یدی الله عزوجل قیل للعابد: انطلق الی الجنه، و قیل للعالم: فق، تشفع للناس بحسن تا دیبک لهم. چون روز قیامت شود، خدای عزوجل عالم و عابد را برانگیزد. چون آن دو در پیشگاه خدای عزوجل بایستند، به عابد گفته شود: به بهشت برو و به عالم گفته شود: بایست و بسبب آن که مردم را نیکو تربیت کردی، شفاعتشان کن. علل الشرایع/ ۳۹۴.

حدیث۱۷۵

حضرت امام باقر (علیه السلام) فرمودند: عالم ینفع بعلمه، افضل من سبعین الف عابد. دانشمندی که از علمش بهره ببرند، برتر از هفتاد هزار عابد است. میزان الحکمه/ ج۸/ص ۳۹۴۲.

حدیث۱۷۶

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند: العلماء باقون ما بقی اللیل و النهار. تا گردش شب و روز هست، علما هستند. غررالحکم/ ج۱۴۸۱.

حدیث۱۷۷

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: موت العالم ثلمه فی الاسلام لا تسد ما اختلف اللیل و النهار در گذشت عالم، رخنه ای است در اسلام که تا شب و روز در گردش است، هیچ چیز آن را جبران نمی کند. کنزالعمال/ ج ۲۸۷۶۰.

حدیث۱۷۸

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: العلماء مصابیح الارض، و خلفاء الانبیاء، و ورثتی و ورثه الانبیاء. علما چراغهای زمینند و جانشینان پیامبران و وارثان من و پیامبران هستند. کنز العمال/ ۲۸۶۷۷.

حدیث۱۷۹

قال الإمام الصادق (علیه السلام) : العالم لا یتکلم بالفضول. امام صادق (علیه السلام) فرمودند: دانا (و عالم)، زیاده گویی نمی کند. «مستدرک الوسائل، ج ۹، ص ۳۳، ح ۱۰۱۲۷»

کتاب و کتابخوانی

حدیث۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن تَسَلّی بِالکُتُبِ لَم تَفُتهُ سَلوَهٌ ؛ هرکه با کتاب آرامش یابد ، هیچ آرامشْ‌بخشی را از دست نداده است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۱۲۶

شعر،خط و نوشتار

حدیث۱

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): مَن ماتَ ومِیراثُهُ الدَّفاتِرُ وَالْمَحابِرُ وَجَبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ؛ هر که بمیرد و میراث او دفترها و دوات باشد، بهشت بر او واجب است. ارشاد القلوب، ج ۱، ص ۱۷۲

حدیث۲

امام صادق(سلام الله علیه): اکتُبوا؛ فإنّکم لا تَحفَظُونَ حتّی تَکتُبوا؛ بنویسید؛ تا ننویسید، حفظتان نمی‌شود. الکافی: ج ۱، ص ۵۲، ح ۹

حدیث۳

قال الصّادق علیه السّلام : مَنْ قالَ فینا بَیْتَ شِعْرٍ بَنَی اللّهُ لَهُ بَیْتاً فِی الْجَنَّةِ؛ امام صادق علیه السّلام فرمودند: هرکس در راه ما و برای ما یک بیت شعر بسراید، خداوند برای او خانه ای در بهشت ، بنا می کند. وسائل الشیعه ، ج ۱۰، ص ۴۶۷

حدیث۴

امام صادق علیه‌السلام : ما قالَ فِینا قائلٌ بَیتا مِنَ الشِّعرِ حتّی یُؤَیِّدَ بِرُوحِ القُدُسِ؛ هیچ سراینده‌ای درباره ما بیت شعری نگفت، جز آن که روح القدس کمکش کرد . عیون أخبار الرِّضا علیه‌السلام : ۱ / ۷ / ۲

حدیث۵

امام صادق علیه‌السلام : مَن قالَ فِينا بَيتَ شِعرٍ بَنَى اللّه تعالى لَهُ بَيتا فى الجَنّةِ؛ هرکه درباره ما یک بیت شعر بگوید ، خداوند متعال در بهشت یک خانه برایش بسازد . عيون أخبار الرِّضا عليه‌السلام : ۱ / ۷ / ۱

حدیث۶

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : إنّ مِنَ الشِّعرِ لَحِكَما ، وإنّ مِنَ البَيانِ لَسِحرا ؛ برخی شـعرها حکمت‌آمیز است و برخی بیانها افسونگر . أمالى الصدوق : ۴۹۵ / ۶

حدیث۷

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم: لَمّا سُئِلَ عنِ الشُّعَراءِ: إنّ المُؤمِنَ مُجاهِدٌ بِسَيفِهِ ولِسانِهِ ، والذى نَفسى بيدِهِ لَكأنّما يَنضِحُونَهم بِالنَّبلِ؛ - در پاسخ بـه سؤال از شاعران- : همانا مؤمن با شمشـیر و زبان خود جهاد می کند ؛ سوگند به آن که جانم در دست اوست ، سخنان شاعران (مؤمن) چون تیری است که به دشمن می‌زنند . نور الثقلين : ۴/۷۰/۱۰۵

حدیث۸

امام علی (علیه‌السـلام): افْتَحْ بَرْيَةَ قَلَمِكَ ، وأسْمِكْ شَحْمَتَهُ ، وأيْمِنْ قِطّتَكَ يَجُدْ خَطُّكَ؛ نوک قلمت را بشـکاف و پره آن را سـتبر گردان و آن را از راست برش بزن تا خطّت خوش شود . غرر الحكم : ۲۴۶۵

حدیث۹

امـام علی (علیه‌السـلام): فيمـا قـالَ لِكـاتِبِهِ عُبيـدِ اللّه بـنِ أبى رافعٍ:أَلِقْ دَواتَكَ ، وأطِلْ جِلْفَـةَ قَلَمِكَ ، وَفَرّجْ بَينَ السُّـطورِ ، وقَرْمِطْ بَينَ الحُروفِ ، فإنَّ ذلكَ أجْـدَرُ بصَباحَةِ الخَطِّ؛ - خطاب به کاتب خود عبیـداللّه بن ابی رافع - :در دوات خود لیقه بگذار و نوک قلمت را دراز بتراش و میـان خطهـا فاصـله بگـذار و حرفهـا را نزدیـک هم بنویس ؛ زیرا این کـار باعث زیبایی خط می‌شود . نهـج البلاغه، حکمت ۳۱۵

حدیث۱۰

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: الخَطُّ لِسانُ اليَدِ ؛ خطّ ، زبـانِ دست است . غرر الحكم : ۷۰۶

حدیث۱۱

سُئلَ رسولُ اللّه صلى الله عليه و آله و سلّم عنِ الخَطِّ ، فقالَ : عَلّمَهُ نَبيٌّ ، ومَن كانَ وافَقَهُ عَلِمِ؛ از پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم درباره خطّ سؤال شد ، فرمود ند: پیامبری آن را تعلیم داد و همراهانش آموختند . الدرّ المنثور : ۷ / ۴۳۴

حدیث۱۲

امام صادق (علیه‌السـلام) می فرمایند : لا تَدَعْ بسمِ اللّهالرّحمنِ الرّحيمِ وإن كانَ بعدَهُ شِعرٌ؛ بسم اللّه الرحمن الرحیم را فرو مگذار اگر

چه قبل از (نوشتن) یک شعر باشد . الکافی : ۲ / ۶۷۲ / ۱

حدیث۱۳

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلّم) می فرمایند : بِسمِ اللّه الرَّحمنِ الرَّحیمِ مِفتاحُ کلِّ کِتابٍ ؛ بسم اللّه الرحمن الرحیم ، سر آغاز هر نوشته‌ای است . الدرّ المنثور : ۱ / ۲۷

حدیث۱۴

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلّم) می فرمایند: مَن کَتَبَ عَنّی عِلما أو حَدیثالم یَزَلْ یُکتَبُ لَهُ الأجرُ ما بَقِیَ ذلکَ العِلمُ والحَدیثُ؛ هر کس دانشی یا حدیثی از من بنویسد تا آن دانش و حدیث باقی است ، برایش اجر نوشته شود . کنز العمّال : ۲۸۹۵۱

حدیث۱۵

اکتُبُوا ؛ فإنّکُم لا تَحفَظُونَ‌حتّی تَکتُبوا؛ بنویسید ؛ زیرا تا ننویسید ، حفظ نمی‌کنید . الکافی : ۱ / ۵۲ / ۹

حدیث۱۶

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلّم) فرمودند: اکتُبُوا العِلمَ قبلَ ذَهابِ العُلَماءِ ، وإنّما ذَهابُ العِلمِ بِمَوتِ العُلَماءِ؛ دانش را ، پیش از درگذشت دانشمندان ، بنویسید ؛ زیرا با مرگ دانشمندان ، دانش (آنان) نیز می‌رود . کنز العمّال : ۲۸۷۳۳

حدیث۱۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : قَیِّدُوا العِلمَ بالکِتابِ؛ علم را ، با نوشتن در بند کشید . کنز العمّال : ۲۹۳۳۲

حدیث۱۸

امام علی علیه‌السلام : عُقولُ الفُضَلاءِ فی أطرافِ أقلامِها ؛ خردهای دانشمندان ، در نوک قلم‌های آنهاست . غرر الحکم : ۶۳۳۹

حدیث۱۹

امام علی علیه‌السلام : کِتابُ الرجُلِ عُنوانُ عَقلِهِوبُرهانُ فَضلِهِ ؛ نوشته (و نامه) انسان ، نشانِ خِرد او و دلیل فضل اوست . غرر الحکم : ۷۲۶۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۸۲

حدیث۲۰

امام علی علیه‌السلام : رَسولُکَ تَرجُمانُ عَقلِکَ ، وکِتابُکَ أبلَغُ ما یَنطِقُ عَنکَ؛ فرستاده تو ، ترجمان خرد توست ونوشته‌ات ، رساترین سخنگوی تو . نهج البلاغه، حکمت ۳۰۱

حدیث۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کرم الکتاب ختمه؛ اعتبار نامه به مهر است. نهج الفصاحه

حدیث۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الشّعر بمنزله الکلام فحسنه حسن الکلام و قبیحه قبیح الکلام؛ شعر چون سخن است شعر نیک سخن نیک است و شعر بد سخن بد است. نهج الفصاحه

حدیث۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الخطّ الحسن یزید الحقّ وضحا؛ خط نیکو وضوح حق را افزون می کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حقّ الولد علی والده أن یحسّن اسمه و یزوّجه إذا أدرک و یعلّمه الکتاب؛ حق پسر بر پدر آن ست که نام او را نیک کند و همین که به بلوغ رسید زنش دهد و خط نوشتن بدو بیاموزد. نهج الفصاحه

حدیث۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ لجواب الکتاب حقّا کردّ السّلام؛ جواب نامه مانند جواب سلام لازم است. نهج الفصاحه

حدیث۲۶

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَیْهِ السَّلام – : تَعَلَّمُوا الْعِلْمَ، فَإنْ لَمْ تَسْتَطیعُوا حِفْظَهُ فَاکْتُبُوهُ وَ ضَعُوهُ فی بُیُوتِکُمْ؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: علم و دانش را ـ از هر طریقی ـ فرا گیرید، و چنانچه نتوانستید آن را در حافظه خود نگه دارید، ثبت کنید و بنویسید و در منازل خود در جای مطمئن قرار دهید. احقاق الحقّ، ج ۱۱، ص ۲۳۵

حدیث۲۷

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: اِسْتَنْزِلُوا الرِّزْقَ بِالصَّدقَةِ وَ الْبُکورُ مُبارَکٌ یَزیدُ فی جَمیعِ النِّعَمِ خُصوصاً فِی الرِّزْقِ وَ حُسْنُ الْخَطِّ مِنْ مَفاتیحِ الرِّزْقِ وَ طیبُ الْکَلامِ یَزیدُ فِی الرِّزْقِ؛ با صدقه دادن روزی را فرود آورید، سحرخیزی با برکت است و همه نعمت‌ها، مخصوصاً روزی را زیاد می‌کند، خط زیبا از درهای رزق است و خوش‌زبانی [هم] روزی را زیاد می‌کند. بحارالأنوار، ج ۷۶، ص ۳۱۸.

حدیث۲۸

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند: بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ مِفتاحُ کُلِّ کِتابٍ؛ بسم اللّه الرحمن الرحیم، کلید هر نوشته‌ای است. الجامع الصغیر، ج ۱، ص ۴۸۱.

حدیث۲۹

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند: مَن كَتَبَ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ فَجَوَّدَهُ تَعظیما لِلّهِ غَفَرَ اللّهُ لَهُ؛ هر کس بسم اللّه الرحمن الرحیم را برای بزرگداشت خداوند زیبا بنویسد، خداوند او را می‌بخشد. بحارالأنوار، ج ۹۲، ص ۳۵ .

حدیث۳۰

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: من انشد فی الحسین بیتا من شعر فبکی و ابکی عشره فله لهم الجنه. هر کسی درباره حسین (علیه السلام) بیتی شعر بسراید و خود بگیرد و ده نفر را بگریاند، برای او و آن ده نفر بهشت باشد. ثواب الاعمال/ ج ۱۱۰.

حدیث۳۱

امام علی علیه‌السلام : عُقولُ الفُضَلاءِ فی أطرافِ أقلامِها ؛ خردهای دانشمندان ، در نوک قلم‌های آنهاست . غرر الحکم : ۶۳۳۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۸۲

جدل و مراء

حدیث۱

قالَ أمِیرِ الْمُؤْمِنینَ – علیه السّلام – : إیّاكمْ وَ الْجِدالَ فَإنَّهُ یُورِثُ الشَّک فِی دِینِ الله. أمیرالمؤمنین – علیه السّلام – فرمودند: بپرهیز از جدل، زیرا جدل موجب شک و تردید در دین خدا می شود. بحار الأنوار، ج ۲، ص ۱۳۹

حدیث۲

عَنْ أمِیرِ الْمُؤْمِنینَ – علیه السّلام – قالَ: یا كمَیْل إیّاك وَ الْمِراءَ فَإنَّک تُغْرِی بِنَفْسِک السُّفَهاءَ إذا فَعَلْتَ وَ تُفْسِدُ الْاِخاءَ. أمیرالمؤمنین – علیه السّلام – فرمودند: ای کمیل! بپرهیز از جدل، زیرا با دست خود سفیهان را بر آن داشتی تا آزارت کنند و نیز (جدل) اخوت و دوستی را از میان می برد. «بحار الأنوار، ج۲، ص ۱۳۹»

حدیث۳

عَن الامام الرضا – علیه السّلام – قالَ: الْمِراءُ فِی كتابِ اللهِ كفْرٌ. امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: مراء (جدال لفظی بر اساس هوای نفس) از دیدگاه قرآن «کفر» است. «وسائل الشیعه، ج ۱۸، ص ۱۵۰»

حدیث۴

قال الامام الرضا – علیه السّلام – : لا تُمارِیَنَ الْعُلَماءَ فَیَرْفُضُوك وَ لا تُمارِیَنَّ السُّفَهاءِ فَیَجْهَلُوك. امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: با علماء مراء و جدل مکن که تو را از پای درمی آورند و نیز با سفیهان مراء مکن که تورا به نادانی نسبت می دهند. «منیهٔ المرید، ص ۱۹۳»

حدیث۵

عَنْ أبِی عَبْدِاللهِ – علیه السّلام – : طَلَبَةُ الْعِلْمِ ثَلاثَهٔ فَاعْرِفْهُمْ بِأعْیانِهِمْ وَصِفاتِهِمْ: صِنْفٌ یَطْلُبُهُ لِلْجَدَلِ وَالْمِراءِ، وَ صِنْفٌ یَطْلُبُهُ لِلإسْتِطالَهِٔ و الخَتلِ وَصِنْفٌ یَطْلَبُهُ لِلْفِقْهِ وَالْعَقْلِ فَصاحِبُ الْجِدَلِ وَالْمِراءِ ... . امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: جویندگان علم بر سه دسته اند پس آنان را با هویت واقعی شان بشناس: دسته ای از آنها دانش را به جهت جدل و مراء فرا می گیرند و دسته ای آن را جهت تفاخر و بزرگ نمائی می آموزند و دسته ای نیز آن را جهت فهمیدن و تعقل یاد می گیرند. پس اهل جدل و مراء آدم مردم آزار است، او در هنگام مناظره مانع از گفتار دیگران می شود و در میدان سخن مجالی برای دیگران قائل نیست و در عین حال خود را حلیم پارسا می نمایاند و حال آنکه باطن وی از خشوع و ورع تهی است و سرانجام خداوند نیز دماغ وی را به خاک می مالد. «معالم الاصول و ملاذ المجتهدین، ص ۱۵»

حدیث۶

عن النبی – صلَی الله علیه و آله – قال: المراء یفسد الصداقهٔ القدیمهٔ. پیامبر اکرم – صلَی الله علیه و آله – فرمودند: مراء و جدل (حتی) دوستی قدیمی را از بین می برد. «احقاق الحق، ج ۱۹، ص ۳۵۶»

حدیث۷

عَنِ النَّبیِّ – صلَی الله علیه و آله – قالَ: أنَا زَعیمُ بَیْتٍ فِی رَبْضِ الْجَنَّهِٔ و بَیْتٍ فِی وَسَطِ الْجَنَّهِٔ وَبَیْتٍ فِی أعْلَی الْجَنَّهِٔ لِمَنْ تَرَکَ الْمِراءَ وَ إنْ کانَ مُحِقّاً وَ تَرَکَ الْکَذْبَ وَ إنْ کانَ هازِلاً وَ لِمَنْ حَسُنَ خُلْقُهُ. پیامبر اکرم – صلَی الله علیه و آله – فرمودند: من مسئولیت خانه هایی در آغاز و بالا و وسط بهشت را عهده دار هستم و این ها را به کسانی خواهم داد که جدل را ترک کنند، گرچه حق با آنان باشد و نیز دروغگویی را ترک گویند گرچه بعنوان شوخی باشد و نیز به کسانی که دارای حُسن خلق باشند. «بحار الأنوار، ج ۲ ، ص ۱۳۷»

حدیث۸

عَنِ رَسُولِ اللهِ – صلَی الله علیه و آله – : قالَ إیّاکُمْ وَ الْمِراءَ وَ الْخُصُومَهَٔ فَإنَّهُما یُمْرِضانِ الْقُلُوبَ عَلَی الأخْوانِ وَ یُنْبِتُ عَلَیْها النِّفاقَ. پیامبر اکرم – صلَی الله علیه و آله – فرمودند: از جدل و خصومت بپرهیزید زیرا این دو باعث دلمردگی و بیماری دل و عامل رشد نفاق اند. «بحار الأنوار، ج ۷۳، ص ۳۹۹»

حدیث۹

أنَّ رَجُلاً قالَ لِلْحُسَیْنِ بنِ عَلِیٍّ – علیه السّلام – : اِجْلِس حَتّی نَتَناظَرَ فِی الدِّینِ فَقالَ: یا هذا اَنا بَصِیرٌ بِدِینِی مَکشُوفٌ عَلی هُدایَ فَإنْ کُنْتَ جاهِلاً بِدِینِک فَاذْهَبْ وَاطْلُبْهُ، مالِی وَ لِلْمُماراهِٔ ... . مردی به امام حسین – علیه السّلام – گفت: بنشینید تا با یکدیگر پیرامون مسائل دینی مناظره کنیم! امام فرمودند: من به مسائل دینی بصیر و آگاهم و راه هدایت برایم روشن است و اگر تو جاهل و ناآگاهی برو و یاد بگیر. من کجا و جدل؟ و سپس افزود: شیطان است که آدمی را وسوسه می کند و می گوید، با مردم مباحثه و مناظره راه بینداز تا دیگران نپندارند که تو نادان و ضعیف هستی. «بحار الأنوار، ج ۲، ص ۱۳۵»

حدیث۱۰

عَنِ النَّبیِّ – صلَی الله علیه و آله – قالَ: مَنْ تَرَکَ الْمِراءَ وَ هُوَ مُحِقٌّ بُنِیَ لَهُ بَیْتٌ فِی أعْلی الْجَنَّهِٔ وَ مَنْ تَرَکَ الْمِراءَ وَهُوَ مُبْطِلٌ یُبْنی لَه

بَيْتٌ فِى رَبْضِ الْجَنَّةِ. پیامبر اکرم – صلَی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که جدل را ترک کند گرچه حق با او باشد در برترین جای بهشت،قصری برای وی ساخته می شود و کسی که مراء را ترک کند در حالی که حق با او نباشد، در آغاز بهشت قصربرایش بنا می گردد. «بحار الأنوار، ج ۲، ص ۱۳۷»

حدیث۱۱

عَنِ النَّبِيِّ – صلَی الله علیه و آله – قالَ: ذَرُوا الْمِراءَ فَاِنَّهُ لاـ تُفْهَمُ حِكمَتُهُ وَ لاـ تُؤْمَنُ فِتْنَتُهُ ... . پیامبر اکرم – صلَی الله علیه و آله – فرمودند: جدل را کنار بگذارید که از فتنه و سرانجام آن کسی ایمن نیست. «بحار الأنوار، ج ۲، ص ۱۳۷»

حدیث۱۲

قال الامام الحسین – علیه السّلام – : سَئَلْتُ أَبِى عَنْ مَخْرَجِ رَسُولِ اللهِ – صلَی الله علیه و آله – فَقالَ: كانَ رَسُولَ اللهِ – صلَی الله علیه و آله – يَخْزَنُ لِسانَهُ إلّا عَمّا يَعْنِيهِ قَدْ تَرَك نَفْسَهُ مِنْ ثَلاثٍ، الْمِراءِ وَ الْإِكثارِ ... . امام حسین – علیه السّلام – فرمودند: از پدرم، دربارهٔ سیرهٔ پیامبر – صلَی الله علیه و آله – پرسیدم، پاسخ دادند: رسول الله، زبان خود را همیشه از گفتار بی معنی حفظ می کرد و خود را از سه چیز دور می داشت: مراء، پرحرفی، سخن پوچ و بی معنی، و نیز سه مسئله را ترک می کرد: هیچکس را مذمت نمی کرد، از کسی عیبجویی نمی نمود و در پی جمع آوری لغزش های این و آن نبود. «مسند الامام الرضا، ج ۲، ص ۸۵»

حدیث۱۳

قالَ رَسُولُ اللهِ – صلَی الله علیه و آله – : يا عَلِيُّ رَأَيْتُ عَلى بابِ الْجَنَّةِ مَكتُوباً أنتِ مُحَرَّمَةٌ عَلى كلِّ بَخِيلٍ وَ مُراءٍ وَ عاقٍ وَ نَمّام. پیامبر اکرم – صلَی الله علیه و آله – فرمودند: یا علی! بر درب بهشت نوشته شده است: تو (بهشت) بر بخیل و اهل مراء و عاق والدین و نمام (سخن چین) حرام می باشی. «جامع الأخبار، ص ۹۸»

حدیث۱۴

عَنْ أَبِى الدَّرْدَاء قال: خَرَجَ عَلَيْنا رَسُولُ اللهِ – صلَی الله علیه و آله – يَوْماً وَ نَحْنُ نَتَمارى فِى شَيْءٍ فِى اَمْرِ الدِّينِ فَغَضِبَ عَلَيْنا غَضَباً شَدِيداً لَم يَغْضِبْ مِثْلَهُ ثُمَّ قالَ: إنَّما هَلَك مَنْ كانَ قَبلَكمْ بِهذا ذَرُوا الْمِراءَ ... . ابی الدرداء می گوید: روزی ما پیرامون یکی از مسائل دینی مشغول مراء و جدل بودیم، پیامبر اکرم وارد شدند و با دیدن این حالت در میان ما آنچنان غضبناک شدند که سابقه نداشت و فرمودند: مردم قبل از شما بر اثر مراء به هلاکت رسیدند و افزود: مراء و جدل را کنار بگذارید، زیرا اهل مراء زیانکارند، جدل را کنار بگذارید زیرا اهل جدل را در قیامت شفاعت نخواهند کرد، جدل را کنار بگذارید، زیرا من مسئول خانه هائی در بالا و آغاز و وسط بهشت هستم و کسی که مراء را ترک گوید گر چه حق با او باشد اسکان خواهم داد، مراء را کنار بگذارید، زیرا این عمل پس از نهی از بت پرستی اولین چیزی است که خداوند مرا از آن نهی کرده است. «بحار الأنوار، ج ۲، ص ۱۳۸»

حدیث۱۵

عَنِ النَّبِيِّ – صلَی الله علیه و آله – قالَ: لا يَسْتَكمِلُ عَبْدٌ حَقِيقَةَ الْإيمانِ حَتّى يَدَعَ الْمِراءَ و إنْ كانَ مُحِقّاً. پیامبر اکرم – صلَی الله علیه و آله – فرمودند: ایمان کسی کامل نمی گردد مگر آنکه مراء و جدل را ترک کند، گرچه حق با او باشد. «بحار الأنوار، ج ۲، ص ۱۳۷»

حدیث۱۶

عَنِ النَّبِیِّ – صلَی الله علیه و آله – قالَ: ذَرُوا الْمِراءَ فَإِنَّ اوّل ما نَهانِی عنه رَبّی بَعْدَ عِبادَةِ الْأَوْثانِ الْمِراءُ. پیامبر اکرم – صلَی الله علیه و آله – فرمودند: مراء را کنار بگذارید، زیرا اولین چیزی که بعد از بت پرستی پروردگارم مرامورد نهی قرار داد، مراء و جدل بود. «بحار الأنوار، ج ۲، ص ۱۳۸»

حدیث۱۷

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : المؤمنُ یداری و لا یماری. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: مؤمن مدارا می کند و جدال نمی کند. «أعلام الدین، ص ۳۰۳»

حدیث۱۸

عَنْ أبِی عَبْدِاللهِ – علیه السّلام – قالَ: مَنْ یضْمِنْ لِی أرْبَعَةً بِأَرْبَعَةِ أبْیاتٍ فِی الْجَنَّةِ؟ مَنْ أنْفَقَ وَلَمْ یَخَفْ فَقْراً وَأنْصَفَ النّاسَ مِنْ نَفْسِهِ وَ أفشی السَّلامَ فِی الْعالِمِ وَتَرَكَ الْمِراءَ وَ إنْ كانَ مُحِقّاً. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: کسی که انجام چهار چیز را برایم ضمانت کند، من نیز چهار خانه در بهشت برای او ضمانت می کنم: کسی که انفاق کند و از فقر نترسد، کسی که درباره دیگران انصاف روا دارد و کسی که در برابر عالم آشکارا سلام و اداء احترام کند و کسی که جدل را گرچه حق با او باشد ترک گوید. «الخصال، ج ۱، ص ۲۲۳»

حدیث۱۹

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : الجهل فی الثلاث ... شدة المراء ... . امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: جهل در سه چیز است: (یکی از آنها) شدت مراء است. «مستدرک الوسائل، ج ۱۲، ص ۲۸»

حدیث۲۰

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : سبعةٌ یفسدون اعمالهم، (سابعهم) الذی لا یزال یجادل اخاه مخاصما له. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: هفت نفر، اعمال خود را خراب می کنند، (هفتمین نفر)، کسی است که با برادر دینی خود جدل خصمانه می کند. «الخصال، ج ۲، ص ۳۴۸»

حدیث۲۱

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : لا یُماری فِی أیِّ حالٍ كانَ إلّا مَنْ كانَ جاهِلاً بِنَفْسِهِ وَ بِغَیْرِهِ مَحرُوماً مِنْ حَقائِقِ الدِّین. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: به جدل نخواهد پرداخت مگر کسی که نسبت به خود و دیگران جاهل باشد و (اهل جدل) از درک حقایق دینی محروم خواهد ماند. «بحار الأنوار، ج ۲، ص ۱۳۴»

حدیث۲۲

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : الْمِراءُ داءٌ رَدِیٌّ وَ لَیْسَ لِلْإِنْسانِ خَصْلَةٌ شَرٌّ مِنْهُ وَ هُوَ خُلُقُ إبْلِیسَ وَ نَسَبَتُهُ. امام صادق – علیه السّلام

– فرمودند: مراء بیماری پستی است و برای آدمی خصلتی بدتر از آن نیست و آن از اخلاق شیطان و پیروان او است. «بحار الأنوار، ج ۲، ص ۱۳۴»

حدیث۲۳

عَن الامام علی – علیه السّلام – قالَ: سَبَبُ الشَّحْناءِ كَثْرَةُ الْمِراءِ. أمیرالمؤمنین – علیه السّلام – فرمودند: کثرت جدل و مراء، باعث بغض و کینه است. «غرر الحکم، ح ۱۰۶۴۶»

جهل و عقل

حدیث۱

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : كَمالُ الاَدبِ وَ المُروَّةِ فی سَبع خِصالٍ اَلعَقلُ وَ الحِلمُ وَ الصَّبرُ وَ الرِّفقُ وَ الصّمت وَ حُسنُ الخُلقِ وَ المُداراةِ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: کمال ادب ومروّت در هفت خصلت است: عقل و برد باری و صبر و نرم خوئی و سکوتو حسن خلق و مدارا کردن. «مستدرک الوسائل، ج ۹، ص ۳۸»

حدیث۲

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : الرِّیحُ الطَّیِّبَةُ تَشُدُّ اَلعَقلَ ... . امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: بوی خوش سبب زیاد شدن عقل می شود. «مستدرک الوسائل، ج ۱، ص ۴۱۹»

حدیث۳

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : خَمسٌ مَن لم یَكُن فیه لم یكن فیه كثیرٌ مَستمِتعٌ قُلتُ وَ ما هِیَ قالَ اَلعقلُ وَ الاَدَبُ وَ الدِّینُ وَ الجُودُ وَ حُسنُ الخُلُقِ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: پنج چیز است که اگر کسی نداشته باشد بهره‌ی زیادی نمی برد. (راوی) گفت: آن پنجچیز است؟ امام فرمودند: عقل و ادب و دین و بخشش و حسن خلق. «وسائل الشیعه، ج ۱۵، ص ۲۰۸»

حدیث۴

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : اِنَّ الثَوابَ عَلَی قَدرِ العقلِ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: ثواب دادن به اندازه عقل (آدمی) است. «وسائل الشیعه، ج ۱، ص ۴۰»

حدیث۵

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : لَیسَ بَینَ الایمان وَ الكُفرِ الاَّ قِلَّةِ العقلِ امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: (فاصله ای) بین ایمان و کفر نیست مگر کمی عقل. «اصول کافی، ج ۱، ص ۲۸»

حدیث۶

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : ... اعْرِفوُ اَلعَقلَ و جُندَهُ وَ الجَهلَ و جُندَهُ تَهتَدُوا ... . امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: عقل و

لشکرش و (نیز) جهل و لشکرش را بشناسید تا هدایت شوید. «اصول کافی، ج ۱، ص ۲۱»

حدیث۷

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : العقلُ دَلیلُ المُؤمِنِ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: عقل دلیل (و نشانه) مؤمن است. «اصول کافی، ج ۱، ص ۲۵»

حدیث۸

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : حُجَّةُ الله عَلَی العِباد النَّبی و الحُجَّةُ فیما بینَ العِبادِ و بینَ اللهِ العقل. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: پیامبر حجت خدا بر بندگانش است و عقل حجت بین بندگان و خداوند است. «اصول کافی، ج ۱، ص ۲۵»

حدیث۹

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : (العقل) ما عُبِدَ بِهِ الرّحمن و اکتُسِبَ بِهِ الجَنان ... . امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: (عقل) چیزی است که به وسیله‌ی آن خدای بخشنده بندگی می شود و بهشت به واسطه‌ی آن بدست می آید. «اصول کافی، ج ۱، ص ۱۱»

حدیث۱۰

قال الامام الباقر – علیه السّلام – : اَوحیَ اللهُ اِلیَ مُوسی علی نبینا و اله و علیه السّلام اَنا اُؤَاخِذُ عِبادِی عَلَی قَدرِ ما اعطیتم مِنَ العَقلِ. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: خداوند به موسی – علیه السّلام – وحی کرد که من بندگانم را به اندازه آن چه از عقل عطا کردم مؤاخذه می کنم. «وسائل الشیعه، ج ۱، ص ۴۱»

حدیث۱۱

قال الامام الباقر – علیه السّلام – : لَمّا خَلَقَ اللهُ العَقْلَ قالَ لَهُ اَقْبِلْ فَاَقبَلَ ثُمَّ قالَ لَهُ اَدبر فَاَدبَرَ فَقالَ وَ عزَّتِی وَ جَلالی ما خَلَقتُ خلقاً اَحسَنَ مِنکَ اِیّاکَ آمُرُ وَ ایّاکَ اَنهَی وَ ایّاکَ اُثِیبُ وَ ایّاکَ اُعاقِبُ. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: هنگامی که خداوند عقل را خلق کرد به او گفت: بیا جلو، (پس) جلو آمد؛ سپس گفت: برگرد، برگشت. سپس فرمودند: به عزّت و جلالم قسم مخلوقی بهتر از تو خلق نکردم، به خاطر تو امر می کنم و به خاطر تو نهی می کنم و به خاطر تو ثواب می دهم و به خاطر تو عقاب می کنم. «اصول کافی، ج ۱، ص ۲۶»

حدیث۱۲

قال الامام الکاظم – علیه السّلام – : ... اِنَّ لِکُلِّ شَیءٍ دَلیلاً وَ دلیلُ العَقلِ التَّفَکُرُ وَ دلیلُ التَّفَکُّرِ الصّمت و لِکُلِّ شیءٍ مطیَّةً وَ مَطیَّةَ العَقلِ التَّواضُع ... . امام کاظم – علیه السّلام – فرمودند: ... برای هر چیزی دلیل (و نشانه ای) وجود دارد و دلیل عقل تفکر است و دلیل تفکرسکوت است و برای هر چیزی مرکبی است و مرکب عقل تواضع است. «اصول کافی، ج ۱، ص ۱۵»

حدیث۱۳

قال الامام علی – علیه السّلام – : حَبَطَ جَبرَئیلَ عَلَی آدَم علی نبینا و اله و علیه السّلام فَقالَ یا آدَمُ اِنّی اُمرتُ اَنْ اُخَیِّرَکَ واحِدَةً مِنْ

ثلاثٍ فَاختِرِ واحِدَةٍ وَدَع اِثنتین، فَقَالَ لَهُ و ما تلک الثلاث، قالَ العَقلَ وَ الحیاء و الدینُ ... . امام علی – علیه السّلام – فرمودند: جبرئیل بر آدم – علیه السّلام – وارد شد و گفت: ای آدم من مامور شدم تو را بین سه چیز مخیر کنم؛ پس یکی از این سه را اختیار کن و دو تا را واگذار. آدم – علیه السّلام – گفت: آن سه چیز چیست؟ جبرئیل گفت: عقل، حیاء و دین است. آدم – علیه السّلام – گفت من عقل را اختیار می کنم. جبرئیل گفت: از حیاء و دین منصرف شده و رها کردی؟ حیاء و دین گفتند: ما مامور شدیم هر جا عقل باشد ما نیز با او باشیم. جبرئیل گفت: شأن شما همین است و عروج کرد. «من لا یحضره الفقیه، ج ۴، ص ۴۱۷»

حدیث۱۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : لا عُدَّةَ اَنفَعُ مِنَ العَقلِ وَ لا عَدُوٌّ اَضَرُّ مِنَ الجَهلِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: وسیله و ابزاری پر سودتر از عقل نیست و دشمنی پر ضررتر از جهل نیست. «مستدرک الوسائل، ج ۱۱، ص ۲۰۶»

حدیث۱۵

قال الامام علی – علیه السّلام – : اَلْجَمَالُ فی اللِّسانِ وَ الکَمَالُ فی اَلعَقلِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: جمال و ریبایی در زبان و کمال در عقل است. «مستدرک الوسائل، ج ۱۱، ص ۲۰۶»

حدیث۱۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : اَلْحِلمُ غَطاءٌ ساتِرٍ وَ العَقلُ حِسامُ باتِرِ فَاستُرِ خَلَلَ خُلقِکَ بِحِلمکَ و قاتِل هَواکَ بِعقلِکَ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بردباری پرده‌ی پوشیده ای است و عقل شمشیر برنده ای است. پس لغزش هایاخلاقی خود را به واسطه‌ی حلم و برد باریت بپوشان و به وسیله‌ی عقلت، هوا و هوست را از بین ببر. «بحارالانوار، ج ۱، ص ۹۵»

حدیث۱۷

قال الامام علی – علیه السّلام – : هِمَّةُ العَقلِ تَرکُ الذُّنُوبِ وَ اصلاحُ العُیُوبِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: همت عقل ترک گناهان و اصلاح عیب ها است. «بحارالانوار، ج ۱، ص ۱۶۱»

حدیث۱۸

قال الامام علی النقی – علیه السّلام – : حُسنُ الصُّورَةِ جَمالُ ظاهِرٍ وَ حُسنُ العَقلِ جَمالُ باطِنٍ. امام علی النقی – علیه السّلام – فرمودند: صورت نیکو جمال (و زیبایی) ظاهر و عقل نیک جمال باطن است. «اعلام الدین، ص ۳۱»

حدیث۱۹

قال الامام الرضا – علیه السّلام – : ... العَقلُ تُعرَفُ بِهِ الصّادِقِ عَلَی اللهِ فَتصَدِّقُهُ وَ الکاذِبُ عَلَی اللهِ فَتکَذِّبُهُ . امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: ... به سبب عقل آن کس که بر خداوند صداقت دارد شناخته می شود و در نتیجه عقل تصدیقش می کند و نیز به واسطه‌ی عقل غیر صادق بر خداوند شناخته می شود و در نتیجه عقل تکذیبش می کند. «مستدرک الوسائل، ج ۱۱، ص ۲۰۲»

حدیث۲۰

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : اَلعقلُ نُورٌ فی القَلبِ یفرقُ بِهِ بَینَ الحَقِّ وَ الباطِلِ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: عقل نوری در قلب است که به سبب آن بین حق و باطل فرق گذاشته می شود. «ارشاد القلوب، ج ۱، ص ۱۹۸»

حدیث۲۱

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : اَوَّلُ ما خَلَقَ الله اَلعَقلَ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: اول چیزی که خداوند خلق کرد عقل است. «بحارالانوار، ج ۱، ص ۹۷»

حدیث۲۲

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : سَیِّدُ الاَعمالِ فِی الدّارینِ العَقلُ وَ لِکُلِّ شَیءٍ دِعامَةٌ وَ دِعامَةُ المُؤمِنِ عَقلُهُ فَبِقَدرِ عَقْلُهُ تَکُونُ عِبادَتِهِ لِرَبِّهِ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: آقای اعمال در دنیا و آخرت عقل است و برای هر چیزی پشتیبانی است و پشتیبان مؤمن عقل او است. پس انسان به اندازه‌ی عقلش، عبادت و بندگی پروردگارش را می کند. «بحارالانوار، ج ۱، ص ۹۶»

حدیث۲۳

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : لِکُلِّ شیءٍ آلَةٌ وَ عُدَّةٌ وَ آلَةُ المؤمِنِ وَ عُدَّتُهُ العَقلُ ... . پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: برای هر چیزی وسیله و ابزاری است و وسیله و ابزار مؤمن عقل است ... . «مستدرک الوسائل، ج ۱۱، ص ۲۰۶»

حدیث۲۴

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : رِأسُ العَقلِ بَعدَ الدِّینِ التَّوَدُّدِ النّاسِ وَ اصطِناعِ الخَیرِ اِلی کُلِّ بَرٍّ وَ فاجِرٍ ... . پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: اساس عقل بعد از دین، دوستی با مردم و امر به خیر و نیکی به هر انسانخوب و بد است. «مستدرک الوسائل، ج ۸، ص ۳۵۳»

حدیث۲۵

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : اِنَّ اللهَ یُحِبُ البَصَرِ النّافِذِ عِندِ مَجیءِ الشَّهواتِ وِ العقلِ اِلکامِلِ عِندَ نُزُولِ الشُّبهَاتِ ... رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: خداوند تیز بینی و تیز هوشی را به هنگام ظهور شهوات دوست می دارد و نیزعقل کامل را به هنگام نازل شدن شبهات دوست می دارد ... . «مستدرک الوسائل، ج ۸، ص ۲۹۷»

حدیث۲۶

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : قَوامُ المَرءِ عَقلُهُ وَ لا دینَ لِمَن لا عَقلَ لَهُ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: پایداری انسان به عقل او است و کسی که عقل ندارد دینی برای او نیست،(دین ندارد). «مستدرک الوسائل، ج ۱۱، ص ۲۰۸»

حدیث۲۷

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : اِذا اَتَّم العَقلُ نَقَصَ الکَلامِ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: وقتی عقل کامل

شود، سخن گفتن کم می شود. «وسائل الشیعه، ج۱۲، ص۱۹۲»

حدیث۲۸

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : اَلتَّوَدُّدُ اِلی النّاسِ نِصفُ العَقلِ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: دوستی با مردم نصف عقل است. «اصول کافی، ج ۲، ص ۶۴۳»

حدیث۲۹

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : یا عَلِیَّ لا فَقْرَ اَشَدُّ مِنَ الجَهلِ و لا مالَ اَعودُ مِنَ العقل. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: ای علی هیچ فقری بدتر از جهل و هیچ مالی پر سودتر از عقل نیست. «اصول کافی، ج ۱، ص ۲۵»

حدیث۳۰

پیامبر خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: خداوند قسم نخورده است برای بندگانش به چیزی که برتر از عقل باشد. «اصول کافی، ج ۱، ص ۱۲»

حدیث۳۱

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : (اَلعَقلُ) اَلعَمَلُ بِطاعَةِ اللهِ وَ اِنَّ العُمَّالَ بِطاعَةِ اللهِ هُمُ اَلعُقلاء. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: (عقل) عمل به طاعت (و دستورات) خداوند است و عمل کنندگان به طاعت خداوند، همان عقلاء هستند. «بحارالانوار، ج ۱، ص ۱۳۱»

حدیث۳۲

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : قُسِّمَ العَقلُ عَلی ثَلاثَةِ اَجزاء فَمَن کانَت فیه کَمُلَ عَقلُهُ وَ مَن لم تَکُن فیهِ فَلا عَقلَ لَهُ: حُسنُ المَعرِفَةِ بِاللهِ عَزَّوَجلَّ وَ حُسنُ الطّاعَةِ لَهُ وَ حُسنُ الصَّبرِ عَلی اَمرِهِ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: عقل بر سه قسم تقسیم شده است، هر کسی آن سه را دارا باشد عقل او کامل است و هر کس آن سه را نداشته باشد عقل ندارد: ۱. شناخت خوب نسبت به خداوند عزّوجل. ۲. خوب اطاعت کردن از خداوند. ۳. خوب صبر کردن بر امرش. «بحارالانوار، ج ۱، ص ۱۰۶»

حدیث۳۳

قال الامام العسکری – علیه السلام – : الجهْلُ خَصْمٌ. امام حسن عسکری – علیه السلام – فرمودند: نادانی دشمن (انسان) است. «الدرة الباهرة، ص ۴۴»

حدیث۳۴

قال الامام الکاظم – علیه السلام – : تَعَجُّبُ الجاهِلِ مِنَ الْعَاقِلِ أَکْثَرُ مِنْ تَعَجُّبِ الْعَاقِلِ مِنَ الجاهِلِ. امام کاظم – علیه السلام – فرمودند: شگفتی نادان از خردمند، بیشتر از شگفتی خردمند از نادان است. «بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۳۲۶»

حدیث۳۵

قال الامام الهادی – علیه السلام – : الجاهِلُ أسِیرُ لِسَانِهِ. امام هادی – علیه السلام – فرمودند: نادان، اسیر زبان خود است. «غرر الحکم، ح ۴۱»

حدیث۳۶

قال الامام علی – علیه السلام – : لِلْجَاهِلِ فی کُلِّ حَالَةٍ خُسْرَانٌ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: نادان در همه حال بازنده و زیانکار است. «غرر الحکم، ح ۷۳۲۹»

حدیث۳۷

قال الامام علی – علیه السلام – : طَاعَةُ الجَهُولِ تَدُلُّ عَلَی الجَهْلِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: فرمان بردن از نادان، نشانگر نادانی است. «غرر الحکم، ح ۵۹۸۸»

حدیث۳۸

قال الامام علی – علیه السلام – : لا تَرَی الجاهِلَ إلا مُفْرِطاً أوْ مُفَرَّطاً. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هرگز نادانی را نمی‌یابی جز آن که در کارهایش یا افراط می‌کند یا تفریط. «نهج البلاغة، حکمت ۷۰»

حدیث۳۹

قال الامام علی – علیه السلام – : الجاهِلُ یَمِیْلُ إلی شِکْلِهِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: نادان، به همتای خود گرایش دارد. «غرر الحکم، ح ۳۲۷»

حدیث۴۰

قال الامام علی – علیه السلام – : الجاهِلُ مَنْ اِنْخَدَعَ لِهَوَاهُ وَ غُرُورِهِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: نادان کسی است که فریب هوی و هوس و غرور خود را بخورد. «غرر الحکم، ح ۱۲۸۵»

حدیث۴۱

قال الامام علی – علیه السلام – : العَالِمُ یَنْظُرُ بِقَلْبِهِ وَ خَاطِرِهِ، الجاهِلُ یَنْظُرُ بِعَیْنِهِ وَ نَاظِرِهُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: عالم با دل و اندیشه خود می‌نگرد و نادان با چشم و دیده خود. «غرر الحکم، ح ۱۲۴۱»

حدیث۴۲

قال الامام علی – علیه السلام – : العَاقِلُ یَعْتَمِدُ عَلَی عَمَلِهِ، الجاهِلُ یَعْتَمِدُ عَلَی أَمَلِهِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: خردمند به عمل خود تکیه می‌کند و نادان به آرزوی خود. «غرر الحکم، ح ۱۲۴۰»

حدیث۴۳

قال الامام علی – علیه السلام – : الجاهِلُ یَسْتَوْحِشُ مِمَّا یَأْنِسُ بِهِ الحَکِیمُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: آدم نادان از آنچه آدم دانا و حکیم با آن انس می گیرد، می گریزد. «غرر الحکم، ح ۱۷۷۲»

حدیث۴۴

قال الامام علی – علیه السلام – : الجاهِلُ صَخْرَةٌ لا یَنْفَجِرُ مَاؤُهَا و شَجَرَةٌ لا یَخْضَرُ عَوْدُهَا، وَ أَرْضٌ لا یَظْهَرُ عُشْبُهَا. امام علی – علیه السلام – فرمودند: نادان صخره‌ای است که چشمه‌ای از آن نمی‌جوشد، درختی است که شاخه‌اش سبز نمی‌شود و زمینی است که سبزه‌اش نمی‌روید. «غرر الحکم، ح ۲۰۸۱»

حدیث۴۵

قال الامام علی – علیه السلام – : الجاهِلُ کَزَلَّةِ الْعَالِمِ صَوَابُهُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: کار درست آدم نادان، مانند لغزش عالم است. «غرر الحکم، ح ۱۱۶۲»

حدیث۴۶

قال الامام علی – علیه السلام – : الجاهِلُ لا یَرْتَدِعُ و بِالمَوْعِظَةِ لا یَنْتَفِعُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: آدم نادان، نصیحت بردار نیست و پند و اندرز در او کارگر نمی‌افتد. «غرر الحکم، ح ۱۷۲۹»

حدیث۴۷

قال الامام علی – علیه السلام – : الجاهِلُ لا یَعْرِفُ تَقْصِیرَهُ و لا یَقْبَلُ مَنِ النَّصِیحِ لَهُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: نادان به عیب و تقصیر خود آگاه نیست و نصیحت خیر خواه خود را (هم) نمی‌پذیرد. «غرر الحکم، ح ۱۸۰۹»

حدیث۴۸

قال الامام الباقر – علیه السلام – : لَوْ أَنَّ العِبَادَ إِذَا جَهِلُوا وَقَفُوا، لم یَجْحَدُوا و لم یَکْفرُوا. امام باقر – علیه السلام – فرمودند: اگر بندگان آن گاه که نمی‌دانستند، توقف می کردند، گرفتار انکار و کفر نمی‌شدند. «المحاسن، ج ۱، ص ۳۴۰، ح ۷۰۰»

حدیث۴۹

قال الامام علی – علیه السلام – : إِنَّ الزُّهْدَ فی الجَهْلِ بِقَدرِ الرَّغْبَةِ فی العَقْلِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: همانا بی رغبتی به نادانی، به اندازه رغبت به دانایی است. «غرر الحکم، ح ۳۴۴۴»

حدیث۵۰

قال الامام علی – علیه السلام – : عَمَلُ الجاهِلِ وَبَالٌ وَ عِلْمُهُ ضَلالٌ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: کار نادان ورز و وبال است و دانش او مایه گمراهی. «غرر الحکم، ح ۶۳۲۷»

حدیث۵۱

قال الامام علی – علیه السلام – : الجهْلُ مَعْدِنُ الشَّرِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: نادانی، معدن و جایگاه بدی است. «غرر الحکم، ح ۶۵۸»

حدیث۵۲

قال الامام علی – علیه السلام – : الجهْلُ أَصْلُ کُلِّ شَرٍّ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: نادانی، ریشه همه بدیهاست. «غرر الحکم، ح ۸۱۹»

حدیث۵۳

قال الامام علی – علیه السلام – : الجهلُ فَسَادُ کُلِّ اَمْرٍ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: نادانی، مایه تباهی همه چیز است. «غرر الحکم، ح ۹۳۰»

حدیث۵۴

قال الامام علی – علیه السلام – : الجهْلُ یُفْسِدُ المَعَادَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: نادانی، آخرت را تباه می کند. «غرر الحکم، ح ۸۴۸»

حدیث۵۵

قال الامام علی – علیه السلام – : الجهلُ مُمِیتُ الأَحْیَاءِ و مُخَلِّدُ الشَقَاءِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: نادانی مایه مرگ زندگان و جاودانی بدبختی است. «غرر الحکم، ح ۱۴۶۴»

حدیث۵۶

قال الامام علی – علیه السلام – : الجهلُ یُزِلّ ُ الْقَدَمَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: نادانی، گام را می لغزاند. «غرر الحکم، ح ۴۸۵»

حدیث۵۷

قال الامام علی – علیه السلام – : الجهْلُ مَطِیَّةٌ شَمُوسٌ، مَنْ رَکِبَهَا زَلَّ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: نادانی مرکبی چموش است که هر که سوارش شود به زمینش می زند. «غرر الحکم، ح ۱۹۶۹»

حدیث۵۸

قال الامام علی – علیه السلام – : الجَهْلُ دَاءٌ وَ عَیَاءٌ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: نادانی، درد و ناتوانی است. «غرر الحکم، ح ۶۸۹»

حدیث۵۹

قال الامام علی – علیه السـلام – : الجَهْلُ فی الإِنْسَانِ أَضَـرُّ مِن الآکِلَهِٔ فی الْبَدَنِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: نادانی برای انسان، زیانبارتر است از خوره برای بدن. «غرر الحکم، ح ۱۸۳۰»

حدیث۶۰

امام علی – علیه السلام – فرمودند: – نادانی، بدترین درد است. «غرر الحکم، ح ۸۲۰»

حدیث۶۱

قال الامام علی – علیه السـلام – : الْعَالِمُ مَنْ عَرَفَ قَدْرَهُ، الجَاهِلُ مَنْ جَهِلَ أمْرَهُ. امام علی – علیه السـلام – فرمودند: عالم کسـی است که قدر و اندازه خویش را بشناسد و نادان کسی است که شأن و منزلت خود را نشناسد. «غرر الحکم، ح ۲۴۷ و ۱۰۸۷»

حدیث۶۲

قال الامام علی – علیه السـلام – : الجاهِلُ مَیِّتٌ وَ إِنْ کَانَ حَیّاً. امام علی – علیه السـلام – فرمودنـد: نادان مرده است، هر چنـد به ظاهر زنده باشد. «غرر الحکم، ح ۱۱۲۵»

حدیث۶۳

قال الامام علی – علیه السلام – : الْجَهْلُ مَوْتٌ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: نادانی مرگ است. «غرر الحکم، ح ۱۱۶۲»

حدیث۶۴

قـال الامـام الرضـا – علیـه السّـلام – : ... اِنَّ الخَـلَّ یَشُـدُّ الـذِّهنَ وَ یَزیـدُ فی العَقـلِ. امـام رضـا – علیـه السّـلام – فرمودنـد: ... سـرکه، ذهن(انسان) را بیشتر و عقل را زیاد می کند. «اصول کافی، ج ۶، ص ۲۲۹»

تفکر

حدیث۱

قال الامام الصادق – علیه السّـلام – : أفضَلُ الْعِبادهِٔ اِدْمانُ التَّفَکُّرِ فی اللهِ وَ قُدرَتِهِ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: برترین عبادت، اندیشیدن مداوم درباره خدا و قدرت اوست. «الکافی، ج ۲، ص ۵۵»

حدیث۲

قال الامام الصادق – علیه السّـلام – : کانَ أَکْثَرُ عِبادَهِٔ أَبی ذَر أَلْتَّفَکُر و الْأِعتِبارَ. امام صادق – علیه السّـلام – فرمودنـد: بیشترین عبادت ابوذر(ره) اندیشیدن و پند گرفتن بود. «بحارالانوار، ج ۷۱، ص ۳۲۳»

حدیث۳

قال الامام الحسن – علیه السّلام – : علیکم بالتَّفَکّرِ فإنه حَیاهٔ قَلْبِ البَصیرِ و مفاتیح أبواب الحکمه. امام حسن – علیه السّلام – فرمودند: بر شـما بـاد اندیشیدن پس بـه درستی کـه آن مـایه زنـدگی دل (و حیـات قلب) شـخص بـابینش و کلیـد درهـای حکمـت اسـت. «بحارالانوار، ج ۷۸، ص ۱۱۵»

حدیث۴

قال الامام الکاظم – علیه السّلام – : ... اِنَّ لِکُلِّ شَیٍ دَلیلًا وَ دلیلُ العَقلِ التَّفَکُرُ وَ دلیلُ التَّفَکُّرِ الصَّمت و لِکُلِّ شیٍ مطیَّهً وَ مَطیَّهَ العَقلِ التَّواضُع ... . امـام کـاظم – علیه السّلام – فرمودنـد: ... برای هر چیزی دلیـل (و نشانه ای) وجود دارد و دلیل عقل تفکر است و دلیل تفکرسکوت است و برای هر چیزی مرکبی است و مرکب عقل تواضع است. «اصول کافی، ج ۱، ص ۱۵»

حدیث۵

قـال الامـام علی – علیه السّلام – : أَلتَّفَکُّر فی مَلکـوتِ السَّمـاواتِ وَ الأَرضِ عِبـادهُ الْمُخلَصـینَ. امـام علی – علیه السّلام – فرمودنـد: اندیشیدن درباره ملکوت آسمان ها و زمین، عبادت مخلصان است. «غررالحکم، ح ۱۷۹۲»

حدیث۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : مَنْ تَفکَّرَ فی عَظَمَهِٔ اللهِ أَبْلَسَ. امام علی – علیه السّلام – فرمودنـد: هرکه در عظمت خـدا بیندیشد، متحیّر شود. «غررالحکم، ح ۹۲۰۷»

حدیث۷

قـال الامام علی – علیه السّلام – : مَنْ کَثُرَ فِکرُهُ فی اللَّذّاتِ غَلَبَتْ عَلَیْهِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودنـد: هر که زیاد دربارهٔ لـذتها بیندیشد، آن لذتها بر او چیره شوند. «غررالحکم، ح ۸۵۶۴»

حدیث۸

قـال الامـام علی – علیه السّلام – : مَنْ کَثُرَ فِکْرُهُ فی الْمَعاصی دَعَتْهُ إِلَیْها. امام علی – علیه السّلام – فرمودنـد: کسـی که زیاد دربارهٔ گناهان بیندیشد، گناهان او را به سوی خود بکشانند. «غررالحکم، ح ۸۵۶۱»

حدیث۹

قال الامام علی – علیه السّلام – : أَلْفِکرُ فی غَیرِ الْحِکْمَهِٔ هَوَسٌ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: اندیشیدن در غیر حکمت، هوس (بیهودگی و سبک مغزی) است. «غررالحکم، ح ۱۲۷۸»

حدیث۱۰

قـال الامـام علی – علیه السّلام – : کَیْفَ تَصْفُو فِکْرَهُ مَنْ یَسْتَدیمُ الشَّبَعَ ؟ امام علی – علیه السّلام – فرمودنـد: چگونه صاف و زلال گردد، اندیشه کسی که پیوسته شکمش سیر است؟ «غررالحکم، ح ۶۹۷۵»

حدیث۱۱

قال الامام علی – علیه السّلام – : مَنْ قلَّ أَکْلُهُ صَفا فِکْرُهُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: هر که کم بخورد اندیشه‌اش صاف (و نیک) گردد. «غررالحکم، ح ۸۴۶۲»

حدیث۱۲

قال الامام علی – علیه السّلام – : أَلتَّفکُّرُ یَدعُوا إلی الْبِرِّ وَ الْعَمَلِ بِهِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: اندیشیدن، (انسان را) به نیکی و عمل به آن فرا می‌خواند. «الکافی، ج ۲، ص ۵۵»

حدیث۱۳

قال الامام علی – علیه السّلام – : ما ذَلَّ مَنْ أحْسَنَ الْفِکَرَ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: کسی که اندیشه‌اش نیکو باشد، خوار نگردد. «غررالحکم، ح ۹۴۵۸»

حدیث۱۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : مَنْ طالَتْ فِکرَتُهُ حَسُنَتْ بَصیرَتُهُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: هر که مدت طولانی بیندیشد، بینشش نیکو شود. «غررالحکم، ح ۸۳۱۹»

حدیث۱۵

امام علی – علیه السّلام – فرمودند: اندیشه کردن موجب عبرت گرفتن می شود و از لغزش ایمن می‌گرداند و احتیاط و هوشیاری به بار می‌آورد. «غررالحکم، ح ۲۱۲۴»

حدیث۱۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : بِالْفِکْرِ تَنْجَلی غَیاهِبُ الْاُمُورِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: با اندیشه است که تاریکیهای امور روشن می‌شود. «غررالحکم، ح ۴۳۲۲»

حدیث۱۷

قال الامام علی – علیه السّلام – : أَلْفِکْرُ فی الْعَواقِبِ یُنْجی مِنَ الْمَعاطِبِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: اندیشه در عواقب امور (انسان را) از افتادن در مهلکه‌ها نجات می‌دهد. «غررالحکم، ح ۱۴۶۰»

حدیث۱۸

قال الامام علی – علیه السّلام – : أَلْفِکرُ فی الخَیْرِ یَدْعُوا إِلی الْعَمَلِ بِهِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: اندیشه کردن در خوبیها انگیزه به کار بستن آنها می‌شود. «غررالحکم، ح ۱۳۹۵»

حدیث۱۹

قال الامام علی – علیه السّلام – : مَنْ أَسْهَرَ عَيْنَ فِكرَتِهِ بَلَغَ كُنْهَ هِمَّتِهِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: هرکه دیدهٔ اندیشه خود را شب ها بیدار نگه دارد به کنه خواست خویش دست یابد. «غررالحکم، ح ۸۷۸۴»

حدیث۲۰

قال الامام علی – علیه السّلام – : مَنْ أكْثَرَ الْفِكرَ فِيما تَعَلَّمَ أتْقَنَ عِلْمَهُ وَ فَهِمَ ما لَمْ يَكُنْ يَفْهَمُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: هرکه در آنچه آموخته است بسیار اندیشه کند، دانش خود را استوار گرداند و آنچه را نمی‌فهمیده است، بفهمد. «غررالحکم، ح ۸۹۱۷»

حدیث۲۱

قال الامام علی – علیه السّلام – : أَلفِكْرُ يُفيدُ الْحِكْمَةَ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: اندیشه حکمت به بار می‌آورد. «غررالحکم، ح ۸۷۸»

حدیث۲۲

قال الامام علی – علیه السّلام – : فَضْلُ فِكْرٍ وَ تَفَهُّمٍ أَنْجَعُ مِنْ فَضْلِ تِكْرارٍ وَ دراسَةٍ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: زیاد اندیشیدن و فهمیدن سودمندتر از زیاد تکرار کردن و خواندن است. «غررالحکم، ح ۴۷۰۸»

حدیث۲۳

قال الامام علی – علیه السّلام – : أَلْفِكْرُ يُنيرُ اللُّبَّ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: اندیشه دل و خرد را روشن می گرداند. «غررالحکم، ح ۳۶۹»

حدیث۲۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : أَلْفِكرُ رُشْدٌ، أَلْغفلَةُ فَقْدٌ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: اندیشه مایهٔ رشد و کمال است و غفلت موجب گمراهی. «غررالحکم، ح ۸۵»

حدیث۲۵

قال الامام علی – علیه السّلام – : أَلفِكْرُ جَلاءُ الْعُقُولِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: اندیشه صیقل دهندهٔ خردهاست. «غررالحکم، ح ۹۳۵»

حدیث۲۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : لا عِلْمَ كَالتَّفكُّرِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: هیچ دانشی چون اندیشیدن نیست. «نهج البلاغه، حکمت ۱۱۳»

حدیث۲۷

قال الامام علی – علیه السّلام – : فِکْرُ ساعَةٍ قَصیرَةٍ خَیرٌ مِنْ عِبادَةٍ طَویلَةٍ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: ساعتی کوتاه اندیشیدن، بهتر از عبادت طولانی است. «غررالحکم، ح ۶۵۳۷»

حدیث۲۸

قال الامام علی – علیه السّلام – : أَلتَّفکُّرُ فی آلاءِ اللهِ نِعمَ الْعِبادَةِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: اندیشیدن دربارهٔ نعمتهای خدا، نیکو عبادتی است. «غررالحکم، ح ۱۷۹۲»

حدیث۲۹

قال الامام علی – علیه السّلام – : فِکْرُ الْمَرءِ مِرآةٌ تُریهِ حُسْنَ عَمَلِهِ مِنْ قُبْحِهِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: اندیشه آدمی آینه‌ای است که کردار نیک و بدش را به او نشان می‌دهد. «غررالحکم، ح ۶۵۴۶»

حدیث۳۰

قال الامام علی – علیه السّلام – : اَصْلُ العقلِ الفِکرُ وَ ثَمَرتُهُ السَّلَامَةُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: ریشهٔ عقل، اندیشه است و ثمره اش سالم ماندن. (از خطا، لغزش و گناه یا عذاب آخرت) «غررالحکم، ح ۳۰۹۳»

حدیث۳۱

قال الامام علی – علیه السّلام – : تَمییزُ الباقی مِنَ الْفانی مِنْ أَشْرَفِ النَّظَرِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: تمییز دادن و تشخیص امور ماندنی از امور فانی و رفتنی، از برترین اندیشه هاست. «غررالحکم، ح ۴۴۹۴»

حدیث۳۲

قال الامام علی – علیه السّلام – : لا عِبادَةَ کَالتَّفکُّرِ فی صَنْعَةِ اللهِ عزّوَجلّ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: هیچ عبادتی مانند اندیشیدن در صنع (خلق) خدای عزوجل نیست. «امالی طوسی، ص ۱۴۶»

حدیث۳۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : فِکْرَةُ ساعَةٍ خَیرٌ مِنْ عبادَةِ سنَةٍ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: ساعتی اندیشه کردن بهتر از یک سال عبادت است. «بحارالانوار، ج ۷۱، ص ۳۲۶»

حدیث۳۴

قال الامام المجتبی – علیه السّلام – : اُوصیکُم بِتَقْوَی اللهِ وَ إدامَةِ التَّفکُّرِ، فَإنَّ التَّفکُّرَ أَبُو کُلَّ خَیْرٍ وَ اُمَّهُ. امام حسن – علیه السّلام – فرمودند: شما را به تقوای الهی و اندیشیدن مدام سفارش می کنم، زیرا که اندیشیدن پدر و مادر همهٔ خوبیهاست. «مجموعه ورام، ج ۱، ص ۵۲»

اجتماعی

مصالح اجتماعی

حدیث۱

الإمامُ الحسنُ علیه‌السلام لرجل جاءَ إلَیهِ یَستَشِیرُهُ فی تَزویجِ ابنَتِهِ: زَوِّجْها مِن رَجُلٍ تَقِیٍّ ، فإنّهُ إن أحَبَّها أکرَمَها وإن أبغَضَها لَم یَظلِمْها ؛ امام حسن علیه‌السلام - خطاب به مردی که با ایشان در باره ازدواج دختر خود مشورت کرد- فرمودند: او را به مردی باتقوا شوهر ده ؛ زیرا اگر دختر تو را دوست داشته باشد گرامیش می‌دارد و اگر دوستش نداشته باشد به وی ستم نمی‌کند . مکارم الأخلاق : ۱ / ۴۴۶ / ۱۵۳۴ منتخب میزان الحکمة : ۲۵۴

حدیث۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن عَزّی مُصابا کانَ لَهُ مِثلُ أجرِهِ ؛ هر که فرد سوگواری را تسلّی دهد ، (اجری) همانند اجر او دارد . بحار الأنوار : ۸۲ / ۹۴ / ۴۶ منتخب میزان الحکمة : ۳۸۰

حدیث۳

امام صادق علیه‌السلام : إنّ المَشورَةَ لا تکونُ إلّا بِحُدُودِها الأربعةِ ... فأوَّلُها أن یکونَ الذی تُشاوِرُهُ عاقِلًا ، والثانیةُ أن یَکونَ حُرّا مُتَدَیِّنا ، والثالثةُ أن یکونَ صَدیقا مُواخِیا ، والرابعةُ أن تُطلِعَه علی سِرِّکَ فَیکونَ عِلمُهُ بِهِ کَعِلمِکَ ثُمّ یُسِرَّ ذلکَ ویَکتُمَهُ ؛ مشورت جز با حدود چهارگانه آن تحقق نپذیرد ؛ نخستین حدّ آن این است که کسی که با او مشورت می‌کنی ، خردمند باشد ، دوم این که آزاده و متدیّن باشد ، سوم این که دوست و برادروار باشد و چهارم این که راز خود را به او بگویی و او به اندازه خودت از آن راز آگاه باشد ، امّا آن را بپوشاند و به کسی نگوید . مکارم الأخلاق : ۲ / ۹۸ / ۲۲۸۰ منتخب میزان الحکمة : ۳۰۸

حدیث۴

امام علی علیه‌السلام : مَنِ استَقبَلَ وُجوهَ الآراءِ عَرَفَ مَواقِعَ الخَطَأِ ؛ هرکه با آرای گوناگون رو به رو شود جایگاههای خطا (و نادرست اندیشی) را باز شناسد . نهج البلاغة : الحکمة ۱۷۳ منتخب میزان الحکمة : ۲۲۸

حدیث۵

امام علی علیه‌السلام : اِضرِبُوا بعضَ الرأیِ ببعضٍ یَتَوَلَّدْ مِنهُ الصَّوابُ ؛ رایزنی کنید تا اندیشه درست متولّد شود . غرر الحکم : ۲۵۶۷ منتخب میزان الحکمة : ۲۲۸

حدیث۶

امام علی علیه‌السلام : جالِسِ العُلَماءَ یَزدَدْ علمُکَ ، ویَحسُنْ أدبُکَ ، وتَزکُ نَفْسُکَ؛ با دانشمندان بنشین تا بر دانشت افزوده گردد ، تربیت و ادبت نیکو شود و روانت پاکیزه شود . غرر الحکم : ۴۷۸۶ منتخب میزان الحکمة : ۱۰۶

حدیث۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند : لا تَجْلِسوا إلاّ عندَ كُلِّ عالِمٍ يَدْعوكُم مِن خَمْسٍ إلى خَمسٍ: مِن الشَّكِّ إلى اليَقينِ، ومِن الرِّياءِ إلى الإخْلاصِ ، ومِن الرَّغْبَةِ إلى الرَّهبَةِ ، ومِن الكِبْرِ إلى التّواضُعِ ، ومِن الغِشِّ إلى النَّصيحَةِ ؛ تنها در محضر دانشمندانی نشینید که شما را از پنج چیز به پنج چیز فرا می‌خوانند : از دودلی به یقین ، از ریا به اخلاص ، از دنیا خواهی به دنیا گریزی ، از تکبر به‌فروتنی‌و از فریبکاری‌به خیر خواهی. بحار الأنوار : ۷۴ / ۱۸۸ / ۱۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۰۶

حدیث۸

امام صادق(سلام الله علیه): ثَلاثَةُ أشياءَ يَحتاجُ النّاسُ إلَيها: اَلْأمنُ وَالْعَدلُ وَالْخِصبُ؛ سه چیز است که مردم به آنها نیاز دارند: امنیت، عدالت و رفاه. تحف العقول، ص ۳۲۰

حدیث۹

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): التَّوَدُّدُ إلَى النّاسِ نِصفُ العَقلِ؛ دوستی با مردم، نیمی از خرد است. الکافی: ج ۲، ص ۶۴۳، ح ۴

حدیث۱۰

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: عَلَيكَ بِالجَمَاعَةِ، فَإنَّمَا يَأخُذُ الذِّئبُ مِنَ الغَنَمِ القَاصِيَةِ؛ با جماعت همراه شو؛ زیرا گرگ، گوسفند دورمانده را می خورد. مسند احمد، ج۶، ص۴۴۶

حدیث۱۱

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: إنّ الْعَفوَ لا يَزِيدُ الْعَبدَ إلّا عِزّاً فَتَعافَوا يُعِزُّكُمُ اللّهُ؛ گذشت، جز بر عزّت بنده نمی‌افزاید، پس از یکدیگر درگذرید تا خداوند به شما عزّت بخشد. الکافی، ج ۶، ص ۱۰۸

حدیث۱۲

امام سجّاد(علیه السلام) فرمودند: اَلْمُؤْمِنُ يَصمُتُ لِيَسلَمَ ويَنطِقُ لِيَغنَمَ؛ مؤمن سکوت می کند تا سالم ماند و سخن می گوید تا سود برد. الکافی، ج ۲، ص ۲۳۱

حدیث۱۳

حضرت زهرا (سلام الله علیها) فرمودند: فَجَعَلَ اللهُ...اِطاعَتَنا نِظاماً لِلمِلَّةِ وَ اِمامَتَنا أماناً لِلفِرقَةِ خدا اطاعت و پیروی از ما اهل بیت را سبب برقراری نظم اجتماعی در امت اسلامی و امامت و رهبری ما را عامل وحدت و دراماان ماندن از تفرقه ها قرار داده است. بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۱۵۸

حدیث۱۴

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: اِنَّكَ مُقَوَّمٌ بِاَدَبِكَ فَزَيِّنْهُ بِالْحِلْمِ؛ تو با ادبت ارزش‌گذاری می‌شوی، پس آن را با بردباری زینت بخش. مشکاة الأنوار، ص ۲۳۹، ح ۶۸۹

حدیث۱۵

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: مَنِ استَبَدَّ بِرَيِهِ هَلَكَ وَمَن شاوَرَ الرِّجالَ شارَكَها فی عُقولِها؛ هر کس خود رأی شد هلاک می شود و هر کس با افراد صاحب نظر مشورت کند در عقل آنان شریک می شود. (نهج البلاغه، قصار ۱۶۱)

حدیث۱۶

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: خَيرُ مَن شاوَرتَ ذَوُواالنُّهی وَالعِلمِ وَاولُوا التَّجارِبِ وَالحَزمِ؛ بهترین کسی که با او مشورت کنی کسی است که صاحب عقل و علم و تجربه ها و دوراندیشی باشد. (غررالحکم، ج۳، ص۴۲۸، ح ۴۹۹۰)

حدیث۱۷

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: اَدِّبوا اَولادَكُمْ عَلی ثَلاثِ خِصالٍ : حُبِّ نَبِيِّكُمْ و حُبِّ اَهْلِ بَيْتِهِ وَ عَلی قِراءَةِ الْقُرآنِ ؛ فرزندانتان را به سه چیز ادب کنید: عشق به پیامبرتان، عشق به خاندان او، و قرآن خواندن. غرر الحکم، ح ۴۴۸۸

حدیث۱۸

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: اِيّاكَ اَنْ تَضْحَكَ مِنْ غَيْرِ عَجَبٍ ، اَوْ تَمْشیَ و تَتَكَلَّمَ فی غَيْرِ اَدَبٍ؛ از خندیدنِ بی تعجّب [و بی‌جا] یا راه رفتن و سخن گفتنِ بی‌ادبانه بپرهیز. بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۸، ح ۶۳

حدیث۱۹

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: أيُّها النّاسُ ، علَيكُم بالجَماعةِ ، وإيّاكُم والفُرْقَةَ ای مردم! به جماعت (یکپارچگی) روی آرید و از پراکندگی بپرهیزید. میزان الحکمة، ح ۲۵۸۹

حدیث۲۰

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: اِيّاكُمْ وَ التَّلَوُّنَ فی دينِ اللّهِ فَاِنَّ جَماعَةً فيما تَكْرَهونَ مِنَ الْحَقِّ خَيْرٌ مِنْ فُرْقَةٍ فيما تُحِبّونَ مِنَ الْباطِلِ وَ اِنَّ اللّه سُبْحانَهُ لَمْ يُعْطِ اَحَدا بِفُرْقَةٍ خَيْرا مِمَّنْ مَضی وَ لا مِمَّنْ بَقیَ ؛ از چند رنگی و اختلاف در دین خدا بپرهیزید، زیرا یکپارچگی در آنچه حق است ولی شما آن را ناخوش می‌دارید، از پراکندگی در آنچه باطل است اما خوشایند شما می‌باشد، بهتر است. خدای سبحان به هیچ یک از گذشتگان و باقی ماندگان بر اثر تفرقه و جدایی خیر و خوبی عطا نکرده است. نهج البلاغه، از خطبه ۱۷۶

حدیث۲۱

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: اِعلَموا اَنَّ اللّه تعالی قَد فَرَضَ عَلَيكُم الجُمُعَةَ فَمَن تَرَكَها فی حَياتی وَ بَعدَ مَماتی وَ لَهُم اِمامٌ عادِلٌ اِستِخفافا بِها وَ جُحودا لَها فَلا جَمَعَ اللّه شَملَهُ وَ لا بارَكَ لَهُ فی اَمرِهِ اَلا وَ لا صَلاةَ لَهُ اَلا وَ لا زَكاةَ لَهُ اَلا وَ لا حَجَّ لَهُ اَلا وَ لا صَومَ لَهُ اَلا وَ لا بَرَكَةَ لَهُ حَتّی يَتوبَ؛ بدانید که خداوند متعال نماز جمعه را بر شما واجب ساخته است پس آنان که در زندگی و پس از مرگ من، از روی سبک شمردن و یا انکار، آن را ترک کنند، با وجود این‌که پیشوای عادلی دارند، خداوند وحدتشان

نبخشد و در کارشان برکت ندهد، آگاه باشید نه زکات، نه نماز، نه حج و نه روزه آنان پذیرفته است. بدانید که زندگی آنان برکتی نخواهد داشت، مگر توبه کنند. عوالی اللالی، ج ۲، ص ۵۴، ح ۱۴۶

حدیث۲۲

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: اِرحَموا عَزیزا ذَلَّ، وَغَنیّا افتَقَرَ وَعالِما ضاعَ فی زَمانِ الجُهّالِ؛ به عزیزی که خوار گشته و ثروتمندی که فقیر شده و دانشمندی که در روزگار نادانان تباه گردیده است، رحم کنید. غررالحکم، ج۲، ص۴۵۳، ح۳۲۶۵

حدیث۲۳

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: مَن لایَرحَم لایُرحَم وَمَن لایَغفِر لایُغفَر لَهُ وَمَن لایَتُب لایَتوبُ اللّه عَلَیهِ؛ هر کس رحم نکند به او رحم نشود، هر کس نبخشد بخشیده نشود و هر کس پوزش را نپذیرد، خداوند پوزش و توبه او را نخواهد پذیرفت. غررالحکم، ج۲، ص۴۳۸، ح۳۲۰۱

حدیث۲۴

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: اِرحَمِ الصَّغیرَ وَوَقِّرِ الکَبیرَ تَکُن مِن رُفَقائی؛ به کودکان رحم کن و بزرگسالان را احترام نما تا از دوستان من باشی. کافی، ج۲، ص۳۱۶، ح۷

حدیث۲۵

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: إنَّ اللّه رَحیمٌ یُحِبُّ الرَّحیمَ یَضَعُ رَحمَتَهُ عَلی کُلِّ رَحیمٍ؛ خداوند رحیم است و رحیم را دوست دارد و دستِ مهر خود را بر سر هر رحیمی می‌گذارد. نهج الفصاحه، ح۹۹۲

حدیث۲۶

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: اِنَّ الْمُؤْمِنَ هِمَّتُهُ فِی الصَّلاةِ وَالصِّیامِ وَالْعِبادَةِ وَالْمُنافِقُ هِمَّتُهُ فِی الطَّعامِ وَالشَّرابِ کَالْبَهیمَةِ؛ همّت مؤمن در نماز و روزه و عبادت است و همّت منافق در خوردن و نوشیدن؛ مانند حیوانات. تنبیه الخواطر،ج۱، ص ۹۴

حدیث۲۷

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: اِنّا اُمِرْنا مَعاشِرَ الاَنْبیاءِ بِمُداراةِ النّاسِ، کَما اُمِرْنا بِاِقامَةِ الفَرائِضِ؛ ما پیامبران، همان‌گونه که به برپا داشتن واجبات مأمور شده‌ایم، به مدارا کردن با مردم نیز مأمور شده ایم. امالی طوسی، ص ۵۲۱

حدیث۲۸

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: رَأسُ الْعَقْلِ بَعْدَ الْایمانِ بِاللّهِ مُداراةُ النّاسِ فی غَیْرِ تَرْکِ حَقٍّ؛ کمال عقل پس از ایمان به خدا، مدارا کردن با مردم است به شرط آن که حق، ترک نشود. تحف العقول، ص ۴۲

حدیث۲۹

پیـامبراکرم(صـلی‌الله‌علیه‌وآله وسـلم) فرمودنـد: لا یَأمُرُ بِالمَعروفِ وَلا یَنهی عَنِ المُنکَرِ إلاّ مَن کانَ فیهِ ثَلاثُ خِصالٍ : رَفیقٌ بِما یَأمُرُ بِهِ رَفیقٌ فیمـا یَنهی عَنهُ ، عَـدلٌ فیمـا یَأمُرُ بِهِ عَـدلٌ فیما یَنهی عَنهُ، عالِمٌ بِما یَأمُرُ بِهِ عالِمٌ بِما یَنهی عَنهُ؛ امر به معروف و نهی از منکر نکند مگر کسـی که سه خصـلت در او باشـد: در امر و نهی خود مـدارا کنـد، در امر و نهی خود میانه روی نماید و به آنچه امر و نهی می کند، دانا باشد. بحارالأنوار، ج ۱۰۰، ص۸۷، ح۶۴

حدیث۳۰

اِنَّ فِی الرِّفقِ الزِّیادَةَ وَ البَرَکَةَ وَ مَن یُحرَمِ الرِّفقُ یُحرَمِ الخَیرَ؛ در مدارا، فزونی و برکت است، و هر کس از مدارا محروم باشد، از خیر، محروم شده است. کافی، ج ۲، ص ۱۱۹، ح ۷

حدیث۳۱

پیامبراکرم(صـلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: إنَّ النبیاءَ إنَّما فَضَّلَهُمُ اللّه عَلی خَلقِهِ بِشِدَّةِ مُداراتِهِم لِأَعداءِ دینِ اللّه وَحُسنِ تَقیَّتِهِم لِأَجلِ إخوانِهِم فِی اللّه ؛ خداونـد از این رو پیامبران را بر دیگر مردمان برتری داد که با دشـمنان دین خدا بسیار با مدارا رفتار می کردند و برای حفظ برادران همکیش خود نیکو تقیه می کردند. بحارالأنوار، ج۷۵، ص۴۰۱، ح۴۲

حدیث۳۲

پیـامبراکرم(صـلی‌الله‌علیه‌وآله وسـلم) فرمودنـد: إنَّ اللّه یُحِبُّ الرِّفقَ وَیُعینُ عَلَیهِ؛ خداونـد مـدارا را دوست دارد و انسان را بر انجام آن یاری می کند. کافی، ج۲، ص۱۲۰، ح۱۲

حدیث۳۳

پیـامبراکرم(صـلی‌الله‌علیه‌وآله وسـلم) فرمودنـد: مـا کانَ الرِّفقُ فی شَـیءٍ إلاّ زانَهُ؛ مـدارا با چیزی همراه نشـد مگر آن که آن را زینت بخشید. تحف العقول، ص ۴۷

حدیث۳۴

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: مَن أُعطِیَ حَظَّهُ مِنَ الرِّفقِ فَقَد أُعطِیَ حَظَّهُ مِن خَیرِ الدُّنیا وَالآخِرَةِ؛ هر کس را که بهره ای از مدارا داده اند، بدون شک بهره اش را از خیر دنیا و آخرت داده اند. نهج الفصاحه، ح۲۸۳۸

حدیث۳۵

پیامبراکرم(صـلی‌الله‌علیه‌وآله وسـلم) فرمودند: أَعقَلُ النّاسِ أَشَدُّهُم مُداراةً لِلنّاسِ؛ عاقل ترین مردم کسـی است که بیشتر با مردم مدارا کند. من لایحضره الفقیه، ج۴، ص۳۹۵، ح ۵۸۴۰

حدیث۳۶

پیامبراکرم(صـلی‌الله‌علیه‌وآله وسـلم) فرمودنـد: أَمَرَنی رَبّی بِمُداراةِ النّاسِ کَما أَمَرَنی بِأَداءِ الفَرائِضِ؛ پروردگارم، همان گونه که مرا به

انجام واجبات فرمان داده، به مدارا کردن با مردم نیز فرمان داده است. کافی، ج۲، ص۱۱۷، ح۴

حدیث۳۷

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: یا عَلیُّ لاتُشاوِر جَبانا فَإِنَّهُ یُضَیِّقُ عَلَیکَ المَخرَجَ وَلاتُشاوِرِ البَخیلَ فَإِنَّهُ یَقصُرُبکَ عَن غایَتِکَ وَلاتُشاوِر حَریصا فَإِنَّهُ یُزَیِّنُ لَکَ شَرَّها؛ ای علی با ترسو مشورت مکن، زیرا او راه بیرون آمدن از مشکل را بر تو تنگ می کند و با بخیل مشورت مکن، زیرا او تو را از هدفت باز می دارد و با حریص مشورت مکن، زیرا او حریص بودن را در نظرت زیبا جلوه می دهد. (علل الشرایع، ج۲، ص۵۵۹، ح۱)

حدیث۳۸

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: مَنِ استَشارَهُ أَخوهُ المُؤمِنُ فَلَم یَمحَضهُ النَّصیحَةَ سَلَبَهُ اللّه لُبَّهُ؛ هر کس برادر مؤمنش با او مشورت کند و او صادقانه راهنمائیش نکند، خداوند عقلش را از او بگیرد. (بحارالأنوار، ج۷۲، ص۱۰۴، ح۳۶)

حدیث۳۹

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: مُشاوَرَةُ العاقِلِ الناصِحِ رُشدٌ وَیُمنٌ وَتَوفیقٌ مِنَ اللّه فَإِذا أَشارَ عَلَیکَ النّاصِحُ العاقِلُ فَإِیّاکَ وَالخِلافَ فَإِنَّ فی ذلِکَ العَطَبَ؛ مشورت کردن با عاقل خیرخواه مایه هدایت و میمنت است و توفیقی است از جانب خداوند، پس هرگاه خیرخواه عاقل تو را راهنمایی کرد، مبادا مخالفت کنی که موجب نابودی می شود. (محاسن، ج۲، ص۶۰۲، ح۲۵)

حدیث۴۰

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: ما یَستَغنی رَجُلٌ عَن مَشوَرَةٍ؛ هیچ کس از مشورت بی نیاز نیست. (نهج الفصاحه، ح ۱۶۳۷)

حدیث۴۱

امام کاظم (علیه السلام) فرمودند: مُشاوَرَةُ العاقِلِ النّاصِحِ یُمنٌ وَ بَرَکَةٌ وَ رُشدٌ وَ تَوفیقٌ مِنَ اللّه؛ مشورت با عاقلِ خیرخواه، خجستگی، برکت، رشد و توفیقی از سوی خداست. تحف العقول، ص ۳۹۸

حدیث۴۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا خَیرَ فی قَومٍ لَیسُوا بِناصِحینَ وَ لا یُحِبّونَ النّاصِحینَ ؛ قومی را که خود خیرخواه نیستند و خیرخواهان را هم دوست ندارند ، خیری نباشد . غُرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۸۸۴

حدیث۴۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا یَستَغنِی العاقِلُ عَنِ المُشاوَرَةِ ؛ خردمند ، خود را از مشورتْ بی‌نیاز نمی‌بیند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۶۹۳

حدیث۴۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا تَنقُضَنّ سُنّةً صالِحَةً عُمِلَ بها وَاجتَمَعَتِ الأُلفَةُ لَها وَ صَلَحَتِ الرَّعِیَّةُ عَلَیها ؛ هیچ رسم پسندیده‌ای را که به آن عمل می‌شود و رشته پیوند مردم و صلاح توده‌ها در آن است ، در هم نشکن . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۳۷۷

حدیث۴۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا تُشرِکَنّ فی مَشوَرَتِکَ حَریصا یُهَوِّنُ عَلَیکَ الشَّرَّ وَ یُزَیِّنُ لَکَ الشَّرَهَ ؛ با هیچ آزمندی مشورت مکن ، که بدی را بر تو آسان می‌نماید و حرص و ولَع را در نظرت می‌آراید . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۳۵۳

حدیث۴۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا تَستَشِرِ الکَذّابَ ؛ فَإنَّهُ کَالسَّرابِ یُقَرِّبُ عَلَیکَ البَعیدَ ، وَ یُبَعِّدُ عَلَیکَ القَریبَ ؛ با دروغگو مشورت مکن ، که دروغگو سراب را می‌ماند : دور را در نظرت نزدیک و نزدیک را در نظرت دور می‌نمایاند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۰۳۵۱

حدیث۴۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا تُمسِک عَن إظهارِ الحَقِّ اذا وَجَدتَ لَهُ أهلاً ؛ از آشکار کردن حق ، هنگامی که برای آن اهلی یافتی ، خودداری نکن . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۱۸۸

حدیث۴۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: نَزِّل نَفسَکَ دُونَ مَنزِلَتِها تُنَزِّلکَ النّاسُ فَوقَ مَنزِلَتِکَ ؛ خود را در جایی فروتر از منزلت خویش بنشان تا مردم تو را در جایی فراتر از منزلتت بنشانند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۹۸۵

حدیث۴۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: یَکتَسِبُ الصّادِقُ بِصِدقِهِ ثَلاثًا : حُسنَ الثِّقَةِ بِهِ ، وَ المَحَبَّةَ لَهُ ، وَ المَهابَةَ عَنهُ ؛ راستگو با راستگویی‌اش سه چیز به دست می‌آورد : به او نیک اعتماد کنند ، دوستی‌اش بر دل‌ها نشیند ، و از وی اندیشه کنند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۱۰۳۸

حدیث۵۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَنِ استَعانَ بِذَوِی الألبابِ سَلَکَ سَبیلَ الرَّشادِ ؛ هر که از خردمندان یاری جوید ، راه بالندگی را پوید . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۹۱۲

حدیث۵۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن عَمِلَ بِالحَقّ مالَ إلَيهِ الخَلقُ ؛ هر که به حق عمل کند ، مردم به او روی می‌آورند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۶۴۶

حدیث۵۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن دارَی النّاسَ أمِنَ مَکرَهُم ؛ هر کس با مردم مدارا کند ، از مکرشان در امان می‌ماند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۴۶۵

حدیث۵۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن عَرَفَ النّاسَ لَم یَعتَمِد عَلَیهِم ؛ هر کس مردم را بشناسد ، به آنها اعتماد نمی‌کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۲۳۲

حدیث۵۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن أنصَفَ أُنصِفَ ؛ هر که انصاف ورزد ، با او انصاف ورزند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۷۶۹۲

حدیث۵۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لِقاءُ أهلِ المَعرِفَةِ عِمارَةُ القُلُوبِ وَ مُستَفادُ الحِکمَةِ ؛ دیدار با اهل معرفت ، مایه آبادانی دل‌ها و بهره بردن از حکمت است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۷۶۳۵

حدیث۵۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لِن لِمَن غالَظَکَ فَإنّهُ یُوشِکُ اَن یَلینَ لَکَ ؛ با کسی که با تو درشتی می‌کند ، نرم باش ، که دور نیست او هم با تو نرم شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۷۶۲۰

حدیث۵۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لِیَکُن أبغَضُ النّاسِ إلَیکَ وَ أبعَدُهُم مِنکَ أطلَبُهُم لِمَعایِبِ النّاسِ ؛ باید مبغوض‌ترینِ مردم و دورترینِ آنها از تو کسی باشد که بیش از همه از مردم عیب‌جویی می‌کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۷۳۷۸

حدیث۵۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: کُن لِلمَظلومِ عَونا ، وَ لِلظّالِمِ خَصما ؛ یار ستمدیده و دشمن ستمگر باش . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۷۱۵۳

حدیث۵۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: قارِن أهلَ الخَیرِ تَکُن مِنهُم ، وَ بایِن أهلَ الشَّرِّ تَبِن عَنهُم ؛ با نیکوکاران همراه باش تا از آنان باشی ، و از بدکاران کناره جو تا از آنان جدا باشی . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۸۰۵

حدیث۶۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: فازَ مَن تَجَلبَبَ الوَفاءَ وَ ادَّرَعَ الأمانَةَ ؛ رستگار شد آن‌که جامه وفاداری پوشید و زره امانتداری بر تن کرد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۵۵۶

حدیث۶۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: غَضُّ الطَّرفِ مِن أفضَلِ الوَرَعِ ؛ پرهیز از نگاه ناروا ، برترین پرهیزگاری است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۶۴۰۰

حدیث۶۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: عامِل سائِرَ النّاسِ بِالإنصافِ وَ عامِلِ المُؤمِنینَ بِالإیثارِ ؛ با دیگر مردمان به انصاف رفتار کن و با مؤمنان به ایثار . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۳۴۲

حدیث۶۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: عَلَی المُشیرِ الاِجتِهادُ فِی الرَّأیِ وَ لَیسَ عَلَیهِ ضَمانُ النُّجحِ ؛ وظیفه مشورت‌شونده ، کوشش در ارائه نظر [درست] است ؛ امّا ضمانت پیروزی بر عهده او نیست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۱۹۴

حدیث۶۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: عَلَیکَ بِالسَّکینَةِ فَإنَّها أفضَلُ زینَةٍ ؛ با وقار باش که وقار ، برترین زینت است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۰۸۸

حدیث۶۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: صَمتٌ یُعقِبُکَ السَّلامَةَ خَیرٌ مِن نُطقٍ یُعقِبُکَ المَلامَةَ ؛ سکوتی که سلامت در پی دارد ، بهتر از سخنی است که سرزنش در پی آورد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۸۶۵

حدیث۶۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: صِلَةُ الأرحامِ تُثمِرُ الأموالَ وَ تُنسِیءُ فِی الآجالِ ؛ پیوند با خویشاوندان ، دارایی‌ها را به بار می‌نشاند و مرگ را به تأخیر می‌اندازد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۸۴۷

حدیث۶۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: شارِكُوا الّذِی قَد أقبَلَ عَلَیهِ الرِّزقُ فَإنَّهُ أجدَرُ بِالحَظِّ وَ أخلَقُ بِالغِنی ؛ با کسی که روزی به او روی آورده است ، شریک شوید ؛ زیرا وی به بهره‌مندی شایسته‌تر و به توانگری لایق‌تر است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۵۷۹۰

حدیث۶۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: شاوِر قَبلَ أن تَعزِمَ ، وَ فَكِّر قَبلَ اَن تُقدِمَ ؛ قبل از تصمیم‌گیری مشورت کن و پیش از اقدام ، بیندیش . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۷۵۴

حدیث۶۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: سالِمِ النّاسَ تَسلَم ، وَ اعمَل لِلآخِرَةِ تَغنَم ؛ با مردم در آشتی باش تا سالم باشی و برای آخرت کار کن تا غنیمت یابی . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۶۰۵

حدیث۷۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: سَبَبُ المَحَبَّةِ البِشرُ ؛ خوش رویی موجب محبّت است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۵۴۶

حدیث۷۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: سَبَبُ الإئتِلافِ الوَفاءُ ؛ وفاداری ، سبب الفت است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۵۵۱۱

حدیث۷۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: رَأسُ السِّیاسَةِ استِعمالُ الرِّفقِ ؛ سرلوحه سیاست ، به کار بردن مداراست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۲۶۶

حدیث۷۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: خَیرُ مَن شاوَرتَ ذَوُو النُّهی وَ العِلمِ ، وَ اُولُوا التَّجارِبِ وَ الحَزمِ ؛ بهترینِ کسان برای مشورت، خردمندان و عالمان و دارندگان تجربه و دور اندیشان‌اند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۹۹۰

حدیث۷۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: خالِطُوا النّاسَ مُخالَطَةً إن مِتُّم بَكَوا عَلَیكُم وَ إن غِبتُم حَنُّوا إلَیكُم ؛ با مردم آن گونه بیامیزید که اگر مُردید، بر شما بگریند و اگر غایب شوید ، مشتاق دیدار شما باشند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۵۰۷۰

حدیث۷۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: باكِرُوا فَالبَرَكَةُ فِی المُباكَرَةِ وَ شاوِرُوا فَالنُّجحُ فِی المُشاوَرَةِ ؛ بامداد، در پی کسب‌وکار باشید ، که برکت در کسب و کارِ بامداد است ، و مشورت کنید که پیروزی در مشورت است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۴۴۱

حدیث۷۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إذا رَأیتَ مَظلُوما فَاَعِنهُ عَلَی الظّالِمِ ؛ هرگاه ستمدیده‌ای دیدی، او را در مقابل ستمگر یاری کن . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۰۶۸

حدیث۷۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إنّ النّاسَ إلی صالِحِ الأدَبِ أحوَجُ مِنهُم إلَی الفِضّةِ وَالذَّهَبِ ؛ مردم به ادب نیکو محتاج ترند تا به سیم و زر . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۳۵۹۰

حدیث۷۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إنّ أفضَلَ الخَیرِ صَدَقَةُ السّرِّ وَ بِرُّ الوالِدَینِ وَ صِلَةُ الرِّحِمِ ؛ برترین خوبی ، صدقه پنهانی و نیکی به پدر و مادر و صله رحم است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۳۵۵۰

حدیث۷۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أَفضَلُ المَعرُوفِ إغاثَةُ المَلهُوفِ ؛ برترین کار نیک ، فریادرسیِ ستم‌دیده است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۹۵۹

حدیث۸۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اِضرِبُوا بَعضَ الرَّأیِ بِبَعضٍ یَتَوَلَّد مِنهُ الصَّوابُ ؛ آرای خود را با یکدیگر در میان گذارید تا اندیشه درست، پدید آید . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۵۶۷

حدیث۸۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أطِع مَن فَوقَکَ یُطِعکَ مَن دُونَکَ ؛ از بالا دستِ خود فرمان بر ، تا زیر دستت از تو فرمان بَرد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۴۷۵

حدیث۸۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اِجعَل لِکُلِّ إنسانٍ مِن خَدَمِکَ عَمَلاً تَأخُذهُ بِهِ فَإنَّ ذلِکَ أحری أن لا یَتَواکَلُوا فِی خِدمَتِکَ ؛ هر یک از زیر دستانت را به کاری بگمار ، چندان که آنان را بر آن کار، باز خواست کنی [پاسخگوی مسئولیت خود باشند] که این کار، شایسته‌تر است و هر یک از آنان خدمتگزاری به تو را به عهده دیگری نیندازد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۴۳۲

حدیث۸۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أشعِر قَلبَکَ الرِّحمَةَ لِجَمیعِ النّاسِ وَ الإحسانِ إلَیهِم وَ لا تُنِلهُم حَیفا وَ لا تَکُن عَلَیهِم سَیفا ؛ مهربانی با همه مردم و نیکی به ایشان را شعار دل خویش‌ساز و به آنها ستمی مرسان و شمشیری بر آنان مباش . غرر الحکم و درر الکلم،

حدیث ۲۳۹۲

حدیث۸۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلاِستِشارَةُ عَینُ الهِدایَةِ ؛ مشورت کردن ، سرچشمه هدایت است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۰۲۱

حدیث۸۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلمَواعِظُ حَیاةُ القُلُوبِ ؛ موعظه، مایه حیات دل‌هاست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۳۲۱

حدیث۸۶

امام علی علیه‌السلام : إنّ أحسَنَ الزّيّ ما خَلَطَكَ بالناسِ وجَمَّلَكَ بينَهُم وكَفَّ ألسِنَتَهُم عنكَ ؛ نیکوترین هیأت (وسلوک) آن است که تو را با مردم آمیزش دهد و در میان آنها زیبایت گرداند و زبان (بدگویی) آنان را از تو باز دارد . غرر الحکم : ۳۴۷۰.

حدیث۸۷

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: اذا سئلت عمن لایشهد الجماعة فقل : لا اعرفه ؛ هنگامی که از شما راجع به کسی که در نماز جماعت شرکت نمی کند بپرسند، بگویید او را نمی شناسم . (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۵)

حدیث۸۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: المشاوره حصن من النّدامه و أمن من الملامه؛ مشورت حصار ندامت است و ایمنی از ملامت. نهج الفصاحه

حدیث۸۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أفضل الشّفاعه أن تشفع بین اثنین فی النّکاح؛ از جمله بهترین وساطت، وساطت میان دو کس در کار زناشوئی است. نهج الفصاحه

حدیث۹۰

امام سجاد (علیه‌السلام) فرمودند: حَقُّ المُستَشیرِ إن عَلِمتَ أَنَّ لَهُ رَیا أَشَرتَ عَلَیهِ وَإن لَم تَعلَم أَرشَدتَهُ إِلی مَن یَعلَمُ؛ حقّ مشورت کننده این است، که اگر برای راهنمایی او نظر داری، راهنمائیش کنی و اگر اطلاعی نداشته باشی او را به کسی که (در آن زمینه) آگاهی دارد راهنمایی کنی. (خصال، ص ۵۷۰)

حدیث۹۱

امام جواد (علیه‌السلام) فرمودند: ثَلاثٌ مَن کُنَّ فِیهِ لَم یَندَم: تَرکُ العَجَلهٔ ، وَ المَشورَهٔ ، وَ التَّوَکُّلُ عَلَی اللهِ عِندَ العَزمِ؛ سه چیز است که

هر کس آن را مراعات کند ، پشیمان نگردد : ۱ – اجتناب از عجله ، ۲ – مشورت کردن ، ۳ – و توکل بر خدا در هنگام تصمیم گیری . (مسند الامام الجواد، ص ۲۴۷)

حدیث۹۲

امام صادق (علیه‌السلام) فرمودند: اِنَّ الشَّیْطانَ لَیَطْمَعُ فی عالِمٍ بِغَیْرِ اَدَبٍ اَکْثَرُ مِنْ طَمَعِهِ فی عالِمٍ بِاَدَبٍ ، فَتَاَدَّبوا وَ اِلاّ فَاَنْتُمْ اَعرابٌ ؛ شیطان ، در عالِمِ بی‌بهره از ادب بیشتر طمع می‌کند تا عالِمِ برخوردار از ادب . پس ادب داشته باشید و گرنه شما، بیابانی (فاقد تمدّن) هستید. کنز العمّال ، ح ۴۵۴۰۹

حدیث۹۳

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: فَکونوا اَقَلَّ ما یَکونونَ فِی الْباطِنِ اَمْوالاً ، اَحْسَنَ ما یَکونونَ فِی الظّاهِرِ اَحْوالاً فَاِنَّ اللّه تَعالی اَدَّبَ عِبادَهُ الْمُؤمِنینَ الْعارِفینَ اَدَبا حَسَنا ، فَقالَ جَلَّ مِن قائِلٍ : یَحْسَبُهُمُ الْجاهِلُ اَغْنیاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُم بِسیماهُمْ لاَ یَسْئَلونَ النَّاسَ اِلْحافا؛ در حالی که در واقع از کمترین مال برخوردار هستید، در ظاهر بهترین حال را از خود نشان دهید ؛ زیرا خداوند متعال ، بندگان با ایمان با معرفتش را این گونه نیکو ادب نموده که [در وصف فقیران پارسا] فرموده است : شخص بی‌خبر آنان را از شدّت خویشتنداری توانگر می‌پندارد . ایشان را از نشانه‌هایشان می‌شناسی ، با اصرار (چیزی) از مردم نمی‌خواهند . تحف العقول، ص ۴۸۹

حدیث۹۴

امام صادق (علیه‌السلام) فرمودند: اَلمُؤمِنُ... یَنصُرُ المَظلومَ وَیَرحَمُ المِسکینَ. نَفسُهُ مِنهُ فی عَناءٍ وَالنّاسُ مِنهُ فی راحَةٍ؛ مؤمن... مظلوم را یاری می‌کند و به مسکین و درمانده رحم می‌نماید، جانش از او در رنج است و مردم از او در آسایش. خصال، ص۶۹

حدیث۹۵

امام حسن عسکری (علیه‌السلام) فرمودند: فی تفسیر قوله تعالی «وَ قُولُوا لِلنّاسِ حُسنا» قالَ: قُولُوا لِلنّاسِ کُلِّهُم حُسنا مُؤمِنِهُم وَ مُخالِفِهُم، أمّا المؤمِنونَ فَیَبسُطُ لَهُم وَجهَهُ وَ أمّا المُخالِفونَ فَیُکَلِّمُهُم بِالمُداراةِ لاِجتِذابِهِم اِلیَ الیمانِ. فَاِنِ استَتَرَ مِن ذلِکَ بِکَفِّ شُرورِهم عَن نَفسِهِ وَ عَن اِخوانِهِ المُؤمِنینَ؛ در تفسیر آیه «با مردم به زبان خوش سخن بگویید» فرمود: یعنی با همه مردم، چه مؤمن و چه مخالف، به زبان خوش سخن بگویید. مؤمن، به هم مذهبان، روی خوش نشان می دهد و با مخالفان، با مدارا سخن می گوید تا به ایمان، جذب شوند و حتّی اگر نشدند، با این رفتار، از بدی های آنان در حقّ خود و برادران مؤمنش، پیشگیری کرده است. مستدرک الوسائل، ج ۱۲، ص ۲۶۱

حدیث۹۶

امام صادق (علیه‌السلام) فرمودند: فی قَولِهِ تَعالی (وَقولوا لِلنَّاسِ حُسنا) ـ: أی لِلنّاسِ کُلِّهِم مُؤمِنِهِم وَمُخالِفِهِم ، أَمَّا المُؤمِنونَ فَیَبسُطُ لَهُم وَجهَهُ ، وَأَمَّا المُخالِفونَ فَیُکَلِّمُهُم بِالمُداراةِ لاِجتِذابِهِم إلَی الیمانِ ، فَإِنَّهُ بِأَیسَرَ مِن ذلِکَ یَکُفُّ شُرورَهُم عَن نَفسِهِ ، وعَن إخوانِهِ المُؤمِنینَ؛ درباره آیه (و با مردم سخن نیکو گویید) فرمود: مقصود همه مردمان اعم از مؤمن و کافر است. اما با مؤمنان باید گشاده رو بود و اما با کافران باید به نرمی و مدارا سخن گفت، تا به سوی ایمان کشیده شوند و کمترین ثمرش این است که خود و برادران مؤمنش را از گزند آنان مصون می دارد. بحارالأنوار، ج۷۵، ص۴۰۱، ح۴۲

حدیث۹۷

امام حسین (علیه‌السلام) فرمودند: مَن أَحجَمَ عَنِ الرَّیِ وَعَیِیَت بِهِ الحِیَلُ کانَ الرِّفقَ مِفتاحُهُ؛ هر کس فکرش به جایی نرسد و راه تدبیر بر او بسته شود، کلیدش مداراست. بحارالأنوار، ج۷۸، ص۱۲۸، ح۱۱

حدیث۹۸

امام صادق (علیه‌السلام) فرمودند: لا تُشاوِر اَحمَق وَ لا تَستَعِنَّ بَکَذّابٍ وَ لا تَثِق بِمَوَدَهِ مُلوک؛ با احمق مشورت نکن و از دروغگو یاری مجو و به دوستی زمامداران اعتماد مکن. (تحف العقول،ص۳۱۶)

حدیث۹۹

امام حسن (علیه‌السلام) فرمودند: ما تَشاوَرَ قَومٌ إلّا هُدوا إلی رُشدِهِم؛ هیچ ملّتی با هم مشورت نکردند مگر آن که راه درست خود را پیدا کردند. (تحف العقول، ص ۲۳۳)

حدیث۱۰۰

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: مَنْ نَصَبَ نَفْسَهُ لِلنّاسِ اِماما فَلیَبْدَأ بِتَعْلیمِ نَفْسِهِ قَبْلَ تَعْلیمِ غَیْرِهِ وَلْیَکُنْ تَأْدیبُهُ بِسیرَتِهِ قَبْلَ تَأْدیبِهِ بِلِسانِهِ وَ مُعَلِّمُ نَفْسِهِ وَ مُؤَدِّبُها اَحَقُّ بِالْاِجْلالِ مِنْ مُعَلِّمِ النّاسِ ومُؤَدِّبِهِمْ؛ کسی که خود را پیشوای مردم قرار داده، باید پیش از آموزش دیگران، خود را آموزش دهد و پیش از آن‌که دیگران را با زبان، ادب بیاموزد، باکردارش ادب آموزد و البته آموزش دهنده و ادب‌آموز خود بیش از آموزگار و ادب‌آموز مردم، شایسته تجلیل است. غرر الحکم، ح ۷۰۱۶

حدیث۱۰۱

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: تَحَرِّی الصِّدْقِ وَ تَجَنُّبُ الْکَذِبِ اَجْمَلُ شیمَهٍ وَ اَفْضَلُ اَدَبٍ؛ راستگو بودن و پرهیز نمودن از دروغ، زیباترین اخلاق و بهترین ادب است. کافی، ج ۸ ، ص ۱۵۰، ح ۱۳۲

حدیث۱۰۲

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: عَلَیکَ بِمُداراهِ النّاسِ وَ اِکْرامِ الْعُلَماءِ وَ الصَّفْحِ عَنْ زَلّاتِ الْاِخْوانِ فَقَدْ اَدَّبَکَ سَیِّدُ الْاَوَّلینَ وَ الْآخِرینَ بِقَولِهِ صلی‌الله‌علیه‌وآله : اُعْفُ عَمَّنْ ظَلَمَکَ وَ صِلْ مَنْ قَطَعَکَ وَ اَعْطِ مَنْ حَرَمَکَ ؛ تو را سفارش می‌کنم به مدارای با مردم و احترام به علما و گذشت از لغزش برادران (دینی)؛ چرا که سرور اولین و آخرین، تو را چنین ادب آموخته و فرموده است : «گذشت کن از کسی که به تو ظلم کرده ، رابطه برقرار کن با کسی که با تو قطع رابطه کرده و عطا کن به کسی که از تو دریغ نموده است». اعلام الدین، ص ۹۶

حدیث۱۰۳

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: لا یَرْاَسُ مَنْ خَلا عَنِ الْاَدَبِ وَ صَبا اِلَی اللَّعِبِ؛ کسی که از ادب بی‌بهره باشد و شیفته بازی شود، به ریاست نمی‌رسد. غرر الحکم، ح ۴۷۸۶

حدیث۱۰۴

امـام علی (علیه‌السـلام) فرمودنـد: کَفـاکَ مُؤَدِّبـا لِنَفْسِکَ تَجَنُّبُ ما کَرِهْتَهُ مِنْ غَیْرِکَ؛ برای ادب آموزی‌ات همین بس که از آنچه از دیگران نمی‌پسندی ، دوری کنی. بحار الأنوار، ج ۴۳، ص ۳۴۳، ح ۱۵

حدیث۱۰۵

امام علی (علیه‌السـلام) فرمودند: عَلَیْکُمْ بِالْاَدَبِ، فَاِنْ کُنْتُمْ مُلوکا بَرَزْتُمْ وَ اِنْ کُنْتُمْ وَسَطا فُقْتُمْ ، وَ اِنْ اَعْوَزَتْکُمُ الْمَعیشَةُ عِشْتُمْ بِاَدَبِکُم؛ ادب بیاموزیـد، زیرا که [در این صورت] اگر پادشاه باشـید، برجسـته می‌شوید، اگر میانه باشـید، سـرآمد می‌شوید و اگر تنگ‌دسـت باشید، با ادبتان گذران زندگی می کنید. غرر الحکم، ح ۷۰۷۷

حدیث۱۰۶

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: اِنَّ النّاسَ اِلی صالِحِ الْاَدَبِ اَحْوَجُ مِنْهُمْ اِلَی الْفِضَّةِ وَ الذَّهَبِ؛ مردم، به ادب (فرهنگ و تربیتِ) درست ، نیازمندترند، تا به طلا و نقره. مشکاة الانوار، ص ۴۳۳

حدیث۱۰۷

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: اَلنصافُ یَرفَعُ الخِلافُ وَیوجِبُ الیتلافَ؛ انصاف، اختلافات را از بین می‌برد و موجب الفت و همبستگی می‌شود. غررالحکم، ج۲، ص۳۰، ح۱۷۰۲

حدیث۱۰۸

امام علی (علیه‌السـلام) فرمودند: اِرحَم مَن دونَکَ یَرحَمکَ مَن فَوقَکَ وَقِس سَـهوَهُ بِسَـهوِکَ وَمَعصـیَتَهُ لَکَ بِمَعصـیَتِکَ لِرَبِّکَ وَفَقرَهُ إلی رَحمَتِکَ بِفَقرِکَ إلی رَحمَةِ رَبِّکَ؛ به زیر دست خود رحم کن تا بالا دستت به تو رحم کنـد و خطای او را با خطای خودت و نافرمانی‌اش از تو را با نافرمانی خود از پروردگارت و احتیاج او به ترحم تو را به احتیاجت به رحمت و بخشایش خدایت بسنج. نهج البلاغه، نامه ۵۳

حدیث۱۰۹

امام علی (علیه‌السـلام) فرمودند: إنَّ سَـمَت هِمَّتُکَ لِإصلاحِ النّاسِ فَابدَ بِنَفسِکَ ، فَإنَّ تَعاطیَکَ صَلاحَ غَیرِکَ وَأَنتَ فاسِدٌ أَکبَرُ العَیبِ؛ اگرهمّت والای اصـلاح مردم را در سرداری، از خودت آغاز کن، زیرا پرداختن تو به اصلاح دیگران، در حالی که خود فاسد باشی بزرگترین عیب است. غررالحکم، ج۳، ص۲۳، ح۳۷۴۹

حدیث۱۱۰

امام علی (علیه‌السـلام) فرمودند: اِقصِر هِمَّتَکَ عَلی ما یَلزَمُکَ وَلا تَخُض فیما لا یَعنیکَ؛ همّت خود را صرف چیزهایی کن که به آن نیاز داری و آنچه را به کار تو نمی آید پی گیری مکن. غررالحکم، ج۲، ص۱۸۲، ح۲۳۰۳

حدیث۱۱۱

امـام علی (علیه‌السـلام) فرمودنـد: اَلکَفُّ عَمّا فی أَیـدِی النّاسِ عِفَّةٌ وَکِبَرُ هِمَّةٍ؛ طمع نداشـتن به آنچه در نزد مردم است، (نشان) عزت نفس و بلند همتی است. غررالحکم، ج ۱، ص ۳۶۵، ح ۱۳۸۷

حدیث۱۱۲

امام علی (علیه‌السـلام) فرمودنـد: أَشـرَفُ الهِمَمِ رِعایَةُ الـذِّمامِ؛ شـریف ترین همّت ها نگهـداری حق وحرمت هاورعایت عهدوپیمان هاست. غررالحکم، ج ۲، ص ۴۶۳، ح ۳۳۰۵

حدیث۱۱۳

امـام علی (علیه‌السـلام) فرمودنـد: اَلفِعـلُ الجَمیـلُ یُنـبِئُ عَـن عُلُوِّ الهِمَّةِ؛ کردار زیبـا از بلنـدی همّت خـبر می دهـد. غررالحکم، ج ۱، ص ۳۶۵، ح ۱۳۸۸

حدیث۱۱۴

امام علی (علیه‌السـلام) فرمودنـد: اَلشَّرَفُ بِالهِمَمِ العالیَةِ لا بِالرِّمَمِ البالیَةِ؛ شـرافت به همّت های بلند است نه به اسـتخوان های پوسـیده. غررالحکم، ج ۲، ص ۱۰۶، ح ۱۹۹۱

حدیث۱۱۵

امام علی (علیه‌السـلام) فرمودند: عَلَیکَ بِمُداراةِ النّاسِ وَ اِکْرامِ الْعُلَماءِ وَ الصَّفْحِ عَنْ زَلّاتِ الْاِخْوانِ فَقَدْ اَدَّبَکَ سَیِّدُ الْاَوَّلینَ وَ الْآخِرینَ بِقَولِهِ صـلی‌الله‌علیه‌وآله : اُعْفُ عَمَّنْ ظَـلَمَکَ وَ صِلْ مَنْ قَطَعَکَ وَ اَعْطِ مَنْ حَرَمَکَ ؛ تو را سفارش می‌کنم به مدارای با مردم و احترام به علما و گذشت از لغزش برادران (دینی)؛ چرا که سـرور اولین و آخرین، تو را چنین ادب آموخته و فرموده است : «گذشت کن از کسـی که به تو ظلم کرده ، رابطه برقرار کن با کسی که با تو قطع رابطه کرده و عطا کن به کسی که از تو دریغ نموده است». اعلام الدین، ص ۹۶

حدیث۱۱۶

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: دارِ النّاسَ تَمَن غَوائِلَهُم وَتَسلَم مِن مَکایِدِهِم؛ با مردم مدارا کن، تا از گزندهایشان در امان باشی و از نیرنگهایشان سالم بمانی. غررالحکم، ج ۴، ص ۱۵، ح ۱۲۸

حدیث۱۱۷

امام علی (علیه‌السـلام) فرمودنـد: لَیسَ الحَکیمُ مَن لَم یُـدارِ مَن لایَجِدُ بُدًا مِن مُداراتِهِ؛ حکیم نیست آن کس که مدارا نکند با کسـی که چاره ای جز مدارا کردن با او نیست. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۵۷، ح ۱۲۱

حدیث۱۱۸

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: مَن شاوَرَ ذَوِی العُقولِ استَضاءَ بِأنوارِ العُقولِ؛ هر کس با عقلاـ مشورت کند، از نور عقل‌ها بهره می‌برد. (غررالحکم، ح ۸۶۳۴)

حدیث۱۱۹

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: اِذَا احتَجتَ اِلَی المَشوَرَةِ فی اَمرٍ قَد طَرَاَ عَلَیکَ فَاستَبدِهِ بِبِدایَةِ الشُّبّانِ، فَاِنَّهُم اَحَدُّ اَذهانا وَ اَسرَعُ حَدسا، ثُمَّ رُدَّهُ بَعدَ ذالِکَ اِلی رَیِ الکُهولِ وَ الشُّیوخِ لِیَستَعقِبوهُ وَ یُحسِنُوا، اَلاختیارَ لَهُ، فَاِنَّ تَجرِبَتَهُم اَکثَرُ؛ هرگاه به مشورت نیازمند شدی، نخست به جوانان مراجعه نما، زیرا آنان ذهنی تیزتر و حدسی سریع تر دارند. سپس (نتیجه) آن را به نظر میان سالان و پیران برسان تا پیگیری نموده، عاقبت آن را بسنجند و راه بهتر را انتخاب کنند، چرا که تجربه آنان بیشتر است. (شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید ، ج ۲۰، ص ۳۳۷، ح ۸۶۶)

حدیث۱۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أراد أمرا فشاور فیه امرءا مسلما وفّقه اللّه لأرشد أموره؛ هر که اراده کاری کند و با مرد مسلمانی در باره آن مشورت کند خدایش به معقولترین کارها توفیق دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا مظاهره أوثق من المشاوره و لا إیمان کالحیاء؛ تعاونی بهتر از مشورت نیست و ایمانی چون حیا نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رأس العقل بعد الإیمان باللّه التّودّد إلی النّاس و ما یستغنی رجل عن مشوره و إنّ أهل المعروف فی الدّنیا هم أهل المعروف فی الآخره و إنّ أهل المنکر فی الدّنیاهم أهل المنکر فی الآخره؛ اساس عقل پس از ایمان به خدا دوستی با مردم است هیچ کس از مشورت بی نیاز نیست: نیکوکاران این جهان نیکوکاران آن جهانند و بدکاران این جهان بدکاران آن جهانند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: دعوا النّاس یصیب بعضهم من بعض فإن استنصح أحدکم أخاه فلینصحه؛ بگذارید مردم از یک دیگر فائده برند و وقتی یکی از شما از برادر خویش مشورت خواست رأی خوت را به او بگوید. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حقّ المسلم علی المسلم ستّ: إذا لقیته فسلّم علیه و إذا دعاک فأجبه و إذا استنصحک فانصح له و إذا عطس فحمد اللّه فشمّته و إذا مرض فعده و إذا مات فاتبعه؛ حق مسلمان بر مسلمان شش چیز است: وقتی او را دیدی، بر او سلام کن و وقتی تو را دعوت کرد، بپذیر و وقتی با تو مشورت کرد، رأی خود را به او بگو و همین که عطسه زد،

عافیت باد بگو و همین که مریض شد، او را عیادت کن و همین که مرد، همراه جنازه اش برو. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: جالسوا الکبراء و سائلوا العلماء و خالطوا الحکماء؛ با بزرگان مجالست کنید و از دانشمندان بپرسید و با حکیمان آمیزش کنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: جالس الأبرار فإنّک إذا فعلت خیرا حمدوک و إن أخطأت لم یعنّفوک؛ با نیکان مجالست کن که اگر خوبی کردی تو را ستایش کنند و اگر خطا کردی با تو بسختی رفتار نکنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من حقائق الإیمان: الإنفاق من الإقتار و إنصافک النّاس من نفسک و بذل العلم للمتعلّم؛ سه چیز از حقایق ایمان است: بخشش با تنگدستی و رعایت انصاف در باره مردم بر ضرر خویش و بذل علم برای دانش آموز. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تهادوا فإنّ الهدیّه تضعّف الحبّ و تذهب بغوائل الصّدر؛ به یکدیگر هدیه بدهید زیرا هدیه محبت را فزون می کند و دل گیری ها را از میان می برد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تهادوا إنّ الهدیّه تذهب و خز الصّدر و لا تحقرنّ جاره لجارتها و لو شقّ فرسن شاه؛ هدیه به یکدیگر بدهید زیرا هدیه دلگیری را از میان می برد و هدیه را اگر چه یک قطعه پارچه بز باشد حقیر نشمارید. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تهادوا تحابّوا فإنّ الهدیّه تضعّف الحبّ و تذهب بغوائل الصّدر؛ هدیه به یکدیگر بدهید تا رشته محبتتان استوار شود زیرا هدیه محبت را بیافزاید و کینه و کدورت را از میان ببرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تواضعوا و جالسوا المساکین تکونوا من کبراء اللّه و تخرجوا من الکبر؛ فروتنی کنید و با فقیران بنشینید تا در پیش خدا بزرگ باشید و از تکبر برکنار مانید. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تنکح المرأه لأربع، لمالها، و لحسبها و لجمالها و لدینها فاظفر بذات الدّین تربّت یداک؛ زن را برای چهار چیز گیرند، مال و شرف و جمال و دین و تو زن دین دار بجوی. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تخیّروا لنطفکم فإنّ النّساء یلدن أشباه إخوانهنّ و أخواتهنّ؛ برای نطفه های خود جای مناسب انتخاب کنید زیرا زنان نظیر برادران و خواهران خود فرزند می آورند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تخیّروا لنطفکم فأنکحوا الأکفاء و أنکحوا إلیهم؛ برای نطفه های خود محل مناسب انتخاب کنید و از اشخاص هم شأن خود زن بگیرید و به آنها زن بدهید. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الاقتصاد فی النّفقه نصف المعیشه و التّودّد إلی النّاس نصف العقل و حسن السّؤال نصف العلم؛ میانه روی در خرج یک نیمه معیشت است و دوستی با مردم یک نیمه عقل است و خوب پرسیدن یک نیمه دانش است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا أخبرکم بأفضل من درجه الصّیام و الصّلوه و الصّدقه اصلاح ذات البین فإنّ فساد ذات البین هی الحالقه؛ میخواهید شما را از چیزی که بهتر از روزه و نماز و صدقه است خبر دهم؟ اصلاح میان کسان، زیرا فساد میان کسان مایه هلاک است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الصّدقه إصلاح ذات البین؛ بهترین اقسام صدقه آن است که میان دو کس را اصلاح دهی. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل صدقه اللّسان الشّفاعه تفک بها الأسیر و تحقن بها الدّم و تجرّ بها المعروف و الإحسان إلی أخیک و تدفع عنه الکریهه؛ بهترین صدقه زبان، شفاعتی است که به وسیله آن اسیر را آزاد سازی و از ریختن خون جلوگیری کنی و نیکی و احسان را به سوی برادر خویش بکشانی و بدی را از او دفع کنی. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أصلح بین النّاس و لو تعنی الکذب؛ میان مردم را به اصلاح آر ا گر چه با دروغ

باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: استووا و لا تختلفوا فتختلف قلوبکم؛ با یکدیگر برابر شوید و مختلف مشوید تا دلهایتان مختلف نشود. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: استرشدوا العاقل ترشدوا و لا تعصوه فتندموا؛ از خردمند رهبری جوئید تا به راه راست برسید و وی را نافرمانی نکنید که پشیمانی برید. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۲

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا حدّث الرّجل بحدیث ثمّ التفت فهی أمانه؛ وقتی مردی سخنی گفت و به اطراف خود نگریست آن سخن در پیش شما امانت است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۳

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا جاءکم الأکفاء فأنکحوهنّ و لا تربّصوا بهنّ الحدثان؛ وقتی اشخاص هم شأن به خواستگاری پیش شما آمدند، دختران خود را شوهر بدهید و در کار آنها منتظر حوادث مباشید. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۴

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا جاءکم الزّائر فأکرموه؛ وقتی کسی به ملاقات شما آمد وی را گرامی دارید. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۵

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا استشار أحدکم أخاه فلیشر علیه؛ وقتی یکی از شما با برادر خود مشورت می کند، وی باید رأی خود را صریح بگوید. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۶

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أحبّ أحدکم أخاه فلیعلمه فإنّه أبقی فی الالفه و أثبت فی المودّه؛ وقتی کسی آشنای خود را دوست دارد بدو خبر دهد که این کار موجب بقای الفت و دوام مودت است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۷

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا اجتمع الدّاعیان فأجب أقربهما بابا فإنّ أقربهما بابا أقربهما جوارا و إن سبق

أحـدهما فأجب الـذی سبق؛ وقتی دو کس تو را با هم دعوت کردنـد دعوت کسـی را که خانه اش نزدیکتر است بپـذیر زیرا آن که خانه اش نزدیکتر است در همسایگی مقدم است و اگر یکی زودتر دعوت کرده است دعوت او را بپذیر. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۸

پیـامبراکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إذا أتـاکم من ترضون خلقه و دینه فزّوّجوه إن لاـ تفعلوا تکن فتنه فی الأرض و فساد عریض؛ وقتی کسـی که خلق و دین وی مایه رضایت است به خواسـتگاری می آیـد به وی زن بدهیـد و اگر چنین نکنید فتنه و فساد در زمین فراوان خواهد شد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۹

پیـامبر اکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: بَلِّغُوا حَاجَهَ مَن لا یَستَطِیعُ إبلاغَ حاجَتِه. فَمَن أبلَغَ سُـلطاناً حاجَهَ مَن لا یَستَطِیعُ إبلاغَها ثَبَّتَ اللَّهُ قَدَمَیهِ عَلَی الصِّراطِ یَومَ القِیامَهِ؛ حاجت کسـی را که از ابلاغ آن ناتوانست به بزرگان برسانید زیرا هر کس حاجت درمانده ای را به بزرگی برساند روز رستاخیز خداوند پاهای وی را بر صراط استوار می سازد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۰

امام صادق علیه السـلام : ثَلاثَهُ اَشْـیاءَ یَحْتاجُ النّاسُ طُرّا اِلَیْها: اَلاْمْنُ وَالْعَدْلُ وَالْخِصْبُ ؛ سه چیز است که همه مردم به آنها نیاز دارند: امنیّت، عدالت و آسایش. تحف العقول، ص ۳۲۰.

حدیث۱۵۱

امـام کاظم علیه‌السـلام : مُشاوَرَهُ الْعاقِلِ النّاصِحِ یُمْنٌ وَ بَرَکَهٌ وَ رُشْـدٌ وَ تَوفیقٌ مِنَ اللّه؛ مشورت با عاقلِ خیرخواه، خجسـتگی، برکت، رشد و توفیقی از سوی خداست. (تحف العقول، ص ۳۹۸ .)

حدیث۱۵۲

امـام علی (علیه السـلام)می فرماینـد: بر شـما باد که برای خواسـتن حاجت نزد مردمان شـریف النفس که دارای ریشه و اصـلی پاک هستند بروید، که حاجت نزد آنها زودتر بر آورده گردد آنها نزد شما پاکیزه تر از دیگران هستند. (غررالحمکم ، باب اصل)

حدیث۱۵۳

رسول خـدا (صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: حاجت کسـی را که از ابلاغ آن ناتوان است به بزرگان برسانیـد زیرا هرکس حاجت درمانده ایی را به بزرگی برساند روز رستاخیز خداوند پاهای وی را بر صراط استوار می سازد. (نهج الفصاحه ، حدیث ۲۱)

حدیث۱۵۴

امام علی(علیه السـلام) می فرمایند: با خردمندان مصاحبت کن و با دانشـمندان هم نشین شو و بر هوای نفس پیروز شو ، تا با ساکنان ملأ اعلی (جایگاه والا) رفیق و همراه گردی. غررالحکم ، باب همنشینی

حدیث۱۵۵

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: خیارُ اُمَّتی مَنْ دَعا اِلَی اللّهِ تَعالی وَحَبَّبَ عِبادَهُ اِلَیْهِ؛ بهترین امت من کسانی هستند که مردم را به سوی خدا دعوت و بندگانش را محبوب او کنند (با اطاعت از امر و نهی خداوند محبت او بدست می‌آید). نهج الفصاحه، ح ۱۴۷۱.

حدیث۱۵۶

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مَن عالَ یَتیما حَتّی یَسْتَغْنِیَ عَنْهُ أَوْجَبَ اللّه‌عَزَّوَجَلَّ لَهُ بِذلِکَ الْجَنَّةَ کَما أَوْجَبَ اللّه‌ لِآکِلِ مالِ الْیَتیمِ النّارَ؛ هر کس یتیمی را سرپرستی کند تا آن که بی‌نیاز گردد، خداوند به سبب این کار بهشت را بر او واجب سازد، همچنان که آتش دوزخ را بر خورنده مال یتیم واجب ساخته است. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۴، ح ۸ .

حدیث۱۵۷

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : إنَّ أَعْظَمَ النّاسِ مَنْزِلَةً عِنْدَاللّه‌ِ یَوْمَ الْقیامَةِ أَمْشاهُمْ فی أَرْضِهِ بِالنَّصیحَةِ لِخَلْقِهِ؛ بلند مرتبه‌ترین مردم نزد خداوند در روز قیامت کسی است که در روی زمین بیشتر در خیرخواهی و ارشاد مردم قدم بردارد. کافی، ج ۲، ص ۲۰۸، ح ۵.

حدیث۱۵۸

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مُشاوَرَةُ الْعاقِلِ الناصِح رُشْدٌ وَیُمْنٌ وَتَوْفیقٌ مِنَ اللّه‌ِ فَإِذا أَشارَ عَلَیْکَ النّاصِحُ الْعاقِلُ فَإِیّاکَ وَالْخِلافَ فَإِنَّ فی ذلِکَ الْعَطَبَ؛ مشورت کردن با عاقل خیرخواه مایه هدایت و میمنت است و توفیقی است از جانب خداوند، پس هرگاه خیرخواه عاقل تو را راهنمایی کرد، مبادا مخالفت کنی که موجب نابودی می‌شود. محاسن، ج ۲، ص ۶۰۲، ح ۲۵.

حدیث۱۵۹

امام صادق علیه السلام می فرمایند: صَدَقَةٌ یُحِبُّهَا اللّه‌ُ إِصْلاحٌ بَیْنَ النّاسِ إِذا تَفاسَدوا، وَتَقارُبٌ بَیْنَهُمْ إِذا تَباعَدوا؛ صدقه‌ای که خداوند آن را دوست دارد عبارت است از: اصلاح میان مردم هرگاه رابطه‌شان تیره شد و نزدیک کردن آنها به یکدیگر هرگاه از هم دور شدند. کافی، ج ۲، ص ۲۰۹، ح ۱.

حدیث۱۶۰

امام علی علیه‌السلام : اِنَّ اللّه‌ یُحِبُّ اَنْ تَکونَ نِیَّةُ الاْنْسانِ لِلنّاسِ جَمیلَةً، کَما یُحِبُّ اَنْ تَکونَ نِیَّتُهُ فی طاعَتِهِ قَوِیَّةً غَیرَ مَدخولَةٍ؛ خداوند دوست دارد که انسان نسبت به دیگران خوش نیت باشد، چنانکه دوست دارد نیتش در اطاعت از او محکم و خالص باشد. غررالحکم، ح ۳۷۰۳.

حدیث۱۶۱

امام علی (علیه السلام): جالِسِ الْعُلَماءَ یَزْدَدْ عِلْمُکَ وَ یَحْسُنْ اَدَبُکَ وَ تَزْکُ نَفْسُکَ؛ با علما هم‌نشین باش، تا علمت زیاد و ادبت نیکو و جانت پاک گردد. غرر الحکم ، ح ۴۷۸۶.

حدیث۱۶۲

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: اِنَّ مِمّا یُزَیِّنُ الْاِسْلامَ الْاَخْلاقُ الْحَسَنَةُ فیما بَیْنَ النّاسِ؛ خوش اخلاقی در بین مردم، زینت اسلام است. مشکاة الأنوار، ص ۴۲۲.

حدیث۱۶۳

امام حسین علیه السلام می فرمایند: مِن دَلائِلِ عَلاماتِ القَبولِ : الجُلوسُ إلی أهلِ العُقولِ؛ از نشانه های خوش‌نامی و نیک‌بختی ، همنشینی با خردمندان است. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۱۹

حدیث۱۶۴

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: اِنَّ النّاسَ یَستَغنونَ اذا عُدِلَ بَینَهُم وَ تُنزِلُ السَّماءُ رِزقَها وَ تُخرِجُ الْاَرضُ بَرَکَتَها بِاِذنِ اللّهِ تَعالی؛ اگر در میان مردم عدالت برقرار شود، همه بی‌نیاز می‌شوند و به اذن خداوند متعال آسمان روزی خود را فرو می‌فرستد و زمین برکت خویش را بیرون می‌ریزد. کافی، ج ۳، ص ۵۶۸، ح ۶

حدیث۱۶۵

امام کاظم(علیه السلام) می فرمایند: مُشاوَرَةُ العاقِلِ النّاصِحِ یُمنٌ وَ بَرَکَةٌ وَ رُشدٌ وَ تَوفیقٌ مِنَ اللّه؛ مشورت با عاقلِ خیرخواه، خجستگی، برکت، رشد و توفیقی از سوی خداست. تحف العقول، ص ۳۹۸

حدیث۱۶۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خَیرُ مَن شاوَرتَ ذَوُوالنُّهی وَالعِلمِ و اُولُو التَّجارِبِ و الحَزمِ؛ بهترین کسان برای مشورت ، صاحبان خرد و دانش و افراد با تجربه و دوراندیش‌اند. غررالحکم و دررالکلم ، ح ۴۹۹۰

حدیث۱۶۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رَاسُ العَقلِ بَعدَ الایمانِ بِاللّهِ مُداراةُ النّاسِ فی غَیرِ تَرکِ حَقٍّ کمال عقل پس از ایمان به خدا، مدارا کردن با مردم است به شرط آن که حق، ترک نشود تحف العقول، ص ۴۲

حدیث۱۶۸

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: اِنَّ النّاسَ اِلی صالِحِ الاَدَبِ اَحوَجُ مِنهُم اِلَی الفِضَّةِ وَ الذَّهَبِ؛ مردم، به ادب (فرهنگ و تربیتِ) درست ، نیازمندترند، تا به طلا و نقره . غرر الحکم، ح ۳۵۹۰

حدیث۱۶۹

امام کاظم (علیه السلام)می فرمایند: طوبی لِلمُصلِحینَ بَینَ النّاسِ، اُولئِکَ هُمُ المُقَرَّبونَ یَومَ القیامَةِ خوشا به حال اصلاح کنندگان بین مردم، که آنان همان مقرّبان روز قیامت‌اند. بحارالأنوار، ج ۶۸، ص ۱۵۶، ح ۱۱

حدیث۱۷۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: جالِس العُلَماءَ یزدَد عِلمُک وَ یحسُن اَدَبُک وتَزک نَفسُک؛ با علما معاشرت کن تا علمت زیاد، ادبت نیکو و جانت پاک شود. مطالب السؤول، ص ۴۹

حدیث۱۷۱

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: اِستَشِر فی أمرِک الَّذینَ یخشَونَ اللَّهَ؛ در کار خود، [فقط] با کسانی مشورت کن که از خدا می ترسند. (تحف العقول، ص ۲۹۳)

حدیث۱۷۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اِنَّ النّاسَ اِلی صالِحِ الادَبِ اَحوَجُ مِنهُم اِلَی الفِضَّةِ وَ الذَّهَبِ؛ مردم، به ادب (فرهنگ و تربیتِ) درست ، نیازمندترند، تا به طلا و نقره. (مکارم الأخلاق، ص ۱۷)

حدیث۱۷۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اِنَّ مِمّا یزَینُ الاِسلامَ الاَخلاقُ الحَسَنَةُ فیما بَینَ النّاس؛ خوش اخلاقی در بین مردم، زینت اسلام است. (مشکاةُ الأنوار، ص ۴۲۲)

حدیث۱۷۴

پیامبر اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: رَاسُ العَقل بَعدَ الایمانِ باللّهِ مُداراةُ النّاس فی غَیر تَرک حَقٍّ؛ کمال عقل پس از ایمان به خدا، مدارا کردن با مردم است به شرط آن که حق، ترک نشود. (تحف العقول، ص ۴۲)

حدیث۱۷۵

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أسعَدُ النّاسِ مَن خالَطَ کرامَ النّاسِ خوشبخت‌ترین مردم کسی است که با مردم بزرگوار معاشرت کند. (الأمالی صدوق، ص ۷۳، ح ۴۱)

حدیث۱۷۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: صَدَقَةٌ یحِبُّهَا اللّه: إصلاحٌ بَینَ النّاسِ إذا تَفاسَدوا، وَتَقارُبٌ بَینَهُم إذا تَباعَدوا صدقه ای که خداوند آن را دوست دارد عبارت است از: اصلاح میان مردم هرگاه رابطه شان تیره شد و نزدیک کردن آنها به یکدیگر هرگاه از هم دور شدند. (کافی، ج ۲، ص ۲۰۹، ح ۱)

حدیث۱۷۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مُجالَسَةُ الصّالِحینَ داعیةٌ إلَی الصَّلاحِ؛ همنشینی با صالحان، (انسان را) به سوی صلاح رهنمون می‌شود. (بحارالأنوار، ج۷۸،ص ۳۰۴)

حدیث۱۷۸

امام علی علیه السلام فرمودند: خالطوا الناس مخالطه ان متم معها بکوا علیکم ، و ان عشتم حنوا الیکم؛ با مردم آن چنان معاشرت کنید که اگر بمیرید بر مرگ شما اشک ریزند و اگر زنده بمانید به شما عشق ورزند. (نهج البلاغه)

حدیث۱۷۹

امام حسین علیه السلام فرمودند: لاتَرفع حاجَتَک إلاّ إلی أحَدِ ثَلاثة: إلی ذِی دینٍ، اَو مُرُوّة اَو حَسَب؛ جز به یکی از سه نفر حاجت مبر: به دیندار، یا صاحب مروت، یا کسی که اصالت خانوادگی داشته باشد. (تحف العقول ، ص ۲۵۱)

حدیث۱۸۰

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: آمِرُوا النِّساءَ فِی بَناتِهِنّ؛ با زنان در باره دخترانشان شور کنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۱

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِئتُوا الدَّعوةَ إذا دُعِیتُم؛ وقتی شما را دعوت کردند، بپذیرید. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۲

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَیْهِ السَّلام – : ما تَشاوَرَ قَوْمٌ إلاّ هُدُوا إلی رُشْدِهِمْ؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: هیچ گروهی در کارهای ـ اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و ... ـ با یکدیگر مشورت نکرده اند مگر آن که به رشد فکری و عملی و ... رسیده اند. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۰۵، ح ۴

حدیث۱۸۳

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَیْهِ السَّلام – : مَنْ أکْثَرَ مُجالِسَةُ الْعُلَماءِ أطْلَقَ عِقالَ لِسانِهِ، وَ فَتَقَ مَراتِقَ ذِهْنِهِ، وَ سَرَّ ما وَجَدَ مِنَ الزِّیادَةِ فی نَفْسِهِ، وَکانَتْ لَهُ وَلایَةٌ لِما یَعْلَمُ، وَ إفادَةٌ لِما تَعَلَّمَ؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: هر که با علماء بسیار مجالست نماید، سخنش و بیانش در بیان حقایق آزاد و روشن خواهد شد، و ذهن و اندیشه اش باز و توسعه می یابد و بر معلوماتش افزوده می گردد و به سادگی می تواند دیگران را هدایت نماید. احقاق الحقّ، ج ۱۱، ص ۲۳۸

حدیث۱۸۴

امام علی – علیه السلام – فرمودند: یک ساعت در محضر علماء نشستن ـ که انسان را به مبدأ و معاد آشنا سازند ـ از هزار سال عبادت نزد خداوند محبوب تر خواهد بود. توجّه و نگاه به عالِم از إعتکاف و یک سال عبادت ـ مستحبّی ـ در خانه خدا بهتر است. زیارت و دیدار علماء، نزد خداوند از هفتاد مرتبه طواف اطراف کعبه محبوب تر خواهد بود، و نیز افضل از هفتاد حجّ و عمره قبول

شـده می باشـد. همچنین خداونـد او را هفتاد مرحله ترفیعِ درجه می دهد و رحمت و برکت خود را بر او نازل می گرداند، و ملائکه شهادت می دهند به این که او اهل بهشت است. بحارالأنوار، ج ۱، ص ۲۰۵، ح ۳۳

حدیث۱۸۵

قـال رَسُولُ اللّهِ – صـلی الله علیه وآله – : مَنْ زارَ عالِمـاً فَکَأنَّمـا زارَنی، وَ مَنْ صافَحَ عالِمـاً فَکأنَّما صافَحنی، وَ مَنْ جالَسَ عالِماً فَکَأنَّما جالَسَنی، وَ مَنْ جالَسَـنی فِی الدُّنْیا أجْلَسْـتُهُ مَعی یَوْمَ الْقِیامَۀِ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس به دیدار و زیارت عالم و دانشـمندی برود مثل آن است که مرا زیارت کرده، هر که با دانشمندی دست دهد و مصافحه کند مثل آن که با من مصافحه نموده، هر شخصی همنشین دانشمندی گردد مثل آن است که با من مجالست کرده، و هر که در دنیا با من همنشین شود، در آخرت همنشین من خواهد گشت. مستدرک الوسائل، ج ۱۷، ص ۳۰۰، ح ۲۱۴۰۶

حدیث۱۸۶

پیـامبراکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد : شـیطان گرگ انسـان است هماننـد گرگ گوسـفندان که همیشه میش های دورافتـاده وکنـاره گیر را می گیرد. پس از دسته بنـدیها (گروه گرایی و خـط بازی) بپرهیزیـد و برشـما باد به حضور در جماعت و مجالس عمومی و مسجد. کنز العمال ، ج ۷، ص ۵۸۱

حدیث۱۸۷

امـام علی (علیـه السـلام) می فرماینـد: مروۀ الحضـر، قراءۀ القران ومجالسـۀ العلمـاء و النظر فی الفقـه و المحافظـۀ علی الصـلاۀ فی الجماعـات؛ از علی بن ابی طـالب (علیه السلام) نقـل شـده که فرمود: جوانمردی در حضور در وطن ،قرآن خوانـدن و همنشـینی با علماء و نگریستن در احکام دین و مواظبت بر نمازخواندن در جماعتهاست . (بحار الانوار، ج ,۸۸ ص ۱۰)

حدیث۱۸۸

قـال الامـام الصـادق (علیه السلام) : صدقـۀ یحبهـا الله اصـلاح بین النـاس إذا تفاسـدوا و تقارب بینهم إذا تباعـدوا. امام صادق(علیه السـلام) فرمودنـد: ایجـاد وحـدت هنگـام پیـدایش اختلاف، و تباهی امت و نزدیک کردن آنها در هنگام جـدائی، صـدقه ایست که خداوند آن را دوست دارد. الکافی، جلد ۲، ص۲۰۹

حدیث۱۸۹

قال الامام علی (علیه السلام) : صلاح ذات البین أفضل من عامۀ الصلاۀ و الصیام. امام علی (علیه السلام) فرمودند: اصلاح اختلافها، از تمامی نمازها و روزه ها برتر است. نهج البلاغه

حدیث۱۹۰

قال النبی (صـلی الله علیه و آله و سـلم) : إسـمعوا و أطیعوا لمن ولاه الله الأمر، فإنه نظام الإسـلام. پیامبر اکرم (صـلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: از حاکمان الهی اطاعت کنید و گوش بفرمان باشید زیرا اطاعت از رهبری مایه وحدت امت اسلام است. امالی مفید، جلد ۱ ص ۱۴ مجلس ۲ حدیث ۲

حدیث۱۹۱

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : کونوا دُعاةً لِلنّاسِ بِغَیْرِ اَ لْسِنَتِکُمْ، لِیَرَوا مِنْکُمْ الْوَرَعَ وَ الْاِجْتِهادَ وَ الصَّلاةَ وَ الْخَیْرَ، فَاِنَّ ذلِکَ داعیَةٌ؛ مردم را به غیر از زبان خود، دعوت کنید، تا پرهیزکاری و کوشش در عبادت و نماز و خوبی را از شما ببینند، زیرا اینها خود دعوت کننده است. کافی، ج ۲ ، ص ۷۸، ح ۱۴.

حدیث۱۹۲

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اَلا اُخْبِرُکُمْ بِاَفْضَلَ مِنْ دَرَجَةِ الصّیامِ وَ الصَّلاةِ وَ الصَّدَقَةِ؟ صَلاحُ ذاتِ الْبَیْنِ، فَاِنَّ فَسادَ ذاتِ الْبَیْنِ هِیَ الْحالِقَةُ؛ آیا به چیزی با فضیلت‌تر از نماز و روزه و صدقه (زکات) آگاهتان نکنم؟ و آن اصلاح میان مردم است، زیرا تیره شدن رابطه بین مردم ریشه‌کن کننده دین است. نهج الفصاحه، ح ۴۵۸.

حدیث۱۹۳

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : مَنْ شاوَرَ ذَوِی الْعُقولِ اسْتَضاءَ بِاَنْوارِ الْعُقولِ؛ هر کس با عقلا مشورت کند، از نور عقل‌ها بهره می‌برد. غررالحکم، ح ۸۶۳۴

حدیث۱۹۴

امام کاظم علیه‌السلام می فرمایند: طوبی لِلْمُصْلِحینَ بَیْنَ النّاسِ، اُولئِکَ هُمُ الْمُقَرَّبونَ یَوْمَ الْقیامَةِ؛ خوشا به حال اصلاح‌کنندگان بین مردم، که آنان همان مقرّبان روز قیامت‌اند. تحف العقول، ص ۳۹۳ .

حدیث۱۹۵

تنها کسی باید در صدر مجلس بنشیند که سه ویژگی داشته باشد: ۱- هر گاه از او پرسش کنند پاسخ دهد. ۲- هر گاه دیگران از سخن گفتن درمانند، او سخن بگوید. ۳- نظری بدهد که خیر و صلاح اهل آن مجلس در آن باشد. هر کس این ویژگیها را نداشته باشد و درصدر مجلس بنشیند، احمق است. بحارالانوار، ج۷۸، ص ۳۰۴.

حدیث۱۹۶

حضرت امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: همنشینی با اهل دین شرف دنیا و آخرت است و مشاورت با خردمند خیر خواه، محنت و برکت و هدایت است و توفیقی است از خداوند. پس چنانچه شخص عاقل و خردمند تو را راهنمایی کرد، مبادا سرپیچی کنی که هلاک خواهی شد. بحارالانوار، ج۷۸، ص ۳۱۳.

حدیث۱۹۷

حضرت امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تنها کسی باید در صدر مجلس بنشیند که سه ویژگی داشته باشد: ۱- هر گاه از او پرسش کنند پاسخ دهد. ۲- هر گاه دیگران از سخن گفتن درمانند، او سخن بگوید. ۳- نظری بدهد که خیر و صلاح اهل آن مجلس در آن باشد. هر کس این ویژگیها را نداشته باشد و درصدر مجلس بنشیند، احمق است. بحارالانوار، ج۷۸، ص ۳۰۴.

حدیث۱۹۸

حضرت امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: همنشینی با اهل دین شرف دنیا و آخرت است و مشاورت با خردمند خیر خواه، محنت و برکت و هدایت است و توفیقی است از خداوند. پس چنانچه شخص عاقل و خردمند تو را راهنمایی کرد، مبادا سرپیچی کنی که هلاک خواهی شد. بحارالانوار، ج۷۸، ص ۳۱۳.

حدیث۱۹۹

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: در کارت با کسانی مشورت کن که از خدا می ترسند. بحارالانوار، ج۷۵، ص ۵۸.

حدیث۲۰۰

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کسی از خدا طلب خیر کند، سرگردان نشود و کسی که مشورت کرد، پشیمان نگشت. امالی شیخ طوسی، ص ۱۳۶.

حدیث۲۰۱

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کوشش در راه اصلاح توده ی مردم، از کمال خوشبختی است. غررالحکم، ح ۹۳۶۱.

حدیث۲۰۲

امام علی (علیه السلام): جالِسِ الْعُلَماءَ یَزْدَدْ عِلْمُکَ وَ یَحْسُنْ اَدَبُکَ وَ تَزْکُ نَفْسُکَ؛ با علما هم‌نشین باش، تا علمت زیاد و ادبت نیکو و جانت پاک گردد. غرر الحکم ، ح ۴۷۸۶.

حدیث۲۰۳

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ اُلْهِمَ الصِّدْقَ فی کَلامِهِ وَ الاِْنْصافَ مِنْ نَفْسِهِ وَ بِرِّ والِدَیْهِ وَ وَصلَ رَحِمِهِ، اُنْسِیءَ لَهُ فی اَجَلُهُ وَ وُسِّعَ عَلَیْهِ فی رِزْقِهِ وَ مُتِّعَ بِعَقْلِهِ وَ لُقِّنَ حُجَّتَهُ وَقْتَ مُساءَلَتِهِ ؛ به هر کس، راستگویی در گفتار، انصاف در رفتار، نیکی به والدین و صله رحم الهام شود، اجلش به تأخیر می‌افتد، روزیش زیاد می‌گردد، از عقلش بهره‌مند می‌شود و هنگام سئوال [مأموران الهی] پاسخ لازم به او تلقین می‌گردد. اعلام الدین ، ص ۲۶۵ .

حدیث۲۰۴

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: من استبد برأیه هلک و من شاور الرجال شارکها فی عقولها. هر که خود رایی کند، نابود شود و هر که با بزرگان مشورت کند، در خردهایشان شریک گردد. نهج البلاغه، حکمت ۱۶۱

حدیث۲۰۵

امام باقر(علیه السلام)می فرمایند: فرمان دادن به خوبی و باز داشتن از زشتی، راه پیامبران و شیوه ی نیکوکاران است. فریضه ی

بزرگی است که دیگر فرایض به واسطه ی آن برپا می شود و راه هـا و روش ها امن می گردد، در آمـدها حلال، حقوق و اموال به زور گرفته شده به صاحبانش بر می گردد، زمین آباد شده، از دشـمنان انتقام گرفته می شود و کارها سامان می پذیرد. اصول کافی، ج۵، ص ۵۶.

حدیث۲۰۶

حضرت امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: لَتَأمُرَنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلَتَنَهَنَّ عَنِالْمُنْكَرِاَوْلَيَسْتَعْمِلَنَّ عَلَيْكُمْ شِرَارُ كُمْ فَيَدْعُوخِيَارُكُمْ فَلَايُسْتَجَابُ لَهُمْ . حتماً امربه معروف ونهی ازمنکر کنیـد، وگرنه اشـرارتان برشـما مسلط وحـاکم می‌شونـد آنگاه خوبانتان هم دعا می کننـد، امّا دعایشان مستجاب نمی شود. وسایل الشیعه، ج۱۱، ص۳۹۴

حدیث۲۰۷

پیامبراسـلام (صلی الله علیه وآله وسلم) فرمودند: فَنَيرِزُوا إن قَدَرتُم كُلَّ يَومٍ يَعنى تَهادَوا و تَواصَلُوا فِى اللَّهِ؛ اگر می‌توانید هر روز را نوروز کنید ؛ یعنی در راه خدا به یکدیگر هدیه بدهید و با یکدیگر پیوند داشته باشید. دعائم الإسلام ، ج ۲ ، ص ۳۲۶

مفاسد اجتماعی

حدیث۱

قال الإمام علی – علیه السلام – : مجالسهٔ أهل الهوی منساهٔ للإیمان و محضرهٔ للشیطان. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: همنشینی با هوسرانان باعث از یاد رفتن ایمان و حاضر شدن شیطان است. «نهج البلاغه، خطبه ۸۶»

حدیث۲

قـال الامـام الصـادق – علیه السـلام – : تَجَنَّبُوا الْبَوائِقَ يُمَدَّ لَكُمْ فِى الْاَعْمارِ. امام صادق – علیه السـلام – : از فتنه ها و بـدی ها کناره بگیرید، تا عمرتان طولانی شود. «عیون أخبار الرضا علیه السلام، ج ۲، ص ۴۰، ح ۹۰»

حدیث۳

پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سلّم : أولى النّاسِ بالتُّهْمـةِ مَن جالَسَ أهلَ التُّهْمـةِ . سـزاوارترینِ مردم به تهمت کسـی است که با متهمان و (افراد مظنون) همنشینی کند . أمالی الصدوق : ۲۸ / ۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۹۶

حدیث۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إيّاكُم وتَزَوُّجَ الحَمْقاءِ ، فإنَّ صُحبَتَها ضَـياعٌ ووُلْدَها ضِباعٌ ؛ از ازدواج با زن احمق بپرهیزید ؛ زیرا همنشینی با او تباهی است و فرزندانش کفتار صفت هستند . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۳۷ / ۳۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۴

حدیث۵

امام صادق علیه‌السـلام : المُستَبِدُّ برأيِهِ مَوقوفٌ على مَداحِضِ الزَّلَلِ ؛ آدم خود رأی ، بـر لبه لغزشگاه ایستاده است . بحار الأنوار : ۷۵

/ ۱۰۵ / ۴۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۲۸

حدیث۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: بدانید هیچ مردی با زن نا محرم خلوت نمی کند جز آن که سومی آنها شیطان است و آن قدر آنها را وسوسه میکند تا در حرام بیفتند . نهج الفصاحه، ص ۹۲

حدیث۷

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ألا ـ لا ـ یَخلُوَنَّ رَجُلٌ بِامرَأةٍ إلّا کانَ ثالِثُهُما الشَّیطانُ ؛ بدانید که هیچ مردی با زن نامحرم خلوت نمی‌کند جز آنکه سومی آنها شیطان است. نهج الفصاحه ح???

حدیث۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا تُلاحِ الدَّنِیّ فَیَجتَرِیءَ عَلَیکَ ؛ با فرومایه نزاع مکن که بر تو جرئت می‌ورزد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۲۲۱

حدیث۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا ـ تُمارِیَنَّ اللَّجُوجَ فی مَحفِلٍ ؛ با لجوج در هیچ مجلسی جدل مکن . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۲۰۳

حدیث۱۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا ـ تَطمَع فِیما لا ـ تَستَحِقُّ ؛ بر آنچه شایسته‌اش نیستی ، طمع مدار . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۱۵۷

حدیث۱۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَجالِسُ اللَّهوِ تُفسِدُ الإیمانَ ؛ نشست‌های بیهوده ، ایمان را تباه می‌کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۸۱۵

حدیث۱۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن شَبَّ نارَ الفِتنَةِ کانَ وَقُودا لَها ؛ هر که آتش فتنه بر افروزد ، خود هیزم آن می‌شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۱۶۳

حدیث۱۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن نَقَلَ إلَیکَ نَقَلَ عَنکَ ؛ کسی که [از دیگران] برای تو خبر می‌آورد ، از تو [برای دیگران]خبر

می‌برد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۱۳۳

حدیث۱۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن أظهَرَ فَقرَهُ أذَلَّ قَدرَهُ ؛ هر کس ناداری‌اش را آشکار کند ، ارزش خود را فرو کاسته است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۵۵۵

حدیث۱۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن کَشَفَ ضُرَّهُ لِلنّاسِ عَذَّبَ نَفسَهُ ؛ هر کس پریشانْ‌حالی‌اش را برای مردم آشکار کند ، خودش را عذاب داده است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۵۴۲

حدیث۱۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن عُرِفَ بِالکِذبِ لَم یُقبَل صِدقُهُ ؛ کسی که به دروغگویی شناخته شود ، سخن راستش نیز پذیرفته نمی‌شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۸۰۱۰

حدیث۱۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن دَخَلَ مَداخِلَ السُّوءِ اتُّهِمَ ؛ هر کس به جاهای بد وارد شود ، بدنام می‌شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۷۷۷۸

حدیث۱۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لَیسَ مِنَ العَدلِ القَضاءُ عَلَی الثِّقَةِ بِالظَّنِّ ؛ داوری کردن درباره فرد امین ، با ظنّ و گمان ، عادلانه نیست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۷۵۰۰

حدیث۱۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لَیسَ مَعَ قَطیعَةِ الرَّحِمِ نَماءٌ ؛ با بُریدن از خویشان ، افزایشی [در عمر و مال] نیست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۷۴۵۵

حدیث۲۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: کُلَّما کَثُرَ خُزّانُ الأسرارِ کَثُرَ ضِیاعُها ؛ هر چه بر خزانه‌داران رازها افزوده شود ، رازها بیشتر ضایع شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۷۱۹۷

حدیث۲۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: کَیفَ یُصلِحُ غَیرَهُ مَن لا یُصلِحُ نَفسَهُ؟! ؛ چگونه دیگری را اصلاح می‌کند، آن‌که خود را اصلاح

نکرده است؟! غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۹۹۵

حدیث۲۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: قَد جَهِلَ مَنِ استَنصَحَ أعداءَهُ ؛ نادانی کرد آن که از دشمنانش راه صلاح را باز جُست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۶۶۳

حدیث۲۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: عَینُ المُحِبّ عَمِیَّةٌ عَن مَعایِبِ المَحبُوبِ ، وَ أُذُنُهُ صَمّاءُ عَن قُبحِ مَساوِیهِ ؛ چشم عاشق از دیدن عیب‌های معشوق ، کور است و گوش او از [شنیدن]زشتیِ بدی‌هایش کر . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۳۱۴

حدیث۲۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: عَجِبتُ لِمَن یَرجُو فَضلَ مَن فَوقَهُ کَیفَ یَحرِمُ مَن دُونَهُ ؛ در شگفتم از کسی که به احسان فرا دستش امید دارد ، چگونه فرودستش را محروم می‌کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۲۸۵

حدیث۲۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ظُلمُ الیَتامی وَ الأیامی یُنزِلُ النِّقَمَ وَ یَسلُبُ النِّعَمَ أهلَها ؛ ستم بر یتیمان و بیوه زنان ، کیفر الهی را فرود می‌آورد و نعمت را از اهل نعمت می‌ستاند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۰۷۹

حدیث۲۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ظَلَمَ المَعروفَ مَن وَضَعَهُ فِی غَیرِ أهلِهِ ؛ به نیکی ستم کرده است کسی که آن را به نااهلش روا بدارد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۰۶۳

حدیث۲۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: رَضِیَ بِالذُّلِ مَن کَشَفَ ضُرَّهُ لِغَیرِهِ ؛ به خواری تن داده است آن که پریشانی خویش را برای دیگری آشکار کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۴۱۴

حدیث۲۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: رُبَّ واعِظٍ غَیرُ مُرتَدِعٍ ؛ بسا واعظی که خود [از گناه] باز نمی‌ایستد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۵۳۶۱

حدیث۲۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: رَأسُ الجَهلِ مُعاداةُ النّاسِ ؛ سرآغاز نادانی ، دشمنی با مردم است . غرر الحکم و درر الکلم،

حدیث۵۲۴۷

حدیث۳۰

تَضییعُ المَعرُوفِ وَضعُهُ فِی غَیرِ عَرُوفٍ ؛ تباه کردن احسان ، احسان کردن به کسی است که آن را نمی‌شناسد (به نااهل) . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۴۷۰

حدیث۳۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أَقبَحُ الغَدرِ إذاعَهُ السِّرِّ ؛ زشت‌ترین بی‌وفایی ، فاش کردن راز است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۰۰۵

حدیث۳۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إِیّاکَ وَ النَّمیمَهَ فَإِنّها تَزرَعُ الضَّغینَهَ وَ تُبَعِّدُ عَنِ اللّهِ وَالنّاسِ ؛ بپرهیز از سخن‌چینی که بذر کینه می‌افشانَد و از خدا و مردم دور می کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۶۶۳

حدیث۳۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اِلزَمُوا الجَماعَهَ وَ اجتَنِبُوا الفُرقَهَ ؛ همراه جماعت باشید و از تفرقه بپرهیزید. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۴۸۸

حدیث۳۴

امام علی علیه‌السلام: فیما کَتَبَهُ للأشتَرِ حینَ وَلّاهُ مِصرَ: واعْلَمْ مَع ذلکَ أنّ فی کثیرٍ مِنهُم التُّجّار وذَوی الصَناعاتِ ضِیقا فاحِشا ، وشُحّا قَبیحا ، واحْتِکارا للمَنافِعِ ، وتَحَکُّما فی البِیاعاتِ ، وذلکَ بابُ مَضَرَّهٍ للعامّهِ ، وعَیْبٌ علی الوُلاهِ ، فامْنَعْ مِن الاحْتِکارِ ؛ فإنّ رسولَ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم مَنَعَ مِنهُ؛ - در فرمان زمامداری مصر به مالک اشتر- : با این همه ، بدان که بسیاری از آنان - تجّار و صاحبان صنعت - در داد و ستد بیش از اندازه سختگیرند و بخل ورزی ناپسندی دارند و به منظور سود بیشتر کالا ـ را احتکار می کنند و به دلخواه نرخ گران می‌بندند و این کار برای توده مردم زیانبار و برای حکمرانان عیب و ننگ است . بنابراین ، از احتکار جلوگیری کن ؛ زیرا که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلّم از آن منع فرموده است . نهج البلاغه: الکتاب ۵۳ و منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۶۰

حدیث۳۵

امام علی علیه‌السلام : الحِرصُ لا یَزیدُ فی الرِّزقِ ، ولکنْ یُذِلُّ القَدْرَ؛ آزمندی، روزی را زیاد نمی کند بلکه قدر و منزلت را خوار می‌سازد. غرر الحکم : ۱۸۷۷

حدیث۳۶

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: هر که علم و دانش را جوید برای آنکه به علما فخر فروشی کند ، یا با سفهابستیزد ، و یا مردم

را متوجه خود نماید ، باید آتش را جای نشستن خود گیرد . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ۲ ، ص ۳۸

حدیث۳۷

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: همنشین نادان، گرفتار است. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۴)

حدیث۳۸

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إیّاکم و العضه النّمیمه القاله بین النّاس؛ از سـخن چینی مردم پرهیز کنیـد. نهج الفصاحه

حدیث۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاکم و الزّنا فإنّ فیه أربع خصال تذهب البهاء عن الوجه و تقطع الرّزق و تسخط الرّحمن و الخلود فی النّار؛ از زنا بپرهیزید که در آن چهار خصلت است رونق از چهره ببرد و روزی را ببرد و خدا را خشمگین کند و مایه عذاب جاودان شود. نهج الفصاحه

حدیث۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاکم و التّسویف و طول الأمل فإنّه کان سببا لهلاك الامم؛ از اهمال و طول امل بپرهیزید که موجب هلاکت اقوام است. نهج الفصاحه

حدیث۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: ألا لا یخلونّ رجل بامرأه إلّا کان ثالثهما الشّیطان؛ بدانیـد که هیـچ مردی با زن نامحرم خلوت نمی کند جز آن که سومی آنها شیطان است. نهج الفصاحه

حدیث۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا کانوا ثلاثه فلا یتناجی اثنان دون الثّالث؛ وقتی سه تن باهمند دوتاشان آهسته با هم سخن نگویند. نهج الفصاحه

حدیث۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا ظهر الزّنا و الرّبا فی قریه فقد أحلّوا بانفسهم عذاب اللّه؛ وقتی زنا کاری و ربا خواری در دهکده ای آشکار شود، مردم آن عذاب خدا را بخود خریده اند. نهج الفصاحه

حدیث۴۴

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السـلام – : مُجالَسَـهُ أهْلِ الـدِّناءَهِ شَرٌّ، وَ مُجالَسَـهُ أهْلِ الْفِسْقِ ریبَـهٌ ؛ امام حسـین – علیه السـلام – فرمودنـد:

همنشینی با اشخاص پست و رذل سبب شرّ و بد بختی خواهد گشت و همنشینی و مجالست با معصیت کاران موجب شکّ و بدبینی خواهد شد. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۱۲۲، ح ۵

حدیث۴۵

ألخلاف یهدم الرأی؛ اختلاف، بنیاد اندیشه درست را درهم می ریزد. نهج البلاغه حکمت ۲۱۵

حدیث۴۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: .. فإن ید الله علی الجماعهٔ و ایاکم و الفرقهٔ فإن الشاذ من الناس للشیطان، کما أن الشاذ من الغنم للذئب؛ دست خدا بر سر جماعت است،از تفرقه بپرهیزید، زیرا شخص تکرو، شکار شیطان است همان گونه که گوسفند تک رو، طعمه گرگ است. شرح نهج البلاغه، جلد ۸، ص ۱۱۲

حدیث۴۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: من فارق الجماعهٔ مات میتهٔ جاهلیهٔ؛ هر کس از گروه مسلمانان جدا شود بر مرگ جاهلیت بمیرد. نهج الفصاحهٔ، ۲۸۵۵

حدیث۴۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لا تختلفوا، فإن من کان قبلکم اختلفوا فهلکوا. اختلاف نکنید، آنان که قبل از شما بودند اختلاف کردند و هلاک شدند. کنز العمال، حدیث ۸۹۴

حدیث۴۹

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : کسانی که به کشمکش و دشمنی با یکدیگر بپردازند، دچار سستی می‌شوند و سرانجام بدِ کارشان را می‌چشند و در نزدشان خوبی، بدی و بدی، خوبی جلوه می کند، در نتیجه راهشان را درست نمی بینند، کارشان دشوار و گریز گاهشان تنگ می‌شود، چنین کسان در معرض خروج از دین و پیروی از راه غیر مؤمنان هستند. خصال، ص ۲۳۳ .

حدیث۵۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: اگر تن دادن به شغل، مایه زحمت و رنج است، بیکاری نیز سبب نادرستی و فساد خواهد بود. الحدیث،ص۲۸.

حدیث۵۱

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: لاتَخْتَلِفوا، فَإِنَّ مَنْ کانَ قَبْلَکُمُ اخْتَلَفوا فَهَلَکوا؛ باهم اختلاف نکنید، که پیشینیان شما دچار اختلاف شدند و نابود گشتند. کنزالعمال، ح ۸۹۴ .

حدیث۵۲

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: کسی که ریشه اش ناپاک باشد حضور او (و مصاحبتش) بد باشد. (غررالحمکم ، باب اصل)

حدیث۵۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : خصومت کردن با مردم ، مبداء هلاکت است . (شرح غررالحکم ، ج ۱، ص ۲۰۲)

حدیث۵۴

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: وقتی زناکاری و رباخواری در جایی آشکار شود مردم آن عذاب خدا را به خود خریده اند. نهج الفصاحه ، حدیث ۲۱۸

حدیث۵۵

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: با مشروب خوار همنشینی و سلام و علیک نکن. (بحار الانوار ، ج ۶۶، ص ۴۹۱)

حدیث۵۶

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أولَی النّاسِ بِالتُّهمَةِ مَن جالَسَ أهلَ التُّهمَةِ؛ سزاوارترین مردم به تهمت کسی است که با اهل تهمت همنشینی کند. الأمالی ، صدوق ، ص ۷۳

حدیث۵۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: کثرَةُ المِزاحِ تُذهِبُ البَهاءَ وَ توجِبُ الشَّحناءَ؛ شوخی زیاد، ارج و احترام را می برد و موجب دشمنی می شود. (غرر الحکم، ح ۷۱۲۶)

حدیث۵۸

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: الکِبرُ مَطَایَا النَّارِ؛ کبر و بزرگی نمودن(به منزله ی) مرکبی است که سوار خود را به سوی آتش می برد. (جهاد با نفس، ح ۵۷۸)

حدیث۵۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: شَرُّ النّاسِ مَن لا یعفو عَنِ الزَّلَّةِ وَ لا یستُرُ العَورَةَ؛ بدترین مردم کسی است که خطا را نمی بخشد و عیب (دیگران) را نمی پوشاند. (غررالحکم، ج۴، ص۱۷۵، ح ۵۷۳۴)

حدیث۶۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: و َإیاك ... اَن تَعِدَهُم فَتُتبعَ مَوعِدَك بِخُلفِك ... فَاِنَّ الخُلفَ یوجبُ المَقتَ عِندَ اللّهِ وَ النّاس؛ بپرهیز از خلف وعده که آن موجب نفرت خدا و مردم از تو می شود. (نهج البلاغه، نامه ۵۳)

حدیث۶۱

امام حسین(علیه السلام) فرمودند: مُجالَسَةِ أهلِ الدِنَاءَة شَر، وَ مُجَالَسَةِ أَهلِ الفُسُوقِ ريبَة؛ همنشينی با سفلگان و افراد پست ناپسند است و همدمی گناهکاران موجب بدبینی مردم و از دست دادن اعتماد و اعتبار است. (بحارالانوار، ج۷۸، ص ۱۲۲)

حدیث۶۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لاتَصحَب المائِقَ فَاِنَّهُ يُزَيِّنُ لَکَ فِعلَه وَ يَوَدُّ اَن تَکُونَ مِثلَه؛ همنشين بی خرد مباش که او کار (نابخردانه) خود را برای تو آرايد و دوست دارد تو را چون خود نمايد. (قصارالحکم،۲۹۳)

حدیث۶۳

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : فِی الزِّنا سِتُّ خِصالٍ: ثَلاثٌ مِنْها فِی الدُّنْیا وَ ثلاثٌ فِی الْآخِرَة، فَاَمّا الَّتی فِی الدُّنْیا فَیَذْهَبُ بِالْبَهاءِ وَ یُعَجِّلُ الْفَناءَ وَ یَقْطَعُ الرِّزْقَ وَ اَمّا الَّتی فِی الْآخِرَةِ فَسوءُ الْحِسابِ وَ سَخَطُ الرَّحمنِ وَ الْخُلودُ فِی النّارِ ؛ زنا، شش پیامد دارد: سه در دنیا و سه در آخرت. سه پیامد دنیایی‌اش این است که: آبرو را می‌بَرد، مرگ را شتاب می‌بخشد و روزی را می‌بُرد و سه پیامد آخرتی‌اش: سختی حسابرسی، خشم خدای رحمان و ماندگاری در آتش است. خصال ، ص ۳۲۱، ح ۳ .

حدیث۶۴

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: شر الآراء ما خالف الشريعة؛ بدترين رأی آن است که مخالف شريعت باشد. نهج البلاغه، حکمت ۱۷۹.

حدیث۶۵

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: ضلة الرای تفسد المقاصده؛ نادرستی رأی، اهداف را تباه می کند. غررالحکم، ح۵۹۰۲.

حدیث۶۶

قال الامام علی – علیه السلام – : مَن دَخَلَ مَدَاخِلَ السُوءِ اِتُّهَمَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر که به جاهای بد رفت و آمد کند، مورد بدگمانی و تهمت واقع شود. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۹۱»

دوست و دوست یابی

حدیث۱

قال الإمام علی (علیه السلام) : من عذب لسانه کثر إخوانه. امام علی (علیه السلام) فرمودند: کسی که زبانش شیرین باشد، برادرانش زیاد شوند. «غررالحکم، ح ۷۷۶۱»

حدیث۲

قال الامام العسکری – علیه السّلام – : مَنْ کانَ الوَرَعُ سجیّتهُ و الکرمُ طبیعَتَهُ و الحِلمُ خلَّتَهُ کَثُرَ صدیقُهُ و الثّناءُ علیهِ. امام حسن عسکری – علیه السّلام – فرمودند: هرکس ورع و پرهیزگاری روش زندگی او، بزرگواری و سخاوت عادت او و صبر و بردباری برنامه اش

باشد، دوستانش زیاد خواهند بود و دیگران او را مورد مدح و ستایش قرار می دهند. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۳۷۹»

حدیث۳

قال الامام الصادق – علیه السلام – : لا تَثِقَنَّ بِأَخِیکَ کُلَّ الثِّقَةِ، فَإِنَّ صُرعَةَ الِاستِرسَالِ لا تُستَقَالُ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: به برادرت اعتماد کامل و تمام مکن؛ زیرا زمین خوردن ناشی از اطمینان کردن قابل عفو نیست. «تحف العقول، ص ۳۵۷»

حدیث۴

قال الامام علی – علیه السلام: فی وصیته لابنه الحسن – علیه السلام – : لا یَعدَمُکَ مِن شَفِیقٍ سُوءُ الظَّنِّ. امام علی – علیه السلام – فرمود در سفارش به فرزند بزرگوار خود امام حسن – علیه السلام –، می‌فرمایند: بدگمانی، تو را از دوست دلسوز محروم نکند. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۲۱۱»

حدیث۵

قال الامام علی – علیه السلام – : مَن غَلَبَ عَلَیهِ سُوءُ الظَّنِّ لم یَترُک بَینَهُ و بَینَ خَلِیلٍ صُلحاً. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هرکه بدگمانی بر او چیره شود، بین او و دوستانش دوستی ای باقی نمی ماند. «غرر الحکم، ح ۸۹۵۰»

حدیث۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : یا بُنَیَّ ... إیّاک و مُصادقَةَ البَخیل فإنَّهُ یَقعُد عنک أحوجَ ما تکون الیه. امام علی – علیه السّلام – (خطاب به فرزندشان امام حسن – علیه السّلام –) فرمودند: پسرم! از دوستی با بخیل بپرهیز، زیرا او از تو باز می‌دارد آن چه را که بسیار به آن نیازمندی. «نهج البلاغه، حکمت ۳۷»

حدیث۷

قال الامام علی – علیه السّلام – : لیس لِبَخیلٍ حبیبٌ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: شخص بخیل، دوست و رفیقی ندارد. «غررالحکم، ص ۳۱۵»

حدیث۸

عَن الامام موسی بِن جعفرٍ – علیه السّلام – قال: ثَلاثةٌ یُستظلونَ بظلِ عَرشِ اللهِ یومَ القیامةِ یومٌ لا ظِلَّ الا ظلةُ رَجلٌ زوّجَ اَخاهُ المسلمَ او اَخدمهُ او کتَمَ له سرّاً. امام موسی بن جعفر – علیه السّلام – فرمودند: خداوند در روز قیامت سه دسته را در زیر سایه عرش خویش پناه می دهد در حالتی که سایه ای جز سایه عرش پروردگار وجود ندارد و آنها عبارتند از: کسی که برادر مسلمان خود را زن دهد و کسی یا به برادر دینی خود خدمت کند و یا آنکه از فاش شدن اسرار برادر مسلمانش جلوگیری کند. «نور الثقلین، ج ۳، ص ۵۹۹»

حدیث۹

امام صادق علیه‌السلام : إذا اتَّهَمَ المؤمنُ أخاهُ انْماثَ الإیمانُ مِن قلبِهِ کما یَنْماثُ المِلحُ فی الماءِ . هرگاه مؤمن به برادر خود تهمت زند ایمان در قلب او آب شود همچنان که نمک در آب حلّ می‌شود . الکافی : ۲ / ۳۶۱ / ۱

حدیث۱۰

امـام صـادق علیه‌السـلام : مَنِ اتَّهمَ أخاهُ فی دِینِهِ فلا حُرمَـةَ بَینَهُما . هر کس به برادر دینی خود تهمت زنـد حرمتی میان آن دو به جا نمی‌ماند. الکافی : ۲ / ۳۶۱ / ۲

حدیث۱۱

امام علی علیه‌السلام : غایَةُ الخِیانَةِ خِیانَةُ الخِلِّ الوَدودِ ، ونَقْضُ الْعُهُودِ . اوج خیانت ، خیانت کردن به دوست صمیمی و شکستن عهد و پیمانهاست . غرر الحکم : ۶۳۷۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۹۰

حدیث۱۲

امام هادی علیه‌السـلام : المِراءُ یُفسِدُ الصَّداقَةَ القَدیمَةَ ، ویَحلُلُ العُقدَةَ الوَثیقَةَ ، وأقلُّ ما فیهِ أن تَکونَ فیهِ المُغالَبةُ ، والمُغالَبةُ اُسُّ أسبابِ القَطیعَـةِ . مـجادله کـردن ، دوسـتـی دیرین را از بـین می‌برد و پیوند اسـتوار را از هم می‌گسـلد و کمترین چیزی کـه در آن هست ، چیره‌جویی است و چیره‌جویی ، خود عامل اصلی قطع رابطه می‌باشد . أعلام الدین : ۳۱۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۱۲

حدیث۱۳

امـام صـادق علیه‌السـلام : أبعَـدُ مـا یَکونُ العَبـدُ مِنَ اللّه أن یَکونَ الرَّجُـلُ یُواخی الرَّجُـلَ وهُوَ یَحفَـظُ (علَیهِ) زَلاّتِهِ لِیُعَیِّرَهُ بِهـا یَوما ما . دورترین بنـده از خدا ، آن کسـی است که با شخصـی طرح دوستی افکند و لغزشـهای او را نگه دارد ، تا روزی به واسـطه آنها او را سرزنش کند . الکافی : ۲ / ۳۵۵ / ۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۲۰

حدیث۱۴

پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : لا یَحِلُّ للمُؤمنِ أن یَهجُرَ أخاهُ فَوقَ ثلاثـةِ أیّام . روا نـیست که مـؤمـن ، بـیش از سه روز با برادرش قهر باشد . کنزالعمّال : ۲۴۷۹۳ منتخب میزان الحکمهٔ :

حدیث۱۵

دنَی الکُفرِ أن یَسمَعَ الرجلُ عن أخیهِ الکَلِمَةَ فَیحفَظَها علَیهِ یُریدُ أن یَفضَحَهُ بها ، اُولئکَ لا خَلاقَ لَهُم . کمترین درجه کفر ، این است که آدمی از برادر خود سـخنی بشـنود و آن را نگه دارد تا (روزی) به وسـیله آن رسوایش گرداند ؛ اینان از خیر و خوبی بی‌نصیبند . بحار الأنوار : ۷۸/۲۷۶/۱۱۲

حدیث۱۶

امـام علی علیه‌السـلام : مِن عَلامـةِ الشَّقـاءِ غِشُّ الصَّدیقِ . از نشـانه بـدبختی ، دغلکـاری با دوست است . غرر الحکم : ۹۲۹۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۰۰

حدیث۱۷

امام علی علیه‌السلام : لَیسَ لِمُتَکبِّرٍ صَدیقٌ . شخص متکبّر ، از دوست بی‌بهره‌است . غرر الحکم : ۷۴۶۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۸۲

حدیث۱۸

امام کاظم علیه‌السلام : ثلاثةٌ یَستَظِلُّونَ بِظِلِّ عَرشِ اللّه یَومَ لا ظِلَّ إلاّ ظِلُّهُ : رَجُلٌ زَوَّجَ أخاهُ المسلمَ ، أو أخدَمَهُ ، أو کَتَمَ لَهُ سِرّا ؛ سه نفرند که در روزی که سایه‌ای جز سایه عرش خدا نیست در سایه عرش اویند : مردی که برادر مسلمان خود را زن دهد ، یا به او خدمت کند ، یا رازش را بپوشاند . الخصال : ۱۴۱ / ۱۶۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۲

حدیث۱۹

امام صادق علیه‌السلام : یَنبَغی لأولیاءِ المَیّتِ أن یُؤْذِنوا إخوانَ المَیّتِ بمَوتهِ ، فیَشهَدونَ جنازَتَهُ ویُصَلُّونَ علَیهِ ، فیُکسِبُ لَهُمُ الأجرَ ویُکسِبُ لِمَیّتِهِ الاستِغفارَ ؛ شایسته است که صاحبان عزا برادران دینی میّت را از مرگ او با خبر سازند ، تا در تشییع جنازه حاضر شوند و بر او نماز خوانند و بدین ترتیب ، هم برای آنان اجری حاصل شود و هم برای میّت استغفار به عمل آید . علل الشرائع : ۳۰۱ /۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۲۲

حدیث۲۰

امام علی علیه‌السلام : مِن کَرَمِ المَرءِ بُکاؤهُ علی ما مَضی مِن زَمانِهِ ، وحَنینُهُ إلی أوطانِهِ ، وحِفظُهُ قَدیمَ إخوانِهِ ؛ از بزرگواری انسان، گریستن اوست بر عمر سپری شده‌اش و علاقه او به میهنش و نگهداشتن دوستان دیرینه‌اش . بحار الأنوار : ۷۴ / ۲۶۴ / ۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۹۶

حدیث۲۱

امام صادق علیه‌السلام : مَنِ استَشارَ أخاهُ فَلَم یَنصَحْهُ مَحْضَ الرَّأیِ سَلَبَهُ اللّه رَأیَهُ ؛ هرکه با برادر خود مشورت کند و او خالصانه راهنماییش نکند ، خداوند اندیشه او را از وی بگیرد . المحاسن : ۲ / ۴۳۸ / ۲۵۲۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۰۸

حدیث۲۲

امام صادق علیه‌السلام : الجَهلُ فی ثلاثٍ : فی تَبدُّلِ الإخْوانِ ، والمُنابَذَةِ بغَیرِ بَیانٍ ، والتَّجَسُّسِ عمّا لا یَعنی ؛ نادانی در سه چیز است : دوست عوض کردن ، مخالفت کردن بدون دلیل و برهان و پرس و جو از چیزهای بیهوده . تحف العقول : ۳۱۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۲۰

حدیث۲۳

امام علی(سلام الله علیه): مَن عَذُبَ لِسانُهُ کَثُرَ إخوانُهُ؛ کسی که زبانش شیرین باشد، برادرانش زیاد شوند. میزان الحکمهٔ: ح ۱۸۰۶۲

حدیث۲۴

امام علی(سلام الله علیه): دارِ عَدُوَّکَ، وأخلِص لِوَدودِکَ؛ با دشمنت مدارا کن و دوستیت را برای دوستانت خالص گردان. موسوعه

امام علی: ج ۶ ص ۲۰۴ ح ۵۴۹۷

حدیث۲۵

امام علی(سلام الله علیه): مَن تَألَّفَ النّاسَ أحَبّوهُ؛ هر که با مردم الفت بگیرد، مردم او را دوست می‌دارند. میزان الحکمهٔ: ح ۲۳۷۵

حدیث۲۶

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): اِختَبِرُوا النّاسَ بِأخدانِهِم فَإنَّما یُخادِنُ الرَّجُلُ مَن یُعجِبُهُ نَحوُهُ؛ مردم را به دوستانشان بیازمایید؛ زیرا آدمی با کسی که از رفتارش خوشش بیاید، دوستی می کند. تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۲۴۹

حدیث۲۷

امام علی(سلام الله علیه): اِتَّقُوا اللّهَ، وکونوا إخوَةً بَرَرَةً، مُتَحابّینَ فِی اللّهِ، مُتَواصِلینَ مُتَراحِمینَ؛ از خدا بترسید و برادرانی نیکوکار باشید، در راه خدا یکدیگر را دوست بدارید و با هم ارتباط برقرار سازید و به هم مهر و شفقت بورزید. الکافی: ج ۲، ص ۱۷۵، ح ۱

حدیث۲۸

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): مَن رَدَّ عَن عِرضِ أخیهِ کانَ لَهُ حِجاباً مِنَ النّارِ؛ هر که از آبروی برادر خود دفاع کند این کار حجابی میان او و آتش است. میزان الحکمهٔ: ح ۱۲۲۹۰

حدیث۲۹

امام علی(سلام الله علیه): المَوَدَّةُ قَرابَةٌ مُستَفادَةٌ؛ دوستی، خویشاوندیِ اکتسابی است. میزان الحکمهٔ: ح ۳۱۹۷

حدیث۳۰

امام عسکری(سلام الله علیه): صَدیقُ الجاهِلِ تَعِبٌ. دوستِ نادان، سختی‌آور است. دانش‌نامه عقاید اسلامی: ج ۲ ص ۱۳۰ ح ۱۱۷۶

حدیث۳۱

امام رضا(سلام الله علیه): مَن تَبَسَّمَ فی وَجهِ أخیهِ المُؤمِنِ کَتَبَ اللّهُ لَهُ حَسَنَةً؛ هر که به روی برادر مؤمنش لبخند بزند، خداوند برایش ثوابی خواهد نوشت. دوستی: ص ۲۱۶ ح ۵۳۵

حدیث۳۲

امام عسکری(سلام الله علیه): خَصلَتانِ لَیسَ فَوقَهُما شَیءٌ: اَلْإیمانُ بِاللّهِ ونَفعُ الإخوانِ؛ دو خصلت است که بالاتر از آنها چیزی نیست: ایمان به خدا و سود رساندن به برادران. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۳۷۴

حدیث۳۳

امام عسکری(سلام الله علیه): خَیرُ إخوانِکَ مَن نَسِیَ ذَنبَک، وذَکَرَ إحسانَکَ إلَیهِ. بهترین برادر تو آن کسی است که گناه و خطای تو را به خود، فراموش کند. میزان الحکمة: ح ۲۸۸

حدیث۳۴

امام علی(سلام الله علیه): فِی الضِّیقِ یَتَبَیَّنُ حُسنُ مُواساةِ الرَّفِیقِ؛ خوب یاری رساندن به دوست، در تنگنا آشکار می‌شود. میزان الحکمه، ح ۷۳۷۰

حدیث۳۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: وقتی مسلمانی از کنار برادر مسلمانش عبور می نماید و سلام نمی کند ملائکه از آن مسلمان تعجب می کنند. محجه البیضاء جلد ۳ صفحه ۳۸۲

حدیث۳۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: آدمی تحت تاثیر رفیق خویش است و از روش او پیروی می کند، البته هرکدام از شما باید در انتخاب دوست دقت کند و ببیند با چه کسی دارد طرح رفاقت و دوستی می ریزد. الحدیث، ج ۲، ص ۴۸

حدیث۳۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : کسی که برای رفع نیاز برادر مومن خود کوشش نماید مانند این است که نه هزار سال خداوند متعال را عبادت نموده در حالی که روزها را روزه گرفته و شب ها را هم شب زنده داری نموده. بحارالانوار جلد ۷۴ صفحه ۳۱۵

حدیث۳۸

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: عَلَیکَ بِمُداراةِ النّاسِ وَ اِکْرامِ الْعُلَماءِ وَ الصَّفْحِ عَنْ زَلّاتِ الْاِخْوانِ فَقَدْ اَدَّبَکَ سَیِّدُ الْاَوَّلینَ وَ الْآخِرینَ بِقَولِهِ صلی‌الله‌علیه‌وآله : اُعْفُ عَمَّنْ ظَلَمَکَ وَ صِلْ مَنْ قَطَعَکَ وَ اَعْطِ مَنْ حَرَمَکَ ؛ تو را سفارش می‌کنم به مدارای با مردم و احترام به علما و گذشت از لغزش برادران (دینی)؛ چرا که سرور اولین و آخرین، تو را چنین ادب آموخته و فرموده است : «گذشت کن از کسی که به تو ظلم کرده ، رابطه برقرار کن با کسی که با تو قطع رابطه کرده و عطا کن به کسی که از تو دریغ نموده است». اعلام الدین، ص ۹۶

حدیث۳۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا عَیشَ لِمَن فارَقَ أحِبَّتَهُ ؛ کسی را که از دوستانش جدا شده است ،آسایشی نیست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۰۶۶۱

حدیث۴۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا خَیرَ فیمَن یَهجُرُ أخاهُ مِن غَیرِ جُرمٍ ؛ خیری نیست در آن که از دوستانش بی‌هیچ جرمی کناره می گیرد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۷۴۱

حدیث۴۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا یُغتَبَطُ بِمَوَدَّةِ مَن لا دینَ لَهُ ؛ به دوستی فرد بی دین ، شادی نمی‌کنند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۸۰۳

حدیث۴۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا یَکُونُ الصَّدیقُ صَدیقا حَتّی یَحفَظَ أخاهُ فی غَیبَتِهِ وَ نَکبَتِهِ وَ وَفاتِهِ ؛ دوست ، دوست نیست ، مگر آ ن که در غیاب دوستش و گرفتاری و مرگ او حقّ دوستی را به‌جای آورد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۸۲۱

حدیث۴۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا خَیرَ فی أخٍ لا یُوجِبُ لَکَ مِثلَ الَّذی یُوجِبُ لِنَفسِهِ ؛ خیری نیست در دوست و برادری که مانند آنچه را برای خود واجب می‌داند ، برای تو واجب نداند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۸۹۱

حدیث۴۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: البَشاشَةُ حِبالَةُ المَوَدَّةِ؛ خوشرویی، کمند دوستی است. (میزان الحکمة، ح ۱۸۴۱)

حدیث۴۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إذَا احتَشَمَ المُومِن أَخَاهُ فَقَد فَارقَهُ ؛ به خشم درآوردن و شرمنده ساختن دوست، مقدمه جدایی از اوست. (محاضرات، ج۲، ص۲۸)

حدیث۴۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا تَصحَب مَن یَحفَظُ مَساوِیَکَ ، وَ یَنسی فَضائِلَکَ وَ مَعالِیَکَ ؛ با کسی که بدی‌های تو را به خاطر می‌سپارد و نیکی‌ها و بزرگواری‌های تو را فراموش می کند ، دوستی مکن . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۴۱۹

حدیث۴۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا تَثِق بِالصَّدیقِ قَبلَ الخُبرَةِ ؛ پیش از آزمایش ، به دوست اعتماد مکن . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۲۵۷

حدیث۴۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: وَحدَةُ المَرءِ خَیرٌ لَهُ مِن قَرینِ السُّوءِ ؛ تنهایی آدمی برای او از همنشین بد ، بهتر است . غرر الحکم و

درر الکلم، حدیث۱۰۱۳۶

حدیث۴۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: نِظامُ الدِّینِ خَصلَتانِ : إنصافُکَ مِن نَفسِکَ ، وَ مُواساةُ إخوانِکَ ؛ رشته پیوند دین دو ویژگی است : انصاف داشتن با خود ، و با جان و مال به یاری برادران شتافتن . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۹۸۳

حدیث۵۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَجالِسُ اللَّهوِ تُفسِدُ الإیمانَ ؛ نشست‌های بیهوده ، ایمان را تباه می کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۸۱۵

حدیث۵۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مِن شَرائِطِ الإیمانِ حُسنُ مُصاحَبَةِ الإخوانِ ؛ از شرایط ایمان ، نشست و برخاستِ نیک با برادران داشتن است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۲۸۲

حدیث۵۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ما حُفِظَتِ الأُخُوَّةُ بِمِثلِ المُواساةِ ؛ [دوستی و] برادری با هیچ چیزی به مانند یاری کردن با مال و جان ، محفوظ نمی‌مانَد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۵۷۸

حدیث۵۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن هانَت عَلَیهِ نَفسُهُ فَلا تَرجُ خَیرَهُ ؛ هر که خود را خوار شمارد ، به خیرش امید مدار . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۰۸۷

حدیث۵۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن دَنَت هِمَّتُهُ فَلا تَصحَبهُ ؛ دونْ همّت را همدم مباش . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۰۸۶

حدیث۵۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن مَدَحَکَ بِمالَیسَ فیکَ فَهُوَ خَلیقٌ أن یَذُمَّکَ بِما لَیسَ فِیکَ ؛ هر کس تو را به چیزی که در تو نیست ، بستاید ، سزاوار است که تو را به آنچه در تو نیست ، سرزنش کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۶۵۸

حدیث۵۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن جالَسَ الجُهّالَ فَلیَستَعِدّ لِلقیلِ وَ القالِ ؛ آن که با نادانان همنشینی می کند ، آماده بگو مگو (سخن‌های بی‌پایه) باشد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۵۰۵

حدیث۵۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن یَطلُبِ الهِدایَهَ مِن غَیرِ أهلِها یَضِلُّ ؛ هر که طالب هدایت از نااهل باشد ، گمراه می‌شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۵۰۱

حدیث۵۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن حَسُنَت عِشرَتُهُ کَثُرَ إخوانُهُ ؛ هر کس معاشرتش نیکو باشد ، برادرانش بسیار شوند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۳۹۲

حدیث۵۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن أبانَ لَکَ عَیبَکَ فَهُوَ وَدُودُکَ ؛ هر کس عیب تو را برایت آشکار کند ، همو دوستدار توست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۲۱۰

حدیث۶۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن جانَبَ الإخوانَ عَلی کُلِّ ذَنبٍ قَلَّ أصدِقاؤُهُ ؛ هر کس به دلیل هر خطایی که از دوستانش سر می‌زند ، از آنان کناره گیرد ، دوستانش اندک می‌شوند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۱۶۶

حدیث۶۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لَیسَ لَکَ بِأخٍ مَن أحوَجَکَ إلی حاکِمٍ بَینَکَ وَ بَینَهُ ؛ برادر تو نیست آن کس که تو را به داوری بین تو و خودش نیازمند کند فرد سومی را به عنوان قاضی قرار دهد) . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۷۵۰۵

حدیث۶۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لَیسَ لَکَ بِأخٍ مَنِ احتَجتَ إلی مُداراتِهِ ؛ برادر تو نیست آن کس که نیازمند به مدارای با او باشی . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۷۵۰۳

حدیث۶۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: کُلُّ امرِءٍ یَمیلُ إلی مِثلِهِ ؛ هر فردی ، به همانند خود گرایش دارد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۸۶۵

حدیث۶۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: قارِن أهلَ الخَیرِ تَکُن مِنهُم ، وَ بایِن أهلَ الشَّرِّ تَبِن عَنهُم ؛ با نیکوکاران همراه باش تا از آنان باشی ، و از بدکاران کناره جو تا از آنان جدا باشی . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۸۰۵

حدیث۶۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: فِی الضِّیقِ یَتَبَیَّنُ حُسنُ مُواساةِ الرَّفیقِ ؛ خوبْ یاری رساندن به دوست ، در تنگنا آشکار می‌شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۴۷۳

حدیث۶۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: غایَةُ الخِیانَةِ خِیانَةُ الخِلِّ الوَدُودِ وَ نَقضُ العُهُودِ ؛ منتهای خیانت ، خیانت کردن به دوست صمیمی و شکستن پیمان است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۳۷۴

حدیث۶۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: عِندَ نُزُولِ الشَّدائِدِ یُجَرَّبُ حِفاظُ الإخوانِ ؛ نگاه دارندگان برادری و دوستی، هنگام‌فرود آمدن‌سختی‌ها آزمایش می‌شوند. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۲۰۵

حدیث۶۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: عَلَی التَّواخِی فِی اللّهِ تَخلُصُ المَحَبَّةُ ؛ با برادری در راه خدا ، محبّت خالص می‌شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۱۹۱

حدیث۶۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: عَلَیکَ بِإخوانِ الصَّفاءِ فَإنَّهُم زینَةٌ فِی الرَّخاءِ وَ عَونٌ فِی البَلاءِ ؛ بر تو باد برادران پاکْ نهاد ، که در گشایش زینت‌اند و در بلا یاور . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۱۲۸

حدیث۷۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: عَلَیکَ بِالبَشاشَةِ فَإنَّها حِبالَةُ المَوَدَّةِ ؛ بر تو باد خوش‌رویی ، که خوش‌رویی ، کمند دوستی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۱۰۱

حدیث۷۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: صاحِبُ السَّوءِ قِطعَةٌ مِنَ النّارِ ؛ همنشین بد ، پاره‌ای از آتش دوزخ است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۸۲۴

حدیث۷۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: شَرُّ الأَصحابِ السَّریعُ الاِنقِلابِ ؛ بدترینِ یاران ، کسی است که زود دگرگون شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۷۴۲

حدیث۷۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: شَرُّ اَصدِقائِکَ مَن تَتَکَلَفُ لَهُ ؛ بدترین دوستت کسی است که برای او به زحمت افتی . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۷۰۶

حدیث۷۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: سَلُوا القُلُوبَ عَنِ المَوَدّاتِ فَإنَّها شَواهِدُ لا تَقبَلُ الرُّشا ؛ دوستی و محبّت را از دل‌ها بپرسید که دل‌ها گواهانی هستند که رشوه نمی‌پذیرند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۶۴۱

حدیث۷۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: زِیادَةُ الشُّحِّ تَشینُ الفُتُوَّةَ وَ تُفسِدُ الأُخُوَّةَ ؛ بسیاریِ بخل ، جوان‌مردی را زشت و برادری را تباه می‌کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۵۰۸

حدیث۷۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: رَغبَتُکَ فِی زاهِدٍ فِیکَ ذُلٌّ ؛ میل تو به کسی که از تو دوری می‌کند ، خواری است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۳۸۳

حدیث۷۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: رُبَّ مُتَوَدِّدٍ مُتَصَنِّعٍ ؛ بسا دوستی که دوست‌نماست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۲۷۷

حدیث۷۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: خَیرُالإخوانِ مَن لَم یَکُن عَلی إخوانِهِ مُستَقصِیا ؛ بهترینِ برادران، کسی است که نسبت به برادرانش پُر توقّع و سختگیر نباشد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۹۹۷

حدیث۷۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: خَیرُ إخوانِکَ مَن سارَعَ إلَی الخَیرِ وَ جَذَبَکَ إلَیهِ وَ أمَرَکَ بِالبِرِ وَ أعانَکَ عَلَیهِ ؛ بهترین برادر تو کسی است که به سوی کارهای نیک بشتابد و تو را نیز به سوی آن بکشاند و به نیکوکاری فرمانت دهد و در انجام دادن آن، یاری‌ات کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۰۲۱

حدیث۸۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: حُسنُ اللِّقاءِ یَزیدُ فِی تَأَکُّدِ الإخاءِ ؛ برخورد خوب بر استحکام برادری می‌افزاید . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۸۲۷

حدیث۸۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ثَلاثٌ یُوجِبنَ المَحَبَّةَ: حُسنُ الخُلقِ وَ حُسنُ الرِّفقِ وَ التَّواضُعُ ؛ سه خصلت موجب دوستی است : خوش‌خویی ، مهربانی و فروتنی . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۶۸۴

حدیث۸۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ثَمَرَةُ التَّواضُعِ المَحَبَّةُ ؛ دوستی میوه فروتنی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۶۱۳

حدیث۸۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: تَمَسَّکْ بِکُلِّ صَدِیقٍ أفادَتکَهُ الشِّدَّةُ ؛ به دوستی چنگ در زن که سختی روزگار، او را به تو ارزانی داشته است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۵۰۸

حدیث۸۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: بِحُسنِ العِشرَةِ تَدوُمُ المَوَدَّةُ ؛ با نیکویِی معاشرت، دوستی پایدار می‌شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۲۰۰

حدیث۸۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إیّاکَ أن تَجعَلَ مَرکَبَکَ لِسانَکَ فی غِیبَةِ إخوانِکَ أو تَقُولَ ما یَصیرُ عَلَیکَ حُجَّةً وَ فِی الإساءَةِ إلَیکَ عِلَّةً ؛ بپرهیز از اینکه زبانت را مَرکب غیبت برادرانت کنی ، یا سخنی بگویی که حجّت بر تو و بهانه بدی کردن به تو شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۷۲۴

حدیث۸۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إحذَر مُجالَسَةَ قَرینِ السُّوءِ فَإنَّهُ یُهلِکُ مُقارِنَهُ وَ یُردی مُصاحِبَهُ ؛ از همنشینی با دوست بد، دوری کن که همدمش را تباه و همراهش را خوار می‌کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۵۹۹

حدیث۸۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اُبذُل لِصَدیقِکَ کُلَّ المَوَدَّةِ وَ لا تَبذُل لَهُ کُلَّ الطُّمَأنینَةِ وَأعطِهِ مِن نَفسِکَ کُلَّ المُواساةِ وَ لا تَقُصَّ إلَیهِ بِکُلِّ أسرارِکَ ؛ تمامت دوستی را نثار دوستت کن ، امّا به او یکسره اطمینان مکن ، و با او، به کمال ، یک‌دل باش، امّا همه اسرارت را با او بازگو مکن . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۴۶۳

حدیث۸۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أعِن أخاکَ عَلی هِدایَتِهِ ؛ برادرت را در راه بردن [به نیکی‌ها] یاری رسان . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۲۸۱

حدیث۸۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلطُّمَأنِینَةُ إلی کُلِّ أحَدٍ قَبلَ الاِختِبارِ مِن قُصُورِ العَقلِ ؛ اطمینان به هر کس قبل از آزمودن او نشانه کم خِردی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۹۸۰

حدیث۹۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلصِّدیقُ الصَّدوُقُ مَن نَصَحَکَ فِی عَیبِکَ وَ حَفِظَکَ فِی غَیبِک وَ آثَرَکَ عَلی نَفسِهِ ؛ دوست راستین، کسی است که تو را در [برطرف کردن] عیب‌هایت پند دهد ، هنگام غیبتت هوای تو را داشته باشد و تو را بر خود ترجیح دهد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۹۰۴

حدیث۹۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إخوانُ الصِّدقِ زِینَةٌ فِی السَّرّاءِ وَ عُدَّةٌ فِی الضَّرّاءِ ؛ برادران راستین در شادی ، زینت و در سختی ، ساز و سامان هم‌اند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۸۰۵

حدیث۹۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلإخوانُ فِی اللّهِ تَعالی تَدُومُ مَوَدَّتُهُم لِدَوام سَبَبِها ؛ کسانی که برای خدا برادری می‌ورزند ، دوستی‌شان می‌پاید؛ زیرا عامل آن دوستیْ پایدار است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۷۹۵

حدیث۹۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلمُعینُ عَلَی الطّاعَةِ خَیرُ الأصحابِ ؛ بهترینِ یاران، کسی است که در راه طاعت خدا یاری کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۱۴۲

حدیث۹۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلحَلیمُ مَنِ احتَمَلَ إخوانَهُ ؛ بردبار، کسی است که [لغزش‌های] برادرانش را بر تابد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۱۱۱

حدیث۹۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أخُوکَ مُواسِیکَ فِی الشِّدَّةِ ؛ برادر تو کسی است که هنگام سختی با جان و مال به تو یاری رساند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۲۰

حدیث۹۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلهَدِیَّةُ تَجلِبُ المَحَبَّةَ ؛ هدیه دادن ، دوستی می‌آورد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۱۶

حدیث۹۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلسّخاءُ یَزرَعُ المَحَبّةَ ؛ بخشش ، بذر دوستی می‌افشاند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۰۶

حدیث۹۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلإنسانُ عَبدُ الإحسانِ ؛ انسان، بنده احسان است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۶۳

حدیث۹۹

قال ابوعبدالله علیه السلام: لا تدع زیارهٔ الحسین بن علی علیهماالسلام و مُرّ أصحابک بذلک یمدالله فی عمرک و یزید فی رزقک و یحییک الله سعیدا ولا تموت الا شهیدا؛ امام صادق (علیه السلام) فرمودند: زیارت امام حسین علیه السلام را ترک نکن و به دوستان و یارانت نیز همین را سفارش کن! تا خدا عمرت را دراز و روزی و رزقت را زیاد کند و خدا تو را با سعادت زنده دارد و نمیری مگر با شهادت. وسائل الشیعه، ج، ??ص???

حدیث۱۰۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ اللّه یُحِبُّ إذا خَرَجَ عَبدُهُ المؤمنُ إلی أخیهِ – أن یَتَهَیّأ لَهُ وأن یَتَجَمّلَ؛ خداوند دوست دارد هرگاه بنده مؤمنش نزد برادر خود می‌رود ، خویشتن را برای رفتن پیش او آماده و آراسته گرداند . بحار الأنوار : ۷۹ / ۳۰۷ / ۲۳

حدیث۱۰۱

امام علی علیه‌السلام : لِیَتَزَیّنْ أحدُکُم لأخیهِ‌المُسلمِ إذا أتاهُ کما یَتَزَیّنُ للغَریبِ الذی یُحِبُّ أن یَراهُ فی أحسَنِ الهَیئَةِ؛ هر یک از شما ، همان گونه که خود را برای غریبه‌ای که دوست دارد وی را در بهترین حالت ببیند ، آراسته و مرتب می‌کند ، برای رفتن نزد برادر مسلمانش نیز خود را بیاراید . بحار الأنوار : ۷۹ / ۲۹۸ / ۳

حدیث۱۰۲

امام علی علیه‌السلام : لاتُحَقِّروا ضُعفاءَ إخوانِکُم ؛ فإنّهُ مَنِ احتَقَرَ مُؤمِنا لم یَجمَعِ اللّهُ عز و جل بینهما فی الجنّةِ إلاّ أن یتوبَ؛ برادران تهیدست خود را تحقیر نکنید؛ زیرا هر کس مؤمنی را حقیر شمارد، خداوند عز و جل میان آن دو در بهشت جمع نکند، مگر این که توبه نماید. الخصال : ۶۱۴ / ۱۰

حدیث۱۰۳

امام علی علیه‌السلام : مُواساةُ الأخِ فی اللّه عز و جل تَزیدُ فی الرِّزقِ؛ کمک مالی به برادر دینی، روزی را زیاد می‌کند. بحار الأنوار : ۷۴ / ۳۹۵ / ۲۲

حدیث۱۰۴

امام باقر علیه‌السلام : علَیکَ بالدعاءِ لإخوانِکَ بظَهْرِ الغَیبِ فإنّهُ یَهیلُ الرِّزقَ؛ پشت سر برادرانت دعا کن، که این کار روزی را به طرف تو سرازیر می‌کند . بحار الأنوار : ۷۶ / ۶۰ / ۱۴

حدیث۱۰۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن غَشَّ أخاهُ المُسلِمَ نَزَعَ اللّه‌عَنهُ بَرَكَةَ رِزقِهِ ، وأفسَدَ علَيهِ مَعيشَتَهُ ، ووَكَلَهُ إلى نفسِهِ؛ هر که به برادر مسلمان خود دغلکاری روا دارد ، خداوند برکت را از روزی او بگیرد و زندگیش را بر وی تباه گرداند و او را به خودش واگذارد . بحار الأنوار : ۷۶ / ۳۶۵ / ۳۰

حدیث۱۰۶

امام صادق علیه‌السلام : ما كَثُرَ مالُ رجُلٍ قَطُّ إلاّ عَظُمَتِ الحُجّةُ للّهِ تعالى علَيهِ ، فإن قَدَرتُم أن تَدفَعوها عَن أنفُسِكُم فافعَلوا ، فقيلَ : بماذا ؟ قالَ : بقَضاءِ حَوائجِ إخوانِكُم مِن أموالِكُم؛ هیچ گاه ثروت مردی زیاد نشد ، مگر این که حجّت خداوند متعال بر او بزرگ شد . پس ، اگر می‌توانید این حجّت را از خود دور کنید ، این کار را بکنید . عرض شد : با چه چیز ؟ فرمودند: با برآوردن نیازهای برادران خود از اموالتان . أمالی الطوسیّ : ۳۰۲ / ۶۰۰

حدیث۱۰۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن حَبَسَ عن أخيهِ المسلمِ شيئا مِن حَقٍّ حَرَّمَ اللّه‌علَيهِ بَرَكَةَ الرِّزقِ إلاّ أن يَتوبَ ؛ هرکه حقی از حقوق برادر مسلمان خود را به او نپردازد ، خداوند ، برکت روزی را بر او حرام گرداند ، مگر آن که توبه کند . أمالی الصدوق : ۱ / ۳۵۰

حدیث۱۰۸

امام صادق علیه‌السلام : التَّواصُلُ بينَ الإخوانِ فی الحَضَرِ التَّزاوُرُ ، والتَّواصُلُ فی السَّفَرِ المُكاتَبَةُ ؛ ارتباط میان برادران در حَضَر ، دید و بازدید است و در سفر ، نامه نگاری . تحف العقول : ۳۵۸

حدیث۱۰۹

اوصی رسول الله –صلی الله علیه وآله – علیا – علیه السلام – فقال له : یا علی ! ثلاث فرحات للمؤ من فی الدنیاء لقاء الاخوان ، و الافطار من الصیام ، و التهجد من آخر اللیل رسول خدا(صلی الله علیه وآله) به علی (علیه السلام) وصیت نمود: ای علی ! در این دنیا سه چیز برای مؤ من سرور آفرین است : ۱ – دیدار برادران دینی ؛ ۲ – افطار روزه دار در پایان روزه ؛ ۳ – عبادت در ساعات آخر شب . (اعلام الدین فی صفات دیلمی ، ص ۱۳۳، بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۳۵۲).

حدیث۱۱۰

قال الصادق – علیه السلام -: من قدم اربعین رجلا من اخوانه فدعا لهم ثم دعا لنفسه استجیب له فیهم و فی نفسه ؛ هرکس برای چهل تن از برادران (دینی) خود دعاکند و سپس برای خود دعا کند، خدا، دعای او را در حق آنان و او مستجاب کند. (المواعظ العددیه ، ص ۲۷۴).

حدیث۱۱۱

قال الصادق – علیه السلام –: اختبروا اخوانکم بخصلتین فان کانتا فیهم و الا فاعزب ثم اعزب ثم اعزب المحافظة علی الصلوات فی مواقیتها و البر بالاخوان فی العسر و الیسر؛ برادران خود را در زمینه دو خصلت ، آزمایش کنید، اگر این دو خصلت را دارا بودند (به دوستی و رفاقت باآنان ادامه دهید)، وگرنه از آنان دوری کنید، دوری کنید، دوری کنید، و آن دو خصلت عبارت است از: ۱ – مراقبت بر نماز در وقت . ۲ – احسان و نیکی به برادران در حالت تنگدستی و گشایش . (وسائل الشیعه ، ج ۸، ص ۵۰۳)

حدیث۱۱۲

امام عسکری علیه‌السلام : مَن وَعَظَ أخاهُ سِرّا فَقَد زانَهُ ، ومَن وَعَظَهُ عَلانِيَةً فَقَد شانَهُ ؛ هرکه برادر خود را پنهانی اندرز دهد ، او را آراسته است و هر که در برابر دیگران موعظه‌اش کند ، او را لکّه‌دار کرده‌است . تحف العقول : ۴۸۹

حدیث۱۱۳

امام صادق علیه‌السلام : امتَحِنوا شيعَتَنا عِندَ ثَلاثٍ : عِندَ مَواقيتِ الصَّلاةِ كيفَ مُحافَظَتُهُم علَيها ، وعِندَ أسرارِهِم كيفَ حِفظُهُم لَها عِندَ عَدُوِّنا ، وإلى أموالِهِم كيفَ مُواساتُهُم لإخوانِهِم فيها ؛ شیعیان ما را در سه چیز بیازمایید : در اوقات نمازشان ، که چگونه بر آنها مواظبت می‌کنند ؛ در اسرارشان ، که چگونه آنها را از دشمنان ما حفظ می‌کنند و در اموالشان ، که چگونه با آن به برادران خود کمک می‌کنند . الخصال : ۱۰۳ / ۶۲ منتخب میزان الحکمة : ۵۰۶

حدیث۱۱۴

امام صادق علیه السلام فرمودند: مَن اَحصی عَلی اَخیهِ المُؤمِنِ عَیبا لِیَعیبَهُ بِهِ یَوما ما کانَ مِن اَهلِ هذِهِ الآیَةِ قالَ اللّه عَزَّوَجَلَّ: انّ الَّذینَ یُحِبّونَ اَن تَشیعَ الفاحِشَةُ فِی الَّذینَ آمَنوا لَهُم عَذابٌ اَلیمٌ فِی الدُّنیا وَ الآخِرَةِ وَ اللّه یَعلَمُ وَ اَ نتُم لاتَعلَمونَ ؛ هر کس درصدد عیب جویی برادر مؤمنش برآید، تا با آن روزی او را سرزنش کند، مشمول این آیه است: کسانی که دوست دارند، زشتی ها در میان مردم با ایمان شیوع پیدا کند، عذاب دردناکی برای آنان در دنیا و آخرت خواهد بود و خداوند می داند و شما نمی دانید. مستدرک الوسایل، ج ۹، ص ۱۱۰، ح ۱۰۳۷۹

حدیث۱۱۵

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: أدنی الکُفر أن یَسمَعَ الرِّجُلُ مِن أخیهِ الکَلِمَةَ فَیحفَظَها عَلَیهِ یُرِیدُ أن یَفضَحَهُ بِها؛ کمترین کفر این است که انسان از برادرش سخنی بشنود و آن را نگه دارد تا او را با آن سخن رسوا کند. (وسایل الشیعه، ج۱۷، ص ۲۱۱)

حدیث۱۱۶

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: رفاقت بیست سال ، خویشاوندی است . تحف‌العقول ، ص ۳۰۲

حدیث۱۱۷

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: مؤمن برادر مؤمن است ، او را دشنام نمی‌دهد ، از او دریغ نمی‌کند ، و به او گمان بد نمی‌برد . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۶

حدیث۱۱۸

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: دعای انسان پشت سر برادر دینی‌اش ، نزدیکترین و سریعترین دعا به اجابت است. کافی ، ج ۲ ، ص ۵۰۷

حدیث۱۱۹

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: دو صفت هست که بالاتر از آنها چیزی نیست: ۱- ایمان به خدا، ۲- سود رسانی به برادران دینی. (تحف‌العقول/۵۲۰)

حدیث۱۲۰

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: بهترین دوستانت کسی است که بدی تو را فراموش کرده و خوبی‌ات را یادآور شود. (اعلام الدین/۳۱۳)

حدیث۱۲۱

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: بهترین برادر تو کسی است که خطای تو نسبت به خود را فراموش کند. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۷)

حدیث۱۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: نعم العطیّه کلمه حقّ تسمعها ثمّ تحملها إلی أخ لک مسلم؛ چه نیکو عطائی است سخن حقی که بشنوی و به برادر مؤمن خویش برسانی. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: المرء مع من أحبّ و له ما اکتسب؛ مرد در صف دوستان خویش است و نتیجه اعمالش بدو می رسد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: المرء علی دین خلیله؛ مرد بر روش دوست خویشتن است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من المروّه أن ینصت الأخ لأخیه إذا حدّثه و من حسن المماشاه أن یقف الأخ لأخیه إذا أنقطع شسع نعله؛ از لوازم جوانمردی این است که برادر به گفتار برادر خویش وقتی با او سخن می کند، گوش فرا دارد و از نیک رفتاری این است که برادر با برادر خویش وقتی بند کفش وی بریده (و رفتن نتواند) توقف کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أراد اللّه به خیرا رزقه اللّه خلیلا صالحا؛ هر که خدا خیر او خواهد دوستی شایسته نصیب وی کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من ستر أخاه المسلم فی الدّنیا فلم یفضحه ستره اللّه یوم القیمه؛ هر که در دنیا راز برادر مسلمان خویش بپوشد و او را رسوا نکند خدا روز قیامت راز وی بپوشاند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من رفع حجرا عن الطّریق کتبت له حسنه؛ هر که سنگی از راه بردارد عمل نیکی برای وی ثبت کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من ردّ عن عرض أخیه ردّ اللّه عن وجهه النّار؛ هر که از آبروی برادر خویش دفاع کند خدا آتش را از چهره وی باز دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من ذبّ عن عرض أخیه بالغیبه کان حقّا علی اللّه أن یقیه من النّار؛ هر که در غیاب برادرش از آبروی وی دفاع کند بر خدا واجب است که او را از جهنم مصون دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أتاه أخوه متنصّلا فلیقبل ذلک منه محقّا أو مبطلا فإن لم یفعل لم یرد علیّ الحوض؛ هر که برادرش به عذر خواهی پیش وی آید باید عذر وی را درست باشد یا نادرست بپذیرد و اگر نپذیرد بر من به حوض در نیاید. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من قضی لأخیه المسلم حاجه کان له من الأجر کمن خدم اللّه عمره؛ هر که حاجت برادر مسلمان خویش را برآرد چنان است که همه عمر خویش را خدمت خدا کرده باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من قضی لأخیه المسلم حاجه کان له من الأجر کمن حجّ و اعتمر؛ هر که حاجت برادر مسلمان خویش بر آرد چنان است که حج کرده و عمره گذاشته باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من هجر أخاه سنه فهو کسفک دمه؛ هر که یک سال از برادر خویش قهر کند چنان است که خون وی را ریخته است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من کان فی حاجه أخیه کان اللّه فی حاجته؛ هر که از پی حاجت برادر خویش باشد خدا از پی حاجت وی باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من نظر إلی أخیه نظر مودّه لم یکن فی قلبه إحنه لم یطرف حتّی یغفر اللّه ما تقدّم من ذنبه؛ هر که به چشم مهربانی به برادر خویش نظری کند که کینه در دل وی نباشد پیش از آن که دیده برگیرد خداوند همه گناهان گذشته وی را آمرزیده باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من هجر أخاه فوق ثلاث فمات دخل النّار؛ هر که بیش از سه روز از برادر خویش قهر کند و بمیرد به جهنم رود. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما یحلّ لمؤمن أن یشتدّ إلی أخیه بنظره تؤذیه؛ روا نیست که مؤمنی به برادر خویش به تندی نظر کند که مایه آزار او شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما ضاق مجلس بمتحابّین؛ هیچ نشیمن گاهی برای دو دوست تنگ نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أهدی المرء المسلم لأخیه هدیّه أفضل من کلمه حکمه یزیده اللّه بها هدی أو یردّه بها عن ردی؛ مرد مسلمان به برادر خویش هدیه ای بهتر از سخن حکمت آمیزی که خدا به وسیله آن هدایت وی افزون کند یا خطری از وی بگرداند نتواند داد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تظهر الشّماته لأخیک فیعافیه اللّه و یبتلیک؛ برادر خویش را شماتت مکن که

خدا او را معاف دارد و تو را مبتلا کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عون العبد أخاه یوما خیر من اعتکافه شهرا؛ کمک یک روزه که کسی به برادر خود کند بهتر از اعتکاف یک ماهه است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر إخوانکم من أهدی إلیکم عیوبکم؛ بهترین برادران شما آن است که عیوبتان را به شما آشکارا بگوید. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر الأصحاب عند اللّه خیرهم لصاحبه و خیر الجیران عند اللّه خیرهم لجاره؛ بهترین رفیقان پیش خدا کسی است که برای رفیق خود بهتر باشد و بهترین همسایگان کسی است که برای همسایه خود بهتر باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر الأصحاب صاحب إذا ذکرت اللّه أعانک و إذا نسیت ذکّرک؛ بهترین یاران کسی است که وقتی خدا را یاد کردی تو را کمک کند وقتی یاد خدا را فراموشی کردی او را به یاد تو آورد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیارکم من ذکّرکم باللّه رؤیته و زاد فی علمکم منطقه و رغّبکم فی الآخره عمله؛ بهترین شما آن کس است که دیدار او خدا را به یاد شما آرد و سخنانش دانش شما را بیفزاید و رفتارش شما را به آخرت راغب سازد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خمسه من مصائب الدّنیا فوت الحبیب و ذهاب المال و شماته الأعداء و ترک العلم و امرأه سوء؛ پنج چیز از مصائب دنیاست: مرگ دوست و تلف شدن مال و سرزنش دشمنان و ترک دانش و زن بد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حسن الخلق یثبت المودّه؛ نیک خوئی، دوستی را استوار می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجار قبل الدّار و الرّفیق قبل الطّریق و الزّاد قبل الرّحیل؛ همسایه را پیش از خانه و رفیق را پیش از راه و توشه را پیش از سفر باید جست. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث یصفین لک ودّ أخیک تسلّم علیه إذا لقیته و توسّع له فی المجلس و تدعوه بأحبّ أسمائه إلیه؛ سه چیز محبت دوست را خالص می کند: سلامش کنی وقتی او را دیدی در مجلس جای او را باز کنی و او را به بهترین نامهایش بخوانی. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاک و قرین السّوء فإنّک به تعرف؛ از یار بد بپرهیز که تو را بدو شناسند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ المتحابّین فی اللّه فی ظلّ العرش؛ آن ها که در راه خدا دوستی می کنند در سایه عرش جای دارند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یحبّ المداومه علی الإخاء القدیم فداوموا؛ خداوند ادامه دوستی دیرینه را دوست دارد، بنا بر این دوستی دیرینه را ادامه دهید. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أحدکم مرآه أخیه فإذا رأی به أذی فلیمطّه عنه؛ هر یک از شما آئینه برادر خویش است وقتی عیبی بر او دید، باید بزداید. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أبرّ البرّ أن یصل الرّجل أهل ودّ أبیه بعد أن یولّی الأب؛ بهترین نیکی آن است که مرد پس از مرگ پدر خویش با دوستان او دوستی کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّه فی عون العبد ما کان العبد فی عون أخیه؛ تا هنگامی که شخص به یاری برادر خویش می پردازد، خداوند یاور اوست. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکثروا من الإخوان فإنّ ربّکم حییّ کریم یستحیی أن یعذّب عبده بین إخوانه یوم القیمه؛ دوست بسیار گیرید زیرا خدای شما با حیا و بخشنده است و شرم دارد که روز رستاخیز بنده خود را میان برادرانش عذاب کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الأعمال الحبّ فی اللّه و البغض فی اللّه؛ بهترین کارها دوستی و دشمنی در راه خداست. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الأعمال بعد الإیمان باللّه التّودّد إلی النّاس؛ بهترین کارها پس از ایمان به خدا دوستی با مردم است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الأعمال أن تدخل علی أخیك المؤمن سرورا أو تقضی عنه دینا؛ بهترین کارها آن است که برادر مؤمن خویش را خوشحال سازی یا قرض او را بپردازی. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الأصحاب من إذا ذکرت أعانك و إذا نسیت ذکرك؛ بهترین دوستان کسی است که وقتی یاد کردی تو را یاری کند و و وقتی فراموش کردی تو را بیاد آرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفشوا السّلام بینکم تحابّوا؛ سلام را آشکار کنید تا رشته دوستی شما استوار شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أسدّ الأعمال ثلاثه ذکر اللّه علی کلّ حال و الإنصاف من نفسك و مواساه الأخ فی المال؛ استوارترین کارها سه چیز است یاد خداوند در همه حال و رعایت انصاف بر ضرر خویش و تقسیم مال با برادر دینی. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۴

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا رأی أحدکم من نفسه أو ماله أو من أخیه ما یعجبه فلیدع له بالبرکه فإنّ العین حقّ؛ وقتی یکی از شما از خود یا مال خود یا برادر خود چیز جالب توجهی دید برای وی بدعا برکت خواهد زیرا چشم حق است.

نهج الفصاحه

حدیث۱۶۵

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا رأیت من أخیک ثلاث خصال فارجه: الحیاء و الأمانه و الصّدق و إذا لم ترها فلا ترجه؛ وقتی در برادر خود سه صفت دیدی بدو امیدوار باش، حیا و امانت و راستی و اگر این صفات را ندارد از او امیدی نداشته باش. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۶

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أحببت رجلا فلا تماره و لا تجاره و لا تشارّه و لا تسئل عنه أحدا فعسی أن توافی له عدوّا فیخبرک بما لیس فیه فیفرّق ما بینک و بینه؛ وقتی با کسی دوست شدی با او مجادله و رقابت مکن و بر او برتری مجو و از هیچ کس در باره او چیزی مپرس چون ممکن است به یکی از دشمنان او بر خوری و درباره وی سخن به خطا گوید و میان شما را تفرقه اندازد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۷

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اختبروا النّاس بأخدانهم فإنّ الرّجل یخادن من یعجبه؛ مردم را از معاشرانشان بشناسید زیرا کند هم جنس با هم جنس پرواز. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۸

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبّ الأعمال إلی اللّه الحبّ فی اللّه و البغض فی اللّه؛ بهترین کارها در پیش خدا دوستی و دشمنی در راه خداست. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۹

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبب حبیبک هونا ما عسی أن یکون بغیضک یوما ما و أبغض بغیضک هونا ما عسی أن یکون حبیبک یوما ما؛ در دوستی میانه نگهدار که شاید دوست روزی دشمن تو شود و در دشمنی راه افراط مسپار که شاید دشمن روزی دوست گردد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۰

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اتَّخِذُوا عِندَ الفُقَراءِ أیادِی فَإنَّ لَهُم دَولَهٌ یَومَ القِیامَهِ؛ با فقرا دوستی کنید زیرا در روز رستاخیز دولتی بزرگ دارند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۱

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أبـد المَوَدَّهَ لِمَن وادّکَ فَإنَّهـا أثبَتَ؛ آن که با تو در دوستی می زند با وی ره دوستی گیر که این گونه دوستی پایدارتر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۲

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: بهترین دوستانت کسی است که بدی تو را فراموش کرده و خوبی‌ات را یادآور شود. (اعلام الدین/۳۱۳)

حدیث۱۷۳

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: دو صفت هست که بالاتر از آنها چیزی نیست: ۱- ایمان به خدا، ۲- سود رسانی به برادران دینی (تحف‌العقول/۵۲۰)

حدیث۱۷۴

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: بهترین برادر تو کسی است که خطای تو نسبت به خود را فراموش کند. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۷)

حدیث۱۷۵

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: حب الأبرار للأبرار ثواب للأبرار ، و حب الفجار للأبرار فضیلهٔ للأبرار ، و بغض الفجار للأبرار زین للأبرار ، و بغض الأبرار للفجار خزی علی الفجار؛ دوستی نیکان به نیکان ثواب است برای نیکان ، و دوستی بدان به نیکان بزرگواری است برای نیکان ، و دشمنی بدان با نیکان زینتی است برای نیکان ، و دشمنی خوبان با بدان رسوایی است برای بدان . تحف العقول ، ص ۵۱۷

حدیث۱۷۶

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: من کان الورع سجیته ، و الکرم طبیعته ، و الحلم خلته ، کثر صدیقه؛ کسی که پارسایی خوی او ، و بخشندگی طبیعت او ، و بردباری خصلت او باشد ، دوستانش بسیار شوند . مسند الامام العسکری ، ص ۲۸۹

حدیث۱۷۷

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: من وعظ أخاه سرا فقد زانه ، و من وعظه علانیهٔ فقد شانه؛ هر که نهانی برادر خود را پند دهد او را آراسته و زیور بسته ، و هر که در برابر دیگرانش پند دهد زشتش کرده. تحف العقول ، ص ۵۲۰

حدیث۱۷۸

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: کسی که خود را سبک می‌شمارد، از شرّ او در امان نباش. (تحف‌العقول/۵۱۲)

حدیث۱۷۹

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: اگر کسی برای تو دوستی و نظرش را به تمامه گذاشت (دوستانه تو را راهنمایی کرد) تو نیز با

اطاعت، او را یاری نما. (بحارالانوار/۷۵/۳۶۵)

حدیث۱۸۰

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: ستیزه‌جویی و جدال لفظی، دوستی دیرین را تباه می‌سازد. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۰)

حدیث۱۸۱

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: المراء یفسد الصداقهٔ القدیمهٔ و یحلل العقدهٔ الوثیقهٔ ، و أقل ما فیه أن تکون فیه المغالبهٔ ، و المغالبهٔ أس أسباب القطیعهٔ؛ جدال ، دوستی قدیمی را تباه می کند و پیوند محکم را می گسلد و کمترین چیزی که در آن است کوشش برای غلبه بر دیگری است ، که آن هم ریشه علتهای جدایی می باشد . مسند الامام الهادی ، ص ۳۰۴

حدیث۱۸۲

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: دعای انسان پشت سر برادر دینی اش ، نزدیکترین و سریعترین دعا به اجابت است . کافی ، ج ۲ ، ص ۵۰۷

حدیث۱۸۳

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: دوستی قلبی برادرت را از اندازه دوستی قلبی خودت نسبت به او بفهم . تحف العقول ، ص ۳۰۴

حدیث۱۸۴

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: ایمان ، دوستی (با دوستان خدا) و دشمنی (با دشمنان خدا) است . تحف العقول ، ص ۳۰۴

حدیث۱۸۵

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: نگاه دوستانه و محبت‌آمیز مؤمن به چهره‌ی برادر مؤمنش، عبادت است. (بحارالانوار/۷۱/۲۸۰)

حدیث۱۸۶

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : لا تَقُولَنَّ فی أخیکَ الْمُؤمِنِ إذا تَواری عَنْکَ إلاّ مِثْلَ ماتُحِبُّ أنْ یَقُولَ فیکَ إذا تَوارَیْتَ عَنْهُ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: سخنی ـ که ناراحت کننده باشد ـ پشت سر دوست و برادر خود مگو، مگر آن که دوست داشته باشی که همان سخن پشت سر خودت گفته شود. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۲۷، ح ۱۰

حدیث۱۸۷

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَیْهِ السَّلام – : لَقَضاءُ حاجَةِ أخ لی فِی اللّهِ أحَبُّ مِنْ إعْتِکافِ شَهْر؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: هر آینه برآوردن حاجت و رفع مشکل دوست و برادرم، از یک ماه اعتکاف، در مسجد ـ و عبادت مستحبّی، نزد من ـ بهتر و محبوب تر است. کلمهٔ الإمام الحسن – علیه السلام –، ص ۱۳۹

حدیث۱۸۸

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَیْهِ السَّلام – : مَنِ اسْتَخَفَّ بِإخوانِهِ فَسَدَتْ مُرُوَّتُهُ؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: کسی که دوستان و برادرانش را سبک شمارد و نسبت به آن ها بی اعتناء باشد، مروّت و جوانمردیش فاسد گشته است. کلمهٔ الإمام الحسن – علیه السلام –، ص ۲۰۹

حدیث۱۸۹

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَیْهِ السَّلام – : القَریبُ مَنْ قَرَّبَتْهُ الْمَوَدَّةُ وَإنْ بَعُدَ نَسَبُهُ، وَالْبَعیدُ مَنْ باعَدَتْهُ الْمَوَدَّةُ وَإنْ قَرُبَ نَسَبُهُ؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: بهترین دوست نزدیک به انسان، آن کسی است که در تمام حالات دلسوز و با محبّت باشد گرچه خویشاوندی نزدیکی هم نداشته باشد. و بیگانه ترین افراد کسی است که از محبّت و دلسوزی بیگانه باشد گرچه از نزدیک ترین خویشاوندان باشد. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۰۶، ح ۴

حدیث۱۹۰

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَیْهِ السَّلام – : إنَّ مَنْ خَوَّفَکَ حَتّی تَبْلُغَ الاْمْنَ، خَیْرٌ مِمَّنْ یُؤْمِنْکَ حَتّی تَلْتَقِی الْخَوْفَ؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: همانا کسی تو را ـ در برابر عیب ها و کم بودها ـ هشدار دهد تا آگاه و بیدار شوی، بهتر است از آن کسی که فقط تو را تعریف و تمجید کند تا بر عیب هایت افزوده گردد. إحقاق الحقّ، ج ۱۱، ص ۲۴۲

حدیث۱۹۱

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَیْهِ السَّلام – : إذا لَقی أحَدُکُمْ أخاهُ فَلْیُقَبِّلْ مَوْضِعَ النُّورِ مِنْ جَبْهَتِهِ؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: وقتی انسان برادر مؤمن ـ و دوست ـ خود را ملاقات نمود، باید پیشانی و سجده گاه او را ببوسد. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۰۵، ح ۴

حدیث۱۹۲

قالَ الاْمامُ علی – علیه السلام – : فی وَصیَّتِهِ لِلْحَسَنِ – علیه السلام – : سَلْ عَنِ الرَّفیقِ قَبْلَ الطَّریقِ، وَعَنِ الْجارِ قَبْلَ الدّارِ ؛ امام علی – علیه السلام – ضمن سفارشی به فرزندش امام حسن – علیه السلام – فرمودند: پیش از آن که بخواهی مسافرت بروی، رفیق مناسب راه را جویا باش، و پیش از آن که منزلی را تهیّه کنی همسایگان را بررسی کن که چگونه هستند. بحارالأنوار، ج ۷۶، ص ۱۵۵، ح ۳۶

حدیث۱۹۳

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : اَلْمَرْءُ عَلی دینِ خَلیلِهِ، فَلْیَنْظُر أحَدُکُمْ مَنْ یُخالِطُ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: انسان بر روش و اخلاق دوستش پرورش می یابد و شناخته می شود، پس متوجّه باشید با چه کسی دوست و همنشین می باشید. بحارالأنوار، ج ۷۱، ص ۱۹۲، ح ۱۲

حدیث۱۹۴

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : عَلَيْكُمْ بِمَكارِمِ الْاَخْلاقِ، فَإنَّ اللّهَ عَزَّوَجَلَّ بَعَثَنی بِها، وَ إنَّ مِنْ مَكارِمِ الْاَخْلاقِ: أنْ يَعْفُوَالرَّجُلُ عَمَّنْ ظَلَمَهُ، وَ يُعْطِیَ مَنْ حَرَمَهُ، وَ يَصِلَ مَنْ قَطَعَهُ، وَ أنْ يَعُودَ مَنْ لايَعُودُهُ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: بر شما باد رعایت مکارم اخلاق، که خداوند مرا بر آن ها مبعوث نمود، و ـ بعضی از ـ آن ها عبارتند از: کسی که بر تو ظلم کند ـ به جهت غرض شخصی ـ او را ببخش، کسی که تو را نسبت به چیزی محروم گرداند کمکش نما، با شخصی که با تو قطع دوستی کند رابطه دوستی داشته باش، شخصی که به دیدار تو نیاید به دیدارش برو. بحارالأنوار، ج ۶۶، ص ۳۷۵، ح ۲۴.

حدیث۱۹۵

قال رسول اللّه ـ صلّی اللّه علیه و آله و سلّم ـ : النّظر الی العالم عبادة، و النّظر الی الامام المقسط عبادة، و النّظر الی الوالدین برأفة و رحمة عبادة، و النّظر الی أخ تَوَدُه فی اللّه عزّوجلّ عبادة؛ نگریستن به دانشمند عبادت است، نگریستن به پیشوای دادگر عبادت است، نگاه دلسوزانه و مهرآمیز به پدر و مادر عبادت است و نگریستن به برادری که برای خدای عزوجل دوستش داری عبادت است. أمالی الطوسّی: ۴۵۴ / ۱۰۱۵.

حدیث۱۹۶

امام جعفر صادق (علیه السلام) : من زار أخاه فی الله قال الله عز و جل : إیای زرت و ثوابک علی و لست أرضی لک ثوابا دون الجنة ؛ هر کسی که برای خدا از برادرش دیدن کند ، خدای متعال فرماید : مرا دیدن کردی و ثوابت بر من است و به ثوابی جز بهشت برایت خرسند نیستم . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۵۵

حدیث۱۹۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: تواصلوا و تباروا و تراحموا و کونوا إخوة أبرارا کما أمرکم الله عز و جل؛ همان گونه که خدای عزوجل به شما دستور داده، با هم پیوند داشته باشید، به یکدیگر نیکی کنید، و برادرانی نیکوکار باشید. وسایل الشیعه، جلد ۸، ص ۵۵۲

حدیث۱۹۸

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و سلم می فرمایند: اِخْتَبِرُوا النّاسَ بِاَخْدانِهِمْ فَاِنَّ الرَّجُلَ يُخادِنُ مَنْ يُعْجِبُهُ؛ مردم را از دوستانشان بشناسید، زیرا انسان با کسی رفاقت می‌کند که او را می‌پسندد. نهج الفصاحه، ح ۱۰۶.

حدیث۱۹۹

امام علی علیه السلام می فرمایند: خَيْرُ اِخْوانِكَ مَنْ دَعاكَ اِلی صِدْقِ الْمَقالِ بِصِدْقِ مَقالِهِ وَ نَدَبَكَ اِلی أفْضَلِ الْاَعْمالِ بِحُسْنِ اَعْمالِهِ؛ بهترین برادران (دینی) تو کسی است که با راستگویی‌اش تو را به راستگویی و باکردار نیکش تو را به بهترین کارها دعوت کند. غررالحکم، ج ۳، ص ۴۳۴، ح ۵۰۲۲.

حدیث۲۰۰

امام صادق علیه‌السلام : مَنْ غَضِبَ عَلَیْکَ ثَلاثَ مَرّاتٍ وَلَم یَقُل فیکَ سوءا فَاتَّخِذْهُ لِنَفْسکَ خَلیلًا؛ هر کس سه بار بر تو خشم گرفت ولی به تو بد نگفت، او را برای خود به دوستی انتخاب کن. معدن الجواهر، ص۳۴.

حدیث۲۰۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: برای برادر خود پند را خالص گردان خواه برایش خوش آیند باشد یا ناخوش آیند. (نهج البلاغه ، ن ۳۱)

حدیث۲۰۲

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: با انصاف ، دوستان و نزدیکان فراوان دارد. (شرح غررالحکم ، ج ۲، ص ۵۴۳)

حدیث۲۰۳

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: انس و همدمی در سه کس باشد: همسر همراه، فرزند صالح، و برادر همراه. (غررالحکم ، باب انس و الفت)

حدیث۲۰۴

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: شایسته ترین مردم برای انس و همدمی آن کسی است که بسیار مهربان و انس گیرنده باشد. (غررالحکم ، باب انس و الفت)

حدیث۲۰۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : خوشرویی به دوستان اُنس بیشتری می دهد. شرح غررالحکم ، ج ۱، ص ۱۹۱

حدیث۲۰۶

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: چه نیکو عطایست سخن حقی که بشنوی و به برادر مومن خویش برسانی. (نهج الفصاحه ، حدیث ۳۱۲۷)

حدیث۲۰۷

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر یک از شما آینه برادر خویش است،وقتی عیبی در او دید باید بزداید. (نهج الفصاحه ، حدیث ۵۸۰)

حدیث۲۰۸

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مومن آینه مومن است ، مومن برادر مومن است از پشت سر مراقب اوست. (نهج الفصاحه ، حدیث ۳۱۰۲)

حدیث۲۰۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دوست دلسوز تو کسی است که تو را به سرای جاویدان دعوت کرده و درباره عمل برای آنجا تو را کمک کند. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۲۱۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سزاوار خواری است کسی که دوستی احمقان را غنیمت داند. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۲۱۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوستی با مردمان احمق از بین می رود همان گونه که سراب از بین می رود و بر طرف شود همان گونه که مه (و ابرهای نازک روی زمین) بر طرف گردد. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۲۱۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوستی کردن با احمق همچون درخت آتشی است که هر قسمتی از آن قسمت دیگر را می خورد. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۲۱۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوست احمق (پیوسته) در رنج است. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۲۱۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بپرهیز از دوستی با احمق که به نظر خودش می خواهد به تو سودی برساند ولی زیان می زند و تو را ناراحت می کند و خودش می پندارد که خوشحال و شادمانت کرده است. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۲۱۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گشادگی رو و به شکفتگی ، و عطا بخشی و نیکوکاری و بذل هدیه ، همه اینها وسیله ای است برای جلب دوستی و محبت مردمان. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۲۱۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: وسیله محبت و دوستی خوشرویی است. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۲۱۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش کسی است که برای دوستی خود ، انتخاب کند (و بدون تأمّل و دقت کسی را به دوستی نگیرد) زیرا انسان به دوست خود سنجیده شود. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۲۱۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوست صمیمی باوفا از دوستی خود باز نگردد اگر چه (زمان های بسیاری) دور شود. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۲۱۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با کافر دوستی نکنید و با نادان مصاحبت و همراهی ننمایید. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۲۲۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گوهر دوستی خود را به کسی که وفا ندارد نبخش. (و با او دوستی مکن). غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۲۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوستی کن با دوست خود تا تو را دوست بدارد ، و به او اکرام کن تا تو را اکرام کند ، و او را بر خویش مقدم دار تا او نیز تو را بر خود و خاندانش مقدّم دارد. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۲۲۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که مبنای دوستی اش در راه خدا نباشد از او پرهیز کن که دوستی او پستی است و مصاحبت با او شوم است. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۲۲۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که به خاطر کاری با تو دوستی کند ؛ با انجام شدن آن کار ، از تو روی بگرداند. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۲۲۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که تو را دوست دارد (از کارهای نا پسند) بازت دارد. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۲۲۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر دوستی و محبتی که پایه اش بر چیزی غیر از ذات مبارک خدای متعال پی ریزی شده باشد گمراهی است و تکیه بر آن محال است. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۲۲۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از دست دادن دوستان ، غربت و تنهایی است. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۲۲۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: در تنگی و سختی ، درستی و نیکویی دوستی آشکار گردد. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۲۲۸

امام علی (علیه السلام) می فرماینـد: درستی دوستی از گرامی داشـتن عهد و پیمان است (چون دوستی نیز پیمانی است و باید آن را گرامی داشت). غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۲۲۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اساس عقل و خرد دوستی کردن با مردم است. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۲۳۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با دوستی کردن محبت (قلبی) خواهد بود. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۲۳۱

امـام علی (علیه السـلام) می فرماینـد: سه چیز است که محبت و دوستی مردم را در پی دارد : خوش خلقی ، خوش رفاقتی ، فروتنی. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۲۳۲

امام علی (علیه السـلام) می فرماینـد: وقتی دوستی ثابت و پا بر جا شـد تعاون و کمک دادن به یکدیگر لازم شود. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۲۳۳

امـام علی (علیه السـلام) می فرماینـد: بـا دوستی کردن و احسـان رشـته هـای محبت محکم و اسـتوار شود. غررالحکم ، بـاب حب و دوستی

حدیث۲۳۴

امـام علی (علیه السـلام) می فرماینـد: وقتی کسـی (یـا چیزی) را دوست داشتی زیاده روی نکن (که هر چیزی را حـدّی و انـدازه ای است). غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۲۳۵

امام علی (علیه السـلام) می فرماینـد: اگر نسـبت به دوست خود قرار و آرامش پیـدا کردی (همه اسـرار و احوال خود را در اختیار او مگـذار) و جنبه احتیـاط را در کار او نگه دار ، و از اسـرار خود نگه دار آنچه را که ممکن است هنگامی از فاش کردن آن پشـیمان

شوی. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۲۳۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوستی مردمان بدکار از هر دوستی دیگری زودتر بریده و منقطع گردد. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۲۳۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شریف‌ترین خلق و خوی ، رعایت کردن دوستی است ، و بهترین همّت ها و تصمیم ها انجام وعده است. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۲۳۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که دوستی را زبان اظهار کند ، ولی محبت را چشمان. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۲۳۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شایسته ترین کس برای دوست داشتن تو کسی است که تو را دشمن نداشته باشد. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۲۴۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سودمندترین گنج ها محبّت و دوستی دلهاست. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۲۴۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بپرهیز از این که دشمنان خدا را دوست بداری یا دوستی خود را برای کسانی جز اولیای خدا خالص گردانی ، که به راستی هر کس مردمی را دوست بدارد با آنها محشور گردد. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۲۴۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوستی خود را گرامی دار و پیمان خود را حفظ کن. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۲۴۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوستی و مهرورزی نسبت به یکدیگر در الفت و آرامش روح هاست. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۲۴۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوستی در راه خدا از پیوند خویشاوندی محکم‌تر است. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۲۴۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوستی میمنت و مبارکی آرد. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۲۴۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوستی با مردم (نوعی رابطه) خویشاوندی است. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۲۴۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شخص کینه توز دوستی ندارد. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۲۴۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: أَعْجَزُ النَّاسِ مَنْ عَجَزَ عَنِ اكْتِسَابِ الْإِخْوَانِ وَ أَعْجَزُ مِنْهُ مَنْ ضَيَّعَ مَنْ ظَفِرَ بِهِ مِنْهُمْ؛ ناتوان ترین مردم کسی است که در دوست یابی ناتوان است ، و از او ناتوان تر آن که دوستان خود را از دست بدهد. نهج البلاغه، حکمت۱۲

حدیث۲۴۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: سینه خردمند صندوق راز اوست و خوشرویی وسیله دوست یابی ، و شکیبایی ، گورستان پوشاننده عیب هاست . و یا فرمود : پرسش کردن وسیله پوشاندن عیب هاست ، و انسان از خود راضی ، دشمنان او فراوانند. نهج البلاغه، حکمت ۶

حدیث۲۵۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: از دشمنان خدا جدایی شوید (و از آنها فاصله گیرید) و با دوستان خدا پیوند کنید. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۲۵۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دوست شخص نادان در معرض هلاکت است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۲۵۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دوست آدم نادان ، دچار رنج و سرشکستگی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۲۵۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بدترین مصاحبان برای انسان ، افراد نادان هستند. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۲۵۴

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : خَیْرُ الاْصْحابِ صاحِبٌ اِذا ذَکَرْتَ اللّه اَعانَکَ وَ اِذا نَسیتَ ذَکَّرَکَ؛ بهترین دوستان کسی است که هرگاه خدا را یاد نمودی تو را یاری کند و چون خدا را فراموش نمودی به یادت آورد. نهج الفصاحه، ح ۱۴۷۹.

حدیث۲۵۵

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مَنْ أرادَ اللّه بِهِ خَیْرا رَزَقَهُ اللّه خَلیلاً صالِحا؛ هر کس که خداوند برای او خیر بخواهد، دوستی شایسته نصیب وی خواهد نمود. نهج الفصاحه، ح ۳۰۶۴.

حدیث۲۵۶

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : یا عَلیُّ... لاتُصادِقْ آکِلَ الرِّبا فَإِنَّهُ یُبارِزُ اللّه لِأَنَّ اللّه تَعالی قالَ: (فَإِنْ لَمْ تَفْعَلوا فَأْذَنوا بِحَرْبٍ مِنَ اللّهِ وَرَسولِهِ)؛ ای علی: با رباخوار رفاقت نکن، زیرا او با خداوند به مبارزه برخواسته، چون خداوند متعال می‌فرماید: اگر دست از رباخواری برنداشتید پس به خدا و رسولش اعلان جنگ دهید. میراث حدیث شیعه، ج ۲، ص ۴۶، ح ۱۸۹ .

حدیث۲۵۷

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم : اِنَّ اللّه تعالی یُحِبُّ الْمُداوَمَهَ عَلَی الْاِخاءِ الْقَدیمِ فَداوِمُوا؛ خداوند تداوم دوستی دیرینه را دوست دارد، پس در دوستی مداومت ورزید. نهج الفصاحه، ح ۷۵۱.

حدیث۲۵۸

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: عَوِّدْ لِسانَکَ لینَ الْکَلامِ وَ بَذْلَ السَّلامِ، یَکْثُرْ مُحِبّوکَ وَ یَقِلَّ مُبْغِضوکَ؛ زبان خود را به نرمگویی و سلام کردن عادت ده، تا دوستانت زیاد و دشمنانت کم شوند. غررالحکم، ح ۶۲۳۱

حدیث۲۵۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلإِخوانُ فِی اللَّهِ تَعالی تَدُومُ مَوَدَّتُهُم لِدَوامِ سَبَبِها؛ کسانی که برای خدا برادری می‌ورزند ، دوستی‌شان می‌پاید؛ زیرا عامل آن دوستی پایدار است. غررالحکم و دررالکلم، ح ۱۷۹۵

حدیث۲۶۰

امام باقر(علیه السلام) فرمودند: تَبَسُّمُ الرَّجُلِ فی وَجهِ أخیهِ المُؤمِنِ حَسَنَهٌ؛ لبخند آدمی به روی برادر دینی اش حسنه است. مشکاهٔ الأنوار ، ص ۳۱۶

حدیث۲۶۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اَلطُّمَأنینَهُ قَبلَ الخُبرَهِ خِلافُ الحَزمِ؛ اعتماد کردن پیش از آزمودن ، خلاف دوراندیشی است. غررالحکم و دررالکلم ، ح ۱۵۱۴

حدیث۲۶۲

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: اَلْاُنسُ فی ثَلاثٍ : فِی الزَّوجَةِ المُوافِقَةِ وَالوَلَدِ البارِّ وَالصِّدیقِ المُصافی؛ انس (وآرامش) در سه چیز است : در زن سازگار ، فرزند خوش‌رفتار و دوست باصفای وفادار. تحف العقول، ص ۳۱۸

حدیث۲۶۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اَلمُعینُ عَلَی الطّاعَةِ خَیرُ الأصحابِ ؛ بهترینِ یاران، کسی است که در راه طاعت خدا یاری کند . غررالحکم و دررالکلم، ح ۱۱۴۲

حدیث۲۶۴

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: مَن جَمَعَ لَکَ وُدَّهُ ورَأیَهُ فَاجمَع لَهُ طاعَتَکَ؛ هر که تمامت دوستی خود را برای تو فراهم آورد ، تو نیز تمامت طاعت خود را برایش فرآهم آور. تحف العقول ، ص ۴۸۳

حدیث۲۶۵

امام حسن (علیه السلام) می فرمایند: اَلإخاءُ الوَفاءُ فِی الشِّدَّةِ وَ الرَّخاءِ؛ نشانه برادری ، وفاداری در سختی و آسایش است. بحارالأنوار ، ج ۷۵ ، ص ۱۱۴

حدیث۲۶۶

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: لا تَصفُو الخِلَّةُ مَعَ غَیرِ اَدیبٍ؛ دوستی با شخص بی ادب ، صمیمانه نخواهد شد . بحار الأنوار، ج ۶۷، ص ۴۰۰

حدیث۲۶۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خَیرُ اِخوانِکَ مَن دَعاکَ اِلی صِدقِ المَقالِ بِصِدق مَقالِهِ وَ نَدَبَکَ اِلی اَفضَل الاَعمالِ بِحُسن اَعمالِهِ بهترین برادرانت (دوستانت)، کسی است که با راستگویی‌اش تو را به راستگویی دعوت کند و با اعمال نیک خود، تو را به بهترین اعمال برانگیزد. غررالحکم، ح ۵۰۲۲

حدیث۲۶۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اِقبَل عُذرَ أخیکَ و إنْ لَم یکُن لَهُ عُذرٌ ، فَالْتَمِس لَهُ عُذراً ؛ عذر برادرت را بپذیر و اگر عذری نداشت ، عذری برایش بتراش. بحار الأنوار ، ج ۷۴ ، ص ۱۶۵

حدیث۲۶۹

امام صادق علیه السلام فرمودند: شیعیان ما را در سه چیز بیازمایید : در مواظبت بر اوقات نمازها ، در نگهداری اسرارشان از دشمنان ما و در همدردی و کمک مالی به برادرانشان. میزان الحکمه، باب صفات شّیعه

حدیث۲۷۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: خَیرُ اِخوانِک مَن دَعاک اِلی صِدقِ المَقالِ بِصِدقِ مَقالِهِ وَ نَدَبَک اِلی اَفضَلِ الاَعمالِ بِحُسنِ اَعمالِهِ؛ بهترین دوستانت، کسی است که با راستگویی اش تو را به راستگویی دعوت کند و با اعمال نیک خود، تو را به انجام اعمال خوب برانگیزد. غررالحکم، ح ۵۰۲۲

حدیث۲۷۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إنَّما یُحِبُّکَ مَن لا یَتَمَلَّقُکَ، وَیُثنی عَلَیکَ مَن لا یُسمِعُکَ؛ دوستدار حقیقی تو کسی است که از تو چاپلوسی نمیکند و ستایشگر واقعی تو آنکه تو را از [ستایشهایش دربار ?تو] باخبر نمیکند. غررالحکم و دررالکلم، ح ۷۱۱۹

حدیث۲۷۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لا تَصفُو الخِلَّةُ مَعَ غَیرِ اَدیب؛ دوستی با شخص بی ادب، صمیمانه نخواهد شد. (بحار الأنوار، ج ۶۷، ص ۴۰۰، ح ۷۳)

حدیث۲۷۳

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن کشَفَ عَورَةَ اَخیهِ المُسلِمِ کشَفَ اللّهُ عَورَتَهُ حَتّی یفضَحَهُ بِها فی بَیتِهِ؛ هر کس عیب و زشتی برادر مسلمان خود را فاش کند، خداوند زشتی او را آشکار سازد، تاجایی که او را در درون خانه اش رسوا سازد. (الترغیب والترهیب، ج ۲، ص ۲۳۹، ح ۹.)

حدیث۲۷۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلنّاسُ اِخوانٌ فَمَن کانَت اُخُوَّتُهُ فی غَیرِ ذاتِ اللّهِ فَهِیَ عَداوَةٌ؛ مردم برادرند، اما آن که برادری اش برای خدا نباشد، برادری وی، دشمنی است. (بحارالأنوار، ج ۷۴، ص ۱۶۵، ح ۲۹)

حدیث۲۷۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: الله فی عَونِ المُومِنِ، مادامَ المُومِن فی عَونِ اَخیهِ؛ خداوند در پی یاری مومن است، تا وقتی که مومن در پی یاری برادر خویش است. (بحار الانوار، ج۷۴ ،ص۳۲۲)

حدیث۲۷۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن عَیرَ اَخاهُ بِذَنبٍ لَم یمُت حَتّی یعمَلَهُ؛ هر کس برادر[دینی] خود را به گناهی سرزنش کند، نمیرد، مگر آن‌که مرتکب آن شود. (نهج الفصاحه، ح ۲۹۲۰)

حدیث۲۷۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لا تَصفُو الخِلَّةُ مَعَ غَیرِ اَدیبٍ؛ دوستی با شخص بی ادب ، صمیمانه نخواهد شد. (بحار الأنوار، ج ۷۵،

ص ۸، ح ۶۳ .)

حدیث۲۷۸

پیامبر اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اذا رَأَیتَ مِن أَخیک ثَلاثَ خِصالٍ فَارجُهُ: اَلحَیاءُ وَالأَمانَةُ وَالصِّدقُ؛ هر گاه در برادر (دینی) خود سه صفت دیدی به او امیدوار باش: حیا، امانتداری و راستگویی . (نهج الفصاحه، ح ۲۰۵)

حدیث۲۷۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: جَمعُ خَیرِ الدُّنیا وَ الآخِرَةِ فی کتمانِ السِّرِّ وَ مُصادَقَةِ الاَخیارِ، وَ جَمعُ الشَّرِّ فِی الاِذاعَةِ وَ مُؤاخاةِ الاَشرارِ؛ همه خیر دنیا و آخرت در رازداری و هم‌نشینی با نیکان است و همه شر در افشای اسرار و دوستی با اشرار است. (بحارالأنوار، ج ۷۴ ، ص ۱۷۸، ح ۱۷)

حدیث۲۸۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَن اَحسَنَ خُلقَهُ اَحَبَّهُ الاخیارُ وَ جانَبَهُ الفُجّارُ؛ انسان خوش اخلاق، از دوستی مردمان خوب برخوردار است و از تعرّض آدم‌های نابکار در امان است . (مستدرک الوسائل، ج ۸ ، ص ۴۴۹)

حدیث۲۸۱

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَحِبُّو المَعروفَ وَ اَهلَهُ فَوَالَّذی نَفسی بِیدِهِ اِنَّ البَرَکةَ وَ العافیةَ مَعَهُما نیکی و نیکوکاران را دوست بدارید. سوگند به آن که جانم به دست اوست، برکت و تندرستی، با نیکی و نیکوکاران است. (کنز العمّال، ح ۱۵۹۷۴)

حدیث۲۸۲

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اِختَبِرُوا النّاسَ بِاَخدانِهِم فَاِنَّ الرَّجُلَ یخادِنُ مَن یعجِبُهُ مردم را از دوستانشان بشناسید، زیرا انسان با کسی رفاقت می کند که او را می پسندد. (تحف العقول، ص ۲۱۴)

حدیث۲۸۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اِنَّ المُؤمِنَ لَیسکنُ اِلَی المُؤمِنِ کما یسکنُ الظَّمانِ اِلَی الماءِ البارِدِ. به راستی که مؤمن با برادر مؤمنش آرامش پیدا می کند، چنان که تشنه، با آب خنک آرامش می یابد. (کافی، ج ۲، ص ۲۴۷)

حدیث۲۸۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: جَلیسُ الخَیرِ نِعمَةٌ، جَلیسُ الشَّرِّ نِقمَةٌ همنشین خوب نعمت و همنشین بد، بلا و مصیبت است. (غررالحکم، ح ۴۷۱۹ و ۴۷۲۰)

حدیث۲۸۵

أوْشَكُ دَعْوَةً وَ أَسْرَعُ إجابَةً دُعاءُ الْمَرْءِ لِاَخيهِ بِظَهْرِ الْغَيبِ. دعایی که بیشتر امید اجابت آن می رود و زودتر به اجابت می رسد، دعا برای برادر دینی است در پشت سر او. (اصول کافی،ج۱ ،ص۵۲)

حدیث۲۸۶

حضرت امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: هر کس به برادران و خانواده ی خود نیکی کند، عمرش دراز شود. بحارالانوار، ج۷۸، ص ۵۳.

حدیث۲۸۷

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بهترین برادر تو کسی است که در راه اطاعت خدا یاریت رساند و از نافرمانی های او بازت دارد و به خشنودی او فرمانت دهد. تنبیه الخواطر، ج۲، ص ۱۲۳.

حدیث۲۸۸

حضرت امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پیش از انتخاب برادران، آنها را بیازمای؛ زیرا آزمایش معیاری است که نیکان را از بدان جدا می کند. غررالحکم، ح ۶۸۰۱.

حدیث۲۸۹

حضرت امام علی(علیه السلام) می فرمایند: از کسی که دوستیش برای خدا نباشد بپرهیز؛ زیرا دوستی او پستی است و همنشینی با او شوم و بی برکت. غررالحکم، ح ۸۹۷۸.

حدیث۲۹۰

حضرت امام باقر(علیه السلام) می فرمایند: هر کس برای جلب رضای خدا، بر پایه ی ایمان به او و وفاداری به برادری، برادری خدایی و دینی به دست آورد پرتوی از نور خدا را به دست آورده است. تحف العقول، ح ۲۹۵.

حدیث۲۹۱

حضرت امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: برادران در میان خود به سه چیز نیازمندند که اگر به کار بندند، دوستی بپاید و گرنه از یکدیگر جدا شوند و دشمن هم گردند، آن سه چیز این هاست: انصاف با یکدیگر، مهربانی با یکدیگر و حسد نبردن نسبت به هم. تحف العقول، ح ۳۲۲.

حدیث۲۹۲

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برادری کردن به خاطر خدا، محبت را خالص می گرداند. غررالحکم، ح ۹۸۲۸.

حدیث۲۹۳

حضرت امام حسن (علیه السلام) می فرمایند: با هیچ کس رفت و آمد مکن تا بدانی کجاها رفت و آمد می کند، چون از حالش به خوبی آگاه شدی و معاشرتش را پسندیدی، بر پایه ی گذشت از لغزشها و کمک و همیاری در سختی ها با او برادری کن. تحف العقول، ح ۲۳۳.

حدیث۲۹۴

حضرت امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: هر کس به خاطر خداوند برادری به دست آورد، خانه ای در بهشت به دست آورده است. ثواب الاعمال، ص ۱۸۲.

حدیث۲۹۵

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که به دیدن برادر خود در خانه اش رود، خدای عزوجل به او می فرماید: تو مهمان و زائر منی، پذیرایی از تو به عهده ی من است و من به پاداش محبت تو به او، بهشت را بر تو واجب کردم. بحارالانوار، ج۷۴، ص ۳۴۵.

حدیث۲۹۶

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: هیچ چیز به اندازه ی دیدار برادران از یکدیگر به خاطر خدا، ابلیس و سپاه او را درهم نمی کوبد. اصول کافی، ج۲، ص ۱۸۸.

حدیث۲۹۷

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: هر که در راه خدا و برای خدا به دیدن برادر خود رود، درروز قیامت میان جامه هایی از نور می خرامد و بر هر چه می گذرد، آن را روشن می کند. بحارالانوار، ج۷۴، ص ۳۷۴.

حدیث۲۹۸

حضرت امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: هر کس به برادران و خانواده ی خود نیکی کند، عمرش دراز شود. بحارالانوار، ج۷۸، ص ۵۳.

حدیث۲۹۹

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: اخلاق نیکو، روزی ها را زیاد می کند و میان دوستان انس و الفت به وجود می آورد. غررالحکم، ح ۴۸۵۶.

حدیث۳۰۰

امام کاظم (علیه السلام)می فرمایند: من قصد الیه رجل من إخوانه مستجیرا به فی بعض أحواله فلم یجره، بعد أن یقدر علیه فقد قطع ولایهٔ الله تبارک و تعالی؛ کسی که برادرش برای رفع گرفتاری یا حاجتی به او پناه ببرد و او بتواند پناهش دهد (مشکل او را حل نماید) اما ندهد، بی گمان پیوند ولایت خدای تبارک و تعالی را بریده است. بحارالانوار، ج۷۴، ص ۳۱۴.

حدیث۳۰۱

امام صادق (علیه السلام)می فرمایند: احب إخوانی الی من اهدی عیوبی الی؛ دوست داشتنی ترین برادرم کسی است که عیبهایم را به من هدیه کند. بحارالانوار، ج۷۴، ص ۲۸۲.

حدیث۳۰۲

امام باقر (علیه السلام)می فرمایند: من الستفاد أخا فی الله علی ایمان بالله و وفاأ بإخائه، طلبا لمرضاة الله فقد استفاد شعاعا من نور الله؛ هر کس برای جلب رضای خدا، بر پایه ی ایمان به او و وفاداری به برادری، برادری خدایی و دینی به دست آورد پرتوی از نور خدا را به دست آورده است. تحف العقول، ح ۲۹۵.

حدیث۳۰۳

قال الامام علیّ (علیه السلام): من لم تکن مودته فی الله فاحذره، فإن مودته لئیمهٔ و صحبته مشومهٔ؛ از کسی که دوستیش برای خدا نباشد بپرهیز؛ زیرا دوستی او پستی است و همنشینی با او شوم و بی برکت. غررالحکم، ح ۸۹۷۸.

حدیث۳۰۴

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): إذا أحب احدکم اخاه فلیعلمه؛ هرگاه یکی از شما، برادر خود را دوست داشته باشد، آن را به او اظهار کند. میزان الحکم، ج ۱، ص ۷۲.

حدیث۳۰۵

حضرت امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: زبانت را نگهدار تا برادرت را صاحب شوی. بحارالانوار، ج۷۴، ص ۱۵۶.

حدیث۳۰۶

حضرت امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پیش از انتخاب برادران، آنها را بیازمای؛ زیرا آزمایش معیاری است که نیکان را از بدان جدا می کند. غررالحکم، ح ۶۸۰۱.

حدیث۳۰۷

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بهترین برادر تو کسی است که در راه اطاعت خدا یاریت رساند و از نافرمانی های او بازت دارد و به خشنودی او فرمانت دهد. تنبیه الخواطر، ج۲، ص ۱۲۳.

حدیث۳۰۸

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)می فرمایند: وقتی پندی برای برادرتان در ذهن خویش می یابید، به او ارزانی اش کنید. نهج الفصاحه/ح ۲۴۵.

حدیث۳۰۹

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)می فرمایند: الجلیس الصالح خیر من الوحدة و الوحدة خیر من جلیس السوء؛ همنشین خوب بهتر از تنهایی است و تنهایی بهتر از همنشین بد. بحارالانوار/ج۷۴/ص۸۴.

حدیث۳۱۰

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)می فرمایند: من ستر علی اخیه ستره الله فی الدنیا و الاخرة. هر که پرده پوش برادر خویش در دنیا باشد، خدا در دنیا و آخرت پرده پوش او می شود. نهج الفصاحه/ح ۲۷۶۴.

حدیث۳۱۱

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: مواساة الأخ فی الله عزوجل تزید فی الرزق کمک مالی به برادر دینی، روزی را زیاد می کند. بحارالانوار، ج۷۴، ص ۳۵۹.

حدیث۳۱۲

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن أرادَ اللّهُ بِهِ خَیرا رَزَقَهُ اللّهُ خَلیلاً صالِحا هر کس که خداوند برای او خیر بخواهد، دوستی شایسته نصیب وی خواهد نمود. (نهج الفصاحه، ح ۳۰۶۴)

حدیث۳۱۳

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: من وعظ أخاه سرا فقد زانه ، و من وعظه علانیة فقد شانه؛ هر که نهانی برادر خود را پند دهد او را آراسته و زیور بسته ، و هر که در برابر دیگرانش پند دهد زشتش کرده . (تحف العقول ، ص ۵۲۰)

حدیث۳۱۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: جَلیسُ الخَیرِ نِعمَةٌ، جَلیسُ الشَّرِّ نِقمَةٌ همنشین خوب نعمت و همنشین بد، بلا و مصیبت است. (غررالحکم، ح ۴۷۱۹ و ۴۷۲۰)

حدیث۳۱۵

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن أرادَ اللّهُ بِهِ خَیرا رَزَقَهُ اللّهُ خَلیلاً صالِحا هر کس که خداوند برای او خیر بخواهد، دوستی شایسته نصیب وی خواهد نمود. (نهج الفصاحه، ح ۳۰۶۴)

حدیث۳۱۶

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: من وعظ أخاه سرا فقد زانه ، و من وعظه علانیة فقد شانه؛ هر که نهانی برادر خود را پند دهد او را آراسته و زیور بسته، و هر که در برابر دیگرانش پند دهد زشتش کرده . (تحف العقول ، ص ۵۲۰)

حدیث۳۱۷

قال علی – علیه السلام اَعجَزُ النّاسِ مَن عَجَزَ عَنِ اکتِسابِ الإخوَانِ، وَاَعجَزُ مِنهُ مَن ضَیَّعَ مَن ظَفِرَ بِهِ مِنهُم حضرت علی(علیه السلام) می فرمایند: عاجز ترین مردم کسی است که از بدست آوردن دوست عاجز بماند و از او عاجزتر کسی است که دوستان بدست آورده را از دست بدهد. (الامالی ص ۱۱۰)

حدیث۳۱۸

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: مَا حَسَنَةُ الدُّنیا إلّا صِلَةُ الإخوانِ وَالمَعارِفِ؛ خوبی دنیا جز در پیوند با برادران و آشنایان نیست. (بحار الأنوار، ج۴۶، ص ۲۹۱)

حدیث۳۱۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَسَدُّ الاَعمال ثَلاثَهٔ ذِکرُ الله عَلی کلّ حال وَ الاِنصاف من نَفسَک و مُواساهٔ الاَخ فی المال؛ استوارترین کارها سه چیز است: یاد خداوند در همه حال، و رعایت انصاف به ضرر خویش و تقسیم مال با برادر دینی. (نهج الفصاحه ، ص ۵۷ ، ح ۲۹۰)

حدیث۳۲۰

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: مَا حَسَنَةُ الدُّنیا إلّا صِلَةُ الإخوانِ وَالمَعارِفِ؛ خوبی دنیا جز در پیوند با برادران و آشنایان نیست. (بحار الأنوار، ج ۴۶، ص۲۹۱)

حدیث۳۲۱

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: اَوشَکُ دَعوَهُ و اَسرَعُ اِجابَه دُعاءَ المَرءِ لِاَخیهِ بِظَهرِ الغَیبِ؛ دعای انسان پشت سر برادر دینی اش ، نزدیکترین و سریعترین دعا به اجابت است . (کافی ، ج ۲ ، ص ۵۰۷)

حدیث۳۲۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لا یکون الصدیق صدیقا حتی یحفظ اخاه فی ثلاث:فی نکبته و غیبته و وفاته. دوست اگر در سه مورد دوستش را حمایت نکند دوست نیست:در شدت و گرفتاری او ، در غیبت وی و پس از مرگش. (نهج البلاغه)

حدیث۳۲۳

امام صادق علیه السلام فرمودند: ما عذب الله اُمهٔ الا عند اِستهانتهم بحُقوق فُقَراِ اِخْوانِهِم خداوند امتی را عذاب نخواهد کرد، مگر در وقتی که نسبت به حقوق برادران نیازمند خود سستی نمایند. (مستدرک،ج۱۲،ص۴۱۳)

حدیث۳۲۴

امام جواد علیه السلام فرمودند: اِیاک و مصاحبهٔ الشریر ، فاِنه کالسیف المسلول یحسن منظره و یقبح اَثره از همراهی و رفاقت با آدم شرور بپرهیز ،زیرا که او مانند شمشیر برهنه است که ظاهرش نیکو و اثرش زشت است. (مسندالامام الجواد،ص۲۴۳)

حدیث۳۲۵

امام علی علیه السلام فرمودند: اَعْجَزُ النّاسِ مَنْ عَجَزَ عَنِ اکْتِسابِ الاِخْوَانِ، وَاَعْجَزُ مِنهُ مَنْ ضَیَّعَ مَنْ ظَفِرَ بِهِ مِنْهُمْ عاجز ترین مردم کسی است که از بدست آوردن دوست عاجز بماند و از او عاجزتر کسی است که دوستان بدست آورده را از دست بدهد (الامالی ص ۱۱۰)

حدیث۳۲۶

امام علی علیه السلام فرمودند: إِذَا ختَشَمَ الْمُؤمِن أَخَاهُ فَقَدْ فَارَقَهُ به خشم درآوردن و شرمنده ساختن دوست، مقدمه جدایی از اوست. (محاضرات ج۲ ص۲۸)

حدیث۳۲۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: افضاء سرأخیك خیانهٔ ما جتنب ذلك؛ فاش کردن راز برادرت خیانت است؛ پس از این کار دوری کن. بحارالانوار، ج۷۷، ص ۹۱.

حدیث۳۲۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من عرض لأخیه المسلم المتکلم فی حدیثه فکانما خدش وجهه؛ هر که در میان سخن برادر مسلمانش بدود، چنان است که چهره ی او را بخراشد. اصول کافی، ج۲، ص ۶۶۰.

حدیث۳۲۹

قال الامام علی (علیه السلام): قلوب الرجال و خشیهٔ فمن تألفها اقبلت علیه؛ دلهای مردم گریزان است، به کسی روی می آورند که خوش رویی کند. نهج البلاغه حکمت ۵۰.

حدیث۳۳۰

قال الامام الکاظم (علیه السلام): لیس شیء أنکی لإبلیس و جنوده من زیارهٔ الإخوان فی الله بعضهم لبعض؛ هیچ چیز به اندازه ی دیدار برادران از یکدیگر به خاطر خدا، ابلیس و سپاه او را درهم نمی کوبد. اصول کافی، ج۲، ص ۱۸۸.

حدیث۳۳۱

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): من زار أخاه فی بیته قال الله عزوجل له: انت ضیفی و زائری، علی قراك و قد أوجبت لك الجنهٔ بحبك ایاه؛ هر که به دیدن برادر خود در خانه اش رود، خدای عزوجل به او می فرماید: تو مهمان و زائر منی، پذیرایی از تو به عهده ی من است و من به پاداش محبت تو به او، بهشت را بر تو واجب کردم. بحارالانوار، ج۷۴، ص ۳۴۵.

حدیث۳۳۲

حضرت امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: هر کس به خاطر خداوند برادری به دست آورد، خانه ای در بهشت به دست آورده

است. ثواب الاعمال، ص ۱۸۲.

حدیث۳۳۳

حضرت امام حسن (علیه السلام) می فرمایند: با هیچ کس رفت و آمد مکن تا بدانی کجاها رفت و آمد می کند، چون از حالش به خوبی آگاه شدی و معاشرتش را پسندیدی، بر پایه ی گذشت از لغزشها و کمک و همیاری در سختی ها با او برادری کن. تحف العقول، ح ۲۳۳.

حدیث۳۳۴

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برادری کردن به خاطر خدا، محبت را خالص می گرداند. غررالحکم، ح ۹۸۲۸.

حدیث۳۳۵

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مؤمن آیینه ی برادر مؤمن خویش است. در غیابش خیرخواهی او می کند و در حضورش، امور ناخوشایند را از او دور می کند. بحارالانوار، ج۷۴، ص ۲۳۳.

حدیث۳۳۶

قال الامام الصادق (علیه السلام): المؤمن أخوا المؤمن عینه و دلیله و لا یخونه لا یظلمه و لا یغشه، و لا یعده عدة فیخلفه؛ مؤمن برادر مؤمن است، چشم او را راهنمای اوست. به او خیانت و ستم نمی کند، فریبش نمی دهد و وعده ای به او نمی دهد که به آن عمل نکند. اصول کافی، ج۲، ص ۱۶۶.

حدیث۳۳۷

قال الامام علی (علیه السلام): ینبغی للمسلم أن یتجنب مواخاة: الماجن الفاجر، والأحق، و الکذاب؛ مسلمان باید از برادری کردن با سه گروه دوری کنند: شوخ بی حیا، احمق و دروغگو. اصول کافی، ج۲، ص ۶۳۹.

حدیث۳۳۸

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): النظر إلی الاخ توده فی الله عزوجل عبادة؛ نگاه کردن به برادر(دینی) و دوستی کردن با او به خاطر خداوند بزرگ، عبادت است. بحارالانوار، ج۷۴، ص ۲۷۹.

حدیث۳۳۹

قال الامام الصادق (علیه السلام): تحتاج الإخوة فیما إلی ثلاثه أشیاء فإن استعملوها و إلا تباینو و تباغضوا و هی: التناصف و التراحم و نفی الحسد؛ برادران در میان خود به سه چیز نیازمندند که اگر به کار بندند، دوستی بپاید و گرنه از یکدیگر جدا شوند و دشمن هم گردند، آن سه چیز این هاست: انصاف با یکدیگر، مهربانی با یکدیگر و حسد نبردن نسبت به هم. تحف العقول، ح ۳۲۲.

حدیث۳۴۰

قال الامام الباقر (علیه السلام): لاتقارن و لاتواخ اربعهٔ: الاحق و البخیل و الجبان واکذاب؛ با چهار کس هم نشینی و برادری مکن: احمق، بخیل، ترسو و دروغگو. خصال شیخ صدوق ص ۲۴۴.

حدیث۳۴۱

قال الامام علی (علیه السلام): من اتخذ أخا بعد حسن الإختبار دامت صحبته و تأکدت مودته. من اتخذ أخا من غیر اختبار ألجأه الإضطرار الی مرافقه الأسرار؛ هر که بعد از آزمایش درست، برادری انتخاب کند، رفاقتش بپاید و دوستیش استوار گردد و هر که بدون آزمایش برادری را انتخاب کند، به همنشینی با بدان دچار خواهد شد. غررالحکم، ح ۸۹۲۱.

حدیث۳۴۲

قال الإمام علی (علیه السلام) : عود لسانک لین الکلام و بذل السلام، یکثر محبوک و یقل مبغضوک. امام علی (علیه السلام) فرمودند: زبانت را به نرم گویی و سلام کردن (به دیگران) عادت ده، تا دوست دارانت زیاد شوند و بدخواهانت اندک. «غررالحکم، ح ۶۲۳۱»

همسایه

حدیث۱

امام صادق علیه‌السلام : ثَلاثَةٌ تُکَدِّرُ العَیشَ : السُّلطانُ الجائرُ ، والجارُ السَّوءُ ، والمَرأةُ البَذِیَّةُ ؛ سه چیز زندگی را تیره می‌کند : فرمانروای ستمگر ، همسایه بد و زن بدزبان و وقیح . تحف العقول : ۳۲۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۲۲

حدیث۲

امام علی علیه‌السلام : أمَرَنا رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم أن نَدفِنَ مَوتانا وَسطَ قَوم صالِحینَ ؛ فإنّ المَوتی یَتأذّونَ بجارِ السَّوءِ کما یَتأذّی بِهِ الأحیاءُ ؛ رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلّم به ما دستور داد مردگانمان را در میان مردمانی صالح به خاک بسپاریم ؛ زیرا مردگان نیز همچون زندگان از همسایه بد رنج می‌برند . کنزالعمّال : ۴۲۹۱۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۲۲

حدیث۳

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: لایَدخُلُ الجَنَّةَ عَبدٌ لا یَأمَنُ جارُهُ بَوائِقَهُ؛ کسی که همسایه از شرش در امان نباشد به بهشت نمی رود. (نهج الفصاحه، ح ۲۵۳۲)

حدیث۴

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: مِن حُسنِ الجِوارِ تَفَقُّدُ الجارِ ؛ از نشانه‌های حُسن همسایگی جویا شدن از احوال همسایه است . تحف العقول : ۸۵ و منتخب میزان الحکمه : ۱۲۴

حدیث۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن تَطَلَّعَ عَلی أسرارِ جارِهِ انهَتَکت أستارُهُ ؛ هر که در پی آگاهی از اسرار همسایه‌اش باشد ، پرده‌اش دریده می‌شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۷۹۸

حدیث۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن أحسَنَ إلی جِیرانِهِ کَثُرَ خَدَمُهُ ؛ هر کس به همسایگانش نیکی کند ، خادمانش زیاد شوند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۷۹۶۷

حدیث۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: سَل عَنِ الجارِ قَبلَ الدّارِ ؛ پیش از [خرید] خانه ، درباره همسایه پرس و جو کن . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۵۹۸

حدیث۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: جاوِر مَن تَأمَنُ شَرَّهُ ، وَ لا یَعدُوکَ خَیرُهُ ؛ با کسی که از بدی‌اش ایمن باشی و خیرش از تو نگذرد ، همسایگی کن . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۷۳۷

حدیث۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ما عَزَّ مَن ذَلَّ جیرانَهُ ؛ عزّت نیافت آن که همسایه‌اش را خوار کرد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۴۸۶

حدیث۱۰

امام صادق علیه السلام فرمودند: مَن طَلَبَ الدُّنیا اِستِعْفافاً عَنِ النّاسِ وَ سَعْیاً عَلی اَهْلِهِ وَ تَعَطُّفاً عَلی جارِهِ لَقَی اللهَ عَزَّوَجَلَّ یَوْمَ الْقِیامَـةِ وَ وَجْهُهُ مِثـلُ القَمَرِ لَیْلَـةَ الْبَـدْرِ؛ هرکس دنیـا را طلب کنـد به قصـد این که آبروی خود را از مردم حفـظ، رفاه خانواده‌اش را تأمین و به همسایه‌اش کمک کند، وقتی با خدا دیدار کند، چهره‌اش همانند ماه شب بدر می‌درخشد. وسائل الشیعه، ج۱۷، ص۲۱

حدیث۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: من کان یؤمن باللّه و الیوم الآخر فلیحسن إلی جاره و من کان یؤمن باللّه و الیوم الآخر فلیکرم ضیفه و من کان یؤمن باللّه و الیوم الآخر فلیقل خیرا أو لیسکت؛ هر که به خدا و روز جزا ایمان دارد با همسایه خویش نکوئی کنـد هر که به خـدا و روز جزا ایمـان دارد مهمـان خویش را گرامی دارد هر که به خـدا و روز جزا ایمان دارد سـخن به خیر گوید یا خاموش ماند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما آمن بی من بات شبعان و جاره جائع إلی جنبه و هو یعلم به؛ هر که سیر بخوابد و همسایه او پهلویش گرسنه باشد و او بداند به من ایمان ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس المؤمن الّذی یشبع و جاره جائع إلی جنبه؛ هر که سیر باشد و همسایه اش پهلوی وی گرسنه باشد، مؤمن نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لأن یزنی الرّجل بعشره نسوه خیر له من أن یزنی بامرأه جاره، و لأن یسرق الرّجل من عشره أبیات أیسر له من أن یسرق من بیت جاره؛ این که مرد باده زن زنا کند گناه آن کمتر است تا با زن همسایه خویش زنا کند و این که مرد از ده خانه دزدی کند برای وی آسان است تا از خانه همسایه خویش بدزدد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵

صلوا قراباتکم و لا تجاوروهم فإنّ الجوار یورث بینکم الضّغائن؛ با خویشان دوستی کنید و همسایه ایشان مشوید که همسایگی میان شما کینه ها پدید آرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صله الرّحم و حسن الخلق و حسن الجوار یعمران الدّیار و یزدن فی الأعمار؛ پیوند خویشان و نیک خویی و خوش همسایگی شهرها را آباد کند و عمرها را فزونی دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الزّانی بحلیله جاره لا ینظر اللّه إلیه یوم القیامه و لا یزکّیه و یقول له: ادخل النّار مع الدّاخلین؛ آن که با زن همسایه خود زنا کند روز قیامت خدا به او ننگرد و او را پاک نکند و بدو گوید با جهنمیان بجهنم برو. نهج الفصاحه

حدیث۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر الأصحاب عند اللّه خیرهم لصاحبه و خیر الجیران عند اللّه خیرهم لجاره؛ بهترین رفیقان پیش خدا کسی است که برای رفیق خود بهتر باشد و بهترین همسایگان کسی است که برای همسایه خود بهتر باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حقّ الجار إن مرض عدته و إن مات شیعته و إن استقرضک أقرضته و إن أصابه خیر هنّأته و إن أصابته مصیبه عزّیته و لا ترفع بناءک فوق بنائه فتسدّ علیه الرّیح؛ حق همسایه آن است که اگر مریض شد، عیادتش کنی و اگر مرد همراه جنازه اش بروی و اگر از تو قرض خواست بدهی و اگر حادثه خوشی بر او رخ داد بدو تهنیت گویی و اگر

مصیبتی رخ داد تعزیتش گویی و بنای خود را از بنای او فراتر نبری و جریان باد را بر او نبندی. نهج الفصاحه

حدیث۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حرمه الجار علی الجار کحرمه دمه؛ حرمت همسایه بر همسایه چون حرمت خون او است. نهج الفصاحه

حدیث۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجار قبل الدّار و الرّفیق قبل الطّریق و الزّاد قبل الرّحیل؛ همسایه را پیش از خانه و رفیق را پیش از راه و توشه را پیش از سفر باید جست. نهج الفصاحه

حدیث۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجار أحقّ بشفعه جاره ینتظر بها و إن کان غائبا إذا کان طریقهما واحدا؛ در معامله سهم همسایه مقدم است اگر راه آنها یکی است باید منتظر او بماند اگر چه غایب باشد. نهج الفصاحه

حدیث۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: جار الدّار أحقّ بدار الجار؛ همسایه خانه در خرید خانه همسایه مقدم است. نهج الفصاحه

حدیث۲۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعوّذوا باللّه من ثلاث فواقر: جار سوء إن رأی خیرا کتمه و إن رأی شرّا أذاعه و زوجه سوء إن دخلت علیها لسنتک و إن غبت عنها خانتك و إمام سوء إن أحسنت لم یقبل و إن أسأت لم یغفر؛ از سه چیز به خدا پناه ببرید که کمر شکن است: همسایه بد که اگر خیری ببیند مستور دارد و اگر بدی ببیند منتشر سازد و همسر بدی که اگر پیش وی باشی بد زبانی کند و اگر پیش وی نباشی به تو خیانت کند و پیشوای بدی که اگر نیکی کنی نپذیرد و اگر بدی کنی نبخشد. نهج الفصاحه

حدیث۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أوصیکم بالجار؛ شما را در باره همسایه سفارش می کنم. نهج الفصاحه

حدیث۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی لیدفع بالمسلم الصّالح عن مائه أهل بیت من جیرانه البلاء. خداوند به خاطر مسلمان پارسا بلا را از صد خانه همسایه او دفع می کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إن أحببتم أن یحبّکم اللّه و رسوله فادّوا إذا ائتمنتم و اصدقوا إذا حدّثتم و أحسنوا جوار من جاورکم؛ اگر می خواهید که خدا و پیغمبر شما را دوست بدارند وقتی امانتی به شما سپردند رد کنید و همین که سخن می گوئید راست گوئید و با همسایگان خود به نیکی رفتار کنید. نهج الفصاحه

حدیث۲۸

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد أحدکم أن یبیع عقاره فلیعرضه علی جاره؛ وقتی کسی بخواهد خانه یا ملک خویش را بفروشد باید نخست به همسایه خویش پیشنهاد کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۹

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أثنی علیک جیرانک أنّک محسن فأنت محسن و إذا أثنی علیک جیرانک أنّک مسی ء فأنت مسی ء؛ اگر همسایگانت تو را نیکوکار دانستند، نیکوکاری و اگر همسایه گانت تو را بدکار شمردند، بد کاری. نهج الفصاحه

حدیث۳۰

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اثنان لا ینظر اللّه إلیهم یوم القیامه قاطع الرّحم و جار السوء؛ دو کس را خداوند روز قیامت به نظر رحمت نمی نگرد، آنکه با خویشان ببرد و آنکه با همسایه بدی کند. نهج الفصاحه

حدیث۳۱

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: من الفواقر التی تقصم الظهر جار إن رأی حسنهٔ أطفأها و إن رأی سیئهٔ أفشاها؛ از بلاهای کمرشکن ، همسایه ای است که اگر کردار خوبی را ببیند نهانش سازد ، و اگر بد کرداری ببیند آن را فاش کند . تحف العقول ، ص ۵۱۷

حدیث۳۲

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : فی وَصیَّتِهِ لِلْحَسَنِ – علیه السلام – : سَلْ عَنِ الرَّفیقِ قَبْلَ الطَّریقِ، وَعَنِ الْجارِ قَبْلَ الدّارِ ؛ امام علی – علیه السلام – ضمن سفارشی به فرزندش امام حسن – علیه السلام – فرمودند: پیش از آن که بخواهی مسافرت بروی، رفیق مناسب راه را جویا باش، و پیش از آن که منزلی را تهیّه کنی همسایگان را بررسی کن که چگونه هستند. بحارالأنوار، ج ۷۶، ص ۱۵۵، ح ۳۶

حدیث۳۳

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : حَسِّنُوا أخْلاقَکُمْ، وَ أَلْطِفُوا جیرانَکُمْ، وَ أکْرِمُوا نِسائَکُمْ، تَدْخُلُوا الْجَنَّهَ بِغَیْرِ حِساب؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: رفتار و اخلاق خود را نیکو سازید، نسبت به همسایگان با ملاطفت و محبّت برخورد نمائید، زنان و همسران خود را گرامی دارید تا بدون حساب وارد بهشت گردید. اعیان الشّیعهٔ، ج ۱، ص ۳۰۱

حدیث۳۴

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: اَرْبَعٌ تَزیدُ الرِّزْقَ: حُسْنُ الْخُلْقِ وَ حُسْنُ الْجِوارِ وَ کَفُّ الْاَذی وَ قِلَّةُ الضَّجْرِ؛ چهار چیز روزی را زیاد می کند: خوش اخلاقی، خوش‌رفتاری با همسایه، اذیت نکردن و کم کردن بی‌تابی. معدن الجواهر، ص ۳۹.

حدیث۳۵

امام علی علیه السلام می فرمایند : زَکوةُ الْیَسارِ بِرُّ الْجیرانِ وَ صِلَةُ الْاَرحامِ؛ زکاتِ رفاه، نیکی با همسایگان و صله رحم است. غررالحکم، ح ۵۴۵۳ .

حدیث۳۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: عزیز و بزرگ نخواهد شد کسی که همسایگان خود را خوار گرداند. غرر الحکم ، باب همسایگی

حدیث۳۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بد همسایگی از نشانه های پستی است. غرر الحکم ، باب همسایگی

حدیث۳۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: رسیدگی به همسایگان (و سر و سامان دادن به حال و وضع آنان) از جوانمردی است. غرر الحکم ، باب همسایگی

حدیث۳۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که نیکی و احسان کند به همسایگان خود خدمتکارانش بسیار شوند. غرر الحکم ، باب همسایگی

حدیث۴۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بد همسایگی و بد کرداری نسبت به نیکان از بزرگترین پستی هاست. غرر الحکم ، باب همسایگی

حدیث۴۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نخست از همسایه پرسش کن سپس از خانه. غرر الحکم ، باب همسایگی

حدیث۴۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مجاورت و همسایگی کن با کسی که از شرّش در امان باشی و خیر او از تو نگذرد. غرر الحکم

، باب همسایگی

حدیث۴۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: همسایه بد ، بزرگترین، سختی و سخت‌ترین گرفتاری است. غرر الحکم ، باب همسایگی

حدیث۴۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بد همسایه‌ای است همسایه بد. غرر الحکم ، باب همسایگی

حدیث۴۵

إنْ أَحْبَبْتُمْ أنْ یُحِبَّکُمُ اللّهوَرَسولُهُ فَأَدّوا إِذَا ائْتُمِنْتُمْ وَاصْدُقوا إِذا حَدَّثْتُمْ وَأَحْسِنوا جِوارَ مَنْ جاوَرَکُمْ؛ اگر می‌خواهید که خدا و پیغمبر شما را دوست بدارنـد وقتی امانتی به شـما سپردنـد به سـلامت برگردانید و چون سـخن گویید راست گویید و با همسایگان خود به نیکی رفتار نمایید. نهج الفصاحه، ح ۵۵۴.

حدیث۴۶

پیامبر اکرم (صـلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اِلتَمِسُوا الجارَ قَبلَ شِراءِ الدّارِ وَ الرَّفیقَ قَبلَ الطَّریقِ؛ پیش از خرید خانه، از همسایه ، و پیش از راهی شدن، از همراه پرس و جو کنید مستدرک الوسائل ، ج ۸ ، ص ۴۳۱

حدیث۴۷

پیامبر اکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودنـد: لا یدخُلُ الجَنَّةَ عَبدٌ لا یأمَنُ جارُهُ بَوائِقَهُ؛ بنده ای که همسایه اش از شـرّ او در امان نباشد، وارد بهشت نمی شود. (مستدرک الوسائل، ج ۸، ص ۴۲۵)

حدیث۴۸

امام کاظم (علیه السـلام) می فرمایند: حسن همسایگی، این نیست که آزار نرسانی، بلکه حسن همسایگی این است که در برابر آزار و اذیت همسایه، شکیبا باشی. تحف العقول، ح ۴۰۹.

حدیث۴۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از نشانه های حسن همسایگی، جویا شدن از احوال همسایه است. تحف العقول، ح ۸۵.

حدیث۵۰

رسول اکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم)می فرماینـد: احترام همسایه بر انسان، هماننـد احترام مادرش می باشد. مکارم الخلاق، ج۱، ص ۲۷۴.

حدیث۵۱

حضرت امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: لیس منا لم یأمن جاره توائقه. از ما نیست کسی که همسایه اش از شر او در امان نباشد. عیون الاخیار الرضا، ج۲، ص ۲۴.

حدیث۵۲

. قالَ الْإِمامُ الْعَسْكِرِيُّ – عليهِ السَّلام – : قالَ رَجُلٌ لِرَسُولُ اللهِ – صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ – : فُلانٌ يَنْظُرُ إلى حَرَمِ جارِهِ وَ إنْ أمْكَنَهُ مُواقَعَةُ حَرامٍ لَمْ يَضِقْ عَنْهُ فَغَضِبَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ – وَ ... . امام حسن عسگری – علیه السلام – فرمودند: مردی به پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – گفت: فلان کس به حرم (همسر) همسایه خود چشم می دوزد و اگر امکان عمل نامشروع دست دهد، کوتاهی نمی کند، پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – غضبناک شد و فرمودند: او را حاضر کنید، مردی که در کنار پیامبر بود گفت: یا رسول الله او از پیروان شما است و به علی – علیه السلام – عشق می ورزد و از دشمنان ما بیزاری می جوید. پیامبر – صلی الله علیه و آله – فرمودند: نگو که چنین کسی از شیعیان ما است، او دروغگو است زیرا شیعیان ما آن هایی هستند که همگام با ما و پیرو ما در اعمال باشند. «لئالی الاخبار، ج ۵، ص ۱۵۷»

طبیعت و محیط زیست

حدیث۱

قال الامام علی – علیه السلام – للاشتر نخعی: وَلیَکُن نَظَرُک فی عِمارَةِ الأرضِ أبلَغَ مِن نَظَرِکَ فی استِجلابِ الخَراجِ لأنَّ ذلِکَ لایُدرَکُ إلّا بِالعِمارَةِ. امام علی – علیه السلام – به مالک اشتر فرمودند: باید توجه تو به آباد کردن زمین بیش از توجّه به گرفتن خراج باشد؛ زیرا آن (خراج) جز در نتیجه آبادانی فراهم نمی‌آید. «نهج البلاغه، نامه ۵۳»

حدیث۲

قال الامام علی – علیه السلام – : لا تُؤوُوا التُّرابَ خَلفَ البابِ فَإنَّهُ مَأوَی الشَّیاطینِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: خاکروبه را پشت در منزل نریزید؛ زیرا جایگاه شیاطین است. «علل الشرائع، ج ۲، ص ۵۸۳»

حدیث۳

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اِزرَعُوا و اغرِسُوا وَاللّهِ ما عَمِلَ النّاسُ عَمَلاً اَجَلَّ و لا أطیَبَ مِنهُ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: زراعت کنید و درخت بکارید؛ به خدا قسم آدمیان کاری برتر و پاک‌تر از این نکرده‌اند. «بحار الأنوار، ج ۱۰۳، ص ۶۸»

حدیث۴

قال الامام الصادق – علیه السلام – : لا تَطیبُ السُّکنی إلّا بِثَلاثٍ: الهَواءِ الطَّیِّبِ وَ الماءِ الغَزیرِ العَذبِ و الأرضِ الخَوّارَةِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: زندگی جز با سه چیز خوش نمی‌شود: هوای پاک، آب فراوان گوارا و زمین نرم و سست (آماده زراعت). «تحف العقول، ص ۳۲۰»

حدیث۵

قال الامام علی – علیه السلام – : النَّظَرُ إلَی الخُضرَةِ نُشرَةٌ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: نگاه کردن به سبزه، موجب شادابی است. «نهج البلاغه، حکمت ۴۰۰»

حدیث۶

قال الامام الصادق – علیه السلام – : النَّشوَةُ فی عَشَرَةِ أشیاءَ: المَشی و الرُّکوبِ و الإرتِماسِ فِی الماءِ و النَّظَرِ إلَی الخُضرَةِ ... . امام صادق – علیه السلام – فرمودند: شادابی در ده چیز است: پیاده روی، (اسب) سواری، آب تنی (شنا) و نگاه کردن به سبزه ... . «الخصال، ص ۴۴۳»

حدیث۷

قال الامام الصادق – علیه السلام – : لاتُفسِدْ عَلَی القَومِ ماءَهُم. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: آب مورد نیاز مردم را آلوده نکن. «الکافی، ج ۳، ص ۶۵»

حدیث۸

قال الامام الصادق – علیه السلام – : لَقَد کانَ عَلیُّ بنُ الحُسَینِ – علیه السلام – یَمُرُّ عَلَی المَدَرَةِ فی وَسَطِ الطَّریقِ فَیَنزِلُ عَن دابَّتِهِ حَتّی یُنَحِّیَها بِیَدِهِ عَنِ الطَّریقِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: امام سجّاد – علیه السلام – هرگاه در میان راه به کلوخی بر می‌خورد، از مرکب پیاده می‌شد و با دستش آن را از راه دور می‌کرد. «بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۵۰»

حدیث۹

قال الامام الصادق – علیه السلام – : لاتَقطَعُوا الثِّمارَ فَیَبعَثَ اللَّهُ عَلَیکُم العَذابَ صَبًّا. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: درختان میوه را قطع نکنید که خداوند بر شما عذاب فرو می‌ریزد. «الکافی، ج ۵، ص ۲۹۴»

حدیث۱۰

قال الامام الصادق – علیه السلام – : الکِیمیاءُ الأکبَرُ الزِّراعَةُ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: بزرگ‌ترین کیمیا، کشاورزی است. «الکافی، ج ۵، ص ۲۶۱»

حدیث۱۱

قال الامام الصادق – علیه السلام – : ما فِی الأعمالِ شَیءٌ أحَبُّ إلَی اللَّهِ تَعالی مِنَ الزِّراعَةِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: در میان کارها، کاری محبوب‌تر از کشاورزی، در نزد خدای متعال نیست. «مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۴۶۱»

حدیث۱۲

قال الامام الصادق – علیه السلام – : الزّارِعُونَ کُنوزُ الأنامِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: کشاورزان گنج‌های مردمان‌اند. «الکافی، ج ۵، ص ۲۶۱»

حدیث۱۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اُطلُبوا الرِّزقَ فی خَبایا الأرضِ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: روزی را از آنچه در زمین پنهان است، بجویید. «کنزالعمّال، ح ۹۳۰۲»

حدیث۱۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ما مِن رَجُلٍ یَغرِسُ غَرساً إلّا کَتَبَ اللّهُ لَهُ مِنَ الأجرِ قَدرَ ما یَخرُجُ مِن ثَمَرِ ذلِکَ الغَرسِ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر که نهالی بکارد، خداوند به مقدار میوه‌ای که از آن درخت به دست می‌آید، در نامه اعمال او پاداش می‌نویسد. «کنزالعمّال، ح ۹۰۵۷»

حدیث۱۵

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : إن قامَتِ السَّاعَةُ و فِی یَدِ أحَدِکُم فَسیلَةٌ، فإنِ استَطاعَ أنْ لا یَقومَ حَتّی یَغرِسَها، فَلیَغرِسْها. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: اگر قیامت فرا رسد و در دست یکی از شما نهالی باشد، چنانچه بتواند قبل از بر خواستن آن را بکارد، باید آن را بکارد. «کنزالعمّال، ح ۹۰۵۶»

حدیث۱۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ما مِن مُسلِمٍ یَغرِسُ غَرسَاً أو یَزرَعُ زَرعَاً، فَیأکُلُ مِنهُ إنسانٌ أوطَیرٌ أو بَهیمَةٌ إلّا کانَت لَهُ بِهِ صَدَقَةٌ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر مسلمانی درختی بنشاند یا کِشته‌ای بکارد و انسان یا پرنده یا چارپایی از آن بخورد، برای او صدقه محسوب می‌شود. «مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۴۶۰»

حدیث۱۷

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَن نَصَبَ شَجَرَةً و صَبَرَ عَلی حِفظِها والقِیامِ عَلَیها حَتّی تُثمِرَ کانَ لَهُ فی کُلِّ شَیءٍ یُصابُ مِن ثَمَرِها صَدَقَةٌ عِندَ اللّهِ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس درختی بکارد و در نگهداری آن بکوشد تا میوه دهد، در برابر هرچه از آن میوه به دست آید، پاداشی نزد خدا خواهد داشت. «میزان الحکمه، ح ۹۱۴۳»

حدیث۱۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَن أماطَ عَن طَریقِ المُسلِمینَ ما یُؤذِیهِم، کَتَبَ اللّهُ لَهُ أجرَ قِراءَةَ أربَع مِائةِ آیةٍ کُلُّ حَرفٍ مِنها بِعَشرِ حَسَناتٍ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس چیز آزار دهنده‌ای را از راه مسلمانان بردارد، خداوند پاداش قرائت چهارصد آیه را که برای هر آیه ده حسنه است، در نامه اعمال او می‌نویسد. «بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۵۰»

حدیث۱۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لا تُحرِقُوا النَّخلَ و لا تُغرِقوهُ بِالماءِ و لا تَقطَعُوا شَجَرَةً مُثمِرَةً و لا تُحرِقُوا زَرعاً لِأنَّکُم لا تَدرونَ لَعَلَّکُم تَحتاجُونَ إلَیهِ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: نخل را نسوزانید و آن را در آب غرق نکنید. درخت بارور را

قطع نکنید و زراعت را به آتش نکشید؛ زیرا شما نمی‌دانید، شاید در آینده به آن نیازمند شوید. «الکافی، ج ۵، ص ۲۹»

حدیث۲۰

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : النَّظَرُ فی ثَلاثَهِ أشیاءٍ عِبادَهٌ: النَّظَرُ فِی وَجهِ الوالِدَینِ و فِی المُصحَفِ و فِی البَحرِ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: نگاه کردن به سه چیز عبادت است: به صورت پدر و مادر، به قرآن و به دریا. «بحار الأنوار، ج ۱۰، ص ۳۶۸»

حدیث۲۱

امام علی علیه السلام : اِتَّقُوا اللّهَ فی عِبادِهِ وَ بِلادِهِ فَاِنَّکُمْ مَسْؤولونَ حَتّی عَنِ البِقاعِ وَ الْبَهائِمِ؛ تقوای الهی را درباره بندگان خدا و شهرهای او رعایت کنید؛ زیرا حتی از اماکن و حیوانات از شما سؤال خواهد شد. نهج البلاغه، از خطبه ۱۶۶ .

حدیث۲۲

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: گنج‌های الهی در زمین نهفته است و هیچ کاری نزد خداوند، محبوب‌تر از زراعت و کشاورزی نیست. تمام پیامبران خدا کشاورز بودند، جز ادریس که کارش دوزندگی بود. الحدیث،ص ۶.

حدیث۲۳

قال الامام الباقر – علیه السلام – : خَیرُ الأعمالِ الحَرثُ. امام باقر – علیه السلام – فرمودند: بهترین کارها کشاورزی است. «میزان الحکمه، ح ۷۵۴۵»

مسافرت و آداب آن

حدیث۱

قالَ الامام الرِّضا ـ علیه السّلام ـ : إذا خَرَجْتَ مِنْ مَنْزِلِکَ فی سَفَرٍ اَوْ حَضَرٍ، فَقُلْ: بِسْمِ اللهِ، آمَنْتُ بِاللهِ، تَوَکَّلْتُ عَلَی اللهِ، ما شاءَ اللهُ، لا حَوْلَ وَ لا ـ قُوَّهَ اِلا بِاللهِ. امام رضا ـ علیه السّلام ـ فرمودند: هر گاه برای سفر یا غیر آن از منزل خارج شدی، بگو: به نام خدا، ایمان آوردم به خدا، توکّل کردم به او، هر چه خدا بخواهد، همان می شود، و هیچ قدرت و نیرویی غیر از خدا نیست. «اصول کافی، ج ۲، ص ۵۴۳».

حدیث۲

کانَ أبُوجَعْفَرٍ ـ علیه السّلام ـ إذا أراد سَفَراً جَمَعَ عَیالَهُ فی بَیْتٍ ثُمَّ قالَ: اَللّهُمَّ إنّی اَسْتَوْدِعُکَ دینی وَ نَفْسی وَ مالی وَ أهْلی وَ وَلَدی وَ جیرانی. امام باقر ـ علیه السّلام ـ زمانی که می خواستند مسافرت کنند، عیال و فرزندانشان را در خانه ای جمع کرده، دعا می نمودند و می فرمودند: خدایا دین، نفس، مال، اهل، فرزندان و همسایگان خودم را به تو می سپارم. «وسائل الشیعه، ج ۵، ص ۲۷۶».

حدیث۳

قالَ الامام الباقر ـ علیه السّلام ـ : اذا اَرَدْتَ سَفَراً فَاشْتَرِ سَلامَتَکَ مِنْ رَبِّکَ بِما طابَتْ بِهِ نَفْسُکَ. امام باقر ـ علیه السّلام ـ فرمودند: هر گاه عزم سفر کردی، سلامت خود را با دادن صدقه ای که دلت به آن خشنود است از خداوند بخواه. «مکارم الاخلاق، ص ۲۵۷».

حدیث۴

لَمّا شَیَّعَ أمیرالمؤمنین أباذَرٍ، شَیَّعَهُ الْحَسَنُ وَ الْحُسَیْنُ وَ عَقیلُ بْنُ أبی طالِبٍ وَ عَبْدُالله بْنُ جَعْفَرٍ وَ عَمّارُ بْنُ یاسِرٍ، قال امیرالمؤمنین: وَدِّعُوا أخـاکُمْ فَإنَّهُ لابُدَّ لِلشّاخِصِ أنْ یُمْضِیَ وَ لِلْمُشَیِّعِ أنْ یَرْجِعَ. زمانی که حضرت علی ـ علیه السّلام ـ ابوذر را (در ماجرای تبعید او به ربذه) بدرقه می کردند، امام حسن ـ علیه السلام ـ و امام حسین ـ علیه السّلام ـ و عقیل و عبدالله بن جعفر و عمار بن یاسر نیز او را بدرقه کردند، حضرت علی ـ علیه السّلام ـ فرمودند: برادرتان را وداع کنید که مسافر، باید برود و بدرقه کننده برگردد. «من لایحضره الفقیه، ج ۲، ص ۲۷۵».

حدیث۵

قالَ الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ : إذا قَدِمَ الرَّجُلُ مِنَ السَّفَرِ وَ دَخَلَ مَنْزِلَهُ یَنْبَغی أنْ لایَشْتَغِلَ بِشَیْءٍ حَتّی یَصُبَّ عَلی نَفْسِهِ الْماءَ وَ یُصَلّی رَکْعَتَیْنِ وَ یَسْجُدَ وَ یَشْکُرَ اللهَ مِائَةَ مَرَّةٍ. امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودند: وقتی کسی از مسافرت برگشت و داخل خانه اش شد، سزاوار است قبل از هر چیز حمام کرده و دو رکعت نماز (مستحبی) گزارد و سجده کند و صد مرتبه خدا را شکر نماید. «مکارم اخلاق، ص ۲۷۶».

حدیث۶

قالَ الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ : کانَ أصْحابُ رَسُولِ اللهِ یُصافِحُ بَعْضُهُمْ بَعْضاً، فَإذا قَدِمَ الْواحِدُ مِنْهُمْ فی سَفَرِهِ فَلَقِیَ أخاهُ عانَقَهُ. امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودند: اصحاب پیامبر ـ صلّی الله علیه و آله ـ (موقع بازگشت از حبشه) با هم مصافحه کردند (دست دادند) و هر گاه یکی از آنها از سفر باز می گشت و برادرش را ملاقات می کرد با او معانقه (دست در گردن انداختن و دیده بوسی) می کرد. «مکارم اخلاق، ص ۲۷۶».

حدیث۷

قالَ الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ : اَلتَّواصُلُ بَیْنَ الإخْوانِ فِی الْحَضَرِ التَّزاوُرُ وَ فِی السَّفَرِ التَّکاتُبُ. امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودند: ارتباط با برادران در حضر (وطن) به وسیله دید و بازدید انجام می گیرد و در مسافرت با نامه. «وسائل الشیعه، ج ۸، ص ۴۹۴».

حدیث۸

قالَ الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ : إنَّ أبی کانَ یَقُولُ: مِنْ قُوَّةِ الْمُسافِرِ حِفْظُ نَفَقَتِهِ. امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودند: پدرم (امام باقر (علیه السلام)) می فرمودند: نگهداری و حفظ آذوقه (در طول سفر) موجب قدرت و توانایی مسافر می شود. «فروع کافی، ج ۴، ص ۳۶۳».

حدیث۹

قالَ الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ : یَکْرَهُ السَّفَرُ وَ السَّعْیُ فِی الْحَوائِجِ یَوْمَ الْجُمُعَةِ بُکْرَةً مِنْ أجْلِ الصَّلاةِ فأمّا بَعْدَ الصَّلاةِ فَجائِزٌ یُتَبَرَّکُ

بِهِ. امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودند: سفر و تلاش برای برآوردن حاجات خود در صبح جمعه، به خاطر نماز جمعه مکروه است، امّا بعد از نماز جمعه جائز و پر برکت می باشد. «بحارالانوار، ج ۷۶، ص ۲۲۴».

حدیث۱۰

کانَ اَبُوعَبْدِاللهِ ـ علیه السّلام ـ اذا اَرادَ سَفَراً، قالَ: اَللّهُمَّ خَلِّ سَبیلَنا، وَ اَحْسَنْ تَسْییرَنا، وَ اَعْظِمْ عافِیَتَنا. امام صادق ـ علیه السّلام ـ وقتی اراده سفر می کردند، می فرمودند: خدایا راه را بر ما بگشا، و سفر ما را نیکو قرار بده، و سلامت و عافیت ما را زیاد گردان. «من لا یحضره الفقیه، ج ۲، ص ۲۷۱».

حدیث۱۱

قالَ الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ: إفْتَتِحْ سَفَرَکَ بِالصَّدَقَةِ، وَ اقْرَأ آیَةَ الْکُرْسی اذا بَدا لَکَ. امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودند: سفرت را با صدقه آغاز کن و هر گاه برایت مشکلی پیش آمد، آیةالکرسی را بخوان. «فروع کافی، ج ۴، ص ۲۸۳».

حدیث۱۲

قالَ رسول الله ـ صلّی الله علیه و آله ـ: حَقٌّ عَلَی الْمُسْلِمِ إذا أراد سَفَراً أنْ یُعْلِمَ إخْوانَهُ وَ حَقٌّ عَلی إخْوانِهِ إذا قَدِم أنْ یَأتُوه. پیامبر خدا ـ صلّی الله علیه و آله ـ فرمودند: شایسته است مسلمان، هنگام مسافرت برادرانش را مطلع گرداند و برادرانش نیز هنگام بازگشت، به استقبال او بروند. «وسائل الشیعه، ج ۵، ص ۳۲۹».

حدیث۱۳

قالَ رَسُولُ اللهِ ـ صلّی الله علیه و آله ـ: مِنَ السُّنَّةِ إذا خَرَجَ الْقَوْمُ فی سَفَرٍ أنْ یُخْرِجُوا نَفَقَتَهُمْ، فَإنَّ ذلِکَ اَطْیَبُ لاَنْفُسِهِمْ، وَ اَحْسَنُ لأخْلاقِهِمْ. رسول اکرم ـ صلّی الله علیه و آله ـ فرمودند: از کارهای نیک این است که وقتی گروهی به مسافرت می روند، خرج سفرشان را با خود بردارند که این کار موجب آرامش خاطر و خوش اخلاقی آنان خواهد بود. «من لایحضره الفقیه، ج ۲، ص ۲۸۷».

حدیث۱۴

کان رسول الله ـ صلّی الله علیه و آله ـ یُسافِرُ یَوْمَ الْخَمیسِ وَ قالَ: یَوْمُ الْخَمیسِ یَوْمٌ یُحِبُّهُ اللهُ وَ رَسُولُهُ وَ مَلائِکَتُهُ. پیامبر ـ صلّی الله علیه و آله ـ در روز پنج شنبه مسافرت می کردند و می فرمودند: پنجشنبه روزی است که خدا و رسولش و ملائکه آن را دوست دارند. «بحارالانوار، ج ۷۶، ص ۲۲۶».

حدیث۱۵

قالَ رَسُولُ اللهِ ـ صلّی الله علیه و آله ـ: عَلَیْکُمْ بِالسَّیْرِ فِی اللَّیْلِ فَإنَّ الأرْضَ تُطْوسُ باللَّیْلِ. پیامبر خدا ـ صلّی الله علیه و آله ـ فرمودند: شبانه سفر کنید که زمین به وسیله شب پوشیده می شود. «روضه کافی، ج ۸، ص ۳۱۴».

حدیث۱۶

کـان رسول الله ـ صـلّی الله علیه و آله ـ إذا وَدَّعَ الْمُؤْمِنَ، قـالَ: رَحِمَکُمُ اللهُ وَ زَوَّدَکُمُ التَّقْوی وَ وَجَّهَکُمْ إلی کُلِّ خَیْرٍ. پیامبر ـ صـلّی الله علیه و آله ـ وقتی مؤمنی را وداع می کردنـد، می فرمودنـد: خـدا تو را رحمت کنـد و به تقوایت بیافزاید و تو را به هر خیری برساند. «من لایحضره الفقیه، ج ۲، ص ۲۷۶».

حدیث۱۷

فی وصـیهٔ رسول الله ـ صـلّی الله علیه و آله ـ لعلی ـ علیه السّلام ـ: یا عَلیُّ لا تَخْرُجْ فی سَفَرٍ وحْدَکَ. در وصیت حضرت پیامبر ـ صلّی الله علیه و آله ـ به علی ـ علیه السّلام ـ آمده است: یا علی تنها مسافرت نکن. «روضه کافی، ج ۸، ص ۳۰۳».

حدیث۱۸

قالَ رَسُولُ اللهِ ـ صلّی الله علیه و آله ـ: إذا کانَ ثَلاثهٌ فی سَفَرٍ فَلْیُؤَمِّرُوا اَحَدَهُمْ. رسول اکرم ـ صلّی الله علیه و آله ـ فرمودند: هرگاه سه نفر همسفر باشند، باید یکی را از میانشان سرپرست خود نمایند. «میزان الحکمه، ج ۴، ص ۴۷۱».

حدیث۱۹

قالَ رَسُولُ اللهِ ـ صلّی الله علیه و آله ـ: سَیِّدُ الْقَوْمِ خادِمُهُمْ فِی السَّفَرِ. رسول خـدا ـ صـلّی الله علیه و آله ـ فرمودند: بزرگ قوم، خادم آنها در سفر است. «مکارم اخلاق، ص ۲۶۵».

حدیث۲۰

قـالَ رَسُولُ اللهِ ـ صـلّی الله علیه و آله ـ: مَنْ أعانَ مُؤْمِناً مُسافِراً، نَفَّسَ اللهُ عَنْهُ ثَلاثاً وَ سَبْعینَ کُرْبَهً. رسول اکرم ـ صلّی الله علیه و آله ـ فرمودنـد: هر کس مسافر مؤمنی را کمک کنـد، خداونـد از او هفتاد و سه گرفتاری رادفع می کنـد. «من لایحضـره الفقیه، ج ۲، ص ۲۹۳».

حدیث۲۱

قـالَ رَسُولُ اللهِ ـ صـلّی الله علیـه و آلـه ـ: ... إذا قَضـی اَحَدُکُمْ سَفَرَهُ فَلْیَسْرَع الإیـابَ إلی أهْلِهِ. رسـول اکرم ـ صـلّی الله علیه و آله ـ فرمودند: ... زمانی که یکی از شما سفرش را تمام کرد زود به نزد اهلش برگردد. «من لا یحضره الفقیه، ج ۲، ص ۳۰۰».

حدیث۲۲

قـالَ رَسُولُ اللهِ ـ صـلّی الله علیه و آله ـ: إذا خَرَجَ اَحَدُکُمْ إلی سَفَرٍ ثُمَّ قَدِمَ عَلی أهْلِهِ فَلْیُهْدِهِمْ. رسـول اکرم ـ صـلّی الله علیه و آله ـ فرمودند: هرگاه کسـی از شـما به سـفر برود و سپس به خانه اش باز گردد، برای اهل خانه هدیه ای بیاورد. «بحارالانوار، ج ۷۶، ص ۲۸۳».

حدیث۲۳

قـالَ رَسُولُ اللهِ ـ صـلّی الله علیه و آله ـ: إذا خَرَجَ اَحَدُکُمْ إلی سَفَرٍ فَلْیُوَدِّعْ إخْوانَهُ فَـإنَّ اللهَ جاعِلٌ لَهُ فی دُعائِهِمْ اَلْبَرَکَهَ. رسول اکرم ـ

صلّی الله علیه و آله ـ فرمودند: هر گاه کسی به سفری می رود، با برادرانش وداع کند که خداوند در دعای آنها برای او برکت قرار می دهد. «کنز العمال، ح ۱۷۴۷۳».

حدیث۲۴

قال رسول الله ـ صلّی الله علیه و آله ـ: إذا کانَ ثَلاثَةُ نَفَرٍ فی سَفَرٍ فَلْیَؤُمَّهُمْ أقْرَؤَهُمْ و إنْ کانَ أصْغَرَهُمْ سِنّاً فَإذا أمَّهُمْ فَهُوَ أمیرُهُمْ. پیامبر اسلام ـ صلّی الله علیه و آله ـ فرمودند: هر گاه در سفر سه نفر شد، باید آنکه آگاه تر است، سرپرست باشد، اگر چه از نظر سن کوچکتر از دیگران باشد و آنکه سرپرستی دیگران را پذیرفت او رهبر و امیر آنهاست. «کنز العمال، ح ۱۷۵۴۸».

حدیث۲۵

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ: لایَخْرُجْ فی سَفَرٍ یُخافَ فیهِ عَلی دینِهِ وَ صَلاتِهِ. علی ـ علیه السّلام ـ فرمودند: به سفری که در آن بیم خطر بر دین و نماز هست، نروید. «بحارالانوار، ج ۱۰، ص ۱۰۸».

حدیث۲۶

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ: أمّا مُروةُ السَّفَرِ، فَبَذْلُ الزّادِ وَ قِلَّةُ الخِلافِ عَلی مَنْ صَحِبَکَ وَ کِثْرَةُ ذِکْرِ اللهِ ـ عَزَّوَجَلَّ ـ فی کُلِّ مَصْعَدٍ وَ مَهْبِطٍ وَ قیامٍ وَ قُعُودٍ. حضرت علی ـ علیه السّلام ـ فرمودند: امّا مردانگی در سفر، عبارت است از: بخشش مال، کمی اختلاف (سازگاری) با همسفران، و زیادی ذکر خدای عزّوجلّ در هر پستی و بلندی و نشست و برخاستی (در هر یک از منازل سفر). «بحارالانوار، ج ۷۶، ص ۲۶۶».

حدیث۲۷

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اَلمُرُوَّةُ فی السَّفَرِ کثرَةُ الزَّادِ وَطِیبُهُ وبَذلُهُ لِمَن کانَ مَعَک، وَکتمَانُک عَلَی القَومِ أمرَهُم بَعدَ مُفَارِقَتِک إیَّاهُم، وَکثرَةُ المَزَاحِ فی غَیرِ مَا یُسخِطُ اللهَ عَزَوَجَلَ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: جوانمردی در مسافرت برگرفتن توشه زیاد است و باکمال رغبت بخشیدن آن به همراهانت است و اینکه هر وقت از آنها جدا شدی امر آنها را پنهان داری و بسیار شوخی کنی در آنچه کهخدا را به خشم نمی آورد. «مکارم الأخلاق، ج ۱، ص ۵۴۱»

مهمانی و ضیافت

حدیث۱

قال الإمام علی – علیه السلام – : من آتاه الله مالاً فلیَصل به القَرابهٔ و لیُحسن منه الضیافهٔ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر که خداوند به او ثروتی دهد، باید با آن به خویشانش رسیدگی کرده و مهمانداری نماید. «نهج البلاغه، خطبه ۱۴۱»

حدیث۲

قال الإمام علی – علیه السلام – (لعلاء بن زیاد، لما رأی سعهٔ داره): ما کنت تصنع بسعهٔ هذه الدار فی الدنیا و أنت إلیها فی الآخرهٔ کنت أحوج؟ و بلی إن شئت ... . امام علی – علیه السلام – (وقتی خانه وسیع علاء بن زیاد را دید به او) فرمودند: این خانه وسیع در

دنیا به چه کار تو می آید، وقتی در آخرت به آن محتاج تری؟ آری، اگر بخواهی می توانی به وسیله چنین خانه ای به آخرت دست یابی به شرط آن که در این خانه از میهمان پذیرایی کنی، به خویشاوندانت رسیدگی کنی و حقوق آن را بگذاری، در این صورت به وسیله این خانه به آخرت دست یافته ای. «نهج البلاغه، خطبه ۲۰۹»

حدیث۳

قال الإمام علی – علیه السلام – (لما رئی حزینا فسئل عن علته): لسبع أتت لم یضف إلینا ضیف. روزی امام علی – علیه السلام – را غمگین یافتند، از سبب ناراحتی ایشان پرسیدند، حضرت فرمودند: هفت روز است که مهمانی بر ما وارد نشده است. «بحار الانوار، ج ۴۱، ص ۲۸»

حدیث۴

قال الإمام علی – علیه السلام – (مما کتب إلی ابن حنیف عامله علی البصرة): یابن حنیف! فقد بلغنی أن رجلا من فتیة أهل البصرة دعاک إلی مأدبة، ... . امام علی – علیه السلام – در نامه ای به ابن حنیف، کارگزار خود در بصره، چنین نوشت: ای پسر حنیف! به من خبر رسیده که مردی از جوانان بصره تو را به میهمانی دعوت کرده و تو با شتاب به آن مجلس رفته ای و خوراک های رنگارنگ و کاسه های بزرگ نوشیدنی در برابرت نهاده اند. گمان نمی کردم تو به میهمانی جماعتی روی که نیازمندان آن ها رانده شده اند و توانگرانشان دعوت شده. «نهج البلاغه، نامه ۴۵»

حدیث۵

قال الإمام الصادق – علیه السلام – : من الحقوق الواجبات للمؤمن علی المؤمن أن یجیب دعوته. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: یکی از حقوق واجب مؤمن بر مؤمن، این است که دعوت او را بپذیرد. «المحاسن، ج ۲، ص ۱۸۰»

حدیث۶

قال الإمام علی – علیه السلام – : لذة الکرام فی الإطعام، و لذة اللئام فی الطعام. امام علی – علیه السلام – فرمودند: لذت کریمان، در خوراندن است و لذت لئیمان (انسان های پست)، در خوردن. «غرر الحکم، ح ۷۶۳۸»

حدیث۷

قال الإمام الصادق – علیه السلام – : هلک لامرئ احتقر لأخیه ما حضره، هلک لامرئ احتقر من أخیه ما قدم إلیه. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هلاک باد مردی که آن چه را پیش برادرش می گذارد، ناچیز شمارد و هلاک باد مردی که آن چه را برادرش جلو او می گذارد، ناچیز شمارد. «المحاسن، ج ۲، ص ۱۸۶»

حدیث۸

قال الإمام الرضا – علیه السلام – : دعا رجل أمیر المؤمنین – علیه السلام – فقال له: قد أجبتک علی أن تضمن لی ثلاث خصال، قال: وما هی یا أمیر المؤمنین؟ ... . امام رضا – علیه السلام – فرمودند: مردی امیرالمؤمنین – علیه السلام – را به میهمانی دعوت کرد. حضرت علی – علیه السلام – فرمودند: می پذیرم به شرط این که سه قول به من بدهی. آن شخص پرسید آن هاچیستند؟ حضرت

فرمودند: از بیرون چیزی برای من تهیه نکنی، حاضـری خانه ات را از من دریغ نکنی و به زن و فرزندانت اجحاف ننمایی. مرد گفت هر چه شـما بفرماییـد. پس علی بن ابی طالب – علیه السـلام – دعوت او را پـذیرفت. «عیون أخبار الرضا – علیه السـلام –، ج ۲، ص ۴۲، ح ۱۳۸»

حدیث۹

إن الحارث الأعور أتی أمیر المؤمنین – علیه السـلام – فقال: یا أمیر المؤمنین جعلنی الله فداك! احب أن تكرمنی بأن تأكل عندی ... . حارث اعور خـدمت امیرالمؤمنین – علیه السـلام – آمد و عرض كرد: ای امیر المؤمنین خداوند مرا فدای تو كند! دوست دارم به من افتخـار دهی و نزد من غـذا بخوری. حضـرت فرمودنـد: به شـرط این كه خودت را به زحمت نینـدازی و آن گـاه وارد خـانه او شـد. «المحاسن، ج ۲، ص ۱۸۷»

حدیث۱۰

قـال الإمـام علی – علیه السـلام – : قوت الأجساد الطعام و قوت الأرواح الإطعام. امام علی – علیه السـلام – فرمودنـد: خوراك بـدنها، غذاست و خوراك جانها، اطعام كردن. «مشكاة الأنوار، ح ۳۲۵»

حدیث۱۱

قال الإمام الصادق – علیه السـلام – : إذا أتاك أخوك فأته بما عنـدك وإذا دعوته فتكلف له. امام صادق – علیه السـلام – فرمودنـد: هرگـاه برادر (دینی ات) ناخوانـده بر تـو وارد شـد، همـان غـذایی كـه در خـانه داری برایش بیـاور و هرگـاه او را دعـوت كردی در پذیرایی از او زحمت بكش. «المحاسن، ج ۲، ص ۱۷۹»

حدیث۱۲

قـال الإمـام الصـادق – علیه السـلام – : إذا دخـل علیـك أخوك فأعرض علیه الطعام، فإن لم یأكل فأعرض علیه الماء، فإن لم یشـرب فأعرض علیه الوضوء. امام صادق – علیه السلام – فرمودنـد: هرگاه برادرت به خانه تو وارد شـد به او غذا تعارف كن، اگر نخورد به او آب تعارف كن، اگر آب ننوشید به او وضو گرفتن پیشنهاد كن. «المحاسن، ج ۲، ص ۱۹۰»

حدیث۱۳

قال ابن أبی یعفور: رأیت عند أبی عبد الله – علیه السـلام – ضیفا، فقام یوما فی بعض الحوائج، فنهاه عن ذلك، و قام بنفسه إلی تلك الحاجهٔ، و قال: نهی رسول الله – صـلی الله علیه و آله – عن أن یسـتخدم الضیف. ابن ابی یعفور می گوید: در خانه امام صادق – علیه السـلام – میهمانی دیدم. روزی آن شخص مشغول انجام بعضی از كارها شد. در این هنگام حضرت او را از انجام آن ها نهی كرد و خود به انجام آن ها مشغول شد و فرمودند: رسول خدا – صلی الله علیه و آله – از به كار گرفتن میهمان، نهی فرموده است. «الكافی، ج ۶، ص ۲۸۳»

حدیث۱۴

قال الإمام الباقر – علیه السـلام – : إذا دخل أحـدكم علی أخیه فی رحله فلیقعـد حیث یأمر صاحب الرحل، فإن صاحب الرحل أعرف

بعورهٔ بیته من الداخل علیه. امام باقر – علیه السلام – فرمودند: هرگاه یکی از شما به خانه برادرش وارد شد، هر جا صاحب خانه گفت همان جا بنشیند، زیرا صاحب خانه به وضع اتاق خود از میهمان آشنا تر است. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۴۵۱»

حدیث۱۵

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لا یتکلفن أحد لضیفه ما لا یقدر. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هیچ کس نباید بیش از توانش، خود را برای میهمان به زحمت اندازد. «کنز العمال، ح ۲۵۸۷۶»

حدیث۱۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – (فی وصیته لعلی): یا علی! لا ولیمهٔ إلا فی خمس: فی عرس، أو خرس، أو عذار، أو وکار، أو رکاز: فالعرس التزویج، و الخرس النفاس بالولد، و العذار الختان، و الوکار فی بناء الدار و شرائها، و الرکاز الرجل یقدم من مکهٔ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – (در سفارشی به علی – علیه السلام –) فرمودند: ای علی! ولیمه جز در پنج مورد نباشد: برای ازدواج، برای تولد فرزند، برای ختنه کردن، برای ساختن یا خرید خانه و برای بازگشت از مکه. «من لا یحضره الفقیه، ج ۴، ص ۳۵۶، ح ۵۷۶۲»

حدیث۱۷

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : الولیمهٔ أول یوم حق، والثانی معروف، وما زاد ریاء وسمعهٔ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: ولیمه دادن روز اول حق است و روز دوم احسان، از دو روز که گذشت خودنمایی و شهرت طلبی است. «الکافی، ج ۶، ص ۲۸۳»

حدیث۱۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : الضیافهٔ أول یوم و الثانی و الثالث، و ما بعد ذلک فإنها صدقهٔ تصدق بها علیه. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: میهمانی یک روز و دو روز و سه روز است. بعد از آن، آن چه به او داده می شود، صدقه است. «الکافی، ج ۶، ص ۲۸۳»

حدیث۱۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : الضیف یلطف لیلتین، فإذا کانت اللیلهٔ الثالثهٔ فهو من أهل البیت یأکل ما أدرک. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: میهمان تا دو شب پذیرایی شود و از شب سوم جزو اهل خانه به شمار می آید و هر چه رسید بخورد. «الکافی، ج ۶، ص ۲۸۳»

حدیث۲۰

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : إذا دعی أحدکم إلی طعام فلا یستتبعن ولده، فإنه إن فعل ذلک کان حراما و دخل عاصیا. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هرگاه یکی از شما (بدون فرزند) به میهمانی دعوت شد، فرزندش را هم به دنبال خود راه نیندازد که اگر چنین کند، کار حرامی کرده و با نافرمانی وارد خانه میزبان شده است. «المحاسن، ج ۲، ص ۱۸۱»

حدیث۲۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : من أکل طعامه مع ضیفه فلیس له حجاب دون الرب. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس غذای خود را با میهمانش بخورد، میان او و پروردگار هیچ حجابی نباشد. «تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۱۱۶»

حدیث۲۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : من أحب أن یحبه الله و رسوله فلیأکل مع ضیفه. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس دوست دارد که خدا و رسولش او را دوست داشته باشند، با میهمانان خود غذا بخورد. «تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۱۱۶»

حدیث۲۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : کفی بالمرء إثما أن یستقل ما یقرب الی إخوانه، و کفی بالقوم إثما أن یستقلوا ما یقربه إلیهم أخوهم. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: مرد (میزبان) را همین گناه بس که غذایی را که پیش برادران خود می گذارد، کم شمارد و میهمانان را همین گناه بس که آن چه را برادرشان در برابرشان می گذارد، کم شمارند. «المحاسن، ج ۲، ص ۱۸۶»

حدیث۲۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : أبی الله لی زاد المشرکین و المنافقین و طعامهم. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: خداوند ابا دارد که من از توشه و غذای مشرکان و منافقان، استفاده کنم. «المحاسن، ج ۲، ص ۱۸۰»

حدیث۲۵

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لو أن مؤمنا دعانی إلی طعام ذراع شاة لأجبته، و کان ذلک من الدین. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: اگر مؤمنی مرا به خوردن (حتی) پاچه گوسفندی دعوت کند، می پذیرم، که این کار جزو دین است. «المحاسن، ج ۲، ص ۱۸۰»

حدیث۲۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : من الجفاء ... أن یدعی الرجل إلی طعام فلا یجیب أو یجیب فلا یأکل. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: از ادب به دور است که مردی به مهمانی دعوت شود و نپذیرد یا بپذیرد و از غذای آن نخورد. «قرب الإسناد، ص ۱۶۰، ح ۵۸۳»

حدیث۲۷

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اوصی الشاهد من امتی و الغائب أن یجیب دعوة المسلم و لو علی خمسة أمیال، فإن ذلک من الدین. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: به حاضران و غایبان امت خود سفارش می کنم که دعوت مسلمان را، گر چه از فاصله پنج میل باشد بپذیرند، (هر میل حدود سه فرسخ می باشد) زیرا این کار جزو دین است. «المحاسن، ج ۲، ص ۱۸۰»

حدیث۲۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – (لأبی ذر و هو یعظه): لا تصاحب إلا مؤمنا، و لا یأکل طعامک إلا تقی. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – (در اندرزی به ابوذر) فرمودند: با کسی جز مؤمن، همنشینی مکن و کسی جز انسان پرهیزگار، غذای تو را نخورد. «بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۸۵»

حدیث۲۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – (لأبی ذر و هو یعظه): أطعم طعامک من تحبه فی الله، و کل طعام من یحبک فی الله عزوجل. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – (در اندرزی به ابوذر) فرمودند: کسی را که به خاطر خدا دوستش داری از غذای خود بخوران و از غذای کسی که تو را به خاطر خدای عزوجل دوست دارد، بخور. «بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۸۵»

حدیث۳۰

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله –: یکره إجابة من یشهد ولیمته الأغنیاء دون الفقراء. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: پذیرفتن دعوت کسی که ثروتمندان در دعوت او هستند و فقیران حضور ندارند ناپسند است. «الدعوات، ص ۱۴۱، ح ۳۵۸»

حدیث۳۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله –: کل بیت لا یدخل فیه الضیف لا تدخله الملائکة. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر خانه ای که مهمان به آن وارد نشود، فرشتگان واردش نمی شوند. «جامع الأخبار، ص ۳۷۸، ح ۱۰۵۸»

حدیث۳۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله –: البیت الذی یمتار منه الخیر و البرکة أسرع إلیه من الشفرة فی سنام البعیر. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: خیر و برکت به خانه ای که در آن اطعام می شود، سریعتر از سرعت فرو رفتن تیغ در کوهان شتر می رسد. «المحاسن، ج ۲، ص ۱۴۷»

حدیث۳۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله –: الرزق أسرع إلی من یطعم الطعام من السکین فی السنام. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که اطعام می کند، روزی به او سریعتر از سرعت فرو رفتن کارد در کوهان شتر، می رسد. «المحاسن، ج ۲، ص ۱۴۷»

حدیث۳۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله –: الضیف ینزل برزقه، و یرتحل بذنوب أهل البیت. رسول خدا – صلی الله علیه و آله –

فرمودند: مهمان، روزی خود را می آورد و گناهان اهل خانه را می برد. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۴۶۱»

حدیث۳۵

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله –: من کان یؤمن بالله والیوم الآخر فلیکرم ضیفه. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر که به خدا و روز واپسین ایمان دارد، باید میهمانش را گرامی بدارد. «جامع الأخبار، ص ۳۷۷، ح ۱۰۵۳»

حدیث۳۶

قال الإمام الصادق – علیه السلام –: المکارم عشرة، فإن استطعت أن تکون فیک فلتکن: ... إقراء الضیف. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: مکارم (اخلاق) ده تاست، اگر توانی آن ها را داشته باشی، چنان باش: (یکی از آنها) مهمان نوازی است. «الخصال، ص ۴۳۱، ح ۱۱»

حوادث و بلایا

حدیث۱

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام –: فَإنْ اتاکُم اللّهُ بِعافِیَّةٍ فاقْبَلوا، و اِنْ اُبْتِلْتُمْ فاصْبروا. امیرمؤمنان – علیه السلام – فرمودند: اگر خداوند به شما عافیت و سلامتی داد قدرشناس باشید و اگر به بلاء و گرفتاری مبتلا کرد صبور باشید. «نهج البلاغه، خطبه ۹۸»

حدیث۲

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام –: اِدفَعوا امواجُ الْبَلاءَ بالدُّعا. امیرمؤمنان – علیه السلام – فرمودند: موجهای بلا را با دعا از خود دور کنید. «نهج البلاغه، خطبه ۱۴۶»

حدیث۳

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام –: عِنْد تَناهِیَ الْبلاءُ یکونُ الفَرَج. امیرمؤمنان – علیه السلام – فرمودند: پایان هر بلا، گشایش است. «بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۱۲»

حدیث۴

قال الامام علی – علیه السلام –: فی تقلّبِ الْاحوال، عُلِمَ جواهِر الرّجال. امام علی – علیه السلام – فرمودند: چهره واقعی انسانها در تحوّلات و گرفتاریها مشخّص می گردد. «بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۲۸۶»

حدیث۵

قال الامام الباقر – علیه السلام –: المؤمنُ یَبتَلی بکلّ بلیّة و یَمُوتُ بکلّ میتةٍ اِلّا انّه لا یَقتُل نَفسُهُ. امام باقر – علیه السلام – فرمودند: مؤمن به هر گرفتاری و بلاـ مبتلاـ می گردد به بهر نوع مرگ می میرد، اما دست به خودکشی نمی زند. «بحار الانوار، ج ۸۱، ص ۱۹۶»

حدیث۶

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : مَا المُبْتلی الّذی قد اِشْتَدَّ بِه البلاء بِأَحْوَجَ إِلَی الدُّعَاءِ الَّذِی لَا یَأْمَنُ الْبَلَاءَ. امیرمؤمنان – علیه السلام – فرمودند: کسـی که سـخت گرفتار بلا شده است، از کسـی که از بلا در امان نیست (هنوز بلا به او نرسیده)، نیازش به دعا بیشتر نمی باشد. «نهج البلاغه، حکمت ۳۰۲»

حدیث۷

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : یقُول اللّهُ عزّوجل: یا دنیا تحرّرُ علی عبدالمؤمنِ بِاَنواع البَلاء... . رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودنـد: خداونـد می فرمایـد: ای دنیا، با انواع بلا و گرفتاری بر بنده مؤمن گردش کن، و از نظر معیشت بر او سـخت گیر، تا اینکه بار اقامت به سوی ما بسته و قصد ماندن در دنیا را نکند. «بحار الانوار، ج ۷۲، ص ۵۲»

حدیث۸

قال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : اِذا غَضَبَ الله عُلی اُمّةٍ وَلم یَنْزِلْ بِها العذابَ... . رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هرگاه خـدا بر امتی غضب کنـد و عـذاب بر آنها نفرسـتد، آنها را به چنـد بلا مبتلا می کند: ارزانی را از آنها گرفته و عمرهایشان را کوتـاه و بازارگانانشان را بی سود، درختهایشان را بیثمر، نهرها را بی آب، بارانها را بی موقع و انسانی بـداخلاق را بر آنها حاکم می کند. «خصال صدوق، ج ۲، ص ۴۱۵»

حدیث۹

قـال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : اِذا عَمِلَتْ امَّتی خمسَ عَشـرةَ خِصْـلَةٌ حَـلَّ بها الْبَلاءَ... . رسول اکرم – صـلی الله علیه و آله – فرمودنـد: هرگاه امّت من پانزده کار را مرتکب شوند گرفتار بلا میگردند: امانت را غنیمت بدانند و زکات دادن را زیان شـمارند، به خاطر رضایت همسـر از مادر نافرمانی کنند، با دوست خوش رفتار و با پدر بد رفتار باشـند. پست ترین افراد بر آنها ریاست کنند در حالی که مردم از ترس احترامشان کنند، آوازهای نامشروع در مساجد بلند شود ... . «خصال صدوق،ج ۲، ص ۵۹۴»

حدیث۱۰

قـال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : مـا زلتُ اَنـا و مِنَ النّبیّین مِنْ قَبلی و المؤمنین، مَبْتَلینَ بِمَنْ یؤُذینـا... . رسول اکرم – صـلی الله علیه و آله – فرمودنـد: زمانی بر من و انبیاء پیشـین و همچنین مؤمنان نگـذشت، مگر اینکه ما را آزار رسانـده اند و مؤمن اگر در قله کوه هم باشد آزار می بیند، برای اینکه مستحق پاداش خداوند شود. «بحار الانوار، ج ۶۴، ص ۲۲۸»

حدیث۱۱

قـال رسـول الله – صلی الله علیه و آله – : قـال اللّهُ تعـالی: یـا داوُود قـل لعبـادی، یـا عبـادیِ... . رسـول اکرم – صـلی الله علیه و آله – فرمودند: خداوند به جضـرت داود – علیه السـلام – خطاب کرد: ای داود! به بندگانم بگو، ای بندگان من اگر راضی به قضا و شاکر بر نعمتها و صابر در برابر بلاهایم نیستید، بدنبال پروردگاری غیر از من بروید. «بحار الانوار، ج ۶۴، ص ۲۳۶»

حدیث۱۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : فاِذا اَحَبَّ اللهُ عبداً، اِبْتلاءَ بِعظیم البلاء. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هرگاه خداوند بنده ای را دوست داشته باشد او را به بلایی بزرگ گرفتار می کند. «اصول کافی، ج ۳، ص ۳۷۷»

حدیث۱۳

قال الامام الصادق – علیه السلام – : ما بَلی اللهُ العِبادَ بِشیءٍ اَشَدَّ عَلیهم مِن اِخراجِ الدّراهِمِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: خداوند هیچ بلایی (امتحانی) را برای بندگانش، همانند گرفتاری (و امتحان) ثروتمند شدن قرار نداده است. «بحار الانوار، ج ۷۳، ص ۱۳۹»

حدیث۱۴

قال الامام علی بن الحسین – علیه السلام – : اِنّی لاکرهُ اِنَّ یُعافی الرّجل فی الدُّنیا، ولا یُصِیْبَهُ شیءٌ من المصائب. امام زین العابدین – علیه السلام – فرمودند: کراهت دارم از مردی که در دنیا به عافیت بسر برد و هیچ مصیبتی از مصائب دنیا به او نرسد. «بحار الانوار، ج ۸۱، ص ۱۷۶»

حدیث۱۵

قال الامام الصادق – علیه السلام – : لَنْ تکونوا مُؤمِنینَ حَتّی تعدُّوا البلاءَ نِعمَةٌ والرّخاء مُصیبةٌ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: تا بلا را نعمت و آسایش را مصیبت ندانید، مؤمن نیستید. «تحف العقول، ص ۴۴۱»

حدیث۱۶

قال الامام الصادق – علیه السلام – : یَنْبَغی لِمؤمنِ اَنْ یکونَ فیه خصالٌ:... . امام صادق – علیه السلام – فرمودند: سزاوار است که مؤمن دارای خصلتهایی باشد: در بحرانها و حوادث ثابت قدم و در بلاها صابر و در گشایش شاکر و به رزق خود قانع باشد. «تحف العقول، ص ۴۱۹»

حدیث۱۷

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اذا اَضِیفَ الْبَلاءُ اِلی الْبَلاءِ، کانَ مِنَ البلاءُ عافیةٌ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: وقتی بلا بر بلا افزوده شد، (گرفتاری مؤمن زیاد گردید)، پس از آن دوران عافیت و نجات (از بلا) فرا می رسد. «تحف العقول، ص ۴۱۴»

حدیث۱۸

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اِنَّ اَیوب – علیه السلام – مَعَ جَمیعِ ما یُبتلی بِهِ لَمْ یَستُنْ لَهُ رائحة... . امام صادق – علیه السلام – فرمودند: ایوب – علیه السلام – با آن همه گرفتاری که داشت، بوی بدی از او پیدا نشد. و زشت رو نگردید. و کسی که به نزدش آمد و شد داشت از او وحشت نکرد، اما کناره گیری مردم از او به خاطر تنگدستی بود. «خصال صدوق، ج ۲، ص ۲۶۲»

حدیث۱۹

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اِبْتلی ایُوبَ – علیه السلام – سَبْعَ سَنین بِلا ذَنْب. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: حضرت ایوب – علیه السلام – هفت سال به بلا مبتلا بود و حال آنکه گناهی نداشت. «خصال صدوق، ج ۲، ص ۴۶»

حدیث۲۰

قال الامام الصادق – علیه السلام – : انّ فیما ناجَی الله بِه موسی بن عمران اِنَّ: یا موسی – علیه السلام – ... . امام صادق – علیه السلام – فرمودند: در نجوایی که خداوند با حضرت موسی – علیه السلام – داشت، فرمودند: ای موسی! مخلوقی را خلق نکردم که از بنده ای مؤمن نزد من محبوب تر باشد. هرگاه مبتلا به گرفتاری شده، آنگاه بر بلایم صابر و در برابر نعمتهایم سپاس گذار و به قضایم راضی بوده است. این بنده از جمله صدّیقین در نزد من است. «بحار الانوار، ج ۶۴، ص ۲۳۵»

حدیث۲۱

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اِنَّ اهل الْحق لم یَزالوا مُنذُ کانوا فی شِدّةٍ، امّا انّ ذالک اِلی مدّة قلیلةٍ و عافیةٍ طویلةٍ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: زمانی بر اهل حق نمی گذرد، مگر اینکه مدتی را در شدت و سختی باشند. اما این مدت کوتاه عافیت طولانی را بدنبال دارد. «بحار الانوار، ج ۶۷، ص ۲۱۴»

حدیث۲۲

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اِنَّما المؤمنُ بِمنْزلةِ کفّةِ المیزان، کلّما زیدَ فی ایمانِهِ زیدَ فی بلائِهِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: مؤمن به منزله کفه ی ترازو است، هر چه بر ایمانش افزوده گردد، بر بلایش نیز افزوده می شود. «بحار الانوار، ج ۶۷، ص ۲۱۰»

حدیث۲۳

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اِنَّ اللهَ عزّوجّل یُبْتلی المؤمِنَ بِکلّ بَلیّةٍ، یُمیتُهُ بکلّ مَیْتَةٍ، ولا یُبْتله بِذهابِ عقلهِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: خداوند مؤمن را بهر بلائی گرفتار می کند و بهر مرگی می میراند امّا هرگز به بی خردی (و دیوانگی) گرفتار نمی کند. «اصول کافی، ج ۵، ص ۹۱»

حدیث۲۴

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اَلْمؤمِنُ لا یَمضی علیه اَرْبعونَ لَیلةً، اِلّا عَرَضَ لَهُ امرٌ یَحزُنُه، یُذکِرّ بِهِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: بر هیچ مؤمنی چهل شب نگذرد، مگر اینکه امری بر او عارض شده و او را اندوهگین کند و با این عمل متوجه خدا شود. «اصول کافی، ج ۵، ص ۸۴»

حدیث۲۵

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اِنَّ اللهَ اذا اَحبَّ عَبْداً، غَتَّهُ بِالبلاءِ غَتّاً. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هرگاه خداوند بنده ای را دوست بدارد، او را در گرداب بلا فرو می برد. «اصول کافی، ج ۵، ص ۸۲»

حدیث۲۶

قال الامام الصادق – علیه السـلام – : اِنَّ لِلّهَ عزّوجل عِباداً فی الاَرضِ مِنْ خالِص عِبادِهِ... . امام صادق – علیه السـلام – فرمودند: برای خداونـد در زمین بنـده هـایی است که بنـده هـای خـالص اوینـد، اما هیـچ نعمتی از آسـمان فرود نمی آیـد مگر اینکه آنها را از آن منصـرف نموده و بـدست دیگران انـدازد و هیـچ بلائی فرود نیایـد، مگر این که آنان از آن بهره مند شوند. «اصول کافی، ج ۵، ص ۸۲»

حدیث۲۷

قال الامام الصادق – علیه السـلام – : اِنّ الله عزّوجل، جَعَلَ ولیَّهُ فِی الـدُّنیا غَرَضاً لِعَدُوِّه. امام صادق – علیه السـلام – فرمودند: خداوند در دنیا، دوستان خود را هدف دشمن قرار می دهد. «اصول کافی، ج ۵، ص ۷۴»

حدیث۲۸

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اِنَّ عظیمُ الاَجرلَمَعَ عظیمُ البلاء. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: اجر و ثواب بزرگ همراه با بلای بزرگ است. «اصول کافی، ج ۳، ص ۳۷۶»

حدیث۲۹

قال الامام الصادق – علیه السـلام – : اِنّ اَشَـدَّ النّاسُ بلاءً اَلاَنْبیاء، ثُمَّ الـذّینَ یَلوُنَهُم. امام صادق – علیه السـلام – فرمودنـد: گرفتارترین مردم پیامبران و سپس آنهایی هستند که از حیث فضیلت بعد از آنان قرار دارند. «بحار الانوار، ج ۱۵، ص ۵۳»

حدیث۳۰

قال الامام الصادق – علیه السـلام – : لَمْ یؤمِنْ اللهُ مؤمنٌ مِنْ هزاهِزِ الـدُّنیا، وَلکنَّهُ آمَنَهُ مِنْ العُمی فیها وَالشّـقاءِ فِی الآخرۀِ. امام صادق – علیه السـلام – فرمودنـد: خداونـد مؤمن را از فتنه ها و حوادث دنیا در امان قرار نـداد، ولی از گمراهی در دنیا و بـدبختی در آخرت نجات بخشید. «اصول کافی، ج ۵، ص ۸۹»

حدیث۳۱

قال امیرالمؤمنین – علیه السـلام – : اِنّ البلاءَ لِظالم اَدبٌ، و للمؤمن امتحانٌ، و لانبیاء درجۀٌ، وَ لاولیاءِ کِرامۀٌ. امیرمؤمنان – علیه السلام – فرمودنـد: بلا برای ظالم ادب، برای مؤمن آزمایش، برای پیامبران مقام و برای اولیاء کرامت و بزرگواری است. «بحار الانوار، ج ۶۴، ص ۲۳۵»

مشورت

حدیث۱

قال الإمام الباقر – علیه السـلام – : اتبع من یبکیک وهو لک ناصح، ولا تتبع من یضـحکک وهو لک غاش. امام باقر – علیه السّـلام – فرمودنـد: از کسـی که تو را می گریانـد، امـا خیرخواه توست پیروی کن و از کسـی که تو را می خندانـد، امـا با تو یکرنگ نیست،

پیروی مکن. «محاسن، ج ۲، ص ۴۴۰»

حدیث۲

قال الإمام الصادق – علیه السلام – : لا تشاور أحمق، و لا تستعن بکذاب، و لا تثق بمودة ملول، فإن الکذاب یقرب لک البعید ویبعد لک القریب و الأحمق یجهد لک نفسه ولا یبلغ ما ترید و الملول أوثق ما کنت به خذلک ... . امام صادق – علیه السلام – فرمودند: بـا احمق مشورت مکن و از دروغگو کمـک مگیر و به دوستی آدم دل مرده تکیه مکن، زیرا دروغگو دور را نزدیـک و نزدیـک را دور در نظرت جلوه می دهد و احمق خودش را برای تو خسته می کند اما به آنچه می خواهی نمی رساند و آدم دل مرده در زمانی که کاملا به او اعتماد داری، تنهایت می گذارد و در اوج ارتباطت با او، از تو می برد. «تحف العقول، ص ۳۱۶»

حدیث۳

قال الإمام الصادق – علیه السلام – : لا تکونن أول مشیر و إیاک والرأی الفطیر و تجنب ارتجال الکلام و لا تشر علی مستبد برأیه و لا علی وغد و لا علی متلون و لا علی لجوج و خف الله فی موافقة هوی المستشیر ... . امام صادق – علیه السلام – فرمودند: در مشورت نخستین کسی مباش که نظر می دهد و از اظهار رأی خام و ناپخته بپرهیز و از ناسنجیده گویی دوری کن و طرف مشورت آدم خود رأی و سست اندیش و دمدمی مزاج و لجوج قرار مگیر و از خدا بترس و سعی نکن در مشورت مطابق میل و هوس مشورت کننده نظر دهی، زیرا که سعی در جلب رضایت او پستی است. «بحار الأنوار, ج ۷۲, ص ۱۰۴»

حدیث۴

قـال الإمـام الصـادق – علیه السـلام – : إذا أردت أمرا فلا تشـاور فیه أحـدا حتی تشـاور ربک، قال: قلت له: وکیف اشاور ربی؟ قال: تقول: أستخیر الله مائة مرة، ثم تشاور الناس، فإن الله یجری لک الخیرة علی لسان من أحب. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: هر گـاه اراده کـاری کردی، پیش از مشـورت بـا پروردگـارت بـا هیـچ کس مشـورت مکـن. راوی می گویـد: عرض کردم: چگـونه با پروردگارم مشورت کنم؟ فرمودند: صد مرتبه می گویی: از خدا خیر (و راه درست) را می طلبم سپس با مردم مشورت می کنی در این صورت خداوند خیر و صلاح تو را بر زبان هر که دوست داشته باشد، جاری می سازد. «مکارم الأخلاق، ج ۲، ص ۹۸»

حدیث۵

قـال الإمام الرضا – علیه السـلام – (لما ذکر عنـده أبوه): کان عقله لا توازی به العقول و ربما شاور الاسود من سودانه، فقیل له: تشاور مثل هذا؟! فقال: إن الله تبارک وتعالی ربما فتح علی لسانه. امام رضا – علیه السـلام (– هنگامی که در حضور پدر بزرگوارش سخن به میان آمـد)، فرمودنـد: هیـچ خردی با خرد آن حضـرت برابری نمی کرد با این حال گاه با یکی از غلامان سـیاه خود مشورت می کرد به ایشـان عرض شـد: بـا چنین کسـی مشورت می کنی؟ فرمودنـد: چه بسـا که خـدا تبـارک و تعالی (نظر درست را) بر زبان او جاری کند. «مکارم الأخلاق، ج ۲، ص ۹۹»

حدیث۶

قـال الإمـام الحسن – علیه السـلام – : مـا تشـاور قوم إلا هـدوا إلی رشـدهم. امام حسن – علیه السّلام – فرمودنـد: هیـچ مردمی با هم مشورت نکردند مگر آن که راه درست (حل مشکلات) خود را پیدا کردند. «تحف العقول، ص ۲۳۳»

حدیث۷

قـال الإمـام الصـادق – علیه السـلام – : إن المشورة لا تکون إلا بحـدودها الأربعـة ... فأولها أن یکون الـذی تشاوره عاقلا، والثانیـة أن یکون حرا متـدینا، والثالثة أن یکون صـدیقا مواخیـا ... . امـام صادق – علیه السـلام – فرمودنـد: مشورت جز با حـدود چهارگانه آن تحقق نپـذیرد, نخستین حـد آن این است که کسـی که با او مشورت می کنی خردمنـد باشد، دوم این که آزاده و متدین باشد، سوم این که دوست و برادروار باشد و چهارم اینکه راز خود را به او بگویی و او به اندازه خودت از آن راز آگاه باشد، اما آن را بپوشاند و به کسی نگوید. «مکارم الأخلاق، ج ۲، ص ۹۸»

حدیث۸

قـال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : لن یهلـک امرؤ عن مشورة. رسول خـدا – صـلّی الله علیه و آله – فرمودنـد: هیـچ انسـانی از مشورت کردن نابود نمی شود. «محاسن، ج ۲، ص ۴۳۶»

حدیث۹

قـال رسـول الله – صـلی الله علیـه و آلـه – : الحزم أن تستشـیر ذا الرأی و تطیـع أمره. رسـول خـدا – صـلّی الله علیـه و آله – فرمودنـد: دوراندیشی آن است که با صاحب نظر مشورت کنی و به نظر او عمل نمایی. «بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۱۰۵»

حدیث۱۰

قـال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : لا مظاهرة أوثق من المشاورة. رسول خـدا – صـلّی الله علیه و آله – فرمودنـد: هیـچ پشتیبانی قابل اعتمادتر از مشورت نیست. «محاسن، ج ۲، ص ۴۳۵»

حدیث۱۱

قال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : من استشاره أخوه المؤمن فلم یمحضه النصیحة سلبه الله لبه. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودنـد: هر که برادر مؤمنش با وی مشورت کنـد و او صادقانه راهنماییش نکند، خداوند عقلش را از او بگیرد. «بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۱۰۴»

حدیث۱۲

قـال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : مشـاورة العاقـل الناصـح رشـد ویمن وتوفیق من الله، فإذا أشار علیک الناصـح العاقل فإیاک والخلاف، فإن فی ذلک العطب. رسول خـدا – صـلّی الله علیه و آله – فرمودنـد: مشورت کردن با خردمنـد خیرخواه، مایه هـدایت و میمنت است و توفیقی است از جـانب خداونـد، پس هر گـاه خیرخواه خردمنـد تو را راهنمـایی کرد، مبـادا مخالفت کنی که موجب نابودی می شود. «محاسن، ج ۲، ص ۴۳۸»

حدیث۱۳

قال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : تصدقوا علی أخیکم بعلم یرشده ورأی یسدده. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند:

با دانشی که برادر شما را راهنمایی می کند و با نظری که راه درست را به او نشان می دهد، به وی صدقه بدهید. «بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۱۰۵»

حدیث۱۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : من غش المسلمین فی مشورهٔ فقد برئت منه. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: هر که به مسلمانان در مشورتی خیانت کند، من از او بیزارم. «عیون أخبار الرضا – علیه السلام –، ج ۲، ص ۶۶»

حدیث۱۵

قال الإمام علی – علیه السلام – : استشر عدوک العاقل، واحذر رأی صدیقک الجاهل. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: با دشمن دانای خود مشورت کن و از نظر دوست نادان خود بپرهیز. «غرر الحکم، ح ۲۴۷۱»

حدیث۱۶

قال الإمام علی – علیه السلام – : لا تستشر الکذاب، فإنه کالسراب یقرب علیک البعید ویبعد علیک القریب. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: با دروغگو مشورت مکن، چون دروغگو، مانند سراب، دور را در نظرت نزدیک نشان می دهد و نزدیک را دور. «غرر الحکم، ح ۱۰۳۵۱»

حدیث۱۷

قال الإمام علی – علیه السلام – : لا تشرکن فی رأیک جبانا، یضعفک عن الأمر و یعظم علیک ما لیس بعظیم. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: هرگز در اندیشه خود ترسو را شریک مگردان، که اراده تو را در انجام کارها به ضعف می کشاند و آنچه را که بزرگ نیست در نظرت بزرگ می نمایاند. «غرر الحکم، ح ۱۰۳۴۹»

حدیث۱۸

قال الإمام علی – علیه السلام – : لا تدخلن فی مشورتک بخیلا، فیعدل بک عن القصد و یعدک الفقر. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: در مشورت خود بخیل را داخل مگردان که تو را از حق و میانه روی باز می دارد و از فقر می ترساند. «غرر الحکم، ح ۱۰۳۴۸»

حدیث۱۹

قال الإمام علی – علیه السلام – : خیانهٔ المستسلم والمستشیر من أفظع الامور، وأعظم الشرور، و موجب عذاب السعیر. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: خیانت کردن به فرد تسلیم شده و مشورت کننده، از شنیع ترین کارها و بزرگترین بدیها است و موجب عذاب آتش افروخته می شود. «غرر الحکم، ح ۵۰۷۵»

حدیث۲۰

قال الإمام علی – علیه السلام – : لا یستغنی العاقل عن المشاورهٔ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: خردمند، از مشورت کردن بی

نیاز نیست. «غرر الحکم، ح ۱۰۶۹۳»

حدیث۲۱

قال الإمام علی – علیه السلام – : إذا أنكرت من عقلك شیئا فاقتد برأی عاقل یزیل ما أنكرته. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: هر گاه با فکر خود به جایی نرسیدی، از اندیشه خردمندی که مشکل تو را حل می کند پیروی کن. «غرر الحکم، ح ۴۱۵۶»

حدیث۲۲

قال الإمام علی – علیه السلام – : ظلم المستشیر ظلم و خیانهٔ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: ستم کردن به مشورت کننده، هم ظلم است و هم خیانت. «غرر الحکم، ح ۶۰۳۷»

حدیث۲۳

قال الإمام علی – علیه السلام – : الاستشارهٔ عین الهدایهٔ، وقد خاطر من استغنی برأیه. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: مشورت کردن، دیده راهیابی است و کسی که به رأی و نظر خویش اکتفا کند، خود را به خطر افکنده است. «نهج البلاغه، حکمت ۲۱۱»

حدیث۲۴

قال الإمام علی – علیه السلام – : المشاورهٔ راحهٔ لک وتعب لغیرک. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: مشورت کردن، مایه راحتی تو و زحمت دیگری است. «غرر الحکم، ح ۱۸۵۷»

حدیث۲۵

قال الإمام علی – علیه السلام – : المستشیر علی طرف النجاح. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: مشورت کننده، بر لبه پیروزی است. «غرر الحکم، ح ۱۲۱۷»

حدیث۲۶

قال الإمام علی – علیه السلام – : المستشیر متحصن من السقط. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: کسی که مشورت کند، از لغزیدن در خطاها مصون می ماند. «غرر الحکم، ح ۱۲۰۷»

حدیث۲۷

قال الإمام علی – علیه السلام – : المشورهٔ تجلب لک صواب غیرک. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: مشورت کردن، اندیشه های درست دیگران را برای تو کسب می کند. «غرر الحکم، ح ۱۵۰۹»

حدیث۲۸

قال الإمام علی – علیه السلام – : بعثنی رسول الله – صلی الله علیه و آله – علی الیمن، فقال و هو یوصینی: یا علی ما حار من استخار و

لاـ نـدم من اسـتشار. امـام علی – علیه السّـلام – فرمودنـد: رسـول خـدا – صـلّی الله علیه و آله – مرا به (امـارت) یمن فرسـتاد و به من سفـارش کرد: ای علی! کسـی که از خـدا طلب خیر کرد, سـرگردان نشـد و کسـی که مشورت نمود, پشـیمان نگشت. «أمالی شـیخ طوسی، ص ۱۳۶»

حدیث۲۹

قال الإمام علی – علیه السـلام – : شاور فی امورک الـذین یخشون الله ترشـد. امام علی – علیه السّـلام – فرمودند: در کارهای خود با افراد خدا ترس مشورت کن، تا راه درست را بیابی. «غرر الحکم، ح ۵۷۵۶»

حدیث۳۰

قال الإمام علی – علیه السلام – : شاور ذوی العقول، تأمن الزلل والندم. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: با خردمندان مشورت کن، تا از لغزش و پشیمانی در امان مانی. «غرر الحکم، ح ۵۷۵۵»

حدیث۳۱

قـال الإمـام زین العابـدین – علیه السـلام – : حق المستشـیر إن علمت أن له رأیا أشـرت علیه، وإن لم تعلم أرشـدته إلی من یعلم. امام سجاد – علیه السّلام – فرمودند: حقّ مشورت کننده این است، که اگر برای راهنمایی او نظری داری، راهنماییش کنی و اگر اطلاعی نداشته باشی او را به کسی که (در آن زمینه) آگاهی دارد، راهنمایی کنی. «الخصال، ص ۵۷۰»

اخلاقی

فضایل اخلاقی

حدیث۱

قـال الإمـام زیـن العابـدین (علیـه الســلام) : القـول الحسـن یـثری المـال، و ینمی الرزق، و ینسـئ فی الأجـل، و یحبـب إلی الأهـل، و یدخلالجنهٔ. امام سجاد (علیه السلام) فرمودند: گفتار نیک دارایی را زیاد می کند و روزی را افزایش می دهد و أجل را به تأخیر می اندازد و انسان را نزد اهل و خانواده محبوب می گرداند و (شخص را) به بهشت می برد. «أمالی صدوق، ص۱۲، ح ۱»

حدیث۲

قال رسول الله – صـلی الله علیه وآله – : والذی نفسـی بیده، ما أنفق الناس من نفقهٔ أحب من قول الخیر. پیامبر خدا – صـلی الله علیه و آلـه – فرمودنـد: سوگنـد به آن که جـانم در دست اوست، مردم هیـچ انفـاقی نکردنـد که دوست داشـتنی تر از گفتـار نیـک باشـد. «بحارالانوار، ج ۷۱، ص ۳۱۱، ح ۸»

حدیث۳

قال رسول الله – صـلی الله علیه وآله – : من حسن إسـلام المرء ترکه الکلام فیما لا یعنیه. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: از نشانه های نیکویی اسلام شخص دم فرو بستن از بیهوده گویی است. «بحارالانوار، ج ۲، ص ۵۵، ح ۲۸»

حدیث۴

قال الامام علی بن الحسین – علیه السّلام – : ما مِنْ جرعةٍ أحبَّ الی اللهِ من جرعَتَین: جرعَةُ غیظٍ ردَّها مؤمِنٌ بحِلْمٍ أوْ جرعَةُ مصیبةٍ ردّها مؤمِنٌ بصبرٍ. امام سجاد – علیه السّلام – فرمودند: نزد خداوند متعال حالتی محبوبتر از یکی از این دو حالت نیست: حالت غضب و خشمی که مؤمن با بردباری و حلم از آن بگذرد و حالت بلاـو مصیبتی که مؤمن آن را با صبر و شکیبائی پشت سر بگذارد. «مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۴۲۴»

حدیث۵

قال الامام العسکری – علیه السّلام – : مَنْ کانَ الوَرَعُ سجیّتهُ و الکرَم ُطبیعَتَهُ و الحِلمُ خلَّتَهُ کَثُرَ صدیقُهُ و الثّناءُ علیهِ. امام حسن عسکری – علیه السّلام – فرمودند: هرکس ورع و پرهیزگاری روش زندگی او، بزرگواری و سخاوت عادت او و صبر و بردباری برنامه اش باشد، دوستانش زیاد خواهند بود و دیگران او را مورد مدح و ستایش قرار می دهند. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۳۷۹»

حدیث۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : لا یَعدمُ الصبورُ الظّفَر و ان طالَ به الزّمان. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: انسان صبور و شکیبا، پیروزی را از دست نمی دهد گر چه زمان رسیدن آن طولانی شود. «بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۹۵»

حدیث۷

قال امیرالمؤمنین – علیه السّلام – : إنّ الصّبرَ و حُسنَ الخُلقِ والبرَّ و الحِلمَ من أخلاق الانبیاء. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: صبر و شکیبائی و اخلاق نیکو و بردباری، از اخلاق پیامبران است. «بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۹۳»

حدیث۸

قال الامام علی – علیه السّلام – : الصّبرُ أحسَنُ حُلَلِ الایمانِ و أشرَفُ خلائقِ الانسان. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: صبر، بهترین جامه ایمان و برترین خوی انسان است. «غررالحکم، ص ۲۸۱، ح ۶۲۳۲»

حدیث۹

قال الامام علی – علیه السّلام – : ثَوابُ الصّبرِ أعلی الثّوابِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: پاداش صبر، بالاترین پاداش ها است. «تصنیف غررالحکم، ص ۲۸۱، ح ۶۲۴۰»

حدیث۱۰

قال الامام علی – علیه السّلام – : الصّبرُ جنَّةٌ من الفاقَةِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: صبرو بردباری سپری در برابر فقر و تنگدستی است. «بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۲۴۰»

حدیث۱۱

قال الامام علی – علیه السّلام – : الصّبرُ کفیلٌ بالظَّفَرِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: صبر، ضامن پیروزی است. «تصنیف غررالحکم، ص ۲۸۳، ح ۶۳۱۲»

حدیث۱۲

قال الامام علی – علیه السّلام – : زَینُ الدّین الصّبرُ و الرضا. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: زینت و زیبائی دین، صبر و رضا (به قضای پروردگار) است. «تصنیف غررالحکم، ص ۲۸۱، ح ۶۲۴۳»

حدیث۱۳

قال الامام علی – علیه السّلام – : الصّبرُ ثمرةُ الایمان. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: صبر، ثمره و نتیجه ایمان است. «تصنیف غررالحکم، ص ۲۸۰، ح ۶۲۱۷»

حدیث۱۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : أقوی عَدوٍّ الشدائِدِ الصّبر. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: قوی ترین دشمن سختی ها، صبر و شکیبائی است. «تصنیف غررالحکم، ص ۲۸۲، ح ۶۲۷۵»

حدیث۱۵

امام علی – علیه السّلام – فرمودند: برترین عبادت ها، صبر، خاموشی و انتظار فرج می باشد. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۴۲۰»

حدیث۱۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : الصَّبرُ صَبران، صبرٌ علی ما تکرَه و صبرٌ ممّا تُحبّ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: صبر بر دو قسم است، صبر برآنچه که دوست نداری و به تو رسیده است و صبر بر چیزی که دوست می داری و نمی توانی به آن دست یابی. «بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۹۵»

حدیث۱۷

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : العَملُ الخالِصُ، الذی لا تُریدُ اَنْ یَحْمدَکَ عَلیه اَحدٌ اِلّا اللهُ عزّوجلّ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: عمل خالص آن است که نخواهی کسی جز خدای عزوجل، تو را بر انجام آن کار بستاید. «الکافی، ج ۲، ص ۱۶»

حدیث۱۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : بِالِاخلاصِ تَتَفاضَلُ مَراتِبُ المُومنینَ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: تفاوت و برتری درجات مؤمنان بر یکدیگر به اخلاص است. «تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۱۱۹»

حدیث۱۹

قال الامام علی – علیه السّلام – : عَلی قَدْرِ قُوَّةِ الدِّینِ یکونُ خُلُوصُ النِّیَّةِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: خلوص نیت به اندازهٔ شدت دینداری است. «غررالحکم، ح ۶۱۹۲»

حدیث۲۰

قال الامام علی – علیه السّلام – : مَنْ اَخْلَصَ بَلَغَ الآمالَ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: هر که اخلاص ورزد، به آرزوهایش برسد. «غررالحکم، ح ۷۶۷۵»

حدیث۲۱

قال الامام علی – علیه السّلام – : اَلزُّهدُ سَجِیَّةُ المُخْلِصینَ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: پارسایی، سرشت و خوی مخلصان است. «غررالحکم، ح ۶۶۲»

حدیث۲۲

قال الامام علی – علیه السّلام – : فی إخْلاصِ النِّیّاتِ نَجاحُ الأُمُورِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: موفقیت در کارها به خالص کردن نیّت ها است. «غررالحکم، ح ۶۵۱۰»

حدیث۲۳

قال الامام علی – علیه السّلام – : اَلْعَمَلُ کلُّهُ هَباءٌ الّا ما اُخْلِصَ فیهِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: اعمال همه بر باد است، مگر آنچه از روی اخلاص باشد. «غررالحکم، ح ۱۴۰۰»

حدیث۲۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : لَوْ خَلَصَتْ النِّیاتُ لَزَکَتِ الاعمالُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: اگر نیت ها خالص شود، اعمال پاکیزه گردد. «غررالحکم، ح ۷۵۷۸»

حدیث۲۵

قال الامام علی – علیه السّلام – : عِندَ تَحَقُّقِ الاخلاصِ تَستَنیرُ البَصائرُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: چون اخلاص تحقق یابد، دیدهٔ بصیرت روشن شود. «غررالحکم، ح ۶۲۱۱»

حدیث۲۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : بِالاخلاصِ تُرفَعُ الاعمالُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: به سبب اخلاص، اعمال (به درگاه خدا) بالا می رود. «غررالحکم، ح ۴۲۴۲»

حدیث۲۷

قال الامام علی – علیه السّلام –: فی الِاخلاصِ یکونُ الْخَلاصُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: رهایی و نجات در اخلاص است. «تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۱۵۴»

حدیث۲۸

قال الامام علی – علیه السّلام –: الاخلاصُ شیمةُ افاضِلِ النّاسِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: اخلاص، خوی برترین مردمان است. «غررالحکم، ح ۵۹۷»

حدیث۲۹

قال الامام علی – علیه السّلام –: اَلِاخلاصُ عِبادَةُ الْمُقَرَّبینَ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: اخلاص، عبادت مقربان الهی است. «غررالحکم، ح ۱۹۷»

حدیث۳۰

قال الامام علی – علیه السلام –: زیادَةُ الشُّکْرِ وَ صِلَةُ الرَّحِمِ تَزیدُ فِی الْعُمْرِ وَ تَفْسَحُ فِی الْاَجَلِ. امام علی – علیه السلام –: شکرگزاری فراوان و صله رحم، عمر را زیاد می کنند و بر مُهلت زندگی می افزایند. «عیون الحکم والمواعظ، ص ۲۷۵، ح ۴۹۹۹»

حدیث۳۱

قال الله عزّوجلّ: ای احمد! می‌دانی به کدام دلیل تو را بر دیگر انبیا برتری دادم؟ به دلیل یقین و حسن خلق و سخاوت نفس و دلسوزی برای مردم. (ارشادالقلوب۱/۲۰۵)

حدیث۳۲

قال الله عزّوجلّ: ای احمد! پرهیزکاری، زینت مؤمن و ستون برپایی دین است. (ارشادالقلوب۱/۲۰۳)

حدیث۳۳

قال الامام علی بن الحسین – علیه السّلام –: اَلصّبرُ وَ الرّضا عن قضاءِ الله رأس طاعةِ الله ... . امام سجاد – علیه السّلام – فرمودند: صبر و خشنودی از قضای الهی، اصل و اساس اطاعت خداوند است. هر که صبر و رضا در برابر قضای الهی داشته باشد، جز خیر برای او نخواهد بود. «وسائل الشیعه، ج ۲، ص ۸۹۹»

حدیث۳۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ما نَعْلَمُ شَیْئا یَزیدُ فِی الْعُمْرِ اِلاّ صِلَةَ الرَّحِم، حَتّی اِنَّ الرَّجُلَ یَکونُ اَجَلُهُ ثَلاثَ سِنینَ فَیَکونُ وَصولاً لِلرَّحِمِ فَیَزیدُ اللّه‌فی عُمْرِهِ ثَلاثینَ سَنَةً فَیَجْعَلُها ثَلاثا وَ ثَلاثینَ سَنَةً، وَ یَکونُ اَجَلُهُ ثَلاثا وَ ثَلاثینَ سَنَةً فَیَکونَ قاطِعا لِلرَّحِم، فَیَنْقُصُهُ اللّه‌ثَلاثینَ سَنَةً وَ یَجْعَلُ اَجَلَهُ اِلی ثَلاثِ سِنینَ ؛ ما، غیر از صله رحم، چیزی نمی شناسیم که بر عمر بیفزاید، تا آن‌جا که گاهی عمر کسی سه سال است، و وقتی که اهل صله رحم می شود، خداوند هم سی سال بر عمرش می افزاید و آن را سی و سه سال می کند و گاهی عمر کسی سی و سه سال است و قطع رحم می کند و خداوند هم سی سال از عمر او می کاهد و عمرش را به سه سال،

کاهش می دهد . کافی : ج ۲، ص ۱۵۲، ح ۱۷

حدیث۳۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن صاحَبَ النّاسَ بِالَّذی یُحِبُّ أن یُصاحِبوهُ کانَ عَدلاً . هرکه با مردم چنان رفتار کند که دوست دارد آنان با او رفتار کنند ، عادل است . کنز الفوائد : ۲ / ۱۶۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۶۰

حدیث۳۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ما مِن رَجُلٍ مُسلمٍ یُصابُ بشَیءٍ فی جَسَدِهِ فَیَتَصَدَّقُ بِهِ إلّا رَفَعَهُ اللّه بِهِ دَرجَةً وحَطَّ عَنهُ بِهِ خَطیئةً . هیچ مرد مسلمانی نیست که به قسمتی از بدنش آسیبی وارد شود و از (قصاص) آن درگذرد ، مگر این که خداوند به سببِ آن یک درجه بالایش بَرد و یک گناه از او بزداید . کنز العمّال : ۳۹۸۵۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۶

حدیث۳۷

امام باقر علیه‌السلام : صلةُ الأرحامِ تُحَسِّنُ الخُلُقَ وتُسَمِّحُ الکَفَّ وتُطَیِّبُ النَّفْسَ ، وتَزیدُ فی الرّزقِ وتُنسِئُ فی الأجَلِ ؛ صله رحم خلق و خوی را نیکو ، دست را بخشنده ، جان را پاکیزه و روزی را زیاد می‌کند و اجل را به تأخیر می‌اندازد . الکافی : ۲ / ۱۵۲ / ۱۲

حدیث۳۸

امام علی علیه‌السلام : مِن کَرَمِ المَرءِ بُکاؤهُ علی ما مَضی مِن زَمانِهِ ، وحَنینُهُ إلی أوطانِهِ ، وحِفظُهُ قَدیمَ إخوانِهِ ؛ از بزرگواری انسان، گریستن اوست بر عمر سپری شده‌اش و علاقه او به میهنش و نگهداشتن دوستان دیرینه‌اش . بحار الأنوار : ۷۴ / ۲۶۴ / ۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۹۶

حدیث۳۹

امام علی علیه‌السلام : غایَةُ الفَضائلِ العِلم؛ اوج فضیلتها دانش است . غرر الحکم : ۶۳۷۹

حدیث۴۰

امام علی علیه‌السلام : لا شَرَفَ کَالعِلم؛ هیچ شرافتی ، چون دانش نیست . نهج البلاغهٔ : الحکمهٔ ۱۱۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۹۶

حدیث۴۱

امام علی علیه‌السلام : رَأسُ الفَضائلِ العِلمُ ، غایَةُ الفَضائلِ العِلم ؛ سرآمد فضیلتها ، دانش است ؛ نقطه پایان فضیلتها دانش است . غرر الحکم : ۵۲۳۴ ۶۳۷۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۹۶

حدیث۴۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : العِلمُ رَأسُ الخَیرِ کُلِّهِ ، والجَهلُ رَأسُ الشَّرِّ کُلِّهِ ؛ دانایی ، سرآمد همه خوبیهاست و نادانی

سرآمد همه بدیها . بحار الأنوار : ۷۷ / ۱۷۵ / ۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۹۶

حدیث۴۳

امام حسن(سلام الله علیه): رَأسُ العَقلِ مُعاشَرَةُ النّاسِ بِالجَمیلِ؛ خوشرفتاری با مردم، رأس خرد است. میزان الحکمهٔ: ح ۱۳۷۰۳

حدیث۴۴

امام صادق(سلام الله علیه): الصَّبرُ رَأسُ الإیمانِ؛ شکیبایی، سرِ ایمان است. میزان الحکمهٔ: ح ۱۰۲۲۱

حدیث۴۵

إنّ اللّه عزّوجلّ لَم یَبْعثْ نَبیّاً إلّا بصِدقِ الحدیثِ وأداءِ الأمانهِ إلی البَرِّ والفاجرِ؛ خداوند عزّوجلّ هیچ پیامبری را برنگزید، مگر به راست‌گفتاری و امانتداری در حق خوب و بد. الکافی: ج ۲، ص ۱۰۴، ح ۱

حدیث۴۶

امام سجّاد(سلام الله علیه): القَولُ الحَسَنُ یُثرِی المالَ، ویُنمِی الرِّزقَ؛ گفتار نیک، دارایی را زیاد می‌کند و روزی را افزایش می‌دهد. میزان الحکمهٔ: ح ۱۸۰۶۳

حدیث۴۷

امام علی(سلام الله علیه): مَن لانَت عَرِیکَتُهُ وَجَبَت مَحَبَّتُهُ؛ هر که نرمخو و فروتن باشد محبّتش [بر دلها] لازم آید. میزان الحکمهٔ: ح ۱۰۴۵۴

حدیث۴۸

امام صادق(سلام الله علیه): إنّ مِن التَّواضُعِ أن یَجلِسَ الرَّجُلُ دُونَ شَرَفِهِ؛ تواضع در مجلس، آن است که کسی در کم‌تر از جایگاهش بنشیند. الکافی: ج ۲، ص ۱۲۳، ح ۹

حدیث۴۹

امام صادق(سلام الله علیه): اَلْعَدلُ أحلی مِنَ الْماءِ یُصِیبُهُ الظَّمآنُ؛ عدالت، گواراتر از آبی است که تشنه به آن می‌رسد. الکافی، ج ۲، ص ۱۴۶

حدیث۵۰

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): إنّ الْعَفوَ لا یَزِیدُ الْعَبدَ إلّا عِزّاً فَتَعافَوا یُعِزُّکُمُ اللّهُ؛ گذشت، جز بر عزّت بنده نمی‌افزاید، پس از یکدیگر درگذرید تا خداوند به شما عزّت بخشد. الکافی، ج ۶، ص ۱۰۸

حدیث۵۱

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): خِیارُکُم أحاسِنُکُم أخلاقاً الّذینَ یَألَفُونَ ویُؤلَفُونَ؛ بهترین شما، خوش‌خوترین شماست آنان که الفت می‌گیرند و الفت می‌پذیرند. تحف العقول، ص ۴۵

حدیث۵۲

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله: خَصلَتانِ لیسَ فَوقَهُما مِنَ البِرّ شَیءٌ الإیمانُ بِاللّه و النَّفعُ لِعبادِ اللّه؛ دو خصلت است که هیچ کار خوبی بالاتر از آن دو نیست : ایمان به خدا و سود رساندن به بندگان خدا میزان الحکمهٔ، ج ۵ ، ص ۵۰۲

حدیث۵۳

امام کاظم(سلام الله علیه): تمونُکَ لِلضَّعیفِ أفضَلُ الصَّدَقَةِ؛ کمک کردن تو به ناتوان، بهترین صدقه است. تحف العقول، ص ۴۱۴

حدیث۵۴

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): اَلصَّبرُ سِترٌ مِنَ الْکُروبِ وعَونٌ عَلَی الْخُطُوبِ؛ صبر، پوشاننده اندوه‌ها و یاور در برابر مشکلات است. کنزالفوائد، ص ۵۸

حدیث۵۵

پیامبرخدا(صلی الله علیه و آله): إنّ اللّهَ یُحِبُّ الْمُحتَرِفَ الْأمینَ؛ به راستی خداوند پیشروِ امانت دار را دوست دارد. الکافی، ج ۵، ص ۱۱۳

حدیث۵۶

امام باقر(سلام الله علیه): إنّ أشَدَّ العِبادَةِ الوَرَعُ؛ سخت‌ترین عبادت، پارسایی است. میزان الحکمهٔ: ح ۱۱۸۵۸

حدیث۵۷

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): أکْثَرُ ما تَلِجُ بِهِ اُمّتی الجَنّةَ: تَقْوَی اللّهِ وحُسْنُ الخُلقِ؛ بیشترین چیزی که مایه ورود امت من به بهشت می‌شود، پروای از خدا و اخلاقی خوش است. الکافی: ج ۲، ص ۱۰۰، ح ۶

حدیث۵۸

امام رضا(سلام الله علیه): مَن تَبَسَّمَ فی وَجهِ أخیهِ المُؤمِنِ کَتَبَ اللّهُ لَهُ حَسَنَةً؛ هر که به روی برادر مؤمنش لبخند بزند، خداوند برایش ثوابی خواهد نوشت. دوستی: ص ۲۱۶ ح ۵۳۵

حدیث۵۹

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): نَصرُ الْمَظلُومِ وَالْأمرُ بِالْمَعرُوفِ وَالنَّهیُ عَنِ الْمُنکَرِ جِهادٌ؛ یاری رساندن به ستمدیده و امر به معروف و نهی از منکر جهاد در راه خداست. جامع الأحادیث قمی، ص ۱۲۵

حدیث۶۰

امام سجاد(سلام الله علیه) فرمودند: إنّ أقرَبَکُم مِن اللّهِ أوسَعَکُم خُلقاً؛ نزدیک‌ترین شما به خداوند، گشاده خوترین شماست. الکافی: ج ۸، ص ۶۹، ح ۲۴

حدیث۶۱

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: انّ أعجَل الخیرِ ثواباً صلةُ الرّحم؛ پاداش صله رحم، سریع ترین پاداش کار خیری است که به انسان می رسد. الکافی، ج ۲، ص ۱۶۰

حدیث۶۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: وقتی مسلمانی از کنار برادر مسلمانش عبور می نماید و سلام نمی کند ملائکه از آن مسلمان تعجب می کنند. محجه البیضاء جلد ۳ صفحه ۳۸۲

حدیث۶۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: بهترین بندگان خدا آنها هستند که به وعده وفا کنند. نهج الفصاحه، صفحه ۱۷۲، حدیث ۸۵۰

حدیث۶۴

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: إنّ الْعَفوَ لا ـ یَزِیدُ الْعَبدَ إلّا عِزّاً فَتَعافَوا یُعِزُّکُمُ اللّهُ؛ گذشت، جز بر عزّت بنده نمی‌افزاید، پس از یکدیگر درگذرید تا خداوند به شما عزّت بخشد. الکافی، ج ۶، ص ۱۰۸

حدیث۶۵

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: مَن مَشی اِلی ذی قَرابَةٍ بِنَفسِهِ وَ مالِهِ لِیَصِلَ رَحِمَهُ اَعطاهُ اللّهُ عَزّوَجَلّ اَجرَ مِأَةِ شَهیدٍ؛ هر کس با جان و مال خود در راه صله رحم کوشش کند، خداوند عزّوجلّ پاداش یکصد شهید به او می دهد. من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۱۶

حدیث۶۶

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند : اَمّا عَلامَةُ التّائِبِ فَاَربَعَةٌ: اَلنَّصیحَةُ لِلّهِ فی عَمَلِهِ وَ تَرکُ الباطِلِ وَ لُزومُ الحَقِّ وَ الحِرصُ عَلَی الخَیرِ ؛ نشانه توبه کننده چهار است: عمل خالصانه برای خدا، رها کردن باطل، پایبندی به حق و حریص بودن بر کار خیر. (تحف العقول، ص ۲۰)

حدیث۶۷

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند : اَلتّوبَةُ حَسَنٌ وَ لکِن فِی الشّبابِ اَحسَنُ ؛ توبه زیباست، ولی از جوان زیباتر . (کنز

العمّال، ح ۴۳۵۴۲)

حدیث۶۸

امـام علی(علیه السـلام) فرمودنـد: اَلتَّوفیقُ مِنَ السَّعادَةِ وَ الْخِذلانُ مِنَ الشَّقاوَةِ؛ توفیق [انجام کار نیک] از خوشـبختی و بی توفیقی از بدبختی است. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۱۲، ح ۷۰

حدیث۶۹

امام محمد باقر (علیه السـلام) فرمودند: اَفضَلُ العِبادَةِ عِفَّةُ البَطنِ وَ الفَرجِ؛ بالاترین عبادت، عفت شکم و شهوت است. تحف العقول، ص ۲۹۶

حدیث۷۰

امام حسن عسـکری (علیه السـلام) فرمودنـد: انّ الوُصُولَ اِلی اللهِ عَزّوجلّ سَفَرٌ لا یُدرَکُ اِلّا بِامتِطاءِ اللّیلِ؛ وصول به خداونـد عزوجل سفری است که جز با عبادت در شب حاصل نگردد. مسند الامام العسکری، ص ۲۹۰

حدیث۷۱

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: اَلْخُلقُ الحَسَنُ عِبادَةٌ؛ خوش اخلاقی عبادت است. کنزالعمال، ج۱۳، ص ۱۵۱، ح ۳۶۴۷۲

حدیث۷۲

امام صادق (علیه السـلام) فرمودنـد: اَلا اُحَدِّثُکَ بِمَکارِمِ الْاَخْلاقِ؟ الصَّفْحُ عَنِ النّاسِ وَ مُواساةُ الرَّجُلِ اَخاهُ فی مالِهِ وَ ذِکْرُ اللّهِ کَثیرا؛ آیـا به شـما بگویم که مکـارم اخلاق چیست؟ گـذشت کردن از مردم، کمک مالی به برادر (دینی) خود و بسیار به یاد خـدا بودن. معانی الأخبار، ص ۱۹۱، ح ۲

حدیث۷۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلذِّکرُ یونِسُ اللُّبِّ وَیُنیرُ القَلبَ وَیَستَنزِلُ الرَّحمَةَ؛ یاد خدا عقل را آرامش می دهد، دل را روشن می کند و رحمت او را فرود می آورد. غررالحکم، ج۲، ص۶۶، ح۱۸۵۸

حدیث۷۴

امام رضا (علیه‌السلام) فرمودنـد: مَن فرّج عن مومن فرّج الله عَن قَلبه یَوم القیامة؛ هر کس اندوه و مشکلی را از مومنی بر طرف نماید خداوند در روز قیامت انـدوه را از قلبش بر طرف سازد. (اصول کافی، ج ۳، ص ۲۶۸)

حدیث۷۵

امام صادق (علیه السلام): لِجَرّاحِ المَدائِنیّ ـ : ألا اُحَدِّثُکَ بِمَکارِمِ الأخلاقِ؟ اَلصَّفحُ عَنِ النّاسِ ، وَمُواساةُ الرَّجُلِ أخاهُ فی مالِهِ ، وَذِکرُ

اللّه کَثیرا؛ به جرّاح مدائنی فرمودند: آیا به تو بگویم که مکارم اخلاق چیست؟ گذشت کردن از مردم، سهیم کردن برادر (دینی) در مال خود و بسیار به یاد خدا بودن. (غررالحکم، ج۲، ص۴۵۱، ح ۳۲۶۰)

حدیث۷۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إنّ اللّه تَبارَکَ وَتَعالی خَصَّ رَسولَ اللّه صلی الله علیه و آله بِمَکارِمِ الأخلاقِ ، فَامتَحِنوا أنفُسَکُم فَإن کانَت فیکُم فَاحمَدوا اللّه عَزَّوَجَلَّ وَارغَبوا إلَیهِ فی الزّیادَةِ مِنها ـ فَذَکَرَها عَشرَةً ـ : الیَقینُ ، والقَناعَةُ ، والصَّبرُ ، والشُّکرُ ، والحِلمُ ، وحُسنُ الخُلقِ ، والسَّخاءُ ، والغَیرَةُ ، والشَّجاعَةُ ، والمُروءَةُ؛ خدای تبارک وتعالی رسول خدا صلی الله علیه و آله را به مکارم اخلاق مخصوص گردانید. پس شما نیز خود را بیازمایید، اگر این صفت ها در شما بود خدای عزوجل را سپاس گویید و از او این مکارم را بیشتر بخواهید. ـ سپس آن ده خصلت را برشمردند ـ : یقین، قناعت، صبر، شکر، بردباری، خوش اخلاقی، سخاوت، غیرت، شجاعت و جوانمردی. (نهج البلاغه، خطبه ۹۱)

حدیث۷۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: وَقَد سُئِلَ عَن مَکارِمِ الخلاقِ: اَلعفوُ عَمّن ظَلَمَکَ وَصِلَةُ مَن قَطَعَکَ وَإعطاءُ مَن حَرَمَکَ وَقَولُ الحَقِّ وَلَو عَلی نَفسِکَ؛ درباره مکارم الاخلاق سئوال شد، فرمودند: گذشت از کسی که به تو ظلم کرده، رابطه با کسی که با تو قطع رابطه کرده، عطا به آن کس که از تو دریغ داشته است و گفتن حق اگر چه بر ضد خودت باشد. (نهج الفصاحه، ح ۷۸۱)

حدیث۷۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: خَیرُ الخَلائق الرِّفقُ؛ بهترین خوبی ها رفق است (مهربانی و لطف با مردم). (غررالحکم)

حدیث۷۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلعَدلُ أَفضَلُ مِنَ الشَّجاعَةِ لِأَنَّ النّاسَ لَواستَعمَلُوا العَدلَ عُموما فی جَمیعِهِم لَاستَغنَوا عَنِ الشَّجاعَةِ؛ عدالت بهتر از شجاعت است زیرا اگر مردم همگی عدالت را درباره همه بکار گیرند از شجاعت بی نیاز می شوند. شرح نهج البلاغه، ج ۲۰، ص۳۳۳، ح۸۱۶

حدیث۸۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لا أَشجَعَ مِن لَبیبٍ؛ شجاع تر از خردمند، وجود ندارد. غررالحکم، ج۶، ص۳۷۳، ح۱۰۵۹۱

حدیث۸۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ثَمَرَةُ الشَّجاعَةِ الغیرَةُ؛ غیرت میوه شجاعت است. غررالحکم، ج۳، ص۳۲۸، ح ۴۶۲۰

حدیث۸۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: جُبِلَتِ الشَّجاعَةُ عَلی ثَلاثِ طَبائِعَ، لِکُلِ واحِدَةٍ مِنهُنَ فَضیلَةٌ لَیسَت لِلخری: اَلسَّخاءُ بِالنَّفسِ وَالنَفَةُ مِنَ الذُّلِّ وَطَلَبُ الذِّکرِ ... ؛ شجاعت بر سه خصلت سرشته شده که هر یک از آنها فضیلتی دارد که دیگری فاقد آن است: از

خودگذشتگی، تن ندادن به خواری و ذلّت و نامجویی. تحف العقول، ص ۳۲۳

حدیث۸۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلسَّخاءُ وَالشَّجاعَةُ غَرائِزُ شَریفَةٌ، یَضَعُهَا اللّه سُبحانَهُ فیمَن أَحَبَّهُ وَامتَحَنَهُ؛ سخاوت و شجاعت خصلت های والایی هستند که خداوند سبحان آن دو را در وجود هر کس که دوستش داشته و او را آزموده باشد می گذارد. غررالحکم، ج۲، ص۵۶، ح ۱۸۲۰

حدیث۸۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلشَّجاعَةُ نُصرَةٌ حاضِرَةٌ وَفَضیلَةٌ ظاهِرَةٌ؛ شجاعت، نصرتی نقد و فضیلتی آشکار است. غررالحکم، ج۲، ص۳۰، ح ۱۷۰۰

حدیث۸۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: العَفافُ یَصونُ النَّفسَ ویُنَزِّهُها عَنِ الدَّنایا؛ عفّت، نفس را مصون می دارد و آن را از پستیها دور نگه می دارد. (غرر الحکم، ح ۱۹۸۹ – منتخب میزان الحکمة، ص ۳۸۶)

حدیث۸۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: العِفَّةُ أفضَلُ الفُتُوَّةِ؛ عفّت ، برترین جوانمردی است. (غرر الحکم، ح ۵۲۹ – منتخب میزان الحکمة، ص ۳۸۶)

حدیث۸۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: العِفَّةُ رَأسُ کُلِّ خَیرٍ؛ عفّت ، سرآمد هر خوبی است. (غرر الحکم، ح ۱۱۶۸ – منتخب میزان الحکمة، ص ۳۸۶)

حدیث۸۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَصلُ المُروءَةِ الحَیاءُ وَ ثَمَرَتُهَا العِفَّةُ؛ ریشه مردانگی حیا و میوه اش پاکدامنی است. (غررالحکم، ج۲، ص۴۱۸، ح ۳۱۰۱)

حدیث۸۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: عِفَّتُهُ (الرَّجُل) عَلی قدرِ غَیرَتِهِ؛ پاکدامنی مرد به اندازه غیرت اوست. (نهج البلاغه، حکمت۴۷)

حدیث۹۰

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند : اَوّلُ ما یوضَعُ فی میزانِ العَبدِ یَومَ القیامَةِ حُسنُ خُلقِهِ؛ نخستین چیزی که روز قیامت

در ترازوی اعمال بنده گذاشته می‌شود، اخلاق خوب اوست. (قرب الإسناد، ص ۴۶، ح ۱۴۹)

حدیث۹۱

امام حسین (علیه السلام)فرمودند: اَلبُکاءُ مِن خَشیةِ اللهِ نَجاةٌ مِنَ النّارِ؛ گریه از ترس خدا سبب نجات از آتش جهنّم است (حیات امام حسین، ج ۱، ص ۱۸۳)

حدیث۹۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: صِلَةُ الرحامِ تُزَکّی العمالَ وَتُنمی الموالَ وَ تَدفَعُ البَلوی وَتُیَسِّرَ الحِسابَ وَتُنسِئُ فِی الجَلِ؛ صله رحم، اعمال را پاکیزه، اموال را بسیار، بلا را برطرف و حساب (قیامت) را آسان می کند و مرگ را به تأخیر می‌اندازد. (کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۳)

حدیث۹۳

امام صادق (علیه السلام)فرمودند: مَن کَفَّ غَضَبَهُ سَتَرَ اللهُ عَورَتَهُ؛ کسی که جلوی خشمش را بگیرد خداوند نقصها و کاستی های او را می پوشاند. (جهاد النفس، ح ۵۲۸)

حدیث۹۴

امام صادق (علیه السلام)فرمودند: ثَلاثٌ مَن کُنَّ فِیهِ کانِ سَیِّداً: کَظمُ الغَیظِ وَالعَفوُ عَن المَسیِءِ والصِّله بِالنَفسِ وَالمالِ؛ سه چیز است که در هر که باشد آقا و سرور است: خشم فرو خوردن ،گذشت از بدکردار، کمک و صله رحم با جان و مال. (تحف العقول، ص ۳۱۷)

حدیث۹۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلکَفُّ عَمّا فی أَیدِی النّاسِ عِفَّةٌ وَکِبَرُ هِمَّةٍ؛ طمع نداشتن به آنچه در نزد مردم است، (نشان) عزت نفس و بلند همتی است. (غررالحکم، ج ۱، ص۳۶۵، ح۱۳۸۷)

حدیث۹۶

امام حسن (علیه السلام) فرمودند: اَلخَیرُ الَّذِی لا شَرَّ فِیهِ، اَلشُّکرُ مَعَ النِّعمَهْ وَ الصَّبرُ عَلَی النّازِلَهْ؛ خیری که هیچ شری در آن نیست، شکر بر نعمت و صبر بر مصیبت ناگوار است . (تحف العقول، ص ۲۳۷)

حدیث۹۷

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: التَّواضُعُ نِعمَةٌ لایُحسَدُ عَلیها؛ تواضع و فروتنی نعمتی است که بر آن حسد نبرند. تحف العقول، ص۴۸۹

حدیث۹۸

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: تواضع درجاتی دارد: یکی از آنها این است که انسان اندازه خود را بشناسد و با طیب خاطر خود را در آن جایگاه قرار دهـد، دوست داشته باشـد با مردم همان گونه رفتار کنـد که انتظار دارد با او رفتار کننـد، اگر بدی دید آن را با خوبی جواب دهد، خشم خود را فرو خورد و از مردم درگذرد، و خداوند نیکوکاران را دوست دارد. کافی، ج۲، ص۱۲۴، ح۱۳

حدیث۹۹

امـام صـادق (علیه السـلام) فرمودنـد: ثَلاثٌ مَنْ اَتَی اللّه بِواحِدَةٍ مِنْهُنَّ اَوْجَبَ اللّه لَهُ الْجَنَّةَ: اَلْاِنْفـاقُ مِنْ اِقْتـارٍ وَ الْبِشْرُ لِجَميعِ الْعالَمِ وَ الاِنْصـافُ مِنْ نَفْسِهِ؛ هر کس یکی از ایـن کارهـا را بـه درگـاه خـدا ببرد، خداونـد بهشت را برای او واجب می‌گردانـد: انفـاق در تنگدستی، گشاده‌رویی با همگان و رفتار منصفانه. (نهج الفصاحه، ح ۱۲۸۱)

حدیث۱۰۰

امام صادق (علیه السـلام) فرمودنـد: انّ لِاَهْلِ الْجَنَّةِ اَرْبَعَ عَلاماتٍ: وَجْهٌ مُنْبَسِطٌ وَ لِسانٌ لَطيفٌ وَ قَلْبٌ رَحيمٌ وَ يَدٌ مُعْطيَةٌ؛ بهشتی‌ها چهار نشانه دارند: روی گشاده، زبان نرم، دل مهربان و دستِ دهنده. (مجموعه ورام، ج ۲، ص ۹۱)

حدیث۱۰۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: خَمسُ خِصالٍ مَن لَم تَكُن فيهِ خَصلَةٌ مِنها فَلَيسَ فيهِ كَثيرُ مُستَمتَعٍ أَوَّلُها: اَلوَفاءُ وَالثّانيَةُ التَّدبيرُ وَالثّالِثَةُ الحَياءُ وَالرّابِعَةُ حُسنُ الخُلقِ وَالخامِسَةُ وَهِيَ تَجمَعُ هذِهِ الخِصالَ، الحُرِّيَّةُ؛ پنج خصلت است که در هر کس یکی از آنها نباشد خیر و بهره زیـادی در او نیست: اول: وفاداری دوم: تـدبیر سوم: حیا چهارم: خوش اخلاقی و پنجم: ـ که چهار خصلت دیگر را نیز در خود دارد ـ آزادگی. (خصال، ص۲۸۴، ح۳۳)

حدیث۱۰۲

امام هادی (علیه السـلام) فرمودند: اَلسَّهَرُ اَ لَذُّ لِلمَنامِ وَ الجوعُ يَزيدُ فى طيبِ الطَّعامِ؛ شب زنده داری، خواب را شیرین تر و گرسنگی، غذا را لذت بخش تر می کند. (تنبیه الخواطر، ص ۱۴۱، ح ۱۸)

حدیث۱۰۳

امام صادق (علیه السـلام) فرمودنـد: اَلا اُحَدِّثُكَ بِمَكارِمِ الاَخْلاقِ؟ الصَّفْحُ عَنِ النّاسِ وَ مُواساةُ الرَّجُلِ اَخاهُ فى مالِهِ وَ ذِكْرُ اللّهِ كَثيرا؛ آیـا به شـما بگویم که مکـارم اخلاق چیست؟ گـذشت کردن از مردم، کمک مالی به برادر (دینی) خود و بسـیار به یاد خـدا بودن. (معانی الأخبار، ص ۱۹۱، ح ۲)

حدیث۱۰۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اَلمَكارِمُ عَشرٌ ، فَإنِ استَطَعتَ أن تَكونَ فيكَ فَلتَكُن... : صِدقُ البَسِ ، وَصِدقُ اللِّسانِ ، وَأداءُ الأمانَةِ ، وَصِلَةُ الرَّحِمِ ، وَإقراءُ الضَّيفِ ، وَ إطعامُ السّائِلِ ، وَالمُكافاةُ عَلَى الصَّنائعِ ، وَالتَّذَمُّمُ لِلجارِ ، وَالتَّذَمُّمُ لِلصّاحِبِ ، وَرَأسُهُنَّ الحَياءُ؛ مکارم ده تـاست: اگر می توانی آنهـا را داشـته باش ... : اسـتقامت در سـختی ها، راسـتگویی، امانتـداری، صـله رحـم، میهمان نوازی، اطعام

نیازمنـد، جبران کردن نیکی هـا، رعـایت حق و حرمت همسـایه، مراعـات حق و حرمت رفیق و در رأس همه، حیا. (غررالحکم، ج۶، ص ۴۴۱، ح۱۰۹۲۶)

حدیث۱۰۵

امام علی (علیه السـلام) فرمودنـد: إِذا تَفَقَّهَ الرَّفیعُ تَواضَعَ؛ انسان بلنـد مرتبه چون به فهم و دانایی رسـد، متواضع می شود. غررالحکم، ج۳، ص۱۳۳، ح۴۰۴۸

حدیث۱۰۶

امـام علی (علیه السـلام) فرمودنـد: أَشـرَفُ الخَلائِقِ التَّواضُعُ وَالحِلمُ وَلینُ الجانِبِ؛ شـریف ترین اخلاق، تواضع، بردباری و نرم خویی است. غررالحکم، ج۲، ص۴۴۲، ح۳۲۲۳

حدیث۱۰۷

امام علی (علیه السـلام) فرمودند: إِنّ الجِهادَ بابٌ مِن أَبوابِ الجَنَّةِ فَتَحَهُ اللّه لِخاصَّةِ أَولیائِهِ وَهُوَ لِباسُ التَّقوی وَدِرعُ اللّه الحَصینَةِ وَجُنَّتُهُ الوَثیقَةُ؛ براستی که جهاد یکی از درهای بهشت است که خداوند آن را برای اولیای خاص خود گشوده است. جهاد جامه تقوا و زره استوار خداوند و سپر محکم اوست. (نهج البلاغه، خطبه ۲۷)

حدیث۱۰۸

امام علی (علیه السـلام) فرمودنـد: لا یَفوزُ بِالجَنَّةِ اِلّا مَن حَسُنَت سَریرَتُهُ وَخَلُصَت نیَّتُهُ؛ به پاداش بهشت نمی رسـد مگر آن کس که باطنش نیکو و نیّتش خالص باشد. (غررالحکم، ج۶، ص۴۲۳، ح۱۰۸۶۸)

حدیث۱۰۹

امـام علی (علیه السـلام) فرمودنـد: إنّ تَقوَی اللّه مِفتـاحُ سَـدادٍ ، وذَخیرَةُ مَعادٍ ، وعِتقٌ مِن کُلِّ مَلَکَةٍ ، ونَجاةٌ مِن کُلِّ هَلَکَةٍ ، بِها یَنجَحُ الطّالِبُ ، ویَنجو الهارِبُ ، وتُنال الرِّغائبُ؛ تقوای خـدا، کلیـد پاکی و درستی و انـدوخته‌ای برای معاد و باعث آزادی از هر بنـدگی و رهایی از هر نابودی است. به وسیله تقواست که جوینـده به مطلوبش می‌رسـد و گریزانِ (از عذاب و کیفر الهی) رهایی می‌یابد و به خواست‌ها رسیده می‌شود. (نهج البلاغة، خطبه ۲۳۰)

حدیث۱۱۰

امـام علی (علیه السـلام) فرمودنـد: صِلَةُ الرَّحِمِ تُـدِرُّ النِّعَمَ وَ تَـدفَعُ النِّقَمَ؛ صـله رحم، نعمت‌ها را فراوان می‌کنـد و سـختی‌ها را از بین می‌برد. غررالحکم، ح۵۸۳۶

حدیث۱۱۱

امام علیّ (علیه السـلام) فرمودنـد: لا تَکمُلُ المَکارِمُ إلّا بِالعَفافِ وَالیثارِ؛ مکارم اخلاق به کمال نمی رسد، مگر با پاکدامنی و از خود گذشتگی. (التوحید، ص ۱۲۷)

حدیث۱۱۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لَو کُنّا لانَرجو جَنَّةً وَلا نَخشی نارا وَلا ثَوابا وَلا عِقابا لَکانَ یَنبَغی لَنا أن نَطلُبَ مَکارِمَ الخلاقِ فَإنَّها مِمّا تَدُلُّ عَلی سَبیلِ النَّجاحِ؛ اگر هم به بهشت امید (و باور) نمی داشتیم و از دوزخ نمی هراسیدیم و پاداش و کیفری در میان نمی بود باز شایسته بود که در طلب مکارم اخلاق برآییم، زیرا که راه موفقیت و پیروزی در تحصیل مکارم اخلاق است. (التوحید، ص ۶۳)

حدیث۱۱۳

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : اَلصَّرعَةُ کُلُّ الصَّرعَةِ الَّذی یَغضبُ فَیَشتَدُّ غَضَبُهُ وَیَحمَرُّ وَجهُهُ وَیَقشَعِرُّ شَعرُهُ فَیَصرَعُ غَضَبَهُ؛ کمال دلیری آن است که کسی خشمگین شود و خشمش شدّت گیرد و چهره اش سرخ شود و موهایش بلرزد، امّا بر خشم خود چیره گردد. نهج الفصاحه، ح ۱۸۷۲

حدیث۱۱۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: یَروی عَن رَبِّهِ تَبارَکَ وَتَعالی ـ حُقَّت مَحَبَّتی عَلَی المُتَزاوِرینِ فیَّ وَحُقَّت مَحَبَّتی عَلَی المُتَباذِلینَ فیَّ وَهُم عَلی مَنابِرَ مِن نورٍ یَغبِطُهُمُ النَّبیّونَ وَالصِّدّیقونَ بِمَکانِهِم؛ خداوند متعال می فرماید: بر خود واجب کرده ام دوست داشتن کسانی را که به خاطر من به دیدار یکدیگر می روند و کسانی که در راه من به یکدیگر بخشش می نمایند، چنین کسانی (روز قیامت) بر منابری از نورند به گونه ای که پیامبران و صدیقین به جایگاه آنان غبطه می خورند. (صحیح ابن حبّان، ج۲، ص۳۳۸)

حدیث۱۱۵

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: إنّ اللّهَ یُحِبُّ الحَیِیَّ الحَلیمَ العَفیفَ المُتَعفِّفَ؛ خداوند انسان با حیایِ بردبارِ پاک دامنی را که پاکدامنی می‌ورزد، دوست دارد. (کافی، ج۲، ص۱۱۲، ح۸)

حدیث۱۱۶

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: یا عَلیّ وَلِلعالِمِ ثَلاثُ عَلاماتٍ: صِدقُ الکَلِمِ وَاجتِنابُ الحَرامِ وَأن یَتَواضَعَ لِلنّاسِ کُلِّهِم؛ یا علی دانشمند سه نشانه دارد: راستگویی، حرام گریزی و فروتنی در برابر همه مردم. التوحید، ص ۱۲۷

حدیث۱۱۷

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: ثَلاثَةٌ لایَزیدُ اللّهِ بِهِنَّ إلاّ خَیرا: اَلتَّواضُعُ لایَزیدُ اللّه بِهِ إلاّ ارتِفاعا وَذُلُّ النَّفسِ لایَزیدُ اللّه بِهِ إلاّ عِزّا وَالتَّعَفُّفُ لایَزیدُ اللّه بِهِ إلاّ غِنَیً؛ سه چیز است که خداوند به سبب آنها جز بر خیر و خوبی نمی افزاید: تواضع که خداوند به سبب آن جز بلند مرتبگی نمی افزاید، شکسته نفسی که خداوند به سبب آن جز عزّت نمی افزاید و مناعت طبع که خداوند به سبب آن جز بی نیازی نمی افزاید. بحارالأنوار، ج۷۵، ص۱۲۴، ح۲۲

حدیث۱۱۸

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: مَن رَدَّ عَن عِرضِ اَخیهِ المُسلِمِ وَجَبَت لَهُ الجَنَّةُ اَلبَتَّةَ؛ هرکس آبروی مؤمنی را حفظ کند، بدون تردید بهشت بر او واجب می شود. (ثواب الاعمال و عقاب الاعمال)

حدیث۱۱۹

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: اِنّ فِی الجَنَّةِ دارا یُقالُ لَها دارُ الفَرَحِ لایَدخُلُها اِلّا مَن فَرَّحَ یَتامَی المُؤمِنینَ؛ در بهشت خانه ای هست که آن را شادی سرا گویند و جز آنان که یتیمان مؤمنان را شاد کرده اند وارد آن نمی شوند. (نهج الفصاحه، ح ۸۶۴)

حدیث۱۲۰

رسول خدا (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: الشتاء ربیع المومن یطول فیه لیله فیستعین به علی قیامه و یقصر فیه نهاره فیستعین به علی صیامه؛ زمستان بهار مومن است از شبهای طولانی‌اش برای شب زنده‌داری واز روزهای کوتاهش برای روزه داری بهره می گیرد. (وسائل الشیعه، ج ۷ ص ۳۰۲، ح ۳)

حدیث۱۲۱

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: إنَّما بُعِثتُ لاُتَمِّمَ مَکارِمَ الخلاقِ؛ براستی که من برای به کمال رساندن مکارم اخلاق مبعوث شده ام. (کنزالعمال،ج۱۳، ص۱۵۱، ح۳۶۴۷۲)

حدیث۱۲۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اِذا حَسُنَ الْخُلْقُ لَطُفَ النُّطْقُ؛ با اخلاق نیکو، گفتار نرم می‌شود. (غررالحکم، ح ۴۰۵۲)

حدیث۱۲۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: تَحَرِّی الصِّدْقِ وَ تَجَنُّبُ الْکَذِبِ اَجْمَلُ شیمَةٍ وَ اَفْضَلُ اَدَبٍ؛ راستگو بودن و پرهیز نمودن از دروغ، زیباترین اخلاق و بهترین ادب است. (کافی، ج ۸، ص ۱۵۰، ح ۱۳۲)

حدیث۱۲۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ما اَصْعَبَ اِکْتِسابَ الْفَضائِلِ وَ اَیْسَرَ اِتْلافَها؛ فضائل اخلاقی و صفات پسندیده چه به سختی به دست می آیند و چه آسان از دست می روند. (شرح نهج البلاغه، ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ص ۲۵۹، ح۳۸)

حدیث۱۲۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَشرَفُ الخَلائِقِ التَّواضُعُ وَالحِلمُ وَلینُ الجانِبِ؛ شریف ترین اخلاق، تواضع، بردباری و نرم خویی است. (غررالحکم، ج۲، ص۴۴۲، ح۳۲۲۳)

حدیث۱۲۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلسّخاءُ یُکسِبُ المَحَبّةَ وَیُزَیّنُ الخلاقَ؛ سخاوت، محبّت آور و زینت اخلاق است. (غررالحکم، ج۲، ص۱۰، ح۱۶۰۰)

حدیث۱۲۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَربَعٌ مَن أُعطیَهُنّ فَقَد أُعطیَ خَیرَ الدُّنیا وَالخِرَةِ صِدقُ حَدیثٍ وَأداءُ أَمانَةٍ وَعِفَّةُ بَطنٍ وَحُسنُ خُلقٍ؛ چهار چیز است که به هر کس داده شود خیر دنیا و آخرت به او داده شده است: راستگویی، اداء امانت، حلال خوری و خوش اخلاقی. (غررالحکم، ج۲، ص۱۵۱، ح۲۱۴۲)

حدیث۱۲۸

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: کَمالُ الاَدَبِ وَالْمُروءَةِ سَبْعُ خِصالٍ: اَلْعَقلُ وَ الْحِلْمُ وَ الصَّبْرُ وَ الرِّفْقُ وَ الصَّمْتُ وَ حُسْنُ الْخُلْقِ وَ الْمُداراةُ؛ کمال ادب و مروت در هفت چیز است: عقل، بردباری، صبر، ملایمت، سکوت، خوش اخلاقی و مدارا. (بحار الأنوار ، ج ۸۴ ، ص ۳۲۵، ح ۱۴)

حدیث۱۲۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَنْ اَحْسَنَ خُلْقَهُ اَحَبَّهُ الاَخْیارُ وَ جانَبَهُ الفُجّارُ؛ انسان خوش اخلاق، از دوستی مردمان خوب برخوردار است و از تعرّض آدم‌های نابکار در امان است . (مستدرک الوسائل، ج ۸ ، ص ۴۴۹)

حدیث۱۳۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: صَلاةُ اللَّیْلِ تُحَسِّنُ الْوَجْهَ وَ تُحَسِّنُ الْخُلْقَ وَ تُطَیِّبُ الرّیحَ وَ تَدُرُّ الرِّزْقَ وَ تَقْضِی الدَّیْنَ وَ تَذْهَبُ بِالْهَمّ وَ تَجْلُو الْبَصَرَ؛ نماز شب، انسان را خوش سیما، خوش اخلاق و خوشبو می کند و روزی را زیاد و قرض را ادا می نماید و غم و اندوه را از بین می برد و چشم را نورانی می کند. (ثواب الأعمال، ص ۴۲)

حدیث۱۳۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: أکمَلُ الناسِ عَقلًا أحسَنُهُم خُلقاً؛ عاقل ترین مردم خوش خلق ترین آنهاست. (اصول کافی، ج ۱، ص ۲۷)

حدیث۱۳۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: صِلَةُ الرحامِ تُحَسِّنُ الخُلُقَ وَ تُسمِحُ الکَفَّ وَتُطیبُ النَّفسَ وَتَزیدُ فِی الرِّزقِ وَتُنسِئُ فِی الجَلِ؛ صله رحم، انسان را خوش اخلاق، با سخاوت و پاکیزه جان می نماید و روزی را زیاد می کند و مرگ را به تأخیر می اندازد. (کافی، ج ۲، ص ۱۵۱، ح ۶)

حدیث۱۳۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اَلبِرُّ وَحُسنُ الخُلقِ یَعمُرانِ الدِّیارَ وَیَزیدانِ فِی العمارِ؛ نیکی و خوش اخلاقی، شهرها را آباد و عمرها را زیاد می کند. (التوحید، ص ۶۳)

حدیث۱۳۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إنّ مِمّا یُزَیّنُ السلامَ الخلاقُ الحَسَنَةُ فیما بَینَ النّاسِ؛ خوش اخلاقی در بین مردم زینت اسلام است. (کنزالعمال، ج ۱۰، ص۱۴۳، ح ۲۸۷۳۱)

حدیث۱۳۵

امام حسن مجتبی (علیه السلام) فرمودند: رَأسُ العَقلِ مُعاشَرَةُ النّاسِ بِالجَمیلِ؛ خوشرفتاری با مردم، رأس خرد است. (میزان الحکمة، ح ۱۳۷۰۳)

حدیث۱۳۶

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: اَلخُلقُ الحَسَنُ عِبادَةٌ؛ خوش اخلاقی عبادت است. (کنزالعمال، ج۱۳، ص ۱۵۱، ح ۳۶۴۷۲)

حدیث۱۳۷

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: صِلَةُ الرحامِ تُزَکّی العمالَ وَتُنمی الموالَ وَ تَدفَعُ البَلوی وَتُیَسِّرَ الحِسابَ وَتُنسِئُ فِی الجَلِ؛ صله رحم، اعمال را پاکیزه، اموال را بسیار، بلا را برطرف و حساب (قیامت) را آسان می کند و مرگ را به تأخیر می‌اندازد. کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۳

حدیث۱۳۸

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: إنّ مِمّا یُزَیّنَ الإسلامَ الأخلاقُ الحَسَنَةُ فیما بَینَ النّاسِ: خوش اخلاقی در بین مردم زینت اسلام است. مشکاةالأنوار ص ۲۴۰

حدیث۱۳۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: یُستَدَلُّ عَلی کَرَمِ الرَّجُلِ بِحُسنِ بِشرِهِ ، وَ بَذلِ بِرِّهِ ؛ خوش‌رویی و احسان مرد ، دلیل کرامت اوست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۹۶۳

حدیث۱۴۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا ـ تَکمُلُ المَکارِمُ إلّا بِالعَفافِ وَ الإیثارِ ؛ کرامت‌های اخلاقی جز با پاک‌دامنی و از خودگذشتگی کامل نمی‌شوند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۷۴۵

حدیث۱۴۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: نِفاقُ المَرءِ مِن ذُلٍّ یَجِدُهُ فی نَفسِهِ ؛ دو رویِی آدمی از ذلّتی است که در خود می‌یابد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۹۸۸

حدیث۱۴۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: نِعمَ عَونُ الدُّعاءِ الخُشُوعُ ؛ خشوع ، چه نیک یاوری است برای دعا . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۹۴۵

حدیث۱۴۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ما تَزَیَّنَ الإنسانُ بِزینَةٍ أجمَلَ مِنَ الفُتُوَّةِ ؛ انسان به زیوری زیباتر از جوانمردی آراسته نشد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۶۵۹

حدیث۱۴۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَا اتَّقی أحَدٌ إلاّ سَهَّلَ اللّه مَخرَجَهُ ؛ هیچ کس پرهیزکاری پیشه نکرد ، مگر این که خدا راه برون شدن از سختی‌ها را برایش آسان کرد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۵۶۵

حدیث۱۴۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: یَکتَسِبُ الصّادِقُ بِصِدقِهِ ثَلاثًا : حُسنَ الثِّقَةِ بِهِ ، وَالمَحَبَّةَ لَهُ ، وَالمَهابَةَ عَنهُ ؛ راستگو با راست گویی‌اش سه چیز به دست می‌آورد : به او نیک اعتماد کنند ، دوستی‌اش بر دل‌ها نشیند ، و از وی اندیشه کنند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۱۰۳۸

حدیث۱۴۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: یَبلُغُ الصّادِقُ بِصِدقِهِ ما لا یَبلُغُهُ الکاذِبُ بِاحتِیالِهِ ؛ راستگو با راستی‌اش به چیزی می‌رسد که دروغگو با چاره‌جویی به آن نمی‌رسد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۱۰۰۶

حدیث۱۴۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن رَقی دَرَجاتِ الهِمَمِ عَظَّمَتهُ الأُمَمُ ؛ هر کس از نردبان همّت بالا رود ، مردمان او را بزرگ می‌دارند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۵۲۶

حدیث۱۴۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن دارَی النّاسَ أمِنَ مَکرَهُم ؛ هر کس با مردم مدارا کند ، از مکرشان در امان می‌ماند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۴۶۵

حدیث۱۴۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن حَسُنَت عِشرَتُهُ کَثُرَ إخوانُهُ ؛ هر کس معاشرتش نیکو باشد ، برادرانش بسیار شوند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۳۹۲

حدیث۱۵۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: سَبَبُ الإئتِلافِ الوَفاءُ ؛ وفاداری ، سبب الفت است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۵۱۱

حدیث۱۵۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: زِیادَةُ الشُّحِّ تَشینُ الفُتُوَّةَ وَ تُفسِدُ الأُخُوَّةَ ؛ بسیاریِ بخل ، جوان‌مردی را زشت و برادری را تباه می کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۵۰۸

حدیث۱۵۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: رَأسُ الفَضائِلِ مِلکُ الغَضَبِ وَ إماتَةُ الشَّهوَةِ ؛ سرآمدِ فضیلت‌ها در دست داشتنِ زمام خشم و میراندن خواهش نفس است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۲۳۷

حدیث۱۵۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ذُو الکَرَمِ جَمیلُ الشِّیَمِ مُسدٍ لِلنِّعَمِ وَصُولٌ لِلرَّحِمِ ؛ صاحب کَرَم ، کسی است که خُلق و خویش زیبا ، برای هر گونه نعمتی سزاوار و در پیوند با خویشان ، پویا باشد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۱۹۶

حدیث۱۵۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: خَیرُ ما وَرَّثَ الآباءُ الأبناءَ الأدَبَ ؛ بهترین چیزی که پدران برای فرزندان به میراث می گذارند ، ادب است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۰۳۶

حدیث۱۵۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: حُسنُ الظَّنِّ راحَةُ القَلبِ وَ سَلامَةُ الدِّینِ ؛ خوش گمانی ، مایه آسایش دل و سلامت دین است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۸۱۶

حدیث۱۵۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: جَمالُ العِلمِ نَشرُهُ وَ ثَمَرَتُهُ العَمَلُ بِهِ ، وَ صِیانَتُهُ وَضعُهُ فِی أهلِهِ ؛ زیبایی علم به نشر آن است ، و میوه‌اش عمل کردن به آن ، و نگاهداشتِ آن قراردادنش میان اهل آن . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۷۵۴

حدیث۱۵۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ثَلاثٌ یُوجِبنَ المَحَبَّةَ: حُسنُ الخُلقِ وَ حُسنُ الرِّفقِ وَ التَّواضُعُ ؛ سه خصلت موجب دوستی است :

خوش‌خویی ، مهربانی و فروتنی . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۶۸۴

حدیث۱۵۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ثَمَرَةُ القَناعَةِ الإجمالُ فِی المُکتَسَبِ وَ العُزُوفُ عَنِ الطَّلَبِ ؛ میوه قناعت ، اعتدال در کسب و کار ، و ناخوش داشتن درخواست است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۶۳۴

حدیث۱۵۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ثَمَرَةُ التَّواضُعِ المَحَبَّةُ ؛ دوستی میوه فروتنی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۶۱۳

حدیث۱۶۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ثَمَرَةُ العِفَّةِ الصِّیانَةُ ؛ میوه عفّت ، خودنگاهداری است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۵۹۳

حدیث۱۶۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: تَعجیلُ البِرِّ زِیادَةٌ فِی البِرِّ ؛ شتاب کردن در نیکی ، زیادت در نیکی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۵۶۸

حدیث۱۶۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: بُکاءُ العَبدِ مِن خَشیَةِ اللّهِ یُمَحِّصُ ذُنُوبَهُ ؛ گریستن بنده از خوف خدا ، گناهانش را از میان می‌برد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۴۳۲

حدیث۱۶۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: بِرُّ الرَّجُلِ ذَوِی رَحِمِهِ صَدَقَةٌ ؛ نیکی مرد به خویشانش صدقه است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۴۲۷

حدیث۱۶۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: بِالتَّوبَةِ تُمَحَّصُ السَّیِّئاتُ ؛ گناهان ، با توبه (بازگشت به سوی خدا) پاک می‌شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۳۲۴

حدیث۱۶۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: بِحُسنِ الاَخلاقِ یَطیبُ العَیشُ ؛ با نیکویی اخلاق، زندگی خوش می‌شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۲۶۳

حدیث۱۶۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: بِالعَدلِ تَتَضاعَفُ البَرَکاتُ ؛ با عدالت ، برکت‌ها دوچندان می‌شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۲۱۱

حدیث ۱۶۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إذا أرادَ اللّهُ سُبحانَهُ صَلاحَ عَبدٍ ألهَمَهُ قِلَّهَ الکَلامِ وَ قِلَّهَ الطَّعامِ وَ قِلَّهَ المَنامِ؛ هرگاه خداوند صلاح بنده‌ای را بخواهد ، کم‌گویی ، کم‌خوری و کم‌خوابی را در دلش می‌اندازد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۱۱۷

حدیث ۱۶۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إذا صَنَعتَ مَعرُوفا فَاستُرهُ ؛ هرگاه کار نیکویی انجام دادی ، پنهانش دار . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۳۹۸۱

حدیث ۱۶۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إنّ أفضَلَ الخَیرِ صَدَقَهُ السِّرِّ وَ بِرِّ الوالِدَینِ وَ صِلَهُ الرَّحِمِ ؛ برترین خوبی ، صدقه پنهانی و نیکی به پدر و مادر و صله رحم است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۳۵۵۰

حدیث ۱۷۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إنّ مِنَ العِبادَهِ لِینَ الکَلامِ وَ إفشاءَ السَّلامِ ؛ از جمله عبادت‌ها ، نرمیِ کلام و آشکار کردن سلام است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۳۴۲۱

حدیث ۱۷۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أفضَلُ الجُودِ إیصالُ الحُقُوقِ إلی اَهلِها ؛ برترین بخشش ، رساندن حقوق به اهل آن است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۱۵۳

حدیث ۱۷۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أغبَطُ النّاسِ المُسارِعُ إلَی الخَیراتِ ؛ نیکوحال‌ترینِ مردم، کسی است که به سوی نیکی‌ها بشتابد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۱۲۲

حدیث ۱۷۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أفضَلُ النّاسِ مَن کَظَمَ غَیظَهُ وَ حَلُمَ عَن قُدرَهٍ ؛ برترینِ مردم، کسی است که خشمش را فرو بَرَد و با وجود قدرت بر انتقام ، بردباری کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۱۰۴

حدیث ۱۷۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أَصلُ المُرُوءَةِ الحَیاءُ وَ ثَمَرَتُهَا العِفَّةُ ؛ ریشه مردانگی شرم است و میوه‌اش پاک دامنی . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۱۰۱

حدیث۱۷۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أَفضَلُ الوَرَعِ حُسنُ الظَّنِّ ؛ برترین پارسایی ، خوش گمانی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۰۲۷

حدیث۱۷۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أَفضَلُ المَعرُوفِ إغاثَةُ المَلهُوفِ ؛ برترین کار نیک ، فریادرسیِ ستم‌دیده است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۹۵۹

حدیث۱۷۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أفضَلُ الإیمانِ الأمانَةُ ؛ برترین ایمان، امانتداری است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۹۰۵

حدیث۱۷۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اِرضَ لِلنّاسِ بِما تَرضاهُ لِنَفسِکَ تَکُن مُسلِما ؛ آنچه را برای خود می‌پسندی برای مردم بپسند ، تا مسلمان باشی . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۳۲۹

حدیث۱۷۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلبُکاءُ مِن خَشیَةِ اللّهِ یُنیرُ القَلبَ وَ یَعصِمُ مِن مُعاوَدَةِ الذَّنبِ ؛ گریستن از ترس خدا، دل را نورانی می‌کند و از بازگشت به گناه، ایمن می‌دارد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۰۱۶

حدیث۱۸۰

اَلکَمالُ فِی ثَلاثٍ : اَلصَبرُ عَلَی النَّوائِبِ وَ التَوَرُّعُ فِی المَطالِبِ وَ إسعافُ الطّالِبِ ؛ کمال آدمی در سه چیز است : شکیبایی بر ناگواری‌ها ، پارسایی در خواسته‌ها و برآوردنِ خواهشِ درخواست‌کننده . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۷۷۷

حدیث۱۸۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلإنصافُ یَرفَعُ الخِلافَ وَ یُوجِبُ الإئتِلافَ ؛ انصاف داشتن ، اختلاف را از میان برمی‌دارد و الفت می‌آورد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۷۰۲

حدیث۱۸۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلصِّدقُ مُطابَقَةُ المَنطِقِ لِلوَضعِ الإلهِیِ ؛ راستگویی، مطابقت گفتار است با نهاده الهی . غرر الحکم و

درر الکلم، حدیث۱۵۵۲

حدیث۱۸۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلحَیاءُ مِنَ اللّهِ یَمحوُ کَثیرا مِنَ الخَطایا ؛ شرم از خداوند ، بسیاری از گناهان را پاک می کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۵۴۸

حدیث۱۸۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلبِشرُ إسداءُ الصَّنیعَةِ بِغَیرِ مَؤُونَةٍ ؛ گشاده‌رویی ، نیکوکاری‌ای است بدون هزینه . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۵۰۳

حدیث۱۸۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلمُؤمِنُ هَیِّنٌ لَیِّنٌ سَهلٌ مُؤتَمَنٌ ؛ مؤمن ، آسان گیر ، نرم‌خو ، سهل گیر و مورد اعتماد است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۴۵۴

حدیث۱۸۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلتَّوبَةُ تُطَهِّرُ القُلُوبَ وَ تَغسِلُ الذُّنُوبَ ؛ توبه ، دلها را پاک می کند و گناهان را می‌شوید . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۳۵۵

حدیث۱۸۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلتَّوَدُّدُ إلَی النّاسِ رَأسُ العَقلِ ؛ مهرورزی با مردم ، اساس خردمندی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۳۴۵

حدیث۱۸۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: آلَةُ الرِّئاسَةِ سِعَةُ الصَّدرِ ؛ سعه‌صدر، ابزار ریاست است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۲۵۶

حدیث۱۸۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلجَمالُ الظّاهِرُ حُسنُ الصُّورَةِ ، اَلجَمالُ الباطِنُ حُسنُ السَّریرَةِ ؛ زیبایی ظاهری ، نیکوییِ صورت است ، و زیبایی باطن ، نیکوییِ رفتار . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۱۹۳

حدیث۱۹۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلسُّکُوتُ عَلَی الأحمَقِ أفضَلُ جَوابِهِ ؛ سکوت در برابر احمق، بهترین جواب به اوست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۱۶۰

حدیث۱۹۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلحَلیمُ مَنِ احتَمَلَ إخوانَهُ ؛ بردبار، کسی است که [لغزش‌های] برادرانش را بر تابد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۱۱۱

حدیث۱۹۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلبَشاشَةُ حِبالَةُ المَوَدَّةِ ؛ گشاده‌رویی ، دام دوستی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۷۵

حدیث۱۹۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلقَناعَةُ أهنَأُ عَیشٍ ؛ قناعت ، گواراترین زندگی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۳۳

حدیث۱۹۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلسَّخاءُ یَزرَعُ المَحَبَّةَ ؛ بخشش ، بذر دوستی می‌افشاند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۰۶

حدیث۱۹۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلإنسانُ عَبدُ الإحسانِ ؛ انسان، بنده احسان است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۶۳

حدیث۱۹۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلعَفوُ أحسَنُ الإحسانِ ؛ گذشت، نیکوترین نیکی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۵۹

حدیث۱۹۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مِن أحسَنِ الفَضلِ قَبولُ عُذرِ الجانی ؛ پذیرش عذر گنهکار ، از نیکوترین فضیلتهاست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۲۹۴

حدیث۱۹۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مِن أشرَفِ أفعالِ الکَریمِ تَغافُلُهُ عَمّا یَعلَمُ ؛ از جمله شرافتمندانه‌ترین کارهای فرد کریم ، چشمپوشی از چیزهایی است که می‌داند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۳۲۱

حدیث۱۹۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مِن أماراتِ الخَیرِ الکَفُّ عَنِ الأذی ؛ از جمله نشانه‌های خوبی ، خودداری از آزردن [مردم] است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۳۳۰

حدیث۲۰۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ما تَزَیَّنَ مُتَزَیِّنٌ بِمِثلِ طاعَةِ اللّهِ ؛ هیچ آراسته‌ای به زیوری مانند طاعت خدا آراسته نشد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۴۸۹

حدیث۲۰۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مِنَ الاِقتِصادِ سَخاءٌ بَغَیرِ سَرَفٍ ، وَ مُرُوَّةٌ مِن غَیرِ تَلَفٍ ؛ بخشندگی بدون اسراف و مردانگی بدون تباه کردن [و ایجاد نابسامانی] نشانه میانه‌روی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۴۱۹

حدیث۲۰۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مِن کَمالِ السَّعادَةِ السَّعیُ فی إصلاحِ الجُمهُورِ ؛ تلاش برای مصلحت عموم مردم ، کمال سعادتمندی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۳۶۱

حدیث۲۰۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : اطلُبوا الخَیرَ عِندَ حِسانِ الوُجوهِ ، فإنَّ فِعالَهُم أحری أنْ تکونَ حُسْنا؛ خیر و خوبی را نزد خوشرویان بجویید ؛ زیرا کردار ایشان به زیبایی سزاوارتر است . عیون أخبار الرضا علیه‌السلام : ۲ / ۷۴ / ۳۴۴

حدیث۲۰۴

امام علی علیه‌السلام : زَینُ الإیمانِ طَهارَةُ السَّرائرِ وحُسنُ العَملِ فی الظّاهِرِ؛ زیور ایمان ، پاکی درون است و نیک رفتاری برون . غرر الحکم : ۵۵۰۴

حدیث۲۰۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أحسَنُ زِینَةِ الرّجُلِ السَّکِینَةُ مَعَ إیمانٍ ؛ نیکوترین زیورِ مرد ، آرامش همراه ایمان است . بحار الأنوار : ۷۱ /۲/ ۳۳۷

حدیث۲۰۶

امام علی علیه‌السلام : ما تَزَیَّنَ مُتَزَیِّنٌ بمِثلِ طاعَةِ اللّه ؛ هیچ آراسته‌ای به زیوری مانند طاعت خدا ، آراسته نشد . غرر الحکم : ۹۴۸۹

حدیث۲۰۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أطعِمُوا المَرأَةَ فی شَهرِهَا الَّذی تَلِدُ فیهِ ، التَّمرَ؛ فَإِنَّ وَلَدَها یَکونُ حَلیما نَقِیّا؛ به زن، در ماهی که فرزند به دنیا می‌آورد، خرمای تازه بدهید؛ چرا که در این صورت، کودک وی بردبار و پاک خواهد بود . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۱۴۱ ، حدیث ۵۸

حدیث۲۰۸

امام علی علیه‌السلام : العَفافُ زینَةُ الفَقرِ؛ خویشتنداری (و مناعت طبع) زیور فقر است . نهج البلاغه: حکمت ۶۸

حدیث۲۰۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أکثِرُوا مِن الصَّدَقَةِ تُرزَقُوا؛ صدقه زیاد بدهید، تا خداوند به شما روزی بدهد . بحار الأنوار : ۷۷ / ۱۷۶ / ۱۰

حدیث۲۱۰

امام علی علیه‌السلام : مُواساةُ الأخِ فی اللّه عز و جل تَزیدُ فی الرِّزقِ؛ کمک مالی به برادر دینی، روزی را زیاد می‌کند. بحار الأنوار : ۷۴ / ۳۹۵ / ۲۲

حدیث۲۱۱

امام علی علیه‌السلام : استِعمالُ الأمانَةِ یَزیدُ فی الرِّزقِ؛ امانتداری، روزی را می‌افزاید. بحار الأنوار : ۷۵ / ۱۷۲ / ۸

حدیث۲۱۲

امام علی علیه‌السلام : مَن حَسُنَتْ نِیَّتُهُ، زِیدَ فی رِزقِهِ؛ هر که خوش نیّت باشد، روزیش زیاد شود . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۱ / ۱۸

حدیث۲۱۳

امام باقر علیه‌السلام : الزَّکاةُ تَزیدُ فی الرِّزقِ؛ زکات دادن، روزی را می‌افزاید. بحار الأنوار : ۹۶ / ۱۴ / ۲۷

حدیث۲۱۴

امام صادق علیه‌السلام : مَن حَسَّنَ بِرَّهُ أهلَ بَیتِهِ زِیدَ فی رِزقِهِ؛ هرکه با خانواده خود نیکوکار باشد، روزیش زیاد شود . بحار الأنوار : ۶۹ / ۴۰۸ / ۱۱۷

حدیث۲۱۵

امام صادق علیه‌السلام : إنّ البِرَّ یَزیدُ فی الرِّزقِ؛ نیکوکاری، روزی را زیاد می‌کند . بحار الأنوار : ۷۴ / ۸۱ / ۸۴

حدیث۲۱۶

امام صادق علیه‌السلام : حُسنُ الخُلُقِ یَزیدُ فی الرِّزقِ؛ خوشخویی ، روزی را زیاد می‌کند . بحار الأنوار : ۷۱ / ۳۹۶ / ۷۷

حدیث۲۱۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن سَرَّهُ أن یُبسَطَ لَهُ فی رِزقِهِ ویُنسَأَ لَهُ فی أجَلِهِ فَلْیَصِلْ رَحِمَهُ؛ هر که خوش دارد روزیش زیاد و عمرش دراز شود ، صله رحم به جا آورد . الخصال : ۳۲ / ۱۱۲

حدیث۲۱۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : صِلَةُ الرَّحِمِ تَزیدُ فیالعُمرِ ، وتَنفی الفَقرَ؛ صله رحم، عمر را زیـاد می کند و فقر را از بین می‌برد . بحار الأنوار : ۷۴ / ۱۰۳ / ۶۱

حدیث۲۱۹

امام باقر علیه‌السلام : البِرُّ وصَدقَةُ السِّرِّیَنفِیانِ الفَقرَ؛ نیکی کردن و صدقه نهانی، فقر را از بین می‌برند. بحار الأنوار : ۷۴ / ۸۱ / ۸۳

حدیث۲۲۰

امـام صـادق(علیـه السـلام): مـن قَنِعَ بمـا رَزَقَهُ اللّـهفهُـو مِـن أغنَی النـاسِ . هر که به آنچه خداونـد روزیش کرده است قـانع باشـد، توانگرترین مردم است . الکافی : ۲ / ۱۳۹ / ۹

حدیث۲۲۱

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلّم) می فرمایند : التّاجرُ الصّدوقُ تَحتَ ظِلّ العَرشِ یَومَ القیامهِٔ؛ کاسب راستگو در روز قیامت زیر سایه عرش است . کنز العمال : ۹۲۱۸

حدیث۲۲۲

پیـامبر خـدا (صـلی الله علیه و آله و سـلّم) می فرماینـد : التّـاجرُ الأـمینُ الصّـدوقُ المسلِمُ معَ الشّـهداءِ یَومَ القیامـهِٔ؛ کـاسب درسـتکارِ راستگوی مسلمان ، در قیامت با شهیدان است . کنز العمال : ۹۲۱۶

حدیث۲۲۳

پیامبر خـدا (صـلی الله علیه و آله و سـلّم) می فرماینـد: خَیرُ الکَسبِ کَسبُ یَدَیِ العامِلِ إذا نَصَـحَ؛ بهترین درآمد، درآمـدِ کارگری است که در کارش صداقت داشته باشد . جامع الأحادیث : ۷۶

حدیث۲۲۴

قال الباقر – علیه السـلام –: ان الصدقهٔ تضاعف فی یوم الجمعهٔ ؛ پاداش صدقه در روز جمعه دو برابر است . (مستدرک الوسائل ، ج ۷، ص ۱۸۷).

حدیث۲۲۵

قـال علی – علیه السـلام –: عبـادالله ان تقوی الله حمت اولیاء محارمه و الزمت قلوبهم مخافته حتی اسـهرت لیالیهم ؛ ای بنـدگان خـدا پرهیزکـاری دوسـتان خـدا را از انجـام کارهـای حرام بـاز می دارد و ترس از خـدا آنچنـان در دل آنان جای می گیرد که شب ها را (برای نماز) بیدار می مانند. (نهج البلاغه ، خطبه ۱۱۳).

حدیث۲۲۶

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: افضل العمل : الصلاهٔ علی میقاتها، ثم بر الوالدین ، ثم ان یسلم الناس من لسانک ؛ بهترین عمل ، به پا داشتن نماز در وقت معین و زمان فضیلت آن است و سپس نیکی به پدر و مادر و بعد از آن در امان بودن مردم از زبان تو است . (کنزالعمال ، ج ۱۵، ص ۹۴۸)

حدیث۲۲۷

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من اسبغ وضوءه و احسن صلاته ، و ادی زکاهٔ ماله و کف غضبه و سجن لسانه ، و استغفر لذنبه ، و ادی النصیحهٔ لاهل بیت نبیه فقد استکمل حقایق الایمان و ابواب الجنهٔ مفتحهٔ له ؛ کسی که وضوی خود را شاداب و کامل به جای آورد، و نماز خویش را نیکو بخواند، زکات مالش را بپردازد، و خشم خود را فرو نشاند و زبانش را از گناهان مربوط به زبان ببندد، و برای گناه خود با توبه طلب آمرزش کند، و نسبت به اهل بیت پیامبر خویش خیرخواه باشد، البته تمام حقایق ایمان در او کامل شده و درهای بهشت به روی او باز است . (ثواب الاعمال ، ص ۶۴)

حدیث۲۲۸

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: لو صلیتم حتی تکونوا کالاوتار و صمتم حتی تکونوا کالحنایا لم یقبل الله منکم الا بورع ؛ اگر آن قدر نماز بخوانید تا همچون زه کمان شوید، و آن قدر روزه بگیرید تا همچون کمان خم شوید، خدا از شما قبول نمی کند، مگر این که انسان با ورع باشید. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۵۸)

حدیث۲۲۹

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الخشوع زینهٔ الصلاهٔ ؛ خشوع ، زینت و زیور نماز است . (بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۱۳۱)

حدیث۲۳۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ان احب الاعمال الی الله – عز و جل – الصلاهٔ و البر و الجهاد ؛ همانا محبوبترین اعمال در نزد خداوند: نماز، نیکی کردن و جهاد در راه خداست . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۲۷)

حدیث۲۳۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ما عمل ابن ادم شیئا افضل من الصلاهٔ و صلاح ذات البین و خلق حسن ؛ فرزند آدم (انسان) هیچ عملی انجام نمی دهد که بهتر از نماز و آشتی دادن مردم و خوش اخلاقی باشد. (نهج الفصاحه ، ص ۵۴۷، حدیث ۲۶۵۱)

حدیث۲۳۲

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم فرمودند: ثَلاثٌ مَنْ لَمْ تَكُنْ فيهِ فَلَيْسَ مِنّی وَ لا مِنَ اللّهِ عَزَّوَجَلِّ. قيلَ: يا رَسولَ اللّهِ، وَ ما هُنَّ؟ قالَ: حِلْمٌ يَرُدُّ بِهِ جَهْلَ الْجاهِلِ وَ حُسْنُ خُلْقٍ يَعيشُ بِهِ فِی النّاسِ وَ وَرَعٌ يَحْجُزُهُ عَنْ مَعاصِی اللّهِ عَزَّوَجَلِّ؛ سه چیز است که هر کس نداشته باشد نه از من است و نه از خدای عزّوجلّ. عرض شد: ای رسول خدا! آنها کدامند؟ فرمودند: بردباری که به وسیله آن جهالت نادان را دفع کند، اخلاق خوش که با آن در میان مردم زندگی کند و پارسایی که او را از نافرمانی خدا باز دارد. (خصال، ص ۱۴۵، ح

(۱۷۲

حدیث۲۳۳

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: اِنّ اللّه عَزّوَجَلّ لَمْ یَبْعَثْ نَبیّا اِلاّ بِصِدْقِ الْحَدیثِ وَ اَداءِ الْاَمانَةِ اِلَی الْبَرّ وَ الْفاجِرِ؛ خداوند عزوجل هیچ پیامبری را نفرستاد، مگر به راستگویی و برگرداندن امانت به نیکوکار و بدکار . کافی، ج ۱، ص ۱۰۴، ح ۱

حدیث۲۳۴

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم فرمودند: اَکْرَمُ اَخلاقِ النَّبیّینَ وَ الصِّدّیقینَ وَ الشُّهَداءِ وَ الصّالِحینَ التَّزاوُرُ فِی اللّهِ؛ بزرگوارانه‌ترین اخلاق پیامبران، صدیقین (انسان‌های راستین) شهدا و صالحین، دیدار یکدیگر برای خداست. دعائم الاسلام، ج ۲، ص ۱۰۶

حدیث۲۳۵

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم فرمودند: اِنّا اُمِرْنا مَعاشِرَ الاَنْبیاءِ بِمُداراةِ النّاسِ، کَما اُمِرْنا بِاِقامَةِ الفَرائِضِ؛ ما پیامبران، همان‌گونه که به برپا داشتن واجبات مأمور شده‌ایم، به مدارا کردن با مردم نیز مأمور شده‌ایم. امالی طوسی، ص ۵۲۱

حدیث۲۳۶

امام صادق علیه السلام فرمودند: لَمْ یَبْعَثِ اللّهُ نَبیّا قَطُّ اِلاّ بِالْبِرِّ وَالْعَدْلِ؛ خداوند هیچ پیامبری را جز به نیکی و عدالت بر نینگیخت. بحارالأنوار، ج ۲۴، ص ۲۹۲

حدیث۲۳۷

رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و سلم فرمودند: إنّ الانبیاءَ إنّما فَضَّلَهُمُ اللّه عَلی خَلقِهِ بِشِدَّةِ مُداراتِهِم لِأَعداءِ دینِ اللّه وَحُسنِ تَقیّتِهِم لِأَجلِ إخوانِهِم فِی اللّه ؛ خداوند از این رو پیامبران را بر دیگر مردمان برتری داد که با دشمنان دین خدا بسیار با مدارا رفتار می کردند و برای حفظ برادران همکیش خود نیکو تقیه می کردند. بحارالأنوار، ج۷۵، ص۴۰۱، ح۴۲

حدیث۲۳۸

رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و سلم فرمودند: کادَ الحَلیمُ أن یَکونَ نَبیّا؛ آدم بردبار به پیامبری نزدیک است. بحارالأنوار، ج۴۳، ص ۷۰، ح ۶۱

حدیث۲۳۹

امام رضا علیه‌السلام فرمودند: مِن اَخلاقِ النبیاءِ التَّنَظُّفُ؛ پاکیزگی از اخلاق پیامبران است. کافی، ج ۵، ص ۵۶۷، ح ۵۰

حدیث۲۴۰

الکَرَمُ نَتیجَةُ عُلُوِّ الهِمَّه؛ کَرَم داشتن، زاییده بلندی همّت است. غرر الحکم، ۱۴۷۷

حدیث۲۴۱

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: خداوند ، آشکار کردن سلام را دوست دارد . تحف‌العقول ، ص ۳۱۱

حدیث۲۴۲

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: خداوند ، باحیای بردبار عفیف پرهیزکار را دوست دارد . تحف‌العقول ، ص ۳۱۰

حدیث۲۴۳

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: چهار چیز از گنجهای نیکی است : نهان داشتن حاجت ، پنهان نمودن صدقه ، پوشیده داشتن درد ، و نهان کردن مصیبت. بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۵

حدیث۲۴۴

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: هر کس خشم خود را ، با آن که بر اظهار آن تواناست، فرو برد، خداوند در روز قیامت قلبش را از امنیت و آرامش پر می‌کند . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷ ، ص ۳۰۳

حدیث۲۴۵

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: تواضع ، راضی بودن به نشستن در جایی است که کمتر از شانش باشد ، و اینکه به هر کس رسیدی سلام کنی ، و جدال را هر چند حق با تو باشد ، ترک کنی . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۶

حدیث۲۴۶

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: پیوند با خویشان ، عملها را پاکیزه می‌نماید ، اموال را افزایش می‌دهد ، بلا رادور می‌کند ، حساب آخرت را آسان می‌نماید ، و مرگ را به تاخیر می‌اندازد . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۱ ، ص ۱۱۱

حدیث۲۴۷

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: هر کس با خانواده‌اش خوشرفتار باشد ، بر عمرش افزوده می‌گردد . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۵

حدیث۲۴۸

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: سه چیز از خصلتهای نیک دنیا و آخرت است: از کسی که به تو ستم کرده است گذشت کنی، به کسی که از تو بریده است بپیوندی، و هنگامی که با تو به نادانی‌رفتار شود ، بردباری کنی . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۳

حدیث۲۴۹

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: نهایت کمال ، فهم در دین و صبر بر مصیبت ، و اندازه گیری در خرج زندگانی‌است . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۲

حدیث۲۵۰

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: از نشانه‌های تواضع، سلام‌کردن به هر رهگذر است. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۲)

حدیث۲۵۱

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند : فروتنی نعمتی است که بر آن حسد نبرند. (تحف‌العقول/۵۲۰)

حدیث۲۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: وجبت محبّه اللّه علی من غضب فحلم؛ کسی که خشم آرد و بردباری کند، به صف محبان خداست. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: نعم سلاح المؤمن الصّبر و الدّعاء؛ چه نیکو سلاحی است صبر و دعا برای مؤمن. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الْمَعْرُوفُ بَابُ مِنْ أَبْوَابِ الجنه وَ هُوَ یدفع مَصَارِعَ السَّوْءِ ؛ نیکی دری از درهای بهشت است و از مرگ بد جلوگیری می کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من المروّه أن ینصت الأخ لأخیه إذا حدّثه و من حسن المماشاه أن یقف الأخ لأخیه إذا أنقطع شسع نعله؛ از لوازم جوانمردی این است که برادر به گفتار برادر خویش وقتی با او سخن می کند، گوش فرا دارد و از نیک رفتاری این است که برادر با برادر خویش وقتی بند کفش وی بریده (و رفتن نتواند) توقف کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من الصّدقه أن یعلّم الرّجل العلم فیعمل به و یعلّمه؛ از جمله صدقه این است که مرد علم آموزد و بدان عمل کند و تعلیم دهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من الصّدقه أن تسّلّم علی النّاس و أنت طلق الوجه؛ از جمله صدقه این است که به

مردم سلام کنی و گشاده رو باشی. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من ستر أخاه المسلم فی الدّنیا فلم یفضحه ستره اللّه یوم القیمه؛ هر که در دنیا راز برادر مسلمان خویش بپوشد و او را رسوا نکند خدا روز قیامت راز وی بپوشاند. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من ردّ عن عرض أخیه ردّ اللّه عن وجهه النّار؛ هر که از آبروی برادر خویش دفاع کند خدا آتش را از چهره وی باز دارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من دفع غضبه دفع اللّه عنه عذابه و من حفظ لسانه ستر اللّه عورته؛ هر که غضب خویش باز دارد خدا عذاب خویش از وی باز دارد و هر که زبان خویش نگه دارد خدا عیب وی بپوشاند. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أطعم مریضا شهوته أطعمه اللّه من ثمار الجنّه؛ هر که غذای دلخواه مریضی را به او بخوراند خدا از میوه های بهشت به او بخوراند. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أنظر معسرا إلی میسرته أنظره اللّه بذنبه إلی توبته؛ هر که تنگدستی را مهلت دهد تا گشایش یابد خدا گناهش را مهلت دهد تا توبه کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من کان سهّلا هیّنا لیّنا حرّمه اللّه علی النّار؛ هر که آسانگیر و نرم و ملایم باشد خدا او را به جهنم حرام کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من کنوز البرّ کتمان المصائب و الأمراض و الصّدقه؛ از گنجینه های نیکی نهان داشتن مصیبتها و مرضها و صدقه است. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مداراه النّاس صدقه؛ با مردم مدارا کردن صدقه دادن است. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من سعاده المرء حسن الخلق؛ نیک خوئی از سعادت مرد است. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۷

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: مکـارم الأخلاـق من أعمـال الجنّه؛ اخلاـق خـوب از اعمـال بهشت است. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۸

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: مداراه النّاس نصف الإیمان و الرّفق بهم نصف العیش؛ مدارا کردن با مردم یک نیمه ایمان است و ملایمت با آنها یک نیمه خوش زیستن است. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۹

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: ما من شـی ء فی المیزان أثقل من حسن الخلق؛ در میزان اعمال چیزی سنگین تر از نیکخوئی نیست. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۰

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: ما من جرعه أحبّ إلی اللّٰه تعالی من جرعه غیظ یکظمها عبد، ما کظمها عبد إلّا ملاء اللّٰه تعالی جوفه إیمانا؛ هیـچ جرعه ای نزد خـدا از جرعه خشـمی که بنده ای فرو برد محبوب تر نیست. هر بنده ای جرعه خشـم فرو برد خدا ضمیر او را از ایمان پر کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۱

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: ما کان الرّفق فی شی ء إلّا زانه و لا نزع من شی ء إلّا شانه؛ مدارا در هر چه باشد آن را زینت دهد و از هر چه دور شود آن را خوار کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما عمل ابن آدم شیئا أفضل من الصّلاه و صلاح ذات البین و خلق حسن؛ بنده آدم کاری بهتر از نماز و آشتی میان کسان و نیک خوئی نمی کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما زان اللّٰه العباد بزینه أفضل من زهاده فی الدنیا و عفاف فی بطنه و فرجه؛ خدا به بندگان خویش آرایشی بهتر از بی رغبتی به دنیا و عفت شکم و عورت نداده. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أعطی أهل بیت الرّفق إلّا نفعهم؛ مدارا نصیب هیچ خاندانی نشود مگر سودشان دهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أحسن القصد فی الغنی، ما أحسن القصد فی الفقر و أحسن القصد فی العباده؛ چه نیک است اعتدال هنگام بی نیازی، چه نیک است اعتدال هنگام نداری و چه نیک است اعتدال در عبادت. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أحسن عبد الصّدقه إلّا أحسن اللّه الخلافه علی ترکته؛ وقتی بنده ای صدقه نیکو دهد خدا سرانجام ترکه او را نیکو کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما رزق العبد رزقا أوسع علیه من الصّبر؛ هیچ کس را روزی ای وسیعتر از صبر نداده اند. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من جرعه أحبّ إلی اللّه من جرعه غیظ کظمها رجل أو جرعه صبر علی مصیبه و ما من قطره أحبّ إلی اللّه من قطره دمع أهریقت من خشیه اللّه و قطره دم أهریقت فی سبیل اللّه؛ هیچ جرعه ای نزد خدا از جرعه خشمی که مردی فرو برد یا جرعه صبری که بر مصیبت نوشد محبوب تر نیست و هیچ قطره ای نزد خدا از قطره اشکی که از ترس خدا ریخته شود یا قطره خونی که در راه خدا ریخته شود محبوبتر نیست. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یستکمل العبد الإیمان حتّی یکون فیه ثلاث خصال الإنفاق من الإقتار و الإنصاف من نفسه و بذل السّلام؛ تا سه صفت در بنده ای نباشد ایمان وی کامل نشود صدقه دادن در تنگ دستی و انصاف دادن به ضرر خویش و سلام بسیار کردن. نهج الفصاحه

حدیث۲۸۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یستر عبد عبدا فی الدّنیا إلّا ستره اللّه یوم القیمه؛ هر بنده ای که در دنیا برای دیگری راز پوشی کند، روز قیامت خدا راز پوش وی شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۸۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا مظاهره أوثق من المشاوره و لا إیمان کالحیاء؛ تعاونی بهتر از مشورت نیست و

ایمانی چون حیا نیست. نهج الفصاحه

حدیث۲۸۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا دین إلّا بمروّه؛ دین جز به جوانمردی قوام نمی گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۲۸۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تکون زاهدا حتّی تکون متواضعا؛ تا متواضع نباشی زاهد نباشی. نهج الفصاحه

حدیث۲۸۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس شی ء أثقل فی المیزان من الخلق الحسن؛ در میزان اعمال، چیزی سنگین تر از خوی نیک نیست. نهج الفصاحه

حدیث۲۸۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الکرم التّقوی، و الشّرف التّواضع و الیقین الغنی؛ کرامت به پرهیزکاری است و شرف به تواضع و بی نیازی به یقین. نهج الفصاحه

حدیث۲۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ ذی نعمه محسود إلّا صاحب التّواضع؛ هر که نعمتی دارد به معرض حسد است مگر آن که تواضع دارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کاد الحلیم أن یکون نبیّا؛ نزدیک بود که شخص بردبار پیامبر شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۸۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: القناعه مال لا ینفد؛ قناعت مالی است که تمام نمی شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۸۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الغیره من الإیمان و المذاء من النّفاق؛ غیرتمندی از ایمان است و بی بندوباری از نفاق. نهج الفصاحه

حدیث۲۹۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العفو أحقّ ما عمل به؛ عفو شایسته ترین کاری است که کنند. نهج الفصاحه

حدیث۲۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العفاف زینه النّساء؛ عفت، زینت زنانست. نهج الفصاحه

حدیث۲۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العدل حسن و لکن فی الامراء أحسن، السّخاء حسن و لکن فی الأغنیاء أحسن، الورع حسن و لکن فی العلماء أحسن، الصّبر حسن و لکن فی الفقراء أحسن، التّوبه حسن و لکن فی الشّباب أحسن، الحیاء حسن و لکن فی النّساء أحسن؛ عدالت نیک است ولی از زمامداران نیکوتر است، سخاوت نیک است ولی از اغنیا نیکوتر است، تقوی نیک است ولی از علما نیکوتر است صبر نیک است ولی از فقرا نیکوتر است. توبه نیک است ولی از جوانان نیکوتر است شرم نیک است ولی از زنان نیکوتر است. نهج الفصاحه

حدیث۲۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عمل الجنّه الصّدق و إذا صدق العبد برّ و إذا برّ أمن و إذا أمن دخل الجنّه، و عمل النّار الکذب و إذا کذب العبد فجر و إذا فجر کفر و إذا کفر دخل النّار؛ عمل بهشت راست گوئی است و چون بنده راست گوید نیکی کند و چون نیکی کند ایمن شود و چون ایمن شود به بهشت در آید و عمل جهنم دروغ است و چون بنده دروغ گوید بد کار شود و چون بدکار شود به کفر گراید و چون به کفر گراید به جهنم رود. نهج الفصاحه

حدیث۲۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عدل ساعه خیر من عباده سنه؛ یک ساعت عدالت از یک سال عبادت بهتر است. نهج الفصاحه

حدیث۲۹۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّمت سیّد الأخلاق و من مزح استخفّ به؛ خاموشی سرور اخلاق است و هر که مزاح کند، سبکش گیرند. نهج الفصاحه

حدیث۲۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّمت زین للعالم و ستر للجاهل؛ خاموشی زینت دانا و پرده نادانست. نهج الفصاحه

حدیث۲۹۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّمت أرفع العباده؛ خاموشی والاترین عبادتهاست. نهج الفصاحه

حدیث۲۹۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّمت حکم و قلیل فاعله؛ خاموشی خردمندی است و خاموشی گزینان کمند. نهج الفصاحه

حدیث۲۹۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصرعه کلّ الصرعه الّذی یغضب فیشتدّ غضبه و یحمرّ وجهه و یقشعرّ شعره فیصرع غضبه؛ کمال دلیری آن است که کسی خشمگین شود و خشمش سخت شود و چهره اش سرخ شود و مویش بلرزد و بر خشم خود خیره شود. نهج الفصاحه

حدیث۳۰۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّبر من الإیمان بمنزله الرّأس من الجسد؛ صبر نسبت به ایمان چون سر نسبت به تن است. نهج الفصاحه

حدیث۳۰۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّبر و الاحتساب أفضل من عتق الرّقاب و یدخل اللّه صاحبهنّ الجنّه بغیر حساب؛ صبر و سکون از آزاد کردن بندگان بهتر است و خدا صاحب آن را بدون حساب به بهشت می برد. نهج الفصاحه

حدیث۳۰۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّبر رضا؛ صبر مایه خشنودی است. نهج الفصاحه

حدیث۳۰۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّبر نصف الإیمان و الیقین الإیمان کلّه؛ صبر یک نیمه ایمان است و یقین همه ایمانست. نهج الفصاحه

حدیث۳۰۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صله الرّحم و حسن الخلق و حسن الجوار یعمران الدّیار و یزدن فی الأعمار؛ پیوند خویشان و نیک خویی و خوش همسایگی شهرها را آباد کند و عمرها را فزونی دهد. نهج الفصاحه

حدیث۳۰۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صله الرّحم تزید فی العمر و تدفع میته السّوء؛ پیوند خویشان عمر را فزونی دهد و از مرگ بد جلوگیری کند. نهج الفصاحه

حدیث۳۰۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: السّخاء خلق اللَه الأعظم؛ سخاوت، خلق بزرگ خداست. نهج الفصاحه

حدیث۳۰۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الرّفق رأس الحکمه؛ مدارا اساس حکمت است. نهج الفصاحه

حدیث۳۰۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الرّفق به الزّیاده و البرکه و من یحرم الرّفق یحرم الخیر؛ مدارا قرین فزونی و برکت است و هر که از مدارا بی بهره باشد، از خوبی بی بهره است. نهج الفصاحه

حدیث۳۰۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رأس العقل بعد الإیمان باللَّه الحیاء و حسن الخلق؛ اساس عقل پس از ایمان به خدا، حیا و نیکخوئی است. نهج الفصاحه

حدیث۳۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رأس العقل بعد الإیمان باللَّه التّودّد إلی النّاس و ما یستغنی رجل عن مشوره و إنّ أهل المعروف فی الدّنیا هم أهل المعروف فی الآخره و إنّ أهل المنکر فی الدّنیاهم أهل المنکر فی الآخره؛ اساس عقل پس از ایمان به خدا دوستی با مردم است هیچ کس از مشورت بی نیاز نیست: نیکوکاران این جهان نیکوکاران آن جهانند و بدکاران این جهان بدکاران آن جهانند. نهج الفصاحه

حدیث۳۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رأس العقل بعد الإیمان باللَّه التّودّد إلی النّاس و اصطناع المعروف إلی کلّ برّ و فاجر؛ اساس عقل پس از ایمان به خدا دوستی با مردم و نیکوکاری با نیک و بد است. نهج الفصاحه

حدیث۳۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رأس العقل المداراه و أهل المعروف فی الدّنیا أهل المعروف فی الآخره؛ اساس عقل مداراست و نیکوکاران دنیا نیکوکاران آخرتند. نهج الفصاحه

حدیث۳۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رأس الدّین النّصیحه للَّه و لدینه و لرسوله و لکتابه و لأئمّه المسلمین و للمسلمین عامّه؛ اساس دین، خیرخواهی برای خدا و دین خدا و پیامبر خدا و کتاب خدا و پیشوایان مسلمانان و همه مسلمانان است. نهج الفصاحه

حدیث۳۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رأس الدّین الورع؛ اساس دین، پرهیزکاری است. نهج الفصاحه

حدیث۳۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الدّین النّصیحه؛ کمال دین خیر خواهی است. نهج الفصاحه

حدیث۳۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الخلق الحسن یذیب الخطایا کما یذیب الماء الجلید و الخلق السّوء یفسد العمل کما یفسد الخلّ العسل؛ خوی نیک گناهان را محو می کند چنان که آب یخ را ذوب می کند و خوی بد اعمال را فاسد می کند چنان که سرکه عسل را تباه می کند. نهج الفصاحه

حدیث۳۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر ما أعطی النّاس خلق حسن؛ بهترین چیزی که به مردم داده اند، خوی نیکست. نهج الفصاحه

حدیث۳۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر دینکم الورع؛ بهترین صفات دین شما پرهیزکاری است. نهج الفصاحه

حدیث۳۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیار أمّتی علماؤها و خیار علمائها حلماؤها؛ بهترین امت من دانشمندانند و بهترین دانشمندان امت من بردبارانند. نهج الفصاحه

حدیث۳۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خمس من سنن المرسلین: الحیاء و الحلم و الحجامه و السّواک و التّعطّر؛ پنج چیز از سنت پیغمبران است حیا و حلم و حجامت و مسواک و عطر زدن. نهج الفصاحه

حدیث۳۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خصلتان لیس فوقهما من البرّ شی ء الإیمان باللّه و النّفع لعباد اللّه؛ دو خصلت است که نیک تر از آن نیست ایمان به خدا و سودمندی برای بندگان خدا. نهج الفصاحه

حدیث۳۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خشیه اللّه رأس کلّ حکمه و الورع سیّد العمل؛ ترس خدا سر همه حکمتهاست و ورع پیشوای اعمال است. نهج الفصاحه

حدیث۳۲۳

پیـامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: الحیـاء و الإیمـان قرنـا جمیعـا فـإذا رفع أحـدهما رفع الآخر؛ حیـا و ایمان قرین یکدیگرند اگر یکی از میان برخاست دیگری هم برود. نهج الفصاحه

حدیث۳۲۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحیاء هو الدّین کلّه؛ حیا تمام دین است. نهج الفصاحه

حدیث۳۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحیاء لا یأتی إلّا بخیر؛ از حیا جز نیکی نمی آید. نهج الفصاحه

حدیث۳۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحیاء شعبه من الإیمان؛ حیا شعبه ای از ایمان است. نهج الفصاحه

حدیث۳۲۷

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: الحیـاء زینه و التّقی کرم و خیر المرکب الصّبر و انتظار الفرج من اللّه عزّ و جلّ عبـاده؛ حیـا مـایه زینت و تقوی مـایه بزرگی است و بهترین وسـیله وصول به مقصود صبر است و انتظار گشـایش از طرف خـداوند عبادت است. نهج الفصاحه

حدیث۳۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحیاء خیر کلّه؛ حیا سراسر نیکی است. نهج الفصاحه

حدیث۳۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: الحلیم سیّد فی الدّنیا و سیّد فی الآخره؛ بردبار در دنیا و آخرت بزرگوار است. نهج الفصاحه

حدیث۳۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: حسن الخلق یـذیب الخطایا کما تذیب الشّمس الجلید؛ نیک خوئی، گناهان را محو می کند چنان که خورشید یخ را آب می کند. نهج الفصاحه

حدیث۳۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حسن الخلق یثبت المودّه؛ نیک خوئی، دوستی را استوار می کند. نهج الفصاحه

حدیث۳۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حسن الخلق نصف الدّین؛ نیک خوئی یک نیمه دین است. نهج الفصاحه

حدیث۳۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حسن الخلق خلق اللّه الأعظم؛ نیک خوئی، خلق بزرگ خداوند است. نهج الفصاحه

حدیث۳۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حسن البشر یذهب بالسّخیمه؛ گشاده روئی کینه را ببرد. نهج الفصاحه

حدیث۳۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حرّم علی النّار کلّ هیّن لیّن سهل قریب من النّاس؛ هر که نرم و ملایم و آسان گیر و نزدیک به مردم باشد بر آتش حرام است. نهج الفصاحه

حدیث۳۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجنّه دار الأسخیاء؛ بهشت خانه سخاوت مندان است. نهج الفصاحه

حدیث۳۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من مکارم الأخلاق فی الدّنیا و الآخره أن تعفو عمّن ظلمک و تصل من قطعک و تحلم عمّن جهل علیک؛ سه چیز در جهان از فضائل اخلاق است: از ستمگر درگذری، و با کسی که از تو بریده پیوند گیری و با کسی که با تو سبک سری می کند، به حلم رفتار کنی. نهج الفصاحه

حدیث۳۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنوز البرّ: إخفاء الصّدقه و کتمان المصیبه و کتمان الشّکوی یقول اللّه: إذا ابتلیت عبدی فصبر و لم یشکنی إلی عوّاده أبدلته لحما خیرا من لحمه و دما خیرا من دمه فإن أبرأته أبرأته و لا ذنب له و إن توفّیته فإلی رحمتی؛ سه چیز از گنجینه های نیکی است: مخفی ساختن صدقه و پنهان داشتن مصیبت و مستور ساختن شکایت، خداوند گوید: وقتی بنده خود را مبتلا ساختم و صبر کرد و با عیادت کنندگان خود از من شکایت نکرد گوشتی بهتر از گوشت او و خونی بهتر از خون وی بدو می دهم اگر او را شفا دادم همه گناهانش محو شده است و اگر جانش را گرفتم او را مشمول رحمت خود کرده ام. نهج الفصاحه

حدیث۳۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فیه نشر اللّه تعالی علیه کنفه و أدخله جنّته: رفق بالضّعیف و شفقه علی- الوالدین و الإحسان إلی- المملوک؛ سه چیز است که در هر که باشد خداوند وی را پناه دهد و ببهشت برد:مدارا با ناتوان و

مهربانی با پدر و مادر و نیکی با زیر دست. نهج الفصاحه

حدیث۳۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فیه فهو من الأبدال: الرّضا بالقضا و الصّبر عن محارم اللّه و الغضب فی ذات اللّه عزّ و جلّ؛ سه چیز است که در هر که باشد از نیکان است، رضا به قضا و صرف نظر از محرمات خدا و خشمگین شدن در راه خدا. نهج الفصاحه

حدیث۳۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فیه حاسبه اللّه تعالی حسابا یسیرا و أدخله الجنّه برحمته: تعطی من حرمک و تعفو عمّن ظلمک و تصل من قطعک؛ سه چیز است که در هر که باشد خدا حساب را بر او آسان گیرد و وی را به اقتضای رحمت خود به بهشت در آورد:عطا به آن کس که تو را محروم کرده است و عفو آن کس که بر تو ستم روا داشته است و پیوند با آن کس که از تو بریده است. نهج الفصاحه

حدیث۳۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فیه استوجب الثّواب و استکمل الإیمان: خلق یعیش به فی النّاس و ورع یحجزه عن محارم اللّه تعالی و حلم یردّه عن جهل الجاهل؛ سه چیز است که در هر که باشد سزاوار ثواب است و ایمانش کامل است: اخلاقی که به وسیله آن با مردم زندگی کند و تقوایی که وی را از محرمات خدا دور سازد و حلمی که او را از جهالت جاهل بر کنار دارد. نهج الفصاحه

حدیث۳۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فیه استکمل خصال الإیمان الّذی إذا رضی لم یدخله رضاه فی باطل و إذا غضب لم یخرجه الغضب من الحقّ و إذا قدر لم یتعاط ما لیس له؛ سه چیز است که در هر که باشد صفات ایمان در او کامل است آن که وقتی خشنود شد به باطل نگراید و وقتی خشمگین شد از حق تجاوز نکند و وقتی قدرت یافت به مال کسان دست نبرد. نهج الفصاحه

حدیث۳۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فیه آواه اللّه فی کنفه و نشر علیه رحمته و أدخله جنّته: من إذا أعطی؛ سه چیز است که در هر که باشد خداوند او را در پناه خود جای دهد و رحمت خویش را بر او بگستراند و داخل بهشت کند: آن که وقتی عطا بیند، شکر گزارد و وقتی قدرت دارد، عفو کند و وقتی به خشم آید، سستی پیشه نماید. نهج الفصاحه

حدیث۳۴۵

إنّ من أکمل المؤمنین إیمانا أحسنهم خلقا و ألطفهم بأهله؛ از همه مؤمنان ایمان آن کس کاملتر است که اخلاقش نیک تر است و با کسان خود بهتر رفتار می کند. نهج الفصاحه

حدیث۳۴۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ من أحبّکم إلیّ أحسنکم أخلاقا؛ هر کس از شما خوش خلق تر است پیش من محبوبتر است. نهج الفصاحه

حدیث۳۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ لکلّ دین خلقا و إنّ خلق هذا الدّین الحیاء؛ هر دینی خوی خاص دارد و خوی دین ما حیاست. نهج الفصاحه

حدیث۳۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ حسن الخلق لیذیب الخطیئه کما تذیب الشّمس الجلید؛ خوش اخلاقی گناه را محو می کند چنان که آفتاب یخ را آب می کند. نهج الفصاحه

حدیث۳۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ المؤمن لیدرک بحسن الخلق درجه القائم الصّائم؛ مؤمن به وسیله خوش خلقی به مقام نماز شب گزار و روزه دار می رسد. نهج الفصاحه

حدیث۳۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یحبّ العبد التّقیّ الغنیّ الحفیّ؛ خداوند بنده پرهیزکار ثروتمند مهربان را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۳۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یحبّ من عباده الغیور؛ خداوند از بندگان خود شخص غیور را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۳۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یحبّ السّهل الطّلیق؛ خداوند شخص آسانگیر آزاده را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۳۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یحبّ الرّفق فی الأمر کلّه؛ خداوند ملایمت را در همه چیز دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۳۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی غیور یحبّ الغیور. خداوند غیرتمند است و مرد غیرتمند را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۳۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی عفوّ یحبّ العفو. خداوند بخشنده است و بخشش را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۳۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی رفیق یحبّ الرّفق و یعطی علیه ما لاـ یعطی علی العنف. خداوند ملایم است و ملایمت را دوست دارد و به وسیله آن چیزها می دهد که به وسیله خشونت نمی دهد. نهج الفصاحه

حدیث۳۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی جواد یحبّ الجود و یحبّ معالی الأخلاق و یکره سفسافها؛ خداوند بخشنده است و بخشش را دوست دارد و اخلاق عالی را دوست دارد و اخلاق پست را دوست ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۳۵۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی جمیل یحبّ الجمال سخیّ یحبّ السّخاء، نظیف یحبّ النّظافه؛ خداوند زیباست و زیبائی را دوست دارد، بخشنده است و بخشش را دوست دارد، پاکیزه است و پاکیزگی را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۳۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ العبد لیدرک بحسن الخلق درجه الصّائم القائم؛ بنده به وسیله خوش خلقی به مقام روزه دار و نمازگزار می رسد. نهج الفصاحه

حدیث۳۶۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ العبد لیتصدّق بالکسره تربو عند اللّه حتّی تکون مثل أحد؛ بنده یک پاره نان صدقه می دهد و پیش خدا بزرگ می شود تا مثل کوه احد می شود. نهج الفصاحه

حدیث۳۶۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ البرّ و الصّله یستطیلان الأعمار و یعمّران الدّیار و یکثّران الأموال و لو کان القوم فجّارا؛ نیکی با کسان و مهربانی با خویشان عمرها را دراز و شهرها را آباد و اموال را زیاد می کند اگر چه انجام دهندگان آن

بدکاران باشند. نهج الفصاحه

حدیث۳۶۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أکثر ما یدخل الجنّه النّاس تقوی اللّه و حسن الخلق؛ مردم بیشتر به واسطه ترس خدا و نیک خلقی به بهشت می روند. نهج الفصاحه

حدیث۳۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أمر بین أمرین و خیر الامور أوساطها؛ راهی میان افراط و تفریط است و بهترین کارها میانه روی است. نهج الفصاحه

حدیث۳۶۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ أغننی بالعلم و زیّنّی بالحلم و أکرمنی بالتّقوی و جمّلنی بالعافیه؛ خدایا مرا به علم توانگر ساز و به حلم زینت بخش و به تقوی عزیز کن و به عافیت زیبائی ده. نهج الفصاحه

حدیث۳۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا أخبرکم بأیسر العباده و أهونها علی البدن؟ الصّمت و حسن الخلق؛ می خواهید شما را به عبادتی که از همه عبادتها بر بدن آسانتر است خبر دهم؟ سکوت و نیک خوئی. نهج الفصاحه

حدیث۳۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا أخبرکم بمن یحرم علیه النّار غدا؟ علی کلّ هیّن لیّن قریب سهل؛ می خواهید شما را خبر دهم که فردا آتش بر چه کس حرام است؟ هر کس که ملایم و نرم و زودجوش و آسان گیر باشد. نهج الفصاحه

حدیث۳۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل النّاس من تواضع عن رفعه و زهد عن غنیه و أنصف عن قوّه و حلم عن قدره؛ بهتر از همه مردم کسی است که در حال رفعت فروتنی کند و در عین ثروت زاهد باشد و در عین قوت انصاف دهد و در حال قدرت برد باری کند. نهج الفصاحه

حدیث۳۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الفضائل أن تصل من قطعک و تعطی من حرمک و تصفح عمّن ظلمک؛ بهترین فضایل این است که با آن که از تو ببرد پیوند گیری و به کسی که تو را محروم می کند عطا کنی و از آن که بر تو ستم کند، درگذری. نهج الفصاحه

حدیث۳۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الإیمان الصّبر و السّماحه؛ بهترین خصال ایمان صبر و گذشت است. نهج الفصاحه

حدیث۳۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الأعمال ثلاثه:التّواضع عند الدّوله و العفو عند القدره و العطیّه بغیر المنّه؛ بهترین کارها سه چیز است، تواضع به هنگام دولت و عفو به هنگام قدرت و بخشش بدون منت. نهج الفصاحه

حدیث۳۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعقل النّاس أشدّهم مداراه للنّاس؛ عاقل تر از همه مردم کسی است که با مردم بیشتر مدارا کند. نهج الفصاحه

حدیث۳۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشدّکم من ملک نفسه عند الغضب و أحلمکم من عفی بعد المقدره؛ نیرومندترین شما کسی است که هنگام غضب بر خود تسلط داشته باشد و بردبارترین شما کسی است که پس از قدرت از گناه کسان درگذرد. نهج الفصاحه

حدیث۳۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أربع من أعطیهنّ فقد أعطی خیر الدّنیا و الآخره لسان ذاکر و قلب شاکر و بدن علی البلاء صابر و زوجه لا تبغیه خونا فی نفسها و لا ماله؛ چهار چیز است که هر کس از آن بهره دارد از نیکی دو جهان بهره ور است، زبانی که یاد خدا کند و قلبی که سپاس پروردگار گذارد و تنی که بر بلا صبور باشد و زنی که بناموس و مال وی خیانت نکند. نهج الفصاحه

حدیث۳۷۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أربع إذا کنّ فیک فلا علیک ما فاتک من الدّنیا صدق الحدیث و حفظ الأمانه و حسن الخلق و عفّه مطعم؛ چهار چیز است که اگر داری بر آنچه نداری غم مخور: راستی گفتار و حفظ امانت و نیکی خلق و عفت در کار خوراک. نهج الفصاحه

حدیث۳۷۵

امام علی ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : أفضل العبادهْ العفاف؛ برترین عبادت، پاکدامنی است. الکافی: ۲ / ۴۶۸ / ۸.

حدیث۳۷۶

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ : انّ من العبادهْ لین الکلام و افشاء السّلام؛ به نرمی سخن گفتن و سلام کردن به مردم عبادت است.

غرر الحکم: ۳۴۲۱.

حدیث۳۷۷

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند : لو تمیزت الاشیاء لکان الصدق مع الشجاعهٔ؛ اگر اشیاء دسته بندی شوند بدون شک صدق وراستی با شجاعت وقهرمانی همراه خواهد بود. غرر الحکم : ۵ / ۱۱۸

حدیث۳۷۸

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند : ثمرهٔ الشجاعهٔ الغیرهٔ؛ غیرت، ثمره و حاصل شجاعت وقهرمانی است. غرر الحکم : ۳ / ۳۲۸

حدیث۳۷۹

امام جعفر صادق (علیه السلام) : الصبر رأس الایمان ؛ صبر سر ایمان است . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۴۰

حدیث۳۸۰

امام جعفر صادق (علیه السلام) : کان أمیرالمؤمنین صلوات الله علیه یقول : أفضل العبادهٔ العفاف؛ امیرالمؤمنین علیه السلام می فرمودند : بهترین عبادت عفت است . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۲۵

حدیث۳۸۱

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : خَمْسٌ مِنْ سُنَنِ الْمُرْسَلینَ: اَلْحَیاءُ وَ الْحِلْمُ وَ الْحِجامَةُ وَ السِّواکُ وَ التَّعَطُّرُ؛ پنج چیز از سنت پیغمبران است: حیا، بردباری، حجامت کردن، و مسواک و عطر زدن. نهج الفصاحه، ح ۱۴۶۳ .

حدیث۳۸۲

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اَقْرَبُکُمْ غَدا مِنّی فِی الْمَوْقِفِ اَصْدَقُکُمْ لِلْحَدیثِ وَ اَدّاکُمْ لِلاْمانَةِ وَ اَوفاکُمْ بِالْعَهْدِ وَ اَحْسَنُکُمْ خُلْقا وَ اَقْرَبُکُمْ مِنَ النّاسِ؛ نزدیک‌ترین شما به من در قیامت: راستگوترین، امانتدارترین، وفادارترین به عهد و پیمان، خوش اخلاق‌ترین و نزدیک‌ترین شما به مردم است. امالی طوسی، ص ۲۲۹ .

حدیث۳۸۳

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اَوصانی رَبّی بِسَبع: اَوصانی بِالْاِخلاصِ فِی السِّرِّ وَ الْعَلانیَةِ وَ اَن اَعْفُوَ عَمَّن ظَلَمَنی و اُعْطِیَ مَن حَرَمَنی و اَصِلَ مَنْ قَطَعَنی و اَن یَکونَ صَمْتی فِکْرا وَ نَظَری عِبَرا؛ پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : پروردگارم هفت چیز را به من سفارش فرمود: اخلاص در نهان و آشکار، گذشت از کسی که به من ظلم نموده، بخشش به کسی که مرا محروم کرده، رابطه با کسی که با من قطع رابطه کرده، و سکوتم همراه با تفکّر و نگاهم برای عبرت باشد. کنزالفوائد، ص ۱۸۴ .

حدیث۳۸۴

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اِنّا اُمِرْنا مَعاشِرَ الاَنْبیاءِ بِمُداراةِ النّاسِ، کَما اُمِرْنا بِاِقامَةِ الفَرائِضِ؛ ما پیامبران، همان‌گونه که به برپا داشتن واجبات مأمور شده‌ایم، به مدارا کردن با مردم نیز مأمور شده‌ایم. امالی طوسی، ص ۵۲۱.

حدیث۳۸۵

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : آیا شما را از شبیه‌ترینتان به خودم با خبر نسازم؟ گفتند: آری ای رسول خدا! فرمودند: هر کس خوش اخلاق‌تر، نرم‌خوتر، به خویشانش نیکوکارتر، نسبت به برادران دینی‌اش دوست‌دارتر، بر حق شکیباتر، خشم را فروخورنده‌تر و با گذشت‌تر و در خرسندی و خشم با انصاف تر باشد. کافی، ج ۲، ص ۲۴۰، ح ۳۵ .

حدیث۳۸۶

امام صادق علیه السلام می فرمایند: مَنْ صَدَقَ لِسانُهُ زَکی عَمَلُهُ و مَن حَسُنَت نِیَّتُهُ زیدَ فی رِزقِهِ و مَن حَسُنَ بِرُّهُ بِأَهْلِ بَیْتِهِ مُدَّ لَهُ فی عُمُرِهِ؛ هر کس راستگو باشد، عملش پاکیزه می‌شود و رشد می‌کند؛ هر کس نیتش خوب باشد روزیش زیاد می‌شود و هر کس به شایستگی در حق خانواده‌اش نیکی کند، عمرش طولانی می‌شود. کافی، ج ۲، ص ۱۰۵، ح ۱۱.

حدیث۳۸۷

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: اَرْبَعٌ تَزیدُ الرِّزْقَ: حُسْنُ الْخُلْقِ وَ حُسْنُ الْجِوارِ وَ کَفُّ الْاَذی وَ قِلَّةُ الضَّجْرِ؛ چهار چیز روزی را زیاد می‌کند: خوش اخلاقی، خوش‌رفتاری با همسایه، اذیت نکردن و کم کردن بی‌تابی. معدن الجواهر، ص ۳۹.

حدیث۳۸۸

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: مَنْ تَوَکَّلَ عَلَی اللّهِ کَفاهُ مُؤْنَتَهُ وَ رِزْقَهُ مِنْ حَیْثُ لا یَحْتَسِبُ؛ هر کس به خدا توکّل کند، خداوند هزینه زندگی‌اش را کفایت کند و از جایی که گمان نمی‌برد، به او روزی می‌دهد. کنزالعمال، ح ۵۶۹۳ .

حدیث۳۸۹

امام صادق علیه السلام می فرمایند: اَلْبِرُّ یَزیدُ فِی الرِّزْقِ؛ نیکوکاری روزی را زیاد می‌کند. کتاب الزهد، ص ۳۳ .

حدیث۳۹۰

تقواپیشگان، نشانه‌هایی دارند که با آنها شناخته می‌شوند: راستگویی، امانتداری، وفای به عهد، کم فخر فروشی، کم بخل ورزیدن، صله رحِم، رحْم به ضعیفان، کم موافقت کردن با زنان، به همه نیکی کردن، خوش‌اخلاقی، بردباری بسیار و پیروی از علم نزدیک کننده به خداوند. و آنان طوبی و سرانجام نیک دارند. طوبی درختی است که ریشه آن در خانه پیامبر خداصلی الله علیه وآله است . خصال، ص ۴۸۳، ح ۵۶

حدیث۳۹۱

امام علی علیه السلام : اِنَّ الْاَتْقیاءَ کُلُّ سَخِیٍّ مُتَعَفِّفٍ مُحْسِنٍ؛ همه تقوا پیشگان سخاوتمند، پاکدامن و نیکوکارند. غررالحکم، ح ۳۴۰۱.

حدیث۳۹۲

امام علی علیه السلام : اَلْمُتَّقونَ فیها (فِی الدُّنیا) هُمْ اَهْلُ الْفَضائِلِ مَنْطِقُهُمُ الصَّوابُ وَ مَلْبَسُهُمُ الاِقْتِصادُ وَ مَشْیُهُمُ التَّواضُعُ؛ تقواپیشگان، در دنیا اهل فضایلند، گفتارشان راست و درست، روششان میانه‌روی و رفتارشان متواضعانه است. نهج البلاغه، از خطبه ۱۸۴ .

حدیث۳۹۳

امام علی علیه السلام : اَلتَّقْوی ظاهِرُهُ شَرَفُ الدُّنْیا وَ باطِنُهُ شَرَفُ الْآخِرَهِ ؛ تقوا، ظاهرش شرافت دنیا و باطنش شرافت آخرت است. غررالحکم، ح ۱۹۹۰ .

حدیث۳۹۴

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : ثَلاثٌ مَنْ اَتَی اللّه بِواحِدَهٍ مِنْهُنَّ اَوْجَبَ اللّه لَهُ الْجَنَّهَ: اَلْاِنْفاقُ مِنْ اِقْتارٍ وَ الْبِشْرُ لِجَمیعِ الْعالَمِ وَ الْاِنْصافُ مِنْ نَفْسِهِ؛ هر کس یکی از این کارها را به درگاه خدا ببرد، خداوند بهشت را برای او واجب می گرداند: انفاق در تنگدستی، گشاده‌رویی با همگان و رفتار منصفانه. کافی، ج ۲، ص ۱۰۳، ح ۲.

حدیث۳۹۵

حضرت رسوا اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سادَهُ النّاسِ فِی الدُّنْیا الأسْخِیاء، سادَهُ النّاسِ فِی الاخِرَهِ الْأتْقِیاء؛ سرور و سید مردم در دنیا افراد سخاوتمند خواهند بود، و سید و سرور انسان‌ها در قیامت پرهیزکاران هستند. بحارالأنوار: ج ۶۸، ص ۳۵۰، ح ۱

حدیث۳۹۶

امام صادق علیه السلام می فرمایند : اِنَّ صِلَهَ الرَّحِمِ وَالبِرَّ لَیُهَوِّنانِ الحِسابَ وَیَعْصِمانِ مِنَ الذُّنوبِ؛ صله رحم و نیکی، حساب (قیامت) را آسان و از گناهان جلوگیری می کند. کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۱ .

حدیث۳۹۷

امام صادق علیه السلام می فرمایند : صِلَهُ الْاَرحامِ تُزَکِّی الْاَعمالَ وَتُنْمی الْاَموالَ وَ تَدْفَعُ الْبَلوی وَتُیَسِّرَ الْحِسابَ وَتُنْسِئُ فِی الْاَجَلِ؛ صله رحم، اعمال را پاکیزه، اموال را بسیار، بلا را برطرف و حساب (قیامت) را آسان می کند و مرگ را به تأخیر می‌اندازد. کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۳ .

حدیث۳۹۸

امام علی علیه السلام می فرمایند : صِلَهُ الرَّحِمِ تُدِرُّ النِّعَمَ وَ تَدْفَعُ النِّقَمَ؛ صله رحم، نعمت‌ها را فراوان می کند و سختی‌ها را از بین می‌برد. غررالحکم، ح ۵۸۳۶.

حدیث۳۹۹

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله می فرمایند : ما عَمِلَ ابْنُ آدَمَ شَیْئاً اَفْضَلَ مِنَ الصَّلاةِ وَ صَلاحِ ذاتِ الْبَیْنِ وَ خُلْقٍ حَسَنٍ ؛ انسان هیچ کاری بهتر از نماز، اصلاح میان مردم و خوش اخلاقی نکرده است. نهج الفصاحه، ح ۲۶۵۱ .

حدیث۴۰۰

امام علی علیه السلام : اَلْعَدلُ اَفْضَلُ مِنَ الشَّجاعَةِ لِاَنَّ النّاسَ لَو اسْتَعْمَلُوا الْعَدْلَ عُموما فی جَمیعِهِمْ لَاسْتَغْنَوْا عَنِ الشَّجاعَةِ؛ عدالت بهتر از شجاعت است، زیرا اگر مردم همگی عدالت را درباره یکدیگر به‌کار گیرند، از شجاعت بی‌نیاز می‌شوند. شرح‌نهج‌البلاغه ابن‌ابی‌الحدید،ح ۲۰،ص۳۳۳،ح۸۱۶ .

حدیث۴۰۱

امام علی علیه السلام می فرمایند: خَیْرُ النّاسِ مَنْ اِذا اُعْطِیَ شَکَرَ وَ اِذَا ابْتُلِیَ صَبَرَ وَ اِذا ظُلِمَ غَفَرَ؛ بهترین مردم کسی است که چون چیزی به او داده شود شکر کند و چنانچه گرفتار شود صبر نماید و اگر به او ظلم شود درگذرد. غررالحکم، ج ۳، ص ۴۳۳، ح ۵۰۲۰.

حدیث۴۰۲

امام علی علیه السلام می فرمایند: خَیْرُ النّاسِ مَنْ کافی عَلَی الْقَبیحِ بِالْجَمیلِ؛ بهترین مردم کسی است که در برابر بدی، خوبی نماید. غررالحکم، ج ۴، ص ۱۷۸، ح ۵۷۵۰.

حدیث۴۰۳

امام علی علیه السلام می فرمایند: خَیْرُ هذِهِ الْاُمَّةِ النَّمَطُ الْاَوْسَطُ؛ بهترین این امت، میانه‌روها هستند. بحارالأنوار، ج ۴، ص ۴۱، ح ۱۸.

حدیث۴۰۴

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: خَیْرُ اَهْلِ الدُّنْیا وَ اَهْلِ الْآخِرَةِ اَخْلاقا مَنْ یَعْفوعَمَّنْ ظَلَمَهُ‌وَمَنْ‌یُعْطی‌مَنْ‌حَرَمَهُ‌وَمَنْ‌یَصِلُ مَنْ قَطَعَهُ مِنْ ذَوی اَرْحامِهِ وَ اَهْلِ وِلایَتِهِ؛ بهترین اهل دنیا و آخرت از نظر اخلاق کسی است که اگر کسی به او ستم کرده، عفوش نماید و به کسی که محرومش نموده عطا کند و با خویشاوندان و دوستانش که با وی قطع رابطه کرده‌اند، رابطه برقرار کند. مستدرک الوسائل، ج ۹، ص ۱۰، ح ۱۰۰۵۲.

حدیث۴۰۵

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : اِنَّ فِی الرِّفْقِ الزِّیادَةَ وَ الْبَرَکَةَ وَ مَنْ یُحْرَمِ الرِّفْقُ یُحْرَمِ الْخَیْرَ؛ در مدارا، فزونی و برکت است، و هر کس از مدارا محروم باشد، از خیر، محروم شده است. (کافی، ج ۲، ص ۱۱۹، ح ۷)

حدیث۴۰۶

امام صادق علیه‌السلام : ما مِنْ عَبْدٍ کَظَمَ غَیْظا اِلاّ زادَهُ اللّه‌ عَزَّوَجَلَّ عِزّا فِی الدُّنْیا وَالآخِرَةِ؛ هیچ بنده‌ای نیست که خشمی را فرو خورد

مگر آنکه خداوند عزوجل در دنیا و آخرت بر عزت او بیفزاید. اصول کافی، ج ۲، ص ۱۱۰ .

حدیث۴۰۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: مَنْ کَفَّ غَضَبَهُ کَفَّ اللّه عَنْهُ عَذابَهُ؛ هر کس خشم خود را نگه دارد خداوند عذابش را از او باز می‌دارد. بحارالأنوار، ج ۷۳، ص ۲۶۳، ح۷ .

حدیث۴۰۸

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: مَنْ کَظَمَ غَیْظا وَهُوَ قادِرٌ عَلی اَنْ یُنْفِذَهُ مَلأَهُ اللّه أَمْنا وَایمانا؛ هر کس در حالی که می‌تواند خشم خود را عملی کند، آن را فرو برد، خداوند او را سرشار از آرامش و ایمان می‌کند. نهج الفصاحه، ح ۲۷۷۸.

حدیث۴۰۹

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: ما تَجَرَّعَ عَبدٌ جُرعَةً اَفضَلَ عِنْدَ اللّهِ مِنْ جُرعَةِ غَیْظٍ کَظَمَها اِبتِغاءَ وَجهِ اللّهِ؛ انسان هیچ جرعه‌ای ننوشید که نزد خدا از جرعه خشمی که برای رضای خدا فرو خورد بهتر باشد. میزان الحکمهٔ ج ۹ ، ص ۴۳۳۴.

حدیث۴۱۰

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: اَلا اِنَّ خَیرَ الرِّجالِ مَن کانَ بَطیءَ الغَضَبِ سَریعَ الرِّضا؛ بدانید که بهترین انسان‌ها کسانی هستند که دیر به خشم آیند و زود راضی شوند. میزان الحکمهٔ ج ۴ ، ص ۱۶۱۰.

حدیث۴۱۱

امام باقر علیه السلام می فرمایند: اَلْحِلْمُ لِباسُ الْعالِمِ فَلا تَعْرَیَنَّ مِنْهُ؛ بردباری لباس عالم است، پس تو خود را از آن عریان مدار. کافی، ج ۸، ص ۵۵ .

حدیث۴۱۲

امام علی علیه السلام می فرمایند: اَلْحِلْمُ نورٌ جَوهَرُهُ الْعَقْلُ؛ بردباری نوری است که جوهره آن عقل است. غررالحکم، ج ۱، ص ۳۱۱، ح ۱۱۸۵.

حدیث۴۱۳

امام علی علیه السلام می فرمایند: اَوَّلُ عِوَضِ الْحَلیمِ مِنْ حِلْمِهِ اَنَّ النّاسَ اَنْصارُهُ عَلَی الْجاهِلِ؛ اول نتیجه‌ای که شخص بردبار از بردباریش می گیرد، پشتیبانی مردم از او در برابر نادان است. وسائل الشیعه، ج ۱۱، ص ۲۱۲.

حدیث۴۱۴

امام علی علیه السلام می فرمایند: اِذا اَحَبَّ اللّه عَبْدا زَیَّنَهُ بِالسَّکینَةِ وَالْحِلْمِ؛ هر گاه خداوند بنده‌ای را دوست بدارد او را با آرامش و

بردباری آراسته می‌گرداند. غررالحکم، ج ۳، ص ۱۶۱، ح ۴۰۹۹.

حدیث۴۱۵

امام علی علیه السلام می فرمایند: اَلْحِلْمُ وَالْاَناةُ تَوامانِ، یُنْتِجُهُما عَلُوُّ الْهِمَّةِ؛ بردباری و وقار دو همزادند که همّت عالی آنها را به وجود می‌آورد. نهج البلاغه، حکمت ۴۶۰.

حدیث۴۱۶

امام علی علیه السلام می فرمایند: مِنْ عَلامَةِ اَحَدِهِمْ (الْمُتَقینَ) اَنَّکَ تَری لَهُ قُوَّةً فی دینٍ... وَحِرْصا فی عِلْمٍ وَعِلْما فی حِلْمٍ؛ از نشانه‌های پرهیزکاران این است که می‌بینی در دین نیرومند... در کسب دانش حریص و دارای علم همراه با بردباری‌اند. نهج البلاغه، خطبه ۱۹۳.

حدیث۴۱۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: ثَلاثٌ مِنْ مَکارِمِ الْاَخْلاقِ فِی الدُّنْیا وَالآخِرَةِ اَنْ تَعْفُوَ عَمَّنْ ظَلَمَکَ وَتَصِلَ مَنْ قَطَعَکَ وَ تَحْلُمَ عَمَّنْ جَهِلَ عَلَیْکَ؛ سه چیز در دنیا و آخرت از مکارم اخلاق است: از کسی که به تو ظلم کرده درگذری، با کسی که با تو قطع رابطه کرده، رابطه برقرار کنی و با کسی که با تو سبکسری می کند بردباری نمایی. نهج الفصاحه، ح ۱۲۸۸.

حدیث۴۱۸

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: فَأَمَّا الْحِلْمُ فَمِنْهُ رُکوبُ الْجَمیلِ، وَصُحْبَةُ الأَبْرارِ وَرَفْعٌ مِنَ الضَّعَةِ وَرَفْعٌ مِنْ الْخَساسَةِ وَتَشَهِّی الْخَیْرِ وَتَقَرُّبُ صاحِبِهِ مِنْ مَعالِی الدَّرَجاتِ وَالْعَفْوُ وَالْمَهَلُ وَالْمَعْروفُ وَالصَّمْتُ فَهذا ما یَتَشَعَّبُ لِلْعاقِلِ بِحِلْمِهِ؛ رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: حاصل بردباری: آراسته شدن به خوبیها، همنشینی با نیکان، ارجمند شدن، عزیز گشتن، رغبت به نیکی، نزدیک شدن بردبار به درجات عالی، گذشت، آرامش و تأنی، احسان و خاموشی. اینها ثمره بردباری عاقل است. تحف العقول، ص ۱۶ .

حدیث۴۱۹

امام کاظم علیه السلام : وَاللّهِ ما اُعْطِیَ مُؤْمِنٌ قَطَّ خَیْرَ الدُّنْیا وَالْآخِرَةِ، اِلّا بِحُسْنِ ظَنِّهِ بِاللّهِ عَزَّوَجَلَّ وَ رَجائِهِ لَهُ وَ حُسْنِ خُلْقِهِ وَالْکَفِّ عَنِ اغْتِیابِ الْمُؤْمِنینَ؛ به خدا قسم خیر دنیا و آخرت را به مؤمنی ندهند مگر به سبب حسن ظن و امیدواری او به خدا و خوش اخلاقی اش و خودداری از غیبت مؤمنان. بحارالأنوار، ج ۶، ص ۲۸، ح ۲۹ .

حدیث۴۲۰

امام علی علیه السلام : مَنْ تَوکَّلَ عَلَی اللّهِ ذَلَّتْ لَهُ الصِّعابُ وَتَسَهَّلَتْ عَلَیْهِ الأَسْبابِ؛ هر کس به خدا توکل کند، دشواری‌ها برای او آسان می‌شود و اسباب برایش فراهم می گردد. غررالحکم، ح ۹۰۲۸.

حدیث۴۲۱

امام علی علیه السلام : اِنَّ اَهْنَأَ النّاسِ عَيْشا مَنْ كانَ بِما قَسَمَ اللّه‌لَهُ راضيا؛ هر کس به آنچه خداوند به او داده است راضی باشد، راحت‌ترین زندگی را دارد. غررالحکم، ح ۳۳۹۷.

حدیث۴۲۲

امام باقر علیه السلام : اِنَّ اللّه‌عَزَّوَجَلَّ يَقى بِالتَّقْوى عَنِ الْعَبْدِ ما عَزُبَ عَنْهُ عَقْلُهُ وَيُجَلّى بِالتَّقوى عَنْهُ عَماهُ وَجَهْلَهُ؛ خداوند به وسیله تقوا بنده را حفظ می‌کند از آنچه که عقلش به آن نمی‌رسد و کور دلی و نادانی او را بر طرف می‌سازد. کافی، ج ۸، ص ۵۲، ح ۱۶ .

حدیث۴۲۳

امام علی علیه السلام : لَوْ اَنَّ السَّماواتِ وَالْاَرْضَ كانَتا عَلى عَبْدٍ رَتْقا ثُمَّ اتَّقَى اللّه‌لَجَعَلَ اللّه‌لَهُ مِنْها مَخْرَجا وَرَزَقَهُ مِنْ حَيْثُ لا يَحْتَسِبُ؛ اگر آسمان‌ها و زمین، راه را بر بنده‌ای ببندند و او تقوای الهی پیشه کند، خداوند حتما راه گشایشی برای او فراهم خواهد کرد و از جایی که گمان ندارد روزی‌اش خواهد داد. غررالحکم، ح۷۵۹۹.

حدیث۴۲۴

پیامبر صلی الله علیه و آله : لَيْسَ مِنْ عَبْدٍ يَظُنُّ بِاللّهِ خَيْرا إلاّ كانَ عِنْدَ ظَنِّهِ بِهِ؛ بنده‌ای نیست که به خداوند خوش گمان باشد مگر آن که خداوند نیز طبق همان گمان با او رفتار کند. بحارالأنوار، ج ۷۰، ص ۳۸۴، ح۴۲.

حدیث۴۲۵

امام سجاد(علیه السلام) می فرمایند: الخیر کله صیانه الانسان نفسه؛ تمام خیر آن است که انسان، خویشتن دار باشد. تحف العقول، ص ۴۴۸.

حدیث۴۲۶

امام سجاد(علیه السلام) می فرمایند: لایقل عمل مع تقوی و کیف یقل ما یتحبل ؛ هیچ عملی آنگاه که از پشتوانه تقوا برخوردار باشد، اندك نخواهد بود. پس چگونه عملی که به درگاه خداوند مقبول افتاده است، اندك باشد؟ تحف العقول، ص ۴۴۸.

حدیث۴۲۷

امام سجاد(علیه السلام) می فرمایند: من قنع بما قسم الله له فهو من اغنی الناس؛ کسی که به آنچه خدا برایش در نظر گرفته است، قانع باشد، او از بی نیازترین مردمان به شمار می آید. تحف العقول، ص ۴۴۸.

حدیث۴۲۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که توفیق توبه یافت (و این عنایت الهی به او شد) از پذیرفته شدن آن محروم نگردد. (غررالحکم ، باب توبه)

حدیث۴۲۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که توبه کند به سوی خدا بازگشته است. (غررالحکم ، باب توبه)

حدیث۴۳۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: میوه توبه ، بازیافت کردن تقصیرات نفس و جبران و تدارک آن است. (غررالحکم ، باب توبه)

حدیث۴۳۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: توبه رحمت حق را به زمین نازل گرداند. (غررالحکم ، باب توبه)

حدیث۴۳۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که تأنّی داشته باشد شایسته آن است که به هدف خویش برسد. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۴۳۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تأنّی در کار دور اندیشی است. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۴۳۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تأنّی در کار پشت گرمی آورد. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۴۳۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تأنّی در کار، آن را از سستی و بی پایگی ایمن سازد. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۴۳۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: با تأنّی مطلب ها آسان گردد. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۴۳۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: با تأنّی اسباب کار فراهم و آسان گردد. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۴۳۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به عقب انداختن کیفر نشانه کمال حلم و بردباری است. (غررالحکم ، باب تأخیر)

حدیث۴۳۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بزرگواری کامل نگردد جز به پاکدامنی و ایثار. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۴۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: از نیکوترین احسانها ایثار است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۴۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: از برترین انتخابها آن است که آدمی خود را به زیور ایثار بیاراید. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۴۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که در مال خود بر تو ایثار کند تو را بر خویش برگزیده (و شایسته نام ایثارگری است). (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۴۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که دیگری را بر خود مقدّم دارد شایسته نام فضیلت و برتری است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۴۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که دیگران را بر خود برگزیند به کمال جوانمردی رسیده است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۴۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: برای بزرگواری انسان ایثار بس است (و برای رسیدن به بزرگی کافی است که خوی ایثار در آدمی پدید آید). (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۴۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: در هنگام ایثار دیگران بر خویشتن گوهر مردمان بزرگوار آشکار گردد. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۴۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بهترین صفات انسانی ایثار است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۴۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: برترین جود و بخشش ایثار است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۴۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایثار شیوه نیکان و خلق و خوی برگزیدگان است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۵۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایثار بهترین نیکوکاری ها و والاترین مرتبه های ایمان است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۵۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایثار برترین مرتبه های بزرگواری و بالاترین خلق و خوی انسانی است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۵۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایثار برترین عبادت و بزرگترین آقایی است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۵۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایثار شریف‌ترین بزرگواری است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۵۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایثار نهایت نیکوکاری است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۵۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایثار خوی نیکان است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۵۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: (برگزیدن دیگران بر خود) فضیلت و برتری است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۵۷

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: با انصاف ، دوستان و نزدیکان فراوان دارد. (شرح غررالحکم ، ج ۲، ص ۵۴۳)

حدیث۴۵۸

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: بدانید که هر کس با مردم به انصاف رفتار کند، خداوند جز بر عزّت او نیفزاید. (کافی ، ج ۲، ص ۱۴۴)

حدیث۴۵۹

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: انصاف خصلت بزرگان است . (شرح غررالحکم ، ج ۱، ص ۱۵۲)

حدیث۴۶۰

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: بالاترین شرافتها خود داری از تبذیر و اسراف است. (غررالحکم ، باب تبذیر و اسراف)

حدیث۴۶۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : زیوری همچون ادب نیست. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۴۶۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : ادب نیکو، زشتی نسب را بپوشاند. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۴۶۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : ادب نیکو، برترین نسبها و شریف‌ترین وسیله هاست. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۴۶۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : سه خصلت است که بر آنها چیزی فزونی نیابد: ادب نیکو، دوری گزیدن از تهمت، خودداری از انجام محرّمات الهی. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۴۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من حقائق الإیمان: الإنفاق من الإقتار و إنصافک النّاس من نفسک و بذل العلم للمتعلّم؛ سه چیز از حقایق ایمان است: بخشش با تنگدستی و رعایت انصاف در باره مردم بر ضرر خویش و بذل علم برای دانش آموز. نهج الفصاحه

حدیث۴۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من الإیمان: الإنفاق من الإقتار و بذل السّلام للعالم و الإنصاف من نفسک؛ سه چیز از لوازم ایمان است: بخشش به هنگام تنگدستی و سلام به دانشمند و رعایت انصاف بر ضرر خویش. نهج الفصاحه

حدیث۴۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من أبواب البرّ سخاء النّفس و طیب الکلام و الصّبر علی الأذی؛ سه چیز از لوازم نیکوکاری است: جانبازی و نیکی گفتار و صبر بر آزار. نهج الفصاحه

حدیث۴۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه یتحدّثون فی ظلّ العرش آمنین و النّاس فی الحساب: رجل لم تأخذه فی اللّه لومه لائم و رجل لم یمدّ یدیه إلی ما لا یحلّ له و رجل لم ینظر إلی ما حرّم اللّه علیه؛ سه کسند که در سایه عرش آسوده گفتگو می کنند و مردم گرفتار حسابند: آن که در راه خدا از ملامت گران باک ندارد و آن که دستهای خود را به آنچه بر او حلال نیست

دراز نکند و کسی که به آنچه خدا بر او حرام کرده ننگرد. نهج الفصاحه

حدیث۴۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه من مکارم الأخلاق عند اللّه: أن تعفو عمّن ظلمك و تعطی من حرمك و تصل من قطعك؛ سه چیز است که در پیش خدا از فضائل اخلاق است: آن که از ستم گر درگذری و کسی را که تو را محروم کرده است عطا دهی و با آن که از تو بریده است پیوند گیری. نهج الفصاحه

حدیث۴۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّوبه النّصوح النّدم علی الذّنب: حین یفرط منك فتستغفر اللّه تعالی ثمّ لا تعود إلیه أبدا؛ توبه کامل پشیمانی از گناه است که وقتی گناه از تو سر زد از خدا آمرزش طلبی و دیگر هرگز مرتکب آن نشوی. نهج الفصاحه

حدیث۴۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّواضع لا یزید العبد إلّا رفعه فتواضعوا یرفعکم اللّه و العفو لا یزید العبد إلّا عزّا فاعفوا یعزّکم اللّه و الصّدقه لا یزید المال إلّا کثره فتصدّقوا یرحمکم اللّه؛ تواضع مایه رفعت است تواضع کنید تا خدا شما را رفعت بخشد، بخشش مایه عزت است بخشش کنید تا خدا شما را عزیز سازد. صدقه موجب فزونی مال است صدقه بدهید تا خدا شما را رحمت آرد. نهج الفصاحه

حدیث۴۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بعثت بمداراه النّاس؛ من به مدارا با مردم مبعوث شده ام. نهج الفصاحه

حدیث۴۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الأکل مع الخادم من التّواضع؛ چیز خوردن با خادم از فروتنی است. نهج الفصاحه

حدیث۴۷۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الاقتصاد نصف العیش و حسن الخلق نصف الدّین؛ میانه روی یک نیمه معیشت است و خوش خلقی یک نیمه دین است. نهج الفصاحه

حدیث۴۷۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الاقتصاد فی النّفقه نصف المعیشه و التّودّد إلی النّاس نصف العقل و حسن السّؤال نصف العلم؛ میانه روی در خرج یک نیمه معیشت است و دوستی با مردم یک نیمه عقل است و خوب پرسیدن یک نیمه دانش است. نهج الفصاحه

حدیث۴۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما راع لم یرحم رعیّته حرّم اللّٰه علیه الجنّه؛ هر کس به زیر دستان خود رحم نکند، خداوند بهشت را بر او حرام کند. نهج الفصاحه

حدیث۴۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أوّل ما یوزن فی المیزان الخلق الحسن؛ نخستین چیزی که در ترازو گذاشته می شود خلق نیک است. نهج الفصاحه

حدیث۴۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أوّل العباده الصّمت؛ نخستین مرحله عبادت، خاموشی است. نهج الفصاحه

حدیث۴۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّما بعثت لأتمّم مکارم الأخلاق؛ من مبعوث شدم تا فضائل اخلاق را به کمال رسانم. نهج الفصاحه

حدیث۴۸۰

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا رأیت من أخیک ثلاث خصال فارجه: الحیاء و الأمانه و الصّدق و إذا لم ترها فلا ترجه؛ وقتی در برادر خود سه صفت دیدی بدو امیدوار باش، حیا و امانت و راستی و اگر این صفات را ندارد از او امیدی نداشته باش. نهج الفصاحه

حدیث۴۸۱

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبّ عباد اللّٰه إلی اللّٰه أحسنهم خلقا؛ بهترین بندگان در پیش خدا کسی است که خلقش نیک تر باشد. نهج الفصاحه

حدیث۴۸۲

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: از نشانه‌های تواضع، سلام‌کردن به هر رهگذر است. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۲)

حدیث۴۸۳

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: دو صفت هست که بالا‌تر از آنها چیزی نیست: ۱- ایمان به خدا، ۲- سود رسانی به برادران دینی (تحف‌العقول/۵۲۰)

حدیث۴۸۴

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: من کان الورع سجیته ، و الکرم طبیعته ، و الحلم خلته ، کثر صدیقه؛ کسی که پارسایی خوی او ، و بخشندگی طبیعت او ، و بردباری خصلت او باشد ، دوستانش بسیار شوند . مسند الامام العسکری ، ص ۲۸۹

حدیث۴۸۵

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: هر کس با خانواده اش خوش رفتار باشد ، بر عمرش افزوده می گردد . بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۵

حدیث۴۸۶

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: نزدیکترین و سریعترین طاعت در ثواب ، پیوند با خویشان است . تحف العقول ، ص ۳۰۳

حدیث۴۸۷

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: جوانمردی نیست مگر به تقوی. (بحارالانوار/۷۵/۱۴۷)

حدیث۴۸۸

امام سجاد(علیه‌السلام)می فرمایند: بهترین سرآغاز کارها راستگویی و بهترین خاتمه‌ی آن وفاداری است. (بحارالانوار/۷۵/۱۴۱)

حدیث۴۸۹

قالَ الْاِمامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : إنَّ الْغِنی وَ الْعِزَّ خَرَجا یَجُولانِ، فَلَقیا التَّوَکُّلَ فَاسْتَوْطَنا ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: عزّت و بی نیازی ـ هر دو ـ شتاب زده به دنبال پناهگاهی می دویدند، چون به توکّل برخورد کردند، آرامش پیدا نموده و آن را پناهگاه خود قرار دادند. مستدرک الوسائل، ج ۱۱، ص ۲۱۸، ح ۱۵

حدیث۴۹۰

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : اَوْصانی رَبّی بِتِسْع: اَوْصانی بِالْاِخْلاصِ فِی السِّرِّ وَ الْعَلانِیَةِ، وَ الْعَدْلِ فِی الرِّضا وَ الْغَضَبِ، وَ الْقَصْدِ فِی الْفَقْرِ وَ الْغِنی، وَ اَنْ أعْفُوَ عَمَّنْ ظَلَمَنی، وَ أعطِیَ مَنْ حَرَمَنی، وَ أصِلَ مَنْ قَطَعَنی، وَ اَنْ یَکُونَ صُمْتی فِکْراً، وَ مَنْطِقی ذِکْراً، وَ نَظَری عِبْراً ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: پروردگار متعال، مرا به ۹ چیز سفارش نمود: اخلاص در آشکار و پنهان، دادگری در خوشنودی و خشم، میانه روی در نیاز و توانمندی، بخشیدن کسی که در حقّ من ستم روا داشته است، کمک به کسی که مرا محروم گردانده، دیدار خویشاوندانی که با من قطع رابطه نموده اند، و این که خاموشیم اندیشه و سخنم، یادآوری خداوند; و نگاهم عبرت و پند باشد. اعیان الشّیعهٔ، ج ۱، ص ۳۰۰

حدیث۴۹۱

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : ما تَواضَعَ أحَدٌ إلاّ رَفَعَهُ اللّهُ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی اظهار تواضع و فروتنی نکرده، مگر آن که خداوند متعال او را رفعت و عزّت بخشیده است. بحارالأنوار، ج ۷۲، ص ۱۲۰، ح ۷

حدیث۴۹۲

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : عَلَیْکُمْ بِمَکارِمِ الْاَخْلاقِ، فَإِنَّ اللّهَ عَزَّوَجَلَّ بَعَثَنی بِها، وَ إِنَّ مِنْ مَکارِمِ الْاَخْلاقِ: أنْ یَعْفُوَالرَّجُلُ عَمَّنْ ظَلَمَهُ، وَ یُعْطِیَ مَنْ حَرَمَهُ، وَ یَصِلَ مَنْ قَطَعَهُ، وَ أنْ یَعُودَ مَنْ لایَعُودُهُ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: بر شما باد رعایت مکارم اخلاق، که خداوند مرا بر آن ها مبعوث نمود، و ـ بعضی از ـ آن ها عبارتند از: کسی که بر تو ظلم کند ـ به جهت غرض شخصی ـ او را ببخش، کسی که تو را نسبت به چیزی محروم گرداند کمکش نما، با شخصی که با تو قطع دوستی کند رابطه دوستی داشته باش، شخصی که به دیدار تو نیاید به دیدارش برو. بحارالأنوار، ج ۶۶، ص ۳۷۵، ح ۲۴.

حدیث۴۹۳

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : ما الخشوع ؟ قال : التواضع فی الصلاهٔ و ان یقبل العبد بقلبه کله علی ربه ... ؛ از پیامبر اکرم (ص) سؤال شد: خشوع چیست ؟ فرمود:فروتنی و خاکساری درنماز و این که بنده با تمام قلبش به سوی خدا برود... (بحار الانوار، ج ,۸۴ ص ۲۶۴)

حدیث۴۹۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مروهٔ الحضر، قراءهٔ القران ومجالسهٔ العلماء و النظر فی الفقه و المحافظهٔ علی الصلاهٔ فی الجماعات؛ از علی بن ابی طالب (علیه السلام) نقل شده که فرمود: جوانمردی در حضور در وطن ،قرآن خواندن و همنشینی با علماء و نگریستن در احکام دین و مواظبت بر نمازخواندن در جماعتهاست . (بحار الانوار، ج ,۸۸ ص ۱۰)

حدیث۴۹۵

امام علی ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : أفضل العبادهٔ العفاف؛ برترین عبادت، پاکدامنی است. الکافی: ۲ / ۴۶۸ / ۸.

حدیث۴۹۶

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ : انّ من العبادهٔ لین الکلام و افشاء السّلام؛ به نرمی سخن گفتن و سلام کردن به مردم عبادت است. غرر الحکم: ۳۴۲۱.

حدیث۴۹۷

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند : لو تمیزت الاشیاء لکان الصدق مع الشجاعهٔ؛ اگر اشیاء دسته بندی شوند بدون شک صدق وراستی با شجاعت وقهرمانی همراه خواهد بود. غرر الحکم : ۵ / ۱۱۸

حدیث۴۹۸

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند : ثمرهٔ الشجاعهٔ الغیرهٔ؛ غیرت، ثمره و حاصل شجاعت وقهرمانی است. غرر الحکم : ۳ / ۳۲۸

حدیث۴۹۹

امام جعفر صادق (علیه السلام) : الصبر رأس الایمان ؛ صبر سر ایمان است . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۴۰

حدیث۵۰۰

امام جعفر صادق (علیه السلام) : کان أمیرالمؤمنین صلوات الله علیه یقول : أفضل العبادهٔ العفاف؛ امیرالمؤمنین علیه السلام می فرمودند : بهترین عبادت عفت است . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۲۵

حدیث۵۰۱

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : خَمْسٌ مِنْ سُنَنِ الْمُرْسَلینَ: اَلْحَیاءُ وَ الْحِلْمُ وَ الْحِجامَهُٔ وَ السِّواکُ وَ التَّعَطُّرُ؛ پنج چیز از سنت پیغمبران است: حیا، بردباری، حجامت کردن، و مسواک و عطر زدن. نهج الفصاحه، ح ۱۴۶۳ .

حدیث۵۰۲

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اَقْرَبُکُمْ غَدا مِنّی فِی الْمَوْقِفِ اَصْدَقُکُمْ لِلْحَدیثِ وَ اَدّاکُمْ لِلاْمانَهِٔ وَ اَوفاکُمْ بِالْعَهْدِ وَ اَحْسَنُکُمْ خُلْقا وَ اَقْرَبُکُمْ مِنَ النّاسِ؛ نزدیک‌ترین شما به من در قیامت: راستگوترین، امانتدارترین، وفادارترین به عهد و پیمان، خوش اخلاق‌ترین و نزدیک‌ترین شما به مردم است. امالی طوسی، ص ۲۲۹ .

حدیث۵۰۳

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اَوصانی رَبّی بِسَبعٍ: اَوصانی بِالْاِخلاصِ فِی السِّرِّ وَ الْعَلانیَهِٔ وَ اَن اَعْفُوَ عَمَّن ظَلَمَنی و اُعْطِیَ مَن حَرَمَنی و اَصِلَ مَنْ قَطَعَنی و اَن یَکونَ صَمْتی فِکْرا وَ نَظَری عِبَرا؛ پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : پروردگارم هفت چیز را به من سفارش فرمود: اخلاص در نهان و آشکار، گذشت از کسی که به من ظلم نموده، بخشش به کسی که مرا محروم کرده، رابطه با کسی که با من قطع رابطه کرده، و سکوتم همراه با تفکّر و نگاهم برای عبرت باشد. کنزالفوائد، ص ۱۸۴ .

حدیث۵۰۴

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اِنّا اُمِرْنا مَعاشِرَ الاَنْبیاءِ بِمُداراهِٔ النّاسِ، کَما اُمِرْنا بِاِقامَهِٔ الفَرائِضِ؛ ما پیامبران، همان‌گونه که به برپا داشتن واجبات مأمور شده‌ایم، به مدارا کردن با مردم نیز مأمور شده‌ایم. امالی طوسی، ص ۵۲۱.

حدیث۵۰۵

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : آیا شما را از شبیه‌ترینتان به خودم با خبر نسازم؟ گفتند: آری ای رسول خدا! فرمودند: هر کس خوش اخلاق‌تر، نرم‌خوتر، به خویشانش نیکوکارتر، نسبت به برادران دینی‌اش دوست‌دارتر، بر حق شکیباتر، خشم را فروخورنده‌تر و با گذشت‌تر و در خرسندی و خشم با انصاف تر باشد. کافی، ج ۲، ص ۲۴۰، ح ۳۵ .

حدیث۵۰۶

امام صادق علیه السلام می فرمایند: مَنْ صَدَقَ لِسانُهُ زَکی عَمَلُهُ و مَن حَسُنَت نِیَّتُهُ زیدَ فی رِزقِهِ و مَن حَسُنَ بِرُّهُ بِأَهْلِ بَیْتِهِ مُدَّ لَهُ فی عُمْرِهِ؛ هر کس راستگو باشد، عملش پاکیزه می‌شود و رشد می‌کند؛ هر کس نیتش خوب باشد روزیش زیاد می‌شود و هر کس به

شایستگی در حق خانواده‌اش نیکی کند، عمرش طولانی می‌شود. کافی، ج ۲، ص ۱۰۵، ح ۱۱.

حدیث۵۰۷

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: اَرْبَعٌ تَزیدُ الرِّزْقَ: حُسْنُ الْخُلْقِ وَ حُسْنُ الْجِوارِ وَ کَفُّ الْاَذی وَ قِلَّةُ الضَّجْرِ؛ چهار چیز روزی را زیاد می کند: خوش اخلاقی، خوش‌رفتاری با همسایه، اذیت نکردن و کم کردن بی‌تابی. معدن الجواهر، ص ۳۹.

حدیث۵۰۸

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرماینـد: مَنْ تَوَکَّلَ عَلَی اللّهِ کَفاهُ مُؤْنَتَهُ وَ رِزْقَهُ مِنْ حَیْثُ لا یَحْتَسِبُ؛ هر کس به خدا توکّل کند، خداوند هزینه زندگی‌اش را کفایت کند و از جایی که گمان نمی‌برد، به او روزی می‌دهد. کنزالعمال، ح ۵۶۹۳ .

حدیث۵۰۹

امام صادق علیه السلام می فرمایند: اَلْبِرُّ یَزیدُ فِی الرِّزْقِ؛ نیکوکاری روزی را زیاد می کند. کتاب الزهد، ص ۳۳ .

حدیث۵۱۰

مـام علی علیه السـلام : تقواپیشـگان، نشانه‌هایی دارنـد که با آنها شـناخته می‌شونـد: راسـتگویی، امانتـداری، وفای به عهـد، کم فخر فروشـی، کم بخـل ورزیـدن، صـله رحِم، رحْم به ضـعیفان، کم موافقت کردن بـا زنان، به همه نیکی کردن، خوش‌اخلاقی، بردباری بسیار و پیروی از علم نزدیک کننده به خداوند. و آنان طوبی و سرانجام نیک دارند. طوبی درختی است که ریشه آن در خانه پیامبر خداصلی الله علیه وآله است . خصال، ص ۴۸۳، ح ۵۶

حدیث۵۱۱

امـام علی علیه السـلام : اِنَّ الْاَتْقیاءَ کُلُّ سَـخیٍّ مُتَعَفِّفٍ مُحْسِنٍ؛ همه تقوا پیشـگان سـخاوتمند، پاکـدامن و نیکوکارنـد. غررالحکم، ح ۳۴۰۱.

حدیث۵۱۲

امام علی علیه السـلام : اَلْمُتَّقونَ فیها (فِی الدُّنیا) هُمْ اَهْلُ الْفَضائِلِ مَنْطِقُهُمُ الصَّوابُ وَ مَلْبَسُـهُمُ الاِقْتِصادُ وَ مَشْیُهُمُ التَّواضُعُ؛ تقواپیشگان، در دنیا اهل فضایلند، گفتارشان راست و درست، روششان میانه‌روی و رفتارشان متواضعانه است. نهج البلاغه، از خطبه ۱۸۴ .

حدیث۵۱۳

امام علی علیه السـلام : اَلتَّقْوی ظاهِرُهُ شَـرَفُ الـدُّنْیا وَ باطِنُهُ شَـرَفُ الْآخِرَةِ ؛ تقوا، ظاهرش شـرافت دنیا و باطنش شـرافت آخرت است. غررالحکم، ح ۱۹۹۰ .

حدیث۵۱۴

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : ثَلاثٌ مَنْ اَتَی اللّه بِواحِدَةٍ مِنْهُنَّ اَوْجَبَ اللّه لَهُ الْجَنَّةَ: اَلْاِنْفاقُ مِنْ اِقْتارٍ وَ الْبِشْرُ لِجَمیعِ الْعالَمِ وَ الْاِنْصافُ مِنْ نَفْسِهِ؛ هر کس یکی از این کارها را به درگاه خدا ببرد، خداوند بهشت را برای او واجب می گرداند: انفاق در تنگدستی، گشاده‌رویی با همگان و رفتار منصفانه. کافی، ج ۲، ص ۱۰۳، ح ۲.

حدیث۵۱۵

حضرت رسوا اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سادَةُ النّاسِ فِی الدُّنْیا الأسْخِیاء، سادَةُ النّاسِ فِی الاخِرَةِ الْاَتْقِیاء؛ سرور و سید مردم در دنیا افراد سخاوتمند خواهند بود، و سید و سرور انسان‌ها در قیامت پرهیزکاران هستند. بحارالأنوار: ج ۶۸، ص ۳۵۰، ح ۱

حدیث۵۱۶

امام صادق علیه السلام می فرمایند : اِنَّ صِلَةَ الرَّحِمِ وَالبِرَّ لَیُهَوِّنانِ الحِسابَ وَیَعْصِمانِ مِنَ الذُّنوبِ؛ صله رحم و نیکی، حساب (قیامت) را آسان و از گناهان جلوگیری می کند. کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۱ .

حدیث۵۱۷

امام صادق علیه السلام می فرمایند : صِلَةُ الْاَرحامِ تُزَکّی الْاَعمالَ وَتُنْمی الْاَموالَ وَ تَدْفَعُ الْبَلوی وَتُیَسِّرَ الْحِسابَ وَتُنْسِئُ فِی الْاَجَلِ؛ صله رحم، اعمال را پاکیزه، اموال را بسیار، بلا را برطرف و حساب (قیامت) را آسان می کند و مرگ را به تأخیر می‌اندازد. کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۳ .

حدیث۵۱۸

امام علی علیه السلام می فرمایند : صِلَةُ الرَّحِمِ تُدِرُّ النِّعَمَ وَ تَدْفَعُ النِّقَمَ؛ صله رحم، نعمت‌ها را فراوان می کند و سختی‌ها را از بین می‌برد. غررالحکم، ح ۵۸۳۶.

حدیث۵۱۹

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله می فرمایند : ما عَمِلَ ابْنُ آدَمَ شَیْئاً اَفْضَلَ مِنَ الصَّلاةِ وَ صَلاحِ ذاتِ الْبَیْنِ وَ خُلْقٍ حَسَنٍ ؛ انسان هیچ کاری بهتر از نماز، اصلاح میان مردم و خوش اخلاقی نکرده است. نهج الفصاحه، ح ۲۶۵۱ .

حدیث۵۲۰

امام علی علیه السلام : اَلْعَدلُ اَفْضَلُ مِنَ الشَّجاعَةِ لِاَنَّ النّاسَ لَو اسْتَعْمَلُوا الْعَدْلَ عُموما فی جَمیعِهِمْ لَاسْتَغْنَوْا عَنِ الشَّجاعَةِ؛ عدالت بهتر از شجاعت است، زیرا اگر مردم همگی عدالت را درباره یکدیگر به‌کار گیرند، از شجاعت بی‌نیاز می‌شوند. شرح‌نهج‌البلاغه ابن‌ابی‌الحدید،ج ۲۰،ص۳۳۳،ح۸۱۶ .

حدیث۵۲۱

امام علی علیه السلام می فرمایند: خَیْرُ النّاسِ مَنْ اِذا اُعْطِیَ شَکَرَ وَ اِذَا ابْتُلِیَ صَبَرَ وَ اِذا ظُلِمَ غَفَرَ؛ بهترین مردم کسی است که چون

چیزی به او داده شود شکر کند و چنانچه گرفتار شود صبر نماید و اگر به او ظلم شود درگذرد. غررالحکم، ج ۳، ص ۴۳۳، ح ۵۰۲۰.

حدیث۵۲۲

امام علی علیه السلام می فرمایند: خَيْرُ النّاسِ مَنْ كافى عَلَى الْقَبيحِ بِالْجَميلِ؛ بهترین مردم کسی است که در برابر بدی، خوبی نماید. غررالحکم، ج ۴، ص ۱۷۸، ح ۵۷۵۰.

حدیث۵۲۳

امام علی علیه السلام می فرمایند: خَيْرُ هذِهِ الْأُمَّةِ النَّمَطُ الْأَوْسَطُ؛ بهترین این امت، میانه‌روها هستند. بحارالأنوار، ج ۴، ص ۴۱، ح ۱۸.

حدیث۵۲۴

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: خَيْرُ اَهْلِ الدُّنْيا وَ اَهْلِ الْآخِرَةِ اَخْلاقا مَنْ يَعْفوعَمَّنْ ظَلَمَهُ وَمَنْ يُعْطى مَنْ حَرَمَهُ وَمَنْ يَصِلُ مَنْ قَطَعَهُ مِنْ ذَوى اَرْحامِهِ وَ اَهْلِ وِلايَتِهِ؛ بهترین اهل دنیا و آخرت از نظر اخلاق کسی است که اگر کسی به او ستم کرده، عفوش نماید و به کسی که محرومش نموده عطا کند و با خویشاوندان و دوستانش که با وی قطع رابطه کرده‌اند، رابطه برقرار کند. مستدرک الوسائل، ج ۹، ص ۱۰، ح ۱۰۰۵۲.

حدیث۵۲۵

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : اِنَّ فِی الرِّفْقِ الزِّيادَةَ وَ الْبَرَكَةَ وَ مَنْ يُحْرَمِ الرِّفْقُ يُحْرَمِ الْخَيْرَ؛ در مدارا، فزونی و برکت است، و هر کس از مدارا محروم باشد، از خیر، محروم شده است. (کافی، ج ۲، ص ۱۱۹، ح ۷.)

حدیث۵۲۶

امام صادق علیه‌السلام : ما مِنْ عَبْدٍ كَظَمَ غَيْظا اِلّا زادَهُ اللّه عَزَّوَجَلَّ عِزّا فِى الدُّنْيا وَالآخِرَةِ؛ هیچ بنده‌ای نیست که خشمی را فرو خورد مگر آنکه خداوند عزوجل در دنیا و آخرت بر عزت او بیفزاید. اصول کافی، ج ۲، ص ۱۱۰ .

حدیث۵۲۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: مَنْ كَفَّ غَضَبَهُ كَفَّ اللّه عَنْهُ عَذابَهُ؛ هر کس خشم خود را نگه دارد خداوند عذابش را از او باز می‌دارد. بحارالأنوار، ج ۷۳، ص ۲۶۳، ح۷ .

حدیث۵۲۸

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: مَنْ كَظَمَ غَيْظا وَهُوَ قادِرٌ عَلى اَنْ يُنْفِذَهُ مَلأَهُ اللّه أَمْنا وَايمانا؛ هر کس در حالی که می‌تواند خشم خود را عملی کند، آن را فرو برد، خداوند او را سرشار از آرامش و ایمان می‌کند. نهج الفصاحه، ح ۲۷۷۸.

حدیث۵۲۹

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: ما تَجَرَّعَ عَبدٌ جُرعَةً اَفضَلَ عِنْدَ اللّهِ مِنْ جُرعَةِ غَيْظٍ كَظَمَها اِبتِغاءَ وَجهِ اللّهِ؛ انسان هیچ جرعه‌ای ننوشید که نزد خدا از جرعه خشمی که برای رضای خدا فرو خورد بهتر باشد. میزان الحکمهٔ ج ۹ ، ص ۴۳۳۴.

حدیث۵۳۰

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: اَلا اِنَّ خَيرَ الرِّجالِ مَن كانَ بَطیءَ الغَضَبِ سَريعَ الرِّضا؛ بدانید که بهترین انسان‌ها کسانی هستند که دیر به خشم آیند و زود راضی شوند. میزان الحکمهٔ ج ۴ ، ص ۱۶۱۰.

حدیث۵۳۱

امام باقر علیه السلام می فرمایند: اَلْحِلْمُ لِباسُ الْعالِمِ فَلا تَعْرَيَنَّ مِنْهُ؛ بردباری لباس عالم است، پس تو خود را از آن عریان مدار. کافی، ج ۸، ص ۵۵ .

حدیث۵۳۲

امام علی علیه السلام می فرمایند: اَلْحِلْمُ نورٌ جَوهَرُهُ الْعَقْلُ؛ بردباری نوری است که جوهره آن عقل است. غررالحکم، ج ۱، ص ۳۱۱، ح ۱۱۸۵.

حدیث۵۳۳

امام علی علیه السلام می فرمایند: اَوَّلُ عِوَضِ الْحَليمِ مِنْ حِلْمِهِ اَنَّ النّاسَ اَنْصارُهُ عَلَى الْجاهِلِ؛ اول نتیجه‌ای که شخص بردبار از بردباریش می گیرد، پشتیبانی مردم از او در برابر نادان است. وسائل الشیعه، ج ۱۱، ص ۲۱۲.

حدیث۵۳۴

امام علی علیه السلام می فرمایند: اِذا اَحَبَّ اللّهُ عَبْدا زَيَّنَهُ بِالسَّكينَةِ وَالْحِلْمِ؛ هر گاه خداوند بنده‌ای را دوست بدارد او را با آرامش و بردباری آراسته می گرداند. غررالحکم، ج ۳، ص ۱۶۱، ح ۴۰۹۹.

حدیث۵۳۵

امام علی علیه السلام می فرمایند: اَلْحِلْمُ وَالْاَناةُ تَوأَمانِ، يُنْتِجُهُما عَلُوُّ الْهِمَّةِ؛ بردباری و وقار دو همزادند که همّت عالی آنها را به وجود می آورد. نهج البلاغه، حکمت ۴۶۰.

حدیث۵۳۶

امام علی علیه السلام می فرمایند: مِنْ عَلامَةِ اَحَدِهِمْ (الْمُتَقينَ) اَنَّكَ تَرى لَهُ قُوَّةً فى دينٍ... وَحِرْصا فى عِلْمٍ وَعِلْما فى حِلْمٍ؛ از نشانه‌های پرهیزکاران این است که می‌بینی در دین نیرومند... در کسب دانش حریص و دارای علم همراه با بردباری‌اند. نهج البلاغه، خطبه ۱۹۳.

حدیث۵۳۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: ثَلاثٌ مِنْ مَکارِمِ الْاَخْلاقِ فِی الدُّنْیا وَالآخِرَهِ اَنْ تَعْفُوَ عَمَّنْ ظَلَمَکَ وَتَصِلَ مَنْ قَطَعَکَ وَ تَحْلُمَ عَمَّنْ جَهِلَ عَلَیْکَ؛ سه چیز در دنیا و آخرت از مکارم اخلاق است: از کسی که به تو ظلم کرده درگذری، با کسی که با تو قطع رابطه کرده، رابطه برقرار کنی و با کسی که با تو سبکسری می کند بردباری نمایی. نهج الفصاحه، ح ۱۲۸۸.

حدیث۵۳۸

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: فَأَمَّا الْحِلْمُ فَمِنْهُ رُکوبُ الْجَمیلِ، وَصُحْبَهُ الْأَبْرارِ وَرَفْعٌ مِنَ الضَّعَهِ وَرَفْعٌ مِنْ الْخَساسَهِ وَتَشَهِّی الْخَیْرِ وَتَقَرُّبُ صاحِبِهِ مِنْ مَعالِی الدَّرَجاتِ وَالْعَفْوُ وَالْمَهَلُ وَالْمَعْروفُ وَالصَّمْتُ فَهذا ما یَتَشَعَّبُ لِلْعاقِلِ بِحِلْمِهِ؛ رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: حاصل بردباری: آراسته شدن به خوبیها، هم‌نشینی با نیکان، ارجمند شدن، عزیز گشتن، رغبت به نیکی، نزدیک شدن بردبار به درجات عالی، گذشت، آرامش و تأنی، احسان و خاموشی. اینها ثمره بردباری عاقل است. تحف العقول، ص ۱۶ .

حدیث۵۳۹

امام کاظم علیه السلام : وَاللّهِ ما اُعْطِیَ مُؤْمِنٌ قَطَّ خَیْرَ الدُّنْیا وَالْآخِرَهِ، اِلّا بِحُسْنِ ظَنِّهِ بِاللّهِ عَزَّوَجَلَّ وَ رَجائِهِ لَهُ وَ حُسْنِ خُلْقِهِ وَالْکَفِّ عَنِ اغْتیابِ الْمُؤْمِنینَ؛ به خدا قسم خیر دنیا و آخرت را به مؤمنی ندهند مگر به سبب حسن ظن و امیدواری او به خدا و خوش اخلاقی اش و خودداری از غیبت مؤمنان. بحارالأنوار، ج ۶، ص ۲۸، ح ۲۹ .

حدیث۵۴۰

امام علی علیه السلام : مَنْ تَوَکَّلَ عَلَی اللّهِ ذَلَّتْ لَهُ الصِّعابُ وَتَسَهَّلَتْ عَلَیْهِ الْأَسْبابُ؛ هر کس به خدا توکل کند، دشواری‌ها برای او آسان می‌شود و اسباب برایش فراهم می گردد. غررالحکم، ح ۹۰۲۸.

حدیث۵۴۱

امام علی علیه السلام : اِنَّ اَهْنَأَ النّاسِ عَیْشا مَنْ کانَ بِما قَسَمَ اللّهُ لَهُ راضیا؛ هر کس به آنچه خداوند به او داده است راضی باشد، راحت‌ترین زندگی را دارد. غررالحکم، ح ۳۳۹۷.

حدیث۵۴۲

امام باقر علیه السلام : اِنَّ اللّهَ عَزَّوَجَلَّ یَقی بِالتَّقْوی عَنِ الْعَبْدِ ما عَزُبَ عَنْهُ عَقْلُهُ وَیُجَلّی بِالتَّقوی عَنْهُ عَماهُ وَجَهْلَهُ؛ خداوند به وسیله تقوا بنده را حفظ می کند از آنچه که عقلش به آن نمی‌رسد و کور دلی و نادانی او را بر طرف می‌سازد. کافی، ج ۸، ص ۵۲، ح ۱۶ .

حدیث۵۴۳

امام علی علیه السلام : لَوْ اَنَّ السَّماواتِ وَالْاَرْضَ کانَتا عَلی عَبْدٍ رَتْقا ثُمَّ اتَّقَی اللّهَ لَجَعَلَ اللّهُ لَهُ مِنْها مَخْرَجا وَرَزَقَهُ مِنْ حَیْثُ لا یَحْتَسِبُ؛ اگر آسمان‌ها و زمین، راه را بر بنده‌ای ببندند و او تقوای الهی پیشه کند، خداوند حتما راه گشایشی برای او فراهم خواهد کرد و از جایی که گمان ندارد روزی‌اش خواهد داد. غررالحکم، ح ۷۵۹۹.

حدیث۵۴۴

پیامبر صلی الله علیه و آله : لَيْسَ مِنْ عَبْدٍ يَظُنُّ بِاللّهِ خَيْرا إلاّ كانَ عِنْدَ ظَنِّهِ بِهِ؛ بنده‌ای نیست که به خداوند خوش گمان باشد مگر آن که خداوند نیز طبق همان گمان با او رفتار کند. بحارالأنوار، ج ۷۰، ص ۳۸۴، ح۴۲.

حدیث۵۴۵

امام سجاد(علیه السلام) می فرمایند: الخیر کله صیانه الانسان نفسه؛ تمام خیر آن است که انسان، خویشتن دار باشد. تحف العقول، ص ۴۴۸.

حدیث۵۴۶

امام سجاد(علیه السلام) می فرمایند: لایقل عمل مع تقوی و کیف یقل ما یتحبل ؛ هیچ عملی آنگاه که از پشتوانه تقوا برخوردار باشد، اندک نخواهد بود. پس چگونه عملی که به درگاه خداوند مقبول افتاده است، اندک باشد؟ تحف العقول، ص ۴۴۸.

حدیث۵۴۷

امام سجاد(علیه السلام) می فرمایند: من قنع بما قسم الله له فهو من اغنی الناس؛ کسی که به آنچه خدا برایش در نظر گرفته است، قانع باشد، او از بی نیازترین مردمان به شمار می آید. تحف العقول، ص ۴۴۸.

حدیث۵۴۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که توفیق توبه یافت (و این عنایت الهی به او شد) از پذیرفته شدن آن محروم نگردد. (غررالحکم ، باب توبه)

حدیث۵۴۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که توبه کند به سوی خدا بازگشته است. (غررالحکم ، باب توبه)

حدیث۵۵۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: میوه توبه ، بازیافت کردن تقصیرات نفس و جبران و تدارک آن است. (غررالحکم ، باب توبه)

حدیث۵۵۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: توبه رحمت حق را به زمین نازل گرداند. (غررالحکم ، باب توبه)

حدیث۵۵۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که تأنّی داشته باشد شایسته آن است که به هدف خویش برسد. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۵۵۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تأنّی در کار دور اندیشی است. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۵۵۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تأنّی در کار پشت گرمی آورد. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۵۵۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تأنّی در کار، آن را از سستی و بی پایگی ایمن سازد. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۵۵۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: با تأنّی مطلب ها آسان گردد. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۵۵۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: با تأنّی اسباب کار فراهم و آسان گردد. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۵۵۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به عقب انداختن کیفر نشانه کمال حلم و بردباری است. (غررالحکم ، باب تأخیر)

حدیث۵۵۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بزرگواری کامل نگردد جز به پاکدامنی و ایثار. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۶۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: از نیکوترین احسانها ایثار است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۶۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: از برترین انتخابها آن است که آدمی خود را به زیور ایثار بیاراید. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۶۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که در مال خود بر تو ایثار کند تو را بر خویش برگزیده (و شایسته نام ایثارگری است). (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۶۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که دیگری را بر خود مقدّم دارد شایسته نام فضیلت و برتری است. (غررالحکم و

دررالکلم)

حدیث۵۶۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که دیگران را بر خود برگزیند به کمال جوانمردی رسیده است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۶۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: برای بزرگواری انسان ایثار بس است (و برای رسیدن به بزرگی کافی است که خوی ایثار در آدمی پدید آید). (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۶۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: در هنگام ایثار دیگران بر خویشتن گوهر مردمان بزرگوار آشکار گردد. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۶۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بهترین صفات انسانی ایثار است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۶۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: برترین جود و بخشش ایثار است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۶۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایثار شیوه نیکان و خلق و خوی برگزیدگان است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۷۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایثار بهترین نیکوکاری ها و والاترین مرتبه های ایمان است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۷۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایثار برترین مرتبه های بزرگواری و بالاترین خلق و خوی انسانی است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۷۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایثار برترین عبادت و بزرگترین آقایی است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۷۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایثار شریف‌ترین بزرگواری است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۷۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایثار نهایت نیکوکاری است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۷۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایثار خوی نیکان است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۷۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: (برگزیدن دیگران بر خود) فضیلت و برتری است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۷۷

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: با انصاف ، دوستان و نزدیکان فراوان دارد. (شرح غررالحکم ، ج ۲، ص ۵۴۳)

حدیث۵۷۸

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: بدانید که هر کس با مردم به انصاف رفتار کند، خداوند جز بر عزّت او نیفزاید. (کافی ، ج ۲، ص ۱۴۴)

حدیث۵۷۹

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: انصاف خصلت بزرگان است . (شرح غررالحکم ، ج ۱، ص ۱۵۲)

حدیث۵۸۰

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: بالاترین شرافتها خود داری از تبذیر و اسراف است. (غررالحکم ، باب تبذیر و اسراف)

حدیث۵۸۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : زیوری همچون ادب نیست. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۵۸۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : ادب نیکو، زشتی نسب را بپوشاند. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۵۸۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : ادب نیکو، برترین نسبها و شریف‌ترین وسیله هاست. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۵۸۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : سه خصلت است که بر آنها چیزی فزونی نیابد: ادب نیکو، دوری گزیدن از تهمت، خودداری از انجام محرّمات الهی. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۵۸۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : میوه ادب، نیکویی خلق است. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۵۸۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : ادب کمال مرد است. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۵۸۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : ادب بهترین خوی و خصلت است. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۵۸۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : ادبها جامه هایی تازه و نو است. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۵۸۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : بهترین خُلق ها آن است که از ستیزه جویی دورتر باشد. (شرح غررالحکم ، ج ۳، ص ۴۲۵)

حدیث۵۹۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : خوش خلقی محبّت به جای می گذارد و به مودّت تحکیم می بخشد. (شرح غررالحکم ، ج ۳، ص ۴۱۸)

حدیث۵۹۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : خوشرویی ، سرآغاز بخشش است. شرح غررالحکم ، ج ۱، ص ۱۶۷

حدیث۵۹۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : خوشرویی به دوستان اُنس بیشتری می دهد. شرح غررالحکم ، ج ۱، ص ۱۹۱

حدیث۵۹۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : خوشرویی احسانی است بی هزینه. شرح غررالحکم ، ج ۱، ص۳۸۸

حدیث۵۹۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : گشاده رویی خصلت آزاد مرد است. شرح غررالحکم ، ج ۱، ص ۱۲۷

حدیث۵۹۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : خوشرویی ، آتش دشمنی را خاموش می کند. (شرح غررالحکم ، ج ۱، ص ۱۵۰)

حدیث۵۹۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : گرامی ترین حسب و اصالت خانوادگی ، خوش خُلقی است. نهج البلاغه

حدیث۵۹۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : خوش خوئی بهترین همدم است . (تحف العقول ، ص ۲۱۹)

حدیث۵۹۸

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اخلاق خوب از اعمال بهشت است. (نهج الفصاحه ، ۲۷۳۹)

حدیث۵۹۹

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر کس از شما خوش خلق تر است ، پیش من محبوب تر است. (نهج الفصاحه ، ۹۰۷)

حدیث۶۰۰

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بهترین شما کسانی هستند که اخلاقشان بهتر است و با مردم سازگارند و کسان را با یکدیگر سازگاری دهند. (نهج الفصاحه ، ۱۴۷۲)

حدیث۶۰۱

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خوش اخلاقی گناه را محو می کند ، چنانکه آفتاب یخ را آب می کند. (نهج الفصاحه ، ۸۴۵)

حدیث۶۰۲

امام علی (علیه السلام) می قرمایند : دوراندیشی سرمایه است . (شرح غررالحکم ، ج ۱، ص ۱۲)

حدیث۶۰۳

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : مومن باید هشت صفت داشته باشد : وقار در حوادث سخت و صبر به هنگام

بلیّه و شکر به هنگام گشایش و قناعت به روزای که خدای والا داده است , به دشمنان ستم نکند و مزاحم دوستان نشود , تنش به رنج باشد و مردم از او در آسایش باشند. (نهج الفصاحه ، حدیث ۳۲۲۰)

حدیث۶۰۴

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : هر که آسانگیر و نرم و ملایم باشد خدا او را به جهنم حرام کند. (نهج الفصاحه ، حدیث ۲۹۱۱)

حدیث۶۰۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: از نشانه های خیر و خوبی، خود داری کردن از آزار دیگران است. غررالحکم ، باب آزار

حدیث۶۰۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که از آزار دیگران خودداری کند هیچ کس با او دشمنی نکند. غررالحکم ، باب آزار

حدیث۶۰۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: برترین شرافتها خودداری از آزار دیگران و بذل احسان به آنهاست. غررالحکم ، باب آزار

حدیث۶۰۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آن که بخشش اموال بر او سهل باشد، امیدها به او رو کنند. (شرح غررالحکم ، ج ۵، ص ۲۲۹)

حدیث۶۰۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: زهدی همچون خویشتن داری از حرام نیست. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث۶۱۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از بهترین مکارم اخلاق اجتناب از محرمات الهی است. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث۶۱۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سه چیز است که نجات و رستگاری در آنهاست : ملازمت با حق ، دوری کردن از باطل ، و بر نشستن بر مرکب تلاش و کوشش. غررالحکم ، باب حق

حدیث۶۱۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مؤمن نیست مگر بردبار و مهربان. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۱۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: راهنمایی شود بر بردباری مرد به تحمل بسیارش، و بر جود و کرمش به انعام و نعمت بخشی بسیارش. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۱۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: عزّتی برتر از حلم نیست. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۱۵

بزرگواری و شرفی والاتر از بردباری نیست. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۱۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: فضیلت و برتری ، همچون حلم نیست. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۱۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پشتیبانی ، همچون بردباری و حلم نیست. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۱۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حلم و بردباری برای علم و دانش وزیر خوبی است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۱۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از شریف ترین علم ها و دانش ها آراسته شدن آن به حلم و بردباری است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۲۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: عقل آراسته نگردد تا آن گاه که حلم کمک کار و وزیرش گردد. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: درخت علم و دانش به بار ننشیند ، تا آن گاه که حلم با او مقرون گردد. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۲۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که خود را به بردباری وادار کند و یا جویای آن باشد ، بردبار شود. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۲۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که خود را به حلم و بردباری بیاراید سبکسری و خشم او فرو نشیند. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۲۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری برای وقار و سنگینی انسان بس است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۲۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کمال علم و دانش به بردباری است و کمال بردباری به بسیاری تحمّل و فرو بردن خشم است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۲۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: وسیله وقار و سنگینی بردباری است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۲۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اساس علم و دانش حلم و بردباری است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۲۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری نیکو ، دلیل و نشانه علم بسیار است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۲۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: زیبایی و جمال انسانی به حلم و بردباری است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۳۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با زیادی عقل بردباری و حلم فراوان گردد. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۳۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به وسیله حلم ، یاران زیاد گردند. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۳۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر گاه خداوند بنده ای را دوست دارد او را به آرامش و بردباری بیاراید. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۳۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی بردبار کسی است که چون آزارش کنند صبر کند و چون ستمی به او رسد بیامرزد و

بگذرد. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۳۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری جز فرو بردن خشم و زمام خویش به دست گرفتن نیست. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۳۵

امام علی (علیه السـلام) می فرماینـد: به راستی بها و ارزشـی که به تو می دهنـد به خاطر ادب تو است پس آن را به بردباری بیارای. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۳۶

امام علی (علیه السـلام) می فرمایند: اگر در خشم ، انتقامجویی و تسلّای نفس است ، ولی در حلم و بردباری پاداش نیک نیکوکاران نهفته است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۳۷

امام علی (علیه السـلام) می فرماینـد: به راستی که برترین مردم کسـی است که در هنگام قدرت (بر انتقام) بردباری کند و در هنگام ثروتمندی و غنا زهد ورزد و در هنگام داشتن نیرو و قوت به عدل و انصاف عمل کند. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۳۸

امام علی (علیه السـلام) می فرماینـد: بردباری در هنگام خشم سـخت ، ایمن سازد (انسان را) از خشم خـدای جبّار. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۳۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آراسته ترین خصلت ها بردباری و پاکدامنی است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۴۰

امام علی (علیه السـلام) می فرمایند: از خشم ، به وسیله بردباری خود را در پرده گیر و بپوشان و از پندار و گمان بیهوده نیز به وسیله فهم ، چشم پوشی کن. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۴۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری ، آتش خشم را خاموش سازد و تندی کردن ، آن را بر افروزد. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۴۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری ، زیور علم و سبب مسالمت و سازش است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۴۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردبار کسی است که دشوار نیست بر او به کار بردن حلم و بردباری (و به خوبی می تواند آن را در جای خود به کار برد) غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۴۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری ، نوری است که گوهر آن عقل است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۴۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری ، نشانه کمال عقل است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۴۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری ، زیور علم و دانش است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۴۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری کن تا گرامی ات دارند. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۴۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برترین بردباری ها فرو بردن خشم و در اختیار گرفتن نفس در هنگام قدرت (بر تلافی و انتقام) است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۴۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نیرومندترین مردمان کسی است که به وسیله بردباری بر خشم خویش فائق آید. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۵۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شجاع ترین مردم کسی است که با کمک حلم و بردباری ، بر جهل و نادانی غالب و پیروز آید. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۵۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که بهترین اخلاق مردان ، حلم و بردباری است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۵۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آشتی و مسالمت ، میوه حلم و بردباری است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۵۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری ، میوه علم و دانش است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۵۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری ، اساس ریاست و آقایی است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۵۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری ، سر آغاز فضیلت و برتری انسان است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۵۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری ، زیور خلق و خوی انسانی است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۵۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خصلتی ، همچون شرم و حیا نیست. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۵۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از کمال مردانگی است که از خود شرم کنی. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۵۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که گفتارش با شرم و حیاء همراه باشد تباهی و نابودی در کار خود ندارد. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۶۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شرم بسیار مرد ، نشانه و دلیل ایمان او است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۶۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شرم انسان از خویش میوه ایمان است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۶۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ریشه مردانگی حیاست و میوه آن هم پاکدامنی است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۶۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برترین شرم ها شرم از خدای سبحان است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۶۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که حیا و عفت از خلق و خو های ایمان است و به راستی این هر دو ، خصلت آزادگان و خوی نیکان است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۶۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بهترین جامه ها و پوشش های دین ، شرم و حیاست. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۶۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: عاقل ترین مردم با حیاترین آنهاست. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۶۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: عفیف ترین شما با حیاترین شماست. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۶۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شرم از خدای سبحان انسان را از عذاب دوزخ نگه دارد. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۶۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سخاوت و حیا برترین خصلت ها هستند. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۷۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ایمان و حیا هر دو به یک ریسمان بسته و با یکدیگر هستند و از هم جدا نشوند. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۷۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شرم ، از خداوند بسیاری از خطاها را محو کند. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۷۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شرم ، انسان را از کار زشت باز دارد. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۷۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شرم تمامی بزرگواری و بهترین خصلت هاست. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۷۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حیا و شرم با عفت و پرهیزکاری همراه است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۷۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شرم و حیا خوی پسندیده ای است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۷۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حیا ، چشم پوشی کردن(از محرمات) است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۷۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حیا و شرم با محرومیت (ظاهری) همراه است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۷۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حیا ، کلید هر خیری است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۷۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حیا ، باز دارنده است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۸۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حیا و شرم ، زیباست. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۸۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشرویی بسیار، نشانه بخشندگی است. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۶۸۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گشادگی رو و به شکفتگی ، و عطا بخشی و نیکوکاری و بذل هدیه ، همه اینها وسیله ای است برای جلب دوستی و محبت مردمان. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۶۸۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: وسیله محبت و دوستی خوشرویی است. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۶۸۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشرویی از نشانه های رستگاری است. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۶۸۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشرویی راهنمای کرامت نفس و بزرگواری تو است، و فروتنی و تواضعت خبر از شرافت خوی تو می دهد. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۶۸۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشرویی تو سر آغاز نیکوکاری و وعده ات سر آغاز عطا و بخشش تو است. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۶۸۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با خوشرویی و گشاده رویی جایگاه بخشش (نزد خدای تعالی و مردم) نیکو شود. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۶۸۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گشاده رویی منظری زیبا و شگفت آور است و خویی درخشنده است. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۶۸۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشرویی برای بذل احسان به دیگران وسیله بی خرجی است. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۶۹۰

خوشرویی رفیقان را (با انسان) انس دهد. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۶۹۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شکفته رویی آتش دشمنی را خاموش کند. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۶۹۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گشاده رویی (نوعی) احسان است. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۶۹۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گشاده رویی شیوه آزادگان است. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۶۹۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشرویی سر آغاز نیکوکاری است. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۶۹۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشرویی نیکوکاری است و ترش رویی گناه و آزار است. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۶۹۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سه چیز است که محبت و دوستی مردم را در پی دارد : خوش خلقی ، خوش رفاقتی ، فروتنی. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۶۹۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شریف‌ترین خلق و خوی ، رعایت کردن دوستی است ، و بهترین همّت ها و تصمیم ها انجام وعده است. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۶۹۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: وَ الصَّدَقَهُ دَوَاءٌ مُنْجِحٌ وَ أَعْمَالُ الْعِبَادِ فِی عَاجِلِهِمْ نُصْبُ أَعْیُنِهِمْ فِی آجَالِهِمْ؛ صدقه دادن دارویی ثمر بخش است ، و کردار بندگان در دنیا ، فردا در پیش روی آنان جلوه گر است. نهج البلاغه، حکمت ۷

حدیث۶۹۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که به خدای سبحان را پایگاه امیدش قرار دهد، خدای تعالی کار دین و دنیای او را کفایت کند. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۷۰۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هیچ جوانمردی مانند پاکدامنی از گناهان نیست. غررالحکم و دررالکلم ، باب گناه

حدیث۷۰۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هیچ پارسایی همچون پرهیز از گناهان نیست. غررالحکم و دررالکلم ، باب گناه

حدیث۷۰۲

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: خَيْرُكُمْ مَنْ اَطابَ الْكَلامَ وَاَطْعَمَ الطَّعامَ وَ صَلّی بِاللَّيلِ وَالنّاسُ نيامٌ؛ بهترین شما کسی است که خوش‌زبان باشد، به دیگران طعام بدهد و هنگامی که مردم در خوابند نماز (شب) بخواند. عیون اخبار الرضا، ج ۱، ص ۷۱.

حدیث۷۰۳

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: اِنَّ مِنْ خَيْرِ رِجالِكُمُ التَّقِيُّ النَّقِيُّ السَّمِحُ الْكَفَّيْنِ النَّقيُّ الطَّرَفَيْنِ البَرُّ بِوالِدَيْهِ وَلا يُلْجِىءُ عِيالَهُ اِلى غَيْرِهِ؛ به درستی که از بهترین مردان شما کسی است که با تقوا، پاک، با سخاوت، حلال‌زاده، حلال‌خور، پاکدامن، پرهیزگار از ناسزاگویی باشد و به پدر و مادر خود نیکی کند و خانواده خود را به پناه دیگری نفرستد. کافی، ج ۲، ص ۵۷، ح ۷.

حدیث۷۰۴

امام علی علیه السلام می فرمایند: اَلْحِلْمُ يُطفى نارَ الْغَضَبِ وَالْحِدَّةُ تُؤَجِّجُ إِحْراقَهُ؛ بردباری آتش خشم را فرو می‌نشاند و تندی، آن را شعله‌ورتر می کند. غررالحکم، ج ۲، ص ۱۲۳، ح ۲۰۶۳.

حدیث۷۰۵

امام صادق علیه السلام می فرمایند: اَلْحِلْمُ سِراجُ اللّهِ... وَالْحِلْمُ يَدورُ عَلى خَمْسَةِ أَوْجُهٍ: أَنْ يَكونَ عَزيزا فَيَذِلَّ أَوْ يَكونَ صادِقا فَيُتَّهَمَ أَوْ يَدْعُوَ إِلَى الْحَقِّ فَيُسْتَخَفَّ بِهِ أَوْ أَنْ يُؤْذى بِلا جُرْمٍ أَوْ أَنْ يُطالِبَ بِالْحَقِّ وَيُخالِفوهُ فيهِ، فَإِنْ آتَيْتَ كُلًّا مِنْها حَقَّهُ فَقَدْ اَصَبْتَ... ؛ امام صادق علیه السلام می فرمایند: بردباری چراغ خداست... پنج چیز است که بردباری می‌طلبد: شخص عزیز باشد و خوار شود، راستگو باشد و نسبت ناروا داده شود، به حق دعوت کند و سبکش بشمارند، بی گناه باشد و اذیت شود، حق‌طلبی کند و با او مخالفت کنند. اگر در هر پنج مورد، به حق رفتار کنی، بردبار هستی... . بحارالأنوار، ج ۷۱، ص ۴۲۲، ح ۶۱.

حدیث۷۰۶

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : عائِدُ الْمَريضِ فى مَخْرَفَةِ الْجَنَّةِ، فَإِذا جَلَسَ عِنْدَهُ غَمَرَتْهُ الرَّحْمَةَ؛ عیادت کننده از بیمار، در نخلستان بهشت میوه می‌چیند و هرگاه نزد بیمار بنشیند، رحمت خدا او را فرا می گیرد. کنزالعمال، ح ۲۵۱۲۷.

حدیث۷۰۷

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مَنْ لا يَرْحَمِ النّاسَ لا يَرْحَمْهُ اللّه؛ هر کس به مردم رحم نکند، خداوند به او رحم نمی‌کند. نهج الفصاحه، ح ۲۸۹۹ .

حدیث۷۰۸

امام رضا علیه السلام می فرمایند: اَلتَّواضُعُ دَرَجاتٌ: مِنْها أَنْ يَعْرِفَ الْمَرْءُ قَدْرَ نَفْسِهِ فَيُنْزِلَها مَنْزِلَتَها بِقَلْبٍ سَليمٍ، لايُحِبُّ أَنْ يَأْتِىَ إِلى أَحَدٍ إِلاّ مِثْلَ مايُؤْتى إِلَيْهِ، إِنْ رَأى سَيِّئَةً دَرَأَها بِالْحَسَنَةِ، كاظِمُ الْغَيْظِ عافٍ عَنِ النّاسِ، وَاللّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنينَ؛ تواضع درجاتی دارد:

یکی از آنها این است که انسان انـدازه خود را بشـناسد و با طیب خاطر خود را در آن جایگاه قرار دهد، دوست داشـته باشد با مردم همان‌گونه رفتار کنـد که انتظار دارد با او رفتار کننـد، اگر بـدی دیـد آن را با خوبی جواب دهد، خشم خود را فرو خورد و از مردم درگذرد، و خداوند نیکوکاران را دوست دارد. کافی، ج ۲، ص ۱۲۴، ح ۱۳.

حدیث۷۰۹

پیامبراکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم می فرماینـد : أَمَّا الحَیاءُ فَیَتَشَعَّبُ مِنهُ اللِّینُ ، والرّأفَةُ، والمُراقَبَةُ للّهِ فِی السِّرِّ والعَلانیَةِ ، والسَّلامَةُ، واجْتِنابُ الشَّرِّ، والبَشاشَةُ، والسَّماحَةُ ، والظَّفَرُ، وحُسْنُ الثَّناءِ عَلَی المَرءِ فِی النّاسِ، فَهذا ما أصابَ العاقِلَ بِالحَیاءِ، فَطُوبی لِمَن قَبِلَ نَصیحَةَ اللّهِ وخافَ فَضیحَتَهُ؛ اما شاخه‌های حیا عبارتند از: نرمش، مهربانی، در نظر داشـتن خدا در آشـکار و نهان، سـلامت، دوری از بدی، خوشـرویی، گـذشت، بخشـندگی ، پیروزی و خوشـنامی در میـان مردم، اینها فوایـدی است که خردمنـد از حیا می‌برد. خوشا به‌حال کسی که نصیحت خدا را بپذیرد و از رسوایی خودش بترسد. تحف العقول، ص ۱۷.

حدیث۷۱۰

پیامبراکرم صـلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اَلسَّخیُّ قَریبٌ مِنَ اللّهِ ، قَریبٌ مِنَ النّاسِ ، قَریبٌ مِنَ الجَنَّةِ؛ سخاوتمند به خدا، مردم و بهشت نزدیک است. بحارالأنوار، ج ۷۳، ص ۳۰۸، ح ۳۷.

حدیث۷۱۱

پیامبراکرم صـلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : إنَّ أَوْلَی النّاسِ بِاللّهِ وَبِرَسولِهِ مَنْ بَدا بِالسَّلامِ؛ نزدیک‌ترین مردم به خدا و رسول او کسی است که آغازگر سلام باشد. بحارالأنوار، ج ۷۶، ص ۱۲، ح ۵۰ .

حدیث۷۱۲

امام علی علیه السـلام می فرماینـد: ثَلاثٌ مَنْ کُنَّ فیهِ فَقَدْ رُزِقَ خَیْرُ الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ، هُنَّ الرِّضا بِالقَضاءِ وَ الصَّبْرُ عَلَی الْبَلاءِ وَ الشُّکْرُ فِی الرَّخـاءِ؛ به راستی خیر دنیـا و آخرت روزیِ کسـی می‌گردد که از سه ویژگی برخوردار باشـد: خشـنودی به مقـدرات، صبر در بلا و شکر در آسایش. غررالحکم، ح ۴۶۷۰.

حدیث۷۱۳

پیامبر اکرم صـلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : ما وُضِعَ الرِّفْقُ عَلی شَیْ ءٍ اِلّا زانَهُ وَ لا وُضِعَ الخُرْقُ عَلی شَیْ ءٍ اِلّا شانَهُ؛ فَمَنْ اُعْطِیَ الرِّفْقَ اُعْطِیَ خَیْرَ الـدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ، وَ مَنْ حُرِمَهُ حُرِمَ خَیْرَ الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ؛ هر چیزی که با مدارا همراه شد، زیبا گردید و هر چیزی که با ناسازگاری همراه شد، زشت گردید. پس هر کس اهل مدارا شد، از خیر دنیا و آخرت برخوردار گردید و هر کس از مدارا محروم ماند، از خیر دنیا و آخرت بی بهره مانده است. بحارالأنوار، ج ۷۲، ص ۵۵، ح ۱۹ .

حدیث۷۱۴

پیامبر اکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم می فرماینـد : خَصْلَتانِ مَنْ رَزَقَهُما قَدْ اُعْطِیَ خَیْرَ الـدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ مَنْ اِذَا ابْتُلِیَ صَبَرَ وَ اِذا اُعْطِیَ شَکَرَ؛ دو خصـلت است که به هر کس داده شـد، خیر دنیا و آخرت به او داده شده است: هرگاه گرفتار شد صبر نماید و هرگاه به او

عطا شد شکرگزاری کند. مجموعه ورام، ج ۲، ص ۲۴۷.

حدیث۷۱۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اِنَّ جَبْرَئیلَ الرُّوحَ الاَمینَ نَزَلَ عَلَیَّ مِنْ عِنْدِ رَبِّ الْعالَمینَ فَقالَ یا مُحَمَّدُ: عَلَیْکَ بِحُسْنِ الْخُلُقِ فَاِنَّ سُوءَ الْخُلُقِ یَذْهَبُ بِخَیْرِ الدُّنْیا وَ الآخِرَةِ أَلا وَ اِنَّ اَشْبَهَکُمْ بی اَحْسَنُکُمْ خُلُقا؛ رسول خدا فرمود: همانا جبرائیل روح الأمین از طرف پروردگار عالمیان بر من نازل شد و گفت ای محمد: تو را به خوش اخلاقی سفارش می‌کنم، به درستی که بد اخلاقی خیر دنیا و آخرت را از بین می‌برد، آگاه باش! به راستی که شبیه‌ترین شما به من، خوش اخلاق‌ترین شماست. امالی صدوق، ص ۳۴۴، ح ۴۱۵ .

حدیث۷۱۶

امام علی علیه السلام می فرمایند: اَرْبَعٌ مَنْ اُعْطِیَهُنَّ فَقَدْ اُعْطِیَ خَیْرَ الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ: صِدْقُ حَدیثٍ وَ اَداءُ اَمانَةٍ وَ عِفَّةُ بَطْنٍ وَ حُسْنُ خُلُقٍ؛ چهار چیز است که به هر کس داده شود خیر دنیا و آخرت به او داده شده: راستگویی، امانتداری، حلال خوری و خوش اخلاقی. غررالحکم، ح۲۱۴۲.

حدیث۷۱۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اَلا اَدُلُّکُمْ عَلی خَیْرِ اَخْلاقِ الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ؟ تَصِلُ مَنْ قَطَعَکَ وَ تُعْطی مَنْ حَرَمَکَ وَ تَعْفو عَمَّنْ ظَلَمَکَ؛ آیا شما را به بهترین اخلاق دنیا و آخرت راهنمایی نکنم؟ رابطه با کسی است که با تو قطع رابطه کرده، بخشش به کسی که از تو دریغ نموده و عفو کسی که به تو ظلم کرده است. کافی، ج ۲، ص ۱۰۷ .

حدیث۷۱۸

امام صادق علیه السلام می فرمایند: مَنْ یَتَّقِ اللّه فَقَدْ اَحْرَزَ نَفْسَهُ مِنَ النّارِ بِإِذْنِ اللّهِ وَ اَصابَ الْخَیْرَ کُلَّهُ فِی الدُّنْیا وَ الآخِرَةِ؛ هر کس تقوای الهی پیشه کند، خود را به خواست خداوند از آتش حفظ کرده و به همه خیر دنیا و آخرت دست یافته است. بحارالأنوار، ج ۲۴، ص ۲۸۶، ح ۱.

حدیث۷۱۹

امام علی علیه السلام می فرمایند: ما اَعْطَی اللّه سُبْحانَهُ الْعَبْدَ شَیْئا مِنْ خَیْرِ الدُّنْیا وَ الآخِرَةِ اِلاّ بِحُسْنِ خُلُقِهِ وَ حُسْنِ نیَّتِهِ؛ خداوند خیر دنیا و آخرت را جز به خاطر خوش اخلاقی و خوش نیتی به بنده نمی‌دهد. غررالحکم، ح ۹۶۷۰.

حدیث۷۲۰

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : ثَلاثٌ مَنْ کُنَّ فیهِ جَمَعَ اللّه لَهُ خَیْرَ الدُّنْیا وَ الآخِرَةِ: اَلرِّضا بِالقَضاءِ وَ الصَّبْرُ عِنْدَ الْبَلاءِ وَ الدُّعاءُ عِنْدَ الشِّدَّةِ وَ الرَّخاءِ؛ کسی که سه خصلت در او باشد، خداوند خیر دنیا و آخرت را برای او فراهم می‌کند: خشنودی به مقدرات، صبر در بلا و دعا در سختی و راحتی. بحارالأنوار، ج ۷۱، ص ۱۵۶، ح ۷۱ .

حدیث۷۲۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مَنْ اُعْطِیَ اَرْبَعَ خِصالٍ فِی الدُّنْیا فَقَدْ اُعْطِیَ خَیْرَ الدُّنْیا وَ الآخِرَةِ وَ فازَ بِحَظِّهِ مِنْهُما؛ وَرَعٌ یَعْصِمُهُ عَنْ مَحارِمِ اللّهِ وَ حُسْنُ خُلُقٍ یَعیشُ بِهِ فِی النّاسِ وَ حِلْمٌ یَدْفَعُ بِهِ جَهْلَ الْجاهِلِ وَزَوجَةٌ صالِحَةٌ تُعینُهُ عَلی اَمْرِ الدُّنْیا وَ الآخِرَةِ؛ به هر کس در دنیا چهار خصلت داده شود، خیر دنیا و آخرت به او داده شده و بهره خویش را از آن دو بر گرفته است: تقوایی که او را از حرام‌های خدا باز دارد، اخلاق خوشی که با آن در میان مردم زندگی کند، حلمی که با آن جهالت نادان را از خود دور سازد و زنی شایسته که در کار دنیا و آخرت او را یاری رساند. بحارالأنوار، ج ۶۹، ص ۴۰۴، ح ۱۰۶.

حدیث۷۲۲

امام علی علیه السلام می فرمایند: یَکْتَسِبُ الصّادِقُ بِصِدْقِهِ ثَلاثا: حُسْنَ الثِّقَةِ بِهِ، وَالْمَحَبَّةَ لَهُ، وَالْمَهابَةَ عَنْهُ؛ راستگو با راستگویی خود، سه چیز را به دست می‌آورد: اعتماد، محبت و شکوه (در دل‌ها). غررالحکم، ج ۶، ص ۴۸۰، ح ۱۱۰۳۸.

حدیث۷۲۳

امام علی علیه السلام می فرمایند: اِذا اَحَبَّ اللّه‌عَبْدا اَلْهَمَهُ الصِّدْقَ؛ هر گاه خداوند بنده‌ای را دوست بدارد، راستگویی را به او الهام می‌نماید. غررالحکم، ج ۳، ص ۱۶۱، ح ۴۱۰۱.

حدیث۷۲۴

امام علی علیه السلام می فرمایند: مَا السَّیْفُ الصّارِمُ فی کَفِّ الشُّجاعِ بِاَعَزَّ لَهُ مِنَ الصِّدْقِ؛ شمشیر بُرنده در دست شجاع برای او دشمن شکن‌تر از راستگویی نیست. شرح‌نهج‌البلاغه ابن‌ابی‌الحدید، ج ۲۰، ص۲۹۶، ح۳۸۷.

حدیث۷۲۵

امام علی علیه السلام می فرمایند: مَنْ تَحَرَّی الصِّدْقَ خَفَّتْ عَلَیهِ المُؤَنُ؛ هر کس صداقت و راستگویی پیشه کند، بار زندگی برای او سبک می‌شود. تحف العقول، ص ۹۱.

حدیث۷۲۶

امام سجاد علیه السلام می فرمایند: خَیْرُ مَفاتیحِ الاُمورِ الصِّدقُ وَ خَیْرُ خَواتیمِهَا الْوَفاءُ؛ بهترین شروع کارها صداقت و راستگویی و بهترین پایان آنها وفا است. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۱۶۱ .

حدیث۷۲۷

امام علی علیه السلام می فرمایند: یَبْلُغُ الصّادِقَ بِصِدْقِهِ ما یَبْلُغُهُ الْکاذِبَ بِاحْتیالِهِ؛ راستگو، با راستگویی خود به همان می‌رسد که دروغگو با حیله گری خود. غررالحکم، ج ۶، ص ۴۷۱، ح ۱۱۰۰۶.

حدیث۷۲۸

امام صادق علیه السـلام می فرمایند: مَنْ صَدُقَ لِسانُهُ زَکی عَمَلُهُ؛ هر کس راستگو باشد عملش پاکیزه می‌شود و رشد می کند. کافی، ج ۲، ص ۱۰۵، ح ۱۱.

حدیث۷۲۹

امام صادق علیه السلام می فرمایند: إِنَّ الصّادِقَ أَوَّلُ مَنْ یُصَدِّقُهُ اللّه‌عَزَّوَجَلَّ یَعْلَمُ أَنَّهُ صادِقٌ وَتُصَدِّقُهُ نَفْسُهُ تَعْلَمُ أَنَّهُ صادِقٌ؛ راستگو را نخستین کسـی که تصـدیق می کنـد، خـدای عزوجل است که می‌دانـد او راسـتگوست و نیز نفس او تصـدیقش می کنـد که می‌داند راستگوست. کافی، ج ۲، ص ۱۰۴، ح۶.

حدیث۷۳۰

امام صادق علیه السـلام می فرماینـد: إِنَّ اللّه‌عَزَّوَجَلَّ لَمْ یَبْعَثْ نَبیًا إِلاّ بِصِدْقِ الْحَدیثِ وَأَداءِ الأْمانَـةِ إِلَی الْبَرِّ وَالْفاجِرِ؛ خدای عزوجل هیچ پیامبری را نفرستاد، مگر با راستگویی، و برگرداندن امانت به نیکوکار و یا بدکار. کافی، ج ۲، ص ۱۰۴، ح ۱.

حدیث۷۳۱

امام صادق علیه‌السلام : اِنَّ اللّه‌یُحِبُّ الْعَدْلَ؛ خداوند عدالت را دوست دارد. محاسن، ج ۲، ص ۱۰۸.

حدیث۷۳۲

امام باقر علیه‌السـلام : اِنَّ اللّه‌یُحِبُّ اِطْعامَ الطَّعامِ وَ اِفشاءَ السَّلامِ؛ خداونـد غذا دادن و به همه سـلام کردن را دوست دارد. محاسن، ج ۲، ص ۱۴۳، ح ۱۳۷۱.

حدیث۷۳۳

امام علی علیه‌السلام : اِنَّ اللّه‌یُحِبُّ الْمُتَواضِعینَ؛ خداوند متواضعان را دوست دارد. تحف العقول، ص ۱۴۳.

حدیث۷۳۴

پیـامبراکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم : اِنَّ اللّه‌یُحِبُّ الْفـالَ الحَسَنَ؛ خداونـد فـال نیـک زدن را دوست دارد. عوالی اللآلی، ج۱، ص ۲۹۱، ح۱۵۵.

حدیث۷۳۵

اِنَّ اللّه‌یُحِبُّ السَّهْلَ الطَّلیقَ؛ خداوند انسان آسان‌گیرِ گشاده‌رو را دوست دارد. نهج الفصاحه، ح ۷۴۸.

حدیث۷۳۶

پیامبراکرم صـلی الله علیه و آله وسلم : اِنَّ اللّه‌یُحِبُّ مِنْ عِبادِهِ الْغَیورَ؛ خداوند بندگان غیرتمند خود را دوست دارد. نهج الفصاحه، ح ۷۵۲.

حدیث۷۳۷

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم : اِنَّ اللّه یُحِبُّ اِغاثَةَ اللَّهْفانِ؛ خداوند فریاد رسیِ دلسوختگان و درماندگان را دوست دارد. نهج الفصاحه، ح ۷۵۶.

حدیث۷۳۸

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم : اِنَّ اللّه یُحِبُّ الرِّفْقَ وَ یُعینُ عَلَیْهِ؛ خداوند مدارا کردن را دوست دارد و بر آن یاری می‌دهد. کافی، ج۲، ص ۱۲۰، ح ۱۲.

حدیث۷۳۹

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: اِنَّما تَفْسیرُ حُسْنِ الْخُلْقِ: ما اَصابَ الدُّنْیا یَرْضی وَ اِنْ لَمْ یُصِبْهُ لَمْ یَسْخَطْ؛ تفسیر خوش اخلاقی این است که اگر دنیا به انسان رو کرد، راضی و خشنود باشد و اگر رو نکرد خشمگین و ناراحت نشود. کنزالعمّال، ح ۵۲۲۹

حدیث۷۴۰

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: اَلْعَدْلُ حَسَنٌ وَلکِنْ فِی الْاُمَراءِ اَحْسَنُ، وَ السَّخاءُ حَسَنٌ وَلکِنْ فِی الْاَغْنیاءِ اَحْسَنُ، اَلْوَرَعُ حَسَنٌ وَلکِنْ فِی الْعُلَماءِ اَحْسَنُ، اَلصَّبْرُ حَسَنٌ وَلکِنْ فِی الْفُقَراءِ اَحْسَنُ، اَلتَّوبَةُ حَسَنٌ وَلکِنْ فِی الشَّبابِ اَحْسَنُ، اَلْحَیاءُ حَسَنٌ وَلکِنْ فِی النِّساءِ اَحْسَنُ؛ عدالت نیکو است اما از دولتمردان نیکوتر، سخاوت نیکو است اما از ثروتمندان نیکوتر؛ تقوا نیکو است اما از علما نیکوتر؛ صبر نیکو است اما از فقرا نیکوتر، توبه نیکو است اما از جوانان نیکوتر و حیا نیکو است اما از زنان نیکوتر. نهج الفصاحه، ح ۲۰۰۶

حدیث۷۴۱

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: حُسْنُ الْخُلْقِ فی ثَلاثٍ: اِجْتِنابُ الْمَحارِمِ وَ طَلَبُ الْحَلالِ وَ التَّوَسُّعُ عَلَی الْعِیالِ؛ خوش اخلاقی در سه چیز است: دوری کردن از حرام، طلب حلال و فراهم آوردن آسایش و رفاه برای خانواده. بحارالأنوار، ج ۷۱، ص ۳۹۴

حدیث۷۴۲

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: اِذا حَسُنَ الْخُلْقُ لَطُفَ النُّطْقُ؛ با اخلاق نیکو، گفتار نرم می‌شود. غررالحکم، ح ۴۰۵۲

حدیث۷۴۳

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: فی سَعَةِ الْاَخْلاقِ کُنوزُ الْاَرْزاقِ؛ گنج‌های روزی در وسعت اخلاق نهفته است. کافی، ج ۸، ص ۲۳

حدیث۷۴۴

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: اِنَّ لِاَهْلِ الْجَنَّةِ اَرْبَعَ عَلاماتٍ: وَجْهٌ مُنْبَسِطٌ وَ لِسانٌ لَطیفٌ وَ قَلْبٌ رَحیمٌ وَ یَدٌ مُعْطِیَةٌ؛ بهشتی‌ها چهار

نشانه دارند: روی گشاده، زبان نرم، دل مهربان و دستِ دهنده. مجموعه ورام، ج ۲، ص ۹۱.

حدیث۷۴۵

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند: ثَلاثٌ مَنْ لَمْ تَكُنْ فيهِ فَلَيْسَ مِنّی وَ لا مِنَ اللّهِ عَزَّوَجَلَّ. قيلَ: يا رَسولَ اللّهِ، وَ ما هُنَّ؟ قالَ: حِلْمٌ يَرُدُّ بِهِ جَهْلَ الْجاهِلِ وَ حُسْنُ خُلْقٍ يَعيشُ بِهِ فِی النّاسِ وَ وَرَعٌ يَحْجُزُهُ عَنْ مَعاصِی اللّهِ عَزَّوَجَلَّ؛ سه چیز است که هر کس نداشته باشد نه از من است و نه از خدای عزّوجلّ. عرض شد: ای رسول خدا! آنها کدامند؟ فرمودند: بردباری که به وسیله آن جهالت نادان را دفع کند، اخلاق خوش که با آن در میان مردم زندگی کند و پارسایی که او را از نافرمانی خدا باز دارد. خصال، ص ۱۴۵، ح ۱۷۲.

حدیث۷۴۶

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: مَنْ اَحْسَنَ خُلْقَهُ اَحَبَّهُ الْاَخْيارُ وَ جانَبَهُ الفُجّارُ؛ انسان خوش اخلاق، از دوستی مردمان خوب برخوردار است و از تعرّض آدم‌های نابکار در امان است مستدرک الوسائل، ج ۸ ، ص ۴۴۹.

حدیث۷۴۷

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: ما اَصْعَبَ اِكْتِسابَ الْفَضائِلِ وَ اَيْسَرَ اِتْلافَها؛ فضائل اخلاقی و صفات پسندیده چه به‌سختی به دست می‌آیند و چه آسان از دست می‌روند. شرح‌نهج‌البلاغه ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ص ۲۵۹.

حدیث۷۴۸

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: اَلا اُحَدِّثُكَ بِمَكارِمِ الْاَخْلاقِ؟ الصَّفْحُ عَنِ النّاسِ وَ مُواساةُ الرَّجُلِ اَخاهُ فی مالِهِ وَ ذِكْرُ اللّهِ كَثيرا؛ آیا به شما بگویم که مکارم اخلاق چیست؟ گذشت کردن از مردم، کمک مالی به برادر (دینی) خود و بسیار به یاد خدا بودن. معانی الأخبار، ص ۱۹۱، ح ۲.

حدیث۷۴۹

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: اِنَّ مِمّا يُزَيِّنُ الْاِسْلامَ الْاَخْلاقُ الْحَسَنَةُ فيما بَيْنَ النّاسِ؛ خوش اخلاقی در بین مردم، زینت اسلام است. مشکاة الأنوار، ص ۴۲۲.

حدیث۷۵۰

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: مَنْ غَضَّ طَرْفَهُ اَراحَ قَلْبَهُ؛ هر کس چشم خود را [از نامحرم] فرو بندد، قلبش راحت می‌شود. غررالحکم، ح ۹۱۲۲ .

حدیث۷۵۱

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: وَ لَمْ يُخِفِ النّاسَ فَلَمْ يَخَفْهُمْ وَ لَمْ يُذْنِبْ اِلَيْهِمْ فَسَلِمَ مِنْهُمْ وَ سَخَتْ نَفْسُهُ عَنْ كُلِّ شَیءٍ ففازَ وَ اسْتَكْمَلَ الْفَضْلَ وَ اَبْصَرَ العافِيَةَ فَاَمِنَ النَّدامَةَ؛ اِنَّ صاحِبَ الدّينِ فَكَّرَ فَعَلَتْهُ السَّكينَةُ وَ اسْتَكانَ فَتَواضَعَ وَ قَنِعَ فَاسْتَغْنی وَ رَضِیَ بِما

اُعْطِیَ وَ انْفَرَدَ فَکُفِیَ الاْـِخْوانَ وَ رَفَضَ الشَّهَواتِ فَصارَ حُرّا وَ خَلَعَ الـدُّنْیا فَتَحامَی الشُّرورَ وَ اطَّرَحَ الْحَسَـدَ فَظَهَرتِ الْمَحَبَّةُ آدم دین‌دار چون می‌اندیشد، آرامش بر جان او حاکم است. چون خضوع می کند متواضع است. چون قناعت می کند، بی‌نیاز است. به آنچه داده شـده خشـنود است. چـون تنهـایی را برگزیـده از دوسـتان بی‌نیـاز است. چون هوا و هوس را رهـا کرده آزاد است. چون دنیـا را فرو گذارده از بدی‌ها و گزندهای آن در امان است. چون حسادت را دور افکنده محبتش آشکار است. امالی مفید، ص ۵۲، ح ۱۴ .

حدیث۷۵۲

امام صادق علیه‌السـلام می فرماینـد: اَلْمُفَوِّضُ أَمْرَهُ إِلَی اللّهِ فی راحَةِ الأَبَدِ وَالعَیْشِ الدّائِمِ الرَّغَدِ وَالْمُفَوِّضُ حَقّا هُوَ الْعالی عَنْ کُلِّ هِمَّةٍ دُونَ اللّهِ تَعالی؛ کسـی که کارهای خود را به خدا بسپارد همواره از آسایش و خیر و برکت در زندگی برخوردار است و واگذارنده حقیقی کارها به خدا، کسی است که تمام همّتش تنها به سوی خدا باشد. مصباح الشریعه، ج ۱، ص ۱۷۵

حدیث۷۵۳

امام صادق علیه‌السـلام می فرمایند: کَمالُ الْاَدَبِ وَالْمُروءَةِ سَبْعُ خِصالٍ : اَلْعَقلُ وَ الْحِلْمُ ، وَالصَّبْرُ ، وَالرِّفْقُ ، وَالصَّمْتُ ، وَحُسْنُ الْخُلْقِ وَ الْمُداراةُ؛ کمال ادب و مروت در هفت چیز است: عقل، بردباری، صبر، ملایمت، سکوت، خوش‌اخلاقی و مدارا. بحار الأنوار ، ج ۸۴ ، ص ۳۲۵

حدیث۷۵۴

امام علی علیه‌السـلام می فرماینـد: تَحَرِّی الصِّدْقِ وَ تَجَنُّبُ الْکَذِبِ اَجْمَلُ شـیمَةٍ وَ اَفْضَلُ اَدَبٍ؛ راسـتگو بودن و پرهیز نمودن از دروغ، زیباترین اخلاق و بهترین ادب است. کافی، ج ۸ ، ص ۱۵۰.

حدیث۷۵۵

پیامبر اکرم صـلی‌اللهعلیه‌وآله وسـلم می فرماینـد : اَطْعِمُوا الْمَرأَةَ فی شَـهْرِها الَّذی تَلِدُ فیهِ التَّمْرَ فَاِنَّ وَلَدَها یَکونُ حَلیما نَقیّا ؛ به زن، در ماهی که زایمان کرده ، خرما بدهید ، چرا که فرزند او بردبار و پاک می‌شود . مکارم الأخلاق ، ص ۱۶۹ .

حدیث۷۵۶

پیامبر اکرم صـلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند : مَنْ اُلْهِمَ الصِّدْقَ فی کَلامِهِ وَ الاِْنْصافَ مِنْ نَفْسِهِ وَ بِرَّ والِدَیْهِ وَ وَصلَ رَحِمِهِ، اُنْسِیءَ لَهُ فی اَجَلُهُ وَ وُسِّعَ عَلَیْهِ فی رِزْقِهِ وَ مُتِّعَ بِعَقْلِهِ وَ لُـقِّنَ حُجَّتَهُ وَقْتَ مُساءَلَتِهِ ؛ پیامبر اکرم صـلی‌اللهعلیه‌وآله وسـلم می فرماینـد : به هر کس، راسـتگویی در گفتار، انصاف در رفتار، نیکی به والـدین و صـله رحم الهام شود، اجلش به تأخیر می‌افتـد، روزیش زیاد می گردد، از عقلش بهره‌مند می‌شود و هنگام سئوال [مأموران الهی] پاسخ لازم به او تلقین می گردد. اعلام الدین ، ص ۲۶۵

حدیث۷۵۷

پیـامبر اکرم صـلی‌اللهعلیه‌وآله وسـلم می فرماینـد : اَلتَّوبَـةُ حَسَنٌ وَ لکِنْ فِی الشَّبـابِ اَحْسَنُ ؛ تـوبه زیبـاست، ولی از جوان زیبـاتر . کنز العمّال ، ح ۴۳۵۴۲ .

حدیث۷۵۸

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: تواضع و فروتنی مراتبی دارد ، مرتبه‌ای از آن این است که انسان موقعیت‌خود را بشناسد و بیش از آنچه شایستگی آن را دارد از کسی متوقع نباشد و با مردم به گونه‌ای معاشرت و رفتار نماید که دوست دارد با او آن گونه رفتار شود و اگر کسی به او بدی نمود در مقابل خوبی کند ، خشم خود را فرو خورد و گذشت پیشه کند و اهل احسان و نیکی باشد . (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۵)

حدیث۷۵۹

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: تواضع این است که به مردم دهی آنچه را می‌خواهی به تو دهند . (اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۸۹)

حدیث۷۶۰

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: توبه کار به منزله کسی است که گناهی نکرده است. (بحار الانوار ، ج ۶ ، ص ۲۱)

حدیث۷۶۱

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: احسان و اطعام به مردم ، و دادرسی از ستمدیده ، و رسیدگی به حاجتمنداناز بالاترین صفات پسندیده است. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۷)

حدیث۷۶۲

امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: از نشانه‌های دین فهمی ، حلم و علم است ، و خاموشی دری از درهای حکمت‌است . خاموشی و سکوت ، دوستی آور و راهنمای هر کار خیری است . (تحف العقول ، ص ۴۶۹)

حدیث۷۶۳

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : وُصولُ الْمَرْءِ اِلی کُلِّ ما یَبْتَغیهِ مِنْ طیبِ عَیْشِهِ وَ اَمنِ سِرْبِهِ وَ سَعَةِ رِزْقِهِ بِحُسْنِ نیّتِهِ وَ سَعَةِ خُلْقِهِ؛ انسان، با نیّت خوب و اخلاق خوب، به تمام آنچه در جستجوی آن است، از زندگی خوش و امنیت محیط و روزی زیاد، دست می‌یابد. غررالحکم، ح ۱۰۱۴۱ .

حدیث۷۶۴

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: حُسنُ النِّیَّةِ مِن سَلامَةِ الطَّویَّةِ؛ نیّت خوب، برخاسته از سلامت درون است. التوحید ص۶۳

حدیث۷۶۵

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: إنَّ القَصدَ یورِثُ الغِنی؛ میانه‌روی ، ثروتمندی می‌آورد. الکافی، ج ۴ ، ص ۵۳

حدیث۷۶۶

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مَن اَکثَرَ مِنَ الاِستِغفارِ جَعَلَ اللّه‌لَهُ مِن کُلِّ هَمٍّ فَرَجا وَمِن کُلِّ ضَیقٍ مَخرَجا وَرَزَقَهُ مِن حَیثُ لایَحتَسِبُ؛ هر کس بسیار استغفار کند خدا برای او از هر غمی گشایش، از هر تنگنایی رهایی و از جایی که انتظار ندارد روزی می‌دهد. نهج الفصاحه، ح ۲۹۴۱

حدیث۷۶۷

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِنَّ فِی الرِّفق الزِّیادَةَ وَ البَرَکَةَ وَ مَن یُحرَم الرِّفقُ یُحرَمِ الخَیرَ؛ در مدارا، فزونی و برکت است، و هر کس از مدارا محروم باشد، از خیر، محروم شده است. کافی، ج ۴، ص ۱۰، ح ۳

حدیث۷۶۸

امام سجاد(علیه السلام) می فرمایند: مَن لَم یَرجُ النّاسَ فی شَیءٍ وَرَدَّ أَمرَهُ إلَی اللّهِ عَزَّوَجَلَّ فی جَمیعِ اُمورِهِ استَجابَ اللّه‌عَزَّوَجَلَّ لَهُ فی کُلِّ شَیءٍ؛ هر کس در هیچ کاری به مردم امید نبندد و همه کارهای خود را به خدای عزوجل واگذارد، خداوند هر خواسته‌ای که او داشته باشد اجابت کند. اصول کافی ج۲، ص۱۴۸

حدیث۷۶۹

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَلتَّوَکُّلُ بَعدَ الکَیسِ مَوْعِظَهٌ؛ توکّل کردن (به خدا) بعد از به کار بردن عقل، خود موعظه است. کنزالعمال ج۳،ص۱۰۳

حدیث۷۷۰

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: إنَّ الغِنی وَالعِزَّ یَجولانِ فَإذا ظَفِرا بِمَوضِعِ التَّوَکُّلِ أَوطنا؛ بی‌نیازی و عزّت به هر طرف می گردند و چون به جایگاه توکل دست یافتند در آنجا قرار می گیرند. اصول کافی ج ۲ ، ص۶۵

حدیث۷۷۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اَلتَّوَکُلُّ عَلَی اللّهِ نَجاةً مِنْ کُلِّ سوءٍ وَحِرْزٌ مِنْ کُلِّ عَدُوٍّ؛ توکل بر خداوند، مایه نجات از هر بدی و محفوظ بودن از هر دشمنی است. بحارالأنوار ج۷۸/ص۷۹

حدیث۷۷۲

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: مَنِ اقتَصَرَ عَلی بُلغَةِ الکَفافِ فَقَدِ انتَظَمَ الراحَةَ وَ تَبَوَّأَ خَفضَ الدَّعَةِ؛ هر کس به مقدار کفایت، قناعت کند، آسایش می‌یابد و برای خویش زمینه گشایش فراهم می کند. نهج البلاغه، حکمت ۳۷۷

حدیث۷۷۳

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: اِنَّ اللّه‌عَزَّوَجَلَّ یَقی بِالتَّقوی عَنِ العَبدِ ما عَزُبَ عَنهُ عَقلُهُ وَ یُجَلّی بِالتَّقوی عَنهُ عَماهُ وَ جَهلَهُ؛ خداوند عزوجل به وسیله تقوا، انسان را از آنچه عقلش به آن نمی‌رسد، حفظ می کند و کوردلی و نادانی را از او دور می‌نماید.

کافی، ج ۸، ص ۵۲، ح ۱۶

حدیث۷۷۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: اَلظَّنُّ الصَّوابُ مِن شیَمِ اُولِی الاَلباب؛ خوش گمانی، از اخلاق عاقلان است. غررالحکم، ح ۱۳۸۶

حدیث۷۷۵

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: اِنَّ صِلَةَ الرَّحِمِ وَالبِرَّ لَيُهَوِّنانِ الحِسابَ وَيَعصِمانِ مِنَ الذُّنوبِ؛ صله رحم و نیکی، حساب (قیامت) را آسان و از گناهان جلوگیری می کند. کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۱

حدیث۷۷۶

حضرت علی(علیه السلام) می فرمایند: أَشرَفُ الخَلاَئِقِ اَلوَفا بِالعَهد؛ شریفترین خصلتها وفای به عهد است. غررالحکم، ص ۲۵۱

حدیث۷۷۷

حضرت امیر المومنین، علی(علیه السلام) می فرمایند: تَحَرِّی الصِّدْقِ وَ تَجَنُّبُ الْکَذِبِ اَجْمَلُ شیمَةٍ وَ اَفْضَلُ اَدَب؛ راستگو بودن و پرهیز نمودن از دروغ، زیباترین اخلاق و بهترین ادب است. کافی، ج ۸ ، ص ۱۵۰، ح ۱۳۲

حدیث۷۷۸

حضرت علی(علیه السلام) می فرمایند: اَدَّبتُ نَفسی فَما وَجَدتُ لَها بِغَیرِ تَقوَی الاِلهِ مِن اَدَبٍ؛ به ادب و تربیت نفس خود پرداختم و برای‌آن ادبی بهتر از تقوای الهی در تمام حالاتش نیافتم. اعلام الدین، ص ۲۷۳

حدیث۷۷۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اَلحَیاءُ مِنَ اللّهِ یَمحوُ کَثیراً مِنَ الخَطایا؛ شرم از خداوند ، بسیاری از گناهان را پاک می کند. غررالحکم و دررالکلم ، ح ۱۵۴۸

حدیث۷۸۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَقرَبُکُم غَدا مِنّی فِی المَوقِفِ اَصدَقُکُم لِلحَدیثِ وَ اَدّاکُم لِلاَمانَةِ وَ اَوفاکُم باعَهدِ وَ اَحسَنُکُم خُلقا وَ اَقرَبُکُم مِنَ النّاس؛ نزدیک‌ترین شما به من در قیامت: راستگوترین، امانتدارترین، وفادارترین به عهد و پیمان، خوش اخلاق‌ترین و نزدیک‌ترین شما به مردم است. امالی طوسی، ص ۲۲۹

حدیث۷۸۱

امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: عَونُکَ لِلضَّعیفِ مِن أفضَلِ الصَّدَقَةِ؛ یاریِ تو به ناتوان ، از بهترینِ صدقه هاست. تحف العقول ، ص ۴۴۶

حدیث۷۸۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اَحسَنُ الآدابِ ما کَفَّکَ عَنِ المَحارِمِ بهترینِ ادب‌ها آن است که تو را از حرام‌ها باز دارد. معدن الجواهر، ص ۵۹

حدیث۷۸۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رَاسُ العَقلِ بَعدَ الایمانِ بِاللّهِ مُداراةُ النّاسِ فی غَیرِ تَرکِ حَقٍّ کمال عقل پس از ایمان به خدا، مدارا کردن با مردم است به شرط آن که حق، ترک نشود تحف العقول، ص ۴۲

حدیث۷۸۴

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحزَمُ النّاسِ أکظَمُهُم لِلغَیظِ؛ دوراندیش ترین مردم کسی است که بیش از هر کس بر خشم خویش چیره آید. الأمالی ، صدوق ، ص ۲۸

حدیث۷۸۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: وُصولُ الْمَرْءِ اِلی کُلِّ ما یَبْتَغیهِ مِنْ طیبِ عَیْشِهِ وَ اَمنِ سِرْبِهِ وَ سَعَةِ رِزْقِهِ بِحُسْنِ نیَّتِهِ وَ سَعَةِ خُلْقِهِ انسان، با نیّت خوب و اخلاق خوب، به تمام آنچه در جستجوی آن است، از زندگی خوش و امنیت محیط و روزی زیاد، دست می‌یابد.

حدیث۷۸۶

امام صادق علیه السلام می فرمایند: إنَّ مِمّا یُزَیِّنُ الإسلامَ الأخلاقُ الحَسَنَةُ فیما بَینَ النّاسِ؛ خوش اخلاقی در بین مردم زینت اسلام است. کنزالعمال جلد ۱۰ ، ص۱۴۳

حدیث۷۸۷

امام علی علیه السلام می فرمایند: ما اَعْطَی اللّه سُبْحانَهُ الْعَبْدَ شَیْئا مِنْ خَیْرِ الدُّنْیا وَ الآخِرَةِ اِلاّ بِحُسْنِ خُلُقِهِ وَ حُسْنِ نیَّتِهِ خداوند خیر دنیا و آخرت را جز به خاطر خوش اخلاقی و خوش نیتی به بنده نمی‌دهد. غررالحکم، ح ۹۶۷۰

حدیث۷۸۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اَلصَّبْرُ فِی الْاُمورِ بِمَنْزِلَةِ الرَّأسِ مِنَ الْجَسَدِ، فَاِذا فارَقَ الرَّأسُ الجَسَدَ فَسَدَ الْجَسَدُ وَ اِذا فارَقَ الصَّبْرُ الْاُمورَ فَسَدَتِ الْاُمورُ نقش صبر در کارها همانند نقش سر در بدن است؛ همچنان که اگر سر از بدن جدا شود، بدن از بین می‌رود، صبر نیز هرگاه همراه کارها نباشد، کارها تباه می‌گردند. کافی، ج ۲، ص ۹۰، ح ۹

حدیث۷۸۹

امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: خَیرُ مَفاتیح الاُمور الصِّدقُ وَ خَیرُ خَواتیمِهَا الوَفاءُ بهترین شروع کارها صداقت و راستگویی و

بهترین پایان آنها وفا است. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۱۶۱

حدیث۷۹۰

امام صادق(علیه السـلام) فرمودنـد: ثَلاثَةٌ تُورِثُ المَحَبَّةَ : الدّینُ وَالتَّواضُعُ وَالبَذل؛ سه چیز است که محبّت می آورد : دین ، فروتنی و بخشش. تحف العقول، ص ۳۱۶

حدیث۷۹۱

امام حسن(علیه السـلام) فرمودند: اَلتَّقوی بابُ کُلِّ تَوبَةٍ ورَأسُ کُلِّ حِکمَةٍ وشَرَفُ کُلِّ عَمَل؛ تقوا ، باب هر توبه و سرآمد هر حکمت ، و [مایه] شرافت هر کاری است. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۱۰

حدیث۷۹۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلِانصافُ راحَةٌ؛ انصاف، مایه آسایش است. (غررالحکم، ح ۱۶)

حدیث۷۹۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن حَسُنَت خَلیقَـتُهُ طابَت عِشرَتُهُ؛ هر کس خوش اخلاق باشد، زندگی اش پاکیزه و گوارا می شود. (غررالحکم، ح ۸۱۵۳)

حدیث۷۹۴

حضـرت رسول اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودنـد: مَن حُرِمَ الرِّفقَ فَقَـد حُرِمَ الخَیرَ کلَّهُ؛ هر کس از مـدارا بی بهره باشد، از همه خوبی ها بی بهره مانده است. (نهج الفصاحه، ح ۳۰۵۷)

حدیث۷۹۵

مِن کفّاراتِ الذُّنوبِ العِظامِ: اِغاثَةُ المَلهوفِ وَ التَّنفیسُ عَنِ المَکروبِ؛ یاری رساندن به سـتمدیده فریاد خواه و شاد کردن غمناک، از کفّاره‌های گناهان بزرگ است. (نهج البلاغه حکمت ۲۴)

حدیث۷۹۶

امـام علی (علیه السـلام) فرمودنـد: اِنَّ فِی الرِّفقِ الزّیادَةَ وَ البَرَکـةَ وَ مَن یحرَمِ الرِّفقُ یحرَمِ الخَیرَ ؛ در مـدارا، فزونی و برکت است، و هر کس از مدارا محروم باشد، از خیر، محروم شده است. (کافی، ج ۲، ص ۱۱۹، ح ۷)

حدیث۷۹۷

امام علی(علیه السـلام) فرمودند: صِـلَةُ الرَّحِمِ تُدِرُّ النِّعَمَ وَ تَدفَعُ النِّقَمَ؛ صـله رحم، نعمت‌ها را فراوان می کند و سختی ها را از بین می برد. (غررالحکم، ح ۵۸۳۶)

حدیث۷۹۸

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: إنَّ اللهَ یُحِبُّ الحَییَّ الحَلیمَ؛ همانا خداوند انسان با حیا و بردبار را دوست دارد. (جهاد با نفس، ح۲۵۹)

حدیث۷۹۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: خَیرُ هذِهِ الاُمَّةِ النَّمَطُ الاَوسَطُ؛ بهترین این امت، میانه روها هستند. (بحارالأنوار، ج ۴، ص ۴۱، ح ۱۸)

حدیث۸۰۰

پیامبر اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ثَلاثٌ مَن کنَّ فیهِ جَمَعَ اللّه‌لَهُ خَیرَ الدُّنیا وَ الآخِرَةِ: اَلرِّضا بِالقَضاءِ وَ الصَّبرُ عِندَ البَلاءِ وَ الدُّعاءُ عِندَ الشِّدَّةِ وَ الرَّخاءِ؛ کسی که سه خصلت در او باشد، خداوند خیر دنیا و آخرت را برای او فراهم می کند: خشنودی به مقدرات، صبر در بلا و دعا در سختی و راحتی. (بحارالأنوار، ج ۷۱، ص ۱۵۶، ح ۷۱)

حدیث۸۰۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ما عَمِلَ ابنُ آدَمَ شَیئاً اَفضَلَ مِنَ الصَّلاةِ وَ صَلاحِ ذاتِ البَینِ وَ خُلق حَسَن؛ انسان هیچ کاری بهتر از نماز، اصلاح میان مردم و خوش اخلاقی نکرده است. (نهج الفصاحه، ح ۲۶۵۱)

حدیث۸۰۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اِنَّ مِمّا یزَینُ الاِسلامَ الاَخلاقُ الحَسَنَةُ فیما بَینَ النّاس؛ خوش اخلاقی در بین مردم، زینت اسلام است. (مشکاة الأنوار، ص ۴۲۲)

حدیث۸۰۳

پیامبر اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اذا رَأَیتَ مِن أَخیک ثَلاثَ خِصالٍ فَارجُهُ: اَلحَیاءُ وَالأَمانَةُ وَالصِّدقُ؛ هر گاه در برادر (دینی) خود سه صفت دیدی به او امیدوار باش: حیا، امانتداری و راستگویی . (نهج الفصاحه، ح ۲۰۵)

حدیث۸۰۴

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: اِنَّ لِاَهلِ الجَنَّةِ اَربَعَ عَلاماتٍ: وَجهٌ مُنبَسِطٌ وَ لِسانٌ لَطیفٌ وَ قَلبٌ رَحیمٌ وَ یدٌ مُعطیةٌ؛ بهشتی ها چهار نشانه دارند: روی گشاده، زبان نرم، دل مهربان و دستِ دهنده. (مجموعه ورام، ج ۲، ص ۹۱)

حدیث۸۰۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَن اَحسَنَ خُلقَهُ اَحَبَّهُ الاخیارُ وَ جانَبَهُ الفُجّارُ؛ انسان خوش اخلاق، از دوستی مردمان خوب برخوردار است و از تعرّض آدم‌های نابکار در امان است . (مستدرک الوسائل، ج ۸ ، ص ۴۴۹)

حدیث۸۰۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اَلا اُحَدِّثُک بِمَکارِمِ الاَخلاقِ؟ الصَّفحُ عَنِ النّاسِ وَ مُواساةُ الرَّجُلِ اَخاهُ فی مالِهِ وَ ذِکرُ اللّهِ کثیرا آیا به شما بگویم که مکارم اخلاق چیست؟ گذشت کردن از مردم، کمک مالی به برادر (دینی) خود و بسیار به یاد خدا بودن. (معانی الأخبار، ص ۱۹۱، ح ۲)

حدیث۸۰۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ما اَعطَی اللّهُ سُبحانَهُ العَبدَ شَیئا مِن خَیرِ الدُّنیا وَ الآخِرَةِ اِلّا بِحُسنِ خُلُقِهِ وَ حُسنِ نیتِهِ خداوند خیر دنیا و آخرت را جز به خاطر خوش اخلاقی و خوش نیتی به بنده نمی دهد. (غررالحکم، ح ۹۶۷۰)

حدیث۸۰۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَربَعٌ مَن اُعطِیهُنَّ فَقَد اُعطیَ خَیرَ الدُّنیا وَ الآخِرَةِ: صِدقُ حَدیثٍ وَ اَداءُ اَمانَةٍ وَ عِفَّةُ بَطنٍ وَ حُسنُ خُلُقٍ چهار چیز است که به هر کس داده شود خیر دنیا و آخرت به او داده شده: راستگویی، امانتداری، حلال خوری و خوش اخلاقی. (غررالحکم، ح۲۱۴۲)

حدیث۸۰۹

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: اَلحِلمُ لِباسُ العالِمِ فَلا تَعرَینَّ مِنهُ بردباری لباس عالم است، پس تو خود را از آن عریان مدار. (کافی، ج ۸، ص ۵۵)

حدیث۸۱۰

مَن تَوکلَ عَلَی اللّهِ ذَلَّت لَهُ الصِّعابُ وَتَسَهَّلَت عَلَیهِ الأسبابِ هر کس به خدا توکل کند، دشواری‌ها برای او آسان می شود و اسباب برایش فراهم می گردد. (غررالحکم، ح ۹۰۲۸)

حدیث۸۱۱

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: اِنَّ اللهَ رَفیقٌ یُحِبُّ الرِّفقَ خداوند اهل مدارا است و مدارا را دوست دارد. (جهاد با نفس، ح ۲۸۳)

حدیث۸۱۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَلسَّخیُّ قَریبٌ مِنَ اللّهِ، قَریبٌ مِنَ النّاسِ، قَریبٌ مِنَ الجَنَّةِ سخاوتمند به خدا، مردم و بهشت نزدیک است. (بحارالأنوار، ج ۷۳، ص ۳۰۸، ح۳۷)

حدیث۸۱۳

حضرت زهرا (سلام الله علیها) فرمودند: جعل الله ... الجهاد عزا للإسلام، و الصبر معونة علی استیجاب الأجر خداوند جهاد را موجب عزت و هیبت اسلام، و صبر را وسیله استحقاق و شایستگی پاداش حق تعالی قرار داد. (احتجاج طبرسی، ج ۱، ص ۲۵۸)

حدیث۸۱۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لَو کَانَ الرِّفقُ خَلقاً یُرىَ مَا کَانَ مِمَّا خَلَقَ اللهُ شَیءٌ اَحسَنَ مِنهُ. اگر مدارا مخلوقی بود که دیده می شد هیچ مخلوقی از مخلوقات خدا از او نیکوتر نبود. (جهاد با نفس، ح ۲۷۴)

حدیث۸۱۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَحسَنُ العَدلِ نُصرَةُ المَظلومِ بهترین عدالت یاری مظلوم است. (غررالحکم، ج۲، ح ۲۹۷۷)

حدیث۸۱۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أَمَرَنی رَبّی بِمُداراةِ النّاسِ کما أَمَرَنی بِأَداءِ الفَرائِضِ. پروردگارم، همان گونه که مرا به انجام واجبات فرمان داده، به مدارا کردن با مردم نیز فرمان داده است. (کافی، ج ۲، ص ۱۱۷، ح ۴.)

حدیث۸۱۷

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: عَدلُ ساعَةٍ خَیرٌ مِن عِبادَةِ سَبعینَ سَنَةً قِیامِ لَیلِها وَ صِیامِ نَهارِها ساعتی عدالت بهتر از هفتاد سال عبادت است که شب‌هایش به نماز و روزهایش به روزه بگذرد. (مشکاةالأنوار، ص ۵۴۴)

حدیث۸۱۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: القَنَاعَةُ مَالٌ لا یَنفَدُ؛ قناعت مالی است که تمام شدنی نیست. (جهاد با نفس، ح ۲۹۹)

حدیث۸۱۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أَمَرَنی رَبّی بِمُداراةِ النّاسِ کما أَمَرَنی بِأَداءِ الفَرائِضِ. پروردگارم، همان گونه که مرا به انجام واجبات فرمان داده، به مدارا کردن با مردم نیز فرمان داده است. (کافی، ج ۲، ص ۱۱۷، ح ۴.)

حدیث۸۲۰

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: عَدلُ ساعَةٍ خَیرٌ مِن عِبادَةِ سَبعینَ سَنَةً قِیامِ لَیلِها وَ صِیامِ نَهارِها ساعتی عدالت بهتر از هفتاد سال عبادت است که شب‌هایش به نماز و روزهایش به روزه بگذرد. (مشکاةالأنوار، ص ۵۴۴)

حدیث۸۲۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن رُزِقَ تُقیً فَقَد رُزِقَ خَیرَ الدُّنیا وَ الآخِرَةِ هر کس تقوا روزی اش شود، خیر دنیا و آخرت روزی او شده است. (نهج الفصاحه، ح ۳۰۱۵)

حدیث۸۲۲

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: إنَّ أجوَدَ النَّاسِ مَن أعطیَ مَن لا یرجُو؛ بخشنده‌ترین مردم کسی است که به آنکه چشم امید به او نبسته، بخشش کند. (کشف الغمّة، ج۲، ص۲۳۹)

حدیث۸۲۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مِن عَلامَةِ اَحَدِهِم (الْمُتَقینَ) اَنَّک تَری لَهُ قُوَّةً فی دینٍ... وَحِرصا فی عِلمٍ وَعِلما فی حِلمٍ از نشانه های پرهیزکاران این است که می بینی در دین نیرومنـد ... در کسب دانش حریص و دارای علم همراه با بردباری‌اند. (نهج البلاغه، خطبه ۱۹۳)

حدیث۸۲۴

امـام صـادق (علیـه السـلام) فرمودنـد: انّ امیر المـومنین(علیه السـلام) یَقُـولُ: افضـلُ العِبـادَةِ العَفَـاف؛ امیر المـومنین(علیه السـلام) می فرمودند:برترین عبادت پاکدامنی است. (جهاد با نفس، ح ۲۱۱)

حدیث۸۲۵

پیامبر اکرم (صـلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: انّ اللّه یحِبُّ مِن عِبادِهِ الغَیورَ؛ خداوند بندگان غیرتمند خود را دوست دارد. (نهج الفصاحه، ح ۷۵۲)

حدیث۸۲۶

امام باقر (علیه السـلام) فرمودند: قَالَ رَسُول اللهِ (صـلی الله علیه و آله و سلم): إنّ اللهَ یُحِبُّ الحَییِّ الحَلِیمَ العَفِیفَ المُتَعَفِّفَ؛ رسول خدا (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودند: خداوند دوست می دارد کسـی را که با حیا، بردبار، پاکدامن، و باز ایستنده ی از حرام باشد. (جهاد با نفس، ح ۲۵۷)

حدیث۸۲۷

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: مَا حَسَنَةُ الدُّنیا إلّا صِلَةُ الإخوانِ وَالمَعارِفِ؛ خوبی دنیا جز در پیوند با برادران و آشنایان نیست. (بحار الأنوار، ج۴۶، ص ۲۹۱)

حدیث۸۲۸

امام علی (علیه السـلام) فرمودند: الصَّبرُ یُنَاضِلُ الحِدثَانَ وَ الجَزَعُ مِن أعوَانِ الزَّمَانِ؛ صبر به سوی سختی های زمانه تیر می افکند و بی تابی از یاری کنندگانِ زمانه است. (جهاد با نفس، ح ۲۵۳)

حدیث۸۲۹

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: حُسنُ البِشرِ یذهَبُ بِالسَّخِیمَةِ‌ی خوش‌رویی کینه را از بین می‌برد. (کافی، ج۲ ، ص ۱۰۳)

حدیث۸۳۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: الصَّبرُ مِفتاحُ الدَّرک وَ النُّجحُ عُقبَی مَن صَبَرَ؛ صبر کلید رسیدن است و کامیابی سرانجام کسی که صبر می کند. (بحارالأنوار، ج۷۵، ص۴۵)

حدیث۸۳۱

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: من أحَبِّ عِبادِ اللهِ إلَی اللهِ المُحسِنُ التَّوّابُی؛ یکی از محبوبترین بندگان خدا در نزد خداوند کسی است که نیکوکار و بسیار توبه کننده باشد. (جهاد با نفس، ح ۸۳۶)

حدیث۸۳۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اَلعَدلُ اَحلَی مِنَ الشَّهدِ وِ اَلیَنُ مِنَ الزَّبدِ وِ اِطیِبُ ریحاً مِنَ المِسکِ؛ عدل شیرین تر از عسل و نرم تر از کف و خوشبوتر از مشک است. (جهاد با نفس، ح ۳۴۲)

حدیث۸۳۳

امام حسن (علیه السلام) فرمودند: الخَیرُ الَذی لَا شَرَّ فیه ، الشُّکرُ مَع النِعمَهْ و الصَبرُ عَلی النازلهْ خیری که هیچ شری در آن نیست ، شکر بر نعمت و صبر بر مصیبت و ناگواری است. (تحف العقول ، ص ۲۳۷)

حدیث۸۳۴

امام جواد (علیه السلام) فرمودند: ثلاث یبلغن بالعبد رضوان الله تعالی : کثرهْ الاستغفار ، و لین الجانب ، و کثرهْ الصدقهْ سه چیز است که بنده را به رضوان خدا می رساند : ۱ – زیادی استغفار ، ۲ – نرمخویی ، ۳ – صدقه بسیار دادن. (مستند الامام الجواد، ص ۲۴۷)

حدیث۸۳۵

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: التَّواضُعُ أن تُعطِیَ النّاسَ مَا تُحِبُّ أن تُعطاهُ. تواضع آن است که آنچه را که دوست می داری مردم به تو عطا کنند، تو به مردم عطا کنی. (جهاد با نفس، ح ۲۸۹)

حدیث۸۳۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: قِیلَ لِاَمِیرالمُومِنینَ مَا الزُّهدُ فِی الدُّنیا؟ قَالَ : تَنَکّب حَرَامهَا. از امیر المومنین پرسیده شد که : زهد در دنیا چیست؟ فرمود: اعراض و دوری کردن از حرام خدا. (جهاد با نفس، ح ۶۲۱)

حدیث۸۳۷

امام سجاد (علیه السلام) فرمودند: رَأیتُ الْخَیرَ کُلَّهُ قَدْ اجْتَمَعَ فی قَطْعِ الطَّمَعِ عَمّا فی أیدی النّاسِ. هم ?خوبیها را در بریدن طمع از آنچه در دست مردم است دیدم. (بحارالأنوار، ج۵۲، ص۲)

حدیث۸۳۸

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: اَفضَل العِبادَة العَفَافُ برترین عبادت، پاکدامنی است (جهاد النفس، ح ۲۱۱)

حدیث۸۳۹

امـام محمـد باقر (علیه السـلام) فرمودنـد: مَا حَسَـنَةُ الـدُّنیا إلّا صِـلَةُ الإخوانِ وَالمَعارِفِ؛ خوبی دنیا جز در پیونـد با برادران و آشـنایان نیست. (بحار الأنوار، ج ۴۶، ص۲۹۱)

حدیث۸۴۰

ان الله تعالی یحب السهل الطلیق؛ خداوند شخص آسان گیر نرم خو را دوست دارد . (کنز العمال ، ج ۳ ، ص ۳)

حدیث۸۴۱

حضرت زهرا (سلام الله علیها) فرمودند: من أصعد إلی الله خالص عبادته، أهبط الله عزوجل إلیه أفضل مصلحته؛ پاداش خوشرویی در برابر مؤمن بهشت است و خوشرویی با دشمن ستیزه جو، انسان را از عذاب آتش باز می دارد. (بحار الانوار ، ج ۷۵ ، ص ۴۰۱)

حدیث۸۴۲

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: ما شیب شی ء بشی ء احسن من حلم بعلم چیزی با چیزی نیامیخته است که بهتر از حلم با علم باشد. (بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۲)

حدیث۸۴۳

امـام موسـی کـاظم(علیه السـلام) فرمودنـد: التودد الی النـاس نصف العقـل؛ مهرورزی و دوسـتی بـا مردم، نصف عقـل است. (تحف العقول، ص ۴۲۵)

حدیث۸۴۴

امام رضا (علیه السـلام) فرمودند: أحسن الناس إیماناً أحسنهم خلقاً و ألطفهم بأهله، و اَنا اَلطفکم باَهلی؛ نیکوترین مردم از نظر ایمان، خوش خلق‌ترین و با لطفترین آنها نسبت به اهل خویش است. (عیون اخبار الرضا۲، ۳۸)

حدیث۸۴۵

رسول اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم)فرمودنـد: انکم لن تسـعوا الناس باموالکم فسـعوهم باخلاقکم با دارایی خود نمی توانید دل مردم را به دست بیاورید پس دلشان را با اخلاق (نیک) به دست آورید . (نثرالدر،ج۱ص۱۲۳)

حدیث۸۴۶

امـام صـادق (علیـه السـلام) فرمودنـد: ثلاـث تـورث المحبه: الـدیـن و التـواضـع والبـذل؛ سه چیز است که محبت آورد: قـرض دادن وفـروتنـی و بخشـش. (تحف العقول،ص ۳۱۶)

حدیث۸۴۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: خَیرُ الخَلائق الرِّفقُ؛ بهترین خوبی ها رفق است(مهربانی و لطف با مردم). (غررالحکم)

حدیث۸۴۸

امام علی علیه السلام فرمودند: لا یَعدَمُ الصَبورُ الظَّفَرَ و ان طالَ بِهِ الزّمان ؛ شخص صبور پیروزی را از دست نمی دهد و عاقبت به پیروزی می رسد اگر چه زمانی طولانی بر او بگذرد. (جهاد النفس، ح۲۵۱)

حدیث۸۴۹

امام صادق علیه السلام فرمودند: ثَلاث مَن کُن فیه کان سَیدا: کَظمُ الغیظ وَالعَفوُ عَن المَسییء والصِلِه بِالنَفسِ وَالمال؛ سه چیز است که در هر که باشد آقا و سرور است: خشم فرو خوردن ،گذشت از بدکردار، کمک و صله رحم با جان و مال.

حدیث۸۵۰

امام علی علیه السلام فرمودند: العلم وراثه کریمه ، و الاداب حلل مجدده ، و الفکرمرآه صافیه؛ علم میراث گرانبهائی است و ادب لباس فاخر و زینتی است و فکر آئینه ای است صاف. (نهج البلاغه)

حدیث۸۵۱

امام علی علیه السلام فرمودند: بِکَثرَةِ الصّمتِ تَکون الهَیبَهُ، وَ بِالنَّصَفِهِ یَکثُر المُوَاصِلونَ کثرت سکوت موجب ابهت و بزرگی است و انصاف مایه فزونی دوستان است.

حدیث۸۵۲

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: التواضع نعمهٔ لایحسد علیها؛ تواضع و فروتنی نعمتی است که بر آن حسد نبرند. (تحف العقول، ص۴۸۹)

حدیث۸۵۳

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که از ستمی که در حق او شده است گذشت کند، خداوند بجای آن در دنیا و آخرت به او عزت می بخشد. امالی شیحضرت امام محمد باقر(علیه السلام) می فرمایند: نیکوکاری و صدقه دادن پنهانی فقر را از بین می برد، عمر را زیاد و هفتاد مرگ بد و ناگوار را دفع می کند. میزان الحکمه، ج۱، ص ۴۷۵.

حدیث۸۵۴

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نیکوکاری، کرداری اصلاحگر است. غررالحکم، ح ۵۵۴.

حدیث۸۵۵

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سه چیز از درهای نیکوکاری است: سخاوتمندی دل، گفتار نیکو و شکیبایی در برابر آزار و اذیت. تحف العقول، ص ۸.

حدیث۸۵۶

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: مؤمن بعد از انجام واجبات، عملی محبوب تر از خوش اخلاقی نزد خدای تعالی نمی آورد. اصول کافی، ج۲، ص ۱۰۰.

حدیث۸۵۷

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قناعت، ثروتی است تمام نشدنی. کنزالاعمال، ح ۷۰۸۰.

حدیث۸۵۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: میوه ی قناعت، میانه روی در کسب و کار است و خویشنداری، از دست دراز کردن به سوی مردم. غررالحکم، ح ۴۶۳۴.

حدیث۸۵۹

حضرت امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: هر که خشم خود را از مردم باز دارد، خداوند در روز قیامت از گناهان او در گذرد. ثواب العمال، ص ۱۶۱.

حدیث۸۶۰

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: هر که خشم خود را نگه دارد، خداوند عیب او را بپوشاند. اصول کافی، ج۲، ص ۱۰۹.

حدیث۸۶۱

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)می فرمایند: خدا و فرشتگان حتی مورچه در لانه اش و ماهی در دریا بر کسی که به مردم خیر و نیکی می آموزد، درود می فرستند. کنزالعمال، ج۱۰، ص ۱۴۵.

حدیث۸۶۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دلهای مردم گریزان است، به کسی روی می آورند که خوش رویی کند. نهج البلاغه حکمت ۵۰.

حدیث۸۶۳

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که از ستمی که در حق او شده است گذشت کند، خداوند بجای

آن در دنیا و آخرت به او عزت می بخشد. امالی شیخ الطوسی، ص ۱۸۲.

حدیث۸۶۴

حضرت امام حسین (علیه السلام) می فرمایند: با گذشت ترین مردم، کسی است که در زمان قدرت داشتن، گذشت کند. الدره الباهره، ص ۲۴.

حدیث۸۶۵

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که خطای مسلمانی را ببخشد، خداوند در روز رستاخیز خطای او را ببخشد. کنزالعمال، ج ۷۰۱۹.

حدیث۸۶۶

حضرت رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بر عمر نیافزاید مگر نیکوکاری. بحارالانوار، ج۷۷، ص ۱۶۶.

حدیث۸۶۷

حضرت رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سه چیز از درهای نیکوکاری است: سخاوتمندی دل، گفتار نیکو و شکیبایی در برابر آزار و اذیت. تحف العقول، ص ۸.

حدیث۸۶۸

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نیکوکاری، کرداری اصلاحگر است. غررالحکم، ح ۵۵۴.

حدیث۸۶۹

حضرت امام محمد باقر(علیه السلام) می فرمایند: نیکوکاری و صدقه دادن پنهانی فقر را از بین می برد، عمر را زیاد و هفتاد مرگ بد و ناگوار را دفع می کند. میزان الحکمه، ج۱، ص ۴۷۵.

حدیث۸۷۰

حضرت امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: هر کس به برادران و خانواده ی خود نیکی کند، عمرش دراز شود. بحارالانوار، ج۷۸، ص ۵۳.

حدیث۸۷۱

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: مؤمن بعد از انجام واجبات، عملی محبوب تر از خوش اخلاقی نزد خدای تعالی نمی آورد. اصول کافی، ج۲، ص ۱۰۰.

حدیث۸۷۲

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: اخلاق نیکو، روزی ها را زیاد می کند و میان دوستان انس و الفت به وجود می آورد. غررالحکم، ح ۴۸۵۶.

حدیث۸۷۳

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: آن مؤمن ایمانش کاملتر است، که اخلاقش نیکوتر باشد. امالی شیخ طوسی، ص ۱۴۰.

حدیث۸۷۴

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): حسن الخلق نصف الدین؛ خوی نیکو، نصف دین است. الحضال، ج ۳۰، ص ۱۰۶.

حدیث۸۷۵

امام حسن(علیه السلام)می فرمایند: نیکوترین نیکو، خلق نیکو است. خصال شیخ صدوق، ص ۲۹.

حدیث۸۷۶

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: با ایمان ترین مردم، خوش اخلاق ترین آنها و مهر ورزترین شان به خانواده خود است. بحارالانوار، ج ۷۱، ص ۳۷۸.

حدیث۸۷۷

امام حسین(علیه السلام)می فرمایند: قناعت مایه ی آسایش تن است. بحارالانوار، ج۷۸، ص ۱۲۸.

حدیث۸۷۸

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: میوه ی قناعت، میانه روی در کسب و کار است و خویشنداری، از دست دراز کردن به سوی مردم. غررالحکم، ح ۴۶۳۴.

حدیث۸۷۹

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)می فرمایند: قناعت، ثروتی است تمام نشدنی. کنزالاعمال، ح ۷۰۸۰.

حدیث۸۸۰

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خوشبخت ترین مردم، کسی است که با مردم به بزرگواری رفتار کند. بحارالانوار، ج۷۴، ص ۱۸۵.

حدیث۸۸۱

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ادب نیکو، سبب تزکیه اخلاق است. غررالحکم، ح ۵۵۲۰.

حدیث۸۸۲

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: بهترین میراث پدران برای فرزندان، ادب است نه مال و ثروت؛ زیرا ثروت از بین می رود و ادب می ماند. اصول کافی، ج۸، ص ۱۵۰.

حدیث۸۸۳

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بهترین شرافت و افتخار خانوادگی، ادب نیکو است. غررالحکم، ح ۲۹۴۹.

حدیث۸۸۴

حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها) می فرمایند: خیارکم ألینکم مناکبهٔ و اکرمهم لنسائهم؛ بهترین شما کسی است که در برخورد با مردم نرم تر و مهربان تر است و ارزشمندترین مردم کسانی هستند که با همسرانشان مهربان و بخشنده اند. کنزالعمال، ج۷، ص ۲۲۵.

حدیث۸۸۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الجهاد من اصبح لایهم بظلم احد؛ برترین جهاد آن است که آدمی صبح کند و در اندیشه ی ستم به کسی نباشد. من لا یحضره الفقیه، ج۴، ص ۳۵۳.

حدیث۸۸۶

قال الامام علی (علیه السلام): قلوب الرجال و خشیهٔ فمن تألفها اقبلت علیه؛ دلهای مردم گریزان است، به کسی روی می آورند که خوش رویی کند. نهج البلاغه حکمت ۵۰.

حدیث۸۸۷

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: هر که خشم خود را نگه دارد، خداوند عیب او را بپوشاند. اصول کافی، ج۲، ص ۱۰۹.

حدیث۸۸۸

حضرت امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: هر که خشم خود را از مردم باز دارد، خداوند در روز قیامت از گناهان او در گذرد. ثواب العمال، ص ۱۶۱.

حدیث۸۸۹

حضرت امام علی(علیه السلام) می فرمایند: قویترین مردم کسی است که با بردباری بر خشم خود چیره شود. غررالحکم، ح ۸۷۵۶.

حدیث۸۹۰

امام باقر(علیه السلام)می فرمایند: زکاة العلم أن تعلمه عباد الله؛ زکات دانش، آموختن به بندگان خداست. اصول کافی، ج۱، ص ۴۱.

حدیث۸۹۱

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : اَطْعِمُوا الْمَرأَةَ فی شَهْرِها الَّتی تَلِدُ فیهِ التَّمْرَ فَاِنَّ وَلَدَها یَکونُ حَلیما نَقیّا ؛ به زن، در ماهی که زایمان کرده ، خرما بدهید، چرا که فرزند او بردبار و پاک می‌شود . مکارم الأخلاق ، ص ۱۶۹ .

حدیث۸۹۲

امام علی (علیه السلام): کُلَّمَا ازْدادَ عِلْمُ الرَّجُلِ زادَتْ عِنایَتُهُ بِنَفْسِهِ وَ بَذَلَ فی ریاضَتِها وَ صَلاحِها جُهْدَهُ؛ هر اندازه دانش انسان بیشتر شود، توجه او به خودش بیشتر می گردد و در ریاضت و رشد و اصلاح نَفْس، کوشش بیشتری می‌نماید. غرر الحکم ، ح ۷۲۰۴.

حدیث۸۹۳

امام علی علیه‌السلام : زیادَةُ الشُّکْرِ وَ صِلَةُ الرَّحِمِ تَزیدُ فِی الْعُمْرِ وَ تَفْسَحُ فِی الْأَجَلِ ؛ شکرگزاری فراوان و صله رحم، عمر را زیاد می کنند و بر مُهلت زندگی می‌افزایند. عیون الحکم والمواعظ، ص ۲۷۵، ح ۴۹۹۹.

حدیث۸۹۴

امام صادق علیه‌السلام : اَلْبِرُّ وَ حُسْنُ الْخُلْقِ یَعْمُرانِ الدّیارَ وَ یَزیدانِ فِی الْأَعْمارِ ؛ نیکوکاری و خوش اخلاقی، خانه‌ها را آباد و عمرها را طولانی می کنند. کافی ، ج ۲، ص ۱۰۰، ح ۸ .

حدیث۸۹۵

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) : اَلصَّدَقَةُ عَلی وَجْهِها وَ بِرُّ الْوالِدَیْنِ وَ اصْطِناعُ الْمَعْروفِ یُحَوِّلُ الشَّقاءَ سَعادَةً وَ یَزیدُ فِی الْعُمْرِ؛ صدقه دادن با مراعات شرایطش و خوبی کردن به پدر و مادر و انجام دادن کارهای نیک، بدبختی را به خوشبختی تبدیل می کند و بر عمر می‌افزاید. کنزالعمال ، ح ۴۴۴۴ .

حدیث۸۹۶

امام صادق علیه‌السلام : ما نَعْلَمُ شَیْئا یَزیدُ فِی الْعُمْرِ اِلاّ صِلَةَ الرَّحِمِ، حَتّی انّ الرَّجُلَ یَکونُ اَجَلُهُ ثَلاثَ سِنینَ فَیَکونُ وَصولاً لِلرَّحِمِ فَیَزیدُ اللّه فی عُمْرِهِ ثَلاثینَ سَنَةً فَیَجْعَلُها ثَلاثا وَ ثَلاثینَ سَنَةً، وَ یَکونُ اَجَلُهُ ثَلاثا وَ ثَلاثینَ سَنَةً فَیَکونَ قاطِعا لِلرَّحِمِ، فَیَنْقُصُهُ اللّه ثَلاثینَ سَنَةً وَ یَجْعَلُ اَجَلَهُ اِلی ثَلاثِ سِنینَ؛ ما، غیر از صله رحم، چیزی نمی‌شناسیم که بر عمر بیفزاید، تا آن‌جا که گاهی عمر کسی سه سال است، و وقتی که اهل صله رحم می‌شود، خداوند هم سی سال بر عمرش می‌افزاید و آن را سی و سه سال می کند و گاهی عمر کسی سی و سه سال است و قطع رحم می کند و خداوند هم سی سال از عمر او می کاهد و عمرش را به سه سال، کاهش می‌دهد. کافی ، ج ۲، ص ۱۵۲ ، ح ۱۷ .

حدیث۸۹۷

امام علی علیه‌السلام : كَثْرَةُ اصطِناعِ الْمَعْروفِ تَزيدُ فِی الْعُمُرِ وَ تَنْشُرُ الذِّكْرَ ؛ زیاد کار نیک انجام دادن، عمر را می‌افزاید و نام را پرآوازه می‌سازد. غررالحکم، ح ۷۱۱۳.

حدیث۸۹۸

خ الطوسی، ص ۱۸۲.پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ سَرَّهُ اَنْ يُنْسَاَلَهُ فی عُمُرِهِ وَ يُوَسَّعَ لَهُ فی رِزْقِهِ فَلْيَتَّقِ اللّه وَ لْيَصِلْ رَحِمَهُ؛ هر کس دوست دارد که عمرش طولانی و روزی‌اش زیاد شود، تقوای الهی پیشه کند و صله رحم نماید. بحارالأنوار ، ج ۷۴، ص ۱۰۲، ح ۵۶.

حدیث۸۹۹

امام باقر علیه‌السلام : اَلْبِرُّ وَ الصَّدَقَةُ يَنْفيانِ الْفَقْرَ وَ يَزيدانِ فِی الْعُمْرِ وَ يَدْفَعانِ عَنْ صاحِبِهِما سَبعينَ ميتَةَ سوءٍ ؛ کار خیر و صدقه، فقر را می‌برند، بر عمر می‌افزایند و هفتاد مرگ بد را از صاحب خود دور می‌کنند. ثواب الاعمال ، ص ۱۴۱ .

حدیث۹۰۰

امام صادق علیه‌السلام : ثَلاثَةٌ انْ يَعْلَمُهنَّ الْمُؤمِنُ كانَتْ زيادَةً فی عُمُرِهِ وَ بَقاءَ النِّعْمَةِ عَلَيْهِ: تَطْويلُهُ فی رُكوعِهِ وَ سجودِهِ فی صلاتِهِ وَ تَطْويلُهُ لِجلوسِهِ عَلی طَعامِهِ اذا اَطْعَمَ عَلی مائِدَتِهِ وَ اصْطِناعُهُ الْمَعْروفَ اِلی اَهْلِهِ؛ سه چیز است که اگر مؤمن از آنها مطلع شود، باعث طول عمر و دوام بهره‌مندی او از نعمت‌ها می‌شود: طول دادن رکوع و سجده، زیاد نشستن بر سر سفره‌ای که در آن دیگران را اطعام می‌کند و خوش رفتاری‌اش با خانواده. کافی، ج ۴، ص ۴۹، ح ۱۵.

حدیث۹۰۱

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ اُلْهِمَ الصِّدْقَ فی كَلامِهِ وَ الْاِنْصافَ مِنْ نَفْسِهِ وَ بِرِّ والِدَيْهِ وَ وَصلَ رَحِمِهِ، اُنْسِیءَ لَهُ فی اَجَلُهُ وَ وُسِّعَ عَلَيْهِ فی رِزْقِهِ وَ مُتِّعَ بِعَقْلِهِ وَ لُقِّنَ حُجَّتَهُ وَقْتَ مُساءَلَتِهِ ؛ به هر کس، راستگویی در گفتار، انصاف در رفتار، نیکی به والدین و صله رحم الهام شود، اجلش به تأخیر می‌افتد، روزیش زیاد می‌گردد، از عقلش بهره‌مند می‌شود و هنگام سئوال [مأموران الهی] پاسخ لازم به او تلقین می‌گردد. اعلام الدین ، ص ۲۶۵ .

حدیث۹۰۲

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: اکملکم ایمانا احسنکم خلقا؛ آن کس از شما ایمانش کاملتر است که اخلاقش نیکوتر باشد. بحارالانوار، ج ۷۱، ص ۳۸۷.

حدیث۹۰۳

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)می فرمایند: بنده ایمان را به کمال نمی رساند مگر سه خصلت در او باشد: انفاق در هنگام تنگ دستی، انصاف دادن و سلام کردن. کنزالعمال، ح ۱۰۷.

حدیث۹۰۴

امام رضا(علیه السلام)می فرمایند: ان الإمامهٔ زمام الدین، و نظام المسلمین و صلاح الدنیا، و عزالمؤمنین؛ امامت، زمام دین، رشته ی کار مسلمانان، صلاح و آبادانی دنیا و سرافرازی مؤمنان است. اصول کافی، ج۱، ص ۲۰۰.

حدیث۹۰۵

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم)می فرمایند: هر کس برای آموختن علم سر از خواب بردارد، فرشتگان سایه ی رحمت بر او می گسترانند، در زندگی او برکت به وجود می آید، و چیزی از روزی او کاسته نمی شود. بحارالانوار/ج۱/ص۱۷۷.

حدیث۹۰۶

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اکثروا من الصدقهٔ ترزقوا. صدقه زیاد بدهید، تا خداوند به شما روزی دهد. بحارالانوار، ج۷۷، ص ۱۷۶.

حدیث۹۰۷

حدیث۹۰۸

حضرت امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: هر کس به برادران و خانواده ی خود نیکی کند، عمرش دراز شود. بحارالانوار، ج۷۸، ص ۵۳.

حدیث۹۰۹

قال الإمام علی (علیه السلام) : ثلاث من أبواب البر: سخاء النفس، وطیب الکلام، والصبر علی الأذی. امام علی (علیه السلام) فرمودند: سه چیز از درهای نیکی است: سخاوت نفس و نیکویی گفتار و شکیبایی در برابر آزار. «المحاسن، ج ۱، ص ۶۶، ح ۱۴»

رذایل اخلاقی

حدیث۱

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : خَلَقَ اللّهُ عز و جل التَّوانِیَ والکَسَلَ ، فَزَوَّجَهُما فَوُلِدَ بَینَهُمَا الفاقَهُ؛ خداوند سستی و تنبلی را آفرید و میان آن دو را پیوند داد ؛ پس از آن دو ، فقر زاده شد . الفردوس : ۲ / ۱۸۸ / ۲۹۴۰

حدیث۲

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) می‌فرمایند: فای رجل لطم امراته لطمهٔ، امرالله عزوجل مالک خازن النیران فیلطمه علی حر وجهه سبعین لطمهٔ فی نار جهنم؛ هر کس به صورت زنش سیلی بزند، خداوند به آتشبان جهنم دستور می‌دهد تا در آتش جهنم هفتاد سیلی بر صورت او بزند . مستدرک الوسائل، ج۱۴، ص۲۵۰ .

حدیث۳

قال رسول الله (صلی الله علیه وآله وسلم) : إن أکثر الناس ذنوبا یوم القیامهٔ أکثرهم کلاما فیما لا یعنیه. پیامبر خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) فرمودند: بیشترین گناه را در روز قیامت آن مردمی دارند که بیشتر سخنان بیهوده می گویند. «کنز العمال، ح ۸۲۹۳»

حدیث۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله – : أکثر الناس ذنوبا أکثرهم کلاما فیما لا یعنیه. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: گناه کار ترین مردم کسانی هستند که بیشتر بیهوده گویی می کنند. «الترغیب و الترهیب، ج ۳، ص ۵۴۰، ح ۵۱»

حدیث۵

قال الإمام علی – علیه السلام – : سوء المنطق یزری بالبهاء و المروهٔ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: زشت گویی شکوه و مروت را لکه دار می کند. «غررالحکم، ح ۵۶۲۱»

حدیث۶

قال الإمام علی – علیه السلام – : سنهٔ اللئام قبح الکلام. امام علی – علیه السلام – فرمودند: شیوه ی فرومایگان زشت گویی است. «غررالحکم، ح ۵۵۵۱»

حدیث۷

قال الإمام علی – علیه السلام – : من ساء لفظه ساء حظه. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر کس سخنش بد باشد، بهره بد برد. «غررالحکم، ح ۹۱۷۳»

حدیث۸

قال الإمام علی – علیه السلام – : من ساء کلامه کثر ملامه. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر که گفتارش بد باشد، ملامت بسیار شنود. «غررالحکم، ح ۸۴۹۶»

حدیث۹

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : أیُّ داءٍ أدوی مِنَ البُخلِ ؛ کدامین درد ، دردناک‌تر از تنگ‌چشمی است؟! فقه الرضا علیه‌السلام ، ص ۲۷۷ .

حدیث۱۰

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : آفَةُ السَّماحَةِ المَنُّ ؛ آفت بخشش ، منّت گذاری است . معدن الجواهر ، ص ۵۹ .

حدیث۱۱

قال الامام الصادق – علیه السلام – : حَرُمَ الحَرِیصُ خَصلَتَینِ وَ لَزِمَتهُ خَصلَتَانِ: حَرُمَ القِنَاعَةَ فَافتَقَدَ الرَّاحَةَ، وَ حَرُمَ الرِضَا فَافتَقَدَ الیَقِینَ.

امام صادق – علیه السلام – فرمودند: آزمند از دو خصلت محروم شده و در نتیجه دو خصلت را با خود دارد: از قناعت محروم است و در نتیجه آسایش را از دست داده است، از رضایت و خرسندی محروم است و در نتیجه یقین را از کف داده است. «خصال، ص ۶۹، ح ۱۰۴»

حدیث۱۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله – : الحَرِیصُ مَحرُومٌ، وَ هُوَ مَعَ حِرمَانِهِ مَذمُومٌ فی أیِّ شَیءٍ کَانَ، وَ کَیفَ لا یَکُونُ مَحرُوماً و قَد فَرَّ مِن وِثَاقِ اللهِ تَعَالی؟ پیامبر خدا – صلی الله علیه وآله – فرمودند: آدم حریص همیشه محروم است و افزون بر محروم بودن، در هرکاری که می کند نکوهیده است و چگونه محروم نباشد در حالی که از بند خدا گریخته است؟ «مصباح الشریعة، ص ۱۸۷»

حدیث۱۳

قال الامام الحسن – علیه السلام – وَ قَد سَأَلَهُ اَبُوهُ عَنِ الفَقرِ، اَلحِرصُ وَالشَّرَهُ. امام حسن – علیه السلام – در پاسخ به پدر بزرگوارشان که پرسیدند: فقر چیست؟ فرمودند: آزمندی و سیری ناپذیری. «معانی الأخبار، ص ۲۴۴»

حدیث۱۴

قال الامام علی – علیه السلام – : الحِرْصُ أَحَرُّ مِنَ النَّارِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: حرص سوزنده‌تر از آتش است. «جامع الأخبار، ص ۳۸۳، ح ۱۰۷۱»

حدیث۱۵

قال الامام علی – علیه السلام – : إظهَارُ الحِرصِ یُورِثُ الفَقرَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: حرص زدن موجب فقر می شود. «بحار الانوار، ج ۷۳، ص ۱۶۲»

حدیث۱۶

قال الإمام علی – علیه السّلام – : حبُّ الدنیا یوجِبَ الطمع. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: دوستی دنیا سبب طمع می شود. «غرر الحکم، ص ۱۴۲»

حدیث۱۷

قال الامام علی – علیه السّلام – : لَحُبُّ الدنیا صَمَّت الأسماعَ عن سماعِ الحکمةِ و عَمِّیَت القلُوب عن نورِ البصیرةِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: البته دوستی دنیا گوشها را از شنیدن حکمت کر می کند و دلها را از دیدن نور بصیرت کور می کند. «غرر الحکم، ص ۶۵»

حدیث۱۸

قال الامام علی – علیه السّلام – : حبُّ الدنیا یُفسِدُ العقلَ، و یُهِمُّ القّلبَ عن سماعِ الحکمةِ، و یُوجب الیمَ العقاب. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: دوستی دنیا عقل را فاسد و دل را از شنیدن حکمت اندوهگین می سازد و موجب عذاب دردناک می شود.

«مستدرک الوسائل، ج ۱۲، ص ۴۲»

حدیث۱۹

قال الامام الباقر - علیه السّلام - : مَثَلُ الحَریصِ عَلَی الدنیا مَثَل دُودَةِ القَزّ، کُلّما ازادادَت مِنَ القَزِّ علی نَفسِها لَفّاً کان أبعَدَ لها من الخروج حتی تَموتَ. امام باقر - علیه السّلام - فرمودند: شخص حریص بر دنیا مانند کرم ابریشم است که هر چه بیشتر ابریشم بر خود می پیچید راه خروجش دورتر و بسته تر می گردد تا اینکه بمیرد. «الکافی، ج ۲، ص ۳۱۶»

حدیث۲۰

قال الإمام الصّادق - علیه السّلام - : من کَثُر اِشْتِباکُه بالدنیا کان أشَدُّ لِحَسْرَتِهِ عند فراقِها. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: هر که به دنیا بیشتر آلوده باشد شدت افسوسش هنگام جدائی از آن بیشتر است. «الکافی، ج ۲، ص ۲۳۰»

حدیث۲۱

قال الإمام الصّادق - علیه السّلام - : من تعلَّقَ قلبُه بالدُّنیا تَعَلَّقَ قَلْبُه بثلاثٍ خصال: هَمٌّ لا یَفنی، و أَمَل لا یُدرَکُ، و رجاءٌ لا یُنالُ. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: هر کس به دنیا دل بندد به سه خصلت دل بسته می شود: ۱. اندوهی که پایان ندارد. ۲. آرزوئی که درک نشود. ۳. امیدی که بدان نرسد. «الکافی، ج ۲، ص ۲۳۰»

حدیث۲۲

قال الإمام الصّادق - علیه السّلام - : ما فَتَحَ اللهُ علی عبدٍ باباً من امرِ الدنیا إلا فَتَحَ اللهُ علیه من الحرصِ مِثلَه. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: خداوند دری از امور دنیا را بر بنده نگشاید جز اینکه مانند آن دری از حرص بر او بگشاید. «الکافی، ج ۲، ص ۳۱۹»

حدیث۲۳

قال الإمام الصّادق - علیه السّلام - : رَأسُ کلِّ خطیئةٍ حبُّ الدنیا. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: سرآغاز هر گناه، دوستی دنیا است. «الکافی، ج ۲، ص ۳۱۵»

حدیث۲۴

قال الإمام الصّادق - علیه السّلام - : . . . الحُبُّ أفضَلُ مِنَ الخَوفِ ثُمَّ قالَ وَ الله ما أَحبَّ اللهَ مَن أَحبَّ الدُّنیا وَ والَی غَیرَنا وَ مَن عَرَفَ حَقَّنا و أحبَّنا فَقَد أَحبَّ اللهَ تَبارَکَ و تَعالَی. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: دوستی از ترس برتر است سپس فرمودند: سوگند به خدا کسی که دنیا را دوست داشته باشد خدا را دوست نداشته است و غیر ما را دوست داشته و کسی که حق ما را شناخته و ما را دوست داشته باشد البته خدای تبارک و تعالی را دوست داشته است. «الکافی، ج ۸، ص ۱۲۸»

حدیث۲۵

قال رسول الله - صلّی الله علیه و آله - : إنه ما سَکَنَ حبُّ الدنیا قَلْبَ عَبدٍ إلا التاطَ فیها بثلاث: شُغلِ لا ینفَدُ عناءهُ، و فقرٍ لا یُدرک

غِناه، و أملٍ لا ینالُ مُنْتهاه. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: دوستی دنیا در دل بنده ای جای نگرفت جز اینکه سه خصلت در آن پیوسته وجود دارد: ۱. مشغولیتی که رنجش پایان نپذیرد. ۲. فقری که توانگریش درک نشود. ۳. آرزوئی که به پایانش نرسد. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۱۸۸»

حدیث۲۶

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : إن أولَ ما عُصِیَ الله عزوجل به ستٌّ: حبُّ الدنیا و حبَّ الرئاسهٔ و حبُ الطعامِ و حبُّ النَومِ و حبُّ الراحهِٔ و حبُّ النساءِ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: سرآغاز نافرمانی خدا – عزوجل – شش چیز است: ۱. دوستی دنیا. ۲. دوستی ریاست. ۳. دوستی خوراک. ۴. دوستی خواب ۵. دوستی راحتی ۶. دوستی زنان. «الکافی، ج ۲، ص ۲۸۹»

حدیث۲۷

قال الامام علی – علیه السّلام – : مِنْ اَقْبَحِ الکِبرِ، تکبُّرُ الرَّجُلِ علی ذَوی (ذی) رَحِمِهِ وَ اَبناءِ جنسِهِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: از زشت ترین تکبرها، تکبر کسی است که در برابر خویشان و همنوعان خود تکبر می ورزد. «عیون الحکم و المواعظ، ص ۴۷۳»

حدیث۲۸

قال الامام علی – علیه السّلام – : الکِبرُ مَصیَدَهُٔ اِبلیسَ العُظمی. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: تکبر دام بزرگ شیطان است. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۲»

حدیث۲۹

قال الامام علی – علیه السّلام – : من تکبَّرِ النّاسِ ذَلَّ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: هر کس بر مردم تکبر بورزد ذلیل می شود. «بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۲۳۵»

حدیث۳۰

قال الامام علی – علیه السّلام – : لا یَتَعَلَّمُ مَن یتکَبَّرُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: کسی که تکبر می ورزد چیزی را نمی آموزد. «غرر الحکم، ح ۱۰۵۸۶»

حدیث۳۱

قال الامام علی – علیه السّلام – : اِستَعذُّوا باللهِ مِن لواقِحِ الکِبرِ... فَلَو رَخَّصَ اللهُ فی الکِبرِ لِاَحَدٍ مِن عِبادِهِ لَرَخَّصَ فیه لِخاصَّهِٔ اَنبیائِهِ وَ اَولیائِهِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: به خدا پناه ببرید از عواقب تکبر... . اگر خدا تکبر را برای احدی از بندگانش مجاز می دانست، بدون تردید برای خواص از انبیاء و اولیاء خود، تجویز می نمود. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۲»

حدیث۳۲

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : اکثر اهل جَهنمَ المتَکَبروُنَ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: بیشتر اهل دوزخ متکبران هستند. «ثواب الاعمال، ص ۵۰۲»

حدیث۳۳

قال ابو جعفر – علیه السّلام – : الکِبرُ مَطایا النّار. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: کبر از مرکب های دوزخ است (که انسان را به جهنم می برد). «ثواب الاعمال، ص ۵۰۰»

حدیث۳۴

قال الصادق – علیه السّلام – : ما من رجُلٍ تکبّرَ او تَجَبّرَ الا لِذِلّةٍ وَجَدَها فی نفسِهِ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: کسی تکبر نمی ورزد جز آنکه کمبود و ذلتی در درون خود احساس می کند. «الکافی، ج ۳، ص ۴۶۲»

حدیث۳۵

قال الصّادق – علیه السّلام – : اَعظَمُ الکِبرِ اَن تَسفَهَ الحقَّ وَ تَغمِصَ النّاس. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: عظیم ترین حالت تکبر آن است که در برابر حق تجاهل ورزی (خود را به سفاهت بزنی) و مردم را نادیده بگیری. «الکافی، ج ۲، ص ۳۱۱»

حدیث۳۶

قال ابو عبدالله – علیه السّلام – : اِنَّ المُتکبّرینَ یَجعَلُونَ فی صُورَةِ الذّرِّ یَتَوَطَّأُهُمُ النّاس حتّی یَفرغَ اللهُ مِن الحساب. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: انسانهای متکبر در قیامت به صورت مورچگان پدیدار می گردند و زیر دست و پای مردم قرار می گیرند تا خداوند از حسابرسی فارغ گردد. «الکافی، ج ۳، ص ۴۲۴»

حدیث۳۷

قال الصادق – علیه السّلام – : اَلاِستِکبارُ هُوَ اوَّلُ مَعصیَةٍ عُصِیَ اللهُ بِهِ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: تکبر ورزی، اولین گناهی است که به عنوان نافرمانی از خدا، صورت پذیرفته است. «بحارالانوار، ج ۶۰، ص ۲۷۴»

حدیث۳۸

قالَ سَئَلتُ ابا عبدِاللهِ – علیه السّلام – عن اَدنی الاِلحادِ قال: اِنَّ الکِبرَ اَدناهُ. راوی می گوید از امام صادق – علیه السّلام – درباره کمترین درجه الحاد (بی دینی) سئوال کردم، امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: کمترین درجه الحاد، تکبر است. «الکافی، ج ۳، ص ۴۲۳»

حدیث۳۹

قال الباقر – علیه السّلام – : قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : ویلٌ لِمَن یَختالُ فی الارضِ یُعارِضُ جَبّارَ السّمواتِ و الارضِ. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: پیامبر – صلّی الله علیه و آله – فرموده است: وای بر کسی که در زمین تکبر ورزد که با خدای جبار آسمانها و زمین به معارضه برخاسته. «ثواب الاعمال، ص ۶۲۷»

حدیث۴۰

قال الامام علی – علیه السّلام – : الحِرصُ و الکِبرُ و الحَسَدُ دَواعٍ اِلی التَّقَحُّمِ فی الذُّنُوب. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: حرص و تکبر و حسد، انگیزه روی آوردن به گناه و عصیان می باشند. «نهج البلاغه، حکمت ۳۷۰»

حدیث۴۱

قال الامام علی – علیه السّلام – : اِیّاک و الکِبرَ فَاِنَّهُ اَعْظَمُ الذُّنُوبِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: از تکبر بر حذر باش، زیرا که تکبر بزرگترین گناهان است. «غرر الحکم، ح ۱۹۸۵»

حدیث۴۲

قال الامام الصادق – علیه السلام – : إنَّ مِنَ الغِیبَةِ أن تَقُولَ فی أَخِیکَ مَا سَتَرَهُ الله عَلَیهِ، وَ إنَّ مِنَ البُهتَانِ أن تَقُولَ فی أخِیکَ مَا لَیسَ فِیهِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: غیبت آن است که در مورد برادرت آنچه را خدا پوشانده بیان کنی و بهتان آن است که آنچه در او نیست را به او نسبت دهی. «بحار الانوار، ج ۲، ص ۲۴۸»

حدیث۴۳

قال الامام الصادق – علیه السلام – : إذَا اِتَّهَمَ المُؤمِنُ أخَاهُ اِنمَاثَ الإیمَانُ مِن قَلبِهِ کَمَا یَنمَاثُ المِلحُ فی المَاءِ. امام صادق – علیه السلام – فرمود : هرگاه مؤمن به برادر (دینی) خود تهمت زند، ایمان در قلب او ناپدید می شود همچنان که نمک در آب حلّ می‌شود. «الکافی، ج ۲، ص ۳۶۱»

حدیث۴۴

قال الامام زین العابدین – علیه السلام – : مَن رَمَی النَّاسَ بِمَا فِیهِم رَمُوهُ بِمَا لَیسَ فِیهِ. امام سجاد – علیه السلام – فرمودند: هر کس به مردم عیبی را که دارند نسبت دهد، مردم به او عیبی را که ندارد نسبت دهند. «بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۱۶۰»

حدیث۴۵

قال الامام الصادق – علیه السلام – : مَن اِتَّهَمَ أخَاهُ فی دِینِهِ فَلا حُرمَةَ بَینَهُمَا. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هر کس به برادر دینی خود تهمت زند حرمتی میان آن دو به جا نمی‌ماند. «الکافی، ج ۲، ص ۳۶۱»

حدیث۴۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ... وَ أَمَّا عَلامَةُ الفَاسِقِ فَأَربَعَةٌ: اَللَّهوُ، وَ اللَّغوُ، وَ العُدوَانُ، وَ البُهتَانُ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: فاسق چهار نشانه دارد: (اشتغال به) لهو، لغو، دشمنی و بهتان. «بحار الانوار، ج ۱، ص ۱۲۰»

حدیث۴۷

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : من بَهَّتَ مُؤمِناً أو مُؤمِنَةً أو قَالَ فِیهِ مَا لَیسَ فِیهِ أقَامَهُ الله تَعَالی یَومَ القِیَامَةِ عَلَی تَلٍّ مِن نَّارٍ حَتَّی یَخرُجَ مِمَّا قَالَهُ فِیهِ. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس به مرد یا زن مؤمن بهتان زند یا درباره او چیزی بگوید که

از آن مبراست خداوند در روز رستاخیز وی را بر تلّی از آتش نگه دارد تا از حرف خود درباره او برگردد. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۱۹۴»

حدیث۴۸

قال الامام علی – علیه السلام – : اَلمُؤمِنُ لا یَغُشُّ أخَاهُ وَ لا یَخُونُهُ وَ لا یَخذُلُهُ وَ لا یَتَّهِمُهُ وَ لا یَقُولُ لَهُ: أنَا مِنکَ بَرِئٌ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: مومن با برادر مومنش فریبکاری نمی کند و به او خیانت نمی ورزد و او را خوار نمی سازد و به او تهمت نمی زند و به او نمی گوید من از تو بیزارم. «بحار الأنوار، ج ۲، ص ۱۴۳»

حدیث۴۹

قال الامام علی – علیه السلام – : مَن دَخَلَ مَدَاخِلَ السُوءِ اِتَّهَمَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر که به جاهای بد رفت و آمد کند، مورد بدگمانی و تهمت واقع شود. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۹۱»

حدیث۵۰

قال الامام علی – علیه السلام – : اَلبُهتَانُ عَلَی البَرِئِ أعظَمُ مِنَ السَّمَاءِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: بهتان زدن به آدم بی گناه (گناهش) بزرگتر از آسمان است. «بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۳۱»

حدیث۵۱

قال الامام علی – علیه السلام – : لا ـ قحَةَ کَالبُهتِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هیچ بی شرمی و وقاحتی چون بهتان زدن نیست. «غرر الحکم، ح ۴۴۳۸»

حدیث۵۲

قال الامام الصادق – علیه السلام – : لاتَمزَح فَیَذهَبَ نُورُک. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: شوخی مکن؛ زیرا نورانیّتت از بین می رود. «أمالی شیخ صدوق، ص ۴۳۶»

حدیث۵۳

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اَلمِزَاحُ السَّبَابُ الأَصغَرُ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: شوخی، دشنام کوچک است. «الکافی، ج ۲، ص ۶۶۵»

حدیث۵۴

قال الامام علی – علیه السلام – : اَلمِزَاحُ یُورِثُ الضَّغَائِنَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: شوخی، کینه بر جای می گذارد. «تحف العقول، ص ۸۶»

حدیث۵۵

قال الامام علی – علیه السلام – : لِکلِّ شَیءٍ بَذرٌ وَبَذرُ العَدَاوَةِ اَلمِزَاحُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر چیزی را بذری است و بذر دشمنی شوخی است. «غرر الحکم، ح ۷۳۱۶»

حدیث۵۶

قال الامام علی – علیه السلام – : فی السَّفَهِ وَکثرَةِ المِزَاحِ اَلخُرقُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: در سبک سری و شوخی زیاد، حماقت نهفته است. «غرر الحکم، ح ۶۵۲۳»

حدیث۵۷

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : بینما موسی – علیه السلام – جالسا إذ أقبل إبلیس ... قال موسی: فأخبرنی بالذنب الذی إذا أذنبه ابن آدم استحوذت علیه؟ قال: إذا أعجبته نفسه، واستکثر عمله، وصغر فی عینه ذنبه. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: موسی – علیه السّلام – نشسته بود که ابلیس نزد او آمد، موسی فرمودند: مرا از آن گناهی خبر ده که اگر آدمی مرتکبش شود تو بر او استیلا می یابی؟ ابلیس گفت: هر گاه خودپسند شود و عملش را زیاد بیند و گناهش در نظرش خُرد آید. «الکافی، ج ۲، ص ۳۱۴»

حدیث۵۸

قال الإمام علی – علیه السلام – (من کتاب له إلی الحارث الهمدانی): احذر الغضب، فإنه جند عظیم من جنود إبلیس. امام علی – علیه السّلام – (در نامه خود به حارث همدانی)، فرمودند: از خشم دوری کن، زیرا که خشم یکی از لشگریان بزرگ ابلیس است. «نهج البلاغه، نامه ۶۹»

حدیث۵۹

قال الإمام الصادق – علیه السلام – : من لم یبال ما قال وما قیل فیه فهو شرک شیطان، ومن لم یبال أن یراه الناس مسیئا فهو شرک شیطان، ومن اغتاب أخاه المؤمن من غیر ترة بینهما فهو شرک شیطان ... . امام صادق – علیه السلام – فرمودند: کسی که اهمیت ندهد چه می گوید و درباره اش چه گفته می شود او شریک شیطان است و کسی که برایش مهم نباشد مردم او را بدکار ببینند (و بشناسند نیز) شریک شیطان است و کسی که از برادر مؤمن خود غیبت کند بی آن که میانشان ظلم و ستمی رفته باشد، شریک شیطان است و هر که شیفته حرام و شهوت زنا باشد شریک شیطان است. «الخصال، ص ۲۱۶»

حدیث۶۰

قال الامام الرضا – علیه السّلام – : اِستماع الاَوتار مِنَ الکبائر. امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: گوش دادن به (صدای) تارهای موسیقی از گناهان کبیره است. «مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۲۲۰»

حدیث۶۱

قال الامام الباقر – علیه السّلام – : الغناءُ یُنبِتُ النفاق فی القلب کما یُنبت النخلُ الطلع. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: غناء و آوازه

خوانی نفـاق و دروئی را در دل می رویانـد همان گونه که درخت نخل، خوشه خرما را رویش می دهـد. «دعائم الاسـلام، ج ۲، ص ۲۰۸»

حدیث ۶۲

قال الامام الباقر – علیه السّـلام – : الغِناءُ مِمّا وَعَـدَاللّهُ علیه النارَ و تلاهذه الآیهٔ: و مِنَ الناس مَن یشتری لهوَ الحدیث لیُضِلَّ عن سبیل اللّه ... (لقمان، ۶). امام باقر – علیه السّـلام – فرمودنـد: غنا و آوازه خوانی از جمله گناهانی است که خداونـد برای آن وعـده آتش داده است، سپس این آیه را تلاوت فرمودند: «برخی از مردم کسانی هسـتند که سـخن بیهوده را می خرند تا دیگران را از روی نادانی از راه خدا گمراه کنند و آیات الهی را به استهزاء گیرند، برای آنان عذابی خوارکننده خواهد بود». «وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۲۲۶»

حدیث ۶۳

قـال الامام الصّادق – علیه السّـلام – : بیتُ الغناء بیتٌ لا تُؤمَنُ فیه الفجیعهُ و لا تُجابُ فیه الـدَّعوهُ و لا تَـدخلُه الملائکـهٔ. امام صادق – علیه السّـلام – فرمودند: خانه ای که در آن غناء و ساز و آواز نواخته شود، از مصـیبت ها و بلاهای دردناک در امان نیست و دعا در آن خانه مستجاب نمی گردد و فرشتگان به آن خانه وارد نمی شوند. «دعائم الاسلام، ج ۲، ص ۲۸۰»

حدیث ۶۴

عن ابی عبداللّه – علیه السّلام – فی قول اللّه تعالی: «و اجتنبوا قولَ الزُّور» (حج، ۳۰)، قال: قول الزُّورِ الغِناء. امام صادق – علیه السّلام – درباره سخن خداوند که می فرماید: «از گفتار باطل بپرهیزید» فرمودند: گفتار باطل همان غناء است. «وسائل الشیعه، ج۱۲، ص۲۲۷»

حدیث ۶۵

قال الامام الصّادق – علیه السّـلام – : شرُّ الاَصواتِ الغِناء. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: بدترین صداها، غناء (و آوازه خوانی) است. «وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۲۲۹»

حدیث ۶۶

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : الغناءُ مجلسٌ لاینظر اللّهُ اِلی اَهلهِ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: مجلس غناء مجلسی است که خداوند به اهل آن نظر (لطف و رحمت) نمی کند. «وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۲۸۸»

حدیث ۶۷

قـال الامـام الصّـادق – علیه السّـلام – : الغنـاءُ یورث النفاقَ و یُعقِبُ الفقر. امام صادق – علیه السّـلام – فرمودنـد: غناء و آوازه خوانی باعث نفاق و دوروئی شده و فقر و تنگدستی را به دنبال دارد. «وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۲۳۰»

حدیث ۶۸

قـال الامـام الصّـادق – علیه السّـلام – : الغنـاءُ عُشُّ النفـاق. امـام صـادق – علیه السّـلام – فرمودنـد: غنـاء و آوازه خوانی، لانه نفاق و دوروئی است. «وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۲۲۷»

حدیث۶۹

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : الغناءُ یُورِثُ الفقر. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: غناء و آوازه خوانی موجب فقر و تنگدستی می گردد. «مستدرك الوسائل، ج ۱۳، ص ۲۱۳»

حدیث۷۰

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : اِستماعُ اللَّهو و الغناء یُنبِتُ النفاقَ کما یُنبت الماءُ الزَّرع. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: گوش کردن به چیزهای بیهوده و غناء و آوازه خوانی، نفاق را می رویاند همان گونه که آب کشتزار را می رویاند. «وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۲۳۶»

حدیث۷۱

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : لا یَحِلُّ بیعُ الغِناء و لا شِرَاءُه و استماعُه نفاقٌ و تعلیمهُ کُفر. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: خرید و فروش (آلات) غناء و ساز وآواز حلال نیست و گوش دادن به آن، نفاق و دوروئی و آموزش دادنش، کفر و بی دینی است. «دعائم الاسلام، ج ۲، ص ۲۰۹»

حدیث۷۲

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : مَنْ اَنْعم الله علیه بِنعمةٍ فَجاءَ عند تلك النّعمة بِمِزمارٍ فقد کَفَرَها. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: کسی که خداوند به او نعمتی عطا فرماید و با وجود آن نعمت به نی و ساز و آواز روی آورد، کفران نعمت کرده است. «وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۲۳۳»

حدیث۷۳

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : اَلمُغَنّیةُ ملعونةٌ و مَن آواها و أکَلَ کسبَها ملعونٌ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: زن آوازه خوان ملعون است و کسی که او را جای دهد و از درآمد آوازه خوانی او بخورد (روزی خود را بگذراند) نیز ملعون است. «بحار الانوار، ج ۷۹، ص ۲۱۱»

حدیث۷۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لا تَدخلُ الملائکةُ بیتاً فیه خَمرٌ أو دفٌّ أو طَنبُور أو نَردٌ و لا یُستجابُ دعاءُ هُم و تَرتفِع عَنهم البرکةُ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: فرشتگان وارد خانه ای که در آن شراب یا دایره یا طنبور (نوعی از آلات موسیقی) و یا نرد (نوعی وسیله قمار) باشد، نمی شوند و دعای اهل آن خانه مستجاب نمی گردد و برکت از آنان برداشته می شود. «مستدرك الوسائل، ج ۱۳، ص ۲۱۸»

حدیث۷۵

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : یُحشَر صاحبُ الغناء مِن قبره اَعمی و اَخرس و اَبکم. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: دارنده (آلات) غناء و آوازه خوانی محشور می شود در حالی که کور و کر و لال است. «مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۲۱۹»

حدیث۷۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : یُحشرُ صاحبُ الطَّنبور یوم القیامةِ و هو أسودُ الوجهِ و بِیَده طنبورٌ من نار و فوقَ رأسه سبعون اَلف ملکٍ، بید کُلُّ ملکٍ مِقْمَعَةُ یَضربون رأسَهُ و وجهَه. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: دارنده طنبور (نوعی از آلات موسیقی) روز قیامت محشور می شود در حالی که صورتش سیاه و در دستش طنبوری از آتش است و بالای سرش هفتاد هزار فرشته قرار دارند که در دست هر کدام از آنها عمودی آهنین است که بر سر و صورتش می زنند. «مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۲۱۹»

حدیث۷۷

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنِ استمعَ اِلی اللَّهو یُذابُ فی اُذُنِهِ الآنُک. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که به چیزهای لهو و بیهوده گوش فرادهد (روز قیامت) در گوشش سرب گداخته (و ذوب شده) ریخته می شود. «دعائم الاسلام، ج ۲، ص ۲۱۰»

حدیث۷۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ثلاثٌ یَقسینَ القلبَ: اِستماعُ اللَّهو و ... . رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: سه چیز باعث قساوت و سنگ دلی می گردد: (یکی از آنها) گوش دادن به چیزهای لغو و بیهوده است. «بحار الانوار، ج ۷۹، ص ۲۵۲»

حدیث۷۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اَربعٌ یُفسِدنَ القلبَ و یُنبتنَ النفاقَ فی القلب کما یُنبِتُ الماءَ الشجرَ؛ اِستماعُ اللَّهو و ... . رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: چهار چیز است که قلب و روح را تباه و نفاق را در آن می رویاند، همچنان که آب، درخت را می رویاند؛ (یکی از آنها) گوش دادن به چیزهای لغو و بیهوده است. «بحار الانوار، ج ۷۹، ص ۲۵۲»

حدیث۸۰

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : الغناءُ رُقْیَةُ الزّنا. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: غناء و آوازه خوانی، طلسم زناکاری است. «بحار الانوار، ج ۷۹، ص ۲۴۷»

حدیث۸۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : کان اِبلیسُ اَوّلَ مَن تَغَنّی. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: ابلیس نخستین کسی است که به غناء و آوازه خوانی پرداخت. «وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۲۳۱»

حدیث۸۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : تَرکُ العِبَادَةِ یُقسِّی القَلبَ تَرکُ الذِّکرِ یُمِیتُ النَّفسَ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: ترک عبادت، دل را سخت می کند، رها کردن یاد خدا، جان را می میراند. «تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۱۲۰»

حدیث۸۳

قال الامام الباقر – علیه السلام – : إنَّ للهِ عُقُوبَاتٍ فی القُلُوبِ وَالأبدَانِ، ضَنکٌ فی المَعِیشَةِ وَ وَهنٌ فی العِبَادَةِ، وَ مَا ضُرِبَ عَبدٌ بِعُقُوبَةٍ أَعظَمَ مِن قَسوَةِ القَلبِ. امام باقر – علیه السلام – فرمودند: خداوند را برای دلها و بدنها کیفرهایی است؛ تنگی در معیشت و سستی در عبادت و به هیچ بنده ای کیفری بزرگ تر از سنگ دلی چشانده نشده است. «تحف العقول، ص ۲۹۶»

حدیث۸۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : شَرُّ العَمَی عَمَی القَلبِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: بدترین کوری، کوری دل است. «أمالی شیخ صدوق، ص ۳۹۵»

حدیث۸۵

قال الامام الباقر – علیه السّلام – : لَعَنَ رسول الله – صلّی الله علیه و آله – رجلًا ینظر إلی فَرْجِ امرأةٍ لا تحلُّ له. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – مردی را که به عورت زن نامحرم نگاه کند، لعنت فرمود. «وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۱۳۸»

حدیث۸۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : مَن نَظَرَ بعینِ هواه إفتَتَنَ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: کسی که با چشم هوی و هوس نگاه کند، در فتنه و گناه افتد. «غرر الحکم، ص ۳۶۸»

حدیث۸۷

قال الامام علی – علیه السّلام – : نَهی رسول الله – صلّی الله علیه و آله – أن ینظر الرجلُ إلی عورة أخیه المسلم و قال: من تأمَّل عورةَ أَخیه المسلم لَعَنَه سبعون ألف ملكٍ و نَهی المرأةَ إن تنظر إلی عورةِ المرأة. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – نهی فرمودند از این که مرد به عورت برادر مسلمانش نگاه کند و فرمودند هر کس با توجّه به عورت برادر مسلمانش نظر افکند، هفتاد هزار فرشته او را لعنت کنند، و همچنین نهی فرمودند از نگاه کردن زن به عورت زن دیگر. «من لا یحضره الفقیه، ج ۴، ص ۹»

حدیث۸۸

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اَلیَأسُ مِن رَوحِ اللهِ أَشَدُّ بَرداً مِنَ الزَّمهَرِیرِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: نومیدی از رحمت خدا، سردتر از زمهریر است. «بحار الأنوار، ج ۷۲، ص ۳۳۸»

حدیث۸۹

قال الامام علی – علیه السلام – (فی صِفَةِ المُنَافِقِینَ): حَسَدَةُ الرَّخَاءِ وَ مُؤَکدُو البَلاءِ، وَ مُقنِطُو الرَّجَاءِ. امام علی – علیه السلام – (در وصف منافقان) فرمودند: حسودانِ آسایش (دیگران) هستند و به گرفتاری (مردم) دامن می زنند و امید را به یأس می کشانند. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۴»

حدیث۹۰

قال الامام علی – علیه السلام – : کلُّ قَانِطٍ آیِسٌ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر ناامیدی، ناکام است. «غرر الحکم، ح ۶۸۴۲»

حدیث۹۱

قال الامام علی – علیه السلام – : قَتَلَ القُنُوطُ صَاحِبَهُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: ناامیدی، صاحب خود را می کشد. «غرر الحکم، ح ۶۷۳۱»

حدیث۹۲

قال الامام علی – علیه السلام – : فی القُنُوطِ اَلتَّفرِیطُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: نومیدی، موجب تفریط و تقصیر می شود. «بحار الأنوار، ج ۷۷، ص ۲۱۱»

حدیث۹۳

قال الامام علی – علیه السلام – : أَعظَمُ البَلاءِ اِنقِطَاعُ الرَّجَاءِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: بزرگترین بلا, ناامیدی است. «غرر الحکم، ح ۲۸۶۰»

حدیث۹۴

قال الامام الحسن – علیه السلام – : اَلْغَفْلَةُ تَرکُکَ الْمَسْجِدَ، وَ طَاعَتُکَ الْمُفْسِدَ. امام حسن – علیه السلام – فرمودند: غفلت آن است که مسجد رفتن (برای نماز) را ترک کنی و از شخص مفسد فرمان بری. «بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۱۱۵»

حدیث۹۵

قال الامام علی – علیه السلام – : دَوَامُ الْغَفْلَةِ یُعْمِی الْبَصِیرَةَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: ادامه یافتن غفلت، دیده بصیرت را کور می کند. «غررالحکم، ح ۵۱۴۶»

حدیث۹۶

قال الامام الباقر – علیه السلام – : إِیَّاکَ وَ الْغَفْلَةَ، فَفِیهَا تَکُونُ قَسَاوَةُ الْقَلْبِ. امام باقر – علیه السلام – فرمودند: از غفلت بپرهیز؛ زیرا که در آن، قساوت دل است. بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۱۶۴

حدیث۹۷

قال الامام علی – علیه السلام – : مَنْ غَلَبَتْ عَلَیْهِ الْغَفْلَهُ مَاتَ قَلْبُهُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر که غفلت بر او چیره گردد، دلش بمیرد. «غررالحکم، ح ۸۴۳۰»

حدیث۹۸

قال الامام علی – علیه السلام – : سکْرُ الْغَفْلَهِ وَ الْغُرُورِ أَبْعَدُ إِفَاقَهً مِنْ سُکْرِ الْخَمُورِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: مستی غفلت و فریب، دیرتر از مستی شرابها زایل می شود. «غررالحکم، ح ۵۶۵۱»

حدیث۹۹

قال الامام علی – علیه السلام – : وَیْلٌ لِمَنْ غَلَبَتْ عَلَیْهِ الْغَفْلَهُ، فَنَسِیَ الرِّحْلَهَ وَ لم یَسْتَعِدَّ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: وای بر کسی که غفلت بر او چیره آید و در نتیجه سفر (آخرت) را فراموش کند و خود را آماده نسازد. «غررالحکم، ح ۲۶۵۶»

حدیث۱۰۰

قال الامام علی – علیه السلام – : فی السُّکُونِ إلی الغفلَهِ إِغْتِرَارٌ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: روی آوردن به غفلت، موجب فریب خوردن است. «غررالحکم، ح ۶۴۵۴»

حدیث۱۰۱

قال الامام علی – علیه السلام – : الغَفلَهُ ضِدُّ الحَزْمِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: غفلت، ضد هوشیاری است. «غررالحکم، ح ۱۰۳۱»

حدیث۱۰۲

قال الامام علی – علیه السلام – : الغَفْلَهُ فَقْدٌ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: غفلت، موجب گم کردن (راه حق) است. «غررالحکم، ح ۸۵»

حدیث۱۰۳

قال الامام علی – علیه السلام – : الغَفْلَهُ طَربٌ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: غفلت، باعث آشفتگی (یا سرمستی) می شود. «غررالحکم، ح ۲۲۱»

حدیث۱۰۴

قال الامام علی – علیه السلام – : الغَفْلَهُ تَکْسِبُ الاغْتِرَارَ، و تُدْنِی مِنَ الْبَوَارِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: غفلت، فریب خوردگی می آورد و به هلاکت نزدیک می گرداند. «غررالحکم، ح ۲۱۲۵»

حدیث۱۰۵

قال الامام علی – علیه السلام – : اَلْغَفْلَةُ ضَلالَةٌ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: غفلت، گمراهی است. «غررالحکم، ح ۱۹۶»

حدیث۱۰۶

قال الامام علی – علیه السلام – : الغَفْلَةُ ضَلالُ النُّفُوسِ و عُنْوَانُ النّحُوسِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: غفلت، گمراهی جانها و سر لوحه شومی ها و نافرجامی هاست. «غررالحکم، ح ۱۴۰۴»

حدیث۱۰۷

قال الامام علی – علیه السلام – : الغَفْلَةُ شِیمَةُ النَّوکَی. امام علی – علیه السلام – فرمودند: غفلت، خصلت احمقان است. «غررالحکم، ح ۸۹۷»

حدیث۱۰۸

قال الامام علی – علیه السلام – : فَیَالَهَا حَسْرَةً عَلَی کُلِّ ذِی غَفْلَةٍ أنْ یَکُونَ عُمْرُهُ عَلَیْهِ حُجَّةً، وَ أنْ تُؤَدِّیَهُ أیَامُهُ إلی الشَّقْوَةِ! امام علی – علیه السلام – فرمودند: ای دریغا بر هر غافلی که عمرش بر ضد او حجت باشد و روزهایش او را به سوی بدبختی کشاند! «نهج البلاغه، خطبه ۶۴»

حدیث۱۰۹

قال الامام علی – علیه السلام – : الغَفْلَةُ أضَرُّ الاَعْدَاءِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: غفلت، زیانبارترین دشمنان است. «غررالحکم، ح ۴۷۲»

حدیث۱۱۰

قال الامام الصادق – علیه السلام – : إذَا رَأَیتُم العَبدَ مُتَفَقِّداً لِذُنُوبِ (النَّاسِ) نَاسِیاً لِذُنُوبِهِ، فَاعلَمُوا أَنَّهُ قَد مُکِرَ بِهِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هر گاه دیدید بنده گناهان مردم را می‌جوید و گناهان خودش را از یاد برده است، بدانید که گرفتار مکر خدا شده است. «مستطرفات السرائر، ۵۶۹»

حدیث۱۱۱

قال الامام الصادق – علیه السلام – : مَنْ دَخَلَهُ الْعُجْبُ هَلَکَ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هر که مبتلا به خودپسندی شود، نابود می گردد. «الکافی، ج ۲، ص ۳۱۳»

حدیث۱۱۲

قال الامام الصادق – علیه السلام – : لا جَهْلَ أَضَرُّ مِنَ العُجْبِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هیچ نادانی ای زیانبارتر از خودپسندی نیست. «الاختصاص، ص ۲۲۷»

حدیث۱۱۳

قال الامام الهادی – علیه السلام – : العُجْبُ صَارِفٌ عَنْ طَلَبِ الْعِلْمِ، داعٍ إِلَی الغمطِ. امام هادی – علیه السلام – فرمود: خودپسندی، (آدمی را) از طلب علم باز می دارد و به تحقیر دیگران فرا می خواند. «بحار الانوار، ج ۷۲، ص ۱۹۹»

حدیث۱۱۴

قال الامام علی – علیه السلام – : العُجْبُ هَلاكٌ، والصَبْرُ مَلاكٌ. امام علی – علیه السلام – فرمود: خودپسندی، مایه نابودی است و شکیبایی مایه سامان یافتن (کارها). «الخصال، ص ۵۰۶، ح ۳»

حدیث۱۱۵

قال الامام علی – علیه السلام – : الإِعْجَابُ ضِدُّ الصَّوَابِ، وآفَةُ الأَلْبَابِ. امام علی – علیه السلام – فرمود: خودپسندی، دشمن درستی و آفت خردهاست. «تحف العقول، ص ۷۴»

حدیث۱۱۶

قال الامام علی – علیه السلام – : آفَةُ الدِّینِ سُوءُ الظَّنِّ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: آفت دین بدگمانی است. «غرر الحکم، ۳۹۲۴»

حدیث۱۱۷

قال الامام علی – علیه السلام – : مَن كَثُرَت رَيبَتُهُ كَثُرَت غَيبَتُهُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هرکه گمانهای بدش زیاد باشد، غیبتش (از مردم یا مردم از او) زیاد شود. «غرر الحکم، ح ۸۰۹۴»

حدیث۱۱۸

قال الامام علی – علیه السلام – : أَسوَأُ النَّاسِ حَالاً مَن لم يَثِق بِأَحَدٍ لِسُوءِ ظَنِّهِ، وَلم يَثِق بِهِ أَحَدٌ لِسُوءِ فِعلِهِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: آن کس از همه حال و روزش بدتر است، کسی است که به سبب بدگمانیش به هیچ کس اعتماد ندارد و به سبب بدرفتاریش هیچ کس به او اعتماد نمی‌کند. «بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۹۳»

حدیث۱۱۹

قال الامام علی – علیه السلام – : مَن غَلَبَ عَلَيهِ سُوءُ الظَّنِّ لم يَترُك بَينَهُ و بَينَ خَلِيلٍ صُلحاً. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هرکه بدگمانی بر او چیره شود، بین او و دوستانش دوستی ای باقی نمی ماند. «غرر الحکم، ح ۸۹۵۰»

حدیث۱۲۰

امام علی – علیه السلام – فرمودند: هرکه بدگمان باشد، بدنهاد و بد طینت شود. «غرر الحکم، ح ۷۷۹۲»

حدیث۱۲۱

قال الامام علی – علیه السلام – : مَن سَاءَت ظُنُونُهُ اِعتَقَدَ الخِیَانَةَ بِمَن لا یَخُونُهُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هرکه گمانهای بد برد، کسی را که به او خیانت نمی‌کند، خیانتکار شمارد. «غرر الحکم، ح ۸۸۳۷»

حدیث۱۲۲

قال الامام علی – علیه السلام – : اَلرَّجُلُ السُّوءُ لایَظُنُّ بِأَحَدٍ خَیراً، لأَنَّهُ لا یَرَاهُ إلا بِوَصفِ نَفسِهِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: آدم بد، به هیچ کس خوشبین نیست ؛ زیرا همه را مانند خودش می بیند. «غرر الحکم، ح ۲۱۷۵»

حدیث۱۲۳

قال الامام علی – علیه السلام – : شَرُّ النَّاسِ مَن لا یَثِقُ بِأَحَدٍ لِسُوءِ ظَنِّهِ، وَلا یَثِقُ بِهِ أَحَدٌ لِسُوءِ فِعلِهِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: بدترین مردم کسی است که به سبب سوء ظنی که دارد به هیچ کس اعتماد نمی‌کند و دیگران نیز به سبب بد کرداریش به او اعتماد نمی‌کنند. «غرر الحکم، ح ۵۷۴۸»

حدیث۱۲۴

قال الامام علی – علیه السلام – : سُوءُ الظَّنِّ بِالمُحسِنِ شَرُّ الإِثمِ وَأَقبَحُ الظُّلمِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: بدبینی به نیکوکار بدترین گناه و زشت‌ترین ستم است. «غرر الحکم، ح ۵۵۷۳»

حدیث۱۲۵

قال الامام علی – علیه السلام – : سُوءُ الظَّنِّ بِمَن لا یَخُونُ مِنَ اللُّؤمِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: بدبینی به کسی که خیانت نمی‌کند، از پستی است. «غرر الحکم، ح ۵۵۷۴»

حدیث۱۲۶

قال الامام علی – علیه السلام – : سُوءُ الظَّنِّ یُفسِدُ الأُمُورَ وَیبعثُ عَلَی الشُّرُورِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: بدگمانی کارها را تباه می‌کند و باعث روی آوردن به انواع بدیها می‌شود. «غرر الحکم، ح ۵۵۷۵»

حدیث۱۲۷

قال الامام علی – علیه السلام – : لا دِینَ لِمُسِیءِ الظَّنِّ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: برای بد گمان، دینی نیست (دین ندارد). «غرر الحکم، ح ۱۰۵۱۱»

حدیث۱۲۸

قال الامام علی – علیه السلام – مِن کِتَابِهِ لِلأَشتَرِ لَمَّا وَلاهُ مِصرَ: إنَّ البُخلَ وَالجَورَ وَالحِرصَ غَرَائِزُ شَتَّی یَجمَعُهَا سُوءُ الظَّنِّ بِاللهِ، کُمُونُهَا فی الأَشرَارِ. امام علی – علیه السلام – (در فرمان استانداری مصر به مالک اشتر) فرمودند: همانا بخل و ستم و آزمندی (حرص) خصلتهای گوناگونی هستند که منشأ آنها بدگمانی به خداست و در نهاد اشرار از مردمان نهفته‌اند. «بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۲۴۳»

حدیث۱۲۹

قال الامام الصادق – علیه السلام – : إِنَّمَا الجَبَّارُ الملعُونُ مَن غَمَصَ النَّاسَ وَ جَهِلَ الحَقَّ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: جباری که مورد لعن است کسی است که مردم را خوار و سبک بشمارد و نسبت به حق نادانی ورزد. «الکافی، ج ۲، ص ۳۱۱»

حدیث۱۳۰

قال الامام الصادق – علیه السلام – : مَنْ حَقَّرَ مُومِناً لِقِلَّةِ مَالِهِ حَقَّرَهُ اللهُ فَلَم یَزَلْ عِنْدَ اللهِ مَحْقُوراً حَتَّی صَنَعَ یَتُوبَ مِمَّا. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هر کس مومنی را به خاطر کمی مالش تحقیر کند، خدا او را تحقیر خواهد نمود و پیوسته در نزد خدا تحقیر شده خواهد بود تا از کاری که انجام داده توبه نماید. «الکافی، ج ۲، ص ۳۵۱»

حدیث۱۳۱

قال الامام الصادق – علیه السلام – : مَنْ اِسْتَذَلَّ مُومِناً وَ حَقَّرَهُ لِقِلَّةِ ذَاتِ یَدِهِ وَ لِفَقْرِهِ شَهَّرَهُ اللهُ یَوْمَ القِیامَةِ عَلَی رُوُوسِ الْخَلائِقِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هر کس مومنی را به خاطر تنگدستی و ناداریش خوار شمارد، خداوند او را در برابر همه خلائق رسوا خواهد ساخت. «ثواب الأعمال، ص ۵۷۰»

حدیث۱۳۲

قال الامام علی – علیه السلام – : و مَن تَکَبَّرَ حُقِّرَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر کس تکبر ورزد، تحقیر گردد. «نهج السعادة، ج ۱، ص ۵۴»

حدیث۱۳۳

قال الامام الصادق – علیه السلام – : إنَّ اللهَ تَبَارَکَ وَ تَعَالی یَقُولُ: مَنْ أَهَانَ لی وَلِیّاً فَقَدْ أَرْصَدَ لِمُحَارِبَتِی و اَنَا أَسْرَعُ شَیئ إِلَی نُصْرَةِ أوْلِیَائِی. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: خدای تبارک و تعالی می‌فرماید: هر که یکی از دوستان مرا خوار شمارد، آماده جنگ با من شده است و من در یاری دادن دوستدارانم شتابنده ترینم. «الکافی، ج ۲، ص ۳۵۱»

حدیث۱۳۴

قال الامام الصادق – علیه السلام – : مَنْ حَقَّرَ مُؤمِناً مِسْکِیناً لم یَزَلِ اللهُ لَهُ حاقِراً مَاقِتاً حَتَّی یَرْجِعَ عَنْ مَحْقَرَتِهِ إیَّاهُ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هر که مؤمن بینوایی را حقیر شمارد، خداوند پیوسته او را تحقیر کند و دشمنش دارد تا آن گاه که از تحقیر او دست بردارد. «بحار الانوار، ج ۷۲، ص ۵۲»

حدیث۱۳۵

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : أَمَرَنِی رَبِّی بِحُبِّ المَسَاکِینَ المُسلِمِینَ وَ اعلَمُوا أَنَّهُ مَن حَقَّرَ أَحداً مِنَ المُسلِمِینَ أَلقَی اللهُ عَلَیهِ المَقتَ مِنهُ وَ المَحقَرَةَ حَتَّی یَمقُتَهُ النَّاسُ وَ اللهُ لَهُ أَشَدُّ مَقتاً. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: پروردگارم مرا فرمان داده به محبّت داشتن به مسلمانان فقیر و بدانید هر کس فردی از مسلمانان را تحقیر کند، خدا بر او غضبناک خواهد شد و او را خوار

خواهد نمود تا مردم بر او غضب کنند و خدا غضبش بیشتر است. «مستدرك سفينة البحار، ج ۲، ص ۳۳۴»

حدیث۱۳۶

قال رسول الله – صلى الله عليه و آله – : حَسبُ ابْنِ آدَمَ مِنَ الشَّرِ أَنْ يُحَقِّرَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: در بدی فرزند آدم همین بس که برادر مسلمان خود را کوچک شمارد. «تنبيه الخواطر، ج ۲، ص ۱۲۲»

حدیث۱۳۷

قال رسول الله – صلى الله عليه و آله – : لا تُحَقِّرَنَّ أحداً مِنَ الْمُسْلِمِينَ، فَإِنَّ صَغِيرَهُمْ عِنْدَ اللهِ كَبِيرٌ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هیچ مسلمانی را خوار و حقیر مشمار؛ زیرا کوچک آنان هم نزد خداوند بزرگ است. «تنبيه الخواطر، ج ۱، ص ۳۱»

حدیث۱۳۸

قال رسول الله – صلى الله عليه و آله – : مَنْ اِسْتَذَلَّ مُؤمِناً أَوْ مُؤمِنَةً أَوْ حَقَّرَهُ لِفَقْرِهِ أَوْ قِلَّةِ ذَاتِ يَدِهِ، شَهَّرَهُ اللهُ تَعَالى يَوْمَ القِيَامَةِ ثُمَّ يُفْضِحُهُ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس مرد یا زن مؤمنی را خوار و ذلیل شمارد و یا به سبب تهیدستی یا کم بضاعتی حقیر شمارد، خدای تعالی در روز رستاخیز او را انگشت‌نما و سپس رسوا و مفتضحش کند. «بحار الانوار، ج ۷۲، ص ۴۴»

حدیث۱۳۹

قال رسول الله – صلى الله عليه و آله – : ألا وَ مَنِ اسْتَخَفَّ بِفَقِيرٍ مُسْلِمٍ فَقَدْ اِسْتَخَفَّ بِحَقِّ اللهِ، وَ اللهُ يَسْتَخِفُّ بِهِ يومَ القِيَامَةِ إلا أنْ يَتُوبَ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: آگاه باشید که هر کس مسلمان فقیری را خوار و سبک بشمارد حق خدا را سبک شمرده و در روز قیامت خدا او را خوار و سبک خواهد نمود مگر اینکه توبه نماید. «بحار الانوار، ج ۷۲، ص ۳۷»

حدیث۱۴۰

قال الامام الصّادق – عليه السّلام – : إنّما الشَّحيح مَنْ منع حقَّ الله و أنفقَ فی غَيرِ حقِّ اللهِ عزّوجل. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: بخیل کسی است که از پرداخت حق خدا (مانند زکات و خمس) خودداری نموده، در راه غیر خدا بذل و بخشش می کند. «معانی الاخبار، ص ۲۴۶»

حدیث۱۴۱

سُئلَ الامام الحسن – عليه السّلام – عن البُخل، فقال: هو أنْ يَرى الرَّجلُ ما أنفقهُ تَلَفاً و ما أمسَكَهُ شرَفا. از امام حسن – علیه السّلام – در مورد معنای بخل پرسیدند، حضرت فرمودند: بخل آن است که انسان آنچه را انفاق و خرج می کند از دست رفته و بیهوده بپندارد و آنچه را که نگه می‌دارد، مایه شرف و بزرگی بداند. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۱۱۳»

حدیث۱۴۲

قال الامام الرّضا – عليه السّلام – : البَخيلُ بَعيدٌ مِن الله، بَعيدٌ من الجَنَّةِ، بَعيدٌ مِن النّاس، قريبٌ مِن النّار. امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: انسان بخیل از خدا، بهشت و مردم دور و به آتش دوزخ نزدیک است. «بحار الانوار، ج ۶۸، ص ۳۵۶»

حدیث۱۴۳

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : جاهلٌ سَخِیٌّ أفضلُ مِن ناسکٍ بخیل. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: نادان با سخاوت و گشاده دست از پارسای بخیل، برتر است. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۲۸۸»

حدیث۱۴۴

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : لا یَطمَعَنَّ البَخیلُ فی صِلَةِ الرَّحم. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: شخص بخیل نسبت به صله رحم رغبتی از خود نشان نمی‌دهد. «بحار الانوار، ج ۷۳، ص ۳۰۴»

حدیث۱۴۵

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : خیارُکُم سُمَحائکُم و شِرارُکُم بُخَلائکُم. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: بهترین شما، جوانمردان با سخاوت و بدترین شما، بخیلانتان هستند. «بحار الانوار، ج ۷۰، ص ۳۰۷»

حدیث۱۴۶

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : حَسْبُ البَخیلِ مِنْ بُخلِهِ سوء الظنِّ بِرَبِّهِ، مَن أیْقَنَ بالخَلَفِ جادَ بالعطیّه. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: برای (گنه‌کار بودن) بخیل همین بس که به پروردگارش بدگمان است، کسی که به جایگزینی انفاق و بخشش از طرف خداوند یقین داشته باشد، نیکو بخشش می‌کند. «بحار الانوار، ج ۷۰، ص ۳۰۷»

حدیث۱۴۷

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : إنْ کانَ الخَلَفُ مِنَ الله عزّوجل حقّاً فَالبُخلُ لِماذا؟ امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: اگر جایگزینی انفاق و بخشش از طرف خداوند حق است (که حق است)، پس بخل ورزیدن برای چه؟ «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۱۹۰»

حدیث۱۴۸

قال الامام علی – علیه السّلام – : عَجِبتُ لِلبَخیلِ یَستَعجِلُ الفقرَ الذی مِنهُ هَرَبَ و یَفُوتُهُ الغِنَی الذی إیّاه طَلَبَ فَیَعیشُ فی الدّنیا عَیْشَ الفُقراء و یُحاسَبُ فی الاخرةِ حِسابَ الأغنیاء. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: در شگفتم از برای شخص بخیل که می‌شتابد به سوی تنگدستی و فقری که از آن گریزان است و مال و ثروتی را که می‌جوید از دست می‌دهد، لذا در دنیا مانند فقیران زندگی می‌کند و در آخرت مانند توانگران به حسابش رسیدگی می‌شود. «نهج البلاغه، حکمت ۱۲۱»

حدیث۱۴۹

قال الامام الرّضا – علیه السّلام – : البخل یُمَزِّقُ العِرض. امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: بخل، انسان را رسوا و بی‌آبرو می‌کند. «بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۳۵۷»

حدیث۱۵۰

قال رسول الله – صلى الله عليه و آله – : البُخلُ أذمُّ الأخلاق. رسول خـدا – صـلى الله عليه و آله – فرمودند: بخل، مذموم ترين خلق و خوى است. «بحار الانوار، ج ۶۹، ص ۱۹۹»

حدیث۱۵۱

قال رسول الله – صلى الله عليه و آله – : لا يَنبغى لِلمُؤمن أنْ يكونَ بَخيلًا و لا جباناً. رسول خدا– صلى الله عليه و آله – فرمودند: براى مؤمن شايسته نيست كه بخيل و ترسو باشد. «محجة البيضاء، ج ۶، ص ۷۴»

حدیث۱۵۲

قـال رسـول الله – صـلى الله عليه و آله – : خصـلَتانِ لاتَجتمعـانِ فى مسْلِم: البُخـل و سُوءُ الخلَق. رسول خـدا – صـلى الله عليه و آله – فرمودند: دو خصلت است كه در مسلمان جمع نمى‌شود: بخل و بد اخلاقى. «بحار الانوار، ج ۷۰، ص۳۰۲»

حدیث۱۵۳

قـال رسول الله – صـلى الله عليه و آله – : لا يَدخُلُ الجنَةَ بخيـلٌ. رسول خـدا – صـلى الله عليه و آله – فرمودنـد: بخيل، وارد بهشـت نمى‌شود. «محجة البيضاء، ج ۶، ص ۷۱»

حدیث۱۵۴

قـال رسول الله – صـلّى الله عليه و آله – : أربعُ خصالٍ من الشِّقاء: جُمودُ العين و قَساوةُ القلب و بُعـدُ الأمل و حُبُّ البقاء. رسول خـدا – صلّى الله عليه و آله – فرمودند: چهار خصـلت از شـقاوت و بدبختى است: خشـكى چشم، قساوت قلب (سـنگدلى) و آرزوى دراز و دوستىِ باقى ماندن در دنيا. «بحارالانوار، ج ۷۰، ص ۱۶۴»

حدیث۱۵۵

قـال رسـول الله – صـلّى الله عليـه و آلـه – : يهرُمُ ابـنُ آدم و تشبُّ منه اثنتـان: الحرصُ و الأمـل. رسـول خـدا – صـلّى الله عليه و آله – فرمودند: آدميزاد پير مى شود و دو چيز در او جوان مى گردد: يكى حرص و آز و ديگرى آرزوى دراز. «مجموعه ورّام، ص ۲۰۵»

حدیث۱۵۶

قـال الامام على – عليه السّلام – : ما أطال عبـدٌ الأملَ إلّا أساءَ العَمَل. امام على – عليه السّلام – فرمودنـد: هيـچ بنـده اى آرزويش را طولانى نكرد، مگر اين كه كردارش را زشت نمود. «بحارالانوار، ج ۷۰، ص ۱۶۶»

حدیث۱۵۷

قال الامام على – عليه السّلام – : انَّ أخوفَ ما أخافُ عليكم خصلتان: اِتِّباعُ الهَوى و طُولُ الأمَل، و أمّا اتّباعُ الهَوى فيصُدُّ عن الحق، و أمّا طول الأمَل فَيُنسِى الاخرة. امام على – عليه السّلام – فرمودند: بيش از هر چيز از دو خصلت بر شما نگران و ترسانم: هواپرستى و آرزوى دراز، چرا كه هواپرستى حق را مسدود مى كند و آرزوى دراز آخرت را از ياد مى برد. «تحف العقول، ص ۲۲۴»

حدیث۱۵۸

قال الامام الکاظم – علیه السلام – : مَنِ اقْتَصد وَ قَنَعَ بَقیتْ علیه النِّعمهْ و مَن بذَّر و أسرف زالتْ عنه النّعمهْ. امام موسی کاظم – علیه السلام – فرمودند: کسی که در زندگی میانه‌روی و قناعت کند، نعمتش باقی می‌ماند، و کسی که اسراف و زیاده روی نماید، نعمتش زایل شود. «تحف العقول، ص ۳۰۱»

حدیث۱۵۹

قال الامام العَسْکری – علیه السلام – : علیْکَ بِالإقْتصاد و ایّاك و الإسْرافَ فانَّه مِنْ فِعلِ الشَّیطنهْ. امام حسن عسکری – علیه السلام – فرمودند: میانه‌روی کن و از اسراف برحذر باش؛ زیرا اسراف و زیاده‌روی از کارهای شیطان است. «سفینهْ البحار، ج ۱، ص ۶۱۶»

حدیث۱۶۰

قال الامام الصادق – علیه السلام – : إنَّ القصدَ أمرٌ یُحِبّهُ الله – عزَّ وَ جلَّ – و إن السَّرَف یُبغِضُه الله حتّی طَرحُك النَّواهْ فانّها تَصلح لشئ و حتّی صَبُّك شرابَك. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: میانه‌روی را خدای بزرگ و بلند مرتبه دوست دارد و بر اسراف و زیاده روی خشم می‌ورزد، حتی به اندازه دور انداختن هسته خرمایی؛ زیرا قابل مصرف است و یا به مقدار دور ریختن باقی مانده نوشیدنی. «بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۳۴۶»

حدیث۱۶۱

قال الامام الصادق – علیه السلام – : إنّما الاسرافُ فیما أتلفَ المالَ و أضَرَّ بالبدن. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: اسراف آن است که مال را از بین ببرد و به بدن زیان برساند. بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۳۰۳

حدیث۱۶۲

قال الامام الصادق – علیه السلام – : إنَّ السَّرَفَ یُورِثُ الفَقْرَ و إنَّ القصدَ یورث الغِنی. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: همانا اسراف، فقر و تنگدستی آورد و میانه‌روی بی‌نیاز گرداند. «وسائل الشیعهْ، ج ۱۲، ص ۴۱»

حدیث۱۶۳

قال الامام الصادق – علیه السلام – : إنَّ مَعَ الإسراف قِلَّهْ البَرکهْ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: به درستی که با اسراف و زیاده‌روی، کمی برکت است. «وسائل الشیعهْ، ج ۱۵، ص ۳۶۱»

حدیث۱۶۴

قال الامام الصادق – علیه السلام – : ... لِلْمُسرِف ثلاثُ عَلاماتٍ: یَشْتری ما لیس له و یَلْبِسُ ما لیس له و یأکُلُ ما لیس له ... . امام صادق – علیه السلام – فرمودند: اسراف‌کننده سه نشانه دارد: چیزهایی را می‌خرد و می‌پوشد و می‌خورد که در شأن او نیست. «بحار الانوار، ج ۷۲، ص ۲۰۶»

حدیث۱۶۵

قال الامام علی – علیه السّلام – : لیس لِبخیلٍ حبیبٌ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: شخص بخیل، دوست و رفیقی ندارد. «غررالحکم، ص ۳۱۵»

حدیث۱۶۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : أبْخَلُ النّاس مَن بَخِلَ علی نَفسِهِ بِمالِهُ و خَلَّفَه لِوارثِهِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بخیل‌ترین مردم کسی است که با ثروتش بر خود بخل ورزد و آن را برای وارثش بر جای نهد. «غررالحکم، ص ۱۰۳»

حدیث۱۶۷

قال الامام علی – علیه السّلام – : البخیلُ یَبْخلُ علی نَفسهِ بالیَسیرِ مِن دنیاهُ و یَسْمَحُ لِوارثهِ بِکلّها. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بخیل جز به مقدار کمی از دارائی خود، بر خودش بخل می‌ورزد و (بعد از مدتی) تمام دارائی خود را به وارثش می‌بخشد. «غررالحکم، ص ۱۹»

حدیث۱۶۸

قال الامام علی – علیه السّلام – : البخیل أبداً ذلیلٌ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بخیل، همیشه خوار و زبون است. «غررالحکم، ص ۱۹»

حدیث۱۶۹

قال الامام علی – علیه السّلام – : البخل جامعٌ لَمساوِی العُیوب و هو زِمامٌ یُقادُ به إلی کلِّ سُوء. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بخل گرد آورنده بدی‌ها و عیب‌ها است و آن افساری است که انسان با آن به سوی هر بدی ای کشیده می‌شود. «بحار الانوار، ج ۷۳، ص ۳۰۷»

حدیث۱۷۰

قال الامام علی – علیه السّلام – : البُخلُ جِلبابُ المَسکَنَةِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بخل، جامهٔ فقر و تهیدستی است. «غررالحکم، ص ۱۹»

حدیث۱۷۱

قال الامام علی – علیه السّلام – : البَخیلُ ذلیلٌ بینَ أعِزَّتِهِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: شخص بخیل میان دوستان و عزیزان خود، خوار و ذلیل است. «غررالحکم، ص ۱۹»

حدیث۱۷۲

قال الامام علی – علیه السّلام – : البُخلُ یُذِلُّ مُصاحِبَهُ و یُعِزُّ مُجانِبَهُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بخل، صاحب خود را خوار و ذلیل می‌کند و کسی را که از آن دوری کند، عزیز و ارجمند می‌دارد. «غررالحکم، ص ۱۹»

حدیث۱۷۳

قال الامام علی – علیه السّلام – : البَخیلُ یَسْمَحُ مِنْ عِرضِهِ بأکْثَرِ ممّا أمْسَکَ مِنْ عَرضِهِ و یُضَیِّعُ مِن دینه أضعافَ ما حفظ مِن نَشَبِهِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بخیل بیشتر از آنچه از مالش امساک می کند از آبرویش می‌بخشد و از دین خود چندین برابر دارائی و ثروتش تباه می‌سازد. «غررالحکم، ص ۱۹»

حدیث۱۷۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : مَنْ بَخَلَ بِمالهُ ذَلَّ و مَنْ بَخَلَ بِدینِهِ جَلَّ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: کسی که در مال خود بخل ورزد، خوار و ذلیل گردد و آن کسی که نسبت به دین خود بخل ورزد، عزیز و بزرگوار شود. «غررالحکم، ص ۳۳۵»

حدیث۱۷۵

قال الامام علی – علیه السّلام – : البُخلُ باخراجِ ما أفْترضه الله سُبْحانه من الأموالِ أقْبَحُ البُخل. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بخل ورزیدن نسبت به پرداخت آنچه خداوند سبحان (از اموال) واجب کرده است، زشت‌ترین نوع بخل است. «غررالحکم، ص ۱۹»

حدیث۱۷۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : البخیل فی الدنیا مَذمومٌ و فی الآخرة مُعذَّبٌ مَلوم. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بخیل در دنیا دچار مذمت و نکوهش و در آخرت گرفتار عذاب و سرزنش می‌شود. «غررالحکم، ص ۱۹»

حدیث۱۷۷

قال الامام علی – علیه السّلام – : النظر إلی البخیل یُقسِی القَلبَ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: نگاه کردن به شخص بخیل، باعث قساوت و تیر گی قلب می‌شود. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۵۳»

حدیث۱۷۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اللّهمَّ إنّی أعوذ بِکَ مِنَ البُخل ... . پیامبراکرم – صلی الله علیه و آله – در دعائی به خداوند عرضه می‌دارد: خدایا! پناه می‌برم به تو از بخل و تنگ نظری. «محجهٔ البیضاء، ج ۶، ص ۷۲»

حدیث۱۷۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : حُرِّمتِ الجنهُ عَلی المَنّان و البخیل و القَتّات. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: بهشت بر کسی که (بر مردم) منت می گزارد و نیز بر انسان بخیل و سخن چین حرام شده است. «بحار الانوار، ج ۷۰، ص ۳۰۸»

حدیث۱۸۰

قال الامام الصادق – علیه السلام – : إتَّق الله وَلاتُسْرِفْ و لا تُقَتِّر ولکِنْ بَینَ ذلک قَوامٌ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: تقوای الهی پیشه کن (و از خدا بترس) و اسراف مکن و برخود سخت مگیر، بلکه (میانه‌رو باش که) میانه روی مایه استواری است. «تفسیر

نورالثقلین، ج ۳، ص ۱۵۶»

حدیث۱۸۱

قال الامام الصادق – علیه السلام – : مَن أنفق شیئاً فی غَیر طاعهٔ الله فهو مُبذِّر و مَنْ أنفق فی سبیل الله فَهو مُقتصِد. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: کسی که چیزی (مالی هر چند اندک) را در غیر راه خدا بدهد، اسراف کار و کسی که چیزی را در راه خدا بدهد، میانه‌رو است. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۳۰۲»

حدیث۱۸۲

مِن کتابِ علی – علیه السلام – إلی زیاد: فدَعِ الإسراَف مُقتصداً و اذکُرْ فِی الْیوم غداً و أمسِک مِن المال بقدر ضرورتک و قَدِّم الفَضلَ لَیوم حاجتک. حضرت علی – علیه السلام – در نامه‌ای که برای زیاد نوشت، فرمودند: از اسراف بپرهیز و میانه‌روی را برگزین و از امروز به فکر فردا باش و به اندازه نیازمندی خود از مال (دنیا) نگهدار و زیادی آن را برای روز نیازمندیت (آخرت) پیش فرست. «نهج البلاغه، نامه ۲۱»

حدیث۱۸۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَن أعطی فی غَیر حقّ فقد أسرف، و مَنْ منع مِنْ حقّ فقد قتر. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که در غیر راه حق هزینه کند، اسراف کرده است و کسی که از راه حق باز دارد (وخودداری کند)، سخت‌گیری کرده (و بخل ورزیده) است. تفسیر نورالثقلین، ج ۴، ص ۳۱

حدیث۱۸۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنِ اقْتصد فی مَعیشَته رَزَقَهُ الله و مَن بذَّر حرمه الله. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که در زندگی‌اش میانه‌روی کند، خدا او را روزی می‌دهد و کسی که اسراف و زیاده‌روی کند، محرومش سازد. «وسائل الشیعهٔ، ج ۱۵، ص ۲۵۹»

حدیث۱۸۵

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لا خیرَ فی السَّرَف و لا سَرَفَ فی الخیر. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: در اسراف و زیاده‌روی خیری نیست و در امور خیر اسراف نیست. «بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۱۶۹»

حدیث۱۸۶

قال الامام علی – علیه السلام – : ذَرِ السَّرَفَ فانَّ المُسرفَ لایُحمَد جُودُه و لا یُرحَم فقره. امام علی – علیه السلام – فرمودند: اسراف و زیاده‌روی را واگذار؛ زیرا اسراف کننده نه بخشش‌اش ستایش می شود و نه به تهیدستی و فقرش ترحّم می‌شود. «غررالحکم، ص ۲۰۷»

حدیث۱۸۷

قال الامام علی – علیه السلام – : ما فَوقَ الْکَفاف إسرافٌ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: آن چه از حد کفایت بیشتر باشد، اسراف و زیاده‌روی است. «غررالحکم، ص ۳۸۴»

حدیث۱۸۸

قال الامام علی – علیه السلام – : وَیْحَ الْمُسرِفَ ما أبعدَه عن صَلاح نَفسه و استدراک أمره. امام علی – علیه السلام – فرمودند: وای بر اسراف‌کار که چقدر از مصحلت خویش و اصلاح کار خود، دور است. «تصنیف غررالحکم، ص ۳۵۹»

حدیث۱۸۹

قال الامام علی – علیه السلام – : مَنِ افْتَخَرَ بالتَّبذیر اُحتُقِر بالأفلاس. امام علی – علیه السلام – فرمودند: کسی که به زیاده‌روی افتخار کند، با فقر و تنگدستی خوار و زبون می گردد. «غررالحکم، ص ۳۳۲»

حدیث۱۹۰

قال الامام علی – علیه السلام – : التّبذیرُ عنوانُ الفاقَهْ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: زیاده‌روی، مقدمه فقر و تنگدستی است. غررالحکم، ص ۲۱

حدیث۱۹۱

قال الامام علی – علیه السلام – : الاسرافُ یُفنِی الجَزیلَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: اسراف، نعمت فراوان را نابود می سازد. «غررالحکم، ص ۱۵»

حدیث۱۹۲

قال الامام علی – علیه السلام – : لا غِنی مع الاسْراف. امام علی – علیه السلام – فرمودند: بی‌نیازی (و ثروت) با اسراف و زیاده‌روی حاصل نمی‌شود. «غررالحکم، ص ۱۱۶»

حدیث۱۹۳

قال الامام علی – علیه السلام – : أقبحُ البَذلِ السَّرَف. امام علی – علیه السلام – فرمودند: زشت‌ترین بذل و بخشش، اسراف و زیاده‌روی است. غررالحکم، ص ۴۳۰

حدیث۱۹۴

قال الامام علی – علیه السلام – : إنَّ إعطاءَ الْمال فی غیر حقّه تبذیرٌ و إسرافٌ و هو یَرفعُ صاحبَه فی الدّنیا و یَضَعَهُ فی الآخرة. امام علی – علیه السلام – فرمودند: بخشش‌های بی جا (از مال و ثروت) زیاده روی و اسراف است و آن مال بخشنده اش را در دنیا رفعت می دهد و در آخرت به زیر می‌کشد (خوار و ذلیل می‌کند). نهج البلاغه، خطبه ۱۲۶

حدیث۱۹۵

عِنِ الْإِمـامِ الرضـا – عليه السّـلام – قـال: إنَّ الله تَعَـالى حَرَّمَ الْخَمْرَ لمـا فِيهـا مِنْ الْفَسـادِ وَ بُطْلانِ الْعُقُولِ فِى الْحَقايِقِ وَذَهابِ الْحَياءِ مِنَ الْوَجْهِ. امام رضا – عليه السّـلام – فرمودنـد: خداوند متعال خمر را به خاطر ايجاد تباهى و عاجز ماندن عقول از درک حقايق و از بين رفتن حياء، حرام نمود. «مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۱۳۷»

حديث۱۹۶

عِنِ الْإمامِ الرضا – عليه السّلام – قال: مَنْ زَوَّجَ كرِيمَتَهُ لِشارِبِ الْخَمْرِ فَقَـدْ قَطَعَ رَحِمَهُ. امام رضا – عليه السّـلام – فرمودنـد: كسـى كه دختر خود را به آدم شراب خوار (به عنوان همسر) بدهد، حقيقتاً قطع رحم نموده است. «مستدرک الوسائل، ج ۳، ص ۱۳۹»

حديث۱۹۷

قـال مُحَمَّد بْنُ عَلِيٍّ – عليه السّـلام – ... تَـاللهِ أَفاعِيـلُ الْخَمْرِ تَعْلُوا عَلى كـلِّ ذَنْبٍ كما تَعْلُوا شَـجَرَتُها عَلى كلِّ شَـجَرَةٍ. امام جواد – عليه السّـلام – فرمودنـد: قسم به خـدا، شـرب خمر بالاـترين (بزرگترين) گناهان است، چنان كه درخت آن نيز بالاى ساير درختان است. «نور الثقلين، ج ۵، ص ۱۶۴»

حديث۱۹۸

قالَ اَلْإمامُ الْباقِرُ – عليه السّلام – : لَعَنَ رَسُولُ اللهِ – صلَى الله عليه و آله – فِى الْخَمرِ عَشَرَةً غارِسَها وَحارِسَها وَعاصِرها وَشارِبَها، وَساقِيها وَحامِلَها وَالْمَحْمُولَةَ إلَيْهِ وَبايِعَها وَمُشْتَرِيها وَآكلَ ثَمَنِها. امام باقر – عليه السّلام – فرمودند: پيامبر اكرم – صلَى الله عليه و آله – ده كس را در مورد شراب نفرين كرد: باغبان، نگهبان، شراب ساز، ميگسار، ساقى، حمل كننده، انباردار، خريدار، فروشنده، و كسى كه سود آن را دريافت مى دارد. «وسائل الشيعه، ج ۱۲، ص ۱۶۵»

حديث۱۹۹

عَنْ أبِى عَبْدِاللهِ – عليه السّـلام – قـالَ: وَلا تَـأْتِمَنْ عَلى شـارِبِ الْخَمْرِ فَإنَّ اللهَ عَزَّوَجَلَّ يَقُولُ فِى كتابِهِ «وَلا تُؤْتُوا السُّفَهاءَ أَمْوالَكمْ» فَاىُّ سَفِيهٍ أَسْفَهُ مِنْ شارِبِ الْخَمْرِ. امام صادق – عليه السّلام – فرمودند: به كسى كه خمر مى نوشد اعتماد نكن، زيرا خداوند در قرآن مى فرمايـد: «اموال خود را به دست سـفهاء ندهيـد» (و افزود): كـدام سـفيه و احمقى، سـفيه تر از شـراب خوار است. «الكافى، ج ۵، ص ۲۹۹»

حديث۲۰۰

قالَ الامام الْباقِرُ – عليه السّـلام – : مَنْ شَرِبَ الْخَمْرَ فَسَكرَ مِنْها لَمْ يَقْبَلِ اللهُ صَلاتَهُ أَرْبَعِينَ يَوْماً فَاِنْ تَرَك الصَّلاةَ فِى هذِهِ الْأَيَّام ضُوعِفَ عَلَيْهِ الْعَـذابُ لِتَرْك الصَّلاةِ. امام باقر – عليه السّـلام – فرمودند: كسـى كه شـراب بنوشد و از آن مست شود تا چهل روز نماز او قبول نمى شود، پس اگر نمـازى را در اين روزهـا ترک كنـد، عقـاب و كيفر وى نيز به خـاطر ترک نمـاز، چنـد برابر خواهـد شـد. «ثواب الأعمال، ص ۵۵۱»

حديث۲۰۱

عَن الامام الباقر – علیه السّلام – قال: ما عُصِیَ اللهُ بِشَیْءٍ أَشَدُّ مِنْ شُرْبِ الْمُسْکرِ. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: نافرمانی نشده است خداوند به چیزی بدتر از شرب خمر. «وسائل الشیعه، ج ۱۷، ص ۲۵۰»

حدیث۲۰۲

عَن الامام علی – علیه السّلام – قالَ: أَرْبَعَةٌ لا تَدْخُلُ واحِدَةٌ مِنْهُنَّ بَیْتاً إلاّ خَرِبَ وَ لَمْ یُعَمَّرْ الْخِیانَةُ وَالسِّرْقَةُ وَشُرْبُ الْخَمْرِ وَالزِّنا. أمیرالمؤمنین – علیه السّلام – فرمودند: چهار چیز است که داخل نمی شوند در خانه ای مگر این که آن را خراب کنند، آنهم به گونه ای که قابل جبران نباشد: خیانت، دزدی، شراب و زنا. «الخصال، ص ۲۴۱»

حدیث۲۰۳

عَنْ أمِیرِ الْمُؤْمِنِینَ – علیه السّلام – قالَ: لَوْ وَقَعَتْ قَطْرَةٌ فِی بِئْرٍ فبنیتْ مَکانَها مَنارَةٌ لَمْ أؤُذن عَلَیْها. أمیرالمؤمنین – علیه السّلام – فرمودند: اگر یک قطره شراب در چاهی افتد و پس از چندی آن چاه از بین برود و بجای آن مناره مسجدی بنیان شود. من بالای آن مناره اذان نخواهم گفت. «سفینهٔ البحار، ص ۴۲۸»

حدیث۲۰۴

عَنْ أمِیرِ الْمُؤْمِنِینَ – علیه السّلام – قالَ: السُّکرُ أَرْبَعَةُ سُکراتٍ: سُکرُ الْمالِ وَسُکرُ النَّوْمِ وَسُکرُ الْمُلْک وَسُکرُ الشَّرابِ کلُّ مُسْکرٍ خَمْرٌ. أمیرالمؤمنین – علیه السّلام – فرمودند: مستی چهار نوع است: مستی مال، مستی خواب، مستی قدرت و مستی شراب و هر چیزی که موجب مستی شود، آن «خمر» بشمار می آید. «المواعظ العددیه، ص ۳۰۷»

حدیث۲۰۵

قالَ اَلْإمامُ الصَّادِقُ – علیه السّلام – : ما بَعَثَ الله نَبِیّاً قَطُّ إلاّ وَقَدْ عَلِمَ اللهُ أَنَّهُ إذا أَکمَلَ لَهُ دِینَهُ کانَ فِیهِ تَحْرِیمُ الْخَمْرِ وَلَمْ تَزَلْ الْخَمْرُ حَراماً. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: هیچ پیامبری مبعوث نگشت جز آنکه خدا او را آگاه کرد که آنگاه دین وی کامل می گردد که در آن «خمر» تحریم شده باشد، (به همین دلیل) هیچ گاه حرمت از خمر زائل نشده است. «وسائل الشیعه، ج ۷، ص ۲۳۷»

حدیث۲۰۶

عَن الامام الصادق – علیه السّلام – قالَ: ثَمَنُ الْخَمْرِ سُحْتٌ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: پولی که بابت قیمت خمر دریافت می شود حرام است. «من لا یحضره الفقیه، ج ۳، ص ۱۷۱»

حدیث۲۰۷

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : مَنْ سَلَّمَ عَلی شارِبِ الْخَمْرِ أَوْ عانَقَهُ أَوْ صافَحَهُ أَحْبَطَ اللهُ عَلَیْهِ عَمَلَ أَرْبَعِینَسَنَةٍ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: کسی که به شراب خوار سلام کند یا با او مصافحه نماید و یا با او معانقه کند، خداوند عبادات چهل سالش را نابود کند. «لئالی الأخبار، ج ۵، ص ۲۱۶»

حدیث۲۰۸

مُفَضَّلِ بْنِ عُمَرَ قالَ: سَئَلْتُ مِنَ الصَّادِقِ - علیه السّلام - لِمَ حَرَّمَ اللهُ الخَمْرَ؟ قالَ حَرَّمَ اللهُ الْخَمْرَ لِفِعْلِها وَ فَسادِهالِأَنَّ مُدْمِنَ الْخَمْرِ تُورِثُهُ الْإِرْتَعاشَ وَ تَذْهَبُ بِنُورِهِ وَ تَهْدِمُ مُرُوَّتَهُ وَ ... . مفضل بن عمر گوید: از امام صادق - علیه السّلام - پرسیدم چرا خداوند شراب را حرام نمود: امام - علیه السّلام - فرمودند: خدا شراب را حرام دانست، بخاطر فساد و تباهی ای که در آن است، چرا که آدمی بر اثر نوشیدن آن تعادل خود را از دست می دهد و ایمان او نابود می گردد و مروت وی نیز از بین می رود و به ارتکاب زنا با محارم و خونریزی می پردازد و هنگامی که مستی بر او قلبه کرد، قبح کردار زشت خویش را ادراک نمی کند. «وسائل الشیعه، ج ۱۷، ص ۲۴۴»

حدیث۲۰۹

عَن الامام الصادق - علیه السّلام - قالَ: ما اُحِبُّ أنْ انظُرَ إلَيْهِ وَلا أَشُمُّهُ فَكَيْفَ أتَداوى بِهِ. امام صادق - علیه السّلام - (در پاسخ طبیبی که می خواست با شراب امام را درمان کند) فرمودند: من دوست ندارم (حتی) آن را ببینم و استشمام کنم، پس چگونه به وسیله آن خود را درمان کنم؟ «من لا یحضره الفقیه، ج ۴، ص ۳۰۱»

حدیث۲۱۰

قال رسول الله - صلَی الله علیه و آله - : کل مسکرٍ حرامٌ و ما اسکَرَ کثیرُه فقلیلُهُ حرامٌ. پیامبر اکرم - صلَی الله علیه و آله - فرمودند: هر مست کننده ای حرام است و چیزی که زیاد آن مایه مستی است، اندك آن نیز (گرچه به ظاهر مستی نیاورد) حرام خواهد بود. «الکافی، ج ۶، ص ۴۰۸»

حدیث۲۱۱

قالَ رَسُولُ اللهِ - صلَی الله علیه و آله - : مَنْ شَرِبَ الْخَمْرَ لَمْ تُقْبَلْ لَهُ صَلاةٌ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً فَإنْ عادَ فَأَرْبَعِينَ لَيْلَةً مِنْ يَوْمِ شُرْبِها فَإنْ ماتَ فِى تِلْكَ الْأَرْبَعِينَ لَيْلَةً مِنْ غَيْرِ تَوْبَةٍ سَقاهُ اللهُ يَوْمَ الْقِيامَةِ مِنْ طِينَةِ خَبالٍ. پیامبر اکرم - صلَی الله علیه و آله - فرمودند: کسی که شراب می نوشد نماز وی تا چهل شبانه روز مقبول نیست و اگر بار دیگر لب به شراب زد بازهم تا چهل شبانه روز از زمان نوشیدنش، نماز وی مقبول نیست و اگر بدون «توبه» در این چهل روز بمیرد، خداوند متعال وی را از «طینت خبال» سیراب خواهد ساخت. «تفسیر القمی، ج ۱، ص ۱۸۱»

حدیث۲۱۲

عَنِ النَّبِيِّ - صلَی الله علیه و آله - قالَ: مَنْ شَرِبَ الْخَمْرَ فَأَجْلِدُوهُ فَإنْ عادَ فَأَجْلِدُوهُ فَإنْ عادَ الرَّابِعَةَ فَاقْتُلُوه. پیامبر اکرم - صلَی الله علیه و آله - فرمودند: شراب خوار را تازیانه بزنید و اگر دوباره نوشید بازهم او را شلاق بزنید تا اینکه در مرتبه چهارم او را به قتل برسانید. «تفسیر قمی، ج ۱، ص ۱۸۰»

حدیث۲۱۳

عَنِ النَّبِيِّ - صلَی الله علیه و آله - قالَ: مَنْ قَضى حاجَتَهُ فَكَأَنَّما قَتَلَ أَلْفَ مُؤْمِنٍ أَوْ هَدَمَ الْكَعْبَةَ أَلْفَ مَرَّةٍ. پیامبر اکرم - صلَی الله علیه و آله - فرمودند: کسی که حاجت شارب الخمر را برآورد، چنان است که هزار مؤمن را کشته است و هزار بار کعبه را تخریب کرده است. «لئالی الأخبار، ج ۵، ص ۲۱۶»

حدیث۲۱۴

قالَ النَّبِیِّ – صـلَی الله علیه و آله – : مَنْ أَطْعَمَ شارِبَ الْخَمْرِ لُقْمَهً مِنَ الطَّعامِ أَوْ شَرْبَهً مِنَ الْماءِ یُسَلِّطُ اللهُ فِی قَبْرِهِ حَیَّاتٍ وَ عَقارِبَ. پیامبر اکرم – صـلَی الله علیه و آله – فرمودند: کسـی که به شـراب خوار غذا و یا آب دهد، خداوند در قبر بر او مارها و عقرب ها را مسلط می گرداند. «لئالی الأخبار، ص ۲۱۷»

حدیث۲۱۵

عَنِ النَّبِیِّ – صـلَی الله علیه و آله – قالَ: و إنْ مَرِضَ فَلا تَعودُوه وَ إنْ ماتَ فَلا تَحضُروه. پیامبر اکرم – صـلَی الله علیه و آله – فرمودند: اگر شارب الخمر مریض شد، عیادتش نکنید و اگر مُرد، (در تشییع جنازه اش) حاضر نشوید. «الکافی، ج ۶، ص ۳۹۷»

حدیث۲۱۶

قـالَ النَّبِیَّ – صـلَی الله علیه و آله – : وَ مَنْ أقْرَضَهُ فَقَـدْ أَعانَ عَلی قَتْلِ مُؤْمِنٍ. پیامبر اکرم – صـلَی الله علیه و آله – فرمودنـد: کسـی که مالی را به شارب الخمر قرض دهد، چنان است که در قتلمؤمنی دست دارد. «لئالی الأخبار، ج ۵، ص ۲۱۷»

حدیث۲۱۷

عَنِ النَّبِیِّ – صـلَی الله علیه و آله – قالَ: شارِبُ الْخَمْرِ مَلْعُونٌ، شارِبُ الْخَمْرِ کعَبَدَهِ الْأَوْثانِ یُحْشَرُ یَوْمَ الْقِیامَهِ مَعَ فِرْعَوْنَ وَ هامانَ. پیامبر اکرم – صـلَی الله علیه و آله – فرمودنـد: شـراب خوار ملعون است، شـراب خوارماننـد بت پرسـتان است و در روز قیامت با فرعون و هامان محشور می شود. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۱۴»

حدیث۲۱۸

قالَ رَسُولُ اللهِ – صـلَی الله علیه و آله – : ثَلاثَهٌ لا یَدْخُلُونَ الْجَنَّهَ: مُدْمِنُ خَمْرٍ، وَمُدْمِنُ سِحْرٍ وَ قاطِعُ رَحِمٍ. پیامبر اکرم – صلَی الله علیه و آله – فرمودند: سه کس داخل بهشت نمی شوند؛ شراب خوار، ساحر و قاطع رحم. «نور الثقلین، ج ۵، ص ۴۱»

حدیث۲۱۹

عَنِ النَّبِیِّ – صلَی الله علیه و آله – قالَ: یا عَلِیُّ جُعِلَتِ الذُّنُوبُ کلُّها فِی بَیْتٍ وَجُعِلَ مِفْتاحُها شُرْبُ الْخَمْرِ. پیامبر اکرم – صلَی الله علیه و آله – فرمودنـد: یا علی، تمام خباثت و بـدیها در خانه ای قرار داده شده است و کلید آن خانهشـراب است. «بحار الأنوار، ج ۷۷، ص ۴۷»

حدیث۲۲۰

عَنِ النَّبِیِّ – صـلَی الله علیه و آله – قالَ: سَلِّمُوا عَلی الْیَهُودِ وَالنَّصاری وَ لا تُسَلِّمُوا علی شارِبِ الْخَمْرِ. پیامبر اکرم – صلَی الله علیه و آله – فرمودند: به یهود و نصاری سلام کنید ولی به شراب خوار سلام نکنید. «سفینهٔ البحار، ص ۴۲۸»

حدیث۲۲۱

عَنِ النَّبِیِّ – صلَی الله علیه و آله – قـالَ: یـا عَلِیُّ شـارِبُ الخَمْرِ لا ـ یَقْبَلُ عَزَّ وَجَلَّ صَـلاتَهُ أَرْبَعِینَ یَوْماً فَاِنْ ماتَ فِی الْأَرْبَعِینْ ماتَ کافِراً. پیامبر اکرم – صلَی الله علیه و آله – فرمودنـد: یا علی، خداونـد عزوجل نماز آدم شـراب خوار تا چهل روز قبول نمی کنـد و اگر در ظرف چهل روز بمیرد، کافر از دنیا رفته است. «بحار الأنوار، ج ۷۷، ص ۴۷»

حدیث۲۲۲

قال الامام الرضا – علیه السـلام – : عِلَّةُ ضَـربِ الزَّانِی عَلَی جَسَدِهِ بِأَشَدِّ الضَّربِ لِمُبَاشِرَتِهِ الزَّانِ، وَاستِلذَاذِ الجَسَدِ کلِّهِ بِهِ، فَجُعِلَ الضَّربُ عُقُوبَةً لَهُ، وَعِبرَةً لِغَیرِهِ، وَهُوَ أَعظَمُ الجِنَایَاتِ. امـام رضـا – علیه السـلام – فرمودنـد: علت آن که بر پیکر زناکـار بایـد با سـخت ترین ضربات تازیانه زد، این است که بـدن مرتکب زنا شـده و با تمام وجود از آن لذّت برده است. لذا تازیانه به عنوان کیفر بدن و درس عبرت برای دیگران قرار داده شده است و زنا بزرگترین جنایت است. «عیون أخبار الرضا – علیه السلام –، ج ۲، ص ۹۷»

حدیث۲۲۳

قال الامام الکاظم – علیه السـلام – : یُجلَدُ الزَّانِی اَشَدَّ الجَلدِ وَجَلدُ المُفتَرِی بَینَ الجَلدَینِ. امام کاظم – علیه السـلام – فرمودند: زناکار را باید به سخت ترین ضربت تازیانه زد و افترا زننده را باید با ضربات متوسط حدّ زد. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۳۳»

حدیث۲۲۴

قـال الامـام الرضـا – علیه السـلام – : حُرِّمَ الزِّنَـا لِمَـا فِیهِ مِنَ الفَسَـادِ مِن قَتـلِ الأَنفُسِ، وَذِهَابِ الأنسَابِ، وَتَرک التَّربِیَـةِ لِلأَطفَالِ، وَفَسَادِ المَوَارِیثِ، وَمَا أشبَهَ ذَلِک مِن وُجُوهِ الفَسَادِ. امام رضا – علیه السلام – فرمودند: زنا به علت مفاسدی که در بردارد مانند قتل نفس، از بین رفتن و مخدوش شدن اصل و نسب، ترک تربیت کودکان، تباه شدن موضوع ارث و میراث و امثال این مفاسد، حرام شده است. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۴»

حدیث۲۲۵

امام باقر – علیه السـلام – فرمودند: در کتاب رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – یافتیم که: هنگامی که بعد از من زنا آشکار گردد، مرگهای ناگهانی زیاد شود. «الکافی، ج ۲، ص ۳۷۴»

حدیث۲۲۶

قال الامام الباقر – علیه السلام – لَمَّا سُئِلَ عَن رَجُلٍ اِغتَصَبَ اِمرَأَةً فَرجَهَا: یُقتَلُ مُحصِناً کانَ أَو غَیرَ مُحصِنٍ. امام باقر – علیه السلام – در پاسخ به سؤال از حکم مردی که به زور به زنی تجاوز کند، فرمودند: باید کشـته شود، خواه دارای همسر باشد یا نباشد. «الکافی، ج ۷، ص ۱۸۹»

حدیث۲۲۷

قـال الامـام علی – علیه السـلام – : کـذَبَ مَن زَعَمَ أَنَّهُ وُلِدَ مِن حَلالٍ وَ هُوَ یُحِبُّ الزِّنَا. امام علی – علیه السـلام – فرمودنـد: دروغ می گوید کسی که زنا را دوست داشته باشد و خود را حلال زاده پندارد. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۱۱۴»

حدیث۲۲۸

قال الامام الباقر – علیه السلام – : ثَلاثَةٌ لا یَقبَلُ اللهُ لَهُم صَلاةً: مِنهُم الدَّیُّوثُ الَّذِی یُفجَرُ بِامرَأَتِهِ. امام باقر – علیه السلام – فرمودند: خداوند نماز سه نفر را نمی پذیرد: یکی از آنها مرد بی غیرت است که با زنش زنا می شود. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۱۱۵»

حدیث۲۲۹

قال الامام الباقر – علیه السلام – : قِیلَ یَا رَسُولَ اللهِ: وَمَا الدَّیُّوثُ؟ قَالَ: اَلَّذِی تَزنِی اِمرَأَتُهُ وَ هُوَ یَعلَمُ. امام باقر – علیه السلام – فرمودند: عرض شد ای رسول خدا بی غیرت کیست؟ حضرت فرمودند: مردی که زنش زنا می دهد و او از آن اطلاع دارد. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۱۴۴»

حدیث۲۳۰

قال الامام علی – علیه السلام – : حَدُّ الزَّانِی أَشَدُّ مِن حَدِّ القَاذِفِ، وَحَدُّ الشَّارِبِ أَشَدُّ مِن حَدِّ القَاذِفِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: (ضربت) حدّ زناکار باید محکمتر از ضربت حدّ افترا زننده (به زنا) باشد و ضربت حدّ شراب خوار محکمتر از ضربت حدّ افترا زننده (به شراب خواری). «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۳۳»

حدیث۲۳۱

قال الامام علی – علیه السلام – : فَرَضَ اللهُ ... تَرکَ الزِّنَا تَحصِیناً لِلنَّسَبِ وَتَرکَ اللِّوَاطِ تَکثِیراً لِلنَّسلِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: خداوند واجب فرمود ... ترک زنا را برای حفظ اصل و نسب وترک لواط را برای زیاد شدن نسل. «نهج البلاغه، حکمت ۲۵۲»

حدیث۲۳۲

قال الامام علی – علیه السلام – : اَلزِّنَا یُوَرِّثُ الفَقرَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: زنا، موجب فقر می شود. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۳»

حدیث۲۳۳

قال الامام علی – علیه السلام – : أَلا اُخبِرُکم بِأَکبَرِ الزِّنَا؟ ... هِیَ اِمرَأَةٌ تُوَطِّئُ فَرَاشَ زَوجِهَا فَتَأتِی بِوَلَدٍ مِن غَیرِهِ فَتَلزَمُهُ زَوجَهَا، فَتِلكَ الَّتِی لا یُکَلِّمُهَا اللهُ، وَلا یَنظُرُ إِلَیهَا یَومَ القِیَامَةِ، وَلا یُزَکیهَا وَلَهَا عَذَابٌ أَلِیمٌ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: آیا شما را از بزرگترین زنا خبر ندهم؟ ... زنی که به شوهرخود خیانت کند و از بیگانه فرزندی بیاورد و او را به شوهر خود بچسباند. خداوند در روز قیامت با چنین زنی سخن نمی گوید و به او نمی نگرد و پاکش نمی کند و وی را عذابی دردناک باشد. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۶»

حدیث۲۳۴

قال الامام علی – علیه السلام – : مَا زَنَی غَیُورٌ قَطُّ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: غیرتمند، هرگز زنا نمی کند. «نهج البلاغه، حکمت ۳۰۵»

حدیث۲۳۵

قال الامام الصادق – علیه السـلام – : إِنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَذَاباً يَومَ القِيَامَةِ رَجُلٌ أَقَرَّ نُطفَتَهُ فى رَحِمٍ تَحرُمُ عَلَيهِ. امام صادق – علیه السـلام – فرمودند: سخت ترین عذاب را در روز قیامت، آن مردی دارد که به حرام با زنی نزدیکی کند. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۶»

حدیث۲۳۶

قال الامام الصادق – علیه السـلام – : عَلامَاتُ وَلَدِ الزِّنَا ثَلاثٌ سُوءُ المَحضَرِ وَ الحَنِينُ إِلى الزِّنَا وَ بُغضُنَا أَهلَ البَيتِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: نشانه های زنا زاده سه چیز است: بدگویی پشت سر دیگران، علاقه مندی به عملزنا و دشمنی با ما اهل بیت. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۱۹»

حدیث۲۳۷

قـال الامـام الصـادق – علیه السـلام – : ثَلاثَةٌ لا يُكَلِّمُهُمُ اللهُ تَعَالى وَلا يُزَكيهِم وَلَهُم عَذَابٌ أَلِيمٌ مِنهُمُ المَرأَةُ الَّتِى تُوَطِّئُ (عَلَى) فَرَاشَ زَوجِهَا. امام صادق – علیه السـلام – فرمودنـد: سه کس انـد که خـدای متعال با آنان سـخن نمی گوید و پاکشان نمی کند و آنان را عذابی دردناک است. یکی از آنها زنی است که به شوهر خود خیانت کند. «ثواب الأعمال، ج ۲، ص ۳۱۲»

حدیث۲۳۸

قـال الامـام الصـادق – علیه السـلام – (مِن أَسئِلَةِ الزِّندِيقِ عَنهُ – علیه السـلام –): لِمَ حَرَّمَ اللهُ الزِّنَا؟ قَالَ: لِمَا فِيهِ مِنَ الفَسَادِ، وَذِهَابِ المَوَارِيثِ، وَانقِطَاعِ الأَنسَابِ لا تَعلَمُ المَرأَةُ فى الزِّنَا مَن أَحبَلَهَا، وَلا المَولُودُ يَعلَمُ مَن أَبُوهُ ... . امام صادق – علیه السـلام – (در پاسخ به سؤال زنـدیق که چرا زنا حرام شده است؟) فرمودند: چون مایه فساد و از بین رفتن ارث و میراث و انقطاع نسل است. در زنا زن نمی دانـد که از چه کسـی حامله شـده و فرزنـد نمی داند پدرش کیست، نه صـله ارحام به جا آورده می شود و نه خویشاوندی ها معلوم است. «بحار الأنوار، ج ۱۰۳، ص ۳۶۸»

حدیث۲۳۹

قـال الامام الصادق – علیه السـلام – : اَلـذُّنُوبُ الَّتِى تَحبِسُ الرِّزقَ، اَلزِّنَا. امام صادق – علیه السـلام – فرمودنـد: (از جمله) گناهانی که جلو روزی را می گیرد، زناست. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۳»

حدیث۲۴۰

قال الامام الصادق – علیه السـلام – : إِذَا فَشَا الزِّنَا ظَهَرَت الزَّلازِلُ. امام صادق – علیه السـلام – فرمودنـد: هرگاه زنا شـیوع یابـد، زمین لرزه ها پدیدار شود. «التهذیب، ج ۳، ص ۱۴۸»

حدیث۲۴۱

قـال الامـام الصـادق – علیه السـلام – : إِذَا كَابَرَ الرَّجُلُ المَرأَةَ عَلَى نَفسِهَا ضُرِبَ ضَربَةً بِالسَّيفِ مَاتَ مِنهَا أَو عَاشَ. امام صادق – علیه السـلام – فرمودند: هرگاه مردی به زور به زنی تجاوز کند، کیفرش یکضـربت شمشیر است؛ خواه بر اثر آن بمیرد یا جان به در برد.

«الکافی، ج ۷، ص ۱۸۹»

حدیث۲۴۲

قال الامام الصادق – علیه السلام – : إنَّ لِوَلَدِ الزِّنَا عَلامَاتٍ: أَحَدُهَا بُغضُنَا أَهلَ البَیتِ، وَثَانِیهَا أَنَّهُ یَحِنُّ إِلی الحَرَامِ الَّذِی خُلِقَ مِنهُ، وَثَالِثُهَا اَلإِستِخفَافُ بِالدِّینِ، وَرَابِعُهَا سُوءُ المَحضَرِ لِلنَّاسِ ... . امام صادق – علیه السلام – فرمودند: زنا زاده نشانه هایی دارد: اول آن که با خانـدان ما اهل بیت دشـمنی می ورزد، دوم آن که به همان کار حرامی که بر اثر آن آفریده شده است (یعنی زنا) علاقه دارد، سوم آن که به دین اهمیتی نمی دهد، چهارم آن که از مردم به بدی یاد می کند. از برادران خود به بدی یاد نکند مگر کسـی که از نطفه حرام یا از زنی که در حیض بوده به دنیا آمده باشد. «بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۲۷۹»

حدیث۲۴۳

قال الامام الصادق – علیه السلام – : مَن شَغَفَ بِمَحَبَّةِ الحَرَامِ وَشَهوَةِ الزِّنَا فَهُوَ شِرک شَیطَانٍ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: کسی که شیفته حرام و شهوت زنا باشد شریک شیطان است. «الخصال، ج ۱، ص ۲۱۷»

حدیث۲۴۴

قال الامام الصادق – علیه السلام – : مُدمِنُ الزِّنَا وَالسَّرقِ وَالشُّربِ کعَابِدِ وَثَنٍ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: کسی که به زنا و دزدی و شرابخواری معتاد باشد، مانند بت پرست است. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۴»

حدیث۲۴۵

قال الامام الصادق – علیه السلام – : أَوحَی اللهُ إِلی مُوسَی ... لا تَزنُوا فَتَزنِی نِسَاؤُکم وَمَن وَطِئَ فَرشَ اِمرِئٍ مُسلِمٍ وُطِئَ فَرَاشُهُ کمَا تَدِینُ تُدَانُ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: خداونـد به موسی وحی فرمود ... زنا نکنیـد که زنانتان زنا می دهند و هر که به همسر مردی مسلمان خیانت کند به همسرش خیانت کنند، که به هر دست بدهی از همان دست می گیری. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۷»

حدیث۲۴۶

قال الامام الصادق – علیه السلام – : عِفُّوا عَن نِسَاءِالنَّاسِ تُعَفُّ عَن نِسَائِکم. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: نسبت به زنان مردم عفیف باشید تا نسبت به زنان شما عفت ورزند. «أمالی صدوق، ص ۲۳۸، ح ۶»

حدیث۲۴۷

قال رَسُول الله – صلی الله علیه و آله – : إنَّ أَخوَفَ مَا أَخَافُ عَلَی اُمَّتِی مِن عَمَلِ قَومِ لُوطٍ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: بیشترین چیزی که برای امّتم از آن می ترسم، عمل قوم لوط است. «الترغیب والترهیب، ج ۳، ص ۲۸۵»

حدیث۲۴۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ثَلاثَةٌ لا یُکلِّمُهُم اللهُ عَزَّ وَ جَلَّ ... : شَیخٌ زَانٍ، وَمَلِک جَبَّارٌ، وَ مُقِلٌّ مُختَالٌ. پیامبر اکرم – صلی

الله علیه و آله – فرمودند: سه کس اند که خدای عزوجل با آنان سخن نمی گوید و ... : پیرمرد زناکار، فرمانروای ستمکار و تهیدست متکبر. «ثواب الأعمال، ج ۱۰، ص ۲۹۱»

حدیث۲۴۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لَیلَةُ اُسرِیَ بِی ... رَأَیتُ اِمرَأَةً یُحرَقُ وَجهُهَا وَ یَدَاهَا، وَهِیَ تَأکُلُ أَمعَاءُهَا ...، فَإِنَّهَا کانَت قَوَّادَةً. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: شبی که به معراج برده شدم ... زنی را دیدم که چهره و دو دستش می سوزد و روده های خود را می خورد ... زیرا پا انداز (واسطه رساندن مرد و زن بیگانه به هم) بوده است. «عیون أخبار الرضا – علیه السلام –، ج ۲، ص ۱۱»

حدیث۲۵۰

قَالَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّی اللهُ علیه و آله – : إِذَا کثُرَ الزِّنَا کثُرَ مَوتُ الفُجاَةِ. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هرگاه زنا زیاد شود، مرگهای ناگهانی افزایش یابد. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۷»

حدیث۲۵۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : أَربَعٌ لا تَدخُلُ بَیتاً وَاحِدَةً مِنهُنَّ إِلا خَرِبَ وَلم یَعمُر بِالبَرَکةِ: اَلخِیَانَةُ، وَالسَّرِقَةُ، وَ شُربُ الخَمرِ، وَالزِّنَا. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: چهار چیز است که یکی از آنها وارد خانه ای نمی شود مگر اینکه آن را ویران می کند و از برکت آباد نمی شود: خیانت، دزدی، شرابخواری و زنا. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۳»

حدیث۲۵۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : یَا عَلِیُّ فی الزِّنَا سِتُّ خِصَالٍ: ثَلاثٌ مِنهَا فی الدُّنیا، وَثَلاثٌ فی الآخِرَةِ فَأَمَّا الَّتِی فی الدُّنیا فَیَذهَبُ بِالبَهَاءِ، وَیُعَجِّلُ الفَنَاءَ، وَیَقطَعُ الرِّزقَ، وَأَمَّا الَّتِی فی الآخِرَةِ ... . پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: ای علی! زنا شش پیامد دارد: سه تای آنها در دنیا و سه تای دیگر در آخرت. پیامدهای دنیایش این است که آبرو را می برد، مرگ را شتاب می بخشد و روزی را می بُرد و پیامدهای آخرتش عبارت است از حسابرسی سخت و دقیق، خشم خدای رحمان و جاودانگی در آتش. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۲»

حدیث۲۵۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَن فَجَرَ بِامرَأَةٍ وَلَهَا بَعلٌ، اِنفَجَرَ مِن فَرجِهِمَا مِن صَدِیدٍ وَادٍ مَسِیرَةَ خَمسَ مِائَةَ عَامٍ یَتَأَذَّی أَهلُ النَّارِ مِن نَتِنِ رِیحِهِمَا، وَ کانَا مِن أَشَدِّ النَّاسِ عَذَاباً. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هرکه بازن شوهرداری زنا کند، رودخانه ای از چرکابه به طول پانصد سال راه از شرمگاه آن دو جاری شود به طوری که دوزخیان از بوی گند آنها اذیت شوند و عذابشان از همه دوزخیان سخت تر باشد. «بحار الأنوار، ج ۷۶، ص ۳۶۶»

حدیث۲۵۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لَمَّا اُسرِیَ بِی مَرَرتُ بِنِسوَانٍ مُعَلَّقَاتٍ بِثُدِیِّهِنَّ فَقُلتُ: مَن هَؤُلاءِ یَا جَبرَئِیلُ؟ فَقَالَ: هؤُلاءِ اللَّوَاتِی

يُورِثنَ أَموَالَ أَزوَاجِهُنَّ أَولادَ غَيرِهِم. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: شبی که به معراج برده شدم بر زنانی عبور کردم که به سینه های خود آویزان بودند. پرسیدم: ای جبرئیل! اینها کیستند؟ جبرئیل گفت: اینها زنانی هستند که فرزندان غیر شوهران خود را، وارث اموالآنان می کنند. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۱۹»

حدیث۲۵۵

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اِشتَدَّ غَضَبُ اللهِ عَزَّوَجَلَّ عَلَى اِمرَأَةٍ ذَات بَعلٍ مَلَأَت عَينَهَا مِن غَيرِ زَوجِهَا أَو غَيرِ ذِى مَحرَمٍ مِنهَا، فَإِنَّهَا إِن فَعَلَت ذَلِكَ أَحبَطَ اللهُ كلَّ عَمَلٍ عَمِلَتهُ ... . پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: زن شوهر داری که مرد بیگانه ای غیر از همسر و یا محرم هایش، چشمش را پر کرده باشد، مورد خشم شدید خدای عزوجل است؛ زیرا که اگر چنین باشد خداوند همه اعمال او را باطل گرداند و اگر به شوهر خود خیانت ورزد، بر خداست که او را بعد از عذاب دادن در قبر به آتش دوزخ بسوزاند. «بحار الأنوار، ج ۷۶، ص ۳۶۶»

حدیث۲۵۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لَن يَعمَلَ ابنُ آدَمَ عَمَلاً أَعظَمَ عِندَ اللهِ تَبَارَك وَتَعَالى مِن رَجُلٍ قَتَلَ نَبِيّاً أو إِمَاماً، أو هَدَمَ الكعبَةَ الَّتِى جَعَلَهَا اللهُ عَزَّوَجَلَّ قِبلَةً لِعِبَادِهِ، أو أَفرَغَ مَاءَهُ فى اِمرَأَةٍ حَرَاماً. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هیچ کار (گناه) فرزندآدم نزد خدای تبارک وتعالی سنگین ترازاین نباشد که کسی پیامبری یا امامی را بکشد یا کعبه را که خدای عزوجل قبله بندگان خود قرار داده است ویران کند یا به حرام با زنی نزدیکی کند. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۰»

حدیث۲۵۷

قال الامام الصادق – علیه السلام – : يَقُولُ إبلِيسُ لِجُنُودِهِ: أَلقُوا بَينَهُم الحَسَدَ وَالبَغىَ فَإِنَّهُمَا يَعدِلانِ عِندَ اللهِ الشِّرك. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: ابلیس به سربازان خود می گوید: حسادت و ظلم را در میان انسانها منتشر کنید که اینها در نزد خدا با شرک برابرند. «الکافی، ج ۲، ص ۳۲۷»

حدیث۲۵۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : إنَّ أخوَفَ مَا أَخَافُ عَلَيكم اَلشِّرك الأصغَرُ، قَالُوا: وَمَا الشِّرك الأصغَرُ يَا رَسُولَاللهِ؟ قَالَ: هُوَ الرِّيَاءُ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: آنچه بیش از هر چیز دیگری بر شما می ترسم شرک اصغر است، گفتند: ای پیغمبر خدا شرك اصغر چیست؟ حضرت فرمودند: ریا. «بحار الأنوار، ج ۷۲، ص ۳۰۳»

حدیث۲۵۹

قال الامام علی – علیه السلام – : اعلَمُوا أَنَّ يَسِيرَ الرِّيَاءِ شِرك. امام علی – علیه السلام – فرمودند: بدانید که کمترینِ ریا، شرک به حساب می آید. «تحف العقول، ص ۱۵۱»

حدیث۲۶۰

امام سجّاد علیه‌السلام : مَن رمى النّاسَ بِما فيهِم رَمَوهُ بِما ليسَ فيهِ . هر کس به مردم عیبی را نسبت دهد که دارند ، مردم به او عیبی

را که ندارد نسبت دهند . بحار الأنوار : ۷۸ / ۱۶۰ / ۲۱

حدیث۲۶۱

امام علی علیه‌السلام : البُهتانُ علی البَریءِ أعظَمُ مِن السَّماءِ . بهتان زدن به آدم بیگناه بزرگتر از آسمان است . بحار الأنوار : ۷۸ / ۳۱ / ۹۹

حدیث۲۶۲

امام صادق علیه‌السلام : إذا اتَّهَمَ المؤمنُ أخاهُ انْماثَ الإیمانُ مِن قلبِهِ کما یَنْماثُ المِلحُ فی الماءِ . هرگاه مؤمن به برادر خود تهمت زند ایمان در قلب او آب شود همچنان که نمک در آب حلّ می‌شود . الکافی : ۲ / ۳۶۱ / ۱

حدیث۲۶۳

امام صادق علیه‌السلام : مَنِ اتَّهمَ أخاهُ فی دِینِهِ فلا حُرمَةَ بَینَهُما . هر کس به برادر دینی خود تهمت زند حرمتی میان آن دو به جا نمی‌ماند. الکافی : ۲ / ۳۶۱ / ۲

حدیث۲۶۴

امام صادق علیه‌السلام : مَن قَتَلَ نفسَه مُتَعمِّدا فهُو فی نارِ جَهنَّمَ خالِدا فیها . هر که به عمد خودکشی کند ، در آتش دوزخ جاودانه است . الفقیه : ۴ / ۹۵ / ۵۱۶۳ منتخب میزان الحکمة : ۴۵۸

حدیث۲۶۵

امام باقر علیه‌السلام : إنّ المؤمنَ یُبتَلی بکُلِّ بَلیَّةٍ ویَموتُ بکُلِّ مِیتَةٍ إلّا أنّهُ لا یَقتُلُ نفسَهُ . مؤمن به هر بلایی گرفتار می‌شود و با هر مرگی می‌میرد ، امّا خودکشی نمی‌کند . الکافی : ۳ / ۱۱۲ / ۸ منتخب میزان الحکمة : ۴۵۸

حدیث۲۶۶

امام علی علیه‌السلام : غایَةُ الخِیانَةِ خِیانَةُ الخِلِّ الوَدودِ ، ونَقْضُ الْعُهُودِ . اوج خیانت ، خیانت کردن به دوست صمیمی و شکستن عهد و پیمانهاست . غرر الحکم : ۶۳۷۴ منتخب میزان الحکمة : ۱۹۰

حدیث۲۶۷

امام علی علیه‌السلام : الخِیانَةُ رأسُ النِّفاقِ . خیانت سرآمد نفاق است . غرر الحکم : ۹۶۹

حدیث۲۶۸

امام علی علیه‌السلام : اعتِیادُ الکِذبِ یُورِثُ‌الفَقرَ . اعتیاد به دروغگویی ، فقر می‌آورد . بحار الأنوار : ۷۲ / ۲۶۱ / ۳۶

حدیث۲۶۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ الکذبَ یُسَوِّدُ الوَجهَ . دروغ ، روسیاهی می‌آورد . الترغیب والترهیب : ۳ / ۵۹۶ / ۲۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۸۶

حدیث۲۷۰

امام علی علیه‌السلام : لا یَجِدُ عَبدٌ طَعمَ الإیمانِ حتّی یَترُکَ الکذبَ هَزلَهُ وجِدَّهُ . هیچ بنده‌ای طعم ایمان را نچشد ، مگر آن گاه که دروغ ، شوخی یا جدّی آن را ترک گوید . بحار الأنوار : ۷۲ / ۲۴۹ / ۱۴

حدیث۲۷۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ الکذبَ یَهدی إلَی الفُجورِ ، وإنّ الفُجورَ یَهدی إلَی النارِ . دروغ به ناراستی و انحراف می‌کشاند و ناراستی و انحراف ، به آتش رهنمون می‌شود . کنز العمّال : ۸۲۱۷

حدیث۲۷۲

الإمامُ الصّادقُ علیه‌السلام وقد سَألَهُ الحسنُ بنُ مَحبوبٍ : یکونُ المؤمنُ بَخیلاً ؟: نَعَم ، [قالَ :]قُلتُ : فیکونُ جَبانا ؟ قالَ : نَعَم ، قلتُ : فیکونُ کَذّابا ؟ قالَ : لا ـ، ولا خائنا ، ثُمّ قالَ : یُجبَلُ المؤمنُ علی کُلِّ طَبیعَةٍ إلّا الخِیانَةَ والکذبَ . حسن بن محبوب : از امام صادق علیه‌السلام پرسیدم : آیا ممکن است مؤمن ، بخیل باشد ؟ فرمودند: آری . پرسیدم : آیا می‌شود ترسو باشد ؟ فرمودند: آری . پرسیدم : آیا دروغگو هست ؟ فرمودند: نه و خائن هم نیست . سپس فرمودند: مؤمن بر هر خویی سرشته می‌شود ، مگر خیانت و دروغ . بحار الأنوار : ۷۵ / ۱۷۲ / ۱۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۸۴

حدیث۲۷۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا کَذَبَ العَبدُ کِذبَةً تَباعَدَالمَلَکُ مِنهُ مَسیرَةَ مِیلٍ مِن نَتْنِ ما جاءَ بِهِ . هر گاه بنده دروغ بگوید، از بوی گندی که پدید آورده‌است ، فرشته به مسافت یک میل از او فاصله گیرد . شرح نهج البلاغهٔ لابن أبی الحدید : ۶ / ۳۵۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۸۴

حدیث۲۷۴

امام باقر علیه‌السلام : إنّ الکذبَ هُو خَرابُ الإیمانِ . براستی که دروغ ویران کننده ایمان است . بحار الأنوار : ۷۲ / ۲۴۷ / ۸

حدیث۲۷۵

امام علی علیه‌السلام : لا سُوءَ أسوَأُ مِن الکذبِ . هیچ بدیی بدتر از دروغ نیست . بحار الأنوار : ۷۲ / ۲۵۹ / ۲۳

حدیث۲۷۶

امام علی علیه‌السلام : شَرُّ القَولِ الکذبُ . بدترین سخن ، دروغ است . نهج البلاغهٔ : الخطبهٔ ۸۴

حدیث۲۷۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ الکذبَ بابٌ مِن أبوابِ النِّفاقِ . دروغ ، دری از درهای نفاق است . کنز العمّال : ۸۲۱۲

حدیث۲۷۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أربَی الرِّبا الکذبُ . بدترین ربا ، دروغ است . بحار الأنوار : ۷۲ / ۲۶۳ / ۴۷

حدیث۲۷۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أمّا علامةُ المُسرِفِ فأربَعةٌ : الفَخرُ بالباطِلِ ، ویَأكُلُ ما لَیسَ عِندَهُ ، ویَزهَدُ فی اصطِناعِ المَعروفِ ، ویُنكِرُ مَن لا ـ یَنتَفِعُ بِشَیءٍ مِنهُ . اسـرافکار چهار نشانه دارد : به کارهای باطل می‌نازد ، آنچه را فراخور حالش نیست می‌خورد ، در کارهای خیر بی‌رغبت است و هر کس را که بدو سودی نرساند ، انکار می کند . تحف العقول : ۲۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۷۰

حدیث۲۸۰

امام صادق علیه‌السـلام : أدنَی الإسرافِ هِراقَةُ فَضلِ الإناءِ ، وابتِذالُ ثَوبِ الصَّونِ وإلقاءُ النَّوی . کمترین اندازه اسراف ، دور ریختن ته مانـده ظرف (آب یـا غـذا) و تبـدیل لبـاس بیرون به لبـاس خـانه و دم دستی ، و دور انـداختن هسـته‌ها (ی خرما و میوه) است . بحار الأنوار : ۷۵ / ۳۰۳ / ۷

حدیث۲۸۱

امام علی علیه‌السـلام : إعطاءُ المالِ فی غَیرِ حَقِّهِ تَبذیرٌ وإسرافٌ . خرج کردن به ناحقّ مال ، حیف و میل و اسراف است . نهج البلاغهٔ : الخطبهٔ ۱۲۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۷۰

حدیث۲۸۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ مِنَ السَّرَفِ أن تَأكُلَ كُلَّ ما اشتَهَیتَ . این‌که هرچه دلت بخواهد بخوری،اسراف است. کنز العمّال : ۷۳۶۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۷۰

حدیث۲۸۳

امام هادی علیه‌السـلام : المِراءُ یُفسِدُ الصَّداقَةَ القَدیمَةَ ، ویَحلُلُ العُقدَةَ الوَثیقَةَ ، وأقلُّ ما فیهِ أن تَكونَ فیهِ المُغالَبَةُ ، والمُغالَبَةُ اُسُّ أسبابِ القَطیعَةِ . مـجادله کـردن ، دوسـتـی دیرین را از بـین می‌برد و پیوند اسـتوار را از هم می گسـلد و کمترین چیزی کـه در آن هست ، چیره‌جویی است و چیره‌جویی ، خود عامل اصلی قطع رابطه می‌باشد . أعلام الدین : ۳۱۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۱۲

حدیث۲۸۴

امام علی علیه‌السلام : أقبَحُ المُكافاةِ الُمجازاةُ بِالإساءَةِ . زشت‌ترین تلافی ، پاداش دادن (نیکی) با بدی است . بحار الأنوار : ۷۸ / ۵۳ / ۸۵

حدیث۲۸۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : تَحْرُمُ الجنّةُ على ثلاثةٍ : على المَنّانِ ، وعلى المُغْتابِ ، وعلى مُدمِنِ الخَمرِ . بهشت بر سه کس حرام است : منّت گذارنده (بر خدا) ، غیبت کننده و میگسار . الزهد للحسين بن سعيد : ۹ / ۱۷ منتخب ميزان الحكمة : ۱۰۸

حدیث۲۸۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ إبليسَ يَخطُبُ شَياطينَهُ ويقولُ : علَيكُم باللَّحمِ والمُسكِرِ والنِّساءِ ، فَإنّيلا أجِدُ جِماعَ الشَّرِّ إلّا فيها . ابلیس به شیطانهای خود گفت : بر شما باد به گوشت و مُسکر و زنان ؛ زیرا من چیزی جز این سه را فراهم آورنده بدیها نمی‌یابم . بحار الأنوار : ۷۳ / ۶۲ / ۲۹۳

حدیث۲۸۷

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن تَرَكَ الخَمرَ لغَيرِ اللّه سَقاهُ اللّه مِن الرَّحيقِ الَمخْتومِ ، فقالَ عليٌّ عليه‌السلام : لغَيرِ اللّه ؟! قالَ : نَعَم واللّه ، صِيانَةً لنفسهِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر که برای غیر خدا (هم که شده) شرابخواری را رها کند ، خداوند او را از شراب خالص و مُهر شده بنوشاند . علی علیه‌السلامعرض کرد : برای غیر خدا ؟ فرمودند: آری ، به خدا قسم ؛ برای حفظ (سلامتی) خویش . بحار الأنوار : ۷۹ / ۱۵۰ / ۶۴ منتخب ميزان الحكمة : ۱۸۶

حدیث۲۸۸

امام صادق علیه‌السلام : إنّ أهلَ الرَّيِّ في الدُّنيا مِن المُسْكِرِ يَموتونَ عِطاشا ، ويُحْشَرونَ عِطاشا ، ويَدخُلونَ النّار عِطاشا . آنان که در دنیا از مسکرات سیراب شوند ، تشنه کام می‌میرند و تشنه‌کام محشور می‌شوند و تشنه کام به دوزخ می‌روند . ثواب الأعمال : ۲۹۰ / ۵

حدیث۲۸۹

امام علی علیه‌السلام : مَن شَرِبَ المُسْكِرَ لَم تُقْبَلْ صَلاتُهُ أربَعينَ يَوما ولَيلَةً . کسی که مست کننده بنوشد تا چهل شبانه‌روز نمازش پذیرفته نشود . الخصال : ۶۳۲ / ۱۰ منتخب ميزان الحكمة : ۱۸۶

حدیث۲۹۰

امام علی علیه‌السلام : مُدْمِنُ الخَمرِ يَلْقى اللّه عز و جل حِينَ يَلْقاهُ كعابِدِ وَثَنٍ . دائم الخمر همچون بت‌پرست خداوند عز و جل را دیدار خواهد کرد . الخصال : ۶۳۲ / ۱۰ منتخب ميزان الحكمة : ۱۸۶

حدیث۲۹۱

امام باقر علیه‌السلام : إنَّ اللّه عز و جل جَعَلَ لِلشَّرِّ أقفالاً وجَعَلَ مَفاتِيحَ تِلكَ الأقفالِ الشَّرابَ ، والكَذِبُ شَرٌّ مِنَ الشَّرابِ . خداوند عز و جل برای بدی قفلهایی نهاده و کلید همه این قفلها را شراب قرار داده است و دروغ بدتر از شراب است . بحار الأنوار : ۷۲ / ۲۳۶ / ۳

حدیث۲۹۲

امـام علی علیه‌السـلام : ألاـ وإنَّ الظُّلمَ ثلاثـةٌ :فَظُلمٌ لا یُغفَرُ ، وظُلمٌ لا یُترَکُ ، وظُلمٌ مَغفورٌ لا یُطلَبُ ، فأمّا الظُّلمُ الـذی لا یُغفَرُ فالشِّرکُ بِاللّه ... وأمّا الظُّلمُ الذی یُغفَرُ فَظُلمُ العَبدِ نفسَهُ عندَ بعضِ الهَناتِ ، وأمّا الظُّلمُ الذی لا یُترَکُ فظُلمُ العِبادِ بَعضِهِم بَعضا . بدانید که ظلم بر سه گـونه است : ظلمی که هرگز بخشـیده نمی‌شـود ، ظلمی که بـازخواست می‌شـود و ظلمی که بخشـوده می‌شـود و بازخواسـت نمی‌گردد . امّـا ظلمی که هرگز بخشـیده نمی‌شود ، شـرک ورزیـدن به خـداست ... اما ظلمی که بخشوده می‌شود ، سـتمی است که بنـده با ارتکاب بعضـی گناهان کوچک به خود روا می‌دارد و امّا ظلمی که بازخواست خواهد شد ، سـتم بندگان به یکدیگر است . نهج البلاغة : الخطبة ۱۷۶ منتخب میزان الحکمة : ۳۵۰

حدیث۲۹۳

امـام علی علیه‌السـلام : لَیسَ شَـیءٌ أدعی إلی تَغییرِ نِعمَـةِ اللّه وتَعجِیـلِ نِقْمَتِهِ مِن إقامَـةٍ علی ظُلمٍ ؛ فـإنّ اللّه سَـمیعٌ دَعـوَةِ المُضـطَهَدِینَ (المَظلومِینَ) ، وهُو للظالِمینَ بِالمِرصادِ . برای زوال نعمت خدا و شتاب خشم و انتقام او ، هیچ چیز کارگرتر از ستمگری نیست ؛ زیرا خداوند دعای ستمدیدگان را می‌شنود و همواره در کمین ستمگران است . نهج البلاغة : الکتاب ۵۳ منتخب میزان الحکمة : ۳۵۰

حدیث۲۹۴

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : اتَّقُوا الظُّلمَ ؛ فإنّهُ ظُلُماتٌ یَومَ القِیامَـةِ . از ظلم کردن بپرهیزید ، که آن ، ظلمتهای روز قیامت است . الکافی : ۲ / ۳۳۲ / ۱۱

حدیث۲۹۵

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : الظُّلمُ نَدامَـةٌ . سـتمگری ، مایه پشـیمانی است . بحار الأنوار : ۷۵ / ۳۲۲ / ۵۲ منتخب میزان الحکمة : ۳۵۰

حدیث۲۹۶

امام علی علیه‌السلام : انّما أهلَکَ مَن کانَ قَبلَکُم أنَّهُم مَنَعُوا الناسَ الحَقَّ فاشتَرَوهُ ، وأخَذُوهُم بالباطِلِ فاقتَدَوهُ . پیشینیان شما از ایـن رو بـه هـلاـکت و تبـاهی در افتادنـد که مردمان را از حقّ (شان) بازداشـتند و آنان (ناچار با رشوه) آن را خریدنـد و آنان را به ارتکاب باطل و نادرستی واداشتند و مردم هم از آن پیروی کردند . نهج البلاغة : الکتاب ۷۹ منتخب میزان الحکمة : ۲۳۶

حدیث۲۹۷

پیامبرخدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : لَعَنَ اللّه الراشـیَ والمُرتَشِیَ والرائشَ الذی یَمشِی بَینَهُما . خدا لعنت کند رشوه دهنده و رشوه گیرنده و واسطه میان آن دو را . کنزالعمّال : ۱۵۰۸۰ منتخب میزان الحکمة : ۲۳۶

حدیث۲۹۸

پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : عَلی کُـلِّ نَفَسٍ مِن بَنیـآدَمَ کُتِبَ حَـظٌّ مِنَ الزِّنـا أدرَکَ ذلکَ لا محالَـةَ ، فالعَینُ زِناها النَّظَرُ ، والرِّجلُ زِناها المَشـیُ ، والاُذُنُ زِناها الاستِماعُ . بر هر عضوی از اعـضای انـسان بـهره‌ای از زنا نوشته شده که لاجرم به آن می‌رسد ؛

مثلاًـ زنـای چشم نگـاه کردن است و زنـای پا ، رفتن (به سوی گناه) و زنای گوش ، شـنیدن (صـداهای حرام) . کنز العمّال : ۱۳۰۲۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۰

حدیث۲۹۹

رسولُ اللّه صـلی الله علیه و آله و سلّم : یـا علیُّ فی الزنـا سِتُ خِصـالٍ : ثلاثٌ مِنهـا فی الـدنیا وثلاثٌ فی الآخِرَةِ ، فأمّا التی فی الـدنیا فَیَذهَبُ بالبَهاءِ ، ویُعَجِّلُ الفَناءَ ، ویَقطَعُ الرِّزقَ ، وأمّا التی فی الآخِرَةِ فَسُوءُ الحِسابِ ، وسَخَطُ الرحمنِ ، والخُلُودُ فی النارِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ای علی ! زنا شش پیامد دارد: سه پیامد در دنیا و سه دیگر در آخرت . پیامدهای دنیایی‌اش این است که آبرو را می‌برد ، مرگ را شتاب می‌بخشد و روزی را می‌بُرد و پیامدهای آخرتی‌اش عبارت است از حسابرسی سخت و دقیق ، خشم خدای رحمان و جاودانگی در آتش است . بحار الأنوار : ۷۹ / ۲۲ / ۱۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۴۸

حدیث۳۰۰

امام رضا علیه‌السلام : حُرِّمَ الزِّنا لِما فیهِ مِنَ الفَسادِ مِن قَتلِ الأنفُسِ ، وذَهابِ الأنسابِ ، وتَرکِ التَّربیَةِ للأطفالِ ، وفَسادِ المَوارِیثِ ، وما أشبَهَ ذلکَ مِن وُجُوهِ الفَسادِ . زنا ، به علّت مفاسدی که در بردارد ، مانند : قتل نفس ، از بین رفتن و مخدوش شدن اصل و نسب ، ترک تربیت کودکان ، تباه شدن موضوع ارث و میراث و امثال این مفاسد ، حرام شده است . بحار الأنوار : ۷۹ / ۲۴ / ۱۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۴۸

حدیث۳۰۱

امام صادق علیه‌السلام : إنَّ أشَدَّ الناسِ عَذاباًیَومَ القِیامَةِ رَجُلٌ أقَرَّ نُطفَتَهُ فی رَحِمٍ تَحْرُمُ علَیهِ . سخت‌ترین عذاب را در روز قیامت مردی دارد که نطفه خود را در رحمی که بر وی حرام است جای دهد . بحار الأنوار : ۷۹ / ۲۶ / ۲۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۴۸

حدیث۳۰۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أرْبَعٌ لا تَدخُلُ بَیتا واحدةٌ مِنهُنَّ إلاّ خَرِبَ ولَم یَعْمُرْ بالبَرَکةِ : الخِیانةُ ، والسَّرِقةُ ، وشُربُ الخمرِ ، والزِّنا . چهار چیز است که اگر یکی از آنها به خانه‌ای درآید آن را ویران کند و از برکت آبادان نشود : خیانت ، دزدی ، شرابخواری و زنا . بحار الأنوار : ۷۹ / ۱۹ / ۴

حدیث۳۰۳

امام صادق علیه‌السلام : إنّ مِن أکبرِ السِّحرِ النَّمیمَةَ ؛ یُفَرَّقُ بها بَینَ المُتَحابِّینَ ، ویُجلَبُ العَداوَةُ علَی المُتَصافِیِینَ ، ویُسفَکُ بها الدِّماءُ ، ویُهدَمُ بها الدُّورُ ، ویُکشَفُ بها السُّتورُ ، والنَّمّامُ أشَرُّ مَن وَطئَ علَی الأرضِ بقَدَمٍ . سخن چینی از بزرگترین جادوهاست ، (زیرا) با سخن‌چینی میان دوستان جدایی افکنده می‌شود ، یاران یکدل را با هم دشمن می‌کند ، به واسطه آن خون‌ها ریخته می‌شود ، خانه‌ها ویران می‌گردد و پرده‌ها دریده می‌شود . آدمِ سخن‌چین ، بدترین کسی است که روی زمین گام برمی‌دارد . بحار الأنوار : ۶۳ / ۲۱ / ۱۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۷۰

حدیث۳۰۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ألا اُخبِرُكُم بشِرارِكُم ؟ قالوا : بلی یا رسولَ اللّه . قالَ : المَشّاؤونَ بالَّنميمَةِ ، المُفَرِّقونَ بَينَ الأحِبهِ ، الباغُونَ لِلبُرَآءِ العَيبَ . آیاشما را از بدترین‌افرادتان آگاه نکنم؟ عرض کردند : چرا ای رسول خدا ، فرمودند: کسانی که سخن چینی می کنند ، آنان که میان دوستان جدایی می‌افکنند ، کسانی که برای افراد پاك و بی گناه عیب می‌تراشند . الخصال : ۱۸۳ / ۲۴۹ منتخب میزان الحكمهٔ : ۵۷۰

حدیث۳۰۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الغِيبَةُ أسرَعُ فی دِينِ الرجُلِ المُسلمِ مِن الآكِلَةِ فی جَوفِهِ . غیبت کردن در (نابودی) دین آدمی ، زودتر کارگر افتد تا بیماری خوره در اندرون او . الکافی : ۲ / ۳۵۷ / ۱ منتخب میزان الحكمهٔ : ۴۳۶

حدیث۳۰۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم: الغِيبَةُ أشَدُّ مِن الزِّنا ، قيلَ :وكيفَ ؟ قالَ : الرجلُ يَزنی ثُمّ يَتوبُ فَيَتُوبُ اللّه علَيهِ ، وإنّ صاحِبَ الغِيبةِ لايُغفَرُ لَهُ حتّی يَغفِرَ لَهُ صاحِبُهُ . غیبت‌کردن بدتر از زناست. عرض شد: چگونه؟ فرمودند: مرد زنا می کند و سپس توبه می‌نماید و خدا توبه‌اش را می‌پذیرد . امّا غیبت کننده آمرزیده نمی‌شود تا زمانی که غیبت شونده او را ببخشد . الترغیب والترهیب : ۳ / ۵۱۱ / ۲۴

حدیث۳۰۷

رسولُ اللّه صلی اللّه علیه و آله و سلّم : مَرَرتُ ليلةَ اُسرِیَ بیعلی قَومٍ يَخمِشُونَ وُجوهَهُم بأظفارِهِم ، فقلتُ : يا جَبرَئيلُ ، مَن هؤلاءِ ؟ فقالَ : هؤلاءِ الذينَ يَغتابُونَ الناسَ ويَقَعُونَ فی أعراضِهِم . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : در شب معراج ، مردمی را دیدم که چهره‌های خود را با ناخنهایشان می‌خراشند . پرسیدم : ای جبرئیل ، اینها کیستند ؟ گفت : اینها کسانی هستند که از مردم غیبت می کنند و آبرویشان را می‌برند . تنبيه الخواطر : ۱ / ۱۱۵ منتخب میزان الحكمهٔ : ۴۳۶

حدیث۳۰۸

امام باقر علیه‌السلام : سِلاحُ اللِّئامِ قَبيحُ الكلامِ . حربه فرومایگان ، زشتگویی است . بحار الأنوار : ۷۸ / ۱۸۵ / ۱۴

حدیث۳۰۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ مِن شَرِّ عِبادِ اللّه مَن تُكرَهُ مُجالَسَتُهُ لِفُحشِهِ . یکی از بدترین بندگان خدا کسی است که به سبب بد زبانی و دشنام گوییش ، همنشینی با او ناخوشایند باشد . الکافی : ۲ / ۳۲۵ / ۸ منتخب میزان الحكمهٔ : ۴۴۲

حدیث۳۱۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ما كانَ الفُحشُ فی شیءٍ قَطُّ إلّا شانَهُ ، ولا كانَ الحَياءُ فی شیءٍ قَطُّ إلّا زانَهُ . زشت‌گویی(و زشت‌کرداری) هرگز در چیزی نبود ، مگر این که آن را عیبناك گردانید و شرم و حیا هرگز در چیزی نبود مگر این که آن را آراست . بحار الأنوار : ۷۹ / ۱۱۱ / ۶ منتخب میزان الحكمهٔ : ۴۴۰

حدیث۳۱۱

امام کاظم علیه‌السلام : ما تَسابَّ اثنانِ إلّاانحَطَّ الأعلی إلی مَرتَبهِ الأسفَلِ . هیچ گاه دو نفر به یکدیگر ناسزا نگفتند مگر این که آن که بیشتر دشنام داده به مرتبه پایین‌تری سقوط می‌کند . أعلام الدین : ۳۰۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶۴

حدیث۳۱۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : سِبابُ المؤمِنِ فُسوقٌ ، وقِتالُهُ کُفرٌ ، وأکلُ لَحمِهِ مِن مَعصیَهِٔ اللّه . ناسزاگفتن به مؤمن فسق است و جنگیدن با او کفر و خوردن گوشت او (غیبت کردن از وی) معصیت خداست . بحار الأنوار : ۷۵ / ۱۴۸ / ۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶۴

حدیث۳۱۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : سابُّ المُؤمِنِ کالمُشرِفِ علی الهَلَکَهِٔ . ناسزاگوی به مؤمن همچون کسی است که در آستانه هلاکت باشد . کنز العمّال : ۸۰۹۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶۴

حدیث۳۱۴

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم وقد سُئلَ عن کَفّارَهِٔ الاغتِیابِ: تَستَغفِرُ اللّه لِمَن اغتَبتَهُ کُلَّماذَکَرتَهُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم – در پاسخ به‌این سؤال که کفّاره غیبت چیست – فرمودند: کفّاره‌اش این است که هرگاه به یاد کسی که از او غیبت کرده‌ای افتادی ، از خداوند برایش آمرزش بخواهی . الکافی : ۲ / ۳۵۷ / ۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۳۸

حدیث۳۱۵

امام صادق علیه‌السلام : إذا رَأیتُمُ العَبدَ مُتَفَقِّدا لِذُنوبِ (النّاسِ) ناسِیا لِذُنوبِهِ ، فَاعلَموا أنَّهُ قَد مُکِرَ بِهِ . هر گاه دیدید کسی گناهان مردم را می‌جوید و گناهان خودش را از یاد برده‌است ، بدانید که گرفتار مکر خدا شده‌است . مستطرفات السرائر : ۴۸ / ۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۱۸

حدیث۳۱۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَنِ اقتَطَعَ مالَ مؤمنٍ غَصبا بغَیرِ حَقٍّ لَم یَزَلِ اللّه مُعرِضا عَنهُ ، ماقِتا لِأعمالِهِ التی یَعمَلُها مِن البِرِّ والخَیرِ ، لا یُثبِتُها فی حَسَناتِهِ حتّی یَتُوبَ ویَرُدَّ المالَ الذی أخَذَهُ إلی صاحِبِهِ . کسی که مال مسلمانی را به ناحقّ غصب کند ، خداوند پیوسته ازاو رویگردان باشد و از هر کار نیکی که می‌کند در خشم باشد و آنها را درشمار حسناتش ثبت نکند ، تا آن گاه که توبه کند و مالی را که گرفته است به صاحبش برگرداند . مستدرک الوسائل : ۱۷ / ۸۹ / ۲۰۸۲۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۲۶

حدیث۳۱۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : حُبُّ الإطراءِ والثّناءِ یُعمی ویُصِمُّ عَنِ الدِّینِ ، ویَدَعُ الدِّیارَ بَلاقِعَ . دوست داشتن مدح و ثنای مبالغه‌آمیز (ممدوح را) از دین کور و کر می‌سازد و خانه‌ها را (از اهلش) خالی می‌کند . تنبیه الخواطر : ۲ / ۱۲۲ منتخب میزان

الحكمة : ۵۰۶

حديث۳۱۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ أخوَفَ ما أخافُ علی اُمّتی مِن عَمَلِ قَومِ لُوطٍ . بیشترین چیزی که برای امّتم از آن می‌ترسم ، عمل قوم لوط است . الترغیب والترهیب : ۳ / ۲۸۵ / ۱ منتخب میزان الحکمة : ۵۰۶

حديث۳۱۹

امام باقر علیه‌السلام : مَن قَتَلَ مُؤمنا مُتَعمِّدا أثبَتَ اللّه تعالی علَیهِ جَمیعَ الذُّنوبِ ، وبَرِئَ المَقتولُ مِنها ، وذلكَ قولُ اللّه تعالی : «أُرِيدُ أن تَبُوأَ بِإثْمِي و إثْمِكَ فتَكونَ مِن أصْحابِ النّارِ » . هر کس عمدا مؤمنی را بکشد ، خداوند متعال همه گناهان را برای او ثبت کند و مقتول از گناهان پاک شود و این سخن خداوند متعال است ، آن جا که می‌فرماید : «می‌خواهم گناه من و گناه خودت را به دوش کشی و از دوزخیان باشی» . المائدة : ۲۹ .ثواب الأعمال : ۳۲۸ / ۹ منتخب میزان الحکمة : ۴۵۸

حديث۳۲۰

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : أعتَی الناسِ مَن قَتَلَ غیرَ قاتِلِهِ ، أو ضَرَبَ غیرَ ضارِبِهِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : سرکش‌ترین مردم کسی است که بی‌گناهی را که قصد کشتن او را نداشته‌است ، بکشد یا غیرزننده خود را بزند . أمالی الصدوق : ۲۸ / ۴ منتخب میزان الحکمة : ۴۵۶

حديث۳۲۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا یَحِلُّ للمُؤمنِ أن یَهجُرَ أخاهُ فَوقَ ثلاثةِ أیّامٍ . روا نیست که مؤمن ، بیش از سه روز با برادرش قهر باشد . کنزالعمّال : ۲۴۷۹۳ منتخب میزان الحکمة :

حديث۳۲۲

امام صادق علیه‌السلام : لا یَزالُ إبلیسُ فَرِحا ما اهتَجرَ المُسلِمانِ، فإذا التَقَیا اصطَكَّت رُكبَتاهُ وتَخَلّعَت أوصالُهُ ، ونادَی یا وَیلَهُ ، ما لَقِیَ مِنَ الثُّبورِ ؟! تا زمانی که دو مسلمان با یکدیگر قهر باشند ، ابلیس خوشحال است و هرگاه با هم (آشتی و) دیدار کنند ، زانوهایش به هم خورد و بندهایش از هم بگسلد و فریاد زند : ای وای بر من ، هلاک شدم . الکافی : ۲ / ۳۴۶ / ۷ منتخب میزان الحکمة : ۵۸۰

حديث۳۲۳

امام باقر علیه‌السلام : إنّی لأبغِضُ الرجُلَ- أو اُبغِضُ للرجُلِ أن یَكونَ كَسلانا عن أمرِ دُنیاهُ ، ومَن كَسِلَ عَن أمرِ دُنیاهُ فهُو عن أمرِ آخرتِهِ أكسَلُ . من نفرت دارم از شخص - که در کار دنیایش تنبل باشد - یا برای شخص - که در کار دنیایش تنبل باشد . هر که در کار دنیایش تنبل باشد ، در کار آخرتش تنبل‌تر ، است . الکافی : ۵ / ۸۵ / ۴ منتخب میزان الحکمة : ۴۹۲

حديث۳۲۴

امام باقر علیه‌السلام : الكَسَلُ يُضِرُّ بالدِّينِ والدنيا . تنبلی به دین و دنیا زیان می‌زند . بحار الأنوار : ۷۸ / ۱۸۰ / ۶۴ منتخب میزان الحکمة : ۴۹۲

حدیث۳۲۵

امام علی علیه‌السلام : الكَسِلُ يُفسِدُ الآخِرَةَ . تنبلی ، آخرت را تباه می کند . مستدرک الوسائل : ۱۳ / ۴۵ / ۱۴۶۹۵ منتخب میزان الحکمة : ۴۹۲

حدیث۳۲۶

امام باقر علیه‌السلام : بِئسَ العَبدُ عَبدٌ لَهُ طَمَعٌ يَقودُهُ . چه بد بنده‌ای است آن بنده که طمع زمامدار او باشد . الکافی : ۲ / ۳۲۰ / ۲

حدیث۳۲۷

امام علی علیه‌السلام : لا أذَلَّ مِن طامِعٍ . ذلیل‌تر از طمعکار ، وجود ندارد . غرر الحکم : ۱۰۵۹۳ منتخب میزان الحکمة : ۳۴۴

حدیث۳۲۸

امام علی علیه‌السلام : الطامِعُ فی وَثاقِ الذُّلِّ . طمع کار ، گرفتار خواری است . نهج البلاغة : الحکمة ۲۲۶ منتخب میزان الحکمة : ۳۴۴

حدیث۳۲۹

امام علی علیه‌السلام : الطَّمَعُ رِقٌّ مُؤَبَّدٌ . طمعکاری ، بردگی جاودان است . نهج البلاغة : الحکمة ۱۸۰ منتخب میزان الحکمة : ۳۴۴

حدیث۳۳۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ الصَّفاةَ الزُّلالَ الذيلا تَثبُتُ علَيهِ أقدامُ العُلَماءِ الطَّمَعُ . آن تخته سنگ لغزنده‌ای که پای علما روی آن استوار نمی‌ماند ، طمع است . تنبیه الخواطر : ۱ / ۴۹ منتخب میزان الحکمة : ۳۴۴

حدیث۳۳۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الطَّمَعُ يُذهِبُ الحِكمَةَ مِن قُلوبِ العُلَماءِ . طمع ، حکمت را از دل دانشمندان می‌برد . کنز العمّال : ۷۵۷۶

حدیث۳۳۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الطَّمَعُ يُذهِبُ الحِكمَةَ مِن قُلوبِ العُلَماءِ . طمع ، حکمت را از دل دانشمندان می‌برد . کنز العمّال : ۷۵۷۶ منتخب میزان الحکمة : ۳۴۴

حدیث۳۳۳

امام علی علیه‌السلام : أزرى بِنَفسِهِ مَنِ استَشعَرَ الطَّمعَ . هرکس جامه طمع به تن کند ، خود را خوار گرداند . نهج البلاغة : الحکمة ۲ منتخب میزان الحکمة :

حدیث۳۳۴

امام علی علیه‌السلام : سُوءُ الخُلقِ نَکَدُ العَیْشِ وعذابُ النَّفْسِ . بدخویی ، مایه تیره روزی و شکنجه روح است . غرر الحکم : ۵۶۳۹ منتخب میزان الحکمة : ۱۸۴

حدیث۳۳۵

امام علی علیه‌السلام : مَن ضاقَت ساحَتُهُ قَلّتْ راحَتُهُ . هر که کم تحمّل باشد (و تندخو) آسایشش اندک گردد . غرر الحکم : ۹۱۹۲ منتخب میزان الحکمة : ۱۸۴

حدیث۳۳۶

امام علی علیه‌السلام : مَن ساءَ خُلقُهُ ضاقَ رِزْقُهُ . هرکه اخلاقش بد باشد ، روزیش تنگ شود . غرر الحکم : ۸۰۲۳ منتخب میزان الحکمة : ۱۸۴

حدیث۳۳۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ العَبدَ لَیَبلُغُ من سُوءِ خُلقِهِ أسْفَلَ دَرکِ جَهنَّم . همانا بنده به سبب بد اخلاقیش به پایین‌ترین درجات دوزخ سقوط می‌کند . المحجّه البیضاء : ۵ / ۳۹ منتخب میزان الحکمة : ۱۸۴

حدیث۳۳۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : سُوءُ الخُلقِ ذَنبٌ لا ـ یُغْفَرُ . بد خویی ، گناهی نابخشودنی است . المحجّه البیضاء : ۵ / ۳۹ منتخب میزان الحکمة : ۱۸۴

حدیث۳۳۹

امام باقر علیه‌السلام : سُدَّ سَبیلَ العُجبِ بِمَعرِفةِ النَّفسِ . راه خودپسندی را با خودشناسی ببند . تحف العقول : ۲۸۵

حدیث۳۴۰

امام علی علیه‌السلام : نِفاقُ المَرءِ مِن ذُلٍّ یَجِدُهُ فی نفسِهِ . نفاقِ انسان ، ناشی از ذلّتی است که در خود حسّ می‌کند . غرر الحکم : ۹۹۸۸ منتخب میزان الحکمة : ۵۶۶

حدیث۳۴۱

امام صادق علیه‌السلام : مَن لَقِیَ المُسلِمینَ بِوَجهَینِ ولِسانَینِ ، جاءَ یَومَ القِیامَةِ ولَهُ لِسانانِ مِن نارٍ . هر که با مسلمانانْ دو رو و دو زبان

برخورد کند ، روز قیامت آورده شود در حالی که دو زبان از آتش دارد . ثواب الأعمال : ۳۱۹/ ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۱۴

حدیث۳۴۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مِن علاماتِ الشَّقاءِ :جُمُودُ العَینِ ، وقَسوَةُ القَلبِ ، وشِدَّةُ الحِرصِ فی طَلَبِ الرِّزقِ ، والإصرارُ علی الذَّنبِ . از نشانه‌های بدبختی است : چشم بی‌اشك و سختی دل و حرص زدن زیاد در طلب روزی و پایداری بر گناه . الخصال : ۲۴۳ / ۹۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۰۰

حدیث۳۴۳

امام علی علیه‌السلام : مِن عَلامةِ الشَّقاءِ غِشُّ الصَّديقِ . از نشانه بدبختی ، دغلکاری با دوست است . غرر الحکم : ۹۲۹۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۰۰

حدیث۳۴۴

امام علی علیه‌السلام : مِن علاماتِ الشَّقاءِ الإساءَةُإلی الأخيارِ . از نشانه‌های شقاوت ، بدی کردن به نیکان است . غرر الحکم : ۹۳۰۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۰۰

حدیث۳۴۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لَیسَ مِنّا مَن دَعا إلی عَصَبِيَّةٍ ، ولَیسَ مِنّا مَن قاتَلَ (عَلی) عَصَبِيَّةٍ ، ولَیسَ مِنّا مَن ماتَ عَلی عَصَبِيَّةٍ . از ما نیست کسی که به عصبیّتی فرا خواند و از ما نیست کسی که در راه عصبیّتی بجنگد و از ما نیست کسی که با عصبیّت بمیرد . سنن أبی داود : ۵۱۲۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۸۲

حدیث۳۴۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن کانَ فی قَلبِهِ حَبَّةٌ مِن خَردَلٍ مِن عَصَبِيَّةٍ بَعَثَهُ اللّه یَومَ القِیامَةِ مَعَ أعرابِ الجاهِلِيَّةِ . هر کس در دلش به اندازه دانه خردلی عصبیّت باشد ، خداوند در روز قیامت او را با اعراب جاهلیّت برانگیزاند . الکافی : ۲ / ۳۰۸ / ۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۸۲

حدیث۳۴۷

امام صادق علیه‌السلام : لا یَطمَعَنَّ ذو الکِبرِ فی الثَّناءِ الحَسَنِ . متکبّر ، هرگز نباید انتظار تعریف و تمجید (دیگران از خود را) داشته باشد . الخصال : ۴۳۴ / ۲۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۸۲

حدیث۳۴۸

امام علی علیه‌السلام : مَن تَکَبَّرَ عَلَی الناسِ ذَلَّ . هر که بر مردم بزرگی فروشد ، خوار شود . بحار الأنوار : ۷۷ / ۲۳۵ / ۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۸۲

حدیث۳۴۹

امام علی علیه‌السلام : لَیسَ لِمُتَکَبِّرٍ صَدیقٌ . شخص متکبّر ، از دوست بی‌بهره‌است . غرر الحکم : ۷۴۶۴ منتخب میزان الحکمة : ۴۸۲

حدیث۳۵۰

امام علی علیه‌السلام : لا یَتَعَلَّمُ مَن یَتَکَبَّرُ . کسی که تکبّر داشتِه باشد ، عالِم نمی‌شود . غرر الحکم : ۱۰۵۸۶ منتخب میزان الحکمة : ۴۸۲

حدیث۳۵۱

امام علی علیه‌السلام : الحِرصُ والکِبرُ والحَسَدُ دَواعٍ إلَی التَّقحُّمِ فی الذُّنوبِ . حرص و تکبّر و حسادت ، انگیزه‌های فرو رفتن در گناهانند . نهج البلاغة : الحکمة ۳۷۱ منتخب میزان الحکمة : ۴۸۲

حدیث۳۵۲

امام صادق علیه‌السلام : مَن ذَهَبَ یَری أنَّ لَهُ‌عَلَی الآخَرِ فَضلًا فهُو مِن المُستَکبِرینَ [قالَ حَفصُ بنُ غِیاثٍ :]فقلتُ لَهُ : إنّما یَری أنَّ لَهُ علَیهِ فَضلًا بالعافیَةِ إذا رآهُ مُرتَکِبا لِلمَعاصِی ، فقالَ : هَیهاتَ هَیهاتَ ! فَلَعَلَّهُ أن یکونَ قد غُفِرَ لَهُ ما أتی وأنتَ مَوقوفٌ مُحاسَبٌ ،أما تَلَوتَ قِصَّةَ سَحَرَةِ موسی علیه‌السلام . هر که بر این باور باشد که از دیگران برتر است ، او در شمار مستکبران است . حفص بن غیاث می‌گوید : عرض کردم : اگر گنهکاری را ببیند و به سبب بی‌گناهی و پاکدامنی خود ، خویشتن را از او برتر بداند چه ؟ فرمود : هیهات هیهات ! چه بسا که او آمرزیده شود امّا تو را برای حسابرسی نگه دارند ؛ مگر داستان جادوگران (زمان) موسی علیه‌السلام را نخوانده‌ای ؟. الکافی : ۸ / ۱۲۸ / ۹۸

حدیث۳۵۳

امام‌صادق علیه‌السلام: قالَ رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ أعظَمَ الکِبرِ غَمصُ الخَلقِ وسَفَهُ الحَقِّ ، قالَ [عبدُ الأعلی بنُ أعیَنَ] : قلتُ : وما غَمْصُ الخَلقِ وسَفَهُ الحَقِّ ؟ قالَ : یَجهَلُ الحَقَّ ویَطعَنُ علی أهلِهِ ، فَمَن فَعَلَ ذلکَ فقد نازَعَ اللّه‌ عز و جل رِداءَهُ . رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلّم فرمود : بزرگترین تکبّر ، پَست شمردن مردم است و استخفاف نسبت به حقّ . عبدالاعلی بن اعین می‌گوید : عرض کردم : پست شمردن مردم و استخفاف حقّ چیست ؟ فرمود : در برابر حقّ ، نادانی کند و از اهل حقّ بد گوید . پس هر که چنین کند ، با خداوند بر سر آنچه برازنده خداست با او به ستیز برخاسته است . الکافی : ۲ / ۳۱۰ / ۹

حدیث۳۵۴

امام صادق علیه‌السلام : الکِبرُ رِداءُ اللّه، فَمَن نازَعَ اللّه شیئا مِن ذلکَ أکَبَّهُ اللّه فی النارِ . کِبر، زیبنده خداست . پس هرکه بر سر چیزی از آن با خدا کشمکش کند ، خداوند او را در آتش سرنگون سازد . بحار الأنوار : ۷۳ / ۲۱۵ / ۵

حدیث۳۵۵

امام باقر علیه‌السلام : ما دَخَلَ قَلبَ امرِئٍشیءٌ مِن الکِبرِ إلّا نَقَصَ مِن عَقلِهِ مِثلُ ما دَخَلَهُ مِن ذلکَ ، قَلَّ ذلکَ أو کَثُرَ . هیچ مقداری از

تکبر به دل آدمی راه نیابـد ، مگر این که به همـان انـدازه ، کم باشـد یا زیاد ، از خردش کاسـته شود . بحار الأنوار : ۷۸ / ۱۸۶ / ۱۶ منتخب میزان الحکمۀ : ۴۸۰

حدیث۳۵۶

امـام صادق علیه‌السـلام : فیما أوحَی اللّه عز و جل إلی داودَ علیه‌السـلام : یا داودُ ، کما أنَّ أقرَبَ الناسِ مِن اللّه المُتَواضِعُونَ کـذلکَ أبعَدُ الناسِ مِن اللّه المُتَکبِّرُونَ . از وحی های‌خداوند عز و جل به داود علیه‌السلام این بود : ای داود ! همچنان که نزدیکترین مردم به خدا فروتنانند ، دورترین مردم از خدا گردنفرازانند . الکافی : ۲ / ۱۲۳ / ۲ منتخب میزان الحکمۀ : ۴۶۰

حدیث۳۵۷

امام صادق علیه‌السلام : إنَّ المُتَکَبِّرینَ یُجعَلونَ فی صُوَرِ الذَّرِّ یَتَوَطَّؤهُمُ النّاسُ حَتّی یَفرُغَ اللّه‌ مِنَ الحِسابِ . (روز قیامت) افراد متکبر به شکل مورچه در آورده می‌شوند و مردم پیوسته آنها را لگدمال می کنند ، تا زمانی که خدا از رسیدگی به حساب بندگان فارغ شود . الکافی : ۲ / ۳۱۱ / ۱۱ منتخب میزان الحکمۀ : ۴۱۴

حدیث۳۵۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن لاحَی الرِّجالَ سَـقَطَت مُروءَتُهُ وذَهَبَت کَرامَتُهُ . هرکه با مردمان ستیزه کند، مروّتش ساقط شود و حرمتش از بین برود. أمالی الطوسیّ : ۵۱۲ / ۱۱۱۹ منتخب میزان الحکمۀ : ۳۶۰

حدیث۳۵۹

امام صادق علیه‌السـلام : إنّ فی جَهنَّمَ لَوادِیا لِلمُتَکبِّرینَ یقالُ لَهُ سَـقَرُ ، شَکا إلَی اللّه عز و جل شِدَّةَ حَرِّهِ وسَألَهُ أن یَأذَنَ لَهُ أن یَتَنَفَّسَ ، فَتَنَفَّسَ فَأحرَقَ جَهَنَّم . در دوزخ درّه‌ای است برای متکبران به نام «سَقَر» . این درّه از شدّت گرمای خود به خداوند عز و جل شکایت کرد و خواهش نمود که به وی اجازه دهد ، تا نفسی بکشد . پس نفس کشـید و (از گرمای نفس خود) دوزخ را سوزاند . الکافی : ۲ / ۳۱۰ / ۱۰ منتخب میزان الحکمۀ : ۴۸۲

حدیث۳۶۰

امام صادق علیه‌السـلام : عُقوقُ الوالِدَینِ مِن الکَبائرِ ؛ لأنَّ اللّه تعالی جَعَلَ العاقَّ عَصِیّا شَقِیّا . نافرمانی والدین از گناهان کبیره‌است ؛ زیرا خداوند متعال فرزند نافرمان را عصیانگر و بدبخت قرار داده‌است . علل الشرائع : ۴۷۹ / ۲ منتخب میزان الحکمۀ : ۶۱۴

حدیث۳۶۱

امام صادق علیه‌السـلام : الذُّنوبُ التی تُعَجِّلُ الفَناءَ قَطیعَةُ الرَّحِمِ ؛ از جمله گناهانی که مرگ و نابودی را شـتاب می‌بخشد ، قطع رحم است . بحار الأنوار : ۷۴ / ۹۴ / ۲۳

حدیث۳۶۲

امام علی علیه‌السـلام : الحَیفُ فی الوَصـیَّةِمِن الکَبائرِ؛ سـتم و حقّ کشـی در وصـیّت، از گناهان کبیره است . الفقیه : ۴ / ۱۸۴ / ۵۴۲۰

منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۹۴

حدیث۳۶۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : یُبعَثُ اُناسٌ مِن قُبورِهِم یَومَ‌القِیامَهِٔ تأجَّجُ أفواهُهُم نارا ، فقیلَ لَهُ: یا رسولَ اللّه، مَن هؤلاءِ؟ قالَ : الّذینَ یَأکُلونَ أموالَ الیَتامی ...؛ روز قیامت عدّه‌ای از گورهایشان بیرون می‌آینـد در حالی کـه از دهان‌های آنهـا آتش زبـانه می‌کشد. عرض شد: ای رسول خدا ، آنان چه کسانی هستند؟ فرمودند: کسانی که اموال یتیمان را می‌خورند . تفسیر العیاشی : ۱ / ۲۲۵ / ۴۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۲۰

حدیث۳۶۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : شَرُّ المَآکِلِ أکلُ مالِ‌الیَتیمِ ظُلما ؛ بدترین خوراک‌ها، خوردن ستمکارانه مال یتیم است . أمالی الصدوق : ۳۹۵ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۲۰

حدیث۳۶۵

امام علی علیه‌السلام : حَسْبُکَ مِن الجَهلِ أنْ تُعجَبَ بعِلْمِکَ؛ در نادانی تو همین بس که به دانش خود مغرور شوی . أمالی الطوسیّ : ۵۶ / ۷۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۱۸

حدیث۳۶۶

امام علی علیه‌السلام : حَسْبُکَ مِن الجَهلِ أنْ تُعجَبَ بعِلْمِکَ؛ در نادانی تو همین بس که به دانش خود مغرور شوی . أمالی الطوسیّ : ۵۶ / ۷۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۱۸

حدیث۳۶۷

امـام صـادق علیه‌السـلام : یُـهلِکُ اللّه سِتّا بِستٍّ : الاُمَراءَ بـالجَورِ ، والعَربَ بـالعَصَبیَّهِٔ ، والـدَّهاقِینَ بالکِبرِ ، والتُّجّارَ بالخِیانَهِٔ ، وأهلَ الرُّستاقِ بالجَهلِ ، والفُقَهاءَ بالحَسَدِ ؛ خداوند شش گروه را به سبب شش خصلت نابود می‌کند : فرمانروایان را به سبب ستمگری ، عرب‌ها را به سبب تعصّب ، ملاّکان را به سبب کبر ، بازرگانان را به سبب خیانت ، روستاییان را به سبب نادانی و فقیهان را به سبب حسادت . بحار الأنوار : ۷۸ / ۲۰۷ / ۶۷

حدیث۳۶۸

امام صادق(سلام الله علیه): یَقولُ إبْلیسُ لجُنودِهِ: ألْقُوا بَیْنهُمُ الحَسدَ والبَغْیَ؛ فإنَّهُما یَعْدِلانِ عندَ اللّهِ الشِّرْکَ؛ ابلیس به لشکریان خود می گوید: میان آنان حسادت و تجاوزگری افکنید که این دو خوی، در نزد خدا، برابر با شرک است. الکافی: ج ۲، ص ۳۴۹، ح ۵

حدیث۳۶۹

امام صادق(سلام الله علیه): الغَضَبُ مِفتاحُ کُلِّ شَرٍّ؛ خشم کلید هر بدی است. گزیده تحف العقول: ج ۶۸ ص ۲۸۰

حدیث۳۷۰

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): إنّ مِن شَرِّ عِبادِ اللّهِ مَن تُكرَهُ مُجالَسَتُهُ لِفُحشِهِ؛ بدترین بندگان خدا کسی است که از ترس فحش او، هم‌نشینی با او را خوش ندارند. الکافی: ج ۲، ص ۳۲۵، ح ۸

حدیث۳۷۱

امام علی(سلام الله علیه) فرمودند: لا وَجَعَ أوجَعُ للقُلوبِ مِن الذُّنوبِ؛ هیچ دردی برای دل‌ها، درد آورتر از گناهان نیست. الکافی: ج ۲، ص ۲۷۵، ح ۲۸

حدیث۳۷۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: چهار چیز است که هرکدام در خانه ای رخنه کرد ویرانش کند و برکت از آن خانه ها رود : ۱.خیانت، ۲.دزدی، ۳.شراب و ۴.زنا امالی شیخ صدوق، صفحه ۳۹۸

حدیث۳۷۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: گاهی می شود که شخص دزد زده که دزد اموالش را برده گناهاش از دزد بیشتر می گردد ، بخاطر این که او مردم را بدون علت متهم به دزدی می کند و به بی گناهان تهمت دزدی می زند. روضه بحار جلد ۱ صفحه ۱۶۰

حدیث۳۷۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: سه صفت است که در هر که باشد به خودش باز می گردد: ۱- مکر وحیله کردن با مردم ۲- ظلم و ستم به مردم ۳- پیمان شکنی . نهج الفصاحه، ص۲۶۸

حدیث۳۷۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: هرکس با تکبر و خودخواهی بر روی زمین راه برود زمین و آنچه در زیر آن است و آنچه بر روی آن است او را لعن و نفرین نمایند. ثواب الاعمال، ص ۶۲۷

حدیث۳۷۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اَلـذُّنوبُ الَّتی تُغَیِّیرُ النِّعَمَ البَغیُ وَ الـذُّنوبُ الَّتی تورِثُ النَّدَمَ القَتـلُ وَ الَّتی تُنزِلُ النِّقَمَ الظُّلمُ وَالَّتی تَهتِکُ السُّتورَ شُربُ الخَمرِ وَ الَّتی تَحبِسُ الرِّزقَ الزِّنا وَ الَّتی تُعَجِّلُ الفَناءَ قَطیعَةُ الرَّحِمِ وَالَّتی تَرُدُّ الدُّعاءَ وَ تُظلِمُ الهَواءَ عُقوقُ الوالِدَینِ؛ گناهی که نعمت‌ها را تغییر می‌دهد، تجاوز به حقوق دیگران است. گناهی که پشیمانی می‌آورد، قتل است. گناهی که گرفتاری ایجاد می‌کند، ظلم است. گناهی که آبرو می‌بَرد، شرابخواری است. گناهی که جلوی روزی را می گیرد، زناست. گناهی که مرگ را شتاب می‌بخشد، قطع رابطه با خویشان است. گناهی که مانع استجابت دعا می‌شود و زندگی را تیره و تار می‌کند، نافرمانی از پدر مادر است. علل الشرایع، ج ۲، ص ۵۸۴

حدیث۳۷۷

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند : اَبَی اللّه لِصاحِبِ الْخُلْقِ السَّیِّیءِ بِالتَّوبَهِْ. فَقیلَ: یا رَسول اللّهِ، وَ کَیْفَ ذلِکَ؟ قالَ: لِاَنَّهُ اذا تابَ مِنْ ذَنْبٍ وَقَعَ فی اَعْظَمَ مِنَ الـذَّنْبِ الّذی تابَ مِنْهُ؛ خداوند از آدم بد اخلاق توبه نمی‌پذیرد. عرض شد: ای رسول خدا، چرا؟ فرمودند: چون هرگاه از گناهی توبه کند در ورطه گناهی بدتر از آن که توبه کرده است می‌افتد. (بحارالأنوار، ج ۷۳، ص ۲۹۹، ح ۱۲)

حدیث۳۷۸

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند : مَن حَبَسَ عَن اَخیهِ المُسلِمِ شَیئا مِن حَقِّهِ حَرَّمَ اللّه عَلَیهِ بَرَکَهَْ الرِّزقِ اِلاّ اَن یَتوبَ؛ هر کس چیزی از حقّ برادر مسلمان خود را نگه دارد [و به او ندهد]، خداوند، برکت روزی را بر او حرام می‌کند، مگر آن که توبه کند [و جبران نماید]. (من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۱۵، ح ۴۹۶۸)

حدیث۳۷۹

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: مَن طَلَبَ رِضَی الناسِ بِسَخَطَ اللهِ وَکَّلَهُ اللهُ إلی الناسِ؛ کسی که برای جلب رضایت و خوشنودی مردم ، موجب خشم و غضب خداوند شود، خداوند او را به مردم وا می گذارد. بحارالانوار، ج۷۸، ص۱۲۶

حدیث۳۸۰

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: لاأفلَحَ قَومٌ اشتَروا مَرضاتِ المَخلُوقِ بسَخَطِ الخالِقِ؛ رستگار نمی شوند مردمی که خشنودی مخلوق را در مقابل غضب خالق خریدند. تاریخ طبری، ص ۱، ص ۲۳۹

حدیث۳۸۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: انّ اللهَ عَلِمَ اَنّ الـذّنبَ خَیرٌ لِلمُومنِ مِنَ العُجبِ وَ لَولا ذلک مَا ابتُلِیَ مُومِنٌ بِذَنبٍ اَبَداً؛ خداوند می دانست که برای شخص مومن گناه از عجب بهتر است و اگر این طور نبود، شخص مومن هیچ وقت آلوده به گناه نمی شد. کافی، ج ۲ ، ص ۳۱۳

حدیث۳۸۲

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: لَیسَتِ العِفَّهُْ بِما نِعَهٍْ رزقا وَلَا الحِرصُ بِجالِبٍ فَضلًا وَإنّ الرِّزقَ مَقسومٌ وَالجَلَ مَحتومٌ وَاستِعمالَ الحِرصِ طالِبُ المَآثِمِ؛ نه خودداری از حرام و ناپسند، مانع روزی می شود و نه حرص روزی بیشتر می آورد، که روزی تقسیم شده و اجل حتمی است و حرص به سوی گناه می کشد. (غررالحکم، ج۵، ص ۲۹۴، ح۸۴۳۹)

حدیث۳۸۳

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: مَثَلُ الْحَریصِ عَلَی الـدُّنْیا مَثَلُ دودَهْ القَزّ: کُلَّمَا ازْدادَتْ مِنَ القَزّ عَلی نَفْسِها لَفّـا کانَ أَبْعَدَ لَها مِنَ الْخُروجِ حَتّی تَموتَ غَمّا؛ حریص به دنیا، همانند کرم ابریشم است که هر چه بیشتر دور خود می‌تند، خارج شدن از پیله بر او

سخت‌تر می‌شود، تا آن‌که از غصه می‌میرد. (کافی، ج ۲، ص ۳۱۶، ح ۷)

حدیث۳۸۴

امام باقر (علیه السلام)فرمودند: إنّ لِلّه عُقلوباتٍ فی القُلوبِ وَ الأبدانِ ضَنکٌ فی المَعیشَةِ وَ وَهنٌ فی العِبادَةِ وَ ما ضُربَ عَبدٌ بِعُقوبَةٍ أعظَمَ مِن قَسوَةِ القَلبِ؛ خداوند برای دلها و بدنها کیفرهایی دارد:تنگی در معیشت، ستی در عبادت و به هیچ وجه بنده ای کیفری بزرگتر از قساوت قلب چشانده نشده است. (بحارالانوار، ج۷۵، ص۱۷۶)

حدیث۳۸۵

امام باقر (علیه السلام)فرمودند: مَن کَفَّ غَضَبَهُ عن النّاس کَفَّ اللهُ عنهُ عَذابَ یومَ القِیامةِ؛ کسی که خشمش را از مردمان باز دارد خداوند نیز در روز قیامت عذابش راامام صادق(علیه السلام) فرمودند: اَلکِبرُ أن تَغمِصَ النّاسَ وَتُسَفِّهَ الحَقِّ؛ تکبر، این است که مردم را تحقیر کنی و حق را خوار شماری. کافی، ج۲، ص۳۱۰، ح۸

حدیث۳۸۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إذا جاهَرَ الفاسِقُ بِفِسقِهِ فَلا حُرمَةَ لَهُ وَلا غیبَةَ؛ هرگاه شخص فاسق و گنهکار آشکارا گناه کند، نه حرمتی دارد و نه غیبتی. (بحارالأنوار، ج۷۵، ص۲۵۳، ح۳۲)

حدیث۳۸۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَن اَحصی عَلی اَخیهِ المُؤمِنِ عَیبا لِیَعیبَهُ بِهِ یَوما ما کانَ مِن اَهلِ هذِهِ الآیَةِ قالَ اللّه عَزَّوَجَلِّ: انَّ الَّذینَ یُحِبّونَ اَن تَشیعَ الفاحِشَةُ فِی الَّذینَ آمَنوا لَهُم عَذابٌ اَلیمٌ فِی الدُّنیا وَ الآخِرَةِ وَ اللّه یَعلَمُ وَ اَ نتُم لا تَعلَمونَ؛ هر کس درصدد عیب‌جویی برادر مؤمنش برآید، تا با آن روزی او را سرزنش کند، مشمول این آیه است: کسانی که دوست دارند، زشتی‌ها در میان مردم با ایمان شیوع پیدا کند، عذاب دردناکی برای آنان در دنیا و آخرت خواهد بود و خداوند می‌داند و شما نمی‌دانید. (مستدرک الوسایل، ج ۹، ص ۱۱۰، ح ۱۰۳۷۹)

حدیث۳۸۸

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: دِرْهَمُ رِبا أَعْظَمُ عِنْدَ اللّه مِنْ سَبْعینَ زِنْیَةً بِذاتِ مَحْرَمِ فی بَیْتِ اللّه الْحَرامِ؛ یک درهم ربا نزد خداوند سنگین تر است از هفتاد بار زنا کردن با محارم در خانه خدا. نورالثقلین، ج ۱، ص ۲۹۵، ح ۱۱۷۷

حدیث۳۸۹

امام هادی (علیه السلام) فرمودند: اَلغَضَبُ عَلی مَن تَملِکُ لُؤمٌ؛ بر زیردستان خشمگین شدن نشانه پَستی است. (بحارالأنوار، ج۷۸، ص ۳۷۰، ح۴)

حدیث۳۹۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: آفَةُ الدِّینِ الحَسَدُ وَ العُجبُ وَ الفَخرُ؛ آفت دینداری حسد و خودبینی و فخر فروشی است. (جهاد

النفس، ح ۵۴۵)

حدیث۳۹۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: سِتَّةٌ لاتَكونُ فِی المُؤمِنِ: اَلعُسرُ وَالنَّكَهُ وَالحَسَدُ وَاللَّجاجَةُ وَالكَذِبُ وَالبَغیُ؛ شش (صفت) در مؤمن نیست: سخت گیری، بی خیری، حسادت، لجاجت، دروغگویی و تجاوز. (تحف العقول، ص ۳۷۷)

حدیث۳۹۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لِلّهِ دَرُّ الحَسَدِ ما اَعدَلَهُ! بَدَاَ بِصاحِبِهِ فَقَتَلَهُ؛ آفرین بر حسادت! چه عدالت پیشه است! پیش از همه صاحب خود را می کشد. (شرح نهج البلاغه، ج۱، ص۳۱۶)

حدیث۳۹۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اَلنَّصیحَةُ مِنَ الحاسِدِ مُحالٌ؛ نصیحت و خیرخواهی از حسود محال است. (خصال، ص ۲۶۹)

حدیث۳۹۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: یَقولُ إبلیسُ لِجُنودِهِ: أَلقوا بَینَهُمُ الحَسَدَ وَالبَغیَ، فَإِنَّهُما یَعدِ لانِ عِندَ اللّه الشِّركَ؛ شیطان به سپاهیانش می گوید: میان مردم حسد و تجاوزگری بیاندازید چون این دو، نزد خدا برابر با شرك است. (كافی، ج۲، ص۳۲۷، ح۲)

حدیث۳۹۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلحَسَدُ لایَجلِبُ إلاّ مَضَرَّةً وَغَیظا یوهِنُ قَلبَكَ وَیَمرِضُ جِسمَكَ؛ حسادت نتیجه ای جز زیان و ناراحتی كه دلت را سست و تنت را بیمار می گرداند به بار نمی آورد. (بحارالأنوار، ج۷۳، ص۲۵۶، ح۲۹)

حدیث۳۹۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلحَسَدُ عَیبٌ فاضِحٌ وَشُحٌّ فادِحٌ لایَشفی صاحِبَهُ إلاّ بُلوغُ آمالِهِ فیمَن یَحسِدُهُ؛ حسادت عیبی رسوا و بخلی سهمگین است و حسود تا به آرزوی خود درباره محسودش نرسد آرام نمی گیرد. (غررالحكم، ج۲، ص۱۶۴، ح۲۲۰۵)

حدیث۳۹۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: قالَ لُقمانُ لِابنِهِ: وَلِلحاسِدِ ثَلاثُ عَلاماتٍ: یَغتابُ إذا غابَ وَیَتَمَلَّقُ إذا شَهِدَ وَیَشمَتُ بِالمُصیبَةِ؛ لقمان به فرزندش گفت: حسود را سه نشانه است: پشت سر غیبت می كند، روبه رو تملّق می گوید و از گرفتاری دیگران شاد می شود. (خصال، ص ۱۲۱)

حدیث۳۹۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلْحَقودُ مُعَذِّبُ النَّفْسِ، مُتَضاعَفُ لهَمّ ؛ کینه‌توز، روحش در عذاب است و اندوهش دو چندان.

(غررالحکم، ح ۱۹۶۲)

حدیث۳۹۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلحَسودُ سَریعُ الوَثبَةِ، بَطیءُ العَطفَةِ؛ حسود زود خشمگین می شود و دیر کینه از دلش می رود. (بحارالأنوار، ج۷۳، ص۲۵۶، ح۲۹)

حدیث۴۰۰

از او باز می دارد. (جهادالنفس، ح۵۳۲)

حدیث۴۰۱

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: الجَبّارونَ اَبعَدُ النّاس منَ اللهِ عزَّ و جلَّ یومَ القیامَةِ؛ دورترین مردم ار خداوند عزّو جل در روز قیامت سرکشانِ متکبّر هستند. جهادالنفس،ص۲۵۴

حدیث۴۰۲

امام صادق (علیه السلام)فرمودند: ما من رَجُلٍ تَکبّرَ أو تَجبّرَ الّا لذلّةٍ یَجدُها فی نَفسِهِ؛ هیچ مردی نیست که تکبر بورزد یا خود را بزرگ بشمارد مگر بخاطر ذلتی که در نفس خود می یابد. جهادالنفس، ح۵۸۵

حدیث۴۰۳

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: مَن ذَهَبَ یَری أنّ لَهُ عَلَی الآخَرِ فَضلًا فَهُوَ مِنَ المُستَکبِرینَ، (قالَ حَفصُ بنُ غیاثٍ): فَقُلتُ لَهُ إنّما یَری أنّ لَهُ عَلَیهِ فَضلًا بِالعافیَةِ إذا رَآهُ مُرتَکِبا لِلمَعاصی، فَقالَ: هَیهاتَ هَیهاتَ! فَلَعَلّهُ أن یَکونَ قَد غُفِرَ لَهُ ما أتی وَ أَنتَ مَوقوفٌ مُحاسَبٌ أَما تَلَوتَ قِصّةَ سَحَرَةِ موسی علیه السلام ؛ هر کس خودش را بهتر از دیگران بداند، او از متکبران است. حفص بن غیاث می گوید: عرض کردم: اگر گنهکاری را ببیند و به سبب بی گناهی و پاکدامنی خود، خویشتن را از او بهتر بداند چه؟ فرمودند: هرگز هرگز! چه بسا که او آمرزیده شود اما تو را برای حسابرسی نگه دارند، مگر داستان جادوگران و موسی علیه السلام را نخوانده ای؟ کافی، ج۸ ص۱۲۸، ح۹۸

حدیث۴۰۴

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: ما مِن أَحَدٍ یَتیهُ إلاّ مِن ذِلّةٍ یَجِدُها فی نَفسِهِ؛ هیچ کس نیست که تکبّر ورزد، مگر بر اثر خواری و حقارتی است که در خود می بیند. کافی، ج۲، ص۳۱۲، ح۱۷

حدیث۴۰۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اصولُ الکُفرِ ثَلاثَةٌ الحِرصُ وَ الاِستِکبارُ وَ الحَسَدُ؛ ریشه های کفر سه چیز است: حرص و بزرگ منشی نمودن و حسد ورزیدن. (جهاد النفس، ح ۵۵۰)

حدیث۴۰۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: حُرِمَ الحَریصُ خَصلَتَینِ وَلَزِمَتهُ خَصلَتانِ: حُرِمَ القَناعَةَ فَافتَقَدَ الرّاحَةَ وَحُرِمَ الرِّضا فَافتَقَدَ الیَقینَ؛ حریص از دو خصلت محروم شده و در نتیجه دو خصلت را با خود دارد: از قناعت محروم است و در نتیجه آسایش را از دست داده است، از راضی بودن محروم است و در نتیجه یقین را از دست داده است. (غررالحکم، ج۳، ص ۳۳۰، ح۴۶۳۴)

حدیث۴۰۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: عَجِبتُ لِلمُتَکَبِّرِ الَّذی کانَ بِالمسِ نُطفَةً وَیَکونُ غَدا جیفَةً؛ در شگفتم از شخص متکبّر، که دیروز نطفه ای بوده و فردا لاشه ای است. نهج البلاغه، حکمت ۱۲۶

حدیث۴۰۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ثَمَرَةُ الکذبِ المَهانَةُ فی الدنیا والعَذابُ فی الآخِرَةِ؛ نتیجه دروغ ، خواری در دنیا و عذاب در آخرت است . (غرر الحکم، ص ۴۶۴۰ - منتخب میزان الحکمة، ص ۴۸۶)

حدیث۴۰۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلحَسودُ سَریعُ الوَثبَةِ، بَطیءُ العَطفَةِ؛ حسود زود خشمگین می شود و دیر کینه از دلش می رود. (بحارالأنوار، ج۷۳، ص ۲۵۶، ح۲۹)

حدیث۴۱۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: بِئسَ القَرینُ الغَضَبُ: یُبدِی المَعائبَ ویُدنِی الشَّرَّ وَیُباعِدُ الخَیرَ؛ خشم هم نشین بسیار بدی است: عیب ها را آشکار، بدی ها را نزدیک و خوبی ها را دور می کند. (غررالحکم، ج۳، ص ۲۵۷، ح۴۴۱۷)

حدیث۴۱۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلحَسَدُ یُضنِی الجَسَدَ ؛ حسد، بدن را فرسوده و علیل می کند. (غررالحکم، ح ۹۴۳)

حدیث۴۱۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: سَبَبُ الفِتَنِ الحِقدُ؛ علت فتنه ها و آشوب ها کینه توزی است. (غررالحکم، ج۴، ص ۱۲۱، ح۵۵۲۲)

حدیث۴۱۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلغِلُّ یُحبِطُ الحَسَناتِ؛ کینه، خوبی ها را نابود می کند. (غررالحکم، ج۱، ص ۱۶۸، ح۶۴۲۹)

حدیث۴۱۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلدُّنیا أَصغَرُ وَ أَحقَرُ وَ أَنزَرُ مِن أن تُطاعَ فیهَا الحقادُ؛ دنیا کوچک تر و حقیر تر و ناچیز تر از آن است

که در آن ازکینه ها پیروی شود. (غررالحکم، ج۲، ص ۵۲، ح۱۸۰۴)

حدیث۴۱۵

امام علی (علیه‌السلام)فرمودند: الطَّمَعُ رِقٌّ مُؤَبَّدٌ؛ طمع ورزی ، بردگیِ همیشگی است. (نهج البلاغه، حکمت ۱۸۰)

حدیث۴۱۶

امام علی (علیه‌السلام)فرمودند: اَكثَرُ مَصَارعِ العُقُولِ تَحتَ بُرُوقِ المَطَامِعِ؛ قربانگاه عقلها غالبا در پرتو طمعها است. (محاضرات، ج۱، ص ۲۵۱)

حدیث۴۱۷

امام علی (علیه السلام)فرمودند: اَلحِرصُ وَالكِبرُ وَالحَسَدُ دَواعٍ إلَی التَّقَحُّمِ فِی الذُّنوبِ؛ حرص و تکبر و حسادت، انگیزه‌های فرورفتن در گناهانند. (نهج البلاغه، حکمت ۳۷۱)

حدیث۴۱۸

امام علی (علیه السلام)فرمودند: اَعجَبُ ما فِی النسانِ قَلبُهُ وَ لَهُ مَوارِدُ مِنَ الحِكمَةِ وَ اَضدادٌ مِن خِلافِها فَاِن سَنَحَ لَهُ الرَّجاءُ اَذَلَّهُ الطَّمَعُ وَ اِن هاجَ بِهِ الطَّمَعُ اَهلَكَهُ الحِرصُ وَ اِن مَلَكَهُ الیَأسُ قَتَلَهُ السَفُ... فَكُلُّ تَقصیرٍ بِهِ مُضِرٌّ وَ كُلُّ اِفراطٍ بِهِ مُفسِدٌ؛ شگفت ترین عضو انسان قلب اوست و قلب مایه هایی از حکمت و ضد حکمت دارد. اگر آرزو به آن دست دهد، طمع خوارش می گرداند و اگر طمع در آن سر برکشد، حرص نابودش می کند و اگر ناامیدی بر آن مسلّط شود، اندوه، او را می کُشد... هر کوتاهی برایش زیانبار است و هر زیاده روی برایش تباهی آفرین. (علل الشرایع، ص ۱۰۹، ح ۷)

حدیث۴۱۹

امام علی (علیه السلام)فرمودند: أَعظَمُ النّاسِ ذُلاًّ الطّامِعُ الحَریصُ المُریبُ؛ ذلیل ترین مردم، کسی است که طمعکار، حریص و وسوسه گر باشد. (غررالحکم، ج۲، ص۲۵۹، ح۲۵۴۹)

حدیث۴۲۰

اَلحِرصُ موقِعٌ فی كَثیرِ العُیوبِ؛ حرص انسان را به عیب های زیادی مبتلا می کند. (کافی، ج۸، ص۲۴۴، ۳۸۸)

حدیث۴۲۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: تِسْعَةُ اَشْیاءَ قَبیحةٌ وَ هِیَ مِنْ تِسْعَةِ اَنْفُسٍ اَقبَحُ مِنها مِنْ غَیْرِهِمْ: ضیقُ الذَّرْعِ مِنَ الْمُلوكِ وَ الْبُخْلُ مِنَ الاَغْنیاءِ وَ سُرْعَةُ الْغَضَبِ مِنَ الْعُلَماءِ وَ الصِّبا مِنَ الْكُهولِ وَ الْقَطیعَةُ مِنَ الرُّؤوسِ وَ الْكِذْبُ مِنَ الْقُضاةِ وَ الزَّمانَةُ مِنَ الاَطِبّاءِ وَ الْبَذاءُ مِنَ النِّساءِ وَ الطَّیشُ مِن ذَوِی السُّلْطانِ؛ نُه چیز زشت است، اما از نه گروه زشت‌تر: درماندگی و ناتوانی از دولتمردان؛ بخل از ثروتمندان؛ زود خشمی از دانشمندان؛ حرکات بچگانه از میانسالان؛ جدایی حاکمان از مردم؛ دروغ از قاضیان؛ بیماری کهنه از پزشکان؛ بدزبانی از زنان و سختگیری و ستمگری از سلاطین. (دعائم الإسلام، ج ۱، ص ۸۳)

حدیث۴۲۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إنّ البُخلَ وَالجُبنَ وَالحِرصَ غَرائِزُ شَتّی یَجمَعُها سوءُ الظَّنّ باللّه ؛ به درستی که بخل و ترس و حرص، غریزه ها و تمایلات متعدد و پراکنده ای هستند که سوءظن به خداوند آنها را جمع می کند. (کافی، ج۸، ص۲۴۳، ح۳۳۷)

حدیث۴۲۳

پیامبر اکرم (صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم) فرمودند: مَن تَکَبّرَ وَضَعَهُ اللّه فَهو فی أعیُنِ النّاس صَغیرٌ وَ فی نَفسِهِ کَبیرٌ هر که تکبر کند خدا پستش گرداند، او در چشم مردم کوچک است و در خیال خودش بزرگ. کنز العمال ح۵۷۳۷

حدیث۴۲۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: أَلا اُخبِرُکم بِأَهلِ النّارِ؟ کُلُّ عُتُلٍّ جَوّاظٍ مُستَکبِرٍ؛ آیا شما را از اهل دوزخ آگاه نکنم؟ هر درشتخویِ خشنِ متکبر. الترغیب و الترهیب، ج۳، ص۵۶۳، ح۱۶

حدیث۴۲۵

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اذا ظَهَرَ الزِنا وَ الرِّبا فی قَرْیَةٍ فَقَدْ اَحَلّوا بِاَنْفُسِهِمْ عَذابَ اللّه ؛ هرگاه زنا و ربا در جایی آشکار شود، مردم آنجا خود را در عذاب خدا افکنده اند. نهج الفصاحه، ح ۲۱۸

حدیث۴۲۶

پیامبر اکرم(صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم) فرمودند: فِی الزّنا سِتُّ خِصالٍ: ثَلاثٌ مِنها فِی الدُّنیا وَ ثلاثٌ فِی الآخِرَةِ، فَاَمّا الَّتی فِی الدُّنیا فَیَذهَبُ بِالبَهاءِ وَ یُعَجِّلُ الفَناءَ وَ یَقطَعُ الرِّزقَ وَ اَمّا الَّتی فِی الآخِرَةِ فَسوءُ الحِسابِ وَ سَخَطُ الرّحمنِ وَ الخُلودُ فِی النّارِ ؛ زنا، شش پیامد دارد: سه در دنیا و سه در آخرت. سه پیامد دنیایی اش این است که: آبرو را می بَرد، مرگ را شتاب می بخشد و روزی را می بُرد و سه پیامد آخرتی اش: سختی حسابرسی، خشم خدای رحمان و ماندگاری در آتش است. خصال، ص ۳۲۱، ح ۳

حدیث۴۲۷

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلّم) فرمودند: إیّاکُم وَالحَسَدُ، فَإنَّهُ یَکُلُ الحَسَناتِ کَما تَکُلُ النّارُ الحَطَبَ؛ از حسادت بپرهیزید، زیرا حسد نیکی ها را می خورد چنان که آتش هیزم را می خورد. (جامع الأخبار، ص ۴۵۱)

حدیث۴۲۸

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلّم) فرمودند: إیّاکُم وَالشُّحَّ فَإنَّما هَلَکَ مَن کانَ قَبلَکُم بِالشُّحّ اَمَرَهُم بِالبُخلِ فَبَخِلوا وَأَمَرَ هُم بِالقَطیعَةِ فَقَطَعوا وَأَمَرَهُم بِالفُجورِ فَفَجَروا؛ از حرص بپرهیزید که پیشینیان شما در نتیجه حرص هلاک شدند، حرص آنها را به بخل وادار کرد و بخیل شدند. به قطع رحم وادار کرد و قطع رابطه کردند با خویشاوندان. به بدی وادارشان کرد و بدکار شدند. (غررالحکم، ج۲، ص ۴۶۰، ح۳۲۹۵)

حدیث۴۲۹

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلّم) فرمودند: اَلا اُخْبِرُکُمْ بِاَبْعَدِکُمْ مِنّی شَبَها؟ قَالُوا: بَلی یا رَسولَ اللّهِ. قالَ: اَلْفاحِشُ الْمُتَفَحِّشُ الْبَذیءُ، اَلْبَخِیلُ، اَلْمُخْتَالُ، اَلْحَقودُ، اَلْحَسُودُ، اَلْقاسِی الْقَلْبِ، اَلْبَعِیدُ مِنْ کُلِّ خَیْرٍ یُرْجی، غَیْرُ المَاْمونِ مِنْ کُلِّ شَرٍّ یُتَّقی؛ آیا شما را از کم شباهت‌ترینتان به خودم آگاه نسازم؟ عرض کردند: چرا، ای رسول خدا! فرمودند: زشتگویِ بی شرم، بخیل، متکبر، کینه توز، حسود، سنگدل، کسی که هیچ امیدی به خیرش و امانی از شرش نیست. (کافی، ج ۲، ص ۲۹۱، ح ۹)

حدیث۴۳۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: لا یَدخُلُ الجَنَّهَ مَن فِی قَلبِهِ مِثقالَ ذَرَّهٍ مِن کِبر؛ کسی که در قلبش به اندازه ذره ای کبر و خود بزرگ بینی باشد به بهشت وارد نمی شود. (جهاد النفس، ح ۵۶۹)

حدیث۴۳۱

امام صادق(علیه‌السلام) فرمودند: اَلـذُّنوبُ الَّتی تُغَیِّرُ النِّعَمَ البَغیُ وَ الـذُّنوبُ الَّتی تورِثُ النَّدَمَ القَتـلُ وَ الَّتی تُنزِلُ النِّقَمَ الظُّلمُ وَالَّتی تَهتِکُ السُّتورَ شُربُ الخَمرِ وَ الَّتی تَحبِسُ الرِّزقَ الزِّنا وَ الَّتی تُعَجِّلُ الفَناءَ قَطیعَهُ الرَّحِمِ وَالَّتی تَرُدُّ الدُّعاءَ وَ تُظلِمُ الهَواءَ عُقوقُ الوالِدَین؛ گناهی که نعمت‌ها را تغییر می‌دهد، تجاوز به حقوق دیگران است. گناهی که پشیمانی می‌آورد، قتل است. گناهی که گرفتاری ایجاد می کند، ظلم است. گناهی که آبرو می‌بَرد، شرابخواری است. گناهی که جلوی روزی را می گیرد، زناست. گناهی که مرگ را شتاب می‌بخشد، قطع رابطه با خویشان است. گناهی که مانع استجابت دعا می‌شود و زندگی را تیره و تار می کند، نافرمانی از پدر مادر است. علل الشرایع، ج۲، ص۵۸۴

حدیث۴۳۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلحُرِّیَّهُ مُنَزَّهَهٌ مِنَ الغِلِّ وَالمَکرِ؛ آزادگی از کینه‌توزی و مکر منزّه است. (غررالحکم، ج۱، ص۳۸۵، ح۱۴۸۵)

حدیث۴۳۳

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: لَیسَ لِکَذوبٍ اَمانَهٌ، وَ لا لِفُجورٍ صِیانَهٌ؛ دروغگو امانتدار نیست و بدکار، نگهدارنده اسرار. غررالحکم، ج ۵، ص ۸۵ ، ح ۷۵۰۶

حدیث۴۳۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَبَی اللّهُ لِصاحِبِ الْخُلْقِ السَّیِّیءِ بِالتَّوبَهِ. فَقیلَ: یا رَسول اللّهِ، وَ کَیفَ ذلِکَ؟ قالَ: لِاَنَّهُ اذا تابَ مِنْ ذَنْبٍ وَقَعَ فی اَعْظَمَ مِنَ الـذَّنْبِ الّذی تابَ مِنْهُ؛ خداوند از آدم بد اخلاق توبه نمی‌پذیرد. عرض شد: ای رسول خدا، چرا؟ فرمودند: چون هرگاه از گناهی توبه کند در ورطه گناهی بدتر از آن که توبه کرده است می‌افتد. (بحارالأنوار، ج ۷۳، ص ۲۹۹، ح ۱۲)

حدیث۴۳۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مَن ساءَ خُلقُهُ عَذَّبَ نَفسَهُ وَ مَن کَثُرَ هَمُّهُ سَقُمَ بَدَنُهُ؛ هر کس بد اخلاق باشد، خودش را عذاب می دهد و هر کس غم و غصه اش زیاد شود، تنش رنجور می گردد. (نهج الفصاحه، ح ۳۰۰۲)

حدیث۴۳۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلسَّيِّئُ الْخُلُقِ كَثيرُ الطَّيْشِ مُنَغَّصُ الْعَيْشِ؛ آدم بد اخلاق بسیار خطا می‌کند و زندگی‌اش تلخ می‌شود. (غررالحکم، ح ۱۶۰۴)

حدیث۴۳۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنْ ساءَ خُلْقُهُ ضاقَ رِزْقُهُ؛ هر کس بد اخلاق باشد، روزی‌اش تنگ می‌شود. (غررالحکم، ح ۸۰۲۳)

حدیث۴۳۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لَيسَ الكَذِبُ مِن خَلائِقِ الإِسلامِ؛ دروغگویی از اخلاق اسلام نیست. (غررالحکم، ج۵، ص۷۴، ح ۷۴۶۰)

حدیث۴۳۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَن ساءَ خُلقُهُ عَذَّبَ نَفسَهُ؛ هر کس بداخلاق باشد، خودش را شکنجه و آزار می دهد. (کافی، ج۲، ص۳۲۱، ح۴)

حدیث۴۴۰

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): العبادهٔ مع اکل الحرام کالبناء علی الرمل؛ عبادت کردن با حرام خواری ، مثل بنا کردن ساختمان بر روی شن است . (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۵۸).

حدیث۴۴۱

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): ترک الغیبهٔ احب الی الله من عشرهٔ الاف رکعهٔ تطوعا؛ ترک غیبت نزدخداوند ازده هزار رکعت نماز مستحبی محبوبتر است . (قصار الجمل ، ۲، ص ۱۰۷).

حدیث۴۴۲

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) : من اغتاب مسلما او مسلمهٔ لم یقبل الله صلوته و لاصیامه اربعین یوما و لیلهٔ الا ان یغفر له صاحبه ؛ هرکس مرد یا زن مسلمانی را غیبت کند، چهل شبانه روز نماز و روزه اش پذیرفته نیست مگر این که غیبت شونده او را ببخشاید. (بحارالانوار، ج ۷۵، ص ۲۵۸).

حدیث۴۴۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا یَرضَی الحَسُودُ عَمَّن یَحسُدُهُ إلّا بِالمَوتِ أو بِزَوالِ النِّعمَةِ ؛ حسود ، جز به مرگ یا از بین رفتن نعمتِ کسی که بر او حسد می‌ورزد ، خشنود نمی‌شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۸۱۲

حدیث۴۴۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا تَستَبطِیءِ اِجابَةَ دُعائِکَ وَ قد سَدَدتَ طَریقَهُ بِالذُّنُوبِ ؛ اجابت دعایت را دیر مپندار ، وقتی با گناه راه اجابت آن را فرو بسته‌ای . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۳۲۹

حدیث۴۴۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن نَقَلَ إلَیکَ نَقَلَ عَنکَ ؛ کسی که [از دیگران] برای تو خبر می‌آورد ، از تو [برای دیگران]خبر می‌برد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۱۳۳

حدیث۴۴۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن یَکتَسِب مالاً مِن غَیرِ حِلِّهِ یَصرِفهُ فی غَیرِ حَقِّهِ ؛ هرکس مالی را از حرام به دست آورد ، آن را در راه ناشایست خرج می کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۸۸۳

حدیث۴۴۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن کافَأَ الإحسانَ بِالإساءَةِ فَقَد بَرِیءَ مِنَ المُرُوَّةِ ؛ از مردانگی به دور است آن‌که نیکی را با بدی جزا می‌دهد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۶۷۴

حدیث۴۴۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن ظَلَمَ العِبادَ کانَ اللّهُ خَصمَهُ ؛ هر کس به بندگان [خدا] ستم کند ، خداوند دشمن اوست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۶۳۷

حدیث۴۴۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن بَخِلَ عَلی نَفسِهِ کانَ عَلی غَیرِهِ أبخَلَ ؛ هر کس بر خود بخیل باشد ، بر دیگران بخیل‌تر است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۶۲۵

حدیث۴۵۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن کَثُرَ فِکرُهُ فِی المَعاصی دَعَتهُ إلَیها ؛ هر کس بسیار به گناهان بیندیشد ، گناهان او را به سوی خود می کشانند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۵۶۱

حدیث۴۵۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن أطاعَ هَواهُ باعَ آخِرَتَهُ بِدُنیاهُ ؛ هر که از هوس خود پیروی کند ، آخرتش را به دنیایش فروخته است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۳۵۴

حدیث۴۵۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن عُرِفَ بِالکِذبِ لَم یُقبَل صِدقُهُ ؛ کسی که به دروغگویی شناخته شود ، سخن راستش نیز پذیرفته نمی‌شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۸۰۱۰

حدیث۴۵۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن وافَقَ هَواهُ خالَفَ رُشدَهُ ؛ هر کس با هوس خود موافقت کند ، با بالندگی خود مخالفت کرده است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۷۹۵۷

حدیث۴۵۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن أساءَ خُلقَهُ عَذَّبَ نَفسَهُ ؛ هر کس خود را بدخو گردانَد ، خود را عذاب می‌دهد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۷۷۹۸

حدیث۴۵۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لِیَکُن أبغَضُ النّاسِ إلَیکَ وَ أبعَدُهُم مِنکَ أطلَبُهُم لِمَعایِبِ النّاسِ ؛ باید مبغوض‌ترینِ مردم و دورترینِ آنها از تو کسی باشد که بیش از همه از مردم عیب‌جویی می کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۷۳۷۸

حدیث۴۵۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: کَثرَةُ الغَضَبِ تُزرِی بِصاحِبِهِ وَ تُبدِی مَعایِبَهُ ؛ خشمِ بسیار ، صاحب خشم را خوار و عیب‌های او را آشکار می کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۷۱۰۷

حدیث۴۵۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: کَثرَةُ المُزاحِ تُسقِطُ الهَیبَةَ ؛ شوخی بسیار ، هیبت را از میان می‌برد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۷۱۰۱

حدیث۴۵۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: کَیفَ یَدَّعِی حُبَّ اللّهِ مَن سَکَنَ قَلبَهُ حُبُّ الدُّنیا؟! ؛ چگونه ادّعای دوستی خدا می‌کند، کسی که دوستی دنیا در قلبش جای گرفته است ؟! غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۷۰۰۲

حدیث۴۵۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: کَیفَ یَجِدُ لَذَّةَ العِبادَةِ مَن لا یَصُومُ عَنِ الهَوی؟! ؛ چگونه لذّت عبادت را در می‌یابد، کسی که از هوس باز نمی‌ایستد؟! غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۶۹۸۵

حدیث ۴۶۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: کُلُّ داءٍ یُداوی اِلّا سُوءَ الخُلقِ ؛ هر دردی درمان می‌شود ، جز بد اخلاقی . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۶۸۸۰

حدیث ۴۶۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: کُلُّ ذی رُتبَةٍ سَنِیَّةٍ مَحسودٌ ؛ بر هر بلند مرتبه‌ای حسد می‌برند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۶۸۶۲

حدیث ۴۶۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: قَد تُورِثُ اللَّجاجَةُ ما لَیسَ لِلمَرءِ إلَیهِ حاجَةٌ ؛ گاه باشد که لجاجت ، آنچه را که آدمی به آن نیاز ندارد ، به بار آوَرد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۶۶۸۰

حدیث ۴۶۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: غایَةُ الخِیانَةِ خِیانَةُ الخِلِّ الوَدُودِ وَ نَقضُ العُهُودِ ؛ منتهای خیانت ، خیانت کردن به دوست صمیمی و شکستن پیمان است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۶۳۷۴

حدیث ۴۶۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: عَجِبتُ لِمَن یَحتَمِی الطَّعامَ لِأذِیَّتِهِ کَیفَ لا یَحتَمِی الذَّنبَ لِألیمِ عُقُوبَتِهِ ؛ در شگفتم از کسی که از بیم آسیب دیدن ، از غذا دوری می گزیند ، چگونه از بیم کیفر دردناک ، از گناه نمی‌پرهیزد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۶۲۵۴

حدیث ۴۶۵

عادَةُ اللِّئامِ المُکافاةُ بِالقَبیحِ عَنِ الإحسانِ ؛ خوبی را با زشتی جواب دادن ، عادت فرومایگان است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۶۲۳۸

حدیث ۴۶۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ظُلمُ الیَتامی وَ الاَیامی یُنزِلُ النِّقَمَ وَ یَسلُبُ النِّعَمَ أهلَها ؛ ستم بر یتیمان و بیوه زنان ، کیفر الهی را فرود می‌آورد و نعمت را از اهل نعمت می‌ستاند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۶۰۷۹

حدیث ۴۶۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ظُلمُ الضَّعیفِ أفحَشُ الظُّلمِ ؛ ستم کردن بر ناتوان ، زشت‌ترین ستم است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۶۰۵۴

حدیث۴۶۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: طَعنُ اللِّسانِ أمَضُّ مِن طَعنِ السِّنانِ ؛ زخمِ زبان ، دردناک‌تر از زخمِ نیزه است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۶۰۱۱

حدیث۴۶۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: طُوبی لِمَن خَلا مِنَ الغِلِّ صَدرُهُ وَ سَلِمَ مِنَ الغِشّ قَلبُهُ ؛ خوشا آن که سینه‌اش از کینه تهی و دلش از ناصافی و خیانت ، پاک است ! غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۵۹۴۱

حدیث۴۷۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: شَرُّ النّاسِ مَن لا یُبالِی أن یَراهُ النّاسُ مُسِیئا ؛ بدترینِ مردم ، کسی است که پروا نکند از این که مردم او را گناهکار ببینند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۵۷۰۲

حدیث۴۷۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: شَرُّ النّاسِ مَن لا یَقبَلُ العُذرَ ، وَ لا یُقیلُ الذَّنبَ ؛ بدترینِ مردم ، کسی است که عذر را نپذیرد و از لغزش در نگذرد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۵۶۸۵

حدیث۴۷۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: سُوءُ الخُلقِ نَکَدُ العَیشِ وَ عَذابُ النَّفسِ ؛ بدخویی موجب سختی زندگی و عذاب جان است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۵۶۳۹

حدیث۴۷۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: رُبَّ واعِظٍ غَیرُ مُرتَدِعٍ ؛ بسا واعظی که خود [از گناه] باز نمی‌ایستد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۵۳۶۱

حدیث۴۷۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: رَأسُ الجَهلِ مُعاداةُ النّاسِ ؛ سرآغاز نادانی ، دشمنی با مردم است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۵۲۴۷

حدیث۴۷۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: خُلُوُّ الصَّدرِ مِنَ الغِلِّ وَ الحَسَدِ مِن سَعادَةِ العَبدِ ؛ خالی بودن سینه از کینه و رشک ، از خوش‌بختی آدمی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۰۸۳

حدیث۴۷۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: حُبُّ الاِطراءِ وَ المَدحِ مِن اَوثَقِ فُرَصِ الشَّیطانِ ؛ دوست داشتن ستایش دیگران، از مغتنم‌ترین فرصت‌های شیطان است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۸۷۷

حدیث۴۷۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: تَهوینُ الذَّنبِ اَعظَمُ مِن رُکُوبِ الذَّنبِ ؛ کوچک انگاشتن گناه، از ارتکاب گناه ، بزرگ‌تر است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۴۹۰

حدیث۴۷۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إذا رَأیتَ فی غَیرِکَ خُلقا ذَمیما فَتَجَنَّب مِن نَفسِکَ اَمثالَهُ ؛ هرگاه در دیگری خوی نکوهیده‌ای دیدی ، مانند آن را از خودت دور دار. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۰۹۸

حدیث۴۷۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اذا رَغِبتَ فِی المَکارِمِ فَاجتَنِبِ المَحارِمَ ؛ اگر خواهان بزرگی‌ها هستی ، از حرام‌ها دوری کن . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۰۶۹

حدیث۴۸۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إن تَنَزَّ هُوا عَنِ المَعاصی یُحِببکُمُ اللّه؛ اگر از گناهان پاک شوید ، خداوند شما را دوست می‌دارد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۷۵۹

حدیث۴۸۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أَبخَلُ النّاسِ مَن بَخِلَ بِالسَّلامِ ؛ بخیل‌ترینِ مردم، کسی است که از سلام کردن بخل ورزد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۲۰۰

حدیث۴۸۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أَکبَرُ العَیبِ أن تَعیبَ غَیرَکَ بِما هُوَ فیکَ ؛ بزرگ‌ترین عیب آن است که بر دیگری عیبی بگیری که در تو نیز هست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۱۶۷

حدیث۴۸۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أَكبَرُ الكَلفَةِ تَعَنّيكَ فِيما لا يَعنيكَ ؛ بزرگ‌ترین زحمت ، سختی کشیدن در چیزی است که سودی برایت ندارد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۱۶۶

حدیث۴۸۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أَعظَمُ الذُّنُوبِ عِندَ اللّهِ ذَنبٌ اَصَرَّ عَلَيهِ عامِلُهُ ؛ بزرگ‌ترین گناه نزد خداوند ، گناهی است که صاحب گناه بر آن اصرار ورزد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۳۱۳۱

حدیث۴۸۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أَسرَعُ شَيءٍ عُقُوبَةً اليَمينُ الفاجِرَةُ ؛ زودآینده‌ترین کیفر ، کیفرِ سوگند دروغ است. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۳۰۴۱

حدیث۴۸۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أَقبَحُ الغَدرِ إذاعَةُ السِّرِّ ؛ زشت‌ترین بی‌وفایی ، فاش کردن راز است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۰۰۵

حدیث۴۸۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أَشَدُّ القُلُوبِ غِلاًّـ قَلبُ الحَقُودِ ؛ ناصاف‌ترینِ دل‌ها ، دل کینه‌توز است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۲۹۳۲

حدیث۴۸۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَسوَءُ النّاسِ عَيشا الحَسُودُ ؛ حسود ، بدترین زندگی را در بین مردم دارد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۲۹۳۱

حدیث۴۸۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إيّاكَ أن تَجعَلَ مَركَبَكَ لِسانَكَ فی غِيبَةِ إخوانِكَ أو تَقُولَ ما يَصيرُ عَلَيكَ حُجَّةً وَفِي الإساءَةِ إلَيكَ عِلَّةً ؛ بپرهیز از اینکه زبانت را مَرکب غیبت برادرانت کنی ، یا سخنی بگویی که حجّت بر تو و بهانه بدی کردن به تو شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۷۲۴

حدیث۴۹۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إيّاكَ وَالنِّفاقَ فَإنَّ ذَا الوَجهَينِ لا يَكُونُ وَجيها عِندَ اللّهِ ؛ از دورویی دور باش ، که دورو نزد خداوند آبرویی ندارد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۶۹۴

حدیث۴۹۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إیّاکَ وَالمَنِّ بِالمَعرُوفِ فَإنَّ الاِمتِنانَ یُکَدِّرُ الإحسانَ ؛ بپرهیز از منّت گذاشتن در احسان ، که منت‌گذاری احسان را تیره می کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۶۷۳

حدیث۴۹۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إیّاکَ وَ النَّمیمَةَ فَإنَّها تَزرَعُ الضَّغینَةَ وَ تُبَعِّدُ عَنِ اللّهِ وَالنّاسِ ؛ بپرهیز از سخن‌چینی که بذر کینه می‌افشانَد و از خدا و مردم دور می کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۶۶۳

حدیث۴۹۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اِتَّقُوا مَعاصِیَ الخَلَواتِ فَإنَّ الشّاهِدَ هُوَ الحاکِمُ ؛ از گناهان پنهانی بپرهیزید که آن‌که شاهد است، همو داور است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۵۲۴

حدیث۴۹۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلحِدَّةُ ضَربٌ مِنَ الجُنُونِ لِأَنَّ صاحِبَها یَندَمُ فَإن لَم یَندَم فَجُنونُهُ مُستَحکَمٌ ؛ تندخویی، گونه‌ای از دیوانگی است ؛ زیرا تندخو پشیمان می‌شود. اگر پشیمان نشود ، دیوانگی او استوار گشته است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۲۰۴۰

حدیث۴۹۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلذُّنُوبُ الدّاءُ وَ الدَّواءُ الاِستِغفارُ وَ الشِّفاءُ أن لا تَعُودَ ؛ گناه، درد است، آمرزش‌خواهی داروی آن است و تکرار نکردن ، درمانِ آن . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۸۹۰

حدیث۴۹۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلحاسِدُ یَری أنّ زَوالَ النِّعمَةِ عَمَّن یَحسُدُهُ نِعمَةٌ عَلَیهِ ؛ حسود ، نابودی نعمتِ کسی را که به او رشک می‌برد، برای خود نعمتی می‌داند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۸۳۲

حدیث۴۹۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلمُرائی ظاهِرُهُ جَمیلٌ وَ باطِنُهُ عَلیلٌ ؛ ریاکار، ظاهرش زیباست و باطنش بیمار . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۵۷۷

حدیث۴۹۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلغَضَبُ یُفسِدُ الألبابَ وَ یُبعِدُ مِنَ الصَّوابِ ؛ خشم ، عقل‌ها را فاسد و از راه درست، دور می کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۳۵۶

حدیث۴۹۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلغِشُّ مِن أخلاقِ اللِّئامِ ؛ ناراستی کردن [با مردم] از خصلت‌های فرومایگان است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۲۹۹

حدیث۵۰۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلسّامِعُ لِلغیبَةِ کَالمُغتابِ ؛ شنونده غیبت ، مانند غیبت‌کننده است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۱۷۱

حدیث۵۰۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلکِبرُ مِصیَدةُ إبلیسِ العُظمی ؛ خودبزرگ بینی ، دام بزرگ ابلیس است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۱۳۲

حدیث۵۰۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلحَسُودُ لا یَسُودُ ؛ حسود ، سَروری نمی‌یابد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۱۷

حدیث۵۰۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلغیبَةُ آیَةُ المُنافِقِ ؛ غیبت کردن ، نشانه انسان دوروست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۹۹

حدیث۵۰۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلمَنُّ یُفسِدُ الإحسانَ ؛ منّت گذاشتن ، عمل نیک را تباه می کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۷۸۴

حدیث۵۰۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلعُجبُ رَأسُ الحَماقَةِ ؛ خودپسندی ، سرآغاز کم خِرَدی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۴۸

حدیث۵۰۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مِن أعظَمِ الشَّقاوَةِ القَساوَةُ ؛ سختْ‌دلی از بزرگ‌ترین بدبختی‌هاست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۳۷۶

حدیث۵۰۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : آفَةُ الجَمالِ الخُیَلاءُ ؛ آفت زیبایی غرور است . بحار الأنوار : ۷۷ / ۵۹ / ۳

حدیث۵۰۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم می فرمایند: ظُلمُ الأجِيرِ أجرَهُ مِن الكبائرِ ؛ كم دادن مزد مزدبَر (كارگر) از گناهان بزرگ است . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۱۷۰ / ۲۷

حدیث۵۰۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَنِ استَذَلَّ مؤمِنا أو مؤمِنَةً أو حَقَّرَهُ لِفَقرِهِ أو قِلَّةِ ذاتِ يَدِهِ ، شَهَرَهُ اللّه تعالى يومَ القِيامَةِ ثُمّ يَفضَحُهُ؛ هر كس مرد يا زن مؤمنی را به سبب تهيدستی يا اندک بودن مال و داراييش خوار شمارد يا تحقير كند، خداوند متعال در روز قيامت او را (بدين كار زشتش) شهره و سپس رسوايش سازد. بحار الأنوار : ۷۲ / ۴۴ / ۵۲

حدیث۵۱۰

امام صادق علیه‌السلام : اليَمينُ الصَّبرُ الكاذِبَةُ تُورِثُ العَقِبَ الفَقْرَ ؛ سوگند اجباری دروغ برای بازماندگان فقر به بار می‌آورد . بحار الأنوار : ۱۰۴ / ۲۰۹ / ۱۹

حدیث۵۱۱

امام صادق علیه‌السلام : مَن حَلفَ على يَمينٍ وهُو يَعلمُ أ نّهُ كاذِبٌ فقَد بارَزَ اللّه عز و جل؛ هركه سوگندی خورد و بداند كه دروغ می‌گويد به جنگ خدا رفته است . ثواب الأعمال : ۲۶۹ / ۱

حدیث۵۱۲

امام باقر علیه‌السلام می فرمایند: فی كِتابِ أميرِ المؤمنينَ علیه‌السلام : ثلاثُ خِصالٍ لا يَموتُ صاحِبُهُنّ حتّى يَرى وَبالَهُنَّ : البَغيُ ، وقَطيعَةُ الرَّحِمِ ، واليَمينُ الكاذِبةُ؛ در كتاب امير المؤمنين علیه‌السلام آمده است : سه گناه است كه صاحب آنها در همين دنيا كيفرش را ببيند : ستم ، بريدن پيوند خويشاوندی و سوگند دروغ . أمالی المفيد : ۹۸ / ۸

حدیث۵۱۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : العِبادَةُ مَعَ أكْلِ الحَرامِ كالبِناءِ على الرَّمْلِ - وقيلَ : على الماءِ؛ عبادت كردن با وجود حرام خواری مانند ساختن بنايی است بر روی شن و به قولی : بر روی آب . عدّة الداعی : ۱۴۱

حدیث۵۱۴

امام باقر علیه‌السلام : انّ الرّجُلَ إذا أصابَ مالاً مِن حَرامٍ لَم يُقْبَلْ مِنهُ حَجٌّ ولا عُمْرَةٌ ولا صِلَةُ رَحِمٍ حتّى أنّه يَفْسُدُ فيهِ الفَرْجُ ؛ هرگاه انسان مالی از حرام به دست آورد نه حجّی از او پذيرفته شود، نه عمره‌ای و نه صله رحمی و حتّی در ازدواج و زناشويی او تأثير سوء می‌گذارد. أمالی الطوسیّ : ۶۸۰ / ۱۴۴۷

حدیث۵۱۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم: لا يَحْتَكِرُ إلاّ الخَوّانونَ؛ جز خيانتكاران احتكار نمی‌كنند. كنز العمّال : ۹۷۳۸

حدیث۵۱۶

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : مِن طَبائعِ الأغْمارِ إتْعابُ النُّفوسِ فی الاحْتِکارِ؛ به رنج افکندن خود برای احتکار از خصلتهای ابلهان است . غرر الحکم : ۹۳۴۹

حدیث۵۱۷

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : الاحْتِکارُ شِیمَةُ الفُجّارِ ؛ احتکار خوی نابکاران است . غرر الحکم: ۶۰۷

حدیث۵۱۸

امام علی علیه‌السلام: فیما کَتَبَهُ للأشتَرِ حینَ وَلّاهُ مِصرَ: واعْلَمْ مَع ذلکَ أنّ فی کثیرٍ مِنهُم التُجّار وذَوِی الصَناعاتِ ضِیقا فاحِشا ، وشُحّا قَبیحا ، واحْتِکارا للمَنافِعِ ، وتَحَکُّما فی البِیاعاتِ ، وذلکَ بابُ مَضَرَّةٍ للعامَّـةِ ، وعَیْبٌ علی الوُلاةِ ، فامْنَعْ مِن الاحْتِکارِ ؛ فإنَّ رسولَ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم مَنعَ مِنهُ؛ - در فرمان زمامداری مصر به مالک اشتر- : با این همه ، بدان که بسیاری از آنان - تجّار و صاحبان صنعت - در داد و ستد بیش از اندازه سختگیرند و بخل ورزی ناپسندی دارند و به منظور سود بیشتر کالا ـ را احتکار می کنند و به دلخواه نرخ گران می‌بندند و این کار برای توده مردم زیانبار و برای حکمرانان عیب و ننگ است . بنابراین ، از احتکار جلوگیری کن ؛ زیرا که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلّم از آن منع فرموده است . نهج البلاغه: الکتاب ۵۳ و منتخب میزان الحکمة : ۱۶۰

حدیث۵۱۹

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلّم) می فرمایند : الُمحْتَکِرُ مَلْعونٌ ؛ محتکر از رحمت خدا به دور است . بحار الأنوار : ۶۲ / ۲۹۲

حدیث۵۲۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الُمحتَکِرُ فی سُوقِنا کالمُلْحِدِ فی کِتابِ اللّه ؛ کسی که در بازار ما دست به احتکار زند به منزله کسی است که کتاب خدا را انکار کند . کنز العمّال: ۹۷۱۷

حدیث۵۲۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : یُحْشَرُ الحَکّارونَ وقَتَلَهُ الأنْفُسِ إلی جَهَنّمَ فی دَرَجةٍ ؛ محتکران و آدم‌کشان در جهنّم هم ردیف و هم درجه‌اند . کنز العمّال :۹۷۳۹

حدیث۵۲۲

امام علی علیه‌السلام : الحِرصُ لا یَزیدُ فی الرِّزقِ ، ولکنْ یُذِلُّ القَدْرَ؛ آزمندی، روزی را زیاد نمی‌کند بلکه قدر و منزلت را خوار می‌سازد. غرر الحکم : ۱۸۷۷

حدیث۵۲۳

امام علی علیه‌السلام : الحِرْصُ عَناءٌ مُؤَبَّدٌ؛ آزمندی، رنجی جاویدان است. غرر الحکم : ۹۸۲

حدیث۵۲۴

امام علی علیه‌السلام: الحِرصُ یُزْری بالمُرُوَّةِ ؛ آزمندی جوانمردی را لکه‌دار می کند. غرر الحکم : ۱۱۰۷

حدیث۵۲۵

امام علی علیه‌السلام: الحِرصُ مَطِیَّةُ التَّعَبِ؛ آزمندی مَرکب رنج است. غرر الحکم: ۲۸۰

حدیث۵۲۶

امام علی علیه‌السلام: وقد سُئلَ : أیُّ ذُلّ أذَلُّ: الحِرصُ علی الدُّنیا؛ در پاسخ به این پرسش که کدام خواری بدتر است؟(فرمودند) : آزمندی به دنیا . أمالی الصدوق : ۳۲۲ / ۴

حدیث۵۲۷

امام علی علیه‌السلام : الحَریصُ فَقیرٌ ولو مَلَکَ الدُّنیا بحَذافیرِها ؛ آزمند نیازمند است اگر چه مالك همه دنیا باشد . غرر الحکم : ۱۷۵۳

حدیث۵۲۸

امام حسین علیه‌السلام : لَیستِ العِفَّةُ بمانِعَةٍ رِزْقا ، ولا الحِرصُ بجالِبٍ فَضْلًا ، وإنَّ الرِّزقَ مَقْسومٌ والأجَلَ مَحتومٌ ، واسْتِعمالُ الحِرصِ طَالبُ المَأْثَمِ؛ نه عفّت مانع روزی می‌شود و نه حرص، روزی بیشتر می‌آورد؛ زیرا روزی تقسیم شده و اجل حتمی است و حرص زدن طلب گناه است. أعلام الدین : ۴۲۸

حدیث۵۲۹

امام علی علیه‌السلام : الحِرصُ لا یَزیدُ فی الرِّزقِ ، ولکنْ یُذِلُّ القَدْرَ؛ آزمندی روزی را زیاد نمی‌کند، بلکه قدر و منزلت را خوار می‌سازد . غرر الحکم : ۱۸۷۷

حدیث۵۳۰

امام باقر علیه‌السلام : مَثَلُ الحَریصِ علی الدُّنیا مَثَلُ دُودَةِ القَزِّ : کُلَّما ازْدادَتْ مِن القَزِّ علی نَفْسِها لَفّا کانَ أبْعَدَ لَها مِن الخُروجِ ، حتّی تَموتَ غَمّا؛ حکایت کسی که به دنیا حریص است، حکایت کرم ابریشم است هرچه بیشتر ابریشم بر خود می‌تند ، با بیرون آمدن از پیله بیشتر فاصله می گیرد تا آن که سرانجام دق مرگ می‌شود . الکافی : ۲ / ۳۱۶ / ۷

حدیث۵۳۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : اعْلَمْ یا علیُّ ، أنّ الجُبْنَ والبُخْلَ والحِرْصَ غَریزَةٌ واحِدَةٌ ، یَجْمَعُها سُوءُ الظَّنِّ؛ ای علی ! بدان که

ترسویی و بخل و آزمندی یک سرشتند و ریشه آنها بدگمانی (به خدا) است . علل الشرائع : ۵۵۹ / ۱

حدیث۵۳۲

امام‌علی علیه‌السلام : علی الشَّکِّ وقِلَّةِ الثِّقَةِ باللّه ، مَبْنی الحِرصِ والشُّحِّ؛ بنای‌آزمندی‌وبخل‌شدید بر شکّ و کم اعتمادی به خدا استوار است . غرر الحکم : ۶۱۹۵

حدیث۵۳۳

امام علی علیه‌السلام : شِدَّةُ الحِرصِ مِن قُوَّةِ الشَّرَهِ وضَعْفِ الدِّینِ؛ آزمندی زیاد ناشی از نیروی سیری ناپذیری و سستی دین است . غرر الحکم : ۵۷۷۲

حدیث۵۳۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن غَشَّ أخاهُ المُسلِمَ نَزَعَ اللّه‌عَنهُ بَرَکَةَ رِزقِهِ ، وأفسَدَ علَیهِ مَعیشَتَهُ ، ووَکَلَهُ إلی نفسِهِ؛ هر که به برادر مسلمان خود دغلکاری روا دارد ، خداوند برکت را از روزی او بگیرد و زندگیش را بر وی تباه گرداند و او را به خودش واگذارد . بحار الأنوار : ۷۶ / ۳۶۵ / ۳۰

حدیث۵۳۵

امام رضا علیه‌السلام : لایَجتَمِعُ المالُ إلاّ بخِصالٍ خَمسٍ: ببُخلٍ شَدیدٍ ، وأمَلٍ طَویلٍ ، وحِرصٍ غالِبٍ ، وقَطیعَةِ الرَّحِمِ ، وإیثارِ الدُّنیا علَی الآخِرَةِ؛ مال و ثروت جمع نشود ، مگر با داشتن پنج خصلت : بخل شدید ، آرزوی دراز ، حرص چیره (بر جان) ، رسیدگی نکردن به خویشان و ترجیح دنیا بر آخرت . الخصال : ۲۸۲ / ۲۹

حدیث۵۳۶

امام علی علیه‌السلام : لا وِزرَ أعظَمُ مِن وِزرِ غَنیٍّ مَنَعَ الُمحتاجَ ؛ گناهی، بزرگتر از گناه ثروتمندی نیست که نیازمند را از حقّش محروم کرده باشد . غررالحکم : ۱۰۷۳۸

حدیث۵۳۷

امام صادق علیه‌السلام : دِرهَمُ ربا أعظَمُ عِندَاللّه مِن سَبعینَ زَنیةً بِذاتِ مَحرم فی بیتِ اللّه الحرام؛ یک درهم ربا ، نزد خداوند سنگین‌تر است از هفتاد بار زنا کردن با محارم در (کعبه) خانه محترم خدا . نور الثقلین: ۱ / ۲۹۵ / ۱۱۷۷

حدیث۵۳۸

امام صادق علیه‌السلام : آکِلُ الرِّبا لا یَخرُجُ مِنَ الدنیا حتّی یَتَخَبَّطَهُ الشیطانُ ؛ ربا خوار از دنیا نرود، تا آن که شیطان دیوانه‌اش کند . تفسیر العیاشی : ۱ / ۱۵۲ / ۵۰۳

حدیث۵۳۹

امام باقر علیه‌السلام : أخبَثُ المَکاسِبِ ، کَسبُ الرِّبا؛ پلیدترین کسب‌ها ، رباست . الکافی : ۵ / ۱۴۷ / ۱۲

حدیث۵۴۰

أتَیتُ لیلةَ اُسرِیَ بِی علی قَومٍ بُطونُهُم کـالبیوتِ فیهـا الحَیّاتُ تُری مِن خارجِ بُطونِهِم ، فقلتُ : مَن هؤلاءِ یا جَبرئیلُ ؟ قالَ : هؤلاءِ أکَلَهُ الرِّبـا؛ شبی که به معراج رفتم ، بر مردمی گذشـتم که شکمهایشان چون خـانه‌ای بود و در آنهـا مارهـایی وجود داشت که از بیرون شکمهایشان دیده می‌شد. پرسیدم : ای جبرئیل! اینها کیستند ؟ گفت : اینان ربا خوارانند . کنز العمّال : ۳۱۸۵۷

حدیث۵۴۱

پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : إنّ اللّه عز و جـل لَعَنَ آکِلَ الرِّبـا ومُوکِلَهُ وکـاتِبَهُ وشاهِدَیهِ؛ خداونـد عز و جل ربا خوار و ربادهنده و کاتب و گواهان آن را لعنت کرده است . أمالی الصدوق : ۳۴۶ / ۱

حدیث۵۴۲

امام علی علیه‌السلام : اعتِیادُ الکِذبِ یُورِثُ‌الفَقرَ؛ اعتیاد به دروغگویی ، فقر می‌آورد . بحار الأنوار : ۷۲ / ۲۶۱ / ۳۶

حدیث۵۴۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الکِذبُ یَنقُصُ الرِّزقَ؛ دروغ ، روزی را کم می‌کند . الترغیب والترهیب : ۳ / ۵۹۶ / ۲۹

حدیث۵۴۴

امام باقر علیه‌السـلام : إنّ العَبدَ لَیُذنِبُ الذِّنبَ فَیُزوی عنهُ الرِّزقُ؛ بنده گناه می‌کند و به سـبب آن روزی از او گرفته می‌شود . الکافی : ۲ / ۲۷۰ / ۸

حدیث۵۴۵

امام صادق علیه‌السلام : کَثرَةُ السُحتِ یَمحَقُ الرِّزقَ؛ حرامخواریِ زیاد ، روزی را از بین می‌برد . تحف العقول : ۳۷۲

حدیث۵۴۶

امام صادق (علیه‌السـلام) می فرماینـد : إنَ اللّه تبارکَ وتعالی لَیُبْغِضُ المُنَفِّق سِلْعَتَهُ بالأیْمانِ ؛ خداوند تبارک و تعالی از کسـی که با قسم و سوگند خوردن کالای خود را به فروش رساند، نفرت دارد . أمالی الصدوق : ۳۹۰ / ۶

حدیث۵۴۷

قال الصادق – علیه السـلام –: ان الرجل یذنب الذنب فیحرم صـلاهٔ اللیل و ان العمل السیی ء اسـرع فی صاحبه من السکین فی اللحم؛ شخصـی که به عصـیان روی می آورد، از خواندن نماز شب محروم می شود، زیرا اثر کار بد در انسان ، از اثر کارد تیز بر گوشت ، سریع تر است . (میزان الحکمه ، ج ۵، ح ۱۱۰۴۶۷).

حدیث۵۴۸

قال الصادق – علیه السلام –: ان الرجل لیکذب الکذبة فیحرم بها عن صلوة اللیل؛ چه بسا مردی با گفتن دروغی ، از فیض نماز محروم می شود. (بحارالانوار، ج ۸۷، ص ۱۴۶).

حدیث۵۴۹

قال الباقر – علیه السلام –: جاء الرجل الی امیرالمؤ منین – علیه السلام – فقال : یاامیرالمؤ منین انی قد حرمت الصلوة باللیل فقال امیرالمؤ منین : انت رجل قد قیدتک ذنوبک؛ مردی نزد امیرالمؤ منین (علیه السلام) آمد و گفت: من از نماز شب محروم شده ام، امام علی (علیه السلام) فرمودند: گناهانت تو را گرفتار نموده است . (بحارالانوار، ج ۸۳، ص ۱۲۷).

حدیث۵۵۰

قال الصادق – علیه السلام –: ان الرجل یذنب فیحرم صلوة اللیل؛ هرآینه انسان مرتکب گناهی می شود و در نتیجه را، از نماز شب محروم می گردد. (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۲۲).

حدیث۵۵۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من شرب الخمر لم تقبل له صلاة اربعین لیلة فان عاد فاربعین لیلة من یوم شربها فان مات فی تلك الاربعین لیلة من غیر توبة سقاه الله یوم القیامة من طینة خبال ؛ کسی که شراب می نوشد نماز وی تا چهل شبانه روز مقبول نیست و اگر بار دیگر لب به شراب زد باز هم تا چهل شب و اگر بدون ((توبه)) در این اوقات بمیرد، خداوند متعال وی را از خاک فاسد سیراب خواهد ساخت . (تفسیر القمی ، ج ۱، ص ۱۸۱)

حدیث۵۵۲

عن الباقر – علیه السلام –: ما عصی الله بشی ء اشد من شرب المسکر ان احدهم یدع الصلاة الفریضة و یثب علی امه و ابنته و اخته و هو لا یعقل ؛ گناهی بدتر از شرب خمر، نیست و شرابخوار، در حال مستی ، نماز واجب را رها و با مادر و خواهر و دخترش همبستر می شود ؛زیرا او در آن حال اندیشه خود را از دست داده است . (وسائل الشیعه ، ج ۱۷، ص ۲۵۰)

حدیث۵۵۳

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من اغتاب مسلما او مسلمة لم یقبل الله صلاته و لا صیامه اربعین یوما الا ان یغفر له صاحبه – من اغتاب فی شهر رمضان لم یوجر علی صیامه ؛ کسی که غیبت شخص روزه داری نماید خداوند متعال نماز و روزه وی را تا چهل روز مورد پسند قرار نمی دهد، مگر آن که غیبت شونده از وی راضی شود.(و افزود:) کسی که در ماه رمضان غیبت کند از روزه داری خویش اجری به دست نمی آورد. (جامع الاخبار صدوق ، فصل الغیبة)

حدیث۵۵۴

قال الباقر – علیه السلام –: من شرب الخمر فسکر منها لم یقبل الله صلاته اربعین یوما فان ترک الصلاة فی هذه الایام ضوعف علیه

العذاب لترك الصلاة ؛ کسی که شراب بنوشد و مست شود، تا چهل روز، نماز او قبول نیست ؛ پس اگر نمازی را در این روزها ترک کند، عقاب و کیفر وی نیز چند برابر است . (ثواب الاعمال ، ص ۵۵۱)

حدیث۵۵۵

قال الصادق - علیه السلام -: ان الرجل لیکذب الکذبة فیحرم بها صلاة اللیل ؛ همانا مردی دروغ می گوید، پس به خاطر آن دروغگویی از نماز شب محروم می شود. (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۲۲)

حدیث۵۵۶

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: من اغتاب مسلما او مسلمة لم یقبل الله صلوته و لاصیامه اربعین یوما و لیلة الا ان یغفر له صاحبه ؛ هر کس که غیبت مرد یا زن مسلمانی را کند، تا چهل شبانه روز نماز و روزه اش پذیرفته نیست ، مگر این که غیبت شونده او را ببخشاید. (بحارالانوار، ج ۷۵، ص ۲۵۸)

حدیث۵۵۷

قال الصادق - علیه السلام -: لاتقبل صلوة شارب الخمر اربعین یوما الا ان یتوب ؛ نماز شرابخوار تا چهل روز مقبول نخواهد شد، مگر این که توبه کند. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۳۱۷.میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۸۸) ۴۳۱ - انجام نماز برای خودنمایی

حدیث۵۵۸

عن النبی - صلی الله علیه وآله - قال : یا علی !شارب الخمر لایقبل - عز و جل - صلاته اربعین یوما فان مات فی الاربعین مات کافرا ؛ ای علی ! نماز آدم شرابخوار تا چهل روز پذیرفته نیست و اگر در ظرف چهل روز بمیرد، کافر از دنیا رفته است . (بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۴۷)

حدیث۵۵۹

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: من اکل لقمة حرام لم یقبل له صلواة اربعین لیلة و لم تستجب له دعوة اربعین صباحا ؛ کسی که لقمه حرام بخورد، تا چهل شب نماز او قبول نمی شود و دعای وی نیز تا چهل روز به اجابت نمی رسد. (دارالسلام نوری ، ج ۴، ص ۲۱۳)

حدیث۵۶۰

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: من اغتاب مسلما او مسلمة لم یقبل الله صلوته و لا صیامه اربعین یوما و لیلة الا ان یغفر له صاحبه ؛ هر کس غیبت مرد یا زن مسلمانی را کند، تا چهل شبانه روز نماز و روزه اش پذیرفته نیست ، مگر این که غیبت شونده او را ببخشد. (بحارالانوار، ج ۷۵، ص ۲۵۸)

حدیث۵۶۱

امام صادق علیه‌السلام : إنّ الرجُلَ لَیَکذِبُ الکِذبَةَ فیُحرَمُ بها صلاةَ اللیلِ؛ آدمی ، دروغی می گوید و به سبب آن از نماز شب

محروم می‌شود . علل الشرائع : ۳۶۲ / ۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۳۰

حدیث۵۶۲

امام علی علیه‌السلام : ما جَفَّتِ الدُّموعُ إلّا لقَسوةِ القلوبِ ، وما قَسَتِ القلوبُ إلّا لِكَثْرةِ الذُّنوبِ ؛ چشمها نخشکید مگر بر اثر سخت دلی و دلها سخت نشد مگر به سبب گناه زیاد . بحار الأنوار : ۷۳ / ۳۵۴ / ۶۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۷۸

حدیث۵۶۳

امام صادق علیه السلام فرمودند: یَقولُ إبلیسُ لِجُنودِهِ: أَلقوا بَینَهُمُ الحَسَدَ وَالبَغیَ، فَإِنَّهُما یَعدِلانِ عِندَ اللّه الشِّركَ؛ شیطان به سپاهیانش می گوید: میان مردم حسد و تجاوزگری بیاندازید چون این دو، نزد خدا برابر با شرک است. کافی، ج۲، ص۳۲۷، ح۲

حدیث۵۶۴

امام صادق علیه السلام فرمودند: اصولُ الکُفرِ ثَلاثَهٌ الحِرصُ وَ الاِستِکبارُ وَ الحَسَدُ؛ ریشه های کفر سه چیز است:حرص و بزرگ منشی نمودن و حسد ورزیدن. (جهاد النفس، ح ۵۵۰)

حدیث۵۶۵

امام صادق علیه السلام فرموند: اِیّاکُم اَن یَحسُدَ بَعضُکُم بَعضاً فَاِنَّ الکُفرَ اَصلُه الحَسَد؛ از حسد ورزی به یکدیگر بپرهیزید، زیرا ریشه کفر، حسد است. (تحف العقول، ص ۳۱۵)

حدیث۵۶۶

امام علی علیه السلام فرمودند: یَکتَسِبُ الکاذِبُ بِکَذِبِهِ ثَلاثا: سَخَطُ اللّه عَلَیهِ وَاستِهانَهُ النّاسِ بِهِ وَمَقتُ المَلائِکَهِ لَهُ؛ دروغگو با دروغگویی خود سه چیز بدست می آورد: خشم خدا را نسبت به خود، نگاه تحقیرآمیز مردم را نسبت به خود و دشمنی فرشتگان را نسبت به خود. غررالحکم ۶/۴۸۰/۱۱۰۳۹

حدیث۵۶۷

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: اَلکَذِبُ یَنقُصُ الرِّزقَ؛ دروغ، روزی را کم می کند. الترغیب و الترهیب ۳/۵۹۶/۲۹

حدیث۵۶۸

امام علی علیه السلام فرمودند: لَیسَ الکَذِبُ مِن خَلائِقِ الإِسلامِ؛ دروغگویی از اخلاق اسلام نیست. غررالحکم، ج۵، ص۷۴، ص ۷۴۶۰

حدیث۵۶۹

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: پلیدترین کسبها ، کسب رباست. بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۵ ، ص ۱۴۷

حدیث۵۷۰

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: سه خصلت است که دارنده‌اش نمی‌میرد تا عاقبت شوم آن را ببیند: ستمکاری، ازخویشان بریدن، و قسم دروغ که نبرد با خداست. کافی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۴

حدیث۵۷۱

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: خداوند ، دشنام گوی بی‌آبرو را دشمن دارد. بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۶

حدیث۵۷۲

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: غیبت آن است که درباره برادرت چیزی را بگویی که خداوند بر او پوشیده و مستورداشته است . و بهتان آن است که عیبی را که در برادرت نیست ، به او ببندی . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۸

حدیث۵۷۳

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: از سستی و بی‌قراری بپرهیز ، که این دو ، کلید هر بدی می‌باشند ، کسی که سستی کند ،حقی را ادا نکند ، و کسی که بی‌قرار شود ، بر حق صبر نکند بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۵

حدیث۵۷۴

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: خشم، کلید هر بدی است. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۳)

حدیث۵۷۵

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: همه‌ی پلیدی‌ها در یک خانه نهاده شده و کلید آن دروغ قرار داده شده است. (بحارالانوار/۷۵/۳۷۸)

حدیث۵۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: یطبع المؤمن علی کلّ خلق لیس الخیانه و الکذب؛ مؤمن هر خوئی تواند داشت مگر خیانت و دروغ گوئی. نهج الفصاحه

حدیث۵۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: و أیّ داء أدوی من البخل؛ و چه مرضی از بخل بدتر است. نهج الفصاحه

حدیث۵۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: النّظره سهم مسموم من سهام ابلیس؛ نگاه بد تیری زهرآگین از تیرهای شیطان

است. نهج الفصاحه

حدیث۵۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: المقیم علی الزّنا کعابد وثن؛ آن که بر زنا اصرار ورزد، چون بت پرست است. نهج الفصاحه

حدیث۵۸۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أذی مسلما فقد أذانی و من أذانی فقد أذی اللّه؛ هر که مسلمانی را آزار کند مرا آزار کرده و هر که مرا آزار کند خدا را آزار کرده است. نهج الفصاحه

حدیث۵۸۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أذی المسلمین فی طرقهم وجبت علیه لعنتهم؛ هر که مسلمانان را در راههایشان آزار کند لعنت وی بر ایشان واجب است. نهج الفصاحه

حدیث۵۸۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من ضرب مملوکه ظالما أقید منه یوم القیامه؛ هر که مملوك خویش را به ستم بزند روز قیامت از او تقاص کنند. نهج الفصاحه

حدیث۵۸۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من ضارّ ضارّ اللّه به و من شاقّ شاقّ اللّه علیه؛ هر که زیان به کسان رساند خدا زیانش رساند و هر که سختگیری کند خدا با وی سخت گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۵۸۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من سعی بالنّاس فهو بغیر رشده أو فیه شی ء منه؛ هر که بد مردم گوید از عقل به دور است یا خللی در او هست. نهج الفصاحه

حدیث۵۸۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مَنْ زَنَی زَنَی بِهِ ؛ هر که زنا کند با کسان وی زنا کنند. نهج الفصاحه

حدیث۵۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من زنی أو شرب الخمر نزع اللّه منه الإیمان کما یخلع الإنسان القمیص من رأسه؛ هر که زنا کند یا شراب بنوشد خدا ایمان از او بکند همچنان که انسان پیراهن از سر خویش بیرون می کند. نهج الفصاحه

حدیث۵۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من احتکر علی المسلمین طعامهم ضربه اللّه بالجذام؛ هر که خوراک مسلمانان را احتکار کند خدا به خوره مبتلایش کند. نهج الفصاحه

حدیث۵۸۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أذنب و هو یضحک دخل النّار و هو یبکی؛ هر که گناه کند و خندان باشد وارد جهنم شود و گریان باشد. نهج الفصاحه

حدیث۵۸۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أعان علی خصومه بظلم لم یزل فی سخط اللّه حتّی ینزع؛ هر که به وسیله ستمی بر خصومتی کمک کند پیوسته مورد خشم خدا باشد تا دست بردارد. نهج الفصاحه

حدیث۵۹۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من غشّنا فلیس منّا، المکر و الخداع فی النّار؛ هر که با ما نادرستی کند از ما نیست مکر و خدعه در جهنم است. نهج الفصاحه

حدیث۵۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من کان له وجهان فی الدّنیا کان له یوم القیامه لسانان من نار؛ هر که در دنیا دو رو باشد روز قیامت دو زبان از آتش دارد. نهج الفصاحه

حدیث۵۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من قطع رحما أو حلف علی یمین فاجره رأی و باله قبل أن یموت؛ هر که از خویشاوند ببرد یا قسم دروغ خورد پیش از آن که بمیرد وبال آن ببیند. نهج الفصاحه

حدیث۵۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من هجر أخاه سنه فهو کسفک دمه؛ هر که یک سال از برادر خویش قهر کند چنان است که خون وی را ریخته است. نهج الفصاحه

حدیث۵۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من یعمل سوءا یجز به فی الدّنیا؛ هر که عمل بد کند در دنیا سزای آن بیند. نهج الفصاحه

حدیث۵۹۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من لا یرحم لا یرحم و من لا یغفر لا یغفر له؛ هر که رحم نکند رحمش نکنند و هر که نیامرزد او را نیامرزند. نهج الفصاحه

حدیث۵۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من حسن إسلام المرء ترکه مالا یعنیه؛ کسی که فضول نباشد، اسلامش نکو باشد. نهج الفصاحه

حدیث۵۹۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من فرّق بین والده و ولدها فرّق اللّه بینه و بین أحبّته یوم القیمه؛ هر که میان مادر و فرزندی تفرقه اندازد خدا روز قیامت میان او و دوستانش جدائی افکند. نهج الفصاحه

حدیث۵۹۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من کان ذا اللّسانین فی الدّنیا جعل له یوم القیامه لسانان من النّار؛ هر که در دنیا دو زبان باشد برای وی روز قیامت دو زبان از آتش نهند. نهج الفصاحه

حدیث۵۹۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ملعون من سبّ أباه، ملعون من سبّ أمّه؛ هر که به پدر خویش ناسزا گوید ملعون است و هر که به مادر خویش ناسزا گوید ملعون است. نهج الفصاحه

حدیث۶۰۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ملعون من ضارّ مؤمنا أو مکر به؛ هر که به مؤمنی زیان رساند یا با او حیله کند ملعون است. نهج الفصاحه

حدیث۶۰۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما محق الإسلام محق الشّح شی ء ؛ هیچ چیز مسلمانی را چون بخل پایمال نمی کند. نهج الفصاحه

حدیث۶۰۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما ضلّ قوم بعد هدی کانوا علیه إلّا أوتوا الجدل؛ هیچ قومی پس از هدایت به ضلال نیفتاد مگر آن که به جدل خو گرفت. نهج الفصاحه

حدیث۶۰۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما برّ أباه من شدّ إلیه الطّرف بالغضب؛ هر که نگاه خشمگین سوی پدر خویش افکند از فضیلت نیکی با وی بی نصیب است. نهج الفصاحه

حدیث۶۰۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أحد أکثر من الرّبا إلّا کان عاقبه أمره إلی قلّه؛ هر که ربا فراوان خورد سر انجام او به فقر انجامد. نهج الفصاحه

حدیث۶۰۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا ینبغی لذی الوجهین أن یکون أمینا عند اللّه؛ دو رو نزد خدا مورد اعتماد نیست. نهج الفصاحه

حدیث۶۰۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یدخل الجنّه سیّئ الملکه؛ بدخوی به بهشت نمی رود. نهج الفصاحه

حدیث۶۰۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا ـ یدخل الجنّه خبّ و لا ـ بخیل؛ حیله گر و بخیل به بهشت نمی روند. نهج الفصاحه

حدیث۶۰۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یحتکر إلّا خاطئ؛ جز خطاکار احتکار نمی کند. نهج الفصاحه

حدیث۶۰۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یبغی علی النّاس إلّا ولد بغیّ و إلّا من فیه عرق منه؛ بر مردم ستم نکند جز فرزند زنا کار یا کسی که رگی از زنا کار دارد. نهج الفصاحه

حدیث۶۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تشربوا الخمر فإنّها مفتاح کلّ شرّ؛ شراب منوشید که کلید همه بدی هاست. نهج الفصاحه

حدیث۶۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تجتمع خصلتان فی مؤمن: البخل و الکذب؛ دو صفت در مؤمن فراهم نشود بخل و دروغ. نهج الفصاحه

حدیث۶۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس من خلق المؤمن الملق؛ تملق از اخلاق مؤمن نیست. نهج الفصاحه

حدیث۶۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس من أخلاق المؤمن التّملّق و لا الحسد إلّا فی طلب العلم؛ تملق و حسد بر مؤمن روا نیست مگر در طلب علم. نهج الفصاحه

حدیث۶۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس أسرع عقوبه من بغی؛ عقوبتی از عقوبت ظلم سریع تر نیست. نهج الفصاحه

حدیث۶۱۵

لیس المؤمن بالطّعّان و لا اللّعان و لا الفاحش و لا البذی ء؛ مؤمن طعنه زن و لعنت گر و بد گو و بد زبان نیست. نهج الفصاحه

حدیث۶۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو کان الفحش خلقا لکان شرّ خلق اللّه؛ اگر بد و ناسزا مخلوقی بود، بدترین مخلوق خدا بود. نهج الفصاحه

حدیث۶۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لن یزال العبد فی فسحه من دینه ما لم یشرب الخمر و إذا شربها خرق اللّه عنه ستره و کان الشّیطان ولیّه و سمعه و بصره یسوقه إلی کلّ شرّ و یصرفه عن کلّ خیر؛ بنده تا شراب ننوشد عرصه دین بر او گشاده باشد و چون بنوشد پرده خدا از او بدرد و شیطان یار و گوش و چشم او شود و او را بسوی بدی ها براند و از نیکیها منصرف کند. نهج الفصاحه

حدیث۶۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لعن اللّه الرّبا و آکله و کاتبه و شاهده و هم یعلمون؛ خدا ربا و رباخوار را با نویسنده و شاهد معامله ربا اگر واقفند لعنت کند. نهج الفصاحه

حدیث۶۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لعن اللّه الرّاشی و المرتشی و الّذی یمشی بینهما؛ خدا رشوه ده و رشوه گیر را با آنکه میان آنها واسطه می شود لعنت کند. نهج الفصاحه

حدیث۶۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لعنه اللّه علی الرّاشی و المرتشی؛ لعنت خدا بر رشوه ده و رشوه گیر باد. نهج الفصاحه

حدیث۶۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لأن یزنی الرّجل بعشره نسوه خیر له من أن یزنی بامرأه جاره، و لأن یسرق الرّجل من عشره أبیات أیسر له من أن یسرق من بیت جاره؛ این که مرد باده زن زنا کند گناه آن کمتر است تا با زن همسایه خویش زنا کند و این که مرد از ده خانه دزدی کند برای وی آسان است تا از خانه همسایه خویش بدزدد. نهج الفصاحه

حدیث۶۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الکذب یسوّد الوجه و النمیمه عذاب القبر؛ دروغ مایه روسیاهی است و سخن چینی موجب عذاب قبر است. نهج الفصاحه

حدیث۶۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الکبر من بطر الحقّ و غمط النّاس؛ تکبر نتیجه بی اعتنایی به حق و تحقیر مردم است. نهج الفصاحه

حدیث۶۲۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ موذ فی النّار؛ هر آزارگری در جهنم است. نهج الفصاحه

حدیث۶۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ المسلم علی المسلم حرام: ماله و عرضه و دمه، حسب امرئ من الشّرّ أن یحقّر أخاه المسلم؛ همه چیز مسلمان، از مال و آبرو و خونش بر مسلمان حرام است، برای مرد همین شر بس که برادر مسلمان خویش را تحقیر کند. نهج الفصاحه

حدیث۶۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ خلّه یطبع علیها المؤمن إلّا الخیانه و الکذب؛ مؤمن هر صفتی تواند داشت مگر خیانت و دروغ. نهج الفصاحه

حدیث۶۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالرّجل إثما أن یکون بذیّا فاحشا بخیلا؛ گناه مرد همین بس که بدزبان و بدکار و بخیل باشد. نهج الفصاحه

حدیث۶۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قسم من اللّه تعالی لا یدخل الجنّه بخیل؛ قسم خداست که بخیلی وارد بهشت نمی شود. نهج الفصاحه

حدیث۶۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الغیبه ذکرک أخاک بما یکره؛ غیبت آن است که برادر خود را به چیزی که دوست ندارد، یاد کنی. نهج الفصاحه

حدیث۶۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الغلّ و الحسد یأکلان الحسنات کما تأکل النّار الحطب؛ کینه و حسد اعمال خوب را می خورد چنان که آتش هیزم را می خورد. نهج الفصاحه

حدیث۶۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الغضب من الشّیطان و الشّیطان خلق من النّار و الماء یطفی النّار فإذا غضب أحدکم فلیغتسل؛ خشم از شیطان است و شیطان از آتش است و آب آتش را خاموش می کند، وقتی یکی از شما خشمگین شود، غسل کند. نهج الفصاحه

حدیث۶۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الظّلمه و أعوانهم فی النّار؛ ستم گران و یارانشان در جهنمند. نهج الفصاحه

حدیث۶۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الظلم ظلمات یوم القیمه؛ ستم مایه تاریکی روز قیامت است. نهج الفصاحه

حدیث۶۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الطّمع یذهب الحکمه من قلوب العلماء؛ طمع، حکمت از دل دانشوران ببرد. نهج الفصاحه

حدیث۶۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّیام جنّه ما لم یخرقها بکذب أو غیبه؛ روزه سپری است مادام که آن را به دروغ یا غیبت ندرد. نهج الفصاحه

حدیث۶۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الشّهوه الخفیّه و الرّیاء شرک؛ جاه طلبی و ریا شرک است. نهج الفصاحه

حدیث۶۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: شرّ ما فی الرّجل شحّ هالع و جبن خالع؛ بدترین صفت مرد بخل مفرط و ترس شدید است. نهج الفصاحه

حدیث۶۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الشّحیح لا یدخل الجنّه؛ بخیل به بهشت در نیاید. نهج الفصاحه

حدیث۶۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: شارب الخمر کعابد وثن؛ شراب خوار مانند بت پرست است. نهج الفصاحه

حدیث۶۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سوء الخلق یفسد العمل کما یفسد الخلّ العسل؛ بدخوئی عمل را به فساد آرد چنان که سرکه عسل را فاسد کند. نهج الفصاحه

حدیث۶۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سوء الخلق شؤم و شرارکم أسوؤکم خلقا؛ بدخوئی شوم است و بدترین شما بدخوترین شماست. نهج الفصاحه

حدیث۶۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ستّه أشیاء تحبط الأعمال: الإشتغال بعیوب الخلق، و قسوه القلب، و حبّ الدّنیا، و قلّه الحیاء، و طول الأمل، و ظالم لا ـ ینتهی؛ شش چیز است که اعمال خوب را نابود میکند، اشتغال به عیب خلایق، سنگدلی و دنیاپرستی و بی شرمی و درازی آرزو و ستم گری که بس نکند. نهج الفصاحه

حدیث۶۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الزّنا یورث الفقر؛ زنا مایه فقر است. نهج الفصاحه

حدیث۶۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الزّانی بحلیله جاره لا ینظر اللّه إلیه یوم القیامه و لا یزکّیه و یقول له: ادخل النّار مع الدّاخلین؛ آن که با زن همسایه خود زنا کند روز قیامت خدا به او ننگرد و او را پاک نکند و بدو گوید با جهنمیان بجهنم برو. نهج الفصاحه

حدیث۶۴۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: زنا اللّسان الکلام؛ زنای زبان، سخن بیجاست. نهج الفصاحه

حدیث۶۴۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: زنا العینین النّظر؛ زنای چشمان نگاه نارواست. نهج الفصاحه

حدیث۶۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ذو الوجهین فی الدّنیا یأتی یوم القیامه و له وجهان من نار؛ هر که در دنیا دورو باشد روز قیامت بیاید و دو رو از آتش داشته باشد. نهج الفصاحه

حدیث۶۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: درهم ربا یأکله الرّجل- و هو یعلم- أشدّ عند اللّه من ستّه و ثلاثین زنیه؛ یک درهم ربا که انسان دانسته گیرد در نظر خدا بدتر از سی و شش زناست. نهج الفصاحه

حدیث۶۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الخیانه تجرّ الفقر؛ خیانت مایه فقر است. نهج الفصاحه

حدیث۶۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الخمر جماع الآثام؛ شراب، مجموعه گناهان است. نهج الفصاحه

حدیث۶۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الخمر أمّ الفواحش و أکبر الکبائر من شربها وقع علی أمّه و خالته و عمّته؛ شراب مادر بدیهاست و از همه گناهان بزرگ، بزرگتر است هر که آن را بنوشد باک ندارد که با مادر و خاله و عمه خود زنا کند. نهج الفصاحه

حدیث۶۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الخمر أمّ الخبائث فمن شربها لم تقبل صلاته أربعین یوما فإن مات و هی فی بطنه مات میته جاهلیّه؛ شراب مادر ناپاکیهاست، هر که بنوشد چهل روز نمازش پذیرفته نشود و اگر بمیرد و شراب در شکم او باشد چنان است که در دوران جاهلیت مرده باشد. نهج الفصاحه

حدیث۶۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خمس یعجّل اللّه لصاحبها- العقوبه: البغی و الغدر و عقوق الوالدین و قطیعه الرّحم و معروف لا- یشکر؛ پنج چیز است که خدا مرتکب آن را زود کیفر می دهد: ستم و خیانت و بد رفتاری با پدر و مادر و

بریدن از خویشاوندان و حق نشناسی. نهج الفصاحه

حدیث۶۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خمس هنّ من قواصم الظّهر: عقوق الوالدین و المرأه یأتمنها زوجها تخونه و الإمام یطیعه النّاس و یعصی اللّه و رجل وعد عن نفسه خیرا فأخلف و اعتراض المرء فی أنساب النّاس؛ پنج چیز کمر شکن است، بد رفتاری با پدر و مادر و زنی که شوهرش بدو اطمینان دارد ولی بدو خیانت کند و پیشوائی که مردم او را اطاعت کنند ولی او خدا را اطاعت نکند و مردی که وعده دهد و تخلف کند و بد گوئی شخص در باره نسب مردم. نهج الفصاحه

حدیث۶۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خمس لیس لهنّ کفّاره: الشّرک باللّه و قتل النّفس بغیر حقّ و بهت المؤمن و الفرار من الزّحف و یمین صابره یقتطع بها مالا بغیر حقّ؛ پنج گناهست که محوشدنی نیست، شریک قرار دادن برای خدا و کشتن کسان بناحق و بهتان زدن به مؤمن و فرار از جنگ و قسم ناحق که به وسیله آن مال کسان را ببرند. نهج الفصاحه

حدیث۶۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خصلتان لا یجتمعان فی مؤمن: البخل و سوء الخلق؛ دو صفت است که در مؤمن جمع نشود بخل و بدخوئی. نهج الفصاحه

حدیث۶۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحسد یأکل الحسنات کما تأکل النّار الحطب و الصّدقه تطفی ء الخطیئه کما یطفی ء الماء النّار؛ حسد کارهای نیک را می خورد چنان که آتش هیزم را می خورد و صدقه گناه را نابود می کند چنان که آب آتش را خاموش می کند. نهج الفصاحه

حدیث۶۵۸

پیامبراکرم(صپیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: جعلت الذّنوب کلّها فی بیت و جعل مفتاحها فی شرب الخمر؛ همه گناهان را در خانه ای نهاده و کلید آن را در شراب خواری قرار داده اند. نهج الفصاحه

حدیث۶۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فیه فهو منافق و إن صام و صلّی و حجّ و اعتمر و قال: إنّی مسلم من إذا حدّث کذب و إذا وعد أخلف و إذا ائتمن خان؛ سه چیز است که در هر که هست منافق است اگر چه روزه دارد و نماز گزارد و حج و عمره کند و گوید من مسلمانم: آن که وقتی سخن گوید دروغ گوید و وقتی وعده کند تخلف ورزد و وقتی امانت گیرد خیانت کند. نهج الفصاحه

حدیث۶۶۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من فعلهنّ فقد أجرم: من عقد لواء فی غیر حقّ أو عقّ والدیه أو مشی مع ظالم لینصره؛ سه کار است که هر کس بکند خطا کار است: هر کس پرچمی جز در راه حق برافرازد، یا با پدر و مادر بدی کند، یا با ستمگری راه سپرد تا او را یاری کند. نهج الفصاحه

حدیث۶۶۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا ینفع معهنّ عمل، الشّرک باللّه و عقوق الوالدین و الفرار من الزّحف؛ سه گناه است که با وجود آن هیچ کار نیکی سودمند نیست شریک قرار دادن برای خدا و ناخشنودی پدر و مادر و فرار از جنگ. نهج الفصاحه

حدیث۶۶۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا ینظر اللّه إلیهم یوم القیامه و لا یزکّیهم و لهم عذاب ألیم: أشمط زان و عائل مستکبر و رجل جعل اللّه بضاعته لا یشتری إلّا بیمینه و لا یبیع إلّا بیمینه؛ سه کسند که در روز رستاخیز خدا به سوی آنها نمی نگرد و پاکشان نمی کند و عذابی دردناك دارند: پیر زنا کار و فقیر متکبر و مردی که خدا را سرمایه خود کرده چیزی نخرد مگر با قسم و چیزی نفروشد مگر با قسم. نهج الفصاحه

حدیث۶۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا ینظر اللّه إلیهم غدا: شیخ زان و رجل اتّخذ الإیمان بضاعه یحلف من کلّ حقّ و باطل و فقیر مختال یزهو؛ سه کسند که روز رستاخیز خدا به سوی آنها نمی نگرد: پیر زنا کار و مردی که قسم را سرمایه خود قرار داده در حق و باطل قسم می خورد و فقیر متکبر و مغرور. نهج الفصاحه

حدیث۶۶۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا یدخلون الجنّه: مدمن الخمر و قاطع الرّحم و مصدّق بالسّحر؛ سه کسند که داخل بهشت نشوند: شراب خوار و آن که از خویشان ببرد و آن که جادو را تصدیق کند. نهج الفصاحه

حدیث۶۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه قد حرّم اللّه علیهم الجنّه مدمن الخمر و العاقّ و الدّیّوث الّذی یقرّ فی أهله الخبث؛ سه کسند که خداوند بهشت را بر آنها حرام کرده است: شراب خوار و آن که پدر و مادر از او ناراضی نباشند و دیوث که بی ناموسی را در خانواده خود ندیده گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۶۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّسویف شعار الشّیطان یلقیه فی قلوب المؤمنین؛ اهمال شعار شیطانست که آن را در دل مؤمنان افکند. نهج الفصاحه

حدیث۶۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: البذاء شؤم و سوء الملکه لؤم؛ بدزبانی مایه شئامت است و بد سیرتی سرچشمه لئامت. نهج الفصاحه

حدیث۶۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: البخیل من ذکرت عنده فلم یصلّ علیّ؛ بخیل آن است که مرا پیش او یاد کنند و بر من صلوات نفرستد. نهج الفصاحه

حدیث۶۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: البادئ بالسّلام بری ء من الکبر؛ آن که سلام آغاز می کند از تکبر بر کنار است. نهج الفصاحه

حدیث۶۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الآخذ و المعطی سواء فی الرّبا؛ آن که ربا می دهد و آن که می گیرد در گناه برابرند. نهج الفصاحه

حدیث۶۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما رجل تدیّن دینا و هو مجمع أن لا یوفیه إیّاه لقی اللّه سارقا؛ هر کس قرضی بگیرد و در خاطر داشته باشد که آن را نپردازد مانند دزدان محشور شود. نهج الفصاحه

حدیث۶۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّ داء أدوی من البخل؛ هیچ دردی بدتر از بخل نیست. نهج الفصاحه

حدیث۶۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الصّفا الزّلّال الّذی لا تثبت علیه أقدام العلماء الطّمع. طمع سنگ لغزانی است که پای دانشمندان بر آن استوار نمی ماند. نهج الفصاحه

حدیث۶۷۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ السّموات السّبع و الأرضین السّبع و الجبال لیلعن الشّیخ الزّانی و إنّ فروج الزّناه لیؤذی أهل النّار نتن ریحها؛ هفت آسمان و هفت زمین و کوه ها پیر زنا کار را لعنت می کنند و تعفن عورت زناکار جهنمیان را اذیت می کند. نهج الفصاحه

حدیث۶۷۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الزّناه یأتون تشتعل وجوههم نارا؛ روز قیامت چهره زناکاران از آتش مشتعل است. نهج الفصاحه

حدیث۶۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الحسد لیأکل الحسنات کما تأکل النّار الحطب؛ حسد نیکی ها را می خورد چنان که آتش هیزم را می خورد. نهج الفصاحه

حدیث۶۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ ابن آدم لحریص علی ما منع؛ آدمیزاد بر چیزی که از آن منع شده سخت حریص است. نهج الفصاحه

حدیث۶۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أبخل النّاس من بخل بالسّلام و أعجز النّاس من عجز عن الدّعاء؛ بخیل ترین مردم آن کس است که از سلام دادن بخل ورزد و ناتوان ترین مردم کسی است که از دعا ناتوان باشد. نهج الفصاحه

حدیث۶۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا أخبرک بأهل النّار؟ کلّ جعظریّ جوّاظ مستکبر جمّاع منوع؛ می خواهی تو را از اهل جهنم خبر دهم؟ هر کس که خود پسند و خود خواه و متکبر و حریص و بخیل باشد. نهج الفصاحه

حدیث۶۸۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکبر الکبائر سوء الظّنّ باللّه؛ بدترین گناهان بزرگ بدگمانی به خداست. نهج الفصاحه

حدیث۶۸۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکبر الکبائر الإشراک باللّه و قتل النّفس و عقوق الوالدین و شهاده الزور؛ بزرگترین گناهان بزرگ شرک به خدا و قتل نفس و بد رفتاری با پدر و مادر و شهادت دروغ است. نهج الفصاحه

حدیث۶۸۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أقلّ النّاس لذّه الحسود. لذت حسود از همه کس کمتر است. نهج الفصاحه

حدیث۶۸۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أقلّ النّاس راحه البخیل؛ آسایش بخیل از همه کس کمتر است. نهج الفصاحه

حدیث۶۸۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفقر النّاس الطّامع؛ طمع کار از همه مردم فقیرتر است. نهج الفصاحه

حدیث۶۸۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أغنی النّاس من لم یکن للحرص أسیرا؛ بی نیازتر از همه مردم کسی است که در بند آز نباشد. نهج الفصاحه

حدیث۶۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعظم الظّلم ذراع من الأرض ینتقصه المرء من حقّ أخیه لیست حصاه أخذها إلّا طوّقها یوم القیامه؛ بزرگترین ستمها آن است که مردی یک ذراع زمین از حق برادر خویش بگیرد، هر ریگی که بدین طریق در تصرف او در آید روز رستاخیز در گردن او طوقی می شود. نهج الفصاحه

حدیث۶۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اشتدّ غضب اللّه علی من ظلم من لا یجد ناصرا غیر اللّه؛ آن کس که بر بی نوائی که بجز خدا پناهی ندارد ستم می کند خشم خدا نسبت به او بسیار سخت است. نهج الفصاحه

حدیث۶۸۸

لّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحریص الّذی یطلب المکسبه من غیر حلّها؛ حریص آن است که سود به نامشروع جوید. نهج الفصاحه

حدیث۶۸۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجنّه حرام علی کلّ فاحش أن یدخلها؛ دخول بهشت بر مردم بدزبان، حرام است. نهج الفصاحه

حدیث۶۹۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اشتدّ غضب اللّه علی الزّناه؛ خشم خدا نسبت به زناکاران بسیار سخت است. نهج الفصاحه

حدیث۶۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أربع لا یدخل بیتا واحده منها إلا خرب و لم یعمر بالبرکه: الخیانه و السّرقه و شرب الخمر و الزّنا؛ چهار چیز است که هر یک از آنها در خانه ای در آید خراب شود و به برکت آباد نگردد، خیانت و دزدی و شرابخواری و زنا. نهج الفصاحه

حدیث۶۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أربع حقّ علی اللّه تعالی أن لا یدخلهم الجنّه و لا یذیقهم نعیمها: مدمن خمر و آکل الرّبا و آکل مال الیتیم بغیر حقّ و العاقّ لوالدیه؛ چهار کس را خداوند به بهشت درنیارد و از نعیم آن نچشاند، شرابخوار و رباخوار و آن کس که مال یتیم بناحق خورد و آن کس که که پدر و مادر از او ناخشنود باشند. نهج الفصاحه

حدیث۶۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أربعه یبغضهم اللّه تعالی: البیّاع الحلّاف و الفقیر المختال و الشّیخ الزّانی و الإمام الجائر؛ چهار کس را خداوند دشمن دارد، فروشنده قسم خور، فقیر متکبر و پیر زنا کار و پیشوای ستمگر. نهج الفصاحه

حدیث۶۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا لم تستحیی فاصنع ما شئت؛ وقتی حیا نداری هر کار می خواهی بکن. نهج الفصاحه

حدیث۶۹۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا ظهر الزّنا و الرّبا فی قریه فقد أحلّوا بانفسهم عذاب اللّه؛ وقتی زنا کاری و ربا خواری در دهکده ای آشکار شود، مردم آن عذاب خدا را بخود خریده اند. نهج الفصاحه

حدیث۶۹۶

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا تطیّبت المرأه لغیر زوجها فإنّما هو نار و شنار؛ وقتی زنی برای کسی جز شوهر خود بوی خوش بکار برد، مایه آتش و عار است. نهج الفصاحه

حدیث۶۹۷

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا استعطرت المرأه فمرّت علی القوم لیجدوا ریحها فهی زانیه؛ اگر زنی خود را معطر کند و بر مردمی بگذرد که بوی او را دریابند، زناکار است. نهج الفصاحه

حدیث۶۹۸

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أخشی ما خشیت علی أمّتی کبر البطن و مداومه النّوم و الکسل و ضعف الیقین؛ بر امت خویش، بیشتر از هر چیز، از شکم پرستی و پر خوابی و بیکار گی و بی ایمانی بیمناکم. نهج الفصاحه

حدیث۶۹۹

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أخاف علی أمّتی من بعدی ثلاثا: ضلاله الأهواء و اتّباع الشّهوات فی البطون و الفروج و الغفله بعد المعرفه؛ پس از خودم بر امتم از سه چیز بیم دارم، گمراهی هوسها و پیروی خواهشهای شکمها و فرجها و غفلت

پس از معرفت. نهج الفصاحه

حدیث۷۰۰

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: احتکار الطّعام بمکّه إلحاد؛ احتکار خوردنی ها در مکه کفر است. نهج الفصاحه

حدیث۷۰۱

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اجتنبوا التّکبّر فإنّ العبد لا یزال یتکبّر حتّی یقول اللّه تعالی أکتبوا عبدی هذا فی الجبّارین؛ از تکبر بپرهیزید زیرا بنده همین که به تکبر خو گرفت خداوند می گوید این بنده را در شمار گردن کشان بشمار آرید. نهج الفصاحه

حدیث۷۰۲

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اجتنبوا الخمر فإنّها مفتاح کلّ شرّ؛ از شراب بگریزید که کلید همه بدیهاست. نهج الفصاحه

حدیث۷۰۳

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِتَّقُوا الشُّحّ فَإنَّ الشُّحّ أهلَکَ مَن کانَ قَبلَکُم وَ حَمَلَهُم عَلَی أن سَفَکُوا دِماءَهُم وَ استَحَلُّوا مَحارِمَهُم؛ از بخل بپرهیزید زیرا که بخل پیشینیان را هلاک کرد و آنها را وادار کرد که به خون یکدیگر دست بیالایند و محارم خویش را حلال شمارند. نهج الفصاحه

حدیث۷۰۴

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أتَدرُونَ مَا العِضَّهُ؟.. نَقلُ الحَدیثِ مِن بَعضِ النّاسِ إلَی بَعضٍ لِیُفسِدُوا بَینَهُم؛ آیا می دانید سخن چینی چیست؟ سخن چینی آن است که سخنی را از کسان پیش دیگران نقل کنند و میان آنها را بهم بزنند. نهج الفصاحه

حدیث۷۰۵

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أبغَضُ الرِّجالِ إلَی اللّهِ الألَدُ الخَصِمُ؛ منفورترین مردان در پیش خدا مرد لجوج و ستیزه جوست. نهج الفصاحه

حدیث۷۰۶

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: آیَهُ المُنافِقِ ثَلاثٌ، إذا حَدَّثَ کَذِبَ وَ إذا وَعَدَ أخلَفَ وَ إذا ائتَمَنَ خانَ؛ نشان منافق سه چیز است، سخن به دروغ گوید، از وعده تخلف کند و در امانت خیانت نماید. نهج الفصاحه

حدیث۷۰۷

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: آفَهُ الشَّجاعَهِ البَغیُ وَ آفَهُ الحَسَبِ الإفتِخارُ وَ آفَهُ السَّماحَهِ المَنُّ وَ آفَهُ الجَمالِ الخَیلاءُ وَ آفَهُ الحَدیثِ الکَذِبُ وَ آفَهُ العِلمِ النِّسیانُ وَ آفَهُ الحِلمِ السَّفَهُ وَ آفَهُ الجُودِ السَّرفُ وَ آفَهُ الدِّینِ الهَوَی؛ سرکشی آفت شجاعت است، تفاخر آفت شرافت است، منت آفت سماحت است، خود پسندی آفت جمال است، دروغ آفت سخن است فراموشی آفت دانش است، سفاهت آفت بردباری است، اسراف آفت بخشش است، هوس آفت دین است. نهج الفصاحه

حدیث۷۰۸

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: شرک در میان مردم از جنبش مورچه بر روپوش سیاه در شب تار نهان‌تر است. (تحف‌العقول/۵۱۷)

حدیث۷۰۹

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: همه‌ی پلیدی‌ها در یک خانه نهاده شده و کلید آن دروغ قرار داده شده است. (بحارالانوار/۷۵/۳۷۸)

حدیث۷۱۰

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: فرزند خردسالی که به پدر گستاخی کند، چون بزرگ شد عاق و ناسپاس او گردد. (تحف‌العقول/۵۲۰)

حدیث۷۱۱

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: بئس العبد عبد یکون ذا وجهین و ذا لسانین ، یطری أخاه شاهدا ، و یأکله غائبا ، إن أعطی حسده ، و إن ابتلی خانه؛ چه بد است آن بنده خدا که دورو و دو زبان است . در حضور برادرش او را می ستاید ، و در غیاب او بدگوئیش می کند . اگر عطایی به برادرش رسد حسد برد ، و اگر گرفتار گردد او را وانهد . تحف العقول ، ص ۵۱۸

حدیث۷۱۲

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: أقل الناس راحهٔ الحقود؛ کم آسایشترین مردم کینه ورز است . تحف العقول ، ص ۵۱۹

حدیث۷۱۳

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: حسد، نابودکننده‌ی خوبی‌هاست. (مسند الامام‌الهادی(ع)/۳۰۲)

حدیث۷۱۴

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: از نشانه‌های غرور نسبت به خدا آن است که بنده، استمرار و اصرار بر گناه داشته باشد و در همان حال، آرزومند بخشایش الهی باشد. (حیاه‌الامام‌علی‌الهادی(ع)/۱۶۴)

حدیث۷۱۵

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: طمع، سرشتی ناپسند است. (بحارالانوار/۶۹/۱۹۹)

حدیث۷۱۶

امـام هـادی(علیـه السـلام) می‌فرماینـد: خودپسـندی بازدارنـده‌ی از طلـب علـم و فراخواننـده‌ی بـه سـوی پسـتی و نـادانی اسـت. (بحارالانوار/۷۲/۱۹۹)

حدیث۷۱۷

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: ستیزه‌جویی و جدال لفظی، دوستی دیرین را تباه می‌سازد. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۰)

حدیث۷۱۸

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: سرزنش و تندی کردن، کلید دشواری‌های سنگین است. (بحارالانوار/۷۵/۳۶۹)

حدیث۷۱۹

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: خشم بر زیردستان، از پستی است. (مسند الامام‌الهادی(ع)/۳۰۴)

حدیث۷۲۰

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: بخل، نکوهیده‌ترین خوی‌هاست. (مسند الامام‌الهادی(ع)/۳۰۲)

حدیث۷۲۱

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: الحسد ماحق الحسنات؛ حسد نیکوییها را نابود سازد . مسند الامام الهادی ، ص ۳۰۲

حدیث۷۲۲

امام هادی (علیه السـلام) می فرمایند: الهزل فکاهة السـفهاء و صـناعة الجهال؛ مسخرگی ، تفریح سفیهان و کار جاهلان است . مسند الامام الهادی ، ص ۳۰۴

حدیث۷۲۳

امام هادی (علیه السـلام) می فرماینـد: المراء یفسـد الصداقة القدیمـة و یحلل العقـدة الوثیقـة ، و أقل ما فیه أن تکون فیه المغالبـة ، و المغالبـة أس أسـباب القطیعـة؛ جـدال ، دوستی قدیمی را تباه می کند و پیوند محکم را می گسـلد و کمترین چیزی که در آن اسـت کوشش برای غلبه بر دیگری است ، که آن هم ریشه علتهای جدایی می باشد . مسند الامام الهادی ، ص ۳۰۴

حدیث۷۲۴

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: خداوند ، دشنام گوی بی آبرو را دشمن دارد . بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۶

حدیث۷۲۵

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: پلیدترین کسبها ، کسب رباست . بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۵ ، ص ۱۴۷

حدیث۷۲۶

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: خداوند از بخیلی که با اصرار گدایی کند(انتظار بخشش از دیگران داشته باشد) بیزار است. (بحارالانوار/۷۵/۱۴۰)

حدیث۷۲۷

امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: هلاکت و نابودی دین و ایمان هر شخص در سه چیز است: تکبّر، حرص، حسد. تکبّر سبب نابودی دین و ایمان شخص می باشد و به وسیله تکبّر شیطان ـ با آن همه عبادت ملعون گردید. حرص و طمع دشمن شخصیّت انسان است، همان طوری که حضرت آدم – علیه السلام – به وسیله آن از بهشت خارج شد. حسد سبب همه خلاف ها و زشتی ها است و به همان جهت قابیل برادر خود هابیل را به قتل رساند. اعیان الشّیعۀ، ج ۱، ص ۵۷۷

حدیث۷۲۸

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : السُّکْرُ أرْبَعُ السُّکْراتِ: سُکْرُ الشَّرابِ، وَسُکْرُ الْمالِ، وَسُکْرُ النَّوْمِ، وَسُکْرُ الْمُلْکِ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: مستی در چهار چیز است: مستی از شراب (و خمر)، مستی مال و ثروت، مستی خواب، مستی ریاست و مقام. بحارالأنوار، ج ۷۳، ص ۱۴۲، ح ۱۸

حدیث۷۲۹

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : اِعْجابُ الْمَرْءِ بِنَفْسِهِ دَلیلٌ عَلی ضَعْفِ عَقْلِهِ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: فخر کردن انسان به خودش، نشانه کم عقلی او می باشد. الکافی، ج ۱، ص ۲۷

حدیث۷۳۰

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : مَنْ اَصابَ مِنْ إمْرَأة نَظْرَةً حَراماً، مَلاَءَاللّهُ عَیْنَیْهِ ناراً ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هرکس نگاه حرامی به زن نامحرمی بیفکند، خداوند چشم های او را پر از آتش می گرداند. مستدرک الوسائل، ج ۱۴، ص ۲۷۰، ح ۱۶۶۸۵

حدیث۷۳۱

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: من شرب الخمر فسکر منها لم یقبل الله صلاته اربعین یوما فان ترک الصلاة فی هذه الایام ضوعف علیه العذاب لترک الصلاة؛ کسی که شراب بنوشد و مست شود، تا چهل روز نماز او قبول نیست ، پس اگر نمازی را دراین

روزها ترک کند عقاب و کیفر وی نیز چند برابر است . (ثواب الاعمال ، ص ۵۵۱)

حدیث۷۳۲

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : من اکل لقمهٔ حرام لم تقبل له صلوهٔ اربعین لیلهٔ و لم تستجب له دعوهٔ اربعین صباحا؛ کسی که لقمه حرام بخورد، تا چهل شب نماز او قبول نمی شود و دعای وی نیز تا چهل روز به اجابت نمی رسد. (دارالسلام نوری ، ج ۴، ص ۲۱۳)

حدیث۷۳۳

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : هر کس درصدد عیب‌جویی برادر مؤمنش برآید، تا با آن روزی او را سرزنش کند، مشمول این آیه است: کسانی که دوست دارند، زشتی‌ها در میان مردم با ایمان شیوع پیدا کند، عذاب دردناکی برای آنان در دنیا و آخرت خواهد بود و خداوند می‌داند و شما نمی‌دانید. مستدرک الوسایل، ج ۹، ص ۱۱۰، ح ۱۰۳۷۹.

حدیث۷۳۴

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : از بزرگ‌ترین جادو، سخن‌چینی است؛ زیرا با سخن‌چینی، میان دوستان جدایی می‌افتد، دوستان یکدل با هم دشمن می‌شوند، به واسطه آن خون‌ها ریخته می‌شود، خانه‌ها ویران می گردد و پرده‌ها دریده می‌شود. سخن‌چین، بدترین کسی است که روی زمین راه می‌رود. بحارالأنوار، ج ۶۳، ص ۲۱، ح ۱۴.

حدیث۷۳۵

اذَا اتَّهَمَ الْمُؤْمِنُ اَخاهُ اِنْماثَ الایمانُ مِنْ قَلْبِهِ کَما یَنْماثُ الْمِلْحُ فِی الْماءِ؛ هرگاه مؤمن به برادر [دینی] خود تهمت بزند، ایمان در قلب او از میان می‌رود، همچنان که نمک در آب، ذوب می‌شود. کافی، ج ۲، ص ۳۶۱، ح ۱ .

حدیث۷۳۶

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : بِئْسَ الْقَرینُ الغَضَبُ: یُبدِی الْمَعائِبَ وَ یُدْنِی الشَّرَّ وَ یُباعِدُ الْخَیْرَ ؛ خشم، بدترین همراه است: عیب‌ها را آشکار، بدی‌ها را نزدیک و خوبی‌ها را دور می کند. غرر الحکم، ح ۴۴۱۷.

حدیث۷۳۷

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : مَنِ اسْتَبَدَّ بِرَأْیِهِ هَلَکَ وَ مَنْ شاوَرَ الرِّجالَ شارَکَها فی عُقولِها ؛ هر کس خودرأی باشد، هلاک می‌شود و هر کس با افراد صاحب‌نظر مشورت کند، در عقل آنان شریک می‌شود. نهج البلاغه، قصار ۱۶۱.

حدیث۷۳۸

امام سجاد علیه‌السلام می فرمایند : وَ الذُّنُوبُ الّتی تُنْزِلُ النِّقَمَ عِصْیانُ الْعارِفِ بِالْبَغیِ وَ التَطاوُلُ عَلَی النّاسِ وَ الاِستِهْزاءُ بِهِمْ وَ السُّخْرِیَّهُ مِنْهُمْ ؛ گناهانی که باعث نزول عذاب می‌شوند، عبارت‌اند از: ستم کردن شخص از روی آگاهی، تجاوز به حقوق مردم، و دست

انداختن و مسخره کردن آنان. معانی الاخبار ، ص ۲۷۰ .

حدیث۷۳۹

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند : اَلذَّنْبُ شومٌ عَلی غَیْرِ فاعِلِهِ اِنْ عَیَّرَهُ ابْتُلِیَ بِهِ وَ اِنْ اَغْتابَهُ أَثِمَ وَ اِنْ رَضیَ بِهِ شارَکَهُ؛ گناه برای غیر گناهکار نیز شوم است، اگر گنهکار را سرزنش کند به آن مبتلا می‌شود، اگر از او غیبت کند گنهکار شود و اگر به گناه او راضی باشد، شریک وی است. نهج الفصاحه، ح ۱۶۲۳.

حدیث۷۴۰

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند : آیا شما را از کم شباهت‌ترینتان به خودم آگاه نسازم؟ عرض کردند: چرا، ای رسول خدا! فرمودند: زشتگویِ بی‌آبرویِ بی‌شرم، بخیل، متکبر، کینه‌توز، حسود، سنگدل، کسی که هیچ امیدی به خیرش و امانی از شرش نیست. کافی، ج ۲، ص ۲۹۱، ح ۹ .

حدیث۷۴۱

امام علی علیه السلام : لا یَسْتَطیعُ اَنْ یَتَّقیَ اللّهَ مَنْ خَاصَمَ؛ هر کس ستیزه جوست، قدرت تقوای الهی را ندارد. نهج البلاغه، حکمت ۲۹۸ .

حدیث۷۴۲

پیامبر صلی‌اللهعلیه‌وآله : ثَلاثٌ مَنْ کُنَّ فیهِ فَهِیَ راجِعَةٌ عَلی صاحِبِها: اَلْبَغْیُ وَ الْمَکْرُ وَ النَّکْثُ؛ سه چیز است که در هر کس باشد [آثارش] به خود او بر می گردد: ستم کردن، فریب دادن و پیمان شکنی. نهج الفصاحه، ح ۱۲۸۱.

حدیث۷۴۳

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: در نامه‌ی رسول خدا [چنین] یافتم : هر گاه پس از من زنا فاش شود ، مرگ ناگهانی بسیار گردد. (من لایحضره الفقیه ج ۱ ص ۵۲۴ ح ۱۴۸۸)

حدیث۷۴۴

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هرگاه پنج چیز در میان شما فاش شود ، پنج چیز به شما راه یابد : هر گاه زنا در میان شما فاش شود ، زلزله رخ دهد. (وسائل الشیعه ج ۹ ص ۲۶ ح ۱۱۴۳۱)

حدیث۷۴۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر گاه امت من ربا خورند ، زلزله رُخ دهد. (کنز العمال : ج ۱۴ ص ۲۸۰ ح ۳۸۷۳۱)

حدیث۷۴۶

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: از [وقوع] غرق [یا دفن] شدن و مسخ و زلزله چاره ای نیست ! عرض کردند : ای رسول خدا ! آیا در این امت ؟ فرمودند: آری ، هنگامی که زنان خوانندگی کنند ، و زنا را حلال شمارند ، و ربا خورند ، و شکار در حرم را حلال گردانند ، و لباس ابریشم پوشند ، و مردان به مردان و زنان به زنان بسنده کنند (یعنی : هم جنس بازی کنند). (مستدرک الوسائل : ج ۶ ص ۱۸۸ ح ۶۷۳۷)

حدیث۷۴۷

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: اِنَّ الْاِخْتِلافَ وَ التَّنازُعَ وَ التَّثَبُّطَ مِنْ أمْرِ الْعَجْزِ وَ الضَّعْفِ وَ هُوَ مِمّا لا یُحِبُّهُ اللّه‌وَ لا یُعْطی عَلَیْهِ النَّصْرَ وَ الظَّفَرَ؛ اختلاف و کشمکش و پشت هم اندازی، از ناتوانی و سستی است و خداوند نه آن را دوست دارد و نه با آن یاری و پیروزی می‌دهد. بحارالأنوار، ج ۲۰، ص ۱۲۶، ح ۵۰.

حدیث۷۴۸

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: اَلرّاشی وَ الْمُرْتَشی فِی النّارِ؛ رشوه دهنده و رشوه گیرنده در آتشند. کنزالعمال، ح ۱۵۰۷۷.

حدیث۷۴۹

امام علی علیه السلام می فرمایند: شَرُّ النّاسِ مَنْ کانَ مُتَتَبِّعا لِعُیوبِ النّاسِ عَمِیّا لِمَعایِبِهِ؛ بدترین مردم کسی است که در پی عیوب مردم باشد و عیوب خود را نبیند. غررالحکم، ج ۴، ص ۱۷۶، ح ۵۷۳۹.

حدیث۷۵۰

شَرُّ النّاسِ مَنْ یَغُشُّ النّاسَ؛ بدترین مردم کسی است که دیگران را فریب می‌دهد. غررالحکم، ج ۴، ص ۱۶۴، ح ۵۶۷۷.

حدیث۷۵۱

امام علی علیه السلام می فرمایند: شَرُّ النّاسِ مَنْ کافی عَلَی الْجَمیلِ بِالْقَبیحِ؛ بدترین مردم کسی است که در برابر خوبی، بدی نماید. غررالحکم، ج ۴، ص ۱۷۸، ح ۵۷۵۰.

حدیث۷۵۲

امام علی علیه السلام می فرمایند: شَرُّ النّاسِ مَنْ لا یَقْبَلُ الْعُذرَ وَ لا یُقیلُ الذَّنْبَ؛ بدترین مردم کسی است که عذر را نمی‌پذیرد و گناه را نمی‌بخشد. غررالحکم، ج ۴، ص ۱۶۵، ح ۵۶۸۵.

حدیث۷۵۳

امام علی علیه السلام می فرمایند: شَرُّ النّاسِ مَنْ یَبْتَغِی الْغَوائِلَ لِلنّاسِ؛ بدترین مردم کسی است که بدخواه دیگران باشد. غررالحکم، ج ۴، ص ۱۷۶، ح ۵۷۴۱.

حدیث۷۵۴

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: شَرُّ النّاسِ الظّانُّونَ وَ شَرُّ الظّانِّینَ الْمُتَجَسِّسونَ وَ شَرُّ الْمُتَجَسِّسینَ القَوّالونَ وَ شَرُّ القَوّالینَ الهَتّاکونَ؛ بدترین مردم، بدگمانانند و بدترین بدگمانان تجسس کنندگانند و بدترین تجسس کنندگان بازگو کنندگانند و بدترین بازگو کنندگان پرده‌درانند. مستدرک الوسائل، ج ۹، ص ۱۴۷، ح ۱۵.

حدیث۷۵۵

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: مِنْ شَرِّ نِسائِکُمْ؛ الذَّلیلَةُ فی اَهْلِها، العَزیزَةُ مَعَ بَعلِها، العَقیمُ الحَقُودُ الَّتی لا تَتَوَرَّعُ عَن قَبیحٍ، المُتَبَرِّجَةُ اذا غابَ عَنْها زَوْجُها، الحِصانُ مَعَهُ اذا حَضَرَ، الَّتی لا تَسمَعُ قَولَهُ، وَ لا تُطیعُ اَمْرَهُ، فَاِذا خَلابِها تَمَنَّعَتْ تَمَنُّعَ الصَّعْبَةِ عِندَ رُکُوبِها، وَ لا تَقْبَلُ لَهُ عُذرا وَ لا تَغْفِرُ لَهُ ذَنْبا؛ از بدترین زنان شما، زنی است که در میان خویشاوندان خود، خوار و در برابر شوهر خود سرسخت باشد، نازا و کینه‌توز بوده، از زشتی‌ها دوری نکند، در غیاب شوهرش زینت خود را نمایش دهد ولی در حضور او از این کار خودداری کند، از شوهرش حرف‌شنوی نداشته باشد و امر او را اطاعت نکند، در خلوت با او چون شتری سرکش بهره ندهد و هیچ عذری را از شوهرش نپذیرد و هیچ خطایی را از او نبخشد. من لا یحضره الفقیه، ج ۳، ص ۳۹۱، ح ۴۳۷۶.

حدیث۷۵۶

امام علی علیه السلام می فرمایند: شَرُّ النّاسِ مَنْ یَخْشَی النّاسَ فی رَبِّهِ وَ لا یَخْشی رَبَّهُ فِی النّاسِ؛ بدترین مردم کسانی هستند که در اطاعت از خدا از مردم بترسند ولی در اطاعت از مردم از خدا نترسند. غررالحکم، ج ۴، ص ۱۷۶، ح ۵۷۴۰.

حدیث۷۵۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: شَرُّ النّاسِ مَنْ اَکْرَمَهُ النّاسُ اتِّقاءَ شَرِّهِ؛ بدترین مردم کسی است که دیگران از ترس شرش به او احترام بگذارند. مکارم الاخلاق، ص ۴۳۳.

حدیث۷۵۸

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: یا عَلیُّ شَرُّ النّاسِ مَنِ اتَّهَمَ اللّه فی قَضائِهِ؛ ای علی، بدترین مردم کسانی هستند که خداوند را در قضا و قدرش (به بی عدالتی) متهم کنند. الفقیه، ج ۴، ص ۳۶۳، ح۳.

حدیث۷۵۹

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: یا عَلیُّ، شَرُّ النّاسِ مَنْ باعَ آخِرَتَهُ بِدُنْیاهُ وَ شَرٌّ مِنْ ذلِکَ مَنْ باعَ آخِرَتَهُ بِدُنْیا غَیْرِهِ؛ ای علی، بدترین مردم کسی است که آخرت خود را به دنیای خود بفروشد و بدتر از او کسی است که آخرت خود را به دنیای دیگری بفروشد. بحارالأنوار، ج ۷۷، ص ۴۶، ح ۳.

حدیث۷۶۰

امام علی علیه السلام می فرمایند: شَرُّ النّاسِ مَنْ لا یَعْتَقِدُ الْاَمانَةَ وَ لا یَجْتَنِبُ الْخیانَةَ؛ بدترین مردم کسی است که پایبند به امانت نباشد

و از خیانت دوری نکند. غررالحکم، ج۴، ص۱۷۵، ح ۵۷۳۴.

حدیث۷۶۱

امام علی علیه السلام می فرمایند: شَرُّ النّاسِ مَنْ لا یَعْفو عَنِ الزَّلَّهِ وَ لا یَسْتُرُ الْعَوْرَهَ؛ بدترین مردم کسی است که خطا را نمی‌بخشد و عیب (دیگران) را نمی‌پوشاند. غررالحکم، ج۴، ص۱۷۵، ح ۵۷۳۵.

حدیث۷۶۲

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله : مَنْ حَبَسَ عَنْ اَخیهِ الْمُسْلِمِ شَیْئا مِنْ حَقِّهِ حَرَّمَ اللّه عَلَیْهِ بَرَکَهَ الرِّزْقِ اِلّا اَنْ یَتوبَ؛ هر کس چیزی از حقّ برادر مسلمان خود را نگه دارد [و به او ندهد]، خداوند، برکت روزی را بر او حرام می کند، مگر آن که توبه کند [و جبران نماید]. (من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۱۵، ح ۴۹۶۸ .)

حدیث۷۶۳

امام علی علیه‌السلام : عِنْدَ فَسادِ النِّیَّهِ تَرْتَفِعُ الْبَرَکَهُ؛ هرگاه نیّت‌ها فاسد باشد، برکت از میان می‌رود. غررالحکم، ح ۶۲۲۸

حدیث۷۶۴

امام هادی علیه‌السلام : اَلغَضَبُ عَلی مَن تَملِکُ لُؤمٌ؛ بر زیردستان خشمگین شدن نشانه پَستی است. بحارالأنوار، ج۷۸، ص ۳۷۰، ح ۴.

حدیث۷۶۵

امام صادق علیه‌السلام : اَلْغَضَبُ مِفْتاحُ کُلِّ شَرٍّ؛ خشم کلید همه بدی‌هاست. کافی، ج۲، ص ۳۰۳، ح۳.

حدیث۷۶۶

امام علی علیه‌السلام : شِدَّهُ الْغَضَبِ تُغَیِّرُ الْمَنْطِقَ وَتَقْطَعُ مادَّهَ الْحُجَّهِ وَتُفَرِّقُ الْفَهْمَ؛ خشم شدید، چگونگی گفتار را تغییر می‌دهد، اساس استدلال را بر هم می‌ریزد و تمرکز فکری را از بین می‌برد. بحارالأنوار، ج ۷۱، ص ۴۲۸ .

حدیث۷۶۷

امام علی علیه‌السلام : بِئسَ القَرینُ الغَضَبُ: یُبدِی الْمَعائِبَ وَیُدْنِی الشَّرَّ وَیُباعِدُ الخَیْرَ؛ خشم هم‌نشین بسیار بدی است: عیب‌ها را آشکار، بدی‌ها را نزدیک و خوبی‌ها را دور می کند. غررالحکم، ج۳، ص ۲۵۷، ح۴۴۱۷.

حدیث۷۶۸

امام سجاد(علیه السلام) می فرمایند: ایاک والکسل والضجر فانهما مفتاح کل شر؛ از تنبلی و کم حوصلگی بپرهیز؛ زیرا این دو، کلید هر کار زشتی است. سیره پیشوایان، مهدی پیشوایی، صص۴۲۷و۴۲۸.

حدیث۷۶۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تندخویی را واگذار و در دلیل و برهان اندیشه کن و از شتابکاری و بیهوده گویی خود داری کن تا از لغزش ایمن گردی. (غررالحکم ، باب تندی)

حدیث۷۷۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تند خویی نوعی دیوانگی است زیرا شخص تندخو پشیمان شود و اگر پشیمان نشود دیوانگی او محکم و استوار شده است. (غررالحکم ، باب تندی)

حدیث۷۷۱

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: هیچ نادانی مانند اسراف کردن نیست. (غررالحکم ، باب تبذیر و اسراف)

حدیث۷۷۲

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: اسراف نشانه و سرآغاز فقر و نیازمندی است. (غررالحکم ، باب تبذیر و اسراف)

حدیث۷۷۳

حضرت محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: یکی از اقسام اسراف این است که هر چه می خواهی بخوری. (نهج الفصاحه ، ح ۹۱۸)

حدیث۷۷۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خود رأی نباش که هر که خود رأی شد نابود گشت. (غررالحکم ، باب استبداد)

حدیث۷۷۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که استبداد رأی داشته باشد خود را به خطر انداخته و در معرض نابودی قرار دهد. (غررالحکم ، باب استبداد)

حدیث۷۷۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که استبداد رأی دارد، پایمال کردن او بر دشمنانش آسان باشد. (غررالحکم ، باب استبداد)

حدیث۷۷۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که استبداد رأی دارد بی باکانه خود را در اشتباه و غلط اندازد. (غررالحکم ، باب استبداد)

حدیث۷۷۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : شخص بد زبان ادب ندارد. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۷۷۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : با بی ادبی شرافتی به جا نماند. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۷۸۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : کسی که ادبش کم شد، بدی هایش بسیار است. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۷۸۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : از خلق و خوی افراد نادان و بی تجربه است که خود یا دیگران را برای احتکار به رنج و تعب وادارند. باب احتکار

حدیث۷۸۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : احتکار شیوه و طریقه بدکاران و گنه کاران است. باب احتکار

حدیث۷۸۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : احتکار کننده از نعمت خود محروم و بی بهره خواهد ماند. باب احتکار

حدیث۷۸۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : احتکار به حرمان و بی بهره ماندن (محتکر) انجامد. باب احتکار

حدیث۷۸۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : احتکار پستی آورد. باب احتکار

حدیث۷۸۶

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : سرکشی آفت شجاعت است , تفاخر آفت شرافت است , منّت آفت سماحت است ؛ خودپسندی آفت جمال است , دروغ آفت سخن است , فراموشی آفت دانش است , سفاهت آفت بردباری است , اسراف آفت بخشش است , هوس آفت دین است. (نهج الفصاحه ، ح ۱)

حدیث۷۸۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: لغزشگاه خرد، بیشتر در زیر برق طمع است . نهج البلاغه

حدیث۷۸۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آزمند همواره فقیر است هر چند تمام دنیا را مالك شود. (شرح غررالحکم ، ج ۲، ص ۳۹)

حدیث۷۸۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: انسان حریص، برده آزمندی ها است. (شرح غررالحکم ، ج ۱، ص ۱۶۵)

حدیث۷۹۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: شیوه افراد پست و نادان بی تجربه، آزار کریمان و آزادگان است. غررالحکم ، باب آزار

حدیث۷۹۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: شیوه انسانهای بد، آزار کردن رفیقان است. غررالحکم ، باب آزار

حدیث۷۹۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آزار کردن خشم به بار آرد. غررالحکم ، باب آزار

حدیث۷۹۳

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: شش چیز است که اعمال خوب را نابود می کند , اشتغال به عیب خلایق , سنگدلی و دنیا پرستی و بی شرمی و درازی آرزو و ستم گری که بس نکند. (نهج الفصاحه ، ح ۱۷۳۶)

حدیث۷۹۴

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: از اهمال (سستی و کوتاهی) و طول امل (آرزو) بپرهیزید که موجب هلاکت اقوام است. (نهج الفصاحه ، ح ۹۸۵)

حدیث۷۹۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : وقتی زنی برای کسی جز شوهر خود بوی خوش بکار برد مایه آتش و عار است. نهج الفصاحه ، حدیث ۱۸۸

حدیث۷۹۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اندکی از حرص (که در انسان باشد) آدمی را بر طمع بسیار وادار می کند. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۷۹۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نمایانگر بدی مرد، حرص بسیار و طمع سخت و زیاد او است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۷۹۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حریص را راحت و آسوده نخواهی دید. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۷۹۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم حریص و آزمند ، شرم و حیاء ندارد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۰۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مبادا حرص بر شکیبایی و صبر شما چیره شود. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۰۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نفس انسانی را چیزی همچون حرص خوار نگرداند ، آبرو را چیزی مانند بخل زشت و معیوب نسازد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۰۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که حرص و آزش زیاد شد بدبختی و شقاوتش زیاد گردد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۰۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم حریص و آزمند توانگری و بی نیازی ندارد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۰۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هیچ گاه شخص آزمند را خوشنود نخواهی دید. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۰۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر چیزی بذر و دانه ای دارد ، و بذر شرّ و بدی ، حرص بسیار است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۰۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که بر دنیا حرص ورزد نابود گردد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۰۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که آزمند و حریص باشد از اهانت و خوار کردن (دیگران یا نفس خود) در امان نیست. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۰۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که حرصش زیاد باشد یقین او اندك است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۰۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که حرص ورزد بدبخت و گرفتار شود. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۱۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که دچار حرص بسیار گردد ، در حال توانگری خوار می گردد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۱۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که حرص و آزش بسیار شود قدر و مرتبه‌اش پست و خوار شود. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۱۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که حرص بر او چیره شود خواری اش بزرگ گردد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۱۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با حرص و آز ، عفاف و پاکدامنی نخواهد بود. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۱۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: چه بسا حریص و آزمندی که نومید گشت ، و انسان میانه روی که نومید نگشت. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۱۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص بسیار صاحب خود را بدبخت ، و کرانه او را خوار سازد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۱۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آزمند و حریص فقیر و نیازمند است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۱۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که بر مرکب حرص سوار شود او را خواهد کشت. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۱۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از حرص خود بکاه ، و به همان مقدار از روزی که برای تو مقدّر شده قناعت کن تا دین خود را نگاه داری. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۱۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص و رنج و تعب ، با هم مقرون و پیوسته اند. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۲۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بدبختی و گرفتاری در حرص است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: رنج و تعب در حرص است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۲۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بر روی شک و تردید ، و کم اعتمادی بر خدای بزرگ ، حرص و بخل پی ریزی شده است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۲۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شدت حرص از شدت شره و سستی دین است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۲۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: چه بسا حریص و آزمندی که آز و حرصش او را کشته است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۲۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بهترین مردم کسی است که حرص را از دل خود بیرون کرده ، و در راه اطاعت پروردگار خویش از هوا و هوس نافرمانی کند. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۲۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: میوه آز و حرص بسیار ، یورش بردن به سوی عیب ها و زشتی ها است. غرر الحکم ، باب

حرص (آز)

حدیث۸۲۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: میوه و ثمره حرص ، رنج و تعب است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۲۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به وسیله آز و حرص زیاد است که خلق و خوها زشت گردد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۲۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: توانگرترین توانگران، کسی است که اسیر حرص نباشد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۳۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که رنج و تعب در حرص و آز است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۳۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بدبخت ترین شما حریص ترین شماست. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۳۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از حرص زیاد بپرهیز که پارسایی را تباه کرده و به دوزخ در آورد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۳۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بپرهیز از حرص که به راستی حرص سبب زشتی دین و قرین و همراه بدی است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۳۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مرگ حتمی است ، و روزی قسمت شده است و دیر رسیدن آن شما را غمگین نکند ، زیرا نه حرص آن را پیش اندازد ، و نه عفاف و خویشتن داری آن را به تأخیر اندازد و انسان مؤمن به خویشتن داری و تحمل سزاوار و شایسته است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۳۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از آز بپرهیزید که خلق و خوی نابود کننده ای است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۳۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از آز و حرص زیاد پرهیز کن که چه بسا لقمه ای که لقمه ها را باز دارد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۳۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آز و حرص بسیار ، نفس انسانی را زشت و دین را تباه و جوانمردی را سست گرداند. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۳۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شخص آزمند ، فقیر و ندار است اگر چه تمامی دنیا را دارا شود. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۳۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص ، سر فقر و نیازمندی و اساس شرّ و بدی است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۴۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص ، خواری و پستی است برای هر کس که آن را شعار خود گرداند. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۴۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص ، از قدر و ارزش مرد بکاهد و در روزیش را نیفزاید. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۴۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: روزی ها با حرص و زیاده خواهی به دست کسی نرسد (جز آنکه خود را خسته می کند). غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۴۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شخص آزمند ، برده و اسیر خواری و پستی است و از اسارت رها نشود. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۴۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آز و حرص زیاد، از زشتی های اخلاق است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۴۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آز و حرص بسیار ، اساس هر بدی است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۴۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص ، آدمی را در بسیاری از خطاها در اندازد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۴۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آز و حرص بسیار ، در برگیرنده همه عیب های زشت است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۴۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص ، جوانمردی را سست گرداند. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۴۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص ، رنجی است همیشگی. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۵۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شخص آزمند به چیزی راضی و خوشنود نشود. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۵۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آز ، خشم را زیاد گرداند. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۵۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آز ، خوی پلیدان است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۵۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص ، یقین انسان را (به خدا و روز جزا) تباه سازد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۵۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص ، خواری و رنج است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۵۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آزمند ، خود را به رنج افکنده در چیزی که به او زیان رساند. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۵۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آز ، سر آغاز طمع است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۵۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص ، نشانه بدبختان است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۵۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شخص آزمند ، برده مطامع (و چیزهایی که مورد طمع و آز است) خواهد بود. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۵۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شخص حریص و آزمند به چیزی بسنده نکند (و پیوسته زیاده طلب است). غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۶۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آز ، انسان را به شرّ و بدی می خواند. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۶۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص نشانه فقر و نیاز است (و حریص هر چه هم ثروت داشته باشد فقیر است). غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۶۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص بر روزی نیفزاید ولی قدر و مرتبه انسان را خوار و پست گرداند. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۶۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آز و حرص خوار کننده است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۶۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: انسان حریص و آزمند ، در رنج است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۶۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: روزی (مردمان) قسمت شده است و حریص محروم (و بی بهره) است. (و تلاشش بی فایده است). غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۶۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم حسود از کسی که بدو حسد ورزیده خوشنود نشود جز به مرگ او ، یا به زوال نعمت از وی. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۶۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: زندگی کسی سخت تر از زندگی حسود و کینه توز نیست. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۶۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مؤمن ، حسود نیست. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۶۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دردی همچون حسد نیست. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۷۰

چقدر کم است راحتی و آسایش حسود. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۷۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد از خلق و خوی مردمان با تقوا نیست. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۷۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر کس حسدش بسیار شد درد و رنجش بسیار باشد. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۷۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که در دلش تقوای الهی باشد حسد در آن دل داخل نشود. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۷۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: همان گونه که زنگ آهن را می خورد تا نابودش کند ، حسد نیز تن را رنجور می سازد تا از بین ببرد. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۷۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر کس رتبه والایی دارد مورد حسد دیگران خواهد بود. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۷۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دل های خود را از حسد پاک کنید که به راستی حسد بیماری سخت و رنجوری آورد. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۷۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بدترین چیزی که مصاحب انسان گردد حسد و رشک بر دیگران است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۷۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد ، سلاح پستی است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۷۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد و دروغ و کینه را واگذار که این هر سه ، دین انسان را عیب دار ، و مرد را نابود گرداند. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۸۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اساس و سر پستی ها حسد است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۸۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: رشک بردن دوست (بر دوست خود) از بیماری دوستی (میان آن دو) است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۸۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: تهی بودن سینه از کینه و حسد ، از خوشبختی بنده (خدا) است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۸۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: میوه حسد ، بدبختی دنیا و آخرت است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۸۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم حسود ، بد رفیقی است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۸۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هنگامی که ابر حسد ورزی به یکدیگر بر جایی ببارد ، از آنجا درخت فسادگری (و فتنه و آشوب) بروید. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۸۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بدترین زندگی ها ، زندگی آدم حسود است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۸۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از حسد بپرهیز که بدترین خلق و زشت ترین خصلت و خوی شیطان است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۸۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از حسد بپرهیزید که نفس انسانی را عیبناک کند. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۸۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم حسود در گفتارش اظهار دوستی کند و در کردارش کینه خود را پنهان دارد و چنین کسی نام دوست را دارد ، و صفت دشمن را. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۹۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد عیبی است رسوا و بخلی است سنگین و گران ، بیماری حسود درمان نشود مگر با رسیدن به آرزو های خود در باره آن کس که بدو رشک برده است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۹۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسود پیوسته بیمار است اگر چه در ظاهر تن او سالم باشد. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۹۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد (چون آتشی است) که حسنات (و اعمال نیک انسان) را می خورد و می سوزاند همان گونه که آتش هیزم را می خورد (و می سوزاند.) غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۹۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد درد بی درمانی است که از بین نرود مگر به نابود شدن حسود و یا مرگ محسود. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۹۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم حسود می پندارد که زوال نعمت از کسی که بر او حسد می ورزد نعمتی است برای او (در صورتی که از زوال نعمت او چیزی به حسود نمی رسد.) غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۹۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم حسود همیشه بیمار و آدم بخیل همیشه خوار و ذلیل است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۹۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برای شخص حسود و کینه جو ، شادمانی و مسرّتی پایدار نماند. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۹۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم حسود حسرت ها و افسوس هایش بسیار و گناهانش چند برابر است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۹۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسود ، از بدیها شادمان و از شادمانی ها اندوهگین شود. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۹۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد ، شیوه و روش مردمان پست و فرومایه و دشمنان دولت هاست. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۹۰۰

حسد، بیماری است که مداوا نگردد. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۹۰۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم حسود ، بر قضا و قدر الهی خشمناك است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۹۰۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد ، دام شیطان بزرگ است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۹۰۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد ، دل را بیمار و اندوه شدید آرد. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۹۰۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسود به آقایی نرسد. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۹۰۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد، بدن را می گذارد. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۹۰۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شخص حسود را دوستی و رفاقت نیست (یعنی نمی تواند با کسی دوستی کند و اگر دوستی کرد اعتمادی به دوستی او نیست.) غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۹۰۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد ، زندگی را بر انسان سخت و دشوار کند. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۹۰۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم حسود ، همیشه بیمار است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۹۰۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ایمان از حسد بیزار است. (و هر جا که حسد باشد از آنجا بگریزد) غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۹۱۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد ، اساس همه عیب هاست. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۹۱۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کینه ، خوی حسودان است (چون حسود وقتی نتواند نعمتی را از محسود سلب کند کینه اش را به دل گیرد.) غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۹۱۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد گرفتار کردن و در بند کردن روح و جان است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۹۱۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد بدترین بیماری هاست. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۹۱۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد آدمی را رنجور می کند. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۹۱۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که با حق دشمنی کند خدای تعالی خصم (و طرف نزاع) او باشد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۹۱۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از جمله عقوق (نافرمانی و آزار پدر و مادر) ضایع کردن و تباه ساختن حقوق آنهاست. غررالحکم ، باب حقوق

حدیث۹۱۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از کمال حماقت تکبر در حال نداری و فقر است. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۹۱۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: عشوه گری و فخر بی جهت ، و لاف زدن بدون داشتن شرف و کمال از نشانه های حماقت است. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۹۱۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حماقت و بی خردی مرد شناخته شود به این که در حال فراخی زندگی و نعمت سرمست گردد و در حال رنج و محنت سخت به خواری و ذلّت افتد.(و دست نیاز پیش دیگران برد) غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۹۲۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: احمق ترین مردم کسی است که از کار نیک جلوگیری می کند و می خواهد که او را سپاس گویند و کار بد می کند و انتظار پاداش نیکو دارد. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۹۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: احمق ترین مردم کسی است که کار پستی را برای دیگران زشت بداند ولی خود بدان دچار باشد. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۹۲۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: احمق ترین مردم کسی است که گمان دارد عاقل ترین مردم است. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۹۲۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حماقت ، از میوه های جهل و نادانی است. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۹۲۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پررویی مرد (او را نزد مردمان) عیبناک کند. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۹۲۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که شرم ندارد خیری در او نیست. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۹۲۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بدترین اشرار کسی است که از مردم شرم ندارد و از خدای سبحان نمی ترسد. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۹۲۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اساس هر بدی پر رویی است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۹۲۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پرخوری از حرص پیدا شود و حرص بدترین عیبهاست. غررالحکم ، باب خوردن

حدیث۹۲۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: انسان کریم و بزرگوار کینه توز نیست. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۹۳۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کینه ، پست ترین عیب هاست. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۹۳۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کینه ، سبب بر انگیختن خشم است. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۹۳۲

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: از زنا بپرهیزید که در آن چهار خصلت است : رونق از چهره ببرد (زیبایی و شادابی) و روزی را ببرد و خدا را خشمگین کند و مایه عذاب جاودان شود. نهج الفصاحه ، حدیث ۹۹۱

حدیث۹۳۳

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: آنکه بر زنا اصرار ورزد چون بت پرست است . نهج الفصاحه ، حدیث ۳۱۱۷

حدیث۹۳۴

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که زنا کند با کسان وی (ناموس او) زنا کنند. نهج الفصاحه ، حدیث ۳۰۰۰

حدیث۹۳۵

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که زنا کند یا شراب بنوشد خدا ایمان از او بکند همچانکه انسان پیراهن از سر خویش بیرون می کند. نهج الفصاحه ، حدیث ۲۹۹۹

حدیث۹۳۶

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: زنا مایه فقر است. نهج الفصاحه ، حدیث ۱۷۱۱

حدیث۹۳۷

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: زنای چشمان نگاه نارواست. نهج الفصاحه ، حدیث ۱۷۰۴

حدیث۹۳۸

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سه کس اند که در روز قیامت خدا به سوی آنها نمی نگرد و پاکشان نمی کند و عذابی دردناك دارند : پیر زناکار و فقیر متکبّر ، و شخصـی که خدا را سرمایه خود کرده ، چیزی نخرد مگر با قسم و چیزی نخرد نفروشد مگر با قسم. نهج الفصاحه ، حدیث ۱۲۴۰

حدیث۹۳۹

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خداوند پیر زناکار و ثروتمند ستمکار و فقیر متکبّر را دشمن دارد. نهج الفصاحه ، حدیث ۷۹۵

حدیث۹۴۰

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: روز قیامت چهره زناکاران از آتش مشتعل است. نهج الفصاحه ، حدیث ۶۳۱

حدیث۹۴۱

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خشم خدا نسبت به زناکاران بسیار سخت است. نهج الفصاحه ، حدیث ۲۹۵

حدیث۹۴۲

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: وقتی زنا رواج گیرد زلزله پیدا شود ، وقتی حاکمان ستم کنند باران کم شود .

نهج الفصاحه ، حدیث ۲۱۹

حدیث۹۴۳

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: وقتی بنده ایی زنا کند ایمان از او بیرون رود و چون سایه ایی بر سرش بایستد و هنگامی که از آن دست بردارد بازمی گردد. نهج الفصاحه ، حدیث ۲۱۲

حدیث۹۴۴

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: وقتی زناکاری و رباخواری در جایی آشکار شود مردم آن عذاب خدا را به خود خریده اند. نهج الفصاحه ، حدیث ۲۱۸

حدیث۹۴۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: الْبُخْلُ عَارٌ وَ الْجُبْنُ مَنْقَصَةٌ وَ الْفَقْرُ يُخْرِسُ الْفَطِنَ عَنْ حُجَّتِهِ وَ الْمُقِلُّ غَرِيبٌ فِي بَلْدَتِهِ؛ بْخل ننگ و ترس نقصان است . و تهیدستی مرد زیرک را در برهان کُند می سازد و انسان تهیدست در شهر خویش نیز بیگانه است. نهج البلاغه، حکمت ۳

حدیث۹۴۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که از خدا ببرد و به غیر خدا پیوند کند بدبخت گشته و به رنج و تعب دچار گردد. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۹۴۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پیروز نیست آن کس که گناه بر او چیره گشته است. غررالحکم و دررالکلم ، باب گناه

حدیث۹۴۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هیچ پلیدی ، زشت‌تر از نادانی نیست. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۹۴۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی برای پستی (انسان) کافی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۹۵۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی در انسان ، از خوره در بدن زیانبار تر است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۹۵۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادان بودن به فضیلتها و کمالات ، از زشت ترین پستی ها و فرومایگی هاست. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۹۵۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی و بخل ، بدی و زیان است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۹۵۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: حرص و آز و بخل ، نتیجه و محصول نادانی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۹۵۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی ، ریشه و اساس هر بدی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۹۵۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی ، کانون شر و بدی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۹۵۶

امام صادق علیه السلام می فرمایند: مَنْ بَغی صَیَّرَ اللّه بَغْیَهُ عَلی نَفْسِهِ وَصارَتْ نُصْرَةُ اللّهِ لِمَنْ بَغی عَلَیْهِ وَمَنْ نَصَرَهُ اللّه غَلَبَ وَاَصابَ الظَّفَرَ مِنَ اللّهِ؛ هر کس ستم کند خداوند ستمش را به خود او باز می گرداند و یاری خدا نصیب کسی می گردد که به او ستم شده و کسی که خدا او را یاری کند غلبه پیدا می‌کند و از جانب خدا پیروزی نصیبش می‌شود. تحف العقول، ص ۳۱۵ .

حدیث۹۵۷

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : إنَّ الاِختِلافَ والتَّنازُعَ وَالتَّثَبُّطَ مِنْ أمْرِ الْعَجْزِ وَالضَّعْفِ وَهُوَ مِمّا لا یُحِبُّهُ اللّه وَلا یُعْطی عَلَیْهِ النَّصْرَ وَالظَّفَرَ؛ اختلاف و کشمکش و پشت هم‌اندازی، از ناتوانی و سستی است و خداوند نه آن را دوست دارد و نه با آن یاری و پیروزی می‌دهد. بحارالأنوار، ج ۲۰، ص ۱۲۶.

حدیث۹۵۸

امام صادق علیه السلام می فرمایند: اِعْلَموا اَنَّ اللّه تَعالی یُبْغِضُ مِنْ خَلْقِهِ الْمتَلَوِّنَ، فَلا تَزولوا عَنِ الْحَقِّ وَاَهْلِهِ، فَاِنَّ مَنِ اسْتَبَدَّ بِالْباطِلِ وَاَهْلِهِ هَلَکَ وَفاتَتْهُ الدُّنْیا؛ بدانید که خداوند از انسان‌هایی که دائما رنگ عوض می کنند نفرت دارد. پس از حق و اهل آن جدا نشوید، چرا که هر کس به باطل و اهل آن بپیوندد، نابود می‌شود و دنیا را هم از دست می‌دهد. امالی مفید، ص۱۳۷، ح ۶ .

حدیث۹۵۹

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : أتَیْتُ لَیْلَةً اُسْرِیَ بی عَلی قَوْمِ بُطونُهُم کَالْبُیوتِ فیهَا الْحَیّاتُ تُری مِنْ خارِجِ بُطونِهِمْ

فَقُلْتُ: مَنْ هؤُلاءِ يا جَبْرَئيلُ؟ قالَ: هؤُلاءِ أَكَلَةُ الرِّبا؛ شبی که به معراج رفتم بر مردمی گذشتم که شکم‌هایشان چون خانه‌ای بود و در آنها مارهایی وجود داشت که از بیرون شکمهایشان دیده می‌شد. پرسیدم: ای جبرئیل اینها کیستند؟ گفت: اینان رباخوارانند. کنزالعمال، ج ۴، ص ۱۰۷، ح ۹۷۶۶.

حدیث۹۶۰

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مَنْ أَكَلَ الرِّبا مَلأَ اللّه عَزَّوَجَلَّ بَطْنَهُ مِنْ نارِ جَهَنَّمَ بِقَدْرِ ما أَكَلَ ، وَإِنِ اكْتَسَبَ مِنْهُ مالاً لايَقْبَلُ اللّه تَعالی مِنْهُ شَيْئا مِنْ عَمَلِهِ ، وَلَمْ يَزَلْ فی لَعْنَةِ اللّهِ وَالْمَلائِكَةِ ما كانَ عِنْدَهُ مِنْهُ قيراطٌ (واحِدٌ)؛ هر کس ربا بخورد خداوند عزوجل به اندازه ربایی که خورده شکمش را از آتش دوزخ پر کند و اگر از طریق ربا مالی به دست آورد، خدای تعالی هیچ عمل او را نپذیرد و تا زمانی که قیراطی (کمترین مقدار) از مال ربا نزدش باشد، پیوسته خداوند و فرشتگانش او را نفرین کنند. ثواب الاعمال، ص ۲۸۵.

حدیث۹۶۱

امام صادق علیه السلام می فرمایند: إِنَّهُ لَو كانَ الرِّبا حَلالاً لَتَرَكَ النّاسُ التِّجاراتِ وَما يَحْتاجونَ إِلَيْهِ فَحَرَّمَ اللّه الرِّبا لِيَفِرَّ النّاسُ مِنَ الْحَرامِ إِلَی الْحَلالِ وَ إِلَی التِّجاراتِ وَ إِلَی الْبَيْعِ وَالشِّراءِ فَيَبْقی ذلِكَ بَيْنَهُمْ فِی الْقَرْضِ؛ براستی، اگر ربا حلال بود، مردم تجارت و تلاش برای معاش را رها می‌کردند. به همین دلیل خداوند ربا را حرام کرد تا مردم از حرام به حلال و تجارت و خرید و فروش رو بیاورند و به یکدیگر قرض بدهند. من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۵۶۷، ح ۴۹۳۷.

حدیث۹۶۲

امام رضا علیه السلام می فرمایند: اِعْلَمْ يَرْحَمُكَ اللّه ـ اَنَّ الرِّبا حَرامٌ سُحتٌ، مِنَ الكَبائِرِ وَ مِمّا قَدْ وَعَدَ اللّه عَلَيْهِ النّارَ فَنَعوذُ بِاللّهِ مِنْها، وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلی لِسانِ كُلِّ نَبِیٍّ وَفی كُلِّ كِتابٍ؛ خدایت رحمت کند! بدان که ربا حرام و از گناهان کبیره است و خداوند بر آن وعده آتش داده است پس پناه می‌بریم به خدا از آتش. ربا را همه پیامبران و همه کتاب‌های آسمانی حرام کرده‌اند. فقه الرضا، ح ۲۵۶.

حدیث۹۶۳

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اِنَّ اَخْوَفَ ما اَخافُ عَلی اُمَّتی مِنْ بَعْدی هذِهِ الْمَكاسِبُ الْمُحَرَّمَةُ وَ الشَّهْوَةُ الخَفِيَّةُ وَ الرِّبا؛ آنچه بیش از هر چیز بر امتم بعد از خود می‌ترسم، درآمدهای حرام، هواپرستی پنهان و رباست. بحارالانوار، ج ۱۰۳، ص ۵۴، ح ۲۶.

حدیث۹۶۴

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : يَأْتی آكِلُ الرِّبا يَوْمَ القيامَةِ مُخْتَبِلًا يَجُرُّ شَقَّيْهِ، ثُمَّ قَرَاَ: لا يَقومونَ اِلاّ كَما يَقومُ الَّذی يَتَخَبَّطُهُ الشَّيطانُ مِنَ الْمَسِّ؛ رباخوار روز قیامت دیوانه محشور می‌شود و بر سر خود می‌زند. سپس این آیه را قرائت فرمودند: (ربا خواران) بپای نمی‌خیزند جز مانند آن کس که شیطان، بواسطه تماس او را آشفته حال می‌سازد. الدرالمنثور، ج ۱، ص ۳۶۴.

حدیث۹۶۵

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اَلرِّبا وَ اِنْ کَثُرَ فَاِنَّ عاقِبَتَهُ تَصیرُ اِلی قُلٍّ؛ سود ربا گرچه بسیار باشد ولی سرانجام به کمی (و بی‌برکتی) می گراید. کنزالعمال، ج ۴، ص ۱۰۵، ح ۹۷۵۸ .

حدیث۹۶۶

امام صادق علیه السلام می فرمایند: عَنْ اَبی بصیرٍ قال: قُلْتُ: آکِلُ الرِّبا بَعْدَ البَیِّنَهِٔ؟ قالَ: یُؤَدَّبُ فَاِنْ عادَ اُدِّبَ فَاِنْ عادَ قُتِلَ؛ ابو بصیر از امام صادق علیه السلام پرسید: حکم رباخوار بعد از روشن بودن حکم ربا برای وی چیست؟ حضرت فرمودند: تأدیب می‌شود و اگر (برای بار دوم) ربا گرفت باز تأدیب می‌شود و (برای بار سوّم) اگر ربا گرفت، کشته می‌شود. کافی، ج ۷، ص ۲۴۲، ح ۹.

حدیث۹۶۷

امام صادق علیه السلام می فرمایند: آکِلُ الرِّبا لا یَخْرُجُ مِنَ الدُّنْیا حَتّی یَتَخَبَّطُهُ الشَّیْطانُ؛ ربا خوار از دنیا نرود، تا آن که شیطان دیوانه‌اش کند. بحارالانوار، ج ۱۰۳، ص ۱۲۰، ح ۳۰.

حدیث۹۶۸

امام باقر علیه السلام می فرمایند: إِنَّما حَرَّمَ اللّهُ عَزَّوَجَلَّ الرِّبا لِئَلاّ یَذْهَبَ الْمَعْروفُ؛ خدای عزوجل ربا را حرام فرمود تا احسان کردن از بین نرود. وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۴۲۵، ح ۱۰.

حدیث۹۶۹

امام صادق علیه السلام می فرمایند: دِرْهَمُ رِبا أَعْظَمُ عِنْدَ اللّهِ مِنْ سَبْعینَ زِنْیَهً بِذاتِ مَحْرَمٍ فی بَیْتِ اللّهِ الْحَرامِ؛ یک درهم ربا نزد خداوند سنگین‌تر است از هفتاد بار زنا کردن با محارم در خانه خدا. نورالثقلین، ج ۱، ص ۲۹۵، ح ۱۱۷۷.

حدیث۹۷۰

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اِنَّ اللّهَ عَزَّوَجَلَّ لَعَنَ آکِلَ الرِّبا وَمُؤْکِلَهُ وَکاتِبَهُ وَشاهِدَیْهِ؛ خدای عزوجل رباخوار و ربا دهنده و نویسنده و شاهد بر آن را لعنت کرده است. امالی صدوق، ص ۳۴۶.

حدیث۹۷۱

امام علی علیه السلام می فرمایند: لَیْسَ لِکَذوبٍ اَمانَهٌ، وَ لا لِفُجورٍ صیانَهٌ؛ دروغگو امانتدار نیست و بدکار، نگهدارنده اسرار نیست. غررالحکم، ج ۵، ص ۸۵ ، ح ۷۵۰۶.

حدیث۹۷۲

امام علی علیه السلام می فرمایند: اَلْکَذِبُ فِی العاجِلَهِٔ عارٌ وَ فِی الآجِلَهِٔ عَذابُ النّارِ؛ دروغ در دنیا ننگ و عار است و در آخرت عذاب جهنم. غررالحکم، ج ۲، ص ۳۱، ح ۱۷۰۸ .

حدیث۹۷۳

امام علی علیه السلام می فرمایند: اَمرانِ لا یَنْفَکّانِ مِنَ الْکَذِبِ: کَثْرَةُ المَواعیدِ، وَ شِدَّةُ الْاِعتِذارِ؛ دو چیز از دروغ جدا نمی‌شود: بسیار وعده دادن و به شدت عذرخواهی نمودن. نهج البلاغه ابن‌ابی‌الحدید، ج ۲۰، ص ۲۸۷، ح ۲۸۲.

حدیث۹۷۴

امام باقر علیه السلام می فرمایند: اِنَّ اللّه عَزَّوَجَلَّ لِلشَّرِّ اَقْفالاً وَ جَعَلَ مَفاتیحَ تِلکَ الاَقْفالِ الشَّرابَ وَالکَذِبُ شَرٌّ مِنَ الشَّرابِ؛ به راستی که خداوند عزوجل برای شر قفل‌هایی گذارد و کلید آن قفل‌ها را شراب قرار داد و دروغ از شراب بدتر است. کافی، ج ۲، ص ۳۳۸، ح ۳.

حدیث۹۷۵

امام صادق علیه السلام می فرمایند: إنَّ مِمّا أعانَ اللّه (بِهِ) عَلَی الْکَذّابینَ النِّسْیانَ؛ از جمله کمکهای خداوند بر ضد دروغگویان فراموشی است. کافی، ج ۲، ص ۳۴۱، ح ۱۵.

حدیث۹۷۶

امام علی علیه السلام می فرمایند: یَکْتَسِبُ الْکاذِبُ بِکَذِبِهِ ثَلاثا: سَخَطُ اللّهِ عَلَیْهِ وَاسْتِهانَةُ النّاسِ بِهِ وَمَقْتُ الْمَلائِکَةِ لَهُ؛ دروغگو با دروغگویی خود سه چیز بدست می‌آورد: خشم خدا را نسبت به خود، نگاه تحقیرآمیز مردم را نسبت به خود و دشمنی فرشتگان را نسبت به خود. غررالحکم، ج ۶، ص ۴۸۰، ح ۱۱۰۳۹.

حدیث۹۷۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند: اَلْکَذِبُ یَنْقُصُ الرِّزْقَ؛ دروغ، روزی را کم می‌کند. الترغیب والترهیب، ج ۳، ص ۵۹۶، ح ۲۹.

حدیث۹۷۸

امام سجاد علیه السلام می فرمایند: اِتَّقُوا الْکَذِبَ الصَّغیرَ مِنْهُ وَالْکَبیرَ، فی کُلِّ جِدٍّ وَهَزْلٍ فَإنَّ الرَّجُلَ إذا کَذِبَ فِی الصَّغیرِ اجْتَرَأَ عَلَی الْکَبیرِ؛ از دروغ کوچک و بزرگش، جدّی و شوخیش بپرهیزید، زیرا انسان هرگاه در چیز کوچک دروغ بگوید، به گفتن دروغ بزرگ نیز جرئت پیدا می‌کند. تحف العقول، ص ۲۷۸.

حدیث۹۷۹

امام علی (علیه السلام): نَکَدُ الْعِلْمِ الْکَذِبُ وَ نَکَدُ الْجِدِّ اللَّعِبُ؛ آفت علم دروغ و آفت جدیت، بازی است. غرر الحکم، ح ۱۰۰۰۰.

حدیث۹۸۰

پیامبر اکرم (صلی الله و علیه و آله): اِنَّ الْعَبْدَ لَیُذْنِبُ الذَّنْبَ فَیَنْسی بِهِ الْعِلْمَ الَّذی کانَ قَدْ عَلِمَهُ؛ انسان گناه می‌کند، پس با آن، علمی را که پیشتر می‌دانسته، از یاد می‌برد. عدّة الداعی، ص ۱۹۷.

حدیث۹۸۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: من تسرع الی الشهوات تسرع الیه الافات؛ کسی که درشهوات تندروی کند آفات و بلایا نیز به سرعت به سوی او می شتابد. غررالحکم و دررالکلم ج ۵، ص ۳۲۷

حدیث۹۸۲

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: ایّاکَ وَ خَصْلَتَینِ: اَلضَّجَرَ وَ الْکَسَلَ، فَإِنَّکَ اِنْ ضَجِرْتَ لَمْ تَصْبِرْ عَلی حَقٍّ وَ اِنْ کَسِلْتَ لَمْ تُؤَدِّ حَقّا؛ از دو خصلت بپرهیز: بی‌حوصلگی و تنبلی، زیرا اگر کم‌حوصله باشی بر حق شکیبایی نکنی و اگر سست و تنبل باشی حقّی را ادا نکنی. امالی صدوق، ص ۶۳۶

حدیث۹۸۳

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: اَلسَّیِّئُ الْخُلُقِ کَثیرُ الطَّیْشِ مُنَغَّصُ الْعَیْشِ؛ آدم بد اخلاق بسیار خطا می‌کند و زندگی‌اش تلخ می‌شود. غررالحکم، ح ۱۶۰۴

حدیث۹۸۴

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: اَبَی اللّه لِصاحِبِ الْخُلْقِ السَّیِّیءِ بِالتَّوبَةِ. فَقیلَ: یا رَسول اللّهِ، وَ کَیْفَ ذلِکَ؟ قالَ: لِاَنَّهُ اذا تابَ مِنْ ذَنْبٍ وَقَعَ فی اَعْظَمَ مِنَ الذَّنْبِ الّذی تابَ مِنْهُ؛ خداوند از آدم بد اخلاق توبه نمی‌پذیرد. عرض شد: ای رسول خدا، چرا؟ فرمودند: چون هرگاه از گناهی توبه کند در ورطه گناهی بدتر از آن که توبه کرده است می‌افتد. بحارالأنوار، ج ۷۳، ص ۲۹۹.

حدیث۹۸۵

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: حُرِمَ الْحَریصُ خَصْلَتَیْنِ وَلَزِمَتْهُ خَصْلَتانِ: حُرِمَ القَناعَةَ فَافْتَقَدَ الرّاحَةَ وَحُرِمَ الرِّضا فَافْتَقَدَ الْیَقینَ؛ حریص از دو خصلت محروم و با دو خصلت همراه است: از قناعت محروم است و در نتیجه آسایش را از دست می‌دهد، از راضی بودن محروم است، در نتیجه یقین را از دست می‌دهد. خصال ص ۶۹

حدیث۹۸۶

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: مَنْ جارَ قَصُرَ عُمْرُهُ ؛ هر کس ظلم کند، عمرش کوتاه می‌شود. عیون الحکم والمواعظ ، ص ۴۲۹.

حدیث۹۸۷

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : یَنْبَغی لِلْعاقِلِ اَنْ یَحْتَرِسَ مِنْ سُکْرِ الْمالِ وَ سُکْرِ الْقُدْرَةِ ، وَ سُکْرِ الْعِلْمِ ، وَ سُکْرِ الْمَدْحِ وَ سُکْرِ الشَّبابِ ، فَاِنَّ لِکُلِّ ذالِکَ ریاحا خَبیثَةً تَسْلُبُ الْعَقْلَ وَ تَسْتَخِفُّ الْوَقارَ ؛ سزاوار است که عاقل، از مستی ثروت، قدرت ، دانش ، ستایش و مستی جوانی بپرهیزد، چرا که هر یک را بادهای پلیدی است که عقل را نابود می‌کند و وقار و هیبت را کم می‌نماید . غرر الحکم ، ح ۱۰۹۴۸ .

حدیث۹۸۸

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: هیچ چیزی زیانبارتر از خودپسندی نیست. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۴۸)

حدیث۹۸۹

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: خسیس بودن آبروی انسان را از بین می‌برد. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۷)

حدیث۹۹۰

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: هرگاه مردم به گناهان بی‌سابقه روی آورند به بلاهای بی‌سابقه گرفتارمی‌شوند . (اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۳۷۷)

حدیث۹۹۱

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: از حرص و حسادت بپرهیز که این دو، امتهای گذشته را نابود کرد، و بخیل نباش که هیچ مؤمن و آزاده‌ای به آفت بخل مبتلا نمی‌شود. بخل مغایر با ایمان است . (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۴۶)

حدیث۹۹۲

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: عُجب درجاتی دارد : یکی این که کردار بد بنده در نظرش خوش جلوه کند وآن را خوب بداند و پندارد کار خوبی کرده . یکی این که بنده‌ای به خدا ایمان آورد و منت بر خدا نهد با این که خدا را به او منت است در این باره. (تحف العقول ، ص ۴۶۸)

حدیث۹۹۳

امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: بخیل را آسایشی نیست ، و حسود را خوشی و لذتی نیست و دروغگو را مروت و مردانگی نیست . (تحف العقول ، ص ۴۷۳)

حدیث۹۹۴

امام علی (علیه‌السلام) می فرمایند: مَنْ لَجَّ وَ تَمادی فَهُوَ الرّاکِسُ الَّذی رانَ اللّه‌عَلی قَلْبِهِ وَ صارَت دائرَةُ السَّوءِ عَلی رَأسِهِ ؛ هر کس لجاجت کند و بر آن پافشاری نماید، او همان بخت برگشته‌ای است که خداوند بر دلش پرده [غفلت] زده و پیشامدهای ناگوار بر فراز سرش قرار گرفته است. نهج البلاغه، از نامه ۵۸.

حدیث۹۹۵

پیامبر اکرم (صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) می فرمایند: اَلا وَ اِنَّ الْغَضَبَ جَمْرَةٌ فی قَلْبِ ابْنِ آدَمَ، اَما رَأیْتُمْ اِلی حَمْرَةِ عَیْنَیْهِ وَ انْتِفاخِ اَوْ داجِهِ؟! فَمَنْ اَحَسَّ بِشَیْءٍ مِنْ ذلِکَ فَلْیَلْصَقْ بِالاَْرْضِ ؛ بدانید که خشم پاره آتشی در دل انسان است. مگر چشمان سرخش و رگ‌های گردنش را [هنگام خشم] ندیده‌اند. هر کس چنین احساسی پیدا کرد، روی زمین بنشیند. سنن الترمذی، ج ۳، ص ۳۲۸، ح ۲۲۸۶.

حدیث۹۹۶

امام باقر (علیه‌السلام) می فرمایند: مَثَلُ الْحَریصِ عَلَی الدُّنْیا مَثَلُ دودَةِ القَزِّ: کُلَّما ازْدادَتْ مِنَ القَزِّ عَلی نَفْسِها لَفًا کانَ أَبْعَدَ لَها مِنَ الْخُروجِ حَتّی تَموتَ غَمّا؛ حریص به دنیا، همانند کرم ابریشم است که هر چه بیشتر دور خود می‌تند، خارج شدن از پیله بر او سخت‌تر می‌شود، تا آن‌که از غصه می‌میرد. کافی، ج ۲، ص ۳۱۶، ح ۷.

حدیث۹۹۷

امام علی علیه‌السلام : اَلْجَهْلُ مُمیتُ الْاَحْیاءِ وَ مُخَلِّدُ الشَّقاءِ؛ نادانی، مایه مرگ زندگان و دوام بدبختی است. غررالحکم، ح ۱۴۶۴ .

حدیث۹۹۸

حضرت خاتم الانبیاء(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مَن کَشَفَ عَورَةَ اَخیهِ المُسلِمِ کَشَفَ اللّهُ عَورَتَهُ حَتّی یَفضَحَهُ بِها فی بَیتِهِ؛ هر کس عیب و زشتی برادر مسلمان خود را فاش کند، خداوند زشتی او را آشکار سازد، تاجایی که او را در درون خانه اش رسوا سازد. الترغیب والترهیب، ج ۲، ص ۲۳۹، ح ۹

حدیث۹۹۹

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَلطِّیَرَةُ شِرکٌ وَمامِنّا إلاّ وَلکِنَّ اللّهَ یُذهِبُهُ بِالتَّوَکُّلِ؛ فال بد زدن شرک‌است‌وهیچ‌کس‌ازمانیست‌مگراین‌که‌به‌نحوی‌دستخوش فال بد زدن می‌شود، اما با توکل، خداوند آن را از بین می‌برد. سنن ابن ماجه ج۲ ، ص ۱۱۷۰

حدیث۱۰۰۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِنَّ العَبدَ لَیُذنِبُ الذَّنبَ فَیَنسی بِهِ العِلمَ الَّذی کانَ قَد عَلِمَهُ؛ انسان گناه می کند، پس با آن، علمی را که پیشتر می‌دانسته، از یاد می‌برد. عدّة الداعی، ص ۱۹۷

حدیث۱۰۰۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اَلبَغیُ یَصرَعُ الرِّجالَ وَ یُدنِی الآجال؛ ظلم و تجاوز، انسان را زمین می‌زند و مرگ‌ها را نزدیک می‌سازد. غررالحکم، ح ۱۴۹۴

حدیث۱۰۰۲

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مَن ساءَ خُلقُهُ عَذَّبَ نَفسَهُ وَ مَن کَبُرَ هَمُّهُ سَقُمَ بَدَنُهُ؛ هر کس بد اخلاق باشد، خودش را عذاب می‌دهد و هر کس غم و غصه‌اش زیاد شود، تنش رنجور می گردد. نهج الفصاحه، ح ۳۰۰۲

حدیث۱۰۰۳

امام موسی کاظم (علیه السلام) فرمودند: إنَّ العاقِلَ لایَکذِبُ و إن کانَ فیهِ هَواهُ؛ خردمند دروغ نمی گوید، اگرچه میل او در آن باشد. تحف العقول ، ص ۳۹۱

حدیث۱۰۰۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اَلمَطَلُ وَ المَنُّ مُنَكِّدَا الإحسانِ؛ تعلّل ورزیدن و منّت نهادن ، از [ارزش] احسان می کاهد. غررالحکم و دررالکلم، ح ۱۵۹۵

حدیث۱۰۰۵

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: العُجبُ صارِفٌ عَن طَلَبِ العِلم ، داعٍ إلَی الغَمطِ والجَهلِ؛ خودپسندی، آدمی را از دانش‌جویی باز می‌دارد و به‌ناسپاسی وانکار حق می‌خواند. بحار الأنوار، ج ۶۹، ص ۱۹۹

حدیث۱۰۰۶

امام سجاد علیه السلام می فرمایند: وَ الذُّنُوبُ الّتی تُنزِلُ النِّقَمَ عِصیانُ العارِفِ بِالبَغیِ وَ التَطاوُلُ عَلَی النّاسِ وَ الاِستِهزاءُ بِهِم وَ السُّخرِیَّةُ مِنهُم گناهانی که باعث نزول عذاب می‌شوند، عبارت‌اند از: ستم کردن شخص از روی آگاهی، تجاوز به حقوق مردم، و دست انداختن و مسخره کردن آنان. معانی الاخبار ، ص ۲۷۰

حدیث۱۰۰۷

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: العُجبُ صارِفٌ عَن طَلَبِ العِلم ، داعٍ إلَی الغَمطِ والجَهلِ؛ خودپسندی، آدمی را از دانش‌جویی باز می‌دارد و به‌ناسپاسی و انکار حق می‌خواند. بحار الأنوار، ج ۶۹، ص ۱۹۹

حدیث۱۰۰۸

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَلعِبادَةُ مَعَ أكلِ الحَرامِ كَالبِناءِ عَلَی الرَّملِ؛ عبادت کردن با وجود حرام خواری، مانند ساختن بنایی است بر روی شن. عدّة الداعی ، ص ۱۴۱

حدیث۱۰۰۹

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: مَثَلُ الْحَریصِ عَلَی الدُّنْیا مَثَلُ دودَةِ القَزِّ: كُلَّمَا ازْدادَتْ مِنَ القَزِّ عَلی نَفْسِها لَفّا كانَ أبْعَدَ لَها مِنَ الْخُروجِ حَتّی تَموتَ غَمّا حریص به دنیا، همانند کرم ابریشم است که هر چه بیشتر دور خود می‌تند، خارج شدن از پیله بر او سخت‌تر می‌شود، تا آن‌که از غصه می‌میرد. کافی، ج ۲، ص ۳۱۶

حدیث۱۰۱۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اَلْمُریبُ اَبَدا عَلیلٌ آدم بدبین، همیشه بیمار است. غررالحکم، ح ۸۳۹

حدیث۱۰۱۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اَلْحَقودُ مُعَذَّبُ النَّفْسِ، مُتَضاعَفُ الهَمِّ؛ کینه توز، روحش در عذاب است و اندوهش دو چندان. غررالحکم، ح ۱۹۶۲

حدیث۱۰۱۲

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مَن ساءَ خُلقُهُ عَذَّبَ نَفسَهُ وَ مَن کَثُرَ هَمُّهُ سَقُمَ بَدَنُهُ هر کس بد اخلاق باشد، خودش را عذاب می‌دهد و هر کس غم و غصه هایش زیاد شود، تنش رنجور می گردد. نهج الفصاحه، ح ۳۰۰۲

حدیث۱۰۱۳

امام صادق (سلام الله علیه): نگاه بعد از نگاه(به نا محرم)، بذر شهوت در دل می کارد و این خود برای فتنه و به گناه کشاندن صاحبش کافی است. (الفقیه ۴/۱۸/۴۹۷۰)

حدیث۱۰۱۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم): خشم خداوند عزوجل سخت است، بر زن شوهرداری که چشم خود را از غیر شوهر خود یا از کسی که محرم او نیست پر کند. (ثواب الاعمال ۱/۳۳۸)

حدیث۱۰۱۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم): هر که چشم خود را از حرام پر کند، خداوند در روز قیامت چشم او را از آتش پر گرداند مگر این که توبه کند و از عمل خود دست بردارد. (البحار ۱/۳۳۴/۷۶)

حدیث۱۰۱۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلحَسَدُ یضنِی الجَسَدَ؛ حسد، بدن را فرسوده و علیل می کند. غررالحکم، ح ۹۴۳

حدیث۱۰۱۷

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: امَنِ اغتابَ مُسلِماً اَو مُسلِمَةً لَم یقبَلِ اللّهُ تَعالی صَلاتَهُ وَ لا صیامَهُ اَربَعینَ یوماً وَ لَیلَةً اِلّا اَن یغفِرَ لَهُ صاحِبُهُ؛ خداوند متعال تا چهل شبانه روز نماز و روزه غیبت کننده مرد و زن مسلمان را نمی‌پذیرد، مگر این که غیبت شونده او را ببخشد. (جامع الأخبار، ص ۴۱۲، ح ۱۱۴۱)

حدیث۱۰۱۸

امام حسن عسکری علیه السلام فرمودند: جُعِلَتِ الخَبائِثُ فی بَیت وَ جُعِل مِفتاحُهُ الکَذِبَ؛ تمام پلیدیها در خانه ای قرار داده شده و کلید آن دروغگویی است. (بحار الانوار، ج۷۸، ص۳۷۷)

حدیث۱۰۱۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اِبئسَ القَرینُ الغَضَبُ: یبدِی المَعائِبَ وَ یدنِی الشَّرَّ وَ یباعِدُ الخَیرَ ؛ خشم، بدترین همراه است: عیب‌ها را آشکار، بدی‌ها را نزدیک و خوبی‌ها را دور می کند. (غرر الحکم، ح ۴۴۱۷)

حدیث۱۰۲۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ثَلاثٌ مَن كنَّ فيهِ فَهِیَ راجِعَةٌ عَلی صاحِبِها: اَلبَغیُ وَ المَكرُ وَ النَّكثُ؛ سه چیز است که در هر کس باشد [آثارش] به خود او بر می گردد: ستم کردن، فریب دادن و پیمان شکنی. (نهج الفصاحه، ح ۱۲۸۱)

حدیث۱۰۲۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ما مِن رَجُلٍ تَكبَّرَ أو تَجَبَّرَ إلاّ لِذِلَّةٍ وَجَدَها فی نفسِهِ؛ هیچ مردی تکبر یا گردن فرازی نکرد ،مگر به سبب احساس خواری و حقارتی که در خود یافت. (میزان الحکمه ، ح ۹۸۱۴)

حدیث۱۰۲۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اذا اَرادَ اللّهُ بِقَومٍ هَلكا ظَهَرَ فيهِمُ الرِّبا؛ هنگامی که خداوند بخواهد ملتی را نابود کند، رباخواری در میان آنان رواج می‌یابد. (وسائل الشیعه، ج ۱۸، ص ۱۲۳، ح ۱۷)

حدیث۱۰۲۳

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: الكِبرُ مَطَايَا النَّارِ؛ کبر و بزرگی نمودن(به منزله ی) مرکبی است که سوار خود را به سوی آتش می برد. (جهاد با نفس، ح ۵۷۸)

حدیث۱۰۲۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن ساءَ خُلقُهُ ضاقَ رِزقُهُ؛ هر کس بد اخلاق باشد، روزی اش تنگ می شود. (غررالحکم، ح ۸۰۲۳)

حدیث۱۰۲۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن ساءَ خُلقُهُ، مَلَّهُ اَهلُهُ هر کس بد اخلاق باشد، خانواده اش از او دلتنگ و خسته می شوند. (تحف العقول، ص ۲۱۴)

حدیث۱۰۲۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اِنَّ الفُحشَ وَ البَذاءَ وَ السَّلاطَةَ مِنَ النِفاقِ همانا دشنام دادن و هرزه گویی و زبان درازی ناشی از نفاق و دورویی است (جهاد بانفس، ح۶۶۷ و ص ۲۸۴)

حدیث۱۰۲۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اِنَّ الفُحشَ وَ البَذاءَ وَ السَّلاطَةَ مِنَ النِفاقِ همانا دشنام دادن و هرزه گویی و زبان درازی ناشی از نفاق و دورویی است. (جهاد بانفس، ح۶۶۷ و ص ۲۸۴)

حدیث۱۰۲۸

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: الظُلمُ فِی الدُّنیَا هُوَ الظُلُمَاتُ فِی الآخِرَه. ظلم در دنیا همان ظلمتها و تاریکی های آخرت است. (جهاد با نفس، ح ۷۳۳)

حدیث۱۰۲۹

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: آیهٔ المنافق ثلاث : اذا حدث کذب و اذا وعد اخلف و اذا اؤتمن خان نشان منافق سه چیز است : ۱ – سخن به دروغ بگوید. ۲ – از وعده تخلف کند. ۳ – در امانت خیانت نماید. (صحیح مسلم، کتاب الایمان، ح ۸۹)

حدیث۱۰۳۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أرکانُ الکُفر أربَعَهٌ الرَّغبَهُ وَ الرَّهبَهُ وَ السَّخَطُ وَ الغَضَبُی پایه های کفر چهار چیز است : میل و خواهش، ترس و بیم ، ناخشنودی و خشم. (جهاد با نفس، ح ۴۷۵)

حدیث۱۰۳۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَشَّدُ الذّنُوبِ مَا استَهَانَ بِهِ صَاحِبُهُ؛ سخت ترین گناهان، گناهی است که انجام دهنده ی آن، آن را ناچیز بشمارد. (جهاد با نفس، ح ۳۹۸)

حدیث۱۰۳۲

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: إنّ اللهَ یُبغِضُ الفَاحِشَ المُتَفَحِّشَ راستی که خداوند شخص بد زبان بیهوده گوی را دشمن می دارد. (جهاد با نفس، ح ۶۷۷)

حدیث۱۰۳۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: انّ الفُحشَ وَ البَذاءَ وَ السِّلاطَهَ مِنَ النِّفاقِ؛ همانا دشنام دادن و هرزه گویی و زبان درازی ناشی از نفاق و دورویی است. (جهاد با نفس، ح ۶۷۸)

حدیث۱۰۳۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَن ظَلَمَ مَظلِمَهً اُخِذَ بهَا فِی نَفسِهِ أو فِی مَالِهِ أو فِی وُلدِهِ؛ کسی که ستمی کند به سبب آن ستم، در جانش یا مالش یا فرزندانش گرفتاری می افتد. (جهاد با نفس، ح ۷۲۷)

حدیث۱۰۳۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که تخم کینه (در دل) بکارد محنت و اندوه درو کند. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۱۰۳۶

امام علی (علیه السـلام) می فرمایند: کسی که کینه را از درون خود به یک سو اندازد دل و قلبش آسوده و راحت شود. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۱۰۳۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم کینه توز اخوّت و برادری ندارد. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۱۰۳۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بدترین چیزی که در قلب جای گیر شود کینه است. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۱۰۳۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سلاح بدی و شرّ، کینه است. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۱۰۴۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سبب فتنه ها کینه است. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۱۰۴۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اساس و سر عیب ها کینه است. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۱۰۴۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم کینه ور بد معاشری است. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۱۰۴۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سخت ترین دل ها از نظر آلودگی و ناصافی ، دل شخص کینه توز است. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۱۰۴۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کینه آتشی است که جز به غلبه و ظفر خاموش نشود. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۱۰۴۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کینه توزی از خصلت های بدان و بدکاران است. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۱۰۴۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم کینه توز جانش در شکنجه و عذاب و اندوهش چند برابر است. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۱۰۴۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کینه ، دردی است سخت و دردناک و بیماری وباداری است. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۱۰۴۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کینه ، خویی پست است و بیماری نابود کننده ای است. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۱۰۴۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم کینه توز راحتی و آسایش ندارد. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۱۰۵۰

امیر المؤمنین (علیه السلام) فرمودند: صِحّه الجَسَدِ مِن قِلّه الحَسَدی سلامت بدن نشانه کمی حسد است. (جهاد با نفس، ح ۵۵۳)

حدیث۱۰۵۱

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)فرمودند: یَهرمُ اِبنَ آدَمُ وَ یَشِبُ مَعَهُ اثنَتانِ: الحِرصُ عَلَی المَالِ وَ الحِرصُ عَلَی العُمر؛ آدمیزاد پیر می شود و دو چیز از او جوان می شود: حرص مال و حرص عمر. (کنز العمال، ج ۳، ص ۴۹۰، ح ۷۵۵۷)

حدیث۱۰۵۲

امـام صـادق(علیه السـلام) فرمودنـد: إنّ سُوءَ الخُلُق لَیُفسِـدُ العَمَـلَ کَما یُفسِـدُ الخَلُّ العَسَلَ راستی که بـداخلاقی عمل را تباه می کند همچنان که سرکه عسل را فاسد می سازد. (جهاد با نفس، ح ۶۵۹)

حدیث۱۰۵۳

امام صادق(علیه السـلام)فرمودند: البذاء من الجفاء و الجفاء فی النار؛ زشت گفتاری ناشـی از سـتمکاری و ستمکاری در آتش است. (جهاد النفس، ح ۶۸۹)

حدیث۱۰۵۴

امام حسن عسـگری (علیه السـلام) فرمودند: بئس العبد عبد یکون ذا وجهین و ذا لسانین، یطری أخاه شاهدا، و یأکله غائبا، إن أعطی حسـده، و إن ابتلی خـانه چـه بـد اسـت آن بنـده خـدا که دورو و دو زبـان است. در حضـور برادرش او را می سـتاید و در غیـاب او بدگوئیش می کند. اگر عطایی به برادرش رسد حسد برد، و اگر گرفتار گردد او را وانهد. (تحف العقول ، ص ۵۱۸)

حدیث۱۰۵۵

امام باقر (علیه السـلام) فرمودند: مَن کَفَّ غَضَـبَهُ عن النّاس کَفَّ اللهُ عنهُ عَذابَ یومَ القِیامهٔ؛ کسـی که خشـمش را از مردمان باز دارد خداوند نیز در روز قیامت عذابش را از او باز می دارد. (جهادالنفس،ح۵۳۲)

حدیث۱۰۵۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: الغیبهٔ ان تقول فی اخیک ما ستره الله علیه غیبت آن است که درباره برادرت چیزی بگویی که خداوند آن را پنهان کرده است. (میزان الحکمه،ح)؟؟؟؟

حدیث۱۰۵۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ما من رَجُلٍ تَکبّرَ أو تَجبّرَ الّا لذلّةٍ یَجدُها فی نَفسِهِ هیچ مردی نیست که تکبر بورزد یا خود را بزرگ بشمارد مگر بخاطر ذلتی که در نفس خود می یابد. (جهادالنفس، ح۵۸۵)

حدیث۱۰۵۸

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اذا رأَیتمُ العَبدَ مُتفقِّداً لِذُنوبِ النّاس ناسیا لِذنوبه فَاعلُمو انّهُ مُکِرَ بِهِ هرگاه دیدید که بنده ای گناهان مردمان را جستجو می کند و گناهان خویش را فراموش کرده است بدانید که او فریب شیطان را خورده است. (جهاد النفس،ح ۲۳۷)

حدیث۱۰۵۹

پیامبرخدا (صلی الله علیه وآله) می فرمایند: هر کس چهل روز گوشت نخورد، بدخوی می شود.گوشت بخورید؛چرا که بر شنوایی تان می افزاید. الفردوس،ج۳،ص۶۲۷،ح ۵۹۶۰

حدیث۱۰۶۰

پیامبر خدا(صلی الله علیه وآله) می فرمایند: هر کس چهل روز پیوسته گوشت بخورد، سنگ دل می شود. (بحار الانوار،۶۲،ص۲۹۴)

حدیث۱۰۶۱

امام محمد باقر علیه السلام فرمودند: الْجَبّارونَ اَبعَدُ النّاس منَ اللهِ عزَّ و جلَّ یومَ القیامَةِ دورترین مردم ار خداوند عزّو جل در روز قیامت سرکشانِ متکبّر هستند. (جهادالنفس،ص۲۵۴)

حدیث۱۰۶۲

امام صادق علیه السلام فرمودند: ایاکم ان یحسد بعضکم بعضا فان الکفر اصله الحسد. از حسد ورزی به یکدیگر بپرهیزید، زیرا ریشه کفر، حسد است. (تحف العقول ، ص ۳۱۵)

حدیث۱۰۶۳

امام محمد باقر علیه السلام فرمودند: لا یکُونُ اَلْعَبْدُ عالِماً حَتّی لا یکُونَ حاسِداً لِمَن فَوقَهُ و لا مُحَقِّراً لِمَنْ دُونَهُ. هیچ بنده ای عالم نباشد تا اینکه به بالا دست خود حسد نبرد و زیر دست خود را خوار نشمارد. (تحف العقول ص۲۹۳)

حدیث۱۰۶۴

امام علی علیه السلام فرمودند: أَشَدُّ الذُّنُوبِ مَا اسْتَهَانَ بِهِ صَاحِبُهُ. سخت ترین گناهان آن است که صاحبش آن را کوچک بشمرد. (نهج البلاغه حکمت ۳۴۸)

حدیث۱۰۶۵

حضرت امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: بخیل کسی است که در پرداخت آنچه خدا بر او واجب کرده است بخل ورزد. بحارالانوار، ج۹۶، ص ۱۶.

حدیث۱۰۶۶

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: انسان بخیل، آسایش ندارد. بحارالانوار، ج۷۳، ص ۳۰۳.

حدیث۱۰۶۷

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بخل در بردارنده بدیهای هر عیبی است و افساری است که (بخیل) به وسیله ی آن به سوی هر بدی کشانده می شود. بحارالانوار، ج۷۳، ص ۳۰۷.

حدیث۱۰۶۸

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم بخیل، خزانه دار وارثان خود است. غررالحکم، ح ۴۶۴.

حدیث۱۰۶۹

حضرت رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بخیل واقعی کسی است که نام من نزد او برده شود و صلوات نفرستد. بحارالانوار، ج۷۳، ص ۳۰۶.

حدیث۱۰۷۰

حضرت رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بخیل ترین مردم کسی است که در سلام کردن بخل ورزد. بحارالانوار، ج۷۷، ص ۲۰۹.

حدیث۱۰۷۱

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خالی بودن دل از کینه و حسادت، از خوشبختی بنده است. غررالحکم، ح ۵۰۸۳.

حدیث۱۰۷۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: افضاء سرأخیک خیانهٔ ما جتنب ذلک؛ فاش کردن راز برادرت خیانت است؛ پس از این کار دوری کن. بحارالانوار، ج۷۷، ص ۹۱.

حدیث۱۰۷۳

امام صادق(علیه السـلام) می فرمایند: سـتمگر و یاری دهنده ی او و کسـی که به سـتم او راضی باشد هر سه در ستم شریکند. اصول کافی، ج۲، ص ۳۳۳.

حدیث۱۰۷۴

حضرت امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: خشم گرفتن بر کسی که در اختیار توست، پستی است. اعلام الدین، ص ۳۱۱.

حدیث۱۰۷۵

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) می فرمایند: خشم ایمان را تباه می کند همان گونه که سرکه عسل را. بحارالانوار، ج۷۳، ص ۲۶۸.

حدیث۱۰۷۶

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: خداوند سبحان، از آدم و قیح گستاخ در گناهان نفرت دارد. غررالحکم، ح ۳۴۳۷.

حدیث۱۰۷۷

حضـرت رسول اکرم (صـلی الله علیه و آله) می فرمایند: سه کس نزد خدا از همه منفورترند: کسی که روز زیاد می خوابد در حالی که شب اصـلا نمازی نخوانده است و کسـی که زیاد می خورد و هنگام غذا خوردن نام و حمد خدا نمی گوید و کسی که بی دلیل می خندد. کنزالعمال، ح ۲۱۴۳.

حدیث۱۰۷۸

حضـرت رسول اکرم (صـلی الله علیه و آله) می فرماینـد: هیـچ چیز نزد خدا منفورتر از بخل و بدخویی نیست. همان گونه که خاک عسل را تباه می کند این دو نیز عمل را تباه می کنند. بحارالانوار، ج۱۶، ص ۲۳۱.

حدیث۱۰۷۹

امام علی علیه‌السلام : مَنْ جارَ قَصُرَ عُمْرُهُ ؛ هر کس ظلم کند، عمرش کوتاه می‌شود. عیون الحکم والمواعظ ، ص ۴۲۹، ح ۷۳۳۴ .

حدیث۱۰۸۰

اَلـذُّنوبُ الَّتی تُغَیِّرُ النِّعَمَ الْبَغْیُ وَ الـذُّنوبُ الـَّتی تورِثُ النَّـدَمَ الْقَتْـلُ وَ الَّتی تُنْزِلُ النِّقَمَ الظُّلْمُ وَالَّتی تَهْتِـکُ السُّتورَ شُـرْبُ الْخَمْرِ وَ الَّتی تَحْبِسُ الرِّزْقَ الزِّنـا وَ الَّتی تُعَجِّـلُ الْفَنـاءَ قَطیعَـةُ الرَّحِمِ وَالَّتی تَرُدُّ الـدُّعاءَ وَ تُظْلِمُ الْهَواءَ عُقوقُ الْوالِـدَیْنِ؛ گنـاهی که نعمت‌هـا را تغییر می‌دهـد، تجـاوز به حقوق دیگران است. گنـاهی که پشـیمانی می‌آورد، قتـل است. گنـاهی که گرفتـاری ایجاد می‌کنـد، ظلم است. گنـاهی که آبرو می‌بَرد، شـرابخواری است. گناهی که جلوی روزی را می‌گیرد، زناست. گناهی که مرگ را شـتاب می‌بخشـد، قطع رابطه بـا خویشـان است. گنـاهی که مـانع اسـتجابت دعا می‌شود و زنـدگی را تیره و تار می‌کنـد، نافرمانی از پـدر و مادر است. علل

الشرایع ، ج ۲، ص ۵۸۴ .

حدیث۱۰۸۱

پیامبر صلی‌اللهعلیه‌وآله : فِی الزّنا سِتُّ خِصالٍ: ثَلاثٌ مِنْها فِی الدُّنْیا وَ ثلاثٌ فِی الْآخِرَهِْ، فَامّا الَّتی فِی الدُّنْیا فَیَذْهَبُ بِالْبهاءِ وَ یُعَجِّلُ الْفَناءَ وَ یَقْطَعُ الرِّزْقَ وَ اَمّا الَّتی فِی الْآخِرَهِْ فَسوءُ الْحِسابِ وَ سَخَطُ الرَّحمنِ وَ الْخُلودُ فِی النّارِ ؛ زنا، شش پیامد دارد: سه در دنیا و سه در آخرت. سه پیامد دنیایی‌اش این است که: آبرو را می‌بَرد، مرگ را شتاب می‌بخشد و روزی را می‌بُرد و سه پیامد آخرتی‌اش: سختی حسابرسی، خشم خدای رحمان و ماندگاری در آتش است. خصال ، ص ۳۲۱، ح ۳ .

حدیث۱۰۸۲

حضرت امام صادق (علیه السلام) فرمودند: از حسادت کردن بپرهیزید، زیرا کفر ریشه اش حسادت است. اصول کافی، ج۸، ص ۸.

حدیث۱۰۸۳

حضرت امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: ان الحسد لتأکل الایمان کما تاکل النار الحطب؛ همان گونه که آتش هیزم را می خورد، حسد ایمان را می خورد. اصول کافی، ج۲، ص ۳۰۶.

حدیث۱۰۸۴

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند: ما رأیت ظالما اشبهٔ لمظلوم من الحاسد: نفس دائم، قلب هائم و حزن لازم ؛ ستمگری چون حسود ندیدم که به ستمدیده شبیه تر باشد: جانی سرگردان دارد و دلی بی قرار و اندوهی پیوسته. بحارالانوار، ج۷۳، ص ۲۵۶.

حدیث۱۰۸۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: الحسد لا یجلب الا مضرهٔ و غیضا یوهن قلبک و یمرض جسمک؛ حسادت نتیجه ای جز زیان و ناراحتی که دلت را سست و تنت را بیمار می گرداند به بار نمی آورد. بحارالانوار، ج۷۳، ص ۲۵۶.

حدیث۱۰۸۶

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم)می فرمایند: اما علامهٔ الحاسد: الغیبهٔ والتملق و الشماته بالمصیبهٔ؛ نشانه های حسود عبارتند از غیبت کردن، چاپلوسی کردن و شاد شدن از گرفتاری دیگران تحف العقول، حدیث ۲۲.

حدیث۱۰۸۷

امام کاظم(علیه السلام) می فرمایند: ما اقبح الفقر بعدالغنی، واقبح الخطیئهٔ بعد النسک! واقبح من ذلک العابد لله ثم یترک عبادته. چه زشت است نیازمندی بعد از توانگری و چه زشت است گناه به دنبال عبادت و زشت تر از اینها کار کسی است که عبادت خدا را پیشه کند و سپس از عبادتش دست شوید. تحف العقول/ ح۳۹۷.

حدیث۱۰۸۸

حضرت فاطمه ی زهرا (علیها السلام) می فرمایند: جعل الله الصلاة تنزیها لکم عن الکبر. خداوند متعال نماز را مایه ی دوری شما از کبر و خودپسندی قرار داد. اعیان الشیعه/ج۱/ص ۳۱۶.

حدیث۱۰۸۹

حضرت امام محمد باقر (علیه السلام) می فرمایند: ان العبد کیذنب الذنب فیروی عنه الرزق. بنده گناه می کند و به سبب آن روزی از او گرفته می شود. اصول کافی، ج۲، ص ۲۷۰.

حدیث۱۰۹۰

امام علی علیه السلام فرمودند: لا تَرَی الْجاهِلَ اِلّا مُفْرِطاً اَو مُفَرّطاً. همیشه جاهل: یا افراط گر و تجاوزکار و یا کندرو و تفریط کننده است. (النهایه،جلد ۳ ص ۴۳۵)

حدیث۱۰۹۱

امام علی علیه السلام فرمودند: اُحْصُدِ الشَّرِّ مِنْ صَدْرِ غَیرِکَ بِقَلْعِهِ مِنْ صَدْرِکَ. قلب خود را از کینه دیگران پاک کن، تا قلب آنها از کینه تو پاک شود. (الامالی، ج۲، ص ۱۷۴)

حدیث۱۰۹۲

امام حسن عسکری علیه السلام فرمودند: جُعِلتِ الخَبائِثُ فی بَیت وَ جُعِل مِفتاحُهُ الکَذِبَ تمام پلیدیها در خانه ای قرار داده شده و کلید آن دروغگویی است. (بحار الانوار، ج۷۸، ص۳۷۷)

حدیث۱۰۹۳

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بدترین مردم کسی است که لغزش را نمی بخشد و عیب و خطا را نمی پوشاند. غررالحکم، ح ۵۷۳۵.

حدیث۱۰۹۴

حضرت رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بخیل ترین مردم کسی است که در سلام کردن بخل ورزد. بحارالانوار، ج۷۷، ص ۲۰۹.

حدیث۱۰۹۵

حضرت رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بخیل واقعی کسی است که نام من نزد او برده شود و صلوات نفرستد. بحارالانوار، ج۷۳، ص ۳۰۶.

حدیث۱۰۹۶

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بخل در بردارنده بدیهای هر عیبی است و افساری است که (بخیل) بوسیله ی آن به سوی هر بدی کشانده می شود. بحارالانوار، ج۷۳، ص ۳۰۷.

حدیث۱۰۹۷

حضرت امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: بخیل کسی است که در پرداخت آنچه خدا بر او واجب کرده است بخل ورزد. بحارالانوار، ج۹۶، ص ۱۶.

حدیث۱۰۹۸

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خالی بودن دل از کینه و حسادت، از خوشبختی بنده است. غررالحکم، ح ۵۰۸۳.

حدیث۱۰۹۹

امام حسین (علیه السلام) می فرمایند: چنان چه سر که عسل را فاسد می کند، خلق بد ایمان را فاسد می کند. اصول کافی، ج۲، ص ۳۲۱.

حدیث۱۱۰۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ستمگری در دنیا مایه ی نابودی و در آخرت موجب هلاکت است. غررالحکم، ح ۱۷۰۷.

حدیث۱۱۰۱

حضرت امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: خشم گرفتن بر کسی که در اختیار توست، پستی است. اعلام الدین، ص ۳۱۱.

حدیث۱۱۰۲

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) می فرمایند: هیچ چیز نزد خدا منفورتر از بخل و بدخویی نیست. همان گونه که خاک عسل را تباه می کند این دو نیز عمل را تباه می کنند. بحارالانوار، ج۱۶، ص ۲۳۱.

حدیث۱۱۰۳

امام حسن عسکری(علیه السلام) می فرمایند: اعتدال و صرفه جویی در مصرف مال، اندازه ای دارد که اگر از آن بیش تر شود، بخل است. بحارالانوار، ج۱۷، ص ۲۱۸.

حدیث۱۱۰۴

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بدترین مردم کسی است که لغزش را نمی بخشد و عیب و خطا را نمی پوشاند. غررالحکم، ح ۵۷۳۵.

حدیث۱۱۰۵

امـام بـاقر (علیه السـلام) می‌فرماینـد: إنّی لَأَبغَضُ الرَّجُلَ ـ أو أبغَضُ لِلرَّجُلِ ـ أن یَکونَ کَسـلانا عَن أمرِ دُنیاهُ ، ومَن کَسِلَ عَن أمرِ دُنیاهُ فَهُوَ عَن أمرِ آخِرَتِهِ أکسَل؛ هر آینه من دشـمن می شـمارم کسی را که در کار دنیایش تنبلی ورزد؛ زیرا آن کس که در کار دنیایش تنبلی کند، در کار آخرتش بیشتر تنبلی می ورزد . الکافی : ۵ / ۸۵ / ۴

احادیث اخلاق و توصیه ها

حدیث۱

پیامبر خدا (صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند : لا تَضجَر فَیَمنَعَکَ الضَّجَرُ مِنَ الآخِرَةِ وَالدُّنیا ؛ بی حوصلگی مکن ؛ که آن ، تو را از آخرت و دنیا باز می دارد . بحار الأنوار : ۷۷ / ۱۴۵ / ۴۵ .

حدیث۲

امام صادق(علیه السـلام) می‌فرماینـد: مَن کَسِلَ عَن طَهورِهِ وصَلاتِهِ فَلَیسَ فیهِ خَیرٌ لِأَمرِ آخِرَتِهِ ، ومَن کَسِلَ عَمّا یُصلِحُ بِهِ أمرَ مَعیشَتِهِ فَلَیسَ فیهِ خَیرٌ لِأَمرِ دُنیاهُ ؛ هر کس در طهـارت و نمـازش سـستی کنـد ، خیری در کار آخرتش نباشـد و هر که در سامان بخشـی به گذران زندگی اش سستی ورزد ، خیری در کار دنیایش نباشد . الکافی : ۵ / ۸۵ / ۳

حدیث۳

امـام علی (علیـه السـلام) می‌فرماینـد: مَن تَرَکَ العُجبَ وَالتَّوانِیَ لَم یَنزِل بِهِ مَکروهٌ؛ هر کس خودپسـندی و سـستی را ترک کنـد ، ناخوشایندی بر او فرود نمی آید . غرر الحکم : ۸۸۰۵ .

حدیث۴

امام باقر (علیه السـلام) می‌فرماینـد: النسآء یحببن ان یرین الرجل فی مثل ما یحب الرجل ان یری فیه النسآء من الزینهٔ ؛ همان گونه که مردان دوسـت دارنـد زینت و آرایش را در زنانشـان ببیننـد، زنـان نیز دوست دارنـد زینت و آرایش را در مردانشـان ببیننـد . مکـارم الاخلاق، ص ۸۰ .

حدیث۵

پیامبر اکرم(صـلی الله علیه و آله وسلم) می‌فرمایند: خیر الرجال من امتی الذین لایتطاولون علی اهلیهم و یحنون علیهم ولا یظلمونهم ؛ بهترین مردان امت من، آن کسانی هسـتند که نسبت‌به خانواده خود خشن و متکبر نباشـند و بر آنان ترحم و نوازش کننـد و به آنان آزار نرسانند . مکارم الاخلاق، ص۲۱۶ .

حدیث۶

پیامبر اکرم(صـلی الله علیه و آله وسلم) می‌فرمایند: للمراهٔ علی زوجها ان یشبع بطنها، و یکسو ظهرها، ویعلمها الصلاهٔ والصوم والزکاهٔ ان کان فی مالها حق، ولاتخالفه فی ذلک ؛ حق زن بر شوهرش این است که او را سـیر کنـد، لباس بپوشاند، نماز و روزه و زکات را – اگر در مال زن حق زکاتی است – به او یاد دهد، و زن نیز در این کارها با او مخالفت نورزد . مستدرک الوسائل، ج۱۴، ص۲۴۳ .

حدیث۷

امام سجاد (علیه السلام) می‌فرمایند: «لان ادخل السوق ومعی درهم ابتاع به لحما لعیالی وقد قرموا الیه احب الی من ان اعتق نسمهٔ؛ برای من به بازار رفتن و خرید یک درهم گوشت‌برای خانواده‌ام که میل به گوشت دارند، از بنده آزاد کردن دوست داشتنی‌تر است وسائل الشیعهٔ، ج۱۵، ص۲۵۱ .

حدیث۸

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) به یکی از زنان درباره حق زن بر شوهرش می‌فرمایند: حقک علیه ان یطعمک مما یاکل ویکسوک مما یلبس ولا یلطم ولا یصیح فی وجهک؛ حق تو بر شوهرت این است که از آنچه خود می‌خورد به تو غذا دهد، و از آنچه خود می‌پوشد تو را نیز بپوشاند، و به روی تو سیلی نزند و فریاد نکشد . مکارم الاخلاق، ص۲۱۸ .

حدیث۹

قال الإمام الصادق (علیه السلام) : العالم لا یتکلم بالفضول. امام صادق (علیه السلام) فرمودند: دانا (و عالم)، زیاده گویی نمی کند. «مستدرک الوسائل، ج ۹، ص ۳۳، ح ۱۰۱۲۷»

حدیث۱۰

قال الإمام الباقر (علیه السلام) فی قول الله عزوجل«و قولوا للناس حسنا»: قولوا للناس أحسن ما تحبون أن یقال فیکم. امام باقر (علیه السلام) درباره آیه ی «و با مردم به نیکویی سخن بگویید»، فرمودند: بهترین سخنی را که دوست دارید درباره شما گفته شود، به مردم بگویید. «الکافی، ج ۲، ص ۱۶۵، ح ۱۰»

حدیث۱۱

قال الإمام علی (علیه السلام) : عود لسانک لین الکلام و بذل السلام، یکثر محبوک و یقل مبغضوک. امام علی (علیه السلام) فرمودند: زبانت را به نرم گویی و سلام کردن (به دیگران) عادت ده، تا دوست دارانت زیاد شوند و بدخواهانت اندک. «غررالحکم، ح ۶۲۳۱»

حدیث۱۲

قال الإمام علی (علیه السلام) : عود لسانک حسن الکلام تأمن الملام. امام علی (علیه السلام) فرمودند: زبانت را به نیکو گویی عادت ده، تا از سرزنش ایمن مانی. «غررالحکم، ح ۶۲۳۳»

حدیث۱۳

قال الإمام علی (علیه السلام) : لا ترخص لنفسک فی شئ من سئ الأقوال والأفعال. امام علی (علیه السلام) فرمودند: به خودت اجازه کمترین زشت گفتاری و زشت کرداری، مده. «غررالحکم، ح ۱۰۱۹۰»

حدیث۱۴

قال الإمام علی (علیه السلام) : من حسن کلامه کان النجح أمامه. امام علی (علیه السلام) فرمودند: هر که گفتارش نیکو باشد، پیروزی در برابر اوست. «غررالحکم، ح ۸۴۹۵»

حدیث۱۵

قال الإمام علی (علیه السلام) : نکیر الجواب من نکیر الخطاب. امام علی (علیه السلام) فرمودند: زشتی پاسخ (که می شنوی)، از زشتی سخن است (که می گویی). «غررالحکم، ح ۹۹۶۳»

حدیث۱۶

قال الإمام علی (علیه السلام) : أجملوا فی الخطاب تسمعوا جمیل الجواب. امام علی (علیه السلام) فرمودند: زیبا سخن بگویید، تا پاسخ زیبا بشنوید. «غررالحکم، ح ۲۵۶۸»

حدیث۱۷

قال الإمام علی (علیه السلام) : قولوا الخیر تعرفوا به، واعملوا الخیر تکونوا من أهله. امام علی (علیه السلام) فرمودند: گفتار نیک بگویید، تا به آن شناخته شوید و کارهای نیک انجام دهید تا از اهل آن (نیکو کاران) باشید. «بحارالانوار، ج۷۱، ص ۳۱۱، ح ۹»

حدیث۱۸

قال الإمام علی (علیه السلام) : لا تقولن ما یسوؤک جوابه. امام علی (علیه السلام) فرمودند: هرگز سخنی را که از جوابش ناراحت می شوی، مگوی. «غررالحکم، ح ۱۰۱۵۵»

حدیث۱۹

قال الإمام علی (علیه السلام) : أحسن الکلام مازانه حسن النظام، وفهمه الخاص والعام. امام علی (علیه السلام) فرمودند: بهترین سخن، آن است که به زیبایی نظم (نیکویی تألیف و ترکیب) آراسته باشد و خواص و عوام آن را بفهمند. «غررالحکم، ح ۳۳۰۴»

حدیث۲۰

قال الإمام علی (علیه السلام) : أحسن الکلام ما لا تمجه الآذان و لا یتعب فهمه الأفهام. امام علی (علیه السلام) فرمودند: بهترین سخن آن است که گوشها از شنیدن آن رنجیده و بیزار نشود و فهمیدن آن اندیشه ها را به رنج نیندازد. «غررالحکم، ح ۳۳۷۱»

حدیث۲۱

قال الإمام علی (علیه السلام) : الکلام کالدواء، قلیله ینفع و کثیره قاتل. امام علی (علیه السلام) فرمودند: سخن چون داروست، اندکش سود می بخشد و بسیارش کشنده است. «غررالحکم، ح۲۱۸۲»

حدیث۲۲

قال الإمام على (عليه السلام) : إياك و فضول الكلام، فإنهيظهر من عيوبك ما بطن، و يحرك عليك من أعدائك ما سكن. امام على (عليه السلام) فرمودند: از زياده گويى بپرهيز كه آن عيب هاى پنهان تو را آشكار مى سازد و كينه هاى آرام گرفته دشمنانت را بر ضد تو تحريك مى كند. «غررالحكم، ح ۲۷۲۰»

حديث۲۳

قال الإمام على (عليه السلام) : من عذب لسانه كثر إخوانه. امام على (عليه السلام) فرمودند: كسى كه زبانش شيرين باشد، برادرانش زياد شوند. «غررالحكم، ح ۷۷۶۱»

حديث۲۴

قال رسول الله – صلى الله عليه وآله – (لما سأله رجل عن أفضلالأعمال) : إطعام الطعام، وإطياب الكلام. پيامبر خدا – صلى الله عليه و آله – (در پاسخ به مردى كه پرسيد برترين كارها كدام است) فرمودند: اطعام كردن و نيكو سخن گفتن. «بحارالانوار، ج ۷۱، ص ۳۱۲، ح ۱۲»

حديث۲۵

قال رسول الله – صلى الله عليه وآله – : من فقه الرجل قلة كلامه فيما لا يعنيه. پيامبر خدا – صلى الله عليه و آله – فرمودند: نشانه ى فهميدگى مرد اين است كه كمتر سخن بيهوده گويد. «بحارالانوار، ج ۲، ص ۵۵، ح ۲۸»

حديث۲۶

قال الإمام الحسين – عليه السلام – لابن عباس: لا تتكلمن فيما لا يعنيك فإنى أخاف عليك الوزر، ولا تتكلمن فيما يعنيك حتى ترى للكلام موضعا. امام حسين – عليه السلام – به ابن عباس فرمودند: هرگز سخن بيهوده مگوى، زيرا بيم گناه براى تو دارم و سخن سودمند نيز مگوى مگر اين كه آن سخن به جا باشد. «بحارالانوار، ج ۷۱، ص ۲۷۸، ح ۱۶»

حديث۲۷

قال الإمام على – عليه السلام – لما مر برجل يتكلم بفضول الكلام: إنك تملى على حافظيك كتابا إلى ربك، فتكلم بما يعنيك ودع ما لا يعنيك. امام على – عليه السلام – وقتى بر مردى گذشت كه زياده گويى مى كرد، فرمودند: بدان كه تو بر دو فرشته نگهبان اعمالت مطلبى املا مى كنى و به سوى پروردگارت مى فرستى، پس سخنانى بگو كه برايت سودمند باشد و از سخنان بيهوده دم فرو بند. «أمالى الصدوق، ص ۳۷، ۴»

حديث۲۸

قال الإمام على – عليه السلام – : لا تسئ اللفظ و إن ضاق عليكالجواب. امام على – عليه السلام – فرمودند: سخن بد مگوى اگر چه از پاسخ درماندى. «غررالحكم، ح ۱۰۲۶۷»

حديث۲۹

قال الإمام علی – علیه السلام – : إیاك و ما یستهجن من الکلام، فإنه یحبس علیك اللئام و ینفر عنك الکرام. امام علی – علیه السلام – فرمودند: بپرهیز از به زبان آوردن سخنان زشت، زیرا که فرومایگان را گرد تو جمع می کند و گران مایگان را از تو می راند. «غررالحکم، ح ۲۷۲۲»

حدیث۳۰

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : الصَّبرُ یُعَقِّبُ خَیراً فاصْبِروا تَظْفَروا. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: عاقبت صبر و شکیبائی خیر است، پس صبر کنید تا پیروز شوید. «بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۹۶»

حدیث۳۱

عن الامام جعفر ابن محمد – علیه السّلام – : کَم مِنْ صَبر ساعةٍ قَدْ أورَثَتْ فَرَحاً طویلاً و کَم من لذَّةِ ساعةٍ قَدْ أورَثَتْ حُزناً طویلاً. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: چه بسا یک لحظه صبر کردن موجب سرور و خوشحالی طولانی شود و چه بسا لحظه ای لذت بردن موجب اندوه طولانی گردد. «سفینة البحار، ج ۲، ص ۵»

حدیث۳۲

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : نَحنُ صُبّرٌ وَ شیعتُنا أصبَرُ منّا. قُلتُ: جعِلْتُ فداكَ، کیف صار شیعتُکم أصبَرُ منکُم؟ قالَ ... . امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: ما خاندانی صبور و شکیبائیم و شیعیان ما از ما شکیبا ترند. گفتم: جانم به فدایت، چگونه شیعیان شما از شما شکیبا ترند؟ فرمود: چون صبر ما بر چیزی است که می دانیم، امّا آنها بر چیزی که نمی دانند صبر می کنند. «بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۸۰»

حدیث۳۳

قال الامام الجواد – علیه السّلام – : تَوسَّدِ الصّبرَ و اعْتَنِقِ الفَقْرَ وَ ارْفَضِ الشّهواتِ وَ خالِفِ الهَوی ... . امام جواد – علیه السّلام – فرمودند: در زندگی صبر را تکیه گاه و فقر و تنگدستی را همنشین خود قرار بده، شهوات و خواسته های دنیوی را رها کن و با هواهای نفسانی به مخالفت برخیز و بدان که هیچ گاه از دید خداوند مخفی نیستی، پس مواظب باش که چگونه رفتار می کنی. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۳۵۸»

حدیث۳۴

قال الامام الباقر – علیه السّلام – : الجَنّةُ محفوفَةٌ بالمکارِهِ و الصَّبرِ فَمَن صَبَر علی المکارِهِ فی الدّنیا دَخَلَ الجنّةَ. امام باقر– علیه السّلام – فرمودند: بهشت آمیخته به سختی ها و صبر و بردباری است، پس هر کس در دنیا بر سختی ها صبور باشد، وارد بهشت خواهد شد. «اصول کافی، ج ۲، ص ۸۹»

حدیث۳۵

اِنّ النّبی – صلی الله علیه و آله – قالَ: علامةُ الصّابرِ فی ثلاثٍ، أوّلها أن لا یکْسَلَ و الثّانیةُ أن لا یَضجَرَ و الثالثةُ أن لا یَشکُو من ربّهِ

عزّوجلّ ... . نبی اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: نشانه های انسان صبور سه چیز است: ۱- کسل و خسته نمی شود. ۲- بی قراری نمی کند. ۳- از پروردگارش شکایت نمی کند، چون وقتی کسل شود، حقوق را ضایع و تباه خواهد کرد و هنگامی که بی قراری کند، سپاسگزاری نمی کند و وقتی از پروردگارش شکایت کند، گناه خواهد کرد. «بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۸۶»

حدیث۳۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : النَّصرُ مَعَ الصَّبرِ و الفَرج بعدَ الکربِ و انّ مَعَ العُسرِ یُسراً. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: پیروزی، در پرتو صبر و شکیبائی به دست می آید و پایان رنج و سختی، فرج خواهد بود و همانا همراه هر سختی آسانی است. «مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۲۹۵»

حدیث۳۷

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : علیکَ بالعلمِ فانّ العِلْم خلیلُ المؤمِنِ و الحلمَ وزیرُهُ والعقلَ دلیلُهُ و ... و الصّبر امیرُ جنودِهِ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: برتو باد به فراگیری علم، همانا که علم دوست مؤمن است و بردباری وزیر او و عقل راهنمایش و عمل سرپرست او و رفق و مدارا پدر او و ملایمت با دیگران برادر او و صبر، امیر سپاهیان او است. «نهج الفصاحه، ح ۱۹۶۱»

حدیث۳۸

قال الامام علی – علیه السّلام – : کَمْ یُفْتَح بالصَّبرِ من غَلَقٍ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: چه بسیارند گره های پیچیده و مشکلات سختی که با صبر گشوده می شوند. «تصنیف غررالحکم، ص ۲۸۵، ح ۶۳۶۸»

حدیث۳۹

قال الامام علی – علیه السّلام – : لکُلِّ نعمةٍ مفتاح و مِغْلاقٌ: فمِفْتاحُها الصّبرُ و مغلاقُها الکَسَلُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: برای تمام نعمت ها کلید و قفلی مقرر شده است، پس کلید آن صبر و قفل آن تنبلی است. «شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ص ۲۸۵»

حدیث۴۰

قال الامام علی – علیه السّلام – : مَنْ صَبَرَ علی طاعَةِ الله و عَنْ معاصیهِ فَهو المجاهدُ الصّبور. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: کسی که بر طاعت پروردگارش و اجتناب از معصیت او صبر نماید، همانا او مجاهد صبوری است (که در راه خدا به جهاد برخواسته است). «تصنیف غررالحکم، ص ۲۸۳، ح ۶۳۰۹»

حدیث۴۱

قال الامام علی – علیه السّلام – : صابِروُا أنفُسَکُم علی فعلِ الطّاعاتِ و صُونُوها عن دَنَسِ السیّئاتِ تَجدُوا حَلاوَةَ الایمان. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: در انجام طاعت پروردگار صبر پیشه کنید و نفس خود را از آلوده شدن به پلیدی گناهان حفظ نمائید، آنگاه شیرینی و حلاوت ایمان را در می یابید. «تصنیف غررالحکم، ص ۲۸۳، ح ۶۳۱۰»

حدیث۴۲

قال الامام علی – علیه السّلام – : اِنّکَ لَنْ تُدْرِکَ ما تُحبُّ من رّبکَ الّا بالصّبرِ عمّا تَشتَهی. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: همانا تو به آنچه دوست داری از پروردگارت به تو برسد دست نمی یابی مگر اینکه در مقابل خواسته های نفسانی مقاومت کنی. «تصنیف غررالحکم، ص ۲۸۳، ح ۶۳۰۵»

حدیث۴۳

قال الامام علی – علیه السّلام – : ایّها النّاس علیکم بالصّبر، فاِنَّهُ لا دینَ لِمَنْ لا صبرَ لهُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: ای مردم ! بر شما باد به صبر و شکیبائی، همانا کسی که صبر نداشته باشد، دین نخواهد داشت. «بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۹۲»

حدیث۴۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : الصَّبرُ فی الامور بمنزِلَهِ الرّأسِ من الجسَدِ فاذا فارَقَ الرأسُ الجسَدَ فَسَدَ الجسدُ فاذا فارقَ الصّبرُ الامورَ فسدَتِ الامورُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: صبر در کارها همانند سر در بدن است، همان طور که وقتی سر از بدن جدا شود، بدن فاسد می گردد، اگر صبر از کارها جدا شود، کارها تباه و فاسد خواهد شد. «بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۷۳»

حدیث۴۵

امام علی – علیه السّلام – فرمودند: صبر، یا صبر بر مصیبت است یا بر اطاعت خدا و یا در مقابل معصیت، که قسم سوم از دو قسم دیگر با ارزش تر می باشد. «شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید، ج ۱، ص ۳۱۹»

حدیث۴۶

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : اَلاِبْقاءُ علی الْعَمَلِ حَتّی یَخْلُصَ اَشَدُّ مِنَ الْعَمَلِ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: پایداری بر عمل تا آنجا که خالص شود، سخت تر از خود عمل است. «الکافی، ج ۲، ص ۱۶»

حدیث۴۷

عن رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اِعْمَلْ لِوَجْهٍ واحِدٍ یَکْفیکَ الْوُجُوُهُ کُلَّها. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: برای خدا کار کن، تو را از همگان کفایت می کند. «تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۱۱۹»

حدیث۴۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : أَخْلِصْ قَلبَکَ یَکفیکَ الْقَلیلُ منَ العَملِ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: دلت را خالص گردان که (در آن صورت) کار (خیر) اندک تو را بس است. «بحارالانوار، ج ۷۳، ص ۱۷۵»

حدیث۴۹

قال الامام علی – علیه السّلام – : اَخْلِصْ تَنَلْ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: اخلاص داشته باش، کامیاب و سعادتمند می شوی. «غررالحکم، ح ۲۲۴۸»

حدیث۵۰

قال الامام علی – علیه السّلام – : اِخْلاصُ الْعَمَلَ مِنْ قُوَّةِ الیَقینِ وَ صَلاحُ النِّیَّةِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: اخلاص عمل ناشی از نیروی یقین و درستی و پاکی نیت است. «غررالحکم، ح ۱۳۰۱»

حدیث۵۱

قال الامام علی – علیه السّلام – : کَیْفَ یَسْتَطیعُ الاخلاصَ مَنْ یَغْلِبُهُ الْهَوی؟ امام علی – علیه السّلام – فرمودند: چگونه کسی که هوی و هوس بر او چیره است، می تواند اخلاص داشته باشد؟ «غررالحکم، ح ۶۹۷۷»

حدیث۵۲

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: سعادتمند کسی است که از دیگران پند گیرد. من لایحضره الفقیه/۴/۳۷۷

حدیث۵۳

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: کودکان را دوست بدارید و با آنان مهربان باشید. وسائل‌الشیعه/۲۱/۴۸۴

حدیث۵۴

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: با اطاعت دستورات الهی، خود را در معرض رحمت او قرار دهید. تنبیه‌الخواطر(مجموعه ورام) /۴۳۷

حدیث۵۵

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : إنَّ مِن موجِباتِ المَغفِرَةِ إدخالُ السُّرورِ عَلی أخیکَ المؤمِنِ ؛ از جمله اسباب مغفرت ، شاد کردن برادر مؤمن است . المعجم الکبیر ، ج ۳ ، ص ۸۳ .

حدیث۵۶

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : إنَّ اللّه لا یَقبَلُ عَمَلَ عَبدٍ حَتّی یَرضی قَولَهُ ؛ خداوند ، عمل بنده را نمی‌پذیرد ، مگر آن که از گفتارش خشنود باشد . مسند الشهاب ، ج ۲ ، ص ۱۷ .

حدیث۵۷

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : إذا جاءَکُمُ الزّائِرُ فَأکرِموهُ ؛ هر گاه کسی به دیدار شما آمد ، گرامی‌اش بدارید . الأمالی ، صدوق ، ص ۶۰۰ .

حدیث۵۸

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : إذا أتاکُم کَریمُ قَومٍ فَأَکرِموهُ ؛ هرگاه بزرگ قومی بر شما وارد شد ، گرامی‌اش بدارید . الکافی ، ج ۲ ، ص ۶۵۹ .

حدیث۵۹

قال الامام الکاظم – علیه السّلام – : . . . یا هشام مَن أَحبَّ الدُّنیا ذَهَبَ خوفُ الآخرةِ مِن قَبله و ما اُوتیَ عبدٌ علماً فَازدادَ للدنیا حباً إلا من الله بُعداً و ازدادُ الله علیه غَضَباً. امام کاظم – علیه السّلام – فرمودند: ای هشام کسی که دنیا را دوست داشته باشد ترس آخرت از دلش برود و اگر به بنده ای دانش داده شود و سپس بر دوستی دنیایش زیاد شود، بر خشم و غضب خدا بر او افزوده گردد. «تحف العقول، ص ۳۹۹»

حدیث۶۰

قال الامام الباقر – علیه السّلام – : أَکثِر ذِکرَ الموتِ، فإنه لم یُکثِر إنسانٌ ذکرَ الموت إلا زَهِدَ فی الدنیا. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: مرگ را بسیار یاد کن، زیرا انسان مرگ را زیاد یاد نمی کند جز آنکه به دنیا بی رغبت شود. «الکافی، ج ۲، ص ۱۳۱»

حدیث۶۱

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : مَن زَهدَ فی الدنیا أَثبَتَ اللهُ الحکمةَ فی قلبه و أَنْطقَ بها لسانَه و بَصَّره عیوبَ الدنیا داءَها و دواءَها و أَخرَجَه من الدنیا سالماً إلی دار السلام. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: کسی که به دنیا بی رغبت باشد خداوند حکمت را در قلبش ثابت کند و زبانش را به آن گویا سازد و او را به عیبهای دنیا و درد و درمانش بینا گرداند و او را از دنیا سالم بیرون برد و وارد بهشت دارالسلام کند. «الکافی، ج ۲، ص ۱۲۸»

حدیث۶۲

قال الإمام الصّادق – علیه السلام – : إن فی کتاب علی – صلوات الله علیه – : إنما مَثَلُ الدنیا کمَثل الحَیّةِ ما ألین مَسُّها و فی جوفها السمُّ الناقعُ، یَحذُرها الرجلُ العاقلُ، و یَهوی إلیها الصَبیُّ الجاهلُ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: در کتاب علی – صلوات الله علیه – است که به درستی مثل دنیا مثل مار است که پوستش نرم است و زهر کشنده در درون دارد، مرد عاقل از آن بپرهیزد و کودک نادان به او گرایش یابد. «الکافی، ج ۲، ص ۱۳۶»

حدیث۶۳

قال الإمام الصّادق – علیه السلام – : من أصبَحَ و أمْسی و الدنیا أَکبَرُ همِّه جَعَلَ اللهُ تعالی الفَقرَ بین عَیْنَیْه و شَتَّتَ أَمرَه و لم یَنِلْ من الدنیا إلاّ ما قَسَّمَ اللهُ له و مَن أصبَح و أمسی و الآخرةُ أکبرُ همِّه جَعَلَ اللهُ الغنی فی قلبه و جَمَعَ له أمره. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: هر کس بامداد کند و روز را به شب رساند و بزرگ ترین هم و غمش دنیا باشد خداوند متعال فقر را جلوی چشمش قرار داده و کارش را پریشان می سازد و بجز آنچه خداوند روزی او کرده به دنیا دست پیدا نمی کند و هر کس بامداد کند و روز را به شب رساند و بزرگترین هم و غمش آخرت باشد خداوند بی نیازی را در دل او قرار داده و کارش را منظم می سازد. «الکافی، ج ۲،

ص ۳۱۹»

حدیث۶۴

قال الإمام الصّادق – علیه السّلام – : کانَ فیما وَعَظَ اللهُ تبارک و تعالی به عیسی بن مریم – علیه السّلام – : . . . و اَعلَم أنَّ رأسَ کُلَّ خطیئةٍ و ذنبٍ حُبُّ الدنیا، فلا تُحِبَّها فَإنّی لا اُحِبُّها. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: از جمله موعظه های خداوند به حضرت عیسی – علیه السّلام – این بود که: . . . و بدان که ریشه هر خطا و گناه، دوستی دنیاست پس آن را دوست نداشته باش و البته من آن را دوست ندارم. «الکافی، ج ۸، ص ۱۴۰»

حدیث۶۵

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : من تَعلّم القرآن فلم یَعمل به وآثَرَ علیه حبُّ الدنیا و زینتَها اِستوجَبَ سَخَطَ الله و کانَ فی الدرجةِ مع الیهود و النصاری الذین یَنْبِذُون کتاب الله وراءَ ظَهُورِهم. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که قرآن را یاد بگیرد و بدان عمل نکند و دوستی دنیا و زینت آن را بر قرآن برگزیند مستحق خشم خداست و با یهودیان و مسیحیان، که کتاب خدا را پشت سر می اندازند، در یک درجه خواهد بود. «وسائل الشیعهٔ، ج ۶، ص ۱۸۳»

حدیث۶۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : طَلَبْتُ الخُضُوعَ فما وَجَدتُ اِلّا بِقبُولِ الحَقِّ، اِقبلُوا الحقَّ فَاِنَّ قَبُول الحقَّ یُبعدُ من الکِبرِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: خضوع را (از خدا) خواستم، پس نیافتم تواضع و خضوع را جز در تسلیم در برابر حق، (پس) حق را بپذیرید، زیرا قبول آن آدمی را از تکبّر دور می سازد. «جامع الاخبار، فصل ۷۱، ص ۱۴۴»

حدیث۶۷

قال الامام علی – علیه السّلام – : التَّکَبُّرُ علی المتکبِّرِ هُوَ التّواضُع بِعَیْنِهِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: تکبر در برابر شخص متکبر عین تواضع است. «نهج البلاغه، حکمت ۴۱۰»

حدیث۶۸

قال الامام علی – علیه السّلام – : ضَع فَخرَکَ واحطُط کِبرَکَ و اذکُر قَبرَکَ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: فخر و مباهات را کنار بگذار و خود را خالی از تکبر کن و به یاد قبر خود باش. «نهج البلاغه، حکمت ۳۹۸»

حدیث۶۹

قال النّبی – صلّی الله علیه و آله – : اذا رَأیتُم المتواضعینَ من اُمّتی فتواضعوا لهم و اذا رایتُمُ المستکبرین فتکبرُّوا علیهم فاِنَّ ذلک لَهُمُ مَزَلَّةٌ و صَغارٌ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: هر وقت اهل تواضع را دیدید برای آنها تواضع کنید و زمانی که مستکبران را دیدید با آنها با تکبر رفتار کنید چون به این وسیله ذلیل و تحقیر می شوند. «محجهٔ البیضاء، ج ۶، ص ۲۲۲»

حدیث۷۰

قال أبو عبد الله – علیه السلام – : لَیسَ لَکَ أن تَأتَمِنَ مَن غَشَّکَ، وَ لا تَتَّهِمَ مَنِ ائتَمَنتَ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هر کس تو را فریب داد نباید امین بشماری و هر کس را امین یافتی متهم نکن. «قرب الاسناد، ص ۳۵»

حدیث۷۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَن صِامَ شَهرَ رَمَضانَ فَاجتَنَبَ فِیهِ الحَرامَ وَ البُهتَانَ رَضِیَ اللهُ عَنهُ وَ أوجَبَ لَهُ الجَنَانَ. پیامبر خـدا – صـلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس ماه رمضان را روزه بگیرد و از کارهای حرام مخصوصا بهتان دوری کند، خدا از او راضی شود و بهشت را بر او واجب کند. «بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۳۴۶»

حدیث۷۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : أولَی النَّاسِ بِالتُّهَمَهِٔ مَن جِالَسَ أَهلَ التُّهَمَهِٔ. پیامبر خـدا – صـلی الله علیه و آله – فرمودنـد: سزاوارترینِ مردم به تهمت، کسی است که با متهمان و افراد مظنون همنشینی کند. «أمالی شیخ صدوق، ص ۲۸»

حدیث۷۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لَیسَ لَکَ أن تَتَّهِمَ مَن قَد اِئتَمَنتَهُ، وَ لا تَأمَنَ الخَائِنَ وَ قَد جَرَّبتَهُ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: حق نداری کسی را که امین یافته ای متهم کنی و نباید به خائن اطمینان کنی در حالی که او را آزموده ای. «قرب الاسناد، ص ۴۰»

حدیث۷۴

قال الامام علی – علیه السلام – : مَن وَقَفَ نَفسَهُ مَوقِفَ التُّهَمَهِٔ فَلا یَلُومَنَّ مَن أسَاءَ بِهِ الظَّنَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: کسی که خود را در معرض تهمت قرار دهد نباید کسی را که به او گمان بد برد، سرزنش کند. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۹۰»

حدیث۷۵

قال الامام علی – علیه السلام – : إیَّاکَ وَ مَوَاطِنَ التُّهَمَهِٔ وَ المَجلِسَ المَظنُونَ بِهِ السُّوءُ، فَإنَّ قَرینَ السُّوءِ یَغُرُّ جَلِیسَهُ. امام علی – علیه السلام – فرمود : از رفت و آمد به جاهای تهمت برانگیز و مجالسی که گمان بد به آنها برده می‌شود بپرهیز؛ زیرا دوست بد همنشین خود را می‌فریبد. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۹۰»

حدیث۷۶

قال الامام الباقر – علیه السلام – لِرَجُلٍ اِستَوصَاهُ: اُوصِیک بِتقوَی اللهِ، وَإیَّاک وَالمِزَاحَ فَإنَّهُ یَذهَبُ هَیبَهَٔ الرَّجُلِ وَمَاءَ وَجهِهِ، وَعَلَیک بِالدُّعَاءِ لإخوَانِك بِظَهرِ الغَیبِ فَإنَّهُ یُهِیلُ الرِّزقَ – یَقُولُهَا ثَلاثاً –. امام باقر – علیه السلام – به مردی که از ایشان سفارشی درخواست کرده بود، فرمودند: تو را سفارش می کنم به رعایت تقوای الهی و اینکه از شوخی کردن بر حذر باشی که شوخی ابهّت مرد و آبروی او را از بین می برد و بر تو باد که در پنهانی برای برادرانت دعا کنی که این کار روزی را زیاد می کند – و این جمله را سه بار تکرار کرد – . «مستطرفات السرائر، ص ۱۴۴»

حدیث۷۷

قال الامام الصادق – علیه السلام – لِیُونُس الشِّیبَانِی: کیفَ مُدَاعَبَهُ بَعضِکم بَعضاً؟ قُلتُ: قَلِیلٌ، قَالَ: فَلا تَفعَلُوا، فَإنَّ المُدَاعَبَهَ مِن حُسنِ الخُلقِ، وَإنَّک لَتِدخُلُ بِهَا السُّرُورَ عَلَی أَخِیک ... . امام صادق – علیه السلام – به یونس شیبانی فرمودند: چه قدر با یکدیگر شوخی می کنید؟ عرض کردم: کم. فرمودند: این گونه نکنید؛ زیرا شوخی از خوش خویی است و تو بدان وسیله برادرت را شاد می سازی و به تحقیق رسول خدا – صلی الله علیه و آله – برای این که کسی را شاد کند، با او شوخی می کرد. «الکافی، ج ۲، ص ۶۶۳»

حدیث۷۸

قال الامام الصادق – علیه السلام – : إیَّاکم وَالمِزَاحَ، فَإنَّهُ یَذهَبُ بِمَاءِ الوَجهِ وَمَهَابَهِ الرِّجَالِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: از شوخی بپرهیزید؛ زیرا آبرو و وقار مردان را از بین می برد. «الکافی، ج ۲، ص ۶۶۵»

حدیث۷۹

قال الامام الصادق – علیه السلام – : إذَا أَحبَبتَ رَجُلًا فَلا تُمَازِحهُ وَ لا تُمَارِهِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هرگاه شخصی را دوست داشتی، با او نه شوخی کن و نه مجادله. «الکافی، ج ۲، ص ۶۶۴»

حدیث۸۰

قال الامام علی – علیه السلام – : إیَّاکم وَالمِزَاحُ، فَإنَّهُ یَجرُّ السَّخِیمَهَ وَیُورِثُ الضَّغِینَهَ، وَهُوَ السَّبُ الأَصغَرُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: از شوخی بپرهیزید؛ زیرا که شوخی بدخواهی می آورد و کینه بر جای می گذارد و آن دشنام کوچک است. «الکافی، ج ۲، ص ۶۶۴»

حدیث۸۱

قال الامام علی – علیه السلام – : دَعِ المِزَاحَ، فَإنَّهُ لِقَاحُ الضَّغِینَهِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: شوخی را رها کن؛ زیرا شوخی بارورکننده کینه است. «غرر الحکم، ح ۵۱۳۴»

حدیث۸۲

قال الامام علی – علیه السلام – : مَن مَزَحَ اُستُخِفَّ بِهِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر که شوخی کند، به سبب آن شوخی، سبک می شود. «بحار الأنوار، ج ۷۷، ص ۲۳۵»

حدیث۸۳

قال الامام علی – علیه السلام – : مَن کَثُرَ مِزَاحُهُ قَلَّ وِقَارُهُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر که زیاد شوخی کند، وقارش کم می شود. «غرر الحکم، ح ۸۴۳۲»

حدیث۸۴

قال الامام علی – علیه السلام – : مَن کَثُرَ مِزَاحُهُ اُستُجهِلَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر که زیاد شوخی کند، نادان شمرده می شود. «غرر الحکم، ح ۷۸۸۳»

حدیث۸۵

قال الامام علی – علیه السلام – : کَثرَةُ المِزَاحِ تَسقُطُ الهِیبَةَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: شوخی زیاد (انسان را) از هیبت می اندازد. «غرر الحکم، ح ۷۱۰۱»

حدیث۸۶

قال الامام علی – علیه السلام – : مَن کَثُرَ مِزَاحُهُ لم یَخِلَّ مِن حَاقِدٍ عَلَیهِ وَ مُستَخِفٍّ بِهِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر که زیاد شوخی کند، از داشتن بدخواه و کسی که او را خفیف شمارد بی نصیب نخواهد بود. «غرر الحکم، ح ۸۹۳۰»

حدیث۸۷

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : یا علیُّ! لا تَمزَح فَیَذهَبَ بَهَاؤُك، وَلا تَکذِب فَیَذهَبَ نُورُك. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: ای علی، شوخی مکن که ارج و احترامت از بین می رود و دروغ مگو که نورانیّتت از میان می رود. «مکارم الأخلاق، ج ۲، ص ۳۲۱»

حدیث۸۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لا یَبلُغُ العَبدُ صَرِیحَ الإِیمَانِ حَتَّی یَدَعَ المِزَاحَ وَالکذبَ وَیَدَعَ المِرَاءَ وَإِن کانَ مُحِقّاً. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: بنده به ایمان ناب نرسد، مگر آن گاه که شوخی و دروغ را ترک گوید و مجادله را رها کند، هر چند بر حق باشد. «الکافی، ج ۳، ص ۵۹۴»

حدیث۸۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : کثرَةُ المِزَاحِ یَذهَبُ بِمَاءِ الوَجهِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: شوخی زیاد، آبرو را می برد. «أمالی شیخ صدوق، ص ۲۲۳»

حدیث۹۰

امام کاظم – علیه السّلام – (در سفارشی به هشام)، فرمودند: دشمنی تو با ابلیس باید سخت باشد و نباید که او در تلاشش برای نابودی تو، شکیباتر و پایدارتر از تو در مبارزه ات با او باشد، زیرا ابلیس با همه قدرتش از تو ناتوانتر است و با همه بدیش کمتر از تو می تواند ضربه زند اگر تو به خداوند پناه بری، هر آینه به راهی راست هدایت شده ای. «تحف العقول، ص ۴۰۰»

حدیث۹۱

قال الإمام زین العابدین – علیه السلام – (فی دعائه): فلولا أن الشیطان یختدعهم عن طاعتك ما عصاك عاص، ولولا أنه صور لهم الباطل فی مثال الحق ما ضل عن طریقك ضال. امام سجاد – علیه السّلام – (در دعای خود) فرمودند: اگر شیطان با فریبکاری آنان را

از طاعت تو باز نمی داشت، هیچ معصیت کاری معصیت تو نمی کرد و اگر او باطل را در لباس حق برای آنان در نمی آورد، هیچ ره گم کرده ای راه تو را گم نمی کرد. «صحیفه سجادیه، دعای ۳۷»

حدیث۹۲

قال الإمام الباقر – علیه السلام – : تحرز من إبلیس بالخوف الصادق. امام باقر – علیه السلام – فرمودند: با ترس واقعی (ترس از خدا)، خود را از ابلیس مصون دار. «بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۱۶۲»

حدیث۹۳

قال الإمام الباقر – علیه السلام – : علیکم بالصدقهٔ، فبکروا بها، فإنها تسود وجه إبلیس. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: بر شما باد به صدقه دادن، صدقه را صبح زود بدهید، همانا (صدقه) روی ابلیس را سیاه می کند. «تحف العقول، ص ۲۹۸»

حدیث۹۴

عَنِ اَلْإمام الرِّضا – علیه السّلام – قالَ: إنَّ إبْلِیسَ لَهُ خُرْطُومٌ کخُرْطُومِ الْکلْبِ واضِعَهُ عَلی قَلْبِ ابْنِ آدَمَ یُذَکرُهُ الشَّهَواتِ وَاللَّذّاتِ و َیَأْتِیهِ بِالْأَمانِی وَیَأْتِیهِ بِالْوَسْوَسَهِٔ عَلی قَلْبِهِ یُشَککهُ فِی رَبِّهِ ... . امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: ابلیس دارای پوزه ای است همچون پوزه سگ و هنگامی که آن پوزه را در دل آدمی می نهد، او را به یاد شهوات نفسانی و لذات جسمانی می اندازد و آرزوهای آنچنانی در او خودنمایی می کند و وسوسه در قلب وی راه می یابد و نسبت به پروردگارش در شک و تردید واقع می شود و البته هنگامی که بنده «أعوذ بالله السمیع العلیم» را به زبان آورد، شیطان از قلب او دور می شود. «میزان الحکمه، ج ۱۰، ص ۴۵۲»

حدیث۹۵

عَنِ النَّبِیِّ – صلَی الله علیه و آله – قالَ: لِکلِّ قَلْبٍ وَسْوَسَهٌٔ فَاِذا فَتَقَ الْوَسْواسُ حِجابَ الْقَلْبِ وَنَطَقَ بِهِ اللِّسانُ فَلا حَرَجَ. پیامبر اکرم – صلَی الله علیه و آله – فرمودند: برای هر قلبی وسوسه ای وجود دارد، پس اگر آن وسوسه پرده دل را بدرد و بر زبان جاری شود، آدمی مورد مؤاخذه قرار می گیرد. ولی اگر اظهار و عملی نشود، مسئولیتی متوجه آدمی نخواهد بود. «سفینهٔ البحار، ج ۲، ص ۶۵۵»

حدیث۹۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ألا اخبرکم بشیء إن أنتم فعلتموه تباعد الشیطان منکم تباعد المشرق من المغرب؟ قالوا: بلی، قال: الصوم یسود وجهه، والصدقهٔ تکسر ظهره ... . رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: آیا شما را از چیزی خبر ندهم که اگر به آن عمل کنید شیطان از شما دور شود، چندان که مشرق از مغرب دور است؟ عرض کردند: چرا. فرمودند: روزه، روی شیطان را سیاه می کند و صدقه، پشت او را می شکند و دوست داشتن برای خدا و همیاری در کار نیک، ریشه او را می کَنَد و استغفار، شاهرگش را می زند. «أمالی شیخ صدوق، ص ۵۹»

حدیث۹۷

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – (لابن مسعود و هو یعظه): یابن مسعود! اتخذ الشیطان عدوا، فإن الله تعالی یقول: «إن الشیطان لکم عدو فاتخذوه عدوا». رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – (در اندرزی به ابن مسعود)، فرمودند: ای پسر مسعود! شیطان را دشمن

بگیر، زیرا خدای متعال می فرماید: «همانا شیطان دشمن شماست، پس او را دشمن گیرید» «مکارم الأخلاق، ج ۲، ص ۳۵۴»

حدیث۹۸

قال الإمام علی – علیه السلام – : اتخذوا التواضع مسلحهٔ بینکم وبین عدوکم إبلیس وجنوده، فإن له من کل امهٔ جنودا وأعوانا، ورجلا وفرسانا. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: تواضع و فروتنی را سلاح میان خود و دشمنانتان یعنی ابلیس و سپاهیانش قرار دهید، زیرا او در هر امتی لشکریان و یاران و نیروهای پیاده و سواره، دارد. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۲»

حدیث۹۹

قال الإمام علی – علیه السلام – (من کتابه للأشتر): إیاک والإعجاب بنفسک، والثقهٔ بما یعجبک منها، وحب الإطراء، فإن ذلک من أوثق فرص الشیطان فی نفسه لیمحق ما یکون من إحسان المحسنین. امام علی – علیه السّلام – (در نامه خود به مالک اشتر)، فرمودند: از خودپسندی و تکیه به آنچه موجب خودپسندی تو می شود و از علاقه به مدح و ستایش دوری کن، زیرا این خصلتها از مهمترین فرصتهای شیطان است تا نیکی نیکوکاران را نابود کند. «نهج البلاغه، نامه ۵۳»

حدیث۱۰۰

قال الإمام علی – علیه السلام – : مجالسهٔ أهل الهوی منساهٔ للإیمان و محضرهٔ للشیطان. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: همنشینی با هوسرانان باعث از یاد رفتن ایمان و حاضر شدن شیطان است. «نهج البلاغه، خطبه ۸۶»

حدیث۱۰۱

قال الإمام علی – علیه السلام – : إنما بدء وقوع الفتن أهواء تتبع ... فهنالک یستولی الشیطان علی أولیائه، وینجو الذین سبقت لهم من الله الحسنی. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: در حقیقت نقطه آغاز فتنه ها و گمراهیها، پیروی از هواهای نفس است، در این جاست که شیطان بر دوستان خود استیلا می یابد، اما کسانی که پیشتر لطف خدا شامل حالشان گشته است (از سلطه شیطان) می رهند. «نهج البلاغه، خطبه ۵۰»

حدیث۱۰۲

قال الإمام علی – علیه السلام – : الشیطان موکل به – أی العبد – یزین له المعصیهٔ لیرکبها، ویُمَنیهِ التوبهٔ لیُسَوِفَها. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: شیطان بر بنده گماشته شده است و معصیت را در نظرش می آراید تا مرتکب آن شود و او را به توبه کردن امیدوار می سازد تا آن را به تأخیر اندازد. «نهج البلاغه، خطبه ۶۴»

حدیث۱۰۳

قال الإمام علی – علیه السلام – : أن الشیطان یُسَنِی لکم طُرُقَه ، ویرید أن یَحُلَ دینَکم عقدهٔ عقدهٔ، ویعطیکم بالجماعهٔ الفرقهٔ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: همانا شیطان راههای خود را برای شما هموار می کند و می خواهد گره های دین شما را یکی پس از دیگری سست گرداند و به جای اتحاد، تفرقه به شما دهد. «نهج البلاغه، خطبه ۱۲۱»

حدیث۱۰۴

قال الإمام علی – علیه السلام – : اعلموا أن الشیطان إنما یُسَنِّی لکم طُرُقَه لتتبعوا عَقِبَهُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بدانید که همانا شیطان راههای خود را برای شما هموار می کند تا از او دنباله روی کنید. «نهج البلاغه، خطبه ۱۳۸»

حدیث۱۰۵

قال الإمام علی – علیه السلام – : یا کمیل! إن إبلیس لا یعد عن نفسه، وإنما یعد عن ربه لیحملهم علی معصیته فیورطهم. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: ای کمیل! ابلیس از طرف خود وعده نمی دهد، بلکه از جانب پروردگارش وعده می دهد تا آنان را به معصیت او وا دارد و در ورطه هلاکتشان افکند. «بشارة المصطفی، ص ۲۷»

حدیث۱۰۶

قال الإمام علی – علیه السلام – : الله الله فی عاجل البغی و آجل وخامة الظلم وسوء عاقبة الکبر، فإنها مصیدة إبلیس العظمی، ومکیدته الکبری. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: از خدا بترسید از (کیفر) سرکشی در این جهان و از زیان ستمگری در آن جهان و از فرجام بد کبر، زیرا اینها (سرکشی و ستمگری و کبر) عظیم ترین دام و بزرگ ترین فریب ابلیس است. «نهج البلاغه، خطبه ۱۲۹»

حدیث۱۰۷

قال الإمام علی – علیه السلام – : فاحذروا – عباد الله – عدو الله أن یعدیکم بدائه، و أن یستفزکم بندائه، وأن یجلب علیکم بخیله و رجله ... . امام علی – علیه السّلام – فرمودند: ای بندگان خدا! از دشمن خدا (شیطان) بر حذر باشید که همانا او شما را به درد خود گرفتار می کند و با فریاد خویش شما را از جا می پراند و نگرانتان می سازد و سواران و پیادگان خود را علیه شما فراهم می آورد. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۲»

حدیث۱۰۸

قال الإمام علی – علیه السلام – (فی ذم أتباع الشیطان): اتخذوا الشیطان لأمرهم ملاکا، واتخذهم له أشراکا، فباض وفرخ فی صدورهم، ... ! امام علی – علیه السّلام – (در نکوهش پیروان شیطان)، فرمودند: آنان ملاک کارهاشان را شیطان قرار دادند و شیطان هم آنها را در دام خود قرار داد پس در سینه های آنان تخم کرد و جوجه گذاشت و به تدریج در خردهای آنان نفوذ کرد و با چشمهایشان نگریست و با زبانشان سخن گفت، پس آنها را گرفتار خطاها و لغزشها کرد و نادرستی را در نظرشان آراست، کارهای آنان مانند کار کسی است که شیطان در قدرتش شریک شده و زبان او را به باطل گویا کرده است! «نهج البلاغه، خطبه ۷»

حدیث۱۰۹

قال الإمام علی – علیه السلام – : احذروا عدوا نفذ فی الصدور خفیا، و نفث فی الآذان نجیا. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بپرهیزید از آن دشمنی که پنهانی در سینه ها نفوذ می کند و آهسته در گوشها افسون می دمد. «غرر الحکم، ح ۲۶۲۳»

حدیث۱۱۰

قال الإمام علی – علیه السلام – : فاعتبروا بما کان من فعل الله بإبلیس، إذ أحبط عمله الطویل وجهده الجهید (الجمیل) وکان قد عبد الله ستهٔ آلاف سنهٔ، لایدری أمن سنی الدنیا أم من سنی الآخرهٔ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: از کاری که خدا با ابلیس کرد درس بگیرید، هنگامی که کار دراز مدت و کوششهای توان فرسای او را باطل ساخت، او شش هزار سال خدا را پرستش کرده بود که معلوم نیست آیا از سالهای دنیاست یا از سالهای آخرت. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۲»

حدیث۱۱۱

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : إنْ کانَ الشَّیْطانُ عَدُوّاً فالْغَفْلَهُٔ لِماذا. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: اگر شیطان دشمن (شما) است، پس چرا غافلید؟ «بحار الأنوار، ج ۷۰، ص ۱۵۷»

حدیث۱۱۲

عَنِ اَلْإمامِ الصَّادِقِ – علیه السّلام – قالَ: قالَ الشَّیْطانُ: إذا اسْتَمْکَنْتُ مِنْ ابْنِ آدَمَ فِی ثَلاثٍ لَمْ اُبالِ ما عَمِلَ فَإنَّهُ غَیْرُ مَقْبُولٍ مِنْهُ إذا اسْتَکْثَرَ عَمَلَهُ وَ نَسِیَ ذَنْبَهُ وَدَخَلَهُ الْعُجْبُ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: شیطان (به یارانش) گفت: از راه سه چیز بر بنی آدم غلبه می کنم و در این صورت باکی ندارم که او چه اعمال (نیکی) انجام می دهد زیرا اعمال نیک وی در نزد خدا پذیرفته نمی شود. (و آن سه عبارتند از:) هنگامی که «عمل» خود را بیش از واقع آن ارزیابی کند و گناهان خود را فراموش کند و دارای عجب و خودپسندی باشد. «سفینهٔ البحار، ج ۲، ص ۱۶۱»

حدیث۱۱۳

قال الإمام الصادق – علیه السلام – : إن الشیطان یدیر ابن آدم فی کل شیء، فإذا أعیاه جثم له عند المال فأخذ برقبته. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: شیطان آدمی را همه جا می چرخاند و چون او را خسته و درمانده کرد، نزدیک ثروت کمین می کند و گردنش را می گیرد. «الکافی، ج ۲، ص ۳۱۵»

حدیث۱۱۴

قال الإمام الصادق – علیه السلام – : لقد نصب إبلیس حبائله فی دار الغرور، فما یقصد فیها إلا أولیاءنا. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: ابلیس در این سرای پر فریب، دامهای خود را پهن کرده و هدف او کسی جز دوستداران ما نیست. «تحف العقول، ص ۳۰۱»

حدیث۱۱۵

قال الإمام الصادق – علیه السلام – : قال إبلیس: خمسهٔ (أشیاء) لیس لی فیهن حیلهٔ وسائر الناس فی قبضتی من اعتصم بالله عن نیهٔ صادقهٔ ... . امام صادق – علیه السلام – فرمودند: ابلیس گفت: پنج نفر هستند که هیچ چاره ای برای آنها ندارم اما دیگر مردمان در مشت من هستند: هر که با نیت درست به خدا پناه برد و در همه کارهایش به او تکیه کند، کسی که شب و روز بسیار تسبیح خدا گوید، کسی که برای برادر مؤمنش آن پسندد که برای خود می پسندد، کسی که هر گاه مصیبتی به او می رسد، بی تابی نمی کند و هر کسی که به آنچه خداوند قسمتش کرده، خرسند است و غم روزیش را نمی خورد. «الخصال، ج ۱، ص ۲۸۵»

حدیث۱۱۶

قال الإمام الکاظم – علیه السلام – (لما سئل عن أوجب الأعداء مجاهدهٔ): أقربهم إلیک و أعداهم لک ... و من یحرض أعداءک علیک و هو إبلیس. امام کاظم – علیه السّلام – (در پاسخ به این پرسش که جهاد با کدام دشمن واجب تر است)، فرمودند: آن که از همه به تو نزدیکتر و دشمنیش با تو بیشتر است و کسی که دشمنان تو را بر ضدت تحریک می کند و آن شیطان است. «تحف العقول، ص ۳۹۹»

حدیث۱۱۷

سَمِعَ امیرالمؤمنین – علیه السّلام – رجلاً یَطربُ بالطَنبور فمنعه و کَسَرَ طنبورَه ... فقال: اِنّه یقول: سَتَندِم سَتَندِم اَیا صاحبی سَتَدخُل جهنَّم اَیا ضاربی. امام علی – علیه السّلام – شنید مردی طنبور می نوازد، وی را از این کار منع کرد و طنبورش را شکست و از وی خواست که توبه کند او هم توبه کرد، سپس به او فرمودند: آیا می دانی هنگامی که طنبور نواخته می شود چه می گوید؟ عرض کرد جانشین رسول خدا – صلی الله علیه و آله – داناتر است. حضرت فرمودند: می گوید: بزودی پشیمان می شوی، به زودی پشیمان می شوی ای صاحب من! به زودی داخل جهنم می گردی ای نوازنده من! «مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۲۲۰»

حدیث۱۱۸

قال ابوالحسن – علیه السّلام – : مَن نزَّهَ نفسَه عن الغناء فاِنَّ فی الجنهِٔ شجرهً یأمرُ اللهُ عزّوجلّ الریاحَ اَنْ تُحرِّکَها فَیسمعُ لها صوتاً ام یَسمعْ بمثله و مَن لم یتنزَّه عنه لم یَسمعْه. امام کاظم – علیه السّلام – فرمودند: کسی که خود را از غناء و ساز و آواز، پاکیزه و دور نگه دارد در عوض آن در بهشت درختی است که خداوند به باد فرمان می دهد که آن درخت را به حرکت درآورد و از آن درخت صدایی دل نواز به گوش می رسد که هرگز مانند آن را نشنیده است، اما کسی که در دنیا خود را از غناء، پاکیزه و دور نگه ندارد آن صدا را نمی شنود. «جامع الاحادیث الشیعه، ج ۱۷، ص ۲۰۷»

حدیث۱۱۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لا تَکثُرُوا الکَلامَ بِغَیرِ ذِکرِ اللهِ، فَإِنَّ کَثرَهَٔ الکَلامِ بِغَیرِ ذِکرِ اللهِ قَسوَهُٔ القَلبِ، إِنَّ أَبعَدَ النَّاسِ مِنَ اللهِ القَلبُ القَاسِی. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: در غیر از یاد خدا، زیاده گویی نکنید؛ زیرا زیاده گویی در غیر یاد خدا، موجب سختدلی می شود و دورترین مردم از خدا، شخص سختدل است. «أمالی شیخ طوسی، ص ۳»

حدیث۱۲۰

امام باقر – علیه السلام – فرمودند: کوری حقیقی، کوری قلب است، زیرا به درستی که چشمها کور نیستند، اما دلهایی که در سینه هاست کور هستند. «من لا یحضره الفقیه، ج ۱، ص ۳۷۹، ح ۱۱۰۹»

حدیث۱۲۱

قال الامام الصادق – علیه السلام – : أنهَاکُم أن تَطرَحُوا التُّرَابَ عَلَی ذَوِی الأرحَامِ، فَإِنَّ ذَلِکَ یُورِثُ القَسوَهَٔ فی القَلبِ، وَ مَن قَسَی قَلبُهُ بَعُدَ مِن رَبِّهِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: شما را از ریختن خاک روی (جنازه) خویشاوندانتان نهی می کنم؛ زیرا این کار،

سختدلی به بار می آورد و هر که دلش سخت گردد، از پروردگارش دور می شود. «الدعوات، ص ۲۶۹، ح ۷۶۷»

حدیث۱۲۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ثَلاثَةٌ یُقسِّینَ القَلبَ: اِستِمَاعُ اللَّهوِ وَ طَلَبُ الصَّیدِ وَ إتیَانُ بَابُ السُّلطَانِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: سه چیز دل را سخت می کند: بیهوده شنوی، شکار و آمد و شد به دربار سلطان. «خصال، ص ۱۲۶، ح ۱۲۲»

حدیث۱۲۳

قال الامام علی – علیه السلام – : مِن وَصِیَّتِهِ لابِنِهِ الحَسَنِ – علیه السلام – : إنَّمَا قَلبُ الحِدَثِ کَالأرضِ الخَالِیَةِ مَا أُلقِیَ فِیهَا مِن شَیءٍ قَبِلَتهُ، فَبَادَرتُکَ بِالأدَبِ قَبلَ أن یَقسُوَ قَلبُکَ وَیَشتَغِلَ لُبُّکَ. امام علی – علیه السلام – در سفارشی به فرزند بزرگوارشان امام حسن – علیه السلام – فرمودند: دل جوان، در حقیقت همچون زمین خالی و بایری است که هر تخمی در آن افکنده شود، می پذیردش. از این رو، پیش از آن که دلت سخت گردد و اندیشه ات مشغول و گرفتار شود، به تربیت تو مبادرت کردم. «نهج البلاغه، نامه ۳۱»

حدیث۱۲۴

قال الامام علی – علیه السلام – : القُلُوبُ قَاسِیَةٌ عَن حَظِّهَا، لاهِیَةٌ عَن رُشدِهَا، سَالِکَةٌ فی غَیرِ مِضمَارِهَا، کَأَنَّ المَعنِیَّ سِوَاهَا، وَکَأَنَّ الرُّشدَ فی إحرَازِ دُنیَاهَا !. امام علی – علیه السلام – فرمودند: دلها در به دست آوردن بهره (و حظ معنوی) خود، سخت گشته اند و از رستگاری خویش غافل شده اند و در راهی جز مسیر خویش، ره می سپارند؛ گویی مقصود چیزی جز دلهاست و گویی رستگاری آنها در به دست آوردن دنیایشان است! «نهج البلاغه، خطبه ۸۳»

حدیث۱۲۵

قال الامام علی – علیه السلام – : قَلبُ الکَافِرِ أَقسَی مِنَ الحَجَرِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: دل کافر، سخت تر از سنگ است. «جامع الأخبار، ص ۳۸۳، ح ۱۰۷۱»

حدیث۱۲۶

قال الامام علی – علیه السلام – : وَ مَن لَجَّ وَ تَمَادَی فَهُوَ الرَاکِسُ الَّذِی رَانَ اللهُ عَلَی قَلبِهِ وَ صَارَت دَائِرَةُ السَّوءِ عَلَی رَاسِهِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر آن کس که (در گمراهی) لجاجت ورزیده و ستیزه نماید، او همان پیمان شکن نگونساری است که خدا بر دلش پرده کشیده و پیشامدهای بد روزگار، بر فراز سر او می چرخند. «نهج البلاغه، نامه ۵۸»

حدیث۱۲۷

قال الامام علی – علیه السلام – : مَا جَفَّتِ الدُّمُوعُ إلا لِقَسوَةِ القُلُوبِ، وَمَا قَسَتِ القُلُوبُ إلا لِکَثرَةِ الذُّنُوبِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: اشکها نخشکیدند، مگر به سبب سخت شدن دلها و دلها سخت نشد، مگر به سبب فزونی گناهان. «علل الشرائع، ص ۸۱، ح ۱»

حدیث۱۲۸

قـال الامـام علی - علیه السـلام - : لاـ یَطُولَنَّ عَلَیکُمُ الأمَـدُ فَتَقسُوا قُلُوبُکم. امـام علی - علیه السـلام - فرمودنـد: نقطه پایـان زنـدگی (مرگ) را دور و دراز نبینید که دلهایتان سخت می شود. «کشف الغمه، ج ۲، ص ۳۵۰»

حدیث۱۲۹

قال رسول الله - صلّی الله علیه و آله - : یا أیّها الناس إنما النظرةُ مِنَ الشیطان فمَن وَجَدَ من ذلک شیئاً فلیأتِ أهلَه. رسول خدا - صلّی الله علیه و آله - فرمودنـد: ای مردم! نگـاه (حرام) از شـیطان است، هر کس چنین نگـاهی برایش پیش آمـد، به نزد همسـر خود رود. «من لا یحضره الفقیه، ج ۴، ص ۱۹»

حدیث۱۳۰

قال الامام الصادق - علیه السّـلام - : ما اعتَصَمَ أحدٌ بمثل ما اعتصم بغَضِّ البصـر فانّ البصـرَ لا یُغَضُّ عن مَحارم الله إلاّ و قد سـبق إلی قلبه مشاهدةُ العظمهْ والجلال. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: هیچ کس به چیزی (محکم تر از) فروبستن چشم (از گناه) چنگ نزده است، زیرا چشم از محرّمـات الهی بسـته نمی گردد مگر این که قبلاـ عظمت و جلاـل خداونـد را در دل خویش مشاهـده کرده باشد. «بحار الانوار، ج ۱۰۴، ص ۴۱»

حدیث۱۳۱

قال الامام الصادق - علیه السّـلام - : النظرةُ بَعـدَ النظرةِ تزرعُ فی القلب الشـهوةَ و کفی بها لصاحبها فتنـةً. امام صادق - علیه السّـلام - فرمودنـد: نگـاهِ بعـد از نگـاه، بـذر شـهوت را در دل می کـارد و همین برای به فتنه (و گنـاه) کشانـدن صاحب آن نگاه کافی است. «وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۱۳۹»

حدیث۱۳۲

قال الامام الصادق - علیه السّـلام - : سُـئِل امیرالمؤمنین - علیه السّـلام - : بما یُستعان علی غَمضِ البصر؟ فقال: بالخُمُود تحت سلطان المطّلع علی سترک. امـام صـادق - علیه السّـلام - فرمودنـد: از امیر المؤمنین - علیه السّـلام - پرسـیده شـد: برای فرو بسـتن چشم (از گنـاه) از چه چیز می توان کمـک گرفت؟ فرمودنـد: بـا آرامش یافتن)و خاموش کردن شـعله شـهوت) در تحت قـدرت و حکومت کسی که آگاه بر اسرار توست (خداوند متعال). «بحار الانوار، ج ۱۰۴، ص ۴۱»

حدیث۱۳۳

قـال الامـام علی - علیه السّـلام - : اذا رأی أحـدُکم امرأةً تُعجِبُهُ فلیـأتِ أهلَه فانّ عنـد أهله مثلَ ما رأی ... . امام علی - علیه السّـلام - فرمودنـد: هر گاه فردی از شـما زنی را دیـد و به شـگفت آمد به نزد همسرش رود، زیرا نظیر آنچه دیده است در همسـر خود او نیز هست، پس شـیطان را به دل خود راه ندهـد و چشم خود را از آن زن برگرداند؛ و اگر همسـر ندارد دو رکعت نماز بخواند و بسـیار حمـد خـدا گویـد و بر پیامبر و آل او صـلوات فرسـتد، و آن گاه از خداونـد درخواست کند که از فضل خویش (همسـری) عطایش فرمایـد، خداوند هم از روی مهر و رأفت خود نیاز او را برطرف می سازد. «بحار الانوار، ج ۱۰، ص ۱۱۵»

حدیث۱۳۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : لیس فی البدن شیٌ أقلّ شکراً من العین فلا تُعطُوها سُؤلها فَتَشغَلَکم عن ذکر الله عزّوجلّ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: در بدن عضوی کم سپاس تر از چشم نیست، پس خواهش آن را بر آورده نسازید که شما را از یاد خدای بزرگ و بلند مرتبه باز می دارد. «بحار الانوار، ج ۱۰۴، ص ۳۶»

حدیث۱۳۵

قال الامام علی – علیه السّلام – : من غَضَّ طرفه قلَّ أَسَفهُ و أمِنَ تلفهُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: هر کس (از گناه) چشم فرو بندد اندوهش کمتر شده و از نابودی در امان ماند. «غرر الحکم، ص ۳۵۴»

حدیث۱۳۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : مَن أطلق طرفَه کثر أسَفُهُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: هر کس چشم خود را رها کند، اندوهش بسیار شود. «بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۲۸۶»

حدیث۱۳۷

قال الامام علی – علیه السّلام – فی صفهٔ المتقین: غَضُّو أبصارهم عمّا حرَّم الله علیهم. امام علی – علیه السّلام – در وصف پرهیزگاران فرمودند: دیدگان خود را از آنچه خداوند بر آنان حرام کرده است فرو بسته اند. «نهج البلاغه، خطبه ۱۸۴»

حدیث۱۳۸

قال الامام علی – علیه السّلام – : العینُ جاسوسُ القلب و بریدُ العقل. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: چشم، جاسوس دل و پیک عقل است. «بحار الانوار، ج ۱۰۴، ص ۴۱»

حدیث۱۳۹

قال الامام علی – علیه السّلام – : العینُ رائدُ الفِتَن. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: چشم، جلودار فتنه ها و گناهان است. «غرر الحکم، ص ۵۱»

حدیث۱۴۰

قال الامام علی – علیه السّلام – : مَن غَضَّ طَرفَه أراح قلبَه. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: هرکس (در برابر گناه) چشم خود را فرو بندد، دلش را آسوده گرداند. «غرر الحکم، ص ۳۵۴»

حدیث۱۴۱

قال الامام الصادق – علیه السلام – : ارجِ اللهَ رَجَاءً لا یُجرِئُکَ عَلَی مَعَاصِیهِ، وَ خَفِ اللهَ خَوفاً لا یؤیِسُکَ مِن رَحمَتِهِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: طوری به خدا امید داشته باش که امیدت تو را بر ارتکاب گناهان جرئت نبخشد و به گونه ای از خدا بترس که ترست تو را ناامید از رحمت الهی نکند. «بحار الأنوار، ج ۷۰، ص ۳۸۴»

حدیث۱۴۲

قال الامام الصادق – علیه السلام – : أروَحُ الرَّوحِ اَليَأسُ مِنَ النَّاسِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: آساینده ترین آسایش، ناامیدی از مردم است. «بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۲۴۹»

حدیث۱۴۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : يَبعَثُ اللهُ المُقنِطِينَ يَومَ القِيامَةِ مُغَلَّبَةً وُجُوهُهُم، يَعنِى غَلَبَةَ السَّوَادِ عَلَى البَيَاضِ، فَيُقَالُ لَهُم: هَؤُلاءِ المُقنِطُونَ مِن رَحمَةِ اللهِ. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: روز قیامت، خداوند نومید کنندگانِ (از رحمت حق) را در حالی بر می انگیزد که سیاهی چهره شان بر سفیدی آن غالب است، پس به آنها گفته می شود: آنان نومید کنندگانِ از رحمت خدا هستند. «بحار الأنوار، ج ۲، ص ۵۵»

حدیث۱۴۴

قال الامام العسکری – علیه السلام – : اَللهُ، الَّذِى يَتَاَلَّهُ اِلَيهِ عِندَ الحَوَائِجِ وَ الشَّدَائِدِ كُلُّ مَخلُوقٍ عِندَ اِنقِطَاعِ الرَّجَاءِ مِن كُلِّ مَن دُونَهُ. امام حسن عسگری – علیه السلام – فرمودند: خدا همان است که در هنگام نیازمندی ها وسختی ها، توسط هر کس که امیدش از غیر او قطع شده است، مورد توجّه قرار می گیرد. «بحار الأنوار، ج ۳، ص ۴۱»

حدیث۱۴۵

قال الامام علی – علیه السلام – مِن وَصِيَّتِهِ لابِنِهِ الحُسَين – علیه السلام – : أى بُنَىَّ، لا تُؤيِس مُذنِباً، فَكم مِن عَاكِفٍ عَلَى ذَنبِهِ خُتِمَ لَهُ بِخَيرٍ، وَكم مِن مُقبِلٍ عَلَى عَمَلِهِ مُفسِدٍ فى آخِرِ عُمرِهِ، صَائِرٍ إلى النَّارِ، نَعُوذُ بِاللهِ مِنهَا. امام علی – علیه السلام – در سفارشی به فرزندشان (امام) حسن – علیه السلام – فرمودند: ای فرزندم! هیچ گنهکاری را نومید مکن؛ زیرا ای بسا کسی که عمری گناه می کند، اما فرجامش به نیکی ختم می شود و ای بسا کسی که عمری عمل می کند، لیکن در پایان عمرش گرفتار فساد می شود و رهسپار دوزخ می گردد؛ پناه می برم به خدا از آتش دوزخ. «بحار الأنوار، ج ۷۷، ص ۲۳۹»

حدیث۱۴۶

قال الامام علی – علیه السلام – مِن وَصِيَّتِهِ لابِنِهِ الحَسَن – علیه السلام – : اِعلَم أَنَّ الَّذِى بِيَدِهِ خَزَائِنُ السَّمَاوَاتِ وَالأرضِ قَد أذِنَ لَكَ فى الدُّعَاءِ، وَتَكَفَّلَ لَكَ بِالإجَابَةِ ... فَلا يُقَنِّطَنَّكَ إبطَاءُ إجَابَتِهِ، فَإنَّ العَطِيَّةَ عَلَى قَدرِ النِّيَّةِ. امام علی – علیه السلام – در سفارشی به فرزندشان (امام) حسن – علیه السلام – فرمودند: بدان که آن کسی که خزانه های آسمانها و زمین در دست اوست به تو اجازه دعا کردن داده است و اجابت نمودن آن را ضمانت کرده است ... پس، مبادا تأخیر در اجابت او تو را نومید گرداند؛ زیرا که بخشش به قدر نیّت بستگی دارد. «نهج البلاغه، نامه ۳۱»

حدیث۱۴۷

قال الامام علی – علیه السلام – : لا تَكن مِمَّن يَرجُو الآخِرَةَ بِغَيرِ العَمَلِ ... يُعجَبُ بِنَفسِهِ إذَا عُوفِىَ، وَيَقنَطُ إذَا اُبتُلِىَ ... إن اِستَغنَى بَطِرَ وَ فُتِنَ، وَإن اِفتَقَرَ قَنِطَ وَ وَهَنَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: چونان کسی مباش که بدون عمل به (ثواب) آخرت امید می بندد ...

هرگاه عافیت بیند خود پسند شود و هرگاه گرفتار گردد، نومید می شود ... اگر بی نیاز شود، سرمست و فریفته گردد و اگر نیازمند شود، به نومیدی و سستی گراید. «نهج البلاغه، حکمت ۱۵۰»

حدیث۱۴۸

قـال الامـام علی – علیه السـلام – : وَلاتَیـأَسُوا مِن مُـدبِرٍ، فَإِنَّ المُـدبِرَ عَسَـی أن تَزلَّ بِهِ إحـدَی قَائِمَتَیهِ وَتَثبُتَ الاُخرَی، فَتَرجِعَا حَتَّی تَثبُتَا جَمِیعاً. امام علی – علیه السلام – فرمودند: از هیچ بخت برگشته ناکامی قطع امید مکن؛ زیرا ممکن است که یکی از دو پای او بلغزد و پای دیگرش استوار ماند و آن گاه هر دو پایش به حالت اول برگردد و استوار برجای ماند. «نهج البلاغه، خطبه ۱۰۰»

حدیث۱۴۹

قال الامام علی – علیه السـلام – : وَلاتَیأَسَنَّ لِشَرِّ هَذِهِ الاُمَّةِ مِن رَوحِ اللهِ، لِقَولِهِ تَعَالی «إِنَّهُ لایَیأَسُ مِن رَوحِ اللهِ إلا القَومُ الکافِرُونَ). امام علی – علیه السلام – فرمودنـد: حتّی برای بـدترین فرد این امّت از رحمت خـدا نومیـد مشو؛ زیرا که خداوند متعال فرموده است: «از رحمت خدا ناامید نمی شوند، مگر گروه کافران». «نهج البلاغه، حکمت ۳۷۷»

حدیث۱۵۰

قال الامام علی – علیه السـلام – : اَلیَأسُ یُعِزُّ الأَسِیرَ، اَلطَّمَعُ یُذِلُّ الأَمِیرَ. امام علی – علیه السـلام – فرمودند: چشم نداشتن اسیر را عزّت می بخشد. طمع امیر را به خواری می کشاند. «غرر الحکم، ح ۱۰۹۱ و ۱۰۹۲»

حدیث۱۵۱

قال الامام علی – علیه السـلام – : لاتَیأَس مِنَ الزَّمَانِ إذَا مَنَعَ، وَلا تَثِق بِهِ إذَا أَعطَی، وَکن مِنهُ عَلَی أَعظَمِ الحَذَرِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: نومید مشو از زمانه، هرگاه دریغ کرد، و هرگاه عطا کرد به آن اعتماد مکن و از آن سخت برحذر باش. «غرر الحکم، ح ۱۰۳۰۲»

حدیث۱۵۲

قال الامام علی – علیه السلام – : قَد یَکونُ الیَأسُ إدرَاکاً إذَا کانَ الطَّمَعُ هَلاکاً. امام علی – علیه السلام – فرمودند: جایی که طمع مایه هلاکت است, قطع امید مایه رسیدن به مقصود است. «نهج البلاغه، نامه ۳۱»

حدیث۱۵۳

قـال الامـام علی – علیه السـلام – : اَلفَقِیهُ کلُ الفَقِیهِ مَن لم یَقنَطِ النَّاسَ مِن رَحمَـةِ اللهِ، ولم یُؤیِسـهُم مِن رَوحِ اللهِ، وَلم یُؤمِنهُم مِن مَکرِ اللهِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: فقیه به تمام معنا، کسی است که مردم را از رحمت خدا نومید نگرداند و از فضل و بخشایش خدا مأیوسشان نسازد و از مکر و عذاب خدا هم، آسوده خاطرشان نکند. «نهج البلاغه، حکمت ۹۰»

حدیث۱۵۴

قال الامام علی – علیه السـلام – : اَللَّهُمَّ فَاسـقِنَا غَیثَک، وَلا تَجعَلنَا مِنَ القَانِطِینَ. امام علی – علیه السـلام – فرمودنـد: بار خدایا! ما را از

بارانت سیراب گردان و از ناامیدان، قرارمان نده. «نهج البلاغه، خطبه ۱۴۳»

حدیث۱۵۵

قال الامام علی – علیه السلام – : لا تَیأس لِذَنبِک وَ بَابُ التَّوبَةِ مَفتُوحٌ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: تا زمانی که درِ توبه باز است، به خاطر گناه خود نومید مشو. «تحف العقول، ص ۲۱۴»

حدیث۱۵۶

قال الامام علی – علیه السلام – : عَجِبتُ لِمَن یَقنَطُ وَ مَعَهُ الِاستِغفَارُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: در شگفتم از کسی که ناامید می شود، در حالی که استغفار را با خود دارد. «نهج البلاغه، حکمت ۸۷»

حدیث۱۵۷

قال الامام الصادق – علیه السلام – : إنْ کَانَ الشَّیْطَانُ عَدُوّاً فَالغَفْلَةُ لماذَا؟! امام صادق – علیه السلام – فرمودند: اگر شیطان دشمن است، پس غفلت چرا؟ «بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۱۹۰»

حدیث۱۵۸

قال الامام علی – علیه السلام – : اَلْحَذَرَ، اَلْحَذَرَ، أَیُّهَا الْمُسْتَمِعُ! وَ الجِدَّ اَلْجِدَّ أَیُّهَا الْغَافِلُ ! و لایُنَبِّئُکَ مِثْلُ خَبِیرٍ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هشدار! هشدار! ای شنونده! بکوش! بکوش! ای غافل! هیچ کس مانند شخصِ آگاه، تو را آگاه و خبردار نمی کند. «نهج البلاغه، خطبه ۱۵۳»

حدیث۱۵۹

قال الامام علی – علیه السلام – : مَنْ حَاسَبَ نَفْسَهُ رَبِحَ، وَ مَنْ غَفَلَ عَنْه خَسِرَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر که نفس خود را حسابرسی کند، سود برد و هر که از آن غفلت ورزد، زیان بیند. «نهج البلاغه، حکمة ۲۰۸»

حدیث۱۶۰

قال الامام علی – علیه السلام – : عَجِبْتُ لِغَفْلَةِ ذَوِی الأَلْبَابِ عَنْ حُسْنِ الاِرْتِیَادِ، وَ الاِسْتِعْدَادِ لِلْمَعَادِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: از غافل بودن خردمندان، جهت نیکو طلب کردنِ (توشه و ذخیره آخرت) و آماده شدن برای معاد، تعجب می کنم. «غررالحکم، ح ۶۲۶۳»

حدیث۱۶۱

قال الامام علی – علیه السلام – : إِیَّاکَ وَ الْغَفْلَةَ وَ الاغْتِرَارَ بِالْمُهْلَةِ، فَإِنَّ الْغَفْلَةَ تُفْسِدُ الأَعْمَالَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: زنهار از غفلت و فریب مهلت (عمر) را خوردن؛ زیرا که غفلت اعمال را تباه می کند. غررالحکم، ح ۲۷۱۷

حدیث۱۶۲

الامام علی – علیه السلام – : مَنْ غَفَلَ جَهِلَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر که غافل شد، نادان شد. «غررالحکم، ح ۷۶۸۶»

حدیث۱۶۳

قال الامام علی – علیه السلام – : اِنْتِباهُ الْعُیُونِ لا یَنْفَعُ مَعَ غَفْلَةِ الْقُلُوبِ. امام علی – علیه السلام – فرمود: با وجود غفلت دلها، بیداری چشمها سودی نمی بخشد. «غررالحکم، ح ۱۸۷۰»

حدیث۱۶۴

قال الامام علی – علیه السلام – : أَلا مُسْتَیْقِظٌ مِنْ غَفْلَتِه قَبْلَ نَفَادِ مُدَّتِهِ؟ امام علی – علیه السلام – فرمودند: آیا کسی هست که پیش از آن که عمرش به سر آید، از خواب غفلت خویش بیدار شود؟ «غررالحکم، ح ۲۷۵۲»

حدیث۱۶۵

امام علی – علیه السلام – فرمودند: وای بر فرزند آدم که چه غافل است و گم کرده راه و سرگشته! «غررالحکم، ح ۵۷۵۴»

حدیث۱۶۶

قال الامام علی – علیه السلام – : التَّیَقُّظُ فی الدِّینِ نِعْمَةٌ عَلَی مَنْ رُزِقَهُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: بیداری در دین، نعمتی است که روزی افراد می شود. «غررالحکم، ح ۲۰۵۸»

حدیث۱۶۷

قال الامام علی – علیه السلام – : ضادُّوا الْغَفْلَةَ بِالْیَقَظَةِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: با بیداری، به جنگ غفلت بروید. «غررالحکم، ح ۵۹۲۵»

حدیث۱۶۸

قال الامام علی – علیه السلام – فی صِفَةِ المُتَّقین: إنْ کانَ فی الغافِلِینَ کُتِبَ فی الذّاکِرِینَ، وَإنْ کانَ فی الذّاکِرِینَ لم یُکْتَبْ مِنَ الغَافِلِینَ. امام علی – علیه السلام – در وصف پرهیزگاران فرمودند: اگر در میان غافلان باشند، از شمار یاد کنندگان خدا قلمداد می شوند و اگر در میان یاد کنندگان خدا باشند، در زمره غافلان نوشته نمی شوند (که به زبان ذکر گویند و به دل از خدا غافل باشند). «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۳»

حدیث۱۶۹

قال الامام علی – علیه السلام – فی صِفَةِ المُتَّقین: یَبیتُ حَذِراً وَ یُصْبِحُ فَرِحاً، حَذِراً لَمّا حُذِّرَ مِنَ الْغَفْلَةِ، و فَرِحاً بما أصَابَ مِنَ الفَضْلِ وَ الرَّحْمَةِ. امام علی – علیه السلام – در وصف پرهیزگاران فرمودند: شب را در حذر به سر می برد و روز را با شادی؛ حذر از غفلتی که او را از آن بر حذر داشته اند و شاد از فضل و رحمتی که به او رسیده است. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۳»

حدیث۱۷۰

قال الامام علی – علیه السلام – : اِحذَرْ مَنَازِلَ الغفلَةِ ... . امام علی – علیه السلام – فرمودند: از منزلهای غفلت، دوری کن. «غررالحکم، ح ۲۶۰۰»

حدیث۱۷۱

قال الامام علی – علیه السلام – : مِنْ دَلائِلِ الدَّوْلَةِ قِلَّةُ الْغَفْلَةِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: یکی از نشانه های کامیابی کمی غفلت است. «غررالحکم، ح ۹۴۱۰»

حدیث۱۷۲

قال الامام علی – علیه السلام – : اُوصِیکُمْ بِذِکْرِ الْمَوْتِ، وَ إقْلالُ الْغَفْلَةِ عَنْهُ، وَ کَیْفَ غَفْلَتُکُمْ عَمَّا لَیْسَ یُغْفِلُکُم؟! امام علی – علیه السلام – فرمودند: شما را سفارش می کنم که به یاد مرگ باشید و از آن کمتر غفلت ورزید؛ چگونه از چیزی غفلت می کنید که او از شما غافل نیست؟ «نهج البلاغه، خطبه ۱۸۸»

حدیث۱۷۳

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله – : مَن مَقَّتَ نَفسَهُ دُونَ مَقتِ النَّاسِ آمَنَهُ اللهُ مِن فَزَعِ یَومِ القِیَامَةِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه وآله – فرمودند: هر کس به جای خشم گرفتن بر مردم بر نفس خویش خشم گیرد، خداوند او را از وحشت روز قیامت در امان دارد. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۴۸»

حدیث۱۷۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله – : طُوبَی لِمَن مَنَعَهُ عَیبُهُ عَن عُیُوبِ المُؤمِنِینَ مِن إخوَانِهِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه وآله – فرمودند: خوشا به حال آن کس که عیب خودش، او را از پرداختن به عیب های برادران مؤمنش باز دارد. «بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۱۲۶»

حدیث۱۷۵

قال الامام الصادق – علیه السلام – : مَن اِستَصغَرَ زَلَّةَ نَفسِهِ اِستَعظَمَ زَلَّةَ غَیرِهِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: کسی که لغزش خود را کوچک شمارد، لغزش دیگران را بزرگ بیند. «کشف الغمة، ج ۲، ص ۳۷۰»

حدیث۱۷۶

قال الامام الصادق – علیه السلام – : أَنفَعُ الأَشیَاءِ لِلمَرءِ سَبقُهُ النَّاسَ إلی عَیبِ نَفسِهِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: سودمندترین چیزها برای آدمی، این است که در رسیدگی به عیب های خود بر مردم پیشی گیرد. «الکافی، ج ۸، ص ۲۴۳»

حدیث۱۷۷

قال الامام علی – علیه السلام – : طُوبَی لِمَن شَغَلَهُ عَیبُهُ عَن عُیُوبِ النَّاسِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: خوشا به حال آن کس

که عیب خودش، او را از پرداختن به عیب های مردم باز دارد. «نهج البلاغة، خطبة ۱۷۶»

حدیث۱۷۸

قال الامام علی – علیه السلام – : مَن أَبصَرَ عَیبَ نَفسِهِ شَغَلَ عَن عَیبِ غَیرِهِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: کسی که عیب خود را ببیند، از پرداختن به عیب دیگران باز ایستد. «تحف العقول، ص ۸۸»

حدیث۱۷۹

قال الامام علی – علیه السلام – : جَهلُ المَرءِ بِعُیُوبِهِ مِن أَعظَمِ ذُنُوبِهِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: بی‌خبری انسان از عیب هایش، ازبزرگترین گناهان است. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۴۱۹»

حدیث۱۸۰

امام علی – علیه السلام – فرمود: انسان خندانِ معترف به گناه خویش، برتر است از گریانی که (به سبب کثرت عبادت واطاعت) بر پروردگار خود منت گذارد. «الإرشاد، ج ۱، ص ۳۰۴»

حدیث۱۸۱

قال الامام الهادی – علیه السلام – : إذَا کَانَ زَمَانٌ، اَلعَدلُ فِیهِ أَغلَبَ مِنَ الجَورِ فَحَرَامٌ أن یُظَنَّ بِأَحَدٍ سُوءً حَتَّی یعلَمَ ذَلِکَ مِنهُ، وَإذَا کَانَ زَمَانٌ، اَلجَورُ أَغلَبَ فِیهِ مِنَ العَدلِ فَلَیسَ لأَحَدٍ أن یَظُنَّ بِأَحَدٍ خَیراً مَا لم یَعلَم ذَلِکَ مِنهُ. امام هادی – علیه السلام – فرمودند: هرگاه روزگاری بود که عدالت در آن بر ستم غالب باشد، حرام است که به کسی گمان بد بری مگر این که بدی او بر تو معلوم شود و هرگاه روزگاری بود که در آن ظلم و ستم بر عدل و دادگری غالب باشد، هیچ کس نباید به کسی گمان نیک برد، مگر این که خوبی او بر وی معلوم شود. «أعلام الدین، ص ۳۱۲»

حدیث۱۸۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله – : إِیَّاکُم وَالظَّنَّ، فَإِنَّ الظَّنَّ أَکذَبُ الکِذبِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه وآله – فرمودند: از ظن و گمان بپرهیزید زیرا ظن (نابجا) دروغ ترین دروغ ها است. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۱۹۵»

حدیث۱۸۳

قال الامام الکاظم – علیه السلام – : إِذَا کَانَ الجَورُ أَغلَبَ مِنَ الحَقِّ لم یَحِلَّ لأحدٍ أن یَظُنَّ بِأَحَدٍ خَیراً حَتَّی یَعرِفَ ذَلِکَ مِنهُ. امام کاظم – علیه السلام – فرمودند: هرگاه ظلم و ستم، از حق و درستکاری بیشتر بود، بر هیچ کس روا نیست که به کسی گمان خوب برد، مگر آن گاه که خوبی او بر وی معلوم شود. «الکافی، ج ۵، ص ۲۹۸»

حدیث۱۸۴

قال الامام الصادق – علیه السلام – : إِذَا کَانَ الزَّمَانُ زَمَانُ جَورٍ وَأَهلُهُ أَهلُ غَدَرٍ فَالطُّمَأنِینَةُ إِلی کُلِّ أَحَدٍ عَجزٌ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هرگاه روزگار، روزگارِ ستم باشد و مردمش اهل نیرنگ، اطمینان کردن به هر کسی درماندگی است. «بحار

الانوار، ج ۷۸، ص ۲۳۹»

حدیث۱۸۵

قال الامام الصادق – علیه السلام – : لا تَثِقَنَّ بِأَخِیکَ کُلَّ الثِّقَهِ، فَإِنَّ صُرعَهَ الاِستِرسَالِ لا تُستَقَالُ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: به برادرت اعتماد کامل و تمام مکن؛ زیرا زمین خوردن ناشی از اطمینان کردن قابل عفو نیست. «تحف العقول، ص ۳۵۷»

حدیث۱۸۶

قال الامام علی – علیه السلام – : إذَا اِستَولَی الصَلاحُ عَلَی الزَّمَانِ وَأَهلِهِ ثُمَّ أَسَاءَ رَجُلٌ اَلظَّنَّ بِرَجُلٍ لم تَظهَر مِنهُ حَوبَهٌ فَقَد ظَلَمَ، وَإِذَا اِستَولَی الفَسَادُ عَلَی الزَّمَانِ وَأَهلِهِ فَأَحسَنَ رَجُلٌ اَلظَّنَّ بِرَجُلٍ فَقَد غَرَّرَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هرگاه درستی و پاکی بر روزگار و مردمش حکمفرما شد، اگر کسی به دیگری بی‌آن که گناهی از او آشکار شود گمان بد برد ستم کرده است و هرگاه فساد و ناراستی بر روزگار و مردم آن چیره شد، اگر کسی به دیگری گمان نیک برد و خوشبین باشد هلاک و نابود می شود. «نهج البلاغة، حکمت ۱۱۴»

حدیث۱۸۷

قال الامام علی – علیه السلام: فی وصیته لابنه الحسن – علیه السلام – : لا یَعدَمُکَ مِن شَفِیقٍ سُوءُ الظَّنِّ. امام علی – علیه السلام – فرمود در سفارش به فرزند بزرگوار خود امام حسن – علیه السلام –، می‌فرمایند: بدگمانی، تو را از دوست دلسوز محروم نکند. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۲۱۱»

حدیث۱۸۸

قال الامام علی – علیه السلام – : مَن لم یُحسِن ظَنَّهُ اِستَوحَشَ مِن کُلِّ أَحَدٍ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر که حسن ظن نداشته باشد، از همگان گریزان باشد و با هیچ کس خو نگیرد. «غرر الحکم، ح ۹۰۸۴»

حدیث۱۸۹

قال الامام علی – علیه السلام – : مُجَالَسَهُ الأَشرَارِ تُورِثُ سُوءَ الظَّنِّ بِالأَخیَارِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: همنشینی با بدان بدگمانی به نیکان را در پی دارد. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۱۹۷»

حدیث۱۹۰

قال الامام علی – علیه السلام – : مَن وَقَفَ نَفسَهُ مَوضِعَ التُّهَمَهِ فَلا یَلُومَنَّ مَن أَسَاءَ بِهِ الظَّنَّ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هرکه خود را در جایگاه تهمت و بدگمانی قرار دهد، نباید کسی را که به او گمان بد می‌برد سرزنش کند. «أمالی الصدوق، ص ۲۵۰، ح ۸»

حدیث۱۹۱

قال الامام علی – علیه السلام – : لَیسَ مِنَ العَدلِ القَضَاءُ عَلَی الثِّقَةِ بِالظَّنِّ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: قضاوتی که با تکیه به ظن و گمان باشد، عادلانه نیست. «نهج البلاغة، حکمت ۲۲۰»

حدیث۱۹۲

قال الامام علی – علیه السلام – : إِیَّاکَ أن تُسِیءَ الظَّنَّ، فَإِنَّ سُوءَ الظَّنِّ یُفسِدُ العِبَادَةَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: از بدگمانی بپرهیز ؛ زیرا بدگمانی عبادت را تباه می کند. «غرر الحکم، ح ۲۷۰۹»

حدیث۱۹۳

قال الامام علی – علیه السلام – : إِیَّاکَ أن تَغلِبَکَ نَفسُکَ عَلَی مَا تَظُنُّ وَلا تَغلِبُهَا عَلَی مَا تَستَیقِنُ، فَإِنَّ ذَلِکَ مِن أَعظَمِ الشَّرِّ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: زنهار که نفست در آنچه گمان می‌بری بر تو چیره آید و تو در آنچه یقین داری بر او چیره نشوی؛ زیرا این کار از بزرگترین بدیهاست. «غرر الحکم، ح ۲۷۰۸»

حدیث۱۹۴

قال الامام علی – علیه السلام – : اِطرَحُوا سُوءَ الظَّنِّ بَینَکُم، فَإِنَّ اللهَ عَزَّوَجَلَّ نَهَی عَن ذَلِکَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: سوء ظن و بدبینی نسبت به یکدیگر را دور افکنید؛ زیرا خدای عزوجل از این امر نهی فرموده است. «الخصال، ص ۶۲۴»

حدیث۱۹۵

قال الامام الصادق – علیه السلام – : و عَلَیکُم بِحُبِّ المَسَاکِینَ المُسلِمِینَ، فَإِنَّهُ مَن حَقَّرَهُم وَ تَکَبَّرَ عَلَیهِم فَقَد زَلَّ عَن دینِ اللهِ، وَ اللهُ لَهُ حَاقِرٌ مَاقِتٌ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: بر شما باد به دوست داشتن فقیران مسلمان که هر کس آنها را تحقیر کند و بر آنها تکبر ورزد، از دین خدا لغزیده است و خدا او را خوار شمارد و بر او غضب کند. «مستدرک سفینة البحار، ج ۲، ص ۳۳۴»

حدیث۱۹۶

قال الامام الصادق – علیه السلام – : مَن قَضَی حَاجَةَ المُؤمِنِ مِن غَیرِ استِخفَافٍ مِنهُ أُسکِنَ الفِردَوسَ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هر کس نیاز مومنی را برآورده کند بدون اینکه او را خوار نماید، در بهشت اسکان داده شود. «مشکاة الأنوار، ص ۵۵۶»

حدیث۱۹۷

قال الامام الصادق – علیه السلام – : لا تَسْتَخِفُّوا بِفُقَرا شِیعَةِ عَلِیٍّ (ع) فَإِنَّ الرَّجُلَ مِنْهُمْ یَشْفَعُ فی مِثْلِ رَبِیعَهْ وَ مُضْرٍ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: فقیران از شیعیان علی – علیه السلام – را خوار و سبک نشمارید که همانا یک نفر از آنها به اندازه قبیله ربیعه و مضر را شفاعت خواهد نمود. «مشکاة الانوار، ص ۵۵۶»

حدیث۱۹۸

قال الامام علی – علیه السلام – : و مَن خَالَطَ العُلَمَا وُقِّرَ وَ مَن خَالَطَ الَانذَالَ حُقِّرَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر کس با علما معاشرت کند، مورد احترام قرار گیرد و هر کس با فرومایگان معاشرت نماید تحقیر شود. «نهج السعادة، ج ۱، ص ۵۲»

حدیث۱۹۹

قال الامام الباقر – علیه السـلام – : قال الله تعالی لموسـی – علیه السـلام – : یا موسـی ! لا تَسْتَذِلَّ الْفَقِیرَ، وَ لا تَغْبِطِ الغَنِیَّ بِالشَّیْءِ الْیَسِیرِ. امام باقر – علیه السلام – فرمودند: خداوند تبارک و تعالی به موسی – علیه السلام – فرمودند: ای موسی فقیر را خوار و ذلیل نشمار و ذره ای به حال انسان متمول غبطه نخور. «بحار الانوار، ج ۶۹، ص ۴۳»

حدیث۲۰۰

قـال الامـام علی – علیه السـلام – : لا تُحَقِّرُوا ضُعَفَا إخْوَانِکُمْ، فَإِنَّهُ مَنْ اِحْتَقَرَ مُؤمِناً لم یَجْمَعِ اللهُ عَزَّوَجَلَّ بَیْنَهُمَا فی الْجَنَّةِ إلا أنْ یَتُوبَ. امام علی – علیه السـلام – فرمودند: برادران خود را که دچار ضعف (مالی) هستند خوار و حقیر نشمارید که هر کس مومنی را خوار شمارد خدا در میان آنها در بهشت جمع نخواهد کرد مگر آنکه توبه کند. «الخصال، ص ۶۱۴، ح ۱۰»

حدیث۲۰۱

قال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : لا تُحَقِّرَنَّ أحَداً مِنَ الْمُسْلِمِینَ، فَإنَّ صَغِیرَهُمْ عِنْدَ اللهِ کَبِیرٌ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هیچ مسلمانی را خوار و حقیر مشمار؛ زیرا کوچک آنان هم نزد خداوند بزرگ است. «تنبیه الخواطر، ج ۱، ص ۳۱»

حدیث۲۰۲

قال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : لا یَزْرأنَّ أَحَدُکُمْ بِاَحَدٍ مِنْ خَلْقِ اللهِ فَإِنَّهُ لا یَدْرِی أَیُّهُمْ وَلِیُّ اللهِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هیچ یک از شـما نباید احدی از بندگان خدا را خوار و بی مقدار شمارد؛ زیرا نمی‌داند که کدام یک از آنها دوست و ولّی خداست. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۱۴۷»

حدیث۲۰۳

قال الامام الرّضا – علیه السّلام – : إیّاکم و البُخلَ فَانّها عاهةٌ لا تکونُ فی حرّ و لا مُؤمن إنّها خِلافُ الإیمان. امام رضا – علیه السّلام – فرمودنـد: از بخل برحـذر باشـید چرا که بخل آفتی است که در هیچ انسان آزاده و مؤمنی نمی باشد، همانا بخل خلاف ایمان است. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۳۶۴»

حدیث۲۰۴

قال الامام الصادق – علیه السّـلام – : شابٌّ سـخی مُرهَقٌ فی الـذُّنوب أحبُّ إلی الله مِن شَـیخٍ عابـدٍ بخیل. امام صادق – علیه السّـلام – فرمودند: جوان با سخاوتی که مرتکب گناهانی شود، نزد خدا از پیرمرد عابد بخیل محبوب‌تر است. «الکافی، ج ۴، ص ۴۱»

حدیث۲۰۵

قـال الامـام علی – علیه السّـلام – : یا بُنَیَّ ... إیّاکَ و مُصادقَةَ البَخیل فإنَّهُ یَقعُـد عنک أحوجَ ما تکون الیه. امام علی – علیه السّـلام – (خطاب به فرزنـدشان امام حسن – علیه السّـلام –) فرمودنـد: پسـرم! از دوستی با بخیل بپرهیز، زیرا او از تو باز می‌دارد آن چه را که

بسیار به آن نیازمندی. «نهج البلاغه، حکمت ۳۷»

حدیث۲۰۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : لا تُدخِلَنَّ فی مَشورتک بخیلاً یَعْدِلُ بک عن الفضلِ و یَعدِکُ الفقر. امام علی – علیه السّلام – (در ضمن نامه خود به مالک اشتر) فرمودند: در مشورت خود انسان بخیل را دخالت مده که تو را از نیکی و بخشش باز داشته، از فقر و تنگدستی می‌ترساند. «نهج البلاغه، نامه ۵۳»

حدیث۲۰۷

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : طُوبی لِمن لَم تُلهِهِ الأمانیّ الکاذبهُ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: خوشا به حال کسی که آرزوهای پوچ، او را سرگرم و غافل نکرده باشد. «بحارالانوار، ج ۷۸، ص ۲۸۰»

حدیث۲۰۸

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : «کَم مِن نعمهٍ لله عَلی عبدِهِ فی غیر أمله وَ کَم مِن مؤمِّلٍ أملاً الخیارُ فی غیره. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: چه بسیار نعمتی که خداوند به بنده اش دهد، بی آن که آرزویش کرده باشد و چه بسا کسی که آرزوی چیزی داشته و خلاف آن نصیبش شده است. «بحارالانوار، ج ۷۱، ص ۱۵۲»

حدیث۲۰۹

قال الامام الکاظم – علیه السّلام – : لو ظهرتِ الآجالُ إفتضحتِ الآمالُ. امام کاظم – علیه السّلام – فرمودند: وقتی اجل‌ها آشکار شود (زمان مرگ فرا برسد)، آرزوها رسوا و مفتضح می‌شوند. «أعلام الدین، ص ۳۰۵»

حدیث۲۱۰

امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: با کوتاه کردن آرزو، شیرینی زهد و پارسایی را به دست آور. «بحارالانوار، ج ۷۸، ص ۱۶۴»

حدیث۲۱۱

قال الامام الباقر – علیه السّلام – : تزوَّدْ من الدنیا بقصرِ الأمل. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: با کوتاه کردن آرزو، (برای آخرتت) از دنیا توشه برگیر. «بحارالانوار، ج ۷۸، ص ۱۶۴»

حدیث۲۱۲

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : لابن مسعود: قصِّر أمَلَک فاذا أصبحتَ فقل: إنّی لا اُمسِیَ و إذا أمسیتَ فقل: إنّی لا اُصبِحُ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – به ابن مسعود فرمودند: آرزویت را کوتاه گردان و چون صبح شد بگو: من روز را به شب نخواهم رساند و چون شب در آمد بگو: من تا صبح زنده نخواهم بود. «بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۱۰۱»

حدیث۲۱۳

قال الامام علی – علیه السّلام – : خُذ بالثِّقةِ مِنَ العمل و إیاك و الإغترارَ بالأمل و لا تُدخِلْ علیك الیوم هَمَّ غَدٍ ... و لو أخلیتَ قلبك مِنَ الأمل لَجَددتَ فی العمل. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: با اطمینان و استواری کار (نیک) را انجام ده و از فریفته شدن به آرزو بپرهیز و امروز غم فردا را به دل راه مده ... و اگر دل خود را از آرزو تهی کردی، هر آینه در عمل (نیک) کوشا شوی. «بحارالانوار، ج ۷۳، ص ۱۱۲»

حدیث۲۱۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : أشرف الغِنی ترکُ المُنی. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: شریف ترین دارائی و بی نیازی، ترک آرزوها است. «بحارالانوار، ج ۷۰، ص ۱۶۶»

حدیث۲۱۵

قال الامام علی – علیه السّلام – : من أیقن أنّه یُفارِق الأحبابَ و یسکُنُ التُّرابَ و یُواجِه الحسابَ و یستغنی عمّا خَلَّفَ و یفتقرُ الی ما قدَّم کان حَریّاً بقصر الأمل و طولِ العمل. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: کسی که یقین کند از دوستان جدا خواهد شد و در دل خاك خواهد خفت و حساب و کتابی در پیش رو دارد و آنچه بر جای می نهد به کارش نخواهد آمد و به آنچه پیش فرستاده نیازمند است، سزاوار است که آرزو را کوتاه و دامنه کردار نیک را دراز گرداند. «بحارالانوار، ج ۷۳، ص ۱۶۷»

حدیث۲۱۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : أما رأیتم الذین یأملون بعیداً و یبنُون مشیداً و یجمعون کثیراً کیف أصبحتْ بُیوتُهم قبوراً ... امام علی – علیه السّلام – فرمودند: آیا ندیدید کسانی را که آرزوی دور و دراز داشتند و خانه های استوار ساختند و مال فراوان گرد آوردند، چگونه خانه هایشان تبدیل به قبرهایشان شد و دارائی شان تباه و اموالشان نصیب وارثان گردید. «نهج البلاغه، خطبه ۱۳۲»

حدیث۲۱۷

قال الامام علی – علیه السّلام – : معاشرَ الناس إتّقوا الله فکَمْ مِن مُؤَمَّلٍ ما لا یَبلُغُه و بانٍ ما لا یسکُنُهُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: ای مردم! از خدا بترسید، چه بسا آرزومندی که به آنچه دل بسته نمی رسد و چه بسا کسی که خانه ای می سازد اما در آن ساکن نمی گردد. «نهج البلاغه، حکمت ۳۳۶»

حدیث۲۱۸

قال الامام علی – علیه السّلام – : لا تکن مِمَّنْ یَرجُوا الآخرةَ بغیر العمل و یُرَجّی التوبةَ بطولِ الأمل. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: از کسانی نباش که بدون کردار نیک، آرزوی بهشت می کند و با آرزوهای طولانی توبه و بازگشت را به تأخیر می اندازد. «نهج البلاغه، حکمت ۱۴۲»

حدیث۲۱۹

قال الامام علی – علیه السّلام – : ... و مِن عِبَرِها أنّ المرء یُشرِفُ عَلی أمله فیقتطِعُه حُضورُ أجله فلا أملٌ یُدرَك و لا مؤَمَّلٌ یُترَك. امام

علی - علیه السّلام - فرمودند: از جمله عبرت های دنیا آن است که هنگامی که انسان به تحقق آرزوی خود نزدیک می شود، فرا رسیدن مرگ ناامیدش می گرداند، پس نه به آرزوی خود می رسد و نه (از مرگ) رهایی می یابد. «نهج البلاغه، خطبه ۱۱۳، ص ۳۵۳»

حدیث۲۲۰

قال الامام علی - علیه السّلام - : ... و استَقرَبوا الأجلَ فبادرُوا العملَ و کذّبوا الأملَ فلاحَظُوا الأجل. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: دوستان خدا مرگ را نزدیک دانسته، به انجام عمل نیکو شتافتند و آرزو را دروغ پنداشته، و فرا رسیدن مرگ را در نظر گرفتند. «نهج البلاغه، خطبه ۱۱۳، ص ۳۵۳»

حدیث۲۲۱

قال الامام علی - علیه السّلام - : لو رأی العبدُ أجلَه و سرعته إلیه لأبغَضَ الأملَ و تَرَکَ طلب الدنیا. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: اگر بنده مرگش را ببیند و شتاب او را به سوی خویش درک کند، حتماً دشمن آرزو گشته و دنیا طلبی را رها می کند. «عیون اخبار الرضا - علیه السّلام -، ج ۱، ص ۴۳»

حدیث۲۲۲

قال الامام علی - علیه السّلام - : من جَری فی میدان أمله عُثِرَ بأجله. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: هر که در میدان آرزوی خود بتازد، به اجل خود با سر در افتد. «بحارالانوار، ج ۷۳، ص ۱۶۶»

حدیث۲۲۳

قال الامام علی - علیه السّلام - : إعلموا أن الأمل یُسِهی العقل و یُنسِی الذکر فأکذِبُوا الأملَ فانّه غُرورٌ صاحبُهُ مغرور. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: بدانید که آرزو عقل را گمراه کرده و باعث فراموشی یاد خدا می گردد، پس آرزو را دروغ انگارید، زیرا آرزو فریب دهنده و آرزومند فریب خورده است. «نهج البلاغه، خطبه ۸۵»

حدیث۲۲۴

قال الامام علی - علیه السّلام - : و اعلموا عباد الله أنَّ الأملَ یُذهِبُ العقلَ و یُکذِّبُ الوَعدَ و یحثُّ علی الغفلهٔ و یورِثُ الحسرَهَٔ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: ای بندگان خدا! بدانید که آرزو عقل را بر باد می دهد، وعده های دروغین داده و غفلت می آورده و باعث حسرت می گردد. «تحف العقول، ص ۱۶۲»

حدیث۲۲۵

إن الله لیرضی عن العبد أن یأکل الأکله فیحمده علیها أو یشرب الشربه فیحمده علیها؛ خداوند از بنده ای که پس از خوردن لقمه غذا و یا آشامیدن جرعه ای او را سپاس می گوید، خشنود می گردد. نهج الفصاحه ح ۷۹۱

حدیث۲۲۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أكثرأن تنظر إلى من فضلت عليه، فإن ذلک من أبواب الشكر؛ به کسی که بر او برتری داده شده ای بسیار بنگر، زیرا این کار یکی از انگیزه های شکر گزاری است. نهج البلاغه ، نامه ۶۹

حدیث۲۲۷

امام سجاد(علیه السلام) فرمودند: من لم يرج الناس في شي ء ورد أمره إلى الله عزوجل في جميع اموره استجاب الله عزوجل له في كل شيء. هرکس در هیچ کاری به مردم امید نبندد و همه کارهای خود را به خدای عزوجل واگذارد، خداوند هر خواسته ای که او داشته باشد اجابت کند. کافی ۲/۱۴۸/۳

حدیث۲۲۸

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: يقول الله عزوجل ما من مخلوق يعتصم دوني إلا قطعت أسباب السماوات و أسباب الأرض من دونه فإن سألني لم اعطه و إن دعاني لم اجبه؛ خداوند عزوجل می فرماید: هیچ مخلوقی نیست که به غیر من پناه ببرد، مگر این که دستش را از اسباب و ریسمان های آسمانها و زمین کوتاه کنم، پس اگر از من بخواهد عطایش نکنم و اگر مرا بخواند جوابش ندهم. امالی طوسی ۵۸۵/۱۲۱۰

حدیث۲۲۹

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: رأى رسول الله(صلى الله عليه و آله و سلم) فرمودند: قوماً لا يزرعون قال: ما أنتم؟ قالوا: نحن المتوكلون، قال: لا، بل أنتم المتكلون؛ رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) گروهی را که کشت و کار نمی کردند، دیدند و فرمودند: شما چه کاره اید؟ عرض کردند ما توکل کنندگانیم. فرمودند: نه، شما سر بارید. مستدرک الوسائل ۱۱/۲۱۷/۱۲۷۸۹

حدیث۲۳۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: جاهدوا في سبيل الله بأيد يكم فإن لم تقدروا فجاهدوا بألسنتكم فإن لم تقدروا فجاهدوا بقلوبكم؛ در راه خدا با دستهای خود جهاد کنید، اگر نتوانستید با زبانهای خود و اگر باز هم نتوانستید با قلب خود جهاد کنید. بحارالانوار ۱۰۰/۴۹/۲۳

حدیث۲۳۱

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: إنا نأمر صبياننا بتسبيح فاطمه عليها السلام كما نأمرهم بالصلاه فالزمه فإنه لم يلزمه عبد فشقي؛ ما همان گونه که فرزندان خود را به نماز وا می داریم به تسبیح حضرت فاطمه(سلام الله علیها) وادار می سازیم پس به آن پایبند باش که هرکس به آن پایبند شود، بدبخت نخواهد شد. کافی ۳/۳۴۳/۱۳

حدیث۲۳۲

امام باقر(علیه السلام) فرمودند: من أصبح يجد برد حبنا على قلبه فليحمد الله على بادي النعم قيل و ما بادي النعم؟ قال: طيب المولد؛ هرکس صبح کند و خنکای محبت ما را در قلب خود بیابد، باید خدا را برای نخستین نعمت سپاس گوید، گفته شد نخستین نعمت

چیست؟ فرمودند: حلال زادگی. امالی صدوق ۱/۵۶۲/۷۵۵

حدیث۲۳۳

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إنی تارک فیکم الثقلین کتاب الله و عترتی أهل بیتی ما إن تمسکتم بهما لن تضلوا؛ من دو چیز ارزشمند در میان شما می گذارم؛ کتاب خدا، و عترت و اهل بیتم، اگر به آنها چنگ بزنید هرگز گمراه نمی شوید. غایه المرام ۱/۱۱۵

حدیث۲۳۴

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: یا بنی لا ـ تغفل عن قراءه القرآن فان القرآن یحیی القلب و ینهی عن الفحشاء و المنکر و البغی؛ فرزندم از خواندن قرآن غافل مباش، زیرا که قرآن دل را زنده می کند و از فحشاء و زشتی و ستم باز می دارد. کنزالعمال۲/۲۹۱/۴۰۳۲

حدیث۲۳۵

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: من استخار الله راضیاً بما صنع الله له خار الله له حتماً؛ هرکس از خدا خیر بخواهد و به آنچه خدا خواسته راضی باشد، خداوند حتماً برای او خیر خواهد خواست. کافی ۸/۲۴۱/۳۳۰

حدیث۲۳۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: من ترک لله سبحانه شیئاً عوضه الله خیراً مما ترک؛ هرکس به خاطر خدای سبحان از چیزی بگذرد، خداوند بهتر از آن را به او عوض خواهد داد. غررالحکم ۵/۳۹۵/۸۹۰۹

حدیث۲۳۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: طوبی لمن أخلص لله عمله و علمه وحبه و بغضه و أخذه و ترکه و کلامه و صمته و فعله و قوله؛ خوشا به سعادت کسی که عمل، علم، دوستی، دشمنی، گرفتن، رها کردن، سخن، سکوت، کردار و گفتارش را برای خدا خالص گرداند. تحف العقول ص ۱۰۰

حدیث۲۳۸

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إن الله لا ینظر إلی صورکم و لا إلی أموالکم و إنما ینظر إلی قلوبکم و أعمالکم؛ خداوند به شکل شما و اموال شما نگاه نمی کند بلکه در دلها و اعمال شما توجه می نماید. امالی طوسی ۱/۵۳۶/۱۱۶۲

حدیث۲۳۹

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: المفوض أمره إلی الله فی راحه الأبد و العیش الدائم الرغد و المفوض حقاً هو العالی عن کل همه دون الله تعالی؛ کسی که کارهای خود را به خدا بسپارد همواره از آسایش و خیر و برکت در زندگی برخوردار است و واگذارنده

حقیقی کارها به خدا، کسی است که تمام همتش تنها به سوی خدا باشد. مصباح الشریعه ۱/۱۷۵/۸۳

حدیث۲۴۰

قال الامام علی – علیه السلام – : کُنْ سَمِحاً و لا تکُنْ مُبذِّراً و کُنْ مُقَدِّراً وَ لا تَکنْ مُقَتِّراً. امام علی – علیه السلام – فرمودند: گشاده دست باش ولی زیاده‌روی مکن، و (در زندگی) حسابگر باش، امّا سخت‌گیر مباش. «نهج البلاغه، حکمت ۳۲»

حدیث۲۴۱

قال الامام علی – علیه السلام – : مَنْ أسرف فی طَلبِ الدّنیا ماتَ فَقیراً. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر کس بیش از حد در طلب دنیا برآید، فقیر ازدنیا می‌رود. غررالحکم، ص ۳۲۹

حدیث۲۴۲

قال الامام علی – علیه السلام – : مَنْ اقتصَدَ فِی الغِنی و الفقر استعدَّ لنوائِبِ الدَّهر. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر کس در توانگری و تهیدستی، میانه‌روی را پیشه خود سازد، خود را برای گرفتاری‌های روزگار آماده کرده است. غررالحکم، ص ۳۳۲

حدیث۲۴۳

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : مِن کُنوزِ البِرِّ کِتمانُ المَصائِبِ ، وَالأَمراضِ ، وَالصدَّقَةِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : یکی از گنج‌های نیکی ، پوشیده داشتن مصیبت‌ها ، بیماری‌ها و صدقه است . کنز العمّال ، جلد ۳ ، صفحه ۲۹۹ ، حدیث ۶۶۴۳ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۶۲

حدیث۲۴۴

الإمام علیّ علیه‌السلام : إخفاءُ الفاقَةِ وَالأَمراضِ مِنَ المُرُوَّةِ . امام علی علیه‌السلام : پوشیده داشتن تهی‌دستی و بیماری‌ها از مردانگی است . غرر الحکم ، حدیث ۱۱۴۶ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۶۶

حدیث۲۴۵

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : لِلمَریضِ أربَعُ خِصالٍ : یُرفَعُ عَنهُ القَلَمُ ، ویَأمُرُ اللّه‌المَلَکَ یَکتُبُ لَهُ کُلَّ فَضلٍ کانَ یَعمَلُهُ فی صِحَّتِهِ ، ویَتَتَبَّعُ مَرَضُهُ کُلَّ عُضوٍ فی جَسَدِهِ فَیَستَخرِجُ ذُنوبَهُ مِنهُ ، فَإِن ماتَ ماتَ مَغفوراً لَهُ ، وإن عاشَ عاشَ مَغفوراً لَهُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : برای بیمار ، چهار ویژگی است : قلم تکلیف از او برداشته می‌شود ؛ خداوند به فرشته فرمان می‌دهد همه پاداش آنچه را در دوران تن‌درستی خویش انجام می‌داده است ، بنویسید ؛ بیماری وی بر همه اندام‌هایش گذر می‌کند و گناهانش را از آن بیرون می‌برد . پس اگر بمیرد ، آمرزیده‌شده می‌میرد و اگر زنده بماند ، آمرزیده‌شده زندگی می‌کند . بحارالأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۱۸۴ ، حدیث ۳۵ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۵۶

حدیث۲۴۶

الإمام الباقر علیه‌السلام : إنَّ اللّه عز و جل إذا کانَ مِن أمرِهِ أن یُکرِمَ عَبداً ولَهُ ذَنبٌ ؛ اِبتَلاهُ بِالسُّقم . امام باقر علیه‌السلام : آن‌گاه که

خداوند عز و جل اراده کرده باشد بنده‌ای را که گناهی دارد ، گرامی بدارد ، وی را به بیماری گرفتار می‌سازد . بحارالأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۱۹۸ ، حدیث ۵۴ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۵۰

حدیث۲۴۷

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : المَرضـی أحِبّاءُ اللّهِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : بیماران ، دوستان خدایند . الفردوس ، جلد ۳ ، صفحه ۱۵۷ ، حدیث ۴۴۲۴ عن دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۴۸

حدیث۲۴۸

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : الأَمراضُ هَدایا مِنَ اللّهِ عز و جل لِلعَبدِ ، فَأَحَبُّ العِبادِ إلَی اللّهِ أکثَرُهُم هَدِیَّةً . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : بیماری ، هدیه‌هایی از جانب خداوند عز و جل به بنده است. پس محبوب‌ترینِ بندگان نزد خداوند ، کسی است که بیشترین هدیه به وی رسیده باشد . الفردوس ، جلد ۱ ، صفحه ۱۲۳ ، حدیث ۴۲۲ عن أبی اُمامهٔ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۴۸

حدیث۲۴۹

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : لَولا ثَلاثٌ فِی ابنِ آدَمَ ما طَأطَأَ رَأسَهُ شَیءٌ : المَرَضُ ، وَالفَقرُ ، وَالمَوتُ ، کُلُّهُم فیهِ ، وإنَّهُ مَعَهُنَّ لَوَثّابٌ ! پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : اگر سه چیز در آدمیزاد نبود ، هیچ چیز سرِ او را فرو نمی‌آورد : بیماری ، تهی‌دستی و مرگ . اینها همه در انسان هست و با این حال ، انسان ، همچنان گستاخ است . بحارالأنوار ، جلد ۷۲ ، صفحه ۵۳ ، حدیث ۸۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۳۸

حدیث۲۵۰

الإمام علیّ علیه‌السلام : ألا وإنَّ مِنَ البَلاءِ الفاقَةَ ، وأشَدُّ مِنَ الفاقَةِ مَرَضُ البَدَنِ ، وأشَدُّ مِن مَرَضِ البَدَنِ مَرَضُ القَلبِ . امام علی علیه‌السلام : هان! یکی از گرفتاری‌ها تهی‌دستی است . سخت‌تر از تهی‌دستی ، بیماری تن است و سخت‌تر از بیماری تن ، بیماری دل . نهج البلاغهٔ ، حکمت۳۸۸ ، بحارالأنوار ، جلد ۷۰ ، صفحه ۵۱ ، حدیث ۸ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۳۴

حدیث۲۵۱

الإمامُ الباقرُ علیه‌السلام : الجَسَدُ إذا لم یَمرَضْ أشِرَ ، ولا خَیرَ فی جَسَدٍ یَأشَرُ . امام باقر علیه‌السلام : جسم اگر بیمار نشود، سرمست می‌شود و در بدنی که به بیماری دچار نشود و سرمست شود ، خیری نیست . مشکاهٔ الأنوار : ۲۸۰ منتخب میزان الحکمه: ۵۱۲

حدیث۲۵۲

الإمام علیّ علیه‌السلام : المَریضُ فی سِجنِ اللّهِ – مالَم یَشکُ إلی عُوّادِهِ – تُمحی سَیِّئاتُهُ . امام علی علیه‌السلام : بیمار ، تا آن هنگام که نزد عیادت‌کنندگان خویش شِکوه نکرده ، در زندان خداوند است و گناهانش محو می‌شوند . بحارالأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۲۱۱ ، حدیث ۲۹ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۷۰

حدیث۲۵۳

امير المؤمنين عليٌّ عليه‌السلام : مَن كَتَمَ وَجَعا أصابَهُ ثلاثَـةَ أيّامٍ مِن النّاسِ وشَكا إلَى اللّه ، كانَ حَقّا علَى اللّه أن يُعافِيَهُ مِنهُ . امام على عليه‌السلام : هر كس دردى را كه به او رسيده‌است ، سه روز از مردم پنهان بدارد و به خدا شكايت بَرَد ، بر خداست كه او را از آن درد بهبود بخشد . الخصال : ۶۳۰ / ۱۰

حدیث۲۵۴

رسول اللّه صلى الله عليه و آله و سلّم : يُكتَبُ أنينُ المَريضِ ، فَإن كانَ صابِراً كُتِبَ حَسَناتٍ ، وإن كانَ جَزِعاً كُتِبَ هَلوعاً لا أَجرَ لَهُ . پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : ناله بيمار ، نوشته مى‌شود . پس اگر شكيبا باشد ، [اين ناله] حسنه نوشته مى‌شود و اگر بى‌تاب باشد ، ناشكيبا و بى‌پاداش نوشته مى‌شود . كنز العمّال ، جلد ۳ ، صفحه ۳۱۱ ، حديث ۶۷۰۶ ، دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۱۶۸

حدیث۲۵۵

مَن مَرِضَ يَوماً ولَيلَةً فَلَم يَشكُ إلى عُوّادِهِ ، بَعَثَهُ اللّه‌عز و جل يَومَ القِيامَةِ مَعَ خَليلِهِ إبراهيمَ خَليلِ الرَّحمنِ عليه‌السلام ، حَتّى يَجوزَ الصِّراطَ كَالبَرقِ اللاّمِعِ . پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : هر كس يك شبانه روز بيمار شود و نزد عيادت‌كنندگانش شكوه نكند ، خداوند ، او را در روز قيامت ، با خليل خويش ، ابراهيم خليل الرحمان ، برمى‌انگيزد ، تا به‌سان برقى پُردرخشش ، از صراط بگذرد . بحارالأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۱۷۷ ، حديث ۱۷ دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۱۷۰

حدیث۲۵۶

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلّم : قالَ اللّه‌عز و جل : مَن مَرِضَ ثلاثا فلَم يَشكُ إلى أحَدٍ مِن عُوّادِهِ أبدَلتُهُ لَحما خَيرا مِن لَحمِهِ ودَما خَيرا مِن دَمِهِ ، فإن عافَيتُهُ عافَيتُهُ ولا ذَنبَ لَهُ ، وإن قَبَضتُهُ قَبَضتُهُ إلى رَحمَتي . پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : خداوند عز و جل فرمود : هر كه سه روز بيمار شود و از آن به هيچ يك از عيادت كنندگانش شكوه نكند ، گوشت و خونى بهتر از آن گوشت و خونى كه دارد جايگزينش كنم . پس ، اگراو را عافيت بخشم ، عافيتى بدون گناهش دهم و اگر جانش را بستانم ، او را به جوار رحمت خود برم . الكافى : ۳ / ۱۱۵ / ۱

حدیث۲۵۷

الإمامُ الكاظمُ عليه‌السلام: إذا مَرِضَ المؤمنُ أوحَى اللّه‌عز و جل إلى صاحِبِ الشِّمالِ : لا تَكتُبْ على عَبدى مادامَ فى حَبسى ووَثاقى ذَنبا . ويُوحى إلى صاحِبِ اليَمينِ أنِ اكتُبْ لِعَبدى ما كُنتَ تَكتُبُهُ فى صِحَّتِهِ مِنَ الحَسَناتِ . امام كاظم عليه‌السلام : هرگاه مؤمن بيمار شود ، خداوند عز و جل به فرشته دست چپ او وحى فرمايد كه براى بنده‌ام ، تا زمانى كه در زندان و بند من است ، گناهى منويس و به فرشته دست راست او وحى مى‌فرمايد كه همان حسناتى را كه در زمان سلامتى بنده‌ام مى‌نوشتى ، برايش بنويس . الكافى : ۳ / ۱۱۴ / ۷

حدیث۲۵۸

امام صادق علیه‌السلام : المَعروفُ زکاةُ النِّعَمِ ، والشَّفاعةُ زکاةُ الجاهِ ، والعِلَلُ زکاةُ الأبدانِ ،والعَفوُ زَکاةُ الظَّفَرِ ، وما أدّیتَ زکاتَهُ فهُوَ مَأمونُ السَّلْبِ . نیکی ، زکات نعمتهاست و وساطت کردن ، زکات مقام و موقعیت ، و بیماریها زکات بدنها ، و گذشت زکات پیروزی ، و هر چیزی که زکاتش را بدهی ، از خطر نابودی در امان است . بحار الأنوار : ۷۸ / ۲۶۸ / ۱۸۲

حدیث۲۵۹

الامام علی علیه السلام فی المَرَضِ یُصیبُ الصَّبِیَّ: کفّارةٌ لوالِدَیهِ . امام علی علیه‌السلام – درباره بیماری کودکان– فرمودند : کفاره گناهان پدر و مادر آنهاست . بحار الأنوار : ۸۱ / ۱۸۶ / ۴۰

حدیث۲۶۰

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ الرَّجُلَ لَیَکونُ لَهُ الدَّرَجَةُ عِندَاللّهِ لایَبلُغُها بِعَمَلِهِ ؛ حَتّی یُبتَلی بِبَلاءٍ فی جِسمِهِ ، فَیَبلُغُها بِذلِکَ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : انسان ، گاه دارای مرتبه‌ای در پیشگاه خداوند است که با عمل خویش ، بدان نمی‌رسد تا آن هنگام که به ابتلای در جسم خود ، آزموده شود و بدین واسطه ، بدان مرتبت برسد . کنز العمّال ، جلد ۳ ، صفحه ۳۳۵ ، حدیث ۶۸۲۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۴۸

حدیث۲۶۱

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : المَریضُ تَحاتُّ خَطایاهُ کَما یَتَحاتُّ وَرَقُ الشَّجَرِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : گناهان شخص بیمار ، همچون برگ درخت ، می‌ریزد . الترغیب والترهیب : ۴ / ۲۹۳ / ۵۶ منتخب میزان الحکمة : ۵۱۰

حدیث۲۶۲

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : مَنِ ابتَلاهُ اللّهُ بِبَلاءٍ فی جَسَدِهِ ؛ فَهُوَ لَهُ حِطَّةٌ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر کس که خداوند ، او را به گرفتاری جسمی بیازماید ، آن گرفتاری برایش مایه فرو ریختن گناهان است . کنز العمّال ، جلد ۱۵ ، صفحه ۹۰۲ ، حدیث ۴۳۵۵۳ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۴۰

حدیث۲۶۳

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ اللّهَ لَیَبتَلی عَبدَهُ بِالسُّقمِ ، حَتّی یُکَفِّرَ ذلِکَ عَنهُ کُلَّ ذَنبٍ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : خداوند ، گاه بنده خویش را به ناتن‌درستی گرفتار می‌کند تا این ناتن‌درستی ، کفّاره هر گناه وی شود . کنز العمّال ، جلد ۳ ، صفحه ۳۳۵ ، حدیث ۶۸۲۰ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۴۲

حدیث۲۶۴

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا رَأَیتُمُ الرَّجُلَ ألَمَّ اللّهُ بِهِ الفَقرَ وَالمَرَضَ ؛ فَإِنَّ اللّهَ تَعالی یُریدُ أن یُصافِیَهُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : چون کسی را دیدید که خداوند ، او را به ناداری و بیماری در میان گرفته ، [بدانید که] خداوند متعال ، اراده کرده است که او را پاک کند . کنز العمّال ، جلد ۶ ، صفحه ۴۷۲ ، حدیث ۱۶۶۰۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۴۴

حدیث۲۶۵

الإمام علیّ علیه‌السلام : إذَا ابتَلَی اللّه‌ عَبداً أسقَطَ عَنهُ مِنَ الذُّنوبِ بِقَدرِ عِلَّتِهِ . امام علی علیه‌السلام : اگر خداوند ، بنده‌ای را گرفتار [بیماری] سازد ، به اندازه بیماری‌اش از گناهان او فرو می‌کاهد . دعائم الإسلام ، جلد ۱ ، صفحه ۲۱۸ ، بحارالأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۱۷۶ ، حدیث ۱۳ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۴۶

حدیث۲۶۶

الإمام زین العابدین علیه‌السلام – لِمَریضٍ قَد بَرَأَ: یَهنِئُکَ الطَّهورُ مِنَ الذُّنوبِ ، إنَّ اللّه‌ قَد ذَکَرَکَ فَاذکُرهُ ، وأقالَکَ فَاشکُرهُ . امام سجّاد علیه‌السلام – خطاب به بیماری که بهبود یافته بود: پاک شدن از گناهان ، بر تو مبارک باد! خداوند ، تو را یاد کرده است . او را یاد کن ، و از تو درگذشته است . او را سپاس گوی . تحف العقول ، صفحه ۲۸۰ ، بحارالأنوار ، جلد ۷۸ ، صفحه ۱۳۸ ، حدیث ۱۰، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۴۶

حدیث۲۶۷

الإمامُ الصّادقُ علیه‌السلام : إنّ فی الجَنّةِ مَنزِلَةً لا یَبلُغُها عبدٌ إلاّ بالابْتِلاءِ فی جَسدِهِ . امام صادق علیه‌السلام : همانا در بهشت منزلتی است ، هیچ بنده‌ای بدان نرسد مگر با بلایی که (در دنیا) به بدنش رسد . بحار الأنوار : ۸۱ / ۲۱۲ / ۱۶

حدیث۲۶۸

الإمامُ الصّادقُ علیه‌السلام : إنّه لَیَکونُ لِلعبدِ مَنزِلَةٌ عندَ اللّه فما یَنالُها إلاّ بإحْدی خَصْلَتَینِ : إمّا بذَهابِ مالِهِ أو بَبَلِیّةٍ فی جَسدِهِ . امام صادق علیه‌السلام : بنده را نزد خدا مقام و منزلتی استکه بدان نرسد مگر با یکی از این دو : از بین رفتن مال و دارایی‌اش یا رسیدن بلایی به جسمش . الکافی : ۲ / ۲۵۷ / ۲۳

حدیث۲۶۹

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن تَطَبَّبَ ولَم یَکُن بِالطِّبِّ مَعروفاً ، فَأَصابَ نَفساً فَما دونَها ، فَهُوَ ضامِنٌ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر کس در حالی که به طبابت شناخته شده نیست ، عهده‌دار آن گردد و موجب فوت کسی یا صدمه‌ای کمتر از آن شود ، ضامن است . کنز العمّال ، جلد ۱۰ ، صفحه ۳۲، حدیث ۲۸۲۲۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۸

حدیث۲۷۰

الإمام علیّ علیه‌السلام : عُد مَن لا یَعودُکَ ، وأهدِ إلی مَن لا یُهدی إلَیکَ . امام علی علیه‌السلام : به عیادت کسی که به عیادتت نیامده برو ، و به کسی که به تو هدیه‌ای نداده هدیه بده. کنز العمّال ، جلد ۹ ، صفحه ۹۷ ، حدیث ۲۵۱۵۰ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۰۶

حدیث۲۷۱

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : عِیادَةُ المَریضِ أعظَمُ أجرا مِن اتِّباعِ الجَنائِزِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عیادت

بیمار ، پاداشی بزرگ‌تر از تشییع جنازه دارد . کنز العمّال ، جلد ۹ ، صفحه ۹۷ ، حدیث ۲۵۱۵۴.

حدیث۲۷۲

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : أطعِمُوا الجائِعَ ، وعودُوا المَریضَ ، وفُکُّوا العانِیَ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : گرسنه را غذا بدهید ، به عیادت بیماران بروید و اسیران را آزاد کنید. کنز العمّال ، جلد ۱۵ ، صفحه ۸۶۷ ، حدیث ۴۳۴۵۱ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۹۶

حدیث۲۷۳

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم – مِن وَصایاهُ لِعَلِیٍّ علیه‌السلام: یا عَلِیُّ . . . سِر مَیلًا عُد مَریضا . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم – از سفارش‌های ایشان به امام علی علیه‌السلام -: ای علی!... [حتّی اگر شده] یک فرسخ برو و بیماری را عیادت کن . کنز العمّال ، جلد ۹ ، صفحه ۲۷ ، حدیث ۲۴۷۵۸ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۹۶

حدیث۲۷۴

امام صادق علیه‌السلام : تَمامُ العِیادَةِ للمَریضِ أن تَضَعَ یَدَکَ علی ذِراعِهِ وتُعَجِّلَ القِیامَ مِن عِندِهِ ؛ فإنَّ عِیادَةَ النَّوکی أشَدُّ عَلَی المَریضِ مِن وَجَعِهِ . عیادت کامل ، این است که دستت را روی بازوی بیمار بگذاری و زود از پیش‌او برخیزی؛زیرا عیادت احمق‌ها برای بیمار سخت‌تر از درد خود اوست . الکافی : ۳ / ۱۱۸ / ۴

حدیث۲۷۵

امیر المؤمنین علیٌّ علیه‌السلام : إنّ مِن أعظَمِ العُوّادِ أجرا عندَ اللّه عز و جل لَمَن إذا عادَ أخاهُ خَفَّفَ الجُلوسَ ، إلّا أن یَکونَ المَریضُ یُحِبُّ ذلکَ ویُریدُهُ ویَسألُهُ ذلکَ . امام علی علیه‌السلام : بزرگترین پاداش را نزد خداوند عز و جل آن عیادت کننده‌ای دارد که هرگاه به عیادت برادرش برود ، زمان کوتاهی نزد او بنشیند ، مگر این که خود بیمار دوست داشته باشد و از او بخواهد که بیشتر بنشیند . الکافی : ۳ / ۱۱۸ / ۶

حدیث۲۷۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عُودوا المَریضَ واتبَعوا الجَنازَةَ یُذَکِّرْکُم الآخِرَةَ . به عیادت بیمار بروید و در تشییع جنازه شرکت کنید ، که شما را به یاد آخرت می‌اندازد . کنز العمّال : ۲۵۱۴۳ منتخب میزان الحکمه : ۵۱۲

حدیث۲۷۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ اللّه عز و جل یقولُ یَومَ القِیامَةِ : یابنَ آدمَ ، مَرِضتُ فلَم تَعُدْنی ! قالَ : یاربِّ ، کیفَ أعودُکَ وأنتَ رَبُّ العالَمینَ ؟! قالَ : أما عَلِمتَ أنّ عَبدیَ فُلانا مَرِضَ فلَم تَعُدْهُ ؟! أما عَلِمتَ أنّکَ لَو عُدتَهُ لَوَجَدتَنی عِندَهُ ؟! خداوند عز و جل در روز قیامت می‌فرماید : ای پسر آدم ! من بیمار شدم اما عیادتم نکردی ؟ عرض می کند : پروردگارا ، چگونه تو را عیادت کنم حال آن که تو پروردگار جهانیانی (و بیمار نمی‌شوی) ؟ خداوند فرماید : آیا نمی‌دانستی که فلان بنده‌ام بیمار شد و عیادتش نکردی ، مگر نمی‌دانی که اگر به عیادتش می‌رفتی ، مرا نزد او می‌یافتی ؟. الترغیب والترهیب : ۴ / ۳۱۷ / ۳ ، منتخب میزان

الحکمه : ۵۱۲

حدیث۲۷۸

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : عائدُ المَریضِ یَخوضُ فی الرَّحمَةِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عیادت کننده از بیمار ، در رحمت (خدا) غوطه می‌خورد. کنز العمّال : ۲۵۱۴۱

حدیث۲۷۹

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : عائِدُ المَریضِ عَلی مَخارِفِ الجَنَّةِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عیادت کننده بیمار ، در راه بهشت گام می‌نهد . کنز العمّال ، جلد ۹ ، صفحه ۹۵ ، حدیث ۲۵۱۴۲ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۰۰

حدیث۲۸۰

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن عادَ مَریضا ناداهُ مُنادٍ مِنَ السَّماءِ بِاسمِهِ : یا فُلانُ ، طِبتَ وطابَ لَکَ مَمشاکَ بِثَوابٍ مِنَ الجَنَّةِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر کس بیماری را عیادت کند ، منادی‌ای از آسمان او را می‌خواند : «ای فلانی! خوش باش ، و گام برداشتنت به پاداش بهشت ، گوارایت باد!» . کنز العمّال ، جلد ۹ ، صفحه ۹۴ ، حدیث ۲۵۱۳۴ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۰۰

حدیث۲۸۱

الإمام الباقر علیه‌السلام : کانَ فیما ناجی بِهِ موسی علیه‌السلام رَبَّهُ أن قالَ : یا رَبِّ ما بَلَغَ مِن عِیادَةِ المَریضِ مِنَ الأَجرِ؟ فَقالَ اللّه‌عز و جل : اُوَکِّلُ بِهِ مَلَکا یَعودُهُ فی قَبرِهِ إلی مَحشَرِهِ . امام باقر علیه‌السلام : در مناجات‌های موسی علیه‌السلام با پروردگار خویش آمده است که پرسید : پروردگارا! پاداش عیادت بیمار به چه مرتبه‌ای رسیده است؟ خداوند عز و جل فرمود : «فرشته‌ای را با او می‌گمارم که تا رستاخیز ، وی را در قبرش عیادت کند» . بحار الأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۲۱۷ ، حدیث ۱۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۰۲

حدیث۲۸۲

الإمام الصادق علیه‌السلام : أیُّما مُؤمِنٍ عادَ مُؤمِنا مَریضا فی مَرَضِهِ حینَ یُصبِحُ شَیَّعَهُ سَبعونَ ألفَ مَلَکٍ ، فَإِذا قَعَدَ غَمَرَتهُ الرَّحمَةُ وَاستَغفَرُوا اللّه‌عز و جل لَهُ حَتّی یُمسِیَ ، وإن عادَهُ مَساءً کانَ لَهُ مِثلُ ذلِکَ حَتّی یُصبِحَ . امام صادق علیه‌السلام : هر مؤمنی که مؤمن بیمار دیگری را در زمان بیماری‌اش به هنگام صبح عیادت کند ، هفتاد هزار فرشته ، او را همراهی کنند و چون [در نزد او] بنشیند ، رحمت ، او را در میان می‌گیرد و فرشتگان برای او از خداوند عز و جل آمرزش طلبند تا زمانی که شامگاه فرا رسد ؛ و اگر هم او را شامگاهان عیادت کند ، او را پاداشی همانند باشد تا زمانی که شب را به صبح برساند . بحار الأنوار ، جلد ۸۱، صفحه ۲۲۴ ، حدیث ۳۲ نقلاً عن الدعوات دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۰۲

حدیث۲۸۳

الإمام الصادق علیه‌السلام : مَن عادَ مَریضا مِنَ المُسلِمینَ ، وَکَّلَ اللّه‌بِهِ أبَدا سَبعینَ ألفا مِنَ المَلائِکَةِ یَغشَون رَحلَهُ ویُسَبِّحونَ فیهِ

ویُقَدِّسونَ ویُهَلِّلونَ ویُکَبِّرونَ إلی یَومِ القِیامَةِ ، نِصفُ صَلاتِهِم لِعائِدِ المَریضِ . امام صادق علیه‌السلام : هر کس بیماری از مسلمانان را عیادت کند ، خداوند برای همیشه ، هفتاد هزار فرشته را با او می‌گمارد که به خانه او در می‌آیند و در آن تا روز قیامت ، تسبیح و تقدیس خداوند و «لا اله إلاّ اللّه» و «اللّه اکبر» می‌گویند و نیمی از نماز آنان برای عیادت کننده بیمار است . الکافی ، جلد ۳ ، صفحه ۱۲۰ ، حدیث ۵ عن صفوان الجمّال ، بحار الأنوار ، جلد ۵۹ ، صفحه ۱۸۷ ، حدیث ۳۶ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۰۴

حدیث۲۸۴

الإمامُ الباقرُ علیه‌السلام : اِستَرضِعْ لِولَدِکَ بِلَبَنِ الحِسانِ ، وإیّاکَ والقِباحَ ؛ فإنّ اللَّبَنَ قد یُعدِی . امام باقر علیه‌السلام : برای شیر دادن کودک خود دایه خوش اخلاق استخدام کن و از دایه‌های بد اخلاق کن ؛ زیرا شیر (ویژگیها را) سرایت می‌دهد . الکافی : ۶ / ۴۴ / ۱۲

حدیث۲۸۵

امیر المؤمنین علیٌّ علیه‌السلام : مَن تَطَبَّبَ أو تَبَیطَرَ فَلْیَأخُذِ البَراءةَ مِن وَلِیِّهِ، وإلاّ فهُو لَهُ ضامِنٌ . امام علی علیه‌السلام : طبیب و دامپزشک هنگام مداوای مریض یا حیوان ، باید از سرپرست (مریض) و صاحب آن (حیوان) برائت نامه (و اجازه) بگیرد و گرنه در قبال (صدمه دیدن یا تلف شدن مال و جان) او ضامن است . مستدرک الوسائل: ۱۴ / ۳۷ / ۱۶۰۳۸ منتخب میزان الحکمه : ۳۴۰

حدیث۲۸۶

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا رَأی أحَدُکُم بِأَخیهِ بَلاءً ، فَلیَحمَدِ اللّه عز و جل ولا یُسمِعهُ ذلِکَ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : اگر کسی از شما ، برادر خویش را گرفتار بلایی ببیند ، خداوند عز و جل را [بر سلامت خویش] بستاید ، و البته این حمد گفتن را به گوش بیمار نرساند. کنز العمّال ، جلد ۲ ، صفحه ۱۴۲ ، حدیث ۳۵۱۰ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۲۰

حدیث۲۸۷

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : أقِلّوا مِنَ النَّظَرِ إلی أهلِ البَلاءِ ولا تَدخُلوا عَلَیهِم ، وإذا مَرَرتُم بِهِم فَأَسرِعُوا المَشیَ لایُصیبُکم ما أصابَهُم . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : گرفتار شدگانِ به بلا را کمتر تماشا کنید و بر آنان ، وارد نشوید و چون با آنان برخورد کردید ، راه رفتنِ خویش را تندتر کنید تا آنچه بدانان رسیده است ، به شما نیز نرسد. بحارالأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۱۳ ، حدیث ۹ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۲۰

حدیث۲۸۸

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : لاتُدیمُوا النَّظَرَ إلی أهلِ البَلاءِ وَالمَجذومینَ ؛ فَإِنَّ ذلِکَ یَحزُنُهُم . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : به گرفتار شدگان بلا و جذامیان ، نگاهِ پیوسته میفکنید؛ چه ، این کار ، آنان را اندوهگین می‌کند. بحارالأنوار ، جلد ۷۵ ، صفحه ۱۶ ، حدیث ۱۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۲۲

حدیث۲۸۹

الإمام علیّ علیه‌السلام – مِن وَصِیَّتِهِ لِابنِهِ الحَسَنِ علیه‌السلام: أکرِم عَشیرَتَکَ ؛ فَإِنَّهُم جَناحُکَ الَّذی بِهِ تَطیرُ . . . وعُد سَقیمَهُم . امام

علی علیه‌السلام – در توصیه‌های ایشان به فرزندشان امام حسن علیه‌السلام: خاندانت را گرامی بدار ، که آنان ، بال و پَر تو اند که با آنها پرواز می‌کنی... و به عیادت بیمارانشان برو. کنز العمّال ، جلد ۱۶ ، صفحه ۱۸۳ ، حدیث ۴۴۲۱۵ نقلاً عن وکیع والعسکری فی المواعظ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۱۸ *******

حدیث۲۹۰

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : عِیادَةُ بَنی هاشِمٍ فَریضَةٌ ، وزِیارَتُهُم سُنَّةٌ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عیادت بنی هاشم ، واجب است و زیارت آنان ، مستحب. بحارالأنوار ، جلد ۹۶ ، صفحه ۲۳۴ ، حدیث ۳۳ نقلاً عن الإمامهٔ والتبصرهٔ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۱۸

حدیث۲۹۱

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : حَقُّ المُسلِمِ عَلَی المُسلِمِ خَمسٌ : رَدُّ السَّلامِ ، وعِیادَةُ المَریضِ و . . . . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : حقّ مسلمان بر مسلمان ، پنج چیز است: پاسخ دادن سلام ، عیادت بیمار و... . الکافی ، جلد ۲ ، صفحه ۱۷۱ ، حدیث ۶ عن علیّ بن عقبهٔ عن الإمام الصادق علیه‌السلام نحوه دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۱۶

حدیث۲۹۲

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : لِلمُؤمِنِ عَلَی المُؤمِنِ سَبعَةُ حُقوقٍ واجِبَةٍ مِنَ اللّهِ عز و جل عَلَیهِ : . . . وأن یَعودَهُ فی مَرَضِهِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مؤمن بر مؤمن ، هفت حق دارد که خداوند عز و جل ، آنها را بر او واجب ساخته است : ... و یکی آن که او را در بیماری‌اش عیادت کند. بحارالأنوار ، جلد ۷۴ ، صفحه ۲۲۲ ، حدیث ۳ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۱۶

حدیث۲۹۳

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم – لِأَبی ذَرٍّ: جالِسِ المَساکینَ ، وعُدهُم إذا مَرِضوا . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم – خطاب به ابوذر –: با بینوایان ، همنشین شو و چون بیمار شوند ، عیادتشان کن. الدعوات ، صفحه ۲۲۴ ، حدیث ۶۲۰ وص ۲۷۷ ، حدیث ۸۰۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۱۸

حدیث۲۹۴

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : أغِبّوا فِی العِیادَةِ وأربِعوا ، إلّا أن یَکونَ مَغلوباً . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : یک روز در میان و دو روز در میان ، عیادت کنید ، مگر آن که بیمار ، شکست‌خورده بیماری خویش [و حال او وخیم] باشد. بحارالأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۲۲۲ ، حدیث ۲۶؛ المرض والکفّارات لابن أبی الدنیا ، صفحه ۱۶۸ ، حدیث ۲۱۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۱۴

حدیث۲۹۵

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : أغِبّوا فِی العِیادَةِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : یک روز در میان ، عیادت کنید. نز العمّال ، جلد ۹ ، صفحه ۹۷ ، حدیث ۲۵۱۵۲ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۱۴

حدیث۲۹۶

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا دَخَلتُم عَلَی المَریضِ فَنَفِّسوا لَهُ فی أجَلِهِ ؛ فَإِنَّ ذلِکَ لا یَرُدُّ شَیئا ویُطَیِّبُ بِنَفسِهِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : چون بر بیمار درآمدید ، برای وی ، آرزوی عمر دراز کنید؛ چه ، این [دعا] چیزی [از اجل او] را دفع نمی‌کند ، امّا مایه خرسندی وی می‌شود. بحار الأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۲۲۵ ، حدیث ۳۳ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۰۸

حدیث۲۹۷

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا دَخَلَ أحَدُکُم عَلی مَریضٍ فَلیُصافِحهُ ، وَلیَضَع یَدَهُ عَلی جَبهَتِهِ ، وَلیَسأَلهُ کَیفَ هُوَ ، وَلیُنسِئ لَهُ فِی الأَجَلِ ویَسأَ لُهُ أن یَدعُوَ لَهُم ، فَإِنَّ دُعاءَ المَریضِ کَدُعاءِ المَلائِکَةِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : چون کسی از شما بر بیماری وارد شود ، با او دست بدهد ، دست خویش بر پیشانی وی نهد ، احوالپرسی کند ، آرزوی درازتر شدن عمر وی نماید و از او بخواهد برایش دعا کند؛ چرا که دعای بیمار ، به‌سان دعای فرشتگان است. کنز العمّال ، جلد ۹ ، صفحه ۱۰۳ ، حدیث ۲۵۱۹۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۰۶

حدیث۲۹۸

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا دَخَلتَ عَلی مَریضٍ فَمُرهُ أن یَدعُوَ لَکَ ؛ فَإِنَّ دُعاءَهُ کَدُعاءِ المَلائِکَةِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : چون بر بیماری وارد شدی ، از او بخواه برایت دعا کند؛ چرا که دعای او ، به سانِ دعای فرشتگان است. الکافی ، جلد ۳ ، صفحه ۱۱۷ ، حدیث ۳ عن سیف بن عمیرة ، مکارم الأخلاق ، جلد ۲ ، صفحه ۱۷۳ ، حدیث ۲۴۳۴ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۱۰

حدیث۲۹۹

الإمام الصادق علیه‌السلام : مَن عادَ مَریضا فِی اللّهِ ، لَم یَسأَلِ المَریضُ لِلعائِدِ شَیئا إلاَّ استَجابَ اللّهُ لَهُ . امام صادق علیه‌السلام : هر کس بیماری را برای خدا عیادت کند ، آن بیمار برای عیادت کننده ، از خداوند چیزی نخواهد مگر آن که خداوند دعایش را استجابت کند. بحار الأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۲۱۷ ، حدیث ۱۰ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۱۰

حدیث۳۰۰

اُنظُروا مَن تُرضِعُ أولادَکُم ؛ فَإِنَّ الوَلَدَ یَشِبُّ عَلَیهِ . امام علی علیه‌السلام : بنگرید که چه کسی فرزندانتان را شیر می‌دهد ؛ چرا که کودک ، به همین شیر ، رشد می‌کند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۴۴ ، حدیث ۱۰، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۸۰

حدیث۳۰۱

الإمام الباقر علیه‌السلام : اِستَرضِع لِوَلَدِکَ بِلَبَنِ الحِسانِ ، وإیّاکَ وَالقِباحَ ؛ فَإِنَّ اللَّبَنَ قَد یُعدی . امام باقر علیه‌السلام : برای فرزند خود ، از زنان زیبا ، شیردهی بخواه و از زشتان بپرهیز ؛ چرا که شیر ، گاه سرایت می‌کند . تهذیب الأحکام ، جلد ۸ ، صفحه ۱۱۰ ، حدیث ۳۷۶ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۸۲

حدیث۳۰۲

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : لا تَستَرضِعُوا الحَمقاءَ ولاَ العَمشاءَ ؛ فإِنَّ اللَّبَنَ يُعدى . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : زن کودن و نیز زنی را که چشمش ضعیف است و آب‌ریزش دارد ، به دایگی مگیرید ؛ چرا که شیر ، سرایت می کند . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۳۲۳ ، حدیث ۱۳،دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۸۲

حدیث۳۰۳

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : مِن سُنَّتِي التَّزويجُ ، وَاطلُبُوا الوَلَدَ ؛ فَإِنّي اُكاثِرُ بِكُمُ الاُمَمَ غَداً . وتَوَقَّوا عَلى أولادِكُم لَبَنَ البَغِيِّ مِنَ النِّساءِ ، وَالمَجنونَةِ ؛ فَإِنَّ اللَّبَنَ يُعدى . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : همسر دادن و همسر گرفتن ، از سنّت من است . فرزند بجویید ؛ چرا که من ، فردا به شما بر دیگر امّت‌ها فراوانی می‌جویم . درباره فرزندانتان ، از شیر زنان بدکاره و دیوانه ، اجتناب کنید ؛ چرا که شیر ، سرایت می کند . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۳۲۳ ، حدیث ۹ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۸۴

حدیث۳۰۴

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن قامَ عَلى مَريضٍ يَوماً ولَيلَةً ، بَعَثَهُ اللّه تَعالى مَعَ إبراهيمَ الخَليلِ عليه‌السلام ، فَجازَ عَلَى الصِّراطِ كَالبَرقِ اللاّمِعِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر کس یک شبانه روز بیماری را پرستاری کند ، خداوند ، او را همراه با ابراهیم خلیل ، برمی‌انگیزد و به سان برقی پُر درخشش ، از صراط می گذرد . بحارالأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۲۲۵ ، حدیث ۳۵ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۸۰

حدیث۳۰۵

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أطعَمَ مَريضاً شَهوَتَهُ ، أطعَمَهُ اللّه‌عز و جل مِن ثِمارِ الجَنَّةِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر کس غذایی را که بیمار هوس کرده است ، به او برساند ، خداوند ، از میوه‌های بهشتی به او خواهد خوراند. بحارالأنوار ، جلد ۸۱، صفحه ۲۲۴ ، حدیث ۳۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۸۲

حدیث۳۰۶

قال الامام علی – علیه السلام – : مَنْ اَرادَ دُخُولَ الْمَسْجِدِ فَلْيَدخُلْ عَلى سُكُونٍ وَ وَقارٍ فَاِنَّ الْمَساجِدَ بُيُوتُ اللهِ وَ اَحَبُّ الْبِقاعِ اِلَيْه. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر کس می خواهد به مسجد داخل گردد، با آرامش و طمأنینه وارد شود، چون مساجد خانه های خدا و محبوب ترین محل ها در نظر اوست. «من لایحضره الفقیه، ج ۱، ص ۱۷۰»

حدیث۳۰۷

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اِذا دَخَلْتَ الْمَسْجِدَ فَاحْمَدِ اللهَ وَ اثْنِ عَلَيْهِ وَ صَلِّ عَلَى النَّبِيِّ – صلی الله علیه و آله — امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هر گاه داخل مسجد شدی، حمد و سپاس خدای را بگو و بر پیامبر – صلی الله علیه و آله – درود بفرست. «وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۵۱۶»

حدیث۳۰۸

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلّم) فرمودند: قَولُ : «لا حَولَ ولا قُوَّةَ إلاّ باللّه» فیهِ شِفاءٌ مِن تِسعَةٍ وتِسْعینَ داءً ، أدْناها الهَمُّ جمله «لا حول ولا قوة الا باللّه» نود و نه درد را شفا می‌دهد که ساده‌ترین آنها اندوه است . قرب الإسناد : ۷۶ / ۲۴۴ ، منتخب میزان الحکمه: ۱۴۸

حدیث۳۰۹

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: إذَا اشتَکی أحَدُکُم عَینَیهِ فَلیَقرَأ آیَةَ الکُرسِیِّ ، وَلیُضمِر فی نَفسِهِ أنَّها تَبرَأُ ؛ فَإِنَّهُ یُعافی إن شاءَ اللّه. اگر کسی از شما چشمانش ناراحت بود ، آیه‌الکرسی بخواند و در دل ، نیّت شفا کند . به خواست خداوند ، بهبود خواهد یافت . مکارم الأخلاق ، جلد ۲ ، صفحه ۲۰۵ ، حدیث ۲۵۲۸ ، بحار الأنوار ، جلد ۹۲ ، صفحه ۲۶۲ ، حدیث ۴ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۱۲

حدیث۳۱۰

الإمام الصادق علیه‌السلام : یُستَحَبُّ لِلمَریضِ أن یُعطِیَ السّائِلَ بِیَدِهِ ، ویَأمُرَ السّائِلَ أن یَدعُوَ لَهُ . امام صادق علیه‌السلام : مستحب است بیمار به دست خود ، صدقه‌ای به سائل بدهد و از او بخواهد برای وی ، دعا کند . الکافی ، جلد ۴ ، صفحه ۴ ، حدیث ۹ ، بحارالأنوار ، جلد ۸۱، صفحه ۲۰۹ ، حدیث ۲۵ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۷۴

حدیث۳۱۱

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أکَلَ قَبلَ أن یَشرَبَ و تَسَحَّرَ ، و مَسَّ شَیئا مِنَ الطِّیبِ ؛ قَوِیَ عَلَی الصِّیامِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر کس پیش از نوشیدن چیزی ، غذا بخورد و سَحَری میل کند و قدری بوی خوش [بر خود] بمالد ، بر روزه گرفتن ، توان بیشتری یابد . کنز العمّال ، جلد ۸ ، صفحه ۵۱۰ ، حدیث ۲۳۸۸۲ نقلاً عن شُعب الإیمان عن أنس دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۰۸

حدیث۳۱۲

الإمام الصادق علیه‌السلام : الرّیحُ الطَّیِّبَةُ ؛ تَشُدُّ العَقلَ ، و تَزیدُ فی الباهِ . امام صادق علیه‌السلام : بوی خوش ، عقل را استوار می‌کند و بر توان جنسی می‌افزاید . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۷۵ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۰۸

حدیث۳۱۳

الإمام الصادق علیه‌السلام : مَن تَطَیَّبَ أوَّلَ النَّهارِ ؛ لَم یَزَل عَقلُهُ مَعَهُ إلَی اللَّیلِ . امام صادق علیه‌السلام : هر کس در آغاز روز ، بوی خوش استعمال کند ، تا شب ، عقلش او را همراهی می‌کند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۵۱۰ ، حدیث ۷ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۱۰

حدیث۳۱۴

الإمام الصادق علیه‌السلام : مَن تَطَیَّبَ بِطیبٍ أوَّلَ النَّهارِ و هُوَ صائِمٌ ؛ لَم یَفقِدْ عَقلَهُ . امام صادق علیه‌السلام : هر کس در حالی که

روزه است ، در آغاز روزه ، خوش‌بو کننده‌ای به کار ببرد ، عقل خویش را از کف ندهد . بحار الأنوار ، جلد ۹۶ ، صفحه ۲۹۰ ، حدیث ۹ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۱۰

حدیث۳۱۵

رسول اللّه صلى الله عليه و آله و سلّم : يُكرَهُ لِلرَّجُلِ أن يَغشَى المَرأَةَ وقَدِ احتَلَمَ ، حَتّى يَغتَسِلَ مِنِ احتِلامِهِ الَّذى رَأى ؛ فَإِن فَعَلَ وخَرَجَ الوَلَدُ مَجنوناً فَلا يَلومَنَّ إلاّ نَفسَهُ . پیامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : برای مرد ، مکروه است که پس از احتلام ، با زن همبستری کند ، مگر آن که از احتلام پیشین ، غسل کرده باشد ؛ چه ، اگر چنین کند و فرزندش دیوانه زاده شود ، جز خویش را نکوهش نکند . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۲۸۳ ، حدیث ۳

حدیث۳۱۶

الإمامُ الصّادقُ علیه‌السلام : إنَّ مَن أجابَ في كلِّ ما يُسْأَلُ عَنهُ لَمَجْنونٌ . امام صادق علیه‌السلام : هر کس به هر سؤالی که از او می‌شود جواب دهد دیوانه است . معانی الأخبار : ۲۳۸ / ۲ ، منتخب میزان الحکمه: ۱۱۲

حدیث۳۱۷

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم فرمودند: هر کس در هر روز ، دو بار مسواک بزند ، سنّت پیامبران را استمرار بخشیده است ، در برابر هر نمازی که بخواند ، خداوند ، برایش پاداش صد رکعت می‌نویسد ، از فقر به غنا (و بی‌نیازی) درمی‌آید ، دهانش خوش‌بو می‌شود ، حافظه‌اش فزونی می‌یابد ، فهمش استوار می‌گردد ، غذایش گوارش می‌یابد ، درد دندان‌هایش از میان می‌رود ، بیماری از او دور می‌گردد ، و فرشتگان ، به واسطه نوری که بر او می‌بینند ، با او دست می‌دهند و دندان‌هایش تمیز می‌شود . جامع الأخبار ، صفحه ۱۵۱ ، حدیث ۳۴۰ عن ، بحار الأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۱۳۸ ، حدیث ۴۹ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۷۲

حدیث۳۱۸

رسولُ اللّه صلى الله عليه و آله و سلّم : السِّواكُ يَزيدُ الرَّجُلَ فَصاحَةً . پیامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : مسواک زدن ، بر زبان آوری مرد می‌افزاید . بحار الأنوار : ۷۶ / ۱۳۵ / ۴۸ منتخب میزان الحکمة : ۲۸۸

حدیث۳۱۹

الإمام الصادق علیه‌السلام : عَلَيكُم بِالسِّواكِ ؛ فَإِنَّهُ يُذهِبُ وَسوَسَةَ الصَّدرِ . امام صادق علیه‌السلام : بر شما باد مسواک زدن ؛ چرا که وسوسه دل را از میان می‌بَرَد . الأمالی للطوسی ، صفحه ۶۶۷ ، حدیث ۱۳۹۶ عن أبی غندر ، بحار الأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۱۳۹ ، حدیث ۵۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۷۲

حدیث۳۲۰

الإمام الصادق علیه‌السلام : مِن سُنَنِ المُرسَلينَ السِّواكُ . امام صادق علیه‌السلام : مسواک زدن ، از سنّتهای فرستادگان [الهی] است . الکافی ، جلد ۳ ، صفحه ۲۳ ، حدیث ۲

حدیث۳۲۱

الإمـام الصادق علیه‌السـلام : مِن أخلاقِ الأَنبیاءِ علیهم‌السـلام السِّواکُ . امام صادق علیه‌السـلام : مسواک زدن ، از سـنّت‌های پیامبران است . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۴۹۵ ، حدیث ۱

حدیث۳۲۲

الإمامُ الباقرُ علیه‌السلام : إنّ السِّواکَ فی السَّحَرِ قَبلَ الوُضُوءِ مِنَ السُّنَّةِ . امام باقر علیه‌السلام : مسواک زدن در سحرگاه ، پیش از وضو گرفتن، جزء سنّت است . الفقیه : ۱ / ۴۸۰ / ۱۳۹۰ ، منتخب میزان الحکمه: ۲۸۸

حدیث۳۲۳

الإمامُ الصّادقُ علیه‌السـلام لَمّا سُئلَ : أتَرى هذا الخَلقَ کُلَّهُ مِنَ الناسِ ؟: فقالَ : أَلْقِ مِنهُمُ التارِکَ للسِّواکِ . امام صادق علیه‌السلام – در پاسخ به این سؤال که : آیا این خلایق همه در شمار آدمیانند ؟– فرمودند: افرادی را که مسواک نمی‌زنند از شمار آنها بینداز . بحار الأنوار : ۷۶ / ۱۲۸ / ۱۱

حدیث۳۲۴

رسولُ اللّه صـلی الله علیه و آله و سلّم فی وصیَّتِهِ لعلیٍّ علیه‌السلام: یا علیُّ ، عَلَیکَ بالسِّواکِ ، وإن استَطَعتَ أن لا تُقِلَّ مِنهُ فافعَلْ ، فإنَّ کُلَّ صـلاةٍ تُصَـلِّیها بالسِّواکِ تَفضُلُ علی التی تُصَـلِّیها بغَیرِ سِواکٍ أربَعینَ یَوما . پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم در سفارش به علی علیه‌السـلام ، می‌فرماینـد : ای علی ! بر تو باد به مسواک زدن ؛ اگر توانستی که از این کار کم نکنی چنین کن ؛ زیرا هر نمازی که با مسواک زدن بخوانی از چهل روز نمازی که بی‌مسواک زدن بگزاری برتر است . البحار : ۷۶ / ۱۳۷ / ۴۸

حدیث۳۲۵

رسولُ اللّه صـلی الله علیه و آله و سـلّم فی وصیَّتِهِ لعلیٍّ علیه‌السلام: عَلَیکَ بالسِّواکِ عِندَ کُلِّ وُضوءٍ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم در سفارش به علی علیه‌السلام ، می‌فرمایند : بر تو باد به مسواک زدن با هر وضویی . البحار : ۷۷ / ۶۹ / ۸

حدیث۳۲۶

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : خَلِّلوا لِحاکُم ، وقُصّوا أظافیرَکُم ؛ فَإِنَّ الشَّیطانَ یَجری ما بَینَ اللَّحمِ وَالظُّفرِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سـلّم : میان ریش خود را تمیز کنیـد و ناخن‌هایتان را بگیریـد ؛ زیرا شـیطان ، میان گوشت و ناخن ، روان می‌شود . کنز العمّال ، جلد ۹ ، صفحه ۳۰۱ ، حدیث ۲۶۱۰۱ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۵۵۰

حدیث۳۲۷

رسول الله صـلی الله علیه و آله و سـلّم لَمّا أبصَرَ رجُلاً شَعثا شَعرُ رأسِهِ ، وَسخَةً ثِیابُهُ ، سَیّئةً حالُهُ: مِن الدِّینِ المُتعَةُ وإظهارُ النِّعمَةِ . پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم آنگاه که مردی را با موهایی ژولیـده و جامه‌ای چرکین و سـر و وضـعی نامرتّب دیـنـدد – فرمودند: استفاده از نعمت‌های خدا و آشکار ساختن نعمت جزو دین است . الکافی : ۶ / ۴۳۹ / ۵

حدیث۳۲۸

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : لِکُلِّ شَیءٍ حیلَةٌ ، وحیلَةُ الصِّحَّةِ فِی الدُّنیا أربَعُ خِصالٍ : قِلَّةُ الکَلامِ ، و قِلَّةُ المَنامِ ، و قِلَّةُ المَشیِ ، و قِلَّةُ الطَّعامِ . پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سلّم : هر کـاری را چـاره‌ای است و چاره تن‌درستی در دنیا ، چهار چیز است : کم سخن گفتن ، کم خفتن ، کم راه رفتن و کم خوردن . بحار الأنوار ، جلـد ۸ ، صفحه ۱۴۴ ، حدیث ۶۷ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۹۲

حدیث۳۲۹

الإمامُ الصّادقُ علیه‌السـلام : النَّعیمُ فی الدُّنیا الأمنُ وصِحَّةُ الجِسمِ ، وتَمامُ النِّعمَةِ فی الآخِرَةِ دُخولُ الجَنّةِ ، وما تَمَّتِ النِّعمَةُ علی عَبدٍ قَطُّ لَم یَدخُلِ الجَنَّةَ . امام صادق علیه‌السلام : نعمت دنیا ، امنیّت و تندرستی است و نعمت کامل در آخرت ، وارد شدن به بهشت است و بنده‌ای که به بهشت نرود هرگز نعمت بر او کامل نشده‌است. معانی الأخبار : ۴۰۸ / ۸۷

حدیث۳۳۰

رسولُ اللّه صـلی الله علیه و آله و سـلّم : نِعمَتانِ مَفتونٌ فیهِما کَثیرٌ مِنَ النّاسِ : الفَراغُ والصِّحَّةُ . پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سلّم : دو نعمت است که بسیاری از مردم در آنهـا آزموده می‌شونـد (یـا به سـبب آنها به گمراهی و فساد می‌افتنـد) : فراغت و تنـدرستی . الخصال : ۳۵ / ۷

حدیث۳۳۱

امـام علی (علیه‌السـلام) فرمودنـد: مَن نَظَّفَ ثَوبَهُ ، قَلَّ هَمُّهُ ؛ هر کس جامه خویش را تمیز کنـد، انـدیشه و انـدوهش کم شود . بحار الأنوار ، جلد ۷۸ ، صفحه ۹۳ ، حدیث ۱۰۴

حدیث۳۳۲

رسولُ اللّه صـلی الله علیه و آله و سـلّم : ثَمانیةٌ لا تُقبَلُ مِنهُمُ‌الصَّلاةُ : العَبدُ الآبِقُ حتّی یَرجِعَ إلی مَولاهُ ، والناشِزُ وزَوجُها علَیها ساخِطٌ ، ومانِعُ الزَّکاةِ ، وتارِکُ الوُضوءِ ، والجاریَةُ المُدرِکَةُ تُصَـلّی بغَیرِ خِمارٍ ، وإمامُ قَومٍ یُصَـلّی بهِم وهُم لَهُ کارِهُونَ ، والسَّکرانُ ، والزَّبینُ ؛ وهُو الـذی یُدافِعُ البَولَ والغائطَ . پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : هشت نفرند که نمازشان پذیرفته نمی‌شود : بنده فراری ، تا زمـانی که به سوی مولا‌یش برگردد . زن نافرمـان ، که شوهرش از او ناراضـی است . کسـی که زکات نمی‌دهـد . کسـی که وضـو نمی‌گیرد . دختر بالغی که بدون‌روسـری نماز بخواند . پیشوای قومی که با آنان نماز بخواند در حالی که از او ناراضـی هسـتند . آدم مسـت و زَبین ، یعنی کسـی که بـول و غائـط خـود را به زور نگه داشـته است . مکـارم الأخلاـق : ۲ / ۳۲۴ / ۲۶۵۶ ، منتخـب میزان الحکمه : ۳۲۶

حدیث۳۳۳

قال الامام علی – علیه السّلام – : ... حقّ الوالِدِ أن یُطیعَهُ فی کلّ شیءٍ الاّ فی معصیةِ اللهِ سبحانَهُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: حق والـدین برفرزنـدان این است که در هر چیزی از او اطاعت کند مگر در چیزی که موجب معصیـت و نافرمانی خداوند سـبحان است.

«نهج البلاغه، حکمت ۳۳۹»

حدیث۳۳۴

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : العبدُ المطیعُ لوالدیهِ و لرّبه فی أعلی علّیین. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: بنده ای که مطیع پدر و مادر و پروردگارش باشد، روز قیامت در بالاترین جایگاه است. «کنز العمّال، ج ۱۶، ص ۴۶۷»

حدیث۳۳۵

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اِنْ اَحْبَبْتَ اَنْ یَزیدَ اللّه فی عُمُرِکَ فَسُرَّ اَبَوَیْکَ. امام صادق – علیه السلام – : اگر دوست داری که خداوند عمرت را زیاد کند، پدر و مادرت را شاد کن. «بحارالأنوار، ج ۷۴، ص ۸۱، ح ۸۴»

حدیث۳۳۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : مَنْ بَرَّ والدیهِ بَرَّهُ ولدُهُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: کسی که به پدر و مادر خویش نیکی کند، فرزندان او نیز به او نیکی خواهند کرد. «تصنیف غرر الحکم، ص ۴۰۷، ح ۹۳۴۱»

حدیث۳۳۷

قال الامام علی – علیه السّلام – : برّ الوالدین أکبَرُ فریضةٍ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بزرگترین تکلیف الهی نیکی کردن به پدر و مادر است. «تصنیف غرر الحکم، ص ۴۰۷، ح ۹۳۳۹»

حدیث۳۳۸

عَن النبی – صلّی الله علیه و آله – قال: ثلاثةٌ حقٌ علی الله تعالی عونُهم، المجاهدُ فی سبیلِ اللهِ و المکاتِبُ الذی یُریدُ الَاداءَ، و الناکحْ الذّی یُریُد العفافَ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: سه گروه بر خداوند متعال حق دارند تا آنها را یاری کند: مجاهد در راه خدا و کسی که سعی می کند تا قرض خویش را ادا کند و آنکه می خواهد ازدواج کند تا دامن خویش را پاک نگهدارد. «نهج الفصاحه، ح ۱۲۱۹»

حدیث۳۳۹

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : ما وَلَدٌ بارٌّ نَظَرَ الی أبویهِ الاّ کان له بکلّ نظْرَةٍ حجَّةً مبرورةً ... . رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: هر فرزند نیکوکاری که با مهربانی به پدر و مادر خویش نگاه کند، در مقابل هر نگاه، ثواب یک حجّ کامل مقبول به او داده می شود. سئوال کردند ای رسول خدا، حتّی اگر در هر روز صد مرتبه نگاه کند؟ فرمودند: آری خداوند بزرگتر و پاک تر است. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۷۳»

حدیث۳۴۰

عَن امیرالمؤمنینَ – علیه السّلام – : خیارُ خصالِ النساءِ شرارُ خِصالِ الرّجالِ، الزَّهوُ و الجُبنُ و البُخلُ فان کانت المرئةُ مزهوةً لم تُمکنْمِن نفسِها و اذا کانت بخیلةً حفظتْ مالَها. امیرالمؤمنین – علیه السّلام – فرمودند: نیکوترین خصلتهای زنان، بدترین خصلتهای

مردان است و آن خصلتها عبارتند از: تکبر، ترس و بخل، پس اگر زن متکبر باشد اجازه ندهد کسی به او دست یازد و اگر بخیل باشد اموال خود و شوهرش را حفظ کند و در صورتی که ترسو باشد، هراسان می شود از هر چه که عارض او شود. «نهج البلاغه، حکمت ۲۳۴»

حدیث۳۴۱

عَن الامام الصادق – علیه السّلام – : لما زُفّتْ فاطمةُ الی عَلیٍ – علیه السّلام – نَزلَ جبرئیلُ و میکائیلُ و اسرافیلُ ... فَکبرَ جَبرئیلُ و کبر اسرافیلُ و کبر میکائیلُ فکبرتِ الملائکةُ و جرت السُنةُ بالتکبیرِ فی الزفافِ الی یوم القیامةِ. امام صادق علیه السّلام – فرمودند: وقتی که شب عروسی حضرت فاطمه – سلام الله علیها – فرا رسید، جبرئیل و میکائیل و اسرافیل آمدند. جبرئیل تکبیر گفت و سپس اسرافیل و پس از آن میکائیل تکبیر گفت و آنگاه فرشتگان نیز تکبیر گفتند و بر این اساس «سنت» است که در شب عروسی «تکبیر» گفته شود. «سنن النبی، ص ۱۵۰»

حدیث۳۴۲

عَن الامام موسی بنِ جعفرٍ – علیه السّلام – قال: ثَلاثةٌ یُستظلونَ بظلِ عَرشِ اللهِ یومَ القیامةِ یومٌ لا ظِلَّ الا ظلهُ رَجلٌ زوّجَ اَخاهُ المسلمَ او اَخدمهُ او کتَمَ له سرّاً. امام موسی بن جعفر – علیه السّلام – فرمودند: خداوند در روز قیامت سه دسته را در زیر سایه عرش خویش پناه می دهد در حالتی که سایه ای جز سایه عرش پروردگار وجود ندارد و آنها عبارتند از: کسی که برادر مسلمان خود را زن دهد و کسی یا به برادر دینی خود خدمت کند و یا آنکه از فاش شدن اسرار برادر مسلمانش جلوگیری کند. «نور الثقلین، ج ۳، ص ۵۹۹»

حدیث۳۴۳

عَن الامام الباقرِ – علیه السّلام – قال: لَهو المؤمنِ فی ثَلاثةِ اشیاءٍ التَمتعُ بِالنساءِ و مُفاکهَةِ الِاخوانِ و الصَلاةُ بِالليلِ. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: سرگرمی انسان مؤمن در سه چیز است: کامجویی از زنان (حلال)، خوش گویی با دوستان و خواندن نماز شب. «الخصال، ج ۱، ص ۱۱۶»

حدیث۳۴۴

عَن الامام الصادق – علیه السّلام – : الرزقُ مَعَ النساءِ و العیالِ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: رزق و روزی انسان در گرو وجود زن و فرزند است. «نور الثقلین، ج ۳ ص ۵۹۵»

حدیث۳۴۵

عَن الامام الصادق – علیه السّلام – : خیُر اولادِنا الاَبَلَهُ العقولُ و خیرُ النساءِ البُلهاءُ الخَجولُ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: بهترین فرزندان ما عاقلان خیراندیش و بهترین زنان ما عاقلان باحیا و خجالت پیشه اند. «وسائل الشیعه، ج ۷، ص ۳۱۱»

حدیث۳۴۶

عَن النبیِ – صلّی الله علیه و آله – : یفتحُ ابوابُ السماءِ بالرَّحمةِ فی اَربعِ مواضِعَ عندَ نزولِ المطرِ و عندَ نَظَرِ الولدِ فی وجهِ الوالدینِ وعندَ فَتْحِ بابِ الکعبةِ و عندَ النکاحِ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: درهای آسمان رحمت الهی در چهار مورد گشوده

می شود، هنگـام آمـدن بـاران، آنگاه که فرزنـد به صورت پـدر و مادر خود نگاه کنـد و هنگام بازگشایی درب خانه خـدا و هنگام ازدواج، کسی که دوست دارد خدا را پاک و مطهر ملاقات کند، باید به زناشویی بپردازد. «بحار الأنوار, ج ۱۰۰، ص ۲۲۱»

حدیث۳۴۷

قال الامام الباقر – علیه السّـلام – : ثلاثٌ لم یجعلِ الله لأحدٍ فیهنَّ رُخصةً: أداءُ الامانَهٔ ... و برّ الوالدینِ برَّین کانا أو فاجرین. امام باقر – علیه السّـلام – فرمودنـد: خداونـد سبحان در سه چیز به احدی اجازه ترک نداده است: ۱. ادای امـانت به صاحبِ آن خواه نیکوکار باشد، خواه فاجر و گنهکار. ۲. وفای به عهد نسبت به هر کسی، نیکوکار باشد یا بدکار. ۳. نیکی به پدر و مادر خواه انسانهای خوب و نیکوکاری باشند، خواه گنهکار و اهل فجور. «وسائل الشیعه، ج ۲۱، ص ۴۹۰»

حدیث۳۴۸

قال الامام الرّضا – علیه السّـلام – : سأَلَ رجلٌ رسولَ اللهِ – صـلّی الله علیه و آله – : ما حقُّ الوالِدِ علی ولدهِ؟ قال: لا یسـمّیهِ باسْمِهِ، و لا یمشـی بین یـدیهِ و لاـ یجلسُ قبلَهُ و لا یستَسِبُّ له. امام رضا – علیه السّـلام – فرمودنـد: مردی از پیامبر خـدا – صـلّی الله علیه و آله – سؤال کرد: حقّ پدر بر فرزند چیست؟ حضرت فرمودند: او را با نام صدا نکند، در راه رفتن از او جلو نیفتد، قبل از او ننشیند و کاری انجام ندهد که مردم پدرش را لعنت کرده و دشنام دهند. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۴۵»

حدیث۳۴۹

قال الامام الصّادق – علیه السّـلام – : بینا موسـی بن عمران یُناجی عزّوجلّ اذ رأی رَجُلًا تحت عرش الله عزّوجلّ فقال: یا ربِّ ... . امام صادق – علیه السّـلام – فرمودند: هنگامی که حضـرت موسـی – علیه السّلام – مشغول مناجات با پروردگارش بود، مردی را دید که در سـایه عرش الهی در نـاز و نعمـت اسـت، عرض کرد: خـدایا ایـن کیسـت که عرش تـو بر او سـایه افکنـده است؟ خداونـد متعـال فرمودند: او نسبت به پدر و مادرش نیکوکار بود و هرگز سخن چینی نمی کرد. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۶۵»

حدیث۳۵۰

سئل عن الامام الصّادق – علیه السّـلام – أی الاعمال أفضَلُ؟ قال: الصّـلاهُٔ لِوَقتِها و برّ الوالـدین و الجِهادُ فی سبیل اللهِ. از امام صادق – علیه السّـلام – پرسـیدند: برترین اعمال کدامند؟ امام فرمودند: نماز اوّل وقت، نیکی به پدر و مادر و جهاد در راه خدا. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۸۵»

حدیث۳۵۱

قـال الامام الصادق – علیه السّـلام – : مَنْ نَظَر الی أبَویه نَظَرَ ماقتٍ و هُما ظالمانِ لَهُ، لم یَقبَلِ اللهُ لَهُ صـلاهًٔ. امام صادق – علیه السـلام – فرمودنـد: هر کس به پـدر و مادرش از روی غضب نگاه کنـد حتی در حالی که آنها در حق او ظلم می کنند، خدا هیچ نمازی را از او قبول نمی نماید. «اصول کافی، ج ۴، ص ۵۰»

حدیث۳۵۲

قـال الامـام الصّادق – علیه السّـلام – : جاءَ رجلٌ الی النبیّ – صـلّی الله علیه و آله – فقال یا رسول الله من أبَرُّ؟ قالَ: اُمَّکَ، قالَ: ثمَّ من:

قال أُمَّکَ ... . امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: شخصی خدمت رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – رسید و گفت: ای رسول خدا به چه کسی نیکی کنم؟ حضرت فرمودند: به مادرت. گفت: بعد از او به چه کسی؟ حضرت فرمودند: به مادرت. گفت: سپس به چه کسی؟ حضرت فرمودند: به مادرت. باز پرسید: بعد از او به چه کسی؟ حضرت فرمودند: به پدرت. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۹۴»

حدیث۳۵۳

سئل ابا عبدالله – علیه السّلام – عن قولِ الله: «و بالوالدین احساناً» فقال: ألاحسانُ أن تُحسِنَ صحبَتَهُما ... . از امام صادق – علیه السّلام – در مورد معنای آیه « و بالوالدین احساناً» پرسیدند، حضرت فرمودند: احسان به پدر و مادر این است که رفتارت را با آنها نیکو سازی و مجبورشان نکنی تا چیزی را که نیاز دارند از تو بخواهند.(یعنی قبل از اظهار نیاز درخواست آنها را برطرف کنی.) «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۷۹»

حدیث۳۵۴

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : لا تملَأ عینیکَ من النَّظَرِ الیهما الّا برحمةٍ و رقَّةٍ و لا ترفَع صوتکَ فوقَ أصواتِهما و لا یَدیکَ فوق أیدیهما و لا تتقدَّم قُدّامهُما. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: چشمهایت را جز از روی دلسوزی و مهربانی به پدر و مادر خیره مکن و صدایت را بلندتر از صدای آنان نبر و دستهایت را بالاتر از دستهای آنان نیاور و جلوتر از آنان قدم بر مدار. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۷۹»

حدیث۳۵۵

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : ما یمنَعُ الرّجل منکم أن یَبرَّ والدیه حییّن أو میّتین، یصلّی عنهما و یتصدّق عنهما و یحجَّ عنهما ... . امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: چه چیز مانع شخص می شود که وقتی پدر و مادرش زنده یا مرده اند، به آنها نیکی کند، به این صورت که به نیّت آنها نماز بخواند، صدقه بدهد، حجّ به جا آورد و روزه بگیرد، زیرا اگر چنین کند ثواب آنها به پدر و مادرش می رسد و به خود شخص هم همان قدر ثواب داده می شود، به علاوه خداوند متعال به واسطه کارهای نیک و نماز، خیر زیادی به او عطا می کند. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۴۶»

حدیث۳۵۶

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : و منَ العُقوقِ أن ینظُرَ الرّجِلُ الی والدیه فَیُحدَّ النَّظر الیهما. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: از چیزهایی که موجب عاق شدن است، این است که انسان به پدر و مادر خویش تیز نگاه کند.(خیره شود) «اصول کافی، ج ۴، ص ۵۰»

حدیث۳۵۷

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : یَجبُ للوالدَین علی الوَلَدِ ثلاثةُ أشیاءَ: شکرهما علی کلّ حالٍ، و طاعتهما فیما یأمرانه و ینهیانه عنه فی غیر معصیةِ اللهِ و نصیحتهما فی السّرِ و العلانیة. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: پدر و مادر سه حق بر فرزند خویش دارند؛ ۱. در هر حال سپاس گذار و شاکر آنان باشد. ۲. در آنچه به آن امر و یا از آن نهی می کنند، مطیع آنان باشد، مگر اینکه

موجب معصیت پروردگار شود. ۳. در آشکار و نهان، خیرخواه و دلسوز آنان باشد. «تحف العقول، ص ۲۳۸»

حدیث۳۵۸

قال ابو عبد الله – علیه السّلام – : یا میسر قد حضر اجلک غیر مرۀ و لا مرتین، کل ذلک یؤخر الله اجلک، لصلتک قرابتک، و ان کنت ترید ان یزاد فی عمرک فبر شیخیک یعنی ابویک. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: ای میسر (یکی از اصحاب حضرت) بارها اجل و مرگ تو فرا رسیده و هر بار خداوند آن را به خاطر صله رحم با خویشاوندانت به تاخیر انداخته است و اگر می‌خواهی خداوند بر عمر تو را زیاد کند، به پدر و مادرت نیکی کن. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۸۴»

حدیث۳۵۹

قال الامام الصادق – علیه السلام – فی قَولِه تَعالی: (وَ قُل لَهُمَا قَولاً کرِیما): إن ضَرَبَاک فَقُل لَهُمَا غَفَرَ اللهُ لَکمَا. امام صادق – علیه السلام – درباره آیه «و با آن دو به شایستگی سخن بگو» فرمودند: اگر تو را کتک زدند، بگو: خدا شما را بیامرزد. «الکافی، ج ۲، ص ۱۵۸»

حدیث۳۶۰

امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هر مردی که فرزند خود را نفرین کند، مبتلا به فقر می شود. «بحار الأنوار، ج ۱۰۴، ص ۹۹»

حدیث۳۶۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لا یَدخُلُ الجَنَّةَ عَاقٌّ وَلا مُدمِنُ خَمرٍ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که مورد عاق پدر و مادر باشد و نیز کسی که اهل میگساری باشد، وارد بهشت نخواهند شد. «بحار الأنوار، ج ۲، ص ۱۱۷»

حدیث۳۶۲

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : مِن حقّ الوالِدِ أن یَخشَعَ لَهُ عند الغَضَب. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: حقّ پدر بر فرزند این است که به هنگام غضب و خشم پدر، فرزند در مقابل او خاشع بوده و سر تسلیم فرود آورد. «کنزالعمال، ح ۴۵۵۱۲»

حدیث۳۶۳

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : مَنْ أصبَحَ مُطیعاً لِله فی الوالدین أصبح لَهُ بابانِ مفتوحان فی الجَنّةِ و ان کان واحداً فواحداً. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که دستور الهی را در مورد پدر و مادر خویش اطاعت کند و دو درب از بهشت به رویش گشوده خواهد شد و اگر فرمان الهی را در مورد یکی از آنان انجام دهد، یک درب گشوده می شود. «کنزالعمال، ج ۱۶، ص ۴۶۷»

حدیث۳۶۴

قال رسول الله – صلّی الله علیه وآله – : مَن أرضی والدَیهِ فَقد أرَضَی الله و مَن أسخَطَ والِدَیهِ فقَد أسخط الله. رسول خدا – صلّی الله

علیه و آله – فرمودند: هر کس که پدر و مادرش را خشنود سازد حقیقتاً خدا را خشنود ساخته است و کسی که پدر و مادر خویش را به خشم آورد، خدا را به خشم آورده است. «کنزالعمال، ج ۱۶، ص ۴۷۰»

حدیث۳۶۵

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : یقالُ للعاقِّ : إعمل ما شئت فانّی لا أغفِرُ لکَ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: به کسی که عاق والدین شده (از طرف خدا) گفته می شود: هر کاری می خواهی انجام بده که دیگر تو را نمی بخشم. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۸۰»

حدیث۳۶۶

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : أربعةٌ لا یَنظُرُ اللهُ الیهم یومَ القیامةِ، عاقٌ و منّانٌ و مکذِّبٌ بالقدر و مُدمِنُ خَمرٍ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: خداوند در روز قیامت به چهار گروه نظر رحمت نخواهد کرد: عاق والدین، انسانی که بعد از انجام کار خیر منّت می گذارد، منکر قضاء و قَدَر و شرابخوار. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۷۱»

حدیث۳۶۷

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : اِیّاکم وَ عُقوقَ الوالدینِ، فانَّ ریح الجنَّةِ تُوجَدُ مِنْ مسیرَة ألف عامٍ و لا یَجدُها عاقٌ و لا قاطعُ رحمٍ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: بر حذر باشید از اینکه عاق والدین شوید، پس همانا با اینکه بوی بهشت از مسافت هزار سال به مشام می رسد، عاق والدین و کسی که قطع رحم کند بوی آن را احساس نخواهد کرد. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۶۲»

حدیث۳۶۸

قال الامام الصادق – علیه السلام – : ما نَعْلَمُ شَیْئا یَزیدُ فِی الْعُمْرِ اِلاّ صِلَةَ الرَّحِم، حَتّی اِنَّ الرَّجُلَ یَکونُ اَجَلُهُ ثَلاثَ سِنینَ فَیکونُ وَصولاً لِلرَّحِم فَیَزیدُ اللّه فی عُمْرِهِ ثَلاثینَ سَنَةً فَیَجْعَلُها ثَلاثا وَ ثَلاثینَ سَنَةً، وَ یَکونُ اَجَلُهُ ثَلاثا وَ ثَلاثینَ سَنَةً فَیکونَ قاطِعا لِلرَّحِم، فَیَنْقُصُهُ اللّه ثَلاثینَ سَنَةً وَ یَجْعَلُ اَجَلَهُ اِلی ثَلاثِ سِنینَ. امام صادق – علیه السلام – : ما، غیر از صله رحم، چیزی نمی شناسیم که بر عمر بیفزاید، تا آن جا که گاهی عمر کسی سه سال است، و وقتی که اهل صله رحم می شود، خداوند هم سی سال بر عمرش می افزاید و آن را سی و سه سال می کند و گاهی عمر کسی سی و سه سال است و قطع رحم می کند و خداوند هم سی سال از عمر او می کاهد و عمرش را به سه سال، کاهش می دهد. «الکافی، ج ۲، ص ۱۵۲، ح ۱۷»

حدیث۳۶۹

قال الامام الصادق – علیه السلام – : ثَلاثَةٌ اِنْ یَعْلَمُهنَّ الْمُؤمِنُ کانَتْ زیادَةً فی عُمُرِهِ وَ بَقاءَ النِّعْمَةِ عَلَیْهِ: تَطْویلُهُ فی رُکوعِهِ وَ سجودِهِ فی صلاتِهِ وَ تَطْویلُهُ لِجلوسِهِ عَلی طَعامِهِ اذا اَطْعَمَ عَلی مائِدَتِهِ وَ اصْطِناعُهُ الْمَعْروفَ اِلی اَهْلِهِ. امام صادق – علیه السلام – : سه چیز است که اگر مؤمن از آنها مطلع شود، باعث طول عمر و دوام بهره مندی او از نعمت ها می شود: طول دادن رکوع و سجده، زیاد نشستن بر سر سفره ای که در آن دیگران را اطعام می کند و خوش رفتاری اش با خانواده. «الکافی، ج ۴، ص ۴۹، ح ۱۵»

حدیث۳۷۰

قال الامام الصادق – علیه السلام – : تَجَنَّبُوا الْبَوائِقَ يُمَدَّ لَكُمْ فِي الْأَعْمارِ. امام صادق – علیه السلام – : از فتنه ها و بدی ها کناره بگیرید، تا عمرتان طولانی شود. «عیون أخبار الرضا علیه السلام، ج ۲، ص ۴۰، ح ۹۰»

حدیث۳۷۱

قال الامام الصادق – علیه السلام – : مَنْ حَسُنَ بِرُّهُ بِاَهْلِهِ زادَ اللّه فی عُمُرِهِ. امام صادق – علیه السلام – : هر کس به شایستگی در حقّ خانواده اش نیکی کند، خداوند بر عمرش می افزاید. «الکافی، ج ۸، ص ۲۱۹، ح ۲۶۹»

حدیث۳۷۲

قال الامام علی – علیه السلام – : وَيْحُ النّائِمِ ما اَخْسَرَهُ! قَصُرَ عُمْرُهُ وَ قَلَّ اَجْرُهُ. امام علی – علیه السلام – : وای بر آن که در خواب (غفلت) است! چه زیانکار است! عمر او کوتاه شده است و پاداش او کم. «عیون الحکم والمواعظ، ص ۵۰۴، ح ۹۲۳۹»

حدیث۳۷۳

قال الامام علی – علیه السلام – : مَنْ جارَ قَصُرَ عُمْرُهُ. امام علی – علیه السلام – : هر کس ظلم کند، عمرش کوتاه می شود. «عیون الحکم والمواعظ، ص ۴۲۹، ح ۷۳۳۴»

حدیث۳۷۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اَلصَّدَقَةُ عَلی وَجْهِها وَ بِرُّ الْوالِدَيْنِ وَ اصْطِناعُ الْمَعْروفِ يُحَوِّلُ الشَّقاءَ سَعادَةً وَ يَزيدُ فِي الْعُمْرِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – : صدقه دادن با مراعات شرایطش و خوبی کردن به پدر و مادر و انجام دادن کارهای نیک، بدبختی را به خوشبختی تبدیل می کند و بر عمر می افزاید. «کنزالعمال، ح ۴۴۴۴»

حدیث۳۷۵

پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – : ای علی! از ارجمندی مؤمن در نزد خدا این است که برایش وقت مرگ، معیّن نفرموده است، تا زمانی که قصد شرّی کند. آن گاه خداوند جانش را بستاند. «عیون أخبار الرضا علیه السلام، ج ۲، ص ۴۰، ح ۹۰»

حدیث۳۷۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اذا غَضِبَ اللّه تَعالی عَلی اُمَّةٍ ثُمَّ لَمْ يُنزِل بِهَا العَذابَ غَلَت اَسْعارُها و قَصُرَتْ أعْمارُها و لَم يَربَح تُجّارُها و لَم تَزكُ ثِمارُها و لَم تَغْزُر اَنْهارُها و حُبِسَ عَنها اَمطارُها و سُلِّطَ عَلَيْها اَشرارُها. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – : هرگاه خداوند متعال بر مردمی خشم بگیرد و بر ایشان عذاب نفرستد، اجناس آنها گران و عمرشان کوتاه می شود، بازرگانان آنها سود نمی برند، میوه هایشان سالم نمی ماند، رودخانه های آنها پر آب نمی گردد، باران از آنها دریغ می شود و بَدان آنان بر ایشان مسلّط می گردند. «من لایحضره الفقیه، ج ۱، ص ۵۲۴، ح ۱۴۸۹»

حدیث۳۷۷

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : طوبی لِمَنْ طالَ عُمْرُهُ وَ حَسُنَ عَمَلُهُ فَحَسُنَ مُنْقَلَبُهُ اذْ رَضی عَنْهُ رَبُّهُ وَ وَیْلٌ لِمَنْ طالَ عُمْرُهُ وَ ساءَ عَمَلُهُ وَ ساءَ مُنْقَلَبُهُ اذْ سَخِطَ عَلَیْهِ رَبُّهُ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – : خوشا به سعادت کسی که عمرش طولانی و کردارش خوب باشد. چنین کسی عاقبتش خوب است. زیرا پروردگارش از او راضی است. و وای بر کسی که عمرش طولانی و کردارش بد باشد. چنین کسی عاقبتش بد است. چرا که پروردگارش از او ناراضی است. «بحارالأنوار، ج ۶۹، ص ۴۰۰، ح ۹۵»

حدیث۳۷۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : کانَ فی ما اَعْطَی اللّه تَعالی مُوسی فِی الْاَلْواحِ ... اُشْکُرْ لی وَ لِوالِدَیْکَ اَقِکَ الْمَتالِفَ وَ اُنْسِیءْ لَکَ فی عُمُرِکَ وَ اُحْیِیکَ حَیاةً طَیِّبَةً وَ اَقْلِبَکَ اِلی خَیْرٍ مِنْها. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – : در آنچه خدای متعال در «الواح» به موسی علیه السلام داد، از جمله چنین بود: ... مرا و پدر و مادرت را سپاسگزاری کن، تا از نابود شدن ها حفظت کنم و اجلت را به تأخیر بیندازم و به تو زندگی ای پاک ببخشم و تو را از این زندگی به سوی بهتر از آن، ببرم. «تاریخ دمشق، ج ۶۱، ص ۱۲۸»

حدیث۳۷۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنْ اَرادَ الْبَقاءَ و لا بَقاءَ: فَلْیُباکِرِ الْغَداءَ وَلْیُجَوِّدِ الْحِذاءَ وَلْیُخَفِّفِ الرِّداءَ وَلْیُقِلَّ مُجامَعَةَ النِّساءِ. قیلَ یا رَسولَ اللّه وَ ما خِفَّةُ الرِّداءِ؟ قالَ: قِلَّةُ الدَّیْنَ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – : هر کس ماندگاری می خواهد ـ و البته ماندگاری [ابدی] وجود ندارد ـ باید صبحانه را زودتر بخورد، کفش مناسب بپوشد، ردای (بالاپوش) خود را سبک کند و کمتر با زنان بیامیزد. پرسیدند: ای پیامبر خدا! سبک بودن ردا به چیست؟ فرمودند: به کم بودنِ بدهی. «من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۵۵۵، ح ۴۹۰۲»

حدیث۳۸۰

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنْ وَلِی مِنْ اُمورِ الْمُسْلِمینَ شَیْئا فَحَسُنَتْ سیرَتُهُ رُزِقَ الْهَیْبَةَ فی قُلوبِهِمْ ... وَ اِذا عَدَلَ فیهِمْ مُدَّ فی عُمُرِهِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – : هر کس اداره بخشی از امور مسلمانان را بر عهده بگیرد و رفتارش خوب باشد، در دل های آنان هیبت می یابد ... و اگر در میان آنان به عدالت رفتار کند، عمرش افزون می گردد. «ذیل تاریخ بغداد، ج ۲، ص ۱۳۶، ح ۴۱۹»

حدیث۳۸۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنْ اُلْهِمَ الصِّدْقَ فی کَلامِهِ وَ الْاِنْصافَ مِنْ نَفْسِهِ وَ بِرَّ والِدَیْهِ وَ وَصلَ رَحِمِهِ، اُنْسِیءَ لَهُ فی اَجَلِهُ وَ وُسِّعَ عَلَیْهِ فی رِزْقِهِ وَ مُتِّعَ بِعَقْلِهِ وَ لُقِّنَ حُجَّتَهُ وَقْتَ مُساءَلَتِهِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – : به هر کس، راستگویی در گفتار، انصاف در رفتار، نیکی به والدین و صله رحم الهام شود، اجلش به تأخیر می افتد، روزیش زیاد می گردد، از عقلش بهره مند می شود و هنگام سئوال [مأموران الهی] پاسخ لازم به او تلقین می گردد. «اعلام الدین، ص ۲۶۵»

حدیث۳۸۲

قال الامام علی – علیه السلام – : بَرَکَةُ الْعُمْرِ فی حُسْنِ العَمَلِ. امام علی – علیه السلام – : برکت عمر در خوب انجام دادنِ کارهاست.

«غررالحکم، ح ۴۴۳۴»

حدیث۳۸۳

قال زین العابدین – علیه السـلام – : مَنْ کَسا مُؤْمِناً لایَزالُ فِی ضَمانِ اللهِ مادامَ عَلَیْه سِلْکٌ. امام زین العابدین – علیه السلام – فرمودند: آن کس که به مؤمنی لباسـی بپوشانـد همواره در ضـمان و پنـاه خداونـد خواهـد بود تـا آن هنگام که یک تار آن لباس باقی باشـد. «وسائل الشیعهٔ، ج ۳، ص ۴۲۰»

حدیث۳۸۴

قال الامام الحسـین – علیه السـلام – : مَنْ لَبِسَ ثَوْباً یَشْـهَرُهُ کِساهُ اللهُ یَوْمَ الْقِیامَهِٔ ثَوْباً مِنَ النّارِ. امام حسین – علیه السلام – فرمودند: آن کس که لباسـی بپوشد که وی را انگشت‌نما و مشهور سازد، خداوند روز قیامت لباسی از آتش بر او خواهد پوشاند. «وسائل الشیعهٔ، ج۳، ص ۳۵۴»

حدیث۳۸۵

قـال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : اَلْبِسُوا الْبَیاضَ فَاِنَّهُ اَطیَبُ وَ اَطْهَرُ. پیامبر اکرم – صـلی الله علیه و آله – فرمودنـد: لباس سـفید رنگ بپوشید که پاک و پاکیزه‌تر است. «وسائل الشیعهٔ، ج۳، ص۳۵۵»

حدیث۳۸۶

قـال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : مَنْ لَبِسَ ثَوْباً فَاخْتالَ فیهِ خَسِفَ اللهُ به مِنْ سَـفیر جَهَنَّمَ. پیامبر خـدا – صـلی الله علیه و آله – فرمودنـد: آن کس کـه لباسـی بپوشـد و در آن لبـاس تکبر ورزد خداونـد او را به گـوشه‌ای از جهنم فرو برد. «وسائـل الشـیعهٔ، ج۳، ص ۳۶۸»

حدیث۳۸۷

قال امیرالمؤمنین – علیه السـلام – : اَلْبِسُوا ثِیابَ الْقُطْنِ فَاِنَّهُ لِباسُ رَسول اللهِ – صلی الله علیه و آله – وَ هُوَ لِباسُنا. امیرمؤمنان علی – علیه السـلام – فرمودند: لباس پنبه‌ای بپوشـید، زیرا آن لباس رسول خدا – صـلی الله علیه و آله – بود و لباس ما نیز هست. «وسائل الشـیعهٔ، ج۳، ص ۳۵۷»

حدیث۳۸۸

قال الامام علی – علیه السـلام – : وَ مَلْبَسُـهُمُ الْاِقْتِصادُ. امام علی – علیه السلام – (در بیان اوصاف متقین) فرمودند: آنان در لباس میانه هستند. «نهج‌البلاغه، خطبه ۱۹۳»

حدیث۳۸۹

قال الامام علی – علیه السـلام – : عَلَّمَنی رَسُولُ الله – صـلی الله علیه و آله – اذا لَبِسْتُ ثَوْباً جَدِیداً اَنْ اَقُولَ: اَلْحَمْدُ لِله الَّذی کَسَانِی مِنَ اللِّبَاسِ مَا أَتَجَمَّلُ بِهِ فِی النَّاسِ اللَّهُمَّ اجْعَلْهَا ثِیَابَ بَرَکَهٍٔ أَسْعَی فِیهَا لِمَرْضَاتِکَ وَ أَعْمُرُ فِیهَا مَسَاجِدَکَ وَ قَالَ یَا عَلِیُّ ... . امام علی – علیه

السـلام – فرمودند: پیامبر – صـلی الله علیه و آله – به من یاد داد که هنگام پوشـیدن لباس نو بگویم: سپاس خداوندی را که لباسی به من عنایت نمود که خویش را در میان مردم بدان زینت دهم. خدایا این لباس را با برکت قرار ده تا در آن سـعی در تحصیل رضایت تو نمایم و در آبادانی مساجد بکوشم، سـپس ایشان فرمودند: یا علی آنکس که این دعا را بگوید آن لباس را نپوشد مگر آنکه خدا او را بیامرزد. «وسائل‌الشیعه، ج۳، ص۳۷۳»

حدیث۳۹۰

قال الامام علی – علیه السـلام – : لا تَلْبِسُوا السَّوادَ فَاِنَّهُ لِباسُ فِرْعَوْنَ. امیرمؤمنان – علیه السـلام – فرمودند: لباس سـیاه نپوشید که لباس فرعون است. «بحارالانوار، ج۸۳، ص۲۴۸»

حدیث۳۹۱

قال الامام الصادق – علیه السـلام – : اِنَّماَ السَّرَفُ اَنْ تَجْعَلَ ثَوْبَ صَوْنِکَ ثَوْبَ بِذْلَتِکَ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: بدرستی که اسراف این است که لباس زینتی خود را لباس کار خود قرار دهی. «وسائل الشیعهٔ، ج ۳، ص۳۵۲»

حدیث۳۹۲

قال الامام الصادق – علیه السلام – : خَیْرُ لِباسِکَ ما لا یَشْغَلُکَ عَنِ اللهِ تَعالی بَلْ یُقَرِّبُکَ مِنْ شُکْرِهِ وَ ذِکْرِهِ وَ طاعَتِهِ. امام صادق – علیه السـلام – فرمودنـد: بهترین لبـاس تو آن لباسـی است که تو را از خـدای غافـل نسازد بلکه به شـکر و یاد خـدای و طاعت او نزدیک نماید. «مصباح الشریعه، ص ۶۰»

حدیث۳۹۳

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : من قَلَّ اکلُه قَلَّ حسابُه. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس خوراکش کم باشد حسابش)در روز قیامت) اندک (و آسان) خواهد بود. «بحارالانوار، ج ۶۲، ص ۲۹۲»

حدیث۳۹۴

قـال الامـام الصـادق – علیه السّـلام – : کثرهُ الاکل مکروه. امام صادق – علیه السّـلام – فرمودنـد: پرخوری، مکروه (و امری ناپسـند) است. «فروع کافی، ج ۶، ص ۲۶۹»

حدیث۳۹۵

قـال رسول الله – صـلّی الله علیه و آله – جاءَنی جبرئیل ... فقال: ... یقول لک ربّک: یا محمـد ما اَبغضتُ وِعاءً قطُّ کبُغضـی بطناً مَلْاناً. پیامبر اکرم – صـلّی الله علیه و آله – فرمودنـد: جبرئیل نزد من آمد و ... عرض کرد: پروردگارت می فرماید: ای محمد! هرگز ظرفی را به اندازه شکم پر، مبغوض و ناپسند نداشته ام. «مستدرک الوسائل، ج ۱۶، ص ۲۱۲»

حدیث۳۹۶

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : لیس شیءٌ اَضرَّ لقلب المؤمن من کثرة الاکل و هی مُورِثةٌ شیئین: قسوةُ القلب و هیجانُ الشهوة. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: برای دل (روح) مؤمن چیزی زیانبارتر از پرخوری نیست، زیرا پرخوری باعث سنگدلی و قساوت قلب و تحریک شهوت می گردد. «مستدرک الوسائل، ج ۳، ص ۸۰»

حدیث۳۹۷

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : من کثر تسبیحُه و تمجیدُه و قَلَّ طعامُه و شرابُه و منامُه إشتاقَتْه الملائکة. رسول خدا – صلّی الله علیه وآله – فرمودند: هر کس زیاد تسبیح و تمجید حق کند و خوراک و نوشیدنی و خوابش اندک باشد فرشتگان مشتاق او گردند. «تنبیه الخواطر، ص ۳۵۶»

حدیث۳۹۸

قال رسول الله – صلّی الله علیه وآله – : لا تَشْبِعوُا فیطفیٔ نور المعرفةِ من قلوبِکم. رسول خدا – صلّی الله علیه وآله – فرمودند: شکم خود را از غذا سیر نکنید که نور معرفت در دل هایتان خاموش میشود. بحارالانوار، ج ۷۰، ص ۷۱

حدیث۳۹۹

قال رسول الله – صلّی الله علیه وآله – : من وقیَ شرَّ لَقْلَقةٍ و قبقبةٍ و ذَبْذَبةٍ وجبتْ له الجنة ... . رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس از شر بد زبانی، شکم باره گی و شهوت رانی در امان بماند بهشت بر او واجب گردد. «بحارالانوار، ج ۶۳، ص ۳۱۵»

حدیث۴۰۰

قال الامام علی – علیه السّلام – : بئس قَرینُ الوَرَعِ الشِّبَع. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: پرخوری و سیری شکم، همدم بدی برای پارسایی است. «غرر الحکم، ص ۱۷۰»

حدیث۴۰۱

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : قال الله تعالی (فی المعراج): یا احمد انّ العبد اذا اَجاع بطنه و حفظ لسانه علَّمتُه الحکمة. امیرالمؤمنین – علیه السلام – فرمودند: خداوند متعال (در معراج به پیامبر – صلّی الله علیه وآله –) فرمودند: ای احمد! بنده اگر شکمش را گرسنه دارد و زبانش را حفظ کند به او حکمت آموزم. «بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۲۹»

حدیث۴۰۲

قال الامام علی – علیه السّلام – : اذا مَلِیَٔ البطنُ من المباح عَمِیَ القلبُ عن الصلاح. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: هرگاه شکم از خوردنی های مباح انباشته شود، دل از دیدن خیر و صلاح نابینا گردد. «غرر الحکم، ص ۱۶۲»

حدیث۴۰۳

قال الامام الصادق – عَلَیْهِ السَّلامُ – : بادِرُوا اَحْداثِکُمْ بِالْحَدیثِ قَبْلَ اَنْ یَسْبِقَکُمْ اِلَیْهِمُ الْمُرْجِئَةُ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند:

احادیث اسلامی را به نوجوانان خود بیاموزید (و در انجام این وظیفه تربیتی تسریع نمایید)، پیش از آن که مخالفان گمراه بر شما پیشی گیرند (و آنان را گمراه سازند). «الکافی، ج۶، ص ۴۷»

حدیث۴۰۴

قال الامام الصادق – علیه السلام – :من لم یستطع ان یزور قبورنا فلیزر قبور صلحاء اخواننا. امام صادق – علیه السلام – فرمودند:هر کس که نتواند به زیارت قبر ما (امامان) بیاید، پس قبر برادران صالح و شایسته ما را زیارت کند. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۳۱۱»

حدیث۴۰۵

قال الامام الباقر ـ علیه السلام ـ : لا تسألوهُم الحوائج فتَکوُنوا لَهُمُ الوَسیلةَ الی رسولِ اللهِ ـ صلی الله علیه و آله ـ فی القیامَةِ. امام باقر ـ علیه السلام ـ فرمودند: (شما شیعیان) از دیگران (غیر شیعه) حاجت نخواهید تا در روز قیامت وسیله عرض حاجت آنان به محضر رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ نگردید. «بحار الانوار، ج ۸، ص ۵۵»

حدیث۴۰۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنْ اَرادَ أنْ یَنْظُرَ اِلی آدمَ فِی عِلمِهِ، و اِلی نوُحٍ فی حِکمَتِهِ وَ اِلیَ اِبراهیمَ فی حِلمِهِ فَلْیَنْظُر اِلیَ عَلیِّ بنِ اَبِی طالِب. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که می‌خواهد علم و معرفت آدم ابوالبشر و حکمت نوح و حلم ابراهیم را ببیند، پس باید به سوی علی بن ابی طالب نگاه کند. «بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۳۵»

حدیث۴۰۷

قال الله عزّوجلّ: من بی‌نیازترین شریک هستم، هر کس کاری انجام دهد و دیگری را (با من) شریک کند، من از آن (کار) بیزارم و آن (کار)، برای همان شریک خواهد بود. (بحارالانوار۶۷/۲۲۲)

حدیث۴۰۸

قال الله عزّوجلّ: چنان‌که هیچ درختی بدون میوه کامل نیست، ایمان نیز بدون کنارگذاشتن کارهای حرام کامل نمی‌شود. (علل‌الشرایع۱/۲۵۰)

حدیث۴۰۹

قال الله عزّوجلّ: ای احمد! اندیشه‌ات را به‌کار گیر پیش از آن‌که از دست برود، زیرا کسی که اندیشه‌اش را به‌کار بندد، اشتباه نمی‌کند و گرفتار سرکشی نمی‌شود. (ارشادالقلوب۱/۲۰۵)

حدیث۴۱۰

قال الله عزّوجلّ: ای احمد! عبادت ده بخش دارد که نُه بخش آن، به دست آوردن روزی حلال است. (ارشادالقلوب۱/۲۰۳)

حدیث۴۱۱

قال الله عزّوجلّ: وای بر کسانی که با فریب، دین را به دنیا می‌فروشند. (کافی۲/۲۹۹)

حدیث۴۱۲

قال الله عزّوجلّ: بنده‌ام با چیزی بهتر از واجبات به من نزدیک نمی‌شود. و با نافله(کارهای مستحبی) به من نزدیک می‌شود تا اینکه دوستش بدارم. آن گاه که دوستش بدارم، من گوش او خواهم شد که با آن می‌شنود و دیده‌ی او که با آن می‌بیند و زبان او که با آن سخن می‌گوید و دست او که قدرت‌نمایی می‌کند. اگر دعایم کند اجابتش می‌کنم و اگر از من بخواهد به او می‌دهم. (کافی۲/۳۵۳)

حدیث۴۱۳

قال الله عزّوجلّ: ای محمد! هرکه ولی مرا بیازارد به جنگ من برخاسته است. (کافی۲/۳۵۲)

حدیث۴۱۴

قال الله عزّوجلّ: هرکه بنده‌ی مؤمن مرا بیازارد، باید با من اعلام جنگ کند. (کافی۲/۳۰۵)

حدیث۴۱۵

قال الله عزّوجلّ: ای داوود! همان‌گونه که نزدیک‌ترین مردم به خدا، فروتنان هستند، دورترین مردم از خدا، متکبران هستند. (کافی۲/۱۲۴)

حدیث۴۱۶

قال الله عزّوجلّ: باید که زبانت در نهان و آشکار، یکی باشد. (کافی۸/۱۳۴)

حدیث۴۱۷

قال الله عزّوجلّ: ای عیسی! آن که بر من شوریده و گناه می‌کند تو را نفریبد. روزی مرا می‌خورد و دیگری را بندگی می‌کند...آن‌چنان او را به بند می‌کشم که راه گریزی نداشته باشد. (کافی۸/۱۳۳)

حدیث۴۱۸

قال الله عزّوجلّ: با مستحبات به من نزدیک شو. (کافی۸/۱۳۲)

حدیث۴۱۹

قال الله عزّوجلّ: زبان را در پس اندیشه قرار ده تا در امان باشی. (کافی۲/۴۹۸)

حدیث۴۲۰

قال الله عزّوجلّ: آن‌گاه که مرا یاد می‌کنی، فروتن باش. (کافی۲/۴۹۷)

حدیث۴۲۱

قال الله عزّوجلّ: یاد من، هر جایی زیباست. (کافی۲/۴۹۷)

حدیث۴۲۲

قال الله عزّوجلّ: مال بسیار، گناهان را از یاد می‌برد. (کافی۲/۴۹۷)

حدیث۴۲۳

قال الله عزّوجلّ: هرکه مرا یاد کند همدمش می‌شوم. (کافی۲/۴۹۶)

حدیث۴۲۴

قال الله عزّوجلّ: هرگونه می‌خواهی باش که با هر دست که دهی از همان دست می‌گیری. (کافی۲/۱۳۸)

حدیث۴۲۵

قال الله عزّوجلّ: شکر، نعمت‌ها را افزون و از دیگران بی‌نیاز می‌کند. (کافی۲/۹۴)

حدیث۴۲۶

قال الله عزّوجلّ: ای فرزند آدم! خودت را محو بندگی من کن تا دلت را پر از بی‌نیازی کنم. (کافی۲/۸۳)

حدیث۴۲۷

قال الله عزّوجلّ: نیکی ده برابر پاداش دارد و یک گناه نابودکننده است. (کافی۸/۴۹)

حدیث۴۲۸

قال الله عزّوجلّ: ای موسی! هرکه از گناهکاران نزد تو آمد و به تو پناه برد، بگو خوش آمدی و آسوده شدی، چه جایگاه بزرگی است پیشگاه خداوند جهان. و بر ایشان آمرزش بخواه و بر ایشان مانند یکی از خودشان باش. (کافی۸/۴۸)

حدیث۴۲۹

قال الله عزّوجلّ: ای موسی! توبه را زود انجام بده و گناه را برای بعد بگذار. (کافی۸/۴۶)

حدیث۴۳۰

قال الله عزّوجلّ: ای موسی! مرا در هیچ حالتی فراموش نکن و از بسیاری مال سرمست نشو. (کافی۸/۴۵)

حدیث۴۳۱

قال الله عزّوجلّ: ای موسی! نزد من از بسیاری گناه فریاد برآور، همانند گناه‌کاری که از دشمنش می گریزد.(کافی۸/۴۲)

حدیث۴۳۲

قال الله عزّوجلّ: ای موسی! آرزوهای بسیاری برای دنیا نداشته باش، زیرا دلت را سخت می‌کند و کسی که دلش سخت باشد از من دور می‌شود. (کافی۸/۴۲)

حدیث۴۳۳

قال الله عزّوجلّ: ای آدم! هرکدام از فرزندان تو قصد انجام کار نیکی کند، اگر انجام ندهد یک کار نیک و اگر انجام دهد، ده برابر نوشته خواهد شد. (کافی ۲/۴۴۰)

حدیث۴۳۴

قال الله عزّوجلّ: در نهان و نیز هنگام شادمانی به یاد من باش تا در غفلت‌ها به یادت باشم. (امالی صدوق/۲۵۴)

حدیث۴۳۵

تندی نکن با کسی که تو را بر او مسلط کردند تا با تو تندی نکنم. (کافی۲/۳۰۳)

حدیث۴۳۶

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : و رأیت القرآنَ قد ثقُل علی الناس استماعُهُ و خفَ علی الناسِ استماع الباطل. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: می بینم که قرآن شنیدنش بر مردم سنگین است و شنیدن حرفهای باطل بر آنها سهل. «وسائل الشیعه، ج ۱۶، ص ۲۷۷»

حدیث۴۳۷

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : سیأتی الزمان علی امتی لایبقی من القرآن الاسمه و لا من الاسلام الا اسمه یسمون به و هم ابعد الناس منه. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمود: زمانی می آید بر امت من که باقی نماند از قرآن مگر همان ظاهر آن و از اسلام مگر اسم آن، آنها خود را مسلمان خوانند و لیکن دورترین مردم از اسلام هستند. «بحار الأنوار، ج ۲، ص ۱۰۹»

حدیث۴۳۸

قال النبی – صلّی الله علیه و آله – : شرارکم الذین لا یقرءون القرآن الا هجرا و لا یأتون الصلوة الا دُبراً و لا یعتقون محرَرَهم. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمود: بدترین شما کسی است که قرآن نمی خواند مگر در سختی ها و نماز را به جا نمی آورد مگر در حوادث و آزاد نمی شوند آزاد شدگان آنها. «مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۴۸۳»

حدیث۴۳۹

قال الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ : لا یُمَحِّضُ رجلٌ الایمانَ باللهِ حتّی یکونَ اللهُ احبُّ الیهِ من نفسِهِ و ابیهِ و امّهِ و ولـدِهِ و اهلِهِ وَ مالِهِ و من الناسِ کُلِّهِم. امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودنـد: ایمان انسان پاك و خالص نمی گردد مگر اینکه خداونـد در نزد او محبوبتر و دوست داشتنی تر از جان، مال، پدر، مادر، فرزند و خانواده اش و همه مردم باشد. «بحارالانوار، ج ۷، ص ۲۵»

حدیث۴۴۰

قال امیر المؤمنین – علیه السّلام – : مَنْ اَصْبَحَ علی الـدُّنیا حَزِیْناً، فقد اَصْبَحَ لِقَضاءِ اللهِ ساخِطاً. امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: کسـی که صـبح کنـد، در حالی که بر دنیا اندوهناك است، به تحقیق، در حالی صـبح کرده که از قضای الهی ناخشـنود است. «نهج البلاغه، حکمت ۲۸۲»

حدیث۴۴۱

قال الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ : و الله ما اَحَبَّ اللّه مَنْ احبَّ الدّنیا و الی غیرَنا. امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودند: به خدا سوگند، کسی که دنیا را دوست بدارد (برای غیر خدا) و ولایت غیر ما اهل بیت را داشته باشد خدا را دوست ندارد. «فروع الکافی، ج ۸، ص ۱۲۹»

حدیث۴۴۲

قال الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ : طَلَبْتُ حبَّ الله عزّوجلّ فَوَجدتُهُ فی بُغضِ اهلِ المعاصیِ. امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودند: حب و دوستی خداوند را جستجو نمودم و آن را در دشمنی با اهل گناه یافتم. «مستدرك الوسائل، ج ۱۲، ح ۱۳۸۱۰»

حدیث۴۴۳

قال الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ : هل الدینُ الّا الحبُّ؟ انّ اللَه عزّوجلّ یقول: قُل ان کُنتم تُحبّونَ اللَه فاتّبعونی یُحببکُم الله. امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودند: آیا دین چیزی غیر از حب و دوستی است؟ همانا خداوند عزوجل می فرماید: ای پیامبر به مردم بگو اگر مرا دوست می دارید پس مرا اطاعت کنید، پس آنگاه خدا شما را دوست خواهد داشت. «الخصال، ص ۲۱»

حدیث۴۴۴

قال الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ : فیما اوحی الله تعالی الی موسـی ـ علیه السّلام ـ : کَذِبَ مَنْ زَعَم انّهُ یحبّنی فاذا جَنَّهُ اللَّیلُ نام عَنّی، الَیسَ کلُّ محبٍّ یُحبُّ خلوَةَ حبیبِهِ؟. امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودند: خداوند در وحی به حضـرت موسـی ـ علیه السّلام ـ اینگونه فرمود: ای موسـی کسـی که گمان می کنـد مرا دوست دارد و هنگامی که شب فرا می رسد به خواب می رود، دروغ می گوید، آیا این طور نیست که دوست، عاشق و مشتاق خلوت با دوست خود است؟ «امالی شیخ صدوق، ص ۲۹۲»

حدیث۴۴۵

قال الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ : اذا تَخلّی المومِنُ من الـدّنیا سَـماو وَجِـدَ حلاوَةَ حبِّ اللهِ و کان عندَ اهلِ الدّنیا کانّه قد خولِطَ. امام صـادق ـ علیه السّلام ـ فرمودنـد: زمانی که انسان مؤمن خود را از محبت دنیا خالی می نمایـد آنگاه شـیرینی محبت پروردگارش را

احساس می کند و با این که در میان اهل دنیا به سر می برد اما گویا اختلال حواس پیدا کرده است (با آنها نیست). «الکافی ج ۲، ص ۱۳۰»

حدیث۴۴۶

قال الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ: قال الله تبارِکَ و تعالی ما تَحَبَّب الَیَّ عبدی باحبّ مِمّا افترضتُ علیه. امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودند: خداوند می فرماید هیچ بنده ای با چیزی بهتر از دوست داشتن و انجام فرائض و واجبات، با من اظهار دوستی نکرد. «الکافی، ج ۲، ص ۸۲»

حدیث۴۴۷

قال الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ: حبُّ اللهِ اذا اضاءَ عَلی سرِّ عبدٍ اخلاهُ عَلی کلِّ شاغِلٍ و کلِّ ذکرٍ سویَ اللهِ عند ظلمةٍ. امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودند: حب خداوند زمانی که باطن و درون بنده اش را روشن نماید او را از هر دل مشغولی و سرگرمی باز می دارد و یاد غیر خدا را در هر تاریکی ای از وی سلب می کند. «بحارالانوار، ج ۱۵، ص ۷۹»

حدیث۴۴۸

قال الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ: الحبُّ افضَلُ من الخوفِ. امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودند: حب (خداوند) برتر از ترس از خداست. «فروع الکافی، ج ۸، ص ۱۲۹»

حدیث۴۴۹

قال الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ: و المحبّ اخلَصُ النّاسِ سرّاً لله، و اصدَقُهُم قولاً و افواهُم عهداً و ازاکاهُمْ عَمَلاً و اصفاهُم ذِکراً و اعبَدُهُم نفساً. امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودند: انسانی که محب و دوستدار خداست، باطن او از همه مردم خالص تر است، از همگان راستگوتر، در وفای به عهد از همه باوفاتر، عملش از همه پاک تر، ذکرش از همه صاف تر و روشن تر و وجودش از همه عابدتر می باشد. «بحارالانوار، ج ۱۵، ص ۷۹»

حدیث۴۵۰

امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودند: انسان محب و دوستدار خدا ... کسی است که به هنگام مناجات با خدا فرشتگان به وجود او مباهات و به دیدارش افتخار می کنند، خداوند به وسیله او شهرها را آباد می کند و به جهت کرامت و بزرگواری او بندگان خود را کرامت می بخشد، خواسته های بندگانش را به حق او عطا می کند، به وسیله او بلاـ را از مردم دفع می نماید. اگر مردم مقام و منزلت محبین خدا را در پیشگاه او می دانستند که چیست، تنها به وسیله خاک قدم آنها به خدا تقرب می جستند. «بحارالانوار، ج ۱۵، ص ۷۹»

حدیث۴۵۱

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ: القَلْبُ المُحِبّ لِلهِ یُحّب کثیراً النَّصَب لله و القَلبُ اللاهی عن الله یحّب الراحةَ... حضرت علی ـ علیه السّلام ـ فرمودند: قلبی که دوستدار خداوند است، به خاطر او تحمل سختی های بسیار را دوست می دارد و دلی که حب خدا در

آن نیست (و از خدا روگردان شده) دوستدار آسایش و راحتی است. «تنبیه الخواطر، ص ۸۷»

حدیث۴۵۲

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ : مَنْ احبَّ ان یعلَمَ کیفَ منزلَتُه عند الله فلینظُر کیف منزلةَ اللهِ عندَهُ... . حضرت علی ـ علیه السّلام ـ فرمودند: کسی که دوست دارد بداند جایگاه او در نزد خداوند چگونه است پس باید ببیند خداوند در نزد او چه جایگاهی دارد پس هر انسانی بین دو امر مخیر گردیده، امر دنیا و آخرت، پس امر آخرت را بر دنیا کسی انتخاب می کند که خدا را دوست دارد و کسی که اختیار می کند امر دنیا را، پس او کسی است که خداوند در نزد او جایگاهی ندارد. «جامع الاخبار، ص ۵۰۵»

حدیث۴۵۳

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ حین سَألَهُ اعرابیٌ عَن درجاتِ المُحبّین: أدنی دَرَجاتِهم منِ استَصْغَرَ طاعَتَهُ و استعظَمَ ذنبَهُ... . حضرت علی ـ علیه السّلام ـ در جواب سوال شخصی که از درجات محبین سوال کرد، فرمود: پائین ترین درجه آنها این است که عبادات خود را کوچک شمرده و گناهان خود را بزرگ می شمرند و گمان می کنند در دنیا کسی جز آنها مورد مواخذه و بازخواست قرار نمی گیرد. آن شخص وقتی کلام حضرت را شنید بی هوش شد، بعد از این که به هوش آمد از حضرت پرسید: آیا بالاتر از این هم درجه ای است؟ حضرت فرمودند: بلی هفتاد درجه دیگر هست!. «مستدرک الوسائل، ج ۱، ص ۱۳۳»

حدیث۴۵۴

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ : اذا اکرمَ اللهُ عبداً لشَغَلَهُ بمحبَّتِهِ. حضرت علی ـ علیه السّلام ـ فرمودند: زمانی که خداوند بنده ای را اکرام نماید او را به محبت و دوستی خودش مشغول می سازد. «تصنیف غررالحکم، ص ۱۹۹، ح ۳۹۶۴»

حدیث۴۵۵

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ : کما انّ الشَّمسَ و القَمَرَ لا یجتمعانِ، کذلِکَ حبُّ اللهِ و حبُّ الدّنیا لا یجتمعان. حضرت علی ـ علیه السّلام ـ فرمودند: همان طور که خورشید و ماه با همدیگر جمع نمی شوند، همچنین حب خداوند و حب دنیا با هم جمع نمی گردند. «تصنیف غررالحکم، ص ۱۴۱، ح ۲۵۱۳»

حدیث۴۵۶

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ : ان کنتم تحبُّونَ اللهَ فاخرِجُوا من قلوبِکُم حبَّ الدّنیا. حضرت علی ـ علیه السّلام ـ فرمودند: اگر دوست دار خدا هستید (و به او عشق می ورزید)، پس محبت دنیا را از قلبهایتان خارج سازید. «تصنیف غررالحکم، ص ۱۴۱، ح ۲۵۱۰»

حدیث۴۵۷

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ : اطیبُ شیٍ فی الجنَّةِ و اَلَذّهُ حُبُّ اللهِ و الحبُّ فی اللهِ و الحمدُ للهِ ربِّ العالمین. حضرت علی ـ علیه السّلام ـ فرمودند: نیکوترین و لذیذترین چیز در بهشت محبت و دوستی خداوند و دوستیِ در راه خدا و حمد و ستایش پروردگار جهانیان می باشد. «مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۳۶۶»

حدیث۴۵۸

قال الامام علی ـ علیه السّـلام ـ: حبُّ اللهِ نارٌ لا یَمَرُّ علی شیٍ الا احْتَرَقُ و نور اللهِ لا یَطَّلِعُ علی شیٍ الّا اضاءَ. حضرت علی ـ علیه السّلام ـ فرمودند: دوستی و حب خدا آتشی است که بر هر چه بگذرد آن را می سوزاند و بر هیچ چیز نمی تابد مگر اینکه روشن و نورانیش می نماید. «بحارالانوار، ج ۶۷، ص ۲۳»

حدیث۴۵۹

قال رسول الله ـ صلی الله علیه و آله ـ: علامَةُ حبِّ اللهِ تعالی حبُّ ذکرِ اللهِ و علامَةُ بُغضِ اللهِ بُغض ذکرِ الله. رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: نشانه حب و دوستی خداوند، حب و علاقه به ذکر و یاد خداست و نشانه بعض خداوند، بغض و تنفر از یاد حق می باشد. «کنز العمال، ح ۱۷۷۶»

حدیث۴۶۰

قال رسول الله ـ صلّی الله علیه و آله ـ: حبُّ الدّنیا و حبّ اللهِ لا یجتمعان فی قلبٍ ابداً. رسول اکرم ـ صلّی الله علیه و آله ـ فرمودند: حب و دوستی دنیا با حب خدا هرگز با هم در یک قلب جمع نمی شوند. «تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۱۲۲»

حدیث۴۶۱

قال رسول الله ـ صلی الله علیه و آله ـ: مَنْ اَحبَّ لقاءَ اللهِ، احبَّ اللهُ لقاءَهُ وَ مَنْ کَرِهَ لقاءَ اللهِ کَرِهَ اللهُ لقاءَه. رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: کسی که دوستدار دیدار و ملاقات پروردگار است، خداوند نیز ملاقات با او را دوست دارد و کسی که دیدار خدا در نظر او ناپسند است خداوند نیز دیدار او را ناپسند می دارد. «بحارالانوار، ج ۶، ص ۱۳۳»

حدیث۴۶۲

قال رسول الله ـ صلّی الله علیه و آله ـ: احبّوا اللهَ لِما یَغْدوکُمْ بِهِ من نِعمةٍ و احبُّونی لِلهِ تعالی و احبّوا قَرابَتی لی. رسول اکرم ـ صلّی الله علیه و آله ـ فرمودند: خداوند را به خاطر نعمت هائی که به شما ارزانی داشته دوست بدارید و مرا به خاطر خداوند و خویشاوندانم را به خاطر من دوست بدارید. «علل الشرایع، ص ۶۰۰»

حدیث۴۶۳

قال رسول الله ـ صلّی الله علیه و آله ـ: قال الله تعالی لداود ـ علیه السّلام ـ: احبِبْنی و حّبِّبنی الی خَلقی. قالَ یا ربّ کیفَ اُحبِّبکَ الی خلقِکَ؟ قالَ: اُذکرنی بالحسن الجمیل... . رسول اکرم ـ صلّی الله علیه و آله ـ فرمودند: خداوند به حضرت داود ـ علیه السّلام ـ وحی فرمود: مرا دوست بدار و مرا محبوب خلقِ من ساز. حضرت داود عرض کرد: چگونه ترا محبوب خلق سازم؟ خداوند فرمود: به نزد آنان مرا به نیکی یاد کن و نعمت ها و احسان هائی را که به آنها نموده ام بدانها یادآوری کن. «محجة البیضاء، ج ۷، ص ۲۵۴»

حدیث۴۶۴

قال رسول الله ـ صلی الله علیه و آله ـ: قالَ الله: ما تَحبَّبَ اِلَیَّ عَبدی بشیٍ احبّ اِلَیَّ ممّا افترضتُه علیه و اِنَّهُ لیتحبَّبُ اِلیَّ بالنافلةِ... . رسول

اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: خداوند می فرماید: هیچ بنده ای با چیزی بهتر از انجام واجبات به من اظهار دوستی و محبت نکرده است و همانا بنده با انجام نوافل اظهار محبت و دوستی به من می نماید تا آنجا که محبوب من واقع می شود، پس زمانی که من او را دوست بدارم گوش او می شوم که با آن می شنود، چشم او می شوم که با آن می بیند، زبان او می شوم که با آن سخن می گوید، دست او می شوم که با آن می گیرد و پای او می شوم که با آن راه می رود، اگر مرا بخواند اجابتش می کنم و اگر چیزی از من بخواهد به او خواهم داد. «المحاسن، ج ۱، ص ۴۵۴»

حدیث۴۶۵

قالَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – : أَلْزِمُوا مَوَدَّتَنا أَهْلَ الْبَیْتِ فَإِنَّهُ مَنْ لَقِیَ اللهَ وَ هُوَ یُحِبُّنا دَخَلَ الْجَنَّةَ بِشَفاعَتِنا وَ الَّذِی نَفْسِی بِیَدِهِ لا یَنْفَعُ عَبْدٌ بِعَمَلِهِ إلّا بِمَعْرِفَتِهِ بِحَقِّنا. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: به محبت و عشق به ما اهل بیت روی بیاورید زیرا کسی که خدا را با چنین خصلتی ملاقات کند داخل بهشت گردد و از شفاعت ما برخوردار شود، قسم به خدایی که جانم در دست او است جز با معرفت به حق ما، هیچ کس از عمل خود بهر ه ای نخواهد برد. «امالی مفید، ص ۴۳»

حدیث۴۶۶

قالَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – : لا تَزُولُ قَدَما عَبْدٍ یَوْمَ الْقِیامَةِ حَتّی یُسْأَلُ عَنْ أَربَعٍ عَنْ عُمْرِهِ فِیما أَفْناهُ وَ عَنْ شَبابِهِ فِیما أَبْلاهُ وَ عَنْ مالِهِ مِنْ أَیْنَ اِکْتَسَبَهُ وَ فِیما أَنْفَقَهُ، وَ عَنْ حُبِّنا أَهْلَ الْبَیْتِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: بنده خدا در قیامت قدم از قدم بر نمی دارد جز آن که از چهار چیز سؤال می شود: از عمر او سؤال می شود که چگونه و در چه راهی آن را از دست داده است، از جوانی او می پرسند که در چه راهی آن را به فرسودگی رسانده است، از ثروت او که از چه راهی به دست آورده و در چه راهی آن را خرج نموده است و نیز از محبت و دوستی ما سؤال می شود. «بحار الأنوار، ج ۷، ص ۲۵۸»

حدیث۴۶۷

قال امیرالمؤمنین – علیه السّلام – : ما اَعظَمَ فَوْزَ مَنِ اقْتَفی اَثَر النّبیّین. امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: چه بزرگ است رستگاری کسی که دنباله رو پیامبران باشد. «غررالحکم، ح ۹۵۵۷»

حدیث۴۶۸

قال امیرالمؤمنین – علیه السّلام – : اَقْرَبُ النّاسِ من الأنبیاءِ أعمَلهم بِما أمِروا به. امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: نزدیک ترینِ مردم به پیامبران، کسانی هستند که به آن چه امر شده اند، عمل کنند. «غرر الحکم، ح ۳۰۵۷»

حدیث۴۶۹

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : وصیّتی لَکُم لا تُشرِکُوا باللهِ شَیئاً. امیرمؤمنان – علیه السلام – فرمودند: سفارش من به شما آن است که هرگز برای خدا شریکی قرار ندهید. «نهج البلاغه، نامه ۲۳»

حدیث۴۷۰

عنِ النبی – صلی الله علیه و آله – : کُلُّ مَولُودٍ یُولَدُ عَلَی الفِطْرةِ وَ ابَواهُ یَهَودانه و یُنَصِرانه و یُمَجِسانه. نبی اکرم – صلی الله علیه و آله

- فرمودند: همه مولودها بر فطرت (توحیدی) به دنیا می آیند، و این پدر و مادرها هستند که آنها را یهودی، مسیحی یا مجوسی بار می آورند. «بحار الانوار، ج ۵۸، ص ۱۸۷»

حدیث۴۷۱

عَنْ الامام مُوسی بْنِ جَعْفَرٍ - علیهِ السَّلام - قالَ: مَنْ لَمْ یَسْتَطِعْ أن یَصِلَنا فَلْیَصِلْ فُقَراءَ شِیعَتِنا وَ مَنْ لَمْ یَسْتَطِعْ أنْ یَزورَ قُبُورَنا فَلْیَزُرْ قُبُورَ صلْحاءِ أخوانِنا. امام کاظم - علیه السلام - فرمودند: کسی که به ما دسترسی ندارد و نمی تواند به دیدن ما نائل آید به دیدار فقراء شیعه (و به دستگیری آنان) بپردازد و کسی که استطاعت زیارت قبر ما را ندارد به زیارت قبر صالحان از شیعه ما برود. «وسائل الشیعه، ج ۶، ص ۳۳۲»

حدیث۴۷۲

عَنْ أمِیرِ الْمُؤمِنِینَ - علیهِ السَّلام - قالَ: إخْتَبِرُوا شِیعَتی بِخِصْلَتَیْنِ فانْ کانَتا فِیهِمْ فَهُمْ شِیعَتِی: مُحافَظَتُهُمْ عَلی أوْقاتِ الصَّلَواتِ وَ مُواساتُهُمْ مَعَ إخْوانِهِمْ الْمُؤْمِنِینَ بِالْمالِ وَ إنْ لَمْ تَکونا فِیهِمْ فَاعزَبْ ثُمَّ اَعزَبْ ثُمَّ اَعزَبْ. امیر المؤمنین - علیه السلام - فرمودند: شیعیان مرا به دو خصلت امتحان کنید که اگر دارای این دو خصلت بودند، شیعه اند: اهمّیّت به نماز در اوّل وقت و دستگیری برادران دینی خود با مال، اگر این دو در آن ها نبود، پس از ما دورند، دورند و دورند! «جامع الاخبار، ص ۳۵»

حدیث۴۷۳

. قالَ الْإمامُ الْعَسْکرِیُّ - علیهِ السَّلام - : قالَ رَجُلٌ لِرَسُولُ اللهِ - صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه - : فُلانٌ یَنْظُرُ إلی حَرَمِ جارِهِ وَ إنْ أمْکنَهُ مُواقَعَةُ حَرامٍ لَمْ یَضِقْ عَنْهُ فَغَضِبَ رَسُولُ اللهِ - صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه - وَ ... . امام حسن عسگری - علیه السلام - فرمودند: مردی به پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - گفت: فلان کس به حرم (همسر) همسایه خود چشم می دوزد و اگر امکان عمل نامشروع دست دهد، کوتاهی نمی کند، پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - غضبناک شد و فرمودند: او را حاضر کنید، مردی که در کنار پیامبر بود گفت: یا رسول الله او از پیروان شما است و به علی - علیه السلام - عشق می ورزد و از دشمنان ما بیزاری می جوید. پیامبر - صلی الله علیه و آله - فرمودند: نگو که چنین کسی از شیعیان ما است، او دروغگو است زیرا شیعیان ما آن هایی هستند که همگام با ما و پیرو ما در اعمال باشند. «لئالی الاخبار، ج ۵، ص ۱۵۷»

حدیث۴۷۴

عِنِ الامام الصَّادِقِ - علیهِ السَّلام - قالَ: إمْتَحِنُوا شیعَتَنا عِنْدَ ثَلاثٍ: عِنْدَ مَواقِیتِ الصَّلاةِ کیْفَ مُحافِظَتُهُمْ عَلَیْها، وَ عِنْدَ أسْرارِهِمْ کیْفَ حِفْظِهِمْ لَها، عِنْدَ عَدُوِّنا، وَ إلی أمْوالِهِمْ کیْفَ مُواساتِهِمْ لِإخْوانِهِمْ فِیها. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: شیعیان و پیروان ما را در سه مسئله امتحان کنید: اهمّیّت به اوقات نماز که آیا بر انجام آن در وقتش محافظت می کنند یا نه و حفظ اسرار یعنی در حفظ اسرار و مسائل محرمانه کوشا هستند یا خیر و از حیث توانمندی های مالی یعنی آیا با مال خود به یاری برادران دینی خود می پردازند یا نه. «الخصال، ج ۱، ص ۱۰۳»

حدیث۴۷۵

عَنِ الْإمامِ الصَّادِقِ - علیهِ السَّلام - قالَ: یا مَعْشَرِ الشِّیعَةِ إنَّکمْ قَدْ نُسِبْتُمْ إلَینا کونُوا لَنا زَیْناً وَ لا تَکونُوا عَلَیْنا شَیْناً. امام صادق - علیه

السلام – فرمودند: ای شیعیان، شما به ما منسوب هستید، پس مایه زینت ما باشید نه مایه آبرو ریزی ما. «مشکاة الأنوار، ص ۶۷»

حدیث۴۷۶

عَنِ الامام الصَّادِقِ – علیهِ السَّلام – قالَ: أیُّما رَجُلٍ مِنْ شیعَتِنا أتی رَجُلاً مِنْ إخْوانِهِ فَاسْتَعانَ بِهِ فِی حاجَتِهِ فَلَمْ یَعِنْهُ وَ هُوَ یَقْدِرُ إلّا ابْتَلاهُ اللهُ بِأنْ یَقْضِیَ حَوائِجَ عِدَّةٍ مِنْ أعْدائِنا. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هر کس از شیعیان ما در برابر یکی از برادران خود، اظهار حاجت کند و او در حالی که می تواند به دست گیری او بپردازد، کوتاهی نماید خداوند او را مبتلا می کند به بر آوردن حاجت دشمنان ما. «وسائل الشیعه، ج ۱۱، ص ۵۹۸»

حدیث۴۷۷

قال الامام زین العابدین – علیه السلام – : اِعلَمُوا عِبَادَ اللهِ اِنَّ أَهلَ الشِّرک لا تُنصَبُ لَهُمُ المَوَازِینُ، وَ لا تُنشَرُ لَهُمُ الدَّوَاوِینُ، وَإنَّما یُحشَرُونَ إلی جَهَنَّمَ زُمَراً، وَإنَّمَا نَصبُ المَوَازِینِ وَ نَشرُ الدَّوَاوِینِ لأهلِ الإسلامِ. امام سجّاد – علیه السلام – فرمودند: ای بندگان خدا آگاه باشید برای اهل شرک ترازوهای اعمال قرار نخواهد گرفت و دفترهای حساب و کتاب گسترده نمی شوند بلکه دسته جمعی به سوی جهنم فرستاده می شوند و قرار دادن آن ترازوها و گستردن آن دیوان و دفترها برای اهل اسلام است. «نور الثقلین، ج ۴، ص ۵۰۷»

حدیث۴۷۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : یَابنَ مَسعُودٍ! إیَّاک أن تُشرِک بِاللهِ طَرفَةَ عَینٍ وَإن نُشِرتَ بِالمِنشَارِ، أو قُطِعتَ، أو صُلِبتَ، أو اُحرِقتَ بِالنَّارِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: ای پسر مسعود! مبادا آنی به خدا شرک ورزی حتی اگر اره شوی یا تکه تکه ات کنند یا به دارت آویزند و یا به آتشت سوزانند. «مکارم الأخلاق، ج ۲، ص ۳۵۷»

حدیث۴۷۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لا تَستَضِیئُوا بِنَارِ المُشرِکینَ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: از روشنایی آتش مشرکان استفاده نکنید. «المجازات النبویه، ص ۲۶۸»

حدیث۴۸۰

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : إیَّاک وَ مَا یُعتَذَرُ مِنهُ، فَإنَّ فِیهِ الشِّرک الخَفِیُّ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: از کاری که موجب عذر خواهی می شود بپرهیز؛ زیرا در آن شرک خفی است. «بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۲۰۰»

حدیث۴۸۱

الإمام الصادق علیه السلام : اُحضُروا مَعَ قَومِکُم مَساجِدَکُم . امام صادق علیه السلام : همراه کسان خود ، در مسجد حاضر شوید . وسائل الشیعهٔ : ج ۸ ص ۳۹۹ ح ۴ .

حدیث۴۸۲

الإمام علیّ علیه السلام : عَلَّمَنی رَسولُ اللّهِ صلی الله علیه و آله إذا لَبِستُ ثَوبا جَدیدا أن أقولَ : الحَمدُ للّهِ الَّذی کَسانی مِنَ اللِّباسِ ما أتَجَمَّلُ بِهِ فِی النّاسِ ، اللّهُمَّ اجعَلها ثِیابَ بَرَکَةٍ أسعی فیها لِمَرضاتِکَ ، وأعمُرُ فیها مَساجِدَکَ . امام علی علیه السلام : پیامبر خدا به من آموخت که هرگاه جامه نویی بر تن کردم ، بگویم :« سپاس ، خدایی را که لباسی به من پوشاند که در میان مردم با آن ، خود را بیارایم . پروردگارا! جامه‌ای بابرکت قرارش ده تا در آن برای رضایت تو بکوشم و به آباد ساختن مسجدهایت بپردازم » . الکافی: ج ۶ ص ۴۵۸ ح ۲

حدیث۴۸۳

رسول اللّه صلی الله علیه و آله : إذا رَأَیتُمُ الرَّجُلَ یَعتادُ المَسجِدَ فَاشهَدوا لَهُ بِالإیمانِ ، قالَ اللّه تَعالی : «إِنَّمَا یَعْمُرُ مَسَـجِدَ اللَّهِ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْیَوْمِ الْاخِرِ» . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه دیدید که مردی پیوسته به مسجد می‌رود ، به ایمان او گواهی دهید . خداوند متعال فرمود : «تنها کسی که به خدا و روز رستاخیز ، ایمان آورده است ، مساجد خدا را آباد می‌کند» . عوالی اللآلی: ج ۲ ص۳۲ ح ۷۹ من دون الآیة .

حدیث۴۸۴

الإمام علیّ علیه السلام : لا یُسَمَّی المُسلِمُ رُجَیلًا ، ولا یُسَمَّی المُصحَفُ مُصَیحِفا ، ولَا المَسجِدُ مُسَیجِدا . امام علی علیه السلام : مسلمان، «مردک» و قرآن، «قرآنک» و مسجد، «مسجدک» نامیده نمی‌شود . النوادر للراوندی: ص ۱۹۴ ح ۳۵۶ ، الجعفریّات: ص ۲۴۱ کلاهما عن الإمام الکاظم عن آبائه علیهم السلام ، بحار الأنوار: ج ۷۶ ص ۳۵۸ ح ۲۷ .

حدیث۴۸۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : إذا رَأَیتُمُ المَصاحِفَ حُلِّیَت ، وَالمَساجِدَ زُیِّنَت ، وَالمَنارَةَ طُوِّلَت ، وَاتُّخِذَ القُرآنُ مَزامیرَ ، وَالمَساجِدُ طُرُقا ، المُؤمِنُ فی ذلِکَ الزَّمانِ أعَزُّ مِنَ الکِبریتِ الأَحمَرِ ، أما إنَّ مَساجِدَهُم مُزَخرَفَةٌ ، وأبدانَهُم نَقِیَّةٌ ، وقُلوبَهُم أنتَنُ مِنَ الجیفَةِ . هر گاه دیدید که قرآن‌ها، جامه‌ای زیبا بر تن کرده‌اند و مساجد ، زینت یافته‌اند و مناره‌ها ، قد برافراشته‌اند و قرآن ، با ساز و آواز خوانده می‌شود و مسجدها ، گذرگاه قرار گرفته‌اند ، مؤمن در آن روزگار ، از گوگرد سرخ ، کمیاب‌تر خواهد بود . آری . مساجدشان آذین‌بندی و جسمشان پاکیزه ؛ لیکن دل‌هایشان از مُردار ، بدبوتر است. روضة الواعظین: ص ۳۷۰ .

حدیث۴۸۶

رسول اللّه (صلی الله علیه و آله و سلم) : مَن أمسی کالاًّ مِن عَمَلِ یَدَیهِ ؛ أمسی مَغفورا لَهُ ؛ هر کس ، خسته از کارِ خود ، روز را به پایان ببرد ، آمرزیده روزش را به پایان برده است . کنز العمّال : ۴ / ۷ / ۹۲۱۴ .

حدیث۴۸۷

رسول اللّه (صلی الله علیه و آله و سلم) : إنَّ اللّهَ تَعالی یُحِبُّ أن یَری عَبدَهُ تَعِبا فی طَلَبِ الحَلالِ؛ هر آینه خدای ـ تعالی ـ دوست می دارد که بنده اش را بیند که در طلبِ روزی رنج می بَرَد . کنز العمّال : ۴ / ۴ / ۹۲۰۰

حدیث۴۸۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أُوصیکُم بِالخَشیَةِ مِنَ اللّهِ فِی السِّرِّ وَالعَلانِیَةِ . . . وَالاِکتِسابِ فِی الفَقرِ وَالغِنی ؛ شما را سفارش می کنم که در پنهان و آشکار از خدا بیم ورزید . . . و خواه در فقر و خواه در توانگری ، در پی کسبِ [روزی] باشید. بحار الأنوار : ۱ / ۳۰ / ۱۴۱

حدیث۴۸۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: غُدوَةُ أحَدِکُم فی سَبیلِ اللّهِ بِأَعظَمَ مِن غُدوَتِهِ یَطلُبُ لِوُلدِهِ وعِیالِهِ ما یُصلِحُهُم ؛ بامدادان برون شدنِ یکی از شما [برای جهاد] در راه خدا ، ارجمندتر از بامدادان برون شدنش برای سامان بخشیدن به زندگی فرزندان و خانواده اش نیست . دعائم الإسلام : ۲ / ۱۵ / ۹ ، عوالی اللآلی : ۳ / ۱۹۴ / ۶ .

حدیث۴۹۰

امام علی(علیه السلام)فرمودند: لِلمُؤمِنِ ثَلاثُ ساعاتٍ : فَساعَةٌ یُناجی فیها رَبَّهُ ، وساعَةٌ یَرُمُّ مَعاشَهُ ، وساعَةٌ یُخَلّی بَینَ نَفسِهِ وبَینَ لَذَّتِها فی ما یَحِلُّ ویَجمُلُ . ولَیسَ لِلعاقِلِ أن یَکونَ شاخِصا إلاّ فی ثَلاثٍ : مَرَمَّةٍ لِمَعاشٍ ، أو خُطوَةٍ فی مَعادٍ ، أو لَذَّةٍ فی غَیرِ مُحَرَّمٍ ؛ مؤمن را سه وقت است: وقتی که در آن ، با پروردگارش مناجات می کند ؛ و وقتی که گذران زندگی اش را سامان می دهد ؛ و وقتی که از آن چه حلال و زیبا است ، برای خود لذّت برمی گیرد . و خردمند را سزاوار نیست که جز در پی سه چیز باشد : سامان دادن معیشت ، گام نهادن برای روز قیامت ، یا لذّت برگرفتن از آن چه حرام نیست . تحف العقول : ۲۰۳ ، الأمالی للطوسی : ۱۴۷ / ۲۴۰

حدیث۴۹۱

رسول اللّه (صلی الله علیه و آله وسلم) : السّاعی عَلی والِدَیهِ لِیَکُفَّهُما أو یُغنِیَهُما عَنِ النّاسِ فی سَبیلِ اللّهِ ، ومَن سَعی عَلی زَوجٍ أو وَلَدٍ لِیَکُفَّهُم ویُغنِیَهُم عَنِ النّاسِ فی سَبیلِ اللّهِ ، وَالسّاعی عَلی نَفسِهِ لِیُغنِیَها ویَکُفَّها عَنِ النّاسِ فی سَبیلِ اللّهِ ، وَالسّاعی مُکاثَرَةً فی سَبیلِ الشَّیطانِ ؛ آن که بکوشد تا پدر و مادرش را تأمین کند یا آنان را از مردم بی نیاز سازد ، [کارش] در راه خدا است ؛ و آن کس که بکوشد تا همسر یا فرزندانش را کفاف بخشد و از مردم بی نیاز کند ، [نیز] در راه خدا است ؛ و آن که تلاش می کند تا خودش را بی نیاز کند و از مردم مستغنی سازد ، [نیز] در راه خدا است ؛ و آن که تلاش می کند تا بر دارایی خود بیفزاید ، در راه شیطان است . کنز العمّال : ۴ / ۱۰ / ۹۲۳۷ .

حدیث۴۹۲

رسول اللّه (صلی الله علیه و آله وسلم) : مَن سَعی عَلی نَفسِهِ لِیُعِزَّها ویُغنِیَها عَنِ النّاسِ فَهُوَ شَهیدٌ ؛ هر کس بکوشد تا خود را عزیز و از مردم بی نیاز دارد، [هم رتبه] شهید است . کنز العمّال : ۴ / ۶۰۷ / ۱۱۷۶۰

حدیث۴۹۳

رسول اللّه (صلی الله علیه و آله وسلم) : طَلَبُ الکَسبِ فَریضَةٌ بَعدَ الفَریضَةِ ؛ پس از ادای نماز واجب ، روزی جُستن واجب است . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۱۷ / ۷۹

حدیث۴۹۴

رسول اللّه (صلى الله عليه و آله وسلم) : إنَّ عيسَى بنَ مَريَمَ قالَ : خُلِقَ النَّهارُ لِتُؤَدِّىَ فيهِ الصَّلاةَ المَفروضَةَ الَّتى عَنها تُسأَلُ وبِها تُحاسَبُ ، وبِرَّ والِدَيكَ ، وأن تَضرِبَ فِى الأَرضِ تَبتَغِى المَعيشَةَ ؛ مَعيشَةَ يَومِكَ ؛ هر آينه عيسى بن مريم عليه السلام فرمود: «روز آفريده شد تا در آن نماز واجب را ادا كنى كه از آن بازخواست و با آن حسابرسى خواهى شد ؛ و تا به پدر و مادرت نيكى كنى ؛ و تا در زمين گام زنى و در پى گذران زندگى روزانه خود برآيى» . بحار الأنوار: ۵۸/۲۰۸ /۳۸.

حدیث۴۹۵

امام على (عليه السلام) فرمودند : مَن تَوَرَّطَ فِى الاُمورِ غَيرَ ناظِرٍ فِى العَواقِبِ فَقَد تَعَرَّضَ لِمُفظِعاتِ النَّوائِبِ ، وَالتَّدبيرُ قَبلَ العَمَلِ يُؤمِنُكَ مِنَ النَّدَمِ ؛ هر كه بدون عاقبت انديشى ، در كارها فرو رود ، خود را به بلاهاى سختِ رسواكننده دچار كند . و برنامه ريزى پيش از هر كار ، از پشيمانى ايمنت خواهد ساخت . الكافى : ۸ / ۱۹ / ۴

حدیث۴۹۶

امام على (عليه السلام) فرمودند : يُستَدَلُّ عَلَى الإِدبارِ بِأَربَعٍ : سوءِ التَّدبيرِ وقُبحِ التَّبذيرِ ، وقِلَّةِ الاِعتِبارِ ، وكَثرَةِ الاِعتِذارِ ؛ نشانه هاى بخت برگشتگى چهار چيزند : بدىِ برنامه ريزى ، زشتىِ ريخت و پاش ، اندكىِ عبرت گيرى ، و فراوانىِ عذرخواهى . غرر الحكم : ۱۰۹۵۸ .

حدیث۴۹۷

امام على (عليه السلام) فرمودند : مَن تَأَخَّرَ تَدبيرُهُ تَقَدَّمَ تَدميرُهُ؛ هر كس در برنامه ريزى واپس مانَد ، نابودى اش پيش افتد . غرر الحكم : ۸۰۴۵ .

حدیث۴۹۸

رسول اللّه (صلى الله عليه و آله وسلم) : إنَّ مِن عَقلِ الرَّجُلِ استِصلاحَ مَعيشَتِهِ ؛ همانا نشانه عاقل بودن انسان آن است كه گذرانِ زندگى اش سامان بخشد . الفردوس : ۱ / ۲۱۴ / ۸۱۵ عن أبى الدرداء .

حدیث۴۹۹

رسول اللّه (صلى الله عليه و آله) : شَرَفُ الدُّنيا الغِنى ، وشَرَفُ الآخِرَةِ التَّقوى ؛ مايه بزرگوارى دنيا ، توانگرى است ؛ و مايه بزرگوارى آخرت ، تقوا . كنز العمّال : ۳ / ۹۲ / ۵۶۵۰ .

حدیث۵۰۰

امام على(عليه السلام) فرمودند: لا تَسُبُّوا الدُّنيا ؛ فَنِعمَت مَطِيَّةُ المُؤمِنِ ؛ فَعَلَيها يَبلُغُ الخَيرَ ، وبِها يَنجو مِنَ الشَّرِّ . إنَّهُ إذا قالَ العَبدُ : لَعَنَ اللّه ُ الدُّنيا ، قالَتِ الدُّنيا : لَعَنَ اللّه ُ أعصانا لِرَبِّهِ ؛ دنيا را دشنام مدهيد كه نيكو مَركبى است براى مؤمن ؛ سوار بر آن به خير دست مى يابد و با آن از شر رهايى مى جويد . همانا هرگاه بنده اى بگويد : «خداوند دنيا را لعنت كناد!» ، دنيا هم مى گويد : «خداوند از ميان ما كسى را لعنت كناد كه در برابر پروردگارش سركش تر است». بحار الأنوار : ۷۷ / ۱۷۸ / ۱۰

حدیث۵۰۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: کُلُّ یَومٍ لا یُعصَی اللَّهُ فیهِ فَهُوَ عِیدٌ؛ هر روزی که در آن خداوند نافرمانی نشود ، عید است. نهج‌البلاغه ، حکمت ۴۲۸

حدیث۵۰۲

پیامبراسلام (صلی الله علیه وآله وسلم) فرمودند: فَنَیرزُوا إن قَدَرتُم کُلَّ یَومٍ یَعنی تَهادَوا و تَواصَلُوا فِی اللَّهِ؛ اگر می‌توانید هر روز را نوروز کنید ؛ یعنی در راه خدا به یکدیگر هدیه بدهید و با یکدیگر پیوند داشته باشید. دعائم الإسلام ، ج ۲ ، ص ۳۲۶

حدیث۵۰۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إذا کانَ یومُ النَّیرُوزِ فاغتَسِل وَ البَس أَنظَفَ ثِیابِکَ وَ تَطَیب بِأَطیبِ طِیبِکَ وَ تَکونُ ذلِکَ الیومَ صَائِماً؛ چون روز عید نوروز فرا رسید، غسل کن، پاکیزه‌ترین جامه‌ی خود را بپوش، با بهترین عطر، خود را خوشبو کن و آن روز را روزه بدار. وسائل الشیعهْ: ج ۸، ص ۱۷۲، ح ۱۰۳۳۸

حدیث۵۰۴

امام رضا (علیه‌السلام) فرمودند: مَن لم یَقدِرْ علی مایُکَفِّرُ بِهِ ذُنوبَهُ فَلْیُکثِرْ مِنَ الصلواتِ علی محمّدٍ وآلِهِ فإنّها تَهدِمُ الذُّنوبَ هَدماً ؛ هر که نمی‌تواند کاری کند که به سبب آن گناهانش زدوده شود بر محمّد و آل او بسیار درود فرستد؛ زیرا که آن ، گناهان را ریشه کن می‌کند . أمالی الصدوق : ۶۸ / ۴

حدیث۵۰۵

امام صادق (علیه السلام) می‌فرمایند: اذا سَافَرَ احدکم فَقَدِمَ مِنْ سَفَرِهِ فلیات أَهْلَهُ بِمَا تَیَسَّرَ ؛ هرگاه یکی از شما به مسافرت رود و سپس از سفر برگردد، پس باید برای خانواده خود به اندازه‌ای که توانایی دارد سوغاتی بیاورد . وسائل الشیعه، ج۸، ص۳۳۷ .

حدیث۵۰۶

امام سجاد (علیه السلام) می‌فرمایند: لَانَ ادْخُلِ السُّوقَ وَ مَعِی دِرْهَمُ ابْتَاعَ بِهِ لَحْماً لِعِیَالِی وَقَدْ قَرِمُوا الیه أَحَبَّ الی مِنْ انَّ أُعْتِقَ نَسَمَةً ؛ برای من به بازار رفتن و خرید یک درهم گوشت‌برای خانواده‌ام که میل به گوشت دارند، از بنده آزاد کردن دوست داشتنی‌تر است. وسائل الشیعه، ج۱۵، ص۲۵۱ .

حدیث۵۰۷

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) می‌فرمایند: مَنْ دَخَلَ السُّوقَ فَاشْتُرِیَ تُحْفَةً فَحَمَلَهَا الی عِیَالِهِ کان کحامل صَدَقَةً الی قَوْمٍ مَحَاوِیجَ ولیبدا بالاناث قَبْلَ الذکور فَانِ مَنْ فَرَّحَ ابْنَتَهُ فکانما أَعْتَقَ رَقَبَةً مِنْ وُلْدِ اسماعیل وَ مَنْ أَقَرَّ بِعَیْنِ ابْنٍ فکانما بکی مِنْ خَشْیَةِ اللَّهِ وَ مَنْ بکی مِنْ خَشْیَةِ اللَّهِ ادْخُلْهُ اللَّهُ جَنَّاتِ النَّعِیمِ ؛ هر کس به بازار رود و هدیه‌ای برای خانواده‌اش بخرد و ببرد، [پاداش او] مانند کسی است که برای نیازمندان صدقه می‌برد [. و هنگامی که هدیه را به خانه می‌برد]، باید، قبل از پسران، به دختران بدهد، زیرا

کسی که دخترش را شادمان کند، مانند کسی است که یک بنده از فرزندان اسماعیل را آزاد کرده است . و هر کس [با دادن هدیه‌ای] چشم پسری را روشن کند، گویا از ترس خدا گریسته است و هر کس از ترس خدا بگرید، خداوند او را داخل نعمت‌های بهشت کند . وسائل الشیعهٔ، ج۱۵، ص۲۲۷ .

حدیث۵۰۸

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) می‌فرمایند: للمراهٔ عَلِیّ زَوْجُهَا انَّ یُشْبِعُ بَطْنِهَا، وَ یکسو ظَهْرِهَا ، وَ یُعَلِّمَهَا الصَّلَاهٔ وَ الصَّوْمَ والزکاهٔ انَّ کان فِی مَالِهَا حَقٍّ ، وَ لَا تُخَالِفْهُ فِی ذلک ؛ حق زن بر شوهرش این است که او را سیر کند، لباس بپوشاند، نماز و روزه و زکات را – اگر در مال زن حق زکاتی است – به او یاد دهد، و زن نیز در این کارها با او مخالفت نورزد . مستدرک الوسائل، ج۱۴، ص۲۴۳ .

حدیث۵۰۹

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) می‌فرمایند: فای رَجُلٍ لَطَمَ امراته لَطْمَهً ، امرالله عزوجل مالک خَازِنَ النِّیرَانِ فَیَلْطِمُهُ عَلَیَّ حُرِّ وَجْهِهِ سَبْعِینَ لَطْمَهً فِی نَارِ جَهَنَّمَ ؛ هر کس به صورت زنش سیلی بزند، خداوند به آتشبان جهنم دستور می‌دهد تا در آتش جهنم هفتاد سیلی بر صورت او بزند . مستدرک الوسائل، ج۱۴، ص۲۵۰ .

حدیث۵۱۰

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) می‌فرمایند: خَیْرُ الرِّجَالِ مِنْ أُمَّتِی الَّذِینَ لایتطاولون عَلِیِّ أَهْلِیهِمْ وَ یَحِنُّونَ عَلَیْهِمْ وَ لَا یظلمونهم ؛ بهترین مردان امت من، آن کسانی هستند که نسبت‌به خانواده خود خشن و متکبر نباشند و بر آنان ترحم و نوازش کنند و به آنان آزار نرسانند . مکارم الاخلاق، ص۲۱۶ .

حدیث۵۱۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن شَفَعَ شَفاعَهً یَدفَعُ بها مَغرَما أو یُحیِی بها مَغنَما، ثَبَّتَ اللّه تعالی قَدَمَیهِ حِینَ تَدحَضُ الأقدام . کسی که با میانجیگری خود زیانی را دفع، یا سودی را احیا کند، خداوند تعالی، در روزی که قدمها می‌لغزد ، قدمهای او را استوار بدارد . کنز العمّال : ۶۴۹۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۹۸

حدیث۵۱۲

امیر المؤمنین علیٌّ علیه‌السلام لِشُرَیحٍ: إیّاکَ والتَّضَجُّرَ والتَّأَذِّیَ فی مَجلِسِ القَضاءِ ، الذی أوجَبَ اللّه‌فیهِ الأجرَ ، ویُحسِنُ فیهِ الذُّخرَ لِمَن قَضی بالحَقِّ . امام علی علیه‌السلام – خطاب به شریح– فرم.دند: مبادا در مجلس قضاوت اظهار خستگی و ناراحتی کنی ؛ مجلسی که خداوند در آن پاداش قرار داده و برای کسی که به حقّ داوری کند ذخیره خوبی در نظر گرفته است . الکافی : ۷ / ۴۱۳ / ۱

حدیث۵۱۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَنِ ابتُلِیَ بالقَضاءِ بینَ المُسلمینَ فَلْیَعدِلْ بَینَهُم فی لَحظِهِ وإشارَتِهِ ومَقعدِهِ ومَجلِسِهِ . هر که به داوری کردن میان مسلمانان مبتلا شود ، باید در نگاهها و اشاره کردنها و جای نشستن و نحوه نشستن خود نسبت به آنها به یکسان

رفتار کند . کنزالعمّال : ۱۵۰۳۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۷۰

حدیث۵۱۴

امیر المؤمنین علیٌّ علیه‌السلام لِشُرَیح: ثُمّ واسِ بینَ المسلمینَ بوَجهِکَ ومَنطِقِکَ ومَجلِسِکَ ، حتّی لا یَطمَعَ قَریبُکَ فی حَیفِکَ ، ولا یَیأسَ عَدُوُّکَ مِن عَدلِکَ . امام علی علیه‌السلام – خطاب به شریح– فرمودند: میان مسلمانان‌در نگاه کردن و سخن گفتن و نشستنت برابری را رعایت کن ، تا نزدیکانت به جانبداری (و ستم) تو امید نبندند و دشمنانت از دادگری تو ، نومید نشوند . وسائل الشیعه : ۱۸ / ۱۵۵ / ۱

حدیث۵۱۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن عَفا عَن دَمٍ لم‌یَکُن لَهُ ثَوابٌ إلاّ الجَنّهُ . هرکه از (قصاص) خونی گذشت کند ، او را پاداشی جز بهشت نباشد . کنزالعمّال : ۳۹۸۵۴

حدیث۵۱۶

امام علی علیه‌السلام : الحَبسُ بَعدَ معرِفَةِ الحقِّ ظُلْم . زندانی کردن ، پس از پی بردن به حقیقت، ظلم است . مستدرک الوسائل : ۱۷ / ۴۰۳ / ۲۱۶۷۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۳۰

حدیث۵۱۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : کُلُّ عَملٍ مُنْقَطِعٌ عَن صاحبِهِ إذا ماتَ إلاّ المُرابِطَ فی سبیلِ اللّه ، فإنَّهُ یُنْمی لَهُ عَملُهُ ویُجْری علَیهِ رِزْقُهُ إلی یَومِ القِیامَةِ . هر عملی پس از مرگ صاحبش از او جدا می‌شود مگر عمل کسی که در راه خدا مرزبانی کند ؛ عمل چنین کسی رشد می‌کند و تا روز قیامت روزیش داده می‌شود . کنز العمال : ۱۰۶۱۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۱۶

حدیث۵۱۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : فمَن تَرکَ الجِهادَ ألْبسَهُ اللّه ذُلاًّ فی نفسِهِ ، وفَقْرا فی مَعیشَتِهِ ، ومَحْقا فی دِینهِ . إنَّ اللّه تبارکَ وتعالی أعَزَّ اُمّتی بسَنابِکِ خَیْلِها ومَراکِزِ رِماحِها . هر کس جهاد را واگذارد خداوند جامه خواری بر جان او پوشاند و زندگیش را دستخوش فقر سازد و دینش را از بین ببرد . خداوند تبارک و تعالی عزّت و اقتدار امّت مرا در سُمهای اسبانشان و نوک نیزه‌هایشان قرار داده‌است . أمالی الصدوق : ۴۶۲ / ۸

حدیث۵۱۹

امام علی علیه‌السلام : جاهِدوا فی سبیلِ اللّه بأیْدیکُم ، فإنْ لَم تَقْدِروا فجاهِدوا بألسِنَتِکُم ، فإنْ لَم‌تَقْدِروا فجاهِدوا بقُلوبِکُم . در راه خدا با دستهای خود بجنگید ، اگر نتوانستید با زبانهای خود بجنگید و اگر باز هم نتوانستید با دلهای خود بجنگید . بحار الأنوار : ۱۰۰ / ۴۹ / ۲۳

حدیث۵۲۰

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سلّم : مَن بَلّغَ رسالـةَ غازٍ کانَ کَمَنْ أعْتقَ رَقَبةً ، وهُو شَـریکُهُ فی بابِ «ثوابِ» غَزْوَتِهِ . هر کس نامه جنگـاوری را برسانـد همچون کسـی است که بنـده‌ای را آزاد کنـد و در دروازه «ثواب» جنـگ او شـریکش باشـد . وسائل الشـیعه : ۱۱/۱۴/۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۱۴

حدیث۵۲۱

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : مـن جهّز غـازیاً بِسـلکِ أوإبرهٔ غَفَرَ اللّه‌لَهُ ما تَقدَّمَ من ذَنبهِ وما تَأخّرَ . هـر کس جـنگاوری را به یـک نخ یا سوزن مجهز کند خداوند گناهان گذشته و آینده او را ببخشاید . مستدرک الوسائل : ۱۱ / ۲۴ / ۱۲۳۳۳

حدیث۵۲۲

امام علی علیه‌السـلام : لَیسَ فی المعاصِـی أشَدُّ مِنِ اتِّباعِ الشَّهوَةِ ، فلا تُطِیعُوها فَتَشغَلَکُم عَنِ اللّه . در میان گناهان (گناهی) سخت‌تر از پیروی شهوت نیست ، پس آن را فرمان نبرید که شمارا از خدا غافل می‌سازد . غرر الحکم : ۷۵۲۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۱۶

حدیث۵۲۳

امام علی علیه‌السلام : مَن أکثَرَ مِن ذِکرِ الآخِرةِ قَلَّتْ مَعصیتُهُ . هر کس که زیاد به یاد آخرت باشد ، گناه و نافرمانی او کم شود ! غرر الحکم : ۸۷۶۹

حدیث۵۲۴

امام علی علیه‌السـلام : ما الُمجاهِـدُ الشَّهیـدُ فی سَبیلِ اللّه بِأعظَمَ أجرا مِمَّن قَـدَرَ فعَفَّ . کسـی که در راه خدا جهاد کند و به شـهادت رسد، اجرش بیشتر از آن کسی نیست که بتواند گناه کند ولی عفّت ورزد . نهج البلاغهٔ : الحکمهٔ ۴۷۴

حدیث۵۲۵

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : إذا عَمِلتَ سیّئةً فَاعمَلْ‌حَسَنةً تَمْحوها . هر گاه کار بدی کردی ، کار خوبی انجام بده ، تا آن بدی را پاک کند . أمالی الطوسیّ : ۱۸۶ / ۳۱۲

حدیث۵۲۶

امام سجّاد علیه‌السلام : إیّاکَ والابتِهاجَ بالذنبِ ، فإنّ الابتِهاجَ بِهِ أعظَمُ مِن رُکوبِهِ . از شاد شدن به گناه بپرهیز ، که شاد شدن به گناه از ارتکاب آن بدتر است . بحار الأنوار : ۷۸ / ۱۵۹ / ۱۰

حدیث۵۲۷

امام علی علیه‌السلام : مَن تَلَذَّذَ بمعاصِی اللّه أورَثَهُ اللّه‌ذُلّاً . هر که از معاصی خداوند لذّت برد ، خداوند او را به خواری افکند . غرر الحکم : ۸۸۲۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۲۲

حدیث۵۲۸

امام باقر علیه‌السلام : مَنِ ارتَکَبَ الذنبَ فی الخَلاءِ لم یَعبَأِ اللّه‌ بِهِ . هرکه در خلوت گناه کند خداوند با او بی اعتناست. بحار الأنوار : ۴۶ / ۲۴۷ / ۳۵

حدیث۵۲۹

امام علی علیه‌السلام : أعظَمُ الذُّنوبِ عِندَ اللّه ذنبٌ أصَرَّ عَلیهِ عامِلُهُ . بزرگترین گناه نزد خداوند ، گناهی است که مرتکبش بر آن اصرار ورزد . غرر الحکم : ۳۱۳۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۲۰

حدیث۵۳۰

امام علی علیه‌السلام : اتَّقوا معاصیَ اللّه فی الخَلَواتِ ، فإنّ الشاهِدَ هُو الحاکِم . از معاصی خدا در خلوت‌گاهها(ی خود) بپرهیزید ؛ زیرا آن (خداوندی) که شاهد است همو داور است . بحار الأنوار : ۷۸ / ۷۰ / ۲۵

حدیث۵۳۱

امام علی علیه‌السلام : إذا رَغِبْتَ فی المَکارِمِ فاجْتَنِبِ المَحارِمِ . اگر خواهان مکارم و بزرگواریها هستی از حرامها دوری کن . غرر الحکم : ۴۰۶۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۴۴

حدیث۵۳۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : حَرامٌ علی کُلِّ قَلبٍ مُتَوَلِّهٍ بالشَّهَواتِ أن یَسکُنَهُ الوَرَعُ . بر هردلی که‌شیفته شهوت‌ها باشد ، حرام است که پارسایی در آن منزل کند . تنبیه الخواطر : ۲ / ۱۲۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۸۸

حدیث۵۳۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : حَرامٌ علی کُلِّ قَلبٍ عزّی بالشَّهَواتِ أن یَجُولَ فی مَلَکوتِ السَّماواتِ . بر هر دلی که به شهوت‌ها آرام گرفته باشد ، حرام است که در ملکوت آسمان‌ها گردش کند . کذا فی المصدر ، ولعل الصواب «غَرِیَ» من غَرِیَ بالشیء : اُولِعَ به .تنبیه الخواطر : ۲ / ۱۲۲

حدیث۵۳۴

امام صادق علیه‌السلام : اِحذَروا أهواءَکُم کما تَحذَرونَ أعداءَکُم، فلَیسَ شَیءٌ أعدی لِلرِّجالِ مِن اتِّباعِ أهوائهِم ، وحَصائدِ ألسِنَتِهِم . همان گونه که از دشمنان خود حذر می‌کنید ، از هوس‌هایتان حذر کنید ؛ زیرا برای مردان دشمنی بدتر از پیروی از هوس‌هایشان و درویده‌های زبان‌هایشان (سخنان بیهوده و یاوه) نیست . الکافی : ۲ / ۳۳۵ / ۱

حدیث۵۳۵

امام علی علیه‌السلام : اُوصِیکُم بمُجانَبِهِ الهَوی ؛ فإنّ الهَوی یَدعو إلَی العَمی ، وهُوَ الضَّلال فی الآخِرَةِ والدُّنیا . شما را به دوری گزیدن از هوس سفارش می‌کنم ؛ زیرا هوس به کوری فرا می‌خواند و آن (باعث) گمراهی در آخرت و دنیاست . مستدرک

الوسائل : ۱۲ / ۱۱۳ / ۱۳۶۶۶

حدیث۵۳۶

الإمامُ زينُ العابدينَ عليه‌السلام فى وصيَّتِهِ لابنِهِ الباقِرِ عليه‌السلام: إيّاكَ ومصاحَبَةَ القاطِعِ لِرَحِمِهِ ؛ فإنّى وَجَدتُهُ مَلعونا فى كتابِ اللّه عز و جل فى ثلاثِ مَواضِعَ . امام سجّاد عليه‌السلام – در سفارش به فرزند بزرگوارش حضرت باقر عليه‌السلام– فرمودند: زنهار از همنشينى با كسى كه از خويشان خود بريده است ؛ زيرا من چنين كسى را در سه جاى كتاب خداوند عز و جل لعنت شده يافتم . بحار الأنوار : ۲ / ۳۷۷ / ۷

حدیث۵۳۷

امام على عليه‌السلام : من دَخلَ مَداخِلَ السُّوءِ اتُّهِم . هر كه به جاهاى بد رفت و آمد كند مورد بدگمانى و تهمت واقع شود . بحار الأنوار : ۷۵ / ۹۱ / ۸

حدیث۵۳۸

امام على عليه‌السلام : مَن وَقَفَ نَفسَهُ مَوقِفَ التُّهْمةِ فلا يلُومَنَّ مَن أساءَ بِهِ الظّنَّ . كسى كه خود را در معرض تهمت قرار دهد ، نبايد كسى را كه به او گمان بد برد ، سرزنش كند . بحار الأنوار : ۷۵ / ۹۰ / ۴

حدیث۵۳۹

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : أولى النّاسِ بالتُّهْمةِ مَن جالَسَ أهلَ التُّهْمةِ . سزاوارترينِ مردم به تهمت كسى است كه با متهمان و (افراد مظنون) همنشينى كند . أمالى الصدوق : ۲۸ / ۴ منتخب ميزان الحكمة : ۹۶

حدیث۵۴۰

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : إفْشاءُ سِرِّ أخيكَ خِيانَةٌ ، فاجتَنِبْ ذلكَ . فاش‌كردن راز برادر دينى خيانت است ؛ پس ، از اين كار دورى كن . بحار الأنوار : ۷۷ / ۸۹ / ۳

حدیث۵۴۱

الإمامُ زينُ العابدينَ عليه‌السلام كانَ يقولُ لِوُلدِهِ: اتَّقُوا الكَذِبَ الصَّغيرَ مِنهُ والكبيرَ ، فى كلِّ جِدٍّ وهَزلٍ ، فإنّ الرجُلَ إذا كذبَ فى الصَّغيرِ اجتَرَأَ علَى الكبيرِ . امام سجّاد عليه‌السلام به فرزندان خود مى‌فرمود : از دروغ كوچك و بزرگ ، جدّى و شوخيش بپرهيزيد ؛ زيرا انسان هر گاه در چيز كوچك دروغ بگويد ، به گفتن دروغ بزرگ نيز جرأت پيدا مى‌كند . بحار الأنوار : ۷۲ / ۲۳۵ / ۲

حدیث۵۴۲

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : وَيلٌ للذى يُحَدِّثُ فَيكذِبُ لِيُضحِكَ بِهِ القَومَ ، وَيلٌ لَهُ ، وَيلٌ لَهُ ! واى بر كسى كه براى خنداندن مردم دروغ بگويد ، واى بر او ، واى بر او . كنز العمّال : ۸۲۱۵ منتخب ميزان الحكمة : ۴۸۶

حدیث۵۴۳

الإمـامُ الکـاظمُ علیه‌السـلام لِهشـامٍ وهُو یَعِظُهُ: إنّ العاقِـلَ لا ـ یَکـذِبُ وإن کـانَ فیهِ هَواهُ . امـام کاظم علیه‌السـلام -در انـدرز به هشام- فرمودند: خردمند دروغ نمی‌گوید، اگر چه منافع او در آن باشد . بحار الأنوار : ۷۸ / ۳۰۵ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۸۴

حدیث۵۴۴

امام علی علیه‌السـلام : جانِبوا الکذبَ ؛ فإنّهُ مُجانِبٌ للإیمانِ ، الصادِقُ علی شَـفا مَنجاةٍ وکَرامَةٍ ، والکاذِبُ علی شرفِ مَهواةٍ ومَهانَةٍ . از دروغ کـناره گـیـرید ؛ زیـرا دروغ از ایمان بر کنار است . شخص راستگودرلبه نجات و کرامت است و شخص دروغگو ، در آستانه پرتگاه و خواری . نهج البلاغهٔ : الخطبهٔ ۸۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۸۴

حدیث۵۴۵

امام صادق علیه‌السـلام : لَیسَ فیما أصـلَحَ البَدَنَ إسرافٌ ... إنّما الإسرافُ فیما أتلَفَ المالَ وأضَرَّ بالبَدَنِ . در آنچه بـدن را سـالم نـگه می‌دارد اسـراف نیست ... بلکه اسـراف در چیزهـایی است که مال را تلف کنـد و به بـدن زیان رسانـد . بحار الأنوار : ۷۵ / ۳۰۳ / ۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۷۰

حدیث۵۴۶

امام علی علیه‌السـلام : سِتّةٌ لا یُمارُونَ: الفَقیهُ، والرّئیسُ، والدَّنیُّ، والبَذیُّ، والمَرأةُ ، والصَّبیُّ . شـش کس‌اند که با آنها مجادله نشاید : فقیه ، رئیس ، فرومایه ، بدزبان ، زن و کودک . غرر الحکم : ۵۶۳۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۱۲

حدیث۵۴۷

امـام علی علیه‌السـلام : إیّاکُم والمِراءَ والخُصومَـةَ ؛ فإنّهُمـا یُمرِضانِ القُلوبَ علَی الإخوانِ ، ویَنبُتُ علَیهِما النِّفاقُ . از مـجـادله و ستیزه کردن بپرهیزید ؛ زیرا این دو کار دل‌ها را نسبت به برادران بیمار می‌کنند و نفاق می‌رویانند . الکافی : ۲ / ۳۰۰ /

حدیث۵۴۸

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سلّم : أورَعُ النّاسِ مَن تَرکَ المِراءَوإن کانَ مُحِقّا . پارساترین مردمان، کسی است که مجادله را رها کند هرچند حقّ با او باشد . أمالی الصدوق : ۲۸ / ۴

حدیث۵۴۹

امام صادق علیه‌السـلام : مَن أکرَمَکَ فأکرِمْهُ ، ومَنِ استَخَفَّکَ فأکرِمْ نَفسَکَ عَنهُ . هر کس تـو را گـرامی داشت ، تو نیز او را گرامی بدار و هر کس به تو بی‌احترامی کرد، خودت‌را در مرتبه او قرار مده. بحار الأنوار : ۷۸ / ۲۷۸ / ۱۱۳

حدیث۵۵۰

امام علی علیه‌السـلام : مَن حَفَرَ بِئرا لِأخیهِ وَقَعَ فیها ، ومَن هَتَکَ حِجابَ غَیرِهِ انْکَشَـفَتْ عَوراتُ بَیتِهِ . هر که برای برادرش چاهی کَند ،

خود در آن افتد و هر که پرده (حرمت) دیگری را بدرد ، عیبهای درون خانه او بر ملا شود . تحف العقول : ۸۸

حدیث۵۵۱

امام صادق علیه‌السلام : إنّ فی التَّوراةِ مَکتوباً : یابنَ آدمَ ... إذا ظُلِمتَ بِمَظلِمَةٍ فارضَ بِانتِصاری لَکَ ؛ فإنَّ انتِصاری لَکَ خَیرٌ مِن انتِصارِکَ لِنفَسِکَ . در تورات نگاشته شده‌است: ای آدمی‌زاده، هر گاه به تو ستمی شد ، به انتقامی که من برایت بگیرم رضایت ده ؛ زیرا من بهتر از تو برایت انتقام می گیرم . الکافی : ۲ / ۳۰۴ / ۱۰

حدیث۵۵۲

امام صادق علیه‌السلام : مَن کافَأ السَّفیهَ بِالسَّفَهِ فقَد رَضِیَ بِما اُتیَ إلَیهِ حَیثُ احتَذی مِثالَهُ . هر کس (رفتار) شخص نابخرد (نسبت به خود) را با نابخردی تلافی کند، به رفتاری که (از جانب نابخرد) با او شده رضایت داده‌است ؛ زیرا از نمونه او پیروی کرده‌است . الکافی : ۲ / ۳۲۲ / ۲

حدیث۵۵۳

امام کاظم علیه‌السلام : إنّ اللّه عز و جل لم یُحَرِّمِ الخَمرَ لاسْمِها ، ولکنّهُ حَرّمَها لعاقِبَتِها ؛ فما کانَ عاقِبَتُهُ عاقِبَةَ الخَمرِ فهُو خَمرٌ . خداوند عز و جل شراب را به خاطر نامش حرام نکرده ، بلکه به سبب پیامدهای آن حرام کرده است . پس ، هر چیزی که پیامدهای شراب را داشته باشد ، آن نیز (در حکم) شراب است . الکافی : ۶ / ۴۱۲ / ۲

حدیث۵۵۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : شارِبُ الخَمرِ لا تُصَدِّقوهُ إذا حَدّثَ ، ولا تُزَوِّجوه إذا خَطَبَ ، ولا تَعودوهُ إذا مَرِضَ ، ولا تَحْضَروهُ إذا ماتَ ، ولا تأتَمِنوهُ علی أمانَةٍ . شرابخوار ، اگر سخنی گفت تأیید نکنید ، اگر خواستگاری کرد به او زن ندهید ، اگر بیمار شد به عیادتش نروید ، اگر مُرد بر جنازه‌اش حاضر نشوید و به او امانت مسپارید . بحار الأنوار : ۷۹ / ۱۲۷ / ۷

حدیث۵۵۵

امام صادق علیه‌السلام : لا تُبدی الشَّماتَةَ لِأخیکَ فیَرحَمَهُ اللّهُ ویُصَیِّرَها بِکَ . وقالَ : مَن شَمَتَ بِمُصیبَةٍ نَزَلَت بِأخیهِ لَم یَخرُجْ مِنَ الدّنیا حَتّی یُفتَتَنَ . از گرفتاری‌برادرت اظهار شادی مکن که خداوند به او رحم می کند و آن گرفتاری را به تو می‌رساند . همچنین فرمود : هر کس از گرفتاری و مصیبتی که به برادرش رسیده است شاد شود ، از دنیا نرود تا خود گرفتار آن شود . الکافی : ۲ / ۳۵۹ / ۱

حدیث۵۵۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إن عَیَّرَکَ أخوکَ المُسلِمُ بِما یَعلَمُ فیکَ فَلا تُعَیِّرْهُ بِما تَعلَمُ فیهِ ؛ یَکونُ لَکَ أجرا وعلَیهِ إثما . اگر برادر مسلمانت عیبی از تو بداند و به آن تو را سرزنش کند ، تو به واسطه عیب و گناهی که از او می‌دانی سرزنشش مکن تا برای تو پاداش باشد و بر او گناه . تنبیه الخواطر : ۲ / ۱۵۵ منتخب میزان الحکمة : ۴۲۰

حدیث۵۵۷

امام باقر علیه‌السلام : ما مِن إنسانٍ یَطعَنُ فی عَینِ مُؤمِنٍ إلاّ ماتَ بِشَرِّ میتَةٍ ، وکانَ قَمِناأن لا یَرجِعَ إلی خَیرٍ . هیچ انسانی نیست که پیش روی مؤمنی از او بد گوید و طعنه زند ، مگر این که به بدترین شکل بمیرد و سزاوار است که روی خیر و سعادت را نبیند . الکافی : ۲ / ۳۶۱ / ۹

حدیث۵۵۸

امام صادق علیه‌السلام : مَن أ نَّبَ مُؤمِنا أ نَّبَهُ اللّه‌فی الدّنیا والآخِرَةِ . هر کس مؤمنی را سرزنش کند ، خداوند او را در دنیا و آخرت سرزنش کند . الکافی : ۲ / ۳۵۶ / ۱ منتخب میزان الحکمة : ۴۲۰

حدیث۵۵۹

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم لِرجُلٍ قالَ : اُحِبُّ أن اُحشَرَ یَومَ القِیامَةِ فی النُّورِ: لا تَظلِمْ أحَدا تُحشَرْ یَومَ القِیامَةِ فی النُّورِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم –به مردی که عرض کرد : من دوست دارم در روز قیامت با نور و روشنایی به محشر آیم– فرمودند: به هیچ کس ظلم نکن تا روز قیامت در نور و روشنایی محشور شوی . کنز العمّال : ۴۴۱۵۴ منتخب میزان الحکمة : ۵۷۲

حدیث۵۶۰

امام علی علیه‌السلام : أنفَذُ السِّهامِ دَعوَةُالمَظلوم . کاری‌ترین تیرها ، دعای ستمدیده است . غرر الحکم : ۲۹۷۹ منتخب میزان الحکمة : ۳۵۲

حدیث۵۶۱

الإمامُ الباقرُ علیه‌السلام : لَمّا حَضَرَ علیَّبنَ الحُسینِ علیهماالسلام الوَفاةُ ضَمَّنی إلی صَدرِهِ ، ثُمّقالَ : یا بُنَیَّ ، اُوصِیکَ بما أوصانِی بِهِ أبی علیه‌السلامحینَ حَضَرَتهُ الوَفاةُ وبما ذَکَرَ أنَّ أباهُ أوصاهُ بِهِ ، قالَ : یا بُنَیَّ ، إیّاکَ وظُلمَ مَن لا یَجِدُ علَیکَ ناصِرا إلاّ اللّه‌. امام باقر علیه‌السلام : هنگامی که وفات علی بن الحسین علیه‌السلام فرا رسید ، مرا به سینه خود چسبانیدند و سپس فرمودند: فرزندم ! تو را به همان چیزی سفارش می‌کنم که پدرم هنگام وفاتش به من سفارش کرد و فرمود که پدر او نیز همان را به ایشان سفارش کرده است . فرمود : فرزندم ! زنهار از ستم کردن به کسی که در برابر تو یاوری جز خدا ، نمی‌یابد . الکافی : ۲ / ۳۳۱ / ۵ منتخب میزان الحکمة : ۳۵۰

حدیث۵۶۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إیّاکُم والظُّلمَ ؛ فإنّهُیُخرِبُ قُلوبَکُم . از ستم کردن بپرهیزید ، که دلهای شما را ویران می‌کند . کنز العمّال : ۷۶۳۹ منتخب میزان الحکمة : ۳۴۸

حدیث۵۶۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الأناةُ مِنَ اللّه ، والعجلةُمِنَ الشَّیطانِ . آرامی از (صفات) خداست و شتابزدگی از (صفات) شیطان . المحاسن : ۱ / ۳۴۰ / ۶۹۸ منتخب میزان الحکمة : ۳۵۸

حدیث۵۶۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّما أهلَكَ النّاسَ العجلةُ ، ولَو أنَّ النّاسَ تَثَبَّتوا لَم يَهلِكْ أحَدٌ . در حقیقت ، مردم را شتابزدگی به هلاکت افکنده‌است . اگر مردم آرام و از شتابزدگی به دور بودند ، هیچ کس هلاک نمی‌شد . المحاسن : ۱ / ۳۴۰ / ۶۹۷ منتخب میزان الحکمة : ۳۵۸

حدیث۵۶۵

امام صادق علیه‌السلام : مَعَ التَّثَبُّتِ تَكونُ السَّلامَةُ ، ومَعَ العَجَلَةِ تَكونُ النَّدامَةُ . با آرامش و درنگ ، سلامت (از خطا و لغزش) است و با شتابزدگی پشیمانی . الخصال : ۱۰۰ / ۵۲ منتخب میزان الحکمة : ۳۵۸

حدیث۵۶۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إيّاكُم والرّشوَةَ فإنّهامَحضُ الكُفرِ ، ولا يَشُمُّ صاحِبُ الرّشوةِ رِيحَ الجَنّةِ . از رشوه گرفتن دوری کنید که بی‌گمان کفر محض است و رشوه‌گیر بوی بهشت را استشمام نمی‌کند . بحار الأنوار : ۱۰۴/۲۷۴ / ۱۲ منتخب میزان الحکمة : ۲۳۶

حدیث۵۶۷

امام صادق علیه‌السلام : الاِصطِباغُ بِالخَلِّ يَقطَعُ شَهوَةَ الزِّنی . خورش ساختن سرکه ، شهوت زنا را ریشه‌کن می‌کند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۳۰ ، حدیث ۱۰ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۳۰۴

حدیث۵۶۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إشتَدَّ غَضَبُ اللّه عز و جل عَلَى امرأةٍ ذات بَعلٍ مَلَأتْ عَينَها مِن غَيرِ زَوجِها أو غَيرِ ذی مَحرَمٍ مِنها ، فإنّها إن فَعَلَتْ ذلكَ أحبَطَ اللّه كُلَّ عَمَلٍ عَمِلَتهُ ، فإن أوطَأتْ فِراشَهُ غَيرَهُ كانَ حَقّا عَلَى اللّه أن يُحرِقَها بِالنارِ بعدَ أن يُعَذِّبَها في قَبرِها . زن شوهر داری که چشمش را از مردی جز شوهر خود ، یا نامحرمی پُر کند ، خشم خداوند عز و جل بر او فزونی گیرد ؛ که اگر چنین کند ، خداوند همه اعمال او را باطل گرداند و چنانچه به شوهر خود خیانت ورزد ، بر خداست که اورا بعد از عذاب در قبر ، به آتش دوزخ بسوزاند . بحار الأنوار : ۷۶ / ۳۶۶ / ۳۰ منتخب میزان الحکمة : ۲۴۸

حدیث۵۶۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن قَدرَ على امرأةٍ أو جاريَةٍ حَراما فَتَرَكَها مَخافَةَ اللّه حَرَّمَ اللّه عز و جل علَيهِ النّارَ ، وآمَنَهُ اللّه تَعالى مِنَ الفَزَعِ الأكْبَرِ ، وأدْخَلَهُ اللّهالجَنّةَ . هرکس این امکان برایش پیش آید که با زن یا کنیزی به حرام نزدیکی کند امّا از ترس خدا دست به این کار نزند ، خداوند عز و جل آتش را بر او حرام گرداند و او را از آن هراس بزرگ ایمن دارد و به بهشتش برد . ثواب الأعمال : ۳۳۴ / ۱ منتخب میزان الحکمة : ۱۴۴

حدیث۵۷۰

وقد نَظَرَ إلی رجُلٍ یَغتابُ رجُلًا عندَ ابنِهِ الحسنِ علیه‌السلام: یابُنَیَّ ، نَزِّهْ سَمعَکَ عن مِثلِ هذا ؛ فإنّهُ نَظَرَ إلی أخبَثِ ما فی وِعائهِ فَأفرَغَهُ فی وِعائکَ ! امام علی علیه‌السلام – وقتی دید شخصی در حضور فرزندش حسن علیه السلام از کسی غیبت می کند– فرمودند: فرزندم ! گوش خود را از چنین کسی به دور دار ؛ زیرا او به پلیدترین و نجس‌ترین چیزهایی که در ظرف (وجود) خود دارد نگریسته و آنها را در ظرف تو خالی کرده‌است . الاختصاص : ۲۲۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۳۸

حدیث۵۷۱

امام صادق علیه‌السلام : لا ـ تَغتَبْ فتُغتَبُ ، ولا ـ تَحفِرْ لِأخِیکَ حُفرَةً فَتَقَعَ فیها ؛ فإنَّکَ کما تَدینُ تُدانُ . غیبت نکُن ، که از تو غیبت می‌شود . و برای برادرت چاه مکَن که خود در آن می‌افتی ؛ زیرا با هر دست بدهی ، با همان دست پس می گیری . بحار الأنوار : ۷۵ /۲۴۹ /۱۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۳۶

حدیث۵۷۲

الإمامُ الحسینُ علیه‌السلام لِرجُلٍ اغتابَ عِندَهُ رجُلًا : یا هذا ، کُفَّ عنِ الغِیبةِ ؛ فإنّها إدامُ کِلابِ النارِ . امام حسین علیه‌السلام – به مردی که در حضور ایشان از مردی غیبت کرد– : ای مرد ! دست از غیبت بردار ؛ زیرا غیبت نواله سگهای دوزخ است . تحف العقول : ۲۴۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۳۶

حدیث۵۷۳

امام علی علیه‌السلام : ما أفحَشَ کریمٌ قَطُّ . انسان بزرگوار ، هرگز دشنام ندهد . غرر الحکم : ۹۴۷۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۴۲

حدیث۵۷۴

امام باقر علیه‌السلام : قُولوا للناسِ أحسَنَ‌ما تُحِبُّونَ أن‌یُقالَ لَکُم؛ فإنَّ اللّه یُبغِضُ اللَّعّانَ السَّبّابَ الطَّعّانَ علَی المؤمنینَ ، الفاحِشَ المُتَفَحِّشَ ، السائلَ المُلحِفَ . بهترین چیزی را که دوست دارید به شما گفته شود ، به‌مردم بگویید ؛ زیرا خداوند از شخص لعنتگرِ دشنام ده بدگوی از مؤمنان و ناسزاگویِ بد دهن و گدایِ سمج نفرت دارد . بحار الأنوار : ۷۸ / ۱۸۱ / ۶۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۴۲

حدیث۵۷۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا شَتَمَ أحَدُکُم أخاهُ فلا یَشتِمْ عَشِیرَتَهُ ، ولا أباهُ ، ولا اُمَّهُ ، ولکنْ لِیَقُلْ إن کانَ یَعلَمُ ذلکَ : إنّکَ لَبَخِیلٌ ، وإنّکَ لَجَبانٌ ، وإنّکَ لَکَذُوبٌ ، إن کانَ یَعلَمُ ذلکَ مِنهُ . هرگاه یکی از شما برادرش را دشنام می‌دهد ، نباید به ایل و تبار او و پدر و مادرش دشنام دهد ، بلکه بگوید : تو بخیلی ، تو ترسویی ، تو دروغگویی ! به شرط آن که بداند او واقعا چنین است . کنز العمّال : ۸۱۳۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶۴

حدیث۵۷۶

امیر المؤمنین علیٌّ علیه‌السلام لِقَنْبرٍ وقد رامَ أن‌یَشتِمَ شاتِمَهُ: مَهْلًا یا قَنبرُ! دَعْ شاتِمَکَ مُهانا تُرْضِ الرَّحمنَ وتُسخِطِ الشَّیطانَ وتُعاقِبْ عَدُوَّکَ ، فَوَالذی فَلَقَ الحَبَّةَ وبَرَأ النَّسَمَةَ ما أرضَی المؤمنُ رَبَّهُ بِمِثلِ الحِلْمِ ، ولا أسخَطَ الشَّیطانَ بِمثلِ الصَّمتِ ، ولا عُوقِبَ الأحمَقُ

بِمِثلِ السُّکوتِ عَنهُ . امام علی علیه‌السلام – خطاب به‌قنبر– که می‌خواست به کسی که بدو ناسزا گفته بود ، ناسزا گوید– فرمودند: آرام باش قنبر ! دشنامگوی‌خود را خوار و سرشکسته بگذار تا خدای رحمان را خشنود و شیطان را ناخشنود کرده و دشمنت را کیفر داده باشی . قسم به خدایی که دانه را شکافت و خلایق را بیافرید ، مؤمن پروردگار خود را با چیزی همانند بردباری و گذشت خشنود نکرد و شیطان را با حربه‌ای چون خاموشی به خشم نیاورد و احمق را چیزی مانند سکوت در مقابل او کیفر نداد . أمالی المفید : ۱۱۸ / ۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶۴

حدیث۵۷۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا تَسُبُّوا الرِّیاحَ فإنّها مَأمُورَةٌ ، ولا تَسُبُّوا الجِبالَ ولا السّاعاتِ ولا الأیّامَ ولا اللَّیالِیَ فَتَأثَمُوا وتَرجِعَ علَیکُم . به بادها ناسزا مگویید که‌آنها (از جانب خداوند) مأمورند و کوهها و لحظه‌ها و روزها و شبها را ناسزا نگویید که گنهکار می‌شوید و به خودتان بر می گردد . علل الشرائع : ۵۷۷ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶۴

حدیث۵۷۸

امام علی علیه‌السلام : مَن شَبَّ نارَ الفِتنَةِ کانَ وَقودا لها . هر کس آتش فتنه را برافروزد ، خود هیزم آن شود . غرر الحکم : ۹۱۶۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۴۰

حدیث۵۷۹

امام علی علیه‌السلام : اعلَمُوا أنّهُ مَن یَتَّقِ اللّه یَجعَلْ لَهُ مَخرجا مِن الفِتَنِ ، ونورا مِن الظُّلَم . بدانید که هر کس تقوای الهی در پیش گیرد ، خداوند برای او راه خروجی از فتنه‌ها و نوری در تاریکیها قرار دهد . نهج البلاغهٔ : الخطبهٔ ۱۸۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۴۰

حدیث۵۸۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لَأنا لِفِتنَةِ السَّرّاءِ أخوَفُ علَیکُم مِن فِتنَةِ الضَّرّاءِ ، إنّکُم ابتُلِیتُم بفِتنَةِ الضَّرّاءِ فَصَبَرتُم ، وإنّ الدنیا حُلوَةٌ خَضِرَةٌ . راستی که من از فتنه خوشی برای شما بیمناکترم ، تا فتنه سختی . شما به فتنه سختی درافتادید و صبر کردید، امّا دنیا شیرین‌و خوش‌منظر است. الترغیب والترهیب : ۴/۱۸۴/۷۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۴۰

حدیث۵۸۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ثلاثٌ فاتِناتٌ : الشَّعرُ الحَسَنُ ، والوَجهُ الحَسَنُ ، والصَّوتُ الحَسَنُ . سه چیز فتنه‌انگیز است : موی زیبا ، روی زیبا و صدای زیبا . کنز العمّال : ۴۴۱۲۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۴۰

حدیث۵۸۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا طِیَرَةَ ولا شُؤم . نه فال بد راست است و نه شومی . نور الثقلین : ۴ / ۳۸۲ / ۳۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۴۸

حدیث۵۸۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : كَفّارَةُ الطِّيَرَةِ التَّوَكُّلُ . کفّاره فال بد ، توکّل است . الکافی : ۸ / ۱۹۸ / ۲۳۶

حدیث۵۸۴

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سلّم : لیسَ مِنّا مَن تَطَيَّرَ أو تُطُيِّرَ لَهُ، أو تَكَهَّنَ أو تُكُهِّنَ لَهُ، أو سَحَرَ أو سُحِرَ لَهُ . از ما نیست کسی که فال بد زند ، یا برایش فال بد زده شود (به فال بد دیگران نسبت به خود اعتقاد داشته‌باشد) ، پیشگویی کند یا برایش پیشگویی شود ، جادو کند یا برایش جادو شود (به پیشگو و جادوگر مراجعه کند) . الترغیب والترهیب : ۴ / ۳۳ / ۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۴۸

حدیث۵۸۵

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سلّم : مَن رَدَّتهُ الطِّيَرَةُ عَن حاجَتِهِ فَقَد أشرَكَ . هر که فال بد زدن ، او را از کارش باز دارد ، شرک ورزیده است . کنز العمّال : ۲۸۵۶۶

حدیث۵۸۶

پیامبر خدا صـلی الله علیه و سـلّم : مَـن خَـرَجَ يُريدُ سَـفَرا فَرَجَعَ مِن طَيرٍ فقد كَفَرَ بما اُنزِلَ على محمّدٍ . هرکه برای سفر ، خانه‌اش را ترک کند و بر اثر فال بدی برگردد ، به آنچه بر محمّد نازل شده کفر ورزیده است . کنز العمّال : ۲۸۵۷۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۴۸

حدیث۵۸۷

امـام صـادق علیه‌السـلام : أبعَدُ مـا يَكونُ العَبـدُ مِنَ اللّه أن يَكونَ الرَّجُـلُ يُواخى الرَّجُـلَ وهُوَ يَحفَـظُ (علَيهِ) زَلاّتِهِ لِيُعَيِّرَهُ بِهـا يَوما ما . دورترین بنـده از خدا ، آن کسـی است که با شخصـی طرح دوستی افکند و لغزشـهای او را نگه دارد ، تا روزی به واسطه آنها او را سرزنش کند . الکافی : ۲ / ۳۵۵ / ۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۲۰

حدیث۵۸۸

الامام علی علیه السـلام مِن كِتابِهِ لِلأشتَرِ لَمّا وَلاّهُ مِصرَ: وَلْيَكُنْ أبعَدَ رَعِيَّتِكَ مِنكَ ، وأشنَأهُم عِندَكَ ، أطلَبُهُم لِمَعايِبِ النّاسِ ؛ فإنَّ في النّاسِ عُيوبـا ،الوالي أحَقُّ مَن سَتَرَهـا ، فلا تَكشِفَنَّ عَمّاغابَ عَنكَ مِنها . امام علی علیه‌السـلام – در فرمان اسـتانداری مصـر به مالک اشتر– فرمودنـد: بایـد دورترین افراد ملت از تو و دشـمن‌ترین آنهـا نزد تو ، عیبجوترین آنها از مردم باشـد ؛ زیرا مردم (خواه ناخواه) عیبهایی دارند و زمامدار سـزاوارترین کس به پوشاندن آنهاست . بنابراین ، درباره آن دسـته از عیبهای مردم که بر تو پوشیده‌است ، پی‌جویی و کنجکاوی مکن . نهج البلاغهٔ : الکتاب ۵۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۲۰

حدیث۵۸۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سـلّم : لا تَتَّبِعوا عَوراتِالمُؤمِنينَ ؛ فإنَّهُ مَن تَتَبَّعَ عَوراتِ المُؤمنينَ تَتَبَّعَ اللّهعَورَتَهُ ، ومَن تَتَبَّعَ اللّهعَورَتَهُ فَضَحَهُ ولَو في جَوفِ بَيتِهِ . عیبهای مؤمنان را جستجو نکنید؛ زیرا هرکه دنبال عیبهای مؤمنان بگردد ، خداوند عیبهای او را دنبال کند و هر که خداوند تعالی عیوبش را جستجو کند ، او را رسوا سازد گرچه درون خانه‌اش باشد . ثواب الأعمال : ۲ / ۲۸۸ / ۱

حدیث۵۹۰

امام علی علیه‌السلام : مَن عابَ عِیبَ ، ومَن‌شَتَمَ اُجیبَ . هر که عیبجویی کند ، عیبجویی شود و هر که دشنام دهد ، پاسخ شنود . کنز الفوائد للکراجکیّ : ۱ / ۲۷۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۲۰

حدیث۵۹۱

امام صادق علیه‌السلام : أنفَعُ الأشیاءِ لِلمَرءِ سَبقُهُ النّاسَ إلی عَیبِ نَفسِهِ . سودمندترین چیزها برای آدمی، این است که در رسیدگی به عیبهای خود بر مردم پیشی گیرد (یا پیش از پرداختن به عیوب مردم به عیبهای خود بپردازد) . الکافی : ۸ / ۲۴۳ / ۳۳۷

حدیث۵۹۲

امام علی علیه‌السلام : مَن نَظَرَ فی عُیوبِ النّاسِ فأنکَرَها ثُمَّ رَضِیَها لِنَفسِهِ ، فذلکَ الأحمَقُ بعَینِهِ . هر کس عیبهای مردم را ببیند و آنها را زشت شمارد و همان عیبها را در خودش بپسندد ، احمق واقعی است!. نهج البلاغهٔ : الحکمهٔ ۳۴۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۱۸

حدیث۵۹۳

امام علی علیه‌السلام : أعقَلُ النّاسِ مَن کانَ بِعَیبِهِ بَصیرا ، وعَن عَیبِ غَیرِهِ ضَریرا . خردمندترین مردم ، کسی است که بینای عیب خود باشد و کور عیب دیگران . غرر الحکم : ۳۲۳۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۱۸

حدیث۵۹۴

امام علی علیه‌السلام : الحَجَرُ الغَصِبُ فی الدارِ رَهنٌ علی خَرابِها . وجود سنگ غصبی در خانه ، ضامن ویرانی آن خانه است . نهج البلاغهٔ : الحکمهٔ ۲۴۰ .

حدیث۵۹۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن غَصَبَ رَجُلاً أرضا ظُلما لَقِیَ اللّه تعالی وهُو علَیهِ غَضبانُ . هر کس زمین کسی را به ناحقّ غصب کند ، خداوند متعال را دیدار کند در حالی که بر او خشمگین است . کنز العمّال : ۳۰۳۶۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۲۶

حدیث۵۹۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا رَأَیتُمُ الرَّجُلَ ألَمَّ اللّه بِهِ الفَقرَ وَالمَرَضَ ؛ فَإنَّ اللّه تَعالی یُریدُ أن یُصافِیَهُ . چون کسی را دیدید که خداوند ، او را به ناداری و بیماری در میان گرفته ، [بدانید که] خداوند متعال ، اراده کرده است که او را پاک کند . الفردوس ، جلد ۱ ، صفحه ۲۶۱ ، حدیث ۱۰۱۵ عن ، کنز العمّال ، جلد ۶ ، صفحه ۴۷۲ ، حدیث ۱۶۶۰۲

حدیث۵۹۷

امام صادق علیه‌السلام : أطعِمُوا ثلاثةً ثُمّ أنتُم بالخِیارِعلَیهِ ، إن شِئتُم أن تَزدادُوا فَازدادُوا وإلّا فقد أدَّیتُم حَقَّ یَومِکُم تا سه سائل را غذا بدهید ؛ پس از آن مختارید، اگر خواستید ، بیشتر بدهید و گرنه وظیفه آن روز خود را انجام داده‌اید . عدّهٔ الداعی : ۹۱ منتخب

میزان الحکمهٔ : ۲۶۴

حدیث۵۹۸

امام صادق علیه‌السلام : إنّ الرَّجُلَ لَيسألُنی الحاجَهَٔ فَاُبادِرُ بقَضائها مَخافَهَٔ أن يَستَغنِیَ عَنها فلا يَجِدَ لَها مَوقِعا إذا جاءَتْهُ . هرگاه مردی دست نیاز سوی من دراز کند در رفع نیاز او می‌شتابم ؛ زیرا می‌ترسم کار از کار بگذرد و اقدام من در کمک به او دیگر به کارش نیاید . عیون أخبار الرضا علیه‌السلام : ۲ / ۱۷۹ / ۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶۴

حدیث۵۹۹

امام صادق علیه‌السلام : إنّ الرَّجُلَ لَيسألُنی الحاجَهَٔ فَاُبادِرُ بقَضائها مَخافَهَٔ أن يَستَغنِیَ عَنها فلا يَجِدَ لَها مَوقِعا إذا جاءَتْهُ . هرگاه مردی دست نیاز سوی من دراز کند در رفع نیاز او می‌شتابم ؛ زیرا می‌ترسم کار از کار بگذرد و اقدام من در کمک به او دیگر به کارش نیاید . عیون أخبار الرضا علیه‌السلام : ۲ / ۱۷۹ / ۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶۴

حدیث۶۰۰

لا تَستَحِ مِن إعطاءِ القَليلِ ؛ فإنَّ الحِرمانَ أقَلُّ مِنهُ . از عطای اندک شرم مکن ؛ زیرا محروم کردن اندکتر (و بدتر) از آن است . نهج البلاغهٔ : الحکمهٔ ۶۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶۴

حدیث۶۰۱

امام علی علیه‌السلام : لا تَرُدَّ سائلاً ولَو مِن شَطرِ حَبهِ عِنَبٍ أو شِقِّ تَمرَةٍ . سائل را دست خالی بر مگردان ، بلکه حتّی اگر شده نیمدانه‌ای از انگور یا خرما به او بده . تحف العقول : ۱۷۲

حدیث۶۰۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : اُنظُرُوا إلی السائلِ فإن رَقَّتْ لَهُ قُلوبُكُم فَأعطُوهُ ، فإنّهُ صادِقٌ . به سائل بنگرید ، اگر دلتان به حال او رقّت آورد عطایش دهید ، که او راست می‌گوید . نوادر الراوندی : ۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶۴

حدیث۶۰۳

امام باقر علیه‌السلام : مَن سَألَ بظَهرِ غِنیً لَقِیَ اللّه مَخْموشا وَجهُهُ یَومَ القِیامَهِٔ . هر که با وجود بی‌نیازی ، سؤال (و گدایی) کند در روز قیامت با چهره‌ای خراشیده خدا را دیدار نماید . بحار الأنوار : ۹۶ / ۱۵۵ / ۲۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶۴

حدیث۶۰۴

امام صادق علیه‌السلام : شِيعَتُنا مَن لا يَسألُ الناسَ ولَو ماتَ جُوعا . شیعه ما دست نیاز به سوی مردم دراز نمی‌کند، گرچه از گرسنگی بمیرد . وسائل الشیعه : ۶ /۳۰۹/ ۱۵

حدیث۶۰۵

امام حسن علیه‌السلام : إنّ المسألَةَ لا تَحِلُّ إلاّ فی إحدی ثلاثٍ : دَمٍ مُفجِعٍ ، أو دَینٍ مُقرِحٍ ، أو فَقرٍ مُدقِعٍ . درخواست کردن روا نیست مگر در یکی از این سه جا : خون بهای سنگین ، یا بدهکاری‌توانفرسا ویا فقر کُشنده. بحار الأنوار : ۹۶ / ۱۵۲ / ۱۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶۲

حدیث۶۰۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : یا أبا ذَرٍّ ، إیّاکَ والسؤالَ فإنّهُ ذُلٌّ حاضرٌ ، وفَقرٌ تَتَعَجَّلُهُ ، وفیهِ حِسابٌ طَویلٌ یَومَ القِیامَةِ . ای‌ابوذر !زنهار از درخواست و گدایی ، که در دنیا مایه خواری و فقر است و در روز قیامت حسابش طولانی است . الفقیه : ۴ / ۳۷۵ / ۵۷۶۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶۲

حدیث۶۰۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ما مِن عبدٍ فَتَحَ علی نَفسِهِ بابا مِن المَسألَةِ إلاّ فَتَحَ اللّه علَیهِ سَبعینَ بابا مِنَ الفَقرِ . هیچ بنده‌ای دری از نیاز خواهی را به روی خود نگشود ، مگر آن که خداوند هفتاد دَرِ فقر را به روی او گشود . جامع الأخبار : ۳۷۹ / ۱۰۶۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶۲

حدیث۶۰۸

امام سجّاد علیه‌السلام : طَلَبُ الحَوائجِ إلی الناسِ مَذَلَّةٌ للحیاةِ ، ومَذهَبَةٌ للحَیاءِ ، واستِخفافٌ بِالوَقارِ ، وهُو الفَقرُ الحاضِرُ ، وقِلَّةُ طَلَبِ الحوائجِ مِنَ الناسِ هُو الغِنی الحاضِرُ . نیاز خواهی از مردم مایه خواری در زندگی و رفتن شرم و حیاست و از وقار و شکوه آدمی می‌کاهد و آن فقری حاضر است و دست نیاز به سوی مردم کمتر دراز کردن بی‌نیازیِ نقد است . تحف العقول : ۲۷۹

حدیث۶۰۹

امام صادق علیه‌السلام : الطِّیَرَةُ علی ما تَجعَلُها إن هَوَّنتَها تَهَوَّنَت، وإن شَدَّدتَها تَشَدَّدَت ، وإن لَم تَجعَلْها شَیئا لَم تَکُن شَیئا . تأثیر فال بد به خودت بستگی دارد : اگر آن را آسان بگیری، آسان می‌شود و اگر سخت بگیری ، سخت می‌شود ، و اگر آن را به چیزی نگیری ، چیزی نخواهد بود . الکافی : ۸ / ۱۹۷ / ۲۳۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۴۸

حدیث۶۱۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن مَدَحَ سُلطانا جائرا وتَخَفَّفَ وتَضَعضَعَ لَهُ طَمَعا فیهِ کانَ قَرینَهُ إلَی النّارِ . هر کس حکمران ستمگری را مدح گوید و از سرِ چشمداشت به او ، خود را در برابرش خفیف و خوار گرداند ، همسفر او به سوی آتش باشد . أمالی الصدوق : ۳۴۷ / ۱

حدیث۶۱۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا مُدِحَ الفاجِرُ اهتَزَّ العَرشُ وغَضِبَ الرَّبُّ . هرگاه بدکار ستوده شود ، عرش بلرزد و پروردگار به خشم آید . تحف العقول : ۴۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۰۸

حدیث۶۱۲

امام حسن عسکری علیه‌السلام : مَن مَدَحَ غَیرَالمُستَحِقِّ فَقَد قامَ مَقامَ المُتَّهَمِ . هر کس فردی را که استحقاق ستایش ندارد بستاید ، خود را در مقام اتهام و بدگمانی قرار داده‌است . أعلام الدِّین : ۳۱۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۰۸

حدیث۶۱۳

الامام علی علیه السلام من کتابهِ للأشتَرِ:اِلصَقْ بأهلِ الوَرَعِ والصِّدقِ ، ثُمّ رُضـهُمْ علی ألاّ یُطروکَ ، ولا یُبَجِّوکَ بباطِلٍ لَم تَفعَلْهُ ؛ فإنَّ کَثرَةَ الإطراءِ تُحدِثُ الزَّهوَ ، وتُدنی مِن العِزَّةِ (الغِرَّةِ) . امام علی علیه‌السلام – در بخشی‌از نامه خود به مالك اشتر– فرمودند: به اهل پارسایی و راستی بپیوند و آنها را چنان تربیت کن که در ستایش تو اغراق نکنند و با ستودن کار بیهوده‌ای که نکرده‌ای دلشادت نسازند ؛ زیرا که ستایش زیاد ، خودپسندی آرَد و به سرکشی و تکبر کشانَد . نهج البلاغهٔ : الکتاب : ۵۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۰۸

حدیث۶۱۴

امام علی علیه‌السلام : اِحذَرْ مَن یُطرِیکَ بما لَیسَ فیکَ فیُوشَکَ أن تَنهَتِکَ بما لَیسَ فیکَ . از کسی که تو را بی‌جهت مدح و ستایش می‌کند ، پرهیز کن ؛ زیرا زود باشد که بی‌جهت نیز (توسط او) بی‌حرمت و بی‌آبرو شوی . تنبیه الخواطر : ۲ / ۱۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۰۸

حدیث۶۱۵

امام علی علیه‌السلام : إذا مَدَحتَ فاختَصِرْ ،إذا ذَمَمتَ فاقتَصِرْ . هرگاه‌ستودی، مختصر کن . هرگاه نکوهیدی کوتاه کن . غرر الحکم : ۳۹۸۳ـ۳۹۸۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۰۶

حدیث۶۱۶

امام علی علیه‌السلام : أیُّها النّاسُ ، اعلَموا أنّهُ لیسَ بعاقِلٍ مَن انزَعَجَ مِن قَولِ الزُّورِ فیهِ ، ولابحَکیم مَن رَضِیَ بثَناءِ الجاهِلِ علَیهِ . ای مردم ، بدانید که هر کس از سخن دروغ و ناحقّ درباره خود رنجیده شود ، خردمند نیست و هر کس از مدح و ثنای نادان درباره خود خوشحال شود ، فرزانه نیست . تحف العقول : ۲۰۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۰۶

حدیث۶۱۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إیّاکُم والمَدحَ ؛ فإنّهُالذَّبحُ . از مدح و ستایش بپرهیزید ، که آن سر بریدن است . کنزالعمّال : ۸۳۳۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۰۶

حدیث۶۱۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إیّاکَ واللَّجاجَةَ ؛ فإنّأوَّلَها جَهلٌ وآخِرَها نَدامَةٌ . بپرهیز از لجاجت ؛ زیرا که آغاز آن نادانی و فرجامش پشیمانی است . تحف العقول : ۱۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۰۰

حدیث۶۱۹

الامام علی علیه السلام مِن کِتابٍ لَهُ إلی عبدِاللّه بنِ العبّاسِ: أمّا بَعدُ ، فاطلُبْ ما یَعنیکَ واترُکْ ما لا یَعنیکَ ؛ فإنّ فی تَرکِ ما لا یَعنیکَ دَرکَ ما یَعنیکَ . امام علی علیه‌السلام – در نامه خود به عبدا للّه بن عباس – فرمودند: امّا بعد ، چیزی را بجوی که سودمند است و آنچه را که بیهوده است فرو گذار ؛ زیرا فرو گذاشتن چیزهای بیهوده ، باعث رسیدن به کارهای سودمند است . تحف العقول : ۲۱۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۰۲

حدیث۶۲۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أعظَمُ النّاسِ قَدرا مَن تَرکَ‌ما لا یَعنیهِ . پرارج‌ترین مردم ، کسی است که آنچه را بیهوده است فرو گذارد . أمالی الصدوق : ۲۸ / ۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۰۲

حدیث۶۲۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : یا أیُّها النـاسُ ، أیُقتَلُ قَتیلٌ وأنابَینَ أظهُرِکُم لا یُعلَمُ مَن قَتَلَهُ ؟! لو أنّ أهلَ السماءِ والأرضِ اجتَمَعُوا علی قَتلِ رجُلٍ مُسلمٍ لَعَذَّبَهُم اللّه بلا عَدَدٍ ولا حِسابٍ . ای مردم ! من در میان شما باشم و جنازه مقتولی پیدا شود و قاتلش معلوم نباشد؟ اگر اهل آسمانها و زمین در کشتن مرد مسلمانی همداستان شوند ، هر آینه خداوند همه آنان را ، بی‌شمار و بی‌حساب ، عذاب دهد . کنزالعمّال : ۳۹۹۵۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۵۸

حدیث۶۲۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لَزَوالُ الدنیا جَمیعا أهوَنُ عَلَی‌اللّه مِن دَمٍ سُفِکَ بغیرِ حَقٍّ . اگر همه دنیا نابود شود ، نزد خدا اهمیتش کمتر از خونی است که بنا حقّ ریخته شود . الترغیب والترهیب : ۳ / ۲۹۳ / ۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۵۸

حدیث۶۲۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا تَحِلُّ الهِجرَةُ فَوقَ ثلاثةِ أیّامٍ ، فإنِ التَقَیا فسَلَّمَ أحَدُهُما فَرَدَّ الآخَرُ اشتَرَکا فی الأجرِ ، وإن لَم یَرُدَّ بَرِئَ هذا مِن الإثمِ ، وباءَ بِهِ الآخَرُ . قهر کردن بیش از سه روز روا نیست . پس اگر با هم رو به رو شدند و یکی از آن دو سلام کرد و دیگری جواب سلامش را داد ، هر دو در ثواب شریک هستند ، ولی اگر جوابش را نداد ، آن که سلام کرده از گناه مبرّاست و دیگری گنهکار است . الترغیب والترهیب : ۳/ ۴۵۷/۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۸۰

حدیث۶۲۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : یا أبا ذرٍّ ، إیّاکَ وهِجرانَ أخِیکَ ؛ فإنَّ العَمَلَ لا یُتَقَبَّلُ مِن الهِجرانِ . ای ابوذر ، از قهر کردن با برادرت بپرهیز ؛ زیرا با وجود قهر بودن عمل پذیرفته نمی‌شود . بحار الأنوار : ۷۷ / ۸۹ / ۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۸۰

حدیث۶۲۵

الامام الصادق علیه السلام لِبَعضِ وُلدِهِ: إیّاکَ والکَسَلَ والضَّجَرَ ؛ فإنّهما یَمنَعانِکَ مِن حَظِّکَ مِن الدنیا والآخِرَةِ . امام صادق

علیه‌السلام – به یکی از فرزندان خود– فرمودند: از تنبلی و بی‌حوصلگی ، بپرهیز ؛ زیرا که این دو خصلت ، تو را از بهره دنیا و آخرتت باز می‌دارند . الکافی : ۵ / ۸۵ / ۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۹۲

حدیث۶۲۶

امام علی علیه‌السلام : المؤمنُ یرغَبُ فیما یَبقی ، ویَزهَدُ فیما یَفنی ... بَعیدٌ کَسَلُهُ ، دائمٌ نَشاطُهُ . مؤمن به آنچه ماندنی است راغب است و از آنچه رفتنی است رویگردان ... از تنبلی به دور است و پیوسته سرزنده و کوشاست . بحار الأنوار : ۷۸ / ۲۶ / ۹۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۹۲

حدیث۶۲۷

امام رضا علیه‌السلام : مَن تَجاوَزَ بأمیرِ المؤمنینَ علیه‌السلام العُبودیَّةَ فهُو مِن المَغضوبِ علَیهِم ومِنَ‌الضالِّینَ . کسی که امیر المؤمنین را از مرز عبودیت خدا فراتر برد ، از شمار کسانی است که مورد خشم خدایند و از گمراهان است . بحار الأنوار : ۲۵ / ۲۷۴/ ۲۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۳۲

حدیث۶۲۸

امام صادق علیه‌السلام : به هوش باشید که غُلات ، جوانان شما را فاسد نکنند زیرا غُلات بدترین خَلق خدا هستند . عظمت خدا را پایین می‌آورند و برای بندگان خدا ادعای ربوبیّت می‌کنند . به خدا قسم که غُلات از یهود و نصارا و مجوس و مشرکان بدترند . حضرت سپس فرمود : غالی و افراط کننده به سوی ما برمی‌گردد ، ولی ما او را نمی‌پذیریم و تفریط کننده به ما می‌پیوندد و ما او را می‌پذیریم . عرض شد : علّت چیست ، یابن رسول اللّه ؟ فرمود : چون فرد غلو کننده به ترک نماز و زکات و روزه و حجّ عادت کرده و هرگز قادر نیست از عادت خود دست بردارد و به طاعت خداوند عز و جل روی آورد ، امّا تفریط کننده وقتی حقیقت را بشناسد ، به عبادات عمل می‌کند و از خدا فرمان می‌برد . أمالی الطوسیّ : ۶۵۰ / ۱۳۴۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۳۲

حدیث۶۲۹

امام علی علیه‌السلام : إیّاکُم والغُلُوَّ فِینا ، قُولُوا إنّا عَبِیدٌ مَربُوبُونَ ، وقُولوا فی فَضلِنا ما شِئتُم . از غلو کردن درباره ما بپرهیزید و ما را بندگان پرورش یافته (خدا) بدانید . آن گاه هر چه خواستید در فضیلت ما بگویید . الخصال : ۶۱۴ / ۱۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۳۲

حدیث۶۳۰

لا تَرفَعُونی فَوقَ حَقّی؛ فإنّ اللّه تعالی اتَّخَذَنی عَبدا قبلَ أن یَتَّخِذَنی نَبیّا . مرا از حقّ خودم (و حدّی که دارم) بالاتر نبرید؛ خداوند متعال مرا ، پیش از آن که پیامبر کند ، بنده (خود) قرار داد . نوادر الراوندیّ : ۱۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۳۲

حدیث۶۳۱

امام علی علیه‌السلام : مَن أرادَ أن یَعیشَ حُرّا أیّامَ حیاتِهِ فلا یُسکِنِ الطَّمَعَ قَلبَهُ . هر که می‌خواهد ایام عمر خود را آزاده زندگی کند ، طمع را در دل خویش جای ندهد . تنبیه الخواطر : ۱ / ۴۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۴۴

حدیث۶۳۲

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : إیّاکَ والطَّمَعَ ؛ فإنّهُ فَقرٌ حاضِرٌ . زنهار از طمع ، که این خود فقری است نقـد . کنز العمّال : ۸۸۵۲

حدیث۶۳۳

الإمـامُ الکـاظمُ علیه‌السـلام لهشـامٍ وهُو یَعِظُهُ: إیّاکَ والطَّمَعَ ، وعلَیکَ بالیَأسِ مِمّا فی أیـدِی الناسِ ، وأمِتِ الطَّمَعَ مِن المَخلوقِینَ ؛ فإنَّ الطَّمَعَ مِفتاحٌ لِلـذُّلِّ ، واختِلاسُ العَقلِ ، واختِلاقُ المُرُوّاتِ ، وتَـدنِیسُ العِرضِ ، والـذَّهابُ بِالعِلم . امام کاظم علیه‌السـلام – در اندرز به هشـام– فرمودنـد: از طمع بپرهیز و به آنچه مردم دارنـد ، چشـمداشتی نداشـته باش ، چشـمداشت به مخلوق را در خود بمیران ؛ زیرا طمع کلیـد هر خواری است و عقل را می‌دزدد و انسانیّتها را می‌دَرَد و آبرو را می‌آلاید و دانش را از بین می‌برد . بحار الأنوار : ۷۸ / ۳۱۵ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۴۴

حدیث۶۳۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم: أشقَی الأشقیاءِ مَنِ اجتَمَعَ علَیهِ فَقرُ الدُّنیا وعَذابُ الآخِرَهِٔ . بدبخت‌ترین بدبختها، کسی است که فقر دنیا و عذاب آخرت در او جمع شود . کنز العمّال : ۱۶۶۸۳

حدیث۶۳۵

امام علی علیه‌السلام : سَبَبُ الشَّقاءِ حُبُّ الدُّنیا . علّت بدبختی ، دنیا پرستی است . غرر الحکم : ۵۵۱۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۰۰

حدیث۶۳۶

امام صادق علیه‌السلام : إنّ اللّه تبارکَ وتعالی یَنقُلُ العَبدَ مِنَ الشَّقاءِ إلی السَّعادَةِ ، ولا یَنقُلُهُ مِن السَّعادةِ إلی الشَّقاءِ . خداوند تبارک و تعالی بنده را از بدبختی به خوشـبختی منتقل می کند ، ولی از خوشبختی به بدبختی منتقل نمی کند . التوحید : ۳۵۸ / ۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۰۰

حدیث۶۳۷

امام علی علیه‌السـلام : الشَّقِیُّ مَنِ انخَدَعَ لِهَواهُ وغُرُورِهِ . بدبخت کسـی است که فریفته هوا و هوس خود گردد . نهج البلاغهٔ : الخطبهٔ ۸۶

حدیث۶۳۸

امام علی علیه‌السـلام : إنَّ الشَّقِیَّ مَن حُرِمَ نَفعَ مااُوتِیَ مِنَ العَقلِ والتَّجرِبـهِٔ . بدبخت کسـی است که از عقل و تجربه خود بهره نگیرد . نهج البلاغهٔ : الکتاب ۷۸

حدیث۶۳۹

امام علی علیه‌السلام : الشَّقِیُّ مَنِ انخَدَعَ لِهَواهُ وغُرُورِهِ . بدبخت کسی است که فریفته هوا و هوس خود گردد . نهج البلاغهٔ : الخطبهٔ ۸۶

حدیث۶۴۰

امام علی علیه‌السلام : إن کُنتُم لا مَحالَهَ مُتَعَصِّبینَ فتَعَصَّبوا لِنُصرَهِ الحَقِّ وإغاثَهِ المَلهوفِ . اگر ناگزیر از داشتن تعصّب هستید ؛ پس ، در راه یاری رساندن به حقّ و کمک به ستمدیده تعصّب نشان دهید . غرر الحکم : ۳۷۳۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۸۴

حدیث۶۴۱

امیر المؤمنین علیٌّ علیه‌السلام فی ذَمِّ إبلیسَ: فافتَخَرَ عَلی آدَمَ بِخَلقِهِ ، وتَعَصَّبَ علَیهِ لأِصلِهِ ، فعَدُوُّ اللّه إمامُ المُتَعَصِّبینَ ، وسَلَفُ المُستَکبِرینَ ، الّذی وَضَعَ أساسَ العَصَبیَّهِ ، ونازَعَ اللّه رداءَ الجَبریَّهِ ، وادَّرَعَ لِباسَ التَّعَزُّزِ ، وخَلَعَ قِناعَ التَّذَلُّلِ . امام علی علیه‌السلام – در نکوهش ابلیس–: به سبب آفرینش خود (از آتش) بر آدم فخر فروخت و به خاطر اصل و گوهرش ، علیه او عصبیّت ورزید . پس ، این دشمن خدا پیشوای متعصّبان و سر سلسله مستکبران و خود بزرگ بینان است و همو عصبیّت را پایه گذاری کرد و بر سرِ ردای جبروتی و کبریا ، با خدا به کشمکش برخاست و جامه عزّت به تن کرد و نقاب فروتنی را به دور افکند . نهج البلاغهٔ : الخطبهٔ ۱۹۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۸۲

حدیث۶۴۲

امام کاظم علیه‌السلام : إنّ الزَّرعَ یَنبُتُ فیالسَّهلِ ولا یَنبُتُ فی الصَّفا ، فکذلکَ الحِکمَهُ تَعمُرُ فی قَلبِ المُتَواضِعِ ولا تَعمُرُ فی قَلبِ المُتَکبِّرِ الجَبّارِ ؛ لِأنَّ اللّه جَعَلَ التَّواضُعَ آلهَ العَقلِ ، وجَعَلَ التَّکبُّرَ مِن آلهِ الجَهلِ ، أَلَم تَعلَمْ أنّ مَن شَمَخَ إلَی السَّقفِ برأسِهِ شَجَّهُ ،ومَن خَفَضَ رأسَهُ استَظَلَّ تَحتَهُ وأکَنَّهُ ؟! وکذلکَ مَن لم یَتَواضَعْ للّه خَفَضَهُ اللّه ، ومَن تَواضَعَ للّهِ رَفَعَهُ . همانا زراعت ، در زمین می‌روید و روی تخت سنگ نمی‌روید. حکمت نیز چنین است : در دل شخص فروتن می‌روید و در دل متکبر گردنفراز نمی‌روید ؛ زیرا که خداوند فروتنی را ابزار خرد و دانایی قرار داده و تکبر را از ابزار نادانی . مگر نمی‌دانی که هر کس سرش را به سقف ساید ، سرش می‌شکافد و هر که سر پایین گیرد در زیرسقف سایه و پناه می گیرد . بدین سان نیز هر که برای خدا فروتنی نکند ، خداوند او را پست گرداند و هر که برای خدا فروتنی کند ، خداوند او را بالا برد . تحف العقول : ۳۹۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۸۲

حدیث۶۴۳

امام علی علیه‌السلام : لکنَّ اللّه یَختَبِرُ عِبادَهُ بأنواعِ الشَّدائدِ ، ویَتَعَبَّدُهُم بأنواعِ المَجاهِدِ ، ویَبتَلیهِم بِضُروبِ المَکارِهِ ، إخراجا للتَّکَبُّرِ مِن قُلوبِهِم ، وإسکانا للتَّذَلُّلِ فی نُفوسِهِم ، ولِیَجعَلَ ذلکَ أبوابا فُتُحا إلی فَضلِهِ . امّا خداوند بندگان خود را به انواع سختیها می‌آزماید و با سختکوشیهای گوناگون آنان را به عبادت و بندگی می گیرد و به انواع ناملایمات و ناخوشایندیها امتحانشان می کند ، تا تکبر را از دلهایشان بیرون بَرد و افتادگی و خاکساری را در جانهایشان بنشاند و نیز تا این آزمایشها را درهای گشوده‌ای به سوی فضل (و احسان) خویش قرار دهد . نهج البلاغهٔ : الخطبهٔ ۱۹۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۸۲

حدیث۶۴۴

امام علی علیه‌السلام : طَلَبتُ الخُضوعَ فما وَجَدْتُ إلّا بقبولِ الحقِّ ، اقبَلُوا الحَقَّ ، فإنَّ قبولَ الحقِّ یُبَعِّدُ مِن الکِبرِ . فروتنی را جوییدم و

آن را جز در پـذیرش حقّ ، نیـافتم . (پس) حقّ‌پـذیر باشـید ؛ زیرا پـذیرش حقّ (و حقیقت ، آدمی را) ، از تکبّر دور می‌سـازد . بحـار الأنوار : ۶۹ / ۳۹۹ / ۹۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۸۰

حدیث۶۴۵

امام صادق علیه‌السلام : مَن بَرِئَ مِن الکِبرِ نالَ الکَرامَهَ . هر که از تکبر پاک شود ، به بزرگواری دست یابد . بحار الأنوار : ۷۸ / ۲۲۹ / ۵

حدیث۶۴۶

امام علی علیه‌السـلام : فاعتَبِرُوا بما کانَ مِن فِعلِ اللّه بإبلیسَ ، إذ أحبَطَ عَمَلَهُ الطَّویلَ وجَهـدَهُ الجَهیـدَ ... عن کِبْرِ ساعَهٍ واحِدَهٍ ! فمَن ذا بَعـدَ إبلیسَ یَسلَمُ علَی اللّه بمثـلِ مَعصیَتِهِ ؟! از کـاری که خـدا با ابلیس کرد پنـد گیریـد . آن گاه که ، به خاطر لحظه‌ای تکبر ، کار طولا‌نی و کوشـش طـاقت فرسـای (عبـادی) ... او را باطـل کرد ! پس ، بعـد از ابلیس (بـا آن همـه مقـامی کـه داشت) کیست که با معصیتی چون معصیت او ، از خشم و کیفر خداوند ایمن باشد ؟. نهج البلاغهٔ : الخطبهٔ ۱۹۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۸۰

حدیث۶۴۷

امام علی علیه‌السلام : لِکُلِّ شَیءٍ بَذرٌ وبَذرُ العَداوَهِ المِزاحُ . هر چیزی را بذری است و بذر دشمنی ، شوخی کردن است . غرر الحکم : ۷۳۱۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۶۰

حدیث۶۴۸

امام باقر علیه‌السـلام : إیّاکُم والخُصومَـهَ ؛ فإنَّها تُفسِدُ القَلبَ وتُورِثُ النِّفاقَ . از ستیزه‌گری بپرهیزید؛ زیرا این کار دل را تباه می‌کند و نفاق به بار می‌آورد . حلیه الأولیاء : ۳ / ۱۸۴ / ۲۳۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۶۰

حدیث۶۴۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ما عَهِدَ إلَیَّ جَبرَئیلُ علیه‌السـلام فی شَیءٍ ما عَهِدَ إلَیَّ فی مُعاداهِ الرِّجالِ . جبرئیل علیه‌السلام درباره هیچ چیز به اندازه دوری کردن از دشمنی با مردم ، به من سفارش نکرد . الکافی : ۲ / ۳۰۲ / ۱۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۶۰

حدیث۶۵۰

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سلّم : ما نُهِیتُ عن شَیءٍ بَعـدَ عِبادَهِ الأوثانِ ما نُهِیتُ عَن مُلاحاهِ الرِّجالِ . من بعـد از نهی شـدن از بت‌پرستی ، از چیزی به اندازه کشمکش کردن با مردم نهی نشدم . تحف العقول : ۴۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۶۰

حدیث۶۵۱

پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : کُـلُّ لَهوِ المؤمنِ باطِلٌ إلاّ فی ثلاثٍ : فی تأدیبِهِ الفَرَسَ ، ورَمیِهِ عَن قَوسِهِ ، ومُلاعَبَتِهِ امرأتَهُ ، فـإنّهُنَّ حَقٌّ . هرگونه سـرگرمی برای مؤمن نـادرست است ، مگر سه کـار : تربیت اسب ، تیرانـدازی بـا کمـانش و بـازی و شوخی با همسرش ؛ زیرا این سه کار ، حقّ است . الکافی : ۵ / ۵۰ / ۱۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۰۴

حدیث۶۵۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : خَیرُ لَهوِ المؤمنِ السِّباحَةُ ، وخَیرُلَهوِ المَرأةِ المِغزَلُ . بهترین سرگرمی مؤمن ، شناست و بهترین سرگرمی زن ، ریسندگی . کنزالعمّال : ۴۰۶۱۱ منتخب میزان الحکمة : ۵۰۴

حدیث۶۵۳

امام حسن علیه‌السلام : المؤمنُ لا یَلهو حتّی یَغفُلَ ، فإذا تَفَکّرَ حَزِنَ . مؤمن سرگرمی نمی‌کند تا در نتیجه غافل گردد . پس هرگاه بیندیشد ، اندوهگین شود . تنبیه الخواطر : ۱ / ۵۲ منتخب میزان الحکمة : ۵۰۴

حدیث۶۵۴

امام علی علیه‌السلام : مَن کَثُرَ لَهوُهُ قَلَّ عَقلُهُ . کسی که سرگرمیش زیاد ، عقلش کم است . غرر الحکم : ۸۴۲۶ منتخب میزان الحکمة : ۵۰۴

حدیث۶۵۵

امام علی علیه‌السلام : أبعَدُ النّاسِ مِن النّجاحِ المُستَهتَرُ باللَّهوِ والمِزاحِ . دورترین مردم از موفقیت ، کسی است که شیفته سرگرمی و شوخی است . غرر الحکم : ۳۳۳۳ منتخب میزان الحکمة : ۵۰۴

حدیث۶۵۶

امام علی علیه‌السلام : مَجالِسُ اللّهوِ تُفسِدُالإیمانَ . مجالس سرگرمی (و خوشگذرانی) ، ایمان را تباه می‌کند . غرر الحکم : ۹۸۱۵ منتخب میزان الحکمة : ۵۰۴

حدیث۶۵۷

امام علی علیه‌السلام : أیُّها النّاسُ ، اتَّقوا اللّه؛ فما خُلِقَ امرؤٌ عَبَثا فیَلهوَ ، ولا تُرِکَ سُدیً فیَلغوَ ! ای مردم ! از خدا بترسید ؛ زیرا هیچ کسی عبث آفریده نشده‌است ، تا به سرگرمی و غفلت گذراند و مهمل رها نشده است تا بیهودگی کند . نهج البلاغة : الحکمة ۳۷۰ منتخب میزان الحکمة : ۵۰۴

حدیث۶۵۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ما مِن دابَّةٍ طائرٍ ولا غَیرِهِ یُقتَلُ بغَیرِ الحقِّ إلّا ستُخاصِمُهُ یَومَ القِیامَةِ . هر حیوانی – پرنده یا جز آن – که به ناحقّ کشته شود در روز قیامت از قاتل خود شکایت خواهد کرد . کنز العمّال : ۳۹۹۶۸

حدیث۶۵۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا تَضْرِبوا الدَّوابَّ علی وُجوهِها ؛ فإنَّها تُسَبِّحُ بحَمْدِ اللّه . به صورت حیوانات نزنید ؛ زیرا

آنها حمد و تسبیح خدا می‌گویند . الکافی : ۶ / ۵۳۸ / ۴ ، الخصال : ۶۱۸ / ۱۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۷۰

حدیث۶۶۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : للدّابهِ علی صاحِبِها سِتُّ خِصالٍ : یَعْلِفُها إذا نَزلَ ، ویَعْرِضُ علَیها الماءَ إذا مَرَّ بهِ ، ولا یَضْرِبُها إلاّ علی حقٍّ ، ولا یُحَمّلُها ما لا تُطیقُ ، ولا یُکلّفُها مِن السَّیرِ إلاّ طاقَتَها ، ولا یَقِفُ علَیها فُواقا . حیوان شش حق به گردن صاحب خود دارد : هر گاه از آن پیاده شد علفش دهد ، هرگاه از آبی گذشت آن را آب دهد ، بی‌دلیل آن را نزند ، بیشتر از قدرتش آن را بار نکند ، بیشتر از توانش آن را راه نبرد و مدّت زیادی روی آن درنگ نکند . مستدرک الوسائل : ۸ / ۲۵۸ / ۹۳۹۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۷۰

حدیث۶۶۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ارْکَبوا هذهِ الدَّوابَّ سالِمَهً واتَّدِعُوها سالِمَهً ، ولا تَتَّخِذوها کَراسِیَّ لأحادیثِکُم فی الطُّرُقِ والأسْواقِ ، فَرُبَّ مَرْکوبَهٍ خَیرٌ مِن راکِبِها وأکْثَرُ ذِکْرا للّهِ تبارکَ وتعالی مِنهُ . چارپایان سالم را سوار شوید و آنها را سالم نگه دارید و آنها را کرسی خطابه و صحبتهای خود در کوچه‌ها و بازارها نکنید ؛ چه بسا مرکوبی که از سواره‌اش بهتر است و بیشتر از او به یاد خدای تبارک و تعالی است . کنزالعمّال : ۲۴۹۵۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۷۰

حدیث۶۶۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ اللّه یُحِبُّ الرِّفْقَ ویُعینُ علَیهِ ، فإذا رَکِبْتُمُ الدَّوابَّ العُجْفَ فأنْزِلوها مَنازِلَها ، فإنْ کانتِ الأرضُ مُجْدِبَهً فانْجوا عَنها ، وإنْ کانتْ مُخْصِبَهً فأنْزِلُوها مَنازِلَها . خداوند مدارا کردن را دوست دارد و بر انجام آن کمک می‌کند . پس ، هرگاه چارپایان لاغر را سوار شدید ، آنها را در منزلهایشان فرود آورید . اگر زمین خشک و بی گیاه بود با شتاب از آن بگذرید و اگر سرسبز و پر علف بود ، آنها را در آن جا استراحت دهید . الکافی : ۲ / ۱۲۰ / ۱۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۷۰

حدیث۶۶۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : تَعَلَّموا مِنَ الغُرابِ خِصالاً ثَلاثاً : اِستِتارَهُ بِالسِّفادِ ، وبُکورَهُ فی طَلَبِ الرِّزقِ ، وحَذَرَهُ . سه چیز را از کلاغ بیاموزید : پنهان داشتن آمیزش ، سحرخیزی در طلب روزی ، و احتیاطورزی او را . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۴۱ ، حدیث ۳ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۱۴

حدیث۶۶۴

امام صادق علیه‌السلام : نهی رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم أن یُؤکَلَ ماتَحمِلُ النَّملَهُ بِفیها وقَوائمِها . رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلّم از خوردن چیزی که مورچه با دهان و پاهای خود حمل می‌کند ، نهی فرمود . الکافی : ۵ / ۳۰۷ / ۱۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۵۰

حدیث۶۶۵

امام صادق علیه‌السلام : کُلُوا اللَّحمَ فی کُلِّ اُسبوعٍ ، ولا تُعَوِّدوهُ أنفُسَکُم وأولادَکُم ؛ فَإِنَّ لَهُ ضَراوَهً کَضَراوَهِ الخَمرِ ، ولا تَمنَعوهُم فَوقَ

الأربَعينَ يَوماً ؛ فَإِنَّهُ يُسيءُ أخلاقَهُم . در هر هفته ، يک بار گوشت بخوريد و خود و فرزندانتان را بدان عادت ندهيد ؛ زيرا موجب اعتيادى همچون اعتياد به شراب مى گردد . نيز آنان را بيش از چهل روز ، از آن محروم مداريد ؛ چرا كه آنان را بدخوى مى كند . الأُصول الستّة عشر ، صفحه ۱۲ عن زيد الزرّاد دانش نامه احاديث پزشكى : ۲ / ۱۲۶

حديث۶۶۶

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : لا تَأكُلوا بِالشِّمالِ ؛ فَإِنَّ الشَّيطانَ يَأكُلُ بِالشِّمالِ . با دست چپ نخوريد ؛ چرا كه شيطان با دست چپ مى‌خورد . كنز العمّال ، جلد ۱۵ ، صفحه ۲۶۱ ، حديث ۴۰۸۷۲ دانش نامه احاديث پزشكى : ۲ / ۹۸

حديث۶۶۷

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : مَن أكَلَ بِشِمالِهِ أكَلَ مَعَهُ الشَّيطانُ ، ومَن شَرِبَ بِشِمالِهِ ، شَرِبَ مَعَهُ الشَّيطانُ . هر كس با دست چپ بخورد ، شيطان نيز همراه با او مى‌خورد و هر كس با دست چپ بنوشد ، شيطان نيز همراه با او مى‌نوشد . كنز العمّال ، جلد ۱۵ ، صفحه ۲۶۲ ، حديث ۴۰۸۷۶ وراجع : سنن الترمذى ، جلد ۴ ، صفحه ۲۵۷ ، حديث ۱۷۹۹ و صفحه ۲۵۸ ، حديث ۱۸۰۰ دانش نامه احاديث پزشكى : ۲ / ۹۸

حديث۶۶۸

امام على عليه‌السلام : لا يَنفُخُ الرَّجُلُ فى مَوضِعِ سُجودِهِ ، ولا يَنفُخُ فى طَعامِهِ ولا فى شَرابِهِ . نبايد كسى بر محلّ سجده خود و نه در غذاى خود و نه در آنچه مى‌نوشد ، بدمد . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۴۵۸ ، حديث ۱ وج ۷۹ ، صفحه ۲۱۲ ، حديث ۸ دانش نامه احاديث پزشكى : ۲ / ۹۶

حديث۶۶۹

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : كُلُّ طَعامٍ لا يُذكَرُ اسمُ اللّهِ عَلَيهِ ، فَإِنَّما هُوَ داءٌ ولا بَرَكَةَ فيهِ . هر غذايى كه بر آن نام خدا برده نشود ، درد است و هيچ بركتى در آن نيست . كنز العمّال ، جلد ۱۵ ، صفحه ۲۳۸ ، حديث ۴۰۷۴۱ دانش نامه احاديث پزشكى : ۲ / ۷۴

حديث۶۷۰

امام صادق عليه‌السلام : لَيسَ شَىْءٌ أضَرَّ لِقَلْبِ المُؤْمِنِ مِنْ كَثْرَةِ الأكْلِ ، وَهِىَ مُورِثَةٌ لِشَيْئَيْنِ : قَسْوَةِ القَلْبِ ، وَهَيَجانِ الشَّهْوَةِ . براى قلب مؤمن چيزى زيانبارتر از پرخورى نيست . پرخورى موجب دو چيز مى‌شود : سنگدلى و تحريك شهوت . مستدرك الوسائل : ۱۲ / ۹۴ / ۱۳۶۱۵ منتخب ميزان الحكمة : ۲۲

حديث۶۷۱

امام على عليه‌السلام : نِعْمَ عَوْنُ المَعاصِى الشِّبَعُ . سيرى ، چه ياور خوبى براى گناهان است . غرر الحكم : ۹۹۲۲ منتخب ميزان الحكمة : ۲۲

حدیث ۶۷۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أفضَلُكُم مَنزِلَةً عندَ اللّه تعالى أطوَلُكُم جُوعا وتَفَكُّرا ، وأبغَضُكُم إلَى اللّه تعالى كُلُّ نَؤوم وأكُولٍ وشَروبٍ . بلند پایه‌ترین شما نزد خداوند متعال کسی است که مدتهای طولانی‌تری گرسنگی بکشد و به تفکّر بپردازد و منفورترین شما نزد خداوند متعال هر آن کسی است ، که پرخواب و پرخور و پرنوش باشد . تنبیه الخواطر : ۱/۱۰۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۴۸

حدیث ۶۷۳

امام هادی علیه‌السلام : العُقوقُ يُعقِبُ القِلَّهَ، ويُؤَدّي إلَى الذِّلَّةِ ؛ نافرمانی والدین ، تنگدستی در پی دارد و به ذلّت می‌کشاند . بحار الأنوار : ۷۴ / ۸۴ / ۹۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث ۶۷۴

الامام الصادق علیه‌السلام فی قَولِهِ تعالی : «و قُلْ لَهُما قَوْلاً كَريما»: إن ضَرَباكَ فَقُلْ لَهُما : غَفَرَ اللّه لَكُما . امام صادق علیه‌السلام - درباره آیه «و به آن دو به شایستگی سخن بگو»- : اگر تو را کتک زدند ، بگو : خدا شما را بیامرزد . الکافی : ۲ / ۱۵۸ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث ۶۷۵

الامام الصادق علیه‌السلام فی قولِهِ تعالی : «و اخْفِضْ لَهُما جَناحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحمَةِ»: لا تَملَأْ عَينَيكَ من النَّظَرِ إلَيهِما إلاّ بِرَحمَةٍ ورِقَّةٍ ، ولا تَرفَعْ صَوتَكَ فَوقَ أصواتِهِما ، ولا يَدَكَ فَوقَ أيدِيهِما ، ولا تَقَدَّمْ قُدّامَهُما . امام صادق علیه‌السلام - درباره آیه «و از روی مهربانی ، در برابر آنان خوار و فروتن باش»- : نگاهت را جز از سر مهر و دلسوزی به آنان خیره مکن و صدایت را از صدای آنها بلندتر مگردان و رو دست آنها نیز بلند نشو و خود را از آنها جلو مینداز . الکافی : ۲ / ۱۵۸ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث ۶۷۶

امام صادق علیه‌السلام : مِنَ العُقوقِ أن يَنظُرَ الرَّجُلُ إلى والِدَيهِ فيُحِدَّ النَّظَرَ إلَيهِما . و از جمله نافرمانی کردن از والدین آن است که انسان به آنان خیره نگاه کند . الکافی : ۲ / ۳۴۹ / ۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث ۶۷۷

امام صادق علیه‌السلام : أدنَى العُقوقِ : «اُفٍّ» ، ولَو عَلِمَ اللّه عز و جل شَيئا أهوَنَ مِنهُ لَنَهى عَنهُ . کمترین بی احترامی به پدر و مادر ، «اُف» گفتن است و اگر خداوند عز و جل چیزی کمتر از آن سراغ داشت ، بی‌گمان از آن نهی می‌کرد . الکافی : ۲ / ۳۴۸ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث ۶۷۸

امام رضا علیه‌السلام : إنّ اللّه عز و جل ... أمَرَ بالشُّكرِ لَهُ ولِلوالِدَينِ ، فمَن لَم يَشكُرْ والِدَيهِ لَم يَشكُرِ اللّه . خداوند عز و جل ... به

سپاسگزاری از خود و پدر و مادر فرمان داده‌است . پس هر که از پدر و مادرش سپاسگزاری نکند ، از خداوند سپاسگزاری نکرده‌است . الخصال : ۱۵۶ / ۱۹۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث۶۷۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَنَ بَرَّ والِدَیهِ طُوبی لَهُ ، زادَ اللّه‌فی عُمرِهِ . هر که به پدر و مادرش نیکی کند ، خداوند عمرش را زیاد کرده‌است ، خوشا به حالش . الترغیب والترهیب : ۳ / ۳۱۷ / ۱۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث۶۸۰

امام صادق علیه‌السلام : إن أحبَبتَ أن یَزیدَ اللّه فی عُمرِکَ فسُرَّ أبَوَیکَ . اگر دوست داری خداوند بر عمرت بیفزاید ، پدر و مادرت را خوشحال کن . الزهد للحسین بن سعید : ۳۳ / ۸۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۸

حدیث۶۸۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : النَّظَرُ إلَی العالِمِ عِبادَةٌ ،والنَّظَرُ إلَی الإمامِ المُقسِطِ عِبادَةٌ ، وَالنَّظَرُ إلَی الوالِدَینِ بِرَأفَةٍ وَرحمَةٍ عِبادَةٌ ، وَالنَّظَرُ إلی أخٍ تَوَدُّهُ فی اللّه عز و جل عِبادَةٌ . نگریستن به دانشمند عبادت است ، نگریستن به پیشوای دادگر عبادت است ، نگاهِ دلسوزانه و مهرآمیز به پدر و مادر عبادت است و نگریستن به برادری که برای خداوند عز و جل دوستش داری عبادت است . أمالی الطوسیّ : ۴۵۴ / ۱۰۱۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۵۴

حدیث۶۸۲

امام صادق علیه‌السلام : مَن نَظَرَ إلی أبَوَیهِ‌نَظَرَ ماقِتٍ وهُما ظالِمانِ لَهُ ، لم یَقبَلِ اللّه لَهُ صلاةً . هر که به پدر و مادر خود ، گرچه به وی ستم کرده باشند ، با نگاه دشمنانه بنگرد ، خداوند نمازش را نمی‌پذیرد . الکافی : ۲ / ۳۴۹ / ۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۲۶

حدیث۶۸۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ثَلاثَةٌ یَستَوجِبونَ المَقتَ مِنَ اللّه تَعالی : الآکِلُ مِن غَیرِ جوعٍ ، وَالنّومُ مِن غَیرِ سَهَرٍ ، وَالضِّحکُ مِن غَیرِ عَجَبٍ . سه چیز ، موجب خشم خداوند متعال است : خوردن بدون احساس گرسنگی ، خفتن بدون بیداری کشیدن [و احساس نیاز به خواب] ، و خندیدن بدون شگفتی . کنز العمّال ، جلد ۱۶ ، صفحه ۵۹ ، حدیث ۴۳۹۳۲ نقلاً عن الدیلمی عن أنس دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۸۴

حدیث۶۸۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : کَبُرَ مَقتاً عِندَ اللّه الأَکلُ مِن غَیرِ جوعٍ ، وَالنّومُ مِن غَیرِ سَهَرٍ . خوردن بدون گرسنگی و خوابیدن بدون بیداری کشیدن [و احساس نیاز به خواب] ، نزد خداوند ، گناهی سهمگین است . الفردوس ، جلد ۳ ، صفحه ۳۰۶ ، حدیث ۴۹۲۰ عن عبد اللّه بن عمرو ، کنز العمّال ، جلد ۱۶ ، صفحه ۸۰ ، حدیث ۴۴۰۱۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۸۴

حدیث۶۸۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن كَثُرَ تَسبيحُهُ وتَمجيدُهُ ، وقَلَّ طَعامُهُ وشَرابُهُ ومَنامُهُ ، اِشتاقَتهُ المَلائِكَةُ . هر کس تسبیح گفتن او و به عظمت یاد کردن او از خداونـد ، فراوان شود و خوراک و آشامیـدن و خفتنش اندک گردد ، فرشـتگانْ مشـتاق او می‌شوند . تنبیه الخواطر ، جلد ۲ ، صفحه ۱۱۶ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۱۰

حدیث۶۸۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن قَرَأَ «قُلْ هُوَ اللّه أحَدٌ» حِينَ يأخُذُ مَضجَعَهُ ، غَفَرَ اللّه لَهُ ذُنوبَ خَمسينَ سَنَةً . هرکس وقتی به بستر خـود می‌رود سـوره «قل هو اللّه احد» را بخواند ، خداوند گناهان پنجاه سال او را بیامرزد . أمالی الصدوق : ۲۲ / ۳

حدیث۶۸۷

پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : مَـن قَـرأَ «أ لْهـاكُمُ التَّكـاثُرُ» عِنـدَ مَنـامِهِ وُقِيَ فِتنَةَ القَبرِ . هرکس موقع خواب سوره «ألهـاکم التکاثر» را بخواند از عذاب قبر محفوظ ماند . بحار الأنوار : ۷۶ / ۱۹۶ / ۱۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۷۶

حدیث۶۸۸

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : إذا آوى أحَـدُكُـم إلـى فِراشِهِ ... لِيَقُلْ : اللّهُمّ إن أمسَـكتَ نَفسـي في مَنامي فاغفِرْ لَها ، وإن أرسَـلتَها فاحفَظْها بما تَحفَظُ بِهِ عِبادَكَ الصّالِحينَ . هرگاه فردی از شـما به بسترش رفت ... (این ذکر را) بگویـد : «اللهم إن امسـکت نفسی فی منامی فاغفر لها ، و ان ارسلتها فاحفظها بما تحفظ به عبادک الصالحین» (یعنی) خداوندا ! اگر جان مرا در خواب می گیری ، آن را ببخشـای و اگر به بـدنم بـاز می‌گردانی آن را محفـوظ بـدار آن گونه‌ای که بنـدگان صالـح خود را محفوظ می‌داری . علل الشرائع : ۵۸۹ / ۳۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۷۶

حدیث۶۸۹

امام صادق علیه‌السلام : إذا أوَيتَ إلى فِراشِكَ فانظُرْ ما سَلَكتَ في بَطنِكَ وما كَسَبتَ في يَومِكَ ، واذكُرْ أ نَّكَ مَيِّتٌ وأنَّ لكَ مَعادا . هرگاه در بسترت جای گرفتی ، بیندیش که در آن روز چه غذایی روانه شـکم خود کرده‌ای و چه به دست آورده‌ای و به یاد آر که خواهی مرد و معادی در پیش داری . بحار الأنوار : ۷۶ / ۱۹۰ / ۲۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۷۴

حدیث۶۹۰

مَن أحيا لَيلَةَ العِيدِ ولَيلَةَ النِّصفِ مِن‌شَـعبانَ ، لَم يَمُتْ قَلبُهُ يَومَ تَموتُ القُلوبُ . هرکه شب عید (فطر و قربان) و شب نیمه شعبان را احیا کند ، در آن روزی که دلها می‌میرند ، دل او نمیرد . ثواب الأعمال : ۱/۱۰۲/۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۸۴

حدیث۶۹۱

امام علی علیه‌السـلام : سَـهَرُ الليلِ في طاعَةِ اللّه رَبيعُ‌الأولياءِ ورَوضَـةُ السُّعَداءِ . شب بیداری در طاعت و بندگی خدا ، بـهـار اولیا است و بوستان نیکبختان . غرر الحکم : ۵۶۱۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۸۴

حدیث۶۹۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا سَهَرَ بعدَ العِشاءِ الآخِرَةِ إلّا لِأحَدِ رَجُلَینِ : مُصَلٍّ أو مُسافِرٍ . بیدار ماندن بعد از نماز خفتن روا نباشد ، مگر برای دو کس : نماز گزار یا مسافر . بحار الأنوار : ۷۶ / ۱۷۹ / ۵

حدیث۶۹۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا سَهَرَ إلّا فی ثلاثٍ :مُتَهَجِّدٍ بالقرآنِ ، وفی طَلَبِ العِلمِ ، أو عَروسٍ تُهدی إلی زَوجِها . شب زنده‌داری جز برای سه چیز روا نیست: تلاوت قرآن ، تحصیل دانش و یا فرستادن عروس به خانه شوهرش . بحار الأنوار : ۷۶ / ۱۷۸ / ۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۸۴

حدیث۶۹۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الرؤیا لا تُقَصُّ إلاّ علی مؤمنٍ خلا مِن الحَسَدِ والبَغیِ . رؤیا را جز برای مؤمنی که از حسادت و تجاوز مبرّاست، نباید بازگو کرد . الکافی : ۸ / ۳۳۶ / ۵۳۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۲۶

حدیث۶۹۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا رَأی أحَدُکُم الرؤیا الحَسَنَةَ فَلْیُفَسِّرْها ولْیُخبِرْ بها ، وإذا رَأی الرؤیا القَبیحَةَ فلا یُفَسِّرْها ولا یُخبِرْ بها . هر گاه یکی از شما خوابِ خوبی دید ، آن را تعبیر کند و برای دیگران بازگو کند و اگر خواب بدی دید آن را تعبیر نکند و به کسی هم نگوید . کنزالعمّال : ۴۱۳۹۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۲۶

حدیث۶۹۶

امام صادق علیه‌السلام : الرؤیا علی ثلاثةِ وُجوهٍ : بِشارَةٌ مِنَ اللّه للمُؤمنِ ، وتَحذیرٌ مِنَ‌الشیطانِ ، وأضغاثُ‌أحلام . رؤیا سه گونه است : نویدی از جانب خدا به مؤمن ، ترسی که شیطان می‌افکند و خوابهای آشفته . الکافی : ۸ / ۹۰ / ۶۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۲۶

حدیث۶۹۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا أرادَ اللّه بعَبدٍ خَیرا عاتَبَهُ فی مَنامِهِ . هر گاه خداوند خوبی بنده‌ای را بخواهد او را در خواب سرزنش می کند . کنزالعمّال : ۳۰۷۶۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۹۰

حدیث۶۹۸

امام عسکری علیه‌السلام : مَن أکثَرَ المَنامَ رأی الأحلام . هرکه زیاد بخوابد ، خواب‌های پریشان بیند. الدرّهٔ الباهرهٔ : ۴۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۷۴

حدیث۶۹۹

امام صادق علیه‌السلام : کَثرَةُ النَّومِ مَذهَبَةٌ للدِّینِ والدُّنیا . پُرخوابی ، باعث از دست رفتن دین و دنیاست . الکافی : ۵ / ۸۴ / ۱

حدیث۷۰۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إيّاكُم وكَثرَةَ النَّومِ ؛ فإنَّ كَثرَةَ النَّومِ يَدَعُ صاحِبَهُ فَقيرا يَومَ القِيامَةِ ؛ از پر خوابی بپرهیزید ؛ زیرا پرخوابی صاحب خود را در روزقیامت تهیدست می‌گذارد . الاختصاص : ۲۱۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۷۴

حدیث۷۰۱

امام باقر علیه‌السلام : إنّ اللّه يُحِبُّ إطعامَ الطَّعامِ وهِراقَةَ الدِّماءِ . خداوند اطعام کردن و قربانی کردن را دوست دارد . المحاسن : ۲ / ۱۴۳ / ۱۳۷۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۴۲

حدیث۷۰۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : كَفى بِالمَرءِ إثما أنيَستَقِلَّ ما يُقَرِّبُ إلى إخوانِهِ ، وكَفى بِالقَومِ إثما أن يَستَقِلّوا ما يُقَرِّبُهُ إلَيهِم أخوهُم ؛ مرد (میزبان) را همین گناه بس ، که غذایی را که پیش برادران خود می‌گذارد کم شمارد و میهمانان را همین گناه بس ، که آنچه را برادرشان در برابرشان می‌گذارد کم شمارند . المحاسن : ۲ / ۱۸۶ / ۱۵۳۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۴۰

حدیث۷۰۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مِنَ الجَفاءِ ... أنيُدعَى الرَّجُلُ إلى طَعامٍ فلا يُجيبَ أو يُجيبَ فلا يَأكُلَ ؛ از ادب به‌دور است... که مردی به میهمانی دعوت شود و نپذیرد یا بپذیرد و غذا نخورد . قرب الإسناد : ۱۶۰ /۵۸۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۴۰

حدیث۷۰۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : اُوصِي الشاهِدَ مِن اُمَّتي والغائبَ أن يُجيبَ دَعوَةَ المُسلِمِ ولَو على خَمسَةِ أميالٍ ؛ فإنّ ذلكَ مِن الدِّينِ ؛ به حاضران و غایبان امّت خود سفارش می‌کنم که دعوت مسلمان را ، گرچه از فاصله پنج میل ، بپذیرند ؛ زیرا این کار بخشی از دین است . المحاسن : ۲ / ۱۸۰ / ۱۵۱۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۴۰

حدیث۷۰۵

يُكرَهُ إجابَةُ مَن يَشهَدُ وَليمَتَهُ الأغنياءُ دُونَ الفُقَراءِ . پذیرفتن دعوت کسی که ثروتمندان بر سر سفره میهمانی او هستند و فقیران حضور ندارند کراهت دارد . الدعوات : ۱۴۱ / ۳۵۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۴۰

حدیث۷۰۶

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم لأبي ذَرٍّ وهُو يَعِظُهُ: لا تَأكُل طَعامَ الفاسِقِينَ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم – در اندرز بـه ابوذر– : از غذای مردمان فاسق تناول مکن . بحار الأنوار : ۷۷ / ۸۴ / ۳

حدیث۷۰۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أضِفْ بِطَعامِكَ مَن تُحِبُّ في اللّه ؛ کسی را که بـه خاطر خدا دوستش داری، به غذای خود میهمان کن . کنز العمّال : ۲۵۸۸۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۴۰

حدیث۷۰۸

امام علی علیه‌السلام : مَن آتاهُ اللّه مالاً فَلْيَصِلْ بِهِ القَرابَةَ ، ولْيُحسِنْ مِنهُ الضِّيافَةَ ؛ هركه خداوند به او ثروتى دهد، بايد با آن به خويشانش رسيدگى كند و مهماندارى نمايد . نهج البلاغة : الخطبة ۱۴۲ منتخب ميزان الحكمة : ۳۴۰

حدیث۷۰۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الرِّزقُ أسرَعُ إلى مَن يُطعِمُ الطَّعامَ مِن السِّكّينِ فى السَّنامِ ؛ كسى كه اطعام مى كند ، رزق و روزى براى او سريعتر از سرعت فرورفتن كارد در كوهان شتر ، مى‌رسد . المحاسن : ۲ / ۱۴۷ / ۱۳۸۸ منتخب ميزان الحكمة : ۳۴۰

حدیث۷۱۰

امام علی علیه‌السلام : لا تُسرِعَنَّ إلى أرْفَعِ مَوضِعٍ فى المَجلسِ ، فإنَّ المَوضِعَ الّذى تُرفَعُ إلَيهِ خَيرٌ مِن الموضعِ الّذى تُحَطُّ عنهُ ؛ به سوى بالاترين جاى مجلس مشتاب ؛ زيرا جايى كه بالا برده شوى بهتر است از جايى كه پايين آورده شوى . غرر الحكم : ۱۰۲۸۳ منتخب ميزان الحكمة : ۱۰۴

حدیث۷۱۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ الرحمَةَ لا تَنزِلُ على قَومٍ فيهِم قاطِعُ رَحِمٍ ؛ رحمت (خداوند) بر مردمى كه در ميان آنها قطع كننده رحم باشد ، فرود نمى‌آيد . كنز العمّال : ۶۹۷۸ منتخب ميزان الحكمة : ۲۳۲

حدیث۷۱۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا تَقطَعْ رَحِمَكَ وإن قَطَعَتكَ ؛ از خويشاوند خود مبُر، گرچه او از تو ببرد. الكافى : ۲ / ۳۴۷ / ۶

حدیث۷۱۳

امام صادق علیه‌السلام : صِلْ رَحِمَكَ ولو بِشَربَةٍ مِن ماءٍ ، وأفضَلُ ما تُوصَلُ بِهِ الرَّحِمُ كَفُّ‌الأذى عَنها ؛ حتّى اگر شده با نوشاندن جرعه‌اى آب به خويشاوند صله رحم به جاى آر و بهترين صله رحم آزار نرساندن به خويشاوند است . الكافى : ۲ / ۱۵۱ / ۹ منتخب ميزان الحكمة : ۲۳۲

حدیث۷۱۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : سِرْ سَنَةً صِلْ رَحِمَكَ ؛ براى به جا آوردن صله رحم (حتّى اگر شده) يک‌سال راه پيمايى كن . بحار الأنوار : ۷۴ / ۱۰۳ / ۶۱

حدیث۷۱۵

امير المؤمنين علىٌّ علیه‌السلام مِن وَصِيَّتِهِ لابنِهِ الحسينِ علیه‌السلام: كَثرَةُ الزِّيارةِ تُورِثُ المَلالَةَ . امام على علیه‌السلام – در وصيّت به

فرزند خود حسین علیه‌السلام– فرمودند: دیدار زیاد ، ملال‌آور است. بحار الأنوار : ۷۷ / ۲۳۷ / ۱

حدیث۷۱۶

امام علی علیه‌السلام : نِعْمَ البَیتُ الحَمّامُ ؛ تُذکَرُ فیهِ النّارُ ، ویَذهَبُ بالدَّرَنِ . چه نیکو سرایی است حمّام ؛ آتش (دوزخ) را به یاد می‌آورد و چرک را (از تن) می‌برد . الفقیه : ۱ / ۱۱۵ / ۲۳۷ منتخب میزان الحکمۀ : ۱۶۶

حدیث۷۱۷

امام صادق علیه‌السلام : مَن بَنی فَوقَ مَسکَنِهِ کُلِّفَ حَملَهُ یَومَ القِیامَةِ . هر که بنایی بیش از نیاز سکونتش بسازد ، در روز قیامت مکلّف به حمل آن شود . المحاسن : ۲ / ۴۴۶ / ۲۵۳۱ منتخب میزان الحکمۀ : ۲۷۶

حدیث۷۱۸

امام صادق علیه‌السلام : کُلُّ بِناءٍ لیسَ بِکَفافٍ فهُو وبالٌ علی صاحِبِهِ یَومَ القِیامَةِ . هر بنایی که بیش از نیاز باشد ، در روز قیامت وبال گردن صاحب اوست . الکافی : ۶ / ۵۳۱ / ۷ منتخب میزان الحکمۀ : ۲۷۶

حدیث۷۱۹

امام علی علیه‌السلام : مِنَ العَناءِ أنَّ المَرءَ یَجمَعُ مالاـ یَأکُلُ ویَبنِی ما لا یَسکُنُ ، ثُمّ یَخرُجُ إلی اللّه تعالی لا مالاً حَمَلَ ، ولا بِناءً نَقَلَ! یکی از رنجها این است که انسان چیزی را فراهم آورد که نمی‌خورد و بنایی بسازد که در آن سکونت نمی‌کند و سپس به جانب خداوند متعال می‌رود در حالی که نه مالی با خود می‌برد و نه ساختمانی منتقل می‌کند! نهج البلاغۀ : الخطبۀ ۱۱۴ منتخب میزان الحکمۀ : ۲۷۶

حدیث۷۲۰

إنّ اللّه تبارکَ وتعالی علَی الإناثِ أرأفُ مِنهُ علَی الذُّکورِ ، وما مِن رجُلٍ یُدخِلُ فَرحَةً علَی امرأةٍ بَینَهُ وبَینَها حُرمَةٌ ، إلاّ فَرَّحَهُ اللّه تعالی یَومَ القِیامَةِ ؛ خداوند تبارک و تعالی به زنان مهربانتر از مردان است . هیچ مردی نیست که زنی از محارم خود را خوشحال سازد ، مگر این که خداوند متعال در روز قیامت او را شادمان گرداند . الکافی : ۶ / ۶ / ۷ منتخب میزان الحکمۀ : ۶۱۲

حدیث۷۲۱

امام سجّاد علیه‌السلام : إنَّ أرضاکُم عِندَاللّه أسبَغُکُم عَلی عِیالِهِ ؛ خداوند از آن کس خشنودتر است ، که خانواده خود را بیشتر در رفاه و نعمت قرار دهد . بحار الأنوار : ۷۸ / ۱۳۶ / ۱۳ منتخب میزان الحکمۀ : ۲۵۶

حدیث۷۲۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : رِضا اللّه فی رِضا الوالِدِ ، وسَخَطُ اللّه فی سَخَطِ الوالِدِ؛ خشنودی خدا در خشنودی پدر است و ناخشنودی خدا در ناخشنودی پدر . الترغیب والترهیب : ۳ / ۳۲۲ / ۳۰

حدیث۷۲۳

رسولُ اللّه صـلی الله علیه و آله و سـلّم لَمّا سُـئِلَ عَن حقِّ الوالِدَینِ علی وَلَدِهِما: هُما جَنَّتُکَ ونارُکَ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم - در پـاسـخ بـه سـؤال از حـقّ پـدر و مادر بر فرزندانشان- فرمودند: آن دو بهشت و دوزخ تو هسـتند . الترغیب والترهیب : ۳ / ۳۱۶ / ۱۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۲

حدیث۷۲۴

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : کُلَّما ازدادَ العَبـدُ إیمانا ازدادَ حُبّا للنِّساءِ ؛ هر چه ایمان بنده بیشتر شود، زن دوستی او فزونتر می‌شود . النوادر للراوندیّ : ۱۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۱۰

حدیث۷۲۵

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : شَـرُّ الأشـیاءِ المَرأةُ السَّوءِ ؛ بدترین چیزها زن ناشایست است . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۴۰ / ۵۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۶

حدیث۷۲۶

امام علی علیه‌السـلام : إیّاکَ وکَثرَةَ الوَلَهِ بالنِّساءِ ، والإغراءِ بِلَـذّاتِ الدُّنیا ، فإنّ الوَلِهَ بالنِّساءِ مُمتَحَنٌ ، والغَرِیَّ باللَّذّاتِ مُمتَهَنٌ ؛ زنهار از شیفتگی به زنان و حرص به لـذّت‌های دنیا ؛ زیرا شـیفته زنان ، در رنج و محنت است و حریص لذّت‌ها ، خوار . غرر الحکم : ۲۷۲۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۱۰

حدیث۷۲۷

امام‌صادق علیه‌السلام : مِن أخلاقِ الأنبیاءِصلّی اللّه‌علَیهِم حُبُّ النِّساءِ ؛ از اخلاق پیامبران علیهم‌السلام ، زن دوستی است . الکافی : ۵ / ۳۲۰ / ۱

حدیث۷۲۸

امام علی علیه‌السـلام : ولا تُمَلِّكِ المرأةَ مِن أمرِها ما جاوَزَ نَفسَـها ؛ فإنَّ المرأةَ رَیحانَةٌ ولَیسَت بقَهرَمانَةٍ ، ولا تَعْدُ بکَرامَتِها نَفسَـها ، ولا تُطمِعْهـا فی أن تَشـفَعَ لِغَیرِهـا . بـه زن ، کـاری را کـه از حـدّ و تـوان او فراتر اسـت ، مسپار ؛ زیرا زن گُـل اسـت نـه کـارگزار و در گرامیـداشت او پـا از حـدّ فراتر مگـذار و کاری مکن که (نزد تو) به شـفاعت کردن از کسـی طمع کنـد . نهـج البلاغـهٔ : الکتاب ۳۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۱۰

حدیث۷۲۹

امـام صـادق علیه‌السـلام : ثَلاثَـةٌ تُکَـدِّرُ العَیشَ : السُّلطـانُ الجـائرُ ، والجـارُ السَّوءُ ، والمَرأةُ البَـذِیَّةُ ؛ سه چیز زنـدگی را تیره می‌کنـد : فرمانروای ستمگر ، همسایه بد و زن بدزبان و وقیح . تحف العقول : ۳۲۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۲۲

حدیث۷۳۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن صَبَرَ عَلی سُوءِ خُلُقِ امرَأتِهِ واحتَسَبَهُ ، أعطاهُ اللّه تعالی بکُلِّ یَومٍ ولَیلةٍ یَصبِرُ علَیها مِنَ الثَّوابِ ما أعطی أیُّوبَ علیه‌السلام عَلی بَلائهِ ، وکانَ علَیها مِنَ الوِزْرِ فی کُلِّ یَومٍ ولَیلةٍ مِثلُ رَمْلٍ عالِجٍ ؛ هر مردی که به خاطر خدا و به امید پاداش او در برابر بداخلاقی همسرش صبر کند و آن را به حساب خدا گذارد ، خداوند متعال برای هر روز و شبی که شکیبایی می‌ورزد همان ثوابی را به او دهد که به ایّوب علیه‌السلام در قبال بلایی که دید ، عطا کرد و گناه زن نیز در هر روز و شب به اندازه ریگهای ریگستان باشد . ثواب الأعمال : ۳۳۹ / ۱ منتخب میزان الحکمة : ۲۵۴

حدیث۷۳۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن کانَ لَهُ امرَأةٌ تُؤذِیهِ لَم یَقبَلِ اللّه صلاتَها ولا حَسَنَةً مِن عَمَلِها حتّی تُعِینَهُ وتُرضِیَهُ وإن صامَتِ الدَّهرَ ... وعلی الرَّجُلِ مِثلُ ذلکَ الوِزْرِ والعَذابِ إذا کانَ لَها مُؤذِیا ظالِما ؛ هر که زنش وی را بیازارد ، خداوند ، نماز آن زن را قبول نکند و کار نیکش را نپذیرد تا زمانی که به شوهرش کمک کند و او را خشنود سازد ، هر چند آن زن همه عمرش روزه بگیرد ، مرد نیز اگر زن خودرا بیازارد و به او ستم کند همین گناه و عذاب را دارد . وسائل الشیعه : ۱۴ / ۱۱۶ / ۱

حدیث۷۳۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا سَقَی الرجلُ امرَأتَهُ اُجِرَ ؛ هرگاه مرد به زن خود آب بنوشاند ، پاداش برد . کنز العمّال : ۴۴۴۳۵

حدیث۷۳۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ الرَّجُلَ لَیُؤجَرُ فی رَفعِ اللُّقمَةِ إلی فِی امرَأتِهِ ؛ کسی که به طرف دهان همسرش لقمه‌ای بالا برد پاداش برد . المحجّه البیضاء : ۳ / ۷۰ منتخب میزان الحکمة : ۲۵۴

حدیث۷۳۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن تَزَوَّجَ امرَأةً لا یَتَزَوَّجُها إلاّ لِجَمالِها لَم یَرَ فیها ما یُحِبُّ ، ومَن تَزَوَّجَها لِمالِها لا یَتَزَوَّجُها إلاّ وَکَلَهُ اللّه إلَیهِ ، فعلَیکُم بذاتِ الدِّینِ؛ هر که با زنی به خاطر زیبایی‌اش ازدواج کند ، دلخواه خود را در او نبیند و هر که با زنی به خاطر مال و ثروتش ازدواج کند خداوند او را به همان مال و ثروت واگذارد ، پس بر شما باد به (ازدواج با) زنان متدیّن . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۳۵ / ۱۹

حدیث۷۳۵

مَن أحَبَّ أن یَلقَی اللّه طاهِرا مُطَهَّرا فَلْیَلْقَهُ بزَوجَةٍ ؛ هر که دوست دارد که پاک و پاکیزه خدا را دیدار کند، با داشتن همسر به دیدارش رود . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۲۰ / ۱۸

حدیث۷۳۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : زَوِّجُوا أیاماکُم ، فَإنَّ اللّه یُحسِنُ لَهُم فی أخلاقِهِم ، ویُوَسِّعُ لَهُم فی أرزاقِهِم ، ویَزِیدُهُم فی

مُرُوّاتِهِم ؛ بی‌همسران خود را همسر دهید ؛ زیرا با این کار خداوند اخلاق آنان را نیکو می گرداند و روزیهایشان را زیاد می کند و بر جوانمردیهای آنان می‌افزاید . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۲۲ / ۳۸

حدیث۷۳۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : اِتَّخِذُوا الأهلَ ؛ فإنّه أرْزَقُ‌لَكُم ؛ اهل و عیال اختیار کنید؛ زیرا که این کار روزی شما را بیشتر می کند . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۱۷ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۲

حدیث۷۳۸

امام کاظم علیه‌السلام : ثلاثةٌ يَستَظِلُّونَ بِظِلِّ عَرشِ اللّهِ يَومَ لا ظِلَّ إلاّ ظِلُّهُ : رَجُلٌ زَوَّجَ أخاهُ المسلمَ ، أو أخدَمَهُ ، أو كَتَمَ لَهُ سِرّا ؛ سه نفرند که در روزی که سایه‌ای جز سایه عرش خدا نیست در سایه عرش اوینـد : مردی که برادر مسلمان خود را زن دهـد ، یا به او خدمت کند ، یا رازش را بپوشاند . الخصال : ۱۴۱ / ۱۶۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۲

حدیث۷۳۹

امام صادق علیه‌السلام : مَن زَوَّجَ أعزَبا كانَ مِمَّن يَنظُرُ اللّهعز و جل إلَيهِ يَومَ القِيامَةِ ؛ هر که بی‌همسری را زن دهد ، از جمله کسانی است که خداوند در روز قیامت به او نظر می‌افکند . الکافی : ۵ / ۳۳۱ / ۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۲

حدیث۷۴۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إيّاكُم وتَزَوُّجَ الحَمْقاءِ ، فإنَّ صُحبَتَها ضَياعٌ ووُلْدَها ضِباعٌ ؛ از ازدواج با زن احمق بپرهیزید ؛ زیرا همنشینی با او تباهی است و فرزندانش کفتار صفت هستند . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۳۷ / ۳۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۴

حدیث۷۴۱

الإمامُ الحسنُ علیه‌السلام لرجل جاءَ إلَيهِ يَستَشيرُهُ فی تَزويجِ ابنَتِهِ: زَوِّجها مِن رَجُلٍ تَقِيٍّ ، فإنَّهُ إن أحَبَّها أكرَمَها وإن أبغَضَها لَم يَظلِمْها ؛ امام حسن علیه‌السلام - خطاب به مردی که با ایشان در باره ازدواج دختر خود مشورت کرد- فرمودند: او را به مردی باتقوا شوهر ده ؛ زیرا اگر دختر تو را دوست داشته باشد گرامیش می‌دارد و اگر دوستش نداشته باشد به وی ستم نمی کند . مکارم الأخلاق : ۱ / ۴۴۶ / ۱۵۳۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۴

حدیث۷۴۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا جاءَكُم مَن تَرضَونَ دِينَهُ وأمانَتَهُ يَخطُبُ (إلَيكُم) فَزَوِّجُوهُ ، إن لا تَفعَلُوهُ تَكُن فِتنَةٌ فی الأرضِ وفَسادٌ كبيرٌ ؛ هر گاه کسی به خواستگاری نزد شما آمد و دینداری و امانتداری او را پسندیدید ، به او زن دهید ؛ که اگر چنین نکنید ، در روی زمین تبهکاری و فساد بسیار پدید خواهد آمد . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۳۷۲ / ۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۲

حدیث۷۴۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : صَوتانِ يُبغِضُهما اللّه: إعْوالٌ عند مُصيبَةٍ ، ومِزْمارٌ عند نِعمَةٍ ؛ دو آواز است که خداوند دشمن

دارد : شیون و فغان در هنگام مصیبت و ساز و آواز در هنگام شادی . تحف العقول : ۴۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۰۰

حدیث۷۴۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أظهِرُوا النِّکاحَ وأخفُوا الخِطبَةَ ؛ (مراسم) ازدواج را آشکار برگزار کنید و خواستگاری را پنهان . کنز العمّال : ۴۴۵۳۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۶

حدیث۷۴۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا دُعِیَ أحَدُکُم إلی وَلِیمَةِ عُرسٍ فَلْیُجِبْ ؛ هر گاه یکی از شما به ولیمه عروسی دعوت شد ، بپذیرد . کنز العمال : ۴۴۶۱۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۶

حدیث۷۴۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا دُعِیتُم إلی العُرُساتِ فَأبطِئُوا فإنّها تُذَکِّرُ الدنیا ، وإذا دُعِیتُم إلی الجَنائزِ فَأسرِعُوا فإنّها تُذَکِّرُ الآخِرَةَ ؛ هر گاه به مراسم عروسی دعوت شدید ، در رفتن کُندی کنید ؛ زیرا این مراسم انسان را به یاد دنیا می‌اندازد ، امّا هر گاه به مراسم تشییع جنازه فرا خوانده شدید، شتاب ورزید ؛ زیرا این مراسم، یادآور آخرت است . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۷۹ / ۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۶

حدیث۷۴۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ثَلاثَةٌ مِنَ الجَفاءِ : أن یَصحَبَ الرَّجُلُ الرَّجُلَ فلا یَسألَهُ عَن اسمِهِ وکُنیَتِهِ ، وأن یُدعَی الرَّجُلُ إلی طَعامٍ فَلا یُجیبَ أو یُجیبَ فَلا یَأکُلَ ، ومُواقَعَةُ الرَّجُلِ أهلَهُ قَبلَ المُداعَبَةِ ؛ سه چیز از نامهربانی است : این که کسی با کسی همراه شود و از نام و کنیه وی نپرسد ؛ این که مردی به غذایی دعوت شود و نپذیرد یا بپذیرد و نخورد ؛ و این که مرد پیش از بازی ، با همسر خویش نزدیکی کند . کنز العمّال ، جلد ۹ ، صفحه ۳۷ ، حدیث ۲۴۸۱۴ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۲۰

حدیث۷۴۸

امام علی علیه‌السلام : إذا أرادَ أحَدُکُم مُجامَعَةَ زَوجَتِهِ فَلیَقُل : «اللّهُمَّ إنِّی استَحلَلتُ فَرجَها بِأَمرِکَ ، وقَبِلتُها بِأَمانَتِکَ ؛ فَإِن قَضَیت لی مِنها وَلَداً فَاجعَلهُ ذَکَراً سَوِیّاً ، ولا تَجعَل لِلشَّیطانِ فیهِ نَصیباً ولا شَریکاً» ؛ اگر کسی از شما بخواهد با همسر خویش به هم آید ، بگوید : «خداوندا! من به فرمان تو شرمگاه او را بر خویش حلال دانستم و به عنوان امانت تو ، او را پذیرفتم . اکنون ، اگر از او برایم فرزندی تقدیر کردی ، وی را پسری سالم و کامل قرار ده و در او برای شیطان ، بهره و سهمی مگذار» . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۲۸۷ ، حدیث ۱۹

حدیث۷۴۹

امام علی علیه‌السلام : نَهی رَسولُ اللّهِ صلی الله علیه و آله و سلّم أن یُجامِعَ الرَّجُلُ امرَأَتَهُ ، وَالصَّبِیُّ فِی المَهدِ یَنظُرُ إلَیهِما ؛ پیامبر خدا از این نهی فرمودند که در حالی مرد با همسرش آمیزش کند که کودکی در گهواره ، آنان را می‌نگرد . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۲۹۵ ، حدیث ۵۱

حدیث۷۵۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : خَيرُ الصَّداقِ أيسَرُهُ ؛ بهترین مهریه، سبکترین آن است . کنزالعمّال : ۴۴۷۰۷ منتخب میزان الحکمة : ۲۵۴

حدیث۷۵۱

امام باقر علیه‌السلام : إنّ اللّه عز و جل يُبغِضُ كُلَّ مِطلاقٍ ذَوّاقٍ ؛ خداوند عز و جل از مردانی که زن زیاد طلاق می‌دهند و هر زمانی زنی را تجربه می کنند، نفرت دارد . الکافی : ۶ / ۵۵ / ۴ منتخب میزان الحکمة : ۳۴۲

حدیث۷۵۲

امام صادق علیه‌السلام : مَن يَموتُ بالـذُّنوبِ أكثَرُ مِمَّن يَموتُ بِالآجالِ ؛ کسانی که بر اثر گناهان می‌میرند، بیشترند از کسانی که بر اثر رسیدن اجل می‌میرند . أمالی الطوسی : ۷۰۱ / ۱۴۹۸ منتخب میزان الحکمة : ۲۲۲

حدیث۷۵۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ أكْيَسَكُم أكْثَرُكُم ذِكْرا للمَوتِ ، وإنَّ أحْزَمَكُم أحْسَنُكُمُ اسْتِعْدادا لَهُ ؛ زیرک‌ترین شما کسی است که بیشتر از دیگران به یاد مرگ باشد ودور اندیش‌ترین شما آماده‌ترینتان برای آن است . أعلام الدین : ۳۳۳ منتخب میزان الحکمة : ۱۴۶

حدیث۷۵۴

امام علی علیه‌السلام : أمَرَنا رسولُ اللّه صلى الله عليه و آله و سلّم أن نَدفِنَ مَوتانا وَسطَ قَومٍ صالِحينَ ؛ فإنّ المَوتى يَتأذّونَ بجارِ السَّوءِ كما يَتأذّى بِهِ الأحياءُ ؛ رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلّم به ما دستور داد مردگانمان را در میان مردمانی صالح به خاک بسپاریم ؛ زیرا مردگان نیز همچون زندگان از همسایه بد رنج می‌برند . کنزالعمّال : ۴۲۹۱۶ منتخب میزان الحکمة : ۵۲۲

حدیث۷۵۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لاتَدفِنوا مَوتاكُم باللّيلِ إلّاأن تَضطَرّوا ؛ مردگان خود را شب دفن نکنید ، مگر این که ناچار باشید . کنزالعمّال : ۴۲۳۸۵ منتخب میزان الحکمة : ۵۲۲

حدیث۷۵۶

امام صادق علیه‌السلام : يَنبَغي لأولياءِ المَيّتِ أن يُؤْذِنوا إخوانَ المَيّتِ بمَوتهِ ، فيَشهَدونَ جَنازَتَهُ ويُصَلّونَ علَيهِ ، فيُكسِبُ لَهُمُ الأجرَ ويُكسِبُ لِمَيّتِهِ الاستِغفارَ ؛ شایسته است که صاحبان عزا برادران دینی میّت را از مرگ او با خبر سازند ، تا در تشییع جنازه حاضر شوند و بر او نماز خوانند و بدین ترتیب ، هم برای آنان اجری حاصل شود و هم برای میّت استغفار به عمل آید . علل الشرائع : ۳۰۱ /۱ منتخب میزان الحکمة : ۵۲۲

حدیث۷۵۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عـلَیکُم بـالسَّکِینَهِ ، عـلَیکُم بـالقَصدِ فی المَشیِ بجَنائزِکُم؛ بر شما باد حفظ آرامش و وقار : بر شما باد آرام راه رفتن در تشییع جنازه‌های (مردگان)تان . أمالی الطوسیّ : ۳۸۳ / ۸۲۷

حدیث۷۵۸

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم لرجُلٍ سَألَهُ عن عِلّةِ کَراهَةِ المَوتِ: ألکَ مالٌ ؟ قالَ : نَعَم . قالَ : فقَدَّمتَهُ ؟ قالَ : لا ، قالَ : فمِن ثَمّ لاـ تُحِبُّ المَوتَ ؛ پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم – به مردی که پرسـید: علّت ناخوش داشـتن مرگ چیست ؟– فرمودنـد: آیا ثروتی داری؟ عرض کرد : آری . فرمودند: آیا آن را (برای آخرتت) پیش فرستاده‌ای؟ عرض کرد : خیر. فرمودند: از این جاست که مرگ را دوست نداری . الخصال : ۱۳ / ۴۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۲۰

حدیث۷۵۹

امام علی علیه‌السـلام : إنّ للموتِ لَغَمَراتٍ هِیَ أفظَعُ مِن أن تُستَغرَقَ بصِفَةٍ ، أو تَعتَـدِلَ علی عُقولِ أهلِ الـدّنیا ؛ مرگ را سـختی‌هایی است دشوارتر از آن که در وصف گنجد یا با خردهای مردم جهان سـنجیده شود . نهج البلاغهٔ : الخطبهٔ ۲۲۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۲۰

حدیث۷۶۰

پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : اِحضَـروا مَوتـاکُم ولَقِّنوهُم «لاـ إلهَ إلاّ اللّه» وبَشِّروهُم بالجَنّةِ ، فإنّ الحَلیمَ مِن الرِّجالِ والنِّساءِ یَتَحَیَّرُ عنـدَ ذلکَ المَصـرَعِ ، وإنّ الشّـیطانَ أقرَبُ ما یکونُ مِن ابنِ آدمَ عنـدَ ذلکَ المَصـرَعِ . والّذی نَفسـی بیَدِهِ ! لَمُعایَنَهُ مَلَکِ المَوتِ أشَدُّ مِن ألفِ ضَـربَةٍ بالسَّیفِ . والّذی نَفسی بیَدِهِ ! لا تَخرُجُ نَفسُ عَبدٍ مِن الدّنیا حتّی یَتَألَّمَ کُلُّ عِرقٍ مِنهُ علی حِیالِهِ ؛ در بالین مردگان خود حاضـر شوید و به آنان «لا اله الا اللّه» تلقین کنید و نوید بهشـتشان دهید ؛ زیرا حتّی مردان و زنان بردبار هم در این صحنه گیج و سرگشته می‌شوند و شیطان بیش از هر زمان دیگری در هنگام مرگ به آدمی نزدیک می گردد . سوگند به آن که جانم در دست اوست ، مشاهـده فرشـته مرگ (عزرائیل) سـخت‌تر از هزار ضـربه شمشـیر است . سوگند به آن که جانم در دست اوست ، جان هیچ بنده‌ای از دنیا (بیرون) نرود مگر این که یکایک رگ‌های او درد کشند . کنزالعمّال : ۴۲۱۵۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۲۰

حدیث۷۶۱

الإمامُ الکاظمُ علیه‌السـلام لِرجُلٍ یَتَمنّی المَوتَ : هل بینَکَ وبینَ اللّه قَرابَةٌ یُحابیکَ لَها ؟ قالَ : لا . قالَ : فهَل لکَ حَسَـناتٌ قَدَّمتَها تَزیدُ علی سَـیِّئاتِکَ ؟ قالَ : لا . قالَ : فأنتَ إذا تَتَمنّی هَلاکَ الأبَـدِ ! امام کاظم علیه‌السـلام – به مردی که آرزوی مرگ می کرد– فرمودند: آیـا میـان تو و خداونـد خویشاونـدیی است که به خـاطر آن تو را کمـک رسانـد ؟ عرض کرد : خیر . فرمود : آیـا خوبی‌هایی که بر بـدی‌هایت فزونی داشـته باشـد پیش فرسـتاده‌ای ؟ عرض کرد : خیر . فرمود : پس ، بـا این حال تو هلاکت ابـدی را آرزو می کنی !. کشف الغمّه : ۳ / ۴۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۲۰

حدیث۷۶۲

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سلّم : لایَتَمنّی أحَدُکُمُ المَوتَ إلاّ أن یَثِقَ بِعَمِلِهِ ؛ هیچ یک از شـما آرزوی مرگ نـکند ، مـگر این که به عمل خود اطمینان داشته باشد . کنزالعمّال : ۴۲۱۵۳ منتخب میزان الحکمهٔ :

حدیث۷۶۳

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : لا یَدعُوَنَّ أحَدُکُم بالمَوتِ لِضُرٍّ نَزَلَ بِهِ ، ولکنْ لِیَقُل : اللّهُمّ أحیِنی ما کانَتِ الحَیاةُ خَیرا لی ، وتَوَفَّنی إذا کانَتِ الوَفاةُ خَیرا لی ؛ هرگز کسـی از شما به خاطر گزندی که به او می‌رسد ، خود را به مرگ نفرین نکند . بلکه بگوید : بار خـدایا ، تا زمانی که زندگی برایم بهتر است ، مرا زنده بدار و هر گاه مرگ برایم بهتر بود ، مرا بمیران . سـنن أبی داود : ۳۱۰۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۲۰

حدیث۷۶۴

الامام علی علیه السـلام لمّا سُئِلَ عنِ الاستِعدادِ للمَوتِ: أداءُ الفَرائضِ ، واجتِنابُ المَحارِمِ ، والاشتِمالُ علَی المَکارِمِ ، ثُمّ لایُبالی أوَقَعَ علَی المَوتِ أم وَقَعَ المَوتُ علَیهِ . واللّه ، مـا یُبالی ابنُ أبیطالبٍ أوَقَعَ علَی المَوتِ أم وَقَعَ المَوتُ علَیهِ . امام علی علیه‌السـلام – در پاسـخ به سؤالی دربـاره آمـادگی برای مرگ– فرمودنـد: به جـا آوردن واجبـات و دوری کردن از حرام‌هـا و فرا گرفتن خوی‌های نیک . با رعایت این امور ، دیگر آدمی را چه باک که او به سـراغ مرگ رود یا مرگ به سراغش آید . سوگند به خدا ، که پسر ابی طالب را باکی نیست که خود به سراغ مرگ رود ، یا مرگ به سراغ او آید . أمالی الصدوق : ۹۷ / ۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۲۰

حدیث۷۶۵

مـا أنزَلَ المَوتَ حَقَّ مَنزِلَتِهِ مَن عَـدَّ غَـدا مِن أجَلِهِ ؛ کسـی که فردا را از عمر خود به شـمار آورد، مرگ را در جایگاه شایسـته‌اش قرار نداده‌است . الکافی : ۳ / ۲۵۹ / ۳۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۲۰

حدیث۷۶۶

امیر المؤمنین علیٌّ علیه‌السـلام لابنِهِ الحسنِ علیه‌السـلام:یا بُنیَّ ، أکثِرْ مِن ذِکرِ المَوتِ ، وذِکرِ ما تَهجُمُ علَیهِ وتُفضـی بعـدَ المَوتِ إلَیهِ ، حتّی یأتِیَکَ وقـد أخَـذتَ مِنهُ حِـذرَکَ وشَـدَدتَ لَه أزرَکَ ، ولا یَأتِیَکَ بَغتَةً فَیبهَرَکَ ؛ امام علی علیه‌السـلام – به فرزند بزرگوارشان امـام حسن علیه‌السـلام– فرمودنـد: فرزنـدم ، بسـیار به یـاد مرگ باش و به یاد آنچه در آن افتی و پس از مرگ به سوی آن کشانـده شوی ، تا آن گاه که بر تو درآید ، با تمام توان در برابرش آماده و کمر خود را برای آن بسته باشی ، نه آن که ناگهان بر تو در آید و نَفَست را ببُرد . فی بحـار الأنـوار(۷۷ / ۲۰۵) : «واجعله أمامک حیث (تراه حتّی) یأتیک وقـد أخـذت منه حـذرک» .نهـج البلاغهٔ : الکتاب ۳۱

حدیث۷۶۷

امام صادق علیه‌السـلام : أکثِروا ذِکرَ المَوتِ ؛ فإنّهُ ما أکثَرَ ذِکرَ المَوتِ إنسانٌ إلاّ زَهِـدَ فی الدُّنیا ؛ مرگ را فراوان یاد کنید ؛ زیرا هیچ انسانی مرگ را بسیار یاد نکرد ، مگر این که به دنیا بی‌رغبت شد . بحار الأنوار : ۸۲ / ۱۶۸ / ۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۱۸

حدیث۷۶۸

امام صادق علیه‌السلام : ذِکرُ المَوتِ یُمیتُ الشَّهَواتِ فی النَّفسِ ، ویَقلَعُ مَنابِتَ الغَفلَةِ ، ویُقَوّی القلبَ بمَواعِدِ اللّه ، ویُرِقُّ الطَّبعَ ، ویَکسِرُ أعلامَ الهَوی ویُطفِئُ نارَ الحِرصِ ، ویُحَقِّرُ الدُّنیا ؛ یاد مرگ ، خواهش‌های نفس را می‌میراند و رویشگاه‌های غفلت را ریشه‌کن می‌کند و دل را با وعده‌های خدا نیرو می‌بخشد و طبع را نازک می‌سازد و پرچم‌های هوس را درهم می‌شکند و آتش حرص را خاموش می‌سازد و دنیا را در نظر کوچک می‌کند . بحار الأنوار : ۶ / ۱۳۳ / ۳۲ منتخب میزان الحکمة : ۵۱۸

حدیث۷۶۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَنِ ارتَقَبَ المَوتَ سارَعَفی الخَیراتِ ؛ کسی که چشم به راه مرگ باشد ، در کارهای نیک بکوشد . بحار الأنوار : ۷۷ / ۱۷۱ / ۷ منتخب میزان الحکمة : ۵۲۰

حدیث۷۷۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أکثِروا مِن ذِکرِ هادِمِ اللَّذّاتِ ، فقیلَ: یا رسولَ اللّه، فما هادِمُ اللَّذّاتِ؟ قالَ: المَوتُ، فإنّ أکیَسَ المؤمنینَ أکثَرُهُم ذِکرا للمَوتِ، وأشَدُّهُم لَهُ استِعدادا ؛ ویران کننده خوشی‌ها را فراوان یاد کنید. عرض شد : ای رسول خدا ، ویران کننده خوشی‌ها چیست ؟ فرمودند: مرگ؛ زیرکترین مؤمنان کسی است که مرگ را بیشتر یاد کند و برای آن آماده‌تر باشد . بحار الأنوار : ۸۲ / ۱۶۷ / ۳ منتخب میزان الحکمة : ۵۱۸

حدیث۷۷۱

الإمامُ زینُ العابدینَ علیه‌السلام لمّا سُئلَ عنِ المَوتِ: لِلمؤمنِ کنَزعِ ثِیابٍ وَسِخَةٍ قَمِلَةٍ ، وفَکِّ قُیودٍ وأغلالٍ ثَقیلَةٍ ، والاستِبدالِ بأفخَرِ الثِّیابِ وأطیَبِها رَوائحَ ، وأوطَإِ المَراکِبِ ، وآنَسِ المَنازِلِ ؛ وللکافِرِ کخَلعِ ثِیابٍ فاخِرَةٍ ، والنَّقلِ عن مَنازِلَ أنیسَةٍ ، والاستِبدالِ بأوسَخِ الثِّیابِ وأخشَنِها ، وأوحَشِ المَنازِلِ ، وأعظَمِ العَذابِ ؛ امام سجّاد علیه‌السلام – در پاسخ به پرسش که : مرگ چیست؟– فرمودند : (مرگ) برای مؤمن چون کندن جامه‌هایی چرکین شپشی‌از تن‌است و از هم گسستن کُند و زنجیرهای گرانبار و جایگزین کردن فاخرترین و خوشبوترین جامه‌ها و راهوارترین مرکب‌ها و امن‌ترین منزل‌ها . و برای کافر به منزله کندن جامه‌هایی فاخر از تن و منتقل شدن از منزل‌هایی امن و جایگزین کردن آنها به کثیف‌ترین و خشن‌ترین جامه‌ها و وحشتناکترین منزل‌ها و بزرگترین عذاب است . معانی الأخبار : ۲۸۹ / ۴ منتخب میزان الحکمة : ۵۱۸

حدیث۷۷۲

امام صادق علیه‌السلام : إنّ المَیِّتَ إذا ماتَ بَعَثَ اللّهمَلَکا إلی أوجَعِ أهلِهِ ، فَمَسَحَ علی قَلبِهِ فَأنساهُ لَوعَةَ الحُزنِ ، ولولا ذلکَ لَم تَعمُرِ الدنیا ؛ هرگاه کسی بمیرد، خداوند فرشته‌ای را به سوی ناراحت‌ترین عضو خانواده او می‌فرستد. پس بر قلب او دستی می‌کشد و سوز و گداز غم را از یاد او می‌برد و اگر چنین نبود، دنیا آباد نمی‌شد . الکافی : ۳ / ۲۲۷ / ۱ منتخب میزان الحکمة : ۳۳۴

حدیث۷۷۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن عَظُمَت عِندَهُ مُصیبَةٌ فَلیَذکُرْ مُصیبَتَهُ بی ؛ فإنّها سَتَهُونُ علَیهِ ؛ هر که برایش مصیبتی بزرگ پیش آید، مصیبتی را که از رحلت من به او می‌رسد یاد کند؛ در این صورت مصیبتش بروی آسان خواهد شد . بحار الأنوار : ۸۲ / ۸۴ / ۲۶ منتخب میزان الحکمة : ۳۳۴

حدیث۷۷۴

امام علی علیه‌السلام : أکثِرُوا ذِکرَ المَوتِ ، ویوم خُروجِکُم مِن القُبورِ ، وقِیامِکُم بَینَ یَدَیِ اللّه عز و جل ، تَهُونُ علَیکُمُ المَصائبُ ؛ از مردن و روز بیرون آمدنتان از گورها و ایستادنتان در پیشگاه خداوند عز و جل بسیار یاد کنید، تا مصیبتها بر شما آسان شود . الخصال : ۶۱۶ / ۱۰ منتخب میزان الحکمة : ۳۳۴

حدیث۷۷۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن زَهِدَ فی الدنیاهانَت علَیهِ المُصیباتُ ؛ کسی که از دنیا دل برکَند ، مصیبتها بر او آسان گردد . کنز الفوائد للکراجکیّ : ۲ / ۱۶۳ منتخب میزان الحکمة : ۳۳۴

حدیث۷۷۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مِن کُنُوزِ البِرِّ: کِتمانُ المَصائب والأمراضِ والصَّدَقةِ؛ پوشیده داشتن مصیبت‌ها و بیماریها و دادن صدقه، از گنجهای نیکی است . بحار الأنوار : ۸۲ / ۱۰۳ / ۵۰ منتخب میزان الحکمة: ۳۳۴

حدیث۷۷۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : النِّیاحَةُ عملُ الجاهِلیَّةِ ؛ شیون کردن، کار جاهلیّت است . بحار الأنوار : ۸۲ / ۱۰۳ / ۵۰ منتخب میزان الحکمة : ۳۳۴

حدیث۷۷۸

امام صادق علیه‌السلام : مَن اُلهِمَ الاسترجاعَ‌عندَ المُصیبةِ وَجَبَت لَهُ الجَنَّةُ؛ به هرکس در هنگام مصیبت، استرجاع الهام شود ، بهشت بر او واجب گردد . ثواب الأعمال : ۲۳۵ / ۲ منتخب میزان الحکمة : ۳۳۴

حدیث۷۷۹

الإمامُ الصّادقُ علیه‌السلام لِرَجُلٍ قدِ اشتَدَّ جَزَعُهُ علی وَلَدِهِ: یا هذا جَزِعتَ للمُصیبةِ الصُّغری ، وغَفَلتَ عنِ المُصیبةِ الکُبری ! ولو کنتَ لِما صارَ إلیه وَلَدُکَ مُستَعِدّا لَما اشتَدَّ علَیه جَزَعُکَ ، فَمُصابُکَ بتَرکِکَ الاستِعدادَ لَهُ أعظَمُ مِن مُصابِکَ بوَلَدِکَ . امام صادق علیه‌السلام – به مردی که در مرگ فرزندش سخت بیتابی می‌کرد– فرمودند: ای مرد ! تو در مصیبت کوچک بیتابی می‌کنی و از مصیبت بزرگ غافلی ! اگر برای آن جایی که فرزندت رفت ، آماده بودی هرگز برای او بیتابی نمی‌کردی . مصیبت آماده نشدن تو برای‌آن روز بزرگتر از مصیبت‌فرزند توست . عیون أخبار الرِّضا علیه‌السلام : ۲ / ۵ / ۱۰ منتخب میزان الحکمة : ۳۳۴

حدیث۷۸۰

أعظَمُ المَصائبِ الجَهلُ ؛ بزرگترین مصیبت، نادانی است . غرر الحکم : ۲۸۴۴ منتخب میزان الحکمة : ۳۳۴

حدیث۷۸۱

امـام علی علیه‌السـلام : أعظَمُ المَصـائبِ والشَّقـاءِالوَلَهُ بالـدنیا ؛ بزرگترین مصیبت و بـدبختی ، دلـدادگـی بـه دنیاست . غرر الحکم : ۳۰۸۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۳۴

حدیث۷۸۲

امام حسن علیه‌السلام : المَصائبُ مَفاتیحُ الأجرِ ؛ مصیبتها، کلیدهای اجرند . أعلام الدین : ۲۹۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۳۴

حدیث۷۸۳

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ العَبـدَ لَیُصـیبُهُ مِنَ المَصائِبِ ، حَتّی یَمشِیَ عَلَی الأَرضِ وما عَلَیهِ خَطیئَهٌ ؛ گاه به بنده خدا برخی از مصـائب می‌رسـد تـا در حالی بر زمین گام بردارد که هیـچ گناهی بر وی نیست . مکارم الأخلاق ، جلـد ۲ ، صفحه ۱۷۳ ، حدیث ۲۴۳۳ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۴۲

حدیث۷۸۴

الإمامُ الصّادقُ علیه‌السـلام لَمّا سَأَلَهُ داودُ الرَّقِّیُّ:یقومُ الرجُلُ علی قَبرِ أبیهِ وقَریبهِ وغَیرِ قَریبهِ، هَل یَنفَعُهُ ذلکَ؟: نَعَم إنّ ذلک یَدخُلُ علَیهِ کما یَدخُلُ عَلی أحَدِکُم الهَدیَّهُ،یَفرَحُ بِها ؛ امام صادق علیه‌السـلام – در پاسخ به داود رَقّی که عرض کرد : انسان سـر قبر پدر خود و خویشاونـد و غریبه می‌رود. آیا این کار برای او سودی دارد؟– فرمودند: آری، همان طور که اگر به یکی از شـما هدیّه‌ای داده شود خوشحال می گردد، مرده نیز از کار شما خوشحال می‌شود . بحار الأنوار : ۱۰۲ / ۲۹۶ / ۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۸

حدیث۷۸۵

امـام علی علیه‌السـلام : زُورُوا مَوتاکُم ؛ فإنّهُم یَفرَحُونَ بِزیارَتِکُم ، ولْیَطلُبِ الرَّجُلُ حاجَتَهُ عِنـدَ قَبرِ أبیهِ واُمِّهِ بعـدَما یَـدعُو لَهُما ؛ اموات خود را زیارت کنید ؛ زیرا آنان از دیدار شـما خوشـحال می‌شوند ؛ انسان باید بعد از آن که بر سـر قبر پدر و مادر خود برایشان دعا کرد حاجت خود را (از خدا) بخواهد . الخصال : ۶۱۸ / ۱۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۸

حدیث۷۸۶

امام صادق علیه‌السـلام: مَن أوصـی بالثُّلُثِ فَقَد أضَـرَّ بالوَرَثَهِ ، والوَصـیَّهُ بالخُمسِ والرُّبعِ أفضَلُ مِن الوَصـیَّهِ بالثُّلُثِ ؛ هرکه به یک‌سوم (دارایی‌اش) وصـیّت کند به وارثان ضـرر زده است و وصـیّت کردن به یک پنجم و یک چهارم از وصیّت به یک سوم افضل است . الکافی : ۷ / ۱۱ / ۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۹۴

حدیث۷۸۷

امام علی علیه‌السـلام : مَن أوصـی ولَم یَحِفْ ولَم یُضارَّکانَ کَمَن تَصَدَّقَ بهِ فی حَیاتِهِ ؛ هر کس وصیّت کند و (در وصیّت خود) ستم نکند و (به وارث) زیان وارد نیاورد ، مانند کسی است که آن (مال مورد وصیت) را در زمان حیات خود صدقه داده باشد . الکافی : ۷ / ۶۲ / ۱۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۹۴

حدیث۷۸۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : اَلمحرومُ مَن حُرِمَ الوَصیَّةَ ؛ محروم (از رحمت خدا) کسی است که از وصیّت کردن محروم شود . کنزالعمّال : ۴۶۰۵۱ منتخب میزان الحکمة : ۵۹۴

حدیث۷۸۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ما یَنبَغی لامرئٍ مُسلمٍ أن یَبِیتَ لَیلَةً إلاّ ووَصیَّتُهُ تَحتَ رأسِهِ ؛ بر هیچ مسلمانی سزاوار نیست که شبی را سپری کند ، مگر این که وصیّتش زیر سرش باشد . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۱۹۴ / ۳ منتخب میزان الحکمة : ۵۹۴

حدیث۷۹۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الوَصِیَّةُ حَقٌّ علی کُلِّ مُسلم ؛ وصیّت کردن وظیفه هر مسلمانی است . وسائل الشیعه : ۱۳ /۳۵۲ /۶ منتخب میزان الحکمة : ۵۹۴

حدیث۷۹۱

امام علی علیه‌السلام : فإنّکُم لو قد عایَنتُم ما قد عایَنَ مَن ماتَ مِنکُم لَجَزِعتُم ووَهِلتُم وسَمِعتُم وأطَعتُم ، ولکنْ مَحجوبٌ عَنکُم ما قد عایَنُوا ، وقَریبٌ ما یُطرَحُ الحِجابُ ! اگر آنچه را رفتگان شما دیده‌اند می‌دیدید ، هر آینه بی‌تاب می‌شدید و وحشت می‌کردید و حرفشنوی می‌داشتید و فرمان می‌بردید . امّا آنچه آنها دیده‌اند ، از شما پوشیده است و زود باشد که پرده فرو افتد . نهج البلاغة : الخطبة ۲۰ منتخب میزان الحکمة : ۴۵۶

حدیث۷۹۲

امام علی علیه‌السلام : یا عِبادَ اللّه ، ما بعدَ المَوتِ لِمَن لم یُغفَرْ لَهُ أشدَّ مِن المَوتِ ؛ القَبرُ ، فاحذَرُوا ضِیقَهُ وضَنکَهُ وظُلمَتَهُ وغُربَتَهُ ... وإنّ المَعیشَةَ الضَّنْکَ الّتی حَذَّرَ اللّه مِنها عَدُوَّهُ عَذابُ القَبرِ ؛ بندگان خدا ! برای کسی که آمرزیده نشده ، از مرگ سخت‌تر ، قبر است . پس ، از تنگی و فشار و تاریکی و تنهایی قبر بترسید ... آن زندگی تنگی که خداوند به دشمن خود نسبت به آن هشدار داده ، عذاب قبر است . أمالی الطوسیّ : ۲۸ / ۳۱ منتخب میزان الحکمة : ۴۵۶

حدیث۷۹۳

امام کاظم علیه‌السلام در کنار گوری چنین فرمود : عندَ قَبرٍ: إنّ شیئا هذا آخِرُهُ لَحَقیقٌ أن یُزهَدَ فی أوَّلِهِ ، وإنّ شیئا هذا أوَّلُهُ لَحَقیقٌ أن یُخافَ آخِرُهُ ؛ چیزی که پایانش این است، سزاست که از همان آغاز دل از آن برکَند و چیزی که آغازش این است، سزاست که از پایانش ترسید . معانی الأخبار : ۳۴۳ / ۱ منتخب میزان الحکمة : ۴۵۶

حدیث۷۹۴

امام باقر علیه‌السلام : أشَدُّ الجَزعِ الصُّراخُ بالوَیْلِ والعَویلِ ، ولَطْمُ الوَجهِ والصَّدرِ ، وجَزُّ الشَّعْرِ . ومَن أقامَ النّواحَةَ فقد تَرَکَ الصّبرَ ؛ بدترین نوع بیتابی سر دادن فغان و شیون و زدن بر سر و سینه و کندن موهاست ، کسی که نوحه‌گری به راه اندازد ، شکیبایی را ترک کرده‌است . مسکّن الفؤاد : ۹۹ منتخب میزان الحکمة : ۱۰۴

حدیث۷۹۵

امام علی علیه‌السلام : إیّاکَ والجَزَعَ ؛ فإنَّهُ یَقْطَعُ الأملَ ، ویُضعِفُ العَملَ ، ویُورِثُ الهَم؛ از بیتابی کردن بپرهیز ؛ که آن امید را قطع می‌کند و عمل را ضعیف می‌گرداند و اندوه می‌آورد . دعائم الإسلام : ۱ / ۲۲۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۴۸

حدیث۷۹۶

امام علی علیه‌السلام : مَن عَزَّی الثَّکلی أظَلَّهُ اللّه فی ظِلِّ عَرشِهِ یَومَ لا ظِلَّ إلاّ ظِلُّهُ ؛ هر که مادر فرزند مرده‌ای را تسلّی دهد، خداوند در آن روزی که هیچ سایه‌ای جز سایه عرش او نیست ، وی را در سایه عرش خود جای دهد . الکافی : ۳ / ۲۲۷ / ۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۸۰

حدیث۷۹۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن عَزّی مُصابا کانَ لَهُ مِثلُ أجرِهِ ؛ هر که فرد سوگواری را تسلّی دهد ، (اجری) همانند اجر او دارد . بحار الأنوار : ۸۲ / ۹۴ / ۴۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۸۰

حدیث۷۹۸

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم فی وصیّتِهِ لأبی ذَرٍّ: یا أبا ذَرٍّ ، اخفِضْ صَوتَکَ عِند الجَنائزِ ، وعِندَ القِتالِ ، وعِندَ القرآنِ ؛ رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلّم - در سفارش به ابوذر- : ای ابوذر ! هنگام تشییع جنازه‌ها و هنگام جنگ و وقتی قرآن خوانده می‌شود ، صدایت را پایین بیاور . بحار الأنوار : ۷۷ / ۸۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۳۴

حدیث۷۹۹

امام علی علیه‌السلام : إذا شابَ العاقِلُ شَبَّ عَقلُهُ، إذا شابَ الجاهِلُ شَبَّ جَهلُهُ ؛ هرگاه خردمند پیر شود، خرد او جوان گردد و هرگاه نادان پیر شود، نادانی او جوان گردد . غرر الحکم : (۴۱۶۹ -۴۱۷۰) منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۰۸

حدیث۸۰۰

امام علی علیه‌السلام : المَشِیبُ رسولُ المَوتِ؛ موی سپید پیک مرگ است . غرر الحکم : ۱۲۰۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۰۸

حدیث۸۰۱

امام علی علیه‌السلام : کَفی بالشَّیبِ نَذِیرا؛ موی سپید برای هشدار دادن بس است . غرر الحکم : ۷۰۱۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۰۸

حدیث۸۰۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أکرِمُوا أولادَکُم وأحْسِنوا آدابَهُم یُغْفَرْ لَکُم؛ فرزندان خود را گرامی بدارید و آنان را خوب تربیت کنید، (که به این ترتیب) آمرزیده می‌شوید . بحار الأنوار : ۱۰۴ / ۹۵ / ۴۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۶

حدیث۸۰۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم: إنّ فی الجَنّةِ دارا یُقالُ لَها : دارُ الفَرَحِ ، لایَدخُلُها إلاّ مَن فَرَّحَ یَتامَی المُؤمنینَ ؛ در بهشت سرایی است که به آن «شادی سرا» گفته می‌شود و تنها کسی وارد آن می‌شود که ایتام مؤمنان را شاد سازد . کنزالعمّال : ۶۰۰۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۲۰

حدیث۸۰۴

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم لِرجُلٍ یَشکو قَسوَةَ قَلبِهِ:أتُحِبُّ أن یَلینَ قَلبُکَ ، وتُدرِکَ حاجَتَکَ ؟ : اِرحَمِ الیَتیمَ وامسَحْ رأسَهُ ، وأطعِمْهُ مِن طَعامِکَ ، یَلِنْ قَلبُکَ وتُـدرِکْ حاجَتَکَ ؛ رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلّم- به‌مردی که از سنگدلی خود شکایت می کرد- فرمودند: آیا دوست داری نرمدل شوی و به خواستهات برسی ؟ به یتیم‌مهربانی کن و دست محبّت بر سر او بکش و از غذایت به او بخوران ، در این صورت دلت نرم می‌شود و به خواستهات می‌رسی . الترغیب والترهیب : ۳ / ۳۴۹ / ۱۴ منتخب میزان الحکمهٔ :

حدیث۸۰۵

امام علی علیه‌السلام : إنَّ فی سلطانِ اللّه عِصمَةً لِأمرِکُم، فَأعطُوهُ طاعَتَکُم غَیرَ مُلَوَّمَةٍ (مُتَلَوِّمِینَ) ولا مُستَکرَهٍ بها، واللّه لَتَفعَلُنَّ أو لَیَنقُلَنَّ اللّه عَنکُم سلطانَ الإسلامِ، ثُمَّ لا یَنقُلُهُ إلَیکُم أبـدا حتّی یَأرِزَ الأمرُ إلی غَیرِکُم؛ همانا سلطان خدا (حکومت و رهبری دین حقّ) مایه نگهداری و سامان یافتن کار شماست؛ پس بی درنگ و با میل و اختیار او را اطاعت کنید. سوگند به خدا که یا این کار را می کنید یا خداوند سلطان اسلام (حکومت حقّه اسلامی) را از شما می گیرد و دیگر هرگز آن را به شما منتقل نمی کند، تا به دست دیگری سپرده شود . نهج البلاغهٔ : الخطبهٔ ۱۶۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۷۸

حدیث۸۰۶

امام باقر علیه‌السلام : لا تَطلُبَنَّ أن تکونَ رَأسا فتکونَ ذَنَبا ؛ در پی سرآمد شدن مباش که دنباله‌رو می‌شوی . الکافی : ۲ / ۳۳۸ / ۱

حدیث۸۰۷

امام صادق علیه‌السلام : مَن طَلَبَ الرئاسةَ هَلَکَ ؛ هر که جویای ریاست باشد، نابود شود . الکافی : ۲ / ۲۹۷ / ۲

حدیث۸۰۸

امام صادق علیه‌السلام : إیّاکُم وهؤلاءِ الرؤساءَ الـذینَ یَتَرأّسُونَ ، فَوَاللّه ما خَفَقَتِ النِّعالُ خَلفَ رَجُلٍ إلاّ هَلَکَ وأهلَکَ ؛ از این سرانِ ریاست پیشه دوری گزینید ؛ زیرا به خدا سوگند که کفشها در پی کسی به صدا در نیاید ، مگر آن که او هلاک شود و به هلاکت اندازد . الکافی : ۲ / ۲۹۷ / ۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۲۴

حدیث۸۰۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : کَماتَکُونوا یُوَلّی عَلَیکُم ؛ هر گونه شما باشید، همان گونه بر شما حکومت می‌شود . کنزالعمّال : ۱۴۹۷۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۶

حدیث۸۱۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : قالَ اللّه عز و جل : إذا عَصانی مِن خَلقی مَن یَعرِفُنی سَلَّطتُ علَیهِ مِن خَلقی مَن لا یَعرِفُنی؛ خداوند عز و جل فرمود: هرگاه از خلق من کسی که مرا می‌شناسد نافرمانیم کند، از میان خلق خود کسی را که مرا نمی‌شناسد بر او مسلّط گردانم . الفقیه : ۴ / ۴۰۴ / ۵۸۷۱ منتخب میزان الحکمة : ۶۱۶

حدیث۸۱۱

امام صادق علیه‌السلام : مَنِ استَشارَ أخاهُ فَلَم یَنصَحهُ مَحْضَ الرَّأیِ سَلَبَهُ اللّه رَأیَهُ ؛ هرکه با برادر خود مشورت کند و او خالصانه راهناییش نکند ، خداوند اندیشه او را از وی بگیرد . المحاسن : ۲ / ۴۳۸ / ۲۵۲۱ منتخب میزان الحکمة : ۳۰۸

حدیث۸۱۲

امام صادق علیه‌السلام : إنّ المَشورَةَ لا تکونُ إلّا بِحُدودِها الأربعةِ ... فأوَّلُها أن یکونَ الذی تُشاوِرُهُ عاقِلاً ، والثانیةُ أن یَکونَ حُرّا مُتَدَیِّنا ، والثالثةُ أن یکونَ صَدیقا مُواخِیا ، والرابعةُ أن تُطلِعَه علی سِرِّکَ فیکونَ عِلمُهُ بِهِ کَعِلمِکَ ثُمّ یُسِرَّ ذلکَ ویَکتُمَهُ ؛ مشورت جز با حدود چهارگانه آن تحقق نپذیرد ؛ نخستین حدّ آن این است که کسی که با او مشورت می کنی ، خردمند باشد ، دوم این که آزاده و متدیّن باشد ، سوم این که دوست و برادروار باشد و چهارم این که راز خود را به او بگویی و او به اندازه خودت از آن راز آگاه باشد ، امّا آن را بپوشاند و به کسی نگوید . مکارم الأخلاق : ۲ / ۹۸ / ۲۲۸۰ منتخب میزان الحکمة : ۳۰۸

حدیث۸۱۳

امام صادق علیه‌السلام : المُستَبِدُّ برأیِهِ مَوقوفٌ علی مَداحِضِ الزَّلَلِ ؛ آدم خود رأی ، بر لبه لغزشگاه ایستاده است . بحار الأنوار : ۷۵ / ۱۰۵ / ۴۱ منتخب میزان الحکمة : ۲۲۸

حدیث۸۱۴

امام علی علیه‌السلام : ما اُعجِبَ برأیِهِ إلاّ جاهِلٌ ؛ تنها جاهل است که شیفته رأی خویش است . غرر الحکم : ۹۴۷۱ منتخب میزان الحکمة : ۲۲۸

حدیث۸۱۵

امام علی علیه‌السلام : أفضَلُ الناسِ رَأْیا مَن لا یَستَغنِیعن رَأیِ مُشِیرٍ ؛ رأی آن کس برتر است که خود را از رأی مشاور بی‌نیاز نداند . غرر الحکم : ۳۱۵۲ منتخب میزان الحکمة : ۲۲۸

حدیث۸۱۶

امام علی علیه‌السلام : مَنِ استَقبَلَ وُجوهَ الآراءِ عَرَفَ مَواقِعَ الخَطَأِ ؛ هرکه با آرای گوناگون رو به رو شود جایگاههای خطا (و نادرست اندیشی) را باز شناسد . نهج البلاغة : الحکمة ۱۷۳ منتخب میزان الحکمة : ۲۲۸

حدیث۸۱۷

امام على عليه‌السلام : اِضرِبُوا بعضَ الرأيِ ببعضٍ يَتَوَلَّدْ مِنهُ الصَّوابُ ؛ رايزنى كنيد تا انديشه درست متولّد شود . غرر الحكم : ۲۵۶۷ منتخب ميزان الحكمة : ۲۲۸

حديث۸۱۸

امام على عليه‌السلام : الرَّأيُ مع الأناةِ ، وبِئسَ الظَّهيرُ الرأيُ الفَطيرُ ؛ انديشه (درست) با تأنّى به دست مى‌آيد و انديشه خام و نسنجيده چه بد پشتيبانى است . بحار الأنوار : ۷۸ / ۸۱ / ۷۶

حديث۸۱۹

امام على عليه‌السلام : سَبُعٌ أكُولٌ حَطُومٌ خَيرٌ مِن والٍ ظَلُومٍ غَشُوم ؛ جانور درنده پُرخور بى‌رحم، بهتر از حكمران ستمگر دژخيم است . غرر الحكم : ۵۶۲۶ منتخب ميزان الحكمة : ۶۱۶

حديث۸۲۰

امام على عليه‌السلام : مَن جَعَلَ مُلكَهُ خادِما لـدِينِهِ انقادَ لَهُ كلُّ سُلطانٍ ، مَن جَعَلَ دِينَهُ خادِما لمُلكِهِ طَمِعَ فيهِ كلُّ إنسانٍ ؛ هر كس حكومت خود را در خدمت دينش قرار دهد ، هر سلطانى مطيع او شود ؛ هر كس دينش را در خدمت حكومتش در آورد ، هر انسانى در او طمع كند . غرر الحكم : (۹۰۱۶ـ۹۰۱۷) منتخب ميزان الحكمة : ۵۱۴

حديث۸۲۱

امام على عليه‌السلام : حَقٌّ علَى المَلِكِ أن يَسوسَ نفسَهُ قَبلَ جُندِهِ ؛ بر پادشاه است كه پيش از سپاهيانش ، به سياست و تربيت خودش بپردازد . غرر الحكم : ۴۹۴۰ منتخب ميزان الحكمة : ۵۱۴

حديث۸۲۲

امام على عليه‌السلام : المَكانَةُ مِن المُلوكِ مِفتاحُ المِحنَةِ وبَذرُ الفِتنَةِ ؛ منزلت داشتن نزد شاهان ، كليد رنج و محنت است و تخم فتنه . غرر الحكم : ۲۱۸۴ منتخب ميزان الحكمة : ۵۱۴

حديث۸۲۳

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلّم لِعَبدِ الرَّحمنِ بنِ سَمُرَةَ: يا عبدَالرَّحمنِ بنَ سَمُرَةَ ، لاتَسألِ الإمارَةَ ؛ فإنَّكَ إذا اُعطِيتَها عَن مَسألَةٍ وُكِلتَ فيها إلى نَفسِكَ ، وإنْ اُعطِيتَها عَن غَيرِ مَسألَةٍ اُعِنتَ علَيها . پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم – به عبدالرحمن بن سمره – فرمودند: اى عبدالرحمن‌بن سمره ، داوطلب امارت مشو ؛ زيرا اگر با تقاضاى تو اين منصب به تو سپرده شود در اداره آن به خودت واگذار مى‌شوى و اگر بدون تقاضاى تو به تو واگذار شود ، در اداره آن يارى مى‌شوى . سنن أبى داود : ۲۹۲۹ منتخب ميزان الحكمة : ۶۱۸

حديث۸۲۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَنِ استَعمَلَ غُلاما فی عِصابَةٍ فیها مَن هُو أرضی لله مِنهُ فَقَد خانَ اللّه؛ هرکس از میان گروهی‌مردی را به کار گمارد در حالی که در بین آنها خداپسندتر از او وجود دارد، به خدا و رسول او و مؤمنان خیانت کرده‌است. بحار الأنوار : ۲۳ / ۷۵ / ۲۴ منتخب میزان الحكمة : ۶۱۸

حدیث۸۲۵

الامام علی علیه السلام فِی کِتابِهِ إلَی ابنِ عبّاسٍ: أمّا بَعْدُ ، فَلاَ یَکُنْ حَظُّكَ فِی وِلاَیتِكَ مَالاً تَسْتَفِیدُهُ ، وَلاَ غَیْظا تَشْتَفِیهِ ، وَلكِنْ إمَاتَةُ بَاطِلٍ وإحْیَاءُ حَقٍّ . امام علی علیه‌السلام – در نامه خود به ابن عباس– : امّا بعد ؛ مبادا بهره تو از حکومتت به دست آوردن مالی یا فرو نشاندن خشمی باشد . بلکه باید بهره‌ات میراندن باطل باشد و زنده‌کردن حقّ . بحار الأنوار : ۴۰ / ۲۳۸ / ۱۰ منتخب میزان الحكمة : ۲۶

حدیث۸۲۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن مَدَحَ سُلطانا جائرا وتَخَفَّفَ وتَضَعضَعَ لَهُ طَمَعا فیهِ ، کانَ قَرینَهُ إلی النارِ؛ هرکه به طمع چیزی ، سلطان ستمگری را مدح کند و خود را در برابر او خوار و خفیف سازد ، همنشین او در آتش خواهد بود . أمالی الصدوق : ۳۴۷ / ۱ منتخب میزان الحكمة : ۲۷۸

حدیث۸۲۷

امام صادق علیه‌السلام : أیُّما مُؤمِنٍ خَضَعَ لِصاحِبِ سلطانٍ أو مَن یُخالِطُهُ علی دِینِهِ طَلَبا لِما فی یَدَیهِ مِن دُنیاهُ ، أخمَلَهُ اللّه‌ومَقَتَهُ عَلَیهِ ووَکَلَهُ إلَیهِ ، فإن هُو غَلَبَ عَلی شَیءٍ مِن دُنیاهُ وصارَ فی یَدِهِ مِنهُ شَیءٌ ، نَزَعَ اللّه‌البَرَكَةَ مِنهُ ؛ هر مؤمنی در برابر صاحب قدرتی یا کسی که مخالف دین اوست ، به قصد دست‌یافتن به چیزی از دنیای او ، فروتنی و خضوع کند ، خداوند او را بی‌نام و نشان گرداند ، و برای این کار بر او خشم گیرد ، و او را به خودش واگذارد ؛ و اگرهم بر چیزی از دنیای او دست یابد و اندکی از آن به دستش افتد ، خداوند برکت را از آن ببَرد . بحار الأنوار : ۷۵ / ۳۷۱ / ۱۵

حدیث۸۲۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن خَفَّ لِسُلطانٍ جائرٍ فی حاجَةٍ کانَ قَرینَهُ فی النارِ ؛ هر که به خاطر نیازی در برابر سلطان ستمگری خود را خفیف کند ، همدم او در آتش باشد . بحار الأنوار : ۷۶ / ۳۶۰ / ۳۰ منتخب میزان الحكمة : ۲۷۸

حدیث۸۲۹

امام علی علیه‌السلام : باعِدِ السُّلطانَ لِتَأمَنَ خُدَعَ الشَّیطانِ ؛ از سلطان دوری کن تا از نیرنگهای شیطان ایمن مانی . بحار الأنوار : ۷۷ / ۲۱۵ / ۱ منتخب میزان الحكمة : ۲۷۶

حدیث۸۳۰

امام علی علیه‌السلام : صاحِبُ السُّلطانِ کَراکِبِ الأسَدِ ، یُغبَطُ بمَوقِعِهِ ، وهُو أعلَمُ بِمَوضِعِهِ ؛ ملازم و ندیم سلطان ، همچون کسی است که بر شیر سوار باشد ؛ مردم به موقعیت او غبطه می‌خورند، در حالی که خودش بهتر می‌داند در چه وضعیتی (خطرناک) قرار

دارد . نهج البلاغة : الحكمة ۲۶۳ منتخب ميزان الحكمة : ۲۷۶

حدیث۸۳۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إيّاكُم ومُخالَطَةَ السُّلطانِ فإنّهُ ذَهابُ الدِّينِ ، وإيّاكُم ومَعُونَتَهُ فإنّكُم لا تَحمَدُونَ أمرَهُ ؛ زنهار از ملازمت با سلطان؛ که این کار دین را می‌بَرَد. و زنهار از کمک کردن به او؛ زیرا شما کارهای او را نمی‌پسندید. بحار الأنوار : ۱۰ / ۳۶۸ / ۷ منتخب ميزان الحكمة : ۲۷۶

حدیث۸۳۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن لَزِمَ السُّلطانَ اُفتُتِنَ ، وما يَزدادُ مِنَ السُّلطانِ قُربا إلّا ازدادَ مِنَ اللّه بُعدا ؛ هر که ملازمت سلطان اختیار کند به فتنه و گمراهی افتد ، و هر چه به سلطان نزدیکتر گردد از خدا دورتر شود . بحار الأنوار : ۷۵ / ۳۷۱ / ۱۳ منتخب ميزان الحكمة : ۲۷۶

حدیث۸۳۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إيّاكُم وأبوابَ السُّلطانِ وحَواشِيَها ؛ فإنَّ أقرَبَكُم مِن أبوابِ السُّلطانِ وحَواشِيها أبعَدُكم مِنَ اللّه عز و جل ، ومَن آثَرَ السُّلطانَ على اللّه عز و جل أذهَبَ اللّه‌عَنهُ الوَرَعَ وجَعَلَهُ حَيرانَ ؛ زنهار از درگاه و حواشی سلطان ؛ زیرا که نزدیکترین شما به درگاه و حواشی سلطان دورترین شماست از خداوند عز و جل ؛ و هر که سلطانی را بر خداوند عز و جل ترجیح دهد ، خداوند پارسایی را از او ببرد و او را سرگشته و حیران گرداند . بحار الأنوار : ۷۵ / ۳۷۲ / ۱۹ منتخب ميزان الحكمة : ۲۷۶

حدیث۸۳۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ مِن تَعظيمِ جَلالِ‌اللّه عز و جل كَرامَةَ ذى الشَّيبهِ ، وحامِلِ القُرآنِ ، والإمامِ العادِلِ ؛ احترام نهادن به ریش سفید و قرآن دان و پیشوای دادگر، بزرگداشت جلال و شکوه خداوند عز و جل است . كنزالعمّال : ۲۵۵۰۷ منتخب ميزان الحكمة : ۳۸۴

حدیث۸۳۵

امام علی علیه‌السلام : لا تُكثِرَنَّ الدُّخولَ علَى المُلوكِ ؛ فإنّهُم إن صَحِبتَهُم مَلُّوكَ ، وإن نَصَحتَهُم غَشُّوكَ ؛ مبادا که ، زیاد با شاهان آمد و شد کنی ؛ زیرا این جماعت ، اگر با آنان مصاحبت کنی تو را ملول می‌کنند و اگر با آنان یکرنگ باشی به تو نیرنگ می‌زنند . غرر الحكم : ۱۰۳۲۱ منتخب ميزان الحكمة : ۵۱۴

حدیث۸۳۶

امام علی علیه‌السلام : أعلَمُ النّاسِ المُستَهتَرُ بِالعِلمِ ؛ داناترین مردم ، کسی است که آزمند دانش باشد . غرر الحكم : ۳۰۷۹ منتخب ميزان الحكمة : ۴۰۶

حدیث۸۳۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لَو خِفتُمُ اللّه حَقَّ خِيفَتِهِ لَعُلِّمتُمُ العِلمَ الّذی لا جَهلَ مَعَهُ ؛ اگر از خدا ، چنان که سزد ، می‌ترسیدید علمی به شما آموخته می‌شد که جهل و نادانی با آن همراه نبود . کنزالعمّال : ۵۸۸۱ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۶

حدیث۸۳۸

امام علی علیه‌السلام : وَاعلَم أ نَّهُ لا خَيرَ فی عِلمٍ لا يَنفَعُ ، ولا يُنتَفَعُ بِعِلمٍ لا يَحُقُّ تَعَلُّمُهُ . بدان که در دانش ناسودمند خیری نیست و آموختن دانشی که سزاوار آموختن نیست ، سودی ندهد . نهج البلاغة : الکتاب ۳۱ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۴

حدیث۸۳۹

امام علی علیه‌السلام : لا يَستَوی عِندَ اللّه فی العُقوبةِ الّذينَ يَعلَمونَ والّذينَ لا يَعلَمونَ ، نَفَعَنا اللّه وإيّاكُم بِما عَلِمنا ، وجَعَلَهُ لِوَجهِهِ خالِصا ، إنَّهُ سَميعٌ مُجيبٌ؛ کیفر کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند، نزد خداوند یکسان نیست . خداوند ما و شما را از علمی که داریم بهره‌مند سازد و آن را برای خود خالص گرداند، همانا او شنوا و پذیرنده (دعا) است . الإرشاد : ۱ / ۲۳۰ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۴

حدیث۸۴۰

امام علی علیه‌السلام : اعقِلوا الخَبَرَ إذا سَمِعتُموهُ عَقلَ رِعايَةٍ لا عَقلَ رِوايَةٍ؛ فإنَّ رُواةَ العِلمِ كَثيرٌ ورُعاتَهُ قَليلٌ؛ هر گاه خبری را شنیدید ، در اندیشه به کار بستن آن باشید ، نه به فکر نقل کردنش ؛ زیرا بازگو کنندگان دانش بسیارند و به کار برندگان آن اندک . نهج البلاغة : الحکمة ۹۸ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۴

حدیث۸۴۱

امام علی علیه‌السلام : العِلمُ بِلا عَمَلٍ وَبالٌ ،العَمَلُ بِلا عِلمٍ ضَلالٌ؛ علمِ بدون عمل وزر و وبال است؛ وعملِ بدون علم گمراهی است. غرر الحکم : ۱۵۸۷ ، ۱۵۸۸ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۲

حدیث۸۴۲

امام علی علیه‌السلام : الدّنيا كُلُّها جَهلٌ إلّا مَواضِعَ العِلمِ ، والعِلمُ كُلُّه حُجَّةٌ إلّا ما عُمِلَ بِهِ ؛ دنیا همه‌اش نادانی است، مگر آن جاها که علم باشد و علم همه‌اش حجّت (بردارنده‌اش) است ، مگر علمی که به آن عمل شود . بحار الأنوار : ۲ / ۲۹ / ۹ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۲

حدیث۸۴۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : النَّظَرُ فی وَجهِ العالِمِ حُبّاً لَهُ عِبادَةٌ ؛ نگاه مهرآمیز به چهره عالم ، عبادت است . نوادر الراوندیّ : ۱۱ منتخب میزان الحکمة : ۳۹۸

حدیث۸۴۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هِمَّةُ العُلَماءِ الوِعايَةُ ، وهِمَّةُ السُّفَهاءِ الرِّوايَةُ ؛ اهتمام دانایان بـه فهمیدن است و اهتمام نادانان به روایت کردن . کنز العمّال : ۲۹۳۳۷ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۲

حدیث۸۴۵

امام علی علیه‌السلام : العِلمُ مَقرونٌ بِالعَمَلِ ، فمَن عَلِمَ عَمِلَ ، والعِلمُ يَهتِفُ بِالعَمَلِ ، فإن أجابَهُ وإلاّ ارتَحَلَ عَنهُ ؛ علم و عمل به هم پیوسته‌اند . بنابراین ، هر که بداند ، عمل کند و هر که عمل کند ، بداند . علم ، عمل را صدا می‌زند ، اگر پاسخش داد می‌ماند وگرنه می‌رود . نهج البلاغة : الحکمة ۳۶۶ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۲

حدیث۸۴۶

امام علی علیه‌السلام : عَلَى العالِمِ أن يَعمَلَ بِما عَلِمَ ،ثُمَّ يَطلُبَ تَعَلُّمَ ما لَم يَعلَم؛ بر دانشمند است که آنچه را می‌داند به کار بندد و سپس در پی یاد گرفتن دانشی رود که نمی‌داند . غرر الحکم : ۶۱۹۶ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۲

حدیث۸۴۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : المُتَعَبِّدُ بِغَيرِ فِقهٍ كالحِمارِ فى الطّاحونِ ؛ کسی که از روی فهم و شناخت‌عبادت نکند ، مانند خر آسیاست. کنز العمّال : ۲۸۷۰۹ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۲

حدیث۸۴۸

امام صادق علیه‌السلام : العامِلُ عَلى غَيرِبَصيرَةٍ كَالسّائرِ عَلى غَيرِ الطَّريقِ، ولا يَزيدُهُ سُرعَةُ السَّيرِ مِنَ الطَّريقِ إلاّ بُعدا ؛ کسی که بدون بصیرت عمل کند ، مانند کسی است که به دنبال سراب بیابان راه بپیماید . او هر چه تندتر رود دورتر می‌افتد . أمالی الصدوق : ۳۴۳ / ۱۸

حدیث۸۴۹

امام علی علیه‌السلام : ثَمَرَةُ العِلمِ العَمَلُ بِهِ ؛ میوه دانش ، به کار بستن آن است . غرر الحکم : ۴۶۲۴ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۲

حدیث۸۵۰

امام علی علیه‌السلام : ثَمَرَةُ العِلمِ العِبادَةُ؛ میوه دانش ، پرستش است . غرر الحکم : ۴۶۰۰ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۲

حدیث۸۵۱

امام علی علیه‌السلام : ثَمَرَةُ العِلمِ إخلاصُ العَمَلِ ؛ میوه دانش ، خالص گردانیدن عمل (برای خدا) است . غرر الحکم : ۴۶۴۲ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۲

حدیث۸۵۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن قالَ : أنا عالِمٌ فَهُوَ جاهِلٌ ؛ هر که بگوید : من دانـا هسـتم، او شـخص نادانی است . منیه المرید : ۱۳۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۲

حدیث۸۵۳

امـام بـاقر علیه‌السـلام : إنَّ قَلبا لَیسَ فیهِ شَـیءٌ مِنَ العِلمِ کالبَیتِ الخَرابِ الَّذی لا عامِرَ لَهُ ؛ دلی که در آن چیزی از دانش نباشـد، مانند خانه ویرانه‌ای است که آباد کننده‌ای ندارد . أمالیالطوسیّ :۵۴۳/۱۱۶۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۹۶

حدیث۸۵۴

امام علی علیه‌السلام : هَلَکَ خُزّانُ الأموالِ وهُم أحیاءٌ ، والعُلَماءُ باقونَ ما بَقِیَ الدَّهرُ ، أعیانُهُم مَفقودَةٌ ، وأمثالُهُم فی القُلوبِ مَوجودَةٌ ؛ مـال انـدوزان، با آن که زنـده‌اند مـرده‌اند و اهل علم ، تا دنیا هست زنده‌اند. پیکرهایشان از میان می‌رود ، اما یادشان در دلها هست . نهج البلاغهٔ : الحکمهٔ ۱۴۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۹۶

حدیث۸۵۵

لِکُمَیـلٍ لَمّـا أخَـذَ بِیَـدِهِ وأخرَجَهُ إلَی الجَبّـانِ فلَمّـا أصـحَرَتَنَفَّسَ الصُّعَـداءَ وقـالَ: یا کُمَیلُ ، العِلمُ خَیرٌ مِنَ المالِ ، العِلمُ یَحرُسُکَ وأنتَ تَحرُسُ المـالَ ، والمـالُ تَنقُصُهُ النَّفَقَـةُ ، والعِلمُ یَزکو عَلَی الإنفـاقِ ، وصَـنیعُ المالِ یَزولُ بِزَوالِهِ . امام علی علیه‌السـلام- دست کمیل بن زیاد راگرفت و او را به سوی گورسـتان برد و چون به صـحرا رسـید ، آهی از نهاد برکشید و به او فرمودند- : ای کمیل ! دانش بهتر از دارایی است ؛ زیرا دانش از تو نگهبانی می‌کنـد امّا از دارایی تو باید نگهبانی کنی ، دارایی با خرج کردن کم می‌شود ، امّا دانش بـا انفـاق زیـاد می‌گردد . و دست پرورده مال و ثروت با از بین رفتن آن از بین می‌رود (احترام و موقعیت اجتماعی خود را از دسـت می‌دهد) . نهج البلاغهٔ : الحکمهٔ ۱۴۷. الجبّان والجبّانه : الصّحراء ، وتُسمّی بهما المقابر (النهایه : ۱/۲۳۶)

حدیث۸۵۶

امـام علی علیه‌السـلام : إذا أرذَلَ اللّه عَبـدا حَظَرَ علَیهِ العِلم؛ هر گاه خداونـد (بخواهـد) بنـده‌ای را پست گردانـد، او را از علم بی‌بهره سازد . نهج البلاغهٔ : الحکمهٔ ۲۸۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۹۶

حدیث۸۵۷

امام علی علیه‌السلام : یا مؤمنُ ، إنّ هذا العِلْمَ والأدبَ ثَمَنُ نفسِکَ ، فاجتَهِدْ فی تَعلُّمِهما ، فما یَزیدُ مِن عِلمِکَ وأدبِکَ یَزیدُ فی ثَمَنِکَ وقَـدْرِکَ ؛ ای مؤمن ! این دانش و ادب جـان بهـای توست ، پس در فراگرفتن آن دو کوشـا باش که هر چه بر دانش و ادبت افزوده شود ، قدر و ارزشت فزونی گیرد . مشکاهٔ الأنوار : ۱۳۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۴

حدیث۸۵۸

امیر المؤمنین علیٌّ علیه‌السلام : لِسائـلٍ سَـألَهُ عن مُعضِـلَهٍ: سَـلْ تَفَقُّهـا ، ولاـ تَسْـألْ تَعَنُّتـا ؛ فإنّ الجاهِلَ المُتَعَلِّمَ شَبیهٌ بالعالِمِ ، وإنَّ العالِمَ المُتَعَسِّفَ (المُتَعَنِّفَ) شَـبیهٌ بالجاهِـلِ المُتَعَنِّتِ . امـام علی علیه‌السـلام- در پاسـخ بـه مردی کـه از آن حضـرت سؤالی مشـکل آفرین پرسید- فرمودند: به قصد یاد گرفتن بپرس ، نه برای آزردن و خطا گرفتن ؛ زیرا جاهلی که درصدد آموختن باشد همانند عالم است

و عـالمی که در بیراهه قـدم نهـد همچون جاهلی است که به قصـد خطا گرفتن می‌پرسـد . نهـج البلاغـهٔ : الحکمهٔ ۳۲۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶۰

حدیث۸۵۹

امام عسـکری علیه‌السـلام : مِن الجَهلِ الضّحکُ من غیرِ عَجَبٍ ؛ خنده‌ای که از روی تعجب نباشد نشانه نادانی است . تحف العقول : ۴۸۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۲۰

حدیث۸۶۰

امام صادق علیه‌السـلام : الجَهلُ فی ثلاثٍ : فی تَبدُّلِ الإخْوانِ ، والمُنابَذَةِ بغَیرِ بَیانٍ ، والتَّجَسُّسِ عمّا لا یَعنی ؛ نادانی در سه چیز است : دوست عـوض کردن ، مخـالفت کردن بـدون دلیـل و برهـان و پرس و جـو از چیزهـای بیهـوده . تحـف العقول : ۳۱۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۲۰

حدیث۸۶۱

امام صادق علیه‌السـلام : کفی بخَشـیَةِ اللّه عِلْما ، وکفی بالاغْتِرارِ باللّه جَهْلاً ؛ دانایی را همین بس که از خدا بترسی و نادانی را همین بس که از (عذاب) خدا غافل شوی . بحار الأنوار : ۷۰ / ۳۷۹ / ۲۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۱۸

حدیث۸۶۲

امام صادق علیه‌السـلام : کفی بخَشـیَةِ اللّه عِلْما ، وکفی بالاغْتِرارِ باللّه جَهْلاً ؛ دانایی را همین بس که از خدا بترسی و نادانی را همین بس که از (عذاب) خدا غافل شوی . بحار الأنوار : ۷۰ / ۳۷۹ / ۲۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۱۸

حدیث۸۶۳

الإمامُ الحسنُ علیه‌السـلام لمّا سألَهُ أبوه عن تفسیرِ الجَهلِ: سُرعةُ الوُثوبِ علَی الفُرْصةِ قبلَ الاسْتِمْکانِ مِنها ، والامْتِناعُ عنِ الجَوابِ . امام حسن علیه‌السـلام در پاسـخ به پرسـش پـدرشان از تفسـیر نـادانی فرمودنـد : زود پریـدن روی فرصت پیش از آن که آن را کاملاً به دست آوری و خودداری کردن از جواب . معانی الأخبار : ۴۰۱ / ۶۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۱۸

حدیث۸۶۴

امام علی علیه‌السلام : الرُّکونُ إلی الدُّنیا مَع ما تُعایِنُ مِنها جَهلٌ؛ دل بستن به دنیا ، با وجود آن همه رنجهایی که از او می‌بینی ، نادانی است . نهج البلاغهٔ: الحکمهٔ ۳۸۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۱۸

حدیث۸۶۵

امـام علی علیه‌السـلام : لاـ تَتَکلّمْ بکُـلِّ مـا تَعلَمُ فکَفی بـذلکَ جَهلاً ؛ هـر چه مـی‌دانی به زبان میاور که ایـن نشان نادانی است . غرر الحکم : ۱۰۱۸۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۱۸

حدیث۸۶۶

امام على عليه‌السلام : لاـ تَتَكلّمْ بكُلِّ ما تَعلَمُ فكَفى بذلكَ جَهلًا ؛ هر چه مى‌دانى به زبان مياور كه اين نشان نادانى است . غرر الحكم : ۱۰۱۸۷ منتخب ميزان الحكمة : ۱۱۸

حدیث۸۶۷

امام على عليه‌السلام : كَفى بالمرءِ جَهلاً أنْ يَرتَكِبَ ما نَهى عَنهُ ؛ در نادانى مرد همين بس كه آنچه از آن نهى شده انجام دهد . مطالب السؤول : ۵۵ منتخب ميزان الحكمة : ۱۱۸

حدیث۸۶۸

امام على عليه‌السلام : كَفى بالمرءِ جَهلاً أنْ يَرتَكِبَ ما نَهى عَنهُ ؛ در نادانى مرد همين بس كه آنچه از آن نهى شده انجام دهد . مطالب السؤول : ۵۵ منتخب ميزان الحكمة : ۱۱۸

حدیث۸۶۹

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : مِن الجَهلِ أنْ تُظهِرَ كلَّ ما عَلِمْتَ؛ از نادانى است كه هر چه مى‌دانى فاش سازى . تنبيه الخواطر : ۲ / ۱۲۲ منتخب ميزان الحكمة : ۱۱۸

حدیث۸۷۰

الجاهِلُ أسِيرُ لِسانِهِ ؛ نادان ، اسير زبان خود است . الدرّة الباهرة : ۴۱ منتخب ميزان الحكمة : ۱۱۸

حدیث۸۷۱

امام على عليه‌السلام : نادان ، كسى است كه خود را به آنچه نمى‌داند دانا شمارد و به رأى و نظر خود بسنده كند و پيوسته از دانشمندان دورى كند و از آنان عيب و ايراد گيرد و مخالفان خود را بر خطا داند و آنچه را نفهميده ، گمراه كننده شمارد . هرگاه به مطلبى برخورد كه آن را نمى‌داند . منكرش شود و آن را دروغ شمارد و از روى نادانى خود گويد : من چنين چيزى را نمى‌شناسم و فكر نمى‌كنم كه وجود داشته و گمان نمى‌كنم وجود داشته باشد و كجا چنين چيزى است ؟ و اين از آن روست كه به نظر و رأى خود اعتماد دارد و از نادانى خود بى‌خبر است ! از اين‌رو به‌سبب‌نادانى خويش پيوسته از جهل بهره‌مند شود و حقّ را انكار كند و در نادانى سرگشته ماند و از طلب دانش تكبر ورزد . تحف العقول : ۷۳ منتخب ميزان الحكمة : ۱۱۸

حدیث۸۷۲

امام على عليه‌السلام : لا تَرى الجاهلَ إلاّ مُفْرِطا أو مُفَرِّطا؛ هرگز نادانى را نمى‌يابى جز آن كه (در كارهايش) يا افراط مى‌كند يا تفريط . نهج البلاغة : الحكمة ۷۰ منتخب ميزان الحكمة : ۱۱۸

حدیث۸۷۳

امام صادق علیه‌السلام : مِن أخلاقِ الجاهِلِ الإجابَةُ قَبلَ أنْ یَسمَعَ ، والمُعارَضَةُ قَبلَ أنْ یَفْهَمَ ، والحُكْمُ بما لا یَعْلَم ؛ یکی از خویهای نادان این است که قبل از شنیدن (مطلب) پاسخ می‌دهد و پیش از آن که (مقصود گوینده را) بفهمد به مخالفت بر می‌خیزد و ندانسته داوری می‌کند . أعلام الدین : ۳۰۳ منتخب میزان الحکمة : ۱۱۸

حدیث۸۷۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : صِفةُ الجاهِلِ : أنْ یَظلِمَ مَن خالَطَهُ ، ویَتَعدّی علی منَ هُو دُونَهُ ، ویَتطاوَلَ علی مَن هُو فَوقَهُ ، كلامُهُ بغَیرِ تَدَبُّرٍ ؛ خصوصیت نادان این است که درباره هر کس که با او آمیزش کند ستم روا دارد ، به فرو دستش دراز دستی کند ، بر بالا دستش گردنفرازی نماید و بدون آن که در سخن بیندیشد زبان به گفتار گشاید . تحف العقول : ۲۹ منتخب میزان الحکمة : ۱۱۸

حدیث۸۷۵

امام علی علیه‌السلام : الجَهلُ أدْوَأُ الدّاءِ؛ نادانی بدترین درد است . غرر الحکم : ۸۲۰ منتخب میزان الحکمة : ۱۱۸

حدیث۸۷۶

امام صادق علیه‌السلام : لَیسَ العِلمُ بالتَّعَلُّم ،إنَّما هُوَ نورٌ یَقَعُ فی قَلبِ مَن یُریدُ اللّه تَبارَكَ وتَعالی أن یَهدِیَهُ ، فإن أرَدتَ العِلمَ فَاطلُب أوَّلاً فی نَفسِكَ حَقیقَةَ العُبودِیَّةِ ، وَاطلُبِ العِلمَ باستِعمالِهِ ، وَاستَفهِمِ اللّه یُفهِمْكَ ؛ دانش به آموختن نیست ، بلکه نوری است که در دل هر کس که خداوند تبارك و تعالی بخواهد هدایتش کند ، می‌افتد . بنابراین ، اگر خواهان دانش هستی ، نخست حقیقت عبودیت را در جان خودت جویا شو و دانش را از طریق به کار بستن آن بجوی و از خداوند فهم و دانایی بخواه تا تو را فهم و دانایی دهد . بحار الأنوار : ۱ / ۲۲۵ / ۱۷ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۴

حدیث۸۷۷

امام علی علیه‌السلام : عَلی المُتَعَلِّمِ أن یُدئبَ نَفسَهُ فی طَلَبِ العِلمِ، ولا یَمَلَّ مِن تَعَلُّمِهِ ، ولا یَستَكثِرَ ما عَلِمَ؛ بر دانش‌آموز است ، که خود را در طلب علم کوشا سازد و از آموختن دانش خسته نشود و دانسته‌های خود را زیاد نشمارد . غرر الحکم : ۶۱۹۷ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۲

حدیث۸۷۸

امام علی علیه‌السلام : عَلی المُتَعَلِّمِ أن یُدئبَ نَفسَهُ فی طَلَبِ العِلمِ، ولا یَمَلَّ مِن تَعَلُّمِهِ ، ولا یَستَكثِرَ ما عَلِمَ؛ بر دانش‌آموز است ، که خود را در طلب علم کوشا سازد و از آموختن دانش خسته نشود و دانسته‌های خود را زیاد نشمارد . غرر الحکم : ۶۱۹۷ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۲

حدیث۸۷۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ثَلاثَةٌ لا یَستَخِفُّ بِحَقِّهِم إلاّ مُنافِقٌ بَیِّنُ النِّفاقِ : ذو الشَّیبهِ فی الإسلامِ ، والإمامُ المُقسِطُ ، ومُعَلِّمُ الخَیرِ؛ سه کس‌اند که جز منافقی که نفاقش آشکار است درحقّ آنان بی‌حرمتی نکند : ریش سفید اسلام ، پیشوای دادگر و

آموزگار خوبیها. کنزالعمّال : ۴۳۸۱۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۰

حدیث۸۸۰

امام علی علیه‌السلام : از جمله حقوق شخص دانشمند بر تو این است که (هر گاه در میان جمعی بود) بر همگان سلام کنی و به او نیز اختصاصا سلام گویی ، روبه‌رویش بنشینی ، در حضور او با دست و چشم و ابرو اشاره نکنی ، در مخالفت با نظر او نگویی : «فلانی چنین گفته است» . نزد او از کسی غیبت نکنی ، در مجلسش درگوشی صحبت نکنی ، جامه‌اش را نگیری ، اگر خسته بود ، در سؤال کردن اصرار نورزی . از طول مجالسش به تنگ نیایی ؛ زیرا حکایت همنشینی با او حکایت درخت خرمایی است که انتظار می‌کشی تا کی از آن چیزی برای تو بیفتد . کذا فی المصدر ، و لعلّ الصحیح «تُلِحّ» .کنزالعمّال : ۲۹۳۶۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۰

حدیث۸۸۱

امام سجّاد علیه‌السلام : حقّ استاد تو این است که به او احترام گذاری ، محضرش را موقّر داری ، با دقت به سخنانش گوش بسپاری ، رویت به او باشد و به او توجّه نمایی ، صدایت را بر او بلند نکنی ، هر گاه کسی از او سؤالی کند تو جواب ندهی ، بلکه بگذاری خودش جواب دهد . در محضر او با کسی سخن نگویی ، در حضور او از کسی غیبت نکنی ، اگر پیش تو از او بد گویی شود ، از وی دفاع کنی . عیبهایش را بپوشانی ، خوبیها و صفات نیکش را آشکار سازی ، با دشمن او همنشینی نکنی و با دوستش دشمنی نورزی . هرگاه این کارها را کردی ، فرشتگان خدا درباره‌ات گواهی دهند که تو برای رضای خداوند جلّ اسمه ، نه برای مردم ، نزد آن استاد رفته‌ای و دانش او را فراگرفته‌ای . الخصال : ۵۶۷ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۰

حدیث۸۸۲

امام سجّاد علیه‌السلام : حقّ شاگرد تو این است که بدانی خداوند ، به واسطه علم و دانشی که به تو داده و از خزانه‌های (دانش) خود برای تو گشوده ، تو را سرپرست شاگردانت ساخته است . بنابراین ، اگر مردم را خوب آموزش دهی و با آنان درشتی و بدرفتاری نکنی و از تعلیمشان به ستوه نیایی ، خداوند از فضل خود بر دانش تو بیفزاید . امّا اگر دانش خود را از مردم مضایقه کنی یا وقتی برای آموختن دانش نزد تو آمدند با ایشان درشتی و بدرفتاری کنی ، بر خداوند عز و جل سزاوار است که علم و شکوه آن را از تو بگیرد و جایگاه تو را از دل مردم بیندازد . عوالی اللآلی : ۴ / ۷۴ / ۵۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۰

حدیث۸۸۳

الإمامُ الصّادقُ علیه‌السلام فی قولِهِ تعالی : «وَ لا تُصَعِّرْ خَدَّکَ لِلنّاسِ»: لِیَکُنِ النّاسُ عِندَکَ فی العِلمِ سَواءً؛ امام صادق علیه‌السلام درباره آیه «به تکبر از مردم روی مگردان» فرمودند: باید مردمی که برای آموختن علم نزد تو می‌آیند، در نظرت یکسان باشند . نیه المرید : ۱۸۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۰

حدیث۸۸۴

الإمامُ الصّادقُ علیه‌السلام فی قولِهِ تعالی : «وَ لا تُصَعِّرْ خَدَّکَ لِلنّاسِ»: لِیَکُنِ النّاسُ عِندَکَ فی العِلمِ سَواءً؛ امام صادق علیه‌السلام درباره آیه «به تکبر از مردم روی مگردان» فرمودند: باید مردمی که برای آموختن علم نزد تو می‌آیند، در نظرت یکسان باشند . نیه

المرید : ۱۸۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۰

حدیث۸۸۵

امام علی علیه‌السلام : خُذوا مِنَ العِلمِ مابَدا لَکُم ، وإیّاکُم أن تَطلُبوهُ لِخِصالٍ أربَعٍ : لِتُباهوا بِهِ العُلَماءَ ، أو تُماروا بِهِ السُّفَهاءَ ، أو تُراؤوا بِهِ فی المَجالِسِ ، أوتَصرِفوا وُجوهَ النّاسِ إلَیکُم لِلتَّرَؤّسِ؛ از علم ، هر آنچه که برایتان پیش می‌آید فرا گیرید و زنهار که آن را برای چهار کار بیاموزید : برای فخر فروشی بر علما ، یا ستیزه کردن با جاهلان ، یا خودنمایی در مجالس ، یا جلب کردن توجه مردم به خود و ریاست کردن بر آنها . الإرشاد : ۱ / ۲۳۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۰

حدیث۸۸۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَنِ ابتَغی العِلمَ لِیَخدَعَ بِهِ النّاسَ لَم یَجِدْ رِیحَ الجَنّهِٔ ؛ هر کس دانش را برای فریفتن مردم بجوید ، بوی بهشت را نیابد . مکارم الأخلاق : ۲ / ۳۶۴ / ۲۶۶۱

حدیث۸۸۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن تَعَلَّمَ العِلمَلِغَیرِ اللّه تَعالی فَلْیَتَبَوَّأْ مَقعَدَهُ مِن نارٍ ؛ هر که دانش را برای غیر خدا بیاموزد ، جایگاهش دوزخ باشد . کنزالعمّال : ۲۹۰۳۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۰

حدیث۸۸۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر که دانش را برای خدا بیاموزد ، به هیچ بابی از آن نرسد مگر این که بیش از پیش ، خود را حقیرتر بیند ، با مردم افتاده‌تر شود ، ترسش از خدا بیشتر گردد و در دین کوشاتر شود . چنین کسی از علم بهره‌مند می‌شود . پس ، باید آن را بیاموزد . امّا کسی که دانش را برای دنیا و منزلت یافتن نزد مردم و موقعیت یافتن نزد سلطان و حاکم فرا گیرد ، به هیچ بابی از آن نرسد مگر این که خود بزرگ بین‌تر شود و بر مردم بیشتر بزرگی فروشد و از خدا بیشتر غافل شود و از دین بیشتر فاصله گیرد . چنین کسی از دانش سود نمی‌برد ؛ بنابراین ، باید (از تحصیل دانش) خودداری ورزد و علیه خود حجّت و پشیمانی و رسوایی در روز قیامت فراهم نیاورد . روضه الواعظین : ۱۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۰

حدیث۸۸۹

امام باقر علیه‌السلام : مُعَلِّمُ الخَیرِ یَستَغفِرُ لَهُ دَوابُّ الأرضِ ، وحِیتانُ البُحورِ ، وکُلُّ صَغیرَةٍ وکَبیرَةٍ فی أرضِ اللّه وسَمائهِ ؛ جنبندگان زمین و ماهیان دریاها و هر موجود ریز و درشتی در زمین و آسمان خدا ، برای آموزگار خوبیها آمرزش می‌طلبند . ثواب الأعمال : ۱۵۹ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۰

حدیث۸۹۰

امام باقر علیه‌السلام : مَن عَلَّمَ بابَ هُدیً فَلَهُ مِثلُ أجرِ مَن عَمِلَ بِهِ ، ولا یُنقَصُ اُولئکَ مِن اُجورِهِم شَیئا ؛ هر که یک باب هدایت را آموزش دهد ، برای او همانند پاداش کسی باشد که به آن عمل کند و از پاداش عمل کنندگانِ به آن نیز چیزی کاسته نمی‌شود . تحف العقول : ۲۹۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۹۸

حدیث۸۹۱

امام صادق علیه‌السلام : لَستُ اُحِبُّ أن أری الشّابَّ مِنکُم إلاّ غادیا فی حالَینِ : إمّا عالِما أو مُتَعَلِّما ، فإن لَم یَفعَلْ فَرَّطَ ، فإن فَرَّطَ ضَیَّعَ ، وإنْ ضَیَّعَ أثِمَ ، وإن أثِمَ سَکَنَ النارَ والذی بَعَثَ مُحمّدا بِالحَقِّ؛ دوست ندارم جوان شما را جز در دو حال ببینم : دانشمند یا دانش آموز ؛ زیرا اگر چنین نباشد کوتاهی کرده و چون کوتاهی کند ، ضایع گشته و چون ضایع گردد ، گنهکار باشد و چون گنهکار باشد ، سوگند به آن که محمّد را بحقّ برانگیخت ، در آتش جای گیرد . أمالی الطوسیّ : ۳۰۳ / ۶۰۴

حدیث۸۹۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ اللّه‌تبارکَ وتعالی یُبغِضُ کلَّ عالِمٍ بالـدُّنیا جاهلٍ بالآخِرَةِ؛ خداونـد تبارک و تعالی از هر کس که به دنیا عالم باشد و به آخرت جاهل نفرت دارد . کنز العمال : ۲۸۹۸۲

حدیث۸۹۳

پیـامبر خـدا صـلی الله علیـه و آلـه و سـلّم : مَنِ ازدادَ عِلمـا ولَم یَزدَدْ هُـدیً ، لَم یَزدَدْ مِنَ اللّه إلاّ بُعـدا ؛ هر که علمش فزونی گیرد و هدایتش افزون نشود ، جز بر دوری او از خدا افزوده نگردد . تنبیه الخواطر : ۲ / ۲۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۴

حدیث۸۹۴

پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : یَطَّلِعُ قَومٌ مِن أهـلِ الجَنَّةِعَلی قَومٍ مِن أهـلِ النّارِ فیَقولونَ : ما أدخَلَکُمُ النَّارَ وقَـد دَخَلنا الجَنَّةَ لِفَضـلِ تَـأدیبِکُم وتَعلیمِکُـم ؟! فیَقولـونَ : إنّـا کُنّـا نَـأمُرُ بِـالخَیرِ ولاـ نَفعَلُهُ ؛ گروهی از بهشتیـان ، به گروهی از دوزخیـان می‌نگرنـد و می‌گوینـد : ما به برکت تربیت و آموزش شـما به بهشت رفتیم . چه شده است که شـما خود به دوزخ افتاده‌اید ؟ گویند : ما به نیکی فرمان می‌دادیم ولی خود به آن عمل نمی‌کردیم . مکارم الأخلاق : ۲ / ۳۶۴ / ۲۶۶۱

حدیث۸۹۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : تَناصَحوا فی العِلمِ ؛ فإنَّ خِیانَةَ أحَدِکُم فی عِلمِهِ أشَدُّ مِن خِیانَتِهِ فی مالِهِ ، وإنَّ اللّه‌سائلُکُم یَومَ القِیامَـةِ ؛ در دانش، بـا یکدیگر یکرنگ باشـید؛ زیرا خیانت هر یک از شـما در علمش، بدتر از خیانت کردن در مال است و در روز قیامت خداوند از شما بازخواست می‌کند . أمالی الطوسیّ : ۱۲۶ / ۱۹۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۲

حدیث۸۹۶

امام علی علیه‌السلام فرمودند: إذا رَأیتَ عالِما فَکُن لَهُ خادِما ؛ هر گاه دانشمندی را دیدی، به او خدمت کن . غرر الحکم : ۴۰۲

حدیث۸۹۷

رسولُ اللّه صـلی الله علیه و آله و سلّم : مَنِ استَقبَلَ العُلَماءَ فقَدِ استَقبَلَنی ، ومَن زارَ العُلَماءَ فقَد زارَنی ،ومَن جالَسَ العُلَماءَ فقَد جالَسَنی ، ومَن جالَسَـنی فَکأنَّما جالَسَ رَبّی ؛ هر که به استقبال دانشمندان رود ، مرا استقبال کرده است و هرکه به دیدار دانشمندان رود ، مرا دیـدار کرده است و هرکه بـا دانشـمندان نشـیند ، با من نشسـته است و هر که با من نشـیند ، چنان است که با پرودگار من همنشـینی

کرده باشد . کنز العمّال : ۲۸۸۸۳

حدیث۸۹۸

امام علی علیه‌السلام : مَن وَقَّرَ عالِما فقَد وَقَّرَ رَبَّهُ ؛ هر که دانشمندی را احترام نهد خدا را احترام کرده است . غرر الحکم : ۸۷۰۴

حدیث۸۹۹

امام علی علیه‌السلام : جالِسِ العُلَماءَ یَزدَدْ علمُکَ ، ویَحسُنْ أدبُکَ ، وتَزکُ نَفْسُکَ؛ با دانشمندان بنشین تا بر دانشت افزوده گردد ، تربیت و ادبت نیکو شود و روانت پاکیزه شود . غرر الحکم : ۴۷۸۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۰۶

حدیث۹۰۰

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند : لا تَجْلِسوا إلاّ عندَ کُلِّ عالِمٍ یَدْعوکُم مِن خَمْسٍ إلی خَمسٍ: مِن الشَّکِّ إلی الیَقینِ، ومِن الرِّیاءِ إلی الإخْلاصِ ، ومِن الرَّغْبَةِ إلی الرَّهبَةِ ، ومِن الکِبْرِ إلی التّواضُعِ ، ومِن الغِشِّ إلی النّصیحَةِ ؛ تنها در محضر دانشمندانی نشینید که شما را از پنج چیز به پنج چیز فرا می‌خوانند : از دودلی به یقین ، از ریا به اخلاص ، از دنیا خواهی به دنیا گریزی ، از تکبر به‌فروتنی‌و از فریبکاری‌به خیر خواهی. بحار الأنوار : ۷۴ / ۱۸۸ / ۱۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۰۶

حدیث۹۰۱

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند : قالُوا [الحَوارِیّونَ لعیسی علیه‌السلام] : یا رُوحَ اللّه ، فمَن نُجالِسُ إذا ؟ قالَ : مَن یُذَکِّرُکُمُ اللّه رُؤیَتُهُ ، ویَزیدُ فی عِلْمِکُم منطِقُهُ ، ویُرَغِّبُکُم فی الآخِرَةِ عَمَلُهُ ؛ حواریان عیسی علیه‌السلام عرض کردند : یا روح اللّه ! پس با چه کسی همنشین شویم ؟ فرمود : با آن که دیدنش شما را به یاد خدا اندازد و گفتارش بر دانش شما بیفزاید و کردارش شما را به آخرت تشویق کند . تحف العقول : ۴۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۰۶

حدیث۹۰۲

الإمامُ الکاظمُ علیه‌السلام : عَظِّمِ العالِمَ لِعلمِهِودَعْ مُنازَعَتَهُ ، وصَغِّرِ الجاهِلَ لِجَهلِهِ ولا تَطرُدْهُ ، ولکِن قَرِّبْهُ وعَلِّمْهُ ؛ امام کاظم علیه‌السلام : دانشمند را به خاطر دانشش احترام نه و با او ستیزه مکن و نادان را به سبب نادانیش کوچک شمار ، امّا او را از خود مران ، بلکه به خود نزدیک گردان و او را علم بیاموز . تحف العقول : ۳۹۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۸۴

حدیث۹۰۳

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): إنّ مِن تَمامِ إیمانِ الْعَبدِ أن یَستَثنِیَ فی کُلِّ شَیءٍ؛ نشانه کامل بودن ایمان بنده این است که در هر کاری «ان شاء اللّه» بگوید. میزان الحکمهٔ، ح ۹۹۱۰

حدیث۹۰۴

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): کُلُّ مَعرُوفٍ صَدَقَةٌ؛ هر کار نیکی صدقه است. الخصال، ص ۱۳۴

حدیث۹۰۵

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): اَلْبُکاءُ مِن خَشیَةِ اللّهِ یُطفِئُ بِحاراً مِن غَضَبِ اللّهِ؛ گریه از ترس خداوند، دریاهای خشم او را فرو می‌نشاند. ارشاد القلوب، ج ۱، ۹۶

حدیث۹۰۶

امام علی(سلام الله علیه): ذُروَةُ الْغایاتِ لا یَنالُها إلّا ذَوُو التَّهذیبِ وَالْمُجاهِداتِ؛ بر بلندای اهداف نرسد مگر کسی که خود را مهذّب ساخته و با نفس خویش جهادها کرده باشد. میزان الحکمهٔ، ح ۲۰۴۸۶

حدیث۹۰۷

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): أفشِ السَّلامَ یَکثُرْ خَیرُ بَیتِکَ؛ سلام را رواج ده تا خیر و برکت خانه‌ات زیاد شود. الخصال، ص ۱۸۱

حدیث۹۰۸

امام حسین(سلام الله علیه): مِن عَلاماتِ أسبابِ الْجَهلِ الْمُماراةُ لِغَیرِ أهلِ الْفِکرِ؛ از نشانه‌های نادانی، جدل با بی فکران است. تحف العقول، ص ۲۴۸

حدیث۹۰۹

امام علی(سلام الله علیه): إیّاکُم وَالْأخلاقَ الدَّنِیَّةَ فَإنَّها تَضَعُ الشَّریفَ وتَهدِمُ الْمَجدَ؛ از اخلاق پست بپرهیزید که انسان والا را پست می‌سازد و بزرگواری را نابود می‌کند. تحف العقول، ص ۲۱۵

حدیث۹۱۰

امام صادق(سلام الله علیه): کُونُوا دُعاةً إلَینا بِالکَفِّ عن مَحارِمِ اللّهِ؛ با خویشتنداری از حرام‌های خدا مردم را به سوی ما دعوت کنید. میزان الحکمهٔ: ح ۲۲۱۸۶

حدیث۹۱۱

امام علی(سلام الله علیه): صَلاحُ الْعَمَلِ بِصَلاحِ النِّیَّةِ؛ درستی کردار به درستی نیت است. میزان الحکمهٔ، ح ۲۱۰۲۳

حدیث۹۱۲

امام باقر(سلام الله علیه): قالَ اللّهُ عزّوجلّ : یا موسی، لا تُطَوِّلْ فی الدُّنْیا أمَلَکَ فَیَقْسُوَ قَلْبُکَ ، والقاسِی القلبِ مِنّی بَعِیدٌ؛ خداوند عزّوجلّ فرموده است: ای مؤمن، آرزویت را در دنیا طولانی مکن که دلت را سخت می‌کند و سخت دل، از من دور است. الکافی: ج ۲، ص ۳۲۹، ح ۱

حدیث۹۱۳

امام صادق(سلام الله علیه): عَلَیکُم بِالوَرَعِ؛ فإنّهُ لا یُنالُ ماعِندَ اللّهِ إلّا بِالوَرَعِ؛ در پی پارسایی باشید؛ چه این که کسی به آنچه نزد خداست نمی‌رسد جز با پارسایی. الکافی: ج ۲، ص ۷۶، ح ۳

حدیث۹۱۴

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): اِلْقَ أخاکَ بِوَجْهٍ مُنْبَسِطٍ؛ با برادرت، با رویی گشاده برخورد کن. الکافی: ج ۲، ص ۱۰۳، ح ۳

حدیث۹۱۵

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): طُوبی لِمَن تَرَکَ شَهوَةً حاضِرَةً لِمَوعُودٍ لَم یَرَهُ؛ خوشا به حال کسی که شهوت نقد را به خاطر وعده‌ای (بهشتی) که آن را ندیده است رها کند. میزان الحکمۀ: ح ۲۱۴۵۴

حدیث۹۱۶

امام علی(سلام الله علیه): إنّ خِیارَکُمُ الّذینَ إذا نُظِرَ إلَیهِم ذُکِرَ اللّهُ؛ بهترین‌های شما، آنانی هستند که چون دیگران به آنها بنگرند، خدا یاد شود. الکافی: ج ۲، ص ۲۲۵، ح ۱۲

حدیث۹۱۷

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): ارفَعوا أصواتَکُم بالصَّلاۀِ علَیّ؛ فإنّها تَذهَبُ بالنِّفاقِ؛ صداهای‌تان را هنگام درود بر من بلند کنید که نفاق را از بین می‌برد. الکافی : ج ۲، ص ۴۹۳، ح ۱۳

حدیث۹۱۸

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): اتَّقُوا الظُّلمَ؛ فإنّهُ ظُلُماتٌ یَومَ القِیامَۀِ؛ از ستم حذر کنید، که ستم، از تاریکی‌های قیامت است. الکافی: ج ۲، ص ۳۳۲، ح ۱۱

حدیث۹۱۹

امام باقر(سلام الله علیه): لا تَستَصغِرَنَّ سَیِّئَةً تَعمَلُ بِها؛ کار بَد خود را ناچیز مشمار. میزان الحکمۀ: ح ۶۷۹۸

حدیث۹۲۰

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): أکرِموا أولادَکُم، وأحسِنوا أدَبَهُم؛ به فرزندان خود احترام گذارید و آنان را آداب نیکو بیاموزید. میزان الحکمۀ: ح ۴۰۲

حدیث۹۲۱

امام صادق(سلام الله علیه): فَصِلُوا أرحامَکُم، وبَرُّوا بِإخوانِکم، ولو بِحُسنِ السّلامِ ورَدِّ الجوابِ؛ صله ارحام به جای آورید و به برادران خود نیکی کنید؛ اگر چه با سلام کردنی نیکو و جواب سلام دادن باشد. الکافی: ج ۲، ص ۱۵۷، ص ۳۱

حدیث۹۲۲

امام صادق(سلام الله علیه): أروَحُ الرَّوحِ الْیَأسُ عَنِ النّاسِ؛ خوش‌ترین آسایش، نومیدی از مردم است. مشکاهٔ الأنوار، ص ۳۲۴

حدیث۹۲۳

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): مَن أصبَحَ لا یَهتَمُّ بِاُمُورِ المُسلمینَ فَلَیسَ بِمُسلمٍ؛ هرکه به امور مسلمانان بی اعتنا باشد، مسلمان نیست. الکافی: ج ۲، ص ۱۶۳، ح ۱

حدیث۹۲۴

امام صادق(سلام الله علیه): اِعرِفُوا مَنازِلَ النّاسِ عَلی قَدرِ رَوایَتِهِم عَنّا؛ جایگاه مردم را نزد ما از روایاتی که از ما نقل می‌کنند، بشناسید. میزان الحکمهٔ، ح ۳۳۳۹

حدیث۹۲۵

امام جواد(سلام الله علیه): إظهارُ الشَّیءِ قَبلَ أن یُستَحکَمَ مَفسَدَةٌ لَهُ؛ آشکار کردن چیزی پیش از استوار شدن، مایه تباهی آن است. تحف العقول، ص ۴۵۷

حدیث۹۲۶

امام باقر(سلام الله علیه): عَلَیکَ بالدُّعاءِ لإخوانِکَ؛ برای برادرانت دعاکن. میزان الحکمهٔ: ح ۵۹۵۵

حدیث۹۲۷

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): مَن عالَ یَتِیماً حَتّی یَستَغنِیَ أوجَبَ اللّهُ لَهُ بِذلِکَ الْجَنَّةَ؛ هر کس یتیمی را سرپرستی کند تا بی‌نیاز شود، خداوند در برابر، بهشت را بر او واجب می‌کند. میزان الحکمه جامام صادق(سلام الله علیه): یَجِبُ لِلمؤمنِ علَی المؤمن النَّصیحَةُ لَهُ فی المَشهَدِ والمَغیبِ؛ بر مؤمن واجب است در حضور و غیاب مؤمن خیرخواه او باشد. الکافی: ج ۲، ص ۲۰۸، ح ۲

حدیث۹۲۸

امام صادق(سلام الله علیه): اِتَّقُوا اللّهَ وصُونوا دِینَکُم بِالوَرَعِ؛ از خدا پروا کنید و با پارسایی از دینتان پاسداری نمایید. الکافی: ج ۲، ص ۷۶، ح ۲

حدیث۹۲۹

امام علی(سلام الله علیه): لَن یَفُوزَ بِالْجَنَّةَ إلّا السّاعی لَها؛ به بهشت نخواهد رسید، جز کسی که برای آن بکوشد. میزان الحکمهٔ، ح ۲۵۷۰

حدیث۹۳۰

امام علی(سلام الله علیه): مَن کَرُمَتْ عَلَیهِ نَفسُهُ لَم یُهِنها بِالْمَعصِیَةِ؛ هر که دارای کرامت نفس است، خود را با گناه خوار نمی‌کند. غررالحکم ودررالکلم، ح ۸۷۳۰

حدیث۹۳۱

امام کاظم(سلام الله علیه): إنّ العاقِلَ الّذی لا یَشغَلُ الحَلالُ شُکرَهُ، ولا یَغلِبُ الحَرامُ صَبرَهُ؛ خردمند کسی است که حلال مانع شکرش نمی‌شود و حرام بر شکیبایی او چیره نمی‌گردد. الکافی: ج ۱، ص ۱۶، ح ۱۲

حدیث۹۳۲

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): إن شِئتَ أن تُکرَمَ فَلِنْ وإن شِئتَ أن تُهانَ فَاخْشَنْ؛ اگر می‌خواهی گرامی‌ات دارند، نرم خو باش و اگر می‌خواهی خوارت شمارند، درشتی کن. تحف العقول، ص ۵۵

حدیث۹۳۳

امام علی(سلام الله علیه): عِندَ حُضُورِ الشَّهَواتِ واللَّذاتِ یَتَبَیَّنُ وَرَعُ الأتقیاءِ؛ پارسایی پارسایان به هنگام روی آوردن خواهش‌های نفسانی ولذّت‌ها آشکار می‌شود. عیون الحکم والمواعظ، ح ۵۷۴۹

حدیث۹۳۴

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): اَلدّالُ عَلَی الْخَیرِ کَفاعِلِهِ؛ آن که به نیکی رهنمون شود، مانند کسی است که نیکی می‌کند. الکافی، ج ۴، ص ۲۷

حدیث۹۳۵

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): اِختَبِرُوا النّاسَ بِأخدانِهِم فَإنَّما یُخادِنُ الرِّجُلُ مَن یُعجِبُهُ نَحوُهُ؛ مردم را به دوستانشان بیازمایید؛ زیرا آدمی با کسی که از رفتارش خوشش بیاید، دوستی می‌کند. تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۲۴۹

حدیث۹۳۶

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): قالَ اللّهُ تبارکَ وتعالی: مَن أهانَ لی وَلیّاً فقد أرْصَدَ لِمُحارَبتی؛ خداوند تبارک و تعالی فرموده است: هر کس دوستی از دوستان مرا کوچک کند، در کمین جنگ با من نشسته است. الکافی: ج ۲، ص ۳۵۱، ح ۳

حدیث۹۳۷

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): اَلرَّغبَةُ فِی الدُّنیا تُکثِرُ الْهَمِّ وَالْحُزنَ؛ گرایش به دنیا، غم و اندوه را زیاد می‌کند. الخصال، ص ۷۳

حدیث۹۳۸

امام صادق(سلام الله علیه): إنّ الصَّدَقَةَ تَقضی الدَّینَ وتَخلُفُ بالبَرَکَةِ؛ صدقه، دَین را ادا و برکت را جایگزین می‌کند. الکافی: ج ۴،

ص ۹، ح ۱

حدیث۹۳۹

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): الصِّدَقَةُ تَمنَعُ مِيتَةَ السُّوءِ؛ صدقه، از مردنِ بد و دل خراش جلوگیری می کند. میزان الحکمه ج ۶، ص ۲۱۹

حدیث۹۴۰

امـام علی(سـلام الله علیه): اَلصِّدَقَـةُ وَالْحَبسُ ذَخيرَتـانِ فَـدَعُوهُما لِيَومِهِمـا؛ صـدقه و وقف دو ذخیره‌انـد، آنها را برای روز قیامت قرار دهید. دعائم الإسلام، ج ۲، ص ۳۴۰

حدیث۹۴۱

امـام باقر(سـلام الله علیه): إنّ الفَقيهَ حَقّ الفَقيهِ: الزاهِـدُ فی الـدنيا، الراغِبُ فی الآخِرَةِ؛ فقیه، حقیقتاً کسـی است که به دنیا بی اعتنا و به آخرت مشتاق باشد. الکافی: ج ۱، ص ۷۰، ح ۸

حدیث۹۴۲

امـام صـادق(سـلام الله علیه): کـانَ أبی يَقولُ: إذا هَمَمتَ بِخَيرٍ فَبـادِر؛ فَإنّـکَ لا تَـدری ما يَحـدُثُ؛ پـدرم می‌فرمود: چون آهنگ کار خوبی کردی، در انجام آن شتاب کن؛ زیرا نمی‌دانی که چه پیش می‌آید. الکافی: ج ۲، ص ۱۴۲، ح ۳

حدیث۹۴۳

امام سـجّاد(سـلام الله علیه): الدُّنيا سِـنَةٌ والآخِرَةُ يَقظَةٌ ونَحنُ بَينَهُما أضغاثُ أحلامٍ. دنیا غنودن است و آخرت بیداری و ما در میان آن دو در خوابهای آشفته‌ایم. میزان الحکمهٔ: ح ۱۲۵

حدیث۹۴۴

امـام علی(سـلام الله علیـه) فرمودنـد: عَلَيـکَ بِالإحسـانِ فَـإنَّهُ أفضَـلُ زِراعَـةٍ وأربَـحُ بِضاعَـةٍ؛ احسـان کنیـد کـه آن، برتریـن کِشـت و سودآورترین کالا است. غررالحکم و دررالکلم، ح ۶۱۱۲

حدیث۹۴۵

امـام علی(سـلام الله علیـه) فرمودنـد: عَلَيـکَ بِالإحسـانِ فَـإنَّهُ أفضَـلُ زِراعَـةٍ وأربَـحُ بِضاعَـةٍ؛ احسـان کنیـد کـه آن، برتریـن کِشـت و سودآورترین کالا است. غررالحکم ودررالکلم، ح ۶۱۱۲

حدیث۹۴۶

امام صادق(سـلام الله علیه): العالِمُ بِزَمانِهِ لا تَهجُمُ عَلَيهِ اللَّوابِسُ؛ کسـی که زمان خود را بشـناسد، آماج اشتباهات قرار نگیرد. الکافی:

ج ۱، ص ۲۷، ح ۲۹

حدیث۹۴۷

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): إستَرشِدُوا العَقلَ تَرشُدوا ، ولا تَعصوهُ فَتَندَموا؛ از خرد ، راه نمایی بگیرید تا به رُشد برسید و از خرد ، نافرمانی مکنید که پشیمان می شوید . گزیده حکمت نامه پیامبر اعظم صلّی الله علیه و آله و سلّم، ص ۲۳

حدیث۹۴۸

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): ما قَسَمَ اللّهُ لِلعِبادِ شَیئًا أفضَلَ مِنَ العَقلِ؛ خداوند ، چیزی با ارزش تر از عقل ، در میان بندگان تقسیم نکرد . گزیده حکمت نامه پیامبر اعظم صلّی الله علیه و آله و سلّم، ص ۲۳

حدیث۹۴۹

امام صادق(سلام الله علیه): اِزرَعُوا وَاغْرِسُوا وَاللّهِ ما عَمِلَ النّاسُ عَمَلاً أجَلَّ ولا أطیَبَ مِنهُ؛ کشت کنید و درخت بنشانید، به خدا قسم، آدمیان کاری برتر و پاک‌تر از این نکرده‌اند. بحارالأنوار، ج ۱۰۳، ص ۶۸

حدیث۹۵۰

امام صادق(سلام الله علیه): اُمِرَ النّاسُ بخَصلَتَینِ فَضَیَّعُوهُما فَصارُوا مِنهُما علی غیرِ شیءٍ: الصَّبرُ والکِتمانُ؛ مردم به رعایت دو خصلت مأمور شدند و آن دو را تباه کردند و همه چیز را از دست دادند: شکیبایی و رازداری. الکافی: ج ۲، ص ۲۲۲، ح ۲

حدیث۹۵۱

امام کاظم(سلام الله علیه): کَفی بِکَ جَهلًا أن تَرکَبَ ما نُهیتَ عَنهُ؛ در نادانی تو همین بس که مرتکب کاری شوی که از آن نهی شده‌ای. خردگرایی: ص ۳۱۰ ح ۱۰۱۰

حدیث۹۵۲

امام علی(سلام الله علیه): لا أدَبَ مَعَ غَضَبٍ؛ با خشم، تربیت ممکن نیست. موسوعه امام علی: ج ۱۰ ص ۲۳۶ ح ۵۶۰۳

حدیث۹۵۳

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): مَن سَعی لِمَریضٍ فی حاجَةٍ خَرَجَ مِن ذُنوبِهِ. هر کس در برآوردن نیاز بیماری بکوشد، گناهانش آمرزیده شود. دانش‌نامه احادیث پزشکی: ج ۱ ص ۱۸۰ ح ۲۳۰

حدیث۹۵۴

امام حسن(سلام الله علیه): اَللّومُ أن لا تَشکُرَ النِّعمَةَ؛ پستی آن است که نعمت را سپاس نگویی. تحف العقول، ص ۲۳۳

حدیث۹۵۵

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): اَلظَّفَرُ بِالْجَزمِ وَالْحَزمِ؛ پیروزی در گرو اراده قاطع و دوراندیشی است. بحارالأنوار، ج ۷۷، ص ۱۶۵

حدیث۹۵۶

امام باقر(سلام الله علیه): ما مِن شَیءٍ أحَبَّ إلَی اللّهِ عَزَّوجلَّ مِن عَمَلٍ یُداوَمُ عَلَیهِ، وإن قَلَّ؛ هیچ چیز نزد خداوند عزّوجلّ محبوب‌تر از عملی نیست که بر آن مداومت شود؛ هر چند اندک باشد. الکافی: ج ۲، ص ۸۲، ح ۳

حدیث۹۵۷

امام باقر(سلام الله علیه): إنّ الفَقیهَ حَقِّ الفَقیهِ: الزاهِدُ فی الدنیا، الراغِبُ فی الآخِرَةِ؛ فقیه، حقیقتاً کسی است که به دنیا بی اعتنا و به آخرت مشتاق باشد. الکافی: ج ۱، ص ۷۰، ح ۸

حدیث۹۵۸

امام صادق(سلام الله علیه): کَسبُ الحَرامِ یَبینُ فی الذُّرِّیَّةِ؛ (اثر) کسب حرام، در نسل آشکار می‌شود. الکافی: ج ۵، ص ۱۲۵، ح ۴

حدیث۹۵۹

امام صادق(سلام الله علیه): نِعمَ العَونُ الدُّنیا عَلَی الآخرَةِ؛ چه خوب یاری است دنیا برای آخرت. الکافی: ج ۵، ص ۷۲، ح ۸

حدیث۹۶۰

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): إنّی أمزَحُ ولا أقولُ إلّا حَقّاً؛ من مزاح و شوخی می‌کنم ولی جز حق نمی‌گویم. میزان الحکمه، ح ۱۸۹۴۸

حدیث۹۶۱

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): اِجعَلوا آخِرَتَکُم لِأنفُسِکُم، وَسَعیَکُم لِمُستَقَرِّکُم؛ آخرتتان را وجهه همّت خود، و تلاشتان را برای محلّ استقرار [همیشگی]تان قرار دهید. أعلام الدین، ص ۳۴۰

حدیث۹۶۲

امام علی(سلام الله علیه): کَفی بالإیثارِ مَکْرُمَةً؛ در بزرگواری آدمی، همین بس که ایثارگر باشد. غرر الحکم و دررالکلم، ح ۷۰۴۷

حدیث۹۶۳

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): لا تَخَفْ فِی اللّهِ لَومَةَ لائمٍ؛ در راه خدا از ملامت و نکوهش ملامتگران نترس. معانی الأخبار، ص ۳۳۵

حدیث۹۶۴

امام جواد(سلام الله علیه) : مَن هَجَرَ الْمُداراةَ قارَبَهُ المَكرُوهُ؛ آن كه سازش و مدارا را ترک كند، ناگوارى به او روى آوردَ. بحارالأنوار، ج ۶۸، ص ۳۴۱

حدیث۹۶۵

امام رضا(سلام الله علیه): مَن تَكَلَّفَ الأدبَ قَدَرَ عليهِ؛ كسى كه براى كسب ادب بكوشد، آن را به دست مى‌آورد. ميزان الحكمه، ح ۳۹۹

حدیث۹۶۶

امام على(سلام الله علیه): يَنبَغى لِمَن أيقَنَ بِبَقاءِ الآخِرَةِ ودَوامِها أن يَعْمَلَ لَها؛ كسى كه به ماندگارى و پايدارى آخرت يقين دارد، سزاوار است كه براى آن كار كند. عيون الحكم والمواعظ، ح ۱۰۲۲۹

حدیث۹۶۷

امام على(سلام الله علیه): عامِلِ سائِرَ النّاس بِالإنصاف، وعامِلِ الْمُؤمِنينَ بِالإيثارِ؛ با ديگر مردمان، به انصاف رفتار كن و با مؤمنان، به ايثار. غرر الحكم و درر الكلم، ح ۶۳۴۲

حدیث۹۶۸

امام على(سلام الله علیه): إنَّما الدُّنيا دارُ مَجازٍ وَالآخِرَةُ دارُ قَرارٍ، فَخُذوا مِن مَمَرِّكُم لِمَقَرِّكُم؛ دنيا، [در حقيقت] سراى گذر است و آخرت، سراى ماندن. پس، از گذرگاه خود، براى قرارگاهتان توشه برداريد. نهج البلاغۀ، خطبه ۲۰۳

حدیث۹۶۹

پیامبر خدا(صلى الله عليه و آله): خَيرُ الْاُمُورِ خَيرُها عاقِبَةً؛ بهترين كارها، نيك فرجام‌ترين آنهاست. الأمالى، صوق، ص ۳۹۵

حدیث۹۷۰

امام صادق(سلام الله علیه): إنّ اللّهَ جميلٌ يُحِبُّ الجَمالَ. خداوند زيباست و زيبايى را دوست دارد. ميزان الحكمۀ: ح ۲۶۲۳

حدیث۹۷۱

پیامبراکرم (صلى الله عليه و آله وسلم) فرمودند: لا تُكثِرُوا الكَلامَ بِغَيرِ ذِكرِ اللّهِ؛ در غير از ذكر خدا زياده گويى نكنيد. ميزان الحكمه، ح ۱۷۱۲۰ ۱۳ ، ص ۵۶۴ ح ۲۲۸۴۸

حدیث۹۷۲

امام على(سلام الله علیه): دارِ عَدُوَّكَ، وأخلِص لِوَدودِكَ؛ با دشمنت مدارا كن و دوستيت را براى دوستانت خالص گردان. موسوعه امام على: ج ۶ ص ۲۰۴ ح ۵۴۹۷

حدیث۹۷۳

امـام علی(سـلام الله علیه): مَن تَـأَلَّفَ النّاسَ أحَبّوهُ؛ هر که با مردم الفت بگیرد، مردم او را دوست می‌دارنـد. میزان الحکمـة: ح ۲۳۷۵ ارسال رعاء؛ موج بلاها را به وسیله دعا از خود دفع کنید. (بحارالانوار، ج ۹۳، ص ۳۰۱)

حدیث۹۷۴

قال الصادق – علیه السـلام –: الدعا بعد الفریضهٔ ایاک ان تدعه ، فان فضله بعد الفریضهٔ کفضل الفریضهٔ علی النافلهٔ ؛ مبادا دعای بعد از فریضه را ترک کنی ، زیرا فضیلت و امتیاز دعای بعد از فریضه همچون برتری فریضه و نماز واجب برنافله است .(بحارالانوار، ۸۵، ص ۳۲۵)

حدیث۹۷۵

قال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – ادعوا الله و انتم موقنون بالاجابهٔ و اعلموا ان الله تعالی لایسـتجب دعاء من قلب غافل لاه بایقین به اسـتجابت دعـای خویش ، خداونـد را بخوانیـد و بدانیـد که پروردگـار – تبـارک و تعـالی – دعایی را که از دل غافل و بی توجه برآید، مستجاب نخواهد کرد(الاذکار، ص ۳۵۶).

حدیث۹۷۶

قـال رسول الله – صـلی الله علیه و آله –: التعقیب بعـد صـلوهٔ الفجر ابلغ فی طلب الرزق؛ دعـای پس از نماز صـبح برای جلب رزق مؤ ثرتر است . (بحارالانوار، ج ۸۵ س ۳۲۶، مستدرک الوسایل ، ج ۱، ص ۳۳۶)

حدیث۹۷۷

عن علی – علیه السـلام – قال : مروهٔ الحضر قراءهٔ القران و مجالسهٔ العلماء و النظر فی الفقه و المحافظهٔ علی الصلاهٔ فی الجماعات ؛ از حضرت علی(علیه السلام) نقل شده که فرمودند: جوانمردی در حضور در وطن ، قرآن خواندن ، هم نشینی با علماء، و نگریستن در احکام دین ، و مواظبت بر نماز خواندن در جماعتهاست . (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۱۰)

حدیث۹۷۸

قال رسول الله – صـلی الله علیه وآله –: الصـلاهٔ جماعهٔ ولو علی راءس زج ؛ در نماز جماعت شـرکت نمایید، گرچه آن رابر سر آهن نوک نیزه و انجام دهید (یعنی هر قدر سخت و دشوار باشد، از حضور در جماعت دریغ نکنید). (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۴)

حدیث۹۷۹

قال الصادق – علیه السـلام –: من صـلی خمس صـلوات فی الیوم و اللیلـهٔ فی جماعهٔ فظنوا به خیرا و اجیروا شـهادته ؛ هر که پنج نماز شبانه روز را به جماعت می خوانـد به او خوش گمان باشـید و گواهی اش را بپذیرید. (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۸. وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۷۱)

حدیث۹۸۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ثلاثهٔ لو تعلم امتی ما فیها لضربت علیها بالسهام : الاذان و الغدو الی الجمعهٔ ، و الصف الاول ؛ سه کار است که اگر امت من پاداش عظیم آن را درک می کردند، برای به دست آوردن آن ، ازدحام و قرعه کشی می نمودند: ۱ – اذان گفتن . ۲ – تسریع در رفتن برای نماز جمعه . ۳ – در صف اول نماز جمعه و جماعت قرارگرفتن . (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۱۵۶)

حدیث۹۸۱

قال الصادق – علیه السلام –: طهر قلبک بالتقوی و الیقین عند طهارهٔ جوارحک بالماء؛ در وقت پاکیزه نمودن اعضای خود با آب، دل خویش را به پرهیزگاری و یقین پاک گردان . (بحارالانوار، ج ۸۰، ص ۲۳۹)

حدیث۹۸۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: یا علی !ان الوضوء قبل الطعام و بعده شفاء فی الجسد و یمن فی الرزق ؛ یا علی! قبل از غذا و بعد از غذا، وضو گرفتن ، شفای بدن و برکت در روزی است . (بحارالانوار، ج ۶۶، ص ۳۵۶)

حدیث۹۸۳

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: مفتاح الصلاهٔ الطهور؛ کلید نماز، پاکی است . (محجهٔ البیضاء، ج ۱، ص ۲۸۱)

حدیث۹۸۴

قال الباقر – علیه السلام –: ان السواک فی السحر قبل الوضوء من السنهٔ ؛ سحرگاه ، پیش از وضو، مسواک زدن از سنت اسلامی است . (میزان الحکمه ، ج ۴، ص ۵۹۶)

حدیث۹۸۵

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: یا علی !و علیک بالسواک عند کل وضوء ؛ ای علی! بر تو باد مسواک زدن به هنگام هر وضو. (اصولی کافی ، ج ۸، ص ۷۲)

حدیث۹۸۶

قال الرضا – علیه السلام –: ... لان یکون العبد طاهرا اذا قام بین یدی الجبار عند مناجاته ؛ ... چون وضو یک ادب در برابر خدا است ، بنده به هنگام نماز، وقتی که دربرابر خداوند می ایستد، پاک باشد. (بحارالانوار، ج ۶، ص ۶۴)

حدیث۹۸۷

قال الصادق – علیه السلام –: جاء رجل الی النبی – صلی الله علیه وآله – فقال : یا رسول الله !اوصینی ، فقال : لاتدع الصلاهٔ متعمدا فان من ترکها متعمدا فقد برئت منه ملهٔ الاسلام ؛ مردی پیش رسول خدا (ص) آمد و عرض کرد: یا رسول الله !مرا نصیحتی بفرمایید، حضرت فرمودند: نماز را عمدا رها مکن ، کسی که عمدا نماز را ترک کند ملت اسلام از او بیزار است . (وسائل الشیعه ،

ج ۳، ص ۲۹) ۵۰۲ – عقاب تارک الصلوة

حدیث۹۸۸

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله -: من اعان تارک الصلوة بلقمة او کسوة فکانما قتل سبعین نبیا اولهم ادم و اخرهم محمد ؛ کسی که ترک کننده نماز را به دادن طعامی یا لباسی یاری کند، مثل این است که هفتاد پیامبر را کشته ، که اول آنها آدم ، و آخر آن ها محمد(ص) است . (لئالی الاخبار، ص ۳۹۵)

حدیث۹۸۹

عن النبی – صلی الله علیه وآله – قال : یا علی !شارب الخمر لایقبل – عز و جل – صلاته اربعین یوما فان مات فی الاربعین مات کافرا ؛ ای علی ! نماز آدم شرابخوار تا چهل روز پذیرفته نیست و اگر در ظرف چهل روز بمیرد، کافر از دنیا رفته است . (بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۴۷)

حدیث۹۹۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله -: مثل الصلوة و اعمال بنی ادم کرجل اتی مراغة فاتار علیه منها حتی امتلاء ترابا و دنسا ثم عمد الی غدیر ماء طیب فاغتسل به فیذهب عنهه التراب و الدنس ، کذلک الصلوات الخمس تغسل عن العبد الذنوب اذا صلی الله من قلبه ؛ مثل نماز و اعمال آدم مثل مردی است که در خاک بغلتد آن چنان که سراپایش را خاک و کثافات فراگیرد، سپس به طرف آبگیری که آبش پاک است برود و در آن غسل نماید و خود را شست و شو دهد و خاک و کثافات را از خود دور کند.این چنین است نماز پنجگانه ، زمانی که بنده با حضور قلب خدا را عبادت کند، کثافات گناه از وی شسته می شود. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۸۳)

حدیث۹۹۱

قال علی – علیه السلام -: لیخشع الرجل فی صلوته فانه من خشع قلبه الله – عز و جل – خشعت جوارحه فلا یعبث بشی ء فی الصلوة ؛ مرد باید در نماز خود خاشع باشد، پس وقتی قلبش برای خدا خاشع شد، اعضاء و جوارحش نیز خاشع است ، با چیزی (در حال نماز) بازی نمی کند. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۵، ص ۳۷)

حدیث۹۹۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله -: اعبد الله کانک تراه فان کنت لاتراه فانه یراک ؛ عبادت کن خداوند تعالی را، چنانچه گویا او را می بینی ، و اگر تو او را نمی بینی او تو را می بیند. (نهج الفصاحه ، ص ۶۵.سرالصلوة ، ص ۲۶.مکارامام علی علیه‌السلام : الجاهِلُ لا ـ یَرتَدِعُ ، وبالمَواعِظِ لا ـ یَنتَفِعُ؛ نادان باز نمی‌ایستد (هیچ نهی و بازداشتی در او اثر نمی‌کند) و پند و اندرزها سودش نمی‌دهد . غرر الحکم : ۱۷۲۹

حدیث۹۹۳

امام باقر علیه‌السلام : مَن لَم یَجعَلِ اللّه‌لَهُ مِن نفسِهِ واعِظا ، فإنَّ مَواعِظَ النّاسِ لَن تُغنیَ عَنهُ شیئا ؛ کسی که خداوند برای او واعظی

درونی قرار ندهد ، موعظه‌های مردم هرگز در او سودمند نمی‌افتد . تحف العقول : ۲۹۴

حدیث۹۹۴

امام سجّاد علیه‌السلام : ابنَ آدمَ ، إنّکَ‌لا تَزالُ بِخَیرٍ ما کانَ لَکَ واعِظٌ مِن نَفسِکَ ، وما کانَتِ الُمحاسَبَهُ مِن هَمِّکَ ، وما کانَ الخَوفُ لَکَ شِعارا ، والحَذَرُ لَکَ دِثارا ؛ ای فرزند آدم ! تا زمانی که واعظی از درون داری و به حسابرسی (اعمالِ خود) اهتمام می‌ورزی و ترس (از خدا و کیفر الهی) جامه زیرین تو باشد و پرهیز بالاپوشت ، پیوسته در خیر و صلاح خواهی بود . تحف العقول : ۲۸۰

حدیث۹۹۵

امام علی علیه‌السلام : مَن کانَ لَهُ فی نَفسِهِ‌واعِظٌ کانَ علَیهِ مِن اللّه حافِظٌ؛ هر که واعظی درونی داشته باشد ، او را از جانب خداوند نگهبانی است . بحار الأنوار : ۷۸ / ۶۷ / ۱۱

حدیث۹۹۶

امام عسکری علیه‌السلام : مَن وَعَظَ أخاهُ سِرّا فَقَد زانَهُ ، ومَن وَعَظَهُ عَلانِیَهً فَقَد شانَهُ ؛ هرکه برادر خود را پنهانی اندرز دهد ، او را آراسته است و هر که در برابر دیگران موعظه‌اش کند ، او را لکّه‌دار کرده‌است . تحف العقول : ۴۸۹

حدیث۹۹۷

امام علی علیه‌السلام : لا واعِظَ أبلَغُ مِن النُّصحِ ؛ هیچ واعظی مؤثرتر از نصیحت نیست . غرر الحکم : ۱۰۶۲۲

حدیث۹۹۸

امام علی علیه‌السلام : أبلَغُ العِظاتِ الاعتِبارُ بِمَصارِعِ الأمواتِ؛ رساترین پندها، عبرت گرفتن از آرامگاه‌های مردگان است. غرر الحکم : ۳۱۲۳

حدیث۹۹۹

امام علی علیه‌السلام : لِلکَیِّسِ فی کُلِّ شَیءٍ اتِّعاظٌ ؛ انسان زیرک، از هر چیزی پندی می‌آموزد . غرر الحکم : ۷۳۳۸

حدیث۱۰۰۰

امام علی علیه‌السلام : مَن فَهِمَ مَواعِظَ الزّمانِ لَم‌یَسکُنْ إلی حُسنِ الظَّنّ بالأیّام ؛ هرکه پندهای زمانه را بفهمد ، به روزگار خوشبین نباشد . غرر الحکم : ۸۹۳۸

حدیث۱۰۰۱

امام علی علیه‌السلام : إذا أحَبَّ اللّه‌عَبدا وعَظَهُ بالعِبَرِ ؛ هرگاه خداوند بنده‌ای را دوست بدارد ، او را با عبرت‌ها پند دهد . غرر الحکم : ۴۰۳۲

حدیث۱۰۰۲

امام علی علیه‌السلام : کَفی عِظَةً لِذَوی الألبابِ ما جَرَّبوا ؛ برای خردمندان ، تجربه‌های آنان پندی است کافی . غرر الحکم : ۷۰۵۹

حدیث۱۰۰۳

امام علی علیه‌السلام : العاقِلُ مَن وَعَظَتهُ التّجارِبُ؛ خردمند کسی است که‌تجربه‌ها او را پند دهد. تحف العقول : ۸۵

حدیث۱۰۰۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : کَفی بالمَوتِ واعِظا؛ مرگ برای اندرز گرفتن بس است . تحف العقول : ۳۵

حدیث۱۰۰۵

امام علی علیه‌السلام : بالمَواعِظِ تَنجَلی الغَفلَةُ ؛ با اندرزهاست که (پرده) غفلت کنار می‌رود . غرر الحکم : ۴۱۹۱

حدیث۱۰۰۶

امام علی علیه‌السلام : المَواعِظُ صَقالُ النُّفوسِ ، وجَلاءُ القُلوبِ؛ اندرزها صیقل بخش جان‌ها ، و جلا دهنده دل‌هاست . غرر الحکم : ۱۳۵۴

حدیث۱۰۰۷

م الاخلاق ، ص ۴۵۹)

حدیث۱۰۰۸

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن ماتَ علی حُبِّ آلِ مُحَمَّدٍ ماتَ شَهیداً؛ هرکه بر دوستی آل محمّد بمیرد، شهید مرده است. میزان الحکمه، ح ۹۹۶۴

حدیث۱۰۰۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: کل وعاء یضیق بما جعل فیه الا وعاء العلم فانه یتسع؛ گنجایش هر ظرفی با آنچه در آن نهند، تنگ می شود، جز ظرف دانش که هر چه در آن نهند، گسترش می یابد. اصول کافی، ج ۳، ص ۱۷۲.

حدیث۱۰۱۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: من عمل علی غیر علم ما یفسد اکثر مما یصلح؛ هر کس کاری را بدون شناخت انجام دهد، تباه کاری او بیشتر است تا آنچه سامان می دهد. تحف العقول، ص ۴۷.

حدیث۱۰۱۱

امام صادق علیه‌السلام : طَلَبتُ نُورَ القَلبِ فوَجَدتُهُ فی التَّفَکرِ والبُکاءِ ، وطَلَبتُ الجَوازَ علَی الصِّراطِ فوَجَدتُهُ فی الصَّدَقَةِ ، وطَلَبتُ نُورَ الوَجهِ فوَجَدتُهُ فی صَلاةِ اللَّیلِ؛ روشنایی دل را جوییدم و آن را در اندیشیدن و گریستن یافتم و گذر از صراط را جوییدم و آن را در صدقه دادن یافتم و نورانیّت چهره را جوییدم و آن را در نماز شب یافتم . مستدرک الوسائل : ۱۲ / ۱۷۳ / ۱۳۸۱۰ منتخب میزان الحکمة : ۵۷۲

حدیث۱۰۱۲

امام علی علیه‌السلام : مَن أحَبَّ لِقاءَ اللّه سُبحانَهُ سَلاعَنِ الدُّنیا ؛ کسی که دیدار خدای سبحان را دوست بدارد، دنیا را از یاد ببرد . غرر الحکم : ۸۴۲۵ منتخب میزان الحکمة : ۵۰۴

حدیث۱۰۱۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أحَبَّ لِقاءَ اللّه أحَبَّ اللّهُ لِقاءَهُ ، ومَن کَرِهَ لِقاءَ اللّه کَرِهَ اللّهُ لِقاءَهُ؛ هرکه دیدار خدا را دوست داشته باشد ، خدا دیدار او را دوست دارد و هرکه دیدار خدا را خوش‌نداشته‌باشد،خدا نیز دیدار او را خوش‌ندارد. کنزالعمّال : ۴۲۱۲۱ منتخب میزان الحکمة : ۵۰۴

حدیث۱۰۱۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مِن عَلاماتِ الشَّقاءِ جُمودُ العَینِ ؛ از نشانه‌های شقاوت و بدبختی خشکیدگی چشم است . بحار الأنوار : ۷۰ / ۵۲ / ۱۱ منتخب میزان الحکمة : ۷۸

حدیث۱۰۱۵

امام صادق علیه‌السلام : ما مِن شیءٍ إلاّ ولَهُ کَیْلٌ أو وَزنٌ إلاّ الدُّموعَ ، فإنّ القَطرةَ مِنها تُطْفِئُ بِحارا مِن نارٍ ، وإذا اغْرَوْرَقَتِ العَینُ بمائها لَم یَرْهَقْ وَجهَهُ قَتَرٌ ولا ذِلَّةٌ ، فإذا فاضَتْ حَرَّمَهُ اللّهُ علی النّارِ ، ولَو أنّ باکیا بکی فی اُمَّةٍ لَرُحِموا ؛ هر چیزی پیمانه و وزنی دارد مگر اشکها ؛ زیرا قطره‌ای اشک دریاهایی از آتش را فرو می‌نشاند . و هرگاه چشم در اشک خود غرق شود ، گَرد هیچ فقر و ذلّتی بر چهره آن ننشیند . و هرگاه اشکها سرازیر شود خداوند آن چهره را بر آتش حرام گرداند . و اگر گریننده‌ای در میان امتی بگرید همه آن امّت مشمول رحمت می‌شوند . بحار الأنوار : ۹۳ / ۳۳۱ / ۱۴ منتخب میزان الحکمة : ۷۸

حدیث۱۰۱۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : علَیکَ بقِراءةِ القرآنِ ؛ فإنّ قِراءتَهُ کَفّارةٌ للذُّنوبِ ، وسَترٌ فی النارِ ،وأمانٌ مِن العذابِ؛ بر تو باد خواندن قرآن؛ زیرا خواندن آن کفّاره گناهان است و پرده‌ای در برابر آتش و موجب ایمنی از عذاب. بحار الأنوار : ۹۲ / ۱۷ / ۱۸ منتخب میزان الحکمة : ۴۶۰

حدیث۱۰۱۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا یَنبغی لِصاحِبِ القرآنِ أن یَحِدَّ مَع مَن حَدَّ ، ولا یَجهَلَ مَع مَن یَجهَلُ وفی جَوفِهِ کلامُ اللّه ؛ برای ملازم قرآن شایسته نیست با کسی که نسبت به او تندی کرده است ، تندی کند و کسی که در درونش کلام خداست، با کسی

که (نسبت به وی) رفتار جاهلانه می‌کند ، نابخردانه رفتار نمی‌کند . کنزالعمّال : ۲۳۴۷ منتخب میزان الحکمة : ۴۶۰

حدیث۱۰۱۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ أحَقَّ الناسِ بالتَّخَشُّعِ فی السِّرِّ والعَلانیَةِ لَحامِلُ القرآنِ ، وإنَّ أحَقَّ الناسِ فی السِّرِّ والعَلانیَةِ بالصلاةِ والصوم لَحامِلُ القرآنِ ؛ سزاوارترین مردم به خشوع ورزیدن نهانی و آشکار در برابر خدا ، حافظ قرآن است . و سزاوارترین مردم به نمازگزاردن و روزه گرفتن در آشکار و نهان ، حافظ قرآن است . الکافی : ۲ / ۶۰۴ / ۵ منتخب میزان الحکمة : ۴۶۰

حدیث۱۰۱۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ الذی لیسَ فی جَوفِهِ شیءٌ من القرآنِ کالبَیتِ الخَرِبِ ؛ کسی که در اندرونش چیزی از قرآن نیست ، همانند خانه‌ای ویران است . کنزالعمّال : ۲۴۷۸ منتخب میزان الحکمة : ۴۶۰

حدیث۱۰۲۰

امام علی علیه‌السلام : اللّه‌ اللّه‌ فی القرآنِ ، لا یَسبِقُکُم بالعَمَلِ بهِ غَیرُکُم . خدا را ! خدا را ! درباره قرآن ، مبادا دیگران با عمل به آن ، بر شما پیشی گیرند . نهج البلاغة : الکتاب ۴۷ منتخب میزان الحکمة : ۴۵۸

حدیث۱۰۲۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا التَبَسَت علَیکُمُ الاُمورُ کَقِطَعِ اللَّیلِ المُظلِمِ فعلَیکُم بالقرآنِ ؛ فإنّهُ شافِعٌ مُشَفَّعٌ وماحِلٌ مُصَدَّقٌ ، مَن جَعَلَهُ أمامَهُ قادَهُ إلَی الجَنّةِ ، ومَن جَعَلَهُ خَلفَهُ ساقَهُ إلَی النارِ ؛ هر گاه کارها همچون پاره‌های شب تار بر شما تاریک و شبهه‌ناک شد ، به قرآن روی آورید؛ زیرا قرآن شفیعی است که شفاعتش پذیرفته است و شاکی و خصمی است که شکایتش قبول می‌شود . هر که قرآن را فرا روی خود قرار دهد ، او را به سوی بهشت کشاند و هر که آن را پشت سر خویش نهد ، به سوی دوزخش براند . نوادر الراوندیّ : ۲۱ ، ۲۲

حدیث۱۰۲۲

امام علی علیه‌السلام : تَعَلَّموا القرآنَ ؛ فإنّهُ أحسَنُ الحَدیثِ ، وتَفَقَّهُوا فیهِ فإنَّهُ رَبیعُ القُلوبِ ؛ قرآن را بیاموزید ، که آن بهترین سخن است و در آن دانا و فقیه شوید که آن بهار دلهاست . نهج البلاغة : الخطبة : ۱۱۰

حدیث۱۰۲۳

مَن قَرَأ القُرآنَ لِیَأکُلَ بِهِ النّاسَ جاءَ یَومَ القِیامَةِ ووَجهُه عَظمٌ لا لَحمَ فیهِ ؛ هر کس به منظور سرکیسه کردن مردم قرآن بخواند ، روز قیامت در حالی بیاید که چهره‌اش استخوان است و گوشتی در آن نیست . ثواب الأعمال : ۳۲۹/ ۱

حدیث۱۰۲۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ مِن تَعظیمِ جَلالِ‌اللّه عز و جل کَرامَةَ ذی الشَّیبِهِ ، وحامِلِ القُرآنِ ، والإمامِ العادِلِ . احترام نهادن به ریش سفید و قرآن دان و پیشوای دادگر ، بزرگداشت جلال و شکوه خداوند عز و جل است . کنزالعمّال : ۲۵۵۰۷

حدیث۱۰۲۵

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سلّم : عَلیکَ بتِلاوَةِ القرآنِ وذِکرِ اللّه کثیراً ، فإنّهُ ذِکرٌ لکَ فی السـماءِ ونورٌ لکَ فی الأرضِ؛ بر تو باد به تلاوت قرآن و بسیاری یاد خدا ؛ زیرا که آن در آسمان ، برای تو نام (و آوازه) است و در زمین نور . الخصال : ۵۲۵ / ۱۳

حدیث۱۰۲۶

امـام صادق علیه السـلام فرمودنـد: إنّ المُؤمِنَ یَغبِطُ وَلایَحسُـدُ وَالمُنافِقُ یَحسُـدُ وَلایَغبِطُ؛ مؤمن غبطه می خورد و حسادت نمی ورزد، منافق حسادت می ورزد و غبطه نمی خورد. کافی، ج۲، ص۳۰۷، ح۷

حدیث۱۰۲۷

پیـامبراکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم فرمودنـد: اِتّقُوااللّه وَأَصلِحواذاتَ بَینِکُمْ فَـإِنَ اللّه یُصلِـحُ بَینَ المُؤمِنینَ یَومَ القیامَـةِ؛ تقوای الهی داشته باشید و اصلاح کنید میان خودتان را زیرا خداوند در روز قیامت میان مؤمنین را اصلاح می کند. محجة البیضاء، ج۳، ص۳۷۳

حدیث۱۰۲۸

امام صادق علیه السـلام فرمودند: مَن اَحصـی عَلی اَخیهِ المُؤمِنِ عَیبا لِیَعیبَهُ بِهِ یَوما ما کانَ مِن اَهلِ هذِهِ الآیَةِ قالَ اللّه عَزّوَجَلّ: انّ الّذینَ یُحِبّونَ اَن تَشیعَ الفاحِشَـةُ فِی الّـذینَ آمَنوا لَهُم عَـذابٌ اَلیمٌ فِی الـدُّنیا وَ الآخِرَةِ وَ اللّه یَعلَمُ وَ اَ نتُم لا تَعلَمونَ ؛ هر کس درصـدد عیب جویی برادر مؤمنش برآیـد، تـا با آن روزی او را سـرزنش کنـد، مشـمول این آیه است: کسانی که دوست دارنـد، زشتی ها در میان مردم بـا ایمـان شیوع پیـدا کنـد، عـذاب دردنـاکی برای آنـان در دنیـا و آخرت خواهـد بود و خداونـد می دانـد و شـما نمی دانیـد. مستدرک الوسایل، ج ۹، ص ۱۱۰، ح ۱۰۳۷۹

حدیث۱۰۲۹

پیامبراکرم صـلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: وَالّذی نَفسی بِیَدِهِ لاتَدخُلُوا الجَنَّةَ حَتّی تُؤمِنوا وَ لا تُؤمِنوا حَتّی تَحابّوا أولا أدُلُّکُم عَلی شَیءٍ اذا فَعَلتُموهُ تَحابَبتُم؟ اَفشُوا السَّلامَ بَینَکُم؛ به خدایی که جانم در اختیار اوست، وارد بهشت نمی شوید مگر مؤمن شوید و مؤمن نمی شویـد، مگر این که یکـدیگر را دوست بداریـد. آیـا می خواهیـد شـما را به چیزی راهنمـایی کنم که بـا انجام آن، یکـدیگر را دوست بدارید؟ سلام کردن بین یکدیگر را رواج دهید. مشکاة الانوار، ص ۱۵۷

حدیث۱۰۳۰

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: اَلطِّیَرَةُ شِرکٌ وَمامِنّا إلاّ وَلکِنَّ اللّه یُذهِبُهُ بِالتَّوَکُّلِ؛ فال بد زدن شرک است و هیچ کس ازما نیست مگر این که به نحوی دستخوش فال بد زدن می شود، اما خداوند با توکل به او آن را از بین می برد. سنن ابن ماجه، ج۲، ص ۱۱۷۰، ح۳۵۳۸

حدیث۱۰۳۱

پیـامبراکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم فرمودنـد: اِعلَم اَنّ الصِّـدقَ مُبارَکٌ وَ الکِـذبَ مَشؤومٌ؛ بـدان که راسـتگویی، پر برکت است و دروغگویی، شوم. تحف العقول، ص ۱۴

حدیث۱۰۳۲

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: اَلصِّدقُ طُمَنینَةٌ وَ الکَذِبُ ریبَةٌ ؛ راستگویی [مایه] آرامش و دروغگویی [مایه] تشویش است. نهج الفصاحه، ح ۱۸۶۴

حدیث۱۰۳۳

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: إنّ اللّه عَزّوَجلّ أحَبّ الکَذِبَ فِی الصّلاحِ وَأبغَضَ الصِدقَ فِی الفَسادِ؛ خداوند عزوجل، دروغی را که باعث صـلح و آشتی شود دوست دارد و از راستی که باعث فتنه شود بیزار است. من لا یحضـره الفقیه، ج۴، ص ۳۵۳، ح ۵۷۶۲

حدیث۱۰۳۴

امام صادق علیه السلام فرمودند: إنّ مِمّا أعانَ اللّه (بِهِ) عَلَی الکَذّابینَ النِّسیانَ؛ از جمله کمکهای خداوند بر ضد دروغگویان فراموشی است. کافی، ج۲، ص ۳۴۱، ح۱۵

حدیث۱۰۳۵

امـام سـجاد علیه السـلام فرمودنـد: اِتّقُوا الکَـذِبَ الصّـغیرَ مِنهُ وَالکَبیرَ، فی کُلّ جِـدٍّ وَهَزلٍ فَإنّ الرّجُلَ إذا کَـذِبَ فِی الصّـغیرِ اجتَرَأَ عَلَی الکَبیرِ؛ از دروغ کوچـک و بزرگش، جـدّی و شوخیش بپرهیزیـد، زیرا انسـان هرگـاه در چیز کوچک دروغ بگویـد، به گفتن دروغ بزرگ نیز جرئت پیدا می کند. تحف العقول، ص ۲۷۸

حدیث۱۰۳۶

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: أنَا زَعیمٌ بِبَیتٍ فی رَبَضِ الجَنّةِ ، وَبَیتٍ فی وَسَطِ الجَنّةِ ، وَبَیتٍ فی أعلَی الجَنّةِ لِمَن تَرَکَ المِراءَ وَإن کانَ مُحِقّا ، وَلِمَن تَرَکَ الکَـذِبَ وَإن کانَ هازِلاً ، وَلِمَن حَسُنَ خُلقُهُ ؛ من بر کسـی که مجادله را رها کنـد، هر چند حق با او باشد و کسـی که دروغ نگوید، هر چند به شوخی باشد و کسـی که اخلاقش را نیکو گرداند، خانه ای در حومه بهشت و خانه ای در مرکز بهشت و خانه ای در بالای بهشت ضمانت می کنم. خصال، ص ۱۴۴

حدیث۱۰۳۷

امام علی علیه السـلام فرمودنـد: (علامهٔ) اَلایمانُ أن تُؤثِرَ الصِّدقَ حَیثُ یَضُـرُّکَ عَلَی الکَذِبِ حَیثُ یَنفَعُکَ؛ (نشانه) ایمان، این اسـت که راستگویی را هر چند به زیان تو باشد بر دروغگویی، گرچه به سود تو باشد، ترجیح دهی. نهج البلاغه، حکمت ۴۵۸

حدیث۱۰۳۸

پیـامبراکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم فرمودنـد: إنّ رَجُلاً ـ أتی سَـیّدَنا رَسولَ اللّه صـلی الله علیه و آله فَقالَ: یا رَسولَ اللّه عَلّمنی خُلقا

یَجمَعُ لی خَیرَ الدُّنیا وَالخِرَةِ فَقالَ صلی الله علیه و آله : لاتَکذِب؛ مردی به رسول خدا صلی الله علیه و آله عرض کرد: به من اخلاقی بیاموزید که خیر دنیا و آخرت در آن جمع باشد، حضرت فرمودند: دروغ نگو. بحارالأنوار، ج۷۲، ص۲۶۲، ح۴۳

حدیث۱۰۳۹

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: لَئِن یَهدِیَ اللهُ بِکَ رَجُلًا واحِداً خَیرٌ لَکَ مِنَ الدُّنیا وَ ما فِیها؛ اگر خداوند بوسیله تو یک نفر را هدایت کند برای تو بهتر است از دنیا و هر آنچه در آن است. (بحارالانوار، ج۲، ص۲)

حدیث۱۰۴۰

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: کونوا دُعاةً لِلنّاسِ بِغَیرِ اَلسِنَتِکُم، لِیَرَوا مِنکُم الوَرَعَ وَ الجتِهادَ وَ الصَّلاةَ وَ الخَیرَ، فَاِنَّ ذلِکَ داعیَةٌ؛ مردم را به غیر از زبان خود، دعوت کنید، تا پرهیزکاری و کوشش در عبادت و نماز و خوبی را از شما ببینند، زیرا اینها خود دعوت کننده است. (کافی، ج ۲ ، ص ۷۸، ح ۱۴)

حدیث۱۰۴۱

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم فرمودند: مَن دَعا اِلی هُدیً کانَ لَهُ مِنَ الجرِ مِثلُ اُجورِ مَن تَبِعَهُ لا یَنقُصُ ذلِکَ مِن اُجورِهِم شَیئا و مَن دَعا اِلی ضَلالَةٍ کان عَلَیهِ مِنَ الاِثمِ مِثلُ آثامِ مَن تَبِعَهُ لا یَنقُصُ مِن آثامِهِم شَیئا؛ هر کسی، به هدایتی راهنمایی کند، پاداشی را که برای پیروان هدایت وجود دارد، برای او نیز خواهد بود؛ بی آن‌که از پاداش پیروان کاسته شود، و هر کس به گمراهی‌ای راهنمایی کند گناهی که برای پیروان آن وجود دارد، برای او نیز خواهد بود؛ بی‌آن‌که از گناه آنها کاسته شود. (منیة المرید، ص ۱۰۲)

حدیث۱۰۴۲

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: مَنْ عَرَفَ اللّه خافَهُ ، وَ مَنْ خافَ اللّه حَثَّهُ الْخَوفُ مِنَ اللّهِ عَلَی الْعَمَلِ بِطاعَتِهِ وَالْاَخْذِ بِتَأدیبِهِ ، فَبَشِّرِ الْمُطیعینَ الْمُتَأَدِّبینَ بِاَدَبِ اللّهِ وَ الْآخِذینَ عَنِ اللّهِ اَنَّهُ حَقٌّ عَلَی اللّهِ اَنْ یُنْجیَهُ مِنْ مُضِلّاتِ الْفِتَنِ؛ آن‌که خدا را شناخت ، از او ترسید و آن کس که از خدا ترسید ، ترس از خدا او را به عمل به فرمان او و در پیش گرفتن ادبش واداشت . پس فرمانبردارانِ ادب شده به ادب خدا و اطاعت‌کنندگان دستورهای او را بشارت ده که بر خداست که آنها را از فتنه‌های گمراه‌کننده برهاند. مصباح الشریعه، ص ۱۰۸

حدیث۱۰۴۳

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: مَن عَرَفَ اللهَ خافَ اللهَ و مَن خافَ اللهَ سَخَت نَفسَهُ عَنِ الدُّنیا؛ هر که خدا رابشناسد ترس او در دلش می افتد و هر از خدا ترسان باشد نفسش از دنیا باز می ماند. جهاد النفس، ص ۸۳

حدیث۱۰۴۴

امام محمد باقر علیه السلام فرمودند: ما عَرَفَ اَللهَ مَن عَصاهُ؛ خدا را نشناخته آن که نافرمانی اش کند. تحف العقول، ص۲۹۴

حدیث۱۰۴۵

امام علی علیه السلام فرمودند: يَنبَغي لِمَن عَرَفَ اللّه سُبحانَهُ أن لا يَخلُوَ قَلبُهُ مِن رَجائِهِ وَخَوفِهِ؛ کسی که خدای سبحان را می شناسد، شایسته است دلش از بیم و امید به او خالی نباشد. غررالحکم، ج۶، ص ۴۴۱، ح ۱۰۹۲۶

حدیث۱۰۴۶

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: أَفضَلُ العمالِ العِلمُ بِاللّه إنّ العِلمَ يَنفَعُكَ مَعَهُ قَليلُ العَمَلِ وَكَثيرُهُ وَإِنّ الجَهلَ لايَنفَعُكَ مَعَهُ قَليلُ العَمَلِ وَلا كَثيرُهُ؛ بهترین اعمال، خداشناسی است، زیرا با وجود علم و معرفت، عمل، کم یا زیاد تو را سود می بخشد اما با وجود نادانی (نسبت به خدا) عمل، نه اندکش تو را سود می بخشد نه بسیارش. کنزالعمال، ج۱۰، ص۱۴۳، ح ۲۸۷۳۱

حدیث۱۰۴۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لا تَنظُروا اِلی صَغیرِ الذّنبِ ولَکنِ انظُرُوا اِلی ما اجتَرَأتُم؛ به کوچکی گناه نگاه نکنید بلکه به چیزی [نافرمانی خدا] که برآن جرات یافته اید بنگرید. (جهاد النفس،ح ۴۰۵)

حدیث۱۰۴۸

امام سجاد علیه السلام فرمودند: فَاَمّا حَقُّ اللّهِ الْاَكْبَرُ فَاِنَّكَ تَعْبُدُهُ لا تُشْرِكُ بِهِ شَيْئا فَاِذا فَعَلْتَ ذلِكَ بِاِخْلاصٍ جَعَلَ لَكَ عَلی نَفْسِهِ اَنْ يَكْفِيَكَ اَمْرَ الدُّنْيا وَ الْآخِرَةِ وَ يَحْفَظَ لَكَ ما تُحِبُّ مِنْها ؛ حق بزرگ‌تر خداوند این است که او را بپرستی و چیزی را با او شریک نسازی، که اگر خالصانه چنین کنی، خداوند کار دنیا و آخرتت را کفایت می‌کند و آنچه را دوست داری برایت نگه می‌دارد. (نهج الفصاحه، ح ۳۰۵۷)

حدیث۱۰۴۹

امام علی علیه السلام : لا يَسعَدُ امْرُؤٌ إلّا بِطاعَةِ اللّهِ سُبحانَهُ وَ لا يَشقَی امْرُؤٌ إلّا بِمَعصيَةِ اللّهِ؛ هیچ کس جز با اطاعت خدا خوشبخت نمی‌شود و جز با معصیت خدا بدبخت نمی گردد. (غررالحکم، ح ۱۰۸۴۸)

حدیث۱۰۵۰

امام حسین علیه السلام فرمودند: مَن حاوَلَ اَمراً بِمَعصِيَةِ اللهِ كانَ اَفوَتُ لِما يَرجو و اَسرَعُ لِما يَحذَرُ.؛ کسی که بخواهد از راه گناه به مقصدی برسد ، دیرتر به آروزیش می رسد و زودتر به آنچه می ترسد گرفتار می شود. (حارالانوار، ج۷۸، ص ۱۲۰)

حدیث۱۰۵۱

امام حسین علیه السلام فرمودند: مَن حاوَلَ اَمراً بمَعصِيَهِ اللهِ كانَ اَفوَتَ لِما يَرجُو وَاَسرَعَ لِمَجیئ ما يَحذَرُ؛ آن که در کاری که نافرمانی خداست بکوشد امیدش را از دست می دهد و نگرانیها به او رو می آورد. (بحار الانوار، ج ۳، ص ۳۹۷)

حدیث۱۰۵۲

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم فرمودند: خَمْسٌ مِنْ سُنَنِ الْمُرْسَلينَ: اَلْحَياءُ وَ الْحِلْمُ وَ الْحِجامَةُ وَ السِّواكُ وَ التَّعَطُّرُ؛ پنج چیز از سنت

پیغمبران است: حیا، بردباری، حجامت کردن، و مسواک و عطر زدن. نهج الفصاحه، ح ۱۴۶۳

حدیث۱۰۵۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: إنّ مِنَ الذُّنُوبِ ذُنُوباً لا یُکَفِّرُها صَلاةٌ وَ لا صَدَقَةٌ، قِیلَ یا رسولَ اللهِ فَما یُکَفِّرُها قالَ الهُمُومُ فی طَلَبِ المَعِیشَهِ؛ بعضی از گناهان به وسیله نماز و صدقه هم آمرزیده نمی شوند. سؤال شد یا رسول الله! پس چه چیز موجب آمرزش آن است؟ فرمودند: جدیت و تلاش در طلب معیشت. مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۱۳

حدیث۱۰۵۴

امام علی علیه السلام فرمودند: العَمَل العَمل، ثُمَّ النِّهایهٔ النِّهایهٔ، والاستِقامهٔ الاستِقامَهٔ، ثُمَّ الصَّبر الصَّبر، والوَرَع، إنّ لَکُم نَهایَهٔ فَانتهوا إلی نَهایَتِکُم؛ کار کنید و آن را به پایانش رسانید و در آن پایداری کنید؛ آن گاه شکیبایی ورزید و پارسا باشید. همانا شما را پایانی است؛ پس، خود را به آن پایان (بهشت) رسانید. نهج‌البلاغه

حدیث۱۰۵۵

امام علی علیه السلام فرمودند: قَلیل تَدُوم عَلیه، أرجَی مِن کَثِیر مَملُولٍ مِنه؛ کار (خیر) اندک، که بر آن مداومت ورزی، از کار بسیار که از آن خسته شوی، امیدوار کننده‌تر است. نهج‌البلاغه

حدیث۱۰۵۶

امام علی علیه السلام فرمودند: إذا هبت أمراً فقع فیه، فإنّ شدّهٔ توقّیه أعظم ممّا تخاف منه؛ هرگاه از کاری ترسیدی، خود را به کام آن بینداز، زیرا ترس شدید از آن کار، دشوارتر و زیان‌بارتر از اقدام به آن کار است. غررالحکم، ۸۹۵۵

حدیث۱۰۵۷

امام علی علیه السلام فرمودند: الشَّرفُ بِالهِمَم العَالِیه لابِالرمَمِ البَالِیه؛ شرافت به همت های بلند است نه به استخوان های پوسیده. نهج‌البلاغه

حدیث۱۰۵۸

امام علی علیه السلام فرمودند: اقصِر هِمَّتَک عَلی مَا یلزمُک و لا تخُض فِیما لایعنِیک؛ همّت خود را صرف چیزهایی کن که به آن نیاز داری و آنچه را به کار ت نمی آید پی گیری مکن. نهج‌البلاغه

حدیث۱۰۵۹

امام علی علیه السلام فرمودند: إنْ سَمَتْ هِمَّتُکَ لِإِصْلَاحِ النَّاسِ فَابْدَأْ بِنَفْسِکَ فَإِنَّ تَعَاطِیَکَ صَلَاحَ غَیْرِکَ وَ أَنْتَ فَاسِدٌ أَکْبَرُ الْعَیْبِ؛ اگر همت والای اصلاح مردم را در سرداری، از خودت آغاز کن، زیرا پرداختن تو به اصلاح دیگران، در حالی که خود فاسد باشی بزرگترین عیب است. نهج‌البلاغه

حدیث۱۰۶۰

امام علی علیه السلام فرمودند: قَدرُ الرَّجُلِ علی قَدرِهِمَّتِهِ؛ اندازه هر کس به اندازه همت او است. منتخب میزان الحکمهٔ، ۳۱۴

حدیث۱۰۶۱

حضرت علی علیه السلام فرمودند: کَفی بِالمَرءِ غَفلَةً أن یَصرِفَ هِمَّتَهُ فیما لا یَعنیهِ؛ غفلت آدمی را همین بس که همّتش را در آنچه به کارش نمی‌آید، صرف کند. نهج‌البلاغه

حدیث۱۰۶۲

حضرت علی علیه السلام فرمودند: کُن بَعیدَالهِمَمِ إذا طَلَبتَ، کَریمَ الظَّفَرِ إذا غَلَبتَ؛ هرگاه در پی‌چیزی هستی، بلندْ همّت باش و آن‌گاه که چیره شدی، در پیروزی کریم باش. نهج‌البلاغه

حدیث۱۰۶۳

امام علی علیه السلام فرمودند: آفَةُ النُّجْحِ الْکَسَلُ؛ آفت موفقیت تنبلی است. میزان الحکمه، ج ۱۱،ص ۵۱۸۴

حدیث۱۰۶۴

امام علی علیه السلام فرمودند: مَنْ دَامَ کَسَلُهُ خَابَ أَمَلُه؛ کسی که پیوسته تنبلی کند، در رسیدن به آرزویش ناکام ماند. میزان الحکمه، ج ۱۱،ص ۵۱۸۴

حدیث۱۰۶۵

امام علی علیه السلام فرمودند: مِنْ سَبَبِ الْحِرْمَانِ التَّوَانِی؛ یکی از عوامل محرومیت سستی (در کار) است. نهج‌البلاغه

حدیث۱۰۶۶

امام علی علیه السلام فرمودند: ضَادُّوا التَّوَانِیَ بِالْعَزْمِ؛ با عزم و اراده به جنگ سستی بروید. میزان الحکمه، ج ۱۱،ص ۵۱۸۴

حدیث۱۰۶۷

امام حسن علیه السلام فرمودند: لامُرُوَّةَ لِمَن لاهِمَّةَ لَه؛ کسی که همت ندارد مروت ندارد. بحار الانوار، ج ۸، ص ۱۱۱

حدیث۱۰۶۸

اِتَّقُوا اللّهَ عِبادَ اللّهِ وَ جِدُّوا فی الطَّلَبِ وَ تِجاهِ الْهَرَبِ وَ بادِرُوا الْعَمَلَ قَبْلَ مُقَطِّعاتِ النَّقِماتِ وَ هادِمِ اللَّذّاتِ؛ ای بندگان خدا! تقوا پیشه کرده و برای رسیدن به خواسته‌ها تلاش کنید و از کارهای ناروا بگریزید و قبل از آنکه ناگواری ها به شما روی آورند و نابود کننده لذات [مرگ] فرا رسد، به کار[های نیک] مبادرت ورزید. بحار الانوار، ج ۱، ص ۲۱۸

حدیث۱۰۶۹

امام حسن علیه‌السلام: وَ اعْمَلْ لِدُنْیاکَ کَاَنَّکَ تعیشُ اَبَدا وَ اعْمَلْ لآخِرَتِکَ کَاَنَّکَ تَمُوتُ غَداً؛ برای دنیایت چنان کار کن که گویا برای همیشه [در این دنیا] خواهی بود. و برای آخرتت [نیز چنان] سعی و تلاش کن که گویا فردا از دنیا خواهی رفت. تحف العقول، ص۴۰۸،ح ۲۰

حدیث۱۰۷۰

امام باقر علیه السلام فرمودند: إیّاکَ وَ الْکَسَلَ وَ الضَّجَرَ فَإِنَّهُمَا مِفْتَاحُ کُلِّ شَرٍّ؛ از تنبلی و بی حوصلگی بپرهیز، زیرا که این دو کلید هر بدی می‌باشند. میزان الحکمه، ج ۱۱، ص۵۱۸۶

حدیث۱۰۷۱

امام باقر علیه السلام فرمودند: إنّی لأبغضُ الرَّجُل أن یَکُون کسلاناً عَن أمرِ دُنیاه، و مَن کَسَل عَن أمرِ دُنیاه فَهُو عَن أمر آخِرتِه أکسلَ؛ من مردی را که در کار دنیایش تنبل باشد مبغوض میدارم و کسی که در کار دنیا تنبل باشد، در کار آخرتش تنبل تر است. وسائل الشیعه، ج۱۲، صفحه ۳۷

حدیث۱۰۷۲

امام باقر علیه السلام فرمودند: إیّاکَ وَ الْکَسَلَ وَ الضَّجَرَ إِنَّهُمَا مِفْتَاحُ کُلِّ سُوء؛ از تنبلی و بی حوصلگی بپرهیز، زیرا که این دو کلید هر بدی می‌باشند. وسائل الشیعه ، ج ۱۲، ص ۳۹

حدیث۱۰۷۳

امام صادق علیه السلام فرمودند: إیّاکَ وَ الْکَسَلَ وَ الضَّجَرَ فَإِنَّهُمَا یَمْنَعانِکَ مِنْ حَظِّکَ مِنَ الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ؛ از تنبلی و بی حوصلگی بپرهیز، زیرا که این دو خصلت تو را از بهره دنیا و آخرت باز می دارند. میزان الحکمه، ج ۱۱، ص۵۱۸۶

حدیث۱۰۷۴

امام صادق علیه السلام فرمودند: مَن طَلَبَ الدُّنیا اِستِعْفافاً عَنِ النّاسِ وَ سَعْیاً عَلی اَهْلِهِ وَ تَعَطُّفاً عَلی جارِهِ لَقَی اللهَ عَزَّوَجَلَّ یَوْمَ الْقِیامَةِ وَ وَجْهُهُ مِثلُ القَمَرِ لَیْلَةَ الْبَدْرِ؛ هرکس دنیا را طلب کند به قصد این که آبروی خود را از مردم حفظ، رفاه خانواده‌اش را تأمین و به همسایه‌اش کمک کند، وقتی با خدا دیدار کند، چهره‌اش همانند ماه شب بدر می‌درخشد. وسائل الشیعه، ج۱۷، ص۲۱

حدیث۱۰۷۵

امام صادق علیه السلام فرمودند: یا هِشامُ! اِنْ رَأَیت الصِّفَّینِ قَدِ الْتَقَیا فَلا تَدَعْ طَلَبَ الرِّزقِ فی ذلکَ الْیَوْمِ؛ اگر در خط مقدم جبهه، درگیری شروع شد، باز هم کار کردن و طلب روزی را در آن روز ترک نکن. کافی، ج۵، ص۷۸

حدیث۱۰۷۶

امام صادق علیه السلام فرمودند: اوصِیکَ بتَقوی الله والوَرع والاِجتِهاد واعلَم أنّه لا یَنفَع اجتِهادٌ لا وَرَع فیه؛ تو را به تقوای الهی و

پارسایی و کوشش سفارش می‌کنم و بدان که کوششی که در آن پارسایی نباشد، سودی نمی‌دهد. کافی، ج ۲ ص ۷۶

حدیث۱۰۷۷

امام صادق علیه السلام فرمودند: لا تَکسِلُوا فِی طَلبِ مَعایِشَکُم فَإنّ آبائَنا کَانُوا یَرکَضُون فِیها و یُطلِبونَها؛ در طلب روزی و نیازهای زندگی تنبلی نکنید، چرا که پدران و نیاکان ما به دنبال آن میدویدند و آنرا طلب می کردند. وسائل الشیعه، ج۱۲، ص ۳۸

حدیث۱۰۷۸

امام صادق علیه السلام فرمودند: لاتَکسل عَن مَعِیشَتک فَتَکون کَلّاً عَلی غَیرکدر؛ معاش دنیوی خود تنبلی مکن که سربار دیگران باشی. فروع کافی، ج ۵، ص ۸۶

حدیث۱۰۷۹

امام رضا علیه السلام فرمودند: الَّذی یطْلُبُ مِنْ فَضْلٍ یکُفُّ بِهِ عِیالَهُ اَعْظُمُ اَجْراً مِنَ الْمُجاهِدِ فی سَبیلِ اللهِ؛ کسی که دنبال روزی می‌رود تا آبروی خود و خانواده‌اش را حفظ کند، اجر و پاداش از رزمنده‌ای که در راه خدا جنگ می کند بیشتر است (عرق کارگر معادل خون شهید است.) وسائل الشیعه، ج۱۷، ص۶۷

حدیث۱۰۸۰

امام علی علیه السلام فرمودند: عَلَیکُم بالجِدّ والاجتِهاد والتَأهُّب والاستِعداد؛ بر شما باد به تلاش و سخت‌کوشی و مهیا شدن و آماده گشتن. نهج‌البلاغه

حدیث۱۰۸۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: طَلَبُ الحَلالِ فَرِیضَةٌ عَلَی کُلِّ مُسلِمٍ و مُسلِمَةٍ؛ کار کردن برای کسب مال حلال، بر هر مرد و زن مسلمان واجب است. جامع الاخبار، ص ۳۸۹، حدیث ۱۰۷۹

حدیث۱۰۸۲

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: زبان ، کلید هر خوبی و بدی است ، پس سزاوار است که مؤمن بر زبان خود مهر زند ،چنانکه بر طلا و نقره‌اش مهر می‌زند . تحف‌العقول ، ص ۳۰۸

حدیث۱۰۸۳

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: با منافق با زبانت مدارا کن ، و مؤمن را از دل دوست بدار ، و اگر با یهودی نیزهمنشین شدی ، خوشرفتاری کن . تحف‌العقول ، ص ۳۰۱

حدیث۱۰۸۴

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: بدان که درخواست کننده از تو ، آبرویش را در برابرت حفظ نکرده است ، پس تو آبرویت را حفظ کن و به او جواب رد مده . تحف‌العقول ، ص ۳۰۹

حدیث۱۰۸۵

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: در طلب آمرزش از خدا اصرار کنید ، که موجب محو گناهان می گردد . تحف‌العقول ، ص ۳۰۸

حدیث۱۰۸۶

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: بر شما باد به صدقه دادن در بامداد ، که روی ابلیس را سیاه کرده ، و شر سلطان ظالم را در آن روز از شما دور می کند . تحف‌العقول ، ص۳۰۸

حدیث۱۰۸۷

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: دوستی قلبی برادرت را از اندازه دوستی قلبی خودت نسبت به او بفهم . تحف‌العقول ، ص ۳۰۴

حدیث۱۰۸۸

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: هر بدعت (و نسبت دروغ دادن به دین خدا) گمراهی است ، و هر گمراهی ، راهش به سوی آتش جهنم است . کافی ، ج ۱ ، ص ۵۶

حدیث۱۰۸۹

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: امروز ، غنیمت است ، در حالی که نمی‌دانی فردا ، از آن کیست. بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۹

حدیث۱۰۹۰

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: هر کس ظاهرش از باطنش بهتر باشد ، ترازوی اعمالش سبک می‌شود . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۴ ، ص ۴۰۴

حدیث۱۰۹۱

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: سه چیز پشت انسان را می‌شکنند: مردی که عمل خویش را زیاد شمارد، گناهانش را فراموش کند و به رای خویش خوشنود باشد. بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۶۹ ، ص ۳۱۴

حدیث۱۰۹۲

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: هیچ کس از گناهان سالم نمی‌ماند ، مگر این که زبانش را نگه دارد . بحارالانوار ، دار احیاء التراا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۸

حدیث۱۰۹۳

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: مؤمن برادر مؤمن است ، او را دشنام نمی‌دهد ، از او دریغ نمی کند ، و به او گمان بد نمی‌برد . بحارالانوار ، دار احیاء التراا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۶

حدیث۱۰۹۴

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: خداوند دنیا را به دوست و دشمن خود می‌دهد، اما دینش را فقط به دوست خود می‌بخشد . بحارالانوار ، دار احیاء التراا العربی ، ج ۲ ، ص ۲۱۵

حدیث۱۰۹۵

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: افزایش نعمت از جانب خداوند قطع نمی‌شود ، مگر اینکه شکر از جانب بندگان قطع گردد . بحارالانوار ، دار احیاء التراا العربی ، ج ۶۸ ، ص ۵۴

حدیث۱۰۹۶

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: هر که بر خدا توکل کند، مغلوب نمی‌شود، و هر که از گناه به خدا پناه برد، شکست نمی‌خورد . بحارالانوار ، دار احیاء التراا العربی ، ج ۶۸ ، ص ۱۵۱

حدیث۱۰۹۷

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: از دشمنی بپرهیزید، زیرا فکر را مشغول کرده و مایه نفاق می گردد . بحارالانوار ، دار احیاء التراا العربی ، ج ۲ ، ص ۳۰۱

حدیث۱۰۹۸

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: چون مؤمن با مؤمنی دست دهد، پاک و بی گناه از یکدیگر جدا می‌شوند . بحارالانوار ، دار احیاء التراا العربی ، ج ۷۳ ، ص ۲۰

حدیث۱۰۹۹

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: چه بسیار خوب است نیکی‌ها پس از بدی‌ها ، و چه بسیار بد است بدی‌ها پس از نیکی‌ها . کافی ، ج ۲ ، ص ۴۵۸

حدیث۱۱۰۰

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: شخص حریص به دنیا مانند کرم ابریشم است که هر چه بیشتر ابریشم به دور خود می‌تند ، راه بیرون شدنش را دورتر و مشکل‌تر می‌کند ، تا اینکه از غم و اندوه بمیرد. کافی ، ج ۲ ، ص ۳۱۶

حدیث۱۱۰۱

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: هر چشمی روز قیامت گریان است ، جز سه چشم : چشمی که در راه خدا شب را بیدار باشد ، چشمی که از ترس خدا گریان شود و چشمی که از محرمات الهی و گناهان بسته شود . کافی ، ج ۲ ، ص ۸۰

حدیث۱۱۰۲

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: خداوند عزوجل از میان بندگان مؤمنش آن بنده‌ای را دوست دارد که بسیار دعا کند، پس بر شما باد دعا در هنگام سحر تا طلوع آفتاب ، زیرا آن ، ساعتی است که درهای آسمان در آن هنگام باز گردد و روزیها در آن تقسیم گردد و حاجتهای بزرگ بر آورده شود . کافی ، ج ۲ ، ص۴۷۸

حدیث۱۱۰۳

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: هر که علم و دانش را جوید برای آنکه به علما فخر فروشی کند ، یا با سفهابستیزد ، و یا مردم را متوجه خود نماید ، باید آتش را جای نشستن خود گیرد . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ۲ ، ص ۳۸

حدیث۱۱۰۴

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: خداوند در روز قیامت در حساب بندگانش ، به اندازه عقلی که در دنیا به آنهاداده است ، دقت و باریک بینی می‌کند . بحارالانوار ، دار احیاءالترا العربی ، ج ۷ ، ص ۲۶۷

حدیث۱۱۰۵

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: بر شما باد به پرهیزکاری و کوشش و راستگویی ، و پرداخت امانت به کسی که شما را بر آن امین دانسته است ، چه آن شخص ، نیک باشد یا بد . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۹

حدیث۱۱۰۶

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: بهترین چیزی را که دوست دارید درباره شما بگویند ، درباره مردم بگویید. بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۶۵ ، ص ۱۵۲

حدیث۱۱۰۷

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: هر که خوش نیت باشد ، روزی‌اش افزایش می‌یابد. بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۵

حدیث۱۱۰۸

امام محمـد باقر (علیه السـلام)فرمودنـد: هیچ بنده‌ای عالم نیست ، مگر اینکه نسبت به بالا دست خود ، حسادت نورزد ، و زیردسـت خود را خوار نشمارد. بحارالانوار ، دار احیاء التراالعربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۳

حدیث۱۱۰۹

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: خداوند دوست ندارد که مردم در خواهش از یکدیگر اصرار ورزند، ولی اصرار درخواهش از خودش را دوست دارد . بحارالانوار ، دار احیاء التراالعربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۳

حدیث۱۱۱۰

امام محمـد باقر (علیه السـلام)فرمودنـد: تو را به پنج چیز سـفارش می‌کنم : اگر مورد سـتم واقع شدی سـتم مکن ، اگر به تو خیانت کردنـد خیـانت مکن ، اگر تکـذیب کردنـد خشـمگین مشـو ، اگر مـدحت کننـد شـاد مشـو ، و اگر نکوهشت کننـد ، بیتـابی مکن. بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۶۲

حدیث۱۱۱۱

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: چه بسا شخص حریص بر امری از امور دنیا ، که بدان دست یافته و باعث نافرجامی و بدبختی او گردیده است ، و چه بسا کسـی که برای‌امری از امور آخرت کراهت داشـته و بدان رسـیده ، ولی به وسـیله آن سعادتمند گردیده است. بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۶۶

حدیث۱۱۱۲

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: من کانَت هِمَّتُهُ ما یَدخُلُ بَطنَهُ ، کانَت قِیمَتُهُ ما یَخرُجُ مِنهُ؛ هر که هـمّ و غـمّش چیزی بـاشد که وارد شکمش می‌شود ، ارزشش به اندازه همان چیزی است که از شکمش خارج می‌شود . غرر الحکم : ۸۸۳۰

حدیث۱۱۱۳

فصاحه

حدیث۱۱۱۴

یصبحه العباد إلّا صارخ یصرخ یا أیّها النّاس لـدوا للتّراب و اجمعوا للفناء و ابنوا للخراب؛ هر صـبحدم که بر بندگان در آید بانگزنی بانگ زند: ای مردم برای خاک تولید کنید و برای نابودی فراهم آرید و برای ویرانی بنا کنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: ما من شـی ء أحبّ إلی اللّه تعالی من شاب تائب و ما من شـی ء أبغض إلی اللّه تعالی من شیخ مقیم علی معاصیه؛ هیچ کس پیش خـدای والا محبوبتر از جوان توبه گر نیست و هیـچ کس پیش خـدای والا چون پیری که به گناهان خویش مشغول باشد، مبغوض نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من رجل ینظر إلی وجه والدیه نظر رحمه إلّا کتب اللّه له بها حجّه مقبوله مبروره؛ هر که از روی مهربانی به صورت پدر و مادر خویش نظر کند خدا به پاداش آن برای وی حج مقبول نیکوئی رقم زند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من رجل یغرس غرسا إلّا کتب اللّه له من الأجر قدر ما یخرج من ثمر ذلک الغرس؛ هر که درختی بنشاند خدا به اندازه میوه ای که از آن درخت برون می شود پاداش برای وی ثبت کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من ذی غنی إلّا سیودّ یوم القیامه لو کان إنّما أوتی من الدّنیا قوتا؛ هر ثروتمندی روز قیامت آرزو کند که در دنیا فقط قوت خویش می داشت. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من دابّه طائر و لا غیره یقتل بغیر حقّ إلّا سنخاصمه یوم القیمه؛ هر حیوان پرنده یا غیر آن بناحق کشته شود روز قیامت با قاتل خویش مخاصمه کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من امرئ یحیی أرضا فیشرب منها کبد حرّی إلّا کتب اللّه له بها أجرا؛ هر که زمینی را احیا کند که تشنه ای از آن آب نوشد خدا در قبال آن پاداشی برای وی ثبت کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من أحد یلبس ثوبا لیباهی به فینظر النّاس إلیه إلا لم ینظر اللّه إلیه حتّی ینزعه؛ هر که جامه ای پوشد که بدان مباهات کند و مردم بدو نگرند خدا بدو ننگرد تا آن لباس را بکند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من إمام یعفو عند الغضب إلّا عفی اللّه عنه یوم القیامه؛ هر پیشوائی که هنگام خشم ببخشد خدا روز قیامت او را ببخشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من أحد یموت إلّا ندم إن کان محسنا ندم أن لا یکون أزداد و إن کان مسیئا ندم أن لا یکون نزع؛ هر که بمیرد پشیمان می شود، اگر نیکوکار بوده پشیمان است که چرا بیشتر نکرده و اگر بد کار بود پشیمان

است که چرا بس نکرده. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۲۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما لی و للدّنیا، ما أنا و الدّنیا إلّا کراکب استظلّ تحت شجره ثمّ راح و ترکها؛ مرا با دنیا چه کار من در دنیا چون مسافری هستم که در سایه درختی نشست و برفت و آن را واگذاشت. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما کرهت أن یراه النّاس منك فلا تفعله بنفسك إذا خلوت؛ هر کاری که دوست نداری مردم از تو ببینند وقتی به خلوت شدی به تنهائی مکن. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما کان الفحش فی شی ء قطّ إلّا شانه و لا کان الحیاء فی شی ء قطّ إلّا زانه؛ بدی و بد زبانی در هر چه باشد آن را خوار کند و حیا در هر چه باشد آن را زینت دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما فتح رجل باب عطیّه بصدقه أو صله إلّا زاده اللّه تعالی بها کثره، و ما فتح رجل باب مسأله یرید بها کثره إلّا زاده اللّه تعالی بها قلّه؛ هر که با صدقه ای یا صله ای در بخششی گشاید خدای والا به سبب آن مال وی بیفزاید و هر که در سؤالی بگشاید و از این راه فزونی جوید خدای والا وی را نقصان فزاید. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما علم اللّه من عبد ندامه علی ذنب إلّا غفر له قبل أن یستغفره؛ چون خدا پشیمانی بنده را از گناهی بداند پیش از آن که آمرزش بخواهد وی را بیامرزد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما عظمت نعمه اللّه علی عبد إلّا اشتدّت علیه مؤنه النّاس فمن لم یحتمل تلك المؤنه للنّاس فقد عرض تلك النّعمه للزّوال؛ وقتی نعمت خدا بر بنده ای بزرگ شود حاجت مردم بر او بیشتر شود و هر که این حاجات را تحمل نکند نعمت خویش را به معرض زوال آورده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما صدقه أفضل من ذکر اللّه تعالی؛ صدقه ای بهتر از یاد کردن خدای والا نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما سلّط اللّه القحط علی قوم إلّا بتمرّدهم علی اللّه؛ خدا قحط را بر گروهی مسلط نکند مگر برای نافرمانی که از خدا کرده اند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما زویت الدّنیا عن أحد إلّا کانت خیرا له؛ دنیا را از کسی نگیرند مگر که خیر وی در آن است. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما خفّفت عن خادمک من عمله فهو أجر لک فی موازینک یوم القیامه؛ هر چه از کار خدمتگزار خویش سبک کنی پاداشی است که روز قیامت در میزان عمل تو نهند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما ترک عبد للّه أمرا لا یترکه إلّا للّه إلّا عوّضه اللّه منه ما هو خیر له منه فی دینه و دنیاه؛ هر که چیزی را برای خدا ترک آن بکند. که جز برای خدا ترک آن نکند خدا به عوض آن چیزی که برای دین و دنیای وی بهتر باشد بدو بدهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أهدی المرء المسلم لأخیه هدیّه أفضل من کلمه حکمه یزیده اللّه بها هدی أو یردّه بها عن ردی؛ مرد مسلمان به برادر خویش هدیه ای بهتر از سخن حکمت آمیزی که خدا به وسیله آن هدایت وی افزون کند یا خطری از وی بگرداند نتواند داد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أنکر قلبک فدعه؛ هر چه را قلبت نمی پذیرد واگذار. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أنعم اللّه علی عبد نعمه فحمد اللّه علیها إلّا کان ذلک الحمد أفضل من تلک النّعمه و إن عظمت؛ وقتی خدا بنده ای را نعمتی دهد و خدا را بر آن ستایش کند این ستایش از آن نعمت، هر قدر بزرگ باشد بهتر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أنت محدّث قوما حدیثا لا تبلغه عقولهم إلّا کان علی بعضهم فتنه؛ وقتی با قومی سخنی گوئی که عقولشان بدان نرسد برای بعضی شان مایه فتنه خواهد بود. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۳۹

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: ما أکل أحـد طعاما قطّ خیرا من أن یأکل من عمل یـده و إنّ نبیّ اللّه داود کان یأکل من عمل یـده؛ هیچ کس غذائی بهتر از آنچه از عمل خویش خورد، نخواهد خورد داود پیغمبر نان از عمل خویش می خورد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أطعمت زوجتک فهو لک صدقه، و ما أطعمت ولدک فهو لک صدقه، و ما أطعمت خادمک فهو لک صدقه، و ما أطعمت نفسک فهو لک صدقه؛ هر چه به همسر خویش بخورانی، صدقه کرده ای و هر چه به فرزند خویش بخورانی، صدقه کرده ای و هر چه به خدمتکار خویش بخورانی، صدقه کرده ای، هر چه بخویش خورانی صدقه کرده ای. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أسرّ عبد سریره إلّا ألبسه اللّه رداءها إن خیرا فخیر و إن شرّا فشرّ؛ هر نیتی که بنده به دل گیرد خدا نشان آن را بر او نمودار کند، اگر نیک باشد نیک و اگر بد باشد بد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما استرذل اللّه عبدا إلّا خطر علیه العلم و الأدب؛ خدا بنده ای را پست نشمارد مگر علم و ادب را از او باز دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أحبّ عبد عبدا للّه إلّا أکرمه ربّه؛ وقتی بنده ای بنده دیگر را برای خدا دوست دارد پروردگارش او را گرامی کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما فتح رجل علی نفسه باب مسأله إلّا فتح اللّه علیه باب فقر؛ هیچ کس دری از سؤال بروی خود نگشاید مگر خدا دری از فقر به روی او بگشاید. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۴۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما حسن اللّه خلق عبد و خلقه إلّا استحیا أن یطعم لحمه النّار؛ وقتی خدا صورت و سیرت بنده ای را نیکو کند شرم دارد که گوشت وی را خوراک آتش کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۴۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أنزل اللّه من داء إلّا أنزل له شفاء؛ خدا مرضی نفرستاده جز آن که شفائی برای آن فرستاده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما نقص مال من صدقه و لا عفی رجل عن مظلمه إلّا زاده اللّه بها عزّا؛ هیچ مالی از صدقه کاهش نگیرد و هیچ کس از مظلمه ای نگذرد مگر خدا در قبال آن عزت وی بیفزاید. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أعزّ اللّه بجهل قط و لا أذلّ اللّه بحلم قطّ؛ خدا کسی را به نادانی عزیز ندارد و کسی را به بردباری ذلیل نکند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما خاب من استخار و لا ندم من استشار و لا آمن بالقرآن من استحلّ محارمه؛ هر که از خدا خیر جوید نا امید نشود و هر که مشورت کند نادم نگردد و هر که محارم قرآن را حلال شمارد به قرآن ایمان ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من عمل أفضل من إشباع کبد جائع؛ هیچ کاری بهتر از سیر کردن شکم گرسنه نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما قلّ و کفی خیر ممّا کثر و ألهی؛ اندکی که کفایت کند بهتر از بسیاری که مایه بطالت شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من شی ء أطیع اللّه فیه بأعجل ثوابا من صله الرّحم و ما من عمل یعصی اللّه فیه بأعجل عقوبه من بغی؛ هیچ اطاعتی را که برای خدا کرده باشند زودتر از پیوند خویشان ثواب ندهند و هیچ معصیتی را زودتر از ستمگری عقاب نکنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما الدّنیا فی الآخره إلّا کما یجعل أحدکم إصبعه السّبّابه فی الیمّ فلینظر بم یرجع؛ دنیا نسبت به آخرت چنان است که یکی تان انگشت بزرگ خویش را به دریا نهد بنگرد از دریا چه بر می دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من رجل من المسلمین أعظم أجرا من وزیر صالح مع إمام یطیعه و یأمره بذات اللِّه؛ پاداش هیچ یک از مسلمانان از وزیر شایسته ای که با پیشوائی باشد و او را اطاعت کند و به فرمان خدا وادارد بزرگتر نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من حلال أبغض إلی اللّه من الطّلاق؛ هیچ حلالی نزد خدا مبغوضتر از طلاق نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما ملأ آدمی وعاء شرّا من بطن؛ انسان ظرفی بدتر از شکم پر نکند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أصرّ من استغفر و لو عاد فی الیوم سبعین مرّه؛ هر که استغفار کند بر گناه اصرار نکرده و اگر چه در یک روز هفتاد بار به گناه باز گردد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۵۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما شقی عبد قطّ بمشوره و ما سعد باستغناء برأی؛ هیچ کس از مشورت بدبخت نشد و از خود رایی خوشبخت نشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أکرم شابّ شیخا لسنّه إلّا قیّض اللّه عند سنّه من یکرمه؛ هر جوانی که پیری را برای سنش گرامی دارد خدا هنگام پیری وی یکی را بیارد که وی را گرامی دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۶۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما استرذل اللّه عبدا إلّا حطّ عنه العلم و الأدب؛ خدا بنده ای را پست نشمارد مگر آنکه علم و ادب را از او فرو گذارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۶۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما ینتظر أحدکم من الدّنیا إلّا غنی مطغیا أو فقرا منسیا أو مرضا مفسدا أو هرما مفنّدا أو موتا مجهزا؛ از دنیا چه انتظار دارید، جز غنائی که طغیان آرد یا فقری که نسیان آرد یا مرضی که فساد آرد یا پیریی که زبونی آرد یا مرگی که به سرعت از پا درآرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۶۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما طلعت شمس قطّ إلّا بجنبیها ملکان یقولان اللّهمّ عجّل لمنفق خلفا و عجّل لممسک تلفا؛ هر بار که خورشید طلوع می کند دو فرشته از دو سوی آن گویند خدایا انفاق گر را زودتر عوض ده و بخیل را زودتر آفتی ده. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما ذئبان ضاریان فی زریبه غنم بأسرع فیها من حبّ الشّرف و المال فی دین المرء المسلم؛ دو گرگ گرسنه در آغل برای گوسفندان خطرناکتر از حب جاه و مال برای دین مرد مسلمان نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۶۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما وقی به المرء عرضه کتب له به صدقه؛ به عوض چیزی که انسان آبروی خویش بدان محفوظ دارد برای او صدقه ای نویسند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یقبل إیمان بلا عمل و لا عمل بلا إیمان؛ ایمان بی عمل و عمل بی ایمان پذیرفته نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یلدغ المؤمن من جحر مرّتین؛ مؤمن از یک سوراخ دو بار گزیده نمی شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یصلح الملق إلّا للوالدین و الإمام العادل لا تصلح الصّنیعه إلّا عند ذی حسب أو دین؛ تملق گفتن جز از پدر و مادر و پیشوای عادل روا نباشد و نکوئی جز پیش شرافتمند و دیندار به ثمر نرسد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یشکر اللّه من لا یشکر النّاس؛ هر که شکر مردم ندارد شکر خدا نگزارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یستکمل أحدکم حقیقه الإیمان حتّی یخزن لسانه؛ هیچ کس از شما حقیقت ایمان را کامل نکند مگر آن که زبان خویش نگهدارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یزداد الأمر إلّا شدّه و لا الدّنیا إلّا إدبارا و لا النّاس إلّا شحّا؛ در کارها جز سختی نمی افزاید و دنیا جز به ادبار نمی گراید و مردم پیوسته بخیل تر می شوند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یردّ القضاء إلّا الدّعاء و لا یزید فی العمر إلّا البرّ؛ قضا جز به دعا دفع نشود و چیزی جز نیکوکاری عمر را افزون نکند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یرحم اللّه من لا یرحم النّاس؛ خدا به کسی که به مردم رحم نکند، رحم نمی کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یدخل الجنّه قاطع رحم؛ هر که پیوند خویشان ببرد به بهشت نرود. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۷۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یدخل الجنّه إلّا رحیم؛ هر که رحم ندارد، به بهشت نرود. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۷۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یحملنّکم استبطاء أمر علی استعجاله فإنّ اللّه عزّ و جلّ لا یعجل بعجله أحد؛ تصور تأخیر کاری وادارتان نکند که آن را به شتاب خواهید که خدای عز و جل از عجله کسی عجله نمی کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یحلّ لمسلم أن یروع مسلما؛ روا نیست که مسلمانی مسلمان دیگر را بترساند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یحلّ الصّدقه لغنیّ و لا لذی مرّه قویّ؛ صدقه گرفتن بر غنی روا نیست و نیز برای آن که طبعی نیرومند دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یتمنّینّ أحدکم الموت لضرّ نزل به؛ هیچ کس نباید از مشقتی که بدو رسیده، آرزوی مرگ کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یتمنّی أحدکم الموت أمّا محسنا فلعلّه یزداد و أمّا مسیئا فلعلّه یستعتب؛ هیچ یک از شما آرزوی مرگ نکند اگر نکوکار است شاید نیکی فزون کند و اگر بدکار است شاید راه رضا سپرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۸۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یتکلّفنّ أحد لضیفه ما لا یقدر؛ هیچ کس نباید آنچه را قدرت ندارد به تکلف برای مهمان فراهم کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۸۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یتجالس قوم إلّا بالأمانه؛ هیچ گروهی جز به اعتماد متبادل مجالست نتوانند کرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۸۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یبلغ العبد حقیقه الإیمان حتّی یحزن من لسانه؛ بنده به حقیقت ایمان نرسد تا زبان خویش نگهدارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۸۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یبلغ العبد أن یکون من المتّقین حتّی یدع ما لا بأس به حذرا لما به البأس؛ بنده به مقام پرهیزگاری نرسد تا از آنچه مباح است از بیم آنچه مباح نیست، صرف نظر کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۸۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یؤمن عبد حتّی یحبّ لنفسه من الخیر ما یحبّ لأخیه المسلم؛ بنده ای مؤمن نباشد تا هر چیزی برای خویش می خواهد برای برادر مسلمان خویش بخواهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۸۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا همّ إلّا همّ الدّین و لا وجع إلّا وجع العین؛ غمی چون غم قرض نیست و دردی چون درد چشم نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا ندم من استشار و لا افتقر من اقتصد؛ هر که مشورت کند پشیمان نشود و هر که میانه روی کند فقیر نگردد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا فقر أشدّ من الجهل و لا مال أعود من العقل و لا وحده أوحش من العجب و لا حسب کحسن الخلق و لا ـ عباده مثل التّفکّر؛ فقری سختتر از نادانی نیست و مالی سودمندتر از خرد نیست تنهائی ای موحشتر از خودپسندی نیست و شرفی چون نیک خوئی نیست و عبادتی چون تفکر نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۸۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا عقل کالتّدبیر و لا ورع کالکفّ و لا حسب کحسن الخلق؛ عقلی مانند تدبیر نیست و تقوائی چون خویشتن داری نیست و شرفی چون نیک خوئی نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۸۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا طاعه لمخلوق فی معصیه الخالق؛ اطاعت مخلوق در معصیت خالق روا نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۹۰

لا طاعه لأحد فی معصیه اللّه إنّما الطّاعه فی المعروف؛ اطاعت هیچ کس در معصیت خدا روا نیست اطاعت فقط در کار نیک است. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا ـ صدقه و ذو رحم محتاج؛ اگر خویشاوندی محتاج هست، صدقه دادن روا نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا شی ء أحقّ بالسّجن من اللّسان؛ هیچ چیز به زندان شدن شایسته تر از زبان نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا سهل إلّا ما جعلت سهلا؛ هر چه آسان گیری، آسان گذرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا دین لمن لا عهد له؛ هر که پیمان نگاه ندارد، دین ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۹۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا خیر فیمن لا یضیف. آنکه مهمان نپذیرد خیری در او نیست؛ نهج الفصاحه

حدیث۱۱۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا خیر فی مال لا یزرأ منه و جسد لا ینال منه؛ در مالی که آفت بدان نرسد و تنی که مصیبت نبیند، خیری نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۹۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا خیر فی صحبه من لا یری لک من الحقّ مثل ما تری له؛ در مصاحبت کسی که حقی برای او قائلی و نظیر آن را برای تو قائل نیست، خیری نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۹۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا خیر لک فی صحبه من لا یری لک ما یری لنفسه؛ در مصاحبت کسی که تو را هم سنگ خود نداند، خیری نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۹۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا حلیم إلّا ذو عثره و لا حکیم إلّا ذو تجربه؛ آن که لغزش نکرده بردبار نیست آن که تجربه نیندوخته خردمند نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۰۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا ـ تمیتوا القلوب بکثره الطّعام و الشّراب فإنّ القلب یموت کالزّرع إذا کثر علیه الماء؛ دلهای خویش را به کثرت خوردن و نوشیدن نمیرانید که دل چون زراعت است وقتی آب آن زیاد شد خواهد مرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۰۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا ـ تمنعنّ أحدکم مهابه النّاس أن یقوم بالحقّ إذا علمه؛ ترس مردم شما را از رعایت حقی که می دانید باز ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۰۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تمزح فیذهب بهاؤک و لا تکذب فیذهب نورک؛ مزاح مکن که رونقت ببرد

و دروغ مگو که روشنیت برود. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۰۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تکن ممن یشدّ علی النّاس و یخفّف علی نفسه؛ از آن کسان مباش که بر مردم سخت و با خویش آسان گیرند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۰۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تکلّفوا للضیف؛ برای مهمان تکلف مکنید. نهج الفصاحه پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تکرهوا البنات فإنّهنّ المونسات؛ دختران را مکروه مدارید که آنها مایه انسند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۰۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تکثر همّک ما قدّر یکن و ما ترزق یأتک؛ غم بسیار مخور که آنچه مقدر است می شود و آنچه روزیت کرده اند به تو می رسد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۰۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تکثر الضّحک فإنّ کثره الضّحک تمیت القلب؛ خنده بسیار مکن که خنده بسیار دل را بمیراند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۰۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تقوم السّاعه حتّی یمرّ الرّجل بقبر الرّجل فیقول یا لیتنی مکانه؛ قیامت به پا نشود تا مرد به قبر دیگری بگذرد و گوید کاش به جای او بودم. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۰۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تقوم السّاعه حتّی یکون الزّهد و الورع تصنّعا؛ قیامت بپا نشود تا وقتی که زهد و تقوی ساختگی باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۰۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تغضب فإنّ الغضب مفسده؛ خشمگین مشو که خشم مایه فساد است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تغتابوا المسلمین و لا تتبعوا عوراتهم؛ غیبت مسلمانان مکنید و در جستجوی

عیوب آنها نباشید. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یعجبکم إسلام رجل حتّی تعلموا کنه عقله؛ مسلمانی مردی شما را به شگفت نیارد تا کنه عقل وی بدانید. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تعجبوا بعمل عامل حتّی تنظروا بم یختم له؛ از کار هیچ کس شگفتی مکنید تا بنگرید عاقبت آن چه می شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تظهر الشّماته لأخیک فیعافیه اللّه و یبتلیک؛ برادر خویش را شماتت مکن که خدا او را معاف دارد و تو را مبتلا کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تطلّقوا النّساء إلّا من ریبه فإنّ اللّه لا یحبّ الذّوّاقین و لا الذّوّاقات؛ زنان را جز در نتیجه بدگمانی طلاق مدهید که خدا مردان بسیار زن گیر و زنان بسیار شوهر گیر را دوست ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تطعموا المساکین ممّا لا تأکلون؛ آنچه خودتان نمی خورید به مستمندان مخورانید. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تضعوا الحکمه عند غیر أهلها فتظلموها و لا تمنعوها أهلها فتظلموهم؛ حکمت به نا اهل مسپارید که بدان ستم می کنید و از اهلش باز ندارید که به آنها ستم می کنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تصحبنّ أحدا لا یری لک کمثل ما تری له؛ با کسی که تو را هم سنگ خود نداند، مصاحبت مکن. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تشغلوا قلوبکم بذکر الدّنیا؛ دلهای خویش را به ذکر دنیا مشغول مدارید. نهج

الفصاحه

حدیث۱۲۱۹

لا تسبّوا الأموات فتؤذوا الأحياء؛ مردگان را دشنام مدهید که زندگان آزرده شوند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تزال نفس الرّجل معلّقه بدينه حتّى يقضى عنه؛ جان مرد (پس از مرگ) پیوسته به قرض وی آویخته است تا قرض وی ادا شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تزال طائفه من أمّتى على الحقّ ظاهرين حتّى يأتى أمر اللّه؛ پیوسته گروهی از امت من بر حق استوار باشند تا فرمان خدا بیاید. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تروعوا المسلم فإنّ روعه المسلم ظلم عظيم؛ مسلمان را مترسانید که ترسانیدن مسلمان ستمی بزرگ است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا ترضينّ أحدا بسخط اللّه و لا تحمدنّ أحدا على فضل اللّه و لا تذمّنّ أحدا على ما لم يؤتك اللّه فإنّ رزق اللّه لا يسوقه إليك حرص حريص و لا تردّه عنك كراهه كاره؛ رضایت هیچ کس را با خشمگین کردن خدا مجوی و هیچ کس را به واسطه تفضلی که خدا کرده ستایش مگوی و هیچ کس را برای آنچه خدا به تو نداده مذمت مکن که روزی خدا راحرص حریص سوی تو نمی کشاند و نارضایت نارضائی آن را از تو دور نمی کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۲۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تردّوا السّائل و لو بشقّ تمره؛ چیزی به سائل بدهید و گر چه نصف خرما باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تستبطئوا الرّزق فإنّه لم يكن عبد ليموت حتّى يبلغه آخر رزق هو له، فاتّقوا اللّه و أجملوا فى الطّلب: أخذ الحلال و ترك الحرام؛ مپندارید که روزی تان دیر می رسد که هیچ بنده ای نمیرد تا آخرین بهره روزی او برسد، از خدا بترسید و در طلب ملایمت کنید (ملایمت در طلب) گرفتن حلال و رها کردن حرام است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تسبّوا الشّیطان و تعوّذوا باللّه من شرّه. شیطان را دشنام مگوئید و از شر وی به خدا پناه برید. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تحلف باللّه کاذبا و لا صادقا من غیر ضروره و لا تجعل اللّه عرضه لیمینک فإنّ اللّه لا یرحم و لا یرعی من حلف باسمه کاذبا؛ بی جهت به خدا راست یا دروغ قسم مخور و خدا را وسیله قسم خویش مکن که خدا کسی را که به نام وی به دروغ قسم خورد رحمت و رعایت نمی کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تجلسوا بین رجلین إلّا بإذنهما؛ میان دو کس جز با اجازه آنها منشینید. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تتمنّوا الموت؛ آرزوی مرگ مکنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تألّوا علی اللّه فإنّه من تألّی علی اللّه أکذبه اللّه؛ به خدا سوگند نخورید که هر که به خدا سوگند خورد، خدا او را تکذیب کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا إیمان لمن لا أمانه له و لا دین لمن لا عهد له؛ هر که امانت ندارد، ایمان ندارد و هر که پیمان نگه ندارد، دین ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا أجر إلّا عن حسبه و لا عمل إلّا بنیّه؛ پاداش در مقابل خلوص است و عمل به نیت وابسته است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیکن بلاغ أحدکم من الدّنیا زاد الرّاکب؛ بهره هر کدامتان از این دنیا چون توشه مسافر باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۳۴

لیغشینّ أمّتی من بعدی فتن کقطع اللّیل المظلم، یصبح الرّجل فیها مؤمنا و یمسی کافرا، یبیع أقوام دینهم بعرض من الدّنیا قلیل؛ پس از من امتم را فتنه ها خواهـد گرفت چون پاره های شب تاریک که در اثنای آن مرد به صـبح مؤمن است و به شب کافر شود و کسانی دینشان را به مال ناچیز دنیا فروشند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس منّی إلا عالم أو متعلّم؛ هیچ کس از من نیست به جز دانشمند یا دانش آموز. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس منّا من وسع اللّه علیه ثمّ قتر علی عیاله؛ هر کس خدا بدو گشایش دهد و باز بر عیال خود سخت گیرد، از ما نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس منّا من لم یوقّر الکبیر و یرحم الصّغیر و یأمر بالمعروف و ینه عن المنکر؛ هر که بزرگتر را محترم ندارد و به کوچکتر رحم نکند و به نیکی واندارد و از بدی باز ندارد از ما نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس منّا من غشّ مسلما أو ضرّه أو ما کره؛ هر که با مسلمانی تقلب کند یا به او ضرر رساند یا با وی حیله کند از ما نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لبس لفاسق غیبه؛ غیبت فاسق ناروا نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس للمرأه أن تنتهک شیئا من مالها إلّا بإذن زوجها؛ زن حق ندارد چیزی از مال خود را بی اجازه شوهرش ببخشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس لأحد علی أحد فضل إلّا بالدّین أو عمل صالح. هیچ کس بر دیگری برتری ندارد مگر به وسیله دین یا عمل شایسته. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس شی ء من الجسد إلّا و هو یشکو ذرب اللّسان؛ هیچ عضوی نیست مگر از آزار زبان شکایت دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس بکذّاب من أصلح بین اثنین فقال خیرا أو نمی خیرا؛ هر که میان دو تن اصلاح دهد و خیری گوید یا خیری نسبت دهد، دروغگو نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس بعد الموت مستعتب؛ پس از مرگ عذر پذیری نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۴۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس بخیرکم من ترک دنیاه لآخرته و لا آخرته للدّنیا حتّی یصیب منهما جمیعا فإنّ الدّنیا بلاغ إلی الآخره و لا تکونوا کلّا علی النّاس؛ بهترین شما آن نیست که دنیای خویش را برای آخرت خود واگذارد و نه آخرت خویش را برای دنیا واگذارد تا از هر دو بهره گیرد که دنیا وسیله رسیدن به آخرت است و سربار مردم نباشید. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۴۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس بمؤمن مستکمل الإیمان من لم یعد البلاء نعمه و الرّخاء مصیبه؛ هر که بلا را نعمت و فراوانی را مصیبت نداند، ایمان وی کامل نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس أحد منکم بأکسب من أحد قد کتب اللّه المصیبه و الأجل و قسّم المعیشه و العمل؛ هیچ کس از دیگری به کسب تواناتر نیست که خدا مصیبت و مرگ را رقم زده و معیشت و کار را تقسیم کرده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس الشّدید بالصّرعه إنّما الشّدید الّذی یملک نفسه عند الغضب؛ نیرومندی به کشتی گرفتن نیست نیرومند آن کس است که هنگام خشم خویشتن دار است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۴۹

لیس الجهاد أن یضرب الرّجل بسیفه فی سبیل اللّه تعالی، إنّما الجهاد من عال والدیه و ولده فهو فی جهاد و من عال نفسه فکفّها عن النّاس فهو فی جهاد؛ جهاد آن نیست که مرد در راه خدای والا شمشیر زند، بلکه جهاد آن می کند که بار زندگی پدر و مادر و فرزند می برد، هر که بار زندگی خویش می برد که از مردم بی نیاز شود، جهاد می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس البرّ فی حسن اللّباس و الزّیّ و لکنّ البرّ السّکینه و الوقار؛ نیکی به خوبی لباس و ظاهر نیست بلکه نیکی آرامش وقار است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس الأعمی من یعمی بصره إنّما الأعمی من تعمی بصیرته؛ کور آن نیست که چشم او کور است بلکه کور آن است که بصیرتش کور است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیستحیی أحدکم من ملکیه الّذین معه کما یستحیی من رجلین صالحین من جیرانه و هما معه باللّیل و النّهار؛ شخص باید از دو فرشته خویش که با او هستند شرم کند چنان که از دو مرد پارسا از همسایگان خود شرم می کند که فرشتگان شب و روز با او هستند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیردّک عن النّاس ما تعرف من نفسک و اخزن لسانک إلّا من خیر فإنّک بذلک تغلب الشّیطان؛ آنچه از خویش می دانی تو را از (معایب) مردم باز دارد، زبان خویش را نگه دار مگر از خیر که بدین وسیله بر شیطان چیره می شوی. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیتّق أحدکم وجهه عن النّار و لو بشقّ تمره؛ هر کس باید چهره خویش را از آتش جهنم مصون دارد و گر چه به یک نیمه خرما باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیأخذ العبد من نفسه لنفسه و من دنیاه لآخرته و من الشّبیبه قبل الکبر و من الحیوه قبل الممات فما بعد الدّنیا من دار إلّا الجنّه و النّار؛ مرد باید از خویش برای خویش و از دنیای خویش برای آخرت خویش و از جوانی قبل از پیری و از زندگی قبل از مرگ بر گیرد که پس از دنیا خانه ای جز بهشت و جهنم نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو لا الأمل ما أرضعت أمّ ولدا و لا غرس غارس شجرا؛ اگر امید نبود مادری فرزندی نمیزاد و کسی درختی نمی نشاند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو کنت آمرا أحدا أن یسجد لأحد لأمرت النّساء أن یسجدن لأزواجهنّ لما جعل اللّه لهم علیهنّ من الحقّ؛ اگر به کسی دستور می دادم کسی را سجده کند به زنان دستور میدادم شوهران خویش را سجده کنند از بس که خدا برای شوهران حق به گردن زنان نهاده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۵۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو کان لی مثل أحد ذهبا لسرّنی أن لا یمرّ علیّ ثلاث و عندی منه شی ء إلّا شی ء أرصده لدین؛ اگر به اندازه کوه احد طلا داشتم دوست داشتم پس از سه روز چیزی از آن به نزد من نباشد مگر چیزی که برای قرضی ذخیره کرده باشم. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو کان العسر فی جحر لدخل علیه الیسر حتّی یخرجه؛ اگر سختی به سوراخی باشد گشایش بر آن در آید و بیرونش کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۶۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو قیل لأهل النّار إنّکم ماکثون فی النّار عدد کلّ حصاه فی الدّنیا لفرحوا بها و لو قیل لأهل الجنّه إنّکم ماکثون عدد کلّ حصاه لحزنوا و لکن جعل لهم الأبد؛ اگر به جهنمیان گویند که شماره ریگهای دنیا در جهنم خواهید ماند خوش حال شوند و اگر به بهشتیان گویند که به شماره ریگها خواهید ماند غمگین شوند ولی آنها را جاودانی کرده اند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۶۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو خفتم اللّه تعالی حقّ خیفته لعلمتم العلم الّذی لا جهل معه، و لو عرفتم اللّه تعالی حقّ معرفته لزالت لدعائکم الجبال؛ اگر از خدا چنانچه شایسته ترسیدن از اوست، ترس داشتید علمی که به جهل آمیخته نیست نصیبتان می شد و اگر خدا را چنان که شایسته شناختن اوست، می شناختید به دعای شما کوهها جابجا می شد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۶۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو تعلمون ما لکم عند اللّه لأحببتم أن تزدادوا فاقه و حاجه؛ (ای فقیران) اگر بدانید پیش خدا چه ها دارید دوست خواهید داشت فقر و حاجت شما بیشتر شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو تعلمون ما ادّخر لکم ما حزنتم علی ما زوی عنکم؛ (ای فقیران) اگر بدانید چه چیزها برای شما ذخیره شده بر آنچه ندارید غم نخواهید خورد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۶۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو تعلمون قدر رحمه اللّه لاتّکلتم علیها؛ اگر از وسعت رحمت خدا خبر داشتید بر آن اعتماد می کردید. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو أخطأتم حتّی تبلغ خطایاکم السّماء ثمّ تبتم لتاب اللّه علیکم؛ اگر آن قدر خطا کنید که خطاهایتان به آسمان برسد و سپس توبه کنید خدا توبه شما را می پذیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو أنّکم توکّلون علی اللّه تعالی حقّ توکّله لرزقکم کما یرزق الطّیر، تغدو خماصا و تروح بطانا؛ اگر شما چنان که شایسته توکل کردن است به خدا توکل داشتید، روزی شما را نیز چون روزی مرغان می رساند که به صبح گرسنه اند و به شب سیر. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو أنّ ابن آدم هرب من رزقه کما یهرب من الموت لأدرکه رزقه کما یدرکه الموت؛ اگر آدمیزاد از روزی خویش بگریزد چنان که از مرگ میگریزد روزیش بدو رسد چنان که مرگ میرسد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لن یهلك امرؤ بعد مشوره؛ هیچ کس از پس مشورت هلاك نشود. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لن تزول قدم شاهد الزّور حتّی یوجب اللّه له النّار؛ شاهد دروغ از جا نرود تا خداوند جهنم را بر او واجب کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لما صوّر اللّه تعالی آدم فی الجنّه ترکه ما شاء اللّه أن یترکه، فجعل إبلیس یطیف به ینظر إلیه فلمّا رآه أجوف عرف أنّه خلق لا یتمالك؛ چون خدای والا در بهشت آدم را آفرید وی را تا مدتی که خواست واگذاشت و ابلیس بر او گشتن و نگریستن گرفت و چون دید که میان تهی است بدآن است که این مخلوق خویشتن دار نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لم تؤتوا بعد کلمه الإخلاص مثل العافیه فاسألوا اللّه العافیه؛ شما را پس از کلمه

اخلاص چیزی مثل عافیت نداده اند از خدا عافیت طلبید. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: للمسلم علی المسلم خمس:یسلّم علیه إذا لقیه و یجیبه إذا دعاه و یعوّده إذا مرض و یتبع جنازته إذا مات و یحبّ له ما یحبّ لنفسه؛ مسلمان بر مسلمان پنج حق دارد وقتی ببیندش به او سلام کند و وقتی بخواندش بپذیرد و وقتی بیمار شد عیادتش کند و وقتی بمیرد جنازه اش را تشییع کند و هر چه برای خویش بخواهد برای او بخواهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لکلّ شی ء مفتاح و مفتاح الجنّه حبّ المساکین و الفقراء؛ هر چیزی را کلیدی هست و کلید بهشت دوستی مستمندان و فقیران است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۷۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لکلّ شی ء طریق و طریق الجنّه العلم؛ هر چیزی راهی دارد و راه بهشت دانش است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۷۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لکلّ داء دواء و دواء الذّنوب الاستغفار؛ هر دردی را دوائیست و دوای گناهان آمرزش خواستن است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لعن اللّه من یسم فی الوجه؛ هر که بر چهره علامت نهد خدایش لعنت کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لعن اللّه من لعن والدیه؛ هر که پدر و مادر خویش را لعن کند خدایش لعنت کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لعن اللّه ثلاثه: آکل زاده وحده، و راکب الفلاه وحده، و النّائم فی بیت وحده؛ خدا سه کس را لعنت کند آن که توشه خویش تنها خورد و آنکه تنها بیابان سپرد و آنکه در خانه ای تنها خوابد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لعن اللّه المتشبّهات من النّساء بالرّجال و المتشبّهین من الرّجال بالنّساء؛ خدا زنان مرد نما و مردان زن نما را لعنت کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۸۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لعن اللّه الرّجل یلبس لبسه المرأه و المرأه یلبس لبسه الرّجل؛ خدا مردی را که چون زن لباس پوشد و زنی را که چون مرد لباس پوشد، لعنت کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۸۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لعثره فی کسب حلال أفضل عند اللّه من ضرب بسیف حولا کاملا؛ افتادنی در راه کسب حلال نزد خدا از یک سال شمشیر زدن بهتر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۸۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لسفره فی سبیل اللّه خیر من خمسین حجّه؛ سفری در راه خدا از پنجاه حج بهتر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۸۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لتأمرنّ بالمعروف و لتنهونّ عن المنکر أو لیسلّطنّ اللّه علیکم شرارکم فیدعو خیارکم فلا یستجاب لهم ؛ به نیکی وادارید و از بدی باز دارید و گر نه خدا بدانتان را بر شما مسلط کند و نیکانتان دعا کنند و استجابتشان نکنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۸۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیردّنّ الحقوق إلی أهلها یوم القیامه حتّی یقاد للشّاه الجلحاء من الشّاه القرناء تنطحها؛ روز قیامت حقوق کسان را باز پس دهند تا آنجا که از بز شاخ دار که بز بی شاخ را شاخ زده تقاص کنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۸۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لأن یهدی اللّه علی یدیک رجلا خیر لک ممّا طلعت علیه الشّمس و غربت؛ این که خدا به دست تو مردی را هدایت کند برای تو از همه چیزهایی که خورشید بر آن تو طلوع و غروب می کند بهتر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لأن یلبس أحدکم ثوبا من رقاع شتّی خیر له من أن یأخذ من غیره ما لیس عنده؛ این که یکی از شما جامه ای از وصله های مختلف پوشد، برای وی بهتر است که آنچه ندارد از دیگری بگیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لأن یطعن فی رأس أحدکم بمخیط من حدید خیر له من أن یمسّ امرأه لا تحلّ له؛ این که با سوزن آهنین به سر یکی از شما زنند برای وی بهتر است تا بزنی که بر وی حلال نیست، دست بزند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۸۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لأن یجعل أحدکم فی فیه ترابا خیر له من أن یجعل فی فیه ما حرّم اللّه؛ این که یکی از شما خاکی در دهان خویش نهد برای وی بهتر است تا چیزی را که خدا حرام کرده در دهان خود نهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۸۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لأن یتصدّق المرء فی حیاته بدرهم خیر له من أن یتصدّق بمائه عند موته؛ این که مردی در زندگی خویش درهمی صدقه کند برای وی بهتر است تا صد درهم هنگام مرگش صدقه کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۹۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لأن یؤدّب رجل ولده خیر له من أن یتصدّق بصاع؛ این که مردی فرزند خویش را ادب کند برای وی بهتر است از پیمانه ای صدقه کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لأن یأخذ أحدکم حبله ثمّ یغدوا إلی الجبل فیحتطب فیبیع فیأکل و یتصدّق خیر له من أن یسأل النّاس؛ این که یکی از شما ریسمان خویش بر گیرد و به کوه رود و هیزم فراهم آرد و بفروشد و بخورد و صدقه کند برای وی بهتر است که از مردم بخواهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لأنا من فتنه السّرّاء أخوف علیکم من فتنه الضّرّاء، إنّکم ابتلیتم بفتنه الضّرّاء فصبرتم و إنّ الدّنیا حلوه خضره ؛ من در باره شما از فتنه گشایش بیش از فتنه تنگ دستی بیم دارم شما به فتنه تنگدستی مبتلا شدید و صبر کردید حقا که دنیا شیرین و دلفریب است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لأنا أشدّ علیکم خوفا من النّعم منّی من الذّنوب ألا أنّ النّعم الّتی لا تشکر هی الحتف القاضی؛ من در باره شما از نعمتها بیشتر از گناهان بیمناکم بدانید که نعمت هایی که شکر آن نگزارند هلاک قطعی است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۹۴

للّه أقدر عليك منك عليه؛ قدرت خدا بر تو از قدرت تو بر او بيشتر است. نهج الفصاحه

حديث۱۲۹۵

پيامبراكرم(صلّى الله عليه و آله و سلم) مى فرمايند: للّه أفرح بتوبه التّائب من الظّمآن الوارد، و من العقيم الوالد، و من الضّال الواجد فمن تاب إلى اللّه توبه نصوحا أنسى اللّه حافظيه و جوارحه و بقاع الأرض كلّها خطاياهو ذنوبه؛ خداوند از توبه توبه گذار بيشتر از تشنه اى كه به آب در آيد و عقيمى كه بزايد و گم كرده اى كه بيابد خوشحال مى شود هر كس به خدا از روى خلوص توبه برد، خداوند خطاها و گناهان وى را از ياد دو فرشته نگهبان و اعضاى وى و همه نقاط زمين ببرد. نهج الفصاحه

حديث۱۲۹۶

پيامبراكرم(صلّى الله عليه و آله و سلم) مى فرمايند: الكيّس من دان نفسه و عمل لما بعد الموت و العاجز من اتّبع نفسه هواها و تمنّى على اللّه الأمانى؛ هوشيار آن است كه بر خويش مسلط است و براى پس از مرگ عمل كند و ناتوان آن است كه هوسهاى خويش را تبعيت كند و از خدا آرزوهاى بسيار دارد. نهج الفصاحه

حديث۱۲۹۷

پيامبراكرم(صلّى الله عليه و آله و سلم) مى فرمايند: الكلمه الطّيّبه صدقه؛ سخن نيكو صدقه است. نهج الفصاحه

حديث۱۲۹۸

پيامبراكرم(صلّى الله عليه و آله و سلم) مى فرمايند: الكلمه الحكمه ضالّه المؤمن فحيث وجدها فهو أحقّ بها؛ سخن حكمت آميز گمشده مؤمن است و هر كجا بيابدش بدان شايسته تر است. نهج الفصاحه

حديث۱۲۹۹

پيامبراكرم(صلّى الله عليه و آله و سلم) مى فرمايند: الكاسب من يده خليل اللّه؛ كسى كه به دست خويش كسب كند، دوست خداست. نهج الفصاحه

حديث۱۳۰۰

پيامبراكرم(صلّى الله عليه و آله و سلم) مى فرمايند: كيف يقدّس اللّه أمّه لا يؤخذ من شديدهم لضعيفهم؟؛ خداوند مردمى را كه حق ضعيفان را از نيرومندشان نگيرند، چگونه تقديس كند. نهج الفصاحه

حديث۱۳۰۱

پيامبراكرم(صلّى الله عليه و آله و سلم) مى فرمايند: كونوا فى الدّنيا أضيافا، و اتّخذوا المساجد بيوتا، عوّدوا قلوبكم الرّقّه و أكثروا التّفكر و البكاء و لا تختلفنّ بكم الأهواء تبنون ما لا تسكنون و تجمعون ما لا تأكلون و تأملون ما لا تدركون؛ در دنيا چون ميهمانان باشيد و مسجدها را خانه كنيد دلها را به رقت عادت دهيد و انديشه و گريه بسيار كنيد و هوسها شما را از راه نبرد بناها مى سازيد كه در آن ساكن نمى شويد و چيزها فراهم مى كنيد كه نمى خوريد و اميدها داريد كه بدان نمى رسيد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۰۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کن ورعا تکن أعبد النّاس و کن قنعا تکن أشکر النّاس و أحبّ للنّاس ما تحبّ لنفسک تکن مؤمنا و أحسن مجاوره من جاورک تکن مسلما و أقلّ الضّحک فإنّ کثرهالضّحک تمیت القلب؛ پرهیزکار باش تا عابدتر از همه باشی، قانع باش تا شکرگزارتر از همه باشی، هر چه برای خویش خواهی برای مردم بخواه تا مؤمن باشی و با مجاوران خویش نیکو مجاورت کن تا مسلمان باشی و خنده کمتر کن که خنده بسیار دل را بمیراند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۰۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کن فی الدّنیا کأنّک غریب أو عابر سبیل وعد نفسک من أصحاب القبور؛ در دنیا چنان باش که گویی غریبی یا رهگذر و خویشتن را از اهل قبور شمار. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۰۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کم من عاقل و هو حقیر عند النّاس ذمیم المنظر ینجو غدا و کم من ظریف اللّسان جمیل المنظر عظیم الشأن هالک غدا فی القیامه؛ بسا عاقل که پیش مردم حقیر است و منظری زشت دارد و فردا نجات یابد و بسا خوش زبان زیبا منظر بزرگ شأن که فردا در قیامت هلاک شدنی است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۰۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کما تکونوا یولّی علیکم؛ چنان که هستید بر شما حکومت کنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۰۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلوا و اشربوا و تصدّقوا و ألبسوا فی غیر إسراف و لا مخیله؛ بخورید و بنوشید و صدقه دهید و بپوشید بی اسراف و تکبر. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۰۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلوا جمیعا و لا تفرّقوا فإنّ طعام الواحد یکفی الأثنین و طعام الأثنین یکفی الثّلاثه و الأربعه کلوا جمیعا و لا تفرّقوا فإنّ البرکه مع الجماعه؛ با هم غذا خورید و پراکنده مشوید که غذای یکی برای دو تن کافی است و غذای دو تن برای سه تن و چهار تن کافی است، با هم غذا خورید و پراکنده مشوید که برکت قرین جماعت است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۰۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّما طال عمر المسلم کان له خیر؛ عمر مسلمان هر چه دراز شود، خیر اوست. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۰۹

کلّ نفس من بنی آدم سیّد فالرّجل سیّد أهله، و المرأه سیّده بیتها؛ هر یک از فرزندان آدم فرمان روایی است: مرد فرمانروای کسان خویش است و زن فرمانروای خانه خویش است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ نفس تحشر علی هواها، فمن هوی الکفره فهو مع الکفره و لا ینفعه عمله شیئا؛ هر کسی را با دلبستگیش محشور کنند، هر که به کافران دلبسته باشد با کافران است و عملش سودش ندهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ معروف صدقه و ما أنفق المسلم من نفقه علی نفسه و أهله کتب له بها صدقه و ما وقی به المرء المسلم عرضه کتب له به صدقه؛ هر کار نیکی صدقه است و هر چه مسلمان بر خویش و کسان خویش خرج کند در قبال آن برای او صدقه ای نویسند و هر چه مسلمان به وسیله آن آبروی خویش محفوظ دارد در قبال آن برایش صدقه ای نویسند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ علم وبال یوم القیامه إلّا من عمل به؛ همه علم ها روز قیامت وبال است مگر علمی که بدان عمل کنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ أمّتی معافی إلّا المجاهرین و إنّ من الجهار أن یعمل الرّجل باللّیل عملا ثمّ یصبح و قد ستره اللّه تعالی فیقول عملت البارحه کذا و کذا و قد بات یستره ربّه و یصبح یکشف ستر اللّه عنه؛ همه امت من بخشوده اند مگر تظاهر کنان (به فسق)، از جمله تظاهر این است که مرد به شب عملی کند و به صبح، با آن که خدا عمل او را مستور داشته گوید شب گذشته چنان و چنان کردم، پروردگارش به شب مستورش داشته و به روز پرده خدا را از خویش برمی دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ الذّنوب یؤخّر اللّه تعالی ما شاء منها إلی یوم القیامه إلّا عقوق الوالدین فإنّ اللّه یعجّله لصاحبه فی الحیاه الدّنیا قبل الممات؛ خدای والا از همه گناهان هر چه را خواهد تا روز رستاخیز مؤخر دارد مگر نارضایی پدر و مادر که خدا سزای آن را در زندگی دنیا پیش از مرگ دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ امرئ حسیب نفسه؛ هر کس حسابگر خویشتن است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۱۶

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: کـلّ شـی ء ینقص إلّا الشّرّ فإنّه یزداد فیه؛ هر چیزی کاسـته شود به جز شـر که فزونی گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۱۷

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: کـلّ بنی آدم خطّاء و خیر الخطّائین التّوابین؛ همه فرزنـدان آدم خطا کارنـد و بهترین خطاکاران توبه گرانند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ معروف صدقه؛ هر کار نیکی صدقه است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۱۹

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: کلمه الحکمه ضالّه کلّ حکیم؛ گفتار حکمت آمیز گمشده هر خردمندی است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۲۰

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلام ابن آدم کلّه علیه لا له إلّا أمرا بمعروف أو نهیا عن منکر أو ذکر اللّه تعالی؛ گفتار فرزند آدم به ضرر اوست نه به نفع او مگر امر به معروفی یا نهی از منکری یا ذکر خدای والا. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۲۱

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: کفّ شـرّک عن النّاس فإنّها صـدقه منک علی نفسک؛ شـر خویش را از مردم کوتاه کن که این صدقه ای است که به خویشتن می دهی. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۲۲

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: کفاره من اغتبت أن تستغفر له؛ کفاره کسی که عیب وی کرده ای این است که برای او آمرزش بخواهی. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۲۳

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایـند: کفّاره الذّنب النّدامه و لو لم تذنبوا لأتی اللّه بقوم یذنبون لیغفر لهم؛ کفاره گناه پشیمانی است اگر شما گناه نمی کردید خدا مردمی پدید می آورد که گناه کنند تا بیامرزدشان. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۲۴

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: کفی بـالمرء إثما أن یشار إلیه بالأصابع إن کان خیرا فهی مزلّه إلّا من رحم اللّه

تعالی و إن کان شرّا فهو شرّ؛ برای مرد همین گناه بس که انگشت نما باشد اگر بخیر باشد لغزش است مگر آن که خدایش رحم کند و اگر بشر باشد که شراست. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالمرء نصرا أن ینظر إلی عدوّه فی معاصی اللّه؛ برای فیروزی مرد همین بس که دشمن خویش را در معاصی خدا ببیند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بک إثما أن لا تزال مخاصما؛ همین گناه تو را بس که پیوسته در حال مخاصمه باشی. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالمرء سعاده أن یوثق به فی أمر دینه و دنیاه؛ خوشبختی مرد همین بس که در کار دین و دنیایش بر او اعتماد کنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالموت مزّهدا فی الدّنیا و مرغبا فی الآخره؛ چه وسیله ای است مرگ برای بی رغبتی به دنیا و رغبت به آخرت. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالموت واعظا و کفی بالیقین غنی؛ چه پند آموزیست مرگ و چه غنایی است ایمان. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالمرء من الکذب أن یحدّث بکلّ ما سمع و کفی بالمرء من الشّحّ أن یقول آخذ حقی لا أترک منه شیئا؛ دروغگویی مرد همین بس که هر چه بشنود بگوید و بخل مرد همین بس که گوید حق خویش را می گیرم و از چیزی نمی گذرم. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضَلُ النّاسِ عِندَ اللّه مَنزِلَةً وَأَقرَبُهُم مِنَ اللّه وَسیلَةً المُحسِنُ یُکَفَّرُ إحسانُهُ؛ بهترین مردم در نزد خداوند و نزدیک ترین آنان به او، نیکوکاری است که از نیکی او قدردانی نمی شود. بحارالأنوار، ج۷۵، ص۴۴، ح۱

حدیث۱۳۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالمرء کذبا أن یحدّث لکلّ ما سمع؛ دروغگویی مرد همین بس که هر چه بشنود بگوید. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالمرء فقها إذا عبد اللّه و کفی بالمرء جهلا إذا أعجب برأیه؛ دانش مرد همین بس که خدا را پرستد و نادانی مرد همین بس که دلبسته رأی خویش باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالمرء علما أن یخشی اللّه و کفی بالمرء جهلا أن یعجب بنفسه؛ در علم مرد همین بس که از خدا ترسد و در جهل مرد همین بس که مفتون خویش باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالمرء إثما أن یضیع من یقوت؛ گناهکاری مرد همین بس که عیال خویش را بی تکلیف گذارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالدّهر واعظا و بالموت مفرّقا؛ چه آموزگاریست روزگار و چه جماعت پراکنی است مرگ. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کرم المرء دینه و مروّته عقله و حسبه خلقه؛ کرامت مرد به دین اوست و مروت وی به عقل اوست و شرف وی به اخلاق اوست. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کثره الضّحک تمیت القلب؛ خنده بسیار دل را بمیراند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کبرت خیانه أن تحدّث أخاک حدیثا هو لک به مصدّق و أنت له کاذب؛ خیانتی بزرگ است که به برادر خویش سخنی گویی که راستگویت شمارد و تو دروغگو باشی. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کبر مقتا عند اللّه الأکل من غیر جوع و النّوم من غیر سهر و الضّحک من غیر

عجب؛ خوردن بی گرسنگی و خواب بدون خستگی و خنده بی شگفت نزد خدا به سختی منفور است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۴۱

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: کـان علی الطّریق غصن شـجره یؤذی النّاس فأماطها رجل فادخل الجنّه؛ شاخه درختی در راه بود که مردم را آزار می داد مردی آن را دور کرد و به بهشتش بردند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کاد الحسد أن یغلب القدر؛ بیم آن است که چشم زخم بر تقدیر غالب شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: کاتم العلم یلعنه کلّ شـی ء حتّی الحوت فی البحر و الطّیر فی السّـماء؛ همه چیز حتی ماهی دریا و مرغ هوا نهان کننده علم را لعنت کنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قیّدها و توکّل؛ شتر را ببند و توکل کن. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۴۵

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: قوا بـأموالکم عن أعراضـکم؛ آبرویتـان را به وسیله اموالتـان حفـظ کنیـد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۴۶

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: قوام المرء عقله و لا دین لمن لا عقل له؛ اعتبار مرد به عقل اوست و هر که عقل ندارد، دین ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۴۷

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: قولوا خیرا تغنموا و اسـکتوا عن شـرّ تسـلموا؛ خیر گوییـد تا بهره بریـد و از شـر خاموش مانید تا به سلامت روید. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قل الحقّ و إن کان مرّا؛ حق را بگو و گرچه تلخ باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قلیل تؤدّی شکره خیر من کثیر لا تطیقه؛ اندکی که شکر آن توان گزاشت بهتر از بسیاری که تاب آن نتوانی داشت. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قلیل العمل ینفع مع العلم و کثیر العمل لا ینفع مع الجهل؛ عمل اندک با علم سودمند افتد و عمل بسیار با جهل سود ندهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قد أفلح من رزق لبّا؛ هر که را خرد داده اند، رستگاری یافته است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قد أفلح من أخلص قلبه للإیمان و جعل قلبه سلیما و لسانه صادقا و نفسه مطمئنّه و خلیقته مستقیمه و أذنه مستمعه و عینه ناظره؛ هر که ایمان قلبش خالص باشد و قلب خویش سالم و زبان خویش راستگو و جان خویش آرام و خوی خویش مستقیم و گوش خویش شنوا و چشم خویش را نگران کند، رستگار شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال اللّه تعالی یا ابن آدم تؤتی کلّ یوم برزقک و أنت تحزن و ینقص کلّ یوم من عمرک و أنت تفرح أنت فیما یکفیک و تطلب ما یطغیک لا بقلیل تقنع و لا من کثیر تشبع؛ خدای والا فرماید: ای پسر آدم هر روز روزی تو دهند و غمگین باشی و هر روز از عمر تو کاسته شود و شادمانی کنی، آنچه تو را کفایت کند داری و آنچه تو را به طغیان کشاند، می طلبی نه به کم قانع شوی و نه با بسیار سیر. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال اللّه تعالی من لا یدعونی أغضب علیه؛ خدای والا فرماید: هر که مرا نخواهد بر او خشمگین شوم. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال اللّه تعالی یا ابن آدم ثلاثه: واحده لی و واحده لک و واحده بینی و بینک فأمّا الّتی لی فتعبدنی لا تشرک بی شیئا، و أمّا الّتی لک فما عملت من عمل جزیتک به فإن أغفر فأنا الغفور الرّحیم و أمّا الّتی بینی و بینک فعلیک الدّعاء و المسأله و علی الاستجابه و العطاء؛ خدای والا فرماید: ای فرزند آدم سه چیز هست یکی خاص من، یکی خاص تو، و یکی میان من و تو. اما آن که خاص من است آن که مرا بپرستی و چیزی را با من انباز نکنی اما آنچه خاص تو است هر چه عمل کنی سزای تو دهم و اگر بیامرزم من آمرزگار رحیمم، اما آنچه میان من و تو است از تو دعا کردن و خواستن و از من اجابت و عطا کردن. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال اللّه تعالی أنا عند ظنّ عبدی بی إن ظنّ خیرا فله و إن ظنّ شرّا فله؛ خدای والا فرماید: من با گمان بنده ام که به من دارد قرینم. اگر نیکو گمان کند، نیکی یابد و اگر بد گمان برد بد بیند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال اللّه تعالی: إذا وجّهت إلی عبد من عبیدی مصیبه فی بدنه أو فی ولده أو فی ماله فاستقبله بصبر جمیل استحییت یوم القیامه أن أنصب له میزانا أو أنشر له دیوانا؛ خدای والا فرماید: وقتی مصیبت تن یا فرزند یا مال، متوجه یکی از بندگان خویش کنم و او با صبر نیکو مصیبت را استقبال کند، روز قیامت شرم دارم که میزانی برای او نصب کنم یا دفتری برای او پهن کنم. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۵۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال اللّه تعالی: أحبّ ما تعبدنی به عبدی النّصح لی؛ خدای والا فرماید: محبوبترین عبادتی که بنده برای من تواند کرد، خلوص است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال اللّه تعالی: إذا تقرّب إلیّ العبد شبرا تقرّبت إلیه ذراعا و إذا تقرّب إلیّ ذراعا تقرّبت منه باعا و إذا أتانی مشیا أتیته هروله؛ خدای والا فرماید: وقتی بنده یک وجب به من نزدیک شود، ذراعی بدو نزدیک شوم و چون ذراعی به من نزدیک شود، بیش از دو ذراع به او نزدیک شوم و اگر ملایم به سوی من آید، بشتاب بسوی او شوم. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۶۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال اللّه تعالی، یؤذینی ابن آدم یسبّ الدّهر و أنا الدّهر بیدی الأمر أقلّب اللّیل و النّهار؛ خدای والا فرماید: فرزند آدم مرا آزار می کند که به روزگار ناسزا می گوید، روزگار منم و کارها به دست من است و شب و روز را تغییر می دهم. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۶۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال اللّه تعالی: إذا همّ عبدی بحسنه و لم یعملها کتبتها له حسنه فإن عملها کتبتها له عشر حسنات إلی سبعمائه ضعف و إذا همّ بسیّئه و لم یعملها لم أکتبها علیه فإن عملها کتبتها علیه سیّئه واحده؛ خدای والا فرماید: وقتی بنده من کار نیکی اراده کند و نکند آن را یک کار نیک برای وی ثبت کنم و اگر بکند ده کار نیک تا هفتصد برابر ثبت کنم و وقتی کار بدی اراده کند و نکند بر عهده او ثبت نکنم و اگر بکند یک کار بد بر عهده او ثبت کنم. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۶۲

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: قـال اللّه تعالی: من لم یرض بقضائی و لم یصبر علی بلائی فلیلتمس ربّا سوای؛ خدای والا فرماید: هر که به قضای من رضا ندهد و بر بلای من صبر نکند، خدایی جز من جوید. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۶۳

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: قاربوا و سدّدوا ففی کلّ ما یصاب به المسـلم کفّاره حتّی النّکبه ینکبها و الشّوکه یشاکها؛ دوستی کنید و به صـلاح آیید، مسلمان هر چه بیند کفاره اوست حتی مصیبتی که بدو رسد و خاری که در پایش رود. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۶۴

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: الفـاجر الرّاجی لرحمه اللّه تعالی أقرب منها من العابـد المقنط؛ بـد کاری که به رحمت خدای والا امید دارد از عابد مأیوس، به خدا نزدیک تر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۶۵

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: فکره ساعه خیر من عباده ستّین سنه؛ ساعتی اندیشیدن بهتر از شصت سال عبادت کردن است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۶۶

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: فضوح الـدّنیا أهون من فضوح الآـخره؛ رسوایی دنیـا آسـانتر از رسوائی آخرت است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۶۷

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: فضل الشّابّ العابد الّذی یعبد فی صـباه علی الشّـیخ الّذی یعبد بعد ما کبرت سنّه کفضل المرسـلین علی سایر النّاس؛ فضیلت جوان عابد که از آغاز جوانی عبادت کند بر پیری که وقتی سن بسیار یافت، عبادت کند چون فضیلت پیامبران بر سایر مردم است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۶۸

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: فاعل الخیر خیر منه و فاعل الشّرّ شرّ منه؛ عامل خیر از خیر بهتر و عامل شر از شر بدتر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۶۹

غفر اللّه عزّ و جـلّ لرجـل أماط غصن شوک عن الطّریق ما تقـدّم من ذنبه و ما تأخّر؛ مردی که شاخه تیغی از راه بردارد خـدا گناهان کهنه و تازه او را بیامرزد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العین حقّ و لو کان شی ء سابق القدر سبقته العین؛ چشم بد حق است اگر چیزی از تقدیر پیشی می گرفت، چشم بد بود. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العین حقّ یحضرها الشّیطان و حسد ابن آدم؛ چشم بد حق است شیطان و حسد بنی آدم آن را پدید می آورد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العلم و المال یستران کلّ عیب و الجهل و الفقر یکشفان کلّ عیب؛ علم و مال هر عیبی را بپوشاند و جهل و فقر هر عیبی را نمایان کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العقل آلف مألوف؛ عقل الفت گیر است و الفت پذیر. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۷۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العقل فی أمر الدّنیا مضرّه و العقل فی أمر الدّین مسرّه؛ عقل در کار دنیا مایه ضرر است و در کار دین مایه سرور. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۷۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العرف ینقطع فیما بین النّاس و لا ینقطع فیما بین اللّه و بین من فعله؛ نکوئی میان مردم فراموش می شود اما میان خدا و عامل نیکی فراموش نمی شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العده دین، ویل لمن وعد ثمّ أخلف! ویل لمن وعد ثمّ أخلف! ویل لمن وعد ثمّ أخلف؛ وعده دادن چون دین به گردن گرفتن است، وای بر آن که وعده دهد و تخلف کند، وای بر آن که وعده دهد و تخلف کند، وای بر آن که وعده دهد و تخلف کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العبد المطیع لوالدیه و لربّه فی أعلی علّیّین؛ کسی که مطیع پدر و مادر و پروردگار خویش باشد، در اعلای بهشت است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۷۸

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیـه و آلـه و سـلم) می فرماینـد: العبـد مع مـن أحبّ؛ هر کسـی هم سـنگ چیزی است که دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۷۹

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: عینان لا یمسّهما النّار أبدا: عین بکت من خشیه اللّه و عین باتت تحرس فی سبیل اللّه؛ دو چشم است که هرگز آتش بدان نرسد. چشـمی که از ترس خدا گریسـته و چشـمی که شب را به حراست در راه خدا به سر برده. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۸۰

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: عون العبد أخاه یوما خیر من اعتکافه شـهرا؛ کمک یک روزه که کسی به برادر خود کند بهتر از اعتکاف یک ماهه است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۸۱

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عوّدوا قلوبکم التّرقّب و أکثروا التفکّر؛ دلهای خویش را به مراقبت عادت دهید و اندیشه بسیار کنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۸۲

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: عوّدوا المریض و اتّبعوا الجنائز تذکّرکم الآخره؛ بیمار را عیادت کنید و جنازه را مشایعت کنید که آخرت را بیاد شما آرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۸۳

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: عوّدوا المرضی، و مروهم فلیدعوا لکم فإنّ دعوه المریض مستجابه و ذنبه مغفور؛ بیماران را عیادت کنید و بگوئیدشان که برای شما دعا کنند که دعای بیمار مستجاب و گناه او آمرزیده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۸۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عهد اللّه تعالی أحقّ ما أدّی؛ پیمان خدا شایسته وفاست. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۸۵

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: عمی القلب الضّلاله بعد الهدی؛ کوری دل، گمراهی پس از هدایت است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیک بالرّفق فإنّ الرّفق لم یکن فی شی ء قطّ إلّا زانه و لا نزع من شی ء قطّ إلّا شانه؛ مدارا کن که مدارا در هرچه باشد، آن را زینت دهد و در هر چه نباشد، آن را خوار کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیکم باصطناع المعروف فإنّه یمنع مصارع السّوء، و علیکم بصدقه السرّ فإنّها تطفی غضب اللّه عزّ و جلّ؛ اعمال نیک انجام دهید که از سقوط های بد جلوگیری می کند و صدقه نهان دهید که خشم خدا عز و جل را خاموش می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۸۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیکم بالقناعه فإنّ القناعه مال لا ینفد؛ به قناعت خو کنید زیرا قناعت مالی است که تمام شدنی نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۸۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیکم بالقرآن، فاتّخذوه إماما و قائدا فإنّه کلام ربّ العالمین الّذی هو منه و إلیه یعود، فآمنوا بمتشابهه و اعتبروا بأمثاله؛ با قرآن مانوس شوید و آن را پیشوا و رهبر خویش گیرید که قرآن گفتار خدای جهانیان است که از اوست و بسوی او باز می رود به متشابه آن ایمان داشته باشید و از مثل های آن عبرت گیرید. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۹۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیکم بالصدق فإنّه باب من أبواب الجنّه و إیّاکم و الکذب فإنّه باب من أبواب النّار؛ راستی پیشه کنید که راستی دری از درهای بهشت است و از دروغگویی بپرهیزید که دروغ از درهای جهنم است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیکم بالسّواک فإنّه مطیبه للفم مرضاه للرّبّ؛ مسواک کنید که مایه پاکیزگی دهان و رضای خداست. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیکم بالتّواضع فإنّ التّواضع فی القلب و لا یؤذینّ مسلم مسلما؛ تواضع کنید که تواضع در دل است و مسلمان نباید مسلمان را آزار کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیک بالرّفق و إیّاک و العنف و الفحش؛ ملایمت کن و از خشونت و ناسزا بپرهیز. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیك بحسن الكلام و بذل الطّعام؛ سخن نیک گوی و غذا به کسان ده. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۹۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیك بحسن الخلق و طول الصّمت فو الّذی نفسی بیده ما تجمّل الخلائق بمثلهما؛ نیکخوئی کن و خموشی طولانی گزین، قسم به خدایی که جان من بدست اوست خلایق زینتی مانند آن ندارند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیك بحسن الخلق، فإنّ أحسن النّاس خلقا أحسنهم دینا؛ نیک خویی کن که از مردم هر که نکوخوی تر دینش نکوتر. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۹۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیك بتقوى اللّه فإنّها جماع كلّ خیر؛ از ترس خدا غافل مباش که سر چشمه نیکی هاست. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۹۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیك بالسّجود فإنّك لا تسجد للّه سجده إلّا رفعك اللّه بها درجه و حطّ عنك بها خطیئه؛ از سجده غافل مشو که هر سجده ای برای خدا کنی خداوند یک درجه تو را بالا برد و گناهی از تو محو کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۹۹

علیك بالبرّ فإنّ صاحب البرّ یعجبه أن یكون النّاس بخیر و فی خصب؛ به نیکی کوش که نیکوکار دوست دارد مردم در خیر و فراوانی باشند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۰۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علّموا و لا تعنفوا فإنّ المعلّم خیر من المعنف؛ تعلیم دهید و خشونت مکنید که آموزگار بهتر از خشونت گر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۰۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علّموا و یسّروا، و لا تعسّروا و بشّروا و لا تنفّروا و إذا غضب أحدکم فلیسکت؛ تعلیم دهید و سهل گیرید و سخت مگیرید گشاده رویی کنید و خشونت مکنید و چون یکی از شما خشمگین شود، خاموش ماند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۰۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علامه حبّ اللّه تعالی حبّ ذکر اللّه و علامه بغض اللّه بغض ذکر اللّه عزّ و جلّ؛ نشان محبت خدا علاقه به ذکر خداست و نشان دشمنی خدا بی علاقگی به ذکر خدای عز و جل است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۰۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عفّوا تعفّ نساؤکم و برّوا آباءکم تبرّکم أبناؤکم و من اعتذر إلی أخیه المسلم من شی ء بلغه عنه فلم یقبل عذره لم یرد علیّ الحوض؛ عفت ورزید تا زنانتان عفیف شوند و با پدرانتان نیکی کنید تا فرزندانتان با شما نیکی کنند و هر که از برادر مسلمان خویش در باره رنجشی که از او دارد، عذر بخواهد و عذرش را نپذیرد بر سر حوض به نزد من نیاید. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۰۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عفو اللّه أکبر من ذنوبک؛ عفو خدا از گناهان تو بزرگتر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۰۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عظم الأجر عند المصیبه و إذا أحبّ اللّه قوما ابتلاهم؛ مصیبت را پاداش بزرگ دهند و چون خدا گروهی را دوست دارد، مبتلایشان کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۰۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عش ما شئت فإنّک میّت و أحبب ما أحببت فإنّک مفارقه و اعمل ما شئت فإنّک مجزیّ به؛ هر چه خواهی بمان که خواهی مرد، هر که را خواهی دوست بدار که از او جدا خواهی شد و هر چه خواهی بکن که سزای آن را خواهی دید. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۰۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عد من لا یعودك و اهد لمن لا یهدی لک؛ از آن که تو را عیادت نمی کند، عیادت کن و به آن کس که هدیه به تو نمی دهد، هدیه بده. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۰۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عجبا للمؤمن فو اللّه لا یقضی اللّه للمؤمن قضاء إلّا کان خیرا له؛ کار مؤمن عجیب است به خدا که خدا قضائی برای مؤمن مقرر ندارد مگر مایه خیر او باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۰۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عجبا لأمر المؤمن، إنّ أمره کلّه له خیر و لیس ذلک لأحد إلّا للمؤمن إن أصابته سرّاء شکر و کان خیرا له و إن أصابته ضرّاء صبر فکان خیرا له؛ کار مؤمن عجیب است که کار او همه برایش نیک است و هیچ کس جز مؤمن چنین نیست اگر سختی بدو رسد، شکر کند و برای او نیک باشد و اگر مرضی بدو رسد، صبر کند و برای او نیک باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عجبت لغافل و لا یغفل عنه عجبت لمؤمّل دنیا و الموت یطلبه و عجبت لضاحک ملأ فمه و لا یدری أرضی اللّه عنه أم أسخطه؛ عجب دارم از غافلی که از او غافل نشوند و عجب دارم از آرزومند دنیا که مرگ در طلب اوست و عجب دارم از آن که از ته دل بخندد و نداند که آیا خدا از او خشنود است یا خشمگین. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عاقبوا أرقّاءکم علی قدر عقولهم؛ بندگان خویش را به اندازه عقولشان عقوبت کنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عاید المریض یمشی فی طریق الجنّه حتّی یرجع؛ کسی که بیماری را عیادت کند تا وقتی که باز گردد در راه بهشت قدم می زند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الطّبیب اللّه و لعلّک ترفق بأشیاء تخرق بها غیرک؛ طبیب حقیقی خداست شاید چیزهائی برای تو مناسب است که برای غیر تو نامناسب است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۱۴

الطّاعم الشّاکر بمنزله الصّائم الصّابر؛ غذا خور شکرگزار چون روزه دار صبور است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طوبی لمن ملک لسانه و بکی علی خطیئته؛ خوشا آن که اختیار زبان خویش دارد و بر گناه خویش بگرید. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طوبی لمن ذلّ فی نفسه و حسنت خلیقته و أنفق الفضل من ماله و أمسک الفضل من قوله و وسعته السّنّه و لم یعدها إلی البدعه؛ خوشا آن که در پیش خویش خوار است و خوی او نیک است و فزونی مال خویش ببخشد و فزونی گفتار خویش نگه دارد و پیر و سست باشد و از سنت به بدعت نرود. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طوبی لمن هدی للإسلام و کان عیشه کفافا و قنع؛ خوشا آن که به اسلام هدایت شود و معیشت او به حد کفاف باشد و قناعت کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طوبی لمن رزقه اللّه الکفاف ثمّ صبر علیه؛ خوشا آن که خدا روزی او به حد کفاف داده باشد و بر آن صبر کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طوبی لمن ترک الجهل و أتی الفضل و عمل بالعدل؛ خوشا آن که سبک سری نکند و فزونی را ببخشد و به عدالت عمل کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طوبی لمن أسلم و کان عیشه کفافا؛ خوشا آن که مسلمان است و معیشت کفاف دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طوبی للسّابقین إلی ظلّ اللّه الّذین إذا أعطوا الحقّ قبلوه و الّذین یحکمون للنّاس بحکمهم لأنفسهم؛ خوشا آنان که زودتر از همه به سایه خدا روند آنها که وقتی با حق روبرو شوند آن را بپذیرند کسانی که برای مردم همان حکم کنند که برای خویش کنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طوبی للمخلصین أولئک مصابیح الهدی تنجلی بهم کلّ فتنه ظلماء؛ خوشا مخلصان آنان چراغ های هدایتند و به پرتو آنها هر فتنه تاریک روشن شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طلب العلم فریضه علی کلّ مسلم و مسلمه؛ جستن علم بر هر مرد مسلمان و هر زن مسلمان واجب است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۲۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طعام السخیّ دواء و طعام الشحیح داء؛ غذای سخاوت مند دوا و غذای بخیل درد است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طالب العلم للّه أفضل عند اللّه من المجاهد فی سبیل اللّه؛ هر که علم برای رضای خدا جوید نزد خدا از مجاهد فی سبیل اللّه بهتر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طاعه اللّه طاعه الوالد و معصیه اللّه معصیه الوالد؛ اطاعت پدر اطاعت خداست و نافرمانی پدر نافرمانی خداست. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الضّیف یأتی برزقه و یرتحل بذنوب القوم، یمحّص عنهم ذنوبهم؛ مهمان روزی خویش بیارد گناهان کسان ببرد و گناهان آنها را پاک کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الضّیافه ثلاثه أیّام فما زاد فهو صدقه و علی الضّیف أن یتحوّل بعد ثلاثه أیّام؛ مهمانی سه روز است و هر چه بیشتر شد صدقه است و مهمان باید پس از سه روز تغییر جا دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ضحک ربّنا من قنوط عباده؛ پروردگار ما از نومیدی بندگان خویش عجب دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّلاه تسوّد وجه الشّیطان و الصّدقه تکسّر ظهره و التّحاب فی اللّه یقطع دابره فإذا فعلتم ذلک تباعد منکم کمطلع الشّمس من مغربها؛ نماز چهره شیطان را سیاه کند و صدقه دادن پشت او را بشکند و دوستی در راه خدا ریشه او را می کند و وقتی چنین کردید از شما به فاصله شرق و غرب دوری کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصلح جائز بین المسلمین إلّا صلحا أحلّ حراما أو حرّم حلالا؛ هر صلحی میان مسلمانان رواست مگر صلحی که حرامی را حلال یا حلالی را حرام کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّدقات بالغدوات یذهبن بالعاهات؛ صدقه صبحگاه مرض ها را می برد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّدقه علی وجهها و اصطناع المعروف و برّ الوالدین و صله الرّحم تحوّل الشّقاء سعاده و تزید فی العمر و تقی مصارع السّوء؛ صدقه به موقع و نیکوکاری و نیکی با پدر و مادر و پیوستگی خویشاوند بدبختی را به خوشبختی مبدل کند و عمر را افزایش دهد و از مرگ های بد جلوگیری کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّدقه تمنع میته السّوء؛ صدقه مانع مرگ بد می شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّدقه علی القرابه صدقه وصله؛ صدقه به خویشاوندان هم صدقه است هم پیوستگی خویشاوندان. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّدقه تطفی ء الخطیئه کما یطفی ء الماء النّار؛ صدقه گناه را خاموش می کند چنان که آب آتش را خاموش می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصدق طمأنینه و الکذب ریبه؛ راستی مایه آرامش است و دروغ مایه تشویش. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّحه و الفراغ نعمتان مکفورتان؛ صحت و فراغت دو نعمت است که کفران آن کنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّبحه تمنع الرّزق؛ خواب صبحگاهان مانع روزی است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صنفان من النّاس إذا صلحا صلح النّاس و إذا فسدا فسد النّاس العلماء و الامراء؛ دو گروه از مردمند که اگر صالح بودند مردم به صلاح آیند و اگر فاسد بودند به فساد گرایند، دانشوران و زمامداران. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صلوا قراباتكم و لا تجاوروهم فإنّ الجوار يورث بينكم الضّغائن؛ با خویشان دوستی کنید و همسایه ایشان مشوید که همسایگی میان شما کینه ها پدید آرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صل من قطعك و أحسن إلى من أساء إليك و قل الحقّ و لو على نفسك؛ با هر که از تو ببرد پیوند گیر و با آن که با تو بدی کرده نکوئی کن و حق را بگو و گر چه بر ضرر خودت باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صله القرابه مثراه فی المال محبّه فی الأهل منساه فی الأجل؛ پیوند خویشاوندی مایه فراوانی مال و محبت کسان و تأخیر اجل است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صله الرّحم تزيد فی العمر و صدقه السّرّ تطفی ء غضب الرّبّ؛ پیوند خویشان عمر را فزونی دهد و صدقه نهان خشم پروردگار را خاموش کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۴۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صل من قطعك و أعط من حرمك و اعف عمّن ظلمك؛ با آن که از تو بریده پیوند گیر و آن که تو را محروم کرده عطایش ده و از آن که با تو ستم کرده در گذر. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۴۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صدقه السّرّ تطفی ء غضب الرّبّ؛ صدقه نهان خشم پروردگار را خاموش می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صدقه المرء المسلم تزيد فی العمر و تمنع ميته السّوء و يذهب اللّه تعالى بها الفخر و الكبر؛ صدقه مرد مسلمان عمر را فزونی دهد و از مرگ بد جلوگیری کند و خدای والا به وسیله آن تفاخر و تکبر را ببرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صدق اللّه فصدقه؛ خدا راستگوست با او راست باش. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الشّیخ یضعف جسمه و قلبه شابّ علی حبّ اثنتین طول الحیاه و حبّ المال؛ تن پیر ناتوان می شود و دل وی بر محبت دو چیز جوان است: عمر دراز و محبت مال. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: شرّ النّاس منزله یوم القیامه من یخاف لسانه أو یخاف شرّه؛ روز قیامت موقعیت آن کس از همه مردم بدتر است که از زبانش ترسند یا از شرش بیم کنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: شرّ النّاس المضیق علی أهله؛ بدترین مردم آن کس است که بر اهل خانه خود سخت گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: شرّ النّاس الّذی یسأل باللّه ثمّ لا یعطی؛ بدترین مردم آن کس است که بنام خدا از او بخواهند و ندهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: شرار أمّتی الثّرثارون المتشدّقون المتفیهقون و خیار أمّتی أحاسنهم أخلاقا؛ بدان امت من پر گویان پر چانه پر مدعایند و نیکان امت من آنهایند که نیک خوترند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: شرّ الناس من أکل وحده و منع رفده و جلد عبده و شرّ منه من لا یقیل عثره و لا یقبل معذره و شرّ منه من لا یرجی خیره و لا یؤمن شرّه؛ بدترین مردم آن کس است که تنها غذا خورد و رسیده خویش را بی نصیب کند و بنده خویش را بزند و بدتر از او کسی است که خطائی را نبخشد و عذری نپذیرد و بدتر از او کسی است که به خیرش امید نیست و از شرش امان نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الشّدید من غلب نفسه؛ نیرومند آن است که بر خویشتن مسلط شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: شتّان ما بین عملین عمل تذهب لذّته و تبقی تبعته و عمل تذهب مؤنته و تبقی أجره؛ میان دو عمل بسیار فرق است عملی که لذت آن برود و عواقب آن بماند و عملی که زحمت آن برود و پاداش آن بماند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: شاهد الزّور لا تزول قدماه حتّی یوجب اللّه له النّار؛ شاهد دروغ قدم برندارد تا جهنم بر او واجب شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۵۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: السّماح رباح و العسر شؤم؛ سهل انگاری مایه سودا است و سختگیری شوم است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: السّلام قبل السّؤال فمن بدأکم بالسّؤال قبل السّلام فلا تجیبوه؛ سلام مقدم بر سؤال است هر که پیش از سلام به سؤال آغاز کرد جوابش مدهید. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۶۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سکوت اللّسان سلامه الإنسان؛ خاموشی زبان مایه سلامت انسان است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۶۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: السّعاده کلّ السّعاده طول العمر فی طاعه اللّه؛ سعادت کامل عمر دراز در اطاعت خداست. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۶۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: السّخیّ الجهول أحبّ إلی اللّه من العالم البخیل؛ سخاوتمند نادان نزد خدا از دانشمند بخیل محبوبتر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: السّخیّ إنّما یجود بحسن الظّنّ باللّه و البخیل إنّما یبخل بسوء الظّنّ باللّه؛ سخاوتمند به سبب خوش گمانی به خدا سخاوت می کند و بخیل به علت بدگمانی به خدا بخل می ورزد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۶۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: السّخیّ قریب من اللّه قریب من النّاس قریب من الجنّه بعید من النّار، و البخیل بعید من اللّه بعید من النّاس بعید من الجنّه قریب من النّار، و الجاهل السّخیّ أحبّ إلی اللّه من عالم بخیل؛ سخاوتمند به خدا نزدیک و به مردم نزدیک و به بهشت نزدیک و از جهنم دور است و بخیل از خدا دور و از مردم دور و از بهشت دور و به جهنم نزدیک است، نادان سخاوتمند نزد خدا از عالم بخیل محبوبتر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: السّاعی علی الأرمله و المسکین کالمجاهد فی سبیل اللّه أو القائم اللّیل الصّائم النّهار؛ آنکه در کار بیوه و یتیم بکوشد چون مجاهد راه خدایا نمازگزار شب یا روزه دار روز است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سلوا أهل الشّرف عن العلم فإن کان عندهم علم فاکتبوه فإنّهم لا یکذبون؛ شریفان را از علم بپرسید اگر علمی نزد ایشان بود بنویسید که آنها دروغ نمی گویند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سلوا اللّه علما نافعا و تعوّذوا باللّه من علم لا ینفع؛ از خدا عملی سودمند بخواهید و از علمی که سود ندهد به خدا پناه برید. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سلوا اللّه العفو و العافیه فإنّ أحدا لم یعط بعد الیقین خیرا من العافیه؛ از خدا بخشش و عافیت طلب کنید که پس از ایمان، هیچ کس را چیزی بهتر از عافیت نداده اند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سلوا اللّه کلّ شی ء حتّی الشّسع فإنّ اللّه إن لم ییسّره لم یتیسّر؛ همه چیز حتی بند صندل را از خدا بخواهید که اگر خدا آن را میسور نکند، میسر نخواهد شد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سلوا اللّه من فضله فإنّ اللّه یحبّ أن یسأل، و أفضل العباده انتظار الفرج؛ خدا را از فضل او طلب کنید که خدا دوست دارد که از او بخواهند، بهترین عبادتها انتظار گشایش است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سخافه بالمرء أن یستخدم ضیفه؛ سبک عقلی مرد آن است که مهمان خویش را به خدمت گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ستّ خصال من الخیر: جهاد أعداء اللّه بالسّیف، و الصّوم فی یوم الصّیف، و حسن الصّبر عند المصیبه، و ترک المراء، و الإنفاق فی الخفا، و المحاباه فی اللّه؛ شش صفت نیکست پیکار با دشمنان خدا به وسیله شمشیر و روزه در روز تابستان و نیک صبری به هنگام مصیبت و ترک مجادله و انفاق در نهان و دوستی در راه خدا. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سبع یجری للعبد أجرهنّ و هو فی قبره بعد موته: من علّم علما، أو أجری نهرا، أو حفر بئرا، أو غرس نخلا، أو بنی مسجدا، أو ورّث مصحفا، أو ترک ولدا یستغفر له بعدموته؛ هفت چیز است که پاداش آن برای بنده در قبر او و پس از مرگش دوام دارد کسی که علمی تعلیم دهد، یا نهری به جریان آورد یا چاهی حفر کند یا نخلی بکارد یا مسجدی بسازد یا مصحفی به ارث گذارد یا فرزندی به جا نهد که پس از مرگش برای او آمرزش خواهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۷۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سباب المسلم فسوق و قتاله کفر و حرمه ماله کحرمه دمه؛ بدگوئی مسلمان گناه است و جنگ او کفر است و حرمت مال وی چون حرمت خون اوست. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۷۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سافروا تصحّوا و ترزقوا؛ سفر کنید تا تندرست شوید و روزی یابید. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ساعات الأذی فی الدّنیا یذهبن ساعات الأذی فی الآخره؛ ساعتهای آزار این دنیا ساعت های آزار آخرت را نابود می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: زوّجوا الأکفاء و تزوّجوا الأکفاء، و اختاروا لنطفکم؛ به اشخاص هم شأن زن بدهید و از اشخاص هم شأن زن بگیرند و محل نطفه های خود را به دقت انتخاب کنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: زر القبور تذکر بها الآخره و اغسل الموتی فإنّ معالجه جسد خاو موعظه بلیغه و صلّ علی الجنائز لعلّ ذلک یحزنک فإنّ الحزین فی ظلّ اللّه یوم القیامه یتعرّض لکلّ خیر؛ به زیارت قبرها برو تا آخرت را بیاد آری و مردگان را غسل بده زیرا زیر و رو کردن جسد بی حرکت موعظه ای کامل است. بر مردگان نمازگزار شاید بدین وسیله غمگین شوی زیرا شخص غمگین روز رستاخیز در سایه خدا در معرض همه نیکیهاست. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الرّمی خیر ما لهوتم به؛ تیر اندازی بهترین تفریحهای شماست. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۸۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الرّفق یمن و الخرق شؤم و إذا أراد اللّه بأهل بیت خیرا أدخل علیهم باب الرّفق فإنّ الرّفق لم یکن فی شی ء إلّا زانه و إنّ الخرق لم یکن فی شی ء إلّا شانه؛ ملایمت مایه میمنت است و خشونت مایه شئامت و همین که خداونـد برای اهل خانه ای نیکی خواهـد آنها را با ملایمت قرین کنـد زیرا ملایمت در هر چه باشـد آن را زینت دهد و خشونت در هر چه باشد آن را خوار کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۸۱

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: الرّغبه فی الـدّنیا تکثّر الهمّ و الحزن و البطـانه تقسـی القلب؛ علاقه به دنیا غم و اندوه را زیاد می کند و شکم پرستی دل را سخت می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۸۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: الرّزق أشـدّ طلبا للعبد من أجله؛ روزی بیشتر از مرگ در جسـتجوی بنده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۸۳

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیـه و آلـه و سـلم) می فرماینـد: الرّحـم معلّقـه بـالعرش یقـول: مـن وصـلنی وصـله اللّـه و من قطعنی قطعه اللّه؛ خویشاوندی به عرش آویخته است و گوید هر که مرا پیوند دهد خدا او را پیوند دهد و هر که مرا ببرد خدا او را ببرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۸۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الرّجال أربعه سخیّ و کریم و بخیل و لئیم، فالسّخیّ الّذی یأکل و یعطی و الکریم الّذی لا یأکل و یعطی و البخیل الّـذی یأکل و لا یعطی و اللّئیم الّـذی لا یأکل و لا یعطی؛ مردان چهار قسـمند بخشـنده و جوانمرد و بخیـل و فرومـایه، بخشـنده آن است که بخـورد و بخورانـد، جوان مرد آن است که نخورد و بخورانـد، بخیـل آن است که بخورد و نخوراند و فرومایه آن است که نه بخورد و نه بخوراند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۸۵

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: الرّاحمون یرحمهم الرّحمن تبارک و تعالی. ارحموا من فی الأرض یرحمکم من فی السّـماء؛ خداونـد رحیمـان را رحم میکنـد با آنها که در زمین انـد رحم کنیـد تا آن که در آسـمان است به شـما رحم کنـد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رفع العلم عن ثلاثه: عن المجنون المغلوب علی عقله حتّی یبرء و عن النّائم حتّی یستیقظ و عن الصّبیّ حتّی یحتلم؛ قلم از سه کس برداشته اند مجنونی که اختیار عقل خود را ندارد تا شفا یابد و خفته تا بیدار شود و طفل تا بالغ شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ردّوا السّلام و غضّوا البصر و أحسنوا الکلام؛ سلام را جواب بدهید و از محارم چشم بپوشید و سخن نیک گوئید. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۸۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ردّ جواب الکتاب حقّ کردّ السّلام؛ جواب نامه نیز مانند جواب سلام لازمست. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۸۹

رحم اللّه من حفظ لسانه و عرف زمانه و استقامت طریقته؛ خدا رحمت کند آن کس را که زبان خود را حفظ کند و روزگار خود را بشناسد و روش او راست باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۹۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رحم اللّه عینا بکت من خشیه اللّه و رحم اللّه عینا سهرت فی سبیل اللّه؛ خدا رحمت کند دیده ای را که از ترس خدا بگرید و رحمت کند دیده ای را که در راه خدا بیدار ماند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رحم اللّه عبدا قال خیرا فغنم أو سکت عن سوء فسلم؛ خدا رحمت کند بنده ای را که سخن نیک گوید و غنیمت برد یا از بد گوئی سکوت کند و سالم ماند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رحم اللّه عبدا سمحا إذا باع سمحا إذا اشتری سمحا إذا قضی سمحا إذا اقتضی؛ خدا رحمت کند کسی را که هنگام فروش سهل انگار باشد و هنگام خرید سهل انگار باشد و هنگام پرداخت سهل انگار باشد و هنگام طلب سهل انگار باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رحم اللّه امرءا سمع منّا حدیثا فوعاه ثمّ بلّغه من هو أوعی منه؛ خدا رحمت کند کسی را که سخنی از ما بشنود و حفظ کند و به کسی که بهتر از او حفظ تواند کرد، برساند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رحم اللّه امرءا اکتسب طیّبا و انفق قصدا و قدّم فضلا لیوم فقره و حاجته؛ خدا رحمت کند کسی را که کسب حلال کند و به اعتدال خرج کند و ما زاد آن را برای روز تنگ دستی و حاجت از پیش فرستد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۹۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رحم اللّه امرءا أصلح من لسانه؛ خدا رحمت کند کسی را که زبان خود را اصلاح کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رحماء أمّتی أوساطها؛ رحیمان امت من، متوسطانند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۹۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ربّ أشعث أغبر ذی طمرین تنبو عنه أعین النّاس لو أقسم علی اللّه لأبرّه؛ چه بسا ژولیده گرد آلود که دو لباس کهنه دارد و چشم مردم از او بیزار است اگر از جانب خدا تعهدی کند، خداوند انجام دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۹۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رأس الحکمه معرفه اللّه؛ اساس حکمت، خداشناسی است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۹۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رأس الحکمه مخافه اللّه؛ اساس حکمت، ترس خداست. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۰۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ذنب العالم ذنب واحد و ذنب الجاهل ذنبان؛ گناه دانا یک گناه است و گناه نادان دو گناه. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۰۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ذکر اللّه شفاء القلوب؛ یاد کردن خدا شفای دلهاست. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۰۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ذبح الرّجل أن تزکّیه فی وجهه؛ سر بریدن مرد آن است که در حضورش تمجید

وی کنی. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۰۳

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: الـدّین دینـان: فمن مات و هو ینوی قضاءه فأنا ولیّه و من مات و لا ینوی قضاءه فـذاك الّـذی یؤخـذ مـن حسـناته لیس یومئـذ دینـار و لاـ درهم؛ دو جـور قرض هست هر که بمیرد و در دل دارد که قرض خـود را بپردازد من ولی او هستم و هر که بمیرد و در دل دارد قرض خود را ندهد، در مقابل آن از اعمال نیک وی بردارند زیرا در آن روز دینار و درهمی نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۰۴

الدّواء من القدر و قد ینفع بإذن اللّه تعالی؛ دوا از وسائل تقدیر است و به فرمان خدا فایده می دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۰۵

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: الـدّنیا سـجن المؤمن و جنّه الکـافر؛ دنیا زنـدان مؤمن است و بهشت کافر. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۰۶

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: الـدّنیا دار من لا دار له و مال من لا مال له و لها یجمع من لا عقل له؛ دنیا خانه کسی است که خانه ندارد و مال کسی است که مال ندارد و کسی برای دنیا مال فراهم میکند که عقل ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۰۷

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: الدّنیا حلوه خضـره فمن أخذها بحقّه بورك له فیها و ربّ متخوّض فیما اشـتهت نفسه لیس له یوم القیامه إلّا النّار؛ دنیا شیرین و دوست داشتنی است هر که از آن مطابق حق بهره گیرد بر او مبارکباد و بسا کسان که در خواهشهای خود فرو روند و روز قیامت نصیبی جز آتش ندارند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۰۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الدّالّ علی الخیر کفاعله و اللّه یحبّ إغاثه اللّهفان؛ رهبر نیکی چون نکوکار است و خداوند فریادرسی بیچارگان را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۰۹

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: الـدّاعی و المؤمّن فی الأجر شـریکان و القاری و المسـتمع فی الأجر شـریکان و العالم و المتعلّم فی الأجر شـریکان؛ آنکه دعا میکنـد و آنکه آمین گوید در پاداش شـریکند و قاری و مسـتمع در پاداش شـریکند و دانشمند و دانش آموز در پاداش شریکند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: دوروا مع کتاب اللّه حیثما دار. پیوسته پیرو کتاب خدا باشید. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: دعوا النّاس یصیب بعضهم من بعض فإن استنصح أحدکم أخاه فلینصحه؛ بگذارید مردم از یک دیگر فائده برند و وقتی یکی از شما از برادر خویش مشورت خواست رأی خوت را به او بگوید. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: دعوا النّاس یرزق اللّه بعضهم ببعض؛ بگذارید خداوند بعضی مردم را به وسیله بعضی دیگر روزی دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: دعوا الدّنیا لأهلها، من أخذ من الدّنیا فوق ما یکفیه أخذ حتفه و هو لا یشعر؛ دنیا را باهل آن واگذارید، هر که از دنیا بیش از حاجت خود فرا گیرد، هلاک خویش را گرفته و نمی داند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: دع ما یریبک إلی مالا یریبک فإنّک لن تجد فقد شی ء ترکته للّه؛ از آنچه شبهه ناک است در گذر و آنچه را شبهه ناک نیست بر گیر زیرا فقدان چیزی را که برای خدا رها کرده ای احساس نخواهی کرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: دع ما یریبک إلی مالا یریبک فإنّ الصّدق ینجی؛ از آنچه شبهه ناک است بگذر و آنچه را شبهه ناک نیست بر گیر که راستی مایه نجات است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: دع قیل و قال و کثره- السّؤال و إضاعه المال؛ از قیل و قال و کثرت سؤال و تلف کردن مال در گذر. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: درهم الرّجل ینفق فی صحّته خیر من عتق رقبه عند موته؛ درهمی که انسان در حال صحت در راه خدا خرج کند بهتر از بنده ای است که هنگام مرگ آزاد کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: داووا مرضاکم بالصّدقه فإنّها تدفع عنکم الأمراض و الأعراض؛ بیماران خود را به وسیله صدقه علاج کنید زیرا صدقه امراض و اعراض را از شما دفع می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الخیر کثیر و من یعمل به قلیل؛ خوبی بسیار است و کسی که بدان عمل کند اندک. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الخلق کلهم عیال اللّه فأحبّهم إلی اللّه أنفعهم لعیاله؛ مردم همه عیال خدایند و محبوب ترین کسان پیش خدا کسی است که برای عیال وی سودمندتر باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الخرق شؤم و الرّفق یمن؛ خشونت شئامت است و مدارا میمنت. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیّر سلیمان بین المال و الملک و العلم فاختار العلم فاعطی الملک و المال لاختیاره العلم؛ سلیمان پیغمبر را میان ملک و دانش مخیر کردند دانش را برگزید ملک را نیز بدو دادند برای آنکه دانش را برگزیده بود. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر نسائکم العفیفه الغلمه عفیفه فی فرجها غلمه علی زوجها؛ بهترین زنان شما زن عفیف راغب است که در ناموس خود عفت و به شوهر خود رغبت داشته باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۲۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر نساء أمّتی أصبحهنّ وجها و أقلّهنّ مهرا؛ بهترین زنان امت من کسانی هستند که رویشان نکوتر و مهرشان کمتر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر ما یخلّف الإنسان بعده ثلاث ولد صالح یدعو له و صدقه تجری یبلغه أجرها و علم ینتفع به من بعده؛ بهترین چیزی که انسان پس از خود وا می گذارد سه چیز است فرزند پارسا که برای او دعا کند و صدقه جاری که پاداش آن بدو رسد و دانشی که پس از وی از آن بهره مند شوند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر ما أعطی الرّجل المؤمن خلق حسن و شرّ ما أعطی- الرّجل قلب سوء فی صوره حسنه؛ بهترین چیزی که به مرد داده اند خوی نیک است و بدترین چیزی که به مرد داده اند سیرت بد است در صورت نیک. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیرکم من یرجی خیره و یؤمن شرّه و شرّکم من لا یرجی خیره و لا یؤمن شرّه؛ بهترین شما کسی است که به خیرش امید توان داشت و از شرش امان توان یافت و بدترین شما کسی است که به خیرش امید و از شرش امان نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیرکم من لم یترک آخرته لدنیاه و لا دنیاه لآخرته و لم یکن کلّا علی النّاس؛ بهترین شما کسی است که آخرت خود را برای دنیا از دست ندهد و دنیای خود را برای آخرت از دست ندهد و سربار مردم نباشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیرکم من أعانه اللّه علی نفسه فملّکها؛ بهترین شما کسی است که خداوند کمکش کرده و بر خویشتن تسلط یافته است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیرکم خیرکم لأهله و أنا خیرکم لأهلی ما أکرم النّساء إلّا کریم و لا أهانهنّ إلّا لئیم؛ بهترین شما کسی است که برای کسان خود بهتر است، من از همه شما برای کسان خود بهترم، بزرگ مردان زنان را گرامی شمارند و فرومایگان زنان را خوار دارند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیرکم المدافع عن عشیرته ما لم یأثم؛ بهترین شما کسی است که از طایفه خود دفاع می کند به شرط آن که در این راه مرتکب گناه نشود. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیرکم إسلاما أحاسنکم أخلاقا إذا فقهوا؛ از میان شما اسلام آن کس بهتر است که اخلاقش نیک تر است اگر در کار دین دانا باشند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیرکم أزهدکم فی الدّنیا و أرغبکم فی الآخره؛ بهترین شما کسی است که به دنیا بی رغبت تر و به آخرت راغب تر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر شبابکم من تشبّه بالکهول و شرّ کهولکم من تشبّه بشبابکم؛ بهترین جوانان شما آن است که رفتار پیران پیش گیرد و بدترین پیران شما آن است که روش جوانان داشته باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر بیوتکم بیت فیه یتیم مکرّم؛ بهترین خانه های شما خانه ایست که در آن یتیمی محترم باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر بیت فی المسلمین بیت فیه یتیم یحسن إلیه و شرّ بیت فی المسلمین بیت فیه یتیم یساء إلیه أنا و کافل الیتیم فی الجنّه هکذا؛ بهترین خانه های مسلمانان خانه ایست که در آن یتیمی باشد و به او نیکی کنند و بدترین خانه های مسلمانان خانه ایست که در آن یتیمی باشد و به ا او بدی کنند من و کسی که کفالت یتیم را به عهده بگیرد در بهشت مانند دو انگشت همراهیم. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر إخوانکم من أهدی إلیکم عیوبکم؛ بهترین برادران شما آن است که عیوبتان را به شما آشکارا بگوید. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر أبواب البرّ الصّدقه؛ بهترین راه های نیکی، صدقه دادن است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر النّکاح أیسره؛ بهترین ازدواجها آن است که آسان تر انجام گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر النّساء الّتی تسرّه إذا نظر و تطیعه إذا أمر و لا تخالفه فی نفسها و لا مالها بما یکره؛ بهترین زنان آن است که وقتی مرد بدو نگرد، مسرور شود و وقتی بدو فرمان دهد، اطاعت کند و با تن و مال خود بر خلاف

رضای شوهر کاری نکند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر النّاس من طال عمره و حسن عمله و شرّ النّاس من طال عمره و ساء عمله؛ بهترین مردم کسی است که عمرش دراز و رفتارش نیک باشد و بدترین مردم کسی است که عمرش دراز و رفتارش بد باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر النّاس من انتفع به النّاس؛ بهترین مردم کسی است که مردم از او منتفع شوند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر النّاس مؤمن فقیر یعطی جهده؛ بهترین مردم مؤمن فقیری است که به قدر توانائی خود انفاق کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر النّاس أقرؤهم و أفقههم فی دین اللّه و أتقاهم للّه و آمرهم بالمعروف و أنهاهم عن المنکر و أوصلهم للرّحم؛ بهترین مردم کسانی هستند که قرآن بهتر خوانند و در کار دین داناتر باشند و از خدا بیشتر ترسند و به نیکی بیشتر امر کنند و از بدی بیشتر جلوگیری کنند و با خویشاوندان بیشتر نزدیک شوند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۴۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر المسلمین من سلم- المسلمون من یده و لسانه؛ بهترین مسلمانان کسی است که مسلمانان از دست و زبانش در امان باشند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۴۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر المجالس أوسعها؛ بهترین مجالس آن است که وسیع تر باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر العمل ما نفع و خیر الهدی ما اتّبع؛ بهترین اعمال آن است که سودمند باشد و بهترین هدایتها آن است که پیروی کنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر العمل أن تفارق الدّنیا و لسانک رطب من ذکر اللَّه؛ بهترین کارها آن است که هنگام مفارقت از جهان زبانت به نام خدا گویا باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر العباده أخفیها؛ بهترین عبادت ها آن است که پنهان تر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر الصّدقه ما کان عن ظهر غنی؛ بهترین صدقه آن است که با فراخ دستی انجام دهند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر الصّدقه ما أبقت غنی و الید العلیا خیر من الید السّفلی و ابداء بمن تعول؛ بهترین صدقه ها آن است که چیزی پس از آن بجای ماند، و دست دهنده بهتر از دست گیرنده است و صدقه را از نانخوران خود آغاز کن. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر الزّاد التّقوی و خیر ما ألقی فی القلب الیقین؛ بهترین توشه های سفر حیات تقوی است و بهترین صفات قلب ایمان است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر الرّزق ما کان یوما بیوم کفافا؛ بهترین روزی آن است که روز به روز به حد کفایت برسد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر الدّنیا و الآخره مع العلم و شرّ الدّنیا و الآخره مع الجهل؛ نیکی دنیا و آخرت با دانش همراه است و بدی دنیا و آخرت با نادانی قرین است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر الأمور أوسطها؛ بهترین کارها آن است که به اعتدال نزدیک تر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر الأصحاب عند اللَه خیرهم لصاحبه و خیر الجیران عند اللَه خیرهم لجاره؛ بهترین رفیقان پیش خدا کسی است که برای رفیق خود بهتر باشد و بهترین همسایگان کسی است که برای همسایه خود بهتر باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیارکم من ذکّرکم باللّه رؤیته و زاد فی علمکم منطقه و رغّبکم فی الآخره عمله؛ بهترین شما آن کس است که دیدار او خدا را به یاد شما آرد و سخنانش دانش شما را بیفزاید و رفتارش شما را به آخرت راغب سازد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۵۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیارکم خیارکم لنسائهم؛ بهترین شما کسانی هستند که برای زنان خود بهتر باشند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیارکم أطولکم أعمارا و أحسنکم أعمالا؛ بهترین شما کسانی هستند که عمرهایشان درازتر و اعمالشان بهتر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۶۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیارکم أطولکم أعمارا و أحسنکم أخلاقا؛ بهترین شما کسانی هستند که عمرشان درازتر و اخلاقشان نیک تر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۶۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیارکم أحسنکم قضاء للدّین؛ بهترین شما کسانی هستند که قرض خود را بهتر ادا کنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۶۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیارکم أحاسنکم أخلاقا الّذین یألفون و یؤلفون؛ بهترین شما کسانی هستند که اخلاقشان بهتر است و با مردم سازگارند و کسان را با یکدیگر سازگاری دهند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیار أمّتی من دعا إلی اللّه تعالی و حبّب عباده إلیه؛ بهترین امت من کسی است که مردم را به سوی خدا بخواند و بندگان خدا را دوستدار او سازد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۶۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خلقان یحبّهما اللّه و خلقان یبغضهما اللّه فأمّا اللّذان یحبّهما اللّه فالسّخاء و السّماحه و أمّا اللّذان یبغضهما اللّه فسوء الخلق و البخل و إذا أراد اللّه بعبد خیرا استعمله علی قضاء حوائج النّاس؛ دو صفت را خدا دوست دارد، و دو صفت را دشمن دارد، دو صفتی که خدا دوست دارد بخشش است و گذشت و دو صفتی که خدا دشمن دارد بدخوئی و بخل است و همین که خدا برای بنده ای نیکی خواهد وی را برای رفع حوائج مردم به کار می برد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خلق اللّه مائه رحمه فوضع رحمه واحده بین خلقه یتراحمون بها و خبأ عنده مائه إلّا واحده؛ خداوند صد جزء رحمت آفرید و یکی را میان خلق نهاد که به وسیله آن بر یکدیگر رحم کنند و نود و نه جزء آن را پیش خود نگهداشت. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خلّفت فیکم شیئین لن تضلّوا بعدهما: کتاب اللّه و سنّتی و لن یتفرّقا حتّی یردا علیّ الحوض؛ دو چیز میان شما واگذاشتم که بعد از آن گمراه نخواهید شد قرآن و روش من و این دو از هم جدا نشوند تا بر سر حوض به من برسند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خلّتان کثیر من النّاس فیهما مفتون الصّحّه و الفراغ؛ دو صفت است که بیشتر مردم بدان دلباخته اند صحت و فراغت. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خذوا من العمل ما تطیقون فإنّ اللّه لا یملّ حتّی تملّوا؛ عمل به قدر طاقت کنید زیرا ملالت شما مایه ملالت خدا می شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خذ الأمر بالتّدبیر فإن رأیت فی عاقبته خیرا فأمض و إن خفت غیّا فأمسک؛ کار را به تدبیر بنگر اگر در سر انجام آن خیری هست قدم بگذار و اگر از عاقبت آن بیم داری دست نگهدار. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خدمتک زوجتک صدقه. خدمتی که به زن خود می کنی، صدقه است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خاب عبد و خسر لم یجعل اللّه تعالی فی قلبه رحمه للبشر؛ بنده ای که خداوند رحم نسبت به کسان را در دل او قرار نداده، زیانکار است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحیاء من الإیمان و الإیمان فی الجنّه و البذاء من الجفاء و الجفاء فی النّار؛ حیا از لوازم ایمان است و ایمان در بهشت است و بد زبانی از خشونت است و خشونت در جهنم است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحمّی تحتّ الخطایا کما تحتّ الشّجره ورقها؛ تب گناهان را می ریزد چنان که درخت برگهای خود را می ریزد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۷۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحمد علی النّعمه أمان لزوالها؛ سپاس بر نعمت مایه امنیت از زوال آن است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۷۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحکمه ضالّه المؤمن یأخذها ممّن سمعها و لا تبالی فی أیّ وعاء خرجت؛ حکمت گمشده مؤمن است از هر که بشنود فرا گیرد و اهمیت ندهد که از کجا آمده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حوسب رجل ممّن کان قبلکم فلم یوجد له من الخیر شی ء إلّا أنّه کان رجلا موسرا و کان یخالط النّاس و کان یأمر غلمانه أن یتجاوزوا عن المعسر فقال اللّه عزّ و جلّ لملائکته نحن أحقّ بذلک منه تجاوزوا عنه؛ یکی از پیشینیان را به حساب کشیدند و کار نیکی نداشت جز آن که مرد توانگری بود و با مردم داد و ستد داشت و به غلامان خود می گفت از مطالبه واماندگان درگذرید خداوند به فرشتگان گفت ما بگذشت از او سزاوارتریم، از او درگذرید. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حلوه الدّنیا مرّه الآخره و مرّه الدّنیا حلوه الآخره؛ شیرینی دنیا تلخی آخرت و تلخی دنیا شیرینی آخرت است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حقیق بالمرء أن یکون له مجالس یخلو فیها و یذکر ذنوبه فیستغفر اللّه منها؛ چه خوب است که مرد گاهی خلوت کند و گناهان خود را بیاد آرد و از خدا آمرزش خواهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۷۹

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: حقّ کـبیر الإـخوه علی صـغیرهم کحقّ الوالـد علی ولـده؛ حق برادر بزرگ بر برادرهای کوچک مانند حق پدر بر فرزند است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۸۰

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: حقّ علی اللّه عون من نکح التماس العفاف عمّا حرّم اللّه؛ هر که زن گیرد به این منظور که از محرمات بر کنار ماند، بر خدا لازم است که او را یاری کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۸۱

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: حقّ الولد علی الوالد أن یعلّمه الکتابه و السّباحه و الرّمایه و أن لا یرزقه إلّا طیّبا و أن یزوّجه إذا بلغ؛ حق پسـر بر پـدر آن است که نوشـتن و شـنا کردن و تیر انـداختن به او بیاموزد و جز غـذای خوب بـدو نخوراند و همین که بالغ شد به او زن بدهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۸۲

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیـه و آله و سـلم) می فرماینـد: حقّ المسـلم علی المسـلم ستّ: إذا لقیته فسلّم علیه و إذا دعـاک فـأجبه و إذا استنصـحک فانصح له و إذا عطس فحمد اللّه فشمّته و إذا مرض فعده و إذا مات فاتبعه؛ حق مسلمان بر مسلمان شش چیز است: وقتی او را دیدی، بر او سلام کن و وقتی تو را دعوت کرد، بپذیر و وقتی با تو مشورت کرد، رأی خود را به او بگو و همین که عطسه زد، عافیت باد بگو و همین که مریض شد، او را عیادت کن و همین که مرد، همراه جنازه اش برو. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۸۳

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: حقّ الجار إن مرض عدته و إن مات شـیعته و إن استقرضـک أقرضته و إن أصابه خیر هنّأته و إن أصابته مصـیبه عزّیته و لا ترفع بناءک فوق بنائه فتسـدّ علیه الرّیـح؛ حق همسایه آن است که اگر مریض شـد، عیادتش کنی و اگر مرد همراه جنـازه اش بروی و اگر از تو قرض خواست بـدهی و اگر حادثه خوشـی بر او رخ داد بـدو تهنیت گویی و اگر مصیبتی رخ داد تعزیتش گویی و بنای خود را از بنای او فراتر نبری و جریان باد را بر او نبندی. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۸۴

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: حفّت الجنّه بالمکاره و حفّت النّار بالشّـهوات؛ بهشت با ناملایمات قرین است و جهنم با خواستنی ها همراه است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۸۵

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: حصّـِنوا أموالکم بالزّکاه و داووا مرضاکم بالصّـِدقه و أعدّوا للبلاء الدّعاء؛ اموال خود را به وسـیله زکـات محفوظ داریـد و مریضـان خود را با صـدقه علاج کنیـد و برای جلوگیری از بلا به دعا متوسل شویـد. نهج

الفصاحه

حدیث۱۵۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حسن الملکه یمن و سوء الخلق شؤم؛ نیک خوئی برکت است و بدخوئی شئامت. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حسن الملکه نماء و سوء الخلق شؤم و البرّ زیاده فی العمر و الصّدقه تمنع میته السّوء؛ نیک خوئی، رشد است و بدخوئی، شئامت است و نیکی افزایش عمر است و صدقه از مرگ بد جلوگیری می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۸۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حسن الظّنّ من حسن العباده؛ خوش گمانی از نیکی عبادت است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۸۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حسبک من الکذب أن تحدّث بکلّ ما سمعت؛ در دروغگوئی تو همین قدر بس که هر چه شنیده ای نقل کنی. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۹۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حسبک من الجهل أن تظهر ما علمت؛ در نادانی تو همین قدر بس که هر چه دانی آشکار کنی. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حرّم لباس الحریر و الذّهب علی ذکور أمّتی و أحلّ لاناثهم؛ پوشیدن ابریشم و طلا بر مردان امت من حرام و بر زنانشان حلال است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حرّم علی عینین أن تنالهما النّار: عین بکت من خشیه اللّه و عین باتت تحرس الإسلام و أهله من الکفر؛ دو چشم بر آتش حرام است چشمی که از ترس خدا گریسته و چشمی که بیدار مانده و مسلمانان را در مقابل کافران نگهبانی کرده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حرمه مال المسلم کحرمه دمه؛ حرمت مال مسلمان مانند حرمت خون اوست. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حرّمت النّار علی عین بکت من خشیه اللّه و حرّمت النّار علی عین سهرت فی سبیل اللّه و حرّمت النّار علی عین غضّت عن محارم اللّه أو عین فقئت فی سبیل اللّه؛ جهنم بر دیده ای که از بیم خدا گریسته و دیده ای که در راه خدا بیدار مانده و دیده ای که از محرمات خدا بسته شده یا در راه خدا بیرون آمده، حرام است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۹۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حرمه الجار علی الجار کحرمه دمه؛ حرمت همسایه بر همسایه چون حرمت خون او است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حرّم اللّه الخمر و کلّ مسکر حرام؛ خداوند شراب را حرام کرده و هر چه مستی آرد حرام است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۹۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حرّم اللّه الجنّه علی کلّ فاحش بذی ء لا یبالی ما قال و لا ما قیل له؛ خداوند بهشت را بر مردم بد زبان که هر چه بگویند و شنوند اهمیت نمی دهند، حرام کرده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۹۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حبّبو اللّه إلی عباده یحبّبکم اللّه؛ خدا را در پیش بندگانش محبوب سازید تا خداوند شما را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۹۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حبّ الدّنیا رأس کلّ خطیئه؛ دوست داشتن دنیا سر همه گناهان است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۰۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حبّ الثّناء من النّاس یعمی و یصمّ؛ انتظار ستایش از مردم چشم را کور و گوش را کر می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۰۱

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: الجهـاد أربع: الأمر بالمعروف و النّهی عن المنکر و الصّـِدق فی مواطن الصّبر و شنآن الفاسق؛ جهاد چهار قسم است: امر به معروف و نهی از منکر و راستی در موقع صبر و تنفر از فاسق. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۰۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجنّه لکلّ تائب و الرّحمه لکلّ واقف؛ بهشت متعلق به توبه کاران است و رحمت متعلق به وقف گذاران است. نهج الفصاحه، ح????

حدیث۱۶۰۳

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: الجنّه أقرب إلی أحدکم من شـراک نعله و النّار مثل ذلک؛ بهشت به شما از بند کفشتان نزدیکتر است و جهنم نیز چنین است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۰۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجمال فی الرّجل اللّسان؛ جمال مرد، در زبان اوست. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۰۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجمال صواب القول بالحقّ و الکمال حسن الفعال بالصّدق؛ جمال درستی گفتار مطابق حق است و کمال نیکی رفتار مطابق راستی است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۰۶

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: الجلوس مع الفقراء من التّواضع؛ همنشـینی بـا فقیران از لوازم تواضع است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۰۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجدال فی القرآن کفر؛ مجادله در باره قرآن کفر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۰۸

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: الجاهل یظلم من خالطه و یعتـدی علی من هو دونه و یتطاول علی من هو فوقه و یتکلّم بغیر تمییز؛ نادان با معاشـران سـتم کنـد و بر زیر دسـتان تعـدی کنـد و به بزرگان تکبر فروشـد و بدون تمیز سـخن گوید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۰۹

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجار قبل الدّار و الرّفیق قبل الطّریق و الزّاد قبل الرّحیل؛ همسایه را پیش از خانه و

رفیق را پیش از راه و توشه را پیش از سفر باید جست. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجار أحقّ بشفعه جاره ینتظر بها و إن کان غائبا إذا کان طریقهما واحدا؛ در معامله سهم همسایه مقدم است اگر راه آنها یکی است باید منتظر او بماند اگر چه غایب باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: جهد البلاء قلّه الصّبر؛ نهایت بلا، قلت صبر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: جمال المرء فصاحه لسانه؛ جمال مرد به فصاحت اوست. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: جلساء اللّه غدا أهل الورع و الزّهد فی الدّنیا؛ فردا هم نشینان خدا صاحبان ورع و زهد در این جهانند. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: جبلت القلوب علی حبّ من أحسن إلیها و بغض من أساء إلیها؛ دلها به اقتضای فطرت، آن کس را که با آنها نیکی کند دوست دارند و آن کس را که با آنها بدی کند، دشمن دارند. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: جاهدوا أهوائکم تملکوا أنفسکم؛ با هوسهای خود مبارزه کنید تا بر نفس خود تسلط یابید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: جالسوا الکبراء و سائلوا العلماء و خالطوا الحکماء؛ با بزرگان مجالست کنید و از دانشمندان بپرسید و با حکیمان آمیزش کنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: جالس الأبرار فإنّک إذا فعلت خیرا حمدوک و إن أخطأت لم یعنّفوک؛ با نیکان مجالست کن که اگر خوبی کردی تو را ستایش کنند و اگر خطا کردی با تو بسختی رفتار نکنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الثّلث و الثّلث کثیر إنّک أن تذر ورثتک أغنیاء خیر من أن تذرهم عالّه یتکفّفون النّاس و إنّک لن تنفق نفقه تبتغی بها وجه اللّه إلّا أجرت بها حتّی ما تجعل فی فی أمرأتک؛ ضمن وصیت فقط ثلث مال خود را به دیگران ده و ثلث بسیار است تو اگر وارثان خود را بی نیاز واگذاری بهتر از آن است که فقیر و محتاج مردم باشند، تو هیچ خرجی در راه خدا نمی کنی مگر آنکه در مقابل آن پاداش می یابی حتی غذایی که به زن خود می خورانی. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث یصفین لک ودّ أخیک تسلّم علیه إذا لقیته و توسّع له فی المجلس و تدعوه بأحبّ أسمائه إلیه؛ سه چیز محبت دوست را خالص می کند: سلامش کنی وقتی او را دیدی در مجلس جای او را باز کنی و او را به بهترین نامهایش بخوانی. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث یدرک بهنّ العبد رغائب الدّنیا و الآخره الصّبر علی البلاء و الرّضا بالقضاء و الدّعاء فی الرّخاء؛ سه چیز است که بنده به وسیله آن خواستنی های دنیا و آخرت را به دست می آورد: صبر بر بلا و رضا به قضا و دعا در حال فراخ دستی. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من لم یکنّ فیه لم یتمّ عمله ورع یحجزه عن معاصی اللّه و خلق یداری به النّاس و حلم یردّ به جهل الجهّال؛ سه چیز است که در هر که نیست کارش سرانجام نگیرد: تقوایی که وی را از گناه باز دارد و اخلاقی که با مردم مدارا کند و حلمی که با آن سبکی سبک سران را دفع کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنوز البرّ: کتمان الأوجاع و البلوی و المصیبات و من بثّ لم یصبر؛ سه چیز از گنجینه های نیکی است: نهان داشتن دردها و گرفتاری ها و مصیبتها هر که مصیبت خود را آشکار سازد بر آن صبر نتواند کرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فیه وقی شحّ نفسه: من أدّی الزّکاه و قری الضّیف و أعطی فی النّائبه؛ سه چیز است که در هر که هست از بخل بر کنار است: آن که زکات می دهد و مهمان می برد و در سختی بخشش می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۲۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا یریحون رائحه الجنّه: رجل ادّعی إلی غیر أبیه و رجل کذب علیّ و رجل

کذب علی عینیه؛ سه کسند که بوی بهشت بدانها نمی رسد مردی که خود را به کسی جز پدرش نسبت دهد و مردی که بر من دروغ بندد و کسی که بر خلاف آنچه دیده است، سخن گوید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا یحجبون النّار: المنّان و عاقّ والدیه و مدمن الخمر؛ سه کسند که میان آنها و جهنم حجابی نیست: منت گذار و عاق پدر و مادر و شراب خوار. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا تحرم علیک أعراضهم المجاهر بالفسق و الإمام الجائر و المبتدع؛ سه کسند که آبرویشان محترم نیست: آن که به فسق تجاهر کند و پیشوای ستمگر و بدعت گذار. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه حقّ علی اللّه تعالی عونهم: المجاهد فی سبیل اللّه و المکاتب الّذی یریدا الأداء و النّاکح الّذی یرید العفاف؛ سه کسند که یاری آنها بر خدا لازم است: آن که در راه خدا جهاد کند و بنده ای که برای آزادی خود قرارداد بسته و می خواهد قیمت آن را بپردازد و کسی که به منظور عفت زن می گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث أقسم علیهنّ: ما نقص مال قطّ من صدقه فتصدّقوا و لا عفا رجل عن مظلمه ظلمها إلّا زاده اللّه تعالی بها عزّا فاعفوا یزدکم اللّه عزّا و لا فتح رجل علی نفسه باب مسأله یسأل النّاس إلّا فتح اللّه علیه باب فقر؛ سه چیز است که در باره آن قسم می خورم: هیچ وقت مال از صدقه کاهش نگیرد پس صدقه بدهید و هیچ کس ستمی را که بر او رفته است نبخشد مگر آنکه خداوند عزت او را بیافزاید پس ببخشید تا خداوند عزت شما را بیفزاید و هیچ کس در سؤال را بر خود نگشاید و تن به سؤال ندهد مگر آنکه خداوند در فقر را بر او بگشاید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّوبه من الذّنب أن لا تعود إلیه؛ توبه گناه این است که دیگر مرتکب آن نشوی. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّوده و الإقتصاد و السّمت الحسن جزء من أربعه و عشرین جزء من النّبوّه؛ تأنی و صرفه جوئی و نیکنامی یک جزء از بیست و چهار جزء پیامبری است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّوده فی کلّ شی ء خیر إلّا فی عمل الآخره؛ تأنی در همه چیز نیک است جز در

کار آخرت. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّذلّل للحقّ أقرب إلی العزّ من التّعزّز بالباطل؛ کسی که در مقابل حق خوار شود عزیزتر از آن است که به باطل عزت جوید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّدبیر نصف العیش و التّودّد نصف العقل و الهمّ نصف الهرم ؛ تدبیر یک نیمه معیشت است و مردم داری یک نیمه عقل است و غم یک نیمه پیری . نهج الفصاحه

حدیث۱۶۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّحدّث بنعم اللّه شکر و ترکه کفر و من لا یشکر القلیل لا یشکر الکثیر و من لا یشکر النّاس لا یشکر اللّه و الجماعه خیر و الفرقه عذاب؛ گفتگو از نعمتهای خداوند شکر است و ترک آن کفر است و هر که نعمت کم سپاس نگذارد، سپاس نعمت بسیار را نخواهد گذاشت و هر که مردم را سپاس ندارد سپاس خدا را نخواهد داشت اجتماع مایه نیکی است و تفرقه موجب رنج و عذاب است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّاجر ینتظر الرّزق و المحتکر ینتظر اللّعنه؛ تاجر در انتظار روزی است و محتکر در انتظار لعنت. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّاجر الصّدوق لا یحجب من أبواب الجنّه؛ برای تاجر راستگوی بر درهای بهشت حجابی نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّاجر الصّدوق الأمین مع النّبیّین و الصّدّیقین و الشّهداء؛ تاجر راستگوی درستکار با پیامبران و صدیقان و شهیدان است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّاجر الأمین الصّدوق المسلم مع الشّهداء یوم القیامه؛ تاجر درستکار راست گوی مسلمان روز رستاخیز با شهیدان است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فیه وجد حلاوه الإیمان: أن یکون اللّه و رسوله أحبّ إلیه ممّا سواهما و أن یحبّ المرء لا یحبّه إلّا للّه و أن یکره أن یعود فی الکفر بعد إذ أنقذه اللّه منه کما یکره أن یلقی فی النّار؛ سه چیز است که در هر که هست شیرینی ایمان را چشیده است: آن که خدا و پیامبرش را از همه دوست تر دارد، دیگر آن که کسی را برای خدا دوست دارد و سوم آن که پس از آن که خدا او را از کفر نجات داد از باز گشت بدان بیزار است چنان که افتادن در آتش را دوست ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فیه فإنّ اللّه تعالی یغفر له ما سوی ذلک: من مات لا یشرک باللّه شیئا و لم یکن ساحرا یتّبع السّحره و لم یحقد علی أخیه؛ سه چیز است که در هر که باشد خداوند همه گناهان او را می بخشد: هر که بمیرد و شریکی برای خدا قرار ندهد و جادوگر نباشد و جادوگران را پیروی نکند و نسبت به برادر خویش کینه نورزد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث معلّقات بالعرش: الرّحم تقول: اللّهمّ إنّی بک فلا أقطع و الأمانه تقول: اللّهمّ إنّی بک فلا أختان و النّعمه تقول: اللّهمّ إنّی بک فلا أکفر؛ سه چیز به عرش آویخته است، خویشاوندی گوید خدایا من به تو وابسته ام مرا نبرند و امانت گوید: خدایا من به تو وابسته ام در من خیانت نکنند و نعمت گوید: خدایا من به تو وابسته ام مرا کفران نکنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث لیس لأحد النّاس فیه رخصه: برّ الوالدین مسلما کان أو کافرا و الوفاء بالعهد لمسلم أو کافر و الأمانه إلی مسلم کان أو کافر؛ سه چیز است که هیچ کس به ترک آن مجاز نیست: نیکی با پدر و مادر مسلمان باشند یا کافر، وفای به عهد برای مسلمان یا کافر و رد امانت مسلمان یا کافر. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث لا یجوز اللّعب فیهنّ: الطّلاق و النّکاح و العتق؛ سه چیز است که شوخی در آن روا نیست: طلاق و نکاح و آزاد کردن بنده. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث خلال من لم تکن فیه واحده منهنّ کان الکلب خیرا منه: ورع یحجزه عن محارم اللّه عزّ و جلّ أو حلم یردّ به جهل جاهل أو حسن خلق یعیش به فی النّاس؛ سه صفت است که هر که یکی از آنها در او نیست سگ بر او شرف دارد، تقوایی که وی را از محرمات خدا مانع شود، یا علمی که به وسیله آن جهالت جاهلی را دفع نماید یا اخلاق نیکی که به وسیله آن با مردم زندگی کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۴۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث حقّ علی کلّ مسلم: الغسل یوم الجمعه و السّواک و الطّیب؛ سه چیز است که بر هر مسلمانی لازم است: غسل جمعه و مسواک زدن و استعمال بوی خوش. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۴۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث جدّهنّ جدّ و هزلهنّ جدّ: النّکاح و الطّلاق و الرّجعه؛ سه چیز است که جدی آن جدیست و شوخی آن نیز جدی است: نکاح و طلاق و رجوع. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه یحبّهم اللّه عزّ و جلّ: رجل قام من اللّیل یتلوا کتاب اللّه و رجل تصدّق صدقه بیمینه یخفیها من شماله و رجل کان فی سریّه فانهزم أصحابه فاستقبل العدوّ؛ سه کسند که خدا آنها را دوست می دارد: کسی که شب برخیزد و کتاب خدا را بخواند و کسی که با دست راست خود صدقه دهد و آن را از دست چپ خود مخفی دارد و کسی که با گروهی به جنگ رود و یارانش بگریزند و او بسوی دشمن رود. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه هم حدّاث اللّه یوم القیامه، رجل لم یمش بین اثنین بمراء قطّ و رجل لم یحدّث نفسه بزنا قط و رجل لم یخلط کسبه بربا قطّ؛ سه کسند که روز قیامت هم صحبت خدایند: کسی که میان دو تن سخن چینی نکند و کسی که هیچ وقت به فکر زنا نیفتاده باشد و کسی که کسب خود را به ربا نیامیخته باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا ینظر اللّه إلیهم یوم القیامه العاقّ لوالدیه و المرأه المترّجله المتشبّهه بالرّجال و الدّیّوث؛ سه کسند که خدا روز رستاخیز به سوی آنها نمی نگرد عاق والدین و زنی که مرد نما باشد و دیوث. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا ینتصفون من ثلاثه حرّ من عبد و عالم من جاهل و قویّ من ضعیف؛ سه کس از سه کس انتقام نگیرند: آزاد از بنده و دانا از نادان و توانا از ناتوان. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا یکلّمهم اللّه یوم القیامه و لهم عذاب ألیم: شیخ زان و ملک کذّاب و عائل مستکبر؛ سه کسند که خداوند روز رستاخیز با آنها سخن نمی گوید و عذابی دردناک دارند: پیر زنا کار، پادشاه دروغ گو و فقیر متکبر. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا یقبل اللّه منهم یوم القیامه صرفا و لا عدلا: عاقّ و منّان و مکذّب بالقدر؛ سه کسند که روز رستاخیز خداوند از آنها عوضی نمی پذیرد: عاق و منت گذار و کسی که تقدیر را تکذیب کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا یستخفّ بحقّهم إلّا منافق ذو الشّیبه فی الإسلام و ذو العلم و إمام مقسط؛ سه کسند که هر که تحقیرشان کند منافق است آن که مویش در اسلام سپید شده باشد و دانشمند و پیشوای دادگستر. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّائب من الذّنب کمن لا ذنب له و المستغفر من الذّنب و هو مقیم علیه کالمستهزئ بربّه و من آذی مسلما کان علیه من الذّنوب مثل منابت النّخل؛ کسی که از گناه توبه کند چنان است که گناه نکرده باشد و کسی که از گناه آمرزش طلبد و باز مرتکب آن شود چنان است که پروردگار خویش را مسخره کند و هر که مسلمانی را آزار رساند گناهش به اندازه نخلستانهاست. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تهادوا فإنّ الهدیّه تضعّف الحبّ و تذهب بغوائل الصّدر؛ به یکدیگر هدیه بدهید زیرا هدیه محبت را فزون می کند و دل گیری ها را از میان می برد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تهادوا فإنّ الهدیّه تذهب بالسّخیمه و لو دعیت إلی کراع لأجبت و لو أهدی إلیّ کراع لقبلت؛ به یکدیگر هدیه بدهید که هدیه دلگیری را از میان می برد اگر مرا به کت گوسفندی دعوت کنند میروم و اگر کت گوسفندی به من هدیه دهند می پذیرم. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تهادوا إنّ الهدیّه تذهب و خز الصّدر و لا تحقرنّ جاره لجارتها و لو شقّ فرسن شاه؛ هدیه به یکدیگر بدهید زیرا هدیه دلگیری را از میان می برد و هدیه را اگر چه یک قطعه پارچه بز باشد حقیر نشمارید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۵۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تهادوا تحابّوا فإنّ الهدیّه تضعّف الحبّ و تذهب بغوائل الصّدر؛ هدیه به یکدیگر بدهید تا رشته محبتتان استوار شود زیرا هدیه محبت را بیافزاید و کینه و کدورت را از میان ببرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: توبوا إلی ربّکم من قبل أن تموتوا و بادروا بالأعمال الزّاکیه قبل أن تشغلوا؛ پیش از آنکه مرگ فرا رسد توبه کنید و پیش از آن که گرفتار شوید کارهای نیک انجام دهید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۶۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تواضعوا و جالسوا المساکین تکونوا من کبراء اللّه و تخرجوا من الکبر؛ فروتنی کنید و با فقیران بنشینید تا در پیش خدا بزرگ باشید و از تکبر برکنار مانید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۶۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تواضعوا لمن تعلّمون منه و تواضعوا لمن تعلّمونه و لا تکونوا جبابره العلماء؛ با استاد و با شاگرد خود تواضع کنید و دانشمندان سرکش مباشید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۶۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تنکح المرأه لأربع، لمالها، و لحسبها و لجمالها و لدینها فاظفر بذات الدّین تربّت یداک؛ زن را برای چهار چیز گیرند، مال و شرف و جمال و دین و تو زن دین دار بجوی. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تناکحوا تکثروا فإنّی أباهی بکم الامم یوم القیامه؛ ازدواج کنید تا عده شما بسیار شود زیرا من در روز رستاخیز به فزونی شما بر امتهای دیگر افتخار می کنم. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۶۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تناصحوا فی العلم و لا یکتم بعضکم بعضا فإنّ الخیانه فی العلم أشدّ من الخیانه فی المال؛ در کار دانش یار همدیگر باشید و دانش خود را از یکدیگر پوشیده مدارید که خیانت در علم بدتر از خیانت در مال است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تمسّحوا بالأرض فإنّها بکم برّه؛ زمین را مسح کنید که نسبت به شما نیکست. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تمام البرّ أن تعمل فی السّرّ عمل العلانیه؛ کمال نیکی آن است که در نهان همان کنی که آشکارا می کنی. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تقرّبوا إلی اللّه ببغض أهل المعاصی و ألقوهم بوجوه مکفهرّه و التمسوا رضا اللّه بسخطهم و تقرّبوا إلی اللّه بالتّباعد منهم؛ به وسیله دشمنی گناهکاران به خدا نزدیک شوید و با آنها با چهره های عبوس دیدار کنید و خشنودی خدا را در ناخشنودی آنها بجوئید و به وسیله دوری از آنها به خدا تقرب جوئید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تقبّلوا لی بست أتقبّل لکم بالجنّه إذا حدّث أحدکم فلا یکذب و إذا وعد فلا یخلف و إذا ائتمن فلا یخن غضّوا أبصارکم و کفّوا أیدیکم و احفظوا فروجکم؛ شش چیز را برای من تعهد کنید تا بهشت را برای شما تعهد کنم، وقتی که یکی از شما سخن گوید دروغ نگوید و هنگامی که وعده دهد تخلف نکند و وقتی امانت به او سپارند خیانت نکند، دیده خود را ببندید و دست خود را نگه دارید و عورت خود را محفوظ دارید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تفکّروا فی کلّ شیء و لا تفکّروا فی ذات اللّه؛ در همه چیز بیندیشید ولی در ذات خدا میندیشید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تفکّروا فی خلق اللّه و لا تفکّروا فی اللّه فتهلکوا؛ در باره خلق تفکر کنید و در باره خدا تفکر مکنید که هلاک خواهید شد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تفکّروا فی الخلق و لا تفکّروا فی الخالق فإنّکم لا تقدرون قدره؛ در باره خلق بیندیشید و در باره خالق میندیشید که بکنه ذات او نتوانید رسید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تفکّروا فی آلاء اللّه و لا تفکّروا فی اللّه؛ در نعمتهای خدا بیندیشید اما در باره ذات خدا میندیشید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تفرّغوا من هموم الدّنیا ما استطعتم فإنّه من کانت الدّنیا أکبر همّه أفشی اللّه ضیعته و جعل فقره بین عینیه و من کانت الآخره أکبر همّه جمع اللّه تعالی أمره و جعل غناه فی قلبه؛ هر چند توانید از غم دنیا فارغ مانید زیرا هر که غم جهان بیشتر خورد خداوند مالش را فراوان کند و فقر او را روبرویش نهد و هر که غم آخرت بیشتر خورد خداوند کارش را به نظام آرد و بی نیازی او را در دلش قرار دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۷۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعوّذوا باللّه من جهد البلاء و درک الشّقاء و سوء القضاء و شماته الأعداء؛ از بلا و بدبختی و قضای بد و سرزنش دشمنان به خدا پناه ببرید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۷۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعوّذوا باللّه من ثلاث فواقر: جار سوء إن رأی خیرا کتمه و إن رأی شرّا أذاعه و زوجه سوء إن دخلت علیها لسنتک و إن غبت عنها خانتک و إمام سوء إن أحسنت لم یقبل و إن أسأت لم یغفر؛ از سه چیز به خدا پناه ببرید که کمر شکن است: همسایه بد که اگر خیری ببیند مستور دارد و اگر بدی ببیند منتشر سازد و همسر بدی که اگر پیش وی باشی بد زبانی کند و اگر پیش وی نباشی به تو خیانت کند و پیشوای بدی که اگر نیکی کنی نپذیرد و اگر بدی کنی نبخشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعلّموا ما شئتم أن تعلموا فلن ینفعکم اللّه بالعلم حتّی تعملوا بما تعلمون؛ هر چه خواهید بیاموزید زیرا خداوند شما را از علم منتفع نکند مگر آن که هر چه را می دانید بکار بندید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعلّموا العلم و تعلّموا للعلم السّکینه و الوقار و تواضعوا لمن تعلّمون منه؛ دانش بیاموزید و با دانش وقار و آرامش آموزید و نسبت به آموزگار خویش فروتن باشید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعرّف إلی اللّه فی الرّخاء یعرفک فی الشّدّه؛ در موقع آسایش خدا را بشناس تا در موقع سختی تو را بشناسد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعرض الأعمال علی اللّه تعالی یوم الإثنین و الخمیس فیغفر اللّه إلّا ما کان من متشاحنین أو قاطع رحم؛ روز دوشنبه و پنجشنبه اعمال را بر خداوند عرضه می دارند و خداوند گناه کسان را می بخشد مگر گناه ستیزه جویان و کسی که از خویشاوندان بریده باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۸۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعافوا یسقط الضّغائن بینکم؛ همدیگر را ببخشید تا کینه هایتان از میان برخیزد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۸۱

پیـامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: تعـافوا الحـدود فیمـا بینکم فمـا بلغنی من حـدّ فقـد وجب؛ در میـان خودتان از گناهانی که موجب مجازات است درگذرید زیرا وقتی گناهی به اطلاع من رسید مجازات آن واجب است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۸۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تصدّقوا و لو بتمره فإنّها تسدّ من الجائع و تطفی ء الخطیئه کما یطفی ء الماء النّار؛ صـدقه بدهیـد و گر چه یک خرما باشـد زیرا رنـج گرسـنه ای را تخفیف می دهـد و گناه را خاموش می کند چنان که آب آتش را خاموش می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۸۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تصدّقوا فسیأتی علیکم زمان یمشی الرّجل بصدقته فیقول الّذی یأتیه بها: لو جئت بها بالأمس لقبلتها فأمّا الآن فلا حاجه لی فیها فلا یجد من یقبلها؛ صدقه بدهید زیرا زمانی بیاید که انسان برای صدقه دادن برود و آن که صدقه را برای او برده اند گوید اگر دیروز آورده بودی قبول می کردم اما امروز بدان حاجت ندارم و کسی را نیابد که صدقه او را قبول کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۸۴

تصدّقوا فإنّ الصّدقه فکاککم من النّار؛ صدقه بدهید زیرا صدقه مایه آزادی شما از آتش جهنم است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۸۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تصافحوا یذهب الغلّ عن قلوبکم؛ با یکدیگر دست بدهید تا کینه از دلهای شما برود. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تسحّروا فإنّ فی السّحور برکه؛ سحر خیز باشید زیرا سحر خیزی مایه برکت است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تساقطوا الضّغائن؛ کینه ها را دور بیندازید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۸۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تزوّجوا و لا تطلّقوا فإنّ اللّه لا یحبّ الذّوّاقین و لا- الذّوّاقات؛ زن بگیرید و طلاق مدهید زیرا خداوند مردانی را که مکرر زن گیرند و زنانی را که مکرر شوهر کنند، دوست ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۸۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: ترکت فیکم شیئین لن تضلّوا بعدهما: کتاب اللّه و سنّتی و لن یتفرّقا حتّی یردا علیّ الحوض؛ دو چیز در میان شما گذاشتم که با وجود آنها گمراه نخواهید شد، کتاب خدا و روش من و از هم جدا نمی شوند تا بر سر حوض به من برسند. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۹۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ترک الوصیّه عار فی الدّنیا و نار و شنار فی الآخره؛ وصیت نکردن مایه ننگ این جهان و آتش آن جهان است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ترک الدّنیا أمرّ من الصّبر و أشدّ من حطم السّیوف فی سبیل اللّه عزّ و جلّ؛ گذشتن از دنیا از صبر تلخ تر و از شکستن شمشیرها در راه خدا سخت تر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تدرون ما یقول الأسد فی زئیره؟ یقول: اللّهمّ لا تسلّطنی علی أحد من أهل المعروف؛ می دانید شیر در غرش خود چه می گوید؟ گوید خدایا مرا بر هیچ کس از نیکوکاران مسلط مکن. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تداووا فإنّ الّذی أنزل الدّاء أنزل الدّواء؛ مداوا کنید زیرا آن که درد را فرستاد، دوا را نیز فرستاد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تداووا عباد اللّه فإنّ اللّه تعالی لم یضع داء إلّا وضع له دواء غیر داء واحد الهرم؛ بندگان خدا امراض خود را مداوا کنید زیرا خدا مرضی پدید نیاورده جز آن که دوائی برای آن قرار داده مگر یک درد که پیری است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۹۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تدارکوا الهموم و الغموم بالصّدقات یکشف اللّه تعالی ضرّکم و ینصرکم علی عدوّکم؛ از رنج و غمها به وسیله صدقه جلوگیری کنید تا خدا رنجتان را بر طرف کند و شما را بر دشمنان فیروزی دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تخیّروا لنطفکم فإنّ النّساء یلدن أشباه إخوانهنّ و أخواتهنّ؛ برای نطفه های خود

جای مناسب انتخاب کنید زیرا زنان نظیر برادران و خواهران خود فرزند می آورند. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۹۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تخیّروا لنطفکم فأنکحوا الأکفاء و أنکحوا إلیهم؛ برای نطفه های خود محل مناسب انتخاب کنید و از اشخاص هم شأن خود زن بگیرید و به آنها زن بدهید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۹۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تحفّظوا من الأرض فإنّها أمّکم و إنّه لیس من أحد عامل علیها خیرا أو شرّا إلّا و هی مخبره به؛ حرمت زمین را بدارید که به منزله مادر شماست و هر که روی زمین کار بد یا خوبی کند، از آن خبر می دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۹۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تحرّوا الصّدق و إن رأیتم أنّ فیه الهلکه فإنّ فیه النّجاه و اجتنبوا الکذب و إن رأیتم أنّ فیه النّجاه فإنّ فیه الهلکه؛ راستی کنید اگر چه پندارید مایه هلاک است که راستی مایه نجات است و از دروغ بپرهیزید اگر چه پندارید مایه نجات است که دروغ مایه هلاک است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۰۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تجدون من شرّ النّاس ذا- الوجهین الّذی یأتی هؤلاء بوجه و هؤلاء بوجه؛ بدترین مردم شخص دوروست که با گروهی روئی و با گروهی دیگر روی دیگر دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۰۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تجد المؤمن مجتهدا فیما یطیق متلهّفا علی ما لا یطیق؛ مؤمن چنان است که در کار خیر هر چه تواند کوشد و هر چه را نتواند به آرزو خواهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۰۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تجاوزوا لذوی المروه عن عثراتهم فو الّذی نفسی بیده إنّ أحدهم لیعثر و إنّ یده لفی ید اللّه؛ از لغزش جوانمردان بگذرید زیرا به خدائی که جان من بدست اوست جوانمرد می لغزد و دست او در دست خداست. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۰۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تجافوا عن عقوبه ذوی المروّه ما لم تکن حدّا من حدود اللّه؛ از عقوبت کردن جوانمردان درگذرید مگر آن که حد بر آنها لازم شده باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۰۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تجافوا عن ذنب السّخیّ فإنّ اللّه آخذ بیده کلّما عثر؛ گناه سخاوتمند را ندیده بگیرید که هر دم بلغزد خدایش دست بگیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۰۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تبنون ما لا تسکنون و تجمعون ما لا تأکلون و تأملون مالا تدرکون؛ خانه ها می سازید که در آن سکونت نمی گیرید و چیزها فراهم می کنید که نمی خورید و آرزوها دارید که بدان نمی رسید. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۰۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تبسّمک فی وجه أخیک لک صدقه، و أمرک بالمعروف و نهیک عن المنکر صدقه و إرشادک الرّجل فی أرض الضّلال لک صدقه و إماطتک الحجر و الشّوک و العظیم عن الطّریق لک صدقه؛ لبخند تو بر روی برادرت صدقه است امر به معروف و نهی از منکر کردنت صدقه است و راهنمائی کسی که راه را گم کرده صدقه است و دور کردن سنگ و خار و استخوان از راه صدقه است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۰۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: البکاء من الرّحمه و الصّراخ من الشّیطان؛ گریه از رحمت است و فریاد از شیطانست. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۰۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: البطانه تقسی القلب؛ پرخوری دل را سخت می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۰۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: البرکه فی أکابرنا فمن لم یرحم صغیرنا و یجلّ کبیرنا فلیس منّا؛ برکت در بزرگان ماست و هر کس بر کوچک ما رحم نکند و بزرگ ما را محترم نشمارد از ما نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: البرّ ما اطمأنّ إلیه القلب و اطمأنّت إلیه النّفس و الإثم ما حاک فی النّفس و تردّد فی الصّدر و إن أفتاک المفتون؛ نیکی آن است که دل بدان آرام گیرد و روح از آن اطمینان یابد و بدی آن است که بر دل ننشیند و دوست نداری مردم از آن خبر دار شوند دیگران هر چه می خواهند بگویند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بلّوا أرحامکم و لو بالسّلام؛ با خویشان نزدیکی جوئید اگر چه به وسیله سلام

باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۱۲

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: بعثت بـالحنیفیّه السّ ـمحه و من خالف سـنّتی فلیس منّی؛ من دینی ساده و آسان آورده ام و هر که با روش من مخالفت کند از من نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: برّوا آباءکم تبرّکم أبناؤکم و عفّوا تعفّ نساؤکم؛ با پـدران خود نیکی کنیـد تا فرزندانتان با شما نیکی کنند و عفیف باشید تا زنان شما عفیف باشند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۱۴

برّ الوالـدین یزیـد فی العمر و الکـذب ینقص الرّزق و الـدّعاء یردّ القضـاء؛ نیکی بـا پـدر و مادر عمر را افزون کنـد و دروغ روزی را کاهش دهد و دعا قضا را دفع کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: برّ الوالدین یجزئ عن الجهاد؛ نیکی با پدر و مادر جای جهاد را می گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: بری ء من الشّحّ من أدّی الزّکاه و قری الضّ ـیف و أعطی فی النّائبه؛ هر که زکات خود را بپردازد و مهمان به خانه ببرد و هنگام سختی بخشش کند از بخل بر کنار است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بئس القوم قوم لا ینزلون الضّیف؛ چه بدند مردمی که مهمان به خانه نمی آورند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۱۸

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: بئس الطّعام طعام العرس یطعمه الأغنیاء و یمنعه المساکین؛ چه بـد است غـذای عروسی که ثروتمندان از آن بخورند و فقیران محروم مانند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بئس العبد المحتکر: إن أرخص اللّه تعالی الأسعار حزن و إن أغلاها اللّه فرح؛ چه

بد است محتکر اگر خدا قیمت ها را ارزان کند غمگین شود و اگر گران کند خوشحال گردد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: باکروا فی طلب الرّزق و الحوائج فإنّ الغدوّ برکه و نجاح؛ صبح زود در طلب روزی و حاجتهای خود بروید، زیرا صبح خیزی مایه برکت و رستگاری است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: باکروا بالصّدقه فإنّ البلاء لا یتخطّی الصّدقه؛ بامداد خود را با صدقه آغاز کنید زیرا بلا از صدقه نمی گذرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بادر بأربع قبل أربع: شبابك قبل هرمك و صحّتك قبل سقمك و غناك قبل فقرك و حیاتك قبل موتك؛ چهار چیز را پیش از چهار چیز غنیمت شمار جوانی پیش از پیری صحت پیش از بیماری و توانگری پیش از فقر و زندگی پیش از مرگ. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بابان معجّلان عقوبتهما فی الدّنیا البغی و العقوق؛ دو چیز است که کیفر آن را در دنیا می دهند ظلم و بد رفتاری با پدر و مادر. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۲۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الإیمان و العمل قرینان لا یصلح کلّ واحد منهما إلّا مع صاحبه؛ ایمان و عمل قرین یکدیگرند و هیچ یک از آنها بدون دیگری درست نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الإیمان بالقدر یذهب الهمّ و الحزن؛ اعتقاد به تقدیر غم و اندوه را می برد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الأیدی ثلاثه فید اللّه العلیا و ید المعطی الّتی تلیها و ید السائل السّفلی فاعط الفضل و لا تعجز عن نفسک؛ دستها سه گونه است دست خداوند بالا است و دست دهنده زیر آن است و دست سائل پائین است پس بخشش کن و دست بسته مباش. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الأناه من اللّه و العجله من الشّیطان؛ تأنی از یزدان است و شتاب از شیطان. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الأمن و العافیه نعمتان مغبون فیهما کثیر من النّاس؛ امنیت و سلامت دو نعمت است که بسیاری از مردم در آن مغبونند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الأمانه تجلب الرّزق و الخیانه تجلب الفقر؛ امانت موجب رزق است و خیانت باعث فقر. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الأکبر من الإخوه بمنزله الأب؛ برادر بزرگ به منزله پدر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الإسلام یعلو و لا یعلی علیه؛ اسلام برتری می گیرد و چیزی بر آن برتری نگیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الإستغفار ممحاه للذّنوب؛ استغفار وسیله محو گناهان است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الإحسان أن تعبد اللّه کأنّک تراه فإن لم تکن تراه فإنّه یراک؛ نیکی آن است که خدا را چنان پرستش کنی گوئی که او را می بینی اگر تو او را نمی بینی او تو را می بیند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الآمر بالمعروف کفاعله؛ آن که بکار نیک فرمان دهد مانند کسی است که آن را انجام می دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّها النّاس ما جاءکم عنّی یوافق کتاب اللّه فأنا قلته و ما جاءکم یخالف کتاب اللّه فلم أقله؛ ای مردم هر چه از من برای شما نقل کردند و موافق قرآن است من گفته ام و هر چه برای شما نقل کردند و مخالف قرآن

است من نگفته ام. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّها النّاس لا تعلّقوا علیّ بواحده، ما أحللت إلّا ما أحلّ اللّه تعالی و ما حرّمت إلّا ما حرّم اللّه؛ ای مردم هیچ چیز را به من مربوط نکنید من حلال نکردم مگر آنچه را خداوند حلال کرده است و حرام نکردم مگر آنچه را خداوند حرام کرده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّها النّاس إنّ ربّکم واحد و إنّ أباکم واحد، کلّکم لآدم و آدم من تراب إنّ أکرمکم عند اللّه أتقاکم لا فضل لعربیّ علی عجمیّ إلّا بالتّقوی؛ ای مردم خدای شما یکی و پدر شما یکی است همه فرزند آدمید و آدم از خاک است هر کس از شما پرهیزکارتر است پیش خدا بزرگوارتر است. عربی بر عجمی جز به پرهیزکاری امتیاز ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما وال ولی شیئا من أمر أمّتی فلم ینصح لهم و یجتهد لهم کنصیحته و جهده لنفسه کبّه اللّه تعالی علی وجهه یوم القیامه فی النّار؛ هر زمامداری چیزی از کار امت مرا به دست گیرد و در کار آنها مثل کارهای خصوصی خود دلسوزی و کوشش نکند، روز رستاخیز خداوند او را وارونه در آتش اندازد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما راع استرعی رعیّه فلم یحطها بالأمانه و النّصیحه ضاقت علیه رحمه اللّه تعالی الّتی وسعت کلّ شی ء؛ هر کس سرپرستی گروهی را به عهده گیرد و در کار آنها به امانت و دلسوزی رفتار نکند، رحمت خدا که شامل همه چیز است به او نمی رسد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما مسلم کسا مسلما ثوبا علی عری کساه اللّه تعالی من خضر الجنّه و أیّما مسلم أطعم مسلما علی جوع أطعمه اللّه تعالی یوم القیامه من ثمار الجنّه و أیّما مسلم سقی مسلما علی ظماء سقاه اللّه یوم القیامه من الرّحیق المختوم؛ هر مسلمانی که مسلمان برهنه را بپوشاند خداوند از پارچه های سبز بهشت بدو بپوشاند و هر مسلمانی که مسلمان گرسنه را سیر کند خداوند روز رستاخیز از میوه های بهشت بدو بچشاند و هر مسلمانی که مسلمان تشنه ای را سیراب کند خداوند روز قیامت از شربت سر به مهر به او بنوشاند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما شابّ تزوّج فی حداثه سنّه عجّ شیطانه یا ویله عصم منّی دینه؛ هر جوانی در آغاز جوانی زن بگیرد شیطان وی بانگ برآرد وای بر او دین خود را از دستبرد من محفوظ داشت. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما رجل تزوّج امرأه فنوی أن لا یعطیها من صداقها شیئا مات یوم یموت و هو زان و أیّما رجل اشتری من رجل بیعا فنوی أن لا یعطیه من ثمنه شیئا مات یوم یموت و هو خائن و الخائن فی النّار؛ هر که زنی گیرد و در خاطر داشته باشد که مهر او را نپردازد هنگام مرگ چون زناکاران بمیرد و هر کس چیزی از مردی بخرد و در خاطر داشته باشد که قیمت آن را نپردازد هنگام مرگ چون خائنان بمیرد و خائن در آتش است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما راع غشّ رعیّته فهو فی النّار؛ هر که با زیر دستان خود به نیرنگ رفتار کند، اهل جهنم است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما امرأه ماتت و زوجها عنها راض دخلت الجنّه؛ هر زنی که بمیرد و شوهرش از او خشنود باشد، به بهشت می رود. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۴۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما امرأه سألت زوجها الطّلاق من غیر ما بأس فحرام علیها رائحه الجنّه؛ هر زنی که بدون جهت از شوهر خود طلاق خواهد، بوی بهشت بر او حرام است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۴۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما امرأه خرجت من بیتها بغیر إذن زوجها کانت فی سخط اللّه تعالی حتّی یرجع إلی بیتها أو یرضی عنها زوجها؛ هر زنی که بدون اجازه شوهر از خانه خود بیرون رود مورد خشم خداست تا به خانه بر گردد یا شوهرش از او راضی شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاک و مصاحبه الأحمق فإنّه یرید أن ینفعک فیضرّک؛ از مصاحبت احمق بگریز که می خواهد به تو نفع رساند ضرر می رساند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاک و مصاحبه الکذّاب فإنّه کسراب یقرّب إلیک البعید و یبعّد إلیک القریب؛ از مصاحبت دروغگو بپرهیز که دروغگو چون سراب است دور را نزدیک می نماید و نزدیک را دور. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاک و محقّرات الذّنوب فإنّ لها من اللّه طالبا؛ از گناهان کوچک بپرهیز که خدا از آن باز خواست می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاک و قرین السّوء فإنّک به تعرف؛ از یار بد بپرهیز که تو را بدو شناسند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاک و ما یسوء الاذن؛ از هر چه بگوش بد آید، بپرهیز. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاک و کلّ أمر یعتذر منه؛ از هر کاری که عذر آن باید خواست بپرهیز. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاک و خصلتین الضّجر و الکسل فإنّک إن ضجرت لم تصبر علی حقّ و إن کسلت لم تؤدّ حقّا؛ از دو صفت بپرهیز: ملالت و تنبلی که اگر ملول باشی حق را تحمل نکنی و اگر تنبل باشی از ادای حق باز مانی. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاک و اللّجاجه فإنّ أوّلها جهل و آخرها ندامه؛ از لجاجت بپرهیز که آغازش جهالت است و انجامش ندامت. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاکم و محقّرات الذّنوب فإنّما مثل محقّرات الذّنوب کمثل قوم نزلوا بطن واد فجاء ذا بعود و جاء ذا بعود حتّی حملوا ما أنضجوا به خبزهم و إنّ محقّرات الذّنوب متی یؤخذ بها صاحبها تهلکه؛ از گناهان کوچک بپرهیزید، مثال گناهان کوچک مانند گروهی است که در دره فرود آیند یکی چوبی آرد و دیگری چوبی آرد و آن قدر هیزم بیاورند که با مجموع آن نان خود را بپزند، گناهان حقیر نیز وقتی از مرتکب آن باز خواست کنند مایه هلاک او می شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاکم و دعوه المظلوم و إن کان من کافر فإنّه لیس لها حجاب من دون اللّه عزّ و

جلّ؛ از نفرین مظلوم بپرهیزید اگر چه کافر باشد زیرا میان آن و خدا حجابی نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاکم و خضراء الدّمن قیل و ما خضراء الدّمن؟ قال المرأه الحسناء فی منبت سوء؛ از سبزه مزبله بپرهیزید گفتند سبزه مزبله چیست؟ گفت زن زیبا در خانواده بد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۵۸

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إیّـاکم و الهوی فإنّ الهوی یعمی و یصمّ؛ از هوس بپرهیزیـد که هوس انسان را کور و کر می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاکم و المدح فإنّه الذّبح؛ از مدح کردن بپرهیزید که مانند سر بریدن است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۶۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاکم و الکذب فإنّ الکذب لا یصلح لا بالجدّ و لا بالهزل و لا یعد الرّجل صبیّه لا یفی له و إنّ الکـذب یهدی إلی الفجور و إنّ الفجور یهدی إلی النّار و إنّ الصّدق یهدی إلی البرّ و إنّ البرّ یهدی إلی الجنّه؛ از دروغ بپرهیزیـد زیرا دروغ نه جـدی و نه شوخی روا نیست، انسان نباید به طفل خود وعده دهد و وفا نکند، دروغ کسان را به بدکاری می کشانـد و بـدکاری آنها را به جهنم می رساند، و راستی کسان را به نیکو کاری می کشاند و نیکوکاری آنها را به بهشت می رساند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۶۱

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إیّاکم و الغلوّ فی الدّین فإنّما هلک من کان قبلکم بالغلوّ فی الدّین؛ از افراط در کار دین بپرهیزید که پیشینیان شما از افراط در کار دین هلاک شدند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۶۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاکم و الدّین فإنّه هم باللّیل و مذلّه بالنّهار؛ از قرض بپرهیزید که غم شب و ذلت روز است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۶۳

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إیّـاکم و الحسـد فإنّ الحسـد یأکل الحسـنات کما یأکل النّار الحطب؛ از حسـد بپرهیزید زیرا حسد کارهای نیک را می خورد چنان که آتش هیزم را می خورد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۶۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاکم و التّسویف و طول الأمل فإنّه کان سببا لهلاک الامم؛ از اهمال و طول امل بپرهیزید که موجب هلاکت اقوام است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أوّل من یدعی إلی الجنّه الحمّادون الّذین یحمدون اللّه؛ نخستین کسانی که به بهشت دعوت می شوند، ستایشگرانند که خدا را ستایش می کنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أوّل ما یرفع من هذه الامّه الحیاء و الأمانه؛ نخستین چیزی که از میان این امت بر می خیزد حیا و امانت است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أولی النّاس بالعفو أقدرهم علی العقوبه؛ هر که را قدرت مجازات بیشتر است، عفو از او پسندیده تر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أوصیکم بالجار؛ شما را در باره همسایه سفارش می کنم. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أهل الجور و أعوانهم فی النّار؛ ستمگران و یارانشان در جهنمند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أنهاکم عن قلیل ما أسکر کثیره؛ هر چه زیادش مست می کند از کمش نیز اجتناب کنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّی لا أخاف علیکم فیما لا تعلمون و لکن أنظروا کیف تعملون فیما تعلمون؛ من از آنچه نمی دانید نگرانی ندارم ولی باید دید آنچه را می دانید چگونه به کار می بندید. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّی أخاف علی أمّتی بعدی أعمالا ثلثه: زلّه عالم و حکم جائر و هوی متّبعا؛ من

پس از خودم بر امتم از سه چیز بیم دارم لغزش دانا و فرمانروائی ستمگر و پیروی هوس. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّی أحرّج علیکم حقّ الضّعیفین: الیتیم و المرأه؛ شما را از حق دو ضعیف به سختی بر حذر میکنم: یتیم و زن. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۷۴

إنّه یعرف الفضل لأهل الفضل أهل الفضل؛ فضیلت اهل فضیلت را صاحب فضیلت می شناسد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۷۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّما یکفی أحدکم ما کان فی الدّنیا مثل زاد الرّاکب؛ برای شما در دنیا چیزی که به اندازه توشه مسافری باشد، کافی است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّما یدرک الخیر کلّه بالعقل و لا دین لمن لا عقل له؛ همه خوبیها را به عقل می توان دریافت و هر که عقل ندارد، دین ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّما یدخل الجنّه من یرجوها و إنّما یجنّب النّار من یخافها و إنّما یرحم اللّه من یرحم؛ کسی به بهشت می رود که امید آن دارد و کسی از جهنم دور می ماند که از آن بیمناک باشد، خداوند فقط به کسی رحم میکند که رحم کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّما یتجالس المتجالسان بأمانه اللّه تعالی فلا یحلّ لأحدهما أن یفشی علی صاحبه ما یخاف؛ جلیسان نگهدار امانت یک دیگرند و روا نیست یکی از آنها راز رفیق خود را آشکار سازد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّما شفاء العیّ السؤال؛ علاج نادانی سؤال است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۸۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّما بقی من الدّنیا بلاء و فتنه؛ از دنیا جز بلاء و فتنه باقی نمانده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۸۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّما أهلك الّذین من قبلکم أنّهم کانوا إذا سرق فیهم الشّریف ترکوه و إذا سرق فیهم الضّعیف أقاموا علیه الحدّ؛ هلاك پیشینیان شما از آنجا بود که دزد معتبر را رها می کردند و دزد ضعیف را مجازات می دادند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۸۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّما أنا بشر إذا أمرتکم بشی ء من دینکم فخذوا به و إذا أمرتکم بشی ء من رأیی فإنّما أنا بشر؛ من انسانی مانند شما هستم وقتی شما را بچیزی در کار دین دستور دادم بدان رفتار کنید و وقتی از پیش خود شما را به چیزی فرمان دادم من انسان هستم. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۸۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّما العلم بالتّعلّم و إنّما الحلم بالتّحلّم و من یتحرّ الخیر یعطه و من یتّق الشّرّ یوقه؛ علم از تعلم و حلم از تظاهر به حلم حاصل می شود هر که جویای خیر باشد همانش دهند و هر که از شر بگریزد از آن بر کنار ماند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۸۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّما الأعمال بالنّیات و الخواتیم؛ ارزش اعمال به نیت و سرانجام آن است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۸۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّما الأمل رحمه من اللّه لامّتی، لولا الأمل ما أرضعت أمّ ولدا و لا غرس غارس شجرا؛ امید رحمت خدا برای امت من است اگر امید نبود مادری فرزند خود را شیر نمی داد و کسی درختی نمی کاشت. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ هذه القلوب أوعیه فخیرها أوعاها؛ دلها مانند ظرف است و بهتر از همه دلی است که ظرفیت آن بیشتر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ هذه القلوب تصدأ کما یصدأ الحدید قیل فما جلاءها قال ذکر الموت و تلاوه القرآن؛ دلها مانند آهن زنگ می زند گفتند صیقل آن چیست؟ گفت یاد مرگ و خواندن قرآن. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۸۸

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ هـذا الـدّینار و الـدّرهم أهلکا من قبلکم و هما مهلکاکم؛ این دینار و درهم پیشینیان شما را هلاک کرد و شما را نیز هلاک خواهد کرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۸۹

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ هذا الدّین متین فأوغل فیه برفق و لا تبغض إلی نفسک عباده اللّه فإنّ المنبت لاـ أرضا قطع و لا ظهرا أبقی؛ این دین(اسـلام) محکم است به ملایمت در آن پیش برو و عبادت خـدا را منفور خود مکن زیرا رهرو عجول نه راهی سپرده و نه مرکوب خود را حفظ کرده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۹۰

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: إنّ من یمن المرأه تیسـیر خطبتها و تیسـیر صداقها؛ نشان میمنت زن این است که خواستگاریش آسان و مهرش سبک باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۹۱

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: إنّ من موجبات المغفره بذل السّلام و حسن الکلام؛ از جمله لوازم آمرزش ادای سلام و نیکی کلام است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۹۲

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ من موجبـات المغفره إدخـال السّـرور علی أخیـک المـؤمن؛ از جمله لـوازم آمرزش این است که برادر مؤمن خود را خرسند سازی. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۹۳

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ من معادن التّقوی تعلّمک إلی ما قـد علمت علم ما لم تعلم و النّقص فیما قد علمت قلّه الزّیاده فیه و إنّما یزهد الرّجل فی علم ما لم یعلم قلّه الانتفاع بما قد علم؛ از جمله منابع پرهیزکاری این است که ندانسـته ها را بیـاموزی و به دانسـته ها ضـمیمه کنی، اگر افزایش دانش کم شود مایه نقصان آن می شود و کسـی که از دانسـته های خود کمتر سود برد، در آموختن ندانسته ها سستی می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۹۴

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ من لم یسأل اللّه تعالی یغضب علیه؛ هر که از خـدا چیزی نخواهـد خدا بر او خشمگین می شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۹۵

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ من حقّ الولـد علی والده أن یعلّمه الکتابه و أن یحسن اسـمه و أن یزوّجه إذا

بلغ؛ از جمله حقوق فرزند بر پدر آن است که او را نوشتن آموزد و نام او را خوب انتخاب کند و هنگام بلوغ به او زن بدهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ من الیقین أن لا ترضی أحدا بسخط اللّه و لا تحمد أحدا علی ما آتاک اللّه و لا تذمّ أحدا علی ما لم یؤتک اللّه، فإنّ الرّزق لا یجرّه حرص حریص و لا یصرفه کراهه کاره؛ از لوازم ایمان این است که برای خشنودی کسان خدا را خشمگین نسازی و بر نعمتی که خدا داده کسی را سپاس نگزاری و برای آنچه خدا نداده کسی را مذمت نکنی که روزی به آز حریصان فزونی نگیرد و به تنفر کسان نقصان نپذیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۹۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ من النّاس ناسا مفاتیح للخیر مغالیق للشّرّ و إنّ من النّاس ناسا مفاتیح الشّرّ مغالیق للخیر فطوبی لمن جعل اللّه مفاتیح الخیر علی یدیه و ویل لمن جعل اللّه مفاتیح الشّر علی یدیه؛ بعضی مردم کلید خیرند و قفل شر و بعض دیگر کلید شرند و قفل خیر خوشا به حال آن کسی که خداوند کلید خیر را در دست او قرار داده و بدا به حال آن کس که خدا کلید شر را به دست او سپرده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۹۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ من السّنّه أن یخرج الرّجل مع ضیفه إلی باب الدّار؛ خوب است که مرد با مهمان خود تا در خانه برود. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۹۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ من شرّ النّاس منزله عند اللّه یوم القیامه عبدا أذهب آخرته بدنیا غیره؛ بدترین مردم در نظر خدا روز رستاخیز بنده ایست که آخرت خود را برای دنیای دیگری از دست داده باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۰۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ من سعاده المرء أن یطول عمره و یرزقه اللّه الإنابه؛ از لوازم سعادت مرد این است که زندگانی او دراز شود و خداوند توبه را نصیب وی کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۰۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ ممّا یلحق المؤمن من عمله و حسناته بعد موته علما نشره و ولدا صالحا ترکه و مصحفا ورّثه أو مسجدا بناه أو بیتا لابن السّبیل بناه أو نهرا أجراه أو صدقه أخرجها من ماله فی صحّته و حیاته تلحقه من بعد موته؛ از جمله اعمال و نیکی های مؤمن که بعد از مرگ بدو می رسد دانشی است که منتشر کرده باشد و فرزند پارسائی است که به جا گذاشته باشد و قرآنی است که به ارث گذاشته باشد یا مسجدی که بنا کرده باشد یا خانه ای که برای کاروانیان بپا کرده باشد یا نهری که به کمک او جریان یافته باشد یا مالی که در دوران صحت و حیات از مال خویش جدا کرده باشد همه اینها پس از مرگ

بدو می رسد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۰۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ مغیّر الخلق کمغیّر الخلق إنّک لا تستطیع أن تغیّر خلقه حتّی تغیّر خلقه؛ آن که می خواهد سیرت را تغیر دهد مانند کسی است که می خواهد صورت را تغییر دهد اگر توانستی صورت را تغییر دهی سیرت را نیز تغییر توانی داد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۰۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ معافاه اللّه العبد فی الدّنیا أن یستر علیه سیّئاته؛ بخشش خداوند نسبت به بنده در این جهان این است که گناهان او را مستور دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۰۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ مطعم ابن آدم قد ضرب مثلا للدّنیا و إن قزحه و ملحه فانظر إلی ما یصیر؛ غذای آدمیزاد را نمونه دنیا قرار داده اند هر قدر آن را ادویه و نمک بزنند بنگر آخر چه می شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۰۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ محرّم الحلال کمحلّل الحرام؛ آن که حلال را حرام می کند مانند کسی است که حرام را حلال می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۰۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ مثل الّذی یعود فی عطیّته کمثل الکلب أکل حتّی إذا شبع قاء ثمّ عاد فی قیئه ثمّ أکله؛ آن که بخشش خود را پس می گیرد مانند سگ است که بخورد و وقتی سیر شد قی کند و آنگاه به قی کرده خود باز گردد و آن را بخورد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۰۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ للّه ملائکه فی الأرض تنطق علی ألسنه بنی آدم بما فی المرء من الخیر و الشّرّ؛ خداوند در زمین فرشتگانی دارد که به زبان آدمیزادگان سخن می گویند و از بد و نیک کسان خبر دهند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۰۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ للّه عند أقوام نعما یقرّها عندهم ما داموا فی حوائج النّاس ما لم یملّوا فإذا ملّوا نقلها اللّه إلی غیرهم؛ خداوند پیش بعضی مردم نعمت هائی دارد که تا وقتی از انجام حوائج مردم باز نمی مانند نعمت خود را پیش آنها نگاه می دارد و همین که از این کار باز ماندند، نعمت را به اشخاص دیگر منتقل می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۰۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ للّه عبادا خلقهم لحوائج النّاس. إنّ للّه عبادا یعرفون النّاس بالتّوسّم؛ خداوند بندگانی دارد که آن ها را برای رفع حاجات مردم خلق کرده است. خداوند بندگانی دارد که مردم را به فراست شناسند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ للّه تعالی عبادا اختصّهم بحوائج النّاس، یفزع النّاس إلیهم فی حوائجهم أولئك الآمنون من عذاب اللّه؛ خداوند را بندگانست که خاص حوائج مردمان کرده است و کسان در حوائج خویش به ایشان پناه برند آنها از عذاب خدا ایمنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ للّه تعالی أقواما یختصّهم بالنّعم لمنافع العباد و یقرّها فیهم ما بذلوها فإذا منعوها نزعها منهم فحوّلها إلی غیرهم؛ خداوند را گروههاست که نعمتهای خویش خاص ایشان کند تا بندگان را منتفع کنند و مادام که دهش کنند نعمت را به نزد ایشان نگهدارد و چون امساك کنند از آنها بگیرد و به دیگران دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ لکلّ شی ء معدنا و معدن التّقوی قلوب العارفین؛ هر چیزی معدنی دارد و معدن پرهیزکاری دل عارفان است. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ لکلّ شجره ثمره و ثمره القلب الولد؛ هر درختی میوه ای دارد و میوه دل فرزند است. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ لکلّ ساع غایه و غایه ابن آدم الموت فعلیکم بذکر اللّه فإنّه یسهّلکم و یرغّبکم فی الآخره؛ هر رهسپاری مقصدی دارد و مقصد آدمیزاد مرگ است از یاد خدا غافل مشوید که یاد خدا کارها را آسان و شما را به آن جهان راغب می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ لکلّ أمّه فتنه و إنّ فتنه أمّتی المال؛ هر امتی را بلیه ای هست و بلیه امت من مال است. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ للطّاعم الشّاکر من الأجر مثل ما للصّائم الصّابر؛ پاداش آن که غذا می خورد و شکر می گزارد مانند روزه دار صبور است. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ لصاحب الحقّ مقالا؛ آن که حق دارد گفتاری مؤثر دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ للشّیطان لمّه بابن آدم و للملک لمّه فأمّا لمّه الشّیطان فإیعاد بالشّرّ و تکذیب بالحقّ و أمّا لمّه الملک فإیعاد بالخیر و تصدیق بالحقّ فمن وجد ذلک فلیعلم أنّه من اللّه تعالی فلیحمد اللّه و من وجد الأخری فلیتعوّذ باللّه من الشّیطان؛ شیطان به آدمیزاد نزدیکی ای دارد و خداوند نزدیکی ای، نزدیکی شیطان وعده به بدی و تکذیب حق است و نزدیکی خداوند وعده به نیکی و تصدیق حق است هر که چنین حالی در خود یافت بداند که از جانب خداوند است و او را سپاس گزارد و هر که حال دیگر را در خود یافت از شیطان به خدا پناه ببرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۱۹

إنّ لجواب الکتاب حقّا کردّ السّلام؛ جواب نامه مانند جواب سلام لازم است. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ للتّوبه بابا عرض ما بین مصراعیه ما بین المشرق و المغرب لا یغلق حتّی تطلع الشّمس من مغربها؛ توبه دری دارد که پهنای آن مانند وسعت مشرق و مغرب است و تا خورشید از مغرب طلوع نکند بسته نمی شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّکم لن تسعوا النّاس بأموالکم و لکن سعوهم بأخلاقکم؛ مال شما به همه مردم نمی رسد پس با اخلاق خود همه را خرسند کنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّک لا تدع شیئا اتّقا اللّه إلّا أعطاک اللّه خیرا منه؛ اگر از ترس خدا از چیزی درگذری خداوند بهتر از آن را به تو خواهد داد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ کذبا علی لیس ککذب علی أحد فمن کذب علیّ متعمّدا فلیتبوّء مقعده من النّار؛ دروغ بستن بر من مثل دروغ بستن بر دیگری نیست هر که به عمد بر من دروغ بندد در آتش جای گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۲۴

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ قلیـل العمـل مع العلم کثیر و کثیر العمـل مع الجهـل قلیل؛ کار انـدک که با بصیرت و دانش انجام گیرد بسیار است و کار بسیار که با نادانی صورت پذیرد اندک است. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ فی المال حقّا سوی الزّکاه؛ در مال به جز زکات حقی هست. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۲۶

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ فی الجنّه دارا یقـال لها دار الفرج لا یـدخلها إلّا من فرّح یتامی المؤمنین؛ در بهشت خانه ای هست که آن را خانه خوشـحالی نامند و جز کسانی که یتیمان مؤمنان را خوشـحال کرده باشند، وارد آن نمی شوند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۲۷

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: إنّ فی الجسد مضـغه إذا صـلحت صلح الجسد کلّه و إذا فسدت فسد الجسد کلّه ألا و هی القلب؛ در تن پاره گوشتی است که وقتی به صـلاح گرایـد تمام تن به صـلاح آیـد و وقتی فاسد شود همه تن فاسد شود و آن قلب است. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۲۸

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: إنّ صاحب الدّین له سـلطان علی صاحبه حتّی یقضیه؛ طلبکار بر قرض دار تسلط دارد تا هنگامی که قرض خود را بپردازد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۲۹

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ شـرّ النّاس منزله عنـد اللّه یوم القیمه من یخاف النّاس من شـرّه؛ بـدتر از همه مردم پیش خدا روز قیامت کسی است که مردم از شر او بترسند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ ربّک یحبّ المحامد؛ خدای تو ستایش را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۳۱

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ خیار عباد اللّه الموفون المطیبون؛ بهترین بنـدگان خـدا آن ها هسـتند که به وعده وفا کنند و بوی خوش بکار برند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ حقّا علی المؤمنین أن یتوجّع بعضهم لبعض کما یألّم الجسد الرّأس؛ مؤمنان باید از رنج یک دیگر متألم شوند چنان که تن از رنج سر متأثر می شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ حقّا علی اللّه أن لا یرفع شیئا من أمر الدّنیا إلّا وضعه؛ بر خدا لازم است که چیزی از دنیا را بالا نبرد جز این که آن را تنزل دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۳۴

إنّ حسن العهد من الإیمان؛ رعایت پیمان از لوازم ایمان است. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ حسن الظّنّ باللّه من حسن عباده اللّه؛ گمان خوب به خدا داشتن از خوب عبادت کردن اوست. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ بین یدی السّاعه کذّابین فاحذروهم؛ پیش از رستاخیز دروغگویان پدیدار می شوند از آن ها حذر کنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أوثق عری الإسلام أن تحبّ فی اللّه و تبغض فی اللّه؛ محکم ترین دستاویزهای اسلام این است که کسی را برای خدا دوست داری و کسی را برای خدا دشمن داری. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أهل الشّبع فی الدّنیا هم أهل الجوع غدا فی الآخره؛ سیران این جهان گرسنگان آن جهانند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أهل المعروف فی الدّنیا هم أهل المعروف فی الآخره و إنّ أهل المنکر فی الدّنیا هم أهل المنکر فی الآخره و إنّ أوّل أهل الجنّه دخولا- هم أهل المعروف؛ نیکوکاران این جهان نیکوکاران آن جهانند و بدکاران این جهان بدکاران آن جهانند و نیکوکاران پیش از همه مردم به بهشت درمی آیند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ النّاس لم یعطوا شیئا خیرا من خلق حسن؛ به مردم چیزی بهتر از اخلاق نیک نداده اند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ النّاس إذا رأوا الظّالم فلم یأخذوا علی یدیه أوشك أن یعمّهم اللّه بعقاب منه؛ وقتی مردم ستمگر را دیدند و او را از ستم باز نداشتند بیم آن می رود که خدا همه را به عذاب خود مبتلا کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ المظلومین هم المفلحون یوم القیامه؛ ستم دیدگان در روز رستاخیز رستگارانند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ المسلم إذا عاد أخاه المسلم لم یزل فی مخرفه الجنّه حتّی یرجع؛ مسلمان وقتی به عیادت برادر مسلمان خود می رود تا هنگامی که که باز گردد، در بهشت قدم می زند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ المرء بین یومین یوم قد مضی أحصی فیه عمله فختم علیه و یوم قد بقی فلا یدری لعلّه لا یصل إلیه؛ انسان میان دو روز است روزی که گذشته و اعمالش به حساب آمده و مختوم گشته و روزی که باقی مانده ولی چه می داند شاید به آن روز نرسد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۴۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ المتحابّین فی اللّه فی ظلّ العرش؛ آن ها که در راه خدا دوستی می کنند در سایه عرش جای دارند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۴۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الّذی یجرّ الثّوب خیلاء لا ینظر اللّه إلیه یوم القیمه؛ کسی که از روی تکبر جامه خود را می کشد خدا روز رستاخیز بدو نمی نگرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الّذی یأکل أو یشرب فی آنیه الفضّه و الذّهب إنّما یجرجر فی بطنه نار جهنّم؛ کسی که در ظرف نقره و طلا می خورد و می آشامد آتش جهنم را در شکم خود فرو می برد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه ینهیکم عن قیل و قال؛ خداوند شما را از گفتگوهای بیهوده نهی کرده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه یعطی الدّنیا علی نیّه الآخره و أبی أن یعطی الآخره علی نیّه الدّنیا؛ خداوند دنیا را به نیت آخرت می دهد ولی آخرت را به نیت دنیا نمی دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه یحیی القلوب المیّته بنور الحکمه کما یحیی الأرض بوابل السّماء؛ خداوند دلهای مرده را به نور حکمت حیات می بخشد چنان که زمین را به باران آسمان زنده می سازد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه یحبّ معالی الامور و أشرافها و یکره سفسافها؛ خداوند چیزهای بلند و شریف را دوست دارد و از چیزهای پست بیزار است. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه یحبّ کلّ قلب حزین؛ خداوند دل غمگین را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه یحبّ الشّاب الّذی یفنی شبابه فی طاعه اللّه؛ خداوند جوانی را که عمر خود را در عبادت خدا به سر می برد دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه یحبّ البصر النّاقد النّافذ عند مجی ء الشّهوات و الکامل عند نزول الشّبهات یحبّ السّماحه و لو علی تمره و یحبّ الشّجاعه و لو علی قتل حیّه؛ خداوند چشمی را که به هنگام شهوت باریک بین و پیش بین و به هنگام شبهه دقیق است دوست دارد و بخشش را اگر چه یک خرما باشد و شجاعت را اگر چه به کشتن ماری باشد، دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه یحبّ الأبرار الأخفیاء الأتقیاء؛ خدا نیکوکاران گمنام پرهیز کار را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه یحبّ إذا أنعم علی عبده أن یری أثر نعمته علیه و یبغض البؤس و التّباؤس؛ خدا دوست دارد که وقتی به کسی نعمت داد اثر نعمتش بر او آشکار دیده شود و از فقر و اظهار فقر بیزار است. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه یبغض کلّ عالم بالدّنیا جاهل بالآخره؛ خداوند هر کس را که به کار دنیا دانا و در کار آخرت نادان است، دشمن دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۵۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه یبغض السّائل الملحف؛ خداوند گدای سمج را دشمن دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه یبتلی عبده المؤمن بالسّقم حتّی یکفّر عنه کلّ ذنب؛ خداوند بنده مؤمن خود را به مرض مبتلا می کند تا همه گناهان او بریزد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۶۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه لیرضی عن العبد أن یأکل الأکله فیحمده علیها أو یشرب الشّربه فیحمده علیها؛ خداوند از بنده خشنود می شود به اینکه غذا بخورد و خدا را سپاس گزارد، یا آب بیاشامد و خدا را سپاس گزارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۶۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه لیدرء بالصّدقه سبعین میته من السّوء؛ خداوند به وسیله صدقه هفتاد قسم مرگ بد را دفع می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۶۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه لم ینزل داء إلا أنزل له شفاء إلّا الهرم؛ خداوند دردی پدید نیاورده جز آن که علاجی برای آن قرار داده به جز پیری. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه لا یقبل عمل عبد حتّی یرضی قوله؛ خداوند عمل بنده را نمی پذیرد مگر آن که از گفتار وی خشنود باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۶۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه لا یرحم من عباده إلّا الرّحماء؛ خداوند فقط به بندگان رحیم خود رحم می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه لا یؤاخذ المزّاح الصّادق فی مزاحه؛ خداوند شوخی را که در شوخی خود راستگو باشد مؤاخذه نمی کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه عند لسان کلّ قائل، فلیتّق اللّه عبد، و لینظر ما یقول؛ خداوند ناظر زبان هر گوینده ای است بنده باید از خدا بترسد و ببیند چه می گوید. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه جمیل یحبّ الجمال؛ خداوند زیباست و زیبائی را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی ینهاکم أن تحلفوا بآبائکم؛ خداوند نهی کرده که به پدران خود قسم بخورید. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی ینزل المعونه علی قدر المئونه و ینزل الصّبر علی قدر البلاء؛ خداوند کمک را به قدر احتیاج نازل می سازد و صبر را به اندازه بلا می دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یقول یا ابن آدم تفرّغ لعبادتی إملاء صدرک غنی و أسدّ فقرک و إلّا تفعل ملأت یدیک شغلا و لم أسدّ فقرک؛ خداوند گوید آدمیزاد وقت خود را صرف عبادت من کن تا سینه تو را از بی نیازی پر کنم و فقر را از تو دور سازم و اگر چنین نکنی تو را سخت به دنیا مشغول سازم و فقر را از تو دور نکنم. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یقول أنا عند ظنّ عبدی بی إن خیرا فخیرا و إن شرّا فشرّا؛ خداوند گوید من ناظر گمان بنده خویشم اگر گمان خوب به من برد خوبی بیند و اگر گمان بد برد، بدی بیند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یقبل توبه العبد ما لم یغرغر؛ خداوند تا دم واپسین، توبه بنده را را می پذیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یقبل الصّدقه و یأخذها بیمینه فیربّیها لأحدکم کما یربّی أحدکم مهره، حتّی إنّ اللّقمه تصیر مثل أحد؛ خداوند صدقه را می پذیرد و آن را به دست راست خود می گیرد و برای شما بزرگ می کند همچنان که کره اسب خود را بزرگ می کنید تا آنجا که یک لقمه به اندازه کوه احد شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۷۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یعذّب یوم القیامه الّذین یعذّبون النّاس فی الدّنیا؛ خداوند روز رستاخیز کسانی را که در دنیا مردم را عذاب کرده اند عذاب می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۷۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یسأل العبد عن فضل علمه کما یسأله عن فضل ماله؛ خداوند از بنده می پرسد که فزونی دانش خود را کجا صرف کرده همچنان که از فزونی مال می پرسد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یحبّ إغاثه اللّهفان؛ خداوند یاری کردن کسانی را که کمک می جویند، دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یزید فی عمر الرّجل ببرّه والدیه؛ خداوند به وسیله نیکی با پدر و مادر، عمر انسان را فزون می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یحبّ أن تعدلوا بین أولادکم حتّی فی القبل؛ خداوند دوست دارد که میان فرزندان خود حتی در بوسیدن آنها به عدالت رفتار کنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یحبّ المداومه علی الإخاء القدیم فداوموا؛ خداوند ادامه دوستی دیرینه را دوست دارد، بنا بر این دوستی دیرینه را ادامه دهید. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۸۰

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ اللّه تعالی یحبّ الشّاب التّائب؛ خداونـد جوان توبه کار را دوست درد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۸۱

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ اللّه تعـالی یحبّ إذا عمل أحـدکم عملا أن یتقنه؛ خداونـد دوست دارد که وقتی یکی از شما کاری می کند، آن را کامل کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۸۲

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یبغض ابن السّبعین فی أهله ابن عشرین فی مشیته و منظره؛ خداوند پیر هفتاد ساله را که نیت و رفتار وی چون جوانان بیست ساله باشد، دشمن دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۸۳

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یبغض المؤمن الّذی لا زبر له؛ خداونـد مؤمنی را که عقل نـدارد، دشمن دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۸۴

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یبغض البخیل فی حیاته السّـخیّ عند موته؛ خداوند کسی را که در زندگی بخیل باشد و هنگام مرگ بخشنده شود، دشمن دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۸۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یبغض الطّلاق؛ خداوند طلاق را دشمن دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی وضع عن أمّتی الخطاء و النّسیان و ما- استکرهوا علیه؛ خداوند خطا و فراموشی و اضطرار را بر امت من بخشیده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۸۷

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی مع الدّائن حتّی یقضـی دینه ما لم یکن دینه فیما یکره اللّه؛ خداوند یار قرض دار است تا قرض خود را بپردازد به شرط آن که قرض وی بر خلاف رضای خداوند نباشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۸۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللَه تعالی محسن فأحسنوا؛ خداوند نیکوکار است شما نیز نکوئی کنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۸۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی لیحمی عبده المؤمن من الدّنیا و هو یحبّه کما تحمون مریضکم الطّعام و الشّراب تخافون علیه. خداوند چون بنده مؤمن خود را دوست دارد او را از دنیا پرهیز می دهد چنان که شما مریض خود را از بیم مرض از خوردن و نوشیدن پرهیز می دهید. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۹۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی لم یخلق خلقا هو أبغض إلیه من الدّنیا و ما نظر إلیها منذ خلقها بغضا لها. خداوند مخلوقی که در نظر او مبغوض تر از دنیا باشد نیافریده و از بس آن را دشمن دارد از هنگام آفرینش بر آن ننگریسته است. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی لمّا خلق الدّنیا أعرض عنها فلم ینظر إلیها من هوانها علیه. خداوند وقتی دنیا را آفرید روی از آن بگردانید و چنان در نظر خدا ناچیز بود که بر آن ننگریست. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی لا ینظر إلی صورکم و أموالکم و لکن ینظر إلی قلوبکم و أعمالکم. خداوند به صورت ها و اموال شما نمی نگرد، بلکه به دلها و اعمال شما می نگرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی لا یقبل من العمل إلّا ما کان له خالصا و ابتغی به وجهه. خداوند از عبادت ها جز آنچه خاص او باشد و به خاطر او انجام گیرد، نمی پذیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی لا یعذّب من عباده إلّا المارد المتمرّد الّذی یتمرّد علی اللّه و أبی أن یقول لا إله إلّا اللّه. خداوند از بندگان خود جز سرکش مغروری را که از اطاعت خدا سرکشی کند و از گفتن لا اله الا اللّه امتناع دارد، عذاب نمی کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۹۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی لا یحبّ الذّوّاقین و لا الذّوّاقات. خداوند مردانی را که مکرر زن

بگیرند و زنانی را که مکرر شوهر کنند دوست ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی کریم یحبّ الکرم. خداوند بزرگوار است و بزرگواری را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۹۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی کتب علیکم السّعی فاسعوا. خداوند کوشش را بر شما مقرر داشته است پس بکوشید. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۹۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی کتب الحسنات و السّیّئات ثمّ بین ذلک فمن همّ بحسنه فلم یعملها کتبها اللّه تعالی عنده حسنه کامله فإن همّ بها فعملها کتبها اللّه عنده عشر حسنات إلی سبعمائه ضعف إلی أضعاف کثیره، و إن همّ بسیّئه فلم یعملها کتبها اللّه عنده حسنه کامله فإن همّ بها فعملها کتبها اللّه سیّئه واحده و لا یهلک علی اللّه إلّا هالک. خداوند نیکی ها و بدیها و چیزهائی را که میان آنهاست رقم زد هر کس انجام نیکی را در دل گیرد و انجام ندهد خداوند برای او یک نیکی کامل رقم زند و اگر در دل گیرد و انجام دهد خداوند ده نیکی تا هفتصد برابر و بیشتر رقم زند و اگر بدی ای را در دل گیرد و انجام ندهد خداوند آن را نیکی کامل رقم زند و اگر در دل گیرد و انجام دهد خداوند فقط یک بدی رقم می زند، بنا بر این هر که در پیشگاه خدا هلاک شود سزاوار هلاک است. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۹۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی عند لسان کلّ قائل فلیتّق اللّه عبده و لینظر ما یقول؛ خداوند مراقب زبان هر گوینده ای است بنده باید از خدا بترسد و بنگرد که چه می گوید. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۰۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی طیّب یحبّ الطّیب نظیف یحبّ النّظافه، کریم یحبّ الکرم، جواد یحبّ الجود فنظّفوا أفنیتکم و لا تشبّهوا بالیهود. خداوند خوشبو است و بوی خوش را دوست دارد،پاکیزه است و پاکیزگی را دوست دارد، بزرگوار است و بزرگواری را دوست دارد،بخشنده است و بخشش را دوست دارد پس جلو خانه های خویش را پاکیزه سازید و مانند یهودان مباشید. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۰۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی رضی لهذه الامّه الیسر و کره لها العسر؛ خداوند برای این امت آسانی را پسندیده و سختی را نپسندیده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۰۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی خلق الجنّه بیضاء و أحبّ شی ء إلی اللّه البیاض؛ خداوند بهشت را سفید آفریده و سفیدی از همه رنگها پیش خدا محبوبتر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۰۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی حیث خلق الدّاء خلق الدّواء فتداووا؛ خداوند که درد را آفریده درمان را نیز آفریده پس دردهای خویش را درمان کنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۰۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی إذا أنعم علی عبد نعمه یحبّ أن یری أثر النّعمه علیه و یکره البؤس و التّباؤس و یبغض السّائل؛ الملحف و یحبّ الحییّ العفیف المتعفّف؛ خداوند وقتی نعمتی به بنده ای دهد دوست دارد اثر نعمت بر او دیده شود و تظاهر به تنگدستی را دوست ندارد و گدای پر رو را دشمن دارد و شخص باحیای عفیف را که از محرمات دوری می گیرد دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۰۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه بحکمته و فضله جعل الرّوح و الفرح فی الیقین و الرّضا و جعل الهمّ و الحزن فی الشّک و السّخط؛ خداوند به حکمت و فضل خویش آسایش و شادی را در یقین و رضا قرار داده و غم و اندوه را در تردید و غضب ودیعه نهاده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۰۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه أوحی إلیّ أن تواضعوا حتّی لا یفخر أحد علی أحد و لا یبغی أحد علی أحد؛ خداوند به من وحی فرستاده که فروتنی کنید تا کسی بر کسی افتخار نکند و کسی بر کسی تعدی نکند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۰۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه إذا أنعم علی عبد نعمه أحبّ أن تری علیه؛ وقتی خداوند نعمتی به بنده ای بدهد دوست دارد که آن را بر او آشکار بیند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۰۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه إذا أراد بقوم خیرا ابتلاهم؛ وقتی خداوند برای قومی نیکی خواهد، آنها را مبتلا سازد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۰۹

إنّ اللّه إذا أراد أن يهلك عبدا نزع منه الحياء فإذا نزع منه الحياء لم تلقه إلّا مقيتا ممقتا، فإذا لم تلقه إلّا مقيتا ممقتا نزعت منه الأمانه فإذا نزعت منه الأمانه لم تلقه إلّا خائنا مخوّنا نزعت منه الرّحمه فإذا نزعت منه الرّحمه لم تلقه إلّا رجيما ملعّنا نزعت منه ربقه الإسلام؛ خداوند وقتی بخواهد بنده ای را هلاک سازد حیا را از او بگیرد وقتی حیا از او گرفته شود متنفر و منفور شود. وقتی متنفر و منفور شد امانت از او گرفته شود و همین که امانت از او گرفته شد راه خیانت پیش گیرد و کسان نیز بدو خیانت کنند و وقتی چنین شد رحم از او بر خیزد وقتی رحم از او برخاست مطرود و ملعون شود و طوق اسلام را از گردن او بردارند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الفحش و التّفحّش لیسا من الإسلام فی شی ء و إنّ أحسن النّاس إسلاما أحسنهم خلقا؛ بدگوئی و بدزبانی از صفات اسلام نیست و از همه مردمِ اسلام آن کس بهتر است که اخلاقش نیک تر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ العبد لیذنب الذّنب فیدخل به الجنّه یکون نصب عینیه تائبا فارّا حتّی یدخل به الجنّه؛ بنده گناهی می کند و به وسیله آن به بهشت می رود زیرا گناه پیوسته در خاطر اوست و وی توبه کنان و از گناه گریزان است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ العبد إذا کان همّه الآخره کفّ اللّه تعالی علیه ضیعته و جعل غناه فی قلبه فلا یصبح إلّا غنیّا و إذا کان همّه الدّنیا أفشی اللّه تعالی ضیعته و جعل فقره بین عینیه فلا یمسی إلّا فقیرا و لا یصبح إلّا فقیرا؛ بنده اگر در آخرت دل بسته باشد، خداوند دارائی او را به قدر کفاف کند و ثروتش را در قلبش قرار دهد و پیوسته بی نیاز باشد و اگر بدنیا دل بسته باشد خداوند دارائی او را فراوان کند و فقر را رو برویش قرار دهد و پیوسته فقیر باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ العار لیلزم المرء یوم القیامه حتّی یقول یا ربّ لإرسالک بی إلی النّار أیسر علیّ ممّا ألقی و إنّه لیعلم ما فیها من شدّه العذاب؛ در قیامت آن قدر ننگ گریبان گیر انسان می شود که می گوید خدایا اگر مرا به جهنم بفرستی بهتر از این وضع است در صورتی که از سختی عذاب جهنم خبر دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الصّدقه لتطفی عن أهلها حرّ القبور و إنّما یستظلّ المؤمن یوم القیامه فی ظلّ صدقته؛ صدقه گرمای قبر صدقه دهندگان را تخفیف می دهد و مؤمن روز رستاخیز در سایه صدقه خویش قرار می گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الصّدقه لتطفی غضب الرّبّ و تدفع میته السّوء؛ صدقه خشم خداوند را فرو می نشاند و از مرگ بد جلوگیری می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الصّدقه علی ذی قرابه یضعف أجرها مرّتین؛ صدقه ای که به خویشاوند دهند، پاداش مکرر دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الصّبحه تمنع بعض الرّزق؛ خواب صبحگاهی مانع قسمتی از روزی می شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الشّیطان قال و عزّتک یا ربّ لا أبرح أغوی عبادك ما دامت أرواحهم فی أجسادهم فقال الرّبّ و عزّتی و جلالی لا أزال أغفر لهم ما استغفرونی؛ شیطان گفت پروردگارا به عزت تو سوگند که تا وقتی که روح بندگان تو در تنشان است پیوسته آنها را گمراه می کنم، خداوند گفت به عزت و جلالم سوگند که تا وقتی از من بخشش طلبند پیوسته آنها را می بخشم. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الشّیطان یجری من ابن آدم مجری الدّم؛ شیطان مانند خون در تن انسان جاری است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الشّیطان یأتی أحدکم فیقول من خلقك؟ فیقول اللّه فیقول فمن خلق اللّه؟ فإذا وجد أحدکم ذلك فلیقل: آمنت باللّه و رسوله فإنّ ذلك یذهب عنه؛ شیطان پیش یکی از شما آید و گوید کی تو را خلق کرد؟ جواب دهد خدا، گوید خدا را کی خلق کرد اگر یکی از شما چنین پنداری به خاطر یافت گوید به خدا و پیغمبر او ایمان دارم و این پندار از خاطر او برود. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ السّعید لمن جنّب الفتن و لمن ابتلی فصبر؛ خوشبخت آن است که از فتنه ها کناره گیرد و آن که به زحمتی مبتلا شود و صبر کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ السّعاده کلّ السّعاده طول العمر فی طاعه اللّه؛ سعادت کامل آن است که عمر دراز را در عبادت خداوند به پایان برند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الرّزق لیطالب العبد أکثر ممّا یطلبه أجله؛ روزی بیشتر از اجل در جستجوی بنده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۲۴

إنّ الرّحمه لا ـ تنزل علی قوم فیهم قاطع رحم؛ مردمی که در میان آنها کسی از خویشاوندان بریده باشد، رحمت خدا بر آنها فرود نمی آید. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الرّجل لیعمل- أو المرأه- بطاعه اللّه تعالی ستّین سنه ثمّ یحضرهما الموت فیضارّان فی الوصیّه فتجب لهما النّار؛ مرد یا زن شصت سال خدا را عبادت می کنند و هنگام مرگ در وصیت به حق رفتار نمی کنند و جهنم بر آنها واجب می شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الرّجل لیطلب الحاجه فیزویها اللّه تعالی عنه لما هو خیر له فیتّهم النّاس ظلما لهم فیقول من سبعنی؛ انسان حاجتی می خواهد و خدا برای مصلحتی حاجت او را بر نمی آورد و او به ستم مردم را متهم می کند که کی حق مرا برد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الرّجل لیحرم الرّزق بالذّنب یصیبه و لا یردّ القدر إلّا الدّعاء و لا یزید فی العمر إلا ـ البرّ؛ انسان به سبب گناه از روزی محتوم محروم ماند و تقدیر جز به دعا برنگردد و عمر جز به نیکوکاری دراز نشود. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الرجل لترفع درجته فی الجنّه فیقول أنّی لی هذا؟ فیقال باستغفار ولدک لک؛ مقام یکی را در بهشت بالا برند و گوید این مقام از کجا برای من حاصل شد؟ گویند فرزندت برای تو آمرزش طلبید. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الرّجل إذا نظر إلی امرأته و نظرت إلیه نظر اللّه تعالی إلیهما نظر الرّحمه؛ وقتی

مرد به زن خود نگرد و زنش بدو نگرد خداوند به دیده رحمت بر آنها می نگرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الدّنیا حلوه خضره و إنّ اللّه مستخلفکم فیها لینظر کیف تعملون؛ جهان شیرین و سبز است و خدا شما را در آن جای داده تا ببیند چه می کنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الحیاء و الإیمان قرنا جمیعا فإذا سلب أحدهما تبعه الآخر؛ حیا و ایمان قرین یکدیگرند وقتی یکی را گرفتند دیگری همراه آن می رود. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ التّواضع لا یزید العبد إلّا رفعه فتواضعوا یرفعکم اللّه و إنّ العفو لا یزید العبد إلّا عزّا فاعفوا یعزّکم اللّه و إنّ الصّدقه لا یزید المال إلّا نماء فتصدّقوا یزدکم اللّه؛ تواضع مایه رفعت است تواضع کنید تا خدا شما را رفعت دهد. عفو مایه عزت است عفو کنید تا خدا شما را عزت بخشد. صدقه موجب فزونی مال است صدقه دهید تا خدا مالتان را زیاد کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الإسلام نظیف فتنظّفوا فإنّه لا یدخل الجنّه إلّا نظیف؛ اسلام پاکیزه است، شما نیز پاکیزه باشید که هر کس پاکیزه نیست به بهشت نمی رود. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الأرض لتنادی کلّ یوم سبعین مرّه یا بنی آدم کلوا ما شئتم و اشتهیتم فو اللّه لآکلنّ لحومکم و جلودکم؛ زمین هر روز هفتاد بار بانک می زند، آدمیزادگان هر چه می خواهید و دوست دارید بخورید به خدا که گوشت و پوست شما را خواهم خورد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الأحمق یصیب بحمقه أعظم من فجور الفاجر؛ احمق به واسطه حماقت بیشتر از مردم بدکار گناه می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أکثر النّاس شبعا فی الدّنیا أطولهم جوعا یوم القیامه؛ آن که در دنیا از همه مردم سیرتر است روز رستاخیز بیشتر از همه گرسنه خواهد ماند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أعجل الطّاعه ثوابا صله الرّحم ؛ ثواب نیکی با خویشاوندان را از همه کارهای نیک زودتر می دهند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أعظم النّاس خطایا یوم القیامه أکثرهم خوضا فی الباطل؛ به روز رستاخیز گناه آن کس از همه مردم بیشتر است که بیشتر از همه گفتگوی بیهوده کرده باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أعظم الذّنوب عنه اللّه أن یلقاه بها عبد- بعد الکبائر الّتی نهی اللّه عنها- أن یموت الرّجل و علیه دین لا- یدع له قضاء؛ بعد از گناهان بزرگ که خداوند از آن نهی کرده بزرگتر از همه گناهان آن است که مردی بمیرد و قرضی داشته باشد و محلی برای پرداخت آن نگذارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أطیب ما أکلتم من کسبکم و إنّ أولادکم من کسبکم؛ بهترین روزی شما آن است که از کسب به دست آرید و فرزند شما جزو کسب شماست. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أشکر النّاس أشکرهم للنّاس؛ سپاسگزارتر از همه مردم کسی است که سپاس مردم را بیشتر می گذارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أشقی الأشقیاء من اجتمع علیه فقر الدّنیا و عذاب الآخره؛ بدبخت ترین بدبختان کسی است که فقر دنیا و عذاب آخرت را با هم دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أشدّ النّاس تصدیقا للنّاس أصدقهم حدیثا و إنّ أشدّ النّاس تکذیبا أکذبهم حدیثا؛ هر که راستگوتر است سخن مردم را زودتر باور می کند و هر که دروغگوتر است بیشتر مردم را دروغگو می شمارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أشدّ النّاس ندامه یوم القیامه رجل باع آخرته بدنیا غیره؛ پشیمان تر از همه

مردم در روز قیامت، مردی است که آخرت خود را به دنیای دیگری فروخته است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۴۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أحسن الحسن الخلق الحسن؛ بهترین نیکی ها سیرت نیک است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۴۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أحساب أهل الدّنیا الّذین یذهبون إلیه هذا المال؛ مایه افتخار مردم دنیا که به سوی آن می روند این مال است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أحدکم مرآه أخیه فإذا رأی به أذی فلیمطّه عنه؛ هر یک از شما آئینه برادر خویش است وقتی عیبی بر او دید، باید بزداید. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أحبّ عباد اللّه إلی اللّه من حبّب إلیه المعروف و حبّب إلیه فعاله؛ محبوبترین بندگان خدا به نزد وی کسی است که کار نیک را محبوب او ساخته و میل انجام آن را در دلش انداخته است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أحبّ عباد اللّه إلی اللّه أنصحهم لعباده؛ محبوبترین بندگان خدا به نزد وی کسی است که با بندگان او مهربانتر باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ إبلیس یبعث أشدّ أصحابه و أقوی أصحابه إلی من یصنع المعروف فی ماله؛ شیطان محکم ترین و نیرومند ترین یاران خود را برای گمراهی کسی فرستد که با دارائی خود کار نیک انجام می دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أبرّ البرّ أن یصل الرّجل أهل ودّ أبیه بعد أن یولّی الأب؛ بهترین نیکی آن است که مرد پس از مرگ پدر خویش با دوستان او دوستی کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ آدم قبل أن یصیب الذّنب کان أجله بین عینیه و أمله خلفه فلمّا أصاب الذّنب

جعل اللّه تعالی أمله بین عینیه و أجله خلفه فلا یزال یؤمّل حتّی یموت؛ آدم پیش از آن که مرتکب گناه شود مرگش جلو چشمش و آرزویش پشت سرش بود و همین که مرتکب گناه شد خداوند آرزوی او را جلو چشمش و مرگش را پشت سرش قرار داد بدین جهت پیوسته آرزو می کند تا بمیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إن قامت السّاعه و فی ید أحدکم فسیله فإن استطاع أن لا یقوم حتّی یغرسها فلیغرسها؛ اگر رستاخیز بپاشد و نهالی در دست یکی از شماست اگر می تواند آن را بکارد، باید بکارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أنعم علی نفسک کما أنعم اللّه علیك؛ نعمتی را که خدا به تو داده از آن بهره برگیر. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أنظروا إلی من هو أسفل منکم و لا تنظروا إلی من هو فوقکم فإنّه أجدر أن لا تزدروا نعمه اللّه علیکم؛ به آن که از شما پائین تر است بنگرید و به آن که از شما بالاتر است منگرید زیرا بدین وسیله قدر نعمت خدا را بهتر می دانید. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أنظر فإنّك لست بخیر من أحمر و لا أسود إلّا أن تفضله بتقوی؛ بنگر که تو از سرخ پوست و سیاه پوست بهتر نیستی جز آن که در پرهیزکاری از او برتر باشی. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أنزلوا النّاس منازلهم من الخیر و الشّرّ؛ مردم را در مقام خودشان از بدی و نیکی بشناسید. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۵۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أنتم علی بیّنه من ربّکم ما لم تظهر منکم سکرتان سکره الجهل و سکره حبّ الدّنیا؛ تا هنگامی که مستی نادانی و مستی دنیاپرستی از شما پدیدار نشود به خداوند خویش اطمینان دارید. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: انتظار الفرج من اللّه عباده و من رضی بالقلیل من الرّزق رضی اللّه تعالی منه بالقلیل من العمل؛ انتظار گشایش از جانب خداوند عبادت است و هر که به روزی اندك راضی باشد خداوند از او به عبادت اندك

راضی می شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۶۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إن أحببتم أن یحبّکم اللّه و رسوله فادّوا إذا ائتمنتم و اصدقوا إذا حدّثتم و أحسنوا جوار من جاورکم؛ اگر می خواهید که خدا و پیغمبر شما را دوست بدارند وقتی امانتی به شما سپردند رد کنید و همین که سخن می گوئید راست گوئید و با همسایگان خود به نیکی رفتار کنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۶۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أنا النّذیر و الموت المغیر و السّاعه الموعد؛ من بیم دهنده ام و مرگ یغماگر است و رستاخیز وعده گاه. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۶۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أمنك من عتبك؛ هر که تو را سرزنش کرد از کینه خویش ایمن ساخت. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إملاء الخیر خیر من السّکوت و السّکوت خیر من إملاء الشّرّ؛ القای خیر از خاموشی بهتر و خاموشی از القای شر برتر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۶۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أمّك، أمّك، ثمّ أمّك، ثمّ أباك، ثمّ الأقرب فالأقرب؛ مادر خود، مادر خود، مادر خود را رعایت کن، سپس پدر خود را و پس از آن کسانی را که به تو نزدیک ترند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أمط الأذی عن طریق المسلمین تکثر حسناتك؛ مانع از راه مسلمانان دور کن تا حسنات تو بسیار شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: امرأه ولود أحبّ إلی اللّه تعالی من امرأه حسناء لا تلد إنّی مکاثر بکم الامم یوم القیامه؛ زنی که فرزند بسیار آرد در پیش خداوند از زن زیبائی که فرزند نمی آرد بهتر است من در روز قیامت به فزونی شما افتخار می کنم. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أما إنّ ربّک یحبّ المدح؛ پروردگار تو ستایش را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الهوا و العبوا فإنّی أکره أن یری فی دینکم غلظه؛ تفریح کنید و بازی کنید زیرا دوست ندارم که در دین شما خشونتی دیده شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ أحینی مسکینا و توفّنی مسکینا و احشرنی فی زمره المساکین و إنّ أشقی الأشقیاء من اجتمع علیه فقر الدّنیا و عذاب الآخره؛ خدایا مرا در زندگی فقیر دار و فقیر بمیران و در صف فقیران محشور ساز، بدبخت تر از همه بدبختان کسی است که فقر دنیا و عذاب آخرت را با هم داشته باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ احفظنی بالإسلام قائما و احفظنی بالإسلام قاعدا و احفظنی بالإسلام راقدا و لا تشمت بی عدوّا و لا حاسدا اللّهمّ إنّی أسألک من کلّ خیر خزائنه بیدک و أعوذ بک من کلّ شرّ خزائنه بیدک؛ خدایا مرا هنگام خفتن و ایستادن و نشستن به وسیله اسلام حفظ کن و مرا به سرزنش دشمن و حسود مبتلا مساز، خدایا همه نیکی هائی که گنجینه آن را بدست داری از تو می خواهم و از همه بدیهائی که گنجینه آن را بدست داری بتو پناه می برم. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ اجعلنی من الّذین إذا أحسنوا استبشروا و إذا أساؤا استغفروا؛ خدایا مرا از جمله کسانی قرار ده که وقتی نیکی کنند، خوشحال می شوند و وقتی بد کنند، آمرزش می طلبند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّه مع القاضی ما لم یجر فإذا جار تخلّی اللّه عنه و لزمه الشّیطان؛ خداوند یار قاضی است تا موقعی که ستم نکند، وقتی ستم کرد خدا او را رها می کند و شیطان قرین او می شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّه فی عون العبد ما کان العبد فی عون أخیه؛ تا هنگامی که شخص به یاری برادر خویش می پردازد، خداوند یاور اوست. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۷۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّه اللّه فیمن لیس له ناصر إلّا اللّه؛ در باره کسی که جز خدا یاوری ندارد خدا را در نظر داشته باشید. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۷۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التمسوا الرّزق بالنّکاح؛ به وسیله زناشوئی روزی بجوئید. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا لا یخلونّ رجل بامرأه إلّا کان ثالثهما الشّیطان؛ بدانید که هیچ مردی با زن نامحرم خلوت نمی کند جز آن که سومی آنها شیطان است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا لا یمنعنّ رجلا مخافه النّاس أن یقول الحقّ إذا علمه؛ کسی که سخن حقی می داند نباید از بیم مردم از گفتن آن خودداری کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا یا ربّ نفس طاعمه ناعمه فی الدّنیا جائعه عاریه یوم القیامه. ألا یا ربّ نفس جائعه عاریه فی الدّنیا طاعمه ناعمه یوم القیامه؛ چه بسیار کسان که در این جهان سیر و خوشند و در روز رستاخیز گرسنه و برهنه اند و چه بسیار کسان که در این جهان گرسنه و برهنه اند و روز رستاخیز سیر و خوشند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا و إنّ فی الجسد مضغه إذا صلحت صلح الجسد کلّه و إذا فسدت فسد الجسد کلّه ألا و هی القلب؛ بدانید که در تن قطعه گوشتی است که اگر صالح بود تمام تن به صلاح آید و اگر فاسد بود تمام تن به فساد گراید، بدانید که آن قلب است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۸۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا ربّ شهوه ساعه أورثت حزنا طویلا؛ چه بسا شهوت ساعتی که رنجی طولانی به جای گذارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۸۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا إنّ عمل أهل الجنّه حزن بربوه ألا إنّ عمل أهل النّار سهل بسهوه؛ بدانید که کار اهل بهشت مانند آن است که از راه سختی بر تپه مرتفعی بالا ـ روند و کار اهل جهنم مانند آن است که در سراشیب زمین هموارى راه سپرند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۸۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا إنّ خیر الرّجال من کان بطی ء الغضب سریع الرّضا و شرّ الرّجال من کان سریع

الغضب بطی ء الرّضـا، فإذا کان الرّجل بطی ء الغضب بطی ء الفی ء و سـریع الغضب سـریع الفی ء فإنّها بها؛ بدانیـد که بهترین مردان آن است که دیر به خشم آید و آسان خشـنود شود و بدترین مردان آن است که زود به خشم آید و دیر خشنود شود، اگر مردی دیر به خشم آید و دیر خشنود شود یا زود به خشم آید و زود خشنود شود آن هم چیزیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۸۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: ألا إنّ النّاس من آدم و آدم من تراب و أکرمهم عند اللّه أتقاهم؛ بدانید که مردم از آدم پدید آمده اند و آدم از خاک و بزرگوار ترین مردم در نظر خدا پرهیزکار ترین آنهاست. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۸۴

ألاـ أعلّمک خصـلات ینفعک اللّه تعالی بهنّ؟ علیک بالعلم فإنّ العلم خلیل المؤمن و الحلم وزیره و العقل دلیله و العمل قیّمه و الرّفق أبوه و اللّین أخوه و الصّبر أمیر جنوده؛ می خواهی صـفاتی به تو بیاموزم که خداونـد تو را به آنها منتفع سازد؟ دانش آموز که دانش دوست مؤمن است و بردبـاری پشتیبان او و عقل رهبر و عمل قیم و مـدارا پـدر و ملایمت برادر اوست و صبر امیر سـپاه وی به شـمار می رود. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۸۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا أنبئک بشرّ النّاس؟ من أکل وحده و منع رفده و سافر وحده و ضرب عبده، ألا أنبئک بشـرّ من هذا؟ من یخشـی شـرّه و لا یرجی خیره ألا أنبئک بشـرّ من هذا؟ من باعآخرته بدنیا غیره ألا أنبئک بشـرّ من هذا؟ من أکل الـدّنیا بالـدّین؛ می خواهی تو را از کسـی که از همه مردم بدتر است خبر دهم؟، آن کس که تنها غذا خورد و به کسـی چیزی ندهد و تنها سفر کند و بنده خویش را بزند، می خواهی تو را از کسی که بدتر از اوست خبر دهم؟، آنکه از شر او بترسند و بخیرش امیـد نداشته باشـند، می خواهی تو را از کسـی که بدتر از اوست خبر دهم؟، آن که آخرت خویش را به دنیای دیگری فروشد، می خواهی تو را از کسی که بدتر از اوست خبر دهم؟، آن که بوسیله دین از دنیا بهره مند شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا أدلّکم علی أشدّکم؟ أملککم عند الغضب؛ می خواهید شما را به آن کس که از همه زورمندتر است رهبری کنم؟ آن که هنگام خشم بهتر خود را نگاه می دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا أخبرکم بخیرکم من شرّکم؟ خیرکم من یرجی خیره و یؤمن شرّه و شرّکم من لاـ یرجی خیره و لاـ یؤمن شـرّه؛ می خواهیـد شـما را از بـدان و نیکان تان خبر دهم؟ بهترین شـما کسـی است که بخیرش امیـد توان داشت و از شرش امان توان یافت و بدترین شما کسی است که بخیرش امید و از شرش امان نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۸۸

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: ألاـ أخبرکم بنسـائکم من أهل الجنّه؟ الودود الولود العئود الّتی إذا ظلمت قالت

هذه یدی فی یدک لا أذوق غمضا حتّی ترضی؛ می خواهید شما را از زنانی که اهل بهشتند خبر دهم؟ زن وفاداری که فرزند زیاد آورد و زود آشتی کند و همین که بدی کرد گوید این دست من در دست توست چشم بر هم نمی گذارم تا از من راضی شوی. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۸۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا أخبرکم بأفضل من درجه الصّیام و الصّلوه و الصّدقه اصلاح ذات البین فإنّ فساد ذات البین هی الحالقه؛ میخواهید شما را از چیزی که بهتر از روزه و نماز و صدقه است خبر دهم؟ اصلاح میان کسان، زیرا فساد میان کسان مایه هلاک است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۹۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا أخبرک عن ملوک الجنّه؟ رجل ضعیف مستضعف ذو طمرین لا یؤبه له لو أقسم علی اللِّه لأبرّه؛ می خواهی تو را از پادشاهان بهشت خبر دهم؟ مرد ضعیف و ناتوان و ژنده پوش که هیچ کس بدو اعتنا نکند و اگر قسم خورد که چیزی واقع می شود خداوند قسم او را راست کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا أخبرک بخیر ما یکنز المرء؟.. المرأه الصّالحه إذا نظر إلیها سرّته و إذا أمرها أطاعته و إذا غاب عنها حفظته؛ می خواهی تو را از بهترین گنجینه مرد خبر دهم؟ زن پارسا که وقتی بدو نگرد مسرور شود و همین که بدو فرمان دهد اطاعت کند و هنگام غیبت امانت او را محفوظ دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکمل المؤمنین إیمانا أحسنهم خلقا و خیارکم خیارکم لنسائهم؛ کامل ترین مؤمنان آن است که خلقش نیک تر است و از همه شما نیک تر کسانی هستند که برای زنان خود نیک ترند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اکلفوا من العمل ما تطیقون فإنّ اللِّه لا یملّ حتّی تملّوا و إنّ أحبّ العمل إلی اللِّه تعالی أدومه و إن قلّ؛ به قدر توانائی خود عبادت کنید زیرا وقتی شما ملول شدید خدا نیز ملول می شود، در نظر خدا بهترین کارها آن است که بادوامتر است اگر چه اندک باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکرموا الخبز فإنّ اللِّه أنزله من برکات السّماء و أخرجه من برکات الأرض؛ نان را گرامی شمارید زیرا خداوند آن را از برکات آسمان فرو فرستاده و از برکات زمین بیرون آورده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۹۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکرموا أولادکم و أحسنوا آدابهم؛ فرزندان خود را گرامی شمارید و نیکو تربیت شان کنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکرموا العلماء فإنّهم ورثه الأنبیاء فمن أکرمهم فقد أکرم اللّه و رسوله؛ دانشمندان را گرامی دارید که آنها وارثان پیغمبرانند و هر که آنها را عزیز دارد خدا و پیغمبر را عزیز داشته است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۹۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکرم النّاس أتقاهم؛ بزرگوارتر از همه مردم کسی است که پرهیزکارتر است . نهج الفصاحه

حدیث۱۹۹۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکرموا الشّهود فإنّ اللّه یستخرج بهم الحقوق و یدفع بهم الظّلم؛ شاهدان را گرامی شمارید زیرا خدا حقوق کسان را به وسیله آنان احقاق می کند و ستم را به وسیله آنها دفع می نماید. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۹۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکثروا من ذکر هادم اللّذّات فإنّه لا یکون فی کثیر إلّا قلّله و لا فی قلیل إلّا أجزله؛ مرگ را بسیار بیاد آرید زیرا یاد مرگ بسیار را کم و کم را کافی جلوه می دهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۰۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکثروا من الإخوان فإنّ ربّکم حییّ کریم یستحیی أن یعذّب عبده بین إخوانه یوم القیمه؛ دوست بسیار گیرید زیرا خدای شما با حیا و بخشنده است و شرم دارد که روز رستاخیز بنده خود را میان برادرانش عذاب کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۰۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکثروا ذکر الموت فإنّه یمحّص الذّنوب و یزهّد فی الدّنیا فإن ذکرتموه عند الغنی هدمه و إن ذکرتموه عند الفقر أرضاکم بعیشکم؛ مرگ را بسیار به یاد آرید زیرا یاد مرگ گناهان را پاک می کند و حرص دنیا را کم می کند، اگر مرگ را به هنگام توانگری به یاد آرید اهمیت آن را کم می کند و اگر به هنگام تنگدستی یاد کنید، شما را از زندگی تان خشنود می سازد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۰۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکثر ذکر الموت فإنّ ذکره یسلّیک ممّا سواه؛ مرگ را بسیار به خاطر بیاور زیرا

یاد مرگ تو را از رنج های دیگر تسلیت می دهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۰۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أكثر النّاس قيمه أكثرهم علما؛ هر که به دانش از دیگران پیش تر است، قیمتش از دیگران بیشتر است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۰۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أكثر النّاس ذنوبا يوم القيامه أكثرهم كلاما فيما لا يعنيه؛ در روز رستاخیز از همه مردم گناه آن کس بیشتر است که بیشتر از همه در چیزهائی که بدو مربوط نیست، سخن گوید. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۰۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أكثر خطايا ابن آدم فی لسانه؛ بیشتر گناهان فرزند آدم از زبان اوست. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۰۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أكبر أمّتی الّذين لم يعطوا فيبطروا و لم يقتر عليهم فيسألوا؛ بزرگترین افراد امت من آنها هستند که نه چندان توانگرند که خود را گم کنند و نه چندان فقیرند که دست به سؤال گشایند. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۰۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أقيموا حدود اللّه تعالی فی البعيد و القريب و لا تأخذكم فی اللّه لومه لائم؛ مقررات خدا را در باره بیگانه و خویش اجرا کنید و در کار خدا به سخن کسان گوش مدهید. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۰۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أقلّوا الدّخول على الأغنياء فإنّه أحرى أن لا تزدروا نعم اللّه عزّ و جلّ؛ پیش توانگران کمتر روید زیرا در این صورت نعمتهای خدا را خوار نخواهید شمرد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۰۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أقلّ من الذّنوب يهن عليك الموت؛ گناه کمتر کن تا مرگ بر تو آسان شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أقلّ من الدّين تعش حرّا؛ قرض کمتر گیر تا آزاد باشی. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۱۱

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: اقتربت السّـاعه و لاـ یزداد النّاس علی الـدّنیا إلّا حرصا و لا ترداد منهم إلّا بعـدا؛ رستاخیز نزدیک شده است و آز مردم به دنیا دائما بیشتر و دنیا از آن ها دورتر می شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: اقبل الحقّ ممّن أتاک به من صـغیر أو کبیر و إن کان بغیضا بعیدا و اردد الباطل علی من جاءک به من صغیر أو کبیر و إن کان حبیبا قریبا؛ سـخن حق را از هر که شنیدی بپذیر اگر چه دشمن و بیگانه باشد و ناحق را از هر که شنیدی نپذیر اگر چه دوست و نزدیک باشد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أقرب العمل إلی اللّه الجهاد فی سبیل اللّه و لا یقاربه شی ء؛ نزدیکترین کارها به خدا جهاد در راه خداست و چیزی مانند آن نیست. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۱۴

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: اقرءوا القرآن فـإنّ اللّه تعـالی لا یعـذّب قلبا وعی القرآن؛ قرآن را بخوانیـد زیرا خداوند دلی را که قرآن را دریافته معذب نمی کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اقرءوا القرآن و اعملوا به و لا تجفوا عنه و لا تغلوا فیه و لا تأکلوا به و لا تستکثروا به؛ قرآن را بخوانیـد و بـدان عمـل کنیـد و از آن دور نشویـد و در آن غلو نکنیـد به وسیله قرآن نان نخوریـد و به کمک آن فزونی مجوئید. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اقرأ القرآن ما نهاک فإذا لم ینهک فلست تقرؤه؛ اگر خواندن قرآن تو را از کار بد منع می کند آن را بخوان ولی اگر تو را از کار بد وانمی دارد به حقیقت قرآن نمی خوانی. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضلکم إیمانا أحسنکم أخلاقا؛ هر کس از شما اخلاقش نیک تر باشد، ایمانش بهتر است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفلح من رزق لبّا؛ آن که خرد دارد، رستگار می شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل النّاس رجل یعطی جهده؛ بهترین مردم آن است که همه کوشش خود را به کار می برد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل المؤمنین إیمانا الّذی إذا سئل أعطی و إذا لم یعط استغنی؛ از همه مؤمنان ایمان آن کس بهتر است که وقتی از او چیزی بخواهند بدهد و اگر چیزی به او ندهند راه بی نیازی سپرد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الکسب بیع مبرور و عمل الرّجل بیده؛ بهترین کسب ها معامله ای است که نادرستی در آن نباشد و کاری است که مرد با دست خود انجام دهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل العباده أجرا سرعه القیام من عند المریض؛ از همه عبادت ها بهتر و پر اجرتر آن است که زودتر از پیش مریض برخیزی. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل العمل النّیه الصّادقه؛ بهترین کارها نیت پاک است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۲۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل العمل أدومه و إن قلّ؛ بهترین کارها آن است که دوامش بیشتر است اگر چه اندک باشد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الصّدقه الصّدقه علی ذی الرّحم الکاشح؛ بهترین صدقه ها آن است که به خویشاوندی که دشمن توست چیزی بدهی. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الصّدقه إصلاح ذات البین؛ بهترین اقسام صدقه آن است که میان دو کس را اصلاح دهی. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الصّدقه أن تصدّق و أنت صحیح شحیح تأمل الغنی و تخشی الفقر و لا تمهل حتّی إذا بلغت الحلقوم قلت لفلان کذا و لفلان کذا، ألا و قد کان لفلان؛ بهترین صدقه ها آن است که هنگامی که سالم و تنگدستی و امید ثروت و بیم فقر داری صدقه بدهی نه آن که بگذاری تا وقتی جان به گلو رسید گوئی؛ این مال فلانی و این مال فلانی، زیرا آنها متعلق به فلانی شده است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الصّدقه حفظ اللّسان؛ بهترین صدقه ها، نگهداری زبان است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۲۹

أفضل الأعمال أن تشبع کبدا جائعا؛ بهترین کارها آن است که گرسنه را سیر کنی. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل صدقه اللّسان الشّفاعه تفک بها الأسیر و تحقن بها الدّم و تجرّ بها المعروف و الإحسان إلی أخیك و تدفع عنه الکریهه؛ بهترین صدقه زبان، شفاعتی است که به وسیله آن اسیر را آزاد سازی و از ریختن خون جلوگیری کنی و نیکی و احسان را به سوی برادر خویش بکشانی و بدی را از او دفع کنی. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الصّدقه أن یتعلّم المرء المسلم علما ثمّ یعلّمه أخاه المسلم؛ بهترین صدقه ها آن است که مرد مسلمان دانشی بیاموزد و به برادر مسلمان خود تعلیم دهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الصّدقه ما کان عن ظهر غنی و الید العلیا خیر من الید السّفلی و ابدأ بمن تعول؛ بهترین صدقه ها این است که در حال بی نیازی صورت گیرد و دست دهنده بهتر از دست گیرنده است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الدّنانیر دینار ینفقه الرّجل علی عیاله؛ بهترین پولها پولی است که انسان برای نان خوران خود خرج می کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الجهاد أن یجاهد الرّجل نفسه و هواه؛ بهترین جهاد آن است که انسان با نفس و هوس خود پیکار کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الجهاد من أصبح و لم یهمّ بظلم أحد؛ بهترین اقسام جهاد آن است که کسی روز آغاز کند و در اندیشه ظلم کسی نباشد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الإیمان أن تحبّ للّه و تبغض للّه و تعمل لسانک فی ذکر اللّه و أن تحبّ للنّاس ما تحبّ لنفسک و تکره لهم ما تکره لنفسک و أن تقول خیرا أو تصمت؛ بهترین اقسام ایمان این است که برای خدا دوست بداری و برای خدا دشمن بداری و آنچه برای خود می خواهی برای مردم بخواهی و آنچه برای خود نمی خواهی برای دیگران نخواهی و سخن نیک بگوئی یا خاموش مانی. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الإیمان أن تعلم أنّ اللّه معک حیثما کنت؛ بهترین اقسام ایمان آن است که بدانی هر جا هستی خدا با تو است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الأعمال الحبّ فی اللّه و البغض فی اللّه؛ بهترین کارها دوستی و دشمنی در راه خداست. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الأعمال العلم باللّه إنّ العلم ینفعک معه قلیل العمل و کثیره و إنّ الجهل لا ینفعک معه قلیل العمل و لا کثیره؛ بهترین کارها خداشناسی است کاری که با دانش قرین است اندک و بسیار آن سودمند است و کاری که با نادانی قرین است نه اندک آن سود می دهد و نه بسیار. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الأعمال الکسب من الحلال؛ بهترین کارها کسب حلال است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الأعمال بعد الإیمان باللّه التّودّد إلی النّاس؛ بهترین کارها پس از ایمان به خدا دوستی با مردم است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الأعمال أن تدخل علی أخیک المؤمن سرورا أو تقضی عنه دینا؛ بهترین

کارها آن است که برادر مؤمن خویش را خوشحال سازی یا قرض او را بپردازی. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفشوا السّلام و أطعموا الطّعام و صلوا الأرحام و صلّوا باللّیل و النّاس نیام تدخلوا الجنّه بسلام؛ سلام را فاش کنید و طعام بخورانید، با خویشاوندان الفت گیرید و هنگام شب که مردم در خوابند نماز بخوانید تا وارد بهشت شوید. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفشوا السّلام تسلموا؛ سلام را آشکار سازید تا سلامت مانید. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۴۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفشوا السّلام بینکم تحابّوا؛ سلام را آشکار کنید تا رشته دوستی شما استوار شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۴۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أغفل النّاس من لم یتّعظ بتغیّر الدّنیا من حال إلی حال؛ غافل تر از همه مردم کسی است که از تغیر احوال جهان پند نگیرد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اغفر، فإن عاقبت فعاقب بقدر الذّنب و اتّق الوجه؛ گناه کسان را ببخش و اگر مجازات می کنی به قدر گناه مجازات کن و صورت را میازار. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اغسلوا ثیابکم و خذوا من شعورکم و استاکوا و تزیّنوا و تنظّفوا فإنّ بنی إسرائیل لم یکونوا یفعلون ذلک فزنت نساؤهم؛ لباسهای خود را تمیز کنید و موهای خود را کم کنید، مسواک بزنید و آراسته و پاکیزه باشید زیرا یهودان چنین نکردند و زنانشان زناکار شدند. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أغد عالما أو متعلّما أو مستمعا أو محبّا و لا تکن الخامسه فتهلک؛ دانشمند باش یا دانش آموز یا مستمع یا دوستدار علم و پنجمی مباش که هلاک خواهی شد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اغتنموا دعوه المؤمن المبتلی؛ دعای مؤمن مبتلا را غنیمت شمارید. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اغتنموا الدّعاء عند الرّقّه فإنّها رحمه؛ به هنگام رقت دعا را غنیمت شمارید که رقت مایه رحمت است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اغتنم خمسا قبل خمس شبابک قبل هرمک و صحّتک قبل سقمک و غناک قبل فقرک و فراغک قبل شغلک و حیاتک قبل موتک؛ پنج چیز را پیش از پنج چیز غنیمت شمار جوانی پیش از پیری، صحت پیش از بیماری و ثروت پیش از نیازمندی و فراغت پیش از اشتغال و زندگی پیش از مرگ. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أغبط النّاس عندی مؤمن خفیف الحاذّ ذو حظّ من صلاه و کان رزقه کفافا فصبر علیه حتّی یلقی اللّه و أحسن عباده ربّه و کان غامضا فی النّاس عجلت منیّته و قلّ تراثه و قلّت بواکیه؛ خوشبخت ترین مردم در نظر من مؤمنی است که متعلقاتش کم و از نماز بهره ور باشد، روزی او به حد کفاف باشد و با آن بسازد تا به خدای خویش برسد، خدای را به خوبی پرستش کند و در میان مردم گمنام باشد، وقتی مرگش برسد ارثش کم باشد و گریندگانش انگشت شمار باشند. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعینوا أولادکم علی البرّ من شاء إستخرج العقوق من ولده؛ فرزندان خود را در خوب شدن کمک کنید زیرا هر که بخواهد می تواند نافرمانی را از فرزند خود بیرون آورد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الأعمال بالنّیه؛ کارها وابسته به نیت است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اعملوا فکلّ میسّر لما خلق له؛ کار کنید زیرا هر کسی آنچه را برای آن ساخته شده به دست می آورد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اعمل عمل امرئ یظنّ أنّه لن یموت أبدا و احذر حذر امرئ یخشی أن یموت غدا؛ چنان کار کن که گوئی هیچ وقت نخواهی مرد و چنان بیمناک باش که گوئی فردا خواهی مرد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۵۸

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: أعمار أمّتی ما بین السّتّین إلی السّبعین؛ عمرهای امت من میان شـصت و هفتاد سال است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۵۹

اعلم أنّه لیس منکم من أحد إلّا مال وارثه أحبّ إلیه من ماله. مالك ما قدّمت و مال وارثك ما أخّرت؛ بدانید که همه شما مال وارث خویش را از مـال خویش بیشتر دوست داریـد. مال تو آن است که از پیش می فرستی و مال وارث آن است که بجا میگـذاری. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۶۰

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اعلم أنّ النّصر مع الصّبر و أنّ الفرج مع الکرب و أنّ مع العسر یسرا؛ بدان که ظفر قرین صبر است و گشایش قرین رنج و بدنبال سختی سستی ای هست. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۶۱

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: اعلم أنّ الخلائق لو اجتمعوا علی أن یعطوك شـیئا و لم یرد اللّه أن یعطیك لم یقدروا علیه أو یصرفوا عنك شیئا أراد اللّه أن یصیبك به لم یقدروا علی ذلك فإذا سئلت فاسأل اللّه و إذا استعنت فاستعن باللّه؛ بدان که اگر جهانیان بخواهنـد چیزی به تو بدهنـد و خداونـد نخواهـد نمی تواننـد و اگر جهانیان بخواهنـد چیزی را که خداونـد برای تو خواسته از تو منع کننـد، نمی تواننـد بنـا بر این وقتی چیزی می خواهی از خـدا بخواه و وقتی کمـك می جوئی از خـدا بجوی. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۶۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعلم النّاس من جمع علم النّاس إلی علمه؛ دانشمندتر از همه مردم کسی است که دانش دیگران را به دانش خود بیفزاید. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اعقلها و توکّل؛ زانوی شتر را ببند و توکل کن. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۶۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعظم النّساء برکه أقلّهن مؤنه؛ از همه زنان پربرکت تر آن است که خرجش کمتر باشد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعظم النّساء أحسنهنّ وجوها و أرخصهنّ مهورا؛ بهترین زنان آن است که رویش خوبتر و مهرش کمتر است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعظم النّاس قدرا من ترک ما لا یعنیه؛ عالی قدر از همه مردم کسی است که در آنچه بدو مربوط نیست مداخله نکند. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: أعظم النّاس فی الـدّنیا خطرا من لم یجعل للـدّنیا عنده خطرا؛ در دنیا قدر کسی بیشتر است که دنیا در نظرش قدر ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعظم النّاس حقّا علی المرأه زوجها و أعظم النّاس حقّا علی الرّجل أمّه؛ شوهر از همه کس بیشتر بر زن حق دارد و مادر از همه کس بیشتر بر مرد حق دارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعظم النّاس همّا المؤمن یهتمّ بأمر دنیاه و أمر آخرته؛ مؤمن از همه مردم گرفتارتر است زیرا باید به کار دنیا و آخرت هر دو برسد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: أعظم العباده أجرا أخفیها؛ پراجرترین عبادت ها آن است که نهان تر باشد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعط السّائل و لو جاءک علی فرس و أعط الأجیر حقّه قبل أن یجفّ عرقه؛ به گدا چیزی بده و گر چه بر اسب به نزد تو آمد و مزد اجیر را پیش از آن که عرقش خشک شود بپرداز. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعطی و لا توکئی فیوکأ علیک؛ ببخش و تنگ مگیر که بر تو تنگ گیرند. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعزل الأذی عن طریق المسلمین؛ مانع از راه مسلمانان دور کن. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۷۴

أعزّ أمر اللّه یعزّک اللّه؛ کار خدا را عزیز دار تا خدایت عزیز کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۷۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعذر اللّه إلی امرئ أخّر أجله حتّی بلغ ستّین سنه؛ هر کس را خداوند تا شصت سال زنده نگاه دارد در عذر را به روی او بسته است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اعدلوا بین أولادکم بالنّحل کما تحبّون أن یعدلوا بینکم فی البرّ و اللّطف؛ شما که می خواهید فرزندانتان در نیکی و محبت با شما به عدالت رفتار کنند در کار بخشش با آنها به عدالت رفتار کنید. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعدل النّاس من رضی للنّاس ما یرضی لنفسه و کره لهم ما کره لنفسه؛ عادل تر از همه مردم کسی است که آنچه برای خود پسندد برای مردم نیز پسندد و آنچه بر خود روا ندارد بر مردم روا ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعدی عدوّک نفسک الّتی بین جنبیک؛ خطرناک ترین دشمن تو نفس تو است که میان دو پهلوی تو است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعجز النّاس من عجز عن الدّنیا و أبخل النّاس من بخل بالسّلام؛ عاجزترین مردم آن کس است که از کار دنیا عاجز ماند و بخیل ترین مردم آن کس است که در ادای سلام بخل ورزد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۸۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعبد اللّه کأنّک تراه فإن کنت لا تراه فإنّه یراک؛ خدای را چنان پرستش کن که گوئی او را می بینی اگر تو او را نمی بینی او تو را میبیند. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۸۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أطیب الطّیب المسک؛ بهترین بوهای خوش، مشک است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۸۲

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: اطّلع فی القبـور و اعتبر بـالنّشور؛ در قبرهـا بنگر و از رسـتاخیز پنـد آموز. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۸۳

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: اطلبوا الفضل عنـد الرّحماء من أمّتی تعیشوا فی أکنافهم و لا تطلبوه من القاسـیه قلوبهم؛ بزرگواری را در پیش رحیمان امت من بجوئید و در پناه آنها زندگی کنید و آن را از سنگ دلان مجوئید. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۸۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: أطعموا طعامکم الأتقیاء و أولوا معروفکم المؤمنین؛ غذای خود را به پرهیزکاران بخورانید و نیکی های خود را در باره مؤمنان انجام دهید. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۸۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اطلبوا العلم من المهد إلی اللّحد؛ از گهواره تا گور دانش بجوئید. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أطلب العافیه لغیرک ترزقها فی نفسک؛ عافیت را برای دیگران بخواه تا نصیب تو شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اطلبوا الحوائج بعزّه الأنفس فإنّ الامور تجری بالمقادیر؛ حوائج خویش را با عزت نفس بجوئید زیرا کارها جریان مقدر دارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۸۸

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: اطلبوا العلم و لو بالصّـین فإنّ طلب العلم فریضه علی کلّ مسلم إنّ الملائکه تضع أجنحتها لطالب العلم رضا بما یطلب؛ دانش را بجوئید اگر چه در چین باشد زیرا طلب دانش بر هر مسلمانی واجب است و فرشتگان بال خویش را برای طالب علم پهن می کنند زیرا از آنچه وی در طلب آن است خشنود هستند. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۸۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اضمنوا لی ستّ خصال أضمن لکم الجنّه لا تظالموا عند قسمه مواریثکم و أنصفوا النّاس من أنفسـکم و لاـ تجبنوا عنـد قتال عـدوّکم و لا تغلوا غنائمکم و امنعوا ظالمکم من مظلومکم؛ شـش صـفت را برای من تعهد کنیـد تا بهشت را برای شـما تعهـد کنم، هنگام تقسـیم ارث به یکـدیگر سـتم مکنید؛ با مردم به انصاف رفتار کنید و هنگام جنگ با دشمن ترسان مباشید و در غنائم خیانت مکنید و ظالم را از مظلوم دفع کنید. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۹۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اضمنوا لی ستّا من أنفسکم أضمن لکم الجنّه أصدقوا إذا حدّثتم و أوفوا إذا وعدتم و أدّوا إذا ائتمنتم و احفظوا فروجکم و غضّوا أبصارکم و کفّوا أیدیکم؛ شش چیز را از طرف خود برای من تعهد کنید تا من بهشت را برای شماها تعهد کنم وقتی سخنی می گوئید راست گوئید و وقتی وعده مدهید وفا کنید. وقتی امانت به شما سپردند رد کنید، خویشتن را از آمیزشهای ناپاک حفظ کنید، چشمهای خود را از نگاههای ناروا ببندید و دست خویش را از اعمال ناپسند نگهدارید. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اصنع المعروف إلی من هو أهله و إلی غیر أهله فإن أصبت أهله أصبت أهله و إن لم تصب أهله کنت أنت أهله؛ با آن کس که سزاوار نیکی است و آن کس که سزاوار آن نیست نیکی کن، اگر نیکی تو به اهل آن رسید چه بهتر و گر نه تو خود اهل آن هستی. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أصلحوا دنیاکم و اعملوا لآخرتکم کأنّکم تموتون غدا؛ دنیای خویش را اصلاح کنید و برای آخرت خویش بکوشید چنان که گوئی فردا خواهید مرد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أصلح بین النّاس و لو تعنی الکذب؛ میان مردم را به اصلاح آر ا گر چه با دروغ باشد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أصلح النّاس أصلحهم للنّاس؛ بهترین مردم کسی است که برای مردم سودمندتر است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۹۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أصدق الرّؤیا بالأسحار؛ راست ترین خوابها را در سحرگاه توان دید. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشیدوا النّکاح و أعلنوه؛ عقد نکاح را محکم کنید و آن را علنی سازید. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۹۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشکر النّاس أشکرهم للنّاس؛ از همه مردم سپاسگزارتر آن کس است که بهتر سپاس مردم را می گزارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۹۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اشفقوا تحمدوا و تؤجروا؛ مهربان باشید تا شما را ستایش کنند و پاداش یابید. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۹۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشرف الزّهد أن یسکن قلبک علی ما رزقت و إنّ أشرف ما تسأل من اللّه عزّ و جلّ العافیه فی الدّین و الدّنیا؛ بهترین زهدها آن است که از آنچه داری خشنود باشی و بهترین چیزی که از خدا توان خواست عافیت دین و دنیاست. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۰۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشرف الإیمان أن یأمنک النّاس و أشرف الإسلام أن یسلم النّاس من لسانک و یدک؛ بهترین ایمان آن است که مردم از تو در امان باشند و بهترین اسلام آن است که مردم از دست و زبان تو به سلامت مانند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۰۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشدّ النّاس حسره یوم القیامه رجل أمکنه طلب العلم فی الدّنیا فلم یطلبه و رجل علّم علما فانتفع به من سمعه منه دونه؛ دو کس روز رستاخیز از همه مردم بیشتر حسرت می خورند یکی مردی که در دنیا برای طلب دانش فرصت داشته ولی به جستجوی آن برنخاسته است یکی دیگر مردی که دانشی به دیگری آموخته و شاگرد وی از آن بهره مند شده ولی او بی بهره مانده است. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۰۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشدّ النّاس عذابا یوم القیامه من یری النّاس أنّ فیه خیرا و لا خیر فیه؛ در روز رستاخیز از همه مردم عذاب آن کس سخت تر است که مردم گمان می کنند خیری در او هست ولی خیری در او نیست. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۰۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشدّ النّاس عذابا للنّاس فی الدّنیا أشدّ النّاس عذابا عند اللّه یوم القیامه؛ آنکه در دنیا مردم را بیشتر آزار کند در روز رستاخیز پیش خدا از همه مردم عذاب وی سخت تر است. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۰۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشجع النّاس من غلب هواه؛ شجاع ترین مردم آن کس است که بر هوس خویش تسلط یابد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۰۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اشتدّ غضب اللّه علی امرأه أدخلت علی قوم ولدا لیس منهم یطّلع علی عوراتهم و یشرکهم فی أموالهم؛ زنی که فرزندی به خطا پدید آوردو بر خانواده ای در آورد که بناحق محارم آنها را ببیند و در اموالشان شرکت کند خشم خدا نسبت به وی بسیار سخت است. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۰۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اشتدّی أزمّه تنفرجی؛ وقتی کار به نهایت سختی رسید راه چاره پیدا می شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۰۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اشتدّ غضب اللّه علی من زعم أنّه ملك الأملاك لا ملك إلّا اللّه؛ خشم خدا بر آن که گمان می کند ملك ملکان است بسیار سخت است ملکی جز خدا نیست. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۰۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اسمح یسمح لك؛ با کسان سهل انگاری کن تا با تو سهل انگاری کنند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۰۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أسرع الدّعاء إجابه دعاء غائب لغائب؛ دعائی که غائبی برای غائبی دیگر کند از همه دعاها زودتر مستجاب می شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أسرع الخیر ثوابا البرّ و صله الرّحم و أسرع الشّرّ عقوبه البغی و قطیعه الرّحم؛ پاداش نیکوکاری و پیوند خویشاوندان از نیکی های دیگر زودتر می رسد و کیفر ستمکاری و بریدن از خویشاوندان از بدی های دیگر سریع تر می رسد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أسدّ الأعمال ثلاثه ذکر اللّه علی کلّ حال و الإنصاف من نفسك و مواساه الأخ فی المال؛ استوارترین کارها سه چیز است یاد خداوند در همه حال و رعایت انصاف بر ضرر خویش و تقسیم مال با برادر دینی.

نهج الفصاحه

حدیث۲۱۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: استووا و لا تختلفوا فتختلف قلوبکم؛ با یکدیگر برابر شوید و مختلف مشوید تا دلهایتان مختلف نشود. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: استقم و لیحسن خلقک للنّاس؛ استوار باش و رفتار خویش را در باره مردم نیک ساز. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: استفت نفسک و إن أفتاک المفتون؛ نیکی و بدی چیزها را از دل خویش بپرس، دیگران هر چه میخواهند بگویند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: استغنوا عن النّاس و لو بشوص السّواک؛ از مردم بی نیاز باشید و یک قطعه چوب مسواک هم از آن ها نخواهید. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: استعینوا علی أمورکم بالکتمان فإنّ کلّ ذی نعمه محسود؛ به وسیله پرده پوشی بر انجام کارهای خود یاری جوئید زیرا هر که نعمتی دارد، محسود کسان است. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: استعدّ للموت قبل نزول الموت؛ پیش از آنکه مرگ درآید، برای آن آماده باش. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: استرشدوا العاقل ترشدوا و لا تعصوه فتندموا؛ از خردمند رهبری جوئید تا به راه راست برسید و وی را نافرمانی نکنید که پشیمانی برید. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: استحیوا من اللّه حقّ الحیاء من استحیی من اللّه حقّ الحیاء فلیحفظ الرّأس و ما

وعی و لیحفظ البطن و ما حوی و لیذکر الموت و البلاء و من أراد الآخره ترک زینه الحیاه الدّنیا فمن فعل ذلک فقد استحیا من اللّه حقّ الحیاء؛ از خداوند چنان که شایسته است شرم کنید، هر که از خدا چنان که شاید شرم کند سر و اعضای آن را از گناه نگهدارد و شکم متعلقات آن را از ناروا حفظ کند و مرگ و بلا را به خاطر داشته باشد و هر که نعیم آن جهان را خواهد زینت این جهان را ترک کند و هر که چنین کند از خدا چنان که باید شرم کرده است. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أزهد النّاس من لم ینس القبر و البلاء و ترک أفضل زینه الدّنیا و آثر ما یبقی علی ما یفنی و لم یعدّ غدا من أیّامه و عدّ نفسه فی الموتی؛ زاهدترین مردم آن کس است که قبر و بلا را فراموش نکند و از بهترین زینت دنیا چشم بپوشد و نعمت باقی را بر نعمت فانی ترجیح دهد و فردا را از عمر خویش حساب نکند و خود را در ردیف مردگان شمارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ازهد فی الدّنیا یحبّک اللّه و ازهد فیما فی أیدی النّاس یحبّک النّاس؛ از دنیا چشم بپوش تا خدا تو را دوست دارد. و از آنچه در دست مردم است چشم بپوش تا مردم تو را دوست دارند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ارفعوا ألسنتکم عن المسلمین و إذا مات أحد منهم فقولوا فیه خیرا؛ زبان خود را از بد گوئی مسلمانان باز دارید، اگر کسی مرد در باره او بنیکی سخن گوئید. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ارحموا ترحموا و اغفروا یغفر لکم؛ کسان را رحم کنید تا به شما رحم کنند دیگران را ببخشید تا بخشیده شوید. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۲۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ارحموا عزیزا ذلّ و غنیّا افتقر و عالما ضاع بین جهّال؛ بر سه کس رحم کنید، عزیزی که خوار شده و ثروتمندی که فقیر گشته و دانشمندی که میان جاهلان گمنام مانده. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ارحم من فی الأرض یرحمک من فی السّماء؛ به آنها که در زمینند رحم کن تا آنکه در آسمان است بر تو رحم کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أربع خصال من الشّقاء: جمود العین و قساوه القلب و بعد الأمل و حبّ البقاء؛ چهار چیز نشان بدبختی است خشکی چشم و سختی دل و آرزوی دراز و حب بقا (بیش از حد لزوم) نهج الفصاحه

حدیث۲۱۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أذلّ النّاس من أهان النّاس؛ خوارترین مردم کسی است که مردم را خوار شمارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أذکروا محاسن موتاکم و کفّوا عن مساویهم؛ نیکی های مردگان خود را یاد کنید و از بدیهایشان چشم بپوشید. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أذکر اللّه فإنّه عون لک علی ما تطلب؛ خداوند را یاد کن زیرا او در کارها یاور تو است. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا وقّع فی الرّجل و أنت فی ملاء فکن للرّجل ناصرا و للقوم زاجرا و قم عنهم؛ وقتی در انجمنی که تو هستی در باره مردی بد میگویند آن مرد را یاری کن و آن گروه را از بد گوئی باز دار و از آنجا برخیز. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا وجد أحدکم لأخیه نصحا فی نفسه فلیذکره له؛ اگر کسی نصیحتی برای برادر خود در خاطر می باید به او یاد آوری کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا مات صاحبکم فدعوه لا تقعوا فیه؛ وقتی کسی بمیرد وی را بگذارید و از او بد نگوئید. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا مات الإنسان انقطع عمله إلّا من ثلاث صدقه جاریه أو علم ینتفع به أو ولد صالح یدعو له؛ وقتی انسان بمیرد دنباله کارهای نیک او بریده شود جز سه چیز صدقه جاری و دانشی که کسان از آن بهره ور شوند و فرزند درست کاری که برای او دعا کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا کثرت ذنوب العبد فلم یکن له من العمل ما تکفّرها ابتلاه اللّه بالحزن لیکفّرها عنه؛ وقتی گناهـان بنـده فزونی گیرد و کار نیک آن قـدر نداشـته باشـد که گناهان را جبران کنـد خداونـد او را به غم مبتلا سازد تا گناهانش را جبران کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا کانوا ثلاثه فلا یتناجی اثنان دون الثّالث؛ وقتی سه تن باهمند دوتاشان آهسته با هم سخن نگویند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا کان یوم القیامه نادی مناد من عمل عملا لغیر اللّه فلیطلب ثوابه ممّن عمله له؛ وقتی روز رستاخیز در آید بانگ زنی بانگ می زند که هر کس کاری برای غیر خدا انجام داده پاداش خود را از آن کس که برای او کار کرده بگیرد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا کان عندک ما یکفیک فلا تطلب ما یطغیک؛ اگر چیزی که مایه کفایت باشد در دسترس داری در جستجوی آنچه تو را به طغیان و امیدارد مباش. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا کان اثنان یتناجیان فلا تدخل بینهما؛ وقتی دو تن آهسته سخن می گویند میان آنها داخل مشو. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا قصّر العبد فی العمل ابتلاه اللّه تعالی بالهمّ؛ وقتی بنده ای در عمل کوتاهی کند، خداوند او را به غم مبتلا سازد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا قدم أحدکم من سفر فلیقدم معه بهدیّه و لو یلقی فی مخلاته حجرا؛ وقتی کسی از سفری می آید، ارمغانی با خود بیاورد اگر چه سنگی در توبره خود بیندازد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا غضبت فاسکت؛ وقتی خشمگین شدی، خاموش باش. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا عملت سیّئه فأحدث عندها توبه، السّرّ بالسّرّ و العلانیه بالعلانیه؛ وقتی کار بدی از تو سر زد از آن توبه کن برای گناه نهانی توبه نهانی و برای گناه آشکار توبه آشکار. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا عمل أحدکم عملا فلیتقنه؛ هر کس کاری می کند باید آن را خوب انجام دهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا علم العالم فلم یعمل کان کالمصباح یضی ء للنّاس و یحرق نفسه؛ دانشمندی که بداند و بکار نبندد، مانند چراغ است که مردم را روشن کند و خود را بسوزد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۴۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا طلب أحدکم من أخیه حاجه فلا یبدأه بالمدحه فیقطع ظهره؛ اگر کسی از برادر خویش حاجتی میخواهد، گفتار خود را با مدح آغاز نکند و پشت او را گران بار نکند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۴۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا سرّتک حسنتک و ساءتک سیّئتک فأنت مؤمن؛ اگر از کار نیک خود خوشحال و از کار بد خود دلگیر می شوی مؤمن هستی. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا سبّک رجل بما یعلم منک فلا تسبّه بما تعلم منه فیکون أجر ذلک لک و وباله علیه؛ اگر کسی تو را بدان چه از تو می داند دشنام گوید تو بدان چه از او میدانی وی را دشنام مگوی تا اجر این کار نصیب تو شود و وبال آن بدو باز گردد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا رأیتم العبد ألّم اللّه به الفقر و المرض فإنّ اللّه یرید أن یصافیه؛ وقتی دیدید خداوند فقر و مرض را بر بنده ای فرود آورد، می خواهد او را تصفیه کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا رأیتم أهل البلاء فاسألوا اللّه العافیه؛ وقتی اهل بلا را دیدید از خداوند طلب عافیت کنید. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا رأیتم أهل الجوع و التّفکّر فادنوا منهم فإنّ الحکمه تجری علی ألسنتهم؛ وقتی اهل گرسنگی و تفکر را دیدید به آنها نزدیک شوید زیرا حکمت بر زبان آنها جاری می شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا رأیتم الأمر لا تستطیعون تغییره فاصبروا حتّی یکون اللّه هو الّذی یغیّره؛ وقتی دیدید نمی توانید چیزی را تغییر دهید، صبر کنید تا خدا آن را تغییر دهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۵۲

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا رأی أحدکم من نفسه أو ماله أو من أخیه ما یعجبه فلیدع له بالبرکه فإنّ العین حقّ؛ وقتی یکی از شما از خود یا مال خود یا برادر خود چیز جالب توجهی دید برای وی بدعا برکت خواهد زیرا چشم حق است. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۵۳

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا دخل الضّیف علی القوم دخل برزقه و إذا خرج خرج بمغفره ذنوبهم؛ وقتی میهمانی بر کسان در آید، روزی خود را همراه می آورد و وقتی برون رود با آمرزش گناهان آنها برون رود. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۵۴

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا خفیت الخطیئه لا یضرّ إلّا صاحبها و إذا ظهرت فلم تغیّر ضرّت العامّه؛ وقتی گناهی مخفی بماند به جز گنهکار کسی را ضرر نمی رساند و اگر آشکار شود و از آن جلوگیری نکنند برای همه مردم زیان دارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۵۵

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا خطب أحدکم المرأه و هو یخضب بالسّواد فلیعلمها أنّه یخضب؛ اگر کسی زنی را خواستگاری کرد و موی خود را رنگ می بندد باید بدو خبر دهد که موی خود را رنگ می بندد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۵۶

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا خاف اللّه العبد أخاف اللّه منه کلّ شی ء و إذا لم یخف العبد اللّه أخافه اللّه من کلّ شی ء؛ وقتی بنده از خدای بترسد، خداوند همه چیز را از او بترساند و اگر بنده از خدای نترسد، خداوند او را از همه چیز بترساند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۵۷

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا حکمتم فاعدلوا و إذا قلتم فأحسنوا فإنّ اللّه محسن یحبّ المحسنین؛ وقتی حکم می کنید به عدل رفتار کنید و وقتی سخن میگوئید نیک گوئید زیرا خدا نیک است و نیکوکاران را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۵۸

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا حجّ الرّجل بمال من غیر حلّه فقال لبّیک اللّهمّ لبّیک قال اللّه لا لبّیک و لا سعدیک هذا مردود علیک؛ وقتی کسی با مالی که حلال نیست به حج رود هنگامی که گوید لبیک خدا یا لبیک، خدا گوید نه لبیک و نه سعدیک این ها به تو باز می گردد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۵۹

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا حدّث الرّجل بحدیث ثمّ التفت فهی أمانه؛ وقتی مردی سخنی گفت و به اطراف خود نگریست آن سخن در پیش شما امانت است. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۶۰

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا حاک فی نفسک شی ء فدعه؛ وقتی دل تو از کاری چرکین است از آن چشم بپوش. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۶۱

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا جاءکم الأکفاء فأنکحوهنّ و لا تربّصوا بهنّ الحدثان؛ وقتی اشخاص هم شأن به خواستگاری پیش شما آمدند، دختران خود را شوهر بدهید و در کار آنها منتظر حوادث مباشید. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۶۲

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا جاءکم الزّائر فأکرموه؛ وقتی کسی به ملاقات شما آمد وی را گرامی دارید. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۶۳

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا تمنّی أحدکم فلینظر ما تمنّی فإنّه لا یدری ما کتب له من أمنیّته؛ وقتی کسی آرزوئی می کند مراقب باشد که چه آرزو می کند زیرا نمی داند که از آرزوی وی در نامه اعمال چه می نویسند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۶۴

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا تقارب الزّمان أنقی الموت خیار أمّتی کما ینتقی أحدکم خیار الرّطب من الطّبق؛ وقتی آخر زمان فرا رسد مرگ نیکان امت مرا گلچین می کند چنان که شما خرماهای خوب را از طبق انتخاب می کنید. نهج

الفصاحه

حدیث۲۱۶۵

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا باتت المرأه هاجره فراش زوجها لعنتها الملائکه حتّی تصبح؛ وقتی زنی دور از بستر شوهر خود شب را به روز آورد،فرشتگان تا صبح او را لعنت کنند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۶۶

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أمّ أحدکم النّاس فلیخفّف فإنّ فیهم الصّغیر و الکبیر و الضّعیف و المریض و ذا الحاجه و إذا صلّی لنفسه فلیطوّل ما یشاء؛ وقتی کسی در نماز پیشوای مردم شد نماز را سبک گیرد که در میان کسان کوچک و بزرگ و بیمار و ناتوان و حاجتمند هست و هر وقت برای خود نماز گذارد هر چه خواهد طول دهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۶۷

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا ألقی اللّه فی قلب امرء خطبه امرأه فلا بأس أن ینظر إلیها؛ وقتی خداوند خواستگاری زنی را به دل کسی انداخته باشد، مانعی نیست که او را بنگرد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۶۸

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أعطی اللّه أحدکم خیرا فلیبدأ بنفسه و أهل بیته؛ وقتی خدا به یکی از شما چیزی داد در صرف آن از خود و کسان خود آغاز کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۶۹

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أصبح ابن آدم فإنّ الأعضاء کلّها تکفّر اللّسان فتقول اتّق اللّه فینا فإنّما نحن بک فإن استقمت استقمنا و إن اعوججت اعوججنا؛ وقتی صبح فرا رسد همه اعضای تن در مقابل زبان تعظیم کنند و گویند در باره ما از خدا بترس زیرا صلاح کار ما بتو وابسته است، اگر به استقامت گرائیدی ما نیز به استقامت گرائیم و اگر به کجی متمایل شدی ما نیز کج شویم. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۷۰

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أسأت فأحسن فإنّ الحسنات یذهبن السّیّئات؛ وقتی بدی کردی به دنبال آن نیکی کن که نیکی ها بدیها را محو می کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۷۱

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا استشار أحدکم أخاه فلیشر علیه؛ وقتی یکی از شما با برادر خود مشورت می کند، وی باید رأی خود را صریح بگوید. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۷۲

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أسأت فأحسن؛ وقتی بدی کردی، بدی را به نیکی محو کن. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۷۳

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أردت أن تذكر عيوب غيرك فاذكر عيوب نفسك؛ وقتی می خواهی عیوب دیگران را یاد کنی، عیوب خویش را بیاد آر. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۷۴

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أردت أن تفعل أمرا فتدبّر عاقبته فإن كان خيرا فأمضه و إن كان شرّا فانته؛ وقتی در کاری تصمیم می گیری در نتیجه آن بیندیش اگر نتیجه نیک است آن کار را انجام بده و اگر بد است از آن در گذر. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۷۵

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أردت أن يحبّك اللّه فابغض الدّنيا و إذا أردت أن يحبّك النّاس فما كان عندك من فضولها فانبذه إليهم؛ اگر می خواهی خدا ترا دوست دارد دنیا را دشمن دار و اگر می خواهی مردم ترا دوست دارند آنچه از زواید دنیا داری پیش آن ها بریز. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۷۶

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أردت أمرا فعليك بالتّؤدّه حتى يريك اللّه منه المخرج؛ وقتی خواستی کاری را انجام دهی تأمل کن تا خدا راه آن را به تو نشان دهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۷۷

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد أحدكم أن يبيع عقاره فليعرضه على جاره؛ وقتی کسی بخواهد خانه یا ملک خویش را بفروشد باید نخست به همسایه خویش پیشنهاد کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۷۸

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد اللّه أن يوقع عبدا أعمى عليه الحيل؛ وقتی خداوند خواهد بنده ای را از پا درآرد راه های چاره را بر او ببندد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۷۹

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد اللّه بقوم خيرا كثّر فقهاءهم و أقلّ جهالهم فإذا تكلّم الفقيه وجد أعوانا و إذا تكلّم الجاهل قهر و إذا أراد اللّه بقوم شرّا كثّر جهّالهم و أقلّ فقهاءهم فإذا تكلّم الجاهل وجد أعوانا و إذا تكلّم الفقيه قهر؛ وقتی

خـدا برای قومی نیکی خواهد دانایان آنها را زیاد و نادانهایشان را کم کند تا هنگامی که دانا سـخن گوید یاریش کنند و موقعی که نادان لب گشایـد مغلوب گردد و وقتی برای قومی بد خواهد نادان هایشان را زیاد و دانایان آنها را کم کند تا هنگامی که نادان لب گشاید یاریش کنند و وقتی دانا سخن گوید مغلوب گردد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۸۰

پیامبراکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: إذا أراد اللّٰه بعبد خیرا جعل غناه فی نفسه و تقاه فی قلبه و إذا أراد بعبد شرّا جعل فقره بین عینیه؛ وقتی خدا برای کسـی نیکی خواهد ثروتش را در روحش و تقوایش را در قلبش قرار میدهد و وقتی برای کسی بدی خواهد فقر را پیش چشم او جای می دهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۸۱

پیامبراکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: إذا أراد اللّٰه بعبد خیرا جعل صنائعه و معروفه فی أهل الحفاظ و إذا أراد اللّٰه بعبد شرّا جعل صنائعه و معروفه فی غیر أهل الحفاظ؛ وقتی خدا برای کسی نیکی خواهد سر و کار او با مردم حق شناس می افتد و موقعی که برای کسی بدی خواهد سر و کار او با مردم حق ناشناس می افتد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۸۲

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد اللّٰه بعبد خیرا عاتبه فی منامه؛ وقتی خداوند برای بنده ای نیکی خواهد او را در خواب عتاب کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۸۳

پیامبراکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: إذا أراد اللّٰه بعبد خیرا طهّره قبل موته قالوا و ما طهور العبد قال عمل صالح یلهمه إیاه حتّی یقبضه علیه؛ وقتی خـدا برای بنده ای نیکی خواهد او را پیش از مرگش پاک می کند گفتند پاکی بنده چگونه است گفت کار نیکی بدو الهام می کند تا جان وی را در اثنای انجام آن بگیرد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۸۴

پیامبراکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: إذا أراد اللّٰه بعبد خیرا جعل له واعظا من نفسه یأمره و ینهاه؛ وقتی خدا برای بنده ای نیکی خواهد واعظی از نفس وی بر او گمارد که او را به کار نیک وادارد و از کار بد باز دارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۸۵

پیامبراکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: إذا أراد اللّٰه بقوم سوء جعل أمرهم إلی مترفیهم؛ وقتی خداوند برای مردمی بدی خواهد کارشان را به دست تجمل پرستان آنها می سپارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۸۶

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد اللّه بقوم خیرا ولّی علیهم حلماءهم و قضی بینهم علمائهم و جعل المال فی سمحائهم و إذا أراد بقوم شرّا ولّی علیهم سفهائهم و قضی بینهم جهّالهم و جعل المال فی بخلائهم؛ وقتی خداوند برای قومی نیکی خواهد خردمندانشان را بر آنها فرمانروا سازد و دانشمندانشان میان آنها قضاوت کند و مال را به دست بخشندگان دهد و وقتی برای قومی بدی خواهد سفیهانشان را بر آنها فرمانروا سازد و نادانان میان آنها قضاوت کنند و مال را به دست بخیلانشان دهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۸۷

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد اللّه بقوم نماء رزقهم السّماحه و العفاف و إذا أراد بقوم انقطاعا فتح علیهم باب الخیانه؛ وقتی خدا بخواهد قومی را بزرگ کند آنها را صاحب عفت و گذشت می کند و وقتی بخواهد قومی را منقرض سازد در خیانت را به رویشان می گشاید. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۸۸

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد اللّه بعبد خیرا فتح له قفل قلبه و جعل فیه الیقین و الصّدق و جعل قلبه واعیا لما سلک فیه و جعل قلبه سلیما و لسانه صادقا و خلیقته مستقیمه و جعل أذنه سمیعه و عینه بصیره؛ وقتی خداوند برای بنده ای خوبی خواهد قفل دل وی را می گشاید و در آن ایمان و راستی قرار می دهد و قلب وی را نسبت برفتار او هوشیار می سازد دل وی را سلیم و زبانش را راستگو و اخلاقش را مستقیم و گوش وی را شنوا و چشمش را بینا می سازد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۸۹

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد اللّه بعبده الخیر عجّل له العقوبه فی الدّنیا و إذا أراد اللّه بعبده الشّرّ أمسک عنه بذنبه حتّی یوافی به یوم القیامه؛ وقتی خداوند برای بنده خویش نیکی خواهد کیفر او را در دنیا می دهد و وقتی برای او بد خواهد گناه وی را می گذارد که در روز رستاخیز کیفر دهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۹۰

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد اللّه بعبد خیرا صیّر حوایج النّاس إلیه؛ وقتی خداوند برای بنده ای نیکی خواهد حاجت های مردم را در دست او قرار می دهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۹۱

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد اللّه بعبد خیرا فقّهه فی الدّین و زهّده فی الدّنیا و بصّره عیوبه؛ وقتی خداوند برای بنده ای نیکی خواهد وی را در کار دین دانا و به دنیا بی اعتنا سازد و عیوب وی را بدو بنمایاند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۹۲

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أحببتم أن تعلموا ما للعبد عند ربّه فانظروا ما یتبعه من الثّناء؛ وقتی بخواهید مقام بنده را در نظر خدا بدانید بنگرید که پشت سر او چه می گویند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۹۳

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أحببت رجلا فلا تماره و لا تجاره و لا تشارّه و لا تسئل عنه أحدا فعسی أن توافی له عدوّا فیخبرک بما لیس فیه فیفرّق ما بینک و بینه؛ وقتی با کسی دوست شدی با او مجادله و رقابت مکن و بر او برتری مجو و از هیچ کس در باره او چیزی مپرس چون ممکن است به یکی از دشمنان او بر خوری و درباره وی سخن به خطا گوید و میان شما را تفرقه اندازد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۹۴

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أحبّ أحدکم أخاه فلیعلمه فإنّه أبقی فی الالفه و أثبت فی المودّه؛ وقتی کسی آشنای خود را دوست دارد بدو خبر دهد که این کار موجب بقای الفت و دوام مودت است. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۹۵

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أحبّ اللّه عبدا قذف حبّه فی قلوب الملائکه و إذا أبغض اللّه عبدا قذف بغضه فی قلوب الملائکه ؛ وقتی خداوند بنده ای را دوست دارد دوستی وی را در دل فرشتگان جای می دهد و وقتی بنده ای را دشمن دارد دشمنی او را در دل فرشتگان اندازد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۹۶

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أحبّ اللّه عبدا ابتلاه لیسمع تضرّعه؛ وقتی خداوند بنده ای را دوست دارد وی را مبتلا سازد تا تضرع او را بشنود. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۹۷

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أحبّ اللّه عبدا حماه الدّنیا کما یظل أحدکم یحمی سقیمه الماء؛ وقتی خداوند بنده ای را دوست دارد دنیا را از او منع می کند چنان که شما مریض خویش را از نوشیدن آب منع می کنید. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۹۸

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا اجتمع الدّاعیان فأجب أقربهما بابا فإنّ أقربهما بابا أقربهما جوارا و إن سبق أحدهما فأجب الذی سبق؛ وقتی دو کس تو را با هم دعوت کردند دعوت کسی را که خانه اش نزدیکتر است بپذیر زیرا آن که خانه اش نزدیکتر است در همسایگی مقدم است و اگر یکی زودتر دعوت کرده است دعوت او را بپذیر. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۹۹

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أثنی علیک جیرانک أنّک محسن فأنت محسن و إذا أثنی علیک جیرانک أنّک مسیء فأنت مسیء؛ اگر همسایگانت تو را نیکوکار دانستند، نیکوکاری و اگر همسایه گانت تو را بدکار شمردند، بد کاری. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۰۰

پیـامبراکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إذا أتـاکم من ترضون خلقه و دینه فزّوّجوه إن لاـ تفعلوا تکن فتنه فی الأرض و فساد عریض؛ وقتی کسـی که خلق و دین وی مایه رضایت است به خواسـتگاری می آیـد به وی زن بدهیـد و اگر چنین نکنید فتنه و فساد در زمین فراوان خواهد شد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۰۱

پیامبراکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إذا آتاك اللّه مالا فلیر أثر نعمه اللّه علیك و کرامته؛ اگر خداوند چیزی بتو داد باید نشان نعمت و کرم وی در تو پدیدار شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۰۲

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أتی أحدکم خادمه بطعامه قد کفاه علاجه و دخانه فلیجلسه معه فإن لم یجلسه معه فلیناوله أکله أو أکلتین؛ وقتی خادم شـما غذائی می آورد که آن را تهیه کرده و دود آن را خورده باید وی را با خویشتن بنشاند و اگر او را ننشاند یک یا دو لقمه به او بدهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۰۳

پیامبراکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: إذا ابتلی أحدکم بالقضاء بین المسـلمین فلا یقض و هو غضـبان و لیسوّ بینهم فی النّظر و المجلس و الإشاره؛ اگر یکی از شـما بکار قضاوت میان مسـلمانان دچار شود باید به هنگام غضب از قضاوت خودداری کند و میان ارباب دعوی در نگاه و نشیمن گاه و اشاره تفاوتی نگذارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۰۴

پیامبراکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: إدرءوا الحدود بالشّبهات و أقیلوا الکرام عثراتهم إلّا فی حدّ من حدود اللّه؛ وقتی تردید پیش آمد مجازاتها را باز دارید و لغزشهای بزرگان را ببخشید مگر در حد و مجازاتی از حدود الهی. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۰۵

پیامبراکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: إدرءوا الحدود عن المسـلمین ما استطعتم فإنّ الإمام لأن یخطی فی العفو خیر من أن یخطی فی العقوبه؛ تا آنجا که می توانیـد مجازات ها را از مسـلمانان باز داریـد زیرا اگر پیشوائی در بخشـش خطا کند بهتر از آن است که در مجازات خطا کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۰۶

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أدّ الأمانه إلی من ائتمنك و لا تخن من خانك؛ با کسی که تو را امین می داند به امانت رفتار کن و با کسی که به تو خیانت کرده است خیانت مکن. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۰۷

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أدعوا اللّه و أنتم مؤمنون بالإجابه و اعلموا أنّ اللّه لا یستجیب دعاء؛ خدا را بخوانید و به اجابت دعای خود یقین داشته باشید و بدانید که خداوند دعا را از قلب غافل بی خبر نمی پذیرد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۰۸

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أدّ ما افترض اللّه تعالی علیک تکن من أعبد النّاس و اجتنب ما حرّم اللّه علیک تکن من أورع النّاس و ارض بما قسمه اللّه لک تکن من أغنی النّاس؛ واجبات خدا را بجای آر تا عابدترین مردم باشی، و از محرمات خدا بپرهیز تا پارساترین مردم باشی به قسمتی که خدا برای تو تعیین کرده راضی باش تا بی نیازترین مردم باشی. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۰۹

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أخوف ما أخاف علی أمّتی الهوی و طول الأمل؛ بر امت خویش بیش از هر چیز از هوس و آرزوی دراز بیم دارم. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۱۰

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إخوانکم خولکم جعلهم اللّه فنیه تحت أیدیکم فمن کان أخوه تحت یده فلیطعمه من طعامه و لیلبسه من لباسه و لا یکلّفه ما یغبه فإن کلّفه ما یغلبه فلیعنه؛ بندگان شما برادران شما هستند که خداوند آنها را زیر دست شما قرار داده هر کسی برادر وی زیر دستش باشد باید از غذای خود بدو بخوراند و از لباس خویش بر او بپوشاند و کاری که بیش از طاقت وی باشد بدو رجوع نکند و اگر کار سختی بدو رجوع کرد، یاریش کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۱۱

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أخلصوا أعمالکم للّه فإنّ اللّه لا یقبل إلّا ما خلص له؛ اعمال خویش را برای خداوند از روی اخلاص انجام دهید، زیرا خدا فقط کارهائی را می پذیرد که از روی اخلاص برای او انجام گرفته باشد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۱۲

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أخلص دینک یکفک القلیل من العمل؛ ایمان خویش را خالص کن که اندکی عبادت تو را کفایت کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۱۳

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أخسر النّاس صفقه رجل أخلق یدیه فی آماله و لم یساعده الأیّام علی أمنیّته فخرج من الدّنیا بغیر زاد و قدم علی اللّه تعالی بغیر حجّه؛ زیان کارترین مردم آن کس است که که عمری به آرزو گذارند و روزگار وی

را به منظور نرساند و از دنیا بی توشه برون رود و در پیشگاه خداوند دلیلی نداشته باشد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۱۴

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أخذ الأمیر الهدیّه سحت و قبول القاضی الرّشوه کفر؛ هدیه گرفتن امیر نارواست و رشوه گرفتن قاضی کفر است. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۱۵

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اختبروا النّاس بأخدانهم فإنّ الرّجل یخادن من یعجبه؛ مردم را از معاشرانشان بشناسید زیرا کند هم جنس با هم جنس پرواز. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۱۶

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحلّ الذّهب و الحریر لاناث أمّتی و حرّم علی ذکورها؛ طلا و ابریشم بر زنان امت من حلال است و بر مردانشان حرام است. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۱۷

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: احفظ ودّ أبیک لا تقطعه فیطفی اللّه نورک. دوستی پدر خویش را حفظ کن و رشته آن را مبر که خداوند نور تو را خاموش می کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۱۸

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: احفظ ما بین لحییک و ما بین رجلیک؛ دهان و فرج خویش را نگهدار. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۱۹

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: احفظ لسانک؛ زبان خویش را نگهدار. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۲۰

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: احفظ اللَّه تجده أمامک؛ جانب خدا را نگهدار تا همیشه وی را روبرو بینی. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۲۱

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحسنوا جوار نعم اللّه لا تنفروها فقلّما زالت عن قوم فعادت إلیهم؛ قدر نعمتهای خدا را بدانید و آن را از خود مرانید زیرا کمتر ممکن است نعمتی از قومی زایل شود و پس آنان باز گردد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۲۲

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحذروا زلّه العالم فإنّ زلّته تکبکبه فی النّار؛ از لغزش عالم بپرهیزید که لغزش او در آتش نگون سارش خواهد کرد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۲۳

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحزم النّاس أکظمهم للغیظ؛ آن که در فرو بردن خشم از دیگران پیشتر است از همه کس دوراندیش تر است. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۲۴

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحذروا البغی فإنّه لیس من عقوبه هی أحضر من عقوبه البغی؛ از ستمگری بپرهیزید زیرا کیفری از کیفر ستمکاری آماده تر نیست. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۲۵

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: احذروا الشّهوه الخفیّه: العالم یحبّ أن یجلس إلیه؛ از شهوت مخفی بپرهیزید شهوت مخفی آن است که دانشمند دوست دارد کسان در محضر وی بنشینند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۲۶

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: احذر أن یری علیک آثار المحسنین و أنت تخلو من ذلک فتحشر مع المرائین؛ مبادا آثار نیکان در تو نمودار باشد و نیک نباشی که در این صورت با ریاکاران محشور خواهی شد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۲۷

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبّ بیوتکم إلی اللّٰه بیت فیه یتیم مکرّم؛ محبوبترین خانه های شما در نظر خدا خانه ایست که در آن یتیمی محترم باشد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۲۸

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبب للنّاس ما تحبّ لنفسک؛ آنچه برای خود میخواهی برای مردم بخواه. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۲۹

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبّ اللّهو إلی اللّٰه تعالی إجراء الخیل و الرّمی؛ بهترین بازی ها در پیش خدا اسب دوانی و تیر اندازی است. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۳۰

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبّ الطّعام إلی اللّه ما کثرت علیه الأیدی؛ بهترین غذاها در پیش خدا آن است که گروهی بسیار بر آن بنشینند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۳۱

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبّ الحدیث إلیّ أصدقه؛ در نظر من بهترین سخنان آن است که راست تر باشد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۳۲

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبّ الأعمال إلی اللّه الحبّ فی اللّه و البغض فی اللّه؛ بهترین کارها در پیش خدا دوستی و دشمنی در راه خداست. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۳۳

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبّ الأعمال إلی اللّه حفظ اللّسان؛ بهترین کارها در پیش خدا نگه داری زبان است. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۳۴

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبّ الأعمال إلی اللّه بعد الفرائض إدخال السّرور علی المسلم؛ بهترین کارها در پیش خدا بعد از ادای واجبات خوشحال کردن مرد مسلمان است. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۳۵

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبّ الأعمال إلی اللّه من أطعم من جوع أو دفع عنه مغرما أو کشف عنه کربا؛ بهترین کارها در پیش خدا آنست که بینوائی را سیر کنند، یا قرض او را بپردازند یا زحمتی را از او دفع نمایند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۳۶

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبب للنّاس ما تحبّ لنفسک تکن مؤمنا و أحسن مجاوره من جاورک تکن مسلما؛ آنچه برای خود می خواهی برای مردم بخواه تا مؤمن باشی و با همسایگان نیکی کن تا مسلمان باشی. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۳۷

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبب حبیبک هونا ما عسی أن یکون بغیضک یوما ما و أبغض بغیضک هونا ما عسی أن یکون حبیبک یوما ما؛ در دوستی میانه نگهدار که شاید دوست روزی دشمن تو شود و در دشمنی راه افراط مسپار که شاید دشمن روزی دوست گردد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۳۸

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبّ الأعمال إلی اللّه أدومها و إن قلّ؛ محبوبترین کارها در پیش خدا کاریست که دوام آن بیشتر است اگر چه اندک باشد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۳۹

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبّ العباد إلی اللّه الأتقیاء الأخفیاء؛ محبوبترین بندگان در پیش خدا پرهیزکاران گمنامند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۴۰

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبّ البلاد إلی اللّه مساجدها و أبغض البلاد إلی اللّه أسواقها؛ محبوبترین جای شهرها در پیش خدا مسجدهاست و منفورترین جای شهرها در پیش خدا بازارهاست. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۴۱

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبّ الأعمال إلی اللّه الصّلاه لوقتها ثمّ برّ الوالدین ثمّ الجهاد فی سبیل اللّه؛ بهترین کارها در نزد خدا نماز به وقت است آنگاه نیکی با پدر و مادر آنگاه جنگ در راه خدا. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۴۲

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أجیبوا الدّاعی و لا تردّوا الهدیّه و لا تضربوا المسلمین؛ دعوت را بپذیرید، هدیه را رد مکنید و مسلمانان را نزنید. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۴۳

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أجملوا فی طلب الدّنیا فإنّ کلّا میسّر لما کتب له منها؛ در طلب دنیا معتدل باشید زیرا به هر کس هر چه قسمت اوست می رسد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۴۴

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أجلّوا اللّه یغفر لکم؛ خدا را ستایش کنید تا شما را بیامرزد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۴۵

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ لکلّ ملک حمی و إنّ حمی اللّه فی الأرض محارمه؛ هر پادشاهی قرقی دارد و قرق خدا در زمین محرمات اوست. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۴۶

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أجرؤکم علی قسم الجدّ أجرؤکم علی النّار؛ هر کس از شما در خوردن قسم جدی جری تر است به جهنم نزدیکتر است. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۴۷

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اجتنبوا دعوات المظلوم ما بینها و بین اللّه حجاب؛ از نفرین های مظلوم بترسید که میان آن و خدا حجابی نیست. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۴۸

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اجتنب الغضب؛ از خشم بپرهیز. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۴۹

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اثنان یعجّلهما اللّه فی الدّنیا البغی و عقوق الوالدین؛ دو چیز را خداوند در این جهان کیفر می دهد تعدی و ناسپاسی پدر و مادر. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۵۰

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اثنان یکرههما ابن آدم الموت و الموت خیر له من الفتنه و یکره قلّه المال و قلّه المال أقلّ للحساب؛ فرزند آدم از دو چیز بیزار است یکی مرگ در صورتی که مرگ برای او از فتنه بهتر است و کمی مال در صورتی که هر چه مال کمتر باشد حساب آن آسانتر است. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۵۱

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اثنان لا ینظر اللّه إلیهم یوم القیامه قاطع الرّحم و جار السوء؛ دو کس را خداوند روز قیامت به نظر رحمت نمی نگرد، آنکه با خویشان ببرد و آنکه با همسایه بدی کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۵۲

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اثنان لا تجاوز صلاتهما رءوسهما عبد أبق من موالیه حتّی یرجع و امرأه عصت زوجها حتّی ترجع؛ دو کسند که نمازشان از سرشان بالاتر نمیرود بنده ای که از آقایان خود گریخته باشد تا هنگامی که باز گردد و زنی که شوهر خود را نافرمانی کرده باشد تا باز گردد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۵۳

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اتّقوا الظّلم فإنّ الظّلم ظلمات یوم القیامه؛ از ستمگری بپرهیزید که ستمگری مایه تاریکی روز رستاخیز است. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۵۴

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِتَّقُوا دَعوَةَ المَظلُومِ وَ إن کانَ کافِراً فَإنّها لَیسَ دُونَها حِجابٌ؛ از نفرین مظلوم بترسید اگر چه کافر باشد، زیرا در برابر نفرین مظلوم پرده و مانعی نیست. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۵۵

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِتَّقُوا دَعوَةَ المَظلومِ فَإنَّها تَصعَدُ إلَی السَّماءِ کَأنَّها شَرارَةٌ؛ از نفرین مظلوم بترسید که چون شعله آتش بر آسمان می رود. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۵۶

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِتَّقِ اللّهَ حَیثُما کُنتَ وَ أتبَع السَّیِّئَةَ الحَسَنَةَ تَمحُها وَ خالِقِ النّاسَ بِخُلقٍ حَسَنٍ؛ هر کجا هستی از خدا بترس؛ به دنبال گناه کار نیک انجام بده تا آن را محو کند و با مردم خوش اخلاق و نیکو رفتار باش. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۵۷

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِتَّقُوا اللّهَ فِی النِّساءِ فإنَّهُنَّ عِندَکم عَوانٌ؛ در باره زنان از خدا بترسید که آنها پیش شما اسیرند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۵۸

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أتقَی النّاسِ مَن قالَ الحَقَّ فِیما لَه وَ عَلَیهِ؛ از همه مردم پرهیزگارتر آن کس است که حق را بر نفع و ضرر خویش بگوید. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۵۹

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِتَّقِ المَحارِمَ تَکُن أعبَدَ النّاسِ وَ ارضِ بِما قَسَمَ اللّهُ لَکَ تَکُن أغنَی النّاسِ؛ از چیزهای حرام بپرهیز تا از همه کس عابدتر باشی و به قسمت خویش راضی باش تا از همه کس ثروتمندتر باشی. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۶۰

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِتَّقُوا اللّهَ واعدِلُوا بَینَ أولادِکم کَما تُحِبّونَ أن یَبُرّوکُم؛ از خدا بترسید و میان فرزندان خود به عدالت رفتار کنید همان طور که می خواهید با شما به نیکی رفتار کنند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۶۱

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِتَّقُوا فَراسَةَ المُؤمِنِ فَإنّهُ یَنظُرُ بِنُورِ اللّهِ عَزَّ وَ جَلَّ؛ از فراست مؤمن بترسید که چیزها را با نور خدا می نگرد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۶۲

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تَّقُوا الحَجَرَ الحَرامَ فِی البُنیانِ فَإنّهُ أساسُ الخَرابِ؛ از استعمال سنگ حرام در ساختمان بپرهیزید که مایه ویرانی است. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۶۳

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِتَّقُوا دَعوَةَ المَظلومِ فَإنّها تَحمِلُ عَلی الغَمامِ یَقُولُ اللّهُ تعالی وَ عِزَّتی وَ جَلالی لَاَنصُرَنَّک وَ لَو بَعدَ حِینٍ؛ از نفرین مظلوم بترسید زیرا نفرین وی بر ابرها می رود و خداوند می گوید به عزت و جلال من سوگند که تو را یاری می کنم اگر چه پس از مدتی باشد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۶۴

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِتَّقِ دَعوَةَ المَظلومِ فَإنّما یَسألُ اللّهَ تَعالی حَقَّهُ وَ إنّ اللّهَ تَعالی لا یَمنَع ذا حَقٍّ حَقَّهُ؛ از دعای مظلوم بپرهیز زیرا وی به دعا حق خویش را از خدا می خواهد و خدا حق را از حق دار دریغ نمی دارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۶۵

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِتَّقِ اللّهَ فی عُسرِکَ وَ یُسرِکَ؛ در سختی و سستی از خدا بترس. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۶۶

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اُترُکوا الدُّنیا لِأهلِها فَإنَّهُ مَن أخَذَ مِنه فَوقَ ما یَکفِیهِ أخَذَ مِن حَتفِهِ وَ هُوَ لا یَشعُرُ؛ دنیا را به مردم دنیا واگذارید زیرا هر کس از دنیا بیش از حد کفایت بر گیرد در هلاک خویش می کوشد اما نمی داند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۶۷

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اُترُک فُضولَ الکَلامِ وَ حَسبُکَ مِنَ الکَلامِ ما تَبلُغُ بِه حاجَتَکَ؛ از سخنان بیهوده چشم بپوش سخنی که رفع حاجت کند تو را کفایت کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۶۸

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اتَّخِذُوا عِندَ الفُقَراءِ أیادِی فَإنَّ لَهُم دَولَةٌ یَومَ القِیامَهِ؛ با فقرا دوستی کنید زیرا در روز رستاخیز دولتی بزرگ دارند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۶۹

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أتَحسَبُونَ الشِّدَّهَ فِی حَملِ الحِجارَهِ إنّما الشِّدَّهُ أن یَمتَلِی أحَدُکُم غَیظاً ثُمَّ یَغلِبُهُ؛ آیا گمان می کنید نیرومندی در بردن سنگ است، نیرومند حقیقی آنست که خشمگین شود و بر خشم خود غالب گردد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۷۰

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أتُحِبُّ أن یَلِینَ قَلبُکَ وَ تُدرِکَ حَاجَتَک؟ اِرحَمِ الیَتیمَ وَ امسَح رَأسَهُ وَ أطعِمهُ مِن طَعامِکَ یَلِنَ قَلبُکَ وَ تُدرِک حاجَتِک؛ آیا دوست داری دلت نرم شود و حاجت خود بیابی بر یتیم رحمت آور وی را بنواز و از غذای خویش بدو بخوران تا دلت نرم شود و حاجت خود بیابی. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۷۱

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِبنَ آدَمَ عِندَکَ ما یَکفِیکَ وَ تَطلُبُ ما یَطغِیک اِبنَ آدَمَ لا بِقَلیلٍ تَقنَع و لا بِکَثیرٍ تَشبَع؛ فرزند آدم، آنچه حاجت تو را رفع کند در دسترس خود داری و در پی آنچه تو را به طغیان وامیدارد روز می گذاری، به اندک قناعت نمی کنی و از بسیار سیر نمی شوی. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۷۲

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِبنَ آدَمَ أطِع رَبَّکَ تُسَمّی عاقِلًا وَ لا تَعصِهِ فَتُسَمّی جاهِلًا؛ فرزند آدم! پروردگار خویش را فرمانبردار باش تا تو را خردمند خوانند و از فرمان وی بیرون مباش که تو را نادان شمارند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۷۳

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بَلِّغُوا حَاجَةَ مَن لا یَستَطِیعُ إبلاغَ حاجَتِه. فَمَن أبلَغَ سُلطاناً حاجَةَ مَن لا یَستَطِیعُ إبلاغَها ثَبَّتَ اللّهُ قَدَمَیهِ عَلَی الصِّراطِ یَومَ القِیامَهِ؛ حاجت کسی را که از ابلاغ آن ناتوانست به بزرگان برسانید زیرا هر کس حاجت درمانده ای را به بزرگی برساند روز رستاخیز خداوند پاهای وی را بر صراط استوار می سازد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۷۴

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أبغُونِی الضُّعَفاءَ فَإنَّما تَرزُقُونَ وَ تَنصُرُونَ بِضُعَفاءِکُم؛ ناتوان را پیش من آرید زیرا شما به برکت ناتوانان خود روزی می خورید و یاری می شوید. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۷۵

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أبغَضُ الخَلقِ إلَی اللّهِ مَن آمَنَ ثُمَّ کَفَرَ؛ منفورترین مردم پیش خدا آن کس است که ایمان آورد و سپس کافر شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۷۶

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أبغَضُ الحَلالِ إلَی اللّهِ الطَّلاقُ؛ منفورترین چیزهای حلال در پیش خدا طلاق است. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۷۷

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أبشِرُوا وَ بَشِّرُوا مِن وَراءِکُم أنَّه مَن شَهِدَ أن لا إلهَ إلّا اللّهُ صادِقاً لَها دَخَلَ الجَنَّهَ؛ شما را مژده می دهم و شما به دیگران مژده دهید که هر کس شهادت دهد که خدائی جز خدای یگانه نیست و بدان معتقد باشد وارد بهشت می شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۷۸

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أبـد المَوَدَّهَ لِمَن وادَّکَ فَإنَّها أثبَتَ؛ آن که با تو در دوستی می زند با وی ره دوستی گیر که این گونه دوستی پایدارتر است. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۷۹

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أبَی اللَّهُ أن یَقبَلَ عَمَلَ صاحِبِ بِدعَهٍ حَتّی یَدعُ بِدعَتَهُ؛ خداوند عمل بدعت گذار را نمی پذیرد تا از بدعت خویش دست بردارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۸۰

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أبَی اللَّهُ أن یَجعَلَ لِقاتِلِ المُؤمِنِ تَوبَهً؛ خداوند از گناه قاتل مؤمن نمی گذرد و توبه او را نمی پذیرد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۸۱

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: آمِرُوا النِّساءَ فِی بَناتِهِنّ؛ با زنان در باره دخترانشان شور کنید. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۸۲

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: آفَهُ العِلمِ النِّسیانُ وَ إضاعَتَهُ أن تُحدِّثَ به غَیرَ أهلِه؛ آفت دانش فراموشی است و دانشی که به نا اهل سپاری، تلف می شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۸۳

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِئتِ المَعرُوفَ وَ اجتَنِبِ المُنکَرَ وَ انظُر ما یُعجِبُ أذنَکَ أن یَقولَ لَکَ القَومُ إذا قُمتَ مِن عِندِهِم فَأتِهِ وَ انظُرِ الَّتی تَکرَه أن یَقولَ لَکَ القَومُ إذا قُمتَ مِن عِندِهِم فَاجتَنِبهُ؛ نیک کردار باش و از کار بد بپرهیز ببین میل داری دیگران در باره تو چه بگویند همان طور رفتار کن و از آنچه نمی خواهی در باره تو بگویند برکنار باش. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۸۴

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِئتُوا الدَّعوهَ إذا دُعِیتُم؛ وقتی شما را دعوت کردند، بپذیرید. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۸۵

امام مهدی(علیه السلام) می فرمایند: اما ظهور فرج مربوط به خداست و وقت‌تعیین کنندگان دروغ گفته‌اند. (بحارالانوار/۵۳/۱۸۱)

حدیث۲۲۸۶

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: شادمانی کردن در نزد غمدیده، دور از ادب است . (تحف‌العقول/۵۲۰)

حدیث۲۲۸۷

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: رسیدن به خداوند متعال، سیر و سفری است که جز با شب زنده داری حاصل نگردد. (مسند الامامالعسکری/۲۹۰)

حدیث۲۲۸۸

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: عبادت، زیاد روزه گرفتن و زیاد نماز خواندن نیست. عبادت، زیاد اندیشه کردن در امر خداست. (تحف‌العقول/۵۱۸)

حدیث۲۲۸۹

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: از خدا بترسید و مایه‌ی زینت باشید نه زشتی. (تحف‌العقول/۴۸۸)

حدیث۲۲۹۰

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: بپرهیز از شهرت‌طلبی و ریاست‌خواهی، که این دو انسان را به هلاکت و نابودی فرا می‌خواند. (بحارالانوار/۷۵/۳۷۲)

حدیث۲۲۹۱

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: هرکه را خیری نصیب شد خداوند نصیبش کرده است و هرکه از شری محافظت شد، خدایش حفظ نموده است. (بحارالانوار/۷۵/۳۷۴)

حدیث۲۲۹۲

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: اندیشه‌ی نادان، سر زبانش هست و سخن حکیم در قلبش. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۹)

حدیث۲۲۹۳

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: همنشین نادان، گرفتار است. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۴)

حدیث۲۲۹۴

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: هیچ بلایی نیست مگر اینکه در پیرامونش از طرف خدا نعمتی است.

(بحارالانوار/۷۸/۳۷۴)

حدیث۲۲۹۵

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: مجادله نکن که ارجمندی‌ات از میان می‌رود و از شوخی بر حذر باش که بر تو جسور می‌شوند. (تحف‌العقول/۴۸۶)

حدیث۲۲۹۶

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: صورت نیکو، زیبایی ظاهر است و عقل نیکو زیبایی باطن. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۹)

حدیث۲۲۹۷

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: هرآنچه در باره‌ی ما اهل‌بیت از نیکی‌ها گفته می‌شود ما سزاوار آنیم و هر آنچه بدی درباره‌ی ما گفته می‌شود ما آن‌گونه نیستیم . (بحارالانوار/۷۵/۳۷۳)

حدیث۲۲۹۸

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: آن‌که بر پشت باطل سوار شود، پشیمانی بر او فرود آید. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۹)

حدیث۲۲۹۹

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: حق نعمت را نمی‌شناسد مگر انسان شاکر، و شکرگذار نعمت نیست مگر عارف. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۸)

حدیث۲۳۰۰

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: هر کس انسان ناشایستی را مدح نماید خود را در جایگاه تهمت قرار داده است. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۸)

حدیث۲۳۰۱

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: همه‌ی محبت‌ها را به سوی ما جلب کنید و همه‌ی زشتی‌ها را از ما دور سازید. (بحارالانوار/۷۵/۳۷۳)

حدیث۲۳۰۲

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: ناتوان‌ترین دشمنان کسی است که دشمنی‌اش را آشکار نماید. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۹)

حدیث۲۳۰۳

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: بهترین برادر تو کسی است که خطای تو نسبت به خود را فراموش کند. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۷)

حدیث۲۳۰۴

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: همانا شجاعت، اندازه دارد که اگر از آن فراتر رود گستاخی است. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۷)

حدیث۲۳۰۵

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: میانه روی اندازه دارد، که اگر از آن فراتر رود بخل است. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۷)

حدیث۲۳۰۶

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: دور اندیشی را حد و اندازه‌ای است که اگر بیشتر شود ترس است. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۷)

حدیث۲۳۰۷

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: بخشندگی، اندازه‌ای دارد که اگر از آن فراتر رود اسراف است. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۷)

حدیث۲۳۰۸

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: هیچ کس را به گونه‌ای احترام نکن که او به زحمت افتد. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۴)

حدیث۲۳۰۹

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: پرورش دادن نادان و ترک دادن معتاد از عادتش، معجزه آمیز است. (تحف‌العقول/۵۲۰)

حدیث۲۳۱۰

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: زاهدترین مردم کسی است که کارهای حرام را ترک کند. (تحف‌العقول/۴۸۹)

حدیث۲۳۱۱

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: پارساترین مردم کسی است که در کار شبهه‌ناک، توقف کند. (تحف‌العقول/۴۸۹)

حدیث۲۳۱۲

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: کوشاترین مردم کسی است که گناهان را واگذارد. (تحف‌العقول/۴۸۹)

حدیث۲۳۱۳

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: لا تمار فیذهب بهاؤك ، و لاتمازح فیجترأ علیك؛ جدال مکن تا احترامت برود ، و

شوخی مکن تا بر تو گستاخ شوند . تحف العقول ، ص ۵۱۶

حدیث۲۳۱۴

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: من رضی بدون الشرف من المجلس لم یزل الله و ملائکته یصلون علیه حتی یقوم؛ هر که به نشستن در جاهای معمولی مجلس بسنده کند ، خدا و فرشتگان بر او رحمت می فرستند تا برخیزد . تحف العقول ، ص ۵۱۶

حدیث۲۳۱۵

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: من الذنوب التی لاتغفر: لیتنی لا أؤاخذ الا بهذا؛ از گناهانی که آمرزیده نشود این است که گفته شود: کاش بجز بر این گناه مؤاخذه نشوم . تحف العقول ، ص ۵۱۷

حدیث۲۳۱۶

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: بسم الله الرحمن الرحیم أقرب الی اسم الله الأعظم من سواد العین الی بیاضها؛ نسبت بسم الله الرحمن الرحیم به اسم اعظم خدا ، از سیاهی چشم به سفیدیش نزدیکتر است . تحف العقول ، ص ۵۱۷

حدیث۲۳۱۷

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: حب الأبرار للأبرار ثواب للأبرار ، و حب الفجار للأبرار فضیلة للأبرار ، و بغض الفجار للأبرار زین للأبرار ، و بغض الأبرار للفجار خزی علی الفجار؛ دوستی نیکان به نیکان ثواب است برای نیکان ، و دوستی بدان به نیکان بزرگواری است برای نیکان ، و دشمنی بدان با نیکان زینتی است برای نیکان ، و دشمنی خوبان با بدان رسوایی است برای بدان . تحف العقول ، ص ۵۱۷

حدیث۲۳۱۸

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: من الجهل الضحک من غیر عجب؛ خنده بیجا نشانه نادانی است . تحف العقول ، ص ۵۱۷

حدیث۲۳۱۹

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: کفاك أدبا تجنبك ما تکره من غیرك؛ از ادب همان بس که آنچه برای خود نمی پسندی ، برای دیگران نیز مپسندی . مسند الامام العسکری ، ص ۲۸۸

حدیث۲۳۲۰

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: قلب الأحمق فی فمه و فم الحکیم فی قلبه؛ دل نابخرد در دهان اوست و دهان خردمند فرزانه در دل او . تحف العقول ، ص ۵۱۹

حدیث۲۳۲۱

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: من تعدی فی طهوره کان کناقضه؛ کسی که در طهارت شرعی خود از حد تجاوز کند، همچون کسی است که آن را باطل کرده است . تحف العقول ، ص ۵۲۰

حدیث۲۳۲۲

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: ما ترک الحق عزیز الا ذل ، و لا أخذ به ذلیل الا عز؛ هیچ عزیزی حق را وانهد جز این که خوار شود و هیچ خواری به حق نرود جز این که عزیز شود . تحف العقول ، ص ۵۲۰

حدیث۲۳۲۳

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: من أنس بالله استوحش من الناس؛ کسی که با خدا مأنوس باشد ، از مردم گریزان گردد . مسند الامام العسکری ، ص ۲۸۷

حدیث۲۳۲۴

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: جرأة الولد علی والده فی صغره تدعو الی العقوق فی کبره؛ فرزند خردسالی که به پدر گستاخی کند، چون بزرگ شد عاق و ناسپاس او گردد . تحف العقول ، ص ۵۲۰

حدیث۲۳۲۵

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: خیر من الحیاة ما اذا فقدته بغضت الحیاة ، و شر من الموت ما اذا نزل بک أحببت الموت؛ بهتر از زندگی آن چیزی است که چون از دست دهی از زندگی بدت آید و بدتر از مرگ آن چیزی است که چون بر سرت آید مرگ را دوست بداری . تحف العقول ، ص ۵۲۰

حدیث۲۳۲۶

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: من وعظ أخاه سرا فقد زانه ، و من وعظه علانیة فقد شانه؛ هر که نهانی برادر خود را پند دهد او را آراسته و زیور بسته ، و هر که در برابر دیگرانش پند دهد زشتش کرده. تحف العقول ، ص ۵۲۰

حدیث۲۳۲۷

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: ما أقبح بالمؤمن أن تکون له رغبة تذله؛ چه زشت است برای مؤمن دلبستگی به چیزی که او را خوار می کند . تحف العقول ، ص ۵۲۰

حدیث۲۳۲۸

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: أورع الناس من وقف عند الشبهة ، أعبد الناس من أقام علی الفرائض ، أزهد الناس من ترک الحرام ، أشد الناس اجتهادا من ترک الذنوب؛ پارساترین مردم کسی است که در هنگام شبهه توقف کند ، عابدترین مردم کسی است که واجبات را انجام دهد ، زاهدترین مردم کسی است که حرام را ترک نماید ، کوشنده ترین مردم کسی است که

گناهان را رها سازد تحف العقول ، ص ۵۱۹

حدیث۲۳۲۹

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: کسی که خود را سبک می‌شمارد، از شرّ او در امان نباش. (تحف‌العقول/۵۱۲)

حدیث۲۳۳۰

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: کسی که از آفریدگار اطاعت کند، از خشم آفریده‌ها باکی ندارد. (تحف‌العقول/۴۸۲)

حدیث۲۳۳۱

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: هر کس بیش از اندازه و حق خودش بخواهد، او به محرومیت شایسته‌تر است. (حیاه‌الامام‌علی‌الهادی(ع)/۱۵۷)

حدیث۲۳۳۲

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: سوار بر مرکب چموش و خیره‌سر، اسیر جان خود و فرد نادان، اسیر زبان خود است. (بحارالانوار/۷۵/۳۶۹)

حدیث۲۳۳۳

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: بی نیازی، کاستن از آرزوها و خشنودی به مقدار کفایت است. (بحارالانوار/۷۵/۳۶۶)

حدیث۲۳۳۴

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: متواضع‌ترین مردم، بردبارترین و گشاده‌روترین و پناه ده‌ترین آنهاست. (بحارالانوار/۷۵/۳۶۶)

حدیث۲۳۳۵

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: آفریدگارم! در برابرت خاکساریم و سرافکنده و فروتن. (بحارالانوار/۷۵/۳۶۸)

حدیث۲۳۳۶

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: مصیبت برای بردبار یکی و برای نابردبار دوتاست. (بحارالانوار/۷۵/۳۷۰)

حدیث۲۳۳۷

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: نادان، در بند زبان خویش است. (بحارالانوار/۷۵/۳۷۰)

حدیث۲۳۳۸

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: هرکه از خدا پروا کند، از او پروا کنند. و هر که از خدا اطاعت کند، اطاعتش کنند. (بحارالانوار/۷۸/۳۶۶)

حدیث۲۳۳۹

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: دنیا بازاری‌ست که مردمانی در آن سود می برند و گروهی زیان می‌بینند. (بحارالانوار/۷۵/۳۶۶)

حدیث۲۳۴۰

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: اگر کسی برای تو دوستی و نظرش را به تمامه گذاشت (دوستانه تو را راهنمایی کرد) تو نیز با اطاعت، او را یاری نما. (بحارالانوار/۷۵/۳۶۵)

حدیث۲۳۴۱

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: شاید ستمگر بردبار، روزی به خاطر بردباری‌اش بخشیده شود و چه بسا صاحب حق نادان، نور حق خود را به نادانی خاموش کند. (بحارالانوار/۷۵/۳۶۵)

حدیث۲۳۴۲

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: شب‌زنده‌داری، خواب را لذیذتر می کند و گرسنگی بر حلاوت طعام می‌افزاید. (بحارالانوار/۷۵/۳۶۹)

حدیث۲۳۴۳

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: از حسد بپرهیز، زیرا حسد بدترین و زشت‌ترین خلق است. (مستدرک‌الوسائل/۱۲/۲۳)

حدیث۲۳۴۴

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: از حسد بپرهیز زیرا در تو اثر بد می گذارد و در دشمنت هم تاثیری ندارد. (مستدرک‌الوسائل/۱۲/۲۰)

حدیث۲۳۴۵

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: همانا استاد و شاگرد هر دو در رشد و ترقی شریک‌اند. (بحارالانوار/۷۵/۳۶۶)

حدیث۲۳۴۶

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: تقدیرها، آنچه را که به ذهنت خطور نمی کرده به تو نشان می‌دهد. (بحارالانوار/۷۵/۳۶۹)

حدیث۲۳۴۷

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: به‌یاد آور هنگامی را که در برابر خانواده‌ات در بستر مرگ افتاده‌ای در حالی که نه طبیبی مرگ را می‌تواند از تو بازدارد و نه دوستی می‌تواند برایت سودمند باشد. (بحارالانوار/۷۵/۳۷۰)

حدیث۲۳۴۸

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: کلام حکیمانه در خوی فاسد اثر نمی‌گذارد. (بحارالانوار/۷۵/۳۷۰)

حدیث۲۳۴۹

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: هرگاه خداوند خیر بنده‌ای را بخواهد هنگامی که به او تذکر داده می‌شود، می‌پذیرد. (مستدرک‌الوسائل/۸/۳۲۹)

حدیث۲۳۵۰

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: بیهوده‌گویی، سخنان خنده‌آورِ کم‌خردان و کار نادانان است. (بحارالانوار/۷۵/۳۶۹)

حدیث۲۳۵۱

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: کسی که از خویشتن راضی باشد، خشم‌گیرندگان بر او بسیار گردند. (بحارالانوار/۶۹/۳۱۶)

حدیث۲۳۵۲

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: افسوس کوتاهی کارهای گذشته را با تلاش در آینده جبران کنید. (مسند الامام‌الهادی(ع)/۳۰۴)

حدیث۲۳۵۳

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: برای نعمت‌ها، همسایه‌ی خوبی باشید و با شکرگزاری، خواستار افزایش آن باشید. (مسند الامام‌الهادی(ع)/۳۰۵)

حدیث۲۳۵۴

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: مردم در دنیا با اموالشان هستند و در آخرت با اعمالشان. (مسند الامام‌الهادی(ع)/۳۰۴)

حدیث۲۳۵۵

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: نارضایتی پدر و مادر، باعث ضعف و ذلت آدمی می‌شود. (مسند الامام‌الهادی(ع)/۳۰۳)

حدیث۲۳۵۶

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: خداوند دنیا را سرای امتحان و آزمایش ساخته و آخرت را سرای رسیدگی قرار داده است، و بلای دنیا را وسیله‌ی ثواب آخرت و ثواب آخرت را عوض بلای دنیا قرار داده است. (تحف‌العقول/۵۱۲)

حدیث۲۳۵۷

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: شخص شکرگزار به سبب شکر، سعادتمندتر است تا به سبب نعمتی که باعث شکر شده است، زیرا نعمت، کالای دنیاست و شکرگذاری، نعمت دنیا و آخرت است. (تحف‌العقول/۵۱۲)

حدیث۲۳۵۸

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: هرکه بر طریق خداپرستی محکم و استوار باشد، مصائب دنیا بر وی سبک آید، گرچه تکه تکه شود. (تحف‌العقول/۵۱۱)

حدیث۲۳۵۹

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: فروتنی در آن است که با مردم چنان باشی که دوست داری با تو چنان باشند. (المحجه‌البیضاء/۵/۲۲۵)

حدیث۲۳۶۰

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: من التقی الله یتقی ، و من أطاع الله یطاع ، و من أطاع الخالق لم یبال سخط المخلوقین . و من أسخط الخالق فلییقن أن یحل به سخط المخلوقین؛ هر کس از خدا بترسد، مردم از او بترسند ، و هر که خدا را اطاعت کند، از او اطاعت کنند ، و هر که مطیع آفریدگار باشد، باکی از خشم آفریدگان ندارد و هر که خالق را به خشم آورد باید یقین کند که به خشم مخلوق دچار می گردد . تحف العقول ، ص ۵۱۰

حدیث۲۳۶۱

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: إن الله جعل الدنیا دار بلوی و الَخرة دار عقبی ، و جعل بلوی الدنیا لثواب الَخرة سببا ، و ثواب الَخرة من بلوی الدنیا عوضا، خداوند دنیا را سرای امتحان و آزمایش ساخته و آخرت را سرای رسیدگی قرار داده است ، و بلای دنیا را وسیله ثواب آخرت ، و ثواب آخرت را عوض بلای دنیا قرار داده است . تحف العقول ، ص ۵۱۲

حدیث۲۳۶۲

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: إن الظالم الحالم یکاد أن یعفی علی ظلمه بحلمه و إن المحق السفیه یکاد أن یطفئ نور حقه بسفهه؛ ستمکار بردبار ، بسا که بوسیله حلم و بردباری خود از ستمش گذشت شود و حق دار نابخرد ، بسا که به سفاهت خود ، نور حق خویش را خاموش کند . تحف العقول ، ص ۵۱۲

حدیث۲۳۶۳

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: لو سلک الناس وادیا شعبا لسلکت وادی رجل عبد الله وحده خالصا؛ اگر همه مردم مسیری را انتخاب کنند و در آن گام نهند ، من به راه کسی که تنها خدا را خالصانه می پرستد خواهم رفت . بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۲۴۵

حدیث۲۳۶۴

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: خیر من الخیر فاعله ، و أجمل من الجمیل قائله ، و أرجح من العلم حامله ، و شر من الشر جالبه ، و أهول من الهول راکبه؛ بهتر از نیکی نیکوکار است ، و زیباتر از زیبایی ، گوینده آن است ، و برتر از علم حامل آن است ، و بدتر از بدی ، عامل به آن است ، و وحشتناکتر از وحشت ، آورنده آن است . مسند الامام الهادی ، ص ۳۰۴

حدیث۲۳۶۵

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: لاتطلب الصفا ممن کدرت علیه ، و لا الوفاء لمن غدرت به ، و لا النصح ممن صرفت سوء ظنک الیه ، فإنما قلب غیرک کقلبک له؛ از کسی که بر او خشم گرفته ای ، صفا و صمیمیت مخواه و از کسی که به وی خیانت کرده ای ، وفا مطلب ، و از کسی که به او بدبین شده ای ، انتظار خیرخواهی نداشته باش ، که دل دیگران برای تو همچون دل تو برای آنهاست . مسند الامام الهادی ، ص ۳۰۵

حدیث۲۳۶۶

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: أ أذکر مصرعک بین یدی أهلک ، و لاطبیب یمنعک و لاحبیب ینفعک؛ وقت جان دادنت نزد خانواده ات را به یاد آر که در آن هنگام طبیبی جلوگیر مرگت و دوستی نفع رسانت نباشد . مسند الامام الهادی ، ص ۳۰۴

حدیث۲۳۶۷

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: الحکمهٔ لا تنجع فی الطباع الفاسدهٔ؛ حکمت ، اثری در دلهای فاسد نمی گذارد . مسند الامام الهادی ، ص ۳۰۴

حدیث۲۳۶۸

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: العتاب مفتاح الثقال ، و العتاب خیر من الحقد؛ گلایه کلید گرانباری است ، ولی گلایه بهتر از کینه توزی است . مسند الامام الهادی ، ص ۳۰۴

حدیث۲۳۶۹

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: هر که پدر و مادر را اندوهگین کند آنان را ناسپاسی کرده . تحف العقول

حدیث۲۳۷۰

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: برای هر چیزی زکاتی است ، و زکات تن روزه های مستحبی است . تحف العقول

حدیث۲۳۷۱

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: سختی ناحق را آن کس شناسد که بدان محکوم گردد . تحف العقول

حدیث۲۳۷۲

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: کمک به ناتوان از بهترین صدقه است . تحف العقول

حدیث۲۳۷۳

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: نماز نافله راه نزدیک شدن هر مؤمنی به خداوند است. تحف العقول

حدیث۲۳۷۴

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: برای هر چیزی دلیلی باید ، و دلیل خردمند تفکر است ، و دلیل تفکر خاموشی. تحف العقول

حدیث۲۳۷۵

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: مصیبت برای شکیبا یکی است و برای بی تابی کننده دوتاست. تحف العقول

حدیث۲۳۷۶

امام محمد باقر(ع) می فرمایند: سخن نیک را از هر کسی ، هر چند به آن عمل نکند، فرا گیرید . بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۰

حدیث۲۳۷۷

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: هر که خوش نیت باشد ، روزی اش افزایش می یابد . بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۵

حدیث۲۳۷۸

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: بهترین چیزی را که دوست دارید درباره شما بگویند ، درباره مردم بگویید . بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۶۵ ، ص ۱۵۲

حدیث۲۳۷۹

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: دعای انسان پشت سر برادر دینی اش ، نزدیکترین و سریعترین دعا به اجابت است . کافی ، ج ۲ ، ص ۵۰۷

حدیث۲۳۸۰

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: چون مؤمن با مؤمنی دست دهد ، پاک و بی گناه از یکدیگر جدا می شوند . بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۷۳ ، ص ۲۰

حدیث۲۳۸۱

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: از دشمنی بپرهیزید ، زیرا فکر را مشغول کرده و مایه نفاق می گردد . بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۲ ، ص ۳۰۱

حدیث۲۳۸۲

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: هیچ کس از گناهان سالم نمی ماند ، مگر اینکه زبانش را نگه دارد . بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۸

حدیث۲۳۸۳

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: امروز ، غنیمت است ، در حالی که نمی دانی فردا ، از آن کیست . بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۹

حدیث۲۳۸۴

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: دوستی قلبی برادرت را از اندازه دوستی قلبی خودت نسبت به او بفهم . تحف العقول ، ص ۳۰۴

حدیث۲۳۸۵

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: ایمان ، دوستی (با دوستان خدا) و دشمنی (با دشمنان خدا) است . تحف العقول ، ص ۳۰۴

حدیث۲۳۸۶

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: در طلب آمرزش از خدا اصرار کنید ، که موجب محو گناهان می گردد . تحف العقول ، ص ۳۰۸

حدیث۲۳۸۷

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: بیندیشید و برای آنچه آفریده شده‌اید کار کنید، زیرا خداوند شما را بیهوده نیافریده است. (بحارالانوار/۷۵/۱۲۸)

حدیث۲۳۸۸

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: نزد خداوند چیزی محبوب‌تر از درخواست کردن از او نیست. (بحارالانوار/۷۵/۱۴۱)

حدیث۲۳۸۹

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: خداوند دل‌های حزین را دوست دارد. (الکافی/۲/۹۹)

حدیث۲۳۹۰

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: امر خدا و اطاعت او و اطاعت هرکسی که او واجب کرده است را بر همه چیز مقدم بدارید.

(بحارالانوار/۷۵/۱۴۸)

حدیث۲۳۹۱

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: از ترک‌کردن زشتی، هر چند به آن معروف شده باشی، امتناع مکن. (بحارالانوار/۷۵/۱۶۱)

حدیث۲۳۹۲

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: شگفتا! شگفتا! از کسی که برای دنیای فانی کار می‌کند و سرای جاودانی را ترک می‌کند. (بحارالانوار/۷۰/۱۲۷)

حدیث۲۳۹۳

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: اگر کسی در سمت راست تو ایستاد و به تو ناسزا گفت آن‌گاه به سمت چپ تو آمد و عذرخواهی نمود عذرخواهی او را بپذیر. (تحف‌العقول/۲۷۹)

حدیث۲۳۹۴

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: چه بسیار کسانی که با تعریف دیگران فریب خورده‌اند و چه بسیار افرادی که از پرده پوشی نیک خدا، مغرور شده‌اند و چه بسیار افرادی که لطف خدا آن‌ها را سرگرم کرده است. (بحارالانوار/۷۵/۱۶۱)

حدیث۲۳۹۵

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: هر که به روزیی که خدا به او داده بسنده کند از ثروتمندترین مردم است. (تحف‌العقول/۲۸۲)

حدیث۲۳۹۶

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: همنشینی با دانشمندان موجب فزونی خرد است. (بحارالانوار/۷۵/۱۴۱)

حدیث۲۳۹۷

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: از معاشرت با دروغگو بپرهیز، زیرا او مانند سراب است که دور را به تو نزدیک و نزدیک را به تو دور می نمایاند. (بحارالانوار/۷۵/۱۳۷)

حدیث۲۳۹۸

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: از معاشرت با بخیل بپرهیز، زیرا او در نهایت نیازت به وی، تو را از کمکش محروم می کند. (بحارالانوار/۷۵/۱۳۷)

حدیث۲۳۹۹

امـام سـجاد(علیه‌السـلام) می فرماینـد: از معاشـرت بـا فـاسق بـپرهیز، زیرا او تـو را بـه لقمـه‌ای یـا کمـتر از آن می‌فروشـد. (بحارالانوار/۷۵/۱۳۷)

حدیث۲۴۰۰

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: از دروغ کوچک و بزرگ، جدی و شوخی پرهیز کن، که بی‌شک انسان وقتی در امور کوچک دروغ می گوید بر دروغگویی در امور بزرگ نیز جرأت پیدا می کند. (بحارالانوار/۷۵/۱۶۱)

حدیث۲۴۰۱

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: هرکس بزرگی خود را دریابد دنیا در پیش او کوچک می‌شود. (تحف‌العقول/۲۷۸)

حدیث۲۴۰۲

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: همدمی با درستکاران انسان را به درستی سوق می‌دهد. (الکافی/۱/۲۰)

حدیث۲۴۰۳

امـام سـجاد(علیه‌السـلام) می فرماینـد: آن‌کـه از دنیـا دل بریـده است مصـیبت‌های آن برایش آسـان شـده و دل‌نگران نمی‌شـود. (بحارالانوار/۷۸/۱۴۰)

حدیث۲۴۰۴

هرکه مومن گرسنه‌ای را غذا دهد خداوند او را از میوه‌های بهشت اطعام نماید. (بحارالانوار/۷۱/۳۸۴)

حدیث۲۴۰۵

امـام سـجاد(علیه‌السـلام) می فرماینـد: از خـدای تعـالی به خـاطر قـدرتش بر تـو بـترس و از او به خـاطر نزدیکی‌اش به تـو شـرم کن. (بحارالانوار ۷۵/۱۶۰)

حدیث۲۴۰۶

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: هر که دلداری خدا در او اثر نگذارد از حسرت‌های دنیا جانش به لب آید. (بحارالانوار/۷۰/۸۹)

حدیث۲۴۰۷

امـام سـجاد(علیه‌السـلام) می فرماینـد: هر کس راهنمـای حکیمی را نداشـته باشـد تـا او راهنمـایی کنـد هلاـک می‌شـود. (بحارالانوار/۷۵/۱۵۹)

حدیث۲۴۰۸

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: هرکه را خدا بی‌نیاز کند مردم محتاج او می‌شوند. (بحارالانوار/۷۸/۱۴۲۶)

حدیث۲۴۰۹

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: بزرگوار به بخشش خویش خشنود است و پست به ثروتش افتخار می‌کند. (بحارالانوار/۷/۱۶۱)

حدیث۲۴۱۰

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: تمام نیکی در خویشتنداری انسان است. (بحارالانوار/۷۵/۱۳۶)

حدیث۲۴۱۱

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: هر که مومن تشنه‌ای را آب دهد خداوند او را از شراب خالص و صاف بهشتی سیراب گرداند. (بحارالانوار/۷۱/۳۸۴)

حدیث۲۴۱۲

امام سجاد(علیه‌السلام)می فرمایند: برای هر چیز بهره‌ای است و بهره‌ی گوش سخن نیکوست. (بحارالانوار /۷۵/۱۶۰)

حدیث۲۴۱۳

امام سجاد(علیه‌السلام)می فرمایند: آزار نرساندن نشانه‌ی کمال خرد و مایه‌ی آسایش دو گیتی است. (میزان‌الحکمه/۱/۱۱۹)

حدیث۲۴۱۴

قالَ الْامامُ الْحُسَیْنِ– علیه السلام -: مَنْ عَرَفَ حَقَّ أَبَوَیْهِ الْافْضَلَیْنِ مُحَمَّد وَ عَلی، و أطاعَهُما، قیلَ لَهُ: تَبَحْبَحْ فی أیِّ الْجِنانِ شِئْتَ ؛ امام حسین– علیه السلام – فرمودند: هرشخصی که حقّ والدینش حضرت محمّد– صلی الله علیه وآله وسلم – و حضرت علی– علیه السلام – را که با شرافت و با فضیلت ترین انسانها هستند، بشناسد و ـ در تمام امور زندگی ـ از ایشان تبعیّت و اطاعت کند؛ در قیامت به او خطاب می شود: هرقسمتی از بهشت را که خواستارباشی، می توانی انتخاب و درآن وارد شوی. نهج الشّهادهٔ، ص ۲۹۳

حدیث۲۴۱۵

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : أَهْلَکَ النّاسَ إثْنانِ: خَوْفُ الْفَقْرِ، وَ طَلَبُ الْفَخْرِ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: دو چیز مردم را هلاك و بیچاره گردانده است: یکی ترس از این که مبادا در آینده فقیر و نیازمند دیگران گردند. و دیگری فخر کردن ـ در مسائل مختلف ـ و مباهات بر دیگران است. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۵۴، ح ۹۶

حدیث۲۴۱۶

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : لا یَکْمِلُ الْعَقْلُ إلاّ بِاتّباعِ الْحَقِّ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: بینش و عقل و درک انسان تکمیل نمی گردد مگر آن که ـ أهل حقّ و صداقت باشد و ـ از حقایق، تبعیّت و پیروی کند. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۲۷، ح

۱۱

حدیث۲۴۱۷

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : الْبُکاءُ مِنْ خَشْیَةِ الله نَجاتٌ مِنَ النّارِ وَ قالَ: بُکاءُ الْعُیُونِ، وَ خَشْیَةُ الْقُلُوبِ مِنْ رَحْمَةِ اللهِ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: گریان بودن به جهت ترس از ـ عذاب ـ خداوند، سبب نجات از آتش دوزخ خواهد بود و فرمودند: گریان بودن چشم و خشیت داشتن دل ها یکی از نشانه های رحمت الهی ـ برای بنده ـ است. مستدرک الوسائل، ج ۱۱، ص ۲۴۵، ح ۱۲۸۸۱

حدیث۲۴۱۸

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : مَنْ حاوَلَ أمْراً بِمَعْصِیَةِ اللهِ کانَ أفْوَتُ لِما یَرْجُو وَ أسْرَعُ لِمَجیىءِ ما یَحْذَرُ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: هرکس از روی نافرمانی و معصیتِ خداوند، کاری را انجام دهد، آنچه را آرزو دارد سریع تر از دست می دهد و به آنچه هراسناک و بیمناک می باشد مبتلا می گردد. وسائل الشّیعة، ج ۱۶، ص ۱۵۳، ح ۳

حدیث۲۴۱۹

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : یَا ابْنَ آدَمَ، إنَّما أنْتَ أیّامٌ، کُلَّما مَضى یَوْمٌ ذَهَبَ بَعْضُکَ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: ای فرزند آدم، بدرستی که تو مجموعه ای از زمان ها و روزگار هستی، هر آنچه از آن بگذرد، زمانی از تو فانی و سپری گشته است ـ بنابراین لحظات عمرت را غنیمت شمار که جبران ناپذیر است ـ نهج الشّهاده، ص ۳۴۶

حدیث۲۴۲۰

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : مَنْ نَفَّسَ کُرْبَةَ مُؤْمِن، فَرَّجَ اللهُ عَنْهُ کَرْبَ الدُّنْیا وَالْآخِرَةِ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: هرکس گره ای از مشکلات مؤمنی باز کند و مشکلش را برطرف نماید، خداوند متعال مشکلات دنیا و آخرت او را اصلاح می نماید. مستدرک الوسائل، ج ۱۲، ص ۴۱۶، ح ۱۳

حدیث۲۴۲۱

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : إنَّ اَعْمالَ هذِهِ الْاُمَّةِ ما مِنْ صَباح إلاّ و تُعْرَضُ عَلَى اللهِ تَعالی ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: همانا ـ نامه کردار و ـ أعمال این امّت، در هر صبحگاه بر خداوند متعال عرضه می گردد. بحارالأنوار، ج ۷۰، ص ۳۵۳، ح ۵۴

حدیث۲۴۲۲

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : لِکُلِّ داء دَواءٌ، وَ دَواءُ الذُّنُوبِ الإسْتِغْفارِ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: برای هر غم و دردی درمان و دوائی است و جبران و درمان گناه، طلب مغفرت و آمرزش از درگاه خداوند می باشد. لکافی، ج ۲، ص ۴۳۹، ح ۸

حدیث۲۴۲۳

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : لا یَأمَنُ یوم الْقِیامَةِ إلّا مَنْ قَدْ خافَ اللهَ فی الدُّنْیا ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: کسی در روز قیامت از شدائد و احوال آن در امان نمی باشد، مگر آن که در دنیا از خداوند متعال ترس داشته باشد ـ و اهل گناه و معصیت نگردد ـ بحار الأنوار، ج ۴۴، ص ۱۹۲، ح ۵

حدیث۲۴۲۴

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : إنَّ اللهَ خَلَقَ الدُّنْیا لِلْبَلاءِ، وَ خَلَقَ أهْلَها لِلْفَناءِ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: به درستی که خداونـد متعال دنیا ـ و اموال آن ـ را برای آزمایش افراد آفریده است. و همچنین موجودات دنیا را جهت فناء ـ و انتقال از این دنیا به جهانی دیگر ـ آفریده است. نهج الشّهادهٔ، ص ۱۹۶

حدیث۲۴۲۵

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السـلام – : مُجالَسَةُ أهْلِ الـدِّناءَةِ شَرٌّ، وَ مُجالَسَةُ أهْلِ الْفِسْقِ ریبَةٌ ؛ امام حسـین – علیه السـلام – فرمودنـد: همنشینی با اشخاص پست و رذل سبب شرّ و بد بختی خواهد گشت و همنشینی و مجالست با معصیت کاران موجب شکّ و بدبینی خواهد شد. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۱۲۲، ح ۵

حدیث۲۴۲۶

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السـلام – : وَ اعْلَمُوا إنَّ حَوائِجَ النّاسِ إلَیْکُمْ مِنْ نِعَمِ الله عَلَیْکُمْ، فَلا تَمیلُوا النِّعَمَ فَتَحَوَّلَ نَقِماً ؛ امام حسـین – علیه السلام – فرمودند: توجّه داشته باشید که احتیاج و مراجعه مردم به شما از نعمت های الهی است، پس نسبت به نعمت ها روی بر نگردانید؛ وگرنه به نقمت و بلا گرفتار خواهد شد. هج الشّهاده، ص ۳۸

حدیث۲۴۲۷

قـالَ الْامـامُ الْحُسَیْن – علیه السـلام – : مَنْ عَبَدَاللهَ حَقَّ عِبـادَتِهِ، آتـاهُ اللهُ فَوْقَ أمانیهِ وَ کِفایَتِهِ ؛ امام حسـین – علیه السـلام – فرمودنـد: هرکس خداونـد متعال را با صـداقت و خلوص، عبادت و پرسـتش نمایـد،خـدای متعال او را به بهترین آرزوهایش می رساند و امور زندگیش را تأمین می نماید. بحارالأنوار، ج ۶۸، ص ۱۸۳، ح ۴۴

حدیث۲۴۲۸

قیلَ لِلْحُسَیْنِ بن علی – علیه السلام – : مَنْ أعْظَمُ النّاسِ قَدْراً؟ قالَ: مَنْ لَمْ یُبالِ الدُّنْیا فی یَدَیْ مَنْ کانَتْ ؛ از امام حسین – علیه السلام – سؤال شد: با شخصیّت ترین افراد چه کسی است؟ حضرت در جواب فرمودند: آن کسی است که اهمیّت ندهد که دنیا در دست چه کسی می باشد. تنبیه الخواطر، ص ۳۴۸

حدیث۲۴۲۹

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السـلام – : مَنْ لَبِسَ ثَوْباً یُشْـهِرُهُ کَساهُ اللهُ یَوْمَ الْقِیامَـةِ ثَوْباً مِنَ النّارِ ؛ امام حسـین – علیه السـلام – فرمودنـد: هرکس لباس شـهرت – و انگشت نما از هر جهت – بپوشـد، خداونـد او را در روز قیامت لباسـی از آتش می پوشاند. الکافی، ج ۶، ص ۴۴۵، ح ۴

حدیث۲۴۳۰

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : عِبادالله! لا تَشْتَغِلُوا بِالدُّنْیا، فَإنَّ الْقَبْرَ بَیْتُ الْعَمَلِ، فَاعْمَلُوا وَ لا تَغْفُلُوا ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: ای بندگان خدا، خود را مشغول و سرگرم دنیا ـ و تجمّلات آن ـ قرار ندهید که همانا قبر، خانه ای است که تنها عمل ـ صالح ـ در آن مفید و نجات بخش می باشد، پس مواظب باشید که غفلت نکنید. نهج الشّهادة، ص ۴۷

حدیث۲۴۳۱

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : إنَّ قَوْماً عَبَدُوا اللهَ رَغْبَةً فَتِلْکَ عِبادَةُ التُّجار، وَ إنَّ قَوْماً عَبَدُوا اللهَ رَهْبَةً فَتِلْکَ عِبادَةُ الْعَبِیدِ، وَ إنَّ قَوْماً عَبَدُوا اللهَ شُکْراً فَتِلْکَ عِبادَةُ الْأحْرارِ، وَ هِیَ أفْضَلُ الْعِبادَةِ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: همانا عدّه ای خداوند متعال را به جهت طمع و آرزوی بهشت عبادت می کنند که آن یک معامله و تجارت خواهد بود و عدّه ای دیگر از روی ترس خداوند را عبادت و ستایش می کنند که همانند عبادت و اطاعت نوکر از ارباب باشد و طائفه ای هم به عنوان شکر و سپاس از روی معرفت، خداوند متعال را عبادت و ستایش می نمایند ؛و این نوع، عبادت آزادگان است که بهترین عبادات می باشد. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۱۷، ح ۵

حدیث۲۴۳۲

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : إنَّ أجْوَدَ النّاسِ مَنْ أعْطی مَنْ لا یَرْجُوهُ، وَ إنَّ أعْفَی النّاسِ مَنْ عَفی عَنْ قُدْرَةٍ، وَ إنَّ أوْصَلَ النّاسِ مَنْ وَصَلَ مَنْ قَطَعَهُ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: همانا سخاوتمندترین مردم آن کسی است که کمک نماید به کسی که امیدی به وی نداشته است. و بخشنده ترین افراد آن شخصی است که ـ نسبت به ظلم دیگری با آن که توان انتقام دارد ـ گذشت نماید. صله رحم کننده ترین مردم و دید و بازدید کننده نسبت به خویشان، آن کسی ست که صله رحم نماید با کسی که با او قطع رابطه کرده است. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۲۱، ح ۴

حدیث۲۴۳۳

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : النّاسُ عَبِیدُالدُّنْیا، وَ الدّینُ لَعِبٌ عَلی ألْسِنَتِهِمْ، یَحُوطُونَهُ ما دارَتْ بِهِ مَعائِشَهُمْ، فَإذا مُحِصُّوا بِالْبَلاءِ قَلَّ الدَّیّانُونَ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: افراد جامعه بنده و تابع دنیا هستند و مذهب، بازیچه زبانشان گردیده است و برای إمرار معاش خود، دین را محور قرار داده اند ـ و سنگ اسلام را به سینه می زنند ـ پس اگر بلائی همانند خطر ـ مقام و ریاست، جان، مال، فرزند و موقعیّت، ... ـ انسان را تهدید کند، خواهی دید که دین داران واقعی کمیاب خواهند شد. محجّةُ البیضاء، ج ۴، ص ۲۲۸

حدیث۲۴۳۴

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : إعْمَلْ عَمَلَ رَجُلٍ یَعْلَمُ أنّه مأخُوذٌ بِالْاجْرام، مُجْزی بِالْاحْسانِ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: کارها و امور خود را همانند کسی تنظیم کن و انجام ده که می داند و مطمئن است که در صورت خلاف تحت تعقیب قرار می گیرد و مجازات خواهد شد. و در صورتی که کارهایش صحیح باشد پاداش خواهد گرفت. بحارالأنوار، ج ۲، ص ۱۳۰، ح ۱۵

حدیث۲۴۳۵

قالَ الْاِمامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : لاـ تَقُولَنَّ فی أخیکَ الْمُؤمِنِ إذا تَواری عَنْکَ إلّا مِثْلَ ماتُحِبُّ أنْ یَقُولَ فیکَ إذا تَوارَیْتَ عَنْهُ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: سخنی ـ که ناراحت کننده باشد ـ پشت سر دوست و برادر خود مگو، مگر آن که دوست داشته باشی که همان سخن پشت سر خودت گفته شود. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۲۷، ح ۱۰

حدیث۲۴۳۶

قالَ الْاِمامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : أیُّما إثْنَیْنِ جَری بَیْنَهُما کَلامٌ، فَطَلِبَ أَحَدُهُما رِضَی الْاخَرِ، کانَ سابِقَهُ إلَی الْجَنَّةِ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: چنانچه دو نفر با یکدیگر نزاع و اختلاف نمایند و یکی از آن دو نفر، در صلح و آشتی پیشقدم شود، همان شخص سبقت گیرنده، جلوتر از دیگری به بهشت وارد می شود. محجّة البیضاء، ج ۴، ص ۲۲۸

حدیث۲۴۳۷

قالَ الْاِمامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : یَا ابْنَ آدَمِ! اُذْکُرْ مَصْرَعَکَ وَ مَضْجَعَکَ بَیْنَ یَدَی اللهِ، تَشْهَدُ جَوارِحُکَ عَلَیْکَ یَوْمَ تَزِلُّ فیهِ الْأقْدام؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: ای فرزند آدم، بیاد آور لحظات مرگ و خواب گاه خود را در قبر، همچنین بیاد آور که در پیشگاه خداوند قرار خواهی گرفت و اعضاء و جوارحت بر علیه تو شهادت خواهند داد، در آن روزی که قدم ها لرزان و لغزان می باشد. نهج الشّهادة، ص ۵۹

حدیث۲۴۳۸

قالَ الْاِمامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : مَنْ طَلَبَ رِضَی اللهِ بِسَخَطِ النّاسِ کَفاهُ الله اُمُورَ النّاسِ، وَ مَنْ طَلَبَ رِضَی النّاسِ بِسَخَطِ اللهِ وَ کَّلَهُ اللهُ إلَی النّاسِ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: هرکس رضایت و خوشنودی خداوند را ـ در امور زندگی ـ طلب نماید گرچه همه افراد از او رنجیده شوند، خداوند مهمّات و مشکلات او را کفایت خواهد نمود. و کسی که رضایت و خوشنودی مردم را طالب گردد گرچه مورد خشم و غضب پروردگار باشد، خداوند امور این شخص را به مردم واگذار می کند. أمالی شیخ صدوق، ص ۱۶۷

حدیث۲۴۳۹

قالَ الْاِمامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : یَا ابْنَ آدَمَ! أُذْکُرْ مَصارِعَ آبائِکَ وَ أبْنائِکَ، کَیْفَ کانُوا، وَ حَیْثُ حَلّوا، وَ کَأَنَّکَ عَنْ قَلیل قَدْ حَلَلْتَ مَحَلَّهُمْ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: ای فرزند آدم، بیاد آور آن لحظاتی را که پدران و فرزندان ـ و دوستان ـ تو چگونه در چنگال مرگ قرار گرفتند، آن ها در چه وضعیّت و موقعیّتی بودند و سرانجام به کجا منتهی شدند و کجا رفتند. و بیندیش که تو نیز همانند آن ها به ایشان خواهی پیوست ـ پس مواظب اعمال و رفتار خود باش ـ نهج الشّهادة، ص ۶۰

حدیث۲۴۴۰

قالَ الْاِمامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : لَوْ شَتَمَنی رَجُلٌ فی هذِهِ الْاُذُنِ، وَ أَوْمی إلَی الْیُمْنی، وَ اعْتَذَرَ لی فی الْاُخْری لَقَبِلْتُ ذلِکَ مِنْهُ، وَ ذلِکَ أَنَّ أَمیرَ الْمُؤْمِنینَ – علیه السلام – حَدَّثَنی أَنَّهُ سَمِعَ جَدّی رَسُولَ اللهِ (صلی الله علیه وآله)یَقُولُ: لا یَرِدُ الْحَوْضَ مَنْ لَمْ یَقْبَلِ الْعُذرَ

مِنْ مُحِقٍّ أَوْ مُبْطِل ؛ امـام حسـین – علیه السـلام – فرمودنـد: چنـانچه با گوش خود بشـنوم که شخصـی مرا دشـنام می دهـد و سـپس معـذرت خواهی او را بفهمم، از او می پـذیرم و گـذشت می نمایم، چون که پدرم امیرالمؤمنین علی – علیه السـلام – از جدّم رسول خـدا (صـلی الله علیه وآله وسـلم) روایت نمود: کسـی که پوزش و عـذرخواهی دیگران را نپذیرد، بر حوض کوثر وارد نخواهد شد. إحقاق الحقّ، ج ۱۱، ص ۴۳۱

حدیث۲۴۴۱

امام حسـین – علیه السـلام – فرمودنـد: خود را از قسم و سوگنـد برهانید که همانا انسان به جهت یکی از چهار علّت سوگند یاد می کند: در خود احساس سستی و کمبود دارد، به طوری که مردم به او بی اعتماد شده اند، پس برای جلب توجّه مردم که او را تصدیق و تأییـد کننـد، سوگنـد می خورد. و یـا آن که گفتـارش معیوب و به دور از حقیقت است، و می خواهـد بـا سوگنـد، سـخن خود را تقویت و جبران کند. و یا در بین مردم متّهم است ـ به دروغ و بی اعتمادی ـ پس می خواهد با سوگند و قسم خوردن جبران ضـعف نماید. و یا آن که سـخنان و گفتارش متزلزل است ـ هر زمان به نوعی سـخن می گوید ـ و زبانش به سوگند عادت کرده است. تنبیه الخواطر، ص ۴۲۹

حدیث۲۴۴۲

قـالَ الإمـامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَیْهِ السَّلام – : أَکْیَسُ الْکَیِّسِ التُّقی، وَ أحْمَقُ الْحُمْقِ الْفُجُورَ، الْکَریمُ هُوَ التَّبَرُّعُ قَبْلَ السُّؤالِ؛ امام حسـن مجتبی – علیه السـلام – فرمودنـد: زیرک ترین و هوشـیارترین افراد، شـخص بـاتقوا و پرهیزکـار می باشـد؛ احمق و نادان ترین افراد، کسـی است که تبه کار و اهل معصـیت باشـد؛ گرامی ترین و باشخصـیّت ترین افراد، آن کسـی است که به نیازمندان پیش از اظهار نیازشان، کمک نماید. إحقاق الحقّ، ج ۱۱، ص ۲۰

حدیث۲۴۴۳

قـالَ الإمـامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَیْهِ السَّلام – : وَ اعْمَلْ لِدُنْیاکَ کَأَنَّکَ تَعیشُ أبَـداً، وَ اعْمَلْ لاِخِرَتِکَ کَأنّکَ تَمُوتُ غـدَاً؛ امام حسـن مجتبی – علیه السـلام – فرمودند: در دنیا ـ از نظر اقتصاد و صـرفه جوئی و ... ـ چنان برنامه ریزی کن مثل آن که می خواهی همیشـه دوام داشـته باشـی، و نسـبت به آخرت به نوعی حرکت و کار کن مثل این که فردا خواهی مُرد. کلمهٔ الإمام الحسن – علیه السـلام – ص ۳۷

حدیث۲۴۴۴

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَیْهِ السَّلام – : إنَّ الدُّنْیا فی حَلالِها حِسابٌ، وَ فی حَرامِها عِقابٌ، وَفِی الشُّبَهاتِ عِتابٌ، فَأنْزِلِ الدُّنْیا بِمَنْزَلَهِ المیتَهِ، خُذْمِنْها مایَکْفیکَ؛ امام حسن مجتبی – علیه السـلام – فرمودند: چیزهای دنیا اگر حلال باشد حساب و بررسی می شود و اگر از حرام به دست آیـد عـذاب و عقاب دارد و اگر حلال و حرام آن معلوم نباشـد سـختی و ناراحتی خواهـد داشت. پس بایـد دنیا (و موجوداتش) را همچون میته و مرداری بشناسـی که به مقدار نیاز و اضـطرار از آن استفاده کنی. کلمهٔ الإمام الحسن – علیه السلام –، ص ۳۶

حدیث۲۴۴۵

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبى – عَلَيْهِ السَّلام – : لَقَضاءُ حاجَةِ أخ لى فِى اللّهِ أحَبُّ مِنْ إعْتِكافِ شَهْر؛ امام حسن مجتبى – عليه السلام – فرمودند: هر آينه برآوردن حاجت و رفع مشكل دوست و برادرم، از يک ماه اعتكاف، در مسجد ـ و عبادت مستحبّى، نزد من ـ بهتر و محبوب تر است. كلمة الإمام الحسن – عليه السلام –، ص ۱۳۹

حديث۲۴۴۶

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبى – عَلَيْهِ السَّلام – : أللُّؤْمُ أنْ لا تَشْكُرَ النِّعْمَةَ؛ امام حسن مجتبى – عليه السلام – فرمودند: از علائم پستى شخص، شكر نكردن از ولى نعمت است. كلمة الإمام الحسن – عليه السلام –، ص ۱۳۹

حديث۲۴۴۷

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبى – عَلَيْهِ السَّلام – : ألْمِزاحُ يَأْكُلُ الْهَيْبَةَ، وَقَدْ أكْثَرَ مِنَ الْهَيْبَةِ الصّامِت؛ امام حسن مجتبى – عليه السلام – فرمودند: مزاح و شوخى ـ هاى زياد و بيجا ـ شخصيّت و وقار انسان را از بين مى برد، و چه بسا افراد ساكت داراى شخصيّت و وقار عظيمى مى باشند. كلمة الإمام الحسن – عليه السلام –، ص ۱۳۹

حديث۲۴۴۸

امام حسن مجتبى – عليه السلام – فرمودند: همانا در قرآن چراغ هاى روشنائى بخش و شفا بخش دردها و گرفتارى هاى درونى وجود دارد، پس كسى كه (خود را) با قرآن جلى دهد چشمانش قوى و روشن مى گرددو قلب و درون خويش را صفا خواهد داد، چون كه تفكّر و انديشه (در قرآن سبب) حيات قلبِ آگاه مى باشد، همچنان كه شخص روشن دل در تاريكى ها به وسيله نور چراغ حركت مى نمايد و راه مى رود. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۱۱۲

حديث۲۴۴۹

مَنِ اسْتَخَفَّ بِإخوانِهِ فَسَدَتْ مُرُوَّتُهُ؛ امام حسن مجتبى – عليه السلام – فرمودند: كسى كه دوستان و برادرانش را سبک شمارد و نسبت به آن ها بى اعتناء باشد، مروّت و جوانمرديش فاسد گشته است. كلمة الإمام الحسن – عليه السلام –، ص ۲۰۹

حديث۲۴۵۰

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبى – عَلَيْهِ السَّلام – : إنّ الْحِلْمَ زينَةٌ، وَالْوَفاءَ مُرُوَّةٌ، وَالْعَجَلَةَ سَفَهٌ؛ امام حسن مجتبى – عليه السلام – فرمودند: صبر و شكيبائى زينت شخص، وفاى به عهد علامت جوانمردى، و عجله و شتابزدگى (در كارها بدون انديشه) دليل بى خردى مى باشد. كلمة الإمام الحسن – عليه السلام –، ص ۱۹۸

حديث۲۴۵۱

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبى – عَلَيْهِ السَّلام – : غَسْلُ الْيَدَيْنِ قَبْلَ الطَّعامِ يُنْفِى الْفَقْرَ، وَبَعْدَهُ يُنْفِى الْهَمَّ؛ امام حسن مجتبى – عليه السلام – فرمودند: شستن دست ها قبل از طعام فقر و تنگدستى را مى زدايد و بعد از آن ناراحتى ها و آفات را از بين مى برد. كلمة الإمام الحسن – عليه السلام –، ص ۴۶

حدیث۲۴۵۲

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَیْهِ السَّلامـ – : عَجِبْتُ لِمَنْ یُفَکِّرُ فی مَأکُولِهِ کَیْفَ لایُفَکِّرُ فی مَعْقُولِهِ، فَیَجْنِبُ بَطْنَهُ ما یُؤْذیهِ، وَیُوَدِّعُ صَدْرَهُ ما یُرْدیهِ؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: تعجّب می کنم از کسی که در فکر خوراك و تغذیه جسم و بدن هست ولی درباره تغذیه معنوی روحی خود نمی اندیشد، پس از غذاهای فاسد شده و خراب دوری می کند. و عقل و قلب و روح خود را کاری ندارد ـ هر چه و هر مطلب و برنامه ای به هر شکل و نوعی باشد استفاده می کند ـ بحارالأنوار، ج ۱، ص ۲۱۸، ح ۴۳

حدیث۲۴۵۳

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَیْهِ السَّلام – : القَریبُ مَنْ قَرَّبَتْهُ الْمَوَدَّةُ وَإنْ بَعُدَ نَسَبُهُ، وَالْبَعیدُ مَنْ باعَدَتْهُ الْمَوَدَّةُ وَإنْ قَرُبَ نَسَبُهُ؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: بهترین دوست نزدیک به انسان، آن کسی است که در تمام حالات دلسوز و با محبّت باشد گرچه خویشاوندی نزدیکی هم نداشته باشد. و بیگانه ترین افراد کسی است که از محبّت و دلسوزی بیگانه باشد گرچه از نزدیک ترین خویشاوندان باشد. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۰۶، ح ۴

حدیث۲۴۵۴

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَیْهِ السَّلام – : إنَّ مَنْ خَوَفَّکَ حَتّی تَبْلُغَ الاْمْنَ، خَیْرٌ مِمَّنْ یُؤْمِنْکَ حَتّی تَلْتَقِی الْخَوْفَ؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: همانا کسی تو را ـ در برابر عیب ها و کم بودها ـ هشدار دهد تا آگاه و بیدار شوی، بهتر است از آن کسی که فقط تو را تعریف و تمجید کند تا بر عیب هایت افزوده گردد. إحقاق الحقّ، ج ۱۱، ص ۲۴۲

حدیث۲۴۵۵

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَیْهِ السَّلامـ – : اَلْخَیْرُ الَّذی لا شَرَّفیهِ: ألشُّکْرُ مَعَ النِّعْمَةِ، وَالصَّبْرُ عَلَی النّازِلَةِ؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: آن خوبی که شرّ و آفتی در آن نباشد شکر در مقابل نعمت ها و صبر و شکیبائی در برابر سختی ها است. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۰۵، ح ۴

حدیث۲۴۵۶

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَیْهِ السَّلام – : ما تَشاوَرَ قَوْمٌ إلاّ هُدُوا إلی رُشْدِهِمْ؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: هیچ گروهی در کارهای ـ اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و ... ـ با یکدیگر مشورت نکرده اند مگر آن که به رشد فکری و عملی و ... رسیده اند. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۰۵، ح ۴

حدیث۲۴۵۷

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَیْهِ السَّلام – : السِّیاسَةُ أنْ تَرْعی حُقُوقَ اللّهِ، وَحُقُوقَ الاْحْیاءِ، وَحُقُوقَ الاْمْواتِ؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: مفهوم و معنای ـ سیاست آن است که حقوق خداوند و حقوق موجودات زنده و حقوق مردگان را رعایت کنی. بحارالأنوار، ج ۷۳، ص ۳۱۸، ح ۶

حدیث۲۴۵۸

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبى - عَلَيْهِ السَّلام - : تَرْكُ الزِّنا، وَكَنْسُ الْفِناء، وَغَسْلُ الْاناء مَجْلَبَةٌ لِلْغِناء؛ امام حسن مجتبى - عليه السلام - فرمودند: انجام ندادن زنا، جاروب و نظافت كردن راهرو و درب منزل، و شستن ظروف سبب رفاه و بى نيازى مى گردد. كلمهٔ الإمام حسن - عليه السلام -، ص ۲۱۲

حدیث۲۴۵۹

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبى - عَلَيْهِ السَّلام - : إنَّ اللّهَ لَمْ يَخْلُقْكُمْ عَبَثاً، وَلَيْسَ بِتارِكِكُمْ سُدًى، كَتَبَ آجالَكُمْ، وَقَسَّمَ بَيْنَكُمْ مَعائِشَكُمْ، لِيَعْرِفَ كُلُّ ذى لُبٍّ مَنْزِلَتَهُ، وأنَّ ماقَدَرَ لَهُ أصابَهُ، وَما صُرِفَ عَنْهُ فَلَنْ يُصيبَهُ؛ امام حسن مجتبى - عليه السلام - فرمودند: خداوند شما انسان ها را بيهوده و بدون غرض نيافريده و شما را آزاد، رها نكرده است. لحظات آخر عمر هر يك معيّن و ثبت مى باشد، نيازمندى ها و روزى هركس سهميّه بندى و تقسيم شده است تا آن كه موقعيّت و منزلت شعور و درك اشخاص شناخته گردد. بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۱۱۰، ح ۵

حدیث۲۴۶۰

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبى - عَلَيْهِ السَّلام - : إذا لَقى أحَدُكُمْ أخاهُ فَلْيُقَبِّلْ مَوْضِعَ النُّورِ مِنْ جَبْهَتِهِ؛ امام حسن مجتبى - عليه السلام - فرمودند: وقتى انسان برادر مؤمن ـ و دوست ـ خود را ملاقات نمود، بايد پيشانى و سجده گاه او را ببوسد. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۰۵، ح ۴

حدیث۲۴۶۱

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبى - عَلَيْهِ السَّلام - : أَلْعارُ أهْوَنُ مِنَ النّارِ؛ امام حسن مجتبى - عليه السلام - فرمودند: سرزنش و ننگ شمردن مردم انسان را، آسان تر است از معصيت و گناهى كه موجب آتش جهنّم شود. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۰۵، ح ۴

حدیث۲۴۶۲

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبى - عَلَيْهِ السَّلام - : بَيْنَ الْحَقِّ وَالْباطِلِ أرْبَعُ أصابع، ما رَأَيْتَ بَعَيْنِكَ فَهُوَ الْحَقُّ وَقَدْ تَسْمَعُ بِأُذُنَيْكَ باطِلًا كَثيراً؛ امام حسن مجتبى - عليه السلام - فرمودند: بين حقّ و باطل چهار انگشت فاصله است، آنچه كه را با چشم خود ببينى حقّ است ;و آنچه را شنيدى يا آن كه برايت نقل كنند چه بسا باطل باشد. بحارالأنوار، ج ۱۰، ص ۱۳۰، ح ۱

حدیث۲۴۶۳

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبى - عَلَيْهِ السَّلام - : مَنْ عَرَفَ اللّهَ أحَبَّهُ، وَ مَنْ عَرَفَ الدُّنْيا زَهِدَ فيها؛ امام حسن مجتبى - عليه السلام - فرمودند: هركس خدا را بشناسد، (در عمل و گفتار) او را دوست دارد و كسى كه دنيا را بشناسد آن را رها خواهد كرد. كلمهٔ الإمام الحسن - عليه السلام -، ص ۱۴۰

حدیث۲۴۶۴

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبى - عَلَيْهِ السَّلام - : مَنْ أكْثَرَ مُجالِسَةَ الْعُلَماءِ أطْلَقَ عِقالَ لِسانِهِ، وَ فَتَقَ مَراتِقَ ذِهْنِهِ، وَ سَرَّ ما وَجَدَ مِنَ الزِّيادَةِ فى

نَفْسِهِ، وَكانَتْ لَهُ وَلايَةٌ لِما يَعْلَمُ، وَ إفادَةٌ لِما تَعَلَّمَ؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: هر که با علماء بسیار مجالست نماید، سخنش و بیانش در بیان حقایق آزاد و روشن خواهد شد، و ذهن و اندیشه اش باز و توسعه می یابد و بر معلوماتش افزوده می گردد و به سادگی می تواند دیگران را هدایت نماید. احقاق الحقّ، ج ۱۱، ص ۲۳۸

حدیث۲۴۶۵

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَيْهِ السَّلام – : مَنْ أدامَ الْاخْتِلافَ إلَی الْمَسْجِدِ أصابَ إحْدی ثَمان: آيَةً مُحْكَمَةً، أخاً مُسْتَفاداً، وَعِلْماً مُسْتَطْرَفاً، وَرَحْمَةً مُنْتَظِرَةً، وَكَلِمَةً تَدُلُّهُ عَلَی الْهُدی، اَوْ تَرُدُّهُ عَنْ الرَّدی، وَتَرْكَ الذُّنُوبِ حَياءً اَوْ خَشْيَةً؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: هرکس جایگاه ـ عبادات ـ خود را در مسجد قرار دهد یکی از هشت فایده شاملش می گردد: برهان ونشانه ای ـ برای معرفت ـ دوست و برادری سودمند، دانش واطلاعاتی جامع، رحمت و محبّت عمومی، سخن و مطلبی که او را هدایت گر باشد، ـ توفیق إجباری ـ در ترک گناه به جهت شرم از مردم و یا به جهت ترس از عقاب. حف العقول، ص ۲۳۵

حدیث۲۴۶۶

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَيْهِ السَّلام – : إنَّ اللّهَ جَعَلَ شَهْرَ رَمَضانَ مِضْماراً لِخَلْقِهِ، فَيَسْتَبِقُونَ فيهِ بِطاعَتِهِ إلی مَرْضاتِهِ، فَسَبَقَ قَوْمٌ فَفَازُوا، وَقَصَّرَ آخَرُونَ فَخابُوا ؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: خ داوند متعال ماه رمضان را برای بندگان خود میدان مسابقه قرار داد. پس عدّه ای در آن ماه با اطاعت و عبادت به سعادت و خوشنودی الهی از یکدیگر سبقت خواهند گرفت و گروهی از روی بی توجّهی و سهل انگاری خسارت و ضرر می نمایند. من لا یحضره الفقیه، ج ۱، ص ۵۱۱، ح ۱۴۷۹

حدیث۲۴۶۷

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَيْهِ السَّلام – : وَ إنّ حُبَّنا لَيُساقِطُ الذُّنُوبَ مِنْ بَنی آدَم، كَما يُساقِطُ الرّيحُ الْوَرَقَ مِنَ الشَّجَرِ؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: همانا محبّت و دوستی با ما (اهل بیت رسول اللّه(صلی الله علیه وآله) سبب ریزش گناهان ـ از نامه اعمال ـ می شود، همان طوری که وزش باد، برگ درختان را می ریزد. بحارالأنوار، ج ۴۴، ص ۲۳، ح ۷

حدیث۲۴۶۸

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَيْهِ السَّلام – : يَا ابْنَ آدْم! عَفِّ عَنِ مَحارِمِ اللّهِ تَكُنْ عابِداً، وَ ارْضِ بِما قَسَّمَ اللّهُ سُبْحانَهُ لَكَ تَكُنْ غَنِيّاً، وَ أحْسِنْ جَوارَ مَنْ جاوَرَكَ تَكُنْ مُسْلِماً، وَ صاحِبِ النّاسَ بِمِثْلِ ما تُحِبُّ أنْ يُصاحِبُوكَ بِهِ تَكُنْ عَدْلاً ؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: ای فرزند آدم! نسبت به محرّمات الهی عفیف و پاکدامن باش تا عابد و بنده خدا باشی. راضی باش بر آنچه که خداوند سبحان برایت تقسیم و مقدّر نموده است، تا همیشه غنی و بی نیاز باشی. نسبت به همسایگان، دوستان و همنشینان خود نیکی و احسان نما تا مسلمان محسوب شوی. با افراد (مختلف) آنچنان بر خورد کن که انتظار داری دیگران همانگونه با تو بر خورد نمایند. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۱۱۲

حدیث۲۴۶۹

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله عليها – : يا أبَةِ، ذَكَرْتُ الْمَحْشَرَ وَوُقُوفَ النّاسِ عُراةً يَوْمَ الْقيامَةِ، وا سَوْأتاهُ يَوْمَئِذ مِنَ اللّهِ عَزَّوَجَلَّ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – اظهار داشتند: ای پدر، من به یاد روز قیامت افتادم که مردم چگونه در پیشگاه خداوند با

حالت برهنه خواهند ایستاد ـ و فریاد رسی ندارد، جز اعمال و علاقه نسبت به اهل بیت (علیهم السلام) ـ کشف الغمّة، ج ۲، ص ۵۷

حدیث۲۴۷۰

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : اَلْبُشْری فی وَجْهِ الْمُؤْمِنِ یُوجِبُ لِصاحِبِهِ الْجَنَّةَ، وَ بُشْری فی وَجْهِ الْمُعانِدِ یَقی صاحِبَهُ عَذابَ النّارِ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: تبسّم و شادمانی در برابر مؤمن موجب دخول در بهشت خواهد گشت، و نتیجه تبسّم در مقابل دشمنان و مخالفان سبب ایمنی از عذاب خواهد بود. مستدرک الوسائل، ج ۱۲، ص ۲۶۲

حدیث۲۴۷۱

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : ما یَصَنَعُ الصّائِمُ بِصِیامِهِ إذا لَمْ یَصُنْ لِسانَهُ وَ سَمْعَهُ وَ بَصَرَهُ وَ جَوارِحَهُ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: روزه داری که زبان و گوش و چشم و دیگر اعضاء و جوارح خود را کنترل ننماید هیچ سودی از روزه خود نمی برد. مستدرک الوسائل، ج ۷، ص ۳۳۶، ح ۲

حدیث۲۴۷۲

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : الْزَمْ رِجْلَها، فَإنَّ الْجَنَّةَ تَحْتَ أقْدامِها، و الْزَمْ رِجْلَها فَثَمَّ الْجَنَّةَ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: همیشه در خدمت مادر و پای بند او باش، چون بهشت زیر پای مادران است ;و نتیجه آن نعمت های بهشتی خواهد بود. کنزل العمّال، ج ۱۶، ص ۴۶۲، ح ۴۵۴۴۳

حدیث۲۴۷۳

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : إنْ کُنْتَ تَعْمَلُ بِما أمَرْناکَ وَ تَنْتَهی عَمّا زَجَرْناکَ عَنْهُ، فَأنْتَ مِنْ شیعَتِنا، وَ إلاّ فَلا ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: اگر آنچه را که ما ـ اهل بیت عصمت و طهارت ـ دستور داده ایم عمل کنی و از آنچه نهی کرده ایم خودداری نمائی، تو از شیعیان ما هستی و گرنه، خیر. تفسیر الإمام العسکری – علیه السلام –، ص ۳۲۰، ح ۱۹۱

حدیث۲۴۷۴

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : إنّی قَدِاسْتَقْبَحْتُ ما یُصْنَعُ بِالنِّساءِ، إنَّهُ یُطْرَحُ عَلَی الْمَرْئَةِ الثَّوبَ فَیَصِفُها لِمَنْ رَأی، فَلا تَحْمِلینی عَلی سَریر ظاهِر، اُسْتُرینی، سَتَرَکِ اللّهُ مِنَ النّارِ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – در آخرین روزهای عمر پر برکتشان ضمن وصیّتی به اسماء فرمودند: من بسیار زشت و زننده می دانم که جنازه زنان را پس از مرگ با انداختن پارچه ای روی بدنش تشییع می کنند. و افرادی اندام و حجم بدن او را مشاهده کرده و برای دیگران تعریف می نمایند. مرا بر تختی که اطرافش پوشیده نیست و مانع مشاهده دیگران نباشد قرار مده ـ بلکه مرا با پوشش کامل تشییع کن ـ خداوند تو را از آتش جهنّم مستور و محفوظ نماید. تهذیب الأحکام، ج ۱، ص ۴۲۹

حدیث۲۴۷۵

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : خَیْرٌ لِلنِّساءِ أنْ لا یَرَیْنَ الرِّجالَ وَ لا یَراهُنَّ الرِّجالُ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: بهترین چیز برای حفظ شخصیت زن آن است که مردی را نبیند و نیز مورد مشاهده مردان قرار نگیرد. بحارالأنوار، ج ۴۳،

ص ۵۴، ح ۴۸

حدیث۲۴۷۶

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : مَنْ سَلَّمَ عَلَیْهِ اَوْ عَلَیَّ ثَلاثَةَ أیّام أوْجَبَ اللّهُ لَهُ الجَنَّةَ، قُلْتُ لَها: فی حَیاتِهِ وَ حَیاتِكِ؟ قالَتْ: نَعَمْ وَ بَعْدَ مَوْتِنا ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: هر که بر پدرم ـ رسول خدا ـ و بر من به مدّت سه روز سلام کند خداوند بهشت را برای او واجب می گرداند. راوی گوید: عرضه داشتم: آیا در زمان حیات و زنده بودن؟ فرمودند: چه در زمان حیات ما باشد ;و یا پس از مرگ. بحارالأنوار، ج ۴۳، ص ۱۸۵، ح ۱۷

حدیث۲۴۷۷

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : مَنْ أصْعَدَ إلی اللّهِ خالِصَ عِبادَتِهِ، أهْبَطَ اللّهُ عَزَّوَجَلَّ لَهُ أفْضَلَ مَصْلَحَتِهِ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: هرکس عبادات و کارهای خود را خالصانه برای خدا انجام دهد، خداوند بهترین مصلحت ها و برکات خود را برای او تقدیر می نماید. تنبیه الخواطر، ص ۱۰۸

حدیث۲۴۷۸

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : أبَوا هذِهِ الاْمَّةِ مُحَمَّدٌ وَ عَلی، یُقْیمانِ أَودَّهُمْ، وَ یُنْقِذانِ مِنَ الْعَذابِ الدّائِمِ إنْ أطاعُوهُما، وَ یُبیحانِهِمُ النَّعیمَ الدّائم إنْ واقَفُوهُما ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: حضرت محمّد (صلی الله علیه وآله) و علی – علیه السلام –، والِدَین این امّت هستند، چنانچه از آن دو پیروی کنند آن ها را از انحرافات دنیوی و عذاب همیشگی آخرت نجات می دهند و از نعمت های متنوّع و وافر بهشتی بهره مندشان می سازند. بحارالأنوار، ج ۲۳، ص ۲۵۹، ح ۸

حدیث۲۴۷۹

إتَّقُوا مَعاصِیَ اللّهِ فِی الْخَلَواتِ فَإنَّ الشّاهِدَ هُوَ الْحاكِم ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: دوری و اجتناب کنید از معصیت های إلهی، حتّی در پنهانی، پس به درستی که خداوند شاهد اعمال و نیّات است؛ و نیز او حاکم و قاضی خواهد بود. شرح نهج البلاغه ابن عبده، ج ۳، ص ۳۲۴

حدیث۲۴۸۰

قالَ الاْمامُ علی – علیه السلام – : إنّ الْیَوْمَ عَمَلٌ وَلا حِسابَ، وَغَداً حِسابٌ وَ لا عَمَل ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: امروزه – در دنیا – زحمت و فعالیّت، بدون حساب است و فردای قیامت، حساب و بررسی اعمال و دریافت پاداش است. شرح نهج البلاغه ابن عبده، ج ۱

حدیث۲۴۸۱

قالَ الاْمامُ علی – علیه السلام – : فی تَقَلُّبِ الاْحْوالِ عُلِمَ جَواهِرُ الرِّجالِ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: در تغییر و دگرگونی حالات و حوادث، فطرت و حقیقت اشخاص شناخته می شود. شرح نهج البلاغه فیض الإسلام، ص ۱۱۸۳

حدیث۲۴۸۲

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : کَتَبَ اللّهُ الْجِهادَ عَلَی الرِّجالِ وَالنِّساءِ، فَجِهادُ الرَّجُلِ بَذْلُ مالِهِ وَنَفْسِهِ حَتّی یُقْتَلَ فی سَبیلِ اللّه، وَجِهادُ الْمَرْئَهِٔ أنْ تَصْبِرَ عَلی ماتَری مِنْ أذی زَوْجِها وَغِیْرَتِهِ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: خداوند جهاد را بر مردان و زنان لازم دانسته است. پس جهاد مرد، آن است که از مال و جانش بگـذرد تا جائی که در راه خدا کشـته و شـهید شود. و جهاد زن آن است که در مقابل زحمات و صدمات شوهر و بر غیرت و جوانمردی او صبر نماید. وسائل الشّیعهٔ، ج ۱۵، ص ۲۳، ح ۱۹۹۳۴

حدیث۲۴۸۳

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : یَوْمُ الْمَظْلُومِ عَلَی الظّالِمِ أشَدُّ مِنْ یَوْمِ الظّالِمِ عَلَی الْمَظْلُومِ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: روز داد خواهی مظلوم بر علیه ظالم سخت تر است از روزی که ظالم ستم بر مظلوم می کند. شرح نهج البلاغه فیض الاسلام، ص ۱۱۹۳

حدیث۲۴۸۴

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : ألِّسانُ سَبُعٌ إنْ خُلِّیَ عَنْهُ عَقَرَ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: زبان، همچون درّنده ای است که اگر آزاد باشد زخم و جراحت (سختی به جسم و ایمان) خواهد زد. شرح نهج البلاغه ابن عبده، ج ۳، ص ۱۶۵

حدیث۲۴۸۵

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : أیُّهَا النّاسُ، إیّاکُمْ وَحُبَّ الدُّنْیا، فَإنَّها رَأْسُ کُلِّ خَطیئَهٔ، وَبابُ کُلِّ بَلِیَّهٔ، وَداعی کُلِّ رَزِیَّهٔ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: ای گروه مردم، نسبت به محبّت و علاقه به دنیا مواظب باشید، چون که علاقه و محبّت به دنیا اساس هر خطا و انحرافی است، و دروازه هر بلاـ و گرفتاری است، و نزدیک کننـده هر فتنه و آشوب؛ و نیز آورنـده هر مصیبت و مشکلی است. تحف العقول، ص ۱۵۲

حدیث۲۴۸۶

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : فی وَصیَّتِهِ لِلْحَسَنِ – علیه السلام – : سَلْ عَنِ الرَّفیقِ قَبْلَ الطَّریقِ، وَعَنِ الْجارِ قَبْلَ الـدّارِ ؛ امام علی – علیه السلام – ضـمن سفارشـی به فرزندش امام حسن – علیه السلام – فرمودند: پیش از آن که بخواهی مسافرت بروی، رفیق مناسب راه را جویا باش، و پیش از آن که منزلی را تهیّه کنی همسایگان را بررسـی کن که چگونه هستند. بحارالأنوار، ج ۷۶، ص ۱۵۵، ح ۳۶

حدیث۲۴۸۷

قـالَ الْامـامُ علی – علیه السلام – : یا کُمَیْلُ، قُلِ الْحَقَّ عَلی کُلِّ حال، وَوادِدِ الْمُتَّقینَ، وَاهْجُرِ الفاسِقینَ، وَجانِبِ المُنافِقینَ، وَلاتُصاحِبِ الخائِنینَ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودنـد: در هر حالتی حقّ را بگو و مـدافع آن باش، دوستی و معاشـرت با پرهیزگاران را ادامه ده، و از فاسقین و معصیت کـاران کنـاره گیری کـن، و از منافقـان دوری و فرار کن، و بـا خیانتکـاران همراهی و هم نشـینی منمـا. بحارالأنوار، ج ۷۷، ص ۲۷۱، ح ۱

حدیث۲۴۸۸

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : عَجِبْتُ لِابْنِ آدَم، أوَّلُهُ نُطْفَةٌ، وَ آخِرُهُ جیفَةٌ، وَ هُوَ قائِمٌ بَیْنَهُما وِعاءٌ لِلْغائِطِ، ثُمَّ یَتَکَبَّرُ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: تعجبّ می کنم از کسی که اوّلش قطره ای آب ترش شده و عاقبتش لاشه ای متعفّن ـ بد بو ـ خواهد بود و خود را ظرف فضولات قرار داده است، با این حال تکبّر و بزرگ منشی هم می نماید. وسائل الشّیعهٔ، ج ۱، ص ۳۳۴، ح ۸۸۰

حدیث۲۴۸۹

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : لا خَیْرَ فِی الدُّنْیا إلّا لِرَجُلَیْنِ: رَجَلٌ یَزْدادُ فی کُلِّ یَوْم إحْساناً، وَ رَجُلٌ یَتَدارَکُ ذَنْبَهُ بِالتَّوْبَهِ، وَ أنّی لَهُ بِالتَّوْبَهِ، وَاللهِ لَوْسَجَدَ حَتّی یَنْقَطِعَ عُنُقُهُ ما قَبِلَ اللهُ مِنْهُ إلّا بِوِلایَتِنا أهْلِ الْبَیْتِ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: خیر و خوبی در دنیا وجود ندارد مگر برای دو دسته: دسته اوّل آنان که سعی نمایند در هر روز، نسبت به گذشته کار بهتری انجام دهند. دسته دوّم آنان که نسبت به خطاها و گناهان گذشته خود پشیمان و سرافکنده گردند و توبه نمایند، و توبه کسی پذیرفته نیست مگر آن که با اعتقاد بر ولایت ما اهل بیت عصمت و طهارت باشد. وسائل الشیعهٔ، ج ۱۶، ص ۷۶، ح ۵

حدیث۲۴۹۰

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : قَدْرُ الرَّجُلِ عَلی قَدْرِ هِمَّتِهِ، وَ شُجاعَتُهُ عَلی قَدْرِ نَفَقَتِهِ، وَ صِداقَتُهُ عَلی قَدْرِ مُرُوَّتِهِ، وَ عِفَّتُهُ عَلی قَدْرِ غَیْرَتِهِ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: ارزش هر انسانی به قدر همّت اوست، و شجاعت و توان هر شخصی به مقدار گذشت و احسان اوست، و درستکاری و صداقت او به قدر جوانمردی اوست، و پاکدامنی و عفّت هر فرد به اندازه غیرت او خواهد بود. نزههٔ الناظر و تنبیه الخاطر، ص ۴۶، ح ۱۲

حدیث۲۴۹۱

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : یَا ابْنَ آدَم، لاـ تَحْمِلْ هَمَّ یَوْمِکَ الَّذی لَمْ یَأتِکَ عَلی یَوْمِکَ الَّذی أنْتَ فیهِ، فَإنْ یَکُنْ بَقِیَ مِنْ أجَلِکَ، فَإنَّ اللّهَ فیهِ یَرْزُقُکَ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: ای فرزند آدم، غُصّه رزق و آذوقه آن روزی که در پیش داری و هنوز نیامده است نخور، زیرا چنانچه زنده بمانی و عمرت باقی باشد خداوند متعال روزی آن روز را هم می رساند. نزههٔ الناظر و تنبیه الخاطر، ص ۵۲، ح ۲۶

حدیث۲۴۹۲

امام علی – علیه السلام – فرمودند: یک ساعت در محضر علماء نشستن ـ که انسان را به مبدأ و معاد آشنا سازند ـ از هزار سال عبادت نزد خداوند محبوب تر خواهد بود. توجّه و نگاه به عالِم از إعتکاف و یک سال عبادت ـ مستحبّی ـ در خانه خدا بهتر است. زیارت و دیدار علماء، نزد خداوند از هفتاد مرتبه طواف اطراف کعبه محبوب تر خواهد بود، و نیز افضل از هفتاد حجّ و عمره قبول شده می باشد. همچنین خداوند او را هفتاد مرحله ترفیع درجه می دهد و رحمت و برکت خود را بر او نازل می گرداند، و ملائکه شهادت می دهند به این که او اهل بهشت است. بحارالأنوار، ج ۱، ص ۲۰۵، ح ۳۳

حدیث۲۴۹۳

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : أعَزُّ الْعِزِّ الْعِلْمُ، لاِنَّ بِهِ مَعْرِفَهُ الْمَعادِ وَ الْمَعاشِ، وَ أذَلُّ الذُّلِّ الْجَهْلُ، لاِنَّ صاحِبَهُ أصَمُّ، أبْکَمٌ، أعْمی،

حَيْرانٌ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: عزیزترین عزّت ها علم و کمال است، برای این که شناخت معاد و تأمین معاشِ انسان، به وسیله آن انجام می پذیرد. و پست ترین ذلّت ها جهل و نادانی است، زیرا که صاحبش همیشه در کری و لالی و کوری می باشد و در تمام امور سرگردان خواهد بود. نزهة الناظر و تنبیه الخاطر، ص ۷۰، ح ۶۵

حدیث ۲۴۹۴

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : تَفَضَّلْ عَلی مَنْ شِئْتَ فَأنْتَ أميرُهُ، وَ اسْتَغْنِ عَمَّنْ شِئْتَ فَأنْتَ نَظيرُهُ، وَ افْتَقِرْ إلی مَنْ شِئْتَ فَأنْتَ أسيرُهُ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: بر هر که خواهی نیکی و احسان نما، تا رئیس و سرور او گردی؛ و از هر که خواهی بی نیازی جوی تا همانند او باشی. و خود را نیازمند هر که خواهی بدان ـ و از او تقاضای کمک نما ـ تا اسیر او گردی. بحارالأنوار، ج ۷۰، ص ۱۳

حدیث ۲۴۹۵

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : اَلْعُقُولُ أئِمَّةُ الأفْكارِ، وَ الأفْكارُ أئِمَّةُ الْقُلُوبِ، وَ الْقُلُوبُ أئِمَّةُ الْحَواسِّ، وَ الْحَواسُّ أئِمَّةُ الْاعْضاءِ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: عقل هر انسانی پیشوای فکر و اندیشه اوست؛ و فکر پیشوای قلب و درون او خواهد بود؛ و قلب پیشوای حوّاس پنج گانه می باشد، و حوّاس پیشوای تمامی اعضاء و جوارح است. بحارالأنوار، ج ۱، ص ۹۶، ح ۴۰

حدیث ۲۴۹۶

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : اَوْحَی اللّهُ تَبارَكَ وَ تَعالی إلی نَبِیٍّ مِنَ الْانْبیاءِ: قُلْ لِقَوْمِكَ لا یَلْبِسُوا لِباسَ أعْدائی، وَ لا یَطْعَمُوا مَطاعِمَ أعْدائی، وَ لا یَتَشَكَّلُوا بِمَشاكِلِ أعْدائی، فَیَكُونُوا أعْدائی ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: خداوند تبارك و تعالی بر یکی از پیامبرانش وحی فرستاد: به امّت خود بگو: لباس دشمنان مرا نپوشند و غذای دشمنان مرا میل نکنند و هم شکل دشمنان من نگردند، وگرنه ایشان هم دشمن من خواهند بود. مستدرك الوسائل، ج ۳، ص ۲۱۰، ح ۳۳۸۶

حدیث ۲۴۹۷

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : لا ینبغی للعبد ان یثق بخصلتین: العافیة و الغنی، بَیْنا تَراهُ مُعافاً اذْ سَقُمَ، وَ بَیْنا تَراهُ غنیّاً إذِ افْتَقَرَ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: سزاوار نیست که بنده خدا، در دوران زندگی به دو خصوصیّت اعتماد کند و به آن دلبسته باشد: یکی عافیت و تندرستی و دیگری ثروت و بی نیازی است. زیرا چه بسا در حال صحّت و سلامتی می باشد ولی ناگهان انواع مریضی ها بر او عارض می گردد و یا آن که در موقعیّت و امکانات خوبی است، ناگهان فقیر و بیچاره می شود، ـ پس بدانیم که دنیا و تمام امکانات آن بی ارزش و بی وفا خواهد بود و تنها عمل صالح مفید و سودبخش می باشد ـ بحارالأنوار، ج ۶۹، ص ۶۸

حدیث ۲۴۹۸

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : كُلُوا ما یَسْقُطُ مِنَ الْخوانِ فَإنَّهُ شِفاءٌ مِنْ كُلِّ داء بِإذْنِ اللّهِ عَزَّوَجَلَّ، لِمَنْ اَرادَ أنْ یَسْتَشْفِیَ بِهِ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: آنچه اطراف ظرف غذا و سفره می ریزد جمع کنید و بخورید، که همانا هرکس آن ها را به قصد شفا میل نماید، به اذن حق تعالی شفای تمام دردهای او خواهد شد. مستدرك الوسائل، ج ۱۶، ص ۲۹۱، ح ۱۹۹۲۰

حدیث۲۴۹۹

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : أطْرِقُوا أهالیكُمْ فی كُلِّ لَیْلَةِ جُمْعَهْ بِشَیْء مِنَ الْفاكِهَةِ، كَیْ یَفْرَحُوا بِالْجُمْعَةِ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: در هر شب جمعه همراه با مقداری میوه بر اهل منزل و خانواده خود وارد شوید تا موجب شادمانی آن ها در جمعه گردد. بحارالأنوار، ج ۱۰۱، ص ۷۳، ح ۲۴

حدیث۲۵۰۰

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : ما مِنْ یَوْم یَمُرُّ عَلَی ابْنِ آدَم إلاّ قالَ لَهُ ذلِكَ الْیَوْمُ: یَابْنَ آدَم أنَا یَوْمٌ جَدیدٌ وَ أنَا عَلَیْكَ شَهیدٌ.فَقُلْ فیَّ خَیْراً، وَ اعْمَلْ فیَّ خَیْرَاً، أشْهَدُ لَکَ بِهِ فِی الْقِیامَةِ، فَإنَّکَ لَنْ تَرانی بَعْدَهُ أبَداً ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر روزی که بر انسان وارد شود، گوید: من روز جدیدی هستم، من بر اعمال و گفتار تو شاهد می باشم. سعی کن سخن خوب و مفید بگوئی، کار خوب و نیك انجام دهی. من در روز قیامت شاهد اعمال و گفتار تو خواهم بود. و بدان امروز که پایان یابد دیگر مرا نخواهی دید و قابل جبران نیست. أمالی صدوق، ص ۹۵

حدیث۲۵۰۱

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : اَلْمُلُوكُ حُكّامٌ عَلَی النّاسِ، وَ الْعِلْمُ حاكِمٌ عَلَیْهِمْ، وَ حَسْبُكَ مِنَ الْعِلْمِ أنْ تَخْشَی اللّهَ، وَ حَسْبُكَ مِنَ الْجَهْلِ أنْ تَعْجِبَ بِعِلْمِكَ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: ملوك بر مردم حاكم هستند و علم بر تمامی ایشان حاكم خواهد بود، تو را در علم كافی است كه از خداوند ترسناك باشی؛ و به دانش و علم خود بالیدن، بهترین نشانه نادانی است. أمالی طوسی، ج ۱، ص ۵۵

حدیث۲۵۰۲

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : اَلدُّنْیا تُطْلَبُ لِثَلاثَةِ أشْیاء: اَلْغِنی، وَ الْعِزِّ، وَ الرّاحَةِ، فَمَنْ زَهِدَ فیها عَزَّ، وَ مَنْ قَنَعَ إسْتَغْنی، وَ مَنْ قَلَّ سَعْیُهُ إسْتَراحَ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: دنیا و اموال آن، برای سه هدف دنبال می شود: بی نیازی، عزّت و شوكت، آسایش و آسوده بودن. هر كه زاهد باشد؛ عزیز و با شخصیّت است، هر كه قانع باشد؛ بی نیاز و غنی گردد، هر كه كمتر خود را در تلاش و زحمت قرار دهد؛ همیشه آسوده و در آسایش است. وافی، ج ۴، ص ۴۰۲

حدیث۲۵۰۳

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : اَلْحَقُّ جَدیدٌ وَ إنْ طالَتِ الاْیّامُ، وَ الْباطِلُ مَخْذُولٌ وَ إنْ نَصَرَهُ أقْوامٌ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: حقّ و حقیقت در تمام حالات جدید و تازه است گر چه مدّتی بر آن گذشته باشد و باطل همیشه پست و بی أساس است گر چه افراد بسیاری از آن حمایت كنند. وسائل الشّیعهْ، ج ۲۵، ص ۴۳۴، ح ۳۲۲۹۲

حدیث۲۵۰۴

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : وَعَظَنی جِبْرئیلُ – علیه السلام – : یا مُحَمَّدُ، أحْبِبْ مَنْ شِئْتَ فَإنَّكَ مُفارِقُهُ، وَ اعْمَلْ ما شِئْتَ فَإنَّكَ مُلاقیهِ ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: جبرئیل مرا موعظه و نصحیت كرد: با هر كس كه خواهی دوست باش،

بالأخره بین تو و او جدائی خواهد افتاد. هر چه خواهی انجام ده، ولی بدان نتیجه و پاداش آن را خواهی گرفت. أمالی طوسی، ج ۲، ص ۲۰۳

حدیث۲۵۰۵

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : سادَةُ النّاسِ فِی الدُّنْیا الأَسْخِیاء، سادَةُ النّاسِ فِی الاخِرَةِ الاْتْقِیاء ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: سرور و سیّد مردم در دنیا افراد سخاوتمند خواهند بود، و سیّد و سرور انسان ها در قیامت پرهیزکاران می باشند. اعیان الشّیعهٔ، ج ۱، ص ۳۰۲

حدیث۲۵۰۶

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : کُلُّ عَیْن باکِیَةٌ یَوْمَ الْقِیامَةِ إلاّ ثَلاثَ أعْیُن: عَیْنٌ بَکَتْ مِنْ خَشْیَةِ اللّهِ، وَ عَیْنٌ غُضَّتْ عَنْ مَحارِمِ اللّهِ، وَ عَیْنٌ باتَتْ ساهِرَةً فی سَبیلِ اللّهِ ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: تمامی چشم ها در روز قیامت گریانند، مگر سه دسته: ۱ ـ آن چشمی که به جهت خوف و ترس از عذاب خداوند گریه کرده باشد. ۲ ـ چشمی که از گناهان و موارد خلاف بسته و نگاه نکرده باشد. ۳ ـ چشمی که شبها در عبادت و بندگی خداوند متعال بیدار بوده باشد. ثواب الأعمال، ص ۲۱۱، ح ۱

حدیث۲۵۰۷

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : مَنْ وَقَّرَ ذا شَیْبَةٍ فِی الاْسْلامِ أمَّنَهُ اللّهُ مِنْ فَزَعِ یَوْمِ الْقِیامَةِ ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس بزرگ سال مسلمانی را گرامی دارد و احترام نماید، خداوند او را در قیامت از سختی ها و مشکلات در أمان می دارد. الکافی، ج ۲، ص ۶۵۸، ح ۳

حدیث۲۵۰۸

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : اَلصَّدَقَةُ بِعَشْر، وَ الْقَرْضُ بِثَمانِیَةَ عَشَرَ، وَ صِلَةُ الرَّحِمِ بِأرْبَعَةَ وَ عِشْرینَ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: پاداش و ثواب دادنِ صدقه ده برابر درجه، ودادن قرض الحسنه هیجده درجه، و انجام صله رحم بیست و چهار درجه افزایش خواهد داشت. مستدرک الوسائل، ج ۷، ص ۱۹۴، ح ۸۰۱۰

حدیث۲۵۰۹

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : اَلْمَرْءُ عَلی دینِ خَلیلِهِ، فَلْیَنْظُر أحَدُکُمْ مَنْ یُخالِطُ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: انسان بر روش و اخلاق دوستش پرورش می یابد و شناخته می شود، پس متوجّه باشید با چه کسی دوست و همنشین می باشید. بحارالأنوار، ج ۷۱، ص ۱۹۲، ح ۱۲

حدیث۲۵۱۰

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : حَسِّنُوا أخْلاقَکُمْ، وَ ألْطِفُوا جیرانَکُمْ، وَ أکْرِمُوا نِسائَکُمْ، تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ بِغَیْرِ حِساب؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: رفتار و اخلاق خود را نیکو سازید، نسبت به همسایگان با ملاطفت و محبّت برخورد نمائید، زنان و همسران خود را گرامی دارید تا بدون حساب وارد بهشت گردید. اعیان الشّیعهٔ، ج ۱، ص ۳۰۱

حدیث۲۵۱۱

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : حُبُّ الْجاهِ وَ الْمالِ یُنْبِتُ النِّفاقَ فِی الْقَلْبِ، کَما یُنْبِتُ الْماءُ الْبَقْلَ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: علاقه نسبت به ریاست و ثروت سبب روئیدن نفاق در قلب و درون خواهد شد، همان طوری که آب و باران سبب روئیدن سبزیجات می باشند. تنبیه الخواطر، ص ۲۶۴

حدیث۲۵۱۲

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : عَجِبْتُ لِمَنْ یَحْتَمی مِنَ الطَّعامِ مَخافَهَ الدّاءِ، کَیْفَ لایَحْتمی مِنَ الذُّنُوبِ، مَخافَهَ النّارِ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: تعجّب دارم از کسانی که نسبت به خورد و خوراک خود اهمیّت می دهند تا مبادا مریض شوند ولیکن اهمیّتی نسبت به گناهان نمی دهند و باکی از آتش سوزان جهنّم ندارند. بحارالأنوار، ج ۷۰، ص ۳۴۷، ح ۳۴

حدیث۲۵۱۳

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : صَدَقَهُ السِّرِّ تُطْفِیءُ الْخَطیئَهَ، کَما تُطْفِیءُ الماءُ النّارَ، وَ تَدْفَعُ سَبْعینَ باباً مِنَ الْبَلاءِ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: صدقه ای که محرمانه و پنهانی داده شود سبب پاکی گناهان می باشد، همان طوری که آب، آتش را خاموش می کند، همچنین صدقه هفتاد نوع بلا و آفت را بر طرف می نماید. مستدرک الوسائل، ج ۷، ص ۱۸۴، ح ۷۹۸۴

حدیث۲۵۱۴

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : مَنْ تَوَلّی عَمَلا وَ هُوَیَعْلَمُ أنَّهُ لَیْسَ لَهُ بِأهْل، فَلْیَتَبَوَّءْ مَقْعَدُهُ مِنَ النّارِ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر که ریاست و مسئولیتی را بپذیرد و بداند که اهلیّت آن را ندارد، ـ در قبر و قیامت ـ جایگاه او پر از آتش خواهد شد. تاریخ إلاسلام، ج ۱۰۱ـ۱۲۰، ص ۲۸۵

حدیث۲۵۱۵

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : لا تُشْبِعُوا، فَیُطْفأ نُورُ الْمَعْرِفَهِ مِنْ قُلُوبِکُمْ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: شکم خود را از خوراک سیر و پر مگردانید، چون که سبب خاموشی نور عرفان و معرفت ـ در افکار و ـ قلب هایتان می گردد. مستدرک الوسائل، ج ۱۶، ص ۲۱۸، ح ۱۹۶۴۶

حدیث۲۵۱۶

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : مَنْ تَزَوَّجَ إمْرَأهً لِمالِها وَ کَلَهُ اللّهُ إلَیْهِ، وَ مَنْ تَزَوَّجَها لِجَمالِها رَأی فیها ما یَکَرَهُ، وَ مَنْ تَزَوَّجَها لِدینِها جَمَعَ اللّهُ لَهُ ذلِکَ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس زنی را به جهت ثروتش ازدواج کند خداوند او را به همان واگذار می نماید، و هر که با زنی به جهت زیبائی و جمالش ازدواج کند خوشی نخواهد دید، و کسی که با زنی به جهت دین و ایمانش تزویج نماید خداوند خواسته های او را تأمین می گرداند. تهذیب الأحکام، ج ۷، ص ۳۹۹، ح ۵

حدیث۲۵۱۷

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : مَنْ زارَ عالِماً فَکَأَنَّما زارَنی، وَ مَنْ صافَحَ عالِماً فَکأَنَّما صافَحَنی، وَ مَنْ جالَسَ عالِماً فَکَأَنَّما جالَسَنی، وَ مَنْ جالَسَنی فِی الدُّنْیا أجْلَسْتُهُ مَعی یَوْمَ الْقِیامَةِ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس به دیدار و زیارت عالم و دانشمندی برود مثل آن است که مرا زیارت کرده، هر که با دانشمندی دست دهد و مصافحه کند مثل آن که با من مصافحه نموده، هر شخصی همنشین دانشمندی گردد مثل آن است که با من مجالست کرده، و هر که در دنیا با من همنشین شود، در آخرت همنشین من خواهد گشت. مستدرک الوسائل، ج ۱۷، ص ۳۰۰، ح ۲۱۴۰۶

حدیث۲۵۱۸

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : مَنْ أَنْظَرَ مُعْسِراً، کانَ لَهُ بِکُلِّ یَوْم صَدَقَةٌ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس بدهکار ناتوانی را مهلت دهد برای هر روزش ثواب صدقه در راه خدا می باشد. بحارالأنوار، ج ۱۰۰، ص ۱۵۱، ح ۱۷

حدیث۲۵۱۹

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : مَنْ وَجَدَ کَسْرَةً اَوْ تَمْرَةً فَأَکَلَها لَمْ یُفارِقْ جَوْفَهُ حَتّی یَغْفِرَاللّهُ لَهُ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس تکّه ای نان یا دانه ای خرما در جائی ببیند، و آن را بردارد و میل کند، مورد رحمت و مغفرت خداوند قرار می گیرد. بحارالأنوار، ج ۶۳، ص ۴۳۰، ح ۱۲

حدیث۲۵۲۰

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : بَکِرُّوا بِالصَّدَّقَةِ، فَإنَّ الْبَلاءَ لا یَتَخَطّاها؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: صبحگاهان حرکت و کار خود را با دادن صدقه شروع نمائید چون که بلاها و آفت ها را بر طرف می گرداند. بحارالانوار، ج ۹۳، ص ۱۷۷، ح ۸

حدیث۲۵۲۱

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : إذا تَلاقَیْتُمْ فَتَلاقُوا بِالتَّسْلیمِ وَ التَّصافُحِ، وَ إذا تَفَرَّقْتُمْ فَتَفَرَّقُوا بِالاسْتِغْفارِ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هنگام بر خورد و ملاقات با یکدیگر سلام و مصافحه نمائید و موقع جدا شدن برای همدیگر طلب آمرزش کنید. بحارالأنوار، ج ۷۳، ص ۴، ح ۱۳

حدیث۲۵۲۲

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : إنَّ أعْجَزَ النّاسِ مَنْ عَجَزَعَنِ الدُّعاءِ، وَ إنَّ أبْخَلَ النّاسِ مَنْ بَخِلَ بِالسَّلامِ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: عاجز و ناتوان ترین افراد کسی است که از دعا و مناجات با خداوند ناتوان و محروم باشد، و بخیل ترین اشخاص کسی خواهد بود که از سلام کردن خودداری نماید. بحارالأنوار، ج ۹۰، ص ۲۹۱، ح ۱۱

حدیث۲۵۲۳

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : ثَلاثَةٌ مِنَ الذُّنُوبِ تُعَجَّلُ عُقُوبَتُها وَ لا تُؤَخَّرُ إلی الاخِرَةِ: عُقُوقُ الْوالِدَیْنِ، وَ الْبَغْیُ عَلَی النّاسِ، وَ کُفْرُ الْاحْسانِ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: عقاب و مجازات سه دسته از گناهان زودرس می باشد و به قیامت

کشانده نمی شود: ایجاد ناراحتی برای پدر و مادر، ظلم در حقّ مردم، ناسپاسـی در مقابل کارهای نیک دیگران. بحارالأنوار، ج ۷۰، ص ۳۷۳، ح ۷

حدیث۲۵۲۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: لا یقرأ العبد القران اذا کان علی غیر طهور حتی یتطهر؛ هنگامی که وضو ندارید، قرآن نخوانید، تا این که وضو گرفته شود. (خصال ، ج ۲، ص ۱۶۴)

حدیث۲۵۲۵

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : یا علی ! ان الوضوء قبل الطعام و بعده شفاءفی الجسد و یمن فی الرزق؛ یا علی ! قبل از غذا و بعد از غذا، وضو گرفتن ، شفای بدن و برکت در روزی است . (بحار الانوار، ج ,۶۶ ص ۳۵۶)

حدیث۲۵۲۶

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : کسی که وضوی خود را شاداب وکامل به جای آورد، و نماز خویش را نیکوبخواند، زکات مالش را بپردازد، و خشم خود را فرو نشاند و زبانش را ازگناهان مربوطبه زبان ببندد، و برای گناه خودبا توبه طلب آمرزش کند، ونسبت به اهل بیت پیامبر خویش خیرخواه باشد، البته تمام حقایق ایمان در اوکامل شده و درهای بهشت به روی او باز است . (ثواب الاعمال ، ص ۶۴)

حدیث۲۵۲۷

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : من ترک الصلوة متعمدا من غیر علة فقدبرء من ذمة الله و ذمة رسوله؛ کسی که نماز را عمدا و بدون علت ترک کند از امان خدا و رسولش دورخواهد بود. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۷۵)

حدیث۲۵۲۸

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : من ترک صلاته حتی تفوته من غیرعذر فقد حبط عمله؛ کسی که نمازش را بدون عذر ترک کند (نخواند) تا وقت آن بگذرد، عمل اونابود شده است . بحار الانوار، ج ,۸۲ ص ۲۰۳

حدیث۲۵۲۹

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : نماز خودتان را ضایع نکنید، به حقیقت هر کس نماز خویش را ضایع کند،خداوند عز و جل او را با قارون و فرعون و هامان محشور می کند، خداوند به آنان لعنت کند و آنها را رسوا سازد، وبر خدا لازم است آنها را با منافقها به آتش داخل کند، پس وای بر کسی که به نمازش مواظب نباشد. (بحار الانوار، ج ,۸۲ ص ۲۰۲)

حدیث۲۵۳۰

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ان العبد اذا عجل فقام لحاجته یقول الله تبارک و تعالی : اما یعلم عبدی انی انااقضی الحوائج ؛

زمانی که بنده برای رفع حاجت خود نمازش را با عجله بخواند، خداوندمی فرماید: آیا بنده من نمی داند که حاجت او را من برآورده می کنم . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۲۴)

حدیث۲۵۳۱

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : اسرق الناس فاالذی یسرق من صلاته فصلاته تلف کما یلف الثوب الخلق فیضرب بها وجهه؛ دزدترین مردم کسی است که به خاطر سرعت و شتابزدگی از نماز خود کم کند، نماز چنین انسانی همچون جامه مندرسی در هم پیچیده شده ، به صورت اوپرتاب می گردد. (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۰۶)

حدیث۲۵۳۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ان اسرق الناس من سرق من صلاته؛ دزدترین مردم کسی است که از نمازش کم بگذارد. (بحار الانوار، ج ,۸۲ ص ۲۲۲)

حدیث۲۵۳۳

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : لا ـ یقبل الله صلاهٔ خمسهٔ نفر. الابق من سیده و امرأهٔ لا یرضی عنها زوجها ومدمن الخمر و العاق و اکل الربا؛ خداوندنماز پنج گروه را نمی پذیرد:۱- بنده ای که از نزد مولای خود فرارکرده است .۲- زنی که شوهرش از وی راضی نیست .۳- شرابخوار و دائم الخمر.۴- کسی که عاق والدین شده است .۵- رباخوار. (مستدرک الوسائل ، ج ,۱۳ ص ۳۳۲)

حدیث۲۵۳۴

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : کسی که همسر خود را بیازارد، نماز و اعمال نیک او مورد پذیرش الهی قرارنمی گیرد، مگر آن که به کمک او بپردازد و رضایتش را جلب کند، گر چه همیشه روزه دار باشد و البته شوهر نیز دارای همین نوع از عقاب است ، درصورتی که همسر خویش را بیازارد و به او ظلم روا دارد. (وسائل الشیعه ، ج ,۱۴ ص ۱۱۶)

حدیث۲۵۳۵

جاء رجل الی امیرالمؤمنین – علیه السلام – فقال : یا امیرالمؤمنین انی قدحرمت الصلاهٔ باللیل ، فقال امیرالمؤمنین –علیه السلام – : انت رجل قدقیدتک ذنوبک؛ مردی نزد امیرالمؤمنین (علیه السلام) آمد وگفت : ای امیر مؤمنان ! من از نماز شب محروم شدم . امام علی (علیه السلام) فرمودند: تو مردی هستی که گناهانت تو را زندانی (اسیر)کرده است . (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۲۲)

حدیث۲۵۳۶

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: من صلی و لم یزک لم تقبل صلوته؛ هر کس نماز بخواند، ولی زکات و مالیات اسلامی نپردازد، نمازش قبول نمی شود. (بحار الانوار، ج ,۹۶ ص ۱۲)

حدیث۲۵۳۷

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: من نظر الی ابویه نظرماقت ، و هما ظالمان لم یقبل الله له صلاهً؛ هر که به پدر و مادر نگاه تند و خشم آلود کند، اگر چه به وی ستم کرده باشند، خداوند نمازش را نمی پذیرد. (جامع السعادات ، ج ۲، ص ۳۵۱)

حدیث۲۵۳۸

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : لو صلیتم حتی تکونوا کالاوتار و صمتم حتی تکونوا کالحنایا لم یقبل الله منکم الا بورع؛ اگر آن قدر نماز بخوانید تا همچون زه کمان شوید، و آن قدر روزه بگیرید تاهمچون کمان خم شوید، خدا از شما قبول نمی کند، مگر این که انسان با ورع باشید. (بحار الانوار، ج ,۸۴ ص ۲۵۸)

حدیث۲۵۳۹

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: خداوند متعال فرمود: نماز کسی را می پذیرم که :۱- درمقابل عظمت من خاضع باشد.۲- از خواسته های نفسانی به خاطر من خود را دور کند.۳-روزش را با یاد من به پایان برد.۴- بر بندگانم بزرگی نفروشد.۵- به گرسنه غذا دهد.۶- برهنه را بپوشاند.۷- به مصیبت دیده مهربانی کند.۸- غریب راپناه دهد. بحار الانوار ج ۸۴ ص ۲۴۲

حدیث۲۵۴۰

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : خیارکم الینکم مناکب فی الصلوهً؛ بهترین شما کسی است که شانه هایش در نماز افتاده تر باشد. (بحار، ج ۸۴ ص ۲۶۲)

حدیث۲۵۴۱

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: هر کس وضوی خوب بگیرد و دو رکعت نماز با رکوع و سجود کامل به جای آورد و با خدای خود خلوت کند و بر رسول خدا (ص) درود فرستد،سپس حاجت خود را از خدا درخواست نماید، به تحقیق که در زمان مناسبش درخواست کرده و هرکس چنین نماید، هرگز ناامید وناموفق نخواهد بود. (بحار الانوار، ج ,۸۵ ص ۳۲۴)

حدیث۲۵۴۲

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : ان العبد لیصلی الصلاهً لا یکتب له سدسها و لاعشرها، و انما یکتب للعبد من صلاته ما عقل منها؛ به درستی بنده نماز می خواندبرای او، نه یک ششم آن و نه یک دهم آن نوشته نمی شود، جز این نیست که برای بنده از نمازش آن مقدار نوشته می شودکه به آن توجه کرده است . بحار الانوار ج ۸۴ ص ۲۳۷

حدیث۲۵۴۳

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ان العبد لترفع له من صلاته نصفها او ثلثها او ربعها او خمسها و ما یرفع له الاما اقبل علیه بقلبه ... ؛ همانااز نماز بنده نصفش یا یک سوم ، یا یک چهارم ، یا یک پنجم برای او بالا می رود، وآن مقداری که از نماز حضور قلب داشته باشد، بالا می رود... (بحار الانوار، ج ,۸۴ ص ۲۳۸)

حدیث۲۵۴۴

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: اذا قام العبد الی الصلاهْ اقبل الله – عز و جل – علیه بوجهه فلا یزال مقبلاعلیه حتی یلتفت ثلاث مرات فاذاالتفت ثلاث مرات اعرض عنه؛ وقتی بنده به نماز ایستاد خداوند متعال به او توجه می کند و توجهش را از اوقطع نمی کند تا موقعی که سه مرتبه از یاد خدا غافل گردد،در این هنگام خداوند سبحان نیز از او اعراض خواهد کرد. (بحار الانوار، ج ,۸۴ ص ۲۴۱)

حدیث۲۵۴۵

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : من صلی صلوهْ لا یذکر فیها شیئا من امر الدنیا، لا یسئل الله شیئا، الا اعطاه؛ کسی که نماز می خواند، در حال نماز هیچ چیز از امور دنیایی به یادش نیاید(فقط خداوند در نظرش باشد)، در این صورت هرچیزی از خداوند بخواهد، به او عطا می کند. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۲۶۵)

حدیث۲۵۴۶

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : رکعهْ من عالم بالله خیر من الف رکعهْ من متجاهل؛ یک رکعت نماز کسی که متوجه خدا باشد، بهتر از هزار رکعت کسی است که از خدا غافل باشد. (نهج الفصاحه ، ص ۳۵۰)

حدیث۲۵۴۷

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : من صلی رکعتین و لم یحدث فیهمانفسه بشی ء من امور الدنیا غفر الله له ذنوبه؛ کسی که دو رکعت نماز بخواند و درآن دو رکعت ، قلب خود را به چیزی از امور دنیا مشغول نکند، خداوند گناهانش رامی آمرزد. (بحار الانوار، ج ,۸۴ ص ۲۴۹)

حدیث۲۵۴۸

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : اذا قام العبد الی الصلوهْ فکان هواه و قلبه الی الله تعالی انصرف کیوم ولدته امه؛ هنگامی که انسان برای نماز می ایستد، اگر همه توجه اش و قلبش به سوی خداباشد، در حالی نمازش تمام می شود، که مثل روزی است که پاک به دنیا آمده . (محجهْ البیضاء، ج ۱، ص ۳۸۲)

حدیث۲۵۴۹

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : لیس لک من صلاتک الا ما احضرت فیه قلبک؛ نیست برای تو از نماز، مگر قلب تو در حال نماز باشد. (بحار الانوار، ج ,۸۴ ص ۲۵۹)

حدیث۲۵۵۰

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: اذا کنت فی صلاتک فعلیک بالخشوع و الاقبال علی صلاتک فان الله تعالی یقول : الذین هم فی صلاتهم خاشعون؛ هرگاه در حال نمازبودی ، بر تو باد به خشوع و توجه کامل به نماز، چون خداوند در قرآن می فرماید: اهل ایمان کسانی هستند که در نماز خشوع می ورزند. فروع کافی ، ج ۳، ص ۳۰۰

حدیث۲۵۵۱

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : و اذا اردت ان یحشرک الله معی فاطل السجود بین یدی الله الواحد القهار؛ و اگر خواستی خداوند تو را با من محشورسازد، سجده در پیشگاه خدای یکتای قهار را طولانی کن . (بحار الانوار، ج ,۸۵ ص ۱۶۴)

حدیث۲۵۵۲

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: لا تنظروا الی طوع رکوع الرجل و سجوده ، فان ذلک شی ء اعتاده فلو ترکه استوحش لذلک و لکن انظروا الی صدق حدیثه و اداءامانته؛ به رکوع و سجده های طولانی افراد نگاه نکنید، زیرا ممکن است به آن عادت کرده باشند و برای او یک امر عادی شده باشد، و اگر آن را ترک کنندوحشت کنند،بلکه راستگویی و امانتداری او را بنگر. (اصول کافی ، ج ۲، ص ۱۰۵)

حدیث۲۵۵۳

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: اذا استقبلت القبلهٔ فانس من الدنیا و ما فیها والخلق و ما هم فیه و استفرغ قلبک عن کل شاغل یشغلک عن الله؛ هنگامی که برای نماز به جانب قبله ایستادی ، دنیا و آنچه در آن است رافراموش کن و قلب خود رااز هر گونه سرگرم کننده ای که تو را از خدا بازدارد، فارغ ساز. (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۹۶)

حدیث۲۵۵۴

هنگامی که داخل مسجد شدی و زمانی که مردم مشغول نماز هستند، بر آنهاسلام نکن ، بلکه بر رسول خدا (ص) سلام کن و مشغول نمازشو، ولی وقتی وارد بر گروهی شدی که مشغول صحبت هستند، بر آنها سلام کن . (بحار الانوار، ج ,۷۶ ص ۸)

حدیث۲۵۵۵

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : اطولکم قنوتا فی دار الدنیا اطولکم راحهٔ یوم القیامهٔ فی الموقف؛ هر کسی از شما قنوتش در این دنیا طولانی تر باشد، در آخرت در موقف محشر راحتی او بیشتر خواهد بود. (ثواب الاعمال ، ص ۵۹)

حدیث۲۵۵۶

امام حسن (علیه السلام) می فرمایند: ان من طلب العبادهٔ تزکی لها و اذا اضرت النوافل بالفریضهٔ فارفضوها؛ هر کس طلب عبادت دارد، دل را برای آن پاک می کند،و هرگاه نمازهای مستحبی به نمازهای واجب ضرر رسانید (باعث آسیب رسانی به یکی از صفات و ابعاد نمازهای واجب شد) نمازهای مستحبی را ترک کنید. (تحف العقول ، ص ۲۶۷)

حدیث۲۵۵۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حق نماز را مؤمنین شناخته اند که نه زینت های دنیا، نه نور چشمی هااز فرزند ونه مال ، آنان را از عبادت پروردگارشان باز نمی دارد، زیرا که خداوندسبحان می گوید: مردانی هستند که تجارت و داد و ستد آنان را از یاد خدا

و برپاداشتن نماز و پرداخت زکات باز نمی دارد. (نهج البلاغه ، خطبه ۱۹۹)

حدیث۲۵۵۸

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ما یمنع احدکم اذا دخل علیه غم من غموم الدنیا ان یتوضأ ثم یدخل المسجدفیرکع رکعتین یدعو الله فیهما، اما سمعت الله تعالی یقول : واستعینوا بالصبر والصلاهٔ ؛ چه مانعی دارد که چون یکی از شماغم و اندوهی از غمهای دنیا بر اودرآمد، وضو بگیرد و به مسجد برود و دو رکعت نماز بخواند و برای رفع اندوه خود خدا را بخواند. مگر نشنیده ای که خدا می فرماید:واستعینوا بالصبرو الصلاهٔ . (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۲۶۳)

حدیث۲۵۵۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: تعاهدوا امر الصلاهٔ و حافظوا علیها، واستکثروا منه ، و تقربوا بها فانها کانت علی المؤمنین کتابا موقوتا؛ امر نماز رامراعات کنید و آن را محافظت نمایید و بسیار به جا آورید و با آن به خدا تقرب جویید، زیرا نماز فریضه ای است که بر مومنین نوشته شده ووقت آن تعیین گردیده است . (نهج البلاغه ، خطبه ۱۹۹)

حدیث۲۵۶۰

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : الصلوهٔ تنظر و لا تنظر بها؛ برای نمازباید انتظار کشید ولی نماز را معطل کار دیگر نباید کرد. (مستدرك الوسائل ، ج ۱، ص ۱۸۳)

حدیث۲۵۶۱

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : نوروا منازلکم بالصلاهٔ و قرائهٔ القران؛ به خانه هایتان با خواندن نماز، و قرائت قرآن ، نورانیت ببخشید. (کنز العمال ، ج ,۱۵ ص ۳۹۲ حدیث ۴۱۵۱۸)

حدیث۲۵۶۲

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : قم فصل فان فی الصلوهٔ شفاء؛ بر خیز نمازبه جا آور! پس همانا در نماز شفا است . (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۲۸)

حدیث۲۵۶۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: و اعلم ان کل شی ء من عملك تبع لصلاتك؛ بدان که تمام اعمالت تابع نمازت خواهند بود. (نهج البلاغه ، نامه ۲۷)

حدیث۲۵۶۴

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : لا یزال الشیطان یرعب من بنی ادم حافظ علی الصلوات الخمس فاذا ضیعهن تجرء علیه و اوقعه فی العظائم؛ شیطان پیوسته از فرزندان آدم در وحشت و هراس است تا آنگاه که نمازهایش را به دقت و با شرایط

و آداب می خوانـد. پس اگر نمـاز را ضـایع نموده (و دروقت مقرر آن به جـا نیاورد)، شـیطان بر او چیره می شود و او را در گناهان کبیره می اندازد و وی راگرفتار می کند. (بحار الانوار، ج ,۸۲ ص ۲۰۲)

حدیث۲۵۶۵

امام جواد ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : أفضل العبادهٔ الاخلاص؛ برترین عبادت، اخلاص است. تنبیه الخواطر: ۲ / ۱۰۹.

حدیث۲۵۶۶

امام علی ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : أفضل العبادهٔ غلبهٔ العادهٔ؛ برترین عبادت، چیره آمدن بر عادت است. غرر الحکم: ۲۸۷۳.

حدیث۲۵۶۷

امام علی ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : أفضل العبادهٔ الزَّهادَهٔ؛ برترین عبادت، دل بر کندن از دنیاست. غرر الحکم: ۲۸۷۲

حدیث۲۵۶۸

امام علی ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : أفضل العبادهٔ الفکر؛ برترین عبادت، اندیشیدن است. غرر الحکم: ۲۹۰۷

حدیث۲۵۶۹

امام صادق ـ علیه السّـلام ـ می فرماینـد : و اللّه ما عبداللّه بشـیء أفضل من أداء حقّ المؤمن؛ به خدا سوگند که خداوند به چیزی برتر از ادا نمودن حق مؤمن، عبادت نشده است. الاختصاص: ۲۸.

حدیث۲۵۷۰

امـام علی ـ علیه السّـلام ـ می فرماینـد : غضّ الطّرف عن محارم اللّه سـبحانه أفضل عبادهٔ؛ چشم بسـتن از حرام‌های خداونـد سـبحان، برترین عبادت است. غرر الحکم: ۶۴۲۷.

حدیث۲۵۷۱

پیـامبر خـدا ـ صـلّی الله علیه و آله و سـلّم ـ می فرماینـد : أعظم العبادهٔ أجراً أخفاها؛ بزرگترین ثواب را آن عبادتی دارد که پنهانی تر انجام گیرد. قرب الاسناد: ۱۳۵ / ۴۷۵.

حدیث۲۵۷۲

امـام صـادق ـ علیه السّـلام ـ می فرماینـد : أفضل العبادهٔ العلم باللّه و التّواضع له؛ برترین عبادت، شـناخت خـدا و فروتنی برای اوست. تحف العقول: ۳۶۴.

حدیث۲۵۷۳

امام علی ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : تدبّروا أحوال الماضین من المؤمنین قبلکم. کیف کانوا فی حالِ التّمحیصِ و البلاءِ... اتّخذتهُم الفراعنهٔ عبیداً فساموهم سوءَ العذابِ، وَجَرَّعوهم المِرار؛ در احوال مؤمنانی که پیش از شما بوده‌اند، بیندیشید که در حال آزمایش و بلا چگونه بودند؟!... فرعونیان آنان را به بندگی گرفتند و بدترین شکنجه‌ها را به آنها چشاندند و انواع تلخی‌ها را جرعه جرعه در کامشان ریختند. نهج البلاغه، الخطبهٔ ۱۹۲

حدیث۲۵۷۴

امام صادق ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : من أطاع رجلاً فی معصیهٔ فقد عبده؛ هر که از مردی در معصیت خدا فرمان برد، هر آینه او را بندگی کرده است. الکافی: ۲ / ۳۹۸ / ۸.

حدیث۲۵۷۵

پیامبر خدا ـ صلّی الله علیه و آله و سلّم ـ می فرمایند : ملعون ملعون من عبد الدّینار و الدّرهم؛ از رحمت خدا به دور است، کسی که بندگی دینار و درهم کند. الخصال: ۱۲۹

حدیث۲۵۷۶

امام علی ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : من عبد الدّنیا و آثرها علی الآخرهٔ استوخم العاقبهٔ؛ هر که بندگی دنیا کند و آن را بر آخرت برگزیند، فرجامش ناگوار باشد. الخصال: ۶۳۲

حدیث۲۵۷۷

امام باقر ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : من أصغی الی ناطق فقد عبده، فان کان النّاطق یؤدّی عن اللّه عزّوجّل فقد عبداللّه، و ان کان النّاطق یؤدّی عن الشیّطان فقد عبد الشّیطان؛ هر که به گوینده‌ای گوش سپارد، او را بندگی کرده است؛ اگر آن گوینده از طرف خدای عزوجل بگوید، شنونده خدا را عبادت کرده و اگر از طرف شیطان بگوید، شیطان را عبادت کرده است. الکافی: ۶ / ۴۳۴ / ۲۴.

حدیث۲۵۷۸

امام صادق ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : لیس العبادهٔ هی السّجود و لا الرّکوع، انّما هی طاعهٔ الرّجال، من أطاع المخلوق فی معصیهٔ الخالق فقد عبده؛ عبادت به سجود و رکوع نیست بلکه فرمانبری از رجال است؛ هر که فرمان آفریده‌ای را که مخالف فرمان آفریدگار است اطاعت کند بی‌گمان او را عبادت کرده است. البحار: ۷۲ / ۹۴ / ۶.

حدیث۲۵۷۹

قال رسول اللّه ـ صلّی الله علیه و آله و سلّم ـ : النّظر الی العالم عبادهٔ، و النّظر الی الامام المقسط عبادهٔ، و النّظر الی الوالدین برأفهٔ و رحمهٔ عبادهٔ، و النّظر الی أخ تَوَدُّه فی اللّه عزّوجّل عبادةَ؛ نگریستن به دانشمند عبادت است، نگریستن به پیشوای دادگر عبادت است، نگاه دلسوزانه و مهرآمیز به پدر و مادر عبادت است و نگریستن به برادری که برای خدای عزوجل دوستش داری عبادت است. أمالی الطوسّی: ۴۵۴ / ۱۰۱۵.

حدیث۲۵۸۰

قال الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ : انّ فوق کلّ عبادهٔ عبادهٔ، و حبّنا أهل البیت أفضل عبادهٔ؛ برتر از هر عبادت، عبادتی است و دوست داشتن ما اهلبیت برترین عبادت می‌باشد. المحاسن: ۱ / ۲۴۷ / ۴۶۲.

حدیث۲۵۸۱

قـال الامـام علی ـ علیه السّـلام ـ : التفکّر فی آلاـء اللّه نعم العبادهٔ؛ اندیشـیدن در نعمت‌های خداونـد، نیکو عبادتی است. غرر الحکم: ۱۱۴۷

حدیث۲۵۸۲

قـال الامـام علی ـ علیه السّـلام ـ : التّفکّر فی ملکوت السّـماوات و الأـرض عبادهٔ المخلصـین؛ امام علی ـ علیه السّـلام ـ : اندیشـیدن در ملکوت آسمان‌ها و زمین، عبادت مخلصان است. غرر الحکم: ۱۷۹۲

حدیث۲۵۸۳

قال رسول الله ـ صلّی الله علیه و آله و سلّم ـ أُعبُد اللّه و لا تشـرک به شیئا، و اعمَلُ للّه کأنّک تراه؛ خدا را بندگی کن و هیچ چیزی را شریک او مگردان و برای خدا چنان کار کن که گویی او را می‌بینی. کنز العمال

حدیث۲۵۸۴

سکّنوا فی أنفسـکم معرفـهٔ مـا تعبـدون ؛حتّی ینفعکم مـا تحرّکون من الجوارح بعبادهٔ من تعرفون؛ امام علی ـ علیه السّـلام ـ : شـناخت خدایی را که می‌پرستید در جان‌های خود جای دهید تا خم و راست شدن هایتان برای عبادت کسـی که می‌شناسـیدش، شما را سود دهد. تحف العقول: ۲۲۳ و ۲۰۴.

حدیث۲۵۸۵

قال رسول الله – صـلی الله علیه وآله –: من اعان تارک الصلوهٔ بلقمهٔ او کسوهٔ فکانما قتل سبعین نبیا اولهم ادم و اخرهم محمد ؛ کسی که ترک کننـده نماز را به دادن طعامی یا لباسـی یاری کند، مثل این است که هفتاد پیغبر را کشـته ، که اول آنها آدم، و آخر آن ها محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) است . (لئالی الاخبار، ص ۳۹۵)

حدیث۲۵۸۶

قال رسول الله – صـلی الله علیه وآله –: ان العبد اذا اشتغل بالصلاهٔ و جاءه الشیطان و قال له : اذکر کذا اذکر کذا حتی یضل الرجل ان یدری کم صلی ؛ نمازگزار وقتی مشغول نماز است ، شیطان به سراغش می آید و به او می گوید: این را به یاد بیاور، آن را یاد بیاور تا این که انسان را گمراه کند و فراموش کند که چند رکعت نماز خوانده است . (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۵۹)

حدیث۲۵۸۷

قال الصادق – علیه السلام ـ: ایاکم ان یستخف احدکم بصلاته ؛ بپرهیزید از این که یکی از شما نماز را سبک بشمارید. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۳۶)

حدیث۲۵۸۸

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ان ملک الموت یدفع الشیطان عن المحافظ علی الصلاهٔ و یلقنه شهادهٔ ان لا اله الله و ان محمدا رسول الله فی تلک الحالهٔ العظمیهٔ؛ همانا ملک الموت شیطان را در دم مرگ از کسی که حافظ نماز است ، دورمی کند و شهادت بر وحدانیت خدا و رسالت رسول خدا (ص) رادر هنگام هولناک مرگ به او تلقین می کند (توفیق شهادتین پیدا می کند). (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۹)

حدیث۲۵۸۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: الصلوهٔ قربان کل تقی؛ نمازخواندن وسیله نزدیکی به خدا است برای هر شخص پرهیزکار. بحار الانوار، ج ۱۰ ص ۹۹

حدیث۲۵۹۰

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: المنجیات : اطعام الطعام و افشاء السلام والصلاهٔ باللیل و الناس نیام؛ عوامل رستگاری : اطعام کردن ، آشکارا سلام کردن ، نمازشب خواندن درحالی که مردم آرمیده اند. (محاسن البرقی ، ص ۳۸۷)

حدیث۲۵۹۱

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : بالصلاهٔ یبلغ العبد الی الدرجهٔ العلیاء لان الصلاهٔ تسبیح و تهلیل و تحمید وتکبیر و تمجید و تقدیس و قول و دعوهٔ؛ (انسان) به وسیله نماز بنده به درجه عالی و مقام والا می رسد، زیرا نماز تسبیح و تهلیل و تحمید وتکبیر و تمجید و تقدیس الهی است، نماز قول حق و دعوت به سوی حق می باشد. بحار الانوار، ج ,۸۲ ص۲۳۲

حدیث۲۵۹۲

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: علیک بالصلاهٔ ! فان اخر مااوصی به رسول الله و حث علیه الصلاهٔ؛ بر تو باد به نماز! زیرا آخرین چیزی که رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) به آن سفارش نمود (و انسان) را بر انجام آن تاکید نمود، نماز بود. (بحار الانور، ج ,۸۴ ص ۲۳۶)

حدیث۲۵۹۳

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: قال الله تعالی :لاینجوا منی عبدی الا باداء ما افترضت علیه؛ خداوند فرموده است : بنده ام از من نجات نمی یابد، مگر با ادای آن چه که بر او واجب کرده ام. (محجهٔ البیضاء، ج ۱، ص ۳۹۸)

حدیث۲۵۹۴

قال امیرالمؤمنین علیه السلام: اوصیکم بالصلاهٔ و حفظها، فانها خیر العمل و هی عمود دینکم. امیرالمؤمنین علیه السلام فرمود: شما را به نماز و مراقبت از آن سفارش می کنم چونکه نماز برترین عمل و ستون دین شماست . بحار، ج ۸۲، ص ۲۰۹

حدیث۲۵۹۵

قال الباقر علیه السلام: انا نأمر صبیاننا بالصلاهٔ اذا کانوا بنی خمس سنین، فمروا صبیانکم بالصلاهٔ اذا کانوا بنی سبع سنین. امام باقر علیه السلام فرمود: هنگامی که فرزندان ما پنج ساله شدند دستور می‌دهیم نماز بخوانند، پس شما هم وقتی فرزندانتان به هفت سالگی رسیدند آنها را به نماز دستور دهید. وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۱۲

حدیث۲۵۹۶

قال رسول الله صلی الله علیه و آله: علم الاسلام الصلاهٔ، فمن فرغ لها قلبه و حافظ علیها بحدها و وقتها و سننها فهو مؤمن . رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: نماز، پرچم اسلام است، مؤمن واقعی، کسی است که دل به آن دهد و مراقب حدود و آداب و وقت آن باشد. کنز العمال، ج ۷، حدیث ۱۸۸۷۰

حدیث۲۵۹۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : المؤمن القوی خیر واحب من المؤمن الضعیف؛ شخص با ایمان قوی ونیرومند از شخص با ایمان ضعیف بهتر ودوست داشتنی تر است. الاسلام والطب : ص ۲۶۳

حدیث۲۵۹۸

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند : لاتکن قویاً علی ضعیف؛ برای افراد ضعیف ، قوی مباش (وبه آنها زورگویی وستم مکن). غرر الحکم : ۶ / ۴۳۶

حدیث۲۵۹۹

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند : ولیکن احب الامور الیک اوسطها فی الحق واعمها فی العدل؛ کاری که باید بیش از هر کار دوست داشته باشی، میانه روی در حق است وهمگانی کردن آن در برابری ودادگری. نهج البلاغه فیض الاسلام : نامه ۵۳ / ۹۹۶

حدیث۲۶۰۰

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند : کل قوی غیر الله سبحانه ضعیفهٔ؛ هر نیرومندی جر خداوند سبحان، ضعیف وناتوان است (پس به زوربازو وسایر توانایی هایتان مغرور نشده واز آن سوء استفاده نکنید). غرر الحکم : ۴ / ۵۳۶

حدیث۲۶۰۱

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : علموا ابنائکم السباحهٔ الرمایهٔ؛ به پسرانتان شنا وتیراندازی را آموزش دهید . نهج الفصاحه : ح ۱۹۵۵

حدیث۲۶۰۲

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : علیکم بالرمی فانه من خیر لهوکم؛ به تیراندازی روی آورید، زیرا یکی از بهترین سرگرمی های شما است. میزان الحکمه : ۴ / ۱۸۳

حدیث۲۶۰۳

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند : شجاعهٔ الرجل علی قدر همته؛ شجاعت انسان متناسب با همت او ست. غرر الحکم : ۴ / ۱۸۱

حدیث۲۶۰۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : حق الولد علی والده ان یعلمه الکتابهٔ والسباحهٔ والرمایهٔ وان لا یرزقه الا طیباً وان یزوجه اذا بلغ؛ حق فرزند (پسر) بر عهده پدرش این است که به او نوشتن، شنا کردن وتیراندازی را آموزش دهد وروزی او را تنها از راه حلال وپاکیزه تهیه نماید. نهج الفصاحه : ح ۱۳۹۴

حدیث۲۶۰۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : طوبی لمن اسلم وکان عیشه کفافاً وقواه شداداً؛ خوشبخت کسی است که اسلام را پذیرفته و به قدر معاش خود در آمد دارد وقوای بدنش نیرومند است. بحار الانوار : ۷۲ / ۶۷

حدیث۲۶۰۶

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : ان الله یحب الرجل القوی؛ خداوند متعال انسان قوی ونیرومند را دوست دارد. بحار الانوار : ۶۴ / ۱۸۴

حدیث۲۶۰۷

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند : اقوی الناس ، اعظمهم سلطاناً علی نفسه؛ در بین مردم آن کس از همه قوی تر است که تسلطش بر هوای نفس خویش، بیشتر باشد. غرر الحکم : ۲ / ۴۳۶

حدیث۲۶۰۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : خیر لهو المؤمن السباحهٔ؛ بهترین سرگرمی برای مرد با ایمان، شنا است. نهج الفصاحه : ح ۱۵۲۷

حدیث۲۶۰۹

امام جعفر صادق (علیه السلام) : مثل الدنیا کمثل ماء البحر کلما شرب منه العطشان ازداد عطشا حتی یقتله ؛ دنیا مانند آب دریاست که هر چه شخص تشنه از آن بیشتر آشامد ، تشنگیش بیشتر شود تا او را بکشد . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۰۵

حدیث۲۶۱۰

امام جعفر صادق (علیه السلام) : من رضی من الله بالیسیر من المعاش رضی الله منه بالیسیر من العمل ؛ هر که به یک زندگی ساده از خدا راضی باشد خدا هم به عمل اندك او راضی شود . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۰۷

حدیث۲۶۱۱

امام جعفر صادق (علیه السلام) : لا تستقل ما یتقرب به إلی الله عز و جل و لو شق تمرهٔ ؛ چیزی که مایه تقرب به خدای متعال است کوچک مشمار اگر چه پاره خرمایی باشد . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۱۲

حدیث۲۶۱۲

امام جعفر صادق (علیه السلام) : از پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) پرسیدند : کفاره غیبت چیست ؟ فرمودند : برای آن کس که غیبتش کردی هر زمان به یادش افتادی از خدا طلب آمرزش کنی . اصول کافی ، ج ۴ ، ص ۶۱

حدیث۲۶۱۳

امام جعفر صادق (علیه السلام) : من أحب الاعمال الی الله عز و جل إدخال السرور علی المؤمن : اشباع جوعته أو تنفیس کربته أو قضاء دینه؛ از جمله دوست داشتنی ترین اعمال نزد خدای متعال شادی رسانیدن به مؤمن است و سیر کردن او از گرسنگی ، یا رفع گرفتاری او یا پرداخت بدهیش . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۷۶

حدیث۲۶۱۴

امام جعفر صادق (علیه السلام) : شیعتنا الرحماء بینهم ، الذین اذا خلوا ذکروا الله؛ شیعیان ما با یکدیگر مهربانند ، چون تنها باشند خدا را یاد کنند . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۶۸

حدیث۲۶۱۵

امام جعفر صادق (علیه السلام) : تصافحوا فإنها تذهب بالسخیمهٔ ؛ با یکدیگر مصافحه کنید، زیرا مصافحه کینه را می برد . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۶۴

حدیث۲۶۱۶

امام جعفر صادق (علیه السلام) : من زار أخاه فی الله قال الله عز و جل : إیای زرت و ثوابک علی و لست أرضی لک ثوابا دون الجنهٔ ؛ هر کسی که برای خدا از برادرش دیدن کند ، خدای متعال فرماید : مرا دیدن کردی و ثوابت بر من است و به ثوابی جز بهشت برایت خرسند نیستم . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۵۵

حدیث۲۶۱۷

امام جعفر صادق (علیه السلام) : طلب العلم فریضهٔ؛ کسب دانش واجب است . اصول کافی ، ج ۱ ، ص ۳۵

حدیث۲۶۱۸

امام جعفر صادق (علیه السلام) : اذا أراد الله بعبد خیرا فقهه فی الدین؛ چون خدا خیر بنده ای خواهد، او را در دین دانشمند کند . اصول کافی ، ج ۱ ، ص ۳۹

حدیث۲۶۱۹

امام جعفر صادق (علیه السلام) : میان ایمان و کفر فاصله ای جز کم عقلی نیست. عرض شد : چگونه ای پسر پیامبر ؟ فرمودند : بنده خدا در حاجت خود متوجه مخلوق می شود، در صورتی که اگر با خلوص نیت متوجه خدا شود آنچه خواهد در نزدیکتر از آن وقت به او رسد . اصول کافی ، ج ۱ ، ص ۳۲

حدیث۲۶۲۰

امام جعفر صادق (علیه السلام) : پیامبر خدا(صلی الله عایه و آله و سلم) فرموده است : ای علی هیچ تهیدستی سخت تر از نادانی و هیچ مالی سودمندتر از عقل نیست . اصول کافی ، ج ۱ ، ص ۳۰

حدیث۲۶۲۱

امام جعفر صادق (علیه السلام) : أکمل الناس عقلا أحسنهم خلقا ؛ عاقل ترین مردم خوش خلق ترین آنهاست . اصول کافی ، ج ۱ ، ص ۲۷

حدیث۲۶۲۲

امام جعفر صادق (علیه السلام) : من ابتلی من المؤمنین ببلاء فصبر علیه ، کان له مثل أجر الف شهید؛ هر مؤمنی به بلائی گرفتار شود و صبر کند ، اجر هزار شهید برای اوست . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۴۶

حدیث۲۶۲۳

امام جعفر صادق (علیه السلام) : ان الله عز و جل إذا أحب عبدا فعمل قلیلا جزاه بالقلیل الکثیر؛ چون خدای تعالی بنده ای را دوست دارد و او عمل کوچکی انجام دهد، خدا او را پاداش بزرگ دهد . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۳۷

حدیث۲۶۲۴

امام جعفر صادق (علیه السلام): لا تکرهوا إلی أنفسکم العبادة؛ عبادت را به خود مکروه و ناپسند ندارید . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۳۷

حدیث۲۶۲۵

امام جعفر صادق (علیه السلام) : قال الله تبارک و تعالی : ما تحبب إلی عبدی بأحب مما افترضت علیه؛ خداوند متعال فرموده است : بنده من با چیزی محبوبتر از انجام واجبات به من دوستی نکند . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۲۹

حدیث۲۶۲۶

امـام جعفر صـادق (علیه السـلام) : قـال رسول الله : من ترک معصیـهٔ لله مخافـهٔ الله تبارک و تعالی أرضاه الله یوم القیامـهٔ؛ پیامبر خـدا (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودند : هر که گناهی را برای خدا و ترس از او ترک کند خدا او را در روز قیامت خشنود گرداند . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۲۸

حدیث۲۶۲۷

امام جعفر صادق (علیه السـلام) : خف الله کأنک تراه و إن کنت لا تراه فإنه یراک؛ چنان از خدا بترس که گویا او را می بینی و اگر تو او را نمی بینی او تو را می بیند . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۱۰

حدیث۲۶۲۸

امام جعفر صادق (علیه السلام) : جعل الخیر کله فی بیت و جعل مفتاحه الزهد فی الدنیا ؛ همه خیردرخانه ای نهاده شده و کلیدش را زهد و بی رغبتی به دنیا قرار داده اند . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۹۴

حدیث۲۶۲۹

امام جعفر صادق (علیه السـلام) : ان المسـلمین یلتقیان ، فافضلهما أشدهما حبا لصاحبه ؛ از دو مسلمان که به هم برخورد می کند آن که دیگری را بیشتر دوست دارد، بهتر است . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۹۳

حدیث۲۶۳۰

امـام جعفر صـادق (علیه السـلام) : من أحب لله و أبغض لله و أعطی لله فهو ممن کمـل إیمانه ؛ هر که برای خـدا دوست دارد و برای خدا دشمن دارد و برای خدا عطاء کند ، از کسانی است که ایمانش کامل است . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۸۹

حدیث۲۶۳۱

پیـامبر اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودنـد: مـا اختلف أمـهٔ بعـد نبیهـا الا ظهر أهل باطلها علی اهل حقها؛ هیـچ امتی پس از پیامبرشان، اختلاف نکردند مگر آنکه گروه باطل بر حق گرایان چیره شدند . کنز العمال، حدیث۹۲۹

حدیث۲۶۳۲

امام علی(علیه السـلام) فرمودنـد: لو سـکت الجاهل ما اختلف الناس؛ اگر جاهل سـکوت می کرد، مردم اختلاف نمی کردنـد[سـبب بسیاری از اختلافات، سخنهای ناآگاهانه است]. بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۸۱

حدیث۲۶۳۳

امام علی (علیه السـلام) فرمودنـد: .. فإن یـد الله علی الجماعـهٔ و ایاکم و الفرقهٔ فإن الشاذ من الناس للشـیطان، کما أن الشاذ من الغنم للذئب؛ دست خدا بر سر جماعت است،از تفرقه بپرهیزید، زیرا شـخص تکرو، شـکار شیطان است همان گونه که گوسفند تک رو،

طعمه گرگ است. شرح نهج البلاغه، جلد ۸، ص ۱۱۲

حدیث۲۶۳۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: من فارق الجماعهٔ مات میتهٔ جاهلیهٔ؛ هر کس از گروه مسلمانان جدا شود بر مرگ جاهلیت بمیرد. نهج الفصاحهٔ، ۲۸۵۵

حدیث۲۶۳۵

قـال الإمـام السـجاد (علیه السـلام) : .. یـا زهری، امـا علیـک أن تجعـل المسـلمین منـک به منزلـهٔ أهـل بیتک، فتجعل کبیرهم بمنزلهٔ والدک، و تجعل صـغیرهم بمنزلهٔ ولدک، و تجعل تربک منهم بمنزلهٔ أخیک؛ امام سجاد(علیه السلام) به زهری فرمودند: ای زهری، چه می شود که مسـلمانان را ماننـد اهل خانه خود بـدانی، بزرگ آنان را به منزله پـدر خود و کوچکشان را به منزله فرزند و همسال خود را به منزله برادرت قرار دهی. بحار الانوار، جلد ۶۸، ص ۲۳۰

حدیث۲۶۳۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لا تختلفوا، فإن من کان قبلکم اختلفوا فهلکوا. اختلاف نکنید، آنان که قبل از شما بودند اختلاف کردند و هلاک شدند. کنز العمال، حدیث ۸۹۴

حدیث۲۶۳۷

پیامبر اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودنـد: ألجماعـهٔ رحمـهٔ و الفرقه عـذاب؛ جماعت؛ وحـدت مایه رحمت و تفرقه موجب عذاب است. نهج الفصاحه، حدیث۱۳۲۳

حدیث۲۶۳۸

پیـامبر اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودنـد: خیر المؤمنین من کـان مألفـهٔ للمؤمنین و لا خیر فیمن لایألف و لایؤلف. بهترین مؤمنان، کسی است که محور الفت مؤمنان باشد، کسی که انس نگیرد و با دیگران مأنوس نشود خیری ندارد. بحار الانوار، جلد ۷۱، ص ۳۹۳

حدیث۲۶۳۹

پیامبر اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودند: ألمؤمن للمؤمن کالبنیان المرصوص یشد بعضه بعضا. مؤمن نسـبت به مؤمن مانند بنای استواری است که اجزای آن، یکدیگر را استحکام می بخشند . نهج الفصاحه، حدیث ۳۱۰۳

حدیث۲۶۴۰

امـام بـاقر (علیه السـلام) فرمودنـد: ألمؤمنون فی تبـارهم و تراحمهم و تعاطفهم کمثل الجسـد،إذا اشـتکی تـداعی له سائره بالسـهر و الحمی؛ مؤمنان در نیکی و شـفقت و مهربانی به یکدیگر مانند یک پیکرند که اگر به عضوی از آن آسیبی برسد تمام اعضاء در تب

و بیخوابی گرفتار آیند. بحار الانوار، جلد ۷۱، ص۲۳۴

حدیث۲۶۴۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: تواصلوا و تباروا و تراحموا و کونوا إخوۀ أبرارا کما أمرکم الله عز و جل؛ همان گونه که خدای عزوجل به شما دستور داده، با هم پیوند داشته باشید، به یکدیگر نیکی کنید، و برادرانی نیکوکار باشید. وسایل الشیعه، جلد ۸، ص ۵۵۲

حدیث۲۶۴۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إنما المؤمنون إخوۀ بنو أب و أم و إذا ضرب علی رجل منهم عرق سهر له الاخرون. مؤمنان، با یکدیگر برادرند، و همگی فرزندان یک پدر و مادر و چون رگ یکی از آنان زده شود؛ مصیبتی بر او وارد شود؛ دیگران در غم او خوابشان نبرد. الکافی، جلد ۲، ص۱۶۵

حدیث۲۶۴۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ألمسلمون إخوۀ لافضل لأحد علی أحد إلا بالتقوی. مسلمانان با هم برادرند و هیچ کس بر دیگری برتری ندارد، جز به تقوی. کنز العمال، جلد ۱، ص ۱۴۹

حدیث۲۶۴۴

نبی اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ألمؤمنون إخوۀ تتکافؤ دماؤهم و هم ید علی من سواهم؛ مؤمنان با هم برادرند و خونشان برابر است و در برابر دشمن متحد و یک پارچه اند. کافی، جلد ۱، ص ۴۰۴

حدیث۲۶۴۵

حضرت فاطمه زهرا (علیها السلام) فرمودند: .. و طاعتنا نظاما للملۀ و امامتنا لما للفرقۀ و الجهاد عز الاسلام. پیروی از ما اهل بیت نظام امت، و رهبری ما عامل وحدت، و جهاد مایه عزت و سربلندی اسلام است. کشف الغمۀ، جلد ۲، ص ۱۰۹

حدیث۲۶۴۶

قال الامام علی (علیه السلام) : صلاح ذات البین أفضل من عامۀ الصلاۀ و الصیام. امام علی (علیه السلام) فرمودند: اصلاح اختلافها، از تمامی نمازها و روزه ها برتر است. نهج البلاغه

حدیث۲۶۴۷

قال الباقر (علیه السلام) : .. یا معشر المؤمنین تألفوا و تعاطفوا. امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: هان ای گروه مؤمنان، مأنوس و متحد باشید و به هم مهربانی کنید. الکافی، جلد ۲، ص۳۴۵

حدیث۲۶۴۸

قال الامام علی (علیه السلام) : .. و علیکم بالتواصل و التباذل و ایاکم و التدابر و التقاطع. امام علی (علیه السلام) در وصیت به حسنین (علیهما السلام) می فرمایند: .. و بر شما باد به ارتباط و بذل و بخشش و دوری گزیدن از جدائی و پشت کردن به یکدیگر . نهج البلاغه، نامه۴۷

حدیث۲۶۴۹

قال النبی (صلی الله علیه و آله و سلم) : إسمعوا و أطیعوا لمن ولاه الله الأمر، فإنه نظام الإسلام. پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: از حاکمان الهی اطاعت کنید و گوش بفرمان باشید زیرا اطاعت از رهبری مایه وحدت امت اسلام است. امالی مفید، جلد ۱ ص ۱۴ مجلس ۲ حدیث ۲

حدیث۲۶۵۰

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: من کانَت هِمَّتُهُ ما یَدخُلُ بَطنَهُ ، کانَت قِیمَتُهُ ما یَخرُجُ مِنهُ؛ هر که هـمّ و غـمّش چیزی بـاشد که وارد شکمش می‌شود ، ارزشش به اندازه همان چیزی است که از شکمش خارج می‌شود . غرر الحکم : ۸۸۳۰

حدیث۲۶۵۱

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: أفضَلُ الصَّدقَةِ إبرادُ الکَبِدِ الحَرّی ، ومَن سَقی کَبِدا حَرّی مِن بَهیمَةٍ أو غَیرِها أظَلَّهُ اللّه‌عز و جل یَومَ لا ظِلَّ إلاّ ظِلُّهُ؛ بـهترین صـدقه خـنک کردن جگر تفتیده است . هر که جگر تفتیده حیوانی یا جز آن را سیراب کند خداوند عز و جل او را ، در آن روزی که هیچ سایه‌ای جز سایه او نیست ، سایه دهد . بحار الأنوار : ۹۶ / ۱۷۲ / ۸

حدیث۲۶۵۲

امام باقر علیه‌السلام می فرمایند: إنّ أوَّلَ ما یُبدَأُ بِهِ یَومَ القِیامَةِ صَدَقَةُ الماءِ؛ نخستین چیزی که در روز قیامت به آن رسیدگی می‌شود (ثواب) صدقه آب (دادن به تشنه) است . بحار الأنوار : ۹۶ / ۱۷۳ / ۱۳

حدیث۲۶۵۳

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله و سلّم می فرمایند: إذا کَثُرَت ذُنوبُکَ فاسْقِ‌الماءَ عَلَی الماءِ. هرگاه گناهانت زیاد شد پشت سر هم آب (به تشنگان) بنوشان . کنز العمّال : ۱۶۳۷۷

حدیث۲۶۵۴

پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : إنَّ أهلَ البَیتِ لَیَقِلُّ طُعمُهُم ؛ فَتَستَنیرُ بُیوتُهُم . ساکنان یک خانه ، در اثر کم خوردن غـذا ، خانه‌شان نورانی می گردد . کنز العمّال ، جلد ۳ ، صفحه ۳۹۱

حدیث۲۶۵۵

پیامبراکرم صـلی‌الله‌علیه‌وآله وسـلم می فرماینـد : خوشا به سـعادت سـبقت جویان به سایه عرش. گفتند: ای رسول خدا! آنان کیانند؟

فرمودند: آنان که چون حق را بشنوند، بپذیرند و هرگاه حق از آنان خواسته شود، دریغ نکنند و برای مردم همان‌گونه قضاوت کنند که برای خود می‌کنند. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۲۹، ح ۱۹ .

حدیث۲۶۵۶

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند : وَ مَنْ شَهِدَ شَهادَةَ حَقٍّ لِيُحْيِيَ بِها حَقَّ امْرِىءٍ مُسْلِمٍ اَتى يَوْمَ الْقيامَةِ وَ لِوَجْهِهِ نورٌ مَدَّ الْبَصَرِ تَعْرِفُهُ الْخَلايِقُ بِاسْمِهِ وَ نَسَبِهِ ؛ کسی که برای زنده کردن حق یک مسلمان، شهادت حقّ بدهد، روز قیامت در حالی آورده می‌شود که پرتو نور چهره‌اش، تا چشم کار می‌کند دیده می‌شود و خلایق او را به نام و نسب می‌شناسند. کافی، ج ۷، ص ۳۸۱، ح ۱ .

حدیث۲۶۵۷

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند : عَلَيْكُمْ بِالصِّدْقِ فَاِنَّهُ مَعَ الْبِرِّ وَ هُما فِى الْجَنَّةِ وَ اِيّاكُمْ وَ الْكِذْبِ فَاِنَّهُ مَعَ الْفُجورِ وَ هُما فِى‌النّارِ ؛ شما را سفارش می‌کنم به راستگویی، که راستگویی با نیکوکاری همراه است و هر دو در بهشت‌اند و از دروغگویی بپرهیزید که دروغگویی همراه با بدکاری است و هر دو در جهنم‌اند. نهج الفصاحه، ح ۱۹۷۶ .

حدیث۲۶۵۸

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند : مَنْ كَشَفَ عَوْرَةَ اَخيهِ الْمُسْلِمِ كَشَفَ اللّهُ عَوْرَتَهُ حَتّى يَفْضَحَهُ بِها فى بَيْتِهِ؛ هر کس عیب و زشتی برادر مسلمان خود را فاش کند، خداوند زشتی او را آشکار سازد، تاجایی که او را در درون خانه‌اش رسوا سازد. الترغیب والترهیب، ج ۲، ص ۲۳۹، ح ۹.

حدیث۲۶۵۹

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : لا تَكُنْ مِمَّنْ يَرجُو الْآخِرَةَ بِغَيْرِ الْعَمَلِ... يَنْهى وَ لا يَنْتَهى وَ يَأْمُرُ بِما لا يَأْتى... ؛ از کسانی مباش که بی‌عمل، به آخرت امید دارند... از گناه باز می‌دارند، اما خود باز نمی‌ایستند، به کارهایی فرمان می‌دهند که خود انجام نمی‌دهند. نهج البلاغه، از حکمت ۱۵۰ .

حدیث۲۶۶۰

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلثَّناءُ بِاَكْثَرَ مِنَ الْاِسْتِحْقاقِ مَلَقٌ وَ التَّقْصيرُ عَنِ الْاِسْتِحْقاقِ عِيٌّ اَوْ حَسَدٌ؛ تعریف بیش از استحقاق، چاپلوسی و کمتر از استحقاق، از ناتوانی در سخن و یا حسد است. نهج البلاغه، حکمت ۳۴۷ .

حدیث۲۶۶۱

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اِنَّ لِلْمُؤْمِنِ عَلَى الْمُؤْمِنِ سَبْعَةَ حُقوقٍ، فَاَوْجَبُها اَنْ يَقولَ الرَّجُلُ حَقّا وَ اِنْ كانَ عَلى نَفْسِهِ اَوْ عَلى والِدَيْهِ، فَلا يَميلَ لَهُمْ عَنِ الْحَقِّ؛ مؤمن را بر مؤمن، هفت حق است. واجب‌ترین آنها این است که آدمی تنها حق را بگوید، هر چند بر ضد خود یا پدر و مادرش باشد و به خاطر آنها از حق منحرف نشود. بحار الأنوار ، ج ۷۴ ، ص ۲۲۳، ح ۸ .

حدیث۲۶۶۲

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : لِيَجْتَمِعَ فِي قَلْبِكَ الأفتِقارُ اِلَى النّاسِ وَ الِاستِغناءُ عَنْهُمْ فَيَكُونَ اِفتِقارُكَ اِلَيْهِمْ فِى لِيْنِ كِلامِكَ وَ حُسْنِ بِشْرِكَ وَ يَكُونَ اِسْتِغْناءُكَ عَنْهُمْ فى نَزاهَةِ عِرْضِكَ وَ بَقاءِ عِزِّكَ؛ باید نیاز به مردم و بی‌نیازی از آنان، در دلت گردآیند، تا نیازت به آنان، سبب نرمی در گفتار و خوش‌رویی‌ات شود و بی‌نیازی‌ات، سبب آبروداری و عزّتت باشد. کافی، ج ۲ ، ص ۱۴۹، ح ۷.

حدیث۲۶۶۳

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : خَيْرُ الكَلامِ مَا دَلَّ وَ جَلَّ وَ قَلَّ وَ لَمْ يُمِلَّ؛ بهترین سخن، آن است که قابل فهم و روشن و کوتاه باشد و خستگی نیاورد. انوار العلویه، ص ۴۸۹ .

حدیث۲۶۶۴

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : كونوا دُعاةً لِلنّاسِ بِغَيْرِ اَ لْسِنَتِكُمْ، لِيَرَوا مِنْكُمْ الْوَرَعَ وَ الْاِجْتِهادَ وَ الصَّلاةَ وَ الْخَيْرَ، فَاِنَّ ذلِكَ داعيَةٌ؛ مردم را به غیر از زبان خود، دعوت کنید، تا پرهیزکاری و کوشش در عبادت و نماز و خوبی را از شما ببینند، زیرا اینها خود دعوت کننده است. کافی، ج ۲ ، ص ۷۸، ح ۱۴.

حدیث۲۶۶۵

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : هر کسی، به هدایتی راهنمایی کند، پاداشی را که برای پیروان هدایت وجود دارد، برای او نیز خواهد بود؛ بی آن‌که از پاداش پیروان کاسته شود، و هر کس به گمراهی‌ای راهنمایی کند گناهی که برای پیروان آن وجود دارد، برای او نیز خواهد بود؛ بی‌آن‌که از گناه آنها کاسته شود. منیة المرید، ص ۱۰۲.

حدیث۲۶۶۶

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : کسانی که به کشمکش و دشمنی با یکدیگر بپردازند، دچار سستی می‌شوند و سرانجام بدِ کارشان را می‌چشند و در نزدشان خوبی، بدی و بدی، خوبی جلوه می‌کند، در نتیجه راهشان را درست نمی بینند، کارشان دشوار و گریز گاهشان تنگ می‌شود، چنین کسان در معرض خروج از دین و پیروی از راه غیر مؤمنان هستند. خصال، ص ۲۳۳ .

حدیث۲۶۶۷

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : خداوند! زبان را عذابی دهد که هیچ یک از اعضای دیگر را چنان عذابی ندهد. زبان گوید: ای پروردگارا! مرا عذابی دادی که هیچ چیز را چنان عذاب ندادی! در پاسخش گفته شود: سخنی از تو بیرون آمد و به شرق و غرب زمین رسید و به واسطه آن خونی بناحقّ ریخته شد و مالی به غارت رفت و ناموسی هتک شد. کافی، ج ۲ ص ۱۱۵، ح ۱۶.

حدیث۲۶۶۸

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند : تا زمانی که مردم، امر به معروف و نهی از منکر نمایند و در کارهای نیک و تقوا به یاری یکدیگر بشتابند، در خیر و سعادت خواهند بود، اما اگر چنین نکنند، برکت‌ها از آنان گرفته شود و گروهی بر گروه دیگر سلطه پیدا کنند. نه در زمین یاوری دارند و نه در آسمان. تهذیب الاحکام، ج ۶، ص ۱۸۱، ح ۲۲.

حدیث۲۶۶۹

امام سجاد علیه‌السلام می فرمایند : حق کسی که به تو نیکی کرده ، این است که از او تشکر کنی و نیکی‌اش را به زبان‌آوری و از او به خوبی یاد کنی و میان خود و خدای عزّوجلّ برایش خالصانه دعا کنی ، هرگاه چنین کردی بی‌گمان در پنهان و آشکار از او تشکر کرده‌ای . سپس اگر روزی توانستی نیکی او را جبران کنی ، جبران کن خصال، ص ۵۶۸ .

حدیث۲۶۷۰

امام علی علیه‌السلام در توصیف کسانی که خداوند متعال دوستشان دارد، می فرمایند : اگر در روز آنها را ببینی، خواهی دید که در زمین آرام گام برمی‌دارند و با مردم به نیکی سخن می‌گویند و هرگاه نادان‌ها آنان را صدا می‌کنند، می‌گویند سلام و هرگاه به لغو برخورد می‌کنند، بزرگوارانه از آن می‌گذرند. قدم‌هایشان از رفتن به جاهای تهمت خیز بسته‌اند و زبانشان را از این‌که درباره ناموس مردم سخن بگویند خاموش کرده‌اند. صفات الشیعه ، ص ۴۱ ـ ۴۲ .

حدیث۲۶۷۱

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند : أَیُّما مُسْلِمَیْنِ تَهاجَرا فَمَکَثا ثَلاثا لایَصْطَلِحانِ اِلاّ کانا خارِجَیْنِ مِنَ الْاِسْلامِ، وَ لَمْ یَکُنْ بَیْنَهُما وَلایَةٌ فَاَیُّهُما سَبَقَ اِلی کَلامِ اَخیهِ کانَ السّابِقَ اِلَی الْجَنَّةِ یَوْمَ الْحِسابِ؛ دو مسلمانی که سه روز با هم قهر کنند و آشتی ننمایند، هر دو از اسلام بیرون می‌روند و میان آنان هیچ پیوند دینی نیست و هر کدام از آنها پیش از دیگری با برادرش حرف بزند، در روز قیامت زودتر به بهشت می‌رود. کافی، ج ۲، ص ۳۴۵، ح ۵.

حدیث۲۶۷۲

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند : اَلا اُخْبِرُکُمْ بِاَفْضَلَ مِنْ دَرَجَةِ الصّیام وَ الصَّلاةِ وَ الصَّدَقَةِ؟ صَلاحُ ذاتِ الْبَیْنِ، فَاِنَّ فَسادَ ذاتِ الْبَیْنِ هِیَ الْحالِقَةُ؛ آیا به چیزی با فضیلت‌تر از نماز و روزه و صدقه (زکات) آگاهتان نکنم؟ و آن اصلاح میان مردم است، زیرا تیره شدن رابطه بین مردم ریشه‌کن کننده دین است. نهج الفصاحه، ح ۴۵۸.

حدیث۲۶۷۳

امام حسن عسکری علیه‌السلام می فرمایند : مَنْ وَعَظَ اَخاهُ سِرّا فَقَدْ زانَهُ وَ مَنْ وَعَظَهُ عَلانیَةً فَقَدْ شانَهُ؛ هر کس برادر (دینی‌اش) را پنهانی نصیحت کند، او را آراسته و اگر آشکارا نصیحتش نماید، ارزش او را کاسته است. تحف العقول، ص ۴۸۹ .

حدیث۲۶۷۴

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : ای مردم! بیاید یکدیگر را بر اطاعت خدا یاری کنید و عدالتش را بپادارید و به عهدش(در عبودیت او و ترک طاعت شیطان) وفا کنید و در تمامی حقوق الهی منصفانه رفتار کنید، زیرا که بندگان خدا به چیزی نیازمندتر از

این نیستند که در این امور یکدیگر را نصیحت و خوب یاری کنند. کافی، ج ۸ ، ص ۳۵۴، ح ۵۵۰ .

حدیث۲۶۷۵

امام سجاد علیه‌السلام می فرمایند : حَقُّ اللِّسانِ اِكْرامُهُ عَنِ الْخَنى وَتَعْويدُهُ الْخَيْرَ وَ تَرْكُ الْفُضولِ الَّتى لافائِدَةَ لَها وَ الْبِرُّ بِالنّاسِ وَ حُسْنُ الْقَوْلِ فيهِمْ؛ حق زبان، احترام گذاشتن به آن با ترک زشت‌گویی، عادت دادنش به خوبی، ترک گفتار بی‌فایده و نیکی به مردم و خوشگویی درباره آنان است. بحارالأنوار، ج ۷۱، ص ۲۸۶، ح ۴۱.

حدیث۲۶۷۶

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : مَنْ عامَلَ النّاسَ فَلَمْ يَظْلِمْهُمْ وَحَدَّثَهُم فَلَمْ يَكْذِبْهُم وَ وَعَدَهُم فَلَمْ يَخْلِفْهُم فَهُوَ مِمَّنْ كَمُلَتْ مُرُوءتُهُ وَ ظَهَرَتْ عَدالَتُهُ وَ وَجَبَتْ اُخُوَّتُهُ وَحَرُمَتْ غيبَتُهُ؛ هر کس در معاشرت با مردم به آنان ظلم نکند، دروغ نگوید و خلف وعده ننماید، جوانمردیش کامل، عدالتش آشکار، برادری با او واجب و غیبتش حرام است. خصال، ص ۲۰۸، ح ۲۸.

حدیث۲۶۷۷

امام باقر علیه‌السلام درباره این گفته خداوند که «با مردم به زبان خوش سخن بگویید» فرمودند: بهترین سخنی که دوست دارید مردم به شما بگویند، به آنها بگویید، چرا که خداوند، لعنت کننده، دشنام دهند، زخم‌زبان زن بر مؤمنان، زشت‌گفتار، بدزبان و گدای سمج را دشمن می‌دارد و با حیا و بردبار و عفیفِ پارسا را دوست دارد. امالی صدوق، ص ۳۲۶.

حدیث۲۶۷۸

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : به خدایی که جانم در اختیار اوست، وارد بهشت نمی‌شوید مگر مؤمن شوید و مؤمن نمی‌شوید، مگر این‌که یکدیگر را دوست بدارید. آیا می‌خواهید شما را به چیزی راهنمایی کنم که با انجام آن، یکدیگر را دوست بدارید؟ سلام کردن بین یکدیگر را رواج دهید. مشكاة الانوار، ص ۱۵۷.

حدیث۲۶۷۹

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : من برای کسی که بگومگو را رها کند، هر چند حق با او باشد و برای کسی که دروغ گفتن را اگر چه به شوخی باشد، ترک گوید و برای کسی که اخلاقش را نیکو گرداند، خانه‌ای در حومه بهشت و خانه‌ای در مرکز بهشت و خانه‌ای در بالای بهشت ضمانت می‌کنم. خصال، ص ۱۴۴، ح ۱۷۰.

حدیث۲۶۸۰

امام سجاد علیه‌السلام می فرمایند : اِنَّ لِسانَ ابْنِ آدَمَ يُشْرِفُ كُلَّ يَوْمٍ عَلى جَوارِحِهِ فَيَقولُ: كَيْفَ أَصْبَحْتُمْ؟ فَيَقولونَ: بِخَيْرٍ اِنْ تَرَكْتَنا! وَيَقولونَ: اَللّه‌اَللّه فينا! وَ يُناشِدونَهُ وَ يَقولونَ: إِنَّما نُثابُ بِكَ وَ نُعاقَبُ بِكَ؛ زبان آدمیزاد، هر روز به اعضای او نزدیک می‌شود و می‌گوید: چگونه‌اید؟ آنها می‌گویند: اگر تو ما را به خودمان واگذاری، خوب هستیم! و می‌گویند: از خدا بترس و کاری به ما نداشته باش. و او را سوگند می‌دهند و می‌گویند: ما فقط به واسطه تو پاداش می‌یابیم و به واسطه تو، مجازات می‌شویم. خصال، ص ۶، ح ۱۵ .

حدیث۲۶۸۱

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : خَیْرُکُم خَیْرُکُم لِنِسائِهِ و اَنَا خَیْرُکُم لِنِسائی؛ بهترین شما کسی است که برای زنان خود بهتر باشد و من بهترین شما برای زن خود هستم. من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۴۴۳.

حدیث۲۶۸۲

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: الاَکْلُ عِندَ اَهلِ المُصیبَةِ مِن عَمَلِ الجاهِلیَّةِ وَ السُّنَّةُ البَعْثُ اِلَیْهِم بِالطَّعام؛ غذا خوردن نزد مصیبت‌زدگان و با خرج آنان، از رفتارهای جاهلیت است و سنّت پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله فرستادن غذا برای مصیبت‌زدگان است. من لایحضره الفقیه، ج ۱، ص ۱۸۲.

حدیث۲۶۸۳

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اِنْ قَدَرتَ اَن تُصْبِحَ و تُمسی و لَیْسَ فی قَلبِکَ غَشٌّ لِاَحَدٍ فَافعَل و ذلِکَ مِن سُنَّتی و مَنْ أحیی سُنَّتی فَقَد اَحیانی و مَن اَحیانی کانَ مَعی فِی الجَنَّةِ؛ تا می‌توانی بکوش که صبح و شب در قلبت (حتّی) قصد فریب و نیرنگ کسی نباشد؛ چرا که این از سنّت‌های من است و کسی که سنّتم را زنده کند، مرا زنده کرده است و کسی که مرا زنده کند، در بهشت با من خواهد بود. سنن ترمذی، ج ۴، ص ۱۵۱.

حدیث۲۶۸۴

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : پروردگارم مرا به هفت خصلت امر نموده است: دوست داشتن بینوایان و نزدیک شدن به آنها، ذکر لا حول و لا قوة الا باللّه را بسیار گفتن، با خویشاوندان رابطه برقرار کردن؛ هر چند آنان قطع رابطه کنند، [و در مسائل مادی]، به پایین‌تر از خود نگاه کنم نه به بالاتر، در راه خدا سرزنش ملامتگران را به خود نگیرم، حق را بگویم اگر چه تلخ باشد و از کسی چیزی نخواهم. الاصول الستة عشر، ص ۷۵.

حدیث۲۶۸۵

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: کانَ النَّبیُّ صلی‌الله‌علیه‌وآله اذا سُئِلَ شَیئا فَإذا اَرادَ اَنْ یَفْعَلَه ُقالَ: نَعَم وَ اذا اَراد اَنْ لا یَفْعَلَ سَکَتَ و کانَ لا ـ یَقول لِشَیءٍ لا... ؛ هرگاه از رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله چیزی تقاضا می‌شد، اگر ایشان آن را می‌خواستند انجام دهند، می‌فرمودند: بله و اگر نمی‌خواستند انجام دهند، سکوت می‌نمودند و هیچ‌گاه ایشان برای چیزی نه نمی گفتند. بحارالأنوار، ج ۹۳، ص ۳۲۷.

حدیث۲۶۸۶

امام کاظم علیه‌السلام می فرمایند: اِنَّ رَسولَ اللّهِ صلی‌الله‌علیه‌وآله کانَ اذا اَتاهُ الضَّیْفُ اَکَلَ مَعَهُ وَ لَمْ یَرْفَعْ یَدَهُ مِنَ الْخِوانِ حَتّی یَرْفَعَ الضَّیْفُ یَدَهُ؛ رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله هرگاه میهمان داشتند، با او غذا می‌خوردند و دست از سفره و غذا نمی‌کشیدند، تا آن‌که میهمان دست از غذا خوردن بکشد. کافی، ج ۶، ص ۲۸۶ .

حدیث۲۶۸۷

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اَکْرَمُ اَخلاقِ النَّبیّینَ وَ الصِّدّیقینَ وَ الشُّهَداءِ وَ الصّالِحینَ التَّزاوُرُ فِی اللّهِ؛ بزرگوارانه‌ترین اخلاق پیامبران، صدیقین (انسان‌های راستین) شهدا و صالحین، دیدار یکدیگر برای خداست. دعائم الاسلام، ج ۲، ص ۱۰۶ .

حدیث۲۶۸۸

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: کانَ رَسولُ اللّهِ صلی‌الله‌علیه‌وآله لَیَسُرُّ الرَّجُلَ مِنْ اَصحابِهِ اذا رَآهُ مَغْموما بِالْمُداعَبَةِ وَ کانَ صلی‌الله‌علیه‌وآله یَقولُ: اِنَّ اللّه یُبْغِضُ الْمُعَبِّسَ فی وَجْهِ اِخْوانِهِ؛ هرگاه رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله یکی از اصحاب خود را غمگین می‌دیدند، با شوخی او را خوشحال می‌کردند و می‌فرمودند: خداوند، کسی را که با برادران (دینی) اش با ترشرویی و چهره عبوس روبرو شود، دشمن می‌دارد. رسائل شهید ثانی، ص ۳۲۶ .

حدیث۲۶۸۹

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: مَنْ یَضْمُنْ لی بِرَّ الْوالِدَیْنِ وَ صِلَةَ الرَّحِمِ اَضْمُنْ لَهُ کَثْرَةَ الْمالِ وَ زیادَةَ الْعُمْرِ وَ الْمَحَبَّةَ فِی الْعَشیرَةِ؛ هر کس نیکی به پدر و مادر و صله رحم را برایم ضمانت کند، من نیز زیادی ثروت، طول عمر و محبّت او را در دل خویشاوندان ضمانت می‌نمایم. مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۱۷۶، ح ۱۲.

حدیث۲۶۹۰

امام صادق علیه السلام می فرمایند: مَنْ حَسُنَ بِرُّهُ فی اَهْلِ بَیْتِهِ زیدَ فی رِزْقِهِ؛ هر کس به شایستگی در حقّ خانواده‌اش نیکی کند، روزیش زیاد می‌شود. الدعوات الراوندی، ص ۱۲۷.

حدیث۲۶۹۱

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: طَلَبُ الْحَلالِ فَریضَةٌ عَلی کُلِّ مُسْلِمٍ وَ مُسْلِمَةٍ؛ کسب درآمد حلال، بر هر مرد و زن مسلمانی واجب است. جامع الأخبار، ص ۳۸۹، ح ۱۰۷۹.

حدیث۲۶۹۲

پیـامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: مَنْ اَکَلَ مِنْ کَدِّ یَدِهِ حَلالاً فُتِحَ لَهُ اَبْوابُ الْجَنَّةِ یَدْخُلَ مِنْ اَیِّها شاءَ؛ هر کس از دسترنج حلال خود روزی بخورَد، درهای بهشت به روی او باز می‌شود تا از هر کدام که بخواهد، وارد شود. جامع الأخبار، ص ۳۹۰، ح ۱۰۸۶ .

حدیث۲۶۹۳

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: اِسْتَنْزِلُوا الرِّزْقَ بِالصَّدقَةِ وَ الْبُکورُ مُبارَکٌ یَزیدُ فی جَمیعِ النِّعَمِ خُصوصاً فِی الرِّزْقِ وَ حُسْنُ الْخَطِّ مِنْ مَفاتیحِ الرِّزْقِ وَ طیبُ الْکَلامِ یَزیدُ فِی الرِّزْقِ؛ با صدقه دادن روزی را فرود آورید، سحرخیزی با برکت است و همه نعمت‌ها، مخصوصاً روزی را زیاد می‌کند، خط زیبا از درهای رزق است و خوش‌زبانی [هم] روزی را زیاد می‌کند. بحارالأنوار، ج

۷۶، ص ۳۱۸ .

حدیث۲۶۹۴

امام باقر علیه السلام می فرمایند: خداوند برای هر کسی روزیِ حلالی مقرّر داشته که به سلامت به او خواهد رسید. از طرف دیگر روزی حرام نیز در دسترس او قرار داده است که اگر انسان روزی خود را از آن حرام به دست آورد، خداوند در عوض، روزی حلالی را که برای او مقدّر کرده است، از او باز خواهد داشت و غیر از این دو روزی (حلال و حرام)، روزی‌های فراوان دیگری نیز نزد خداوند هست. بحارالأنوار، ج ۵، ص ۱۴۷، ح ۶.

حدیث۲۶۹۵

امام باقر علیه السلام می فرمایند: عَلَیْکَ بِالدعاءِ لِاْخوانِکَ بِظَهْرِ الْغَیْبِ فَاِنَّهُ یَهیلُ الرِّزقَ؛ پشت سر برادران (دینی) خود دعا کن، که این کار روزی را به طرف تو سرازیر می کند. بحارالأنوار، ج ۷۶، ص ۶۰، ح ۱۴ .

حدیث۲۶۹۶

ابو عبیده به امام صادق‌علیه السلام عرض کرد: دعا کنید که خداوند روزی مرا دست بندگانش قرار ندهد، امام فرمودند: خداوند چنین کاری نمی کند. او روزی بندگانش را در دست یکدیگر قرار داده است؛ امّا از خدا بخواه که روزیت را در دست بندگان خوبش قرار دهد، که این از خوش‌بختی است. تحف العقول، ص ۳۶۱ .

حدیث۲۶۹۷

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: اَلضَّیْفُ یَنْزِلُ بِرِزْقِهِ وَ یَرْتَحِلُ بِذُنوبِ اَهْلِ الْبَیْتِ؛ میهمان، روزی خود را می‌آورد و گناهان اهل خانه را می‌برد . بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۴۶۱، ح ۱۴ .

حدیث۲۶۹۸

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: لا تَتَشاغَلُ عَمّا فُرِضَ عَلَیْکَ بِما قَدْ ضُمِنَ لَکَ فَاِنَّهُ لَیْسَ بِفائِتِکَ ما قَدْ قُسِّمَ لَکَ وَ لَسْتَ بِلاحِقٍ ما قد زُوِیَ عنکَ؛ مبادا با پرداختن به کسب روزی تضمین شده، از آنچه بر تو واجب شده است، باز مانی؛ زیرا قسمت تو از روزی می‌رسد و آنچه قسمت تو نباشد، به آن دست نمی‌یابی. بحارالأنوار، ج ۷۷، ص ۱۸۷ .

حدیث۲۶۹۹

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: اِنَّ اللّهَ لَیَبْتَلِی الْعَبْدَ بِالرِّزْقِ لِیَنْظُرَ کَیْفَ یَعْمَلُ فَاِنْ رَضیَ بورِکَ لَهُ وَ اِنْ لَمْ یَرْضَ لَمْ یُبارَکْ لَهُ؛ خداوند انسان را با روزی آزمایش می کند، تا ببیند چگونه عمل می کند؛ اگر راضی شود، برکت داده می‌شود و اگر راضی نشود، برکت داده نمی‌شود. کنزالعمال، ح ۷۱۲۱ .

حدیث۲۷۰۰

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: لَمّا قیلَ لَهُ: اُحِبُّ اَنْ یُوَسَّعَ عَلَیَّ فِی الرِّزْقِ؟ - : دُمْ عَلَی الطَّهارَةِ یُوَسَّعَ عَلَیْکَ فِی الرِّزْقِ؛ به رسول خداصلی الله علیه وآله عرض شد: دوست دارم روزیم زیاد شود. فرمودند: پیوسته با وضو باش تا روزیت فراوان شود. کنزالعمال، ح ۴۴۱۵۴.

حدیث۲۷۰۱

امام صادق علیه السلام می فرمایند: ما اَنْعَمَ اللّهُ عَلی عَبْدٍ مِنْ نِعْمَةٍ فَعَرَفَها بِقَلْبِهِ وَ حَمِدَ اللّهُ ظاهِراً بِلِسانِهِ فَتَمَّ کَلامُهُ حَتّی یُؤمَرَ لَهُ بِالْمَزیدِ؛ چون خداوند به بنده‌ای نعمت بدهد و او آن را قلباً قدر بشناسد و به زبان سپاس بگوید، سخنش تمام نشده، فرمان افزایش نعمت برای وی صادر می‌شود. کافی، ج ۲، ص ۹۵، ح ۹.

حدیث۲۷۰۲

امام علی علیه السلام می فرمایند: اَلْعُسْرُ یُفْسِدُ الاَْخْلاقَ، اَلتَّسَهُّلُ یُدِرُّ الاَْرْزاقَ؛ سخت‌گیری، اخلاق را فاسد، آسان‌گیری روزی‌ها را فراوان می‌کند. غررالحکم، ح ۸۰۲ و ۸۰۳ .

حدیث۲۷۰۳

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: مَنْ حَبَسَ عَنْ اَخیهِ الْمُسْلِمِ شَیئاً مِنْ حَقٍّ حَرَّمَ اللّهُ عَلَیْهِ بَرَکَةَ الرِّزْقِ اِلّا اَنْ یَتوبَ؛ هر کس حقّی از حقوق برادر مسلمان خود را پایمال کند، خداوند برکت روزی را بر او حرام گرداند، مگر آن‌که توبه (جبران) کند. امالی صدوق، ص ۳۵۰، ح ۱.

حدیث۲۷۰۴

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: اَکْثِروا مِنَ الصَّدَقَةِ تُرزَقُوا؛ صدقه زیاد بدهید، تا خداوند به شما روزی بدهد. بحارالأنوار، ج ۷۷ ، ص ۱۷۶، ح ۱۰.

حدیث۲۷۰۵

امام باقر علیه السلام می فرمایند: اِنَّ الْعَبْدَ لَیُذْنِبُ الذَّنْبَ فَیُزْوی عَنْهُ الرِّزْقُ؛ بنده گناه می‌کند و به سبب آن، روزی از او گرفته می‌شود. کافی، ج ۲، ص ۲۷۰، ح ۸ .

حدیث۲۷۰۶

امام حسن علیه السلام می فرمایند: لَیْسَتِ العِفَّةُ بِدافِعَةٍ رِزْقاً وَ لَا الْحِرْصُ بِجالِبٍ فَضْلاً فَاِنَّ الرِّزْقَ مَقْسومٌ وَ اسْتِعْمالُ الْحِرْصِ اسْتِعْمالُ الْمَآثِمِ؛ نه پاکدامنی، روزی را از انسان دور می‌کند و نه حرص، روزی زیاد می‌آورد؛ چون روزی قسمت شده است و حرص زدن باعث مبتلا شدن به گناهان می‌شود. تحف العقول، ص ۲۳۴ .

حدیث۲۷۰۷

امـام صادق علیه السـلام می فرماینـد: اِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ جَعَلَ اَرزاقَ الْمُؤمِنینَ مِنْ حَیْثُ لا یَحْتَسِبونَ وَ ذلِکَ اَنَّ الْعَبْدَ اِذا لَمْ یَعْرِفْ وَجْهَ رِزْقِهِ کَثُرَ دُعـاؤُهُ؛ خـدای عزیز و ارجمنـد، روزی مؤمنان را از جایی می‌رسانـد که فکرش را هم نمی‌کننـد. علّتش این است که وقتی مؤمن نداند روزیش از کجا خواهد رسید، زیاد دعا می‌کند. توحید صدوق، ص ۴۰۲ .

حدیث۲۷۰۸

پیامبراکرم صـلی الله علیه وآله وسـلم می فرماینـد: یا اَباذَرٍّ اِنّی قَد دَعَوتُ اللَّهَ جَلَّ ثَناؤُهُ اَنْ یَجْعَلَ رِزْقَ مَنْ یُحِبُّنی کَفافاً وَ اَنْ یُعْطِیَ مَنْ یُبْغِضُنی کَثْرَةَ الْمالِ وَ الْوَلَدِ؛ ای اباذر! من دعا کردم که خداونـد ارجمنـد سـتوده، روزی دوسـتدار مرا به قـدر کفاف عطا کند و به دشمن من، مال و فرزند زیاد دهد. مکارم الأخلاق، ص ۴۶۳.

حدیث۲۷۰۹

امـام علی علیه السـلام می فرماینـد: اِذا اَبْطَاَتِ الْاَرْزاقُ عَلَیْکَ فَاسْتَغْفِرِ اللَّهَ یُوَسِّعْ عَلَیْکَ فیها؛ هرگاه در روزی تو تأخیر و تنگی پـدید آمد، از خداوند آمرزش بخواه تا روزی را بر تو فراوان گرداند. تحف العقول، ص ۱۷۴ .

حدیث۲۷۱۰

امـام صـادق علیه السـلام می فرماینـد: مَنِ اهتَمَّ لِرِزْقِهِ کُتِبَ عَلَیْهِ خَطیئَةٌ؛ هر کس غم روزی خود را بخورد، برایش یـک گناه نوشـته می‌شود. امالی طوسی، ص ۳۰۰، ح ۵۹۳ .

حدیث۲۷۱۱

پیـامبر اکرم صـلی الله علیه وآله : اِنَّ رَبَّکُمْ واحِدٌ وَ اِنَّ اَبـاکُمْ واحِدٌ وَ دینَکُمْ واحِدٌ وَ نَبِیَّکُمْ واحِدٌ وَ لا فَضْلَ لِعَرَبِیٍّ عَلی عَجَمِیٍّ وَ لا عَجَمِیٍّ عَلی عَرَبِیٍّ وَ لا اَحْمَرَ عَلی اَسْوَدَ وَ لا اَسْوَدَ عَلی اَحْمَرَ اِلّا بِالتَّقْوی؛ پروردگار، پدر، دین و پیامبر شـما یکی است، هیچ عربی بر غیر عرب و هیـچ غیر عربی بر عرب و هیچ سـرخ پوستی بر سـیاه پوست و هیچ سـیاه‌پوستی بر سـرخ پوست برتری ندارد، جز به تقوا. کنزالعمال، ح ۵۶۵۵ .

حدیث۲۷۱۲

امام صادق علیه السـلام : سُئِلَ الْاِمامُ الصّادِقُ‌علیه السـلام عَنْ قَولِ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ: اِتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقاتِهِ. قال: یُطاعُ فَلا یُعْصـی، وَ یُذْکَرُ فَلا یُنْسـی، وَ یُشْکَرُ فَلا یُکْفَرُ؛ از امام صادق‌علیه السلام درباره آیه «تقوای الهی پیشه کنید چنان که حق اوست» پرسیده شد. فرمودند: از خداوند، اطاعت شود و نافرمانی نشود، یاد شود و فراموش نشود و شکرگزاری گردد و کفران نگردد. معانی الأخبار، ص ۲۴۰ .

حدیث۲۷۱۳

پیامبر صـلی الله علیه وآله : اِعْمَلْ بِفَرائِضِ اللَّهِ تَکُنْ اَتْقَی النَّاسِ؛ به واجبات خدا عمل کن، تا با تقواترین مردم باشی. کافی، ج ۲، ص ۸۲، ح ۴.

حدیث۲۷۱۴

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله : جِماعُ التَّقْوی فی قولِهِ تَعالی: اِنَّ اللّهَ یَاْمُرُ بِالْعَدْلِ وَ الْاِحْسانِ؛ عصاره تقوا در این گفته خداوند آمده است: خداوند به عدالت و نیکی فرمان می‌دهد. مشکاةالأنوار، ص ۹۵.

حدیث۲۷۱۵

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله : تَمامُ التَّقْوی اَنْ تَتَعَلَّمَ ما جَهِلْتَ وَ تَعْمَلَ بِما عَلِمْتَ؛ تمام تقوا این است که آنچه را نمی‌دانی بیاموزی و بدانچه می‌دانی عمل کنی. تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۱۲۰ .

حدیث۲۷۱۶

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله : اَتْقَی النّاسِ مَنْ قالَ الْحَقَّ فیما لَهُ وَ عَلَیْهِ؛ با تقواترین مردم، کسی است که حق را بگوید؛ به سودش باشد یا به ضررش. من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۳۹۵، ح ۵۸۴۰ .

حدیث۲۷۱۷

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله : سُئِلَ رَسولُ اللّهِصلی الله علیه وآله: مَنْ اَتْقَی النّاسِ؟ قال: آمَرُهُمْ بِالْمَعْروفِ وَ اَنْهاهُمْ عَنِ الْمُنْکَرِ وَ اَوْصَلُهُمْ لِلرَّحِمِ؛ از رسول خداصلی الله علیه وآله سؤال شد: با تقواترین مردم کیست؟ فرمودند: کسی که بیشتر امر به معروف و نهی از منکر و صله رحم نماید. کنزالعمال، ح ۸۴۷۴ .

حدیث۲۷۱۸

پیامبر صلی الله علیه وآله : مَنْ اَحَبَّ اَنْ یَکونَ اَتْقَی النّاسِ فَلْیَتَوَکَّلْ عَلَی اللّهِ؛ هر کس دوست دارد با تقواترین مردم باشد، باید به خدا توکل کند. من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۴۰۰، ح ۵۸۵۸ .

حدیث۲۷۱۹

پیامبر صلی الله علیه وآله : لا یَکونُ الرَّجُلُ مِنَ الْمُتَّقینَ حَتّی یُحاسِبَ نَفْسَهُ اَشَدَّ مِنْ مُحاسَبَةِ الشَّریکِ شَریکَهُ فَیَعْلَمَ مِنْ اَیْنَ مَطْعَمُهُ وَ مِنْ اَیْنَ مَشْرَبُهُ وَ مِنْ اَیْنَ مَلْبَسُهُ اَمِنْ حِلٍّ اَمْ مِنْ حَرامٍ؛ از تقوا پیشگان نیست مگر کسی که از خود سخت‌تر از حسابرسی شریک از شریک، حساب کشی کند و بداند که خوراک، آشامیدنی و لباسش از کجا آمده، آیا از حلال است یا حرام؟ مکارم الاخلاق، ص ۴۶۸.

حدیث۲۷۲۰

پیامبر صلی الله علیه وآله : مَنْ اَرادَ اَنْ یَکونَ اَعَزَّ النّاسِ فَلْیَتَّقِ اللّهَ عَزَّوَجَلَّ؛ هر کس می‌خواهد عزیزترین مردم باشد، باید تقوای الهی پیشه کند. کنزالفوائد، ص ۱۶۴ .

حدیث۲۷۲۱

امام علی علیه السلام : وَ اللّهِ ما أری عَبْداً یَتَّقی تَقْویً تَنْفَعُهُ حَتّی یَخْزِنَ لِسانَهُ؛ به خدا سوگند، بنده با تقوایی را نمی‌شناسم که

تقوایش او را سود دهد مگر آن که زبانش را نگه دارد. نهج البلاغه، خطبه ۱۷۶ .

حدیث۲۷۲۲

امام علی علیه السلام : اِنَّ التَّقْوی مُنْتَهی رِضَی اللّهِ مِنْ عِبادِهِ وَ حاجَتُهُ مِنْ خَلْقِهِ فَاتَّقُوا اللّهَ الَّذی اِنْ اَسْرَرْتُمْ عَلِمَهُ وَ اِنْ اَعْلَنْتُمْ کَتَبَهُ؛ نهایت خشنودی خداوند از بندگانش و خواسته او از آفریدگانش، تقواست، پس نسبت به خداوندی که اگر پنهان کنید می‌داند و اگر آشکار سازید می‌نویسد تقوا داشته باشید. غررالحکم، ح ۳۶۲۰ .

حدیث۲۷۲۳

امام علی علیه السلام : خُلُوُّ الْقَلْبِ مِنَ التَّقْوی یَمْلَؤُهُ مِنْ فِتَنِ الدُّنْیا؛ دلی که از تقوا خالی باشد، فتنه‌های دنیا آن را پُر کند. غررالحکم، ح ۵۰۷۸ .

حدیث۲۷۲۴

امام علی علیه السلام : اَلْمُتَّقونَ اَنْفُسُهُمْ عَفیفَةٌ وَ حاجاتُهُمْ خَفیفَةٌ وَ خَیْراتُهُمْ مَأْمولَةٌ وَ شُرورُهُمْ مَأْمونَةٌ؛ تقوا پیشگان، پاکدامن و کم خرج و زحمت‌اند و مردم به خیرشان امید دارند و از شرّشان در امانند. غررالحکم، ح ۱۹۳۱.

حدیث۲۷۲۵

امام علی علیه السلام : اَلتَّقیُّ سابِقٌ اِلی کُلِّ خَیْرٍ؛ تقوا پیشه، برای انجام هر کار خیری سبقت می‌گیرد. کنزالفوائد، ص ۱۲۸ .

حدیث۲۷۲۶

امام علی علیه السلام : لَوْ اَنَّ السَّماواتِ وَ الاْرْضَ کانَتا عَلی عَبْدٍ رَتْقاً ثُمَّ اتَّقَی اللّهَ لَجَعَلَ اللّهُ لَهُ مِنْهُما مَخْرَجاً وَ رَزَقَهُ مِنْ حَیْثُ لا یَحْتَسِبُ؛ اگر آسمان‌ها و زمین بر بنده‌ای بسته شوند و او تقوای الهی پیشه کند، خداوند حتماً راهی برای او می‌گشاید و از جایی که گمان ندارد، روزی‌اش می‌دهد. غررالحکم، ح ۷۵۹۹.

حدیث۲۷۲۷

امام علی علیه السلام : لِلْمُتَّقی ثَلاثُ عَلاماتٍ: اِخْلاصُ الْعَمَلِ وَ قِصَرُ الاْمَلِ وَ اغْتِنامُ الْمُهَلِ؛ تقواپیشه، سه نشانه دارد: اخلاص در عمل، کوتاهی آرزو، و غنیمت شمردن فرصت‌ها. غررالحکم، ح ۷۳۷۰ .

حدیث۲۷۲۸

امام علی علیه السلام : اَلْمُتَّقی مَیِّتَةٌ شَهْوَتُهُ مَکْظومٌ غَیْظُهُ فِی الرَّخاءِ شَکورٌ وَ فِی الْمَکارِهِ صَبورٌ؛ تقواپیشه، هوا و هوسش مرده، خشمش فرو خورده، در آسایش شکرگزار و در سختی‌ها صبور است. غررالحکم، ح ۱۹۹۸ .

حدیث۲۷۲۹

امام علی علیه السلام : سادَةُ اَهْلِ الْجَنَّةِ الاَتْقیاءُ الاَبْرارُ؛ سروران اهل بهشت، تقوا پیشگان نیکوکارند. غررالحکم، ح ۵۵۹۹.

حدیث۲۷۳۰

امام حسن مجتبی علیه السلام : زَوِّجْها مِنْ رَجُلٍ تَقیٍّ فَاِنَّهُ اِنْ اَحَبَّها اَکْرَمَها وَ اِنْ اَبْغَضَها لَمْ یَظْلِمْها؛ دخترت را به ازدواج مردی با تقوا درآور؛ زیرا اگر دخترت را دوست داشته باشد، گرامی‌اش می‌دارد و اگر دوستش نداشته باشد به او ظلم نمی‌کند. مکارم الاخلاق، ص ۲۰۴ .

حدیث۲۷۳۱

امام باقر علیه السلام : اِنَّ اللّهَ عَزَّوَجَلَّ یَقی بِالتَّقْوی عَنِ الْعَبْدِ ما عَزُبَ عَنْهُ عَقْلُهُ وَ یُجَلّی بِالتَّقْوی عَنْهُ عَماهُ وَ جَهْلَهُ؛ خداوند عزوجل به وسیله تقوا، انسان را از آنچه عقلش به آن نمی‌رسد حفظ می‌کند و کور دلی و نادانی او را بر طرف می‌سازد. کافی، ج ۸، ص ۵۲، ح ۱۶.

حدیث۲۷۳۲

امام باقر علیه السلام : اِنَّ اَهْلَ التَّقْوی هُمُ الاَْغْنیاءُ اَغْناهُمُ الْقَلیلُ مِنَ الدُّنْیا، فَمَؤُونَتُهُمْ یَسیرَةٌ اِنْ نَسیتَ الْخَیْرَ ذَکَّروکَ وَ اِنْ عَمِلْتَ بِهِ اَعانوکَ؛ ثروتمندان واقعی همان تقواپیشگانند که اندک دنیا آنان را بی‌نیاز کرده و کم خرجند. اگر خیر و خوبی را فراموش کنی، به یادت می‌آورند و اگر به آن عمل نمایی یاری‌ات می‌رسانند. تحف العقول، ص ۲۸۷.

حدیث۲۷۳۳

امام صادق علیه السلام : اِتَّقِ اللّهَ حَیْثُ کُنْتَ فَاِنَّکَ لا تَسْتَوْحِشُ؛ در هر حال که هستی تقوای الهی پیشه کن تا هرگز احساس هراس و وحشت نکنی. تفسیر علی بن ابراهیم، ج ۲ ، ص ۱۴۷.

حدیث۲۷۳۴

اِتَّقُوا اللّهَ وَ کُونُوا زَیْناً وَ لا تَکونُوا شَیْناً؛ تقوای الهی پیشه کنید و مایه افتخار و آبرو باشید نه مایه ننگ و شرمندگی. تحف العقول، ص ۴۸۸.

حدیث۲۷۳۵

امام علی علیه السلام : ای بندگان خدا، شما را به تقوای الهی سفارش می‌کنم، که تقوا مهار است و مایه دوام، پس به ریسمان‌های استوار آن درآویزید و به حقایق آن چنگ زنید. که شما را به نهانگاه‌های خوشی و سرزمین‌های گشایش و پناهگاه‌های امن و منزلگاه‌های عزّت، رهنمون خواهد شد. نهج البلاغه، خطبه ۱۸۶ .

حدیث۲۷۳۶

امام علی علیه السلام : اِنَّ مَنْ صَرَّحَتْ لَهُ الْعِبَرُ عَمّا بَیْنَ یَدَیْهِ مِنَ الْمَثُلاتِ حَجَزَتْهُ التَّقْوی عَنْ تَقَحُّمِ الشُّبُهاتِ؛ آن کس که حوادث

عبرت‌آموز روزگار را به چشم ببیند و از آن پند پذیرد، تقوا او را از آلوده شدن به کارهای شبهه‌ناک باز می‌دارد. نهج البلاغه، از خطبه ۱۶ .

حدیث۲۷۳۷

امام على عليه السلام : اِعْلَمُوا عِبادَ اللّهِ اَنَّ التَّقْوى دارُ حِصْنٍ عَزيزٍ، وَ الْفُجورَ دارُ حِصْنٍ ذَ ليلٍ لا يَمْنَعُ اَهْلَهُ وَ لا يُحْرِزُ مَنْ لَجَاَ اِلَيْهِ اَلا وَ بِالتَّقْوى تُقْطَعُ حُمَّةُ الْخَطايا؛ ای بندگان خدا، بدانید که تقوا پناهگاهی نفوذناپذیر و استوار است و بدکاری و گناه، پناهگاهی سست، که هر کس به آن پناه ببرد از آسیب در امان نمی‌ماند. آگاه باشید که با تقوا می‌توان تَب گناهان را قطع کرد. نهج البلاغه، از خطبه ۱۵۷.

حدیث۲۷۳۸

امام على عليه السلام : (اَلْمُتَّقونَ) لا يَرْضَوْنَ مِنْ اَعْمالِهِمُ القَليلَ، وَ لا يَسْتَكْثِرونَ الْكَثيرَ، فَهُمْ لِاَنْفُسِهِمْ مُتَّهِمونَ وَ مِنْ اَعْمالِهِمْ مُشْفِقونَ؛ تقواپیشگان، از کار کم خود راضی نیستند و کارهای زیاد خود را، بسیار نمی‌شمارند، در نتیجه خودشان را زیر سؤال برده و محاکمه می‌کنند و از کردار خود بیمناک‌اند. نهج البلاغه، از خطبه ۱۸۴ .

حدیث۲۷۳۹

امام على عليه السلام : اِتَّقُوا اللّهَ فى عِبادِهِ وَ بِلادِهِ فَاِنَّكُمْ مَسْؤولونَ حَتّى عَنِ البِقاعِ وَ الْبَهائِمِ؛ تقوای الهی را درباره بندگان خدا و شهرهای او رعایت کنید؛ زیرا حتی از اماکن و حیوانات از شما سؤال خواهد شد. نهج البلاغه، از خطبه ۱۶۶ .

حدیث۲۷۴۰

امام على عليه السلام : مَنِ اتَّقَى اللّهَ اَحَبَّهُ النّاسُ؛ هر کس تقوای الهی پیشه کند، مردم او را دوست خواهند داشت. کشف الغمه، ج ۳، ص ۱۳۹ .

حدیث۲۷۴۱

امام على عليه السلام : اَلْمُتَّقونَ اَنْفُسُهُمْ قانِعَةٌ وَ شَهَواتُهُمْ مَيِّتَةٌ وَ وُجوهُهُم مُسْتَبْشِرَةٌ وَ قُلوبُهُمْ مَحْزُونَةٌ؛ تقواپیشگان، نَفْسی قانع، هوا و هوسی فروخفته، رویی گشاده و دلی اندوهگین دارند. غررالحکم، ح۱۹۳۲.

حدیث۲۷۴۲

امام على عليه السلام : خَيْرُ الدُّنْيا وَ الْآخِرَةِ فى خَصْلَتَيْنِ الْغِنى وَ التُّقى وَ شَرُّ الدُّنْيا وَ الْآخِرَةِ فى خَصْلَتَيْنِ الْفَقْرِ وَ الْفُجورِ؛ خیر دنیا و آخرت در دو خصلت بی نیازی و تقواست و شر دنیا و آخرت در دو خصلت نیازمندی و گناه است. نهج‌البلاغه ابن‌ابی‌الحدید، ج۲۰، ص۳۰۱، ح۴۴۶.

حدیث۲۷۴۳

امام باقر علیه السلام : وَ اللَّهِ ما شیعَتُنا اِلّا مَنِ اتَّقَیَ اللَّهَ وَ اَطاعَهُ؛ به خدا سوگند، شیعه ما فقط کسی است که تقوای الهی دارد و خدا را اطاعت می کند. کافی، ج ۲، ص ۷۴، ح ۳.

حدیث۲۷۴۴

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ قَلَّ طَعْمُهُ صَحَّ بَدَنُهُ وَ مَنْ کَثُرَ طَعْمُهُ سَقُمَ بَدَنُهُ وَ قَسا قَلْبُهُ؛ هر کس کم بخورد، سالم می‌ماند و هر کس زیاد بخورد تنش بیمار می‌شود و قساوت قلب پیدا می کند. نهج الفصاحه، ح ۲۷۷۹.

حدیث۲۷۴۵

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ اَرادَ اَنْ تُسْتَجابَ دَعْوَتُهُ وَ اَنْ تُکْشَفَ کُرْبَتُهُ فَلْیُفَرِّجْ عَنْ مُعْسِرٍ ؛ هر کس می‌خواهد دعایش مستجاب شود و غمش از بین برود، باید گره از کار تنگدستی باز کند. نهج الفصاحه، ح ۲۹۶۱.

حدیث۲۷۴۶

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ ضارَّ ضارَّ اللّه بِهِ وَ مَنْ شاقَّ شاقَّ اللّه عَلَیْهِ؛ هر کس به دیگران ضرر برساند، خداوند به او ضرر می‌زند و هر کس سخت گیری کند، خداوند به او سخت می گیرد. نهج الفصاحه، ح ۳۰۳۰.

حدیث۲۷۴۷

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : قیمَةُ کُلِّ امْرِیءٍ ما یُحْسِنُهُ ؛ ارزش هر کس به اندازه خوبی‌های اوست. نهج البلاغه، حکمت ۸۱ .

حدیث۲۷۴۸

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : آیا شما را از چیزی خبر ندهم که اگر به آن عمل کنید، شیطان از شما دور شود، چندان که مشرق از مغرب دور است؟ عرض کردند: چرا. فرمودند: روزه روی شیطان را سیاه می کند، صدقه پشت او را می‌شکند، دوست داشتن برای خدا و هم یاری در کار نیک، ریشه او را می کند و استغفار شاهرگش را می‌زند. امالی صدوق، ص ۱۱۷ .

حدیث۲۷۴۹

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : یا عَلِیُّ اذا حَضَرَ وَقْتُ صَلاتِکَ فَتَهَیَّأْ لَها وَ اِلاّ شَغَلَکَ الشَّیْطانُ وَ اذا نَوَیْتَ خَیْرا فَعَجِّلْ وَ اِلاّ مَنَعَکَ الشَّیْطانُ عَنْ ذلِکَ ؛ ای علی! هرگاه وقت نمازت رسید، آماده آن شو وگرنه شیطان تو را سرگرم می کند و هرگاه قصد [کار] خیری کردی شتاب کن وگرنه شیطان تو را از آن باز می‌دارد. میراث حدیث شیعه ، ج ۲، ص ۲۰، ح ۱۸ .

حدیث۲۷۵۰

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله و سلم می فرمایند : هیچ نیکوکار و بدکاری نیست، مگر این‌که در روز قیامت، خودش را سرزنش می کند. اگر خیری انجام داده باشد، می گوید: چرا به آن نیفزودم و اگر شرّی مرتکب شده باشد، می گوید: ای کاش مرتکب نمی‌شدم، همچون آدم علیه‌السلام که خود را همواره به خاطر کاری که باعث بیرون شدنش از بهشت شد، سرزنش می کند. بحارالأنوار، ج ۷،

ص ۲۹.

حدیث۲۷۵۱

امام باقر علیه‌السلام می فرمایند : و ما مِنْ عَبْدٍ یَبْخَلُ بِنَفَقَةٍ یُنْفِقُها فیما یُرْضِی اللّه اِلاَّ ابْتُلِیَ بِاَنْ یُنْفِقَ اَضْعافَها فیما اَسْخَطَ اللّه؛ هر کس از خرج کردن مالی در راه خداپسندانه بخل ورزد، چند برابر آن را در راه غیر خداپسندانه هزینه خواهد کرد. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۱۷۳، ح ۱۲ .

حدیث۲۷۵۲

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : قَلْبٌ لَیْسَ فیهِ شَیْءٌ مِنَ الْحِکْمَةِ کَبَیْتٍ خَرِبَ فَتَعَلَّموا وَ عَلِّموا وَ تَفَقَّهوا وَ لا تَموتوا جُهّالاً فَاِنَّ اللّه لا یَعْذِرُ عَلَی الْجَهْلِ؛ دلی که در آن حکمتی نیست، مانند خانه ویران است، پس بیاموزید و آموزش دهید، بفهمید و نادان نمیرید. براستی که خداوند، بهانه‌ای را برای نادانی نمی‌پذیرد. کنزالعمال، ح ۲۸۷۵۰ .

حدیث۲۷۵۳

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنِ اقْتَصَدَ اَغْناهُ اللّه وَ مَنْ بَذَّرَ اَفْقَرَهُ اللّه وَ مَنْ تَواضَعَ رَفَعَهُ اللّه وَ مَنْ تَجَبَّرَ قَصَمَهُ اللّه؛ هر کس میانه‌روی کند، خداوند بی‌نیازش سازد و هر کس ریخت و پاش نماید، خداوند نادارش کند، هر کس فروتنی پیشه کند، خداوند بلندش نماید و هر کس بزرگی کند، خداوند خُردش نماید. نهج الفصاحه، ح ۲۹۳۹ .

حدیث۲۷۵۴

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : مَنْ کانَ فیهِ ثَلاثٌ سَلِمَتْ لَهُ الدُّنْیا وَ الْآخِرَةُ: یَأْمُرُ بِالْمَعْروفِ وَ یَأْتَمِرُ بِهِ وَ یَنْهی عَنِ الْمُنْکَرِ وَ یَنْتَهی عَنْهُ وَ یُحافِظُ عَلی حُدودِ اللّهِ جَلَّ وَ عَلا ؛ هر کس سه خصلت داشته باشد، دنیا و آخرتش سالم می‌ماند: به خوبی فرمان دهد و خود به آن عمل کند، از زشتی باز دارد و خود از آن باز ایستد و از حدود الهی پاسداری کند. غررالحکم، ح ۹۰۷۶ .

حدیث۲۷۵۵

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنِ الْتَمَسَ رِضَی اللّهِ بِسَخَطِ النّاسِ رَضِیَ اللّه عَنْهُ وَ اَرْضی عَنْهُ النّاسَ وَ مَنِ الْتَمَسَ رِضَی النّاسِ بِسَخَطِ اللّهِ سَخِطَ اللّه عَلَیْهِ وَ اَسْخَطَ عَلَیْهِ النّاسَ؛ پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : هر کس رضای خدا به خشم مردم جوید، خداوند از او خشنود شود و مردم را از او خشنود کند و هر کس رضای مردم را به خشم خدا جوید، خداوند بر او خشم گیرد و مردم را از او خشمگین کند. نهج الفصاحه، ح ۲۷۸۳ .

حدیث۲۷۵۶

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اَوْحَی اللّه عَزَّوَجَلَّ اِلی مُوسی علیه‌السلام یا مُوسی لا تَفْرَحْ بِکَثْرَةِ الْمالِ وَ لا تَدَعْ ذِکْری عَلی کُلِّ حالٍ فَاِنَّ کَثْرَةَ الْمالِ تُنْسِی الذُّنوبَ وَ اِنَّ تَرْکَ ذِکْری یُقْسِی الْقُلوبَ ؛ خدای عزّوجلّ به موسی علیه‌السلام وحی کرد: ای موسی! به زیادی ثروت شاد مشو و در هیچ حالی مرا فراموش مکن، زیرا با زیادی ثروت گناهان فراموش می‌شود و از یاد بردن من قساوت قلب می‌آورد. کافی، ج ۴، ص ۴۹۷، ح ۷.

حدیث۲۷۵۷

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنِ اشْتاقَ اِلَی الْجَنَّةِ سارَعَ اِلَی الْخَیْراتِ وَ مَنْ اَشْفَقَ مِنَ النّارِ لَهی عَنِ الشَّهَواتِ؛ هر کس مشتاق بهشت است، به سوی نیکی‌ها می‌شتابد و هر کس از جهنم بترسد، از هوا و هوس روی می گرداند. نهج الفصاحه، ح ۲۷۶۸.

حدیث۲۷۵۸

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : خداوند تبارک و تعالی آفریدگانش را بیهوده نیافریده و آنها را رها نکرده است. بلکه آنها را برای آشکار ساختن تواناییش آفریده و به فرمانبریش مکلفشان نموده است تا با آن، خشنودی خود را نصیب آنان کند. نیز آنها را نیافریده تا از آنها سودی ببرد و نه ضرری را برطرف سازد، بلکه آنها را آفریده تا سودی به آنان برساند و به نعمت برساندشان. نورالثقلین، ج ۳، ص ۵۶۶، ح ۱۶۶.

حدیث۲۷۵۹

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ یَغْفِرْ یَغْفِرِ اللّه لَهُ وَ مَنْ یَعْفُ یَعْفُ اللّه عَنْهُ؛ هر کس از خطاها درگذرد، خدایش از او درگذرد و هر کس گذشت کند خدا نیز از او گذشت کند. نهج الفصاحه، ح ۲۸۰۹.

حدیث۲۷۶۰

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ حُرِمَ الرِّفْقَ فَقَدْ حُرِمَ الْخَیْرَ کُلَّهُ ؛ هر کس از مدارا بی‌بهره باشد، از همه خوبی‌ها بی‌بهره مانده است. نهج الفصاحه، ح ۳۰۵۷.

حدیث۲۷۶۱

امام سجاد علیه‌السلام می فرمایند : فَاَمّا حَقُّ اللّهِ الْاَکْبَرُ فَاِنَّکَ تَعْبُدُهُ لا تُشْرِکُ بِهِ شَیْئا فَاِذا فَعَلْتَ ذلِکَ بِاِخْلاصٍ جَعَلَ لَکَ عَلی نَفْسِهِ اَنْ یَکْفیَکَ اَمْرَ الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ وَ یَحْفَظَ لَکَ ما تُحِبُّ مِنْها ؛ حق بزرگ‌تر خداوند این است که او را بپرستی و چیزی را با او شریک نسازی، که اگر خالصانه چنین کنی، خداوند کار دنیا و آخرتت را کفایت می کند و آنچه را دوست داری برایت نگه می‌دارد. تحف العقول، ص ۲۵۶ .

حدیث۲۷۶۲

امام حسین علیه‌السلام می فرمایند : اِتَّخِذُوا عِنْدَ الْفُقَراءِ اَیادی فَاِنَّ لَهُمْ دَوْلَةً یَوْمَ الْقیامَةِ؛ [با نیکی و کمک به نیازمندان] نزد آنان جایگاهی برای خود بیابید، که آنان روز قیامت مقام و منزلتی دارند. کنزالعمال، ح ۱۶۵۸۲ .

حدیث۲۷۶۳

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : اِنَّما مَثَلُ اَهْلِ بَیْتی فیکُمْ کَمَثَلِ سَفینَةِ نوحٍ علیه‌السلام مَنْ دَخَلَها نَجا وَ مَنْ تَخَلَّفَ عَنْها غَرِقَ؛ مَثَلِ اهل بیت من، همانند کشتی نوح است که هر کس سوار آن شد، نجات یافت و هر کس رهایش کرد، غرق گردید. امالی طوسی ، ص ۳۴۹، ح ۷۲۱ .

حدیث۲۷۶۴

پیامبر صلی‌اللهعلیه‌وآله : مَنْ دَفَعَ غَضَبَهُ دَفَعَ اللّه‌عَنْهُ عَذابَهُ وَ مَنْ حَفِظَ لِسانَهُ سَتَرَ اللّه‌عَوْرَتَهُ؛ هر کس خشمش را برطرف سازد، خداوند کیفرش را از او بردارد و هر کس زبانش را نگه دارد، خداوند عیبش را بپوشاند. نهج الفصاحه، ح ۳۰۰۴.

حدیث۲۷۶۵

پیامبر صلی‌اللهعلیه‌وآله : مَنِ انْقَطَعَ اِلَی اللّهِ کَفاهُ اللّه‌کُلِّ مَؤُنَةٍ وَ رَزَقَهُ مِنْ حَیْثُ لا یَحْتَسِبُ وَ مَنِ انْقَطَعَ اِلَی الدُّنْیا وَکَلَهُ اللّه‌اِلَیْها؛ هر کس از غیر خدا بِبُرد، خداوند، هزینه زندگی او را تأمین می‌کند و از جایی که انتظار ندارد، روزی‌اش می‌دهد؛ امّا هر کس چشم امیدش به دنیا باشد، خداوند، او را به دنیا وا می‌گذارد. نهج الفصاحه، ح ۲۷۹۶.

حدیث۲۷۶۶

پیامبر صلی‌اللهعلیه‌وآله : فی تَفْسیر آیَةِ «مَنْ عَمِلَ صالِحا مِنْ ذَکَرٍ اَوْ اُنْثی وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحیِیَنَّهُ حَیاةً طَیِّبَةً وَ لَنَجْزیَنَّهُمْ اَجْرَهُمْ بِاَحْسَنِ ما کانوا یَعْمَلونَ»اَلْقَناعَةُ وَ الرِّضا بِما قَسَمَ اللّه؛ پیامبر صلی‌اللهعلیه‌وآله در تفسیر آیه «هر مؤمنی مرد یا زن کار نیکی انجام دهد، قطعا او را با زندگی پاکیزه‌ای، حیات می‌بخشیم و مسلما به آنان بهتر از آنچه انجام داده‌اند پاداش خواهیم داد» می فرمایند:زندگی پاک، یعنی قناعت و رضایت به آنچه خداوند مقدّر نموده است. مجمع البیان، ج ۶ ، ص ۱۹۸.

حدیث۲۷۶۷

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : مِنْ کَفّاراتِ الذُّنوبِ الْعِظام: اِغاثَةُ الْمَلْهوفِ وَ التَّنْفیسُ عَنِ الْمَکْروبِ؛ یاری رساندن به ستمدیده فریاد خواه و شاد کردن غمناک، از کفّاره‌های گناهان بزرگ است. نهج البلاغه، حکمت ۲۴ .

حدیث۲۷۶۸

پیامبر صلی‌اللهعلیه‌وآله : یا عَلیُّ اَصْدُقْ وَ اِنْ ضَرَّک فِی الْعاجِلِ فَاِنَّهُ یَنْفَعُکَ فِی الْآجِلِ وَ لا تَکْذِبْ وَ اِنْ یَنْفَعُکَ فِی الْعاجِلِ فَاِنَّهُ یَضُرُّک فِی الْآجِلِ ؛ ای علی! راست بگو اگر چه اکنون به ضررت باشد، ولی در آینده به نفع توست و دروغ نگو، اگر چه در حال حاضر به نفعت باشد ولی در آینده به ضرر توست. میراث حدیث شیعه، ج ۲ ، ص ۲۷، ح ۶۵ .

حدیث۲۷۶۹

امام باقر علیه‌السلام می فرمایند : فَاِنّی لَمْ اَرَ شَیْئا قَطُّ اَشَدَّ طَلَبا وَ لا اَسْرَعَ دَرْکا مِنْ حَسَنَةٍ مُحْدَثَةٍ لِذَنْبٍ قَدیمٍ؛ هرگز جوینده‌ای یابنده‌تر از کار نیک امروز که گناه قدیم را می‌یابد [و پاک می‌کند] ندیده‌ام. علل الشرایع، ج ۲، ص ۵۹۹، ح ۴۹.

حدیث۲۷۷۰

پیامبر صلی‌اللهعلیه‌وآله : مَنْ نَفَّسَ مِنْ مُسْلِمٍ کُرْبَةً مِنْ کُرَبِ الدُّنْیا نَفَّسَ اللّه‌عَنْهُ کُرْبَةً مِنْ کُرَبِ یَوْمِ الْقیامَةِ وَ مَنْ یَسَّرَ عَلی مُعْسِرٍ یَسَّرَ اللّه‌عَلَیْهِ فِی الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ وَ مَنْ سَتَرَ عَلی مُسْلِمٍ سَتَرَ اللّه‌عَلَیْهِ فِی الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ؛ هر کس غمی از غم‌های دنیا را از مسلمانی برطرف

نمایـد، خداونـد غمی از غم‌هـای روز قیـامت را از او برطرف کنـد و هر کس بر شـخص تنگـدستی آسان بگیرد، خداونـد در دنیا و آخرت بر او آسان گیرد و هر کس راز مسلمانی را بپوشاند، خداوند در دنیا و آخرت راز پوش وی شود. نهج الفصاحه، ح ۲۷۵۶.

حدیث۲۷۷۱

پیامبر صـلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ عَیَّرَ اَخاهُ بِذَنْبٍ لَمْ یَمُتْ حَتّی یَعْمَلَهُ؛ هر کس برادر [دینی] خود را به گناهی سـرزنش کند، نمیرد، مگر آن‌که مرتکب آن شود. نهج الفصاحه، ح ۲۹۲۰.

حدیث۲۷۷۲

پیـامبر صـلی‌الله‌علیه‌وآله : مَـنْ اَطْعَـمَ مُسْـلِما جائِعـا اَطْعَمَهُ اللّه‌ مِنْ ثِمـارِ الْجَنَّةِ؛ هر کس مسـلمان گرسـنه‌ای را غـذا بدهـد، خداونـد از میوه‌های بهشت به او بخوراند. نهج الفصاحه، ح ۲۹۵۱.

حدیث۲۷۷۳

حضـرت رسوا اکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: إذا تَلاقَیتُمْ فَتَلاقُوا بِالتَّسْـلیمِ وَ التَّصافُحِ، وَ إذا تَفَرَّقْتُمْ فَتَفَرَّقُوا بِالاسْـتِغْفارِ؛ هنگام برخورد و ملاقات با یکدیگر، سـلام و مصافحه نمائید و موقع جدا شدن، برای همدیگر طلب آمرزش کنید. أمالی طوسـی: ج ۱، ص ۲۱۹

حدیث۲۷۷۴

حضـرت رسوا اکرم(صـلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنَّ أعْجَزَ النّاسِ مَنْ عَجَزَعَنِ الدُّعاءِ، وَ إنَّ أبْخَلَ النّاسِ مَنْ بَخِلَ بِالسَّلامِ؛ عاجز و ناتوان‌ترین افراد کسـی است که از دعا و مناجات با خداونـد ناتوان و محروم باشد، و بخیل‌ترین اشـخاص کسـی خواهد بود که از سلام کردن خودداری کند. بحارالأنوار: ج ۹۰، ص ۲۹۱، ح ۱۱

حدیث۲۷۷۵

حضـرت رسوا اکرم(صـلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثَلاثَةٌ أخافُهُنَّ عَلی اُمَّتی: ألضَّلالَهُ بَعْدَ الْمَعْرِفَهِ، وَ مُضِلاّتُ الْفِتَنِ، وَ شَهْوَةُ الْبَطْنِ وَ الْفَرْجِ؛ در سـه چیز برای امّـت خـود احسـاس خطر می‌کنـم: گمراهی، بعـد از آن کـه هـدایت و معرفـت پیـدا کرده باشـند. گمراهی‌ها و لغزش‌های به وجود آمده از فتنه‌ها. مشـتهیات شکـم، و آرزوهای نفسانی و شهوت‌پرستی. بحارالأنوار: ج ۱۰، ص ۳۶۸، ح ۱۵

حدیث۲۷۷۶

امـام صادق (علیه السـلام) می فرماینـد: هر که از بلایی که به او می رسـد بترسـد و درباره آن به دعا پیشـی بگیرد، خداونـد عزوجل هرگز آن بلا را بدو نشان ندهد. (ثواب الأعمال : ص ۱۵۳)

حدیث۲۷۷۷

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: بر شما باد دعا کردن ؛ چرا که دعا برای خدا و درخواست از خدا بلا را برگرداند [حتی] در حالی که تقدیر و قضا شده باشد و جز امضای آن باقی نمانده بشد. پس هرگاه از خداوند عزوجل دعا و درخواست شد، بی درنگ بلا را برگرداند. (الکافی : ج ۲ ص ۴۷۲ ح ۳)

حدیث۲۷۷۸

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بلا همانند قندیل ها بین آسمان و زمین آویزان است، هرگاه بنده عافیت را از پروردگارش بخواهد، خدای متعال بلا را از او برگرداند، [حتی] در حالی که برای او قطعی شده باشد. (کنز العمال : ج ۷ ص ۸۲۵ ح ۲۱۵۶۰)

حدیث۲۷۷۹

هر آینه بلا به بنده نزدیک می گرد د، آن گاه بنده از خدا عافیت می خواهد و خدا را یاد می کند و عافیت را حفظ می کند. و دعا و بلا تا روز رستاخیز با هم توافق دارند. (کنز العمال : ج ۲ ص ۷۶ ح ۳۲۰۸)

حدیث۲۷۸۰

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: هر کس از بلایی که به او می رسد بترسد و درباره [دفع] آن به دعا برخیزد خداوند هرگز آن بلا را بدو نشان ندهد. (الدعوات : ص ۲۱ ح ۲۲)

حدیث۲۷۸۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: طوفان های بلا را با دعا دفع کنید؛ [زیرا] کسی که به بلای سخت گرفتار شده از [فرد] تندرستی که از بلا در امان نمی باشد به دعا نیازمند تر نیست. (الدعوات : ص ۲۱ ح ۲۱)

حدیث۲۷۸۲

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: از قرائت [سوره] زلزال ملول نشوید؛ زیرا کسی که در مستحباتش آن را قرائت نماید ، خداوند عزوجل هرگز زلزله ای بدو نرساند و با آن و [نیز] با صاعقه و آفتی از آفات دنیا نمیرد تا این که [به طور عادی] بمیرد. (بحار الانوار : ج۵۶ ص ۳۵۶)

حدیث۲۷۸۳

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هرگاه مردم منکر را ببینند ولی آن را تغییر ندهند، نزدیک است که خداوند کیفرش را فراگیرشان کند. (کنز العمال: ج ۳ ص ۷۰ ح ۵۵۳۵)

حدیث۲۷۸۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ای مردم! همانا خداوند عزوجل عوام را به سبب گناه خواص کیفر نکند [البته] اگر خواص بدون

این که عوام بدانند در پنهانی کار منکر انجام دهند. [اما] اگر خواص آشکارا مرتکب منکر شوند و عوام آن را تغییر ندهند ، هر دو گروه از ناحیه‌ی خداوند عزوجل سزاوار کیفر می گردند. (میزان الحکمهٔ : ج ۱ ص ۷۶۳)

حدیث۲۷۸۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر گاه بنده پنهانی گناه کند ، جز گنه کار را آسیب نرساند. و هرگاه آشکارا آن را انجام دهد و مورد نکوهش قرار نگیرد ، همه را آسیب رساند. (وسائل الشیعه ج ۹ ص ۳۱ ح ۱۱۴۴۸)

حدیث۲۷۸۶

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ای مفضل ! بیندیش ... اگر کسی گفت : چرا این زمین می لرزد؟ (در پاسخ) به او گفته شود : زلزله و مانند آن ، پند و هشدارهایی است که مردم را تهدید می کند تا رعایت کنند و از گناهان دست بردارند. (میزان الحکمهٔ : ج ۱ ص ۵۹)

حدیث۲۷۸۷

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: در امت من زلزله ای رخ می دهد که در آن ده هزار ، بیست هزار ، سی هزار نفر نابود می شوند. (خداوند) آن را برای پرهیز کاران پند ، برای مومنان رحمت ، و برای کافران عذاب قرار می دهد. (کنز العمال : ج ۴۱ ص ۵۶۷ ح ۳۹۶۱۵)

حدیث۲۷۸۸

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هرگاه دعا اندک شود ، بلا نازل گردد. (مستدرک الوسائل : ج ۵ ص ۱۷۹ ح ۵۶۱۶)

حدیث۲۷۸۹

حضرت رسوا اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بَکِرُّوا بِالصَّدَّقَهِ، فَإنَّ الْبَلاءَ لا یَتَخَطّاها؛ صبحگاهان حرکت و کار خود را با دادن صدقه شروع کنید، چون بلاها و آفت‌ها را بر طرف می‌کند. بحارالانوار: ج ۹۳، ص ۱۷۷، ح ۸

حدیث۲۷۹۰

حضرت رسوا اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: یأتی عَلیَ النّاسِ زَمانٌ، الصّابِرُ مِنْهُمْ عَلی دینِهِ کَالْقابِضِ عَلیَ الْجَمَرِ؛ زمانی بر مردم خواهد آمد که صبر کردن در برابر مسائل دین ـ و عمل به دستورات آن ـ همانند در دست گرفتن آتش گداخته است. بحارالأنوار: ج ۲۸، ص ۴۷، ح ۹

حدیث۲۷۹۱

حضرت رسوا اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: زمانی بر امّت من خواهد آمد که مردم از علماء گریزان شوند، همان

طوری که گوسفند از گرگ گریزان است، خداوند چنین جامعه‌ای را به سه نوع عذاب مبتلا می گرداند: ۱ ـ برکت و رحمت خود را از اموال ایشان برمی‌دارد. ۲ ـ حکمفرمائی ظالم و بی مروّت را بر آن ها مسلّط می گرداند. ۳ ـ هنگام مرگ و جان دادن، بی‌ایمان از این دنیا خواهند رفت. مستدرک الوسائل: ج ۱۱، ص ۳۷۶، ح ۱۳۳۰۱

حدیث۲۷۹۲

حضرت رسوا اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صَدَقَهُ السِّرِّ تُطْفِیءُ الْخَطیئَهَ، کَما تُطْفِیءُ الماءُ النّارَ، وَ تَدْفَعُ سَبْعینَ باباً مِنَ الْبَلاءِ؛ صدقه‌ای که محرمانه و پنهانی داده شود، سبب پاکی گناهان است، همان طوری که آب، آتش را خاموش می کند، همچنین صدقه هفتاد نوع بلا و آفت را بر طرف می‌نماید. مستدرک الوسائل: ج ۷، ص ۱۸۴، ح ۷۹۸۴

حدیث۲۷۹۳

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : مَنْ ظَلَمَ ظُلِمَ * مَنْ اَنْصَفَ اُنْصِفَ؛ هر کس ستم کند، ستم می‌بیند. هر کس با انصاف باشد انصاف می‌بیند. غررالحکم، احادیث ۷۶۸۸ و ۷۶۹۲.

حدیث۲۷۹۴

ما اَنْعَمَ اللّه عَلی عَبْدٍ مِنْ نِعْمَهٍ فَعَرَفَها بِقَلْبِهِ وَ حَمِدَ اللّه ظاهِرا بِلِسانِهِ فَتَمَّ کَلامُهُ حَتّی یُؤْمَرَ لَهُ بِالْمَزیدِ؛ چون خداوند به بنده‌ای نعمت بدهد و او آن را قلبا قدر بشناسد و به زبان سپاس بگوید، هنوز سخنش به پایان نرسیده، فرمان افزایش نعمت برای وی صادر می‌شود. کافی، ج ۲، ص ۹۵، ح ۹.

حدیث۲۷۹۵

امام حسین علیه‌السلام می فرمایند : اَ یُّهَا النّاسُ نافِسوا فِی الْمَکارِمِ وَ سارِعوا فِی الْمَغانِمِ وَ لا تَحْتَسِبوا بِمَعْروفٍ لَمْ تَجْعَلوا... ؛ ای مردم در خوبی‌ها با یکدیگر رقابت کنید و در کسب غنائم (بهره گرفتن از فرصت‌ها) شتاب نمایید و کار نیکی را که در انجامش شتاب نکرده‌اید، به حساب نیاورید. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۱۲۱، ح ۴.

حدیث۲۷۹۶

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند : عَجِبْتُ لِمَنْ یَشْتَرِی الْعَبیدَ بِمالِهِ فَیُعْتِقُهُم کَیْفَ لا یَشْتَرِی الاَحْرارَ بِحُسْنِ خُلقِهِ؛ در شگفتم از کسی که بندگان را با ثروت خویش می‌خرد تا رهایشان کند، چگونه با خوش اخلاقیِ خویش آزادگان را نمی‌خرد. فقه الرضا، ص ۳۵۴ .

حدیث۲۷۹۷

امام حسن مجتبی علیه‌السلام می فرمایند : مردم چهار دسته‌اند: دسته‌ای از آنها اخلاق دارند، امّا بهره‌ای (از دنیا) ندارند. دسته‌ای بهره‌مندند، اما اخلاق ندارند. دسته‌ای نه بهره‌ای (از دنیا) و نه اخلاق دارند که اینها بدترین مردم‌اند. و دسته‌ای که هم اخلاق دارند و هم (از دنیا) بهره‌مندند که اینان، بهترین مردم‌اند. بحارالأنوار، ج ۷۰، ص ۱۰، ح ۸ .

حدیث۲۷۹۸

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : مردم سه گروهند: دانشمند خداشناس، دانش‌جوی در راه رستگاری و فرومایگانی بی اراده و سرگردان که هر دعوتی را اجابت می‌کنند و به هر طرف که باد بیاید به همان طرف می‌روند، از نور دانش روشنایی نمی‌گیرند و به پایگاه محکمی پناه نمی‌برند. نهج البلاغه، قصار ۱۴۷.

حدیث۲۷۹۹

امام کاظم علیه‌السلام می فرمایند : اِنَّ لِلّهِ عِبادا فِی الْاَرضِ یَسْعَوْنَ فی حَوائِجِ النّاسِ هُمُ الْآمِنونَ یَوْمَ القیامَةِ؛ خدا را در زمین بندگانی است که برای رفع نیازهای مردم می‌کوشند. اینان در روز قیامت در امان هستند. کافی، ج ۲، ص۱۹۷، ح ۲ .

حدیث۲۸۰۰

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : عبادت کنندگان خداوند سه گروهند: گروهی او را برای پاداش عبادت می‌کنند، که طمعکارانه است و اینان حریصند. گروهی او را از ترس جهنم عبادت می‌کنند که این عبادت بردگان و از روی ترس است. ولی من خداوند را از روی محبت عبادت می‌کنم که چنین عبادتی مایه امنیت و آرامش و عبادت کریمان است. خصال، ص ۱۸۸، ح۲۵۹ .

حدیث۲۸۰۱

امام حسین علیه‌السلام می فرمایند : اِنَّ النّاسَ عَبیدُ الدُّنْیا وَ الدّینُ لَعْقٌ عَلی اَلْسِنَتِهِمْ یَحوطونَهُ ما دَرَّتْ مَعائِشُهُمْ فَاِذا مُحِّصوا بِالْبَلاءِ قَلَّ الدَّیّانونَ؛ به راستی که مردم بنده دنیا هستند و دین لقلقه زبان آنهاست، تا جایی که دین وسیله زندگی آنهاست، دین دارند و چون در معرض امتحان قرار گیرند، دینداران کم می‌شوند. تحف العقول، ص ۲۴۵ .

حدیث۲۸۰۲

امام باقر علیه‌السلام می فرمایند : اَلنّاسُ رَجُلانِ: مُؤْمِنٌ وَ جاهِلٌ، فَلا تُؤْذِی الْمُؤْمِنَ وَ لا تَجْهَلُ الْجاهِلَ فَتَکونَ مِثْلَهُ؛ مردم دو گروه‌اند: مؤمن و جاهل، مؤمن را آزار ندهید و با جاهل، رفتار جاهلانه نکنید؛ زیرا همانند او خواهید بود. خصال، ص ۴۹.

حدیث۲۸۰۳

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلنّاسُ بِزَمانِهِمْ اَشْبَهُ مِنْهُمْ بِآبائِهِمْ؛ مردم به زمان خود شبیه‌ترند تا به پدران خود. خصائص الائمه، ص ۱۱۵.

حدیث۲۸۰۴

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلنّاسُ اثْنانِ، بَرٌّ تَقِیٌّ وَ آخَرُ شَقِیٌّ؛ مردم دو دسته‌اند: نیکوکار پرهیزکار و سنگ دل بدبخت. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۲۳، ح ۸۶ .

حدیث۲۸۰۵

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اَلنّاسُ رَجُلانِ: مُبْتَلیً وَ مُعافیً، فَارْحَمُوا الْمُبْتَلی وَ احْمَدُوا اللّه عَلَی الْعافیَةِ؛ مردم دو دسته‌اند:

گرفتار و سلامت؛ پس به گرفتاران ترحم نمایید و خدا را بر سلامتی سپاس گویید. تحف العقول، ص ۳۰۵.

حدیث۲۸۰۶

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلنّاسُ اَبْناءُ ما یُحْسِنونَ؛ مردم فرزند نیکی‌های خویش‌اند (بنگرید عملشان چیست نه پدرشان کیست). کافی، ج ۱، ص ۵۱، ح ۱۴.

حدیث۲۸۰۷

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اَلنّاسُ اِذا صَلَحُوا، کَفُّوا عَنْ تَتَبُّعِ عُیوبِهِمْ؛ مردم، هنگامی که درستکار شوند، از عیب‌جوییِ یکدیگر دست می‌کِشند. من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۴۰۱، ح ۵۸۶۲.

حدیث۲۸۰۸

امام باقر علیه‌السلام می فرمایند : اَلنّاسُ رَجُلانِ: مَسْتَریحٌ بِالْمَوْتِ وَ مُسْتَراحٌ بِهِ مِنْهُ ؛ مردم بر دو دسته‌اند: آن که با مرگ آسوده شود و آن‌که با مرگش دیگران آسوده شوند. معانی الأخبار، ص ۲۹۰.

حدیث۲۸۰۹

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلنّاسُ نیامٌ فَاِذا ماتُوا انْتَبِهوا؛ مردم در خوابند، چون بمیرند بیدار می‌شوند. بحارالأنوار، ج ۴، ص ۴۳، ح ۱۸ .

حدیث۲۸۱۰

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلنّاسُ اِلی اَشْکالِهِمْ اَمْیَلُ؛ مردم، به همانند خود بیشتر تمایل دارند. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۹۲، ح ۱۰۰.

حدیث۲۸۱۱

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلنّاسُ بِاُمَرائِهِمْ اَشْبَهُ مِنْهُمْ بِآبائِهِمْ؛ مردم، به دولت مردان خود شبیه‌ترند تا به پدرانشان. تحف العقول، ص۲۰۸.

حدیث۲۸۱۲

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلنّاسُ کُلُّهُمْ اَحْرارٌ وَلکِنَّ اللّه خَوَّلَ بَعْضَکُمْ بَعْضا؛ مردم همگی آزادند، ولی خداوند بعضی را سرپرست بعضی دیگر قرار داده است. کافی، ج ۸، ص ۶۹، ح ۲۶.

حدیث۲۸۱۳

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلنّاسُ مَنْقوصونَ مَدْخولونَ اِلاّ مَنْ عَصَمَ اللّه؛ مردم، دارای عیب و نقص‌اند، مگر کسی که خداوند

او را حفظ کند. نهج البلاغه، حکمت ۳۴۳.

حدیث۲۸۱۴

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلنّاسُ اَعْداءُ ماجَهِلوُا؛ مردم با آنچه آشنا نیستند دشمنی می‌ورزند. نهج البلاغه، حکمت ۱۷۲.

حدیث۲۸۱۵

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلنّاسُ کَالشَّجَرِ شَرابُهُ واحِدٌ وَ ثَمَرُهُ مُخْتَلِفٌ؛ مردم، همانند درختانند که آبشان یکی و میوه‌هایشان گوناگون است. غررالحکم، ح ۲۰۹۷.

حدیث۲۸۱۶

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلنّاسُ اَبْناءُ الدُّنْیا وَ لا یُلامُ الرَّجُلُ عَلی حُبِّ اُمِّهِ؛ مردم، فرزندان دنیایند و کسی برای دوست داشتن مادرش سرزنش نمی‌شود. نهج البلاغه، حکمت ۳۰۳.

حدیث۲۸۱۷

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلنّاسُ اِخْوانٌ فَمَنْ کانَتْ اُخُوَّتُهُ فی غَیْرِ ذاتِ اللّهِ فَهِیَ عَداوَةٌ؛ مردم برادرند، اما آن که برادری‌اش برای خدا نباشد، برادری وی، دشمنی است. بحارالأنوار، ج ۷۴، ص ۱۶۵، ح ۲۹.

حدیث۲۸۱۸

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اَلنّاسُ سَواءٌ کَاَسْنانِ الْمُشْطِ وَ الْمَرْءُ کَثیرٌ بِاَخیهِ؛ مردم، همانند دندانه‌های شانه با هم برابرند و انسان با برادرش پر تعداد (و پر توان) می گردد. تحف العقول، ص ۳۶۸.

حدیث۲۸۱۹

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند : اَبْغونی الضُّعَفاءَ فَاِنَّما تُرْزَقونَ وَ تُنْصَرونَ بِضُعَفائِکُمْ؛ ناتوانان را برای من بیابید؛ زیرا شما به برکت ناتوانان خود روزی داده و یاری می‌شوید. نهج الفصاحه، ح ۲۰.

حدیث۲۸۲۰

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : همانا خشنودی مردم را نتوان به دست آورد و جلو زبان‌هایشان را نتوان گرفت، چگونه در امان مانید از چیزی (زبان مردم) که پیامبران و فرستادگان و حجت‌های خدا علیهم‌السلام از آن در امان نماندند...؟ بحارالأنوار، ج ۷۰، ص ۲، ح ۴.

حدیث۲۸۲۱

امام صادق علیه‌السلام : اَلنّاسُ مَأْمورونَ وَ مَنْهیّونَ وَ مَنْ کانَ لَهُ عُذْرٌ، عَذَرَهُ اللّه؛ مردم به اموری امر و نهی شده‌اند، ولی هر کس (در

انجام دادن آنها) عذری داشته باشد، خداوند عذرش را می‌پذیرد. محاسن، ج ۱، ص ۲۴۵، ح ۲۴۲.

حدیث۲۸۲۲

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: برخی از مردم کلید خیر و قفل شرند و برخی کلید شر و قفل خیرند، پس خوشا به سعادت کسی که خداوند کلیدهای خیر را در دست او قرار داده و بدا به حال کسی که خداوند کلیدهای شر را به دست او سپرده است. نهج الفصاحه، ح ۹۲۰.

حدیث۲۸۲۳

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و سلم می فرمایند: اِنَّ ابْنَ آدَمَ لَحَریصٌ عَلی ما مُنِعَ؛ آدمی زاده به آنچه که از آن منع می‌شود، حریص است. کنزالعمال، ح ۴۴۰۹۵.

حدیث۲۸۲۴

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و سلم می فرمایند: اَلنّاسُ مَعادِنُ وَ الْعِرْقُ دَسّاسٌ وَ اَدَبُ السُّوءِ کَعِرْقِ السُّوءِ؛ مردم، همانند معدن‌ها مختلف‌اند و اصل و نسب در انسان بسیار مؤثر است و تربیت بد، همانند اصل و نسبِ بد است. نهج الفصاحه، ح ۳۱۴۶.

حدیث۲۸۲۵

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: اَلنّاسُ یَعْمَلونَ بِالْخَیْرِ وَ اِنَّما یُعْطَونَ اُجورَهُمْ عَلی قَدْرِ عُقولِهِمْ؛ مردم، کارهای خیر می کنند، ولی پاداش آنان تنها به اندازه عقلشان عطا می‌شود. کنزالعمال، ح ۷۰۵۲.

حدیث۲۸۲۶

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و سلم می فرمایند: اِخْتَبِرُوا النّاسَ بِاَخْدانِهِمْ فَاِنَّ الرَّجُلَ یُخادِنُ مَنْ یُعْجِبُهُ؛ مردم را از دوستانشان بشناسید، زیرا انسان با کسی رفاقت می کند که او را می‌پسندد. نهج الفصاحه، ح ۱۰۶.

حدیث۲۸۲۷

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و سلم فرمودند : هر کس در برآوردن نیاز بیماری بکوشد، خواه موفق بشود یا نشود گناهانش پاک می‌شود، به‌سان آن روز که از مادر متولد شده است. مردی از انصار گفت: ای پیامبر خدا، پدر و مادرم به فدایت! اگر بیمار از خانواده شخص باشد، این کار پاداش بیشتری ندارد؟ فرمودند:چرا. من لا یحضره الفقیه، ج ۴، ص ۱۶، ح ۴۹۶۸ .

حدیث۲۸۲۸

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: مَنْ تَطَبَّبَ فَلْیَتَّقِ اللّه وَ لْیَنْصَحْ وَ لْیَجْتَهِدْ؛ هر کس طبابت می کند، باید تقوای الهی پیشه کند، خیرخواه باشد و سعی خود را به کار برد. دعائم الاسلام، ج ۲، ص ۱۴۴، ح ۵۰۳ .

حدیث۲۸۲۹

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و سلم می فرمایند : هر غذایی که بر آن نام خدا برده نشود، درد است و هیچ برکتی در آن نیست و کفاره نبردن نام خدا این است که چنانچه سفره پهن است، نام خدا را ببری و به خوردن غذا ادامه دهی. تاریخ دمشق، ج ۶۰، ص ۳۲۵ .

حدیث۲۸۳۰

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و سلم می فرمایند : مَنْ تَداوی بِحَرامٍ، لم یَجْعَلِ اللّهُ فیهِ شِفاءً؛ هر کس با حرام به مداوا بپردازد خداوند در آن شفا قرار نمی‌دهد. کنزالعمال، ح ۲۸۳۱۸ .

حدیث۲۸۳۱

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: اِنَّ نَبیّا مِنَ الْاَنْبیاءِ مَرِضَ، فَقالَ: لا اَتَداوی حَتّی یَکونَ الَّذی اَمْرَضَنی هُوَ الَّذی یَشْفینی. فَاَوحَی اللّهُ عَزَّوَجَلَّ لا اَشْفیکَ حَتّی تَتَداوی، فَاِنَّ الشِّفاءَ مِنّی؛ پیامبری از پیامبران بیمار شد. گفت درمان نمی‌کنم تا همان کسی که بیمارم کرده است، خود درمانم کند. خداوند عزوجل به او وحی فرستاد: شفایت نمی‌دهم، مگر آن‌که درمان کنی، که شفا از من است. مکارم الاخلاق، ص ۳۶۲.

حدیث۲۸۳۲

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند: خداوند تبارک و تعالی هیچ خوردنی و نوشیدنی را حلال نکرده است مگر آن‌که در آن سود و صلاحی بوده و هیچ خوردنی و نوشیدنی را حرام ننموده، مگر آن‌که در آ ن زیان و نابودی و فسادی بوده است، پس هر چیز سودمندی نیرو بخش جسم، که باعث تقویت بدن است حلال شده است و هر چیزی که قوای جسمانی را از بین ببرد و یا موجب مرگ شود حرام است. مستدرک الوسائل، ج ۱۶، ص ۳۳۳، ح ۲ .

حدیث۲۸۳۳

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: اَلصِّحَّةُ اَفْضَلُ النِّعَمِ؛ سلامتی بهترین نعمت است. غررالحکم، ح ۱۰۵۰.

حدیث۲۸۳۴

امام حسن مجتبی علیه السلام می فرمایند: ای بندگان خدا! پرواپیشه باشید و برای رسیدن به خواسته‌ها تلاش کنید و از کارهای ناروا بگریزید و قبل از آنکه ناگواریها به شما روی آورند و نابود کننده لذات [یعنی مرگ] فرا رسد، به کار[های نیک]مبادرت ورزید. بحار الانوار، ج ۱، ص ۲۱۸.

حدیث۲۸۳۵

امام حسن مجتبی علیه السلام می فرمایند: وَ اعْمَلْ لِدُنْیاکَ کَاَنَّکَ تَعیشُ اَبَدا وَ اعْمَلْ لآخِرَتِکَ کَاَنَّکَ تَمُوتُ غَدا؛ برای دنیایت چنان کار کن که گویا برای همیشه [در این دنیا] خواهی بود. و برای آخرتت [نیز چنان] سعی و تلاش کن که گویا فردا از دنیا خواهی رفت بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۱۰۹

حدیث۲۸۳۶

امام رضا علیه السلام می فرمایند : وَقِّرُوا کِبارَکُمْ وَ ارْحَمُوا صِغارَکُمْ وَ صِلُوا اَرْحامَکُمْ؛ به بزرگترهایتان احترام بگذارید و با کوچکترها مهربان باشید و صله رحم نمایید. عیون اخبار الرضا، ج ۲، ص ۲۶۵.

حدیث۲۸۳۷

امام صادق علیه السلام می فرمایند : صِلَةُ الرَّحِمِ تَعْمُرُ الدِّیارَ وَ تَزیدُ فی الأعْمارِ وَ اِنْ کانَ اَهلُها غَیرَ اَخْیارٍ؛ صله رحم، خانه‌ها را آباد و عمرها را طولانی می کند، هر چند صله رحم کنندگان مردمان خوبی نباشند. امالی طوسی، ص ۴۸۱، ح ۱۸ .

حدیث۲۸۳۸

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله و سلم می فرمایند : مَنْ اَحَبَّ اَنْ یُحِبَّهُ اللَّهُ وَ رَسولُهُ فَلْیَأْکُلْ مَع ضَیفِهِ؛ هر کس دوست دارد که خدا و رسولش او را دوست داشته باشند، با میهمان خود غذا بخورد. تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۱۱۶ .

حدیث۲۸۳۹

امام صادق علیه السلام می فرمایند : صِلُوا أرحامَکُمْ و بِرّوا بِإخْوانِکُمْ وَ لَوْ بِحُسْنِ السَّلامِ وَ رَدِّ الجَوابِ؛ صله رحم نمایید و به برادران (دینی) خود نیکی کنید، هر چند با سلام کردن خوب و یا جواب سلام خوب باشد. کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۱ .

حدیث۲۸۴۰

امام صادق علیه السلام می فرمایند : اِذا اَتاکَ اَخوکَ فَآتِهِ بِما عِنْدَکَ وَ اِذا دَعَوْتَهُ فَتَکَلَّفْ لَهُ؛ هرگاه برادرت ناخوانده بر تو وارد شد، همان غذایی که در خانه داری برایش بیاور و هرگاه او را دعوت کردی در پذیرایی از او خودت را به زحمت بینداز. محاسن، ج ۲، ص ۴۱۰، ح ۱۳۸ .

حدیث۲۸۴۱

امام صادق علیه السلام می فرمایند : أفْضَلُ ما یوصَلُ بِهِ الرَّحِمُ کَفُّ الأذی عَنْها؛ بهترین صله رحم، خودداری از آزار و اذیت خویشاوندان است . بحارالأنوار، ج ۷۴، ص ۸۸ ، ح ۱.

حدیث۲۸۴۲

امام علی علیه السلام می فرمایند : اِذا قَطَّعُوا الْأرحامَ جُعِلَتِ الْأمْوالُ فی أیدیِ الْأشْرارِ ؛ هرگاه مردم قطع رحم کنند، ثروت‌ها در دست افراد شرور قرار می گیرد. کافی، ج ۲، ص ۳۴۸، ح ۸ .

حدیث۲۸۴۳

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله و سلم می فرمایند : الوَلیمَةُ اَوَّلُ یومٍ حَقٌّ وَ الثانی مَعروفٌ وَ مازادَ ریاءٌ وَ سُمْعَةٌ؛ ولیمه (سور) دادن، روز اول حق است و روز دوم احسان، از دو روز که گذشت، خودنمایی و شهرت‌طلبی است. کافی، ج ۵، ص ۳۶۸، ح ۴ .

حدیث۲۸۴۴

امام علی علیه السلام می فرمایند : حِراسَةُ النِّعَمِ فی صِلَةِ الرَّحِمِ؛ حفظ نعمت‌ها در صله رحم است. غررالحکم، ح ۴۹۲۹.

حدیث۲۸۴۵

امام علی علیه السلام می فرمایند : رُئِیَ اَمیرُ المُؤمِنینَ حَزیناً فَقیلَ له: مِمَّ حُزْنُکَ قالَ: لِسَبعٍ اَتَتْ لَمْ یَضِفْ اِلَینا ضَیفٌ؛ [روزی] امام علی‌علیه السلام غمگین دیده شد علت را از ایشان جویا شدند. فرمودند: چون هفت روز است که میهمانی بر ما وارد نشده است. مناقب آل ابی طالب، ج ۱ ، ص ۳۴۷.

حدیث۲۸۴۶

امام علی علیه السلام می فرمایند : به راستی که صله رحم از واجبات اسلام است و خدای سبحان، امر فرموده که آن را گرامی بدارند و خداوند متعال با هر کس که صله رحم کند، رابطه برقرار می‌کند و با هر کس که قطع رحم کند، قطع رابطه می‌کند و هر کس که صله رحم را گرامی بدارد، گرامی‌اش می‌دارد. غررالحکم، ح ۳۶۵۱.

حدیث۲۸۴۷

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله و سلم می فرمایند : طَعامُ السَّخیِّ دَواءٌ وَ طَعامُ الشَّحیحِ داءٌ؛ غذای سخاوتمند، داروست و غذای بخیل، درد. بحارالأنوار، ج ۷۱ ، ص ۳۵۷، ح ۲۲.

حدیث۲۸۴۸

امام رضا علیه السلام می فرمایند : اَلسَّخیُّ یَأکُلُ مِن طَعامِ النَّاسِ لِیَأْکُلوا مِنْ طَعامِهِ ، وَ البَخیلُ لا یَأْکُلُ مِنْ طَعامِ النَّاسِ لِئَلّا یَأکُلوا مِنْ طَعامِهِ؛ سخاوتمند، از غذای مردم می‌خورد، تا مردم از غذای او بخورند، اما بخیل از غذای مردم نمی‌خورد تا آنها نیز از غذای او نخورند. عیون اخبار الرضا، ج ۱، ص ۱۵، ح ۲۶.

حدیث۲۸۴۹

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله و سلم می فرمایند : کَفی بِالْمَرءِ إثماً اَن یَستَقِلَّ ما یُقَرِّبُ اِلی اِخوانِهِ وَ کَفی بِالْقَومِ اِثماً اَنْ یَستَقِلّوا ما یَقْرُبُ بِهِ اِلَیهِم اَخُوهُم؛ انسان را همین گناه بس، که آنچه را که تقدیم برادران میهمان خود می کند کم شمارد و میهمان را همین گناه بس، که آنچه را که میزبانشان برای آنها فراهم می کند کم شمارد. محاسن، ج ۲، ص ۴۱۴، ح ۱۶۵ .

حدیث۲۸۵۰

امام صادق علیه السلام می فرمایند : ابن ابی یعفور : در خانه امام صادق‌علیه السلام میهمانی را دیدم که روزی برای انجام کاری برخاست . حضرت او را از آن کار منع کردند و شخصاً آن کار را انجام دادند و فرمودند : رسول خداصلی الله علیه وآله از به کار گرفتن میهمان ، نهی فرموده است . کافی، ج ۶، ص ۲۸۳، ح ۱ .

حدیث۲۸۵۱

امام علی علیه السلام می فرمایند : زَکوةُ الْیَسارِ بِرُّ الْجیرانِ وَ صِلَةُ الْاَرحامِ؛ زکاتِ رفاه، نیکی با همسایگان و صله رحم است. غررالحکم، ح ۵۴۵۳ .

حدیث۲۸۵۲

امام رضا علیه السلام می فرمایند : مردی، امیر المؤمنین‌علیه السلام را به میهمانی دعوت کرد . حضرت فرمودند : می‌پذیرم به شرط این که سه قول به من بدهی . عرض کرد : چه قولی ای امیر المؤمنین؟ فرمودند : از بیرون چیزی برای من تهیه نکنی ، حاضری خانه‌ات را از من دریغ ننمایی و به زن و فرزندنت زور نگویی . عرض کرد : قبول می‌کنم ای امیر المؤمنین . پس علی بن ابی طالب‌علیه السلام دعوت را پذیرفتند . عیون اخبار الرضا، ج ۱، ص ۴۵، ح ۱۳۸ .

حدیث۲۸۵۳

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله و سلم می فرمایند : لایَتَکَلَّفَنَّ أَحَدٌ لِضَیْفِهِ ما لا یَقْدِرُ؛ هیچ کس نباید بیش از توانش خود را برای میهمان به زحمت اندازد. کنزالعمال، ح ۲۵۸۷۶ .

حدیث۲۸۵۴

امام علی علیه السلام : کَفِّروا ذُنوبَکُمْ وَتَحَبَّبوا اِلی رَبِّکُمْ بِالصَّدَقَةِ وَ صِلَةِ الرَّحِمِ؛ با صدقه و صله رحم، گناهان خود را پاک کنید و خود را محبوب پروردگارتان گردانید. غررالحکم، ح ۷۲۵۸ .

حدیث۲۸۵۵

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله و سلم می فرمایند : کُلُّ بَیْتٍ لایَدْخُلُ فیهِ الضَّیْفُ لاتَدْخُلُهُ الْمَلائِکَةُ؛ هر خانه‌ای که میهمان بر آن وارد نشود، فرشتگان واردش نمی‌شوند. جامع الأخبار، ص ۳۷۸.

حدیث۲۸۵۶

امام علی علیه السلام : صِلَةُ الرَّحِمِ توجِبُ الْمَحَبَّةَ وَتَکْبِتُ العَدُوَّ؛ صله رحم، محبّت آور است و دشمنی را از بین می‌برد. غررالحکم، ح ۵۸۵۲.

حدیث۲۸۵۷

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله و سلم می فرمایند : اَلضَّیْفُ یَنْزِلُ بِرِزْقِهِ وَیَرْتَحِلُ بِذُنوبِ اَهْلِ الْبَیْتِ؛ میهمان، روزی خود را می‌آورد و گناهان اهل خانه را می‌برد. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۴۶۱، ح ۱۴.

حدیث۲۸۵۸

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله و سلم می فرمایند : مَنْ کانَ یُؤْمِنُ بِاللّهِ وَالْیَوْمِ الْآخِرِ فَلْیُکْرِمْ ضَیْفَهُ؛ هر کس به خدا و روز قیامت ایمان دارد، باید میهمانش را گرامی دارد. کافی، ج ۶، ص ۲۸۵، ح ۱ .

حدیث۲۸۵۹

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله و سلم می فرمایند : اَلصَّدَقَةُ عَلی وَجْهِها وَاصْطِناعُ الْمَعْروفِ وَ بِرُّ الْوالِدَیْنِ وَصِلَةُ الرَّحِمِ تُحَوِّلُ الشِّقاءَ سَعادَةً وَتَزیدُ فِی الْعُمْرِ وَ تَقی مَصارِعَ السُّوءِ؛ صدقه بجا، نیکوکاری، نیکی به پدر و مادر و صله رحم، بدبختی را به خوش‌بختی تبدیل و عمر را زیاد و از پیشامدهای بد جلوگیری می‌کند. نهج الفصاحه، ح ۱۸۶۹ .

حدیث۲۸۶۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند : پدرم میفرمودند : چون اراده کار خیری کردی بشتاب ، زیرا نمیدانی چه پیش می آید. اصول کافی ج۳ ص ۲۱۲

حدیث۲۸۶۱

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : همانا خدا کارهای خیر، زود انجام شده را دوست دارد. اصول کافی ج ۳ ص ۲۱۲

حدیث۲۸۶۲

امام حسن عسکری(علیه السلام) می فرمایند: گرچه خداوند در نظام حکیمانه آفرینش، روزی مردم را تضمین کرده است، ولی مبادا اندیشه ضمانت خداوند روزی دهنده، مغرورتان سازد و شما را از انجام فریضه کار و کوشش بازدارد. الحدیث،ص ۱.

حدیث۲۸۶۳

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: پیامبر اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم) دوبار فرمودند: لعن خداوند بر کسی باد که بار زندگی خویش را بر دوش دیگران افکنده است. الحدیث،ص ۲۸.

حدیث۲۸۶۴

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: عبادت، هفتاد جزء است و از همه بهتر، کسب روزی حلال است. الحدیث،ص ۱۰.

حدیث۲۸۶۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: اگر تن دادن به شغل، مایه زحمت و رنج است، بیکاری نیز سبب نادرستی و فساد خواهد بود. الحدیث،ص۲۸.

حدیث۲۸۶۶

پیامبر اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اجر کسی که برای زندگی خود و خانواده‌اش زحمت می‌کشد، مانند اجر سرباز مجاهد است. الحدیث، ص ۸.

حدیث۲۸۶۷

پیامبر اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کسی که از دست‌رنج مشروع خود زندگی کند، در قیامت با پیامبران محشور می شود و پاداش می گیرد. الحدیث، ص ۸.

حدیث۲۸۶۸

پیامبر اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حق فرزند بر پدرش این است که برای او اسم خوب انتخاب کند، خوب تربیتش نماید و در کار شایسته‌ای مستقرش سازد. الحدیث، ص ۲.

حدیث۲۸۶۹

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله می فرمایند : مَا اتَّخَذَ اللَّهُ اِبْراهیمَ خَلیلًا اِلّا لِاِطْعامِهِ الطَّعامَ وَ صَلاتِهِ بِاللَّیْلِ وَ النّاسُ نیامٌ؛ خداوند متعال، حضرت ابراهیم را جز به خاطر غذا دادن (به مردم) و نماز شب خواندنش هنگامی که مردم در خواب بودند، خلیل و دوست خود انتخاب نکرد. علل الشرایع، ج ۱، ص ۳۵، ح ۴ .

حدیث۲۸۷۰

امام صادق علیه السلام می فرمایند : یُعْرَفُ مَنْ یَصِفُ الحَقَّ بِثَلاثِ خِصالٍ: یُنْظَرُ اِلی اَصْحابِهِ مَنْ هُمْ؟ وَ اِلی صَلاتِهِ کَیْفَ هِیَ؟ وَ فی اَیِّ وَقْتٍ یُصَلّیها؛ کسی که از حق دَم می‌زند با سه ویژگی شناخته می‌شود: دوستانش دیده شوند که چه کسانی هستند؟ نمازش چگونه است؟ و در چه وقت آن را می‌خواند؟ محاسن، ج ۱، ص ۲۵۴، ح ۲۸۱.

حدیث۲۸۷۱

امام علی علیه السلام می فرمایند : اُنْظُرْ فیما تُصَلّی وَ عَلی ما تُصَلّی، اِنْ لَمْ یَکُنْ مِنْ وَجْهِهِ وَ حِلِّهِ فَلا قَبولَ؛ بنگرید در چه [لباسی] و بر چه [چیزی] نماز می گزاری، که اگر از راه صحیح و حلالش نباشد، قبول نخواهد شد تحف العقول، ص ۱۷۴ .

حدیث۲۸۷۲

امام صادق علیه السلام می فرمایند : اَحَبُّ الْعِبادِ اِلَی اللّهِ عَزَّوَجَلَّ رَجُلٌ صَدوقٌ فی حَدیثِهِ مُحافِظٌ عَلی صَلاتِهِ؛ محبوب‌ترین بنده نزد خدای عزوجل کسی است که راستگو و مراقب نمازش باشد. امالی صدوق، ص ۳۷۱، ح ۴۶۷ .

حدیث۲۸۷۳

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله می فرمایند : لا تَزالُ اُمَّتی بِخَیرٍ ما تَحابّوا و اَقامُوا الصَّلاةَ وَ آتَوُا الزَّکاةَ وَ اَقْرَوُا الضَّیْفَ، فَاِنْ لَمْ یَفْعَلُوا ابتُلُوا بِالسِّنینَ وَ الْجَدْبِ؛ امتم همواره در خیر و خوبی‌اند تا وقتی که یکدیگر را دوست بدارند، نماز برپا دارند، زکات بدهند و میهمان را گرامی بدارند، پس اگر چنین نکنند به قحطی و خشکسالی گرفتار می‌شوند. امالی طوسی، ص ۶۴۷، ح ۱۳۴۰.

حدیث۲۸۷۴

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله می فرمایند : اَلصِّلَواتُ الْخَمْسُ وَ الْجُمُعَةُ اِلَی الجُمُعَةِ کَفّاراتٌ لِما بَیْنَهُنَّ ما لَمْ تَغْشَ الکَبائِرُ؛ نمازهای پنجگانه و نماز جمعه تا نماز جمعه بعد، کفاره گناهان میان آنهاست، تا وقتی که گناهان کبیره‌ای در میان نیاید. سنن التّرمذی، ج ۱، ص ۱۳۸، ح ۲۱۴.

حدیث۲۸۷۵

امام صادق علیه السلام می فرمایند : اذا قُمْتَ بِاللَّیْلِ فَاسْتَکِ فَاِنَّ الْمَلَکَ یَاْتیکَ فَیَضَعُ فاهُ عَلی فیکَ فَلَیْسَ مِنْ حَرْفٍ تَتْلوهُ وَ تَنْطِقُ بِهِ اِلّا صَعِدَ بِهِ اِلَی السَّماءِ فَلْیَکُنْ فوکَ طَیِّبَ الرِّیحِ؛ شبانگاه که (برای نماز) برخاستی، مسواک بزن چرا که فرشته‌ای نزد تو می‌آید و دهانش را بر دهانت می گذارد و آنگاه هیچ حرفی از قرآن و نماز و دعا نمی‌خوانی مگر آن‌که آن را به آسمان بالا می‌برد، پس باید که دهانت خوشبو باشد. وسائل الشیعهٔ، ج ۱، ص ۳۵۷.

حدیث۲۸۷۶

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند: طَهِّروا اَفْواهَکُمْ فَاِنَّها مَسالِکُ التَّسْبیحِ؛ دهان‌های خود را پاکیزه کنید که راه‌های تسبیح خداوند است. مکارم الاخلاق، ص ۵۱.

حدیث۲۸۷۷

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند: هر کس هر روز دو بار مسواک بزند: سنت پیامبران را ادامه داده است و برای هر نمازی که بخواند خداوند پاداش صد رکعت برایش می‌نویسد و از فقر نجات می‌یابد و دهانش خوشبو، حافظه‌اش تقویت، فهمش زیاد، غذایش گوارا و درد دندان و بیماری‌اش برطرف می‌شود و فرشتگان به خاطر نوری که در او مشاهده می کنند، با او دست می‌دهند و دندان‌هایش تمیز می‌شود. جامع الأخبار، ص ۱۵۱، ح ۳۴۰.

حدیث۲۸۷۸

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند: ثَلاثٌ حَقٌّ عَلی کُلِّ مُسْلِمٍ: اَلْغُسْلُ یَوْمَ الْجُمُعَةِ وَ السِّواکُ وَ الطِّیبُ؛ سه چیز بر هر مسلمانی لازم است: غسل جمعه، مسواک زدن و عطر. نهج الفصاحه، ح ۱۲۵۶ .

حدیث۲۸۷۹

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَعْقَلُ النّاسِ مَنْ کانَ بِعَیْبِهِ بَصیرا وَ عَنْ عَیْبِ غَیْرِهِ ضَریرا؛ عاقل‌ترین مردم کسی است که به عیب‌های خویش بینا و از عیوب دیگران، نابینا باشد. (غررالحکم، ح ۳۲۳۳ .)

حدیث۲۸۸۰

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : عاقل، عاقل نیست مگر آن که سه صفت را در خود به کمال رساند: حق را در هنگام خشنودی و خشم ادا کند، آنچه را برای خود می‌پسندد، برای دیگران هم بپسندد و هنگام خطای دیگران، بردبار باشد. (تحف العقول، ص ۳۱۸).

حدیث۲۸۸۱

امام کاظم علیه‌السلام می فرمایند : کَما لا یَقومُ الْجَسَدُ اِلّا بِالنَّفْسِ الحَیَّهِٔ فَکَذلِکَ لا یَقومُ الدّینُ اِلّا بِالنِّیَّهِٔ الصّادِقَهِٔ وَ لا تَثْبُتُ النِّیَّهُٔ الصّادِقَهُ اِلاّ بِالْعَقْلِ؛ همان گونه که قوام جسم، تنها به جانِ زنده است، قوام دینداری هم تنها به نیّت پاک است و نیّت پاک، جز با عقل حاصل نمی‌شود. (تحف العقول، ص ۳۹۶ .)

حدیث۲۸۸۲

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَعْقَلُ النّاسِ مَنْ غَلَبَ جِدُّهُ هَزْلَهُ وَ اسْتَظْهَرَ عَلی هَواهُ بِعَقْلِهِ؛ عاقل کسی است که جدّی‌اش از شوخی‌اش بیشتر باشد و با کمک عقلش بر هوا و هوسش پیروز گردد. (غررالحکم، ح ۳۳۵۵.)

حدیث۲۸۸۳

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اِحْتَمِلْ ما یَمُرُّ عَلَیْکَ فَاِنَّ الاِْحْتِمالَ سِتْرُ الْعُیوبِ وَ اِنَّ الْعاقِلَ نِصْفُهُ اِحْتِمالٌ وَ نِصْفُهُ تَغافُلٌ؛ در برابر آنچه بر تو می گذرد، بردبار باش، زیرا بردباری، عیب‌ها را می‌پوشاند. به راستی که نیمی از عقل، بردباری و نیمه دیگرش خود را به غفلت زدن است. (غررالحکم، ح ۲۳۷۸ .)

حدیث۲۸۸۴

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلْعاقِلُ مَنْ صانَ لِسانَهُ عَنِ الْغیبَهِٔ؛ عاقل کسی است که زبانش را از بدگویی پشت سر دیگران، نگه دارد. (غررالحکم، ح ۱۹۵۵.)

حدیث۲۸۸۵

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اِتَّهِمُوا عُقولَکُمْ فَاِنَّهُ مِنَ الثِّقَهِٔ بِها یَکونُ الْخَطاءُ؛ عقل خویش را زیر سؤال ببرید؛ زیرا از اعتماد به آن، خطاها سرچشمه می گیرد. (غررالحکم، ح ۲۵۷۰.)

حدیث۲۸۸۶

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلْعاقِلُ اِذا تَکَلَّمَ بِکَلِمَهٍٔ اَتْبَعَها حِکْمَهًٔ وَ مَثَلًا وَ الْاَحْمَقُ اِذا تَکَلَّمَ بِکَلِمَهٍٔ اَتْبَعَها حِلْفا؛ عاقل، هر گاه سخن بگوید، آن را با سخنی حکیمانه و ضرب المثل همراه سازد و نادان هرگاه سخن بگوید، آن را با سوگند همراه کند. (شرح نهج البلاغه، ابن ابی الحدید،ج ۲۰،ص ۲۸۹،ح ۳۰۶.)

حدیث۲۸۸۷

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلظَّنُّ الصَّوابُ مِنْ شِیَمِ اُولِی الْاَلْبابِ؛ خوش گمانی، از اخلاق عاقلان است. (غررالحکم، ح ۱۳۸۶.)

حدیث۲۸۸۸

امـام علی علیه‌السـلام می فرماینـد : لَیْسَ الْعاقِـلُ مَنْ یَعْرِفُ الْخَیْرَ مِنَ الشَّرِّ وَ لکِنَّ الْعاقِـلَ مَنْ یَعْرِفُ خَیْرَ الشَّرَّیْنِ؛ عاقـل، آن نیست که خوب را از بد تشخیص دهد. عاقل، کسی است که از میان دو بد، آن را که ضررش کمتر است، بشناسد. (مطالب السئول، ص ۲۵۰.)

حدیث۲۸۸۹

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلْعاقِلُ مَنْ اَحْسَنَ صَنائِعَهُ وَ وَضَعَ سَعْیَهُ فی مَواضِعِهِ ؛ عاقل کسی است که کارهایش را خوب انجام دهد و تلاشی که می‌کند، به جا باشد. (غررالحکم، ح ۱۷۹۸.)

حدیث۲۸۹۰

امام حسین علیه‌السلام می فرمایند : لا یَکْمُلُ الْعَقْلُ اِلاّ بِاتِّباعِ الْحَقِّ؛ عقل، جز با پیروی از حق، کامل نمی‌شود. (اعلام الدین، ص ۲۹۸ .)

حدیث۲۸۹۱

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : جاهِدْ شَهْوَتَکَ وَ غالِبْ غَضَبَکَ وَ خالِفْ سوءَ عادَتِکَ، تَزْکُ نَفْسُکَ وَ یَکْمُلْ عَقْلُکَ وَ تَسْتَکْمِلْ ثَوابَ رَبِّکَ؛ بـا هوا و هوست مبـارزه کن، بر خشـمت مسـلّط شو و بـا عادت‌هـای بـدت مخالفت کن، تا روحت پاک و عقلت کامل گردد و پاداش پروردگارت را به تمامی دریافت نمایی. (غررالحکم، ح ۴۷۶۰.)

حدیث۲۸۹۲

امـام علی علیه‌السـلام می فرماینـد : مَنْ شـاوَرَ ذَوِی الْعُقولِ اسْتَضاءَ بِاَنْوارِ الْعُقولِ؛ هر کس با عقلا مشورت کنـد، از نور عقل‌ها بهره می‌برد. غررالحکم، ح ۸۶۳۴

حدیث۲۸۹۳

امام کاظم علیه‌السلام می فرماینـد : اِنَّ لُقْمانَ قالَ لاِبْنِهِ: یا بُنَیَّ اِنَّ الـدُّنْیا بَحْرٌ عَمیقٌ قَدْ غَرِقَ فیها عالَمٌ کَثیرٌ فَلْتَکُنْ سَفینَتُکَ فیها تَقْوَی اللّهِ وَ حَشْوُهَا الاْیمانَ وَ شِراعُهَا التَّوَکُّلَ وَ قَیِّمُهَا الْعَقْلَ وَ دَلیلُهَا الْعِلْمَ وَ سُکّانُهَا الصَّبْرَ؛ لقمان به فرزنـدش فرمود: فرزنـدم! دنیا دریایی عمیق است که بسیاری در آن غرق شدنـد. پس بایـد در این دریـا، کشتی‌ات تقوای الهی، بـار آن ایمـان، بادبـانش توکـل بر خـدا، ناخدایش عقل، راهنمایش علم و سکانش (فرمانش) صبر باشد. (کافی، ج ۱، ص ۱۶، ح ۱۲.)

حدیث۲۸۹۴

پیـامبر اکرم صـلی‌الله‌علیه‌وآله می فرماینـد : اِنَّ مِنْ حَقِ الضَّیْفِ اَنْ یُکْرَم وَ اَنْ یُعِـدَّ لَهُ الْخِلالـ؛ از حقوق میهمان است که میزبان او را احترام کند و برایش خلال دندان فراهم نماید. کافی، ج ۶، ص ۲۸۵، ح ۳ .

حدیث۲۸۹۵

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اِغْلِقُوا أَبوابَ الْمَعصیَةِ بِالْإسْتِعاذَةِ وَ افْتَحُوا أبوابَ الطّاعَةِ بِالتَّسمیَةِ ؛ درهای گناهان را با استعاذه (پناه بردن به خدا) ببندید و درهای طاعت را با بسم اللّه گفتن بگشایید. الدعوات، ص ۵۲ .

حدیث۲۸۹۶

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : هنگام آغاز هر کار کوچک و بزرگی بسم اللّه الرحمن الرحیم بگویید. یعنی برای این کار، از خدا مدد می‌جویم. خدایی که جز او کسی سزاوار پرستش نیست. پناهگاه پناهجو و فریادرس فریاد خواه است. خداوند بخشنده‌ای که با گسترش روزی بر ما رحم می‌کند، مهربان به ما، در آیین و دنیا و آخرتمان. دین را بر ما آسان و سبک و سهل گرفت. و به ما رحم می‌کند با جدا کردن از دشمنانش. التوحید، ص ۲۳۲.

حدیث۲۸۹۷

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند : إنَّ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ أقرَبُ إلَی اسْمِ اللّهِ الْأعظَمِ مِن سَوادِ الْعَینِ إلی بَیاضِها؛ بسم اللّه الرحمن الرحیم، به اسم اعظم نزدیک‌تر است از سیاهی چشم به سفیدی‌اش. عیون أخبار الرضا، ج ۱، ص ۸ .

حدیث۲۸۹۸

امام کاظم علیه‌السلام می فرمایند : ما مِن أحَدٍ دَهَمَهُ أَمرٌ یَغُمُّهُ أو کَرَبَتْهُ کُربَةً فَرَفَعَ رَأسَهُ إلَی السَّماءِ ثُمَّ قالَ ثَلاثَ مَرّاتٍ: بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ إلاّ فَرَّجَ اللّه کُربَتَهُ و أذهَبَ غَمَّهُ؛ هر کس گرفتار چیزی است که غمگینش می‌سازد یا ناخوشایندی که ناراحتش می‌کند، اگر سر به آسمان بلند کند و سه بار بسم اللّه الرحمن الرحیم بگوید، بی‌تردید، خداوند، گره از کارش خواهد گشود و غمش را برطرف خواهد کرد. مکارم الأخلاق، ص ۳۴۷.

حدیث۲۸۹۹

رُبَّما تَرَکَ بَعضُ شیعَتِنا فِی افْتِتاحِ أَمرِهِ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ فَیَمْتَحِنَهُ اللّه بِمَکْروهٍ لِیُنَبِّهَهُ عَلی شُکرِ اللّهِ وَ الثَّناءَ عَلَیهِ و یَمحَقُ وَ صَمةَ تَقصیرِهِ عِندَ تَرکِهِ قَولَ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ؛ بسا که یکی از شیعیان ما در آغاز کاری، بسم اللّه الرحمن الرحیم نمی‌گوید و به همین خاطر، خداوند، او را گرفتار چیزی ناخوشایند می‌سازد تا به شکر و ثنای الهی متوجّه گردد و کوتاهی‌اش را در گفتن بسم اللّه، جبران کند. التوحید، ص ۲۳۱ .

حدیث۲۹۰۰

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : إذا تَوَضَّأَ أحَدُکُم و لَم یُسَمَّ کانَ لِلشَّیطانِ فی وُضوئِهِ شِرکٌ و إن أکَلَ أو شَرِبَ أو لَبِسَ و کُلُّ شَیءٍ صَنَعَهُ یَنبَغی أن یُسَمِّی عَلَیهِ فَإن لَم یَفعَل کانَ لِلشَّیطانِ فیهِ شِرکٌ؛ هر گاه یکی از شما وضو بگیرد و بسم اللّه الرحیم نگوید. شیطان در آن شریک است و اگر غذا بخورد و آب بنوشد یا لباس بپوشد و هر کاری که باید نام خدا را بر آن جاری سازد، انجام دهد و چنین نکند، شیطان در آن شریک است. محاسن، ج ۲، ص ۴۳۳ .

حدیث۲۹۰۱

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : لا تَدَعْ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ و إن کانَ بَعدَهُ شِعرٌ؛ بسم اللّه الرحمن الرحیم را رها مکن حتی

اگر بعدش شعر باشد. کافی، ج ۲، ص ۶۷۲ .

حدیث۲۹۰۲

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اِحتَجِز مِنَ النّاسِ کُلِّهِم بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیم و قُل هُوَ اللّه أحَدٌ اِقرَأها عَن یَمینِکَ و عَن شِمالِکَ و مِن بَینِ یَدَیکَ و مِن خَلفِکَ و مِن فَوقِکَ و مِن تَحتِکَ؛ خود را از تمامی مردم با بسم اللّه الرحمن الرحیم و قل هو اللّه احد حفظ کن. آن را از سمت راست و چپ و جلو و عقب و بالا و پایین بخوان. کافی، ج ۲، ص ۶۲۴ .

حدیث۲۹۰۳

امام باقر علیه‌السلام می فرمایند : ابتدای هر کتابی که از آسمان نازل شده، بسم اللّه الرحمن الرحیم است. هر گاه بسم اللّه الرحمن الرحیم را قرائت کردی اشکالی ندارد که استعاذه نکنی (نگویی که پناه می‌برم به خدا) و هر گاه بسم اللّه الرحمن الرحیم را تلاوت کردی، تو را از آنچه میان آسمان و زمین است محفوظ می‌دارد. کافی، ج ۳ ، ص ۳۱۳.

حدیث۲۹۰۴

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : هر که بسم اللّه الرحمن الرحیم را با اعتقاد و دوستی محمد و آل پاکش و با تسلیم در برابر دستوراتشان و با ایمان به ظاهر و باطنش بخواند خداوند عزیز و جلیل در مقابل هر حرف آن، چیزی برتر از دنیا و آنچه در آن است، از ثروت و خوبی‌ها را به او می‌بخشد. عیون أخبار الرضا علیه‌السلام ، ج ۱، ص ۲۷۰.

حدیث۲۹۰۵

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : إنَّ الْعَبدَ إذا أرادَ أن یَقرَأَ أو یَعمَلَ عَمَلًا و یَقولُ... بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ فَإنَّهُ یُبارَکُ لَهُ فیهِ؛ هر بنده‌ای بخواهد چیزی بخواند یا کاری انجام دهد و بسم اللّه الرحمن الرحیم بگوید، در کارش برکت داده می‌شود. تفسیر الإمام العسکری علیه‌السلام ، ص ۲۵.

حدیث۲۹۰۶

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند: بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ مِفتاحُ کُلِّ کِتابٍ؛ بسم اللّه الرحمن الرحیم، کلید هر نوشته‌ای است. الجامع الصغیر، ج ۱، ص ۴۸۱ .

حدیث۲۹۰۷

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند: إذا قالَ الْعَبدُ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ قالَ اللّهُ جَلَّ جَلالُه: بَدَأَ عَبدی بِاسْمی و حَقٌّ عَلَیَّ أنْ اُتَمِّمَ لَهُ اُمورَهُ و اُبارِکَ لَهُ فی أحوالِهِ؛ هر گاه بنده‌ای بسم اللّه الرحمن الرحیم بگوید خداوند می‌فرماید: بنده‌ام کارش را با نام من آغاز کرد، بر من است تا کارش را به پایان برسانم و برای او در کارهایش برکت قرار دهم. عیون أخبار الرضا علیه‌السلام ، ج ۲، ص ۲۶۹ .

حدیث۲۹۰۸

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند: لَو قَرَأتَ بِسمِ اللّهِ تَحفَظُکَ الْمَلائِکَهُ إلَی الْجَنَّهِ و هُوَ شِفاءٌ مِن کُلِّ داءٍ؛ اگر بسم اللّه را قرائت کنی، فرشتگان، تا بهشت تو را حفظ می‌کنند و آن شفای هر دردی است. فقه الرضا علیه‌السلام ، ص ۳۴۲.

حدیث۲۹۰۹

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند: مَن أرادَ أنْ یُنجِیَهُ اللّهُ مِنَ الزَّبانیَهِ التِّسعَهِ عَشَرَ فَلْیَقرَأْ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ فَإنَّها تِسعَهَ عَشَرَ حَرفا لِیَجعَلَ اللّهُ کُلَّ حَرفٍ مِنها جُنَّهً مِن واحِدٍ مِنهُم؛ هر کس می‌خواهد خداوند او را از زبانیه (فرشتگان عذاب) نوزده‌گانه برهاند، بسم اللّه الرحمن الرحیم را قرائت کند زیرا آن نوزده حرف است. تا خداوند هر حرف آن را سپری در مقابل یکی از آن فرشتگان قرار دهد. بحارالأنوار، ج ۸۹، ص ۲۵۸ .

حدیث۲۹۱۰

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند: هر کس کاری او را اندوهگین و به خود مشغول کند و او با اخلاص برای خدا بسم اللّه الرحمن الرحیم بگوید و با قلبش به سوی او رو کند، یکی از این دو برای او خواهد بود: یا در دنیا به حاجتش می‌رسد و یا حاجتش نزد پروردگار بوده و برای او ذخیره می‌شود و آن برای مؤمنان ماندگارتر است. التوحید، ص ۲۳۲ .

حدیث۲۹۱۱

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند: عَنِ اللّهِ جَلّ وَ عزَّ أنَّهُ قالَ: کُلُّ أمرٍ ذی بالٍ لَم یُذکَر فیهِ بِسمِ اللّهِ فَهُوَ أبْتَرُ؛ پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله از خداوند عزیز و جلیل نقل کرده است که فرمود: هر کار ارزشمندی که در آن بسم اللّه ذکر نشود ناقص است. بحارالأنوار، ج ۷۶، ص ۳۰۵ .

حدیث۲۹۱۲

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند: مَن کَتَبَ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ فَجَوَّدَهُ تَعظیما لِلّهِ غَفَرَ اللّهُ لَهُ؛ هر کس بسم اللّه الرحمن الرحیم را برای بزرگداشت خداوند زیبا بنویسد، خداوند او را می‌بخشد. بحارالأنوار، ج ۹۲، ص ۳۵ .

حدیث۲۹۱۳

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند: أنَّهُ إذا قالَ الْمُعَلِّمُ لِلصَّبیِّ قُل بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ فَقالَ الصَّبیُّ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ کَتَبَ اللّهُ بَراءَهً لِلصَّبیِّ و بَراءَهً لأِبَوَیهِ و بَراءَهً لِلمُعَلِّمِ؛ وقتی معلم به کودک بگوید: بگو بسم اللّه الرحمن الرحیم و کودک آن را تکرار کند خداوند برای کودک و پدر و مادرش و معلم، برائت از آتش در نظر خواهد گرفت. مجمع البیان، ج ۱، ص ۵۰ .

حدیث۲۹۱۴

مَنْ قَرَأ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ کَتَبَ اللّهُ لَهُ بِکُلِّ حَرفٍ أربَعَهَ آلافِ حَسَنَهً و مَحا عَنهُ أربَعَهَ آلافِ سَیِّئَهٍ و رَفَعَ لَهُ أربَعَهَ آلافِ دَرَجَهٍ؛ هر کس بسم اللّه الرحمن الرحیم را قرائت کند خداوند به ازای هر حرفِ آن چهار هزار حسنه برایش می‌نویسد و چهار هزار گناه از او پاک می‌کند و چهار هزار درجه او را بالا می‌برد. بحارالأنوار، ج ۹۲، ص ۲۵۸.

حدیث۲۹۱۵

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند: زَیِّنوا مَوائِدَکُم بِالْبَقْلِ؛ فإِنَّها مَطرَدَةٌ لِلشَّیاطینِ مَعَ التَّسمیَةِ؛ سفره‌هایتان را با سبزی، زینت دهید ؛ زیرا سبزی با بسم اللّه الرحمن الرحیم، شیطان را طرد می کند. مکارم الأخلاق، ص ۱۷۶.

حدیث۲۹۱۶

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند: اَلْعَبد... إنْ قالَ فی أوَّلِ وُضوئِهِ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیم طَهُرَت أعضاؤُهُ کُلُّها مِنَ الذُّنوبِ؛ اگر بنده‌ای... در ابتدای وضویش، بسم اللّه الرحمن الرحیم بگوید همه اعضایش از گناهان پاک می‌شود. تفسیر الإمام العسکری علیه‌السلام ، ص ۵۲۱ .

حدیث۲۹۱۷

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند: إذا قالَ الْعَبدُ عِندَ مَنامِهِ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیم یَقولُ اللّه: مَلائِکَتی! اُکتُبوا بِالْحَسَناتِ نَفسَهُ إلَی الصَّباحِ؛ هر گاه بنده‌ای هنگام خوابش، بسم اللّه الرحمن الرحیم بگوید، خداوند به فرشتگان می گوید: به تعداد نفس‌هایش تا صبح برایش حسنه بنویسید. جامع الأخبار، ص ۴۲ .

حدیث۲۹۱۸

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند: مَن رَفَعَ قِرطاسا مِنَ الْأرضِ مَکتوبا عَلَیهِ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیم إجلالاً لِلّهِ ولِاسْمِهِ عَنْ أن یُداسَّ کانَ عِندَ اللّهِ مِنَ الصِّدّیقینَ و خُفِّفَ عَن والِدَیهِ و إن کانا مُشرِکَینِ؛ هر کس کاغذی را که روی آن بسم اللّه الرحمن الرحیم نوشته شده است از روی زمین بردارد و این کار برای بزرگداشت خداوند و جلوگیری از اهانت به نام او باشد، نزد خداوند از صدیقین به‌شمار می‌رود و از بار گناه پدر و مادرش برداشته خواهد شد، حتی اگر مشرک باشند. تنبیه الخواطر و نزهة النواظر، ج ۱، ص۳۲.

حدیث۲۹۱۹

امام کاظم علیه‌السلام می فرمایند: طوبی لِلْمُصْلِحینَ بَیْنَ النّاسِ، اُولئِکَ هُمُ الْمُقَرَّبونَ یَوْمَ الْقیامَةِ؛ خوشا به حال اصلاح‌کنندگان بین مردم، که آنان همان مقرّبان روز قیامت‌اند. تحف العقول، ص ۳۹۳ .

حدیث۲۹۲۰

امام حسین علیه‌السلام می فرمایند: إنَّ شیعَتَنا مَنْ سَلِمَتْ قُلوبُهُمْ مِنْ کُلِّ غِشٍّ وَغِلٍّ وَدَغَلٍ؛ بی‌گمان شیعیان ما، دل‌هایشان از هر خیانت، کینه، و فریبکاری پاک است. بحارالأنوار، ج ۶۸، ص ۱۵۶

حدیث۲۹۲۱

امام باقر علیه‌السلام می فرمایند: وَ اعْلَمْ اَنَّ الْاِلْفَ مِنَ اللّهِ وَ الْفِرْکَ مِنَ الشَّیْطانِ؛ بدان که، انس و الفت گرفتن [با دیگران] از خداوند و دشمنی از شیطان است. کافی، ج ۵، ص ۵۰۰، ح ۱ .

حدیث۲۹۲۲

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: به خدا سوگند، هرگز ملتی در زندگیِ مرفّه و پر نعمتی نبوده‌اند و نعمت و رفاه از آنان زائل نشده است، مگر به سبب گناهانی که مرتکب شده‌اند، چرا که خداوند به بندگانش ظلم نمی کند. اگر مردم به هنگامی که بلاها و سختی‌ها بر آنان فرود می‌آمد و نعمت‌ها از دستشان می‌رفت، با نیت‌های خوب و دلی مشتاق به پروردگارشان پناه می‌بردند، بی‌گمان هر از دست رفته‌ای به آنان باز می‌گشت و هر فاسدی اصلاح می‌شد. نهج البلاغه، از خطبه ۱۷۸ .

حدیث۲۹۲۳

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: وَ لَيْسَ يُحَبُّ لِلْمُلوكِ أنْ يُفَرِّطوا فى ثَلاثٍ: فى حِفْظِ الثُّغورِ وَ تَفَقُّدِ الْمَظالِمِ وَ اخْتيارِ الصّالِحينَ لِاَعْمالِهِمْ؛ حاکم سزاوار نیست که در سه کار کوتاهی کند: حفظ مرزها، رسیدگی به حقوق پایمال شده و انتخاب افراد شایسته برای کارهایشان. تحف العقول، ص ۳۱۹.

حدیث۲۹۲۴

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: از حرص بپرهیزید، زیرا که پیشینیان شما در نتیجه حرص نابود شدند، حرص آنها را به بخل وادار کرد پس بخل ورزیدند. به قطع رحم وادار کرد پس با خویشاوندان قطع رابطه کردند. به بدی وادارشان کرد پس بدکار شدند. نهج الفصاحه ، ح ۹۹۲

حدیث۲۹۲۵

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: لاتَخْتَلِفوا، فَإِنَّ مَنْ كانَ قَبْلَكُمُ اخْتَلَفوا فَهَلَكوا؛ باهم اختلاف نکنید، که پیشینیان شما دچار اختلاف شدند و نابود گشتند. کنزالعمال، ح ۸۹۴ .

حدیث۲۹۲۶

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: با مردم منصفانه رفتار کن و خیرخواه و مهربان آنان باش؛ زیرا اگر چنین بودی و خداوند بر مردم آبادیی که تو در آن به سر می‌بری خشم گرفت و خواست بر آنان عذاب فرو فرستد، به تو نگاه می کند و به خاطر تو به آنان رحم می کند. خدای متعال می‌فرماید: و پروردگار تو هرگز بر آن نبوده که شهرهایی را که مردمش درستکارند، به ستمی هلاک کند. مکارم الاخلاق، ص ۴۵۷.

حدیث۲۹۲۷

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: ثَلاثٌ لَيْسَ لِاَحَدٍ مِنَ النّاسِ فيهِنَّ رُخصَةٌ: بِرُّ الْوالِدَينِ مُسْلِما كانَ اَو كافِرا وَ الْوَفاءُ بِالْعَهْدِ لِمُسْلِمٍ كانَ اَو كافِرٍ وَ اَداءُ الْاَمانَةِ اِلى مُسْلِمٍ كانَ اَو كافِرٍ؛ سه چیز است که ترک آن برای هیچ کس جایز نیست: نیکی به پدر و مادر؛ مسلمان باشند یا کافر، وفای به عهد؛ با مسلمان یا کافر و ادای امانت؛ به مسلمان یا کافر. جامع الصغیر، ج ۲، ص ۷۱۶، ح ۳۴۶۹.

حدیث۲۹۲۸

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: اِنَّ اللّه تَبارَکَ وَ تَعالی اِذا اَرادَ بِقَوْمٍ بَقاءً اَوْ نَماءً رَزَقَهُمْ الْقَصْدَ وَ الْعَفافَ وَ اِذا اَرادَ بِقَوْمٍ اِقْتِطاعا فَتَحَ لَهُمْ اَوْ فَتَحَ عَلَیْهِم بابَ خیانَةٍ؛ هرگاه خداوند تبارک و تعالی ماندگاری، یا رشد ملتی را بخواهد، میانه‌روی و پاکدامنی را روزیشان می‌کند و هرگاه نابودی آنان را بخواهد، دَرِ خیانتکاری را به سود و یا به ضررشان، به رویشان می‌گشاید. الدرالمنثور، ج ۳، ص ۱۲۰ .

حدیث۲۹۲۹

کونا لِلظّالِمِ خَصْما وَ لِلْمَظْلومِ عَوْنا؛ پیوسته دشمن ظالم و یاور مظلوم باشید. نهج البلاغه، از نامه ۴۷.

حدیث۲۹۳۰

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: یا عَلیُّ وَ لِلصّالِحِ ثَلاثُ عَلاماتٍ: یُصْلِحُ ما بَیْنَهُ وَ بَیْنَ اللّهِ تَعالی بِالْعَمَلِ الصّالِحِ وَ یُصْلِحُ دینَهُ بِالْعِلْمِ وَ یَرْضی لِلنّاسِ ما یَرْضی لِنَفْسِهِ؛ ای علی! انسان صالح سه نشانه دارد: با عمل صالح، میان خود و خداوند را اصلاح می‌کند، با علم، دینش را اصلاح می‌نماید و برای مردم، همانی را می‌پسندد که برای خود می‌پسندد. میراث حدیث شیعه، ج ۲، ص ۳۵، ح ۱۲۲.

حدیث۲۹۳۱

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: اَتَرعوونَ عَنْ ذِکْرِ الْفاجِرِ حَتّی یَعْرِفَهُ النّاسُ؟! فَاذْکُرُوا الْفاجِرَ بِما فیهِ یَحْذَرْهُ النّاسُ؛ آیا از بردن نام بدکار، برای این‌که مردم او را بشناسند، خودداری می‌کنید؟ بدکار را با اعمال و کردارش معرفی کنید، تا مردم از او برحذر باشند. کنزالعمال ، ح ۸۰۷۰ .

حدیث۲۹۳۲

امام سجاد علیه‌السلام می فرمایند: گناهانی که باعث تغییر نعمت‌ها می‌شوند، عبارت‌اند از: تجاوز به مردم، ترک نمودن عادت‌های کار خیر و خوب و کفران نعمت و ترک شکر، زیرا خداوند عزّوجلّ می‌فرماید: خداوند سرنوشت هیچ ملتی را تغییر نمی‌دهد، مگر این‌که خودشان تغییر روش دهند... معانی الاخبار، ص ۲۷۰.

حدیث۲۹۳۳

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: اِقْبَلِ الْحَقَّ مِمَّنْ اَتاکَ بِهِ صَغیرٌ اَوْ کَبیرٌ وَ اِنْ کانَ بَغیضا وَارْدُدِ الْباطِلَ عَلی مَنْ جاءَ بِهِ مِنْ صَغیرٍ اَوْ کَبیرٍ وَ اِنْ کانَ حَبیبا ؛ حق را از هر کس که برایت آورد، کوچک باشد یا بزرگ، بپذیر، هر چند دشمنت باشد و باطل را، کوچک یا بزرگ، هر کس گوید به خودش برگردان، هر چند دوستت باشد. کنزالعمال، ح ۴۳۱۵۲ .

حدیث۲۹۳۴

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: لَنْ تُقَدَّسَ اُمَّةٌ لایُؤْخَذُ لِلضَّعیفِ فیها حَقُّهُ مِنَ الْقَوِیِّ غَیْرَ مُتَعْتِعٍ؛ ملّتی که نتوان در میان آنان بدون دلهره، حقّ ضعیف را از قوی گرفت، هرگز قابل ستایش نیست. تحف العقول، ص ۱۴۲.

حدیث۲۹۳۵

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: مَنْ اَصْبَحَ لا یَهْتَمُّ بِاُمورِ الْمُسْلِمینَ فَلَیْسَ مَنْهُمْ وَ مَنْ سَمِعَ رَجُلاً یُنادی یا لَلْمُسْلِمینَ فَلَمْ یُجِبْهُ فَلَیْسَ بِمُسْلِمٍ؛ هر کس صبح کند و به امور مسلمانان همّت نورزد، از آنان نیست و هر کس فریاد کمک خواهی کسی را بشنود و به کمکش نشتابد، مسلمان نیست. کافی، ج ۲، ص ۱۶۴، ح ۵.

حدیث۲۹۳۶

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: عُمّالُکُمْ اَعْمالُکُمْ، کَما تَکونونَ، یُوَلّی عَلَیْکُمْ؛ کارگزاران شما [نتیجه] اعمال شما هستند، همان گونه که هستید، بر شما حکومت می‌شود. شرح شهاب الاخبار، ص ۲۶۰.

حدیث۲۹۳۷

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: صِنْفانِ مِنْ اُمَّتی اذا صَلُحا صَلُحَتْ اُمَّتی وَ اِذا فَسَدا، فَسَدَتْ اُمَّتی، قیلَ یا رَسولَ اللّهِ وَ مَنْ هُما؟ قالَ: اَلْفُقَهاءُ وَ الْاُمَراءُ؛ دو گروه از امّت من اگر صالح شوند، امّتم صالح می‌شوند و اگر فاسد شوند، امّتم فاسد می‌شوند. عرض شد ای رسول خدا آن دو گروه کدامند؟ فرمودند: عالمان و حاکمان. خصال، ص ۳۷.

حدیث۲۹۳۸

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: مِنْ کَمالِ السَّعادَةِ السَّعْیُ فی صَلاحِ الْجُمْهورِ؛ کوشش در راه اصلاح توده مردم، از کمال خوشبختی است. غررالحکم، ح ۹۳۶۱ .

حدیث۲۹۳۹

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اِنَّ بِذَوِی الْعُقولِ مِنَ الْحاجَةِ اِلَی الْاَدَبِ کَما یَظْمَأُ الزَّرْعُ اِلَی الْمَطَرِ؛ نیاز عاقلان به ادب، همانند نیاز کشتزار به باران است. (غررالحکم، ح ۳۴۷۵.)

حدیث۲۹۴۰

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلْعَقْلُ حِفْظُ التَّجارِبِ وَ خَیْرُ ما جَرَّبْتَ ما وَعَظَکَ؛ عقل، اندوختن تجربه‌ها (و عمل به آن) است و بهترین تجربه، آن است که پندت داده. (نهج البلاغه، نامه ۳۱.)

حدیث۲۹۴۱

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : فَسادُ الْاَخْلاقِ بِمُعاشَرَةِ السُّفَهاءِ وَ صَلاحُ الْاَخْلاقِ بِمُنافَسَةِ الْعُقَلاءِ وَ الْخَلْقُ اَشْکالٌ فَکُلٌّ یَعْمَلُ عَلی شاکِلَتِهِ؛ معاشرت با نابخردان، اخلاق را فاسد و رقابت با عقلا اخلاق را اصلاح می‌نماید و مردم متفاوتند، و هر کس بر حسب طینت خود رفتار می‌کند. (بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۸۲، ح ۷۸.)

حدیث۲۹۴۲

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : یَنْبَغی لِلْعاقِلِ اَنْ یُخاطِبَ الْجاهِلَ مُخاطَبَةَ الطَّبیبِ الْمَریضَ؛ شایسته است که برخورد عاقل با نادان، مانند برخورد طبیب با بیمار باشد. (غررالحکم، ح ۱۰۹۴۴ .)

حدیث۲۹۴۳

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلْعَقْلُ حَیْثُ کانَ آلِفٌ مَاْلوفٌ ؛ عقل هر کجا باشد، انس گیرنده و الفت‌پذیر است. غررالحکم، ح۱۲۵۱

حدیث۲۹۴۴

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند : اَلا وَ اِنَّ اَعْقَلَ النّاسِ عَبْدٌ عَرَفَ رَبَّهُ فَاَطاعَهُ وَ عَرَفَ عَدُوَّهُ فَعَصاهُ وَ عَرَفَ دارَ اِقامَتِهِ فَاَصْلَحَها وَ عَرَفَ سُرْعَةَ رَحیلِهِ فَتَزَوَّدَ لَها؛ بدانید که عاقل‌ترین مردم کسی است که پروردگارش را بشناسد و از او پیروی کند، دشمنان خدا را بشناسد و از آنان نافرمانی کند، جایگاه ابدی خود را بشناسد و آن را آباد کند و بداند به زودی به آنجا سفر خواهد کرد و برای آن، توشه بردارد. (اعلام الدین، ص ۳۳۷، ح ۱۵.)

حدیث۲۹۴۵

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند : اِنَّما یُدْرَکُ الْخَیْرُ کُلُّهُ بِالْعَقْلِ، وَ لا دینَ لِمَنْ لا عَقْلَ لَهُ؛ همه خوبی‌ها با عقل شناخته می‌شوند و کسی که عقل ندارد، دین ندارد. تحف العقول، ص ۵۴

حدیث۲۹۴۶

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند : رَاْسُ الْعَقْلِ بَعْدَ الْایمانِ بِاللّهِ مُداراةُ النّاسِ فی غَیْرِ تَرْکِ حَقٍّ؛ کمال عقل پس از ایمان به خدا، مدارا کردن با مردم است به شرط آن که حق، ترک نشود. تحف العقول، ص ۴۲

حدیث۲۹۴۷

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند : چهار چیز بر هر عاقل و خردمندی از امّت من واجب است. گفته شد: ای پیامبر خدا! آن چهار چیز کدام‌اند؟ فرمودند: گوش فرادادن به دانش، نگهداری، نشر و عمل به آن. تحف العقول، ص ۵۷.

حدیث۲۹۴۸

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند : مَثَلُ الْعَقْلِ فِی الْقَلْبِ کَمَثَلِ السِّراجِ فی وَسَطِ الْبَیْتِ؛ عقل در دل، همانند چراغ در میان خانه است. (علل الشرایع، ص ۹۸، ح ۱.)

حدیث۲۹۴۹

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند : یا عَلیُّ اَلْعَقْلُ مَا اکْتُسِبَتْ بِهِ الْجَنَّةُ وَ طُلِبَ بِهِ رِضَی الرَّحْمنِ؛ ای علی! عقل چیزی است که با آن، بهشت و خشنودی خداوند مهربان به دست می‌آید. (من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۳۶۹، ح ۵۷۶۲ .)

حدیث۲۹۵۰

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: لا یَسْتَیْقِنُ الْقَلْبُ اَنَّ الْحَقَّ باطِلٌ اَبَدا وَ لا یَسْتَیقِنُ اَنَّ الْباطِلَ حَقٌّ اَبَدا؛ هرگز دل به باطل بودن حق و به حق بودن باطل یقین نمی‌کند. (تفسیر العیاشی، ج ۲، ص ۵۳، ح ۳۹.)

حدیث۲۹۵۱

پیامبر اکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله می فرمایند: اَمّا عَلامَةُ التّائِبِ فَاَرْبَعَةٌ: اَلنَّصیحَةُ لِلّهِ فی عَمَلِهِ وَ تَرْکُ الْباطِلِ وَ لُزومُ الْحَقِّ وَ الْحِرْصُ عَلَی الْخَیْرِ ؛ نشانه توبه‌کننده چهار است: عمل خالصانه برای خدا، رها کردن باطل، پایبندی به حق و حریص بودن بر کار خیر. (تحف العقول، ص ۲۰.)

حدیث۲۹۵۲

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: اِصْبِرْ عَلی مَرارَةِ الْحَقِّ وَ اِیّاکَ اَنْ تَنْخَدِعَ لِحَلاوَةِ الباطِلِ؛ تلخی حق را تحمل کن، و مبادا که فریب شیرینی باطل را بخوری. (غررالحکم، ح ۲۴۷۲.)

حدیث۲۹۵۳

امام کاظم علیه‌السلام می فرمایند: قُلِ الْحَقَّ وَ اِنْ کانَ فیهِ هَلاکُکَ فَاِنَّ فیهِ نَجاتَکَ... اِتَّقِ اللّهَ وَ دَعِ الْباطِلَ وَ اِنْ کانَ فیهِ نَجاتُکَ فَاِنَّ فیهِ هَلاکَکَ؛ حق را بگو اگر چه نابودی تو در آن باشد، زیرا که نجات تو در آن است... تقوای الهی پیشه کن و باطل را فرو گذار هر چند [به ظاهر] نجات تو در آن باشد، زیرا که نابودی تو در آن است. تحف العقول، ص ۴۰۸

حدیث۲۹۵۴

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: اِنَّ مَنْ لا یَنْفَعُهُ الْحَقُّ یَضُرُّهُ الْباطِلُ وَ مَنْ لا یَسْتَقیمُ بِهِ الْهُدی تَضُرُّهُ الضَّلالَةُ وَ مَنْ لا یَنْفَعُهُ الْیَقینُ یَضُرُّهُ الشَّکُّ؛ به راستی که هر کس را حق سود ندهد، باطل زیانش رساند و هر کس به راه هدایت نرود، به کجراهه گمراهی افتد و هر کس یقین، او را سود نبخشد، شکّ زیانش رساند. تحف العقول، ص ۱۵۲

حدیث۲۹۵۵

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: اِنَّ الْحَقَّ وَ الْباطِلَ لا یُعْرَفانِ بِالنّاسِ، وَ لکِنِ اعْرِفِ الْحَقَّ بِاتِّباعِ مَنِ اتَّبَعَهُ وَ الْباطِلَ بِاجْتِنابِ مَنِ اجْتَنَبَهُ؛ حق و باطل به مردم (و شخصیت افراد) شناخته نمی‌شوند بلکه حق را به پیروی کسی که از آن پیروی می‌کند بشناس و باطل را به دوری کسی که از آن دوری می‌کند. امالی طوسی، ص ۱۳۴، ح ۲۱۶.

حدیث۲۹۵۶

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: لا تُقاتِلوا (تَقْتُلوا) الخَوارِجَ بَعْدی، فَلَیسَ مَنْ طَلَبَ الحَقَّ فَاَخْطَأَهُ کَمَنْ طَلَبَ الْباطِلَ فَأدْرَکَهُ؛ بعد از من با خوارج نجنگید (آنان را نکشید)؛ زیرا کسی که طالب حق باشد و به آن نرسد، با کسی که جویای باطل باشد و به آن دست یابد، یکسان نیست. (نهج البلاغه، از خطبه ۶۱.)

حدیث۲۹۵۷

امام باقر علیه‌السلام می فرمایند: میان حق و باطل جز کم‌عقلی فاصله نیست. عرض شد: چگونه، ای فرزند رسول خدا؟ فرمودند: انسان کاری را که موجب رضای خداست برای غیر خدا انجام می‌دهد، در صورتی که اگر آن را خالص برای رضای خدا انجام می‌داد، زودتر به هدف خود می‌رسید تا برای غیر خدا. محاسن، ج ۱، ص ۲۵۴، ح ۲۸۰

حدیث۲۹۵۸

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: اَلْکَیِّسُ صَدیقُهُ الْحَقُّ وَ عَدُوُّهُ الْباطِلُ؛ انسان زیرک، دوستش حق است و دشمنش باطل. (غررالحکم، ح ۱۵۲۴.)

حدیث۲۹۵۹

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: ثَلاثٌ فیهِنَّ النَّجاةُ: لُزومُ الْحَقِّ وَ تَجَنُّبُ الْباطِلِ وَ رُکوبُ الْجِدِّ؛ نجات و رستگاری در سه چیز است: پایبندی به حق، دوری از باطل و سوار شدن بر مرکب جدّیت. (غررالحکم، ح ۴۶۶۱.)

حدیث۲۹۶۰

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند: سه ویژگی است که در هر کس یافت شود، ویژگی‌های ایمان کامل می گردد: آن که وقتی خشنود گردد، خشنودی‌اش او را به باطل نکشاند و خشمش او را به هنگام خشم، از حق برون نبرد و هر گاه توان یافت، به آنچه از او نیست، دست درازی نکند. الاصول الستة عشر، ص ۳۵

حدیث۲۹۶۱

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: اِنَّ مِنْ حَقیقَةِ الْایمانِ اَنْ تُؤْثِرَ الْحَقَّ وَ اِنْ ضَرَّکَ عَلَی الْباطِلِ وَ اِنْ نَفَعَکَ وَ اَنْ لا یَجوزَ مَنْطِقُکَ عِلْمَکَ؛ از حقیقت ایمان این است که حق را بر باطل مقدم داری، هر چند حق به ضرر تو و باطل به نفع تو باشد و نیز از حقیقت ایمان آن است که گفتار تو از دانشت بیشتر نباشد. محاسن، ج ۱، ص ۲۰۵

حدیث۲۹۶۲

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: اِنَّ لِلْحقِّ دَوْلَةً وَ لِلْباطِلِ دَوْلَةً وَ کُلُّ واحِدٍ مِنْهُما فی دَوْلَةِ صاحِبِهِ ذَلیلٌ؛ براستی که حق را دولتی است و باطل را دولتی، و هر یک از این دو، در دولت دیگری ذلیل است. (کافی، ج ۲، ص ۴۴۷، ح ۱۲ .)

حدیث۲۹۶۳

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: لَنْ تَبْقَی الاَرْضُ اِلاّ وَ فیها عالِمٌ یَعْرِفُ الْحَقَّ مِنَ الباطِلِ؛ هرگز زمین باقی نمی‌ماند مگر آن که در آن دانشمندی وجود دارد که حق را از باطل می‌شناسد. محاسن، ج ۱، ص ۲۳۴

حدیث۲۹۶۴

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: کَلامٌ فی حَقٍّ خَیرٌ مِن سُکوتٍ عَلی باطِلٍ؛ سخن گفتن درباره حق، از سکوتی بر باطل بهتر است. (من لا یحضره الفقیه، ج ۴، ص ۳۹۶.)

حدیث۲۹۶۵

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: از خدعه و حیله آرزوها بپرهیزید. چه بسیار آرزومندِ روزی که به آن روز نمی‌رسد و چه بسیار سازنده‌ای که در ساخته‌اش ساکن نمی‌شود و چه بسیار جمع کننده مالی که از آن استفاده نمی‌کند و شاید آن مال را از باطل به دست آورده و یا از حق کسی جلوگیری کرده، تا به آن مال رسیده است و باید بار همه آن گناهان را به‌دوش کشد. غررالحکم، ح ۲۵۶۳

حدیث۲۹۶۶

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: مَنْ رَکِبَ الْباطِلَ اَذَلَّهُ مَرْکَبُهُ. مَن تَعَدَّی الحَقَّ ضاقَ مَذْهَبُهُ؛ کسی که بر باطل سوار شود، مَرکبش او را ذلیل خواهد کرد. کسی که از راه حق منحرف شود راه بر او تنگ خواهد شد. (عیون الحکم والمواعظ، ص ۴۴۴)

حدیث۲۹۶۷

پیامبر اکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله می فرمایند: اَلْحَقُّ ثَقیلٌ مُرٌّ وَ الْباطِلُ خَفیفٌ حُلْوٌ وَ رُبَّ شَهْوَةٍ ساعَةٍ تورِثُ حُزْنا طَویلاً؛ حق، سنگین و تلخ است و باطل، سبک و شیرین و بسا خواهش و هوا و هوسی که لحظه‌ای بیش نمی‌ماند، اما غم و اندوهی طولانی به دنبال می‌آورد. مکارم الاخلاق، ص ۴۶۵.

حدیث۲۹۶۸

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: لَیسَ مِنْ باطِلٍ یَقومُ بِإزاءِ الْحَقِّ اِلاّ غَلَبَ الْحَقُّ الْباطِلَ وَ ذلِکَ قَولُهُ: بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَی الباطِلِ فَیَدْمَغُهُ...؛ هیچ باطلی نیست که در برابر حق بایستد مگر آن که حق بر باطل چیره می‌شود و این سخن خداوند است: بلکه حق را بر سر باطل می‌زنیم که آن را در هم می‌کوبد... کافی، ج ۸، ص ۲۴۲)

حدیث۲۹۶۹

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: قَلیلُ الْحَقِّ یَدْفَعُ کَثیرَ الباطِلِ کَما اَنَّ الْقَلیلَ مِنَ النّارِ یُحْرِقُ کَثیرَ الْحَطَبِ؛ اندکی حقّ، بسیاری باطل را نابود می‌کند، همچنان که اندکی آتش، هیزم‌های فراوانی را می‌سوزاند. (غررالحکم، ح ۶۷۳۵.)

حدیث۲۹۷۰

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: اَلْحَقُّ سَیْفٌ قاطِعٌ عَلی اَهْلِ الْباطِلِ؛ حق، شمشیر بُرّنده‌ای است بر ضد اهل باطل. (عیون الحکم والمواعظ، ص ۲۸.)

حدیث۲۹۷۱

امـام علی علیه‌السـلام می فرماینـد: اَلا ـ وَ مَنْ اَكَلَهُ الْحَقُّ فَـاِلَی الجَنَّهِ وَ مَنْ اَكَلَهُ الباطِلُ فَاِلَی النّارِ؛ بدانیـد که هر کس در راه حق از دنیا برود، به بهشت و هر کس در راه باطل از دنیا برود، به جهنم می‌رود. (نهج البلاغه، از نامه ۱۷.)

حدیث۲۹۷۲

امـام علی علیه‌السـلام می فرماینـد: ـ وَ قَـدْ سُـئِلَ عَـنْ تَفسـیرِ السُّنَّهِ وَ الْبِدْعَـهِ وَ الْجَماعَـهِ وَ الْفُرْقَـهِ ـ: اَلسُّنَّهُ ـ و اللّـهِ ـ سُـنَّهُ مُحمِّدٍ صلی‌الله‌علیه‌وآله وَ الْبِدْعَـهُ ما فارَقَها وَ الْجَماعَهُ ـ وَ اللّهِ ـ مُجامَعَهُ اَهْلِ الْحَقِّ وَ اِنْ قَلّوا وَ الْفُرقَهُ مُجامَعَهُ اَهْلِ الْباطِلِ وَ اِنْ كَثُروا؛ در پاسـخ به پرسـش از معنای سنّت، بـدعت، جماعت و تفرقه فرمودنـد: به خـدا سوگنـد، سنّت، همان سنّت محمّد صـلی‌الله‌علیه‌وآله است و بدعت آنچه خلاف آن باشد و به خدا قسم، جماعت، همدست شدن با اهل حق است هر چند اندک باشند و تفرقه، همدستی با اهل باطل است هر چند بسیار باشند. (کنزالعمّال، ح ۱۶۴۴.)

حدیث۲۹۷۳

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: اَبَی اللّهُ اَنْ یُعَرِّفَ باطِلًا حَقّا اَبَی اللّهُ اَنْ یَجْعَلَ الْحَقَّ فی قَلْبِ الْمُؤْمِنِ باطِلًا لا شَكَّ فیهِ وَ اَبَی اللّهُ اَنْ یَجْعَلَ الْباطِلَ فی قَلْبِ الْكافِرِ الْمُخالِفِ حَقّـا لا شَكَّ فیهِ وَ لَوْ لَمْ یَجْعَلْ هـذا هكَـذا ما عُرِفَ حَقٌّ مِنْ باطِلٍ؛ خداونـد اِبا دارد از این که باطلی را حق معرفی نمایـد، خداوند اِبا دارد از این که حق را در دل مؤمن، باطلی تردیدناپذیر جلوه دهد، خداوند اِبا دارد از این که باطل را در دل کافر حق ستیز به صورت حقی تردیدناپذیر جلوه دهد، اگر چنین نمی کرد، حق از باطل شـناخته نمی‌شد. (محاسن، ج ۱، ص ۲۷۷.)

حدیث۲۹۷۴

امـام علی علیه‌السـلام می فرماینـد: فَلَوْ اَنَّ الْباطِـلَ خَلَصَ مِنْ مِزاجِ الْحَقِّ لَمْ یَخْفَ عَلَی المُرتـادینَ وَ لَوْ اَنَّ الْحَقَّ خَلَصَ مِنْ لَبْسِ الْباطِلِ انْقَطَعَتْ عَنْهُ اَلْسُنُ الْمُعانِـدینَ وَلكِنْ یُؤْخَـذُ مِنْ هـذا ضِـغْثٌ وَ مِنْ هـذا ضِـغْثٌ؛ اگر باطـل با حق درنیامیزد، بر حقیقت جویان پوشیـده نمی‌مانَـد و اگر حق بـا باطـل آمیخته نشود، زبـان دشـمنان آن بریـده می‌شود، لیکن مشتی از آن برداشـته می‌شود و مشتی از این. (و بدین ترتیب حق و باطل درهم آمیخته می‌شود و شبهه پیش می‌آید). (نهج البلاغه، خطبه ۵۰.)

حدیث۲۹۷۵

امام علی علیه‌السـلام می فرماینـد: اَما اِنَّهُ لَیْسَ بَیْنَ الْحَقِّ وَ الْباطِلِ اِلاّ اَرْبَعُ اَصابِـعَ – فَسُـئِلَ عَنْ مَعْنی قَولِهِ هـذا، فَجَمَعَ اَصابِعَهُ وَ وَضَـعَها بَیْنَ اُذُنِهِ وَ عَیْنِهِ – ثُمَّ قالَ: اَ لْباطِلُ اَنْ تَقولَ: سَـمِعْتُ وَ الْحَقُّ اَنْ تَقولَ: رَأَیْتُ؛ هان! میان حق و باطل جز چهار انگشت فاصـله نیست. از آن حضـرت درباره معنای این فرمایش سؤال شـد. امام انگشـتان خود را به‌هم چسـباند و آنها را میان گوش و چشم خود گذاشت و آن‌گاه فرمودند: باطل این است که بگویی: شنیدم و حق آن است که بگویی: دیدم. (نهج البلاغه، از خطبه ۱۴۱.)

حدیث۲۹۷۶

امـام علی علیه‌السـلام می فرماینـد: لا ـ یُؤنِسَـنَّكَ اِلاَّ ـ الْحَقُّ وَ لا یوحِشَـنَّكَ اِلاَّ الْباطِلُ؛ مبادا جز حق، با تو اُنس بگیرد و جز باطل، از تو بهراسد. (نهج البلاغه، از خطبه ۱۳۰.)

حدیث۲۹۷۷

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: ظَلَمَ الْحَقَّ مَنْ نَصَرَ الْباطِلَ؛ هر کس باطل را یاری کند، به حق ستم کرده است. (غررالحکم، ح ۶۰۴۱)

حدیث۲۹۷۸

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: اَلْحَقُّ طَريقُ الْجَنَّةِ وَ الْباطِلُ طَريقُ النّارِ وَ عَلى كُلِّ طَريقٍ داعٍ؛ حق، راه بهشت است و باطل، راه جهنم و بر سر هر راهی دعوت کننده‌ای است. (نهج السعادة، ج ۳، ص ۲۹۱.)

حدیث۲۹۷۹

امام کاظم علیه‌السلام : اَلْمُؤْمِنُ قَليلُ الْكَلامِ كَثيرُ الْعَمَلِ، وَ الْمُنافِقُ كَثيرُ الْكَلامِ قَليلُ الْعَمَلِ؛ مؤمن کم حرف و پر کار است و منافق پر حرف و کم کار. تحف العقول، ص۳۹۷.

حدیث۲۹۸۰

امام علی علیه السلام : مَنْ باعَ نَفْسَهُ بِغَيْرِ نَعيمِ الْجَنَّةِ فَقَدْ ظَلَمَها؛ هر کس خودش را جز به نعمت بهشت بفروشد، براستی که به خویشتن ظلم کرده است. غررالحکم، ج۵، ص ۴۵۸، ح ۹۱۶۴.

حدیث۲۹۸۱

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : لَيْسَ شَيْءٌ اُطيعَ اللّه‌فيهِ اَعْجَلَ ثَوابا مِنْ صِلَةِ الرَّحِمِ وَ لَيْسَ شَيْءٌ اَعْجَلَ عِقابا مِنَ الْبَغْيِ وَ قَطيعَةِ الرَّحِمِ؛ هیچ طاعتی نیست که پاداشش زودتر از صله‌رحم برسد و مجازاتی سریع‌تر از مجازات ظلم و قطع‌رحم نیست. نهج الفصاحه، ح ۲۳۹۸ .

حدیث۲۹۸۲

امام باقر علیه السلام : لَيْسَ مِنّا وَ لا مِنْكُمْ مَنْ ظَلَمَ النّاسَ؛ از ما نیست و از شما (شیعیان هم) نیست کسی که به مردم ظلم کند. شرح الأخبار، ج ۳، ص ۴۸۸، ح ۱۴۱۴.

حدیث۲۹۸۳

امام علی علیه السلام : مَنْ اَشْفَقَ عَلى نَفْسِهِ لَمْ يَظْلِمْ غَيْرَهُ؛ هر کس دلسوز خود باشد به دیگران ظلم نمی‌کند. غررالحکم، ج ۵، ص۲۳۱، ح ۸۱۱۹.

حدیث۲۹۸۴

امام علی علیه السلام : اوصيكُما بِتَقْوَى اللّهِ... وَ كونا لِلظّالِمِ خَصْما وَ لِلْمَظْلومِ عَوْنا؛ شما را سفارش می‌کنم به تقوای الهی... و دشمن ظالم و یاور مظلوم باشید. نهج البلاغه، از نامه ۴۷.

حدیث۲۹۸۵

امام علی علیه السلام : خَیْرُ النّاسِ مَنْ اِنْ اُغْضِبَ حَلُمَ وَ اِنْ ظُلِمَ غَفَرَ وَ اِنْ اُسیءَ اِلَیْهِ اَحْسَنَ؛ بهترین مردم کسی است که اگر او را به خشم آورند، بردباری نماید و چنانچه به او ظلم شود، ببخشاید و چون به او بدی شود، خوبی کند. غررالحکم، ج۳، ص ۴۳۰، ح ۵۰۰۰ .

حدیث۲۹۸۶

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : اِسْتَعیذوا بِاللّهِ... مِنْ اَنْ تَظْلِموا اَوْ تُظْلَموا؛ به خدا پناه ببرید از این‌که ظلم کنید و یا زیر بار ظلم بروید. نهج الفصاحه، ح ۲۷۸ .

حدیث۲۹۸۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند : خدا رحمت کند بنده‌ای را که حلالیت بطلبد از برادری که به آبرو یا مال او تجاوز کرده، قبل از آن که (در قیامت) از او بازخواست کنند، آنجایی که دینار و درهمی نباشد، در نتیجه اگر شخص کار نیکی داشته باشد از آن بردارند و اگر نداشته باشد، از گناهان مظلوم برداشته بر گناهان او بیفزایند. نهج الفصاحه، ح ۱۶۵۷.

حدیث۲۹۸۸

امام علی علیه السلام : مَنْ طَلَبَ عِزّا بِظُلْمٍ وَباطِلٍ أَوْرَثَهُ اللّه ذُلّاً بِإِنْصافٍ وَ حَقٍّ؛ هر کس عزّت را با ظلم و باطل طلب کند، خداوند به انصاف و حق ذلّت نصیبش می‌نماید. شرح‌نهج‌البلاغه، ابن‌ابی‌الحدید، ج ۲۰،ص ۳۰۹،ح ۵۳۶ .

حدیث۲۹۸۹

امام باقر علیه السلام : مَا انْتَصَرَ اللّه مِنْ ظالِمٍ إلاّ بِظالِمٍ وَذلِکَ قَوْلُهُ عَزَّوَجَلَّ (وَکَذلِکَ نُوَلّی بَعْضَ الظّالِمینَ بَعْضا)؛ خداوند هیچگاه از ظالم انتقام نگرفت مگر به وسیله ظالمی دیگر و این سخن خدای عزّوجلّ است که: و بدین سان ظالمان را به سزای اعمالی که می‌کنند بر یکدیگر مسلّط می‌کنیم. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۳۱۳، ح ۲۸ .

حدیث۲۹۹۰

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : یَقولُ اللّه عَزَّوَجَلَّ: وَعِزَّتی وَجَلالی لَأَنْتَقِمَنَّ مِنَ الظّالِمِ فی عاجِلِهِ وآجِلِهِ وَلَأَنْتَقِمَنَّ مِمَّنْ رَأی مَظْلوما فَقَدَرَ أنْ یَنْصُرَهُ فَلَمْ یَنْصُرْهُ؛ خدای عزوجل می‌فرماید: به عزّت و جلالم سوگند که از ظالم در دنیا و آخرت انتقام می‌گیرم و از کسی هم که مظلومی را ببیند و بتواند یاریش کند و نکند بی‌گمان انتقام می‌گیرم. کنزالعمال، ج۳، ص ۵۰۵، ح ۷۶۴۱.

حدیث۲۹۹۱

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : لِیَنْصُرِ الرَّجُلُ أَخاهُ ظالِما أَوْ مَظْلُوما إنْ کانَ ظالِما فَیَنْهاهُ فَإِنَّهُ لَهُ نُصْرَةٌ وَإِنْ کانَ مَظْلوما فَیَنْصُرُهُ؛ انسان بایـد برادر (دینی) خویش را یاری کند چه ظالم باشد چه مظلوم اگر ظالم باشد او را باز دارد که این به‌منزله یاری کردن اوست و اگر مظلوم باشد یاریش کند. نهج الفصاحه، ح ۲۴۲۲.

حدیث۲۹۹۲

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : إِنَّ النّاسَ إِذا رَأَوُا الظّالِمَ فَلَمْ یَأْخُذوا عَلی یَدَیْهِ أَوْشَکَ أَنْ یَعُمَّهُمُ اللّه بِعِقابٍ مِنْهُ؛ مردم آنگاه که ظالم را ببینند و او را باز ندارند، انتظار می‌رود که خداوند همه را به عذاب خود گرفتار سازد. نهج الفصاحه، ح ۸۳۳ .

حدیث۲۹۹۳

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : مَنْ أَخَذَ لِلْمَظْلومِ مِنَ الظّالِمِ کانَ مَعیَ فِی الْجَنَّةِ تَصاحُبا؛ هر کس داد مظلوم را از ظالم بگیرد، در بهشت با من یار و هم‌نشین باشد. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۳۵۹، ح ۷۴.

حدیث۲۹۹۴

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : اِتَّقوا دَعْوَةَ الْمَظْلومِ وَإِنْ کانَ کافِرا فَإِنَّها لَیْسَ دونَها حِجابٌ؛ از نفرین مظلوم بترسید اگر چه کافر باشد، زیرا در برابر نفرین مظلوم پرده و مانعی نیست. نهج الفصاحه، ح ۴۸ .

حدیث۲۹۹۵

رسول اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند : ظلم سه قسم است: ظلمی که خدا نمی‌آمرزد، ظلمی که می‌آمرزد و ظلمی که از آن نمی‌گذرد، اما ظلمی که خدا نمی‌آمرزد شرک است. خداوند می‌فرماید: حقا که شرک ظلمی بزرگ است و اما ظلمی که خدا می‌آمرزد، ظلم بندگان به‌خودشان میان خود و پروردگارشان است اما ظلمی که خدا از آن نمی‌گذرد ظلم بندگان به یکدیگر است. نهج الفصاحه، ح ۱۹۲۴.

حدیث۲۹۹۶

حضرت فاطمه زهرا علیهاالسلام می فرمایند: فَرَضَ اللّه... العَدْلَ تَسکینا لِلْقُلوبِ؛ خداوند عدالت را برای آرامش دل‌ها، واجب کرد. علل الشرایع، ج ۱، ص ۲۴۸، ح ۲.

حدیث۲۹۹۷

امام علی علیه السلام : مَنْ عَمِلَ بِالْعَدْلِ حَصَّنَ اللّه مُلْکَهُ؛ هر کس به عدالت رفتار کند، خداوند حکومتش را حفظ خواهد کرد. غررالحکم، ج ۵، ص ۳۵۵، ح ۸۷۲۲ .

حدیث۲۹۹۸

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : ما مِنْ اَحَدٍ یَکونُ عَلی شَیءٍ مِنْ اُمورِ هذِهِ الْاُمَّةِ قَلَّتْ اَمْ کَثُرَتْ فَلا یَعْدِلُ فیهِمْ اِلاّ کَبَّهُ اللّه فِی النّارِ؛ هر کس کاری از کارهای کوچک و یا بزرگ این امت را در دست بگیرد و در میانشان عدالت را اجرا نکند خداوند او را به رو، در آتش خواهد افکند. مستدرک علی الصحیحین، ج ۴، ص ۹۰.

حدیث۲۹۹۹

امام علی علیه السلام : اِنَّ اللّه عَزَّوَجَلَّ فَرَضَ عَلی اَئِمَّةِ الْعَدْلِ اَنْ یُقَدِّروا اَنْفُسَهُمْ بِضَعَفَةِ النّاسِ کَیْلا یَتَبَیَّغَ بِالْفَقیرِ فَقْرُهُ؛ خداوند عزوجل بر پیشوایان عادل واجب کرده که سطح زندگی خود را با مردم ناتوان برابر کنند تا فقیر را، فقرش برآشفته نکند. نهج البلاغه، خطبه ۲۰۹.

حدیث۳۰۰۰

امام علی علیه السلام : اَحْسَنُ الْعَدْلِ نُصْرَةُ الْمَظْلومِ؛ بهترین عدالت یاری مظلوم است. غررالحکم، ج۲، ص ۳۹۴، ح ۲۹۷۷.

حدیث۳۰۰۱

امام علی علیه السلام : اِسْتَعْمِلِ الْعَدْلَ وَاحْذَرِ الْعَسْفَ وَالْحَیْفَ فَاِنَّ الْعَسْفَ یَعودُ بِالْجَلاءِ وَالْحَیْفَ یَدْعوا اِلَی السَّیْفِ؛ عدالت را اجرا کن و از زورگویی و ستمگریبپرهیز زیرا زورگویی مردم را به ترک از وطن وامی‌دارد، و ستم آنان را به قیام مسلّحانه می‌کشاند. نهج البلاغه، حکمت ۴۷۶.

حدیث۳۰۰۲

امام علی علیه السلام : قُلوبُ الرَّعِیَّةِ خَزائِنُ راعیها فَما اَوْدَعَها مِنْ عَدْلٍ اَوْ جَوْرٍ وَجَدَهُ؛ دلهای مردم صندوقچه‌های حاکم است، پس آنچه از عدالت و یا ظلم در آنها بگذارد، همان را خواهد دید. غررالحکم، ج۴، ص ۵۲۱، ح ۶۸۲۵.

حدیث۳۰۰۳

امام علی علیه السلام : اِنَّ الْعَدْلَ میزانُ اللّهِ سُبْحانَهُ الَّذی وَضَعَهُ فِی الْخَلْقِ وَنَصَبَهُ لاِقامَةِ الحَقِّ فَلا تُخالِفْهُ فی میزانِهِ وَلا تُعارِضْهُ فی سُلطانِهِ؛ به‌راستی که عدالت ترازوی (معیار) خدای‌سبحان است که در میان خلق نهاده است و برای برپاداشتن حق نصب فرموده، پس در ترازوی خداوند با او مخالفت نکن و با حکومتش مقابله ننما. غررالحکم، ج۲، ص ۵۰۸، ح ۳۴۶۴.

حدیث۳۰۰۴

امام علی علیه السلام : اِجْعَلِ الدّینَ کَهْفَکَ وَالْعَدْلَ سَیْفَکَ تَنْجُ مِنْ کُلِّ سوءٍ وَتَظْفَرْ عَلی کُلِّ عَدُوٍّ؛ دین را پناهگاه و عدالت را اسلحه خود قرار ده تا از هر بدی نجات پیدا کنی و بر هر دشمنی پیروز گردی. غررالحکم، ج۲، ص ۲۲۱، ح ۲۴۳۳.

حدیث۳۰۰۵

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : اِذا حَکَموا بِغَیْرِ عَدْلٍ اِرْتَفَعَتِ الْبَرَکاتُ؛ هنگامی که به غیر عدالت حکم کنند، برکت‌ها از بین می‌روند. معدن الجواهر، ص ۷۳.

حدیث۳۰۰۶

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : اَعدَلُ النّاسِ مَن رَضِیَ لِلنّاسِ مایَرْضی لِنَفسِهِ وَکَرِهَ لَهُمْ ما یَکْرَهُ لِنَفْسِهِ؛ عادل‌ترین مردم کسی است که برای مردم همان را بپسندد که برای خود می‌پسندد و برای آنان نپسندد آنچه را برای خود نمی‌پسندد. نهج الفصاحه، ح ۳۴۰.

حدیث۳۰۰۷

امام علی علیه السلام می فرمایند: شَرُّ النّاسِ مَنْ لا یَثِقُ بِاَحَدٍ لِسُوءِ ظَنِّهِ وَ لا یَثِقُ بِهِ اَحَدٌ لِسوءِ فِعْلِهِ؛ بدترین مردم کسی است که به خاطر بدگمانیش به کسی اعتماد نمی‌کند و به خاطر کردار بدش کسی به او اعتماد نمی‌نماید. غررالحکم، ج ۴، ص ۱۷۸، ح ۵۷۴۸.

حدیث۳۰۰۸

امام علی علیه السلام می فرمایند: شَرُّ النّاسِ مَنْ یَظْلِمُ النّاسَ؛ بدترین مردم کسی است که به مردم ظلم می‌کند. غررالحکم، ج ۴، ص ۱۶۴، ح ۵۶۷۶.

حدیث۳۰۰۹

امام علی علیه السلام می فرمایند: شَرُّ النّاسِ مَنْ لا یَشْکُرُ النِّعْمَةَ وَ لا یَرْعَی الْحُرْمَةَ؛ بدترین مردم کسی است که نعمت را شکر نمی‌کند و حرمت را نگه نمی‌دارد. غررالحکم، ج ۴، ص ۱۷۰، ح ۵۷۰۵.

حدیث۳۰۱۰

امام علی علیه السلام می فرمایند: شَرُّ النّاسِ مَنْ یَری اَنَّهُ خَیْرُهُمْ؛ بدترین مردم کسی است که خود را بهتر از دیگران بداند. غررالحکم، ج ۴، ص ۱۶۸، ح ۵۷۰۱.

حدیث۳۰۱۱

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: شَرُّکُمْ مَنْ لا یُرجی خَیْرُهُ وَ لا یُؤْمَنُ شَرُّهُ؛ بدترین شما کسی است که به خیرش امیدی نیست و از شرش امانی نباشد. نهج الفصاحه، ح ۱۵۲۶.

حدیث۳۰۱۲

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: شَرُّ النّاسِ الضَّیِّقُ عَلی اَهْلِهِ، قالوا یا رَسُولَ اللّهِ وَ کَیْفَ یَکُونُ ضَیِّقا عَلی اَهْلِهِ قالَ: الرَّجُلُ اذا دَخَلَ بَیْتَهُ خَشَعَتِ امْرَأَتُهُ وَ هَرَبَ وَلَدُهُ وَ فَرَّ فَاِذا خَرَجَ ضَحِکَتِ امْرَأَتُهُ وَ اسْتَأْنَسَ اَهْلُ بَیْتِهِ؛ بدترین مردم کسی است که بر خانواده‌اش سخت‌گیر باشد. گفتند ای رسول خدا! سخت‌گیری بر خانواده چگونه است؟ فرمودند: مرد وقتی وارد خانه شود، همسرش از او هراسان و فرزندان از او گریزان شده، فرار کنند و چون بیرون رود همسرش شاد گردد و خانواده‌اش با یکدیگر انس گیرند. مجمع الزوائد و منبع الفوائد، ج ۸، ص ۲۵.

حدیث۳۰۱۳

امام صادق علیه السلام می فرمایند: خَیْرُ النّاسِ قُضاةُ الْحَقِّ؛ بهترین مردم کسانی هستند که به حق قضاوت کنند. بحارالانوار، ج ۱۰۴، ص ۲۶۶، ح ۲۰.

حدیث۳۰۱۴

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: خَيْرُ النّاسِ مَنْ نَفَعَ وَ وَصَلَ وَ اَعانَ؛ بهترین مردم کسی است که مفید باشد، رابطه برقرار کند و یاری دهد. مستدرک الوسائل، ج ۱۲، ص ۳۹۰، ح ۱۴۳۷۶.

حدیث۳۰۱۵

امام علی علیه السلام می فرمایند: خَيْرُ النّاسِ عِنْدَ اللّهِ عَزَّوَجَلَّ اَقْوَمُهُمْ لِلّهِ بِالطّاعَةِ فیما لَهُ وَ عَلَيْهِ وَاَقْوَلُهُمْ بِالْحَقِّ وَ لَوْ كانَ مُرّا فَاِنَّ الحَقَّ بِهِ قامَتِ السَّماواتُ وَالْاَرْضُ؛ بهترین مردم نزد خدای متعال کسانی هستند که در اطاعت از خدا استوارترند چه به سودشان باشد چه به ضررشان و حق گو باشند، هر چند تلخ باشد، زیرا که آسمان‌ها و زمین براساس حق استوار است. بحارالأنوار، ج ۳۲، ص ۴۰۱.

حدیث۳۰۱۶

امام علی علیه السلام می فرمایند: خَيْرُ اِخْوانِکَ مَنْ دَعاكَ اِلى صِدْقِ الْمَقالِ بِصِدْقِ مَقالِهِ وَ نَدَبَکَ اِلى أفْضَلِ الْاَعْمالِ بِحُسْنِ اَعْمالِهِ؛ بهترین برادران (دینی) تو کسی است که با راستگویی‌اش تو را به راستگویی و باکردار نیکش تو را به بهترین کارها دعوت کند. غررالحکم، ج ۳، ص ۴۳۴، ح ۵۰۲۲.

حدیث۳۰۱۷

امام علی علیه السلام می فرمایند: خَيْرُ العِبادِ مَنْ اِذا اَحْسَنَ اسْتَبْشَرَ وَ اِذا اَساءَ اسْتَغْفَرَ؛ بهترین بندگان خدا کسی است که اگر کار نیک انجام دهد شاد شود و اگر بدی نماید، آمرزش طلبد. غررالحکم، ج ۳، ص ۴۳۳، ح ۵۰۱۹.

حدیث۳۰۱۸

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : اَلْبَيِّعانِ بِالخیارِ ما لَمْ يَتَفَرَّقا ـ او قال: حَتّى يَتَفَرَّقا ـ فَاِنْ صَدَقا وَ بَيِّنا بورِكَ لَهُما فى بَيْعِهِما وَ اِنْ كَتَما وَ كَذِبا مُحِقَت بَرَكَةُ بَيْعِهِما؛ خریدار و فروشنده، تا از یکدیگر جدا نشده‌اند، اختیار [فسخ معامله را] دارند. اگر راست بگویند و [عیب را] آشکار بگویند، داد و ستد برای هر دو، برکت خواهد داشت، و اگر [عیب را [بپوشانند و دروغ بگویند برکت دادوستدشان خواهد رفت. صحیح بخاری، ج ۳، ص ۱۰.

حدیث۳۰۱۹

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : ما مِنْ مائِدَةٍ اَعْظَمُ بَرَكَةً مِنْ مائِدَةٍ جَلَسَ عَلَيْها يَتيمٌ؛ هیچ سفره‌ای با برکت‌تر از سفره‌ای نیست که یتیم بر سر آن بنشیند. کنزالعمّال، ح ۶۰۴۰

حدیث۳۰۲۰

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : عائِدُ الْمَريضِ يَخوضُ فِى الْبَرَكَةِ فَاِذا جَلَسَ انْغَمَسَ فيها؛ عیادت کننده بیمار، در برکت فرو می‌رود و چون نزد بیمار بنشیند، در آن غوطه‌ور می‌شود. (کنزالفوائد، ج ۱، ص ۱۷۸.)

حدیث۳۰۲۱

امـام حسن علیه‌السـلام : لَوْ اَنَّ النّاسَ سَـمِعوا قَوْلَ اللّهِ عَزَّوَجَلَّ وَ رَسولِهِ لاَعْطَتْهُمُ السَّماءُ قَطْرَها وَ الاَرْضُ بَرَكَـتَها وَ لَما اخْتَلَفَ فی هـذِهِ الاُمَّةِ سَیْفانِ وَ لاَكَلوهـا خَضْراءَ خَضِرَةً اِلی یَوْمِ القیامَةِ؛ اگر مردم سخن خـدا و پیامبرش را می‌شـنیدند، آسـمان بارانش را و زمین بركتش را به آنـان می‌بخشـید و هرگز در این امّت، اختلاف و زدوخورد پیش نمی‌آمـد و همه از نعمت سـر سبز دنیا تا روز قیامت، برخوردار می‌شدند. (امالی طوسی، ص ۵۶۶، ح ۱۱۷۴ .)

حدیث۳۰۲۲

امـام كاظم علیه‌السـلام : مُشاوَرَةُ الْعاقِلِ النّاصِحِ یُمْنٌ وَ بَرَكَةٌ وَ رُشْـدٌ وَ تَوفیقٌ مِنَ اللّهِ؛ مشورت با عاقلِ خیرخواه، خجسـتگی، بركت، رشد و توفیقی از سوی خداست. (تحف العقول، ص ۳۹۸ .)

حدیث۳۰۲۳

امام هادی علیه‌السـلام : اِنَّ الْحَرامَ لا یَنْمی وَ اِنْ نَمی لا یُبارَكُ لَهُ فیهِ وَ ما اَنْفَقَهُ لَمْ یُؤجَرْ عَلَیْهِ وَ ما خَلَّـفَهُ كانَ زادَهُ اِلَی النّارِ؛ به راستی كه حرام، افزایش نمی‌یابـد و اگر افزایش یابـد، بركتی نـدارد و اگر انفاق شود، پاداشـی نـدارد و اگر بمانـد، توشه‌ای به سوی آتش خواهد بود. كافی، ج ۵، ص ۱۲۵، ح ۷ .

حدیث۳۰۲۴

پیـامبراكرم صـلی‌الله‌علیه‌وآله : اِعْلَمْ اَنَّ الصِّدقَ مُبـارَكٌ وَ الْكِـذْبَ مَشْؤومٌ؛ بـدان كه راسـتگویی، پر بركت است و دروغگویی، شوم. تحف العقول، ص ۱۴

حدیث۳۰۲۵

پیامبراكرم صـلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ تَسَـمّی بِاسـمی یَرجو بَرَكَتی وَ یُمْنی، غَدَتْ عَلَیْهِ الْبَرَكَةُ وَ راحتَ اِلی یَوْمِ القیامَةِ؛ هر كس به نام من نامگـذاری كند و بركت و خجسـتگی مرا امید داشته باشد، بركت به سوی او خواهد آمد و تا قیامت (باقی) خواهد بود. كنزالعمّال، ح ۴۵۲۲۱.

حدیث۳۰۲۶

پیامبراكرم صـلی‌الله‌علیه‌وآله : اذا وُضِعَتِ الْمائِدَةُ حَفَّتها اَرْبَعَةُ آلافِ مَلَكٍ، فَاِذا قالَ الْعَبْدُ: بِسم اللّهِ قالَتِ الْمَلائِكَةُ: بارَكَ اللّه عَلَیْكُم فی طَعامِكُم ثُمَّ یَقولونَ لِلشَّیْطانِ اُخْرُجْ یا فاسِقُ، لا سُلطانَ لَكَ عَلَیْهِمْ؛ هرگاه سفره پهن می‌شود، چهار هزار فرشته در اطراف آن گرد می‌آیند. چون بنده بگوید: بسم اللّه فرشتگان می‌گویند: خداوند، به غذایتان بركت دهد! سپس به شیطان می‌گویند: ای فاسق! بیرون شو. تو بر آنان، راه تسلّط نداری. كافی، ج ۶، ص ۲۹۲

حدیث۳۰۲۷

پیامبراكرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : اِنَّ لِكُلِّ امْرِیءٍ رِزْقا هُوَ یَاْتیهِ لا مَحالَةَ فَمَنْ رَضِیَ بِهِ بورِكَ لَهُ فیهِ وَ وَسِعَهُ وَ مَنْ لَمْ یَرْضَ بِهِ لَمْ یُبارَكَ لَهُ فیهِ وَ لَمْ یَسَعْهُ اِنَّ الرِّزْقَ لَیَطْلُبُ الرَّجُلَ كَما یَطْلُبُهُ اَجَلُهُ؛ هر كس روزی‌ای دارد كه حتما به او خواهد رسید. پس هر كس به آن راضی شـود، برایش پُر بركت خواهـد شـد و او را بس خواهـد بـود و هر كس به آن راضـی نباشـد، نه بركت خواهـد یـافت و نه او را بس

خواهد بود. روزی در پی انسان است، آن گونه که اجلش در پی اوست. اعلام الدین، ص ۳۴۲.

حدیث۳۰۲۸

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : باكِروا طَلَبَ الرِّزْقِ وَ الْحَوائِجِ فَاِنَّ الغُدُوَّ بَرَكَةٌ وَ نَجاحٌ؛ در پی روزی و نیازها، سحر خیز باشید؛ چرا که حرکت در آغاز روز، [مایه] برکت و پیروزی است. المعجم الاوسط، ج ۷، ص ۱۹۴، ح ۷۲۵۰

حدیث۳۰۲۹

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : اذا دَخَلَ اَحَدُكُمْ بَیْتَهُ فَلْیُسَلِّمْ، فَاِنَّهُ یُنْزِلُهُ الْبَرَكَةَ وَ تُؤنِسُهُ الْمَلائِكَةُ؛ هرگاه یکی از شما به خانه خود وارد می‌شود، سلام کند، چرا که سلام برکت می‌آورد و فرشتگان با سلام دهنده انس می‌گیرند. علل الشرایع، ج ۲، ص ۵۸۳، ح ۲۳.

حدیث۳۰۳۰

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : اَحِبُّو الْمَعْروفَ وَ اَهْلَهُ فَوَالَّذی نَفْسی بِیَدِهِ اِنَّ الْبَرَكَةَ وَ الْعافیَةَ مَعَهُما؛ نیکی و نیکوکاران را دوست بدارید. سوگند به آن که جانم به دست اوست، برکت و تندرستی، با نیکی و نیکوکاران است. کنز العمّال، ح ۱۵۹۷۴

حدیث۳۰۳۱

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : قالَ اللّه عَزَّوَجَلَّ... اذا قالَ الْعَبْدُ: بِسمِ اللّهِ الرَّحْمنِ الرَّحیم قالَ اللّه ـ جَلَّ جَلالُهُ ـ : بَدَاَ عَبْدی بِاسمی، وَ حَقٌّ عَلَیَّ اَنْ اُتَمِّمَ لَهُ اُمورَهُ و اُبارِكَ لَهُ فی اَحْوالِهِ؛ خداوند فرمود: ... هرگاه بنده بگوید: بسم اللّه الرحمن الرحیم، خدای متعال می‌گوید: بنده من با نام من آغاز کرد. بر من است که کارهایش را به انجام رسانم و او را در همه حال، برکت دهم. عیون اخبار الرضا، ج ۲، ص ۲۶۹، ح ۵۹.

حدیث۳۰۳۲

امام صادق علیه‌السلام : اَلْمُؤمِنُ اِذا غَضِبَ لَم یُخرِجْهُ غَضَبُهُ مِنْ حَقٍّ وَاِذا رَضِیَ لَم یُدخِلْهُ رِضاهُ فی باطِلٍ وَالَّذی اِذا قَدَرَ لَم یَأخُذ اَكْثَرَ مِمّا لَهُ؛ مؤمن چون خشمگین شود، خشمش او را از حق بیرون نبرد و چون خشنود شود، خشنودیش او را به باطل نکشاند و چون قدرت یابد بیش از حقّ خود نگیرد. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۲۰۹، ح۸۵.

حدیث۳۰۳۳

امام صادق علیه‌السلام : مَنْ غَضِبَ عَلَیْكَ ثَلاثَ مَرّاتٍ وَلَم یَقُل فیكَ سوءا فَاتَّخِذْهُ لِنَفْسكَ خَلیلًا؛ هر کس سه بار بر تو خشم گرفت ولی به تو بد نگفت، او را برای خود به دوستی انتخاب کن. معدن الجواهر، ص۳۴.

حدیث۳۰۳۴

امام صادق علیه‌السلام : لَیْسَ مِنّا مَنْ لَمْ یَمْلِكْ نَفْسَهُ عِنْدَ غَضَبِهِ؛ کسی که هنگام خشم خوددار نباشد، از ما نیست. کافی، ج ۲، ص ۶۳۷، ح ۲.

حدیث۳۰۳۵

امام باقر علیه‌السلام : اَ یُّما رَجُلٍ غَضِبَ وَهُوَ قائِمٌ فَلْیَجْلِسْ فَاِنَّهُ سَیَذْهَبُ عَنْهُ رِجْزُ الشَّیْطانِ وَاِنْ کانَ جالِسا فَلْیَقُمْ... ؛ هر کس در حال ایستادن خشمگین شود، بنشیند که این کار به سرعت وسوسه شیطان را از او دور می‌کند و اگر نشسته است، برخیزد. بحارالأنوار، ج۷۳، ص ۲۶۴، ح۹ .

حدیث۳۰۳۶

امام باقر علیه‌السلام : اِنْ کُذِّبْتَ فَلا تَغْضَبْ؛ اگر به تو نسبت دروغ دادند، خشمگین مشو. تحف العقول، ص۲۸۴ .

حدیث۳۰۳۷

امام علی علیه‌السلام : اَحْضَرُ النّاسِ جَوابا مَنْ لَمْ یَغْضِبْ؛ حاضر جواب‌ترین مردم کسی است که خشمگین نشود. غررالحکم، ج ۲، ص ۳۹۰، ح ۲۹۵۰ .

حدیث۳۰۳۸

امام علی علیه‌السلام : اَعْدی عَدُوٍّ لِلْمَرْءِ غَضَبُهُ وَ شَهْوَتُهُ فَمَنْ مَلَکَهُما عَلَتْ دَرَجَتُهُ وَبَلَغَ غایَتَهُ؛ بدترین دشمن آدمی خشم و شهوت اوست، پس هر کس آن دو را در اختیار بگیرد، مقامش بالا می‌رود و به هدفش می‌رسد. غررالحکم، ح ۳۲۶۹ .

حدیث۳۰۳۹

امام علی علیه‌السلام : اَقدَرُ النّاسِ عَلَی الصَّوابِ مَنْ لَمْ یَغْضَبْ؛ تواناترین مردم در تشخیص درست کسی است که خشمگین نشود. غررالحکم، ج ۲، ص ۴۰۸، ح۳۰۴۷.

حدیث۳۰۴۰

امام علی علیه‌السلام : کُنْ بَطیءَ الْغَضَبِ سَریعَ الْفَیْءِ مُحِبّا لِقَبُولِ الْعُذْرِ؛ دیر خشم و زود گذشت باش و قبولِ عذر را دوست بدار. غررالحکم، ج ۴، ص ۶۰۷، ح۷۱۶۵.

حدیث۳۰۴۱

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: اِنَّ الغَضَبَ مِنَ الشَّیطانِ وَاِنَّ الشَّیطانَ خُلِقَ مِنَ النّارِ وَاِنَّما تُطفَأُ النّارُ بِالماءِ فَاِذا غَضِبَ اَحَدُکُم فَلیَتَوَضَّأْ؛ خشم از شیطان و شیطان از آتش آفریده شده است و آتش با آب خاموش می‌شود، پس هرگاه یکی از شما به خشم آمد، وضو بگیرد. نهج الفصاحه، ح ۶۶۰.

حدیث۳۰۴۲

امام علی علیه السلام می فرمایند: اِنَّکَ مُقَوَّمٌ بِاَدَبِکَ، فَزَیِّنْهُ بِالْحِلْمِ؛ ارزش تو به ادب توست، پس آن را با بردباری آراسته کن. غررالحکم، ج ۳، ص ۵۷، ح ۳۸۱۳.

حدیث۳۰۴۳

امام علی علیه السلام می فرمایند: اِحْتَجِبْ عَنِ الْغَضَبِ بِالْحِلْمِ، وَغُضَّ عَنِ الْوَهْمِ بِالْفَهْمِ؛ با بردباری خود را از خشم پنهان کن و با فهم و دانایی از وهم و خیال چشم بپوش. غررالحکم، ج۲، ص ۱۹۹، ح ۲۳۶۵.

حدیث۳۰۴۴

امام علی علیه السلام می فرمایند: لَیْسَ الْخَیْرُ اَنْ یَکْثُرَ مالُکَ وَوَلَدُکَ، وَلکِنَّ الْخَیْرَ اَنْ یَکْثُرَ عِلْمُکَ وَ یَعْظُمَ حِلْمُکَ؛ خیر آن نیست که ثروت و فرزندانت زیاد شود، بلکه خیر آن است که دانشت بسیار و بردباریت افزون گردد. نهج البلاغه، حکمت ۹۴.

حدیث۳۰۴۵

امام علی علیه السلام می فرمایند: مَنْ غاظَکَ بِقُبْحِ السَّفَهِ عَلَیْکَ، فَغِظْهُ بِحُسْنِ الْحِلْمِ عَنْهُ؛ هر کس با زشتیِ سبکسری تو را خشمگین کرد تو با زیبایی بردباری او را به خشم آور. غررالحکم، ج ۵، ص۳۳۳، ح ۸۶۲۰.

حدیث۳۰۴۶

امام علی علیه السلام می فرمایند: مَنْ حَلَمَ عَنْ عَدُوِّهِ ظَفِرَ بِهِ؛ هر کس در مقابل دشمن بردبار باشد بر او پیروز می‌شود. کنزالفوائد، ص۱۴۷.

حدیث۳۰۴۷

امام علی علیه السلام می فرمایند: لَیْسَ الْحَلیمُ مَنْ عَجَزَ فَهُجِمَ وَإِذا قَدَرَ انْتَقَمَ، إِنَّما الْحَلیمُ مَنْ إِذا قَدَرَ عَفا وَکانَ الْحِلْمُ غالِبا عَلی کُلِّ أَمْرِهِ؛ کسی که چون ناتوان شود هجوم برد و چون قدرت یابد انتقام گیرد بردبار نیست، بلکه بردبار کسی است که قدرت داشته باشد اما گذشت کند و بردباری بر تمامی امور او غالب باشد. غررالحکم، ج ۵، ص ۹۱، ح۷۵۲۹.

حدیث۳۰۴۸

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله : یا عَلیُّ اذا اَرَدْتَ اَمْرا فَاسْتَخِرْ رَبَّکَ ثُمَّ ارْضَ بِما یَخیرُ لَکَ تَسْعَدْ فِی الدُّنْیا وَالْآخِرَهْ؛ ای علی! هرگاه خواستی کاری را انجام دهی از پروردگارت خیر بخواه و آنگاه به آنچه او خواست خشنود باش تا در دنیا و آخرت سعادتمند گردی. میراث حدیث شیعه، ج۲، ص ۳۳، ح۱۱۳.

حدیث۳۰۴۹

امام صادق علیه السلام : عَلَیْکُمْ بِالدُّعاءِ ، فَإِنَّکُمْ لاتَقَرَّبونَ إِلَی اللّهِ بِمِثْلِهِ ، وَلا تَتْرُکوا صَغیرَهً لِصِغَرِها أَنْ تَدْعُوا بِها ، إِنَّ صاحِبَ الصِّغارِ هُوَ صاحِبُ الْکِبارِ؛ شما را سفارش می‌کنم به دعا کردن، زیرا با هیچ چیز به مانند دعا به خدا نزدیک نمی‌شوید. و دعا کردن برای هیچ امر کوچکی را، به خاطر کوچک بودنش رها نکنید، زیرا حاجتهای کوچک نیز به دست همان کسی است که حاجتهای بزرگ به دست اوست. کافی، ج ۲، ص ۴۶۷، ح۶.

حدیث۳۰۵۰

امام علی علیه السلام : مَنْ تَرَکَ لِلّهِ سُبْحانَهُ شَیئا عَوَّضَهُ اللّه خَیْرا مِمّا تَرَکَ؛ هر کس به خاطر خدای سبحان از چیزی بگذرد، خداوند بهتر از آن را به او عوض خواهد داد. غررالحکم، ح ۸۹۰۹ .

حدیث۳۰۵۱

امام صادق علیه السلام : مَنِ اسْتَخارَ اللّه راضِیا بِما صَنَعَ اللّه لَهُ خارَ اللّه لَهُ حَتْما؛ هر کس از خدا خیر بخواهد و به آنچه خدا خواسته راضی باشد، خداوند حتما برای او خیر خواهد خواست. کافی، ج ۸ ، ص ۲۴۱، ح ۳۳۰.

حدیث۳۰۵۲

امام علی علیه السلام : اَلـذِّکْرُ یونِسُ اللُّبَّ وَیُنیرُ الْقَلْبَ وَیَسْتَنْزِلُ الرَّحْمَةَ؛ یاد خدا عقل را آرامش می‌دهد، دل را روشن می کند و رحمت او را فرود می‌آورد. غررالحکم، ح۱۸۵۸.

حدیث۳۰۵۳

امام علی علیه السلام : إنَّ الْعَبْدَ إذا اَرادَ اَنْ یَقْرَأَ أَوْ یَعْمَلَ عَمَلاً فَیَقُولُ: بِسْمِ اللّهِ الرَّحْمنِ الرَّحیمِ فَإنَّهُ یُبارَکُ لَهُ فیهِ؛ هرگاه بنده‌ای بخواهد چیزی بخواند و یا کاری انجام دهد و بسم اللّه الرحمن الرحیم بگوید در کارش برکت داده می‌شود. بحارالأنوار، ج ۹۲، ص ۲۴۲، ح۴۸.

حدیث۳۰۵۴

حضرت مهدی (علیه السلام) می فرمایند: اگرطلب مغفرت و آمرزش برخی از شما برای یکدیگر نبود، هرکس روی زمین بود، هلاک می شد مگر آن شیعیان خاص که گفتارشان با کردارشان یکی است. مستدرک الوسائل، ج۵، ص ۲۴۷،ح۵۷۹۵.

حدیث۳۰۵۵

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: به سبب غیبت مهدی(علیه السلام) سردرگمی به وجود می آید که گروهی گمراه می شوند و گروهی دیگر برهدایت می مانند. بحارالانوار،ج ۵۱، ص۱۱۸.

حدیث۳۰۵۶

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: امام و پیشوای خود را بشناس که اگر امام را شناختی، ظهور،زودتر روی دهد یا دیرتر،تو را زیانی نمی رسد. بحارالانوار، ج ۵۲،ص ۱۴۱.

حدیث۳۰۵۷

امام سجاد(علیه السلام) می فرمایند: عجبت لمن عمل لدار الفناء و ترک دار البقاء؛ تعجب می کنم از کسی که برای خانه ناپایدار(دنیا) کار می کند،ولی خانه پایدار (آخرت)را ترک می کند. سیره پیشوایان، مهدی پیشوایی، صص۴۲۷و۴۲۸.

حدیث۳۰۵۸

شخصی در محضر امام سجاد(علیه السلام) گفت:خدایا! مرا از مردم بی نیاز کن! امام سجاد(علیه السلام) فرمودند:چنین دعا نکن؛ زیرا انسان ها به همدیگر نیازمندند، بلکه بگو: اللهم اغننی عن شرار خلقك ؛ خدایا ! مرا از انسان های بد کار بی نیاز کن! سیره پیشوایان، مهدی پیشوایی، صص۴۲۷و۴۲۸.

حدیث۳۰۵۹

امام سجاد(علیه السلام) می فرمایند: کفی بنصرالله لک ان تری عدوك یعمل بمعاصی الله فیك؛ همین نصرت خدا بر تو بس که می بینی دشمن تو برای ضربه زدن به تو، به نافرمانی خدا روی آورده است. تحف العقول، ص ۴۴۸.

حدیث۳۰۶۰

امام سجاد(علیه السلام) می فرمایند: من کرمت علیه نفسه هانت علیه الدنیا؛ هر که به کرامت نفس خود پی برد، دنیا در دیده اش خوار شد. تحف العقول، ص ۴۴۸.

حدیث۳۰۶۱

امام سجاد(علیه السلام) می فرمایند: ان لسان ابن آدم یشرف علی جمیع جوارحه کل صباح فیقول کیف اصبحتم؟فیقولون بخیر ان ترکتنا؛ زبان انسان هر روز صبح برتمام اعضا و جوارحش وارد می شود و می گوید: چگونه صبح کردید؟[اندام]می گویند:اگر تو ما را رها کنی،خوب وآسوده ایم؛ زیرا با تو ثواب و عذاب به ما می رسد. وسائل الشیعه، ج۱۲،ص ۱۸۹،ح۱.

حدیث۳۰۶۲

رسول خدا(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اکرموا اولادی و حسنوا آدابی؛ اولاد مرا اکرام کنید و آداب مرا نیکو انجام دهید. ینابیع الحکمه، ج۳، ص۲۱۸

حدیث۳۰۶۳

رسول خدا(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من اکرم اولادی فقد اکرمنی ومن اهانهم فقد اهاننی؛ کسی که اولاد مرا اکرام و احترام کند ، به من احترام کرده و کسی که به آنها اهانت کند، به من اهانت کرده است. ینابیع الحکمه، ج۳، ص ۲۲۰

حدیث۳۰۶۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله : اِنَّ الْمُسْلِمَ اذا غَلَبَهُ ضَعْفُ الْکِبَرِ اَمَرَ اللّهُ عَزَّوَجَلَّ الْمَلِکَ اَنْ یَکْتُبَ لَهُ فی حالِهِ تِلْکَ مِثْلَ ما کانَ یَعْمَلُ وَ هُوَ شابٌّ نَشیطٌ صَحیحٌ؛ مسلمان هنگامی که ضعف پیری بر او غلبه کند خداوند به فرشته‌ای دستور می‌دهد که در این حال اعمال (نیکی) را که او در جوانی و شادابی و سلامت انجام می‌داد، برایش بنویسد. کافی، ج ۳، ص ۱۱۳.

حدیث۳۰۶۵

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله : مَنْ أخْلَصَ لِلّهِ أرْبَعینَ صَباحا ظَهَرَتْ یَنابیعُ الْحِکْمَةِ مِنْ قَلْبِهِ عَلی لِسانِهِ؛ هر کس چهل روز خود را برای خدا خالص کند چشمه‌های حکمت از قلب وی بر زبانش جاری می‌شود. نهج الفصاحه، ح ۲۸۳۶.

حدیث۳۰۶۶

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله : مَنْ سَرَّهُ أنْ یَسْتَجیبَ اللّه‌لَهُ عِنْدَ الشَّدائِدِ وَالْکَرْبِ فَلْیُکْثِرِ الدُّعاءَ فِی الرَّخاءِ؛ هر کس دوست دارد خداوند هنگام سختی‌ها و گرفتاری‌ها دعای او را اجابت کند، در هنگام آسایش، دعا بسیار کند. نهج الفصاحه، ح ۳۰۲۳.

حدیث۳۰۶۷

امام سجاد علیه السلام : مَنْ لَمْ یَرْجُ النّاسَ فی شَیْءٍ وَ رَدَّ أمْرَهُ إلَی اللّهِ عَزَّوَجَلَّ فی جَمیعِ اُمورِهِ اسْتَجابَ اللّه‌عَزَّوَجَلَّ لَهُ فی کُلِّ شَیْءٍ؛ هر کس در هیچ کاری به مردم امید نبندد و همه کارهای خود را به خدای عزوجل واگذارد، خداوند هر خواسته‌ای که او داشته باشد اجابت کند. کافی، ج۲، ص ۱۴۸، ح ۳.

حدیث۳۰۶۸

امام علی علیه السلام : رُبَما سَألْتَ الشَّیْءَ فَلا تُؤْتاهُ وَاُوتیتَ خَیْرا مِنْهُ عاجِلاً أو آجِلاً أوْ صُرِفَ عَنْکَ لِما هُوَ خَیْرٌ لَکَ ، فَلَرُبَّ أمْرٍ قَدْ طَلَبْتَهُ فیهِ هَلاکُ دینِکَ لَوْ اوتیتَهُ ، فَلْتَکُنْ مَسْألَتُکَ فیما یَبْقی لَکَ جَمالُهُ وَیُنْفی عَنْکَ وَبالُهُ؛ گاه چیزی را (از خدا) می‌خواهی اما به تو داده نمی‌شود و دیر یا زود بهتر از آن به تو داده می‌شود، یا به خاطر آنچه خیر و مصلحت تو در آن است از برآورده شدن خواسته‌ات دریغ می‌شود، زیرا بسا خواسته‌ای که اگر برآورده شود به نابودی و تباهی دین تو می‌انجامد، پس، چیزی بخواه که زیبایی و نیکیش برایت می‌ماند و پیامد سوئی ندارد. نهج البلاغه، نامه ۳۱.

حدیث۳۰۶۹

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله : یا عَلیُّ مَنْ أنْعَمَ اللّه‌عَلَیْهِ فَشَکَرَ وَإذَا ابْتُلیَ فَصَبَرَ وَ إذا أساءَ اسْتَغْفَرَ دَخَلَ الْجَنَّةَ مِنْ أیِّ بابٍ شاءَ؛ ای علی هر کس شکرگزار نعمت خدا باشد و چون گرفتار شد صبر نماید و اگر مرتکب گناهی شد توبه کند، از هر دری که بخواهد وارد بهشت می‌شود. میراث حدیث شیعه، ج۲، ص ۳۱، ح۹۹.

حدیث۳۰۷۰

امام علی علیه السلام : مَنْ جَعَلَ الْحَمْدَ خِتامَ النِّعْمَةِ جَعَلَهُ اللّه‌سُبْحانَهُ مِفْتاحَ الْمَزیدِ؛ هر کس شکر خدا را پایان نعمت قرار دهد، خداوند سبحان آن شکر را کلید افزایش نعمت‌ها قرار خواهد داد. غررالحکم، ح ۸۸۹۸ .

حدیث۳۰۷۱

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ اَحَبَّ اَنْ یَکونَ اَغْنَی النّاسِ فَلْیَکُنْ بِما فی یَدِ اللّهِ اَوْثَقَ مِنْهُ بِما فی یَدِهِ؛ هر کس دوست دارد بی‌نیازترین مردم باشد، باید به آنچه در دست خداست مطمئن‌تر باشد تا آنچه به دست خودش دارد. نهج الفصاحه، ح ۲۷۹۸.

حدیث۳۰۷۲

امام رضا علیه السلام : مَنِ اتَّقَی اللّه یُتَّقی وَ مَنْ اَطاعَ اللّه یُطاعُ؛ هر کس حریم خدا را حفظ کند، حرمتش حفظ می‌شود و هر کس خدا را اطاعت کند، اطاعت می‌شود. کافی، ج ۱، ص ۱۳۷، ح ۳.

حدیث۳۰۷۳

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ اَصْلَحَ سَریرَتَهُ اَصْلَحَ اللّه عَلانیَتَهُ؛ هر کس باطن خود را اصلاح نماید، خداوند ظاهر او را اصلاح می کند. نهج الفصاحه، ح ۲۹۷۶.

حدیث۳۰۷۴

امام علی علیه السلام : مَنْ یُطِعِ اللّه وَ رَسُولَهُ یَکُنْ سَبیلُ الرَّشادِ سبیلَهُ وَنورُ التَّقْوی دَلیلَهُ وَمنْ یَعْصِ اللّه وَرَسُولَهُ یُخْطِئُ السَّدادَ کُلَّهُ وَلَنْ یَضُرَّ اِلّا نَفْسَهُ؛ هر کس از خدا و رسولش پیروی کند راهش راه هدایت و راهنمایش نور تقوا خواهد بود و هر کس خدا و رسولش را نافرمانی کند همه درستی‌ها را از دست می‌دهد و جز به خودش زیان نمی‌رساند. کافی، ج ۵، ص ۳۷۱ .

حدیث۳۰۷۵

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ اَکْثَرَ مِنَ الاِستِغْفارِ جَعَلَ اللّه لَهُ مِنْ کُلِّ هَمٍّ فَرَجا وَمِنْ کُلِّ ضَیقٍ مَخْرَجا وَرَزَقَهُ مِنْ حَیْثُ لایَحْتَسِبُ؛ هر کس بسیار استغفار کند خدا برای او از هر غمی گشایش، از هر تنگنایی رهایی و از جایی که انتظار ندارد روزی می‌دهد. نهج الفصاحه، ح ۲۹۴۱.

حدیث۳۰۷۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله : مَنْ حاوَلَ أَمْرا بِمَعْصیَةِ اللّهِ کانَ أَبْعَدَ لَهُ مِمّا رَجا وَأَقْرَبَ مِمَّا اتَّقی؛ کسی که با معصیت و نافرمانی خدا به دنبال کاری باشد به آنچه امید دارد، زودتر از دستش می‌رود و از آنچه می‌ترسد، زودتر به سرش می‌آید. بحارالأنوار، ج ۷۷، ص ۱۷۸، ح ۱۰ .

حدیث۳۰۷۷

پیامبر صلی الله علیه و آله : إنَّ اللّه تَعالی یَقولُ کُلَّ یَوْمٍ: أَنا رَبُّکُمُ الْعَزیزُ، فَمَنْ أرادَ عِزَّ الدّارَیْنِ فَلْیُطِعِ الْعَزیزَ؛ خدای تعالی هر روز می‌فرماید: من پروردگار عزیز شما هستم، پس هر کس خواهان عزّت دو جهان است باید که از خدای عزیز اطاعت کند. کنزالعمال، ح ۴۳۱۰۱ .

حدیث۳۰۷۸

امام علی علیه السلام : وَلَوْ أَنَّ النّاسَ حینَ تَنْزِلُ بِهِمُ النِّقَمُ وَتَزولُ عَنْهُمُ النِّعَمُ ، فَزِعوا إلی رَبِّهِمْ بِصِدْقٍ مِنْ نیّاتِهِمْ وَوَلَهٍ مِنْ قُلوبِهِم، لَرَدَّ عَلَیْهِم کُلَّ شارِدٍ ، وَأَصْلَحَ لَهُمْ کُلَّ فاسِدٍ؛ اگر مردم به هنگامی که بلاها بر آنان فرود می‌آمد و نعمت‌ها از دستشان می‌رفت، با نیت‌های خوب و دلی مشتاق به پروردگارشان پناه می‌بردند، بی‌گمان هر از دست رفته‌ای به آنان باز می‌گشت و هر فاسدی اصلاح می‌شد. نهج البلاغه، خطبه ۱۷۸ .

حدیث۳۰۷۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: برتر از درخواستِ توبه، ترک گناه است. (غررالحکم ، باب توبه)

حدیث۳۰۸۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دین ندارد آن کس که توبه را به تأخیر اندازد. (غررالحکم ، باب توبه)

حدیث۳۰۸۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که توبه خود را به تأخیر اندازد (و امروز و فردا کند باید بداند که) در معرض بزرگترین خطر ، یعنی یورش و هجوم مرگ ، قرار دارد. (غررالحکم ، باب توبه)

حدیث۳۰۸۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: توبه عبارت است از پشیمانی در دل و آمرزش خواهی با زبان و ترک گناه به وسیله اعضا و تصمیم قلبی که دیگر به گناه باز نگردد. (غررالحکم ، باب توبه)

حدیث۳۰۸۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: توبه پاک کننده (گناه) است. (غررالحکم ، باب توبه)

حدیث۳۰۸۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: در رأی و اندیشه خود ، آدم ترسو را شریک مساز (و با او در کارها مشورت نکن) که تصمیم تو را در کارها سست گرداند و برای تو چیزی را که بزرگ نیست بزرگ جلوه دهد. (غررالحکم ، باب ترس)

حدیث۳۰۸۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ترس بسیار از ناتوانی نفس و سستی یقین خواهد بود. (غررالحکم ، باب ترس)

حدیث۳۰۸۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: از بزدلی و ترس بپرهیزید که ننگ و نقصان است. (غررالحکم ، باب ترس)

حدیث۳۰۸۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ترس آفتی است (در جنگ و یا در هر کار) و عجز نشان دادن از خود ، از سبک عقلی است. (غررالحکم ، باب ترس)

حدیث۳۰۸۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نگهداری و حفظ تجربه (و به کار بردن آن) از دور اندیشی است. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۰۸۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که تجربه ها را نگاه دارد (و به کار بندد) کارهایش به درستی و صواب انجامد. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۰۹۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که خود را از تجربه ها بی نیاز بداند سرانجام کارها را نبیند. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۰۹۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که تجربه آموزد بر دور اندیشی خود بیفزاید. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۰۹۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که تجربه را استوار سازد (و به کار بندد) از هلاکت و نابودی سالم ماند. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۰۹۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که تجربه اش بسیار باشد کمتر گول می خورد. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۰۹۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که تجربه اش کم باشد فریب می خورد. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۰۹۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: برای ادب انسان تجربه ها کافی است. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۰۹۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: برای اندرز خردمندان همان تجربه هایی که آموخته اند کافی است. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۰۹۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: در هر تجربه ای پندی (نهفته) است. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۰۹۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: اندیشه و رأی مرد به مقدار تجربه او است. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۰۹۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بهترین چیزی که تجربه کنی آن است که تو را پند دهد. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۱۰۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: حفظ و نگهداشتن تجربه ها سر عقل و خرد (و قوام و اساس آن) است. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۱۰۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: میوه و ثمره تجربه (در کارها) انتخاب نیک است. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۱۰۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی خردمند کسی است که تجربه ها اندرزش داده باشند. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۱۰۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: داراترین مردم در درستی رأی و اندیشه ، مردمان با تجربه هستند. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۱۰۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش کسی است که تجربه ها او را کار کشته کرده و سختی های روزگار او را پاک نموده است. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۱۰۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تجربه ها پایان نپذیرد و شخص عاقل از آنها بر دانش خود بیفزاید. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۱۰۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تجربه آزموده (یا تجربه کننده) از طبیب (نا آزموده) داناتر است. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۱۰۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: عاقل و خردمند کسی است که تجربه ها او را اندرز دهد. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۱۰۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تجربه ، پند و عبرت به بار آورد. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۱۰۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تجربه ها هر کدام دانشی بهره مند است. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۱۱۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دور اندیشی در نگهداری و یاد داشت تجربه است. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۱۱۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: روز ها (و روزگار ها) تجربه ها را سود دهد. (و هر حادثه ای بر تجربه آدمی بیفزاید) (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۱۱۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تجربه ها پایان نپذیرد. (و پیوسته انسان باید در حال تجربه آموزی باشد) (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۱۱۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کارها (و وقایع روزگار) شبیه یکدیگرند. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۱۱۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پیروزی به دور اندیشی است و دور اندیشی به استفاده از تجربه هاست. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۱۱۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آن کس که بدون آگاهی (از احکام شرعی تجارت و) داد و ستد کند ، در ربا غوطه ور شود. (غررالحکم ، باب تجارت)

حدیث۳۱۱۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تأنی و پر حوصلگی و سر صبر انجام دادن هر کاری پسندیده است جز در فرصتهایی که برای کارهای خیر پیش آمده (که باید عجله کرد) (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۳۱۱۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر کس با تأنّی و آرامش کار کند از لغزشها ایمن باشد. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۳۱۱۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که با تأنّی کار می کند موفّق است اگر چه در این راه به هلاکت رسد. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۳۱۱۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پیوند ده شتابت را به تأنّی، و سطوت و وقار خود را به نرمی، و شرّ خود را به خیر و نیکی، و عقل و خرد را در برابر هوا و هوس یاری ده تا خردمند شوی. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۳۱۲۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بر تو باد به تأنّی که به راستی کسی که تأنّی به خرج دهد به موفقیّت در کار شایسته است. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۳۱۲۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پشت گرمی کار در تأنّی و حوصله کردن در آن است. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۳۱۲۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: حوصله و تأنّی در کار موجب رسیدن به درستی در آن کار است. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۳۱۲۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به درستی نرسد کار کسی که حوصله و تأنّی در کار ندارد. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۳۱۲۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: وقار و تأنّی نیکو است. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۳۱۲۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: عطا کردن به نیازمند را به فردا مینداز و همین امروز انجام ده چون نمی دانی فردا بر سر تو و او چه خواهد آمد و چه بسا موفق به این کار نشوی. (غررالحکم ، باب تأخیر)

حدیث۳۱۲۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: رسم بزرگان نیست که انعام و بخشش را به تأخیر اندازند. (غررالحکم ، باب تأخیر)

حدیث۳۱۲۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خوشبخت کسی است که از دیگران موعظه بپذیرد و بدبخت کسی است که فریفته هوس و

نخوت خویش گردد. نهج البلاغه، خ ۸۵

حدیث۳۱۲۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آگاه باشید آن کس که به خویش کمک نکند و واعظ و مانعی از درون جانش برای او فراهم نگردد از دیگران واعظ و مانعی نخواهد یافت. (نهج البلاغه ، خطبه ۸۹)

حدیث۳۱۲۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: برای برادر خود پند را خالص گردان خواه برایش خوش آیند باشد یا ناخوش آیند. (نهج البلاغه ، ن ۳۱)

حدیث۳۱۳۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بزرگ ترین توفیق برای انسان ، پذیرش نصحیت است. (شرح غررالحکم ، ج ۶، ص ۲۰)

حدیث۳۱۳۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دلت را با موعظه زنده بدار. (نهج البلاغه ، ن ۳۱)

حدیث۳۱۳۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پند و اندرز چه هدیه خوبی است. نهج البلاغه

حدیث۳۱۳۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: چه دور است خیر و خوبی از کسی که اندوهش شکم و عورت او است. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۳۱۳۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پر خوری که انسان را به رنج اندازد از زیرکی و دریافت نیز او را باز دارد. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۳۱۳۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: چگونه پاک و صاف گردد فکر و اندیشه کسی که سیری و پرخوری را ادامه می دهد. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۳۱۳۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هنگامی که شکم از مال مباح پر شد، دل از رسیدن به صلاح کور گردد. (وای به حال مال حرام) (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۳۱۳۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: شکم آدمی، دشمن او است. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۳۱۳۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: برای پارسایی ، سیری بد قرین و همراهی است. (غررالحکم، باب پرخوری)

حدیث۳۱۳۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مبغوض‌ترین بندگان در پیشگاه خدای سبحان کسی است که اندوهش شکم و عورت او است. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۳۱۴۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که چهار پایان اندوهشان شکمشان می باشد. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۳۱۴۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بپرهیز از پرخوری که هر کس بدان دچار شد در دهایش بسیار و خواب هایش آشفته و پریشان گردد. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۳۱۴۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: شکم و عورت خود را نگه دار که بلاـ و گرفتاری تو در آن دو است. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۳۱۴۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: سیر غذا خوردن، گردن فرازی و تبختر به بار آرد و پارسایی را تباه سازد. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۳۱۴۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پر خوری ، پرده و حجاب زیرکی گردد. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۳۱۴۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پر خوری حکمت و فرزانگی را تباه سازد. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۳۱۴۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بهترین مردم کسی است که در تنگدستی ایثارگر و پر شکیب باشد. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۳۱۴۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نهایت بزرگواری ها ایثار است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۳۱۴۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به وسیله ایثار و برگزیدن دیگران بر خود آنان را فرمانبر خویش گردان. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۳۱۴۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به وسیله ایثار آدمی شایسته نام بزرگواری است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۳۱۵۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: سخت بپرهیز از این که آنچه را مردم در آن یکسان بهره دارند برای خود برگزینی، و این که خود را از آنچه برای هر بیننده آشکار گردیده به غفلت وا داری و به خود اختصاص دهی، که آن از تو گرفته و به دیگری داده خواهد شد. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۳۱۵۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آن که نهان خود را اصلاح نماید، خدا آشکار او را نیکو گرداند، و آن که به کار دینش همّت گمارد، خداوند کار دنیای او را سامان دهد، و آن که رابطه خود و خدا را نیکو گرداند، خداوند رابطه او و مردمان را نیکو دارد. نهج البلاغه

حدیث۳۱۵۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بی شک دوست حضرت محمد(ص) کسی است که خدا را فرمان برد اگر چه خویشاوندی او با آن حضرت دور باشد. (نهج البلاغه، خ ۹۲)

حدیث۳۱۵۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ... و (رسول خدا(ص)) پرچم حق را در میان ما بر جای نهاد، کسی که از آن پیش افتد از دین بیرون است ، و آن که پس بمانَد تباه و سرنگون و آن که همراهی کند رستگار خواهد شد. (نهج البلاغه ، خ ۹۹)

حدیث۳۱۵۴

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: کسی که ریشه اش ناپاك باشد حضور او (و مصاحبتش) بد باشد. (غررالحمکم ، باب اصل)

حدیث۳۱۵۵

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: بر شما باد که برای خواستن حاجت نزد مردمان شریف النفس که دارای ریشه و اصلی پاک هستند بروید، که حاجت نزد آنها زودتر بر آورده گردد آنها نزد شما پاکیزه تر از دیگران هستند. (غررالحمکم ، باب اصل)

حدیث۳۱۵۶

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: کار بد، دلیل پستی اصل و نسب است. (غررالحمکم ، باب اصل)

حدیث۳۱۵۷

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: کار زیبا، خبر از پاکی ریشه و نژاد می دهد. (غررالحمکم ، باب اصل)

حدیث۳۱۵۸

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: هنگامی که اصل و ریشه مرد گرامی باشد، حضور و غیاب او نیز گرامی است. (غررالحمکم ، باب اصل)

حدیث۳۱۵۹

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: دوری کردن از تبذیر و به کار بردن تدبیر نیکو از نشانه‌های عقل است. (غررالحکم ، باب تبذیر و اسراف)

حدیث۳۱۶۰

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: کسی که به تبذیر افتخار کند به افلاس و نداری دچار شده و حقیر گردد. (غررالحکم ، باب تبذیر و اسراف)

حدیث۳۱۶۱

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: بر تو باد که تبذیر و اسراف را واگذارده و به عدل و انصاف خو بگیری. (غررالحکم ، باب تبذیر و اسراف)

حدیث۳۱۶۲

حضرت محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که میانه روی کند خدا بی نیازش کند و هر که اسراف کند خدا فقیرش کند و هر که فروتنی کند خدایش بردارد و هر که بزرگی فروشد خدایش در هم شکند. (نهج الفصاحه ، ح ۲۹۳۹)

حدیث۳۱۶۳

حضرت محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که اندازه نگهدارد خدایش روزی دهد و هر که اسراف کند خدایش محروم دارد. (نهج الفصاحه ، ح ۲۷۵۴)

حدیث۳۱۶۴

حضرت محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: استوار باش و رفتار خویش را درباره مردم نیک ساز. (نهج الفصاحه ، ح ۲۸۵)

حدیث۳۱۶۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: نشانه میمنت زن این است که خواستگاریش آسان و مهرش سبک باشد. (نهج الفصاحه ، ح ۹۲۹)

حدیث۳۱۶۶

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: هر جوانی در آغاز جوانی زن بگیرد ، شیطان وی بانگ برآورد ، وای بر او ، دین خود را از دستبرد من محفوظ داشت. (به شرط رعایت آداب همسرداری) (نهج الفصاحه ، ح ۱۰۳۴)

حدیث۳۱۶۷

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: خدا چیزی را حلال نکرده که نزد وی از طلاق دشمن تر باشد. (نهج الفصاحه ، ح ۲۶۰۹)

حدیث۳۱۶۸

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: وقتی کسی که خلق و دین وی مایه رضایت است به خواستگاری می آید , به او زن دهید و اگر چنین نکنید فتنه و فساد در زمین فراوان خواهد شد. (نهج الفصاحه ، ح ۱۳۰)

حدیث۳۱۶۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : به آقایی نرسد کسی که از ادب تهی است. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۷۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : کسی که شیفته ادب گردد خود را آراسته است. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۷۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : کسی که بر ادب خدای تعالی اصلاح نشود (و به دستورات الهی عمل نکند) بر ادب خود (که آن را ادب پندارد) اصلاح نگردد. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۷۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : کسی که شیدا و شیفته ادب باشد بدیهایش اندك شود. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۷۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : کسی که پستی ادبش او را بر زمین اندازد، شرافت حسبش او را بلند نگرداند. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۷۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : کسی که حسبش او را بر زمین نشاند (و سبب کمال و فضیلت او نگردد) ادبش او را برخیزاند (و به جایگاه عالی رساند) غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۷۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : برای ادب کردن خویشتن، همان پرهیز کردن از آنچه را برای دیگران خوش نداری تو را کافی است. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۷۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : ادب اندك، بهتر است از نسب بسیار. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۷۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : هر حسب و افتخاری پایان پذیرد مگر عقل و ادب. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۷۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : هر چیزی ادب (خاص) خود را دارد. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۷۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : طلب کردن ادب، زیبایی حسب است. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۸۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : جوینده ادب، دور اندیش‌تر از جوینده طلا است. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۸۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : صلاح عقل، ادب است. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۸۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : وسیله تزکیه و پاکسازی اخلاق، ادب نیکو است. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۸۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : عقل خود را با ادب بیفروز همان گونه که آتش با هیزم افروخته گردد. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۸۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : حسب و افتخار داشتن ادب، شریف‌تر از حسب و افتخار کردن به نسب (و پدران گذشته) است. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۸۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : ادب کردن نفس خود را خود به عهده گیرید و از شیفتگی و کشش عادتها (ی ناپسند) آن را باز گردانید و باز دارید. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۸۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : شرافت آدمی به عقل و ادب است نه به مال و حسب. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۸۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : بهترین ادبها آن است که انسان حدّ و اندازه خود را بداند و در همان حدّ بماند و از اندازه خود تجاوز نکند. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۸۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : به راستی که مردمان به ادب شایسته، نیازمندترند از نیاز به طلا و نقره. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۸۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : به راستی که نیاز خردمندان به ادب همانند نیاز کشت و زراعت است به باران. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۹۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : ادب در انسان همچون درختی است که ریشه اش عقل و خرد است. غررالحکم و دررالکلم ،

باب ادب

حدیث۳۱۹۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : ادب (هر کس) صورتی (و نمودی) از عقل او است. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۹۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : میراثی ماندگارتر و سودمندتر از ادب نیست. نهج البلاغه

حدیث۳۱۹۳

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : بیماری تازیانه خدا در زمین است , که به وسیله آن بندگان خویش را ادب می کند. (نهج الفصاحه ، ح ۳۱۰۱)

حدیث۳۱۹۴

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که ادب ندارد عقل ندارد. (نهج الفصاحه ، ح ۳۰۶۱)

حدیث۳۱۹۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : هیچ پدری مالی بهتر از ادب نیک،به فرزند خود نداده است. (نهج الفصاحه ، ح۲۶۱۳)

حدیث۳۱۹۶

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : خدا بنده ای را پست نمی شمارد مگر آن که علم و ادب را از او فرو گذارد. (نهج الفصاحه ، ح ۲۵۶۸)

حدیث۳۱۹۷

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : ازهمه مومنان اسلام آن کس بهتر است که مسلمانان ازدست وزبانش درامان باشند وازهمه مومنان ایمان آن کس بهتر است که اخلاق وی نیکتر است. (نهج الفصاحه ، ح ۴۱۵)

حدیث۳۱۹۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : خصومت کردن با مردم ، مبداء هلاکت است . (شرح غررالحکم ، ج ۱، ص ۲۰۲)

حدیث۳۱۹۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : با ریشه کن کردن بدی از سینه خود، بدی را از سینه دیگران ، بیرون کن ! نهج البلاغه

حدیث۳۲۰۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : کسی که اخلاقش را اصلاح نکند گرفتاری هایش زیاد شود. (تحف العقول ، ص ۲۳۷)

حدیث۳۲۰۱

امام علی (علیه السـلام) می فرماینـد : اگـر قـرار اسـت تـعـصّبی در کار باشد باید به خاطر اخلاق پسـندیده ، کردار نیک و کارهای خوب باشد. نهج البلاغه

حدیث۳۲۰۲

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر کجا هستی از خدا بترس ؛ به دنبال گناه ، کار نیک انجام بده تا آن را محو کند و با مردم خوش اخلاق و نیکو رفتار باش. (نهج الفصاحه ، ۴۶)

حدیث۳۲۰۳

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بهترین چیزی که به مرد داده اند ، خوی نیک است و بدترین چیزی که به مرد داده اند سیرت بد است در صورت نیک. (نهج الفصاحه ، ۱۵۲۹)

حدیث۳۲۰۴

امام علی (علیه السـلام) می فرمایند : خداوند برای هر عملی، پاداشی و برای هر چیز، حسابی و برای هر اجلی و مرگی نوشته ای قرار داده است. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۰۵

امـام علی (علیه السـلام) می فرماینـد : کسـی که مرگش نزدیـک شـود، چـاره و حیله هـایش او را یـاری نکنـد (و به کـارش نیایـد) غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۰۶

امام علی (علیه السـلام) می فرمایند : پیشـی گیرید بر مرگ که به راستی نزدیک است که امید از مردم بریده شود، و مرگ ایشان را دریابد. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۰۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : خدا رحمت کند کسی را که پیشی گیرد بر اجل، و نیکو کند عمل خود را برای سرای جاویدان و جایگاه کرامت خویش. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۰۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : نفسهای آدمی گامهایی است که به سوی مرگ بر می دارد. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۰۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : چه امیدی به ماندن دارد کسی که بالاخره روزی را در پیش دارد که از آن نگذرد، و مرگش در آن روز فرا رسد، و خواهان شتابانی از اجل خود را از پی دارد که او را دنبال کند. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۱۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : در جایگاه خود فرود نیاورده مرگ را کسی که فردا را از عمر خود به شمار آورد. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۱۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : گذشتن ساعتها از فرا رسیدن زمان مرگ خبر دهد. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۱۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : اگر سر رسید مرگ و مسیرش را ببینید آرزو و فریبکاری آن را دشمن و مبغوض می دارید. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۱۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : اگر در نزدیکی مرگ و فرا رسیدن آن اندیشه می کردید قطعا شیرینی زندگی و خوشی آن در کام شما تلخ می شد. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۱۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : اگر مرگ‌ها آشکار گردد آرزوها رسوا شود. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۱۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : أجل و مرگ هر یک از انسانها راننده ای است که او را به سوی مرگ می راند و به جلو می برد. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۱۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : کسی که نگران مرگش باشد آرزویش را کوتاه گرداند. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۱۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : چه بسیار انسانی که برای انجام عمل امروز و فردا کند تا ناگهان مرگ بر او شبیخون زند. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۱۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : اهل دنیا هر چیز مدّت داری را به امروز و فردا کردن بهانه جویی کنند و به تأخیر اندازند. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۱۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : یاد مرگ از دلهاتان رخت بر بسته، و آرزوهای دروغین نزد شما جای گرفته. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۲۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : در هر لحظه ای أجلی است (که ممکن است در همان لحظه اجل فرا رسد) غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : هنگام شبیخون مرگ‌ها، آرزوها رسوا شود. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۲۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : راستی و درستی مرگ و قطعی بودن آن دروغ بودن آرزو را آشکار سازد. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۲۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : خداوند برای هر چیزی اندازه ای و برای هر اندازه ای نیز زمانی را مقرّر فرموده. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۲۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : به راستی که دوستان خدای تعالی آنهایی هستند که مرگ خود را نزدیک و آرزوی خود را دروغ بدانند، آنکه کار و عملش بسیار و لغزشش اندک باشد. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۲۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : درست‌ترین و راست‌ترین چیزها مرگ است (که هیچ تردیدی در آمدن آن نیست) غررالحکم

، باب اجل

حدیث۳۲۲۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : نزدیک‌ترین چیزها مرگ است. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۲۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : مدت مقرّر عمر، سپری است که انسان را نگه می دارد. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۲۸

امام علی (علیه السلام) می قرمایند : کوچ از دنیا نزدیک و شتابان است. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۲۹

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اگر اجل و رفتار آن را ببینی امید و مسرت آن را دشمن خواهی داشت. (نهج الفصاحه ، ح ۲۳۳۱)

حدیث۳۲۳۰

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: چه نیکو عطایست سخن حقی که بشنوی و به برادر مومن خویش برسانی. (نهج الفصاحه ، حدیث ۳۱۲۷)

حدیث۳۲۳۱

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خدا مردی را که چیزی از ما بشنود و همان طور که شنیده به دیگران برساند یاری کند. (نهج الفصاحه ، حدیث ۳۱۲۴)

حدیث۳۲۳۲

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حاجت کسی را که از ابلاغ آن ناتوان است به بزرگان برسانید زیرا هرکس حاجت درمانده ایی را به بزرگی برساند روز رستاخیز خداوند پاهای وی را بر صراط استوار می سازد. (نهج الفصاحه ، حدیث ۲۱)

حدیث۳۲۳۳

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر یک از شما آینه برادر خویش است،وقتی عیبی در او دید باید بزداید. (نهج الفصاحه ، حدیث ۵۸۰)

حدیث۳۲۳۴

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مومن آینه مومن است ، مومن برادر مومن است از پشت سر مراقب اوست. (نهج الفصاحه ، حدیث ۳۱۰۲)

حدیث۳۲۳۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کسی را که علم از او می آموزید محترم دارید و کسی را که علم بدو می آموزید محترم دارید. (نهج الفصاحه ، حدیث ۳۱۸۴)

حدیث۳۲۳۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: من شما را دستور می دهم به آمادگی نیکو و تهیه توشه بسیار برای روزی که در آید بر آنچه از پیش فرستید، و پشیمان گردید بر آنچه بر جای نهید و کیفر و پاداش بینید بر آنچه عمل کرده اید. غررالحکم ، باب آماده شدن

حدیث۳۲۳۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آمادگی خوبی است عمل برای روز جزا و بازگشت. غررالحکم ، باب آماده شدن

حدیث۳۲۳۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که بشناسد روزگار را، از آماده شدن غافل نماند. غررالحکم ، باب آماده شدن

حدیث۳۲۳۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بترس از کمی توشه و آمادگی خود را برای کوچ کردن خود بسیار کن. غررالحکم ، باب آماده شدن

حدیث۳۲۴۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بر حذر باش از مرگ و آمادگی خود را برای آن نیکو کن تا در بازگشتگاه خویش نیکبخت باشی. غررالحکم ، باب آماده شدن

حدیث۳۲۴۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آماده شوید برای روزی که خیره شود در آن دیده ها، و مدهوش گردد از دهشت آن عقلها، و کند شود در آن بینایی ها. غررالحکم ، باب آماده شدن

حدیث۳۲۴۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مهیّا و آماده شوید برای مرگ که بر شما سایه افکنده است. غررالحکم ، باب آماده شدن

حدیث۳۲۴۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که یقین به جابجایی دارد آماده کوچ کردن شود. غررالحکم ، باب آماده شدن

حدیث۳۲۴۴

آمادگی و مهیّا شدن در کارها از دور اندیشی است. غررالحکم ، باب آماده شدن

حدیث۳۲۴۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برای کسی که شتاب کوچ کردن خود را می داند، شایسته است که آمادگی خود را برای جابجا شدنش بخوبی فراهم سازد. غررالحکم ، باب آماده شدن

حدیث۳۲۴۶

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : خداوند مخلوق خود را در تاریکی بیافرید و از نور خود بر آنها انداخت , هر کس در آن روز از آن نور بدو رسید هدایت یافت و هر کس آز آن دور ماند گمراه شد. (نهج الفصاحه ، حدیث ۶۹۹)

حدیث۳۲۴۷

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : در مالی که آفت بدان نرسد و تنی که مصیبت نبیند خیری نیست. (نهج الفصاحه ، ح ۲۴۹۴)

حدیث۳۲۴۸

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : هر روز دوشنبه و پنج شنبه درهای آسمان گشوده می شود و در آنروز گناهان هر کس را که برای خدا شریک قائل نباشد ببخشند مگر آنکس که با برادر خود دشمنی داشته باشد. (نهج الفصاحه ، حدیث ۱۱۶۵)

حدیث۳۲۴۹

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : این که در سختی باشم و از پی آن امید و آسایش داشته باشم پیش من محبوب تر است تا در آسایشی باشم که از پی آن منتظر سختی باشم. (نهج الفصاحه ، حدیث ۲۲۰۶)

حدیث۳۲۵۰

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : هر که پرهیزگاری کند اگر ثروتمند باشد باک نیست و برای پرهیزگار صحت از ثروت بهتر است و آسایش ضمیر از جمله نعمت هاست. (نهج الفصاحه ، حدیث ۲۴۳۰)

حدیث۳۲۵۱

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : در موقع آسایش خدا را بشناس تا در موقع سختی تو را بشناسد. (نهج الفصاحه

، حدیث ۱۱۵۸)

حدیث۳۲۵۲

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : هر که غمی از غم های دنیا را از مومنی بردارد , خدا غمی از غم های روز قیامت را از او بردارد و هر که بر تنگدستی آسان گیرد خدا در دنیا و آخرت بر او آسان گیرد , و هر که راز پوش مسلمانی شود , خدا در دنیا و آخرت راز پوش وی شود. (نهج الفصاحه ، حدیث ۲۷۵۶)

حدیث۳۲۵۳

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : تعلیم دهید و سهل گیرید و سخت مگیرید , گشاده روئی کنید و خشونت نکنید و چون یکی از شما خشمگین شود خاموش ماند. (نهج الفصاحه ، حدیث۱۹۵۷)

حدیث۳۲۵۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بسا کسان که نکو حالیشان دام بلا است ، خطاپوشی شان موجب غرور ، و حُسن شهرت و خوشنامی شان سبب غلتیدن به گرداب فتنه. در میان آزمون های الهی هیچ آزمونی همانند مهلت دادن به چنین کسانی نیست. نهج البلاغه

حدیث۳۲۵۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خداوند بندگانش را به انواع شداید می آزماید و با انواع مشکلات دعوت به عبادت می کند و به اقسام گرفتاریها مبتلا می نماید تا تکبر را از قلبهایشان خارج سازد و خضوع و آرامش را در آنها جایگزین نماید. نهج البلاغه ، خ ۲۳۴

حدیث۳۲۵۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر قدر امتحان و آزمایش بزرگ تر و مشکل تر باشد ، ثواب و پاداش ، گرانقدرتر و بیشتر خواهد بود. نهج البلاغه، خ ۲۳۴

حدیث۳۲۵۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: اعتماد کردن به هر کس پیش از آزمودن و ارزیابی ، نشان ناتوانی است . نهج البلاغه

حدیث۳۲۵۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ارزش آدمی به هنگام مواجهه با مشکلات آشکار می شود. (شرح غررالحکم ، ج ۴، ص ۳۲۰)

حدیث۳۲۵۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خداوند هرگز جباران دنیا را در هم نشکسته مگر پس از آنکه به آنان نعمت فراوان بخشید. و هرگز استخوان شکسته زندگی ملتی را ترمیم نکرده مگر پس از آزمایش و تحمل مشکلات فراوان. (نهج البلاغه ، خ ۸۷، ص ۲۱۹)

حدیث۳۲۶۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر گاه دیدی خداوند با وجود گناهان ، پیوسته به تو نعمت می دهد ، به هوش باش که آنها برای تو نوعی غافلگیری و مرگ ناگهانی است. (شرح غررالحکم ، ج ۳، ص ۱۳۲)

حدیث۳۲۶۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به خود بیش از حد آزادی مدهید که این شما را به ستمگری می کشاند ، و آن قدر هم مداهنه و سستی نورزید که سستی شما را به معصیت می کشاند. نهج البلاغه ، خ ۸۵

حدیث۳۲۶۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بنده دیگران مباش ، در حالی که خداوند تو را آزاد آفریده است. نهج البلاغه ، نامه ۳۱

حدیث۳۲۶۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: جلوگیری کردن تو از آزار دیگران، دلهای دشمنانت را برای تو اصلاح و شایسته کند. (و در نتیجه دشمنی ها تبدیل به دوستی گردد) غررالحکم ، باب آزار

حدیث۳۲۶۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزوها دیده های بصیرت و بینائی را کور می کند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۶۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که از آرزو های خود پیروی کند تعب و رنجش فراوان شود. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۶۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که آرزو هایش بسیار شد خوشنودیش (از زندگی و از خدای خود) کم شود. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۶۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که تکیه بر آرزوها کند پیش از رسیدن آرزو مرگش فرا رسد. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۶۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که امیدها فریبش دهد، اجل ها (و مرگ‌ها) دروغش را آشکار کنند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۶۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دروغ گوید کسی که ادّعای ایمان کند در حالی که به آرزو های فریبنده و بازی های دروغ دنیا دل بسته است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۷۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خوشا به حال کسی که آرزو های خود را دروغ شمارد، و دنیای خویش را به خاطر آبادی آخرتش ویران کند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۷۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بدترین نیازمندیها آرزو ها است (زیرا پایان ندارد و پیوسته انسان آرزویی دیگر دارد) غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۷۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: حاصل آرزوها تأسف است و میوه آن تلف شدن جان است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۷۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: حاصل آرزوها، دریغ و افسوس است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۷۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بپرهیزید از آرزوها، زیرا آنها خرّمی و طراوت نعمتهای خدا را از نظر شما می برد، و کوچک شمردن آنها و کمی شکر و سپاسگزاری آنها را بر شما لازم می دارد. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۷۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: سودمندترین دارو ترک آرزو است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۷۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: شریف‌ترین توانگری و بی نیازی ترک آرزو هاست. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۷۷

امام علی(علیه السـلام) می فرماینـد: آرزو ها تو را فریب دهـد، و در نزد حقایق این عالم تو را واگذارد و رها کند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۷۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزو ها سرمایه های افراد کم عقل است (و اساس سودای آنها است) غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۷۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که عملش نیکو باشد به آرمان خود رسیده. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۸۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزو فریب دهد و ظلم و تجاوز بر زمین زند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۸۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دنیا بر پایه آرزو است (و نباید بدان دل بست) غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۸۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزو ها وسیله فریب بی خردان است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۸۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزو مرگ را به فراموشی سپارد. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۸۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزو پرده مرگ است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۸۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزو نهایت ندارد. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۸۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزو ، خدعه گر و فریبکار و زیانبار است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۸۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزو وسیله تسلّط شیطانها بر دلهای غافلان و بی خبران است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۸۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که تو هرگز به آرزویت نخواهی رسید، و از مدت عمر مقرّر نخواهی گذشت، در این صورت از خدا بترس و در خواسته ها اعتدال را مراعات کن. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۸۹

به راستی شما اگر فریب آرزوها را بخورید اجل های شتابان در وقتی که عمل ها از دستتان رفته است شما را نابود کند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۹۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: با عمل، بهشت به دست آید، نه با آرزو. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۹۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: چه بد خصلتی است آرزو که عمر را فانی کند و عمل را از دست بدهد. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۹۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: میوه و ثمره آرزو، تباهی عمل است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۹۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: چه بسا امیدی که به خاطر آرزویی دروغ (که منشأ آن امید بوده) انجام نشود. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۹۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خواری مردان در نومید شدن از آرزوها است (که بدانها دل بسته بودند) غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۹۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: از آرزوی دراز خود به کوتاهی اجل و مرگت بیفزا، و تندرستی و سلامت دیروزت تو را مغرور نسازد که به راستی مدت عمر اندك است و تندرستی محال است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۹۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نهایت آرزو مرگ است (و با آمدن مرگ آرزوها بریده شود) غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۹۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خوشا به حال کسی که آرزویش را کوتاه کند، و فرصت و مهلت خود را غنیمت داند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۹۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: در شگفتم از کسی که اجل خود را در اختیار ندارد چگونه آرزویش را دراز گرداند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۹۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: در فریب آرزو، مهلت ها سر آید و اجل نزدیک شود. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۰۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزوها را کم کن، تا عمل های تو خالص و پاک گردد. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۰۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: راست بودن مرگ از دلهای شما بیرون رفته، و به جای آن فریب آرزو بر شما چیره گشته است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۰۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزو را کوتاه کن که عمر کوتاه است، و کار خیر را بسیار کن که کم آن نیز بسیار است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۰۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزو را کوتاه کنید و به عمل پیشی گیرید، و از رسیدن ناگهانی مرگ بترسید که به راستی هرگز آن امیدی که انسان به باز گشتن روزی دارد آن امید را به بازگشت عمر ندارد، آنچه امروز از روزی انسان از دست برود امید آن هست که فردا افزون گردد، ولی آنچه دیروز از عمر انسانی از دست رفته امیدی به بازگشت آن نیست. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۰۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بپرهیزید از آرزوی باطل، چه بسا مردمی که به استقبال روزی رفته اند که آن را به پایان نبرده اند، و چه بسا کسی که در آغاز شب مورد غبطه دیگران بوده ولی در پایان شب (از دنیا رفته و) سوگوارانش بر او گریسته اند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۰۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پرهیز کنید از آرزوی شکست خورده و مغلوب، و نعمت ربوده شده. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۰۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزو را دروغ بدان و بدان تکیه مکن، که به راستی آرزو فریب است و آرزومند بدان، فریب خورده است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۰۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بپرهیز از تکیه کردن بر آرزوها که این کار، شیوه بی خردان است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۰۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بپرهیز از آرزوی دور و دراز که چه بسا فریب خورده ای که به آرزوی دراز خویش مفتون گشته و کار خود را تباه کرده و مرگش سر رسیده، که نه به آرزویش رسیده و نه آنچه را از دست داده تدارك كرده است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۰۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دورترین چیزها آرزو است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۱۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دروغ‌ترین چیزها آرزو است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۱۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: طولانی ترین مردم در آرزو بدترین آنها در عمل هستند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۱۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که خدای سبحان مبغوض دارد آنها را که آرزوشان طولانی و بد عمل هستند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۱۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که زیانکارترین مردمان در معامله و نومیدترین‌شان در تلاش و کوشش، کسی است که تن خویش را در راه به دست آوردن آرزو های خود فرسوده کرده، ولی مقدّرات در رسیدن به خواسته اش او را یاری نکرده، از دنیا با حسرت های خود بیرون رفته و در خانه آخرت با وبال های آن گام نهاده است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۱۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: برترین (مرتبه) دین کوتاه کردن آرزو است، و برترین عبادت اخلاص عمل. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۱۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ای مردم ، بیشتر از همه ، از دو چیز بر شما می ترسم ، پیروی از هوس ، و آرزوی دراز. نهج البلاغه ، خ ۴۲

حدیث۳۳۱۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بدانید که شما در روزهایی به سر می برید که فرصت جمع آوری توشه است و از پس آن ، مرگ است . نهج البلاغه،خ ۲۸

حدیث۳۳۱۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مبادا آرزوها بر شما در دنیا چیره شود، در صورتی که دوران عمر و مهلت شما طولانی نیست. نهج البلاغه ، خ ۵۲

حدیث۳۳۱۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آن که با زمام آرزویش حرکت کند ناگهان با فرا رسیدن مرگش به زمین می خورد. نهج البلاغه

حدیث۳۳۱۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که به آرزوی دراز دل سپارد عملش به بدی می گراید. (نهج البلاغه)

حدیث۳۳۲۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزوهای نفسانی ، خِرد را به غفلت وادارد و یاد خدا را به فراموشی سپارد. (نهج البلاغه، خ ۸۶، ص ۲۰۸)

حدیث۳۳۲۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزو را راست مپندارید که فریبنده است و آرزومند فریب خورده . (نهج البلاغه ، خ ۸۵، ص ۲۰۸)

حدیث۳۳۲۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر که عنان مرکب آرزو را رها کند و در پی آن بشتابد ، مرگش بلغزاند و بر زمین زند. (نهج البلاغه ، حکمت ۱۸)

حدیث۳۳۲۳

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: وقتی کسی آرزویی می کند مراقب باشد که چه آرزو می کند , زیرا نمی داند که از آرزوی وی در نامه اعمال چه می نویسند. (نهج الفصاحه ، ح ۱۹۰)

حدیث۳۳۲۴

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: چهار چیز نشان بدبختی است : خشکی چشم , سختی دل ؛ آرزوی دراز و حب ّبقا (بیش از حد لزوم) (نهج الفصاحه ، ح ۲۵۵)

حدیث۳۳۲۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هوشیار آن است که بر خویش مسلط است و برای پس از مرگ عمل کند و ناتوان است که هوسهای خویش را تبعیت کند و از خدا آرزوی بسیار دارد. (نهج الفصاحه ، ح ۲۱۹۷)

حدیث۳۳۲۶

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که صبوری کند به امید و آرزوی خویش برسد. (نهج الفصاحه ، ح ۲۷۷۳)

حدیث۳۳۲۷

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که سلامت خواهد مراقب گفتار خویش باشد و از آنچه در دل دارد چیزی بر زبان نیارد , عمل نیک کند و آرزو کوتاه دارد. (نهج الفصاحه ، ح ۳۰۵۳)

حدیث۳۳۲۸

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هیچ کس نباید از مشقتی که به او رسیده آرزوی مرگ کند. (نهج الفصاحه ، ح ۲۵۲۲)

حدیث۳۳۲۹

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هیچ یک از شما آرزوی مرگ نکند اگر نکوکار است شاید نیکی فزون کند و اگر بدکار است شاید راه رضا سپرد. (نهج الفصاحه ، ح ۲۵۲۱)

حدیث۳۳۳۰

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: زیانکارترین مردم آن کس است که عمری به آرزو گذراند و روزگار , وی را به منظور نرساند و از دنیا بدون توشه برون رود و در پیشگاه خداوند دلیلی نداشته باشد. (نهج الفصاحه ،ح ۱۰۸)

حدیث۳۳۳۱

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لباس های خود را تمیز کنید و موهای خود را کم کنید , مسواک بزنید و آراسته و پاکیزه باشید ؛ زیرا یهودیان چنین نکردند و زنانشان زناکار شدند. (نهج الفصاحه ، حدیث ۳۷۷)

حدیث۳۳۳۲

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: پیش از رستاخیز دروغگویان پدیدار می شوند از آنها حذر کنید. (نهج الفصاحه ، حدیث ۸۴۴)

حدیث۳۳۳۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که برای رسیدن به آخرت حرص ورزد مالك آن گردد (و بدان برسد) غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۳۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزو را کوتاه کنید و از در رسیدن ناگهانی مرگ بترسید، و به عمل شایسته مبادرت کنید. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۳۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: برای فریب دادن انسان، همان آرزو بس است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۳۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که فریفته آرزو شود، آرزو گولش زند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۳۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که امید سیراب شدن از سراب داشته باشد، نومید گردد و تشنه بمیرد. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۳۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خرد ورزی نکرده کسی که آرزویش را طولانی کند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۳۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: چه شده است شما را که آرزو دارید چیزی را که نیابید، و گرد آورید آنچه را نمی خورید، و بنا کنید آنچه را در آن سکنی نگیرید. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۴۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هیچ کس نیست که آرزویش را دراز گرداند جز آنکه مرگ را فراموش کرده و کارش را بد انجام دهد. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۴۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کوتاهی آرزو برای انجام عمل یاور خوبی است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۴۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هیچ فریبنده ای فریبنده تر از آرزو نیست. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۴۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نفس انسانی از آرزو تهی نیست تا آن گاه که در کام مرگ در آید. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۴۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزوی اندک موجب تباهی عمل گردد. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۴۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزو همچون سرابی است که هر که آن را ببیند فریبش دهد، و هر کس بدان امید بندد نومیدش کند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۴۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزو پیوسته در حال تکذیب و دروغ پردازی است، و درازی زندگانی برای آدمی آزار دهنده است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۴۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آدم ناتوان بر آرزوی خود تکیه کند، و در عمل کوتاهی کند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۴۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بپرهیزید از فریب آرزوها که بسا آرزومند روزی که آن روز را در نیابد، و سازنده ساختمانی که در آن سکونت نکند، و گرد آورنده مالی که آن را نخورد، و شاید آن مال را از راه باطلی گرد آورده، و (یا) از طریق حقّی که آن را نداده، و به صورت حرام به آن مال رسیده و گناه و وبال آن را به دوش کشیده است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۴۹

به راستی که قیامت پرده از چهره برگرفته، و نشانه آن برای آن کس که فراست دارد آشکار گردیده. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۵۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که رفعت مقام دنیا و آخرت را خواهد، باید بلندی و رفعت دنیا را دشمن دارد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۵۱

امـام علی(علیه السـلام) می فرماینـد: رغبت نکن در هر چه فـانی می شود و از بین می رود، که همین برای زیـان آدمی کافی است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۵۲

امـام علی(علیه السـلام) می فرماینـد: چه بزرگ است مـاتم و عزای دنیا با وجود بزرگی نیاز و احتیاج در فردای قیامت. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۵۳

امام علی(علیه السـلام) می فرمایند: آن کسـی که در سـرای جاویدان به آرمان خویش رسیده و مورد غبطه و آرزوی دیگران است، همانند آن مغبونی نیست که در اثر انتخاب بد و بدبختی خود نعمتهای ابدی را از دست داده است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۵۴

امام علی(علیه السـلام) می فرماینـد: آنچه را امروز از پیش فرستی فردای قیامت بر آن درخواهی آمد ، پس جایی را برای جای پای خویش آماده کن، و (چیزی را) برای روز (وا نفسای) خود از پیش فرست. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۵۵

امـام علی(علیه السـلام) می فرماینـد: چه کسـی مغبون تر و فریب خورده تر است از آنکه سـرای بـاقی را به خانه فانی فروخته است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۵۶

امام علی(علیه السـلام) می فرماینـد: رسـیدن به رسـتگاری در این است که برای سـرای مانـدنی آخرت کار کننـد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۵۷

امام علی(علیه السلام) می فرماینـد: در شـگفتم از کسـی که می داند از دنیا نقل مکان می کند، چگونه برای آخرت خویش توشـه

نیکو بر نگیرد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۵۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: در شگفتم از کسی که پروردگار خود را شناخته چگونه برای سرای ماندنی کوشش نمی کند. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۵۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: در شگفتم از بی خبری خردمندان از این که برای روز رستاخیز طلب نیکو کنند و خود را آماده نمایند. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۶۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خوشا به حال کسی که از عقاب الهی بترسد و برای حساب و باز پرسی کار کند، و با پاکدامنی همراه شود و به کفاف زندگی قناعت کند و از خدای سبحان راضی باشد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۶۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خوشا به حال کسی که به یاد معاد و رستاخیز افتاده و توشه خود را برای آن روز بسیار کرده است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۶۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: واگذار اندك را برای بسیار و این جهان تنگ را برای آخرت وسیع و پهناور. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۶۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: توشه برگیرید از دنیا به چیزی که فردای قیامت خود را بدان حفظ کنید و از سرای فانی برای سرای باقی ساز و برگی تهیه کنید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۶۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آسان شو برای سفر خود و دیده خود را به جرقه برق نجات و رستگاری بدوز و بار و بنه سفر را محکم بر پشت مرکب خود ببند. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۶۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: توشه برگیرید از روزهای فانی برای سرای پایدار که به راستی شما راهنمایی شده اید بر توشه، و

فرمان کوچ کردن در باره شما صادر شده، و به رفتن از این جهان برانگیخته شده اید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۶۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بفروشید آنچه را فانی شود به چیزی که به جای می ماند و عوض بگیرید نعمتهای آخرت را از سختی و بیچارگی دنیا. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۶۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: شتاب کن به بهره گرفتن از توانگری خود پیش از فقر و نداری و از زندگی خود پیش از رسیدن مرگ. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۶۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پیشی گیرید به انجام اعمال خود و سبقت گیرید بر مرگ‌های خود که به راستی شما کیفر داده می شوید به آنچه از پیش انجام داده اید، و پاداش داده خواهید شد به آنچه فرستاده اید، و باز خواست شوید از آنچه به جای گذارده اید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۶۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پیشی گیرید با عمرهای خویش به عمل هاتان، و بخرید آنچه را از عمرتان باقی مانده به وسیله آنچه از دست شما می رود. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۷۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پیشی گیرید در حالی که بدنها سالم و زبانها باز، و توبه قابل پذیرش، و عمل ها مورد قبول است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۷۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پیشی گیرید در مهلت باقیمانده و زمان تصمیم گیری و انتظار توبه و بازگشت از گناه. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۷۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پیشی گیرید قبل آمدن پنهان از نظری که چشم به راهش هستید (یعنی مرگ) غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۷۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر گاه از خانه فانی دنیا روی بگردانی و به خانه ماندنی آخرت شیفته گردی ، بدانکه در این مسابقه برنده شده ای و درهای رستگاری بر تو گشوده شده و به فلاح دست یافته ای. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۷۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: جز این نیست که دنیا خانه گذر است و آخرت خانه پا برجا ، از این خانه گذرا برای آن خانه پا برجا توشه برگیرید و پرده های خود را نزد کسی که اسرار درونی شما را می داند، ندرید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۷۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: سبکبار شوید که سرانجام کار پیش روی شما است و قیامت از پشت سر ، شما را به پیش می راند. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۷۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: جز این نیست که بهره هر یک از شما از زمین با این طول و عرض جز به اندازه قامت او نیست که در روی خاك بر گونه اش غلطیده باشد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۷۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: جز این نیست که شما برای ماندن آفریده شده اید نه برای فانی شدن و شما در خانه عاریت و منزلگاهی هستید که باید توشه از آن برگیرید و از آن کوچ کنید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۷۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که شما اگر به سوی خدا راغب شدید غنیمت برده و نجات یافته اید و اگر به دنیا رغبت کردید زیان کرده و هلاك گشته اید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۷۹

به راستی که شما برای آخرت آفریده شده اید نه برای دنیا و برای ماندن خلق شده اید نه برای فانی شدن. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۸۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که شما به همت گماردن بدانچه باید در آخرت همراه شما باشد ، از همه آنچه در دنیا همراه شما است نیازمندتر هستید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۸۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آگاه باشید که به راستی فرمان کوچ کردن شما صادر شده و به زاد و توشه راهنمایی شده اید،

از این دنیا توشه ای برگیرید که فردای قیامت خود را بدان حفظ کنید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۸۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: عمل کنید اکنون که در دوران زندگی در دنیا هستید، و نامه های اعمال گشوده و توبه گسترده، آنکه پشت کرده دعوتش به بازگشت کننـد و آنکه گنه کرده امیدوارش کنند، پیش از آنکه عمل خاموش شود و مهلت بریده شود و دوران سر آید و باب توبه بسته شود. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۸۳

امـام علی(علیـه السـلام) می فرماینـد: تلاـش و کوشـش خـود را در راه آمـاده کردن پاسـخ برای روز بـاز پرسـی و حسـاب قرار ده. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۸۴

امام علی(علیه السـلام) می فرمایند: به راستی شما پاداش داده خواهید شد بدانچه از پیش فرستاده اید و در گرو کارهایی هستید که جلوتر انجام داده اید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۸۵

امام علی(علیه السـلام) می فرماینـد: کسـی که فساد و تباهی او را شاد گردانـد ، معاد و روز واپسـین او را بـدحال کند. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۸۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که یقین به معاد دارد توشه بسیار برگیرد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۸۷

امام علی(علیه السـلام) می فرمایند: کسی که موفق به پیدا کردن راه راست خود گردد ، برای معاد خویش توشه برگیرد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۸۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هدف مؤمن اصلاح معاد و روز واپسین است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۸۹

امـام علی(علیه السـلام) می فرماینـد: بر تو بـاد به آخرت (و عمل برای آنجا) زیرا دنیا زبونانه نزد تو خواهـد آمـد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۹۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که سرانجام کار پیش روی شما است و به راستی که قیامت پشت سر شما است که شما را به جلو می راند. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۹۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مردمان چیزی از دنیای خود را بخاطر اصلاح آخرتشان وا نگذارند جز آنکه خدای سبحان بهتر از آن را برای آنها جایگزین کند. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۹۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: شایسته انسان عاقل و خردمند است که برای آخرت خود چیزی از پیش فرستد، و سرای ماندنی خود را آباد نماید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۹۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هیچ کس به خواسته و آرمان خود از آخرت نرسد، مگر به این که خواسته خود را از دنیا واگذارد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۹۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: با انجام کارهای آخرت (و عبادات) در جستجوی دنیا مباش و دنیای حاضر زود گذر را جایگزین آخرت پایدار مکن، که این کار شیوه منافقان و خلق و خوی مارقان (و خارج شدگان از دین) است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۹۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مبادا سرگرم کننده ای تو را از کار و عمل برای آخرت سرگرم سازد که زمان کوتاه است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۹۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آخرت را به دنیا نفروشید و خانه فانی شدنی را به سرای جاویدان مبادله نکنید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۹۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: انسان با ایمان اندوهش درباره آخرت خویش و همه تلاش و کوشش در راه بازگشتگاه او است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۹۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به آرمان خویش رسیده آن کس که برای سرای پایدار کار کرده است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۹۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: یکسان نیست آن فریب خورده ای که از دنیا به پست ترین بهره خود رسیده، با آن (شخص سعادتمند) دیگری که از آخرت به والاترین همّت (و آرمان) خود دست یافته است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۰۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: چه زیانکار است کسی که در آخرت بهره و نصیبی ندارد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۰۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر چه در دنیا افزون گردد در آخرت کاسته شود. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۰۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تلخی دنیا ، شیرینی آخرت را به دنبال دارد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۰۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که برای آخرت کار نکند به آرمان و آرزوی خود نخواهد رسید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۰۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که همّت و اراده اش آخرت باشد (نه دنیا) به انتهای خواسته خویش از خیر و خوبی رسیده است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۰۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که کار آخرت خود را اصلاح کند خداوند کار دنیای او را رو به راه و اصلاح کند. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۰۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دوست دلسوز تو کسی است که تو را به سرای جاویدان دعوت کرده و درباره عمل برای آنجا تو را کمک کند. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۰۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که زیاد به یاد آخرت باشد نافرمانی و گناهش اندک شود. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۰۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که یقین به آخرت دارد از دنیا جدا و کنده شود. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۰۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که تلاش و کوشش خود را برای سرای پایدار خود به کار گیرد عمل او پاک و خالص و ترس و واهمه اش بسیار گردد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۱۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که همه اندوه (و فکر) خود را در باره آخرت خویش بکار بندد به خواسته خویش دست یابد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۱۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: چه کسی زیانبارتر از آن کسی است که آخرت را به دنیا جایگزین کرده. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۱۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که از نعمتهای آخرت روی بگرداند به دنیای اندک قانع شود. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۱۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مؤمن نیست کسی که در باره اصلاح معاد خود اهتمام نورزد. (و تلاش ننماید) غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۱۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آخرت را جایگزینی نیست و دنیا بهای جان نیست. (که آدمی خود را به دنیا بفروشد) غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۱۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که یقین به روز جزا دارد بر دنیا حرص نورزد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۱۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که معاد خود را اصلاح کند به راه درست دست یافته است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۱۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که یقین به آخرت دارد از دنیا روی بگرداند. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۱۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که سرای پایدار خود را آباد کند به راستی خردمند و عاقل است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۱۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که بفروشد آخرتش را به دنیای خود، از هر دو زیان کرده است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۲۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که برای معاد و روز جزا کار کند به راه درست و پایدار دست یافته است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۲۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: با بدن و جسم خود در دنیا باش ولی با دل و عمل در آخرت باش (یعنی با این که در دنیا هستی همه توجّه و کار تو برای آخرت باشد) غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۲۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: از پسران و فرزندان آخرت باشید و از پسران دنیا نباشید که به راستی هر فرزندی در روز قیامت به مادرش بپیوندد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۲۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: برخی (از اموال خود) را از پیش فرستید که به سود شما باشد (و به کارتان آید) و همه را به جای نگذارید که به زیان شما است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۲۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: در آخرت حسابرسی است و عملی در کار نیست. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۲۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: سرانجام آخرت، پایندگی است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۲۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: انسان زیرک ، عزم و تصمیم خود را در راه اصلاح معاد و تهیّه توشه بسیار برای آن روز بکار می بندد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۲۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بر تو باد به تلاش و کوشش در راه اصلاح و رو به راه کردن معاد و روز واپسین. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۲۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که در طلب آخرت باشد به خواسته خویش می رسد و از دنیا نیز آنچه برایش مقدّر گشته به او خواهد رسید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۲۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرمان جمع کردن میان دنیا و آخرت از فریبها و نیرنگهای نفس است. (و جمع میان دنیا و آخرت ممکن نیست) غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۳۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: شیوه برگزیدگان و خردمندان رو آوردن به سرای ماندنی و رو گرداندن از دنیای فانی، و شیفتگی و شیدایی به بهشت جاویدان است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۳۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: یاد آخرت دارو و درمان است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۳۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آخرت را با ترک دنیا به چنگ آورید و دنیا را با ترک دین به دست نیاورید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۳۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: سرای جاویدان جایگاه راستگویان و میهن نیکان و شایستگان است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۳۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: شیرینی آخرت ، درد بدبختی دنیا را از بین می برد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۳۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بهترین آمادگی ها آن است که انسان به وسیله آن، معاد خود را اصلاح کند. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۳۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که شما به سوی آخرت خواهید رفت و در پیشگاه خداوند قرار خواهید گرفت. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۳۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی تو اگر برای آخرت کار کنی تیرت به نشانه خورده (و در کار خود توفیق یافته ای). غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۳۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که تو در راهی هستی که پیشینیان بوده اند ، پس تلاش خود را در راه آخرت خود قرار ده و به کار دنیا اهمیّتی مده. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۳۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: اگر به رستگاری و بزرگواری آخرت میل و رغبت دارید ، در این سرای فانی توشه ای برای سرای جاویدان برگیرید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۴۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که دنیا و آخرت دو دشمن متفاوت و دو راه جداگانه اند ، کسی که دنیا را دوست دارد و بدان عشق ورزد ، آخرت را دشمن می دارد و بدان عداوت می ورزد و این دو همچون مشرق و مغربند و آدمی همچون کسی که میان آن دو راه می رود که هر زمان به یکی نزدیک شود از دیگری دور گردد و از اینها گذشته این دو همچو دو هوو هستند. (که به طور معمول با یکدیگر در یک جا جمع نشوند) غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۴۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که سرانجام قیامت است و آن برای خردورزان پند دهنده و برای نادانان وسیله عبرت خوبی است و پس از آن فرا رسد آنچه را که بدان آگاهی دارید از ترس از قیامت و دهشت های بیم آور و کر شدن گوشها و در هم فرو رفتن استخوانها و تنگی قبرها و شدّت غم و اندوه. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۴۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که در پیش رویت گردنه‌ای است سخت و صعب العبور که سبکبار در آنجا خوشحال‌تر است از گرانبار و کند رو در آنجا وضعش رقّت بارتر است از تندرو، و به راستی که به ناچار (در پایان) بر بهشت فرود آیی یا بر دوزخ. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۴۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که در پیش روی تو راهی بس دور و دراز و پر مشقّت است، و چاره ای نداری از این که نیک در طلب بکوشی و به اندازه ای توشه برگیری که تو را به منزل برساند. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۴۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که هر کار خیری را از پیش فرستی اندوخته آن برای تو خواهد بود. و آنچه را پس انداز کنی خیر آن برای دیگری خواهد بود. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۴۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که امروز روز عمل و کار است و باز پرسی و حسابی نیست ولی فردای قیامت روز باز پرسی است و عملی در کار نیست. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۴۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آیا توشه گیرنده ای برای آخرت خود نیست پیش از آنکه کوچ کردنش نزدیک شده باشد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۴۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: رو بگردانید از هر کاری که بی نیاز از آنید (مانند بسیاری از کارهای دنیا) و سرگرم کنید خود را به کار آخرت یعنی بدانچه چاره ای از آن کار ندارید و در آخرت بدان نیازمندید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۴۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: اندوه خود را برای آخرتت و دلتنگی را برای نفس خود قرار ده که چه بسا غمگینی که دلتنگی اش او را به شادمانی جاویدان در آورد و چه بسا اندوهگینی که امید خود را دریابد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۴۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تلاش خود را برای روز واپسین خود فارغ و مخصوص گردان تا جایگاهت اصلاح شود، و آخرت خود را به دنیا مفروش. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۵۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: همه اندوه و تلاش خود را برای آخرت خود قرار ده. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۵۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: سرای آخرت خانه ماندنی شما است پس آنچه را برایتان ماندنی است برای آنجا تهیّه کنید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۵۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش کسی است که دنیا از عمل برای آخرت او سرگرمش نکند. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۵۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دگرگونی های دنیا بر حسب اتفاق است و از روی شایستگی و استحقاق نیست ولی احوال آخرت به شایستگی افراد و انسانها بستگی دارد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۵۴

دارایی و پسران، زیور زندگی دنیا است و کار شایسته نیز کشت و زراعت آخرت می باشد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۵۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: سرگرمی تو به اصلاح روز واپسین خود، تو را از عذاب دوزخ رهایی بخشد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۵۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: گور خویش را به یاد آور، چرا که باید از آن بگذری. نهج البلاغه

حدیث۳۴۵۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خوشا به حال آنان که نسبت به دنیا زهد می ورزند و به آخرت گرایش دارند. نهج البلاغه

حدیث۳۴۵۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر کس دوری سفر (قیامت) را یاد کند آماده راه گردد. نهج البلاغه

حدیث۳۴۵۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بندگان خدا! از روزی بترسید که عمل ها وارسی می شود و اضطراب در آن زیاد و کودکان پیر می شوند! نهج البلاغه، خ ۱۵۶

حدیث۳۴۶۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: امروز روز کار است و روز حساب نیست و فردا روز حساب است و روز کار نیست. نهج البلاغه ، خ ۴۲

حدیث۳۴۶۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بدان ! حسابرسی خداوند از حسابرسی مردم سخت تر است. نهج البلاغه ، ن ۴۰

حدیث۳۴۶۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مردم ! در روزهای فناپذیر ، برای روزگار جاودان ، توشه برگیرید. نهج البلاغه ، خ ۱۵۷، ص ۴۶۲

حدیث۳۴۶۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کوشش شما در دنیا این باشد که از این چند روزه کوتاه برای روزهای بلند آخرت توشه برگیرید. نهج السعاده ، ج ۳، ص ۱۵۰

حدیث۳۴۶۴

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : بهترین شما کسی است که به دنیا بی رغبت تر و به آخرت راغب تر است. نهج الفصاحه ، ح ۱۵۱۷

حدیث۳۴۶۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : نیکی دنیا و آخرت با دانش همراه است و بدی دنیا و آخرت با نادانی قرین است. نهج الفصاحه ، ح ۱۴۸۲

حدیث۳۴۶۶

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : خداوند هر کس را که به کار دنیا دانا و در کار آخرت نادان است را دشمن دارد. نهج الفصاحه ، ح ۷۹۶

حدیث۳۴۶۷

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : دنیای خویش را اصلاح کنید و برای آخرت خویش بکوشید چنانکه گویی فردا

خواهید مرد. نهج الفصاحه ، ح ۳۱۹

حدیث۳۴۶۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آبرویت را آماج تیرهای گفتار قرار مده . نهج البلاغه ، ن ۶۹، ص ۱۰۶۷

حدیث۳۴۶۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از آتش دوزخ بترسد از محرمات اجتناب ورزد. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث۳۴۷۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از کسب خود حرامی به دست آورد ، برای خود گناهانی را ذخیره کرده است. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث۳۴۷۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اگر (فرضا) خدای سبحان از کارهای حرام نهی نمی فرمود (باز هم) بر شخص عاقل و خردمند لازم بود از آنها اجتناب ورزد (چون عقل حکم بر زشتی آنها می کند). غرر الحکم ، باب حرام

حدیث۳۴۷۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر گاه خواستی به جامه تقوا آراسته گردی از محرّمات الهی پرهیز کن. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث۳۴۷۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر گاه به مکارم اخلاق (و صفات نیکوی انسانی) مایل گشتی (و خواستی آنها را تحصیل کنی) از محرمات الهی اجتناب و دوری کنی. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث۳۴۷۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بهترین ادب ها آن است که تو را از ارتکاب محرمات الهی باز دارد. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث۳۴۷۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بپرهیز از دریدن پرده حرام ها که این کار خوی فاسقان و گنهکاران و گمراهان است. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث۳۴۷۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرمت ها را نیکو رعایت کن و بر جوانمردان روی آور ، که رعایت حرمت ها نشانه خوی

بزرگوارانه است ، و روی آوردن بر جوانمردان همّت بلند را آشکار کند. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث۳۴۷۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خود داری از محرّمات الهی از اخلاق خردمندان و خوی مردمان گرامی است. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث۳۴۷۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که تو قسمت خود را دریابی و روزی تو مورد ضمانت (خدا) است ، و آنچه را برای تو مقدّر شده بی کم و کاست دریافت خواهی کرد ، در این صورت نفس خویش را از بدبختی حرص و خواری طلب آسوده کن ، و به خدا اعتماد کن ، و در کسب مال آسان بگیر (و سخت نگیر). غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۳۴۷۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از آز و حرص بپرهیز که اساس هر پستی و ریشه هر فرومایگی است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۳۴۸۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از حرص بپرهیزید که انسان حریص اسیر خواری و رنج است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۳۴۸۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از راه روشن و آشکار، روی بگرداند در دریای گمراهی غرق شود. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۴۸۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بر شما باد به راه روشن و سلوک در آن ، و گرنه خداوند دیگران را به جای شما بر آن وادارد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۴۸۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی را به گرفتن حق خود عیب نکنند ، بلکه به گرفتن چیزی که حق او نیست عیب کنند. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۴۸۴

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : سه کسند که آبرویشان محترم نیست آنکه به فسق تجاهر کند و پیشوای ستمگر و

بدعت گزار. نهج الفصاحه ، حدیث ۱۲۲۳

حدیث۳۴۸۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : سختگیری مرد دارا، آبروی وی را بازیچه و عقوبت وی را آسان می کند. نهج الفصاحه ، حدیث ۲۴۲۵

حدیث۳۴۸۶

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : خدا رحمت کند بنده ای را که به آبرو یا مال برادر خود تجاوزی کرده باشد و از وی حلالیت طلبد ،پیش از آنکه از او بازخواست کنند و نیاز و درهمی نباشد ، اگر کارهای نیکی داشته باشد از آن بر گیرند و اگر نداشته باشد از گناهان ستم دیده بر گناهان او بیفزایند. نهج الفصاحه ، حدیث ۱۶۵۷

حدیث۳۴۸۷

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : هر کار نیکی صدقه است و هر چه مسلمان بر خویش و کسان خویش خرج کند در قبال آن برای او صدقه ای نویسند ؛ و هر چه مسلمان به وسیله آن آبروی خویش محفوظ دارد در قبال آن برایش صدقه ای نویسند. نهج الفصاحه ، حدیث ۲۱۷۳

حدیث۳۴۸۸

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : هر که زبان خویش از آبروی مردم نگاه دارد ، روز قیامت خدا گناهان وی ببخشد. نهج الفصاحه ، حدیث ۲۸۵۸

حدیث۳۴۸۹

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : همه چیز مسلمان خون و آبرو و مال او بر مسلمان حرام است. نهج الفصاحه ، حدیث ۲۱۶۱

حدیث۳۴۹۰

حضرت امام صادق علیه السلام فرمودند : دین را خوب بفهمید زیرا هر که دین را خوب نفهمد مانند صحراگرد است. خداوند در کتابش می فرماید (۱۲۴ سوره ۹) تا در امر دین دانش اندوزند و چون بازگشتند قوم خود را بیم دهند شاید آنها بترسند. اصول کافی جلد ۱ صفحه ۳۶

حدیث۳۴۹۱

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : دانش جوئی بر هر مسلمانی واجب است ، همانا خدا دانش جویان را دوست دارد. اصول کافی ج ۱ ص ۳۵ روایهٔ

حدیث۳۴۹۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: عقل و خرد ندارد کسی که از حدّ و مرز و اندازه خود تجاوز کند. غررالحکم ، باب حد

حدیث۳۴۹۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از حدّ خود تجاوز کند مردم خوارش کنند. غررالحکم ، باب حد

حدیث۳۴۹۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خرد را دریافت نکرده کسی که از حدّ و مرز خود تجاوز کند. غررالحکم ، باب حد

حدیث۳۴۹۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی به بهشت نائل گردد که از محارم الهی بپرهیزد. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث۳۴۹۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از شرایط جوانمردی دوری کردن از حرام است. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث۳۴۹۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ملاک و اساس ورع و پارسایی خویشتن داری از محرمات است. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث۳۴۹۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ذخیره کردن چیز حرام از بدبختی است. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث۳۴۹۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بر تلخی حق بردباری و صبر نکند جز آن کس که به شیرینی و حلاوت عاقبت و سرانجامش یقین دارد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۰۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خیری در خموشی از بیان حق نیست ، چنانچه خیری در سخن گفتن به باطل نیست. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۰۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: در راه حق ، بردباری و صبر نکند جز کسی که فضیلت آن را بشناسد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۰۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مصاحب و همراهی ، عزیزتر از حق نیست. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۰۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوار نشود کسی که به واسطه حق عزیز گشته است. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۰۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خیر خواهی خیر خواه‌تر از حق نیست. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۰۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خودداری نکن از آشکار کردن و بیان کردن حق ، هنگامی که اهلی برای آن یافتی. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۰۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: چه بسیارند کسانی که به حق اعتراف کنند ولی پیرویش نکنند. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۰۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که به نزاع با حق برخیزید شکست خورده است. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۰۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: استوار باشید و پایدار تا حق برای شما آشکار و پدیدار شود و خدا با شماست و از پاداش کردارتان نخواهد کاست. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۰۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که مقصدش حق باشد بدان می رسد اگر چه در پوشش های بسیار باشد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۱۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر کس حق را هدف خود قرار دهد سختی ها برای او نرم و دور برایش نزدیک گردد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۱۱

امام علی (علیه السـلام) می فرمایند: کسی که در برابر حق تسلیم شود و از حق دار پیروی کند از نیکوکاران است. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۱۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که در راه بر پا داشتن حق جهاد (مبارزه یا تلاش) کند موفّق گردد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۱۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که به حق عمل کند مردم به سوی او میل کنند. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۱۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از راه نا حقّ عزّت یابد خداوند او را به وسیله حق خوار گرداند. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۱۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که حق او را نجات ندهد باطل نابودش سازد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۱۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از حق بگذرد راهش تنگ (و سخت) باشد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۱۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که با حق بجنگد هر چه دارد از او گرفته شود. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۱۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که با حق دشمنی کند حق بر زمینش زند. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۱۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نسبت به حق سخاوتمند و در مورد باطل بخیل باش. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۲۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آشنا و دانا به حق باش و بدان عمل کن تا خدای سبحان نجات و رستگاری ات دهد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: چگونه شیرینی ایمان را دریابد کسی که حق را دشمن می دارد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۲۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اندکی از حق ، باطل بسیار را دفع کند ، همان گونه که کمی از آتش، هیزم بسیار را بسوزاند. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۲۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حق را بگویید تا غنیمت یابید ، و از باطل خموش باشید تا سالم بمانید. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۲۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: جدا شو از کسی که از حق جدا شده و به راه دیگری رفته است و او را با آنچه برای خود انتخاب کرده و بدان راضی گشته است واگذار. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۲۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نیکبختی در ملازمت با حق است. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۲۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: غرض و هدف کسی که بر حق است رفتن به راه راست است. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۲۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بازگشت تو به سوی حق اگر چه موجب رنج و تعب تو گردد، بهتر از راحتی و آسایش تو با ملازمت باطل است. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۲۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بازگشت تو به حق بهتر از ادامه دادن راه باطل است. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۲۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ملازم حق باش تا تو را در منزلگاه های طرفداران حق فرود آورد در آن روزی که جز به حق حکم نشود. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۳۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بر مرکب حق سوار شو اگر چه با خواسته ات مخالف باشد و آخرتت را به دنیا مفروش.

غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۳۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ملازم حق باشید تا رستگاری ملازم شما گردد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۳۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بشناسید حق کسی که حق شما را می شناسد، کوچک باشد یا بزرگ ، از نظر رتبه پست باشد یا بلند. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۳۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حق، آشکار و روشن است و از نیاز داشتن به یاری دادن و انکار و جدال دور و منزّه است. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۳۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حق، وسیله نجاتی است برای کسی که بدان عمل کند. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۳۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حق، شمشیری است در برابر اهل باطل. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۳۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: یاری دادن و همیاری برای اقامه حق و بر پا داشتن آن ، ادای امانت و دینداری است. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۳۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حق، برای پیروی شایسته تر است. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۳۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که به جنگ حق برود شکست خورده است. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۳۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که به خاطر حق مغلوب شده (در حقیقت) غالب است. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۴۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حق آشکارترین راه هاست. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۴۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حق، نیرومندترین پشتیبان است. (یعنی همان حقانیت صاحب حق نیرومندترین پشتیبان او است) غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۴۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حق، بهترین راه هاست. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۴۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حق، شمشیری است برنده. غررالحکم ، باب حقوق

حدیث۳۵۴۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مؤمن نیست مگر بردبار و مهربان. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۳۵۴۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که حلم ندارد علم ندارد. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۳۵۴۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: در عقلی که مقرون به حلم نباشد خیر و خوبی نیست. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۳۵۴۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از سر چشمه و آشامیدنگاه علم و دانش سیراب شده باشد ، جامه حلم و بردباری به تن کند. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۳۵۴۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردبار کسی نیست که به خاطر عجز و ناتوانی خاموش شده و سر به زیر گردد و هر گاه قدرت و توان یافت انتقام بگیرد ، بلکه حلیم واقعی کسی است که هر گاه توانا باشد در گذرد و بردباری بر همه کارهای او غالب و چیره باشد. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۳۵۴۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بر تو باد به بردباری که آن خلق و خویی پسندیده است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۳۵۵۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خشم و تندی را با بردباری پاسخ دهید تا سر انجامتان را در هر کاری پسندیده گردانید. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۳۵۵۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر گاه خشم بر تو مسلّط شد ، با بردباری و وقار خود بر آن غلبه کن. (و آن را تحت فرمان خود گیر) غررالحکم ، باب حلم

حدیث۳۵۵۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هنگامی که از مقابله با نادان حلم ورزی و بردباری کنی میدان پاسخ او را باز گذارده ای. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۳۵۵۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اگر بردبار نیستی ، خود را همچون بردباران و به صورت آنان در آور ، زیرا کم است که کسی خود را به مردمی شبیه سازد جز آنکه نزدیک شود که در زمره آنان در آید. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۳۵۵۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سزاوار خواری است کسی که دوستی احمقان را غنیمت داند. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۵۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هیچ دردی دردناک تر از حماقت نیست. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۵۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: احمق را تعظیم نکن اگر چه (در نظر مردمان) بزرگ باشد. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۵۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوستی با مردمان احمق از بین می رود همان گونه که سراب از بین می رود و بر طرف شود همان گونه که مه (و ابرهای نازک روی زمین) بر طرف گردد. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۵۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوستی کردن با احمق همچون درخت آتشی است که هر قسمتی از آن قسمت دیگر را می خورد. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۵۹

بر شما باد به ملازمت انگیزه های حق و حقیقت و بپرهیزید از باطل های محال. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۶۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شافع مردمان (در روز جزا) عمل کردن به حق و ملازمت با صداقت و راستی است. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۶۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اساس حکمت ملازم بودن با حق و فرمانبرداری از حق دارنده است. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۶۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خدا رحمت کند هر کس که حق را زنده کند و باطل را بمیراند ، ستم را سرکوب و عدل و داد را بر پا دارد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۶۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حقی که زیان به بار آورد بهتر است از باطلی که شادمانی آرد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۶۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مخالفت کن با کسی که با رفتن به سوی نا حق ، با حق مخالفت کرده و او را با آنچه برای خود پسندیده واگذار. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۶۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با روی گردندان از حق گمراهی آید. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۶۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که حجّت و دلیل آورد به وسیله حق پشت خود محکم و قوی کند (و اگر دلیل او حق نباشد قوی پشت نباشد) غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۶۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر گاه خداوند بنده ای را گرامی بدارد او را در راه بر پا داشتن حق کمک دهد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۶۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نزدیکترین بندگان به خدای تعالی کسی است که به حق گویاتر باشد اگر چه به زیان او باشد و عمل او به حق از همه بهتر باشد اگر چه آن را خوش ندارد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۶۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شبیه ترین مردم به پیامبران کسی است که به حق گویاتر و در عمل به آن بردبارتر باشد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۷۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برترین عملها ملازم بودن با حقّ است. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۷۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خردمندترین مردم کسی است که در برابر حق تسلیم گردد، و از مقاومت خویش در برابر آن بگذرد ، و به وسیله حق (و تسلیم شدن در برابر آن) عزیز گردد و اقامه حق و بر پا داشتن آن و نیکو انجام دادن آن را سبک نشمارد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۷۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: راست ترین گفتارها آن است که با حق مطابق باشد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۷۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آگاه باشید که به راستی هر کس که حق سودش ندهد باطل زیانش رساند ، و کسی که هدایت او را به راه راست در نیاورد ، گمراهی او را به سوی هلاکت و نابودی کشاند. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۷۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مدارا کردن با احمق از سخت ترین رنج ها است. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۷۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از نشانه های احمق تلوّن زیاد او در کارها است. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۷۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بریدن و فاصله گرفتن از احمق دور اندیشی است. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۷۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر بیچارگی و هر فقری را می شود بست و برطرف کرد ، جز بیچارگی و فقر حماقت و نادانی را. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۷۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوست احمق (پیوسته) در رنج است. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۷۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حماقت مرد در سه چیز شناخته شود : در سخن گفتنش در جایی که به کار او نیاید (و به او مربوط نیست) و پاسخ دادنش از چیزی که از او نپرسیده اند و بی باکی و تهوّر او در کارها. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۸۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوری احمق بهتر از نزدیکی او است و سکوتش بهتر از سخن گفتن است. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۸۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حماقت ، زیانبارترین چیز است. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۸۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم احمق به خوار شدن نیز نیکو نگردد ، و از نقصان و زیان نیز جدا نشود. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۸۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حماقت ، دردی است بی درمان و بیماری است درمان نشدنی. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۸۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بپرهیز از دوستی با احمق که به نظر خودش می خواهد به تو سودی برساند ولی زیان می زند و تو را ناراحت می کند و خودش می پندارد که خوشحال و شادمانت کرده است. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۸۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از آدم احمق بپرهیز که مدارا کردن تو را به رنج اندازد و موافقت و همراهی با او تو را به هلاکت دچار سازد ، مخالفت با او تو را بیازارد ، همراهی و مصاحبتش برای تو وبال و عذابی به بار آورد. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۸۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم احمق در شهر خود نیز غریب و میان عزیزان نیز خوار است. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۸۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم احمق به خوار شدن نیز نیکو نگردد. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۸۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حماقت (و آدم احمق) در وطن نیز در غربت است. (زیرا رفتار احمق چنان است که همه از او تنفّر دارند) غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۸۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حماقت، فضولی (دخالت های بیجا در کار دیگران و سخنان نابجا) به بار آرد. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۹۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برای مؤمن شایسته است که از خدا شرم کند هر گاه اندیشه ای مستمرّ در غیر فرمانبرداری خدا او را فرا گیرد. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۳۵۹۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هیچ یک از شما نباید شرم کند از این که هر گاه از او چیزی را بپرسند که نمی داند ، از این که بگوید : نمی دانم. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۳۵۹۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سه چیز است که نباید از آنها شرم کرد : خدمت کردن به میهمان ، برخاستن انسان از جایگاه خود برای پدر و آموزگار ، و طلب حق اگر چه اندک باشد. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۳۵۹۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از روی مردم پروا و پرهیز نداشته باشد از خدای سبحان پروایی ندارد. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۳۵۹۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که حیا و شرمش سبب انصاف او با تو نگردد ، دین و آیینش نتواند او را به انصاف با تو

وادار کند. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۳۵۹۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از گفتن سخن حق شرم کند چنین کسی احمق و نادان است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۳۵۹۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که شرمش کم باشد پارسایی اش کم است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۳۵۹۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نهایت شرم آن است که انسان از خود شرم کند. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۳۵۹۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بر تو باد به حیا و شرم که سر آغاز نجابت و بزرگواری است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۳۵۹۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پر رویی و بی شرمی سر آغاز بدی و شرّ است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۳۶۰۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بر شما باد به میانه روی در خوراکی ها که این کار از اسراف دورتر، و برای تندرستی بهتر و برای انجام عبادت کمک کار بهتری است. غررالحکم ، باب خوردن

حدیث۳۶۰۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که در خوردن به اندك اکتفا کند تندرستی او بسیار و اندیشه اش شایسته باشد. غررالحکم ، باب خوردن

حدیث۳۶۰۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: همچون زنبور عسل باش که چون می خورد (گل و گیاه) را پاکیزه می خورد، و چون وا می گذارد (عسل) پاك به جا می نهد، و چون بر چوبی (و شاخه ای) بنشیند آن را نشکند. غررالحکم ، باب خوردن

حدیث۳۶۰۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کم خوردن غذا برای نفس انسانی گرامی تر، و برای تندرستی پایدارتر است. غررالحکم ، باب خوردن

حدیث۳۶۰۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوراکت را کم کن تا بیماری را کم کنی. غررالحکم ، باب خوردن

حدیث۳۶۰۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سماجت و پافشاری کردن (در سؤال) خوشرویی به جای نگذارد. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۳۶۰۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: روی شکفته بهتر است از ترش روی بخشنده. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۳۶۰۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از بذل روی خوشش به تو بخل ورزد ، بخششی به تو نخواهد کرد. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۳۶۰۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بر تو باد به گشاده رویی که آن کمند محبت است. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۳۶۰۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش هیچگاه از نظر شخصی که صاحب رأیی محکم و صائب است بی نیاز نخواهد بود. (و همیشه در کارها از نظر چنین افرادی استفاده می کند). غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۱۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شخص دور اندیش در هنگام نزول بلا و گرفتاری حیرت زده و سر در گم نمی شود. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۱۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شکیبایی بر حق نکند جز دور اندیش خردمند. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۱۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: عزم و تصمیمی که دور اندیشی در آن نباشد خیری در آن نیست. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۱۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از دور اندیشی است توقف در برابر (عمل یا هر چیز) شبهه ناك. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۱۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از برترین جوانمردی است نگه‌داری کردن و حفاظت از دور اندیشی. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۱۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم دور اندیش در هر کاری برتری خاصی دارد. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۱۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که دور اندیشی او را مقدّم ندارد (و به آقایی نرساند) عجز و ناتوانی او را به عقب اندازد. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۱۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که دور اندیشی او اندک باشد تصمیم و عزمش سست و ضعیف خواهد بود. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۱۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که تصمیم خود را اظهار کند دور اندیشی خود را باطل کرده و از بین برده است. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۱۹

کسی که دور اندیشی را از دست دهد بی باک و متهوّر شود (و تهوّر او را به هلاکت اندازد). غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۲۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که با دور اندیشی مخالفت کند نابود شود. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کمال دور اندیشی به اصلاح در آوردن مخالفان و مدارا کردن با دشمنان است. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۲۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اسلحه دور اندیش پشت گرم کردن (و پشت قوی کردن) است. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۲۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: میوه دور اندیشی سلامت (و تندرستی) است. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۲۴

امام علی (علیه السـلام) می فرمایند: آفت انسان شـجاع و دلیر آن است که دور اندیشی را ضایع کند (و در نظر نگیرد). غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۲۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هنگامی که عزم و اراده ، با دور اندیشی همراه شد سعادت و نیکبختی کامل گردد. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۲۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی دور اندیش کسی است که همه سرگرمی اش به خودش باشد (و به دیگران نپردازد) و همه اندوهش برای دین و آیینش باشد، و همه تلاش و کوشش را برای آخرتش به کار برد. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۲۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که دور اندیشی همانا پیروی و اطاعت خدا و نافرمانی نفس (سرکش است) غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۲۸

امام علی (علیه السـلام) می فرمایند: دور اندیش ترین مردم کسـی است که بردباری و عاقبت نگری در کارها ، جامه زیرین و رویین او (یعنی ملازم او) باشد. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۲۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش ترین مردم کسی است که با داشتن پشتیبان و مدد کار بسیار ، باز هم احتمال و توهّم ناتوانی را مدّ نظر داشته باشد. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۳۰

امـام علی (علیه السـلام) می فرماینـد: دور انـدیش ترین مردم کسـی است که کـار دنیای خود را آسان بگیرد. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۳۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش ترین مردم کسی است که به وعده خود عمل کند ، و کار امروز را به فردا نیندازد. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۳۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش کسی است که در مورد عقوبت و کیفر دادن به هنگام تسلّط خشم آن را به تأخیر اندازد، ولی در مورد پاداش احسان و نیکی ، شتاب کند به خاطر آنکه فرصت توانایی را غنیمت بشمارد. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۳۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش کسی است که چون نعمت رو آورد ، شکر آن را به جای آرد، و چون برگردد و پشت کند صبر کند و آن را فراموش کند (و فکر خود را بیهوده به نعمت از دست رفته مشغول نکند). غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۳۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش کسی است که برای دوستی خود ، انتخاب کند (و بدون تأمّل و دقت کسی را به دوستی نگیرد) زیرا انسان به دوست خود سنجیده شود. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۳۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش کسی است که بخشش کند بدانچه در دست او است ، و کار امروز را به فردا نیندازد. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۳۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیشی نظر افکندن به عاقبت و سرانجام کارها ، و مشاوره (و رایزنی) با خردمندان است. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۳۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش کسی است که نعمت خداوند او را از عمل برای آخرت سرگرم نسازد. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۳۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش کسی است که از ولخرجی و تبذیر بپرهیزد ، و اسرافکاری را خوش ندارد. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۳۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش کسی است که دنیا را به خاطر آخرت واگذارد. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۴۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیشی و فضیلت انسان ، در صبر و بردباری است. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۴۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیشی ، در کارها پشت خود را به سختی محکم کردن (و به شدت احتیاط نمودن) است. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۴۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیشی سرمایه است. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۴۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با کافر دوستی نکنید و با نادان مصاحبت و همراهی ننمایید. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۴۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گوهر دوستی خود را به کسی که وفا ندارد نبخش. (و با او دوستی مکن). غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۴۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوستی کن با دوست خود تا تو را دوست بدارد ، و به او اکرام کن تا تو را اکرام کند ، و او را بر خویش مقدم دار تا او نیز تو را بر خود و خاندانش مقدّم دارد. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۴۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که ما را دوست می دارد باید جامه بلاء و گرفتاری را آماده و مهیّا سازد. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۴۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که مبنای دوستی اش در راه خدا نباشد از او پرهیز کن که دوستی او پستی است و مصاحبت با او شوم است. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۴۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که به خاطر کاری با تو دوستی کند ؛ با انجام شدن آن کار ، از تو روی بگرداند. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۴۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که تو را دوست دارد (از کارهای نا پسند) بازت دارد. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۵۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر دوستی و محبتی که پایه اش بر چیزی غیر از ذات مبارك خدای متعال پی ریزی شده باشد گمراهی است و تکیه بر آن محال است. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۵۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: در تنگی و سختی ، درستی و نیکویی دوستی آشکار گردد. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۵۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: درستی دوستی از گرامی داشتن عهد و پیمان است (چون دوستی نیز پیمانی است و باید آن را گرامی داشت). غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۵۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اساس عقل و خرد دوستی کردن با مردم است. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۵۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با دوستی کردن محبت (قلبی) خواهد بود. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۵۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: وقتی دوستی ثابت و پا بر جا شد تعاون و کمك دادن به یکدیگر لازم شود. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۵۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با دوستی کردن و احسان رشته های محبت محکم و استوار شود. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۵۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: وقتی کسی (یا چیزی) را دوست داشتی زیاده روی نکن (که هر چیزی را حدّی و اندازه ای است). غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۵۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اگر نسبت به دوست خود قرار و آرامش پیدا کردی (همه اسرار و احوال خود را در اختیار او مگذار) و جنبه احتیاط را در کار او نگه دار ، و از اسرار خود نگه دار آنچه را که ممکن است هنگامی از فاش کردن آن پشیمان شوی. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۵۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوستی مردمان بدکار از هر دوستی دیگری زودتر بریده و منقطع گردد. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۶۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که دوستی را زبان اظهار کند ، ولی محبت را چشمان. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۶۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شایسته ترین کس برای دوست داشتن تو کسی است که تو را دشمن نداشته باشد. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۶۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سودمندترین گنج ها محبّت و دوستی دلهاست. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۶۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بپرهیز از این که دشمنان خدا را دوست بداری یا دوستی خود را برای کسانی جز اولیای خدا خالص گردانی ، که به راستی هر کس مردمی را دوست بدارد با آنها محشور گردد. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۶۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوست بدار در راه خدا آن کس را که در راه اصلاح دین با تو می ستیزد ، و برای تو یقین نیکو کسب کند. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۶۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوستی خود را گرامی دار و پیمان خود را حفظ کن. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۶۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوستی در راه خدا نزدیک‌ترین خویشی است. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۶۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: صبح زود برخیزید (و سحر خیز) باشید که برکت در آن است و مشاوره و مشورت کنید که پیروزی و رستگاری در مشورت است. غررالحکم ، باب سحرخیزی

حدیث۳۶۶۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سر مستی ، نعمت را برباید و عقوبت و عذاب به بار آورد. غررالحکم ، باب سرمستی

حدیث۳۶۶۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از کینه توزی دل ها و دشمنی داشتن در سینه ها و پشت کردن به یکدیگر و یاری ندادن و دستگیری نکردن از همدیگر ، دوری و اجتناب کنید، تا زمام امور خود را به دست گیرید. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۳۶۷۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی عاقل و خردمند کسی است که کینه ها (ی مردم) را از دل بیرون کرده باشد. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۳۶۷۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خود را نگهدارید از تندی بخل و کینه و خشم و حسد و برای مبارزه با هر یک از آنها ابزار و سلاح لازم را تهیه کنید که به وسیله آن ابزار با آنها بجنگید و از آن جمله است : اندیشه کردن در سر انجام کار ، جلوگیری از پستی و رذالت ، طلب فضیلت ، صلاح آخرت ، و ملازم بودن با حلم و بردباری. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۳۶۷۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دنیا کوچکتر و حقیرتر و کمتر از آن است که از کینه ها پیروی شود. (و آدمی به دنبال کینه توزی برود) غررالحکم ، باب کینه

حدیث۳۶۷۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برای ورع و پارسایی گرسنه ماندن کمک کار خوبی است. غررالحکم ، باب گرسنگی

حدیث۳۶۷۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گرسنه ماندن کمک کار خوبی برای مبارزه با سرمست شدن و شکستن عادتهای ناپسند است.

غررالحکم ، باب گرسنگی

حدیث۳۶۷۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گرسنگی را نان خورش خود قرار ده ، و خود را به قناعت مؤدّب. غررالحکم ، باب گرسنگی

حدیث۳۶۷۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گرسنگی بهتر از فروتنی (در برابر ثروتمندان و مال اندوزان برای لقمه نانی) است. غررالحکم ، باب گرسنگی

حدیث۳۶۷۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گریه بنده از ترس خدا، گناهان را پاک کند. غررالحکم ، باب گریه

حدیث۳۶۷۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گریه از ترس خدا کلید رحمت (حق تعالی) است. غررالحکم ، باب گریه

حدیث۳۶۷۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گریه از ترس خدا دل را نورانی کند، و از بازگشت به گناه نگهداری کند. غررالحکم ، باب گریه

حدیث۳۶۸۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گریه از ترس خدا -به خاطر کاری که سبب دور شدن از خدا است عبادت عارفان است. غررالحکم ، باب گریه

حدیث۳۶۸۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گریستن خوی مشفقان (دلسوزان اصلاح خویش) است. غررالحکم ، باب گریه

حدیث۳۶۸۲

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: چهارکس را خداوند دشمن می دارد ، فروشنده قسم خور ، فقیر متکبِر ، پیر زناکار و پیشوای ستمگر. نهج الفصاحه ، حدیث ۲۵۳

حدیث۳۶۸۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: قُرِنَتِ الْهَیْبَةُ بِالْخَیْبَةِ وَ الْحَیَاءُ بِالْحِرْمَانِ وَ الْفُرْصَةُ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ فَانْتَهِزُوا فُرَصَ الْخَیْرِ؛ ترس با نا

امیدی ، و شرم با محرومیت همراه است ، و فرصت ها چون ابرها می گذرند ، پس فرصت های نیک را غنیمت شمارید. نهج البلاغه، حکمت ۲۱

حدیث۳۶۸۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مَنْ ضَيَّعَهُ الْأَقْرَبُ أُتِيحَ لَهُ الْأَبْعَدُ؛ کسی را که نزدیکانش واگذارند ، بیگانه او را پذیرا می گردد. نهج البلاغه، حکمت۱۴

حدیث۳۶۸۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: إِذَا وَصَلَتْ إِلَيْكُمْ أَطْرَافُ النِّعَمِ فَلَا تُنَفِّرُوا أَقْصَاهَا بِقِلَّةِ الشُّكْرِ؛ چون نشانه های نعمت پروردگار آشکار شد، با ناسپاسی نعمت ها را از خود دور نسازید. نهج البلاغه، حکمت۱۳

حدیث۳۶۸۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: إِذَا قَدَرْتَ عَلَى عَدُوِّكَ فَاجْعَلِ الْعَفْوَ عَنْهُ شُكْراً لِلْقُدْرَةِ عَلَيْهِ؛ اگر بر دشمنت دست یافتی ، بخشیدن او را شکرانه پیروزی قرار ده. نهج البلاغه، حکمت ۱۱

حدیث۳۶۸۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خَالِطُوا النَّاسَ مُخَالَطَةً إِنْ مِتُّمْ مَعَهَا بَكَوْا عَلَيْكُمْ وَ إِنْ عِشْتُمْ حَنُّوا إِلَيْكُمْ ؛ با مردم آن گونه معاشرت کنید ، که اگر مْردید بر شما اشک ریزند، و اگر زنده ماندید ، با اشتیاق سوی شما آیند. نهج البلاغه، حکمت۱۰

حدیث۳۶۸۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: إِذَا أَقْبَلَتِ الدُّنْيَا عَلَى أَحَدٍ أَعَارَتْهُ مَحَاسِنَ غَيْرِهِ وَ إِذَا أَدْبَرَتْ عَنْهُ سَلَبَتْهُ مَحَاسِنَ نَفْسِهِ ؛ چون دنیا به کسی روی آورد ، نیکی های دیگران را به او عاریت دهد ، و چون از او روی برگرداند خوبی های او را نیز بربایند. نهج البلاغه، حکمت۹

حدیث۳۶۸۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: سینه خردمند صندوق راز اوست و خوشرویی وسیله دوست یابی ، و شکیبایی ، گورستان پوشاننده عیب هاست . و یا فرمود : پرسش کردن وسیله پوشاندن عیب هاست ، و انسان از خود راضی ، دشمنان او فراوانند. نهج البلاغه، حکمت ۶

حدیث۳۶۹۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: الْعِلْمُ وِرَاثَةٌ كَرِيمَةٌ وَ الْآدَابُ حُلَلٌ مُجَدَّدَةٌ وَ الْفِكْرُ مِرْآةٌ صَافِيَةٌ؛ دانش، میراثی گرانبها ، و آداب ، زیورهای همیشه تازه ، و اندیشه ، آیینه ای شفاف است. نهج البلاغه، حکمت ۵

حدیث۳۶۹۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: الْعَجْزُ آفَةٌ وَ الصَّبْرُ شَجَاعَةٌ وَ الزُّهْدُ ثَرْوَةٌ وَ الْوَرَعُ جُنَّةٌ وَ نِعْمَ الْقَرِينُ الرِّضَى؛ ناتوانی ، آفت و شکیبایی ، شجاعت و زُهد ، ثروت و پرهیزکاری ، سپرِ نگه دارنده است : و چه همنشین خوبی است راضی بودن و خرسندی . نهج البلاغه، حکمت۴

حدیث۳۶۹۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: أَزْرَى بِنَفْسِهِ مَنِ اسْتَشْعَرَ الطَّمَعَ وَ رَضِيَ بِالذُّلِّ مَنْ كَشَفَ عَنْ ضُرِّهِ وَ هَانَتْ عَلَيْهِ نَفْسُهُ مَنْ أَمَّرَ عَلَيْهَا لِسَانَهُ . آن که جان را با طمع ورزی بپوشاند خود را پُست کرده ، و آن که راز سختی های خود را آشکار سازد خود را خوار کرده ، و آن که زبان را بر خود حاکم کند خود را بی ارزش کرده است. نهج البلاغه، حکمت۲

حدیث۳۶۹۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: كُنْ فِي الْفِتْنَةِ كَابْنِ اللَّبُونِ لَا ظَهْرٌ فَيُرْكَبَ وَ لَا ضَرْعٌ فَيُحْلَبَ؛ در فتنه ها چونان شتر دو ساله باش، نه پشتی دارد که سواری دهد و نه پستانی تا او را بدوشند. نهج البلاغه، حکمت ۱

حدیث۳۶۹۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: چون بر دشمن ظفر یافتی ، عفو و گذشت را شکرانه پیروزیت قرار ده. نهج البلاغه ، حکمت ۱۰

حدیث۳۶۹۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که دوستان خدا بیشتر از مردم دیگر به یاد او هستند و شکر و سپاسشان از دیگران پا بر جا تر و صبر و شکیبائیشان بر بلای او بزرگتر است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۶۹۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که علم خدای سبحان باطن ها و نهان ها را فرا گرفته و برون ها را شماره کرده است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۶۹۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی در راه شناخت خداوند بر رأی خود و قیاس اعتماد و تکیه کند گمراه شود و کارها بر او پراکنده شود. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۶۹۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که به خدا ایمان داشته باشد به او پناه برد. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۶۹۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خدای سبحان را محترم شمارید و از محرّمات الهی پرهیز کنید و دوستانش را دوست بدارید. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۰۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هیچ گاه خود را در مقام نبرد با خدا قرار مده زیرا تو تاب کیفر او را نداری، و از عفو و رحمت او بی نیاز نیستی. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۰۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که به خاطر خدای سبحان چیزی را واگذارد خداوند به جای آن، بهتر از آنچه را واگذارده به او بدهد. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۰۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که آرزومند خدا باشد نهایت امید و آرزوی خود را دریابد. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۰۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که با خدا کار خود را تباه کرده باشد با هیچ کس اصلاح نتواند کرد. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۰۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که با خدای سبحان به صلاح و درستی رفتار کرده باشد با هیچ کس تباهی و فساد ندارد (و همگان او را گرامی دارند) غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۰۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که دیدار خدای سبحان را دوست می دارد از دنیا کنده شده و جدا گردد. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۰۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خدای سبحان آفریدگان را به خاطر تنهایی خود نیافرید، و برای سود و نفعی آنها را وادار به کار نکرد. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۰۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خدای سبحان شما را بیهوده نیافریده و مهمل وا نگذارده، و سرگردان در گمراهی و نابینایی رها

نکرده است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۰۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که به خدا اعتماد و تکیه کند بی نیاز گردد. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۰۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: چگونه تباه شود کسی که خداوند کفیل و پایندان او است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۱۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: فرار کنید به سوی خدا (و از هر چیز به سوی او بگریزید) و از او (به سوی چیز دیگری) فرار نکنید که به راستی او شما را دریابد و هرگز نمی توانید او را درمانده کنید. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۱۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بر تو باد که در همه کارها به خدا چنگ زنی که خداوند از هر چیز نگهدارنده است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۱۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خوشا به حال کسی که مراقب پروردگار خویش است و از گناه خود بیمناک است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۱۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: چگونه نجات و رهایی یابد کسی که از خدا بگریزد (زیرا هر جا برود از آن خدا است) غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۱۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آن کس که هدف و مقصودی جز خدا دارد تباه گشته. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۱۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: از دشمنان خدا جدایی شوید (و از آنها فاصله گیرید) و با دوستان خدا پیوند کنید. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۱۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که در پناه خداست در امان و آسوده خاطر است، ولی دشمن او ترسان و بیمناک است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۱۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر گاه دیدی خداوند تو را با خلق خود مأنوس و سرگرم ساخته و از ذکر خود رمانده است، آن وقت است که به راستی تو را مبغوض داشته است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۱۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر گاه خداوند بنده ای را دوست بدارد او را به محبّت خود سرگرمش سازد. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۱۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که شما اگر رو آورید به خدا به خوبی و رستگاری رو آورده اید و اگر روی بگردانید هم از او رو گردانده اید. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۲۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: در همه کارها خویشتن را به معبود خود بسپار، که در این صورت به راستی آن را به دژ محکمی سپرده ای. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۲۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دستور نداده خداوند سبحان شما را مگر به چیز نیکو، و نهی نکرده است شما را مگر از چیز زشت. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۲۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: در شگفتم از کسی که در قدرت خدا تردید کند با این که آفریده او را می بیند. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۲۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر درونی در پیشگاه خدایی که نعمتهایش والاست، آشکار و ظاهر است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۲۴

هر نیرومندی جز خدای سبحان ناتوان است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۲۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر مالك و دارنده ای جز خدای سبحان مملوك است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۲۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر غالبی جز خداوند مغلوب است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۲۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر پنهانی، نزد خدا آشکار است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۲۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خدای سبحان عقل ها را بر چگونگی صفات خویش آگاه نساخته، امّا از مقدار لازم نیز در باره شناخت خود آنها را باز نداشته. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۲۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که خدای سبحان را به یکتایی و یگانگی بشناسد، هیچ گاه او را به خلق تشبیه نکند. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۳۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: چهره ها در برابر عظمت خداوند متعال فروتن و خاضع، و دلها از هیبتش ترسان، و جان ها در راه رسیدن به خشنودی اش خود را فانی سازند. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۳۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: اجر و ثواب ، حاصل گفتار به زبان است و کردار به دست و پای. خداوند به سبب صدق نیت و باطن پاک ، هر کس را که خواهد ، به بهشت می برد. نهج البلاغه ، حکمت ، ۴۰

حدیث۳۷۳۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بترسید ، بترسید ، به خدا سوگند، که گاه چنان گناه را می پوشاند که پنداری آن را بخشیده است. نهج البلاغه ، حکمت ۲۹

حدیث۳۷۳۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: از کفاره های گناهان بزرگ ، به فریاد رسیدن ستمدیدگان است و شاد کردن غمگینان. نهج البلاغه ، حکمت ۲۳

حدیث۳۷۳۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پا فشاری مکن بر چیزی که گناه را به دنبال دارد. غررالحکم و دررالکلم ، باب گناه

حدیث۳۷۳۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به دست آوردن بهشت با پاکدامنی از گناهان است. غررالحکم و دررالکلم ، باب گناه

حدیث۳۷۳۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: اگر حدود خدای سبحان را نگهداری (و مراعات) کنید خداوند در فضل موجود خود برای شما شتاب کند. غررالحکم ، باب حدود

حدیث۳۷۳۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هیچ کس به سعادت و نیکبختی نرسد جز به وسیله بر پا داشتن حدود الهی و کسی بدبخت نگردد جز به خاطر تباه کردن آنها. غررالحکم ، باب حدود

حدیث۳۷۳۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: با خردمندان مصاحبت کن و با دانشمندان هم نشین شو و بر هوای نفس پیروز شو ، تا با ساکنان ملأ اعلی (جایگاه والا) رفیق و همراه گردی. غررالحکم ، باب همنشینی

حدیث۳۷۳۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کیفر بدی را جز کسی که آن را انجام داده نبیند. غررالحکم ، باب جزا

حدیث۳۷۴۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که کیفر و مجازات را باور دارد جز کار نیک انجام ندهد. غررالحکم ، باب جزا

حدیث۳۷۴۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر عملی را پاداشی است ، پس عمل خود را در راهی انجام دهید که می ماند و آنچه را فانی شود واگذارید. غررالحکم ، باب جزا

حدیث۳۷۴۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر گونه پاداش دهی ، همان گونه پاداشت دهند. غررالحکم ، باب جزا

حدیث۳۷۴۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر انسانی دیدار کند آنچه را انجام داده و پاداش و کیفر بیند بدانچه کرده است. غررالحکم ، باب جزا

حدیث۳۷۴۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر کسی بر آنچه از پیش فرستاده در آید ، و بدانچه کرده کیفر شود. غررالحکم ، باب جزا

حدیث۳۷۴۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بد کیفر دادن، از زشتی پیروزی است. غررالحکم ، باب جزا

حدیث۳۷۴۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: اعزامیان به دوزخ برای همیشه در عذاب و شکنجه اند. غررالحکم ، باب دوزخ

حدیث۳۷۴۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که به دوزخ در آید بدبختی او همیشگی است. غررالحکم ، باب دوزخ

حدیث۳۷۴۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: این پوست نازک را شکیبایی بر آتش دوزخ نیست. غررالحکم ، باب دوزخ

حدیث۳۷۴۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: از دوزخ رهایی نیابد مگر آن کس که عمل آن را واگذارد. غررالحکم ، باب دوزخ

حدیث۳۷۵۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: سرانجام کافر ، دوزخ است. غررالحکم ، باب دوزخ

حدیث۳۷۵۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: همان دوزخ برای کیفر کافی است. غررالحکم ، باب دوزخ

حدیث۳۷۵۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بپرهیزید از آتشی که خروشش آماده ، زبانه اش سخت و عذابش همیشه تازه است. غررالحکم ،

باب دوزخ

حدیث۳۷۵۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بپرهیزید از آتشی که گرمی آن سخت و گودی آن دور و زیور های آن آهن است. غررالحکم ، باب دوزخ

حدیث۳۷۵۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دوزخ سرانجام افراط کنندگان (و از حدّ گذرندگان) است. غررالحکم ، باب دوزخ

حدیث۳۷۵۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: زکات شجاعت ، جهاد در راه خداست. غررالحکم ، باب جهاد

حدیث۳۷۵۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: زکات بدن ، جهاد و روزه است. غررالحکم ، باب جهاد

حدیث۳۷۵۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادان هیچگاه دیده نشود جز آن که از حدّ بگذراند (و هیچ گاه اعتدال ندارد). غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۵۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نیاز و فقر، سخت تر از نادانی نیست. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۵۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: جاهل و نادان ، توانگری ندارد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۶۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هیچ طریقه و مذهبی با نادانی ، پاکیزه و پاک نشود. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۶۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: فقر و نیازی همچون جهل و نادانی نیست. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۶۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دشمنی نکنید با آنچه نمی دانید که بیشترین دانش در همان است که شما نمی دانید. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۶۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: وای بر کسی که در نادانی خود فرو رفته و خوشا به حال کسی که خرد ورزی کرده و به راه راست در آمده است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۶۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ای مردم به نادان های خود تکیه نکنید و اسیر هواهای خویش نشوید که هر کسی در چنین جایگاهی در آید بر لب پرتگاه قرار گیرد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۶۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نعمتهای نادانان همانند بوستانی در کنار مزبله است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۶۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: چه بی شرم است انسان نادان. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۶۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: از سخت ترین مصیبت ها چیره شدن نادانی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۶۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که جای پای خود را نداند بلغزد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۶۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که نادانی کند واگذاشته شود (و مردم او را واگذارند). غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۷۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که نادانی او را به بلند پروازی وا داشته است ، نافرمانی عقل کرده است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۷۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که نادان شد ، لغزشش بسیار شود. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۷۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که به شخص نادانی احسان و کمک کند نمایان گر جهل بسیار خود او است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۷۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که در مورد وضع مردم نادان باشد و آنها را نشناسد بدانها اعتماد کند. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۷۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: شخص نادان هر حالتی و هر وضعی که دارد در زیان و خسران است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۷۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: در برق درخشنده بهره ای نیست برای کسی که فرو می رود در تاریکی. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۷۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خطا و لغزش بسیار ، از نادانی های بسیار خبر می دهد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۷۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: چه بسا عزیزی که نادانی اش او را خوار گردانیده است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۷۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: در آنچه شخص بسیار نادان رغبت دارد تو زاهد و پارسا باش. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۷۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به هر اندازه که نعمت بر جاهل نیکو شودبر زشتی آن بیفزاید. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۸۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: در نادانی انسان همین بس است که بد شمارد از مردم آنچه را خود مانند آن را انجام دهد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۸۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: فریب جاهل به مکر و حیله های باطل است(که شیطان و یا دیگران برای او ترتیب دهند).

غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۸۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نهایت نادانی این است که آدمی به نادانی خود شادمان باشد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۸۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر نادانی فریفته است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۸۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بریدن از نادان برابر است با پیوند با دانا و خردمند. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۸۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: زجر و منع نادانان (از کار زشت) به گفتن آشکار است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۸۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: فکر و اندیشه نادان گمراهی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۸۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بی نیازی و توانگری نادان به مال اوست. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۸۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: سرانجام جهل و نادانی زیانبار است ، و برای حسود هیچ مسرّت و خوشی پایدار نماند. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۸۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کار جاهل(کم عقل) وبال (عذاب و سختی) و دانش او گمراهی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۹۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کوری که بر تاریکی های زیاد سوار گشته ، نادانی است که بر نادانی های بسیار دیگر سوار شده ، بر خویش ستم کند ، و برای نفس خود پیمودن محالات (ناشدنی ها) و سخنان باطل بی فایده را آراسته است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۹۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: در شگفتم از کسی که در باره خویش نادان است چگونه پروردگار خود را شناخته است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۹۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: طلب مرتبه ها و درجه های والا بدون عمل و کار ، از نادانی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۹۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: فرمانبرداری نادان خود پسند ، دلیل بر نادانی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۹۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: گمشده جاهل و نادان ، یافت شدنی نیست. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۹۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دوست شخص نادان در معرض هلاکت است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۹۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دوست آدم نادان ، دچار رنج و سرشکستگی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۹۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کار درست نادان ، همچون لغزش عاقل است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۹۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بدترین مصاحبان برای انسان ، افراد نادان هستند. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۹۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بدترین کسی که با او مصاحبت می کنی شخص نادان و جاهل است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۰۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بدترین مصیبتها نادانی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۰۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: فزونی جهل، آدمی را به نابودی کشاند. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۰۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: لغزش جاهل بخشوده است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۰۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: رأی و اندیشه نادان ، به هلاکت اندازد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۰۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: رغبت تو در کار محال و نشدنی ، نادانی است (یعنی منشأ آن نادانی تو است). غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۰۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بسا جهل و نادانی که سودمندتر از علم و دانش باشد. (جایی که به آن علم عمل نشود.) غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۰۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دولت شخص نادان مانند بیگانه ای است که به سوی انتقال حرکت می کند. (دوام ندارد) غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۰۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بسا نادانی که نجاتش به خاطر نادانی اش باشد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۰۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی شخص ثروتمند ، او را پست گرداند ، و علم و دانش فقیر و نیازمند ، او را برافرازد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۰۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دارایی نادان در مال و آرزوی او است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۱۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به وسیله نادانی است که هر شرّی بر پا شود. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۱۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی شما از نادانی به نیازی نرسید ، و از کار خیر در نادانی به سبب و وسیله ای دست نیابید ، و از آخرت با نادانی مطلبی را درک نکنید. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۱۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی جاهل و نادان کسی است که مطالب (دنیوی) او را برده خویش ساخته است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۱۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دشمن ترین بندگان در پیشگاه خدای تعالی انسان نادان است ، زیرا خداوند او را محروم ساخته از آنچه بر خلق خویش منّت نهاده و آن عقل است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۱۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بزرگترین نادانی دشمنی کردن با توانا و دوستی کردن با گنهکار و فاجر و اعتماد کردن بر آدم بی وفاست. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۱۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که شخص جاهل از روی نادانی خود در صدد گمراه کردن دیگران است و به خاطر هوا و هوس خود در حال فریفتن مردم است ، سخنش بیماری آورد و کارش نکوهیده است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۱۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آسان‌ترین (و هموارترین) چیز بر انسان سرزنش جاهلان است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۱۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بدبخت‌ترین مردم شخص نادان است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۱۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بدترین بیماری ها نادانی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۱۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بزرگترین نادانی ها آن است که انسان نسبت به وضع خویش نادان باشد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۲۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بزرگترین مصیبتها نادانی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۲۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی گام را بلغزاند و پشیمانی به بار آرد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۲۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی زندگان را بمیراند و بدبختی ابدی آرد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۲۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که از روی جهل و نادانی کار کند همچون کسی است که به بیراهه می رود هر چه در رفتن بیشتر تلاش کند از هدف دورتر شود. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۲۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: از نادان نافرمانی کن تا سالم بمانی. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۲۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادان مرده‌ای در میان زندگان است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۲۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادان، صخره و سنگ سختی است که آبی از آن نجوشد و درختی است که چوب آن سبز نشود و شوره زاری است که گیاهی در آن نروید. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۲۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی، مرکب چموشی است که هر کس سوار آن شود بلغزد ، و هر کس همراهش رود گمراه شود. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۲۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادان ، تقصیر و خطای خود را نشناسد و نصیحت خیر خواه خود را نپذیرد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۲۹

جاهل ، عالم را نمی شناسد زیرا او پیش از آن عالم نبوده (و این دوره را نگذرانده ولی عالم به عکس او است) غررالحکم ، باب

جهل

حدیث۳۸۳۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادان ، وحشت کند از آنچه حکیم و فرزانه بدان انس گیرد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۳۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادان ، دیدار نشود (یا دیده نشود) مگر این که یا کار را از حدّ بگذراند، و یا به حدّ خود نرساند. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۳۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: شخص نادان ، هنگامی که کم خیر باشد و بخل ورزد مال و ثروت بیابد ، و چون بیابد سر از الحاد و بی دینی در آورد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۳۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادان ، کسی است که فریفته هوا و هوس و فریب های آن گشته است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۳۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادان ، کسی است که در کار خود نادان (و سرگردان) است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۳۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادان ، کسی است که مطالب (دنیا) فریبش داده است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۳۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: جاهل ، درستی نظر و اندیشه اش همانند لغزش عالم و داناست. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۳۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادان، مرده است اگر چه به صورت زنده باشد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۳۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادان، کسی است که قدر خود را نداند. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۳۹

امـام علی(علیه السـلام) می فرماینـد: نـادان (از روی جهـالتی که دارد) خـود را بلنـد گردانـد و (همین سـبب شـود که) پست گردد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۴۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادان ، از راه رفته باز نگردد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۴۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادان ، از راهی که می‌رود باز نایستد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۴۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادان ، به شخص نادانی همانند خود متمایل باشد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۴۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادان ، سرگردان است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۴۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی ، موجب فساد هر کاری است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۴۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی ، بدترین بیماریهاست. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۴۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی ، نابودی به دنبال دارد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۴۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی ، بیماری و درماندگی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۴۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی ، گام ها را بلغزاند. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۴۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی ، نابود کننده ترین دشمن است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۵۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آدمی دشمن چیزی است که آن را نمی داند. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۵۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مردم آنچه را نمی دانند با آن دشمنند. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۵۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی ، وبال و گرفتاری است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۵۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی ، مرگ است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۵۴

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: خَیْرُ الرِّجالِ مِنْ اُمَّتِیَ الَّذینَ لایَتَطاوَلونَ عَلی اَهْلیهِمْ وَ یَحِنّونَ عَلَیْهِمْ وَ لا یَظْلِمونَهُمْ؛ بهترین مردان امت من کسانی هستند که نسبت به خانواده خود خشن نباشند، اهانت نکنند، دلسوزشان باشند و به آنان ظلم نکنند. مکارم الاخلاق، ص ۲۱۶.

حدیث۳۸۵۵

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: خیارُ اُمَّتی مَنْ دَعا اِلَی اللّهِ تَعالی وَحَبَّبَ عِبادَهُ اِلَیْهِ؛ بهترین امت من کسانی هستند که مردم را به سوی خدا دعوت و بندگانش را محبوب او کنند (با اطاعت از امر و نهی خداوند محبت او بدست می‌آید). نهج الفصاحه، ح ۱۴۷۱.

حدیث۳۸۵۶

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: خَیْرُکُمْ مَنْ لَمْ یَتْرُکْ آخِرَتَهُ لِدُنْیاهُ وَلا دُنْیاهُ لِآخِرَتِهِ وَ لَمْ یَکُنْ کَلًّا عَلَی النّاسِ؛ بهترین شما کسی است که آخرت خود را برای دنیا و دنیای خود را برای آخرت رها نکند و سربار مردم نباشد. نهج الفصاحه، ح ۱۵۲۵.

حدیث۳۸۵۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: خَیْرُکُمْ خَیْرُکُمْ لاَهْلِهِ وَاَنَا خَیْرُکُمْ لِاَهْلی ما اَکْرَمَ النِّساءَ اِلاّ کَریمٌ وَ لا اَهانَهُنَّ اِلاّ لَئیمٌ؛ بهترین شما کسی است که برای خانواده خود بهتر باشد و من از همه شما برای خانواده‌ام بهترم، زنان را گرامی نمی‌دارد، مگر انسان بزرگوار و به آنان اهانت نمی کند، مگر شخص پَست و بی‌مقدار. نهج الفصاحه، ح ۱۵۲۰.

حدیث۳۸۵۸

امام رضا علیه السلام می فرمایند: اَحْسِنِ الظَّنَّ بِاللّهِ فَاِنَّ اللّه عَزَّوَجَلَّ یَقولُ: اَنا عِنْدَ ظَنِّ عَبدیَ الْمُؤمِنِ بی، اِنْ خَیْرا فَخَیْرا وَ اِنْ شَرّا فَشَرّا؛ به خداونـد خوش گمان باش، زیرا خدای عزوجل می‌فرماید: من نزد گمان بنده مؤمن خویش هستم، اگر به من خوش گمان باشد، به خوبی با او رفتار می کنم و اگر به من بدگمان باشد، به بدی با او رفتار می کنم. کافی، ج ۲، ص ۷۲، ح ۳ .

حدیث۳۸۵۹

امام علی علیه السلام می فرمایند: إنْ لَمْ تَکُنْ حَلیما فَتَحَلَّمْ فَإِنَّهُ قَلَّ مَنْ تَشَبَّهَ بِقَوْمٍ إِلّا أَوشَکَ أنْ یَکونَ مِنْهُمْ؛ اگر بردبار نیستی خود را بردبار جلوه ده، زیرا کمتر کسی است که خود را شبیه گروهی کند و بزودی یکی از آنان نشود. نهج البلاغه، حکمت ۲۰۷ .

حدیث۳۸۶۰

امـام علی علیه السـلام می فرماینـد: اَلْحِلْمُ غِطـاءٌ ساتِرٌ وَالْعَقْلُ حِسامٌ قاطِعٌ، فَاسْتُرْ خَلَلَ خَلْقِکَ بِحِلْمِکَ وَقاتِلْ هَواکَ بِعَقْلِکَ؛ بردباری پرده‌ای پوشاننـده و عقـل شمشـیری برنـده است، پس عیبهـای اخلاـقی خود را با بردباری بپوشان و با عقلت به جنگ هوا و هوسـت برخیز. نهج البلاغه، حکمت ۴۲۴.

حدیث۳۸۶۱

پیامبراکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم می فرمایند : مَن عالَ یَتیما حَتّی یَسْتَغْنِیَ عَنْهُ أَوْجَبَ اللّه عَزَّوَجَلَّ لَهُ بِذلِکَ الْجَنَّهَ کَما أَوْجَبَ اللّه لِآکِلِ مالِ الْیَتیمِ النّارَ؛ هر کس یتیمی را سرپرستی کند تا آن که بی‌نیاز گردد، خداوند به سبب این کار بهشت را بر او واجب سازد، همچنان که آتش دوزخ را بر خورنده مال یتیم واجب ساخته است. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۴، ح ۸ .

حدیث۳۸۶۲

امام علی علیه السـلام می فرماینـد: اِنَّ اللّه سُبْحانَهُ فَرَضَ فی أمْوالِ الاَْغْنیاءِ اَقْواتَ الْفُقَراءِ فَما جاعَ فَقیرٌ اِلاّ بِما مُتِّعَ بِهِ غَنِیٌّ، وَ اللّه تَعالی سائِلُهُمْ عَنْ ذلِکَ؛ خداونـد سـبحان غـذای فقرا را در اموال ثروتمنـدان قرار داده است، پس هیچ فقیری در دنیا گرسـنگی نمی کشـد مگر این که ثروتمندی حق او را نداده باشد و خداوند از اغنیا در این باره خواهد پرسید. نهج البلاغه صبحی صالح، حکمت ۳۲۸.

حدیث۳۸۶۳

پیـامبراکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم می فرماینـد : اَحَبُّ الاَْعْمـالِ اِلَی اللّهِ مَنْ اَطْعَمَ مِنْ جـوعٍ اَوْ دَفَعَ عَنْهُ مَغْرَمـا اَوْ کَشَفَ عَنْهُ کَرْبـا؛ محبوب‌ترین کارها نزد خدا، سیر کردن گرسنه یا پرداختن بدهی یا برطرف کردن گرفتاری اوست. نهج الفصاحه، ح۷۶.

حدیث۳۸۶۴

پیـامبراکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم می فرماینـد : اِذا حَکَمْتُمْ فَاعْـدِلوا وَ اِذا قُلْتُمْ فَاَحْسِـنوا فَاِنَّ اللّه مُحْسِنٌ یُحِبُّ الْمُحْسِـنینَ؛ هرگاه قضاوت می کنید، عادلانه قضاوت کنید و هرگاه سـخن می گویید، نیکو بگویید، زیرا خداوند نیکوکار است و نیکوکاران را دوسـت دارد. نهج الفصاحه، ح ۲۰۰.

حدیث۳۸۶۵

امام علی علیه السلام می فرمایند: مَنْ كَثُرَتْ نِعَمُ اللّهِ عَلَيْهِ كَثُرَتْ حَوائِجُ النّاسِ اِلَيْهِ، فَاِنْ قامَ فيها بِما اَوْجَبَ اللّهُ سُبْحانَهُ عَلَيْهِ فَقَدْ عَرَّضَها لِلدَّوامِ وَ اِنْ مَنَعَ ما اَوْجَبَ اللّهُ سُبْحانَهُ فيها فَقَدْ عَرَّضَها لِلزَّوالِ؛ هر کس نعمت‌های خدا بر او زیاد شود، نیازهای مردم به او زیاد می‌شود، حال اگر به آنچه خداوند در این باره بر او واجب کرده عمل کند، زمینه دوام آن نعمت‌ها را فراهم کرده، و اگر نکند آنها را در معرض نابودی قرار داده است. غررالحکم، ح ۸۷۵۲ .

حدیث ۳۸۶۶

امام صادق علیه السلام می فرمایند: مَنْ شَتَمَكَ فَقُلْ لَهُ: اِنْ كُنْتَ صادِقا فيما تَقولُ فَاَسْاَلُ اللّهَ اَنْ يَغْفِرَلى، وَ اِنْ كُنْتَ كاذِبا فيما تَقولُ فَاللّهَ اَسْاَلُ اَنْ يَغْفِرَ لَكَ. وَمَنْ وَعَدَكَ بِالْخَنى فَعِدْهُ بِالنَّصيحَةِ وَالرِّعاءِ؛ اگر کسی به تو ناسزا گفت به او بگو: اگر راست می گویی، از خدا می‌خواهم که مرا بیامرزد و اگر دروغ می گویی، از خدا می‌خواهم که تو را بیامرزد و اگر کسی تهدیدت کرد، تو او را به خیرخواهی و مراقبت وعده ده. بحارالأنوار، ج ۱، ص ۲۴۴، ح ۱۷ .

حدیث ۳۸۶۷

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : ما مِنْ مُسْلِمٍ يَنْظُرُ امْرَأَةً اَوَّلَ رَمْقَةٍ ثُمَّ يَغُضُّ بَصَرَهُ اِلاّ اَحْدَثَ اللّهُ تَعالى لَهُ عِبادَةً يَجِدُ حَلاوَتَها فى قَلْبِهِ؛ هیچ مرد مسلمانی نیست که نگاهش به زنی بیفتد و چشم خود را پایین بیندازد مگر این که خدای متعال به او توفیق عبادتی دهد که شیرینی آن را در دل خویش بیابد. کنزالعمّال، ح ۱۳۰۵۹.

حدیث ۳۸۶۸

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : تَفَرَّغوا مِنْ هُمومِ الدُّنْيا مَااسْتَطَعْتُمْ فَاِنَّهُ مَنْ اَقْبَلَ عَلَى اللّهِ تَعالى بِقَلْبِهِ جَعَلَ اللّهُ قُلوبَ العِبادِ مُنْقادَةً اِلَيْهِ بِالوُدِّ وَالرَّحْمَةِ وَكانَ اللّهُ اِلَيْهِ بِكُلِّ خَيْرٍ اَسْرَعَ؛ تا می‌توانید خود را از همّ و غم دنیا فارغ سازید؛ زیرا هر کس با دل خویش به جانب خدا روی آورد، خداوند دل‌های بندگان را از سر مهر و محبت مطیع او می کند و هر خیری را به او زودتر می‌رساند. بحارالأنوار، ج ۷۷، ص ۱۶۶، ح ۳.

حدیث ۳۸۶۹

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : لا وُكِلَ ابْنُ آدَمَ اِلاّ اِلى مَنْ رَجاهُ وَلَوْ اَنَّ ابْنَ آدَمَ لَمْ يَرْجُ اِلاَّ اللّهَ ما وُكِلَ اِلى غَيْرِهِ؛ انسان به همان کسی واگذار می‌شود که به او امید بسته است و اگر انسان جز به خدا امید نبندد به غیر خدا واگذار نمی‌شود. کنزالعمّال، ح ۵۹۰۹.

حدیث ۳۸۷۰

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : رَأى موسى عليه السلام رَجُلاً عِنْدَ الْعَرْشِ فَغَبَطَهُ بِمَكانِهِ فَسَأَلَ عَنْهُ فَقالَ: كانَ لايَحْسُدُ النّاسَ عَلى ما آتاهُمُ اللّهُ مِنْ فَضْلِهِ؛ حضرت موسی علیه السلام مردی را نزد عرش دید و به جایگاه او غبطه خورد و در مورد او سؤال کرد. به او گفته شد که او به آنچه خداوند از فضل خود به مردم داده است حسد نمی‌برد. روضة الواعظین، ص ۴۲۴.

حدیث ۳۸۷۱

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : إنَّ أَعْظَمَ النّاسِ مَنْزِلَةً عِنْدَاللّهِ یَوْمَ الْقیامَةِ أَمْشاهُمْ فی أَرْضِهِ بِالنَّصیحَةِ لِخَلْقِهِ؛ بلند مرتبه‌ترین مردم نزد خداوند در روز قیامت کسی است که در روی زمین بیشتر در خیرخواهی و ارشاد مردم قدم بردارد. کافی، ج ۲، ص ۲۰۸، ح ۵.

حدیث۳۸۷۲

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مُشاوَرَةُ الْعاقِلِ الناصِحِ رُشْدٌ وَیُمْنٌ وَتَوْفیقٌ مِنَ اللّهِ فَإذا أَشارَ عَلَیْکَ النّاصِحُ الْعاقِلُ فَإیّاکَ وَالْخِلافَ فَإنَّ فی ذلِکَ الْعَطَبَ؛ مشورت کردن با عاقل خیرخواه مایه هدایت و میمنت است و توفیقی است از جانب خداوند، پس هرگاه خیرخواه عاقل تو را راهنمایی کرد، مبادا مخالفت کنی که موجب نابودی می‌شود. محاسن، ج ۲، ص ۶۰۲، ح ۲۵.

حدیث۳۸۷۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: أَنْصِفِ النّاسَ مِنْ نَفْسِکَ وَانْصَحِ الأُمَّةَ وَارْحَمْهُمْ فَإذا کُنْتَ کَذلِکَ وَ غَضِبَ اللّهُ عَلی أَهْلِ بَلْدَةٍ أَنْتَ فیها وَأَرادَ أَنْ یُنْزِلَ عَلَیْهِمُ الْعَذابَ نَظَرَ إلَیْکَ فَرَحِمَهُمْ بِکَ، یَقولُ اللّهُ تَعالی: (وَما کانَ رَبُّکَ لِیُهْلِکَ الْقُری بِظُلْمٍ وَأَهْلُها مُصْلِحونَ)؛ با مردم منصفانه رفتار کن و نسبت به آنان خیرخواه و مهربان باش، زیرا اگر چنین بودی و خداوند بر مردم آبادیی که تو در آن به سر می‌بری خشم گرفت و خواست بر آنان عذاب فرو فرستد، به تو نگاه می‌کند و به خاطر تو به آن مردم رحم می‌کند. خدای متعال می‌فرماید: و پروردگار تو (هرگز) بر آن نبوده است که شهرهایی را که مردمش درستکارند، به ستمی هلاک کند. مکارم الاخلاق، ص ۴۵۷. پیامبراکرم صلی‌الله علیه و آله و سلم می فرمایند: خَیْرُ بَیْتٍ فِی الْمُسلِمینَ بَیْتٌ فیهِ یَتیمٌ یُحْسَنُ اِلَیْهِ وَ شَرُّ بَیْتٍ فِی الْمُسْلِمینَ بَیْتٌ فیهِ یَتیمٌ یُساءُ إلَیْهِ اَنا وَ کافِلُ الْیَتیم فِی الْجَنَّةِ هکَذا؛ بهترین خانه‌های مسلمانان، خانه‌ای است که در آن یتیمی باشد که به او نیکی می‌شود و بدترین خانه های مسلمانان خانه‌ای است که در آن یتیمی باشد که با او بدی می‌شود، من و سرپرست یتیم در بهشت مانند دو انگشت همراهیم. نهج الفصاحه، ص ۱۵۱۰.

حدیث۳۸۷۴

امام علی علیه السلام : اَلْخَیْرُ اَسْهَلُ مِنْ فِعْلِ الشَّرِّ؛ کار خوب آسان‌تر از کار بد است. غررالحکم، ح ۱۱۹۹.

حدیث۳۸۷۵

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: مَنْ لَبِسَ الْخَیْرَ تَعَرّی مِنَ الشَّرِّ؛ هر کس جامه خوبی به تن کند از بدی برهنه می گردد. غررالحکم، ح ۸۰۸۵ .

حدیث۳۸۷۶

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: ما خَیْرٌ بِخَیْرٍ بَعْدَهُ النّارُ و ما شَرٌّ بِشَرٍّ بَعْدَهُ الجَنَّةُ وَ کُلُّ نَعیمٍ دونَ الْجَنَّةِ فَهُوَ مَحْقورٌ وَ کُلُّ بَلاءٍ دونَ النّارِ عافیَةٌ؛ خیری که به دنبال آن آتش باشد، خیر نیست و شری که به دنبال آن بهشت باشد، شر نیست. هر نعمتی جز بهشت ناچیز است و هر بلایی جز آتش، سلامتی. نهج البلاغه، حکمت ۳۸۷ .

حدیث۳۸۷۷

پیامبراکرم صلی‌الله علیه و آله و سلم می فرمایند: دَعْ ما یُریبُکَ اِلی ما لا یُریبُکَ، فَاِنَّ الخَیْرَ طُمَأْنینَةٌ وَ الشَّرَّ ریبَةٌ؛ آنچه تو را به شک و تردید می‌اندازد رها کن و به سراغ آنچه تو را به شک و تردید نمی‌اندازد برو؛ زیرا خوبی مایه آرامش و بدی مایه تشویش و دودلی است. کنزالعمّال، ح ۷۳۰۸ .

حدیث۳۸۷۸

پیامبراکرم صلی‌الله علیه و آله و سلم می فرمایند: ما اَسَرَّ عَبْدٌ سَریرَةً اِلاّ اَلْبَسَهُ اللّه رِداءَها اِنْ خَیْرا فَخَیْرٌ وَ اِنْ شَرّا فَشَرٌّ؛ هیچ کس نیتی را در دل پنهان نمی کند، مگر اینکه خداوند آن نیت را (در رفتار و کردار او) همانند لباس ظاهر می کند، با نیت خوب ظاهر خوب و با نیت بد ظاهر بد خواهد داشت. کنزالعمّال، ح ۵۲۷۵ .

حدیث۳۸۷۹

پیامبراکرم صلی‌الله علیه و آله و سلم می فرمایند: اَلا اِنَّ خَیْرَ عِبادِ اللّهِ التَّقیُّ النَّقیُّ الخَفیُّ وَ اِنَّ شَرَّ عِبادِ اللّهِ المُشارُ اِلَیْهِ بِالاَصابِعِ؛ آگاه باشید، بدرستی که بهترین بندگان خدا کسی است که با تقوا، پاک و گمنام باشد و بدترین بندگان خدا کسی است که انگشت نما باشد. بحارالأنوار، ج ۷۰، ص ۱۱۱، ح ۱۲ .

حدیث۳۸۸۰

پیامبراکرم صلی‌الله علیه و آله و سلم می فرمایند: بهترین قلب‌ها، قلبی است که ظرفیت بیشتری برای خوبی دارد و بدترین قلب‌ها، قلبی است که ظرفیت بیشتری برای بدی دارد، پس عالی‌ترین قلب، قلبی است که خوبی را در خود دارد و لبریز از خوبی است. اگر سخن بگوید، سخنش در خور پاداش است و اگر سکوت کند، سکوتش درخور پاداش است. جعفریات، ص ۱۶۸ .

حدیث۳۸۸۱

پیامبراکرم صلی‌الله علیه و آله و سلم می فرمایند: اِذا ماتَ اَحَدُکُمْ فَقَدْ قامَتْ قیامَتُهُ، یَری ما لَهُ مِنْ خَیْرٍ وَ شَرٍّ؛ هرگاه یکی از شما بمیرد، قیامتش برپا می‌شود و خوبی‌ها و بدی‌های خود را می‌بیند. کنزالعمّال، ح ۴۲۱۲۳ .

حدیث۳۸۸۲

پیامبراکرم صلی‌الله علیه و آله و سلم می فرمایند: اِنَّ اَحْسَنَ الْحَدیثِ کِتابُ اللّهِ وَ خَیْرَ الْهُدی هُدی مُحَمَّدٍ صلی‌الله علیه و آله وَ شَرَّ الْاُمورِ مُحْدَثاتُها؛ بهترین سخن، کتاب خدا و بهترین روش، روش پیامبر صلی‌الله علیه و آله و بدترین امور بدعت‌هاست (پدیده‌های مخالف دین). بحارالأنوار، ج ۷۷، ص ۱۲۲، ح ۲۳ .

حدیث۳۸۸۳

پیامبراکرم صلی‌الله علیه و آله و سلم می فرمایند: اَلْخَیْرُ عادَةٌ وَ الشَّرُّ لَجاجَةٌ؛ خوبی عادت است و بدی لجاجت. سنن ابن ماجه، ج ۱، ص ۸۰، ح ۲۲۱.

حدیث۳۸۸۴

پیامبراکرم صلی‌لله علیه و آله و سلم می فرمایند: اذا بَلَغَ الرَّجُلُ اَرْبَعینَ سَنَةً وَ لَمْ یَغْلِبْ خَیْرُهُ شَرَّهُ قَبَّلَ الشَّیطانُ بَیْنَ عَیْنَیْهِ وَ قالَ: هذا وَجْهٌ لا ـ یُفْلِحُ؛ هرگاه انسان چهل ساله شود و خوبیش بیشتر از بـدیش نشود، شـیطان بر پیشانی او بوسه می‌زنـد و می گویـد: این چهره‌ای است که روی رستگاری را نمی‌بیند. مشکاة الأنوار، ص ۲۹۵ .

حدیث۳۸۸۵

پیامبراکرم صـلی‌لله علیه و آله و سلم می فرمایند: لا ضَرَرَ وَ لا اِضْرارَ فِی الْاِسْلامِ، فَالاِسْلامُ یَزیدُ الْمُسْلِمَ خَیْرا وَ لا یَزیدُهُ شَرّا؛ در اسلام هیچ ضـرری نیست و ضـرر زدن به دیگران نیز ممنوع است، پس اسـلام به مسـلمان خیر می‌رساند و شر نمی‌رساند. الفقیه، ج ۴، ص ۳۳۴، ح ۵۷۱۸.

حدیث۳۸۸۶

پیـامبراکرم صـلی‌لله علیه و آله و سـلم می فرماینـد: تَکَلَّفُوا فِعْلَ الْخَیْرِ وَ جاهِـدوا نُفوسَـکُمْ عَلَیْهِ، فَاِنَّ الشَّرَّ مَطْبوعٌ عَلَیْهِ الاِنْسانُ؛ در کار خیر، خود را به زحمت اندازید و در این راه با هوا و هوس خود مبارزه کنید، زیرا طبیعت انسان به بدی تمایل دارد. تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۱۲۰ .

حدیث۳۸۸۷

رسول اکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم می فرماینـد: لَیْسَ بِحَلیمٍ مَنْ لَمْ یُعاشِـرْ بِالْمَعْرُوفِ مَنْ لابُدَّ لَهُ مِنْ مُعاشَـرَتِهِ حَتّی یَجْعَلَ اللّهُ مِنْ ذلِکَ مَخْرَجا؛ بردبار نیست آن که با کسـی که چاره‌ای جز معاشرت با او ندارد به نیکی معاشرت نکند تا این‌که خداوند برای او راه نجاتی از معاشرت با وی فراهم آورد. کنزالعمال، ج ۳، ص ۱۳۰، ح۵۸۱۵ .

حدیث۳۸۸۸

امام علی علیه السـلام می فرماینـد: وَإِیّاکَ ... اَنْ تَعِـدَهُم فَتُتبعَ مَوعِدَکَ بِخُلفِکَ... فَاِنَّ الخُلفَ یوجبُ المَقتَ عِندَ اللّهِ وَ النّاسِ؛ بپرهیز از خلف وعده که آن موجب نفرت خدا و مردم از تو می‌شود. نهج البلاغه، از نامه ۵۳.

حدیث۳۸۸۹

امام صادق علیه السـلام می فرماینـد: إذا أرادَ أَحَـدُکُمْ أنْ یُسْـتَجابَ لَهُ فَلْیُطَیِّبْ کَسْبَهُ وَلْیَخْرُجْ مِنْ مَظالِمِ النّاسِ ، وَ إنَّ اللّهَ لا یَرْفَعُ إلَیْهِ دُعاء عَبْدٍ وَ فی بَطْنِهِ حَرامٌ أوْ عِنْـدَهُ مَظْلَمَةٌ لِأحَدٍ مِنْ خَلْقِهِ؛ هر کس بخواهد دعایش مسـتجاب شود، باید کسب خود را حلال کند و حق مردم را بپردازد. دعای هیـچ بنـده‌ای که مال حرام در شـکمش باشـد یا حق کسـی بر گردنش باشد، به درگاه خدا بالا نمی‌رود. بحارالأنوار، ج ۹۳، ص ۳۲۱، ح ۳۱.

حدیث۳۸۹۰

امام علی علیه السـلام می فرماینـد: مَنْ أَصْـلَحَ فیما بَیْنَهُ وَبَیْنَ اللّهِ أَصْـلَحَ اللّهُ فیما بَیْنَهُ وَبَیْنَ النّاسِ؛ هر کس رابطه‌اش را با خدا اصـلاح

کند، خداوند رابطه او را با مردم اصلاح خواهد نمود. بحارالأنوار، ج ۷۱، ص ۳۶۶، ح ۱۲.

حدیث۳۸۹۱

امام علی علیه السلام می فرمایند : لا یَسعَدُ أحَدٌ إلاّ بِإقامَهِٔ حُدودِ اللّهِ وَ لا یَشقی أحَدٌ إلاّ بِإضاعَتِها؛ هیچ کس جز با اجرای حدود و احکام خدا خوشبخت نمی‌شود و جز با ضایع کردن آن بدبخت نمی گردد. غررالحکم، ح۱۰۸۵۳.

حدیث۳۸۹۲

امام علی علیه السلام می فرمایند : اَلتَّوفیقُ مِنَ السَّعادَهِٔ وَ الْخِذلانُ مِنَ الشَّقاوَهِٔ؛ توفیق [انجام کار نیک] از خوشبختی و بی توفیقی از بدبختی است. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۱۲، ح ۷۰.

حدیث۳۸۹۳

امام علی علیه السلام می فرمایند : إنَّ حَقیقَهَٔ السَّعادَهِٔ أن یُختَمَ لِلْمَرءِ عَمَلُهُ بِالسَّعادَهِٔ و إنَّ حَقیقَهَٔ الشَّقاءِ أن یُختَمَ لِلْمَرءِ عَمَلُهُ بِالشَّقاءِ؛ براستی که حقیقت خوشبختی آن است که پایان کار انسان خوشبختی باشد و حقیقت بدبختی آن است که کار انسان به بدبختی خاتمه یابد. معانی الأخبار، ص ۳۴۵، ح ۱.

حدیث۳۸۹۴

امام علی علیه السلام می فرمایند : لا یَسعَدُ امْرُؤٌ إلاّ بِطاعَهِٔ اللّهِ سُبحانَهُ وَ لا یَشقَی امْرُؤٌ إلاّ بِمَعصیَهِٔ اللّهِ؛ هیچ کس جز با اطاعت خدا خوشبخت نمی‌شود و جز با معصیت خدا بدبخت نمی گردد. غررالحکم، ح ۱۰۸۴۸ .

حدیث۳۸۹۵

امام علی علیه السلام می فرمایند : مَن أجهَدَ نَفسَهُ فی إصلاحِها سَعِدَ، مَن أهمَلَ نَفسَهُ فی لَذّاتِها شَقِیَ وَ بَعُدَ؛ هر کس برای اصلاح خود، خویشتن را به زحمت بیندازد، خوشبخت می‌شود هر کس خود را در لذت‌ها رها کند، بدبخت می گردد و بی‌بهره می‌ماند. غررالحکم، ح ۸۲۴۶ و ح ۸۲۴۷ .

حدیث۳۸۹۶

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اَلدُّنیا دارُ بَلاءٍ وَ مَنزِلُ بُلغَهٍٔ وَ عَناءٍ قَد نَزَعَتْ عَنها نُفُوسُ السُّعَداءِ وَ انتَزَعَت بالْکُرهِ مِن أیدِی الْأشْقیاءِ فَأَسعَدُ النّاسِ بِها أرغَبُهُم عَنها و أشقاهُم بِها أرغَبُهُم فیها؛ دنیا سرای بلا و گرفتاری و محل گذران زندگی و زحمت است خوشبختان از آن دل کنده‌اند و از دست بدبختان به زور گرفته می‌شود پس خوشبخت‌ترین مردم، بی‌میل‌ترین آنان به دنیا و بدبخت‌ترین مردم، مایل‌ترین آنان به دنیاست. اعلام الدّین، ص ۳۴۲ .

حدیث۳۸۹۷

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : بی اُنذِرتُم وَ بِعَلیِّ بنِ أبی طالِبِ اهْتَدَیتُم... وَ بِالْحَسَنِ اُعْطیتُمُ الْإحسانُ وَ بِالْحُسَینِ

تَسعَدونَ وَ بِهِ تَشقونَ ألا وَ إنَّ الْحُسَينَ بابٌ مِن أبوابِ الْجَنَّةِ مَن عاداهُ حَرَّمَ اللّه عَلَيهِ ريحَ الْجَنَّةِ؛ به وسيله من هشدار داده شديد و به وسيله على عليه السلام هدايت مى‌يابيد و به وسيله حسن احسان مى‌شويد و به وسيله حسين خوشبخت مى گرديد و بدون او بدبخت. بدانيد که حسين درى از درهاى بهشت است، هر کس با او دشمنى کند، خداوند بوى بهشت را بر او حرام مى کند. مأة منقبة، ص ۲۲ .

حديث۳۸۹۸

پيامبراکرم صلى الله عليه و آله وسلم مى فرمايند : إنَّ اللّه تَعالى يَعرِضُ عَلى عَبدِهِ فى كُلِّ يَوم نَصيحَةً فَإن هُوَ قَبِلَها سَعِدَ و إن تَرَكَها شَقِىَ؛ خداوند متعال، به بنده‌اش در هر روز نصيحتى عرضه مى‌کند، که اگر بپذيرد، خوشبخت و اگر نپذيرد، بدبخت مى‌شود. کنز العمّال، ح ۱۰۲۵۰.

حديث۳۸۹۹

پيامبراکرم صلى الله عليه و آله وسلم مى فرمايند : اَلسَّعيدُ مَنِ اخْتارَ باقِيَةً يَدومُ نَعيمُها على فانيَةٍ لا يَنفَدُ عَذابُها وَ قَدَّمَ لِما يَقدِمُ عَلَيهِ مِمّا هُوَ فى يَدَيهِ قَبلَ أن يُخَلِّفَهُ لِمَن يَسعَدُ بِإنفاقِهِ وَ قَد شَقِىَ هُوَ بِجَمعِهِ؛ خوشبخت کسى است که سراى باقى را که نعمتش پايدار است بر سراى فانى که عذابش بى‌پايان است برگزينـد و از آنچه در اختيار دارد براى سرايى که به آنجا مى‌رود پيش فرستد قبل از آن‌که آنها را براى کسى بگذارد که او با انفاق آن خوشبخت مى‌شود ولى خودش با گردآورى آن (دارايى‌ها) بدبخت شده است. اعلام الدّين، ص ۳۴۵ .

حديث۳۹۰۰

پيامبراکرم صلى الله عليه و آله وسلم مى فرماينـد : أشقَى النّاسِ الْمُلوكُ... وَ أسعَدُ النّاسِ مَن خالَطَ كِرامَ النّاسِ؛ بدبخت‌ترين مردم پادشاهانند و خوشبخت‌ترين مردم کسى است که با مردم بزرگوار معاشرت کند. الأمالى، صدوق، ص ۷۳، ح ۴۱.

حديث۳۹۰۱

پيامبراکرم صلى الله عليه و آله وسلم مى فرماينـد : مِن سَعادَةِ ابْنِ آدَمَ حُسنُ الْخُلقِ وَ مِن شَقاوَةِ ابْنِ آدَمَ سُوءُ الْخُلقِ؛ از خوشبختى انسان خوش اخلاقى و از بدبختى انسان بد اخلاقى است. کنز العمّال، ح ۵۲۴۳ .

حديث۳۹۰۲

پيامبراکرم صلى الله عليه و آله وسلم مى فرمايند : إذَا اسْتُحِقَّتْ وَلايَةُ اللّهِ وَالسَّعادَةُ جاءَ الْأَجَلُ بَينَ الْعَينَينِ و ذَهَبَ الْأَمَلُ وَراءَ الظَّهرِ و إذَا اسْتُحِقَّتْ وَلايَةُ الشَّيطانِ وَالشَّقاوَةُ جاءَ الْأَمَلُ بَينَ الْعَينَينِ و ذَهَبَ الْأَجَلُ وَراءَ الظَّهرِ؛ هرگاه کسى مستحق دوستى خداونـد و خوشبختى باشـد، مرگ در برابر چشمان او مى‌آيـد و آرزو پشت سرش مى‌رود و هرگاه مستحق دوستى شيطان و بـدبختى باشد، آرزو پيش چشم او، و مرگ پشت سرش قرار مى‌گيرد. الکافى، ج ۳، ص ۲۵۸، ح ۲۷.

حديث۳۹۰۳

پيامبراکرم صلى الله عليه و آله وسلم مى فرماينـد : أربَعٌ مِنَ السَّعادَةِ و أربَعٌ مِنَ الشِّقاوَةِ، فَالأربَعُ الَّتى مِنَ السَّعادَةِ: الْمَرأَةُ الصّالِحَةُ

وَالْمَسكَنُ الْواسِعُ وَالْجارُ الصّالِحُ وَ الْمَركَبُ الْبَهِىُّ وَ الأَربَعُ الَّتى مِنَ الشَّقاوَةِ: اَلْجارُ السُّوءُ وَالْمَرأَةُ السُّوءُ وَالْمَسكَنُ الضَّيِّقُ وَالْمَركَبُ السُّوءُ؛ چهار چیز از خوشبختی و چهار چیز از بدبختی است: چهار چیز خوشبختی: همسر خوب، خانه بزرگ، همسایه خوب و سواری نیکو است و چهار چیز بدبختی: همسایه بد، همسر بد، خانه کوچک و سواری بد است. مکارم الأخلاق، ص ۱۲۶.

حدیث ۳۹۰۴

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : إنَّ السَّعیدَ کُلَّ السَّعیدِ حَقَّ السَّعیدِ مَن أحَبَّ عَلیّا فی حَیاتِهِ و بَعدَ مَوتِهِ و إنَّ الشَّقِیَّ کُلَّ الشَّقیِّ حَقَّ الشَّقیِّ مَن أَبغَضَ عَلیّا فی حَیاتِهِ و بَعدَ وَفاتِهِ؛ خوشبخت کامل و واقعی کسی است که علی را در زندگی و بعد از مرگش دوست بدارد و بدبخت کامل و واقعی کسی است که دشمن علی در زندگی و بعد از مرگش باشد. الأمالی، صدوق، ص ۲۴۹، ح ۸ .

حدیث ۳۹۰۵

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مِن سَعادَةِ ابنِ آدَمَ اسْتِخارَةُ اللّهِ و رِضاهُ بِما قَضَی اللّه و مِن شِقْوَةِ ابن آدَمَ تَرکُهُ اسْتِخارَةَ اللّهِ و سَخَطُهُ بِما قَضَی اللّه؛ از خوشبختی انسان درخواست خیر از خداوند و خشنودی به خواست اوست و از بدبختی انسان است که از خدا درخواست خیر نکند و به خواست او ناخشنود باشد. تحف العقول، ص ۵۵ .

حدیث ۳۹۰۶

امام سجاد علیه السلام می فرمایند: أمّا حَقُّ ذی المَعروفِ عَلَیکَ فَأن تَشکُرَهُ وتَذکُرَ مَعروفَهُ، وَ تُکسِبَهُ المَقالَةَ الحَسَنَةَ وَتُخلِصَ لَهُ الدُّعاءَ فیما بَینَکَ وَ بَینَ اللّهِ عَزَّوَجلَّ، فَإذا فَعَلتَ ذلِکَ کُنتَ قَد شَکَرتَهُ سِرّا وَ عَلانیَةً ، ثُمَّ إن قَدَرْتَ عَلی مُکافاتِهِ یَوما کافَیْتَهُ؛ حق کسی که به تو نیکی کرده ، این است که از او تشکر کنی و نیکیش را به زبان آوری و از وی به خوبی یاد کنی و میان خود و خدای عزوجل برایش خالصانه دعا کنی ، هرگاه چنین کردی بی‌گمان پنهانی و آشکارا از او تشکر کرده‌ای . سپس اگر روزی توانستی نیکی او را جبران کنی ، جبران کن . خصال، ص ۵۶۸.

حدیث ۳۹۰۷

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : إنْ أَحْبَبْتُمْ أَنْ یُحِبَّکُمُ اللّه وَرَسولُهُ فَأَدّوا إِذَا ائْتُمِنْتُمْ وَاصْدُقوا إِذا حَدَّثْتُمْ وَأَحْسِنوا جِوارَ مَنْ جاوَرَکُمْ؛ اگر می‌خواهید که خدا و پیغمبر شما را دوست بدارند وقتی امانتی به شما سپردند به سلامت برگردانید و چون سخن گویید راست گویید و با همسایگان خود به نیکی رفتار نمایید. نهج الفصاحه، ح ۵۵۴.

حدیث ۳۹۰۸

امام صادق علیه السلام می فرمایند: صَدَقَةٌ یُحِبُّهَا اللّه: إصْلاحٌ بَیْنَ النّاسِ إِذا تَفاسَدوا، وَتَقارُبٌ بَیْنَهُمْ إِذا تَباعَدوا؛ صدقه‌ای که خداوند آن را دوست دارد عبارت است از: اصلاح میان مردم هرگاه رابطه‌شان تیره شد و نزدیک کردن آنها به یکدیگر هرگاه از هم دور شدند. کافی، ج ۲، ص ۲۰۹، ح ۱.

حدیث ۳۹۰۹

امام علی علیه السلام می فرمایند: أَبْلَغُ ماتَسْتَدِرُّ بِهِ الرَّحْمَةَ أنْ تُضْمِرَ لِجَميعِ النّاسِ الرَّحْمَةَ؛ مؤثّرترین وسیله جلب رحمت خدا این است که خیرخواه همه مردم باشی. غررالحکم، ح ۳۳۵۳.

حدیث۳۹۱۰

امام صادق علیه السلام می فرمایند: اذا اَرادَ اللّه بِعَبْدٍ خَيْرا زَهَّدَهُ فِى الدُّنْيا وَ فَقَّهَهُ فِى الدِّينِ وَ بَصَّرَهُ عُيوبَها وَ مَنْ اوتيَهُنَّ فَقَدْ اوتِىَ خَيْرَ الدُّنْيا وَ الْآخِرَةِ؛ هرگاه خداوند خیر بنده‌ای را بخواهد، او را بی‌رغبت به دنیا، آگاه در دین و دانای به عیوبش می گرداند؛ به چنین کسی خیر دنیا و آخرت داده شده است. کافی، ج ۲، ص ۱۳۰.

حدیث۳۹۱۱

امام صادق علیه السلام می فرمایند: لا يَنْبَغى لِمَنْ لا يَتَّقى مَلامَةَ الْعُلَماءِ وَ ذَمِّهِمْ اَنْ يُرْجى لَهُ خَيْرُ الدُّنْيا وَ الْآخِرَةِ؛ کسی که از سرزنش و نکوهش علما پروا نمی کند، نمی‌توان به خیر دنیا و آخرت او امید داشت. تحف العقول، ص ۳۶۴ .

حدیث۳۹۱۲

امام علی علیه السلام می فرمایند: جَمْعُ خَيْرِ الدُّنْيا وَ الْآخِرَةِ فى كِتْمانِ السِّرِّ وَ مُصادَقَةِ الاَخْيارِ، وَ جَمْعُ الشَّرِّ فِى الاِذاعَةِ وَ مُؤاخاةِ الاَشْرارِ؛ همه خیر دنیا و آخرت در رازداری و هم‌نشینی با نیکان است و همه شر در افشای اسرار و دوستی با اشرار است. بحارالأنوار، ج ۷۴ ، ص ۱۷۸، ح ۱۷ .

حدیث۳۹۱۳

امام علی علیه السلام می فرمایند: عَلَيْكُمْ بِتَقْوَى اللّهِ فَاِنَّها تَجْمَعُ الْخَيْرَ وَ لا خَيْرَ غَيْرُها وَ يُدْرَكُ بِها مِنَ الْخَيْرِ ما لا يُدْرَكُ بِغَيْرِها مِنْ خَيْرِ الدُّنْيا وَ الْآخِرَةِ؛ شما را سفارش می کنم به تقوای الهی، که گردآورنده خیر است و هیچ خیری جز آن نیست، به وسیله تقوا خیرهایی از دنیا و آخرت نصیب انسان می‌شود که با غیر آن نمی‌شود. بحارالأنوار، ج ۷۰، ص ۶۶، ح ۱۱ .

حدیث۳۹۱۴

امام رضا علیه السلام می فرمایند: اِنَّ رَجُلًا سَاَلَ الْعالِمَ اَنْ يُعَلِّمَهُ ما يَنالُ بِهِ خَيْرَ الدُّنْيا وَ الْآخِرَةِ وَ لا يُطَوِّلَ عَلَيْهِ فَقالَ لا تَغْضَبْ؛ شخصی از امام کاظم صلی الله علیه و آله درخواست نمود که در کلامی کوتاه، چیزی به او بیاموزد که با آن خیر دنیا و آخرت را به دست آورد. حضرت فرمودند: خشمگین مشو. بحارالأنوار، ج ۷۳، ص ۲۶۵، ح ۱۳ .

حدیث۳۹۱۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اَلا اُخْبِرُكُمْ بِخَيْرِ اَخْلاقِ أهْلِ الدُّنْيا وَ الْآخِرَةِ؟ قالوا: بَلى يا رَسولَ اللّهِ. فَقالَ اِفْشاءُ السَّلامِ فِى الْعالَمِ؛ آیا شما را از بهترین اخلاق اهل دنیا و آخرت خبر ندهم؟ عرض کردند: چرا؟ ای رسول خدا! حضرت فرمودند: آشکارا سلام کردن به همگان. بحارالأنوار، ج ۷۶، ص ۱۲، ح ۵۰ .

حدیث۳۹۱۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : یا عَلیُّ لا یَخْدُمُ الْعِیالَ اِلاّ صِدِّیقٌ اَوْ شَهیدٌ اَوْ رَجُلٌ یُریدُ اللّه بِهِ خَیْرَ الدُّنْیا وَ الآخِرَةِ؛ ای علی! بـه خـانواده خـود خـدمت نمی کنـد، مگر مرد بسیار راسـتگو یـا شـهید یـا مردی که خداونـد خیر دنیـا و آخرت را برای او می‌خواهد. مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۴۹.

حدیث۳۹۱۷

پیـامبر اکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم می فرماینـد : اَطیعی زَوْجَـکِ یَکْفِـکَ خَیْرَ الـدُّنْیا وَ الآخِرَةِ وَ بِرّی والِـدَیْکِ یَکْثُرْ خَیْرُ بَیْتِکِ؛ شوهرت را اطاعت کن تا خیر دنیا و آخرت تو را کفایت کنـد و به پـدر و مادرت نیکی کن تا خیر خانه‌ات زیاد شود. کنزالعمال، ح ۴۳۳۸۸.

حدیث۳۹۱۸

پیامبر اکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم می فرماینـد : اَکْثِروا مِنْ قَوْلِ لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ اِلاّ بِاللّهِ الْعَلیِّ الْعَظیمِ فَاِنَّها مِلْکُ الْجَنَّةِ وَ مَنْ اَکْثَرَ مِنْها نَظَرَ اللّه اِلَیْهِ وَ مَنْ نَظَرَ اِلَیْهِ فَقَـدْ اَصابَ خَیْرَ الـدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ؛ ذکر «لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ اِلاّ بِاللّهِ الْعَلیِّ الْعَظیم» را بسیار بگویید: زیرا که آن، دارایی بهشت است و هر کس آن را بسیار بگوید خداوند به او می‌نگرد و هر کس خدا به او بنگرد به خیر دنیا و آخرت دست یافته است. بحارالأنوار، ج ۳۸، ص ۱۶۱، ح ۸۳ .

حدیث۳۹۱۹

پیامبر اکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم می فرماینـد : مَنْ فَتَـحَ بابَ مَسْأَلَـةٍ فَتَـحَ اللّه لَهُ بابَ فَقْرٍ فِی الـدُّنْیا وَ الآخِرَةِ وَ مَنْ فَتَحَ بابَ عَطِیَّةٍ اِبْتِغاءَ لِوَجْهِ اللّهِ اَعْطاهُ اللّه خَیْرَ الـدُّنْیا وَ الآخِرَةِ؛ هر کس درِ درخواستی از مردم را به روی خود باز کنـد، خداونـد برای او درِ فقری را در دنیـا و آخرت بـاز می کنـد و هر کس درِ بخششــی را برای مردم بـه خـاطر خـدا بـاز کنـد، خداونـد او را خیر دنیـا و آخرت عطا می‌فرماید. کنزالعمال، ح ۱۶۷۴۵.

حدیث۳۹۲۰

پیامبر اکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم می فرمایند : مَنْ اَوی اِلی فِراشِهِ طاهِرا یَذْکُرُ اللّه تَعالی حَتّی یُدْرِکَهُ النُّعاسُ لَمْ یَتَقَلَّبْ ساعَةً مِنَ اللَّیْلِ یَسْأَلُ اللّه شَـیْئا مِنْ خَیْرِ الـدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ اِلاّ اَعْطاهُ اللّه اِیّاهُ؛ هر کس با وضو و با یاد خـدا به رخت خواب برود و خوابش ببرد، در هر سـاعتی از شب که بیـدار گردد و از خـدا چیزی از خیر دنیـا و آخرت بخواهـد، خداونـد آن را به او عطـا فرمایـد. کنزالعمـال، ح ۴۱۲۷۴ .

حدیث۳۹۲۱

امام صادق علیه السـلام می فرماینـد: مَنْ اَرادَ الْحَـدیثَ لِمَنْفَعَةِ الدُّنْیا لَمْ یَکُنْ لَهُ فِی الآخِرَةِ نَصیبٌ، وَ مَنْ اَرادَ بِهِ خَیْرَ الآخِرَةِ اَعْطاهُ اللّه خَیْرَ الـدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ؛ هر کس حـدیث را برای بهره دنیا بخواهـد، در آخرت بهره‌ای نخواهـد داشـت و هر کس برای خیر آخرت بخواهد، خداوند به او خیر دنیا و آخرت عطا فرماید. کافی، ج ۱، ص ۴۶.

حدیث۳۹۲۲

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : ما مِنْ عَبْدٍ یَخافُ زَوالَ نِعْمَةٍ اَوْ فَجاءَةِ نِقْمَةٍ اَوْ تَغَیُّرِ عافیَةٍ وَ یَقولُ: یا حَیُّ یا قَیُّومُ یا واحِدُ یا مَجیدُ یا بَرُّ یا کَریمُ یا رَحیمُ یا غَنیُّ تَمِّمْ عَلَیْنا نِعْمَتَکَ وَهَبْ لَنا کَرامَتَکَ وَ اَلْبِسْنا عافیَتَکَ اِلاّ اَعْطاهُ اللّه تَعالی خَیْرَ الدُّنْیا وَ الآخِرَةِ؛ قطعا هر کس به خاطر ترس از دست دادن نعمتی یا گرفتار شدن به بلایی ناگهانی و یا از دست دادن سلامتی بگوید: «ای زنده، ای پابرجا، ای یکتا، ای بزرگ، ای نیکوکار، ای بزرگوار، ای مهربان، ای بی نیاز! نعمتت را بر ما کامل کن و بخششت را ارزانی ما کن و لباس عافیت را بر تن ما بپوشان» خداوند، خیر دنیا و آخرت به او عطا می‌فرماید. بحارالأنوار، ج ۹۵، ص ۱۹۴، ح ۲۷.

حدیث۳۹۲۳

امام صادق علیه السلام می فرمایند: فَاِنْ اَرَدْتَ اَنْ تَقَرَّعَیْنُکَ وَ تَنالَ خَیْرَ الدُّنْیا وَ الآخِرَةِ فَاقْطَعِ الطَّمَعَ مِمّا فی اَیْدِی النّاسِ وَ عُدَّ نَفْسَکَ فِی الْمَوتی وَ لا تُحَدِّثْ لِنَفْسِکَ اَنَّکَ فَوْقَ اَحَدٍ مِنَ النّاسِ وَ اخْزَنْ لِسانَکَ کَما تَخْزَنُ مالَکَ؛ اگر می‌خواهی دیدگان تو روشن شود و به خیر دنیا و آخرت دست‌یابی، طمع خود را از آنچه در دست مردم است قطع کن و خود را از میرندگان بشمار و گمان نکن که از کسی بهتری و زبان خود را نگه‌دار همان گونه که مال خود را نگه می‌داری. بحارالأنوار، ج ۱۳، ص ۴۱۶، ح ۸.

حدیث۳۹۲۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مَنْ رَزَقَهُ اللّه حُبَّ الاَئِمَّةِ مِنْ اَهْلِ بَیْتی فَقَدْ اَصابَ خَیْرَ الدُّنْیا وَ الآخِرَةِ، فَلا یَشُکَّنَّ اَحَدٌ اَنَّهُ فِی الْجَنَّةِ فَاِنَّ فی حُبِّ اَهْلِ بَیْتی عِشْرینَ خَصْلَةً عَشَرَةٌ مِنْها فِی الدُّنْیا وَ عَشَرَةٌ مِنْها فِی الآخِرَةِ؛ هر کس که خداوند محبت امامان از اهل بیت مرا نصیب او کرده بی‌گمان به خیر دنیا و آخرت دست یافته و بدون شک در بهشت خواهد بود، پس هیچ یک (از شیعیان) نباید در این که اهل بهشت است شک کند؛ زیرا در دوستی اهل بیت من بیست ویژگی است که ده مورد آن در دنیا و ده مورد آن در آخرت است. بحارالأنوار، ج ۲۷، ص ۷۸، ح ۱۲.

حدیث۳۹۲۵

امام علی علیه السلام می فرمایند: خَیْرُ الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ فی خَصْلَتَیْنِ الْغِنی وَ التُّقی، وَ شَرُّ الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ فی خَصْلَتَیْنِ الفَقْرِ وَ الْفُجورِ؛ خیر دنیا و آخرت در دو خصلت است: بی‌نیازی و تقوا و شر دنیا و آخرت در دو خصلت است: نیازمندی و گناه. شرح نهج البلاغه، ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ص ۳۰۱.

حدیث۳۹۲۶

امام رضا علیه السلام می فرمایند: اَنَّ رَجُلًا اَتَی سَیِّدَنا رَسولَ اللّهِ صلی الله علیه و آله فَقالَ یا رَسولَ اللّهِ عَلِّمْنی خُلُقا یَجْمَعُ لی خَیْرَ الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ فَقالَ صلی الله علیه و آله لا تَکْذِبْ؛ مردی نزد سرور ما رسول خدا صلی الله علیه و آله آمد و عرض کرد: به من اخلاقی بیاموزید که خیر دنیا و آخرت در آن جمع باشد، حضرت فرمودند: دروغ نگو. فقه الرضا علیه السلام ، ص ۳۵۴.

حدیث۳۹۲۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : یا عَلیُّ... لاتُصادِقْ آکِلَ الرِّبا فَاِنَّهُ یُبارِزُ اللّه لِأَنَّ اللّه تَعالی قالَ: (فَاِنْ لَمْ تَفْعَلوا فَأْذَنوا بِحَرْبٍ مِنَ اللّهِ وَرَسولِهِ)؛ ای علی: با رباخوار رفاقت نکن، زیرا او با خداوند به مبارزه برخواسته، چون خداوند متعال می‌فرماید:

اگر دست از رباخواری برنداشتید پس به خدا و رسولش اعلان جنگ دهید. میراث حدیث شیعه، ج ۲، ص ۴۶، ح ۱۸۹ .

حدیث۳۹۲۸

امام علی علیه السلام می فرمایند: مَعاشِرَ النّاسِ، اَلفِقْهَ ثُمَّ الْمَتْجَرَ ، وَاللّهِ لِلرِّبا فی هذِهِ الاُْمَّةِ أَخْفی مِنْ دَبیبِ النَّمْلِ عَلَی الصَّفا؛ ای مردم! ابتدا احکام را یاد بگیرید، سپس تجارت کنید! به خدا قسم که ربا در میان این امت ناپیداتر از حرکت مورچه بر روی تخته سنگ است. بحارالانوار، ج ۱۰۳، ص ۱۱۷، ح ۱۶.

حدیث۳۹۲۹

امام علی علیه السلام می فرمایند: اَلدَّیْنُ رِقٌّ فَلا تَبْذُلْ رِقَّکَ لِمَنْ لا یَعْرِفُ حَقَّکَ؛ بدهی (نوعی) بندگی است، پس زمام اختیار خود را به کسی که حق تو را نمی‌شناسد مسپار (کنایه از این است که از هر کس قرض نگیر). ۱ شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید،ج ۲۰،ص ۳۰۶،ح۵۰۳ .

حدیث۳۹۳۰

امام علی علیه السلام می فرمایند: اِیّاکُمْ وَ الدَّیْنَ فَاِنَّهُ مَذَلَّةٌ بِالنَّهارِ، وَ مَهَمَّةٌ بِاللَّیلِ وَ قَضاءٌ فِی الدُّنْیا وَ قَضاءٌ فِی الْآخِرَةِ؛ زیر بار بدهی نروید زیرا بدهکاری خواری روز و اندوه شب است و در دنیا و آخرت باز پرداختی دارد. کافی، ج ۵، ص ۹۵، ح ۱۱.

حدیث۳۹۳۱

امام علی علیه السلام می فرمایند: بِئْسَ القِلادَةُ لِلخَیِّرِ العَفیفِ قِلادَةُ الدَّیْنِ؛ چه بد گردنبندی است گردنبند بدهکاری بر گردن نیکوکارِ خویشتندار. دستور معالم الحکم، ص ۲۱.

حدیث۳۹۳۲

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اَلدَّیْنُ دَیْنانِ: فَمَنْ ماتَ وَ هُوَ یَنْوی قَضاءَهُ فَاَنَا وَلِیُّهُ وَ مَنْ ماتَ وَلایَنْوِیقَضاءَهُفَذاکَالَّذی یُؤْخَذُ مِنْ حَسَناتِهِ لَیْسَ یَوْمَئِذٍدینارٌوَلادِرْهَمٌ؛ قرض بر دو نوع است: هر کس از دنیا برود و قصد داشته باشد که قرض خود را بپردازد من سرپرست او خواهم بود و هر کس از دنیا برود و قصد داشته باشد که قرض خود را نپردازد، در مقابل آن از اعمال نیک او بر می‌دارند، زیرا در آن روز دینار و درهمی نیست. نهج الفصاحه، ح ۱۶۰۹.

حدیث۳۹۳۳

اِتَّقوا دَعْوَةَ الْمُعْسِرِ؛ بترسید، از نفرین تنگدست. کنزالعمال، ج ۶، ص ۲۲۰، ح ۱۵۴۲۴.

حدیث۳۹۳۴

امام علی علیه السلام می فرمایند: وَ اغْتَنِمْ مَنِ اسْتَقْرَضَکَ فی حالِ غِناکَ لِیَجْعَلَ قَضاءَهُ لَکَ فی یَوْمِ عُسْرَتِکَ؛ غنیمت بدان کسی را که در زمان توانگریت از تو قرض بخواهد تا در روز تنگدستی‌ات (قیامت) بپردازد. نهج البلاغه، از نامه ۳۱.

حدیث۳۹۳۵

امام صادق علیه السلام می فرمایند: ... فَاِنْ اَعْطاهُ اَكْثَرَ مِمّا اَخَذَهُ مِنْ شَرْطٍ بَيْنَهُما فَهُوَ مُباحٌ لَهُ، وَ لَيْسَ لَهُ عِنْدَ اللّهِ ثَوابٌ فيما اَقْرَضَهُ؛ اگر قرض گیرنده بدون قرار قبلی، سودی به قرض دهنده بدهد مُباح است، ولی آن قرض دهنده پاداشی از خدا نخواهد گرفت. بحارالانوار، ج ۱۰۳، ص ۱۵۷، ح ۱.

حدیث۳۹۳۶

امام صادق علیه السلام می فرمایند: لَأنْ اُقْرِضَ قَرْضا اَحَبُّ اِلَيَّ مِنْ اَنْ اَصِلَ بِمِثْلِهِ؛ مالی را قرض بدهم، بیشتر دوست دارم تا آن را ببخشم. بحارالانور، ج ۱۰۳، ص ۱۳۹، ح ۵ .

حدیث۳۹۳۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مَنْ أرادَ تُسْتَجابُ دَعْوَتُهُ وَأنْ تُكْشَفَ كُرْبَتُهُ فَلْيُفَرِّجْ عَنْ مُعْسِرٍ؛ هر کس می‌خواهد دعایش مستجاب و اندوهش برطرف شود، به تنگدست مهلت دهد. کنزالعمال، ج ۶، ص ۲۱۵، ح ۱۵۳۹۸.

حدیث۳۹۳۸

امام رضا علیه السلام می فرمایند: اِعْلَمْ أَنَّ مَنِ اسْتَدانَ دَيْنا وَنَوى قَضاءَهُ، فَهُوَ فى أَمانِ اللّهِ حَتّى يَقْضيَهُ، فَإنْ لَمْ يَنْوِ قَضاءَهُ فَهُوَ سارِقٌ؛ کسی که قرض بگیرد در صورتی که تصمیم داشته باشد آن را پس دهد در امان خداست تا آن را اداء کند ولی اگر تصمیم نداشته باشد آن را به صاحبش برگرداند، دزد محسوب می‌شود. فقه الرضا، ص ۲۶۸.

حدیث۳۹۳۹

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : كَمالايَحِلُّ لِغَريمِكَ أنْ يَمْطُلَكَ وَهُوَ مُؤْسِرٌ فَكَذلِكَ لايَحِلُّ لَكَ أنْ تَعْسِرَهُ إذا عَلِمْتَ أَنَّهُ مُعْسِرٌ؛ همان طور که برای آن کسی که از تو قرض گرفته جایز نیست که اداء آن را به تأخیر بیندازد، پس برای تو هم جایز نخواهد بود که با این که می‌دانی او تنگدست است از او مطالبه کنی. ثواب الاعمال، ص ۱۳۸.

حدیث۳۹۴۰

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مَنْ أَقْرَضَ مَلْهوفافَأَحْسَنَ طِلْبَتَهُ اسْتَأْنَفَ الْعَمَلَ وَأَعْطاهُ اللّهُ بِكُلِّ دِرْهَمٍ أَلْفَ قِنْطارٍ مِنَ الْجَنَّةِ؛ هر کس به گرفتار و درمانده‌ای قرض بدهد و در پس گرفتن آن خوشرفتاری کند [گناهانش پاک شده] اعمالش را دوباره شروع می‌کند و خداوند در برابر هر درهم، هزار قنطار (ثروتی فراوان) در بهشت به او عطا کند. ثواب الاعمال، ص ۲۸۹.

حدیث۳۹۴۱

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : إنَّ اللّهَ تَعالى مَعَ الدّائِنِ حَتّى يَقْضىَ دَيْنَهُ مالَمْ يَكُنْ دَيْنُهُ فيما يَكْرَهُ اللّهُ؛ خداوند یار قرض‌دار است تا قرض خود را بپردازد به‌شرط آن‌که قرض وی بر خلاف رضای خدا نباشد. نهج الفصاحه، ح ۷۳۳.

حدیث۳۹۴۲

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مَنْ أَخَذَ أَمْوالَ النّاسِ یُریدُ أَداءَها أَدَّی اللّه‌عَنْهُ وَمَنْ أَخَذَها یُریدُ إِتْلافَها اَتْلَفَهُ اللّه؛ هر کس اموال مردم را بگیرد و قصد پرداخت آن را داشته باشد خداوند آن را بپردازد (او را یاری می کند) و هر کس اموال مردم را بگیرد و قصد تلف کردن داشته باشد خداوند آن را تلف کند. نهج الفصاحه، ح ۲۹۷۹.

حدیث۳۹۴۳

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : دَخَلْتُ الْجَنَّةَ فَرَأَیْتُ عَلی بابِها: اَلصَّدَقَةُ بِعَشَرَةٍ وَالْقَرْضُ بِثَمانیَةَ عَشَرَ فَقُلْتُ یا جَبْرَئیلُ کَیْفَ صارَتِ الصَّدَقَةُ بِعَشَرَةٍ وَالْقَرْضُ بِثَمانیَةَ عَشَرَ؟ قالَ: لِأَنَّ الصَّدَقَةَ تَقَعُ عَلی یَدِ الْغَنِیِّ وَالْفَقیرِ وَالْقَرْضُ لایَقَعُ إِلاّ فی یَدِ مَنْ یَحْتاجُ إِلَیْهِ؛ وارد بهشت شدم، دیدم بر در آن نوشته است (ثواب) صدقه ده برابر است و قرض هجده برابر. گفتم: ای جبرئیل چرا صدقه ده برابر و قرض هجده برابر است؟ گفت: زیرا صدقه به دست نیازمند و بی‌نیاز می‌رسد اما قرض جز به دست کسی که به آن نیاز دارد، نمی‌رسد. کنزالعمال، ج ۶، ص ۲۱۰، ح ۱۵۳۷۳.

حدیث۳۹۴۴

رسول اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند: اِنَّ اَشَدَّ النّاسِ تَصْدیقا لِلنّاسِ اَصْدَقُهُمْ حَدیثا وَ اِنَّ اَشَدَّ النّاسِ تَکْذیبا اَکْذَبُهُمْ حَدیثا؛ هر کس راستگوتر است سخن مردم را بیشتر باور می کند و هر کس دروغگوتر است مردم را بیشتر دروغگو می‌داند. نهج الفصاحه، ح ۵۹۱ .

حدیث۳۹۴۵

امام علی علیه السلام می فرمایند: لا تُحَدِّثِ النّاسَ بِکُلِّ ما سَمِعْتَ بِهِ، فَکَفی بِذلِکَ کَذِبا؛ هر چه را شنیدی برای مردم بازگو مکن، که همین برای دروغگویی (تو) کافی است. نهج البلاغه، از نامه ۶۹ .

حدیث۳۹۴۶

رسول اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند: إِنَّ اللّه‌عَزَّوَجَلَّ أَحَبَّ الْکَذِبَ فِی الصَّلاحِ وَ أَبْغَضَ الصِّدْقَ فِی الْفَسادِ؛ خداوند عزوجل، دروغی را که باعث صلح و آشتی شود دوست دارد و از راستی که باعث فتنه شود بیزار است. من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۳۵۳، ح ۵۷۶۲.

حدیث۳۹۴۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند: عَلَیْکُمْ بِالصِّدْقِ فَاِنَّهُ مَعَ البِرِّ وَ هُما فِی الْجَنَّةِ وَ اِیّاکُمْ وَالْکِذْبَ فَاِنَّهُ مَعَ الْفُجورِ وَ هُما فِی النّارِ؛ شما را سفارش می کنم به راستگویی، که راستگویی با نیکی همراه است و هر دو در بهشت‌اند و از دروغگویی بپرهیزید که دروغگویی همراه با بدکاری است و هر دو در جهنم‌اند. نهج الفصاحه، ح ۱۹۷۶.

حدیث۳۹۴۸

رسول اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند: ثَلاثٌ یَقْبَحُ فیهِنَّ الصِّدْقُ: اَلنَّمیمَةُ، وَ اِخبارُکَ الرَّجُلَ عَنْ اَهلِهِ بِما یَکْرَهُهُ، وَ تَکذیبُکَ

الرَّجُلَ عَنِ الخَبَرِ؛ در سه چیز راستگویی زشت است: سخن‌چینی، خبر ناخوشایند دادن به مردی درباره زن و فرزندش و تکذیب کردن خبر کسی. خصال، ص ۸۷، ح ۲۰.

حدیث۳۹۴۹

امام علی علیه السلام می فرمایند: اَقْبَحُ الصِّدقِ ثَناءُ الرَجُلِ عَلی نَفْسِهِ؛ زشت‌ترین راستگویی، تعریف انسان از خودش می‌باشد. غررالحکم، ج ۲، ص ۳۸۸، ح ۲۹۴۲.

حدیث۳۹۵۰

امام موسی کاظم علیه السلام می فرمایند: اَداءُ الاَمانَةِ وَالصِّدْقُ یَجْلِبانِ الرِّزْقَ، وَالْخیانَةُ وَالْکَذِبُ یَجْلِبانِ الفَقْرَ وَ النِّفاقَ؛ ادای امانت و راستگویی روزی را زیاد می‌کند و خیانت و دروغگویی باعث فقر و نفاق می‌شود. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۳۲۷.

حدیث۳۹۵۱

امام صادق علیه السلام می فرمایند: لا تَغْتَرّوا بِصَلاتِهِمْ وَلا بِصیامِهِمْ، فَإِنَّ الرَّجُلَ رُبَما لَهِجَ بِالصَّلاةِ وَالصَّوْمِ حَتّی لَوْ تَرَکَهُ اسْتَوْحَشَ ، وَلکِنِ اخْتَبِروهُمْ عِنْدَ صِدْقِ الْحَدیثِ وَأداءُ الأمانَةِ؛ فریب نماز و روزه مردم را نخورید، زیرا آدمی گاه چنان به نماز و روزه خو می‌کند که اگر آنها را ترک گوید، احساس ترس می‌کند، بلکه آنها را به راستگویی و امانتداری بیازمایید. کافی، ج۲، ص ۱۰۴، ح۲.

حدیث۳۹۵۲

امام علی علیه السلام می فرمایند: اَلصّادِقُ عَلی شَفا مَنْجاةٍ وَکَرامَةٍ وَالْکاذِبُ عَلی شُرُفِ مَهْواةٍ وَمَهانَةٍ؛ راستگو در آستانه نجات و بزرگواری است و دروغگو در لبه پرتگاه و خواری. نهج البلاغه، خطبه ۸۶ .

حدیث۳۹۵۳

رسول اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند: یا عَلیُّ اصْدِقْ وَإِنْ ضَرَّکَ فِی الْعاجِلِ فَإِنَّهُ یَنْفَعُکَ فِی الآجِلِ وَلاتَکْذِبْ وَإِنْ یَنْفَعْکَ فِی الْعاجِلِ فَإِنَّهُ یَضُرُّکَ فِی الآجِلِ؛ ای علی راست بگو اگر چه در حال حاضر به ضرر تو باشد ولی در آینده به نفع توست و دروغ نگو اگر چه در حال حاضر به نفع تو باشد ولی در آینده به ضرر توست. میراث حدیث شیعه، ج ۲، ص ۲۷.

حدیث۳۹۵۴

امام صادق علیه‌السلام : اِنَّ اللّه یُحِبُّ الْجَمالَ وَ التَّجَمُّلَ وَ یُبْغِضُ البُؤْسَ وَ التَّباؤُسَ؛ خداوند زیبایی و آراستگی را دوست دارد و با فقر و تظاهر به فقر دشمن است. کافی، ج ۶، ص ۴۴۰، ح ۱۴.

حدیث۳۹۵۵

امام صادق علیه‌السلام : اِنَّ اللّه یُحِبُّ الْبَیْتَ الَّذی فیهِ الْعُرْسُ وَ یُبْغِضُ الْبَیْتَ الَّذی فیهِ الطَّلاقُ؛ خداوند خانه‌ای را که در آن عروسی

برپا شود دوست دارد و با خانه‌ای که در آن طلاق صورت گیرد، دشمن است. کافی، ج ۶، ص ۵۴، ح۳.

حدیث۳۹۵۶

امام صادق علیه‌السلام : اِنَّ اللّه یُحِبُّ الْعَبْدَ الْمُفَتَّنَ التَّوّابَ وَ مَنْ لَمْ یَکُنْ ذلِکَ مِنْهُ کانَ اَفْضَلَ؛ خداوند بنده به گناه افتاده توبه‌کار را دوست دارد ولی کسی که گناه نکند، از او برتر است. کافی، ج ۲، ص ۴۳۵، ح۹.

حدیث۳۹۵۷

امام صادق علیه‌السلام : اِنَّ اللّه عزّوَجَلَّ یُحِبُّ اَنْ یُسْاَلَ وَ یُطْلَبَ ما عِنْدَهُ؛ خداوند عزّوجل دوست دارد آنچه نزد اوست درخواست گردد و طلب شود. کافی، ج ۲، ص ۴۷۵، ح۴.

حدیث۳۹۵۸

امام صادق علیه‌السلام : اِنَّ اللّه یُحِبُّ اَنْ یُعْبَدَ فِی السِّرِ کَما یُحِبُّ اَنْ یُعْبَدَ فِی الْعَلانِیَةِ؛ خداوند دوست دارد که در پنهان عبادت شود، چنانکه دوست دارد آشکارا عبادت شود. ۱ کافی، ج ۲، ص ۲۲۳، ح ۸ .

حدیث۳۹۵۹

امام باقر علیه‌السلام : اِنَّ اللّه یُحِبُّ اِبْرادَ الْکَبِدِ الحَرّی؛ خداوند خنک کردن جگر تشنه را دوست دارد. کافی، ج ۴، ص ۵۸، ح۶.

حدیث۳۹۶۰

امام سجاد علیه‌السلام : اِنَّ اللّه یُحِبُّ کُلَّ قَلْبٍ حَزینٍ وَ یُحِبُّ کُلَّ عَبْدٍ شَکورٍ؛ خداوند هر قلب محزون و هر بنده شکرگزار را دوست دارد. کافی، ج ۲، ص ۹۹، ح ۳۰.

حدیث۳۹۶۱

امام علی علیه‌السلام : اِنَّ اللّه یُحِبُّ اَنْ تَکونَ نِیَّةُ الاِْنْسانِ لِلنّاسِ جَمیلَةً، کَما یُحِبُّ اَنْ تَکونَ نِیَّتُهُ فی طاعَتِهِ قَوِیَّةً غَیرَ مَدخولَةٍ؛ خداوند دوست دارد که انسان نسبت به دیگران خوش نیت باشد، چنانکه دوست دارد نیتش در اطاعت از او محکم و خالص باشد. غررالحکم، ح ۳۷۰۳.

حدیث۳۹۶۲

امام علی علیه‌السلام : اِنَّ اللّه یُحِبُّ الْعَقْلَ الْقَویمَ وَالْعَمَلَ الْمُسْتَقیمَ؛ خداوند عقل استوار و کردار معتدل را دوست دارد. غررالحکم، ح ۳۴۱۰.

حدیث۳۹۶۳

امام علی علیه‌السلام : اِنَّ اللّه عزَّوَجَلَّ یُحِبُّ المُحْتَرِفَ الاَْمینَ؛ خداوند انسان شاغل امین را دوست دارد. کافی، ج ۵، ص ۱۱۳، ح ۱.

حدیث۳۹۶۴

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم : اِنَّ اللّه یُحِبُّ اَنْ یُؤخَذَ بِرُخَصِهِ کَما یُحِبُّ اَنْ یُؤخَذَ بِعَزائِمِهِ؛ خداوند دوست دارد از امور مجاز نیز استفاده شود چنانکه دوست دارد به تکالیف عمل شود. وسائل الشیعه، ج ۱، ص ۸۱، ح۱.

حدیث۳۹۶۵

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم : اِنَّ اللّه یُحِبُّ فِی الصَّلاةِ ما یُحِبُّ فِی الْقِتالِ: صَفّا کَأَ نَّهُم بُنیانٌ مَرصُوصٌ؛ خداوند آنچه را که در جنگ دوست دارد، در نماز هم دوست دارد و آن صفی (متحد و منظم) همچون بنیانی پولادین و محکم است. الدرالمنثور، ج ۶، ص ۲۱۳.

حدیث۳۹۶۶

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم : اِنَّ اللّه یُحِبُّ الْعَبدَ اَنْ یَکُونَ سَهْلَ الْبَیْعِ وَ سَهْلَ الشِّراءِ وَ سَهْلَ القَضاءِ وَ سَهْلَ الاِقْتِضاءِ؛ خداوند بنده‌ای را که در خرید و فروش و قضاوت و پذیرش قضاوت آسان گیر باشد دوست دارد. دعائم الاسلام، ج ۱، ص ۱۷ .

حدیث۳۹۶۷

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم : اِنَّ اللّه یُحِبُّ مَعالِیَ الاَْخْلاقِ وَ یَکْرَهُ سَفْسافَها؛ خداوند خصلت‌های والای اخلاقی را دوست دارد و از خصلت‌های پَست بیزار است. کنزالعمال، ح ۵۱۸۰.

حدیث۳۹۶۸

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم : اِنَّ اللّه تعالی یُحِبُّ الْمُداوَمَةَ عَلَی الاِْخاءِ الْقَدیمِ فَداوِمُوا؛ خداوند تداوم دوستی دیرینه را دوست دارد، پس در دوستی مداومت ورزید. نهج الفصاحه، ح ۷۵۱.

حدیث۳۹۶۹

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم : اِنَّ اللّه یُحِبُّ الْبَصَرَ النّافِذَ عِندَ مَجیىءِ الشَّهَواتِ، وَالْعَقْلَ الکامِلَ عِندَ نُزولِ الشُّبَهاتِ و یُحِبُّ السَّماحَةَ وَ لَوْ عَلی تَمراتٍ وَ یُحِبُّ الشَّجاعَةَ وَ لَوْ عَلی قَتْلِ حَیَّةٍ؛ خداوند چشم تیز بین هنگام روی آوردن هوا و هوس‌ها، و عقل کامل هنگام آمدن شبهه‌ها را دوست دارد و بخشندگی را هر چند به دانه‌های خرما، دوست دارد و شجاعت را اگر چه به کشتن یک مار دوست دارد. مسند الشهاب، ج ۲، ص ۱۵۲، ح ۱۰۸۰ .

حدیث۳۹۷۰

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم : اِنَّ اللّه تَعالی یُحِبُّ الاَْتْقیاءَ الاَْبْرارَ الاَْخْفیاءَ الَّذینَ اِذا حَضَروا لَمْ یُعْرَفوا وَ اِذا غابوا لَمْ یُفْتَقَدوا، قُلوبُهُمْ مَصابیحُ الْهُدی یَنْجونَ مِنْ کُل غَبْراءَ مُظْلِمَةٍ؛ خداوند تعالی بندگان پرهیزگارِ نیکوکارِ گمنام را دوست دارد، کسانی که چون حاضرند، شناخته نمی‌شوند و آنگاه که غایب‌اند سراغشان را نمی‌گیرند، قلب هایشان چراغ‌های هدایت است و از هر تیرگی و تاریکی نجات می‌یابند. نثر الدّر، ج ۱، ص ۱۵۶ .

حدیث۳۹۷۱

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم : اِنَّ اللّه یُحِبُّ الرَّجُلَ القَویَّ المُبْدِئَ الْمُعیدَ عَلَی الْفَرَسِ المُبْدِئَ المُعیدِ؛ خداوند مردِ نیرومندی را که همیشه برای جهاد پا به رکاب است دوست دارد. بحارالأنوار، ج ۶۴، ص ۱۸۴، ح ۴۰ .

حدیث۳۹۷۲

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم : اِنَّ اللّه یُحِبُّ الْاِنْفاقَ وَ یُبْغِضُ الْاِقْتارَ، فَاَنْفِقْ وَ اَطْعِمْ وَ لا تُصَرْصِرْ فَیَعْسِرْ عَلَیْکَ الطَّلَبُ؛ خداوند خرج کردن را دوست دارد و با سخت خرج کردن دشمن است پس انفاق و اطعام کن و به ثروت اندوزی مپرداز که کسب ثروت تو را به سختی می‌اندازد. بحارالأنوار، ج۶۴، ص ۲۸۲، ح ۴۳ .

حدیث۳۹۷۳

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم : اِنَّ اللّه یُحِبُّ الشّابَّ الَّذی یُفْنی شَبابَهُ فی طاعَةِ اللّهِ؛ خداوند جوانی که جوانیش را در اطاعت از او بگذراند دوست دارد. نهج الفصاحه، ح ۸۰۰ .

حدیث۳۹۷۴

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم : کُنْ بَشّاشا فَاِنَّ اللّه یُحِبُّ البَشّاشینَ وَ یُبْغِضُ الْعَبوسَ کَریهَ الْوَجْهِ؛ گشاده‌رو باش که خداوند انسان‌های گشاده‌رو را دوست دارد و با اخموی ترش‌رو دشمن است. الشهاب فی الحکم والآداب، ص ۳۸.

حدیث۳۹۷۵

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم : اِنَّ اللّه یُحِبُّ مَعالِیَ الْاُمورِ وَ اَشْرافَها وَ یَکْرَهُ سَفْسافَها؛ خداوند کارهای والا و شرافتمند را دوست دارد و از کارهای پست و ناچیز بیزار است. نهج الفصاحه، ح ۸۰۴ .

حدیث۳۹۷۶

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم : اِنَّ اللّه یُحِبُّ مِنَ الْخَیْرِ ما یُعَجَّلُ؛ خداوند کار خیری را که به آن شتاب شود دوست دارد. کافی، ج ۲، ص ۱۴۲، ح۴.

حدیث۳۹۷۷

امام علی (علیه السلام): ما اَخَذَ اللّه میثاقاً مِنْ اَهْلِ الْجَهْلِ بِطَلَبِ تِبْیانِ الْعِلْمِ حَتّی اَخَذَ میثاقاً مِنْ اَهْلِ الْعِلْمِ بِبَیانِ الْعِلْمِ لِلجُهّالِ؛ لِاَنَّ الْعِلْمَ کانَ قَبْلَ الْجَهْلِ؛ خداوند، از مردم نادان پیمانی برای جستجوی دانش نگرفت، مگر این‌که پیمان بیان کردن دانش برای نادانان را از اهل دانش گرفت، چرا که دانش، پیش از نادانی بود. امالی، مفید، ص ۶۶، ح ۱۲.

حدیث۳۹۷۸

امام علی (علیه السلام): زَلَّةُ الْعالِمِ کَانْکِسارِ السَّفینَةِ تَغْرَقُ و تُغْرِقُ مَعَها غَیْرَها؛ لغزش عالم، مانند شکستن کشتی است. خود، غرق

می‌شود و دیگران را هم با خود غرق می‌کند. غرر الحکم ، ح ۵۴۷۴.

حدیث۳۹۷۹

پیامبر اکرم (صلی الله و علیه و آله): لَو خِفْتُمُ اللّه حَقَّ خیفَتِهِ لَعَلِمْتُمُ الْعِلْمَ الَّذی لا جَهلَ مَعَهُ ، وَ لَو عَرَفْتُمُ اللّه حَقَّ مَعْرِفَتِهِ لَزالَتْ بِدُعائِکُمُ الْجِبالُ؛ اگر از خدا چنانکه باید می‌ترسیدید، به دانشی ناب دست می‌یافتند و اگر خدا را چنانکه باید می‌شناختید، با دعایتان کوه‌ها از میان می‌رفتند. کنز العمّال، ح ۵۸۸۱.

حدیث۳۹۸۰

پیامبر اکرم (صلی الله و علیه و آله): اذَا الْتَبَسَتْ عَلَیْکُمُ الفِتَنُ کَقِطَعِ اللَّیْلِ الْمُظْلِمِ فَعَلَیْکُمْ بِالْقُرآنِ ... و لَهُ ظَهْرٌ وَ بَطْنٌ فَظاهِرُهُ حُکْمٌ وَ باطِنُهُ عِلْمٌ ... فیهِ مَصابیحُ الْهُدی وَ مَنارُ الْحِکْمَةِ وَ دَلیلٌ عَلَی الْمَعْرِفَةِ لِمَنْ عَرَفَ الصِّفَةَ؛ هنگامی که فتنه‌ها چون پاره‌های شب تار بر شما مشتبه شود، به قرآن روی بیاورید ... برای قرآن ظاهری و باطنی است. ظاهر آن حکمت و باطن آن دانش است ... در قرآن چراغ‌های هدایت و نشانه‌های حکمت و راهنمای معرفت هست، برای کسی که ویژگی‌اش را شناخت. کافی، ج ۲، ص ۵۹۹ ، ح ۲.

حدیث۳۹۸۱

پیامبر اکرم (صلی الله و علیه و آله): ما مِنْ عالِمٍ اَو مُتَعَلِّمٍ یَمُرُّ بِقَرْیَةٍ مِنْ قُرَی الْمُسْلِمینَ اَو بَلْدَةٍ مِنْ بِلادِ الْمُسْلِمینَ وَ لَمْ یَأْکُلْ مِنْ طَعامِهِمْ وَ لَمْ یَشْرَبْ مِنْ شَرابِهِمْ وَ دَخَلَ مِنْ جانِبٍ وَ خَرَجَ مِنْ جانِبٍ اِلاّ رَفَعَ اللّه تَعالی عَذابَ قُبورِهِمْ اَرْبَعینَ یَوْما؛ هیچ دانشمند و یا دانش‌اندوزی از روستایی از روستاها و یا شهری از شهرهای مسلمانان نمی‌گذرد و از خوراک آنان نمی‌خورد و از نوشیدنی آنان نمی‌نوشد و از یک طرف وارد نمی‌شود و از طرف دیگر خارج نمی‌گردد، جز آنکه خدای متعال عذاب قبرهایشان را تا چهل روز بر می‌دارد. جامع الأخبار ، ص ۵۰۷، ح ۱۴۰۵.

حدیث۳۹۸۲

امام علی (علیه السلام): خَیْرُ مَنْ شاوَرْتَ ذَوُو النُّهی وَالْعِلْمِ ، وَ اُولُو التَّجارِبِ وَ الْحَزْمِ؛ بهترین مشاوران، دارندگان عقل، علم، تجربه و دوراندیشی‌اند. غرر الحکم ، ح ۴۹۹۰.

حدیث۳۹۸۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله): لا تَجْلِسوا مَعَ کُلِّ عالِمٍ، اِلاّ عالِماً یَدْعوکُمْ مِنَ الخَمْسِ اِلی الْخَمْسِ : مِنَ الشَّکِّ اِلَی الْیَقینِ، وَ مِنَ الْعَداوَةِ اِلَی النَّصیحَةِ وَ مِنَ الْکِبْرِ اِلَی التَّواضُعِ وَ مِنَ الرّیاءِ اِلَی الاْخْلاصِ وَ مِنَ الرَّغْبَةِ اِلَی الزُّهْدِ؛ با هر عالمی ننشینید، مگر عالمی که شما را از پنج چیز به پنج چیز دعوت کند: از شکّ به یقین، از دشمنی به خیرخواهی، از تکبر به تواضع، از ریا به اخلاص و از علاقه به دنیا به بی‌اعتنایی به آن. تاریخ بغداد ، ج ۵، ص ۷۰، ح ۲۴۲۱.

حدیث۳۹۸۴

امام علی (علیه السلام): جالِسِ الْعُلَماءَ یَزْدَدْ عِلْمُکَ وَ یَحْسُنْ اَدَبُکَ وَ تَزْکُ نَفْسُکَ؛ با علما هم‌نشین باش، تا علمت زیاد و ادبت نیکو و جانت پاک گردد. غرر الحکم ، ح ۴۷۸۶.

حدیث۳۹۸۵

امـام باقر (علیه السـلام): مَنْ عَلَّمَ بابَ هُـدیً فَلَهُ مِثْلُ اَجْرِ مَنْ عَمِلَ بِهِ وَ لا یُنْقَصُ اُولئِکَ مِنْ اُجورِهِمْ شَیْئاً وَ مَنْ عَلَّمَ بابَ ضَـلالٍ کانَ عَلَیْهِ مِثْلُ اَوزارِ مَنْ عَمِلَ بِهِ وَ لا یُنْقَصُ اُولئِکَ مِنْ اَوزارِهِمْ شَیْئا؛ هرکس باب هدایتی را به کسی آموزش دهد، پاداش همه کسانی را که به آن عمـل کننـد، دارد، بی آنکه چیزی از پـاداش آنـان کم شود و هرکس بـاب گمراهی را یـاد دهـد، گناهان همه کسانی که بدان عمل کنند، بر او نیز بار می‌شود، بی آن‌که چیزی از گناهان آنان کم شود. کافی ، ج ۱، ص ۳۵، ح ۴.

حدیث۳۹۸۶

پیـامبر اکرم (صـلی الله علیه و آله): تَناصَحوا فِی الْعِلْمِ ، فَاِنَّ خیانَهَ اَحَدِکُمْ فی عِلْمِهِ اَشَدُّ مِنْ خیـانَتِهِ فی مـالِهِ وَ اِنَّ اللّه‌سـائِلُکُمْ یَوْمَ الْقیامَهِ؛ در دانش، خیرخواه یکدیگر باشید که خیانت هر یک از شما در دانشش، سخت‌تر از خیانت او در مالش می‌باشد و خداوند روز قیامت از شما بازخواست می‌کند. امالی طوسی، ص ۱۲۶، ح ۱۹۸.

حدیث۳۹۸۷

امام باقر (علیه السلام): اَلْعُلَماءُ فی اَنْفُسِهِمْ خانَهٌ اِنْ کَتَمُوا النَّصیحَهَ اِنْ رَاَوْا تائِها ضالاًّ لا یَهْدونَهُ اَوْ مَیِّتا لا یُحْیونَهُ فَبِئْسَ ما یَصْنَعونَ لِاَنَّ اللّه‌ تَبارَکَ وَ تَعالی اَخَذَ عَلَیْهِمُ الْمیثاقَ فِی الْکِتابِ اَنْ یَاْمُروا بِالْمَعْروفِ وَ بِما اُمِروا بِهِ وَ اَنْ یَنْهَوْا عَمّا نُهوا عَنْهُ وَ اَنْ یَتَعاوَنوا عَلَی الْبِرِّ وَ التَّقْوی وَ لا یَتَعاوَنوا عَلَی الْاِثْمِ وَ الْعُدْوانِ؛ اگر دانشمندان نصیحت را پنهان دارند، خیانت کرده‌اند. اگر سرگشته گمراهی را دیدند و او راراهنمایی نکردنـد و یا (دل) مرده‌ای را زنـده ننمودنـد، وه که چه کار زشتی کرده‌اند! چون خداوند تبارک و تعالی در کتاب از ایشان پیمان گرفته که به معروف و آنچه فرمان یافته‌انـد فرمان دهند و از آنچه نهی شده‌اند نهی کنند و بر نیکوکاری و پرهیزکاری، یکدیگر را یاری کنند و در گناه و ستم یکدیگر را یاری نکنند. کافی ، ج ۸ ، ص ۵۴، ح ۱۶.

حدیث۳۹۸۸

امـام علی (علیه السـلام): خُذوا مِنْ کُلِّ عِلْمٍ اَحْسَنَهُ فَاِنَّ النَحْلَ یَاْکُلُ مِنْ کُلِّ زَهْرٍ اَزْیَنَهُ فَیَتَوَلَّدُ مِنْهُ جَوهَرانِ نَفیسانِ: اَحَدُهُما فیهِ شِفاءٌ لِلنّاسِ وَ الْآخَرُ یُسْتَضاءُ بِهِ؛ از هر دانشی بهترینش را انتخاب کنید، زنبورِ عسل از هر گلی زیباترینش را می‌خورد. در نتیجه دو جواهر گران‌بها از آن تولید می‌شود: یکی (عسل) برای مردم شفاست و دیگری (موم) که از آن روشنایی می‌گیرند. غرر الحکم ، ح ۵۰۸۲.

حدیث۳۹۸۹

امام رضا (علیه السـلام): رَحِمَ اللّه‌ عَبْدا اَحیا اَمْرَنا ... یَتَعَلَّمُ عُلومَنا وَ یُعَلِّمُهَا النّاسَ ، فَاِنَّ النّاسَ لَوْ عَلِموا مَحاسِنَ کَلامِنا لَاَتَّبَعونا؛ رحمت خدا بر بنده‌ای را که امر ما را زنده کند... دانش‌های ما را فرا گیرد و به مردم بیاموزد. اگر مردم زیبایی‌های سخنان ما را می‌دانستند، از ما پیروی می‌کردند. معانی الأخبار ، ص ۱۸۰، ح ۱.

حدیث۳۹۹۰

امـام صـادق (علیه السـلام): وَ الْمُتَعَلِّمُ یَحْتـاجُ اِلی رَغْبَهٍ وَ اِرادَهٍ و فَراغٍ وَ نُسُکٍ وَ خَشْیَهٍ وَ حِفْظٍ وَ حَزْمٍ؛ دانش انـدوز به شوق، اراده، فراغت، عبادت، ترس از خدا، مراقبت و آینده‌نگری نیاز دارد. مصباح الشریعه، ص ۱۵.

حدیث۳۹۹۱

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله): مَنْ جاءَهُ الْمَوتُ وَ هُوَ یَطْلُبُ الْعِلْمَ لِیُحْیِیَ بِهِ الْاِسْلامَ کانَ بَیْنَهُ وَ بَیْنَ الْانبیاء دَرَجَةٌ واحِدَةٌ فِی الْجَنَّةِ؛ هر کس در جستجوی دانش باشد تا با آن اسلام را زنده کند و مرگ او فرا رسد، در بهشت میان او و پیامبران تنها یک درجه فاصله است. منیهٔ المرید ، ص ۱۰۰.

حدیث۳۹۹۲

امام سجاد (علیه السلام): لَوْ یَعْلَمُ النّاسُ ما فی طَلَبِ الْعِلْمِ لَطَلَبوهُ وَ لَو بِسَفْکِ الْمُهَجِ وَ خَوضِ اللُّجَجِ اِنَّ اللّه تَبارَکَ وَ تَعالی اَوحی اِلی دانیالَ : اِنَّ اَمْقَتَ عَبیدی اِلَیَّ الْجاهِلُ الْمُسْتَخِفُّ بِحَقِّ اَهْلِ الْعِلْمِ ، التّارِکُ لِلْاِقْتِداءِ بِهِمْ وَ اِنَّ اَحَبَّ عَبیدی اِلَیَّ التَّقیُّ الطّالِبُ لِلثَّوابِ الْجَزیلِ اَللاّزِمُ لِلْعُلَماءِ التّابِعُ لِلْحُلَماءِ القابِلُ عَنِ الْحُکَماءِ؛ اگر مردم می‌دانستند که در جستجوی دانش چه چیزی [نهفته] است، بی‌گمان در پی آن می‌رفتند، حتّی اگر با ریخته شدن خون و فرو رفتن در اعماق دریا باشد. خدای تبارک و تعالی به دانیال وحی کرد: منفورترین بندگانم نزد من، نادانی است که حق اهل علم را سبک بشمارد و پیروی از ایشان را رها کند و محبوب‌ترین بندگانم نزد من، تقوا پیشه‌ای است که جویای پاداش فراوان، همراه دانشمندان، پیرو بردباران و پذیرای حکیمان باشد. کافی ، ج ۱، ص ۳۵، ح ۵.

حدیث۳۹۹۳

امام علی (علیه السلام): کُلَّ وِعاءٍ یَضیقُ بِما جُعِلَ فیهِ اِلاّ وِعاءُ الْعِلْمِ فَاِنَّهُ یَتَّسِعُ بِهِ؛ هر ظرفی که در آن چیزی ریخته شود پر می‌شود، مگر ظرف دانش که هر چه در آن ریخته شود جا باز می‌کند. نهج البلاغه ، حکمت ۲۰۵.

حدیث۳۹۹۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله): اِنَّ لُقْمانَ قالَ لاِبْنِهِ : یا بُنَیَّ عَلَیْکَ بِمَجالِسِ الْعُلَماءِ وَ اسْتَمِعْ کَلامَ الْحُکَماءِ فَاِنَّ اللّه یُحْیِی الْقَلْبَ الْمَیِّتَ بِنورِ الْحِکْمَةِ کَما یُحْیِی الاَْرْضَ الْمَیتَةَ بِوابِلِ الْمَطَرِ؛ لقمان به پسرش گفت: فرزندم! همواره در مجلس دانشمندان باش و سخنان حکیمان را بشنو، که خداوند، دل مرده را به نور حکمت زنده می‌کند؛ همان گونه که زمین مرده را با باران سیل‌آسا، زنده می‌گرداند. معجم الکبیر ، ج ۸، ص ۱۹۹

حدیث۳۹۹۵

امام صادق (علیه السلام): اَلْعِلْمُ مَقْرونٌ اِلَی الْعَمَلِ ، فَمَنْ عَلِمَ عَمِلَ ، وَمَنْ عَمِلَ عَلِمَ ، وَالْعِلْمُ یَهْتِفُ بِالْعَمَلِ فَاِنْ اَجابَهُ وَ اِلاّ ارْتَحَلَ عَنْهُ؛ دانش، با عمل همراه است، پس هر که دانست، عمل کرد و هر که عمل کرد، دانست و دانش، به عمل فرا می‌خواند. پس اگر او را اجابت کرد، چه بهتر و گرنه از او جدا می‌گردد. کافی ، ج ۱، ص ۴۴، ح ۲.

حدیث۳۹۹۶

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله): طَلَبُ الْعِلْمِ فَریضَةٌ عَلی کُلِّ مُسْلِمٍ ، فَاطْلُبُوا الْعِلْمَ مِنْ مَظانِّهِ ، وَاقْتَبِسوهُ مِنْ اَهْلِهِ؛ در پی دانش بودن، بر هر مسلمانی واجب است، پس دانش را از جایی که احتمال بودنش هست، بجویید و آن را از اهلش فراگیرید. امالی طوسی، ص

۵۶۹، ح ۱۱۷۶.

حدیث۳۹۹۷

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله): قَلْبٌ لَیسَ فیهِ شَیءٌ مِنَ الحِکمَهِٔ کَبَیْتٍ خَرِبٍ ، فَتَعَلَّموا وعَلِّموا ، وتَفَقَّهوا ولا تَموتوا جُهّالاً ؛ فَإنَّ اللّه لا ـ یَعذِرُ عَلَی الْجَهْلِ؛ دلی که در آن حکمت نیست، همچون خانه‌ای ویران است. پس بیاموزید و آموزش دهید، بفهمید و نادان نمیرید که خدای عزّ و جلّ، بهانه‌ای را برای نادانی نمی‌پذیرد. الفردوس ، ح ۴۵۹۰.

حدیث۳۹۹۸

امام علی (علیه السلام): یا مُؤمِنُ اِنَّ هذَا الْعِلْمَ وَالْأَدَبَ ثَمَنُ نَفْسِکَ فَاجْتَهِدْ فی تَعَلُّمِها فَما یَزیدُ مِنْ عِلْمِکَ وَ اَدَبِکَ یَزیدُ فی ثَمَنِکَ وَ قَدْرِکَ، فَاِنَّ بِالْعِلْمِ تَهْتَدی اِلی رَبِّکَ؛ ای انسان با ایمان، در حقیقت این دانش و ادب، بهای توست، پس در آموختن آن بکوش، زیرا هرچه بر دانش و ادبت افزوده شود، بر ارج و بهای تو افزوده می‌شود، چرا که با دانش به سوی پروردگارت هدایت می‌شوی. روضهٔ الواعظین، ص ۱۱.

حدیث۳۹۹۹

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: اِذا کانَ فی رَجُلٍ خَلَّهٌ رائِقَهٌ فَانْتَظِروا اَخَواتِها؛ اگر در وجود کسی خصلتی پسندیده باشد، انتظار خصلت‌های پسندیده دیگری را نیز در او داشته باشید. نهج البلاغه، حکمت ۴۴۵

حدیث۴۰۰۰

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: اَلْکَریمُ یَری مَکارِمَ اَفْعالِهِ دَیْنا عَلَیْهِ یَقْضیهِ، اَللَّئیمُ یَری سَوالِفَ اِحْسانِهِ دَیْنا لَهُ یَقْتَضیهِ ؛ بزرگوار، نیکوکاری‌های خود را بدهی به گردن خود می‌داند که باید بپردازد و فرومایه، احسان‌های گذشته خود را بدهی به گردن دیگران می‌داند که باید پس بگیرد. غررالحکم، ح ۲۰۳۱ و ۲۰۳۲

حدیث۴۰۰۱

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: تِسْعَهُٔ اَشْیاءَ قَبیحهٌ وَ هِیَ مِنْ تِسْعَهِٔ اَنْفُسٍ اَقبَحُ مِنها مِنْ غَیْرِهِمْ: ضیقُ الذَّرْعِ مِنَ الْمُلوکِ وَ الْبُخْلُ مِنَ الْأَغْنیاءِ وَ سُرْعَهُٔ الْغَضَبِ مِنَ الْعُلَماءِ وَ الصِّبا مِنَ الْکُهولِ وَ الْقَطیعَهُٔ مِنَ الرُّؤوسِ وَ الْکِذْبُ مِنَ الْقُضاهِٔ وَ الزَّمانَهُٔ مِنَ الْأَطِبّاءِ وَ الْبَذاءُ مِنَ النِّساءِ وَ الطَّیشُ مِن ذَوِی السُّلْطانِ؛ نُه چیز زشت است، اما از نه گروه زشت‌تر: درماندگی و ناتوانی از دولتمردان؛ بخل از ثروتمندان؛ زود خشمی از دانشمندان؛ حرکات بچگانه از میانسالان؛ جدایی حاکمان از مردم؛ دروغ از قاضیان؛ بیماری کهنه از پزشکان؛ بدزبانی از زنان و سختگیری و ستمگری از سلاطین. دعائم الإسلام، ج ۱، ص ۸۳

حدیث۴۰۰۲

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: عَوِّدْ لِسانَکَ لینَ الْکَلامِ وَ بَذْلَ السَّلامِ، یَکْثُرْ مُحِبّوکَ وَ یَقِلَّ مُبْغِضوکَ؛ زبان خود را به نرمگویی و سلام کردن عادت ده، تا دوستانت زیاد و دشمنانت کم شوند. غررالحکم، ح ۶۲۳۱

حدیث۴۰۰۳

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: قالَ لُقْمانُ لِابْنِهِ: یا بُنَیَّ ایاکَ وَ الضَّجَرَ وَ سوءَ الْخُلْقِ وَ قِلَّةَ الصَّبْرِ فَلا یَسْتَقیمُ عَلی هذِهِ الْخِصالِ صاحِبٌ وَ اَ لْزِمْ نَفْسَکَ التُّؤَدَةَ فی اُمورِکَ وَ صَبِّرْ عَلی مَؤوناتِ الاِْخْوانِ نَفْسَکَ وَ حَسِّنْ مَعَ جَمیعِ النّاسِ خُلْقَکَ؛ لقمان به فرزندش فرمود: فرزندم! از بی‌حوصلگی و بد اخلاقی و بی‌تابی دوری کن که هیچ دوستی تحمل این خصلت‌ها را ندارد. در کارهایت آرام و بردبار، در تحمّل زحمات برادران صبور و با همه مردم خوش اخلاق باش. قصص الأنبیاء، ص ۱۹۸، ح ۲۴۵

حدیث۴۰۰۴

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: لا ـ تَکُنْ عَیّابا وَ لا ـ مَدّاحا وَ لا ـ طَعّانا وَ لا ـ مُماریا؛ نه عیب‌جو باش و نه ثناگو، نه زخم‌زبان زن و نه مجادله گر. مکارم الاخلاق، ص ۴۶۷

حدیث۴۰۰۵

امام حسین علیه‌السلام می فرمایند: لا تَقولَنَّ فی اَخیکَ الْمُؤْمِنِ اذا تَواری عَنْکَ اِلّا ما تُحِبُّ اَنْ یَقولَ فیکَ اذا تَوارَیْتَ عَنْهُ؛ وقتی که برادر دینی‌ات از تو جدا شد، سخنی پشت سر او نگو، مگر این که دوست داری او در پشت سر تو آن را بگوید. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۱۲۷.

حدیث۴۰۰۶

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: رَأْسُ الْعِلْمِ التَّمْییزُ بَیْنَ الاَْخْلاقِ وَ اِظْهارُ مَحْمودِها وَ قَمْعُ مَذْمومِها؛ بالاترین درجه دانایی، تشخیص اخلاق از یکدیگر و آشکار کردن اخلاق پسندیده و سرکوب اخلاق ناپسند است. غررالحکم، ح ۵۲۶۷..

حدیث۴۰۰۷

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: عَوِّدْ نَفْسَکَ الْجَمیلَ فَباعْتیادِکَ اِیّاهُ یَعودُ لَذیذا؛ خودت را به کارهای زیبا عادت بده که اگر به آنها عادت کنی، برایت لذت بخش می‌شوند. شرح‌نهج البلاغه، ابن ابی‌الحدید، ج ۲۰، ص۲۶۶.

حدیث۴۰۰۸

تَوَقُّعُ الْفَرَجِ اِحدَی الرّاحَتَیْنِ؛ انتظار گشایش، یکی از دو آسایش است. غررالحکم، ح ۴۵۷۸

حدیث۴۰۰۹

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: مَنْ وَجِدَ هَمّا وَ لا یَدری ما هُوَ فَلْیَغْسِلْ رَأْسَهُ؛ هر کس غمگین شد و علت آن را ندانست، سر خود را بشوید. الدعوات للراوندی، ص ۱۲۰.

حدیث۴۰۱۰

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: حُسْنُ الظَّنِّ راحَةُ الْقَلْبِ وَ سَلامَةُ الدّینِ؛ خوش گمانی، مایه آسایش قلب و سلامت دین است.

غررالحکم، ح ۴۸۱۶

حدیث۴۰۱۱

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: اَلنَّومُ راحَةٌ لِلْجَسَدِ وَ النُّطْقُ راحَةٌ لِلرُّوحِ وَ السُّکوتُ راحَةٌ لِلْعَقْلِ؛ خواب مایه آسایش جسم، سخن مایه آسایش جان و سکوت مایه آسایش عقل است. من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۴۰۲.

حدیث۴۰۱۲

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: اَصْلُ الْعَقْلِ القُدَرةُ وَ ثَمَرَتُها السُّرورُ؛ ریشه عقل، قدرت است و میوه آن شادی. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۷.

حدیث۴۰۱۳

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: اَلسُّرُورُ فی ثَلاثِ خِلالٍ: فِی الْوَفاءِ وَ رِعایَةِ الحُقوقِ وَ النُّهوضِ فِی النَّوائِبِ؛ شادی در سه چیز است: وفاداری، رعایت حقوق و ایستادگی در برابر سختی‌ها. تحف العقول، ص ۳۲۳ .

حدیث۴۰۱۴

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند : اِنَّ الزاهِدَ فِی الدُّنْیا یَرْتَجی وَ یُریحُ قَلْبَهُ وَ بَدَنَهُ فِی الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ وَ الراغِبَ فیها یُتْعِبُ قَلْبَهُ وَ بَدَنَهُ فِی الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ؛ هر کس به دنیا بی رغبت است، امیدوار است و تن و جانش را در دنیا و آخرت آسوده می‌گذارد و هر کس دل به دنیا ببندد، تن و جان خود را در دو دنیا به زحمت می‌اندازد. اعلام الدین، ص ۳۴۳.

حدیث۴۰۱۵

امام صادق علیه‌السلام: لَمّا سُئِلَ عَنْ طَریقِ الراحَةِ ـ: فی خِلافِ الْهَوی. قیل: فَمَتی یَجِدُ عَبدٌ الرّاحَةَ؟ فَقالَ علیه‌السلام عِنْدَ اَوَّلِ یَوْمٍ یَصیرُ فِی الْجَنَّةِ؛ در پاسخ به این سؤال که راه رسیدن به آسایش چیست؟ فرمودند: مخالفت با هوا و هوس. عرض شد: پس، چه وقت انسان به آسایش می‌رسد؟ فرمودند: در نخستین روز ورودش به بهشت. تحف العقول، ص ۳۷۰.

حدیث۴۰۱۶

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: مَنْ قالَ فی کُلِّ یَوْمٍ مِائَةَ مَرَّةٍ لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ اِلاّ بِاللّهِ دَفَعَ اللّهُ بِها عَنْهُ سَبْعینَ نَوْعا مِنَ الْبَلاءِ اَیْسَرُهَا الْهَمُّ؛ هر کس در هر روز صد مرتبه لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ اِلّا بِاللّهِ بگوید، خداوند هفتاد نوع بلا را از او دفع می‌کند، که کوچکترین آن غم و اندوه است. ثواب الأعمال، ص ۱۶۲.

حدیث۴۰۱۷

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: مَنْ تَصَدَّقَ فی یَوْمٍ اَو لَیْلَةٍ اِنْ کانَ یَوْمٌ فَیَوْمٌ وَ اِنْ کانَ لَیْلَةٌ فَلَیْلٌ دَفَعَ اللّه‌عَزَّوَجَلَّ عَنْهُ الْهَمَّ وَ السَّبُعَ وَ میتَةَ السُّوءِ؛ هر کس در روز و یا شب صدقه بدهد ـ اگر روز است روز و اگر شب است، شب ـ خداوند از او غم و اندوه، درنده و

مرگ بد را دور می کند. ثواب الأعمال، ص ۱۴۰ .

حدیث۴۰۱۸

امام سجاد علیه‌السلام می فرمایند: وَ اَمّا حَقُّ الزَّوجَةِ فَاَنْ تَعْلَمَ اَنَّ اللّهَ عَزَّوَجَلَّ جَعَلَها لَکَ سَکَنا وَ اُنْسا فَتَعْلَمَ اَنَّ ذلِکَ نِعْمَةٌ مِنَ اللّهِ عَلَیْکَ فَتُکْرِمَها وَ تَرْفُقَ بِها وَ اِنْ کانَ حَقُّکَ اَوجَبَ فَاِنَّ لَها عَلَیْکَ اَنْ تَرْحَمَها؛ حق زن این است که بدانی خداوند عزوجل او را مایه آرامش و انس تو قرار داده و این نعمتی از جانب اوست، پس احترامش کن و با او مدارا نما، هر چند حق تو بر او واجب‌تر است اما این حق اوست که با او مهربان باشی. من لایحضره الفقیه، ج ۲، ص ۶۲۱

حدیث۴۰۱۹

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: اِنَّ الْقَلْبَ لَیَتَجَلْجَلُ فِی الْجَوْفِ یَطْلُبُ الحَقَّ فَاِذا اَصابَهُ اطْمَاَنَّ وَ قَرَّ؛ به راستی که دل در درون سینه بی قرار است و به دنبال حق می گردد و چون به آن رسید، آرام و قرار می گیرد. کافی، ج ۲، ص ۴۲۱.

حدیث۴۰۲۰

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: خَمْسُ خِصالٍ مَنْ فَقَدَ واحِدَةً مِنْهُنَّ لَمْ یَزَلْ ناقِصَ العَیْشِ زائِلَ الْعَقْلِ مَشْغولَ الْقَلْبِ، فَاَوَّلُها: صِحَّةُ البَدَنِ وَ الثّانیَةُ: اَلاْمْنُ وَ الثّالِثَةُ: اَلسَّعَةُ فِی الرِّزْقِ، وَ الرّابِعَةُ: اَلاْنیسُ الْمُوافِقُ (قال الراوی:) قُلْتُ: وَ مَا الاْنیسُ الْمُوافِقُ؟ قال: اَلزَّوجَةُ الصّالِحَةُ، وَ الوَلَدُ الصّالِحُ، وَ الْخَلیطُ الصّالِحُ وَ الخامِسَةُ: وَ هِیَ تَجْمَعُ هذِه الْخِصالَ: الدَّعَةُ؛ پنج چیز است که هر کس یکی از آنها را نداشته باشد، همواره در زندگی‌اش کمبود دارد و کم خرد و دل نگران است: اول، تندرستی، دوم امنیت، سوم روزی فراوان، چهارم همراهِ همرأی. راوی پرسید: همراهِ همرأی کیست؟ امام فرمودند: همسر و فرزند و همنشین خوب و پنجم که در برگیرنده همه اینهاست، رفاه و آسایش است. خصال، ص ۲۸۴.

حدیث۴۰۲۱

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اَلْبِرُّ ما سَکَنَتْ اِلَیْهِ النَّفْسُ وَ اطْمَاَنَّ اِلَیْهِ الْقَلْبُ، وَ الْاِثْمُ ما لَمْ تَسْکُنْ اِلَیْهِ النَّفْسُ وَ لَمْ یَطْمَئِنَّ اِلَیْهِ الْقَلْبُ وَ اِنْ اَفْتاکَ الْمُفْتونَ ؛ نیکی آن است که جان و دل انسان با آن آرامش پیدا کند و گناه آن است که جان و دل انسان با آن آرام نگیرد، هر چند فتوا دهندگان (خلاف آن را) به تو فتوا دهند. کنزالعمّال، ح ۷۲۷۸ .

حدیث۴۰۲۲

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: کُلُّ شَیْءٍ یَحتاجُ اِلَی العَقْلِ وَالْعَقْلُ یَحْتاجُ اِلَی الْاَدَبِ؛ هر چیزی به عقل نیاز دارد و عقل به ادب نیازمند است. فقه الرضا، ص ۳۶۴.

حدیث۴۰۲۳

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: مَنْ نَصَبَ نَفْسَهُ لِلنّاسِ اِماما فَلْیَبْدَأ بِتَعْلیمِ نَفْسِهِ قَبْلَ تَعْلیمِ غَیْرِهِ وَلْیَکُنْ تَأْدیبُهُ بِسیرَتِهِ قَبْلَ تَأْدیبِهِ بِلِسانِهِ وَ مُعَلِّمُ نَفْسِهِ وَ مُؤَدِّبُها اَحَقُّ بِالْاِجْلالِ مِنْ مُعَلِّمِ النّاسِ ومُؤَدِّبِهِمْ؛ کسی که خود را پیشوای مردم قرار داده، باید پیش از آموزش دیگران، خود را آموزش دهد و پیش از آن‌که دیگران را با زبان، ادب بیاموزد، باکردارش ادب آموزد و البته آموزش دهنده و ادب‌آموز

خود بیش از آموزگار و ادب‌آموز مردم، شایسته تجلیل است. غرر الحکم، ح ۷۰۱۶.

حدیث۴۰۲۴

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: عَلَی الْعاقِلِ اَنْ یُحْصِی عَلی نَفْسِهِ مَساوِیَها فِی الدّینِ وَ الرَّأیِ وَ الاَْخْلاقِ وَ الاَْدَبِ ، فَیَجْمَعُ ذلِکَ فی صَدْرِهِ اَوْ فی کِتابٍ وَ یَعْمَلُ فی اِزالَتِها ؛ بر عاقل است که بدی‌هایش را در دین، اندیشه، اخلاق و ادب یادداشت کند و به‌خاطرش بسپارد و برای از بین بردن آنها بکوشد. تحف العقول، ص ۳۷۶.

حدیث۴۰۲۵

پیامبر اکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند : ایّاکَ اَنْ تَضْحَکَ مِنْ غَیْرِ عَجَبٍ ، اَوْ تَمْشِیَ و تَتَکَلَّمَ فی غَیْرِ اَدَبٍ؛ از خندیدنِ بی تعجّب [و بی‌جا] یا راه رفتن و سخن گفتنِ بی‌ادبانه بپرهیز. بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۸

حدیث۴۰۲۶

اَنَسْ :حَیَّتْ جارِیَةٌ لِلْحَسَنِ بْنِ عَلیٍّ علیه‌السلام بِطاقَةِ رَیْحانٍ ، فَقالَ لَها : اَنْتِ حُرَّةٌ لِوَجْهِ اللّهِ ، فَقُلْتُ لَهُ فی ذلِکَ ، فَقالَ : اَدَّبَنَا اللّه تَعالی فَقالَ : «و إذا حُیّیتُم بِتَحیَّةٍ فَحَیُّوا بِاَحْسَنَ مِنْها»الآیَةِ، وَ کانَ اَحْسَنُ مِنْها اِعْتاقَها؛ اَنَس : یکی از کنیزان امام حسن علیه‌السلام دسته گلی به ایشان تقدیم کرد. امام به او فرمودند: تو در راه خدا آزادی! دلیل این کارشان را پرسیدم. فرمودند: خداوند، ما را [این گونه] ادب آموخته است ، آن‌جا که [در قرآن کریم] می گوید: و چون احترام شُدید، به بهتر از آن، پاسخ گویید: و بهتر از هدیه او، آزادی او بود! نهج السعادهٔ، ج ۷، ص ۳۸۶.

حدیث۴۰۲۷

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: عَلَیْکُمْ بِالاَْدَبِ، فَاِنْ کُنْتُمْ مُلوکا بَرَزْتُمْ وَ اِنْ کُنْتُمْ وَسَطا فُقْتُمْ، وَ اِنْ اَعْوَزَتْکُمُ الْمَعیشَةُعِشْتُمْ بِاَدَبِکُم؛ ادب بیاموزید، زیرا که [در این صورت] اگر پادشاه باشید ، برجسته می‌شوید، اگر میانه باشید، سرآمد می‌شوید، و اگر تنگ‌دست باشید، با ادبتان گذران زندگی می کنید. غرر الحکم، ح ۷۰۷۷.

حدیث۴۰۲۸

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: اَلنَّفْسُ مَجْبولَةٌ عَلی سوءِ الاَْدَبِ وَ الْعَبْدُ مَأمورٌ بِمُلازَمَةِ حُسْنِ الاَْدَبِ وَ النَّفْسُ تَجری [بِطَبعِها] فی مَیْدانِ الْمُخالَفَةِ وَ الْعَبْدُ یَجْهَدُ بِرَدِّها عَنْ سوءِ الْمُطالَبَةِ فَمتی اَطْلَقَ عِنانَها فَهُوَ شَریکٌ فی فَسادِها وَ مَنْ اَعانَ نَفْسَهُ فی هَوی نَفسِهِ فَقَدْ اَشْرَکَ نَفْسَهُ فی قَتْلِ نَفْسِهِ؛ نفس آدمی بر بی‌ادبی سرشته شده است و بنده فرمان دارد که پایبند ادب نیکو باشد. نفس آدمی با طینت خود در میدان مخالفت می‌تازد و بنده می کوشد آن را از خواسته ناروایش برگرداند، پس هرگاه عنان نفس را رها سازد، شریک تبهکاری اوست و هر کس نفس خود را در خواهش‌هایش یاری رساند، در قتل خود همدستِ نفس شده است. شرح نهج‌البلاغه ابن‌ابی‌الحدید، ج ۲۰، ص ۳۰۴.

حدیث۴۰۲۹

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اِنَّ النَّبیَّ صلی‌اللهعلیه‌وآله اَبْصَرَ رَجُلاً لَهُ وَلَدانِ فَقَبَّلَ اَحَدَهُما وَتَرَکَ الآْخَرَ . فَقالَ رَسولُ اللّهِ

صلی‌الله‌علیه‌وآله : فَهَلّا واسَیْتَ بَیْنَهُما ؛ پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله کسی را دیدند که دو فرزند داشت . یکی را بوسید و دیگری را رها کرد . پیامبر خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله به او فرمودند : چرا میان آنان یکسان عمل نکردی؟ . جعفریّات ، ص ۵۵ .

حدیث۴۰۳۰

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : مَنْ قَبَّلَ وَلَدَهُ کَتَبَ اللّهُ عَزَّوَجَلَّ لَهُ حَسَنَةً وَمَنْ فَرَّحَهُ فَرَّحَهُ اللّهُ یَوْمَ الْقیامَةِ، وَمَنْ عَلَّمَهُ الْقُرآنَ دُعِیَ بِالاْبَوَیْنِ فَیُکْسَیانِ حُلَّتَیْنِ یُضیءُ مِنْ نورِهِما وُجوهُ اَهْلِ الْجَنَّةِ ؛ هر کس فرزندش را ببوسد ، خداوند عزّوجلّ برای او ثواب می‌نویسد و هر کسی که او را شاد کند ، خداوند روز قیامت او را شاد خواهد کرد و هر کس قرآن به او بیاموزد ، پدر و مادرش دعوت می‌شوند و دو لباس بر آنان پوشیده می‌شود که از نور آنها ، چهره‌های بهشتیان نورانی می گردد . کافی ، ج ۶، ص ۴۹، ح ۱.

حدیث۴۰۳۱

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اُحِبُّ الصِّبْیانَ لِخَمْسٍ : اَلاْوَّلُ : اَنَّهُمْ هُمُ الْبَکّاؤونَ ، وَالثّانی : یَتَمَرَّغونَ بِالتُّرابِ وَ الثّالِثُ : یَخْتَصِمونَ مِنْ غَیْرِ حِقْدٍ وَ الرّابِعُ : لا یَدَّخِرونَ لِغَدٍ شَیئا وَ الْخامِسُ : یُعَمِّرونَ ثُمَّ یُخَرِّبونَ ؛ پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : کودکان را به خاطر پنج چیز دوست می‌دارم : اول آن‌که بسیار می گِریند ، دوم آن‌که با خاک بازی می کنند، سوم آن‌که دعوا کردن آنان همراه با کینه نیست؛ چهارم آن‌که چیزی برای فردا ذخیره نمی کنند، پنجم آن‌که می‌سازند و سپس، خراب می کنند (دلبستگی ندارند). مواعظ العددیّه ، ص ۲۵۹.

حدیث۴۰۳۲

امام کاظم علیه‌السلام می فرمایند : تُسْتَحَبُّ عَرامَةُ الصَّبیِّ فی صِغَرِهِ لِیَکونَ حَلیما فی کِبَرِهِ، ما یَنْبَغی اَنْ یَکونَ اِلاّ هکَذا ؛ خوب است بچّه در کودکی بازی‌گوش باشد تا در بزرگ‌سالی بردبار گردد و شایسته نیست که جز این باشد . کافی ، ج ۶، ص ۵۱.

حدیث۴۰۳۳

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : مَنْ بَکی صَبیٌّ لَهُ فَاَرْضاهُ حَتّی یُسَکِّنَهُ ، اَعْطاهُ اللّهُ عَزَّوَجَلَّ مِنَ الْجَنَّةِ حَتّی یَرْضی ؛ هر کس کودک گریان خود را راضی کند تا آرام شود ، خداوند از بهشت آن‌قدر به او می‌دهد تا راضی شود . الفردوس ، ج ۳، ص ۵۴۹.

حدیث۴۰۳۴

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : حَقُّ الْوَلَدِ عَلی والِدِهِ... اَنْ یَسْتَفْرِهَ اُمَّهُ ؛ حق فرزند بر پدر این است که مادر او را گرامی بدارد. کافی ، ج ۶، ص ۴۸.

حدیث۴۰۳۵

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اِنَّ اللّهَ لَیَرْحَمُ الْعَبْدَ لِشِدَّةِ حُبِّهِ لِوَلَدِهِ ؛ بدون تردید ، خداوند بر بنده خود به خاطر شدّت محبّت به فرزندش، رحم می کند . کافی ، ج ۶، ص ۵۰، ح ۵.

حدیث۴۰۳۶

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : مَنْ کانَ عِنْدَهُ صَبِیٌّ فَلْیَتَصابَ لَهُ ؛ هر کس با کودک سروکار دارد ، با او کودکانه رفتار کند . من لا یحضره الفقیه ، ج ۳، ص ۴۸۳.

حدیث۴۰۳۷

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : طَهِّروا اَولادَکُمْ یَوْمَ السّابِعِ فَاِنَّهُ اَطْیَبُ وَ اَطْهَرُ و اَسْرَعُ لِنَباتِ اللَّحْمِ، وَ اِنَّ الْأَرْضَ تَنْجُسُ مِنْ بَولِ الْاَغْلَفِ اَرْبَعینَ صَباحا ؛ روز هفتم [تولّد] ، فرزندتان را [با ختنه] پاک کنید ، چرا که مایه تمیزی و پاکیزگی بیشتر و رویِش شتابنده‌ترِ گوشت است و زمین ، چهل روز از بول شخص ختنه نشده ، آلوده می‌ماند . کافی ، ج۶، ص۳۵، ح۲.

حدیث۴۰۳۸

اَحِبُّوا الصِّبْیانَ وَ ارْحَمُوهُمْ ، وَ اذا وَعَدتُموهُمْ شَیْئا فَفُوا لَهُمْ ، فَاِنَّهُمْ لا یَدْرونَ اِلّا اَنَّکُمْ تَرْزُقونَهُمْ ؛ کودکان را دوست بدارید و با آنان مهربان باشید و هرگاه به آنان وعده دادید ، به آن وفا کنید ، زیرا آنان ، روزی دهنده خود را کسی غیر از شما نمی‌دانند . کافی ، ج ۶، ص ۴۹، ح ۳.

حدیث۴۰۳۹

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلْاِفْراطُ فِی الْمَلامَةِ یَشُبُّ نیرانَ اللَّجاجِ ؛ زیاده‌روی در سرزنش کردن ، آتش لجاجت را شعله‌ور می‌سازد . تحف العقول ، ص ۸۴ .

حدیث۴۰۴۰

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اذا بَلَغَ اَوْلادُکُمْ سَبْعَ سِنینَ فَفَرِّقوا بَیْنَ فُرُشِهِمْ؛ هرگاه کودکانتان به هفت‌سالگی رسیدند، رختخواب‌هایشان را جدا کنید. مستدرک علی الصحیحین ، ج ۱، ص ۳۱۷.

حدیث۴۰۴۱

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اذا بَلَغَتِ الجاریَةُ سِتَّ سِنینَ فَلا تُقَبِّلها وَالْغُلامُ لا یُقَبِّلُ الْمَرْاَةَ اذا جاوَزَ سَبْعَ سِنینَ ؛ چون دختر [نامحرم] شش ساله شد ، او را مبوس و پسر نیز چون از هفت سالگی گذشت ، زن [نامحرم] را نبوسد . مکارم الأخلاق ، ج ۱، ص ۴۷۹، ح ۱۶۵۹ .

حدیث۴۰۴۲

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اَلرَّضاعُ واحِدٌ وَ عِشْرونَ شَهْرا، فَما نَقَصَ فَهُوَ جورٌ عَلَی الصَّبِیِّ ؛ شیرخواری ، ۲۱ ماه است . پس هر چه کم شود ، ظلم بر کودک است . کافی ، ج ۶، ص ۴۰، ح ۳ .

حدیث۴۰۴۳

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند : لا تَقْرَبِ النِّساءَ فی اَوَّلِ اللَّیْلِ لا شِتاءً وَ لا صَیْفا وَ ذلِکَ اَنَّ الْمَعِدَةَ وَ الْعُروقَ تَکونُ مُمْتَلِئَةً وَ هُوَ غَیْرُ مَحْمودٍ ، یُتَخَوَّفُ مِنْهُ الْقولَنْجُ وَ الفالِجُ ، وَ الْلَّقْوَةُ وَ النِّقرِسُ ، وَ الْحَصاةُ وَ التَّقْطیرُ ، وَ الْفَتْقُ وَ ضَعْفُ الْبَصَرِ وَ الدِّماغِ. فَاِذا اُریدَ ذلِکَ فَلْیَکُنْ فی آخِرِ اللَّیْلِ؛ فَاِنَّهُ اَصَحُّ لِلْبَدَنِ ، وَ اَرْجی لِلْوَلَدِ ، وَ اَذْکی لِلْعَقْلِ فِی الْوَلَدِ الَّذی یُقْضی بَیْنَهُما؛ آغاز شب ، چه در زمستان و چه در تابستان ، با زنان آمیزش مکن ، این بدان جهت است که معده و رگ‌ها پُرند و این وضعیت مناسبی [برای آمیزش] نیست و بیم قولنج و فلج و لقوه چانه و نِقرس و سنگ [کلیه [و تقطیر (چکایش(بول وفتق و ضعف در بینایی و ذهن می‌رود . پس اگر قصد آمیزش دارد ، باید در پایان شب انجام دهد، که برای بدن ، صحت‌افزاتر و برای فرزنددار شدن امیدبخش‌تر و برای باهوش شدن فرزندی که در این میان پدید می‌آید ، بهتر است . طب الامام الرضا علیه‌السلام ، ص ۶۴.

حدیث۴۰۴۴

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: اِیّاکَ وَ طولَ الْاَمَلِ فَکَمْ مِنْ مَغْرورٍ اِفْتَتَنَ بِطولِ اَمَلِهِ فَاَفْسَدَ عَمَلَهُ وَ قَطَعَ اَجَلَهُ فَلا اَمَلَهُ اَدْرَکَ وَ لا مافاتَهُ اسْتَدْرَکَ ؛ از آرزوی دور و دراز بپرهیز، چه بسا فریب خورده‌ای که به آرزوی دراز خویش، فریب خورد و کارش را تباه و مرگش را قطعی کرد و در نتیجه، نه به آرزویش رسید و نه آنچه را که از دست داده بود، جبران کرد. عیون الحکم والمواعظ ، ص ۹۹.

حدیث۴۰۴۵

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: وَیْحُ النّائِمِ ما اَخْسَرَهُ! قَصُرَ عُمْرُهُ وَ قَلَّ اَجْرُهُ؛ وای بر آن‌که در خواب (غفلت) است! چه زیانکار است! عمر او کوتاه شده است و پاداش او کم. عیون الحکم والمواعظ ، ص ۵۰۴.

حدیث۴۰۴۶

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : مَنْ سَرَّهُ اَنْ یُنْسَاَ لَهُ فی عُمُرِهِ وَ یُوَسَّعَ لَهُ فی رِزْقِهِ فَلْیَتَّقِ اللّه وَ لْیَصِلْ رَحِمَهُ؛ هر کس دوست دارد که عمرش طولانی و روزی‌اش زیاد شود، تقوای الهی پیشه کند و صله رحم نماید. بحارالأنوار ، ج ۷۴، ص ۱۰۲، ح ۵۶ .

حدیث۴۰۴۷

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: ثَلاثَةٌ اِنْ یَعْلَمُهنَّ الْمُؤمِنُ کانَتْ زیادَةً فی عُمُرِهِ وَ بَقاءَ النِّعْمَةِ عَلَیْهِ: تَطْویلُهُ فی رُکوعِهِ وَ سجودِهِ فی صلاتِهِ وَ تَطْویلُهُ لِجلوسِهِ عَلی طَعامِهِ اِذا اَطْعَمَ عَلی مائِدَتِهِ وَ اصْطِناعُهُ الْمَعْروفَ اِلی اَهْلِهِ؛ سه چیز است که اگر مؤمن از آنها مطلع شود، باعث طول عمر و دوام بهره‌مندی او از نعمت‌ها می‌شود: طول دادن رکوع و سجده، زیاد نشستن بر سر سفره‌ای که در آن دیگران را اطعام می کند و خوش رفتاری‌اش با خانواده. کافی، ج ۴، ص ۴۹، ح ۱۵.

حدیث۴۰۴۸

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اذا غَضِبَ اللّه تَعالی عَلی اُمَّةٍ ثُمَّ لَمْ یُنزِل بِهَا العَذابَ غَلَت اَسعارُها و قَصُرَتْ أعْمارُها و لَم یَربَح تُجّارُها و لَم تَزکُ ثِمارُها و لَم تَغزُر اَنْهارُها و حُبِسَ عَنها اَمطارُها و سُلِّطَ عَلَیها اَشرارُها؛ هرگاه خداوند متعال بر مردمی خشم بگیرد و بر ایشان عذاب نفرستد، اجناس آنها گران و عمرشان کوتاه می‌شود، بازرگانان آنها سود نمی‌برند، میوه‌هایشان سالم

نمی‌مانـد، رودخانه‌هـای آنهـا پر آب نمی گردد، بـاران از آنهـا دریغ می‌شود و بَدان آنان بر ایشان مسلّط می گردنـد. من لایحضـره الفقیه، ج ۱، ص ۵۲۴، ح ۱۴۸۹.

حدیث۴۰۴۹

پیـامبر اکرم صـلی‌اللهعلیه‌وآله وسـلم می فرماینـد : طوبی لِمَنْ طالَ عُمْرُهُ وَ حَسُنَ عَمَلُهُ فَحَسُنَ مُنْقَلَبُهُ اِذْ رَضِـیَ عَنْهُ رَبُّهُ وَ وَیْلٌ لِمَنْ طالَ عُمْرُهُ وَ سـاءَ عَمَلُهُ وَ سـاءَ مُنْقَلَبُهُ اِذْ سَخِطَ عَلَیْهِ رَبُّهُ؛ خوشا به سـعادت کسـی که عمرش طولانی و کردارش خوب باشـد. چنین کسـی عـاقبتش خـوب اسـت؛ زیرا پروردگـارش از او راضـی است. و وای بر کسـی که عمرش طولانـی و کردارش بـد باشـد. چنین کسـی عاقبتش بد است؛ چرا که پروردگارش از او ناراضی است. بحارالأنوار، ج ۶۹، ص ۴۰۰، ح ۹۵.

حدیث۴۰۵۰

پیامبر اکرم صـلی‌اللهعلیه‌وآله وسـلم می فرمایند : کانَ فی ما اَعْطَی اللّه‌ تَعالی مُوسی فِی الْاَلْواحِ... اُشْکُرْ لی وَ لِوالِدَیْکَ اَقِکَ الْمَتالِفَ وَ اُنْسِیءْ لَکَ فی عُمُرِکَ وَ اُحْیِیکَ حَیاةً طَیِّبَةً وَ اَقْلِبَکَ اِلی خَیْرٍ مِنْها؛ در آنچه خـدای متعال در الواح به موسـی علیه‌السـلام داد، از جمله چنیـن بـود:... مرا و پـدر و مـادرت را سپاسـگزاری کن، تـا از نـابود شـدن‌ها حفظت کنم و اجلت را به تـأخیر بینـدازم و به تو زندگی‌ای پاک ببخشم و تو را از این زندگی به سوی بهتر از آن، ببرم. تاریخ دمشق ، ج ۶۱، ص ۱۲۸.

حدیث۴۰۵۱

امـام صـادق علیه‌السـلام می فرماینـد: مَنْ حَسُنَ بِرُّهُ بِاَهْلِهِ زادَ اللّه‌ فی عُمُرِهِ ؛ هر کس به شایسـتگی در حـقّ خـانواده‌اش نیکی کنـد، خداوند بر عمرش می‌افزاید. کافی ، ج ۸، ص ۲۱۹، ح ۲۶۹ .

حدیث۴۰۵۲

پیامبر اکرم صـلی‌اللهعلیه‌وآله وسـلم می فرمایند : یَابْنَ آدَمَ! اِبْرِرْ وِالِدَیْکَ وَ صِلْ رَحِمَکَ، یُیَسَّر لَکَ یُسْرُکَ وَ یُمَدَّ لَکَ فی عُمْرِکَ و اَطِعِ رَبَّکَ تُسَّمی عاقِلاً و لا تَعصَهُ تُسَمّی جاهِلاً ؛ ای فرزنـد آدم! به پـدر و مادرت نیکی کن و صـله رحم داشـته باش تا خداونـد، کارت را آسان و عمرت را طولانی بگرداند. پروردگارت را فرمان ببر تا خردمند به شمار آیی و از او نافرمانی نکن که نادان شمرده می‌شوی. الفردوس، ج ۵، ص ۲۸۲، ح ۸۱۹۰ .

حدیث۴۰۵۳

پیامبر اکرم صـلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند : لا تَزولُ قَدَما عَبْدٍ یَوْمَ الْقیامَةِ حَتّی یُسْاَ لَ عَنْ اَرْبَعٍ عَنْ عُمُرِهِ فیما اَفْناهُ وَ عَنْ شَبابِهِ فیما اَبْلاهُ وَ عَنْ مالِهِ مِنْ اَیْنَ اَ کْتَسَبَهُ وَ فیما اَ نْفَقَهُ وَ عَنْ حُبِّنا اَهْلَ الْبَیْتِ ؛ انسان ، در روز قیامت ، قـدم از قـدم برنمی‌دارد ، مگر آن که از چهـار چیز پرسـیده می‌شود : از عمرش که چگونه گذرانـده است ، از جوانی‌اش که چگونه سپری کرده ، از ثروتش که از کجـا به دست آورده و چگونه خرج کرده است و از دوستی ما اهل بیت. خصال ، ص ۲۵۳، ح ۱۲۵ .

حدیث۴۰۵۴

پیامبر اکرم صـلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند : لِیَتَزَوَّدِ الْعَبْدُ مِنْ دُنْیاهُ لآِخِرَتِهِ ، وَ مِنْ حَیاتِهِ لِمَوْتِهِ وَ مِنْ شَبابِهِ لِهَرَمِهِ ، فَاِنَّ الدُّنْیا خُلِقَتْ

لَکُمْ وَ اَنْتُمْ خُلِقْتُمْ لِلاْخِرَةِ ؛ انسان باید برای آخرتش از دنیا ، برای مرگش از زندگی و برای پیری‌اش از جوانی ، توشه برگیرد ، چرا که دنیا برای شما آفریده شده و شما برای آخرت آفریده شده‌اید . تنبیه الخواطر ، ج ۱، ص ۱۳۱ .

حدیث۴۰۵۵

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَرْبَعَةُ اَشْیاءَ لا یَعْرِفُ قَدْرَها اِلاّ اَرْبَعَةٌ : اَلشَّبابُ لا یَعْرِفُ قَدْرَهُ اِلاَّ الشُّیوخُ وَالْعافیَةُ لا یَعْرِفُ قَدْرَها اِلاّ اَهْلُ الْبَلاءِ وَ الصِّحَةُ لا یَعْرِفُ قَدْرَها اِلاَّ الْمَرضی وَ الْحَیاةُ لا یَعْرِفُ قَدْرَها اِلاَّ الْمَوْتی ؛ ارزش چهار چیز را جز چهار گروه نمی‌شناسند : جوانی را جز پیران، آسایش را جز گرفتاران، سلامتی را جز بیماران و زندگی را جز مردگان . مواعظ العددیّه ، ص ۲۷۵ .

حدیث۴۰۵۶

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : مَنْ قَرَاَ الْقُرآنَ وَ هُوَ شابٌّ مُؤمِنٌ اِخْتَلَطَ الْقُرآنُ بِلَحْمِهِ وَ دَمِهِ وَ جَعَلَهُ اللّه‌عَزَّوَجَلَّ مَعَ السَّفَرَةِ الْکِرامِ الْبَرَرَةِ ، وَ کانَ الْقُرآنُ حَجیزا عَنْهُ یَوْمَ الْقیامَةِ ؛ هر جوان مؤمنی که در جوانی قرآن تلاوت کنـد ، قرآن با گوشت و خونش می‌آمیزد و خداونـد عزّوجلّ او را با فرشتگان بزرگوار و نیک قرار می‌دهـد و قرآن نگهبان او در روز قیامت ، خواهـد بود . کافی ، ج ۲، ص ۶۰۳ ، ح ۴ .

حدیث۴۰۵۷

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : لَسْتُ اُحِبُّ اَنْ اَرَی الشّابَّ مِنْکُمْ اِلاّ غادیاً فی حالَیْنِ : اِمّا عالِماً اَوْ مُتَعَلِّما ، فَاِنْ لَمْ یَفْعَلْ فَرَّطَ ، فَاِنْ فَرَّطَ ضَیَّعَ ، وَ اِنْ ضَیَّعَ اَثِمَ ، وَ اِنْ اَثِمَ سَکَنَ النّارَ وَ الَّذی بَعَثَ مُحَمَّدا بِالْحَقِّ ؛ دوست نـدارم جوانانِ شـما را جز در دو حالت ببینم : دانشمند یا دانش‌اندوز . اگر جوانی چنین نکند ، کوتاهی کرده و اگر کوتاهی کرد ، تباه ساخته و اگر تباه ساخت ، گناه کرده است و اگر گناه کند ، سوگند به آن کس که محمّد صلی‌الله‌علیه‌وآله را به حق برانگیخت ، دوزخ‌نشین خواهد شد . امالی طوسی ، ص ۳۰۳، ح ۶۰۴ .

حدیث۴۰۵۸

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : یا مَعْشَرَ الشَّبابِ عَلَیْکُم بِالْباهِ فَاِنْ لَمْ تَسْتَطیعوهُ فَعَلَیْکُمْ بِالصّیامِ فَاِنَّهُ وِجاؤُهُ ؛ ای گروه جوانان! ازدواج کنید . اگر نمی‌توانید ، روزه بگیرید ، که روزه مهارِ شهوت است . کافی ، ج ۴، ص ۱۸۰، ح ۲ .

حدیث۴۰۵۹

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَوْلَی الاْشْیاءِ اَنْ یَتَعَلَّمَهَا الاْحداثُ، الاْشْیاءُ الَّتی اِذا صاروا رِجالاً اِحْتاجوا اِلَیْها؛ شایسته‌ترین چیزهایی که جوانان بایـد آنها را بیاموزند، چیزهایی هسـتند که در بزرگسالی به آنها نیاز دارند. شـرح نهج‌البلاغه ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ص ۳۳۳، ح ۸۱۷ .

حدیث۴۰۶۰

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : یا عَلیُّ بادِر بِاَرْبَعٍ قَبْلَ اَرْبَعٍ : شَبابِکَ قَبْلَ هَرَمِکَ وَ صِحَّتِکَ قَبْلَ سُقْمِکَ وَ غِناکَ قَبْلَ فَقْرِکَ ، وَ حَیاتِکَ قَبْلَ مَوْتِکَ ؛ ای علی! چهار چیز را پیش از چهار چیز دریاب : جوانی‌ات را پیش از پیری؛ و سـلامتی‌ات را پیش

از بیماری؛ و ثروتت را پیش از فقر و زندگی‌ات را پیش از مرگ . من لا یحضره الفقیه ، ج ۴، ص ۳۵۷، ح ۵۷۶۲ .

حدیث۴۰۶۱

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اوصیکُمْ بِالشُّبّانِ خَیْرا فَاِنَّهُمْ اَرَقُّ اَفْئِدَةً اِنَّ اللّه بَعَثَنی بَشیرا وَ نَذیرا فَحالَفَنِی الشُّبّانُ وَ خالَفَنِی الشُّیوخُ؛ شما را به نیکی با جوانان سفارش می‌کنم، چرا که آنان، دل‌های رقیق‌تری دارند، به راستی که خداوند، مرا بشارت دهنده و هشدار دهنده برانگیخت، جوانان با من هم پیمان شدند و پیران با من به مخالفت برخاستند. سفینة البحار، ج ۲، ص ۱۷۶.

حدیث۴۰۶۲

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : فی وَصِیَّتِهِ لاِبْنِهِ الحَسَنِ علیه‌السلام اِنَّما قَلْبُ الْحَدَثِ کَالْاَرضِ الخالیَةِ ما اُ لْقِیَ فیها مِنْ شَیْءٍ قَبِلَتْهُ فَبادَرتُکَ بِالْاَدَبِ قَبْلَ اَنْ یَقْسُوَ قَلْبُکَ وَیَشْتَغِلَ لُبُّکَ ؛ امام علی علیه‌السلام : در وصیّت به فرزندش امام حسن علیه‌السلام : دل جوان ، مانند زمین کشت‌ناشده است . آنچه در آن افکنده شود، می‌پذیرد . از این رو ، پیش از آن‌که دلت سخت گردد و خِرَدَت سرگرم شود ، به تربیت تو همت گماشتم. نهج البلاغة ، از نامه ۳۱ .

حدیث۴۰۶۳

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: هرکس به راهنمایی تو اعتنایی نکرد، نگران مباش حوادث روزگار او را ادب خواهد کرد. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۳)

حدیث۴۰۶۴

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: خود را با کار مداوم خسته نکنید و برای خود تفریح و تنوع قرار دهید ولی‌از کاری که در آن اسراف باشد یا شما را در اجتماع سبک کند پرهیز کنید . (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۴۶)

حدیث۴۰۶۵

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: هر هدفی را از راه آن تعقیب کنید . هرکس اهدافش را از راه طبیعی‌تعقیب کند به لغزش دچار نمی‌شود و بر فرض که بلغزد چاره‌جویی برایش ممکن است . (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۶)

حدیث۴۰۶۶

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: عاقل، احسان به مردم را غنیمت می‌شمارد، و شخص توانا باید فرصت راغنیمت شمارد و الا موقعیت از دست می‌رود. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۷)

حدیث۴۰۶۷

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: مرگ، آفت آمال و آرزوهاست و لطف و احسان به مردم تا ابد برای‌انسان باقی می‌ماند. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۷)

حدیث۴۰۶۸

فقط دو گروه راه قناعت پیش می گیرند: عبادت کنندگانی که در پی پاداش آخرتند یا بزرگ منشانی که تحمل درخواست از مردمان پست را ندارند. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۷)

حدیث۴۰۶۹

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: مسلمان اگر شاد یا خشمگین شود از مسیر حق منحرف نمی‌شود ، و اگر بر دشمن‌مسلط شود بیشتر از حقش مطالبه نمی کند. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۲)

حدیث۴۰۷۰

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: حریصانه به دنبال قضای حاجت حاجتمندان باشید ، هیچ عملی بعد از واجبات‌بالاتر از شاد کردن مسلمان نیست. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۴۷)

حدیث۴۰۷۱

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: وقتی آشکارا حرف حق می‌شنوید، خشمگین نشوید. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۴۷)

حدیث۴۰۷۲

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: هرکس به مؤمنی گشایشی دهد، خدا روز قیامت دلش را گشایش دهد . (اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۸۶)

حدیث۴۰۷۳

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: بهترین تعقل خودشناسی است . (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۲)

حدیث۴۰۷۴

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: بهترین مال آن است که صرف حفظ آبرو شود. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۲)

حدیث۴۰۷۵

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: صدقه بده هرچند کم باشد زیرا هر کار کوچکی که صادقانه برای خدا انجام‌شود، بزرگ است. (وسائل الشیعهٔ ، ج ۱ ، ص ۸۷)

حدیث۴۰۷۶

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: با مشروب خوار همنشینی و سلام و علیك نکن. (بحار الانوار ، ج ۶۶ ، ص ۴۹۱)

حدیث۴۰۷۷

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: خداوند سه چیز را به سه چیز دیگر مربوط کرده است و به طور جداگانه‌نمی‌پذیرد . نماز را با زکات ذکر کرده است ، هرکس نماز بخواند و زکات ندهد نمازش پذیرفته نیست . نیز شکر خود و شکر از والدین را با هم ذکر کرده است . از این رو هرکس از والدین خود قدردانی نکند از خدا قدردانی نکرده است . نیز در قرآن سفارش به تقوا و سفارش به ارحام در کنار هم آمده است . بنابراین اگر کسی به خویشاوندانش رسیدگی و احسان ننماید ، با تقوا محسوب نمی‌شود . (عیون اخبار الرضا ، ج ۱ ، ص ۲۵۸)

حدیث۴۰۷۸

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: هرکس از خود حساب بکشد سود می‌برد و هرکس از خود غافل شود زیان‌می‌بیند ، و هرکس (از آینده‌اش) بیم داشته باشد به ایمنی دست می‌یابد ، و هرکس از حوادث دنیا عبرت بگیرد بینش پیدا می کند ، و هرکس بینش پیدا کند مسائل را می‌فهمد و هرکس مسائل را بفهمد عالم است . (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۲)

حدیث۴۰۷۹

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: ایمان انجام واجبات و دوری از محرمات است ، ایمان عقیده به دل واقرار به زبان و کردار با اعضاء تن است. (تحف العقول ، ص ۴۴۴)

حدیث۴۰۸۰

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: با نعمتها خوش همسایه باشید، که گریز پایند، و از مردمی دور نشوند که باز آیند. (تحف العقول ، ص ۴۷۲)

حدیث۴۰۸۱

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: کسی که نعمت دارد باید که بر عیالش در هزینه وسعت بخشد. (تحف العقول ، ص ۴۶۶)

حدیث۴۰۸۲

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: عقل ، عطیه و بخششی است از جانب خدا و ادب داشتن، تحمل یک مشقت‌است و هر کس با زحمت ادب را نگهدارد، قادر بر آن می‌شود، اما هر که به زحمت بخواهد عقل را به دست آورد جز بر جهل او افزوده نمی‌شود. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۴۲)

حدیث۴۰۸۳

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: با سلطان و زمامدار با ترس و احتیاط همراهی کن و با دوست با تواضع ،و با دشمن با احتیاط ، و با مردم با روی خوش. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۶)

حدیث۴۰۸۴

امـام رضـا (علیه السـلام) می فرماینـد: آدمی نمی‌توانـد از گردابهای گرفتاری با پیمان‌شـکنی رهایی یابـد و ازچنگال عقوبت رهایی ندارد کسی که با حیله به ستمگری می‌پردازد. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۴۹)

حدیث۴۰۸۵

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: بر شما باد به میانه‌روی در فقر و ثروت ، و نیکی کردن چه کم و چه زیاد ،زیرا خداوند متعال در روز قیامت یک نصفه خرما را چنان بزرگ نماید که مانند کوه احد باشد. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۴۶)

حدیث۴۰۸۶

امام رضا (علیه السـلام) می فرمایند: کسـی که فقیر مسـلمانی را ملاقات نماید و بر خلاف سلام کردنش بر اغنیا بر او سلام کند ، در روز قیامت در حالی خدا را ملاقات نماید که بر او خشمگین باشد . (عیون اخبار الرضا ، ج ۲ ، ص ۵۲)

حدیث۴۰۸۷

امام رضا(علیه السـلام) می فرماینـد: به خداونـد خوشبین باش ، زیرا هرکه به خدا خوشبین باشد ، خدا با گمان‌خوش او همراه است. (تحف العقول ، ص ۴۷۲)

حدیث۴۰۸۸

امـام رضـا(علیه السـلام) می فرماینـد: به راستی که بـدترین مردم کسـی است که یاری‌اش را (از مردم) باز دارد وتنها بخورد و زیر دستش را بزند. (تحف العقول ، ص ۴۷۲)

حدیث۴۰۸۹

امـام رضـا(علیه السـلام) می فرماینـد: پیونـد خویشاونـدی را برقرار کنیـد گرچه با جرعه آبی باشـد ، و بهترین پیونـد خویشاونـدی ، خودداری از آزار خویشاوندان است . (تحف العقول ، ص ۴۶۹)

حدیث۴۰۹۰

امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: اطعام و میهمانی کردن برای ازدواج از سنت است. (تحف العقول ، ص ۴۶۹)

حدیث۴۰۹۱

امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: دوست هرکس عقل او ، و دشمنش جهل اوست . (تحف العقول ، ص ۴۶۷)

حدیث۴۰۹۲

امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: پنهان کننده کار نیک (پاداشش) برابر هفتاد حسنه است و آشکار کننده‌کار بد سرافکنده است، و پنهان کننده کار بد آمرزیده است . (اصول کافی ، ج ۴ ، ص ۱۶۰)

حدیث۴۰۹۳

امام علی (علیه‌السلام) می فرمایند: مَنِ اقْتَصَرَ عَلی بُلْغَةِ الْکَفافِ فَقَدِ انْتَظَمَ الراحَةَ وَ تَبَوَّأَ خَفْضَ الدَّعَةِ؛ هر کس به مقدار کفایت، قناعت کند، آسایش می‌یابد و برای خویش زمینه گشایش فراهم می کند. نهج البلاغه، حکمت ۳۷۷.

حدیث۴۰۹۴

امام صادق (علیه‌السلام) می فرمایند: اَرْوَحُ الرَّوْحِ اَلْیأسُ مِنَ النّاسِ؛ بهترین راحتی و آسودگی، بی‌توقعی از مردم است. کافی ، ج ۸، ص ۲۴۳، ح ۳۳۷ .

حدیث۴۰۹۵

امام علی (علیه‌السلام) می فرمایند: اَعْجَبُ ما فِی الْاِنْسانِ قَلْبُهُ وَ لَهُ مَوارِدُ مِنَ الْحِکْمَةِ وَ اَضْدادٌ مِنْ خِلافِها فَاِنْ سَنَحَ لَهُ الرَّجاءُ اَذَ لَّهُ الطَّمَعُ وَ اِنْ هاجَ بِهِ الطَّمَعُ اَهْلَکَهُ الْحِرْصُ وَ اِنْ مَلَکَهُ الْیأسُ قَتَلَهُ الْاَسَفُ... فَکُلُّ تَقْصیرٍ بِهِ مُضِرٌّ وَ کُلُّ اِفْراطٍ بِهِ مُفْسِدٌ؛ شگفت‌ترین عضو انسان قلب اوست و قلب مایه‌هایی از حکمت و ضد حکمت دارد. اگر آرزو به آن دست دهد، طمع خوارش می گرداند و اگر طمع در آن سر برکشد، حرص نابودش می کند و اگر ناامیدی بر آن مسلّط شود، اندوه، او را می کُشد... هر کوتاهی برایش زیانبار است و هر زیاده‌روی برایش تباهی آفرین. علل الشرایع، ص ۱۰۹، ح ۷ .

حدیث۴۰۹۶

پیامبر اکرم (صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) می فرمایند: اِذا رَآی اَحَدُکُمْ مِنْ نَفْسِهِ اَوْ مالِهِ اَوْ مِنْ اَخیهِ ما یُعْجِبُهُ فَلْیَدْعُ لَهُ بِالْبَرَکَةِ فَاِنَّ الْعَیْنَ حَقٌّ؛ هرگاه یکی از شما در خودش، یا مالش، یا برادرش، چیز جالب توجهی دید، برای برکت یافتن آن دعا کند؛ زیرا چشم‌زخم، واقعیت دارد. نهج الفصاحه ، ح ۲۰۶ .

حدیث۴۰۹۷

امام صادق (علیه‌السلام) می فرمایند: اِیّاکَ وَ الْمِراءَ، فَاِنَّهُ یُحْبِطُ عَمَلَکَ وَ اِیّاکَ وَ الْجِدالَ، فَاِنَّهُ یوبِقُکَ وَ اِیّاکَ وَ کَثْرَةَ الْخُصوماتِ فَاِنَّها تُبْعِدُکَ مِنَ اللّهِ ؛ از بگو مگو خودداری کن، زیرا که این کار، عملت را نابود می کند. از جدل و ستیز هم خودداری کن؛ زیرا که تو را هلاک می‌سازد و از دشمنی زیاد کناره بگیر؛ چه این‌که چنین کاری تو را از خدا دور می کند. تحف العقول، ص ۳۰۹.

حدیث۴۰۹۸

ما ضَعُفَ بَدَنٌ عَمّا قَوِیَتْ عَلَیْهِ النِّیَّةُ؛ اگر اراده قوی باشد، هیچ بدنی برای انجام دادن کار، ناتوان نیست. من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۴۰۰، ح ۵۸۵۹.

حدیث۴۰۹۹

امام علی (علیه‌السلام) می فرمایند: مَنْ لَمْ یَتَدارَکْ نَفْسَهُ بِاِصْلاحِها اَعْضَلَ داؤُهُ وَ اَعْیی شِفائُهُ وَ عَدِمَ الطَّبیبَ؛ هر کس به اصلاح خود نپردازد، بیماری‌اش سخت می‌شود و در درمانش به رنج می‌افتد و طبیبی نخواهد یافت. غررالحکم، ح ۹۰۲۵.

حدیث۴۱۰۰

امام علی(علیه‌السلام) می فرمایند: اذا فَسَدَتِ النِّیَّةُ وَقَعَتِ الْبَلِیَّةُ؛ هرگاه نیت فاسد شود، بلا و گرفتاری پیش می‌آید. غررالحکم، ح ۴۰۲۱.

حدیث۴۱۰۱

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: العَمَلُ الخالِصُ : الّذی لا تُریدُ أنْ یَحْمَدَکَ علَیهِ أحَدٌ إلاّ اللّه‌عزّوجلّ؛ عمل خالص ، آن است که نخواهی کسی جز خداوند تو را بر انجام آن بستاید. بحار الأنوار ، ج ۷۴ ، ص ۲۲۳، ح ۸

حدیث۴۱۰۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: اَلثَّناءُ بِاَکثَرَ مِنَ الاستِحقاقِ مَلَقٌ وَ التَّقصیرُ عَنِ الاستِحقاقِ عِیٌّ اَو حَسَدٌ؛ تعریف بیش از استحقاق، چاپلوسی و کمتر از استحقاق، از ناتوانی در سخن و یا حسد است. نهج البلاغه، حکمت ۳۴۷

حدیث۴۱۰۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: لا تَکُن مِمَّن یَرجُو الآخِرَةَ بِغَیرِ العَمَلِ... یَنهی وَ لا یَنتَهی وَ یَامُرُ بِما لا یَاتی؛ از کسانی مباش که بی‌عمل، به آخرت امید دارند... از گناه باز می‌دارند، اما خود باز نمی‌ایستند، به کارهایی فرمان می‌دهند که خود انجام نمی‌دهند. نهج البلاغه، از حکمت ۱۵۰

حدیث۴۱۰۴

امام صادق علیه السلام می فرمایند: إنَّ العالِمَ إذا لَم یَعمَل بِعِلمِهِ زَلَّت مَوعِظَتُهُ عَنِ القُلوبِ کَما یَزِلُّ المَطَرُ عَنِ الصَّفا؛ هرگاه عالم به علمش عمل نکند. [اثر]موعظه‌اش از دل‌ها زایل می‌شود ؛ آن چنان که باران از روی سنگ صاف می‌لغزد. الکافی : ج ۱ ، ص ۴۴

حدیث۴۱۰۵

امیرالمومنان علی علیه السلام می فرمایند: صومُ النَّفسِ عَن لَذّاتِ الدُّنیا اَنفَعُ الصِّیام؛ روزه نفس از لذتهای دنیوی سودمندترین روزه‌هاست. غرر الحکم، ج ۱ ص ۴۱۶ ح ۶۴

حدیث۴۱۰۶

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَلصَّدَقَةُ بِعَشرَةٍ وَ القَرضُ بِثَمانِیَةَ عَشرَ وَ صِلَةُ الْاِخوانِ بِعِشرینَ وَ صِلَةُ الرَّحِمِ بِاَربَعَةٍ وَ عِشرینَ؛ صدقه دادن، ده حسنه، قرض دادن، هجده حسنه، رابطه با برادران [دینی]، بیست حسنه و صله رحم، بیست و چهار حسنه دارد. کافی، ج ۴، ص ۱۰، ح ۳

حدیث۴۱۰۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: شُکرُکَ لِنِعمَةٍ سالِفَةٍ یَقتَضی نِعمَةً آنِفَةً؛ شکر تو بر نعمت گذشته، زمینه‌ساز نعمت آینده است.

نزهة الناظر و تنبيه الخاطر،ص ۸۰

حدیث۴۱۰۸

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: عَلَيكُم بِالصَّلاةِ فِي المَساجِدِ؛ بر شما باد نماز خواندن در مسجدها . الكافى : ج ۲ ، ص ۶۳۵ ، ح ۱

حدیث۴۱۰۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: اذا عاتَبتَ الحَدَثَ فَاترُك لَهُ مَوضِعا مِن ذَنبِهِ لِئَلّا يَحمِلَهُ الاخراجُ عَلَى المُكابَرَةِ؛ هرگاه جوان را توبیخ کردی ، برخی خطاهای او را نادیده بگیر، تا توبیخ تو، او را به مقابله وادار نسازد. شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید ، ج ۲۰، ص ۳۳۳، ح ۸۱۹

حدیث۴۱۱۰

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: عَلَيكَ بِالأَحداثِ فَإِنَّهُم أسرَعُ إلى كُلِّ خَيرٍ؛ جوانان را دریاب، زیرا که آنان سریع‌تر به کارهای خیر روی می‌آورند. کافی، ج ۸، ص ۹۳، ح ۶۶

حدیث۴۱۱۱

امام حسین علیه السلام می فرمایند: مِن دَلائِلِ عَلاماتِ القَبولِ : الجُلوسُ إلى أهلِ العُقولِ؛ از نشانه های خوش‌نامی و نیک‌بختی ، همنشینی با خردمندان است. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۱۹

حدیث۴۱۱۲

رسول اكرم(صلى الله عليه و آله و سلم) می فرمایند: إذا ظَهَرتِ البِدَعُ فى اُمّتى فلْيُظهِرِ العالِمُ علمَهُ ، فمَن لَم يَفعل فعَلَيهِ لَعنةُ اللّهِ؛ هرگاه بدعت‌ها در میان امت من آشکار شد، بر عالم است که علمش را آشکار کند و هر کس نکند، لعنت خدا بر او. الكافى : ج ۱ ، ص ۵۴ ، ح ۲

حدیث۴۱۱۳

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: مَن تَوَكَّلَ عَلَى اللّهِ لايُغلَبُ وَمَنِ اعتَصَمَ بِاللّهِ لايُهزَمُ؛ هر كس به خدا توكل كند، مغلوب نشود و هر كس به خدا توسل جويد، شكست نخورد. جامع الأخبار ص۳۲۲

حدیث۴۱۱۴

رسول اكرم(صلى الله عليه و آله و سلم) می فرمایند: لَو خِفتُمُ اللّه حَقَّ خيفَتِهِ لَعَلِمتُمُ العِلمَ الَّذى لا جَهلَ مَعَهُ، وَ لَو عَرَفتُمُ اللّه حَقَّ مَعرِفَتِهِ لَزالَت بِدُعائِكُمُ الجِبالُ؛ اگر از خدا چنانكه بايد مى‌ترسيديد، به دانشى ناب دست مى‌يافتند و اگر خدا را چنانكه بايد مى‌شناختيد، با دعايتان كوه‌ها از ميان مى‌رفتند. كنز العمّال، ح ۵۸۸۱

حدیث۴۱۱۵

امام کاظم(علیه السلام) می فرمایند: مُشاوَرَةُ العاقِلِ النّاصِحِ يُمنٌ وَ بَرَكَةٌ وَ رُشدٌ وَ تَوفيقٌ مِنَ اللّه؛ مشورت با عاقلِ خیرخواه، خجستگی، برکت، رشد و توفیقی از سوی خداست. تحف العقول، ص ۳۹۸

حدیث۴۱۱۶

امام موسی کاظم (علیه السلام) می فرمایند: إنّ اللّهَ جَلَّ وعَزَّ يُبغِضُ العَبدَ النَّوّامَ الفارِغَ؛ خداوند عزّوجلّ ، بنده خواب آلوده بی کار را دشمن دارد. الکافی: ج ۵ ، ص ۸۴ ، ح ۲

حدیث۴۱۱۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مَن تَسَمّی بِاسمی يَرجو بَرَكَتی وَ يُمنی، غَدَت عَلَيهِ البَرَكَةُ وَ راحَتَ اِلی يَومِ القيامَةِ؛ هر کس به نام من نامگذاری کند و برکت و خجستگی مرا امید داشته باشد، برکت به سوی او خواهد آمد و تا قیامت (باقی) خواهد بود. کنزالعمّال، ح ۴۵۲۲۱

حدیث۴۱۱۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اِتَّقُوا اللّهَ وصُونوا دِينَكُم بِالوَرَعِ؛ از خدا پروا کنید و با پارسایی از دینتان پاسداری نمایید. الکافی: ج ۲ ، ص ۷۶ ، ح ۲

حدیث۴۱۱۹

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: اَوَّلُ النَّظَرَةِ لَكَ وَ الثّانيَةُ عَلَيكَ وَ لا لَكَ وَ الثّالِثَةُ فيهَا الهَلا؛ نگاه اول [ناخودآگاه به نامحرم] برای تو [حلال] است و نگاه دوم ممنوع است و حرام و نگاه سوم، هلاکت‌بار است. من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۴۷۴

حدیث۴۱۲۰

حضرت محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَلصِّدقُ طُمَأْنينَةٌ وَ الكَذِبُ ريبَةٌ؛ راستگویی [مایه] آرامش و دروغگویی [مایه] تشویش است. نهج الفصاحه، ح ۱۸۶۴

حدیث۴۱۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: قَد خاطَرَ بِنَفسِهِ مَنِ استَغنی بِرَأيِهِ؛ هر کس خود را، از رأی و نظر دیگران بی‌نیاز بداند، خودش را به خطر انداخته است. من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۳۸۸

حدیث۴۱۲۲

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: اَرْوَحُ الرَّوْحِ اَلْيَأْسُ مِنَ النّاسِ؛ بهترین راحتی و آسودگی، بی‌توقعی از مردم است. کافی ، ج ۸، ص ۲۴۳، ح ۳۳۷

حدیث۴۱۲۳

حضرت محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِنَّما اَهلَكَ النّاسَ العَجَلَهْ وَ لَو اَنَّ النّاسَ تَثَبَّتوا لَم يَهلِك اَحَد؛ مردم را، در حقیقت، شتابزدگی به هلاکت انداخته است، اگر مردم، از شتابزدگی به‌دور بودند، هیچ کس هلاک نمی‌شد. محاسن، ج ۱، ص ۳۴۰، ح ۶۹۷

حدیث۴۱۲۴

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: اَلعاقِلُ مَن صانَ لِسانَهُ عَنِ الغيبَةِ؛ عاقل کسی است که زبانش را از بدگویی پشت سر دیگران، نگه دارد. غررالحکم، ح ۱۹۵۵

حدیث۴۱۲۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: وُصولُ المَرءِ اِلى كُلِّ ما يَبتَغيهِ مِن طيبِ عَيشِهِ وَ اَمنِ سِربِهِ وَ سَعَةِ رِزقِهِ بِحُسنِ نيَّتِهِ وَ سَعَةِ خُلقِهِ؛ انسان، با نیّت خوب و اخلاق خوب، به تمام آنچه در جستجوی آن است، از زندگی خوش و امنیت محیط و روزی زیاد، دست می‌یابد. غررالحکم، ح ۱۰۱۴۱

حدیث۴۱۲۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اَلْعاقِلُ مَنْ اَحْسَنَ صَنائِعَهُ وَ وَضَعَ سَعْيَهُ فى مَواضِعِهِ؛ عاقل کسی است که کارهایش را خوب انجام دهد و تلاشی که می کند، به جا باشد. غررالحکم، ح ۱۷۹۸

حدیث۴۱۲۷

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: باكِروا طَلَبَ الرِّزقِ وَ الحَوائِجِ فَاِنَّ الغُدُوَّ بَرَكَةٌ وَ نَجاحٌ؛ در پی روزی، سحر خیز باشید؛ چرا که حرکت در آغاز روز، [مایه] برکت و پیروزی است. المعجم الاوسط، ج ۷، ص ۱۹۴

حدیث۴۱۲۸

امام حسین (علیه السلام) می فرمایند: لا يَكمُلُ العَقلُ اِلّا بِاتِّباعِ الحَقِّ؛ عقل، جز با پیروی از حق، کامل نمی‌شود. اعلام الدین، ص ۲۹۸

حدیث۴۱۲۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: جاهِد شَهوَتَكَ وَ غالِب غَضَبَكَ وَ خالِف سوءَ عادَتِكَ، تَزكُ نَفسُكَ وَ يَكمُل عَقْلُكَ وَ تَستَكمِل ثَوابَ رَبِّكَ؛ با هوا و هوست مبارزه کن، بر خشمت مسلّط شو و با عادت‌های بدت مخالفت کن، تا روحت پاک و عقلت کامل گردد و پاداش پروردگارت را به تمامی دریافت نمایی. غررالحکم، ح ۴۷۶۰

حدیث۴۱۳۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: یا عَلیُّ اَلعَقلُ مَا اکتُسِبَت بِهِ الجَنَّةُ وَ طُلِبَ بِهِ رِضَی الرَّحمنِ؛ ای علی! عقل چیزی است که با آن، بهشت و خشنودی خداوند مهربان به دست می‌آید. من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۳۶۹

حدیث۴۱۳۱

حضرت علی(علیه السلام) می فرمایند: قوتُ الاَجسادِ الطَّعامُ وَ قوتُ الاَرواحِ الإطعامُ؛ غذای جسم، خوردن و غذای روح، خوراندن است. مشکاة الأنوار، ص ۵۶۱

حدیث۴۱۳۲

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَدِّبوا اَولادَکُمْ عَلی ثَلاثِ خِصالٍ : حُبِّ نَبِیِّکُمْ و حُبِّ اَهْلِ بَیْتِهِ وَ عَلی قِراءَةِ الْقُرآنِ؛ فرزندانتان را به سه چیز ادب کنید: عشق به پیامبرتان، عشق به خاندان او، و قرآن خواندن. غرر الحکم، ح ۴۴۸۸

حدیث۴۱۳۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کُلُّ عَزیزٍ داخِلٌ تَحتَ القُدرَةِ فَذَلیلٌ هر عزیزی که تحت قدرت و سلطه‌ای باشد، ذلیل است. تحف العقول ص۲۱۵

حدیث۴۱۳۴

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: یا مَعشَرَ الشَّبابِ عَلَیکُم بِالباءِ فَإن لَم تَستَطیعوهُ فَعَلَیکُم بِالصّیامِ فَإنَّهُ وِجاؤُهُ؛ ای گروه جوانان! ازدواج کنید . اگر نمی‌توانید، روزه بگیرید که روزه مهارِ شهوت است. کافی ، ج ۴، ص ۱۸۰، ح ۲

حدیث۴۱۳۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إنَّ اللّهَ یُحِبُّ مِنَ الخَیرِ ما یُعجَّلُ؛ خداوند شتاب در کار نیک را دوست دارد. الکافی، ج ۲، ص ۱۴۲

حدیث۴۱۳۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اتَّقُوا مَعَاصِیَ اللَّهِ فِی الخَلَوَاتِ فَإنَّ الشَّاهِدَ هُوَ الحَاکِمُ؛ از نافرمانی خدا در خلوت ها بپرهیزید، زیرا همان کسی که شاهد اعمال است، حکم و داوری می کند. نهج البلاغه، حکمت ۳۲۴

حدیث۴۱۳۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لَن یَفُوزَ بِالْجَنَّةَ إلَّا السّاعی لَها؛ به بهشت نخواهد رسید ، جز کسی که برای آن بکوشد. میزان الحکمة ، ح ۲۵۷۰

حدیث۴۱۳۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اِلتَمِسُوا الجارَ قَبلَ شِراءِ الدّارِ وَ الرَّفيقَ قَبلَ الطَّريقِ؛ پیش از خرید خانه، از همسایه ، و پیش از راهی شدن، از همراه پرس و جو کنید مستدرک الوسائل ، ج ۸، ص ۴۳۱

حدیث۴۱۳۹

امام سجاد (علیه السلام) فرمودند: خَفِ اللّهَ لِقُدرَتِهِ عَلَيكَ واستَحيِ مِنهُ لِقُربِهِ مِنكَ؛ از قدرت خداوند بر خویش بترس و از نزدیکی‌اش به خود شرمگین باش. بحار الأنوار ، ج ۷۵، ص ۱۶۰

حدیث۴۱۴۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلإخوانُ فِى اللّهِ تَعالى تَدُومُ مَوَدَّتُهُم لِدَوامِ سَبَبِها؛ کسانی که برای خدا برادری می‌ورزند ، دوستی‌شان می‌پاید؛ زیرا عامل آن دوستی پایدار است. غررالحکم و دررالکلم، ح ۱۷۹۵

حدیث۴۱۴۱

امام باقر(علیه السلام) فرمودند: تَبَسُّمُ الرَّجُلِ فى وَجهِ أخيهِ المُؤمِنِ حَسَنَةٌ؛ لبخند آدمی به روی برادر دینی اش حسنه است. مشکاة الأنوار ، ص ۳۱۶

حدیث۴۱۴۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن حَسُنَت خَليقَتُهُ طابَت عِشرَتُهُ؛ هر کس خوش اخلاق باشد، زندگی‌اش پاکیزه و گوارا می گردد. (غررالحکم، ح۸۱۵۳)

حدیث۴۱۴۳

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: مَنِ اقتَصَدَ وَقَنَعَ بَقِيَت عَلَيهِ النِّعمَةُ ومَن بَذَّرَ وأسرَفَ زالَت عَنهُ النِّعمَةُ؛ هرکه میانه‌روی کند و قناعت ورزد ، نعمت بر او بپاید و هر که بی‌جا مصرف نماید و زیاده‌روی کند ، نعمتش زوال یابد. تحف‌العقول، ص ۴۰۳

حدیث۴۱۴۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اَلكَمالُ فِى ثَلاثٍ : اَلصَبرُ عَلَى النَّوائِبِ وَ التَوَرُّعُ فِى المَطالِبِ وَ إسعافُ الطّالِبِ؛ کمال آدمی در سه چیز است : شکیبایی بر ناگواری‌ها ، پارسایی در خواسته‌ها و برآوردنِ خواهشِ درخواست کننده. غررالحکم و دررالکلم، ح ۱۷۷۷

حدیث۴۱۴۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَلبِطالَةُ تُقِسى القَلبَ؛ بیکاری ، دل را سخت می کند. مسند الشهاب ، ج ۱ ، ص ۱۸۸

حدیث۴۱۴۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اَلطُّمَأنینَةُ قَبلَ الخُبرَةِ خِلافُ الحَزمِ؛ اعتماد کردن پیش از آزمودن ، خلاف دوراندیشی است. غررالحکم و دررالکلم ، ح ۱۵۱۴

حدیث۴۱۴۷

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: قِف عِندَ کُلِّ أمرٍ حَتّی تَعرِفَ مَدخَلَهُ مِن مَخرَجِهِ قَبلَ أن تَقَعَ فیهِ فَتَندَمَ؛ در برابر هر کاری درنگ کن تا [راهِ] درون شدن و برون آمدن از آن را ، پیش از آن که در آن وا مانی و پشیمان شوی ، نیک بشناسی. تحف العقول، ص ۳۰۴

حدیث۴۱۴۸

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: مَن یَثِق بِاللّهِ یَکفِهِ ما أهَمَّهُ مِن أمرِ دُنیاهُ و آخِرَتِهِ؛ هر که به خدا اعتماد کند ، خداوند کارهای دنیا و آخرتش را ، که او را بی قرار کرده‌اند، کفایت می کند. تحف العقول، ص ۳۰۴

حدیث۴۱۴۹

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: اَلاُنسُ فی ثَلاثٍ : فِی الزَّوجَةِ المُوافِقَةِ وَالوَلَدِ البارِّ وَالصَّدیقِ المُصافی؛ انس (وآرامش) در سه چیز است : در زن سازگار ، فرزند خوش‌رفتار و دوست باصفای وفادار. تحف العقول، ص ۳۱۸

حدیث۴۱۵۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألارُبَّ شَهوَةِ ساعَةٍ أورَثَت حُزناً طَویلاً ؛ بسا لحظه‌ای هوس که اندوهی دراز در پی دارد. الأمالی ، طوسی ، ص ۵۳۳

حدیث۴۱۵۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَلتَّحَدُّثُ بِالنِّعَمِ شُکرٌ؛ بازگویی نعمت‌ها ، سپاسگزاری [از آنها] است. مسند الشهاب ، ج ۱ ، ص ۶۱

حدیث۴۱۵۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: إیّاکُم والأخلاقَ الدَّنِیَّةَ فَإنَّها تَضَعُ الشَّریفَ وتَهدِمُ المَجدَ؛ از اخلاق پست بپرهیزید ، که والا را پست می‌سازد و بزرگواری را نابود می کند. تحف العقول ، ص ۲۱۵

حدیث۴۱۵۳

امام حسن عسگری(علیه السلام) می فرمایند: ما تَرَکَ الحَقَّ عَزیزٌ إلّا ذَلَّ ولا أخَذَ بِهِ ذَلیلٌ إلّا عَزَّ؛ هیچ عزّتمندی حق را ترک نکند ، مگر آن که خوار شود ، و هیچ خواری به‌حق نگراید ، مگر آن‌که عزّت یابد. تحف العقول، ص ۴۸۴

حدیث۴۱۵۴

امام عسگری(علیه السلام) می فرمایند: إیّاکَ وَالإذاعَةَ وطَلَبَ الرِّئاسَةِ فَإنَّهُما یَدعُوانِ إلَی الهَلَکَةِ؛ از افشای اسرار و ریاست‌جویی بپرهیز ؛ زیرا این دو به هلاکت کشانند. الخرائج و الجرائح ، ج ۱، ص ۴۵۰

حدیث۴۱۵۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکرِموا أولادَکُم و أحسِنوا آدابَهُم؛ فرزندانتان را گرامی بدارید و نکو تربیت شان کنید. عوالی اللآلی ، ج ۱ ، ص ۲۵۴

حدیث۴۱۵۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خَیرُ مَن شاوَرتَ ذَوُوالنُّهی وَالعِلمِ و اُولُو التَّجارِبِ و الحَزمِ؛ بهترین کسان برای مشورت ، صاحبان خرد و دانش و افراد با تجربه و دوراندیش‌اند. غررالحکم و دررالکلم ، ح ۴۹۹۰

حدیث۴۱۵۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اَلمُعینُ عَلَی الطّاعَةِ خَیرُ الأصحابِ ؛ بهترینِ یاران، کسی است که در راه طاعت خدا یاری کند . غررالحکم و دررالکلم، ح ۱۱۴۲

حدیث۴۱۵۸

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: مَن یَزرَع خَیراً یَحصُد غِبطَةً و مَن یَزرَع شَرّاً یَحصُد نَدامَةً ؛ هر که بذر خوبی بکارد ، شادمانی بدرود و هر که تخم بدی بیفشاند ، پشیمانی می‌درود . بحار الأنوار ، ج ۷۵ ، ص ۳۷۳

حدیث۴۱۵۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنَّ أخی عِیسی علیه السلام کان یقولُ : یَأتِی کُلَّ یَومٍ بِرِزقِهِ؛ برادرم عیسی می گفت : هر روزی ، روزی خود را می آورد منتخب میزان الحکمۀ ، ح ۶۰۱۷

حدیث۴۱۶۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مَن وافَقَ هَواهُ خالَفَ رُشدَهُ ؛ هر کس با هوس خود موافقت کند ، با بالندگی خود مخالفت کرده است . غررالحکم و دررالکلم، ح ۷۹۵۷

حدیث۴۱۶۱

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: اُذکُر حَسَراتِ التَّفریطِ بِأخذ تَقدیمِ الحَزمِ؛ حسرت کوتاهی کردن را با پیشه کردن دور اندیشی ، یاد کن. بحار الأنوار ، ج ۷۵، ص ۳۷۰

حدیث۴۱۶۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اَلتَّقَرُّبُ إلَی اللّهِ تَعالی بِمَسأَلَتِهِ وَ اِلَی النّاسِ بِتَرکِها؛ تقرّب به خداوند، به خواهش از اوست و تقرّب به مردم، به ترک خواهش . غررالحکم و دررالکلم، ح ۱۸۰۱

حدیث۴۱۶۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: الفِکرُ فِی الخَیرِ یَدعُو إلَی العَمَلِ بِهِ؛ اندیشیدن به خوبی‌ها آدمی را به انجام دادن آنها بر می‌انگیزد. میزان الحکمه ، ح ۱۶۱۷۹

حدیث۴۱۶۴

امام جواد (علیه السلام) می فرمایند: الثِّقَةُ بِاللّهِ ثَمَنٌ لِکُلِّ غالٍ و سُلَّمٌ إلی کُلِّ عالٍ؛ اعتماد به خدا بهای هر چیز گران بها است ، و نردبانی به سوی هر بلندایی. بحار الأنوار ، ج ۷۵ ، ص ۳۶۴

حدیث۴۱۶۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: اِکتَسِبُوا العِلمَ یَکسِبکُمُ الحَیاةَ؛ دانش کسب کنید تا به شما زندگی (و بالندگی) بخشد. غررالحکم و دررالکلم، ح ۲۴۸۶

حدیث۴۱۶۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: عَجِبتُ لِمَن یَری أنَّهُ یَنقُصُ کُلَّ یوم فِی نَفسِهِ وَ عُمُرِهِ وَ هُوَ لا یَتَأَهَّبُ لِلمَوتِ؛ در شگفتم از کسی که می‌بیند هر روز از جان و عمر او کاسته می‌شود ، امّا برای مرگ آماده نمی‌شود. غررالحکم و دررالکلم ، ح ۶۲۵۳

حدیث۴۱۶۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: قَدرُ الرَّجُلِ عَلی قَدرِ هِمَّتِهِ ، وَ عَمَلُهُ عَلی قَدرِ نِیَّتِهِ؛ ارزش آدمی به اندازه همّت او ، و عملش به اندازه نیّت اوست. غررالحکم و دررالکلم ، ح ۶۷۴۳

حدیث۴۱۶۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تَمامُ التَّقوی اَن تَتَعَلَّمَ ما جَهِلتَ وَ تَعمَلَ بِما عَلِمتَ؛ تمام تقوا این است که آنچه را نمی دانی بیاموزی و بدانچه می دانی عمل کنی. تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۱۲۰

حدیث۴۱۶۹

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: صدیق کل امرء عقله و عدوه جهله؛ دوست هرکس عقل او و دشمنش جهل اوست. همان, ص ۴۴۳

حدیث۴۱۷۰

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: مَن جَمَعَ لَکَ وُدَّهُ ورَأیَهُ فَاجمَع لَهُ طاعَتَکَ؛ هر که تمامت دوستی خود را برای تو فراهم آورد ، تو نیز تمامت طاعت خود را برایش فرآهم آور. تحف العقول ، ص ۴۸۳

حدیث۴۱۷۱

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: أنفَعُ الأشیاءِ لِلمَرءِ سَبقُهُ النّاسَ إلی عَیبِ نَفسِهِ؛ سودمندترینِ چیز برای مرد ، آن است که در جستن عیب خویش‌بر دیگر مردم ، پیشی گیرد. الکافی، ج ۸، ص ۲۴۳

حدیث۴۱۷۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مَن تَطَبَّبَ فَلیَتَّقِ اللَّهَ وَ لیَنصَح وَلیَجتَهِد ؛ هر که طبابت می کند باید از خدا بترسد و خیرخواه باشد و سعی خود را به کاربرد. دعائم الاسلام ، ج ۲ ، ص ۱۴۴

حدیث۴۱۷۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: لا یَرَاَسُ مَن خَلا عَنِ الاَدَبِ وَ صَبا اِلَی اللَّعِبِ؛ کسی که از ادب بی بهره باشد و شیفته بازی شود، به ریاست نمی رسد. غرر الحکم، ح ۴۷۸۶

حدیث۴۱۷۴

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ایّاکَ وَ المِراءَ، فَإِنَّهُ یُحبِطُ عَمَلَکَ وَ ایّاکَ وَ الجِدالَ، فَإِنَّهُ یوبِقُکَ وَ ایّاکَ وَ کَثرَةَ الخُصوماتِ فَإِنَّها تُبعِدُکَ مِنَ اللّهِ از بگو مگو خودداری کن، زیرا که این کار، عملت را نابود می کند. از جدل و ستیز هم خودداری کن؛ زیرا که تو را هلاک می‌سازد و از دشمنی زیاد کناره بگیر؛ چه این که چنین کاری تو را از خدا دور می کند. تحف العقول، ص ۳۰۹

حدیث۴۱۷۵

امام حسن (علیه السلام) می فرمایند: اَلإخاءُ الوَفاءُ فِی الشِّدَّةِ وَ الرَّخاءِ؛ نشانه برادری ، وفاداری در سختی و آسایش است. بحارالأنوار ، ج ۷۵، ص ۱۱۴

حدیث۴۱۷۶

پیامبر اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِقنَع بِما اُوتیتَهُ یَخِفَّ عَلَیکَ الحِسابُ؛ به آنچه به تو داده شده ، قناعت کن ، تا کار حسابرسی بر تو آسان شود. أعلام الدین ، ص ۳۴۴

حدیث۴۱۷۷

پیامبر اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: یا أباذَرا إنَّ اللَّهَ لایَنظُرُ إلی صُوَرِکُم و لا إلی أموالِکُم و لکِن یَنظُرُ إلی قُلوبِکُم و أعمالِکُم ؛ ای اباذرا خداوند به ظاهر و دارایی شما نمی‌نگرد ، بلکه به دلها و کردارتان می‌نگرد. الأمالی، طوسی، ص ۵۳۶

حدیث۴۱۷۸

امام عسکری(علیه السلام) می فرمایند: إيّاك وَالإذاعَةَ وطَلَبَ الرِّئاسَةِ فَإنَّهُما يَدعوانِ إلَى الهَلَكَةِ؛ از افشای اسرار و ریاست طلبی بپرهیز که این دو آدمی را به هلاکت می کشاند. تحف العقول ، ص ۴۸۷

حدیث۴۱۷۹

حضرت صادق (علیه السلام) می فرمایند: ما ضَعُفَ بَدَنٌ عَمّا قَوِيَتْ عَلَيْهِ النِّيَّةُ اگر اراده قوی باشد، هیچ بدنی برای انجام دادن کار، ناتوان نیست. من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۴۰۰، ح ۵۸۵۹

حدیث۴۱۸۰

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: اِنَّكَ مُقَوَّمٌ بِاَدَبِكَ فَزَيِّنهُ بِالحِلمِ تو با ادبت ارزش گذاری می شوی، پس آن را با بردباری زینت بخش. مشکاة الأنوار، ص ۲۳۹

حدیث۴۱۸۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: يَنبَغى لِلعاقِلِ اَن يُخاطِبَ الجاهِلَ مُخاطَبَةَ الطَّبيبِ المَريضَ؛ شایسته است که برخورد عاقل با نادان، مانند برخورد طبیب با بیمار باشد. غررالحکم، ح ۱۰۹۴۴

حدیث۴۱۸۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اِذا اَبطَاَتِ الاَرزاقُ عَلَيكَ فَاستَغفِرِ اللّه يُوَسِّع عَلَيكَ فيها هرگاه در روزی تو تأخیر و تنگی پدید آمد، از خداوند آمرزش بخواه تا روزی را بر تو فراوان گرداند. تحف العقول، ص ۱۷۴

حدیث۴۱۸۳

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مَثَلُ العَقلِ فِى القَلبِ كَمَثَلِ السِّراجِ فى وَسَطِ البَيتِ؛ عقل در دل، همانند چراغ در میان خانه است. علل الشرایع، ص ۹۸

حدیث۴۱۸۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اَلعَقلُ حَيثُ كانَ آلِفٌ مَالوفٌ؛ عقل هر کجا باشد، انس گیرنده و الفت پذیر است. غررالحکم، ح ۱۲۵۱

حدیث۴۱۸۵

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: اَلرَّوحُ وَ الرّاحَةُ فِى الرِّضا وَ اليَقينِ وَ الهَمُّ وَ الحَزَنُ فِى الشَّكِّ وَ السَّخَطِ؛ خوشی و آسایش، در رضایت و یقین است و غم و اندوه در شکّ و نارضایتی. مشکاةالأنوار، ص ۳۴

حدیث۴۱۸۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اَلزُّهْدُ فِی الدُّنْیا الراحَةُ الْعُظْمی بی‌رغبتی به دنیا، بزرگ‌ترین آسایش است. غررالحکم، ح ۱۳۱۶

حدیث۴۱۸۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حُبُّ الدُّنْیا یُفْسِدُ الْعَقْلَ وَ یُصِمُّ الْقَلْبَ عَنْ سَماعِ الْحِکْمَةِ وَ یوجِبُ اَلیمَ الْعِقابِ علاقه به دنیا، عقل را فاسد می کند، قلب را از شنیدن حکمت ناتوان می‌سازد و باعث عذاب دردناک می‌شود. غررالحکم، ح ۴۸۷۸

حدیث۴۱۸۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: یا مَعشَرَ الفِتیانِ، حَصِّنوا اَعراضَکُم بِالاْدَبِ وَ دینَکُم بِالعِلمِ ای جوانان! آبرویتان را با ادب و دینتان را با دانش حفظ کنید. تاریخ یعقوبی ، ج ۲، ص ۲۱۰

حدیث۴۱۸۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: جالِسِ العُلَماءَ یَزدَد عِلمُکَ وَ یَحسُن اَدَبُکَ وتَزکُ نَفسُکِ با علما معاشرت کن تا علمت زیاد، ادبت نیکو و جانت پاک شود. اعلام الدین، ص ۹۶

حدیث۴۱۹۰

امام کاظم (علیه السلام)می فرمایند: طوبی لِلمُصلِحینَ بَینَ النّاسِ، اُولئِکَ هُمُ المُقَرَّبونَ یَومَ القیامَةِ خوشا به حال اصلاح‌کنندگان بین مردم، که آنان همان مقرّبان روز قیامت‌اند. بحارالأنوار، ج ۶۸، ص ۱۵۶، ح ۱۱

حدیث۴۱۹۱

امام رضا (علیه السلام)می فرمایند: إنّ النّاسَ لَو عَلِمُوا مَحاسِنَ کَلامِنا لَاتَّبَعُونا؛ اگر مردم زیبایی‌های سخنان ما را می‌شناختند، بی‌شک از ما پیروی می کردند. معانی الأخبار، ص ۱۸۰

حدیث۴۱۹۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: لا تَقسِروا اَولادَکُم عَلی آدابِکُم ، فَاِنَّهُم مَخلوقونَ لِزَمانٍ غَیرِ زَمانِکُم آداب و رسوم خود را به فرزندانتان تحمیل نکنید، زیرا آنان برای زمانی غیر از زمان شما آفریده شده‌اند . شرح ابن ابی الحدید ، ج ۲۰، ح ۱۰۲ .

حدیث۴۱۹۳

رسول اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند: اَلْعِلْمُ حَیاةُ الْاِسْلامِ وَ عِمادُ الْایمانِ وَ مَنْ عَلِمَ عِلْما اَتَمَّ اللّه لَهُ اَجْرَهُ وَ مَنْ تَعَلَّمَ فَعَمِلَ عَلَّمَهُ اللّه ما لَمْ یَعْلَمْ ؛ علم، حیات اسلام و تکیه گاه ایمان است و هر کس علمی بیاموزد، خداوند پاداش او را تمام گرداند و هر کس بیاموزد و عمل کند، خداوند، تعلیم دهد به او آنچه را که نمی‌داند. نهج الفصاحه، ح ۲۰۱۹

حدیث۴۱۹۴

امام علی علیه السلام می فرمایند: إذا رَغِبتَ فِی المَکارِمِ فَاجتَنِبِ المَحارِمَ اگر خواهان مکارم و بزرگواری ها هستی از حرام‌ها دوری کن. غرر الحکم، ح ۴۰۶۹

حدیث۴۱۹۵

امام علی علیه السلام می فرمایند: لا أدَبَ مَعَ غَضَب با خشم، تربیت ممکن نیست. غرر الحکم ، ح ۱۰۵۲۹

حدیث۴۱۹۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و اله و سلم می فرمایند: اِنَّ اللّه تَعالی قَد تَکَفَّلَ لِطالِبِ العِلمِ بِرِزقِهِ خاصَّةً عَمّا ضَمِنَهُ لِغَیرِهِ بی گمان خداوند متعال روزی جویای دانش را به طور ویژه، افزون بر آنچه برای دیگران تضمین کرده، به عهده گرفته است. منیۀ المرید ، ص ۱۶۰

حدیث۴۱۹۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و اله و سلم می فرمایند: إنَّ اللّه تَعالی یَقولُ کُلَّ یَوْمٍ: أَنَا رَبُّکُمُ الْعَزیزُ، فَمَنْ أرادَ عِزَّ الدّارَیْنِ فَلْیُطِعِ الْعَزیزَ خدای تعالی هر روز می‌فرماید: من پروردگار عزیز شما هستم، پس هر کس خواهان عزّت دو جهان است باید که از خدای عزیز اطاعت کند. کنزالعمال، ح ۴۳۱۰۱

حدیث۴۱۹۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و اله و سلم می فرمایند: اَلصَّدَقَةُ تَدْفَعُ الْبَلاءَ وَ هِیَ اَنْجَحُ دَواءٍ وَ تَدْفَعُ الْقَضاءَ وَ قَدْ اُبْرِمَ اِبراما وَ لا یَذْهَبُ بِالاْدواءِ اِلاَّ الدُّعاءُ وَ الصَّدَقَةُ صدقه بلا را برطرف می کند و مؤثرترین داروست. همچنین، قضای حتمی را برمی گرداند و درد و بیماری‌ها را چیزی جز دعا و صدقه از بین نمی‌برد. بحارالأنوار، ج ۹۳، ص ۱۳۷، ح ۷۱

حدیث۴۱۹۹

امام حسین علیه السلام می فرمایند: لا یُکمِلُ العَقلُ اِلّا بِاتِّباعِ الحَق اَلاتَرَونَ اَنَّ الحَق لا یُعمَلُ بِهِ وَ الباطِل لا یُتَناهی عَنه عقل جز به پیروی از حق کمال نمی یابد آیا نمی بینید که به حق عمل نمی شود و از باطل نهی نمی شود؟ بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۱۲۷

حدیث۴۲۰۰

امام حسین علیه السلام می فرمایند: مَن حاوَلَ اَمراً بِمَعصِیَةِ اللهِ کانَ اَفوَتَ لِما یَرجُو وَاَسرَعَ لِمَجیئ ما یَحذَرُ کسی که بخواهد از راه گناه به مقصدی برسد ، دیرتر به آروزیش می رسد و زودتر به آنچه می ترسد گرفتار می شود . بحارالانوار،ج۷۸،ص ۱۲۰

حدیث۴۲۰۱

امام علی علیه السلام می فرمایند: عَوِّد نَفسَکَ حُسنَ النِّیَّةِ وَ جَمیلَ المَقصَدِ، تُدرِک فی مَباغیکَ النَّجاحَ خودت را به داشتن نیّت خوب و مقصد زیبا عادت ده، تا در خواسته هایت موفق شوی. غررالحکم، ح ۶۲۳۶

حدیث۴۲۰۲

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: اَلمَصائبُ مِنَحٌ مِن اللّهِ ، والفَقرُ مَخزونٌ عندَ اللّهِ مصیبت‌ها، بخششی از سوی خدایند و درویشی در پیشگاه خداوند ذخیره می‌شود. الکافی : ج ۲ ، ص ۲۶۰ ، ح ۲

حدیث۴۲۰۳

امام حسین(علیه السلام) می فرمایند: أَلاِستِدراجُ مِنَ اللّهِ سُبحانَهُ لِعَبدِهِ أَن یُسبغَ عَلَیهِ النِّعَمَ وَ یَسلُبَهُ الشُّکر غافلگیر کردن بنده از جانب خداوند به این شکل است که به او نعمت فراوان دهد و توفیق شکرگزاری را از او بگیرد. تحف العقول،ص ۲۵۰

حدیث۴۲۰۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مَن تابَ قَبْلَ أنْ یُعایِنَ قَبلَ اللّه تَوبَتَهُ هر کس پیش از آن که (فرشته مرگ را) مشاهده کند، توبه نماید، خداوند توبه‌اش را بپذیرد. الکافی : ج ۲ ، ص ۴۴۰ ، ح ۲

حدیث۴۲۰۵

امام حسین (علیه السلام) می فرمایند: اَ یُّهَا النّاسُ نافِسوا فِی المَکارِمِ وَ سارِعوا فِی المَغانِمِ وَ لا تَحتَسِبوا بِمَعروفٍ لَم تَجعَلوا؛ ای مردم در خوبی‌ها با یکدیگر رقابت کنید و در بهره گرفتن از فرصت‌ها شتاب نمایید و کار نیکی را که در انجامش شتاب نکرده‌اید، به حساب نیاورید. ارشاد القلوب دیلمی، ص ۷۳

حدیث۴۲۰۶

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خَیرُ الدُّنیا وَالآخِرَةِ مَعَ العِلمِ وَشَرُّ الدُّنیا وَالآخِرَةِ مَعَ الجَهل خیر دنیا و آخرت با دانش است و شرّ دنیا و آخرت با نادانی. الحیاة، ج۱، ص۳۵

حدیث۴۲۰۷

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَلطِّیَرَةُ شِرکٌ وَمامِنّا إلاّ وَلکِنَّ اللّه یُذهِبُهُ بالتَّوَکُّل فال بد زدن شرک است و هیچ‌کس ازما نیست مگر این‌که به نحوی دستخوش فال بد زدن می شود، اما خداوند با توکل به او آن را از بین می برد. کنزالعمال، ح ۵۶۹۶

حدیث۴۲۰۸

امیرالمؤمنین(علیه السلام) می فرمایند: اِذا فَسَدَتِ النِّیَّةُ وَقَعَتِ البَلیَّةُ هرگاه نیت فاسد شود، بلا و گرفتاری پیش می‌آید. غررالحکم، ح ۴۰۲۱

حدیث۴۲۰۹

امیرالمؤمنین(علیه السلام) می فرمایند: أَبلَغُ ماتَستَدِرُّ بِهِ الرَّحمَةَ أن تُضمِرَ لِجَمیعِ النّاسِ الرَّحمَةَ مؤثّرترین وسیله جلب رحمت خدا این است که خیرخواه همه مردم باشی. غرر الحکم ، ص ۲۱۲

حدیث۴۲۱۰

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: العالِمُ بِزَمانِهِ لا تَهجُمُ عَلَیهِ اللَّوابِسُ کسی که زمان خود را بشناسد ، آماج اشتباهات قرار نگیرد. الکافی : ج ۱ ، ص ۲۷ ، ح ۲۹

حدیث۴۲۱۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مَن عَمِلَ بِالْعَدلِ حَصَّنَ اللّه مُلکَهُ هر کس به عدالت رفتار کند، خداوند حکومتش را حفظ خواهد کرد. غررالحکم، ج۵، ح ۸۷۲۲

حدیث۴۲۱۲

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: لا تَذهَب بِکُمُ المَذاهِبُ ، فوَاللّهِ ما شِیعَتُنا إلّا مَن أطاعَ اللّهَ عَزَّوجلَّ مذاهب گوناگون شما را از راه به در نبرد، به خدا سوگند، شیعه ما نیست مگر کسی که از خداوندعزّوجلّ اطاعت کند. الکافی : ج ۲ ، ص ۷۳ ، ح ۱

حدیث۴۲۱۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: یَبلُغُ الصّادِقَ بِصِدقِهِ ما یَبلُغُهُ الکاذِبَ باحتیالِهِ؛ راستگو، با راستگویی خود به همان می رسد که دروغگو با حیله گری خود. غررالحکم، ج ۶، ص ۴۷۱، ح ۱۱۰۰۶.

حدیث۴۲۱۴

رسول اکرم (صلّی اللّه علیه و آله وسلم) می فرمایند: زیّنوا اعیادکم بالتکبیر، زیّنوا العیدین بالتهلیل و التکبیر و التحمید و التقدیس؛ عیدهایتان را به تکبیر گفتن بیارایید و عید فطر و قربان را با گفتن ذکر لا اله الا الله، الله اکبر، الحمد لله و سبحان الله، زینت بخشید. کنز العمال / ح ۲۴۰۹۴ و ح ۲۴۰۹۵

حدیث۴۲۱۵

حضرت علی(علیه السلام) فرمودند: کُلُّ یَومٍ لا یُعصَی اللهُ فیهِ فَهُوَ یَومُ عیدٍ؛ هر روزی که در آن گناه نشود همان روز ، روز عید است. مستدرک / حدیث ۶۶۷۹

حدیث۴۲۱۶

رسول اکرم (صلّی اللّه علیه و آله و سلم) می فرمایند: من احیی لیلة العید لم یمت قلبه یوم یموت القلوب؛ هرکه شب عید را شب زنده‌داری کند روزی که دلها می‌میرند او دل نمی‌میرد. وسائل /۵/ ۱۳۹

حدیث۴۲۱۷

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: بادِرُوا أولادَکُم بِالحَدیثِ قَبلَ أن یَسبِقَکُم إلَیهِمُ المُرجِئَةُ؛ در آموزش حدیث به فرزندانتان شتاب کنید پیش از آنکه مرجئه (منحرفان) زودتر از شما به سراغ آنها بروند. کافی، ج ۶، ص ۴۷

حدیث۴۲۱۸

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: نِعمَتانِ مَکفُورَتانِ الأَمنُ وَالعافِیَةُ؛ دو نعمت است که شکر آنها گزارده نمی شود : امنیت و سلامتی. الخصال، ص ۳۴

حدیث۴۲۱۹

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِستَعینُوا عَلی اُمُورِکُم بِالکِتمانِ فَإنَّ کُلَّ ذی نِعمَةٍ مَحسُورٌ؛ در کارهای خود از نهانداری مدد گیرید چون هر صاحبِ نعمتی مورد حسد است. تحف العقول ، ص ۴۸

حدیث۴۲۲۰

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِنَّ اَخوَفَ ما اَخافُ عَلی اُمَّتی مِن بَعدی هذِهِ المَکاسِبُ المُحَرَّمَةُ وَ الشَّهوَةُ الخَفیةُ وَ الرِّبا؛ آنچه بیش از هر چیز بر امتم بعد از خود می‌ترسم، درآمدهای حرام، هواپرستی پنهان و ریاست. بحارالانوار، ج ۱۰۳، ص ۵۴، ح ۲۶

حدیث۴۲۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اِذا ظَهَرَتِ الجِنایاتُ ارتَفَعَتِ البَرَکاتُ؛ هرگاه گناهان آشکار شوند، برکت‌ها از میان می‌رود. غررالحکم، ح ۴۰۳۰

حدیث۴۲۲۲

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أولَی النّاسِ بِالتُّهمَةِ مَن جالَسَ أهلَ التُّهمَةِ؛ سزاوارترین مردم به تهمت کسی است که با اهل تهمت همنشینی کند. الأمالی ، صدوق ، ص ۷۳

حدیث۴۲۲۳

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العِبَادَةُ مَعَ أکلِ الحَرَامِ کَالبِنَاءِ عَلیَ الرَّمل؛ عبادت همراه با لقم ?حرام، همچون ساختمانی است که بر ماسه بنا شده باشد. بحار الأنوار، ج ۸۴، ص ۲۵۸

حدیث۴۲۲۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: اِبنُ آدمَ أشبَهُ شَیءٍ بِالمِعیارِ ، إمّا ناقِصٌ بِجَهلٍ أو راجِحٌ بِعِلمٍ؛ آدمیزاد، شبیه‌ترین چیز به ترازوست : یا با نادانی سبُک شود و یا به‌دانش ، سنگین گردد. تحف العقول، ص ۲۱۲

حدیث۴۲۲۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: إنَّ أهنَأ النّاسِ عَیشاً مَن کانَ بِما قَسَمَ اللهُ لَهُ راضیا؛ گواراترین زندگی برای کسی است که به آنچه خداوند قسمت او کرده، خرسند و راضی باشد. غررالحکم و دررالکلم، ح ۳۳۹۷

حدیث۴۲۲۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اِقبَل عُذرَ أخیکَ و إنْ لَم یکُن لَهُ عُذرٌ ، فَالْتَمِس لَهُ عُذراً ؛ عذر برادرت را بپذیر و اگر عذری نداشت ، عذری برایش بتراش. بحار الأنوار ، ج ۷۴ ، ص ۱۶۵

حدیث۴۲۲۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ایاکُمْ وَ الْحَلْفَ فَاِنَّهُ ینْفِقُ السِّلْعَهَ وَ یمْحَقُ الْبَرَکَهَ؛ از قسم خوردن بپرهیزید، چرا که کالا را تلف می کند و برکت را از بین می برد. کافی، ج ۵، ص ۱۶۲، ح ۴

حدیث۴۲۲۸

حضرت علی(علیه السلام) فرمودند: اِحذَر کُلَّ عَمَلٍ یرضاهُ عامِلُهُ لِنَفسِهِ وَ یکرَهُهُ لِعامَّهِ المُسلِمینَ ؛ بپرهیز از هر کاری که انجام‌دهنده‌اش آن را برای خود می پسندد، امّا برای عموم مسلمانان نمی پسندد. غررالحکم و دررالکلم، ح ۲۵۹۶

حدیث۴۲۲۹

امام باقر(علیه السلام) فرمودند: تَعَلَّمُوا العِلمَ فَإنَّ تَعَلُّمَهُ حَسَنَهٌ، وَطَلَبُهُ عِبادَهٌ؛ دانش بیاموزید که آموختن آن، پاداش دارد و جستوجوی آن عبادت است. بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۱۸۹

حدیث۴۲۳۰

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أدِّبُوا أوْلادَکُمْ عَلَی ثَلاثٍ: حُبِّ نَبِیکُمْ، وَحُبِّ أهلِ بَیتِهِ، وَعَلَی قِرَاءَهِ الْقُرآنِ؛ فرزندانتان را با سه خصلت تربیت کنید: دوستی پیامبر اکرم (ص)، دوستی اهل بیت ایشان(ع) و تلاوت قرآن. لجامع الصغیر، ج ۱، ص ۱۴

حدیث۴۲۳۱

حضرت علی(علیه السلام) فرمودند: فازَ مَن أصلَحَ عَمَلَ یومِهِ وَ استَدرَکَ فَوارِطَ أمسِهِ؛ رستگار شد آن‌که کار امروزش را سامان داد و کوتاهی های دیروزش را جبران کرد. مستدرک الوسائل ، ج ۱۲، ص ۱۵۱

حدیث۴۲۳۲

حضرت علی(علیه السلام) فرمودند: اِغتَنِم مَنِ استَقرَضَکَ فی حالِ غِناکَ لِیجعَلَ قَضاءَهُ فی یوم عُسرَتِکَ ؛ کسی را که در حال بی نیازی‌ات از تو قرض می خواهد، غنیمت شمار تا در وقت نیازت جبرانش کند . غررالحکم و دررالکلم، ح ۲۳۷۰

حدیث۴۲۳۳

حضرت علی(علیه السلام) فرمودند: نِعمَ العَونُ عَلی أسرِ النَّفسِ وَ کَسرِ عادَتِهَا التَّجَوُّعُ؛ گرسنگی، چه خوب یاوری برای اسیر کردن نفس(تربیت نفس) و شکستن عادت آن است! غرر الحکم: ح ۹۹۴۴

حدیث۴۲۳۴

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: الرَّکعَتانِ فی جَوفِ اللَّیل اَحَبُّ اِلَی اللّهِ مِنَ الـدُّنیا وَ ما فیها؛ دو رکعت نماز در دل شب، نزد خدا از دنیا و آنچه در آن است، محبوب‌تر است. بحارالأنوار، ج ۸۷ ، ح ۲۳

حدیث۴۲۳۵

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن یشتَهِ کَرامَةَ الآخِرَةِ یدَع زینَةَ الدُّنیا ؛ هر که کرامت آخرت را می خواهد ، زینت دنیا را وا می نهد. مسند الشهاب ، ج ۱ ، ص ۲۵۱

حدیث۴۲۳۶

حضرت علی(علیه السلام) فرمودند: صَومُ القَلبِ خَیرٌ مِن صِیامِ اللِّسانِ وَ صَومُ اللِّسانِ خَیرٌ مِن صِیامِ البَطنِ؛ روزه قلب بهتر از روزه زبان است و روزه زبان بهتر از روزه شکم است. غرر الحکم، ج ۱، ص ۴۱۷، ح ۸۰

حدیث۴۲۳۷

امام باقر(علیه السلام) فرمودند: فَانزِل نَفسَکَ مِنَ الـدُّنیا کَمَثَلِ مَنزِلٍ نَزَلتَهُ ساعَةً ثُمَّ ارتَحَلتَ عَنهُ؛ خود را در دنیا چنان منزل ده که گویی ساعتی در آن منزل داری وسپس از آن کوچ می کنی. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۶۵

حدیث۴۲۳۸

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله فرمودند: إنَّ الشَّقِی حَقَّ الشَّقِی مَن خَرَجَ مِنهُ هذَا الشَّهرُ و لَم یغفَر ذُنوبُهُ ؛ بدبخت واقعی کسی است که این ماه(رمضان) را پشت سر گذارد و گناهانش آمرزیده نشود. میزان الحکمه ، ح ۷۴۵۸

حدیث۴۲۳۹

امام حسن(علیه السلام)فرمودند: إنَّ اللّهَ جَعَلَ شَهرَ رَمضانَ مِضماراً لِخَلقِهِ فَیستَبِقونَ فیهِ بِطاعَتِهِ إلی مَرضاتِهِ؛ خداوند ماه رمضان را میدان مسابقه‌ای برای آفریدگان خود قرار داده تا با طاعتش برای خشنودی او از یکدیگر پیشی گیرند. بحارالأنوار ، ج ۷۵، ص ۱۱۰

حدیث۴۲۴۰

امام علی(علیه السلام)فرمودند: صِیامُ القَلبِ عَنِ الفِکرِ فِی الآثامِ أفضَلُ مِن صِیامِ البَطنِ عَنِ الطَّعامِ روزه دل ، اندیشیدن به گناهان ، برتر است از روزه شکم ؛ یعنی غذا خوردن؛ میزان الحکمه ، ح ۱۰۹۴۸

حدیث۴۲۴۱

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: لِکُلِّ شَیءٍ أساسٌ وأساسُ الإسلامِ حُبُّنا أهلَ البَیتِ؛ هر چیزی را شالوده‌ای است و شالوده اسلام ، دوستداری ما اهل بیت است. المحاسن، ج ۱، ص ۱۵۰

حدیث۴۲۴۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اِتَّهِمُوا عُقُولَكُم فَإنَّهُ مِنَ الثِّقَةِ بِها يكُونُ الخَطاءُ؛ خِردهای خود را خطاپذیر بدانید، که بسا اعتماد کردن به آن ، خطا باشد میزان الحکمۀ، ح ۶۸۴۲

حدیث۴۲۴۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اِكتَسِبُوا العِلمَ يكسِبكمُ الحَياةَ ؛ دانش کسب کنید تا به شما زندگی (و بالندگی) بخشد. غررالحکم و دررالکلم، ح ۲۴۸۶

حدیث۴۲۴۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اِعمَل بِفَرائِضِ اللَّهِ تَكن اَتقَى النَّاس؛ به واجبات خدا عمل کن، تا با تقواترین مردم باشی. معانی الأخبار، ص ۲۴۰

حدیث۴۲۴۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إن شِئتَ أن تُكرَمَ فَلِن وإن شِئتَ أن تُهانَ فَاخشُن؛ اگر می خواهی گرامی ات دارند ، نرم‌خو باش ، و اگر می خواهی خوارت شمارند ، درشتی کن. تحف العقول، ص ۵۵

حدیث۴۲۴۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: جالِسِ العُلَماءَ يزدَد عِلمُك وَ يحسُن اَدَبُك وتَزك نَفسُك؛ با علما معاشرت کن تا علمت زیاد، ادبت نیکو و جانت پاک شود. مطالب السؤول، ص ۴۹

حدیث۴۲۴۷

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إياك واللَّجاجَةَ ؛ فَإنَّ أَوَّلَها جَهلٌ وآخِرَها نَدامَةٌ؛ از لجبازی بپرهیز ، که آغازش نادانی و انجامش پشیمانی است. تحف العقول، ص ۱۴

حدیث۴۲۴۸

عَلَيك بِالاحداثِ فَإنَّهُم اسرَعُ إلى كلِّ خَيرٍ؛ نوجوانان را در یاب، که این گروه در پذیرش هر خوبی ، بیشتر شتاب می کنند. (الکافی ، ج ۸، ص ۹۳)

حدیث۴۲۴۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم): هیچ مرد مسلمانی نیست که نگاهش به زیبایی های زنی بیفتد و چشم خود را فروراندازد، مگر این که خداوند برای او عبادتی پیش آورد که شیرینی آن را دردل خویش بیابد. (الترغیب و التذهیب ۲/۳۴/۳)

حدیث۴۲۵۰

پیـامبر اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم): نگاه کردن یکی از تیرهای زهرآلود ابلیس است، پس، هر که از ترس خـدا چشم خود را (از نامحرم) فرو بندد خداوند به او ایمانی عطا فرماید که حلاوت آن را در دلش بیابد. (البحار ۳۴/۳۸/۱۰۴)

حدیث۴۲۵۱

امام علی (سلام الله علیه): هرکه چشم خود را پائین اندازد، تأسف کمتر خورد و از نابودی در امان ماند. (غررالحکم ۹۱۲۵)

حدیث۴۲۵۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم): چشمان خود را از حرام فروبندید تا شگفتی ها ببینید. (البحار ۵۲/۴۱/۱۰۴)

حدیث۴۲۵۳

امام علی (سلام الله علیه): هرگاه چشم شهوت بین باشد، دیده ی عاقبت بینی دل کور شود. (غرر الحکم ۴۰۶۳)

حدیث۴۲۵۴

امام علی (سلام الله علیه): چشم ها دام های شیطانند. (غرر الحکم ۹۵۰)

حدیث۴۲۵۵

امام حسـین علیه السـلام فرمودند: إنَّ حَوائِجَ النّاسِ إلَیکم مِن نِعَمِ اللهِ عَلَیکم فَلا تَمَلُّوا النِّعَمَ؛ نیاز مردم به شـما از نعمتهای خدا بر شما است، از این نعمت افسرده و بیزار نباشید. بحار الأنوار، ج ۷۴، ص ۲۰۵

حدیث۴۲۵۶

پیامبر اکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودند: طُوبی لِمَن تَرَکَ شَهوَةً حاضِرَةً لِمَوعودٍ لَم یرَهُ؛ خوشا آن که شهوتِ آماده‌ای را به خاطر پاداش وعده داده شده‌ای که آن را ندیده است ، رها کند. (الخصال، ص ۳)

حدیث۴۲۵۷

امام علی (علیه السـلام) فرمودنـد: اِذا فَسَـدَتِ النِّیـةُ وَقَعَتِ البَلیةُ؛ هرگاه نیت فاسد شود، بلا و گرفتاری پیش می آید. (غررالحکم، ح ۴۰۲۱)

حدیث۴۲۵۸

امام سـجاد (علیه السـلام) فرمودنـد: مَن قَنَعَ بِما قَسَمَ اللّهُ لَهُ فَهُوَ مِن أغنَی النّاسِ؛ هر که به قسـمتی که خدایش داده قانع باشد ، همو ، بی نیازترینِ مردم است. الأمالی، مفید، ص ۱۸۴

حدیث۴۲۵۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ثُباتُ الدُّوَلِ بِإقامَةِ سُنَنِ العَدلِ؛ پایداری دولتها به برپا داشتن راه و رسم دادگری است. غررالحکم و دررالکلم، ح ۴۷۱۵

حدیث۴۲۶۰

امام مهدی (عجل الله تعالی فرجه) فرمودند: افَلیعمَل کلُّ امرِی مِنکم مَا یقرُبُ بِهِ مِن مَحَبَّتِنَا؛ هر یک از شما باید کاری کند که به سبب آن به محبت ما نزدیک شود. بحارالأنوار، ج ۵۳، ص ۱۷۶

حدیث۴۲۶۱

امام صادق علیه السلام فرمودند: شیعیان ما را در سه چیز بیازمایید : در مواظبت بر اوقات نمازها ، در نگهداری اسرارشان از دشمنان ما و در همدردی و کمک مالی به برادرانشان. میزان الحکمه، باب صفات شّیعه

حدیث۴۲۶۲

امام علی علیه السلام فرمودند: خَلَیک بِالآخِرَةِ تَأتِک الدُّنیا صاغِرَةً؛ در کار آخرت باش تا دنیا ذلیلانه به تو رو آورد غررالحکم و دررالکلم، ح ۶۰۸۰

حدیث۴۲۶۳

إنّ الجاهِلَ مَن عَصَی اللهَ وَإن کانَ جَمیلَ المَنظَرِ عَظیمَ الخَطَرِ؛ نادان کسی است که خدا را نافرمانی کند هرچند خوش‌سیما و بلندپایه باشد. بحارالأنوار، ج ۱، ص ۱۶۰

حدیث۴۲۶۴

پیامبرصلی الله علیه وآله فرمودند: أفضَلُ الهِجرَةِ أن تَهجُرَ ما کرِهَ اللّهُ؛ برترین هجرت ، هجرت از چیزی است که خدا آن را خوش ندارد. میزان الحکمهٔ ، ح ۲۱۰۶۰

حدیث۴۲۶۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: فِی تَقَلُّبِ الأحوَالِ عُلِمَ جَوَاهِرُ الرِّجَالِ؛ در فراز و نشیبهای روزگار، گوهر مردان شناخته می شود. نهج البلاغه، حکمت ۲۰۸

حدیث۴۲۶۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: خَیرُ اِخوانِک مَن دَعاک اِلی صِدقِ المَقالِ بِصِدقِ مَقالِهِ وَ نَدَبَک اِلی اَفضَلِ الاَعمالِ بِحُسنِ اَعمالِهِ؛ بهترین دوستانت، کسی است که با راستگویی اش تو را به راستگویی دعوت کند و با اعمال نیک خود، تو را به انجام اعمال خوب برانگیزد. غررالحکم، ح ۵۰۲۲

حدیث۴۲۶۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اِعلَمی اَنَّ الشّابَّ الحَسَنَ الخُلُقِ مِفتاحٌ لِلخَیرِ ، مِغلاقٌ لِلشَّرِّ وَ اِنَّ الشّابَّ الشَّحیحَ الخُلُقِ مِغلاقٌ لِلخَیرِ مِفتاحٌ لِلشَّرِّ؛ بدان که جوانِ خوش اخلاق ، کلید خوبی ها و قفل بدی هاست و جوانِ بداخلاق ، قفل خوبی ها و کلید بدی هاست. امالی طوسی ، ص ۳۰۲، ح ۵۹۸

حدیث۴۲۶۸

پیامبر اکرم(صلّی الله علیه وآله):فرمودند: مَنِ اشتاقَ إلَی الجَنَّةِ سارَعَ إلَی الَخیراتِ؛ هرکه مشتاق بهشت است به سوی نیکی ها می شتابد. مکارم الأخلاق، ص ۴۴۷

حدیث۴۲۶۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إنَّ الحَقَّ لا یعرَفُ بِالرِّجَالِ؛ إعرِفِ الحَقَّ، تَعرِف أهلَهُ؛ حق با شخصیتها شناخته نمیشود؛ حق را بشناس تا اهل آن را بشناسی. روضهٔ الواعظین، ص ۳۱

حدیث۴۲۷۰

امام جواد (علیه السلام) فرمودند: اِعلَم أنَّک لَن تَخلُوَ مِن عَینِ اللهِ، فَانظُر کیفَ تَکونُ؛ بدان که از دید خداوند پنهان نیستی، پس بنگر چگونه ای. تحف العقول، ص ۴۵۵

حدیث۴۲۷۱

امام جواد (علیه السلام) فرمودند: الأَیّامُ تَهتِک لَک الأمرَ عَنِ الأسرارِ الکامِنَةِ؛ روزگار رازهای نهان را بر تو آشکار می کند. بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۳۶۵

حدیث۴۲۷۲

امام جواد (علیه السلام) فرمودند: إظهارُ الشَّیءِ قَبلَ أن یُستَحکمَ مَفسَدَةٌ لَهُ؛ آشکار کردن چیزی پیش از استوار شدن، مای ?تباهی آن است. تحف العقول، ص ۴۵۷

حدیث۴۲۷۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلزُّهدُ فِی الدُّنیا الراحَةُ العُظمی؛ بی رغبتی به دنیا، بزرگ‌ترین آسایش است. غررالحکم و دررالکلم، ح ۱۳۱۶

حدیث۴۲۷۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إنَّما یُحِبُّک مَن لا یَتَمَلَّقُک، وَیُثنی عَلَیک مَن لا یُسمِعُک؛ دوستدار حقیقی تو کسی است که از تو چاپلوسی نمیکند و ستایشگر واقعی تو آنکه تو را از [ستایشهایش دربار ?تو] باخبر نمیکند. غررالحکم و دررالکلم، ح ۷۱۱۹

حدیث۴۲۷۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: بادِروا اَحداثَکم بِالحَدیثِ قَبلَ اَن تَسبِقَکم اِلَیهِمُ المُرجِئَةُ؛ به آموختن حدیث (معارف دینی) به جوانانتان ، پیش از آن که منحرفین آنان را گمراه سازند، اقدام نمایید. تهذیب الأحکام ، ج ۸ ، ص ۱۱۱، ح ۳۸۱

حدیث۴۲۷۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلجَهلُ مُمیتُ الاَحیاءِ وَ مُخَلِّدُ الشَّقاءِ؛ نادانی، مایه مرگ زندگان و دوام بدبختی است. (غررالحکم، ح ۱۴۶۴)

حدیث۴۲۷۷

امام هادی (علیه السلام) فرمودند: اُذکر حَسَرَاتِ التَّفرِیطِ بِأَخذِ تَقدِیمِ الحَزمِ؛ با مقدم داشتن دوراندیشی، حسرت کوتاهیها را به یاد آور. (بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۳۷۰)

حدیث۴۲۷۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إنَّمَا العاقِلُ مَن وَعَظَتهُ التَّجارِبُ ؛ خردمند ، کسی است که تجربه‌ها پندش دهد . کنزالفوائد، ص ۸۷

حدیث۴۲۷۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: سُوسُوا إِيمَانَكم بِالصَّدَقَةِ وَ حَصِّنُوا أَموَالَكم بِالزَّكاةِ وَ ادفَعُوا أَموَاجَ البَلَاءِ بِالدُّعَاءِ ؛ ایمان خود را با صدقه دادن و اموالتان را با زکات دادن نگاه دارید، و امواج بلا را با دعا از خود برانید. (نهج البلاغه، حکمت ۱۴۶)

حدیث۴۲۸۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إنَّ بِشرَ المُؤمِنِ فِی وَجهِهِ ، وَ قُوَّتَهُ فِی دِینِهِ وَ حُزنَهُ فِی قَلبِهِ شادی مؤمن در چهره اوست ، قدرت وی در دینش، و اندوه او در دلش است. (میزان الحکمه، ح ۱۷۲۱)

حدیث۴۲۸۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: كلُّكم راعٍ وَكلُّكم مَسؤولٌ عَن رَعِيتِهِ؛ همه شما سرپرست و مسئول هستید و درباره زیردستانتان باز خواست می شوید. (جامع الاخبار، ص ۱۱۹)

حدیث۴۲۸۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لا یؤنِسَنَّک اِلاَّ الحَقُّ وَ لا یوحِشَنَّک اِلاَّ الباطِلُ؛ مبادا جز حق، با تو اُنس بگیرد و جز باطل، از تو بهراسد. (نهج البلاغه، از خطبه ۱۳۰)

حدیث۴۲۸۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَطیبُ العَیشِ القَناعَةُ؛ خوش‌ترین زندگی، زندگی با قناعت است. (غررالحکم، ح ۲۹۱۸)

حدیث۴۲۸۴

حضرت رسول (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَوسِعوا لِلشَّبابِ فِی المَجلِسِ وَ اَفهِموهُمُ الحَدیثَ فَاِنَّهُم الخُلوفُ وَ اَهلُ الحَدیثِ ؛ برای جوانان در مجالس جای باز کنید، و امور نو و جدید را به آنان تفهیم کنید، چرا که این گروه جایگزین شما و درگیر مسائل جدید خواهند شد. (الفردوس ، ج ۱، ص ۹۸، ح ۳۲۰)

حدیث۴۲۸۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لا تَسُبُّوا الناسَ فَتَکتَسِبُوا العَداوَةَ بَینَهُم؛ به مردم ناسزا نگویید، که با این کار در میان آنها دشمن پیدا می کنید. (کافی ، ج ۲، ص ۳۶۰ ح ۳)

حدیث۴۲۸۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مِن کمالِ السَّعادَةِ السَّعیُ فی صَلاحِ الجُمهور؛ کوشش در راه اصلاح توده مردم، از کمال خوشبختی است. (غررالحکم، ح ۹۳۶۱)

حدیث۴۲۸۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لَیسَ مِنّا مَن غَشَّ مُسلِما اَو ضَرَّهُ اَو ماکرَهُ؛ از ما نیست کسی که با مسلمانی تقلّب کند، یا به او ضرر رساند و یا با وی حیله نماید. (نهج الفصاحه، ح ۲۴۱۴)

حدیث۴۲۸۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لا تَصفُو الخِلَّةُ مَعَ غَیر اَدیب؛ دوستی با شخص بی ادب، صمیمانه نخواهد شد. (بحار الأنوار، ج ۶۷، ص ۴۰۰، ح ۷۳)

حدیث۴۲۸۹

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن رَضیَ بِما رَزَقَهُ اللّهُ قَرَّت عَینُهُ؛ هر که به آنچه خداوند روزیش کرده راضی باشد، خوش و خرّم بماند. (امالی طوسی، ص ۲۲۵، ح ۳۹۳)

حدیث۴۲۹۰

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لا یدخُلُ الجَنَّةَ عَبدٌ لا یأمَنُ جارُهُ بَوائِقَهُ؛ بنده ای که همسایه اش از شرّ او در امان نباشد، وارد بهشت نمی شود. (مستدرک الوسائل، ج ۸، ص ۴۲۵)

حدیث۴۲۹۱

حضرت علی(علیه السلام) فرمودند: اللِّسَانُ سَبُعٌ إن خُلِّی عَنهُ عَقَرَ؛ زبان تربیت نشده ، درنده ای است که اگر رهایش کنی می گزد. (نهج البلاغه، حکمت ۶۰)

حدیث۴۲۹۲

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن کشَفَ عَورَةَ اَخیهِ المُسلِمِ کشَفَ اللّهُ عَورَتَهُ حَتّی یفضَحَهُ بِها فی بَیتِهِ؛ هر کس عیب و زشتی برادر مسلمان خود را فاش کند، خداوند زشتی او را آشکار سازد، تاجایی که او را در درون خانه اش رسوا سازد. (الترغیب والترهیب، ج ۲، ص ۲۳۹، ح ۹.)

حدیث۴۲۹۳

الصَّدَقَةُ دَوَاءٌ مُنجِحٌ وَ أَعمَالُ العِبَادِ فِی عَاجِلِهِم نُصبُ أَعینِهِم فِی آجَالِهِم؛ صدقه دادن دارویی ثمر بخش است ، و کردار بندگان در دنیا ، فردا در پیش روی آنان جلوه گر است. (کافی، ج ۵، ص ۱۲۵، ح ۷)

حدیث۴۲۹۴

امام هادی (علیه السلام) فرمودند: اِنَّ الحَرامَ لا ینمی وَ اِن نَمی لا یبارَک لَهُ فیهِ وَ ما اَنفَقَهُ لَم یؤجَر عَلَیهِ وَ ما خَلَّفَهُ کانَ زادَهُ اِلَی النّارِ به راستی که حرام، افزایش نمی‌یابد و اگر افزایش یابد، برکتی ندارد و اگر انفاق شود، پاداشی ندارد و اگر بماند، توشه‌ای به سوی آتش خواهد بود. (کافی، ج ۵، ص ۱۲۵، ح ۷)

حدیث۴۲۹۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إنَّ اللّهَ عَزَّوَجَلَّ یُبغِضُ الغَنیَّ الظَّلومَ؛ به راستی که خداوند عزوجل ثروتمند ستمگر را دشمن می دارد. (جهاد با نفس ، ح ۷۳۸)

حدیث۴۲۹۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن لَم یصلِح نَفسَهُ لَم یصلِح غَیرَهُ؛ هر کس خودش را اصلاح نکند، نمی‌تواند دیگران را اصلاح نماید. (غرر الحکم،ح ۸۹۹۰)

حدیث۴۲۹۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: خَمسٌ مِن سُنَنِ المُرسَلینَ: اَلحَیاءُ وَ الحِلمُ وَ الحِجامَةُ وَ السِّواک وَ التَّعَطُّرُ؛ پنج چیز از سنت پیامبران است: حیا، بردباری، حجامت کردن، و مسواک و عطر زدن. (نهج الفصاحه، ح ۱۴۶۳)

حدیث۴۲۹۸

امام باقر(علیه السلام) فرمودند: مَا مِن عِبَادَةَ أفضَلَ عِندَ اللهِ مِن عِفَّةِ بَطن وَ فَرج؛ هیچ عبادتی در نزد خدا برتر از ترک شهوات شکم و فرج نیست. (جهاد با نفس ، ح۲۰۵)

حدیث۴۲۹۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلنّاسُ اِخوانٌ فَمَن کانَت اُخُوَّتُهُ فی غَیرِ ذاتِ اللّهِ فَهِیَ عَداوَةٌ؛ مردم برادرند، اما آن که برادری اش

برای خدا نباشد، برادری وی، دشمنی است. (بحارالأنوار، ج ۷۴، ص ۱۶۵، ح ۲۹)

حدیث۴۳۰۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: خَیرُ الکلامِ مَا دَلَّ وَ جَلَّ وَ قَلَّ وَ لَم یمِلَّ؛ بهترین سخن، آن است که قابل فهم و روشن و کوتاه باشد و خستگی نیاورد. (انوار العلویه، ص ۴۸۹)

حدیث۴۳۰۱

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إنَّ الرَّجُلَ لَیحرَمُ الرِّزقَ بِالذَّنبِ یصیبُهُ؛ آدمی، با گناهی که می کند، از روزی محروم می شود. (الأمالی، طوسی، ص ۵۲۸)

حدیث۴۳۰۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: کثرَةُ المِزاحِ تُذهِبُ البَهاءَ وَ توجِبُ الشَّحناءَ؛ شوخی زیاد، ارج و احترام را می برد و موجب دشمنی می شود. (غرر الحکم، ح ۷۱۲۶)

حدیث۴۳۰۳

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: إنَّ شیعَتَنا مَن سَلِمَت قُلوبُهُم مِن کلِّ غِشٍّ وَغِلٍّ وَدَغَلٍ؛ بی گمان شیعیان ما، دل‌هایشان از هر خیانت، کینه، و فریبکاری پاک است. (بحارالأنوار، ج ۶۸، ص ۱۵۶)

حدیث۴۳۰۴

حضرت علی(علیه السلام) فرمودند: اَلبَرَکةُ فی مالِ مَن آتَی الزَّکاةَ وَ واسَی المُؤمِنینَ وَ وَصَلَ الاَقرَبینَ؛ برکت در مال کسی است که زکات بپردازد، به مؤمنان مدد و یاری رساند و به خویشاوندان کمک نماید. (تحف العقول، ص ۱۷۲)

حدیث۴۳۰۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: قَلیلُ الحَقِّ یدفَعُ کثیرَ الباطِلِ کما اَنَّ القَلیلَ مِنَ النّارِ یحرِقُ کثیرَ الحَطَب ؛ اندکی حقّ، بسیاری باطل را نابود می کند، همچنان که اندکی آتش، هیزم‌های فراوانی را می سوزاند. (غررالحکم، ح ۶۷۳۵)

حدیث۴۳۰۶

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لاتَختَلِفوا، فَإنَّ مَن کانَ قَبلَکمُ اختَلَفوا فَهَلَکوا؛ باهم اختلاف نکنید، که پیشینیان شما دچار اختلاف شدند و نابود گشتند. (کنزالعمال ، ح ۸۹۴)

حدیث۴۳۰۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: فازَ مَن أصلَحَ عَمَلَ یومِهِ وَ استَدرَک فَوارِطَ أمسِهِ؛ رستگار شد آن‌که کار امروزش را سامان داد و

کوتاهی‌های دیروزش را جبران کرد. (مستدرک الوسائل ، ج ۱۲، ص ۱۵۱)

حدیث۴۳۰۸

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اِنَّ الِختِلافَ وَ التَّنازُعَ وَ التَّشَبُّطَ مِن أمرِ العَجز وَ الضَّعفِ وَ هُوَ مِمّا لا یحِبُّهُ اللّهوَ لا یعطی عَلَیهِ النَّصرَ وَ الظَّفَرَ؛ اختلاف و کشمکش و توقف و فروماندن از کاری، از ناتوانی و سستی است و خداوند نه آن را دوست دارد و نه با آن یاری و پیروزی می دهد. (بحارالأنوار، ج ۲۰، ص ۱۲۶، ح ۵۰)

حدیث۴۳۰۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: الله فی عَون المُومِن، مادامَ المُومِن فی عَون اَخیهِ؛ خداوند در پی یاری مومن است، تا وقتی که مومن در پی یاری برادر خویش است. (بحار الانوار، ج۷۴ ،ص۳۲۲)

حدیث۴۳۱۰

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: اِستَشِر فی أمرِک الَّذینَ یخشَونَ اللَّهَ؛ در کار خود، [فقط] با کسانی مشورت کن که از خدا می ترسند. (تحف العقول، ص ۲۹۳)

حدیث۴۳۱۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: بُکاءُ العَبدِ مِن خَشیةِ اللّهِ یمَحِّصُ ذُنُوبَهُ؛ گریستن بنده از خوف خدا، گناهانش را از میان می برد. (غررالحکم و دررالکلم، ح ۴۴۳۲)

حدیث۴۳۱۲

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَلصَّدَقَةُ عَلَی القَرابَةِ صَدَقَةٌ وصِلَةٌ؛ صدقه دادن به خویشاوندان، هم صدقه است و هم صله رحم. (مسند احمد، ج ۴ ،ص ۱۷)

حدیث۴۳۱۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اَ لعالِمُ بِزَمانِهِ لا تَهجُمُ عَلَیهِ اللَّوابِسُ؛ کسی که به اوضاع زمان خود آگاه باشد، گرفتار هجوم اشتباهات نمی شود. (تحف العقول، ص ۳۵۶)

حدیث۴۳۱۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن لَم یصلِح نَفسَهُ لَم یصلِح غَیرَهُ؛ هر کس خودش را اصلاح نکند، نمی تواند دیگران را اصلاح نماید. (غررالحکم، ح ۸۹۹۰)

حدیث۴۳۱۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن عَیرَ اَخاهُ بِذَنبٍ لَم یمُت حَتّی یعمَلَهُ؛ هر کس برادر[دینی] خود را به گناهی سرزنش کند، نمیرد، مگر آن‌که مرتکب آن شود. (نهج الفصاحه، ح ۲۹۲۰)

حدیث۴۳۱۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: رَاسُ الحِکمَةِ مَخافَةُ اللهِ عَزَّوَجَلَّ؛ ترس از خدای عزوجل سر حکمت و دانایی است. (جهاد با نفس ،ح ۱۱۹)

حدیث۴۳۱۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: غَضُّ الطَّرفِ مِن أفضَلِ الوَرَعِ؛ پرهیز از نگاه ناروا ، برترین پرهیزگاری است. (عیون الحکم والمواعظ ،ح ۵۸۸۲)

حدیث۴۳۱۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: کثرَةُ الدَّین تُصَیرُ الصّادِقَ کاذِبا وَ المُنجِزَ مُخلِفا؛ بدهی بسیار، راستگو را دروغگو و خوش‌قول را بدقول می گرداند. (غررالحکم، ج ۴، ص ۵۹۲، ح ۷۱۰۵)

حدیث۴۳۱۹

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَلبِطالَةُ تُقسی القَلبَ؛ بیکاری ، دل را سخت می کند. (مسند الشهاب، ج ۱، ص ۱۸۸)

حدیث۴۳۲۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إیاکَ وَالهَذَرَ فَمَن کثُرَ کلامُهُ کثُرَت آثامُهُ؛ زنهار از پُرگویی ؛ زیرا هر که پُرگو باشد ، گناهانش بسیار شود. (غررالحکم و دررالکلم، ح ۲۶۳۷)

حدیث۴۳۲۱

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: تَزَین لِلَّهِ بِالصِّدقِ فِی الاعمالِ؛ با راست کرداری، خود را برای خدا بیارای. (تحف العقول، ص ۲۸۵)

حدیث۴۳۲۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إنَّ حَدِیثَنا یُحیِی القُلُوبَ؛ به راستی که حدیث ما (اهل بیت) دلها را زنده می‌کند. (بحارالأنوار، ج ۲، ص ۱۴۴)

حدیث۴۳۲۳

لا تَصفُو الخِلَّةُ مَعَ غَیرِ اَدیبٍ؛ دوستی با شخص بی ادب ، صمیمانه نخواهد شد. (بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۸ ، ح ۶۳ .)

حدیث۴۳۲۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنِ اتَّقَی اللَّهَ اَحَبَّهُ النَّاسُ؛ هر کس تقوای الهی پیشه کند، مردم او را دوست خواهند داشت. (کشف الغمه، ج ۳، ص ۱۳۹)

حدیث۴۳۲۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اِنَّ النّاسَ اِلی صالِحِ الادَبِ اَحوَجُ مِنهُم اِلَی الفِضَّةِ وَ الذَّهَبِ؛ مردم، به ادب (فرهنگ و تربیتِ) درست ، نیازمندترند، تا به طلا و نقره. (مکارم الأخلاق، ص ۱۷)

حدیث۴۳۲۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اِنَّ البَلاءَ لِلظّالِمِ اَدَبٌ وَ لِلمُؤمِنِ اِمتحانٌ وَ لِلانبیاءِ دَرَجِهٔ وَ لِلاولیاءِ کرامَهٔ؛ بلا برای ظالم مایه ادب، برای مؤمن آزمایش و برای پیامبران مایه ترفیع درجه و برای اولیا بزرگواری است. (بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۱۲۷، ح ۹)

حدیث۴۳۲۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلکیسُ صَدیقُهُ الحَقُّ وَ عَدُوُّهُ الباطِلُ؛ انسان زیرک، دوستش حق است و دشمنش باطل. (غررالحکم، ح ۱۵۲۴)

حدیث۴۳۲۸

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: جِماعُ التَّقوی فی قولِهِ تَعالی: اِنَّ اللَّهَ یامُرُ بِالعَدلِ وَ الِاحسانِ؛ عصاره تقوا در این گفته خداوند آمده است: خداوند به عدالت و نیکی فرمان می‌دهد. (کافی، ج ۲، ص ۸۲ ، ح ۴)

حدیث۴۳۲۹

پیامبر اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اِنّا اُمِرنا مَعاشِرَ الاَنبیاءِ بِمُداراهِٔ النّاسِ، کما اُمِرنا بِاقامَهِٔ الفَرائِضِ؛ ما پیامبران، همان‌گونه که به برپا داشتن واجبات مأمور شده‌ایم، به مدارا کردن با مردم نیز مأمور شده ایم. (ارشاد القلوب، ج ۱، ص ۱۱۵)

حدیث۴۳۳۰

پیامبر اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَلمُؤمِنُ یبدَأُ بِالسَّلامِ وَ المُنافِقُ یقُولُ:حَتّی یبدَا بی؛ مؤمن ابتدا سلام می کند و منافق منتظر سلام دیگران است (کنزالعمّال، ح ۷۷۸)

حدیث۴۳۳۱

پیامبر اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: رَاسُ العَقل بَعدَ الایمانِ باللّهِ مُداراةُ النّاس فی غَیر تَرک حَقٍّ؛ کمال عقل پس از ایمان به خدا، مدارا کردن با مردم است به شرط آن که حق، ترک نشود. (تحف العقول، ص ۴۲)

حدیث۴۳۳۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: جَمعُ خَیرِ الدُّنیا وَ الآخِرَةِ فی کتمانِ السِّرِّ وَ مُصادَقَةِ الاَخیارِ، وَ جَمعُ الشَّرِّ فِی الاِذاعَةِ وَ مُؤاخاةِ الاَشرارِ؛ همه خیر دنیا و آخرت در رازداری و هم‌نشینی با نیکان است و همه شر در افشای اسرار و دوستی با اشرار است. (بحارالأنوار، ج ۷۴ ، ص ۱۷۸، ح ۱۷)

حدیث۴۳۳۳

حضرت محمد(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اِنَّ اللّه یحِبُّ المُلِحّینَ فِی الدُّعاءِ؛ خداوند اصرار کنندگان در دعا را دوست دارد. (بحارالأنوار، ج ۹۳، ص ۳۷۸)

حدیث۴۳۳۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَفضَلُ النّاسِ عَقلاً اَحسَنُهُم تَقدیرا لِمَعاشِهِ وَ اَشَدُّهُمْ اهتِماما بِاِصلاحِ مَعادِهِ؛ عاقل ترین مردم کسی است که بهتر بتواند امور زندگی اش را برنامه ریزی کند و برای اصلاح آخرتش بیشتر همت نماید. (غررالحکم، ح ۳۳۴۰)

حدیث۴۳۳۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَن لَم یملِک غَضَبَهُ لَم یملِک عَقلَهُ؛ هر آن که بر غضب خود چیره نشود، بر عقل خود اختیاری ندارد. (کافی، ج ۲، ص ۳۰۳)

حدیث۴۳۳۶

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: معلَم اَنَّ الصِّدقَ مُبارَک وَ الکذبَ مَشؤومٌ؛ بدان که راستگویی، پر برکت است و دروغگویی، شوم. (تحف العقول، ص ۱۴.)

حدیث۴۳۳۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: فی سَعَةِ الاَخلاقِ کنوزُ الاَرزاقِ؛ گنج‌های روزی در وسعت اخلاق نهفته است. (کافی، ج ۸ ، ص ۲۳)

حدیث۴۳۳۸

شَرُّ النّاسِ مَن لا یعفو عَنِ الزَّلَّةِ وَ لا یستُرُ العَورَةَ؛ بدترین مردم کسی است که خطا را نمی بخشد و عیب (دیگران) را نمی پوشاند. (غررالحکم، ج۴، ص۱۷۵، ح ۵۷۳۴)

حدیث۴۳۳۹

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَمّا عَلامَةُ التّائِبِ فَاَربَعَةٌ: اَلنَّصیحَةُ لِلّهِ فی عَمَلِهِ وَ تَرک الباطِلِ وَ لُزومُ الحَقِّ وَ الحِرصُ عَلَی الخَیرِ؛ نشانه توبه کننده چهار است: عمل خالصانه برای خدا، رها کردن باطل، پایبندی به حق و حریص بودن بر کار خیر. (تحف العقول، ص ۲۰.)

حدیث۴۳۴۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: حُسنُ الظَّنِّ باللهِ أن لَا تَرجُوَ إلَّا اللهَ وَ لَا تَخافَ إلَّا ذَنبَک؛ گمان نیکو به خدا داشتن این است که امید به هیچکس جز او نداشته باشی و از هیچ چیز جز گناهت نترسی. (جهاد با نفس، ح ۱۴۳)

حدیث۴۳۴۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن رُزِقَ الدِّینَ فَقَد رُزِقَ خَیرَ الدُّنیا وَ الآخِرَةِ؛ هر کس دین روزی او شود، براستی خیر دنیا و آخرت روزی او شده است. (غررالحکم، ح ۸۵۲۳)

حدیث۴۳۴۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلنّاسُ کلُّهُم اَحرارٌ وَلکنَّ اللّه خَوَّلَ بَعضَکم بَعضا؛ مردم همگی آزادند، ولی خداوند بعضی را سرپرست بعضی دیگر قرار داده است. (امالی شیخ صدوق، ص ۵۳۱، ح ۷۱۸)

حدیث۴۳۴۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: لا یستَیقِنُ القَلبُ اَنَّ الحَقَّ باطِلٌ اَبَدا وَ لا یستَیقِنُ اَنَّ الباطِلَ حَقٌّ اَبَدا هرگز دل به باطل بودن حق و به حق بودن باطل یقین نمی کند. (تفسیر العیاشی، ج ۲، ص ۵۳، ح ۳۹)

حدیث۴۳۴۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: رَأسُ العِلمِ التَّمییزُ بَینَ الاخلاقِ وَ اِظهارُ مَحمودِها وَ قَمعُ مَذمومِها؛ بالاترین درجه دانایی، تشخیص اخلاق(خوب و بد) از یکدیگر و آشکار کردن اخلاق پسندیده و سرکوب اخلاق ناپسند است. (غررالحکم، ح ۵۲۶۷)

حدیث۴۳۴۵

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَحِبُّو المَعروفَ وَ اَهلَهُ فَوَالَّذی نَفسی بِیدِهِ اِنَّ البَرَکةَ وَ العافیةَ مَعَهُما نیکی و نیکوکاران را دوست بدارید. سوگند به آن که جانم به دست اوست، برکت و تندرستی، با نیکی و نیکوکاران است. (کنز العمّال، ح ۱۵۹۷۴)

حدیث۴۳۴۶

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اِختَبِرُوا النّاسَ بِاَخدانِهِم فَاِنَّ الرَّجُلَ یخادِنُ مَن یعجِبُهُ مردم را از دوستانشان بشناسید، زیرا انسان با کسی رفاقت می کند که او را می پسندد. (تحف العقول، ص ۲۱۴)

حدیث۴۳۴۷

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: كلوا جَميعا وَ لا تَفَرَّقوا فَإنَّ البَرَكةَ مَعَ الجَماعَةِ با هم غذا بخورید و پراکنده نباشید، که برکت با جماعت است. (بحارالأنوار، ج ۶۶، ص ۳۴۹)

حدیث۴۳۴۸

امام هادی (علیه السلام) فرمودند: اَلنّاسُ فِی الدُّنیا بِالاَموالِ وَ فِی الآخِرَةِ بِالاَعمالِ اعتبار مردم در دنیا به مال است و در آخرت به عمل. (بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۳۶۸، ح۳)

حدیث۴۳۴۹

حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها) فرمودند: فَفَرَضَ اللّهُ الایمانَ تَطهیرا مِنَ الشِّرك... وَ العَدلَ تَسكینا لِلقُلوبِ خداوند ایمان را برای پاکی از شرک... و عدل و داد را برای آرامش دل‌ها واجب نمود. (من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۵۶۸)

حدیث۴۳۵۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: عَوِّد نَفسَك الجَميلَ فَبِاعتيادِك اِياهُ يعودُ لَذيذا خودت را به کارهای زیبا عادت بده که اگر به آنها عادت کنی، برایت لذت بخش می شوند. (شرح نهج البلاغه، ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ص۲۶۶، ح۹۲)

حدیث۴۳۵۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: رَاسُ العِلمِ التَّمييزُ بَينَ الاَخلاقِ وَ اِظهارُ مَحمودِها وَ قَمعُ مَذمومِها بالاترین درجه دانایی، تشخیص اخلاق از یکدیگر و آشکار کردن اخلاق پسندیده و سرکوب اخلاق ناپسند است. (غررالحکم، ح ۵۲۶۷)

حدیث۴۳۵۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: حَسِّن خُلقَك يخَفِّفِ اللّهُ حِسابَك اخلاقت را خوب کن تا خداوند حسابت را آسان گرداند. (امالی صدوق، ص ۲۷۸)

حدیث۴۳۵۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: بسمِ اللّهِ شِفاءٌ مِن كلِّ داءٍ و عَونٌ لِكلِّ دَواءٍ بسم اللّه، شفای هر دردی و یاری کننده هر دارویی است. (عیون أخبار الرضا علیه‌السلام ، ج ۲)

حدیث۴۳۵۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: عِندَ فَسادِ النِّيةِ تَرتَفِعُ البَرَكةُ هرگاه نیت‌ها فاسد باشد، برکت از میان می رود. (غررالحکم، ح ۶۲۲۸)

حدیث۴۳۵۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنِ اقتَصَرَ عَلی بُلغَةِ الکفافِ فَقَدِ انتَظَمَ الرّاحَةَ وَ تَبَوَّاَ خَفضَ الدَّعَةِ هر کس به اندازه‌ای که او را کفایت می کند، قناعت کند، به آسایش و نظم می رسد و در آسودگی و رفاه منزل می گیرد. (نهج البلاغه، حکمت ۳۷۱)

حدیث۴۳۵۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَصلُ العَقلِ القُدَرةُ وَ ثَمَرَتُها السُّرورُ. ریشه عقل، قدرت است و میوه آن شادی. (بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۷، ح ۵۹)

حدیث۴۳۵۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَهنَی العَیشِ اطِّراحُ الکلَفِ گواراترین زندگی، رها کردن تکلّف‌ها (تجمّلات) است. (غررالحکم، ح ۲۴۷۲)

حدیث۴۳۵۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اِصبِر عَلی مَرارَةِ الحَقِّ وَ ایاک اَن تَنخَدِعَ لِحَلاوَةِ الباطِلِ تلخی حق را تحمل کن، و مبادا که فریب شیرینی باطل را بخوری. (غررالحکم، ح ۲۴۷۲)

حدیث۴۳۵۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلکریمُ یری مَکارِمَ اَفعالِهِ دَینا عَلَیهِ یقضیهِ، اَللَّئیمُ یری سَوالِفَ اِحسانِهِ دَینا لَهُ یقتَضیهِ ؛ بزرگوار، نیکوکاری‌های خود را بدهی به گردن خود می‌داند که باید بپردازد و فرومایه، احسان‌های گذشته خود را بدهی به گردن دیگران می‌داند که باید پس بگیرد. (غررالحکم، ح ۲۰۳۱ و ۲۰۳۲)

حدیث۴۳۶۰

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: باکروا طَلَبَ الرِّزقِ وَ الحَوائِجِ فَاِنَّ الغُدُوَّ بَرَکةٌ وَ نَجاحٌ در پی روزی و نیازها، سحر خیز باشید؛ چرا که حرکت در آغاز روز، [مایه] برکت و پیروزی است. (المعجم الاوسط، ج ۷، ص ۱۹۴، ح ۷۲۵۰)

حدیث۴۳۶۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن اَحَبَّ اَن یکونَ اَغنَی النّاسِ فَلیکن بِما فی یدِ اللّهِ اَوثَقَ مِنهُ بِما فی یدِهِ هر کس دوست دارد بی‌نیازترین مردم باشد، باید به آنچه در دست خداست مطمئن‌تر باشد تا آنچه به دست خودش دارد. (نهج الفصاحه، ح ۲۷۹۸)

حدیث۴۳۶۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اِنَّ اللّهَ یحِبُّ اِذا عَمِلَ اَحَدُکم عَمَلاً اَن یتقِنَهُ خداوند دوست دارد که وقتی یکی از شما کاری انجام می‌دهد در آن محکم کاری کند. (نهج الفصاحه، ح ۷۲۶)

حدیث۴۳۶۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: قُلوبُ الرَّعِیـةِ خَزائِنُ راعیها فَما اَودَعَها مِن عَـدلٍ اَو جَورٍ وَجَـدَهُ دلهای مردم صندوقچه‌های حاکم است، پس آنچه از عدالت و یا ظلم در آنها بگذارد، همان را خواهد دید. (غررالحکم، ج۴، ص ۵۲۱، ح ۶۸۲۵)

حدیث۴۳۶۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اذا ظَهَرَتِ الجِنایـاتُ ارتَفَعَتِ البَرَکـاتُ هرگاه گناهان آشکار شوند، برکت‌ها از میان می‌رود. (غررالحکم، ح ۴۰۳۰)

حدیث۴۳۶۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: لا ینبَغی لِمَن لا یتَّقی مَلامَهَ العُلَماءِ وَ ذَمِّهِم اَن یرجی لَهُ خَیرُ الدُّنیا وَ الآخِرَهِ کسی که از سرزنش و نکوهش علما پروا نمی‌کند، نمی‌توان به خیر دنیا و آخرت او امید داشت. (تحف العقول، ص ۳۶۴)

حدیث۴۳۶۶

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أسعَدُ النّاسِ مَن خالَطَ کرامَ النّاسِ خوشبخت‌ترین مردم کسی است که با مردم بزرگوار معاشرت کند. (الأمالی صدوق، ص ۷۳، ح ۴۱)

حدیث۴۳۶۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: صَدَقَهٌ یحِبُّهَا اللّه: إصلاحٌ بَینَ النّاسِ إذا تَفاسَدوا، وَتَقارُبٌ بَینَهُم إذا تَباعَدوا صدقه ای که خداوند آن را دوست دارد عبارت است از: اصلاح میان مردم هرگاه رابطه شان تیره شد و نزدیک کردن آنها به یکدیگر هرگاه از هم دور شدند. (کافی، ج ۲، ص ۲۰۹، ح ۱)

حدیث۴۳۶۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن حَسُنَت خَلیقَتُهُ طابَت عِشرَتُهُ هر کس خوش اخلاق باشد، زندگی‌اش پاکیزه و گوارا می‌گردد. (غررالحکم، ح۸۱۵۳)

حدیث۴۳۶۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَن عَرَفَ اللهَ خَافَ اللهَ وَ مَن خَافَ اللهَ سَخَت نَفسُهُ عَن الدُّنیا. هر که خدا را بشناسد ترس او در دلش می افتد و هر که از خدا ترسان باشد نفسش از دنیا طلبی باز می ماند. (جهاد با نفس ، ح ۱۱۷)

حدیث۴۳۷۰

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن سَرَّهُ أن یستَجیبَ اللّه لَهُ عِندَ الشَّدائِدِ وَالکربِ فَلیکثِرِ الدُّعاءَ فِی الرَّخاءِ هر کس دوست دارد خداوند هنگام سختی‌ها و گرفتاری‌ها دعای او را اجابت کند، در هنگام آسایش، دعا بسیار کند. (نهج الفصاحه، ح

۳۰۲۳)

حدیث۴۳۷۱

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إذا قالَ العَبدُ عِندَ مَنامِهِ بِسمِ اللّهِ الرّحمنِ الرّحیمِ یقولُ اللّهُ: مَلائِکتی! اُکتُبُوا بِالحَسَناتِ نَفسَهُ إلَی الصَّباحِ؛ هر گاه بنده‌ای هنگام خوابش، بسم اللّه الرحمن الرحیم بگوید، خداوند به فرشتگان می گوید: به تعداد نفس‌هایش تا صبح برایش حسنه بنویسید. (جامع الأخبار، ص ۴۲)

حدیث۴۳۷۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لا یسعَدُ امرؤٌ إلّا بِطاعَةِ اللّهِ سُبحانَهُ وَ لا یشقَی امرُؤٌ إلّا بِمَعصیةِ اللّهِ. هیچ کس جز با اطاعت خدا خوشبخت نمی شود و جز با معصیت خدا بدبخت نمی گردد. (غررالحکم، ح ۱۰۸۴۸)

حدیث۴۳۷۳

امام کاظم (علیه السلام) فرمودند: وَاللّهِ ما اُعطِیَ مُومِنُ قَطَّ خَیرَ الدُّنیا وَالآخِرَةِ، اِلّا بِحُسنِ ظَنِّهِ بِاللّهِ عَزَّوَجَلَّ وَ رَجائِهِ لَهُ وَ حُسنِ خُلقِهِ وَالکفِّ عَنِ اغتیاب المُؤمِنینَ به خدا قسم خیر دنیا و آخرت را به مؤمنی ندهند مگر به سبب حسن ظن و امیدواری او به خدا و خوش اخلاقی اش و خودداری از غیبت مؤمنان. (بحارالأنوار، ج ۶، ص ۲۸، ح۲۹)

حدیث۴۳۷۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اِنَّ اَهنَأَ النّاسِ عَیشا مَن کانَ بِما قَسَمَ اللّهُ لَهُ راضیا هر کس به آنچه خداوند به او داده است راضی باشد، راحت‌ترین زندگی را دارد. (غررالحکم، ح ۳۳۹۷)

حدیث۴۳۷۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن أَصلَحَ فیما بَینَهُ وَبَینَ اللّهِ أَصلَحَ اللّهُ فیما بَینَهُ وَبَینَ النّاس. هر کس رابطه اش را با خدا اصلاح کند، خداوند رابطه او را با مردم اصلاح خواهد نمود. (بحارالأنوار، ج ۷۱، ص ۳۶۶، ح ۱۲)

حدیث۴۳۷۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَا احَبَّ اللهَ مَن عَصَاهُ کسی که نافرمانی خدا را کند، خداوند را دوست نمی دارد. (جهاد با نفس، ح ۳۸۶)

حدیث۴۳۷۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن غاظَک بِقُبحِ السَّفَهِ عَلَیک، فَغِظهُ بِحُسنِ الحِلمِ عَنهُ هر کس با زشتیِ سبکسری تو را خشمگین کرد تو با زیبایی بردباری او را به خشم آور. (غررالحکم، ج ۵، ص۳۳۳، ح ۸۶۲۰)

حدیث۴۳۷۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اِحتَجِب عَنِ الغَضَبِ بِالحِلمِ، وَغُضَّ عَنِ الوَهمِ بِالفَهمِ با بردباری خود را از خشم پنهان کن و با فهم و دانایی از وهم و خیال چشم بپوش. (غررالحکم، ج۲، ص ۱۹۹، ح ۲۳۶۵)

حدیث۴۳۷۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن حَلَمَ عَن عَدُوِّهِ ظَفِرَ بِهِ هر کس در مقابل دشمن بردبار باشد بر او پیروز می شود. (کنزالفوائد، ص ۱۴۷)

حدیث۴۳۸۰

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: ما مِن قَطرَةٍ احَبَّ الی اللهِ عَزَّوَجَلَّ مِن قَطرَةٍ دُمُوعٍ فی سَوَادِ اللَّیلِ مَخَافَةً مِنَ اللهِ لا یُرادُ بِها غَیرُهُ هیچ قطره ای در نزد خداوند عزوجل دوست داشتنی تر و محبوب تر از قطره ی اشکهایی که در تاریکی شب و از خوف خدا با اخلاص کامل ریخته می شود نیست. (جهاد با نفس، ح ۱۳۷)

حدیث۴۳۸۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَلنّاسُ رَجُلانِ: عالِمٌ وَ مُتَعَلِّمٌ وَ لا خَیرَ فیما سِواهُما مردم، دو گروهند: دانشمند و دانش اندوز و در غیر این دو، خیری نیست. (نهج الفصاحه، ح ۳۱۴۵)

حدیث۴۳۸۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: انّ اللّه یحِبُّ بُغاةَ العِلمِ خداوند جویندگان دانش را دوست دارد. (کافی، ج۱، ص ۳۰، ح۱)

حدیث۴۳۸۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ان أشقی الاشقیاء من اجتمع علیه فقر الدنیا وعذاب الاخرة بدبختترین بدبختان کسی است که فقر دنیا و عذاب آخرت را با هم دارد . (کنز العمال، ج ۶، ص ۴۷۰، ح ۱۶۵۹۳)

حدیث۴۳۸۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: من لم تنهه صلاته عن الفحشاء و المنکر لم تزده من الله الا بعدا هر کس که نمازش او را از فحشاء و منکر باز ندارد، هیچ بهره ای از نماز جز دوری از خدا حاصل نکرده است . (بحار الانوار، ج ,۸۲ ص ۱۹۸. شهاب الاخبار، ص ۲۱۵)

حدیث۴۳۸۵

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن أرادَ تُستَجابُ دَعوَتُهُ وَأن تُکشَفَ کربَتُهُ فَلیفَرِّج عَن مُعسِرٍ هر کس می خواهد دعایش مستجاب و اندوهش برطرف شود، به تنگدست مهلت دهد. (کنزالعمال، ج ۶، ص ۲۱۵، ح ۱۵۳۹۸)

حدیث۴۳۸۶

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إذا أَرَدتَ أن يُثرِى اللهُ ما لَكَ فَزَكِّهِ. هر گاه خواستی که خداوند دارایی تو را زیاد کند، زکات آن را بپرداز. (بحارالأنوار، ج۹۶، ص۲۳)

حدیث۴۳۸۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: جَليسُ الخَيرِ نِعمَةٌ، جَليسُ الشَّرِّ نِقمَةٌ همنشین خوب نعمت و همنشین بد، بلا و مصیبت است. (غررالحکم، ح۴۷۱۹ و ۴۷۲۰)

حدیث۴۳۸۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَحسَنُ العَدلِ نُصرَةُ المَظلومِ بهترین عدالت یاری مظلوم است. (غررالحکم، ج۲، ح ۲۹۷۷)

حدیث۴۳۸۹

حضرت فاطمه (سلام الله علیها) فرمودند: من أصعد إلى الله خالص عبادته ، أهبط الله عزوجل إليه أفضل مصلحته کسی که عبادتهای خالصانه خود را به سوی خدا فرستد ، پروردگار بزرگ بهترین مصلحت او را به سویش فرو خواهد فرستاد. (بحار الانوار، ج ۷۰، ص ۲۴۹)

حدیث۴۳۹۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اِنَّ القَلبَ لَيَتَجَلجَلُ فِى الجَوفِ يطلُبُ الحَقَّ فَإذا اَصابَهُ اطمَاَنَّ وَ قَرَّ به راستی که دل در درون سینه بی قرار است و به دنبال حق می گردد و چون به آن رسید، آرام و قرار می گیرد. (کافی، ج ۲، ص ۴۲۱)

حدیث۴۳۹۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن أجهَدَ نَفسَهُ فى إصلاحِها سَعِدَ، مَن أهمَلَ نَفسَهُ فى لَذّاتِها شَقِىَ وَ بَعُدَ هر کس برای اصلاح خود، خویشتن را به زحمت بیندازد، خوشبخت می شود هر کس خود را در لذت‌ها رها کند، بدبخت می گردد و بی بهره می ماند. (غررالحکم، ح ۸۲۴۶ و ح ۸۲۴۷)

حدیث۴۳۹۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اِنَّكَ مُقَوَّمٌ بِاَدَبِكَ، فَزَينهُ بِالحِلمِ ارزش تو به ادب توست، پس آن را با بردباری آراسته کن. (غررالحکم، ج ۳، ص ۵۷، ح ۳۸۱۳)

حدیث۴۳۹۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اِنَّ اَسرَعَ الخَيرِ ثَوابا البِرُّ وَ اِنَّ اَسرَعَ الشَّرِّ عِقابا البَغىُ پاداش نیکوکاری زودتر از هر کار خوب دیگری می رسد و کیفر ستم و تجاوز زودتر از هر کار بد دیگری گریبان می گیرد. (خصال، ص ۱۱۰، ح ۸۱)

حدیث۴۳۹۴

امـام صـادق (علیه السـلام) فرمودنـد: مَن اعـانَ ظالِماً عَلی مَظلومٍ لَم یزَلِ اللهُ عَلَیهِ سَاخِطاً حَتَّی ینزِعُ عَن مَعُونَتِهِ. کسـی که ظالمی را بر علیه مظلومی یاری کند پیوسته خداوند از او خشمگین است تا اینکه دست از یاری او بردارد. (جهاد با نفس، ح ۷۵۲)

حدیث۴۳۹۵

پیامبر اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودنـد: إنَّ أَعظَمَ النّاسِ مَنزِلَـهً عِنـدَاللّهِ یومَ القیامَهِ أَمشاهُم فی أَرضِهِ بِالنَّصـیحَهِ لِخَلقِهِ بلند مرتبه ترین مردم نزد خداونـد در روز قیـامت کسـی است که در روی زمین بیشتر در خیرخواهی و ارشـاد مردم قـدم بردارد. (کـافی، جلد ۲، ص ۲۰۸ صفحه ۵)

حدیث۴۳۹۶

امام موسـی کاظم (علیه السـلام) فرمودند: ما من شی ء تراه عیناك الا وفیه موعظه؛ چیزی نیست که چشمانت آن را بنگرد ، مگر آن که در آن پند و اندرزی است . (بحاالانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۱۹)

حدیث۴۳۹۷

امام حسن عسـکری (علیه السلام) فرمودند: من وعظ أخاه سرا فقد زانه ، و من وعظه علانیهً فقد شانه؛ هر که نهانی برادر خود را پند دهد او را آراسته و زیور بسته، و هر که در برابر دیگرانش پند دهد زشتش کرده . (تحف العقول ، ص ۵۲۰)

حدیث۴۳۹۸

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: انَّ اللهَ یُحِبُّ العَبدَ المُفَتَّنَ التَّوَّابَ وَ مَن لا یَکُونُ ذَلِکَ مِنهُ کَانَ اَفضَلَ به راستی که خداوند بنده ای که بوسـیله گناه آزموده شده و آزمایش شده، سـپس توبه نموده است را دوست می دارد و بنده ای که اصـلاً به گِرد گناه نگشـته از بنده ای که گناه کرده و توبه نموده برتر است. (جهاد با نفس، ح ۸۱۷)

حدیث۴۳۹۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: انَّ العَمَلَ القَلیلَ عَلی الیَقینِ افضَلُ عند اللهِ مِنَ العَمَل الکَثیر عَلی غَیر یَقین؛ عمل اندك و بادوام که بر پایه ی یقین باشد در نزد خداوند از عمل زیاد که بدون یقین باشد برتر است. (جهاد با نفس، ح ۷۴)

حدیث۴۴۰۰

پیامبر اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودند: ان أشقی الاشقیاء من اجتمع علیه فقر الدنیا وعذاب الاخرهٔ؛ بدبخت ترین بدبختان کسی است که فقر دنیا و عذاب آخرت را با هم دارد . (کنز العمال، ج ۶، ص ۴۷۰، ح ۱۶۵۹۳)

حدیث۴۴۰۱

پیامبر اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودند: خَیرُ ما اُعطیَ الرَّجُلُ المُؤمِنُ خُلقٌ حَسَنٌ وَ شَرُّ ما اُعطِیَ الرَّجُلُ قَلبُ سوءٍ فی صورَهٍ

حَسَنَةٍ؛ بهترین چیزی که به مؤمن داده شده خوش اخلاقی و بدترین چیزی که به انسان داده شده دلی بد در چهره‌ای زیباست. (کنزالعمّال، ح ۵۱۷۰)

حدیث۴۴۰۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: من لم تنهه صلاته عن الفحشاء و المنکر لم تزده من الله الا بعدا؛ هر کس که نمازش او را از فحشاء و منکر باز ندارد، هیچ بهره ای از نماز جز دوری از خدا حاصل نکرده است . (بحار الانوار، ج ۸۲, ص ۱۹۸. شهاب الاخبار، ص ۲۱۵)

حدیث۴۴۰۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: شرُّ النّاس یَومَ القِیامَةِ الذّینَ یُکرمُونَ اتِّقاءَ شَرِّهِم ؛ بدترین مردم در روز قیامت کسانی هستند که(در این دنیا) از ترس شرّشان مورد اکرام و احترام واقع می شوند. (جهاد با نفس، ح ۶۷۳)

حدیث۴۴۰۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن أرادَ تُستَجابُ دَعوَتُهُ وَأن تُکشَفَ کربَتُهُ فَلیفَرِّج عَن مُعسِرٍ؛ هر کس می خواهد دعایش مستجاب و اندوهش برطرف شود، به تنگدست مهلت دهد. (کنزالعمال، ج ۶، ص ۲۱۵، ح ۱۵۳۹۸)

حدیث۴۴۰۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: وَ إیاک ... اَن تَعِدَهُم فَتُتبعَ مَوعِدَک بِخُلفِک ... فَإنَّ الخُلفَ یوجبُ المَقتَ عِندَ اللّهِ وَ النّاس؛ بپرهیز از خلف وعده که آن موجب نفرت خدا و مردم از تو می شود. (نهج البلاغه، نامه ۵۳)

حدیث۴۴۰۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إذا أرادَ أَحَدُکم أن یستَجابَ لَهُ فَلیطَیب کسبَهُ وَلیخرُج مِن مَظالِمِ النّاسِ ، وَ إنَّ اللّهَ لا یرفَعُ إلَیهِ دُعاء عَبدٍ وَ فی بَطنِهِ حَرامٌ أو عِندَهُ مَظلَمَةٌ لِأحَدٍ مِن خَلقِهِ؛ هر کس بخواهد دعایش مستجاب شود، باید کسب خود را حلال کند و حق مردم را بپردازد. دعای هیچ بنده‌ای که مال حرام در شکمش باشد یا حق کسی بر گردنش باشد، به درگاه خدا بالا نمی‌رود. (بحارالأنوار، ج ۹۳، ص ۳۲۱، ح ۳۱)

حدیث۴۴۰۷

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: ایما مؤمن حافظ علی الصلوات المفروضة فصلاها لوقتها فلیس هذا من الغافلی؛ن هر مؤمنی محافظت برنمازش نماید، و او را در وقتش به جا آورد، از انسانهای غافل شمرده نمی شود. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۷۹)

حدیث۴۴۰۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اتَّقوا معاصیَ الله فی الخَلَوَات فانَّ الشَّاهدَ هُوَ الحَاکِم؛ از ارتکاب معصیتهای الهی(حتّی) در نهان

خودداری کنید زیرا آن خدایی که شاهد است خود نیز حاکم است. (جهاد با نفس، ح ۱۷۰)

حدیث۴۴۰۹

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إنّ اللّه تَعالی یعرِضُ عَلی عَبدِهِ فی کلِّ یوم نَصیحَةً فَإن هُوَ قَبلَها سَعِدَ و إن تَرَکها شَقیَ. خداوند متعال، به بنده‌اش در هر روز نصیحتی عرضه می کند، که اگر بپذیرد، خوشبخت و اگر نپذیرد، بدبخت می شود. (کنز العمّال، ح ۱۰۲۵۰)

حدیث۴۴۱۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلحِلمُ غِطاءٌ ساتِرٌ وَالعَقلُ حِسامٌ قاطِعٌ، فَاستُر خَلَلَ خَلقِك بِحِلمِك وَقاتِل هَواك بِعَقلِك . بردباری پرده‌ای پوشاننده و عقل شمشیری برنده است، پس عیبهای اخلاقی خود را با بردباری بپوشان و با عقلت به جنگ هوا و هوست برخیز. (نهج البلاغه، حکمت ۴۲۴)

حدیث۴۴۱۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أبلَغُ ماتَستَدِرٌّ بِهِ الرَّحمَةَ أن تُضمِرَ لِجَميعِ النّاسِ الرَّحمَةَ؛ مؤثّرترین وسیله جلب رحمت خدا این است که خیرخواه همه مردم باشی. (غررالحکم، ح ۳۳۵۳)

حدیث۴۴۱۲

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: اِنّ اللّه عَزَّوَجَلّ یقی بِالتّقوی عَنِ العَبدِ ما عَزُبَ عَنهُ عَقلُهُ وَ یجَلّی بِالتَّقوی عَنهُ عَماهُ وَ جَهلَهُ؛ خداوند به وسیله تقوا بنده را حفظ می کند از آنچه که عقلش به آن نمی رسد و کور دلی و نادانی او را بر طرف می سازد. (کافی، ج ۸ ، ص ۵۲، ح ۱۶)

حدیث۴۴۱۳

امام هادی (علیه السلام) فرمودند: لو سلک الناس وادیا شعبا لسلکت وادی رجل عبد الله وحده خالصا ؛ اگر همه مردم مسیری را انتخاب کنند و در آن گام نهند ، من به راه کسی که تنها خدا را خالصانه می پرستد خواهم رفت. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۲۴۵)

حدیث۴۴۱۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلحِلمُ یطفی نارَ الغَضَبِ وَالحِدَّةُ تُؤَجِّجُ إحراقَهُ ؛ بردباری آتش خشم را فرو می نشاند و تندی، آن را شعله ور می کند. (غررالحکم ، ح ۲۰۶۳)

حدیث۴۴۱۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَن کَثُرَ اشتِباکُهُ فِی الدُّنیا کانَ أشَدُّ لِحَسرَتِهِ عِندَ فِراقِها؛ کسی که زیاد با دنیا گره خورده باشد حسرت و اندوهش هنگام جدایی از آن زیادتر خواهد بود. (جهاد با نفس، ح ۶۳۹)

حدیث۴۴۱۶

قال علی – علیه السلام اَعجَزُ النّاسِ مَن عَجَزَ عَنِ اکتِسابِ الاِخوَانِ، وَاَعجَزُ مِنهُ مَن ضَیّعَ مَن ظَفِرَ بِهِ مِنهُم حضرت علی(علیه السلام) می فرمایند: عاجز ترین مردم کسی است که از بدست آوردن دوست عاجز بماند و از او عاجزتر کسی است که دوستان بدست آورده را از دست بدهد. (الامالی ص ۱۱۰)

حدیث۴۴۱۷

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إنّ اللهَ تَعَالَی جَمِیلٌ یحِبُّ الجَمَالَ خداوند متعال زیباست و زیبایی را دوست دارد. (کنز العمال، ح۱۷۱۶۶)

حدیث۴۴۱۸

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ابن آدم اذا اصبحت معافی فی بدنک آمنا فی سربک عندک قوت یومک فعلی الدنیاالعفاء فرزند آدم وقتی تن تو سالم است و خاطرت آسوده است و قوت یک روز خویش راداری ، جهانگر مباش. (کنز العمال ، ج ۳ ، ص ۷۸۲)

حدیث۴۴۱۹

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لِکُل دَاءٍ دَواءٌ وَ دَواءُ الذُّنُوبِ الاِستِغفَارُ هر دردی دوایی دارد و دوای گناهان استغفار کردن است. (جهاد با نفس، ح ۷۸۴)

حدیث۴۴۲۰

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لَیسَ مِنّا مَن یحَقِّرُ الأمانَةَ حتّی یستَهلِکها إذَا استَودَعَهای از ما نیست کسی که امانت را بدان اندازه بی‌اهمیت شمرد که هرگاه امانتی به او بسپرند، آن را ضایع گرداند. (بحار الأنوار، ج ۷۱، ص ۱۷۲)

حدیث۴۴۲۱

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: تَمامُ البِرّ أن تَعمَلَ فِی السِّرّ عَمَلَ العَلانِیةِ؛ کمال نیکوکاری آن است که در نهان همان‌گونه رفتار کنی، که در آشکارا . (کنزل العمال، ۵۲۶۵)

حدیث۴۴۲۲

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن أحَبَّ دُنیاهُ أضَرَّ بِاخِرَته؛ هر کس دنیایش را دوست داشته باشد به آخرت خود زیان می رساند. (جهاد با نفس، ح ۶۰۹)

حدیث۴۴۲۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لا تَخُن مَنِ ائتَمَنَک وَ إن خانَک، وَ لا تُذِع سِرَّهُ وَ إن أذاعَ سِرَّک؛ به کسی که تو را امین شمرده

خیانت مکن، هر چند او به تو خیانت کرده باشد و راز او را فاش مساز، اگر چه او راز تو را فاش ساخته باشد. (بحار الأنوار، ج ۷۷، ص ۲۰۸)

حدیث۴۴۲۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: کفاك أدباً لِنفسِك اجتِنابُ ما تَکرَهُهُ مِن غَیرِك؛ برای تربیت کردن خود همین بس که از آنچه در دیگران نمی‌پسندی، دوری کنی. (بحار الأنوار، ج ۷۰، ص ۷۳)

حدیث۴۴۲۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ما أعَزَّ اللهُ بجَهل قَطُّ وَ لا أذَلّ بحِلم قَطُّ هرگز خداوند کسی را به خاطر نادانی اش عزیز نگردانده و کسی را خاطر بردباری اش ذلیل و خوار نکرده است. (جهاد با نفس، ح ۲۶۰)

حدیث۴۴۲۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مُجالَسَةُ الصّالِحینَ داعیةٌ إلَی الصّلاحِ؛ همنشینی با صالحان، (انسان را) به سوی صلاح رهنمون می‌شود. (بحارالأنوار، ج۷۸،ص ۳۰۴)

حدیث۴۴۲۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: فَزَکاةُ العَینِ اَلنّظَرُ بالعِبَرِ وَالغَضُّ عَنِ الشَّهَواتِ وَ ما یضاهیها ؛ زکات چشم به دیده عبرت نگریستن و چشم پوشی از شهوات و مانند آن است. (مصباح الشریعه، باب ۲۱)

حدیث۴۴۲۸

الکریمُ مَن صانَ عِرضَهُ بِمالِهِ وَ اللّئیمُ مَن صانَ مالَهُ بِعِرضِهِ؛ بزرگوار کسی است که آبرویش را با مالش حفظ کند و فرومایه کسی است که مالش را با آبرویش حفظ کند. (غرر الحکم و درر الکلم: ح ۲۱۵۹)

حدیث۴۴۲۹

امام رضا(علیه السلام) فرمودند: تزاور واتحابوا و تصافحوا ولاتحاشموا؛ به دیدن یکدیگر روید تا یکدیگر را دوست داشته باشید و دست یکدیگر را بفشارید و به هم خشم نگیرید. بحارالانوار، ج۷۸، ص۳۴۷

حدیث۴۴۳۰

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: جاهِد هَوَاكَ كَمَا تُجاهِدُ عَدُوّكَ؛ با هوای نفسانی خود مبارزه کن همان گونه که با دشمنت مبارزه می کنی. (جهاد با نفس، ح ۳۰۴)

حدیث۴۴۳۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اتَّقوا اللهَ وَ لا یَحسُد بَعضُکَم بَعضا؛ از خدا بترسید و کسی از شما بر دیگری حسد نوَرزد. (جهاد با نفس، ح ۵۴۳)

حدیث۴۴۳۲

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: ما أقبَحَ بِالمؤمِنِ أن تَکوُن لَه رَغبَهٔ تَذِلَهی چه زشت است برای مؤمن دلبستگی به چیزی که او را خوار می کند. (تحف العقول ، ص ۵۲۰)

حدیث۴۴۳۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إنّ النَّدمَ عَلَی الشّرِّ یَدعو إلَی تَرکِه؛ همانا پشیمانی از بدی آدمی را به سوی ترکِ بدی فرا می خواند. (جهاد با نفس، ح ۷۶۷)

حدیث۴۴۳۴

امام موسی کاظم (علیه السلام) فرمودند: مَن اَحزَنَ والدَیهِ فَقَد عَقهُما؛ هر که پدر و مادر را اندوهگین کند آنان را ناسپاسی کرده است . (تحف العقول ، ص ۴۲۵)

حدیث۴۴۳۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: انّ جَارَ الله آمَنَ مَحفُوظ وَ عَدُوه خائِف مَخذُولی پناهنده به خدا آسوده و محفوظ است ، و دشمنش ترسان و بی یاور. (تحف العقول ، ص ۲۲۹)

حدیث۴۴۳۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَن لَم یَملِک غَضَبُهُ لَم یَملِک عَقلَهُ؛ کسی که مالک خشم خود نباشد مالک عقل خود نیست. (جهاد با نفس، ح ۵۳۰)

حدیث۴۴۳۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: یَقولُ اللهُ عزّوجل إذا عَصَانِی مَن یَعرفُنی سَلّطتُ عَلَیهِ مَن لَا یَعرفُنیی؛ خداوند عزوجل فرمود هرگاه کسی که مرا می شناسد نافرمانی ام کند کسی را که مرا نمی شناسد بر او مسلّط می گردانم. (جهاد با نفس، ح ۳۸۲)

حدیث۴۴۳۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: قَلبُ الأحمَقِ فی لِسَانِهِ وَ لِسَانُ العَاقِلِ فی قَلبِهی؛ قلب شخص نادان در زبان اوست و زبان شخص خردمند در قلب اوست. (جهاد با نفس، ح ۳۱۰)

حدیث۴۴۳۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: قَالَ رَسُولُ اللهِ (صلی الله علیه و آله و سلم): مَن تَرَکَ مَعصِیَةً لِلهِ مَخَافَةَ اللهِ تَبَارَکَ وَ تَعَالَی أرضَاهُ یَومَ القِیَامَۀِ رسول خدا(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: کسی که معصیت الهی را از خوف خدای تبارک و تعالی ترک کند خداوند او را در روز قیامت خوشنود می سازد. (جهاد با نفس، ح ۲۲۲)

حدیث۴۴۴۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَا زُوِیَ الرّفقُ عَن أهل بَیت إلّا زُوِیَ عَنهُمُ الخَیرُ؛ سازگاری و مدارا از اهل هیچ خانه ای باز داشته نشده جز این که آنان از خیر و خوبی محروم و بی بهره گشته است. (جهاد با نفس، ح ۲۷۹)

حدیث۴۴۴۱

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إنّ الدینارَ و الدِّرهَمَ أهلَکَا مَن کان قَبلَکُم و هُما مُهلِکاکُم؛ همانا دینار و درهم پیشینیان شما را به هلاکت رساند و همین دو نیز هلاک کننده شماست. (جهاد با نفس، ح ۶۴۳)

حدیث۴۴۴۲

امام حسین(علیه السلام) فرمودند: مُجالَسَۀِ أهلِ الدِنَاءَۀ شَر، وَ مُجَالَسَۀِ أَهلِ الفُسُوقِ ریبَۀ؛ همنشینی با سفلگان و افراد پست ناپسند است و همدمی گناهکاران موجب بدبینی مردم و از دست دادن اعتماد و اعتبار است. (بحارالانوار، ج۷۸، ص ۱۲۲)

حدیث۴۴۴۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: کَفی بِالأَجَلِ حارِساً؛ اجل به عنوان نگهبان برای آدمی کافی است. (جهاد با نفس، ح ۷۸)

حدیث۴۴۴۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إنَّهُ لا یُدرکُ ما عِندَ الله إلّا بطاعَتِهِی حقیقتاً آنچه (از نعمتها و رضوان) که در نزد خداوند است جز با طاعت و فرمانبرداری از او بدست نمی آید. (جهاد با نفس، ح ۱۵۳)

حدیث۴۴۴۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَن طَلَبَ الرِّئَاسَۀَ هَلَکَی کسی که طالب ریاست باشد، هلاک می شود. (جهاد با نفس، ح ۴۹۸)

حدیث۴۴۴۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن أخلَصَ النِیۀَ تَنَزَّهَ عَنِ الدَّنِیۀِی هر که نیت خود را خالص گرداند، از پستی دور ماند. (غرر الحکم و درر الکلم، ح۲۶۷۸)

حدیث۴۴۴۷

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَلتّاجِرُ الاَمینُ الصَدوقُ المُسلِم مَعَ الشُّهَداءِ یومَ القیامَۀ؛ تاجر درستکار

راستگوی مسلمان، روز رستاخیز با شهیدان است. (کنز العمال ، ج ۴ ، ص ۷ ، ح ۹۲۱۶)

حدیث۴۴۴۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَسَدُّ الاَعمال ثَلاثَة ذِکرُ الله عَلی کلِّ حال وَ الاِنصاف من نَفسَك و مُواساةُ الاَخ فی المال؛ استوارترین کارها سه چیز است: یاد خداوند در همه حال، و رعایت انصاف به ضرر خویش و تقسیم مال با برادر دینی. (نهج الفصاحه ، ص ۵۷ ، ح ۲۹۰)

حدیث۴۴۴۹

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: أفضَلُ المَالِ مَا وُقِیَ بِهِ العِرضُ‌ی بهترین مال آن است که آبرو با آن محفوظ ماند. (بحار الأنوار، ج۷۸، ص۳۵۲)

حدیث۴۴۵۰

امام جواد (علیه السلام) فرمودند: عَن اِسماعیل بن سَهلِ قالَ : کَتَبتُ الی اَبی جَعفر الثّانی (علیه السلام) عَلِّمنی شَیئا اذا قُلتُه کُنتُ مَعَکُم فی الدُّنیا وَ الآخِرَة فقا: فَکَتَبَ بِخَطِّه اَعرَفُهُ: اَکثِر مِن تِلاوَةِ اِنّا اَنزَلناهُ و رَطِّب شَفَتَیک بِالاستِغفار؛ اسماعیل بن سهل گوید: به خدمت امام جواد نوشتم : به من چیزی بیاموز که هر گاه آن را بگویم در دنیا و آخرت با شما باشم. حضرت با خط شریف خود که آن را می شناختم نوشتند: سوره مبارکه انا انزلناه را زیاد تلاوت کن و دو لب خود را با گفتن استغفار تر کن (نیروی تازه بخش). (جهاد با نفس، ح ۷۸۶)

حدیث۴۴۵۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَا أقبَحَ بالمُؤمِن أن تَکونَ لَهُ رَغبَةٌ تُذِلُّهُی برای مؤمن چقدر زشت است که میل و رغبتی داشته باشد که او را به ذلّت و خواری بکشاند. (جهاد با نفس، ح ۶۴۸)

حدیث۴۴۵۲

امام سجاد(علیه السلام) فرمودند: کثرةُ النُّصحِ یدعو إلی التُّهمَةِ؛ نصیحت زیاد، موجب بدبینی می‌شود. بحار الأنوار، ج۷۲، ص۶۶

حدیث۴۴۵۳

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: رأسُ کُلِّ خَطِیئَةٍ حُبُّ الدُنیا؛ سر هر گناهی دوستی دنیاست. (جهاد با نفس، ح ۶۰۵)

حدیث۴۴۵۴

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: مَن قَرَا القُرآن و هو شابٌّ مُؤمِنٌ ، اختَلَطَ القُرآنُ بلَحمِهِ و دَمِهِ؛ هر جوان مؤمنی که قرآن بخواهد، قرآن با گوشت و خون او را در می آمیزد. الامام صادق (علیه السلام)- الوسائل ۱۴/۲

حدیث۴۴۵۵

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اِنَّک لَن تُدِع شَیئاً اَتقاء اللّهُ عَزَّوَجَلّ اِلاّ أعطاک اللّهُ خَیراً مِنه؛ اگر از ترس خدا از چیزی درگذری، خداوند بهتر از آن را به تو خواهد داد. (مسند احمد، مسند البصریین، ح ۱۹۸۱۳)

حدیث۴۴۵۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اِتَّقِ الله بَعضَ التُّقی و ان قَلَّ وَ اجعَل بَینَک وَ بَینَ الله سِتراً وَ اِن رَقّ؛ تقوای خدا را پیشه کن تقوایی اگر چه کم و بین خود و خدایت پرده ای قرار ده اگر چه نازک. (جهاد با نفس، ح ۱۸۳)

حدیث۴۴۵۷

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: خَیرُ مالِ المَرءِ ذَخائِرُ الصَّدَقَةِی بهترین مال انسان، اندوخته‌های صدقه است. (تنبیه الخواطر، ج۲، ص۱۸۲) حدیث(۳۰۷)

حدیث۴۴۵۸

إنّ أعجَلَ الشَّرِّ عُقوبَةً البَغیُی راستی که عقوبت و کیفر ستم از عقوبت هر بدیِ دیگر زودتر و با شتاب تر فرا می رسد. (جهاد با نفس، ح ۶۶۹)

حدیث۴۴۵۹

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: انّ هَذِهِ القُلُوب تَصدأ کما یصدَأُالحَدید اذا أصابَهُ المَاءِی قیلَ: وَما جَلَاؤُها؟ قالَ رسولُ الله (صلی الله علیه و آله و سلم): کثرَةُ ذِکرَ المَوتِ وَ تِلاوَةُ القُرآنِی؛ دل ها مانند آهن هنگام رسیدن آب به آن زنگ می زند، گفتند: صیقل آن چیست؟ آن حضرت فرمود: زیادی یاد مرگ و خواندن قرآنی. (کنز العمال، ج ۱۵، ص ۵۴۹، ح ۴۲۱۳۰)

حدیث۴۴۶۰

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)فرمودند: إیّاکَ وَ اللَّجاجَةَ فَإنَّ أوَّلَها جَهْلٌ وَ آخِرَها نَدامَةٌ؛ از لجاجت بپرهیز که آغاز آن نادانی و فرجامش پشیمانی است. (تحف العقول، ص۱۴)

حدیث۴۴۶۱

امام رضا (علیه السلام) : عَن اَبائه عَن اَمیرالمومنینَ اَنه قالَ : تَعَطَّروا بِالاِستِغفارِ لَاتَفضَحَنَّکُم رَوائِحُ الذُّنوبِ. از پدر بزرگوارشان روایت فرمودند که: امیرالمومنین فرموده اند : بوسیله ی استغفار خود را خوشبو کنید ، مبادا بوی بد گناهان شما را رسوا کند. (جهاد با نفس، ح ۷۹۰)

حدیث۴۴۶۲

امام رضا (علیه السلام)فرمودند: اَحسِنِ الظَّنَّ بِالله فِانَّ الله عَزَّ وَ جَل یَقولُ : اَنَا عِندَ ظَنِّ عَبدی بِی فَلا یَظُنَّ بی الّا خَیراً. گمان نیکو به

خداوند داشته باش زیرا خداوند عز و جل می فرماید: من در نزد گمان بنده ام حاضرم پس بنده ام جز گمان خیر به من نداشته باش. (جهاد با نفس، ح ۱۴۷)

حدیث۴۴۶۳

حضرت رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَلا لا یمنَعنَ اَحَدُکُم مَخافَةُ النّاس اَن یقُولُ الحَقِّ اذا رَآه. کسی که سخن حقی می داند نباید از بیم مردم از گفتن آن خودداری کند. (مسند احمد، باقی مسند المکثرین، ح ۱۱۴۰۴)

حدیث۴۴۶۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إنّ المِسکین رَسولُ اللهِ، فَمَن مَنِعَهُ فَقَد مَنَع اللهُ ، و مَن أعطاءُ فَقَد اَعطی الله؛ مستمند فرستاده خدا است . کسی که از او دریغ دارد از خدا دریغ داشته و کسیکه به او عطا و بخشش کند بخدا عطا کرده. (نهج البلاغه)

حدیث۴۴۶۵

امام صادق(علیه السلام)فرمودند: البذاء من الجفاء و الجفاء فی النار؛ زشت گفتاری ناشی از ستمکاری و ستمکاری در آتش است. (جهاد النفس، ح ۶۸۹)

حدیث۴۴۶۶

امام صادق(علیه السلام)فرمودند: انّ فِی السَّماءِ مَلَکَینِ مُوکَلَینِ بِالعِبادِ فَمَن تَواضَعَ لِله رَفَعاه وَ مَن تَکّبَرَ وَضَعاهُ؛ همانا در آسمان دو فرشته اند که بر بندگان گمارده شده اند پس هر که برای خدا فرتنی کند بالایش می برند و هر که تکبر ورزد فرودش آورند. (جهاد النفس، ح ۲۸۵)

حدیث۴۴۶۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: الظَفَرَ بالحَزمِ ، وَ الحَزمِ بِاجالَه الرَای، وَ الرَای بتَحصینِ الاَسرارِ پیروزی در پرتو تدبیر و احتیاط است و تدبیر و احتیاط به تفکر است و تفکر صحیح به نگهداری اسرار است. (نهج البلاغه)

حدیث۴۴۶۸

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم)فرمودند: اَجرأُکُم عَلی قَسَمُ الجّدَ اَجرأُکُم عَلی النّار. هر کس از شما در خوردن قسم جدی تر است به جهنم نزدیکتر است. (کنز العمال ، ج ۱۱ ، ص ۷ ، ح ۳۰۳۹۰)

حدیث۴۴۶۹

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم)فرمودند: الرِّفقُ یُمنٌ وَ الخُرقُ شُؤمٌ. مدارا نمودن مایه ی برکت و درشتی کردن مایه ی شومی است. (جهاد النفس، ح ۲۶۹)

حدیث۴۴۷۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: لا یَنْبَغی لِلْمُؤْمِنِ أنْ یَجْلِسَ مَجْلِساً یُعْصَی اللهُ فیهِ وَ لا یَقْدِرُ عَلیَ تَغْییرِهِ؛ سزاوار نیست مؤمن در مجلسی بنشیند که در آن معصیت خدا می‌شود و او نمی‌تواند آن وضع را تغییر دهد. (بحارالأنوار، ج۷۱، ص۱۹۹)

حدیث۴۴۷۱

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اذا أرادَت أَمراً فَعَلَیک بِالتَؤُدَهْ حَتّی یریکَ اللهُ مِنهُ المَخرج؛ وقتی خواستی کاری را انجام دهی، تأمل کن تا خدا راه آن را به تو نشان دهد. (کنز العمال ، ج ۳ ، ص ۹۹ ، ح ۵۶۷۷)

حدیث۴۴۷۲

مام علی (علیه السلام) فرمودند: لَا شَفیعَ اَنجَحُ مِنَ التَّوبَه هیچ شفاعت کننده ای پیروزمندتر از توبه نیست. (جهاد النفس، ح ۴۶۰)

حدیث۴۴۷۳

لیس من العدل القضاء علی الثقه بالظن داوری در حق افراد مورد اطمینان با تکیه بر گمان از عدالت دور است. (نهج البلاغه)

حدیث۴۴۷۴

حضرت مهدی (علیه السلام) فرمودند: ان استرشدت أرشدت ، و ان طلبت وجدت؛ اگر خواستار رشد و کمال معنوی باشی هدایت می شوی ، و اگر طلب کنی می یابی . (بحارالأنوار ، ج ۵۱ ، ص ۳۳۹)

حدیث۴۴۷۵

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: من حسنت نیته ، زید فی رزقه هر که خوش نیت باشد ، روزی اش افزایش می یابد . (بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۵)

حدیث۴۴۷۶

حضرت زهرا (سلام الله علیها) فرمودند: جعل الله ... اجتناب القذف حجابا عن اللعنهٔ ، و ترک السرقهٔ إیجابا للعفهٔ خدای تعالی پرهیز از افترا و دشنام را برای دور شدن از لعنت واجب فرمود و دزدی را منع کرد تا راه عفت پویند . (احتجاج طبرسی ، ایران ، انتشارات اسوه ، ج ۱)

حدیث۴۴۷۷

حضرت زهرا (سلام الله علیها) فرمودند: ما یصنع الصائم بصیامه اذا لم یصن لسانه و سمعه و بصره و جوارحه؛ روزه داری که زبان و گوش و چشم و جوارح خود را حفظ نکرده، روزه اش به چه کارش خواهد آمد. (بحار الانوار، ج ۹۳ ص ۲۹۵)

حدیث۴۴۷۸

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: یاک و ما تعتذر منه ، فإن المؤمن لا یسیء و لا یعتذر، و المنافق کل یوم یسیء و یعتذر حذر کن

از مواردی که بایـد عـذرخواهی کنی ، زیرا مؤمن نه کـار زشتی انجـام می دهـد و نه به عـذرخواهی می پردازد، اما منافق همه روزه بدی می کند، و به عذرخواهی می پردازد. (بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۱۲۰)

حدیث۴۴۷۹

حضـرت رسول اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم)فرمودنـد: احب الاعمـال الی الله أدومهـا وان قـل. محبوبترین کارها در پیش خـدا کاریست که دوام آن بیشتر است ، اگر چه اندک باشد . (صحیح مسلم ، کتاب صلاهٔ المسافرین و قصرها ، ح ۱۳۰۵)

حدیث۴۴۸۰

حضـرت علی (علیه السـلام) فرمودنـد: الحَِذَر الحَذَر فَوالله لَقَد سَتَر ، حَتّی کَاَّنَه قَد غَفَر بترس [از خدا] بترس، به خدا سوگند آن قدر پرده پوشی کرده که گوئی آمرزیده است. (نهج البلاغه)

حدیث۴۴۸۱

امام علی(علیه السـلام) فرمودند: طوبی لمن ذکر المعاد ، و عمل للحساب ، وقنع بالکفاف ، و رضـی عن الله؛ خوشا به حال کسـی که به یاد معاد باشد . و برای روز حساب عمل کند و به مقدار کفایت قناعت نماید . و از خدا راضی باشد. (نهج البلاغه)

حدیث۴۴۸۲

امام محمد باقر(علیه السلام) فرمودند: ان الله عزوجل یحب المداعب فی الجماعه بلا رفث خداوند عزوجل کسی را که در میان جمع ، بدون ناسزاگویی شوخی کند ، دوست دارد . (کافی ، ج ۲ ، ص ۶۶۳)

حدیث۴۴۸۳

رسول اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم)فرمودنـد: ان اعجل الطاعـهٔ ثوابا صـلهٔ الرحم؛ ثواب نیکی با خویشاوندان را از همه کارهای نیک زودتر می دهند. (الکافی، ج ۴ ص ۶۸، ح ۲)

حدیث۴۴۸۴

رسول اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم)فرمودنـد: ان احب عباد الله الی الله أنصـحهم لعباده؛ محبوبترین بنـدگان خدا نزد وی کسـی است که با بندگان او دلسوزتر و مهربانتر باشد. (نهج الفصاحه ، ص ۱۱۵)

حدیث۴۴۸۵

امام صادق (علیه السـلام) فرمودند: عبدٍ مُومن الّا وَ فی قَلبهِ نُورانِ نورُ خیفَهٍ و نُورُ رَجاء؛ هیچ بنده مومنی نیست جز این که در قلب او دو نور وجود دارد: نور بیم و نور امید. (جهادالنفس،ح۱۰۴)

حدیث۴۴۸۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: الغنی الاکبر الیأس عما فی ایدی الناس؛ بی اعتنائی و امید نداشتن بدانچه در دست مردم است بزرگترین توانگری است. (نهج البلاغه)

حدیث۴۴۸۷

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)فرمودند: اِذا رَاَیتُم الرَّجُل لایُبالی ما قال و لا ما قِیلَ لَهُ فَهُوَ شِرکُ الشَّیطان؛ هرگاه دیدید که مردی باکی ندارد که چه می گوید و چه درباره اش گفته می شود،چنین کسی شریک شیطان است. (جهادالنفس،ح۶۸۷)

حدیث۴۴۸۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: عَلیکُم بِالدِرایات لا بالرّوایات؛ برشما باد به فهمیدن، نه نقل کردن. (میزان الحکمه،ح)????

حدیث۴۴۸۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: کُونُو دُعاةً للنّاسِ بِغَیر اَلسِنَتِکُم لِیَرُوا منکُم الوَرَع و الِاجتهادَ و الصَّلاة و الخیر فَاِنَّ ذلکَ داعیةٌ؛ مردم را با غیر زبانتان بخوانید تا از شما پارسایی و کوشش و نماز و خوبی را ببینند زیرا این امور آنان را به سوی حق فرا می خواند. (جهادالنفس،ح۱۹۵)

حدیث۴۴۹۰

امام موسی کاظم (علیه السلام) فرمودند: مَنِ اسْتَوی یَوْماهُ فَهُوَ مَغْبُونٌ هر کسی که دو روزش مساوی باشد (و روز بعد بهتر از روز قبل نباشد) مغبون است. (بحار الأنوار،ج ۷۸،ص۳۲۶،ح۵)

حدیث۴۴۹۱

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: جَاهِد هَوَاکَ کَمَا تُجَاهِدُ عَدُوّک؛ با هوای نفسانی خود مبارزه کن همان گونه که با دشمنت مبارزه می کنی. (عیون اخبار الرضا۲،ص۵۱)

حدیث۴۴۹۲

امام جواد (علیه السلام) فرمودند: مَن لَم یَعرف المَواردَ اَعیَتُهُ المَصادِرُ؛ کسی که راه ورود به کاری را نشناسد، راه برون شدن از آن درمانده اش می کند. (بحارالانوار،ج??ص)???

حدیث۴۴۹۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ایّاکم والنّظرة فانّها تزرَع فی القلب الشَهوَة وکفی بها لِصاحبها فِتنَةً؛ از نگاه [ناپاک] بپرهیزید که چنین نگاهی تخم شهوت را در دل می‌کارد و همین برای فتنه‌ی صاحب آن دل بس است. (تحف العقول صفحه ۳۰۵)

حدیث۴۴۹۴

حضرت فاطمه (سلام الله علیها) فرمودند: اَزهَدُ الناسِ مَن تَرَکَ الحَرام ، اَشَدُّ الناسِ اِجتهاداً مَن تَرکَ الذُنوب ؛ زاهد ترین مردم کسی است که حرام را وانهد، کوشاترین مردم تارک گناهان است. (تحف العقول،ص۵۱۹)

حدیث۴۴۹۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن لَم یُنجِهِ الصَّبرُ أهلَکَهُ الجَزَعُ؛ کسی که صبر وی را نجات نبخشد، جزع و بی تابی وی را از پای در می آورد. (جهادالنفس،ح۲۵۲)

حدیث۴۴۹۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن حاسَبَ نفسَهُ وَقَفَ علی عُیُوبِهِ؛ هر کس به حساب نفس خود رسیدگی کند به عیبهایش آگاه شود. (شرح غررالحکم،ج۵،ص۲۹۹)

حدیث۴۴۹۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مِنَ الخُرقِ المعاجَلَةُ قَبلَ الإمکانِ و الَاناةُ بعدَ الفُرصةِ؛ شتاب کردن در کاری پیش از بدست آوردن توانایی و سستی کردن بعد از به دست آوردن فرصت از نادانی است. (جهادالنفس،ح۸۲۹)

حدیث۴۴۹۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)فرمودند: اعظم الناس قدرا من ترک مالا یعنیه؛ ارجمندترین مردم کسی است که آن چه را که برایش سودی ندارد رها کند. (الامالی،صدوق،ص)??

حدیث۴۴۹۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لاتَصحَب المائِق فَاِنَّهُ یُزَیِّنُ لَکَ فِعلَه وَ یَوَدُّ اَن تَکُونَ مِثلَه؛ همنشین بی خرد مباش که او کار (نابخردانه) خود را برای تو آراید و دوست دارد تو را چون خود نماید. (قصارالحکم،۲۹۳)

حدیث۴۵۰۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: لایصیر العبد عبداً خالصاًللّه حتی یصیر المدح و الذم عنده سواء؛ آدمی بنده خالص خدا نمی شود تا آنگاه که ستایش و نکوهش نزد او یکسان شود. (بحارالانوار،ج??ص)???

حدیث۴۵۰۱

امام موسی کاظم (علیه السلام) فرمودند: من ولههُ الفقرُ ابطرهُ الغنی؛ آن که نَداری حیرانش کند، توانگری سرمستش می سازد. (بحارالانوار،ج??ص)???

حدیث۴۵۰۲

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: لا ـ تقولوا بِاَلسِنَتِکم ما ینْقُصْ عَن قَدَرَکُم؛ چیزی را بر زبان نیاورید که از ارزش شما بکاهد. (جلاءالعیون،ج?ص)???

حدیث۴۵۰۳

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)فرمودند: من صاحب الناس بالذی یحب ان یصاحبوه کان عدلا هر که با مردم چنان رفتار کند که دوست دارد آنها با او آن گونه رفتار کنند، عادل است. (کنزالفوائد،ج?ص)???

حدیث۴۵۰۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: تزاوروا و تلاقوا و تذاکروا و احیوا امرنا به زیارت و دیدار یکدیگر بروید، با هم به سخن و مذاکره بنشینید و امر ما را (کنایه از حکومت و رهبری) زنده کنید. (بحارالانوار،ج۷۱،ص۳۵۲)

حدیث۴۵۰۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: خُذِ الحِکمَه اَنّی کانَت؛ فَاِنَّ الحِکمَه ضالَّه کُلِّ مُومِن حکمت را هر کجا که یافتی فراگیر، زیرا حکمت گمشده هر مومن است. (غررالحکم،ح ۳۴۴۰)

حدیث۴۵۰۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: فِکرَهُ ساعَهٍ خَیرٌ مِن عِبادَهِ اَلفِ سَنَهٍ یک ساعت اندیشیدن در خیر و صلاح از هزار سال عبادت بهتر است. (بحارالانوار،ج ۷۱ص۳۲۶)

حدیث۴۵۰۷

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)فرمودند: اَجوَدُکُم مِن بَعدی رَجُلٌ عَلِمَ عِلماً فَنَشَرَ عِلمَهُ ؛ بخشنده ترین شما پس از من کسی است که دانشی بیاموزد آنگاه دانش خود را بپراکند. (میزان الحکمه،ح۱۳۸۲۵)

حدیث۴۵۰۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن یَطلُبُ العِزَّ بِغَیرِ حَقٍّ یَذِلُّ وَ مَن عانَدَ الحَقَّ لَزِمَهُ الوَهنُ؛ هر کس به جز حق جویای عزت شود به ذلت در افتد و هر کس با حق عناد ورزد خوار گردد. (تحف العقول،ص۹۵)

حدیث۴۵۰۹

امام سجاد (علیه السلام) فرمودند: حق الکبیر توقیرهُ لِسِنِّهِ و اجلالُهُ لِتَقدِّمَهُ فی الاسلام؛ حق آنکه بزرگتر است این است که او را به خاطر سنش احترام کنی و او را به خاطر اینکه برتو در مسلمانی پیشی داشته است،بزرگ شماری. (جهادالنفس،ح۱۹)

حدیث۴۵۱۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: واعلم ان العمل الدائم القلیل علی الیقین افضل عند اللّه من العمل الکثیر علی غیریقین بدان به درستی که عمل دایمی اندک،که همراه با یقین باشد،نزد خداوند متعال،افضل از عمل بسیاری است که با یقین همراه نباشد. (بحارالانوار،ج ۶۹ح۹۳)

حدیث۴۵۱۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اَرج الله رَجاءَ لایجرّئکَ عَلی مَعصیته و خَف الله خوفاً لا یؤیسُکَ مِن رَحمته؛ به خداوند امیدوار باش،امیدی که تو را بر انجام معصیتش جرات نبخشد و از خداوند بیم داشته باش بیمی که تو را از رحمتش ناامید نگرداند. (جهادالنفس،ح۱۰۹)

حدیث۴۵۱۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: کَم مِن شَهوَةٍ ساعَةٍ اَورَثَت حُزناً طَویلاً؛ چه بسیار خواهش های نفسانی لحظه ای ، که اندوه طولانی و درازی را در پی دارد. (جهادالنفس،ح۹۳)

حدیث۴۵۱۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: خَیرُ الناسِ مَن نَفَعَ النّاس؛ بهترین مردم کسی است که نفع رساننده مردم باشد. (غررالحکم)

حدیث۴۵۱۴

امام حسن عسکری(علیه السلام) می فرمایند: پارساترین مردم کسی است که در هنگام شبهه توقف کند . عابدترین مردم کسی است که واجبات را انجام دهد . زاهدترین مردم کسی است که حرام را ترک نماید . کوشنده ترین مردم کسی است که گناهان را رها سازد . تحف العقول ، ص (۵۱۹)

حدیث۴۵۱۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اِعمَل بِفرائِض اللهِ تشکُن أتقَی النّاس؛ به واجبات الهی عمل کن تا پرهیزکارترین مردمان باشی. (جهاد النفس،ح ۲۴۲)

حدیث۴۵۱۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: لایتم المعروف الا بثلاث خصال: تعجیله و تقلیل کثیره و ترک الامتنان به. احسان و نیکی کامل نباشد،مگر با سه خصلت: شتاب در آن،کم شمردن بسیار آن و منت ننهادن بر آن. تحف العقول،ص۳۲۳

حدیث۴۵۱۷

از امام رضا (علیه السلام) پرسیدند: ما حد التّوکُل؟ فقال لی : اَن لا تَخافَ مَعَ اللهِ اَحَداً؛ حد توکل چیست؟ حضرت فرمودند: اینکه با وجود خدا از هیچ کس نترسی. (جهاد النفس،ح ۲۹۲)

حدیث۴۵۱۸

امام حسن عسکری علیه السلام فرمودند: اَشَدُّ النّاس اجتهاداً مَنْ تَرَکَ الذُّنوبَ. کوشنده ترین مردم کسی است که گناهان را رها سازد. (تحف العقول ، ص ۴۸۹)

حدیث۴۵۱۹

امام علی علیه السلام فرمودند: لا غِنَی کَالعَقلِ، و لا فَقْرَ کَالجَهلِ، و لا میراثَ کَالاَدَب و لا ظَهیرَ کَالمُشاوَرَه هیچ ثروتی چون عقل و هیچ فقری چون جهل و هیچ میراثی چون ادب و هیچ پشتیبانی چون مشورت نخواهد بود. (تحف العقول ص۸۹)

حدیث۴۵۲۰

امام حسن مجتبی علیه السلام فرمودند: لا تُجاهِدِ الطَّلَبَ جِهادَ الْغالِبِ وَ لا تَتَّکِلْ عَلَی الْقَدَرِ إِتِّکالَ الْمُسْتَسْلِمِ؛ چون شخص پیروز در طلب مکوش، و چون انسان تسلیم شده به قَدَر اعتماد مکن [بلکه با تلاش پیگیر و اعتماد و توکّل به خداوند، کار کن].

حدیث۴۵۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرماید : دو نعمت است که ارزش آنها را نمی دانند مگر کسی که آنها را از دست داده باشد : جوانی و تندرستی . غررالحکم حدیث ۵۷۶۴

حدیث۴۵۲۲

امام علی علیه السلام فرمودند: صوم النفس عن لذات الدنیا انفع الصیام روزه نفس از لذتهای دنیوی سودمندترین روزه هاست. (غرر الحکم، ج ۱ ص ۴۱۶)

حدیث۴۵۲۳

امام علی علیه السلام فرمودند: لا یعابُ المَرْءُ بِتَاخیرِ حَقِّهِ اِنَّما یعابُ مَنْ اَخَذَ ما لَیسَ لَهُ؛ برای انسان عیب نیست که حقش تاخیر افتد، عیب آن است که چیزی را که حقش نیست بگیرد. (الامالی ج ۱ ص ۷۶)

حدیث۴۵۲۴

امام علی علیه السلام فرمودند: یابْنَ آدَمَ ما کَسَبْتَ فَوقَ قُوَّتِکَ ، فَاَنتَ فیهِ خازِنٌ لِغَیرِکَ. ای فرزند آدم! هرچه بیشتر از مقدار خوراکت به دست آوری خزانه دار دیگران خواهی بود. (مروج الذهب ج ۲ ص ۲۴۶)

حدیث۴۵۲۵

امام حسن عسکری علیه السلام فرمودند: لا تُمار فَیذْهَبَ بَهاؤُکَ وَ لا تمازحْ فَیجْتَرَاُ عَلَیکَ؛ جدال مکن که ارزشت می رود و شوخی مکن که بر تو دلیر شوند. (تحف العقول ص ۴۸۶)

حدیث۴۵۲۶

امام محمد باقر علیه السلام فرمودند: ما عَرَفَ اَللّهَ مَنْ عَصاهُ؛ خدا را نشناخته آن که نافرمانی اش کند. (تحف العقول ص۲۹۴)

حدیث۴۵۲۷

امام علی علیه السـلام فرمودند: ثَمَرَةُ التَّفِریطِ النَّدامَهُ، وَ ثَمَرَةُ الْحَزمِ السَّلامَهُ ثمره تفریط و کوتاهی پشیمانی است و ثمره دور اندیشی سلامت. (محاظرات ج۲ ص ۳۱۳)

حدیث۴۵۲۸

امام محمـد باقر علیه السـلام فرمودند: قُولُوا لِلنّاسِ أحْسَنَ ما تُحِبّونَ أن یقالَ لَکُمْ. به مردم بگویید بهتر از آن چیزی که می خواهید به شما بگویند. (محاضرات ج ۱ ص ۲۵۱)

حدیث۴۵۲۹

امـام علی علیه السـلام فرمودنـد: اَکْثَرُ مَصَارِعِ الْعُقُولِ تَحْتَ بُرُوقِ الْمَطَامِعِ. قربانگاه عقلها غالبا در پرتو طمعها است. (محاضـرات ج ۱ ص ۲۵۱)

حدیث۴۵۳۰

امـام علی علیه السـلام فرمودنـد: قِیمَهُ کُـلِّ امْرِی ءٍ مَـا یحسِـنُهُ قیمت و ارزش هر کس به انـدازه ی کاری است که به خوبی می تواند انجام دهد. (بیان و التبین ص ۱۷۹)

حدیث۴۵۳۱

امام علی علیه السـلام فرمودند: اَلْعَفافُ زِینَهُ الْفَقْرِ، وَ الْشُّـکْرُ زِینَهُ الْغِنَی. خویشـتن داری، زینت فقر است و سـپاس گزاری زینت غنا و توانگری. (تحف العقول ص ۷۵)

حدیث۴۵۳۲

امام علی علیه السلام فرمودند: مَنْ ظَنَّ بِکَ خَیرَاً فَصَدِقْ ظَنَّهْ. کسـی که به تو گمان نیکی برد، گمانش را (عملاً) تصدیق کن. (نهج البلاغه نامه ۳۱)

حدیث۴۵۳۳

امام محمدباقر علیه السلام فرمودند: قولوا للناس احسن ما تحبون ان یقال لکم بهترین چیزی را که دوست دارید درباره شما بگویند ، درباره مردم بگویید. (بحارالانوار،ج۶۵،ص۱۵۲)

حدیث۴۵۳۴

امام جواد علیه السـلام فرمودند: اِیاک و مصاحبهْ الشریر ، فاِنه کالسیف المسلول یحسن منظره و یقبح اَثره از همراهی و رفاقت با آدم

شرور بپرهیز ،زیرا که او مانند شمشیر برهنه است که ظاهرش نیکو و اثرش زشت است. (مسندالامام الجواد،ص۲۴۳)

حدیث۴۵۳۵

امام حسین علیه السلام فرمودند: من اَحبک نهاک و من اَبغضک اَغراک؛ کسی که تو را دوست دارد، از تو انتقاد می کند و کسی که با تو دشمنی دارد، از تو تعریف و تمجید می کند. (بحار الانوار،ج۷۵،ص۱۲۸)

حدیث۴۵۳۶

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: لا فقر اَشد من الجهل ، لا مال اَعود من العقل . هیچ تهیدستی سخت تر از نادانی و هیچ مالی سودمندتر از عقل نیست . (اصول کافی،ج۱،ص۳۰)

حدیث۴۵۳۷

امام حسین علیه السلام فرمودند: من طلب رضی الناس بسخط الله وکله الله إلی الناس . کسی که برای جلب رضایت و خوشنودی مردم ، موجب خشم و غضب خداوند شود، خداوند او را به مردم وا می گذارد. (بحارالانوار،ج۷۸،ص۱۲۶)

حدیث۴۵۳۸

امام حسین علیه السلام فرمودند: من حاول اَمرا بمعصیهٔ الله کان اَفوت لما یرجو و اَسرع لما یحذر. کسی که بخواهد از راه گناه به مقصدی برسد ، دیرتر به آروزیش می رسد و زودتر به آنچه می ترسد گرفتار می شود . (بحارالانوار،ج۷۸،ص۱۲۰)

حدیث۴۵۳۹

امام علی علیه السلام فرمودند: خالطوا الناس مخالطه ان متم معها بکوا علیکم ، و ان عشتم حنوا الیکم؛ با مردم آن چنان معاشرت کنید که اگر بمیرید بر مرگ شما اشک ریزند و اگر زنده بمانید به شما عشق ورزند. (نهج البلاغه)

حدیث۴۵۴۰

امام حسن علیه السلام فرمودند: المسؤول حر حتی یعد ، ومسترق المسؤول حتی ینجز. انسان تا وعده نداده ، آزاد است . اما وقتی وعده می دهد زیر بار مسؤولیت می رود و تا به وعدهاش عمل نکند رها نخواهد شد . (بحار الانوار،ج۷۸،ص۱۱۳)

حدیث۴۵۴۱

امام حسین علیه السلام فرمودند: لا أفلح قوم إشتروا مرضاهٔ المخلوق بسخط الخالق. کسانی که رضایت مخلوق را به بهای غضب خالق بخرند، رستگار نخواهند شد. (مقتل خوارزمی،ج ۱،ص۲۳۹)

حدیث۴۵۴۲

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: انّ الدینارَ وَ الدِّرهَمَ اَهْلَکا مَنْ کانَ قَبلَکُمْ و هُما مُهْلِکاکُمْ. همانا دینار و درهم پیشینیان شما

را به هلاکت رساند و همین دو نیز هلاک کننده شماست. (جهاد النفس، ص ۲۴۷)

حدیث۴۵۴۳

امام صادق علیه السلام فرمودند: مَنْ عَرَفَ اللّهَ خافَ اللّه و مَنْ خافَ اللّه سَخَتْ نَفْسَهُ عَنِ الدُّنیا. هر که خدا رابشناسد ترس او در دلش می افتد و هر از خدا ترسان باشد نفسش از دنیا باز می ماند. (جهاد النفس، ص ۸۳)

حدیث۴۵۴۴

امام صادق علیه السلام فرمودند: الرغبه فی الدنیا تورث الغم و الحزن والزهد فی الدنیا راحه القلب و البدن. رغبت و تمایل به دنیا مایه غم و اندوه و زهد و بی میلی به دنیا سبب راحتی قلب و بدن است. (تحف العقول، ص ۳۵۸)

حدیث۴۵۴۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: خوشا بر آن کس که افزونیِ دارایی اش را انفاق کند و از افزون گویی زبانش جلوگیری کند ! تحف العقول ص ۳۰

حدیث۴۵۴۶

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: اثنان یعلهما الله فی الدنیا البغی وعقوق الوالدین. دو چیز را خداوند در دنیا کیفر می دهد: تعدی و ناسپاسی پدر و مادر. (کنز العمال، ج ۱۶، ص ۴۶۲، ح ۴۵۴۵۸)

حدیث۴۵۴۷

امام موسی کاظم علیه السلام فرمودند: اِیاکَ وَ المِزاحَ فَاِنَّهُ یذهَبُ بِنُورِ ایمانِکَ از شوخی (بی مورد) بپرهیز، زیرا که شوخی نور ایمان تو را می برد. (بحارالانوار،ج۷۸،ص۳۲۱)

حدیث۴۵۴۸

امام حسن عسگری علیه السلام فرمودند: اَشَدُّ النّاس اجتهاداً مَنْ تَرَکَ الذُّنوبَ. کوشنده ترین مردم کسی است که گناهان را رها سازد. (تحف العقول ، ص ۴۸۹)

حدیث۴۵۴۹

امام علی علیه السلام فرمودند: لا غِنَی کَالعَقلِ، و لا فَقْرَ کَالجَهلِ، و لا میراثَ کَالاَدَب و لا ظَهیرَ کَالمُشاوَرَه هیچ ثروتی چون عقل و هیچ فقری چون جهل و هیچ میراثی چون ادب و هیچ پشتیبانی چون مشورت نخواهد بود. (تحف العقول ص۸۹)

حدیث۴۵۵۰

امام حسن مجتبی علیه السلام فرمودند: لا تُجاهِدِ الطَّلَبَ جِهادَ الْغالِبِ وَ لا تَتَّکِلْ عَلَی الْقَدَرِ إتِّکالَ الْمُسْتَسْلِمِ؛ چون شخص پیروز در

طلب مکوش، و چون انسان تسلیم شده به قَدَر اعتماد مکن [بلکه با تلاش پیگیر و اعتماد و توکّل به خداوند، کار کن].

حدیث۴۵۵۱

امام علی (علیه السلام) می فرماید : دو نعمت است که ارزش آنها را نمی دانند مگر کسی که آنها را از دست داده باشد : جوانی و تندرستی . غررالحکم حدیث ۵۷۶۴

حدیث۴۵۵۲

امام علی علیه السلام فرمودند: صوم النفس عن لذات الدنیا انفع الصیام روزه نفس از لذتهای دنیوی سودمندترین روزه هاست. (غرر الحکم، ج ۱ ص ۴۱۶)

حدیث۴۵۵۳

امام علی علیه السلام فرمودند: لا یعابُ المَرْءُ بِتاخیرِ حَقِّهِ اِنَّما یعابُ مَنْ اَخَذَ ما لَیسَ لَهُ؛ برای انسان عیب نیست که حقش تاخیر افتد، عیب آن است که چیزی را که حقش نیست بگیرد. (الامالی ج ۱ ص ۷۶)

حدیث۴۵۵۴

امام علی علیه السلام فرمودند: یابْنَ آدَمَ ما کَسَبْتَ فَوقَ قُوّتِکَ ، فَاَنتَ فیهِ خازِنٌ لِغَیرِکَ. ای فرزند آدم! هرچه بیشتر از مقدار خوراکت به دست آوری خزانه دار دیگران خواهی بود. (مروج الذهب ج ۲ ص ۲۴۶)

حدیث۴۵۵۵

امام حسن عسکری علیه السلام فرمودند: لا تُمار فَیذْهَبَ بَهاؤُكَ وَ لا تمازحْ فَیجْتَرَاُ عَلَیكَ؛ جدال مکن که ارزشت می رود و شوخی مکن که بر تو دلیر شوند. (تحف العقول ص ۴۸۶)

حدیث۴۵۵۶

امام محمد باقر علیه السلام فرمودند: ما عَرَفَ اَللّهَ مَنْ عَصاهُ؛ خدا را نشناخته آن که نافرمانی اش کند. (تحف العقول ص۲۹۴)

حدیث۴۵۵۷

امام علی علیه السلام فرمودند: ثَمَرَةُ التَّفرِیطِ النَّدامَهُ، وَ ثَمَرَةُ الْحَزمِ السَّلامَهُ ثمره تفریط و کوتاهی پشیمانی است و ثمره دور اندیشی سلامت. (محاظرات ج۲ ص ۳۱۳)

حدیث۴۵۵۸

امام محمد باقر علیه السلام فرمودند: قُولُوا لِلنّاسِ أحْسَنَ ما تُحِبُّونَ أن یقالَ لَکُمْ. به مردم بگویید بهتر از آن چیزی که می خواهید به شما بگویند. (محاضرات ج ۱ ص ۲۵۱)

حدیث۴۵۵۹

امام علی علیه السلام فرمودند: اَكْثَرُ مَصارِعِ الْعُقُولِ تَحْتَ بُرُوقِ الْمَطَامِعِ. قربانگاه عقلها غالبا در پرتو طمعها است. (محاضرات ج ۱ ص ۲۵۱)

حدیث۴۵۶۰

امام علی علیه السلام فرمودند: قِيمَةُ كُلِّ امْرِی ءٍ مَا يحسِنُهُ قیمت و ارزش هر کس به اندازه ی کاری است که به خوبی می تواند انجام دهد. (بیان و التبیین ص ۱۷۹)

حدیث۴۵۶۱

امام علی علیه السلام فرمودند: اَلْعَفافُ زِينَهُ الْفَقْرِ، وَ الْشُّكْرُ زِينَهُ الْغِنَى. خویشتن داری، زینت فقر است و سپاس گزاری زینت غنا و توانگری. (تحف العقول ص ۷۵)

حدیث۴۵۶۲

امام علی علیه السلام فرمودند: مَنْ ظَنَّ بِکَ خَيراً فَصَدِقْ ظَنَّهْ. کسی که به تو گمان نیکی برد، گمانش را (عملًا) تصدیق کن. (نهج البلاغه نامه ۳۱)

حدیث۴۵۶۳

امام موسی کاظم علیه السلام فرمودند: مَنْ أرادَ أن يكُنَ أقوَى النّاسِ فَلْيَتَوكَّلْ عَلى اللهِ هر که می خواهد که قویترین مردم باشد بر خدا توکل نماید. (بحار الانوار،۷ ، ص۱۴۳)

حدیث۴۵۶۴

امام محمدباقر علیه السلام فرمودند: خُذُوا الكلِمَةَ اطِّيبَةَ مِمِّنْ قالَها و إن لَم يعْمَل بِها سخن طیب و پاکیزه را از هر که گفت بگیرید، اگر چه او خود، بدان عمل نکند. (تحف العقول، ص۳۹۱)

حدیث۴۵۶۵

امام موسی کاظم علیه السلام فرمودند: مَن لَم يجِد لِلاساءَةِ مَضَضًا لَم يكُن عِندَهُ لِلِاحسانِ مَوقعٌ. کسی که مزه رنج و سختی را نچشیده، نیکی و احسان در نزد او جایگاهی ندارد. (بحارالانوار، جلد ۷۸، ص۳۳۳)

حدیث۴۵۶۶

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: لَيسَ مِنَ الاَدَبِ اِظهارِ الفَرَح عِندَ المَحزونِ اظهار شادی نزد غمدیده، از بی ادبی است. (تحف العقول، ص۴۸۹)

حدیث۴۵۶۷

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: کَفاکَ ادبا تَجَنُّبُکَ ما تَکرهُ مِن غَیرکَ؛ در مقام ادب همین بس که آنچه برای دیگران نمی پسندی، خود از آن دوری کنی. (مسند الامام العسکری، ص۲۸۸)

حدیث۴۵۶۸

امام علی علیه السلام فرمودند: اَللِّسانُ سَبُعٌ، ان خُلّیَ عَنهُ عَقَرَ زبان، حیوان درنده است، اگر رها شود می گزد. (نهج البلاغه)

حدیث۴۵۶۹

امام حسن عسکری علیه السلام فرمودند: من آنَس بِالله اِستوحَشَ مِنَ النّاس؛ کسی که با خدا مانوس باشد، از مردم گریزان گردد. (مسند الامام العسکری، ص۲۸۷)

حدیث۴۵۷۰

امام باقر علیه السلام فرمودند: اِصبِروا عَلی اداء الفَرائضِ، وَ صابِروعَدُوِّکُم ، وَ رابِطو امامَکُمُ المُنتَظِرِ صبر کنید برگزاردن احکام شرع و شکیبایی ورزید در برابر دشمنتان و آماده و حاضر یراق باشید برای امامتان که در انتظار او هستید. (غیبه النعمانی، ینابیع الموده)

حدیث۴۵۷۱

امام حسین علیه السلام فرمودند: انّ اَعفَی النّاسِ مَن عَفا عِندَقُدرَتِهِ بخشنده ترین مردم کسی است که در هنگام قدرت می بخشد. (الدره الباهره ، ص۲۴)

حدیث۴۵۷۲

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: اَلعِبادَةُ سَبعونَ جُزء، اَفضَلُها جُزءً طَلَبُ الحَلالِ عبادت هفتاد جزء است و بالاترین و بزرگترین جزء آن کسب حلال است. (ثواب الاعمال و عقاب الاعمال)

حدیث۴۵۷۳

امام علی علیه السلام فرمودند: اَلمُؤمِنُ بَشرُهُ فی وَجهِهِ وَحُزنُهُ فی قَلبِهِ شادی مومن در رخسار او و اندوهش در دل است. (نهج البلاغه، کلمات قصار، شماره۳۲۵)

حدیث۴۵۷۴

امام حسین علیه السلام فرمودند: مَن حاوَلَ اَمراً بِمَعصِیَهِ اللهِ کانَ اَفوَتَ لِما یَرجُو وَاَسرَعَ لِمَجیئ ما یَحذَرُ؛ آن که در کاری که نافرمانی خداست بکوشد امیدش را از دست می دهد و نگرانیها به او رو می آورد. (بحار الانوار ، ج ۳ ، ص ۳۹۷)

حدیث۴۵۷۵

امام صادق علیه السلام فرمودند: إنّ اللهَ عَزَّوَجَّلَ یَرحَمُ الرَّجُلَ لَشُدَةِ حُبِّ لُوَلَدُه. براستی که خداوند عزوجل رحم می نماید مرد را، به

سبب شدت محبت او به فرزندش. (ثواب الاعمال و عقاب الاعمال)

حدیث۴۵۷۶

رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: مَن رَدّ عَن عِرضِ اَخیهِ المُسلِمِ وَجَبَت لَهُ الجَنّةُ اَلبَتّةَ هرکس آبروی مؤمنی را حفظ کند، بدون تردید بهشت بر او واجب شود. (ثواب الاعمال و عقاب الاعمال)

حدیث۴۵۷۷

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: إنّ الصّدَقَهَ لَتُطفِئُ غَضَبَ الرّبّ صدقه، خشم پروردگار را فرو می‌نشاند. (کنزالعمال، ح۱۶۱۱۴۳)

حدیث۴۵۷۸

حضرت امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تنها کسی باید در صدر مجلس بنشیند که سه ویژگی داشته باشد: ۱- هر گاه از او پرسش کنند پاسخ دهد. ۲- هر گاه دیگران از سخن گفتن درمانددند، او سخن بگوید. ۳- نظری بدهد که خیر و صلاح اهل آن مجلس در آن باشد. هر کس این ویژگیها را نداشته باشد و درصدر مجلس بنشیند، احمق است. بحارالانوار، ج۷۸، ص ۳۰۴.

حدیث۴۵۷۹

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر چیزی شرافتی و حرمتی دارد؛ شریفترین مجالس آن است که رو به قبله باشد. بحارالانوار، ج۷۵، ص ۴۶۹.

حدیث۴۵۸۰

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: به پدران خود نیکی کنید، تا فرزندانتان به شما نیکی کنند. تحف العقول، ص ۳۵۹.

حدیث۴۵۸۱

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: انسان بخیل، آسایش ندارد. بحارالانوار، ج۷۳، ص ۳۰۳.

حدیث۴۵۸۲

حضرت امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: همنشینی با اهل دین شرف دنیا و آخرت است و مشاورت با خردمند خیر خواه، محنت و برکت و هدایت است و توفیقی است از خداوند. پس چنانچه شخص عاقل و خردمند تو را راهنمایی کرد، مبادا سرپیچی کنی که هلاک خواهی شد. بحارالانوار، ج۷۸، ص ۳۱۳.

حدیث۴۵۸۳

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: در کارت با کسانی مشورت کن که از خدا می ترسند. بحارالانوار، ج۷۵، ص ۵۸.

حدیث۴۵۸۴

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر کس که پای بند رأی خود شد، به هلاکت رسید و هر که با دیگران مشورت کرد، شریک عقل آنان شد. نهج البلاغه حکمت، ۱۶۱.

حدیث۴۵۸۵

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ای علی! کسی از خدا طلب خیر کند، سرگردان نشود و کسی که مشورت کرد، پشیمان نگشت. امالی شیخ طوسی، ص ۱۳۶.

حدیث۴۵۸۶

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: خوشبخت کسی است که در نفس خود فراغتی یابد و به کار اصلاح آن بپردازد. بحارالانوار، ج۷۸، ص ۲۰۳.

حدیث۴۵۸۷

حضرت امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: آزار نرساندن، نشانه ی کمال خرد و مایه ی آسایش دو گیتی است. تحف العقول، ص ۲۸۳.

حدیث۴۵۸۸

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ادب نیکو، زیور خرد است. بحارالانوار، ج۷۷، ص ۱۳۱.

حدیث۴۵۸۹

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: بهترین میراث پدران برای فرزندان، ادب است نه مال و ثروت؛ زیرا ثروت از بین می رود و ادب می ماند. اصول کافی، ج۸، ص ۱۵۰.

حدیث۴۵۹۰

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ادب نیکو، سبب تزکیه اخلاق است. غررالحکم، ح ۵۵۲۰.

حدیث۴۵۹۱

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خوشبخت ترین مردم، کسی است که با مردم به بزرگواری رفتار کند. بحارالانوار، ج۷۴، ص ۱۸۵.

حدیث۴۵۹۲

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: بر شما باد به حسن خلق زیرا که صاحبش را به درجه ی روزه داران و نمازگزاران واقعی می

رساند. وسایل الشیعه، ج ۱۵، ص ۱۹۹.

حدیث۴۵۹۳

حضرت امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: برادران در میان خود به سه چیز نیازمندند که اگر به کار بندند، دوستی بپاید و گرنه از یکدیگر جدا شوند و دشمن هم گردند، آن سه چیز این هاست: انصاف با یکدیگر، مهربانی با یکدیگر و حسد نبردن نسبت به هم. تحف العقول، ح ۳۲۲.

حدیث۴۵۹۴

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برادری کردن به خاطر خدا، محبت را خالص می گرداند. غررالحکم، ح ۹۸۲۸.

حدیث۴۵۹۵

حضرت امام حسن (علیه السلام) می فرمایند: با هیچ کس رفت و آمد مکن تا بدانی کجاها رفت و آمد می کند، چون از حالش به خوبی آگاه شدی و معاشرتش را پسندیدی، بر پایه ی گذشت از لغزشها و کمک و همیاری در سختی ها با او برادری کن. تحف العقول، ح ۲۳۳.

حدیث۴۵۹۶

حضرت امام حسین (علیه السلام) می فرمایند: قویترین فرد در ایجاد ارتباط کسی است که با کسی که از او بریده، رابطه برقرار کند. بحارالانوار، ج۷۸، ص ۱۲۱.

حدیث۴۵۹۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برای خدا به دین اهل طاعت او برو و هدایت را از اهل ولایت او بگیر. بحارالانوار، ج۷۴، ص ۳۴۷.

حدیث۴۵۹۸

امام سجاد (سلام الله علیها)می فرمایند: حق استاد تو این است که بزرگش داری و محضرش را محترم شماری و با دقت به سخنانش گوش سپاری. من لا یحضرالفقیه، ج۲، ص ۶۲۰.

حدیث۴۵۹۹

امام صادق (سلام الله علیها)می فرمایند: در پیشگاه کسی که از او دانش می آموزید، فروتن باشید. اصول کافی، ج۱، ص ۳۶.

حدیث۴۶۰۰

حضرت امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: هیچ جرعه ای سرنکشیدم که نزد من خوشتر از جرعه ی خشمی باشد که با آن طرف

مقابل را کیفر ندهم. اصول کافی، ج۲، ص ۱۰۹.

حدیث۴۶۰۱

حضرت امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از بدی دیدن به خشم نیاید، از خوبی سپاسگذار نیست. بحارالانوار، ج۷۳، ص ۲۶۴.

حدیث۴۶۰۲

امام صادق(سلام الله علیه)می فرمایند: اف برمسلمانی که برای کار دین خویش و پرس و جو درباره ی آن، (دست کم) روزجمعه ی هر هفته خود را، از کارهای دیگر فارغ نمی سازد. خصال شیخ صدوق، ص ۳۹۳.

حدیث۴۶۰۳

امام علی(سلام الله علیه)می فرمایند: چقدر شایسته است که انسان در ساعتی از زندگی خود از مشغولیت های زندگی چشم بپوشد و به حساب نفس خود برسد و درآنچه که در روز و شب خود به دست آورده و یا از کف داده، اندیشه نماید. غررالحکم، ح۴۷۴۹.

حدیث۴۶۰۴

حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها)می فرمایند: بهترین شما کسی است که در برخورد با مردم نرم تر و مهربان تر است و ارزشمندترین مردم کسانی هستند که با همسرانشان مهربان و بخشنده اند. کنزالعمال، ج۷، ص ۲۲۵.

حدیث۴۶۰۵

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: خداوند از پرخوری و بیکاری زیاد نفرت دارد. بحارالانوار، ج۷۶، ص ۱۸۰.

حدیث۴۶۰۶

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: منفورترین خلق خدا، بنده ای است که مردم از زبان او بترسند. اصول کافی، ج۲، ص ۳۲۳.

حدیث۴۶۰۷

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: خداوند سبحان، از آدم و قیح گستاخ در گناهان نفرت دارد. غررالحکم، ح ۳۴۳۷.

حدیث۴۶۰۸

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) می فرمایند: سه کس نزد خدا از همه منفورترند: کسی که روز زیاد می خوابد در حالی که شب اصلا نمازی نخوانده است و کسی که زیاد می خورد و هنگام غذا خوردن نام و حمد خدا نمی گوید و کسی که بی دلیل می خندد. کنزالعمال، ص ۲۱۴۳.

حدیث۴۶۰۹

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم)می فرمایند: بنده ایمان را به کمال نمی رساند مگر سه خصلت در او باشد: انفاق در هنگام تنگ دستی، انصاف دادن و سلام کردن . کنزالعمال، ح ۱۰۷.

حدیث۴۶۱۰

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: هر مؤمنی که گرفتاری مومن تنگدستی را رفع کند، خداوند حوائج او را در دنیا و آخرت آسان و برآورده می سازد. اصول کافی، ج۲، ص ۲۰۰

حدیث۴۶۱۱

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: پیش از آن که مورد حسابرسی قرار گیرید، خود به حساب نفستان برسید و پیش از آن که سنجیده شوید، خود نفستان را در ترازوی سنجش بگذارید و برای آن حسابرسی بزرگ آماده شوید. بحارالانوار، ج ۷۰، ص ۷۳.

حدیث۴۶۱۲

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: نفسی های خود را با حسابرسی به پند کشید و با مخالفت کردن با آن زمامش را در اختیار گیرید. غررالحکم، ح۶۷۹۴.

حدیث۴۶۱۳

امام کاظم(علیه السلام) می فرمایند: از ما نیست هر کس هر روز محاسبه ی نفس نکند (و از خود برای کارهایی که در آن روز کرده است، حساب نکشد) تا اگر کار نیکی کرده است بر آن بیفزاید و اگر کار بدی کرده است به درگاه خدا توبه کند. تحف العقول، حدیث ۲۹۲.

حدیث۴۶۱۴

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: زمانی که قدرت داری با گذشت باش و در زمان تنگدستی بخشنده و در عین نیازمندی ایثارگر، تا فضل تو به کمال رسد. غررالحکم، ح ۷۱۷۹.

حدیث۴۶۱۵

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: سزاوار نیست مؤمن در مجلسی بنشیند که درآن معصیت خداوند می شود و او نمی تواند آن وضع راتغییر دهد. اصول کافی، ج۲، ص ۳۷۴.

حدیث۴۶۱۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کم خوری نشانه ی پاکدامنی است و پرخوری نشانه ی اسراف و زیاده روی. مستدرک الوسایل،

ج۱۶، ص ۲۱۳.

حدیث۴۶۱۷

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: با خوردن و آشامیدن زیاد دلها را نمیرانید؛ زیرا همان گونه که زراعت بر اثر آب زیاد از بین می رود، دلها نیز بر اثر پرخوری می میرد. تنبیه الخواطر، ج۱، ص ۴۶.

حدیث۴۶۱۸

حضرت امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تنها کسی باید در صدر مجلس بنشیند که سه ویژگی داشته باشد: ۱- هر گاه از او پرسش کنند پاسخ دهد. ۲- هر گاه دیگران از سخن گفتن درماندند، او سخن بگوید. ۳- نظری بدهد که خیر و صلاح اهل آن مجلس در آن باشد. هر کس این ویژگیها را نداشته باشد و درصدر مجلس بنشیند، احمق است. بحارالانوار، ج۷۸، ص ۳۰۴.

حدیث۴۶۱۹

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر چیزی شرافتی و حرمتی دارد؛ شریفترین مجالس آن است که رو به قبله باشد. بحارالانوار، ج۷۵، ص ۴۶۹.

حدیث۴۶۲۰

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: اخلاقت را نیکو گردان تا خداوند حسابت را آسان گرداند. امالی شیخ طوسی، ص ۱۷۴.

حدیث۴۶۲۱

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: بر شما باد به حسن خلق زیرا که صاحبش را به درجه ی روزه داران و نمازگزاران واقعی می رساند. وسایل الشیعه، ج ۱۵، ص ۱۹۹.

حدیث۴۶۲۲

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: به ناتوانتر از خودت بنگر، و به توانگرتر از خویش منگر، زیرا که این کار، تو را به آنچه قسمت تو شده است، قانع تر می سازد. اصول کافی، ج۸، ص ۲۴۴.

حدیث۴۶۲۳

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)می فرمایند: به آنچه به تو داده شده، قانع باش تا حسابت سبک گردد. بحارالانوار، ج۷۷، ص ۱۸۷.

حدیث۴۶۲۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نفسی های خود را با حسابرسی به پند کشید و با مخالفت کردن با آن زمامش را در اختیار

گیرید. غررالحکم، ح۶۷۹۴.

حدیث۴۶۲۵

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بخل ورزیدن به آنچه در دست داری، بد گمانی به معبود است. غررالحکم، ح ۱۲۵۸.

حدیث۴۶۲۶

حضرت امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: همنشینی با اهل دین شرف دنیا و آخرت است و مشاورت با خردمند خیر خواه، محنت و برکت و هدایت است و توفیقی است از خداوند. پس چنانچه شخص عاقل و خردمند تو را راهنمایی کرد، مبادا سرپیچی کنی که هلاک خواهی شد. بحارالانوار، ج۷۸، ص ۳۱۳.

حدیث۴۶۲۷

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: در کارت با کسانی مشورت کن که از خدا می ترسند. بحارالانوار، ج۷۵، ص ۵۸.

حدیث۴۶۲۸

حضرت امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: راهنمایی کردن مشورت کننده، گزاردن حق نعمت است. تحف العقول، ص ۲۸۳.

حدیث۴۶۲۹

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر کس که پای بند رأی خود شد، به هلاکت رسید و هر که با دیگران مشورت کرد، شریک عقل آنان شد. نهج البلاغه حکمت، ۱۶۱.

حدیث۴۶۳۰

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کسی از خدا طلب خیر کند، سرگردان نشود و کسی که مشورت کرد، پشیمان نگشت. امالی شیخ طوسی، ص ۱۳۶.

حدیث۴۶۳۱

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کوشش در راه اصلاح توده ی مردم، از کمال خوشبختی است. غررالحکم، ح ۹۳۶۱.

حدیث۴۶۳۲

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: خوشبخت کسی است که در نفس خود فراغتی یابد و به کار اصلاح آن بپردازد. بحارالانوار، ج۷۸، ص ۲۰۳.

حدیث۴۶۳۳

حضرت امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: از سعادت آدمی است که محل کسب و کارش در شهر خودش باشد و همنشینانش مردان صالح باشند و فرزندی داشته باشد که کمک او باشد. الحضال، ص ۱۵۹.

حدیث۴۶۳۴

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشبخت ترین مردم کسی است که نفس او متقاضی طاعت خدا باشد. غررالحکم، ح ۳۳۹۶.

حدیث۴۶۳۵

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ادب نیکو، زیور خرد است. بحارالانوار، ج۷۷، ص ۱۳۱.

حدیث۴۶۳۶

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: هر که دست از آزار مردم بردارد، یک دست از آنها نگه داشته و مردم دستهای بسیار از (آزار) او نگه می دارند. الحضان، ص ۱۷.

حدیث۴۶۳۷

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: خداوند بزرگ فرموده است هر که بنده ی مرا بیازارد، با من اعلان جنگ دهد. اصول کافی، ج ۲، ص ۱۷.

حدیث۴۶۳۸

حضرت امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: آزار نرساندن، نشانه ی کمال خرد و مایه ی آسایش دو گیتی است. تحف العقول، ص ۲۸۳.

حدیث۴۶۳۹

حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها) می فرمایند: الزم رجلها فان الجنهٔ تحت اقدامها؛ در خدمت مادر باش، زیرا بهشت زیر پای مادران است. کنزالعمال، ج۱۶، ص ۴۲۶.

حدیث۴۶۴۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لتکن لک فی کل شیء نیه صالحهٔ حتی النوم و الأکل؛ در هر چیز باید نیتی نیک داشته باشی، حتی در خوردن و خواب. مکارم الاخلاق، ج۲، ص ۳۷۰.

حدیث۴۶۴۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تعمل شیئا من الخیر ریاء و لاتدعه حیاء؛ هیچ کار خیری را ریاکارانه انجام

نده و آن را از روی حیا ترک مکن. بحارالانوار، ج۷۷، ص ۱۶۳.

حدیث۴۶۴۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من عرض لأخیه المسلم المتکلم فی حدیثه فکانما خدش وجهه؛ هر که در میان سخن برادر مسلمانش بدود، چنان است که چهره ی او را بخراشد. اصول کافی، ج۲، ص ۶۶۰.

حدیث۴۶۴۳

قال الامام علی (علیه السلام): ان هذه القلوب تمل کما تمل الابدان فاتبغوا لها طرائف الحکم؛ همانا این دلها همانند بدن ها افسرده می شوند، پس برای شادابی دلها سخنان زیبای حکمت آمیز بجویید. نهج البلاغه، حکمت ۹۱.

حدیث۴۶۴۴

قال الامام الکاظم (علیه السلام): لیس شیء أنکی لإبلیس و جنوده من زیارهٔ الإخوان فی الله بعضهم لبعض؛ هیچ چیز به اندازه ی دیدار برادران از یکدیگر به خاطر خدا، ابلیس و سپاه او را درهم نمی کوبد. اصول کافی، ج۲، ص ۱۸۸.

حدیث۴۶۴۵

حضرت امام حسین (علیه السلام) می فرمایند: قویترین فرد در ایجاد ارتباط کسی است که با کسی که از او بریده، رابطه برقرار کند. بحارالانوار، ج۷۸، ص ۱۲۱.

حدیث۴۶۴۶

حضرت امام حسن (علیه السلام) می فرمایند: با هیچ کس رفت و آمد مکن تا بدانی کجاها رفت و آمد می کند، چون از حالش به خوبی آگاه شدی و معاشرتش را پسندیدی، بر پایه ی گذشت از لغزشها و کمک و همیاری در سختی ها با او برادری کن. تحف العقول، ح ۲۳۳.

حدیث۴۶۴۷

قال الامام علی (علیه السلام): ینبغی للمسلم أن یتجنب مواخاهٔ: الماجن الفاجر، والأحق، و الکذاب؛ مسلمان باید از برادری کردن با سه گروه دوری کنند: شوخ بی حیا، احمق و دروغگو. اصول کافی، ج۲، ص ۶۳۹.

حدیث۴۶۴۸

قال الامام الباقر (علیه السلام): لاتقارن و لاتواخ اربعهٔ: الاحق و البخیل و الجبان واکذاب؛ با چهار کس هم نشینی و برادری مکن: احمق، بخیل، ترسو و دروغگو. خصال شیخ صدوق ص ۲۴۴.

حدیث۴۶۴۹

امام کاظم (علیه السلام)می فرمایند: من قصد الیه رجل من إخوانه مستجیرا به فی بعض أحواله فلم یجره، بعد أن یقدر علیه فقد قطع ولایهٔ الله تبارک و تعالی؛ کسی که برادرش برای رفع گرفتاری یا حاجتی به او پناه ببرد و او بتواند پناهش دهد (مشکل او را حل نماید) اما ندهد، بی گمان پیوند ولایت خدای تبارک و تعالی را بریده است. بحارالانوار، ج۷۴، ص ۳۱۴.

حدیث۴۶۵۰

امام باقر (علیه السلام)می فرمایند: من الستفاد أخا فی الله علی ایمان بالله و وفاأ بإخائه، طلبا لمرضاهٔ الله فقد استفاد شعاعا من نور الله؛ هر کس برای جلب رضای خدا، بر پایه ی ایمان به او و وفاداری به برادری، برادری خدایی و دینی به دست آورد پرتوی از نور خدا را به دست آورده است. تحف العقول، ح ۲۹۵.

حدیث۴۶۵۱

قال الامام علیّ (علیه السلام): من لم تکن مودته فی الله فاحذره، فإن مودته لئیمهٔ و صحبته مشومهٔ؛ از کسی که دوستیش برای خدا نباشد بپرهیز؛ زیرا دوستی او پستی است و همنشینی با او شوم و بی برکت. غررالحکم، ح ۸۹۷۸.

حدیث۴۶۵۲

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): إذا أحب احدکم اخاه فلیعلمه؛ هرگاه یکی از شما، برادر خود را دوست داشته باشد، آن را به او اظهار کند. میزان الحکم، ج۱، ص ۷۲.

حدیث۴۶۵۳

حضرت امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: زبانت را نگهدار تا برادرت را صاحب شوی. بحارالانوار، ج۷۴، ص ۱۵۶.

حدیث۴۶۵۴

امام سجاد (علیه السلام)می فرمایند: مبغوض ترین مردم نزد خداوند عزوجل کسی است که ادعای پیروی از امامی را دارد ولی در عمل به او اقتدا نمی کند. بحارالانوار، ج۷۱، ص ۱۷۸.

حدیث۴۶۵۵

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: راکتب الظلم یکبو به مرکبه؛ کسی که بر مرکب ظلم سوار شود، مرکبش او را سرنگون می کند. غررالحکم، ح ۳۴۴۸.

حدیث۴۶۵۶

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم): می فرمایند: از دعای ستمدیده بترسید: زیرا چنین دعایی بر ابرها سوار است؛ خداوند می فرماید: به عزت و جلالم سوگند که تو را یاری می رسانم، گرچه بعد از مدتی. کنزالعمال، ح ۷۶۰۰.

حدیث۴۶۵۷

امام صادق (علیه السلام)می فرمایند: تواضعوا لمن طلبتم منه العلم ؛ در پیشگاه کسی که از او دانش می آموزید، فروتن باشید. اصول کافی، ج۱، ص ۳۶.

حدیث۴۶۵۸

امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: حق استاد تو این است که بزرگش داری و محضرش را محترم شماری و با دقت به سخنانش گوش سپاری. من لا یحضرالفقیه، ج۲، ص ۶۲۰.

حدیث۴۶۵۹

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : اَحِبّوا الصِّبْیانَ وَ ارْحَمُوهُمْ ، وَ اِذا وَعَدتُموهُمْ شَیْئا فَفُوا لَهُمْ ، فَاِنَّهُمْ لا یَدْرونَ اِلاّ اَنَّکُمْ تَرْزُقونَهُمْ ؛ کودکان را دوست بدارید و با آنان مهربان باشید و هرگاه به آنان وعده دادید، به آن وفا کنید، زیرا آنان ، روزی دهنده خود را کسی غیر از شما نمی‌دانند . کافی ، ج ۶، ص ۴۹، ح ۳.

حدیث۴۶۶۰

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ بَکی صَبیٌّ لَهُ فَاَرْضاهُ حَتّی یُسَکِّنَهُ ، اَعْطاهُ اللّه عَزَّوَجَلَّ مِنَ الْجَنَّةِ حَتّی یَرْضی؛ هر کس کودک گریان خود را راضی کند تا آرام شود، خداوند از بهشت آن‌قدر به او می‌دهد تا راضی شود . الفردوس ، ج ۳، ص ۵۴۹، ح ۵۷۱۵ .

حدیث۴۶۶۱

امام علی (علیه السلام): چقدر شایسته است که انسان در ساعتی از زندگی خود از مشغولیت های زندگی چشم بپوشد و به حساب نفس خود برسد و درآنچه که در روز و شب خود به دست آورده و یا از کف داده، اندیشه نماید. غررالحکم، ح۴۷۴۹.

حدیث۴۶۶۲

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: خداوند از پرخوری و بیکاری زیاد نفرت دارد. بحارالانوار، ج۷۶، ص ۱۸۰.

حدیث۴۶۶۳

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: منفورترین خلق خدا، بنده ای است که مردم از زبان او بترسند. اصول کافی، ج۲، ص ۳۲۳.

حدیث۴۶۶۴

حضرت امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: منفورترین فرد نزد خدا کسی است که گفتار امامی را می گوید، اما به کردار او رفتار نمی کند. اصول کافی، ج۸، ص ۲۳۴.

حدیث۴۶۶۵

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : وَالَذی نَفْسی بِیَدِهِ لَوْ اَنّ رَجُلاً غَشِیَ امْرَاَتَهُ وَ فِی الْبَیْتِ صَبیٌّ مُسْتَیْقِظٌ یَراهُما وَیَسْمَعُ کَلامَهُما وَنَفَسَهُما ما اَفْلَحَ اَبَدا ؛ اذا کانَ غُلاما کانَ زانیا اَوْ جارِیَةً کانَتْ زانیَةً؛ سوگند به کسی که جانم به دست اوست ، اگر کسی با همسرش درآمیزد و در اتاق ، کودکی بیدار باشد که آنان را ببیند و سخن گفتن و صدای نَفَس آنان را بشنود ، هرگز رستگار نمی‌شود . اگر پسر باشد ، مردی زناکار و اگر دختر باشد ، زنی زناکار می گردد . کافی، ج ۵، ص ۵۰۰، ح ۲.

حدیث۴۶۶۶

امام علی (علیه السلام): خَیْرُ مَنْ شاوَرْتَ ذَوُو النُّهی وَالْعِلْمِ ، وَ اُولُو التَّجارِبِ وَ الْحَزْمِ؛ بهترین مشاوران، دارندگان عقل، علم، تجربه و دوراندیشی‌اند. غرر الحکم ، ح ۴۹۹۰.

حدیث۴۶۶۷

امام علی (علیه السلام): جالِسِ الْعُلَماءَ یَزْدَدْ عِلْمُکَ وَ یَحْسُنْ اَدَبُکَ وَ تَزْکُ نَفْسُکَ؛ با علما هم‌نشین باش، تا علمت زیاد و ادبت نیکو و جانت پاک گردد. غرر الحکم ، ح ۴۷۸۶.

حدیث۴۶۶۸

امام باقر (علیه السلام): مَنْ عَلَّمَ بابَ هُدیً فَلَهُ مِثْلُ اَجْرِ مَنْ عَمِلَ بِهِ وَ لا یُنْقَصُ اُولئِکَ مِنْ اُجورِهِمْ شَیْئاً وَ مَنْ عَلَّمَ بابَ ضَلالٍ کانَ عَلَیْهِ مِثْلُ اَوزارِ مَنْ عَمِلَ بِهِ وَ لا یُنْقَصُ اُولئِکَ مِنْ اَوزارِهِمْ شَیْئا؛ هرکس باب هدایتی را به کسی آموزش دهد، پاداش همه کسانی را که به آن عمل کنند، دارد، بی آنکه چیزی از پاداش آنان کم شود و هرکس باب گمراهی را یاد دهد، گناهان همه کسانی که بدان عمل کنند، بر او نیز بار می‌شود، بی آن‌که چیزی از گناهان آنان کم شود. کافی ، ج ۱، ص ۳۵، ح ۴.

حدیث۴۶۶۹

امام صادق (علیه السلام): وَ الْمُتَعَلِّمُ یَحْتاجُ اِلی رَغْبَةٍ وَ ارادَةٍ و فَراغٍ وَ نُسُکٍ وَ خَشْیَةٍ وَ حِفْظٍ وَ حَزْمٍ؛ دانش اندوز به شوق، اراده، فراغت، عبادت، ترس از خدا، مراقبت و آینده‌نگری نیاز دارد. مصباح الشریعه، ص ۱۵.

حدیث۴۶۷۰

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله): انّ لُقْمانَ قالَ لابْنِهِ : یا بُنَیِّ عَلَیْکَ بِمَجالِسِ الْعُلَماءِ وَ اسْتَمِعْ کَلامَ الْحُکَماءِ فَاِنَّ اللّه یُحْیِی الْقَلْبَ الْمَیِّتَ بِنورِ الْحِکْمَةِ کَما یُحْیِی الاْرْضَ الْمَیِتَةَ بِوابِلِ الْمَطَرِ؛ لقمان به پسرش گفت: فرزندم! همواره در مجلس دانشمندان باش و سخنان حکیمان را بشنو، که خداوند، دل مرده را به نور حکمت زنده می کند؛ همان گونه که زمین مرده را با باران سیل‌آسا، زنده می گرداند. معجم الکبیر ، ج ۸ ، ص ۱۹۹، ح ۷۸۱۰.

حدیث۴۶۷۱

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله): قَلْبٌ لَیْسَ فیهِ شَیءٌ مِنَ الحِکمَةِ کَبَیْتٍ خَرِبٍ ، فَتَعَلَّموا وعَلِّموا ، وتَفَقَّهوا ولا تَموتوا جُهّالاً ؛ فَاِنَّ اللّه لا یَعذِرُ عَلَی الْجَهْلِ؛ دلی که در آن حکمت نیست، همچون خانه‌ای ویران است. پس بیاموزید و آموزش دهید، بفهمید و نادان نمیرید که خدای عزّ و جلّ، بهانه‌ای را برای نادانی نمی‌پذیرد. الفردوس ، ح ۴۵۹۰.

حدیث۴۶۷۲

امام علی (علیه السلام): یا مُؤمِنُ انّ هذَا الْعِلْمَ وَالْاَدَبَ ثَمَنُ نَفْسِکَ فَاجْتَهِدْ فی تَعَلُّمِها فَما یَزیدُ مِنْ عِلْمِکَ وَ اَدَبِکَ یَزیدُ فی ثَمَنِکَ وَ قَدْرِکَ، فَاِنَّ بِالْعِلْمِ تَهْتَدی اِلی رَبِّکَ؛ ای انسان با ایمان، در حقیقت این دانش و ادب، بهای توست، پس در آموختن آن بکوش، زیرا هرچه بر دانش و ادبت افزوده شود، بر ارج و بهای تو افزوده می‌شود، چرا که با دانش به سوی پروردگارت هدایت می‌شوی. روضهٔ الواعظین، ص ۱۱.

حدیث۴۶۷۳

امام علی علیه‌السلام : ایّاکَ وَ طولَ الْاَمَلِ فَکَمْ مِنْ مَغْرورٍ اِفْتَتَنَ بِطولِ اَمَلِهِ فَاَفْسَدَ عَمَلَهُ وَ قَطَعَ اَجَلَهُ فَلا اَمَلَهُ اَدْرَکَ وَ لا مافاتَهُ اسْتَدْرَکَ ؛ از آرزوی دور و دراز بپرهیز، چه بسا فریب خورده‌ای که به آرزوی دراز خویش، فریب خورد و کارش را تباه و مرگش را قطعی کرد و در نتیجه، نه به آرزویش رسید و نه آنچه را که از دست داده بود، جبران کرد. عیون الحکم والمواعظ ، ص ۹۹، ح ۲۲۷۸ .

حدیث۴۶۷۴

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَوْتُ الْاِنْسانِ بِالذُّنوبِ اَکْثَرُ مِنْ مَوْتِهِ بِالْاَجَلِ وَ حَیاتُهُ بِالبِرِّ اَکْثَرُ مِنْ حَیاتِهِ بِالْعُمُرِ؛ مرگ انسان‌ها در نتیجه گناهان، بیشتر از مرگ آنها در نتیجه فرا رسیدنِ اَجَل است و زنده ماندن انسان‌ها در نتیجه نیکی‌هایشان، بیشتر از زندگی کردنشان به خاطر باقی بودنِ عمر است. مکارم الاخلاق، ص ۳۶۲.

حدیث۴۶۷۵

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : طوبی لِمَنْ طالَ عُمْرُهُ وَ حَسُنَ عَمَلُهُ فَحَسُنَ مُنْقَلَبُهُ اذْ رَضیَ عَنْهُ رَبُّهُ وَ وَیْلٌ لِمَنْ طالَ عُمْرُهُ وَ ساءَ عَمَلُهُ وَ ساءَ مُنْقَلَبُهُ اذْ سَخِطَ عَلَیْهِ رَبُّهُ؛ خوشا به سعادت کسی که عمرش طولانی و کردارش خوب باشد. چنین کسی عاقبتش خوب است؛ زیرا پروردگارش از او راضی است. و وای بر کسی که عمرش طولانی و کردارش بد باشد. چنین کسی عاقبتش بد است؛ چرا که پروردگارش از او ناراضی است. بحارالأنوار، ج ۶۹، ص ۴۰۰، ح ۹۵.

حدیث۴۶۷۶

امام صادق علیه‌السلام : تَجَنَّبُوا الْبَوائِقَ یُمَدّ لَکُمْ فِی الْاَعْمارِ؛ از فتنه‌ها و بدی‌ها کناره بگیرید، تا عمرتان طولانی شود . عیون أخبار الرضا علیه‌السلام ، ج ۲، ص ۴۰، ح ۹۰.

حدیث۴۶۷۷

امام علی علیه‌السلام : بَرَکَةُ الْعُمْرِ فی حُسْنِ العَمَلِ ؛ برکت عمر در خوب انجام دادنِ کارهاست. غررالحکم ، ح ۴۴۳۴ .

حدیث۴۶۷۸

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم : یَابْنَ آدَمَ! اِبْرِرْ والِدَیْکَ وَ صِلْ رَحِمَکَ، یُیَسِّر لَکَ یُسْرُکَ وَ یُمَدّ لَکَ فی عُمْرِکَ و اَطِع رَبَّکَ تُسَمّی عاقِلًا و لا تَعصَهُ تُسَمّی جاهِلًا ؛ ای فرزند آدم! به پدر و مادرت نیکی کن و صله رحم داشته باش تا خداوند، کارت را آسان

و عمرت را طولانی بگرداند. پروردگارت را فرمان ببر تا خردمند به شمار آیی و از او نافرمانی نکن که نادان شمرده می‌شوی. الفردوس، ج ۵، ص ۲۸۲، ح ۸۱۹۰.

حدیث۴۶۷۹

امام جواد (علیه السلام)می فرمایند: لن یستکمل العبد حقیقهٔ الإیمان حتی یؤثر دینه علی شهوته؛ بنده هرگز حقیقت ایمان را به کمال نرساند مگر آنگاه که دینش را بر هوس خود ترجیح دهد. میزان الحکمه، ج۱، ص ۳۷۲.

حدیث۴۶۸۰

امام باقر (علیه السلام)می فرمایند: الکمال و کل الکمال التفقه فی الدین و الصبر علی انائبهٔ و تقدیر المعیشه؛ کمال و بلکه همه ی کمال انسانی در سه چیز است: دانا بودن در دین و احکام آن، شکیبا بودن در ناراحتی ها و مصائب و برنامه ریزی درست در اقتصاد زندگی . اصول کافی، ج۱، ص ۳۲.

حدیث۴۶۸۱

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: أقرب الآراء من النهی ابعدها من الهوی؛ خردمندانه ترین رأی آن است که از هوای نفس دورتر باشد. غررالحکم، ح۵۹۰۲.

حدیث۴۶۸۲

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: شر الآراء ما خالف الشریعهٔ؛ بدترین رأی آن است که مخالف شریعت باشد. نهج البلاغه، حکمت ۱۷۹.

حدیث۴۶۸۳

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: الرأی کثیر و الحزم قلیل؛ رأی بسیاراست و دوراندیشی کم. غررالحکم، ح۱۲۱۳.

حدیث۴۶۸۴

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: افضل الناس رأیا من لا یستغنی عن رأی مشیر؛ رأی آن کس برتر است که خود را از رأی مشاور بی نیاز نداند. غررالحکم، ح۳۱۵۲.

حدیث۴۶۸۵

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: من استبد برأیه هلک و من شاور الرجال شارکها فی عقولها. هر که خود رایی کند، نابود شود و هر که با بزرگان مشورت کند، در خردهایشان شریک گردد. نهج البلاغه، حکمت ۱۶۱

حدیث۴۶۸۶

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: ضلهٔ الرای تفسد المقاصده؛ نادرستی رأی، اهداف را تباه می کند. غررالحکم، ح۵۹۰۲.

حدیث۴۶۸۷

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)می فرمایند: وقتی پندی برای برادرتان در ذهن خویش می یابید، به او ارزانی اش کنید. نهج الفصاحه/ح ۲۴۵.

حدیث۴۶۸۸

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)می فرمایند: من عمل علی غیر علم کان ما یفسد اکثر مما یصلح؛ هر کس که بدون علم و آگاهی کار کند، بیش از آن که اصلاح کند، خراب می کند! بحارالانوار/ج۷۴/ص۱۵۰.

حدیث۴۶۸۹

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)می فرمایند: الجلیس الصالح خیر من الوحدهٔ و الوحدهٔ خیر من جلیس السوء؛ همنشین خوب بهتر از تنهایی است و تنهایی بهتر از همنشین بد. بحارالانوار/ج۷۴/ص۸۴.

حدیث۴۶۹۰

رسول اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر کس از وادی ذلت بار گناه و معصیت، به عزت اطاعت خدا روی آورد، خدای بلند مرتبه بدون این که او مونسی داشته باشد، با او انس می گردد و بدون داشتن مال او را یاری می نماید. بحارالانوار/ج۷۲/ص۳۵۹.

حدیث۴۶۹۱

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)می فرمایند: من ستر علی اخیه ستره الله فی الدنیا و الاخرهٔ. هر که پرده پوش برادر خویش در دنیا باشد، خدا در دنیا و آخرت پرده پوش او می شود. نهج الفصاحه/ح ۲۷۶۴.

حدیث۴۶۹۲

رسول اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم)می فرمایند: خیر الناس من انتفع به الناس. بهترین مردم کسی است که مردم از او بهره مند شوند. بحارالانوار/ج۷۵/ص۲۳.

حدیث۴۶۹۳

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند : افضل العبادهٔ ادمان التفکر فی الله و فی قدرته. برترین عبادت، اندیشیدن مداوم درباره ی خدا و قدرت اوست. اصول کافی/ج۲/ص۵۵.

حدیث۴۶۹۴

حضرت امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: اجعل نفسک عدوا نجاهده و عاریهٔ تردها. نفس خود را چون دشمنی دان که با او مبارزه می کنی و امانتی است که باید برگردانی. تحف العقول/ ج ۳۰۴.

حدیث۴۶۹۵

حضرت امام باقر(علیه السلام) می فرمایند: لا فضیلهٔ کالجهاد و لاجهاد کمجاهدهٔ الهوی. هیچ فضیلتی چون جهاد نیست و هیچ جهادی مانند مبارزه با هوای نفس نیست. تحف العقول/ ج۲۸۶.

حدیث۴۶۹۶

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: ان المجاهد نفسه علی طاعهٔ الله و عن معاصیه عندالله سبحانه بمنزلهٔ برشهید. کسی که در راه فرمانبرداری از خدا و دوری از نافرمانی او با نفس خویش مبارزه کند، نزد خدای سبحان منزلت نیکوکار شهید را دارد. غررالحکم/ ج ۳۵۴۶.

حدیث۴۶۹۷

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)می فرمایند: أفضل الجهاد من اصبح لایهم بظلم أحد. بهترین جهاد آن است که انسان روز خود را آغاز کند در حالی که در اندیشه ی ستم کردن به احدی نباشد. المحاسن/ج۱/ص ۴۵۶.

حدیث۴۶۹۸

امام حسین علیه السلام فرمودند: اِنّ اَعفَی النّاسِ مَن عَفا عِندَقُدرَتِهِ بخشنده ترین مردم کسی است که در هنگام قدرت می بخشد. (الدره الباهره ، ص۲۴)

حدیث۴۶۹۹

حضرت امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: لَتَأمُرَنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلَتَنَهَنِّ عَنِالْمُنْکَرِاَوْلَیَسْتَعْمِلَنّ عَلَیْکُمْ شِرَارُ کُمْ فَیَدْعُوخِیَارُکُمْ فَلَایُسْتَجَابُ لَهُمْ . حتماً امربه معروف ونهی ازمنکرکنید، وگرنه اشرارتان برشما مسلط وحاکم می‌شوند آنگاه خوبانتان هم دعا می‌کنند، امّا دعایشان مستجاب نمی شود. وسایل الشیعه، ج۱۱، ص۳۹۴

حدیث۴۷۰۰

حضرت امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: بِرُّالْوَالِدَینِ وَاجِبٌ وَ إنْ کانَا مُشْرِکَینِ وَ لاطَاعَهَ لَهُمَا فِی مَعْصِیَهِٔ الْخَالِقِ؛ نیکی به پدر ومادر واجب است ، هرچند مشرک باشند ، ولی درراه معصیتِ آفریدگار، اطاعت از آن دوجایز نیست. بحارالانوار، ج۷۱، ص۷۲

حدیث۴۷۰۱

حضرت امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: عَلَیکَ بِطاعَهِٔ الأبِ وَبِرِّهِ وَالتَّوَاضُعِ والخُضُوعِ وَالإعظَامِ وَالإکْرَامِ لَهُ وَ خَفْضِ الصَّوْتِ بِحَضْرَتِهِٔ؛ بر تو باد که از پدر فرمانبرداری کنی ، به او نیکی کنی ، دربرابرش فروتنی وکرنش وبزرگداشت واحترام داشته باشی

وصدایت را در حضور او پایین بیاوری. فقه الرضاعلیه السلام،ص ۳۳۴

حدیث۴۷۰۲

حضرت امام کاظم(علیه السلام) می فرمایند: لیس منا من لم یحاسب نفسه فی کل یوم. فإن عمل حسنا إستزاد الله منه و إن عمل سیئا استغفرالله و تاب إلیه. از ما نیست هر کس هر روز محاسبه ی نفس نکند (و از خود برای کارهایی که در آن روز کرده است، حساب نکشد) تا اگر کار نیکی کرده است بر آن بیفزاید و اگر کار بدی کرده است به درگاه خدا توبه کند. تحف العقول، حدیث ۲۹۲.

حدیث۴۷۰۳

حضرت علی(علیه السلام) می فرمایند: حسن خلقک، یخفف الله حسابک. اخلاقت را نیکو گردان تا خداوند حسابت را آسان گرداند. امالی شیخ طوسی، ص ۱۷۴.

حدیث۴۷۰۴

حضرت امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: مَنْ فَرِّجَ عَنْمُـؤمِنٍ فَرِّجَ اللهُ وَعَنْ قَلْبِهِ یَوْمَ الْقِیَامَـةِ. کسی که گره ازکارمؤمنی بگشاید وشادش کند، خداوند هم درروزقیامت ، کاربسته‌ی او را می‌گشاید. اصول کافی ، ج۲، ص ۲۰۰

حدیث۴۷۰۵

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: من حسن بره أهل بیته زید فی رزقه. هر که با خانواده ی خود نیکوکار باشد، روزیش زیاد می شود. بحارالانوار، ج۷۶، ص ۶۰.

حدیث۴۷۰۶

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : مَن سَعی عَلی عِیالِهِ فی طَلَبِ الحَلالِ فَهُوَ فی سَبیلِ اللّه ؛ هرکس در جست و جوی حلال، برای گذران زندگی خانواده اش بکوشد،[تلاشِ] او در راه خدا است. کنز العمّال : ۴ / ۱۲ / ۹۲۵۲ .

اقتصادی

بایدهای اقتصادی

حدیث۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ألا اخبرکم بشیء إن أنتم فعلتموه تباعد الشیطان منکم تباعد المشرق من المغرب؟ قالوا: بلی، قال: الصوم یسود وجهه، والصدقهٔ تکسر ظهره ... . رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: آیا شما را از چیزی خبر ندهم که اگر به آن عمل کنید شیطان از شما دور شود، چندان که مشرق از مغرب دور است؟ عرض کردند: چرا. فرمودند: روزه، روی شیطان را سیاه می کند و صدقه، پشت او را می شکند و دوست داشتن برای خدا و همیاری در کار نیک، ریشه او را می کَنَد و استغفار، شاهرگش را می زند. «أمالی شیخ صدوق، ص ۵۹»

حدیث۲

قال الامام علی – علیه السلام – : مَنْ اقتصَدَ فِی الغِنی و الفقر استعدَّ لنوائِبِ الدَّهر. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر کس در توانگری و تهیدستی، میانه‌روی را پیشه خود سازد، خود را برای گرفتاری‌های روزگار آماده کرده است. غررالحکم، ص ۳۳۲

حدیث۳

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : نَفَقَةُ دِرهَم فِی الخِضابِ أفضَلُ مِن نَفَقَةِ دِرهَم فی سَبیلِ اللّه ، إنَّ فیهِ أربَعَ عَشرَةَ خَصلَةً : یَطرُدُ الرّیحَ مِنَ الاُذُنَینِ ، ویَجلُو الغِشاءَ عَنِ البَصَرِ . . . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : خرج کردن یک درهم برای خضاب ، برتر از انفاق یک درهم در راه خداست. این کار ، چهارده فایده دارد: بو را از گوش‌ها دور می‌کند ، پرده [تاریکی] را از برابر دیده کنار می‌زند و آن را جلا می‌دهد... الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۴۸۲ ، حدیث ۱۲ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۰۶

حدیث۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَن قُتِلَ دُونَ مالِهِ فَهُوَ شَهیدٌ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر که در راه (حفظ) مالش کشته شود، شهید است. «دعائم الاسلام، ج ۱، ص ۳۹۸»

حدیث۵

الإمام الصادق علیه‌السلام : یُستَحَبُّ لِلمَریضِ أن یُعطِیَ السّائِلَ بِیَدِهِ ، ویَأمُرَ السّائِلَ أن یَدعُوَ لَهُ . امام صادق علیه‌السلام : مستحب است بیمار به دست خود ، صدقه‌ای به سائل بدهد و از او بخواهد برای وی ، دعا کند . الکافی ، جلد ۴ ، صفحه ۴ ، حدیث ۹ ، بحارالأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۲۰۹ ، حدیث ۲۵ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۷۴

حدیث۶

عَن النبی – صلّی الله علیه و آله – قال: ثلاثةٌ حقٌّ علی الله تعالی عونُهم، المجاهدُ فی سبیلِ اللهِ و المکاتِبُ الذی یُریدُ الاَداءَ، و الناکحْ الذّی یُریُد العفافَ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: سه گروه بر خداوند متعال حق دارند تا آنها را یاری کند: مجاهد در راه خدا و کسی که سعی می کند تا قرض خویش را ادا کند و آنکه می خواهد ازدواج کند تا دامن خویش را پاک نگهدارد. «نهج الفصاحه، ح ۱۲۱۹»

حدیث۷

قال الامام الباقر – علیه السلام – : اَلزَّکاةُ تَزیدُ فِی الرِّزقِ. امام باقر – علیه السلام – فرمودند: پرداخت زکات، بر روزی انسان می افزاید. «بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۱۴»

حدیث۸

قال الله عزّوجلّ: ای احمد! عبادت ده بخش دارد که نُه بخش آن، به دست آوردن روزی حلال است. (ارشادالقلوب۱/۲۰۳)

حدیث۹

رسول اللّه (صلی الله علیه و آله و سلم) : مَن باتَ كالاًّ مِن طَلَبِ الحَلالِ ؛ باتَ مَغفورا لَهُ ؛ هر كس ، خسته از جست و جوى مال حلال ، روز را به شب آورد ، آمرزيده روز را به شب آورده است . الأمالى للصدوق : ۳۶۴ / ۴۵۲

حدیث۱۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اُوصيكُم بِالخَشيَةِ مِنَ اللّهِ فِى السِّرِّ وَالعَلانِيَةِ . . . وَالاِكتِسابِ فِى الفَقرِ وَالغِنى ؛ شما را سفارش مى كنم كه در پنهان و آشكار از خدا بيم ورزيد . . . و خواه در فقر و خواه در توانگرى ، در پى كسبِ [روزى] باشيد. بحار الأنوار : ۱ / ۳۰ / ۱۴۱

حدیث۱۱

امام علی(علیه السلام)فرمودند: لِلمُؤمِنِ ثَلاثُ ساعاتٍ : فَساعَةٌ يُناجى فيها رَبَّهُ ، وساعَةٌ يَرُمُّ مَعاشَهُ ، وساعَةٌ يُخَلّى بَينَ نَفسِهِ وبَينَ لَذَّتِها فى ما يَحِلُّ ويَجمُلُ . ولَيسَ لِلعاقِلِ أن يَكونَ شاخِصا إلاّ فى ثَلاثٍ : مَرَمَّةٍ لِمَعاشٍ ، أو خُطوَةٍ فى مَعادٍ ، أو لَذَّةٍ فى غَيرِ مُحَرَّمٍ ؛ مؤمن را سه وقت است: وقتى كه در آن ، با پروردگارش مناجات مى كند ؛ و وقتى كه گذران زندگى اش را سامان مى دهد ؛ و وقتى كه از آن چه حلال و زيبا است ، براى خود لذّت برمى گيرد . و خردمند را سزاوار نيست كه جز در پى سه چيز باشد : سامان دادن معيشت ، گام نهادن براى روز قيامت ، يا لذّت برگرفتن از آن چه حرام نيست . تحف العقول : ۲۰۳ ، الأمالى للطوسى : ۱۴۷ / ۲۴۰

حدیث۱۲

رسول اللّه (صلی الله علیه و آله وسلم) : طَلَبُ الكَسبِ فَريضَةٌ بَعدَ الفَريضَةِ ؛ پس از اداى نماز واجب ، روزى جُستن واجب است . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۱۷ / ۷۹

حدیث۱۳

امام على عليه‌السلام : مَن آتاهُ اللّه مالاً فَلْيَصِلْ بِهِ القَرابَةَ ، ولْيُحسِنْ مِنهُ الضِّيافَةَ ؛ هركه خداوند به او ثروتى دهد، بايد با آن به خويشانش رسيدگى كند و مهماندارى نمايد . نهج البلاغة : الخطبة ۱۴۲ منتخب ميزان الحكمة : ۳۴۰

حدیث۱۴

امام صادق(سلام الله علیه): إنّ الصَّدَقَةَ تَقضــى الدَّينَ وتَخلُفُ بالبَرَكَةِ؛ صدقه، دَين را ادا و بركت را جايگزين مى‌كند. الكافى: ج ۴، ص ۹، ح ۱

حدیث۱۵

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): الصَّدَقَةُ تَمنَعُ مِيتَةَ السُّوءِ؛ صدقه، از مردنِ بد و دل خراش جلوگيرى مى‌كند. ميزان الحكمه ج ۶، ص ۲۱۹

حدیث۱۶

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: فَکونوا اَقَلَّ ما یَکونونَ فِی الْباطِنِ اَمْوالاً ، اَحْسَنَ ما یَکونونَ فِی الظّاهِرِ اَحْوالاً فَاِنَّ اللّه تَعالی اَدَّبَ عِبادَهُ الْمُؤمِنینَ الْعارِفینَ اَدَبا حَسَنا ، فَقالَ جَلَّ مِن قائِلٍ : یَحْسَبُهُمُ الْجاهِلُ اَغْنیاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُم بِسیماهُمْ لاَ یَسْئَلونَ النَّاسَ اِلْحافا؛ در حالی که در واقع از کمترین مال برخوردار هستید، در ظاهر بهترین حال را از خود نشان دهید ؛ زیرا خداوند متعال ، بندگان با ایمان با معرفتش را این گونه نیکو ادب نموده که [در وصف فقیران پارسا] فرموده است : شخص بی‌خبر آنان را از شدّت خویشتنداری توانگر می‌پندارد . ایشان را از نشانه‌هایشان می‌شناسی ، با اصرار (چیزی) از مردم نمی‌خواهند . تحف العقول، ص ۴۸۹

حدیث۱۷

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: مِن شَرَفِ الهِمَّةِ لُزومِ القِناعَةِ؛ پایبندی به قناعت، از والایی همّت است. غررالحکم، ج۶، ص۴۴، ح۹۴۳۵

حدیث۱۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَنِ اقتَصَدَ فِی الغِنی وَ الفَقرِ فَقَدِ استَعَدَّ لِنَوائِبِ الدّهرِ ؛ هر که در حال دارایی و ناداری میانه‌روی کند ، با ناگواری‌های روزگار آماده [ی روبه‌رو شدن] است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۰۴۸

حدیث۱۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لِیَکُن مَرکَبُکَ القَصدَ وَ مَطلَبُکَ الرُّشدَ ؛ باید بر مَرکب میانه‌روی بنشینی و به سوی مقصد بالندگی ره بسپاری . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۷۶۱۹

حدیث۲۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: خُذِ القَصدَ فِی الاُمُورِ ؛ فَمَن اَخَذَ القَصدَ خَفَّت عَلَیهِ المُؤَنَ ؛ در کارها میانه‌روی پیشه کن. که هر کس میانه‌روی کند ، مخارج زندگی بر وی آسان شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۰۴۲

حدیث۲۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: خَیرُ اَموالِکَ ما وَقی عِرضَکَ ؛ بهترین دارایی تو آن است که آبرویت را نگه دارد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۹۵۸

حدیث۲۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ثَمَرَةُ القَناعَةِ الإجمالُ فِی المُکتَسَبِ وَ العُزُوفُ عَنِ الطَّلَبِ ؛ میوه قناعت ، اعتدال در کسب و کار ، و ناخوش داشتن درخواست است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۶۳۴

حدیث۲۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: باکِرُوا فَالبَرَکَةُ فِی المُباکَرَةِ وَ شاوِرُوا فَالنُّجحُ فِی المُشاوَرَةِ ؛ بامداد، در پی کسب‌وکار باشید ، که

برکت در کسب و کارِ بامداد است ، و مشورت کنید که پیروزی در مشورت است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۴۴۱

حدیث۲۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إذا أرادَ اللّه بِعَبدٍ خَیرا ألهَمَهُ القَناعَةَ و أصلَحَ لَه زَوجَهُ ؛ وقتی خداوند خیرخواه بنده‌ای باشد، قناعت را در دل او می‌اندازد و همسرش را شایسته می گردانَد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۱۱۵

حدیث۲۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إنّ أفضَلَ الخَیرِ صَدَقَةُ السِّرِّ وَ بِرُّ الوالِدَینِ وَ صِلَةُ الرَّحِمِ ؛ برترین خوبی ، صدقه پنهانی و نیکی به پدر و مادر و صله رحم است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۳۵۵۰

حدیث۲۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اِغتَنِم مَنِ استَقرَضَکَ فی حالِ غِناکَ لِیَجعَلَ قَضاءَهُ فی یَومِ عُسرَتِکَ ؛ کسی را که در حال بی‌نیازی‌ات از تو قرض می‌خواهد، غنیمت شمار تا در وقت نیازت جبرانش کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۲۳۷۰

حدیث۲۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلقَناعَةُ أهنَأُ عَیشٍ ؛ قناعت ، گواراترین زندگی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۳۳

حدیث۲۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أقرَضَ مَلهوفا فَأحسَنَ طَلِبَتَهُ استَأنَفَ العَمَلَ وأعطاهُ اللّه بِکُلِّ دِرهَمٍ ألفَ قِنطارٍ مِن الجَنّةِ ؛ هرکس به اندوهگینی (که مالش را از دست داده) وام دهد و در پس گرفتن آن مراعات کند ، عمل را از نو شروع کرده است (گناهانش پاک شده) و خداوند به ازای هر درهم ، هزار قنطار (صد رطل) از (درهم‌های) بهشت به او عطا کند . ثواب الأعمال : ۱ / ۳۴۱

حدیث۲۹

امام صادق علیه‌السلام : علی بابِ الجَنّةِ مَکتوبٌ : القَرضُ بثَمانیةَ عَشرَ ، والصَّدَقةُ بعَشرَةٍ ، وذلکَ أنّ القَرضَ لا یکونُ إلاّ فی یدِ الُمحتاجِ ، والصَّدَقةُ ربّما وَقَعَت فی یَدِ غَیرِ مُحتاجٍ ؛ بر درِ بهشت نوشته است : (ثواب) وام(قرض الحسنه) ، هیجده برابر است و صدقه ، ده برابر . علتش این است که وام جز به دست نیازمند ، نمی‌رسد امّا صدقه ، ممکن است به دست غیر محتاج بیفتد . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۱۳۸ / ۲

حدیث۳۰

لَأن اُقرِضَ قَرضاأحَبُّ إلَیّ مِن أن أصِلَ بمِثلِهِ؛ اگر وامی (به کسی) پرداخت کنم، خوشتر دارم از این که به همان مقدار صله و بخشش دهم . ثواب الأعمال : ۱۶۷ / ۴

حدیث۳۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أنظَرَ مُعسِرا أظَلَّهُ اللّه بظِلِّهِ یَومَ لا ظِلَّ إلاّ ظِلُّهُ ؛ هر که به تنگدستی مهلت دهد ، خداوند ، در روزی که هیچ سایه‌ای جز سایه او نیست ، وی را در پناه سایه خود در آورد . الکافی : ۸ / ۹ / ۱

حدیث۳۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم می فرمایند: مَن أقرَضَ مُؤمنا قَرضا یَنتَظِرُ بِهِ مَیسورَهُ کانَ مالُهُ فی زَکاةٍ ، وکانَ هو فی صَلاةٍ مِن المَلائکةِ حتّی یُؤَدِّیَهُ إلَیهِ ؛ هر کس به مؤمنی وامی بدهد و (برای پس گرفتن آن) صبر کند تا دستش باز شود ، مال او زکات محسوب شود و در نماز ، با فرشتگان باشد تا این که وامش به او برگردانده شود . ثواب الأعمال : ۱۶۶ / ۱

حدیث۳۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أرادَ أن تُستَجابَ دَعوَتُهُ وأن تُکشَفَ کُربَتُهُ فَلْیُفَرِّجْ عن مُعسِرٍ ؛ هر که می‌خواهد دعایش مستجاب و اندوهش بر طرف شود ، به تنگدست مهلت دهد. کنز العمّال : ۱۵۳۹۸

حدیث۳۴

امام صادق علیه‌السلام : مَنِ استُؤجِرَ علی عَمَلٍ فَأفسَدَهُ واستَهلَکَهُ ضَمِنَ ، وکانَ أمیرُ المؤمنینَ علیه‌السلام یُضَمِّنُ الأجیرَ؛ هرگاه کسی برای کاری اجیر شود و او آن کار را خراب کند و از بین ببرد ، ضامن است. امیر المؤمنین علیه‌السلام کارگر را ضامن می‌دانستند . مستدرک الوسائل: ۱۴ / ۳۷ / ۱۶۰۳۹

حدیث۳۵

امام علی علیه‌السلام : مَن أرادَ البَقاءَ ولا بَقاءَ فَلْیُباکِرِ الغَداءَ ، وَلیُجَوِّدِ الحِذاءَ ، وَلیُخَفِّفِ الرِّداءَ . هر کس طالب ماندن است ، که البته ماندنی در کار نیست ؛ صبح زود صبحانه بخورد ، کفشِ خوب بپوشد، قرض خود را کم کند . عیون أخبار الرضا علیه‌السلام : ۲ / ۳۸ / ۱۱۲

حدیث۳۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : تَرْکُ لُقْمَةِ حَرامٍ أحَبُّ إلی اللّه من صلاةِ ألفَی رَکْعَةٍ تَطَوُّعا؛ فرو گذاشتن یک لقمه حرام ، نزد خدا محبوتر است از خواندن دو هزار رکعت نماز مستحبی. تنبیه الخواطر : ۲ / ۱۲۰

حدیث۳۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أطِبْ کَسبَکَ تُستَجَبْ دَعوَتُکَ ،فإنَّ الرّجلَ یَرفَعُ اللُّقْمَةَ إلی فیهِ (حَراما) فما تُستَجابُ له دَعوَةٌ أربَعینَ یوما؛ در آمدت را پاک کن تا دعایت مستجاب شود؛ زیرا هرگاه آدمی لقمه [حرام] به دهان خود ببرد، تا چهل روز دعایی از او پذیرفته نمی‌شود. کما فی بحار الأنوار : ۹۳ / ۳۵۸ / ۱۶ .

حدیث۳۸

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلّم) می فرمایند : مَن استَبطَأ الرِّزقَ فَليُكثِرِمِن التَّكبيرِ ، ومَن كَثُرَ هَمُّهُ وغَمُّهُ فَليُكثِرْ مِن الاستِغفارِ؛ کسی که در روزی خود تأخیر و تنگی بیند، باید زیاد تکبیر بگوید و کسی که اندوهش زیاد شود، بسیار استغفار کند. کنز العمّال : ۹۳۲۵

حدیث۳۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الرِّزقُ أسرَعُ إلى مَن يُطعِمُ الطَّعامَ ، مِن السِّكِّينِ في السَّنامِ؛ روزی کسی که اطعام می کند ، سریعتر از فرو رفتن کارد در کوهان شتر ، به سویش می‌آید . بحار الأنوار : ۷۴/۳۶۲/۷۱

حدیث۴۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أكثِرُوا مِن الصَّدَقَةِ تُرزَقُوا؛ صدقه زیاد بدهید، تا خداوند به شما روزی بدهد . بحار الأنوار : ۱۰ / ۱۷۶ / ۷۷

حدیث۴۱

امام علی علیه‌السلام : مُواساةُ الأخِ في اللّه عز و جل تَزِيدُ في الرِّزقِ؛ كمك مالی به برادر دینی، روزی را زیاد می کند. بحار الأنوار : ۲۲ / ۳۹۵ / ۷۴

حدیث۴۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَنِ اقتَصَدَ أغناهُ اللّه؛ هر که میانه روی کند ، خداوند توانگرش گرداند . تنبیه الخواطر : ۱ / ۱۶۷

حدیث۴۳

پیامبرخدا صلی الله علیه و آله و سلّم : العِبادَةُ عَشرَةُ أجزاءٍ تِسعَةُ أجزاءٍ في طَلَبِ الحَلالِ؛ عبادت ده جزو دارد ، که نُه جزو آن طلب روزی حلال است . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۹ / ۳۷

حدیث۴۴

پیامبرخدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الكادُّ على عِيالِهِ كالمُجاهِدِ في سبيلِ اللّه؛ کسی‌که برای (هزینه) خانوده‌اش زحمت بکشد ، مانند مجاهدِ در راه خداست . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۱۳ / ۵۹

حدیث۴۵

إنّ اللّه تعالى يُحِبُّ أن يَرى عَبدَهُ تَعِبا في طَلَبِ الحَلالِ؛ خداوند دوست دارد که بنده‌اش در راه به دست آوردن روزی حلال خسته ببیند. کنز العمّال : ۹۲۰۰

حدیث۴۶

پیامبرخدا صلی الله علیه و آله و سلّم : طَلبُ الحَلالِ فَریضةٌ علی کُلِّ مُسلمٍ ومُسلمةٍ ؛ کسب درآمد حلال ، بر هر مرد و زن مسلمانی واجب است . جامع الأخبار : ۳۸۹ / ۱۰۷۹

حدیث۴۷

پیامبرخدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أکَلَ مِن کَدِّ یَدِهِ ، مَرَّ علی الصِّراطِ کالبَرقِ الخاطِفِ ؛ هر که از دسترنج خود بخورد ، مانند برقِ جهنده ، از صراط بگذرد . جامع الأخبار : ۳۹۰ / ۱۰۸۵

حدیث۴۸

امام صادق علیه‌السلام : ما کَثُرَ مالُ رجُلٍ قَطُّ إلاّ عَظُمَتِ الحُجّهُ للّهِ تعالی علَیهِ ، فإن قَدَرتُم أن تَدفَعوها عَن أنفُسِکُم فافعَلوا ، فقیلَ : بماذا ؟ قالَ : بقَضاءِ حَوائجِ إخوانِکُم مِن أموالِکُم؛ هیچ گاه ثروت مردی زیاد نشد ، مگر این که حجّت خداوند متعال بر او بزرگ شد . پس ، اگر می‌توانید این حجّت را از خود دور کنید ، این کار را بکنید . عرض شد : با چه چیز ؟ فرمودند: با برآوردن نیازهای برادران خود از اموالتان . أمالی الطوسیّ : ۳۰۲ / ۶۰۰

حدیث۴۹

امام علی علیه‌السلام : المالُ ما أفادَ الرِّجالَ؛ دارایی آن است که به مردمان سود رساند . غرر الحکم : ۵۰۸

حدیث۵۰

امام علی علیه‌السلام : المالُ یُکرِمُ صاحِبَهُ ما بَذَلَهُ ، ویُهینُهُ ما بَخِلَ بِهِ ؛ مال و ثروت ، صاحب خود را تا زمانی که آن را بذل و بخشش کند، گرامی می گرداند و هرگاه بخل ورزد خوارش می‌سازد . غرر الحکم : ۱۸۳۸

حدیث۵۱

امام صادق علیه‌السلام : إنّما أعطاکُمُ اللّه هذهِ الفُضولَ مِن الأموالِ لِتُوَجِّهوها حیثُ وَجَّهَها اللّه عز و جل ، ولَم یُعطِکُموها لِتَکنِزوها؛ در حقیقت خداوند این مال‌های زیادی را به شما داده است تا آنها را در جهتی که خداوند عز و جل معلوم کرده است به کار اندازید . آنها را به شما نداده است که بیندوزید . الفقیه : ۲/۵۷/۱۶۹۳

حدیث۵۲

امام علی علیه‌السلام : أمسِکْ مِن المالِ بقَدرِ ضَرورَتِکَ ، وقَدِّمِ الفَضلَ لِیَومِ حاجَتِکَ؛ از مال و دارایی به اندازه ضرورت خود نگه دار و مازاد آن را برای روز نیازمندیت پیش فرست . منتخب میزان الحکمه : ۵۲۴

حدیث۵۳

امام رضا علیه‌السلام : خَیرُ مالِ المَرءِ ذَخائرُ الصَّدَقةِ؛ بهترین مال‌انسان، اندوخته‌های صدقه است . تنبیه الخواطر : ۲/۱۸۲

حدیث۵۴

امـام علی علیه‌السـلام : أفضَـلُ المالِ ما وُقِیَ بِهِالعِرضُ ، وقُضِـیَت بِهِ الحُقوقُ؛ بهترین مال آن مالی است که به وسیله آن آبرو حفظ و حقوق پرداخته شود . بحار الأنوار : ۷۸ / ۷ / ۶۰

حدیث۵۵

امام علی علیه‌السلام : إنّ اللّه‌ سبحانَهُ فَرَضَ فی أموالِ الأغنیاءِ أقواتَ الفُقَراءِ ، فما جاعَ فَقیرٌ إلاّ بما مُتِّعَ بِهِ غَنیٌّ ، واللّه‌ تعالی سائلُهُم عن ذلکَ؛ خداوند سبحان خوراک تهیدستان را در اموال توانگران قرار داده‌است. پس ، هیچ تهیدستی گرسنه نماند، مگر به سبب این که ثروتمند از حقّ او بهره‌مند شده‌است. و خدای بزرگ در این باره از آنان بازخواست می‌کند . نهج البلاغه: حکمت ۳۲۸

حدیث۵۶

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلّم) می فرمایند : التّاجرُ الصَّدوقُ تَحتَ ظِلِّ العَرشِ یَومَ القیامةِ؛ کاسب راستگو در روز قیامت زیر سایه عرش است . کنز العمال : ۹۲۱۸

حدیث۵۷

پیـامبر خـدا (صـلی الله علیه و آله و سـلّم) می فرماینـد : التّـاجرُ الأـمینُ الصّـدوقُ المسـلِمُ مَعَ الشّـهداءِ یَومَ القیامـةِ؛ کـاسب درسـتکارِ راستگوی مسلمان ، در قیامت با شهیدان است . کنز العمال : ۹۲۱۶

حدیث۵۸

پیامبر خدا (صـلی الله علیه و آله و سلّم) فرمودند: رَحِمَ اللّه‌ عبدا سَمْحا إذا باعَ ، سَمْحا إذا اشْتَری، سَمحا إذا قضی ، سَمحا إذا اقْتَضی؛ خدا رحمت کند بنده‌ای را که در فروش و خرید و پس دادن وام و پس گرفتن آن آسان گیر باشد . کنز العمّال : ۹۴۵۳

حدیث۵۹

امام صادق علیه‌السلام : أیُّما مسلِمٍ أقالَ مسلِما بَیعَ نَدامَةٍ أقالَهُ اللّه‌ عز و جل عَثْرَتَهُ یَومَ القیامةِ ؛ هرگاه یکی از دو مسلمان معامله کننده پشـیمان شود و تقاضای فسـخ کنـد و طرف دیگر تقاضای او را بپـذیرد خداونـد در روز رسـتاخیز از لغزشـهای او درگـذرد . وسائل الشّیعه : ۱۲ / ۲۸۷ / ۴

حدیث۶۰

امام صادق علیه‌السلام : مَن أرادَ التّجارةَ فلْیَتَفقَّهْ فی دِینِهِ لِیَعلمَ بذلکَ ما یَحِلُّ لَهُ مِمّا یَحْرُمُ علَیهِ ، ومَن لَم یَتَفقّهْ فی دِینِهِ ثُمّ اتّجَرَ تَورَّطَ الشُّبُهاتِ؛ هر کس بخواهد تجارت کند باید احکام دین خود را بیاموزد تا حلال را از حرام بازشناسند. کسی که احکام دین خود را نیاموزد و تجارت کند در کام شبهات فرو غلتد . وسائل الشیعهٔ : ۱۲ / ۲۸۳ / ۴

حدیث۶۱

امام علی (علیه‌السلام) می فرمایند: یا مَعشَر التُّجّارِ ، الفِقْهَ ثُمَّ المَتْجَرَ ، الفِقْهَ ثُمّ المَتْجَرَ ، الفِقْهَ ثُمّ المَتْجَرَ؛ ای جماعت بازرگان ! احکام داد و ستد را بیاموزید سپس تجارت کنید، احکام داد و ستد را بیاموزید سپس تجارت کنید، احکام داد و ستد را بیاموزید سپس تجارت کنید. الکافی : ۵ / ۱۵۰ / ۱

حدیث۶۲

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلّم) می فرمایند: خَیرُ الکَسبِ کَسبُ یَدَیِ العامِلِ إذا نَصَحَ؛ بهترین درآمد، درآمدِ کارگری است که در کارش صداقت داشته باشد . جامع الأحادیث : ۷۶

حدیث۶۳

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلّم) می فرمایند: ما أکَلَ أحَدٌ طَعاما قطُّ خَیرا مِن أن یَأکُلَ مِن عَمَلِ یَدِهِ ، وإنّ نَبیَّ اللّه داودَ کانَ یَأکُلُ مِن عَمَلِ یَدِهِ؛ هرگز کسی غذایی بهتر از دسترنج خود، نخورده‌است. پیامبر خدا، داود، از دسترنج خود، می‌خورد. کنزالعمّال : ۹۲۲۳

حدیث۶۴

امام علی (علیه‌السلام) می فرمایند: تَعرّضوا للتِّجاراتِ ، فإنّ لَکُم فیها غِنیً عمّا فی أیْدی النّاسِ، وإنّ اللّه عز وجل یُحِبُّ الُمحتَرِفَ الأمینَ؛ به کارهای تجاری پردازید که بازرگانی شما را از مال دیگران بی‌نیاز می کند . خداوندی عز و جل پیشه‌ور درستکار را دوست دارد . وسائل الشیعه : ۱۲ / ۴ / ۶

حدیث۶۵

امام صادق علیه‌السلام : امتَحِنوا شِیعَتَنا عِندَ ثَلاثٍ : عِندَ مَواقیتِ الصَّلاةِ کیفَ مُحافَظَتُهُم علَیها ، وعِندَ أسرارِهِم کیفَ حِفظُهُم لَها عِندَ عَدُوِّنا ، وإلی أموالِهِم کیفَ مُواساتُهُم لإخوانِهِم فیها ؛ شیعیان ما را در سه چیز بیازمایید : در اوقات نمازشان ، که چگونه بر آنها مواظبت می‌کنند ؛ در اسرارشان ، که چگونه آنها را از دشمنان ما حفظ می‌کنند و در اموالشان ، که چگونه با آن به برادران خود کمک می‌کنند . الخصال : ۱۰۳ / ۶۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۰۶

حدیث۶۶

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: مَن واسَی الفَقیرَ وَأَنصَفَ النّاسَ مِن نَفسِهِ فَذلِکَ المُؤمِنُ حَقّا؛ هر کس به نیازمند کمک مالی کند و با مردم منصفانه رفتار نماید چنین کسی مؤمن حقیقی است. خصال، ص ۴۷

حدیث۶۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: اَلْعِبادَةُ عَشَرَةَاَجْزاءٍ تِسْعَةٌ مِنْها فی طَلَبِ الْحَلالِ؛ عبادت ده جزء است که نه جزء آن در کار و تلاش برای به دست آوردن روزی حلال است. مستدرک الوسائل ج، ??ص??

حدیث۶۸

امام صادق علیه السلام فرمودند: كُلُ ذی‌صِناعَةٍ مُضطَرٌّ اِلی ثَلاثِ خِصالٍ یَجْتلِبُ بِها الْكَسْبَ: و هُوَ اَن یَكُونَ حاذِقاً بِعِلْمٍ مُؤَدّیاً لِلْاَمانَةِ فیهِ، مُسْتَمیلاً لِمَنِ اسْتَعْمَلَهُ؛ هر اهل فنی برای موفقیت در کسب و کار خود (که کارش بگیرد) به سه مطلب نیازمند است: تخصص و باهوشی در فن و حرفه مورد نظر،امین باشد و در کار و مال مردم، امانت و درستی را حفظ کندو با کارفرما و صاحب کار، خوش‌برخورد و خوش‌قلب باشد. بحارالانوار، ج۷۵، ح۲۳۵

حدیث۶۹

امام صادق علیه السلام فرمودند: مَنْ طَلَبَ التِّجارَةَ اِستَغْنَی عَنِ النّاسِ؛ هرکس دنبال تجارت رود از مردم بی‌نیاز می‌شود. وسائل الشیعه، ج۱۷، ص۱۲

حدیث۷۰

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: طَلَبُ الحَلالِ فَرِیضَةٌ عَلَی كُلِّ مُسلِمٍ و مُسلِمَةٍ؛ کار کردن برای کسب مال حلال، بر هر مرد و زن مسلمان واجب است. جامع الاخبار، ص ۳۸۹، حدیث ۱۰۷۹

حدیث۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: یا معشر التّجّار إنّ اللّه باعثکم یوم القیامه فجّارا إلّا من صدق و أدّی الأمانه؛ ای گروه بازرگانان خدا روز رستاخیز بدکار محشورتان می کند مگر آن که راست گوید و امانت نگه دارد. نهج الفصاحه

حدیث۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: نفقه الرّجل علی أهله صدقه؛ خرجی که مرد برای کسان خود کند، صدقه است. نهج الفصاحه

حدیث۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من فقه الرّجل رفقه فی معیشته؛ مدارا در معاش از دانش مرد است. نهج الفصاحه

حدیث۷۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من استطاع منکم أن یقی دینه و عرضه بماله فلیفعل؛ هر که از شما تواند دین و آبرو را به مال خود حفظ کند، حفظ کند. نهج الفصاحه

حدیث۷۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أراد أن تستجاب دعوته و أن تکشف کربته فلیفرج عن معسر؛ هر که خواهد دعوتش مستجاب شود و غمش از پیش برخیزد تنگ دستی را گشایش دهد. نهج الفصاحه

حدیث۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أنظر معسرا إلی میسرته أنظره اللّه بذنبه إلی توبته؛ هر که تنگدستی را مهلت دهد تا گشایش یابد خدا گناهش را مهلت دهد تا توبه کند. نهج الفصاحه

حدیث۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من باع دارا ثمّ لم یجعل ثمنها فی مثلها لم یبارك له فیها؛ هر که خانه ای فروشد و با قیمت آن خانه دیگر نخرد، برکت نیابد. نهج الفصاحه

حدیث۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من نفّس عن غریمه أو محا عنه کان فی ظلّ العرش یوم القیامه؛ هر که به قرضدار خویش مهلت دهد یا قرض او را قلم گیرد روز قیامت در سایه عرش باشد. نهج الفصاحه

حدیث۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مناوله المسکین تقی میته السّوء؛ عطا به مستمندان از مرگ بد جلوگیری می کند. نهج الفصاحه

حدیث۸۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من یسّر علی معسر یسّر اللّه علیه فی الدّنیا و الآخره؛ هر که به تنگدستی گشایش دهد خدا در دنیا و آخرت به او گشایش دهد. نهج الفصاحه

حدیث۸۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أقال نادما بیعه أقاله اللّه تعالی عثرته؛ هر که معامله پشیمانی را اقاله کند خدا از گناهانش بگذرد. نهج الفصاحه

حدیث۸۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أنظر معسرا و وضع عنه أظلّه اللّه تحت ظلّ عرشه یوم لا ظلّ إلّا ظلّه؛ هر که تنگدستی را مهلت دهد و بار او را سبک کند خداوند روزی که سایه ای جز سایه او نیست، وی را به سایه عرش خویش در آورد. نهج الفصاحه

حدیث۸۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما نقص مال من صدقه؛ مال از صدقه دادن نقصان نمی پذیرد. نهج الفصاحه

حدیث۸۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أطعمت زوجتک فهو لک صدقه، و ما أطعمت ولدک فهو لک صدقه، و ما أطعمت خادمک فهو لک صدقه، و ما أطعمت نفسک فهو لک صدقه؛ هر چه به همسر خویش بخورانی، صدقه کرده ای و هر چه به فرزند خویش بخورانی، صدقه کرده ای و هر چه به خدمتکار خویش بخورانی، صدقه کرده ای، هر چه بخویش خورانی صدقه کرده ای. نهج الفصاحه

حدیث۸۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما نقص مال من صدقه و لا عفی رجل عن مظلمه إلّا زاده اللّه بها عزّا؛ هیچ مالی از صدقه کاهش نگیرد و هیچ کس از مظلمه ای نگذرد مگر خدا در قبال آن عزت وی بیفزاید. نهج الفصاحه

حدیث۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تستبطئوا الرّزق فإنّه لم یکن عبد لیموت حتّی یبلغه آخر رزق هو له، فاتّقوا اللّه و أجملوا فی الطّلب: أخذ الحلال و ترک الحرام؛ مپندارید که روزی تان دیر می رسد که هیچ بنده ای نمیرد تا آخرین بهره روزی او برسد، از خدا بترسید و در طلب ملایمت کنید (ملایمت در طلب) گرفتن حلال و رها کردن حرام است. نهج الفصاحه

حدیث۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو أذن اللّه تعالی فی التّجاره لأهل الجنّه لاتّجروا فی البزّ و العطر؛ اگر خدا باهل بهشت اجازه تجارت داده بود، تجارت پارچه و عطر می کردند. نهج الفصاحه

حدیث۸۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لعثره فی کسب حلال أفضل عند اللّه من ضرب بسیف حولا کاملا؛ افتادنی در راه کسب حلال نزد خدا از یک سال شمشیر زدن بهتر است. نهج الفصاحه

حدیث۸۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الکاسب من یده خلیل اللّه؛ کسی که به دست خویش کسب کند، دوست خداست. نهج الفصاحه

حدیث۹۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طوبی لمن ذلّ فی نفسه و حسنت خلیقته و أنفق الفضل من ماله و أمسک الفضل من قوله و وسعته السّنّه و لم یعدها إلی البدعه؛ خوشا آن که در پیش خویش خوار است و خوی او نیک است و فزونی مال خویش ببخشد و فزونی گفتار خویش نگه دارد و پیر و سست باشد و از سنت به بدعت نرود. نهج الفصاحه

حدیث۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّدقات بالغدوات یذهبن بالعاهات؛ صدقه صبحگاه مرض ها را می برد. نهج الفصاحه

حدیث۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّدقه علی وجهها و اصطناع المعروف و برّ الوالدین و صله الرّحم تحوّل الشّقاء سعاده و تزید فی العمر و تقی مصارع السّوء؛ صدقه به موقع و نیکوکاری و نیکی با پدر و مادر و پیوستگی خویشاوند بدبختی را به خوشبختی مبدل کند و عمر را افزایش دهد و از مرگ های بد جلوگیری کند. نهج الفصاحه

حدیث۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّدقه تمنع میته السّوء؛ صدقه مانع مرگ بد می شود. نهج الفصاحه

حدیث۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّدقه علی القرابه صدقه وصله؛ صدقه به خویشاوندان هم صدقه است هم پیوستگی خویشاوندان. نهج الفصاحه

حدیث۹۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّدقه تطفی ء الخطیئه کما یطفی ء الماء النّار؛ صدقه گناه را خاموش می کند چنان که آب آتش را خاموش می کند. نهج الفصاحه

حدیث۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صدقه المرء المسلم تزید فی العمر و تمنع میته السّوء و یذهب اللّه تعالی بها الفخر و الکبر؛ صدقه مرد مسلمان عمر را فزونی دهد و از مرگ بد جلوگیری کند و خدای والا به وسیله آن تفاخر و تکبر را ببرد. نهج الفصاحه

حدیث۹۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رحم اللّه امرءا اکتسب طیّبا و انفق قصدا و قدّم فضلا لیوم فقره و حاجته؛ خدا رحمت کند کسی را که کسب حلال کند و به اعتدال خرج کند و ما زاد آن را برای روز تنگ دستی و حاجت از پیش فرستد. نهج الفصاحه

حدیث۹۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: درهم الرّجل ینفق فی صحّته خیر من عتق رقبه عند موته؛ درهمی که انسان در حال صحت در راه خدا خرج کند بهتر از بنده ای است که هنگام مرگ آزاد کند. نهج الفصاحه

حدیث۹۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: داووا مرضاکم بالصّدقه فإنّها تدفع عنکم الأمراض و الأعراض؛ بیماران خود را به وسیله صدقه علاج کنید زیرا صدقه امراض و اعراض را از شما دفع می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر أبواب البرّ الصّدقه؛ بهترین راه های نیکی، صدقه دادن است. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر الصّدقه ما أبقت غنی و الید العلیا خیر من الید السّفلی و ابداء بمن تعول؛ بهترین صدقه ها آن است که چیزی پس از آن بجای ماند، و دست دهنده بهتر از دست گیرنده است و صدقه را از نانخوران خود آغاز کن. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیارکم أحسنکم قضاء للدّین؛ بهترین شما کسانی هستند که قرض خود را بهتر ادا کنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حوسب رجل ممّن کان قبلکم فلم یوجد له من الخیر شی ء إلّا أنّه کان رجلا موسرا و کان یخالط النّاس و کان یأمر غلمانه أن یتجاوزوا عن المعسر فقال اللّه عزّ و جلّ لملائکته نحن أحقّ بذلک منه تجاوزوا عنه؛ یکی از پیشینیان را به حساب کشیدند و کار نیکی نداشت جز آن که مرد توانگری بود و با مردم داد و ستد داشت و به غلامان خود می گفت از مطالبه واماندگان درگذرید خداوند به فرشتگان گفت ما بگذشت از او سزاوارتریم، از او درگذرید. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حصّنوا أموالکم بالزّکاه و داووا مرضاکم بالصّدقه و أعدّوا للبلاء الدّعاء؛ اموال خود را به وسیله زکات محفوظ دارید و مریضان خود را با صدقه علاج کنید و برای جلوگیری از بلا به دعا متوسل شوید. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حرمه مال المسلم کحرمه دمه؛ حرمت مال مسلمان مانند حرمت خون اوست. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجالب إلی سوقنا کالمجاهد فی سبیل اللّه و المحتکر فی سوقنا کالملحد فی کتاب اللِّه؛ آن که به بازار ما چیزی وارد می کند مانند آن کس است که در راه خدا جهاد می کند و آن که در بازار ما احتکار می کند مانند کسی است که در کتاب خدا کافر به شمار رفته است. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الثّلث و الثّلث کثیر إنّک أن تذر ورثتک أغنیاء خیر من أن تذرهم عالّه یتکفّفون النّاس و إنّک لن تنفق نفقه تبتغی بها وجه اللّه إلّا أجرت بها حتّی ما تجعل فی فی أمرأتک؛ ضمن وصیت فقط ثلث مال خود را به دیگران ده و ثلث بسیار است تو اگر وارثان خود را بی نیاز واگذاری بهتر از آن است که فقیر و محتاج مردم باشند، تو هیچ خرجی در راه خدا نمی کنی مگر آنکه در مقابل آن پاداش می یابی حتی غذایی که به زن خود می خورانی. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه یحبّهم اللّه عزّ و جلّ: رجل قام من اللّیل یتلوا کتاب اللّه و رجل تصدّق صدقه بیمینه یخفیها من شماله و رجل کان فی سریّه فانهزم أصحابه فاستقبل العدوّ؛ سه کسند که خدا آنها را دوست می دارد: کسی که شب برخیزد و کتاب خدا را بخواند و کسی که با دست راست خود صدقه دهد و آن را از دست چپ خود مخفی دارد و کسی که با گروهی به جنگ رود و یارانش بگریزند و او بسوی دشمن رود. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث أقسم علیهنّ: ما نقص مال قطّ من صدقه فتصدّقوا و لا عفا رجل عن مظلمه ظلمها إلّا زاده اللّه تعالی بها عزّا فاعفوا یزدکم اللّه عزّا و لا فتح رجل علی نفسه باب مسأله یسأل النّاس إلّا فتح اللّه علیه باب فقر؛ سه چیز است که در باره آن قسم می خورم: هیچ وقت مال از صدقه کاهش نگیرد پس صدقه بدهید و هیچ کس ستمی را که بر او رفته است نبخشد مگر آنکه خداوند عزت او را بیافزاید پس ببخشید تا خداوند عزت شما را بیفزاید و هیچ کس در سؤال را بر خود نگشاید و تن به سؤال ندهد مگر آنکه خداوند در فقر را بر او بگشاید. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّدبیر نصف العیش و التّودّد نصف العقل و الهمّ نصف الهرم ؛ تدبیر یک نیمه معیشت است و مردم داری یک نیمه عقل است و غم یک نیمه پیری . نهج الفصاحه

حدیث۱۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّاجر الصّدوق لا یحجب من أبواب الجنّه؛ برای تاجر راستگوی بر درهای بهشت حجابی نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّاجر الصّدوق الأمین مع النّبیّین و الصّدّیقین و الشّهداء؛ تاجر راستگوی درستکار

با پیامبران و صدیقان و شهیدان است. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّاجر الأمین الصّدوق المسلم مع الشّهداء یوم القیامه؛ تاجر درستکار راست گوی مسلمان روز رستاخیز با شهیدان است. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تصدّقوا فسیأتی علیکم زمان یمشی الرّجل بصدقته فیقول الّذی یأتیه بها: لو جئت بها بالأمس لقبلتها فأمّا الآن فلا حاجه لی فیها فلا یجد من یقبلها؛ صدقه بدهید زیرا زمانی بیاید که انسان برای صدقه دادن برود و آن که صدقه را برای او برده اند گوید اگر دیروز آورده بودی قبول می کردم اما امروز بدان حاجت ندارم و کسی را نیابد که صدقه او را قبول کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تصدّقوا فإنّ الصّدقه فکاککم من النّار؛ صدقه بدهید زیرا صدقه مایه آزادی شما از آتش جهنم است. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: باکروا فی طلب الرّزق و الحوائج فإنّ الغدوّ برکه و نجاح؛ صبح زود در طلب روزی و حاجتهای خود بروید، زیرا صبح خیزی مایه برکت و رستگاری است. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: باکروا بالصّدقه فإنّ البلاء لا یتخطّی الصّدقه؛ بامداد خود را با صدقه آغاز کنید زیرا بلا از صدقه نمی گذرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أوّل ما یوضع فی میزان العبد نفقته علی أهله؛ نخستین چیزی که در ترازوی بنده می گذارند خرجی است که برای کسان خود کرده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ ممّا یلحق المؤمن من عمله و حسناته بعد موته علما نشره و ولدا صالحا ترکه و مصحفا ورّثه أو مسجدا بناه أو بیتا لابن السّبیل بناه أو نهرا أجراه أو صدقه أخرجها من ماله فی صحّته و حیاته تلحقه من بعد موته؛ از جمله اعمال و نیکی های مؤمن که بعد از مرگ بدو می رسد دانشی است که منتشر کرده باشد و فرزند پارسائی است که به جا

گذاشته باشد و قرآنی است که به ارث گذاشته باشد یا مسجدی که بنا کرده باشد یا خانه ای که برای کاروانیان بپا کرده باشد یا نهری که به کمک او جریان یافته باشد یا مالی که در دوران صحت و حیات از مال خویش جدا کرده باشد همه اینها پس از مرگ بدو می رسد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ صدقه السّرّ تطفی غضب الرّبّ و إنّ صله الرّحم تزید فی العمر و إنّ صنائع المعروف تقی مصارع السّوء؛ صدقه نهان خشم خدا را فرو می نشاند و نیکی با خویشاوندان عمر را افزون می کند و کارهای نیک از مرگهای بد جلوگیری می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه لیدرء بالصّدقه سبعین میته من السّوء؛ خداوند به وسیله صدقه هفتاد قسم مرگ بد را دفع می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یقبل الصّدقه و یأخذها بیمینه فیربّیها لأحدکم کما یربّی أحدکم مهره، حتّی إنّ اللّقمه تصیر مثل أحد؛ خداوند صدقه را می پذیرد و آن را به دست راست خود می گیرد و برای شما بزرگ می کند همچنان که کره اسب خود را بزرگ می کنید تا آنجا که یک لقمه به اندازه کوه احد شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ العبد لیتصدّق بالکسره تربو عند اللّه حتّی تکون مثل أحد؛ بنده یک پاره نان صدقه می دهد و پیش خدا بزرگ می شود تا مثل کوه احد می شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الصّدقه لا تزید المال إلّا کثره؛ صدقه مال را افزون می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الصّدقه لتطفی عن أهلها حرّ القبور و إنّما یستظلّ المؤمن یوم القیامه فی ظلّ صدقته؛ صدقه گرمای قبر صدقه دهندگان را تخفیف می دهد و مؤمن روز رستاخیز در سایه صدقه خویش قرار می گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ إبلیس یبعث أشدّ أصحابه و أقوی أصحابه إلی من یصنع المعروف فی ماله؛

شیطان محکم ترین و نیرومند ترین یاران خود را برای گمراهی کسی فرستد که با دارائی خود کار نیک انجام می دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أنفقی و لا تحصی فیحصی اللّه علیک و لا توعی فیوعی اللّه علیک؛ خرج کن و حساب مکن که خدا بر تو حساب کند و بخل مورز که خدا بر تو بخل ورزد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الکسب بیع مبرور و عمل الرّجل بیده؛ بهترین کسب ها معامله ای است که نادرستی در آن نباشد و کاری است که مرد با دست خود انجام دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الصّدقه ما کان عن ظهر غنی و الید العلیا خیر من الید السّفلی و ابدأ بمن تعول؛ بهترین صدقه ها این است که در حال بی نیازی صورت گیرد و دست دهنده بهتر از دست گیرنده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الدّنانیر دینار ینفقه الرّجل علی عیاله؛ بهترین پولها پولی است که انسان برای نان خوران خود خرج می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الأعمال الکسب من الحلال؛ بهترین کارها کسب حلال است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اعملوا فکلّ میسّر لما خلق له؛ کار کنید زیرا هر کسی آنچه را برای آن ساخته شده به دست می آورد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اعلم أنّه لیس منکم من أحد إلّا مال وارثه أحبّ إلیه من ماله. مالک ما قدّمت و مال وارثک ما أخّرت؛ بدانید که همه شما مال وارث خویش را از مال خویش بیشتر دوست دارید. مال تو آن است که از پیش می فرستی و مال وارث آن است که بجا میگذاری. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعط السّائل و لو جاءك على فرس و أعط الأجیر حقّه قبل أن یجفّ عرقه؛ به گدا چیزی بده و گر چه بر اسب به نزد تو آمد و مزد اجیر را پیش از آن که عرقش خشک شود بپرداز. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۵

أطیب الكسب عمل الرّجل بیده؛ بهترین کسب ها آن است که مرد با دست خود کار کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۶

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أعطى اللّه أحدكم خیرا فلیبدأ بنفسه و أهل بیته؛ وقتی خدا به یکی از شما چیزی داد در صرف آن از خود و کسان خود آغاز کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۷

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: پارساترین مردم کسی است که در کار شبهه‌ناک، توقف کند. (تحف‌العقول/۴۸۹)

حدیث۱۳۸

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: هر که به روزیی که خدا به او داده بسنده کند از ثروتمندترین مردم است. (تحف‌العقول/۲۸۲)

حدیث۱۳۹

قال رَسُولُ اللّهِ – صلى الله علیه وآله – : اَلصَّدقَةُ بِعَشْر، وَ الْقَرْضُ بِثَمانِیَةَ عَشَرَ، وَ صِلَةُ الرَّحِمِ بِأَرْبَعَةَ وَ عِشْرینَ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: پاداش و ثواب دادنِ صدقه ده برابر درجه، ودادن قرض الحسنه هیجده درجه، و انجام صله رحم بیست و چهار درجه افزایش خواهد داشت. مستدرك الوسائل، ج ۷، ص ۱۹۴، ح ۸۰۱۰

حدیث۱۴۰

قال رَسُولُ اللّهِ – صلى الله علیه وآله – : مَنْ أَنْظَرَ مُعْسِراً، كانَ لَهُ بِكُلِّ یَوْم صَدَقَةٌ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس بدهکار ناتوانی را مهلت دهد برای هر روزش ثواب صدقه در راه خدا می باشد. بحارالأنوار، ج ۱۰۰، ص ۱۵۱، ح ۱۷

حدیث۱۴۱

قال رَسُولُ اللّهِ – صلى الله علیه وآله – : بَكِّرُوا بِالصَّدَّقَةِ، فَإنَّ الْبَلاءَ لا یَتَخَطّاها؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: صبحگاهان حرکت و کار خود را با دادن صدقه شروع نمائید چون که بلاها و آفت ها را بر طرف می گرداند. بحارالانوار، ج ۹۳، ص ۱۷۷، ح ۸

حدیث۱۴۲

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: من صلی و لم یزک لم تقبل صلوته؛ هر کس نماز بخواند، ولی زکات و مالیات اسلامی

نپردازد، نمازش قبول نمی شود. (بحار الانوار، ج ,۹۶ ص ۱۲)

حدیث۱۴۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : طوبی لمن اسلم وکان عیشه کفافاً وقواه شداداً؛ خوشبخت کسی است که اسلام را پذیرفته و به قدر معاش خود در آمد دارد وقوای بدنش نیرومند است. بحار الانوار : ۷۲ / ۶۷

حدیث۱۴۴

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: طَلَبُ الْحَلالِ فَریضَةٌ عَلی کُلِّ مُسْلِمٍ وَ مُسْلِمَةٍ؛ کسب درآمد حلال، بر هر مرد و زن مسلمانی واجب است. جامع الأخبار، ص ۳۸۹، ح ۱۰۷۹.

حدیث۱۴۵

پیـامبراکرم صـلی الله علیه وآله وسـلم می فرماینـد: مَنْ اَکَلَ مِنْ کَدِّ یَدِهِ حَلالاً فُتِحَ لَهُ اَبْوابُ الْجَنَّةِ یَدْخُلَ مِنْ اَیِّها شاءَ؛ هر کس از دسترنـج حلال خود روزی بخورَد، درهـای بهشت به روی او بـاز می‌شود تا از هر کـدام که بخواهـد، وارد شود. جامع الأخبار، ص ۳۹۰، ح ۱۰۸۶ .

حدیث۱۴۶

پیامبراکرم صـلی الله علیه وآله وسـلم می فرمایند: اِسْتَنْزِلُوا الرِّزْقَ بِالصَّدقَةِ وَ الْبُکورُ مُبارَکٌ یَزیدُ فی جَمیعِ النِّعَمِ خُصوصاً فِی الرِّزْقِ وَ حُسْنُ الْخَطِّ مِنْ مَفاتیحِ الرِّزْقِ وَ طیبُ الْکَلامِ یَزیدُ فِی الرِّزْقِ؛ با صدقه دادن روزی را فرود آورید، سـحرخیزی با برکت است و همه نعمت‌ها، مخصوصاً روزی را زیاد می‌کنـد، خط زیبا از درهای رزق است و خوش‌زبانی [هم] روزی را زیاد می‌کنـد. بحارالأنوار، ج ۷۶، ص ۳۱۸ .

حدیث۱۴۷

پیـامبراکرم صـلی الله علیه وآله وسـلم می فرماینـد: اَکْثِروا مِنَ الصَّدَقَةِ تُرزَقُوا؛ صـدقه زیـاد بدهیـد، تا خداونـد به شـما روزی بدهـد. بحارالأنوار، ج ۷۷ ، ص ۱۷۶، ح ۱۰.

حدیث۱۴۸

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : آیا شما را از چیزی خبر ندهم که اگر به آن عمل کنید، شیطان از شما دور شود، چندان که مشرق از مغرب دور است؟ عرض کردند: چرا. فرمودند: روزه روی شیطان را سیاه می‌کند، صدقه پشت او را می‌شکند، دوست داشتن برای خدا و هم یاری در کار نیک، ریشه او را می‌کند و استغفار شاهرگش را می‌زند. امالی صدوق، ص ۱۱۷ .

حدیث۱۴۹

حضرت رسوا اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بَکِرُّوا بِالصَّدَّقَهِ، فَإِنَّ الْبَلاءَ لا یَتَخَطّاها؛ صبحگاهان حرکت و کار خود را

با دادن صدقه شروع کنید، چون بلاها و آفت‌ها را بر طرف می‌کند. بحارالانوار: ج ۹۳، ص ۱۷۷، ح ۸

حدیث۱۵۰

اِنَّ اللّه سُبْحانَهُ فَرَضَ فی أمْوالِ الاَغْنیاءِ اَقْواتَ الْفُقَراءِ فَما جاعَ فَقیرٌ اِلّا بِما مُتِّعَ بِهِ غَنیٌّ، وَ اللّه تَعالی سائِلُهُمْ عَنْ ذلِکَ؛ خداوند سبحان غذای فقرا را در اموال ثروتمندان قرار داده است، پس هیچ فقیری در دنیا گرسنگی نمی‌کشد مگر این‌که ثروتمندی حق او را نداده باشد و خداوند از اغنیا در این باره خواهد پرسید. نهج البلاغه صبحی صالح، حکمت ۳۲۸.

حدیث۱۵۱

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اَحَبُّ الاَعْمالِ اِلَی اللّهِ مَنْ اَطْعَمَ مِنْ جوعٍ اَوْ دَفَعَ عَنْهُ مَغْرَما اَوْ کَشَفَ عَنْهُ کَرْبا؛ محبوب‌ترین کارها نزد خدا، سیر کردن گرسنه یا پرداختن بدهی یا برطرف کردن گرفتاری اوست. نهج الفصاحه، ح۷۶.

حدیث۱۵۲

امام صادق علیه السلام می فرمایند: إذا أرادَ أَحَدُکُمْ أنْ یُسْتَجابَ لَهُ فَلْیُطَیِّبْ کَسْبَهُ وَلْیَخْرُجْ مِنْ مَظالِمِ النّاسِ ، وَ إنَّ اللّه لا یَرْفَعُ إلَیْهِ دُعاء عَبْدٍ وَ فی بَطْنِهِ حَرامٌ أَوْ عِنْدَهُ مَظْلَمَةٌ لأحَدٍ مِنْ خَلْقِهِ؛ هر کس بخواهد دعایش مستجاب شود، باید کسب خود را حلال کند و حق مردم را بپردازد. دعای هیچ بنده‌ای که مال حرام در شکمش باشد یا حق کسی بر گردنش باشد، به درگاه خدا بالا نمی‌رود. بحارالأنوار، ج ۹۳، ص ۳۲۱، ح ۳۱.

حدیث۱۵۳

امام علی علیه السلام می فرمایند: مَعاشِرَ النّاسِ، اَلفِقْهَ ثُمَّ الْمَتْجَرَ ، وَاللّهِ لِلرِّبا فی هذِهِ الاُمَّةِ أخْفی مِنْ دَبیبِ النَّمْلِ عَلَی الصَّفا؛ ای مردم! ابتدا احکام را یاد بگیرید، سپس تجارت کنید! به خدا قسم که ربا در میان این امت ناپیداتر از حرکت مورچه بر روی تخته سنگ است. بحارالانوار، ج ۱۰۳، ص ۱۱۷، ح ۱۶.

حدیث۱۵۴

امام صادق علیه السلام می فرمایند: لَوْ اَنَّ رَجُلاً وَرِثَ مِنْ اَبیهِ مالاً وَ قَدْ عَرَفَ اَنَّ فی ذلِکَ الْمالِ رِبا وَلکِنْ قَدِ اخْتَلَطَ فِی التِّجارَةِ بِغَیْرِهِ حَلالٍ کانَ حَلالاً طَیِّبا فَلْیَأْکُلْهُ وَ اِنْ عَرَفَ مِنْهُ شَیْئا اِنَّهُ رِبا فَلْیَأْخُذْ رَأْسَ مالِهِ وَلْیَرُدَّ الرِّبا؛ اگر کسی از پدرش مالی به ارث ببرد و بداند که در آن مال ربا وجود دارد، ولی مال ربوی با مال‌های دیگر مخلوط شده، آن مال برای او حلال و پاکیزه است و می‌تواند از آن استفاده کند، و اگر به ربوی بودن مقدار مشخصی از آن یقین دارد باید اصل مال را برای خود بردارد و مال ربوی را به صاحبش رد نماید. کافی، ج ۵، ص ۱۴۵، ح ۴.

حدیث۱۵۵

امام علی علیه السلام می فرمایند: وَ اغْتَنِمْ مَنِ اسْتَقْرَضَکَ فی حالِ غِناکَ لِیَجْعَلَ قَضاءَهُ لَکَ فی یَوْمِ عُسْرَتِکَ؛ غنیمت بدان کسی را که در زمان توانگریت از تو قرض بخواهد تا در روز تنگدستی‌ات (قیامت) بپردازد. نهج البلاغه، از نامه ۳۱.

حدیث۱۵۶

امام صادق علیه السلام می فرمایند: ... فَاِنْ اَعْطاهُ اَكْثَرَ مِمّا اَخَذَهُ مِنْ شَرْطٍ بَيْنَهُما فَهُوَ مُباحٌ لَهُ، وَ لَيْسَ لَهُ عِنْدَ اللّهِ ثَوابٌ فيما اَقْرَضَهُ؛ اگر قرض گیرنده بدون قرار قبلی، سودی به قرض دهنده بدهد مُباح است، ولی آن قرض دهنده پاداشی از خدا نخواهد گرفت. بحارالانوار، ج ۱۰۳، ص ۱۵۷، ح ۱.

حدیث۱۵۷

امام صادق علیه السلام می فرمایند: لِاَنْ اُقْرِضَ قَرْضا اَحَبُّ اِلَيَّ مِنْ اَنْ اَصِلَ بِمِثْلِهِ؛ مالی را قرض بدهم، بیشتر دوست دارم تا آن را ببخشم. بحارالانور، ج ۱۰۳، ص ۱۳۹، ح ۵ .

حدیث۱۵۸

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مَنْ أرادَ تُسْتَجابُ دَعْوَتُهُ وَأنْ تُكْشَفَ كُرْبَتُهُ فَلْيُفَرِّجْ عَنْ مُعْسِرٍ؛ هر کس می‌خواهد دعایش مستجاب و اندوهش برطرف شود، به تنگدست مهلت دهد. کنزالعمال، ج ۶، ص ۲۱۵، ح ۱۵۳۹۸.

حدیث۱۵۹

امام رضا علیه السلام می فرمایند: اِعْلَمْ أَنَّ مَنِ اسْتَدانَ دَيْنا وَنَوى قَضاءَهُ، فَهُوَ فى أَمانِ اللّهِ حَتّى يَقْضيَهُ، فَإِنْ لَمْ يَنْوِ قَضاءَهُ فَهُوَ سارِقٌ؛ کسی که قرض بگیرد در صورتی که تصمیم داشته باشد آن را پس دهد در امان خداست تا آن را اداء کند ولی اگر تصمیم نداشته باشد آن را به صاحبش برگرداند، دزد محسوب می‌شود. فقه الرضا، ص ۲۶۸.

حدیث۱۶۰

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مَنِ احْتاجَ إِلَيْهِ أَخوهُ الْمُسْلِمُ فى قَرْضٍ وَ هُوَ يَقْدِرُ عَلَيْهِ فَلَمْ يَفْعَلْ حَرَّمَ اللّه عَلَيْهِ ريحَ الْجَنَّةِ؛ کسی که برادر مسلمانش در قرضی به او نیاز پیدا کند و او بتواند قرض بدهد و چنین نکند، خداوند بوی بهشت را بر او حرام می کند. امالی صدوق، ص ۵۱۶.

حدیث۱۶۱

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مَنْ أَقْرَضَ مَلْهوفافَأَحْسَنَ طِلْبَتَهُاسْتَأْنَفَ الْعَمَلَ وَأَعْطاهُ اللّه بِكُلِّ دِرْهَمٍ أَلْفَ قِنْطارٍ مِنَ الْجَنَّةِ؛ هر کس به گرفتار و درمانده‌ای قرض بدهد و در پس گرفتن آن خوشرفتاری کند [گناهانش پاک شده] اعمالش را دوباره شروع می کند و خداوند در برابر هر درهم، هزار قنطار (ثروتی فراوان) در بهشت به او عطا کند. ثواب الاعمال، ص ۲۸۹.

حدیث۱۶۲

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : إِنَّ اللّه تَعالى مَعَ الدّائِنِ حَتّى يَقْضىَ دَيْنَهُ مالَمْ يَكُنْ دَيْنُهُ فيما يَكْرَهُ اللّه؛ خداوند یار قرض‌دار است تا قرض خود را بپردازد به‌شرط آن‌که قرض وی بر خلاف رضای خدا نباشد. نهج الفصاحه، ح ۷۳۳.

حدیث۱۶۳

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مَنْ أَخَذَ أَمْوالَ النّاسِ یُرِیدُ أَداءَها أَدَّی اللّه‌عَنْهُ وَمَنْ أَخَذَها یُرِیدُ إِتْلافَها اَتْلَفَهُ اللّه؛ هر کس اموال مردم را بگیرد و قصد پرداخت آن را داشته باشد خداوند آن را بپردازد (او را یاری می کند) و هر کس اموال مردم را بگیرد و قصد تلف کردن داشته باشد خداوند آن را تلف کند. نهج الفصاحه، ح ۲۹۷۹.

حدیث۱۶۴

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : دَخَلْتُ الْجَنَّةَ فَرَأَیْتُ عَلی بابِها: اَلصَّدَقَةُ بِعَشَرَةٍ وَالْقَرْضُ بِثَمانیَةَ عَشَرَ فَقُلْتُ یا جَبْرَئیلُ کَیْفَ صارَتِ الصَّدَقَةُ بِعَشَرَةٍ وَالْقَرْضُ بِثَمانیَةَ عَشَرَ؟ قالَ: لِأَنَّ الصَّدَقَةَ تَقَعُ عَلی یَدِ الْغَنیِّ وَالْفَقیرِ وَالْقَرْضُ لایَقَعُ إِلاّ فی یَدِ مَنْ یَحْتاجُ إِلَیْهِ؛ وارد بهشت شدم، دیدم بر در آن نوشته است (ثواب) صدقه ده برابر است و قرض هجده برابر. گفتم: ای جبرئیل چرا صدقه ده برابر و قرض هجده برابر است؟ گفت: زیرا صدقه به دست نیازمند و بی‌نیاز می‌رسد اما قرض جز به دست کسی که به آن نیاز دارد، نمی‌رسد. کنزالعمال، ج ۶، ص ۲۱۰، ح ۱۵۳۷۳.

حدیث۱۶۵

حضرت رسوا اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صَدَقَةُ السِّرِّ تُطْفِیءُ الْخَطیئَهَ، کَما تُطْفِیءُ الماءُ النّارَ، وَ تَدْفَعُ سَبْعینَ باباً مِنَ الْبَلاءِ؛ صدقه‌ای که محرمانه و پنهانی داده شود، سبب پاکی گناهان است، همان طوری که آب، آتش را خاموش می کند، همچنین صدقه هفتاد نوع بلا و آفت را بر طرف می‌نماید. مستدرک الوسائل: ج ۷، ص ۱۸۴، ح ۷۹۸۴

حدیث۱۶۶

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله و سلم می فرمایند : اَلصَّدَقَةُ عَلی وَجْهِها وَاصْطِناعُ الْمَعْروفِ وَ بِرُّ الْوالِدَیْنِ وَصِلَةُ الرَّحِمِ تُحَوِّلُ الشَّقاءَ سَعادَةً وَتَزیدُ فِی الْعُمْرِ وَ تَقی مَصارِعَ السُّوءِ؛ صدقه بجا، نیکوکاری، نیکی به پدر و مادر و صله رحم، بدبختی را به خوش‌بختی تبدیل و عمر را زیاد و از پیشامدهای بد جلوگیری می کند. نهج الفصاحه، ح ۱۸۶۹ .

حدیث۱۶۷

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: عبادت، هفتاد جزء است و از همه بهتر، کسب روزی حلال است. الحدیث،ص ۱۰.

حدیث۱۶۸

پیامبر اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کسی که از دست‌رنج مشروع خود زندگی کند، در قیامت با پیامبران محشور می شود و پاداش می گیرد. الحدیث، ص ۸.

حدیث۱۶۹

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : اَلْبَیِّعانِ بِالخیارِ ما لَمْ یَتَفَرَّقا ـ او قال: حَتّی یَتَفَرَّقا ـ فَاِنْ صَدَقا وَ بَیَّنا بورِکَ لَهُما فی بَیْعِهِما وَ اِنْ کَتَما وَ کَذِبا مُحِقَت بَرَکَةُ بَیْعِهِما؛ خریدار و فروشنده، تا از یکدیگر جدا نشده‌اند، اختیار [فسخ معامله را] دارند. اگر راست بگویند و [عیب را] آشکار بگویند، داد و ستد برای هر دو، برکت خواهد داشت، و اگر [عیب را [بپوشانند و دروغ بگویند برکت دادوستدشان

خواهد رفت. صحیح بخاری، ج ۳، ص ۱۰.

حدیث۱۷۰

امام علی علیه‌السلام : اَلْبَرَكَةُ فی مالِ مَنْ آتَی الزَّكاةَ وَ واسَی الْمُؤمِنینَ وَ وَصَلَ الاْقْرَبینَ؛ بركت در مال كسی است كه زكات بپردازد، به مؤمنان مدد و یاری رساند و به خویشاوندان كمك نماید. تحف العقول، ص ۱۷۲.

حدیث۱۷۱

پیامبراكرم صلی‌اللّه‌علیه‌وآله : باكِروا طَلَبَ الرِّزْقِ وَ الْحَوائِجِ فَاِنَّ الغُدُوَّ بَرَكَةٌ وَ نَجاحٌ؛ در پی روزی و نیازها، سحر خیز باشید؛ چرا كه حركت در آغاز روز، [مایه] بركت و پیروزی است. المعجم الاوسط، ج ۷، ص ۱۹۴، ح ۷۲۵۰

حدیث۱۷۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: كسی كه در مال خود بر تو ایثار كند تو را بر خویش برگزیده (و شایسته نام ایثارگری است). (غررالحكم و دررالكلم)

حدیث۱۷۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آن كه بخشش اموال بر او سهل باشد، امیدها به او رو كنند. (شرح غررالحكم ، ج ۵، ص ۲۲۹)

حدیث۱۷۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: برخی (از اموال خود) را از پیش فرستید كه به سود شما باشد (و به كارتان آید) و همه را به جای نگذارید كه به زیان شما است. غررالحكم ، باب آخرت

حدیث۱۷۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : هر كار نیكی صدقه است و هر چه مسلمان بر خویش و كسان خویش خرج كند در قبال آن برای او صدقه ای نویسند ؛ و هر چه مسلمان به وسیله آن آبروی خویش محفوظ دارد در قبال آن برایش صدقه ای نویسند. نهج الفصاحه ، حدیث ۲۱۷۳

حدیث۱۷۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: كسی كه غذایش كم شد، هزینه زندگی برایش سبك خواهد شد. غررالحكم ، باب خوردن

حدیث۱۷۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش كسی است كه از ولخرجی و تبذیر بپرهیزد ، و اسرافكاری را خوش ندارد. غررالحكم ، باب دور اندیشی

حدیث۱۷۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: وَ الصَّدَقَةُ دَوَاءٌ مُنْجِحٌ وَ أَعْمَالُ الْعِبَادِ فِی عَاجِلِهِمْ نُصْبُ أَعْیُنِهِمْ فِی آجَالِهِمْ؛ صدقه دادن دارویی ثمر بخش است ، و کردار بندگان در دنیا ، فردا در پیش روی آنان جلوه گر است. نهج البلاغه، حکمت ۷

حدیث۱۷۹

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: خیارُکُمْ اَحْسَنُکُمْ قَضاءً لِلدَّیْنِ؛ بهترین شما کسانی هستند که قرض خود را بهتر ادا کنند. نهج الفصاحه، ح ۱۴۷۴.

حدیث۱۸۰

امام علی علیه‌السلام : اِنَّ اللّه‏ عزَّوَجَلَّ یُحِبُّ المُحْتَرِفَ الْاَمینَ؛ خداوند انسان شاغل امین را دوست دارد. کافی، ج ۵، ص ۱۱۳، ح ۱.

حدیث۱۸۱

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم : اِنَّ اللّه‏ یُحِبُّ الْعَبدَ اَنْ یَکُونَ سَهْلَ الْبَیْعِ وَ سَهْلَ الشِّراءِ وَ سَهْلَ القَضاءِ وَ سَهْلَ الاِقْتِضاءِ؛ خداوند بنده‌ای را که در خرید و فروش و قضاوت و پذیرش قضاوت آسان گیر باشد دوست دارد. دعائم الاسلام، ج ۱، ص ۱۷ .

حدیث۱۸۲

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم : اِنَّ اللّه‏ یُحِبُّ الْاِنْفاقَ وَ یُبْغِضُ الْاِقْتارَ، فَاَنْفِقْ وَ اَطْعِمْ وَ لا تُصَرْصِرْ فَیَعْسِرْ عَلَیْکَ الطَّلَبُ؛ خداوند خرج کردن را دوست دارد و با سخت خرج کردن دشمن است پس انفاق و اطعام کن و به ثروت اندوزی مپرداز که کسب ثروت تو را به سختی می‌اندازد. بحارالأنوار، ج۶۴، ص ۲۸۲، ح ۴۳ .

حدیث۱۸۳

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: مَنْ تَصَدَّقَ فی یَوْمٍ اَو لَیْلَةٍ اِنْ کَانَ یَوْمٌ فَیَوْمٌ وَ اِنْ کانَ لَیْلَةٌ فَلَیْلٌ دَفَعَ اللّه‏عَزَّوَجَلَّ عَنْهُ الْهَمَّ وَ السَّبُعَ وَ میتَةَ السُّوءِ؛ هر کس در روز و یا شب صدقه بدهد ـ اگر روز است روز و اگر شب است، شب ـ خداوند از او غم و اندوه، درنده و مرگ بد را دور می کند. ثواب الأعمال، ص ۱۴۰ .

حدیث۱۸۴

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: بهترین مال آن است که صرف حفظ آبرو شود. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۲)

حدیث۱۸۵

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: صدقه بده هرچند کم باشد زیرا هر کار کوچکی که صادقانه برای خدا انجام‌شود، بزرگ است. (وسائل الشیعة ، ج ۱ ، ص ۸۷)

حدیث۱۸۶

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: کسی که نعمت دارد باید که بر عیالش در هزینه وسعت بخشد. (تحف العقول ، ص ۴۶۶)

حدیث۱۸۷

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: إنَّ القَصدَ یورِثُ الغِنی؛ میانه‌روی ، ثروتمندی می‌آورد. الکافی، ج ۴ ، ص ۵۳

حدیث۱۸۸

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَلصَّدَقَةُ بِعَشرَةٍ وَ القَرضُ بِثَمانِیَةَ عَشرَ وَ صِلَةُ الْاِخوانِ بِعِشرینَ وَ صِلَةُ الرَّحِمِ بِاَربَعَةٍ وَ عِشرینَ؛ صدقه دادن، ده حسنه، قرض دادن، هجده حسنه، رابطه با برادران [دینی]، بیست حسنه و صله رحم، بیست و چهار حسنه دارد. کافی، ج ۴، ص ۱۰، ح ۳

حدیث۱۸۹

پیامبر اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: یاقنَع بِما اُوتیتَهُ یَخِفَّ عَلَیکَ الحِسابُ؛ به آنچه به تو داده شده ، قناعت کن ، تا کار حسابرسی بر تو آسان شود. أعلام الدین ، ص ۳۴۴

حدیث۱۹۰

پیامبر اکرم صلی الله علیه و اله و سلم می فرمایند: اَلصَّدَقَةُ تَدْفَعُ الْبَلاءَ وَ هِیَ اَنْجَحُ دَواءٍ وَ تَدْفَعُ الْقَضاءَ وَ قَدْ اُبْرِمَ اِبراما وَ لا یَذْهَبُ بِالاَْدواءِ اِلاَّ الدُّعاءُ وَ الصَّدَقَةُ صدقه بلا ـ را برطرف می کند و مؤثرترین داروست. همچنین، قضای حتمی را برمی گرداند و درد و بیماری‌ها را چیزی جز دعا و صدقه از بین نمی‌برد. بحارالأنوار، ج ۹۳، ص ۱۳۷، ح ۷۱

حدیث۱۹۱

حضرت علی(علیه السلام) فرمودند: اِغتَنِم مَنِ استَقرَضَکَ فی حالِ غِناکَ لِیجعَلَ قَضاءَهُ فی یوم عُسرَتِکَ ؛ کسی را که در حال بی نیازی‌ات از تو قرض می خواهد، غنیمت شمار تا در وقت نیازت جبرانش کند . غررالحکم و دررالکلم، ح ۲۳۷۰

حدیث۱۹۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: سُوسُوا إِیمَانَکم بِالصَّدَقَةِ وَ حَصِّنُوا أَموَالَکم بِالزَّکاةِ وَ ادفَعُوا أَموَاجَ البَلَاءِ بِالدُّعَاءِ ؛ ایمان خود را با صدقه دادن و اموالتان را با زکات دادن نگاه دارید، و امواج بلا را با دعا از خود برانید. (نهج البلاغه، حکمت ۱۴۶)

حدیث۱۹۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَطیبُ العَیشِ القَناعَةُ؛ خوش‌ترین زندگی، زندگی با قناعت است. (غررالحکم، ح ۲۹۱۸)

حدیث۱۹۴

حضرت علی(علیه السلام) فرمودند: الصَّدَقَةُ دَوَاءٌ مُنجِحٌ وَ أَعمَالُ العِبَادِ فِی عَاجِلِهِم نُصبُ أَعینِهِم فِی آجَالِهِم؛ صدقه دادن دارویی

ثمر بخش است ، و کردار بندگان در دنیا ، فردا در پیش روی آنان جلوه گر است. (کافی، ج ۵، ص ۱۲۵، ح ۷)

حدیث۱۹۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلبَرَکةُ فی مالِ مَن آتَی الزَّکاةَ وَ واسَی المُؤمِنینَ وَ وَصَلَ الاَقرَبینَ؛ برکت در مال کسی است که زکات بپردازد، به مؤمنان مدد و یاری رساند و به خویشاوندان کمک نماید. (تحف العقول، ص ۱۷۲)

حدیث۱۹۶

حضرت علی(علیه السلام) فرمودند: اَلبَرَکةُ فی مالِ مَن آتَی الزَّکاةَ وَ واسَی المُؤمِنینَ وَ وَصَلَ الاَقرَبینَ؛ برکت در مال کسی است که زکات بپردازد، به مؤمنان مدد و یاری رساند و به خویشاوندان کمک نماید. (تحف العقول، ص ۱۷۲)

حدیث۱۹۷

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَلصَّدَقَةُ عَلَی القَرابَةِ صَدَقَةٌ وصِلَةٌ؛ صدقه دادن به خویشاوندان، هم صدقه است و هم صله رحم. (مسند احمد، ج ۴ ،ص ۱۷)

حدیث۱۹۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنِ اقتَصَرَ عَلی بُلغَةِ الکفافِ فَقَدِ انتَظَمَ الرّاحَةَ وَ تَبَوَّاَ خَفضَ الدَّعَةِ هر کس به اندازه‌ای که او را کفایت می کند، قناعت کند، به آسایش و نظم می رسد و در آسودگی و رفاه منزل می گیرد. (نهج البلاغه، حکمت ۳۷۱)

حدیث۱۹۹

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: باکروا طَلَبَ الرِّزقِ وَ الحَوائجِ فَاِنَّ الغُدُوَّ بَرَکةٌ وَ نَجاحٌ در پی روزی و نیازها، سحر خیز باشید؛ چرا که حرکت در آغاز روز، [مایه] برکت و پیروزی است. (المعجم الاوسط، ج ۷، ص ۱۹۴، ح ۷۲۵۰)

حدیث۲۰۰

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إذا أرَدتَ أن یُثرِیَ اللّهُ ما لَکَ فَزَکِّهِ. هر گاه خواستی که خداوند دارایی تو را زیاد کند، زکات آن را بپرداز. (بحارالأنوار، ج۹۶، ص۲۳)

حدیث۲۰۱

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن أرادَ تُستَجابُ دَعوَتُهُ وَأن تُکشَفَ کربَتُهُ فَلیفَرِّج عَن مُعسِرٍ هر کس می خواهد دعایش مستجاب و اندوهش برطرف شود، به تنگدست مهلت دهد. (کنزالعمال، ج ۶، ص ۲۱۵، ح ۱۵۳۹۸)

حدیث۲۰۲

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إذا أرَدتَ أن یُثرِیَ اللّهُ ما لَکَ فَزَکِّهِ. هر گاه خواستی که خداوند دارایی تو را زیاد کند، زکات آن را بپرداز.

کند، زکات آن را بپرداز. (بحارالأنوار، ج۹۶، ص۲۳)

حدیث۲۰۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: القَنَاعَةُ مَالٌ لا یَنفَدُ؛ قناعت مالی است که تمام شدنی نیست. (جهاد با نفس، ح ۲۹۹)

حدیث۲۰۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن أرادَ تُستَجابُ دَعوَتُهُ وَأن تُکشَفَ کربَتُهُ فَلیفَرِّج عَن مُعسِرٍ؛ هر کس می خواهد دعایش مستجاب و اندوهش برطرف شود، به تنگدست مهلت دهد. (کنزالعمال، ج ۶، ص ۲۱۵، ح ۱۵۳۹۸)

حدیث۲۰۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إذا أرادَ أَحَدُکم أن یستَجابَ لَهُ فَلیطَیب کسبَهُ وَلیخرُج مِن مَظالِمِ النّاسِ ، وَ إنَّ اللّه لا یرفَعُ إلَیهِ دُعاء عَبدٍ وَ فی بَطنِهِ حَرامٌ أو عِندَهُ مَظلَمَةٌ لِأحَدٍ مِن خَلقِهِ؛ هر کس بخواهد دعایش مستجاب شود، باید کسب خود را حلال کند و حق مردم را بپردازد. دعای هیچ بنده‌ای که مال حرام در شکمش باشد یا حق کسی بر گردنش باشد، به درگاه خدا بالا نمی‌رود. (بحارالأنوار، ج ۹۳، ص ۳۲۱، ح ۳۱)

حدیث۲۰۶

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند: الکریمُ مَن صانَ عِرضَهُ بِمالِهِ وَ اللَّئیمُ مَن صانَ مالَهُ بِعِرضِهِ؛ بزرگوار کسی است که آبرویش را با مالش حفظ کند و فرومایه کسی است که مالش را با آبرویش حفظ کند. (غرر الحکم و درر الکلم: ح ۲۱۵۹)

حدیث۲۰۷

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَلتّاجِرُ الاَمینُ الصَدوقُ المُسلِم مَعَ الشُّهَداءِ یومَ القیامَهْ؛ تاجر درستکار راستگوی مسلمان، روز رستاخیز با شهیدان است. (کنز العمال ، ج ۴ ، ص ۷ ، ح ۹۲۱۶)

حدیث۲۰۸

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: أفضَلُ المَالِ مَا وُقِیَ بِهِ العِرضُی بهترین مال آن است که آبرو با آن محفوظ ماند. (بحار الأنوار، ج۷۸، ص۳۵۲)

حدیث۲۰۹

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: خَیرُ مالِ المَرءِ ذَخائِرُ الصَّدَقَهِؤی بهترین مال انسان، اندوخته‌های صدقه است. (تنبیه الخواطر، ج۲، ص۱۸۲) حدیث(۳۰۷)

حدیث۲۱۰

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: خوشا بر آن کس که افزونیِ دارایی اش را انفاق کند و از افزون گویی زبانش جلوگیری کند ! تحف العقول ص ۳۰

حدیث۲۱۱

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: اَلعِبادَةُ سَبعونَ جُزء، اَفضَلُها جُزءً طَلَبُ الحَلالِ عبادت هفتاد جزء است و بالاترین و بزرگترین جزء آن کسب حلال است. (ثواب الاعمال و عقاب الاعمال)

حدیث۲۱۲

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: إنّ الصّدَقَة لَتُطفِئُ غَضَبَ الرّبِّ صدقه، خشم پروردگار را فرو می‌نشاند. (کنزالعمال، ح۱۶۱۱۴۳)

حدیث۲۱۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آن که میانه روی کند، تهی دست نخواهد شد. نهج البلاغه، حکمت ۱۴۰.

حدیث۲۱۴

امام حسین(علیه السلام)می فرمایند: قناعت مایه ی آسایش تن است. بحارالانوار، ج۷۸، ص ۱۲۸.

حدیث۲۱۵

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: میوه ی قناعت، میانه روی در کسب و کار است و خویشنداری، از دست دراز کردن به سوی مردم. غررالحکم، ح ۴۶۳۴.

حدیث۲۱۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آن که میانه روی کند، تهی دست نخواهد شد. نهج البلاغه، حکمت ۱۴۰.

حدیث۲۱۷

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: مواساة الأخ فی الله عزوجل تزید فی الرزق کمک مالی به برادر دینی، روزی را زیاد می کند. بحارالانوار، ج۷۴، ص ۳۵۹.

حدیث۲۱۸

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اکثروا من الصدقة ترزقوا. صدقه زیاد بدهید، تا خداوند به شما روزی دهد. بحارالانوار، ج۷۷، ص ۱۷۶.

حدیث۲۱۹

حضرت امام حسین(علیه السلام) می فرمایند: القنوع راحهٔ الابدان. قناعت مایه ی آسایش تن است. بحارالانوار، ج۷۸، ص ۱۲۸.

حدیث۲۲۰

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: من حسن بره أهل بیته زید فی رزقه. هر که با خانواده ی خود نیکوکار باشد، روزیش زیاد می شود. بحارالانوار، ج۷۶، ص ۶۰.

حدیث۲۲۱

قال الإمام الباقر – علیه السلام – : علیکم بالصدقهٔ، فبکروا بها، فإنها تسود وجه إبلیس. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: بر شما باد به صدقه دادن، صدقه را صبح زود بدهید، همانا (صدقه) روی ابلیس را سیاه می کند. «تحف العقول، ص ۲۹۸»

نبایدهای اقتصادی

حدیث۱

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : إنّما الشَّحیح مَنْ منع حقَّ الله و أنفقَ فی غَیرِ حقِّ اللهِ عزّوجل. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: بخیل کسی است که از پرداخت حق خدا (مانند زکات و خمس) خودداری نموده، در راه غیر خدا بذل و بخشش می کند. «معانی الاخبار، ص ۲۴۶»

حدیث۲

سُئلَ الامام الحسن – علیه السّلام – عن البُخل، فقال: هو أنْ یَری الرَّجلُ ما أنفقهُ تَلَفاً و ما أمسَکَهُ شرَفا. از امام حسن – علیه السّلام – در مورد معنای بخل پرسیدند، حضرت فرمودند: بخل آن است که انسان آنچه را انفاق و خرج می کند از دست رفته و بیهوده بپندارد و آنچه را که نگه می‌دارد، مایه شرف و بزرگی بداند. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۱۱۳»

حدیث۳

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : حَسْبُ البَخیلِ مِنْ بُخلِهِ سوء الظنِّ بِرَبِّهِ، مَن أیْقَنَ بالخَلَفِ جادَ بالعطیّه. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: برای (گنه‌کار بودن) بخیل همین بس که به پروردگارش بدگمان است، کسی که به جایگزینی انفاق و بخشش از طرف خداوند یقین داشته باشد، نیکو بخشش می کند. «بحار الانوار، ج ۷۰، ص ۳۰۷»

حدیث۴

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : إنْ کانَ الخَلَفُ مِنَ الله عزّوجل حقّاً فَالبُخلُ لِماذا؟ امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: اگر جایگزینی انفاق و بخشش از طرف خداوند حق است (که حق است)، پس بخل ورزیدن برای چه؟ «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۱۹۰»

حدیث۵

قال الامام علی – علیه السّلام – : عَجِبتُ لِلبَخیلِ یَستَعجِلُ الفقرَ الذی مِنهُ هَرَبَ و یَفُوتُهُ الغِنَی الذی إیّاه طَلَبَ فَیَعیشُ فی الدّنیا عَیْشَ

الفُقراء و یُحاسَبُ فی الاخرةِ حِسابَ الأغنیاء. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: در شگفتم از برای شخص بخیل که می‌شتابد به سوی تنگدستی و فقری که از آن گریزان است و مال و ثروتی را که می‌جوید از دست می‌دهد، لذا در دنیا مانند فقیران زندگی می‌کند و در آخرت مانند توانگران به حسابش رسیدگی می‌شود. «نهج البلاغه، حکمت ۱۲۱»

حدیث۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : أبْخَلُ النّاس مَن بَخِلَ علی نَفسِهِ بِمالِهُ و خَلَّفَه لِوارِثِهِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بخیل‌ترین مردم کسی است که با ثروتش بر خود بخل ورزد و آن را برای وارثش بر جای نهد. «غررالحکم، ص ۱۰۳»

حدیث۷

قال الامام علی – علیه السّلام – : البخیلُ یَبْخلُ علی نَفسهِ بالیَسیرِ مِن دنیاهُ و یَسْمَحُ لِوارِثهِ بِکلّها. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بخیل جز به مقدار کمی از دارائی خود، بر خودش بخل می‌ورزد و (بعد از مدتی) تمام دارائی خود را به وارثش می‌بخشد. «غررالحکم، ص ۱۹»

حدیث۸

قال الامام علی – علیه السّلام – : مَنْ بَخَلَ بِمالهُ ذَلَّ و مَنْ بَخَلَ بِدینِهِ جَلَّ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: کسی که در مال خود بخل ورزد، خوار و ذلیل گردد و آن کسی که نسبت به دین خود بخل ورزد، عزیز و بزرگوار شود. «غررالحکم، ص ۳۳۵»

حدیث۹

قال الامام علی – علیه السّلام – : البُخلُ باخراجِ ما أفْترضه الله سُبْحانه من الأموالِ أقْبَحُ البُخل. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بخل ورزیدن نسبت به پرداخت آنچه خداوند سبحان (از اموال) واجب کرده است، زشت‌ترین نوع بخل است. «غررالحکم، ص ۱۹»

حدیث۱۰

قال الامام الصادق – علیه السلام – : إنّما الاسرافُ فیما أتلفَ المالَ و أضَرَّ بالبدن. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: اسراف آن است که مال را از بین ببرد و به بدن زیان برساند. بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۳۰۳

حدیث۱۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَن أعطی فی غَیر حقّ فقد أسرف، و مَنْ منع مِنْ حقّ فقد قتر. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که در غیر راه حق هزینه کند، اسراف کرده است و کسی که از راه حق باز دارد (وخودداری کند)، سخت‌گیری کرده (و بخل ورزیده) است. تفسیر نورالثقلین، ج ۴، ص ۳۱

حدیث۱۲

قال الامام علی – علیه السلام – : أقبحُ البَذلِ السَّرَف. امام علی – علیه السلام – فرمودند: زشت‌ترین بذل و بخشش، اسراف و

زیاده‌روی است. غررالحکم، ص ۴۳۰

حدیث۱۳

قال الامام علی – علیه السلام – : إنَّ إعطاءَ الْمال فی غیر حقّه تبذیرٌ و إسرافٌ و هو یَرفعُ صاحبَه فی الدّنیا و یَضَعَهُ فی الآخرة. امام علی – علیه السلام – فرمودند: بخشش‌های بی جا (از مال و ثروت) زیاده روی و اسراف است و آن مال بخشنده اش را در دنیا رفعت می دهد و در آخرت به زیر می‌کشد (خوار و ذلیل می‌کند). نهج البلاغه، خطبه ۱۲۶

حدیث۱۴

قال الله عزّوجلّ: ای موسی! مرا در هیچ حالتی فراموش نکن و از بسیاری مال سرمست نشو. (کافی۸/۴۵)

حدیث۱۵

انَّ اللَّهَ یُبْغِضُ . . . اضاعةُ الْمَالِ ؛ خداوند، تباه سازی اموال را دشمن می دارد. تحف العقول، ص۸۰۴

حدیث۱۶

امام علی علیه‌السلام : إعطاءُ المالِ فی غَیرِ حَقِّهِ تَبذیرٌ وإسرافٌ . خرج کردن به ناحقّ مال ، حیف و میل و اسراف است . نهج البلاغة : الخطبة ۱۲۶ منتخب میزان الحکمة : ۲۷۰

حدیث۱۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن اقتَطَعَ مالَ مؤمنٍ غَصبا بغَیرِ حَقٍّ لَم یَزَلِ اللّه‌ مُعرِضا عَنهُ ، ماقِتا لِأعمالِهِ التی یَعمَلُها مِن البرِّ والخَیرِ ، لا یُثبِتُها فی حَسَناتِهِ حتّی یَتُوبَ ویَرُدَّ المالَ الذی أخَذَهُ إلی صاحِبِهِ . کسی که مال مسلمانی را به ناحقّ غصب کند ، خداوند پیوسته ازاو رویگردان باشد و از هر کار نیکی که می‌کند در خشم باشد و آنها را درشمار حسناتش ثبت نکند ، تا آن گاه که توبه کند و مالی را که گرفته است به صاحبش برگرداند . مستدرک الوسائل : ۱۷ / ۸۹ / ۲۰۸۲۳ منتخب میزان الحکمة : ۴۲۶

حدیث۱۸

امام صادق(سلام الله علیه): کَسبُ الحَرامِ یَبینُ فی الذُّرّیَّةِ؛ (اثر) کسب حرام، در نسل آشکار می‌شود. الکافی: ج ۵، ص ۱۲۵، ح ۴

حدیث۱۹

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: اَلکَفُّ عَمّا فی أَیدِی النّاسِ عِفَّةٌ وَکِبرُ هِمَّةٍ؛ طمع نداشتن به آنچه در نزد مردم است، (نشان) عزت نفس و بلند همتی است. غررالحکم، ج ۱، ص۳۶۵، ح۱۳۸۷

حدیث۲۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اَوْحَی اللّه‌ عَزَّوَجَلِّ اِلی مُوسی علیه‌السلام یا مُوسی لا تَفْرَحْ بِکَثْرَةِ الْمالِ وَ لا تَدَعْ ذِکْری عَلی کُلِّ

حالٍ فَاِنّ کَثْرَهَٔ الْمالِ تُنْسِـی الذُنوبَ وَ اِنّ تَرْکَ ذِکری یُقْسِـی الْقُلوبَ؛ خدای عزّوجلّ به موسـی علیه‌السـلام وحی کرد: ای موسـی! به زیـادی ثروت شـاد مشو و در هیـچ حـالی مرا فراموش مکن، زیرا بـا زیادی ثروت گناهان فراموش می‌شود و از یاد بردن من قساوت قلب می‌آورد. نهج الفصاحه، ح ۲۷۸۳

حدیث۲۱

امام علی (علیه‌السـلام) فرمودنـد: إنّ اعظَمَ الحَسَـرَاتِ یَومَ القیامَهِٔ حَسـرَهُٔ رَجُل کَسَبَ مالاً فی غَیرِ طاعَهِٔ اللهِ فوَرِثَهُ رَجُلٌ فانفَقَهُ فی طاعَهِٔ اللهِ سُبحانَهُ فَدَخَلَ بِهِ الجَنّهٔ وَ دَخَلَ الاوّلُ بِهِ النّارَ. روز قیامت بزرگترین افسوس، افسوس مردی است که مالی را به ناروا گردآورده به دوزخ رود و آن مال را برای کسـی به ارث گذارد که در طاعت خداوند سبحان خرجش نموده به بهشت رود. (نهج البلاغه حکمت ۴۲۹)

حدیث۲۲

امام باقر (علیه السـلام) فرمودند: و ما مِنْ عَبْدٍ یَبْخَلُ بِنَفَقَهٍٔ یُنْفِقُها فیما یُرْضِی اللّه‌الِاّ ابْتُلِیَ بِاَنْ یُنْفِقَ اَضْعافَها فیما اَسْخَطَ اللّه؛ هر کس از خرج کردن مـالی در راه خداپســندانه بخـل ورزد، چنـد برابر آن را در راه غیر خداپسـندانه هزینـه خواهـد کرد. (نهـج الفصـاحه، ح ۲۷۷۹)

حدیث۲۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: یَسیرُ الرِّیاءِ شِرکٌ ؛ ریا ، اندکش نیز شرک است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۹۷۶

حدیث۲۴

امام علی(علیه السـلام) فرمودنـد: مَنِ افتَخَرَ بِالتَّبـذیرِ احتُقِرَ بِالإ فلاسِ ؛ آن‌که به اسـراف می‌بالـد ، با تهی‌دستی خُرد و خوار می‌شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۰۵۷

حدیث۲۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن یَکتَسِب مالاً مِن غَیرِ حِلِّهِ یَصرِفهُ فی غَیرِ حَقِّهِ ؛ هرکس مالی را از حرام به دست آورد ، آن را در راه ناشایست خرج می‌کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۸۸۳

حدیث۲۶

امام علی(علیه السـلام) فرمودند: مَن أظهَرَ فَقرَهُ أذَلّ قَدرَهُ ؛ هر کس ناداری‌اش را آشـکار کند ، ارزش خود را فرو کاسته است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۵۵۵

حدیث۲۷

امام علی(علیه السـلام) فرمودند: مَنِ اتَّجَرَ بِغَیرِ عِلمٍ فَقَدِ ارتَطَمَ فِی الرِّبا ؛ هر کس بدون آگاهی از دانش [فقه] به تجارت بپردازد ، در

ربا فرو می‌رود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۴۰۱

حدیث۲۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: کُن سَمِحا وَ لا تَکُن مُبَذِّرا ؛ بخشنده باش و اسراف کننده مباش . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۷۱۳۸

حدیث۲۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: زِیادَةُ الشُّحِ تَشینُ الفُتُوَّةَ وَ تُفسِدُ الأُخُوَّةَ ؛ بسیارىِ بخل ، جوان‌مردی را زشت و برادری را تباه می کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۵۰۸

حدیث۳۰

اَلبُخلُ بِالمَوجُودِ سُوءُ الظَّنِّ بِالمَعبودِ ؛ بخل‌ورزی به آنچه موجود است، بدگمانی به معبود است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۲۵۸

حدیث۳۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : کما لا یَحِلُّ لِغَریمِکَ أن یَمطُلَکَ وهُو مُوسِرٌ ، فکذلکَ لا یَحِلُّ لکَ أن تُعسِرَهُ إذا عَلِمتَ أ نّهُ مُعسِرٌ؛ همچنان که بدهکار تو ، اگر توانگر باشد روا نیست در پرداخت بدهیش به تو تعلّل ورزد، بر تو نیز روا نیست که ، اگر بدانی تنگدست است، او را تحت فشار قرار دهی. ثواب الأعمال : ۱۶۷ / ۵

حدیث۳۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم: إیّاکم والدَّینَ ، فإنّه هَمٌّ بِاللیلِ وذُلٌّ بالنهارِ ؛ از وام گرفتن بپرهیزید که آن اندوه شب و خواری روز است . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۱۴۱ / ۴

حدیث۳۳

امام علی علیه‌السلام : کَثرَةُ الدَّینِ تُصَیِّرُ الصادِقَ کاذِباً والمُنجِزَ مُخْلِفاً؛ بدهکاری زیاد ، راستگو را دروغگو می کند و خوش قول را بدقول . غرر الحکم : ۷۱۰۵

حدیث۳۴

امام صادق علیه‌السلام : خَفِّفوا الدَّینَ، فإنّ فی خِفَّةِ الدَّینِ زیادَةَ العُمُرِ ؛ کمتر وام بگیرید که کم قرض داشتن عمر را زیاد می کند . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۱۴۵ / ۲۱

حدیث۳۵

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم در جایی دیگر می فرماینـد: مَطْلُ الغَنِیّ ظُلم؛ تعلّل ورزیـدن توانگر (در پرداخت بـدهی) ظلم است . مستدرک الوسائل : ۱۳ / ۳۹۷ / ۱۵۷۱۳

حدیث۳۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أیُّما رجُلٍ اشْتَری طَعاما فکَبَسَهُ أربَعینَ صَباحا یُریدُ بِهِ غَلاءَ المُسلِمینَ ، ثُمّ باعَهُ فتَصدّقَ بثَمنِهِ لَم یَکُنْ کَفّارَةً لِما صَنَعَ؛ هرکس مواد غـذایی بخرد و برای این که آن را به مسلمانان گران بفروشد چهل روز انبار کند و پس از چهل روز آن را بفروشد و همه درآمد آن را هم صدقه بدهد کفاره گناه او نخواهد شد. أمالی الطوسیّ : ۶۷۶ / ۱۴۲۷

حدیث۳۷

امام باقر علیه‌السـلام : شَرُّ بِقاعِ الأرضِ‌الأسواقُ ، وهُو مَیدانُ إبلیسَ ، یَغدُو برایَتِهِ ، ویَضَعُ کُرسِیَّهُ ، ویَبُثُّ ذُرِّیَّتَهُ ، فَبَینَ مُطَفِّفٍ فی قَفیزٍ ، أو طائشٍ فی میزانٍ ، أو سارِقٍ فی ذِراعٍ ، أو کـاذِبٍ فی سِـلعَتِهِ ، فیقولُ : عَلَیکُم بِرَجُـلٍ مـاتَ أبوهُ وأبُوکُم حَیٌّ ، فلا یَزالُ مع أوّلِ مَن یَـدخُلُ وآخِرِ مَن یَرجِعُ؛ بـدترین جاهـای زمین بازارهـاست ؛ بـازار میـدان شـیطان است ، اول صـبح پرچم خود را در آن جـا نصـب می‌کنـد و تخت خود را می‌گـذارد و فرزنـدانش را همه سو می‌پراکنـد : به سوی کسـی که پیمـانه را کم می‌دهـد یا آن که ترازو را سبـک می‌گیرد و کسـی که در گز (مـتر) کردن دزدی می‌کنـد یـا کسـی که برای فروش کالا‌یش به دروغ متوسـل می‌شـود . او به فرزندانش می‌گوید : بر شـما باد به (فریفتن) مردی که پدرش (حضـرت آدم) مرده در حالی که پدر شما (ابلیس) هنوز زنده است . ابلیس با اولین کسی که به بازار می‌آید وارد می‌شود و با آخرین نفری که بازار را ترک می‌کند بر می‌گردد . بحار الأنوار : ۸۴ / ۱۱ / ۸۷

حدیث۳۸

پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : العِبـادَةُ مَع أکْـلِ الحَرامِ کالبِنـاءِ علی الرَّمْلِ – وقیلَ : علی الماءِ؛ عبادت کردن با وجود حرام خواری مانند ساختن بنایی است بر روی شن و به قولی : بر روی آب . عدّة الداعی : ۱۴۱

حدیث۳۹

امـام باقر علیه‌السـلام : انّ الرّجُلَ إذا أصابَ مالاً مِن حَرامٍ لَم یُقْبَلْ مِنهُ حَـجٌّ ولا عُمْرَةٌ ولا صِـلَةُ رَحِمٍ حتّی أنّه یَفْسُـدُ فیهِ الفَرْجُ ؛ هرگاه انسـان مـالی از حـرام بـه دست آورد نه حجّی از او پـذیرفته شود، نه عمره‌ای و نه صـله رحمی و حتّی در ازدواج و زناشویی او تأثیر سوء می‌گذارد. أمالی الطوسیّ : ۶۸۰ / ۱۴۴۷

حدیث۴۰

امام علی علیه‌السـلام : إنّ أعْظَمَ الحَسَـراتِ یَومَ القِیامَـةِ ، حَسْرَةُ رجُلٍ کَسَبَ مالاً فی غَیرِ طاعَـةِ اللّه ، فوَرِثَـهُ رجُلٌ فأنْفَقَهُ فی طاعـةِ اللّه سُبحـانَهُ ، فـدَخَلَ بِهِ الجَنّـةَ ، ودَخَـلَ الأوّلُ بِهِ النّـارَ؛ بزرگترین افسوس در روز قیـامت ، افسوس مردی است که مـالی را به ناروا گرد آورده و آن را برای کسـی بر جای گذاشته و او آن را در راه طاعت خدای سبحان خرج کرده باشد و بدان سبب به بهشت رود و او به دوزخ . نهج البلاغه: حکمت۴۲۹

حدیث۴۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم: لا یَحْتَکِرُ إلّا الخَوّانونَ؛ جز خیانتکاران احتکار نمی‌کنند. کنز العمّال : ۹۷۳۸

حدیث۴۲

امـام علی علیه‌السـلام می فرماینـد : مِن طَبـائعِ الأغْمـارِ إتْعابُ النُّفوسِ فی الاحْتِکارِ؛ به رنـج افکنـدن خود برای احتکار از خصـلتهای ابلهان است . غرر الحکم : ۹۳۴۹

حدیث۴۳

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : الاحْتِکارُ شِیمَةُ الفُجّارِ ؛ احتکار خوی نابکاران است . غرر الحکم: ۶۰۷

حدیث۴۴

امام علی علیه‌السـلام: فیما کَتَبَهُ للأشتَرِ حینَ وَلّاهُ مِصـرَ: واعْلَمْ مَع ذلکَ أنّ فی کثیرٍ مِنهُم التُّجّار وذَوی الصَناعاتِ ضِیقا فاحِشا ، وشُحّا قَبیحـا ، واحْتِکـارا للمَنافِعِ ، وتَحَکُّما فی البِیاعاتِ ، وذلکَ بابُ مَضَـرَّةٍ للعامَّـةِ ، وعَیْبٌ علی الوُلاةِ ، فامْنَعْ مِن الاحْتِکارِ ؛ فإنَّ رسولَ اللّه صلی الله علیه و آله و سـلّم مَنَعَ مِنهُ؛ – در فرمـان زمامـداری مصـر به مالـک اشتر– : بـا این همه ، بـدان که بسـیاری از آنان – تجّار و صاحبـان صـنعت – در داد و سـتد بیش از انـدازه سـختگیرند و بخـل ورزی ناپسـندی دارنـد و به منظور سود بیشـتر کالاـ را احتکـار می‌کنند و به دلخواه نرخ گران می‌بندند و این کار برای توده مردم زیانبار و برای حکمرانان عیب و ننگ است . بنابراین ، از احتکار جلوگیری کن ؛ زیرا که رسول خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم از آن منع فرموده است . نهـج البلاـغه: الکتـاب ۵۳ و منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۶۰

حدیث۴۵

امام علی علیه‌السـلام : کُلُّ حُکْرَةٍ تَضُـرُّ بالنّاسِ وتُغْلی السِّـعْرَ علَیهِم فلا خَیرَ فیها ؛ هر احتکاری که به مردم زیان رساند و نرخها را بالا برد خیر و برکتی در آن نیست . مستدرک الوسائل : ۱۳ / ۲۷۴ / ۱۵۳۳۷

حدیث۴۶

پیـامبر اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلّم) می فرماینـد: مَن جَمعَ طَعامـا یَتَربّصُ بِهِ الغَلاـءَ أربَعینَ یَوما فقـد بَرِئَ من اللّه وبَرِئَ اللّهُ مِنهُ؛ هرکس خوراکی را به امید گران شدن چهل روز انبار کند از خداوند بری شده و خدا نیز از او بری و بیزار است. بحار الأنوار : ۶۲ / ۲۹۲

حدیث۴۷

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلّم) می فرمایند : الُمحْتَکِرُ مَلْعونٌ ؛ محتکر از رحمت خدا به دور است . بحار الأنوار : ۶۲ / ۲۹۲

حدیث۴۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : اَلمحتَكِرُ فی سُوقِنا كالمُلْحِدِ فی كِتابِ اللّه ؛ کسی که در بازار ما دست به احتکار زند به منزله کسی است که کتاب خدا را انکار کند . کنز العمّال: ۹۷۱۷

حدیث۴۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : يُحْشَرُ الحَكّارونَ وقَتَلَةُ الأنْفُسِ إلی جَهَنّمَ فی دَرَجةٍ ؛ محتکران و آدم‌کشان در جهنّم هم ردیف و هم درجه‌اند . کنز العمّال :۹۷۳۹

حدیث۵۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم: مَن باعَ عَیبا لَم يُبَيِّنْهُ لَم يَزَلْ فی مَقتِ اللّه ، ولَم تَزَلِ المَلائكـةُ تَلعَنُهُ ؛ هرکس کالای معیوبی را بفروشد، بدون آن که عیبش را به خریدار گفته باشد، همواره در خشم خدا باشد و فرشتگان پیوسته نفرینش کنند. کنز العمّال : ۹۵۰۱

حدیث۵۱

امام علی علیه‌السلام : مَن يَكسِبْ مالاً مِن غَيرِ حَقِّهِ يَصرِفْهُ فی غَيرِ أجرِهِ؛ هر کس مالی را به ناحقّ کسب کند، آن را در راهی خرج کند که اجری نداشته باشد . تحف العقول : ۹۴

حدیث۵۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن لَم يُبالِ مِن أينَ اكتَسَبَ المالَ لَم يُبالِ اللّهُ مِن أينَ أدخَلَهُ النّارَ؛ هرکس باکی نداشته باشد که از کجا کسب مال کند، خداوند باکی نداشته باشد که از کجا به دوزخش بَرَد . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۱۳ / ۶۳

حدیث۵۳

امام صادق علیه‌السلام : لا خَيرَ فیمَن لا يُحِبُّ جَمعَ المالِ مِن حَلالٍ ، يَكُفُّ بِهِ وَجهَهُ ويَقضی بِهِ دَينَهُ ويَصِلُ بِهِ رَحِمَهُ؛ خیری نیست در کسی که دوست نداشته باشد از راه حلال مال گرد آورد ، تا به وسیله آن آبرویش را نگه دارد و بدهکاریش را بپردازد و صله رحم به جا آورد . الکافی : ۵ / ۷۲ / ۵

حدیث۵۴

امام علی علیه‌السلام: حُبُّ المالِ يُوهِنُ الدِّينَ ، ويُفسِدُ اليَقينَ ؛ مال دوستی، دین را سست و یقین را تباه می‌کند. غرر الحکم : ۴۸۷۶

حدیث۵۵

امام علی علیه‌السلام : لا وِزرَ أعظَمُ مِن وِزرِ غَنيٍّ مَنَعَ الُمحتاجَ ؛ گناهی، بزرگتر از گناه ثروتمندی نیست که نیازمند را از حقّش محروم کرده باشد . غررالحکم : ۱۰۷۳۸

حدیث۵۶

امام علی (علیه‌السلام) می فرمایند: مَنِ اتَّجَرَ بغَیرِ فِقهٍ فَقَدِ ارتَطَمَ فی الرِّبا؛ آن که بدون دانستن احکام دین ، تجارت و کسب کند ، به ورطه ربا درافتد. نهج البلاغه، حکمت ۴۴۷

حدیث۵۷

امام صادق (علیه‌السلام): لَمّا سَألَهُ هِشامُ بنُ الحَکَمِ عن عِلَّةِ تَحریمِ الرِّبا: إنَّهُ لَو کانَ الرِّبا حلالاً لَتَرَکَ الناسُ التِّجاراتِ وما یَحتاجونَ إلَیهِ فحَرَّمَ اللّهُ الرِّبا لِتَفِرَّ الناسُ عنِ الحرامِ إلی التِّجاراتِ وإلی البَیعِ والشِّراءِ فَیَتَّصِلَ ذلکَ بَینَهُم فی القَرضِ؛ در پاسخ به پرسش هشام ابن حکم از علّت تحریم ربا: اگر ربا حلال بود، مردم کار تجارت و کسب مایحتاج خود را رها می‌کردند. پس خداوند ربا را حرام فرمود، تا مردم از حرامخواری دست کشیده، به تجارت و خرید و فروش روی آورند و زیادی مال را به یکدیگر قرض دهند. بحار الأنوار : ۲۴/۱۱۹/۱۰۳

حدیث۵۸

امام صادق علیه‌السلام : دِرهَمُ ربا أعظَمُ عِندَاللّه مِن سَبعینَ زَنیةً بِذاتِ مَحرمٍ فی بیتِ اللّه الحرام؛ یک درهم ربا ، نزد خداوند سنگین‌تر است از هفتاد بار زنا کردن با محارم در (کعبه) خانه محترم خدا . نور الثقلین: ۱ / ۲۹۵ / ۱۱۷۷

حدیث۵۹

امام صادق علیه‌السلام : آکِلُ الرِّبا لا یَخرُجُ مِنَ الدنیا حتّی یَتَخَبَّطَهُ الشیطانُ ؛ ربا خوار از دنیا نرود، تا آن که شیطان دیوانه‌اش کند . تفسیر العیاشی : ۱ / ۱۵۲ / ۵۰۳

حدیث۶۰

امام باقر علیه‌السلام : أخبَثُ المَکاسِبِ ، کَسبُ الرِّبا؛ پلیدترین کسب‌ها ، رباست . الکافی : ۵ / ۱۴۷ / ۱۲

حدیث۶۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أتَیتُ لیلةَ اُسرِیَ بِی علی قَومٍ بُطونُهُم کالبیوتِ فیها الحَیّاتُ تُری مِن خارجِ بُطونِهِم ، فقلتُ : مَن هؤلاءِ یا جَبرئیلُ ؟ قالَ : هؤلاءِ أکَلَةُ الرِّبا؛ شبی که به معراج رفتم ، بر مردمی گذشتم که شکمهایشان چون خانه‌ای بود و در آنها مارهایی وجود داشت که از بیرون شکمهایشان دیده می‌شد. پرسیدم : ای جبرئیل! اینها کیستند ؟ گفت : اینان ربا خوارانند . کنز العمّال : ۳۱۸۵۷

حدیث۶۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ اللّهَ عز و جل لَعَنَ آکِلَ الرِّبا ومُوکِلَهُ وکاتِبَهُ وشاهِدَیهِ؛ خداوند عز و جل ربا خوار و ربادهنده و کاتب و گواهان آن را لعنت کرده است . أمالی الصدوق : ۳۴۶ / ۱

حدیث۶۳

امام صادق علیه‌السلام : مَنِ اهتَمّ لِرِزقِهِ كُتِبَ علَيهِ خَطِيئَةٌ ؛ هر كه در غم روزی خود باشد ، برایش یک گناه محسوب شود . أمالی الطوسیّ : ۳۰۰ / ۵۹۳

حدیث۶۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا تَهتَمّ لِرِزقِ غَدٍ فإنّ كُلّ غَدٍ يَأتِي بِرِزقِهِ؛ غم روزی فردا را مخور ؛ زیرا هر فردایی روزی خود را می‌آورد . بحار الأنوار : ۷۷ / ۶۷ / ۶

حدیث۶۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم: ألا وإنّ الرّوحَ الأمينَ نَفَثَ فی رُوعِی أ نّهُ لَن تَمُوتَ نفسٌ حتّى تَستَكمِلَ رِزقَها، فاتّقُوا اللّه وأجمِلُوا فی الطّلَبِ ، ولا يَحمِلْ أحَدَكُم استِبطاءُ شَیءٍ مِنَ الرّزقِ أن يَطلُبَهُ بغَيرِ حِلِّهِ ، فإنّهُ لا يُدرَكُ ما عِندَ اللّهِ إلاّ بطاعَتِهِ؛ همانا جبرئیل در دلم چنین افکند که هیچ کس نمیرد تا روزیش را به طور کامل دریافت کند ، پس از خدا پروا کنید و در طلب روزی میانه روی کنید و دیر رسیدن روزی شمارا وادار نکند که آن را از راه غیر حلال بجویید ؛ زیرا آنچه نزد خداست جز با طاعت او به دست نمی‌آید . الکافی : ۲ / ۷۴ / ۲

حدیث۶۶

امام باقر علیه‌السلام: لأبی النُّعمانِ: لا تَستَأكِلْ بِنا الناسَ ، فلا يَزِيدَكَ اللّهُ بذلكَ إلاّ فَقرا؛ – به ابو نعمان– : ما را وسیله سرکیسه کردن مردم قرار مده ؛ زیرا با این کار ، خداوند بر فقر تو می‌افزاید . بحار الأنوار : ۷۸ / ۱۸۴ / ۱۱

حدیث۶۷

امام صادق علیه‌السلام : كَثرَةُ السُحتِ يَمحَقُ الرِّزقَ؛ حرامخواريِ زیاد ، روزی را از بین می‌برد . تحف العقول : ۳۷۲

حدیث۶۸

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: إذا كُنتَ فی تِجارَتِكَ وحَضَرَتِ الصّلاةُ فلا يَشغَلْكَ عنها مَتْجَرُكَ ، فإنَّ اللّهَ وَصفَ قَوما ومَدَحَهُم فقالَ : رِجالٌ لا تُلهيهم ... وكانَ هؤلاءِ القَومُ يَتَّجِرونَ ، فإذا حَضَرَتِ الصّلاةُ تَرَكوا تِجارَتَهُم وقاموا إلى صَلاتِهِم ، وكانوا أعظَمَ أجْرا مِمّن لا يَتَّجِرُ فيُصَلّي؛ هرگاه در حال کسب و کار بودی و وقت نماز رسید کسب تو را از نماز باز ندارد؛ زیرا خداوند مردمی را چنین توصیف کرده و ستوده‌است : مردانی که هیچ تجارت ... این مردم کاسب بودند امّا چون گاه نماز می‌رسید دست از کسب و کار می‌شستند و به نماز بر می‌خاستند . مزد و پاداش اینان بیش از کسانی بود که کاسبی نمی‌کردند و نماز می‌خواندند . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۱۰۰ / ۴۰

حدیث۶۹

امام صادق (علیه‌السلام) می فرمایند : إنَ اللّه تباركَ وتعالى لَيُبْغِضُ المُنَفِّق سِلْعَتَهُ بالأيْمانِ ؛ خداوند تبارک و تعالی از کسی که با قسم و سوگند خوردن کالای خود را به فروش رساند، نفرت دارد . أمالی الصدوق : ۳۹۰ / ۶

حدیث۷۰

امیر المؤمنین علی (علیه‌السلام) می فرمایند : یا مَعاشرَ السَّماسِرَةِ ، أقِلّوا الأیْمانَ ، فإنّها مَنفَقَةٌ للسِّلْعَـةِ ، مَمْحَقَةٌ للرِّبْحِ؛ ای جماعت دلّال ! کمتر سوگند خورید که این کار کالا را به فروش می‌رساند و سود (حقیقی) را می‌برد . الکافی : ۵ / ۱۶۲ / ۲

حدیث۷۱

کـان علیٌّ علیه‌السـلام یَجیء إلی السُّوقِ فیقومُ مَقاما له ، فیقولُ : السّلامُ علیکم أهلَ السُّوقِ ، اتّقوا اللّه فی الحَلْفِ ، فإنّ الحَلفَ یُزجی السِّلْعَةَ ویَمْحَقُ البَرَکةَ ، التّاجرُ فاجرٌ إلّا مَن أخذَ الحقَّ وأعْطاهُ ؛ امام علی(علیه‌السلام) به بازار می‌آمد و در جایگاه خود می‌ایستادند و می‌فرمودنـد : درود بر شـما ای بازاریان ، از خـدا بترسید و سوگنـد مخورید ؛ زیرا سوگند خوردن کالا را رونق می‌دهد و برکت را می‌برد . تاجر نابکار است مگر آن که به حق بستاند و بدهد . کنز العمال : ۱۰۰۴۳

حدیث۷۲

پیـامبر خـدا (صـلی الله علیه و آله و سلّم) فرمودنـد: یـا علیّ ، لا تُماکِسْ فی أربَعـةِ أشـیاءَ : فی شِراءِ الاُضْحِیّةِ ، والکفَنِ ، والنَّسَمةِ ، والکَرْیِ إلی مَکّةَ ؛ ای علی ! در چهار چیز چانه نزن: در خرید قربانی ، کفن ، بَرده و کرایه سفر به مکه . الخصال : ۲۴۵ / ۱۰۳

حدیث۷۳

امـام علی علیه‌السـلام: التـاجر الجبـان مَحروم ، والتـاجر الجسور مَرزُوق؛ بازرگـانِ ترسو از روزی محروم می‌مانـد و بازرگانِ بی‌باک روزی دارد . منتخب میزان الحکمة : ۹۰

حدیث۷۴

پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : إنّ أطیَبَ الکَسبِ کَسبُ التُّجّارِ الـذینَ إذا حَدَّثُوا لم یَکـذِبُوا ، وإذا ائتُمِنُوا لم یَخُونُوا ، وإذا وَعَـدُوا لـم یُخلِفُـوا ، وإذا اشـتَرَوا لـم یَذُمّوا ، وإذا بـاعُوا لـم یُطرُوا ، وإذا کـانَ علَیهِـم لم یَمطُلُـوا ، وإذا کـانَ لَهُم لَم یُعَسِّرُوا ؛ هـمـانا پاکیزه‌ترین شـغل ، شـغل بـازرگانانی است که چون سخنی گویند دروغ نگویند و هر گاه امانتی به آنها سپرده شود، خیانت نکنند و هر گاه وعـده دهنـد ، خلف وعـده نکننـد و وقتی چیزی می‌خرنـد، از آن نکوهش نکننـد و وقتی چیزی می‌فروشـند، تعریف و تبلیغ نکننـد و هر گاه بدهکارنـد (در پرداخت بدهی خود)، تعلل نورزند و هر گاه طلبکار باشـند (برای گرفتن طلب خود)، فشار نیاورند . کنزالعمّال : (۹۳۴۰ و ۹۳۴۱)

حدیث۷۵

قلتُ لأبی عبدِ اللّه علیه‌السلام : الرّجُلُ یَتّجِرُ ، فإنْ هُو آجَرَ نَفسَهُ اُعطِیَ ما یُصِیبُ فی تجارتِهِ ، فقالَ : لا یُؤاجِرْ نفسَهُ ، ولکنْ یَسترزِقُ‌اللّه عز و جـل ویَتّجِرُ ، فـإنّهُ إذا آجَرَ نفسَهُ حَظَرَ علی نفسِهِ الرِّزْقَ، عمـار سابـاطی : به ابو عبـداللّه (امـام صـادق علیه‌السـلام) عرض کردم : انسان می‌تواند تجارت کند با این حال اگر خودش را اجیر (دیگری) سازد ، به اندازه‌ای که خودش تجارت کند به او داده می‌شود . فرمودنـد : اجیر نشـود ، بلکـه از خداونـد بزرگ روزی طلبـد و دست بـه تجـارت زنـد ؛ زیرا اگر مزدوری کنـد ، مـانع روزی خـود شده‌است . الکافی : ۵ / ۹۰ / ۳ و ص ۲۷۳/۱

حدیث۷۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن باعَ واشْتَرى فلْيَجْتَنِبْ خَمسَ خِصالٍ ، وإلّا فلا يَبيعَنّ ولا يَشْتَرِيَنّ : الرِّبا ، والحَلْفَ ، وكِتْمانَ العَيبِ ، والحمدَ إذا باعَ ، والذَّمّ إذا اشْتَرى؛ کسی که خرید و فروش می‌کند باید از پنج کار دوری ورزد و گرنه نباید خرید و فروش کند : ربا ، سوگند ، پوشاندن عیب کالا ، تعریف و تبلیغ در موقع فروش و بدگویی از کالا در موقع خرید آن . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۹۵ / ۱۸

حدیث۷۷

قال الصادق – علیه السلام –: جنبوا مساجدکم البیع و الشراء ؛ مساجدتان را بازاری برای خرید و فروش قرار ندهید. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۵۰۷).

حدیث۷۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله –: من اکل لمقة حرام لم تقبل له صلوة اربعین لیلة و لم یستجب له دعوة اربعین صباحا ؛ کسی که لقمه حرام بخورد، نماز چهل شب او قبول نمی شود، ودعای چهل روز او به اجابت نمی رسد. (دارالسلام ، نوری ، ج ۴ ص ۲۱۳)

حدیث۷۹

عن النبی – علیه السلام –: ان الله ملکا ینادی علی بیت المقدس کل لیلة : من اکل حراما ما لم یقبل الله منه صرفا و لاعدلا و الصرف ، النافلة و العدل ، الفریضة ؛ همانا برای خداوند (از جانب ایشان) فرشته ای که هر شب بر بیت المقدس پیام می دهد، آن کسی که حرامی (اندک مال حرامی) بخورد، خداوند از او نه صرفی و نه عدلی را قبول خواهد کرد.صرف نماز نافله است و عدل ، نماز واجب . (بحارالانوار، ج ۱۰۳، ص ۱۶)

حدیث۸۰

امام صادق علیه السلام فرمودند: تَرْكُ التِجارَة يَنْقَصُ الْعَقْلَ؛ رها کردن کسب و کار، عقل را کم می‌کند. وسائل‌الشیعه، ج۱۷، ص۱۴

حدیث۸۱

امام صادق علیه السلام فرمودند: لاتَكسل عَن مَعِيشَتک فَتَكون كَلّاً عَلي غَيركدر؛ معاش دنیوی خود تنبلی مکن که سربار دیگران باشی. فروع کافی، ج ۵، ص ۸۶

حدیث۸۲

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: پلیدترین کسبها ، کسب رباست. بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۵ ، ص ۱۴۷

حدیث۸۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألیمین الکاذبه منفقه للسّلعه ممحقه للکسب؛ قسم دروغ، کالا را تلف کند و کسب را از میان ببرد. نهج الفصاحه

حدیث۸۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: المعک طَرَفُ مِنَ الظُّلْمِ ؛ تأخیر پرداخت دین، شمه ای از ظلم است. نهج الفصاحه

حدیث۸۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من احتکر علی المسلمین طعامهم ضربه اللّه بالجذام؛ هر که خوراک مسلمانان را احتکار کند خدا به خوره مبتلایش کند. نهج الفصاحه

حدیث۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من اشتری سرقه و هو یعلم أنّها سرقه فقد شرک فی عارها و إثمها؛ هر که مال دزدی را بخرد و بداند که دزدی است در ننگ و گناه آن شریک است. نهج الفصاحه

حدیث۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من تمنّی علی أمّتی الملاء لیله واحده أحبط اللّه عمله أربعین سنه؛ هر که برای امت من یک شب آرزوی گرانی کند خدا چهل سال عبادت او را باطل کند. نهج الفصاحه

حدیث۸۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من باع عیبا لم یبیّنه لم یزل فی مقت اللّه و لم تزل الملائکه تلعنه؛ هر که چیز معیوبی فروشد و نگوید پیوسته در دشمنی خدا باشد و فرشتگان پیوسته او را لعنت کند. نهج الفصاحه

حدیث۸۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أصاب مالا من مهاوش أذهبه اللّه فی نهابر؛ هر که مال از حرام به دست آرد در حوادث سخت از دست بدهد. نهج الفصاحه

حدیث۹۰

ما من قوم یظهر فیهم الرّبا إلّا أخذوا بالسّنه و ما من قوم یظهر فیهم الرّشا إلّا أخذوا بالرّعب؛ هر گروهی که ربا میانشان رواج گیرد به قحط مبتلا شوند و هر گروهی رشوه میانشان رواج گیرد به ترس دچار شوند. نهج الفصاحه

حدیث۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من عبد یبیع قالدا إلّا سلّط اللَه علیه تالفا؛ هر بنده که چیز فاسد فروشد، خدا تلف کننده ای را بر او مسلط کند. نهج الفصاحه

حدیث۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أحد أکثر من الرّبا إلّا کان عاقبه أمره إلی قلّه؛ هر که ربا فراوان خورد سر انجام او به فقر انجامد. نهج الفصاحه

حدیث۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یحلّ الصّدقه لغنیّ و لا لذی مرّه قویّ؛ صدقه گرفتن بر غنی روا نیست و نیز برای آن که طبعی نیرومند دارد. نهج الفصاحه

حدیث۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یحتکر إلّا خاطئ؛ جز خطاکار احتکار نمی کند. نهج الفصاحه

حدیث۹۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس منّا من غشّ مسلما أو ضرّه أو ما کره؛ هر که با مسلمانی تقلب کند یا به او ضرر رساند یا با وی حیله کند از ما نیست. نهج الفصاحه

حدیث۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لعن اللّه الرّبا و آکله و کاتبه و شاهده و هم یعلمون؛ خدا ربا و رباخوار را با نویسنده و شاهد معامله ربا اگر واقفند لعنت کند. نهج الفصاحه

حدیث۹۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الرّاشی و المرتشی فی النّار؛ رشوه دهنده و گیرنده در آتشند. نهج الفصاحه

حدیث۹۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: درهم ربا یأکله الرّجل– و هو یعلم– أشدّ عند اللّه من ستّه و ثلاثین زنیه؛ یک درهم ربا که انسان دانسته گیرد در نظر خدا بدتر از سی و شش زناست. نهج الفصاحه

حدیث۹۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خمسه من مصائب الدّنیا فوت الحبیب و ذهاب المال و شماته الأعداء و ترک العلم و امرأه سوء؛ پنج چیز از مصائب دنیاست: مرگ دوست و تلف شدن مال و سرزنش دشمنان و ترک دانش و زن بد. نهج

الفصاحه

حدیث۱۰۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحلف منفقه للسّلعه ممحقه للبرکه؛ قسم در معامله جنس را تمام و برکت را نابود می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحریص الّذی یطلب المکسبه من غیر حلّها؛ حریص آن است که سود به نامشروع جوید. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حرّمت التّجاره فی الخمر؛ تجارت شراب حرام است. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجالب مرزوق و المحتکر ملعون؛ واردکننده روزی می خورد و محتکر لعنت می برد. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجالب إلی سوقنا کالمجاهد فی سبیل اللّٰه و المحتکر فی سوقنا کالملحد فی کتاب اللّٰه؛ آن که به بازار ما چیزی وارد می کند مانند آن کس است که در راه خدا جهاد می کند و آن که در بازار ما احتکار می کند مانند کسی است که در کتاب خدا کافر به شمار رفته است. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۵

ثلاثه لا ینظر اللّٰه إلیهم غدا: شیخ زان و رجل اتّخذ الإیمان بضاعه یحلف من کلّ حقّ و باطل و فقیر مختال یزهو؛ سه کسند که روز رستاخیز خدا به سوی آنها نمی نگرد: پیر زنا کار و مردی که قسم را سرمایه خود قرار داده در حق و باطل قسم می خورد و فقیر متکبر و مغرور. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بئس العبد المحتکر: إن أرخص اللّٰه تعالی الأسعار حزن و إن أغلاها اللّٰه فرح؛ چه بد است محتکر اگر خدا قیمت ها را ارزان کند غمگین شود و اگر گران کند خوشحال گردد. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الآخذ و المعطی سواء فی الرّبا؛ آن که ربا می دهد و آن که می گیرد در گناه برابرند. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما رجل تزوّج امرأه فنوی أن لا یعطیها من صداقها شیئا مات یوم یموت و هو زان و أیّما رجل اشتری من رجل بیعا فنوی أن لا یعطیه من ثمنه شیئا مات یوم یموت و هو خائن و الخائن فی النّار؛ هر که زنی گیرد و در خاطر داشته باشد که مهر او را نپردازد هنگام مرگ چون زناکاران بمیرد و هر کس چیزی از مردی بخرد و در خاطر داشته باشد که قیمت آن را نپردازد هنگام مرگ چون خائنان بمیرد و خائن در آتش است. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما رجل تدیّن دینا و هو مجمع أن لا یوفیه إیّاه لقی اللّه سارقا؛ هر کس قرضی بگیرد و در خاطر داشته باشد که آن را نپردازد مانند دزدان محشور شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاکم و الدّین فإنّه هم باللّیل و مذلّه بالنّهار؛ از قرض بپرهیزید که غم شب و ذلت روز است. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی مع الدّائن حتّی یقضی دینه ما لم یکن دینه فیما یکره اللّه؛ خداوند یار قرض دار است تا قرض خود را بپردازد به شرط آن که قرض وی بر خلاف رضای خداوند نباشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أعظم الذّنوب عنه اللّه أن یلقاه بها عبد- بعد الکبائر الّتی نهی اللّه عنها- أن یموت الرّجل و علیه دین لا یدع له قضاء؛ بعد از گناهان بزرگ که خداوند از آن نهی کرده بزرگتر از همه گناهان آن است که مردی بمیرد و قرضی داشته باشد و محلی برای پرداخت آن نگذارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أطیب الکسب کسب التّجار الّذین إذا حدّثوا لم یکذبوا و إذا ائتمنوا لم یخونوا و إذا وعدوا لم یخلفوا و إذا کان علیهم دین لم یمطلوا و إذا کان لهم لم یعسروا و إذا باعوا لم یطروا و إذا اشتروا لم یذمّوا؛ بهترین کسب ها کسب تجاری است که به هنگام سخن دروغ نگویند و در امانت خیانت نکنند و به وعده وفا کنند و در پرداخت قرض خود تعلل نکنند و در مطالبه سخت گیری نکنند و به هنگام فروش در ستایش جنس خود مبالغه نکنند و به هنگام خرید از جنس دیگران بد نگویند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أقلّ من الدّین تعش حرّا؛ قرض کمتر گیر تا آزاد باشی. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعظم الظّلم ذراع من الأرض ینتقصه المرء من حقّ أخیه لیست حصاه أخذها إلّا طوّقها یوم القیامه؛ بزرگترین ستمها آن است که مردی یک ذراع زمین از حق برادر خویش بگیرد، هر ریگی که بدین طریق در تصرف او در آید روز رستاخیز در گردن او طوقی می شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أربعه یبغضهم اللّه تعالی: البیّاع الحلّاف و الفقیر المختال و الشّیخ الزّانی و الإمام الجائر؛ چهار کس را خداوند دشمن دارد، فروشنده قسم خور، فقیر متکبر و پیر زنا کار و پیشوای ستمگر. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۷

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا حجّ الرّجل بمال من غیر حلّه فقال لبّیک اللّهمّ لبّیک قال اللّه لا لبّیک و لا سعدیک هذا مردود علیک؛ وقتی کسی با مالی که حلال نیست به حج رود هنگامی که گوید لبیک خدا یا لبیک، خدا گوید نه لبیک و نه سعدیک این ها به تو باز می گردد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۸

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: احتکار الطّعام بمکّه إلحاد؛ احتکار خوردنی ها در مکه کفر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۹

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: پلیدترین کسبها ، کسب رباست . بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۵ ، ص ۱۴۷

حدیث۱۲۰

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : إیّاکُمْ وَ الدَّیْن، فَإنَّهُ هَمٌّ بِاللَّیْلِ وَ ذُلٌّ بِالنَّهارِ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: از گرفتن نسیه و قرض، خود را برهانید، چون که سبب غم و اندوه شبانه و ذلّت و خواری در روز خواهد گشت. وسائل الشّیعهٔ، ج ۱۸، ص ۳۱۶، ح ۲۳۷۵۰

حدیث۱۲۱

پیامبر خدا ـ صلّی الله علیه و آله و سلّم ـ می فرمایند : ملعون ملعون من عبد الدّینار و الدّرهم؛ از رحمت خدا به دور است، کسی که بندگی دینار و درهم کند. الخصال: ۱۲۹

حدیث۱۲۲

امام باقر علیه‌السلام می فرمایند : و ما مِنْ عَبْدٍ یَبْخَلُ بِنَفَقَةٍ یُنْفِقُها فیما یُرْضِی اللّه اِلاَّ ابْتُلِیَ بِاَنْ یُنْفِقَ اَضْعافَها فیما اَسْخَطَ اللّه؛ هر کس از خرج کردن مالی در راه خداپسندانه بخل ورزد، چند برابر آن را در راه غیر خداپسندانه هزینه خواهد کرد. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۱۷۳، ح ۱۲ .

حدیث۱۲۳

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اَوْحَی اللّه عَزَّوَجَلَّ اِلی مُوسی علیه‌السلام یا مُوسی لا تَفْرَحْ بِکَثْرَةِ الْمالِ وَ لا تَدَعْ ذِکْری عَلی کُلِّ حالٍ فَاِنَّ کَثْرَةَ الْمالِ تُنْسِی الذُّنوبَ وَ اِنَّ تَرْکَ ذِکری یُقْسِی الْقُلوبَ ؛ خدای عزّوجلّ به موسی علیه‌السلام وحی کرد: ای موسی! به زیادی ثروت شاد مشو و در هیچ حالی مرا فراموش مکن، زیرا با زیادی ثروت گناهان فراموش می‌شود و از یاد بردن من قساوت قلب می‌آورد. کافی، ج ۴، ص ۴۹۷، ح ۷.

حدیث۱۲۴

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر گاه امت من ربا خورند ، زلزله رُخ دهد. (کنز العمال : ج ۱۴ ص ۲۸۰ ح ۳۸۷۳۱)

حدیث۱۲۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آن کس که بدون آگاهی (از احکام شرعی تجارت و) داد و ستد کند ، در ربا غوطه ور شود. (غررالحکم ، باب تجارت)

حدیث۱۲۶

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: اسراف نشانه و سرآغاز فقر و نیازمندی است. (غررالحکم ، باب تبذیر و اسراف)

حدیث۱۲۷

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: ولخرجی و اسراف قرین و همراه ورشکسته‌ای است. (غررالحکم ، باب تبذیر و اسراف)

حدیث۱۲۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : از خلق و خوی افراد نادان و بی تجربه است که خود یا دیگران را برای احتکار به رنج و تعب وادارند. باب احتکار

حدیث۱۲۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : احتکار شیوه و طریقه بدکاران و گنه کاران است. باب احتکار

حدیث۱۳۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : احتکار کننده از نعمت خود محروم و بی بهره خواهد ماند. باب احتکار

حدیث۱۳۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : احتکار به حرمان و بی بهره ماندن (محتکر) انجامد. باب احتکار

حدیث۱۳۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : احتکار پستی آورد. باب احتکار

حدیث۱۳۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از کسب خود حرامی به دست آورد ، برای خود گناهانی را ذخیره کرده است. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث۱۳۴

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سه کس اند که در روز قیامت خدا به سوی آنها نمی نگرد و پاکشان نمی کند و عذابی دردناک دارند : پیر زناکار و فقیر متکبر ، و شخصی که خدا را سرمایه خود کرده ، چیزی نخرد مگر با قسم و چیزی نخرد نفروشد مگر با قسم. نهج الفصاحه ، حدیث ۱۲۴۰

حدیث۱۳۵

أَتَیْتُ لَیْلَةَ اُسْرِیَ بی‌عَلی قَوْمٍ بُطونُهُم کَالْبُیوتِ فیهَا الْحَیّاتُ تُری مِنْ خارِجِ بُطونِهِمْ فَقُلْتُ: مَنْ هؤُلاءِ یا جَبْرَئیلُ؟ قالَ: هؤُلاءِ أَکَلَةُ الرِّبا؛ شبی که‌به‌معراج‌رفتم‌برمردمی گذشتم که‌شکم‌هایشان چون خانه‌ای بود و در آنها مارهایی وجود داشت که از بیرون شکمهایشان دیده می‌شد. پرسیدم: ای جبرئیل اینها کیستند؟ گفت: اینان رباخوارانند. کنزالعمال، ج ۴، ص ۱۰۷، ح ۹۷۶۶.

حدیث۱۳۶

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مَنْ أَکَلَ الرِّبا مَلأَ اللّه‌عَزَّوَجَلَّ بَطْنَهُ مِنْ نارِ جَهَنَّمَ بِقَدْرِ ما أَکَلَ ، وَإِن اکْتَسَبَ مِنْهُ مالاً لایَقْبَلُ اللّه‌تَعالی مِنْهُ شَیْئا مِنْ عَمَلِهِ ، وَلَمْ یَزَلْ فی لَعْنَةِ اللّهِ وَالْمَلائِکَةِ ما کانَ عِنْدَهُ مِنْهُ قیراطٌ (واحِدٌ)؛ هر کس ربا بخورد خداوند عزوجل به اندازه ربایی که خورده شکمش را از آتش دوزخ پر کند و اگر از طریق ربا مالی به دست آورد، خدای تعالی هیچ عمل او را نپذیرد و تا زمانی که قیراطی (کمترین مقدار) از مال ربا نزدش باشد، پیوسته خداوند و فرشتگانش او را نفرین کنند. ثواب الاعمال، ص ۲۸۵.

حدیث۱۳۷

امام رضا علیه السلام می فرمایند: اِعْلَمْ‌یَرْحَمُکَ‌اللّه ـ اَنَ‌الرِّباحَرامٌ‌سُحتٌ،مِنَ‌الکَبائِرِ وَ مِمّا قَدْ وَعَدَ اللّه‌عَلَیْهِ النّارَ فَنَعوذُ بِاللّهِ مِنْها، وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلی لِسانِ کُلِّ نَبیٍّ وَفی کُلِّ کِتابٍ؛ خدایت رحمت کند! بدان که ربا حرام و از گناهان کبیره است و خداوند بر آن وعده

آتش داده است پس پناه می‌بریم به خدا از آتش. ربا را همه پیامبران و همه کتاب‌های آسمانی حرام کرده‌اند. فقه الرضا، ح ۲۵۶.

حدیث۱۳۸

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اِنَّ اَخْوَفَ ما اَخافُ عَلی اُمَّتی مِنْ بَعْدی هذِهِ الْمَکاسِبُ المُحَرَّمَةُ وَ الشَّهْوَةُ الخَفیَّةُ وَ الرِّبا؛ آنچه بیش از هر چیز بر امتم بعد از خود می‌ترسم، درآمدهای حرام، هواپرستی پنهان و رباست. بحارالانوار، ج ۱۰۳، ص ۵۴، ح ۲۶.

حدیث۱۳۹

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اَلرِّبا وَ اِنْ کَثُرَ فَاِنَّ عاقِبَتَهُ تَصیرُ اِلی قُلٍّ؛ سود ربا گرچه بسیار باشد ولی سرانجام به کمی (و بی‌برکتی) می گراید. کنزالعمال، ج ۴، ص ۱۰۵، ح ۹۷۵۸ .

حدیث۱۴۰

امام صادق علیه السلام می فرمایند: دِرْهَمُ رِبا أَعْظَمُ عِنْدَ اللّهِ مِنْ سَبْعینَ زِنْیَةً بِذاتِ مَحْرَمٍ فی بَیْتِ اللّهِ الْحَرامِ؛ یک درهم ربا نزد خداوند سنگین‌تر است از هفتاد بار زنا کردن با محارم در خانه خدا. نورالثقلین، ج ۱، ص ۲۹۵، ح ۱۱۷۷.

حدیث۱۴۱

امام علی علیه السلام می فرمایند: اَلدَّیْنُ رِقٌّ فَلا تَبْذُلْ رِقَّکَ لِمَنْ لا یَعْرِفُ حَقَّکَ؛ بدهی (نوعی) بندگی است، پس زمام اختیار خود را به کسی که حق تو را نمی‌شناسد مسپار (کنایه از این است که از هر کس قرض نگیر). ۱ شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید،ج ۲۰،ص۳۰۶،ح۵۰۳ .

حدیث۱۴۲

امام علی علیه السلام می فرمایند: اِیّاکُمْ وَ الدَّیْنَ فَاِنَّهُ مَذَلَّةٌ بِالنَّهارِ، وَ مَهَمَّةٌ بِاللَّیلِ وَ قَضاءٌ فِی الدُّنْیا وَ قَضاءٌ فِی الْآخِرَةِ؛ زیر بار بدهی نروید زیرا بدهکاری خواری روز و اندوه شب است و در دنیا و آخرت باز پرداختی دارد. کافی، ج ۵، ص ۹۵، ح ۱۱.

حدیث۱۴۳

امام علی علیه السلام می فرمایند: بِئْسَ القِلادَةُ لِلخَیِّرِ العَفیفِ قِلادَةُ الدَّیْنِ؛ چه بد گردنبندی است گردنبند بدهکاری بر گردن نیکوکارِ خویشتندار. دستور معالم الحکم، ص ۲۱.

حدیث۱۴۴

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : کَمالایَحِلُ لِغَریمِکَ أَنْ یَمْطُلَکَ وَهُوَمُوْسِرٌفَکَذلِکَ لایَحِلُّ لَکَ أَنْ تَعْسِرَهُ إذا عَلِمْتَ أَنَّهُ مُعْسِرٌ؛ همان طور که برای آن کسی که از تو قرض گرفته جایز نیست که اداء آن را به تأخیر بیندازد، پس برای تو هم جایز نخواهد بود که با این‌که می‌دانی او تنگدست است از او مطالبه کنی. ثواب الاعمال، ص ۱۳۸.

حدیث۱۴۵

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: تِسْعَةُ اَشْیاءَ قَبیحةٌ وَ هِیَ مِنْ تِسْعَةِ اَنْفُسٍ اَقبَحُ مِنها مِنْ غَیْرِهِمْ: ضیقُ الذَّرْعِ مِنَ الْمُلوكِ وَ الْبُخْلُ مِنَ الْاَغْنیاءِ وَ سُرْعَةُ الْغَضَبِ مِنَ الْعُلَماءِ وَ الصِّبا مِنَ الْكُهولِ وَ الْقَطیعَةُ مِنَ الرُّؤوسِ وَ الْكِذْبُ مِنَ الْقُضاةِ وَ الزَّمانَةُ مِنَ الْاَطِبّاءِ وَ الْبَذاءُ مِنَ النِّساءِ وَ الطَّیْشُ مِن ذَوِی السُّلْطانِ؛ نُه چیز زشت است، اما از نه گروه زشت‌تر: درماندگی و ناتوانی از دولتمردان؛ بخل از ثروتمندان؛ زود خشمی از دانشمندان؛ حرکات بچگانه از میانسالان؛ جدایی حاکمان از مردم؛ دروغ از قاضیان؛ بیماری کهنه از پزشکان؛ بدزبانی از زنان و سختگیری و ستمگری از سلاطین. دعائم الإسلام، ج ۱، ص ۸۳

حدیث۱۴۶

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: خسیس بودن آبروی انسان را از بین می‌برد. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۷)

حدیث۱۴۷

امام حسن عسگری(علیه السلام) می فرمایند: ما تَرَكَ الحَقَّ عَزیزٌ إلّا ذَلَّ ولا أخَذَ بِهِ ذَلیلٌ إلّا عَزَّ؛ هیچ عزّتمندی حق را ترک نکند ، مگر آن که خوار شود ، و هیچ خواری به‌حق نگراید ، مگر آن‌که عزّت یابد. تحف العقول، ص ۴۸۴

حدیث۱۴۸

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِنَّ اَخوَفَ ما اَخافُ عَلی اُمَّتی مِن بَعدی هذِهِ المَكاسِبُ المُحَرَّمَةُ وَ الشَّهوَةُ الخَفیةُ وَ الرِّبا؛ آنچه بیش از هر چیز بر امتم بعد از خود می‌ترسم، درآمدهای حرام، هواپرستی پنهان و رباست. بحارالانوار، ج ۱۰۳، ص ۵۴، ح ۲۶

حدیث۱۴۹

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العِبَادَةُ مَعَ أكلِ الحَرَامِ كَالبِنَاءِ عَلیَ الرَّمل؛ عبادت همراه با لقم ?حرام، همچون ساختمانی است که بر ماسه بنا شده باشد. بحار الأنوار، ج ۸۴، ص ۲۵۸

حدیث۱۵۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ایاكُمْ وَ الْحَلْفَ فَإنَّهُ ینْفِقُ السِّلْعَةَ وَ یمْحَقُ الْبَرَكَةَ؛ از قسم خوردن بپرهیزید، چرا که کالا را تلف می کند و برکت را از بین می برد. کافی، ج ۵، ص ۱۶۲، ح ۴

حدیث۱۵۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لَیسَ مِنّا مَن غَشَّ مُسلِما اَو ضَرَّهُ اَو ماكَرَهُ؛ از ما نیست کسی که با مسلمانی تقلّب کند، یا به او ضرر رساند و یا با وی حیله نماید. (نهج الفصاحه، ح ۲۴۱۴)

حدیث۱۵۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اذا اَرادَ اللّه بِقَوم هَلکا ظَهَرَ فیهِمُ الرِّبا؛ هنگامی که خداوند بخواهد ملتی را نابود کند، رباخواری در میان آنان رواج می‌یابد. (وسائل الشیعه، ج ۱۸، ص ۱۲۳، ح ۱۷)

حدیث۱۵۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: کثرَةُ الدَّین تُصَیِرُ الصّادِقَ کاذِبا وَ المُنجِزَ مُخلِفا؛ بدهی بسیار، راستگو را دروغگو و خوش‌قول را بدقول می گرداند. (غررالحکم، ج ۴، ص ۵۹۲، ح ۷۱۰۵)

حدیث۱۵۴

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَلبِطالَةُ تُقِسی القَلبَ؛ بیکاری ، دل را سخت می کند. (مسند الشهاب، ج ۱، ص ۱۸۸)

حدیث۱۵۵

امام حسن عسکری(علیه السلام) می فرمایند: اعتدال و صرفه جویی در مصرف مال، اندازه ای دارد که اگر از آن بیش تر شود، بخل است. بحارالانوار، ج۱۷، ص ۲۱۸.

حدیث۱۵۶

قال الامام علی – علیه السلام – : لا تُحَقِّرُوا ضُعَفَا إخْوَانِکُمْ، فَإنَّهُ مَنْ اِحْتَقَرَ مُؤمِناً لم یَجْمَعِ اللهُ عَزَّوَجَلَّ بَیْنَهُمَا فی الْجَنَّةِ إلا أنْ یَتُوبَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: برادران خود را که دچار ضعف (مالی) هستند خوار و حقیر نشمارید که هر کس مومنی را خوار شمارد خدا در میان آنها در بهشت جمع نخواهد کرد مگر آنکه توبه کند. «الخصال، ص ۶۱۴، ح ۱۰»

فقر و غنا

حدیث۱

قال الامام علی – علیه السّلام – : الصّبرُ جنَّةٌ من الفاقَةِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: صبرو بردباری سپری در برابر فقر و تنگدستی است. «بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۲۴۰»

حدیث۲

قال الامام علی – علیه السلام – : إظهَارُ الحِرصِ یُورِثُ الفَقرَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: حرص زدن موجب فقر می شود. «بحار الانوار، ج ۷۳، ص ۱۶۲»

حدیث۳

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : الغناءُ یُورِثُ الفقر. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: غناء و آوازه خوانی موجب فقر و تنگدستی می گردد. «مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۲۱۳»

حدیث۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : عَجِبتُ لِلبَخیلِ یَستَعجِلُ الفقرَ الـذی مِنهُ هَرَبَ و یَفُوتُهُ الغِنَی الـذی إیّاه طَلَبَ فَیَعیشُ فی الدّنیا عَیْشَ الفُقراء و یُحاسَبُ فی الاـخرةِ حِسابَ الأغنیاء. امام علی – علیه السّلام – فرمودنـد: در شگفتم از برای شـخص بخیل که می‌شتابد به سوی تنگدستی و فقری که از آن گریزان است و مال و ثروتی را که می‌جویـد از دست می‌دهـد، لـذا در دنیا ماننـد فقیران زنـدگی می‌کند و در آخرت مانند توانگران به حسابش رسیدگی می‌شود. «نهج البلاغه، حکمت ۱۲۱»

حدیث۵

قـال الامـام علی – علیه السّلام – : البُخـلُ جِلبـابُ المَسـکَنَةِ. امـام علی – علیه السّلام – فرمودنـد: بخل، جامـهٔ فقر و تهیـدستی است. «غررالحکم، ص ۱۹»

حدیث۶

قال الامام علی – علیه السـلام – : مَنْ أسـرف فی طَلَبِ الـدّنیا ماتَ فَقیراً. امام علی – علیه السـلام – فرمودنـد: هر کس بیش از حد در طلب دنیا برآید، فقیر ازدنیا می‌رود. غررالحکم، ص ۳۲۹

حدیث۷

قال الامام علی – علیه السـلام – : التّبـذیرُ عنوانُ الفاقـهٔ. امام علی – علیه السـلام – فرمودنـد: زیاده‌روی، مقدمه فقر و تنگدستی است. غررالحکم، ص ۲۱

حدیث۸

قال الامام الصادق – علیه السـلام – : أَیُّمَا رَجُلٍ دَعَا عَلَی وَلَـدِهِ أَورَثَهُ الفَقرَ. امام صادق – علیه السـلام – فرمودند: هر مردی که فرزند خود را نفرین کند، مبتلا به فقر می شود. «بحار الأنوار، ج ۱۰۴، ص ۹۹»

حدیث۹

امام علی(علیه السـلام) فرمودند: اُوصـیکُم بِالخَشـیَةِ مِنَ اللّهِ فِی السِّرِّ وَالعَلانِیَةِ . . . وَالِاکتِساب فِی الفَقرِ وَالغِنی ؛ شـما را سـفارش می کنم که در پنهان و آشکار از خدا بیم ورزید . . . و خواه در فقر و خواه در توانگری ، در پی کسبِ [روزی] باشید. بحار الأنوار : ۱ / ۳۰ / ۱۴۱

حدیث۱۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند : تَرکُ التَّقدیرِ فِی المَعیشَةِ یورِثُ الفَقرَ؛ اندازه نگه نداشتن در گذران زندگی ، فقر به بار می آورد . بحار الأنوار : ۷۱ / ۳۴۷ / ۱۳ .

حدیث۱۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا فَقرَ مَعَ حُسنِ تَدبیر؛ با برنامه ریزی صحیح ، فقر پدید نمی آید . غرر الحکم : ۱۰۹۲۰ .

حدیث۱۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا فَقرَ مَعَ حُسنِ تَدبیرٍ؛ با برنامه ریزی صحیح ، فقر پدید نمی آید . غرر الحکم : ۱۰۹۲۰ .

حدیث۱۳

رسول اللّه (صلی الله علیه و آله) : شَرَفُ الدُّنیا الغِنی ، وشَرَفُ الآخِرَةِ التَّقوی ؛ مایه بزرگواری دنیا ، توانگری است ؛ و مایه بزرگواری آخرت ، تقوا . کنز العمّال : ۳ / ۹۲ / ۵۶۵۰ .

حدیث۱۴

امام علی علیه‌السلام : اعتِیادُ الکِذبِ یُورِثُ‌الفَقرَ . اعتیاد به دروغگویی ، فقر می‌آورد . بحار الأنوار : ۷۲ / ۲۶۱ / ۳۶

حدیث۱۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا رَأَیتُم الرَّجُلَ ألَمَّ اللّهُ بِهِ الفَقرَ وَالمَرَضَ ؛ فَإنَّ اللّه تَعالی یُریدُ أن یُصافِیَهُ . چون کسی را دیدید که خداوند ، او را به ناداری و بیماری در میان گرفته ، [بدانید که] خداوند متعال ، اراده کرده است که او را پاک کند . الفردوس ، جلد ۱ ، صفحه ۲۶۱ ، حدیث ۱۰۱۵ عن ، کنز العمّال ، جلد ۶ ، صفحه ۴۷۲ ، حدیث ۱۶۶۰۲

حدیث۱۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : یا أبا ذَرٍّ ، إیّاکَ والسؤالَ فإنّهُ ذُلٌّ حاضرٌ ، وفَقرٌ تَتَعَجَّلُهُ ، وفیهِ حِسابٌ طَویلٌ یَومَ القِیامَةِ . ای‌ابوذر !زنهار از درخواست و گدایی ، که در دنیا مایه خواری و فقر است و در روز قیامت حسابش طولانی است . الفقیه : ۴ / ۳۷۵ / ۵۷۶۲ منتخب میزان الحکمة : ۲۶۲

حدیث۱۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ما مِن عبدٍ فَتَحَ علی نَفسِهِ بابا مِن المَسألَةِ إلاّ فَتَحَ اللّه علَیهِ سَبعینَ بابا مِنَ الفَقرِ . هیچ بنده‌ای دری از نیاز خواهی را به روی خود نگشود ، مگر آن که خداوند هفتاد دَرِ فقر را به روی او گشود . جامع الأخبار : ۳۷۹ / ۱۰۶۱ منتخب میزان الحکمة : ۲۶۲

حدیث۱۸

امام باقر (علیه‌السلام) فرمودند: اَلبِرُّ وَ الصَّدَقَةُ یَنفیانِ الفَقرَ وَ یَزیدانِ فِی العُمرِ وَ یَدفَعانِ عَن صاحِبِهِما سَبعینَ میتَةَ سوءٍ ؛ کار خیر و صدقه، فقر را می‌بَرند، بر عمر می‌افزایند و هفتاد مرگ بد را از صاحب خود دور می‌کنند. ثواب الاعمال، ص ۱۴۱

حدیث۱۹

امام باقر (علیه‌السلام) فرمودند: كَنسُ البُيوتِ يَنفِى الفَقرَ؛ جارو کردن اتاق‌ها فقر را از بین می‌برد. وسایل الشیعه، ج ۳، ص ۵۷۱، ح ۲

حدیث۲۰

امام موسی کاظم (علیه‌السلام) فرمودند: اَداءُ الاَمانَةِ وَالصِّدْقُ يَجْلِبانِ الرِّزْقَ، وَالْخيانَةُ وَالْكَذِبُ يَجْلِبانِ الفَقْرَ وَ النِّفاقَ؛ ادای امانت و راستگویی روزی را زیاد می‌کند و خیانت و دروغگویی باعث فقر و نفاق می‌شود. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۳۲۷

حدیث۲۱

امام حسین (علیه‌السلام) فرمودند: اِتَّخِذُوا عِنْدَ الْفُقَراءِ اَيادى فَاِنَّ لَهُمْ دَوْلَةٌ يَوْمَ الْقيامَةِ؛ [با نیکی و کمک به نیازمندان] نزد آنان جایگاهی برای خود بیابید، که آنان روز قیامت مقام و منزلتی دارند. کافی، ج ۲، ص ۱۰۳، ح ۲

حدیث۲۲

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: اِنَّ اللّه عَزَّوَجَلَّ فَرَضَ عَلى اَئِمَّةِ الْعَدْلِ اَنْ يُقَدِّروا اَنْفُسَهُمْ بِضَعَفَةِ النّاسِ كَيْلا يَتَبَيَّغَ بِالْفَقيرِ فَقْرُهُ؛ خداوند عزوجل بر پیشوایان عادل واجب کرده که سطح زندگی خود را با مردم ناتوان برابر کنند تا فقیر را، فقرش برآشفته نکند. نهج البلاغه، خطبه ۲۰۹

حدیث۲۳

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: لا غِنَى كالعَقلِ، و لا فَقرَ كالجَهلِ، و لا ميراثَ كالاَدَب و لا ظَهيرَ كالمُشاوَرَه؛ هیچ ثروتی چون عقل و هیچ فقری چون جهل و هیچ میراثی چون ادب و هیچ پشتیبانی چون مشورت نخواهد بود. تحف العقول، ص۸۹

حدیث۲۴

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: اَلعَفافُ زِينَهُ الفَقرِ، وَ الشُّكرُ زِينَهُ الغِنَى. خویشتن داری، زینت فقر است و سپاس گزاری زینت غنا و توانگری. تحف العقول، ص۷۵

حدیث۲۵

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: نَظِّفوا بُيوتَكُم مِن حَوكِ العَنكَبوتِ، فَاِنَّ تَركَهُ فِى البَيتِ يورِثُ الفَقرَ؛ خانه های خود را از تار عنکبوت پاک کنید، زیرا باقی گذاشتن آن در خانه، فقر می‌آورد. وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۵۷۵، ح ۲

حدیث۲۶

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: اَلمانَةُ تَجُرِّ الرِّزقَ، وَالخيانَةُ تَجُرِّ الفَقرَ؛ امانتداری روزی می‌آورد و خیانت در امانت فقر. بحارالأنوار، ج۷۸، ص ۶۰، ح۱۳۸

حدیث۲۷

پیامبر اکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: اَلوُضوءُ قَبلَ الطَّعامِ یَنفِی الفَقرَ، وَ بَعدَهُ یَنفِی الهَمَّ وَ یُصَحِّحُ البَصَرَ؛ شستن دست قبل از غذا، فقر را و پس از غذا، غم و اندوه را برطرف می‌کند و به چشم سلامتیمی‌بخشد. مکارم الاخلاق، ص ۱۳۹

حدیث۲۸

پیامبر اکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: لا فقرَ اَشدُّ مِنَ الجَهلِ ، لا مالَ اَعودُ مِن العَقلِ؛ هیچ تهیدستی سخت تر از نادانی و هیچ مالی سودمندتر از عقل نیست. اصول کافی،ج۱،ص ۳۰

حدیث۲۹

پیامبر اکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: اَلْعَدْلُ حَسَنٌ وَلكِنْ فِی الْاُمَراءِ اَحْسَنُ، وَ السَّخاءُ حَسَنٌ وَلكِنْ فِی الْاَغْنیاءِ اَحسَنُ، اَلْوَرَعُ حَسَنٌ وَلكِنْ فِی الْعُلَماءِ اَحْسَنُ، اَلصَّبْرُ حَسَنٌ وَلكِنْ فِی الْفُقَراءِ اَحْسَنُ، اَلتَّوبَةُ حَسَنٌ وَلكِنْ فِی الشَّبابِ اَحْسَنُ، اَلْحَیاءُ حَسَنٌ وَلكِنْ فِی النِّساءِ اَحْسَنُ؛ عدالت نیکو است اما از دولتمردان نیکوتر، سخاوت نیکو است اما از ثروتمندان نیکوتر؛ تقوا نیکو است اما از علما نیکوتر؛ صبر نیکو است اما از فقرا نیکوتر، توبه نیکو است اما از جوانان نیکوتر و حیا نیکو است اما از زنان نیکوتر. نهج الفصاحه، ح ۲۰۰۶

حدیث۳۰

پیامبر اکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: اُمِرْتُ اَن آخُذَ الصَّدَقَةَ مِن اَغْنیاءِکُم فَاَرُدَّها فی فُقَراءِکُم؛ من مأمورم که صدقه (و زکات) را از ثروتمندانتان بگیرم و به فقرایتان بدهم. مستدرک الوسائل، ج ۷، ص ۱۰۵

حدیث۳۱

پیامبر اکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: مَنِ اقْتَصَدَ اَغْناهُ اللّهُ وَ مَنْ بَذَّرَ اَفْقَرَهُ اللّهُ وَ مَنْ تَواضَعَ رَفَعَهُ اللّهُ وَ مَنْ تَجَبَّرَ قَصَمَهُ اللّهُ؛ هر کس میانه‌روی کند، خداوند بی‌نیازش سازد و هر کس ریخت و پاش نماید، خداوند نادارش کند، هر کس فروتنی پیشه کند، خداوند بلندش نماید و هر کس بزرگی کند، خداوند خُردش نماید. کافی، ج ۴ ، ص ۹۵، ح ۱

حدیث۳۲

امام صادق (علیه‌السلام) فرمودند: قُلْتُ لِاَبی عَبْدِ اللّهِ علیه‌السلام : اُطْعِمُ سائِلًا لا اَعْرِفُهُ مُسْلِما؟ فَقالَ: نَعَمْ اَعْطِ مَنْ لا تَعْرِفُهُ بِوِلایَةٍ وَ لا عَداوَةٍ لِلْحَقِّ اِنَّ اللّهَ عَزَّوَجَلِّ یَقولُ: «و قولوا لِلنّاسِ حُسْنا» و لا تُطْعِمْ مَنْ نَصَبَ لِشَیْءٍ مِنَ الْحَقِّ اَوْ دَعا اِلی شَیْءٍ مِنَ الْباطِلِ؛ آیا به فقیری که نمی‌دانم مسلمان است غذا بدهم؟ حضرت فرمود: آری، به کسی که نمی‌دانی دوست است یا دشمن حق، غذا بده؛ زیرا خداوند می‌فرماید: «با مردم به نیکی سخن بگویید» ولی به کسی که با حق دشمنی می‌کند و یا به باطلی دعوت می‌کند غذا مده. کافی، ج ۴، ص ۱۳

حدیث۳۳

امام صادق (علیه‌السلام) فرمودند: قُلتُ لِاَبی عَبدِ اللّهِ علیه السلام: اُطعِمُ سائِلًا لا اَعرِفُهُ مُسلِما؟ فَقالَ: نَعَم اَعطِ مَن لا تَعرِفُهُ بِوِلایَةٍ وَ لا

عَداوَةٍ لِلحَقِّ انّ اللّه عَزّوَجَلَ یَقولُ: و قولوا لِلنّاسِ حُسنا» و لا تُطعِمِ مَن نَصَبَ لِشَیْءٍ مِنَ الحَقِّ اَو دَعا اِلی شَیْءٍ مِنَ الباطِلِ؛ آیا به فقیری که نمی‌دانم مسلمان است غذا بدهم؟ حضرت فرمود: آری، به کسی که نمی‌دانی دوست است یا دشمن حق، غذا بده؛ زیرا خداوند می‌فرماید: با مردم به نیکی سخن بگویید» ولی به کسی که با حق دشمنی می‌کند و یا به باطلی دعوت می‌کند غذا مده. کافی، ج ۴، ص ۱۳

حدیث۳۴

امام صادق (علیه‌السلام) فرمودند: إنّ السَّرَفَ یورِثُ الفَقرَ وَإنّ القَصدَ یورِثُ الغِنی؛ اسراف باعث فقر و میانه روی موجب بی نیازی می شود . وسائل الشیعه، ج۱۵، ص۲۵۸، ح۸

حدیث۳۵

امام صادق (علیه‌السلام) فرمودند: غَسلُ الرَّأسِ بِالخَطمیّ اَمانٌ مِنَ الصُّداعِ وَ بَراءَةٌ مِنَ الفَقرِ وَ طَهورٌ لِلرَّأسِ مِنَ الحَزازِ؛ شستن سر با خطمی، مایه ایمنی از سر درد، برکنار ماندن از فقر و پاکیزگی سر از شوره است. ثواب الاعمال، ص ۱۹

حدیث۳۶

امام صادق (علیه‌السلام) فرمودند: انّ اللّه یُحِبُّ الجَمالَ وَ التَّجمیلَ وَ یَکرَهُ البُؤسَ وَ التَّباؤسَ فَاِنَّ اللّه عَزّوَجَلَّ اِذا اَنعَمَ عَلی عَبدٍ نِعمَةً اَحَبَّ اَن یَری عَلَیهِ اَثَرَها. قیلَ: وَ کَیفَ ذلِکَ؟ قالَ: یُنَظِّفُ ثَوبَهُ وَ یُطَیِّبُ ریحَهُ وَ یُجَصِّصُ دارَهُ وَ یَکنِسُ أفنِیَتَهُ حَتّی اِنّ السِّراجَ قَبلَ مَغیبِ الشَّمسِ یَنفِی الفَقرَ وَ یَزیدُ فِی الرِّزقِ؛ امام صادق علیه‌السلام : خداوند زیبایی و خودآرایی را دوست دارد و از فقر و تظاهر به فقر بیزار است. هرگاه خداوند به بنده‌ای نعمتی بدهد، دوست دارد اثر آن را در او ببیند. عرض شد: چگونه؟ فرمودند: لباس تمیز بپوشد، خود را خوشبو کند، خانه‌اش را گچکاری کند، جلوی در حیاط خود را جاروکند، حتی روشن کردن چراغ قبل از غروب خورشید فقر را می‌برد و روزی را زیاد می‌کند. امالی طوسی، ص ۲۷۵، ح ۵۲۶

حدیث۳۷

امام صادق (علیه‌السلام) فرمودند: اِغسِلُوا اَیدیَکُم قَبلَ الطِّعامِ وَ بَعدَهُ فَاِنَّهُ یَنفِی الفَقرَ وَ یَزیدُ فِی العُمُرِ؛ دست‌هایتان را قبل و بعد از غذا خوردن بشویید، که فقر را می‌بَرَد و بر عمر می‌افزاید. محاسن ، ج ۲، ص ۲۰۲، ح ۱۵۹۴

حدیث۳۸

امام سجاد(علیه السلام) فرمودند: طلبُ الحوائجِ الی النّاس مذلـةٌ للحیاۀ و مذهبةٌ للحیاء واستخفافٌ بالوقار وهو الفقرُ الحاضرُ و قلةُ طلب الحوائج الی الناس هو الغنیُ الحاضرُ ؛ دست حاجت بسوی مردم دراز کردن ، باعث خواری انسان در زندگی می شود و حیاء و شرم را از بین می برد، وقار و سنگینی انسان را پایین می آورد و همین خود نیز فقر نقد است. یعنی فقر منحصر به نداشتن پول نیست . فقر یعنی نیازنداشتن پول نیاز و فقر است. اظهار این نیازها هم عین فقر است به هر نسبت که انسان کمتر دست حاجت پیش مردم دراز کند، به نوعی ، به غنا و بی نیازی نقد نائل شده است. تحف العقول ص ۲۸۶

حدیث۳۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن قَبَضَ یَدَهُ مَخافَةَ الفَقرِ فَقَد تَعَجَّلَ الفَقرَ ؛ هر کس از ترس فقر ، دست از بخشش فرو بندد ، به سوی فقر شتافته است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۷۸۷۷

حدیث۴۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ألا وَ إنّ مِنَ البَلاءِ الفاقَةَ وَأشَدُّ مِنَ الفاقَةِ مَرَضُ البَدَنِ وَأشَدُّ مِن مَرَضِ البَدَنِ مَرَضُ القَلبِ ؛ آگاه باشید که تنگ‌دستی از جمله بلاهاست و بدتر از آن، بیماری جسم است و بدتر از آن، بیماری دل . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۷۷۵

حدیث۴۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلغِنی وَالفَقرُ یَکشِفانِ جَواهِرَ الرِّجالِ وَ أوصافَها ؛ توانگری و ناداری، گوهرها و ویژگی‌های مردان را آشکار می کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۱۵۴

حدیث۴۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : اللّهُمّ إنّی أعوذُ بکَ مِن الکُفرِ والفَقرِ ، فقالَ رجُلٌ : أیَعدِلانِ ؟ قالَ : نَعَم؛ بار خدایا ! من از کفر و فقر به تو پناه می‌برم. مردی عرض کرد: آیا این دو با هم برابرند ؟ فرمودند: آری . کنز العمّال : ۱۶۶۸۷

حدیث۴۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لولا رَحمَةُ ربّی علَی فُقَراءِاُمَّتِی کادَ الفَقرُ یَکونُ کُفرا؛ اگر رحمت پروردگار من به فقرای امّت من نبود ، نزدیک بود که فقر به کفر بینجامد. جامع الأخبار : ۳۰۰ / ۸۱۷

حدیث۴۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الفَقرُ سَوادُ الوَجهِ فی الدّارَینِ ؛ فقر ، (مایه) سیه رویی در هر دو جهان است . عوالی اللآلی : ۱ / ۴۰ / ۴۱

حدیث۴۵

الفَقرُ أشَدُّ مِن القَتلِ ؛ فقر بدتر و سخت‌تر از کشته شدن است . جامع الأخبار : ۲۹۹ / ۸۱۶

حدیث۴۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ما مِن عبدٍ فَتَحَ علی نَفسِهِ بابا مِن المَسألَةِ إلاّ فَتَحَ اللّه‌علَیهِ سَبعینَ بابا مِنَ الفَقرِ؛ هیچ بنده‌ای دری از نیاز خواهی را به روی خود نگشود، مگر آن که خداوند هفتاد دَرِ فقر را به روی او گشود. جامع الأخبار : ۳۷۹ / ۱۰۶۱

حدیث۴۷

امام علی علیه‌السلام : ضَرَرُ الفَقرِ أحمَدُ مِن أشَرِ الغِنی؛ زیان فقر، پسندیده‌تر از سرمستی توانگری است . غرر الحکم : ۵۹۰۴

حدیث۴۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الفَقرُ خَیرٌ مِن الغِنی ، إلاّ مَن حَمَلَ فی مَغرَمٍ وأعطی فی نائبَةٍ؛ فقر بهتر ازتوانگری است ، مگر (در مورد) کسی که غرامت و تاوانی را (از سوی تنگدستی) بپردازد یا در گرفتاریها به دیگران کمک کند . بحار الأنوار : ۷۲ / ۵۶ / ۸۶

حدیث۴۹

امام صادق علیه‌السلام : فی مُناجاةِ موسی علیه‌السلام :یا موسی ، إذا رَأیتَ الفَقرَ مُقبِلاً فَقُل : مَرحَبا بشِعارِ الصالِحینَ ، وإذا رأیتَ الغِنی مُقبِلاً فَقُل : ذَنبٌ عُجِّلَت عُقوبَتُهُ ؛ در نجواهای خداوند متعال با موسی علیه‌السلام آمده‌است : ای موسی ! هرگاه دیدی که فقر روی آورده‌است ، بگو : خوش آمدی ، ای بالاپوش صالحان ! و هرگاه دیدی که ثروت و توانگری روی آورده‌است ، بگو : (این به خاطر) گناهی است که کیفرش به سوی من شتافته است . الکافی : ۲ / ۲۶۳ / ۱۲

حدیث۵۰

امام صادق علیه‌السلام : غِنیً یَحجُزُکَ عنِ الظُّلمِ خَیرٌ مِن فَقرٍ یَحمِلُکَ عَلَی الإثم؛ ثروتی که تو را از ستم باز دارد ، بهتر از فقری است که تو را به گناه کشاند. الفقیه : ۳ / ۱۶۶ / ۳۶۱۴

حدیث۵۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَنِ استَذَلَّ مؤمِنا أو مؤمِنَةً أو حَقَّرَهُ لِفَقرِهِ أو قِلَّةِ ذاتِ یَدِهِ ، شَهَرَهُ اللّه‌تعالی یومَ القِیامَةِ ثُمّ یَفضَحُهُ؛ هر کس مرد یا زن مؤمنی را به سبب تهیدستی یا اندک بودن مال و داراییش خوار شمارد یا تحقیر کند، خداوند متعال در روز قیامت او را (بدین کار زشتش) شهره و سپس رسوایش سازد. بحار الأنوار : ۷۲ / ۴۴ / ۵۲

حدیث۵۲

امام علی علیه‌السلام : لاتُحَقِّروا ضُعفاءَ إخوانِکُم ؛ فإنّهُ مَنِ احتَقَرَ مُؤمِنا لم یَجمَعِ اللّه‌عز و جل بینهما فی الجَنّةِ إلاّ أن یتوبَ؛ برادران تهیدست خود را تحقیر نکنید؛ زیرا هر کس مؤمنی را حقیر شمارد، خداوند عز و جل میان آن دو در بهشت جمع نکند، مگر این که توبه نماید. الخصال : ۶۱۴ / ۱۰

حدیث۵۳

امام رضا علیه‌السلام : مَن لَقِیَ فقیرا مُسلِما فَسَلَّمَ علَیهِ خِلافَ سَلامِهِ علَی الغَنیّ ، لَقِیَ اللّه‌عز و جل یَومَ القِیامَةِ وهُو علَیهِ غَضبانُ؛ هر کس با مسلمانی فقیر رو به رو شود و به او سلامی متفاوت با سلامی کند که به ثروتمند می‌کند، روز قیامت خداوند عز و جل را دیدار کند در حالی که خدا از او در خشم است . أمالی الصدوق : ۳۵۹ / ۵

حدیث۵۴

امام صادق علیه‌السلام : إنّ اللّه جلّ ثناؤهُ لَيَعتَذِرُ إلى عَبدِهِ المؤمنِ المُحوِجِ فى الدنيا كما يَعتَذِرُ الأخُ إلى أخيهِ ، فيَقولُ : وعِزَّتى وجَلالى ، ما أحوَجتُكَ فى الدنيا مِن هَوانٍ كانَ بِكَ عَلَيّ ، فارفَعْ هذا السِّجْفَ فانظُرْ إلى ما عَوَّضتُكَ مِن الدنيا . قالَ : فَيَرفَعُ فيَقولُ : ما ضَرَّنى ما مَنَعتَنى مع ما عَوَّضتَنى؟!؛ (در روز قيامت) خداوندجلّ ثناؤه، همچنان كه برادرى از برادرش پوزش مى‌خواهد ، از بنده مؤمن نيازمند خود در دنيا، عذر مى‌خواهد و مى‌فرمايد: به عزّت و جلالم سوگند كه من تو را در دنيا از سر خواريت نزد من، محتاج نكردم. اكنون اين سرپوش را بردار و ببين به جاى دنيا به تو چه داده‌ام. او سرپوش را بردارد و گويد: با اين عوضى كه به من دادى مرا چه زيان اگر آنچه را در دنيا از من گرفتى. الكافى : ۲ / ۲۶۴ / ۱۸

حدیث۵۵

امام على عليه‌السلام : العَفافُ زينَةُ الفَقرِ؛ خويشتندارى (و مناعت طبع) زيور فقر است . نهج البلاغه: حكمت ۶۸

حدیث۵۶

امام صادق عليه‌السلام : أشَدُّ شيءٍ مَؤونةً إخفاءُ الفاقَةِ ؛ دشوارترين و پر زحمت‌ترين كارها، پوشيده داشتن فقراست. بحار الأنوار : ۷۸ / ۲۴۹ / ۸۷

حدیث۵۷

امام صادق عليه‌السلام : اليَمينُ الصَّبرُ الكاذِبَةُ تُورِثُ العَقِبَ الفَقْرَ ؛ سوگند اجبارى دروغ براى بازماندگان فقر به بار مى‌آورد . بحار الأنوار : ۱۰۴ / ۲۰۹ / ۱۹

حدیث۵۸

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : الحَجّ يَنْفيالفَقرَ؛ حجّ، فقر و تهيدستى را از بين مى‌برد. تحف العقول : ۷

حدیث۵۹

امام صادق عليه‌السلام : مَن حَجّ ثَلاثَ حِجَجٍ لَميُصِبْهُ فَقرٌ أبَدا؛ هر كس سه بار حجّ به جا آورد ، هرگز به فقر گرفتار نيايد . الخصال : ۱۱۷ / ۱۰۱

حدیث۶۰

امام صادق عليه‌السلام مى فرمايند: ما رأيتُ شَيئا أسْرَعَ غِنىً ولا أنْفى للفَقرِ مِن إدْمانِ حَجِّ هذا البَيتِ؛ نديده‌ام كه چيزى همانند مداومت بر زيارت اين خانه(خانه خدا) چنان سريع توانگرى آورد و فقر را بزدايد . أمالى الطوسىّ : ۶۹۴ / ۱۴۷۸

حدیث۶۱

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : صِلَةُ الرَّحِمِ تَزيدُ فيالعُمرِ ، وتَنفى الفَقرَ؛ صله رحم، عمر را زياد مى‌كند و فقر را از بين مى‌برد . بحار الأنوار : ۷۴ / ۱۰۳ / ۶۱

حدیث۶۲

امام علی علیه‌السلام : داوُوا الفَقرَ بالصَّدقَةِ والبَذلِ؛ فقر را باصدقه و بخشش ، درمان کنید . غرر الحکم : ۵۱۵۶

حدیث۶۳

امام باقر علیه‌السلام : البِرُّ وصَدقَةُ السِّرِّ يَنفِيانِ الفَقرَ؛ نیکی کردن و صدقه نهانی، فقر را از بین می‌برند. بحار الأنوار : ۷۴ / ۸۱ / ۸۳

حدیث۶۴

امام صادق علیه‌السلام : ضَمِنتُ لِمَنِ اقتَصَدَأن لا يَفتَقِرَ؛ من برای کسی که میانه‌روی (و صرفه‌جویی) کند ، ضمانت می‌کنم که فقیر نشود . الخصال : ۹ / ۳۲

حدیث۶۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَنِ اقتَصَدَ أغناهُ اللّه؛ هر که میانه روی کند ، خداوند توانگرش گرداند . تنبیه الخواطر : ۱ / ۱۶۷

حدیث۶۶

امام باقر علیه‌السلام : كَنسُ البُيوتِ يَنفي الفَقرَ؛ جارو کردن اتاق‌ها فقر را از بین می‌برد . وسائل الشیعه : ۳/ ۵۷۱ / ۲

حدیث۶۷

امام علی علیه‌السلام : كَثرَةُ المالِ تُفسِدُ القُلوبَ وتُنشِئُ الذُّنوبَ ؛ فراوانی‌مال و ثروت، دل‌ها را تباه می‌کند و گناهان را پدید می‌آورد . غرر الحکم : ۷۱۰۹

حدیث۶۸

امام صادق علیه‌السلام : فيما ناجَى اللّه‌عز و جل بِهِ موسى علیه‌السلام : ... لا تَغبِطْ أحَدا بكَثرَةِ المالِ ؛ فإنَّ مَعَ كَثرَةِ المالِ تَكثُرُ الذُّنوبُ لِواجِبِ الحُقوقِ؛ از جمله نجواهای خداوند متعال با موسی علیه السلام این بود : به ثروت زیاد هیچ کس غبطه مخور ؛ زیرا ثروت زیاد مایه گناهان زیاد می‌شود . چون حقوقی بر آن واجب می گردد . الکافی : ۲ / ۱۳۵ / ۲۱

حدیث۶۹

امام صادق علیه‌السلام : طَلَبتُ فَراغَ القلبِ فوَجَدتُهُ في قِلَّةِ المالِ ؛ آسایش دل را جستجو کردم و آن را در کمی مال و ثروت یافتم . مستدرک الوسائل : ۱۲ / ۱۷۴ / ۱۳۸۱۰

حدیث۷۰

امام رضا علیه‌السلام : لايَجتَمِعُ المالُ إلاّ بخِصالٍ خَمسٍ: ببُخلٍ شَديدٍ ، وأمَلٍ طَويلٍ ، وحِرصٍ غالِبٍ ، وقَطيعَةِ الرَّحِمِ ، وإيثارِ الدُّنيا علَى

الآخِرَةِ؛ مال و ثروت جمع نشود ، مگر با داشتن پنج خصلت : بخل شدید ، آرزوی دراز ، حرص چیره (بر جان) ، رسیدگی نکردن به خویشان و ترجیح دنیا بر آخرت . الخصال : ۲۸۲ / ۲۹

حدیث۷۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن کَسَبَ مالاً مِن غیرِ حِلِّهِ أفقَرَهُ اللّه؛ هر کس مالی را به ناروا کسب کند، خداوند او را فقیر گرداند . أمالی الطوسیّ : ۱۸۲ / ۳۰۶

حدیث۷۲

امام باقر علیه‌السلام : إنّ أهلَ التّقوی هُمُ الأغنیاءُ ، أغناهُمُ القَلیلُ مِن الدنیا فَمَؤونَتُهُم یَسِیرَةٌ ؛ به راستی که پرهیزگاران، همان توانگرانند، اندکی از دنیا آنان را بی‌نیاز کرده و از این‌رو، مخارجشان سبک و اندک است. تحف العقول: ۲۸۷

حدیث۷۳

امام علی علیه‌السلام : مَن أصبَحَ والآخِرَةُهَمُّهُ استَغنی بغَیرِ مالٍ ، واستَأنَسَ بغَیرِ أهلٍ، وعَزَّ بغَیرِ عَشیرَةٍ؛ هر که روز خود را آغاز کند در حالی که آخرت همّ و غم او باشد، با وجود ناداری، توانگر باشد و با وجود بی‌کسی، تنها نباشد وبدون داشتن ایل و تبار، نیرومند باشد. أمالی الطوسیّ : ۵۸۰ / ۱۱۹۸

حدیث۷۴

امام صادق علیه‌السلام: مَن رُزِقَ ثلاثا نالَ ثلاثا وهُو الغِنَی الأکبَرُ: القَناعَةُ بما اُعطِیَ، والیَأسُ مِمّا فی أیدِی الناسِ، وتَرکُ الفُضولِ؛ هر که سه چیز روزیش شود، به سه چیز دست یابد و این بزرگترین توانگری است: قانع بودن به آنچه عطایش شده‌است، چشم امید برکندن از آنچه مردم دارند و ترک زیادیها (و فزونخواهی). تحف العقول : ۳۱۸

حدیث۷۵

الغِنَی الأکبَرُ الیَأسُ عَمّا فی أیدِی الناسِ . بزرگترین توانگری چشم نداشتن به آنچه در دست مردم است. نهج البلاغه : حکمت ۳۴۲

حدیث۷۶

امام علی علیه‌السلام : مَنِ استَغنی باللّه افتَقَرَ الناسُ إلَیهِ ؛ هر که به خدا توانگر شود ، مردم به او نیازمند گردند . کشف الغمّه : ۳ / ۱۳۷

حدیث۷۷

امام صادق(علیه السلام): مـن قَنِعَ بما رَزَقَهُ اللّهفهُو مِن أغنَی الناسِ . هر که به آنچه خداوند روزیش کرده است قانع باشد، توانگرترین مردم است . الکافی : ۲ / ۱۳۹ / ۹

حدیث۷۸

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلّم): مَن أرادَ أن یَکونَ أغنَی الناسِ فَلْیَکُنْ بما فی یَدِ اللّه أوثَقَ مِنهُ بما فی یَدِ غَیرِهِ؛ هر که می‌خواهد توانگرترین مردم باشد، بایدبه آنچه در دست خداست اطمینان بیشتری داشته باشد، تا به آنچه در دست جز اوست . الکافی : ۲ / ۱۳۹ / ۸

حدیث۷۹

امام هادی علیه‌السلام : الغِنی قِلَّةُ تَمَنّیکَ والرِّضا بما یَکفِیکَ . الفَقرُ شَرَهُ النّفسِ وشِدَّةُ القُنُوطِ؛ توانگری، آن است که آرزو کم داشته باشی و به آنچه تو را بسنده می‌کند خرسند باشی و فقر ، عبارت است از سیری ناپذیری نفس و نومیدی شدید . الدّرة الباهرة : ۴۱ منتخب میزان الحکمه: ۴۳۴

حدیث۸۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : نِعمَ العَونُ علی تَقوَی‌اللّه الغِنی؛ توانگری ، چه نیکو یاوری است برای پرهیزگاری از خدا . مستدرک الوسائل : ۱۳ / ۱۵ / ۱۴۵۹۸

حدیث۸۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ الشَّیطانَ قالَ : لن‌یَنجُوَ مِنّی الغَنِیُّ مِن إحدی ثلاثٍ : إمّا أن اُزَیِّنَهُ فی عَینِهِ فَیَمنَعَهُ مِن حَقِّهِ ، وإمّا أن اُسَهِّلَ علَیهِ سبیلَهُ فَیُنفِقَهُ فی غیرِ حَقِّهِ ، وإمّا أن اُحَبِّبَهُ إلَیهِ فَیَکسِبَهُ بغیرِ حَقِّهِ؛ شیطان گفت : آدم توانگر از چنگ من خلاصی ندارد و او را به یکی از این سه چیز گرفتار می‌کنم : یا مال و ثروت را در نظر او می‌آرایم که در نتیجه، از پرداخت حقوق مالی خویش، خودداری می‌ورزد یا راههای مصرف آن را برایش آسان می‌کنم که در نتیجه ، آنها را به ناحقّ خرج می‌کند و یا مال و ثروت را محبوب او می‌گردانم که در نتیجه، آن را از راههای ناروا به دست می‌آورد. کنز العمّال : ۱۶۶۷۷

حدیث۸۲

پیامبرخدا (صلی الله علیه و آله و سلّم) در جایی دیگر می فرمایند : ما قَلَّ وکَفی خَیرٌ مِمّا کَثُرَ وألهی؛ روزی اندک و بسنده ، بهتر است از روزی بسیار و بازدارنده (از یاد خدا) . أمالی الصدوق : ۳۹۵ / ۱

حدیث۸۳

امام علی علیه‌السلام : اعتِیادُ الکِذبِ یُورِثُ‌الفَقرَ؛ اعتیاد به دروغگویی ، فقر می‌آورد . بحار الأنوار : ۷۲ / ۲۶۱ / ۳۶

حدیث۸۴

امام باقر علیه‌السلام: لأبی النُّعمانِ: لا تَستَأکِلْ بِنا الناسَ ، فلا یَزیدَکَ اللّه‌بذلکَ إلاّ فَقرا؛ – به ابو نعمان– : ما را وسیله سرکیسه کردن مردم قرار مده ؛ زیرا با این کار ، خداوند بر فقر تو می‌افزاید . بحار الأنوار : ۷۸ / ۱۸۴ / ۱۱

حدیث۸۵

امام‌صادق علیه‌السلام: عن آبائِهِ علیهم‌السلام: مَن لم یَسألِ اللّه‌َ مِن فَضلِهِ افتَقَرَ؛ – از پدران بزرگوارش– : هر که از فضل خدا نطلبد، فقیر شود . بحار الأنوار : ۷۶/ ۳۱۶/ ۶

حدیث۸۶

امام صادق علیه‌السلام : أیُّما رَجُلٍ دَعا علی ولَدِهِ أورَثَهُ الفَقرَ؛ هر مردی که فرزند خود را نفرین کند ، فقر برایش به ارث گذارد . بحار الأنوار : ۱۰۴ / ۹۹ / ۷۷

حدیث۸۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن تَفاقَرَ افتَقَرَ؛ کسی که دم از ناداری زند ، نادار شود . بحار الأنوار : ۷۶ / ۳۱۶ / ۶

حدیث۸۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الأمانَةُ تَجلِبُ الغَناءَ ، والخِیانَةُ تَجلِبُ الفَقرَ؛ امانتداری، توانگری می‌آورد و خیانت (در امانت) به فقر می‌کشاند . بحار الأنوار : ۷۵ / ۱۱۴ / ۶

حدیث۸۹

قال الصادق – علیه السلام –: الوضوء قبل الطعام و بعده یذهبان الفقر؛ وضو پیش از غذا و بعد از غذا، فقر را از بین می برد. (وسائل الشیعه ، ج ۱، ص ۲۵۶)

حدیث۹۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من سأل من غیر فقر فکأنّما یأکل الخمر؛ هر که فقیر نباشد و سؤال کند گوئی شراب خورده است. نهج الفصاحه

حدیث۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من استعفّ أعفّه اللّه و من استغنی أغناه اللّه؛ هر که عفت جوید خدایش عفت دهد و هر که غنا طلبد خدایش غنی کند. نهج الفصاحه

حدیث۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من تفاقر افتقر؛ هر که فقیری کند، فقیر شود. نهج الفصاحه

حدیث۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أملق تاجر صدوق؛ تاجر راست گو فقیر نشود. نهج الفصاحه

حدیث۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أخشی علیکم الفقر و لکنّی أخشی علیکم التّکاثر و ما أخشی علیکم الخطاء، و لکنّی أخشی علیکم التّعمّد؛ از فقر بر شما بیم ناک نیستم بلکه بیم دارم به کثرت اموال تفاخر کنید، از خطا بر شما بیم ناک نیستم بلکه از تعمد بیم دارم. نهج الفصاحه

حدیث۹۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أحد أکثر من الرّبا إلّا کان عاقبه أمره إلی قلّه؛ هر که ربا فراوان خورد سر انجام او به فقر انجامد. نهج الفصاحه

حدیث۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما فتح رجل علی نفسه باب مسأله إلّا فتح اللّه علیه باب فقر؛ هیچ کس دری از سؤال بروی خود نگشاید مگر خدا دری از فقر به روی او بگشاید. نهج الفصاحه

حدیث۹۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما ینتظر أحدکم من الدّنیا إلّا غنی مطغیا أو فقرا منسیا أو مرضا مفسدا أو هرما مفنّدا أو موتا مجهزا؛ از دنیا چه انتظار دارید، جز غنائی که طغیان آرد یا فقری که نسیان آرد یا مرضی که فساد آرد یا پیریی که زبونی آرد یا مرگی که به سرعت از پا درآرد. نهج الفصاحه

حدیث۹۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا ندم من استشار و لا افتقر من اقتصد؛ هر که مشورت کند پشیمان نشود و هر که میانه روی کند فقیر نگردد. نهج الفصاحه

حدیث۹۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا فاقه لعبد یقرأ القرآن و لا غنی له بعده؛ بنده ای که قرآن خواند فقیر نشود و او را بالاتر از قرآن بی نیازی ای نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیبشر فقراء المؤمنین بالفراغ یوم القیامه قبل الأغنیاء بمقدار خمسمائه عام هؤلاء فی الجنّه ینعمون و هؤلاء یحاسبون؛ مؤمنان فقیر را بشارت که روز قیامت به اندازه پانصد سال زودتر از اغنیا فارغ شوند آنان در بهشت متنعمند و اینان حساب پس می دهند. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو تعلمون ما لکم عند اللّه لأحببتم أن تزدادوا فاقه و حاجه؛ (ای فقیران) اگر

بدانید پیش خدا چه ها دارید دوست خواهید داشت فقر و حاجت شما بیشتر شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کاد الفقر أن یکون کفرا؛ بیم آن است که فقر به کفر انجامد. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الفقر شین عند النّاس و زین عند اللّه یوم القیامه؛ فقر پیش مردم زبونی است و روز قیامت پیش خدا زینت است. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الفقر أمانه فمن کتمه کان عباده؛ فقر امانتی است و هر که آن را پوشیده دارد، عبادتی باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: غسل الإناء و طهاره الفناء یورثان الغنی؛ شستن ظرفها و پاکیزگی حیاط، مایه غناست. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الزّنا یورث الفقر؛ زنا مایه فقر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الخیانه تجرّ الفقر؛ خیانت مایه فقر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر النّاس مؤمن فقیر یعطی جهده؛ بهترین مردم مؤمن فقیری است که به قدر توانائی خود انفاق کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث أقسم علیهنّ: ما نقص مال قطّ من صدقه فتصدّقوا و لا عفا رجل عن مظلمه ظلمها إلّا زاده اللّه تعالی بها عزّا فاعفوا یزدکم اللّه عزّا و لا فتح رجل علی نفسه باب مسأله یسأل النّاس إلّا فتح اللّه علیه باب فقر؛ سه چیز است که در باره آن قسم می خورم: هیچ وقت مال از صدقه کاهش نگیرد پس صدقه بدهید و هیچ کس ستمی را که بر او رفته است نبخشد مگر آنکه خداوند عزت او را بیافزاید پس ببخشید تا خداوند عزت شما را بیفزاید و هیچ کس در سؤال را بر خود

نگشاید و تن به سؤال ندهد مگر آنکه خداوند در فقر را بر او بگشاید. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تحفه المؤمن فی الدّنیا الفقر؛ ارمغان مؤمن در این جهان فقر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه یحبّ إذا أنعم علی عبده أن یری أثر نعمته علیه و یبغض البؤس و التّباؤس؛ خدا دوست دارد که وقتی به کسی نعمت داد اثر نعمتش بر او آشکار دیده شود و از فقر و اظهار فقر بیزار است. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ إنّی أعوذ بک من الفقر و القلّه و الذّلّه و أعوذ بک من أن أظلم أو أظلم؛ خدایا از فقر و تنگدستی و ذلت به تو پناه می برم و از ستم کشی و ستمگری به تو پناه می برم. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ أحینی مسکینا و توفّنی مسکینا و احشرنی فی زمره المساکین و إنّ أشقی الأشقیاء من اجتمع علیه فقر الدّنیا و عذاب الآخره؛ خدایا مرا در زندگی فقیر دار و فقیر بمیران و در صف فقیران محشور ساز، بدبخت تر از همه بدبختان کسی است که فقر دنیا و عذاب آخرت را با هم داشته باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکبر أمّتی الّذین لم یعطوا فیبطروا و لم یقتر علیهم فیسألوا؛ بزرگترین افراد امت من آنها هستند که نه چندان توانگرند که خود را گم کنند و نه چندان فقیرند که دست به سؤال گشایند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ارحموا عزیزا ذلّ و غنیّا افتقر و عالما ضاع بین جهّال؛ بر سه کس رحم کنید، عزیزی که خوار شده و ثروتمندی که فقیر گشته و دانشمندی که میان جاهلان گمنام مانده. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أربعه یبغضهم اللّه تعالی: البیّاع الحلّاف و الفقیر المختال و الشّیخ الزّانی و الإمام الجائر؛ چهار کس را خداوند دشمن دارد، فروشنده قسم خور، فقیر متکبر و پیر زنا کار و پیشوای ستمگر. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا رأیتم العبد ألّم اللّه به الفقر و المرض فإنّ اللّه یرید أن یصافیه؛ وقتی دیدید

خداوند فقر و مرض را بر بنده ای فرود آورد، می خواهد او را تصفیه کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۸

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد اللّه بعبد خیرا جعل غناه فی نفسه و تقاه فی قلبه و إذا أراد بعبد شرّا جعل فقره بین عینیه؛ وقتی خدا برای کسی نیکی خواهد ثروتش را در روحش و تقوایش را در قلبش قرار میدهد و وقتی برای کسی بدی خواهد فقر را پیش چشم او جای می دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۹

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: الفقر شره النفس و شدهٔ القنوط؛ فقر آزمندی نفس است و ناامیدی بسیار . بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۶۸

حدیث۱۲۰

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : أَهْلَکَ النّاسَ إثْنانِ: خَوْفُ الْفَقْرِ، وَ طَلَبُ الْفَخْرِ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: دو چیز مردم را هلاک و بیچاره گردانده است: یکی ترس از این که مبادا در آینده فقیر و نیازمند دیگران گردند. و دیگری فخر کردن ـ در مسائل مختلف ـ و مباهات بر دیگران است. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۵۴، ح ۹۶

حدیث۱۲۱

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: کسی که به تبذیر افتخار کند به افلاس و نداری دچار شده و حقیر گردد. (غررالحکم ، باب تبذیر و اسراف)

حدیث۱۲۲

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: اسراف نشانه و سرآغاز فقر و نیازمندی است. (غررالحکم ، باب تبذیر و اسراف)

حدیث۱۲۳

حضرت محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که میانه روی کند خدا بی نیازش کند و هر که اسراف کند خدا فقیرش کند و هر که فروتنی کند خدایش بردارد و هر که بزرگی فروشد خدایش در هم شکند. (نهج الفصاحه ، ح ۲۹۳۹)

حدیث۱۲۴

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که میانه روی کند فقیر نشود. (نهج الفصاحه ، ح ۲۶۰۱)

حدیث۱۲۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آزمند همواره فقیر است هر چند تمام دنیا را مالک شود. (شرح غررالحکم ، ج ۲، ص ۳۹)

حدیث۱۲۶

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: زنا مایه فقر است. نهج الفصاحه ، حدیث ۱۷۱۱

حدیث۱۲۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مَنْ فَتَحَ بابَ مَسْأَلَةٍ فَتَحَ اللّه لَهُ بابَ فَقْرٍ فِی الدُّنْیا وَ الآخِرَةِ وَ مَنْ فَتَحَ بابَ عَطیَّةٍ ابْتِغاءَ لِوَجْهِ اللّهِ اَعْطاهُ اللّه خَیْرَ الدُّنْیا وَ الآخِرَةِ؛ هر کس درِ درخواستی از مردم را به روی خود باز کند، خداوند برای او درِ فقری را در دنیا و آخرت باز می‌کند و هر کس درِ بخششی را برای مردم به خاطر خدا باز کند، خداوند او را خیر دنیا و آخرت عطا می‌فرماید. کنزالعمال، ح ۱۶۷۴۵.

حدیث۱۲۸

امام موسی کاظم علیه السلام می فرمایند: اَداءُ الاَمانَةِ وَالصِّدْقُ یَجْلِبانِ الرِّزْقَ، وَالْخیانَةُ وَالْکَذِبُ یَجْلِبانِ الفَقْرَ وَ النِّفاقَ؛ ادای امانت و راستگویی روزی را زیاد می کند و خیانت و دروغگویی باعث فقر و نفاق می‌شود. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۳۲۷.

حدیث۱۲۹

امام صادق علیه‌السلام : اِنَّ اللّه یُحِبُّ الْجَمالَ وَ التَّجَمُّلَ وَ یُبْغِضُ البُؤْسَ وَ التَّباؤُسَ؛ خداوند زیبایی و آراستگی را دوست دارد و با فقر و تظاهر به فقر دشمن است. کافی، ج ۶، ص ۴۴۰، ح ۱۴.

حدیث۱۳۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ان أشقی الاشقیاء من اجتمع علیه فقر الدنیا وعذاب الاخرة بدبختترین بدبختان کسی است که فقر دنیا و عذاب آخرت را با هم دارد . (کنز العمال، ج ۶، ص ۴۷۰، ح ۱۶۵۹۳)

حدیث۱۳۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ان أشقی الاشقیاء من اجتمع علیه فقر الدنیا وعذاب الاخرة؛ بدبخت ترین بدبختان کسی است که فقر دنیا و عذاب آخرت را با هم دارد . (کنز العمال، ج ۶، ص ۴۷۰، ح ۱۶۵۹۳)

حدیث۱۳۲

امام موسی کاظم (علیه السلام) فرمودند: من ولههُ الفقرُ ابطرهُ الغنی؛ آن که نَداری حیرانش کند، توانگری سرمستش می سازد. (بحارالانوار،ج??ص)???

حدیث۱۳۳

امام علی علیه السلام فرمودند: اَلْعَفافُ زِینَهُ الْفَقْرِ، وَ الْشُّکْرُ زِینَهُ الْغِنَی. خویشتن داری، زینت فقر است و سپاس گزاری زینت غنا و توانگری. (تحف العقول ص ۷۵)

حدیث۱۳۴

حضرت امام محمد باقر(علیه السلام) می فرمایند: نیکوکاری و صدقه دادن پنهانی فقر را از بین می برد، عمر را زیاد و هفتاد مرگ بد و ناگوار را دفع می کند. میزان الحکمه، ج۱، ص ۴۷۵.

حدیث۱۳۵

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: من ضمانت می کنم که هر که میانه روی پیشه کند، فقیر نشود. حضال شیخ صدوق، ص۹.

حدیث۱۳۶

حضرت امام محمد باقر(علیه السلام) می فرمایند: نیکوکاری و صدقه دادن پنهانی فقر را از بین می برد، عمر را زیاد و هفتاد مرگ بد و ناگوار را دفع می کند. میزان الحکمه، ج۱، ص ۴۷۵.

حدیث۱۳۷

امام باقر علیه‌السلام : اَلْبِرُّ وَ الصَّدَقَةُ يَنْفيانِ الْفَقْرَ وَ يَزيدانِ فِى الْعُمْرِ وَ يَدْفَعانِ عَنْ صاحِبِهِما سَبعينَ ميتَةَ سوءٍ ؛ کار خیر و صدقه، فقر را می‌بَرند، بر عمر می‌افزایند و هفتاد مرگ بد را از صاحب خود دور می‌کنند. ثواب الاعمال ، ص ۱۴۱ .

حدیث۱۳۸

امام صادق علیه‌السلام : اِغْسِلُوا اَيْديَكُمْ قَبْلَ الطَّعامِ وَ بَعْدَهُ فَاِنَّهُ يَنْفِى الْفَقْرَ وَ يَزيدُ فِى الْعُمُرِ؛ دست‌هایتان را قبل و بعد از غذا خوردن بشویید، که فقر را می‌بَرَد و بر عمر می‌افزاید. محاسن ، ج ۲، ص ۲۰۲، ح ۱۵۹۴ .

حدیث۱۳۹

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: ضمنت لمن اقتصد ان لا یفتقر؛ من ضمانت می کنم که هر که میانه روی پیشه کند، فقیر نشود. حضال شیخ صدوق، ص۹.

حدیث۱۴۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آن که میانه روی کند، تهی دست نخواهد شد. نهج البلاغه، حکمت ۱۴۰.

حدیث۱۴۱

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : خَلَقَ اللّه ُ عز و جل التَّوانِیَ والکَسَلَ ، فَزَوَّجَهُما فَوُلِدَ بَینَهُمَا الفاقَةُ؛ خداوند سستی و تنبلی را آفرید و میان آن دو را پیوند داد ؛ پس از آن دو ، فقر زاده شد . الفردوس : ۲ / ۱۸۸ / ۲۹۴۰

جهاد اقتصادی

حدیث۱

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله وسلم) : ما أكَلَ العَبدُ طَعاما أحَبَّ إلَى اللّه مِن كَدِّ يَدِهِ ، ومَن باتَ كالاًّ مِن عَمَلِهِ باتَ مَغفورا لَهُ ؛ پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند : هیچ بنده ای خوراکی نخورده است که نزد خدا دوست داشتنی تر از حاصل دسترنج وی باشد؛ و هر که خسته از کار خویش روز را به شب رسانَد، آمرزیده روز را به شب رسانده است . کنز العمّال : ۴ / ۹ / ۹۲۲۸ .

حدیث۲

رسول اللّه (صلی الله علیه و آله و سلم) : سَبعَةٌ تَحتَ ظِلِّ العَرشِ يَومَ لا ظِلَّ إلاّ ظِلُّهُ . . .رَجُلٌ خَرَجَ ضارِبا فِيالأَرضِ يَطلُبُ مِن فَضلِ اللّه عز و جل؛ يَكُفُّ بِهِ نَفسَهُ، ويَعودُ بِهِ عَلى عِيالِهِ؛ روزی که هیچ سایه ای جز سایه عرش نباشد ، هفت تن زیر سایه آنند . [یکی از ایشان] کسی است که در زمین گام می زند تا از فضل خدا [روزی] بجوید و از آن ، نیاز خود را برطرف کند و با آن ، به سوی خانواده اش بازگردد . دعائم الإسلام : ۲ / ۱۵ / ۸ ، عوالی اللآلی : ۳ / ۱۹۴ / ۹ ولیس فیهما «سبعة» .

حدیث۳

رسول اللّه (صلی الله علیه و آله و سلم) : مَن أمسى كالاًّ مِن عَمَلِ يَدَيهِ ؛ أمسى مَغفورا لَهُ ؛ هر کس ، خسته از کارِ خود ، روز را به پایان ببرد ، آمرزیده روزش را به پایان برده است . کنز العمّال : ۴ / ۷ / ۹۲۱۴ .

حدیث۴

رسول اللّه (صلی الله علیه و آله و سلم) : إنَّ اللّه َ تَعالى يُحِبُّ أن يَرى عَبدَهُ تَعِبا فى طَلَبِ الحَلالِ؛ هر آینه خدای ـ تعالی ـ دوست می دارد که بنده اش را بیند که در طلبِ روزی رنج می بَرَد . کنز العمّال : ۴ / ۴ / ۹۲۰۰

حدیث۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: غُدوَةُ أحَدِكُم فى سَبيلِ اللّه ِ بِأَعظَمَ مِن غُدوَتِهِ يَطلُبُ لِوُلدِهِ وعِيالِهِ ما يُصلِحُهُم ؛ بامدادان برون شدنِ یکی از شما [برای جهاد] در راه خدا ، ارجمندتر از بامدادان برون شدنش برای سامان بخشیدن به زندگی فرزندان و خانواده اش نیست . دعائم الإسلام : ۲ / ۱۵ / ۹ ، عوالی اللآلی : ۳ / ۱۹۴ / ۶ .

حدیث۶

رسول اللّه (صلی الله علیه و آله وسلم) : السّاعى عَلى والِدَيهِ لِيَكُفَّهُما أو يُغنِيَهُما عَنِ النّاسِ فى سَبيلِ اللّه ، ومَن سَعى عَلى زَوجٍ أو وَلَدٍ لِيَكُفَّهُم ويُغنِيَهُم عَنِ النّاسِ فى سَبيلِ اللّه ، وَالسّاعى عَلى نَفسِهِ لِيُغنِيَها ويَكُفَّها عَنِ النّاسِ فى سَبيلِ اللّه ، وَالسّاعى مُكاثَرَةً فى سَبيلِ الشَّيطانِ ؛ آن که بکوشد تا پدر و مادرش را تأمین کند یا آنان را از مردم بی نیاز سازد ، [کارش] در راه خدا است ؛ و آن کس که بکوشد تا همسر یا فرزندانش را کفاف بخشد و از مردم بی نیاز کند ، [نیز] در راه خدا است ؛ و آن که تلاش می کند تا خودش را بی نیاز کند و از مردم مستغنی سازد ، [نیز] در راه خدا است ؛ و آن که تلاش می کند تا بر دارایی خود بیفزاید ، در راه شیطان است . کنز العمّال : ۴ / ۱۰ / ۹۲۳۷ .

حدیث۷

رسول اللّه (صلی الله علیه و آله وسلم) : مَن سَعی عَلی نَفسِهِ لِیُعِزَّها ویُغنِیَها عَنِ النّاسِ فَهُوَ شَهیدٌ ؛ هر کس بکوشد تا خود را عزیز و از مردم بی نیاز دارد، [هم رتبه] شهید است . کنز العمّال : ۴ / ۶۰۷ / ۱۱۷۶۰

حدیث۸

رسول اللّه (صلی الله علیه و آله وسلم) : إنَّ عیسَی بنَ مَریَمَ قالَ : خُلِقَ النَّهارُ لِتُؤَدِّیَ فیهِ الصَّلاةَ المَفروضَةَ الَّتی عَنها تُسأَلُ وبِها تُحاسَبُ ، وبِرَّ والِدَیکَ ، وأن تَضرِبَ فِی الأَرضِ تَبتَغِی المَعیشَةَ ؛ مَعیشَةَ یَومِکَ ؛ هر آینه عیسی بن مریم علیه السلام فرمود: «روز آفریده شد تا در آن نماز واجب را ادا کنی که از آن بازخواست و با آن حسابرسی خواهی شد ؛ و تا به پدر و مادرت نیکی کنی ؛ و تا در زمین گام زنی و در پی گذران زندگی روزانه خود برآیی» . بحار الأنوار: ۵۸/۲۰۸ /۳۸.

حدیث۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند : مَن تَوَرَّطَ فِی الاُمورِ غَیرَ ناظِرٍ فِی العَواقِبِ فَقَد تَعَرَّضَ لِمُفظِعاتِ النَّوائِبِ ، وَالتَّدبیرُ قَبلَ العَمَلِ یُؤمِنُکَ مِنَ النَّدَمِ ؛ هر که بدون عاقبت اندیشی ، در کارها فرو رود ، خود را به بلاهای سختِ رسواکننده دچار کند . و برنامه ریزی پیش از هر کار ، از پشیمانی ایمنت خواهد ساخت . الکافی : ۸ / ۱۹ / ۴

حدیث۱۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند : یُستَدَلُّ عَلَی الإِدبارِ بِأَربَعٍ : سوءِ التَّدبیرِ وقُبحِ التَّبذیرِ ، وقِلَّةِ الاِعتِبارِ ، وکَثرَةِ الاِعتِذارِ ؛ نشانه های بخت برگشتگی چهار چیزند : بدیِ برنامه ریزی ، زشتیِ ریخت و پاش ، اندکیِ عبرت گیری ، و فراوانیِ عذرخواهی . غرر الحکم : ۱۰۹۵۸ .

حدیث۱۱

الإمام الرضا علیه السلام : إنَّ رَجُلاً أتی جَعفَرا ـ صَلَواتُ اللّه عَلَیهِ ـ شَبیها بِالمُستَنصِحِ لَهُ ، فَقالَ لَهُ : یا أبا عَبدِ اللّه ، کَیفَ صِرتَ اتَّخَذتَ الأَموالَ قِطَعا مُتَفَرِّقَةً ؛ ولَو کانَت فی مَوضِعٍ (واحِدٍ) کانَت أیسَرَ لِمَؤونَتِها وأعظَمَ لِمَنفَعَتِها !؟ فَقالَ أبو عَبدِ اللّه علیه السلام : اِتَّخَذتُها مُتَفَرِّقَةً ؛ فَإِن أصابَ هذَا المالَ شَیءٌ سَلِمَ هذَا المالُ ، وَالصُّرَّةُ تُجمَعُ بِهذا کُلِّهِ ؛ امام رضا علیه السلام : مردی نزد امام صادق علیه السلام آمد و چنان که می خواهد پندش دهد ، به وی گفت: «ای ابوعبداللّه ! چرا دارایی هایت را بخش بخش کرده ای ، حال آن که اگر یکجا بود ، هم کم هزینه تر بود و هم پر سودتر؟» امام صادق علیه السلام فرمود: «آن را پراکنده ساختم ؛ زیرا اگر آن یک را آسیبی رسد ، این یک از آن آسیب دور می مانَد و بدین سان ، مجموعه مال حفظ می شود» . الکافی : ۵ / ۹۱ / ۱

حدیث۱۲

رسول اللّه (صلی الله علیه و آله وسلم) : ما أخافُ عَلی اُمَّتِی الفَقرَ ، ولکِن أخافُ عَلَیهِم سوءَ التَّدبیرِ؛ بر امّت خویش ، نه از فقر ، که از برنامه ریزی نادرست بیم دارم . عوالی اللآلی : ۴ / ۳۹ / ۱۳۴ .

حدیث۱۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: حُسنُ التَّدبیرِ یُنمی قَلیلَ المالِ ، وسوءُ التَّدبیرِ یُفنی کَثیرَهُ ؛ برنامه ریزی درست ، مالِ کم را افزایش می بخشد ؛ و برنامه ریزی نادرست ، مال بسیار را نابود می کند . غرر الحکم : ۴۸۳۳ .

حدیث۱۴

رسول اللّه (صلی الله علیه و آله وسلم) : مَن أحسَنَ تَدبیرَ مَعیشَتِهِ رَزَقَهُ اللّه ُ تَبارَکَ وتَعالی؛ هر کس برای گذرانِ زندگانی خویش به درستی برنامه ریزی کند ، خدای ـ تبارک و تعالی ـ روزی اش می بخشد . کنز العمّال : ۷ / ۱۸۸ / ۱۸۶۱۴ نقلاً عن ابن النجّار وکلاهما عن أبی السلیل عن أبیه .

حدیث۱۵

رسول اللّه (صلی الله علیه و آله وسلم) : مِن فِقهِ الرَّجُلِ أن یُصلِحَ مَعیشَتَهُ ، ولَیسَ مِن حُبِّ الدُّنیا طَلَبُ ما یُصلِحُکَ ؛ نشان ژرف اندیشی هر فرد این است که گذران زندگی اش را به سامان آورد . این که در جست و جوی سامان زندگی ات باشی ، دنیادوستی شمرده نمی شود . شُعب الإیمان : ۵ / ۲۵۴ / ۶۵۶۳ عن ابن عمر ، کنز العمّال : ۳ / ۵۰ / ۵۴۳۹ عن أبی الدرداء .

حدیث۱۶

رسول اللّه (صلی الله علیه و آله وسلم) : إنَّ مِن عَقلِ الرَّجُلِ استِصلاحَ مَعیشَتِهِ ؛ همانا نشانه عاقل بودن انسان آن است که گذرانِ زندگی اش سامان بخشد . الفردوس : ۱ / ۲۱۴ / ۸۱۵ عن أبی الدرداء .

حدیث۱۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: صَلاحُ العَیشِ التَّدبیرُ؛ سامان بخشِ گذرانِ زندگی ، برنامه ریزی است . غرر الحکم : ۵۷۹۴ .

حدیث۱۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: التَّدبیرُ نِصفُ المَعونَةِ؛ برنامه ریزی ، نیمِ دستمایه [ی زندگی] است . غرر الحکم : ۵۶۶ .

حدیث۱۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: قِوامُ العَیشِ حُسنُ التَّقدیرِ ، ومِلاکُهُ حُسنُ التَّدبیرِ؛ مایه پایداری زندگی ، خوب سنجیدن است و پایه آن ، برنامه ریزی است . غرر الحکم : ۶۸۰۷ .

حدیث۲۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: حُسنُ التَّدبیرِ وتَجَنُّبُ التَّبذیرِ مِن حُسنِ السِّیاسَةِ ؛ نشانه سیاستِ درست ، برنامه ریزی صحیح و پرهیز از ریخت و پاش است . غرر الحکم : ۴۸۲۱ .

حدیث۲۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: القَليلُ مَعَ التَّدبيرِ أبقى مِنَ الكَثيرِ مَعَ التَّبذيرِ؛ مال اندك با برنامه ریزی، پایدارتر از مال فراوانی است که ریخت و پاش شود . غرر الحکم : ۱۹۴۸ .

حدیث۲۲

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لَيسَ الجِهادُ أن يَضرِبَ بِسَيفِهِ فى سَبيلِ اللّه ؛ إنَّمَا الجِهادُ مَن عالَ والِدَيهِ وعالَ وَلَدَهُ ، فَهُوَ فى جِهادٍ . ومَن عالَ نَفسَهُ يَكُفُّها عَنِ النّاسِ فَهُوَ فى جِهادٍ ؛ جهاد [فقط] آن نیست که [کسی] در راه خدا شمشیر زند ؛ هر آینه جهاد ، آن [نیز]است که فرد ، پدر و مادر و فرزندانش را سرپرستی کند ؛ پس چنین کسی در حال جهاد است . و [نیز] آن کس که خود را تأمین می سازد تا از مردم بی نیاز باشد ، او هم در حال جهاد است . کنز العمّال : ۱۶ / ۴۶۹ / ۴۵۴۹۴ .

حدیث۲۳

امام سجاد(علیه السلام) : اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلى مُحَمَّدٍ وَ الِهِ، وَ احْجُبْنى عَنِ السَّرَفِ وَالْاِزْدِيادِ، وَ قَوِّمْنى بِالْبَذْلِ وَ الْاِقْتِصادِ، وَ عَلِّمْنى حُسْنَ التَّقْديرِ، وَ اقْبِضْنى بِلُطْفِكَ عَنِ التَّبْذيرِ؛ بارخدایا! بر محمّد و خاندانش درود فرست و مرا از ولخرجی و زیاده روی دورکن و با بخشش و میانه روی، برپا و استوارم دار و اندازه نگه داشتن نکو را به من بیاموز و به لطف خویش از ریخت و پاش، بازم دار. صحیفه سجادیه ، دعای ۳۰ .

حدیث۲۴

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : مَنِ اقْتَصَدَ اَغْناهُ اللّه وَ مَنْ بَذَّرَ اَفْقَرَهُ اللّه وَ مَنْ تَواضَعَ رَفَعَهُ اللّه وَ مَنْ تَجَبَّرَ قَصَمَهُ اللّه؛ هر کس میانه‌روی کند، خداوند بی‌نیازش سازد و هر کس ریخت و پاش نماید، خداوند نادارش کند، هر کس فروتنی پیشه کند، خداوند بلندش نماید و هر کس بزرگی کند، خداوند خُردش نماید. کافی، ج ۴ ، ص ۹۵، ح ۱

حدیث۲۵

امام رضا(علیه السلام) فرمودند: انَّ الَّذِی يَطْلُبُ مِنْ فَضْلٍ يَكُفُّ بِهِ عِيَالَهُ أَعْظَمُ أَجْراً مِنَ الْمُجَاهِدِ فِی سَبِيلِ اللَّهِ ؛ آن که با کار و کوشش، در جست و جوی مواهب زندگی برای تأمین خانواده خویش است، پاداشی بزرگ تر از مجاهدان راه خدا دارد. تحف العقول، ص۸۰۸

حدیث۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: جاهدوا المشركين بأموالكم و أنفسكم و ألسنتكم؛ با اموال و جانها و مال های خود با مشرکان جهاد کنید. نهج الفصاحه

حدیث۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّوده و الإقتصاد و السّمت الحسن جزء من أربعه و عشرين جزء من النّبوّه؛ تأنی و صرفه جوئی و نیکنامی یک جزء از بیست و چهار جزء پیامبری است. نهج الفصاحه

حدیث۲۸

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ قلیـل العمـل مع العلم کثیر و کثیر العمـل مع الجهـل قلیل؛ کار انـدک که با بصیرت و دانش انجام گیرد بسیار است و کار بسیار که با نادانی صورت پذیرد اندک است. نهج الفصاحه

حدیث۲۹

امام علی (علیه السـلام) فرمودنـد: اَفضَلُ النّاسِ عَقلاً اَحسَـنُهُم تَقدیرا لِمَعاشِهِ وَ اَشَدُّهُمُ اهتِماما بِاِصـلاحِ مَعادِهِ؛ عاقل ترین مردم کسـی است که بهتر بتواند امور زندگی اش را برنامه ریزی کند و برای اصلاح آخرتش بیشتر همت نماید. (غررالحکم، ح ۳۳۴۰)

حدیث۳۰

پیـامبر خـدا (صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد : مَن سَـعی عَلی عِیالِهِ فی طَلَبِ الحَلالِ فَهُوَ فی سَبیلِ اللّه ؛ هرکس در جست و جوی حلال، برای گذران زندگی خانواده اش بکوشد،[تلاشِ] او در راه خدا است. کنز العمّال : ۴ / ۱۲ / ۹۲۵۲ .

قرض الحسنه

حدیث۱

قال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : مَنْ ارادَ ان تُستَجابُ دعَوَتُهُ و اَن تکشِفَ کُرْبَتُه فَلْیُفَرّج عَن مُعسرٍ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسـی که مایل است خداوند دعایش را مسـتجاب نموده و غم و اندوهش را بزداید، پس باید تلاش کند که غم و اندوه انسان تنگدست را برطرف نماید. «کنز العمال، ح ۱۵۳۹۸»

حدیث۲

قال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : رایتُ لیلةً اُسـری بی علی بابِ الجَنّةِ مکتوباً الصّدَقَةُ بعَشْرِ امثالِها و القرضُ بثمانیةَ عشرٍ. فقلتُ: یا جبرئیل ... . رسول خدا – صـلی الله علیه و آله – فرمودند: شبی که به معراج برده شدم دیدم که روی درب بهشت این چنین نوشته بود: صدقه ده برابر پاداش دارد و قرض هیجده برابر. به جبرئیل گفتم: چرا قرض برتر از صدقه است؟ گفت: چون قرض گیرنده فقط به خاطر نیازش قرض می گیرد ولی سائل تقاضای کمک می کند، اگر چه بی نیاز باشد. «کنز العمّال، ح ۱۵۳۷۴»

حدیث۳

قـال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : مَنْ اقرَضَ مومنـاً قرضاً ینتظِرُ بِهِ مَیْسورَهُ کانَ مالَهُ فی زکاةٍ و کانَ هو فی صـلاةٍ منَ الملائکـهٔ حتّی یودّیهُ الیه. رسول خـدا – صـلی الله علیه و آله – فرمودنـد: هر کس به مومنی قرض بدهـد و منتظر بماند تا قرض گیرنده فراخی یابـد، آن مال ثواب زکات خواهد داشت و قرض دهنده مورد درود فرشـتگان می باشد تا این که قرضـش ادا شود. «بحار الانوار، ج ۱۰۳، ص ۱۳۹»

حدیث۴

قـال النبی – صـلی الله علیه و آله – : مَنْ یُمطِلُ عَلی ذی حَقٍّ حقَّهُ و هُوَ یقـدِرُ علی اداءِ حقِّهِ فَعَلیهِ کلَّ یَومِ خطیئَهُ عَشّارٍ. پیامبر اکرم –

صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که قادر به پرداخت حق دیگران است، اگر طلبکار را معطل کند، در مقابل هر روز تاخیر، گناه شخص باج گیر در نامه علمش ثبت خواهد شد. «بحار الانوار، ج ۱۰۳، ص ۱۴۶»

حدیث۵

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَن یَسَّرَ عَلی مؤمِنٍ و هُوَ مُعْسِرٌ، یَسَّرهُ الله علیه حوائجهُ فی الدّنیا و الاخرَة. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که با انسان تنگدست مؤمن مدارا نماید (در گرفتن قرض خود به او مهلت داده و یا آن را ببخشد)، خداوند در برآوردن حوائج دنیا و آخرتِ او مدارا خواهد کرد. «بحار الانوار، ج ۱۰۳، ص ۱۵۲»

حدیث۶

عن النبی – صلی الله علیه و آله – : کَما لا یَحلُّ لِغَریمک ان یُمطِلَکَ وَ هُوَ مُؤسِرٌ، فکذلِکَ لا یَحِلُّ لَکَ ان تُعسِرَهُ اذا عِلِمْتَ أَنَّهُ معسِرٌ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: همان طور که برای کسی که از تو قرض گرفته و توانگر است (توان پرداخت قرضش را دارد)، جایز نیست که اداء آن را به تاخیر اندازد، برای تو هم جایز نخواهد بود که با اینکه می دانی او تنگدست است، از او مطالبه قرضت را بکنی. «بحار الانوار، ج ۱۰۳، ص ۱۳۹»

حدیث۷

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنْ ارادَ ان یُظلّهُ الله فی ظلِّ عَرْشِهِ یومَ لا ظِلَّ الاّ ظلُّهُ فلینظُر مُعسِراً او لِیَدَعْ لَهُ عن حَقِّهِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که مایل است (در روز قیامت) زیر سایه خدا باشد، روزی که هیچ سایه ای جز سایه خدا نیست، پس به انسان تنگدستِ بدهکار مهلت دهد یا اینکه به نفع او از حقّش بگذرد. «بحار الانوار، ج ۱۰۳، ص ۱۵۰»

حدیث۸

من وصایا امیر المومنین – علیه السّلام – لابنه الحسن – علیه السّلام – : وَ اغْتَنِم مَنِ اسْتَقْرَضَکَ فی حالِ غناک لِیَجْعَلَ قضَاءَهُ لک فی یوم عُسْرَتِکَ. امام علی – علیه السّلام – در وصیت به فرزندشان امام حسن – علیه السّلام – فرمودند: اگر کسی در حال بی نیازی ات از تو قرض خواست، آن را غنیمت بشمار تا اینکه در روز تنگدستی و احتیاج، او نیز قرض تو را جبران نماید. «نهج البلاغه، نامه ۳۱»

حدیث۹

قال الامام الرّضا – علیه السّلام – : انّ اجرَ القَرض ثمانیةَ عَشَرَ ضِعفاً من اجرِ الصّدقه لانّ القرضَ یصلُ الی مَنْ لا یَضع نفسَهُ للصَّدَقَه لأخذِ الصّدقه. امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: پاداش قرض دادن هیجده برابر اجر صدقه است، زیرا قرض به کسی می رسد که خود را برای گرفتن صدقه، ضایع (و کوچک) نمی کند. «بحار الانوار، ج ۱۰۳، ص ۱۴۰»

حدیث۱۰

قال الامام الباقر – علیه السّلام – : کلُّ ذَنبٍ یکفُرُهُ القتلُ فی سبیلِ الله الاّ الدَّین لا کَفّارةَ لَه الاّ اداءُهُ او یَقضی صاحِبَهُ، او یَعفُوَ الذّی لَهُ الحقّ. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: هر گناهی با شهادت در راه خدا بخشیده و پاک می شود، مگر قرض که کفّاره ای ندارد جز اینکه توسط شخص بدهکار یا شخص دیگری پرداخت شود و یا اینکه طلب کار گذشت نماید. «وسائل الشیعه، ج ۱۳، ص ۸۳»

حدیث۱۱

قـال الامـام علی بن الحسـین – علیه السّـلام – : طَلَبُ الحوائـج اِلَی النّاسِ مَـذَلَّةٌ لِلْحیاة و مذهبـةٌ لِلْحَیاءِ و اسـتخفافٌ بِالوَقارِ وَ هو الفقر الْحاضِـر … . امام سجاد – علیه السّلام – فرمودند: دست نیاز به سوی مردم دراز کردن، سبب ذلّت و خواری در زندگی خواهد بود و نیز موجب از بین رفتن حیاء و خوار و ناچیز شدن شخصیت و وقار خواهد گشت به طوری که همیشه احساس نیاز و تنگدستی نماید و هر چه کمتر به مردم رو بینـدازد و درخواست کمک کنـد، بیشتر احساس بی نیازی و خود کفائی خواهـد داشت. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۱۳۶»

حدیث۱۲

قـال الامـام الباقر – علیه السّـلام – : اربعٌ من کُنُوزِ البرّ: کتمانُ الحاجَـةِ وَ کِتمانُ الصّدقَة و کتمانُ الوَجَع و کتمان المُصـیبةِ. امام باقر – علیه السّـلام – فرمودنـد: چهار چیز از گنـج های خیر و نیکی است: پوشانـدن حاجت و نیاز خود از دیگران، دادن صدقه و کمک به افراد به صورت مخفیانه، کتمان رنج و ناراحتی ها و تحمل مصیبت. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۱۷۵»

حدیث۱۳

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : «مَنْ اقرَضَ قَرْضاً فَضَرَبَ لَهُ اجَلاً فَلَمْ یُؤتَ بِهِ عندَ ذلِکَ الاجَلِ، فِانَّ لَهُ من الثّواب … . امام صادق – علیه السّـلام – فرمودنـد: هر گاه انسان به شخصـی قرض دهد و برای باز پرداخت آن زمان مشـخص نماید، چنانچه در موعد مقرر مال او پرداخت نشود، یک دینار صدقه، به ازای هر روز در نامه عملش ثبت خواهد شد. «بحار الانوار، ج ۱۰۳، ص ۱۳۹»

حدیث۱۴

قال الامام الصادق – علیه السّـلام – : اِنّ اللهَ عزوجلًّ یُحِبُّ انظارَ المُعْسِـِر وَ مَنْ کانَ عزیمُهُ معسِراً فَعلیه ان ینظُرَهُ الی مَیْسَرةٍ. امام صادق – علیه السّـلام – فرمودنـد: خداونـد متعال مهلت دادن به تنگدست را دوست دارد و کسـی که بدهکارش تنگدست است، باید به او مهلت دهد تا توانمند گردد. «بحار الانوار، ج ۱۰۳، ص ۱۵۳»

حدیث۱۵

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : … فان اعطاهُ اکثَرَ ممّا اخذَهُ من غیر شرطٍ بینهما فهو مباحٌ له، و لیسَ لَهُ عندَ اللهِ ثوابٌ فیما اقرَضَه. امـام صـادق – علیه السّـلام – فرمودنـد: اگر قرض گیرنـده بـدون قرار قبلی، سودی به صـاحب مال بدهـد مباح است، ولی آن قرض دهنده پاداشی از خدا نخواهد گرفت. «بحار الانوار، ج ۱۰۳، ص ۱۵۷»

حدیث۱۶

قالَ ابی موسـی: قلت لابی عبدالله – علیه السّـلام – : جُعِلْتُ فداک یستقرِضُ الرجُلُ و یحُجُ؟ قالَ: نَعَم، قلتُ: … . ابو موسی می گوید: به امـام صـادق – علیه السّـلام – عرض کردم، فـدایت شوم، آیـا شخصـی می توانـد قرض بگیرد و فریضه حـج را با آن انجام دهـد؟ فرمودنـد: آری. عرض کردم: آیا می تواند برای ازدواج قرض بگیرد؟ فرمودند: آری، قرض کند و ازدواج نماید و شب و روز منتظر روزی خدا باشد. «وسائل الشیعه، ج ۱۳، ص ۸۲»

حدیث۱۷

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : ما من مُومنٍ اقرَضَ مومناً یلتمسُ به وجه الله الّاحسب الله له أجرَه بحساب الصّدقهٔ حتی یرجع الیه ماله. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: هیچ مومنی نیست که به خاطر خدا به مؤمن دیگر قرض دهد، جز آنکه خداوند هر روز ثواب صدقه دادن آنرا به حساب وی ثبت کند تا زمانی که آن مال به او باز گردد. «الکافی، ج ۴، ص ۳۴»

حدیث۱۸

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : لِأَنْ اُقرِضَ قرضاً أَحَبُّ اِلیَّ من انْ أصِلَ بمثلِهِ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: قرض دادن مال را بیشتر دوست دارم تا آن که آن را ببخشم. بحار الانوار، ج ۱۰۳، ص ۱۳۹

حدیث۱۹

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : عَلی بابِ الجنّهِٔ مکتوبٌ: القرضُ بثمانیهَٔ عَشْرٍ و الصَّدَقَهُٔ بِعشرَهٍٔ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: بر روی درب بهشت این گونه نوشته شده است: قرض دادن هیجده برابر پاداش دارد و صدقه ده برابر. «بحار الانوار، ج ۱۰۳، ص ۱۳۸»

حدیث۲۰

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : الصّدقهُٔ بعشرَهٍٔ و القرضُ بثمانیهَٔ عشر و صِلَهُٔ الاخوان بعشرین و صلهُٔ الرّحم باربعهٍٔ و عشرین. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: پاداش صدقه ده برابر، پاداش قرض هیجده برابر، پاداش پیوند و ارتباط با برادران دینی بیست برابر و پاداش صلهٔ رحم و پیوند با خویشاوندان، بیست و چهار برابر می باشد. «الکافی، ج ۴، ص ۱۰»

حدیث۲۱

عن رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ... وَ مَنْ اَقرَضَ اخاهُ المومنَ بکلِّ درهمٍ أقرضَهُ وزنَ جبلِ اُحُدٍ و جَبَلِ رضوانٍ و طُورِ سیناءَ حسناتٍ ... . رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که به برادر مومن خود قرض بدهد، در برابر هر درهمی که قرض داده هم وزن کوه اُحد، رضوان و طور سینا، حسنات خواهد داشت و اگر برای باز پس گیری آن مدارا کند، از پلِ صراط همچون برق جهنده، بدون حساب و عذاب خواهد گذشت. «ثواب الاعمال، ص ۴۱۴»

حدیث۲۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنِ احتاجَ الیه اخوهُ المُسلِم فی قرضٍ و هُوَ یَقدِرُ علیه فلَمْ یفعَل حرّم الله علیه ریحَ الجنهِٔ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که برادر مسلمانش به او برای قرض احتیاج داشته باشد و او با وجود این که قادر به پرداخت این قرض است، از دادن آن امتناع کند، خداوند بوی بهشت را بر او حرام خواهد کرد. «بحار الانوار، ج ۱۰۳، ص ۱۳۸»

حدیث۲۳

قال رسولِ الله – صلی الله علیه و آله – : مَطَلُ الغنیِّ ظلمٌ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: تاخیر در پرداخت قرض توسط

انسان توانمند و غنی، ظلم است. «وسائل الشیعه، ج ۱۳، ص ۹۰»

تجارت و معامله

حدیث۱

قال الامام عَلی ـ علیه السلام ـ : لا تِجارَةَ کَالْعَمَلِ الصّالِحِ وَ لا رِبْحَ کَالثَّوابِ. امام علی ـ علیه السلام ـ فرمودند: هیچ تجارتی همانند عمل صالح و هیچ سودی مانند پاداش الهی نیست. «میزان الحکمه، ج ۱، ص ۵۲۲»

حدیث۲

قال الامام عَلی ـ علیه السلام ـ : اِذا طُفِّفَتِ الْمَکاییلُ اَخَذَهُمُ اللهُ بِالسِّنِینَ وَ الْقَحْطِ. امام علی ـ علیه السلام ـ فرمودند: وقتی پیمانه‌ها را کاهش دهند خداوند ایشان را گرفتار قحط و کمبود سازد. «بحارالانوار، ج۱۰۳، ص۱۰۷»

حدیث۳

قال الامام علیٌّ ـ علیه السلام ـ : اَلْاِحْتِکارُ شَیْمَةُ الْاَشْرارِ. امام علی ـ علیه السلام ـ فرمودند: احتکار راه و رسم اشرار است. «میزان الحکمه، ج ۲، ص۲۸۶»

حدیث۴

قال الامام عَلی ـ علیه السلام ـ : اَنَّهُ دَخَلَ السُّوقَ فَقالَ: یا مَعْشَرَ اللَّحّامِینَ مَنْ نَفَخَ مِنْکُمْ فِی اللَّحْمِ فَلَیْسَ مِنّا. امام علی ـ علیه السلام ـ (هنگامی که داخل بازار شد) فرمودند: هان ای گوشت فروشان هر کدامتان که در گوشت بِدَمَد (و آن را چاق نشان دهد) از ما (مسلمانان) نیست. «بحارالانوار، ج۱۰۳، ص۱۰۲»

حدیث۵

عَنْ اَمِیرِالْمُؤمِنِینَ ـ علیه السلام ـ : نَهی رَسُولُ اللهِ عَنْ بَیْعِ الْمُضْطَرِّینَ. امیرالمؤمنین ـ علیه السلام ـ فرمودند: رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ از خرید اموال اشخاصی که ناچار به فروش شده‌اند منع فرموده است. «میزان الحکمه، ج ۱، ص ۵۲۱»

حدیث۶

قال الامام عَلی ـ علیه السلام ـ : تَعَرّضُوا لِلتّجاراتِ فَاِنَّ لَکُمْ فیها غِنیً عَمّا فِی اَیْدِی النّاسِ وَ اَنَّ اللهَ عَزَّوَجَلَّ یُحِبُّ الْمُحْتَرِفَ الْاَمِینَ. امام علی ـ علیه السلام ـ فرمودند: دست به انواع بازرگانی بزنید که تجارت‌ها عامل بی‌نیازی شما از اموال مردم است و براستی خداوند شخص صاحب حرفه درست‌کار را دوست دارد. «میزان الحکمه، ج ۱، ص ۵۲۰»

حدیث۷

قال الامام عَلی ـ علیه السلام ـ : اِذا طافَ فِی الْاَسْواقِ وَ وَعَظَهُمْ، یا مَعْشَرَ التُّجّار قَدِّمُوا الْاِسْتِخارَةَ وَ تَبَرَّکُوا بِالسُّهُولَةِ وَ اقْتَرِبُوا مِنَ الْمُتَبایِعِینِ وَ تَزَیَّنُوا بِالْحِلْمِ وَ تَنازَهَوْا عَنِ الْیَمینِ وَ جانِبُوا الْکِذْبَ وَ ... . امام علی ـ علیه السلام ـ وقتی در بازار می‌گشت و موعظه

می‌فرمود چنین می گفت: هان ای گروه بازرگانان در آغاز از خدا خیر بخواهید و با سهل گیری برکت بجوئید و به خریداران نزدیک شوید (اخلاقاً و مکاناً) و به حلم و بردباری آراسته باشید و از سوگند باز ایستید و از دروغ دوری گزینید و از ستمگری کناره بگیرید و حق مظلومین را بپردازید و به ربا نزدیک نشوید و پیمانه و ترازو را کامل کنید و از اموال مردم کم نگذارید و در زمین فساد نکنید. «بحارالانوار، ج۷۸، ص۵۴»

حدیث۸

قال الامام عَلی ـ علیه السلام ـ : یا مَعْشَرَ التُّجّارِ، اَلْفِقْهُ ثُمَّ الْمَتْجَرُ، اَلْفِقْهُ ثُمَّ الْمَتْجَرُ، اَلْفِقْهُ ثُمَّ الْمَتْجَرُ. امام علی ـ علیه السلام ـ فرمودند: ای بازرگانان، اوّل فقاهت (شناخت دین و احکام معاملات)، سپس تجارت، اول فقاهت سپس تجارت، اول فقاهت سپس تجارت. «میزان الحکمه، ج ۱، ص ۵۲۰»

حدیث۹

عَنِ الامام الصّادِقِ ـ علیه السلام ـ : اَلْمُسْلِمُونَ عِنْدَ شُرُوطِهِمْ اِلّا ما خالَفَ کتابَ اللهِ. امام صادق ـ علیه السلام ـ فرمودند: مسلمانان به شروط خود وفا دارند مگر شرطی که برخلاف کتاب خدا (قرآن) باشد. «بحارالانوار، ج۱۰۳، ص۱۳۷»

حدیث۱۰

قال الامام الصّادِقُ ـ علیه السلام ـ : اِنَّ اللهَ لَیُبْغِضُ الْمُنْفِقَ سَلْعَتَهُ بِالْأَیمانَ. امام صادق ـ علیه السلام ـ فرمودند: همانا کسی که با کمک قسم کالای خود را بفروشد، مورد خشم خداست. «بحارالانوار، ج۱۰۳، ص۹۹»

حدیث۱۱

قال الامام الصّادِقُ ـ علیه السلام ـ : ثَلاثَةٌ یُدْخِلُهُمُ اللهُ الْجَنَّةَ بِغَیْرِ حِسابٍ، اِمامٌ عادِلٌ وَ تاجِرٌ صَدوقٌ و شَیْخٌ اَفْنی عُمْرَهُ فِی طاعَةِ اللهِ. امام صادق ـ علیه السلام ـ فرمودند: خداوند سه کس را بدون حساب وارد بهشت می‌نماید: پیشوای عادل، بازرگان راستگو، پیری که عُمر خود را در اطاعت خدا گذرانیده باشد. «میزان الحکمه، ج ۱، ص۵۲۸»

حدیث۱۲

قال الامام الصّادِقُ ـ علیه السلام ـ : التِّجارَةُ تَزیدُ فِی الْعَقْلِ. امام صادق ـ علیه السلام ـ فرمودند: تجارت مایه افزونی خرد است. «میزان الحکمه، ج ۱، ص۵۱۸»

حدیث۱۳

قال الامام الصّادِقُ ـ علیه السلام ـ : اَرْبَعَةٌ یَنْظُرُ اللهُ عَزَّوَجَلَّ اِلَیْهِمْ یَوْمَ الْقِیامَةِ، مَنْ اَقالَ نادِماً اَوْ اَغاثَ لَهْفانَ اَوْ عَتَقَ نَسَمَةً اَوْ زَوَّجَ عَزَباً. امام صادق ـ علیه السلام ـ فرمودند: در روز قیامت چهار کس مورد رحمت خداوند متعال قرار می گیرند: کسی که معامله شخص نادمی را فسخ نماید، آن که اندوه زده‌ای را فریاد رسی کند، کسی که برده‌ای را آزاد سازد و یا کسی که زن یا مرد مجردی را همسر دهد. «وسائل الشیعهٔ، ج ۱۲، ص۴»

حدیث۱۴

قال رسول الله ـ صلی الله علیه و آله ـ : اِذا اشْتَرَیْتَ بَیْعاً فَلا تَبِعْهُ حَتّی تَقْبِضَهُ. رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: وقتی چیزی خریدی پیش از آن که او را تحویل بگیری، نفروش. «کنزالعمال، ج۴، ص۱۵»

حدیث۱۵

قال رسول الله ـ صلی الله علیه و آله ـ : مَنْ تَمَنّا عَلی اُمَّتِی الْغَلاءَ لَیْلَةً واحِدَةً اَحْبَطَ اللهُ عَمَلَهُ اَرْبَعینَ سَنَةً. رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: هر کس یک شب در آرزوی گرانی برای امت من باشد خداوند اعمال چهل سال او را تباه خواهد کرد. «کنزالعمال، ج۴، ص۹۸»

حدیث۱۶

قال رسول الله ـ صلی الله علیه و آله ـ : لا یَبِعْ بَعْضُکُمْ عَلی بَیْعِ اَخیهِ. رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: هیچ یک از شما بر علیه معامله برادر دینی اش، معامله نکند. «کنزالعمال، ج۴، ص۶۹»

حدیث۱۷

قال رسول الله ـ صلی الله علیه و آله ـ : یا صَاحِبَ الطَّعامِ، اَسْفَلُ هذا مِثْلَ اَعْلاهُ؟ مَنْ غَشَّ الْمُسْلِمینَ، فَلَیْسَ مِنْهُمْ. رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: ای فروشنده طعام، آیا زیر این کالا ـ همانند روی آن است؟ هر کس به مسلمانان خیانت کند، مسلمان نیست. «کنزالعمال، ج۴، ص۶۰»

حدیث۱۸

قال رسول الله ـ صلی الله علیه و آله ـ : اَلْمُسْلِمُ اَخُو الْمُسْلِمِ وَ لایَحِلُّ لِمُسْلِمٍ باعَ مِنْ اَخِیهِ بَیْعاً فِیهِ عَیْبٌ اِلّا بَیِّنَهُ. رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: مسلمان با مسلمان برادر است و جایز نیست به برادرش چیز معیوبی را بفروشد مگر آن که به او اعلام نماید. «کنزالعمال، ج۴، ص۵۹»

حدیث۱۹

قال رسول الله ـ صلی الله علیه و آله ـ : اَلْمَغْبُونُ لا مَحْمُودٌ وَ لا مَأجُورٌ. رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: کسی که مغبون می‌شود نه نزد خلق پسندیده است و نه نزد خدا دارای پاداش است. «بحارالانوار، ج۱۰۳، ص۹۴»

حدیث۲۰

قال رسول الله ـ صلی الله علیه و آله ـ : اَلنّاجِشُ خائِنٌ. رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: کسی که قیمت جنسی را بالا می‌برد بدون آن که قصد خرید داشته باشد، خائن است. «بحارالانوار، ج۱۰۳، ص۸۱»

حدیث۲۱

قال رسول الله ـ صلی الله علیه و آله ـ : لَعَنَ اللهُ الْخَمْرَ وَ عاصِرِها وَ غارِسَها وَ شارِبَها وَ ساقِیَها وَ بایِعها وَ مُشْتَرِیها وَ اکِلَ ثَمَنِها وَ حامِلَها وَ الْمحْمُولَ اِلَیْهِ. رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: خداوند لعن کرده است مشروب و فشارنده آن و کارنده درخت آن و نوشنده و ساقی آن و فروشنده و خریدار و مصرف کننده بهای آن و حامل آن و کسی که به سوی او می‌برند. «بحارالانوار، ج۱۰۳، ص۴۴»

حدیث۲۲

نهی رسول الله ـ صلی الله علیه و آله ـ : اَنْ یَدْخُلَ الرَّجُلُ فِی سَوْمِ اَخِیهِ الْمُسْلِم. رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ نهی فرمودند: از این که کسی در معامله برادر مسلمان خود داخل شود. «وسائل الشیعهٔ، ج۱۲، ص۳۳۸»

حدیث۲۳

قال رسول الله ـ صلی الله علیه و آله ـ : اَلبَیِّعانِ بِالخِیارِ حَتّی یَفْتَرِقا. رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: مشتری و فروشنده تا از هم جدا نشده‌اند اختیار فسخ (معامله را) دارند. «وسائل الشیعهٔ، ج۱۲، ص۲۴۵»

حدیث۲۴

قال رسول الله ـ صلی الله علیه و آله ـ : اَلْجالِبُ مَرْزُوقٌ وَ الْمُحْتَکِرُ مَلْعُونٌ. رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: تهیه کننده (نیازمندی های مردم، از لطف و رحمت الهی) بهره‌مند می گردد و احتکار کننده ملعون است. «وسائل الشیعهٔ، ج ۱۲، ص۳۱۳»

حدیث۲۵

قال رسول الله ـ صلی الله علیه و آله ـ : اَیُّما رَجُلٍ اشْتَری طَعاماً فَکَسَبَهُ اَرْبَعِینَ صَباحاً، یُرِیدُ بِهِ غَلاءَ الْمُسْلِمِینَ ثُمَّ باعَهُ فَتَصَدَّقَ بِثَمَنِهِ، لَمْ یَکُنْ کَفّارَةً لِما صَنَعَ. رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: هر کس طعامی (غذایی) بخرد و چهل روز برای ایجاد گرانی نگهدارد، سپس بفروشد و قیمت آن را در راه خدا صدقه بدهد کفّاره احتکار خود را نداده است. «بحارالانوار، ج۱۰۳، ص۹۸»

حدیث۲۶

قال رسول الله ـ صلی الله علیه و آله ـ : غَبْنُ الْمُسْتَرْسِلِ رِباً. رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: مغبون ساختن (متضرر کردن) کسی که کار را به انصاف خود انسان سپرده، در حکم ربا است. «بحارالانوار، ج۱۰۳، ص۱۰۴»

حدیث۲۷

قال رسول الله ـ صلی الله علیه و آله ـ : اِنَّ اللهَ غافِرُ کُلِّ ذَنْبٍ اِلّا مَنْ جَحِدَ مَهْراً اَو اغْتَصَبَ اَجِیراً اجَرَهُ اَوْ باعَ رَجُلًا حُرّاً. رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: خداوند تمام گناهان را می‌آمرزد، مگر کسی که مهر زنی را انکار کند یا مزد کارگری را غصب کند و یا شخص آزادی را بفروشد. «بحارالانوار، ج۱۰۳، ص۱۲۹»

حدیث۲۸

عَنِ النَّبِيِّ ـ صلى الله عليه و آله ـ : شَرُّ الْكَسْبِ كَسْبُ الرِّبا. رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: بدترین درآمدها، درآمدی است که از راه ربا بدست آید. «بحارالانوار، ج۱۰۳، ص۱۱۵»

حدیث۲۹

قال رسول الله ـ صلى الله عليه و آله ـ : يا مَعْشَرَ التُّجّارِ، اِنَّ التُّجّارَ يُبْعَثُونَ فُجّاراً اِلّا مَنِ اتَّقَى اللهَ وَ بَرَّ و صَدَقَ. رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: هان ای بازرگان! همانا بازرگانان در قیامت گنه کار برانگیخته می‌شوند مگر کسی که تقوای الهی پیشه کرده و نیکویی کند و راستگو باشد. «میزان الحکمه، ج۱، ص۵۲۷»

حدیث۳۰

قال رسول الله ـ صلى الله عليه و آله ـ : يا وَزّانُ، زِنْ وَ ارْجَحْ. رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: ای توزین گر! وزن کن و اندکی بیافزای. «میزان الحکمه، ج۱، ص۵۲۳»

حدیث۳۱

قال رسول الله ـ صلى الله عليه و آله ـ : اَلتّاجِرُ الْاَمينُ الصَّدوقُ الْمُسْلِم مَعَ الشُّهَداءِ يَوْمَ الْقِيامَةِ. رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: بازرگان امین، راستگو و مسلمان، روز قیامت با شهیدان محشور خواهد بود. «میزان الحکمه، ج۱، ص۵۲۸»

حدیث۳۲

قال رسول الله ـ صلى الله عليه و آله ـ : التاجر الصَّدُوقُ تَحْتَ ظِلِّ الْعَرْشِ يَوْمَ الْقِيامَةِ. رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: بازرگان راستگو روز قیامت در زیر سایه ی عرش است. «میزان الحکمه، ج۱، ص۵۲۸»

حدیث۳۳

قال رسول الله ـ صلى الله عليه و آله ـ : مَنْ اَقالَ نادِماً اَقالَهُ اللهُ يَوْمَ الْقِيامَةِ. رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: هر کس معامله شخص پشیمان را فسخ کند، خداوند روز قیامت از گناهان او بگذرد. «میزان الحکمه، ج۱، ص۵۲۳»

حدیث۳۴

قال رسول الله ـ صلى الله عليه و آله ـ : مَنْ باعَ و اشْتَرى فَلْيَجْتَنِبْ خَمْسَ خِصالٍ وَ الاّ فَلا يَبِيعَنَّ وَ لا يَشْتَرِيَنَّ : الرِّبا، وَ الْحلْفَ وَ كِتْمانَ العيب وَ الْحَمْدَ اِذا باعَ والذَّمَّ اِذَا اشْتَرى. رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: فروشنده و خریدار باید از پنج خصلت دوری گزینند و الا از خرید و فروش خودداری کنند: ۱. رباخواری ۲. سوگند خوردن ۳. نهان داشتن عیب‌ها، ۴. ستایش کالا هنگام فروش ۵. نکوهش کالا هنگام خرید. «بحارالانوار، ج۱۰۳، ص۹۵»

حدیث۳۵

قال الامام عَلى ـ عليه السلام ـ : التّاجِرُ الْجَبانُ مَحْرُومٌ وَ التّاجِرُ الْجَسُورُ مَرْزُوقٌ. امام علی ـ علیه السلام ـ فرمودند: بازرگان ترسو

محروم است و بازرگان شجاع بهره‌مند. «وسائل الشیعهٔ، ج۱۲، ص۳۲۳»

حرام خواری و ربا

حدیث۱

قال الامام علی – علیه السّلام – : معاشر الناس الفقهَ ثم المَتجَر و اللهِ لَلربا فی هذه الاُمّهٔ اَخفی من دَبیب النَّمل علی الصّفا. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: ای مردم! ابتدا فقه و احکام دینی (را فرا گیرید) و سپس تجارت کنید، به خدا قسم ربا در میان این امت، پنهان تر از حرکت آرام مورچه بر روی سنگ صاف است. «بحارالانوار، ج ۱۰۳، ص ۱۱۷»

حدیث۲

قال الامام علی – علیه السّلام – : غَضُّ الطَّرْفِ عن محارم الله اَفضلُ العبادهٔ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بالاترین عبادت، چشم پوشی از حرام های خداوند است. «جامع الاحادیث الشیعهٔ، ج ۱۳، ص ۳۲۳»

حدیث۳

قال الامام علی – علیه السّلام – : الکریم مَن تجنَّبَ المحارم و تنزَّهَ عن العیوب. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بخشنده، کسی است که از حرام های الهی دوری کرده و از عیوب، مبرّا و پاک باشد. «غرر الحکم، ص ۵۶»

حدیث۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : بئسَ الطعامُ الحرام. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بد خوراکی است، مال حرام! «غرر الحکم، ص ۱۷۰»

حدیث۵

قال الامام علی – علیه السّلام – : الحَرامُ سُحتٌ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: مال حرام، پلید و مایه ننگ است. «غرر الحکم، ص ۲۷»

حدیث۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : لیس بِوَلیٍّ لَنا مَن اَکل مالَ مؤمنٍ حراماً. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: ولیّ و دوست دار ما نیست، کسی که مال مؤمنی را به حرام و ناحق بخورد. «بحارالانوار، ج ۱۰۴، ص ۲۹۶»

حدیث۷

قال الامام العسکری – علیه السّلام – : لا خیرَ فی شیءٍ اَصلُه حرام و لا یحلُّ استعمالُه. امام حسن عسکری – علیه السّلام – فرمودند: مالی که اصل و بنیانش از حرام باشد، خیری در آن نیست و استفاده از آن حلال نمی باشد. «الکافی، ج ۵، ص ۱۲۵»

حدیث۸

قـال الامـام الکـاظم – علیه السّـلام – : انّ الحرامَ لا ـ یَنمِی و ان نَمی لا ـ یُبـارَک له فیه و ما اَنفقه لم یُؤجَر علیه و ما خلَّفه کان زاده اِلی النار. امام کاظم – علیه السّـلام – فرمودنـد: مال حرام رشد و نمو نمی کند و اگر ظاهراً زیاد شود برکتی در آن نیست و از آن هر چه انفاق و بخشـش نماید، اجر و پاداشـی نگیرد و هر چه بعد از خود بر جای نهد، زاد و توشه اش به سوی آتش دوزخ گردد. «الکافی، ج ۵، ص ۱۲۵»

حدیث۹

قـال الامـام البـاقر – علیه السّـلام – : انّ الرجـل اذا اَصابَ مالاً مِن حرام لم یُقبل منه حجٌّ و لا عمرةٌ و لا صـلةُ رَحِم حتی اَنّه یَفسُـدُ فیه الفرج. امـام باقر – علیه السّـلام – فرمودنـد: اگر مردی از راه حرام مالی به دست آورد، حـج و عمره و صـله رحم از آن مال پـذیرفته نمی شود و حتی باعث فساد و تباهی ناموس می گردد. «بحارالانوار، ج ۹۹، ص ۱۲۵»

حدیث۱۰

قال الامام الصادق – علیه السّـلام – : اذا اکتسبَ الرجُلُ مالاً مِن غیر حِلِّه ثمّ حجَّ فَلَبّیَ نُودِیَ: لا لبَّیك و لا سَـعدَیک ... . امام صادق – علیه السّـلام – فرمودنـد: کسـی که از غیر راه حلاـل مـالی به دست آورد و بـا آن حـج به جـا آورد، هنگـام انجـام اعمال حـج وقتی می گوید: لبّیک، به او پاسخ داده می شود: لا لبّیک و لاسعدیک، اما اگر از راه حلال به دست آورده باشد نداء داده می‌شود: لبّیک و سعدیک. «الکافی، ج ۵، ص ۱۲۴»

حدیث۱۱

قال الامام الصادق – علیه السّـلام – : کسبُ الحرام یَبینُ فی الذُّریّة. امام صادق – علیه السّـلام – فرمودند: (اثر) کسب حرام در ذریه و فرزندان آشکار می گردد. «الکافی، ج ۵، ص ۱۲۵»

حدیث۱۲

قـال الامـام الصـادق – علیه السّـلام – : ... و اَحاطوا بالحسـین مِن کل جانب ... حتی قال لهم: ... فقـد مُلِئَت بطونُکم مِنَ الحرام و طُبع علی قلوبکم. امام صادق – علیه السّـلام – فرمودند: (در روز عاشورا هنگامی که) لشـگر عمر سـعد، امام حسین – علیه السّلام – را از هر طرف احاطه کردند و دور وی حلقه زدند، حضـرت از آنها خواست که ساکت شوند (تا آنها را موعظه نماید)، اما ساکت نشدند و به سـخنش گوش فرا ندادنـد، حضـرت خطاب به آنها فرمودنـد: ... شـکم هایتان از حرام پر شده و بر دل هایتان مُهر خورده است. «بحارالانوار، ج ۴۵، ص ۸»

حدیث۱۳

قـال الامـام البـاقر – علیه السّـلام – : یقول الله تعالی: یابنَ آدم اِجتنبْ ما حرَّمتُ علیک تکنْ من اَورعِ الناس. امام باقر – علیه السّـلام – فرمودنـد: خـدای بزرگ می فرمایـد: ای فرزنـد آدم! از آنچـه بر تـو حرام کرده ام دوری کـن تـا از پارسـاترین مردم باشـی. «تحف العقول، ص ۳۴۰»

حدیث۱۴

قال الامام الرضا – علیه السّلام – : لا وَرَعَ اَنفعُ من تجنُّبِ محارم الله. امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: هیچ پارسایی سودمندتر از اجتناب از حرام های الهی نیست. «بحارالانوار، ج ۷۲، ص ۳۴۸» ۲۵. قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : العبادةُ مع أکل الحرام کناقلِ الماءِ فی المنخلِ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: عبادت کردن همراه با خوردن مال حرام، مانند انتقال آب با آبکش است. «بحارالانوار، ج ۱۰۳، ص ۱۲»

حدیث۱۵

قال الامام الباقر – علیه السّلام – : اخبثُ المکاسبِ الربا. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: پست ترین کسب ها، ربا است. «وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۴۲۳»

حدیث۱۶

قال الامام الرضا – علیه السّلام – : انّ الربا حرامٌ سُحتٌ من الکبائر و ممّا قد وعد الله علیه النارَ فنعوذُ بالله منها و هو محرَّمٌ علی لسان کلِّ نبیّ و فی کل کتاب. امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: ربا خواری، حرام، پلید، از گناهان کبیره و از جمله چیزهایی است که خداوند بر آن وعده آتش داده است، پناه می بریم به خدا از آن، ربا خواری بر زبان همه پیامبران و در همه کتاب های (آسمانی) حرام شده است. «فقه الرضا – علیه السّلام –، ص ۲۵۶»

حدیث۱۷

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : انَّ النبی – صلّی الله علیه و آله – نَهی عَن اَکل الرِبا ... و قال: انَّ اللَّه لَعَنَ آکلَ الربا و مُؤَکِّلَه و کاتبَه و شاهدَیه. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – از ربا خواری نهی کرد و فرمودند: خداوند، ربا خوار، ربا دهنده، نویسنده (سند ربا) و دو شاهد آن را لعنت کرده است. «وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۴۳۰»

حدیث۱۸

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : یأتی علی الناس زمانٌ لا یَبقی احدٌ الّا اکَلَ الرِبا، فان لَم یأکُلْه اصابَهُ من غُباره. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: زمانی بر مردم فرا می رسد که احدی باقی نمی ماند مگر این که ربا خوار می شود و اگر کسی هم ربا نخورد، از گرد و غبار آن به او می رسد. «مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۳۳۳»

حدیث۱۹

قال رسول الله ـ صلی الله علیه و آله ـ : العبادَةُ سبعونَ جزءً و افضَلُها جزءً طَلبُ الحلالِ. رسول خدا ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: عبادت دارای هفتاد جزء است و برترین آنها به دست آوردن روزی حلال است. «بحار الانوار، ج ۱۰۳، ص ۷»

حدیث۲۰

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : ... تُحشَرُ عشرةُ اصنافٍ من اُمتی اشتاتاً قد میَّزهم الله تعالی من المسلمین ... و بعضُهم مُنکَّسون ارجُلُهم من فوق و وجُوهُهم من تحت ثمَّ یَسحبونَ علیها ... . رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: ... روز قیامت ده گروه از

امت من به صورت پراکنـده محشور می شوند که خدای بزرگ آنها را از سایر مسلمانان متمایز و جدا کرده است ... بعضـی از آنها در حالی که پاهایشان به سـمت بالا و صورت هایشان رو به پایین است بر روی صورت کشـیده می شوند ... آن نگون ساران، همان ربا خواران هستند. «تفسیر مجمع البیان، ج ۵، ص ۴۲۳»

حدیث۲۱

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : لا یقبلُ اللهُ صلاهَٔ خمسهٍٔ نفر: ... و آکلُ الربا. رسول خـدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: خداونـد، نماز پنج نفر را قبول نمی کند: بنده ای که از صاحب خود فرار کند، زنی که شوهرش از وی راضـی نباشد، شـراب خوار، عاق والدین و ربا خوار. «مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۳۳۲»

حدیث۲۲

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : اذا أَکَلَتْ اُمتی الربا کانت الزلزلـهُٔ و الخسف. رسول خـدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودنـد: هرگاه امت من ربا خوار شوند گرفتار زلزله و فرو رفتن در زمین می گردند. «مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۳۳۳»

حدیث۲۳

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : اِذا ظَهَرَ الزِّنی و الرّبا فی قریـهٍٔ اُذِنَ فی هلاکها. رسول خـدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: هرگاه زنا و ربا خواری، در سرزمینی رواج یابد، در نابودی اهلش اذن داده شود. « مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۳۳۲»

حدیث۲۴

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : مَن اَکَلَ الربا مَلَأَ اللهُ عزّوجلّ مِن نارِ جهنَم بقدرِ ما اَکلَ و ان اِکتسبَ منه مالاً لا یَقبلُ منه شـیئاً منْ عمله و لم یَزَل فی لعنهِٔ الله و الملائکهِٔ ما کان عندَهُ قیراطٌ واحدٌ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس ربا بخورد، خـدای بزرگ و بلنـد مرتبه، شـکمش را به انـدازه ربـایی که خورده از آتش دوزخ پر کنـد و اگر از طریق ربـا مالی به دست آورد، خداونـد چیزی از اعمـالش را نپـذیرد و تـا زمانی که قیراطی (یک بیست و چهارم دینار) از مال ربا نزدش باشـد، پیوسـته در لعنت و نفرین خدا و فرشتگان خواهد بود. «بحارالانوار، ج ۷۱، ص ۳۶۴»

حدیث۲۵

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : شَرُّ الکسبِ کسبُ الرّبا. رسول خـدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: بدترین در آمدها، به دست آوردن ربا است. «بحارالانوار، ج ۱۰۳، ص ۱۱۵»

حدیث۲۶

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : انَّ اَخوفَ ما اخافُ علی اُمّتی مِن بعدی هذه المکاسبُ الحرام و الشهوهُٔ الخفیهُٔ و الرِّبا. رسول خـدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودنـد: چیزهـایی که از آن بیشـترین ترس را نسبت به امتم پس از خـودم دارم، در آمـدهای حرام، شهوت پنهان و ربا خواری است. «الکافی، ج ۵، ص ۱۲۴»

حدیث۲۷

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : ازهدُ الناس مَنِ اجتنب الحرام. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: زاهدترین مردم، کسی است که از حرام دوری کند. «بحارالانوار، ج ۷۱، ص ۱۱۲»

حدیث۲۸

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : لَرَدُّ دانقٍ مِن حرامٍ یَعدِلُ عندالله سبعین اَلف حجّةٍ مبرورة. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: برگرداندن یک ششم (درهم) از مال حرام (به صاحبش)، نزد خدا برابر است با هفتاد هزار حج قبول شده. «بحارالانوار، ج ۱۰۳، ص ۱۲»

حدیث۲۹

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : ترکُ دانِقِ حرامٍ احبُّ الی الله تعالی من مِأة حجّةٍ من مالٍ حلال. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: دوری کردن از یک ششمِ (درهم) مال حرام، دوست داشتنی تر است نزد خدای متعال، از صد حج که از مال حلال بجای آورده شود. «تنبیه الخواطر، ص ۳۶۰»

حدیث۳۰

رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: دوری کردن از یک لقمه مال حرام، محبوب تر است نزد خدا، از دو هزار رکعت نماز مستحبی. «تنبیه الخواطر، ص ۳۶۰»

حدیث۳۱

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : اِنّ قوماً یجیئون یومَ القیامة و لهم مِنَ الحسنات اَمثالُ الجبال فیجعلها الله هباءً منثوراً ثمّ یُؤمَر بهم الی النار ... . رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: گروهی روز قیامت وارد صحرای محشر می شوند در حالی که حسنات و کارهای نیکی به بزرگی کوه ها دارند، خداوند حسنات ایشان را همچون ذرات غبار در هوا پراکنده می سازد، سپس فرمان می دهد آنها را به آتش دوزخ اندازند. سلمان عرض کرد: یا رسول الله! آنها را برای ما توصیف نما. فرمودند: آنها کسانی هستند که روزه می گرفتند، نماز می خواندند و شب زنده داری می کردند، اما هنگامی که به حرامی دست می یافتند بر آن هجوم می بردند. «مستدرک الوسائل، ج ۱۱، ص ۶۳»

حدیث۳۲

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : لا یَدخُلُ الجنةَ مَن نَبَتَ لحمهُ مِنَ السُّحت، النارُ اَولی به. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که گوشتش از مال حرام بروید، وارد بهشت نمی گردد، آتش به او سزاوارتر است. «تنبیه الخواطر، ص ۴۹»

حدیث۳۳

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : مَن اَصابَ مالاً مِن مأثَمٍ فوَصَلَ به رَحِماً اَو تصدَّق به اَو اَنفقه فی سبیل الله جمع الله له ذلک

جمیعاً ثمّ قَذَفَه فی النار. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس مالی از (راه) گناه به دست آورد و با آن صله رحم کند یا صدقه دهد یا در راه خدا انفاق نماید، خداوند همه آنها را جمع کرده، در آتش اندازد. «محجهٔ البیضاء، ج ۳، ص ۲۰۵»

حدیث۳۴

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : العبادةُ مَع أکل الحرامِ کالبِناءِ علی الرَّملِ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: عبادت کردن همراه با خوردن مال حرام، مانند ساختن بنایی بر روی شن است. «بحارالانوار، ج ۱۰۳، ص ۱۲»

حدیث۳۵

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : مَنِ اکتسب مالاً حراماً لم یَقبَلِ اللهُ منه صدقةً و لا عتقاً و لا حجّاً و لا اعتماراً. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که مال حرامی به دست آورد خداوند از او صدقه دادن، برده آزاد کردن و حج و عمره اش را قبول نمی کند. «بحارالانوار، ج ۱۰۳، ص ۱۷»

حدیث۳۶

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : مَن اَکَلَ لقمةَ حرامٍ لم تُقبَل صلاةٌ اربعین لیلةً و لم تُستجَب له دعوة اَربعین صباحاً و کلُّ لحمٍ ینبته الحرام فالنّار أولی به. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: هر کسی لقمه حرامی بخورد تا چهل شبانه روز نمازش قبول و دعایش مستجاب نمی شود و هر گوشتی که با لقمه حرام در بدن روید، آتش به آن سزاوارتر است. «بحارالانوار، ج ۶۶، ص ۳۱۴»

حدیث۳۷

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : اذا وَقَعَتِ اللقمةُ مِن حرامٍ فی جَوفِ العبد لَعَنَه کلُّ مَلَکٍ فی السماوات و الارض. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: هنگامی که لقمه ای حرام در شکم بنده ای قرار گیرد، تمام فرشتگان آسمان ها و زمین او را لعنت می کنند. «بحار الانوار، ج ۱۰۳، ص ۱۶»

حدیث۳۸

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : انّ الله عزّوجلّ حرَّم الجنةَ جسداً غُذِیَ بحرام. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: خدای بزرگ و بلند مرتبه بهشت را بر بدنی که با مال حرام تغذیه شود، حرام کرده است. «تنبیه الخواطر، ص ۴۹»

حدیث۳۹

قال الامام علی – علیه السّلام – : مَنِ اتَّجر بغیر علمٍ فلا بدَّ له من اَکلِ الربا و لا بدَّ لِآکِلِ الربا من النار. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: کسی که بدون آگاهی (از احکام دینی) به تجارت بپردازد، ناگزیر به ربا کشیده می شود و برای ربا خوار چاره ای جز آتش جهنم نیست. «مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۳۳۲»

کسب مال حلال

حدیث۱

قال الامام الصادق – عَلَیْهِ السَّلامُ – : اِیّاکَ وَ الضَّجَرَ وَ الْکَسَلَ، اِنَّهُما مِفْتاحُ کُلِّ سُوءٍ؛ اِنَّهُ مَنْ کَسَلَ لَمْ یُؤَدِّ حَقّاً وَ مَنْ ضَجِرَ لَمْ یَصْبِرْ عَلی حَقٍّ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: از افراط در کار و تلاش بیش از حدّ بپرهیز و نیز از سستی و مسامحه کاری اجتناب نما، که این دو کلید تمام بدی ها و بدبختی ها است، زیرا افراد مسامحه کار حق کار را ادا نمی کنند و (کار را آن طور که باید انجام نمی دهند) و افراد زیاده رو، در مرز حقّ، توقّف نمی نمایند و از حد آن تجاوز می کنند. «وسائل الشیعه، ج ۴، ص ۱۰۵»

حدیث۲

عَنْ اَبی عَبْدِاللهِ – عَلَیْهِ السَّلامُ – قالَ: ما فَعَلَ عُمَرُ بْنُ مُسْلِمٍ؟ قُلْتُ: جُعِلْتُ فِداکَ اَقْبَلَ عَلَی الْعِبادَةِ وَ تَرَکَ التِّجارَةَ. فَقالَ وَیْحَهُ، اَما عَلِمَ اَنَّ تارِکَ الطَّلَبِ لا یُسْتَجابُ لَهُ دَعَواتٌ. (علی بن عبدالعزیز می گوید) امام صادق – علیه السلام – به من فرمودند: عمر بن مسلم چه کرد؟ عرض کردم: فدایتان شوم او به عبادت خدا روی آورده و تجارت را ترک گفته است. حضرت از عمل او اظهار تأسّف کرد و فرمودند: مگر نمی داند که هرکس کار خود را در طلب معاش ترک نماید، دعای مستجابی در پیشگاه الهی نخواهد داشت. «لَئالی الاخبار، ص ۱۳۳»

حدیث۳

قال الامام الصادق – عَلَیْهِ السَّلامُ – : قالَ کُلُّ ذی صِناعَةٍ مُضْطَرٌّ اِلی ... . امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هر صاحب حرفه و صنعتی ناچار باید دارای سه خصلت باشد تا بتواند به وسیله آن تحصیل درآمد کند. اوّل آن که در رشته علمی خویش مهارت داشته باشد، دیگر آن که با درستکاری و امانت رفتار کند، سوم آن که با کارفرمایان حسن برخورد داشته باشد و نسبت به آنان ابراز تمایل نماید. «بحار الانوار، ج ۱۷، ص ۱۸۲»

حدیث۴

قال الامام الصادق – عَلَیْهِ السَّلامُ – : کُنُوزُ اللهِ فِی اَرْضِه وَ ما فِی الْاَعْمالِ شَیْءٌ اَحَبُّ اِلَی اللهِ مِنَ الزِّراعَةِ وَ ما بَعَثَ اللهُ نَبِیّاً اِلّا زارِعاً اِلّا اِدْریسَ – عَلَیْهِ السَّلامُ – فَاِنَّهُ کانَ خَیّاطاً. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: گنج های الهی در زمین نهفته است و هیچ کاری نزد خداوند محبوب تر از زراعت نیست و خدا مبعوث نکرد پیامبری را مگر اینکه کشاورز بود جز ادریس – علیه السلام – که کارش دوزندگی بود. «وسائل الشیعه، ج ۴، ص ۱۰۳»

حدیث۵

قال الامام الصادق – عَلَیْهِ السَّلامُ – : اِزْرَعُوا وَ اغْرِسُوا وَاللهِ ما عَمِلَ النّاسُ عَمَلاً اَحِلَّ وَ لا اَطْیَبَ مِنْهُ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: زراعت کنید و درخت بکارید به خدا قسم هیچ عملی مباح تر و پاکیزه تر از آن نیست. «بحار الانوار، ج ۲۳، ص ۲۰»

حدیث۶

قال الامام الکاظم – عَلَیْهِ السَّلامُ – : جاءَ رَجُلٌ اِلَی النَّبِیِّ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – فَقالَ یا رَسُولَ اللهِ ما حَقُّ ابْنی هذا؟ قالَ: تُحْسِنُ اسْمَهُ وَ اَدَبَهُ وَضَعْهُ مَوْضِعاً حَسَناً. امام کاظم – علیه السلام – فرمودند: مردی شرفیاب محضر رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – شد،

عرض کرد بچه ام بر من چه حقّی دارد؟ حضرت در جواب فرمودند: او را به اسم خوبی نام گذاری کن، سپس بدرستی و خوبی تربیتش نما و سر انجام او را به کار خوبی بگمار. «وسائل الشیعه، ج ۵، ص ۱۲۶»

حدیث۷

قالَ الامام الکاظم – عَلَیْهِ السَّلامُ – : مَنْ طَلَبَ هذا الرِّزْقَ عَنْ حِلِّه لِیَعُودَ بِهِ عَلی نَفْسِهِ وَ عِیالِهِ کانَ کَالْمُجاهِدِ فی سَبیلِ اللهِ. امام کاظم – علیه السلام – فرمودند: کسی که از پی روزی حلال برود تا خود و خانواده خود را منتفع سازد، اجر او در پیشگاه الهی مانند اجر مجاهدی است که در راه خدا جهاد می کند. «قرب الاسناد، ص ۱۴۶»

حدیث۸

قال الامام علی – علیه السلام – : مَنْ وَجَدَ ماءً و تُراباً ثُمَّ افْتَقَرَ فَابْعَدَهُ اللهُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: کسی که آب و خاک در اختیار دارد و با فقر و گدائی می گذراند، خداوند او را از رحمت خود دور ساخته است. «بحار الانوار، ج ۲۳، ص ۱۹»

حدیث۹

عَنْ الامام عَلی – عَلَیْهِ السَّلامُ – : ... فَقَوْلُهُ تَعالَی هُوَ أَنْشَأَکُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَ اسْتَعْمَرَکُمْ فِیها فَأَعْلَمَنا سُبْحانَهُ أَنَّهُ قَدْ أَمَرَهُمْ بِالْعِمارَةِ ... . امام علی – علیه السلام – در تفسیر آیه (هُوَ اَنْشَاَکُمْ مِنَ الْارضِ وَاسْتَعْمَرَکُمْ فیها) فرمودند: بدان که خداوند به مردم امر کرده است زمین را با کشاورزی آباد سازند تا به این وسیله خوراکشان از غلّات و حبوبات و میوه ها و سایر روئیدنی ها تأمین گردد و در آسایش زندگی کنند. «مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۴۲۶»

حدیث۱۰

قال الامام عَلی ـ علیه السلام ـ : تَعَرّضُوا لِلتّجاراتِ فَاِنَّ لَکُمْ فیها غِنیً عَمَّا فِی اَیْدِی النّاسِ وَ اَنَّ اللهَ عَزَّوَجَلَّ یُحِبُّ الْمُحْتَرِفَ الْاَمِینَ. امام علی ـ علیه السلام ـ فرمودند: دست به انواع بازرگانی بزنید که تجارت‌ها عامل بی‌نیازی شما از اموال مردم است و براستی خداوند شخص صاحب حرفه درست‌کار و امین را دوست دارد. «میزان الحکمه، ج ۱، ص ۵۲۰»

حدیث۱۱

قالَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ – : اِعْمَلُوا فَکُلٌّ مُیَسَّرٌ لِما خُلِقَ لَهُ. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کار و کوشش نمائید، (ولی متوجّه باشید) هر کس برای کاری که آفریده شده که می تواند آن را انجام دهد، (یعنی هر کسی لایق کاری در حد توان خودش است). «بحارالانوار، ج ۵، ص ۱۵۷»

حدیث۱۲

سئل عن النبی – صلی الله علیه و آله – : اَیُّ کَسْبِ الرَّجُلِ اَطْیَبُ. قالَ: عَمَلُ الرَّجُلِ بِیَدِهِ. از رسول خدا – صلی الله علیه و آله – پرسیدند: پاک ترین کسب ها کدام است؟ حضرت فرمودند: محصول دسترنج. «مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۴۱۷»

حدیث۱۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنْ اَکَلَ مِنْ کَدِّ یَدِهِ یکون یَوْمَ الْقیمهِٔ فِی عِدادِ الْاَنْبیاءِ وَ یَأْخُذُ ثَوابَ الْاَنْبیاءِ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که از دسترنج مشروع خود زندگی کند در قیامت با پیامبران محشور و مانند آنان ثواب می برد. «مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۲۴»

حدیث۱۴

قالَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – : طَلَبُ الْحَلالِ فَریضَهٌٔ عَلی کُلِّ مُسْلِمٍ وَ مُسْلِمَهٍٔ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: بدست آوردن مال حلال (برای تأمین زندگی و گذران معاش) بر هر مرد و زن مسلمانی واجب است. «بحار الانوار، ج ۲۳، ص ۶»

حدیث۱۵

قالَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – : یا عَلیُّ حقَّ الْوَلَدِ عَلی والِدِه اَنْ یُحسِنَ اسْمَهُ وَ اَدَبَهُ وَ یَضَعَهُ مَوْضِعاً صالِحاً. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – (به امام علی – علیه السلام –) فرمودند: یا علی حق فرزند بر پدرش این است که برای او اسم خوب انتخاب کند، خوب تربیتش نماید و در کار شایسته ای مستقرّش سازد. «بحار الانوار، ج ۱۷، ص ۱۸»

حدیث۱۶

قالَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – : طُوبی لِعَبْدٍ طابَ کَسْبُهُ. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: خوشا به حال کسی که کسبش پاک و طیب باشد. «تاریخ یعقوبی، ج ۲، ص ۵۹»

حدیث۱۷

قالَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – : اَلْعِبادَهُٔ سَبْعُونَ جُزْءً اَفْضَلُها طَلَبُ الْحَلالِ. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: عبادت هفتاد جزء است که برترین آنها کسب روزی حلال است. «الکافی، ج ۵، ص ۷۸»

حدیث۱۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اَلْکادُّ عَلی عَیالِهِ کَالْمُجاهِدِ فِی سَبیلِ اللهِ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: اجر کسی که برای زندگی خود و عائله اش زحمت می کشد، مانند اجر مجاهدی است که در راه خدا جهاد می کند. «مستدرک الوسائل، ج۱۳، ص ۵۵»

حدیث۱۹

قال الامام الصادق – عَلَیْهِ السَّلامُ – : لِیَکُنْ طَلَبُکَ الْمَعیشَهَٔ فَوْقَ کَسْبِ الْمُضیعِ وَ دُونَ طَلَبِ الْحَریصِ الرّاضی بِدُنْیاهُ الْمُطْمَئِنِ اِلَیْها. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: تلاش تو در راه کسب معاش باید بیشتر از عمل مسامحه گر (که بر اثر سستی حق کار را ضایع کرده است) و کمتر از کار حریص باشد (که به زیاده روی و افراط گرائیده است)، حریص و فرومایه ای که به دنیای خویش دلگرم و مسرور است و به آن اطمینان پیدا کرده. «مجموعه ورام، ج ۱، ص ۱۳»

پزشکی

تغذیه و آداب آن

حدیث۱

امـام صادق (علیه السـلام) فرمودنـد: ما اتخمت قط و ذلک انی لم ابـداء بطعام الا قلت بسم الله و لم افرغ من طعام الا قلت الحمـدلله. هرگز هضم غذا بر من مشکل نشده است، زیرا هیچ گاه شروع به غذا نکردم مگر اینکه ((بسم الله)) گفتم و هیچ گاه از غذا خوردن فارغ نشدم مگر آنکه ((الحمدلله)) گفتم. وسائل الشیعه، ۱۶ ص ۵۸۶ ح ۷

حدیث۲

امـام هـادی علیه‌السـلام : خَیرُ الأَشـیاءِ لِحُمَّی الرِّبعِ أن یُؤکَـلَ فی یَومِهَا الفالوذَجُ المَعمولُ بِالعَسَلِ ویُکثَرَ زَعفَرانُهُ ، ولا یُؤکَلَ فی یَومِها غَیرُهُ . بهـترین چیز برای تبِ رِبع آن است که در روز غلبه تب ، فـالوده‌ای که بـا عسـل سـاخته شـده و زعفران فراوانی دارد ، خورده شود و در آن روز ، چیزی دیگر خورده نشود . طبّ الأئمّهٔ لابنی بسـطام ، صفحه ۵۱ عن أبی جعفر ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۱۰۰ ، حدیث ۲۴ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۴۰۶

حدیث۳

الإمـام الصـادق علیه‌السـلام : المَحمومُ یُغسَـلُ لَهُ السَّویقُ ثَلاثَ مَرّاتٍ ویُعطاهُ ؛ فَـإِنَّهُ یَـذهَبُ بِالحُمّی ، ویُنَشِّفُ المِرارَ وَالبَلغَمَ ، ویُقَوِّی السّاقَینِ . امام صادق علیه‌السـلام : به تبدار ، سه بار سویق شسته شده ، داده می‌شود . این ، تب را می‌بَرَد ، تلخه و بلغم را می‌خشکانَد و ساق پاها را تقویت می کند . مستدرک الوسائل ، جلد ۱۶ ، صفحه ۳۳۷ ، حدیث ۲۰۰۷۷ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۵۶۶

حدیث۴

امام کاظم علیه‌السـلام : أطعِمُوا المَحمومَ لَحمَ القِباجِ ؛ فَإِنَّهُ یُقَوِّی السّاقَینِ ، ویَطرُدُ الحُمّی طَرداً . به تبـدار ، گوشت کبک بخورانیـد ؛ چرا که پاها را نیرو می‌دهـد و تب را کاملاً دور می کند . بحارالأنوار ، جلد ۶۵ ، صفحه ۴۳ ، حدیث ۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۵۶۶

حدیث۵

الإمام الرضا علیه‌السـلام : مَن أرادَ دَفعَ الزُّکامِ فِی الشِّتاءِ أجمَعَ ، فَلیَأکُل کُلَّ یوم ثَلاثَ لُقَم شَهدٍ . . . وَلیَشُمَّ النَّرجِسَ ؛ فَإِنَّهُ یَأمَنُ الزُّکامَ ، وکَـذلِکَ الحَبَّهُ السَّوداءُ . وإذا جـاءَ الزُّکـامُ فِی الصَّیفِ ، فَلیَأکُل کُـلَّ یَوم خِیـارَهً واحِـدَهً ، وَلیَحـذَرِ الجُلوسَ فِی الشَّمسِ . امام رضـا علیه‌السلام : هر کس می‌خواهد در همه زمستان از زکام ایمن بماند ، هر روز ، سه لقمه عسل با موم آن بخورد . . . و نرگس ببوید ؛ چرا که از زکام ، ایمنی می‌دهـد . سیاه‌دانه نیز چنین است . امّا اگر زکام در تابسـتان پیش آیـد ، در هر روز ، یک خیار بخورد و از نشسـتن در آفتاب ، خودداری ورزد . طبّ الإمام الرضا علیه‌السلام ، صفحه ۳۷ وص ۳۸ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۴ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۳۴

حدیث۶

الإمـام الرضـا علیه‌السـلام : إدمـانُ أکلِ کُلَی الغَنَمِ وأجوافِها ، یَعکِسُ المَثانَهَ . امام رضا علیه‌السـلام : عادت داشـتن به خوردن قلوه و

شکمبه (سیرابی) گوسفند ، مثانه را دیگرگون می کند . طبّ الإمام الرضا علیه‌السلام ، صفحه ۶۴ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۱ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۵۸۶

حدیث۷

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : لاـ تُكرِهوا مَرضاكُم عَلَى الطَّعامِ وَالشَّرابِ ؛ فَإِنَّ اللّه يُطعِمُهُم ويَسقيهِم . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : بیمارانتان را به خوردنی و نوشیدنی وادار مکنید ؛ چرا که خداوند ، به آنان می‌خورانَد و می‌نوشانَد . بحارالأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۱۴۲ ، حدیث ۱۳ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۸۲

حدیث۸

الإمام الكاظم علیه‌السلام : مَن أكَلَ اللَّحمَ بِالبَيضِ كَبُرَ عَظمُ وَلَدِهِ . امام کاظم علیه‌السلام : هر کس تخم‌مرغ و پیاز و روغن زیتون بخورد ، استخوان فرزندش درشت خواهد شد . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۴ ، صفحه ۸۴ ، حدیث ۴۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۲۲۸

حدیث۹

الإمامُ الباقرُ علیه‌السلام : اِستَرضِعْ لِولَدِكَ بِلَبَنِ الحِسانِ ، وإيّاكَ والقِباحَ ؛ فإنّ اللَّبَنَ قد يُعدِي . امام باقر علیه‌السلام : برای شیر دادن کودک خود دایه خوش اخلاق استخدام کن و از دایه‌های بد اخلاق کن ؛ زیرا شیر (ویژگیها را) سرایت می‌دهد . الكافي : ۶ / ۴۴ / ۱۲

حدیث۱۰

الإمام عليّ علیه‌السلام : اُنظُروا مَن تُرضِعُ أولادَكُم ؛ فَإِنَّ الوَلَدَ يَشِبُّ عَلَيهِ . امام علی علیه‌السلام : بنگرید که چه کسی فرزندانتان را شیر می‌دهد ؛ چرا که کودک ، به همین شیر ، رشد می کند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۴۴ ، حدیث ۱۰، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۸۰

حدیث۱۱

الإمام الباقر علیه‌السلام : اِستَرضِع لِوَلَدِكَ بِلَبَنِ الحِسانِ ، وإيّاكَ وَالقِباحَ ؛ فَإِنَّ اللَّبَنَ قَد يُعدى . امام باقر علیه‌السلام : برای فرزند خود ، از زنان زیبا ، شیردهی بخواه و از زشتان بپرهیز ؛ چرا که شیر ، گاه سرایت می کند . تهذیب الأحکام ، جلد ۸ ، صفحه ۱۱۰ ، حدیث ۳۷۶ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۸۲

حدیث۱۲

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : لا تَستَرضِعُوا الحَمقاءَ ولاَ العَمشاءَ ؛ فِإنَّ اللَّبَنَ يُعدى . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : زن کودن و نیز زنی را که چشمش ضعیف است و آب‌ریزش دارد ، به دایگی مگیرید ؛ چرا که شیر ، سرایت می کند . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۳۲۳ ، حدیث ۱۳،دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۸۲

حدیث۱۳

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : مِن سُنَّتِی التَّزویجُ ، وَاطلُبُوا الوَلَدَ ؛ فَإِنّی اُکاثِرُ بِکُمُ الاُمَمَ غَداً . وتَوَقَّوا عَلی أولادِکُم لَبَنَ البَغِیِّ مِنَ النِّساءِ ، وَالمَجنونَـهِٔ ؛ فَإِنَّ اللَّبَنَ یُعدی . پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : همسـر دادن و همسر گرفتن ، از سنّت من است . فرزند بجویید ؛ چرا که من ، فردا به شما بر دیگر امّت‌ها فراوانی می‌جویم . درباره فرزندانتان ، از شیر زنان بدکاره و دیوانه ، اجتناب کنید ؛ چرا که شیر ، سرایت می‌کند . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۳۲۳ ، حدیث ۹ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۸۴

حدیث۱۴

الإمام الصادق علیه‌السـلام : عَلَیکَ بِالهِندَباءِ ؛ فَإِنَّهُ یَزیدُ فِی الماءِ ، ویُحَسِّنُ الوَلَدَ ، وهُوَ حارٌّ لَیِّنٌ ، یَزیدُ فِی الوَلَدِ الذُّکورَهَٔ . امام صادق علیه‌السـلام : بر تو بـاد کاسـنی ؛ چرا که آب (مَنی) را می‌افزایـد ، فرزنـد را نکو می‌سازد ، و گرم و نرم است و بیشتر ، فرزنـد ، پسر می‌شود . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۴ ، صفحه ۸۳ ، حدیث ۳۸ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۶۰

حدیث۱۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مُصُّوا الماءَ مَصّا ولاتَعُبّوهُ عَبّا ؛ فَإِنَّهُ یوجَدُ مِنهُ الکُبادُ . آب را بمکید و آن را یکجا سر نکشید ؛ چرا که درد جگر ، از آن می‌خیزد . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۸۱ ، حدیث ۱ ، بحار الأنوار ،ج ۶۶ ، صفحه ۴۶۶ ، حدیث ۲۳ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۱۴۸

حدیث۱۶

امام صادق علیه‌السلام : شُربُ الماءِ مِن قِیامٍ بِالنَّهارِ یُمرِئُ الطَّعامَ ، وشُربُ الماءِ مِن قِیامٍ بِاللَّیلِ ، یورِثُ الماءَ الأَصفَرَ . ایستاده آشامیدن آب در روز ، غـذا را گـوارا می‌سـازد و ایسـتاده آشامیـدن آب در شب ، زرداب می‌آورد . بحـار الأنوار ، جلـد ۶۶ ، صـفحه ۴۷۱ ، حدیث ۴۹ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۱۴۴

حدیث۱۷

امـام صـادق علیه‌السـلام : شُربُ المـاءِ مِن قِیـامٍ بِالنَّهارِ أقوی وأصَـحُّ لِلبَـدَنِ . ایسـتاده آشامیـدن آب در روز ، مایه قـدرت افزون‌تر و تن‌درستی بیشتر است . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۸۲ ، حدیث ۱ عن السکونی دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۱۴۴

حدیث۱۸

امـام صادق علیه‌السـلام : شُربُ الماءِ مِن قِیامٍ بِالنَّهارِ أدَرُّ لِلعَرَقِ ، وأقوی لِلبَـدَنِ . ایسـتاده آشامیـدن آب در روز ، موجب عرق کردن بیشتر و توان افزون‌تر بدن است . کتاب من لاًیحضـره الفقیه ، جلد ۳ ، صفحه ۳۵۳ ، حدیث ۴۲۴۳ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۴۵۹ ، حدیث ۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۱۴۴

حدیث۱۹

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : إذا شَرِبَ أحَدُکُمُ الماءَ وتَنَفَّسَ ثَلاثاً کانَ آمِناً . اگر کسـی آب بخورد و [در میان آن ،] سه

نفَس بکشد ، [از بیماریِ ناشی از یکجا سر کشیدن] در امان است . طبّ النبیّ صلی الله علیه و آله و سلّم ، صفحه ۵ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۹۳ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۱۴۲

حدیث۲۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عَلَیکُم بِاللَّحمِ ؛ فَإِنَّ اللَّحمَ یُنمِی اللَّحمَ ، ومَن مَضی لَهُ أربَعونَ صَباحاً لَم یَأکُل لَحماً ساءَ خُلُقُهُ ، ومَن ساءَ خُلُقُهُ فَأَطعِموهُ اللَّحمَ ، ومَن أکَلَ شَحمَةً أنزَلَت مِثلَها مِنَ الدّاءِ . بر شما باد گوشت ؛ چرا که گوشت ، گوشت می‌رویانَد . هر کس بر او چهل صبح بگذرد و گوشت نخورد ، بدخوی می‌شود . هر کس بدخوی شد ، به او گوشت بخورانید . هر کس چربی بخورد ، آن چربی به اندازه خود برای او بیماری فرود می‌آورد . المحاسن، جلد ۲، صفحه ۲۵۶، حدیث ۱۸۰۷ عن أبیاُسامة عن الإمام الصادق علیه‌السلام ، بحار الأنوار، جلد ۶۶، ص۶۷، حدیث ۴۳ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۱۲۸

حدیث۲۱

امام صادق علیه‌السلام : کُلُوا اللَّحمَ فی کُلِّ اُسبوعٍ ، ولا تُعَوِّدوهُ أنفُسَکُم وأولادَکُم ؛ فَإِنَّ لَهُ ضَراوَةً کَضَراوَةِ الخَمرِ ، ولا تَمنَعوهُم فَوقَ الأَربَعینَ یَوماً ؛ فَإِنَّهُ یُسیءُ أخلاقَهُم . در هر هفته ، یک بار گوشت بخورید و خود و فرزندانتان را بدان عادت ندهید ؛ زیرا موجب اعتیادی همچون اعتیاد به شراب می‌گردد . نیز آنان را بیش از چهل روز ، از آن محروم مدارید ؛ چرا که آنان را بدخوی می‌کند . الاُصول الستّة عشر ، صفحه ۱۲ عن زید الزرّاد دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۱۲۶

حدیث۲۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا ـ تَأکُلوا بِالشِّمالِ ؛ فَإِنَّ الشَّیطانَ یَأکُلُ بِالشِّمالِ . با دست چپ نخورید ؛ چرا که شیطان با دست چپ می‌خورد . کنز العمّال ، جلد ۱۵ ، صفحه ۲۶۱ ، حدیث ۴۰۸۷۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۹۸

حدیث۲۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أکَلَ بِشِمالِهِ أکَلَ مَعَهُ الشَّیطانُ ، ومَن شَرِبَ بِشِمالِهِ ، شَرِبَ مَعَهُ الشَّیطانُ . هر کس با دست چپ بخورد ، شیطان نیز همراه با او می‌خورد و هر کس با دست چپ بنوشد ، شیطان نیز همراه با او می‌نوشد . کنز العمّال ، جلد ۱۵ ، صفحه ۲۶۲ ، حدیث ۴۰۸۷۶ وراجع : سنن الترمذی ، جلد ۴ ، صفحه ۲۵۷ ، حدیث ۱۷۹۹ و صفحه ۲۵۸ ، حدیث ۱۸۰۰ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۹۸

حدیث۲۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الأَکلُ بِالشِّمالِ مِنَ الجَفا . خوردن با دست چپ ، از نافرهیختگی است . الجعفریّات، صفحه ۱۶۲ عن الإمام الکاظم عن آبائه علیهم‌السلام دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۹۶

حدیث۲۵

امام علی علیه‌السلام : لا یَنفُخُ الرَّجُلُ فی مَوضِعِ سُجودِهِ ، ولا یَنفُخُ فی طَعامِهِ ولا فی شَرابِهِ . نباید کسی بر محلّ سجده خود و نه در غذای خود و نه در آنچه می‌نوشد ، بدمد . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۴۵۸ ، حدیث ۱ وج ۷۹ ، صفحه ۲۱۲ ، حدیث ۸ دانش

نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۹۶

حدیث۲۶

امام علی علیه‌السلام : مَن أرادَ ألاّ یَضُرَّهُ طَعامٌ فَلا یَأکُل حَتّی یَجوعَ ، فَإذا أکَلَ فَلیَقُل : بِاسمِ اللّهِ وبِاللّهِ . هر کس که می‌خواهد غذایی او را آزار ندهد ، تا گرسنه نشده ، چیزی نخورَد و آن گاه هم که خواست بخورد ، بگوید : «بسم اللّه و باللّه» . طبّ الأئمّة لابنی بسطام ، صفحه ۶۰ عن جابر عن الإمام الباقر علیه‌السلام ، بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۳۸۰ ، حدیث ۴۶ وراجع: الإمساك قبل الشبع ، حدیث ۱۳۲۹ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۷۸

حدیث۲۷

امام علی علیه‌السلام : مَن أرادَ ألاّ یَضُرَّهُ طَعامٌ فَلا یَأکُل ، حَتّی یَجوعَ وتَنقی مَعِدَتُهُ ، فَإذا أکَلَ فَلیُسَمِّ اللّهَ وَلیُجِدِ المَضغَ وَلیَکُفَّ عَنِ الطَّعامِ وهُوَ یَشتَهیهِ ، ویَحتاجُ إلَیهِ. هر کس می‌خواهد هیچ غذایی به او زیان نرساند ، تنها هنگامی غذا بخورد که گرسنه شده و معده او [از خوراك پیشین ،]پاك شده باشد . پس چون خواست بخورد ، نام خدا را بر زبان آورَد ، خوب غذا را بجَوَد و در حالی از غذا خوردن دست بکشد که هنوز میل به خوردن دارد و به آن ، احساس نیاز می کند . بحارالأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۳۸۰ ، حدیث ۴۶ وص ۴۱۰ ، حدیث ۵ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۸۸

حدیث۲۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : کُلُّ طَعامٍ لا یُذکَرُ اسمُ اللّهِ عَلَیهِ ، فَإنَّما هُوَ داءٌ ولا بَرَکَةَ فیهِ . هر غذایی که بر آن نام خدا برده نشود ، درد است و هیچ برکتی در آن نیست . کنز العمّال ، جلد ۱۵ ، صفحه ۲۳۸ ، حدیث ۴۰۷۴۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۷۴

حدیث۲۹

امام صادق علیه‌السلام : لِکُلِّ شَیءٍ حِلیَةٌ ، وحِلیَةُ الخِوانِ البَقلُ . هر چیز را زیوری است و زیور سفره ، سبزی است . الأمالی للطوسی ، صفحه ۳۰۴ ، حدیث ۶۰۶ عن أبی قتادة ، مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۳۸۲ ، حدیث ۱۲۸۰ ، بحار الأنوار ،جلد ۶۶ ، صفحه ۱۹۹ ، حدیث ۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۷۲

حدیث۳۰

الإمام الصادق علیه‌السلام : مَن أحَبَّ أن یَکثُرَ ماؤُهُ ووَلَدُهُ ؛ فَلیُدمِن أکلَ الهِندَباءِ . امام صادق علیه‌السلام : هر کس دوست دارد آب (منی) او و فرزندانش فراوان شود ، بر خوردن کاسنی ، مداومت ورزد . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۲۰۷ ، حدیث ۱۰ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۵۰۴

حدیث۳۱

الإمام علیّ علیه‌السلام : کُلُوا الهِندَباءَ ، فَما مِن صَباحٍ إلاّ وتَنزِلُ عَلَیها قَطرَةٌ مِنَ الجَنَّةِ ، فَإذا أکَلتُموها فَلا تَنفُضوها . امام علی علیه‌السلام : کاسنی بخورید ، که هیچ صبحی نیست ، مگر این که قطره‌ای از بهشت بر آن ، فرو می‌افتد . چون خواستید آن را بخورید ،

قطره‌های آب را از رویش فرو متکانید . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۲۰۷ ، حدیث ۶ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۵۰۲

حدیث۳۲

الإمام الصادق علیه‌السلام : نِعمَ البَقلُ الهِندَباءُ ، ولَیسَ مِن وَرَقَةٍ إلّا وعَلَیها قَطرَةٌ مِنَ الجَنَّةِ ، فَکُلوها ولا تَنفُضوها عِندَ أکلِها . وکانَ أبی علیه‌السلام یَنهانا أن نَنفُضَهُ إذا أکَلناهُ . امام صادق علیه‌السلام : کاسنی ، نکو سبزی‌ای است . هیچ برگی از آن نیست که قطره‌ای از بهشت بر آن نباشد. آن را بخورید و به گاه خوردن، متکانید . پدرم علیه‌السلام ما را نهی می‌فرمودند که به هنگام خوردن کاسنی ، آن را بتکانیم . بحار الأنوار ، جلد ۶۶، صفحه ۲۰۷ ، حدیث ۹ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۵۰۲

حدیث۳۳

الإمام الصادق علیه‌السلام : الغُبَیراءُ لَحمُهُ یُنبِتُ اللَّحمَ ، وعَظمُهُ یُنبِتُ العَظمَ ، وجِلدُهُ یُنبِتُ الجِلدَ ، ومَعَ ذلِکَ ؛ فَإِنَّهُ یُسَخِّنُ الکُلیَتَینِ ، ویَدبَغُ المَعِدَةَ ، وهُوَ أمانٌ مِنَ البَواسیرِ وَالتَّقتیرِ ، ویُقَوِّی السّاقَینِ ، ویَق مَعُ عِرقَ الجُذامِ . امام صادق علیه‌السلام : سنجد ، گوشتش گوشت می‌رویانَد ، استخوانش استخوان را رشد می‌دهد و پوستش پوست را می‌پرورد . علاوه بر این ، سنجد ، کلیه‌ها را گرم می‌کند ، معده را پاک می‌سازد ، مایه ایمنی از بواسیر و تقطیر البول است ، ساق پا را قوی می‌کند و رگ جذام را به‌کلّی قطع می‌نماید . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۶۱ ، حدیث ۱ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۴۱۴

حدیث۳۴

الإمام الرضا علیه‌السلام : أطعِموا حَبالاکُم ذَکَرَ اللُّبانِ ، فَإِن یَکُ فی بَطنِها غُلامٌ خَرَجَ ذَکِیَّ القَلبِ عالِما شُجاعاً ، وإن تَکُ جارِیَةٌ حَسُنَ خَلقُها وخُلُقُها ، وعَظُمَت عَجیزَتُها ، وحَظِیَت عِندَ زَوجِها . امام رضا علیه‌السلام : به زنان باردارتان ، کندر نر بدهید . در این صورت ، اگر آنچه در شکم زن است ، پسر باشد ، بیداردل ، آگاه و دلیر می‌گردد ، و اگر دختر باشد ، روی و خویِ وی نکو می‌شود و سرین او سترگ می‌گردد و نزد همسرش بهره می‌یابد . بحارالأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۴۴۴ ، حدیث ۸؛ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۴۵۶

حدیث۳۵

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم – لِعَلِیٍّ علیه‌السلام: یا عَلِیُّ ، ثَلاثَةٌ یَزِدنَ فِی الحِفظِ ویُذهِبنَ البَلغَمَ : اللُّبانُ ، وَالسِّواکُ ، وقِراءَةُ القُرآنِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم– خطاب به امام علی علیه‌السلام فرمودند: ای علی ! سه چیز بر حافظه می‌افزاید و بلغم را می‌برد : کُندُر ، مسواک و قرائت قرآن . بحارالأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۴۴۳ ، حدیث ۳ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۴۵۲

حدیث۳۶

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : عَلَیکُم بِاللُّبانِ ؛ فَإِنَّهُ . . . یَزیدُ فی العَقلِ ، ویُذَکّی الذِّهنَ ، ویَجلُو البَصَرَ ، ویُذهِبُ النِّسیانَ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : بر شما باد کُندُر؛ چرا که... عقل را افزون می‌کند ، ذهن را ذکاوت می‌دهد ، چشم را جلا می‌بخشد و فراموشی را از میان می‌بَرَد. طبّ النبیّ صلی الله علیه و آله و سلّم ، صفحه ۶ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۹۴ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۴۸

حدیث۳۷

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : أطعِموا نِساءَکُم الحَوامِلَ اللُّبانَ ؛ فَإِنَّهُ یَزیدُ فی عَقلِ الصَّبِیِّ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : به زنان آبستن خود ، کُندُر بدهید؛ چرا که عقل کودک را افزون می کند. بحارالأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۴۴۴ ، حدیث ۸ ؛ الفردوس ، جلد ۱ ، صفحه ۱۰۱ ، حدیث ۳۳۱ عن ابن عمر دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۴۸

حدیث۳۸

الإمام الصادق علیه‌السلام : شُربُ السَّویقِ بِالزَّیتِ یُنبِتُ اللَّحمَ ، ویَشُدُّ العَظمَ ، ویُرِقُّ البَشَرَةَ ، ویَزیدُ فِی الباهِ . امام صادق علیه‌السلام : خوردن سویق با روغن زیتون ، گوشت برمی‌رویاند ، استخوان را استحکام می‌بخشد ، پوست را نازک می کند و بر توان جنسی می‌افزاید . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۲۷۶ ، حدیث ۶ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۵۶۴

حدیث۳۹

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : کُلُوا الزَّیتَ ؛ فَإِنَّهُ مُبارَکٌ ، وَائتَدِموا بِهِ وَادَّهِنوا بِهِ ؛ فَإِنَّهُ یَخرُجُ مِن شَجَرَةٍ مُبارَکَةٍ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : روغن زیتون بخورید ؛ چرا که خجسته است . از آن ، خورش بسازید و از روغن آن بر خویش بمالید ؛ چرا که از درختی خجسته بیرون می‌آید . کنز العمّال ، جلد ۱۵ ، صفحه ۲۷۹ ، حدیث ۴۰۹۸۴ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۳۲۸

حدیث۴۰

امام علی علیه‌السلام فرمودند: لا تُنالُ الصِّحَّةُ إلّا بِالحِمیَةِ . تن‌درستی ، جز با پرهیز ، به دست نمی‌آید . غرر الحکم ، حدیث ۱۰۶۰۵ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۲۶

حدیث۴۱

امام علی علیه‌السلام فرمودند: صَلاحُ البَدَنِ الحِمیَةُ . پرهیز ، مایه درستیِ تن است . غرر الحکم ، حدیث ۵۷۹۳ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۲۶

حدیث۴۲

الإمام الرضا علیه‌السلام : لَیسَ الحِمیَةُ مِنَ الشَّیءِ تَرکَهُ ، إنَّمَا الحِمیَةُ مِنَ الشَّیءِ الإِقلالُ مِنهُ . امام رضا علیه‌السلام : پرهیز از یک چیز ، وا گذاردن آن نیست . پرهیز از یک چیز ، تنها کم خوردن از آن است . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۱۴۰ ، حدیث ۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۲۲

حدیث۴۳

امام کاظم علیه‌السلام فرمودند: لَیسَ الحِمیةُ أن تَدَعَ الشیءَ أصلًا لا تَأکُلَهُ ، ولکنَّ الحِمیَةَ أن تَأکُلَ مِنَ الشیءِ وتُخَفِّفَ . پرهیز این نیست که چیزی را اصلاً نخوری ، بلکه پرهیز آن است که از هر چیزی سبک بخوری . الکافی : ۸ / ۲۹۱ / ۴۴۳

حدیث۴۴

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أكَلَ قَبلَ أن يَشرَبَ و تَسَحَّرَ ، و مَسَّ شَيئا مِنَ الطِّيبِ ؛ قَوِیَ عَلَی الصِّيامِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر کس پیش از نوشیدن چیزی ، غذا بخورد و سَحَری میل کند و قدری بوی خوش [بر خود] بمالد ، بر روزه گرفتن ، توان بیشتری یابد . کنز العمّال ، جلد ۸ ، صفحه ۵۱۰ ، حدیث ۲۳۸۸۲ نقلاً عن شُعب الإيمان عن أنس دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۰۸

حدیث۴۵

الإمام العسكريّ علیه‌السلام : كُلِ الرُّمّانَ بَعدَ الحِجامَةِ رُمّانا حُلوا ؛ فَإِنَّهُ يُسَكِّنُ الدَّمَ ، ويُصَفِّی الدَّمَ فِی الجَوفِ . امام حسن عسکری علیه‌السلام : پس از حجامت ، انار بخور ، اناری شیرین ؛ چرا که خون را فرو می‌نشانَد و خون را در درون ، تصفیه می کند . طبّ الأئمّة لابنی بسطام ، صفحه ۵۹ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۱۲۳ ، حدیث ۵۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۶۴

حدیث۴۶

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم – مِن وَصِيَّتِهِ لِعَلِيٍ علیه‌السلام: يا عَلِيُّ ، تِسعَةُ أشياءَ تورِثُ النِّسيانَ : أكلُ التُّفّاحِ الحامِضِ ، وأكلُ الكُزبُرَةِ ، وَالجُبنِ ، وسُؤرِ الفَأرَةِ ، وقِراءَةُ كِتابَةِ القُبورِ ، وَالمَشیُ بَينَ امرَأَتَينِ ، وطَرحُ القَملَةِ ، وَالحِجامَةُ فی النُّقرَةِ ، وَالبَولُ فِی الماءِ الرّاكِدِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم – در سفارش‌های ایشان به علی علیه‌السلام: ای علی! نه چیز است که فراموشی می‌آورَد: خوردن سیب تُرش ، خوردن گشنیز ، پنیر و پس‌مانده موش ، خواندن نوشته‌های روی قبر ، راه رفتن میان دو زن ، افکندن شپش ، حجامت در گودیِ پسِ سر ، و ادرار کردن در آب راکد. بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۲۴۵ ، حدیث ۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۵۴

حدیث۴۷

الإمام الرضا علیه‌السلام : أكلُ المَملوحَةِ وَاللَّحمانِ المَملوحَةِ وأكلُ السَّمَكِ المَملوحِ ، بَعدَ الحِجامَةِ والفَصدِ لِلعُروقِ ، يُوَلِّدَا البَهَقَ وَالجَرَبَ . امام رضا علیه‌السلام : خوردن غذای نمکْسود ، گوشت نمکْسود و خوردن ماهی نمکْسود ، پس از رگزنی و حجامت ، بَهَک و گَری ایجاد می کند . طبّ الإمام الرضا علیه‌السلام ، صفحه ۶۴ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۹۴

حدیث۴۸

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم – لِعَلِيٍّ علیه‌السلام: يا عَلِيُّ ، اِفتَتِح طَعامَكَ بِالمِلحِ وَاختِم بِالمِلحِ ؛ فَإِنَّ مَنِ افتَتَحَ طَعامَهُ بِالمِلحِ وخَتَمَ بِالمِلحِ عوفِیَ مِنِ اثنَينِ وسَبعينَ نَوعاً مِن أنواعِ البَلاءِ ، مِنهُ الجُذامُ ، وَالجُنونُ ، وَالبَرَصُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم در سفارش‌های ایشان به امام علی علیه‌السلام – فرمودند: ای علی! غذا را با نمک ، آغاز کن و با نمک ، پایان ده؛ چه ، هر کس غذای خویش را با نمک آغاز کند و با نمک پایان دهد ، از هفتاد و دو نوع از انواع بلا که جذام ، دیوانگی و پیسی از آن جمله است ، به دور باشد. الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۲۶ ، حدیث ۲

حدیث۴۹

رسول اللّه صلى الله عليه و آله و سلّم : ثَلاثَةٌ يَفرَحُ بِهِنَّ الجِسمُ ويَربو : الطِّيبُ ، ولِباسُ اللَّيِّنِ ، وشُربُ العَسَلِ . رسول خدا صلى الله عليه وآله وسلم : سه چيز است كه تن ، به واسطه آنها شاداب مى‌شود و رشد مى‌كند : بوى خوش ، جامه نرم و نوشيدن عسل . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۹۵ دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۹۴

حديث۵۰

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلّم : الطِّيبُ يَسُرُّ ، والعَسَلُ يَسُرُّ ، وَالنَّظَرُ إلَى الخُضرَةِ يَسُرُّ ، وَالرُّكوبُ يَسُرُّ . پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : بوى خوش ، شادى مى‌آورد . عسل ، شادى مى‌آورد . نگريستن به سبزه ، شادى مى‌آورد . و سوارى ، شادى مى‌آورد . صحيفة الإمام الرضا عليه‌السلام ، صفحه ۲۳۹ ، حديث ۱۴۴ ، دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۹۶

حديث۵۱

رسول اللّه صلى الله عليه و آله و سلّم : لِكُلِّ شَيءٍ حيلَةٌ ، وحيلَةُ الصِّحَّةِ فِي الدُّنيا أربَعُ خِصالٍ : قِلَّةُ الكَلامِ ، و قِلَّةُ المَنامِ ، و قِلَّةُ المَشيِ ، و قِلَّةُ الطَّعامِ . پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : هر كارى را چاره‌اى است و چاره تن‌درستى در دنيا ، چهار چيز است : كم سخن گفتن ، كم خفتن ، كم راه رفتن و كم خوردن . بحار الأنوار ، جلد ۸ ، صفحه ۱۴۴ ، حديث ۶۷ دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۹۲

حديث۵۲

الإمام علىّ عليه‌السلام – وسُئِلَ فَقيلَ : إنَّ فِي القُرآنِ كُلَّ عِلمٍ إلاَّ الطِّبَّ؟: أما إنَّ فِي القُرآنِ لآيَةً تَجمَعُ الطِّبَّ كُلَّهُ : « وَكُلُواْ وَاشْرَبُواْ وَلاَ تُسْرِفُواْ » . امام على عليه‌السلام – در پاسخ اين پرسش كه : «آيا در قرآن ، همه دانش‌ها بجز دانش طب هست؟» –: زنهار ! در قرآن ، آيه‌اى هست كه همه طب را يكجا در خود گرد آورده است : (بخوريد و بياشاميد ؛ ولى زياده‌روى نكنيد) . الدعوات ، صفحه ۷۵ ، حديث ۱۷۴ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۶۷ ، حديث ۴۲ دانش نامه احاديث پزشكى : ۲ / ۹۶

حديث۵۳

امام حسين عليه‌السلام : قالَ لى رَسولُ اللّه صلى الله عليه و آله و سلّم : يا بُنَيَّ ، نَم عَلى قَفاكَ يَخمَص بَطنُكَ ، وَاشرَبِ الماءَ مَصّا يَمرَأكَ أكلُكَ ، وَاكتَحِل وَترا يُضِيء لَكَ بَصَرُكَ ، وَادَّهِن غِبّا تَتَشَبَّه بِسُنَّةِ نَبِيِّكَ . پيامبر خدا به من فرمودند: «فرزندم! به پشت بخواب تا شكمت كوچك شود ، آب را به مكيدن بنوش تا خوردنت بر تو گوارا آيد ، به شمارِ دفعات فرد ، سرمه بكش تا چشمانت روشن شود و يك روز در ميان ، روغن بزن تا به سنّت پيامبر خويش ، عمل كرده باشى». دعائم الإسلام ، جلد ۲ ، صفحه ۱۶۴ ، حديث ۵۹۱ دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۳۰۰

حديث۵۴

الإمام علىّ عليه‌السلام : العَسَلُ شِفاءٌ مِن كُلِّ داءٍ ولا داءَ فيهِ ؛ يُقِلُّ البَلغَمَ ، ويَجلُو القَلبَ . امام على عليه‌السلام : عسل ، شفاى هر بيمارى‌اى است و بيمارى‌اى هم در آن نيست؛ بلغم را كم مى‌كند و دل را جلا مى‌دهد. مكارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۳۵۹ ، حديث ۱۱۷۲ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۲۹۴ ، حديث ۱۸ دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۲۳۴

حدیث۵۵

امام علی علیه‌السلام : کُلُّ داءٍ مِنَ التُّخَمَةِ ما خَلاَ الحُمّی ؛ فَإِنَّها تَرِدُ وُروداً . هر بیماری‌ای از پُرخوری است ، مگر تب ، که ناگاه به بدن درمی‌آید . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۲۶۹ ، حدیث ۸ ، المحاسن ، جلد ۲ ، صفحه ۲۳۲ ، حدیث ۱۷۱۱ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۳۳۶ ، حدیث ۲۹ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۴۶

حدیث۵۶

امام علی علیه‌السلام : إیّاکَ وإدمانَ الشِّبَعِ ؛ فَإِنَّهُ یُهَیِّجُ الأَسقامَ ویُثیرُ العِلَلَ . از اعتیاد به سیری حذر کن ؛ چرا که ناتن‌درستی‌ها را تحریک می‌کند و بیماری‌ها را برمی‌انگیزد . غرر الحکم ، حدیث ۲۶۸۱ ، عیون الحکم والمواعظ ، صفحه ۹۷ ، حدیث ۲۲۴۸ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۴۴

حدیث۵۷

امام علی علیه‌السلام : إدمانُ الشِّبَعِ یورِثُ أنواعَ الوَجَعِ . اعتیاد به سیری ، انواع دردها را به همراه می‌آورد . غرر الحکم ، حدیث ۱۳۶۳ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۴۴

حدیث۵۸

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: مَن أکَلَ الطَّعامَ عَلَی النَّقاءِ ، وأجادَ الطَّعامَ تَمَضُّغاً ، وتَرَکَ الطَّعامَ وهُوَ یَشتَهیهِ ، ولَم یَحبِسِ الغائِطَ إذا أتی ؛ لَم یَمرَض إلاّ مَرَضَ المَوتِ . هر کس در گرسنگی کامل ، غذا بخورد ، غذا را خوب بجَوَد ، در حالی که هنوز میل خوردن دارد ، غذا را وا گذارد و چون احساس قضای حاجت کرد ، آن را محبوس ندارد ، به هیچ بیماری‌ای جز بیماری مرگ ، مبتلا نمی‌شود . مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۳۱۴ ، حدیث ۱۰۰۳ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۴۲۲ ، حدیث ۳۷

حدیث۵۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اَرْبَعَةٌ تَزیدُ فِی الْعُمْرِ: اَلتَّزویجُ بِالْاَبْکارِ، وَ الْاِغْتِسالُ بِالْماءِ الحارِّ وَ النَّوْمُ عَلَی الْیَسارِ وَاَکْلُ التُّفاحِ بِالْاَسْحارِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – : چهار چیز، بر عمر می افزایند: ازدواج با دختران، شستشو با آب گرم، خوابیدن بر شانه چپ و خوردن سیب در سحرگاهان. «مواعظ العددیه، ص ۲۱۱»

حدیث۶۰

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : من قَلَّ اکلُه قَلَّ حسابُه. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس خوراکش کم باشد حسابش)در روز قیامت) اندک (و آسان) خواهد بود. «بحارالانوار، ج ۶۲، ص ۲۹۲»

حدیث۶۱

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : کثرةُ الاکل مکروه. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: پرخوری، مکروه (و امری ناپسند) است. «فروع کافی، ج ۶، ص ۲۶۹»

حدیث۶۲

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – جاءَنی جبرئیل ... فقال: ... یقول لک ربّک: یا محمد ما اَبغضتُ وِعاءً قطُّ کبُغضی بطناً مَلْاناً. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: جبرئیل نزد من آمد و ... عرض کرد: پروردگارت می فرماید: ای محمد! هرگز ظرفی را به اندازه شکم پر، مبغوض و ناپسند نداشته ام. «مستدرک الوسائل، ج ۱۶، ص ۲۱۲»

حدیث۶۳

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : لیس شیءٌ اَضرَّ لقلب المؤمن من کثرة الاکل و هی مُورِثةُ شیئین: قسوةُ القلب و هیجانُ الشهوة. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: برای دل (روح) مؤمن چیزی زیانبارتر از پرخوری نیست، زیرا پرخوری باعث سنگدلی و قساوت قلب و تحریک شهوت می گردد. «مستدرک الوسائل، ج ۳، ص ۸۰»

حدیث۶۴

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : من کثر تسبیحُه و تمجیدُه و قَلَّ طعامُه و شرابُه و منامُه إشتاقَتْه الملائکة. رسول خدا – صلّی الله علیه وآله – فرمودند: هر کس زیاد تسبیح و تمجید حق کند و خوراک و نوشیدنی و خوابش اندک باشد فرشتگان مشتاق او گردند. «تنبیه الخواطر، ص ۳۵۶»

حدیث۶۵

قال رسول الله – صلّی الله علیه وآله – : لا تَشْبعوُا فیطفئ نور المعرفةِ من قلوبِکم. رسول خدا – صلّی الله علیه وآله – فرمودند: شکم خود را از غذا سیر نکنید که نور معرفت در دل هایتان خاموش میشود. بحارالانوار، ج ۷۰، ص ۷۱

حدیث۶۶

قال رسول الله – صلّی الله علیه وآله – : من وقیَ شرَّ لَقْلَقهٍ و قبقبهٍ و ذَبْذَبهٍ وجبتْ له الجنة ... . رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس از شر بد زبانی، شکم باره گی و شهوت رانی در امان بماند بهشت بر او واجب گردد. «بحارالانوار، ج ۶۳، ص ۳۱۵»

حدیث۶۷

قال الامام علی – علیه السّلام – : لا تجتمع الصّحةُ و النَّهَمُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: سلامتی و شکم بارگی با هم جمع نمی شوند. «مستدرک الوسائل، ج ۳، ص ۸۲»

حدیث۶۸

قال الامام علی – علیه السّلام – : لا تَجتمعُ الفِطْنةُ و البِطْنَة. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: زیرکی و تیزهوشی با پرخوری جمع نمی شوند. «مستدرک الوسائل، ج ۳، ص ۸۲»

حدیث۶۹

قال الامام علی – علیه السّلام – : الشِّبَعُ یُکثِّر الادواء. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: پرخوری و سیری شکم، بیماری ها را زیاد می کند. «غرر الحکم، ص ۳۷»

حدیث۷۰

قال الامام علی – علیه السّلام – : إیّاک و البطنهٔ فمن لزمها کثرتْ اَسقامُه و فسَدَتْ احلامُه. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: از پرخوری بپرهیز، زیرا کسی که پرخوری را عادت خود قرار دهد بیماری هایش فراوان و رؤیاهایش فاسد و ناشایست می گردد. «غرر الحکم، ص ۹۴»

حدیث۷۱

قال الامام علی – علیه السّلام – : المستثقل النائم تکذبُ اَحلامُه. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: کسی که با شکم سنگین بخوابد، رؤیا و خواب هایش کاذب و دروغین خواهد بود. « غررالحکم، ص ۶۲»

حدیث۷۲

قال الامام علی – علیه السّلام – : بئس قَرینُ الوَرَعِ الشِّبَع. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: پرخوری و سیری شکم، همدم بدی برای پارسایی است. «غرر الحکم، ص ۱۷۰»

حدیث۷۳

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : قال الله تعالی (فی المعراج): یا احمدِ انّ العبد اذا اَجاع بطنه و حفظ لسانه علَّمتُه الحکمهٔ. امیرالمؤمنین – علیه السلام – فرمودند: خداوند متعال (در معراج به پیامبر – صلّی الله علیه وآله –) فرمودند: ای احمد! بنده اگر شکمش را گرسنه دارد و زبانش را حفظ کند به او حکمت آموزم. «بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۲۹»

حدیث۷۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : اذا مَلِیَٔ البطنُ من المباح عَمِیَ القلبُ عن الصلاح. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: هرگاه شکم از خوردنی های مباح انباشته شود، دل از دیدن خیر و صلاح نابینا گردد. «غرر الحکم، ص ۱۶۲»

حدیث۷۵

قال الامام علی – علیه السّلام – : قِلَّهٔ الاکل مِنَ العَفاف و کثرتُه من الاسراف. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: کم خوری از مصادیق پاکدامنی و پرخوری از مصادیق اسراف و زیاده روی است. «غرر الحکم، ص ۲۸۴»

حدیث۷۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : إیّاکم و البِطْنهَ فانّها مَقْساهٌ للقلب مکسَلَهٌ عن الصلاهٔ، مفْسَدَهٌ للجسد. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: از پرخوری برحذر باشید، زیرا پرخوری مایه قساوت و سنگدلی، تنبلی نسبت به نماز و تباهی بدن است. «غرر الحکم، ص

«۹۸

حدیث۷۷

قال الامام علی – علیه السّلام – للحسن ابنه – علیه السّلام – : یا بُنَیَّ اَلا اُعلِّمک اَربعَ خِصالٍ تَستغنِی بها عن الطِّب فقال: بَلی یا أمیرالمؤمنین. قال: لا تَجْلِسْ علی الطعام إلاّ و أنت جائع و لا تَقُمْ عن الطعام ألاّ و أنت تَشْتَهِیهِ و ... . امام علی – علیه السّلام – به فرزندش امام حسن – علیه السّلام – فرمودند: فرزندم! آیا می خواهی چهار چیز به تو یاد دهم که به وسیله آنها از مراجعه به پزشک بی نیاز شوی؟ عرض کرد: بله یا امیرالمومنین!، حضرت فرمودند: بر سر سفره منشین مگر آنکه گرسنه باشی، در حالی که هنوز میل به غذا داری دست از غذا خوردن بکش، عمل جویدن غذا را به خوبی انجام ده و قبل از خواب، خود را از ادرار و مدفوع تخلیه نما. «بحارالانوار، ج ۷۰، ص ۱۸۷»

حدیث۷۸

عن الامام الرّضا – علیه السّلام – قال: اَلتّینُ یَذهَبُ بِالْبَخرِ وَ یَشُدُّ الْعَظْمَ وَ یُنْبِتُ الشَّعْرَ وَ یَذْهَبُ بِالدّاءِ وَ لایَحْتاجُ مَعَهُ إلی دَواء. امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: انجیر بوی بد دهان را برده و استخوانها را محکم و رویش موها را زیاد نموده، دردها را برطرف می کند و با وجود آن احتیاجی به دوا نیست. «وسائل الشیعه، ج ۱۷، ح ۱»

حدیث۷۹

علی ابن محمد ابن اشیم قال: شَکَوْتُ إلَی الامام الرّضا – علیه السّلام – قِلَّةَ اسْتِمْرائی الطَّعامَ فَقال – علیه السّلام – : کُلْ مُحَّ البیضِ. علی ابن محمد ابن اشیم گفت: نزد امام رضا – علیه السّلام – از کمی گوارایی و لذّت نبردن از غذا شکایت نمودم. پس حضرت – علیه السّلام – فرمودند: زرده تخم مرغ بخور. «مکارم الاخلاق، ص ۱۶۸»

حدیث۸۰

عن الامام الباقر – علیه السّلام – قال: إنّا لَنَأکُلُ الثُّومَ وَ الْبَصَلَ وَ الْکُرّاثَ. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: همانا ما سیر و پیاز و تره را با هم می خوریم. «مکارم الاخلاق، ص ۱۸۵»

حدیث۸۱

عن الامام الباقر – علیه السّلام – قال: فِی الکُرّاثِ اَرْبَعُ خصالٍ: یَطْرُدُ الرّیحَ وَ یَطیبُ النَّکْهَةَ وَ یَقْطَعُ الْبواسیرَ وَ هُوَ اَمانٌ مِنَ الْجُذامِ لِمَنْ اَدْمَنَ. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: در تره چهار خاصیت است: بادها را دفع، بوی دهان را خوش، بواسیر را درمان و جلوی ابتلای به جذام (سرطان) را برای کسانی که به خوردن آن مداومت می کنند، می گیرد. «مکارم الاخلاق، ص ۱۸۵»

حدیث۸۲

قال الامام علی – علیه السّلام – : عَلَیْکُمْ بِالْقَرْعِ فَاِنَّهُ یَزیدُ فِی الدِّماغِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بر شما باد به خوردن کدو که قوای دماغی و فکری را زیاد می کند. «وسائل الشیعه، ج ۱۷، ح ۳۳»

حدیث۸۳

عن الامام علی – علیه السّلام – قال: اَلْعَنّابُ یَذْهَبُ بِالْحُمّی. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: عناب تب را برطرف می کند. «مکارم الاخلاق، ص ۱۸۲»

حدیث۸۴

عن امیرالمؤمنین – علیه السّلام – قال: اَلْعَسَلُ شِفاءٌ مِنْ کُلِّ داءٍ وَ لا داءَ فیهِ یَقِلُّ البَلْغَمَ وَ یَجْلُو الْقَلْبَ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: عسل شفای هر دردی است و هیچ درد و آسیبی در آن نیست. خوردن آن صفرا را تقلیل داده و کار قلب را آسان می سازد. «وسائل الشیعه، ج ۱۷، ح ۷»

حدیث۸۵

قال اَمیرالْمُؤمنین – علیه السّلام – : اِشْربُوا ماءَ السَّماءِ فَإنَّهُ طَهُورٌ لِلْبَدَنِ وَ یَدْفَعُ الأسْقامَ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: آب باران بیاشامید؛ زیرا که پاک کننده بدن از امراض و ناراحتی ها است. «مکارم الاخلاق، ص ۱۶۱»

حدیث۸۶

عن امیرالمؤمنین علی – علیه السّلام – قال: اَکْلُ السَّفَرْجَلِ قُوَّةٌ لِلْقَلْبِ الضَّعیفِ وَ یطیبُ الْمِعْدَةَ وَ یَزیدُ فی قوةِ الفُؤادِ وَ یُشَجِّعُ الْجَبانَ وَ یُحْسِنُ الْوَلَدَ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: خورن گلابی قلب ضعیف را قوی، معده را پاکیزه، دهان را خوشبو، ترسو را شجاع و فرزندان را نیکو می گرداند. «وسائل الشیعه، ج ۱۷، ح ۴۳»

حدیث۸۷

قال النَّبِیُّ – صلّی الله علیه و آله – : کُلُوا التُّفاحَ عَلَی الرّیقِ فَإنَّهُ نَصُوحُ المِعدَةِ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: سیب را در حال ناشتا بخورید، زیرا معده را پاکیزه می گرداند. «مکارم الاخلاق، ص ۱۷۹»

حدیث۸۸

عن الامام الصّادق – علیه السّلام – : عَلَیْکُمْ بِالإجاصِ الْعَتیقِ قَدْ بَقِیَ نَفْعُهُ وَ ذَهَبَ قَدْرُهُ وَ کُلُوهُ مُقْشَراً فَإنَّهُ نافِعٌ لِکُلِّ مِرارٍ وَ حَرارَةٍ وَ وَهَجَ مِنْها یَهیجُ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: بر شما باد به خوردن آلوی سیاه و خشک شده آن، زیرا برای هر نوع عارضه و گرمازدگی بدن، مفید و نیز هیجان آفرین است. «مکارم الاخلاق، ص ۱۸۱»

حدیث۸۹

عن الامام الصادق – علیه السّلام – قال: اَلْخِلُّ یَشُدُّ الْعَقلَ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: سرکه عقل را تقویت می کند. «وسائل الشیعه، ج ۱۷، ح ۱»

حدیث۹۰

سمعت الامـام أبا عبـدالله – علیه السّـلام – یقول فی الغبیرا: إنَّ لَحْمَهُ یُنْبِتُ اللّحْمُ و عَظْمُهُ یُنْبِتُ الْعَظْمَ وَ جِلْـدُهُ یُنْبِتُ الْجِلْـدَ وَ مَعَ ذلِکَ فَإنَّهُ یُسَخِّنُ الکُلْیَتَیْنِ وَ یَدَبِّغُ المِعْدَهَ وَ هُوَ اَمانٌ مِنَ الْبَواسیرِ وَ التَّقْطیرِ وَ یُقَوِّی السّاقَیْنِ وَ یَقْمَعُ عِرْقَ الْجُذامِ. از امام صادق – علیه السّلام – شـنیدم که درباره سـنجد می فرمودند: پوست سـنجد برای پوست بدن و قسـمت وسط آن برای گوشت و هسـته آن برای استخوان مفید است و در عین حال کلیه ها را گرم و معده را ضدّ عفونی و باز دارنده از بواسیر و تسلسل بول است و نیز ساق پاها را تقویت و جذام را از بدن ریشه کن می کند. «مکارم الاخلاق، ص ۱۸۲»

حدیث۹۱

عن الامـام الصـادق – علیه السّـلام – قال: اَلْهَنـدباءُ شِفاءٌ مِنْ أَلْفِ داء، وَ ما مِنْ داءٍ فی جَوْفِ الانْسانِ إلا قَمَعَهُ الْهَنـدباءُ. امام صادق – علیـه السّـلام – فرمودنـد: کاسـنی شـفای هزار درد اسـت و هر مرضـی کـه در درون انسـان باشـد آن را ریشه کن می کنـد. «مکـارم الاخلاق، ص ۱۸۴»

حدیث۹۲

عن الامـام الصـادق – علیه السّـلام – قـال: مَنْ اَصـابَهُ ضَـعْفٌ فی قَلْبِهِ أوْ بَـدَنِهِ فَلْیَأکُـلْ لَحْمَ الضَّأنِ بِـاللَّبَنِ. امام صادق – علیه السّـلام – فرمودند: کسی که در قلب یا بدنش ضعفی عارض شده، گوشت گوسفند را به همراه شیر بخورد. «مکارم الاخلاق، ص ۱۶۳»

حدیث۹۳

عن الامام الصادق – علیه السّـلام – قال: اَلْجَزَرُ اَمانٌ مِنَ الْقُولَنْجِ وَ الْبَواسیرِ وَ یُعینُ عَلَی الْجِماعِ. امام صادق – علیه السّـلام – فرمودند: خوردن هویج باعث مصونیت از بیمارهای قولنج و بواسیر است و قوای جنسی را کمک می کند. «مکارم الاخلاق، ص ۱۹۲»

حدیث۹۴

قـال النَّبِیُّ – صـلّی الله علیه و آله –: نَزَلَ عَلَیَّ جبریل – علیه السّـلام – فَأَمَرنی بِأکْلِ الْهَریسـهٔ لأشُـدَّ ظَهْری وَ اُقَوِّیَ بِها عَلی عِبادَهِ رَبّی. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: جبرئیل – علیه السلام – بر من نازل شد و امر نمود که هریسه (حلیم) بخورم تا قدرت و نیرویم برای عبادت پروردگار افزون گردد. «مکارم الاخلاق، ص ۱۶۸»

حدیث۹۵

قال رَسُولُ اللهِ – صلّی الله علیه و آله –: إذا اَتَیْتُمْ بِالْخُبْزِ فَابْدَؤا بِالْخُبْزِ فَسَدُّوا خِلالَ الْجُوعِ ثُمَّ کُلُوا اللَّحْمَ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: زمانی که برای شـما نان آوردند، در ابتدا برای رفع گرسنگی، نان بخورید سپس گوشت تناول کنید. «وسائل الشیعه، ج ۱۶، ح ۲»

حدیث۹۶

قال رَسُولُ اللهِ – صـلّی الله علیه و آله –: عَلَیْکُم بِالزَّبیبِ فَإنَّهُ یَکْشِفُ الْمُرَّهَ وَ یَـذْهَبُ بِالْبَلْغَمِ وَ یَشُدُّ العَصَبَ وَ یَذْهَبُ بِالأعْیاءِ و یُحْسِـنُ الخُلْقَ و یطیبُ النَّفَسَ وَ یَـذْهَبُ بِالْغَمِ وَ یَصْـفَی اللَّوْنَ. پیامبر اکرم – صـلّی الله علیه و آله – فرمودند: بر شـما باد به خوردن مویز؛ زیرا تلخی دهان و بلغم را برطرف، اعصاب را قوی، فرسودگی و خسـتگی را برطرف، اخلاق را خوب، نفس را راحت، بوی بـد دهان را

از بین برده و رنگ پوست را طراوت می بخشد. «وسائل الشیعه، ج ۱۷، ح ۳»

حدیث۹۷

قال النَّبِیُّ – صلّی الله علیه و آله – لعلیٍّ – علیه السّلام – : کُلِ الْکَرَفْسَ فَإنَّها بَقْلَةُ الأنْبیاءِ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – به علی – علیه السّلام – فرمودند: کرفس بخور، زیرا کرفس سبزی پیامبران است. «مکارم الاخلاق، ص ۱۸۷»

حدیث۹۸

قال رَسُولُ اللهِ – صلّی الله علیه و آله – : عَلَیْکُمْ بِالْعَدَسِ فَإنَّهُ مُبارَکٌ مُقَدَّسٌ وَ إنَّهُ یَرِقُّ الْقَلْبَ وَ یَکْثُرُ الدَّمْعَةَ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: بر شما باد به خوردن عدس، زیرا مبارک و بزرگ داشته شده است و به درستی که قلب را رقیق و اشک را زیاد می کند. «وسائل الشیعه، ج ۱۷، ح ۳۲»

حدیث۹۹

قال رَسُولُ اللهِ – صلّی الله علیه و آله – : کُلُوا الزَّیْتَ وَ ادْهِنُوا بِهِ، فَإنَّهُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبارَکَةٍ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: زیتون بخورید و روغن آن را به بدن بمالید، چون زیتون از درختان برگزیده و مبارک است. «مکارم الاخلاق، ص ۱۹۹»

حدیث۱۰۰

قال رَسُولُ اللهِ – صلّی الله علیه و آله – : کُلُوا التَّمْرَ عَلَی الرّیق فَإنَّهُ یَقْتُلُ الدُّودَ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: در حال ناشتا خرما بخورید، زیرا کرم و انگلهای (روده و معده) را می کشد. «مکارم الاخلاق، ص ۱۷۴»

حدیث۱۰۱

قال رَسُولُ اللهِ – صلّی الله علیه و آله – : إذا دَخَلْتُمْ بِلاداً فَکُلُوا مِنْ بَصَلِها یَطْرُدُ عَنْکُمْ وَباها. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: هر گاه وارد شهری شدید از پیاز آن جا بخورید؛ زیرا با خوردن پیاز آن شهر از امراض عمومی آنجا در امان هستید. «وسائل الشیعه، ج ۱۷، ح ۱»

حدیث۱۰۲

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن تَرَکَ الخَمرَ لغَیرِ اللّه سَقاهُ اللّه‌ مِن الرَّحیقِ الَمخْتوم ، فقالَ علیٌّ علیه‌السلام : لغَیرِ اللّه ؟! قالَ : نَعَم واللّه ، صِیانَةً لنفسهِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر که برای غیر خدا (هم که شده) شرابخواری را رها کند ، خداوند او را از شراب خالص و مُهر شده بنوشاند . علی علیه‌السلامعرض کرد : برای غیر خدا ؟ فرمودند: آری ، به خدا قسم ؛ برای حفظ (سلامتی) خویش . بحار الأنوار : ۷۹ / ۱۵۰ / ۶۴ منتخب میزان الحکمة : ۱۸۶

حدیث۱۰۳

امام علی علیه‌السلام : مَن شَرِبَ المُسْکِرَ لَم تُقْبَلْ صَلاتُهُ أربَعینَ یَوما ولَیلَةً . کسی که مست کننده بنوشد تا چهل شبانه‌روز نمازش

پذیرفته نشود . الخصال : ۶۳۲ / ۱۰ منتخب میزان الحکمة : ۱۸۶

حدیث۱۰۴

امام صادق علیه‌السلام : الإصطِباغُ بِالخَلِّ یَقطَعُ شَهوَةَ الزِّنی . خورش ساختن سرکه ، شهوت زنا را ریشه‌کن می‌کند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۳۰ ، حدیث ۱۰ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۳۰۴

حدیث۱۰۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا تَدَعُوا العَشاءَ ولَو عَلی حَشَفَةٍ ، إنّی أخشی عَلی اُمَّتی مِن تَرکِ العَشاءِ الهَرَمَ ؛ فَإِنَّ العَشاءَ قُوَّةُ الشَّیخِ وَالشّابِّ . خوردن شام را وا مگذارید ، هر چند به خوردن دانه‌ای خرمای خشکیده باشد . من بر امّت خویش ، از این ، بیم دارم که از وا گذاردن شام ، پیری (در هم شکستگی) به سراغشان آید ؛ چرا که شام ، مایه نیرومندیِ پیر و جوان است . المحاسن ، جلد ۲ ، صفحه ۱۹۶ ، حدیث ۱۵۷۱ عن جابر بن عبد اللّه ، بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۳۴۳ ، حدیث ۱۰ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۱۶۲

حدیث۱۰۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : تَعَشَّوا ولَو بِکَفٍّ مِن حَشَفٍ ؛ فَإِنَّ تَرکَ العَشاءِ مَهرَمَةٌ . شام بخورید ، هر چند به مشتی خرمای خشکیده باشد ؛ چرا که وا گذاردن شام ، مایه پیری است . سنن الترمذی ، جلد ۴ ، صفحه ۲۸۷ ، حدیث ۱۸۵۶ ، مسند أبی یعلی ، جلد ۴ ، صفحه ۲۴۰ ، حدیث ۴۳۳۶ ، تاریخ بغداد ، جلد ۳ ، صفحه ۳۹۶ ، حدیث ۱۵۲۰ ، مسند الشهاب ، جلد ۱ ، صفحه ۴۲۹ ، حدیث ۷۳۵ کلّها عن أنس ، کنز العمّال ، جلد ۱۰ ، صفحه ۴۶ ، حدیث ۲۸۲۸۹ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۱۶۲

حدیث۱۰۷

امام صادق علیه‌السلام : لا تَدَعِ العَشاءَ ولَو بِثَلاثِ لُقَمٍ بِمِلحٍ . خوردن شام را وا مگذار ، هر چند به سه لقمه [نان]با نمک باشد . مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۴۲۴ ، حدیث ۱۴۴۷ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۳۴۵ ، حدیث ۲۰ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۱۶۲

حدیث۱۰۸

امام صادق علیه‌السلام : مَن تَرَکَ العَشاءَ لَیلَةً ماتَ عِرقٌ فی جَسَدِهِ ولا یَحیا أبَداً . هر کس شام را وا گذارد ، رگی در بدن وی می‌میرد و هرگز زنده نمی‌شود . مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۴۲۴ ، حدیث ۱۴۴۸ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۳۴۵ ، حدیث ۲۰ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۱۶۶

حدیث۱۰۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن تَرَکَ العَشاءَ لَیلَةَ السَّبتِ ولَیلَةَ الأَحَدِ مُتَوالِیَتَینِ ، ذَهَبَ عَنهُ ما لا یَرجِعُ إلَیهِ أربَعینَ یَوماً . هر کس شام را در شب شنبه و شب یکشنبه ، پشت سر هم وا گذارد ، چیزی از کف او می‌رود که تا چهل روز به وی باز نمی گردد . مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۴۲۴ ، حدیث ۱۴۴۵ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۳۴۵ ، حدیث ۲۰ دانش نامه احادیث پزشکی

: ۲ / ۱۶۶

حدیث۱۱۰

امام صادق علیه‌السلام : مَن تَرَکَ العَشاءَ لَیلَةَ السَّبتِ ولَیلَةَ الأَحَدِ مُتوالِیَتَینِ ، ذَهَبَت عَنهُ قُوَّتُهُ فَلَم تَرجِع إلَیهِ أربَعینَ یَوماً . هر کس شام را در شب شنبه و شب یکشنبه ، پشت سر هم وا گذارد ، نیروی وی از کف می‌رود و این نیرو تا چهل روز به وی باز نمی‌گردد . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۲۸۹ ، حدیث ۸ ، المحاسن ، جلد ۲ ، صفحه ۱۹۸ ، حدیث ۱۵۷۸ کلاهما عن جمیل بن درّاج ، بحار الأنوار ،ج ۶۶ ، صفحه ۳۴۵ ، حدیث ۱۷ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۱۶۶

حدیث۱۱۱

امام صادق علیه‌السلام : مَن تَرَکَ العَشاءَ نَقَصَت مِنهُ قُوَّةٌ ولا تَعودُ إلَیهِ . هر کس شام خوردن را وا گذارد ، نیرویی از او کاسته می‌شود و به او باز نمی‌گردد . المحاسن ، جلد ۲ ، صفحه ۱۹۸ ، حدیث ۱۵۷۹ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۳۴۵ ، حدیث ۱۸ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۱۶۶

حدیث۱۱۲

امام صادق علیه‌السلام : أصلُ خَرابِ البَدَنِ تَرکُ العَشاءِ . سرچشمه ویرانی تن ، وا گذاردن شام است . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۲۸۸ ، حدیث ۲

حدیث۱۱۳

امام علی علیه‌السلام : عَشاءُ الأَنبیاءِ علیهم‌السلام بَعدَ العَتَمَةِ فَلا تَدَعوهُ ؛ فَإِنَّ تَرکَ العَشاءِ خَرابُ البَدَنِ . شام خوردن پیامبران ، پس از تاریکیِ شب بوده است . آن را وا مگذارید ؛ چرا که واگذاردن آن ، ویرانی تن است . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۲۸۸ ، حدیث ۱ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۳۴۲ ، حدیث ۶ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۱۶۲

حدیث۱۱۴

امام صادق علیه‌السلام : إذا صَلَّیتَ الفَجرَ فَکُل کِسرَةً تُطَیِّبُ بِها نَکهَتَکَ ، وتُطفِئُ بِها حَرارَتَکَ ، وتُقَوِّمُ بِها أضراسَکَ ، وتَشُدُّ بِها لِثَتَیکَ ، وتَجلِبُ بِها رِزقَکَ ، وتُحَسِّنُ بِها خُلُقَکَ . چون نماز صبح را خواندی ، پاره نانی بخور تا با آن : دهان خویش را خوش‌بو سازی ، حرارت خود را فرو بنشانی ، دندان‌هایت را استوار سازی ، لثات را استحکام بخشی ، روزیِ خویش را به چنگ آوری و خوی خود را نکو سازی . الدعوات ، صفحه ۱۴۰ ، حدیث ۳۵۲ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۳۴۵ ، حدیث ۲۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۱۶۰

حدیث۱۱۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن شَرِبَ الماءَ عَلَی الرّیقِ ، انتَقَصَت قُوَّتُهُ . هر کس ناشتا آب بیاشامد ، نیرویش کاستی می‌یابد . کنز العمّال ، جلد ۱۶ ، صفحه ۸۲ ، حدیث ۴۴۰۱۶ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۱۵۴

حدیث۱۱۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا تَشرَب فِی النُّحاسِ ؛ فَإِنَّهُ یورِثُ السَّهلَ - یَعنِی الوَسواسَ وَالخَبالَ - . در ظرف مسین منوش ؛ چرا که «سهل» (یعنی وسواس و پریشان‌عقلی) بر جای می‌نهد . الفردوس ، جلد ۵ ، صفحه ۶۹ ، حدیث ۷۴۸۴ عن أنس دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۱۵۴

حدیث۱۱۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : شُربُ الماءِ عَلی أثَرِ الدَّسَمِ یُهَیِّجُ الدّاءَ . آشامیدن آب در پی چربی ، بیماری را برمی‌انگیزاند . المحاسن ، جلد ۲ ، صفحه ۳۹۸ ، حدیث ۲۳۹۰ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۴۵۶ ، حدیث ۴۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۱۵۲

حدیث۱۱۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الشُّربُ عَلی أثَرِ الدَّسَمِ داءٌ فِی البَطنِ . آشامیدن در پی چربی ، بیماری‌ای در شکم است . الفردوس ، جلد ۲ ، صفحه ۳۶۲ ، حدیث ۳۶۱۶ عن دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۱۵۲

حدیث۱۱۹

امام رضا علیه‌السلام : مَن أرادَ ألّا تُؤذِیَهُ مَعِدَتُهُ فَلا یَشرَب عَلی طَعامِهِ ماءً حَتّی یَفرُغَ مِنهُ ، ومَن فَعَلَ ذلِکَ رَطِبَ بَدَنُهُ ، وضَعُفَ مَعِدَتُهُ ، ولَم تَأخُذِ العُروقُ قُوَّةَ الطَّعامِ ؛ لِأَنَّهُ یَصیرُ فِی المَعِدَةِ فِجّا إذا صُبَّ الماءُ عَلَی الطَّعامِ أوَّلاً فَأَوَّلاً . هر کس می‌خواهد معده‌اش او را آزار ندهد ، بر روی غذا آب نخورد تا هنگامی که غذا خوردن را به پایان می‌برد . هر کس چنین کند ، بدنش به رطوبت می گراید ، معده‌اش ضعیف می‌شود و رگ‌هایش نیروی غذا را به خود نمی گیرند ؛ زیرا اگر پشت سر هم روی غذا آب ریخته شود ، آن غذا در معده نارس و بدگوارش می گردد . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۳ نحوه دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۱۵۰

حدیث۱۲۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : زَیِّنوا مَوائِدَکُم بِالبَقلِ ؛ فَإِنَّها مَطرَدَةٌ لِلشَّیاطینِ مَعَ التَّسمِیَةِ . سفره‌هایتان را به سبزی آذین کنید ؛ زیرا آن ، همراه با گفتن بسم اللّه ، شیطان را می‌راند . کنز العمّال ، جلد ۱۵ ، صفحه ۲۴۶ ، حدیث ۴۰۷۸۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۷۲

حدیث۱۲۱

امام علی علیه‌السلام : الأَلوانُ یُعَظِّمنَ البَطنَ ویُخَدِّرنَ الأَلیَتَینِ . غذاهای رنگارنگ ، شکم را بزرگ و سرین را سست می کنند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۱۷ ، حدیث ۸ عن السکونی عن الإمام الصادق علیه‌السلام ، المحاسن ، جلد ۲ ، صفحه ۱۶۵ ، حدیث ۱۴۵۳ عن السکونی عن الإمام الصادق عن آبائه عنه علیهم‌السلام ، بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۸۴ ، حدیث ۱۸ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۴۴

حدیث۱۲۲

امام صادق علیه‌السلام : لَیْسَ شَیْءٌ أضَرَّ لِقَلْبِ المُؤْمِنِ مِنْ کَثْرَةِ الأکْلِ ، وَهِیَ مُورِثَةٌ لِشَیْئَیْنِ : قَسْوَةِ القَلْبِ ، وَهَیَجَانِ الشَّهْوَةِ . برای قلب مؤمن چیزی زیانبارتر از پرخوری نیست . پرخوری موجب دو چیز می‌شود : سنگدلی و تحریک شهوت . مستدرک الوسائل : ۱۲ / ۹۴ / ۱۳۶۱۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۲

حدیث۱۲۳

امام علی علیه‌السلام : کَثرَةُ الأَکلِ تُذفِرُ . بسیار خوردن ، گندبویی می‌آورد . غرر الحکم ، حدیث ۷۱۲۱ ، عیون الحکم والمواعظ ، صفحه ۳۹۰ ، حدیث ۶۶۱۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۴۶

حدیث۱۲۴

امام علی علیه‌السلام : کُلُّ داءٍ مِنَ التُّخَمَةِ ما خَلَا الحُمّی ؛ فَإِنَّها تَرِدُ وُروداً . هر بیماری‌ای از پُرخوری است ، مگر تب ، که ناگاه به بدن درمی‌آید . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۲۶۹ ، حدیث ۸ ، المحاسن ، جلد ۲ ، صفحه ۲۳۲ ، حدیث ۱۷۱۱ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۳۳۶ ، حدیث ۲۹ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۴۶

حدیث۱۲۵

امام علی علیه‌السلام : مَن کَثُرَ أکلُهُ قَلَّت صِحَّتُهُ ، وثَقُلَت عَلی نَفسِهِ مُؤنَتُهُ . هر کس خوردنش بسیار شود ، تن‌درستی‌اش کاهش می‌یابد و هزینه‌اش بر وی سنگین می‌گردد . غرر الحکم ، حدیث ۸۹۰۳ ، عیون الحکم والمواعظ ، صفحه ۴۳۴ ، حدیث ۷۵۰۰ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۴۶

حدیث۱۲۶

امام علی علیه‌السلام : لا صِحَّةَ مَعَ النَّهَمِ . با پُرخوری ، تن‌درستی‌ای نخواهد بود . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۶۸ ، حدیث ۵۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۴۶

حدیث۱۲۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أفضَلُکُم مَنزِلَةً عندَ اللّه تعالی أطوَلُکُم جُوعا وتَفَکُّرا ، وأبغَضُکُم إلَی اللّه تعالی کُلُّ نَؤومٍ وأکُولٍ وشَروبٍ . بلند پایه‌ترین شما نزد خداوند متعال کسی است که مدتهای طولانی‌تری گرسنگی بکشد و به تفکّر بپردازد و منفورترین شما نزد خداوند متعال هر آن کسی است ، که پرخواب و پرخور و پرنوش باشد . تنبیه الخواطر : ۱/۱۰۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۴۸

حدیث۱۲۸

امام صادق علیه‌السلام : إنَّما بُنِیَ الجَسَدُ عَلَی الخُبزِ . تن ، بر نان ، استوار شده است . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۲۸۶ ، حدیث ۳

حدیث۱۲۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أذیبوا طَعامَکُم بِذِکرِ اللّهِ وَالصَّلاةِ ، ولا تَناموا عَلَیهِ فَتَقسُوَ قُلوبُکُم؛ غذایتان را با یاد خدا و نماز، ذوب (هضم) کنید و بر آن مخوابید ، که دل‌هایتان سخت می‌شود . المعجم الأوسط ، جلد ۵ ، صفحه ۱۶۳ ، حدیث ۴۹۵۲ ، شعب الإیمان ، جلد ۵ ، صفحه ۱۲۴ ، حدیث ۶۰۴۴ کلاهما عن عائشهْ ، کنز العمّال ، جلد ۱۵ ، صفحه ۲۴۵ ، حدیث ۴۰۷۷۳ ؛ الدعوات ، صفحه ۷۶ ، حدیث ۱۷۸ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۴۱۲ ، حدیث ۹ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۱۰۴

حدیث۱۳۰

پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : کَبُرَ مَقتاً عِنـدَ اللّهِ الأَکـلُ مِن غَیرِ جوعٍ ، وَالنّومُ مِن غَیرِ سَهَرٍ . خوردن بـدون گرسـنگی و خوابیدن بدون بیداری کشیدن [و احساس نیاز به خواب] ، نزد خداوند ، گناهی سهمگین است . الفردوس ، جلد ۳ ، صفحه ۳۰۶ ، حدیث ۴۹۲۰ عن عبد اللّه بن عمرو ، کنز العمّال ، جلد ۱۶ ، صفحه ۸۰ ، حدیث ۴۴۰۱۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۸۴

حدیث۱۳۱

امام رضا علیه‌السـلام : إذَا اکتَهَلَ الرَّجُلُ فَلا یَـدَعُ أن یَأکُلَ بِاللَّیلِ شَـیئاً ؛ فَإِنَّهُ أهـدی لِلنَّومِ وأطیَبُ لِلنَّکهَـهِْ ؛ مباد که مرد ، هنگامی که میان‌سـال می‌شود ، خوردنِ چیزی را در هر شب ، وا گـذارد ؛ زیرا این کـار ، سـبب خواب آرام‌تر و بوی خوش‌تر دهان است . بحار الأنوار ،ج ۶۶ ، صفحه ۳۴۴ ، حدیث ۱۶ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۱۶۶

حدیث۱۳۲

امـام صـادق علیه‌السـلام : لا خَیرَ لِمَن دَخَلَ فِی السِّنِّ أن یَبیتَ خَفیفاً ، بَل یَبیتُ مُمتَلِئاً خَیرٌ لَهُ ؛ برای کسـی که پا به سن نهاده ، خوب نیست با شکمِ سبُک بخوابد ؛ بلکه اگر با شکمِ پُر بخوابد ، برایش بهتر است . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۲۸۹ ، حدیث ۶ ، المحاسن ، جلد ۲ ، صـفحه ۱۹۸ ، حـدیث ۱۵۷۶ کلاهمـا عن الولیـد بن صبیـح ، بحار الأنوار ، جلـد ۶۶ ، صـفحه ۳۴۴ ، حـدیث ۱۵ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۱۶۲

حدیث۱۳۳

رسول الله صـلی الله علیه و آله و سـلّم لأبی ذَرٍّ وهُو یَعِظُهُ: لا تَأکُل طَعامَ الفاسِـقِینَ . پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سلّم – در اندرز بـه ابوذر– : از غذای مردمان فاسق تناول مکن . بحار الأنوار : ۷۷ / ۸۴ / ۳

حدیث۱۳۴

الإمـام الرضا علیه‌السـلام – فی ذِکرِ الجِماعِ وآدابِهِ: ثُمَّ اغتَسِل وَاشـرَب مِن ساعَتِکَ شَـیئاً مِنَ المومِیائیِّ بِشَراب العَسَلِ أو بِعَسَلٍ مَنزوعِ الرَّغوَهِْ ؛ فَإِنَّهُ یَرُدُّ مِنَ المـاءِ مِثـلَ الَّذی خَرَجَ مِنکَ . امام رضا علیه‌السـلام – درباره آمیزش و آداب آن: پس ، غسل کن و همان دم ، قـدری مومیایی با شربت عسل یا با عسلی که کف آن را برداشته باشند ، بخور ؛ زیرا این کار ، هماننـد آن آبی را که از تو بیرون رفته است ، به تو باز می‌گردانَـد . بحار الأنوار ، جلـد ۶۲ ، صفحه ۳۲۷ نقلاً عن طبّ الإمام الرضا علیه‌السـلام ، وکذا فی بعض نسـخ الکتاب ، ولکنّه سقطت من الطبعهْ التی بأیدینا دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۲۸

حدیث۱۳۵

امام هادی(سلام الله علیه): اَلسَّهَرُ اَلَذُّ لِلْمَنامِ وَالْجُوعُ یَزیدُ فی طِیبِ الطَعامِ؛ شب بیداری، خواب را لذت بخش‌تر و گرسنگی، خوراک را گواراتر می‌کند. أعلام الدین، ص ۳۱۱

حدیث۱۳۶

امام رضا(سلام الله علیه): طَعمُ الْماءِ طَعمُ الْحَیاةِ؛ مزه آب، مزه زندگی است. بحارالأنوار، ج ۴۹، ص ۹۹

حدیث۱۳۷

قال رسول اللّه(صلی الله علیه و آله وسلم): مَن أکَلَ الحَلالَ ، قامَ عَلی رَأسِهِ مَلَکٌ یَستَغفِرُ لَهُ حَتّی یَفرُغَ مِن أکلِهِ؛ هر که غذای حلال بخورَد ، فرشته ای بالای سرش می ایستد و تا آن گاه که از خوردن فراغت یابد ، برای او طلب آمرزش می کند . بحار الأنوار ج ۶۶ ص ۳۱۴ ح ۶ .

حدیث۱۳۸

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: نَحْنُ قَوْمٌ لا نَأکُلُ حَتّی نَجوعَ وَ اِذا اَکَلْنا لا نَشْبَعُ؛ ما قومی هستیم که تا گرسنه نشویم غذا نمی‌خوریم و تا سیر نشده‌ایم دست از غذا می‌کشیم. سنن النبی، ص ۲۲۶

حدیث۱۳۹

امام علی(علیه‌السلام) فرمودند: أَکلُ السَّفَر جَلِ قُوَّةٌ لِلقَلبِ الضَّعیفِ وَهُوَ یُطَیِّبُ المِعدَةَ وَیُذَکِّی الفُؤادَ وَیُشَجِّعُ الجَبانَ وَیُحَسِّنُ الوَلَدَ؛ خوردن به، قلب ضعیف را قوی، معده را پاک، ترسو را شجاع و فرزند را زیبا می‌کند. تحف العقول، ص۱۰۱

حدیث۱۴۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا فِطنَةَ مَعَ بِطنَةٍ ؛ با شکمبارگی هوشمندی به بار نمی‌آید . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۵۲۸

حدیث۱۴۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن کَظَّتهُ البِطنَةُ حَجَبَتهُ عَنِ الفِطنَةِ ؛ هر که در رنج و زحمتِ پُرخوری افتد ، از دانایی و هوشیاری باز می‌ماند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۴۵۹

حدیث۱۴۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لَذَّةُ الکِرامِ فِی الإطعامِ، وَلَذَّةُ اللِّئامِ فِی الطَّعامِ ؛ لذّت کریمان در خورانیدن ، و لذّت فرومایگان در خوردن است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۷۶۳۸

حدیث۱۴۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: کَیفَ تَصفُو فِکرَةُ مَن یَستَدیمُ الشِّبَعَ؟! ؛ چگونه بسامان می‌شود اندیشه کسی که همیشه سیر است؟!

غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۹۷۵

حدیث۱۴۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إذا أرادَ اللّهُ سُبحانَهُ صَلاحَ عَبدٍ ألهَمَهُ قِلَّةَ الکَلامِ و قِلَّةَ الطَّعامِ و قِلَّةَ المَنامِ؛ هرگاه خداوند صلاح بنده‌ای را بخواهد ، کم‌گویی ، کم‌خوری و کم‌خوابی را در دلش می‌اندازد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۱۱۷

حدیث۱۴۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إیّاکُم وَ البِطنَةَ فَإنَّها مَقساةٌ لِلقَلبِ مَکسَلَةٌ عَنِ الصَّلاةِ وَ مَفسَدَةٌ لِلجَسَدِ ؛ زنهار از پُریِ شکم ؛ زیرا موجب سختْ‌دلی ، کاهلی در نماز و تباهی بدن می‌شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۷۴۲

حدیث۱۴۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إدمانُ الشِّبَعِ یُورِثُ أنواعَ الوَجَعِ ؛ پیوسته پُر بودن شکم ، دردهای گوناگون در پی دارد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۳۶۳

حدیث۱۴۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : کُلُوا التّینَ الرَّطبَ وَالیابِسَ ؛ فَإِنَّهُ یَزیدُ فِی الجِماعِ ، ویَقطَعُ البَواسیرَ ، ویَنفَعُ مِنَ النِّقرِسِ والإِبرِدَةِ ؛ انجیر تازه و خشک بخورید؛ چرا که بر قدرت همبستری می‌افزاید، بواسیر را ریشه کن می‌کند و برای درمان نِقرِس و سردیِ مزاج، سودمند است . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۱۸۶ ، حدیث ۶

حدیث۱۴۸

امام علی علیه‌السلام : أکلُ التّینِ یُلَیِّنُ السُّدَدَ وهُوَ نافِعٌ لِریاحِ القولَنجِ ، فَأَکثِروا مِنهُ بِالنَّهارِ ، وکُلوهُ بِاللَّیلِ ، ولا تُکثِروا مِنهُ؛ خوردن انجیر ، انسدادها را نرم می‌کند و برای بادهای قولنج، سودمند است. در روز ، از آن فراوان بخورید و آن را در شب هم بخورید؛ امّا فراوان، نه. بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۱۸۶ ، حدیث ۳

حدیث۱۴۹

امام رضا علیه‌السلام : التّینُ یَذهَبُ بِالبَخَرِ ، ویَشُدُّ العَظمَ ، ویَذهَبُ بِالدّاءِ حَتّی لا یُحتاجَ مَعَهُ إلی دَواءٍ ؛ انجیر، بوی بد دهان را می‌برد، استخوان‌ها را استحکام می‌بخشد، درد را می‌برد و با وجود آن، دیگر به دارویی نیاز نیست . مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۳۷۶ ، حدیث ۱۲۵۲

حدیث۱۵۰

کُلُوا البَصَلَ ؛ فَإِنَّ فیهِ ثَلاثَ خِصالٍ : یُطَیِّبُ النَّکهَةَ ، ویَشُدُّ اللِّثَةَ ، ویَزیدُ فِی الماءِ وَالجِماعِ ؛ پیاز بخورید؛ چرا که سه ویژگی دارد : بوی دهان را خوش می‌سازد ، لثه را استحکام می‌بخشد و آب و توان آمیزش را افزون می‌کند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۷۴ ،

حدیث ۳

حدیث۱۵۱

امام صادق علیه‌السلام : البَصَلُ یُطَیِّبُ النَّکهَةَ ، ویَشُدُّ الظَّهرَ ، ویُرِقُّ البَشَرَةَ ؛ پیاز ، دهان را خوش‌بو می کند ، پشت را قوی می‌سازد و پوست را نرمی می‌دهد . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۷۴ ، حدیث ۴

حدیث۱۵۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا دَخَلتُم بَلدَةً وَبیئاً فَخِفتُم وَباءَها ، فَعَلَیکُم بِبَصَلِها ؛ فَإِنَّهُ یُجلِی البَصَرَ ، ویُنَقِّی الشَّعرَ ، ویَزیدُ فی ماءِ الصُّلبِ ، ویَزیدُ فِی الخُطی ، ویَذهَبُ بِالحَمَا- وهُوَ السَّوادُ فِی الوَجهِ -وَالإِعیاءِ أیضاً ؛ هر گاه وارد آبادی وبا زده‌ای شدید و از وبای آن ترسیدید، از پیاز آن جا بخورید ؛ زیرا که آن ، چشم را جلا می‌دهد ، مو را پاکیزه می گرداند ، آب کمر را زیاد می کند ، گام‌ها را سرعت می‌بخشد ، تیرگی چهره را می‌بَرَد و خستگی را نیز می‌زداید . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۲۵۲ ، حدیث ۲۱

حدیث۱۵۳

امام صادق علیه‌السلام : الکُمَّثری یَدبَغُ المَعِدَةَ ویُقَوّیها ، هُوَ وَالسَّفَرجَلُ سَواءٌ ، وهُوَ عَلَی الشِّبَعِ أنفَعُ مِنهُ عَلَی الرّیقِ ، ومَن أصابَهُ طَخاءٌ فَلیَأکُلهُ -یَعنی عَلَی الطَّعامِ- ؛ گلابی، معده را می‌پالاید و تقویت می کند و با بِهْ ، همگون است. خوردنش روی غذا سودمندتر است تا ناشتاناخورده . هر کس هم که احساس سنگینی می کند، از آن [بر روی غذا] بخورد. مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۳۷۹ ، حدیث ۱۲۶۶

حدیث۱۵۴

امام صادق علیه‌السلام : کُلُوا الکُمَّثری ؛ فَإِنَّهُ یَجلُو القَلبَ ، ویُسَکِّنُ أوجاعَ الجَوفِ بِإِذنِاللّهِ تَعالی؛ گلابی بخورید ، که به اذن خداوند متعال ، دل را جلا می‌دهد و دردهای درون را تسکین می‌بخشد. الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۵۸ ، حدیث ۱

حدیث۱۵۵

امام علی علیه‌السلام : الکُمَّثری یَجلُو القَلبَ ، ویُسَکِّنُ أوجاعَ الجَوفِ ؛ گلابی ، قلب را جلا می‌دهد و دردهای درون را تسکین می‌بخشد . الخصال ، صفحه ۶۳۲ ، حدیث ۱۰

حدیث۱۵۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الکُمَّثری یُحیِی القَلبَ ؛ گلابی ، قلب را زنده می‌سازد . مستدرک الوسائل ، جلد ۱۶ ، صفحه ۴۰۵ ، حدیث ۲۰۳۴۵

حدیث۱۵۷

امام صادق علیه‌السلام : کُلِ الفُجلَ ؛ فَإِنَّ فیهِ ثَلاثَ خِصالٍ : وَرَقُهُ یَطرُدُ الرِّیاحَ ، ولُبُّهُ یُسَربِلُ البَولَ ، وأصلُهُ یَقطَعُ البَلغَمَ ؛ تُرُب بخور ؛

چرا که در آن ، سه ویژگی است : بر گش بادها را دور می‌کند ، قسمت میانی‌اش پیشاب را جامه می شود و بیخش بلغم را از میان می‌بَرَد . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۷۱ ، حدیث ۱ ،

حدیث۱۵۸

امام صادق علیه‌السلام : الإجّاصُ عَلَی الرِّیقِ ؛ یُسَکِّنُ المِرارَ ، إلاّ أنَّهُ یُهَیِّجُ الرِّیاحَ ؛ آلو در حالت ناشتا تلخه را فرو می‌نشاند، هر چند که بادها را نیز تحریک می کند . طبّ الأئمّة لابنی بسطام ، صفحه ۱۳۶ و بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۱۸۹

حدیث۱۵۹

امام صادق علیه‌السلام : ما مِن أحَدٍ إلاّ وفیهِ عِرقٌ مِنَ الجُذامِ ، فَکُلُوا الشَّلجَمَ فی زَمانِهِ یَذهَب بِهِ عَنکُم . هیچ کس نیست، مگر این که در او رگی از جذام وجود دارد. شلغم را در فصل آن بخورید تا این رگ را از شما ببرد . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۲۲۰

حدیث۱۶۰

امام صادق علیه‌السلام فی ذِکرِ خَواصِّ البِطّیخِ: یُذیبُ الحَصی فِی المَثانَةِ ؛ درباره ویژگی‌های خربزه: سنگ را در مثانه ، ذوب می کند . الخصال ، صفحه ۴۴۳ ، حدیث ۳۶

حدیث۱۶۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : تَفَکَّهوا بِالبِطّیخِ ؛ فَإِنَّها فاکِهَةُ الجَنَّةِ ، وفیها ألفُ بَرَکَةٍ وألفُ رَحمَةٍ ، وأکلُها شِفاءٌ مِن کُلِّ داءٍ ؛ نیاز خود به میوه را با خربزه برآورید ؛ چرا که میوه بهشت است ، در آن ، هزار برکت و هزار رحمت است و خوردنش شفای هر درد است . طبّ النبیّ صلی الله علیه و آله و سلّم ، ص۸ و بحار الأنوار ، ج۶۲ ، ص۲۹۶

حدیث۱۶۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عَلَیکُم بِالبِطّیخِ ؛ فَإِنَّ فیهِ عَشرَ خِصالٍ : هُوَ طَعامٌ ، وشَرابٌ ، واُشنانٌ ، ورَیحانٌ ، ویَغسِلُ المَثانَةَ ، ویَغسِلُ البَطنَ ، ویُکثِرُ ماءَ الظَّهرِ ، ویَزیدُ فِی الجِماعِ ، ویَقطَعُ البُرودَةَ ، ویُنَقِّی البَشَرَةَ ؛ بر شما باد خوردن خربزه؛ چرا که در آن، ده ویژگی است: غذاست، آب است، شستشو دهنده است ، خوش‌بو کننده است، مثانه را می‌شوید، شکم را می‌شوید، آب کمر را فراوان می‌سازد، بر نیروی همبستری می‌افزاید، سردی مزاج را از میان می‌بَرَد، و پوست را تمیز می‌کند. طبّ النبیّ صلی الله علیه و آله و سلّم ، ص ۸ و بحار الأنوار ، ج ۶۲ ، ص ۲۹۷

حدیث۱۶۳

امام صادق علیه‌السلام : أکثِروا مِنَ الباذَنجانِ عِندَ جِدادِ النَّخلِ ؛ فَإِنَّهُ شِفاءٌ مِن کُلِّ داءٍ ، ویَزیدُ فی بَهاءِ الوَجهِ ، ویُلَیِّنُ العُروقَ ، ویَزیدُ فی ماءِ الصُّلبِ؛ در هنگام خرماچینی ، فراوان بادنجان (بادمجان) بخورید؛ چرا که شفای هر درد است ، بر روشنی چهره می‌افزاید ، رگ‌ها را نرم می کند و آب کمر (نیروی جنسی) را افزون می‌سازد. مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۳۹۸ ، حدیث ۱۳۵۵

حدیث۱۶۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا طَبَختُم فَأَكثِرُوا القَرعَ ؛ فَإِنَّهُ يَسُرُّ قَلبَ الحَزينِ . اگر خواستید چیزی بپزید ، از کدو زیاد بهره بجویید؛ چرا که دلِ اندوهگین را شاد می کند . مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۳۸۳ ، حدیث ۱۲۸۵

حدیث۱۶۵

كُلُوا اليَقطينَ فَلَو عَلِمَ اللّهُ أنّ شَجَرَةً أخَفُّ مِن هـذِهِ لَأَنبَتَها عَلى أخي يونُسَ علیه‌السلام . إذَا اتَّخَذَ أحَدُكُم مَرَقا فَليُكثِر فيهِ مِنَ الدُّبّاءِ ، فَإِنَّهُ يَزيـدُ فِي الـدِّماغِ وفِي العَقلِ ؛ کـدو بخورید، که اگر خداوند می‌دانست درختی سبُک‌تر از این وجود دارد ، آن را برای برادرم یونس می‌رویانْد. هرگاه کسی از شما خورشی می‌سازد ، در آن کدوی بسیار بریزد ؛ چرا که آن مغز و عقل را می‌افزاید. مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۳۸۳ ، حدیث ۱۲۸۳

حدیث۱۶۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عَلَيكُم بِالقَرعِ ؛ فَإِنَّهُ يَزيـدُ فِي العَقلِ ، ويُكَبِّرُ الدِّماغَ ؛ بر شما باد کدو؛ چرا که عقل را افزون سازد و مغز را بزرگ می کند. کنز العمّال ، جلد ۱۰ ، صفحه ۴۴ ، حدیث ۲۸۲۷۶

حدیث۱۶۷

امام صادق علیه‌السلام : شَكا نَبِيٌّ مِنَ الأنبياءِ إلَى اللّه الغَمّ ، فأمَرَهُ بأكْلِ العِنَبِ ؛ یکی از پیامبران از غم و اندوه به درگاه خداوند شکوه کرد ؛ خداوند به او دستور داد انگور تناول کند . المحاسن : ۲ / ۳۶۲ / ۲۲۶۲

حدیث۱۶۸

امام صادق علیه‌السلام : أكلُ الجَزَرِ يُسَخِّنُ الكُلیَتَينِ ، ويُقيمُ الذَّكَرَ ؛ خوردن زردک ، کلیه‌ها را گرم می کند و آلت را راست می گرداند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۷۲ ، حدیث ۱

حدیث۱۶۹

امام صادق علیه‌السلام : الجَزَرُ أمانٌ مِنَ القولَنجِ وَالبَواسيرِ ، ويُعينُ عَلَى الجِماعِ ؛ زردک، مایه ایمنی از قولنج و بواسیر است و توانِ نزدیکی را تقویت می کند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۷۲ ، حدیث ۲

حدیث۱۷۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا أكَلتُمُ القِثّاءَ فَكُلوهُ مِن أسفَلِهِ ؛ به هنگام خوردنِ خیار ، آن را از ته بخورید . الفردوس ، جلد ۱ ، صفحه ۲۷۴ ، حدیث ۱۰۶۹

حدیث۱۷۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عَلَيكُم بِالقِثّاءِ ؛ فَإِنَّ اللّه تَعالى جَعَلَ فيهِ الشِّفاءَ مِن كُلِّ داءٍ؛ بر شما باد خیار ؛ چرا که خداوند متعال ، درمان هر دردی را در آن نهاده است . کنز العمّال ، جلد ۱۰ ، صفحه ۴۵ ، حدیث ۲۸۲۸۱

حدیث۱۷۲

امام صادق علیه‌السلام : أکلُ البِطّیخِ عَلَی الرِّیقِ یورِثُ الفالِجَ ؛ خوردن خربزه در ناشتا ، سست‌اندامی می‌آورد . الخصال ، صفحه ۴۴۳ ، حدیث ۳۶ ، مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ،

حدیث۱۷۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ما مِن امرَأَةٍ حامِلَةٍ أکَلَتِ البِطّیخَ ، إلّا یَکونُ مَولودُها حَسَنَ الوَجهِ وَالخُلُقِ ؛ هیچ زن بارداری نیست که خربزه بخورد ، مگر این که نوزادش خوش‌چهره و خوش‌خوی خواهد شد . طبّ النبیّ صلی الله علیه و آله و سلّم ، ص۱۰ و بحار الأنوار ، ج۶۲ ، ص۲۹۹

حدیث۱۷۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : البِطّیخُ قَبلَ الطَّعامِ یَغسِلُ البَطنَ غَسلًا ، ویَذهَبُ بِالدّاءِ أصلًا ؛ خربزه پیش از غذا ، شکم را کاملًا می‌شوید و بیماری را از ریشه می‌کَند . کنز العمّال ، جلد ۱۰ ، صفحه ۴۶ ، حدیث ۲۸۲۸۷ .

حدیث۱۷۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : کُلُوا التّینَ الرَّطبَ وَالیابِسَ ؛ فَإِنَّهُ یَزیدُ فِی الجِماعِ ، ویَقطَعُ البَواسیرَ ، ویَنفَعُ مِنَ النِّقرِسِ والإبرِدَةِ ؛ انجیر ، تازه و خشک ، بخورید ؛ چرا که بر قدرت همبستری می‌افزاید ، بواسیر را ریشه کن می‌کند و برای درمان نِقرِس و سردیِ مزاج ، سودمند است . مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۳۷۷ ، حدیث ۱۲۵۴

حدیث۱۷۶

امام صادق علیه‌السلام : أکلُ الباقِلّی یُمَخِّخُ السّاقَینِ ، ویَزیدُ فِی الدِّماغِ ، ویُوَلِّدُ الدَّمَ الطَّرِیَّ ؛ خوردن باقلا ، استخوان‌های ساق را تراکم درونی می‌دهد ، توانِ مغز را افزون می‌سازد و خون تازه تولید می‌کند. الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۴۴ ، حدیث ۱

حدیث۱۷۷

امام صادق علیه‌السلام : کُلُوا الباقِلّی بِقِشرِهِ ؛ فَإِنَّهُ یَدبَغُ المَعِدَةَ؛ باقلا را با پوستش بخورید ؛ چرا که معده را پاک می‌کند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۴۴ ، حدیث ۳ .

حدیث۱۷۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أکَلَ فولَةً بِقِشرِها ، أخرَجَ اللّه‌عز و جل مِنهُ مِنَ الدّاءِ مِثلَها ؛ هر کس یک دانه باقلا را با پوست آن بخورد ، خداوند عز و جل به همان اندازه ، بیماری را از درون او بیرون می‌برد . مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۳۹۷ ، حدیث ۱۳۴۶

حدیث۱۷۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : کُلُوا السَّفَرجَلَ ؛ فَإِنَّهُ یَزیدُ فِی الذِّهنِ ؛ بِه بخورید؛ چرا که ذهن را افزون می کند. مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۳۷۴ ، حدیث ۱۲۴۳

حدیث۱۸۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : کُلُوا السَّفَرجَلَ وتَهادَوه بَینَکُم ؛ فَإِنَّهُ یَجلُو البَصَرَ ، ویُنبِتُ المَوَدَّةَ فِی القَلبِ ؛ بِهْ بخورید و به همدیگر هدیه دهید؛ چرا که چشم را جلا می‌دهد و دوستی را در دل می‌رویانَد. بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۱۷۶ ، حدیث ۳۷

حدیث۱۸۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أکلُ السَّفَرجَلِ یُذهِبُ ظُلمَةَ البَصَرِ؛ خوردن بِهْ، تیرگی چشم را از میان می‌بَرَد . طبّ النبیّ صلی الله علیه و آله و سلّم ، صفحه ۸ و بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۹۶

حدیث۱۸۲

امام صادق علیه‌السلام : عَلَیکَ بِأَکلِ السَّفَرجَلِ الحُلوِ مَعَ حَبِّهِ ؛ فَإِنَّهُ یُقَوّی الضَّعفَ ، ویُطَیِّبُ المَعِدَةَ ، ویُزَکّی المَعِدَةَ ؛ بر تو باد خوردن بِهِ شیرین با دانه‌هایش ؛ چرا که قلب ضعیف را تقویت می کند ، معده را می‌پالاید و معده را پاک می‌سازد . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۱۷۶ ، حدیث ۳۶

حدیث۱۸۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : کُلُوا السَّفَرجَلَ ؛ فَإِنَّهُ یَجلُو الفُؤادَ . وما بَعَثَ اللّه نَبِیّا إلاّ أطعَمَهُ مِن سَفَرجَلِ الجَنَّةِ ، فَیَزیدُ فیهِ قُوَّةَ أربَعینَ رَجُلًا ؛ بِهْ بخورید که دل را جلا می‌دهد . خداوند ، هیچ پیامبری را برنگزیده ، مگر این که از بِهِ بهشت به او خورانده و نیروی چهل مرد را به او افزوده است . مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۳۷۳ ، حدیث ۱۲۴۲

حدیث۱۸۴

امام علی علیه‌السلام : أکلُ السَّفَرجَلِ یَزیدُ فی قُوَّةِ الرَّجُلِ ویَذهَبُ بِضَعفِهِ ؛ خوردن بِهْ ، بر نیروی مرد می‌افزاید و سستیِ او را می‌برد . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۱۷۵ ، حدیث ۳۵

حدیث۱۸۵

امام علی علیه‌السلام : أکلُ السَفَرجَلِ قُوَّةٌ لِلقَلبِ الضَّعیفِ ، ویُطَیِّبُ المَعِدَةَ ، ویَزیدُ فی قُوَّةِالفُؤادِ ، ویُشَجِّعُ الجَبانَ ، ویُحَسِّنُ الوَلَدَ ؛ خوردن بِهْ ، نیرویی برای قلبی است که ضعیف شده باشد ، معده را پاک می کند ، بر توانِ دل می‌افزاید ، ترسو را دلیر می کند و فرزند را نکو می‌سازد . الخصال ، صفحه ۶۱۲ ، حدیث ۱۰

حدیث۱۸۶

امام باقر علیه‌السلام : السَفَرجَلُ یَذهَبُ بِهَمِّ الحَزینِ؛ به، اندوه اندوهگین را از میان می‌برد . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۱۷۶ ،

حدیث ۳۷

حدیث۱۸۷

عن طلحهٔ بن زید عن الإمام الصادق علیه‌السلام : إنّ فِی السَّفَرجَلِ خَصلَةً لَیسَت فی سائِرِ الفَواکِهِ . قُلتُ : وما ذاکَ یَابنَ رَسولِ اللّهِ؟ قالَ : یُشَجِّعُ الجَبانَ ، هذا وَاللّهِ مِن عِلمِ الأَنبیاءِ – صَلَواتُ اللّهِ عَلَیهِم أجمَعینَ – ؛ به نقل از طلحهٔ بن زید: امام صادق علیه‌السلام فرمودند: در بِهْ ، ویژگی‌ای است که در دیگر میوه‌ها نیست. پرسیدم: ای پسر پیامبر خدا ! آن چیست؟ فرمودند: ترسو را دلیر می‌کند . به خداوند سوگند، این ، از دانش پیامبران – که درودهای خداوند بر تمامی آنان باد – است . طبّ الأئمّهٔ لابنی بسطام ، ص۱۳۶ و بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۱۷۶ ، حدیث ۳۶

حدیث۱۸۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : کُلُوا السَّفَرجَلَ عَلَی الرِّیقِ ؛ فَإِنَّهُ یُذهِبُ وَغَرَ الصَّدرِ؛ ناشتا بِهْ بخورید ؛ چرا که حرارت سینه را از میان می‌برد . کنز العمّال ، جلد ۱۰ ، صفحه ۴۰ ، حدیث ۲۸۲۵۹

حدیث۱۸۹

امام صادق علیه‌السلام : مَن أَکَلَ سَفَرجَلَةً عَلَی الرِّیقِ ، طابَ ماؤُهُ ، وحَسُنَ وَلَدُهُ؛ هر کس ناشتا یک بِهْ بخورد، نطفه‌اش پاکیزه می‌شود و فرزندش نیکو می‌گردد . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۵۷ ، حدیث ۳

حدیث۱۹۰

امام صادق علیه‌السلام : کُلُوا الاُترُجَّ بَعدَ الطَّعامِ ؛ فَإِنَّ آلَ مُحَمَّدٍ علیهم‌السلام یَفعَلونَ ذلِکَ ؛ تُرُنج را پس از غذا بخورید ؛ چرا که خاندان محمّد صلی الله علیه و آله و سلّم چنین می‌کنند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۶۰ ، حدیث ۳

حدیث۱۹۱

امام رضا علیه‌السلام : أکلُ الاُترُجِّ بِاللَّیلِ ، یَقلِبُ العَینَ ، ویورِثُ الحَوَلَ ؛ خوردن تُرُنج در شب ، چشم را برمی‌گرداند و کژچشمی به جای می‌گذارد . طبّ الإمام الرضا علیه‌السلام ، صفحه ۲۷ و بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۱

حدیث۱۹۲

امام رضا علیه‌السلام : الخُبزُ الیابِسُ یَهضِمُ الاُترُجِّ ؛ نان خشک ، تُرُنج را هضم می‌کند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۶۰ ، حدیث ۴ .

حدیث۱۹۳

امام صادق علیه‌السلام : کُلُوا الرُّمّانَ المُزَّ بِشَحمِهِ ؛ فَإِنَّهُ دِباغٌ لِلمَعِدَةِ ؛ انار مَلَس را با پیه آن بخورید؛ چرا که معده را پاک می‌کند. الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۵۴ ، حدیث ۱۳

حدیث۱۹۴

امام رضا علیه‌السلام : مُصَّ مِنَ الرُّمّانِ الإملیسِیِّ ؛ فَإِنَّهُ یُقَوّی النَّفسَ ، ویُحیِی الدَّمَ؛ آب انار مَلَس بِمَک ؛ زیرا انسان را قوی می کند و خون را زنده می‌سازد . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۰

حدیث۱۹۵

عَلَیکُم بِالرُّمّانِ الحُلوِ فَکُلوهُ ؛ فَإِنَّهُ لَیسَت مِن حَبَّةٍ تَقَعُ فی مَعِدَةِ مُؤمِنٍ إلاّ أبادَت داءً ، وأطفَأَت شَیطانَ الوَسوَسَهِ عَنهُ؛ بر شما باد انار شیرین . آن را بخورید ؛ چرا که هیچ دانه‌ای از آن به معده مؤمنی در نمی‌آید ، مگر این که بیماری‌ای از آن ریشه‌کن می کند و شیطانِ وسوسه را از او دور می‌سازد . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۵۴ ، حدیث ۱۰ .

حدیث۱۹۶

امام صادق علیه‌السلام : أربَعَةٌ یَعدِلنَ الطَّبائِعَ : الرُّمّانُ السّورانِیِّ ، والبُسرُ المَطبوخُ ، وَالبَنَفسَجُ ، وَالهِندَباءُ ؛ چهار چیز ، طبع را اعتدال می‌بخشد : انار سورانی ، خرمای نارس پخته‌شده ، بنفشه ، و کاسنی . الخصال ، صفحه ۲۴۹ ، حدیث ۱۱۳

حدیث۱۹۷

امام عسکری علیه‌السلام : کُلِ الرُّمّانَ بَعدَ الحِجامَةِ رُمّانا حُلوا ؛ فَإِنَّهُ یُسَکِّنُ الدَّمَ ، ویُصَفِّی الدَّمَ فِی الجَوفِ؛ پس از حجامت، انار بخور، اناری شیرین؛ چرا که خون را فرو می‌نشاند و خون را در درون، تصفیه می کند . طبّ الأئمّة لابنی بسطام ، صفحه ۵۹ و بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۱۲۳ ، حدیث ۵۲

حدیث۱۹۸

امام صادق علیه‌السلام : کُلُوا الرُّمّانَ بِشَحمِهِ ؛ فَإِنَّهُ یَدبَغُ المَعِدَةَ ، ویَزیدُ فِی الذِّهنِ ؛ انار را با پیه آن بخورید؛ چرا که معده را می‌پالاید و ذهن را افزون می کند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۵۴ ، حدیث ۱۲

حدیث۱۹۹

امام علی علیه‌السلام : کُلُوا الرُّمّانَ بِشَحمِهِ ؛ فَإِنَّهُ دِباغُ المَعِدَةِ ، وما مِن حَبَّةٍ استَقَرَّت فی مَعِدَةِ امرِئٍ مُسلِمٍ إلاّ أنارَتها ونَفَتِ الشَّیطانَ وَالوَسوَسَةَ عَنها أربَعینَ صَباحاً ؛ انار را با پیه آن بخورید؛ چرا که معده را پاک می کند . و هیچ دانه‌ای [از انار] در معده انسانی مسلمان ، جای نمی گیرد ، مگر این که آن را روشن می‌سازد و تا چه ل پگاه ، شیطان و وسوسه را از آن دور می کند . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۱۵۶ ، حدیث ۸

حدیث۲۰۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : کُلُوا الرُّمّانَ بِقِشرِهِ ؛ فَإِنَّهُ دِباغُ البَطنِ؛ انار را با پیه آن بخورید؛ چرا که شست‌وشو دهنده معده است . المحاسن ، جلد ۲ ، صفحه ۳۵۶ ، حدیث ۲۲۳۶

حدیث۲۰۱

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : کُلُوا السَّفَرجَلَ وتَهادَوه بَینَکَم ؛ فَإِنَّهُ یَجلُو البَصَرَ ، ویُنبِتُ المَوَدَّةَ فِی القَلبِ؛ بهْ بخوریـد و به همـدیگر هـدیه دهیـد؛ چرا که چشم را جلا می‌دهـد و دوستی را در دل می‌رویانَد. مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۳۷۲ ، حدیث ۱۲۳۰

حدیث۲۰۲

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم: – فی خَواصِّ التَّمرِ البَرنِیّ: هذا جَبرَئیلُ یُخبِرُنی أنّ فی تَمرَتِکُم هذِهِ تِسعَ خِصالٍ : . . . وتَزیدُ فِی السَّمعِ وَالبَصَرِ . . .؛ – درباره خواص خرمای بَرْنی –: این جبرئیل است که به من خبر می‌دهد که در این خرمایتان هفت ویژگی است : ... و بر شنوایی و بینایی‌تان می‌افزاید. المحاسن، ج۱، ص۷۶، ح۳۷

حدیث۲۰۳

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : عَلَیکُم بِاللُّبانِ ؛ فَإِنَّهُ یَمسَحُ الحَرَّ عَنِ القَلبِ . . . ویَجلُو البَصَرَ ، ویُذهِبُ النِّسیانَ ؛ بر شـما باد کُنْدُر؛ چرا که گرمازدگی را از قلب می‌زداید... و دیده را جلا می‌دهد و فراموشـی را از میان می‌بَرَد. طبّ النبیّ صـلی الله علیه و آله و سلّم ، صفحه ۶ و بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۹۴

حدیث۲۰۴

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : مَن أکَلَ الفاکِهَةَ وبَدَأَ بِبِاسمِ اللّهِ ، لَم تَضُرَّهُ ؛ هر کس میوه بخورد و این خوردن را با نام خدا آغاز کند ، میوه به او زیانی نمی‌رساند . مستدرک الوسائل ، جلد ۱۶ ، صفحه ۴۶۱ ، حدیث ۲۰۵۴۷

حدیث۲۰۵

امام علی علیه‌السـلام : کانَ رَسولُ اللّهِ صـلی الله علیه و آله و سـلّم إذا رَأَی الفاکِهَـةَ الجَدیدَةَ قَبَّلَها ووَضَـعَها عَلی عَینَیهِ وفَمِهِ ، ثُمَّ قالَ : اللّهُمَّ کَمـا أرَیتَنـا أوَّلَها فی عافِیَةٍ ، فَأَرِنا آخِرَها فی عافِیَةٍ؛ پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم، چون میوه‌ای نو می‌دیدنـد ، آن را می‌بوسـید ند و بر روی چشـمان و دهانشان می‌نهادند و سپس می‌گفتند:خداوندا ! چنان که آغاز این را در عافیت به ما نشان دادی ، پایان آن را نیز در عافیت به ما بنمایان. الأمالی للصدوق ، صفحه ۳۳۸ ، حدیث ۳۹۶

حدیث۲۰۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عَلَیکُم بِالفاکِهَةِ فی إقبالِها؛ فَإِنَّها مَصَحَّةٌ لِلأَبدانِ مَطرَدَةٌ لِلأَحزانِ، وألقوها فی إدبارِها ؛ فَإِنَّها داءُ الأَبـدانِ ؛ بر شـما باد میوه در هنگام روی کردنش؛ چرا که در این هنگام، مایه: سـلامت تن و از میان رفتن اندوه است. نیز آن را در هنگام پشت کردن وا گذارید؛ که در این هنگام، دردی برای تن است. بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۹۶

حدیث۲۰۷

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سلّم : کُلُوا الثِّمارَ وِتراً لا یَضُرُّ ؛ میوه‌ها را جدا جدا بخورید تا زیان نرساند . جامع الأحادیث للقمّی ، صفحه ۱۰۸ و دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۱۳۸

حدیث۲۰۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الرُّمّانُ سَیِّدُ الفاکِهَةِ ، ومَن أکَلَ رُمّانَةً أغضَبَ شَیطانَهُ أربَعینَ صَباحا؛ انار ، مِهتر همه میوه‌هاست و هر کس یک انار بخورد، چهل پگاه، شیطان خویش را به خشم می‌آورد . المحاسن ، جلد ۲ ، صفحه ۳۵۹ ، حدیث ۲۲۴۹

حدیث۲۰۹

امام صادق علیه‌السلام : أطعِموا مَحمومیکُمُ التُّفّاحَ ؛ فَما مِن شَیءٍ أنفَعَ مِنَ التُّفّاحِ ؛ به تبداران خود، سیب بدهید؛ چرا که هیچ چیز، سودمندتر از سیب نیست . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۵۷ ، حدیث ۱۰

حدیث۲۱۰

التُّفّاحُ یُفَرِّجُ المَعِدَةَ . وقال : کُلِ التُّفّاحَ ؛ فَإِنَّهُ یُطفِئُ الحَرارَةَ ، ویُبَرِّدُ الجَوفَ ، ویَذهَبُ بِالحُمّی . وفی حَدیثٍ آخَرَ : یَذهَبُ بِالوَباءِ ؛ به نقل از اسحاق بن مطهّر ، از امام صادق علیه‌السلام: سیب، معده را گشایش می‌دهد . همچنین فرمودند : سیب بخور؛ چرا که حرارت را فرو می‌نشاند، درون را سرد می‌کند و تب را می‌بَرد . در حدیث دیگری است که فرمودند : وبا را از میان می‌برد . المحاسن ، جلد ۲ ، صفحه ۳۶۸ ، حدیث ۲۲۸۴

حدیث۲۱۱

امام کاظم علیه‌السلام : التُّفّاحُ یَنفَعُ مِن خِصالٍ عِدَّةٍ : مِنَ السَّمِّ ، وَالسِّحرِ ، وَاللَّمَمِ یَعرِضُ مِن أهلِ الأَرضِ ، وَالبَلغَمِ الغالِبِ ، ولَیسَ شَیءٌ أسرَعَ مِنهُ مَنفَعَةً ؛ سیب، برای درمان چند چیز سودمند است : مسمومیت ، سِحر ، جنونی که از زمینیان پیش می‌آید، و بلغمی که چیره شده باشد. هیچ چیز منفعتش سریع‌تر از این نیست . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۵۵ ، حدیث ۲

حدیث۲۱۲

امام صادق علیه‌السلام : التُّفّاحُ نَضوحُ المَعِدَةِ؛ سیب ، پالاینده و خوش‌بو کننده معده است . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۵۵ ، حدیث ۱

حدیث۲۱۳

امام علی علیه‌السلام : کُلُوا التُّفّاحَ ؛ فَإِنَّهُ یَدبَغُ المَعِدَةَ ؛ سیب بخورید ، که معده را می‌پالاید . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۵۷ ، حدیث ۱۱

حدیث۲۱۴

امام صادق علیه‌السلام : لَو یَعلَمُ النّاسُ ما فِی التُّفّاحِ ما داوَوا مَرضاهُم إلاّ بِهِ ، ألا وإنَّهُ أسرَعُ شَیءٍ مَنفَعَةً لِلفُؤادِ خاصَّةً ، وإنّهُ نَضوحُهُ ؛ اگر مردم می‌دانستند در سیب چیست، بیمارانشان را جز به آن درمان نمی‌کردند. بدانید که سیب، به ویژه، سودمندترین چیز برای قلب و مایه شست‌وشوی آن است. طبّ الأئمّة لابنی بسطام ، صفحه ۱۳۵ و الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۵۷ ، حدیث ۱۰

حدیث۲۱۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أربَعَةٌ تَزیدُ فِی العُمُرِ : . . . وأکلُ التُّفّاحِ بِالأَسحارِ؛ چهار چیز ، عمر را می‌افزاید : ... و خوردن سیب در سحرگاهان . المواعظ العددیّة ، صفحه ۲۱۱

حدیث۲۱۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : کُلُوا التُّفّاحَ عَلَی الرِّیقِ ؛ فَإِنَّهُ نَضوحُ المَعِدَةِ؛ سیب را ناشتا بخورید؛ چرا که تمیزکننده معده است . مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۳۷۵ ، حدیث ۱۲۴۸ و بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۱۷۷ ، حدیث ۳۷

حدیث۲۱۷

امام باقر علیه‌السلام : إذا أرَدتَ أکلَ التُّفّاحِ فَشُمَّهُ ثُمَّ کُلهُ ؛ فَإِنَّکَ إذا فَعَلتَ ذلِکَ أخرَجَ مِن جَسَدِکَ کُلَّ داءٍ وغائِلَةٍ ، ویُسَکِّنُ ما یوجَدُ مِن قِبَلِ الأَرواحِ کُلِّها؛ هنگامی که خواستی سیب بخوری ، آن را ببوی و سپس بخور . اگر این کار را انجام دادی ، هر درد و عارضه‌ای از تنت بیرون می‌رود و همه آنچه از سوی ارواح، در انسان ایجاد می‌شود، فرو می‌نشیند. طبّ الأئمّة لابنی بسطام ، صفحه ۱۳۵ و بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۱۷۵ ، حدیث ۳۳

حدیث۲۱۸

امام علی علیه‌السلام : أکلُ الجَوزِ فی شِدَّةِ الحَرِّ یُهَیِّجُ الحَرَّ فِی الجَوفِ ، ویُهَیِّجُ القُروحَ عَلَی الجَسَدِ ، وأکلُهُ فِی الشِّتاءِ ؛ یُسَخِّنُ الکُلیَتَینِ ، ویَدفَعُ البَردَ ؛ خوردن گردو در گرمای شدید، حرارت را در بدن بر می‌انگیزد و زخم‌های تن را تحریک می‌کند ؛ امّا خوردن آن در زمستان ، کلیه‌ها را گرم می‌کند و سرما را می‌رانَد . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۴۰ ، حدیث ۱

حدیث۲۱۹

امام کاظم علیه‌السلام : مَن تَغَیَّرَ عَلَیهِ ماءُ ظَهرِهِ ، یَنفَعُ لَهُ اللَّبَنُ الحَلیبُ بِالعَسَلِ ؛ هر کس آبِ کمرش بر وی دیگرگون شود ، شیر تازه با عسل برایش سودمند است . مکارم الأخلاق ، ج۱ ، ص۳۵۸ ، ح۱۱۶۴ و بحارالأنوار ، ج۶۶ ، ص۲۹۰ ، ح۲

حدیث۲۲۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : کُلُوا الزَّیتَ ، وَادَّهِنوا بِالزَّیتِ ؛ فَإِنَّهُ مِن شَجَرَةٍ مُبارَکَةٍ ؛ زیتون بخورید و خود را با روغن زیتون چرب کنید ؛ چرا که آن ، از درختی خجسته است . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۳۱ ، حدیث ۱

حدیث۲۲۱

امام صادق علیه‌السلام : نِعمَ اللُّقمَةُ الجُبنُ ؛ یُطَیِّبُ الشَّربَةَ ، ویَهضِمُ ما قَبلَهُ ، ویُمرِئُ ما بَعدَهُ؛ پنیر، چه نیکو لقمه‌ای است! نوشیدن انسان را خوش‌بو می‌سازد، آنچه را پیش از آن هست، هضم می‌کند و آنچه را پس از آن باشد، دوست‌داشتنی می‌سازد . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۱۰۵ ، حدیث ۱۰

حدیث۲۲۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : کُلُوا الجُبنَ ؛ فَإِنَّهُ یورِثُ النُّعاسَ ، ویَهضِمُ الطَعامَ؛ پنیر بخورید ؛ چرا که خواب می‌آورد و غذا را هضم می‌کند . طبّ النبیّ صلی الله علیه و آله و سلّم ، صفحه ۱۱ و بحارالأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۰۰

حدیث۲۲۳

امام صادق علیه‌السلام : الجُبنُ وَالجَوزُ إذَا اجتَمَعا فی کُلِّ واحِدٍ مِنهُما شِفاءٌ ، وإن افتَرَقا کانَ فی کُلِّ واحِدٍ مِنهُما داءٌ ؛ پنیر و گردو، چون با هم یک‌جا جمع شوند، در هر یک از آنها درمان است ؛ امّا اگر از هم جدا شوند ، در هر یک از آنها درد است . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۴۰ ، حدیث ۲

حدیث۲۲۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ما مِن امرَأَةٍ حامِلَةٍ أكَلَتِ البِطّیخَ بِالجُبنِ إلاّ یَكونُ مَولودُها حَسَنَ الوَجهِ وَالخُلقِ ؛ هیچ زن بارداری نیست که خربزه با پنیر بخورد ، مگر آن‌که کودکش خوش‌روی و خوش‌خوی شود . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۹۹

حدیث۲۲۵

امام صادق علیه‌السلام : السَّمنُ ما دَخَلَ جَوفا مِثلُهُ ، وإنّنی لَأَكرَهُهُ لِلشَّیخِ ؛ روغن حیوانی ، چیزی است که همانند آن ، به بدن درنیامده است ؛ امّا من آن را برای پیر ، ناخوشایند می‌دانم . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۳۵ ، حدیث ۶

حدیث۲۲۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أكَلَ لُقمَةً سَمینَةً نَزَلَ مِثلُها مِنَ الدّاءِ مِن جَسَدِهِ ، ولَحمُ البَقَرِ داءٌ ، وسَمنُها شِفاءٌ ، ولَبَنُها دَواءٌ ، وما دَخَلَ الجَوفَ مِثلُ السَّمنِ ؛ هر کس یک لقمه چرب‌شده به روغن حیوانی بخورد ، به همان اندازه ، بیماری از تن او فرو می‌ریزد . گوشت گاو ، درد است و روغن آن ، شفا و شیرش نیز درمان . هیچ چیز ، همانند روغن گاو ، به بدن درنیامده است . دعائم الإسلام ، جلد ۲ ، صفحه ۱۱۱ ، حدیث ۳۶۵

حدیث۲۲۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ما أنزَلَ اللّهُ مِن داءٍ إلاّ وقَد أنزَلَ لَهُ شِفاءً ، وفی ألبانِ البَقَرِ شِفاءٌ مِن كُلِّ داءٍ؛ خداوند، هیچ دردی فرو نفرستاده، مگر این که برای آن، درمانی هم فرستاده است. در شیر گاو ، درمان هر درد هست . کنز العمّال ، جلد ۱۰ ، صفحه ۳۱ ، حدیث ۲۸۱۶

حدیث۲۲۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عَلَیكُم بِأَلبانِ البَقَرِ ؛ فَإِنَّها تَرُمُّ مِن كُلِّ شَجَرٍ ، وهُوَ شِفاءٌ مِن كُلِّ داءٍ؛ بر شما باد شیر گاو ؛ چرا که گاو از هر درختی می‌خورد و شیر آن ، درمانی برای هر درد است . المحاسن ، جلد ۲ ، صفحه ۲۹۴ ، حدیث ۱۹۶۷

حدیث۲۲۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ فی . . . ألبانِها شِفاءً لِلذَربِةِ بُطونُهُم؛ در شیر شتر ، شفای اسهال است . کنز العمّال ، جلد ۱۰ ، صفحه ۴۶ ، حدیث ۲۸۲۸۶

حدیث۲۳۰

امام علی علیه‌السلام : حَسوُ اللَّبَنِ شِفاءٌ مِن کُلِّ داءٍ إلاّ المَوتَ؛ نوشیدن شیر، شفایی برای هر درد است، مگر مرگ . الخصال ، صفحه ۶۳۶ ، حدیث ۱۰

حدیث۲۳۱

عن أبی الحسن الأصبهانی : کُنتُ عِندَ أبی عَبدِاللّهِ علیه‌السلام فَقالَ لَهُ رَجُلٌ وأنَا أسمَعُ : جُعِلتُ فِداکَ ! إنّی أجِدُ الضَّعفَ فی بَدَنی . فَقالَ لَهُ : عَلَیکَ بِاللَّبَنِ ؛ فَإِنَّهُ یُنبِتُ اللَّحمَ ، ویَشُدُّ العَظمَ ؛ به نقل از ابو الحسن اصفهانی: نزد امام صادق علیه‌السلام بودم . در حالی که من نیز می‌شنیدم ، مردی به ایشان گفت : فدایت شوم ! من در بدنم احساس ضعف می کنم . امام علیه‌السلام به او فرمودند : بر تو باد شیر؛ چرا که گوشت می‌رویاند و استخوان را استحکام می‌بخشد . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۳۶ ، حدیث ۷

حدیث۲۳۲

امام صادق علیه‌السلام : ما وَجَدنا لِوَجَعِ الحَلقِ مِثلَ حَسوِ اللَّبَنِ؛ برای گلودرد، چیزی چون نوشیدن شیر نیافته‌ایم . بحارالأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۱۸۲ ، حدیث ۴

حدیث۲۳۳

امام کاظم علیه‌السلام : مَن تَغَیَّرَ عَلَیهِ ماءُ الظَّهرِ ، فَإِنَّهُ یَنفَعُ لَهُ اللَّبَنُ الحَلیبُ ، وَالعَسَلُ؛ هر کس که آب کمرش دیگرگون می‌شود، شیر تازه همراه با عسل برایش سودمند است . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۳۷ ، حدیث ۸

حدیث۲۳۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عَلَیکُم بِالزَّبیبِ ؛ فَإِنَّهُ یَکشِفُ المِرَّةَ ، ویَذهَبُ بِالبَلغَمِ، ویَشُدُّ العَصَبَ ، ویَذهَبُ بِالإِعیاءِ، ویُحَسِّنُ الخُلُقَ، ویُطَیِّبُ النَّفسَ، ویَذهَبُ بِالغَمِّ ؛ بر شما باد مویز ، چرا که تلخه را می‌زداید ، بلغم را می‌بَرَد ، پی را استحکام می‌دهد ، رنجیدگی و خستگی را از میان بر می‌دارد ، خوی را خوش می‌سازد ، دل را پاک و پیراسته می‌دارد و اندوه را می‌بَرَد. الخصال ، صفحه ۳۴۴ ، حدیث ۹

حدیث۲۳۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أدمَنَ أکلَ الزَّبیبِ عَلَی الرّیقِ ، رُزِقَ الفَهمَ وَالحِفظَ وَالذِّهنَ ، ونَقَصَ مِنَ البَلغَمِ ؛ هر کس به خوردن مَویز در حالت ناشتا عادت کند ، فهم و حافظه و ذهن ، روزیِ او می‌شود و بلغمِ وی می کاهد . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۷۱ ، حدیث ۷۰

حدیث۲۳۶

امام رضا علیه‌السلام : مَن أرادَ أن یَزیدَ فی حِفظِهِ فَلیَأکُل سَبعَ مَثاقیلَ زَبیبا بِالغَداةِ عَلَی الرّیقِ ؛ هر کس که می‌خواهد به حافظه‌اش افزوده شود، صبحگاهان در حالت ناشتا، هفت مثقال مویز بخورد. طبّ الإمام الرضا علیه‌السلام ، صفحه ۳۶ و بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۴

حدیث۲۳۷

امام علی علیه‌السلام : مَنِ اصطَبَحَ بِإِحدی وعِشرینَ زَبیبَةً حَمراءَ لَم یَمرَض إلاّ مَرَضَ المَوتِ إن شاءَ اللّه‏؛ هر کس بیست و یک مویزِ سرخ را خورشِ خود بگیرد ، به خواست خداوند ، به هیچ بیماری‌ای مگر بیماری مرگ ، مبتلا نمی‌شود . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۵۱ ، حدیث ۱

حدیث۲۳۸

امام علی علیه‌السلام : العَسَلُ شِفاءٌ مِن کُلِّ داءٍ ولا داءَ فیهِ ؛ یُقِلُّ البَلغَمَ ، ویَجلُو القَلبَ ؛ عسل ، شفای هر بیماری‌ای است و بیماری‌ای هم در آن نیست؛ بلغم را کم می‌کند و دل را جلا می‌دهد. مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۳۵۹ ، حدیث ۱۱۷۲

حدیث۲۳۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أرادَ الحِفظَ ، فَلیَأکُلِ العَسَلَ ؛ هر کس حافظه می‌خواهد ، عسل بخورد. مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۳۵۸ ، حدیث ۱۱۶۷

حدیث۲۴۰

امام رضا علیه السلام: فِی العَسَلِ شِفاءٌ مِن کُلِّ داءٍ . مَن لَعِقَ لعقَةَ عَسَلٍ عَلَی الرّیقِ یَقطَعُ البَلغَمَ ، ویَحسِمُ الصَّفرَةَ ، ویَمنَعُ المِرَّةَ السَّوداءَ ، ویُصَفّی الذِّهنَ ، ویُجَوِّدُ الحِفظَ إذا کانَ مَعَ اللُّبانِ الذَّکَرِ؛ در عسل ، درمان هر دردی است. هر کس ناشتا یک قاشق عسل بخورد ، این عسل ، بلغم را پایان می‌دهد ، صفرا را فرو می‌نشانَد ، مانع از تلخه سیاه (سودا) می‌شود و ذهن را صفا می‌بخشد ، و اگر که همراه با کُندُر خورده شود ، حافظه را نکو می‌سازد. الفقه المنسوب للإمام الرضا علیه‌السلام ، صفحه ۳۴۶ و بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۲۹۳ ، حدیث ۱۶

حدیث۲۴۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ثَلاثٌ یَزِدنَ فِی الحِفظِ ویَذهَبنَ بِالبَلغَم : قِراءَةُ القُرآنِ ، وَالعَسَلُ ، وَاللُّبانُ . سه چیز ، حافظه را افزون می‌کند و بلغم را از میان می‌بَرَد: قرائت قرآن ، عسل و کُندُر. بحارالأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۲۹۰ ، حدیث ۳

حدیث۲۴۲

عن عبد الرحمن بن الجهم : شَکا ذَریحٌ المُحارِبیّ قَراقِرَ فی بَطنِهِ إلی أبی عَبدِاللّهِ علیه‌السلام ، فَقالَ : أتوجِعُکَ؟ قالَ : نَعَم . قالَ : ما یَمنَعُکَ مِنَ الحَبَّةِ السَّوداءِ وَالعَسَلِ لَها؛ به نقل از عبد الرحمان بن جَهْم: ذریح محاربی ، نزد امام صادق علیه‌السلام ، اظهار کرد که شکم وی غُرغُر می‌کند . امام پرسیدند: آیا درد هم داری؟ گفت : آری. فرمودند: چرا برای درمان آن ، از سیاه‌دانه و عسل ، بهره نمی‌جویی؟ طبّ الأئمّة لابنی بسطام ، صفحه ۱۰۰ و بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۱۷۷ ، حدیث ۱۳

حدیث۲۴۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ما لِلنّفساءِ عِندی شِفاءٌ مِثلُ الرُّطَبِ ، وما لِلمَریضِ مِثلُ العَسَلِ ؛ نزد من برای زن تازه‌زا ، درمانی همانند خرما و برای بیمار، درمانی همانند عسل وجود ندارد . کنز العمّال ، جلد ۱۰ ، صفحه ۴۴ ، حدیث ۲۸۲۷۹

حدیث۲۴۴

امام علی علیه‌السلام : العَسَلُ فیهِ شِفاءٌ ؛ در عسل ، درمان است . المحاسن ، جلد ۲ ، صفحه ۳۰۰ ، حدیث ۱۹۹۱

حدیث۲۴۵

امام علی علیه‌السلام : مَا استَشفَی المَریضُ بِمِثلِ شُربِ العَسَلِ ؛ بیمار ، به چیزی همانند خوردن عسل ، درمان نجسته است . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۳۲ ، حدیث ۵

حدیث۲۴۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : نِعمَ الشَّرابُ العَسَلُ ؛ یَرعَی القَلبَ ، ویُذهِبُ بَردَ الصَّدرِ ؛ عسل ، چه خوب نوشیدنی‌ای است! قلب را مراقبت می‌کند و سردیِ سینه را از میان می‌برد . مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۳۵۸ ، حدیث ۱۱۶۸

حدیث۲۴۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : العَسَلُ شِفاءٌ ؛ یَطرُدُ الرّیحَ وَالحُمّی ؛ عسل ، شفایی است که باد و تب را دور می‌کند . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۲۹۴ ، حدیث ۱۹

حدیث۲۴۸

امام رضا علیه‌السلام : مَن أرادَ دَفعَ الزُّکامِ فِی الشِّتاءِ أجمَعَ ، فَلیَأکُل کُلَّ یَومٍ ثَلاثَ لُقَمِ شَهدٍ ؛ هر که می‌خواهد در همه زمستان از سرماخوردگی دور بماند ، هر روز ، سه لقمه شهد بخورد . طبّ الإمام الرضا علیه‌السلام ، صفحه ۳۷ و بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۴

حدیث۲۴۹

امام هادی علیه‌السلام: لَمّا سُئِلَ عَنِ الحُمّی الغِبِّ الغالِبَةِ: یُؤخَذُ العَسَلُ وَالشّونیزُ ، ویُلعَقُ مِنهُ ثَلاثُ لَعقاتٍ ؛ فَإِنَّها تَنقَلِعُ ، وهُمَا المُبارَکانِ ، قالَ اللّه‌ تَعالی فِی العَسَلِ : یَخْرُجُ مِن بُطُونِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَ نُهُ فِیهِ شِفَآءٌ لِّلنَّاسِ ؛ هنگامی که درباره تبِ پیوسته یک روز در میان از ایشان پرسیدند: قدری عسل و شونیز (سیاه‌دانه) ، برداشته و سه لیسه انگشت از آن خورده شود . در این صورت ، تب ، ریشه‌کن خواهد شد ، و این هر دو ، مبارک هستند . خداوند متعال ، درباره عسل فرموده است : (از درونِ [شکم] آن (زنبور) ، شهدی که به رنگ‌های گوناگون است ، بیرون می‌آید . در آن ، برای مردم ، درمانی است) . طبّ الأئمّة لابنی بسطام ، صفحه ۵۱ عن أبی جعفر ، بحارالأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۱۰۰ ، حدیث ۲۳

حدیث۲۵۰

امام صادق علیه‌السلام: مَن باتَ وفی جَوفِهِ سَمَکٌ لَم یَتبَعهُ بِتَمراتٍ أو عَسَلٍ ، لَم یَزَل عِرقُ الفالِجِ یَضرِبُ عَلَیهِ حَتّی یُصبِحَ ؛ هر کس در حالی بخوابد که ماهی خورده و در پی آن ، چند خرما یا مقداری عسل نخورده است ، تا صبح ، رگِ سستْ‌اندامی بر او غلبه خواهد داشت. الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۲۳ ، حدیث ۱

حدیث۲۵۱

امام رضا علیه‌السلام : فِی العَسَلِ شِفاءٌ مِن کُلِّ داء . مَن لَعِقَ لَعقَةَ عَسَلٍ عَلَی الرّیقِ یَقطَعُ البَلغَمَ ، ویَحسِمُ الصُّفرَةَ ، ویَمنَعُ المِرَّةَ السّوداءَ ، ویُصَفِّی الذِّهنَ ، ویُجَوِّدُ الحِفظَ إذا کانَ مَعَ اللُّبانِ الذَّکَرِ ؛ در عسل ، درمان هر دردی است . هر کس ناشتا یک انگشت از آن را بلیسد ، این عسل ، بلغم [وی]را پایان می‌دهد ، صفرا را فرو می‌نشانَد ، تلخه سیاه (زرداب) را مانع می‌شود ، ذهن را صفا می‌بخشد و اگر که همراه با کُنْدُر خورده شود ، حافظه را نکو می‌سازد. الفقه المنسوب للإمام الرضا علیه‌السلام ، ص۳۴۶ و بحار الأنوار ، ج۶۶ ، ص۲۹۳

حدیث۲۵۲

امام رضا علیه‌السلام : مُداوَمَةُ أکلِ البَیضِ یَعرِضُ مِنهُ الکَلَفُ فِی الوَجهِ ؛ خوردن همیشگی تخم‌مرغ ، سبب پیدایش کَک‌مَک در صورت می‌شود . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۱

حدیث۲۵۳

امام رضا علیه‌السلام : الإمتِلاءُ مِنَ البَیضِ المَسلوقِ یورِثُ الرَّبوَ وَالاِبتِهارَ ؛ پُرخوری از تخم‌مرغ آب‌پَز ، نفسْ‌تنگی و نفس‌بُریدگی می‌آورد . طبّ الإمام الرضا علیه‌السلام ، صفحه ۲۸ و بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۱

حدیث۲۵۴

امام کاظم علیه‌السلام : کَثرَةُ أکلِ البَیضِ تَزیدُ فِی الوَلَدِ؛ فراوان خوردن تخم‌مرغ ، فرزند را افزون می‌سازد . الکافی، جلد ۶، صفحه ۳۲۵، حدیث ۴

حدیث۲۵۵

امام باقر علیه‌السلام : مَن عَدِمَ الوَلَدَ فَلیَأکُلِ البَیضَ وَلیُکثِر مِنهُ ؛ فَإِنَّهُ یُکثِرُ النَّسلَ ؛ هر کس فرزند ندارد ، تخم‌مرغ بخورد و فراوانْ از آن بهره ببرد ؛ چرا که نسل را می‌افزاید . طبّ الأئمّة لابنی بسطام ، ص۱۳۰ و دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۳۲

حدیث۲۵۶

امام علی علیه‌السلام : إنّ نَبِیًا مِنَ الأَنبیاءِ شَکا إلَی اللّهِ قِلَّةَ النَّسلِ فی اُمَّتِهِ ، فَأَمَرَهُ أن یَأمُرَهُم بِأَکلِ البَیضِ ، فَفَعَلوا فَکَثُرَ النَّسلُ فیهِم ؛ یکی از پیامبران، از کمیِ زاد و ولد در میان امّت خویش، به درگاه خداوند عز و جل نالید. خداوند، او را فرمود که مردم را به خوردن تخم‌مرغ، سفارش کند. مردم ، این کار را کردند و از آن پس، زاد و ولد در میانشان فراوان شد. بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ،

صفحه ۴۶ ، حديث ٨

حديث۲۵۷

امام كاظم عليه‌السلام : مَن أخَذَ سُكَّرَتَينِ عِندَ النَّومِ ، كانَت لَهُ شِفاءً مِن كُلِّ داءٍ إلّا السّامَ ؛ هر كس در هنگام خفتن ، دو شكر پاره بردارد ، براى او در برابر هر دردى ، مگر درد مرگ ، درمان است . مكارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۳۶۳ ، حديث ۱۱۸۷

حديث۲۵۸

امام كاظم عليه‌السلام : تَأخُذُ لِلحُمّى وَزنَ عَشَرَةِ دَراهِمَ سُكَّرا بِماءٍ بارِدٍ عَلَى الرِّيقِ؛ براى تب ، به اندازه وزن دَه درهم ، شكر به آب سرد درمى‌آميزى و ناشتا مى‌خورى . مكارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۳۶۳ ، حديث ۱۱۸۹

حديث۲۵۹

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : إنّ اللّه‌عز و جل أوحى إلى موسَى بنِ عِمرانَ أن : اِبدَأ بِالمِلحِ وَاختِم بِالمِلحِ ؛ فَإِنَّ فِى المِلحِ دَواءً مِن سَبعينَ داءً ، أهوَنُهَا الجُنونُ ، وَالجُذامُ ، وَالبَرَصُ ، ووَجَعُ الحَلقِ وَالأَضراسِ ، ووَجَعُ البَطنِ ؛ خداوند عز و جل به موسى بن عمران وحى كرد كه :(غذا را) با نمک ، آغاز كن و با نمك ، پايان ده ؛ چرا كه درمان هفتاد درد ، در نمك است و كمترينِ اين دردها ديوانگى ، جذام ، پيسى ، گلودرد ، دندان‌درد و شكم‌درد است. المحاسن ، جلد ۲ ، صفحه ۴۲۵ ، حديث ۲۴۹۰

حديث۲۶۰

امام على عليه‌السلام : مَنِ ابتَدَأَ طَعامَهُ بِالمِلحِ ؛ ذَهَبَ عَنهُ سَبعونَ داءً وما لا يَعلَمُهُ إلّا اللّه‌عز و جل؛ هر كس غذاى خود را با نمك آغاز كند ، هفتاد درد و دردهاى بسيار ديگرى – كه كسى جز خداوند عز و جل آنها را نمى‌داند – از وى دور مى‌شوند . الخصال ، صفحه ۶۲۳ ، حديث ۱۰

حديث۲۶۱

امام صادق عليه‌السلام : مَن ذَرَّ عَلى أوَّلِ لُقمَةٍ مِن طَعامِهِ المِلحَ ؛ ذَهَبَ عَنهُ بَنَمَشِ الوَجهِ ؛ هر كس بر نخستين لقمه از غذاى خود نمك بپاشد ، كَك‌مكِ صورت او از ميان مى‌رود . الكافى ، جلد ۶ ، صفحه ۳۲۶ ، حديث ۸

حديث۲۶۲

امام كاظم عليه‌السلام : قَصَبُ السُّكَّرِ يَفتَحُ السُّدودَ ، ولا داءَ فيهِ ولا غائِلَةَ ؛ نيشكر ، انسدادها را مى گشايد و هيچ بيمارى و عارضه‌اى در آن نيست . مكارم الأخلاق ، ج۱ ، ص۳۶۳ ، ح۱۱۹۱ و بحار الأنوار ، ج۶۶ ، ص۱۸۹ ، ح۲

حديث۲۶۳

امام رضا عليه‌السلام : السُّكَّرُ الطَّبَرزَدُ يَأكُلُ البَلغَمَ أكلًا ؛ شكرِ طبرزد ، بلغم را به كلّى از ميان مى‌برد . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۲۹۷ ، حديث ۱

حدیث۲۶۴

الإمام الباقر علیه‌السلام: – لِزُرارَهَ: وَیحَکَ یا زُرارَهُ ، ما أغفَلَ النّاسَ عَن فَضلِ السُّکَّرِ الطَّبَرزَدِ ! وهُوَ یَنفَعُ مِن سَبعینَ داءً ، وهُوَ یَأکُلُ البَلغَمَ أکلًا ویَقلَعُهُ بِأَصلِهِ ؛ امام باقر (علیه‌السلام)خطاب به زُراره(فرمودند): ای زراره ! دریغ از تو! چه قدر مردم از ارزش شکر طبرزد ، بی‌خبرنـد، در حالی که برای هفتـاد بیمـاری، سودمنـد است و بلغم را کاملاًـ فرو می‌خورد و ریشه‌کن می‌سازد! طبّ الأئمّهٔ لابنی بسطام ، ص۶۷ و بحار الأنوار ، ج۶۶ ، ص ۳۰۰ ، ح ۱۱

حدیث۲۶۵

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلّم) می فرمایند: سَیِّدُ طَعامِ أهلِ الدُّنیا وَالآخِرَهِ اللَّحمُ ، ثُمَّ الأَرُزُّ ؛ مهتر همه خوراکی‌های ساکنان این سرای و آن سرای ، گوشت و سپس برنج است. عیون أخبار الرضا علیه‌السلام ، ج۲ ، ص۳۵ ، ح۷۹

حدیث۲۶۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الأَرُزُّ فِی الأَطعِمَهِ کَالسَّیِّدِ فِی القَومِ؛ برنج در میان خوراکی‌ها ، به سان مهتر (رئیس) در میان قوم است . طبّ النبیّ صلی الله علیه و آله و سلّم ، ص۶ و بحار الأنوار ، ج۶۲ ، ص۲۹۴

حدیث۲۶۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : نِعمَ الدَّواءُ الأَرُزُّ ، بارِدٌ صَحیحٌ سَلیمٌ مِن کُلِّ داءٍ ؛ برنج ، نیکو دارویی است : سرد است و سالم و برکنار از هر بیماری . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۲۶۲ ، حدیث ۷

حدیث۲۶۸

امام صادق علیه‌السلام : نِعمَ الطَّعامُ الأَرُزُّ ، وإنّا لَنَدَّخِرُهُ لِمَرضانا؛ برنج ، نیکو غذایی است . ما آن را برای بیماران خویش نگه می‌داریم . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۴۲ ، حدیث ۴

حدیث۲۶۹

امام صادق علیه‌السلام : شَکا رَجُلٌ إلی نَبِیِّ اللّهِ صلی الله علیه و آله و سلّم قَساوَهَ القَلبِ ، فَقالَ لَهُ : عَلَیکَ بِالعَدَسِ ؛ فَإِنَّهُ یُرِقُّ القَلبَ ، ویُسرِعُ الدِّمعَهَ؛ مردی نزد پیامبر خدا از سنگ‌دلی ، اظهار ناراحتی کرد . به او فرمودند: بر تو باد عدس ؛ چرا که دل را نازک می‌کند و اشک را شتاب می‌دهد . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۴۳ ، حدیث ۳

حدیث۲۷۰

امام باقر علیه‌السلام : کانَ فیما أوصی بِهِ رَسولُ اللّهِ صلی الله علیه و آله و سلّم عَلِیّاً علیه‌السلام أن قالَ : یا عَلِیُّ ، کُلِ العَدَسَ ؛ فَإِنَّهُ مُبارَکٌ مُقَدَّسٌ وهُوَ یُرِقُّ القَلبَ ، ویُکثِرُ الدَّمعَهَ ، وإنَّهُ بارَکَ عَلَیهِ سَبعونَ نَبِیّاً ؛ از جمله سفارش‌های پیامبر خدا به علی علیه‌السلام آن بود که فرمودند : ای علی! عدس بخور ؛ چرا که مبارک و مقدّس است ، دل را نازک می‌کند و اشک را افزون می‌سازد ، و هفتاد پیامبر ، دوام سودمندیِ آن را از خداوند متعال خواسته‌اند. بحارالأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۲۵۸ ، حدیث ۵

حدیث۲۷۱

امام علی علیه‌السلام : أكلُ العَدَسِ ، يُرِقُّ القَلبَ ، ويُكثِرُ الدَّمعَةَ؛ عدس، دل را نازک می کند و اشک را می‌افزاید. الکافی، جلد ۶ ، صفحه ۳۴۳ ، حدیث ۱

حدیث۲۷۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عَلَيكُم بِالعَدَسِ ؛ فَإِنَّهُ يُرِقُّ القَلبَ ، ويُكثِرُ الدَّمعَةَ ، ولَقَد قَدَّسَهُ سَبعونَ نَبِيّاً؛ بر شما باد عدس ؛ چرا که دل را نازک می کند و اشک را افزون می‌سازد . و هفتاد پیامبر ، آن را پاک دانسته‌اند . بحارالأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۲۵۹ ، حدیث ۹

حدیث۲۷۳

امام صادق علیه‌السلام : اللّوبِيا يَطرُدُ الرِّياحَ المُستَبطِنَةَ ؛ لوبیا ، بادهای نهفته درون را دور می کند . الکافی ، ج ۶ ، ص ۳۴۴ ، ح ۴

حدیث۲۷۴

عن أحمد بن محمّد بن أبی نصر عن الإمام الرضا علیه‌السلام : الحِمَّصُ جَيِّدٌ لِوَجَعِ الظَّهرِ وكانَ يَدعو بِهِ قَبلَ الطَّعامِ وبَعدَهُ ؛ به نقل از احمد بن محمّد بن ابی نصر، از امام رضا علیه‌السلام: نخود برای کمردرد، خوب است. نیز درباره ایشان آمده است که پیش و پس از غذا ، نخود می‌طلبیدند. بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۲۶۳ ، حدیث ۱

حدیث۲۷۵

امام علی علیه‌السلام : نِعمَ الإِدامُ الخَلُّ يَكسِرُ المِرَّةَ ، ويُطفِئُ الصَّفراءَ ، ويُحيِي القَلبَ ؛ سرکه ، نیکو خورشتی است؛ زرداب را می‌شکند ، صفرا را فرو می‌نشاند و قلب را زنده می کند. الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۲۹ ، حدیث ۷

حدیث۲۷۶

امام صادق علیه‌السلام : الخَلُّ يُنيرُ القَلبَ ؛ سرکه ، قلب را روشن می کند. المحاسن ، جلد ۲ ، صفحه ۲۸۴ ، حدیث ۱۹۲۵

حدیث۲۷۷

امام صادق علیه‌السلام : الخَلُّ يُسَكِّنُ المِرارَ ، ويُحيِي القَلبَ ، ويَقتُلُ دودَ البَطنِ ، ويَشُدُّ الفَمَ؛ سرکه ، تلخه را فرو می‌نشاند ، قلب را زنده می‌سازد ، کِرم‌های شکم را می کُشد و دهان را استحکام می‌بخشد . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۷۵

حدیث۲۷۸

امام صادق علیه‌السلام : الخَلُّ يَشُدُّ العَقلَ؛ سرکه ، عقل را استحکام می‌بخشد . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۲۹ ، حدیث ۲

حدیث۲۷۹

امـام رضا علیه‌السـلام : مَن أرادَ ألاّ یَسقُطَ اُذناهُ ولا لَهاتُهُ ، فَلا یَأکُل حُلوا إلاّ تَغَرغَرَ بِخَلٍّ؛ هر کس می‌خواهـد گوش‌هایش و نیز زبان کوچکش فرو نیفتد ، هیچ‌گاه شیرینی نخورد ، مگر این که پس از آن ، سرکه غِرغِره کند . طبّ الإمام الرضا علیه‌السلام ، صفحه ۴۰ و بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۵

حدیث۲۸۰

امام رضا علیه‌السـلام : مَن خَشِیَ الشَّقیقَةَ وَالشَّوصَةَ ، فَلا یُؤَخِّر أکلَ السَّمَکِ الطَّرِیّ صَیفاً وشِتاءً؛ هر کس از درد شقیقه و شکم درد می‌ترسد ، نباید در تابستان و زمستان ، خوردن ماهی تازه را به تأخیر افکند. بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۴

حدیث۲۸۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إدمانُ أکلِ السَّمَکِ الطَّرِیِّ ، یُذیبُ اللَّحمَ؛ پیوسته خوردن ماهی تازه، گوشت را ذوب می‌کند . بحار الأنوار ، جلد ۶۵ ، صفحه ۱۹۰ ، حدیث ۱

حدیث۲۸۲

امـام علی علیه‌السـلام : لا تُـدمِنوا أکلَ السَّمَکِ ؛ فَإِنَّهُ یُـذیبُ الجَسَـدَ؛ به خوردن ماهی، مـداومت مکنیـد؛ زیرا تن را ذوب می‌کنـد . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۲۳ ، حدیث ۵

حدیث۲۸۳

امام علی علیه‌السـلام : أقِلّوا مِن أکلِ الحیتانِ ؛ فَإِنَّها تُـذیبُ البَـدَنَ ، وتُکثِرُ البَلغَمَ ، وتُغَلِّظُ النَّفسَ؛ کمتر ماهی بخورید؛ چرا که بدن را ذوب می‌کند، بلغم را افزون می‌سازد و نَفَس را سنگین می‌نماید. الخصال ، صفحه ۶۳۶ ، حدیث ۱۰

حدیث۲۸۴

امام صادق علیه‌السـلام : ثَلاثةٌ یُسْـمِنَّ وثَلاثةٌ یُهْزِلْنَ ، فأمّا الّتی یُسْـمِنَّ : فإدْمانُ الحَمّامِ ، وشَمُّ الرائحَةِ الطَّیِّبهِ ، ولُبْسُ الثِّیابِ اللَّیِّنَةِ ، وأمّا الّتی یُهْزِلْنَ : فإدْمانُ أکْلِ البَیضِ ، والسَّمَکِ ، والطَّلْعِ ؛ سه چیز انسان را فربه می‌کند و سه چیز لاغر می‌سازد. آن سه که فربه می‌کند : حمّام رفتن زیاد، بوییـدن بوی خوش و پوشیدن لباس نرم است و آن سه که لاغر می‌کنـد: خوردن زیاد تخم مرغ، ماهی و خرمای نارس است . الخصال : ۱۵۵ / ۱۹۴

حدیث۲۸۵

امام رضا علیه‌السـلام : الاِغتِسالُ بِالماءِ البارِدِ بَعدَ أکلِ السَّمَکِ یورِثُ الفالِجَ ؛ غسل کردن با آب سـرد پس از خوردن ماهی ، سستْ اندامی در پی می‌آورد. بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۱

حدیث۲۸۶

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : کُلُوا التَّمرَ عَلَی الرِّیقِ ؛ فَإِنَّهُ یَقتُلُ الدّیـدانَ فِی البَطنِ؛ ناشـتا خرما بخوریـد ؛ چرا که کِرم‌های

شکم را می کُشد . عیون أخبار الرضا علیه‌السلام ، جلد ۲ ، صفحه ۴۸ ، حدیث ۱۸۵

حدیث۲۸۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أطعِموا نِساءَکُم فی نِفاسِهِنَّ التَّمرَ ؛ فَإِنَّهُ مَن کانَ طَعامُها فی نِفاسِهَا التَّمرَ خَرَجَ وَلَدُها ذلِکَ حَلیما ، فَإِنَّهُ کانَ طَعامَ مَریَمَ حینَ وَلَدَت عیسی ، ولَو عَلِمَ اللّه‌طَعاما هُوَ خَیرٌ لَها مِنَ التَّمرِ أطعَمَها إیّاهُ؛ به زنان خود در دوره نزدیک زایمان ، خرما بدهید؛ زیرا هر کس که در دوره نزدیک زایمان غذایش خرما باشد، فرزندش بردبار زاده خواهد شد. خوراک مریم، هنگامی که عیسی را زایید، همین بود، در حالی که اگر خدا غذایی بهتر از خرما برای او سراغ داشت ، همان را به وی می‌خوراند . کنز العمّال ، جلد ۱۲ ، صفحه ۳۴۰ ، حدیث ۳۵۳۱۳

حدیث۲۸۸

امام صادق علیه‌السلام : اللَّحمُ یُنبِتُ اللَّحمَ ویَزیدُ فِی العَقلِ ، ومَن تَرَکَ أکلَهُ أیّاماً فَسَدَ عَقلُهُ؛ گوشت، گوشت می‌رویاند و بر عقل می‌افزاید؛ و هر کس آن را چند روز وا گذارد، عقلش تباه شود. بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۷۲ ، حدیث ۶۸

حدیث۲۸۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : اللَّحمُ وَاللَّبَنُ ؛ یُنبِتانِ اللَّحمَ ، ویَشُدّانِ العِظامَ ، وَاللَّحمُ یَزیدُ فِی السَّمعِ وَالبَصَرِ ، وَاللَّحمُ بِالبَیضِ یَزیدُ فِی الباءَةِ ؛ گوشت و شیر، گوشت می‌رویانند و استخوان‌ها را استحکام می‌بخشند و گوشت، شنوایی و بینایی را افزون می کند و گوشت همراه با تخم‌مرغ، بر نیروی جنسی می‌افزاید. بحارالأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۷۶ ، حدیث ۷۳

حدیث۲۹۰

امام رضا علیه‌السلام : أکلُ اللَّحمِ النِّیِءِ یورِثُ الدّودَ فِی البَطنِ؛ خوردن گوشت خام ، در شکم ، کِرم پدید می‌آورد . طبّ الإمام الرضا علیه‌السلام ، صفحه ۲۸ و بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۱

حدیث۲۹۱

عن هشام بن سالم : سَأَلتُ أبا عَبدِ اللّهِ علیه‌السلام عَن أکلِ لَحمِ النِّیءِ ، فَقالَ : هذا طَعامُ السِّباعِ؛ به نقل از هشام بن سالم: از امام صادق (علیه‌السلام) درباره خوردن گوشت خام پرسیدم. فرمودند: این ، خوراک درندگان است . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۷۱

حدیث۲۹۲

امام باقر علیه‌السلام : إنّ رَسولَ اللّهِ صلی الله علیه و آله و سلّم نَهی أن یُؤکَلَ اللَّحمُ غَریضاً ، وقالَ : إنَّما تَأکُلُهُ السِّباعُ ، ولکِن حَتّی تُغَیِّرَهُ الشَّمسُ أوِ النّارُ ؛ پیامبر خدا ، از این که گوشت ، خام خورده شود ، نهی کرد و فرمودند : تنها درندگان ، چنین گوشتی می‌خورند . [گوشت را] هنگامی بخورید که آفتاب یا آتش ، آن را دیگرگون ساخته باشد. الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۱۳ ، حدیث ۱

حدیث۲۹۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن لَم یَأکُلِ اللَّحمَ أربَعینَ یَوماً ساءَ خُلُقُهُ ، فَکُلُوا اللَّحمَ ؛ فَإِنَّهُ یَزیدُ فِی السَّمعِ؛ هر کس چهل روز گوشت نخورد، بدخوی می‌شود . گوشت بخورید؛ چرا که بر شنوایی می‌افزاید . الفردوس ، جلد ۳، صفحه ۶۲۷ ، حدیث ۵۹۶۰ و دانش نامه احادیث پزشکی: ۲ / ۱۲۸

حدیث۲۹۴

امام صادق علیه‌السلام : مَن أصابَهُ ضَعفٌ فی قَلبِهِ أو بَدَنِهِ فَلیَأکُل لَحمَ الضَّأنِ بِاللَّبَنِ ؛ فَإِنَّهُ یُخرِجُ مِن أوصالِهِ کُلَّ داءٍ وغائِلَةٍ ، ویُقَوّی جِسمَهُ ویَشُدُّ لِثَتَهُ؛ هر کس به ضعفی در قلب یا بدن خویش گرفتار آمد ، گوشت گوسفند همراه با شیر بخورد؛ چرا که این خوراک ، هر درد و عارضه‌ای را از اندام وی بیرون می‌بَرَد ، تن او را تقویت می‌کند و لثه‌های او را نیز استحکام می‌دهد. بحار الأنوار ، جلد ۷۶، صفحه ۱۹۴ ، حدیث ۹

حدیث۲۹۵

امام کاظم علیه‌السلام : مَن أکَلَ مَرَقا بِلَحمِ بَقَرٍ أذهَبَ اللّه‌ تَعالی عَنهُ البَرَصَ وَالجُذامَ؛ هر کس آب‌گوشت گاو بخورد، خداوند ، پیسی و جُذام را از او دور می‌کند . بحار الأنوار ، جلد ۶۲، صفحه ۲۱۲

حدیث۲۹۶

امام صادق علیه‌السلام : مَرَقُ لَحمِ البَقَرِ یَذهَبُ بِالبَیاضِ؛ آب‌گوشتِ گاو ، پیسی را از میان می‌بَرَد . الکافی ، جلد ۶، صفحه ۳۱۱، حدیث ۲

حدیث۲۹۷

امام صادق علیه‌السلام : مَرَقُ السِّلقِ بِلَحمِ البَقَرِ یَذهَبُ بِالبَیاضِ؛ آب‌گوشت چغندر با گوشت گاو ، سفیدی را از میان می‌برد . بحار الأنوار ، جلد ۶۶، صفحه ۲۱۶ ، حدیث ۵

حدیث۲۹۸

امام باقر علیه‌السلام : إنّ بَنی إسرائیلَ شَکَوا إلی موسی علیه‌السلام ما یَلقَونَ مِنَ البَیاضِ ، فَشَکا ذلِکَ إلَی اللّهِ عز و جل فَأَوحَی اللّه‌ عز و جل إلَیهِ : مُرهُم یَأکُلوا لَحمَ البَقَرِ بِالسِّلقِ؛ بنی اسرائیل ، از لکّه‌های سفیدی که [بر پوست] می‌دیدند ، نزد موسی علیه‌السلام اظهار ناراحتی کردند . پس خداوند به موسی علیه‌السلام چنین وحی فرستاد : به آنان بگو که گوشت گاو ، همراه با چغندر بخورند . المحاسن ، جلد ۲ ، صفحه ۳۲۶ ، حدیث ۲۱۰۷

حدیث۲۹۹

عن سعد بن سعد : قُلتُ لِأَبِی الحَسَنِ علیه‌السلام : إنّ أهلَ بَیتی لا یَأکُلونَ لَحمَ الضَّأنِ . قالَ : فَقالَ : ولِمَ؟ قالَ : قُلتُ : إنَّهُم یَقولونَ : إنَّهُ یُهَیِّجُ بِهِمُ المِرَّةَ السَّوداءَ وَالصُّداعَ وَالأَوجاعَ . فَقالَ لی : یا سَعدُ . فَقُلتُ : لَبَّیکَ ! قالَ: لَو عَلِمَ اللّه‌ عز و جل شَیئاً أکرَمَ مِنَ الضَّأنِ لَفَدی بِهِ إسماعیلَ علیه‌السلام؛ به نقل از سعد بن سعد: به امام کاظم علیه‌السلام گفتم : خانواده من ، گوشت میش نمی‌خورند . پرسیدند: چرا؟ گفتم : آنان می‌گویند این گوشت ، تلخه سیاه و سردرد و دیگر دردها را در آنان تحریک می‌کند . به من فرمودند: ای سعد! .

گفتم : لبيك! فرمود ند: اگر خداوند عز و جل چيزى را ارزشـمندتر از ميش مى‌دانست ، آن را فِديه اسماعيل عليه‌السلام مى‌ساخت. الكافى ، جلد ۶ ، صفحه ۳۱۰ ، حديث ۲

حديث۳۰۰

امام صادق عليه‌السـلام : مَن أصابَهُ ضَعفٌ فى قَلبِهِ أو بَدَنِهِ فَليَأكُل لَحمَ الضّأنِ بِاللَّبَنِ ؛ فَإِنَّهُ يُخرِجُ مِن أوصالِهِ كُلَّ داءٍ وغائِلَةٍ ، ويُقَوّى جِسمَهُ ، ويَشُدُّ لِثَتَهُ؛ هر كس در قلب يا بدن خود به ضـعفى گرفتار آمد ، گوشت ميش با شـير بخورد ؛ چرا كه در اين صورت ، هر بيمارى و عارضه‌اى ، از بند بند تن او برون مى‌رود ، بدنش نيرو مى گيرد و لثه‌اش استحكام مى‌يابد . المحاسن ، جلد ۲ ، صفحه ۲۵۹ ، حديث ۱۸۱۹

حديث۳۰۱

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : إنّ اللّه عز و جل اختارَ مِن كُلِّ شَىءٍ شَيئاً . . . ومِنَ الغَنَمِ الضّأنَ؛ خداوند عز و جل از هر چيز ، چيزى را بر گزيد. . . و از [ميان انواع]گوسفند، ميش را. الغيبة للنعمانى ، صفحه ۶۷ ، حديث ۷

حديث۳۰۲

امام كاظم عليه‌السـلام : لا أرىَ بِأَكلِ الحُبارى بَأساً ، وإنَّهُ جَيِّدٌ لِلبَواسيرِ ، ووَجَعِ الظَّهرِ ، وهُوَ مِمّا يُعينُ عَلى كَثرَةِ الجِماعِ ؛ در خوردن هوبَره ، اشـكالى نمى‌بينم . براى بواسير و درد كمر ، خوب است و از چيزهايى است كه انسان را بر فراوانى آميزش ، يارى مى‌رساند . الكافى ، جلد ۶ ، صفحه ۳۱۳ ، حديث ۶

حديث۳۰۳

عن علىّ بن مَهزِيـار : تَغَدَّيتُ مَعَ أبى جَعفَرٍ عليه‌السـلام فَـأَتى بِقَطـاةٍ فَقـالَ : إنَّهُ مُبارَكٌ ، وكانَ أبى عليه‌السـلام يُعجِبُهُ ، وكانَ يَأمُرُ أن يُطعَـِمَ صـاحِبَ اليَرَقـانِ يُشـوى لَـهُ فَـإِنَّهُ يَنفَعُـهُ؛ به نقـل از على بن مَهزِيـار: همراه بـا امـام بـاقر عليه‌السـلام ناهـار خـوردم . ايشـان مرغ سنگخوارى آورد و فرمودنـد: اين ، مبارك است . پـدرم به آن علاقه داشت و مى‌فرمودنـد: هر كس يرقان دارد ، برايش از گوشـت اين مرغ ، كباب كنند . او را سودمند خواهد افتاد. الكافى ، جلد ۶ ، صفحه ۳۱۲ ، حديث ۵

حديث۳۰۴

امام صادق عليه‌السـلام : إذا وَجَـدَ أحَدُكُم غَمّاً أو كَرباً لايَدرى ما سَبَبُهُ ، فَليَأكُل لَحمَ الدُّرّاجِ ؛ فَإِنَّهُ يَسكُنُ عَنهُ إن شاءَ اللّه تَعالى؛ هر گاه كسـى از شما ، اندوه يا گرفتارى‌اى دارد و نمى‌داند علّتش چيست ، گوشت كبكنجير (كبك‌انجير) بخورد . در اين صورت ، به خواست خداوند متعال ، اين اندوه و گرفتارى ، فرو خواهد نشست . بحارالأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۷۵ ، حديث ۶۹

حديث۳۰۵

پيامبر خـدا صـلى الله عليه و آله و سـلّم : مَن سَرَّهُ أن يَقِلَّ غَيظُهُ ، فَليَأكُل لَحمَ الدُّرّاجِ؛ هر كس دوست دارد خشـمش كاستى بگيرد ، گوشت كَبكَنجير(كبك‌انجير) بخورد . الكافى ، جلد ۶ ، صفحه ۳۱۲ ، حديث ۳

حدیث۳۰۶

امام کاظم علیه‌السلام : أطعِمُوا المَحمومَ لَحمَ القِباجِ ؛ فَإِنَّهُ یُقَوّی السّاقَینِ ، ویَطرُدُ الحُمّی طَرداً ؛ به تبدار، گوشت کبک بخورانید؛ چرا که پاها را نیرو می‌دهد و تب را کاملاً دور می‌کند. الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۱۲ ، حدیث ۴

حدیث۳۰۷

امام صادق علیه‌السلام : مَن أکَلَ لُقمَةَ شَحمٍ أخرَجَت مِثلَها مِنَ الدّاءِ؛ هر کس یک لقمه پیه بخورد ، آن لقمه هم‌اندازه خویش ، بیماری را از بدن بیرون می‌برد . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۱۱ ، حدیث ۵

حدیث۳۰۸

امام علی علیه‌السلام : ذُکِرَ عِندَ النَّبِیّ صلی الله علیه و آله و سلّم اللَّحمُ وَالشَّحمُ ، فَقالَ : لَیسَ مِنهُما بَضعَةٌ تَقَعُ فِی المَعِدَةِ إلاّ أنبَتَت مَکانَها شِفاءً ، وأخرَجَت مِن مَکانِها داءً ؛ نزد پیامبر صلی الله علیه و آله و سلّم از گوشت و پیهْ یاد شد. فرمودند : هیچ پاره‌ای از این دو در معده جای نمی‌گیرد ، مگر این که در جای آن ، شفا می‌روید و بیماری‌ای از آن جا می‌رود . عیون أخبار الرضا علیه‌السلام ، جلد ۲ ، صفحه ۴۱ ، حدیث ۱۳۰

حدیث۳۰۹

امام علی علیه‌السلام : الشَّحمُ یُخرِجُ مِثلَهُ مِنَ الدّاءِ ، ولَم یَستَشفِ النّاسُ بِشِفاءٍ أفضَلَ مِنَ السَّمنِ ، وقِراءَةِ القُرآنِ؛ پیهْ ، هم‌اندازه خود ، بیماری را از بدن بیرون می‌برد . مردم ، به هیچ چیز بهتر از روغن حیوانی و قرائت قرآن ، درمان نجسته‌اند . کنز العمّال ، جلد ۱۰ ، صفحه ۸۶ ، حدیث ۲۸۴۷۲

حدیث۳۱۰

امام علی علیه‌السلام : إذَا اشتَری أحَدُکُم لَحماً فَلیُخرِج مِنهُ الغُدَدَ ؛ فَإِنَّهُ یُحَرِّکُ عِرقَ الجُذامِ ؛ هر گاه کسی از شما گوشت خرید ، غدّه‌ها را از آن بیرون آورَد ؛ زیرا آنها رگ جذام را تحریک می‌کنند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۲۵۴ ، حدیث ۵

حدیث۳۱۱

امام رضا علیه‌السلام : إدمانُ أکلِ کُلَی الغَنَمِ وأجوافِها ، یَعکِسُ المَثانَةَ ؛ عادت داشتن به خوردن قلوه و شکمبه (سیرابی) گوسفند ، مثانه را دیگرگون می‌کند . طبّ الإمام الرضا علیه‌السلام ، صفحه ۶۴ و بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۱

حدیث۳۱۲

امام علی علیه‌السلام : مَن أرادَ البَقاءَ ولا بَقاءَ فَلیُباکِرِ الغَداءَ ، وَلیُجَوِّدِ الحِذاءَ ، وَلیُخَفِّفِ الرِّداءَ . هر کس طالب ماندن است ، که البته ماندنی در کار نیست ؛ صبح زود صبحانه بخورد ، کفشِ خوب بپوشد، قرض خود را کم کند . عیون أخبار الرضا علیه‌السلام : ۲ / ۱۱۲ / ۳۸

حدیث۳۱۳

امام صادق علیه‌السلام : مَن أكَلَ الجِرجيرَ بِاللَّيلِ ضَرَبَ عَلَيهِ عِرقُ الجُذامِ مِن أنفِهِ وباتَ يُنزَفُ الدَّمُ؛ هر کس شبانگاه جرجیر بخورد ، رگِ جذام ، از بینی وی بر آن یورش می‌آورد و آن شب را شبِ خونریزی می کند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۶۸ ، حدیث ۲

حدیث۳۱۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أكرَهُ الجِرجيرَ ، وكَأَنّي أنظُرُ إلى شَجَرَتِها نابِتَةً في جَهَنَّمَ ، وما تَضَلَّعَ مِنها رَجُلٌ بَعدَ أن يُصَلِّيَ العِشاءَ إلّا باتَ في تِلكَ اللَّيلَةِ ونَفسُهُ تُنازِعُهُ إلَى الجُذامِ؛ من، جِرجیر را خوش نمی‌دارم و گویا درخت آن را می‌نگرم که در دوزخ ، روییده است . هیچ کس پس از گزاردن نماز عشا ، درون را از آن پُر نمی‌سازد ، مگر این که آن شب را در حالی به خواب می‌رود که جانِ او تا صبح با جذام ، دست و پنجه نرم می کند . المحاسن ، جلد ۲ ، صفحه ۳۲۴ ، حدیث ۲۰۹۷

حدیث۳۱۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عَلَيكُم بِالكَمأَةِ الرَّطبَةِ ؛ فَإِنَّها مِنَ المَنِّ ، وماؤُها شِفاءٌ لِلعَينِ ؛ بر شما باد قارچ تازه ؛ چرا که از همان مَنّ است و آبش ، شفایی برای چشم است . کنز العمّال ، جلد ۱۰ ، صفحه ۵۰ ، حدیث ۲۸۳۱۱

حدیث۳۱۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الكَمأَةُ مِنَ المَنِّ الَّذي أنزَلَهُ اللّه عَلى بَني إسرائيلَ ، وهِيَ شِفاءٌ لِلعَينِ ؛ قارچ ، از همان مَنّ است که خداوند بر بنی اسرائیل نازل کرد ، و آن ، شفایی برای چشم است . عیون أخبار الرضا علیه‌السلام ، جلد ۲ ، صفحه ۷۵ ، حدیث ۳۴۹

حدیث۳۱۷

امام صادق علیه‌السلام : لَيسَ عَلى وَجهِ الأَرضِ بَقلَةٌ أشرَفُ ولا أنفَعُ مِنَ الفَرفَخِ ؛ وهُوَ بَقلَةُ فاطِمَةَ علیهاالسلام ؛ در روی زمین، گیاهی والاتر و سودمندتر از خُرفه نیست ، و آن ، سبزی فاطمه علیهاالسلام است . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۶۷ ، حدیث ۱

حدیث۳۱۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عَلَيكُم بِالفَرفَخِ ؛ فَهِيَ المِكيَسَةُ ، فَإِنَّهُ إن كانَ شَيءٌ يَزيدُ فِي العَقلِ فَهِيَ ؛ بر شما باد خُرفه ؛ چرا که زیرکی می‌دهد و اگر تنها یک چیز باشد که عقل را افزون می کند ، همان است . المحاسن ، جلد ۲ ، صفحه ۳۲۳ ، حدیث ۲۰۹۴

حدیث۳۱۹

امام کاظم علیه‌السلام : إنّ السِّلقَ يَقمَعُ عِرقَ الجُذامِ ، وما دَخَلَ جَوفَ المُبَرسَمِ مِثلُ وَرَقِ السِّلقِ؛ چغندر ، رگ جذام را به کلّی از میان می‌بَرد . هیچ چیز به درونِ گرفتار به بِرسا درنیامده است که همانند برگ چغندر باشد . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۶۹ ، حدیث ۵

حدیث۳۲۰

امام رضا علیه‌السلام : أطعِموا مَرضاكُمُ السِّلقَ - یَعنی وَرَقَهُ - فَإِنَّ فیهِ شِفاءً ولا داءَ مَعَهُ ولا غائِلَةَ لَهُ ، ویُهَدِّئُ نَومَ المَریضِ ، وَاجتَنِبوا أصلَهُ ؛ فَإِنَّهُ یُهَیِّجُ السَّوداءَ؛ به بیمارانتان ، چغندر (یعنی برگ آن را) بدهید ؛ چرا كه در آن ، درمان است و هیچ بیماری‌ای به همراه ندارد و هیچ عارضه‌ای در آن نیست و خواب بیمار را آرام می‌سازد . امّا از خودِ چغندر بپرهیزید ؛ چرا كه سودا را تحریک می کند . الكافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۶۹ ، حدیث ۴

حدیث۳۲۱

امام صادق علیه‌السلام : لَو عَلِمَ اللّه‌فی شَیءٍ شِفاءً أكثَرَ مِنَ الشَّعیرِ ، ما جَعَلَهُ غِذاءَ الأَنبیاءِ علیهم‌السلام؛ اگر خداوند در چیزی بیش از جو بهبود دهندگی می‌دید ، آن را خوراك پیامبران قرار نمی‌داد . مكارم الأخلاق، ج۱، ص۳۳۴ ، ح۱۰۷۶

حدیث۳۲۲

امام رضا علیه‌السلام : فَضلُ خُبزِ الشَّعیرِ عَلَى البُرِّ كَفَضلِنا عَلَى النّاسِ ، وما مِن نَبِیٍّ إلّا وقَد دَعا لِآكِلِ الشَّعیرِ وبارَكَ عَلَیهِ ، وما دَخَلَ جَوفا إلّا وأخرَجَ كُلَّ داءٍ فیهِ ، وهُوَ قوتُ الأَنبیاءِ وطَعامُ الأَبرارِ ، أبَى اللّه‌ تَعالى أن یَجعَلَ قوتَ أنبیائِهِ إلّا شَعیرا ؛ برتریِ نان جو بر گندم ، همانند برتریِ ما بر دیگر مردمان است . هیچ پیامبری نیست كه برای خورنده جو دعا نكرده و برای او بركت نخواسته باشد و هیچ درونی نیست كه جو بِدان درآمده و همه دردها از آن بیرون نرفته باشد . آن ، خوراك پیامبران و غذای نیكان است . خداوند متعال ، جز این را نخواسته است كه خوراك پیامبران خویش را جو قرار دهد . الكافی ، ج۶ ، ص۳۰۴ ، ح۱

حدیث۳۲۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : كُلِ الخَسَّ ؛ فَإِنَّهُ یورِثُ النُّعاسَ ، ویَهضِمُ الطَّعامَ ؛ كاهو بخور كه خواب‌آور است و غذا را هضم می كند . مكارم الأخلاق ، ج۱ ، ص۳۹۶ ، ح۱۳۴۴

حدیث۳۲۴

امام صادق علیه‌السلام : عَلَیكُم بِالخَسِّ ؛ فَإِنَّهُ یُصَفِّی الدَّمَ؛ بر شما باد كاهو ؛ چرا كه خون را تصفیه می كند. الكافی ، ج۶ ، ص۳۶۷ ، ح۱

حدیث۳۲۵

امام صادق علیه‌السلام : نِعمَ البَقلُ الهِندَباءُ ، ولَیسَ مِن وَرَقَةٍ إلّا وعَلَیها قَطرَةٌ مِنَ الجَنَّةِ ، فَكُلوها ولا تَنفُضوها عِندَ أكلِها . وكانَ أبی علیه‌السلام یَنهانا أن نَنفُضَهُ إذا أكَلناهُ ؛ كاسنی ، نكو سبزی‌ای است . هیچ برگی از آن نیست كه قطره‌ای از بهشت بر آن نباشد . آن را بخورید و به گاه خوردن ، متكانید . پدرم علیه‌السلام ما را نهی می‌فرمود كه به هنگام خوردن كاسنی ، آن را بتكانیم . الكافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۶۳ ، حدیث ۴

حدیث۳۲۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم: كُلُوا الثُّومَ وتَداوَوا بِهِ ؛ فَإِنَّ فیهِ شِفاءً مِن سَبعینَ داءً ؛ سیر بخورید و بدان درمان كنید؛ چرا كه

درمان هفتاد درد در آن هست. مکارم الأخلاق، ج۱، ص۳۹۴، ح۱۳۳۵ و دانش نامه احادیث پزشکی: ج۲ / ح۲۶۲

حدیث۳۲۷

امام رضا علیه‌السلام : مَن أرادَ ألاّ یُصیبَهُ ریحٌ ، فَلیَأکُلِ الثّومَ فی کُلِّ سَبعَةِ أیّام؛ هر کس می‌خواهد بادی دامنگیر او نشود، در هر هفت روز، [یک بار] سیربخورد . طبّ الإمام الرضا علیه‌السلام، ص۴۱ و بحار الأنوار ، ج۶۲، ص۳۲۵

حدیث۳۲۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عَلَیکُم بِالکَرَفسِ ؛ فَإِنَّهُ إن کانَ شَیءٌ یَزیدُ فِی العَقلِ فَهُوَ هُوَ ؛ بر شما باد کرفس؛ چرا که اگر بنا بود تنها یک چیز عقل را افزون کند ، آن ، همین بود. طبّ النبیّ صلی الله علیه و آله و سلّم، ص۱۱ ، بحار الأنوار، ج۶۲ ، ص۳۰۰

حدیث۳۲۹

سُئِلَ أبو عَبدِاللّهِ علیه‌السلام عَنِ الکُرّاثِ ، فَقالَ : کُلهُ ؛ فَإِنَّ فیهِ أربَعَ خِصالٍ : یُطَیِّبُ النَّکهَةَ ، ویَطرُدُ الرِّیاحَ ، ویَقطَعُ البَواسیرَ ، وهُوَ أمانٌ مِنَ الجُذامِ لِمَن أدمَنَ عَلَیهِ ؛ به نقل از فرات بن اَحنَف: از امام صادق علیه‌السلام درباره تره پرسیدند. فرمود ند: آن را بخور ؛ چرا که در آن ، چهار ویژگی است : بوی دهان را خوش می‌سازد ؛ بادها را [از بدن] می‌راند ؛ بواسیر را ریشه کن می کند؛ و برای کسی که بر [خوردن] آن مداومت ورزد ، مایه ایمنی از جذام است. الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۶۵ ، حدیث ۴

حدیث۳۳۰

امام صادق علیه‌السلام : مَن أکَلَ الجِرجیرَ بِاللَّیلِ ضَرَبَ عَلَیهِ عِرقُ الجُذامِ مِن أنفِهِ ، وباتَ یُنزَفُ الدَّمُ؛ هر کس شبْ هنگام ، تَره تیزک بخورد ، رگ جذام به بینی او حمله کند و چون شب بخوابد ، خونْ دماغ شود . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۶۸ ، حدیث ۲

حدیث۳۳۱

امام صادق علیه‌السلام : عَلَیکَ بِالهِندَباءِ ؛ فَإِنَّهُ یَزیدُ فِی الماءِ ، ویُحَسِّنُ الوَلَدَ ، وهُوَ حارٌّ لَیِّنٌ یَزیدُ فِی الوَلَدِ الذُّکورَةَ؛ بر تو باد کاسنی ؛ چرا که آب (منی) را افزون می‌سازد و فرزند را نکو می کند . گرم و مُلیّن است و پسرزایی را بیشتر می کند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۶۳ ، حدیث ۶

حدیث۳۳۲

امام رضا علیه‌السلام : الهِندَباءُ شِفاءٌ مِن ألفِ داءٍ ، ما مِن داءٍ فی جَوفِ ابنِ آدَمَ إلاّ قَمَعَهُ الهِندَباءُ ؛ کاسنی ، درمان هزار درد است . هیچ دردی در درون آدمی‌زاده نیست ، مگر این که کاسنی ، آن را در هم می کوبد . لکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۶۳ ، حدیث ۹

حدیث۳۳۳

امام صادق علیه‌السلام : کانَ أحَبَّ الصِّباغِ إلی رَسولِ اللّهِ صلی الله علیه و آله و سلّم الخَلُّ ، وأحَبَّ البُقولِ إلَیهِ الحَوکُ ، یَعنِی : الباذَروجَ؛ نزد پیامبر خدا، سرکه، دوست‌داشتنی‌ترین نانخورش ، و حَوک (یعنی بادروج)، دوست‌داشتنی‌ترین سبزی بود. بحار الأنوار

، جلد ۶۶ ، صفحه ۳۰۴ ، حدیث ۱۸

حدیث۳۳۴

امام علی علیه‌السلام : كانَ يُعجِبُ رَسولَ اللّهِ صلی الله علیه و آله و سلّم مِنَ البُقولِ الحَوكُ؛ پیامبر خدا از میان سبزی‌ها، به حَوك ، علاقه داشت . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۶۴ ، حدیث ۱

حدیث۳۳۵

امام علی علیه‌السلام : ذُكِرَ لِرَسولِ اللّهِ صلی الله علیه و آله و سلّم الحَوكُ وهُوَ الباذَروجُ ، فَقالَ : بَقلَتي وبَقلَةُ الأَنبياءِ قَبلي ، وإنّي لَاُحِبُّها وآكُلُها؛ نزد پیامبر خدا از حَوك – كه همان بادروج است – سخن به میان آوردند . فرمودند: سبزی من و سبزی پیامبران پیش از من است و من ، آن را دوست دارم و می‌خورم. مكارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۳۸۷ ، حدیث ۱۳۰۶

حدیث۳۳۶

امام صادق علیه‌السلام : الحَوكُ بَقلَةُ الأَنبياءِ ، أما إنّ فيهِ ثَمانَ خِصالٍ : يُمرِئُ ، ويَفتَحُ السُّدَدَ ، ويُطَيِّبُ الجُشاءَ ، ويُطَيِّبُ النَّكهَةَ ، ويُشَهِّي الطَّعامَ ، ويَسُلُّ الدّاءَ ، وهُوَ أمانٌ مِنَ الجُذامِ ، إذَا استَقَرَّ فِي جَوفِ الإِنسانِ قَمَعَ الدّاءَ كُلَّهُ ؛ حَوك(بادروج)، سبزی پیامبران است . بدانید كه در آن ، هشت ویژگی است : اشتهاآور است، گرفتگی‌های عروق و مجاری را می‌گشاید ، آروغ را خوش‌بو می‌سازد ، دهان را بوی خوش می‌بخشد ، غذا را دوست‌داشتنی می‌سازد ، درد و بیماری را از بدن بیرون می‌كشد و امان انسان از جُذام است . چون در درون انسان جای گیرد ، همه بیماری‌ها را فرو می‌نشاند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۶۴ ، حدیث ۴

حدیث۳۳۷

امام علی علیه‌السلام : نَظَرَ رَسولُ اللّهِ إلَى الباذَروجِ ، فَقالَ : هذَا الحَوكُ ، كَأَنّي أنظُرُ إلى مَنبِتِهِ فِي الجَنَّةِ ؛ پیامبر خدا به بادروج نگریستند و فرمودند: این ، حوك است . گویا كه رستنگاه آن را در بهشت می‌نگرم . المحاسن ، جلد ۲ ، صفحه ۳۱۹ ، حدیث ۲۰۷۵

حدیث۳۳۸

امام رضا علیه‌السلام: – فِي البُقولِ: أفضَلُهَا . . . الهِندَباءُ ، وَالخَسُّ ؛ – درباره سبزی‌ها: بهترینِ آنها ، كاسنی و كاهو است . الدعوات ، صفحه ۱۵۹ ، حدیث ۴۳۶

حدیث۳۳۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم: الهِندَباءُ سَيِّدُ البُقولِ ؛ كاسنی، مهتر همه سبزی‌هاست . المحاسن ، جلد ۲ ، صفحه ۳۱۳ ، حدیث ۲۰۴۹

حدیث۳۴۰

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند : الخِلالُ بَعدَ الطَعامِ ؛ یَشُدُّ اللِّثاتِ ، ویَجلِبُ الرِّزقَ ، ویُطَیِّبُ النَّکهَةَ؛ خلال کردن پس از [خوردن] غذا ، لثه‌ها را محکم می کند، روزی می آورد و بوی دهان را خوش می‌سازد. إحقاق الحقّ ، جلد ۱۲ ، صفحه ۲۸۳

حدیث۳۴۱

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلّم) می فرمایند : تَخَلَّلوا عَلی أثَرِ الطَّعامِ ؛ فَإِنَّهُ صِحَّةٌ لِلنّابِ وَالنَّواجِذِ ، ویَجلِبُ عَلَی العَبدِ الرِّزقَ؛ در پی غذا خوردن ، خلال کنید؛ چرا که مایه سلامت دندان‌های نیش و نواجد (آسیا) است و برای انسان ، جلب روزی می کند. مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۳۳۱ ، حدیث ۱۰۶۱

حدیث۳۴۲

قال الصادق – علیه السلام –: من لم یاکل اللحم اربعین یوما ساء خلقه و من ساء خلقه فاذنوا فی اذنه ؛ کسی تا چهل روز گوشت نخورد بداخلاق می شود، وقتی که بداخلاق شد در گوش او اذان بگویید. (من لایحضره الفقیه ، ج ۱، ص ۲۹۶)

حدیث۳۴۳

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: یا علی !ان الوضوء قبل الطعام و بعده شفاء فی الجسد و یمن فی الرزق ؛ یا علی! قبل از غذا و بعد از غذا، وضو گرفتن ، شفای بدن و برکت در روزی است . (بحارالانوار، ج ۶۶، ص ۳۵۶)

حدیث۳۴۴

قال الصادق – علیه السلام –: الوضوء قبل الطعام و بعده یذهبان الفقر؛ وضو پیش از غذا و بعد از غذا، فقر را از بین می برد. (وسائل الشیعه ، ج ۱، ص ۲۵۶)

حدیث۳۴۵

من شرب الخمر لم تقبل له صلاهٔ اربعین لیلهٔ فان عاد فاربعین لیلهٔ من یوم شربها فان مات فی تلک الاربعین لیلهٔ من غیر توبهٔ سقاه الله یوم القیامهٔ من طینهٔ خبال ؛ کسی که شراب می نوشد نماز وی تا چهل شبانه روز مقبول نیست و اگر بار دیگر لب به شراب زد باز هم تا چهل شب و اگر بدون ((توبه)) در این اوقات بمیرد، خداوند متعال وی را از خاک فاسد سیراب خواهد ساخت . (تفسیر القمی ، ج ۱، ص ۱۸۱)

حدیث۳۴۶

قال علی – علیه السلام –: و ایاکم و البطنهٔ فانها مقساهٔ للقلب و مکسلهٔ عن الصلوهٔ و مفسدهٔ للجسد ؛ از پرخوری دوری کنید که موجب قساوت قلب و باعث کسالت از اقامه نماز و سبب تباهی بدن است . (غررالحکم ، ص ۸۰)

حدیث۳۴۷

قال الباقر – علیه السلام –: من شرب الخمر فسکر منها لم یقبل الله صلاته اربعین یوما فان ترک الصلاهٔ فی هذه الایام ضوعف علیه

العذاب لترك الصلاة ؛ کسی که شراب بنوشد و مست شود، تا چهل روز، نماز او قبول نیست ؛ پس اگر نمازی را در این روزها ترک کند، عقاب و کیفر وی نیز چند برابر است . (ثواب الاعمال ، ص ۵۵۱)

حدیث۳۴۸

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من عرف الله و عظمه منع فانه من الکلام و بطنه من الطعام و عنا نفسه بالصیام و القیام ؛ کسی که خدا را شناخت و به عظمتش پی برد، دهان خود را از سخن (بی مورد)، و شکم را از غذای حرام باز می دارد، و به استقبال سختی روزه و نماز جهت دریافت پاداش و جلب رضایت حق می شتابد. (سفینهٔ البحار، ج ۲، ص ۱۷۸)

حدیث۳۴۹

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله و سلّم می فرمایند: الحِميَةُ رَأسُ الدَّواءِ ، وَالمَعِدَةُ بَيتُ الدّاءِ ، وعَوِّدوا كُلَّ جِسمٍ مَا اعتادَ؛ پرهیز، سرآمد درمان، و معده، خانه درد است . هر بدنی را به همان که بدان خو می گیرد، عادت دهید . الأحكام النبويّة ، جلد ۲ ، صفحه ۷

حدیث۳۵۰

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: شُربُ السَّويقِ بِالزَّيتِ يُنبِتُ اللَّحمَ ، ويَشُدُّ العَظمَ ، ويُرِقُّ البَشَرَةَ ، ويَزيدُ فِي الباهِ؛ خوردن سویق با روغن زیتون، گوشت می‌رویانَد، استخوان را استحکام می‌بخشد، پوست را نازک می‌کند و بر توان جنسی می‌افزاید . الكافی، جلد ۶، صفحه ۳۰۶، حدیث ۷

حدیث۳۵۱

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله و سلّم می فرمایند: اللَّحمُ بِالبَيضِ يَزيدُ فِي الباءَةِ؛ گوشت با تخم‌مرغ ، بر توان جنسی می‌افزاید . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۷۳

حدیث۳۵۲

امام کاظم علیه‌السلام می فرمایند: مَن أكَلَ البَيضَ وَالبَصَلَ وَالزَّيتَ، زادَ فی جِماعِهِ، ومَن أكَلَ اللَّحمَ بِالبَيضِ، كَبُرَ عَظمُ وَلَدِهِ؛ هر کس تخم‌مرغ و پیاز و روغن زیتون بخورد، بر توان جنسی او افزوده شود و هر کس گوشت و تخم‌مرغ بخورد ، استخوان فرزندش درشت باشد . بحار الأنوار ، جلد ۱۰ ، صفحه ۸۴ ، حدیث ۴۱

حدیث۳۵۳

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: إنّ نَبِيّاً مِنَ الأَنبياءِ شَكا إلَى اللّهِ عز و جل الضَّعفَ ، وقِلَّةَ الجِماعِ ، فَأَمَرَهُ بِأَكلِ الهَريسَةِ؛ یکی از پیامبران، از ضعف و کمیِ توان آمیزش به درگاه خداوند عز و جل اظهار ناراحتی کرد. خداوند، او را به خوردن حلیم، فرمان داد . الكافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۱۹، حدیث ۲

حدیث۳۵۴

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: إنّ رَسولَ اللّهِ صلی الله علیه و آله و سلّم شَکا إلی رَبِّهِ عز و جل وَجَعَ الظَهرِ ، فَأَمَرَهُ بِأَکلِ الحَبِّ بِاللَّحمِ – یَعنِی الهَریسَةَ – ؛ پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم به درگاه پروردگار خویش عز و جل از کمرْ درد نالید. خداوند به او فرمود که دانه با گوشت بخورد، یعنی هریسه . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۲۰، حدیث ۳

حدیث۳۵۵

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله و سلّم می فرمایند: أتانی جَبرَئیلُ علیه‌السلام فَأَمَرَنی بِأَکلِ الهَریسَةِ ، لِیَشتَدَّ ظَهری ، وأقوی بِها عَلی عِبادَةِ رَبّی؛ جبرئیل ، نزد من آمد و مرا به خوردن هریسه(هَلیم) ، فرمان داد تا پُشتم قوی شود و با آن ، توان بندگی پروردگار خویش بیابم . المحاسن ، جلد ۲ ، صفحه ۱۶۹ ، حدیث ۱۴۷۰

حدیث۳۵۶

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله و سلّم می فرمایند: خَمسُ خِصالٍ تورِثُ البَرَصَ : النّورَةُ یَومَ الجُمُعَةِ ویَومَ الأَربَعاءِ، وَالتَوَضُّؤُ وَالاِغتِسالُ بِالماءِ الَّذی تُسَخِّنُهُ الشَّمسُ، وَالأَکلُ عَلَی الجَنابَةِ، وغِشیانُ المَرأَةِ فی أیّامِ حَیضِها، وَالأَکلُ عَلَی الشِّبَعِ؛ پنج چیز است که پیسی می‌آورَد: نوره کشیدن در روز جمعه و چهارشنبه؛ وضوگرفتن و غسل کردن با آبی که به آفتاب گرم شده است؛ خوردن درحال جنابت؛ آمیزش با زن در هنگام حائض بودنش؛ و خوردن در حال سیری . الخصال، صفحه ۲۷۰، حدیث ۹

حدیث۳۵۷

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله و سلّم می فرمایند: الأَکلُ عَلَی الشِّبَعِ یورِثُ البَرَصَ؛ خوردن از روی سیری، پیسی می‌آورد . الأمالی للصدوق، صفحه ۶۳۶، حدیث ۸۵۴

حدیث۳۵۸

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: إذَا اشتَرى أحَدُکُم لَحماً فَلیُخرِج مِنهُ الغُدَدَ؛ فَإِنَّهُ یُحَرِّکُ عِرقَ الجُذامِ؛ هر گاه کسی از شما گوشت خرید، غدّه‌ها را از آن بیرون آورَد؛ زیرا آنها رگ جذام را تحریک می‌کنند. الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۲۵۴ ، حدیث ۵

حدیث۳۵۹

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند: اِستَکثِروا مِنَ اللُّبانِ وَاستَبقوهُ وَامضَغوهُ، وأحَبُّهُ إلَیَّ المَضغُ؛ فَإِنَّهُ یَنزِفُ بَلغَمَ المَعِدَةِ ویُنَظِّفُها،ویَشُدُّ العَقلَ،ویُمرِئُ الطَّعامَ؛ فراوان کُندُر بخورید، آن را در دهان نگه دارید و بجَوید. برای من، جویدن آن، دوست‌داشتنی‌تر است؛ بلغم معده را می‌زداید و آن را تمیز می‌کند، عقل را استحکام می‌بخشد و غذا را می‌گوارَد. مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۴۲۳ ، حدیث ۱۴۴۲

حدیث۳۶۰

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: نِعمَ الطَّعامُ الأَرُزُّ ؛ یُوَسِّعُ الأَمعاءَ، ویَقطَعُ البَواسیرَ، وإنّا لَنَغبِطُ أهلَ العِراقِ بِأَکلِهِمُ الأَرُزَّ وَالبُسرَ؛ فَإِنَّهُما یُوَسِّعانِ الأَمعاءَ، ویَقطَعانِ البَواسیرَ؛ برنج، خوب خوراکی است! روده‌ها را فراخ می‌کند و بواسیر را ریشه کن می‌سازد. ما بر مردم عراق ، غبطه می‌خوریم که برنج و خرما خرک می‌خورند. این دو، روده‌ها را فراخ می‌کنند و بواسیر را ریشه کن می‌سازند . الکافی

، جلد ۶ ، صفحه ۳۴۱ ، حدیث ۲

حدیث۳۶۱

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند: یَنبَغی أن تَحذَرَ . . . أن تَجمَعَ فی جَوفِکَ البَیضَ وَالسَّمَکَ فی حالٍ واحِدَةٍ ؛ فَإِنَّهُما إذَا اجتَمَعا وَلَّدا القولَنجَ ، ورِیاحَ البَواسیرِ، ووَجَعَ الأَضراسِ؛ بایـد از این بپرهیزی که . . . تخم‌مرغ و ماهی را هم‌زمان در معده گِرد آوری؛ چون هر گاه این دو با یکدیگر گِرد آیند، قولنج، باد بواسیر و دندان‌درد به وجود می‌آورند . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۱

حدیث۳۶۲

امـام رضا علیه‌السـلام می فرمایند: أکلُ اللَّحمِ النِّیّ یورِثُ الـدُّودَ فِی البَطنِ؛ خوردن گوشت ناپخته ، در شکم ، کِرم ایجاد می‌کنـد . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۱

حدیث۳۶۳

امام علی علیه‌السـلام می فرماینـد: یا کُمَیلُ، لا توقِرَنَّ مَعِدَتَکَ طَعاما، ودَع فیها لِلماءِ مَوضِعا، ولِلرّیحِ مَجالاً، ولا تَرفَع یَدَکَ مِنَ الطَّعامِ إلّا وأنتَ تَشتَهیهِ؛ فَإِن فَعَلتَ ذلِکَ فَأَنتَ تَستَمرِئُهُ ؛ فَإِنَّ صِحَّةَ الجِسمِ مِن قِلَّةِ الطَّعامِ وقِلَّةِ الماءِ؛ ای کمیل! مبادا معده‌ات را از خوراک، سنگین کنی. در آن، جـایی برای آب و جـایی برای باد وا گـذار و هنگامی که هنوز به خوردن اشـتها داری ، از غـذا خوردن دسـت بکش،که اگر چنین کنی، غـذا را گوارا خواهی یافت؛ چه، تنـدرستی، از کم خوردن و کم آشامیـدن است . تحف العقول ، صـفحه ۱۷۲

حدیث۳۶۴

امام صادق علیه‌السـلام می فرمایند: الإِستِلقاءُ بَعدَ الشِّبَعِ : یُسمِنُ البَدَنَ ، ویُمرِئُ الطَّعامَ ، ویَسُلُّ الدّاءَ؛ به پشت دراز کشیدن پس از غذا خوردن، بـدن را چاق می‌کند، غذا را گوارا می‌سازد و درد را [از درون انسان] بیرون می‌کند . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۴۱۲ ، حدیث ۹

حدیث۳۶۵

پیامبراکرم صـلی الله علیه و آله و سـلّم می فرماینـد: إنَّ اللّه‌عز و جل أوحی إلی موسَی بنَ عِمرانَ أن ابدَأ بِالمِلحِ وَاختِم بِالمِلحِ ؛ فَإِنَّ فِی المِلـحِ دَواءً مِن سَبعین داءً ، أهوَنُهَا الجُنونُ ، وَالجُـذامُ ، وَالبَرَصُ ، ووَجَعُ الحَلقِ وَالأَضـراسِ ، ووَجَعُ البَطنِ؛ خداونـد عز و جـل به موسی بن عمران ، وحی فرسـتاد که :غذا را با نمک ، آغاز کن و با نمک ، پایان ده ؛ چرا که در نمک ، درمان هفتاد درد است که کمترین آنها ، دیوانگی ، جذام ، پیسی ، گلودرد ، دندان‌درد و شکم درد باشد. بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۳۹۸ ، حدیث ۲۱

حدیث۳۶۶

امام حسین علیه‌السـلام می فرمایند: قالَ لی رَسولُ اللّهِ صـلی الله علیه و آله و سـلّم : یا بُنَیِّ ، نَم عَلی قَفاکَ یَخمَص بَطنُکَ ، وَاشـرَبِ الماءَ مَصّا یَمرَأکَ أکلُکَ؛ پیامبر خـدا به من فرمودنـد: فرزندم! به پشت بخواب تا شـکمت کوچک شود ، آب را به مکیدن بنوش تا خوردنت بر تو گوارا آید. دعائم الإسلام ، جلد ۲ ، صفحه ۱۶۴ ، حدیث ۵۹

حدیث۳۶۷

امـام صـادق علیه‌السـلام می فرماینـد: مَنْ غَسَلَ یَدَهُ قَبْلَ الطَّعَامِ وَبَعْدَهُ بُورِکَ لَهُ فِی أوَّلِهِ وَآخِرِهِ، وَعَاشَ مَاعَاشَ فِی سَعَةٍ، وَعُوفِیَ مِنْ بَلْوَی فِی جَسَدِهِ ؛ هر که قبل و بعـد از غذا دسـتهایش را بشوید، در اول و آخر آن غذا به او برکت داده شود و تا زنده است در رفاه به سر برد و از بیماری جسمی در امان ماند . المحجّه البیضاء : ۳ / ۶

حدیث۳۶۸

امام حسن علیه‌السلام می فرمایند: آداب سفره دوازده تاست که هر مسلمانی باید آنها رابداند : چهارتای آنها واجب است ، چهار تا سنّت (مستحب) و چهار تا از باب رعایت ادب می‌باشـد . امّا آن چهارتا که واجبند : معرفت ، خشـنودی ، نام خدا بر زبان آوردن و شکرگزاری . و آن چهار که سنّت است : دست شسـتن پیش از غذا خوردن ، نشستن بر طرف چپ (بدن) ، خوردن با سه انگشت و لیسیدن انگشـتها . و امّا آن چهار که از باب رعایت ادب می‌باشد : خوردن از آنچه در جلوی توست ، کوچک گرفتن لقمه ، خوب جویدن غذا و کمتر نگاه کردن به صورت مردم . وسائل الشیعه : ۱۶ / ۵۳۹ / ۱

حدیث۳۶۹

امـام علی علیه‌السـلام می فرماینـد: أقِرُّوا الحَارَّ حَتّی یَبْرَدَ ، فإنَّ رَسُولَ اللّه صـلی الله علیه و آله و سـلّم قُرِّبَ إلَیْهِ طَعَامٌ حَارٌّ فَقَالَ : أقِرُّوهُ حَتَّی یَبْرَدَ ، مَا کَانَ اللّه عَزَّ وَجَلَّ لِیُطْعِمَنَا النَّارَ، وَالبَرَکَةُ فِی البَارِدِ . غذای داغ را سـرد کنید؛ زیرا غذای داغی در برابر پیامبر صـلی الله علیه و آله و سـلّم نهاده شد ، آن حضـرت فرمودند : بگذارید تا سـرد شود . خداوند به ما آتش نمی‌خوراند و برکت در غذای سـرد است . الکافی : ۶ / ۳۲۱ / ۱

حدیث۳۷۰

امـام علی علیه‌السـلام می فرماینـد: ابْدَؤوا بِالمِلْحِ فِی أوّلِ طَعَامِکُمْ ، فَلَوْ یَعْلَمُ النَّاسُ مَا فِی المِلْحِ لاخْتَارُوهُ عَلَی الـدِّرْیَاقِ الْمُجَرَّبِ . غـذایتان را بـا خـوردن نمـک آغـاز کنیـد ؛ چـه، اگر مردم می‌دانسـتند کـه نمـک چه فوایـدی دارد آن را بر پـادزهر مجرّب ترجیح می‌دادند . وسائل الشیعهٔ : ۱۶ / ۵۲۰ / ۳

حدیث۳۷۱

پیـامبراکرم صـلی الله علیه و آله و سـلّم می فرماینـد: مَنْ أکَلَ وَذُو عَیْنَیْنِ یَنْظُرُ إلَیْهِ وَلَمْ یُواسِهِ ابْتُلِی بِدَاءٍ لاَ دَوَاءَ لَهُ . هر که در حـال خوردن غذا باشد و بیننده‌ای به او بنگرد و وی او را شریک غذای خود نکند به دردی بی‌درمان گرفتار آید. تنبیه الخواطر : ۱ / ۴۷

حدیث۳۷۲

پیامبراکرم صـلی الله علیه و آله و سـلّم می فرماینـد: کُلْ وَأنتَ تَشْتَهِی ، وَأمْسِکْ وَأنتَ تَشْتَهِی؛ وقتی اشـتها داری غـذا بخور و هنوز اشتها داری دست از خوردن بشوی . بحار الأنوار : ج ۶۲ / ۲۹۰

حدیث۳۷۳

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله و سلّم می فرمایند: کُلْ وَأنتَ تَشْتَهِی ، وَأمْسِکْ وَأنتَ تَشْتَهِی . وقتی اشتها داری غذا بخور و هنوز اشتها داری دست از خوردن بشوی . بحار الأنوار : ج ۶۲ / ۲۹۰

حدیث۳۷۴

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله و سلّم می فرمایند: أفضَلُکُم مَنزِلَةً عندَاللّه تعالی أطوَلُکُم جُوعا وتَفَکُّرا، وأبغَضُکُم إلَی اللّه تعالی کُلُّ نَؤوم وأکُولٍ وشَروبٍ . بلند پایه‌ترین شما نزد خداوند متعال کسی است که مدتهای طولانی‌تری گرسنگی بکشد و به تفکّر بپردازد و منفورترین شما نزد خداوند متعال هر آن کسی است، که پرخواب و پرخور و پرنوش باشد . تنبیه الخواطر : ۱/۱۰۰

حدیث۳۷۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : القَلبُ یَتَحمّلُ الحِکمَةَ عنـد خُلُوّ البَطْنِ ، القَلبُ یَمُجُّ الحِکمَةَ عند امْتِلاءِ البَطْنِ . آن گاه که معده خالی باشد ، دل حکمت را می‌پذیرد؛ زمانی که معده پر باشد دل حکمت را بیرون می‌افکند . تنبیه الخواطر : ۲ / ۱۱۹

حدیث۳۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: و اکلی ضیفک فإنّ الضّیف یستحیی أن یأکل وحده؛ همراه مهمان خویش غذا خور زیرا مهمان شرم دارد که تنها غذا خورد. نهج الفصاحه

حدیث۳۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: نصف ما یحفر لامّتی من القبور من العین و المعده؛ یک نیمه قبرها که برای امت من حفر می شود از چشم بد و پرخوری است. نهج الفصاحه

حدیث۳۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: المعده بیت الدّاء و الحمیه رأس کلّ دواء؛ معده خانه مرض است و پرهیز سر آمد دواهاست. نهج الفصاحه

حدیث۳۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من شرب خمرا خرج نور الإیمان من جوفه؛ هر که شراب نوشد نور ایمان از ضمیرش برود. نهج الفصاحه

حدیث۳۸۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من شرب الخمر أتی عطشان یوم القیمه؛ هر که شراب نوشد روز قیامت تشنه بیارندش. نهج الفصاحه

حدیث۳۸۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أطعم مریضا شهوته أطعمه اللّه من ثمار الجنّه؛ هر که غذای دلخواه مریضی را به او بخوراند خدا از میوه های بهشت به او بخوراند. نهج الفصاحه

حدیث۳۸۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من قلّ طعمه صحّ بدنه و من کثر طعمه سقم بدنه و قسا قلبه؛ هر کس کم خورد سالم ماند و هر که بسیار خورد تنش بیمار و دلش سخت گردد. نهج الفصاحه

حدیث۳۸۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من تعوّد کثره الطّعام و الشّراب قسا قلبه؛ هر که به پرخوری عادت کند، دلش سخت شود. نهج الفصاحه

حدیث۳۸۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لاـ تمیتوا القلوب بکثره الطّعام و الشّراب فإنّ القلب یموت کالزّرع إذا کثر علیه الماء؛ دلهای خویش را به کثرت خوردن و نوشیدن نمیرانید که دل چون زراعت است وقتی آب آن زیاد شد خواهد مرد. نهج الفصاحه

حدیث۳۸۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تشربوا الخمر فإنّها مفتاح کلّ شرّ؛ شراب منوشید که کلید همه بدی هاست. نهج الفصاحه

حدیث۳۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لن یزال العبد فی فسحه من دینه ما لم یشرب الخمر و إذا شربها خرق اللّه عنه ستره و کان الشّیطان ولیّه و سمعه و بصره یسوقه إلی کلّ شرّ و یصرفه عن کلّ خیر؛ بنده تا شراب ننوشد عرصه دین بر او گشاده باشد و چون بنوشد پرده خدا از او بدرد و شیطان یار و گوش و چشم او شود و او را بسوی بدی ها براند و از نیکیها منصرف کند. نهج الفصاحه

حدیث۳۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلوا جمیعا و لا تفرّقوا فإنّ طعام الواحد یکفی الأثنین و طعام الأثنین یکفی الثّلاثه و الأربعه کلوا جمیعا و لا تفرّقوا فإنّ البرکه مع الجماعه؛ با هم غذا خورید و پراکنده مشوید که غذای یکی برای دو تن کافی است و غذای دو تن برای سه تن و چهار تن کافی است، با هم غذا خورید و پراکنده مشوید که برکت قرین جماعت است. نهج الفصاحه

حدیث۳۸۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلوا الزّیت و أدهنوا به فإنّه من شجره مبارکه؛ زیتون خورید و با آن روغن کاری کنید که از درخت مبارک است. نهج الفصاحه

حدیث۳۸۹

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: کبر مقتا عنـد اللّه الأکل من غیر جوع و النّوم من غیر سـهر و الضّـحک من غیر عجب؛ خوردن بی گرسنگی و خواب بدون خستگی و خنده بی شگفت نزد خدا به سختی منفور است. نهج الفصاحه

حدیث۳۹۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیکم بالزّبیب فإنّه یکثف المرّه و یذهب بالبلغم و یشدّ العصب و یذهب بالعیاء و یحسن الخلق و یطیب النّفس و یـذهب بالهمّ؛ مویز خورید که صـفرا را غلیظ کند و بلغم را ببرد و عصب را قوی کند و کند ذهنی را ببرد و خلق را نیکو کند و جان را پاک دارد و غم را ببرد. نهج الفصاحه

حدیث۳۹۱

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: الطّاعم الشّاکر بمنزله الصّائم الصّابر؛ غذا خور شـکرگزار چون روزه دار صـبور است. نهج الفصاحه

حدیث۳۹۲

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: شـرّ الناس من أکل وحده و منع رفده و جلد عبده و شرّ منه من لا یقیل عثره و لا یقبل معذره و شرّ منه من لا یرجی خیره و لا یؤمن شرّه؛ بدترین مردم آن کس است که تنها غذا خورد و رسیده خویش را بی نصیب کنـد و بنده خویش را بزند و بدتر از او کسـی است که خطائی را نبخشد و عذری نپذیرد و بدتر از او کسـی است که به خیرش امید نیست و از شرش امان نیست. نهج الفصاحه

حدیث۳۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: شارب الخمر کعابد وثن؛ شراب خوار مانند بت پرست است. نهج الفصاحه

حدیث۳۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعشّوا و لو بکفّ من حشف فإنّ ترک العشاء مهرمه؛ شام بخورید اگر چه مشتی خرمای پست باشد زیرا شام نخوردن مایه ضعف و پیری است. نهج الفصاحه

حدیث۳۹۵

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: تداووا بألبان البقر فإنّی أرجوا أن یجعل اللّه فیها شفاء فإنّها تأکل من کلّ الشّجر؛ با شیر گاو مداوا کنید زیرا من امیدوارم که خدا در آن شفا قرار داده باشد زیرا از همه درختان می چرد. نهج الفصاحه

حدیث۳۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: البطانه تقسی القلب؛ پرخوری دل را سخت می کند. نهج الفصاحه

حدیث۳۹۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: برّدوا طعامکم یبارك لکم فیه؛ غذای خود را سرد کنید تا برکت یابد. نهج الفصاحه

حدیث۳۹۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بئس الطّعام طعام العرس یطعمه الأغنیاء و یمنعه المساکین؛ چه بد است غذای عروسی که ثروتمندان از آن بخورند و فقیران محروم مانند. نهج الفصاحه

حدیث۳۹۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ للطّاعم الشّاکر من الأجر مثل ما للصّائم الصّابر؛ پاداش آن که غذا می خورد و شکر می گزارد مانند روزه دار صبور است. نهج الفصاحه

حدیث۴۰۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه لیرضی عن العبد أن یأکل الأکله فیحمده علیها أو یشرب الشّربه فیحمده علیها؛ خداوند از بنده خشنود می شود به اینکه غذا بخورد و خدا را سپاس گزارد، یا آب بیاشامد و خدا را سپاس گزارد. نهج الفصاحه

حدیث۴۰۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أطیب طعامکم ما مسّته النّار؛ بهترین غذاهای شما آن است که به آتش پخته شود. نهج الفصاحه

حدیث۴۰۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکرموا الخبز فإنّ اللّه أنزله من برکات السّماء و أخرجه من برکات الأرض؛ نان را گرامی شمارید زیرا خداوند آن را از برکات آسمان فرو فرستاده و از برکات زمین بیرون آورده است. نهج الفصاحه

حدیث۴۰۳

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اجتنبوا الخمر فإنّها مفتاح کلّ شرّ؛ از شراب بگریزید که کلید همه بدیهاست. نهج الفصاحه

حدیث۴۰۴

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : مَنْ شَرِبَ مِنْ سُؤْرِ أخیهِ تَبَرُّکاً بِهِ، خَلَقَ اللّهُ بَیْنَهُما مَلِکاً یَسْتَغْفِرُ لَهُما حَتّی تَقُومَ السّاعَهُٔ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: کسی که دهن خورده برادر مؤمنش را به عنوان تبرّک میل نماید، خداوند متعال ملکی را مأمور می گرداند تا برای آن دو نفر تا روز قیامت طلب آمرزش و مغفرت نماید. اختصاص شیخ مفید، ص ۱۸۹

حدیث۴۰۵

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : کُلُوا ما یَسْقُطُ مِنَ الْخوانِ فَإنَّهُ شِفاءٌ مِنْ کُلِّ داء بِإذْنِ اللّهِ عَزَّوَجَلَّ، لِمَنْ اَرادَ أنْ یَسْتَشْفِیَ بِهِ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: آنچه اطراف ظرف غذا و سفره می ریزد جمع کنید و بخورید، که همانا هرکس آن ها را به قصد شفا میل نماید، به اذن حق تعالی شفای تمام دردهای او خواهد شد. مستدرک الوسائل، ج ۱۶، ص ۲۹۱، ح ۱۹۹۲۰

حدیث۴۰۶

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : أطْعِمُوا صِبْیانَکُمُ الرُّمانَ، فَإنَّهُ اَسْرَعُ لِاَلْسِنَتِهِمْ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: به کودکان خود انار بخورانید تا زبانشان بهتر و زودتر باز شود. امالی طوسی، ج ۱، ص ۳۷۲

حدیث۴۰۷

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : لا تُشْبِعُوا، فَیُطْفأ نُورُ الْمَعْرِفَهِٔ مِنْ قُلُوبِکُمْ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: شکم خود را از خوراک سیر و پر مگردانید، چون که سبب خاموشی نور عرفان و معرفت ـ در افکار و ـ قلب هایتان می گردد. مستدرک الوسائل، ج ۱۶، ص ۲۱۸، ح ۱۹۶۴۶

حدیث۴۰۸

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : مَنْ قَلَّ طَعامُهُ، صَحَّ بَدَنُهُ، وَ صَفا قَلْبُهُ، وَ مَنْ کَثُرَ طَعامُهُ سَقُمَ بَدَنُهُ وَ قَسا قَلْبُهُ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر که خوراکش کمتر باشد بدنش سالم و قلبش با صفا خواهد بود، و هر کس خوراکش زیاد باشد امراض جسمی بدنش و کدورت، قلبش را فرا خواهد گرفت. بحارالأنوار، ج ۵۹، ص ۲۶۸، ح ۵۳

حدیث۴۰۹

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : مَنْ وَجَدَ کَسْرَهًٔ اَوْ تَمْرَهًٔ فَأکَلَهَا لَمْ یُفارِقْ جَوْفَهُ حَتّی یَغْفِرَاللّهُ لَهُ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس تکّه ای نان یا دانه ای خرما در جائی ببیند، و آن را بردارد و میل کند، مورد رحمت و مغفرت خداوند قرار می گیرد. بحارالأنوار، ج ۶۳، ص ۴۳۰، ح ۱۲

حدیث۴۱۰

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: شُربُ السَّویقِ بِالزَّیتِ یُنبِتُ اللَّحمَ ، ویَشُدُّ العَظمَ ، ویُرِقُّ البَشَرَهَٔ ، ویَزیدُ فِی الباهِ؛ خوردن سویق با روغن زیتون، گوشت می‌رویانَد، استخوان را استحکام می‌بخشد، پوست را نازک می‌کند و بر توان جنسی می‌افزاید . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۰۶ ، حدیث ۷

حدیث۴۱۱

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله و سلّم می فرمایند: الأَكلُ عَلَى الشِّبَعِ يورِثُ البَرَصَ؛ خوردن از روی سیری، پیسی می‌آورد. الأمالی للصدوق، صفحه ۶۳۶، حدیث ۸۵۴

حدیث۴۱۲

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: إذَا اشتَرى أحَدُكُم لَحماً فَليُخرِج مِنهُ الغُدَدَ؛ فَإِنَّهُ يُحَرِّكُ عِرقَ الجُذامِ؛ هر گاه کسی از شما گوشت خرید، غدّه‌ها را از آن بیرون آورد؛ زیرا آنها رگ جذام را تحریک می کنند. الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۲۵۴ ، حدیث ۵

حدیث۴۱۳

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند: إستَكثِروا مِنَ اللُّبانِ وَاستَبقوهُ وَامضَغوهُ، وأحَبُّهُ إلَيَّ المَضغُ؛ فَإِنَّهُ يَنزِفُ بَلغَمَ المَعِدَةِ ويُنَظِّفُها، ويَشُدُّ العَقلَ، ويُمرِئُ الطَّعامَ . فراوان کُندُر بخورید، آن را در دهان نگه دارید و بِجَوید. برای من ، جویدن آن ، دوست‌داشتنی‌تر است؛ بلغم معده را می‌زداید و آن را تمیز می کند، عقل را استحکام می‌بخشد و غذا را می گوارَد. مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۴۲۳ ، حدیث ۱۴۴۲

حدیث۴۱۴

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند: يَنبَغي أن تَحذَرَ . . . أن تَجمَعَ في جَوفِكَ البَيضَ وَالسَّمَكَ في حالٍ واحِدَةٍ ؛ فَإِنَّهُما إذَا اجتَمَعا وَلَّدا القولَنجَ ، ورِياحَ البَواسيرِ، ووَجَعَ الأَضراسِ . باید از این بپرهیزی که . . . تخم‌مرغ و ماهی را هم‌زمان در معده گِرد آوری؛ چون هر گاه این دو با یکدیگر گِرد آیند، قولنج، باد بواسیر و دندان‌درد به وجود می‌آورند . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۱

حدیث۴۱۵

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: السَّويقُ يُنبِتُ اللَّحمَ ، ويَشُدُّ العَظمَ؛ سويق ، گوشت می‌رویاند و استخوان را استحکام می‌بخشد . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۰۵ ، حدیث ۳ ۶۶

حدیث۴۱۶

امام باقرعلیه‌السلام می فرمایند: ما أعظَمَ بَرَكَةَ السَّويقِ ! إذا شَرِبَهُ الإِنسانُ عَلَى الشِّبَعِ أمرَأَهُ وهَضَمَ الطَّعامَ ، وإذا شَرِبَهُ الإِنسانُ عَلَى الجوعِ أشبَعَهُ ، ونِعمَ الزّادُ فِي السَّفَرِ وَالحَضَرِ السَّويقُ؛ سويق، چه قدر پُربرکت است! اگر انسان در حالی که سیر است ، آن را بخورد ، غذا را گوارش می‌دهد و اگر در حالی که گرسنه است ، بخورد ، او را سیر می‌سازد . سويق ، چه نیکو توشه‌ای در سفر و در حضر است ! بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۲۷۸ ، حدیث ۱۳

حدیث۴۱۷

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: السَّويقُ يَهضِمُ الرُّؤوسَ؛ سويق،كلّه‌پاچه را هضم می کند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۰۶ ، حدیث ۱۰

حدیث۴۱۸

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: من كانَت هِمَّتُهُ ما يَدخُلُ بَطنَهُ ، كانَت قِيمَتُهُ ما يَخرُجُ مِنهُ؛ هر كه هـمّ و غـمّش چیزی بـاشد كه وارد شكمش می‌شود ، ارزشش به اندازه همان چیزی است كه از شكمش خارج می‌شود . غرر الحكم : ۸۸۳۰

حدیث۴۱۹

امـام صـادق علیه‌السـلام می فرمایـند: لاَ تَـدَعُوا آنِیَتَكُمْ بِغَیْرِ غِطَـاءٍ ؛ فإنَّ الشَّیْطَانَ إذَا لَمْ تُغَطَّ الآنِیَهُ بَزَقَ فِیها ، وَأخَـذَ مِمَّا فِیهَا مَا شَاءَ؛ ظرفهـای خود را بـدون در پوش نگذاریـد ؛ زیرا هر گـاه روی ظرفها پوشـیده نباشـد ، شـیطان در آنها آب دهان می‌انـدازد و هر چه بخواهد از آنها بر می‌دارد . مستدرك الوسائل : ۸ / ۲۹۵ / ۹۴۸۵

حدیث۴۲۰

قِلَّهُ الغِذاءِ أكرَمُ لِلنَّفسِ ، وأدوَمُ لِلصِّحَّهِ . كم‌خوری، مایه گرامی داشتن بیشترِ خویش است و سلامت را بیشتر استمرار می‌بخشد . غرر الحكم ، حدیث ۶۸۱۹

حدیث۴۲۱

امـام علی علیه‌السـلام : قِلَّهُ الأَكلِ يَمنَعُ كَثيراً مِن أعلالِ الجِسمِ . كم‌خوری ، مانع بسـیاری از بیماری‌های جسم می‌شود . غرر الحكم ، حدیث ۶۷۶۸

حدیث۴۲۲

پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : إنَّ أهلَ البَيتِ لَيَقِلُّ طُعمُهُم ؛ فَتَستَنيرُ بُيوتُهُم . ساكنان یك خانه ، در اثر كم خوردن غـذا ، خانه‌شان نورانی می گردد . كنز العمّال ، جلد ۳ ، صفحه ۳۹۱

حدیث۴۲۳

امـام صـادق علیه‌السـلام می فرمایـند: الاَكْـلُ عِنـدَ اَهـلِ المُصـیبَهِ مِـنَ عَمَـلِ الجـاهِلیَّهِ وَ السُّنَّهُ البَعْـثُ اِلَیْهِم بِالطَّعـام؛ غـذا خـوردن نزد مصیبت‌زدگان و با خرج آنان، از رفتارهای جاهلیت است و سنّت پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله فرستادن غذا برای مصیبت‌زدگان است. من لایحضره الفقیه، ج ۱، ص ۱۸۲.

حدیث۴۲۴

امام كاظم علیه‌السـلام می فرمایـند: اِنَّ رَسولَ اللّهِ صـلی‌الله‌علیه‌وآله كانَ اذا اَتاهُ الضَّیْفُ اَكَلَ مَعَهُ وَ لَمْ یَرْفَعْ یَـدَهُ مِنَ الْخِوانِ حَتّی یَرْفَعَ الضَّیْفُ یَدَهُ؛ رسول خدا صـلی‌الله‌علیه‌وآله هرگاه میهمان داشـتند، با او غذا می‌خوردند و دست از سفره و غذا نمی‌كشیدند، تا آن‌كه میهمان دست از غذا خوردن بكشد. كافی، ج ۶، ص ۲۸۶ .

حدیث۴۲۵

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ قَلَّ طَعْمُهُ صَحَّ بَدَنُهُ وَ مَنْ كَثُرَ طَعْمُهُ سَقُمَ بَدَنُهُ وَ قَسا قَلْبُهُ؛ هر کس کم بخورد، سالم می‌ماند و هر کس زیاد بخورد تنش بیمار می‌شود و قساوت قلب پیدا می کند. نهج الفصاحه، ح ۲۷۷۹.

حدیث۴۲۶

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند : كَثْرَةُ اَكْلِ الْبَيْضِ وَ اِدْمانُهُ يورِثُ الطُّحالَ وَ رياحا فى رَأسِ الْمَعِدَةِ وَ الاِمْتِلاءُ مِنَ الْبَيْضِ الْمَسْلوقِ يورِثُ الرَّبوَ وَ الاِبْتِهارَ؛ زیاد خوردن تخم مرغ و معتاد شدن به آن، بیماری ورم طحال می‌آورد و ایجاد کننده بادهایی در سرِ معده است و زیاد خوردن تخم‌مرغ آب پز، نفَس تنگی و نفَس بریدگی می‌آورد. بحارالأنوار، ج ۵۹، ص ۳۲۱ .

حدیث۴۲۷

از امام صادق علیه‌السلام درباره تره پرسیدند، فرمودند: آن را بخورید، چرا که در آن، چهار ویژگی است: دهان را خوشبو می کند، بادها را از بدن می‌برد، بواسیر را ریشه کن می کند، و برای کسی که پیوسته بخورد، مایه ایمنی از جذام است. کافی، ج ۶، ص ۳۶۵، ح ۴ .

حدیث۴۲۸

امام صادق علیه‌السلام : اَلْجَزَرُ اَمانٌ مِنَ الْقُولَنْجِ وَ الْبَواسيرِ وَ يُعينُ عَلَى الجِماعِ؛ هویج، مایه ایمنی از قولنج و بواسیر است و آمیزش جنسی را تقویت می کند. کافی، ج ۶ ، ص ۳۷۲، ح ۲

حدیث۴۲۹

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : نِعْمَ اللُّقْمَةُ الْجُبْنُ، تُعْذِبُ الْفَمَ وَ تُطَيِّبُ النَّكْهَةَ وَ تَهْضِمُ ما قَبْلَهُ وَ تُشَهِّى الطَّعامَ؛ چه خوب لقمه‌ای است پنیر، دهان را تر و تازه و خوشبو می کند، غذای قبلی را هضم و غذا را مطبوع می‌سازد. بحارالأنوار، ج ۶۳، ص ۱۰۵، ح ۱۱ .

حدیث۴۳۰

مردی به امام صادق علیه‌السلام گفت: فدایت شوم! در بدنم احساس ضعف می کنم. امام علیه‌السلام به او فرمودند: شیربخور، چرا که گوشت می‌رویاند و استخوان را محکم می کند. کافی، ج ۶، ص ۳۳۶، ح ۷.

حدیث۴۳۱

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و سلم می فرمایند : کندر بخورید؛ زیرا همان‌طور که انگشت، عرق را از پیشانی پاک می کند، کندر هم سوزش قلب را می‌برد و کمر را محکم و عقل را زیاد می کند و ذهن را ذکاوت و چشم را جلاـ می‌بخشد و فراموشی را از میان می‌برد. طب النبی صلی‌الله‌علیه‌وآله ، ص ۶.

حدیث۴۳۲

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اَلْبَصَلُ يَذْهَبُ بِالنَّصَبِ وَ يَشُدُّ الْعَصَبَ وَ يَزيدُ فِى الْخُطى وَ يَزيدُ فِى الْماءِ وَ يَذْهَبُ بِالْحُمَّى؛ پیاز،

خستگی را می‌برد، اعصاب را قوی می‌کند، قدم‌ها را چاپک و نیروی جنسی را زیاد می‌کند و تب را می‌برد. کافی، ج ۶، ص ۳۷۴، ح ۲ .

حدیث۴۳۳

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اَطْعِمُوا الْمَبطونَ خُبزَ الْاَرُزِّ، فَما دَخَلَ جَوْفَ الْمَبطونِ شَیْءٌ اَنْفَعُ عَنْهُ، اَما اِنَّهُ یَدْبَغُ الْمَعِدَةَ وَ یَسُلُّ الدّاءَ سَلًّا ؛ به کسی که دل درد (اسهال)، دارد نان برنجی بدهید، چرا که برای دل درد چیزی مفیدتر از آن نیست. بدانید که آن، معده را پاک و درد را کاملاً آرام می‌کند. کافی، ج ۶، ص ۳۰۵، ح ۲ .

حدیث۴۳۴

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند: جماع پی‌درپی بدون غسل باعث جنون فرزند می‌شود. زیاد خوردن تخم مرغ و استمرار بر آن، باعث بیماری طحال و گاز معده می‌شود. طب الرضا، ص ۷۵.

حدیث۴۳۵

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند: انباشته کردن شکم از تخم مرغ آب‌پز باعث گرفتگی قلب و تنگی نفس می‌شود. طب الرضا، ص ۷۵.

حدیث۴۳۶

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند: زیاد خوردن گوشت حیوانات وحشی (حلال گوشت) و گاو باعث تغییر (به‌هم‌ریختگی) عقل و سرگردانی فهم و کندذهنی و فراموشی می‌شود. طب الرضا، ص ۷۵.

حدیث۴۳۷

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و سلم می فرمایند : عَلَیْکُمْ بِالْاِهلیلَجِ الْاَسْوَدَ فَاِنَّهُ مِنْ شَجَرَةِ الْجَنَّةَ وَ طَعْمُهُ مُرٌّ و فیهِ شِفاءٌ مِنْ کُلِّ داءٍ؛ هلیله سیاه بخورید، که از درختان بهشت است. مزه آن تلخ است ولی شفای هر دردی است. طب النبی، ص ۳۱ .

حدیث۴۳۸

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: لَوْ یَعْلَمُ النّاسُ ما فِی التُّفّاحِ، ماداوَوْا مَرضاهُمْ اِلّا بِهِ، اَلا وَ اِنَّهُ اَسْرَعُ شَیْءٍ مَنْفَعَةً لِلْفُؤادِ خاصَّةً وَ اِنَّهُ نَضوحَةٌ؛ اگر مردم می‌دانستند چه خواصی در سیب وجود دارد، بیماران خود را تنها با آن درمان می کردند. سیب سریع‌تر از هر چیزی به قلب فایده می‌رساند؛ به‌ویژه آن‌که خوشبو کننده است. طب الائمّهٔ، ص ۱۳۵ .

حدیث۴۳۹

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: مَنْ غَرَسَ فی نَفْسِهِ مَحَبَّةَ اَنواعِ الطَّعامِ، اِجْتَنی ثِمارَ فُنونِ الْاَسْقامِ ؛ هر کس در دل خود، نهال علاقه به غذاهای گوناگون را بکارد، محصول بیماری‌های گوناگون از آن می‌چیند. غررالحکم، ح ۹۲۱۹ .

حدیث۴۴۰

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و سلم می فرمایند : هر غذایی که بر آن نام خدا برده نشود، درد است و هیچ برکتی در آن نیست و کفاره نبردن نام خدا این است که چنانچه سفره پهن است، نام خدا را ببری و به خوردن غذا ادامه دهی. تاریخ دمشق، ج ۶۰، ص ۳۲۵.

حدیث۴۴۱

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند: خداوند تبارک و تعالی هیچ خوردنی و نوشیدنی را حلال نکرده است مگر آن‌که در آن سود و صلاحی بوده و هیچ خوردنی و نوشیدنی را حرام ننموده، مگر آن‌که در آ ن زیان و نابودی و فسادی بوده است، پس هر چیز سودمندی نیرو بخش جسم، که باعث تقویت بدن است حلال شده است و هر چیزی که قوای جسمانی را از بین ببرد و یا موجب مرگ شود حرام است. مستدرک الوسائل، ج ۱۶، ص ۳۳۳، ح ۲ .

حدیث۴۴۲

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : أَكْلُ السَّفَرْجَلِ قُوَّةٌ لِلْقَلْبِ الضَّعيفِ وَهُوَ يُطَيِّبُ الْمِعْدَةَ وَ يُذَكِّى الْفُؤادَ وَ يُشَجِّعُ الْجَبانَ وَ يُحَسِّنُ الْوَلَدَ؛ خوردن بِه، قلب ضعیف را قوی، معده را پاک، ترسو را شجاع و فرزند را زیبا می کند. تحف العقول، ص ۱۰۱.

حدیث۴۴۳

امام علی علیه‌السلام : كُلُوا التُّفّاحَ فَإِنَّهُ يَدْبَغُ المَعِدَةَ؛ سیب بخورید، چرا که معده را پاک می کند. کافی، ج ۶، ص ۳۵۷، ح ۱۱.

حدیث۴۴۴

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله و سلم می فرمایند : مَنْ اَحَبَّ اَنْ يُحِبَّهُ اللَّهُ وَ رَسولُهُ فَلْيَأْكُلْ مَع ضَيفِهِ؛ هر کس دوست دارد که خدا و رسولش او را دوست داشته باشند، با میهمان خود غذا بخورد. تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۱۱۶ .

حدیث۴۴۵

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله و سلم می فرمایند : طَعامُ السَّخِيِّ دَواءٌ وَ طَعامُ الشَّحيحِ داءٌ؛ غذای سخاوتمند، داروست و غذای بخیل، درد. بحارالأنوار، ج ۷۱ ، ص ۳۵۷، ح ۲۲.

حدیث۴۴۶

امام رضا علیه السلام می فرمایند : اَلسَّخِيُّ يَأْكُلُ مِن طَعامِ النَّاسِ لِيَأْكُلوا مِنْ طَعامِهِ ، وَ البَخيلُ لا يَأْكُلُ مِنْ طَعامِ النَّاسِ لِئَلّا يَأكُلوا مِنْ طَعامِهِ؛ سخاوتمند، از غذای مردم می‌خورد، تا مردم از غذای او بخورند، اما بخیل از غذای مردم نمی‌خورد تا آنها نیز از غذای او نخورند. عیون اخبار الرضا، ج ۱، ص ۱۵، ح ۲۶.

حدیث۴۴۷

امام رضا علیه السلام می فرمایند : شُرْبُ الْماءِ الْبارِدِ عَقیبَ الشَّیْءِ الحارِّ وَ عَقیبَ الحَلاوَةِ یَذْهَبُ بِالْاَسْنانِ... وَ مَنْ اَرادَ اَلّا یَفْسُدَ اَسْنانُهُ فَلا یَأْکُلْ حُلْوا اِلّا بَعْدَ کَسْرَةِ خُبزٍ؛ خوردن آب سرد بعد از چیزهای گرم و شیرینی، دندان‌ها را از بین می‌برد ... هر کس می‌خواهد دندان‌هایش فاسد نشود، شیرینی نَخورد، مگر پس از خوردن لقمه‌ای نان. بحارالأنوار، ج ۶۲، ص ۳۲۱، ح ۳۲۵.

حدیث۴۴۸

امام صادق علیه السلام می فرمایند : نِعْمَ الطَّعامُ الزَّیْتُ یُطَیِّبُ النَّکْهَةَ وَیَذْهَبُ بِالْبَلْغَمِ وَیُصْفِی اللَّوْنَ وَیَشُدُّ الْعَصَبَ وَیَذْهَبُ بِالْوَصَبِ وَیُطْفِئُ الْغَضَبَ؛ زیتون غذای خوبی است، دهان را خوشبو می کند، بلغم را از بین می‌برد، رنگ پوست را صفا می‌بخشد، اعصاب را محکم می کند، مرض را می‌برد و خشم را خاموش می کند. مکارم الاخلاق، ص ۱۹۰.

حدیث۴۴۹

امام صادق علیه السلام می فرمایند : اَلْخِلالُ بَعْدَ الطَّعامِ، یَشُدُّ اللِّثاتِ وَ یَجْلِبُ الرِّزْقَ وَ یُطَیِّبُ النَّکْهَةَ؛ خلال کردن بعد از غذا، لثه‌ها را محکم، روزی را زیاد و دهان را خوشبو می کند. احقاق الحق، ج ۱۲، ص ۲۸۳ .

حدیث۴۵۰

امام صادق علیه السلام می فرمایند : ... وَ السَّعْتَرُ وَ الْمِلحُ... یُطَیِّبانِ النَّکْهَةَ؛ آویش و نمک، دهان را خوشبو می کنند. مکارم الاخلاق، ج ۱، ص ۴۱۶، ح ۱۴۱۰.

حدیث۴۵۱

امام صادق علیه السلام می فرمایند : کانَ رَسولُ اللّهِ صلی الله علیه و آله اذا اَفْطَرَ بَدَاَ بِحَلْواءَ یُفْطِرُ عَلَیْها، فَاِنْ لَمْ یَجِدْ فَسُکَّرَةٍ اَو تَمَراتٍ، فَاِذا اَعوَزَ ذلِکَ کُلَّهُ فَماءٍ فاتِرٍ وَ کانَ یَقولُ: یُنَقِّی الْمَعِدَةَ وَ الْکَبِدَ وَ یُطَیِّبُ النَّکْهَةَ وَ الْفَمَ وَ یُقَوِّی الاَضْراسَ... ؛ پیامبر خدا صلی الله علیه و آله با حلوا افطار می کردند و اگر حلوا نبود، با چیز شیرین دیگر و یا چند دانه خرما و اگر نبود، با آب گرم و می‌فرمودند: آب گرم معده و جگر را پاک، دهان را خوشبو و دندان‌ها را تقویت میکند. کافی، ج ۴، ص ۱۵۲، ح ۴.

حدیث۴۵۲

امام صادق علیه السلام می فرمایند : مَنْ اَصابَهُ ضَعْفٌ فی قَلْبِهِ اَو بَدَنِهِ فَلْیَأْکُلْ لَحْمَ الضَّأنِ بِاللَّبَنِ فَاِنَّهُ یُخْرِجُ مِنْ اَوصالِهِ کُلَّ داءٍ وَ غائِلَةٍ وَ یُقَوّی جِسْمَهُ وَ یَشُدُّ لِثَتَهُ؛ هر کس به ضعفی در قلب یا بدن خویش گرفتار شد، باید گوشت گوسفند با شیر بخورد، چرا که این خوراک، هر درد و بلایی را از اندام وی بیرون می‌بَرد و تن او را تقویت و لثه‌اش را محکم می کند. محاسن، ج ۲، ص ۲۵۹، ح ۱۸۱۹ .

حدیث۴۵۳

امام صادق علیه السلام می فرمایند : ما أَدَرْتَ عَلَیْهِ لِسانَکَ فَأَخْرَجْتَهُ فَابْلَعْهُ وَما أَخْرَجْتَهُ بِالْخَلالِ فَارْمِ بِهِ؛ بعد از غذا زبان را دور دهان بگردان، هرچه با زبان درآمد فرو ببر، و آنچه را با خلال بیرون آوردی از دهان بیرون افکن. مکارم الأخلاق، ص۱۵۲ .

حدیث۴۵۴

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند: نِعمَ الطَّعامُ الزَّبیبُ... وَ یُطَیِّبُ النَّکْهَةَ؛ چه خوب خوراکی است مویز؛ ... و دهان را خوشبو می‌کند. اختصاص، ص ۱۲۴.

حدیث۴۵۵

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند: زَیِّنوا مَوائِدَکُم بِالْبَقْلِ؛ فإِنَّها مَطرَدَةٌ لِلشَّیاطینِ مَعَ التَّسمیَةِ؛ سفره‌هایتان را با سبزی، زینت دهید ؛ زیرا سبزی با بسم اللّه الرحمن الرحیم، شیطان را طرد می‌کند. مکارم الأخلاق، ص ۱۷۶.

حدیث۴۵۶

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : اَلْجَماعَةُ بَرَکَةٌ وَ السَّحوُر بَرَکَةٌ وَ اِطْعامٌ مِنَ اللَّیْلِ بَرَکَةٌ. تَسَحَّروا تَزْدادوا قُوَّةً، تَسَحَّروا تُصیبُوا السُّنَّةَ، تَسَحَّروا وَلَوْ بِجُرْعَةٍ مِنْ ماءٍ ؛ جماعت، غذای سحر و غذا دادن در شب، برکت است. سحری بخورید تا نیرویتان زیاد شود. سحری بخورید تا به سنّت عمل کرده باشید؛ سحری بخورید هر چند یک جرعه آب باشد. (تیسیر المطالب، ص ۲۸۲.)

حدیث۴۵۷

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : اذا وُضِعَتِ الْمائِدَةُ حَفَّتها اَرْبَعَةُ آلافِ مَلَکٍ، فَإِذا قالَ الْعَبْدُ: بِسمِ اللّهِ قالَتِ الْمَلائِکَةُ: بارَکَ اللّهُ عَلَیْکُم فی طَعامِکُم ثُمَّ یَقولونَ لِلشَّیْطانِ اُخْرُجْ یا فاسِقُ، لا سُلطانَ لَکَ عَلَیْهِمْ؛ هرگاه سفره پهن می‌شود، چهار هزار فرشته در اطراف آن گرد می‌آیند. چون بنده بگوید: بسم اللّه فرشتگان می‌گویند: خداوند، به غذایتان برکت دهد! سپس به شیطان می‌گویند: ای فاسق! بیرون شو. تو بر آنان، راه تسلّط نداری. کافی، ج ۶، ص ۲۹۲

حدیث۴۵۸

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : کُلوا جَمیعا وَ لا تَفَرَّقوا فَاِنَّ الْبَرَکَةَ مَعَ الْجَماعَةِ؛ با هم غذا بخورید و پراکنده نباشید، که برکت با جماعت است. بحارالأنوار، ج ۶۶، ص ۳۴۹

حدیث۴۵۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پر خوری که انسان را به رنج اندازد از زیرکی و دریافت نیز او را باز دارد. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۴۶۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که زیاد کند سیری خود ر پر خوری و امتلاء او را به رنج اندازد. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۴۶۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: چگونه پاك و صاف گردد فکر و اندیشه کسی که سیری و پرخوری را ادامه می دهد. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۴۶۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کم است کسی که غذای بسیار خورد و بیمار نگردد. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۴۶۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هنگامی که شکم از مال مباح پر شد، دل از رسیدن به صلاح کور گردد. (وای به حال مال حرام) (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۴۶۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: برای پارسایی ، سیری بد قرین و همراهی است. (غررالحکم، باب پرخوری)

حدیث۴۶۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بپرهیز از ادامه پر خوری که به راستی این کار دردها را بر انگیزد و بیماریها را تحریک کند. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۴۶۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بپرهیز از پرخوری که هر کس بدان دچار شد در دهایش بسیار و خواب هایش آشفته و پریشان گردد. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۴۶۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: سیر غذا خوردن، گردن فرازی و تبختر به بار آرد و پارسایی را تباه سازد. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۴۶۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ادامه پر خوری انواع دردها را به جای بگذارد. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۴۶۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: سیر غذا خوردن ، بیماریها را زیاد کند. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۴۷۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پر خوری ، پرده و حجاب زیرکی گردد. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۴۷۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پر خوری حکمت و فرزانگی را تباه سازد. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۴۷۲

حضرت محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: یکی از اقسام اسراف این است که هر چه می خواهی بخوری. (نهج الفصاحه ، ح ۹۱۸)

حدیث۴۷۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ترنج را پیش از غذا و پس از آن بخورید که خاندان محمد صلّی اللّه علیه و آله این کار را انجام می دادند. غررالحکم ، باب خوردن

حدیث۴۷۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که خوراکش زیاد باشد تندرستی او اندک، و هزینه زندگی بر او سنگین خواهد بود. غررالحکم ، باب خوردن

حدیث۴۷۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پر خوری و خواب زیاد، بدن را تباه کند و زیان به بار آورد. غررالحکم ، باب خوردن

حدیث۴۷۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پرخوری از حرص پیدا شود و حرص بدترین عیبهاست. غررالحکم ، باب خوردن

حدیث۴۷۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بر شما باد به میانه روی در خوراکی ها که این کار از اسراف دورتر، و برای تندرستی بهتر و برای انجام عبادت کمک کار بهتری است. غررالحکم ، باب خوردن

حدیث۴۷۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که در خوردن به اندک اکتفا کند تندرستی او بسیار و اندیشه اش شایسته باشد. غررالحکم ، باب خوردن

حدیث۴۷۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که غذایش کم شد، هزینه زندگی برایش سبک خواهد شد. غررالحکم ، باب خوردن

حدیث۴۸۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که خوراکش کم باشد دردهایش کم است. غررالحکم ، باب خوردن

حدیث۴۸۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کم خوری از بسیاری از بیماری های تن جلوگیری کند. غررالحکم ، باب خوردن

حدیث۴۸۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوراکت را کم کن تا بیماری را کم کنی. غررالحکم ، باب خوردن

حدیث۴۸۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برای ورع و پارسایی گرسنه ماندن کمک کار خوبی است. غررالحکم ، باب گرسنگی

حدیث۴۸۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گرسنه ماندن کمک کار خوبی برای مبارزه با سرمست شدن و شکستن عادتهای ناپسند است. غررالحکم ، باب گرسنگی

حدیث۴۸۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گرسنگی را نان خورش خود قرار ده ، و خود را به قناعت مؤدّب. غررالحکم ، باب گرسنگی

حدیث۴۸۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گرسنگی بهتر از فروتنی (در برابر ثروتمندان و مال اندوزان برای لقمه نانی) است. غررالحکم ، باب گرسنگی

حدیث۴۸۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گرسنه ماندن (و خود را گرسنه نگاه داشتن) بهترین دارو (برای بسیاری از بیماری ها) است. غررالحکم ، باب گرسنگی

حدیث۴۸۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مؤمن غذای سیر نمی خورد در صورتی که برادرش گرسنه باشد. غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

حدیث۴۸۹

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : لَیْسَ لِلصَّبِیِّ لَبَنٌ خَیْرٌ مِنْ لَبَنِ اُمِّهِ ؛ برای کودک ، هیچ شیری بهتر از شیر مادرش نیست . عیون اخبار الرضا ، ج ۱، ص ۳۸، ح ۶۹ .

حدیث۴۹۰

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اَدِّبُوا اَوْلادَکُمْ فی بُطونِ اُمَّهاتِهِمْ. قیلَ: وَکَیْفَ ذلِکَ یا رَسُولَ اللّهِ؟ فَقالَ: بِاِطْعامِهِمُ الْحَلالَ؛ فرزندانتان را در رحم مادرانشان تربیت کنید. سؤال شد: این چطور ممکن است، ای رسول خدا؟ فرمودند: با خوراندن غذای حلال (به مادرانشان) جُنگ مهدوی، ص ۱۳۲.

حدیث۴۹۱

حضرت علی(علیه السلام) می فرمایند: قوتُ الاَجسادِ الطَّعامُ وَ قوتُ الاَرواحِ الاِطعامُ؛ غذای جسم، خوردن و غذای روح، خوراندن است. مشکاة الأنوار، ص ۵۶۱

حدیث۴۹۲

حضرت علی(علیه السلام) فرمودند: نِعمَ العَونُ عَلی أسرِ النَّفسِ وَ کَسرِ عادَتِهَا التَّجَوُّعُ؛ گرسنگی، چه خوب یاوری برای اسیر کردن نفس(تربیت نفس) و شکستن عادت آن است! غرر الحکم: ح ۹۹۴۴

حدیث۴۹۳

پیامبر(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: نَحنُ قَومٌ لا نَأکلُ حَتّی نَجوعَ وَ اذا اَکلنا لا نَشبَعُ؛ ما قومی هستیم که تا گرسنه نشویم غذا نمی خوریم و تا سیر نشده ایم دست از غذا می کشیم. (سنن النبی، ص ۲۲۶)

حدیث۴۹۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن غَرَسَ فی نَفسِهِ مَحَبَّةَ اَنواعِ الطَّعام، اِجتَنی ثِمارَ فُنونِ الاَسقام؛ هر کس در دل خود، نهال علاقه به غذاهای گوناگون را بکارد، محصول بیماری های گوناگون از آن می چیند. (غررالحکم، ح ۹۲۱۹)

حدیث۴۹۵

اَلمُؤمِنُ یأکلُ فی مِعاءٍ واحِدَةٍ وَ المُنافِقُ یأکلُ فی سَبعَةِ أمعاءٍ؛ مؤمن کم خوراك است و منافق پرخور. (وسائل الشیعه، ج ۲۴ ، ص ۲۴۰)

حدیث۴۹۶

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: کلوا جَمیعا وَ لا تَفَرَّقوا فَاِنَّ البَرَکةَ مَعَ الجَماعَةِ با هم غذا بخورید و پراکنده نباشید، که برکت با جماعت است. (بحارالأنوار، ج ۶۶، ص ۳۴۹)

حدیث۴۹۷

پیامبرخـدا(صـلی الله علیـه وآلـه) می فرماینـد: نرمـه سـر اسـتخوان هـای پرنـدگان را نخوریـد؛چرا کـه سِـلّ می آورد. (کنز العمّال،ج۱۵،ص۲۶۴)

حدیث۴۹۸

پیـامبر خـدا(صـلی الله علیه وآله) می فرماینـد: بر شـما بـاد گـوشت؛ چرا که گـوشت می رویانـد.هر کس بر او چهـل صـبح بگـذرد وگـوشت نخورد،بـدخوی می شـود.هر کس بـدخوی شـد،بـه او گـوشت بخورانیـد.هر کس چربی آن را بخـورد،آن چربی برای او بیماری فرود می آورد. (بحار الانوار،ج۶۶،ص۶۷،ح۴۳)

حدیث۴۹۹

پیامبرخدا (صـلی الله علیه وآله) می فرمایند: هر کس چهل روز گوشت نخورد، بدخوی می شود.گوشت بخورید؛چرا که بر شـنوایی تان می افزاید. الفردوس،ج۳،ص۶۲۷،ح ۵۹۶۰

حدیث۵۰۰

پیامبر خدا(صلی الله علیه وآله) می فرمایند: هر کس چهل روز پیوسته گوشت بخورد، سنگ دل می شود. (بحار الانوار،۶۲،ص۲۹۴)

حدیث۵۰۱

امـام علی (علیه السـلام) می فرماینـد: دوست داشـتنی ترین عضو گوسـفند برای پیـامبر(صـلی الله علیه وآله)، سـر دست بود. التـاریخ الکبیر،ج۶،ص ۳۹۱

حدیث۵۰۲

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از پرخوری دوری کنید که مایه ی سنگدلی، تنبلی نسبت به نماز و تباهی و بیماری بدن است. غررالحکم، ح ۲۷۴۲.

حدیث۵۰۳

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر کس خوراکش اندك باشد، اندیشه اش زلال است. غررالحکم، ح ۸۴۶۲.

حدیث۵۰۴

حضرت رسول اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: بـا خوردن و آشامیـدن زیـاد دلهـا را نمیرانیـد؛ زیرا همـان گونه که زراعت بر اثر آب زیاد از بین می رود، دلها نیز بر اثر پرخوری می میرد. تنبیه الخواطر، ج۱، ص ۴۶.

حدیث۵۰۵

حضرت امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: برای قلب مؤمن چیزی زیانبارتر از پرخوری نیست، پرخوری موجب دو چیز می شود: ۱-سنگدلی ۲-تحریک شهوت مستدرک الوسایل، ج۱۲، ص ۹۴.

حدیث۵۰۶

حضرت امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کم خوری نشانه ی پاکدامنی است و پرخوری نشانه ی اسراف و زیاده روی. مستدرک الوسایل، ج۱۶، ص ۲۱۳.

حدیث۵۰۷

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: آن که غذا کم خورد، معده اش سالم ماند و صفای دل یابد و هر که پرخور باشد، معده اش بیمار و قلبش سخت شود. تنبیه الخواطر، ج۱، ص ۴۶.

حدیث۵۰۸

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: خداوند از پرخوری و بیکاری زیاد نفرت دارد. بحارالانوار، ج۷۶، ص ۱۸۰.

حدیث۵۰۹

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) می فرمایند: سه کس نزد خدا از همه منفورترند: کسی که روز زیاد می خوابد در حالی که شب اصلا نمازی نخوانده است و کسی که زیاد می خورد و هنگام غذا خوردن نام و حمد خدا نمی گوید و کسی که بی دلیل می خندد. کنزالعمال، ص ۲۱۴۳.

حدیث۵۱۰

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از پرخوری دوری کنید که مایه ی سنگدلی، تنبلی نسبت به نماز و تباهی و بیماری بدن است. غررالحکم، ح ۲۷۴۲.

حدیث۵۱۱

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: آن که غذا کم خورد، معده اش سالم ماند و صفای دل یابد و هر که پرخور باشد، معده اش بیمار و قلبش سخت شود. تنبیه الخواطر، ج۱، ص ۴۶.

حدیث۵۱۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کم خوری نشانه ی پاکدامنی است و پرخوری نشانه ی اسراف و زیاده روی. مستدرک الوسایل، ج۱۶، ص ۲۱۳.

حدیث۵۱۳

امام باقر(علیه السلام) می فرمایند: هر کسی، هنگامی که شکمش انباشته است، دورترین فرد از خداست. مستدرک الوسایل، ج۱۶، ص ۲۰۹.

حدیث۵۱۴

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: برای قلب مؤمن چیزی زیانبارتر از پرخوری نیست، پرخوری موجب دو چیز می شود: ۱- سنگدلی ۲-تحریک شهوت مستدرک الوسایل، ج۱۲، ص ۹۴.

حدیث۵۱۵

امام کاظم(علیه السلام) می فرمایند: اگر مردم در خوردن اعتدال می روزیدند، بدنهای شان سالم می ماند. وسایل الشیعه، ج ۱۶، ص ۴۰۶.

حدیث۵۱۶

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: با خوردن و آشامیدن زیاد دلها را نمیرانید؛ زیرا همان گونه که زراعت بر اثر آب زیاد از بین می رود، دلها نیز بر اثر پرخوری می میرد. تنبیه الخواطر، ج۱، ص ۴۶.

حدیث۵۱۷

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر گاه خداوند بخواهد بنده ی خود را اصلاح گرداند، سه چیز نصیب او کند، کم گویی، کم خوری و کم خوابی. مستدرک الوسایل، ج۱۶، ص ۲۱۳.

حدیث۵۱۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لتکن لک فی کل شیء نیه صالحة حتی النوم و الأکل؛ در هر چیز باید نیتی نیک داشته باشی، حتی در خوردن و خواب. مکارم الاخلاق، ج۲، ص ۳۷۰.

حدیث۵۱۹

امام صادق علیه‌السلام : اَلرِّضاعُ واحِدٌ وَ عِشْرونَ شَهْرا، فَما نَقَصَ فَهُوَ جَورٌ عَلَی الصَّبیِّ ؛ شیرخواری ، ۲۱ ماه است . پس هر چه کم شود ، ظلم بر کودک است . کافی ، ج ۶، ص ۴۰، ح ۳ .

حدیث۵۲۰

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : لَیسَ لِلصَّبیِّ لَبَنٌ خَیْرٌ مِنْ لَبَنِ اُمِّهِ ؛ برای کودک ، هیچ شیری بهتر از شیر مادرش نیست . عیون اخبار الرضا ، ج ۱، ص ۳۸، ح ۶۹ .

حدیث۵۲۱

پیـامبراکرم صـلی‌الله‌علیه‌وآله : اَطْعِمُوا الْمَرأَةَ فی شَـهْرِها الَّـذی تَلِـدُ فیهِ التَّمْرَ فَاِنَّ وَلَـدَها یَکونُ حَلیما نَقیّا ؛ به زن، در ماهی که زایمان کرده ، خرما بدهید، چرا که فرزند او بردبار و پاک می‌شود . مکارم الأخلاق ، ص ۱۶۹ .

حدیث۵۲۲

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: خداوند از پرخوری و بیکاری زیاد نفرت دارد. بحارالانوار، ج۷۶، ص ۱۸۰.

حدیث۵۲۳

حضـرت رسول اکرم (صـلی الله علیه و آله) می فرمایند: سه کس نزد خدا از همه منفورترند: کسی که روز زیاد می خوابد در حالی که شب اصـلا نمازی نخوانده است و کسـی که زیاد می خورد و هنگام غذا خوردن نام و حمد خدا نمی گوید و کسی که بی دلیل می خندد. کنزالعمال، ح ۲۱۴۳.

حدیث۵۲۴

پیامبر صـلی‌الله‌علیه‌وآله : لا تَدَعُوا الْعَشاءَ وَ لَوْ عَلی حَشَـفَةٍ اِنّی اَخْشی عَلی اُمَّتی مِنْ تَرْکِ العَشاءِ الْهَرَمَ فَاِنَّ العَشاءَ قُوَّةُ الشَّیْخِ وَ الشّابِّ ؛ شام را ترک نکنیـد، هر چنـد به خوردن دانه خرمای خشـکیده‌ای باشـد. من بر امّتم از این بیم دارم که با ترکِ خوردن شام، پیری و شکستگی به سراغشان آید؛ چرا که خوردنِ شام، مایه نیرومندی پیر و جوان است. محاسن ، ج ۲، ص ۴۲۱، ح ۲۰۲ .

حدیث۵۲۵

مَنْ اَرادَ الْبَقاءَ و لا بَقاءَ: فَلْیُباکِرِ الْغَداءَ وَلْیُجَوِّدِ الْحِذاءَ وَلْیُخَفِّفِ الرِّداءَ وَلْیُقِلَّ مُجامَعَةَ النِّساءِ. قیلَ یا رَسولَ اللّهِ وَ ما خِفَّةُ الرِّداءِ؟ قالَ: قِلَّةُ الـدَّیْنَ ؛ هر کس ماندگاری می‌خواهد ـ و البته ماندگاری [ابدی] وجود ندارد ـ باید صـبحانه را زودتر بخورد، کفش مناسب بپوشد، ردای (بالاـپوش) خود را سـبک کنـد و کمتر با زنان بیامیزد. پرسـیدند: ای پیامبر خـدا! سـبک بودن رَدا به چیست؟ فرمودنـد: به کم بودنِ بدهی. من لایحضره الفقیه ، ج ۳، ص ۵۵۵، ح ۴۹۰۲ .

حدیث۵۲۶

رسول اکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودنـد: إن الله لیرضـی عن العبـد أن یأکل الأکله فیحمده علیها أو یشـرب الشـربه فیحمده علیهـا؛ خداونـد از بنـده ای کـه پس از خـوردن لقمه غـذا و یـا آشامیـدن جرعه ای او را سـپاس می گویـد، خشـنود می گردد. نهج الفصاحه ح ۷۹۱

بهداشت و سلامت

حدیث۱

الإمام الصادق علیه السـلام : إنَّ الجَنَّةَ وَالحورَ لَتَشـتاقُ إلی مَن یَکسَحُ المَساجِدَ ویَأخُذُ مِنهَا القَذی . امام صادق علیه السـلام : بهشت و حوریان ، مشتاق کسی هستند که مسجدها را جارو و غبارروبی کند . بحار الأنوار : ج ۸۳ ص ۳۸۲ ح ۵۲ .

حدیث۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مَن قَمَّ مَسجِدا کَتَبَ اللّه لَهُ عِتقَ رَقَبَةٍ ، ومَن أخرَجَ مِنهُ ما یُقذی عَینا کَتَبَ اللّه عَزَّوجَلَّ لَهُ کِفلَینِ مِن رَحمَتِهِ . هر کس مسجدی را جارو کند ، خداوند برای او ، ثواب آزاد کردن بنده‌ای را می‌نویسد ، و هر کس از مسجد به اندازه خاشاکی که به چشم می‌رود ، بیرون ببرد ، خدای عز و جل ، وی را از رحمتش دوچندان برخوردار می گرداند . بحار الأنوار : ج۸۳ ص ۳۸۳ ح ۵۶ .

حدیث۳

رسول اللّه صلی الله علیه و آله : مَن کَنَسَ المَسجِدَ یَومَ الخَمیسِ ولَیلَةَ الجُمُعَةِ ، فَأَخرَجَ مِنهُ مِنَ التُّرابِ ما یُذَرُّ فِی العَینِ ، غَفَرَ اللّه لَهُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس در روز پنج‌شنبه و شب جمعه ، مسجد را نظافت کند و گَرد و خاکی را که در چشم می‌رود ، بِروبَد ، خداوندْ او را می‌آمرزد . بحار الأنوار : ج ۸۳ ص ۳۸۵ ح ۶۱ .

حدیث۴

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم – لِأَنَس: ألا اُعَلِّمُکَ دُعاءً تَدعو بِهِ کُلَّما صَلَّیتَ الغَداةَ ثَلاثَ مَرّاتٍ دَفَعَ اللّه عَنکَ الجُذامَ وَالبَرَصَ وَالفالِجَ وَالعَمی فِی الدُّنیا؟ قُل : «اللّهُمَّ اهدِنی مِن عِندِکَ ، وَأَفِض عَلَیَّ مِن فَضلِکَ ، وأسبِغ عَلَیَّ مِن رَحمَتِکَ ، وأنزِل عَلَیَّ مِن بَرَکاتِکَ» . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : خطاب به اَنَس – : آیا نمی‌خواهی دعایی به تو بیاموزم که هر گاه نماز صبح گزاردی ، آن را سه بار بگویی تا خداوند ، جذام ، پیسی ، سستْ‌اندامی و کوری را از تو دور کند؟ بگو: «خداوندا ! از پیشگاه خویش، مرا راه نمای ، از فضل خود ، بر من فرو بار ، از رحمت خویش ، نعمتی سرشارم ده ، و از برکات خود ، بر من نازل فرمای». کنز العمّال ، جلد ۲ ، صفحه ۱۴۵ ، حدیث ۳۵۲۰ نقلاً عن أبی الشیخ فی الثواب عن أنس دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۷۴

حدیث۵

الإمام الرضا علیه‌السلام : مَن أرادَ ألاّ یَشتَکِیَ اُذُنَهُ ، فَلیَجعَل فیها عِندَ النَّومِ قُطنَةً . امام رضا علیه‌السلام : هر کس می‌خواهد گوش‌هایش درد نگیرد ، به هنگام خواب در آنها پنبه بگذارد . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۴ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۱۸

حدیث۶

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ اللّه – تَبارَکَ وتَعالی – ... جَعَلَ المَرارَةَ فِی الاُذُنَینِ حِجابا مِنَ الدِّماغِ ، فَلَیسَ مِن دابَّةٍ تَقَعُ فیهِ إلاَّ التَمَسَتِ الخُروجَ ؛ ولَولا ذلِکَ لَوَصَلَت إلَی الدِّماغِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : خداوند – تبارک و تعالی – . . . تلخی را در دو گوش ، مانعی برای حفاظت مغز ، قرار داد . هیچ جنبنده‌ای نیست که در آن بیفتد ، مگر این که راه خروج را می‌جوید ؛ امّا اگر این نبود ، آن جنبنده به مغز می‌رسید . بحار الأنوار ، جلد ۲ ، صفحه ۲۸۶ ، حدیث ۳ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۱۶

حدیث۷

الإمام علیّ علیه‌السلام : اِختِنوا أولادَکُم یَومَ السّابِعِ لا یَمنَعکُم حَرٌّ ولا بَردٌ ؛ فَإِنَّهُ طَهورٌ لِلجَسَدِ ، وإنَّ الأَرضَ لَتَضِجُّ إلَی اللّه مِن بَولِ

الأغلَفِ . امام على عليه‌السلام : فرزندانتان را در روز هفتم [تولّد] ختنه كنيد . نه گرما ، شما را از آن ، باز دارد ، نه سرما ؛ چرا كه اين كار ، مايه پاكىِ تن است و زمين از پيشاب ختنه‌ناشدگان به درگاه خداوند مى‌نالد . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۴ ، صفحه ۱۱۰ ، حديث ۱۶ دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۵۹۰

حديث۸

الإمام الكاظم عليه‌السلام : الحَمّامُ يَومٌ ويَومٌ لا ، يُكثِرُ اللَّحمَ ، وإدمانُهُ فى كُلِّ يَومٍ يُذيبُ شَحمَ الكُليَتَينِ . امام كاظم عليه‌السلام : حمّام رفتن يک روز در ميان ، گوشت بدن را مى‌افزايد ؛ امّا عادت به آن در هر روز ، پيهِ كليه‌ها را آب مى‌كند . بحار الأنوار ، ج ۷۶ ، ص ۷۸ ، ح ۲۱. دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۵۸۸

حديث۹

الإمام الصادق عليه‌السلام : لا تَتَّكِ فِى الحَمّامِ ؛ فَإِنَّهُ يُذيبُ شَحمَ الكُليَتَينِ . امام صادق عليه‌السلام : در حمّام [به ديوار] تكيه مزن ؛ چرا كه پيهِ كليه‌ها را آب مى‌كند . الكافى ، جلد ۶ ، صفحه ۵۰۱ ، حديث ۲۴، دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۵۸۸ ممكن است اين اثر ، مربوط به حمّام‌هاى آن دوران باشد .

حديث۱۰

امام رضا عليه‌السلام : مَن أرادَ ألاّ يَشتَكِيَ مَثانَتُهُ ، فَلا يَحبِسِ البَولَ ولَو عَلى ظَهرِ دابَّتِهِ. هر كس مى‌خواهد مثانه‌اش به عارضه‌اى گرفتار نشود ، پيشاب خود را نگه ندارد ، حتّى اگر كه بر پشت مَركب خويش نشسته باشد . طبّ الإمام الرضا عليه‌السلام ، صفحه ۳۵ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۳ دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۵۸۶

حديث۱۱

الإمام الصادق عليه‌السلام – وسُئِلَ عَن عِلَّةِ حَلقِ رَأسِ المَولودِ: تَطهيرُهُ مِن شَعرِالرَّحِمِ . امام صادق عليه‌السلام– در پاسخ به پرسشى درباره دليل تراشيدن سرِ نوزاد –: براى پاک كردن او از موهايى كه در زهدان بر وى روييده است . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۴ ، صفحه ۱۱۲ ، حديث ۲۵ دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۶۷۸

حديث۱۲

رسول اللّه صلى الله عليه و آله و سلّم – لِعَلِيٍّ عليه‌السلام: يا عَلِيُّ ، ثَلاثَةٌ يَزدنَ فِى الحِفظِ ويُذهِبنَ البَلغَمَ : اللُّبانُ ، وَالسِّواکُ ، وقِراءَةُ القُرآنِ . پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم– خطاب به امام على عليه‌السلام فرمودند: اى على ! سه چيز بر حافظه مى‌افزايد و بلغم را مى‌برد : كُندُر ، مسواک و قرائت قرآن . بحارالأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۴۴۳ ، حديث ۳ ، دانش نامه احاديث پزشكى : ۲ / ۴۵۲

حديث۱۳

الإمام علىّ عليه‌السلام : مَضغُ اللُّبانِ يَشُدُّ الأَضراسَ ، ويَنفِى البَلغَمَ ، ويَذهَبُ بِريحِ الفَمِ . امام على عليه‌السلام : جويدن كُنْدُر ، دندان‌ها را استحكام مى‌دهد ، بلغم را مى‌راند و بوى [بد] دهان را مى‌بَرَد . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۴۴۳ ، حديث ۲ دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۳۸۶

حدیث۱۴

رسول الله صـلی الله علیه و آله و سـلّم : کُلُوا الزَّیتَ ؛ فَإِنَّهُ مُبارَکٌ ، وَائتَدِموا بِهِ وَادَّهِنوا بِهِ ؛ فَإِنَّهُ یَخرُجُ مِن شَجَرَةٍ مُبارَکَةٍ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : روغن زیتون بخورید ؛ چرا که خجسته است . از آن ، خورش بسازید و از روغن آن بر خویش بمالید ؛ چرا که از درختی خجسته بیرون می‌آید . کنز العمّال ، جلد ۱۵ ، صفحه ۲۷۹ ، حدیث ۴۰۹۸۴ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۳۲۸

حدیث۱۵

کُلُوا الزَّیتَ وَادَّهِنوا بِالزَّیتِ ؛ فَإِنَّهُ مِن شَجَرَةٍ مُبارَکَةٍ . پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سلّم : روغن زیتون بخورید و خود را با روغن زیتـون ، چرب کنیـد ؛ چرا که آن ، از درختی خجسته است . الکـافی ، جلـد ۶ ، صـفحه ۳۳۱ ، حـدیث ۱ عن ابن القـدّاح ، مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۴۱۵ ، حدیث ۱۴۰۸ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۳۲۸

حدیث۱۶

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : اِدَّهِنوا بِالبَنَفسَجِ ؛ فَإِنَّهُ بارِدٌ فِی الصَّیفِ وحارٌّ فِی الشِّتاءِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : با روغن بنفشه ، بدن خود را چرب کنید ؛ چرا که آن در تابستان ، سرد و در زمستان ، گرم است . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۹۴ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۷۲

حدیث۱۷

الإمام الصادق علیه‌السـلام : دُهنُ البَنَفسَجِ یَرزُنُ الـدِّماغَ . امام صادق علیه‌السـلام : روغن بنفشه ، مغز را نیرو می‌بخشـد. بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۲۳ ، حدیث ۸ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۴۴

حدیث۱۸

الإمام الصادق علیه‌السـلام : نِعمَ الـدُّهنُ البَنَفسَجُ ! لَیَذهَبُ بِالـدّاءِ مِنَ الرَّأسِ وَالعَینَینِ ، فَادَّهِنوا بِهِ . امام صادق علیه‌السـلام : چه خوب روغنی است روغن بنفشه! درد را از سـر و چشـمان می‌بَرَد. آن را به خود بمالیـد. بحـار الأنوار ، جلـد ۶۲ ، صفحه ۲۲۲ ، حدیث ۶ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۶۴

حدیث۱۹

الإمام الصادق علیه‌السـلام : فَضلُ البَنَفسَجِ عَلَی الأَدهانِ کَفَضلِ الإِسـلامِ عَلَی الأَدیانِ . نِعمَ الـدُّهنُ البَنَفسَجُ ، لَیَذهَبُ بِالدّاءِ مِنَ الرَّأسِ وَالعَینَینِ ، فَادَّهِنوا بِهِ . امام صادق علیه‌السلام : برتری بنفشه بر دیگر روغن‌ها به سان برتری اسلام بر دیگر ادیان است . بنفشه ، خوب روغنی است! درد را از سـر و چشـمان می‌برد . خود را بـدان ، چرب کنید . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۵۲۱ ، حدیث ۵ ، کنز العمّال ، جلد ۱۲ ، صفحه ۳۴۴ ، حدیث ۳۵۳۲۹ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۷۲

حدیث۲۰

الإمام الرضا علیه‌السـلام : إذا أرَدتَ ألاّ یَظهَرَ فی بَدَنِکَ بَثرَةٌ ولا غَیرُها ، فَابـدَأ عِندَ دُخولِ الحَمّامِ بِدُهنِ بَدَنِکَ ، بِدُهنِ البَنَفسَجِ . امام

رضا علیه‌السلام : اگر می‌خواهی که در بدنت جوش و جز آن رُخ ننماید ، هنگام در آمدن به حمّام ، چرب کردن بدن خود را به روغن بنفشه ، آغاز کن . طبّ الإمام الرضا علیه‌السلام ، صفحه ۳۱ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۲ وفیه « فدهِّن» بدل «بدهن» دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۷۴

حدیث۲۱

الإمام الصادق علیه‌السلام : غَسلُ الرَّأسِ بِالخَطمِیِّ نُشرَةٌ . امام صادق علیه‌السلام : شستن سر با خطمی ، مایه شادابی است . ثواب الأعمال ،ص ۳۶ ، حدیث ۲ عن سفیان بن السمط دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۷۸

حدیث۲۲

الإمام علیّ علیه‌السلام : غَسلُ الرَّأسِ بِالخَطمِیِّ یَذهَبُ بَالدَّرَنِ ، ویَنفِی الأَقذاءَ . امام علی علیه‌السلام : شستن سر با خطمی ، چرک را می‌بَرَد و آلودگی‌ها را از میان برمی‌دارد . بحار الأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۸۷ ، حدیث ۸ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۷۸

حدیث۲۳

الإمام الصادق علیه‌السلام : اِتَّخِذوا فی أسنانِکُمُ السُّعدَ ؛ فَإِنَّهُ یُطَیِّبُ الفَمَ ، ویَزیدُ فِی الجِماعِ . امام صادق علیه‌السلام : مُشکَک به لابه‌لای دندان‌های خویش در آورید ؛ چرا که دهان را خوش‌بو می کند و بر توان همبستری می‌افزاید . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۳۷ ، حدیث ۶ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۳۸

حدیث۲۴

الإمام الکاظم علیه‌السلام : غَسلُ الرَّأسِ بِالسِّدرِ یَجلِبُ الرِّزقَ جَلباً . امام کاظم علیه‌السلام : شستن سر با سدر ، روزی‌آور است . بحار الأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۸۷ ، حدیث ۸ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۵۲۸

حدیث۲۵

الإمام الصادق علیه‌السلام : الکُحلُ یُعذِبُ الفَمَ . امام صادق علیه‌السلام : سرمه کشیدن ، دهان را تَر و تازه می کند . بحار الأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۹۵ ، حدیث ۱۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۸۸

حدیث۲۶

الإمام الحسین علیه‌السلام : قالَ لی رَسولُ اللّهِ صلی الله علیه و آله و سلّم : یا بُنَیَّ ، نَم عَلی قَفاکَ یَخمَص بَطنُکَ ، وَاشرَبِ الماءَ مَصّا یَمرَأکَ أکلُکَ ، وَاکتَحِل وَترا یُضِیءْ لَکَ بَصَرُکَ ، وَادَّهِن غِبّا تَتَشَبَّه بِسُنَّةِ نَبِیِّکَ . امام حسین علیه‌السلام : پیامبر خدا به من فرمودند: «فرزندم! به پشت بخواب تا شکمت کوچک شود ، آب را به مکیدن بنوش تا خوردنت بر تو گوارا آید ، به شمارِ دفعات فرد ، سرمه بکش تا چشمانت روشن شود و یک روز در میان ، روغن بزن تا به سنّت پیامبر خویش ، عمل کرده باشی». دعائم الإسلام ، جلد ۲ ، صفحه ۱۶۴ ، حدیث ۵۹۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۰۰

حدیث۲۷

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : ثَلاثٌ يَزِدنَ فی قُوَّةِ البَصَرِ : الكُحلُ بِالإِثمِدِ ، وَالنَّظَرُ إلَى الخُضرَةِ ، وَالنَّظَرُ إلَى الوَجهِ الحَسَنِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : سه چیز ، قدرت بینایی را افزون می کند: سرمه کشیدن به اِثْمِد ، نگریستن به سبزی ، و نگاه کردن به چهره زیبا. کنز العمّال ، جلد ۱۰ ، صفحه ۵۱ ، حدیث ۲۸۳۱۴ نقلاً عن أبی الحسن العراقی فی فوائده عن بریدهٔ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۰۰

حدیث۲۸

الإمام الصادق علیه‌السلام : مَن نامَ عَلى إثمِدٍ غَيرِ مُمَسَّكٍ أمِنَ مِنَ الماءِ الأَسوَدِ أبَدا ما دامَ يَنامُ عَلَيهِ . امام صادق علیه‌السلام : هر کس با سرمه اِثمِد آمیخته ناشده با مُشک بخوابد ، برای همیشه ، تا زمانی که بر این حالت می‌خوابد ، از آبِ سیاه در امان می‌مانَد. الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۴۹۴ ، حدیث ۹ عن الحسن بن عاصم دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۸۸

حدیث۲۹

الإمام الصادق علیه‌السلام : الإِثمِدُ يَجلُو البَصَرَ ، ويُنبِتُ الشَّعرَ ، ويَذهَبُ بِالدَّمعَةِ . امام صادق علیه‌السلام : سرمه اِثْمِد ، چشم را جلا می‌دهد ، موی بر می‌رویاند و اشکْ‌ریزش را می‌برد. الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۴۹۴ ، حدیث ۷ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۰۲

حدیث۳۰

أتَى النَّبِيَّ صلی الله علیه و آله و سلّم أعرابِيٌّ يُقالُ لَهُ : قُلَيبٌ ، رَطبُ العَينَينِ . فَقالَ لَهُ النَّبِيُّ صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّي أرى عَينَيكَ رَطبَتَينِ يا قُلَيبُ ، عَلَيكَ بِالإِثمِدِ ؛ فَإِنَّهُ سِراجُ العَينِ . امام صادق علیه‌السلام : عربی بادیه‌نشین که او را «قلیب» می گفتند و آبریزش چشم داشت ، نزد پیامبر صلی الله علیه و آله و سلّم آمد. به او فرمود: «ای قلیب! می‌بینم چشمانت آبریزش دارد. بر تو باد سرمه اِثْمِد ، که روشنایی چشم است». بحار الأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۹۶ ، حدیث ۱۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۰۲

حدیث۳۱

الإمام الباقر علیه‌السلام : الاِكتِحالُ بِالإِثمِدِ يُطَيِّبُ النَّكهَةَ ، ويَشُدُّ أشفارَ العَينِ . امام باقر علیه‌السلام : سرمه کشیدن به اِثْمِد ، بوی را خوش می‌سازد و مژه گاه‌ها را استحکام می‌بخشد. الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۴۹۴ ، حدیث ۴ عن عبداللّه بن الفضل الهاشمی عن أبیه دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۰۲

حدیث۳۲

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : اِكتَحِلوا بِالإِثمِدِ المُرَوَّحِ ؛ فَإِنَّهُ يَجلُو البَصَرَ ، ويُنبِتُ الشَّعرَ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : به سرمه اِثْمِد خوش‌بو شده با مُشک ، سرمه بکشید ، که دیده را جلا می‌دهد و مو برمی‌رویاند . کنز العمّال ، جلد ۶ ، صفحه ۶۴۵ ، حدیث ۱۷۱۹۸ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۰۲

حدیث۳۳

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : عَلَیکَم بِالإثمِدِ ؛ فَإنَّهُ مَنبَتَةٌ لِلشَّعرِ ، مَذهَبَةٌ لِلقَذی ، مَصفاةٌ لِلبَصَرِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : بر شما باد سرمه با اِثْمِد ؛ چرا که مایه روییدن مو ، از میان رفتن آلودگی و صفا یافتن دیده است. بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۱۵۱ ، حدیث ۲۶ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۰۰

حدیث۳۴

الإمام الصادق علیه‌السلام : الحِنّاءُ یَذهَبُ بِالسَّهَكِ ، ویَزیدُ فی ماءِ الوَجهِ ، ویُطَیِّبُ النَّکهَةَ ، ویُحَسِّنُ الوَلَدَ . امام صادق علیه‌السلام : حنا ، بوی بد عَرَق را از میان می‌بَرَد ، بر طراوت صورت می‌افزاید ، دهان را خوش‌بو می کند و فرزند را نیکو می‌سازد . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۴۸۴ ، حدیث ۵ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۵۱۸

حدیث۳۵

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : اِختَضِبوا بِالحِنّاءِ ؛ فَإنَّهُ یَجلُو البَصَرَ ، ویُنبِتُ الشَّعرَ ، ویُطَیِّبُ الرّیحَ ، ویُسَکِّنُ الزَّوجَةَ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : به حنا خضاب بندید ؛ چرا که دیده را جلا می‌دهد ، مو بر می‌رویاند ، بو را خوش می‌سازد و همسر مرد را آرامش می‌بخشد . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۴۸۳ ، حدیث ۴ ، ۹ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۵۴۸

حدیث۳۶

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : مَنِ اطَّلی وَاختَضَبَ بِالحِنّاءِ آمَنَهُ اللّه تَعالی مِن ثَلاثِ خِصالٍ : الجُذامِ ، وَالبَرَصِ ، وَالآکِلَةِ إلی طَلیَةٍ مِثلِها . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر کس حنا بر بدن خود بمالد و با آن خضاب کند ، خداوند ، او را تا هنگامی که بخواهد دیگر بار خضاب کند ، از سه چیز در امان می‌دارد : جذام ، پیسی و خوره . بحار الأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۹۰ ، حدیث ۸ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۷۸

حدیث۳۷

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : عَلَیکُم بِسَیِّدِ الخِضابِ الحِنّاءِ ؛ فَإنَّهُ یُطَیِّبُ البَشَرَةَ ، ویَزیدُ فِی الجِماعِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : بر شما باد مهتر همه خضاب‌ها ، حنا ، که پوست را پاکیزه می‌کند و بر توان همبستری می‌افزاید . کنز العمّال ، جلد ۶ ، صفحه ۶۶۸ ، حدیث ۱۷۳۱۶ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۷۸

حدیث۳۸

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : نَفَقَةُ دِرهَمٍ فِی الخِضابِ أفضَلُ مِن نَفَقَةِ دِرهَمٍ فی سَبیلِ اللّهِ ، إنَّ فیهِ أربَعَ عَشرَةَ خَصلَةً : یَطرُدُ الرّیحَ مِنَ الاُذُنَینِ ، ویَجلُو الغِشاءَ عَنِ البَصَرِ . . . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : خرج کردن یک درهم برای خضاب ، برتر از انفاق یک درهم در راه خداست. این کار ، چهارده فایده دارد: بو را از گوش‌ها دور می کند ، پرده [تاریکی] را از برابر دیده کنار می‌زند و آن را جلا می‌دهد... الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۴۸۲ ، حدیث ۱۲ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۰۶

حدیث۳۹

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : اِختَضِبوا بِالحِنّاءِ ؛ فَإنَّهُ یَجلُو البَصَرَ ، ویُنبِتُ الشَّعرَ ، ویُطَیِّبُ الرّیحَ ، ویُسَکِّنُ الزَّوجَةَ . پیامبر خدا

صلی الله علیه و آله و سلّم : به حنا خضاب بندید؛ چرا که دیده را جلا می‌دهد ، مو بر می‌رویاند ، بو را خوش می‌سازد و همسر مرد را آرامش می‌بخشد. بحار الأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۹۹ ، حدیث ۹ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۰۶

حدیث۴۰

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : عَلَیکُم بِسَیِّدِ الخِضابِ الحِنّاءِ ؛ فَإِنَّهُ یُطَیِّبُ البَشَرَهَ ، ویَزیدُ فِی الجِماعِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : بر شما باد مهتر همه خضاب‌ها ، حنا ، که پوست را پاکیزه می‌کند و بر توان همبستری می‌افزاید . کنز العمّال ، جلد ۶ ، صفحه ۶۶۸ ، حدیث ۱۷۳۱۶ ، مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۱۸۹ ، حدیث ۵۵۹ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۷۸

حدیث۴۱

امام صادق علیه‌السلام : الحِنّاءُ عَلی أثَرِ النّورَهِ أمانٌ مِنَ الجُذامِ والبَرَصِ . حنا کردن ، در پی نوره کشیدن ، مایه ایمنی از جذام و پیسی است . کتاب من لا یحضره الفقیه ، جلد ۱ ، صفحه ۱۲۱ ، حدیث ۲۷۰ ؛ بحار الأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۸۹ ، حدیث ۶؛ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۷۸

حدیث۴۲

الإمام الصادق علیه‌السلام : ثَلاثَهٌ تُعَقِّبُ مَکروهاً : . . . وشُربُ الدَّواءِ مِن غَیرِ عِلَّهٍ وإن سَلِمَ مِنهُ . امام صادق علیه‌السلام : سه چیز ، ناخوشایندی در پی می‌آورد : ... و نوشیدن دارو بدون بیماری ، هر چند شخص از آن دارو ، جان به در بَرَد . تحف العقول ، صفحه ۳۲۱ ، بحار الأنوار ، جلد ۷۸ ، صفحه ۲۳۴ ، حدیث ۵۳ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۹۰

حدیث۴۳

امام علی علیه‌السلام فرمودند: لا تُنالُ الصِّحَّهُ إلاّ بِالحِمیَهِ . تن‌درستی ، جز با پرهیز ، به دست نمی‌آید . غرر الحکم ، حدیث ۱۰۶۰۵ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۲۶

حدیث۴۴

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : الطِّیبُ یَشُدُّ القَلبَ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : بوی خوش ، قلب را تقویت می‌کند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۵۱۰ ، حدیث ۶ عن أبی بصیر عن الإمام الصادق علیه‌السلام دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۰۸

حدیث۴۵

ما طابَت رائِحَهُ عَبدٍ إلاّ زادَ عَقلُهُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هیچ بنده‌ای خوش‌بو نباشد ، مگر آن که عقلش افزون گردد . دعائم الإسلام ، جلد ۲ ، صفحه ۱۶۵ ، حدیث ۵۹۳ عن الإمام الصادق عن آبائه علیهم‌السلام دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۰۸

حدیث۴۶

رسول الله صـلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أكَلَ قَبلَ أن یَشرَبَ و تَسَحَّرَ ، و مَسَّ شَیئا مِنَ الطِّیبِ ؛ قَوِیَ عَلَی الصِّیامِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر کس پیش از نوشیدن چیزی ، غذا بخورد و سَحَری میل کند و قدری بوی خوش [بر خود] بمالد ، بر روزه گرفتن ، توان بیشتری یابد . کنز العمّال ، جلد ۸ ، صفحه ۵۱۰ ، حدیث ۲۳۸۸۲ نقلاً عن شُعب الإیمان عن أنس دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۰۸

حدیث۴۷

امیر المؤمنین علیٌّ علیه‌السلام : الطِّیبُ نُشْرَةٌ . امام علی علیه‌السلام : بوی خوش ، درمانگر است . نهج البلاغه: حکمت ۴۰۰

حدیث۴۸

الإمام الصادق علیه‌السـلام : الرّیحُ الطَّیِّبَةُ ؛ تَشُدُّ العَقلَ ، و تَزیدُ فی الباهِ . امام صادق علیه‌السلام : بوی خوش ، عقل را استوار می کند و بر توان جنسی می‌افزاید . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۷۵ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۰۸

حدیث۴۹

الإمـام الصادق علیه‌السـلام : مَن تَطَیَّبَ أوَّلَ النَّهارِ ؛ لَم یَزَل عَقلُهُ مَعَهُ إلَی اللَّیلِ . امام صادق علیه‌السـلام : هر کس در آغاز روز ، بوی خوش اسـتعمال کند ، تا شب ، عقلش او را همراهی می کند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۵۱۰ ، حدیث ۷ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۱۰

حدیث۵۰

الإمـام الصـادق علیه‌السـلام : مَن تَطَیَّبَ بِطیبٍ أوَّلَ النَّهـارِ و هُوَ صائِمٌ ؛ لَم یَفقِـد عَقلَهُ . امام صادق علیه‌السـلام : هر کس در حالی که روزه است ، در آغـاز روزه ، خوش‌بو کننـده‌ای به کار ببرد ، عقل خویش را از کف ندهـد . بحار الأنوار ، جلـد ۹۶ ، صفحه ۲۹۰ ، حدیث ۹ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۱۰

حدیث۵۱

رسول اللّه صلی اللّه علیه و آله و سلّم – مِن وَصِیَّتِهِ لِعَلِیٍ علیه‌السلام: یا عَلِیُّ ، تِسعَةُ أشیاءَ تورِثُ النِّسیانَ : أكلُ التُّفّاحِ الحامِضِ ، وأكلُ الكُزبُرَةِ ، وَالجُبنِ ، وسُؤرِ الفَأرَةِ ، وقِراءَةُ كِتابَةِ القُبورِ ، وَالمَشیُ بَینَ امرَأتَینِ ، وطَرحُ القَملَةِ ، وَالحِجامَـةُ فی النُّقرَةِ ، وَالبَولُ فِی المـاءِ الرّاكِدِ . پیـامبر خـدا صـلی الله علیـه و آلـه و سـلّم – در سـفارش‌های ایشـان به علی علیه‌السـلام: ای علی! نه چیز است که فراموشـی می‌آورَد: خوردن سـیب تُرش ، خوردن گشنیز ، پنیر و پس‌مانده موش ، خواندن نوشته‌های روی قبر ، راه رفتن میان دو زن ، افکندن شپش ، حجـامت در گـودیِ پسِ سـر ، و ادرار کردن در آب راکـد. بحـار الأـنوار ، جلـد ۶۶ ، صـفحه ۲۴۵ ، حـدیث ۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۵۴

حدیث۵۲

الإمام علیّ علیه‌السلام : إنَّ الحِجامَةَ تُصَحِّحُ البَدَنَ ، وتَشُدُّ العَقلَ . امام علی علیه‌السـلام : حِجامت ، بدن را صحّت می‌دهد و عقل را استحکام می‌بخشد. بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۱۱۴ ، حدیث ۱۸ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۴۴

حدیث۵۳

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : اِحتَجِموا إذا هاجَ بِكُمُ الدَّمُ ؛ فَإِنَّ الدَّمَ رُبَّما تَبَيَّغَ بِصاحِبِهِ فَيَقتُلُهُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : اگر خون در درونتان به جوش می‌آید ، حجامت کنید ؛ چرا که خون ، گاه ممکن است در درون شخص ، طغیان کند و وی را بکُشد . طبّ الأئمّة لابنی بسطام ، صفحه ۵۷ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۱۲۰ ، حدیث ۴۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۶۲

حدیث۵۴

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ الحِجامَةَ فِي الرَّأسِ دَواءٌ مِن داءِ الجُنونِ وَالجُذامِ وَالعَشا وَالبَرَصِ وَالصُّداعِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : حجامتِ در سر ، درمانی برای دیوانگی ، جذام ، شب‌کوری ، پیسی و سردرد است. بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۱۲۶ ، حدیث ۸۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۶۶

حدیث۵۵

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : الحِجامَةُ تَزيدُ العَقلَ ، وتَزيدُ الحافِظَ حِفظاً . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : حِجامت ، عقل را افزون می‌کند و بر قدرت حافظه می‌افزاید. بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۱۲۶ ، حدیث ۸۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۴۴

حدیث۵۶

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : يُكرَهُ لِلرَّجُلِ أن يَغشَى المَرأَةَ وقَدِ احتَلَمَ ، حَتّى يَغتَسِلَ مِنِ احتِلامِهِ الَّذى رَأى ؛ فَإِن فَعَلَ وخَرَجَ الوَلَدُ مَجنوناً فَلا يَلومَنَّ إلاّ نَفسَهُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : برای مرد ، مکروه است که پس از احتلام ، با زن همبستری کند ، مگر آن که از احتلام پیشین ، غسل کرده باشد ؛ چه ، اگر چنین کند و فرزندش دیوانه زاده شود ، جز خویش را نکوهش نکند . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۲۸۳ ، حدیث ۳

حدیث۵۷

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : مَنِ احتَجَمَ يَومَ الثُّلاثاءِ لِسَبعَ عَشرَةَ أو تِسعَ عَشرَةَ أو لِإِحدى وعِشرينَ مِنَ الشَّهرِ ، كانَت لَهُ شِفاءً مِن كُلِّ داءٍ مِن أدواءِ السَّنَةِ كُلِّها ، وكانَت لِما سِوى ذلِكَ شِفاءً مِن وَجَعِ الرَّأسِ وَالأَضراسِ وَالجُنونِ وَالجُذامِ وَالبَرَصِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر کس در روز سه‌شنبه هفدهم یا نوزدهم یا بیست و یکم ماه ، حجامت کند ، این حجامت برای وی شفای همه دردهای سال خواهد بود و افزون بر آن ، شفای سردرد ، دندان‌درد ، دیوانگی ، جذام و پیسی نیز خواهد بود . بحار الأنوار ، جلد ۵۹ ، صفحه ۳۸ ، حدیث ۶ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۰۲

حدیث۵۸

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : شُمُّوا النَّرجِسَ و لَو فِي اليَومِ مَرَّةً ، و لَو فِي الاُسبوعِ مَرَّةً ، و لَو فِي الشَّهرِ مَرَّةً ، و لَو فِي السَّنَةِ مَرَّةً ، ولَو فِي الدَّهرِ مَرَّةً ؛ فَإِنَّ فِي القَلبِ حَبَّةً مِنَ الجُنونِ وَ الجُذامِ وَ البَرَصِ و شَمُّهُ يَدفَعُها . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم :

[گل] نرگس را ببویید ، هرچند در روز یک بار ، هر چند در هفته یک بار ، هر چند در ماه یک بار ، هر چند در سال یک بار ، و هر چند در همه عمر ، یک بار؛ چراکه در قلب ، هسته‌ای از دیوانگی ، جذام و پیسی وجود دارد و بوییدن نرگس ، آن را دور می‌کند. بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۹۹

حدیث۵۹

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : فِی السِّواکِ اثنَتا عَشَرَةَ خَصلَةً : مَطهَرَةٌ لِلفَمِ ، ومَرضاةٌ لِلرَّبِّ ، ويُبَيِّضُ الأَسنانَ ، ويَذهَبُ بِالحَفَرِ ، ويُقِلُّ البَلغَمَ ، ويُشَهّي الطَّعامَ ، ويُضاعِفُ الحَسَناتِ ، وتُصابُ بِهِ السُّنَّةُ ، وتَحضُرُهُ المَلائِكَةُ ، ويَشُدُّ اللِّثَةَ ، وهُوَ يَمُرُّ بِطَريقَةِ القُرآنِ ، ورَكعَتَينِ بِسِواكٍ أحَبُّ إلَى اللّهِ عز و جل مِن سَبعينَ رَكعَةً بِغَيرِ سِواكٍ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : در مسواک زدن ، دوازده ویژگی است : مایه پاکی دهان است ؛ سبب خشنودی پروردگار است ؛ دندان‌ها را سفید می‌کند ؛ جِرم دندان را از میان می‌بَرَد ؛ بَلغَم را می‌کاهد ؛ غذا را مطبوع می‌سازد ؛ حسنات را دو چندان می‌کند ؛ به واسطه آن ، سنّت انجام می‌گیرد ؛ فرشتگان بدین‌وسیله حضور می‌یابند ؛ لثه را تقویت می‌کند ؛ برگذرگاه قرآن می‌گذرد و نزد خداوند ، هر دو رکعت نماز با مسواک ، دوست داشتنی‌تر از هفتاد رکعت بی‌مسواک است . الخصال ، صفحه ۴۸۰ ، حدیث ۵۲ ، بحار الأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۱۲۹ ، حدیث ۱۳ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۷۴

حدیث۶۰

هر کس در هر روز ، دو بار مسواک بزند ، سنّت پیامبران را استمرار بخشیده است ، در برابر هر نمازی که بخواند ، خداوند ، برایش پاداش صد رکعت می‌نویسد ، از فقر به غنا (و بی‌نیازی) درمی‌آید ، دهانش خوش‌بو می‌شود ، حافظه‌اش فزونی می‌یابد ، فهمش استوار می‌گردد ، غذایش گوارش می‌یابد ، درد دندان‌هایش از میان می‌رود ، بیماری از او دور می‌گردد ، و فرشتگان ، به واسطه نوری که بر او می‌بینند ، با او دست می‌دهند و دندان‌هایش تمیز می‌شود . جامع الأخبار ، صفحه ۱۵۱ ، حدیث ۳۴۰ عن ، بحار الأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۱۳۸ ، حدیث ۴۹ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۷۲

حدیث۶۱

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : السِّواکُ شِفاءٌ مِن کُلِّ داءٍ إلاَّ السَّامَ ، وَالسَّامُ : المَوتُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مسواک ، شفای هر دردی است ، مگر سام ، و سام ، مرگ است . إتحاف السادة المتّقین ، جلد ۲ ، صفحه ۳۵۰ عن عائشهْ ، کنز العمّال ، جلد ۹ ، صفحه ۳۱۱ ، حدیث ۲۶۲۶۴ نقلاً عن الفردوس دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۷۲

حدیث۶۲

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : السِّواکُ فِی الفَمِ یُثَبِّتُ الأَضراسَ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مسواک ، دندان‌ها را در دهان تثبیت می‌کند . الفردوس ، جلد ۳ ، صفحه ۳۱۱ ، حدیث ۴۹۳۷ عن حذیفهْ بن الیمان ، کنز العمّال ، جلد ۶ ، صفحه ۶۴۶ ، حدیث ۱۷۲۰۸ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۷۰

حدیث۶۳

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : تَسَوَّکوا ؛ فَإِنَّ السِّواکَ مَطهَرَةٌ لِلفَمِ ، مَرضاةٌ لِلرَّبِّ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم :

مسواك بزنيد ؛ چرا كه مسواك ، مايه پاكيزگى دهان و خشنودى پروردگار است . الكافى ، جلد ۶ ، صفحه ۴۹۵ ، حديث ۴ عن ابن القدّاح عن الإمام الصادق عن الإمام علىّ عليهماالسلام وليس فيه «تسوّكوا فإنّ» ، دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۳۷۰ . در المعجم الكبير ، به جاى «مايه پاكيزگى» ، عبارت «خوش‌بو كننده» آمده است .

حديث۶۴

رسولُ اللّه صلى الله عليه و آله و سلّم : السِّواكُ يَزيدُ الرَّجُلَ فَصاحَةً . پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : مسواك زدن ، بر زبان آورى مرد مى‌افزايد . بحار الأنوار : ۷۶ / ۱۳۵ / ۴۸ منتخب ميزان الحكمة : ۲۸۸

حديث۶۵

الإمام على عليه‌السلام : ثَلاثٌ يُذهِبنَ البَلغَمَ ويَزِدن فِى الحِفظِ : السِّواكُ ، وَالصَّومُ ، وقِراءَةُ القُرآنِ . امام على عليه‌السلام : سه چيز ، بلغم را از ميان مى‌بَرَد و حافظه را افزون مى‌كند: مسواك زدن ، روزه گرفتن و قرائت قرآن. مكارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۱۱۹ ، حديث ۲۸۷ ، دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۲۵۴

حديث۶۶

الإمام الباقر عليه‌السلام : السِّواكُ يَذهَبُ بِالبَلغَمِ ، ويَزيدُ فِى العَقلِ . امام باقر عليه‌السلام : مسواك زدن ، بَلغَم را مى‌بَرَد و عقل را افزون مى‌كند. ثواب الأعمال ، صفحه ۳۴ ، حديث ۳عن يحيى أبى البلاد دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۲۴۶

حديث۶۷

الإمام الباقر عليه‌السلام : السِّواكُ يَذهَبُ بِالبَلغَمِ ، ويَزيدُ فِى العَقلِ . امام باقر عليه‌السلام : مسواك زدن ، بلغم را از ميان مى‌بَرَد و عقل را افزون مى‌سازد . ثواب الأعمال ، صفحه ۳۴ ، حديث ۳ عن يحيى أبى البلاد دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۳۷۲

حديث۶۸

الإمام علىّ عليه‌السلام : ثَلاثٌ يُذهِبنَ البَلغَمَ ويَزِدنَ فِى الحِفظِ : السِّواكُ ، وَالصَّومُ ، وقِراءَةُ القُرآنِ . امام على عليه‌السلام : سه چيز ، بلغم را از ميان مى‌بَرَد و حافظه را افزون مى‌كند : مسواك زدن ، روزه گرفتن و قرائت قرآن . مكارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۱۱۹ ، حديث ۲۸۷ ، دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۳۷۶

حديث۶۹

الإمام الرضا عليه‌السلام : السِّواكُ يَجلُو البَصَرَ ، ويُنبِتُ الشَّعرَ ، ويَذهَبُ بِالدَّمعَةِ . امام رضا عليه‌السلام : مسواك زدن ، ديده را جلا مى‌بخشد ، مو بر مى‌رويانـد و اشكْ‌ريزش را از ميان مى‌بَرَد . مكارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۱۱۸ ، حديث ۲۷۹ ، بحار الأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۱۳۷ نقلاً عن طبّ الأئمّة لابنى بسطام دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۳۷۲

حديث۷۰

الإمامُ الرِّضا عليه‌السلام : السِّواكُ يَجلُو البَصَرَ ، ويُنبِتُ الشَّعرَ ، ويَذهَبُ بِالدَّمعَةِ . امام رضا عليه‌السلام : مسواک زدن ، نور چشم را زياد می‌کند و مو را پرپشت می‌کند و آبريزش چشم را برطرف می‌سازد . بحار الأنوار : ۷۶ / ۱۳۷ / ۴۸ منتخب ميزان الحكمة : ۲۸۸

حديث۷۱

الإمام الصادق عليه‌السلام : السِّواكُ يَذهَبُ بِالدَّمعَةِ ، ويَجلُو البَصَرَ . امام صادق عليه‌السلام : مسواک زدن ، اشکْريزش را می‌بَرَد و ديده را جلا می‌دهد . بحار الأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۱۳۳ ، حديث ۴۲ دانش نامه احاديث پزشكی : ۱ / ۳۰۴

حديث۷۲

الإمام الصادق عليه‌السلام : لِكُلِّ شَيءٍ طَهورٌ ، وطَهورُ الفَمِ السِّواكُ . امام صادق عليه‌السلام : هر چيز را پاک‌كننده‌ای است و پاک‌كننده دهان ، مسواک است . بحار الأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۱۲۷ ، حديث ۵ دانش نامه احاديث پزشكی : ۱ / ۳۷۲

حديث۷۳

الإمام الصادق عليه‌السلام : عَلَيكُم بِالسِّواكِ ؛ فَإِنَّهُ يُذهِبُ وَسوَسَةَ الصَّدرِ . امام صادق عليه‌السلام : بر شما باد مسواک زدن ؛ چرا كه وسوسه دل را از ميان می‌بَرَد . الأمالی للطوسی ، صفحه ۶۶۷ ، حديث ۱۳۹۶ عن أبی غندر ، بحار الأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۱۳۹ ، حديث ۵۲ دانش نامه احاديث پزشكی : ۱ / ۳۷۲

حديث۷۴

الإمام الصادق عليه‌السلام : ثَلاثٌ يُذهِبنَ النِّسيانَ ويُحدِثنَ الذِّكرَ : قِراءَةُ القُرآنِ ، وَالسِّواكُ ، وَالصِّيامُ . امام صادق عليه‌السلام : سه چيز ، فراموشی را از ميان می‌بَرَد و حافظه به بار می‌آورد : قرائت قرآن ، مسواک زدن و روزه گرفتن . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۶۶ ، حديث ۳۹ وص ۲۷۵ ، دانش نامه احاديث پزشكی : ۱ / ۳۷۶ . در السرائر به جای «حافظه به بار می‌آورد» ، عبارت «فكر را تيز می‌كند» آمده است .

حديث۷۵

مَنِ استَنجی بِالسُّعدِ بَعدَ الغائِطِ وغَسَلَ بِهِ فَمَهُ بَعدَ الطَّعامِ لَم تُصِبهُ عِلَّةٌ فی فَمِهِ ، ولا يَخافُ شَيئا مِن أرياحِ البَواسيرِ . هر كس پس از قضای حاجت ، با مُشککک ، آلودگی مخرج را بزدايد و پس از غذا خوردن نيز دهان خويش را با مُشککک بشويد ، نه بيماری‌ای از بيماری‌های دهان به او می‌رسد و نه از باد بواسير می‌ترسد . الكافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۷۸ ، حديث ۳ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۴۳۵ ، حديث ۵ دانش نامه احاديث پزشكی : ۱ / ۴۴۶

حديث۷۶

الإمام الكاظم عليه‌السلام : السِّواكُ فِی الخَلاءِ يورِثُ البَخَرَ . امام كاظم عليه‌السلام : مسواک زدن در آبريزگاه ، بد بويی دهان را در پی می‌آورد . كتاب من لا يحضره الفقيه ، جلد ۱ ، صفحه ۵۲ ، حديث ۱۱۰ دانش نامه احاديث پزشكی : ۱ / ۳۹۶

حديث۷۷

الإمام الصادق عليه‌السلام : إيّاكَ وَالسِّواكَ فِي الحَمّامِ ؛ فَإِنَّهُ يورِثُ وَباءَ الأَسنانِ . امام صادق عليه‌السلام : از مسواک زدن در حمّام ، حذر کن ؛ چرا که وبای دندان‌ها را در پی می‌آورد . بحار الأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۷۱ ، حديث ۵ دانش نامه احاديث پزشکی : ۱ / ۳۹۶

حديث۷۸

الإمام عليّ عليه‌السلام : نَهى رَسولُ اللّهِ صلى الله عليه و آله و سلّم . . . عَنِ السِّواكِ فِي الحَمّامِ . امام على عليه‌السلام : پيامبر خدا از مسواک زدن در حمّام ، نهی فرمودند . بحار الأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۳۲۸ ، حديث ۱ دانش نامه احاديث پزشکی : ۱ / ۳۹۶

حديث۷۹

رسول اللّه صلى الله عليه و آله و سلّم : الأَصابِعُ تَجرى مَجرَى السِّواكِ ، إذ لَم يَكُن سِواكٌ . پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : اگر مسواکی نباشد ، انگشتان نيز در حکم مسواک‌اند . کنز العمّال ، جلد ۹ ، صفحه ۳۱۱ ، حديث ۲۶۱۶۸ ۱ ، دانش نامه احاديث پزشکی : ۱ / ۳۸۲

حديث۸۰

الإمام الباقر عليه‌السلام : أدنَى السِّواكِ أن تَدلُكَ بِإِصبَعِكَ . امام باقر عليه‌السلام : کمترين مسواک ، آن است که با انگشت خويش ، مالِش دهی . الکافی ، جلد ۳ ، صفحه ۲۳ ، حديث ۵ ، دانش نامه احاديث پزشکی : ۱ / ۳۸۲

حديث۸۱

الإمام الصادق عليه‌السلام : مِن سُنَنِ المُرسَلينَ السِّواكُ . امام صادق عليه‌السلام : مسواک زدن ، از سنّتهای فرستادگان [الهی] است . الکافی ، جلد ۳ ، صفحه ۲۳ ، حديث ۲

حديث۸۲

الإمام الصادق عليه‌السلام : مِن أخلاقِ الأَنبياءِ عليهم‌السلام السِّواكُ . امام صادق عليه‌السلام : مسواک زدن ، از سنّت‌های پيامبران است . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۴۹۵ ، حديث ۱

حديث۸۳

الإمامُ الباقرُ عليه‌السلام : إنّ السِّواكَ فى السَّحَرِ قَبلَ الوُضُوءِ مِنَ السُّنَّةِ . امام باقر عليه‌السلام : مسواک زدن در سحرگاه ، پيش از وضو گرفتن، جزء سنّت است . الفقيه : ۱ / ۴۸۰ / ۱۳۹۰ ، منتخب ميزان الحکمه: ۲۸۸

حديث۸۴

الإمامُ الصّادقُ عليه‌السلام لَمّا سُئلَ : أتَرى هذا الخَلقَ كُلَّهُ مِنَ الناسِ ؟: فقالَ : ألْقِ مِنهُمُ التارِكَ للسِّواكِ . امام صادق عليه‌السلام – در پاسخ به اين سؤال که : آيا اين خلايق همه در شمار آدميانند ؟– فرمودند: افرادی را که مسواک نمی‌زنند از شمار آنها بينداز . بحار

الأنوار : ۷۶ / ۱۲۸ / ۱۱

حدیث۸۵

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم می فرماینـد: الوُضوءُ شَـطرُ الإیمانِ ، والسِّواکُ شَـطرُ الوُضوءِ . وضو ، بخشـی از ایمان است و مسواک زدن بخشی از وضو . کنزالعمّال : ۲۶۲۰۰

حدیث۸۶

رسولُ اللّه صـلی الله علیه و آله و سلّم فی وصیَّتِهِ لعلیٍّ علیه‌السلام: یا علیُّ ، علَیکَ بالسِّواکِ ، وإن استَطَعتَ أن لا تُقِلَّ مِنهُ فافعَلْ ، فإنَّ کُلَّ صـلاةٍ تُصَـلِّیها بالسِّواکِ تَفضُلُ علی التی تُصَـلِّیها بغَیرِ سِواکٍ أربَعینَ یَوما . پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم در سفارش به علی علیه‌السـلام ، می‌فرماینـد : ای علی ! بر تو باد به مسواک زدن ؛ اگر توانستی که از این کار کم نکنی چنین کن ؛ زیرا هر نمازی که با مسواک زدن بخوانی از چهل روز نمازی که بی‌مسواک زدن بگزاری برتر است . البحار : ۷۶ / ۱۳۷ / ۴۸

حدیث۸۷

رسولُ اللّه صـلی الله علیه و آله و سـلّم فی وصیَّتِهِ لعلیٍّ علیه‌السلام: علَیکَ بالسِّواکِ عِندَ کُلِّ وُضوءٍ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم در سفارش به علی علیه‌السلام ، می‌فرمایند : بر تو باد به مسواک زدن با هر وضویی . البحار : ۷۷ / ۶۹ / ۸

حدیث۸۸

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : خَلِّلوا لِحاکُم ، وقُصّوا أظافیرَکُم ؛ فَإِنَّ الشَّیطانَ یَجری ما بَینَ اللَّحمِ وَالظُّفرِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سـلّم : میان ریش خود را تمیز کنیـد و ناخن‌هایتان را بگیریـد ؛ زیرا شـیطان ، میان گوشت و ناخن ، روان می‌شود . کنز العمّال ، جلد ۹ ، صفحه ۳۰۱ ، حدیث ۲۶۱۰۱ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۵۵۰

حدیث۸۹

الإمام الباقر علیه‌السـلام : إنَّما قُصَّ الأَظفارُ ؛ لِأَنَّها مَقیلُ الشَّیطانِ ، ومِنهُ یَکونُ النِّسـیانُ . امام باقر علیه‌السـلام : ناخن‌ها را از آن رو باید کوتاه کرد که جایگاه شـیطان است و فراموشی ، از آن سرچشمه می گیرد . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۴۹۰ ، حدیث ۶ ، بحار الأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۱۲۳ ، حدیث ۱۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۵۵۲

حدیث۹۰

رسـول الله صـلی الله علیه و آله و سـلّم : مَن قَلَّمَ أظفـارَهُ یَـومَ السَّبتِ ویَومَ الخَمیسِ وأخَـذَ مِن شـارِبِهِ عوفِیَ مِن وَجَعِ الضِّرسِ ، ووَجَعِ العَینِ . پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : هر کس در روز پنج‌شنبه و شنبه ، ناخن‌های خود را کوتاه کند و قدری از سبیل خود بگیرد ، از دنـدانْ درد و دردِ چشمْ در امان باشـد. بحار الأنوار ، جلـد ۷۶ ، صفحه ۱۲۰ ، حدیث ۷ دانش نامه احادیث پزشـکی : ۱ / ۲۸۶

حدیث۹۱

الإمـام البـاقر علیه‌السـلام : مَن أدمَنَ أخـذَ أظفـارِهِ کُـلَّ خَمیسٍ لَم تَرمَـد عَینُهُ . امـام بـاقر علیه‌السـلام : هر کس به گرفتن ناخن در هر پنج‌شنبه مـداومت ورزد ، چشمْدرد نمی‌گیرد. الکافی ، جلـد ۶ ، صفحه ۴۹۱ ، حدیث ۱۴ ، بحار الأنوار ، جلـد ۷۶ ، صفحه ۱۲۱ ، حدیث ۱۰ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۸۶

حدیث۹۲

الإمـام الصـادق علیه‌السـلام : تَقلیمُ الأَظفـارِ یَومَ الجُمُعَـةِ یُؤمِنَ مِنَ الجُـذامِ ، وَالـبَرَصِ ، وَالعَمی ، وإن لَم تَحتَـج فَحُکَّهـا . امـام صـادق علیه‌السـلام : کوتاه کردن ناخن‌ها در روز جمعه از جذام و پیسـی و کوری ایمنی می‌دهد ؛ اگر هم نیازی به کوتاه کردن نبود ، آنها را [کمی] بسـای . الکافی ، جلـد ۶ ، صفحه ۴۹۰ ، حدیث ۲ ، بحار الأنوار ، جلـد ۷۶ ، صفحه ۱۱۰ ، حدیث ۶ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۵۵۴

حدیث۹۳

الإمام الصادق علیه‌السـلام : أخـذُ الشّارِبِ وَالأَظفارِ مِنَ الجُمُعَـةِ إلَی الجُمُعَـةِ أمانٌ مِنَ الجُذامِ. امام صادق علیه‌السـلام : گرفتن سبیل و ناخن‌ها از جمعه تا جمعه ، مایه ایمنی از جـذام است . الکافی ، جلـد ۳ ، صفحه ۴۱۸ ، حدیث ۷ ، دانش نامه احادیث پزشـکی : ۱ / ۵۵۴

حدیث۹۴

الإمام الصادق علیه‌السـلام : خُذ مِن شارِبِکَ وأظفارِکَ فی کُلِّ جُمُعَةٍ ؛ فَإِن لَم یَکُن فیها شَـیءٌ فَحُکَّها لا یُصیبُکَ جُنونٌ ولا جُذامٌ ولا بَرَصٌ . امام صادق علیه‌السـلام : در هر جمعه ، اندکی از سبیل و ناخن‌های خود را بگیر؛ و اگر هم چیزی وجود نداشته باشد ، آن را [کمی] بسای ، دیوانگی ، جذام و پیسی به تو نمی‌رسد. الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۴۹۰ ، حدیث ۳

حدیث۹۵

رسول اللّه صـلی الله علیه و آله و سـلّم : مَن قَلَّمَ أظافیرَهُ یَومَ الجُمُعَةِ لَم تَشعَث أنامِلُهُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر کس روز جمعه ناخن‌های خود را کوتاه کند ، سرانگشت‌هایش آشفته نشود . بحار الأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۱۲۲ ، حدیث ۱۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۵۵۴

حدیث۹۶

الإمامُ الصّادقُ علیه‌السـلام : إنّ أستَرَ وأخفی ما یُسَـلِّطُ الشَّیطانُ مِن ابنِ آدَمَ أن صارَ أن یَسکُنَ تَحتَ الأظافِیرِ . امام صادق علیه‌السلام : پنهان‌ترین و ناپیداترین راهی که از آن شیطان بر آدمی مسلط می‌شود ، لانه کردن او در زیر ناخنهاست . الکافی : ۶ / ۴۹۰ / ۷

حدیث۹۷

رسول اللّه صـلی الله علیه و آله و سلّم : تَقلیمُ الأَظفارِ ؛ یَمنَعُ الدّاءَ الأَعظَمَ ، ویُدِرُّ الرِّزقَ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : کوتاه کردن ناخن‌ها ، مانع [بروز] درد بزرگ می‌شود و روزی را سرشار می‌سازد . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۴۹۰ ، حدیث ۱ ، بحارالأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۱۱۹ ، حدیث ۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۱۶

حدیث۹۸

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أخَذَ مِن شارِبِهِ و أظفارِهِ فی کُلِّ جُمُعَةٍ ، أدخَلَ اللّه‌فیهِ شِفاءً ، وأخرَجَ مِنهُ داءً . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر کس در هر جمعه ، قدری از سبیل و ناخن‌های خود را بگیرد ، خداوند به [بدن] او شفایی نهد و دردی از او برون بَرَد . مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۱۵۲ ، حدیث ۳۹۶ وح ۳۹۸ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۱۶

حدیث۹۹

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : تَقلیمُ الأظفارِ یَمنَعُ الداءَ الأعظَمَ ، و یُدِرُّ الرِّزقَ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : کوتاه کردن ناخنها از درد بزرگ جلوگیری می‌کند و روزی را زیاد می‌گرداند . الکافی : ۶ / ۴۹۰ / ۱

حدیث۱۰۰

الإمام الکاظم علیه‌السلام : خَمسٌ مِنَ السُّنَنِ فِی الرَّأسِ ، وخَمسٌ فِی الجَسَدِ ؛ فَأَمَّا الَّتی فِی الرَّأسِ: فَالسِّواکُ ، وأخذُ الشّارِبِ، وفَرقُ الشَّعرِ، وَالمَضمَضَةُ، وَالاِستِنشاقُ . وأمَّا الَّتی فِی الجَسَدِ : فَالخِتانُ ، وحَلقُ العانَةِ ، ونَتفُ الإِبطَینِ ، وتَقلیمُ الأَظفارِ ، وَالاِستِنجاءُ . امام کاظم علیه‌السلام : پنج چیز درباره سر و پنج چیز هم درباره تن از سنّت‌هاست : امّا آنچه درباره سر است ، مسواک زدن ، گرفتن سبیل ، از هم گشودن موها از میانه سر ، آب در دهان چرخاندن ، و آب در بینی چرخاندن است . آنچه نیز درباره تن است ، ختنه کردن ، تراشیدن موی زهار ، زدودن موهای زیر بغل ، کوتاه کردن ناخن‌ها و زدودن پلیدی مخرج است . الخصال ، صفحه ۲۷۱ ، حدیث ۱۱ ، بحار الأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۶۷ ، حدیث ۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۵۳۶

حدیث۱۰۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند: الطَّهاراتُ أربَعٌ : قَصُّ الشّارِبِ ، وحَلقُ العانَةِ ، وتَقلیمُ الأَظافِرِ ، وَالسِّواکُ . پاکیزگی‌ها ، چهار چیز است : کوتاه کردن سبیل ، تراشیدن موی زَهار ، گرفتن ناخن‌ها ، و مسواک زدن . کنز العمّال ، جلد ۶ ، صفحه ۶۵۴ ، حدیث ۱۷۲۳۳ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۷۴

حدیث۱۰۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند: طَهِّروا هذِهِ الأجسادَ طَهَّرَکُمُ اللّه؛ فإنّهُ لَیسَ عَبدٌ یَبیتُ طاهِرا إلاّ باتَ مَعَهُ مَلَکٌ فی شِعارِهِ ، ولا یَتَقَلَّبُ ساعَةً مِن اللّیلِ إلاّ قالَ : اللّهُمّ اغفِرْ لعَبدِکَ فإنّهُ باتَ طاهِرا . این بدن‌هارا پاکیزه سازید، خداوند شما را پاکیزه گرداند ؛ زیرا هیچ بنده‌ای نیست که شب با بدنی پاکیزه بخوابد مگر این که فرشته‌ای در میان جامه او با وی می‌خوابد و هیچ ساعتی از شب از این پهلو به آن پهلو نمی‌چرخد مگر این که آن فرشته گوید : خدایا ، بنده‌ات را بیامرز ؛ زیرا که با بدنی پاکیزه خوابیده‌است . کنز العمّال : ۲۶۰۰۳

حدیث۱۰۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند: لا تُبَیِّتوا القُمامَةَ فی بُیوتِکُم وأخرِجوها نَهارا؛ فإنّها مَقعَدُ الشَّیطانِ زباله را شب در خانه‌های خود نگه ندارید و آن را در روز به بیرون از خانه منتقل کنید ؛ زیرا زباله نشیمنگاه شیطان است . الفقیه : ۴ / ۵ / ۴۹۶۸

منتخب ميزان الحكمه : ۵۶۰

حدیث۱۰۴

رسول الله صـلى الله عليه و آله و سـلّم لَمّا أبصَرَ رجُلًا شَعثا شَعرُ رأسِهِ ، وَسخَةً ثِيابُهُ ، سَيّئةً حالُهُ: مِن الدِّينِ المُتعَةُ وإظهارُ النِّعمَةِ . پيامبر خـدا صـلى الله عليه و آله و سـلّم آنگاه كه مردى را با موهايى ژوليـده و جامه‌اى چركين و سـر و وضـعى نامرتّب دينـدد - فرمودند: استفاده از نعمت‌هاى خدا و آشكار ساختن نعمت جزو دين است . الكافى : ۶ / ۴۳۹ / ۵

حدیث۱۰۵

ثَلاثَةٌ يَفرَحُ بِهِنَّ الجِسمُ ويَربو : الطِّيبُ ، ولِباسُ اللَّيِّنِ ، وشُربُ العَسَلِ . رسول خدا صلى الله عليه وآله وسلم : سه چيز است كه تن ، به واسـطه آنها شاداب مى‌شود و رشد مى‌كند : بوى خوش ، جامه نرم و نوشيدن عسل . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۹۵ دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۹۴

حدیث۱۰۶

رسول الله صـلى الله عليه و آله و سـلّم : الطِّيبُ يَسُرُّ ، والعَسَلُ يَسُرُّ ، وَالنَّظَرُ إلَى الخُضرَةِ يَسُرُّ ، وَالرُّكوبُ يَسُرُّ . پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : بوى خوش ، شادى مى‌آورد . عسل ، شادى مى‌آورد . نگريستن به سبزه ، شادى مى‌آورد . و سوارى ، شادى مى‌آورد . صحيفة الإمام الرضا عليه‌السلام ، صفحه ۲۳۹ ، حديث ۱۴۴ ، دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۹۶

حدیث۱۰۷

الإمام الصادق عليه‌السلام : ثَلاثَةٌ يُسمِنَّ وثَلاثَةٌ يَهزِلنَ : فَأَمَّا الَّتى يُسمِنَّ : فَإِدمانُ الحَمّامِ ، وشَمُّ الرّائِحَةِ الطَّيِّبَةِ ، ولُبسُ الثِّيابِ اللَّيِّنَةِ . . . . امـام صادق عليه‌السـلام : سه چيز چاق مى‌كنـد و سه چيز ديگر ، لاغر مى‌كنـد : آنچه چاق مى‌كنـد ، عبارت است از : پيوسـته حمّام كردن ، استشـمام بوى خوش ، پوشيدن جامه نرم ... . الخصال ، صفحه ۱۵۵ ، حديث ۱۹۴ ، مكارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۱۲۷ ، حديث ۳۰۹

حدیث۱۰۸

رسول اللّه صلى الله عليه و آله و سلّم : لِكُلِّ شَيءٍ حيلَةٌ ، وحيلَةُ الصِّحَّةِ فِى الدُّنيا أربَعُ خِصالٍ : قِلَّةُ الكَلامِ ، و قِلَّةُ المَنامِ ، و قِلَّةُ المَشيِ ، و قِلَّةُ الطَّعامِ . پيـامبر خـدا صـلى الله عليه و آله و سـلّم : هر كـارى را چـاره‌اى است و چاره تن‌درستى در دنيا ، چهار چيز است : كم سخن گفتن ، كم خفتن ، كم راه رفتن و كم خوردن . بحار الأنوار ، جلـد ۸ ، صفحه ۱۴۴ ، حديث ۶۷ دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۹۲

حدیث۱۰۹

الإمامُ الصّادقُ عليه‌السـلام : النَّعيمُ فى الدُّنيا الأمنُ وصِحَّةُ الجِسمِ ، وتَمامُ النِّعمَةِ فى الآخِرَةِ دُخولُ الجَنّةِ ، وما تَمَّتِ النِّعمَةُ على عَبدٍ قَطُّ لَم يَدخُلِ الجَنَّةَ . امام صادق عليه‌السلام : نعمت دنيا ، امنيّت و تندرستى است و نعمت كامل در آخرت ، وارد شدن به بهشت است و بنده‌اى كه به بهشت نرود هرگز نعمت بر او كامل نشده‌است. معانى الأخبار : ۴۰۸ / ۸۷

حدیث۱۱۰

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أمسی وأصبحَ وعِندَهُ ثَلاثٌ فقد تَمَّت علَیهِالنِّعمَةُ فی الدُّنیا : مَن أصبَحَ وأمسی مُعافیً فی بَدَنِهِ ، آمِنا فی سَرْبِهِ ، عِندَهُ قُوتُ یَومِهِ ، فإن کانَت عِندَهُ الرّابِعَةُ فَقد تَمَّت علَیهِ النِّعمَةُ فی الدُّنیا والآخِرَةِ ؛ وهُو الإیمانُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر که شب و روز خود را سپری کند و از سه چیز برخوردار باشد نعمت دنیا بر او تمام شده است : کسی که صبح و شامش را در تندرستی و آسایش خاطر گذراند و خوراک روز خود را داشته باشد و اگر چهارمین نعمت را هم داشته باشد ، نعمت دنیا و آخرت را کامل دارد و آن(چهارمین) نعمت ایمان است . تحف العقول : ۳۶

حدیث۱۱۱

امام علی علیه‌السلام : الدُّهنُ یُلَیِّنُ البَشَرَةَ ، ویَزیدُ فِی الدِّماغِ ، ویُسَهِّلُ مَجارِیَ الماءِ ، ویُذهِبُ القَشَفَ ، ویُسفِرُ اللَّونَ . روغن ، پوست را نرم می‌کند ، بر توان مغز می‌افزاید ، مجاری آب را در بدن می‌گشاید ، کثافت پوست را از میان می‌برد و رنگ را روشن می‌کند. الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۵۱۹ ، حدیث ۱ وح ۴ ، مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۱۱۱ ، حدیث ۲۴۸

حدیث۱۱۲

امام حسین علیه‌السلام : قالَ لی رَسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : یا بُنَیَّ ، نَم عَلی قَفاکَ یَخمَص بَطنُکَ ، وَاشرَبِ الماءَ مَصّا یَمرَأکَ أکلُکَ ، وَاکتَحِل وَترا یُضیءْ لَکَ بَصَرُکَ ، وَادَّهِن غِبّا تَتَشَبَّه بِسُنَّةِ نَبِیِّکَ . پیامبر خدا به من فرمودند: «فرزندم! به پشت بخواب تا شکمت کوچک شود ، آب را به مکیدن بنوش تا خوردنت بر تو گوارا آید ، به شمارِ دفعات فرد ، سرمه بکش تا چشمانت روشن شود و یک روز در میان ، روغن بزن تا به سنّت پیامبر خویش ، عمل کرده باشی». دعائم الإسلام ، جلد ۲ ، صفحه ۱۶۴ ، حدیث ۵۹۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۰۰

حدیث۱۱۳

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن کَثُرَ هَمُّهُ ، سَقِمَ بَدَنُهُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر کس اندوه (و دغدغه‌اش) فراوان شود ، بدنش بیمار گردد . الأمالی للطوسی ، صفحه ۵۱۲ ، حدیث ۱۱۱۹

حدیث۱۱۴

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: مَن أکَلَ الطَّعامَ عَلَی النَّقاءِ ، وأجادَ الطَّعامَ تَمَضُّغاً ، وتَرَکَ الطَّعامَ وهُوَ یَشتَهیهِ ، ولَم یَحبِسِ الغائِطَ إذا أتی ؛ لَم یَمرَض إلّا مَرَضَ المَوتِ . هر کس در گرسنگی کامل ، غذا بخورد ، غذا را خوب بجَوَد ، در حالی که هنوز میل خوردن دارد ، غذا را وا گذارد و چون احساس قضای حاجت کرد ، آن را محبوس ندارد ، به هیچ بیماری‌ای جز بیماری مرگ ، مبتلا نمی‌شود . مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۳۱۴ ، حدیث ۱۰۰۳ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۴۲۲ ، حدیث ۳۷

حدیث۱۱۵

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: تَوَقَّوُا البَردَ فی أوَّلِهِ ، و تَلَقَّوهُ فی آخِرِهِ ؛ فَإِنَّهُ یَفعَلُ فی الأَبدانِ کَفِعلِهِ فِی الأَشجارِ ؛ أوَّلُهُ یُحرِقُ ، و آخِرُهُ یُورِقُ . از سرما در آغازش بپرهیزید و در پایانش استقبال کنید ؛ چه ، سرما با بدن ، همان کاری را می‌کند که با درختان

می کنـد : در آغازش می‌سوزانَـد و در پایانش شاخ و برگ می‌رویانَـد . نهج‌البلاغه ، حکمت ۱۲۸ ، بحار الأنوار ، جلـد ۶۲ ، صفحه ۲۷۱ ، حدیث ۶۸ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۰۶

حدیث۱۱۶

امام علی علیه‌السلام : الهَمُّ یُذیبُ الجَسَدَ . اندوه ، تن را ذوب می کند . غرر الحکم ، حدیث ۱۰۳۹ ، عیون الحکم والمواعظ ، صفحه ۳۳ ، حدیث ۵۹۵

حدیث۱۱۷

امام علی علیه‌السـلام : الهَمُّ یُنحِلُ البَدَنُ . اندوه ، تن را نحیف می کند . غرر الحکم ، حدیث ۳۶۷ ، عیون الحکم والمواعظ ، صفحه ۳۳ ، حدیث ۵۹۵ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۰۶

حدیث۱۱۸

امام علی علیه‌السـلام : الحُزنُ یَهدِمُ الجَسَدَ . امام علی علیه‌السـلام : اندوه ، بدن را فرسوده می کند . غرر الحکم ، حدیث ۶۰۹ ، عیون الحکم والمواعظ ، صفحه ۳۲ ، حدیث ۵۶۳ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۰۶

حدیث۱۱۹

رسول الله صـلی الله علیه و آله و سلّم : بَشِّرِ المَحرورینَ بِطولِ العُمُرِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : گرمْ مزاجان را به درازی عمر ، مژده ده . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۹۰

حدیث۱۲۰

مَن نَظَّفَ ثَوبَهُ ، قَلَّ هَمُّهُ ؛ هر کس جـامه خویش را تمیز کنـد، انـدیشه و انـدوهش کم شود . بحـار الأنوار ، جلـد ۷۸ ، صفحه ۹۳ ، حدیث ۱۰۴

حدیث۱۲۱

امام علی (علیه‌السـلام) فرمودنـد: غَسلُ الثِّیابِ ؛ یُذهِبُ الهَمَّ وَالحُزنَ ، و هُوَ طَهورٌ لِلصَّلاةِ ؛ شسـتن جامه ، اندوه و غم را می‌بَرَد و مایه طهارت برای نماز است . الخصال ، صفحه ۶۱۲ ، حدیث ۱۰

حدیث۱۲۲

قـال الامـام الصـادق – علیه السـلام – : اَرْبَعَهٌ تُهْرِمُ قَبْلَ اَوانِ الْهَرَمِ: اَکْـلُ الْقَدیـدِ وَ الْقُعُودُ عَلَی النَّداوَةِ وَ الصُّعودُ فِی الـدَّرَجِ وَ مُجامَعَةُ الْعَجوزِ. امام صادق – علیه السـلام – : چهار چیز، انسان را پیش از فرا رسـیدن هنگام پیری، پیر می کنـد: خوردن گوشت خشـکیده، نشستن بر جای مرطوب، بالا رفتن از پلّه و آمیزش با پیر زنان. «تحف العقول، ص ۳۱۷»

حدیث۱۲۳

قـال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : مَنْ قَلَّمَ اَظفـارَهُ یَوْمَ الجُمُعَـةِ یَزیـدُ فی عُمُرِهِ و مالِهِ. پیامبر اکرم – صـلی الله علیه و آله – : هر کس در روز جمعه ناخن هایش را کوتاه کند، عمر و مالش زیاد می شود. «جامع الأخبار، ص ۳۳۳»

حدیث۱۲۴

قال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : مَنْ اَرادَ الْبَقاءَ و لا بَقاءَ: فَلْیُباکِرِ الْغَداءَ وَلْیُجَوِّدِ الْحِذاءَ وَلْیُخَفِّفِ الرِّداءَ وَلْیُقِلَّ مُجامَعَةَ النِّساءِ. قیـلَ یـا رَسولَ اللّه وَ مـا خِفَّةُ الرِّداءِ؟ قـالَ: قِلَّةُ الـدَّیْنَ. پیـامبر اکرم – صـلی الله علیه و آله – : هر کس مانـدگاری می خواهـد ـ و البته مانـدگاری [ابدی] وجود ندارد ـ باید صبحانه را زودتر بخورد، کفش مناسب بپوشد، ردای (بالاپوش) خود را سـبک کند و کمتر با زنان بیامیزد. پرسیدند: ای پیامبر خدا! سبک بودن رَدا به چیست؟ فرمودند: به کم بودنِ بدهی. «من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۵۵۵، ح ۴۹۰۲»

حدیث۱۲۵

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اَرْبَعَةٌ تَزیدُ فِی الْعُمْرِ: اَلتَّزویجُ بِالْاَبْکارِ، وَ الْاِغْتِسالُ بِالْماءِ الحارِّ وَ النَّوْمُ عَلَی الْیَسارِ وَاَکْلُ التُّفاحِ بِالْاَسْحارِ. پیامبر اکرم – صـلی الله علیه و آله – : چهار چیز، بر عمر می افزاینـد: ازدواج با دختران، شسـتشو با آب گرم، خوابیـدن بر شانه چپ و خوردن سیب در سحرگاهان. «مواعظ العددیه، ص ۲۱۱»

حدیث۱۲۶

قال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : بئس العبـد القاذورة. رسول خـدا – صـلّی الله علیه و آله – فرمودنـد: بـد بنـده ای است, بنده کثیف و لا قید. «الکافی، ج ۶، ص ۴۳۹»

حدیث۱۲۷

قال رسول الله – صـلی الله علیه و آله (– لرجل شـعث شعر رأسه، وسخة ثیابه، سیئة حاله): من الدین المتعة وإظهار النعمة. رسول خدا – صـلّی الله علیه و آله (– به مردی که موهایی ژولیده و جامه ای چرکین و سـر و وضع نامرتبی داشت)، فرمودند: اسـتفاده و آشکار ساختن نعمت, جزو دین است. «الکافی، ج ۶، ص ۴۳۹»

حدیث۱۲۸

قال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : لا تبیتوا القمامة فی بیوتکم وأخرجوها نهارا، فإنها مقعد الشیطان. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: زباله را شب در خانه های خود نگه ندارید و آن را در روز به بیرون از خانه منتقل کنید، زیرا زباله جایگاه شـیطان است. «من لا یحضره الفقیه، ج ۴، ص ۵»

حدیث۱۲۹

قال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : بیت الشـیاطین من بیوتکم بیت العنکبوت. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: خانه های عنکبوتی که در خانه های شماست, لانه شیاطین است. «الکافی، ج ۶، ص ۵۳۲»

حدیث۱۳۰

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : من اتخذ ثوبا فلینظفه. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: هر که جامه ای می پوشد، باید آن را پاکیزه نگه دارد. «الکافی، ج ۶، ص ۴۴۴»

حدیث۱۳۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : طهروا هذه الأجساد طهرکم الله، فإنه لیس عبد یبیت طاهرا إلا بات معه ملک فی شعاره، ولا یتقلب ساعهٔ من اللیل إلا قال: اللهم اغفر لعبدک فإنه بات طاهرا. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: این بدن ها را پاکیزه سازید تا خداوند شما را پاکیزه گرداند، زیرا هیچ بنده ای نیست که شب با بدنی پاکیزه بخوابد مگر این که فرشته ای در میان جامه او با وی می خوابد و هیچ ساعتی از شب از این پهلو به آن پهلو نمی چرخد مگر این که آن فرشته گوید: خدایا! بنده ات را بیامرز، زیرا که با بدنی پاکیزه خوابیده است. «کنز العمال، ح ۲۶۰۰۳»

حدیث۱۳۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : هلک المتقذرون. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: مردمان کثیف و پلشت به هلاکت در افتند. «کنز العمال، ح ۷۴۲۲»

حدیث۱۳۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : تنظفوا بکل ما استطعتم، فإن الله تعالی بنی الإسلام علی النظافهٔ، ولن یدخل الجنهٔ إلا کل نظیف. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: خودتان را با هر وسیله ای که می توانید پاکیزه کنید، زیرا خدای متعال اسلام را بر پایه پاکیزگی بنا کرده است و هرگز به بهشت نرود مگر کسی که پاکیزه باشد. «کنز العمال، ح ۲۶۰۰۲»

حدیث۱۳۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : إن الإسلام نظیف فتنظفوا، فإنه لا یدخل الجنهٔ إلا نظیف. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: همانا اسلام پاکیزه است پس شما هم پاکیزه باشید، زیرا جز شخص پاکیزه کسی به بهشت نمی رود. «کنز العمال، ح ۲۶۰۰۷»

حدیث۱۳۵

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : إن الله یحب الناسک النظیف. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: همانا خداوند، عابد پاکیزه را دوست دارد. «کنز العمال، ح ۲۶۰۰۰»

حدیث۱۳۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله ... – : أن الثوب یسبح، فإذا اتسخ انقطع تسبیحه. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: همانا لباس تسبیح (خدا) می گوید و هر گاه کثیف شود از تسبیح باز می ایستد. «کنز العمال، ح ۲۶۰۰۹»

حدیث۱۳۷

جابر بن عبد الله: أتانا رسول الله – صلی الله علیه و آله – فرأی رجلا شعثا قد تفرق شعره، فقال: أما كان يجد هذا ما يسكن به شعره؟! و رأی رجلا آخر (و) علیه ثیاب وسخهٔ فقال: أما كان هـذا يجد ماء يغسل به ثوبه؟ جابر بن عبدالله می گوید: رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – به نزد ما آمد و چشمش به مردی افتاد که موهایش ژولیده و دَرهم بود, پس حضرت فرمودند: آیا این مرد چیزی پیدا نکرد که با آن موهای خود را مرتب کند؟ و مرد دیگری را دید که لباس های چرکین به تن داشت، فرمودند: آیا این مرد آبی پیدا نکرده که با آن لباسش را بشوید؟ «سنن أبی داود، ح ۴۰۶۲»

حدیث۱۳۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : إن الله طیب یحب الطیب، نظیف یحب النظافهٔ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: خداوند پاک است و شخص پاک را دوست دارد، پاکیزه است و پاکیز گی را دوست دارد. «صحیح الترمذی، ح ۲۷۹۹»

حدیث۱۳۹

قال الإمام علی – علیه السلام – : نظفوا بیوتکم من حوك العنکبوت، فإن ترکه فی البیت یورث الفقر. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: اتاق های خود را از تار عنکبوت تمیز کنید، زیرا باقی گذاشتن آن در خانه فقر می آورد. «وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۵۷۵»

حدیث۱۴۰

قال الإمام علی – علیه السلام – : لا تؤوا التراب خلف الباب، فإنه مأوی الشیطان. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: خاکروبه را پشت در (خانه) جمع نکنید، زیرا که جایگاه شیطان می شود. «وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۵۷۲»

حدیث۱۴۱

قال الإمام علی – علیه السلام – : تنظفوا بالماء من النتن الریح الذی یتأذی به، تعهدوا أنفسکم، فإن الله عزوجل یبغض من عباده القاذورهٔ الذی یتأنف به من جلس إلیه. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: خودتان را به وسیله آب از بوی نامطبوعی که مایه آزار دیگران است پاکیزه سازید، به (سر و وضع) خودتان برسید، زیرا خداوند عزوجل از بندگان کثیف و لاقید خود که هر که با او می نشیند از وی بیزار می شود, نفرت دارد. «الخصال، ص ۶۲۰، ح ۱۰»

حدیث۱۴۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اَلْبِسُوا الْبیاضَ فَإنَّهُ اَطیَبُ وَ اَطْهَرُ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: لباس سفید رنگ بپوشید که پاک و پاکیزه‌تر است. «وسائل الشیعهٔ، ج۳، ص۳۵۵»

حدیث۱۴۳

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اَلْکَتّانُ مِنْ لِباسِ الْأنبیاءِ وَ هُوَ یُنْبِتُ اللّحْمَ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: لباس کتانی لباس انبیاء است و آن گوشت را می‌رویاند. «وسائل الشیعهٔ، ج۳، ص۱۵۷»

حدیث۱۴۴

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اَلثَّوْبُ النَّقِیُّ یَکْبِتُ الْعَدُوَّ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: لباس پاکیزه دشمن را ذلیل می‌نماید. «وسائل الشیعهٔ، ج ۳، ص ۳۴۶»

حدیث۱۴۵

قال الامام علی – علیه السّلام – : لا تجتمع الصّحهُ و النَّهَمُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: سلامتی و شکم بارگی با هم جمع نمی شوند. «مستدرک الوسائل، ج ۳، ص ۸۲»

حدیث۱۴۶

قال الامام علی – علیه السّلام – للحسن ابنه – علیه السّلام – : یا بُنَیَّ اَلا اُعلِّمک اَربعَ خِصالٍ تَستغنِی بها عن الطِّب فقال: بَلی یا أمیرالمؤمنین. قال: لا تَجْلِسْ علی الطعام إلاّ و أنت جائع و لا تَقُمْ عن الطعام ألاّ و أنت تَشْتَهیهِ و ... . امام علی – علیه السّلام – به فرزندش امام حسن – علیه السّلام – فرمودند: فرزندم! آیا می خواهی چهار چیز به تو یاد دهم که به وسیله آنها از مراجعه به پزشک بی نیاز شوی؟ عرض کرد: بله یا امیرالمومنین!، حضرت فرمودند: بر سر سفره منشین مگر آنکه گرسنه باشی، در حالی که هنوز میل به غذا داری دست از غذا خوردن بکش، عمل جویدن غذا را به خوبی انجام ده و قبل از خواب، خود را از ادرار و مدفوع تخلیه نما. «بحارالانوار، ج ۷۰، ص ۱۸۷»

حدیث۱۴۷

امام صادق علیه‌السلام : لَیسَ فیما أصلَحَ البَدَنَ إسرافٌ ... إنّما الإسرافُ فیما أتلَفَ المالَ وأضَرَّ بالبَدَنِ . در آنچه بدن را سالم نگه می‌دارد اسراف نیست ... بلکه اسراف در چیزهایی است که مال را تلف کند و به بدن زیان رساند . بحار الأنوار : ۷۵ / ۳۰۳ / ۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۷۰

حدیث۱۴۸

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن تَرَکَ الخَمرَ لِغَیرِ اللّه سَقاهُ اللّه مِن الرَّحیقِ الَمخْتوم ، فقالَ علیٌّ علیه‌السلام : لغَیرِ اللّه ؟! قالَ : نَعَم واللّه ، صِیانَهً لنفسهِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر که برای غیر خدا (هم که شده) شرابخواری را رها کند ، خداوند او را از شراب خالص و مُهر شده بنوشاند . علی علیه‌السلامعرض کرد : برای غیر خدا ؟ فرمودند: آری ، به خدا قسم ؛ برای حفظ (سلامتی) خویش . بحار الأنوار : ۷۹ / ۱۵۰ / ۶۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۸۶

حدیث۱۴۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إیّاکُم وَالجُلوسَ فِی الشَّمسِ ؛ فَإنَّها تُبلِی الثَّوبَ ، وتُنتِنُ الرّیحَ ، وتُظهِرُ الدّاءَ الدَّفینَ . از نشستن در آفتاب ، حذر کنید ؛ چرا که جامه را کهنه می‌کند ، بوی [بدن] را بد می‌سازد و درد نهفته را آشکار می‌نماید . المستدرک علی الصحیحین ، جلد ۴ ، صفحه ۴۵۶ ، حدیث ۸۲۶۴ عن ابن عبّاس ، کنز العمّال ، جلد ۹ ، صفحه ۱۳۹ ، حدیث ۲۵۴۰۰ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۹۰

حدیث۱۵۰

لا تَتَّکِ فِی الحَمّامِ ؛ فَإِنَّهُ یُذیبُ شَحمَ الکُلیَتَینِ ، ولا تُسَرِّح فِی الحَمّامِ ؛ فَإِنَّهُ یُرِقُّ الشَّعرَ . . . ولاتَتَدَلَّک بِالخَزَفِ ؛ فَإِنَّهُ یورِثُ البَرَصَ ، ولاـ تَمسَح وَجهَکَ بِالإِزارِ ؛ فَإِنَّهُ یَذهَبُ بِماءِ الوَجهِ ؛ در حمّام ، تکیه نزن ؛ چرا که چربی کلیه‌ها را ذوب می‌کند . در حمّام ، شانه مزن ؛ چرا که مو را باریک می‌کند . سفال(سنگ‌پا) را به تن ممال ؛ چرا که پیسی می‌آورد . لُنگ را نیز بر صورت خود مکش ؛ چرا که آبِ روی را می‌بَرَد . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۵۰۱ ، حدیث ۲۴

حدیث۱۵۱

امام صادق علیه‌السلام : إیّاکَ والتَّمَشُّطَ فِی الحَمّامِ ؛ فَإِنَّهُ یورِثُ وَباءَ الشَّعرِ ؛ از شانه کردن در حمّام بپرهیز ؛ چرا که وبای مو می‌آورد . علل الشرائع ، صفحه ۲۹۲ ، حدیث ۱

حدیث۱۵۲

الإمام علیّ علیه‌السلام – کانَ یَقولُ: ألا لا یَستَلقِیَنَّ أحَدُکُم فِی الحَمّامِ ؛ فَإِنَّهُ یُذیبُ شَحمَ الکُلیَتَینِ ، ولا یَدلُکَنَّ رِجلَیهِ بِالخَزَفِ ؛ فَإِنَّهُ یورِثُ الجُذامَ . امام علی علیه‌السلام : زنهار! مبادا که کسی در حمّام ، به پشت بخوابد ؛ زیرا این کار ، چربی کلیه‌ها را ذوب می‌کند ؛ و مبادا کسی پاهای خود را سفال (سنگ پا) بکشد ؛ زیرا این کار ، جذام می‌آورد . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۵۰۰ ، حدیث ۱۹ عن عمر بن یزید عن الإمام الصادق علیه‌السلام ، مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۱۳۴ ، حدیث ۳۳۲ وفیه «رجله» بدل «رجلیه» ، بحار الأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۸۱ ، حدیث ۲۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۹۶

حدیث۱۵۳

امام رضا علیه‌السلام : مَنِ اغتَسَلَ مِنَ الماءِ الَّذی قَدِ اغتُسِلَ فیهِ فَأَصابَهُ الجُذامُ فَلا یَلومَنَّ إلاّ نَفسَهُ ؛ هر کس با آبی غسل کند که پیش‌تر در آن غسل شده است و بدین سبب به جذام مبتلا شود ، کسی جز خود را نکوهش نکند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۵۰۳ ، حدیث ۳۸ عن محمّد بن علیّ بن جعفر دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۹۶

حدیث۱۵۴

امام رضا علیه‌السلام : إذا أرَدتَ ألاّ یَظهَرَ فی بَدَنِکَ بَثرَةٌ ولا غَیرُها ، فَابدَأ عِندَ دُخولِ الحَمّامِ بِدُهنِ بَدَنِکَ ، بِدُهنِ البَنَفسَجِ ؛ اگر می‌خواهی که در بدنت جوش و جز آن رُخ ننماید ، هنگام در آمدن به حمّام ، چرب کردن بدن خود را به روغن بنفشه ، آغاز کن . طبّ الإمام الرضا علیه‌السلام ، صفحه ۳۱ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۲ وفیه « فدهّن» بدل «بدهن» دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۷۴

حدیث۱۵۵

امام کاظم علیه‌السلام : شَعرُ الجَسَدِ إذا طالَ قَطَعَ ماءَ الصُّلبِ ، وأرخَی المَفاصِلَ ، ووَرَّثَ الضَّعفَ ، وَالسِّلَّ ، وإنَّ النّورَةَ تَزیدُ فی ماءِ الصُّلبِ ، وتُقَوِّی البَدَنَ ، وتَزیدُ فی شَحمِ الکُلیَتَینِ ، وتُسمِنُ البَدَنَ ؛ موی سر ، چون بلند شود ، آب کمر از جریان می‌افتد ، مفاصل ، سست می‌شوند و ضعف و سِلّ به دنبال می‌آورد . امّا نوره ، آب کمر را افزون می‌سازد ، بدن را تقویت می‌کند ، بر پیهِ کلیه‌ها

می‌افزاید و بدن را چاق می کند . بحار الأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۹۱ ، حدیث ۱۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۴۲

حدیث۱۵۶

امام علی علیه‌السلام : النّورَةُ نُشرَةٌ وطَهورٌ لِلجَسَدِ ؛ نوره، یک تعویذ (نگه دارنده) و مایه پاکی بدن است . الکافی، جلد ۶ ، صفحه ۵۰۶ ، حدیث ۷

حدیث۱۵۷

امام صادق علیه‌السلام : إیّاکَ وشُربَ الماءِ البارِدِ وَالفُقّاعِ فِی الحَمّامِ ؛ فَإِنَّهُ یُفسِدُ المَعِدَةَ ؛ از نوشیدن آب سرد و فقّاع در حمّام حذر کن ؛ چرا که معده را تباه می کند . من لایحضره الفقیه ، جلد ۱ ، صفحه ۱۱۳ ، حدیث ۲۳۲ ، الأمالی للصدوق ، صفحه ۴۴۵ ، حدیث ۵۹۵

حدیث۱۵۸

امام رضا علیه‌السلام : الاِغتِسالُ بِالماءِ البارِدِ بَعدَ أکلِ السَّمَکِ یورِثُ الفالِجَ ؛ غسل کردن با آب سرد پس از خوردن ماهی ، سستْ اندامی در پی می‌آورد. بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۱ نقلاً عن طبّ الإمام الرضا علیه‌السلام ، صفحه ۲۶ وفیه « فإنّ الماء» بدل «الاغتسال بالماء» دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۷۴

حدیث۱۵۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : غَسلُ القَدَمَینِ بِالماءِ البارِدِ عَقیبَ الخُروجِ مِنَ الحَمّامِ أمانٌ مِنَ الصُّداعِ ؛ شستن پاها با آب سرد پس از بیرون آمدن از حمّام ، مایه ایمنی از سردرد است. کنز العمّال ، جلد ۱۰ ، صفحه ۴۸ ، حدیث ۲۸۳۰۰ نقلاً عن أبی نعیم فی الطبّ عن أبی هریرة دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۶۲

حدیث۱۶۰

امام رضا علیه‌السلام : . . . ومَنفَعَةُ الحَمّامِ تُؤَدّی إلَی الاِعتِدالِ ، ویُنَقّی الدَّرَنَ ، ویُلَیِّنُ العَصَبَ وَالعُروقَ ، ویُقَوّی الأَعضاءَ الکِبارَ ، ویُذیبُ الفُضولَ وَالعُفوناتِ . فایده حمّام کردن آن است که به اعتدال می‌انجامد ، چرک را می‌زداید ، پی و رگ‌ها را نرم می‌سازد ، اندام‌های بزرگ را تقویت می کند ، و مواد زاید و عفونت‌ها را نیز ذوب می کند. طبّ الإمام الرضا علیه‌السلام ، صفحه ۲۹ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۶۰

حدیث۱۶۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الدّاءُ ثَلاثَةٌ وَالدَّواءُ ثَلاثَةٌ ؛ فَأَمَّا الدّاءُ : فَالدَّمُ وَالمِرَّةُ وَالبَلغَمُ ؛ فَدَواءُ الدَّمِ الحِجامَةُ ، ودَواءُ البَلغَمِ الحَمّامُ ، ودَواءُ المِرَّةِ المَشِیُّ ؛ درد ، سه چیز است و درمان نیز سه چیز . امّا درد ، عبارت است از : خون ، تلخه و بلغم . درمان خون ، حجامت است ، درمان بلغم ، حمّام است ، و داروی تلخه نیز راه رفتن . بحار الأنوار ،ج ۶۲ ، صفحه ۱۲۷ ، حدیث ۸۷ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۶۲ مقصود از «مشیّ» در پایان روایت ، هر چیزی است که مسهل باشد. از آن رو ، مسهل را «مشی» نامیده‌اند که شخص را به راه رفتن و رفتن به سمت آبریزگاه ، وادار می‌سازد .

حدیث۱۶۲

امام کاظم علیه‌السلام : الحَمّامُ یَومٌ ویَومٌ لا یُکْثِرُ اللّحْمَ ، وإدْمانُهُ کلَّ یوم یُذیبُ شَحْمَ الکُلْیَتَینِ ؛ یک روز در میان حمّام رفتن انسان را چاق می کند وهر روز حمّام رفتن چربی کلیه‌ها را آب می کند . مکارم الأخلاق : ۱ / ۱۲۶ / ۳۰۳

حدیث۱۶۳

امام صادق علیه‌السلام : ثَلاثٌ یَهْدِمْنَ البدَنَ ورُبّما قَتَلْنَ : أکْلُ القَدیدِ الغابِّ ، ودُخولُ الحَمّامِ علی البِطْنَةِ ، ونِکاحُ العَجائزِ ؛ سه چیز بدن را تباه می کند و چه بسا کُشنده است : خوردن آبگوشت شب مانده ، حمّام رفتن با شکم پر و نزدیکی کردن با زنان سالخورده . بحار الأنوار : ۷۶ / ۷۵ / ۱۹

حدیث۱۶۴

امام صادق علیه‌السلام : لا تَدخُلِ الحَمّامَ إلاّ وفی جَوفِکَ شَیءٌ یُطفِئُ عنکَ وهَجَ المَعِدَةِ ، وهُو أقْوی للبَدَنِ . ولا تَدخُلْهُ وأنتَ مُمْتَلئٌ مِن الطَّعامِ ؛ زمانی حمّام برو که در معده‌ات اندک چیزی که حرارت آن را فرو نشاند باشد . این برای تقویت بدن تو بهتر است . باشکم پر نیز حمّام نرو . مکارم الأخلاق : ۱ / ۱۲۵ / ۲۹۸ منتخب میزان الحکمۀ : ۱۶۶

حدیث۱۶۵

نِعْمَ البَیتُ الحَمّامُ ؛ تُذکَرُ فیهِ النّارُ ، ویَذهَبُ بالدَّرَنِ . چه نیکو سرایی است حمّام ؛ آتش (دوزخ) را به یاد می‌آورد و چرک را (از تن) می‌برد . الفقیه : ۱ / ۱۱۵ / ۲۳۷ منتخب میزان الحکمۀ : ۱۶۶

حدیث۱۶۶

امام رضا علیه‌السلام : الجِماعُ بَعدَ الجِماعِ مِن غَیرِ أن یَکونَ بَینَهُما غُسلٌ ؛ یورِثُ لِلوَلَدِ الجُنونَ؛ آمیزش پس از آمیزش، بی آن که میان آنها غسلی صورت پذیرفته باشد، دیوانگی فرزند را در پی می‌آورَد. طبّ الإمام الرضا علیه‌السلام ، صفحه ۲۸ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۶۸

حدیث۱۶۷

امام علی علیه‌السلام : مَن أرادَ البَقاءَ ولا بَقاءَ فَلْیُباکِرِ الغَداءَ ، وَلیُجَوِّدِ الحِذاءَ ، وَلیُخَفِّفِ الرِّداءَ ،وَلْیُقِلَّ غُشْیانَ النِّساءِ ؛ هر کس طالب ماندن است ، که البته ماندنی در کار نیست ؛ صبح زود صبحانه بخورد ، کفش خوب بپوشد ، قرض خود را کم کند و با زنان کمتر آمیزش کند . عیون أخبار الرضا علیه‌السلام : ۲ / ۳۸ / ۱۱۲ منتخب میزان الحکمۀ : ۴۰۸

حدیث۱۶۸

امام علی علیه‌السلام : لا رَزِیَّةَ أعظَمُ مِن دَوامِ سُقمِ الجَسَدِ ؛ مصیبتی سخت‌تر از استمرار ناتندرستی نیست . غرر الحکم ، حدیث ۱۰۷۲۶ ، عیون الحکم والمواعظ ، صفحه ۵۴۰ ، حدیث ۹۹۹۷ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۳۴

حدیث۱۶۹

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): سافِرُوا تَصِحُّوا وتَسلِمُوا؛ سفر کنید تا تن درست و سالم بمانید. دانش‌نامه احادیث پزشکی: ج ۱ ص ۹۵ ح ۸۲

حدیث۱۷۰

قال رسولُ اللّه(صلی الله علیه و آله وسلم): لَولا أن أشُقَّ علی اُمّتی لَأمَرتُهُم بِالسِّواکِ مَع کُلِّ صلاةٍ ؛ اگر ترس از سختگیری بر امّتم نبود ، دستور می دادم که با هر نمازی مسواک زنند . الکافی : ۳/۲۲/۱ .

حدیث۱۷۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا عَیشَ أهنَأُ مِنَ العافِیَةِ ؛ آسایشی گواراتر از عافیت نیست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۷۲۸

حدیث۱۷۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا ـ لِباسَ أجمَـلُ مِـنَ السَّـلامَةِ ؛ هیـچ لباسـی زیبـاتر از سلامت نیست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۶۳۵

حدیث۱۷۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: صِحَّةُ الَاجسامِ مِن أهنَإِ الأقسامِ ؛ سلامت جسم از گواراترین بهره‌هاست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۸۱۲

حدیث۱۷۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: شَیئانِ لَا یعرِفُ فَضلَهُما اِلّامَن فَقَدَهُما ؛ الشَّبابُ وَ العافِیَةُ ؛ دو نعمت است که قدر آنها را نمی‌داند مگر کسی که از دستشان می‌دهد : جوانی و تن‌درستی . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۷۶۴

حدیث۱۷۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ثَمَرَةُ الحَزمِ السَّلامَةُ ؛ سلامتی ، میوه دوراندیشی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۵۹۰

حدیث۱۷۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: تَوَقَّوا البَردَ فی أوَّلِهِ وَ تَلَقَّوهُ فِی آخِرِهِ، فَإِنَّهُ یَفعَلُ فِی الأبدانِ کَما یَفعَلُ فِی الأغصانِ أوَّلُهُ یُحرِقُ وَ آخِرُهُ یُورِقُ ؛ در آغاز سرما (فصل پاییز) خود را از سرما نگه دارید و در آخرش (فصل بهار) خود را به آن بسپارید ؛ زیرا سرما با تن‌ها همان می‌کند که با شاخه‌های درخت : در آغاز می‌سوزاند و در پایان، به برگ و بار می‌نشاند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۵۵۱

حدیث۱۷۷

امام علی(علیه السـلام) فرمودند: بادِر شَبابَکَ قَبلَ هَرَمِکَ وَ صِحَّتَکَ قَبلَ سُقمِکَ ؛ جوانی‌ات را پیش از پیری، و سلامتی‌ات را پیش از بیماری دریاب . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۳۸۱

حدیث۱۷۸

امام علی(علیه السـلام) فرمودند: بِصِحَّةِ المِزاجِ تُوجَدُ لَذَّةُ الطَّعمِ ؛ با سلامت مزاج، گوارایی غذا احساس می‌شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۲۸۹

حدیث۱۷۹

حضرت امام موسی کاظم (علیه السلام) فرمودند: لا تستغنی شیعتنا عن أربع: خمرة یصلی علیها و خاتم یتختم به و سواک یستاک به و سبحة من طین قبر أبی عبدالله علیه السلام؛ پیروان ما از چهار چیز بی‌نیاز نیستند ـ ?: سجاده‌ای که بر روی آن نماز خوانده شود ـ?. انگشتری که در انگشت باشد ـ ?. مسواکی که با آن دندانها را مسواک کنند ـ ?. تسبیحی از خاک مرقد امام حسین (علیه السلام) تهذیب الاحکام، ج، ? ص??

حدیث۱۸۰

امام صادق علیه‌السلام : الحِنّاءُ یَذهَبُ بِالسَّهَکِ ، ویَزیدُ فی ماءِ الوَجهِ ، ویُطَیِّبُ النَّکهَةَ ، ویُحَسِّنُ الوَلَدَ ؛ حنا کردن ، بدبویی عَرَق را از میان می‌بَرَد ، بر طراوت و تازگی چهره می‌افزاید ، بوی دهان را خوش می‌سازد و فرزند را نکو می کند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۴۸۴ ، حدیث ۵

حدیث۱۸۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : اِختَضِبوا بِالحِنّاءِ ؛ فَإِنَّهُ یَجلُو البَصَرَ ، ویُنبِتُ الشَّعرَ ، ویُطَیِّبُ الرّیحَ ، ویُسَکِّنُ الزَّوجَةَ ؛ به حنا خضاب بندید؛ چرا که دیده را جلا می‌دهد ، مو بر می‌رویاند ، بو را خوش می‌سازد و همسر مرد را آرامش می‌بخشد. الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۴۸۳ ، حدیث ۴

حدیث۱۸۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الحِنّاءُ خِضابُ الإِسلامِ ؛ یَزیدُ فِی المُؤمِنِ عَمَلَهُ، ویَذهَبُ بِالصُّداعِ، ویُحِدُّ البَصَرَ ، ویَزیدُ فِی الوِقاعِ ، وهُوَ سَیِّدُ الرَّیاحینِ فِی الدُّنیا وَالآخِرَةِ؛ حنا، خضاب اسلام است؛ بر [ثواب] عمل مؤمن می‌افزاید ، سردرد را از میان می‌بَرَد ، چشم را تیزبین می کند ، قدرت آمیزش را افزون می‌سازد و مهترِ گیاهان خوش‌بو در دنیا و آخرت است. طبّ النبیّ صلی الله علیه و آله و سلّم، ص۱۰ و مکارم الأخلاق، ج۱، ص۱۸۹، ح۵۵۸

حدیث۱۸۳

امام علی علیه‌السلام : الدُّهنُ یُلَیِّنُ البَشَرَةَ ، ویَزیدُ فِی الدِّماغِ ، ویُسَهِّلُ مَجارِیَ الماءِ ، ویُذهِبُ القَشَفَ ، ویُسفِرُ اللَّونَ ؛ روغن ، پوست را نرم می کند ، بر توان مغز می‌افزاید ، مجاری آب را در بدن می گشاید ، کثافت پوست را از میان می‌بَرَد و رنگ را روشن‌تر

می کند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۵۱۹ ، حدیث ۱ وح ۴

حدیث۱۸۴

امام رضا علیه‌السلام : مَن أرادَ ألاّ تُشقَقَ شَفَتاهُ ، ولا یَخرُجَ فیها ناسورٌ ، فَلیُدَهِّن حاجِبَیهِ ؛ هر کس می‌خواهد که لب‌هایش نترکد و از آن ناسور بیرون نزند ، به ابروهای خود ، روغن بمالد. طبّ الإمام الرضا علیه‌السلام ، ص ۴۰ و بحار الأنوار ، ج ۶۲ ، ص ۳۲۵

حدیث۱۸۵

امام باقر علیه‌السلام : دُهنُ اللَّیلِ یَجری فِی العُروقِ ، ویُرَوِّی البَشَرَةَ ، ویُبَیِّضُ الوَجهَ ؛ روغن [مالیدن] شبانه ، در رگ‌ها جریان می‌یابد و پوست را آبیاری و چهره را سفید می کند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۵۱۹ ، حدیث ۵

حدیث۱۸۶

امام رضا علیه‌السلام : إذا أرَدتَ ألاّ یَظهَرَ فی یَدَنِکَ بَثرَةٌ ولا غَیرُها ، فَابدَأ عِندَ دُخولِ الحَمّامِ بِدُهنِ یَدَنِکَ ، بِدُهنِ البَنَفسَجِ؛ اگر می‌خواهی که در بدنت جوش و جز آن رُخ ننماید ، هنگام در آمدن به حمّام ، چرب کردن بدن خود را به روغن بنفشه ، آغاز کن . طبّ الإمام الرضا علیه‌السلام ، ص ۳۱ و بحار الأنوار ، ج ۶۲ ، ص ۳۲۲

حدیث۱۸۷

امام علی علیه‌السلام : اِدَّهِنوا بِالزَّیتِ وَائتَدِموا بِهِ ؛ فَإِنَّهُ دُهنَةُ الأَخیارِ ، وإدامُ المُصطَفَینَ ؛ به روغن زیتون ، خود را چرب کنید و از آن، خورش سازید ؛ چرا که آن ، روغنِ نیکان و خورش برگزیدگان است . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۳۱ ، حدیث ۴

حدیث۱۸۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : کُلُوا الزَّیتَ ، وَادَّهِنوا بِالزَّیتِ ؛ فَإِنَّهُ مِن شَجَرَةٍ مُبارَکَةٍ ؛ زیتون بخورید و خود را با روغن زیتون چرب کنید ؛ چرا که آن ، از درختی خجسته است . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۳۱ ، حدیث ۱

حدیث۱۸۹

امام صادق علیه‌السلام : البَنَفسَجُ سَیِّدُ أدهانِکُم ؛ بنفشه ، مِهتر همه روغن‌های شماست . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۵۲۱ ، حدیث ۱

حدیث۱۹۰

امام صادق علیه‌السلام : فَضلُ البَنَفسَجِ عَلَی الأَدهانِ کَفَضلِ الإِسلامِ عَلَی الأَدیانِ . نِعمَ الدُّهنُ البَنَفسَجُ ، لَیَذهَبُ بِالدّاءِ مِنَ الرَّأسِ وَالعَینَینِ ، فَادَّهِنوا بِهِ ؛ برتری بنفشه بر دیگر روغن‌ها به سان برتری اسلام بر دیگر ادیان است . بنفشه ، خوب روغنی است! درد را از سر و چشمان می‌برد . خود را بدان ، چرب کنید . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۵۲۱ ، حدیث ۵

حدیث۱۹۱

امام صادق علیه‌السلام : غَسلُ الرَّأسِ بِالخَطمِيّ أمانٌ مِنَ الصُّداعِ وبَراءَةٌ مِنَ الفَقرِ، وطَهورٌ لِلرَّأسِ مِنَ الحَزازَةِ ؛ شستن سر با خَطْمی ، مایه ایمنی از سردرد ، برکنار ماندن از فقر ، و پاکیزگی سر از سبوسه است . بحار الأنوار ، جلد ۷۶، صفحه ۸۶، حدیث ۱

حدیث۱۹۲

امام کاظم علیه‌السلام : إنّ شَعرَ الرَّأسِ إذا طالَ ضَعُفَ البَصَرُ ، وذَهَبَ بِضَوءِ نورِهِ . وطَمُّ الشَّعرِ ؛ يُجلِي البَصَرَ ، ويَزيدُ فی ضَوءِ نورِهِ ؛ موی سر ، اگر بلند شود ، دیده به ضعف می‌گراید و فروغ نورش می‌رود؛ امّا کوتاه کردن مو ، دیده را جلا می‌دهد و بر فروغ نور آن می‌افزاید. بحار الأنوار ، جلد ۷۶، صفحه ۸۵، حدیث ۱۰

حدیث۱۹۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَنِ اتَّخذَ شَعرا فلیُحْسِنْ وَلایَتَهُ ، أو لِيَجُزَّهُ ؛ هر کس مو بگذارد باید خوب به آن برسد و گرنه کوتاهش کند . وسائل الشيعه : ۱ / ۴۳۲ / ۱

حدیث۱۹۴

عن ابن سنان : سألتُ الصادق علیه‌السلام عن إطالة الشعر ، فَقالَ : كانَ أصحابُ رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم مُقَصِّرين؛ يَعنِی الطَّمّ؛ به نقل از ابن سنان: به امام صادق علیه‌السلام گفتم : درباره بلند کردن موها چه می‌فرمایی؟ فرمود ند: یاران حضرت محمّد صلی الله علیه و آله و سلّم ، موهای خود را می‌زدند ؛ یعنی کوتاه می‌کردند . مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۱۳۹ ، حدیث ۳۵۰

حدیث۱۹۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : كَثرَةُ تَسريحِ الرَّأسِ تَذهَبُ بِالوَباءِ ، وتَجلِبُ الرِّزقَ ، وتَزيدُ فِي الجِماعِ ؛ فراوان شانه زدن موها ، وَبا را از میان می‌بَرَد ، روزی می‌آورد و بر قدرت انسان برای نزدیکی می‌افزاید . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۴۸۹ ، حدیث ۶

حدیث۱۹۶

عن ابن فَضّال عمّن ذكره عن الإمام الصادق علیه‌السلام ، قال : ذَكَرنَا الأَخذَ مِنَ الشّارِبِ ، فَقالَ : نُشرَةٌ ، وهُوَ مِنَ السُّنَّةِ؛ به نقل از ابن فضّال ، از راوی‌ای که خود از وی نام برده است -: [نزد امام صادق علیه‌السلام] از کوتاه کردن سبیل سخن به میان آوردیم . فرمودند: این عمل ، نوعی پیشگیری از بیماری و عمل به سنّت پیامبر صلی الله علیه و آله و سلّم است . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۴۸۷ ، حدیث ۸

حدیث۱۹۷

امام صادق علیه‌السلام : خُذ مِن شارِبِكَ وأظفارِكَ فی كُلِّ جُمُعَةٍ ؛ فَإِن لَم يَكُن فيها شَيءٌ فَحُكَّها لا يُصيبُكَ جُنونٌ ولا جُذامٌ ولا بَرَصٌ ؛ در هر جمعه ، اندکی از سبیل و ناخن‌های خود را بگیر؛ و اگر هم چیزی وجود نداشته باشد ، آن را [کمی] بسای ، دیوانگی ، جذام و پیسی به تو نمی‌رسد. الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۴۹۰ ، حدیث ۳

حدیث۱۹۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن قَلَّمَ أظفارَهُ یَومَ السَّبتِ ویَومَ الخَمیسِ وأخَذَ مِن شارِبِهِ عوفِیَ مِن وَجَعِ الضِّرسِ ، ووَجَعِ العَینِ ؛ هر کس در روز پنج‌شنبه و شنبه ، ناخن‌های خود را کوتاه کند و قدری از سبیل خود بگیرد ، از دندانْ درد و دردِ چشمْ در امان باشد. من لا یحضره الفقیه ، جلد ۱ ، صفحه ۱۲۸ ، حدیث ۳۱۲

حدیث۱۹۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا یُطَوِّلَنَّ أحَدُکُم شارِبَهُ ؛ فَإِنَّ الشَّیطانَ یَتَّخِذُهُ مَخبأً یَستَتِرُ بِهِ ؛ مبادا که کسی از شما سبیل خود را بلند کند ؛ زیرا شیطان، آن را مخفیگاه می‌گیرد و در آن، پنهان می‌شود. الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۴۸۸ ، حدیث ۱۱

حدیث۲۰۰

امام صادق علیه‌السلام : تَسریحُ الرَّأسِ یَقطَعُ البَلغَمَ ، وتَسریحُ الحاجِبَینِ أمانٌ مِنَ الجُذامِ ، وتَسریحُ العارِضَینِ یَشُدُّ الأَضراسَ ؛ شانه کردن موی سر ، بلغم را از میان می‌بَرَد ، شانه‌زدن ابروها ، ایمنی از جذام است و شانه‌زدن موی گونه‌ها ، دندان‌ها را استحکام می‌دهد . مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۱۶۷ ، حدیث ۴۸۰

حدیث۲۰۱

امام صادق علیه‌السلام : المَشطُ لِلِّحیَةِ یَشُدُّ الأَضراسَ؛ شانه زدن ریش ، دندان‌ها را استحکام می‌بخشد . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۴۸۸ ، حدیث ۱

حدیث۲۰۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ اللّه تعالی جمیلٌ یُحِبُّ الجَمالَ ، ویُحِبُّ أنْ یَری أثَرَ نِعمَتِهِ علی عَبدِهِ ، ویُبغِضُ البُؤْسَ والتَّباؤسَ؛ خداوند متعال زیباست، زیبایی را دوست دارد و دوست دارد اثر نعمت خود را در بنده‌اش ببیند. او فقر و فقرنمایی را دشمن دارد . کنز العمّال : ۱۷۱۶۶

حدیث۲۰۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لِیَأخُذْ أحدُکُم مِن شارِبِهِ والشَّعْرِ الّذی فی أنْفِهِ ، ولْیَتَعاهَدْ نَفْسَهُ ، فإنَّ ذلک یَزیدُ فی جَمَالِهِ؛ هر کس از شما باید مقداری از سبیل و موهای بینی خود را بگیرد و به خود برسد ؛ زیرا این کارها بر زیبایی می‌افزاید . قرب الإسناد : ۲۱۵ / ۶۷

حدیث۲۰۴

امام علی علیه‌السلام : لِیَتَزَیَّنْ أحدُکُم لأخیهِ‌المُسلمِ إذا أتاهُ کما یَتَزَیَّنُ للغَریبِ الذی یُحِبُّ أن یَراهُ فی أحسَنِ الهَیئَةِ؛ هر یک از شما ، همان گونه که خود را برای غریبه‌ای که دوست دارد وی را در بهترین حالت ببیند ، آراسته و مرتب می‌کند ، برای رفتن نزد برادر مسلمانش نیز خود را بیاراید . بحار الأنوار : ۷۹ / ۲۹۸ / ۳

حدیث۲۰۵

امام علی علیه‌السلام : سُمونُ البَقَرِ شِفاءٌ؛ روغن گاو ، شفاست . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۳۵ ، حدیث ۱

حدیث۲۰۶

امام صادق علیه‌السلام : اللّوبِیا یَطرُدُ الرِّیاحَ المُستَبطِنَةَ ؛ لوبیا ، بادهای نهفته درون را دور می‌کند . الکافی ، ج ۶ ، ص ۳۴۴ ، ح ۴

حدیث۲۰۷

امام رضا علیه‌السلام : الاِغتِسالُ بِالماءِ البارِدِ بَعدَ أکلِ السَّمَکِ یورِثُ الفالِجَ ؛ غسل کردن با آب سرد پس از خوردن ماهی ، سستْ اندامی در پی می‌آورد. بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۱

حدیث۲۰۸

امام صادق علیه‌السلام : الرّیحُ الطَّیِّبَةُ تَشُدُّ العَقلَ ، و تَزیدُ فِی الباهِ؛ بوی خوش ، قلب را استواری می‌بخشد و بر توان جنسی می‌افزاید . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۷۵

حدیث۲۰۹

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: الطِّیبُ نُشْرَةٌ؛ بوی خوش، درمانگر است. نهج البلاغه، حکمت ۴۰۰

حدیث۲۱۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ الرّیحَ الطَّیِّبَةَ تَشُدُّ القَلبَ ، وتَزیدُ فِی الجِماعِ؛ بوی خوش، قلب را استواری می‌بخشد و بر توان همبستری می افزاید . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۵۱۰ ، حدیث ۳

حدیث۲۱۱

امام کاظم علیه‌السلام : لا یَنبَغِی للرَّجُلِ أن یَدَعَ الطِّیبَ فی کُلِّ یَوم ، فإن لَم یَقدِرْ عَلَیهِ فَیومٌ ویَومٌ لا ، فإن لَم یَقدِرْ ففی کُلِّ جُمُعَةٍ و لا یَدَعْ ؛ شایسته است که مرد هر روز از بوی خوش استفاده کند ؛ اگر هر روز نتوانست ، یک روز در میان عطر زند و چنانچه این هم مقدورش نبود جمعه‌ها را ترک نکند . الکافی : ۶ / ۵۱۰ / ۴

حدیث۲۱۲

امام رضا علیه‌السلام : الطِّیبُ مِن أخلاقِ الأنبیاءِ؛ عطر زدن از اخلاق پیامبران است . الکافی : ۶ / ۵۱۰ / ۱

حدیث۲۱۳

امام رضا علیه‌السلام : ثَلاثٌ مِن سُنَنِ المُرسَلینَ : العَطَرُ ، وأخذُ الشَّعرِ ، وکَثرَةُ الطَّروقَةِ؛ از سنّت‌های پیامبران است : عطر زدن ، کوتاه کردن مو و فراوانیِ آمیزش . الکافی ، جلد ۵ ، صفحه ۳۲۰ ، حدیث ۳

حدیث۲۱۴

امام علی علیه‌السلام : اِستِجادَةُ الحِذاءِ ؛ وِقایَةٌ لِلبَدَنِ ، و عَونٌ عَلَی الصَّلاةِ وَالطَّهورِ؛ کفش خوب به پا کردن ، مایه نگهداری بدن است و یاری‌دهنده‌ای است بر نماز و طهارت . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۴۶۲ ، حدیث ۱

حدیث۲۱۵

امام علی علیه‌السلام : مَن أرادَ البَقاءَ ولا بَقاءَ فَلْیُباکِرِ الغَداءَ ، وَلیُجَوِّدِ الحِذاءَ ، وَلیُخَفِّفِ الرِّداءَ . هر کس طالب ماندن است ، که البته ماندنی در کار نیست ؛ صبح زود صبحانه بخورد ، کفشِ خوب بپوشد، قرض خود را کم کند . عیون أخبار الرضا علیه‌السلام : ۲ / ۳۸ / ۱۱۲

حدیث۲۱۶

امام صادق علیه‌السلام : وَطِئَ رَسولُ اللّهِ صلی الله علیه و آله و سلّم الرَّمضاءَ فَأَحرَقَتهُ ، فَوَطِئَ عَلَی الرِّجلَةِ ؛ وهِیَ البَقلَةُ الحَمقاءُ ، فَسَکَنَ عَنهُ حَرُّ الرَّمضاءِ ، فَدَعا لَها وکانَ یُحِبُّها صلی الله علیه و آله و سلّم ویَقولُ : مِن بَقلَةٍ ما أبرَکَها؛ پیامبر خدا بر زمین سوخته‌ای پا نهاد و آن زمین ، پایش را سوزاند . پس ، پای خویش را بر خُرفه نهاد و در نتیجه ، سوزش حاصل از زمین سوخته ، فرو نشست . از آن پس ، پیامبر صلی الله علیه و آله و سلّم خُرفه را دوست داشت ، برای آن دعا می‌کرد و می‌گفت : چه گیاه پُر برکتی است! الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۶۷

حدیث۲۱۷

امام حسین علیه‌السلام : قالَ لی رَسولُ اللّهِ صلی الله علیه و آله و سلّم : یا بُنَیِّ . . . وَاستَجِدِ النِّعالَ ؛ فَإِنَّها خَلاخیلُ الرِّجالِ ؛ پیامبر خدا به من فرمودند: فرزندم! . . . کفش خوب به پا کن که کفش ، خلخالِ (زینت پای) مردان است . دعائم الإسلام ، جلد ۲ ، صفحه ۱۶۴ ، حدیث ۵۹۱

حدیث۲۱۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : دُمْ علی الطَّهارَةِ یُوَسِّعْ علَیکَ فی الرِّزقِ؛ پیوسته در حال طهارت و پاکیزگی باش، روزیت افزایش می‌یابد. کنز العمّال : ۴۴۱۵۴

حدیث۲۱۹

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند : الخِلالُ بَعدَ الطَّعامِ ؛ یَشُدُّ اللِّثاتِ ، ویَجلِبُ الرِّزقَ ، ویُطَیِّبُ النَّکهَةَ؛ خلال کردن پس از [خوردن] غذا ، لثه‌ها را محکم می‌کند، روزی می‌آورد و بوی دهان را خوش می‌سازد. إحقاق الحقّ ، جلد ۱۲ ، صفحه ۲۸۳

حدیث۲۲۰

عن أحمد بن عبد اللّه الأسدی عن رجل عن الإمام الصادق علیه‌السلام : ناوَلَ النَّبِیُّ صلی الله علیه و آله و سلّم جَعفَرَ بنَ أبی طالِبٍ علیه‌السلام خِلالاً ، فَقالَ لَهُ : یا جَعفَرُ ، تَخَلَّل ؛ فَإِنَّهُ مَصلَحَةٌ لِلفَمِ – أو قالَ : لِلِّثَةِ – ، ومَجلَبَةٌ لِلرِّزقِ؛ – به نقل از احمد بن عبد اللّه اسدی، از مردی، از امام صادق(علیه‌السلام): پیامبر خدا، خلالی به جعفر بن ابی‌طالب دادند و فرمودند: ای جعفر! خلال کن ، که

این کار، موجب بهداشت دهان (یا فرمودند: لثه) و سبب جلب روزی است. الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۷۶ ، حدیث ۴

حدیث۲۲۱

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلّم) می فرمایند : تَخَلَّلوا عَلی أثَرِ الطَّعامِ ؛ فَإِنَّهُ صِحَّةٌ لِلنّابِ وَالنَّواجِذِ ، ویَجلِبُ عَلَی العَبدِ الرِّزقَ؛ در پی غذا خوردن ، خلال کنید؛ چرا که مایه سلامت دندان‌های نیش و نواجد (آسیا) است و برای انسان ، جلب روزی می کند. مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۳۳۱ ، حدیث ۱۰۶۱

حدیث۲۲۲

قالَ عَبدُاللّهِ بنُ أبی یَعفورٍ لِلصّادِقِ علیه‌السلام : جُعِلتُ فِداکَ ! یُقالُ : مَا استُنزِلَ الرِّزقُ بِشَیءٍ مِثلِ التَّعقیبِ فیما بَینَ طُلوعِ الفَجرِ إلی طُلوعِ الشَّمسِ . فَقالَ : أجَل ، ولكِن اُخبِرُکَ بِخَیرٍ مِن ذلِکَ ، أخذِ الشّارِبِ وتَقلیمِ الأَظفارِ یَومَ الجُمُعَةِ ، وتَقلیمُ الأَظفارِ یَومَ الخَمیسِ یَدفَعُ الرَّمَدَ ؛ عبد اللّه بن ابی یعفور به امام صادق(علیه‌السلام) گفت: فدایت شوم! گفته می‌شود هیچ چیز به اندازه تعقیبات میان طلوع سپیده و طلوع خورشید ، سبب نزول روزی نشده است. امام صادق(علیه‌السلام) فرمودند: آری؛ امّا تو را از بهتر از این آگاه سازم: گرفتن سبیل و کوتاه کردن ناخن در روز جمعه. کوتاه کردن ناخن‌ها در روز پنج‌شنبه نیز چشم‌درد را دور می کند. من لا یحضره الفقیه ، جلد ۱ ، صفحه ۱۲۷ ، حدیث ۳۱۰

حدیث۲۲۳

امام کاظم(علیه‌السلام) نیز می فرمایند: غَسلُ الرَّأسِ بِالسِّدرِ یَجلِبُ الرِّزقَ جَلباً ؛ شستن سر با سدر ، روزی‌آور است . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۵۰۴ ، حدیث ۶

حدیث۲۲۴

قال الصادق – علیه السلام –: لیتزین احدکم یوم الجمعهٔ یغتسل و یتطیب و یسرح لحیته و یلبس انظف ثیابه ولیتهیاء للجمعهٔ ولیکن علیه فی ذلک الیوم السکینهٔ و الوقار ؛ باید هر یک از شما در روز جمعه خود را بیاراید (رعایت چهار نوع نظافت :) ۱ – غسل کند. ۲ – عطر بزند ۳ – ریش و موهای خود را شانه کند. ۴ – پاکیزه ترین جامه هایش را بپوشد و برای نماز جمعه آماده شود، البته باید آرامش و وقار در رفتار او نمایان باشد. (فروع کافی ، ج ۳، ص ۴۱۷).

حدیث۲۲۵

فِی الشَّمسِ أربَعُ خِصالٍ : تُغَیِّرُ اللَّونَ ، وتُنتِنُ الرّیحَ ، وتُخلِقُ الثِّیابَ ، وتورِثُ الدّاءَ . در آفتاب ، چهار چیز است : رنگ را دیگرگون می‌سازد ، بوی [بدن] را بد می‌کند ، جامه را کهنه می‌نماید ، و بیماری بر جای می‌نهد . الخصال ، صفحه ۲۴۹ ، حدیث ۱۱۱ عن موسی بن إبراهیم المروزی عن الإمام الکاظم علیه‌السلام ، روضهٔ الواعظین ، صفحه ۳۴۰ ، بحار الأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۱۸۳ ، حدیث ۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۹۲

حدیث۲۲۶

امام علی علیه‌السلام : إذا جَلَسَ أحَدُکُم فِی الشَّمسِ فَلیَستَدبِرها بِظَهرِهِ ؛ فَإِنَّها تُظهِرُ الدّاءَ الدَّفینَ . هر گاه کسی از شما در زیر آفتاب

می‌نشیند ، پشت به خورشید قرار گیرد؛ چرا که آفتاب ، بیماری‌های نهفته را آشکار می‌سازد. بحار الأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۱۸۳ ، حدیث ۳ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۹۲

حدیث۲۲۷

امام علی علیه‌السلام : مَن كَثُرَ أكلُهُ قَلَّت صِحَّتُهُ ، وثَقُلَت عَلى نَفسِهِ مُؤنَتُهُ . هر کس خوردنش بسیار شود ، تن‌درستی‌اش کاهش می‌یابد و هزینه‌اش بر وی سنگین می‌گردد . غرر الحكم ، حدیث ۸۹۰۳ ، عیون الحكم والمواعظ ، صفحه ۴۳۴ ، حدیث ۷۵۰۰ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۴۶

حدیث۲۲۸

امام رضا علیه‌السلام : مَن أرادَ ألاّ یَشتَكِيَ مَثانَتَهُ ، فَلا یَحبِسِ البَولَ ولَو عَلى ظَهرِ دابَّتِهِ. هر کس می‌خواهد مثانه‌اش به عارضه‌ای گرفتار نشود ، پیشاب خود را نگه ندارد ، حتّی اگر که بر پشت مَرکب خویش نشسته باشد . طبّ الإمام الرضا علیه‌السلام ، صفحه ۳۵ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۳ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۵۸۶

حدیث۲۲۹

امام رضا علیه‌السلام : اُدخُلِ الخَلاءَ لِحاجَةِ الإنسانِ ، وَالبَث فيهِ بِقَدرِ ما تَقضی حاجَتَكَ ، ولا تُطِل فيهِ ؛ فَإِنَّ ذلِكَ يورِثُ الدّاءَ الدَّفينَ . برای قضای حاجت ، به آبریزگاه برو و در آن‌جا به همان اندازه که قضای حاجت کنی ، بمان و آن را به درازا مکشان ؛ چرا که این کار ، درد نهفته را در پی می‌آورد . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۱۷ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۳۸ در بحار الأنوار به جای «الداء الدفين (درد نهفته در داخل انسان)» عبارت «داء الفيل (پاخره و پافیلی)» آمده است . علّامه مجلسی ، در توضیح روایت می‌گوید : به وجود آمدن پاخره در اثر زیاد نشستن در آبریزگاه ، شاید به‌خاطر موادّی باشد که از قسمت‌های بالای بدن به طرف پاها سرازیر شده و موجب ضعف و سستی آنها می‌شود.

حدیث۲۳۰

امام کاظم علیه‌السلام : السِّواكُ فِي الخَلاءِ يورِثُ البَخَرَ . مسواک زدن در آبریزگاه ، بد بویی دهان را در پی می‌آورد . كتاب من لا يحضره الفقيه ، جلد ۱ ، صفحه ۵۲ ، حدیث ۱۱۰ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۹۶

حدیث۲۳۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : كَبُرَ مَقتاً عِندَ اللّه الأَكلُ مِن غَيرِ جوعٍ ، وَالنّومُ مِن غَيرِ سَهَرٍ . خوردن بدون گرسنگی و خوابیدن بدون بیداری کشیدن [و احساس نیاز به خواب] ، نزد خداوند ، گناهی سهمگین است . الفردوس ، جلد ۳ ، صفحه ۳۰۶ ، حدیث ۴۹۲۰ عن عبد اللّه بن عمرو ، كنز العمّال ، جلد ۱۶ ، صفحه ۸۰ ، حدیث ۴۴۰۱۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۸۴

حدیث۲۳۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا نامَ أحَدُكُم وفي يَدِهِ ريحُ غَمَرٍ ، فَلَم يَغسِل يَدَهُ فَأَصابَهُ شَيءٌ ، فَلا يَلومَنَّ إلاّ نَفسَهُ . اگر کسی از شما در حالی خوابید که در دستانش بوی گوشت بود و آن را نشست و آن‌گاه عارضه‌ای به وی رسید ، مباد جز خویش را

نکوهش کند . کنز العمّال ، جلد ۱۵ ، صفحه ۲۴۳ ، حدیث ۴۰۷۶۸ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۶۶

حدیث۲۳۳

امـام کاظم علیه‌السـلام : عَلاماتُ الـدَّمِ أربَعٌ : الحِکَّةُ ، وَالبَثرَةُ وَالنُّعاسُ ، وَالـدَّوَرانُ . خون (غلبه خون) را چهار نشانی است : خارش ، جوش ، چرت‌زدگی و سرگیجه . الخصال ، صفحه ۲۵۰ ، حدیث ۱۱۵ عن یونس بن عبدالرحمن ، روضهٔ الواعظین ، صفحه ۳۴۰ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۹۷ ، حدیث ۱۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۵۸

حدیث۲۳۴

امام رضا علیه‌السلام : مَن أرادَ ألّا یَشتَکِیَ اُذُنَهُ ، فَلیَجعَل فیها عِندَ النَّومِ قُطنَةً . هر کس می‌خواهد گوش‌هایش درد نگیرد ، به هنگام خواب در آنها پنبه بگذارد . طبّ الإمام الرضا علیه‌السلام ، صفحه ۳۷ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۴ وفیه «یؤلمه» بدل «یشتکی» دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۱۸

حدیث۲۳۵

امام حسین علیه‌السلام : قالَ لی رَسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : یا بُنَیَّ ، نَم عَلی قَفاکَ یَخمَص بَطنُکَ ، وَاشرَبِ الماءَ مَصّا یَمرَأکَ أکلُکَ ، وَاکتَحِل وَترا یُضِیءِ لَکَ بَصَرُکَ ، وَادَّهِن غِبّا تَتَشَبَّه بِسُنَّةِ نَبِیِّکَ . پیامبر خدا به من فرمودند: «فرزندم! به پشت بخواب تا شکمت کوچک شود ، آب را به مکیدن بنوش تا خوردنت بر تو گوارا آید ، به شمارِ دفعات فرد ، سرمه بکش تا چشمانت روشن شود و یک روز در میان ، روغن بزن تا به سنّت پیامبر خویش ، عمل کرده باشی». دعائم الإسلام ، جلد ۲ ، صفحه ۱۶۴ ، حدیث ۵۹۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۰۰

حدیث۲۳۶

امام صادق علیه‌السلام : السُّنَّةُ فِی النّورَةِ فی کُلِّ خَمسَةَ عَشَرَ یَوماً ، فَإن أتَت عَلَیکَ عِشرونَ یَوماً ولَیسَ عِندَکَ فَاستَقرِض عَلَی اللّهِ . سنّت در مورد نوره ، آن است که هر پانزده روز یک بار انجام شود . اگر بیست روز بر تو گذشت و این کار را انجام ندادی و هیچ چیز هم برای خرید آن نداشتی ، به حساب خداوند ، قرض کن . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۵۰۶ ، حدیث ۹

حدیث۲۳۷

امام صادق علیه‌السلام : التَّنَظُّفُ بِالموسی فی کُلِّ سَبعٍ، وبِالنّورَةِ فیکُلِّ خَمسَةَ عَشَرَ یَوماً؛ زدودن موها با تیغ در هر هفت روز ، و با نوره در هر پانزده روز ، پسندیده است . مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۱۳۸ ، حدیث ۳۴۶ ، بحار الأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۸۳ ، حدیث ۱

حدیث۲۳۸

امام علی علیه‌السلام : اُحِبُّ لِلمُؤمِنِ أن یَطلِیَ فی کُلِّ خَمسَةَ عَشَرَ یَوماً ؛ برای مؤمن ، این را دوست دارم که در هر پانزده روز یک بار ، موزدایی کند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۵۰۶ ، حدیث ۸

حدیث۲۳۹

امام کاظم علیه‌السلام : غَسلُ الرَّأسِ بِالسِّدرِ یَجلِبُ الرِّزقَ جَلباً ؛ شستن سر با سدر ، روزی‌آور است . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۵۰۴ ، حدیث ۶

حدیث۲۴۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: السواک شطر الوضوء ؛ مسواک کردن جزئی از وضو است . (محجهٔ البیضاء، ج ۱، ص ۲۹۷)

حدیث۲۴۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الماءُ الَّذی تُسَخِّنُهُ الشَّمسُ لا تَوَضَّؤوا بِهِ ، ولا تَغتَسِلوا بِهِ ، ولا تَعجِنوا بِهِ ؛ فَإِنَّهُ یورِثُ البَرَصَ ؛ با آبی که به آفتاب گرم شده است ، نه وضو سازید ، نه غسل کنید و نه خمیر بسازید ؛ چرا که پیسی می‌آورد . الکافی ، جلد ۳ ، صفحه ۱۵ ، حدیث ۵

حدیث۲۴۲

امام علی علیه‌السلام : قِیامُ اللَّیلِ مَصَحَّةُ البَدَنِ ؛ شب زنده‌داری ، مایه تن‌درستی است . تهذیب الأحکام ، جلد ۲ ، صفحه ۱۲۱ ، حدیث ۴۵۷ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۶۷ ، حدیث ۴۸

حدیث۲۴۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : نَظِّفُوا طَریقَ القرآنِ ، قیلَ : یا رسولَ اللّه ، وما طَریقُ القرآنِ ؟ قالَ : أفواهُکُم ، قیلَ : بماذا ؟ قالَ : بالسِّواکِ ؛ گذرگاه قرآن‌را نظافت کنید. عرض شد: ای رسول خدا، گذرگاه قرآن چیست؟ فرمودند: دهانهایتان. عرض شد: با چه تمیزش کنیم؟ فرمودند: با مسواک زدن . بحار الأنوار : ۹۲ / ۲۱۳ / ۱۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۰

حدیث۲۴۴

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم فرمودند: خَمْسٌ مِنْ سُنَنِ الْمُرْسَلینَ: اَلْحَیاءُ وَ الْحِلْمُ وَ الْحِجامَةُ وَ السِّواکُ وَ التَّعَطُّرُ؛ پنج چیز از سنت پیغمبران است: حیا، بردباری، حجامت کردن، و مسواک و عطر زدن. نهج الفصاحه، ح ۱۴۶۳

حدیث۲۴۵

امام رضا علیه‌السلام فرمودند: مِن اَخلاقِ النبیاءِ التَّنَظُّفُ؛ پاکیزگی از اخلاق پیامبران است. کافی، ج ۵، ص ۵۶۷، ح ۵۰

حدیث۲۴۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: النّظافه من الإیمان؛ پاکیزگی از ایمان است. نهج الفصاحه

حدیث۲۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: النّظر إلی الخضره یزید فی البصر؛ به سبزه نگریستن بینائی را فزون می کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما جاءنی جبرئیل قطّ إلّا أمرنی بالسّواک حتّی لقد خشیت أن أحفی مقدّم فمی؛ هر وقت جبریل پیش من آمد مرا به مسواک کردن فرمان داد تا آنجا که ترسیدم جلو دهان خود را ببرم. نهج الفصاحه

حدیث۲۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: فی السّواک ثمانیه خصال: یطیب الفم، و یشدّ اللّثه، و یجلو البصر، و یذهب البلغم، و یفرّح الملائکه، و یرضی الرّبّ، و یزید فی الحسنات، و یصحّ المعده؛ در مسواک کردن هشت فائده هست: دهان را پاکیزه کند، و لثه را محکم کند، و چشم را روشن کند، و بلغم ببرد، و فرشتگان را خوشحال کند، و پروردگار را خشنود کند، و اعمال خوب را بیفزاید، و معده را به صلاح آرد. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: غسل الإناء و طهاره الفناء یورثان الغنی؛ شستن ظرفها و پاکیزگی حیاط، مایه غناست. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیکم بالسّواک فنعم الشی ء السّواک یشدّ اللّثه و یذهب بالبخر و یصلح المعده و یزید فی درجات الجنّه و یرضی الرّبّ و یسخط الشّیطان؛ مسواک کنید که مسواک خوب چیزی است، لثه را محکم کند و بوی دهان ببرد و معده را به صلاح آورد و درجات بهشت بیفزاید و پروردگار را خشنود کند و شیطان را به خشم آرد. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیکم بالسّواک فإنّه مطیبه للفم مرضاه للرّبّ؛ مسواک کنید که مایه پاکیزگی دهان و رضای خداست. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طیّبوا أفواهکم بالسّواک؛ دهانهای خویش را به مسواک پاکیزه کنید. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: السّواک من الفطره؛ مسواک کردن اقتضای فطرت است. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۵

السّواک مطهره للفم مرضاه للرّبّ و مجلاه للبصر؛ مسواک کردن موجب پاکی دهان و رضایت پروردگار و روشنی چشم است. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: السّواک یزید الرّجل فصاحه؛ مسواک کردن فصاحت مرد را افزون می کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: السّواک نصف الإیمان و الوضوء نصف الإیمان؛ مسواک کردن یک نیمه ایمان است. و وضو گرفتن یک نیمه ایمان است. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رکعتان بسواک أفضل من سبعین رکعه بغیر سواک و دعوه فی السّرّ أفضل من سبعین دعوه فی العلانیه و صدقه فی السّرّ أفضل من سبعین صدقه فی العلانیه؛ دو رکعت نماز با مسواک بهتر از هفتاد رکعت بدون مسواک است و یک دعای نهان بهتر از هفتاد دعای آشکار است و یک صدقه نهان بهتر از هفتاد صدقه آشکار است. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خمس من سنن المرسلین: الحیاء و الحلم و الحجامه و السّواک و التّعطّر؛ پنج چیز از سنت پیغمبران است حیا و حلم و حجامت و مسواک و عطر زدن. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حبّذا المتخلّلون من أمّتی فی الوضوء و الطّعام؛ چه نیکند از امت من آنها که در وضو و غذا مسواک می کنند. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث یجلین البصر: النّظر إلی الخضره و إلی الماء الجاری و إلی الوجه الحسن؛ سه چیز چشم را قوت می دهد: دیدن سبزه و آب جاری و روی خوب. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث حقّ علی کلّ مسلم: الغسل یوم الجمعه و السّواک و الطّیب؛ سه چیز است که بر هر مسلمانی لازم است: غسل جمعه و مسواک زدن و استعمال بوی خوش. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تنظّفوا بکلّ ما استطعتم فإنّ اللّه تعالی بنی الإسلام علی النّظافه و لن یدخل الجنّه إلّا کلّ نظیف؛ هر چه می توانید پاکیزه باشید زیرا خداوند اسلام را بر پاکیزگی نهاده و جز مردم پاکیزه کسی به بهشت نمی رود. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تخلّلوا فإنّه نظافه و النّظافه تدعوا إلی الإیمان و الإیمان مع صاحبه فی الجنّه؛ دندانها را تمیز کنید زیرا مایه نظافت است و نظافت باعث ایمان است و ایمان با صاحب خود در بهشت است. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الإسلام نظیف فتنظّفوا فإنّه لا یدخل الجنّه إلّا نظیف؛ اسلام پاکیزه است شما نیز پاکیزه باشید زیرا به جز پاکیزگان کسی به بهشت نمی رود. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی طیّب یحبّ الطّیب نظیف یحبّ النّظافه، کریم یحبّ الکرم، جواد یحبّ الجود فنظّفوا أفنیتکم و لا تشبّهوا بالیهود. خداوند خوشبو است و بوی خوش را دوست دارد،پاکیزه است و پاکیزگی را دوست دارد، بزرگوار است و بزرگواری را دوست دارد،بخشنده است و بخشش را دوست دارد پس جلو خانه های خویش را پاکیزه سازید و مانند یهودان مباشید. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی جمیل یحبّ الجمال سخیّ یحبّ السّخاء، نظیف یحبّ النّظافه؛ خداوند زیباست و زیبائی را دوست دارد، بخشنده است و بخشش را دوست دارد، پاکیزه است و پاکیزگی را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الإسلام نظیف فتنظّفوا فإنّه لا یدخل الجنّه إلّا نظیف؛ اسلام پاکیزه است، شما نیز پاکیزه باشید که هر کس پاکیزه نیست به بهشت نمی رود. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إن أفواهکم طرق للقرآن فطیّبوها بالسّواک؛ دهانهای شما معبر قرآن است آن را با مسواک پاکیزه کنید. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أمرت بالسّواك حتّی خفت علی أسنانی؛ مرا آن قدر به مسواك زدن فرمان دادند که بر دندانهای خود بیمناك شدم. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أمرت بالسّواك حتّی خشیت أن یکتب علیّ؛ مرا آن قدر به مسواك زدن فرمان دادند که ترسیدم مسواك زدن بر من واجب شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ عافنی فی بدنی. اللّهمّ عافنی فی سمعی. اللّهمّ عافنی فی بصری. اللّهمّ إنّی أعوذ بک من الکفر و الفقر. اللّهمّ إنّی أعوذ بک من عذاب القبر، لا إله إلّا أنت؛ خدایا تن مرا سالم دار خدایا گوش مرا سالم دار خدایا چشم مرا سالم دار خدایا از کفر و فقر به تو پناه می برم، خدایا از عذاب قبر به تو پناه می برم، خدائی جز تو نیست. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ إنّی أسألک صحّه فی إیمان و إیمانا فی حسن خلق و نجاحا یتبعه فلاح؛ خدایا من از تو صحتی می خواهم که قرین ایمان باشد و ایمانی که با نیک خوئی همراه باشد و موفقیتی که رستگاری دنبال آن باشد. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفشوا السّلام تسلموا؛ سلام را آشکار سازید تا سلامت مانید. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اغسلوا ثیابکم و خذوا من شعورکم و استاکوا و تزیّنوا و تنظّفوا فإنّ بنی إسرائیل لم یکونوا یفعلون ذلک فزنت نساؤهم؛ لباسهای خود را تمیز کنید و موهای خود را کم کنید، مسواک بزنید و آراسته و پاکیزه باشید زیرا یهودان چنین نکردند و زنانشان زناکار شدند. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أطلب العافیه لغیرك ترزقها فی نفسك؛ عافیت را برای دیگران بخواه تا نصیب تو شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۷

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا استکتم فاستاکوا عرضا؛ وقتی مسواك می کنید، مسواك را به عرض دهان

بکشید. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۸

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی - عَلَیْهِ السَّلام - : غَسْلُ الْیَدَیْنِ قَبْلَ الطَّعامِ یُنْفِی الْفَقْرَ، وَبَعْدَهُ یُنْفِی الْهَمَّ؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: شستن دست ها قبل از طعام فقر و تنگدستی را می زداید و بعد از آن ناراحتی ها و آفات را از بین می برد. کلمهٔ الإمام الحسن - علیه السلام -، ص ۴۶

حدیث۲۷۹

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی - عَلَیْهِ السَّلام - : تَرْکُ الزِّنا، وَکَنْسُ الْفِناء، وَغَسْلُ الاْناء مَجْلَبَةٌ لِلْغِناء؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: انجام ندادن زنا، جاروب و نظافت کردن راهرو و درب منزل، و شستن ظروف سبب رفاه و بی نیازی می گردد. کلمهٔ الإمام حسن - علیه السلام -، ص ۲۱۲

حدیث۲۸۰

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء - سلام الله علیها - : لا یَلُومَنَّ امْرُءٌ إلاّ نَفْسَهُ، یَبِیتُ وَ فی یَدِهِ ریحُ غَمَر ؛ حضرت فاطمه زهرا - سلام الله علیها - فرمودند: کسی که بعد از خوردن غذا، دست های خود را نشوید دست هایش آلوده باشد، ـ چنانچه ناراحتی برایش بوجود آید ـ کسی جز خودش را سرزنش نکند. کنزل العمّال، ج ۱۵، ص ۲۴۲، ح ۴۰۷۵۹

حدیث۲۸۱

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: طهر قلبک بالتقوی و الیقین عندطهارهٔ جوارحک بالماء؛ در وقت پاکیزه نمودن اعضای خود با آب ، دل خویش را به پرهیزگاری و یقین پاک گردان . (بحار الانوار، ج ,۸۰ ص ۲۳۹)

حدیث۲۸۲

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند : در بامداد وعصر که هوا خنک است راه پیمایی کن ودر وسط روز که هوا گرم است مردم را (برای استراحت وآسایش) باز دار وآهسته بران (تا ناتوانان نیز بتوانند همراه توانایان بیایند). نهج البلاغه فیض الاسلام : نامه ۱۲ / ۸۵۶

حدیث۲۸۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : طوبی لمن اسلم وکان عیشه کفافاً وقواه شداداً؛ خوشبخت کسی است که اسلام را پذیرفته و به قدر معاش خود در آمد دارد وقوای بدنش نیرومند است. بحار الانوار : ۷۲ / ۶۷

حدیث۲۸۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : ان الله یحب الرجل القوی؛ خداوند متعال انسان قوی ونیرومند را دوست دارد.

بحار الانوار : ۶۴ / ۱۸۴

حدیث۲۸۵

امام صادق (علیه السلام) توصیه فرمودند : ولاتسمنوا تسمُّن الخنازیر للذبح؛ از چاق شدن همانند خوکهایی که برای ذبح نگهداری می شوند، بپرهیزید. الکافی : ۶ / ۲۷۰

حدیث۲۸۶

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند : من یعمل یزدد قوةً ، من یقصر فی العمل یزدد فترة؛ هر کس کار (بدنی) کند قوی تر شده، وهر کس در کار کردن کوتاهی نماید، ضعیف تر خواهد شد . غرر الحکم : ۵ / ۲۰۴

حدیث۲۸۷

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله و سلّم می فرمایند: الحِمیَةُ رَأسُ الدَّواءِ ، وَالمَعِدَةُ بَیتُ الدّاءِ ، وعَوِّدوا کُلَّ جِسمٍ مَا اعتادَ؛ پرهیز، سرآمد درمان، و معده، خانه درد است . هر بدنی را به همان که بدان خو می گیرد، عادت دهید . الأحکام النبویّة ، جلد ۲ ، صفحه ۷

حدیث۲۸۸

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: لاَ تَدَعُوا آنِیَتَکُمْ بِغَیْرِ غِطَاءٍ ؛ فإنَّ الشَّیْطَانَ إذَا لَمْ تُغَطَّ الآنِیَةُ بَزَقَ فِیها ، وَأخَذَ مِمَّا فِیهَا مَا شَاءَ؛ ظرفهای خود را بدون در پوش نگذارید ؛ زیرا هر گاه روی ظرفها پوشیده نباشد ، شیطان در آنها آب دهان می‌اندازد و هر چه بخواهد از آنها بر می‌دارد . مستدرک الوسائل : ۸ / ۲۹۵ / ۹۴۸۵

حدیث۲۸۹

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: إنَّ صِحَّةَ الجِسمِ مِن قِلَّةِ الطَّعامِ ، وقِلَّةِ الماءِ . سلامت تن ، از کمیِ غذا و کمیِ آب است . تحف العقول ، صفحه ۱۷۲

حدیث۲۹۰

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: قِلَّةُ الغِذاءِ أکرَمُ لِلنَّفسِ ، وأدوَمُ لِلصِّحَّةِ . کم‌خوری، مایه گرامی داشتن بیشترِ خویش است و سلامت را بیشتر استمرار می‌بخشد . غرر الحکم ، حدیث ۶۸۱۹

حدیث۲۹۱

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ قَلَّ طَعْمُهُ صَحَّ بَدَنُهُ وَ مَنْ کَثُرَ طَعْمُهُ سَقُمَ بَدَنُهُ وَ قَسا قَلْبُهُ؛ هر کس کم بخورد، سالم می‌ماند و هر کس زیاد بخورد تنش بیمار می‌شود و قساوت قلب پیدا می کند. نهج الفصاحه، ح ۲۷۷۹.

حدیث۲۹۲

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بلا همانند قندیل ها بین آسمان و زمین آویزان است، هرگاه بنده عافیت را از پروردگارش بخواهد، خدای متعال بلا را از او برگرداند، [حتی] در حالی که برای او قطعی شده باشد. (کنز العمال : ج ۷ ص ۸۲۵ ح ۲۱۵۶۰)

حدیث۲۹۳

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و سلم می فرمایند : اِغْتَنِموا بَردَ الرَّبیعِ فَاِنَّهُ یَفعَلُ بِاَبدانِکُمْ ما یَفعَلُ بِاَشجارِکُم وَ اجْتَنِبوا بَردَ الخَریفِ فَاِنَّهُ یَفعَلُ بِاَبدانِکُم ما یَفعَلُ بِاَشجارِکُم ؛ غنیمت بدانید هوای بهار را، زیرا که با بدن‌های شما همان می‌کند که با درختان می‌کند و خودتان را از هوای پائیز بپوشانید که با شما همان می‌کند که با درختان می‌کند. بحارالأنوار، ج ۵۹، ص ۲۷۱، ح ۶۹.

حدیث۲۹۴

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند: هر کس می‌خواهد مثانه‌اش به بیماری‌ای مبتلاـ نشود، ادرار خود را نگه ندارد. طب الرضا علیه‌السلام ، ص ۳۵ .

حدیث۲۹۵

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: شُرْبُ الدَّواءِ لِلْجَسَدِ کَالصّابونِ لِلثَّوبِ، یُنَقّیهِ وَ لکِنْ یُخْلِقُهُ؛ نوشیدن دارو برای بدن، همانند صابون (پودر شوینده) برای لباس است که آن را تمیز می‌کند، امّا فرسوده‌اش هم می‌کند. شرح‌نهج‌البلاغه، ابن ابی‌الحدید، ج ۲۰، ص ۳۰۰، ح ۴۲۲ .

حدیث۲۹۶

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند: اِذا جُعْتَ فَکُل وَاِذا عَطِشْتَ فَاشْرَبْ وَ اِذا هاجَ بِکَ البَولُ فَبُلْ، وَ لا تُجامِعْ اِلاّ مِنْ حاجَةٍ، وَ اِذا نَعَسْتَ فَنَم، فَاِنَّ ذلِکَ مَصَحَّةٌ لِلْبَدَنِ؛ چون گرسنه شدی بخور، چون تشنه شدی بنوش، چون ادرار بر تو فشار آورد، ادرار کن، جز از سر نیاز، با همسرت نزدیکی مکن و چون احساس خواب‌آلودگی کردی، بخواب، که اینها مایه تن درستی است. فقه الرضا، ص ۳۴۰ .

حدیث۲۹۷

امام حسین علیه‌السلام می فرمایند: فَبادِروا بِصِحَّةِ الْاَجْسامِ فی مُدَّةِ الْاَعْمارِ؛ در مدت عمر، در حفظ سلامت تن بکوشید. تحف العقول، ص ۲۳۹.

حدیث۲۹۸

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: اَلصِّحَّةُ اَفْضَلُ النِّعَمِ؛ سلامتی بهترین نعمت است. غررالحکم، ح ۱۰۵۰.

حدیث۲۹۹

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند: عَلَیْکُمْ بِالسِّواکِ فَنِعْمَ الشَّیْءُ السِّواکُ یَشُدُّ اللِّثَةَ وَ یَذْهَبُ بِالْبَخَرِ وَ یُصْلِحُ الْمِعْدَةَ وَ یَزیدُ فی

دَرَجاتِ الْجَنَّةِ وَ يُسْخِطُ الشَّيْطانَ؛ مسواک بزنید؛ چرا که مسواک چیز خوبی است؛ لثه را محکم می کند، بوی دهان را می‌برد، معده را اصلاح می کند، بر درجات انسان در بهشت می‌افزاید و شیطان را ناخرسند می‌نماید. نهج الفصاحه، ح ۱۹۷۵.

حدیث۳۰۰

شُرْبُ الْماءِ الْبارِدِ عَقيبَ الشَّيْءِ الحارِّ وَ عَقيبَ الحَلاوَةِ يَذْهَبُ بِالاْسْنانِ... وَ مَنْ اَرادَ اَلاّ يَفْسُدَ اَسْنانُهُ فَلا يَأْكُلْ حُلْوا اِلاّ بَعْدَ كَسْرَةِ خُبزٍ؛ خوردن آب سرد بعد از چیزهای گرم و شیرینی، دندان‌ها را از بین می‌برد ... هر کس می‌خواهد دندان‌هایش فاسد نشود، شیرینی نَخورد، مگر پس از خوردن لقمه‌ای نان. بحارالأنوار، ج ۶۲، ص ۳۲۱، ح ۳۲۵.

حدیث۳۰۱

امام کاظم علیه السلام می فرمایند : اَلسِّواكُ فِى الخَلاءِ يورِثُ البَخَرَ؛ مسواک زدن در توالت، دهان را بدبو می کند. من لا یحضره الفقیه، ج ۱، ص ۵۲، ح ۱۱۰.

حدیث۳۰۲

امام صادق علیه السلام می فرمایند : اذا قُمْتَ بِاللَّيْلِ فَاسْتَكْ فَاِنَّ الْمَلَكَ يَأْتيكَ فَيَضَعُ فاهُ عَلى فيكَ فَلَيْسَ مِنْ حَرْفٍ تَتْلوهُ وَ تَنْطِقُ بِهِ اِلاّ صَعِدَ بِهِ اِلَى السَّماءِ فَلْيَكُنْ فوكَ طَيِّبَ الرِّيحِ؛ شبانگاه که (برای نماز) برخاستی، مسواک بزن چرا که فرشته‌ای نزد تو می‌آید و دهانش را بر دهانت می گذارد و آنگاه هیچ حرفی از قرآن و نماز و دعا نمی‌خوانی مگر آن‌که آن را به آسمان بالا می‌برد، پس باید که دهانت خوشبو باشد. وسائل الشیعة، ج ۱، ص ۳۵۷.

حدیث۳۰۳

امام صادق علیه السلام می فرمایند : اَلحِنّاءُ يَذْهَبُ بِالسَّهَكِ وَ يَزيدُ فى ماءِ الْوَجْهِ وَ يُطَيِّبُ النَّكْهَةَ وَ يُحَسِّنُ الْوَلَدَ؛ حنا، بوی بد عرق را از بین می‌برد و چهره را شاداب، دهان را خوشبو و فرزند را زیبا می کند. کافی، ج ۶، ص ۴۸۴، ح ۵ .

حدیث۳۰۴

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند: طَهِّروا اَفْواهَكُمْ فَاِنَّها مَسالِكُ التَّسْبيحِ؛ دهان‌های خود را پاکیزه کنید که راه‌های تسبیح خداوند است. مکارم الاخلاق، ص ۵۱.

حدیث۳۰۵

امام صادق علیه السلام می فرمایند : اَلْخِلالُ بَعْدَ الطَّعامِ، يَشُدُّ اللِّثاتِ وَ يَجْلِبُ الرِّزْقَ وَ يُطَيِّبُ النَّكْهَةَ؛ خلال کردن بعد از غذا، لثه‌ها را محکم، روزی را زیاد و دهان را خوشبو می کند. احقاق الحق، ج ۱۲، ص ۲۸۳ .

حدیث۳۰۶

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : تَخَلَّلوا فَاِنَّهُ لَيْسَ شَىْءٌ أَبْغَضَ إِلَى الْمَلائِكَةِ مِنْ أَنْ يَرَوْا فى أَسْنانِ الْعَبْدِ طَعاما؛ خلال کنید که

بدترین چیز نزد فرشتگان این است که لای دندان‌های بنده، مانده غذا ببینند. مکارم الاخلاق، ص ۱۵۳ .

حدیث۳۰۷

امام صادق علیه السلام می فرمایند : ... وَ السَّعْتَرُ وَ الْمِلحُ... يُطَيِّبانِ النَّكْهَةَ؛ آویش و نمک، دهان را خوشبو می کنند. مکارم الاخلاق، ج ۱، ص ۴۱۶، ح ۱۴۱۰.

حدیث۳۰۸

امام صادق علیه السلام می فرمایند : اَ لْكُحْلُ بِاللَّيلِ يُطَيِّبُ الْفَمَ وَ مَنْفَعَتُهُ اِلى اَرْبَعينَ صَباحا؛ سرمه کشیدن در شب، دهان را خوشبو می کند و آثار آن تا چهل روز ادامه دارد. مکارم الاخلاق، ص ۴۶.

حدیث۳۰۹

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند: رَحِمَ اللّه‌الْمُتَخَلِّلينَ مِنْ اُمَّتى فِى الْوُضوءِ وَ الطَّعامِ؛ خداوند رحمت کند خلال کنندگان امتم را در هنگام وضو گرفتن و بعد از غذا خوردن. مکارم الاخلاق، ص ۱۵۳.

حدیث۳۱۰

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند: هر کس هر روز دو بار مسواک بزند: سنت پیامبران را ادامه داده است و برای هر نمازی که بخواند خداوند پاداش صد رکعت برایش می‌نویسد و از فقر نجات می‌یابد و دهانش خوشبو، حافظه‌اش تقویت، فهمش زیاد، غذایش گوارا و درد دندان و بیماری‌اش برطرف می‌شود و فرشتگان به خاطر نوری که در او مشاهده می کنند، با او دست می‌دهند و دندان‌هایش تمیز می‌شود. جامع الأخبار، ص ۱۵۱، ح ۳۴۰ .

حدیث۳۱۱

امام صادق علیه السلام می فرمایند : ثَلاثٌ يُذْهِبْنَ النِّسْيانَ وَ يُحْدِثْنَ الذِّكْرَ: قِراءَةُ الْقُرآنِ، وَ السِّواكُ وَ الصِّيامُ؛ سه چیز، فراموشی را از بین می‌برد و حافظه را زیاد می کند: خواندن قرآن، مسواک زدن و روزه گرفتن. دعائم الاسلام، ج ۲، ص ۱۳۷، ح ۴۸۱.

حدیث۳۱۲

امام صادق علیه السلام می فرمایند : ما أَدَرْتَ عَلَيْهِ لِسانَكَ فَأَخْرَجْتَهُ فَابْلَعْهُ وَما أَخْرَجْتَهُ بِالْخَلالِ فَارْمِ بِهِ؛ بعد از غذا زبان را دور دهان بگردان، هرچه با زبان درآمد فرو ببر، و آنچه را با خلال بیرون آوردی از دهان بیرون افکن. مکارم الأخلاق، ص۱۵۲ .

حدیث۳۱۳

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند: اَلسِّواكُ يَزيدُ الرَّجُلَ فَصاحَةً؛ مسواک بر شیوایی سخن انسان می‌افزاید. مکارم الاخلاق، ص ۴۸.

حدیث۳۱۴

امام باقر علیه السلام می فرمایند : اَلسِّواکُ یَذْهَبُ بِالْبَلْغَمِ وَ یَزیدُ فِی الْعَقْلِ؛ مسواک بلغم و رطوبات معده را از بین می‌برد و عقل را زیاد می کند. ثواب الاعمال، ص ۱۸.

حدیث۳۱۵

اَلسِّواکُ یَجْلُو الْبَصِرَ وَ یُنْبِتُ الشَّعْرَ وَ یَذْهَبُ بِالدَّمْعَةِ؛ مسواک زدن، نور چشم و رشد مو را زیاد و آبریزش چشم را برطرف می کند. بحارالأنوار، ج ۷۶، ص ۱۳۷.

حدیث۳۱۶

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند: ثَلاثٌ حَقٌّ عَلی کُلِّ مُسْلِمٍ: اَلْغُسْلُ یَوْمَ الْجُمُعَةِ وَ السِّواکُ وَ الطِّیبُ؛ سه چیز بر هر مسلمانی لازم است: غسل جمعه، مسواک زدن و عطر. نهج الفصاحه، ح ۱۲۵۶ .

حدیث۳۱۷

امام باقر علیه السلام می فرمایند : لَوْ یَعْلَمُ النّاسُ ما فِی السِّواکِ لَاَباتوهُ مَعَهُمْ فی لِحافٍ؛ اگر مردم خاصیت مسواک را می‌دانستند (هرگز آن را از خود جدا نمی‌کردند و حتی) آن را شب به بستر خود می‌بردند. بحارالأنوار، ج ۷۶، ص ۱۳۰، ح ۱۷ .

حدیث۳۱۸

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : تَنَظَّفوا بِالْماءِ مِنَ النَّتْنِ الرِّیحِ الَّذی یُتَأَذّی بِهِ وَ تَعَهَّدوا اَنْفُسَکُمْ، فَاِنَّ اللّه عَزَّوَجَلَّ یُبْغِضُ مِنْ عِبادِهِ القاذورَةَ الَّذی یَتَاَنَّفُ بِهِ مَنْ جَلَسَ اِلَیْهِ؛ خودتان را با آب، از بوی بدی که دیگران را آزار می‌دهد، پاک کنید و این کار را پیوسته انجام دهید؛چرا که خداوند، از بنده آلوده‌ای که هر کس با او بنشیند، بینی‌اش را از [بوی بد] وی می گیرد، نفرت دارد. خصال، ص ۶۲۰، ح ۱۰.

حدیث۳۱۹

پیامبر اکرم صلی‌اللّه‌علیه‌وآله می فرمایند : مالی اَراکُمْ تَدْخُلونَ عَلَیَّ قُلْحا مُرغا؟ مالَکُمْ لاتَسْتاکونَ؟ شما را چه شده است وقتی بر من وارد می‌شوید، می‌بینمتان که دندان‌هایتان جرم گرفته و زرد و موهایتان ژولیده است. چرا مسواک نمی‌زنید. محاسن، ج ۲، ص ۵۶۱، ح ۹۴۳ .

حدیث۳۲۰

پیامبر اکرم صلی‌اللّه‌علیه‌وآله می فرمایند : یَسْاَلُ اَحَدُکُمْ عَنْ خَبَرِ السَّماءِ وَ هُوَ یَدَعُ اَظْفارَهُ کَأَظْفارِ الطَّیْرِ، یَجْتَمِعُ فیهَا الْجَنابَةُ وَ الخَبَثُ وَ التَّفَثُ ؛ بعضی از شما از خبرِ آسمان می‌پرسند، در حالی که ناخن‌های خود را به مانند چنگال پرندگان، وا می گذارند که در آنها جنابت، آلودگی و چرک، جای می گیرد. کنز العمال، ح ۱۷۲۶۰.

حدیث۳۲۱

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اِنَّ لِکُلِّ ثَمَرَةٍ سَمّا فَاِذا اَتَیْتُمْ بِها فَمَسّوها بِالْماءِ أوْ اَغْمِسوها فِی الماءِ؛ هر میوه‌ای سمّی دارد، هرگاه میوه به‌دستتان رسید، آن را با آب بشویید و یا در آب فرو برید. کافی، ج ۶، ص ۳۵۰، ح ۴.

حدیث۳۲۲

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند : عَلَیْکَ بِالاِثْمِدِ فَاِنَّهُ یَجْلُو الْبَصَرَ وَ یُنْبِتُ الْاَشْفارَ وَ یُطَیِّبُ النَّکْهَةَ وَ یَزیدُ فِی الباه؛ سرمه سیاه بکشید، چرا که دیده را جلا می‌دهد، مژه‌ها را می‌رویاند، دهان را خوشبو می‌کند و بر توان جنسی می‌افزاید. مکارم الاخلاق، ص ۴۶ .

حدیث۳۲۳

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند : مَنِ اتَّخَذَ شَعْرا فَلْیُحْسِنْ وَلایَتَهُ، اَو لِیَجُزَّهُ؛ هر کس مو می گذارد، آن را خوب نگه دارد وگرنه کوتاهش کند. کافی، ج ۶، ص ۴۸۵، ح ۲.

حدیث۳۲۴

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : نِعْمَ الْبَیْتُ الْحَمّامُ تَذْکُرُ فیهِ النّارَ وَ یَذْهَبُ بِالدَّرَنِ؛ چه خوب جایگاهی است حمّام، یادآور دوزخ است و چرک را از میان می‌برد. من لایحضره الفقیه، ج ۱، ص ۱۱۵، ح ۲۳۷.

حدیث۳۲۵

امام باقر علیه‌السلام می فرمایند : اِنَّما قُصَّ الْاَظْفارُ، لِاَنَّها مَقیلُ الشَّیْطانِ وَ مِنْهُ یَکونُ النِّسْیانُ؛ کوتاه کردن ناخن، از آن رو لازم است که پناهگاه شیطان است و فراموشی می‌آورد. کافی، ج ۶، ص ۴۹۰، ح ۶ .

حدیث۳۲۶

رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : غَسْلُ الْاِناءِ وَ طَهارَةُ الْفِناءِ یورِثانِ الْغِنی؛ شستن ظرف‌ها و پاکیزگی حیاط خانه مایه غناست. نهج الفصاحه، ح ۲۰۳۱.

حدیث۳۲۷

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند : لا یُطَوِّلَنَّ أَحَدُکُمْ شارِبَهُ وَلا شَعْرَ إِبْطَیْهِ وَلا عانَتَهُ فَإِنَّ الشَّیْطانَ یَتَّخِذُها مَخْبَئا یَسْتَتِرُ بِها؛(کسی از شما موهای سبیل و موهای زیر بغل و موی زیر شکم خود را بلند نکند؛ چرا که شیطان (میکروب) این نقاط را پناهگاه خود قرار داده، و زیر موها پنهان می‌شود. وسائل الشیعه، ج ۱، ص ۴۲۲، ح ۶ .

حدیث۳۲۸

رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : تَنَظَّفوا بِکُلِّ مَا اسْتَطَعْتُمْ فَإِنَّ اللّه تَعالی بَنَی الْإِسْلامَ عَلَی النَّظافَةِ وَلَنْ یَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلّاکُلُّ نَظیفٍ؛ خودتان را با هر وسیله‌ای که می‌توانید پاکیزه کنید، زیرا که خدای متعال اسلام را برپایه پاکیزگی بنا کرده است و هرگز به بهشت نمی‌رود، مگر کسی که پاکیزه باشد. نهج الفصاحه، ح ۱۱۸۲.

حدیث۳۲۹

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : اَحِبُّو الْمَعْروفَ وَ اَهْلَهُ فَوَالَّذی نَفْسی بِیَدِهِ اِنَّ الْبَرَكَةَ وَ الْعافِیَةَ مَعَهُما؛ نیکی و نیکوکاران را دوست بدارید. سوگند به آن که جانم به دست اوست، برکت و تندرستی، با نیکی و نیکوکاران است. کنز العمّال، ح ۱۵۹۷۴

حدیث۳۳۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: سلامت در تأنّی و پر حوصله بودن است. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۳۳۱

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لباس های خود را تمیز کنید و موهای خود را کم کنید , مسواك بزنید و آراسته و پاکیزه باشید ؛ زیرا یهودیان چنین نکردند و زنانشان زناکار شدند. (نهج الفصاحه ، حدیث ۳۷۷)

حدیث۳۳۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پر خوری و خواب زیاد، بدن را تباه کند و زیان به بار آورد. غررالحکم ، باب خوردن

حدیث۳۳۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: میوه دور اندیشی سلامت (و تندرستی) است. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۳۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خود را حفظ کنید از سرما در آغاز فصل سرما و برخوردار شوید از آن در پایان آن ، که در بدن های شما آن کاری را کند که در شاخه های درختان کند ، آغازش بسوزاند ، و پایانش برگ برویاند. غرر الحکم ، باب سرما

حدیث۳۳۵

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: حُسْنُ الظَّنِّ راحَةُ الْقَلْبِ وَ سَلامَةُ الدّینِ؛ خوش گمانی، مایه آسایش قلب و سلامت دین است. غررالحکم، ح ۴۸۱۶

حدیث۳۳۶

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: اَلنَّومُ راحَةٌ لِلْجَسَدِ وَ النُّطْقُ راحَةٌ لِلرُّوحِ وَ السُّكوتُ راحَةٌ لِلْعَقْلِ؛ خواب مایه آسایش جسم، سخن مایه آسایش جان و سکوت مایه آسایش عقل است. من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۴۰۲.

حدیث۳۳۷

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: خَمْسُ خِصالٍ مَنْ فَقَدَ واحِدَةً مِنْهُنَّ لَمْ یَزَلْ ناقِصَ العَیْشِ زائِلَ الْعَقْلِ مَشْغولَ الْقَلْبِ، فَاَوَّلُها: صِحَّةُ البَدَنِ وَ الثّانِیَةُ: اَلاْمْنُ وَ الثّالِثَةُ: اَلسَّعَةُ فِی الرِّزْقِ، وَ الرّابِعَةُ: اَلاْنیسُ الْمُوافِقُ (قال الراوی:) قُلْتُ: و مَا الاْنیسُ الْمُوافِقُ؟ قال: اَلزَّوجَةُ

الصّالِحَةُ، وَ الوَلَدُ الصّالِحُ، وَ الْخَليطُ الصّالِحُ وَ الخامِسَةُ: وَ هِیَ تَجْمَعُ هذِهِ الْخِصالَ: الدَّعَةُ؛ پنج چیز است که هر کس یکی از آنها را نداشته باشد، همواره در زندگی‌اش کمبود دارد و کم خرد و دل نگران است: اول، تندرستی، دوم امنیت، سوم روزی فراوان، چهارم همراهِ همرأی. راوی پرسید: همراهِ همرأی کیست؟ امام فرمودند: همسر و فرزند و همنشین خوب و پنجم که در برگیرنده همه اینهاست، رفاه و آسایش است. خصال، ص ۲۸۴.

حدیث۳۳۸

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : مَنْ سَرَّهُ اَنْ یُنْسَاَلَهُ فی عُمُرِهِ وَ یُوَسَّعَ لَهُ فی رِزْقِهِ فَلْیَتَّقِ اللّه وَ لْیَصِلْ رَحِمَهُ؛ هر کس دوست دارد که عمرش طولانی و روزی‌اش زیاد شود، تقوای الهی پیشه کند و صله رحم نماید. بحارالأنوار ، ج ۷۴، ص ۱۰۲، ح ۵۶ .

حدیث۳۳۹

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: خود را با کار مداوم خسته نکنید و برای خود تفریح و تنوع قرار دهید ولی‌از کاری که در آن اسراف باشد یا شما را در اجتماع سبک کند پرهیز کنید . (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۴۶)

حدیث۳۴۰

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مَن ساءَ خُلقُهُ عَذَّبَ نَفسَهُ وَ مَن کَثُرَ هَمُّهُ سَقُمَ بَدَنُهُ؛ هر کس بد اخلاق باشد، خودش را عذاب می‌دهد و هر کس غم و غصه‌اش زیاد شود، تنش رنجور می گردد. نهج الفصاحه، ح ۳۰۰۲

حدیث۳۴۱

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: نِعمَتانِ مَکفُورَتانِ الأَمنُ وَالعافِیَةُ؛ دو نعمت است که شکر آنها گزارده نمی شود : امنیت و سلامتی. الخصال، ص ۳۴

حدیث۳۴۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلحَسَدُ یضنِی الجَسَدَ؛ حسد، بدن را فرسوده و علیل می کند. غررالحکم، ح ۹۴۳

حدیث۳۴۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا لِباسَ أجمَلُ مِنَ السَّلامَةِ؛ هیچ لباسی زیباتر از سلامتی نیست. (عیون الحکم والمواعظ، ح ۹۸۹۱)

حدیث۳۴۴

امیر المؤمنین (علیه السلام) فرمودند: صِحَّه الجَسَدِ مِن قِلّه الحَسَدی سلامت بدن نشانه کمی حسد است. (جهاد با نفس، ح ۵۵۳)

حدیث۳۴۵

امام صادق علیه السلام فرمودند: الرغبه فی الدنیا تورث الغم و الحزن والزهد فی الدنیا راحه القلب و البدن. رغبت و تمایل به دنیا مایه غم و اندوه و زهد و بی میلی به دنیا سبب راحتی قلب و بدن است. (تحف العقول، ص ۳۵۸)

حدیث۳۴۶

امام صادق علیه‌السلام : اَلرِّضاعُ واحِدٌ وَ عِشْرونَ شَهْرا، فَما نَقَصَ فَهُوَ جورٌ عَلَی الصَّبیّ ؛ شیرخواری ، ۲۱ ماه است . پس هر چه کم شود ، ظلم بر کودک است . کافی ، ج ۶، ص ۴۰، ح ۳ .

حدیث۳۴۷

امام رضا علیه‌السلام : لا تَقْرَبِ النِّساءَ فی اَوَّلِ اللَّیْلِ لا شِتاءً وَ لا صَیْفا وَ ذلِکَ اَنَّ الْمَعِدَةَ وَ الْعُروقَ تَکونُ مُمْتَلِئَةً وَ هُوَ غَیْرُ مَحْمودٍ ، یُتَخَوَّفُ مِنْهُ الْقولَنْجُ وَ الفالِجُ ، وَ اللَّقْوَةُ وَ النِّقرِسُ ، وَ الْحَصاةُ وَ التَّقْطیرُ ، وَ الْفَتْقُ وَ ضَعْفُ الْبَصَرِ وَ الدِّماغِ. فَإذا اُریدَ ذلِکَ فَلْیَکُنْ فی آخِرِ اللَّیْلِ؛ فَاِنَّهُ اَصَحُّ لِلْبَدَنِ ، وَ اَرْجی لِلْوَلَدِ ، وَ اَذْکی لِلْعَقْلِ فِی الْوَلَدِ الَّذی یُقْضی بَیْنَهُما؛ آغاز شب ، چه در زمستان و چه در تابستان ، با زنان آمیزش مکن ، این بدان جهت است که معده و رگ‌ها پُرند و این وضعیت مناسبی [برای آمیزش] نیست و بیم قولنج و فلج و لقوه چانه و نِقرس و سنگ [کلیه [و تقطیر (چکایش) بول وفتق و ضعف در بینایی و ذهن می‌رود . پس اگر قصد آمیزش دارد ، باید در پایان شب انجام دهد، که برای بدن ، صحت‌افزاتر و برای فرزنددار شدن امیدبخش‌تر و برای باهوش شدن فرزندی که در این میان پدید می‌آید ، بهتر است . طب الامام الرضا علیه‌السلام ، ص ۶۴.

حدیث۳۴۸

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم : مَنْ قَلَّمَ اَظفارَهُ یَوْمَ الجُمُعَةِ یَزیدُ فی عُمُرِهِ و مالِهِ؛ هر کس در روز جمعه ناخن‌هایش را کوتاه کند، عمر و مالش زیاد می‌شود. جامع الأخبار ، ص ۳۳۳ .

حدیث۳۴۹

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ اَرادَ الْبَقاءَ و لا بَقاءَ: فَلْیُباکِرِ الْغَداءَ وَلْیُجَوِّدِ الْحِذاءَ وَلْیُخَفِّفِ الرِّداءَ وَلْیُقِلَّ مُجامَعَةَ النِّساءِ. قیلَ یا رَسولَ اللّهِ وَ ما خِفَّةُ الرِّداءِ؟ قالَ: قِلَّةُ الدَّیْنَ ؛ هر کس ماندگاری می‌خواهد ـ و البته ماندگاری [ابدی] وجود ندارد ـ باید صبحانه را زودتر بخورد، کفش مناسب بپوشد، ردای (بالاپوش) خود را سبک کند و کمتر با زنان بیامیزد. پرسیدند: ای پیامبر خدا! سبک بودن رَدا به چیست؟ فرمودند: به کم بودنِ بدهی. من لایحضره الفقیه ، ج ۳، ص ۵۵۵، ح ۴۹۰۲ .

حدیث۳۵۰

امام صادق علیه‌السلام : اِغْسِلُوا اَیْدیَکُمْ قَبْلَ الطَّعامِ وَ بَعْدَهُ فَاِنَّهُ یَنْفِی الْفَقْرَ وَ یَزیدُ فِی الْعُمُرِ؛ دست‌هایتان را قبل و بعد از غذا خوردن بشویید، که فقر را می‌بَرَد و بر عمر می‌افزاید. محاسن ، ج ۲، ص ۲۰۲، ح ۱۵۹۴ .

حدیث۳۵۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : أجمِروهَا [المَساجِدَ] فی کُلِّ سَبعَةِ أیّامٍ . هر هفته ، مسجدها را با بوی خوش ، بخور دهید . بحار الأنوار : ج۸۳ ص ۳۴۹ ح ۲ .

بیماریها، دارو و روش درمان

حدیث۱

الإمـام الصـادق عليه‌السـلام : المَحمومُ يُغسَـلُ لَهُ السَّويقُ ثَلاثَ مَرّاتٍ ويُعطاهُ ؛ فَإِنَّهُ يَذهَبُ بِالحُمّى ، ويُنَشِّفُ المِرارَ وَالبَلغَمَ ، ويُقَوِّي السّاقَينِ . امام صادق عليه‌السلام : به تبدار ، سه بار سويق شسته شده ، داده می‌شود . اين ، تب را می‌بَرَد ، تلخه و بلغم را می‌خشکانَد و ساق پاها را تقويت می کند . مستدرك الوسائل ، جلد ۱۶ ، صفحه ۳۳۷ ، حديث ۲۰۰۷۷ دانش نامه احاديث پزشكی : ۱ / ۵۶۶

حدیث۲

امام كاظم عليه‌السلام : أطعِمُوا المَحمومَ لَحمَ القِباجِ ؛ فَإِنَّهُ يُقَوِّي السّاقَينِ ، ويَطرُدُ الحُمّى طَرداً . به تبدار ، گوشت كبك بخورانيد ؛ چرا كه پاها را نيرو می‌دهد و تب را كاملاً دور می کند . بحارالأنوار ، جلد ۶۵ ، صفحه ۴۳ ، حديث ۱ دانش نامه احاديث پزشكی : ۱ / ۵۶۶

حدیث۳

الإمام الرضا عليه‌السلام : الماءُ المُسَخَّنُ إذا غَلَّيتَهُ سَبعَ غَلَياتٍ وقَلَبتَهُ مِن إناءٍ إلى إناءٍ ، فَهُوَ يَذهَبُ بِالحُمّى ، ويُنزِلُ القُوَّةَ فِي السّاقَينِ وَالقَدَمَينِ . امام رضا عليه‌السلام : آب گرم ، چنانچه آن را هفت جوش بجوشانی و از ظرفی به ظرف ديگر درآوری ، تب را می‌بَرَد و نيرو را به ساق پاها و قسمت پايين‌تر از مچ ، سرازير می کند . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۴۵۱ ، حديث ۱۶ دانش نامه احاديث پزشكی : ۱ / ۵۶۶

حدیث۴

امام علی عليه‌السلام : مَن كَتَمَ الأَطِبّاءَ مَرَضَهُ خانَ بَدَنَهُ . كسی كه بيماری خود را از پزشكان پوشيده بدارد ، به بدن خود خيانت كرده‌است . غرر الحكم : ۸۵۴۵

حدیث۵

امام علی عليه‌السلام : مَن كَتَمَ مَكنونَ دائِهِ عَجَزَ طَبيبُهُ عَن شِفائِهِ . كسی كه درد نهفته خود را كتمان كند ، طبيبش را از درمان خويش ناتوان سازد . غرر الحكم : ۸۶۱۲

حدیث۶

رسول اللّه صلی الله عليه و آله و سلّم : مِن كُنوزِ البِرِّ كِتمانُ المَصائِبِ ، وَالأَمراضِ ، وَالصَّدَقَةِ . پيامبر خدا صلی الله عليه و آله و سلّم : يكی از گنج‌های نيكی ، پوشيده داشتن مصيبت‌ها ، بيماری‌ها و صدقه است . كنز العمّال ، جلد ۳ ، صفحه ۲۹۹ ، حديث ۶۶۴۳ ، دانش نامه احاديث پزشكی : ۱ / ۱۶۲

حدیث۷

الإمام عليّ عليه‌السلام : إخفاءُ الفاقَةِ وَالأمراضِ مِنَ المُرُوَّةِ . امام علی علیه‌السلام : پوشیده داشتن تهی‌دستی و بیماری‌ها از مردانگی است . غرر الحکم ، حدیث ۱۱۴۶ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۶۶

حدیث۸

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : لِلمَريضِ أربَعُ خِصالٍ : يُرفَعُ عَنهُ القَلَمُ ، ويَأمُرُ اللّه‌المَلَكَ يَكتُبُ لَهُ كُلَّ فَضلٍ كانَ يَعمَلُهُ فی صِحَّتِهِ ، ويَتَتَبَّعُ مَرَضُهُ كُلَّ عُضوٍ فی جَسَدِهِ فَيَستَخرِجُ ذُنوبَهُ مِنهُ ، فَإِن ماتَ ماتَ مَغفوراً لَهُ ، وإن عاشَ عاشَ مَغفوراً لَهُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : برای بیمار ، چهار ویژگی است : قلم تکلیف از او برداشته می‌شود ؛ خداوند به فرشته فرمان می‌دهد همه پاداش آنچه را در دوران تن‌درستی خویش انجام می‌داده است ، بنویسید ؛ بیماری وی بر همه اندام‌هایش گذر می‌کند و گناهانش را از آن بیرون می‌برد . پس اگر بمیرد ، آمرزیده‌شده می‌میرد و اگر زنده بماند ، آمرزیده‌شده زندگی می‌کند . بحارالأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۱۸۴ ، حدیث ۳۵ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۵۶

حدیث۹

الإمام الباقر عليه‌السلام : إنَّ اللّه‌عز و جل إذا كانَ مِن أمرِهِ أن يُكرِمَ عَبداً ولَهُ ذَنبٌ ؛ اِبتَلاهُ بِالسُّقمِ . امام باقر علیه‌السلام : آن‌گاه که خداوند عز و جل اراده کرده باشد بنده‌ای را که گناهی دارد ، گرامی بدارد ، وی را به بیماری گرفتار می‌سازد . بحارالأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۱۹۸ ، حدیث ۵۴ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۵۰

حدیث۱۰

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : عَجِبتُ مِنَ المُؤمِنِ وجَزَعِهِ مِنَ السُّقمِ ، ولَو يَعلَمُ ما لَهُ فِی السُّقمِ مِنَ الثَّوابِ ؛ لَأَحَبَّ ألاّ يَزالَ سَقيماً حَتّى يَلقى رَبَّهُ عز و جل . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : از مؤمن و این که از بیماری بی‌تابی کند ، در شگفتم . اگر او می‌دانست که در بیماری چه پاداشی دارد ، دوست داشت پیوسته بیمار باشد تا آن هنگام که به لقای پروردگار خویش پیوندد . بحارالأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۲۰۶ ، حدیث ۱۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۵۰

حدیث۱۱

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : لَو يَعلَمُ المُؤمِنُ حالَهُ فِی السُّقمِ ، ماأحَبَّ أن يُفارِقَ السُّقمَ أبَداً . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : اگر مؤمن از حال خویش در ناتن‌درستی آگاه بود ، هرگز دوست نداشت که از این ناتن‌درستی جدا شود . إرشاد القلوب ، صفحه ۴۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۵۰

حدیث۱۲

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : المَرضى أحِبّاءُ اللّهِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : بیماران ، دوستان خدایند . الفردوس ، جلد ۳ ، صفحه ۱۵۷ ، حدیث ۴۴۲۴ عن دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۴۸

حدیث۱۳

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : الأَمراضُ هَدايا مِنَ اللّهِ عز و جل لِلعَبدِ ، فَأَحَبُّ العِبادِ إلَى اللّهِ أكثَرُهُم هَدِيَّةً . پیامبر خدا صلی

الله علیه و آله و سلّم : بیماری ، هـدیه‌هایی از جانب خداونـد عز و جل به بنـده است. پس محبوب‌ترینِ بندگان نزد خداوند ، کسـی است که بیشترین هدیه به وی رسیده باشد . الفردوس ، جلد ۱ ، صفحه ۱۲۳ ، حدیث ۴۲۲ عن أبی اُمامةٔ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۴۸

حدیث۱۴

الامام الصادق علیه‌السـلام – فی دُعائِهِ لَمّا اشتَکی –: اللّهُمَّ اجعَلهُ أدَباً لا غَضَـباً . امام صادق علیه‌السلام – در دعای خویش آن هنگام که بیمار شـده بودنـد: خداونـدا! این را نه [نشان] غضب ، بلکه [مایه] ادب قرار ده . بحارالأنوار ، جلـد ۹۵ ، صفحه ۱۸ ، حدیث ۱۸ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۴۰

حدیث۱۵

إنَّ الرَّجُلَ لَیَکونُ لَهُ الدَّرَجَةُ عِندَاللّهِ لایَبلُغُها بِعَمَلِهِ ؛ حَتّی یُبتَلی بِبَلاءٍ فی جِسـمِهِ ، فَیَبلُغُها بِذلِکَ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : انسان ، گاه دارای مرتبه‌ای در پیشـگاه خداونـد است که با عمل خویش ، بدان نمی‌رسد تا آن هنگام که به ابتلای در جسم خود ، آزموده شود و بدین واسـطه ، بدان مرتبت برسد . کنز العمّال ، جلد ۳ ، صفحه ۳۳۵ ، حدیث ۶۸۲۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۴۸

حدیث۱۶

رسولُ اللّه صـلی الله علیه و آله و سـلّم : المَریضُ تَحـاتُّ خَطایـاهُ کَمـا یَتَحـاتُّ وَرَقُ الشَّجَرِ . پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : گناهان شخص بیمار ، همچون برگ درخت ، می‌ریزد . الترغیب والترهیب : ۴ / ۲۹۳ / ۵۶ منتخب میزان الحکمةٔ : ۵۱۰

حدیث۱۷

رسول الله صـلی الله علیه و آله و سلّم : ساعاتُ الوَجَعِ ، یُذهِبنَ ساعاتِ الخَطایا . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لحظه‌های درد ، [آثار] لحظه‌های گناه را از میان می‌برد . بحار الأنوار ، جلد ۶۷ ، صفحه ۲۴۴ ، حدیث ۸۳، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۴۰

حدیث۱۸

رسول الله صـلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ المُؤمِنَ لا یُؤجَرُ فی مَرَضِهِ ، ولکِن یُکَفَّرُ عَنهُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مؤمن در بیماری‌اش پاداش داده نمی‌شود ؛ امّا گناه او فرو پوشانده می‌شود . کنز العمّال ، جلد ۳ ، صفحه ۳۱۲ ، حدیث ۶۷۱۱ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۴۰

حدیث۱۹

رسول الله صـلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ المُؤمِنَ إذا أصابَهُ السُّقمُ ، ثُمَّ أعفاهُ اللّه‌مِنهُ ، کانَ کَفّارَةً لِما مَضی مِن ذُنوبِهِ ومَوعِظَةً لَهُ فیما یَستَقبِلُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : انسان مؤمن ، چون بیماری به وی برسد و خداوند ، او را عافیت دهد ، این بیماری ، کفّاره گناهان گذشـته او و مایه انـدرز برای آینـده اوست . کنزَ العمّال ، جلـد ۳ ، صـفحه ۳۰۷ ، حـدیث ۶۶۸۶ دانش نـامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۴۰

حدیث۲۰

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ اللّه لَيَبتَلى عَبدَهُ بِالسُّقمِ ، حَتّى يُكَفِّرَ ذلِكَ عَنهُ كُلَّ ذَنبٍ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : خداوند ، گاه بنده خویش را به ناتن‌درستی گرفتار می‌کند تا این ناتن‌درستی ، کفّاره هر گناه وی شود . کنز العمّال ، جلد ۳ ، صفحه ۳۳۵ ، حدیث ۶۸۲۰ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۴۲

حدیث۲۱

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا رَأَيتُمُ الرَّجُلَ أَلَمَّ اللّه بِهِ الفَقرَ وَالمَرَضَ ؛ فَإِنَّ اللّه تَعالى يُريدُ أن يُصافِيَهُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : چون کسی را دیدید که خداوند ، او را به ناداری و بیماری در میان گرفته ، [بدانید که] خداوند متعال ، اراده کرده است که او را پاک کند . کنز العمّال ، جلد ۶ ، صفحه ۴۷۲ ، حدیث ۱۶۶۰۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۴۴

حدیث۲۲

الإمام علیّ علیه‌السلام : إذَا ابتَلَى اللّه عَبداً أسقَطَ عَنهُ مِنَ الذُّنوبِ بِقَدرِ عِلَّتِهِ . امام علی علیه‌السلام : اگر خداوند ، بنده‌ای را گرفتار [بیماری] سازد ، به اندازه بیماری‌اش از گناهان او فرو می‌کاهد . دعائم الإسلام ، جلد ۱ ، صفحه ۲۱۸ ، بحارالأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۱۷۶ ، حدیث ۱۳ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۴۶

حدیث۲۳

الإمام زین العابدین علیه‌السلام – لِمَريضٍ قَد بَرَأَ: يَهنِئُكَ الطَّهورُ مِنَ الذُّنوبِ ، إنَّ اللّه قَد ذَكَرَكَ فَاذكُرهُ ، وأقالَكَ فَاشكُرهُ . امام سجّاد علیه‌السلام – خطاب به بیماری که بهبود یافته بود: پاک شدن از گناهان ، بر تو مبارک باد! خداوند ، تو را یاد کرده است . او را یاد کن ، و از تو درگذشته است . او را سپاس گوی . تحف العقول ، صفحه ۲۸۰ ، بحارالأنوار ، جلد ۷۸ ، صفحه ۱۳۸ ، حدیث ۱۰، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۴۶

حدیث۲۴

الإمام علیّ علیه‌السلام – فِى المَرأَةِ يَموتُ وَلَدُها فى بَطنِها فَيُتَخَوَّفُ عَلَيها -: لا بَأسَ أن يَدخُلَ الرَّجُلُ يَدَهُ فَيُقَطِّعَهُ ، إذا لَم تَرفَق بِهِ النِّساءُ . امام علی علیه‌السلام – درباره زنی که فرزندش در شکمش می‌میرد و آن گاه ، بیم جان خود او می‌رود -: اشکال ندارد که مردی دست خویش را به درون [رَحِم] ببرد و بچّه را قطعه قطعه کند ، البته اگر زنان را یارای این کار نباشد . الکافی ، جلد ۳ ، صفحه ۲۰۶ ، حدیث ۲ ، تهذیب الأحکام ، جلد ۱ ، صفحه ۳۴۴ ، حدیث ۱۷۶

حدیث۲۵

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن تَطَبَّبَ ولَم يَكُن بِالطِّبِّ مَعروفاً ، فَأَصابَ نَفساً فَما دونَها ، فَهُوَ ضامِنٌ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر کس در حالی که به طبابت شناخته شده نیست ، عهده‌دار آن گردد و موجب فوت کسی یا صدمه‌ای کمتر از آن شود ، ضامن است . کنز العمّال ، جلد ۱۰ ، صفحه ۳۲ ، حدیث ۲۸۲۲۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۸

حديث۲۶

الإمام زين العابدين عليه‌السلام : مَن لَم يُعرَف داؤُهُ ، أفسَدَهُ دَواؤُهُ . امام سجّاد عليه‌السلام : كسى كه بيمارى‌اش تشخيص داده نشود ، دارويش او را تباه مى‌سازد . بحار الأنوار ، جلد ۷۸ ، صفحه ۱۶۰ ، حديث ۲۱ دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۶۸

حديث۲۷

امير المؤمنين علىٌّ عليه‌السلام : مَن تَطَبَّبَ أو تَبَيطَرَ فَلْيَأخُذِ البَراءةَ مِن وَلِيِّهِ، وإلاّ فهُو لَهُ ضامِنٌ . امام على عليه‌السلام : طبيب و دامپزشك هنگام مداواى مريض يا حيوان ، بايد از سرپرست (مريض) و صاحب آن (حيوان) برائت نامه (و اجازه) بگيرد و گرنه در قبال (صدمه ديدن يا تلف شدن مال و جان) او ضامن است . مستدرك الوسائل: ۱۴ / ۳۷ / ۱۶۰۳۸ منتخب ميزان الحكمه : ۳۴۰

حديث۲۸

الإمام الرضا عليه‌السلام : مَن أرادَ دَفعَ الزُّكامِ فِى الشِّتاءِ أجمَعَ ، فَليَأكُل كُلَّ يوم ثَلاثَ لُقَم شَهدٍ . . . وَليَشُمَّ النَّرجِسَ ؛ فَإنَّهُ يَأمَنُ الزُّكامَ ، وكَذلِكَ الحَبَّةُ السَّوداءُ . وإذا جاءَ الزُّكامُ فِى الصَّيفِ ، فَليَأكُل كُلَّ يوم خِيارَةً واحِدَةً ، وَليَحذَرِ الجُلوسَ فِى الشَّمسِ . امام رضا عليه‌السلام : هر كس مى‌خواهد در همه زمستان از زكام ايمن بماند ، هر روز ، سه لقمه عسل با موم آن بخورد . . . و نرگس ببويد ؛ چرا كه از زكام ، ايمنى مى‌دهد . سياه‌دانه نيز چنين است . امّا اگر زكام در تابستان پيش آيد ، در هر روز ، يك خيار بخورد و از نشستن در آفتاب ، خوددارى ورزد . طبّ الإمام الرضا عليه‌السلام ، صفحه ۳۷ وص ۳۸ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۴ دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۳۳۴

حديث۲۹

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلّم : ما مِن إنسانٍ إلاّ وفى رَأسِهِ عِرقٌ مِنَ الجُذام ، فَيَبعَثُ اللّه عَلَيهِ الزُّكامَ فَيُذيبُهُ، وإذا وَجَدَ أحَدُكُم فَليَدَعهُ ولا يُداويهِ ، حَتّى يَكونَ اللّه يُداويهِ . پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : هيچ انسانى نيست ، مگر اين كه در سرِ او رگى از جذام هست . پس خداوند ، زكام را به نابودى آن بر مى‌انگيزد و زكام آن را مى‌سوزانَد . هر گاه كسى از شما زكام يافت ، آن را واگذارد و درمان نكند ، تا آن كه خداوند خود ، آن را درمان سازد . كنز العمّال ، جلد ۱۰ ، صفحه ۵۴ ، حديث ۲۸۳۳۴ دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۵۰۴

حديث۳۰

لَولا ثَلاثٌ فِى ابنِ آدَمَ ما طَأطَأَ رَأسَهُ شَىءٌ : المَرَضُ ، وَالفَقرُ ، وَالمَوتُ ، كُلُّهُم فيهِ ، وإنَّهُ مَعَهُنَّ لَوَثّابٌ ! پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : اگر سه چيز در آدميزاد نبود ، هيچ چيز سرِ او را فرو نمى‌آورد : بيمارى ، تهى‌دستى و مرگ . اينها همه در انسان هست و با اين حال ، انسان ، همچنان گستاخ است . بحارالأنوار ، جلد ۷۲ ، صفحه ۵۳ ، حديث ۸۲ دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۱۳۸

حديث۳۱

امام على عليه‌السلام : لا رَزِيَّةَ أعظَمُ مِن دَوامِ سُقمِ الجَسَدِ . مصيبتى سخت‌تر از استمرار ناتن‌درستى نيست . غرر الحكم ، حديث ۱۰۷۲۶ ، دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۱۳۴

حدیث۳۲

الإمام الرضا علیه‌السلام : إنَّ اللّه‌ عز و جل لَم یَبتَلِ البَدَنَ بِداءٍ ؛ حَتّی جَعَلَ لَهُ دَواءً یُعالَجُ بِهِ ، ولِکُلِّ صِنفٍ مِنَ الدّاءِ صِنفٌ مِنَ الدَّواءِ ، وتَدبیرٌ ونَعتٌ . امام رضا علیه‌السلام : خداوند عز و جل بدن را به هیچ بیماری‌ای گرفتار نساخت ، مگر آن هنگام که برایش دارویی قرارداد که بدان ، درمان شود ؛ و برای هر نوع دردی ، نوعی درمان است و چاره‌ای و نسخه‌ای . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۰۹ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۸

حدیث۳۳

امیر المؤمنین علیٌّ علیه‌السلام : لِکُلِّ حَیٍّ داءٌ ، لِکُلِّ عِلَّةٍ دَواءٌ . امام علی علیه‌السلام : هر زنده‌ای را دردی هست و هر بیماری‌ای را درمانی است . غرر الحکم ، حدیث ۷۲۷۴ و ۷۲۷۵ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۸

حدیث۳۴

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : لِکُلِّ داءٍ دَواءٌ ، فَإِذا اُصیبَ دَواءُ الدّاءِ بَرَأَ بِإِذنِ اللّهِ عز و جل . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر دردی را درمانی است . پس چون دارو به درد برسد ، به اذن خداوند عز و جل بهبود یابد . کنز العمّال ، جلد ۱۰ ، صفحه ۶ ، حدیث ۲۸۰۸۶ ؛ بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۷۶ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۶

حدیث۳۵

الإمامُ الباقرُ علیه‌السلام : الجَسَدُ إذا لم یَمرَضْ أشِرَ ، ولا خَیرَ فی جَسَدٍ یَأشَرُ . امام باقر علیه‌السلام : جسم اگر بیمار نشود، سرمست می‌شود و در بدنی که به بیماری دچار نشود و سرمست شود ، خیری نیست . مشکاة الأنوار : ۲۸۰ منتخب میزان الحکمه: ۵۱۲

حدیث۳۶

الإمام علیّ علیه‌السلام : المَریضُ فی سِجنِ اللّهِ – مالَم یَشکُ إلی عُوّادِهِ – تُمحی سَیِّئاتُهُ . امام علی علیه‌السلام : بیمار ، تا آن هنگام که نزد عیادت‌کنندگان خویش شِکوه نکرده ، در زندان خداوند است و گناهانش محو می‌شوند . بحارالأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۲۱۱ ، حدیث ۲۹ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۷۰

حدیث۳۷

امیر المؤمنین علیٌّ علیه‌السلام : مَن کَتَمَ وَجَعا أصابَهُ ثلاثةَ أیّامٍ مِنَ النّاسِ وشَکا إلَی اللّه ، کانَ حَقّا عَلَی اللّه أن یُعافِیَهُ مِنهُ . امام علی علیه‌السلام : هر کس دردی را که به او رسیده‌است ، سه روز از مردم پنهان بدارد و به خدا شکایت بَرَد ، بر خداست که او را از آن درد بهبود بخشد . الخصال : ۶۳۰ / ۱۰

حدیث۳۸

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : یُکتَبُ أنینُ المَریضِ ، فَإِن کانَ صابِراً کُتِبَ حَسَناتٍ ، وإن کانَ جَزِعاً کُتِبَ هَلوعاً لا أَجرَ لَهُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ناله بیمار ، نوشته می‌شود . پس اگر شکیبا باشد ، [این ناله] حسنه نوشته می‌شود و اگر

بی‌تاب باشد ، ناشکیبا و بی‌پاداش نوشته می‌شود . کنز العمّال ، جلد ۳ ، صفحه ۳۱۱ ، حدیث ۶۷۰۶ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۶۸

حدیث۳۹

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن مَرِضَ یَوماً ولَیلَةً فَلَم یَشکُ إلی عُوّادِهِ ، بَعَثَهُ اللّه‌عز و جل یَومَ القِیامَةِ مَعَ خَلیلِهِ إبراهیمَ خَلیلِ الرَّحمنِ علیه‌السلام ، حَتّی یَجوزَ الصِّراطَ کَالبَرقِ اللاّمِعِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر کس یک شبانه روز بیمار شود و نزد عیادت‌کنندگانش شکوه نکند ، خداوند ، او را در روز قیامت ، با خلیل خویش ، ابراهیم خلیل الرحمان ، برمی‌انگیزد ، تا به‌سان برقی پُردرخشش ، از صراط بگذرد . بحارالأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۱۷۷ ، حدیث ۱۷ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۷۰

حدیث۴۰

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : قالَ اللّه‌عز و جل : مَن مَرِضَ ثلاثا فلَم یَشکُ إلی أحَدٍ مِن عُوّادِهِ أبدَلتُهُ لَحما خَیرا مِن لَحمِهِ ودَما خَیرا مِن دَمِهِ ، فإن عافَیتُهُ عافَیتُهُ ولا ذَنبَ لَهُ ، وإن قَبَضتُهُ قَبَضتُهُ إلی رَحمَتی . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : خداوند عز و جل فرمود : هر که سه روز بیمار شود و از آن به هیچ یک از عیادت کنندگانش شکوه نکند ، گوشت و خونی بهتر از آن گوشت و خونی که دارد جایگزینش کنم . پس ، اگراو را عافیت بخشم ، عافیتی بدون گناهش دهم و اگر جانش را بستانم ، او را به جوار رحمت خود برم . الکافی : ۳ / ۱۱۵ / ۱

حدیث۴۱

الإمامُ الکاظمُ علیه‌السلام: إذا مَرِضَ المؤمنُ أوحَی اللّه‌عز و جل إلی صاحِبِ الشِّمالِ : لا تَکتُبْ علی عَبدی مادامَ فی حَبسی ووَثاقی ذَنبا . ویُوحی إلی صاحِبِ الیَمینِ أنِ اکتُبْ لِعَبدی ما کُنتَ تَکتُبُهُ فی صِحَّتِهِ مِن الحَسَناتِ . امام کاظم علیه‌السلام : هرگاه مؤمن بیمار شود ، خداوند عز و جل به فرشته دست چپ او وحی فرماید که برای بنده‌ام ، تا زمانی که در زندان و بند من است ، گناهی منویس و به فرشته دست راست او وحی می‌فرماید که همان حسناتی را که در زمان سلامتی بنده‌ام می‌نوشتی ، برایش بنویس . الکافی : ۳ / ۱۱۴ / ۷

حدیث۴۲

امام صادق علیه‌السلام : المَعروفُ زکاةُ النِّعَمِ ، والشَّفاعةُ زکاةُ الجاهِ ، والعِلَلُ زکاةُ الأبدانِ ،والعَفوُ زَکاةُ الظَّفَرِ ، وما أدّیتَ زکاتَهُ فهُو مَأمونُ السَّلْبِ . نیکی ، زکات نعمتهاست و وساطت کردن ، زکات مقام و موقعیت ، و بیماریها زکات بدنها ، و گذشت زکات پیروزی ، و هر چیزی که زکاتش را بدهی ، از خطر نابودی در امان است . بحار الأنوار : ۷۸ / ۲۶۸ / ۱۸۲

حدیث۴۳

الامام علی علیه السلام فی المَرَضِ یُصیبُ الصَّبیَّ: کفّارةٌ لوالِدَیهِ . امام علی علیه‌السلام – درباره بیماری کودکان– فرمودند : کفاره گناهان پدر و مادر آنهاست . بحار الأنوار : ۸۱ / ۱۸۶ / ۴۰

حدیث۴۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : حُمّی لیلةٍ کَفّارةُ سَنَةٍ . یک شب تب داشتن ، کفاره یک سال (گناه) است . بحار الأنوار : ۸۱ / ۱۸۶ / ۳۹

حدیث۴۵

کـانَ رَسولُ اللّهِ صـلی الله علیه و آله و سـلّم لا یَتَـداوی مِنَ الزُّکامِ ، ویَقولُ : «ما مِن أحَـدٍ إلّا وبِهِ عِرقٌ مِنَ الجُـذامِ ، فَإِذا أصابَهُ الزُّکامُ قَمَعَهُ» . امـام صادق علیه‌السـلام : پیامبر خـدا ، زکام را درمان نمی‌کردنـد و می‌فرمودنـد: «هیـچ کس نیست که رگی از جـذام در او نباشـد ؛ و چون زکام به شـخص برسـد ، این رگ را درهم می‌کوبـد» . الکافی ، جلد ۸ ، صفحه ۳۸۲ ، حدیث ۵۷۹ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۱۸۵ ، حدیث ۸ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۳۲

حدیث۴۶

رسول الله صـلی الله علیه و آله و سـلّم : الزُّکامُ جُندٌ مِن جُنودِ اللّهِ عز و جل ، یَبعَثُهُ اللّه‌عز و جل عَلَی الدّاءِ فَیُزیلُهُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سـلّم : زُکام ، سـربازی از سـربازان خداونـد عز و جل است که خدای عز و جل ، آن را به سـرکوب درد بر می‌انگیزد و درد را از میان می‌بَرَد . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۱۸۴ ، حدیث ۵ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۳۲

حدیث۴۷

رسول اللّه صـلی الله علیه و آله و سـلّم : العُنّابُ یَـذهَبُ بِالحُمّی . پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : عُنّاب ، تب را می‌برد . طبّ النبیّ صلی الله علیه و آله و سلّم ، صفحه ۹ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۳۲ ، حدیث ۱

حدیث۴۸

الإمام الرضا علیه‌السـلام : الهِندَباءُ شِـفاءٌ مِن ألفِ داءٍ ، ما مِن داءٍ فی جَوفِ ابنِ آدَمَ إلّا قَمَعَهُ الهِندَباءُ . امام رضا علیه‌السلام : کاسنی ، درمان هزار درد است . هیچ دردی در درون آدمی‌زاده نیست ، مگر این که کاسـنی ، آن را در هم می‌کوبد . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۲۰۹ ، حدیث ۲۳ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۵۰۴

حدیث۴۹

الإمـام الصـادق علیه‌السلام : مَن بـاتَ وفی جَوفِهِ سَبعُ طاقـاتٍ مِنَ الهِنـدَباءِ ، أمِنَ مِنَ القولَنـجِ لَیلَتَهُ تِلـکَ إن شـاءَ اللّه . امـام صـادق علیه‌السـلام : هر کس در حالی بخوابـد که در درون او ، هفت تاکه کاسـنی باشد ، به خواست خداوند ، آن شب از قولنج ، در امان است . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۲۰۸ ، حدیث ۱۵ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۵۰۲

حدیث۵۰

الإمام الصادق علیه‌السـلام : مَن أحَبَّ أن یَکثُرَ ماؤُهُ ووَلَدُهُ ؛ فَلیُدمِن أکلَ الهِندَباءِ . امام صادق علیه‌السـلام : هر کس دوست دارد آب (منی) او و فرزندانش فراوان شود ، بر خوردن کاسـنی ، مداومت ورزد . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۲۰۷ ، حدیث ۱۰ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۵۰۴

حدیث۵۱

الإمام الصادق علیه‌السلام : الغُبَیراءُ لَحمُهُ یُنبِتُ اللَّحمَ ، وعَظمُهُ یُنبِتُ العَظمَ ، وجِلدُهُ یُنبِتُ الجِلدَ ، ومَعَ ذلِکَ ؛ فَإِنَّهُ یُسَخِّنُ الکُلیَتَینِ ، ویَدبَغُ المَعِدَةَ ، وهُوَ أمانٌ مِنَ البَواسیرِ وَالتَّقتیرِ ، ویُقَوِّی السّاقَینِ ، ویَقمَعُ عِرقَ الجُذامِ . امام صادق علیه‌السلام : سنجد ، گوشتش گوشت می‌رویانَد ، استخوانش استخوان را رشد می‌دهد و پوستش پوست را می‌پرورد . علاوه بر این ، سنجد ، کلیه‌ها را گرم می‌کند ، معده را پاک می‌سازد ، مایه ایمنی از بواسیر و تقطیر البول است ، ساق پا را قوی می‌کند و رگ جذام را به‌کلّی قطع می‌نماید . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۶۱ ، حدیث ۱ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۴۱۴

حدیث۵۲

الإمام الحسین علیه‌السلام : دَخَلَ رَسولُ اللّهِ صلی الله علیه و آله و سلّم عَلی عَلِیِّ بنِ أبی طالِبٍ علیه‌السلام وهُوَ مَحمومٌ ، فَأَمَرَهُ بِأَکلِ الغُبَیراءِ . امام حسین علیه‌السلام : پیامبر خدا بر علی بن ابی طالب علیه‌السلام وارد شد ، در حالی که وی تب داشت . پیامبر صلی الله علیه و آله و سلّم او را به خوردن سنجد ، سفارش کرد . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۱۸۸ ، حدیث ۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۴۱۴

حدیث۵۳

الإمام الباقر علیه‌السلام – فی حِزقیلَ النَّبِیِّ علیه‌السلام: خَرَجَت قَرحَةٌ عَلی کَبِدِهِ فَآذَتهُ فَخَشَعَ للّه وتَذَلَّلَ وقَعَدَ عَلَی الرَّمادِ ، فَأَوحَی اللّه إلَیهِ : أن خُذ لَبَنَ التّینِ فَحُکَّهُ عَلی صَدرِکَ مِن خارِجٍ ، فَفَعَلَ فَسَکَنَ عَنهُ ذلِکَ . امام باقر علیه‌السلام – درباره حزقیل علیه‌السلام: زخمی بر کبد او رسید و او را آزار می‌داد . وی بر درگاه خداوند ، زاری و خشوع کرد و بر خاکستر نشست . پس خداوند به وی وحی فرستاد که: «شیرِ انجیر بردار و از بیرون ، بر سینه خویش بمال» . او نیز چنین کرد و آن عارضه از وی برطرف شد . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۱۸۵ ، حدیث ۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۴۶

حدیث۵۴

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : إیّاکُم وَالشُّبرُمَ ؛ فَإِنَّهُ حارٌّ یارٌّ ، وعَلَیکُم بِالسَّنا فَتَداوَوا بِهِ ، فَلَو دَفَعَ شَیءٌ المَوتَ لَدَفَعَهُ السَّنا . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : از شُبْرُمْ (گاو کُشَک) حذر کنید ؛ چرا که سرد و بار است ، و بر شما باد سَیا . با آن ، درمان کنید ؛ چرا که اگر بنا بود چیزی مرگ را دور کند ، سَیا آن را دور می‌کرد . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۱۹ ، حدیث ۴ و ص۲۷۴ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۳۷۲

حدیث۵۵

الإمام الصادق علیه‌السلام : لَو عَلِمَ النّاسُ ما فِی السَّنا لَبَلَغوا کُلَّ مِثقالٍ مِنهُ بِمِثقالَینِ مِن ذَهَبٍ ! أما إنَّهُ أمانٌ مِنَ البَهَقِ وَالبَرَصِ وَالجُذامِ وَالجُنونِ وَالفالِجِ وَاللَّقوَةِ . امام صادق علیه‌السلام : اگر مردم از آنچه در گیاه سَیا هست ، آگاهی داشتند ، هر مثقالِ آن را با دو مثقال طلا به چنگ می‌آوردند . زنهار که این گیاه ، مایه ایمنی از : بهک ، پیسی ، جذام ، دیوانگی ، سست‌اندامی و کژْدهانی است . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۱۸ ، حدیث ۳ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۳۷۰

حدیث۵۶

الإمام الكاظم عليه‌السلام : كانَ دَواءُ أميرِالمُؤمِنينَ عليه‌السلام السَّعتَرَ ، وكانَ يَقولُ : إنَّهُ يَصيرُ لِلمَعِدَةِ خَملاً ، كَخَملِ القَطيفَةِ . امام كاظم عليه‌السلام : داروى اميرمؤمنان عليه‌السلام ، آويشن بود . ايشان مى‌فرمودند: «آويشن براى معده ، پُرزى همانند پُرز پارچه‌هاى مخمل مى‌شود» . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۲۴۴ ، حديث ۲ دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۴۳۰

حديث۵۷

الإمام الكاظم عليه‌السلام : قَصَبُ السُّكَّرِ يَفتَحُ السُّدودَ ، ولا داءَ فيهِ ولا غائِلَةَ . امام كاظم عليه‌السلام : نيشكر ، گرفتگى‌هاى مجارى و رگ‌ها را باز مى‌كند و هيچ بيمارى و بدى‌اى در آن نيست. بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۱۸۹ ، حديث ۲ دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۲۳۸

حديث۵۸

الإمام الرضا عليه‌السلام : اِستَكثِروا مِنَ اللُّبانِ وَاستَبقوهُ وَامضَغوهُ ، وأحَبُّهُ إلَيَّ المَضغُ ؛ فَإِنَّهُ يَنزِفُ بَلغَمَ المَعِدَةِ ويُنَظِّفُها ، ويَشُدُّ العَقلَ ، ويُمرِئُ الطَّعامَ . امام رضا عليه‌السلام : فراوان كُندُر بخوريد ، آن را در دهان نگه داريد و بِجَويد. براى من ، جويدن آن ، دوست‌داشتنى‌تر است؛ بلغمِ معده را مى‌زدايد و آن را تميز مى‌كند ، عقل را استحكام مى‌بخشد و غذا را مى‌گوارَد. بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۴۴۴ ، حديث ۸ دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۲۴۸

حديث۵۹

رسول اللّه صلى الله عليه و آله و سلّم : مَن أكَلَ السَّدابَ ونامَ عَلَيهِ ؛ أمِنَ مِنَ الدُّوارِ وذاتِ الجَنبِ . پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : هر كس سُداب بخورد و بر آن بخوابد ، از سرگيجه و ذات الجنب ، ايمن باشد . طبّ النبىّ صلى الله عليه و آله و سلّم ، صفحه ۱۱ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۰۰ ، دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۳۴۸ معناى سداب در ج۱ ، ص۲۴۷ آمد .

حديث۶۰

رسول اللّه صلى الله عليه و آله و سلّم : السَّدابُ جَيِّدٌ لِوَجَعِ الاُذُنِ . پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : سُداب براى درد گوش ، مفيد است . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۱۴۴ ، حديث ۲ ، دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۳۱۸ . در الكافى آمده است : روايت شده كه آن ، براى درد گوش ، مفيد است .

حديث۶۱

الإمام الصادق عليه‌السلام : إن خَرَجَ بِالرَّجُلِ مِنكُمُ الخُراجُ أوِ الدُّمَّلُ فَليَربِطهُ، وَليَتَداوَ بِزَيتٍ أو سَمنٍ. امام صادق عليه‌السلام : اگر از بدن كسى از شما ، جوش يا آماسه‌اى بيرون زد ، آن را ببندد و با روغن زيتون يا روغن حيوانى ، درمان كند . الكافى ، جلد ۴ ، صفحه ۳۵۹ ، حديث ۶ ، دانش نامه احاديث پزشكى : ۲ / ۳۳۰

حديث۶۲

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلّم : كُلُوا الزَّيتَ وَادَّهِنوا بِهِ ؛ فَإِنَّ فيهِ شِفاءً مِن سَبعينَ داءً مِنهَا الجُذامُ . پيامبر خدا صلى الله عليه و

آله و سلّم : روغن زیتون بخورید و خود را با آن ، چرب کنید ؛ زیرا در آن ، درمان هفتاد درد است که جذام ، از جمله آنهاست . کنز العمّال ، جلد ۱۰ ، صفحه ۴۸ ، حدیث ۲۸۲۹۹ نقلاً عن أبی نعیم فی الطبّ عن أبی هریرهٔ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۳۳۰

حدیث۶۳

الإمام الصادق علیه‌السلام : تَأخُذُ دُهنَ بَنَفسَجٍ فی قُطنَةٍ فَاحتَمِلهُ فی سِفلَتِکَ عِندَ مَنامِکَ ؛ فَإِنَّهُ نافِعٌ لِلزُّکامِ إن شاءَ اللّه تَعالی . امام صادق علیه‌السلام : پنبه‌ای را به روغن بنفشه آغشته می‌کنی و به هنگام خفتن در نشیمنگاهت می‌گذاری . به خواست خداوند ، برای زکام ، سودمند است . مکارم الأخلاق ، جلد ۲ ، صفحه ۲۱۰ ، حدیث ۲۵۳۳ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۱۸۴ ، حدیث ۴ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۳۴

حدیث۶۴

الإمام الصادق علیه‌السلام : شُربُ السَّویقِ بِالزَّیتِ یُنبِتُ اللَّحمَ ، ویَشُدُّ العَظمَ ، ویُرِقُّ البَشَرَةَ ، ویَزیدُ فِی الباهِ . امام صادق علیه‌السلام : نوشیدن سویقی که با روغن زیتون فراهم آمده باشد ، گوشت را می‌رویاند ، استخوان را استحکام می‌بخشد ، پوست را نازک می‌کند و بر توان جنسی می‌افزاید . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۴ ، صفحه ۸۰ ، حدیث ۱۵ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۸۰

حدیث۶۵

الإمام الصادق علیه‌السلام – إذا هاجَ الدَّمُ بِأَحَدٍ مِن حَشَمِهِ قالَ لَهُ: اِشرَب مِن سَویقِ العَدَسِ ؛ فَإِنَّهُ یُسَکِّنُ هَیَجانَ الدَّمِ ویُطفِئُ الحَرارَةَ . امام صادق علیه‌السلام – هنگامی که خون کسی از خدمتگزارانش جوش می‌آمد ، به وی می‌فرمودند: قدری سویق عدس بخور ؛ چرا که جوشش خون را آرام می‌کند و حرارت را فرو می‌نشانَد . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۰۷ ، حدیث ۱ ، مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۴۲۱ ، حدیث ۱۴۲۷ ،بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۲۸۲ ، حدیث ۲۷ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۶۰

حدیث۶۶

الإمام الکاظم علیه‌السلام : السَّویقُ ومَرَقُ لَحمِ البَقَرِ یَذهَبانِ بِالوَضَحِ . امام کاظم علیه‌السلام : سویق و آبْ‌گوشتی که با گوشتِ گاو فراهم آمده باشد ، پیسی را از میان می‌بَرَد . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۱۱ ، حدیث ۷ عن یحیی بن مساور دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۵۱۴

حدیث۶۷

الإمام الصادق علیه‌السلام : السَّویقُ الجافُّ یَذهَبُ بِالبَیاضِ . امام صادق علیه‌السلام : سویق خشک ، سفیدی را از میان می‌بَرَد . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۲۷۹ ، حدیث ۱۷ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۵۱۲

حدیث۶۸

الإمام الصادق علیه‌السلام : ثَلاثُ راحاتِ سَویقٍ جافٍّ عَلَی الرِّیقِ یُنَشِّفُ البَلغَمَ وَالمِرَّةَ ، حَتّی لا یَکادَ یَدَعُ شَیئا . امام صادق علیه‌السلام : [خوردنِ] سه کف دست ، سویق خشک در حالت ناشتا ، بلغم و تلخه را خشک می‌کند ، تا جایی که تقریباً چیزی را از آن بر جای نمی‌گذارد . بحار الأنوار ،ج ۶۶ ، صفحه ۲۷۸ ، حدیث ۱۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۳۸۶

حدیث۶۹

الإمام الصادق علیه‌السلام : ما أعرِفُ لِلسُّمومِ دَواءً أنفَعَ مِن سَویقِ التُّفّاحِ . امام صادق علیه‌السلام : برای مسمومیّت ، دارویی سودمندتر از سویق سیب ، سراغ ندارم . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۵۶ ، حدیث ۷ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۳۸۴

حدیث۷۰

امام علی علیه‌السلام : المَضمَضَةُ وَالاِستِنشاقُ سُنَّةٌ وطَهورٌ لِلفَمِ وَالأَنفِ ، وَالسُّعوطُ مَصَحَّةٌ لِلرَّأسِ ، وتَنقِیَةٌ لِلبَدَنِ وسائِرِ أوجاعِ الرَّأسِ . شستشوی دهان و بینی ، سنّت و مایه پاکی دهان و بینی است و انفیه کردن ، مایه سلامت سر و پاکسازی بدن و همه انواع سردرد است. بحار الأنوار ، جلد ۱۰ ، صفحه ۹۰ ، حدیث ۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۶۴

حدیث۷۱

الإمام الصادق علیه‌السلام : إنَّ رَسولَ اللّهِ صلی الله علیه و آله و سلّم کانَ إذَا اشتَکی رَأسَهُ استَعَطَ بِدُهنِ الجُلجُلانِ – وهُوَ السِّمسِمُ – . امام صادق علیه‌السلام : پیامبر خدا ، چون سردرد می‌کرد ، به روغن کُنجد ، انفیه می‌کرد. بحار الأنوار ، جلد ۱۶ ، صفحه ۲۹۰ ، حدیث ۱۵۳ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۶۴

حدیث۷۲

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : الحِنّاءُ خِضابُ الإِسلامِ ؛ یَزیدُ فِی المُؤمِنِ عَمَلَهُ ، ویَذهَبُ بِالصُّداعِ ، ویُحِدُّ البَصَرَ ، ویَزیدُ فِی الوِقاعِ ، وهُوَ سَیِّدُ الرَّیاحینِ فِی الدُّنیا وَالآخِرَةِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : حنا ، خضاب اسلام است؛ بر [ثواب] عمل مؤمن می‌افزاید ، سردرد را از میان می‌بَرَد ، چشم را تیزبین می‌کند ، قدرت آمیزش را افزون می‌سازد و مهترِ گیاهان خوش‌بو در دنیا و آخرت است. بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۹۹؛ ا دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۰۸

حدیث۷۳

امام صادق علیه‌السلام : مَن ظَهَرَت صِحَّتُهُ عَلی سُقمِهِ فَیُعالِجُ بِشَیءٍ فَماتَ ، فَأَنَا إلَی اللّهِ مِنهُ بَریءٌ . هر کس تن‌درستی‌اش بر بیماری‌اش غلبه داشته باشد و خود را به چیزی درمانی کند و پس از آن بمیرد ، من در پیشگاه خداوند ، از او بیزاری می‌جویم . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۶۴ ، حدیث ۵ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۹۲

حدیث۷۴

الإمام الصادق علیه‌السلام : مَن ظَهَرَت صِحَّتُهُ عَلی سُقمِهِ فَشَرِبَ الدَّواءَ ؛ فَقَد أعانَ عَلی نَفسِهِ . امام صادق علیه‌السلام : هر کس تن‌درستی‌اش بر بیماری‌اش چیرگی داشته باشد و دارو بنوشد ، به زیان خویش ، اقدام کرده است . طبّ الأئمّة لابنی بسطام ، صفحه ۶۱ عن سالم بن أبی خیثمة ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۶۵ ، حدیث ۸ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۹۲

حدیث۷۵

امیر المؤمنین علیٌّ علیه‌السلام : لا یَتَداوَی المُسلِمُ ؛ حَتّی یَغلِبَ مَرَضُهُ صِحَّتَهُ . امام علی علیه‌السلام : مسلمان به دارو توسّل نمی‌جوید ،

مگر آن هنگام که بیماری‌اش بر تن‌درستی‌اش چیرگی یابد . الخصال ، صفحه ۶۲۰ ، حدیث ۱۰ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۷۰ ، حدیث ۲۴ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۹۰

حدیث۷۶

امیر المؤمنین علیٌّ علیه‌السلام : اِمشِ بِدائِکَ ما مَشی بِکَ . امام علی علیه‌السلام : با درد خویش ، تا آن هنگام که با تو مدارا می‌کند ، مدارا کن . نهج البلاغة ، الحکمة ۲۷ ، بحار الأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۲۰۴ ، حدیث ۷ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۹۰

حدیث۷۷

امیر المؤمنین علیٌّ علیه‌السلام : لا یَتَداوَی المُسلِمُ حتّی یَغلِبَ مَرَضُهُ صِحَّتَهُ . امام علی علیه‌السلام : مسلمان خود را مداوا نکند مگر آن‌گاه که بیماری او بر سلامتیش چیره گردد . الخصال : ۶۲۰ / ۱۰

حدیث۷۸

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : مَنِ استَقَلَّ بِدائِهِ فَلا یَتَداوَیَنَّ ؛ فَإِنَّهُ رُبَّ دَواءٍ یورِثُ الدّاءَ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر کس می‌توانـد با بیماری خود ، سر کند ، از درمان بپرهیزد ؛ زیرا بسا دارویی که خود ، بیماری بر جای می‌نهد . نثر الدرّ ، جلد ۱ ، صفحه ۱۸۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۹۰

حدیث۷۹

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن غَلَبَت صِحَّتُهُ مَرَضَهُ فَلا یَتَداوی . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر کس سلامت تنش بر بیماری‌اش چیرگی دارد ، مداوا نکند . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۶۶ ، حدیث ۱۴، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۹۰

حدیث۸۰

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : تَجَنَّبِ الدَّواءَ ما احتَمَلَ بَدنُکَ الداءَ ، فإذا لم یَحتَمِلِ الداءَ فالدواءُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : تا زمانی که بدنت بیماری را تحمّل می‌کند ، از مصرف دارو بپرهیز و هرگاه آن را تحمّل نکرد ، آن‌گاه به دارو روی آر . بحار الأنوار : ۸۱ / ۲۱۱ / ۳۰

حدیث۸۱

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : الدَّواءُ مِنَ القَدَرِ ، وهُوَ یَنفَعُ مَن یَشاءُ بِما شاءَ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : درمان ، از تقدیر [خداوند] است و هر کس را که او بخواهد ، به همان‌گونه که بخواهد ، سود می‌رساند . کنز العمّال ، جلد ۱۰ ، صفحه ۵ ، حدیث ۲۸۰۸۲ نقلاً عن ابن السنی عن ابن عبّاس دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۵۰

حدیث۸۲

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : الدَّواءُ مِنَ القَدَرِ ، وقَد یَنفَعُ بِإِذنِ اللّهِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : درمان ، از تقدیر

[خداوند] است و ممکن است به اذن خداوند ، نافع باشد. کنز العمّال ، جلد ۱۰ ، صفحه ۵ ، حدیث ۲۸۰۸۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۵۰

حدیث۸۳

الإمام الصادق علیه‌السلام : إنَّ اللّه عز و جل لَم یَجعَل فی شَیءٍ مِمّا حَرَّمَ شِفاءً ولا دَواءً . امام صادق علیه‌السلام : خداوند ، در هیچ چیز از آنچه حرام کرده ، نه شفایی قرار داده است و نه دوایی . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۸۶ ، حدیث ۱۰ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۸۲

حدیث۸۴

الإمام الصادق علیه‌السلام : لَیسَ فِی حَرامٍ شِفاءٌ . امام صادق علیه‌السلام : در هیچ حرامی ، شفایی نیست . الکافی ، جلد ۸ ، صفحه ۱۹۳ ، حدیث ۲۲۹ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۸۲

حدیث۸۵

الإمام الصادق علیه‌السلام : نَهی رَسولُ اللّهِ صلی الله علیه و آله و سلّم عَنِ الدَّواءِ الخَبیثَةِ أن یُتَداوی بِهِ . امام صادق علیه‌السلام : پیامبر خدا از مداوا کردن با داروی ناپاک ، نهی فرمودند . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۸۷ ، حدیث ۱۳ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۸۰

حدیث۸۶

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن تَداوی بِحَرامٍ ، لَم یَجعَلِ اللّه فیهِ شِفاءً . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر کس به حرام درمان جوید ، خداوند در آن شفایی قرار نمی‌دهد . کنز العمّال ، جلد ۱۰ ، صفحه ۵۲ ، حدیث ۲۸۳۱۸

حدیث۸۷

الإمام الکاظم علیه‌السلام : اِدفَعوا مُعالَجَةَ الأَطِبّاءِ مَا اندَفَعَ الدّاءُ عَنکُم ؛ فَإِنَّهُ بِمَنزِلَةِ البِناءِ قَلیلُهُ یَجُرُّ إلی کَثیرِهِ . امام کاظم علیه‌السلام : تا زمانی که بیماری ، به جد با شما درگیر نشده است ، درگیر معالجه طبیبان نشوید ، که درمان به مانند ساختمان است که مقدار کمی از آن ، شخص را به مقدار فراوانش می‌کشاند . علل الشرائع ، صفحه ۴۶۵ ، حدیث ۱۷ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۶۳ ، حدیث ۴ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۹۲

حدیث۸۸

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلّم) فرمودند: قَولُ : «لا حَولَ ولا قُوَّةَ إلّا باللّه» فیهِ شِفاءٌ مِن تِسعَةٍ وتِسعینَ داءً ، أدْناها الهَمُّ جمله «لا حول ولا قوة الا باللّه» نود و نه درد را شفا می‌دهد که ساده‌ترین آنها اندوه است . قرب الإسناد : ۷۶ / ۲۴۴ ، منتخب میزان الحکمه: ۱۴۸

حدیث۸۹

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: إذَا اشتَکی أحَدُکُم عَینَیهِ فَلیَقرَأ آیَةَ الکُرسِیِّ ، وَلیُضمِر فی نَفسِهِ أنَّها تَبرَأ ؛ فَإِنَّهُ یُعافی إن شاءَ اللّه. اگر کسی از شما چشمانش ناراحت بود ، آیه‌الکرسی بخواند و در دل ، نیّت شفا کند . به خواست خداوند ، بهبود خواهد یافت . مکارم الأخلاق ، جلد ۲ ، صفحه ۲۰۵ ، حدیث ۲۵۲۸ ، بحار الأنوار ، جلد ۹۲ ، صفحه ۲۶۲ ، حدیث ۴ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۱۲

حدیث۹۰

الإمام الصادق علیه‌السلام : یُستَحَبُّ لِلمَریضِ أن یُعطِیَ السّائِلَ بِیَدِهِ ، ویَأمُرَ السّائِلَ أن یَدعُوَ لَهُ . امام صادق علیه‌السلام : مستحب است بیمار بـه دست خـود ، صـدقه‌ای به سائـل بدهـد و از او بخواهـد برای وی ، دعـا کنـد . الکـافی ، جلـد ۴ ، صـفحه ۴ ، حـدیث ۹ ، بحارالأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۲۰۹ ، حدیث ۲۵ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۷۴

حدیث۹۱

الإمام الرضا علیه‌السلام : مَن أرادَ ألّا تُحرِقَهُ السَّوداءُ ، فَعَلَیهِ بِالقَیءِ ، وفَصدِ العُروقِ ، وَالإِطلاءِ بِالنّورَةِ . امام رضا علیه‌السلام : هر کس می‌خواهـد سودا او را نسوزانـد ، بر او بـاد قی کردن ، رگ زدن و نوره کشـیدن . طبّ الإمـام الرضا علیه‌السلام ، صـفحه ۴۲ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۵ وفیه ومداومهٔ النورهٔ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۶۴

حدیث۹۲

الإمـام البـاقر علیه‌السـلام : مَن تَقَیَّأَ قَبـلَ أن یَتَقَیَّأَ کـانَ أفضَـلَ مِن سَـبعینَ دَواءً ، ویُخرِجُ القَیءُ عَن هـذَا السَّبیـلِ کُلَّ داءٍ وعِلَّةٍ . امام باقر علیه‌السـلام : هر کس پیش از آن که خود به خود ، حـالش به هم بخورد ، عمـداً قِی کنـد ، [این کار] از هفتاد دارو بهتر است و این نوع قِی کردن ، هر درد و بیمـاری‌ای را [که در او هست ، از تنش] بیرون می‌آورد . طبّ الأئمّـهٔ لابنی بسطام ، صـفحه ۶۷ عن حمزهٔ الثمالی ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۱۲۳ ، حدیث ۵۳ .

حدیث۹۳

رسـول الله صـلی الله علیه و آله و سـلّم : عَلَیکُم بِالحِجامَـةِ فی جَوزَةِ القَمَحـدُوَةِ ؛ فَـإِنَّهُ دَواءٌ مِن اثنَینِ وسَـبعینَ داءً ، وخَمسَـةِ أدواءٍ مِنَ الجُنونِ ، وَالجُذامِ ، وَالبَرَصِ ، ووَجَعِ الأَضراسِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : بر شما باد حجامت در استخوان پسِ سر ؛ چرا که درمان ۷۲ بیمـاری است و درمـان پنـج بیماری ، از جمله : دیوانگی ، جـذام ، پیسـی و دنـدان‌درد است . کنز العمّال ، جلـد ۱۰ ، صفحه ۱۴ ، حدیث ۲۸۱۳۳ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۸۶

حدیث۹۴

رسول اللّه صـلی الله علیه و آله و سـلّم : مَنِ احتَجَمَ یَومَ الثُّلاثاءِ لِسَبعَ عَشـرَةَ أو تِسعَ عَشـرَةَ أو لِإِحدی وعِشـرینَ مِنَ الشَّهرِ ، کانَت لَهُ شِفـاءً مِن کُلِّ داءٍ مِن أدواءِ السَّنَـةِ کُلِّها ، وکانَت لِما سِوی ذلِکَ شِفاءً مِن وَجَعِ الرَّأسِ وَالأَضـراسِ وَالجُنونِ وَالجُذامِ وَالبَرَصِ . پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : هر کس در روز سه‌شـنبه هفدهم یا نوزدهم یا بیست و یکم ماه ، حجامت کند ، این حجامت برای وی شـفای همه دردهـای سال خواهـد بود و افزون بر آن ، شـفای سـردرد ، دنـدان‌درد ، دیوانگی ، جـذام و پیسـی نیز خواهـد بود . الخصال ، صـفحه ۳۸۵ ، حـدیث ۶۸ عن أبی سـعید الخـدری ، بحـار الأنوار ، جلـد ۵۹ ، صـفحه ۳۸ ، حـدیث ۶ دانش نـامه احادیث

پزشکی : ۱ / ۴۰۲

حدیث۹۵

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : الحِجامَةُ فِی الرَّأسِ شِفاءٌ مِن سَبعٍ إذا ما نَوی صاحِبُها : مِنَ الجُنونِ ، وَالجُذامِ ، وَالبَرَصِ ، وَالنُّعاسِ ، ووَجَعِ الضِّرسِ ، وَالصُّداعِ ، وظُلمَةٍ یَجِدُها فی عَینَیهِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : حِجامت در سر ، شفای از هفت چیز است ، آن‌گاه که بر شخص ، عارض شود : دیوانگی ، جذام ، پیسی ، چرت‌آلودگی ، دندان‌درد ، سردرد و تیرگی‌ای که شخص در چشم احساس می‌کند . کنز العمّال ، جلد ۱۰ ، صفحه ۱۳ ، حدیث ۲۸۱۲۸ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۰۸

حدیث۹۶

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم – مِن وَصِیَّتِهِ لِعَلِیٍ علیه‌السلام: یا عَلِیُّ ، تِسعَةُ أشیاءَ تورِثُ النِّسیانَ : أكلُ التُّفّاحِ الحامِضِ ، وأكلُ الكُزبُرَةِ ، وَالجُبنِ ، وسُؤرِ الفَأرَةِ ، وقِراءَةُ كِتابَةِ القُبورِ ، وَالمَشیُ بَینَ امرَأَتَینِ ، وطَرحُ القَملَةِ ، وَالحِجامَةُ فی النُّقرَةِ ، وَالبَولُ فِی الماءِ الرّاكِدِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم – در سفارش‌های ایشان به علی علیه‌السلام: ای علی! نه چیز است که فراموشی می‌آورَد: خوردن سیب تُرش ، خوردن گشنیز ، پنیر و پس‌مانده موش ، خواندن نوشته‌های روی قبر ، راه رفتن میان دو زن ، افکندن شپش ، حجامت در گودیِ پسِ سر ، و ادرار کردن در آب راکد. بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۲۴۵ ، حدیث ۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۵۴

حدیث۹۷

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : الدّاءُ ثَلاثَةٌ وَالدَّواءُ ثَلاثَةٌ ؛ فَأَمَّا الدّاءُ : فَالدَّمُ وَالمِرَّةُ وَالبَلغَمُ ؛ فَدَواءُ الدَّمِ الحِجامَةُ ، ودَواءُ البَلغَمِ الحَمّامُ ، ودَواءُ المِرَّةِ المَشِیُّ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : درد ، سه چیز است و درمان نیز سه چیز . امّا درد ، عبارت است از : خون ، تلخه و بلغم . درمان خون ، حجامت است ، درمان بلغم ، حمّام است ، و داروی تلخه نیز راه رفتن . بحار الأنوار ،ج ۶۲ ، صفحه ۱۲۷ ، حدیث ۸۷ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۶۲ مقصود از «مشیّ» در پایان روایت ، هر چیزی است که مسهل باشد. از آن رو ، مسهل را «مشی» نامیده‌اند که شخص را به راه رفتن و رفتن به سمت آبریزگاه ، وادار می‌سازد .

حدیث۹۸

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ الحِجامَةَ فِی الرَّأسِ دَواءٌ مِن داءِ الجُنونِ وَالجُذامِ وَالعَشا وَالبَرَصِ وَالصُّداعِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : حجامتِ در سر ، درمانی برای دیوانگی ، جذام ، شب‌کوری ، پیسی و سردرد است. بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۱۲۶ ، حدیث ۸۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۶۶

حدیث۹۹

الإمام الرضا علیه‌السلام : أكلُ المَملوحَةِ وَاللُّحمانِ المَملوحَةِ وأكلُ السَّمَكِ المَملوحِ ، بَعدَ الحِجامَةِ والفَصدِ لِلعُروقِ ، یُوَلِّدَا البَهَقَ وَالجَرَبَ . امام رضا علیه‌السلام : خوردن غذای نمک‌سود ، گوشت نمک‌سود و خوردن ماهی نمک‌سود ، پس از رگزنی و حجامت ، بَهَك و گَری ایجاد می‌کند . طبّ الإمام الرضا علیه‌السلام ، صفحه ۶۴ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۹۴

حدیث۱۰۰

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ أفضَلَ ما تَداوَيتُم بِهِ الحُقنَةُ ، وهِيَ تُعظِمُ البَطنَ ، وتُنَقّى داءَ الجَوفِ ، وتُقَوِّي البَدَنَ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : بهترین درمانی که به کار می‌گیرید ، تنقیه کردن است . شکم را بزرگ می‌کند ، درد درون را می‌شوید و بدن را قوی می‌کند . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۱۱۴ ، حدیث ۱۹ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۳۴

حدیث۱۰۱

الإمام الصادق علیه‌السلام : مَن قالَ بَعدَ صَلاةِ الصُّبحِ قَبلَ أن يَتَكَلَّمَ : «بِسم اللّه الرَّحمنِ الرَّحيم ، لا حَولَ ولاقُوَّةَ إلاّ باللّه العَلِيِّ العَظيم» يُعيدُها سَبعَ مَرّاتٍ ، دَفَعَ اللّه عَنهُ سَبعينَ نَوعاً مِن أنواعِ البَلاءِ ، ومَن قالَها إذا صَلَّى المَغرِبَ قَبلَ أن يَتَكَلَّمَ ، دَفَعَ اللّه عَنهُ سَبعينَ نَوعاً مِن أنواعِ البَلاءِ ؛ أهوَنُهَا الجُذامُ وَالبَرَصُ . امام صادق علیه‌السلام : هر کس پس از نماز صبح و پیش از آن که با کسی سخن بگوید ، هفت بار بگوید : «بِسْمِ اللّه الرَّحْمنِ الرَّحيمِ لا حَوْلَ وَلا قُوَّةَ اِلاّ بِاللّه الْعَلِيِّ الْعَظيم» ، خداوند ، هفتاد گونه بلا را از او دفع کند ؛ و هر کس این [ذکر] را پس از نماز مغرب و پیش از آن که با کسی سخن بگوید ، بر زبان آورد ، خداوند ، هفتاد گونه بلا ـ را که کمترین آنها جذام و پیسی است ، از او دور کند . بحار الأنوار ، جلد ۸۶ ، صفحه ۹۵ ، حدیث ۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۹۰

حدیث۱۰۲

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم – لِأَنَسٍ: ألا اُعَلِّمُكَ دُعاءً تَدعو بِهِ كُلَّما صَلَّيتَ الغَداةَ ثَلاثَ مَرّاتٍ دَفَعَ اللّه عَنكَ الجُذامَ وَالبَرَصَ وَالفالِجَ وَالعَمى فِي الدُّنيا؟ قُل : «اللّهُمَّ اهدِني مِن عِندِكَ ، وَأَفِض عَلَيَّ مِن فَضلِكَ ، وأسبِغ عَلَيَّ مِن رَحمَتِكَ ، وأنزِل عَلَيَّ مِن بَرَكاتِكَ» . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : خطاب به اَنَس – : آیا نمی‌خواهی دعایی به تو بیاموزم که هر گاه نماز صبح گزاردی ، آن را سه بار بگویی تا خداوند ، جذام ، پیسی ، سست‌اندامی و کوری را از تو دور کند؟ بگو: «خداوندا ! از پیشگاه خویش، مرا راه نمای ، از فضل خود ، بر من فرو بار ، از رحمت خویش ، نعمتی سرشارم ده ، و از برکات خود ، بر من نازل فرمای». کنز العمّال ، جلد ۲ ، صفحه ۱۴۵ ، حدیث ۳۵۲۰ نقلاً عن أبي الشيخ في الثواب عن أنس دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۷۴

حدیث۱۰۳

الإمام عليّ علیه‌السلام : مَرِضتُ فَعادَني رَسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم ، فَقالَ : قُل: «اللّهُمَّ إنّي أسأَلُكَ تَعجيلَ عافِيَتِكَ، وصَبراً عَلى بَلِيَّتِكَ، وخُروجاً إلى رَحمَتِكَ». فَقُلتُها ، فَقُمتُ كَأَنَّما نَشَطتُ مِن عِقالٍ . امام علی علیه‌السلام : بیمار شدم و پیامبر خدا به عیادتم آمد و فرمودند: «بگو : خداوندا! از تو می‌خواهم عافیتی را که می‌دهی ، پیش اندازی ، بر امتحان خویش ، بردباری‌ام بخشی ، و مرا به سوی رحمت خویش ببری» . من ، این دعا را خواندم و پس از آن [دعا] ، از بستر بیماری برخاستم ، گویا که از بندی رَسته باشم . کنز العمّال ، جلد ۲ ، صفحه ۱۹۰ ، حدیث ۳۶۹۸ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۷۴

حدیث۱۰۴

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم – في وَصاياهُ لِعَلِيٍّ علیه‌السلام: يا عَلِيُّ ، لا تُجامِعِ امرَأَتَكَ في أوَّلِ الشَّهرِ ووَسَطِهِ وآخِرِهِ ؛ فَإِنَّ الجُنونَ وَالجُذامَ وَالخَبَلَ لَيُسرِعُ إلَيها وإلى وَلَدِها . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم – در سفارش‌های ایشان به امام علی

علیه‌السلام – فرمودند: ای علی! در آغاز ، میان و پایان ماه با همسرت همبستری مکن؛ چه ، [در این صورت] دیوانگی ، جذام و تباه‌مغزی به سوی وی و فرزندش خواهد شتافت. بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۲۸۱ ، حدیث ۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۶۸

حدیث۱۰۵

الجِماعُ بَعدَ الجِماعِ مِن غَیرِ أن یَکونَ بَینَهُما غُسلٌ ؛ یورِثُ لِلوَلَدِ الجُنونَ . امام رضا علیه‌السلام : آمیزش پس از آمیزش ، بی آن که میان آنها غسلی صورت پذیرفته باشد ، دیوانگی فرزند را در پی می‌آورَد. طبّ الإمام الرضا علیه‌السلام ، صفحه ۲۸ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۶۸

حدیث۱۰۶

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : یُکرَهُ لِلرَّجُلِ أن یَغشَی المَرأَةَ وقَدِ احتَلَمَ ، حَتّی یَغتَسِلَ مِنِ احتِلامِهِ الَّذی رَأی ؛ فَإِن فَعَلَ وخَرَجَ الوَلَدُ مَجنوناً فَلا یَلومَنَّ إلاّ نَفسَهُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : برای مرد ، مکروه است که پس از احتلام ، با زن همبستری کند ، مگر آن که از احتلام پیشین ، غسل کرده باشد ؛ چه ، اگر چنین کند و فرزندش دیوانه زاده شود ، جز خویش را نکوهش نکند . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۲۸۳ ، حدیث ۳

حدیث۱۰۷

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : مَنِ احتَجَمَ یَومَ الثُّلاثاءِ لِسَبعَ عَشرَةَ أو تِسعَ عَشرَةَ أو لإِحدی وعِشرینَ مِنَ الشَّهرِ ، کانَت لَهُ شِفاءً مِن کُلِّ داءٍ مِن أدواءِ السَّنَةِ کُلِّها ، وکانَت لِما سِوی ذلِکَ شِفاءً مِن وَجَعِ الرَّأسِ وَالأَضراسِ وَالجُنونِ وَالجُذامِ وَالبَرَصِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر کس در روز سه‌شنبه هفدهم یا نوزدهم یا بیست و یکم ماه ، حجامت کند ، این حجامت برای وی شفای همه دردهای سال خواهد بود و افزون بر آن ، شفای سردرد ، دندان‌درد ، دیوانگی ، جذام و پیسی نیز خواهد بود . بحار الأنوار ، جلد ۵۹ ، صفحه ۳۸ ، حدیث ۶ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۴۰۲

حدیث۱۰۸

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : شُمُّوا النَّرجِسَ و لَو فِی الیَوم مَرَّةً ، و لَو فِی الاُسبوعِ مَرَّةً ، و لَو فِی الشَّهرِ مَرَّةً ، و لَو فِی السَّنَةِ مَرَّةً ، ولَو فِی الدَّهرِ مَرَّةً ؛ فَإِنَّ فِی القَلبِ حَبَّةً مِنَ الجُنونِ وَ الجُذامِ وَ البَرَصِ و شَمُّهُ یَدفَعُها . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : [گُل] نرگس را ببویید ، هرچند در روز یک بار ، هر چند در هفته یک بار ، هر چند در ماه یک بار ، هر چند در سال یک بار ، و هر چند در همه عمر ، یک بار؛ چراکه در قلب ، هسته‌ای از دیوانگی ، جذام و پیسی وجود دارد و بوییدن نرگس ، آن را دور می‌کند. بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۹۹

حدیث۱۰۹

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم – لِعَلِیٍّ علیه‌السلام: یا عَلِیُّ ، اِفتَتِح طَعامَکَ بِالمِلحِ وَاختِم بِالمِلحِ ؛ فَإِنَّ مَنِ افتَتَحَ طَعامَهُ بِالمِلحِ وخَتَمَ بِالمِلحِ عوفِیَ مِنِ اثنَینِ وسَبعینَ نَوعاً مِن أنواعِ البَلاءِ ، مِنهُ الجُذامُ ، وَالجُنونُ ، وَالبَرَصُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم در سفارش‌های ایشان به امام علی علیه‌السلام – فرمودند: ای علی! غذا را با نمک ، آغاز کن و با نمک ، پایان ده؛ چه ، هر کس غذای

خویش را با نمک آغاز کند و با نمک پایان دهد ، از هفتاد و دو نوع از انواع بلا که جذام ، دیوانگی و پیسی از آن جمله است ، به دور باشد. الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۲۶ ، حدیث ۲

حدیث۱۱۰

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : الحِجامَةُ فِی الرَّأسِ شِفاءٌ مِن سَبعٍ إذا ما نَوی صاحِبُها : مِنَ الجُنونِ ، وَالجُذامِ ، وَالبَرَصِ ، وَالنُّعاسِ ، ووَجَعِ الضِّرسِ ، وَالصُّداعِ ، وظُلمَةٍ یَجِدُها فی عَینَیهِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : حِجامت در سر ، شفای از هفت چیز است ، آن‌گاه که بر شخص ، عارض شود : دیوانگی ، جذام ، پیسی ، چرت‌آلودگی ، دندان‌درد ، سردرد و تیرگی‌ای که شخص در چشم احساس می‌کند . المعجم الکبیر ، جلد ۱۱ ، صفحه ۲۴ ، حدیث ۱۰۹۳۸ عن ابن عبّاس ، کنز العمّال ، جلد ۱۰ ، صفحه ۱۳ ، حدیث ۲۸۱۲۸ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۰۸

حدیث۱۱۱

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : السِّواکُ شِفاءٌ مِن کُلِّ داءٍ إلَّا السَّامَ ، وَالسَّامُ : المَوتُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مسواک ، شفای هر دردی است ، مگر سام ، و سام ، مرگ است . إتحاف السادة المتّقین ، جلد ۲ ، صفحه ۳۵۰ عن عائشة ، کنز العمّال ، جلد ۹ ، صفحه ۳۱۱ ، حدیث ۲۶۲۶۴ نقلاً عن الفردوس دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۷۲

حدیث۱۱۲

الإمام الصادق علیه‌السلام : ثَلاثٌ یُذهِبنَ النِّسیانَ ویُحدِثنَ الذِّکرَ : قِراءَةُ القُرآنِ ، وَالسِّواکُ ، وَالصِّیامُ . امام صادق علیه‌السلام : سه چیز ، فراموشی را از میان می‌بَرَد و حافظه بـه بـار می‌آورد : قرائت قرآن ، مسواک زدن و روزه گرفتن . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۶۶ ، حدیث ۳۹ وص ۲۷۵ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۷۶ . در السرائر به جای «حافظه به بار می‌آورد» ، عبارت «فکر را تیز می‌کند» آمده است .

حدیث۱۱۳

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن قَلَّمَ أظفارَهُ یَومَ السَّبتِ ویَومَ الخَمیسِ وأخَذَ مِن شارِبِهِ عوفِیَ مِن وَجَعِ الضِّرسِ ، ووَجَعِ العَینِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر کس در روز پنج‌شنبه و شنبه ، ناخن‌های خود را کوتاه کند و قدری از سبیل خود بگیرد ، از دندانْ درد و دردِ چشمْ در امان باشد. بحار الأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۱۲۰ ، حدیث ۷ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۸۶

حدیث۱۱۴

الإمام الباقر علیه‌السلام : مَن أدمَنَ أخذَ أظفارِهِ کُلَّ خَمیسٍ لَم تَرمَد عَینُهُ . امام باقر علیه‌السلام : هر کس به گرفتن ناخن در هر پنج‌شنبه مداومت ورزد ، چشمْ‌درد نمی‌گیرد. الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۴۹۱ ، حدیث ۱۴ ، بحار الأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۱۲۱ ، حدیث ۱۰ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۸۶

حدیث۱۱۵

الإمام الصادق عليه‌السلام : تَقليمُ الأظفارِ يَومَ الجُمُعَةِ يُؤمِنَ مِنَ الجُذامِ ، وَالبَرَصِ ، وَالعَمى ، وإن لَم تَحتَجِ فَحُكَّها . امام صادق عليه‌السلام : كوتاه كردن ناخن‌ها در روز جمعه از جذام و پيسى و كورى ايمنى مى‌دهد ؛ اگر هم نيازى به كوتاه كردن نبود ، آنها را [كمى] بساى . الكافى ، جلد ۶ ، صفحه ۴۹۰ ، حديث ۲ ، بحار الأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۱۱۰ ، حديث ۶ دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۵۵۴

حديث۱۱۶

الإمام عليّ عليه‌السلام : العَسَلُ شِفاءٌ مِن كُلِّ داءٍ ولا داءَ فيهِ ؛ يُقِلُّ البَلغَمَ ، ويَجلُو القَلبَ . امام على عليه‌السلام : عسل ، شفاى هر بيمارى‌اى است و بيمارى‌اى هم در آن نيست؛ بلغم را كم مى‌كند و دل را جلا مى‌دهد. مكارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۳۵۹ ، حديث ۱۱۷۲ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۲۹۴ ، حديث ۱۸ دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۲۳۴

حديث۱۱۷

امام على عليه‌السلام : كُلُّ داءٍ مِنَ التُّخَمَةِ ما خَلَا الحُمّى ؛ فَإِنَّها تَرِدُ وُروداً . هر بيمارى‌اى از پُرخورى است ، مگر تب ، كه ناگاه به بدن درمى‌آيد . الكافى ، جلد ۶ ، صفحه ۲۶۹ ، حديث ۸ ، المحاسن ، جلد ۲ ، صفحه ۲۳۲ ، حديث ۱۷۱۱ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۳۳۶ ، حديث ۲۹ دانش نامه احاديث پزشكى : ۲ / ۴۶

حديث۱۱۸

عن الامام على – عليه السّلام – قال: اَلْعَنّابُ يَذْهَبُ بِالْحُمّى. امام على – عليه السّلام – فرمودند: عناب تب را برطرف مى كند. «مكارم الاخلاق، ص ۱۸۲»

حديث۱۱۹

عن اميرالمؤمنين – عليه السّلام – قال: اَلْعَسَلُ شِفاءٌ مِنْ كُلِّ داءٍ وَ لا داءَ فيهِ يَقِلُّ البَلْغَمَ وَ يَجْلُو الْقَلْبَ. امام على – عليه السّلام – فرمودند: عسل شفاى هر دردى است و هيچ درد و آسيبى در آن نيست. خوردن آن صفرا را تقليل داده و كار قلب را آسان مى سازد. «وسائل الشيعه، ج ۱۷، ح ۷»

حديث۱۲۰

قال اَميرالْمُؤمنين – عليه السّلام – : اِشْرِبُوا ماءَ السَّماءِ فَإِنَّهُ طَهُورٌ لِلْبَدَنِ وَ يَدْفَعُ الأسْقامَ. امام على – عليه السّلام – فرمودند: آب باران بياشاميد؛ زيرا كه پاك كننده بدن از امراض و ناراحتى ها است. «مكارم الاخلاق، ص ۱۶۱»

حديث۱۲۱

سمعت الامام أبا عبدالله – عليه السّلام – يقول فى الغبيرا: إنَّ لَحْمَهُ يُنْبِتُ اللّحْمُ و عَظْمُهُ يُنْبِتُ الْعَظْمَ وَ جِلْدُهُ يُنْبِتُ الْجِلْدَ وَ مَعَ ذلِكَ فَإِنَّهُ يُسَخِّنُ الْكُلْيَتَيْنِ وَ يَدَبِّغُ المِعْدَةَ وَ هُوَ اَمانٌ مِنَ الْبَواسيرِ وَ التَّقْطيرِ وَ يُقَوِّى السّاقَيْنِ وَ يَقْمَعُ عِرْقَ الْجُذامِ. از امام صادق – عليه السّلام – شنيدم كه درباره سنجد مى فرمودند: پوست سنجد براى پوست بدن و قسمت وسط آن براى گوشت و هسته آن براى استخوان مفيد است و در عين حال كليه ها را گرم و معده را ضدّ عفونى و باز دارنده از بواسير و تسلسل بول است و نيز ساق پاها را تقويت و

جذام را از بدن ریشه کن می کند. «مکارم الاخلاق، ص ۱۸۲»

حدیث۱۲۲

عن الامام الصادق – علیه السّلام – قال: اَلْهَندباءُ شِفاءٌ مِنْ أَلْفِ داءٍ، وَ ما مِنْ داءٍ فی جَوْفِ الانْسانِ إلا قَمَعَهُ الْهَندباءُ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: کاسنی شفای هزار درد است و هر مرضی که در درون انسان باشد آن را ریشه کن می کند. «مکارم الاخلاق، ص ۱۸۴»

حدیث۱۲۳

عن الامام الصادق – علیه السّلام – قال: مَنْ اَصابَهُ ضَعْفٌ فی قَلْبِهِ أوْ بَدَنِهِ فَلْیَأکُلْ لَحْمَ الضَّأنِ بِاللَّبَنِ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: کسی که در قلب یا بدنش ضعفی عارض شده، گوشت گوسفند را به همراه شیر بخورد. «مکارم الاخلاق، ص ۱۶۳»

حدیث۱۲۴

قال الامام الرضا – علیه السّلام – : فی القرآن شفاءٌ من کل داءٍ و قال داووا مرضاکم بالصدقه و استشفوا بالقرآن فمن لم یشفِهِ القرآن فلا شفاء له. امام رضا – علیه السّلام – فرمود: در قرآن دوای هر دردی است، و (سپس) فرمود: مرض های خود را با صدقه مداوا و آنها را با قرآن شفا دهید، پس کسی را که قرآن شفا ندهد، پس هیچ شفایی برای او نیست. «مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۹۸»

حدیث۱۲۵

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : شکا رجلٌ الی النبی – صلّی الله علیه و آله – وجعاً فی صدره فقال – صلّی الله علیه و آله – استشف بالقرآن فان الله عزوجل یقول و شفاء لما فی الصّدور. امام صادق – علیه السّلام – فرمود: مردی به پیامبر از درد سینه شکایت کرد، پیامبر – صلّی الله علیه و آله – فرمود: از قرآن شفا بجوی زیرا که خدای عز و جل می فرماید: قرآن شفا است برای آن چه در سینه ها است. «الکافی، ج ۶، ص ۳۹۰»

حدیث۱۲۶

امام صادق علیه‌السلام : کانَ أبی علیه‌السلام یَکرَهُ أن یَتَداوی بِالماءِ المُرِّ ، و بِماءِ الکِبریتِ ، و کانَ یَقولُ : إنَّ نوحا علیه‌السلام لَمّا کانَ الطّوفانُ دَعَا المِیاهَ فَأَجابَتهُ کُلُّها إلاَّ الماءَ المُرَّ ، و ماءَ الکِبریتِ ، فَدَعا عَلَیهِما ولَعَنَهُما . پدرم خوش نداشت به آب تلخ و آب گوگردار ، درمان کند . او می‌فرمود : «نوح ، آن هنگام که توفان به پا شده بود ، آب‌ها را فرا خوانْد و همه آنها به او پاسخ دادند ، مگر آب‌های تلخ و آب‌های گوگردار. پس ، این آب‌ها را نفرین کرد» . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۹۰ ، حدیث ۴ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۴۸۱ ، حدیث ۵ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۲۰

حدیث۱۲۷

امام صادق علیه‌السلام : نَهی رَسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم عَنِ الإِستِشفاءِ بِالحَمّاتِ ؛ و هِیَ العُیونُ الحارَّةُ الَّتی تَکونُ فِی الجِبالِ الَّتی توجَدُ فیها رائِحَةُ الکِبریتِ . پیامبر خدا ، از درمان با چشمه‌های آب گرم ، نهی فرموده است ، و آنها ، چشمه‌هایی از آب گرم در کوهستان‌هاست که بوی گوگرد دارد . فی المصدر : «بالحمیّات» ، والتصویب من نسخة المجلسی فی بحار الأنوار والمصادر

الّأخرى .الکافى ، جلد ۶ ، صفحه ۳۸۹ ، حديث ۱ ، تهذيب الأحكام ، جلد ۹ ، صفحه ۱۰۱ ، حديث ۴۴۱ ، المحاسن ، جلد ۲ ، صفحه ۴۰۷ ، حديث ۲۴۲۴ نحوه وكلّها عن مسعدة بن صدقة ، بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۴۸۰ ، حديث ۲ دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۱۱۸

حديث۱۲۸

امام صادق عليه‌السلام : الإستِنجاءُ بِالماءِ البارِدِ يَقطَعُ البَواسيرَ . طهارت گرفتن با آب سرد ، بواسير را از ميان مى‌بَرَد . تحف العقول ، صفحه ۱۰۲ عن وراجع بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۷۴ ، حديث ۳۵ دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۴۴۶

حديث۱۲۹

امام باقر عليه‌السلام : طولُ الجُلوسِ عَلَى الخَلاءِ يورِثُ الباسورَ . زياد نشستن در آبريزگاه ، بواسير مى‌آورد . بحار الأنوار ، جلد ۸۰ ، صفحه ۱۸۶ ، حديث ۴۱

حديث۱۳۰

الإمام الرضا عليه‌السلام - فى ذِكرِ الجِماعِ وآدابِهِ: فَإِذا فَعَلتَ ذلِكَ فَلا تَقُم قائِما ، ولا تَجلِس جالِسا ، ولكِن تَميلُ عَلى يَمينِكَ ، ثُمَّ انهَض لِلبَولِ إذا فَرَغتَ مِن ساعَتِكَ شَيئاً ؛ فَإِنَّكَ تَأمَنُ الحَصاةَ بِإِذنِ اللّه تَعالى . امام رضا عليه‌السلام –درباره آميزش و آداب آن فرمودند: پس چون آن كار را كردى ، راست مَايست و كامل هم منشين؛ بلكه بر پهلوى راست لَم بده و سپس، زمانى پس از آن كه كار خويش به پايان برده‌اى، براى پيشاب كردن برخيز. در اين صورت، به اذن خداوند عز و جل از سنگ [مثانه] در امان خواهى بود . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۷ نقلاًـ عن طبّ الإمام الرضا عليه‌السلام ، وقد سقطت من الطبعة التى بأيدينا دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۶۲۶

حديث۱۳۱

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : لا يُجامِعَنَّ أحَدُكُم وبِهِ حَقنٌ مِن خَلاءٍ ؛ فَإِنَّهُ يَكونُ مِنهُ البَواسيرُ ، ولا يُجامِعَنَّ أحَدُكُم وبِهِ حَقنٌ مِن بَولٍ ؛ فَإِنَّهُ يَكونُ النَّواصيرُ ؛ مبادا كسى در حالى كه از قضاى حاجت خوددارى مى‌ورزد ، نزديكى كند ؛ چرا كه اين كار ، بواسير مى‌آورد ؛ و مبادا كسى در حالى كه پيشاب خود را نگه مى‌دارد ، نزديكى كند ؛ چرا كه اين كار ، ناسور مى‌آور د . كنز العمّال ، جلد ۱۶ ، صفحه ۳۵۵ ، حديث ۴۴۹۰۲ نقلاًـ عن ابن النجّار عن أنس ، دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۶۰۴ ناسور ، بيماريى است كه در محاق چشم، اطراف مقعد و بُن دندان ، ظاهر مى‌شود و موجب جراحتى چركين در موضع بيمارى مى گردد (ر .ك : لغت‌نامه دهخدا : ذيل «ناسور» و «ناصور») .

حديث۱۳۲

امام رضا عليه‌السلام : لا تَقرَبِ النِّساءَ فى أوَّلِ اللَّيلِ لا شِتاءً ولا صَيفاً ؛ وذلِكَ أنَّ المَعِدَةَ وَالعُروقَ تَكونُ مُمتَلِئَةً وهُوَ غَيرُ مَحمودٍ ، يُتَخَوَّفُ مِنهُ . . . ضَعفُ البَصَرِ وَالدِّماغِ ؛ در اوايل شب ، چه زمستان و چه پاييز ، با زنان نزديكى مكن؛ چرا كه معده و رگ‌ها [در اين هنگام] ، پُر است و اين كار ، ناستوده است و از آن بيم... ضعف بينايى و سستْ‌خِردى مى‌رود. طبّ الإمام الرضا عليه‌السلام ، صفحه ۶۴ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۷ نحوه دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۲۸۴

حدیث۱۳۳

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم – فی وَصایاهُ لِعَلِیٍّ علیه‌السلام –: یا عَلِیُّ ، لا تُجامِعِ امرَأَتَکَ بَعدَ الظُّهرِ ، فَإِنَّهُ إن قُضِیَ بَینَکُما وَلَدٌ فی ذلِکَ الوَقتِ یَکونُ أحوَلَ ، وَالشَّیطانُ یَفرَحُ بِالحَوَلِ فِی الإِنسانِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : از سفارش‌های ایشان به امام علی علیه‌السلام – : ای علی! بعد از ظهر با همسرت نزدیکی مکن ، که اگر در این هنگام برایتان فرزندی تقدیر شود ، کژْ چشم خواهد بود ، و شیطان نیز به کژ چشمی انسان ، شادمان می‌گردد. بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۲۸۱ ، حدیث ۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۸۴

حدیث۱۳۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : خَمسُ خِصالٍ تورِثُ البَرَصَ : النّورَةُ یَومَ الجُمُعَةِ ویَومَ الأَربَعاءِ ، وَالتَّوَضُّؤُ وَالاِغتِسالُ بِالماءِ الَّذی تُسَخِّنُهُ الشَّمسُ ، وَالأَکلُ عَلَی الجَنابَةِ ، وغِشیانُ المَرأَةِ فی أیّامِ حَیضِها ، وَالأَکلُ عَلَی الشِّبَعِ ؛ پنج چیز است که پیسی می‌آورَد : نوره کشیدن در روز جمعه و چهارشنبه ؛ وضو گرفتن و غسل کردن با آبی که به آفتاب گرم شده است ؛ خوردن در حال جنابت ؛ آمیزش با زن در هنگام حائض بودنش ؛ و خوردن در حال سیری . الخصال ، صفحه ۲۷۰ ، حدیث ۹ عن ابن عبّاس ، روضهٔ الواعظین ، صفحه ۳۳۸ ، بحار الأنوار ، جلد ۵۹ ، صفحه ۳۴ ، حدیث ۱۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۵۰۸

حدیث۱۳۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن جامَعَ امرَأَتَهُ وهِیَ حائِضٌ ، فَخَرَجَ الوَلَدُ مَجذوماً أو أبرَصَ ، فَلا یَلومَنَّ إلاّ نَفسَهُ ؛ هر کس با زن خود در حالی که وی حائض است ، آمیزش کند و فرزند جذامی یا پیس زاده شود ، مبادا جز خود را نکوهش کند . کتاب من لا یحضره الفقیه ، جلد ۱ ، صفحه ۹۶ ، حدیث ۲۰۱ ، مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۴۵۹ ، حدیث ۱۵۵۷ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۰۲

حدیث۱۳۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ اللّه تَبارَکَ وتَعالی – – کَرِهَ لَکُم أیَّتُهَا الاُمَّةُ أربَعاً وعِشرینَ خَصلَةً ونَهاکُم عَنها : . . . کَرِهَ لِلرَّجُلِ أن یَغشَی امرَأَتَهُ وهِیَ حائِضٌ ، فَإِن غَشِیَها فَخَرَجَ الوَلَدُ مَجذوماً أو أبرَصَ ، فَلا یَلومَنَّ إلاّ نَفسَهُ ؛ ای امّت! خداوند – تبارک و تعالی – برای شما امّت ، ۲۴ چیز را دوست ندارد و شما را از آنها نهی می‌کند : . . . برای مرد ، این را خوش نمی‌دارد که با زن خویش در حالی که وی حائض است ، آمیزش کند . پس اگر چنین کند و فرزند حاصل از آن جذامی یا گرفتار پیسی زاده شود ، مبادا جز خویش را نکوهش کند . کتاب من لا یحضره الفقیه ، جلد ۳ ، صفحه ۵۵۶ ، حدیث ۴۹۱۴ ، الخصال ، صفحه ۵۲۰ ، حدیث ۹ ، الأمالی للصدوق ، صفحه ۳۷۸ ، حدیث ۴۷۸ کلّها عن الحسین بن زید عن الإمام الصادق عن آبائه علیهم‌السلام ، المحاسن ، جلد ۲ ، صفحه ۴۱ ، حدیث ۱۱۳۱ عن سلیمان بن جعفر البصری عن الإمام الصادق عن آبائه علیهم‌السلام ولیس فیه صدره ، بحار الأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۳۳۸ ، حدیث ۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۰۲

حدیث۱۳۷

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم – فی وَصایاهُ لِعَلِیٍّ علیه‌السلام: یا عَلِیُّ ، لا تُجامِعِ امرَأَتَکَ فی أوَّلِ الشَّهرِ ووَسَطِهِ وآخِرِهِ ؛ فَإِنَّ

الْجُنونَ وَالجُذامَ وَالخَبَلَ لَيُسرِعُ إلَيها وإلى وَلَدِها . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم – در سفارش‌های ایشان به امام علی علیه‌السلام –: ای علی! در آغاز ، میان و پایان ماه با همسرت همبستری مکن؛ چه ، [در این صورت] دیوانگی ، جذام و تباه‌مغزی به سوی وی و فرزندش خواهد شتافت. کتاب من لا یحضره الفقیه ، جلد ۳ ، صفحه ۵۵۲ ، حدیث ۴۸۹۹ ، علل الشرائع ، صفحه ۵۱۵ ، حدیث ۵ ، الأمالی للصدوق ، صفحه ۶۶۳ ، حدیث ۸۹۶ کلّها عن أبی سعید الخدری ، بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۲۸۱ ، حدیث ۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۶۸

حدیث۱۳۸

امام علی(سلام الله علیه): مَن تَطَبَّبَ فَلْيَتَّقِ اللَّهَ وَلْيَنصَحِ وَلْيَجتَهِدْ؛ هر که طبابت می‌کند باید از خدا بترسد و خیرخواه باشد و سعی خود را به کار برد. دعائم الإسلام، ج ۲، ص ۱۴۴

حدیث۱۳۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ألا وَ إنّ مِنَ البَلاءِ الفاقَةَ وَأشَدُّ مِنَ الفاقَةِ مَرَضُ البَدَنِ وَأشَدُّ مِن مَرَضِ البَدَنِ مَرَضُ القَلبِ ؛ آگاه باشید که تنگ‌دستی از جمله بلاهاست و بدتر از آن، بیماری جسم است و بدتر از آن، بیماری دل . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۷۷۵

حدیث۱۴۰

امام صادق (علیه السلام) : اگر بیماری از اهل ایمان حق و حرمت و ولایت حضرت امام حسین (علیه السلام) را بشناسد و به اندازه سر سوزنی از خاک پاکش استشفا نماید ، دوا و شفایش خواهد شد . بحار الانوار ، ج ۹۸ ، ص ۱۲۵

حدیث۱۴۱

امام صادق (علیه السلام) فرمود ند: تربت امام حسین (علیه السلام) شفای هر بیماری است . کتاب پیام عاشورا صفحه ۶۱

حدیث۱۴۲

قال ابوعبدالله علیه السلام: فی طین قبرالحسین علیه السلام الشفاء من کل داء و هو الدواء الاکبر؛ امام صادق (علیه السلام) فرمودند: شفای هر دردی در تربت قبر حسین علیه السلام است و همان است که بزرگترین داروست. کامل الزیارات، ص / ??? وسائل الشیعه، ج، ?? ص ???

حدیث۱۴۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : كُلُوا التّينَ الرَّطبَ وَاليابِسَ ؛ فَإِنَّهُ يَزيدُ فِي الجِماعِ ، ويَقطَعُ البَواسيرَ ، ويَنفَعُ مِنَ النِّقرِسِ والإبرِدَةِ ؛ انجیر تازه و خشک بخورید؛ چرا که بر قدرت همبستری می‌افزاید، بواسیر را ریشه کن می‌کند و برای درمان نِقرِس و سردیِ مزاج، سودمند است . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۱۸۶ ، حدیث ۶

حدیث۱۴۴

امام علی علیه‌السلام : أکلُ التّینِ یُلَیِّنُ السُّدَدَ وهُوَ نافِعٌ لِریاحِ القولَنجِ ، فَأَکثِروا مِنهُ بِالنَّهارِ ، وکُلوهُ بِاللَّیلِ ، ولا تُکثِروا مِنهُ؛ خوردن انجیر ، انسدادها را نرم می کند و برای بادهای قولنج، سودمند است. در روز ، از آن فراوان بخورید و آن را در شب هم بخورید؛ امّا فراوان، نه. بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۱۸۶ ، حدیث ۳

حدیث۱۴۵

امام رضا علیه‌السلام : التّینُ یَذهَبُ بِالبَخرِ ، ویَشُدُّ العَظمَ ، ویَذهَبُ بِالدّاءِ حَتّی لا یُحتاجَ مَعَهُ إلی دَواءٍ ؛ انجیر، بوی بد دهان را می‌برد، استخوان‌ها را استحکام می‌بخشد، درد را می‌برد و با وجود آن، دیگر به دارویی نیاز نیست . مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۳۷۶ ، حدیث ۱۲۵۲

حدیث۱۴۶

امام صادق علیه‌السلام : البَصَلُ یُطَیِّبُ النَّکهَةَ ، ویَشُدُّ الظَّهرَ ، ویُرِقُّ البَشَرَةَ ؛ پیاز ، دهان را خوش‌بو می کند ، پشت را قوی می‌سازد و پوست را نرمی می‌دهد . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۷۴ ، حدیث ۴

حدیث۱۴۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا دَخَلتُم بَلدَةً وَبیئاً فَخِفتُم وَباءَها ، فَعَلَیکُم بِبَصَلِها ؛ فَإِنَّهُ یُجلِی البَصَرَ ، ویُنَقِّی الشَّعرَ ، ویَزیدُ فی ماءِ الصُّلبِ ، ویَزیدُ فِی الخُطی ، ویَذهَبُ بِالحَمَاَ- وهُوَ السَّوادُ فِی الوَجهِ -وَالإِعیاءِ أیضاً ؛ هر گاه وارد آبادی وبا زده‌ای شدید و از وبای آن ترسیدید، از پیاز آن جا بخورید ؛ زیرا که آن ، چشم را جلا می‌دهد ، مو را پاکیزه می گرداند ، آب کمر را زیاد می کند ، گام‌ها را سرعت می‌بخشد ، تیرگی چهره را می‌بَرَد و خستگی را نیز می‌زداید . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۲۵۲ ، حدیث ۲۱

حدیث۱۴۸

امام صادق علیه‌السلام : کُلُوا الکُمَّثری ؛ فَإِنَّهُ یَجلُو القَلبَ ، ویُسَکِّنُ أوجاعَ الجَوفِ بِإِذنِاللّهِ تَعالی؛ گلابی بخورید ، که به اذن خداوند متعال ، دل را جلا می‌دهد و دردهای درون را تسکین می‌بخشد. الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۵۸ ، حدیث ۱

حدیث۱۴۹

امام علی علیه‌السلام : الکُمَّثری یَجلُو القَلبَ ، ویُسَکِّنُ أوجاعَ الجَوفِ ؛ گلابی ، قلب را جلا می‌دهد و دردهای درون را تسکین می‌بخشد . الخصال ، صفحه ۶۳۲ ، حدیث ۱۰

حدیث۱۵۰

کُلِ الفُجلَ ؛ فَإِنَّ فیهِ ثَلاثَ خِصالٍ : وَرَقُهُ یَطرُدُ الرِّیاحَ ، ولُبُّهُ یُسَرِبلُ البَولَ ، وأصلُهُ یَقطَعُ البَلغَمَ ؛ تُرُب بخور ؛ چرا که در آن ، سه ویژگی است : برگش بادها را دور می کند ، قسمت میانی‌اش پیشاب را جامه می شود و بیخش بلغم را از میان می‌بَرَد . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۷۱ ، حدیث ۱ ،

حدیث۱۵۱

امام صادق علیه‌السلام : الإجّاصُ عَلَى الرِّيقِ ؛ يُسَكِّنُ المِرارَ ، إلّا أنَّهُ يُهَيِّجُ الرِّياحَ ؛ آلو در حالت ناشتا تلخه را فرو می‌نشاند، هر چند که بادها را نیز تحریک می کند . طبّ الأئمّة لابنی بسطام ، صفحه ۱۳۶ و بحار الأنوار ، جلد ۶۶، صفحه ۱۸۹

حدیث۱۵۲

امام صادق علیه‌السلام : ما مِن أحَدٍ إلّا وفيهِ عِرقٌ مِنَ الجُذامِ ، فَكُلُوا الشَّلجَمَ فى زَمانِهِ يَذهَب بِهِ عَنكُم . هیچ کس نیست، مگر این که در او رگی از جذام وجود دارد. شلغم را در فصل آن بخورید تا این رگ را از شما ببَرد . بحار الأنوار ، جلد ۶۶، صفحه ۲۲۰

حدیث۱۵۳

امام صادق علیه‌السلام فی ذِكرِ خَواصِّ البِطّيخِ: يُذيبُ الحَصى فِى المَثانَةِ ؛ درباره ویژگی‌های خربزه: سنگ را در مثانه ، ذوب می کند . الخصال ، صفحه ۴۴۳ ، حدیث ۳۶

حدیث۱۵۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : تَفَكَّهوا بِالبِطّيخِ ؛ فَإِنَّها فاكِهَةُ الجَنَّةِ ، وفيها ألفُ بَرَكَةٍ وألفُ رَحمَةٍ ، وأكلُها شِفاءٌ مِن كُلِّ داءٍ ؛ نیاز خود به میوه را با خربزه برآورید ؛ چرا که میوه بهشت است ، در آن ، هزار برکت و هزار رحمت است و خوردنش شفای هر درد است . طبّ النبیّ صلی الله علیه و آله و سلّم ، ص۸ و بحار الأنوار ، ج۶۲ ، ص۲۹۶

حدیث۱۵۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عَلَيكُم بِالبِطّيخِ ؛ فَإِنَّ فيهِ عَشرَ خِصالٍ : هُوَ طَعامٌ ، وشَرابٌ ، واُشنانٌ ، ورَيحانٌ ، ويَغسِلُ المَثانَةَ ، ويَغسِلُ البَطنَ ، ويُكثِرُ ماءَ الظَّهرِ ، ويَزيدُ فِى الجِماعِ ، ويَقطَعُ البُرودَةَ ، ويُنَقِّى البَشَرَةَ ؛ بر شما باد خوردن خربزه؛ چرا که در آن، ده ویژگی است: غذاست، آب است، شستشو دهنده است ، خوش‌بو کننده است، مثانه را می‌شوید، شکم را می‌شوید، آب کمر را فراوان می‌سازد، بر نیروی همبستری می‌افزاید، سردی مزاج را از میان می‌بَرَد، و پوست را تمیز می کند. طبّ النبیّ صلی الله علیه و آله و سلّم ، ص ۸ و بحار الأنوار ، ج ۶۲ ، ص ۲۹۷

حدیث۱۵۶

امام صادق علیه‌السلام : أكثِروا مِنَ الباذَنجانِ عِندَ جِدادِ النَّخلِ ؛ فَإِنَّهُ شِفاءٌ مِن كُلِّ داءٍ ، ويَزيدُ فى بَهاءِ الوَجهِ ، ويُلَيِّنُ العُروقَ ، ويَزيدُ فى ماءِ الصُّلبِ؛ در هنگام خرماچینی ، فراوان بادنجان (بادمجان) بخورید؛ چرا که شفای هر درد است ، بر روشنیِ چهره می‌افزاید ، رگ‌ها را نرم می کند و آب کمر (نیروی جنسی) را افزون می‌سازد. مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۳۹۸ ، حدیث ۱۳۵۵

حدیث۱۵۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عَلَيكُم بِالقِثّاءِ ؛ فَإِنَّ اللّه تَعالى جَعَلَ فيهِ الشِّفاءَ مِن كُلِّ داءٍ؛ بر شما باد خیار ؛ چرا که خداوند متعال ، درمان هر دردی را در آن نهاده است . کنز العمّال ، جلد ۱۰ ، صفحه ۴۵ ، حدیث ۲۸۲۸۱

حدیث۱۵۸

امام صادق علیه‌السلام : أکلُ البِطّیخِ عَلَی الرِّیقِ یورِثُ الفالِجَ ؛ خوردن خربزه در ناشتا ، سستاندامی می‌آورد . الخصال ، صفحه ۴۴۳ ، حدیث ۳۶ ، مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ،

حدیث۱۵۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : البِطّیخُ قَبلَ الطَّعامِ یَغسِلُ البَطنَ غَسلًا ، ویَذهَبُ بِالدّاءِ أصلًا ؛ خربزه پیش از غذا ، شکم را کاملًا می‌شوید و بیماری را از ریشه می‌کَند . کنز العمّال ، جلد ۱۰ ، صفحه ۴۶ ، حدیث ۲۸۲۸۷ .

حدیث۱۶۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : کُلُوا التّینَ الرَّطبَ وَالیابِسَ ؛ فَإِنَّهُ یَزیدُ فِی الجِماعِ ، ویَقطَعُ البَواسیرَ ، ویَنفَعُ مِنَ النِّقرِسِ والإبرِدَةِ ؛ انجیر ، تازه و خشک ، بخورید ؛ چرا که بر قدرت همبستری می‌افزاید ، بواسیر را ریشه کن می‌کند و برای درمان نِقرِس و سردیِ مزاج ، سودمند است . مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۳۷۷ ، حدیث ۱۲۵۴

حدیث۱۶۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أکَلَ فولَةً بِقِشرِها ، أخرَجَ اللّه‌عز و جل مِنهُ مِنَ الدّاءِ مِثلَها ؛ هر کس یک دانه باقلا را با پوست آن بخورد ، خداوند عز و جل به همان اندازه ، بیماری را از درون او بیرون می‌برد . مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۳۹۷ ، حدیث ۱۳۴۶

حدیث۱۶۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أکلُ السَّفَرجَلِ یُذهِبُ ظُلمَةَ البَصَرِ؛ خوردن بِهْ، تیرگی چشم را از میان می‌بَرَد . طبّ النبیّ صلی الله علیه و آله و سلّم ، صفحه ۸ و بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۹۶

حدیث۱۶۳

امام صادق علیه‌السلام : عَلَیکَ بِأَکلِ السَّفَرجَلِ الحُلوِ مَعَ حَبِّهِ ؛ فَإِنَّهُ یُقَوِّی الضَّعفَ ، ویُطَیِّبُ المَعِدَةَ ، ویُزَکّی المَعِدَةَ ؛ بر تو باد خوردن بِه شیرین با دانه‌هایش ؛ چرا که قلب ضعیف را تقویت می‌کند ، معده را می‌پالاید و معده را پاک می‌سازد . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۱۷۶ ، حدیث ۳۶

حدیث۱۶۴

امام علی علیه‌السلام : أکلُ السَفَرجَلِ قُوَّةٌ لِلقَلبِ الضَّعیفِ ، ویُطَیِّبُ المَعِدَةَ ، ویَزیدُ فی قُوَّةِالفُؤادِ ، ویُشَجِّعُ الجَبانَ ، ویُحَسِّنُ الوَلَدَ ؛ خوردن بِهْ ، نیرویی برای قلبی است که ضعیف شده باشد ، معده را پاک می‌کند ، بر توانِ دل می‌افزاید ، ترسو را دلیر می‌کند و فرزند را نکو می‌سازد . الخصال ، صفحه ۶۱۲ ، حدیث ۱۰

حدیث۱۶۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ فی . . . ألبانِها شِفاءً لِلذَّرِبَةِ بُطونُهُم؛ در شیر شتر ، شفای اسهال است . کنز العمّال ، جلد ۱۰ ، صفحه ۴۶ ، حدیث ۲۸۲۸۶

حدیث۱۶۶

امام علی علیه‌السلام : حَسوُ اللَّبَنِ شِفاءٌ مِن کُلِّ داءٍ إلاّ المَوتَ؛ نوشیدن شیر، شفایی برای هر درد است، مگر مرگ . الخصال ، صفحه ۶۳۶ ، حدیث ۱۰

حدیث۱۶۷

عن أبی الحسن الأصبهانی : کُنتُ عِندَ أبی عَبدِاللّهِ علیه‌السلام فَقالَ لَهُ رَجُلٌ وأنَا أسمَعُ : جُعِلتُ فِداکَ ! إنّی أجِدُ الضَّعفَ فی بَدَنی . فَقالَ لَهُ : عَلَیکَ بِاللَّبَنِ ؛ فَإِنَّهُ یُنبِتُ اللَّحمَ ، ویَشُدُّ العَظمَ ؛ به نقل از ابو الحسن اصفهانی: نزد امام صادق علیه‌السلام بودم . در حالی که من نیز می‌شنیدم ، مردی به ایشان گفت : فدایت شوم ! من در بدنم احساس ضعف می کنم . امام علیه‌السلام به او فرمودند : بر تو باد شیر؛ چرا که گوشت می‌رویاند و استخوان را استحکام می‌بخشد . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۳۶ ، حدیث ۷

حدیث۱۶۸

امام صادق علیه‌السلام : ما وَجَدنا لِوَجَعِ الحَلقِ مِثلَ حَسوِ اللَّبَنِ؛ برای گلودرد، چیزی چون نوشیدن شیر نیافته‌ایم . بحارالأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۱۸۲ ، حدیث ۴

حدیث۱۶۹

امام کاظم علیه‌السلام : مَن تَغَیَّرَ عَلَیهِ ماءُ الظَّهرِ ، فَإِنَّهُ یَنفَعُ لَهُ اللَّبَنُ الحَلیبُ ، وَالعَسَلُ؛ هر کس که آب کمرش دیگرگون می‌شود، شیر تازه همراه با عسل برایش سودمند است . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۳۷ ، حدیث ۸

حدیث۱۷۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عَلَیکُم بِالزَّبیبِ ؛ فَإِنَّهُ یَکشِفُ المِرَّةَ ، ویَذهَبُ بِالبَلغَمِ، ویَشُدُّ العَصَبَ ، ویَذهَبُ بِالإِعیاءِ، ویُحَسِّنُ الخُلُقَ، ویُطَیِّبُ النَّفسَ، ویَذهَبُ بِالغَمِّ ؛ بر شما باد مویز ، چرا که تلخه را می‌زداید ، بلغم را می‌بَرَد ، پی را استحکام می‌دهد ، رنجیدگی و خستگی را از میان بر می‌دارد ، خوی را خوش می‌سازد ، دل را پاک و پیراسته می‌دارد و اندوه را می‌بَرَد. الخصال ، صفحه ۳۴۴ ، حدیث ۹

حدیث۱۷۱

امام علی علیه‌السلام : مَنِ اصطَبَحَ بِإِحدی وعِشرینَ زَبیبَةً حَمراءَ لَم یَمرَض إلاّ مَرَضَ المَوتِ إن شاءَ اللّه؛ هر کس بیست و یک مویزِ سرخ را خورشِ خود بگیرد ، به خواست خداوند ، به هیچ بیماری‌ای مگر بیماری مرگ ، مبتلا نمی‌شود . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۵۱ ، حدیث ۱

حدیث۱۷۲

امام علی علیه‌السلام : العَسَلُ شِفاءٌ مِن كُلِّ داءٍ ولا داءَ فيهِ ؛ يُقِلُ البَلغَمَ ، ويَجلُو القَلبَ ؛ عسل ، شفای هر بیماری‌ای است و بیماری‌ای هم در آن نیست؛ بلغم را کم می کند و دل را جلا می‌دهد. مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۳۵۹ ، حدیث ۱۱۷۲

حدیث۱۷۳

امام رضا علیه السلام: فِي العَسَلِ شِفاءٌ مِن كُلِّ داءٍ . مَن لَعِقَ لعقَةَ عَسَلٍ عَلَى الرّيقِ يَقطَعُ البَلغَمَ ، ويَحسِمُ الصَّفرَةَ ، ويَمنَعُ المِرَّةَ السَّوداءَ ، ويُصَفِّي الذِّهنَ ، ويُجَوِّدُ الحِفظَ إذا كانَ مَعَ اللُّبانِ الذَّكَرِ؛ در عسل ، درمان هر دردی است. هر کس ناشتا یک قاشق عسل بخورد ، این عسل ، بلغم را پایان می‌دهد ، صفرا را فرو می‌نشانَد ، مانع از تلخه سیاه (سودا) می‌شود و ذهن را صفا می‌بخشد ، و اگر که همراه با کُندُر خورده شود ، حافظه را نکو می‌سازد. الفقه المنسوب للإمام الرضا علیه‌السلام ، صفحه ۳۴۶ و بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۲۹۳ ، حدیث ۱۶

حدیث۱۷۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ثَلاثٌ يَزِدنَ فِي الحِفظِ ويَذهَبنَ بِالبَلغَمِ : قِراءَةُ القُرآنِ ، وَالعَسَلُ ، وَاللُّبانُ . سه چیز ، حافظه را افزون می کند و بلغم را از میان می‌بَرَد: قرائت قرآن ، عسل و کُندُر. بحارالأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۲۹۰ ، حدیث ۳

حدیث۱۷۵

عن عبد الرحمن بن الجهم : شَكا ذَريحٌ المُحارِبِيُّ قَراقِرَ فى بَطنِهِ إلى أبى عَبدِاللّهِ علیه‌السلام ، فَقالَ : أتوجِعُكَ؟ قالَ : نَعَم . قالَ : ما يَمنَعُكَ مِنَ الحَبَّةِ السَّوداءِ وَالعَسَلِ لَها؛ به نقل از عبد الرحمان بن جَهْم: ذریح محاربی ، نزد امام صادق علیه‌السلام ، اظهار کرد که شکم وی غُرغُر می کند . امام پرسیدند: آیا درد هم داری؟ گفت : آری. فرمودند: چرا برای درمان آن ، از سیاه‌دانه و عسل ، بهره نمی‌جویی؟ طبّ الأئمّة لابنی بسطام ، صفحه ۱۰۰ و بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۱۷۷ ، حدیث ۱۳

حدیث۱۷۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ما لِلنُّفساءِ عِندى شِفاءٌ مِثلُ الرُّطَبِ ، وما لِلمَريضِ مِثلُ العَسَلِ ؛ نزد من برای زن تازه‌زا ، درمانی همانند خرما و برای بیمار، درمانی همانند عسل وجود ندارد . کنز العمّال ، جلد ۱۰ ، صفحه ۴۴ ، حدیث ۲۸۲۷۹

حدیث۱۷۷

امام علی علیه‌السلام : العَسَلُ فيهِ شِفاءٌ ؛ در عسل ، درمان است . المحاسن ، جلد ۲ ، صفحه ۳۰۰ ، حدیث ۱۹۹۱

حدیث۱۷۸

امام علی علیه‌السلام : مَا استَشفَى المَريضُ بِمِثلِ شُربِ العَسَلِ ؛ بیمار ، به چیزی همانند خوردن عسل ، درمان نجسته است . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۳۲ ، حدیث ۵

حدیث۱۷۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : نِعمَ الشَّرابُ العَسَلُ ؛ يَرعَى القَلبَ ، ويُذهِبُ بَردَ الصَّدرِ ؛ عسل ، چه خوب نوشیدنی‌ای است! قلب را مراقبت می کند و سردیِ سینه را از میان می‌برد . مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۳۵۸ ، حدیث ۱۱۶۸

حدیث۱۸۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : العَسَلُ شِفاءٌ ؛ يَطرُدُ الرّيحَ وَالحُمّى ؛ عسل ، شفایی است که باد و تب را دور می کند . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۲۹۴ ، حدیث ۱۹

حدیث۱۸۱

امام رضا علیه‌السلام : مَن أرادَ دَفعَ الزُّكامِ فِي الشِّتاءِ أجمَعَ ، فَليَأكُل كُلَّ يَومٍ ثَلاثَ لُقَمِ شَهدٍ ؛ هر که می‌خواهد در همه زمستان از سرماخوردگی دور بماند ، هر روز ، سه لقمه شهد بخورد . طبّ الإمام الرضا علیه‌السلام ، صفحه ۳۷ و بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۴

حدیث۱۸۲

امام هادی علیه‌السلام: لَمّا سُئِلَ عَنِ الحُمّى الغِبِّ الغالِبَةِ: يُؤخَذُ العَسَلُ وَالشّونيزُ ، ويُلعَقُ مِنهُ ثَلاثُ لَعقاتٍ ؛ فَإِنَّها تَنقَلِعُ ، وهُمَا المُبارَكانِ ، قالَ اللّه‌ تَعالى فِي العَسَلِ : يَخْرُجُ مِن بُطُونِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَ نُهُ فِيهِ شِفَآءٌ لِّلنَّاسِ ؛ هنگامی که درباره تبِ پیوسته یک روز در میان از ایشان پرسیدند: قدری عسل و شونیز (سیاه‌دانه) ، برداشته و سه لیسه انگشت از آن خورده شود . در این صورت ، تب ، ریشه‌کن خواهد شد ، و این هر دو ، مبارک هستند . خداوند متعال ، درباره عسل فرموده است : (از درونِ [شکم] آن (زنبور) ، شهدی که به رنگ‌های گوناگون است ، بیرون می‌آید . در آن ، برای مردم ، درمانی است) . طبّ الأئمّة لابنی بسطام ، صفحه ۵۱ عن أبی جعفر ، بحارالأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۱۰۰ ، حدیث ۲۳

حدیث۱۸۳

امام صادق علیه‌السلام: مَن باتَ وفی جَوفِهِ سَمَكٌ لَم يَتبَعهُ بِتَمَراتٍ أو عَسَلٍ ، لَم يَزَل عِرقُ الفالِجِ يَضرِبُ عَلَيهِ حَتّى يُصبِحَ ؛ هر کس در حالی بخوابد که ماهی خورده و در پی آن ، چند خرما یا مقداری عسل نخورده است ، تا صبح ، رگِ سستْ‌اندامی بر او غلبه خواهد داشت. الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۲۳ ، حدیث ۱

حدیث۱۸۴

امام رضا علیه‌السلام : فِي العَسَلِ شِفاءٌ مِن كُلِّ داءٍ . مَن لَعِقَ لَعقَةَ عَسَلٍ عَلَى الرّيقِ يَقطَعُ البَلغَمَ ، ويَحسِمُ الصُّفرَةَ ، ويَمنَعُ المِرَّةَ السَّوداءَ ، ويُصَفّي الذِّهنَ ، ويُجَوِّدُ الحِفظَ إذا كانَ مَعَ اللُّبانِ الذَّكَرِ ؛ در عسل ، درمان هر دردی است . هر کس ناشتا یک انگشت از آن را بلیسد ، این عسل ، بلغم [وی]را پایان می‌دهد ، صفرا را فرو می‌نشانَد ، تلخه سیاه (زرداب) را مانع می‌شود ، ذهن را صفا می‌بخشد و اگر که همراه با کُنْدُر خورده شود ، حافظه را نکو می‌سازد. الفقه المنسوب للإمام الرضا علیه‌السلام ، ص۳۴۶ و بحار الأنوار ، ج۶۶ ، ص۲۹۳

حدیث۱۸۵

امام رضا علیه‌السلام : مُداوَمَةُ أكلِ البَيضِ يَعرِضُ مِنهُ الكَلَفُ فِي الوَجهِ ؛ خوردن هميشگى تخم‌مرغ ، سبب پيدايش كَك‌مَك در صورت مى‌شود . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۱

حدیث۱۸۶

امام رضا علیه‌السلام : الإمتِلاءُ مِنَ البَيضِ المَسلوقِ يورِثُ الرَّبوَ وَالإبتِهارَ ؛ پُرخورى از تخم‌مرغ آب‌پَز ، نفسْ‌تنگى و نفس‌بُريدگى مى‌آورد . طبّ الإمام الرضا عليه‌السلام ، صفحه ۲۸ و بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۱

حدیث۱۸۷

امام كاظم عليه‌السلام : مَن أخَذَ سُكَّرَتَينِ عِندَ النَّومِ ، كانَت لَهُ شِفاءً مِن كُلِّ داءٍ إلّا السّامَ ؛ هر كس در هنگام خفتن ، دو شكر پاره بردارد ، براى او در برابر هر دردى ، مگر درد مرگ ، درمان است . مكارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۳۶۳ ، حديث ۱۱۸۷

حدیث۱۸۸

امام كاظم عليه‌السلام : تَأخُذُ لِلحُمّى وَزنَ‌عَشَرَةِ دَراهِمَ سُكَّرا بِماءٍ بارِدٍ عَلَى الرّيقِ؛ براى تب ، به اندازه وزن دَه درهم ، شكر به آب سرد درمى‌آميزى و ناشتا مى‌خورى . مكارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۳۶۳ ، حديث ۱۱۸۹

حدیث۱۸۹

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : إنّ اللّه‌عز و جل أوحى إلى موسَى بنِ عِمرانَ أن : اِبدَأ بِالمِلحِ وَاختِم بِالمِلحِ ؛ فَإنَّ فِى المِلحِ دَواءً مِن سَبعينَ داءً ، أهوَنُهَا الجُنونُ ، وَالجُذامُ ، وَالبَرَصُ ، ووَجَعُ الحَلقِ وَالأَضراسِ ، ووَجَعُ البَطنِ ؛ خداوند عز و جل به موسى بن عمران وحى كرد كه :(غذا را) با نمك ، آغاز كن و با نمك ، پايان ده ؛ چرا كه درمان هفتاد درد ، در نمك است و كمترينِ اين دردها ديوانگى ، جذام ، پيسى ، گلودرد ، دندان‌درد و شكم‌درد است. المحاسن ، جلد ۲ ، صفحه ۴۲۵ ، حديث ۲۴۹۰

حدیث۱۹۰

امام على عليه‌السلام : مَنِ ابتَدَأَ طَعامَهُ بِالمِلحِ ؛ ذَهَبَ عَنهُ سَبعونَ داءً وما لا يَعلَمُهُ إلّا اللّه‌عز و جل؛ هر كس غذاى خود را با نمك آغاز كند ، هفتاد درد و دردهاى بسيار ديگرى - كه كسى جز خداوند عز و جل آنها را نمى‌داند - از وى دور مى‌شوند . الخصال ، صفحه ۶۲۳ ، حديث ۱۰

حدیث۱۹۱

امام صادق عليه‌السلام : مَن ذَرَّ عَلى أوَّلِ لُقمَةٍ مِن طَعامِهِ المِلحَ ؛ ذَهَبَ عَنهُ بِنَمَشِ الوَجهِ ؛ هر كس بر نخستين لقمه از غذاى خود نمك بپاشد ، كَك‌مكِ صورت او از ميان مى‌رود . الكافى ، جلد ۶ ، صفحه ۳۲۶ ، حديث ۸

حدیث۱۹۲

امام كاظم عليه‌السلام : قَصَبُ السُّكَّرِ يَفتَحُ السُّدودَ ، ولا داءَ فيهِ ولا غائِلَةَ ؛ نيشكر ، انسدادها را مى‌گشايد و هيچ بيمارى و عارضه‌اى

در آن نیست . مکارم الأخلاق ، ج ۱ ، ص ۳۶۳ ، ح ۱۱۹۱ و بحار الأنوار ، ج ۶۶ ، ص ۱۸۹ ، ح ۲

حدیث ۱۹۳

امام رضا علیه‌السلام : السُّکَّرُ الطَّبَرزَدُ یَأکُلُ البَلغَمَ أکلًا ؛ شکرِ طبرزد ، بلغم را به‌کلّی از میان می‌برد . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۲۹۷ ، حدیث ۱

حدیث ۱۹۴

الإمام الباقر علیه‌السلام: - لِزُرارَةَ- وَیحَکَ یا زُرارَةُ ، ما أغفَلَ النّاسَ عَن فَضلِ السُّکَّرِ الطَّبَرزَدِ ! وهُوَ یَنفَعُ مِن سَبعینَ داءً ، وهُوَ یَأکُلُ البَلغَمَ أکلًا ویَقلَعُهُ بِأَصلِهِ ؛ امام باقر (علیه‌السلام)خطاب به زُراره(فرمودند): ای زراره ! دریغ از تو! چه قدر مردم از ارزش شکر طبرزد ، بی‌خبرند، در حالی که برای هفتاد بیماری، سودمند است و بلغم را کاملاً فرو می‌خورد و ریشه‌کن می‌سازد! طبّ الأئمّة لابنی بسطام ، ص ۶۷ و بحار الأنوار ، ج ۶۶ ، ص ۳۰۰ ، ح ۱۱

حدیث ۱۹۵

امام صادق علیه‌السلام : نِعمَ الطَّعامُ الأَرُزُّ ، وإنّا لَنَدَّخِرُهُ لِمَرضانا؛ برنج ، نیکو غذایی است . ما آن را برای بیماران خویش نگه می‌داریم . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۴۲ ، حدیث ۴

حدیث ۱۹۶

امام صادق علیه‌السلام : اللّوبِیا یَطرُدُ الرِّیاحَ المُستَبطِنَةَ ؛ لوبیا ، بادهای نهفته درون را دور می‌کند . الکافی ، ج ۶ ، ص ۳۴۴ ، ح ۴

حدیث ۱۹۷

عن أحمد بن محمّد بن أبی نصر عن الإمام الرضا علیه‌السلام : الحِمَّصُ جَیِّدٌ لِوَجَعِ الظَّهرِ وکانَ یَدعو بِهِ قَبلَ الطَّعامِ وبَعدَهُ ؛ به نقل از احمد بن محمّد بن ابی نصر، از امام رضا علیه‌السلام: نخود برای کمردرد، خوب است. نیز درباره ایشان آمده است که پیش و پس از غذا ، نخود می‌طلبیدند. بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۲۶۳ ، حدیث ۱

حدیث ۱۹۸

امام علی علیه‌السلام : نِعمَ الإِدامُ الخَلُّ یَکسِرُ المِرَّةَ ، ویُطفِئُ الصَّفراءَ ، ویُحیِی القَلبَ ؛ سرکه ، نیکو خورشتی است؛ زرداب را می‌شکند ، صفرا را فرو می‌نشاند و قلب را زنده می‌کند. الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۲۹ ، حدیث ۷

حدیث ۱۹۹

امام صادق علیه‌السلام : الخَلُّ یُسَکِّنُ المِرارَ ، ویُحیِی القَلبَ ، ویَقتُلُ دودَ البَطنِ ، ویَشُدُّ الفَمَ؛ سرکه ، تلخه را فرو می‌نشاند ، قلب را زنده می‌سازد ، کِرم‌های شکم را می‌کُشد و دهان را استحکام می‌بخشد . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۷۵

حدیث ۲۰۰

امام رضا علیه‌السلام : مَن خَشِیَ الشَّقیقَةَ وَالشَّوصَةَ ، فَلا یُؤَخِّر أکلَ السَّمَکِ الطَّرِیّ صَیفاً وشِتاءً؛ هر کس از درد شقیقه و شکم درد می‌ترسد ، نباید در تابستان و زمستان ، خوردن ماهی تازه را به تأخیر افکند. بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۴

حدیث۲۰۱

امام علی علیه‌السلام : أقِلّوا مِن أکلِ الحیتانِ ؛ فَإِنَّها تُـذیبُ البَدَنَ ، وتُکثِرُ البَلغَمَ ، وتُغَلِّظُ النَّفسَ؛ کمتر ماهی بخورید؛ چرا که بدن را ذوب می‌کند، بلغم را افزون می‌سازد و نَفَس را سنگین می‌نماید. الخصال ، صفحه ۶۳۶ ، حدیث ۱۰

حدیث۲۰۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : کُلُوا التَّمرَ عَلَی الرِّیقِ ؛ فَإِنَّهُ یَقتُلُ الدّیدانَ فِی البَطنِ؛ ناشتا خرما بخورید ؛ چرا که کِرم‌های شکم را می‌کُشد . عیون أخبار الرضا علیه‌السلام ، جلد ۲ ، صفحه ۴۸ ، حدیث ۱۸۵

حدیث۲۰۳

امام رضا علیه‌السلام : أکلُ اللَّحمِ النِّیءِ یورِثُ الـدّودَ فِی البَطنِ؛ خوردن گوشت خام ، در شکم ، کِرم پدید می‌آورد . طبّ الإمام الرضا علیه‌السلام ، صفحه ۲۸ و بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۱

حدیث۲۰۴

امام صادق علیه‌السلام : مَن أصابَهُ ضَعفٌ فی قَلبِهِ أو بَدَنِهِ فَلیَأکُل لَحمَ الضَّأنِ بِاللَّبَنِ ؛ فَإِنَّهُ یُخرِجُ مِن أوصالِهِ کُلَّ داءٍ وغائِلَةٍ ، ویُقَوّی جِسمَهُ ویَشُدُّ لِثَتَهُ؛ هر کس به ضعفی در قلب یا بدن خویش گرفتار آمد ، گوشت گوسفند همراه با شیر بخورد؛ چرا که این خوراک ، هر درد و عارضه‌ای را از انـدام وی بیرون می‌بَرَد ، تن او را تقویت می‌کند و لثه‌های او را نیز استحکام می‌دهد. بحار الأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۱۹۴ ، حدیث ۹

حدیث۲۰۵

امام کاظم علیه‌السلام : مَن أکَلَ مَرَقا بِلَحمِ بَقَرٍ أذهَبَ اللّهُ تَعالی عَنهُ البَرَصَ وَالجُذامَ؛ هر کس آب‌گوشت گاو بخورد، خداونـد ، پیسی و جُذام را از او دور می‌کند . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۱۲

حدیث۲۰۶

امام صادق علیه‌السلام : مَرَقُ لَحمِ البَقَرِ یَذهَبُ بِالبَیاضِ؛ آب‌گوشتِ گاو ، پیسی را از میان می‌بَرَد . الکافی ، جلد ۶، صفحه ۳۱۱، حدیث ۲

حدیث۲۰۷

امام باقر علیه‌السلام : إنَّ بَنی إسرائیلَ شَکَوا إلی موسی علیه‌السلام ما یَلقَونَ مِنَ البَیاضِ ، فَشَکا ذلِکَ إلَی اللّهِ عز و جل فَأَوحَی اللّهُ عز و جل إلَیهِ : مُرهُم یَأکُلوا لَحمَ البَقَرِ بِالسِّلقِ؛ بنی اسرائیل ، از لکّه‌های سفیدی که [بر پوست] می‌دیدند ، نزد موسی علیه‌السلام اظهار

ناراحتی کردند . پس خداوند به موسی علیه‌السلام چنین وحی فرستاد : به آنان بگو که گوشت گاو ، همراه با چغندر بخورند . المحاسن ، جلد ۲ ، صفحه ۳۲۶ ، حدیث ۲۱۰۷

حدیث۲۰۸

امام صادق علیه‌السلام : مَن أصابَهُ ضَعفٌ فی قَلبِهِ أو بَدَنِهِ فَلیَأکُل لَحمَ الضّأنِ بِاللَّبَنِ ؛ فَإِنَّهُ یُخرِجُ مِن أوصالِهِ کُلَّ داءٍ وغائِلَةٍ ، ویُقَوّی جِسمَهُ ، ویَشُدُّ لِثَتَهُ؛ هر کس در قلب یا بدن خود به ضعفی گرفتار آمد ، گوشت میش با شیر بخورد ؛ چرا که در این صورت ، هر بیماری و عارضه‌ای ، از بند بند تن او برون می‌رود ، بدنش نیرو می‌گیرد و لثه‌اش استحکام می‌یابد . المحاسن ، جلد ۲ ، صفحه ۲۵۹ ، حدیث ۱۸۱۹

حدیث۲۰۹

امام کاظم علیه‌السلام : لا أرَی بِأَکلِ الحُباری بَأساً ، وإنَّهُ جَیِّدٌ لِلبَواسیرِ ، ووَجَعِ الظَّهرِ ، وهُوَ مِمّا یُعینُ عَلی کَثرَةِ الجِماعِ ؛ در خوردن هوبْره ، اشکالی نمی‌بینم . برای بواسیر و درد کمر ، خوب است و از چیزهایی است که انسان را بر فراوانی آمیزش ، یاری می‌رساند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۱۳ ، حدیث ۶

حدیث۲۱۰

کُلُوا السَّفَرجَلَ عَلَی الرّیقِ ؛ فَإِنَّهُ یُذهِبُ وَغَرَ الصَّدرِ؛ ناشتا بِهْ بخورید ؛ چرا که حرارت سینه را از میان می‌برد . کنز العمّال ، جلد ۱۰ ، صفحه ۴۰ ، حدیث ۲۸۲۵۹

حدیث۲۱۱

امام رضا علیه‌السلام : مُصّ مِنَ الرُّمّانِ الإِملیسِیِّ ؛ فَإِنَّهُ یُقَوِّی النَّفسَ ، ویُحیِی الدَّمَ؛ آب انار مَلَس بِمَک ؛ زیرا انسان را قوی می‌کند و خون را زنده می‌سازد . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۰

حدیث۲۱۲

امام صادق علیه‌السلام : عَلَیکُم بِالرُّمّانِ الحُلوِ فَکُلوهُ ؛ فَإِنَّهُ لَیسَت مِن حَبَّةٍ تَقَعُ فی مَعِدَةِ مُؤمِنٍ إلّا أبادَت داءً ، وأطفَأَت شَیطانَ الوَسوَسَةِ عَنهُ؛ بر شما باد انار شیرین . آن را بخورید ؛ چرا که هیچ دانه‌ای از آن به معده مؤمنی در نمی‌آید ، مگر این که بیماری‌ای از آن ریشه‌کن می‌کند و شیطانِ وسوسه را از او دور می‌سازد . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۵۴ ، حدیث ۱۰ .

حدیث۲۱۳

امام صادق علیه‌السلام : أربَعَةٌ یَعدِلنَ الطَّبائِعَ : الرُّمّانُ السّورانِیُّ ، والبُسرُ المَطبوخُ ، وَالبَنَفسَجُ ، وَالهِندَباءُ ؛ چهار چیز ، طبع را اعتدال می‌بخشد : انار سورانی ، خرمای نارس پخته‌شده ، بنفشه ، و کاسنی . الخصال ، صفحه ۲۴۹ ، حدیث ۱۱۳

حدیث۲۱۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عَلَیکَم بِاللُّبانِ ؛ فَإِنَّهُ یَمسَحُ الحَرَّ عَنِ القَلبِ . . . ویَجلُو البَصَرَ ، ویُذهِبُ النِّسیانَ ؛ بر شما باد کُنْدُر؛ چرا که گرمازدگی را از قلب می‌زداید... و دیده را جلا می‌دهد و فراموشی را از میان می‌بَرَد. طبّ النبیّ صلی الله علیه و آله و سلّم ، صفحه ۶ و بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۹۴

حدیث۲۱۵

امام صادق علیه‌السلام : أطعِموا مَحمومیکُمُ التُّفّاحَ ؛ فَما مِن شَیءٍ أنفَعَ مِنَ التُّفّاحِ ؛ به تبداران خود، سیب بدهید؛ چرا که هیچ چیز، سودمندتر از سیب نیست . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۵۷ ، حدیث ۱۰

حدیث۲۱۶

عن إسحاق بن مطهّر عن الإمام الصادق علیه‌السلام : التُّفّاحُ یُفَرِّجُ المَعِدَةَ . وقال : کُلِ التُّفّاحَ ؛ فَإِنَّهُ یُطفِئُ الحَرارَةَ ، ویُبَرِّدُ الجَوفَ ، ویَذهَبُ بِالحُمّی . وفی حَدیثٍ آخَرَ : یَذهَبُ بِالوَباءِ ؛ به نقل از اسحاق بن مطهّر ، از امام صادق علیه‌السلام: سیب، معده را گشایش می‌دهد . همچنین فرمودند : سیب بخور؛ چرا که حرارت را فرو می‌نشاند، درون را سرد می‌کند و تب را می‌بَرد . در حدیث دیگری است که فرمودند : وبا را از میان می‌برد . المحاسن ، جلد ۲ ، صفحه ۳۶۸ ، حدیث ۲۲۸۴

حدیث۲۱۷

امام کاظم علیه‌السلام : التُّفّاحُ یَنفَعُ مِن خِصالٍ عِدَّةٍ : مِنَ السَّمِّ ، وَالسِّحرِ ، وَاللَّمَمِ یَعرِضُ مِن أهلِ الأَرضِ ، وَالبَلغَمِ الغالِبِ ، ولَیسَ شَیءٌ أسرَعَ مِنهُ مَنفَعَةً ؛ سیب، برای درمان چند چیز سودمند است : مسمومیت ، سِحر ، جنونی که از زمینیان پیش می‌آید، و بلغمی که چیره شده باشد. هیچ چیز منفعتش سریع‌تر از این نیست . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۵۵ ، حدیث ۲

حدیث۲۱۸

امام صادق علیه‌السلام : لَو یَعلَمُ النّاسُ ما فِی التُّفّاحِ ما داوَوا مَرضاهُم إلّا بِهِ ، ألا وإنَّهُ أسرَعُ شَیءٍ مَنفَعَةً لِلفُؤادِ خاصَّةً ، وإنّهُ نَضوحُهُ ؛ اگر مردم می‌دانستند در سیب چیست، بیمارانشان را جز به آن درمان نمی‌کردند. بدانید که سیب، به ویژه، سودمندترین چیز برای قلب و مایه شست‌وشوی آن است. طبّ الأئمّة لابنی بسطام ، صفحه ۱۳۵ و الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۵۷ ، حدیث ۱۰

حدیث۲۱۹

امام باقر علیه‌السلام : إذا أرَدتَ أکلَ التُّفّاحِ فَشُمَّهُ ثُمَّ کُلهُ ؛ فَإِنَّکَ إذا فَعَلتَ ذلِکَ أخرَجَ مِن جَسَدِکَ کُلَّ داءٍ وغائِلَةٍ ، ویُسَکِّنُ ما یوجَدُ مِن قِبَلِ الأَرواحِ کُلِّها؛ هنگامی که خواستی سیب بخوری ، آن را ببوی و سپس بخور . اگر این کار را انجام دادی ، هر درد و عارضه‌ای از تنت بیرون می‌رود و همه آنچه از سوی ارواح، در انسان ایجاد می‌شود، فرو می‌نشیند. طبّ الأئمّة لابنی بسطام ، صفحه ۱۳۵ و بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۱۷۵ ، حدیث ۳۳

حدیث۲۲۰

امام کاظم علیه‌السلام : مَن تَغَیَّرَ عَلَیهِ ماءُ ظَهرِهِ ، یَنفَعُ لَهُ اللَّبَنُ الحَلیبُ بِالعَسَلِ ؛ هر کس آبِ کمرش بر وی دیگرگون شود ، شیر تازه با عسل برایش سودمند است . مکارم الأخلاق ، ج ۱ ، ص ۳۵۸ ، ح ۱۱۶۴ و بحارالأنوار ، ج ۶۶ ، ص ۲۹۰ ، ح ۲

حدیث۲۲۱

امام صادق علیه‌السلام : الجُبنُ وَالجَوزُ إذَا اجتَمَعا فی کُلِّ واحِدٍ مِنهُما شِفاءٌ ، وإنِ افتَرَقا کانَ فی کُلِّ واحِدٍ مِنهُما داءٌ ؛ پنیر و گردو، چون با هم یک‌جا جمع شوند، در هر یک از آنها درمان است ؛ امّا اگر از هم جدا شوند ، در هر یک از آنها درد است . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۴۰، حدیث ۲

حدیث۲۲۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أکَلَ لُقمَةً سَمینَةً نَزَلَ مِثلُها مِنَ الدّاءِ مِن جَسَدِهِ ، ولَحمُ البَقَرِ داءٌ ، وسَمنُها شِفاءٌ ، ولَبَنُها دَواءٌ ، وما دَخَلَ الجَوفَ مِثلُ السَّمنِ ؛ هر کس یک لقمه چرب‌شده به روغن حیوانی بخورد ، به همان اندازه ، بیماری از تن او فرو می‌ریزد . گوشت گاو ، درد است و روغن آن ، شفا و شیرش نیز درمان . هیچ چیز ، همانند روغن گاو ، به بدن درنیامده است . دعائم الإسلام ، جلد ۲ ، صفحه ۱۱۱ ، حدیث ۳۶۵

حدیث۲۲۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ما أنزَلَ اللّه‌ مِن داءٍ إلّا وقَد أنزَلَ لَهُ شِفاءً ، وفی ألبانِ البَقَرِ شِفاءٌ مِن کُلِّ داءٍ؛ خداوند، هیچ دردی فرو نفرستاده، مگر این که برای آن، درمانی هم فرستاده است. در شیر گاو ، درمان هر درد هست . کنز العمّال ، جلد ۱۰ ، صفحه ۳۱ ، حدیث ۲۸۱۶

حدیث۲۲۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عَلَیکُم بِألبانِ البَقَرِ ؛ فَإِنَّها تَرُمُّ مِن کُلِّ شَجَرٍ ، وهُوَ شِفاءٌ مِن کُلِّ داءٍ؛ بر شما باد شیر گاو ؛ چرا که گاو از هر درختی می‌خورد و شیر آن ، درمانی برای هر درد است . المحاسن ، جلد ۲ ، صفحه ۲۹۴ ، حدیث ۱۹۶۷

حدیث۲۲۵

تَغَدَّیتُ مَعَ أبی جَعفَرٍ علیه‌السلام فَأَتی بِقَطاةٍ فَقالَ : إنَّهُ مُبارَکٌ ، وکانَ أبی علیه‌السلام یُعجِبُهُ ، وکانَ یَأمُرُ أن یُطعَمَ صاحِبَ الیَرَقانِ یُشوی لَهُ فَإِنَّهُ یَنفَعُهُ؛ به نقل از علی بن مَهزیار: همراه با امام باقر علیه‌السلام ناهار خوردم . ایشان مرغ سنگخواری آورد و فرمودند: این ، مبارک است . پدرم به آن علاقه داشت و می‌فرمودند: هر کس یرقان دارد ، برایش از گوشت این مرغ ، کباب کنند . او را سودمند خواهد افتاد. الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۱۲ ، حدیث ۵

حدیث۲۲۶

امام کاظم علیه‌السلام : أطعِمُوا المَحمومَ لَحمَ القِباجِ ؛ فَإِنَّهُ یُقَوّی السّاقَینِ ، ویَطرُدُ الحُمّی طَرداً ؛ به تبدار، گوشت کبک بخورانید؛ چرا که پاها را نیرو می‌دهد و تب را کاملاً دور می‌کند. الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۱۲ ، حدیث ۴

حدیث۲۲۷

امام صادق علیه‌السلام : مَن أکَلَ لُقمَةَ شَحمٍ أخرَجَت مِثلَها مِنَ الدّاءِ؛ هر کس یک لقمه پیه بخورد ، آن لقمه هم‌اندازه خویش ،

بیماری را از بدن بیرون می‌برد . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۱۱ ، حدیث ۵

حدیث۲۲۸

امام علی علیه‌السلام : ذُکِرَ عِندَ النَّبیِّ صلی الله علیه و آله و سلّم اللَّحمُ وَالشَّحمُ ، فَقالَ : لَیسَ مِنهُما بَضعَةٌ تَقَعُ فِی المَعِدَةِ إلاّ أنبَتَت مَکانَها شِفاءً ، وأخرَجَت مِن مَکانِها داءً ؛ نزد پیامبر صلی الله علیه و آله و سلّم از گوشت و پیهْ یاد شد. فرمودند : هیچ پاره‌ای از این دو در معده جای نمی گیرد ، مگر این که در جای آن ، شفا می‌روید و بیماری‌ای از آن جا می‌رود . عیون أخبار الرضا علیه‌السلام ، جلد ۲ ، صفحه ۴۱ ، حدیث ۱۳۰

حدیث۲۲۹

امام علی علیه‌السلام : الشَّحمُ یُخرِجُ مِثلَهُ مِنَ الدّاءِ ، ولَم یَستَشفِ النّاسُ بِشِفاءٍ أفضَلَ مِنَ السَّمنِ ، وقِراءَةِ القُرآنِ؛ پیهْ ، هم‌اندازه خود ، بیماری را از بدن بیرون می‌برد . مردم ، به هیچ چیز بهتر از روغن حیوانی و قرائت قرآن ، درمان نجسته‌اند . کنز العمّال ، جلد ۱۰ ، صفحه ۸۶ ، حدیث ۲۸۴۷۲

حدیث۲۳۰

امام علی علیه‌السلام : إذَا اشتَری أحَدُکُم لَحماً فَلیُخرِج مِنهُ الغُدَدَ ؛ فَإِنَّهُ یُحَرِّکُ عِرقَ الجُذامِ ؛ هر گاه کسی از شما گوشت خرید ، غدّه‌ها را از آن بیرون آورَد ؛ زیرا آنها رگ جذام را تحریک می کنند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۲۵۴ ، حدیث ۵

حدیث۲۳۱

امام رضا علیه‌السلام : إدمانُ أکلِ کُلَی الغَنَمِ وأجوافِها ، یَعکِسُ المَثانَةَ ؛ عادت داشتن به خوردن قلوه و شکمبه (سیرابی) گوسفند ، مثانه را دیگرگون می کند . طبّ الإمام الرضا علیه‌السلام ، صفحه ۶۴ و بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۱

حدیث۲۳۲

امام صادق علیه‌السلام : مَن أکَلَ الجِرجیرَ بِاللَّیلِ ضَرَبَ عَلَیهِ عِرقُ الجُذامِ مِن أنفِهِ وباتَ یُنزَفُ الدَّمُ؛ هر کس شبانگاه جرجیر بخورد ، رگ جذام ، از بینی وی بر آن یورش می‌آورد و آن شب را شبِ خونریزی می کند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۶۸ ، حدیث ۲

حدیث۲۳۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أکرَهُ الجِرجیرَ ، وکَأَنّی أنظُرُ إلی شَجَرَتِها نابِتَةً فی جَهَنَّمَ ، وما تَضَلَّعَ مِنها رَجُلٌ بَعدَ أن یُصَلِّیَ العِشاءَ إلاّ باتَ فی تِلکَ اللَّیلَةِ ونَفسُهُ تُنازِعُهُ إلَی الجُذامِ؛ من، جِرجیر را خوش نمی‌دارم و گویا درخت آن را می‌نگرم که در دوزخ ، روییده است . هیچ کس پس از گزاردن نماز عشا ، درون را از آن پُر نمی‌سازد ، مگر این که آن شب را در حالی به خواب می‌رود که جانِ او تا صبح با جذام ، دست و پنجه نرم می کند . المحاسن ، جلد ۲ ، صفحه ۳۲۴ ، حدیث ۲۰۹۷

حدیث۲۳۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عَلَیکَم بِالکَمأَةِ الرَّطبَةِ ؛ فَإِنَّها مِنَ المَنِّ ، وماؤُها شِفاءٌ لِلعَینِ ؛ بر شما باد قارچ تازه ؛ چرا که از همان مَنّ است و آبش ، شفایی برای چشم است . کنز العمّال ، جلد ۱۰ ، صفحه ۵۰ ، حدیث ۲۸۳۱۱

حدیث۲۳۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الکَمأَةُ مِنَ المَنِّ الَّذی أنزَلَهُ اللّه‌عَلی بَنی إسرائیلَ ، وهِیَ شِفاءٌ لِلعَینِ ؛ قارچ ، از همان مَنّ است که خداوند بر بنی اسرائیل نازل کرد ، و آن ، شفایی برای چشم است . عیون أخبار الرضا علیه‌السلام ، جلد ۲ ، صفحه ۷۵ ، حدیث ۳۴۹

حدیث۲۳۶

امام کاظم علیه‌السلام : إنَّ السِّلقَ یَقمَعُ عِرقَ الجُذامِ ، وما دَخَلَ جَوفَ المُبَرسَمِ مِثلُ وَرَقِ السِّلقِ؛ چغندر ، رگ جذام را به کلّی از میان می‌بَرد . هیچ چیز به درونِ گرفتار به بِرسا درنیامده است که همانند برگ چغندر باشد . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۶۹ ، حدیث ۵

حدیث۲۳۷

امام رضا علیه‌السلام : أطعِموا مَرضاکُمُ السِّلقَ – یَعنی وَرَقَهُ – فَإِنَّ فیهِ شِفاءً ولا داءَ مَعَهُ ولا غائِلَةَ لَهُ ، ویُهَدِّئُ نَومَ المَریضِ ، وَاجتَنِبوا أصلَهُ ؛ فَإِنَّهُ یُهَیِّجُ السَّوداءَ؛ به بیمارانتان ، چغندر (یعنی برگ آن را) بدهید ؛ چرا که در آن ، درمان است و هیچ بیماری‌ای به همراه ندارد و هیچ عارضه‌ای در آن نیست و خواب بیمار را آرام می‌سازد . امّا از خودِ چغندر بپرهیزید ؛ چرا که سودا را تحریک می کند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۶۹ ، حدیث ۴

حدیث۲۳۸

امام صادق علیه‌السلام : لَو عَلِمَ اللّه‌فی شَیءٍ شِفاءً أکثَرَ مِنَ الشَّعیرِ ، ما جَعَلَهُ غِذاءَ الأَنبیاءِ علیهم‌السلام؛ اگر خداوند در چیزی بیش از جو بهبود دهندگی می‌دید ، آن را خوراک پیامبران قرار نمی‌داد . مکارم الأخلاق، ج ۱، ص۳۳۴ ، ح۱۰۷۶

حدیث۲۳۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم: کُلُوا الثُّومَ وتَداوَوا بِهِ ؛ فَإِنَّ فیهِ شِفاءً مِن سَبعینَ داءً ؛ سیر بخورید و بدان درمان کنید؛ چرا که درمان هفتاد درد در آن هست. مکارم الأخلاق، ج۱، ص۳۹۴، ح۱۳۳۵ و دانش نامه احادیث پزشکی: ج۲ / ح۲۶۲

حدیث۲۴۰

مَن أرادَ ألاّ یُصیبَهُ ریحٌ ، فَلیَأکُلِ الثُّومَ فی کُلِّ سَبعَةِ أیّامٍ؛ هر کس می‌خواهد بادی دامنگیر او نشود، در هر هفت روز، [یک بار] سیربخورد . طبّ الإمام الرضا علیه‌السلام، ص۴۱ و بحار الأنوار ، ج۶۲، ص۳۲۵

حدیث۲۴۱

سُئِلَ أبو عَبدِاللّهِ علیه‌السلام عَنِ الكَرّاثِ ، فَقالَ : كُلهُ ؛ فَإنَّ فيهِ أربَعَ خِصالٍ : يُطَيِّبُ النَّكهَةَ ، ويَطرُدُ الرِّياحَ ، ويَقطَعُ البَواسيرَ ، وهُوَ أمانٌ مِنَ الجُذامِ لِمَن أدمَنَ عَلَيهِ ؛ به نقل از فرات بن اَحنَف: از امام صادق علیه‌السلام درباره تره پرسیدند. فرمود ند: آن را بخور ؛ چرا که در آن ، چهار ویژگی است : بوی دهان را خوش می‌سازد ؛ بادها را [از بدن] می‌راند ؛ بواسیر را ریشه کن می‌کند؛ و برای کسی که بر [خوردن] آن مداومت ورزد ، مایه ایمنی از جذام است. الكافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۶۵ ، حدیث ۴

حدیث۲۴۲

امام صادق علیه‌السلام : مَن أكَلَ الجِرجيرَ بِاللَّيلِ ضَرَبَ عَلَيهِ عِرقُ الجُذامِ مِن أنفِهِ ، وباتَ يُنزَفُ الدَّمُ؛ هر كس شبْ هنگام ، تَره تیزک بخورد ، رگ جذام به بینی او حمله كند و چون شب بخوابد ، خونْ دماغ شود . الكافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۶۸ ، حدیث ۲

حدیث۲۴۳

امام رضا علیه‌السلام : الهِندَباءُ شِفاءٌ مِن ألفِ داءٍ ، ما مِن داءٍ في جَوفِ ابنِ آدَمَ إلّا قَمَعَهُ الهِندَباءُ ؛ كاسنی ، درمان هزار درد است . هیچ دردی در درون آدمی‌زاده نیست ، مگر این كه كاسنی ، آن را در هم می‌كوبد . لكافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۶۳ ، حدیث ۹

حدیث۲۴۴

امام صادق علیه‌السلام : الحَوكُ بَقلَةُ الأنبياءِ ، أما إنَّ فيهِ ثَمانَ خِصالٍ : يُمرِئُ ، ويَفتَحُ السُّدَدَ ، ويُطَيِّبُ الجُشاءَ ، ويُطَيِّبُ النَّكهَةَ ، ويُشَهِّي الطَّعامَ ، ويَسُلُّ الدّاءَ ، وهُوَ أمانٌ مِنَ الجُذامِ ، إذَا استَقَرَّ فِي جَوفِ الإنسانِ قَمَعَ الدّاءَ كُلَّهُ ؛ حَوک(بادروج)، سبزی پیامبران است . بدانید كه در آن ، هشت ویژگی است : اشتهاآور است، گرفتگی‌های عروق و مجاری را می‌گشاید ، آروغ را خوش‌بو می‌سازد ، دهان را بوی خوش می‌بخشد ، غذا را دوست‌داشتنی می‌سازد ، درد و بیماری را از بدن بیرون می‌كشد و امان انسان از جُذام است . چون در درون انسان جای گیرد ، همه بیماری‌ها را فرو می‌نشاند . الكافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۶۴ ، حدیث ۴

حدیث۲۴۵

امام علی علیه‌السلام : إذَا اشتَكى أحَدُكُم عَينَيهِ فَليَقرَأ آيَةَ الكُرسِيِّ ، وَليُضمِر في نَفسِهِ أنَّها تَبرَأُ ؛ فَإِنَّهُ يُعافى إن شاءَ اللّه؛ اگر كسی از شما چشمانش ناراحت بود ، آیه‌الكرسی بخواند و در دل ، نیّت شفا كند . به خواست خداوند ، بهبود خواهد یافت . الخصال ، صفحه ۶۱۶ ، حدیث ۱۰

حدیث۲۴۶

پیامبراكرم صلی الله علیه و آله و سلّم می فرمایند: الحِميَةُ رَأسُ الدَّواءِ ، وَالمَعِدَةُ بَيتُ الدّاءِ ، وعَوِّدوا كُلَّ جِسمٍ مَا اعتادَ؛ پرهیز، سرآمد درمان، و معده، خانه درد است . هر بدنی را به همان كه بدان خو می‌گیرد، عادت دهید . الأحكام النبويّة ، جلد ۲ ، صفحه ۷

حدیث۲۴۷

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: إنَّ رَسولَ اللّهِ صلى الله عليه و آله و سلّم شَكا إلى رَبِّهِ عز و جل وَجَعَ الظَّهرِ ، فَأَمَرَهُ بِأَكلِ الحَبِّ بِاللَّحمِ – يَعنِي الهَريسَةَ – ؛ پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم به درگاه پروردگار خویش عز و جل از كمرْ درد نالید. خداوند به او فرمود كه دانه با گوشت بخورد، یعنی هریسه . الكافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۲۰ ، حدیث ۳

حدیث۲۴۸

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله و سلّم می فرمایند: خَمسُ خِصالٍ تورِثُ البَرَصَ : النّورَةُ یَومَ الجُمُعَةِ ویَومَ الأَربَعاءِ، وَالتَوَضُّؤُ وَالاِغتِسالُ بِالماءِ الَّذی تُسَخِّنُهُ الشَّمسُ، وَالأَكلُ عَلَى الجَنابَةِ، وغِشیانُ المَرأَةِ فی أیّامِ حَیضِها، وَالأَكلُ عَلَى الشِّبَعِ؛ پنج چیز است که پیسی می‌آورَد: نوره کشیدن در روز جمعه و چهارشنبه؛ وضوگرفتن و غسل کردن با آبی که به آفتاب گرم شده است؛ خوردن درحال جنابت؛ آمیزش با زن در هنگام حائض بودنش؛ و خوردن در حال سیری . الخصال، صفحه ۲۷۰، حدیث ۹

حدیث۲۴۹

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله و سلّم می فرمایند: الأَكلُ عَلَى الشِّبَعِ یورِثُ البَرَصَ؛ خوردن از روی سیری، پیسی می‌آورد . الأمالی للصدوق، صفحه ۶۳۶، حدیث ۸۵۴

حدیث۲۵۰

امام کاظم علیه‌السلام می فرمایند: لا تَخَلَّلوا بِعودِ الرَّیحانِ ، ولا بِقَضیبِ الرُّمانِ ؛ فَإِنَّهُما یُهَیِّجانِ عِرقَ الجُذامِ؛ با چوب ریحان و چوب انار خلال نکنید؛ زیرا که رگ جذام را تحریک می کنند . الکافی، جلد ۶، صفحه ۳۷۷، حدیث ۷

حدیث۲۵۱

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: إذَا اشتَرى أحَدُكُم لَحماً فَلیُخرِج مِنهُ الغُدَدَ؛ فَإِنَّهُ یُحَرِّكُ عِرقَ الجُذامِ؛ هر گاه کسی از شما گوشت خرید، غدّه‌ها را از آن بیرون آورَد؛ زیرا آنها رگ جذام را تحریک می کنند. الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۲۵۴ ، حدیث ۵

حدیث۲۵۲

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند: اِستَكثِروا مِنَ اللُّبانِ وَاستَبقوهُ وَامضَغوهُ، وأحَبُّهُ إلَیَّ المَضغُ؛ فَإِنَّهُ یَنزِفُ بَلغَمَ المَعِدَةِ ویُنَظِّفُها،ویَشُدُّ العَقلَ،ویُمرِئُ الطَّعامَ؛ فراوان کُندُر بخورید، آن را در دهان نگه دارید و بِجَوید. برای من، جویدن آن، دوست‌داشتنی تر است؛ بلغم معده را می‌زداید و آن را تمیز می کند، عقل را استحکام می‌بخشد و غذا را می گوارَد. مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۴۲۳ ، حدیث ۱۴۴۲

حدیث۲۵۳

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: نِعمَ الطَّعامُ الأَرُزُّ ؛ یُوَسِّعُ الأَمعاءَ، ویَقطَعُ البَواسیرَ، وإنّا لَنَغبِطُ أهلَ العِراقِ بِأَكلِهِمُ الأَرُزَّ وَالبُسرَ؛ فَإِنَّهُما یُوَسِّعانِ الأَمعاءَ، ویَقطَعانِ البَواسیرَ؛ برنج، خوب خوراکی است! روده‌ها را فراخ می کند و بواسیر را ریشه کن می‌سازد. ما بر مردم عراق ، غبطه می‌خوریم که برنج و خرما خرک می‌خورند. این دو، روده‌ها را فراخ می کنند و بواسیر را ریشه کن می‌سازند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۴۱ ، حدیث ۲

حدیث۲۵۴

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند: یَنبَغی أن تَحذَرَ . . . أن تَجمَعَ فی جَوفِكَ البَیضَ وَالسَّمَكَ فی حالٍ واحِدَةٍ ؛ فَإِنَّهُما إذَا اجتَمَعا وَلَّدا

القولَنـجَ ، وریاحَ البَواسـیرِ، ووَجَعَ الأَضـراسِ؛ بایـد از این بپرهیزی که . . . تخم‌مرغ و ماهی را همزمان در معده گِرد آوری؛ چون هر گاه این دو با یکدیگر گِرد آیند، قولنج، باد بواسیر و دنداندرد به وجود می‌آورند . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۱

حدیث۲۵۵

أکلُ اللَّحمِ النِّیِّ یورِثُ الدُّودَ فِی البَطنِ؛ خوردن گوشت ناپخته ، در شکم ، کِرم ایجاد می‌کند . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۱

حدیث۲۵۶

امام صادق علیه‌السـلام می فرمایند: الإِستِلقاءُ بَعدَ الشِّبَعِ : یُسمِنُ البَدَنَ ، ویُمرِئُ الطَّعامَ ، ویَسُلُّ الدّاءَ؛ به پشت دراز کشیدن پس از غذا خوردن، بـدن را چاق می‌کند، غذا را گوارا می‌سازد و درد را [از درون انسان] بیرون می‌کند . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۴۱۲ ، حدیث ۹

حدیث۲۵۷

پیامبراکرم صـلی الله علیه و آله و سـلّم می فرماینـد: إنّ اللّه‌ عز و جل أوحی إلی موسَـی بنَ عِمرانَ أن ابدَأ بِالمِلحِ وَاختِم بِالمِلحِ ؛ فَإِنَّ فِی المِلـحِ دَواءً مِن سَـبعین داءً ، أهوَنُهَـا الجُنونُ ، وَالجُـذامُ ، وَالبَرَصُ ، ووَجَعُ الحَلقِ وَالأَضـراسِ ، ووَجَعُ البَطنِ؛ خداونـد عز و جـل به موسـی بن عمران ، وحی فرسـتاد که :غذا را با نمک ، آغاز کن و با نمک ، پایان ده ؛ چرا که در نمک ، درمان هفتاد درد است که کمترین آنها ، دیوانگی ، جذام ، پیسی ، گلودرد ، دندان‌درد و شکم درد باشد. بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۳۹۸، حدیث ۲۱

حدیث۲۵۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أنزل اللّٰه من داء إلّا أنزل له شفاء؛ خدا مرضی نفرستاده جز آن که شفائی برای آن فرستاده است. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیکم بالزّبیب فإنّه یکثف المرّه و یذهب بالبلغم و یشدّ العصب و یذهب بالعیاء و یحسن الخلق و یطیب النّفس و یـذهب بالهمّ؛ مویز خورید که صـفرا را غلیظ کند و بلغم را ببرد و عصب را قوی کند و کند ذهنی را ببرد و خلق را نیکو کند و جان را پاک دارد و غم را ببرد. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۰

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: الصّدقات بالغدوات یذهبن بالعاهات؛ صدقه صـبحگاه مرض ها را می برد. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۱

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: الدّواء من القدر و قد ینفع بإذن اللّٰه تعالی؛ دوا از وسائل تقدیر است و به فرمان

خدا فایده می دهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: داووا مرضاکم بالصّدقه فإنّها تدفع عنکم الأمراض و الأعراض؛ بیماران خود را به وسیله صدقه علاج کنید زیرا صدقه امراض و اعراض را از شما دفع می کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحمّی تحتّ الخطایا کما تحتّ الشّجره ورقها؛ تب گناهان را می ریزد چنان که درخت برگهای خود را می ریزد. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حصّنوا أموالکم بالزّکاه و داووا مرضاکم بالصّدقه و أعدّوا للبلاء الدّعاء؛ اموال خود را به وسیله زکات محفوظ دارید و مریضان خود را با صدقه علاج کنید و برای جلوگیری از بلا به دعا متوسل شوید. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تداووا فإنّ الّذی أنزل الدّاء أنزل الدّواء؛ مداوا کنید زیرا آن که درد را فرستاد، دوا را نیز فرستاد. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تداووا عباد اللّه فإنّ اللّه تعالی لم یضع داء إلّا وضع له دواء غیر داء واحد الهرم؛ بندگان خدا امراض خود را مداوا کنید زیرا خدا مرضی پدید نیاورده جز آن که دوائی برای آن قرار داده مگر یک درد که پیری است. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تداووا بألبان البقر فإنّی أرجوا أن یجعل اللّه فیها شفاء فإنّها تأکل من کلّ الشّجر؛ با شیر گاو مداوا کنید زیرا من امیدوارم که خدا در آن شفا قرار داده باشد زیرا از همه درختان می چرد. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ فی الحجم شفاء؛ حجامت مایه شفاست. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه یبتلی عبده المؤمن بالسّقم حتّی یکفّر عنه کلّ ذنب؛ خداوند بنده مؤمن خود را به مرض مبتلا می کند تا همه گناهان او بریزد. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه لم ینزل داء إلا أنزل له شفاء إلّا الهرم؛ خداوند دردی پدید نیاورده جز آن که علاجی برای آن قرار داده به جز پیری. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی حیث خلق الدّاء خلق الدّواء فتداووا؛ خداوند که درد را آفریده درمان را نیز آفریده پس دردهای خویش را درمان کنید. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۲

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : کُلُوا ما یَسْقُطُ مِنَ الْخوانِ فَإنَّهُ شِفاءٌ مِنْ کُلِّ داء بِإذْنِ اللّهِ عَزَّوَجَلَّ، لِمَنْ اَرادَ أنْ یَسْتَشْفِیَ بِهِ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: آنچه اطراف ظرف غذا و سفره می ریزد جمع کنید و بخورید، که همانا هرکس آن ها را به قصد شفا میل نماید، به اذن حق تعالی شفای تمام دردهای او خواهد شد. مستدرک الوسائل، ج ۱۶، ص ۲۹۱، ح ۱۹۹۲۰

حدیث۲۷۳

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : فِی الْمَرَضِ یُصیبُ الصَبیَّ، کَفّارَةٌ لِوالِدَیْهِ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: مریضی کودک، کفّاره گناهان پدر و مادرش می باشد. بحار الأنوار، ج ۵، ص ۳۱۷، ح ۱۶

حدیث۲۷۴

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : لا یَمْرُضُ مُؤْمِنٌ وَ لا مُؤْمِنَةٌ إلاّ حَطّ اللّهُ بِهِ خَطایاهُ ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هیچ مؤمن و مؤمنه ای مریض نمی گردد مگر آن که خطاها و لغزش هایش پاک و بخشوده می شود. مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۶۶، ح ۱۴۲۲

حدیث۲۷۵

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : یا علی ! ان الوضوء قبل الطعام و بعده شفاءفی الجسد و یمن فی الرزق؛ یا علی ! قبل از غذا و بعد از غذا، وضو گرفتن ، شفای بدن و برکت در روزی است . (بحار الانوار، ج ۶۶, ص ۳۵۶)

حدیث۲۷۶

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله و سلّم می فرمایند: الأَکلُ عَلَی الشِّبَعِ یورِثُ البَرَصَ؛ خوردن از روی سیری، پیسی می‌آورد. الأمالی للصدوق، صفحه ۶۳۶، حدیث ۸۵۴

حدیث۲۷۷

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند: یَنبَغی أن تَحذَرَ . . . أن تَجمَعَ فی جَوفِکَ البَیضَ وَالسَّمَکَ فی حالٍ واحِدَةٍ ؛ فَإِنَّهُما إذا اجتَمَعا وَلَّدا القولَنجَ ، ورِیاحَ البَواسیرِ، ووَجَعَ الأَضراسِ . باید از این بپرهیزی که . . . تخم‌مرغ و ماهی را هم‌زمان در معده گِرد آوری؛ چون هر گاه این دو با یکدیگر گِرد آیند، قولنج، باد بواسیر و دندان‌درد به وجود می‌آورند . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۱

حدیث۲۷۸

امام علی علیه‌السلام : قِلَّةُ الأَکلِ یَمنَعُ کَثیراً مِن أعلالِ الجِسمِ . کم‌خوری ، مانع بسیاری از بیماری‌های جسم می‌شود . غرر الحکم ، حدیث ۶۷۶۸

حدیث۲۷۹

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند : کَثْرَةُ اَکْلِ الْبَیْضِ وَ اِدْمانُهُ یورِثُ الطُّحالَ وَ ریاحا فی رَأسِ الْمَعِدَةِ وَ الْاِمْتِلاءُ مِنَ الْبَیْضِ الْمَسْلوقِ یورِثُ الرَّبوَ وَ الْاِبْتِهارَ؛ زیاد خوردن تخم مرغ و معتاد شدن به آن، بیماری ورم طحال می‌آورد و ایجاد کننده بادهایی در سرِ معده است و زیاد خوردن تخم‌مرغ آب پز، نفَس تنگی و نفَس بریدگی می‌آورد. بحارالأنوار، ج ۵۹، ص ۳۲۱ .

حدیث۲۸۰

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و سلم می فرمایند : کندر بخورید؛ زیرا همان‌طور که انگشت، عرق را از پیشانی پاک می‌کند، کندر هم سوزش قلب را می‌برد و کمر را محکم و عقل را زیاد می‌کند و ذهن را ذکاوت و چشم را جلاء می‌بخشد و فراموشی را از میان می‌برد. طب النبی صلی‌الله‌علیه‌وآله ، ص ۶.

حدیث۲۸۱

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اَطْعِمُوا الْمَبطونَ خُبزَ الْاُرُزِّ، فَما دَخَلَ جَوْفَ الْمَبطونِ شَیْءٌ اَنْفَعُ عَنْهُ، اَما اِنَّهُ یَدْبَغُ الْمَعِدَةَ وَ یَسُلُّ الدّاءَ سَلاًّ ؛ به کسی که دل درد (اسهال)، دارد نان برنجی بدهید، چرا که برای دل درد چیزی مفیدتر از آن نیست. بدانید که آن، معده را پاک و درد را کاملاً آرام می‌کند. کافی، ج ۶، ص ۳۰۵، ح ۲ .

حدیث۲۸۲

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند: همبستری در حال حیض باعث جذام فرزند می‌شود. همبستری‌ای که در پی آن دفع مَنی و ادرار نباشد باعث سنگ کلیه و مثانه می‌شود. طب الرضا، ص ۷۵.

حدیث۲۸۳

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند: جماع پی‌درپی بدون غسل باعث جنون فرزند می‌شود. زیاد خوردن تخم مرغ و استمرار بر آن، باعث بیماری طحال و گاز معده می‌شود. طب الرضا، ص ۷۵.

حدیث۲۸۴

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند: زیاد خوردن گوشت حیوانات وحشی (حلال گوشت) و گاو باعث تغییر (به‌هم‌ریختگی) عقل و سرگردانی فهم و کندذهنی و فراموشی می‌شود. طب الرضا، ص ۷۵.

حدیث۲۸۵

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و سلم می فرمایند : عَلَیْکُمْ بِالْاءِهلیلَجِ الْاسْوَدَ فَاِنَّهُ مِنْ شَجَرَهِٔ الْجَنَّهَٔ وَ طَعْمُهُ مُرٌّ و فیهِ شِفاءٌ مِنْ کُلِّ داءٍ؛ هلیله سیاه بخورید، که از درختان بهشت است. مزه آن تلخ است ولی شفای هر دردی است. طب النبی، ص ۳۱ .

حدیث۲۸۶

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند: هر کس می‌خواهد مثانه‌اش به بیماری‌ای مبتلا نشود، ادرار خود را نگه ندارد. طب الرضا علیه‌السلام ، ص ۳۵ .

حدیث۲۸۷

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و سلم می فرمایند : لا تُداوِ اَحَدا حَتّی تَعْرِفَ داءَهُ؛ هیچ کس را درمان مکن، مگر آن گاه که بیماری او را بشناسی. الاصابهٔ، ج ۳، ص ۲۸۹ .

حدیث۲۸۸

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: مَنْ غَرَسَ فی نَفْسِهِ مَحَبَّهَٔ اَنواعِ الطَّعامِ، اِجْتَنی ثِمارَ فُنونِ الْاَسْقامِ ؛ هر کس در دل خود، نهال علاقه به غذاهای گوناگون را بکارد، محصول بیماری‌های گوناگون از آن می‌چیند. غررالحکم، ح ۹۲۱۹ .

حدیث۲۸۹

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و سلم می فرمایند : مَنْ تَداوی بِحَرامٍ، لم یَجْعَلِ اللّه‌فیهِ شِفاءً؛ هر کس با حرام به مداوا بپردازد خداوند در آن شفا قرار نمی‌دهد. کنزالعمال، ح ۲۸۳۱۸ .

حدیث۲۹۰

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: اِنَّ نَبیّا مِنَ الْاَنْبیاءِ مَرِضَ، فَقالَ: لا اَتَداوی حَتّی یَکونَ الَّذی اَمْرَضَنی هُوَ الَّذی یَشْفینی. فَاَوحَی اللّه‌عَزَّوَجَلَّ لا اَشْفیکَ حَتّی تَتَداوی، فَاِنَّ الشِّفاءَ مِنّی؛ پیامبری از پیامبران بیمار شد. گفت درمان نمی‌کنم تا همان کسی که بیمارم کرده است، خود درمانم کند. خداوند عزوجل به او وحی فرستاد: شفایت نمی‌دهم، مگر آن‌که درمان کنی، که شفا از من است. مکارم الاخلاق، ص ۳۶۲.

حدیث۲۹۱

امام صادق علیه السلام می فرمایند : نِعْمَ الطَّعامُ الزَّیْتُ یُطَیِّبُ النَّکْهَهَٔ وَیَذْهَبُ بِالْبَلْغَمِ وَیُصْفِی اللَّوْنَ وَیَشُدُّ الْعَصَبَ وَیَذْهَبُ بِالْوَصَبِ وَیُطْفِئُ الْغَضَبَ؛ زیتون غذای خوبی است، دهان را خوشبو می کند، بلغم را از بین می‌برد، رنگ پوست را صفا می‌بخشد، اعصاب را

محکم می کند، مرض را می‌برد و خشم را خاموش می کند. مکارم الاخلاق، ص ۱۹۰.

حدیث۲۹۲

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : بِسمِ اللّهِ شِفاءٌ مِن کُلِّ داءٍ و عَونٌ لِکُلِّ دَواءٍ؛ بسم اللّه، شفای هر دردی و یاری کننده هر دارویی است. نزهةُ الناظر و تنبیه الخاطر، ص ۴۲ .

حدیث۲۹۳

پیامبراکرم صلی‌اللّه‌علیه‌وآله می فرمایند: لَو قَرَأتَ بِسمِ اللّهِ تَحفَظُکَ الْمَلائِکَةُ إلَی الْجَنَّةِ و هُوَ شِفاءٌ مِن کُلِّ داءٍ؛ اگر بسم اللّه را قرائت کنی، فرشتگان، تا بهشت تو را حفظ می کنند و آن شفای هر دردی است. فقه الرضا علیه‌السلام ، ص ۳۴۲.

حدیث۲۹۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بپرهیز از ادامه پر خوری که به راستی این کار دردها را بر انگیزد و بیماریها را تحریک کند. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۲۹۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ادامه پر خوری انواع دردها را به جای بگذارد. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۲۹۶

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : بیماری تازیانه خدا در زمین است , که به وسیله آن بندگان خویش را ادب می کند. (نهج الفصاحه ، ح ۳۱۰۱)

حدیث۲۹۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: وَ الصَّدَقَةُ دَوَاءٌ مُنْجِحٌ وَ أَعْمَالُ الْعِبَادِ فِی عَاجِلِهِمْ نُصْبُ أَعْیُنِهِمْ فِی آجَالِهِمْ؛ صدقه دادن دارویی ثمر بخش است ، و کردار بندگان در دنیا ، فردا در پیش روی آنان جلوه گر است. نهج البلاغه، حکمت ۷

حدیث۲۹۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی ، بدترین بیماریهاست. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۲۹۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه و اله و سلم می فرمایند: اَلصَّدَقَةُ تَدْفَعُ الْبلاءَ وَ هِیَ اَنْجَحُ دَواءٍ وَ تَدْفَعُ الْقَضاءَ وَ قَدْ اُبْرِمَ اِبراما وَ لا یَذْهَبُ بِالاْدواءِ اِلاَّ الدُّعاءُ وَ الصَّدَقَةُ صدقه بلا را برطرف می کند و مؤثرترین داروست. همچنین، قضای حتمی را برمی گرداند و درد و بیماری‌ها را چیزی جز دعا و صدقه از بین نمی‌برد. بحارالأنوار، ج ۹۳، ص ۱۳۷، ح ۷۱

حدیث۳۰۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: بسمِ اللّهِ شِفاءٌ مِن کلِّ داءٍ و عَونٌ لِکلِّ دَواءٍ بسم اللّه، شفای هر دردی و یاری کننده هر دارویی است. (عیون أخبار الرضا علیه‌السلام ، ج ۲)

حدیث۳۰۱

پیامبرخدا(صلی الله علیه وآله) می فرمایند: نرمه سر استخوان های پرندگان را نخورید؛چرا که سِل می آورد. (کنز العمّال،ج۱۵،ص۲۶۴)

حدیث۳۰۲

امام هادی علیه‌السلام : خَیرُ الأَشیاءِ لِحُمَّی الرِّبعِ أن یُؤکَلَ فی یَومِهَا الفالوذَجُ المَعمولُ بِالعَسَلِ ویُکثَرَ زَعفَرانُهُ ، ولا یُؤکَلَ فی یَومِها غَیرُهُ . بهترین چیز برای تبِ رِبع آن است که در روز غلبه تب ، فالوده‌ای که با عسل ساخته شده و زعفران فراوانی دارد ، خورده شود و در آن روز ، چیزی دیگر خورده نشود . طبّ الأئمّة لابنی بسطام ، صفحه ۵۱ عن أبی جعفر ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۱۰۰ ، حدیث ۲۴ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۴۰۶

روانشناسی

حدیث۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إنَّ لِلقُلوبِ شَهوَةً وَکَراهَةً وَإقبالاً وَإدبارً فَتوها مِن إقبالِها وَشَهوَتِها، فَإنَّ القَلبَ إذا اُکرِهَ عَمِیَ؛ دلها را حالتِ خواستن و ناخواستن و روی آوردن و پشت کردن است. از راه خواسته ها و تمایلات سراغ قلبها بروید، چرا که اگر دل را به کاری مجبور کنند، کور می شود. نهج البلاغه، حکمت ۱۹۳

حدیث۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن لَم یُحسِن ظَنَّهُ استَوحَشَ مِن کُلِّ أَحَدٍ؛ آن کس که گمان خود را نیکو نسازد (و بدبین باشد) از هر کسی وحشت می کند. غررالحکم، ج۵، ص۴۴۲، ح۹۰۸۴

حدیث۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلنّاسُ أعداءُ ماجَهِلوا؛ مردم، با آنچه نمی دانند دشمن اند. نهج البلاغه، حکمت ۴۳۸

حدیث۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: خَوافِی الخلاقِ تَکشِفُهَا المُعاشَرَةُ؛ خصلت ها و اخلاق پنهان را، معاشرت آشکار می سازد. غررالحکم، ج۳، ص۴۶۶، ح۵۰۹۹

حدیث۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلنّاسُ کَالشَّجَرِ شَرابُهُ واحِدٌ وَثَمَرُهُ مُختَلِفٌ؛ مردم همانند درختان اند که آبشان یکی است و میوه هایشان گوناگون. غررالحکم، ج۲، ص۱۳۶، ح۲۰۹۷

حدیث۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اَلنَّومُ راحَةٌ لِلجَسَدِ وَالنُّطقُ راحَةٌ لِلرّوحِ وَالسُّکوتُ راحَةٌ لِلعَقلِ؛ خواب، آرام بخش جسم است، سخن گفتن آسایش روح است و سکوت، سبب راحتی عقل است. من لایحضره الفقیه، ج۴، ص۴۰۲، ح۵۸۶۵

حدیث۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: رَجُلاً ـ یَسأَلُ اَبا عَبدِ اللّه علیه السلام فَقالَ: الرَّجُلُ یَقولُ أَوَدُّک، فَکَیفَ أَعلَمُ أَنَّهُ یَوَدُّنی؟ فَقالَ: اِمتَحِن قَلبَک، فَإن کُنتَ تَوَدُّهُ فَإنَّهُ یَوَدُّک؛ شخصی از امام صادق علیه السلام پرسید: گاهی به من گفته می شود: دوستت دارم. از کجا بدانم که (راست می گوید و) دوستم دارد؟ حضرت فرمودند: قلب خودت را بیازمای، پس اگر تو او را دوست داری، بدان که او نیز تو را دوست دارد. کافی، ج۲، ص۶۵۲، ح۲

حدیث۸

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَن ساءَ خُلقُهُ عَذَّبَ نَفسَهُ؛ هر کس بداخلاق باشد، خودش را شکنجه و آزار می دهد. کافی، ج۲، ص۳۲۱، ح۴

حدیث۹

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: بِمَوتِ النَّفسِ تَکونُ حَیاةُ القَلبِ وَبِحَیاةِ القَلبِ البُلوغُ إِلَی الاِستِقامَةِ؛ زیر پاگذاشتن هوا و هوس، دل را زنده می کند و زنده دلی، سبب استقامت است. مستدرک الوسایل، ج۱۱، ص۲۲۶، ح۱۲۸۱۳

حدیث۱۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلنّاسُ إلی أشکالِهِم أَمیَلُ؛ مردم به همانند خود، بیشتر تمایل دارند. بحارالأنوار، ج۷۸، ص۹۲، ح۱۰۰

خانواده

تربیت اسلامی

حدیث۱

امام سجاد (علیه السلام): واءما حق الولد فتعلم اءنه منک ومضاف الیک فی عاجل الدنیا بخیره و شره واءنک مسؤ ول عما ولیته من حسن الادب والدلالة علی ربه والمعونة له علی طاعته ...؛ حق فرزند این است که بدانی او از تو است در دنیا با هر خیر و شری که دارد به تو منسوب است و تو مسئول تربیت نیکو و راهنمایی اش به سوی خدا و یاریش در اطاعت از پروردگارش هستی ... تحف العقول ص ۲۶۳.

حدیث۲

امام سجاد (علیه السلام): اللهم ... اعنی علی تربیتهم و تادیبهم وبرهم ؛ خدایا مرا بر تربیت ، ادب آموزی و نیکی کردن به فرندانم یاری فرما. صحیفه سجادیه از دعای ۲۵.

حدیث۳

امـام بـاقر (علیه السـلام): اللهم ارزقنی ولـدا واجعله تقیا زکیا لیس فی خلقه زیادهٔ و لا نقصان واجعل عاقبته الی خیر؛ خداونـدا به من فرزندی عطا کن و او را پرهیزگار و پاک قرار ده که در آفرینشش کم و زیادی نباشد و سرانجامش را نیکوگردان . تهذیب الاحکام ۷/۴۱۱/۱۶۴۱.

حدیث۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم): یا علی : رحم الله والـدین حملا ولـدهما علی برهما؛ ای علی : خداوند رحمت کند پدر و مادری را که فرزند خویش را بر نیکی کردن به خودشان یاری کنند. من لا یحضره الفقیه ۴/۳۷۲.

حدیث۵

امام صادق (علیه السـلام): انا نامر صبیاننا بالصلاهٔ والصیام ما اطاقوا اذا کانوا ابناء سبع سنین ؛ ما هنگامی که کودکانمان هفت ساله می شوند به اندازه ای که طاقت دارند آنان را به انجام نماز و روزه فرمان می دهیم . دعائم الاسلام ۱/۱۹۴.

حدیث۶

قال الامام الصادق - عَلَیْهِ السَّلامُ - : بادِرُوا اَحْداثِکُمْ بِالْحَدیثِ قَبْلَ اَنْ یَسْبِقَکُمْ اِلَیْهِمُ الْمُرْجِئَةُ. امام صادق - علیه السـلام - فرمودند: احادیث اسـلامی را به نوجوانان خود بیاموزیـد (و در انجام این وظیفه تربیتی تسـریع نماییـد)، پیش از آن که مخالفان گمراه بر شـما پیشی گیرند (و آنان را گمراه سازند). «الکافی، ج۶، ص ۴۷»

حدیث۷

عَنْ مُعاوِیَةَ بْنَ وَهَبٍ قالَ: سَأَلتُ اَباعَبْدِاللهِ - عَلَیْهِ السَّلامُ - فی کَمْ یُؤْخَذُ الصَّبیُّ بالصَّلوهِٔ؟ فَقالَ بَیْنَ سَبْعِ سِنینَ وسِتُ سِنینَ. معاویهٔ بن هب از امام صادق - علیه السلام - پرسید، در چه سنی کودک به نماز امر شود؟ حضرت فرمودند: بین شش و هفت سالگی. «وسائل الشیعه، ج ۲، ص ۳»

حدیث۸

قـال الامـام البـاقر - عَلَیْهِ السَّلامُ - : یُحْفَظُ الْاَطْفـالُ بِصـلاحِ آبـائِهِمْ. امـام بـاقر - علیه السـلام - فرمودنـد: حفـظ اطفال از خطرات و انحراف‌ها در صلاحیت و شایستگی (وظیفه) پدران آن‌ها است. «بحار الانوار، ج ۱۵، ص ۱۷۸»

حدیث۹

قال الامام الصادق – عَلَيْهِ السَّلامُ – : دَعِ ابْنَكَ يَلْعَبْ سَبْعَ سِنينَ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: فرزند خود را هفت سال آزاد بگذار تا بازی کند. «الکافی، ج۶، ص ۴۶»

حدیث۱۰

قال الامام الصادق – عَلَيْهِ السَّلامُ – : اَلْغُلامُ يَلْعَبُ سَبْعَ سِنينَ وَ يَتَعَلَّمُ الْكِتابَ سَبْعَ سِنينَ و يَتَعَلَّمُ الْحَلالَ و الْحَرامَسَبْعَ سِنينَ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: طفل هفت سال بازی کند، هفت سال خواندن و نوشتن بیاموزد، هفت سال حلال و حرام (احکام الهی) را یاد بگیرد. «الکافی، ج ۶، ص ۴۶»

حدیث۱۱

قالَ اَبوالْحَسَنِ – عَلَيْهِ السَّلامُ – : اِذا وَعَدْتُمُ الصِّبْيانَ فَفُوا لَهُمْ فَاِنَّهُمْ يَرَوْنَ اَنَّكُمُ الّذينَ ... . امام کاظم – علیه السلام – فرمودند: چون به اطفال وعده‌ای دادید وفا کنید (و تخلف ننمائید)، زیرا کودکان گمان می‌کنند شما رازق آن‌ها هستید. خداوند برای هیچ چیز به قدر تجاوز به حقوق زنان و کودکان غضب نمی‌کند. «الکافی، ج ۶، ص ۵۰»

حدیث۱۲

قال الامام الصادق – عَلَيْهِ السَّلامُ – : صَلَّى رَسُولُ اللهِ – صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِه – بالنّاسِ ظهرَ مخفف فی الرّكعتينالا-خيرتينِ ... . امام صادق – علیه السلام – فرمودند: رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – نماز ظهر را با مردم به جماعت گذارد و دورکعت آخر را به سرعت و با اسقاط مستحبات برگزار کرد. پس از نماز مردم گفتند: یا رسول الله آیا در نماز پیش‌آمدی شد؟ حضرت پرسید مگر چه شده؟ عرض کردند دو رکعت آخر را به سرعت، ادا کردید. فرمودند: مگر صدای شیون و استغاثه کودک را نشنیدید. «الکافی، ج ۶، ص۴۸»

حدیث۱۳

قال الامام الصادق – عَلَيْهِ السَّلامُ – : اَكثِرُوا مِنْ قُبْلَةِ اَوْلادِكُمْ فَاِنَّ لَكُمْ بِكُلِّ قُبْلَةٍ دَرَجَةً. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: فرزندان خود را بسیار ببوسید زیرا برای شما در هر بوسیدن درجه‌ای است. «بحار الانوار، ج۱۰۱، ص۹۲»

حدیث۱۴

قال الامام الصادق – عَلَيْهِ السَّلامُ – : اِعْدِلُوا بَيْنَ اَوْلادِكُمْ كَما تُحِبّونَ اَنْ يَعْدِلُوا بَيْنَكُمْ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: بین فرزندان خود به عدالت رفتار نمایید، همان طور که مایلید فرزندان شما بینتانبه عدل و داد رفتار کنند. «بحار الانوار، ج۱۰۱، ص۹۲»

حدیث۱۵

امام باقر – علیه السلام – فرمودند: هنگامی که کودک به سه سالگی رسید به او بگویند هفت مرتبه بگوید لا اله الّا الله (تا بیاموزد)، در چهار سالگی به او بگویند که هفت مرتبه بگوید محمد رسول الله (تا یاد بگیرد)، در پنج سالگی رویش را به قبله متوجه کنند و به او بگویند که سر به سجده بگذارد، در پایان شش سالگی رکوع و سجده صحیح را به او بیاموزند و در هفت سالگی به طفل گفته شود: دست و رویت را بشوی و پس از آن به او گفته شود: نماز بخوان. «مکارم الاخلاق، ص ۱۱۵»

حدیث۱۶

قال الامام الصادق – عَلَيْهِ السَّلامُ – : انَّ اللهَ عَزَّ وَ جَلَّ لَيَرْحَمُ الرَّجُلُ لِشِدَّةِ حُبِّه لِوَلَدِهِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: همانا خداوند متعال نسبت به شخصی که نسبت به فرزند خود محبت بسیار دارد رحمت و عنایت می‌کند. «مکارم الاخلاق، ص ۱۱۳»

حدیث۱۷

قال الامام علی – عَلَيْهِ السَّلامُ – : لايَصْلَحُ الْكِذْبُ جِدٌّ وَ لاهَزْلٌ وَ لا اَنْ يَعِدَ اَحَدُكُمْ صَبِيَّهُ ثُمَّ لايَفِيَ لَهُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: شایسته نیست آدمی به جد یا به شوخی دروغ بگوید و شایسته نیست کسی به فرزند خود وعده‌ای بدهد و به آن وفا ننماید. «وسائل الشیعه، ج۳، ص ۲۳۲»

حدیث۱۸

قالَ اَميرُ الْمُؤْمِنينِ – عَلَيْهِ السَّلامُ – : مَنْ كانَ لَهُ وَلَدٌ صَبا. امام علی – علیه السلام – فرمودند: کسی که کودکی دارد باید (در راه تربیت او)) کودکانه رفتار نماید. «وسائل الشیعه، ج ۵، ص ۱۲۶»

حدیث۱۹

قالَ الامام علی – عَلَيْهِ السَّلامُ – : تَعَلَّمُوا الْعِلْمَ صِغاراً تَسُودُوا بِه كِباراً. امام علی – علیه السلام – فرمودند: در خُردسالی علم بیاموزید تا در بزرگسالی به برتری و سیادت نائل آیید. «شرح ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ص ۲۶۷»

حدیث۲۰

قالَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِه – : إنَّ اللَّهَ تَعالی يُحِبُّ أن تَعدِلُوا بَينَ أولادِكم حَتّی فی القُبَلِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: خداوند دوست دارد که میان فرزندانتان عادلانه رفتار کنید، حتی در بوسیدن آنها. «میزان الحکمه، ح ۲۲۶۶۵»

حدیث۲۱

قالَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِه – : والَّذی نَفْسی بِيَدِهِ لَوْ اَنَّ رَجُلاً غَشَىَ امْرَأتَهُ و فِي الْبَيْتِ صَبِيٌّ ... . رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: قسم به آنکه جانم در دست اوست، اگر مردی با همسر خود آمیزش کند و در آنجا، کودک بیداری آن دو را در حال آمیزش ببیند و سخنان آنان و همچنین صدای تنفسشان را بشنود، آن طفل هرگز رستگار نخواهد شد، چه دختر باشد و یا پسر، سرانجام به زنا آلوده می‌شود. «وسائل الشیعه، ج ۵، ص ۱۶»

حدیث۲۲

قالَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِه – : اذا بَلَغَتِ الْجارِيَةُ سِتَّ سِنينَ فَلا يُقَبِّلْهَا الْغُلامُ و الْغُلامُ لا تُقَبِّلْهُ الْمَرْأةُ اذاجاوَزَ سَبْعَ سِنينَ. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هنگامی که دختر بچه ای شش ساله شد، پسر بچه ای او را نبوسد و همچنین زن‌ها از بوسیدن پسر بچه‌ای که سنش از هفت سال تجاوز کرده است، خودداری کنند. «مکارم الاخلاق، ص ۱۱۵»

حدیث۲۳

قالَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – : اذا نَظَرَ الْوالِدُ اِلی وَلَدِه فَسَرَّهُ کانَ لِلْوالِدِ عِتْقُ نَسْمَةٍ. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هرگاه پدری با نگاه (مودّت‌آمیز) خود فرزند خویش را مسرور کند، خداوند به او اجر آزاد کردن یک بنده را می‌دهد. «مستدرک الوسائل، ج۲، ص۶۲۶»

حدیث۲۴

قالَ رسول الله – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – مَنْ فَرَّحَ ابْنَتَهُ فَکَاَنَّما اَعْتَقَ رَقَبَةً مِنْ وُلْدِ اِسْمعیلَ وَ مَنْ اَقَرَّ عَیْنَ ابْنٍ فَکَاَنَّمابَکی مِنْ خَشْیَةِ اللهِ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که دختر بچه خود را شادمان کند مانند کسی است که بنده‌ای را از فرزندان (حضرت) اسماعیل، آزاد کرده باشد، و آن کس که پسر بچه خود را مسرور و دیده او را روشن کند مانند کسی است که از خوف خدا گریسته باشد. «مکارم الاخلاق، ص ۱۱۴»

حدیث۲۵

رُوِیَ عَنِ النَّبِیِّ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – اِنَّهُ نَظَرَ اِلی بَعْضِ الْاَطْفالِ فَقالَ: وَیْلٌ لِاَولادِ آخِرِ الزَّمانِ ... . رسول اکرم به تعدادی از کودکان نگاه کردند، سپس فرمودند: وای بر فرزندان آخرالزمان از پدرانشان. عرض شد یا رسول الله از پدران مشرک آن‌ها؟ فرمودند: نه بلکه از پدران مسلمانشان که هیچ چیز از فرائض مذهبی را به آنان نمی‌آموزند و اگر خود فرزندان پاره‌ای از مسائل دینی را فرا گیرند آن‌ها را باز می‌دارند و تنها به این قانع هستند که فرزندانشان متاع ناچیزی از دنیا بدست آورند، من از این قبیل پدران بری هستم و آنان نیز از من بیزارند. «مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۶۲۵»

حدیث۲۶

قالَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – : رَحِمَ اللهُ مَنْ اَعانَ وَلَدَهُ عَلی بِرِّه. قالَ کَیْفَ یُعینُهُ عَلی بِرِّه؟ قالَ یَقْبَلُمَیْسُورَهُ وَ یَتَجاوَزُ عَنْ مَعْسُورِه وَ لا یُرْهِقُهُ وَ لا یَخْرُقُ بِه. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: خدای رحمت کند کسی را که فرزندش را در نیکی به خود یاری می‌کند. راوی حدیث پرسید: چگونه فرزندمان را در نیکی به خود یاری نماییم؟ حضرت فرمودند: آنچه را که کودک در قوه و توان داشته و انجام داده است از او قبول کند، آنچه انجام آن برای کودک سنگین و طاقت فرسا است از او نخواهد، او را به گناه و طغیان وادار نکند و به او دروغ نگوید و در برابر او مرتکب اعمال جاهلانه (و احمقانه) نشود. «الکافی، ج ۶، ص ۵۰»

حدیث۲۷

قالَ رسول الله – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – : رَحِمَ اللهُ عَبْداً اَعانَ وَلَدَهُ عَلی بِرِّهِ بِالاِحْسانِ اِلَیْهِ وَ التَّاَلُّفِ لَهُ وَ تَعْلیمِه وَتأدیبِه. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: خداوند رحمت کند پدری را که با نیکی نمودن و مهربانی به فرزندش و با آموزش دادن و ادب کردنش او را در نیکی به خود یاری می‌کند. «مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۶۲۶»

حدیث۲۸

قالَ رسول الله – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – : مَنْ کانَ عِنْدَهُ صَبیٌّ فَلْیَتَصابَ لَهُ. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: آن کس که

نزد او کودکی است باید (در پرورش وی) کودکانه رفتار نماید. «وسائل الشیعه، ج ۵، ص ۱۲۶»

حدیث۲۹

قالَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ – : اِذا واعَدَ اَحَدُکُمْ صَّبِیَّهُ فَلْیُنْجِزْ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: وقتی یکی از شما به فرزند خود وعده‌ای داد پس به آن وفا کند و از عهد خود تخلف ننماید. «مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۶۲۶»

حدیث۳۰

دَعِیَ رسول الله – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ – اِلی صَلوةٍ وَ الْحَسَنُ – عَلَیْهِ السَّلامُ – مُتَعَلِّقٌ بِهِ فَوَضَعَهُ ... . رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – مردم را به نماز دعوت کرد و حضرت حسن – علیه السلام – طفل خردسال صدیقه اطهر نیز با آن حضرت بود. پیغمبر طفل را کنار خود نشاند و به نماز ایستاد. یکی از سجده‌های نماز را خیلی طول داد. (راوی حدیث می گوید:) من سر از سجده برداشتم، دیدم حضرت حسن – علیه السلام – از جای خود برخاسته و روی کتف پیغمبر نشسته است. وقتی نماز تمام شد مأمومین گفتند: یا رسول الله چنین سجده‌ای از شما ندیده بودیم، گمان کردیم وحی به شما رسیده است. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: وحی نرسیده بود، فرزندم حسن در حال سجده بر دوشم سوار شد، نخواستم تعجیل کنم و کودک را به زمین بگذارم، آن قدر صبر کردم تا خودش از کتفم پائین آمد. «بحار الانوار، ج ۱۰، ص ۸۲»

حدیث۳۱

قال رسول الله – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ – : اَکْرِمُوا اَوْلادَکُمْ وَ اَحْسِنُوا آدابَکُمْ. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: به فرزندان خود احترام کنید و با آداب و روش پسندیده با آن‌ها معاشرت نمایید. «بحار الانوار، ج ۲۳، ص ۱۱۴»

حدیث۳۲

کانَ رسول الله – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ – یَقْدِمُ مِنَ السَّفرِ فَیَتَلَقّاهُ الصِّبیانُ ... . موقعی که رسول اکرم از سفری مراجعت می‌فرمود و در رهگذر با کودکان مردم برخورد می کرد به احترام آن‌ها می‌ایستاد، سپس امر می‌فرمود کودکان را می‌آوردند، از زمین برمی‌داشتند و به آن حضرت می‌دادند. رسول اکرم بعضی را در بغل می گرفت و بعضی را بر پشت و دوش خود سوار می کرد و به اصحاب خویش می‌فرمودند: کودکان را بغل بگیرید و بر دوش خود بنشانید. «محجهٔ البیضاء، ج ۳، ص ۳۶۶»

حدیث۳۳

النَّبیِّ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ – نَظَرَ اِلی رَجُلٍ لَهُ ابْنانِ فَقَبَّلَ اَحِدَهُما وَ تَرَکَ الآخَرَ. فَقالَ رسول الله – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ – فَهَلّا ساوَیْتَ بَیْنَهُما؟ (پدری با دو فرزند خود شرفیاب محضر رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – بود. یکی از فرزندان خود را بوسید و به فرزند دیگر اعتنایی نکرد.) پیامبر اکرم که این رفتار (نادرست) را مشاهده کرد، به او فرمودند: چرا با فرزندانت به طور مساوی رفتار نمی کنی؟ «مکارم الاخلاق، ص ۱۱۳»

حدیث۳۴

عنِ النبی – صلی الله علیه و آله – : کُلُّ مَولُودٍ یُولَدُ عَلَی الفِطْرةِ وَ اَبَواهُ یَهَوِدانه و یُنَصِرانه و یُمَجِسانه. نبی اکرم – صلی الله علیه و آله

– فرمودند: همه مولودها بر فطرت (توحیدی) به دنیا می آیند، و این پدر و مادرها هستند که آنها را یهودی، مسیحی یا مجوسی بار می آورند. «بحار الانوار، ج ۵۸، ص ۱۸۷»

حدیث۳۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عَلِّموا أولادَكُم السِّباحَةَ والرِّمايَةَ ؛ به كودكان خود شنا و تيراندازی ياد دهيد . وسائل الشيعه : ۱۲ / ۲۴۷ / ۱۳ منتخب ميزان الحكمة : ۶۱۴

حدیث۳۶

امام صادق عليه‌السلام : الغُلامُ يَلعَبُ سَبعَ سِنينَ ، ويَتَعَلَّمُ الكِتابَ سَبعَ سِنينَ ، ويَتَعَلَّمُ الحَلالَ والحَرامَ سَبعَ سِنينَ . پسر بايد هفت سال بازی كند ، هفت سال سواد بياموزد و هفت سال به آموزش حلال و حرام بپردازد . وسائل الشيعه : ۱۲ / ۲۴۷ / ۱۲ منتخب ميزان الحكمة : ۶۱۶

حدیث۳۷

امام علی عليه‌السلام : عَلِّموا صِبيانَكُمُ الصَّلاةَ ، وخُذوهُم بها إذا بَلَغوا الحُلم؛ به كودكان خود نماز ياد دهيد و چون به سنّ بلوغ رسيدند ، برای (ترك) نماز ، بر آنان سخت بگيريد . غرر الحكم : ۶۳۰۵ منتخب ميزان الحكمة : ۶۱۶

حدیث۳۸

امام علی عليه‌السلام : مُرُوا أولادَكُم بطَلَبِ العِلم ؛ فرزندان خود را به آموختن دانش واداريد . كنزالعمّال : ۴۵۹۵۳ منتخب ميزان الحكمة : ۶۱۶

حدیث۳۹

پيامبر خدا صلی الله عليه و آله و سلّم : الوَلَدُ سَيِّدٌ سَبعَ سِنينَ ، وخادِمٌ سَبعَ سِنينَ ، ووَزيرٌ سَبعَ سِنينَ ، فإن رَضِيتَ مُكانَفَتَهُ لإحدى وعِشرينَ ، وإلّا فاضرِبْ على كَتِفِهِ ، قد أعذَرتَ إلَى اللّه فيهِ؛ فرزند هفت سال سرور است ، هفت سال خدمتكار و هفت سال وزير و دستيار . اگر تا بيست و يك سالگی از كمكی كه به او كرده‌ای راضی بودی (و تربيتت نتيجه داد) كه خوب ، وگرنه به شانه او بزن (و ديگر به حال خود رهايش كن) و تو درباره او نزد خداوند معذوری . كنزالعمّال : ۴۵۳۳۸ منتخب ميزان الحكمة : ۶۱۴

حدیث۴۰

امام صادق عليه‌السلام : تَجِبُ للوَلَدِ على والِدِهِ ثَلاثُ خِصالٍ : اختِيارُهُ لِوالِدَتِهِ ، وتَحسينُ اسمِهِ ، والمُبالَغَةُ فی تَأديبِهِ ؛ فرزند سه حقّ بر گردن پدرش دارد : انتخاب مادری خوب برای او ، نامگذاری خوب او و كوشش در تربيت او . بحار الأنوار : ۷۸ / ۲۳۶ / ۶۷

حدیث۴۱

امام علی عليه‌السلام : مَن لَم يَتَعَلَّمْ فی الصِّغَرِ لَم يَتَقَدَّمْ فی الكِبَرِ ؛ هر كه در كودكی نياموزد، در بزرگسالی پيشرفت نكند . غرر

الحکم : ۸۹۳۷ منتخب میزان الحکمة : ۳۲۲

حدیث۴۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عَرامَةُ الصَّبیِّ فی صِغَرِهِ زِیادَةٌ فی عَقلِهِ فی کِبَرِه؛ بازیگوشی (و شیطنت) بچّه در دوران کودکی ، نشانگر فزونی عقل او در بزرگسالی است . العُرام : الشدّة والقوّة والشراسه (النهایه : ۳ / ۲۲۳) .کنز العمّال : ۳۰۷۴۷ منتخب میزان الحکمة : ۳۲۲

حدیث۴۳

امام کاظم علیه‌السلام : تُستَحَبُّ عَرامَةُ الغُلامِ فی صِغَرِهِ لِیَکُونَ حَلیما فی کِبَرِهِ ؛ بازیگوشی (و شیطنت) پسر در دوران کودکی پسندیده است ، برای این که در بزرگسالی بردبار شود . الفقیه : ۳ / ۴۹۳ / ۴۷۴۸ منتخب میزان الحکمة : ۳۲۲

حدیث۴۴

امام رضا علیه‌السلام : مُرِ الصَّبیَّ فلْیَتَصدَّقْ بیدِهِ بالکِسْرةِ والقَبْضةِ والشَّیءِ وإنْ قَلَّ ، فإنَّ کلَّ شیءٍ یُرادُ بِهِ اللّه‌ وإنْ قَلَّ بعدَ أنْ تَصدُقَ النِّیَّةُ فیهِ عظیم؛ به کودک دستور بده که با دست خودش صدقه بدهد گر چه به اندازه تکّه نانی یا یک مشت از چیزی باشد؛ زیرا هر چیزی که در راه خدا داده شود اگر با نیّت پاک صورت گیرد ، هر چند کم باشد ، بسیار زیاد است . الکافی : ۴ / ۴ / ۱۰ منتخب میزان الحکمة : ۱۶

حدیث۴۵

أکرِمُوا أولادَکُم وأحْسِنوا آدابَهُم یُغْفَرْ لَکُم؛ فرزندان خود را گرامی بدارید و آنان را خوب تربیت کنید، (که به این ترتیب) آمرزیده می‌شوید . بحار الأنوار : ۱۰۴ / ۹۵ / ۴۴ منتخب میزان الحکمة : ۱۶

حدیث۴۶

امام صادق علیه‌السلام: للأحوَلِ: أتَیتَ‌البَصرةَ ؟ قالَ : نَعَم ، قالَ : کیفَ رَأیتَ مُسارَعَةَ الناسِ فی هذا الأمرِ ودُخُولَهُم فیهِ ؟ فقالَ : واللّه‌ إنّهُم لَقلیلٌ ، وقد فَعَلُوا وإنّ ذلک لَقلیلٌ ، فقالَ : علَیکَ بِالأحداثِ ؛ فإنّهُم أسرَعُ إلی کُلِّ خَیرٍ؛ – خطاب به اَحْوَل– : به بصره رفتی ؟ عرض کرد : آری . فرمودند: شوق مردم به این امر(ولایت و امامت ما) و پذیرش آنها را چگونه دیدی ؟ عرض کرد : به خدا قسم اندکند ، کارهایی کرده‌اند ، امّا کم است . حضرت فرمودند:بر تو باد به نوجوانان ؛ زیرا این گروه در پذیرش هر نوع خوبی شتاب بیشتری نشان می‌دهند . لإسناد : ۱۲۸ / ۴۵۰ منتخب میزان الحکمة :

حدیث۴۷

امام صادق(سلام الله علیه): عَلَیکَ بِالْأحداثِ فَإنَّهُم أسرَعُ إلی کُلِّ خَیرٍ؛ نوجوانان را دریاب که این گروه در پذیرش هر خوبی، شتاب می‌کنند. الکافی، ج ۸، ص ۹۳

حدیث۴۸

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): أَكرِموا أولادَكُم، وأحسِنوا أدَبَهُم؛ به فرزندان خود احترام گذارید و آنان را آداب نیکو بیاموزید. میزان الحكمة: ح ۴۰۲

حدیث۴۹

امام علی(سلام الله علیه): لا أدَبَ مَعَ غَضَبٍ؛ با خشم، تربیت ممکن نیست. موسوعه امام علی: ج ۱۰ ص ۲۳۶ ح ۵۶۰۳

حدیث۵۰

امام صادق علیه السلام به شخصی که نام دخترش را فاطمه گذاشته بود، فرمودند: «... اذا سمیتها فاطمهٔ فلا تسبها و لا تلعنها ولاتضربها؛ حالا که نام او را فاطمه گذاشته ای، پس دشنامش مده، نفرینش مکن و کتکش مزن .» کافی، ج ۶، ص ۴۸ .

حدیث۵۱

امام صادق (علیه‌السلام) فرمودند: لایَزالُ المُؤمِنُ یُورِثُ أَهلَ بَیتِهِ العِلمَ وَ الاَدَبَ الصّالِحَ حَتّی یُدخِلَهُمُ الجَنَّةَ جَمیعا؛ مؤمن همواره خانواده خود را از دانش و ادب شایسته بهره مند می سازد تا همه آنان را وارد بهشت کند. مستدرک الوسایل، ج۱۲، ص۲۰۱، ح۱۳۸۸۱

حدیث۵۲

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: اَدِّبوا اَولادَکُمْ عَلی ثَلاثِ خِصالٍ : حُبِّ نَبِیِّکُمْ و حُبِّ اَهْلِ بَیْتِهِ وَ عَلی قِراءَةِ الْقُرآنِ ؛ فرزندانتان را به سه چیز ادب کنید: عشق به پیامبرتان، عشق به خاندان او، و قرآن خواندن. غرر الحکم، ح ۴۴۸۸

حدیث۵۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا أدَبَ مَعَ غَضَبٍ؛ با خشم، تربیت {ممکن} نیست . (غرر الحکم، ح ۱۰۵۲۹)

حدیث۵۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: تَهادَوا فَإِنَّها تَذهَبُ بِالضَّغائِنِ؛ به یکدیگر هدیه بدهید، زیرا کینه ها را از بین می برد. (کافی، ج۵، ص ۱۴۴، ح۱۴)

حدیث۵۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: لایَزالُ المُؤمِنُ یُورِثُ أَهلَ بَیتِهِ العِلمَ وَ الاَدَبَ الصّالِحَ حَتّی یُدخِلَهُمُ الجَنَّةَ جَمیعا؛ مؤمن همواره خانواده خود را از دانش و تربیت شایسته بهره مند می سازد تا همه آنان را وارد بهشت کند. (مستدرک الوسایل، ج۱۲، ص۲۰۱، ح۱۳۸۸۱)

حدیث۵۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لا واعِظَ أبلَغُ مِن النُّصحِ؛ هیچ واعظی مؤثرتر از نصیحت نیست. (غرر الحکم، ح ۱۰۶۲۲ – منتخب میزان الحکمهٔ، ص ۶۰۰)

حدیث۵۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: بالمَواعِظِ تَنجَلی الغَفلَةُ؛ با اندرزهاست که (پرده) غفلت کنار می رود. (غرر الحکم، ح ۴۱۹۱ – منتخب میزان الحکمهٔ، ص ۵۹۸)

حدیث۵۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: فی وَصیّتِهِ لابنِهِ وهُو یَعِظُهُ: أحیِ قَلبَکَ بالمَوعِظَةِ؛ در مقام اندرز به فرزند خود: دلت را با اندرز زنده گردان. (نهج البلاغهٔ، کتاب ۳۱)

حدیث۵۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن لَم یَتَعَلَّم فِی الصِّغَرِ لَم یَتَقَدَّم فِی الکِبَرِ ؛ هرکه در کودکی نیاموزد ، در بزرگی پیشرفت نمی‌کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۹۳۷

حدیث۶۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن سَألَ فِی صِغَرِهِ أجابَ فِی کِبَرِهِ ؛ هر که در خردسالی بپرسد ، در بزرگ‌سالی پاسخ می‌دهد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۲۷۳

حدیث۶۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: قِوامُ العَیشِ حُسنُ التَّقدیرِ وَ مِلاکُهُ حُسنُ التَّدبیرِ ؛ پایداری زندگی به برنامه‌ریزیِ درست و وسیله رسیدن به آن ، مدیریت صحیح است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۸۰۷

حدیث۶۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: عَلِّمُوا صِبیانَکُم الصَّلاةَ وَ خُذُوهُم بِها إذا بَلَغُوا الحُلُمَ ؛ به کودکان خود نماز بیاموزید و چون به سنّ بلوغ رسیدند ، آنان را برای نماز بازخواست کنید . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۳۰۵

حدیث۶۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إنّما قَلبُ الحَدَثِ کَالأرضِ الخالیَةِ مَهما أُلقِیَ فیها مِن کُلِّ شَیءٍ قَبِلَتهُ ؛ قلب نوجوان ، همچون زمین ناکشته است که هرچه در آن افکنده شود، می‌پذیرد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۹۰۱

حدیث۶۴

امـام علی(علیه السـلام) فرمودنـد: إنّ هـذِهِ القُلُوبَ تَمَـلُّ کَما تَمِلُّ الأبـدانُ فَابتَغُوا لَها طَرائِفَ الحِکَمِ ؛ دل‌ها چون تن‌ها افسـرده شود ، برای [شادی] آنها حکمت‌های تازه بجویید . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۵۴۹

حدیث۶۵

قـال البـاقر – علیه السـلام –: فاذا اتم له ست سـنین علم الرکوع و السـجود حتی یتم له سـبع سـنین فاذا تم له سـبع سـنین قیل له اغسـل وجهـک و کفیـک، فـاذا غسـلهما قیل له صل؛ هنگامی که فرزنـدان شـما شـش ساله شدنـد، رکوع و سـجده (صـحیح) را به آن ها بیاموزید و در هفت سالگی به طفل بگویید: دست و رویت را بشوی و نماز بگذار. (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۱۳۲)

حدیث۶۶

قال رسول الله –صـلی الله علیه وآله –: اشتروا لصبیانکم اللحم و ذکروهم یوم الجمعهٔ ؛ با سیاسـتهای تشویقی ، اهمیت و روز جمعه را به فرزندانتان یادآوری کنید. (مستدرک الوسایل ، ج ۶، ص ۹۹).

حدیث۶۷

قال رسول الله –صـلی الله علیه وآله –: رحم الله رجلا قام من اللیل فصلی و ایقظ امراءته فصلت ، فان ابت نضح فی وجهها الماء، رحم الله امراءهٔ قـامت من اللیـل فصـلت و ایقظت زوجهـا، فان ابی نضـحت فی وجهه الماء؛ خـدا رحمت کنـد، مردی را که شب از خواب برخیزد و نماز شب بخواند و همسرش را نیز براین عمل تشویق نماید، و اگر بیدار نشد (با اجازه قبلی او) به صورت وی آب بپاشد و او را بیـدار کنـد و همچنین خـدا بیامرزد زنی که در شب برخیزد و نماز شب بخوانـد وشوهرش را نیز بدین عمل وادار کند و اگر از جای برنخواست (با اذن قبلی او) آب به صورتش بپاشد، تا او را بیدار کند. (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۱۸).

حدیث۶۸

قال الصادق – علیه السـلام –: حتی یتم له تسع سـنین ، فاذا تمت له علم الوضو وضـرب علیه وامر بالصـلوهٔ و ضرب علیها، فاذا، تعلم ، الوضوء و الصـلاهٔ غفرالله لوالـدیه ؛ وقتی (فرزنـدتان) به سن نه سـالگی برسـد، پس وقتی که نه سـالش تمـام شـد، وضو را به او یـاد بدهیـد واگر کوتاهی کرد او را ادب کنیـد، و او را امر به نماز کنیـد و اگر کوتاهی کرد او را ادب کنیـد پس زمانیکه فرزند وضو و نماز را یاد گرفتید، خدا پدر و مادرش را می آمرزد. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۳).

حدیث۶۹

قال رسول الله –صـلی الله علیه وآله –: مرو صبیانکم بالصلوهٔ اذا کانو ابناء ست سنین و اضربوهم اذا کانوا ابناء سبع سنین و فرقوا بینهم فی المضاجع کانوا ابناء عشـر سـنین؛ فرزنـدان خود را در سن شـش سالگی به نماز وادار کنید، و در هفت سالگی آنا را (در صورت نخواندن) تنبیه کنید، ودر سن ده سالگی رختخواب آنان را جدا کنید. (مستدرک الوسائل ، ج ۱ ص ۱۷۱).

حدیث۷۰

قال الصادق – علیه السـلام –: فاذا تعلم الوضوء و الصـلاهٔ غفرالله لوالـدیه ؛ چون فرزندی وضو و نماز را یاد گیرد، خداوند (به پاداش آن) پدر و مادر او را می آمرزد. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۳).

حدیث۷۱

قال علی – علیه السلام –: علموا صبیانکم الصلاهٔ ؛ نماز را به فرزندانتان بیاموزید. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴ ص ۴۶).

حدیث۷۲

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: مروا صبیانکم بالصلوهٔ اذا بلغوا سبع سنین و اضربوهم علی ترکها اذا بلغوا تسعا ؛ فرزندان هفت ساله تان را به نماز وادار کنید و نه سالگان را اگر ترک نماز نمودند تاءدیب کنید. (سفینهٔ البحار، ج ۲ ص ۲۵).

حدیث۷۳

قال الباقر – علیه السلام –: انا ناءمر صبیننا بالصلاهٔ اذا کانوا بنی خمس سنین فمروا صبیانکم بالصلاهٔ اذا کانوا بنی سبع سنین ؛ فرزندان ما وقتی پنج ساله می شوند، امر می کنیم که نماز بخوانند، پس شما هم هنگامی که فرزندانتان به هفت سالگی رسیدند، آنها را نماز خواندن امر کنید. (وسائل الشیعه ، ج ۳ ص ۱۲).

حدیث۷۴

قال علی – علیه السلام –: علموا صبیانکم الصلاهٔ وخدوهم بها اذا بلغوا ثمانی سنین ؛ نماز را به فرزندان خویش تعلیم دهید، و چون به هشت سالگی رسیدند، آنان را وادار به خواندن این فریضه الهی نمایند. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۲).

حدیث۷۵

أکرموا أولادکم و أحسنوا آدابهم؛ فرزندان خود را گرامی شمارید و نیکو تربیت شان کنید. نهج الفصاحه

حدیث۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعینوا أولادکم علی البرّ من شاء إستخرج العقوق من ولده؛ فرزندان خود را در خوب شدن کمک کنید زیرا هر که بخواهد می تواند نافرمانی را از فرزند خود بیرون آورد. نهج الفصاحه

حدیث۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اعدلوا بین أولادکم بالنّحل کما تحبّون أن یعدلوا بینکم فی البرّ و اللّطف؛ شما که می خواهید فرزندانتان در نیکی و محبت با شما به عدالت رفتار کنند در کار بخشش با آنها به عدالت رفتار کنید. نهج الفصاحه

حدیث۷۸

قال الباقر علیه السلام: انا نأمر صبیاننا بالصلاهٔ اذا کانوا بنی خمس سنین، فمروا صبیانکم بالصلاهٔ اذا کانوا بنی سبع سنین. امام باقر علیه السلام فرمود: هنگامی که فرزندان ما پنج ساله شدند دستور می‌دهیم نماز بخوانند، پس شما هم وقتی فرزندانتان به هفت سالگی رسیدند آنها را به نماز دستور دهید. وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۱۲

حدیث۷۹

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : حق الولد علی والده ان یعلمه الکتابهٔ والسباحهٔ والرمایهٔ وان لا یرزقه الا طیباً وان یزوجه اذا بلغ؛ حق فرزند (پسر) بر عهده پدرش این است که به او نوشتن، شنا کردن وتیراندازی را آموزش دهد وروزی او را تنها از راه حلال وپاکیزه تهیه نماید. نهج الفصاحه : ح ۱۳۹۴

حدیث۸۰

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و سلم می فرمایند: اَلنّاسُ مَعادِنُ وَ الْعِرْقُ دَسّاسٌ وَ اَدَبُ السُّوءِ کَعِرْقِ السُّوءِ؛ مردم، همانند معدن‌ها مختلف‌اند و اصل و نسب در انسان بسیار مؤثر است و تربیت بد، همانند اصل و نسبِ بد است. نهج الفصاحه، ح ۳۱۴۶.

حدیث۸۱

پیامبر اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حق فرزند بر پدرش این است که برای او اسم خوب انتخاب کند، خوب تربیتش نماید و در کار شایسته‌ای مستقرش سازد. الحدیث، ص ۲.

حدیث۸۲

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : هیچ پدری مالی بهتر از ادب نیک،به فرزند خود نداده است. (نهج الفصاحه ، ح۲۶۱۳)

حدیث۸۳

امام کاظم علیه‌السلام می فرمایند : قالَ بَعْضُهُم: شَکَوْتُ اِلی ابِی الْحَسَنِ موسی علیه‌السلام ابنا لی ، فَقالَ : لا تَضْرِبْهُ، وَاهْجُرْهُ وَ لا تُطِلْ ؛ کسی گفت : از فرزندم به امام کاظم علیه‌السلام شکایت کردم . ایشان فرمودند : او را نزن بلکه با او قهر کن ولی نه به مدّت طولانی . عدّهٔ الداعی ، ص ۷۹.

حدیث۸۴

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : مَنْ قَبَّلَ وَلَدَهُ کَتَبَ اللّه‌عَزَّوَجَلَّ لَهُ حَسَنَةً وَمَنْ فَرَّحَهُ فَرَّحَهُ اللّه‌یَوْمَ الْقیامَهِٔ، وَمَنْ عَلَّمَهُ الْقُرآنَ دُعیَ بِالاْبَوَیْنِ فَیُکْسَیانِ حُلَّتَینِ یُضیءُ مِنْ نورِهِما وُجوهُ اَهْلِ الْجَنَّهِٔ ؛ هر کس فرزندش را ببوسد ، خداوند عزّوجلّ برای او ثواب می‌نویسد و هر کسی که او را شاد کند ، خداوند روز قیامت او را شاد خواهد کرد و هر کس قرآن به او بیاموزد ، پدر و مادرش دعوت می‌شوند و دو لباس بر آنان پوشیده می‌شود که از نور آنها ، چهره‌های بهشتیان نورانی می گردد . کافی ، ج ۶، ص ۴۹، ح ۱.

حدیث۸۵

امام کاظم علیه‌السلام می فرمایند : تُسْتَحَبُّ عَرامَهُٔ الصَّبیِّ فی صِغَرِهِ لِیَکونَ حَلیما فی کِبَرِهِ، ما یَنْبَغی اَنْ یَکونَ اِلاّ هکَذا ؛ خوب است بچّه در کودکی بازی‌گوش باشد تا در بزرگ‌سالی بردبار گردد و شایسته نیست که جز این باشد . کافی ، ج ۶، ص ۵۱.

حدیث۸۶

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : مَنْ سَأَلَ فی صِغَرِهِ اَجابَ فی کِبَرِهِ ؛ هر کس در خردسالی سئوال کند، در بزرگ‌سالی‌اش پاسخ می‌دهد . غرر الحکم ، ح ۸۲۷۳.

حدیث۸۷

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اَلْوَلَدُ سَیِّدٌ سَبْعَ سِنینَ، وَ عَبْدٌ سَبْعَ سِنینَ، وَ وَزیرٌ سَبْعَ سِنینَ؛ فرزند هفت سال سروَر، هفت فرمانبردار، و هفت سال وزیر است . مکارم الاخلاق، ص ۲۲۲ .

حدیث۸۸

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : مَنْ کانَ عِنْدَهُ صَبِیٌّ فَلْیَتَصابَ لَهُ ؛ هر کس با کودک سروکار دارد ، با او کودکانه رفتار کند . من لا یحضره الفقیه ، ج ۳، ص ۴۸۳.

حدیث۸۹

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : طَهِّروا اَولادَکُمْ یَوْمَ السّابِعِ فَاِنَّهُ اَطْیَبُ وَ اَطْهَرُ و اَسْرَعُ لِنَباتِ اللَّحْمِ، وَ اِنَّ الْأَرْضَ تَنْجُسُ مِنْ بَولِ الْاَغْلَفِ اَرْبَعینَ صَباحا ؛ روز هفتم [تولّد] ، فرزندتان را [با ختنه] پاک کنید ، چرا که مایه تمیزی و پاکیزگی بیشتر و رویِش شتابنده‌ترِ گوشت است و زمین ، چهل روز از بول شخص ختنه نشده ، آلوده می‌ماند . کافی ، ج۶، ص۳۵، ح۲.

حدیث۹۰

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اَحِبُّوا الصِّبْیانَ وَ ارْحَمُوهُمْ ، وَ اذا وَعَدتُموهُمْ شَیْئا فَفُوا لَهُمْ ، فَاِنَّهُمْ لا یَدْرونَ اِلاّ اَنَّکُمْ تَرْزُقونَهُمْ ؛ کودکان را دوست بدارید و با آنان مهربان باشید و هرگاه به آنان وعده دادید ، به آن وفا کنید ، زیرا آنان ، روزی دهنده خود را کسی غیر از شما نمی‌دانند . کافی ، ج ۶، ص ۴۹، ح ۳.

حدیث۹۱

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلْاِفْراطُ فِی الْمَلامَةِ یَشُبُّ نیرانَ اللَّجاجِ ؛ زیاده‌روی در سرزنش کردن ، آتش لجاجت را شعله‌ور می‌سازد . تحف العقول ، ص ۸۴ .

حدیث۹۲

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اذا بَلَغَ اَوْلادُکُمْ سَبْعَ سِنینَ فَفَرِّقوا بَیْنَ فُرُشِهِمْ؛ هرگاه کودکانتان به هفت‌سالگی رسیدند، رختخواب‌هایشان را جدا کنید. مستدرک علی الصحیحین ، ج ۱، ص ۳۱۷.

حدیث۹۳

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اِذا بَلَغَتِ الجاریَةُ سِتَّ سِنینَ فَلا تُقَبِّلها وَالْغُلامُ لا یُقَبِّلُ الْمَرْاَةَ اذا جاوَزَ سَبْعَ سِنینَ ؛ چون دختر

[نامحرم] شش ساله شد ، او را مبوس و پسر نیز چون از هفت سالگی گذشت ، زن [نامحرم] را نبوسد . مکارم الأخلاق ، ج ۱، ص ۴۷۹، ح ۱۶۵۹ .

حدیث۹۴

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : وَالَّذی نَفْسی بِیَدِهِ لَوْ اَنَّ رَجُلًا غَشِیَ امْرَاَتَهُ وَ فِی الْبَیْتِ صَبِیٌّ مُسْتَیْقِظٌ یَراهُما وَیَسْمَعُ کَلامَهُما وَنَفَسَهُما ما اَفْلَحَ اَبَدا ؛ اِذا کانَ غُلاما کانَ زانیا اَوْ جارِیَةً کانَتْ زانِیَةً؛ سوگند به کسی که جانم به دست اوست ، اگر کسی با همسرش درآمیزد و در اتاق ، کودکی بیدار باشد که آنان را ببیند و سخن گفتن و صدای نَفَس آنان را بشنود ، هرگز رستگار نمی‌شود . اگر پسر باشد ، مردی زناکار و اگر دختر باشد ، زنی زناکار می گردد . کافی، ج ۵، ص ۵۰۰، ح ۲.

حدیث۹۵

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اَدِّبُوا اَوْلادَکُمْ فی بُطونِ اُمَّهاتِهِمْ. قیلَ: وَکَیْفَ ذلِکَ یا رَسُولَ اللّهِ؟ فَقالَ: بِاِطْعامِهِمُ الْحَلالَ؛ فرزندانتان را در رحم مادرانشان تربیت کنید. سئوال شد: این چطور ممکن است، ای رسول خدا؟ فرمودند: با خوراندن غذای حلال (به مادرانشان) جُنگ مهدوی، ص ۱۳۲.

حدیث۹۶

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اِنَّ الْوَلَدَ الصّالِحَ رَیْحانَةٌ مِنْ رَیاحینِ الْجَنَّةِ؛ فرزند شایسته ، گُلی از گل‌های بهشت است . کافی ، ج ۶، ص ۳، ح ۱۰.

حدیث۹۷

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : مَنْ قَرَاَ الْقُرآنَ وَ هُوَ شابٌّ مُؤمِنٌ اِخْتَلَطَ الْقُرآنُ بِلَحْمِهِ وَ دَمِهِ وَ جَعَلَهُ اللّهُ‌عَزَّوَجَلَّ مَعَ الْسَّفَرَةِ الْکِرامِ الْبَرَرَةِ ، وَ کانَ الْقُرآنُ حَجیزا عَنْهُ یَوْمَ الْقیامَةِ ؛ هر جوان مؤمنی که در جوانی قرآن تلاوت کند ، قرآن با گوشت و خونش می‌آمیزد و خداوند عزّوجلّ او را با فرشتگان بزرگوار و نیک قرار می‌دهد و قرآن نگهبان او در روز قیامت ، خواهد بود . کافی ، ج ۲، ص ۶۰۳ ، ح ۴ .

حدیث۹۸

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : لَسْتُ اُحِبُّ اَنْ اَرَی الشّابَّ مِنْکُمْ اِلاّ غادیاً فی حالَیْنِ : اِمّا عالِماً اَوْ مُتَعَلِّما ، فَاِنْ لَمْ یَفْعَلْ فَرَّطَ ، فَاِنْ فَرَّطَ ضَیَّعَ ، وَ اِنْ ضَیَّعَ اَثِمَ ، وَ اِنْ اَثِمَ سَکَنَ النّارَ وَ الَّذی بَعَثَ مُحَمَّدا بِالْحَقِّ ؛ دوست ندارم جوانانِ شما را جز در دو حالت ببینم : دانشمند یا دانش‌اندوز . اگر جوانی چنین نکند ، کوتاهی کرده و اگر کوتاهی کرد ، تباه ساخته و اگر تباه ساخت ، گناه کرده است و اگر گناه کند ، سوگند به آن کس که محمّد صلی‌الله‌علیه‌وآله را به حق برانگیخت ، دوزخ‌نشین خواهد شد . امالی طوسی ، ص ۳۰۳، ح ۶۰۴ .

حدیث۹۹

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَوْلَی الْاَشْیاءِ اَنْ یَتَعَلَّمَهَا الْاَحْداثُ، الْاَشْیاءُ الَّتی اِذا صاروا رِجالاً اِحْتاجوا اِلَیْها؛ شایسته‌ترین چیزهایی

که جوانان بایـد آنها را بیاموزند، چیزهایی هستند که در بزرگسالی به آنها نیاز دارند. شـرح نهج‌البلاغه ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ص ۳۳۳، ح ۸۱۷ .

حدیث۱۰۰

قالَ رَجُلٌ: یا رَسولَ اللّه! ما حَقُّ ابْنی هذا؟ قالَ: تُحْسِنُ اسْـمَهُ وَ اَدَبَهُ وَ تَضَـعُهُ مَوْضِعا حَسَنا؛ مردی به رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم عرض کرد: حق این فرزنـد بر من چیست؟ پیـامبر فرمودنـد: اسم خوب برایش انتخـاب کنی، به خوبی او را تربیت نمـایی و به کاری مناسب و پسندیده بگماری. عدّهٔ الداعی، ص ۷۶.

حدیث۱۰۱

پیـامبر صـلی‌الله‌علیه‌وآله وسـلم می فرماینـد : اوصیـکُمْ بِالشُّبّـانِ خَیْرا فَـاِنَّهُمْ اَرَقُّ اَفْـئِدَهً اِنَّ اللّه بَعَثَنی بَشـیرا وَ نَـذیرا فَحالَـفَنِی الشُّبّانُ وَ خالَفَنِی الشُّیوخُ؛ شـما را به نیکی با جوانان سفارش می‌کنم، چرا که آنان، دل‌های رقیق‌تری دارند، به راستی که خداوند، مرا بشارت دهنده و هشدار دهنده برانگیخت، جوانان با من هم پیمان شدند و پیران با من به مخالفت برخاستند. سفینهٔ البحار، ج ۲، ص ۱۷۶.

حدیث۱۰۲

امام علی علیه‌السـلام می فرماینـد : فی وَصِـیَّتِهِ لاِبْنِهِ الحَسَنِ علیه‌السـلام اِنَّما قَلْبُ الْحَدَثِ کَالْاَرضِ الخالیَهِ ما اُ لْقِیَ فیها مِنْ شَـیْءٍ قَبِلَتْهُ فَبادَرتُکَ بِالْاَدَبِ قَبْلَ اَنْ یَقْسُوَ قَلْبُکَ وَیَشْـتَغِلَ لُبُّکَ ؛ امام علی علیه‌السلام : در وصیّت به فرزندش امام حسن علیه‌السلام : دل جوان ،ماننـد زمین کشت‌ناشده است . آنچه در آن افکنده شود، می‌پذیرد . از این رو ، پیش از آن‌که دلت سـخت گردد و خِرَدَت سـرگرم شود ، به تربیت تو همت گماشتم. نهج البلاغهٔ ، از نامه ۳۱ .

حدیث۱۰۳

امام علی(علیه السـلام) می فرماینـد: اِذا عاتَبتَ الحَـدَثَ فَاترُک لَهُ مَوضِـعا مِن ذَ نبِهِ لِئَلّا یَحمِلَهُ الاخراجُ عَلَی المُکابَرَهِ؛ هرگاه جوان را توبیـخ کردی ، برخی خطاهای او را نادیـده بگیر، تا توبیخ تو، او را به مقابله وادار نسازد. شـرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید ، ج ۲۰، ص ۳۳۳، ح ۸۱۹

حدیث۱۰۴

امام صادق(علیه السـلام) می فرمایند: عَلَیکَ بِالأَحداثِ فَإِنَّهُم أسرَعُ إلی کُلِّ خَیرٍ؛ جوانان را دریاب، زیرا که آنان سریع‌تر به کارهای خیر روی می‌آورند. کافی، ج ۸، ص ۹۳، ح ۶۶

حدیث۱۰۵

یا اباهارون ! انا ناءمر صبیاننا بتسبیح فاطمهٔ – علیهاالسـلام – کما ناءمرهم بالصـلاهٔ ، فالزمه ، فانه لم یلزمه عبد فشـقی؛ ای اباهارون! ما بچه های خود را همان طور که به نماز امر می کنیم ، به تسبیـح حضـرت فاطمه (علیهاالسـلام) نیز امر می کنیم تو نیز بر آن مداومت کن ، زیرا بنده شقی (و بدبخت معنوی) بدان پای بند نمی شود. (فروع کافی ، کتاب الصلاهٔ ص ۳۴۳، ح ۱۳).

حدیث۱۰۶

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من ولدله مولود فلیؤ ذن فی اذنه الیمنی ، و لیقم فی الیسری ، فان ذلک عصمهٔ من الشیطان ؛ کسی که فرزندی به او داده شد (به دنیا آمد) در گوش راستش اذان و در گوش چپش اقامه بگوید، زیرا این عمل ، نوزاد را از شر شیطان حفظ می نماید. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۱۶۲)

حدیث۱۰۷

قال الصادق – علیه السلام –: المولود اذا ولد یوذن فی اذنه الیمنی و یقام فی الیسری ؛ فرزند وقتی به دنیا آمد، در گوش راست او اذان و در گوش چپ او اقامه بگویید. (مکارم الاخلاق ، ص ۲۶۱)

حدیث۱۰۸

قال الصادق – علیه السلام – : حتی یتم له تسع سنین ، فاذا تمت له ، علم الوضوء و اضرب علیه و اءمر بالصلوهٔ واضرب علیها، فاذا تعلم الوضوء و الصلاهٔ غفر الله لوالدیه ، ان شاء الله ؛ وقتی فرزندانتان به سن نه سالگی رسید، پس وقتی که نه سالش تمام شد وضو را به او یاد بدهید و اگر کوتاهی کرد او را ادب کنید و او را امر به نماز کنید و اگر کوتاهی کرد او را ادب کنید. پس وقتی فرزند وضو ونماز را یاد گرفت ، خدا پدر و مادرش را می آمرزد، ان شاء الله . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۳)

حدیث۱۰۹

امام علی علیه‌السلام : حَقُّ الوَلَدِ علَی الوالِدِ أن یُحَسِّنَ اسمَهُ ، ویُحسِّنَ أدَبَهُ ، ویُعَلِّمَهُ القرآنَ؛ از جمله حقوق فرزند بر پدر ، این است که نامی نیکو بر او بنهد و بخوبی تربیتش کند و قرآن را به او بیاموزد . نهج البلاغهٔ : الحکمهٔ ۳۹۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۰

حدیث۱۱۰

پیـامبراکرم صـلی‌الله‌علیه‌وآله وسـلم فرمودنـد: اَدِّبوا اَولادَکُمْ عَلی ثَلاثِ خِصالٍ : حُبِّ نَبیِّکُمْ و حُبِّ اَهْلِ بَیْتِهِ وَ عَلی قِراءَهِ الْقُرآنِ ؛ فرزندانتان را به سه چیز ادب کنید: عشق به پیامبرتان، عشق به خاندان او، و قرآن خواندن. غرر الحکم، ح ۴۴۸۸

حدیث۱۱۱

امام محمـد باقر (علیه السـلام)فرمودند: فرزندان ، به واسطه صالح بودن پدرانشان (از انحراف) محفوظ می‌مانند . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۶۸ ، ص ۲۳۶

حدیث۱۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: من ربّی صـغیرا حتّی یقول: لا إله إلّا اللّه لم یحاسبه اللّه؛ هر که طفلی را تربیت کند تا لا اله الا اللّه گوید خدا از او حساب نخواهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لأن یؤدّب رجل ولده خیر له من أن یتصدّق بصاع؛ این که مردی فرزند خویش را ادب کند برای وی بهتر است از پیمانه ای صدقه کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عرامه الصّبیّ فی صغره زیاده فی عقله فی کبره؛ سرکشی طفل در دوران کودکی مایه فزونی عقل او در بزرگی است. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حقّ الولد علی والده أن یحسّن اسمه و یزوّجه إذا أدرک و یعلّمه الکتاب؛ حق پسر بر پدر آن ست که نام او را نیک کند و همین که به بلوغ رسید زنش دهد و خط نوشتن بدو بیاموزد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حقّ الولد علی الوالد أن یعلّمه الکتابه و السّباحه و الرّمایه و أن لا یرزقه إلّا طیّبا و أن یزوّجه إذا بلغ؛ حق پسر بر پدر آن است که نوشتن و شنا کردن و تیر انداختن به او بیاموزد و جز غذای خوب بدو نخوراند و همین که بالغ شد به او زن بدهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حقّ الولد علی الوالد أن یحسّن اسمه و یحسّن موضعه و یحسّن أدبه؛ حق پسر بر پدر آن است که نام او را نیک و جای او را نیک و ادب او را نیک کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما ناشئ نشأ فی طلب العلم و العباده حتّی یکبر أعطاه اللّه یوم القیامه ثواب اثنین و سبعین صدّیقا؛ هر طفلی که در طلب علم و عبادت بزرگ شود خداوند ثواب هفتاد و دو صدیق به او عطا کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ من حقّ الولد علی والده أن یعلّمه الکتابه و أن یحسن اسمه و أن یزوّجه إذا بلغ؛ از جمله حقوق فرزند بر پدر آن است که او را نوشتن آموزد و نام او را خوب انتخاب کند و هنگام بلوغ به او زن بدهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مَن تَسَمّی بِاسمی یَرجو بَرَکَتی وَ یُمنی، غَدَت عَلَیهِ البَرَکَهُ وَ راحَت اِلی یَومِ القیامَهِ؛ هر کس به نام من نامگذاری کند و برکت و خجستگی مرا امید داشته باشد، برکت به سوی او خواهد آمد و تا قیامت

(باقی) خواهد بود. کنزالعمّال، ح ۴۵۲۲۱

حدیث۱۲۱

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَدِّبوا اَولادَکُمْ عَلی ثَلاثِ خِصالٍ : حُبِّ نَبِیِّکُمْ و حُبِّ اَهْلِ بَیْتِهِ وَ عَلی قِراءَةِ الْقُرآنِ؛ فرزندانتان را به سه چیز ادب کنید: عشق به پیامبرتان، عشق به خاندان او، و قرآن خواندن. غرر الحکم، ح ۴۴۸۸

حدیث۱۲۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکرِموا أولادَکُم و أحسِنوا آدابَهُم؛ فرزندانتان را گرامی بدارید و نکو تربیت شان کنید. عوالی اللآلی ، ج ۱ ، ص ۲۵۴

حدیث۱۲۳

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: اِنَّ النّاسَ اِلی صالِحِ الاَدَبِ اَحوَجُ مِنهُم اِلَی الفِضَّةِ وَ الذَّهَبِ؛ مردم، به ادب (فرهنگ و تربیتِ) درست ، نیازمندترند، تا به طلا و نقره . غرر الحکم، ح ۳۵۹۰

حدیث۱۲۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: لا تَقسِروا اَولادَکُم عَلی آدابِکُم ، فَاِنَّهُم مَخلوقونَ لِزَمانٍ غَیرِ زَمانِکُم آداب و رسوم خود را به فرزندانتان تحمیل نکنید، زیرا آنان برای زمانی غیر از زمان شما آفریده شده‌اند . شرح ابن ابی الحدید ، ج۲۰، ح۱۰۲ .

حدیث۱۲۵

امام علی علیه السلام می فرمایند: لا أدَبَ مَعَ غَضَب با خشم، تربیت ممکن نیست. غرر الحکم ، ح ۱۰۵۲۹

حدیث۱۲۶

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: بادِرُوا أولادَکُم بِالحَدیثِ قَبلَ أن یَسبِقَکُم إلَیهِمُ المُرجِئَةُ؛ در آموزش حدیث به فرزندانتان شتاب کنید پیش از آنکه مرجئه (منحرفان) زودتر از شما به سراغ آنها بروند. کافی، ج ۶، ص ۴۷

حدیث۱۲۷

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أدِّبُوا أوْلادَکُمْ عَلَیَ ثَلاثٍ: حُبِّ نَبِیکُمْ، وَحُبِّ أهلِ بَیتِهِ، وَعَلیَ قِرَاءَةِ الْقُرآنِ؛ فرزندانتان را با سه خصلت تربیت کنید: دوستی پیامبر اکرم (ص)، دوستی اهل بیت ایشان(ع) و تلاوت قرآن. لجامع الصغیر، ج ۱، ص ۱۴

حدیث۱۲۸

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: عَلَیکَ بِالاحداثِ فَإنَّهُم اسرَعُ إلی کلِّ خَیرٍ؛ نوجوانان را در یاب، که این گروه در پذیرش هر

خوبی ، بیشتر شتاب می کنند. (الکافی ، ج ۸ ، ص ۹۳)

حدیث۱۲۹

حضرت رسول (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَوسِعوا لِلشَّبابِ فِی المَجلِسِ وَ اَفهِموهُمُ الحَدیثَ فَاِنَّهُمُ الخُلوفُ وَ اَهلُ الحَدیثِ ؛ برای جوانان در مجالس جای باز کنیـد، و امور نو و جدید را به آنان تفهیم کنید، چرا که این گروه جایگزین شـما و درگیر مسائل جدید خواهند شد. (الفردوس ، ج ۱، ص ۹۸، ح ۳۲۰)

حدیث۱۳۰

امـام علی (علیه السـلام) فرمودنـد: اِنَّ النّاسَ اِلی صالِحِ الاَدَبِ اَحوَجُ مِنهُم اِلَی الفِضَّةِ وَ الذَّهَبِ؛ مردم، به ادب (فرهنگ و تربیتِ) درست ، نیازمندترند، تا به طلا و نقره. (مکارم الأخلاق، ص ۱۷)

حدیث۱۳۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: کفاك أدباً لِنفسِك اجتِنابُ ما تَکرَهُهُ مِن غَیرِك؛ برای تربیت کردن خود همین بس که از آنچه در دیگران نمی‌پسندی، دوری کنی. (بحار الأنوار، ج ۷۰، ص ۷۳)

حدیث۱۳۲

امـام علی (علیه السـلام) فرمودنـد: أولَی الأشیاءِأن یتَعَلَّمَهـا الأحـداثُ الأشـیاءُالَّتِی إذا صاروُارِجالاً ـ إحتـاجوا إلَیها؛ بهـترین چیزی که نوجوانان بایـد فراگیرند، چیزهایی است که در بزرگسالی خود به آنها نیاز خواهند داشت. (شـرح نهج البلاغه، ابن ابی الحدید، ج۲، ص۳۳۳)

حدیث۱۳۳

امام سجاد(علیه السلام) فرمودند: کثرةُ النُّصحِ یدعو إلی التُّهمَةِ؛ نصیحت زیاد، موجب بدبینی می‌شود. بحار الأنوار، ج۷۲، ص۶۶

حدیث۱۳۴

امام صادق(علیه السـلام) فرمودنـد: مَن قَرَا القُرآن و هو شابٌّ مُؤمِنٌ ، اختَلَطَ القُرآنُ بلَحمِهِ و دَمِهِ؛ هر جوان مؤمنی که قرآن بخواهـد، قرآن با گوشت و خون او را در می آمیزد. الامام صادق (علیه السلام)– الوسائل ۱۴/۲

حدیث۱۳۵

بهترین میراث پـدران برای فرزنـدان، ادب است نه مـال و ثروت؛ زیرا ثروت از بین می رود و ادب می مانـد. اصول کـافی، ج۸، ص ۱۵۰.

حدیث۱۳۶

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: بهترین میراث پدران برای فرزندان، ادب است نه مال و ثروت؛ زیرا ثروت از بین می رود و ادب می ماند. اصول کافی، ج۸، ص ۱۵۰.

حدیث۱۳۷

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بهترین شرافت و افتخار خانوادگی، ادب نیکو است. غررالحکم، ح ۲۹۴۹.

حدیث۱۳۸

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : اِذا بَلَغَ اَوْلادُکُمْ سَبْعَ سِنینَ فَفَرِّقوا بَیْنَ فُرُشِهِمْ؛ هرگاه کودکانتان به هفت‌سالگی رسیدند، رخت‌خواب‌هایشان را جدا کنید. مستدرک علی الصحیحین ، ج ۱، ص ۳۱۷، ح ۷۲۱ .

حدیث۱۳۹

امام علی علیه‌السلام : اَلْاِفْراطُ فِی الْمَلامَهِ یَشُبُّ نیرانَ اللِّجاجِ ؛ زیاده‌روی در سرزنش کردن ، آتش لجاجت را شعله‌ور می‌سازد . تحف العقول ، ص ۸۴ .

حدیث۱۴۰

امام کاظم علیه‌السلام : تُسْتَحَبُّ عَرامَهُ الصَّبیِّ فی صِغَرِهِ لِیَکونَ حَلیما فی کِبَرِهِ، ما یَنْبَغی اَنْ یَکونَ اِلاّ هکَذا ؛ خوب است بچّه در کودکی بازی‌گوش باشد تا در بزرگ‌سالی بردبار گردد و شایسته نیست که جز این باشد . کافی ، ج ۶، ص ۵۱، ح ۲ .

حدیث۱۴۱

امام علی علیه‌السلام : مَنْ سَاَلَ فی صِغَرِهِ اَجابَ فی کِبَرِهِ ؛ هر کس در خردسالی سئوال کند، در بزرگ‌سالی‌اش پاسخ می‌دهد . غرر الحکم ، ح ۸۲۷۳.

حدیث۱۴۲

قالَ بَعْضُهُم: شَکَوْتُ اِلیابِی الْحَسَنِ موسی علیه‌السلام ابنا لی، فَقالَ :لا تَضْرِبْهُ،وَاهْجُرْهُ وَ لا تُطِلْ؛ کسی گفت: از فرزندم به امام کاظم علیه‌السلام شکایت کردم . ایشان فرمودند : او را نزن بلکه با او قهر کن ولی نه به مدّت طولانی . عدّهٔ الداعی ، ص ۷۹.

حدیث۱۴۳

امام علی علیه‌السلام : وَ حَقُّ الوَلَدِ عَلَی الوالِدِ أنْ یُحَسِّنَ اِسمَهُ وَ یُحَسِّنَ اَدَبَهُ، و یُعَلِّمَهُ القُرآنَ ؛ حقّ فرزند بر پدر ، آن است که نام خوب بر او بگذارد و او را خوب تربیت کند و قرآن به او بیاموزد . نهج البلاغهٔ ، حکمت ۳۹۹.

حدیث۱۴۴

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ کانَ عِنْدَهُ صَبِیٌّ فَلْیَتَصابَ لَهُ ؛ هر کس با کودک سروکار دارد ، با او کودکانه رفتار کند . من لا یحضره

الفقیه ، ج ۳، ص ۴۸۳، ح ۴۷۰۷.

حدیث۱۴۵

پیامبر اعظم صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ وُ لِدَ لَهُ مَولودٌ فَلْیُؤَذِّنْ فی اُذُنِهِ الْیُمْنی بِاَذانِ الصّلاةِ وَلْیُقِمْ فِی الْیُسْری فَاِنَّها عِصْمَةٌ مِنَ الشَّیْطانِ الرَّجیم ؛ به هر کس فرزندی داده شود ، بایـد در گوش راست او اذان نماز و در گوش چپ او اقامه بگویـد ؛ چرا که مایه ایمنی از شیطانِ رانده شده است . کافی ، ج ۶، ص ۲۴، ح ۶.

حدیث۱۴۶

پیـامبراکرم صـلی‌الله‌علیه‌وآله : اَطْعِمُوا الْمَرأَةَ فی شَـهْرِها الَّـتی تَلِـدُ فیهِ التَّمْرَ فَاِنَّ وَلَـدَها یَکونُ حَلیما نَقیّا ؛ به زن، در ماهی که زایمان کرده ، خرما بدهید، چرا که فرزند او بردبار و پاک می‌شود . مکارم الأخلاق ، ص ۱۶۹ .

حدیث۱۴۷

پیامبر صـلی‌الله‌علیه‌وآله : وَالَّذی نَفْسی بِیَدِهِ لَوْ اَنّ رَجُلًا غَشِیَ امْرَاَتَهُ وَ فِی الْبَیْتِ صَبیٌّ مُسْتَیْقِظٌ یَراهُما وَیَسْمَعُ کَلامَهُما وَنَفَسَهُما ما اَفْلَحَ اَبَدا ؛ اذا کانَ غُلاما کانَ زانیا اَوْ جارِیَةً کانَتْ زانیَةً؛ سوگند به کسـی که جانم به دست اوست ، اگر کسـی با همسرش درآمیزد و در اتاق ، کودکی بیدار باشد که آنان را ببیند و سـخن گفتن و صدای نَفَس آنان را بشـنود ، هرگز رسـتگار نمی‌شود . اگر پسـر باشد ، مردی زناکار و اگر دختر باشد ، زنی زناکار می گردد . کافی، ج ۵، ص ۵۰۰، ح ۲.

حدیث۱۴۸

امام علی علیه‌السلام : لا أدَبَ مَعَ غَضَبٍ؛ با خشم، تربیت [ممکن] نیست . غرر الحکم، ح ۱۰۵۲۹.

حدیث۱۴۹

پیامبر اکرم صـلی‌الله‌علیه‌وآله : اِنّ الْوَلَدَ الصّالِحَ رَیْحانَةٌ مِنْ رَیاحینِ الْجَنَّةِ؛ فرزند شایسته ، گُلی از گل‌های بهشت است . کافی ، ج ۶، ص ۳، ح ۱۰.

حدیث۱۵۰

امـام باقر (علیه السـلام): مَنْ عَلَّمَ بابَ هُـدیً فَلَهُ مِثْلُ اَجْرِ مَنْ عَمِلَ بِهِ وَ لا یُنْقَصُ اُولئِکَ مِنْ اُجورِهِمْ شَـیْئاً وَ مَنْ عَلَّمَ بابَ ضَـلالٍ کانَ عَلَیْهِ مِثْلُ اَوزارِ مَنْ عَمِلَ بِهِ وَ لا یُنْقَصُ اُولئِکَ مِنْ اَوزارِهِمْ شَیْئا؛ هرکس باب هدایتی را به کسی آموزش دهد، پاداش همه کسانی را که به آن عمـل کننـد، دارد، بی آنکه چیزی از پـاداش آنـان کم شود و هرکس بـاب گمراهی را یـاد دهـد، گناهان همه کسانی که بدان عمل کنند، بر او نیز بار می‌شود، بی آن‌که چیزی از گناهان آنان کم شود. کافی ، ج ۱، ص ۳۵، ح ۴.

حدیث۱۵۱

امام صادق(علیه السـلام) فرمودند: إنا نأمر صبیاننا بتسبیح فاطمه علیها السـلام کما نأمرهم بالصـلاه فالزمه فإنه لم یلزمه عبد فشـقی؛ ما

همان گونه که فرزندان خود را به نماز وا می داریم به تسبیح حضرت فاطمه(سلام الله علیها) وادار می سازیم پس به آن پایبند باش که هرکس به آن پایبند شود، بدبخت نخواهد شد. کافی ۳/۳۴۳/۱۳

فرزندان

حدیث۱

امام سجاد (علیه السلام): واءما حق الولد فتعلم اءنه منک ومضاف الیک فی عاجل الدنیا بخیره و شره واءنک مسؤ ول عما ولیته من حسن الادب والدلالهٔ علی ربه والمعونهٔ له علی طاعته ...؛ حق فرزند این است که بدانی او از تو است در دنیا با هر خیر و شری که دارد به تو منسوب است و تو مسئول تربیت نیکو و راهنمایی اش به سوی خدا و یاریش در اطاعت از پروردگارش هستی ... تحف العقول ص ۲۶۳.

حدیث۲

الإمام علیّ علیه‌السلام : اِختِنوا أولادَكُم یَومَ السّابِعِ لا یَمنَعكُم حَرٌّ ولا بَردٌ ؛ فَإِنَّهُ طَهورٌ لِلجَسَدِ ، وإنَّ الأَرضَ لَتَضِجُّ إلَى اللّهِ مِن بَولِ الأَغلَفِ . امام علی علیه‌السلام : فرزندانتان را در روز هفتم [تولّد] ختنه کنید . نه گرما ، شما را از آن ، باز دارد ، نه سرما ؛ چرا که این کار ، مایه پاکیِ تن است و زمین از پیشاب ختنه‌ناشدگان به درگاه خداوند می‌نالد . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۴ ، صفحه ۱۱۰ ، حدیث ۱۶ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۵۹۰

حدیث۳

الإمامُ الباقرُ علیه‌السلام : إستَرضِعْ لِولَدِكَ بِلَبَنِ الحِسانِ ، وإیّاكَ والقِباحَ ؛ فإنّ اللَّبَنَ قد یُعدِی . امام باقر علیه‌السلام : برای شیر دادن کودک خود دایه خوش اخلاق استخدام کن و از دایه‌های بد اخلاق کن ؛ زیرا شیر (ویژگیها را) سرایت می‌دهد . الکافی : ۶ / ۴۴ / ۱۲

حدیث۴

الإمام علیّ علیه‌السلام : اُنظُروا مَن تُرضِعُ أولادَكُم ؛ فَإِنَّ الوَلَدَ یَشِبُّ عَلَیهِ . امام علی علیه‌السلام : بنگرید که چه کسی فرزندانتان را شیر می‌دهد ؛ چرا که کودک ، به همین شیر ، رشد می‌کند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۴۴ ، حدیث ۱۰، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۸۰

حدیث۵

الإمام الباقر علیه‌السلام : إستَرضِع لِوَلَدِكَ بِلَبَنِ الحِسانِ ، وإیّاكَ وَالقِباحَ ؛ فَإِنَّ اللَّبَنَ قَد یُعدی . امام باقر علیه‌السلام : برای فرزند خود ، از زنان زیبا ، شیردهی بخواه و از زشتان بپرهیز ؛ چرا که شیر ، گاه سرایت می‌کند . تهذیب الأحکام ، جلد ۸، صفحه ۱۱۰ ، حدیث ۳۷۶ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۸۲

حدیث۶

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : لا تَستَرضِعُوا الحَمقاءَ ولاَ العَمشاءَ ؛ فإنَّ اللَّبَنَ یُعدی . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : زن کودن و نیز زنی را که چشمش ضعیف است و آب‌ریزش دارد ، به دایگی مگیرید ؛ چرا که شیر ، سرایت می‌کند . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۳۲۳ ، حدیث ۱۳،دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۸۲

حدیث۷

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : مِن سُنَّتِی التَّزویجُ ، وَاطلُبُوا الوَلَدَ ؛ فَإِنّی اُکاثِرُ بِکُمُ الاُمَمَ غَداً . وتَوَقَّوا عَلی أولادِکُم لَبَنَ البَغِیِّ مِنَ النِّساءِ ، وَالمَجنونَةِ ؛ فَإِنَّ اللَّبَنَ یُعدی . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : همسر دادن و همسر گرفتن ، از سنّت من است . فرزند بجویید ؛ چرا که من ، فردا به شما بر دیگر امّت‌ها فراوانی می‌جویم . درباره فرزندانتان ، از شیر زنان بدکاره و دیوانه ، اجتناب کنید ؛ چرا که شیر ، سرایت می‌کند . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۳۲۳ ، حدیث ۹ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۸۴

حدیث۸

قال الامام الصادق – علیه السلام – : أَیُّمَا رَجُل دَعَا عَلَی وَلَدِهِ أَورَثَهُ الفَقرَ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هر مردی که فرزند خود را نفرین کند، مبتلا به فقر می شود. «بحار الأنوار، ج ۱۰۴، ص ۹۹»

حدیث۹

(کانَ عَلیُّ بْنَ الْحُسَیْنِ – عَلَیْهِ السَّلامُ – اذا بُشِّرَ بِوَلَدٍ لَمْ یَسْئَلْ اَذَکَرٌ هُوَ اَمْ اُنْثی بَلْ یَقُولُ اَسَویٌّ فَاِذا کانَ سَوِیّاً) قالَ:اَلْحَمْدُ لِلّه الَّذی لَمْ یَخْلُقْهُ مُشَوَّهاً. (وقتی امام سجاد – علیه السلام – را به ولادت مولودی بشارت می‌دادند، نمی‌پرسید پسر است یا دختر، بلکه از اندام معتدل و ساختمان سالم او سؤال می کرد. چون خبر سلامتش را می‌شنید)، می گفت: خدا را شکر که او را قبیح و ناموزون نیافریده است. «مکارم الاخلاق، ص ۱۱۹»

حدیث۱۰

قال الامام علی – عَلَیْهِ السَّلامُ – : لایَصْلَحُ الْکِذْبُ جِدٌّ وَ لاهَزْلٌ وَ لا اَنْ یَعِدَ اَحَدُکُمْ صَبِیَّهُ ثُمَّ لایَفِیَ لَهُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: شایسته نیست آدمی به جد یا به شوخی دروغ بگوید و شایسته نیست کسی به فرزند خود وعده‌ای بدهد و به آن وفا ننماید. «وسائل الشیعه، ج۳، ص ۲۳۲»

حدیث۱۱

قالَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – : إنَّ اللَّهَ تَعالی یُحِبُّ أن تَعدِلُوا بَینَ أولادِکم حَتّی فی القُبَلِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: خداوند دوست دارد که میان فرزندانتان عادلانه رفتار کنید، حتی در بوسیدن آنها. «میزان الحکمه، ح ۲۲۶۶۵»

حدیث۱۲

قالَ رسول الله – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – : رَحِمَ اللهُ عَبْداً اَعانَ وَلَدَهُ عَلی بِرِّهِ بِالاِحْسانِ اِلَیْهِ وَ التَّأَلُّفِ لَهُ وَ تَعْلیمِه وَتأدیبِه. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: خداوند رحمت کند پدری را که با نیکی نمودن و مهربانی به فرزندش و با آموزش دادن و ادب کردنش او را در نیکی به خود یاری می کند. «مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۶۲۶»

حدیث۱۳

قالَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – : اِذا واعَدَ اَحَدُکُمْ صَبِیَّهُ فَلْیُنْجِزْ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: وقتی یکی از شما به فرزند خود وعده‌ای داد پس به آن وفا کند و از عهد خود تخلف ننماید. «مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۶۲۶»

حدیث۱۴

کانَ رسول الله – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – یَقْدِمُ مِنَ السَّفرِ فَیَتَلَقّاهُ الصِّبیانُ ... . موقعی که رسول اکرم از سفری مراجعت می‌فرمود و در رهگذر با کودکان مردم برخورد می‌کرد به احترام آن‌ها می‌ایستاد، سپس امر می‌فرمود کودکان را می‌آوردند، از زمین برمی‌داشتند و به آن حضرت می‌دادند. رسول اکرم بعضی را در بغل می‌گرفت و بعضی را بر پشت و دوش خود سوار می‌کرد و به اصحاب خویش می‌فرمودند: کودکان را بغل بگیرید و بر دوش خود بنشانید. «محجة البیضاء، ج ۳، ص ۳۶۶»

حدیث۱۵

قَبَّلَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – الحَسَنَ و الْحُسَیْنَ – عَلَیْهِما السَّلامُ – فَقالَ: الْاَقْرَعُ بْنُ حابِسٍ اِنَّ لی عَشْرَةًمِنَ الْاَوْلادِ ما قَبَّلْتُ واحِداً مِنْهُمْ. فَقالَ: ما عَلَیَّ اَنْ نَزَعَ اللهُ الرَّحْمَةَ مِنْکَ. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – حسن و حسین – علیهما السلام – را بوسید. اقرع بن حابس که ناظر مهر و عطوفت پیغمبر نسبت به فرزندان خود بود، عرض کرد: من ده فرزند دارم و هرگز آن‌ها را نبوسیده‌ام. حضرت در جواب فرمودند: ر.بطی به من ندارد که خداوند ریشه رحمت و شفقت را از قلب تو کنده است. «مکارم الاخلاق، ص ۱۱۳»

حدیث۱۶

النَّبیِّ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – نَظَرَ اِلی رَجُلٍ لَهُ ابْنانِ فَقَبَّلَ اَحَدَهُما وَ تَرَکَ الآخَرَ. فَقالَ رسول الله – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَآلِه – فَهَلّا ساوَیْتَ بَیْنَهُما؟ (پدری با دو فرزند خود شرفیاب محضر رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – بود. یکی از فرزندان خود را بوسید و به فرزند دیگر اعتنایی نکرد.) پیامبر اکرم که این رفتار (نادرست) را مشاهده کرد، به او فرمودند: چرا با فرزندانت به طور مساوی رفتار نمی‌کنی؟ «مکارم الاخلاق، ص ۱۱۳»

حدیث۱۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : البَناتُ هُنَّ المُشفِقاتُ الُمجَهَّزاتُ المُبارَکاتُ ؛ این دخترانند که دلسوز و مددکار و با برکتند . کنزالعمّال : ۴۵۳۹۹ منتخب میزان الحکمة : ۶۱۲

حدیث۱۸

امام صادق علیه‌السلام : میراثُ اللّه مِن عَبدِهِ المؤمنِ وَلَدٌ صالحٌ یَستَغفِرُ لَهُ ؛ میراث خدا از بنده مؤمنش ، فرزند صالحی است که برای او آمرزش بطلبد . مکارم الأخلاق : ۱ / ۴۷۱ / ۱۶۱۰

حدیث۱۹

امام علی علیه‌السلام : ما سَأَلتُ رَبِّی أولادا نُضْرَ الوَجهِ، ولاسَأَلتُهُ وَلَدا حسَنَ القامَةِ ، ولكنْ سَأَلتُ رَبِّی أولادا مُطِيعِينَ للّهِ وَجِلِينَ مِنهُ ؛ حتّی إذا نَظَرتُ إلَيهِ وهُو مُطيعٌ للّه قَرَّت عَينی ؛ مـن از پروردگـار خود نه فرزنـدانی زيبارو خواسـتم و نه فرزنـدی خوش قـد و قامت ، بلكه از پروردگـارم فرزنـدانی خواستم كه فرمـانبردار خـدا باشـند و از او بترسـند ، تـا وقتی به او نگاه كنم و ببينم از خداونـد فرمان می‌برد ، چشمم روشن شود . بحار الأنوار : ۱۰۴ / ۹۸ / ۶۶

حديث۲۰

پيامبر خدا صـلی الله عليه و آله و سـلّم : الوَلَدُ الصّالِحُ رَيحانَةٌ مِن اللّه ، قَسَـمَها بَينَ عِبادِهِ ؛ فرزند شايسـته ، دسـته گلی خوشـبوست از جانب خداوند كه ميان بندگانش قسمت می‌كند . الكافی : ۶ / ۲ / ۱ منتخب ميزان الحكمة : ۶۱۲

حديث۲۱

پيامبر خدا صـلی الله عليه و آله و سـلّم : أولادُنا أكبادُنا ، صُـغَراؤهُم اُمَراؤنا، وكُبَراؤهُم أعداؤنا ، فإن عاشُوا فَتَنُونا ، وإن ماتُوا أحزَنُونا ؛ فـرزندان مـا جگر گوشه‌های مـا هـستند، خردسالانشان فرمانروايان ما هستند و بزرگترهايشان دشمنان ما، اگر زنده باشند بلای جان ما هستند و اگر بميرند، باعث غم و اندوه ما می‌شوند . جامع الأخبار : ۲۸۳ / ۷۵۵ منتخب ميزان الحكمة : ۶۱۲

حديث۲۲

پيامبر خدا صـلی الله عليه و آله و سـلّم : مِن سَعادَةِ الرَّجُلِ الوَلَدُ الصّالِحُ؛ از خوشبختی مرد ، داشتن فرزند شايسته است . بحار الأنوار : ۱۰۴ / ۹۸ / ۶۷ منتخب ميزان الحكمة : ۶۱۲

حديث۲۳

امـام علی علیه‌السـلام : مُرُوا أولادَكُم بطَلَبِ العِلمِ ؛ فرزنـدان خـود را به آموختن دانش واداريـد . كنزالعمّـال : ۴۵۹۵۳ منتخب ميزان الحكمة : ۶۱۶

حديث۲۴

پيامبر خدا صـلی الله عليه و آله و سـلّم : الوَلَدُ سَـيِّدٌ سَـبعَ سِـنينَ ، وخادِمٌ سَـبعَ سِـنينَ ، ووَزيرٌ سَـبعَ سِنينَ ، فإن رضِيتَ مُكانَفَتَهُ لإحدی وعِشـرينَ ، وإلاّ فاضـرِبْ علی كَتِفِهِ ، قد أعذَرتَ إلَی اللّه فيهِ؛ فرزند هفت سال سرور است ، هفت سال خدمتكار و هفت سال وزير و دستيار . اگر تا بيست و يک سالگی از كمكی كه به او كرده‌ای راضـی بودی (و تربيتت نتيجه داد) كه خوب ، وگرنه به شانه او بزن (و ديگر به حال خود رهايش كن) و تو درباره او نزد خداوند معذوری . كنزالعمّال : ۴۵۳۳۸ منتخب ميزان الحكمة : ۶۱۴

حديث۲۵

امام صادق علیه‌السلام : تَجِبُ للوَلَدِ علی والِدِهِ ثَلاثُ خِصالٍ : اختِيارُهُ لِوالِدَتِهِ ، وتَحسينُ اسمِهِ ، والمُبالَغَةُ فی تَأديبِهِ ؛ فرزند سه حقّ بر گردن پدرش دارد : انتخاب مادری خوب برای او ، نامگذاری خوب او و كوشش در تربيت او . بحار الأنوار : ۷۸ / ۲۳۶ / ۶۷

حديث۲۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : جُلوسُ المَرءِ عندَ عِيالِهِ أحَبُّ إلى اللّه تعالى مِن اعتِكافٍ فی مَسجِدِی هذا ؛ نشستن مرد نزد زن و فرزندش ، نزد خداوند متعال محبوبتر است از اعتکاف در این مسجد من . تنبیه الخواطر : ۲ / ۱۲۲ منتخب میزان الحکمة : ۲۵۴

حدیث۲۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أكرِمُوا أولادَكُم وأحْسِنوا آدابَهُم يُغْفَرْ لَكُم؛ فرزندان خود را گرامی بدارید و آنان را خوب تربیت کنید، (که به این ترتیب) آمرزیده می‌شوید . بحار الأنوار : ۱۰۴ / ۹۵ / ۴۴ منتخب میزان الحکمة : ۱۶

حدیث۲۸

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): أكرِموا أولادَكُم، وأحسِنوا أدَبَهُم؛ به فرزندان خود احترام گذارید و آنان را آداب نیکو بیاموزید. میزان الحکمة: ح ۴۰۲

حدیث۲۹

امام صادق(سلام الله علیه): كَسبُ الحَرامِ يَبينُ فی الذُّرِّيَّةِ؛ (اثر) کسب حرام، در نسل آشکار می‌شود. الکافی: ج ۵، ص ۱۲۵، ح ۴

حدیث۳۰

أطعِمُوا المَرأَةَ فی شَهرِهَا الَّتی تَلِدُ فیهِ ، التَّمرَ؛ فَإنَّ وَلَدَها يَكونُ حَليما نَقِيّا؛ به زن، در ماهی که فرزند به دنیا می‌آورد، خرمای تازه بدهید؛ چرا که در این صورت، کودک وی بردبار و پاک خواهد بود . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۱۴۱ ، حدیث ۵۸

حدیث۳۱

امام صادق علیه‌السلام : أيُّما رَجُلٍ دَعا على ولَدِهِ أورَثَهُ الفَقرَ؛ هر مردی که فرزند خود را نفرین کند ، فقر برایش به ارث گذارد . بحار الأنوار : ۱۰۴ / ۹۹ / ۷۷

حدیث۳۲

قال الصادق – علیه السلام –: حتی یتم له تسع سنین ، فاذا تمت له علم الوضو وضرب علیه وامر بالصلوة و ضرب علیها، فاذا، تعلم ، الوضوء و الصلاة غفرالله لوالدیه ؛ وقتی (فرزندتان) به سن نه سالگی برسد، پس وقتی که نه سالش تمام شد، وضو را به او یاد بدهید واگر کوتاهی کرد او را ادب کنید، و او را امر به نماز کنید و اگر کوتاهی کرد و او را ادب کنید پس زمانیکه فرزند وضو و نماز را یاد گرفتید، خدا پدر و مادرش را می آمرزد. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۳).

حدیث۳۳

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: مرو صبیانکم بالصلوة اذا کانو ابناء ست سنین و اضربوهم اذا کانوا ابناء سبع سنین و فرقوا بینهم فی المضاجع کانوا ابناء عشر سنین؛ فرزندان خود را در سن شش سالگی به نماز وادار کنید، و در هفت سالگی آنا را (در صورت نخواندن) تنبیه کنید، ودر سن ده سالگی رختخواب آنان را جدا کنید. (مستدرک الوسائل ، ج ۱ ص ۱۷۱).

حدیث۳۴

قال علی – علیه السلام –: علموا صبیانکم الصلاهٔ ؛ نماز را به فرزندانتان بیاموزید. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴ ص ۴۶).

حدیث۳۵

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: مروا صبیانکم بالصلوهٔ اذا بلغوا سبع سنین و اضربوهم علی ترکها اذا بلغوا تسعا ؛ فرزندان هفت ساله تان را به نماز وادار کنید و نه سالگان را اگر ترک نماز نمودند تاءدیب کنید. (سفینهٔ البحار، ج ۲ ص ۲۵).

حدیث۳۶

قال الباقر – علیه السلام –: انا ناءمر صبیننا بالصلاهٔ اذا کانوا بنی خمس سنین فمروا صبیانکم بالصلاهٔ اذا کانوا بنی سبع سنین ؛ فرزندان ما وقتی پنج ساله می شوند، امر می کنیم که نماز بخوانند، پس شما هم هنگامی که فرزندانتان به هفت سالگی رسیدند، آنها را نماز خواندن امر کنید. (وسائل الشیعه ، ج ۳ ص ۱۲).

حدیث۳۷

قال علی – علیه السلام –: علموا صبیانکم الصلاهٔ وخدوهم بها اذا بلغوا ثمانی سنین ؛ نماز را به فرزندان خویش تعلیم دهید، و چون به هشت سالگی رسیدند، آنان را وادار به خواندن این فریضه الهی نمایند. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۲).

حدیث۳۸

قال الصادق – علیه السلام –: یا اباهارون ! انا ناءمر صبیاننا بتسبیح فاطمهٔ – علیهاالسلام – کما ناءمرهم بالصلاهٔ ، فالزمه ، فانه لم یلزمه عبد فشقی؛ ای اباهارون! ما بچه های خود را همان طور که به نماز امر می کنیم ، به تسبیح حضرت فاطمه (علیهاالسلام) نیز امر می کنیم تو نیز بر آن مداومت کن ، زیرا بنده شقی (و بدبخت معنوی) بدان پای بند نمی شود. (فروع کافی ، کتاب الصلاهٔ ص ۳۴۳، ح ۱۳).

حدیث۳۹

قال الصادق – علیه السلام – : حتی یتم له تسع سنین ، فاذا تمت له ، علم الوضوء و اضرب علیه و اءمر بالصلوهٔ واضرب علیها، فاذا تعلم الوضوء و الصلاهٔ غفر الله لوالدیه ، ان شاء الله ؛ وقتی فرزندانتان به سن نه سالگی رسید، پس وقتی که نه سالش تمام شد وضو را به او یاد بدهید و اگر کوتاهی کرد او را ادب کنید و او را امر به نماز کنید و اگر کوتاهی کرد او را ادب کنید. پس وقتی فرزند وضو ونماز را یاد گرفت ، خدا پدر و مادرش را می آمرزد، ان شاء الله . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۳)

حدیث۴۰

قال الصادق – علیه السلام –: من اقام فی مسجد بعد صلوته انتظارا للصلوهٔ فهو ضیف الله و حق علی الله ان یکرم ضیفه ؛ کسی که بعد از هر نماز در مسجد بایستد، در حالیکه انتظار نماز بعدی را می کشد، پس او مهمان خدا است ، و بر خداست که مهمانش را اکرام کند. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۷۸)

حدیث۴۱

امام علی علیه‌السلام : حَقُّ الوَلَدِ عَلَى الوالِدِ أن يُحَسِّنَ اسمَهُ ، ويُحسِّنَ أدَبَهُ ، ويُعَلِّمَهُ القرآنَ؛ از جمله حقوق فرزند بر پدر ، این است که نامی نیکو بر او بنهد و بخوبی تربیتش کند و قرآن را به او بیاموزد . نهج البلاغة : الحكمة ۳۹۹ منتخب ميزان الحكمة : ۴۶۰

حدیث۴۲

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم فرمودند: اَدِّبوا اَولادَكُمْ عَلى ثَلاثِ خِصالٍ : حُبِّ نَبِيِّكُمْ و حُبِّ اَهْلِ بَيْتِهِ و عَلى قِراءَةِ الْقُرآنِ ؛ فرزندانتان را به سه چیز ادب کنید: عشق به پیامبرتان، عشق به خاندان او، و قرآن خواندن. غرر الحکم، ح ۴۴۸۸

حدیث۴۳

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: فرزندان ، به واسطه صالح بودن پدرانشان (از انحراف) محفوظ می‌مانند . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۶۸ ، ص ۲۳۶

حدیث۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تكرهوا البنات فإنّهنّ المونسات؛ دختران را مکروه مدارید که آنها مایه انسند. نهج الفصاحه

حدیث۴۵

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: انس و همدمی در سه کس باشد: همسر همراه، فرزند صالح، و برادر همراه. (غررالحکم ، باب انس و الفت)

حدیث۴۶

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اِنَّ النَّبیَّ صلی‌اللهعلیه‌وآله اَبْصَرَ رَجُلاً لَهُ وَلَدانِ فَقَبَّلَ اَحَدَهُما وَتَرَكَ الآْخَرَ . فَقالَ رَسولُ اللّهِ صلی‌اللهعلیه‌وآله : فَهَلاّ واسَيْتَ بَيْنَهُما ؛ پیامبر اکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله کسی را دیدند که دو فرزند داشت . یکی را بوسید و دیگری را رها کرد . پیامبر خدا صلی‌اللهعلیه‌وآله به او فرمودند : چرا میان آنان یکسان عمل نکردی؟ . جعفریّات ، ص ۵۵ .

حدیث۴۷

پیامبر اکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند : مَنْ قَبَّلَ وَلَدَهُ كَتَبَ اللّه‌عَزَّوَجَلَّ لَهُ حَسَنَةً وَمَنْ فَرَّحَهُ فَرَّحَهُ اللّه‌يَوْمَ الْقيامَةِ، وَمَنْ عَلَّمَهُ الْقُرآنَ دُعِىَ بِالاَْبَوَيْنِ فَيُكْسَيانِ حُلَّتَيْنِ يُضيىءُ مِنْ نورِهِما وُجوهُ اَهْلِ الْجَنَّةِ ؛ هر کس فرزندش را ببوسد ، خداوند عزّوجلّ برای او ثواب می‌نویسد و هر کسی که او را شاد کند ، خداوند روز قیامت او را شاد خواهد کرد و هر کس قرآن به او بیاموزد ، پدر و مادرش دعوت می‌شوند و دو لباس بر آنان پوشیده می‌شود که از نور آنها ، چهره‌های بهشتیان نورانی می گردد . کافی ، ج ۶، ص ۴۹، ح ۱.

حدیث۴۸

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اُحِبُّ الصِّبْیانَ لِخَمْسٍ : اَلاْوَّلُ : اَنَّهُمْ هُمُ الْبَكّاؤونَ ، وَالثّانی : یَتَمَرَّغونَ بِالتُّرابِ وَ الثّالِثُ : یَخْتَصِمونَ مِنْ غَیْرِ حِقْدٍ وَ الرّابِعُ : لا یَدَّخِرونَ لِغَدٍ شَیئا وَ الْخامِسُ : یُعَمِّرونَ ثُمَّ یُخَرِّبونَ ؛ پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : كودكان را به خاطر پنج چیز دوست می‌دارم : اول آن‌كه بسیار می گِرینـد ، دوم آن‌كه با خاك بازی می كنند، سوم آن‌كه دعوا كردن آنان همراه با كینه نیست؛ چهارم آن‌كه چیزی برای فردا ذخیره نمی‌كنند، پنجم آن‌كه می‌سازند و سپس، خراب می كنند (دل‌بستگی ندارند). مواعظ العددیّه ، ص ۲۵۹.

حدیث۴۹

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : مَنْ بَكی صَبیٌّ لَهُ فَاَرْضاهُ حَتّی یُسَكِّنَهُ ، اَعْطاهُ اللّه‌عَزَّوَجَلَّ مِنَ الْجَنَّةِ حَتّی یَرْضی ؛ هر كس كودك گریان خود را راضی كند تا آرام شود ، خداوند از بهشت آن‌قدر به او می‌دهد تا راضی شود . الفردوس ، ج ۳، ص ۵۴۹.

حدیث۵۰

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اِنَّ اللّه‌لَیَرْحَمُ الْعَبْدَ لِشِدَّةِ حُبِّهِ لِوَلَدِهِ ؛ بدون تردید ، خداوند بر بنده خود به خاطر شدّت محبّت به فرزندش، رحم می كند . كافی ، ج ۶، ص ۵۰، ح ۵.

حدیث۵۱

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : مَنْ كانَ عِنْدَهُ صَبِیٌّ فَلْیَتَصابَ لَهُ ؛ هر كس با كودك سروكار دارد ، با او كودكانه رفتار كند . من لا یحضره الفقیه ، ج ۳، ص ۴۸۳.

حدیث۵۲

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : طَهِّروا اَولادَكُمْ یَوْمَ السّابِعِ فَاِنَّهُ اَطْیَبُ وَ اَطْهَرُ و اَسْرَعُ لِنَباتِ اللَّحْمِ، وَ اِنَّ الاْرْضَ تَنْجُسُ مِنْ بَولِ الاْغْلَفِ اَرْبَعینَ صَباحا ؛ روز هفتم [تولّد] ، فرزندتان را [با ختنه] پاك كنید ، چرا كه مایه تمیزی و پاكیزگی بیشتر و رویِش شتابنده‌ترِ گوشت است و زمین ، چهل روز از بول شخص ختنه نشده ، آلوده می‌ماند . كافی ، ج۶، ص۳۵، ح۲.

حدیث۵۳

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اَ لْبَنونَ نَعیمٌ وَ الْبَناتُ حَسَناتٌ وَ اللّه‌یَسْأَلُ عَنِ النَّعیمِ ، وَ یُثیبُ عَلَی الحَسَناتِ ؛ پسران، نعمت‌اند و دختران خوبی. خداوند ، از نعمت‌ها سؤال می كند و به خوبی‌ها پاداش می‌دهد . كافی ، ج ۶، ص ۷، ح ۱۲ .

حدیث۵۴

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اَحِبُّوا الصِّبْیانَ وَ ارْحَمُوهُمْ ، وَ اذا وَعَدتُموهُمْ شَیْئا فَفُوا لَهُمْ ، فَاِنَّهُمْ لا یَدْرونَ اِلاّ اَنَّكُمْ تَرْزُقونَهُمْ ؛ كودكان را دوست بدارید و با آنان مهربان باشید و هرگاه به آنان وعده دادید ، به آن وفا كنید ، زیرا آنان ، روزی دهنده خود را كسی غیر از شما نمی‌دانند . كافی ، ج ۶، ص ۴۹، ح ۳.

حدیث۵۵

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اَلرَّضاعُ واحِدٌ وَ عِشْرونَ شَهْرا، فَما نَقَصَ فَهُوَ جَورٌ عَلَی الصَّبیِّ ؛ شیرخواری ، ۲۱ ماه است . پس هر چه کم شود ، ظلم بر کودک است . کافی ، ج ۶، ص ۴۰، ح ۳ .

حدیث۵۶

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اَلْبَناتُ هُنَّ الْمُشْفِقاتُ الْمُجَهِّزاتُ الْمُبارَکاتُ، مَنْ کانَتْ لَهُ ابْنَةٌ واحِدَةٌ جَعَلَهَا اللّه‌لَهُ سِتْرا مِنَ النّارِ، و مَنْ کانَتْ عِنْدَهُ ابْنَتانِ اُدْخِلَ الْجَنَّةَ بِهِما، وَ مَنْ کانَتْ عِنْدَهُ ثَلاثُ بَناتٍ أوْ مِثْلُهُنَّ مِنَ الْاَخَواتِ وُضِعَ عَنْهُ الْجِهادُ وَ الصَّدَقَةُ ؛ دختران ، دلسوز ، مددکار و بابرکت‌اند . هر کس یک دختر داشته باشد ، خداوند ، او را پوششی از دوزخ قرار می‌دهد و هر کس دو دختر داشته باشد ، به خاطر آن وارد بهشت می‌شود و هر کس سه دختر یا مانند آن خواهر داشته باشد ، جهاد و صدقه از او برداشته می‌شود . کنز العمّال ، ح ۴۵۳۹۹ .

حدیث۵۷

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اِنَّ الْوَلَدَ الصّالِحَ رَیْحانَةٌ مِنْ رَیاحینِ الْجَنَّةِ؛ فرزند شایسته ، گُلی از گل‌های بهشت است . کافی ، ج ۶، ص ۳، ح ۱۰.

حدیث۵۸

قالَ رَجُلٌ: یا رَسولَ اللّهِ! ما حَقُّ ابْنی هذا؟ قالَ: تُحْسِنُ اسْمَهُ وَ اَدَبَهُ وَ تَضَعُهُ مَوْضِعا حَسَنا؛ مردی به رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم عرض کرد: حق این فرزند بر من چیست؟ پیامبر فرمودند: اسم خوب برایش انتخاب کنی، به خوبی او را تربیت نمایی و به کاری مناسب و پسندیده بگماری. عدّة الداعی، ص ۷۶.

حدیث۵۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مَن تَسَمّی بِاسمی یَرجو بَرَکَتی وَ یُمنی، غَدَت عَلَیهِ البَرَکَةُ وَ راحَت اِلی یَومِ القیامَةِ؛ هر کس به نام من نامگذاری کند و برکت و خجستگی مرا امید داشته باشد، برکت به سوی او خواهد آمد و تا قیامت (باقی) خواهد بود. کنزالعمّال، ح ۴۵۲۲۱

حدیث۶۰

اَلاُنسُ فی ثَلاثٍ : فِی الزَّوجَةِ المُوافِقَةِ وَالوَلَدِ البارِّ وَالصِّدیقِ المُصافی؛ انس (وآرامش) در سه چیز است : در زن سازگار ، فرزند خوش‌رفتار و دوست باصفای وفادار. تحف العقول، ص ۳۱۸

حدیث۶۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکرِموا أولادَکُم و أحسِنوا آدابَهُم؛ فرزندانتان را گرامی بدارید و نکو تربیت شان کنید. عوالی اللآلی ، ج ۱ ، ص ۲۵۴

حدیث۶۲

امـام علی(علیه السـلام) می فرماینـد: لاـ تَقسِـروا اَولاـدَکُم عَلی آدابِکُم ، فَاِنَّهُم مَخلوقونَ لِزَمانٍ غَیرِ زَمانِکُم آداب و رسوم خود را به فرزندانتان تحمیل نکنید، زیرا آنان برای زمانی غیر از زمان شما آفریده شده‌اند . شرح ابن ابی الحدید ، ج ۲۰، ح۱۰۲ .

حدیث۶۳

امام صادق علیه السلام فرمودند: إنّ اللَّه عَزَّوَجَّلَ یَرحَمُ الرَّجُلَ لَشُدَةِ حُبّ لُوَلَدُه. براستی که خداوند عزوجل رحم می نماید مرد را، به سبب شدت محبت او به فرزندش. (ثواب الاعمال و عقاب الاعمال)

حدیث۶۴

حضـرت امام سـجاد (علیه السـلام) می فرمایند: از سـعادت آدمی است که محل کسب و کارش در شهر خودش باشد و همنشینانش مردان صالح باشند و فرزندی داشته باشد که کمک او باشد. الحضال، ص ۱۵۹.

حدیث۶۵

پیامبر صـلی‌اللهعلیه‌وآله : اُحِبُّ الصِّبْیانَ لِخَمْسٍ : اَلْاَوَّلُ : اَنَّهُمْ هُمُ الْبَكّاؤونَ ، وَالثّانی : یَتَمَرَّغونَ بِالتُّرابِ وَ الثّالِثُ : یَخْتَصِمونَ مِنْ غَیْرِ حِقْدٍ وَ الرّابِعُ : لاـ یَدَّخِرونَ لِغَـدٍ شَـیئا وَ الْخـامِسُ : یُعَمِّرونَ ثُمَّ یُخَرِّبونَ ؛ کودکان را به خاطر پنـج چیز دوست می‌دارم : اول آن‌که بسـیار می گِریند، دوم آن‌که با خاک بازی می‌کنند، سوم آن‌که دعوا کردن آنان همراه با کینه نیست؛ چهارم آن‌که چیزی برای فردا ذخیره نمی‌کنند، پنجم آن‌که می‌سازند و سپس، خراب می‌کنند (دل‌بستگی ندارند) . مواعظ العددیّه ، ص ۲۵۹.

حدیث۶۶

پیامبر صـلی‌اللهعلیه‌وآله : مَنْ قَبَّلَ وَلَـدَهُ كَـتَبَ اللّهعَزَّوَجَلَّ لَهُ حَسَـنَةً وَمَنْ فَرَّحَهُ فَرَّحَهُ اللّهیَوْمَ الْقیامَةِ، وَمَنْ عَلَّمُهُ الْقُرآنَ دُعیَ بِالْاَبَوَیْنِ فَیُكْسَـیانِ حُلَّتَیْنِ یُضـیءُ مِنْ نورِهِما وُجوهُ اَهْلِ الْجَنَّـةِ ؛ هر کس فرزنـدش را ببوسـد ، خداونـد عزّوجلّ برای او ثواب می‌نویسـد و هر کسـی که او را شاد کند ، خداوند روز قیامت او را شاد خواهد کرد و هر کس قرآن به او بیاموزد ، پدر و مادرش دعوت می‌شوند و دو لباس بر آنان پوشیده می‌شود که از نور آنها ، چهره‌های بهشتیان نورانی می گردد . کافی ، ج ۶، ص ۴۹، ح ۱.

حدیث۶۷

پیامبر صـلی‌اللهعلیه‌وآله : اَحِبّوا الصِّبْیانَ وَ ارْحَمُوهُمْ ، وَ اِذا وَعَدتُموهُمْ شَـیْئا فَفُوا لَهُمْ ، فَاِنَّهُمْ لا یَدْرونَ اِلاّ اَنَّـكُمْ تَرْزُقونَهُمْ ؛ کودکان را دوست بدارید و با آنان مهربان باشید و هرگاه به آنان وعده دادید، به آن وفا کنید، زیرا آنان ، روزی دهنده خود را کسی غیر از شما نمی‌دانند . کافی ، ج ۶، ص ۴۹، ح ۳.

حدیث۶۸

پیـامبر صـلی‌اللهعلیه‌وآله : مَنْ بَكی صَبیٌّ لَهُ فَاَرْضاهُ حَتّی یُسَـكِّنَهُ ، اَعْطاهُ اللّهعَزَّوَجَلَّ مِنَ الْجَنَّـةِ حَتّی یَرْضـی؛ هر کس کودک گریان خود را راضی کند تا آرام شود، خداوند از بهشت آن‌قدر به او می‌دهد تا راضی شود . الفردوس ، ج ۳، ص ۵۴۹، ح ۵۷۱۵ .

حدیث۶۹

امام صادق علیه‌السـلام : اِنَّ اللّه‌ لَیَرْحَمُ الْعَبْدَ لِشِدَّةِ حُبِّهِ لِوَلَدِهِ ؛ بدون تردید ، خداوند بر بنده خود به خاطر شدّت محبّت به فرزندش ، رحم می‌کند . کافی ، ج ۶، ص ۵۰، ح ۵.

حدیث۷۰

امام علی علیه‌السـلام : وَ حَقُّ الوَلَدِ عَلَی الوالِدِ أنْ یُحَسِّنَ اِسـمَهُ وَ یُحَسِّنَ اَدَبَهُ، و یُعَلِّمَهُ القُرآنَ ؛ حقّ فرزنـد بر پـدر ، آن است که نام خوب بر او بگذارد و او را خوب تربیت کند و قرآن به او بیاموزد . نهج البلاغة ، حکمت ۳۹۹.

حدیث۷۱

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ کانَ عِنْدَهُ صَبِیٌّ فَلْیَتَصابَ لَهُ ؛ هر کس با کودک سروکار دارد ، با او کودکانه رفتار کند . من لا یحضره الفقیه ، ج ۳، ص ۴۸۳، ح ۴۷۰۷.

حدیث۷۲

امام صادق علیه‌السـلام : اَلرِّضاعُ واحِدٌ وَ عِشْرونَ شَهْرا، فَما نَقَصَ فَهُوَ جَورٌ عَلَی الصَّبیِّ ؛ شیرخواری ، ۲۱ مـاه است . پس هر چه کم شود ، ظلم بر کودک است . کافی ، ج ۶، ص ۴۰، ح ۳ .

حدیث۷۳

پیامبر اکرم صـلی‌الله‌علیه‌وآله : لَیْسَ لِلصَّبیِّ لَبَنٌ خَیْرٌ مِنْ لَبَنِ اُمِّهِ ؛ برای کودک ، هیـچ شیری بهتر از شیر مادرش نیست . عیون اخبار الرضا ، ج ۱، ص ۳۸، ح ۶۹ .

حدیث۷۴

پیامبر اعظم صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ وُ لِدَ لَهُ مَولودٌ فَلْیُؤَذِّنْ فی اُذُنِهِ الْیُمْنی بِاَذانِ الصَّلاةِ وَلْیُقِمْ فِی الْیُسْری فَاِنَّها عِصْمَةٌ مِنَ الشَّیْطانِ الرَّجیمِ ؛ به هر کس فرزنـدی داده شود ، بایـد در گوش راست او اذان نماز و در گوش چپ او اقامه بگویـد ؛ چرا که مایه ایمنی از شـیطانِ رانده شده است . کافی ، ج ۶، ص ۲۴، ح ۶.

حدیث۷۵

امام کاظم علیه السلام می فرمایند: «لایدخل الفقر بیتا فیه اسم محمد او احمد او علی او الحسن او الحسین او جعفر او طالب او عبدالله او فاطمـۀ من النساء؛ در خانه ای که نام محمـد یا احمـد یا علی یا حسن یا حسـین یا جعفر یا طالب یا عبدالله و یا از میان زنان، فاطمه باشد، فقر [و تنگدستی] وارد نمی شود .» کافی، ج ۶، ص ۱۹ .

حدیث۷۶

پیامبر اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودند: خداوند دوست دارد که میان فرزندان خود حتی در بوسیدن آنها به عدالت رفتار

کنید.(بین فرزندان فرق نگذارید) نهج الفصاحه صفحه ۱۵۲ حدیث ۷۵۴

حدیث۷۷

پیـامبر اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودنـد : إنّ أوّلَ مـا یَنحَـلُ أحَـدُکُم وَلَدَهُ : الاسمُ الحَسَنُ ، فَلْیُحَسِّنْ أحَـدُکُم اسمَ وَلَـدِهِ؛ نخستین چیزی که هر یک از شـما به فرزنـدش پیشـکش می کنـد نام نیکوست. بنا بر این، هر کدام شـما نامی نیکو بر فرزند خویش نهد. بحار الأنوار : ۱۰۴/۱۳۰/۲۰ .

حدیث۷۸

امام صادق (علیه‌السـلام) فرمودنـد: اِنَّ اللّه لَیَرحَمُ العَبدَ لِشِدَّةِ حُبِّهِ لِوَلَدِهِ ؛ بدون تردید ، خداوند بر بنده خود به خاطر شدّت محبّت به فرزندش، رحم می کند. کافی، ج ۶، ص ۵۰، ح ۵

حدیث۷۹

پیامبراکرم(صـلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: اِرحَمِ الصَّغیرَ وَوَقِّرِ الکَبیرَ تَکُن مِن رُفَقائی؛ به کودکان رحم کن و بزرگسالان را احترام نما تا از دوستان من باشی. کافی، ج۲، ص۳۱۶، ح۷

حدیث۸۰

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: رَحِمَ اللّه اَبَا البَناتِ، اَلبَناتُ مُبارَکاتٌ مُحَبّباتٌ وَ البَنونَ مُبَشِّراتٌ وَ هُنَّ الباقیاتُ الصّالِحاتُ؛ رحمـت خـدا بر پـدری کـه دارای دختـرانی اسـت! دختـران، بـا برکت و دوست داشـتنی‌اند و پسـران، مژده آورنـد. دختـران باقیـات الصالحات (بازماندگان شایسته)اند. مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۱۱۵، ح ۱۷۷۰۰

حدیث۸۱

امـام صـادق(علیه‌السـلام) فرمودنـد: اَلبَنونَ نَعیمٌ وَ البَناتُ حَسَـناتٌ وَ اللّه یَسألُ عَنِ النَّعیمِ، وَ یُثیبُ عَلَی الحَسَـناتِ؛ پسـران، نعمت‌انـد و دختران خوبی. خداوند ، از نعمت‌ها سؤال می‌کند و به خوبی‌ها پاداش می‌دهد. کافی، ج۶، ص۷، ح۱۲

حدیث۸۲

امام علی (علیه السـلام) فرمودند: فی وَصـیّتِهِ لابنِهِ وهُو یَعِظُهُ: أحیِ قَلبَکَ بالمَوعِظَةِ؛ در مـقام انـدرز بـه فـرزند خود: دلت را بـا اندرز زنده گردان. (نهج البلاغۀ، کتاب ۳۱)

حدیث۸۳

رسول اکرم (صـلی الله علیه و آله وسـلم) فرمودند: مَن بَکی صَبیٌّ لَهُ فَارضاهُ حَتّی یُسَـکِّنَهُ ، اَعطاهُ اللّه عَزَّوَجَلِّ مِنَ الجَنَّةِ حَتّی یَرضی ؛ هر کس کودک گریان خود را راضـی کنـد تا آرام شود ، خداوند از بهشت آن قدر به او می دهد تا راضـی شود. (الفردوس، ج ۳، ص ۵۴۹، ح ۵۷۱۵)

حدیث۸۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: وَقِّروا کِبارَکُم یُوَقِّرکُم صِغارُکُم ؛ پیرانتان را حرمت نهید تا کودکانتان شما را حرمت نهند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۰۶۹

حدیث۸۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: وَ لَدُ السُّوءِ یَهدِمُ الشَّرَفَ ، وَ یَشینُ السَّلَفَ ؛ فرزندِ بد ، شرافت را بر باد می‌دهد و مایه ننگ پیشینیان می‌شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۰۶۵

حدیث۸۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: عَلِّمُوا صِبیانَکُم الصَّلاةَ وَ خُذُوهُم بِها إذا بَلَغُوا الحُلُمَ ؛ به کودکان خود نماز بیاموزید و چون به سنّ بلوغ رسیدند ، آنان را برای نماز بازخواست کنید . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۳۰۵

حدیث۸۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: خَیرُ ما وَرَّثَ الآباءُ الأبناءَ الأدَبَ ؛ بهترین چیزی که پدران برای فرزندان به میراث می‌گذارند ، ادب است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۰۳۶

حدیث۸۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إنَّما قَلبُ الحَدَثِ کَالأرضِ الخالِیَةِ مَهما أُلقِیَ فیها مِن کُلِّ شَیءٍ قَبِلَتهُ ؛ قلب نوجوان ، همچون زمین ناکشته است که هرچه در آن افکنده شود، می‌پذیرد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۹۰۱

حدیث۸۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: حنکوا اولادکم بتربة الحسین (علیه السلام) فإنها امان؛ کام کودکانتان را با تربت حسین (علیه السلام) بردارید چرا که خاک کربلا فرزندانتان را بیمه می‌کند. وسائل الشیعه، ج، ?? ص???

حدیث۹۰

علّموا بنیکم الرّمی فإنّه نکایه العدوّ؛ فرزندان خویش را تیر اندازی آموزید که سر شکستگی دشمن است. نهج الفصاحه

حدیث۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سبع یجری للعبد أجرهنّ و هو فی قبره بعد موته: من علّم علما، أو أجری نهرا، أو حفر بئرا، أو غرس نخلا، أو بنی مسجدا، أو ورّث مصحفا، أو ترک ولدا یستغفر له بعدموته؛ هفت چیز است که پاداش آن برای بنده در قبر او و پس از مرگش دوام دارد کسی که علمی تعلیم دهد، یا نهری به جریان آورد یا چاهی حفر کند یا نخلی بکارد یا مسجدی بسازد یا مصحفی به ارث گذارد یا فرزندی به جا نهد که پس از مرگش برای او آمرزش خواهد. نهج الفصاحه

حدیث۹۲

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: حـقّ کـبیر الإخوه علی صـغیرهم کحـقّ الوالـد علی ولـده؛ حق برادر بزرگ بر برادرهای کوچک مانند حق پدر بر فرزند است. نهج الفصاحه

حدیث۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: حقّ الولـد علی والده أن یحسّن اسـمه و یزوّجه إذا أدرک و یعلّمه الکتاب؛ حق پسر بر پدر آن ست که نام او را نیک کند و همین که به بلوغ رسید زنش دهد و خط نوشتن بدو بیاموزد. نهج الفصاحه

حدیث۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حقّ الولد علی الوالد أن یعلّمه الکتابه و السّباحه و الرّمایه و أن لا یرزقه إلّا طیّبا و أن یزوّجه إذا بلغ؛ حق پسـر بر پـدر آن است که نوشـتن و شـنا کردن و تیر انـداختن به او بیاموزد و جز غـذای خوب بـدو نخوراند و همین که بالغ شد به او زن بدهد. نهج الفصاحه

حدیث۹۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الأکبر من الإخوه بمنزله الأب؛ برادر بزرگ به منزله پدر است. نهج الفصاحه

حدیث۹۶

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ لکـلّ شـجره ثمره و ثمره القلب الولـد؛ هر درخـتی میوه ای دارد و میوه دل فرزند است. نهج الفصاحه

حدیث۹۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الرجل لترفع درجته فی الجنّه فیقول أنّی لی هذا؟ فیقال باستغفار ولدک لک؛ مقام یکی را در بهشت بالا برند و گوید این مقام از کجا برای من حاصل شد؟ گویند فرزندت برای تو آمرزش طلبید. نهج الفصاحه

حدیث۹۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعینوا أولادکم علی البرّ من شاء إستخرج العقوق من ولده؛ فرزندان خود را در خوب شدن کمک کنید زیرا هر که بخواهد می تواند نافرمانی را از فرزند خود بیرون آورد. نهج الفصاحه

حدیث۹۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اعدلوا بین أولادکم بالنّحل کما تحبّون أن یعدلوا بینکم فی البرّ و اللّطف؛ شما که می خواهید فرزندانتان در نیکی و محبت با شما به عدالت رفتار کنند در کار بخشش با آنها به عدالت رفتار کنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۰

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إذا مـات الإنسان انقطع عمله إلّا من ثلاث صـدقه جاریه أو علم ینتفع به أو ولد صالح یدعو له؛ وقتی انسان بمیرد دنباله کارهای نیک او بریده شود جز سه چیز صدقه جاری و دانشی که کسان از آن بهره ور شوند و فرزند درست کاری که برای او دعا کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۱

پیامبر اکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: اِتَّقُوا اللّهَ واعـدِلُوا بَینَ أولادِکم کَما تُحِبّونَ أن یَبُرّوکُم؛ از خـدا بترسـید و میان فرزندان خود به عدالت رفتار کنید همان طور که می خواهید با شما به نیکی رفتار کنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۲

پیامبر خدا (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودند : علموا ابنائکم السـباحهٔ الرمایهٔ؛ به پسـرانتان شنا وتیراندازی را آموزش دهید . نهج الفصاحه : ح ۱۹۵۵

حدیث۱۰۳

رسول اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودند : حق الولد علی والده ان یعلمه الکتابهٔ والسـباحهٔ والرمایهٔ وان لا یرزقه الا طیباً وان یزوجه اذا بلغ؛ حق فرزند (پسر) بر عهده پدرش این است که به او نوشتن، شنا کردن وتیراندازی را آموزش دهد وروزی او را تنها از راه حلال وپاکیزه تهیه نماید. نهج الفصاحه : ح ۱۳۹۴

حدیث۱۰۴

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله : رَحِمَ اللّه‌اَبَا الْبَناتِ، اَلْبَناتُ مُبارَکاتٌ مُحَبِّباتٌ وَ الْبَنونَ مُبَشِّراتٌ وَ هُنَّ الْباقیاتُ الصّالِحاتُ؛ رحمت خدا بر پدری که دارای دخترانی است! دختران، با برکت و دوست داشـتنی‌اند و پسران، مژده آورند. دختران باقیات الصالحات (بازماندگان شایسته)اند. مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۱۱۵، ح ۱۷۷۰۰.

حدیث۱۰۵

امام باقر علیه‌السـلام : اِذا اَرَدْتَ الْوَلَدَ فَقُلْ عِنْدَ الْجِماعِ : اَللّهُمَّ ارْزُقْنی وَلَدا وَ اجْعَلْهُ تَقیّا لَیسَ فی خَلْقِهِ زِیادَهٌ وَ لا نُقْصانٌ وَ اجْعَلْ عاقِبَتَهُ اِلی خَیْرٍ؛ هرگاه فرزنـد خواستی ، هنگام آمیزش بگو : بار الها! به من فرزنـدی عطا کن و او را با تقوا قرار ده و در آفرینش او، کم و زیادی نباشد و او را عاقبت به خیر گردان . کافی، ج ۶ ، ص ۱۰، ح ۱۲.

حدیث۱۰۶

پیامبر اکرم صـلی‌اللهعلیه‌وآله : اِنَّ الْوَلَدَ الصّالِحَ رَیْحانَهٌ مِنْ رَیاحینِ الْجَنَّهِ؛ فرزند شایسته ، گُلی از گل‌های بهشت است . کافی ، ج ۶، ص ۳، ح ۱۰.

حدیث۱۰۷

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: کودکان را دوست بدارید و با آنان مهربان باشید. وسائل‌الشیعه/۲۱/۴۸۴

سالمندان

حدیث۱

امام صادق علیه‌السلام : عَظِّمُوا کِبارَکُم وصِلُوا أرحامَکُم . بزرگسالان خود را احترام کنید و صله ارحام به جای آورید . الکافی : ۲ / ۱۶۵ / ۳

حدیث۲

امام علی علیه‌السلام : وَقارُ الشَّیبِ أحَبُّ إلَیَّ مِن نَضارَةِ الشَّبابِ ؛ وقار پیری، نزد من دوست داشتنی‌تر از نشاط جوانی است . غرر الحکم : ۱۰۰۹۹ منتخب میزان الحکمة : ۳۰۸

حدیث۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ثَلاثَةٌ لا یَستَخِفُّ بِحَقِّهِم إلاّ مُنافِقٌ بَیِّنُ النِّفاقِ : ذو الشَّیبةِ فی الإسلامِ ، والإمامُ المُقسِطُ ، ومُعَلِّمُ الخَیرِ؛ سه کس‌انـد که جز منـافقی که نفـاقش آشـکار است درحقّ آنـان بی‌حرمـتی نکنـد : ریش سـفید اسـلام ، پیشـوای دادگر و آموزگار خوبیها. کنزالعمّال : ۴۳۸۱۱ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۰

حدیث۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: وجود پیران سالخورده بین شما باعث افزایش رحمت و لطف پروردگار و گسترش نعمتهای الهی بر شماست. نهج الفصاحه، ص ۲۲۲

حدیث۵

پیامبر اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودند: احترام گذاشـتن به مسـلمان مو سفید و سالخورده از جمله تجلیل خداست و از ما نیست کسی که بزرگسال ما را احترام نکند و به خردسال ما مهربانی نکند. اصول کافی، ج ۳، ص ۲۴۰

حدیث۶

پیامبراکرم(صـلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: اِرحَمِ الصَّغیرَ وَوَقِّرِ الکَبیرَ تَکُن مِن رُفَقائی؛ به کودکان رحم کن و بزرگسالان را احترام نما تا از دوستان من باشی. کافی، ج۲، ص۳۱۶، ح۷

حدیث۷

امام علی(علیه السـلام) فرمودنـد: وَقِّروا کِبارَکُم یُوَقِّرکُم صِغارُکُم ؛ پیرانتان را حرمت نهیـد تا کودکانتان شـما را حرمت نهنـد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۰۶۹

حدیث۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أکرم شابّ شیخا لسنّه إلّا قیّض اللّه عند سنّه من یکرمه؛ هر جوانی که پیری را برای سنش گرامی دارد خدا هنگام پیری وی یکی را بیارد که وی را گرامی دارد. نهج الفصاحه

حدیث۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس منّا من لم یوقّر الکبیر و یرحم الصّغیر و یأمر بالمعروف و ینه عن المنکر؛ هر که بزرگتر را محترم ندارد و به کوچکتر رحم نکند و به نیکی واندارد و از بدی باز ندارد از ما نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الشّیخ فی أهله کالنّبیّ فی امّته؛ پیر در میان کسان خود چون پیامبر در امت خویش است. نهج الفصاحه

حدیث۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الخیر مع أکابرکم؛ خوبی همراه بزرگان شماست. نهج الفصاحه

حدیث۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: البرکه مع أکابرکم؛ برکت با بزرگان شماست. نهج الفصاحه

حدیث۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: البرکه فی أکابرنا فمن لم یرحم صغیرنا و یجلّ کبیرنا فلیس منّا؛ برکت در بزرگان ماست و هر کس بر کوچک ما رحم نکند و بزرگ ما را محترم نشمارد از ما نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۴

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : مَنْ وَقَّرَ ذا شَیْبَهٔ فِی الْاسْلامِ أَمَّنَهُ اللّهُ مِنْ فَزَعِ یَوْمِ الْقِیامَهِٔ ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس بزرگ سال مسلمانی را گرامی دارد و احترام نماید، خداوند او را در قیامت از سختی ها و مشکلات در أمان می دارد. الکافی، ج ۲، ص ۶۵۸، ح ۳

حدیث۱۵

امام رضا علیه السلام می فرمایند : وَقِّرُوا کِبارَکُمْ وَ ارْحَمُوا صِغارَکُمْ وَ صِلُوا اَرْحامَکُمْ؛ به بزرگترهایتان احترام بگذارید و با کوچکترها مهربان باشید و صله رحم نمایید. عیون اخبار الرضا، ج ۲، ص ۲۶۵.

حدیث۱۶

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : اَلْبَرَكَةُ مَعَ اَكابِرِكُمْ؛ برکت، با بزرگان شماست. جامع الأخبار، ص ۲۴۲، ح ۶۱۷.

حدیث۱۷

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: تِسْعَةُ اَشْیاءَ قَبیحَةٌ وَ هِیَ مِنْ تِسْعَةِ اَنْفُسٍ اَقبَحُ مِنها مِنْ غَیْرِهِمْ: ضیقُ الذَّرْعِ مِنَ الْمُلوكِ وَ الْبُخْلُ مِنَ الْاَغْنیاءِ وَ سُرْعَةُ الْغَضَبِ مِنَ الْعُلَماءِ وَ الصِّبا مِنَ الْكُهولِ وَ الْقَطیعَةُ مِنَ الرُّؤوسِ وَ الْكِذْبُ مِنَ الْقُضاةِ وَ الزَّمانَةُ مِنَ الْاَطِبّاءِ وَ الْبَذاءُ مِنَ النِّساءِ وَ الطَّیشُ مِن ذَوِی السُّلْطانِ؛ نُه چیز زشت است، اما از نه گروه زشت‌تر: درماندگی و ناتوانی از دولتمردان؛ بخل از ثروتمندان؛ زود خشمی از دانشمندان؛ حرکات بچگانه از میانسالان؛ جدایی حاکمان از مردم؛ دروغ از قاضیان؛ بیماری کهنه از پزشکان؛ بدزبانی از زنان و سختگیری و ستمگری از سلاطین. دعائم الإسلام، ج ۱، ص ۸۳

حدیث۱۸

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : إذا أتاكُم كَريمُ قَومٍ فَأَكرِموهُ ؛ هرگاه بزرگ قومی بر شما وارد شد ، گرامی‌اش بدارید . الكافی ، ج ۲ ، ص ۶۵۹ .

والدین

حدیث۱

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : العبدُ المطیعُ لوالدیهِ و لرّبه فی أعلی علّیین. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: بنده ای که مطیع پدر و مادر و پروردگارش باشد، روز قیامت در بالاترین جایگاه است. «کنز العمّال، ج ۱۶، ص ۴۶۷»

حدیث۲

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اِنْ اَحْبَبْتَ اَنْ یَزیدَ اللّه فی عُمُرِكَ فَسُرَّ اَبَوَیْكَ. امام صادق – علیه السلام – : اگر دوست داری که خداوند عمرت را زیاد کند، پدر و مادرت را شاد کن. «بحارالأنوار، ج ۷۴، ص ۸۱، ح ۸۴»

حدیث۳

قال الامام علی – علیه السّلام – : مَنْ بَرَّ والدیهِ بَرَّهُ ولدُهُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: کسی که به پدر و مادر خویش نیکی کند، فرزندان او نیز به او نیکی خواهند کرد. «تصنیف غرر الحکم، ص ۴۰۷، ح ۹۳۴۱»

حدیث۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : برّ الوالدین أكبرُ فریضةٍ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بزرگترین تکلیف الهی نیکی کردن به پدر و مادر است. «تصنیف غرر الحکم، ص ۴۰۷، ح ۹۳۳۹»

حدیث۵

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : ما وَلدٌ بارٌّ نَظَرَ الی أبویهِ الاّ كان له بكلّ نظْرَةٍ حجَّةً مبرورةً ... . رسول خدا – صلّی الله علیه و

آله – فرمودند: هر فرزند نیکوکاری که با مهربانی به پدر و مادر خویش نگاه کند، در مقابل هر نگاه، ثواب یک حجّ کامل مقبول به او داده می شود. سئوال کردند ای رسول خدا، حتّی اگر در هر روز صد مرتبه نگاه کند؟ فرمودند: آری خداوند بزرگتر و پاک تر است. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۷۳»

حدیث۶

عَن النبیِ – صلّی الله علیه و آله – : یفتحُ ابوابُ السماءِ بالرَّحمةِ فی اَربعِ مواضِعَ عندَ نزولِ المطرِ و عندَ نَظَرِ الولدِ فی وجهِ الوالدینِ وعندَ فَتْحِ بابِ الکعبةِ و عندَ النکاحِ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: درهای آسمان رحمت الهی در چهار مورد گشوده می شود، هنگام آمدن باران، آنگاه که فرزند به صورت پدر و مادر خود نگاه کند و هنگام بازگشایی درب خانه خدا و هنگام ازدواج، کسی که دوست دارد خدا را پاک و مطهر ملاقات کند، باید به زناشویی بپردازد. «بحار الأنوار, ج ۱۰۰، ص ۲۲۱»

حدیث۷

قال الامام علی بن الحسین – علیه السّلام – : و امّا حقُّ امِّکَ: أن تعلَمَ أنَّها حَمَلتکَ حیثُ لا یَحتَملُ أحدٌ أحداً و أعطَتکَ مِن ثَمرةِ قلبها ما لا یُعطی أحَدٌ أحداً ... . امام سجاد – علیه السّلام – فرمودند: و امّا حق مادرت بر تو این است که بدانی! او تو را در درون خود حمل نمود در موقعی که هیچ کس توان حمل کسی را در آن موقعیت ندارد و از میوه دل و جانش به تو عطا کرد که هیچ کس این لطف را در حق دیگری نمی کند، با تمام اعضاء و جوارح خود از تو مراقبت نمود و بدون اینکه باکی از گرسنگی و تشنگی خود داشته باشد و متوجه آن گردد، تو را سیر نموده و به تو آب نوشاند، خود با کمترین لباس به سر برد و تو را پوشاند، در حرارت آفتاب نشست و تو را در سایه نهاد، به خاطر تو از خواب ناز چشم پوشانید و تو را از سرما و گرم محفوظ داشت تا برای او زنده بمانی، پس به درستی که توان و طاقت تشکر و قدررانی از او را نخواهی داشت، مگر با کمک و توفیق خداوند سبحان. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۶»

حدیث۸

قال الامام علی بن الحسین – علیه السّلام – : وَ اَمّا حقُّ أبیکَ فأن تعلَمَ أنَّهُ أصلکَ فأنک لولاه لم تَکُن، فَمهما رأیتَ من نفسِکَ ما یُعجِبکَ فاعلَم أن اباکَ أصلُ النّعمةِ عَلیکَ فیه... . امام سجاد – علیه السّلام – فرمودند: و امّا حق پدرت بر تو این است که: بدانی او اصل و ریشه توست، زیرا اگر او نبود تو نیز نبودی پس هر چه در وجود تو، تو را به شگفتی و خشنودی وا می دارد، بدان که پدرت منشاء و اساسِ آن نعمت است، پس خدای را حمد و سپاس گو و بر قدر و منزلتِ او شاکر باش. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۶»

حدیث۹

قال الامام علی بن الحسین – علیه السّلام – : جاءَ رجل الی النّبی فقال: یا رسول الله ما مِن عملٍ قبیح الاّ قَد عَمِلتهُ فهل لی توبةٌ؟ فقال لَه ... . امام سجاد – علیه السّلام – فرمودند: شخصی خدمت رسول خدا آمد و گفت: ای رسول خدا، من هیچ کار زشتی نمانده که انجام نداده باشم، آیا می توانم توبه کنم؟ رسول خدا فرمودند: آیا هیچ یک از پدر و مادرت زنده هستند؟ گفت: بله، پدرم. رسول خدا فرمودند: برو به او نیکی کن (تا آمرزیده شوی). وقتی او راه افتاد، پیامبر فرمودند: کاش مادرش زنده بود. (یعنی اگر او زنده بود و به او نیکی می کرد، زودتر آمرزیده می شد.) «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۸۲»

حدیث۱۰

قال الامام الباقر – علیه السّلام –: ثلاثٌ لم یجعلِ الله لأحدٍ فیهنَّ رُخصةً: أداءُ الامانَةِ ... و برّ الوالدینِ برَّین کانا أو فاجرین. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: خداوند سبحان در سه چیز به احدی اجازه ترک نداده است: ۱. ادای امانت به صاحبِ آن خواه نیکوکار باشد، خواه فاجر و گنهکار. ۲. وفای به عهد نسبت به هر کسی، نیکوکار باشد یا بدکار. ۳. نیکی به پدر و مادر خواه انسانهای خوب و نیکوکاری باشند، خواه گنهکار و اهل فجور. «وسائل الشیعه، ج ۲۱، ص ۴۹۰»

حدیث۱۱

قال الامام الرّضا – علیه السّلام –: سألَ رجلٌ رسولَ اللهِ – صلّی الله علیه و آله –: ما حقُّ الوالِدِ علی ولدِهِ؟ قال: لا یسمّیهِ باسْمِهِ، و لا یمشی بین یدیهِ و لا یجلسُ قبلَهُ و لا یستَسِبُّ له. امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: مردی از پیامبر خدا – صلّی الله علیه و آله – سؤال کرد: حقّ پدر بر فرزند چیست؟ حضرت فرمودند: او را با نام صدا نکند، در راه رفتن از او جلو نیفتد، قبل از او ننشیند و کاری انجام ندهد که مردم پدرش را لعنت کرده و دشنام دهند. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۴۵»

حدیث۱۲

قال الامام الصّادق – علیه السّلام –: بینا موسی بن عمران یُناجی عزّوجلّ اذ رأی رَجُلًا تحت عرش الله عزّوجلّ فقال: یا ربِّ ... . امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: هنگامی که حضرت موسی – علیه السّلام – مشغول مناجات با پروردگارش بود، مردی را دید که در سایه عرش الهی در ناز و نعمت است، عرض کرد: خدایا این کیست که عرش تو بر او سایه افکنده است؟ خداوند متعال فرمودند: او نسبت به پدر و مادرش نیکوکار بود و هرگز سخن چینی نمی کرد. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۶۵»

حدیث۱۳

سئل عن الامام الصّادق – علیه السّلام – أیّ الاعمال أفضَلُ؟ قال: الصّلاةُ لِوَقتِها و برّ الوالدین و الجِهادُ فی سبیل اللهِ. از امام صادق – علیه السّلام – پرسیدند: برترین اعمال کدامند؟ امام فرمودند: نماز اوّل وقت، نیکی به پدر و مادر و جهاد در راه خدا. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۸۵»

حدیث۱۴

قال الامام الرضا – علیه السّلام –: انَّ اللهَ عزّوجلّ ... أمر بالشّکر لهُ و بالوالدین فمن لم یشکر والدیه لم یشکرُ الله. امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: همانا خداوند عزّوجلّ به سپاسگذاری از خود و پدر و مادر فرمان داده است. پس کسی که از پدر و مادر خویش سپاسگذاری نکند، شکر خداوند را نیز به جا نیاورده است. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۷۷»

حدیث۱۵

قال الامام الرضا – علیه السّلام –: برّ الوالدین واجبٌ و ان کان مُشرکین و لا طاعةُ لهما فی معصیةِ الخالق ... . امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: نیکی به پدر و مادر واجب است اگر چه آنها مشرک باشند، البته در جائی که اطاعت از آنها موجب معصیت و نافرمانی پروردگار شود، نباید فرمانبرداری نمود. «تفسیر صافی، ج ۲، ص ۳۷»

حدیث۱۶

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : مَنْ نَظَر الی أبَویه نَظَرَ ماقتٍ و هُما ظالمانِ لَهُ، لم یَقبَلِ اللهُ لَهُ صلاةً. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هر کس به پدر و مادرش از روی غضب نگاه کند حتی در حالی که آنها در حق او ظلم می کنند، خدا هیچ نمازی را از او قبول نمی نماید. «اصول کافی، ج ۴، ص ۵۰»

حدیث۱۷

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : جاءَ رجلٌ الی النبیّ – صلّی الله علیه و آله – فقال یا رسول الله من أبَرُّ؟ قالَ: اُمَّکَ، قالَ: ثمَّ من: قال اُمَّکَ ... . امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: شخصی خدمت رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – رسید و گفت: ای رسول خدا به چه کسی نیکی کنم؟ حضرت فرمودند: به مادرت. گفت: بعد از او به چه کسی؟ حضرت فرمودند: به مادرت. گفت: سپس به چه کسی؟ حضرت فرمودند: به مادرت. باز پرسید: بعد از او به چه کسی؟ حضرت فرمودند: به پدرت. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۹۴»

حدیث۱۸

سئل ابا عبدالله – علیه السّلام – عن قولِ الله: «و بالوالدین احساناً» فقال: ألاحسانُ أن تُحسِنَ صحبَتَهُما ... . از امام صادق – علیه السّلام – در مورد معنای آیه « و بالوالدین احساناً» پرسیدند، حضرت فرمودند: احسان به پدر و مادر این است که رفتارت را با آنها نیکو سازی و مجبورشان نکنی تا چیزی را که نیاز دارند از تو بخواهند.(یعنی قبل از اظهار نیاز درخواست آنها را برطرف کنی.) «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۷۹»

حدیث۱۹

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : لا تملَأ عینیکَ من النَّظَرِ الیهما الّا برحمةٍ و رقَّةٍ و لا ترفَع صوتکَ فوقَ أصواتِهِما و لا یَدیکَ فوق أیدیهما و لا تتقدَّم قُدّامهُما. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: چشمهایت را جز از روی دلسوزی و مهربانی به پدر و مادر خیره مکن و صدایت را بلندتر از صدای آنان نبر و دستهایت را بالاتر از دستهای آنان نیاور و جلوتر از آنان قدم بر مدار. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۷۹»

حدیث۲۰

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : ما یمنَعُ الرّجل منکم أن یَبرَّ والدیه حییّن أو میّتین، یصلّی عنهما و یتصدّق عنهما و یحجَّ عنهما ... . امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: چه چیز مانع شخص می شود که وقتی پدر و مادرش زنده یا مرده اند، به آنها نیکی کند، به این صورت که به نیّت آنها نماز بخواند، صدقه بدهد، حجّ به جا آورد و روزه بگیرد، زیرا اگر چنین کند ثواب آنها به پدر و مادرش می رسد و به خود شخص هم همان قدر ثواب داده می شود، به علاوه خداوند متعال به واسطه کارهای نیک و نماز، خیر زیادی به او عطا می کند. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۴۶»

حدیث۲۱

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : و منَ العُقوقِ أن ینظُرَ الرّجِلُ الی والدیه فَیُحدَّ النَّظر الیهما. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: از چیزهایی که موجب عاق شدن است، این است که انسان به پدر و مادر خویش تیز نگاه کند.(خیره شود) «اصول کافی، ج ۴، ص ۵۰»

حدیث۲۲

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : «عقُوقُ الوالدین مِن الکبائر لأنّ الله عزّوجلّ، جَعَل العاقَّ عَصیّاً شقیّاً. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: عاق پدر و مادر شدن از گناهان کبیره است، زیرا خداوند متعال عاقّ والدین را گناهکار شقّی شمرده است. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۷۴»

حدیث۲۳

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : یَجبُ للوالدَین علی الوَلَدِ ثلاثةُ أشیاءَ: شکرهما علی کلّ حالٍ، و طاعتهما فیما یأمرانه و ینهیانه عنه فی غیر معصیةِ اللهِ و نصیحتهما فی السّرِ و العلانیةِ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: پدر و مادر سه حق بر فرزند خویش دارند؛ ۱. در هر حال سپاس گذار و شاکر آنان باشد. ۲. در آنچه به آن امر و یا از آن نهی می کنند، مطیع آنان باشد، مگر اینکه موجب معصیت پروردگار شود. ۳. در آشکار و نهان، خیرخواه و دلسوز آنان باشد. «تحف العقول، ص ۲۳۸»

حدیث۲۴

قال ابو عبد الله – علیه السّلام – : یا میسر قد حضر اجلک غیر مرة و لا مرتین، کل ذلک یؤخر الله اجلک، لصلتک قرابتک، و ان کنت ترید ان یزاد فی عمرک فبر شیخیک یعنی ابویک. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: ای میسر (یکی از اصحاب حضرت) بارها اجل و مرگ تو فرا رسیده و هر بار خداوند آن را به خاطر صله رحم با خویشاوندانت به تاخیر انداخته است و اگر می‌خواهی خداوند بر عمر تو را زیاد کند، به پدر و مادرت نیکی کن. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۸۴»

حدیث۲۵

قال الامام الصادق – علیه السلام – فی قَولِه تَعالی: (وَ قُل لَهُمَا قَولاً کریما): إن ضَرَبَاک فَقُل لَهُمَا غَفَرَ اللهُ لَکمَا. امام صادق – علیه السلام – درباره آیه «و با آن دو به شایستگی سخن بگو» فرمودند: اگر تو را کتک زدند، بگو: خدا شما را بیامرزد. «الکافی، ج ۲، ص ۱۵۸»

حدیث۲۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لا یَدخُلُ الجَنَّةَ عَاقٌّ وَلا مُدمِنُ خَمرٍ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که مورد عاق پدر و مادر باشد و نیز کسی که اهل میگساری باشد، وارد بهشت نخواهند شد. «بحار الأنوار، ج ۲، ص ۱۱۷»

حدیث۲۷

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : مِن حقّ الوالِدِ أن یَخشَعَ لَهُ عند الغَضَب. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: حقّ پدر بر فرزند این است که به هنگام غضب و خشم پدر، فرزند در مقابل او خاشع بوده و سر تسلیم فرود آورد. «کنزالعمال، ح

۴۵۵۱۲»

حدیث۲۸

قال رسول الله – صلّى الله عليه و آله – : مَنْ أصبَحَ مُطيعاً لِله فى الوالـدين أصبح لَهُ بابانِ مفتوحان فى الجنّةِ و ان كان واحداً فواحداً. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که دستور الهی را در مورد پدر و مادر خویش اطاعت کند و دو درب از بهشت به رویش گشوده خواهـد شد و اگر فرمان الهی را در مورد یکی از آنان انجام دهد، یک درب گشوده می شود. «کنزالعمال، ج ۱۶، ص ۴۶۷»

حدیث۲۹

قال رسول الله – صلّى الله عليه وآله – : مَن أرضى والدَيهِ فَقد أرَضى الله و مَن أسخَطَ والِدَيهِ فقَد أسخط الله. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس که پدر و مادرش را خشنود سازد حقیقتاً خدا را خشنود ساخته است و کسی که پدر و مادر خویش را به خشم آورد، خدا را به خشم آورده است. «کنزالعمال، ج ۱۶، ص ۴۷۰»

حدیث۳۰

قال رسول الله – صلّى الله عليه و آله – : يقالُ للعاقِّ : إعمل ما شئت فانّى لا أغفِرُ لكَ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: به کسی که عاق والـدین شـده (از طرف خـدا) گفتـه می شـود: هر کـاری می خـواهی انجـام بـده کـه دیگر تـو را نمی بخشـم. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۸۰»

حدیث۳۱

قال رسول الله – صلّى الله عليه و آله – : أربعةٌ لا يَنظُرُ اللهُ اليهم يومَ القيامةِ، عاقٌ و منّانٌ و مكذِّبٌ بالقدر و مُدمِنُ خَمرٍ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودنـد: خداوند در روز قیامت به چهار گروه نظر رحمت نخواهد کرد: عاق والدین، انسانی که بعد از انجام کار خیر منّت می گذارد، منکر قضاء و قَدَر و شرابخوار. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۷۱»

حدیث۳۲

قال رسول الله – صلّى الله عليه و آله – : إيّاكم وَ عُقوقُ الوالدينِ، فانَّ ريح الجنَّةِ تُوجَدُ مِنْ مسيرَةٔ ألف عامٍ و لا يَجدُها عاقٌ و لا قاطعُ رحمٍ. رسول خـدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودنـد: بر حـذر باشـید از اینکه عـاق والـدین شویـد، پس همانا با اینکه بوی بهشت از مسافت هزار سال به مشام می رسـد، عاق والـدین و کسـی که قطع رحم کنـد بوی آن را احساس نخواهـد کرد. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۶۲»

حدیث۳۳

قال رسول الله – صلى الله عليه و آله – : اَلصَّدَقَةُ عَلى وَجْهِها وَ بِرُّ الْوالِدَيْنِ وَ اصْطِناعُ الْمَعْروفِ يُحَوِّلُ الشَّقاءَ سَعادَةً وَ يَزيدُ فِى الْعُمْرِ. پیـامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – : صـدقه دادن بـا مراعـات شـرایطش و خوبی کردن به پـدر و مادر و انجام دادن کارهای نیک، بدبختی را به خوشبختی تبدیل می کند و بر عمر می افزاید. «کنزالعمال، ح ۴۴۴۴»

حدیث۳۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : کانَ فی ما اَعْطَی اللّه تَعالی مُوسی فِی الْاَلْواحِ ... اُشْکُرْ لی وَ لِوالِدَیْکَ اَقِکَ الْمَتالِفَ وَ اُنْسِیءْ لَکَ فی عُمُرِکَ وَ اُحْیِیکَ حَیاةً طَیِّبَةً وَ اَقْلِبَکَ اِلی خَیْرٍ مِنْها. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – : در آنچه خدای متعال در «الواح» به موسی علیه السلام داد، از جمله چنین بود: ... مرا و پدر و مادرت را سپاسگزاری کن، تا از نابود شدن ها حفظت کنم و اجلت را به تأخیر بیندازم و به تو زندگی ای پاک ببخشم و تو را از این زندگی به سوی بهتر از آن، ببرم. «تاریخ دمشق، ج ۶۱، ص ۱۲۸»

حدیث۳۵

رسول اللّه (صلی الله علیه و آله وسلم) : إنَّ عیسَی بنَ مَریَمَ قالَ : خُلِقَ النَّهارُ لِتُؤَدِّیَ فیهِ الصَّلاةَ المَفروضَةَ الَّتی عَنها تُسأَلُ وبِها تُحاسَبُ ، وبِرَّ والِدَیکَ ، وأن تَضرِبَ فِی الأَرضِ تَبتَغِی المَعیشَةَ ؛ مَعیشَةَ یَومِکَ ؛ هر آینه عیسی بن مریم علیه السلام فرمود: «روز آفریده شد تا در آن نماز واجب را ادا کنی که از آن بازخواست و با آن حسابرسی خواهی شد ؛ و تا به پدر و مادرت نیکی کنی ؛ و تا در زمین گام زنی و در پی گذران زندگی روزانه خود برآیی» . بحار الأنوار: ۵۸/۲۰۸ /۳۸.

حدیث۳۶

امام هادی علیه‌السلام : العُقوقُ یُعقِبُ القِلَّه، ویُؤَدّی إلَی الذِّلَّهِ ؛ نافرمانی والدین ، تنگدستی در پی دارد و به ذلّت می‌کشاند . بحار الأنوار : ۷۴ / ۸۴ / ۹۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث۳۷

الامام الصادق علیه‌السلام فی قَولِهِ تعالی : «و قُلْ لَهُما قَوْلاً کَریما»: إن ضَرَباکَ فَقُلْ لَهُما : غَفَرَ اللّه‌لَکُما . امام صادق علیه‌السلام – درباره آیه «و به آن دو به شایستگی سخن بگو»– : اگر تو را کتک زدند ، بگو : خدا شما را بیامرزد . الکافی : ۲ / ۱۵۸ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث۳۸

الامام الصادق علیه‌السلام فی قولِهِ تعالی : «و اخْفِضْ لَهُما جَناحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحمَةِ»: لا تَملَأْ عَینَیکَ من النَّظَرِ إلَیهِما إلاّ بِرَحمَةٍ ورِقَّةٍ ، ولا تَرفَعْ صَوتَکَ فَوقَ أصواتِهِما ، ولا یَدَکَ فَوقَ أیدیهِما ، ولا تَقَدَّمْ قُدّامَهُما . امام صادق علیه‌السلام – درباره آیه «و از روی مهربانی ، در برابر آنان خوار و فروتن باش»– : نگاهت را جز از سر مهر و دلسوزی به آنان خیره مکن و صدایت را از صدای آنها بلندتر مگردان و رو دست آنها نیز بلند نشو و خود را از آنها جلو مینداز . الکافی : ۲ / ۱۵۸ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث۳۹

امام صادق علیه‌السلام : مِنَ العُقوقِ أن یَنظُرَ الرَّجُلُ إلی والِدَیهِ فیُحِدَّ النَّظَرَ إلَیهِما . و از جمله نافرمانی کردن از والدین آن است که انسان به آنان خیره نگاه کند . الکافی : ۲ / ۳۴۹ / ۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث۴۰

امام صادق علیه‌السلام : أدنَی العُقوقِ : «اُفٍّ» ، ولَو عَلِمَ اللّه‌ عز و جل شَیئا أهوَنَ مِنهُ لَنَهی عَنهُ . کمترین بی احترامی بـه پدر و مادر ، «اُف» گفتن است و اگر خداونـد عز و جـل چیزی کمتـر از آن سـراغ داشت ، بی گمـان از آن نهی می کرد . الکـافی : ۲ / ۳۴۸ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث۴۱

امام باقر علیه‌السـلام : إنّ العَبدَ لَیکونُ بارّا بِوالِدَیهِ فی حیاتِهِما، ثُمّ یَموتانِ فلا یَقضـی عَنهُما دُیونَهُما ولا یَستَغفِرُ لَهُما فیَکتُبُهُ اللّه‌ عاقّا . وإنّهُ لَیکونُ عاقّا لَهُمـا فی حیاتِهِمـا غَیرَ بـارٍّ بهِما ، فإذا ماتا قَضـی دَینَهُما واستَغفَرَ لَهُما فیَکتُبُهُ اللّه عز و جل بارّا . یک وقت هست که بنده در زمان حیات پدر و مادر خود نسبت به آنان نیکوکار است ، امّا وقتی می‌میرند ، نه بدهی آنان را می‌پردازد و نه برایشان طلب آمرزش می کنـد ، در این صورت خداونـد او را نافرمان قلمـداد می کنـد و یک وقت هم هست که بنـده در زمان حیات پـدر و مادرِ خود ، ناخلف و نافرمان است و به آنان نیکی نمی کند ، امّا وقتی مُردند بدهی‌های آنها را می‌پردازد و برای ایشان آمرزش می‌طلبد . لذا خداوند عز و جل او را نیکوکار می‌نویسد . الکافی : ۲ / ۱۶۳ / ۲۱

حدیث۴۲

رسولُ اللّه صـلی الله علیه و آله و سلّم لَمّا سُئلَ عن بِرِّ الوالِدَینِ بَعدَ مَوتِهِما: نَعَم ، الصَّلاةُ علَیهِما ، والاستِغفارُ لَهُما ، وإنفاذُ عَهدِهِما مِن بَعدِهِما ، وصِـلَةُ الرَّحِمِ الّتی لا تُوصَلُ إلاّ بهِما ، وإکرامُ صَدیقِهِما . پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سلّم – در پاسخ به سؤال از نیکی کردن به پدر و مادر بعد از فوت آنها– : آری ، دعا کردن برای آنها ، آمرزش خواسـتن برایشان و اجرا کردن وصـیت‌هایشان بعد از مرگ آنهـا و صـله رحم کردن با خویشان آنها ، و احترام گذاشـتن به دوسـتان آنهاست . الترغیب والترهیب : ۳ / ۳۲۳ / ۳۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث۴۳

امام رضا علیه‌السـلام : إنّ اللّه عز و جل ... أمَرَ بالشُّکرِ لَهُ ولِلوالِدَین ، فمَن لَم یَشـکُرْ والِدَیهِ لَم یَشـکُرِ اللّه‌ . خداونـد عز و جل ... به سپاسـگزاری از خـود و پـدر و مـادر فرمـان داده‌اسـت . پس هر که از پـدر و مـادرش سپاسـگزاری نکنـد ، از خداونـد سپاسـگزاری نکرده‌است . الخصال : ۱۵۶ / ۱۹۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث۴۴

پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : منَ بَرَّ والِدَیهِ طُوبی لَهُ ، زادَ اللّه‌ فی عُمرِهِ . هر که به پـدر و مـادرش نیکی کنـد ، خـداوند عمرش را زیاد کرده‌است ، خوشا به حالش . الترغیب والترهیب : ۳ / ۳۱۷ / ۱۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث۴۵

امام صادق علیه‌السلام : إن أحبَبتَ أن یَزیدَ اللّه فی عُمرِکَ فسُرَّ أبَوَیکَ . اگر دوست داری خداوند بر عمرت بیفزاید ، پدر و مادرت را خوشحال کن . الزهد للحسین بن سعید : ۳۳ / ۸۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۸

حدیث۴۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : النَّظَرُ إلَی العالِمِ عِبادَةٌ ،والنَّظَرُ إلَی الإمامِ المُقسِطِ عِبادَةٌ ، وَالنَّظَرُ إلَی الوالِدَینِ بِرَأفَةٍ وَرحمَةٍ عِبادَةٌ ، وَالنَّظَرُ إلی أخٍ تَوَدُّهُ فی اللّه عز و جل عِبادَةٌ . نگریستن به دانشمند عبادت است ، نگریستن به پیشوای دادگر عبادت است ، نگاهِ دلسوزانه و مهرآمیز به پدر و مادر عبادت است و نگریستن به برادری که برای خداوند عز و جل دوستش داری عبادت است . أمالی الطوسیّ : ۴۵۴ / ۱۰۱۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۵۴

حدیث۴۷

امام صادق علیه‌السلام : مَن نَظَرَ إلی أبَوَیهِ نَظَرَ ماقِتٍ وهُما ظالِمانِ لَهُ ، لم یَقبَلِ اللّه لَهُ صلاهً . هر که به پدر و مادر خود ، گرچه به وی ستم کرده باشند ، با نگاه دشمنانه بنگرد ، خداوند نمازش را نمی‌پذیرد . الکافی : ۲ / ۳۴۹ / ۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۲۶

حدیث۴۸

امام صادق علیه‌السلام : عُقوقُ الوالِدَینِ مِن الکَبائرِ ؛ لأنَّ اللّه تعالی جَعَلَ العاقَّ عَصِیّا شَقِیّا . نافرمانی والدین از گناهان کبیره‌است ؛ زیرا خداوند متعال فرزند نافرمان را عصیانگر و بدبخت قرار داده‌است . علل الشرائع : ۴۷۹ / ۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث۴۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : رِضا اللّه فی رِضا الوالِدِ ، وسَخَطُ اللّه فی سَخَطِ الوالِدِ؛ خشنودی خدا در خشنودی پدر است و ناخشنودی خدا در ناخشنودی پدر . الترغیب والترهیب : ۳ / ۳۲۲ / ۳۰

حدیث۵۰

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم لَمّا سُئلَ عَن حقِّ الوالِدَینِ علی وَلَدِهِما: هُما جَنَّتُکَ ونارُکَ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم – در پاسخ به سؤال از حقّ پدر و مادر بر فرزندانشان– فرمودند: آن دو بهشت و دوزخ تو هستند . الترغیب والترهیب : ۳ / ۳۱۶ / ۱۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۲

حدیث۵۱

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم لِرجُلٍ قالَ لَهُ : إنّ أبی یُریدُ أن یَستَبیحَ مالی: أنتَ ومالُکَ لأبیکَ . مردی به رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلّم عرض کرد : پدرم می‌خواهد مال مرا از آنِ خود کند . حضرت فرمودند: تو و مال تو از آنِ پدرت هستید . کنزالعمّال : ۴۵۹۳۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث۵۲

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم لَمّا سُئلَ عَن حَقِّ الوالِدِ علی وَلَدِهِ: لا یُسَمِّیهِ باسمِهِ ، ولا یَمشی بَینَ یَدَیهِ ، ولا یَجلِسُ قَبلَهُ ، ولا یَستَسِبُّ لَهُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم – در پاسخ به سؤال از حقّ پدر بر فرزندش– فرمودند: او را به اسم صدا نزنند ، جلوتر از او راه نرود ، پیش از او ننشیند و برایش دشنام نخرد . الکافی : ۲ / ۱۵۹ / ۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث۵۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أعظَمُ الناسِ حَقّا علی المرأةِ زَوجُها ، وأعظَمُ الناسِ حقّا عَلَی الرَّجُلِ اُمُّهُ ؛ بزرگترین حقّ را بر زن ، شوهر او دارد و بزرگترین حقّ را بر مرد ، مادر او دارد . کنز العمّال : ۴۴۷۷۱ منتخب میزان الحکمۀ : ۲۵۴

حدیث۵۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: به پدر و مادر خود نیکی کنید تا فرزندان شما به شما نیکی نمایند چشم از زنان و ناموس مردم بپوشانید و خیانت به آنها نکنید تا از زنانتان چشم بپوشند و به آنها خیانت نکنند. نهج الفصاحه، ص ۲۱۹

حدیث۵۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: خداوند چهارچیز را در چهار چیز قرار داده است : ۱.برکت علم را ر احترام به استاد ۲.بقای ایمان را در تعظیم خدا به وسیله انجام بی چون چرای دستوراتش ۳.لذت و برکت زندگی را در نیکی به پدر و مادر ۴.و آزادی از جهنم را در آزار ندادن مردم. نصایح، صفحه ۲۳۰

حدیث۵۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ثَلاثٌ لایُستَحیی مِنهُنَّ: خِدمَةُ الرَّجُلِ ضَیفَهُ وَقیامُهُ عَن مَجلِسِهِ لِأَبیهِ وَمُعَلِّمِهِ وَطَلَبُ الحَقِّ وَإن قَلَّ؛ از سه کار حیا نباید کرد: خدمت به میهمان، از جا برخاستن در برابر پدر و آموزگار خویش و طلب حق گرچه اندک باشد. غررالحکم، ج۳، ص۳۳۸، ح۴۶۶۶

حدیث۵۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ان اَحبَبتَ اَن یَزیدَ اللّه‌فی عُمُرِکَ فَسُرِّ اَبَوَیکَ ؛ اگر دوست داری که خداوند عمرت را زیاد کند، پدر و مادرت را شاد کن. بحارالأنوار، ج ۷۴ ، ص ۸۱ ، ح ۸۴

حدیث۵۸

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اَلذُّنوبُ الَّتی تُغَیّیرُ النِّعَمَ البَغیُ وَ الذُّنوبُ الَّتی تورثُ النَّدَمَ القَتلُ وَ الَّتی تُنزِلُ النِّقَمَ الظُّلمُ وَالَّتی تَهتِکُ السُّتورَ شُربُ الخَمرِ وَ الَّتی تَحبِسُ الرِّزقَ الزِّنا وَ الَّتی تُعَجِّلُ الفَناءَ قَطیعَةُ الرَّحِمِ وَالَّتی تَرُدُّ الدُّعاءَ وَ تُظلِمُ الهَواءَ عُقوقُ الوالِدَین؛ گناهی که نعمت‌ها را تغییر می‌دهد، تجاوز به حقوق دیگران است. گناهی که پشیمانی می‌آورد، قتل است. گناهی که گرفتاری ایجاد می‌کند، ظلم است. گناهی که آبرو می‌بَرد، شرابخواری است. گناهی که جلوی روزی را می گیرد، زناست. گناهی که مرگ را شتاب می‌بخشد، قطع رابطه با خویشان است. گناهی که مانع استجابت دعا می‌شود و زندگی را تیره و تار می‌کند، نافرمانی از پدر مادر است. علل الشرایع، ج ۲، ص ۵۸۴

حدیث۵۹

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَحَبُّ الاعمالِ اِلَی اللهِ الصَّلاةُ لِوَقتِها ثُمَّ بِرُّ الوالِدَین ثُمَّ الجِهادُ فی سَبیلِ اللهِ؛ بهترین کارها در نزد خدا نماز به وقت است ، آنگاه نیکی به پدر و مادر ، آنگاه جنگ در راه خدا. کنز العمال، ج۷، ص۲۸۵، ح ۱۸۸۹۷

حدیث۶۰

من نظر الی ابویه نظر ماقت ، و هما ظالمان لم یقبل الله له صـلاهٔ ؛ هرکه به پدر و مادر نگاه تند و خشم آلود کند، اگرچه به وی ستم کرده باشند، خداوند نمازش را نمی پذیرد. (جامع السعادات ، ج ۲، ص ۳۵۱)

حدیث۶۱

قال الصادق – علیه السـلام –: یا هشام ! افضل ما یتقرب به العبد الی الله بعد معرفهٔ به الصـلوهٔ و بر الوالدین و ترک الحسد و العجب و الفخر ؛ بهترین وسیله ای که انسان را به خداوند نزدیک می سازد، بعد از خداشناسی ، نماز و نیکوکاری به پدرو مادر و ترک رذیله های حسد و عجب و فخرفروشی است . (تحف العقول ، ص ۴۵۵)

حدیث۶۲

امـام صـادق علیه‌السـلام : مَن قَرَأَ القُرآنَ فِی المُصـحَفِ ، مُتّعَ بِبَصَـرِهِ ، وخُفِّفَ عَن والِدَیهِ وإن کانـا کـافِرَینِ؛ هر کس قرآن را از رو بخواند ، از بهره بینایی برخوردار است و از گناه پدر و مادرش کاسـته می‌شود ، هر چند کافر باشند . الکافی ، جلد ۲ ، صفحه ۶۱۳ ، حدیث ۱

حدیث۶۳

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أرضی والدیه فقد أرضی اللّه و من أسخط والدیه فقد أسخط اللّه؛ هر که پدر و مادر خویش را خشـنود کند خدا را خشنود کرده و هر که پدر و مادر خویش را خشمگین کند خدا را خشمگین کرده است. نهج الفصاحه

حدیث۶۴

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: من أصبح مطیعا للّه فی والدیه أصبح له بابان مفتوحان من الجنّه و إن کان واحدا فواحـد؛ هر که روز آغازد و در کار پـدر و مادر خویش مطیع خـدا باشد، دو در از بهشت بر او گشوده باشد و اگر یکی باشد یکی. نهج الفصاحه

حدیث۶۵

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: من قبّل بین عینی أمّه کان له سترا من النّار؛ هر که پیشانی مادر خویش را ببوسد از آتش جهنم مصون شود. نهج الفصاحه

حدیث۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ملعون من سبّ أباه، ملعون من سبّ أمّه؛ هر که به پدر خویش ناسزا گوید ملعون است و هر که به مادر خویش ناسزا گوید ملعون است. نهج الفصاحه

حدیث۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من رجل ینظر إلی وجه والدیه نظر رحمه إلّا کتب اللّه له بها حجّه مقبوله مبروره؛ هر که از روی مهربانی به صورت پدر و مادر خویش نظر کند خدا به پاداش آن برای وی حج مقبول نیکوئی رقم زند. نهج الفصاحه

حدیث۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما برّ أباه من شدّ إلیه الطّرف بالغضب؛ هر که نگاه خشمگین سوی پدر خویش افکند از فضیلت نیکی با وی بی نصیب است. نهج الفصاحه

حدیث۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یصلح الملق إلّا للوالدین و الإمام العادل لا تصلح الصّنیعه إلّا عند ذی حسب أو دین؛ تملق گفتن جز از پدر و مادر و پیشوای عادل روا نباشد و نکوئی جز پیش شرافتمند و دیندار به ثمر نرسد. نهج الفصاحه

حدیث۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لعن اللّه من لعن والدیه؛ هر که پدر و مادر خویش را لعن کند خدایش لعنت کند. نهج الفصاحه

حدیث۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ الذّنوب یؤخّر اللّه تعالی ما شاء منها إلی یوم القیامه إلّا عقوق الوالدین فإنّ اللّه یعجّله لصاحبه فی الحیاه الدّنیا قبل الممات؛ خدای والا از همه گناهان هر چه را خواهد تا روز رستاخیز مؤخر دارد مگر نارضایی پدر و مادر که خدا سزای آن را در زندگی دنیا پیش از مرگ دهد. نهج الفصاحه

حدیث۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العبد المطیع لوالدیه و لربّه فی أعلی علّیین؛ کسی که مطیع پدر و مادر و پروردگار خویش باشد، در اعلای بهشت است. نهج الفصاحه

حدیث۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طاعه اللّه طاعه الوالد و معصیه اللّه معصیه الوالد؛ اطاعت پدر اطاعت خداست و نافرمانی پدر نافرمانی خداست. نهج الفصاحه

حدیث۷۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّدقه علی وجهها و اصطناع المعروف و برّ الوالدین و صله الرّحم تحوّل الشّقاء سعاده و تزید فی العمر و تقی مصارع السّوء؛ صدقه به موقع و نیکوکاری و نیکی با پدر و مادر و پیوستگی خویشاوند بدبختی را به

خوشبختی مبدل کند و عمر را افزایش دهد و از مرگ های بد جلوگیری کند. نهج الفصاحه

حدیث۷۵

إنّ اللّه تعالی یزید فی عمر الرّجل ببرّه والدیه؛ خداوند به وسیله نیکی با پدر و مادر، عمر انسان را فزون می کند. نهج الفصاحه

حدیث۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یحبّ أن تعدلوا بین أولادکم حتّی فی القبل؛ خداوند دوست دارد که میان فرزندان خود حتی در بوسیدن آنها به عدالت رفتار کنید. نهج الفصاحه

حدیث۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أمّک، أمّک، ثمّ أمّک، ثمّ أباک، ثمّ الأقرب فالأقرب؛ مادر خود، مادر خود، مادر خود را رعایت کن، سپس پدر خود را و پس از آن کسانی را که به تو نزدیک ترند. نهج الفصاحه

حدیث۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکبر الکبائر الإشراک باللّه و قتل النّفس و عقوق الوالدین و شهاده الزور؛ بزرگترین گناهان بزرگ شرک به خدا و قتل نفس و بد رفتاری با پدر و مادر و شهادت دروغ است. نهج الفصاحه

حدیث۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعظم النّاس حقّا علی المرأه زوجها و أعظم النّاس حقّا علی الرّجل أمّه؛ شوهر از همه کس بیشتر بر زن حق دارد و مادر از همه کس بیشتر بر مرد حق دارد. نهج الفصاحه

حدیث۸۰

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: احفظ ودّ أبیک لا تقطعه فیطفی اللّه نورک. دوستی پدر خویش را حفظ کن و رشته آن را مبر که خداوند نور تو را خاموش می کند. نهج الفصاحه

حدیث۸۱

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبّ الأعمال إلی اللّه الصّلاه لوقتها ثمّ برّ الوالدین ثمّ الجهاد فی سبیل اللّه؛ بهترین کارها در نزد خدا نماز به وقت است آنگاه نیکی با پدر و مادر آنگاه جنگ در راه خدا. نهج الفصاحه

حدیث۸۲

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اثنان یعجّلهما اللّه فی الدّنیا البغی و عقوق الوالدین؛ دو چیز را خداوند در این جهان کیفر می دهد تعدی و ناسپاسی پدر و مادر. نهج الفصاحه

حدیث۸۳

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: فرزند خردسالی که به پدر گستاخی کند، چون بزرگ شد عاق و ناسپاس او گردد. (تحف‌العقول/۵۲۰)

حدیث۸۴

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: جرأة الولد علی والده فی صغره تدعو الی العقوق فی کبره؛ فرزند خردسالی که به پدر گستاخی کند، چون بزرگ شد عاق و ناسپاس او گردد . تحف العقول ، ص ۵۲۰

حدیث۸۵

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: نارضایتی پدر و مادر، باعث ضعف و ذلت آدمی می‌شود. (مسند الامام‌الهادی(ع)/۳۰۳)

حدیث۸۶

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: هر که پدر و مادر را اندوهگین کند آنان را ناسپاسی کرده . تحف العقول

حدیث۸۷

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : الْزَمْ رِجْلَها، فَإنَّ الْجَنَّةَ تَحْتَ أقْدامِها، و الْزَمْ رِجْلَها فَثَمَّ الْجَنَّةَ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: همیشه در خدمت مادر و پای بند او باش، چون بهشت زیر پای مادران است ;و نتیجه آن نعمت های بهشتی خواهد بود. کنزل العمّال، ج ۱۶، ص ۴۶۲، ح ۴۵۴۴۳

حدیث۸۸

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : فِی الْمَرَضِ یُصیبُ الصَبیَّ، کَفّارَةٌ لِوالِدَیْهِ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: مریضی کودک، کفّاره گناهان پدر و مادرش می باشد. بحار الأنوار، ج ۵، ص ۳۱۷، ح ۱۶

حدیث۸۹

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: افضل الاعمال الی الله الصلاة لوقتها و بر الوالدین و الجهاد فی سبیل الله؛ بهترین اعمال نزد خداوند، نمازاول وقت است پس از آن نیکی بر پدر وادر، و سپس جهاد در راه خدا است . (بحار الانوار، ج ۳، ص ۸۵)

حدیث۹۰

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: یُقالُ لِلعاقِّ إعمَل مَا شَئتَ فانّی لاأغفِرُ لک به فرزندی که عاق (والدین) شده گفته می شود: هر کاری می خواهی انجام بده که من تو را نمی آمرزم. بحار الانوار، ج۷۱، ص ۸۰

حدیث۹۱

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ثَلاثٌ لَیسَ لِاَحَدٍ مِنَ النّاسِ فیهِنَّ رُخصَةٌ: بِرُّ الوالِدَینِ مُسلِما کانَ اَوْ کافِرا وَ الوَفاءُ بِالعَهدِ لِمُسلِمٍ اَو کافِرا وَاَداءُ الاَمانَةُ اِلی مُسلِمٍ کانَ اَوْ کافِرا؛ سه چیز است که ترک آن برای هیچ کس جایز نیست: نیکی به پدر و مادر مسلمان باشند یا کافر، وفای به عهد با مسلمان یا کافر و ادای امانت به مسلمان یا کافر. جامع الصغیر، ج۲، ص۷۱۶، ح۳۴۶۹

حدیث۹۲

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: کانَ فی ما اَعطَی اللّه تَعالی مُوسی فِی اللواحِ... اُشکُر لی وَ لِوالِدَیکَ اَقِکَ المَتالِفَ وَ اُنسِیء لَکَ فی عُمُرِکَ وَ اُحیِیکَ حَیاةً طَیِّبَةً وَ اَقلَبَکَ اِلی خَیرٍ مِنها؛ در آنچه خدای متعال در «الواح» به موسی علیه‌السلام داد، از جمله چنین بود:... مرا و پدر و مادرت را سپاسگزاری کن، تا از نابود شدن‌ها حفظت کنم و اجلت را به تأخیر بیندازم و به تو زندگی‌ای پاک ببخشم و تو را از این زندگی به سوی بهتر از آن، ببرم. تاریخ دمشق، ج ۶۱، ص ۱۲۸

حدیث۹۳

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَلصَّدَقَةُ عَلی وَجهِها وَاصطِناعُ المَعروفِ وَ بِرُّ الوالِدَینِ وَصِلَةُ الرَّحِمِ تُحَوِّلُ الشَّقاءَ سَعادَةً وَتَزیدُ فِی العُمرِ وَ تَقی مَصارِعَ السُّوءِ؛ صدقه به جا، نیکوکاری، نیکی به پدر و مادر و صله رحم، بدبختی را به خوش‌بختی تبدیل و عمر را زیاد و از پیشامدهای بد جلوگیری می‌کند. نهج الفصاحه، ح ۱۸۶۹

حدیث۹۴

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: لَیْسَ بَیْنَ الْوالِدِ وَ وَلَدِهِ رِبا وَ لا بَیْنَ الزَّوْجِ وَ الْمَرأَةِ رِبا؛ بین پدر و فرزند و بین شوهر و همسرش ربا (حرام) نیست. فقه الرضا، ص ۲۵۸

حدیث۹۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن بَرَّ والِدَیهِ بَرَّهُ وَلَدُهُ ؛ هر که به پدر و مادرش نیکی کند ، فرزندش به او نیکی می‌کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۱۴۵

حدیث۹۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَنِ استَنکَفَ مِن أبَوَیهِ فَقَد خالَفَ الرُّشدَ ؛ هر که [از سَرِ خود بزرگ بینی] از پدر و مادرش روی گردانَد ، با رشد و کمال خویش مخالفت کرده است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۶۲۳

حدیث۹۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ثَلاثٌ لا یُستَحیی مِنهُنَّ : خِدمَةُ الرَّجُلِ ضَیفَهُ وَ قِیامُهُ عَن مَجلِسِهِ لِأَبیهِ وَ مُعَلِّمِهِ وَ طَلَبُ الحَقِّ وَ إن قَلَّ ؛ از سه چیز نباید شرم داشت : خدمت کردن مرد به میهمانش ، برخاستن از جایش به احترام پدر و معلّمش ، و حق‌خواهی، اگر چه اندک باشد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۶۶۶

حدیث۹۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: بَرُّوا آباءَکُم یَبَرَّکُم أبناؤُکُم ؛ به پدرانتان نیکی کنید تا فرزندانتان به شما نیکی کنند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۴۴۸

حدیث۹۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إنّ أفضَلَ الخَیرِ صَدَقَةُ السِّرِّ وَ بِرُّ الوالِدَینِ وَ صِلَةُ الرِّحِمِ ؛ برترین خوبی ، صدقه پنهانی و نیکی به پدر و مادر و صله رحم است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۳۵۵۰

حدیث۱۰۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أکرِم ضَیفَکَ وَ إن کانَ حَقیرا وَ قُم عَن مَجلِسِکَ لِأَبیکَ وَ مُعَلِّمِکَ وَ إن کُنتَ أمیرا ؛ مهمانت را گرامی بدار، اگر چه حقیر باشد، و به احترام پدر و معلّمت از جایت برخیز، اگر چه فرمانروا باشی . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۲۳۴۱

حدیث۱۰۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: افضل العمل : الصلاهٔ علی میقاتها، ثم بر الوالدین ، ثم ان یسلم الناس من لسانک ؛ بهترین عمل ، به پا داشتن نماز در وقت معین و زمان فضیلت آن است و سپس نیکی به پدر و مادر و بعد از آن در امان بودن مردم از زبان تو است . (کنزالعمال ، ج ۱۵، ص ۹۴۸)

حدیث۱۰۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: لایقبل الله صلاهٔ خمسهٔ نفر.الابق من سیده و امراهٔ لایرضی عنها زوجها و مدمن الخمر و العاق و اکل الربا ؛ خداوند نماز پنج گروه را نمی پذیرد: ۱ – بنده ای که از نزد مولای خود فرار کرده است . ۲ – زنی که شوهرش از وی راضی نیست . ۳ – شرابخوار و دائم الخمر. ۴ – کسی که عاق والدین شده است . ۵ – رباخوار. (مستدرک الوسائل ، ج ۱۳، ص ۳۳۲)

حدیث۱۰۳

قال الصادق – علیه السلام –: من نظر الی ابویه نظر ماقت و هما ظالمان له لم یقبل الله له صلوهٔ ؛ هر کس با چشم بغض و کینه به پدر و مادر خود که به وی ستم کرده اند، نگاه کند، نمازش در پیشگاه الهی نامقبول است . (اصول کافی ، ج ۲، ص ۳۴۹)

حدیث۱۰۴

قال الرضا – علیه السلام –: ان الله – عز و جل – امر بثلاثهٔ مقرون بها ثلاثهٔ اخری : امر بالصلوهٔ و الزکاهٔ فمن صلی و لم یزک لم تقبل منه صلاته و امر بالشکر له و للوالدین فمن لم یشکر والدیه لم یشکر الله و امر باتقاء الله و صلهٔ الرحم .فمن لم یصل رحمه لم یتق الله – عز و جل –: سه چیز با سه چیز همراه است : ۱ – نمازگزاری که به او زکات تعلق گیرد و نپردازد، نمازش پذیرفته نیست . ۲ – و به سپاسگزاری برای خود و پدر و مادر فرمان داد: آن که سپاس پدر و مادر نکند، هرگاه خدا را سپاس کند پذیرفته نیست . ۳ – به پرهیزکاری از خدا و پیوند با خویشاوند فرمان داد.آن که پیوند با خویشان ندارد از خدا بیمناک نیست . (بحارالانوار، ج ۹۶، ص

۱۲.الخصال ، ج ۱، ص ۵۵)

حدیث۱۰۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رضا الرّبّ فی رضا الوالدین و سخطه فی سخطهما؛ خشنودی خدا در خشنودی پدر و مادر است و دلگیری وی در دل گیری آنها است. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: دعاء الوالد لولده کدعاء- النّبیّ لأمّته؛ دعائی که پدر برای فرزند کند مانند دعائی است که پیغمبر برای امت خود می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجنّه تحت أقدام الامّهات؛ بهشت زیر قدم مادران است. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فیه نشر اللّه تعالی علیه کنفه و أدخله جنّته: رفق بالضّعیف و شفقه علی- الوالدین و الإحسان إلی- المملوک؛ سه چیز است که در هر که باشد خداوند وی را پناه دهد و ببهشت برد:مدارا با ناتوان و مهربانی با پدر و مادر و نیکی با زیر دست. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من فعلهنّ فقد أجرم: من عقد لواء فی غیر حقّ أو عقّ والدیه أو مشی مع ظالم لینصره؛ سه کار است که هر کس بکند خطا کار است: هر کس پرچمی جز در راه حق برافرازد، یا با پدر و مادر بدی کند، یا با ستمگری راه سپرد تا او را یاری کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث لیس لأحد النّاس فیه رخصه: برّ الوالدین مسلما کان أو کافرا و الوفاء بالعهد لمسلم أو کافر و الأمانه إلی مسلم کان أو کافر؛ سه چیز است که هیچ کس به ترک آن مجاز نیست: نیکی با پدر و مادر مسلمان باشند یا کافر، وفای به عهد برای مسلمان یا کافر و رد امانت مسلمان یا کافر. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا ینفع معهنّ عمل، الشّرک باللّه و عقوق الوالدین و الفرار من الزّحف؛ سه گناه است که با وجود آن هیچ کار نیکی سودمند نیست شریک قرار دادن برای خدا و ناخشنودی پدر و مادر و فرار از جنگ. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۲

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: ثلاـثه لاـ ینظر اللّه إلیهم یوم القیـامه العـاقّ لوالـدیه و المرأه المترّجله المتشـبّهه بالرّجـال و الـدّیوث؛ سه کسـند که خـدا روز رسـتاخیز به سوی آنهـا نمی نگرد عـاق والـدین و زنی که مرد نما باشـد و دیوث. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۳

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: ثلاثه لا یحجبون النّار: المنّان و عاقّ والـدیه و مـدمن الخمر؛ سه کسـند که میان آنها و جهنم حجابی نیست: منت گذار و عاق پدر و مادر و شراب خوار. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۴

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: ثلاثه قد حرّم اللّه علیهم الجنّه مدمن الخمر و العاقّ و الدّیّوث الّذی یقرّ فی أهله الخبث؛ سه کسـند که خداوند بهشت را بر آنها حرام کرده است: شـراب خوار و آن که پدر و مادر از او ناراضی نباشند و دیوث که بی ناموسی را در خانواده خود ندیده گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۵

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: برّوا آباءکم تبرّکم أبناؤکم و عفّوا تعفّ نساؤکم؛ با پـدران خود نیکی کنیـد تا فرزندانتان با شما نیکی کنند و عفیف باشید تا زنان شما عفیف باشند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۶

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: برّ الوالـدین یزید فی العمر و الکذب ینقص الرّزق و الدّعاء یردّ القضاء؛ نیکی با پدر و مادر عمر را افزون کند و دروغ روزی را کاهش دهد و دعا قضا را دفع کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۷

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: برّ الوالدین یجزئ عن الجهاد؛ نیکی با پدر و مادر جای جهاد را می گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بابان معجّلان عقوبتهما فی الدّنیا البغی و العقوق؛ دو چیز است که کیفر آن را در دنیا می دهند ظلم و بد رفتاری با پدر و مادر. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۹

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ اللّه تعالی ینهاکم أن تحلفوا بآبائکم؛ خداونـد نهی کرده که به پـدران خود

قسم بخورید. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۰

من نظر الی ابویه نظرماقت ، و هما ظالمان لم یقبل الله له صلاهٔ؛ هر که به پدر و مادر نگاه تند و خشم آلود کند، اگر چه به وی ستم کرده باشند، خداوند نمازش را نمی پذیرد. (جامع السعادات ، ج ۲، ص ۳۵۱)

حدیث۱۲۱

قال رسول اللّه ـ صلّی الله علیه و آله و سلّم ـ : النّظر الی العالم عبادهٔ، و النّظر الی الامام المقسط عبادهٔ، و النّظر الی الوالدین برأفهٔ و رحمهٔ عبادهٔ، و النّظر الی أخ تَوَدُه فی اللّه عزّوجّل عبادهٔ؛ نگریستن به دانشمند عبادت است، نگریستن به پیشوای دادگر عبادت است، نگاه دلسوزانه و مهرآمیز به پدر و مادر عبادت است و نگریستن به برادری که برای خدای عزوجل دوستش داری عبادت است. أمالی الطوسّی: ۴۵۴ / ۱۰۱۵.

حدیث۱۲۲

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اِنَّ لِلْمُؤْمِنِ عَلی الْمُؤْمِنِ سَبْعَهَٔ حُقوقٍ، فَاَوْجَبُها اَنْ یَقولَ الرَّجُلُ حَقّا وَ اِنْ کانَ عَلی نَفْسِهِ اَوْ عَلی والِدَیْهِ، فَلا یَمیلَ لَهُمْ عَنِ الْحَقِّ؛ مؤمن را بر مؤمن، هفت حق است. واجب‌ترین آنها این است که آدمی تنها حق را بگوید، هر چند بر ضد خود یا پدر و مادرش باشد و به خاطر آنها از حق منحرف نشود. بحار الأنوار ، ج ۷۴ ، ص ۲۲۳، ح ۸ .

حدیث۱۲۳

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: مَنْ یَضْمُنْ لی بِرَّ الْوالِدَیْنِ وَ صِلَهَٔ الرَّحِمِ اَضْمُنْ لَهُ کَثْرَهَٔ الْمالِ وَ زیادَهَٔ الْعُمْرِ وَ الْمَحَبَّهَٔ فِی الْعَشیرَهِٔ؛ هر کس نیکی به پدر و مادر و صله رحم را برایم ضمانت کند، من نیز زیادی ثروت، طول عمر و محبّت او را در دل خویشاوندان ضمانت می‌نمایم. مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۱۷۶، ح ۱۲.

حدیث۱۲۴

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله و سلم می فرمایند : اَلصَّدَقَهُٔ عَلی وَجْهِها وَاصْطِناعُ الْمَعْروفِ وَ بِرُّ الْوالِدَیْنِ وَصِلَهُٔ الرَّحِمِ تُحَوِّلُ الشَّقاءَ سَعادَهًٔ وَتَزیدُ فِی الْعُمْرِ وَ تَقی مَصارِعَ السُّوءِ؛ صدقه بجا، نیکوکاری، نیکی به پدر و مادر و صله رحم، بدبختی را به خوش‌بختی تبدیل و عمر را زیاد و از پیشامدهای بد جلوگیری می کند. نهج الفصاحه، ح ۱۸۶۹ .

حدیث۱۲۵

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: ثَلاثٌ لَیْسَ لِاَحَدٍ مِنَ النّاسِ فیهِنَّ رُخصَهٌٔ: بِرُّ الْوالِدَیْنِ مُسْلِما کانَ اَو کافِرا وَ الْوَفاءُ بِالْعَهْدِ لِمُسْلِمٍ کانَ اَو کافِرٍ وَ اَداءُ الاْمانَهِٔ اِلی مُسْلِمٍ کانَ اَو کافِرٍ؛ سه چیز است که ترک آن برای هیچ کس جایز نیست: نیکی به پدر و مادر؛ مسلمان باشند یا کافر، وفای به عهد؛ با مسلمان یا کافر و ادای امانت؛ به مسلمان یا کافر. جامع الصغیر، ج ۲، ص ۷۱۶، ح ۳۴۶۹.

حدیث۱۲۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از جمله عقوق (نافرمانی و آزار پدر و مادر) ضایع کردن و تباه ساختن حقوق آنهاست. غررالحکم ، باب حقوق

حدیث۱۲۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سه چیز است که نباید از آنها شرم کرد : خدمت کردن به میهمان ، برخاستن انسان از جایگاه خود برای پدر و آموزگار ، و طلب حق اگر چه اندک باشد. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۱۲۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اَطیعی زَوْجِکَ یَکْفِکَ خَیْرَ الدُّنْیا وَ الآخِرَةِ وَ بِرِّی والِدَیْکَ یَکْثُرْ خَیْرُ بَیْتِکَ؛ شوهرت را اطاعت کن تا خیر دنیا و آخرت تو را کفایت کند و به پدر و مادرت نیکی کن تا خیر خانه‌ات زیاد شود. کنزالعمال، ح ۴۳۳۸۸.

حدیث۱۲۹

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : کانَ فی ما اَعْطَی اللّه تَعالی مُوسی فِی الْاَلْواحِ... اُشْکُرْ لی وَ لِوالِدَیْکَ اَقِکَ الْمَتالِفَ وَ اُنْسِیءْ لَکَ فی عُمُرِکَ وَ اُحْیِیکَ حَیاةً طَیِّبَةً وَ اَقْلِبَکَ اِلی خَیْرٍ مِنْها؛ در آنچه خدای متعال در الواح به موسی علیه‌السلام داد، از جمله چنین بود:... مرا و پدر و مادرت را سپاسگزاری کن، تا از نابود شدن‌ها حفظت کنم و اجلت را به تأخیر بیندازم و به تو زندگی‌ای پاک ببخشم و تو را از این زندگی به سوی بهتر از آن، ببرم. تاریخ دمشق ، ج ۶۱، ص ۱۲۸.

حدیث۱۳۰

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: خداوند سه چیز را به سه چیز دیگر مربوط کرده است و به طور جداگانه‌نمی‌پذیرد . نماز را با زکات ذکر کرده است ، هرکس نماز بخواند و زکات ندهد نمازش پذیرفته نیست . نیز شکر خود و شکر از والدین را با هم ذکر کرده است . از این رو هرکس از والدین خود قدردانی نکند از خدا قدردانی نکرده است . نیز در قرآن سفارش به تقوا و سفارش به ارحام در کنار هم آمده است . بنابراین اگر کسی به خویشاوندانش رسیدگی و احسان ننماید ، با تقوا محسوب نمی‌شود . (عیون اخبار الرضا ، ج ۱ ، ص ۲۵۸)

حدیث۱۳۱

امام موسی کاظم (علیه السلام) فرمودند: مَن اَحزَنَ والدَیهِ فَقَد عَقهُما؛ هر که پدر و مادر را اندوهگین کند آنان را ناسپاسی کرده است . (تحف العقول ، ص ۴۲۵)

حدیث۱۳۲

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: اثنان یعلهما الله فی الدنیا البغی وعقوق الوالدین. دو چیز را خداوند در دنیا کیفر می دهد:

تعدی و ناسپاسی پدر و مادر. (کنز العمال، ج ۱۶، ص ۴۶۲، ح ۴۵۴۵۸)

حدیث۱۳۳

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: به پدران خود نیکی کنید، تا فرزندانتان به شما نیکی کنند. تحف العقول، ص ۳۵۹.

حدیث۱۳۴

حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها) می فرمایند: الزم رجلها فان الجنهٔ تحت اقدامها؛ در خدمت مادر باش، زیرا بهشت زیر پای مادران است. کنزالعمال، ج۱۶، ص ۴۲۶.

حدیث۱۳۵

هنگامی که زن باردار می‌شود ، هماننـد روزه‌دارِ شب‌زنـده‌دار و مجاهـدی است که بـا جـان و مـالش در راه خـدا جهاد می کنـد و هنگامی که فارق شود ، پاداشی دارد که نمی‌دانی عظمت آن چه‌قدر است و هنگامی که شیر بدهـد ، در هر بار مکیـدن ، پاداش آزاد کردن یکی از فرزنـدان اسـماعیل(علیه‌السـلام) برای اوست و آن گـاه که شیردادن تمـام شود ، فرشته‌ای بر پهلوی او می‌زنـد و می گوید : عمل را از نو آغاز کن که بی‌تردید ، آمرزیده شدی . امالی صدوق ، ص ۴۹۶، ح ۶۷۸ .

حدیث۱۳۶

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) : اَلصَّدَقَةُ عَلی وَجْهِها وَ بِرُّ الْوالِدَیْنِ وَ اصْطِناعُ الْمَعْروفِ یُحَوِّلُ الشَّقاءَ سَعادَةً وَ یَزیدُ فِی الْعُمْرِ؛ صدقه دادن با مراعات شرایطش و خوبی کردن به پدر و مادر و انجام دادن کارهای نیک، بدبختی را به خوشبختی تبدیل می کند و بر عمر می‌افزاید. کنزالعمال ، ح ۴۴۴۴ .

حدیث۱۳۷

امام صادق علیه‌السـلام : اِنْ اَحْبَبْتَ اَنْ یَزیـدَ اللّه‌فی عُمُرِکَ فَسُرَّ اَبَوَیْکَ ؛ اگر دوست داری که خداونـد عمرت را زیاد کنـد، پدر و مادرت را شاد کن. بحارالأنوار ، ج ۷۴ ، ص ۸۱ ، ح ۸۴ .

حدیث۱۳۸

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ اُلْهِمَ الصِّدْقَ فی کَلامِهِ وَ الاِْنْصافَ مِنْ نَفْسِهِ وَ بِرِّ والِدَیْهِ وَ وَصلَ رَحِمِهِ، اُنْسِیءَ لَهُ فی اَجَلُهُ وَ وُسِّعَ عَلَیْهِ فی رِزْقِهِ وَ مُتِّعَ بِعَقْلِهِ وَ لُقِّنَ حُجَّتَهُ وَقْتَ مُساءَلَتِهِ ؛ به هر کس، راستگویی در گفتار، انصاف در رفتار، نیکی به والدین و صـله رحم الهام شود، اجلش به تأخیر می‌افتـد، روزیش زیـاد می گردد، از عقلش بهره‌منـد می‌شود و هنگـام سئوال [مأموران الهی] پاسخ لازم به او تلقین می گردد. اعلام الدین ، ص ۲۶۵ .

حدیث۱۳۹

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم : یَابْنَ آدَمَ! اِبْرِرْ والِـدَیْکَ وَ صِلْ رَحِمَکَ، یُیَسِّر لَکَ یُسْرُکَ وَ یُمَدِّ لَکَ فی عُمْرِکَ و اَطِع رَبَّکَ

تُسَمّی عاقِلًا و لا تَعصَهُ تُسَمّی جاهِلًا ؛ ای فرزند آدم! به پدر و مادرت نیکی کن و صله رحم داشته باش تا خداوند، کارت را آسان و عمرت را طولانی بگرداند. پروردگارت را فرمان ببر تا خردمند به شمار آیی و از او نافرمانی نکن که نادان شمرده می‌شوی. الفردوس، ج ۵، ص ۲۸۲، ح ۸۱۹۰ .

حدیث۱۴۰

حضرت امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: بِرُّالْوَالِدَینِ وَاجِبٌ وَ إنْ کانَا مُشْرِکَینِ وَ لاطَاعَهَ لَهُمَا فِی مَعْصِیَهِ الْخَالِقِ؛ نیکی به پدر ومادر واجب است ، هرچند مشرک باشند ، ولی درراه معصیتِ آفریدگار، اطاعت از آن دوجایز نیست. بحارالانوار، ج ۷۱، ص ۷۲

حدیث۱۴۱

حضرت امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: عَلَیکَ بِطاعَهِ الأبِ وَبِرِّهِ وَالتَّوَاضُعِ والخُضُوعِ وَالإعظَامِ وَالإکْرَامِ لَهُ وَ خَفْضِ الصَّوْتِ بِحَضْرَتِهِ؛ بر تو باد که از پدر فرمانبرداری کنی ، به او نیکی کنی ، دربرابرش فروتنی وکرنش وبزرگداشت واحترام داشته باشی وصدایت را در حضور او پایین بیاوری. فقه الرضاعلیه السلام،ص ۳۳۴

حدیث۱۴۲

قال الامام علی – علیه السّلام – : ... حقّ الوالِدِ أن یُطیعَهُ فی کلّ شیءٍ الّا فی معصیهِ اللهِ سبحانَهُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: حق والدین برفرزندان این است که در هر چیزی از او اطاعت کند مگر در چیزی که موجب معصیت و نافرمانی خداوند سبحان است. «نهج البلاغه، حکمت ۳۳۹»

خانه و خوشبختی

حدیث۱

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) می‌فرمایند: خیر الرجال من امتی الذین لایتطاولون علی اهلیهم و یحنون علیهم ولا یظلمونهم ؛ بهترین مردان امت من، آن کسانی هستند که نسبت‌به خانواده خود خشن و متکبر نباشند و بر آنان ترحم و نوازش کنند و به آنان آزار نرسانند . مکارم الاخلاق، ص۲۱۶ .

حدیث۲

امام سجاد (علیه السلام) می‌فرمایند: «لان ادخل السوق ومعی درهم ابتاع به لحما لعیالی وقد قرموا الیه احب الی من ان اعتق نسمهٔ؛ برای من به بازار رفتن و خرید یک درهم گوشت‌برای خانواده‌ام که میل به گوشت دارند، از بنده آزاد کردن دوست داشتنی‌تر است وسائل الشیعهٔ، ج۱۵، ص ۲۵۱ .

حدیث۳

قال الامام علی – علیه السّلام – : اَخْلِصْ تَنَلْ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: اخلاص داشته باش، کامیاب و سعادتمند می شوی. «غررالحکم، ح ۲۲۴۸»

حدیث۴

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : بیتُ الغناء بیتٌ لا تُؤمَنُ فیه الفجیعهُ و لا تُجابُ فیه الدَّعوهُ و لا تَدخلُه الملائکهُ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: خانه ای که در آن غناء و ساز و آواز نواخته شود، از مصیبت ها و بلاهای دردناک در امان نیست و دعا در آن خانه مستجاب نمی گردد و فرشتگان به آن خانه وارد نمی شوند. «دعائم الاسلام، ج ۲، ص ۲۸۰»

حدیث۵

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لا تَدخلُ الملائکهُ بیتاً فیه خَمرٌ أو دفٌّ أو طَنبُور أو نَردٌ و لا یُستجابُ دعاءُ هُم و تَرتفِع عَنهم البرکهُ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: فرشتگان وارد خانه ای که در آن شراب یا دایره یا طنبور (نوعی از آلات موسیقی) و یا نرد (نوعی وسیله قمار) باشد، نمی شوند و دعای اهل آن خانه مستجاب نمی گردد و برکت از آنان برداشته می شود. «مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۲۱۸»

حدیث۶

قال الامام الصادق – علیه السلام – : أروَحُ الرَّوحِ اَلیَأسُ مِنَ النّاسِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: آساینده ترین آسایش، ناامیدی از مردم است. «بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۲۴۹»

حدیث۷

قال الامام علی – علیه السلام – : مِنْ دَلائِلِ الدَّوْلَهِ قِلَّهُ الْغَفْلَهِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: یکی از نشانه های کامیابی کمی غفلت است. «غررالحکم، ح ۹۴۱۰»

حدیث۸

عَن الامام الصادق – علیه السّلام – : الرزقُ مَعَ النساءِ و العیالِ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: رزق و روزی انسان در گرو وجود زن و فرزند است. «نور الثقلین، ج ۳ ص ۵۹۵»

حدیث۹

قال الامام الصادق – علیه السلام – : مَنْ حَسُنَ بِرُّهُ بِاَهْلِهِ زادَ اللّه فی عُمُرِهِ. امام صادق – علیه السلام – : هر کس به شایستگی در حقّ خانواده اش نیکی کند، خداوند بر عمرش می افزاید. «الکافی، ج ۸، ص ۲۱۹، ح ۲۶۹»

حدیث۱۰

امام علی علیه السلام : وَلَو ضَرَبتَ فی مَذاهِبِ فِکرِکَ لِتَبلُغَ غایاتِهِ ما دَلَّتکَ الدَّلالَهُ إلّا عَلی أنّ فاطِرَ النَّملَهِ هُوَ فاطِرُ النَّخلَهِ لِدَقیقِ تَفصیلِ کُلِّ شَیءٍ وَغامِضِ اختِلافِ کُلِّ حَیٍّ وَمَا الجَلیلُ وَاللَّطیفُ وَالثَّقیلُ وَالخَفیفُ وَالقَوِیُّ وَالضَّعیفُ فی خَلقِهِ إلّا سَواءً؛ اگر راههای اندیشه ات را در نوردی تا به پایانه های آن رسی، هیچ دلیلی تو را جز به این رهنمون نشود که آفریننده مورچه همان آفریننده درخت خرما است و این به سبب دقت و ظرافتی است که جداسازی هر چیزی از چیز دیگر و پیچیدگی و تنوعی است که در هر

موجود زنده ای به کار رفته است موجودات بزرگ و کوچک، سنگین و سبک و نیرومند و ناتوان، همگی در آفرینش برای خداوند یکسانند. نهج البلاغه، خطبه ۱۸۴

حدیث۱۱

امام صادق (علیه السلام) می‌فرمایند: اذا سَافَرَ احدکم فَقَدِمَ مِنْ سَفَرِهِ فلیات أَهْلَهُ بِمَا تَیَسَّرَ ؛ هرگاه یکی از شما به مسافرت رود و سپس از سفر برگردد، پس باید برای خانواده خود به اندازه‌ای که توانایی دارد سوغاتی بیاورد . وسائل الشیعه، ج۸، ص۳۳۷ .

حدیث۱۲

امام سجاد (علیه السلام) می‌فرمایند: لَانَ ادْخُلِ السُّوقَ وَ مَعِی دِرْهَمٌ ابْتَاعَ بِهِ لَحْماً لِعِیَالِی وَقَدْ قَرِمُوا الیه أَحَبَّ الی مِنْ انَّ أُعْتِقَ نَسَمَةً ؛ برای من به بازار رفتن و خرید یک درهم گوشت‌برای خانواده‌ام که میل به گوشت دارند، از بنده آزاد کردن دوست داشتنی‌تر است. وسائل الشیعه، ج۱۵، ص۲۵۱ .

حدیث۱۳

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) می‌فرمایند: مَنْ دَخَلَ السُّوقَ فَاشْتُرِیَ تُحْفَةً فَحَمَلَهَا الی عِیَالِهِ کان کحامل صَدَقَةً الی قَوْم مَحَاوِیجَ ولیبدا بالاناث قَبْلَ الذکور فَانٍ مَنْ فَرَّحَ ابْنَتَهُ فکانما أَعْتَقَ رَقَبَةً مِنْ وُلْدِ اسماعیل وَ مَنْ أَقَرَّ بِعَیْنِ ابْنٍ فکانما بکی مِنْ خَشْیَةِ اللَّهِ وَ مَنْ بکی مِنْ خَشْیَةِ اللَّهِ ادْخُلْهُ اللَّهُ جَنَّاتِ النَّعِیم ؛ هر کس به بازار رود و هدیه‌ای برای خانواده‌اش بخرد و ببرد، [پاداش او] مانند کسی است که برای نیازمندان صدقه می‌برد [. و هنگامی که هدیه را به خانه می‌برد]، باید، قبل از پسران، به دختران بدهد، زیرا کسی که دخترش را شادمان کند، مانند کسی است که یک بنده از فرزندان اسماعیل را آزاد کرده است . و هر کس [با دادن هدیه‌ای] چشم پسری را روشن کند، گویا از ترس خدا گریسته است و هر کس از ترس خدا بگرید، خداوند او را داخل نعمت‌های بهشت کند . وسائل الشیعۀ، ج۱۵، ص۲۲۷ .

حدیث۱۴

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) می‌فرمایند: خَیْرُ الرِّجَالِ مِنْ أُمَّتِی الَّذِینَ لایتطاولون عَلِیِّ أَهْلِیهِمْ وَ یَحِنُّونَ عَلَیْهِمْ وَ لَا یظلمونهم ؛ بهترین مردان امت من، آن کسانی هستند که نسبت‌به خانواده خود خشن و متکبر نباشند و بر آنان ترحم و نوازش کنند و به آنان آزار نرسانند . مکارم الاخلاق، ص۲۱۶ .

حدیث۱۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إنّ أهنَأَ النّاسِ عَیشا مَن کانَ بِما قَسَمَ اللّه‌لَهُ راضِیا ؛ گواراترین زندگی را کسی دارد که از آنچه خدا قسمت او کرده، خشنود باشد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۳۹۷

حدیث۱۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلقَناعَةُ أهنَأُ عَیشٍ ؛ قناعت ، گواراترین زندگی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۳۳

حدیث۱۷

امام صادق علیه‌السلام : مَن حَسَّنَ بِرَّهُ أهلَ بَیتِهِ زِیدَ فی رِزقِهِ؛ هرکه با خانواده خود نیکوکار باشد، روزیش زیاد شود . بحار الأنوار : ۶۹ / ۴۰۸ / ۱۱۷

حدیث۱۸

امام باقر علیه‌السلام : کَنسُ البُیوتِ یَنفی الفَقرَ؛ جارو کردن اتاق‌ها فقر را از بین می‌برد . وسائل الشیعه : ۳/ ۵۷۱ / ۲

حدیث۱۹

امام صادق علیه‌السلام : غَسلُ الإناءِ وکَسحُ الفِناءِ ، مَجلَبَةٌ للرِّزقِ؛ شستن ظرف و جارو زدن جلو در منزل ، باعث جلب روزی می‌شود . الخصال : ۵۴ / ۷۳

حدیث۲۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: نوروا منازلکم بالصلاة و قرائة القرآن ؛ به خانه هایتان با خواندن نماز، و قرائت قران ، نورانیت ببخشید. (کنزالعمال ، ج ۱۵، ص ۳۹۲، حدیث ۴۱۵۱۸)

حدیث۲۱

امام علی علیه السلام : لا یَسعَدُ امْرُؤٌ إلّا بِطاعَةِ اللّهِ سُبحانَهُ وَ لا یَشقَی امْرُؤٌ إلّا بِمَعصیَةِ اللّهِ؛ هیچ کس جز با اطاعت خدا خوشبخت نمی‌شود و جز با معصیت خدا بدبخت نمی گردد. (غررالحکم، ح ۱۰۸۴۸)

حدیث۲۲

امام صادق علیه السلام فرمودند: مَن طَلَبَ الدُّنیا اِستِعْفافاً عَنِ النّاسِ وَ سَعْیاً عَلی اَهْلِهِ وَ تَعَطُّفاً عَلی جارِهِ لَقَی اللهَ عَزَّوَجَلَّ یَوْمَ الْقِیامَةِ وَ وَجْهُهُ مِثلُ القَمَرِ لَیْلَةَ الْبَدْرِ؛ هرکس دنیا را طلب کند به قصد این که آبروی خود را از مردم حفظ، رفاه خانواده‌اش را تأمین و به همسایه‌اش کمک کند، وقتی با خدا دیدار کند، چهره‌اش همانند ماه شب بدر می‌درخشد. وسائل الشیعه، ج۱۷، ص۲۱

حدیث۲۳

امام صادق علیه السلام فرمودند: اَلکادُّ عَلَی عِیالِهِ کَالْمُجاهِدِ فی سَبیلِ اللهِ؛ کسی که خود را برای روزی خانواده‌اش به زحمت می‌اندازد و کار می کند مانند رزمنده‌است که در راه خدا می‌جنگد. کافی، ج۵، ص۸۸

حدیث۲۴

امام رضا علیه السلام فرمودند: الَّذی یطْلُبُ مِنْ فَضْلٍ یکُفُّ بِهِ عِیالَهُ اَعْظُمُ اَجْراً مِنَ الْمُجاهِدِ فی سَبیلِ اللهِ؛ کسی که دنبال روزی می‌رود تا آبروی خود و خانواده‌اش را حفظ کند، اجر و پاداش از رزمنده‌ای که در راه خدا جنگ می کند بیشتر است (عرق کارگر معادل خون شهید است.) وسائل الشیعه، ج۱۷، ص۶۷

حدیث۲۵

امام محمـد باقر (علیه السـلام)فرمودنـد: هر کس با خانواده‌اش خوشـرفتار باشـد ، بر عمرش افزوده می گردد . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۵

حدیث۲۶

امام صادق علیه‌السـلام می فرمایند: غَســلُ الإنـاءِ وکَسـحُ الفِناءِ ، مَجلَبَةٌ للرِّزقِ؛ شستن ظرف و جارو زدن جلو در منزل ، باعث جلب روزی می‌شود . الخصال : ۵۴ / ۷۳

حدیث۲۷

پیامبراکرم صـلی الله علیه و آله و سـلّم می فرمایند: الْمُؤْمِنُ یَأْكُلُ بشَهْوَةِ أهْلِهِ، والمُنَافِقُ یَأْكُلُ أهْلُهُ بِشَهْوَتِهِ . مؤمن ، به میل خانواده‌اش خود غذا می‌خورد و منافق ، خانواده‌اش به میل او می‌خورند . بحار الأنوار : ۶۲ / ۳۲۴

حدیث۲۸

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من باع دارا ثمّ لم یجعل ثمنها فی مثلها لم یبارک له فیها؛ هر که خانه ای فروشد و با قیمت آن خانه دیگر نخرد، برکت نیابد. نهج الفصاحه

حدیث۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس منّا من وسع اللّه علیه ثمّ قتر علی عیاله؛ هر کس خدا بدو گشایش دهد و باز بر عیال خود سخت گیرد، از ما نیست. نهج الفصاحه

حدیث۳۰

كلّ نفس من بنی آدم سیّد فالرّجل سیّد أهله، و المرأه سیّده بیتها؛ هر یک از فرزندان آدم فرمان روایی است: مرد فرمانروای کسان خویش است و زن فرمانروای خانه خویش است. نهج الفصاحه

حدیث۳۱

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: کفی بالمرء سعاده أن یوثق به فی أمر دینه و دنیاه؛ خوشبختی مرد همین بس که در کار دین و دنیایش بر او اعتماد کنند. نهج الفصاحه

حدیث۳۲

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قلّه العیال أحد الیسارین؛ نانخور کم داشتن یکی از طرق توانگر بودن است. نهج الفصاحه

حدیث۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیرکم خیرکم لأهله و أنا خیرکم لأهلی ما أکرم النّساء إلّا کریم و لا أهانهنّ إلّا لئیم؛ بهترین شما کسی است که برای کسان خود بهتر است، من از همه شما برای کسان خود بهترم، بزرگ مردان زنان را گرامی شمارند و فرومایگان زنان را خوار دارند. نهج الفصاحه

حدیث۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر بیوتکم بیت فیه یتیم مکرّم؛ بهترین خانه های شما خانه ایست که در آن یتیمی محترم باشد. نهج الفصاحه

حدیث۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر بیت فی المسلمین بیت فیه یتیم یحسن إلیه و شرّ بیت فی المسلمین بیت فیه یتیم یساء إلیه أنا و کافل الیتیم فی الجنّه هکذا؛ بهترین خانه های مسلمانان خانه ایست که در آن یتیمی باشد و به او نیکی کنند و بدترین خانه های مسلمانان خانه ایست که در آن یتیمی باشد و به ا او بدی کنند من و کسی که کفالت یتیم را به عهده بگیرد در بهشت مانند دو انگشت همراهیم. نهج الفصاحه

حدیث۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الثّلث و الثّلث کثیر إنّک أن تذر ورثتک أغنیاء خیر من أن تذرهم عالّه یتکفّفون النّاس و إنّک لن تنفق نفقه تبتغی بها وجه اللّه إلّا أجرت بها حتّی ما تجعل فی فی امرأتک؛ ضمن وصیت فقط ثلث مال خود را به دیگران ده و ثلث بسیار است تو اگر وارثان خود را بی نیاز واگذاری بهتر از آن است که فقیر و محتاج مردم باشند، تو هیچ خرجی در راه خدا نمی کنی مگر آنکه در مقابل آن پاداش می یابی حتی غذایی که به زن خود می خورانی. نهج الفصاحه

حدیث۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: البیت الّذی یقرأ فیه القرآن یتراءی لأهل السّماء کما تتراءی النّجوم لأهل الأرض؛ خانه ای که در آن قرآن خوانده می شود در نظر اهل آسمان چنان می نماید که ستارگان در نظر اهل زمین. نهج الفصاحه

حدیث۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بیت لاـ صبیان فیه لا برکه فیه؛ خانه که بچه در آن نیست برکت در آن نیست. نهج الفصاحه

حدیث۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بئس القوم قوم لا ینزلون الضّیف؛ چه بدند مردمی که مهمان به خانه نمی آورند. نهج الفصاحه

حدیث۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ من أكمل المؤمنين إيمانا أحسنهم خلقا و ألطفهم بأهله؛ از همه مؤمنان ایمان آن کس کاملتر است که اخلاقش نیک تر است و با کسان خود بهتر رفتار می کند. نهج الفصاحه

حدیث۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اسمح يسمح لك؛ با کسان سهل انگاری کن تا با تو سهل انگاری کنند. نهج الفصاحه

حدیث۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أربع من سعاده المرء أن تكون زوجته صالحه و أولاده أبرارا و خلطاؤه صالحين و أن يكون رزقه فى بلده؛ چهار چیز نشان خوشبختی مرد است، زنش پارسا باشد و فرزندانش نیکوکار باشند، و معاشرانش صالح باشند و روزی خویش را در شهر خود به دست آورد. نهج الفصاحه

حدیث۴۳

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبّ بيوتكم إلى اللّه بيت فيه يتيم مكرّم؛ محبوبترین خانه های شما در نظر خدا خانه ایست که در آن یتیمی محترم باشد. نهج الفصاحه

حدیث۴۴

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: هر کس با خانواده اش خوش رفتار باشد ، بر عمرش افزوده می گردد . بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۵

حدیث۴۵

أطْرِقُوا أهاليكُمْ فى كُلِّ لَيْلَةِ جُمْعَةِ بِشَىْء مِنَ الْفاكِهَةِ، كَىْ يَفْرَحُوا بِالْجُمْعَةِ ؛ امام على – عليه السلام – فرمودند: در هر شب جمعه همراه با مقداری میوه بر اهل منزل و خانواده خود وارد شوید تا موجب شادمانی آن ها در جمعه گردد. بحارالأنوار، ج ۱۰۱، ص ۷۳، ح ۲۴

حدیث۴۶

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : نوروا منازلكم بالصلاة و قرائة القران؛ به خانه هایتان با خواندن نماز، و قرائت قرآن ، نورانیت ببخشید. (کنز العمال ، ج ,۱۵ ص ۳۹۲ حدیث ۴۱۵۱۸)

حدیث۴۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : طوبى لمن اسلم وكان عيشه كفافاً وقواه شداداً؛ خوشبخت کسی است که اسلام را

پذیرفته و به قدر معاش خود در آمد دارد وقوای بدنش نیرومند است. بحار الانوار : ۷۲ / ۶۷

حدیث۴۸

امام صادق علیه السلام می فرمایند: مَنْ حَسُنَ بِرُّهُ فی اَهْلِ بَیْتِهِ زیدَ فی رِزْقِهِ؛ هر کس به شایستگی در حقّ خانواده‌اش نیکی کند، روزیش زیاد می‌شود. الدعوات الراوندی، ص ۱۲۷.

حدیث۴۹

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله و سلم می فرمایند : کُلُّ بَیْتٍ لایَدْخُلُ فیهِ الضَّیْفُ لاتَدْخُلُهُ الْمَلائِکَةُ؛ هر خانه‌ای که میهمان بر آن وارد نشود، فرشتگان واردش نمی‌شوند. جامع الأخبار، ص ۳۷۸.

حدیث۵۰

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: شَرُّ النّاسِ الضَّیِّقُ عَلی اَهْلِهِ، قالوا یا رَسُولَ اللّهِ وَ کَیْفَ یَکُونُ ضَیِّقا عَلی اَهْلِهِ قالَ: الرَّجُلُ اِذا دَخَلَ بَیْتَهُ خَشَعَتِ امْرَأَتُهُ وَ هَرَبَ وَلَدُهُ وَ فَرَّ فَاِذا خَرَجَ ضَحِکَتِ امْرَأَتُهُ وَ اسْتَأْنَسَ اَهْلُ بَیْتِهِ؛ بدترین مردم کسی است که بر خانواده‌اش سخت‌گیر باشد. گفتند ای رسول خدا! سخت‌گیری بر خانواده چگونه است؟ فرمودند: مرد وقتی وارد خانه شود، همسرش از او هراسان و فرزندان از او گریزان شده، فرار کنند و چون بیرون رود همسرش شاد گردد و خانواده‌اش با یکدیگر انس گیرند. مجمع الزوائد و منبع الفوائد، ج ۸، ص ۲۵.

حدیث۵۱

امام علی علیه‌السلام : اِنَّ لِلّدارِ شَرَفا وَ شَرَفُها السّاحَةُ الْواسِعَةُ وَ الْخُلَطاءُ الصّالِحونَ وَ اِنَّ لَها بَرَکَةً وَ بَرَکَتُها جودَةُ مَوْضِعِها وَسَعَةُ ساحَتِها وَ حُسْنُ جِوارِ جیرانِها؛ خانه را شرافتی است. شرافت خانه به وسعت حیاط (قسمت جلوی خانه) و هم‌نشینان خوب است. و خانه را برکتی است، برکت خانه جایگاه خوب آن، وسعت محوطه آن و همسایگان خوب آن است. (مکارم الاخلاق، ص ۱۲۵.)

حدیث۵۲

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : اِذا دَخَلَ اَحَدُکُمْ بَیْتَهُ فَلْیُسَلِّمْ، فَاِنَّهُ یُنْزِلُهُ الْبَرَکَةَ وَ تُؤنِسُهُ الْمَلائِکَةُ؛ هرگاه یکی از شما به خانه خود وارد می‌شود، سلام کند، چرا که سلام برکت می‌آورد و فرشتگان با سلام دهنده انس می‌گیرند. علل الشرایع، ج ۲، ص ۵۸۳، ح ۲۳.

حدیث۵۳

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: خَیْرُ الرِّجالِ مِنْ اُمَّتِیَ الَّذینَ لایَتَطاوَلونَ عَلی اَهْلیهِمْ وَ یَحِنّونَ عَلَیْهِمْ وَ لا یَظْلِمونَهُمْ؛ بهترین مردان امت من کسانی هستند که نسبت به خانواده خود خشن نباشند، اهانت نکنند، دلسوزشان باشند و به آنان ظلم نکنند. مکارم الاخلاق، ص ۲۱۶.

حدیث۵۴

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: خَیْرُکُمْ خَیْرُکُمْ لاَِهْلِهِ وَاَنَا خَیْرُکُمْ لِاَهْلی ما اَکْرَمَ النِّساءَ اِلّا کَریمٌ وَ لا اَهانَهُنَّ اِلّا لَئیمٌ؛ بهترین شما کسی است که برای خانواده خود بهتر باشد و من از همه شما برای خانواده‌ام بهترم، زنان را گرامی نمی‌دارد، مگر انسان بزرگوار و به آنان اهانت نمی‌کند، مگر شخص پَست و بی‌مقدار. نهج الفصاحه، ح ۱۵۲۰.

حدیث۵۵

پیامبراکرم صلی‌لله علیه و آله و سلم می فرمایند: خَیْرُ بَیْتٍ فِی الْمُسلِمینَ بَیْتٌ فیهِ یَتیمٌ یُحْسَنُ اِلَیْهِ وَ شَرُّ بَیْتٍ فِی الْمُسْلِمینَ بَیْتٌ فیهِ یَتیمٌ یُساءُ إلَیْهِ اَنَا وَ کافِلُ الْیَتیمِ فِی الْجَنَّةِ هکَذا؛ بهترین خانه‌های مسلمانان، خانه‌ای است که در آن یتیمی باشد که به او نیکی می‌شود و بدترین خانه های مسلمانان خانه‌ای است که در آن یتیمی باشد که با او بدی می‌شود، من و سرپرست یتیم در بهشت مانند دو انگشت همراهیم. نهج الفصاحه، ص ۱۵۱۰.

حدیث۵۶

امام علی علیه السلام می فرمایند : إنَّ حَقیقَةَ السَّعادَةِ أن یُختَمَ لِلْمَرءِ عَمَلُهُ بِالسَّعادَةِ و إنَّ حَقیقَةَ الشَّقاءِ أن یُختَمَ لِلْمَرءِ عَمَلُهُ بِالشَّقاءِ؛ براستی که حقیقت خوشبختی آن است که پایان کار انسان خوشبختی باشد و حقیقت بدبختی آن است که کار انسان به بدبختی خاتمه یابد. معانی الأخبار، ص ۳۴۵، ح ۱.

حدیث۵۷

امام علی علیه السلام می فرمایند : مَن أجهَدَ نَفسَهُ فی إصلاحِها سَعِدَ، مَن أهمَلَ نَفسَهُ فی لَذّاتِها شَقِیَ وَ بَعُدَ؛ هر کس برای اصلاح خود، خویشتن را به زحمت بیندازد، خوشبخت می‌شود هر کس خود را در لذت‌ها رها کند، بدبخت می گردد و بی‌بهره می‌ماند. غررالحکم، ح ۸۲۴۶ و ح ۸۲۴۷ .

حدیث۵۸

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مِن سَعادَةِ ابْنِ آدَمَ حُسنُ الْخُلقِ وَ مِن شَقاوَةِ ابْنِ آدَمَ سُوءُ الْخُلقِ؛ از خوشبختی انسان خوش اخلاقی و از بدبختی انسان بد اخلاقی است. کنز العمّال، ح ۵۲۴۳ .

حدیث۵۹

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اِنَّ السَّعیدَ کُلَّ السَّعیدِ حَقَّ السَّعیدِ مَن أحَبَّ عَلیّا فی حَیاتِهِ و بَعدَ مَوتِهِ و إنَّ الشَّقِیَّ کُلَّ الشَّقیِّ حَقَّ الشَّقیِّ مَن أبغَضَ عَلیّا فی حَیاتِهِ و بَعدَ وَفاتِهِ؛ خوشبخت کامل و واقعی کسی است که علی را در زندگی و بعد از مرگش دوست بدارد و بدبخت کامل و واقعی کسی است که دشمن علی در زندگی و بعد از مرگش باشد. الأمالی، صدوق، ص ۲۴۹، ح۸ .

حدیث۶۰

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مِن سَعادَةِ ابنِ آدَمَ اسْتِخارَةُ اللّهِ و رِضاهُ بِما قَضَی اللّهو مِن شِقْوَةِ ابن آدَمَ تَرکُهُ اسْتِخارَةَ اللّهِ و سَخَطُهُ بِما قَضَی اللّه؛ از خوشبختی انسان درخواست خیر از خداوند و خشنودی به خواست اوست و از بدبختی انسان

است که از خدا درخواست خیر نکند و به خواست او ناخشنود باشد. تحف العقول، ص ۵۵.

حدیث۶۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : یا عَلیُّ لا یَخْدُمُ الْعِیالَ اِلّا صِدّیقٌ اَوْ شَهیدٌ اَوْ رَجُلٌ یُریدُ اللّه بِهِ خَیْرَ الدُّنْیا وَ الآخِرَهِ؛ ای علی! بـه خـانواده خـود خـدمت نمی کنـد، مگر مرد بسیار راسـتگو یـا شـهید یـا مردی که خداونـد خیر دنیـا و آخرت را برای او می‌خواهد. مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۴۹.

حدیث۶۲

امام علی علیه السلام می فرمایند: مَنْ تَحَرَّی الصِّدْقَ خَفَّتْ عَلَیهِ المُؤُنُ؛ هر کس صداقت و راستگویی پیشه کند، بار زندگی برای او سبک می‌شود. تحف العقول، ص ۹۱.

حدیث۶۳

امـام صادق علیه‌السـلام : اِنَّ اللّه یُحِبُّ الْبَیْتَ الَّذی فیهِ الْعُرْسُ وَ یُبْغِضُ الْبَیْتَ الَّذی فیهِ الطَّلاقُ؛ خداونـد خانه‌ای را که در آن عروسی برپا شود دوست دارد و با خانه‌ای که در آن طلاق صورت گیرد، دشمن است. کافی، ج ۶، ص ۵۴، ح۳.

حدیث۶۴

امام علی علیه‌السـلام می فرمایند: حُسْنُ الْخُلْقِ فی ثَلاثٍ: اِجْتِنابُ الْمَحارِمِ وَ طَلَبُ الْحَلالِ وَ التَّوَسُّعُ عَلَی الْعِیالِ؛ خوش اخلاقی در سه چیز است: دوری کردن از حرام، طلب حلال و فراهم آوردن آسایش و رفاه برای خانواده. بحارالأنوار، ج ۷۱، ص ۳۹۴

حدیث۶۵

پیامبر اکرم صـلی‌الله‌علیه‌وآله وسـلم می فرماینـد : حَقُّ الْوَلَدِ عَلی والِدِهِ... اَنْ یَسْتَفْرِهَ اُمَّهُ ؛ حق فرزنـد بر پدر این است که مادر او را گرامی بدارد. کافی ، ج ۶، ص ۴۸.

حدیث۶۶

امـام صـادق علیه‌السـلام می فرماینـد: مَنْ حَسُنَ بِرُّهُ بِاَهْلِهِ زادَ اللّه فی عُمُرِهِ ؛ هر کس به شایسـتگی در حقّ خـانواده‌اش نیکی کنـد، خداوند بر عمرش می‌افزاید. کافی ، ج ۸، ص ۲۱۹، ح ۲۶۹ .

حدیث۶۷

امـام علی علیه‌السـلام می فرماینـد : وُصولُ الْمَرْءِ اِلی کُلِّ مـا یَبْتَغیهِ مِنْ طیبِ عَیْشِهِ وَ اَمنِ سِرْبِهِ وَ سَعَهِ رِزْقِهِ بِحُسْنِ نیَّتِهِ وَ سَعَهِ خُلْقِهِ؛ انسـان، بـا نیّت خوب و اخلاـق خوب، به تمـام آنچه در جسـتجوی آن است، از زنـدگی خوش و امنیت محیط و روزی زیاد، دست می‌یابد. غررالحکم، ح ۱۰۱۴۱ .

حدیث۶۸

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: مَنِ اقتَصَرَ عَلی بُلغَةِ الکَفافِ فَقَدِ انتَظَمَ الراحَةَ وَ تَبَوَّأَ خَفضَ الدَّعَةِ؛ هر کس به مقدار کفایت، قناعت کند، آسایش می‌یابد و برای خویش زمینه گشایش فراهم می کند. نهج البلاغه، حکمت ۳۷۷

حدیث۶۹

امـام علی(علیه السـلام) می فرماینـد: وُصولُ المَرءِ اِلی کُلِّ ما یَبتَغیهِ مِن طیبِ عَیشِهِ وَ اَمنِ سِرْبِهِ وَ سَعَةِ رِزقِهِ بِحُسنِ نیَّتِهِ وَ سَعَةِ خُلقِهِ؛ انسـان، بـا نیّت خوب و اخلاـق خوب، به تمـام آنچه در جسـتجوی آن است، از زنـدگی خوش و امنیت محیط و روزی زیاد، دست می‌یابد. غررالحکم، ح ۱۰۱۴۱

حدیث۷۰

امام علی (علیه السـلام) فرمودند: مَن حَسُنَت خَلیقَتُهُ طابَت عِشرَتُهُ؛ هر کس خوش اخلاق باشد، زندگی‌اش پاکیزه و گوارا می گردد. (غررالحکم، ح۸۱۵۳)

حدیث۷۱

امام صادق (علیه السـلام) می فرماینـد: اَلْاُنسُ فی ثَلاثٍ : فِی الزَّوجَةِ المُوافِقَةِ وَالوَلَدِ البارِّ وَالصَّدیقِ المُصافی؛ انس (وآرامش) در سـه چیز است : در زن سازگار ، فرزند خوش‌رفتار و دوست باصفای وفادار. تحف العقول، ص ۳۱۸

حدیث۷۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: إنَّ أهنَأَ النّاسِ عَیشاً مَن کانَ بِما قَسَمَ اللهُ لَهُ راضیا؛ گواراترین زندگی برای کسی است که به آنچه خداوند قسمت او کرده، خرسند و راضی باشد. غررالحکم و دررالکلم، ح ۳۳۹۷

حدیث۷۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَطیبُ العَیشِ القَناعَةُ؛ خوش‌ترین زندگی، زندگی با قناعت است. (غررالحکم، ح ۲۹۱۸)

حدیث۷۴

امام علی (علیه السـلام) فرمودنـد: مَنِ اقتَصَرَ عَلی بُلغَةِ الکفافِ فَقَدِ انتَظَمَ الرّاحَةَ وَ تَبَوّاَ خَفضَ الدَّعَةِ هر کس به اندازه‌ای که او را کفایت می کند، قناعت کند، به آسایش و نظم می رسد و در آسودگی و رفاه منزل می گیرد. (نهج البلاغه، حکمت ۳۷۱)

حدیث۷۵

فَدَارِهَا عَلِیِّ کـل حَـالٍ واحسن الصُّحْبَةَ لَهَا فَیَصْفُوَ عیشک ؛ همیشـه بـا همسـرت مـدارا کـن، و بـا او بـه نیکی همنشـینی کـن تا زندگیت‌باصفا شود . مکارم الاخلاق، ص۲۱۸ .

حدیث۷۶

امام صادق علیه‌السلام : كُلَّ بِناءٍ لیسَ بِكَفافٍ فهُو وبالٌ علی صاحِبِهِ یَومَ القِیامَةِ . هر بنایی که بیش از نیاز باشد ، در روز قیامت وبال گردن صاحب اوست . الکافی : ۶ / ۵۳۱ / ۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۷۶

حدیث۷۷

امام علی علیه‌السلام : مِنَ العَناءِ أنَّ المَرءَ یَجمَعُ مالاـ یَأكُلُ ویَبنِی ما لا یَسكُنُ ، ثُمّ یَخرُجُ إلی اللّه تعالی لا مالاً حَمَلَ ، ولا بِناءً نَقَلَ! یکی از رنجها این است که انسان چیزی را فراهم آورد که نمی‌خورد و بنایی بسازد که در آن سکونت نمی کند و سپس به جانب خداوند متعال می‌رود در حالی که نه مالی با خود می‌برد و نه ساختمانی منتقل می کند! نهج البلاغهٔ : الخطبهٔ ۱۱۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۷۶

حدیث۷۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ اللّه تبارَكَ وتعالی علَی الإناثِ أرأفُ مِنهُ علَی الذُّكورِ ، وما مِن رجُلٍ یُدخِلُ فَرحَةً علَی امرأةٍ بَینَهُ وبَینَها حُرمَةٌ ، إلاّ فَرَّحَهُ اللّه تعالی یَومَ القِیامَةِ ؛ خداوند تبارک و تعالی به زنان مهربانتر از مردان است . هیچ مردی نیست که زنی از محارم خود را خوشحال سازد ، مگر این که خداوند متعال در روز قیامت او را شادمان گرداند . الکافی : ۶ / ۶ / ۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۲

حدیث۷۹

امام صادق علیه‌السلام : إنَّ المَرءَ یَحتاجُ فی مَنزِلِهِ وعِیالِهِ إلی ثَلاثِ خِلالٍ یَتَكَلَّفُها وإن لَم یَكُن فی طَبعِهِ ذلكَ : مُعاشَرَةٍ جَمیلَةٍ ، وسَعَةٍ بتَقدیرٍ ، وغَیرَةٍ بتَحَصُّنٍ ؛ مرد برای اداره خانه و خانواده‌اش باید سه کار انجام دهد ، هر چند بر خلاف طبع او باشد : خوشرفتاری ، گشاده دستی به اندازه ، و غیرت و ناموسداری . بحار الأنوار : ۷۸ / ۲۳۶ / ۶۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۸۰

حدیث۸۰

امام سجّاد علیه‌السلام : إنَّ أرضاكُم عِندَاللّه أسبَغُكُم عَلی عِیالِهِ ؛ خداوند از آن کس خشنودتر است ، که خانواده خود را بیشتر در رفاه و نعمت قرار دهد . بحار الأنوار : ۷۸ / ۱۳۶ / ۱۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۶

حدیث۸۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مِن سَعادَةِ الرّجُلِ الوَلَدُ الصّالِحُ؛ از خوشبختی مرد ، داشتن فرزند شایسته است . بحار الأنوار : ۱۰۴ / ۹۸ / ۶۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۲

حدیث۸۲

امامسجّاد علیه‌السلام: من سَعادَةِ الرّجُلِ أن یَكونَ لَهُ وُلْدٌ یَستَعینُ بهِم ؛ یکی از خوشبختی‌های مرد این است که فرزندانی داشته باشد که کمک کار و یاور او باشند . الکافی : ۶ / ۲ / ۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۲

حدیث۸۳

امام باقر علیه‌السلام : مِن سَعادَةِ الرّجُلِ أن یَکونَ لَهُ الوَلَدُ یَعرِفُ فیهِ شِبهَهُ : خَلقَهُ ، وخُلقَهُ ، وشَمائلَهُ ؛ از خوشبختی مرد این است که قیافه و اخلاق و رفتار فرزندش شبیه خود او باشد . الکافی : ۶ / ۴ / ۲ منتخب میزان الحکمة : ۶۱۲

حدیث۸۴

امام علی علیه‌السلام : أنعَمُ النّاسِ عَیشا مَن مَنَحَهُاللّه سُبحانَهُ القَناعَةَ ، وأصلَحَ لَهُ زَوجَهُ ؛ خوشترین و آسوده‌ترین زندگی راکسی دارد که خداوند سبحان او را قناعت ببخشد و همسری پاک و شایسته عطایش فرماید . غرر الحکم : ۳۲۹۵ منتخب میزان الحکمة : ۴۲۲

حدیث۸۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : جُلوسُ المَرءِ عندَ عِیالِهِأحَبُّ إلی اللّه تعالی مِن اعتِکافٍ فی مَسجِدِی هذا ؛ نشستن مرد نزد زن و فرزندش ، نزد خداوند متعال محبوبتر است از اعتکاف در این مسجد من . تنبیه الخواطر : ۲ / ۱۲۲ منتخب میزان الحکمة : ۲۵۴

حدیث۸۶

امام صادق علیه‌السلام : لا یَنبَغی لِمَن لم یَکُن عالِما أن یُعَدَّ سَعیدا ؛ کسی که عالم نباشد سزاوار نیست که خوشبخت شمرده شود . تحف العقول : ۳۶۴ منتخب میزان الحکمة : ۲۷۲

حدیث۸۷

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): أفشِ السّلامَ یَکثُرْ خَیرُ بَیتِکَ؛ سلام را رواج ده تا خیر و برکت خانه‌ات زیاد شود. الخصال، ص ۱۸۱

حدیث۸۸

امام صادق(سلام الله علیه): أروَحُ الرَّوحِ الْیَأسُ عَنِ النّاسِ؛ خوش‌ترین آسایش، نومیدی از مردم است. مشکاة الأنوار، ص ۳۲۴

حدیث۸۹

امام کاظم علیه السلام می فرمایند: «لایدخل الفقر بیتا فیه اسم محمد او احمد او علی او الحسن او الحسین او جعفر او طالب او عبدالله او فاطمة من النساء؛ در خانه ای که نام محمد یا احمد یا علی یا حسن یا حسین یا جعفر یا طالب یا عبدالله و یا از میان زنان، فاطمه باشد، فقر [و تنگدستی] وارد نمی شود .» کافی، ج ۶، ص ۱۹ .

حدیث۹۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَهنَی العَیشِ اطِّراحُ الکلَفِ گواراترین زندگی، رها کردن تکلّف‌ها (تجمّلات) است. (غررالحکم، ح ۲۴۷۲)

حدیث۹۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن حَسُنَت خَلیقَتُهُ طابَت عِشرَتُهُ هر کس خوش اخلاق باشد، زندگی‌اش پاکیزه و گوارا می گردد.

(غررالحکم، ح۸۱۵۳)

حدیث۹۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لا یسعَدُ امرؤٌ إلّا بِطاعَةِ اللّهِ سُبحانَهُ و لا یشقَی امرُؤٌ إلّا بِمَعصیةِ اللّهِ. هیچ کس جز با اطاعت خدا خوشبخت نمی شود و جز با معصیت خدا بدبخت نمی گردد. (غررالحکم، ح ۱۰۸۴۸)

حدیث۹۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اِنَّ اَهنَأَ النّاسِ عَیشا مَن کانَ بِما قَسَمَ اللّه‌لَهُ راضیا هر کس به آنچه خداوند به او داده است راضی باشد، راحت‌ترین زندگی را دارد. (غررالحکم، ح ۳۳۹۷)

حدیث۹۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَا زُوِیَ الرّفقُ عَن أهل بَیت إلّا زُوِیَ عَنهُمُ الخَیرُ؛ سازگاری و مدارا از اهل هیچ خانه ای باز داشته نشده جز این که آنان از خیر و خوبی محروم و بی بهره گشته است. (جهاد با نفس، ح ۲۷۹)

حدیث۹۵

حضرت امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: هر کس به برادران و خانواده ی خود نیکی کند، عمرش دراز شود. بحارالانوار، ج۷۸، ص ۵۳.

حدیث۹۶

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کوشش در راه اصلاح توده ی مردم، از کمال خوشبختی است. غررالحکم، ح ۹۳۶۱.

حدیث۹۷

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: خوشبخت کسی است که در نفس خود فراغتی یابد و به کار اصلاح آن بپردازد. بحارالانوار، ج۷۸، ص ۲۰۳.

حدیث۹۸

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بالاترین خوشبختی، استواری در دین است. غررالحکم، ح ۲۸۶۹.

حدیث۹۹

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خالی بودن دل از کینه و حسادت، از خوشبختی بنده است. غررالحکم، ح ۵۰۸۳.

حدیث۱۰۰

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشبخت ترین مردم کسی است که نفس او متقاضی طاعت خدا باشد. غررالحکم، ح ۳۳۹۶.

حدیث۱۰۱

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: با ایمان ترین مردم، خوش اخلاق ترین آنها و مهر ورزترین شان به خانواده خود است. بحارالانوار، ج۷۱، ص ۳۷۸.

حدیث۱۰۲

پیامبر اکرم (صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم) فرمودند: بَیْتٌ لا صِبْیانَ فیهِ لا بَرَکَهَْ فیهِ؛ خانه‌ای که کودک در آن نباشد، برکت ندارد. کنز العمّال ، ح ۴۴۴۲۵.

حدیث۱۰۳

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) : اَلصَّدَقَهُْ عَلی وَجْهِها وَ بِرِّ الْوالِدَیْنِ وَ اصْطِناعُ الْمَعْروفِ یُحَوِّلُ الشِّقاءَ سَعادَهًْ وَ یَزیدُ فِی الْعُمْرِ؛ صدقه دادن با مراعات شرایطش و خوبی کردن به پدر و مادر و انجام دادن کارهای نیک، بدبختی را به خوشبختی تبدیل می کند و بر عمر می‌افزاید. کنزالعمال ، ح ۴۴۴۴ .

حدیث۱۰۴

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : مَن سَعی عَلی عِیالِهِ فی طَلَبِ الحَلالِ فَهُوَ فی سَبیلِ اللّه ؛ هرکس در جست و جوی حلال، برای گذران زندگی خانواده اش بکوشد،[تلاشِ] او در راه خدا است. کنز العمّال : ۴ / ۱۲ / ۹۲۵۲ .

همسران

حدیث۱

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) می‌فرمایند: فای رجل لطم امراته لطمهٔ، امرالله عزوجل مالک خازن النیران فیلطمه علی حر وجهه سبعین لطمهٔ فی نار جهنم؛ هر کس به صورت زنش سیلی بزند، خداوند به آتشبان جهنم دستور می‌دهد تا در آتش جهنم هفتاد سیلی بر صورت او بزند . مستدرک الوسائل، ج۱۴، ص ۲۵۰ .

حدیث۲

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) می‌فرمایند: للمراهٔ علی زوجها ان یشبع بطنها، و یکسو ظهرها، ویعلمها الصلاهٔ والصوم والزکاهٔ ان کان فی مالها حق، ولاتخالفه فی ذلک ؛ حق زن بر شوهرش این است که او را سیر کند، لباس بپوشاند، نماز و روزه و زکات را – اگر در مال زن حق زکاتی است – به او یاد دهد، و زن نیز در این کارها با او مخالفت نورزد . مستدرک الوسائل، ج۱۴، ص۲۴۳ .

حدیث۳

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) به یکی از زنان درباره حق زن بر شوهرش می‌فرمایند: حقک علیه ان یطعمک مما یاکل ویکسوک مما یلبس ولا یلطم ولا یصیح فی وجهک؛ حق تو بر شوهرت این است که از آنچه خود می‌خورد به تو غذا دهد، و از آنچه خود می‌پوشد تو را نیز بپوشاند، و به روی تو سیلی نزند و فریاد نکشد . مکارم الاخلاق، ص۲۱۸ .

حدیث۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : اذا رأی أحدُکم امرأةً تُعجِبُهُ فلیأتِ أهلَه فانّ عند أهله مثلَ ما رأی ... . امام علی – علیه السّلام – فرمودند: هر گاه فردی از شما زنی را دید و به شگفت آمد به نزد همسرش رود، زیرا نظیر آنچه دیده است در همسر خود او نیز هست، پس شیطان را به دل خود راه ندهد و چشم خود را از آن زن برگرداند؛ و اگر همسر ندارد دو رکعت نماز بخواند و بسیار حمد خدا گوید و بر پیامبر و آل او صلوات فرستد، و آن گاه از خداوند درخواست کند که از فضل خویش (همسری) عطایش فرماید، خداوند هم از روی مهر و رأفت خود نیاز او را برطرف می سازد. «بحار الانوار، ج ۱۰، ص ۱۱۵»

حدیث۵

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : اِختَضِبوا بِالحِنّاءِ ؛ فَإِنَّهُ یَجلُو البَصَرَ ، ویُنبِتُ الشَّعرَ ، ویُطَیِّبُ الرّیحَ ، ویُسَکِّنُ الزَّوجَةَ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : به حنا خضاب بندید ؛ چرا که دیده را جلا می‌دهد ، مو بر می‌رویاند ، بو را خوش می‌سازد و همسر مرد را آرامش می‌بخشد . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۴۸۳ ، حدیث ۴ ، ۹ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۵۴۸

حدیث۶

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم – فی وَصایاهُ لِعَلِیٍّ علیه‌السلام: یا عَلِیُّ ، لا تُجامِعِ امرَأَتَکَ فی أوَّلِ الشَّهرِ ووَسَطِهِ وآخِرِهِ ؛ فَإِنَّ الجُنونَ وَالجُذامَ وَالخَبَلَ لَیُسرِعُ إلَیها وإلی وَلَدِها . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم – در سفارش‌های ایشان به امام علی علیه‌السلام – فرمودند: ای علی! در آغاز ، میان و پایان ماه با همسرت همبستری مکن؛ چه ، [در این صورت] دیوانگی ، جذام و تباه‌مغزی به سوی وی و فرزندش خواهد شتافت. بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۲۸۱ ، حدیث ۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۶۸

حدیث۷

الإمام الرضا علیه‌السلام : الجِماعُ بَعدَ الجِماعِ مِن غَیرِ أن یَکونَ بَینَهُما غُسلٌ ؛ یورِثُ لِلوَلَدِ الجُنونَ . امام رضا علیه‌السلام : آمیزش پس از آمیزش ، بی آن که میان آنها غسلی صورت پذیرفته باشد ، دیوانگی فرزند را در پی می‌آورَد. طبّ الإمام الرضا علیه‌السلام ، صفحه ۲۸ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۶۸

حدیث۸

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : یُکرَهُ لِلرَّجُلِ أن یَغشَی المَرأَةَ وقَدِ احتَلَمَ ، حَتّی یَغتَسِلَ مِن احتِلامِهِ الَّذی رَأی ؛ فَإِن فَعَلَ وخَرَجَ الوَلَدُ مَجنوناً فَلا یَلومَنَّ إلاّ نَفسَهُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : برای مرد ، مکروه است که پس از احتلام ، با زن همبستری کند ، مگر آن که از احتلام پیشین ، غسل کرده باشد ؛ چه ، اگر چنین کند و فرزندش دیوانه زاده شود ، جز خویش را نکوهش نکند . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۲۸۳ ، حدیث ۳

حدیث۹

عَن الامـام البـاقرِ – علیه السّـلام – قـال: لَهو المؤُمنِ فی ثَلاثـةِ اشیـاءٍ التَمتعُ بِالنساءِ و مُفاکهَـةِ الاِخوانِ و الصَـلاةُ بِالليلِ. امام باقر – علیه السّـلام – فرمودند: سـرگرمی انسان مؤمن در سه چیز است: کامجویی از زنان (حلال)، خوش گویی با دوستان و خواندن نماز شب. «الخصال، ج ۱، ص ۱۱۶»

حدیث۱۰

عَن النبی – صـلّی الله علیه و آله – قال: مَنْ احبَّ انْ یلقی الله مطهراً فلیَلْقِهِ بزوجهِ. پیامبر اکرم – صـلّی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که دوست دارد خدا را با طهارت (درون) ملاقات کند، پس با زوجش زناشویی نماید. «سنن النبی، ص ۱۴۷»

حدیث۱۱

قـال الامـام البـاقر – علیه السـلام – : إنَّ اللهَ عَزَّ وَ جَلَّ کتَبَ عَلَی الرِّجالِ الْجِهادَ وَ عَلَی النِّساءِ الْجِهادَ فَجِهادُ الرَّجُلِ أنْ یَبْذُلَ مالَهُ وَ دَمَهُ حَتّی یُقْتَلَ فِی سَبیلِ اللهِ وَ جِهادُ الْمَرْأةُ أنْ تَصْبِرَ عَلی ماتَری مِنْ أذی زَوْجِها وَ غِیرَتِهِ. امام باقر – علیه السـلام – فرمودند: خداوند متعال برای مردان جهاد را مقرّر داشت و برای زنان نیز جهاد را منظور داشت و جهاد مردان آن است که مال و جان خویش را در راه خـدا ایثارکنند. ولی جهاد زنان آنست که بر اذیت های شوهر و غیرت ورزیهای او صبر کنند. «وسائل الشیعه، ج ۲۰، ص ۱۵۷»

حدیث۱۲

قـال الإمـام الباقر – علیه السـلام – : أیما امرأة خـدمت زوجها سبعة أیام أغلق الله عنها سبعة أبواب النار وفتـح لها ثمانیـة أبواب الجنة تدخل من أیها شاءت. وقال – علیه السـلام – : ما من امرأة تسـقی زوجها شـربة من ماء ... . امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: هر زنی که هفت روز شوهرش را خـدمت کنـد، خداوند هفت در دوزخ را به روی او ببندد و هشت در بهشت را به رویش بگشاید، تا از هر در که خواهـد وارد شود و فرمودنـد: هیـچ زنی نیست که جرعه ای آب به شوهرش بنوشانـد مگر آن که این عمـل او برایش بهتر از یک سال باشد که روزهایش را روزه بگیرد و شبهایش را به عبادت سپری کند. «وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۱۲۳»

حدیث۱۳

قـال الامـام البـاقر – عَلَیْهِ السَّلامُ – : لاشَـفیعَ لِلمَرأَةِ أنجَحُ عِنـدَ رَبِّها مِن رِضا زَوجِها. امام باقر – علیه السـلام – فرمودنـد: برای زن نزد پروردگارش، هیچ شفیعی کارسازتر از رضایت شوهرش نیست. «میزان الحکمه، ح ۷۸۶۴»

حدیث۱۴

قال الامام السـجاد – عَلَیْهِ السَّلامُ – : و أمّا حَقُّ الزَّوجَـةِ فَأن تَعلَمَ أنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ جَعَلَها لک سَـکَناً واُنساً، فَتَعلَمَ أنَّ ذلِک نِعمَةٌ مِنَ اللَّهِ عَلَیک فَتُکرِمَها و تَرفُقَ بِها. امام سـجّاد – علیه السلام – فرمودند: حقّ زن این است که بدانی خداوند او را مایه آرامش و انس تو قرار داده است و بـدانی این نعمتی است که خداوند به تو داده؛ پس باید او را گرامی داری و با وی نرمی کنی. «بحار الأنوار، ج ۷۴، ص ۵»

حدیث۱۵

عَنْ الامام زَيْنِ الْعابِدينَ – عليه السلام – قالَ: ... إنَّ أقْرَبَكمْ مِنَ اللهِ أوْسَعُكمْ خُلْقاً وَ إنَّ أرْضاكم عِنْدَاللهِ أسْبَغُكمْ عَلى عِيالِهِ. امام سجاد – علیه السلام – فرمودند: نزدیکترین شما به خدا کسی است که نسبت به اهل منزلش خوش رفتارتر باشد و کسی در پیشگاه خدا بیشتر مورد رضایت است که نسبت به خانواده خود نیکوکارتر و با محبت تر باشد. «تحف العقول، ص ۲۰۱»

حدیث۱۶

عَنِ الامام الصَّادِقِ – عليه السلام – قالَ: أيُّما أهْلِ بَيْتٍ أعْطُوا حَظَّهُمْ مِنَ الرِّفْقِ فَقَدْ وَسَّعَ اللهُ عَلَيْهِمْ فِي الرِّزْقِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هر خانواده ای که با هم دیگر با رفق و مدارا برخورد کنند، خداوند نیز به رزق و روزی آنان وسعت می بخشد. «وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۱۲۳»

حدیث۱۷

قالَ الامام الصَّادِقُ – عليه السلام – : أيُّما إمْرَأةٍ باتَتْ وَ زَوْجُها عَلَيْها ساخِطٌ فی حَقٍ لَمْ تُقْبَلْ مِنْها صَلوةٌ حَتّی يَرْضی عَنْها. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هر زنی بخوابد در حالیکه شوهرش بر او خشمگین باشد نماز وی قبول نخواهد شد مگر اینکه رضایت شوهر خود را جلب کند. «مسند امام رضا – علیه السلام –، ج ۲، ص ۲۵۶»

حدیث۱۸

قال الامام الصادق – عليه السلام – : لاـ يَنْبَغِی لِلْمَرْأةِ أنْ تُعَطِّلَ نَفْسَها وَ لَو أنْ تُعَلِّقَ فی عُنُقِها قِلادَةً. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: سزاوار نیست برای زن که خویشتن را برای شوهرش نیاراید، گرچه به آویختن چیزی بگردن خود. «وسائل الشیعه، ج ۲۰، ص ۱۶۶»

حدیث۱۹

قال الإمام الصادق – عليه السلام – : ملعونة ملعونة امرأة تؤذی زوجها وتغمه، وسعيدة سعيدة امرأة تكرم زوجها ولا تؤذيه وتطيعه فی جميع أحواله. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: معلون است، ملعون است آن زنی که شوهر خود را بیازارد و غمگین کند و خوشبخت است، خوشبخت است آن زنی که شوهر خود را احترام نهد و آزارش ندهد و در همه حال (غیر از امور حرام) از وی فرمان برد. «بحار الأنوار، ج ۱۰۳، ص ۲۵۳»

حدیث۲۰

قال الإمام الصادق – عليه السلام – : سألت ام سلمة رسول الله – صلی الله علیه و آله – عن فضل النساء فی خدمة أزواجهن، فقال: أيما امرأة رفعت من بيت زوجها شيئا من موضع إلی موضع تريد به صلاحا ... .. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: ام سلمه از رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – درباره فضیلت خدمت کردن زنان به شوهرانشان پرسید، آن حضرت فرمودند: هر زنی که در خانه شوهر خود به قصد مرتب کردن آن، چیزی را جا به جا کند، خداوند به او نظر افکند و هر که را خداوند به او نظر کند، عذابش نمی کند. «بحار الأنوار، ج ۱۰۳، ص ۲۵۱»

حدیث۲۱

قال الامام الصادق – عَلَیْهِ السَّلامُ – : لاغِنی بِالزَّوجَةِ فیما بَینَها و بَینَ زَوجِها المُرافِقِ لَها عَن ثَلاثِ خِصالٍ و هُنَّ: صِیانَةُ نَفسِها عَن کلِّ دَنَسٍ حَتّی یَطمَئِنَّ قَلبُهُ إلَی الثِّقَةِ بِها فی حالِ المَحبوبِ والمَکروهِ ... . امام صادق – علیه السلام – فرمودند: زن در رابطه به شوهر سازگار خود از رعایت سه خصلت بی نیاز نیست: حفظ کردن خود از هر گناه و آلودگی تا شوهرش در هر حال، خوشایند یا ناخوشایند، در دل به او اطمینان داشته باشد؛ مراقبت از او و زندگی اش تا شوهرش در صورتی که لغزشی از او سرزند با او مهربانی کند و اظهار عشق به او با عشوه و دلبری و ظاهر مناسب و خوشایند در نظر او. «بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۲۳۷»

حدیث۲۲

قال الامام الصادق – عَلَیْهِ السَّلامُ – : لاغِنی بِالزَّوجَةِ فیما بَینَها و بَینَ زَوجِها المُرافِقِ لَها عَن ثَلاثِ خِصالٍ و هُنَّ: صِیانَةُ نَفسِها عَن کلِّ دَنَسٍ حَتّی یَطمَئِنَّ قَلبُهُ إلَی الثِّقَةِ بِها فی حالِ المَحبوبِ والمَکروهِ ... . امام صادق – علیه السلام – فرمودند: زن در رابطه به شوهر سازگار خود از رعایت سه خصلت بی نیاز نیست: حفظ کردن خود از هر گناه و آلودگی تا شوهرش در هر حال، خوشایند یا ناخوشایند، در دل به او اطمینان داشته باشد؛ مراقبت از او و زندگی اش تا شوهرش در صورتی که لغزشی از او سرزند با او مهربانی کند و اظهار عشق به او با عشوه و دلبری و ظاهر مناسب و خوشایند در نظر او. «بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۲۳۷»

حدیث۲۳

قال الامام الصادق – عَلَیْهِ السَّلامُ – : مَن حَسُنَ بِرُّهُ بِأهلِ بَیتِهِ مُدَّ لَهُ فی عُمرِهِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هر کس به خانواده اش نیکی کند، بر عمرش افزوده شود. «الکافی، ج ۲، ص ۱۰۵»

حدیث۲۴

قال الامام الصادق – عَلَیْهِ السَّلامُ – : لاغِنی بِالزَّوجِ عَن ثَلاثَةِ أشیاء فیما بَینَهُ و بَینَ زوجَتِهِ و هِی: المُوافَقَةُ لِیَجتَلِبَ بِها مُوافَقَتَها و مَحَبَّتَها و هَواها و حُسنُ خُلقِهِ مَعَها وَ استِعمالُهُ استِمالَةَ قَلبِها بِالهَیئَةِ الحَسَنَةِ فی عَینِها و تَوسِعَتِهِ عَلَیها. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: شوهر در رابطه خود با همسرش از سه چیز بی نیاز نیست: سازگاری با او تا به این وسیله سازگاری و محبت و عشق او را به خود جلب کند و خوش خویی با او و دلبری از او با آراستن خود برای وی و فراهم آوردن امکانات آسایش او. «میزان الحکمه، ح ۷۸۷۶»

حدیث۲۵

قال الامام الصادق – عَلَیْهِ السَّلامُ – : إنَّ المَرءَ یَحتاجُ فی مَنزِلِهِ و عیالِهِ إلی ثَلاثِ خِصالٍ یَتَکلَّفُها و إن لَم یَکن فی طَبعِهِ ذلِكَ: مُعاشَرَةٍ جَمیلَةٍ و سَعَةٍ بِتَقدیرٍ و غَیرَةٍ بِتَحَصُّنٍ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: مرد برای اداره منزل و خانواده خود به سه خصلت نیاز دارد که حتی اگر در طبیعت او نباشد، (باید خود را به آنها وادارد)، آن خصلت ها عبارتند از: خوش رفتاری، گشاده دستی سنجیده و غیرت برای حفاظت از آنها. «تحف العقول، ص ۳۲۲»

حدیث۲۶

قال الامام السجاد – عَلَيْهِ السَّلامُ – : لَأن أدخُلَ السُّوقَ و مَعی دِرهَمٌ أبتاعُ بِهِ لَحماً لِعِيالی و قَد قَرِمُوا إليهِ أحَبُّ إلَی مِن أن اعتِقَ نَسَمَةً. امام سجّاد – علیه السلام – فرمودند: چنان چه وارد بازار شوم و درهمی داشته باشم و با آن برای خانواده ام گوشتی بخرم که بدان رغبت کرده اند، برای من محبوب تر است از این که بنده ای را آزاد کنم. «وسائل الشیعه، ج ۲۱، ص ۵۴۳»

حدیث۲۷

قال الامام السجاد – عَلَيْهِ السَّلامُ – : إنَّ أرضاكم عِندَاللَّهِ أسبَغُكم عَلی عِيالِهِ. امام سجّاد – علیه السلام – فرمودند: خداوند از آن کس خشنودتر است که خانواده خود را بیشتر در آسایش و نعمت قرار دهد. «بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۱۳۶»

حدیث۲۸

مِنْ وَصِيَّةِ أمِيرالمومنين – علیه السلام – لِوَلَدِهِ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَنَفِيَّةِ: فَدارِها عَلی كُلِّ حالٍ وَ أحْسِنِ الْصُّحْبَةَ لَها لِيَصْفُوَ عَيْشُكَ. امیرالمومنین – علیه السلام – در سفارشی به پسرش محمد بن حنیفه فرمودند: درهر حال با همسر خود مدارا و ملاطفت و خوش رفتاری کن تا زندگی ات بر تو گوارا باشد. «وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۱۱۰»

حدیث۲۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : أعظم الناس حقا علی المرأة زوجها، و أعظم الناس حقا علی الرجل امه. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: بزرگترین حق را بر زن، شوهر او دارد و بزرگترین حق را بر مرد، مادر او دارد. «کنز العمال، ح ۴۴۷۷۱»

حدیث۳۰

رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: هر گاه مرد به زن خود آبی بنوشاند، پاداش برد. «کنز العمال، ح ۴۴۴۳۵»

حدیث۳۱

قالَ رَسُولُ اللهِ – صلی الله علیه و آله – : يا عليُّ خِدمَةُ الْعِيالِ كفَّارَةٌ لِلْكبائِرِ وَ تُطْفِی غَضَبَ الرَّبِّ وَ مُهُورُ حُورِالْعِينِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: یا علی خدمت به خانواده, کفاره گناهان کبیره است و مایه فرونشاندن غضب پرودگار و مهریه حوریان بهشتی خواهد بود. «جامع السعادات، ج ۲، ص ۱۴۲»

حدیث۳۲

قالَ رَسُولُ اللهِ – صلی الله علیه و آله – : ثَلاثَةٌ مِنَ الْجَفاء أنْ يَصْحَبَ الرَّجُلُ الرَّجُلَ فَلا يَسْئَلُهُ عَنْ إسْمِهِ وَ كنْيَتِهِ وَ أنْ يدْعَی الرَّجُلُ إلی طَعامٍ فَلا يُجيبُ أوْ يُجيبُ فَلا يَأكلُ وَ مَواقَعَةِ الرَّجُلُ أهْلَهُ قَبْلَ الْمُلاعَبَةِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: سه چیز از جفا کاریست: کسی که با کسی همسفر باشد ولی از اسم و کنیه اش جویا نشود و کسی را به غذا دعوت کنند ولی نپذیرد و یا بپذیرد اما از آن غذا نخورد و مردی که قبل از ملاعبه با همسرش همبستر شود. «وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۱۴۵»

حدیث۳۳

قالَ رَسُولُ اللهِ – صلى الله عليه و آله – : أَيُّما إمْرَأةٍ خَرَجَتْ مِنْ بَيْتِها بِغَيْرِ إذْنِ زَوْجِها فَلا نَفَقَةَ لَها حَتّى تَرْجِع. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: زنی که بدون اجازه شوهرش از منزل خارج گردد، نفقه او بر شوهر واجب نیست تا آنکه باز گردد. «الکافی، ج ۵، ص ۵۰۶»

حدیث۳۴

قال رسول الله – صلى الله عليه و آله – : من صبرت على سوء خلق زوجها أعطاها مثل (ثواب) آسيۀ بنت مزاحم. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: هر زنی که در برابر بداخلاقی شوهرش شکیبایی ورزد، خداوند همانند (ثواب) آسیه دختر مزاحم به او عطا کند. «بحار الأنوار، ج ۱۰۳، ص ۲۴۷»

حدیث۳۵

قال رسول الله – صلى الله عليه و آله – : من صبر على سوء خلق امرأته و احتسبه أعطاه الله تعالى بكل مره يصبر عليها من الثواب ما أعطى أيوب – عليه السلام – على بلائه، و كان عليها من الوزر فى كل يوم و ليلۀ مثل رمل عالج. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: هر مردی که به خاطر خدا و به امید پاداش او در برابر بداخلاقی همسرش صبر کند، خدای متعال برای هر مرتبه ای که شکیبایی می ورزد، همان ثوابی را به او دهد که به ایوب – علیه السّلام – در قبال بلایی که دید عطا کرد و گناه زن نیز در هر روز و شب به اندازه ریگهای ریگستان می باشد. «ثواب الأعمال، ص ۲۸۷»

حدیث۳۶

قال رسول الله – صلى الله عليه و آله – : إنى لأتعجب ممن يضرب امرأته و هو بالضرب أولى منها. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: من درشگفتم از کسی که زنش را کتک می زند، در حالی که خودش به کتک خوردن سزاوارتر از اوست. «جامع الأخبار، ص ۴۴۷»

حدیث۳۷

قال رسول الله – صلى الله عليه و آله – : من كان له امرأة تؤذيه لم يقبل الله صلاتها ولا حسنۀ من عملها حتى تعينه وترضيه وإن صامت الدهر ... وعلى الرجل مثل ذلك الوزر والعذاب إذا كان لها مؤذيا ظالما. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: هر که زنی داشته باشد که آن زن وی را بیازارد، خداوند نه نماز آن زن را قبول کند و نه کار نیکش را، هر چند همه عمر روزه بگیرد تا زمانی که به شوهرش کمک کند و او را خشنود سازد، مرد نیز اگر زن خود را بیازارد و به او ستم کند همین گناه و عذاب را دارد. «وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۱۱۶»

حدیث۳۸

قال رسول الله – صلى الله عليه و آله – : إن الرجل ليؤجر فى رفع اللقمۀ إلى فى امرأته. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: مردی که به طرف دهان همسرش لقمه ای بالا برد، پاداش برد. «المحجۀ البیضاء، ج ۳، ص ۷۰»

حدیث۳۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اتقوا الله فی الضعیفین: الیتیم و المرأة فإن خیارکم، خیارکم لأهله. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: از خدا درباره دو ناتوان بترسید: یتیم و زن؛ به درستی که بهترین شما کسی است که برای خانواده اش بهتر باشد. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۶۸»

حدیث۴۰

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لا یخدم العیال إلا صدیق أو شهید أو رجل یرید الله به خیر الدنیا والآخرة. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: به زن خود خدمت نکند مگر صدیق یا شهید یا مردی که خداوند خیر دنیا و آخرت او را بخواهد. «بحار الأنوار، ج ۱۰۴، ص ۱۳۲»

حدیث۴۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : حق المرأة علی زوجها أن یسد جوعتها وأن یستر عورتها ولا یقبح لها وجها. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: حقّ زن به شوهرش این است که شکمش را سیر کند و بدنش را بپوشاند و برای او هیچگاه روی درهم نکشد. «بحار الأنوار، ج ۱۰۳، ص ۲۵۴»

حدیث۴۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ما زال جبرئیل یوصینی بالمرأة حتی ظننت أنه لا ینبغی طلاقها إلا من فاحشة مبینة. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: جبرئیل پیوسته مرا درباره زن سفارش می کرد تا جایی که گمان بردم طلاق او جایز نیست مگر در صورت ثابت شدن فحشا. «بحار الأنوار، ج ۱۰۳، ص ۲۵۳»

حدیث۴۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ویل لامرأة أغضبت زوجها، و طوبی لامرأة رضی عنها زوجها. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: وای بر زنی که شوهرش را ناراحت کند و خوشا به حال زنی که شوهرش از او راضی باشد. «بحار الأنوار، ج ۱۰۳، ص ۲۴۵»

حدیث۴۴

قالَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – : لَو أمَرتُ أحَداً أن یَسجُدَ لِأحَدٍ لأَمَرتُ المَرأةَ أن تَسجُدَ لِزَوجِها. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: اگر قرار بود دستور دهم کسی در برابر کسی سجده کند، به زن دستور می دادم تا برای شوهرش سجده کند. «بحار الأنوار، ج ۱۰۳، ص ۲۴۶»

حدیث۴۵

قالَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – : أیَّما اِمرَأةٍ حَمَلَتهُ عَلی ما لایَقدِرُ عَلَیهِ وما لا یُطیقُ لَم تُقبَلَ مِنها حَسَنَةٌ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: زنی که شوهر خود را بر انجام کارهایی وادار کند که او توانایی انجام دادن آنها را ندارد، هیچ یک از کارهای نیک او پذیرفته نخواهد شد. «مکارم الأخلاق، ص ۲۱۵»

حدیث۴۶

قالَ رَسُولُ اللهِ – صلی الله علیه و آله – : إذا حَمَلَتْ الْمَرْئَةُ کانَتْ بِمَنْزِلِهِ الصّائِمِ الْقائِّمِ الْمُجاهِدِ بِنَفْسِهِ وَ مالِهِ فِی سَبِیلِ اللهِ فَإذا وَضَعَتْ کانَ لَها مِنَ الْأجْرِ ما لا یَدْرِی أحَدٌ ما هُوَ لِعِظَمِهِ ... پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: آنگاه که زن حامله شود چنان است که با دهان روزه به جهاد مالی و جسمی در راه خدا بپردازد و هنگامی که زایمان کند، برای او اجر و پاداش عظیمی است که کسی قادر به محاسبه آن نخواهد بود و آنگاه که به شیر دادن فرزند می پردازد، در هر مرتبه چنان است که بنده ای از اولاد اسماعیل پیامبر را در راه خدا آزاد کرده باشد و آنگاه که بچه را از شیر گرفت، فرشته ای به پهلویش می زند و می گوید: همه گناهانت آمرزیده شد. «وسائل الشیعه، ج ۱۵، ص ۱۷۵»

حدیث۴۷

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) می‌فرمایند: للمراهٔ عَلِیِّ زَوْجُهَا انَّ یُشْبعُ بَطْنِهَا، وَ یکسو ظَهْرِهَا ، وَ یُعَلِّمَهَا الصَّلَاهَٔ وَ الصَّوْمَ والزکاهٔ انَّ کان فِی مَالِهَا حَقٌّ ، وَ لَا تُخَالِفْهُ فِی ذلک ؛ حق زن بر شوهرش این است که او را سیر کند، لباس بپوشاند، نماز و روزه و زکات را – اگر در مال زن حق زکاتی است – به او یاد دهد، و زن نیز در این کارها با او مخالفت نورزد . مستدرک الوسائل، ج۱۴، ص۲۴۳ .

حدیث۴۸

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) می‌فرمایند: فای رَجُلٍ لَطَمَ امراته لَطْمَهًٔ ، امرالله عزوجل مالک خَازِنَ النِّیرَانِ فَیَلْطِمُهُ عَلَیَّ حُرِّ وَجْهِهِ سَبْعِینَ لَطْمَهًٔ فِی نَارِ جَهَنَّمَ ؛ هر کس به صورت زنش سیلی بزند، خداوند به آتشبان جهنم دستور می‌دهد تا در آتش جهنم هفتاد سیلی بر صورت او بزند . مستدرک الوسائل، ج۱۴، ص۲۵۰ .

حدیث۴۹

حضرت علی علیه السلام می‌فرمایند: فَدَارِهَا عَلِیِّ کل حَالٍ واحسن الصُّحْبَهَٔ لَهَا فَیَصْفُوَ عیشک ؛ همیشه با همسرت مدارا کن، و با او به نیکی همنشینی کن تا زندگیت‌باصفا شود . مکارم الاخلاق، ص۲۱۸ .

حدیث۵۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : کُلَّما ازدادَ العَبدُ إیمانا ازدادَ حُبّا للنِّساءِ ؛ هر چه ایمان بنده بیشتر شود، زن دوستی او فزونتر می‌شود . النوادر للراوندیّ : ۱۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۱۰

حدیث۵۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ما استَفادَ المؤمنُ بعدَ تَقوَی اللّه عز و جل خَیرا لَهُ مِن زَوجَهٍٔ صالِحَهٍٔ ؛ مؤمن ، بعد از تقوای خداوند عز و جل ، بهره‌ای بهتر از زن شایسته نبرده است . کنز العمال : ۴۴۴۱۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۶

حدیث۵۲

امام‌صادق علیه‌السلام : مِن أخلاقِ الأنبیاءِصلّی اللّه‌علَیهِم حُبُّ النِّساءِ ؛ از اخلاق پیامبران علیهم‌السلام ، زن دوستی است . الکافی : ۵ / ۳۲۰ / ۱

حدیث۵۳

امام علی علیه‌السلام : ولا تُمَلِّکِ المرأةَ مِن أمرِها ما جاوَزَ نَفسَها ؛ فإنَّ المرأةَ رَیحانَةٌ ولَیسَت بقَهرَمانَةٍ ، ولا تَعْدُ بکَرامَتِها نَفسَها ، ولا تُطمِعْها فی أن تَشفَعَ لِغَیرِها . به زن ، کاری را که از حدّ و توان او فراتر است ، مسپار ؛ زیرا زن گُل است نه کارگزار و در گرامیداشت او پا از حدّ فراتر مگذار و کاری مکن که (نزد تو) به شفاعت کردن از کسی طمع کند . نهج البلاغهٔ : الکتاب ۳۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۱۰

حدیث۵۴

امام علی علیه‌السلام : أنعَمُ النّاسِ عَیشا مَن مَنَحَهُ‌اللّه سُبحانَهُ القَناعَةَ ، وأصلَحَ لَهُ زَوجَهُ ؛ خوشترین و آسوده‌ترین زندگی راکسی دارد که خداوند سبحان او را قناعت ببخشد و همسری پاک و شایسته عطایش فرماید . غرر الحکم : ۳۲۹۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۲۲

حدیث۵۵

امام علی علیه‌السلام : إذا أرادَ اللّه بعَبدٍ خَیرا ألْهَمَهُ الْقَناعَةَ ، وأصْلَحَ لَه زَوجَهُ ؛ وقتی خداوند خوبی بنده‌ای را بخواهد به او قناعت عطا کند وهمسرش را شایسته گرداند . غررالحکم : ۴۱۱۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۹۰

حدیث۵۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن صَبَرَ عَلی سُوءِ خُلُقِ امرَأتِهِ واحتَسَبَهُ ، أعطاهُ اللّه تعالی بکُلِّ یَومٍ ولَیلةٍ یَصبِرُ علَیها مِنَ الثَّوابِ ما أعطی أیُّوبَ علیه‌السلام عَلی بَلائهِ ، وکانَ علَیها مِنَ الوِزْرِ فی کُلِّ یَومٍ ولَیلةٍ مِثلُ رَمْلٍ عالِجٍ ؛ هر مردی که به خاطر خدا و به امید پاداش او در برابر بداخلاقی همسرش صبر کند و آن را به حساب خدا گذارد ، خداوند متعال برای هر روز و شبی که شکیبایی می‌ورزد همان ثوابی را به او دهد که به ایّوب علیه‌السلام در قبال بلایی که دید ، عطا کرد و گناه زن نیز در هر روز و شب به اندازه ریگهای ریگستان باشد . ثواب الأعمال : ۳۳۹ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۴

حدیث۵۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن کانَ لَهُ امرَأةٌ تُؤذِیهِ لَم یَقبَلِ اللّه‌صلاتَها ولا حَسَنَةً مِن عَمَلِها حتّی تُعِینَهُ وتُرضِیَهُ وإن صامَتِ الدَّهرَ ... وعلی الرَّجُلِ مِثلُ ذلکَ الوِزْرِ والعَذابِ إذا کانَ لَها مُؤذِیا ظالِما ؛ هر که زنش وی را بیازارد ، خداوند ، نماز آن زن را قبول نکند و کار نیکش را نپذیرد تا زمانی که به شوهرش کمک کند و او را خشنود سازد ، هر چند آن زن همه عمرش روزه بگیرد ، مرد نیز اگر زن خودرا بیازارد و به او ستم کند همین گناه و عذاب را دارد . وسائل الشیعه : ۱۴ / ۱۱۶ / ۱

حدیث۵۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا سَقَی الرجلُ امرَأتَهُ اُجِرَ ؛ هرگاه مرد به زن خود آب بنوشاند ، پاداش برد . کنز العمّال : ۴۴۴۳۵

حدیث۵۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : جُلوسُ المَرءِ عندَ عِيالِهِ‌أحَبُّ إلى اللّه تعالى مِن اعتِكافٍ فى مَسجِدى هذا ؛ نشستن مرد نزد زن و فرزندش ، نزد خداوند متعال محبوبتر است از اعتکاف در این مسجد من . تنبیه الخواطر : ۲ / ۱۲۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۴

حدیث۶۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ الرَّجُلَ لَيُؤجَرُ فى رَفعِ اللُّقمَةِ إلى فِى امرَأتِهِ ؛ کسی که به طرف دهان همسرش لقمه‌ای بالا برد پاداش برد . المحجّه البیضاء : ۳ / ۷۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۴

حدیث۶۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : حَقُّ المرأةِ على زَوجِها أن يَسُدَّ جَوعَتَها، وأن يَستُرَ عَورَتَها ، ولا يُقَبِّحَ لَها وَجها ؛ حقّ زن به شوهرش این است که شکمش را سیر کند و بدنش را بپوشاند و برای او هیچگاه روی درهم نکشد . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۵۴ / ۶۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۴

حدیث۶۲

الإمام الرضا علیه‌السلام – فى ذِكرِ الجِماعِ وآدابِهِ: ثُمَّ اغتَسِل وَاشرَب مِن ساعَتِكَ شَيئاً مِنَ المومِيائىِّ بِشَرابِ العَسَلِ أو بِعَسَلٍ مَنزوعِ الرَّغوَةِ ؛ فَإِنَّهُ يَرُدُّ مِنَ الماءِ مِثلَ الَّذى خَرَجَ مِنكَ . امام رضا علیه‌السلام – درباره آمیزش و آداب آن: پس ، غسل کن و همان دم ، قدری مومیایی با شربت عسل یا با عسلی که کف آن را برداشته باشند ، بخور ؛ زیرا این کار ، همانند آن آبی را که از تو بیرون رفته است ، به تو باز می‌گردانَد . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۷ نقلاً عن طبّ الإمام الرضا علیه‌السلام ، وكذا فى بعض نسخ الكتاب ، ولكنّه سقطت من الطبعة التى بأيدينا دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۲۸

حدیث۶۳

الإمام الرضا علیه‌السلام – فى ذِكرِ الجِماعِ وآدابِهِ: فَإِذا فَعَلتَ ذلِكَ فَلا تَقُم قائِما ، ولا تَجلِس جالِسا ، ولكِن تَميلُ عَلى يَمينِكَ ، ثُمَّ انهَض لِلبَولِ إذا فَرَغتَ مِن ساعَتِكَ شَيئاً ؛ فَإِنَّكَ تَأمَنُ الحَصاةَ بِإِذنِ اللّه تَعالى . امام رضا علیه‌السلام –درباره آمیزش و آداب آن فرمودند: پس چون آن کار را کردی ، راست مَایست و کامل هم منشین؛ بلکه بر پهلوی راست لَم بده و سپس، زمانی پس از آن که کار خویش به پایان برده‌ای، برای پیشاب کردن برخیز. در این صورت، به اذن خداوند عز و جل از سنگ [مثانه] در امان خواهی بود . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۷ نقلاً عن طبّ الإمام الرضا علیه‌السلام ، وقد سقطت من الطبعة التى بأيدينا دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۲۶

حدیث۶۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : يُكرَهُ لِلرَّجُلِ أن يَغشَى المَرأَةَ وقَدِ احتَلَمَ ، حَتّى يَغتَسِلَ مِن احتِلامِهِ الَّذى رَأى ؛ فَإِن فَعَلَ وخَرَجَ الوَلَدُ مَجنوناً ، فَلا يَلومَنَّ إلاّ نَفسَهُ . برای مرد مکروه است پس از احتلام با زن همبستری کند، مگر آن که از احتلام، غسل کرده باشد؛ چه ، اگر چنین کند و فرزندش دیوانه زاده شود، جز خویش را نکوهش نکند . تهذیب الأحکام ، جلد ۷ ، صفحه ۴۱۲ ،

حدیث ۱۶۴۶ ، بحار الأنوار، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۲۸۳ ، حدیث ۳ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۲۴

حدیث۶۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا أتی أحَدُکُم أهلَهُ ، ثُمَّ أرادَ أن یَعودَ فَلیَتَوَضَّأ ؛ فَإِنَّهُ أنشَطُ لِلعَودِ؛ اگر کسی از شما به سراغ زن خویش برود و آن‌گاه بخواهد دیگر بار هم این کار را انجام دهد ، وضویی بسازد ؛ زیرا این کار ، نشاط بیشتری برای بازگشتن ، ایجاد می‌کند . کنز العمّال ، جلد ۱۶ ، صفحه ۳۴۷ ، حدیث ۴۴۸۵۵ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۲۴

حدیث۶۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ثَلاثَةٌ مِنَ الجَفاءِ : أن یَصحَبَ الرَّجُلُ الرَّجُلَ فلا یَسأَلَهُ عَنِ اسمِهِ وکُنیَتِهِ ، وأن یُدعَی الرَّجُلُ إلی طَعامٍ فَلا یُجیبَ أو یُجیبَ فَلا یَأکُلَ ، ومُواقَعَةُ الرَّجُلِ أهلَهُ قَبلَ المُداعَبَةِ ؛ سه چیز از نامهربانی است : این که کسی با کسی همراه شود و از نام و کنیه وی نپرسد ؛ این که مردی به غذایی دعوت شود و نپذیرد یا بپذیرد و نخورد ؛ و این که مرد پیش از بازی ، با همسر خویش نزدیکی کند . کنز العمّال ، جلد ۹ ، صفحه ۳۷ ، حدیث ۲۴۸۱۴ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۲۰

حدیث۶۷

امام صادق علیه‌السلام : هر کس بخواهد زنش بچّه‌دار شود ، پس از نماز جمعه ، دو رکعت نماز بگزارد و در آنها رکوع و سجده را طولانی سازد و سپس بگوید : «خداوندا! به حرمت آنچه زَکَریّا بدان از تو مسئلت داشت ، از تو می‌خواهم. پروردگارا! مرا تنها مگذار که تو خود ، برترینِ وارثانی . خداوندا! از نزد خویش ، مرا فرزندانی پاک ببخش که تو شنوای دعایی . خداوندا! به نام تو او را بر خویش حلال ساختم و به امانت تو ، او را در اختیار گرفتم . اکنون ، اگر در رَحِم او برایم فرزندی تقدیر کرده‌ای ، او را فرزندی خجسته و پیراسته قرار ده و در او برای شیطان ، بهره و سهمی قرار مده» . بحار الأنوار ، جلد ۹۰ ، صفحه ۷۱ ، حدیث ۱۴ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۱۶

حدیث۶۸

امام باقر علیه‌السلام : إذا أرَدتَ الوَلَدَ فَقُل عِندَ الجِماعِ : «اللّهُمَّ ارزُقنی وَلَداً وَاجعَلهُ تَقِیّاً لَیسَ فی خَلقِهِ زِیادَةٌ ولا نُقصانٌ ، وَاجعَل عاقِبَتَهُ إلی خَیرٍ» ؛ اگر فرزند خواستی ، در هنگام آمیزش بگو : «خداوندا! مرا فرزندی روزی کن و او را پرهیزگاری که در خلقت وی فزونی و کاستی‌ای نیست ، قرار ده و عاقبت او را به خیر گردان» . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۱۰ ، حدیث ۱۲

حدیث۶۹

امام علی علیه‌السلام : إذا أرادَ أحَدُکُم مُجامَعَةَ زَوجَتِهِ فَلیَقُل : «اللّهُمَّ إنّی استَحلَلتُ فَرجَها بِأَمرِکَ ، وقَبِلتُها بِأَمانَتِکَ ؛ فَإِن قَضَیت لی مِنها وَلَداً فَاجعَلهُ ذَکَراً سَوِیّاً ، ولا تَجعَل لِلشَّیطانِ فیهِ نَصیباً ولا شَریکاً» ؛ اگر کسی از شما بخواهد با همسر خویش به هم آید ، بگوید : «خداوندا! من به فرمان تو شرمگاه او را بر خویش حلال دانستم و به عنوان امانت تو ، او را پذیرفتم . اکنون ، اگر از او برایم فرزندی تقدیر کردی ، وی را پسری سالم و کامل قرار ده و در او برای شیطان ، بهره و سهمی مگذار» . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۲۸۷ ، حدیث ۱۹

حدیث۷۰

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : أما لَو أنَّ أحَـدَهُم یَقولُ حینَ یَأتی أهلَهُ : «بِاسمِ اللّهِ ، اللّهُمَّ جَنِّبنِی الشَّیطانَ وجَنِّبِ الشَّیطانَ ما رَزَقتَنا» ثُمَّ قُدِّرَ بَینَهُما فی ذلِکَ أو قُضِیَ وَلَدٌ لَم یَضُرَّهُ شَیطانٌ أبَداً ؛ زنهار که اگر کسی هنگام همبستری با همسرش بگوید : «به نام خدا ، خداوندا! شـیطان را از من دور کن و شیطان را از آنچه روزی‌مان کرده‌ای ، دور ساز» و سپس میانشان در این آمیزش یا به هر ترتیب ، فرزندی تقدیر شود ، هرگز شیطان به او زیانی نخواهد رساند . الکافی ، جلد ۵ ، صفحه ۵۰۳ ، حدیث ۳

حدیث۷۱

امام علی علیه‌السـلام : نَهی رَسولُ اللّهِ صـلی الله علیه و آله و سلّم أن یُجامِعَ الرَّجُلُ امرَأتَهُ ، وَالصَّبِیُّ فِی المَهدِ یَنظُرُ إلَیهِما ؛ پیامبر خدا از این نهی فرمودنـد که در حالی مرد با همسـرش آمیزش کنـد که کودکی در گهواره ، آنان را می‌نگرد . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۲۹۵ ، حدیث ۵۱

حدیث۷۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا یُجامِعَنَّ أحَدُکُم وبِهِ حَقنٌ مِن خَلاءٍ ؛ فَإِنَّهُ یَکونُ مِنهُ البَواسیرُ ، ولا یُجامِعَنَّ أحَدُکُم وبِهِ حَقنٌ مِن بَولٍ ؛ فَإِنَّهُ یَکونُ النَّواصیرُ ؛ مبـادا کسـی در حـالی که از قضـای حـاجت خودداری می‌ورزد ، نزدیکی کنـد ؛ چرا که این کار ، بواسیر می‌آورد ؛ و مبـادا کسـی در حـالی که پیشـاب خود را نگه می‌دارد ، نزدیکی کنـد ؛ چرا که این کار ، ناسور می‌آور د . کنز العمّال ، جلـد ۱۶ ، صـفحه ۳۵۵ ، حـدیث ۴۴۹۰۲ نقلاً عن ابن النجّار عن أنس ، دانش نـامه احـادیث پزشـکی : ۱ / ۶۰۴ ناسور ، بیماریی است که در محاق چشم، اطراف مقعـد و بُن دندان ، ظاهر می‌شود و موجب جراحتی چرکین در موضع بیماری می گردد (ر .ک : لغت‌نامه دهخدا : ذیل «ناسور» و «ناصور») .

حدیث۷۳

امـام رضـا علیه‌السـلام : لا تَقرَبِ النِّساءَ فی أوَّلِ اللَّیلِ لا شِتاءً ولا صَیفاً ؛ وذلِکَ أنَّ المَعِدَةَ وَالعُروقَ تَکونُ مُمتَلِئَةً وهُوَ غَیرُ مَحمودٍ ، یُتَخَوَّفُ مِنهُ . . . ضَعفُ البَصَرِ وَالدِّماغِ ؛ در اوایل شب ، چه زمستان و چه پاییز ، با زنان نزدیکی مکن؛ چرا که معده و رگ‌ها [در این هنگـام] ، پُر است و این کار ، ناسـتوده است و از آن بیم... ضـعف بینایی و سستْخِردی می‌رود. طبّ الإمام الرضا علیه‌السـلام ، صفحه ۶۴ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۷ نحوه دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۸۴

حدیث۷۴

رسول اللّه صـلی الله علیه و آله و سـلّم – فی وَصایاهُ لِعَلِیٍّ علیه‌السـلام –: یا عَلِیُّ ، لا تُجامِعِ امرَأَتَکَ بَعـدَ الظُّهرِ ، فَإِنَّهُ إن قُضِیَ بَینَکُما وَلَدٌ فی ذلِکَ الوَقتِ یَکونُ أحوَلَ ، وَالشَّیطانُ یَفرَحُ بِالحَوَلِ فِی الإِنسانِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : از سفارش‌های ایشان به امـام علی علیه‌السـلام – : ای علی! بعـد از ظهر با همسـرت نزدیکی مکن ، که اگر در این هنگام برایتان فرزنـدی تقـدیر شود ، کژْ چشم خواهد بود ، و شـیطان نیز به کژ چشمی انسان ، شادمان می گردد. بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۲۸۱ ، حدیث ۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۸۴

حدیث۷۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : خَمسُ خِصالٍ تورِثُ البَرَصَ : النّورَةُ یَومَ الجُمُعَةِ ویَومَ الأَربعاءِ ، وَالتَوَضُّؤُ وَالاِغتِسالُ بِالماءِ الَّذی تُسَخِّنُهُ الشَّمسُ ، وَالأَکلُ عَلَى الجَنابَةِ ، وغِشیانُ المَرأَةِ فی أیّامِ حَیضِها ، وَالأَکلُ عَلَى الشِّبَعِ ؛ پنج چیز است که پیسی می‌آورَد : نوره کشیدن در روز جمعه و چهارشنبه ؛ وضو گرفتن و غسل کردن با آبی که به آفتاب گرم شده است ؛ خوردن در حال جنابت ؛ آمیزش با زن در هنگام حائض بودنش ؛ و خوردن در حال سیری . الخصال ، صفحه ۲۷۰ ، حدیث ۹ عن ابن عبّاس ، روضة الواعظین ، صفحه ۳۳۸ ، بحار الأنوار ، جلد ۵۹ ، صفحه ۳۴ ، حدیث ۱۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۵۰۸

حدیث۷۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن جامَعَ امرَأَتَهُ وهِیَ حائِضٌ ، فَخَرَجَ الوَلَدُ مَجذوماً أو أبرَصَ ، فَلا یَلومَنَّ إلاّ نَفسَهُ ؛ هر کس با زن خود در حالی که وی حائض است ، آمیزش کند و فرزند جذامی یا پیس زاده شود ، مبادا جز خود را نکوهش کند . کتاب من لا یحضره الفقیه ، جلد ۱ ، صفحه ۹۶ ، حدیث ۲۰۱ ، مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۴۵۹ ، حدیث ۱۵۵۷ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۰۲

حدیث۷۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ اللّه تَبارَکَ وتَعالى - - کَرِهَ لَکُم أیَّتُهَا الاُمَّةُ أربَعاً وعِشرینَ خَصلَةً ونَهاکُم عَنها : . . . کَرِهَ لِلرَّجُلِ أن یَغشَى امرَأَتَهُ وهِیَ حائِضٌ ، فَإِن غَشِیَها فَخَرَجَ الوَلَدُ مَجذوماً أو أبرَصَ ، فَلا یَلومَنَّ إلاّ نَفسَهُ ؛ ای امّت! خداوند - تبارک و تعالی - برای شما امّت ، ۲۴ چیز را دوست ندارد و شما را از آنها نهی می‌کند : . . . برای مرد ، این را خوش نمی‌دارد که با زن خویش در حالی که وی حائض است ، آمیزش کند . پس اگر چنین کند و فرزند حاصل از آن جذامی یا گرفتار پیسی زاده شود ، مبادا جز خویش را نکوهش کند . کتاب من لا یحضره الفقیه ، جلد ۳ ، صفحه ۵۵۶ ، حدیث ۴۹۱۴ ، الخصال ، صفحه ۵۲۰ ، حدیث ۹ ، الأمالی للصدوق ، صفحه ۳۷۸ ، حدیث ۴۷۸ کلّها عن الحسین بن زید عن الإمام الصادق عن آبائه علیهم‌السلام ، المحاسن ، جلد ۲ ، صفحه ۴۱ ، حدیث ۱۱۳۱ عن سلیمان بن جعفر البصری عن الإمام الصادق عن آبائه علیهم‌السلام ولیس فیه صدره ، بحار الأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۳۳۸ ، حدیث ۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۰۲

حدیث۷۸

امام رضا علیه‌السلام : الجِماعُ بَعدَ الجِماعِ مِن غَیرِ أن یَکونَ بَینَهُما غُسلٌ ؛ یورِثُ لِلوَلَدِ الجُنونَ؛ آمیزش پس از آمیزش، بی آن که میان آنها غسلی صورت پذیرفته باشد، دیوانگی فرزند را در پی می‌آورَد. طبّ الإمام الرضا علیه‌السلام ، صفحه ۲۸ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۶۸

حدیث۷۹

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم - فی وَصایاهُ لِعَلِیٍّ علیه‌السلام: یا عَلِیُّ ، لا تُجامِع امرَأَتَکَ فی أوَّلِ الشَّهرِ ووَسَطِهِ وآخِرِهِ ؛ فَإِنَّ الجُنونَ وَالجُذامَ وَالخَبَلَ لَیُسرِعُ إلَیها وإلی وَلَدِها . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم - در سفارش‌های ایشان به امام علی علیه‌السلام -: ای علی! در آغاز ، میان و پایان ماه با همسرت همبستری مکن؛ چه ، [در این صورت] دیوانگی ، جذام و تباه‌مغزی به سوی وی و فرزندش خواهد شتافت. کتاب من لا یحضره الفقیه ، جلد ۳ ، صفحه ۵۵۲ ، حدیث ۴۸۹۹ ، علل الشرائع ، صفحه ۵۱۵ ،

حديث ۵ ، الأمالى للصدوق ، صفحه ۶۶۳ ، حديث ۸۹۶ كلّها عن أبى سعيد الخدرى ، بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۲۸۱ ، حديث ۱ دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۲۶۸

حدیث۸۰

امام صادق عليه‌السلام : إنَّ اللّه عز و جل يُحِبُّ البيتَ الذى فيهِ العُرسُ ، ويُبغِضُ البيتَ الذى فيهِ الطلاقُ ، وما مِن شَىءٍ أبغَضَ إلى اللّه عز و جل مِن الطلاقِ ؛ خداوند عز و جل خانه‌اى را كه در آن عروسى باشد دوست دارد و خانه‌اى را كه در آن طلاق باشد ، دشمن دارد و نزد خداوند عز و جل چيزى منفورتر از طلاق نيست . الكافى : ۶ / ۵۴ / ۳ منتخب ميزان الحكمة : ۳۴۴

حدیث۸۱

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : ما أحَلَّ اللّه شيئا أبغَضَ إلَيهِ مِن الطَّلاقِ ؛ خداوند چيزى را كه نزد او منفورتر از طلاق باشد، حلال نكرده‌است . كنزالعمّال : ۲۷۸۷۱ منتخب ميزان الحكمة : ۳۴۲

حدیث۸۲

امام رضا (عليه السلام) فرمودند: لَيْسَ بَيْنَ الْوالِدِ وَ وَلَدِهِ رِبا وَ لا بَيْنَ الزَّوْجِ وَ الْمَرأَةِ رِبا؛ بين پدر و فرزند و بين شوهر و همسرش ربا (حرام) نيست. فقه الرضا، ص ۲۵۸

حدیث۸۳

امام صادق (عليه السلام) فرمودند: خَمْسُ خِصالٍ مَنْ فَقَدَ واحِدَةً مِنْهُنَّ لَمْ يَزَلْ ناقِصَ العَيْشِ زائِلَ الْعَقْلِ مَشْغولَ الْقَلْبِ، فَاَوَّلُها: صِحَّةُ البَدَنِ وَ الثّانيَةُ: اَلاَْمْنُ وَ الثّالِثَةُ: اَلسَّعَةُ فِى الرِّزْقِ، وَ الرّابِعَةُ: اَلاَْنيسُ الْمُوافِقُ (قال الراوى:) قُلْتُ: و مَا الاَْنيسُ الْمُوافِقُ؟ قال: اَلزَّوجَةُ الصّالِحَةُ، وَ الوَلَدُ الصّالِحُ، وَ الْخَليطُ الصّالِحُ وَ الخامِسَةُ: وَ هِىَ تَجْمَعُ هذِه الْخِصالَ: الدَّعَةُ؛ پنج چيز است كه هر كس يكى از آنها را نداشته باشد، همواره در زندگى‌اش كمبود دارد و كم خرد و دل نگران است: اول، تندرستى، دوم امنيت، سوم روزى فراوان، چهارم همراهِ همرأى. راوى پرسيد: همراهِ همرأى كيست؟ امام فرمودند: همسر و فرزند و همنشين خوب و پنجم كه در برگيرنده همه اينهاست، رفاه و آسايش است. خصال، ص ۲۸۴

حدیث۸۴

امام سجاد (عليه السلام) فرمودند: وَ اَمّا حَقُّ الزَّوجَةِ فَاَنْ تَعْلَمَ اَنّ اللّه‌عَزَّوَجَلَّ جَعَلَها لَكَ سَكَنا وَ اُنْسا فَتَعْلَمَ اَنّ ذلِكَ نِعْمَةٌ مِنَ اللّهِ عَلَيْكَ فَتُكْرِمَها وَ تَرْفُقَ بِها وَ اِنْ كانَ حَقُّكَ اَوجَبَ فَاِنّ لَها عَلَيْكَ اَنْ تَرْحَمَها؛ حق زن اين است كه بدانى خداوند عزوجل او را مايه آرامش و انس تو قرار داده و اين نعمتى از جانب اوست، پس احترامش كن و با او مدارا نما، هر چند حق تو بر او واجب‌تر است اما اين حق اوست كه با او مهربان باشى. من لايحضره الفقيه، ج ۲، ص ۶۲۱، ح ۳۲۱۴

حدیث۸۵

امام على (عليه السلام) فرمودند: أَحسِنِ الصُّحبَةَ لَها فَيَصفُوَ عَيشُكَ؛ با همسرت خوش رفتار باش تا زندگى ات با صفا گردد. من لايحضره الفقيه، ج۴، ص۳۹۲، ح۵۸۳۴

حدیث۸۶

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند : خَیْرُکُم خَیْرُکُم لِنِسائِهِ و اَنَا خَیْرُکُم لِنِسائی؛ بهترین شما کسی است که برای زنان خود بهتر باشد و من بهترین شما برای زن خود هستم. من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۴۴۳

حدیث۸۷

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند : اِذا اَتی اَحَدُکُم اَهلَهُ فَلیَستَتِر، فَاِنَّهُ اِذا لَم یَستَتِر استَحیَتِ المَلائِکَةُ وَ خَرَجَت، وَ حَضَرَتِ الشَّیاطینُ؛ هرگاه کسی از شما خواست با همسرش آمیزش کند ، باید خود را بپوشاند ، چرا که اگر نپوشاند ، فرشتگان حیا می کنند و خارج می شوند و شیطان حاضر می شود. کنز العمّال، ح ۴۴۸۳۵

حدیث۸۸

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند : إنّ الرَّجُلَ إذا نَظَرَ إلَی امرَأَتِهِ وَنَظَرَت إلَیهِ نَظَرَ اللّه تَعالی إلَیهِما نَظَرَ الرَّحمَةِ؛ وقتی مردی به همسر خود نگاه کند و همسرش به او نگاه کند خداوند بدیده رحمت به آنان نگاه می کند. نهج الفصاحه، ح ۶۲۱

حدیث۸۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إذا أرادَ اللّه بِعَبدٍ خَیرا ألهَمَهُ القَناعَةَ و أصلَحَ لَه زَوجَهُ ؛ وقتی خداوند خیرخواه بنده‌ای باشد، قناعت را در دل او می‌اندازد و همسرش را شایسته می گردانَد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۱۱۵

حدیث۹۰

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: اذا ایقظ الرجل اهله من اللیل توضیا و صلیا کتبا من الذاکرین الله کثیرا و الذاکرات ؛ هرگاه مردی همسر خویش را در نیمه های شب بیدار کند و با هم وضو بسازند و به نماز بایستند، آنان از ذاکرانی ، که خداوند – تبارک و تعالی – بسیار یاد می کنند، محسوب می گردند. (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۱۸).

حدیث۹۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من کان له امرئة توذیه لم یقبل الله صلاتها و لاحسنة من عملها حتی تعینه و ترضیه و ان صامت الدهر... و علی الرجل مثل ذلک الوزر اذا کان لها مؤ ذیا ظالما ؛ کسی که همسر خود را بیازارد، نماز و اعمال نیک او مورد پذیرش الهی قرار نمی گیرد، مگر آن که به کمک او بپردازد و رضایتش را جلب کند، گرچه همشه روزه دار باشد والبته شوهر نیز دارای همین نوع از عقاب است و در صورتی که همسر خویش را بیازارد و به او ظلم روا دارد. (وسائل الشیعه ، ج ۱۴، ص ۱۱۶)

حدیث۹۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : رَحِمَ اللّه رَجلاً قامَ مِنَ اللیلِ فَصلّی وأیقَظَ امرَأتَهُ فَصَلَّت ، فإن أبَت نَضَحَ فی وَجهِها الماءَ ، رَحِمَ اللّه امرأةً قامَت مِن اللیلِ فَصلَّت وأیقَظَت زَوجَها ، فإن أبی نَضَحَت فی وَجهِهِ الماءَ ؛ رحمت خدا بر آن مردی باد ، که نیمه‌های شب برخیزد و نماز بخواند و همسرش را برای نماز خواندن بیدار کند و اگر بیدار نشد آب به صورتش بپاشد . رحمت خدا بر آن

زنی باد که نیمه‌های شب از خواب برخیزد و نماز بخواند و شوهرش را برای نماز بیدار کند و اگر امتناع کرد ، به صورتش آب پاشد . سنن أبی داود : ۱۴۵۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۳۰

حدیث۹۳

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله و سلّم می فرمایند: خَمسُ خِصالٍ تورِثُ البَرَصَ : النّورَةُ یَومَ الجُمُعَةِ ویَومَ الأَربَعاءِ، وَالتَوَضُّؤُ وَالِاغتِسالُ بِالماءِ الَّذی تُسَخِّنُهُ الشَّمسُ، وَالأَکلُ عَلَی الجَنابَةِ، وغِشیانُ المَرأَةِ فی أیّامِ حَیضِها، وَالأَکلُ عَلَی الشِّبَعِ؛ پنج چیز است که پیسی می‌آورَد: نوره کشیدن در روز جمعه و چهارشنبه؛ وضوگرفتن و غسل کردن با آبی که به آفتاب گرم شده است؛ خوردن درحال جنابت؛ آمیزش با زن در هنگام حائض بودنش؛ و خوردن در حال سیری . الخصال، صفحه ۲۷۰، حدیث ۹

حدیث۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من رزقه اللّه امرأه صالحه فقد أعانه علی شطر دینه فلیتّق اللّه فی الشّطر الباقی؛ هر که را خدا زنی پارسا داده وی را بر نصف دین خویش یاری کرده و باید در باره نصف دیگر آن از خدا بترسد. نهج الفصاحه

حدیث۹۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما استفاد المؤمن بعد تقوی اللّه عزّ و جلّ خیرا له من زوجه صالحه إن أمرها أطاعته و إن نظر إلیها سرّته و إن أقسم علیها أبرّته و إن غاب عنها نصحته فی نفسها وماله؛ مؤمن پس از پرهیزکاری خدای عز و جل چیزی بهتر از زن پارسائی که فرمانش دهد اطاعت کند و اگر بدو نگرد مسرورش کند و اگر در باره او قسم خورد قسمش را رعایت کند واگر از او غایب شود مال وی و عفت خویش حفظ کند، چیزی بهتر از این نیابد. نهج الفصاحه

حدیث۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من حلال أبغض إلی اللّه من الطّلاق؛ هیچ حلالی نزد خدا مبغوضتر از طلاق نیست. نهج الفصاحه

حدیث۹۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس للمرأه أن تنتهک شیئا من مالها إلّا بإذن زوجها؛ زن حق ندارد چیزی از مال خود را بی اجازه شوهرش ببخشد. نهج الفصاحه

حدیث۹۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالمرء إثما أن یضیع من یقوت؛ گناهکاری مرد همین بس که عیال خویش را بی تکلیف گذارد. نهج الفصاحه

حدیث۹۹

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: خیـارکم خیارکم لنسائهم؛ بهترین شـما کسانی هسـتند که برای زنان خود بهتر باشند. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۰

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: خـدمتک زوجتک صـدقه. خـدمتی که به زن خود می کنی، صدقه است. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۱

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: تعوّذوا باللّه من ثلاث فواقر: جار سوء إن رأی خیرا کتمه و إن رأی شـرّا أذاعه و زوجه سوء إن دخلت علیهـا لسـنتک و إن غبت عنها خانتک و إمام سوء إن أحسـنت لم یقبل و إن أسأت لم یغفر؛ از سه چیز به خـدا پناه ببرید که کمر شـکن است: همسایه بد که اگر خیری ببیند مسـتور دارد و اگر بدی ببیند منتشـر سازد و همسـر بدی که اگر پیش وی باشـی بـد زبانی کند و اگر پیش وی نباشـی به تو خیانت کند و پیشوای بدی که اگر نیکی کنی نپذیرد و اگر بدی کنی نبخشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یبغض الطّلاق؛ خداوند طلاق را دشمن دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۳

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الرّجل إذا نظر إلی امرأته و نظرت إلیه نظر اللّه تعالی إلیهما نظر الرّحمه؛ وقتی مرد به زن خود نگرد و زنش بدو نگرد خداوند به دیده رحمت بر آنها می نگرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۴

پیـامبر اکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: أبغَضُ الحَلالِ إلَی اللّهِ الطّلاقُ؛ منفورترین چیزهای حلال در پیش خـدا طلاق است. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۵

إجْتَنِبُوا الْغِشْـیانَ فی اللَّیْلَهِ الَّتی تُریدُون فیها السَّفَرَ، فإنَّ مَنْ فَعَلَ ذلِکَ، ثُمَّ رُزِقَ وَلَدٌ کانَ جَوّالَهً ؛ امام حسـین – علیه السلام – فرمودند: در آن شبی که قصـد مسافرت داریـد، با همسـر خود زناشوئی نکنیـد، که چنانچه عمل زناشوئی انجام گردد و در آن زمان فرزنـدی منعقد شود، بسیار متحرّک و افکارش مغشوش می باشد. وسائل الشّیعهٔ، ح ۲۰، ج ۳، ص ۲۴۳

حدیث۱۰۶

قالَتْ فاطِمَهُ الزَّهْراء – سـلام الله علیها – : یا أبَا الحَسَن، إنّی لأسْتَحی مِنْ إلهی أنْ أکَلِّفَ نَفْسَکَ ما لا تَقْدِرُ عَلَیْهِ ؛ حضرت فاطمه زهرا

– سلام الله علیها – خطاب به همسرشان امیرالمؤمنین علی – علیه السلام – کردند و اظهار نمودند: من از خدای خود شرم دارم که از تو چیزی را در خواست نمایم و تو توان تهیه آن را نداشته باشی. امالی شیخ طوسی، ج ۲، ص ۲۲۸

حدیث۱۰۷

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : کسی که همسر خود را بیازارد، نماز و اعمال نیک او مورد پذیرش الهی قرارنمی گیرد، مگر آن که به کمک او بپردازد و رضایتش را جلب کند، گر چه همیشه روزه دار باشد و البته شوهر نیز دارای همین نوع از عقاب است ، درصورتی که همسر خویش را بیازارد و به او ظلم روا دارد. (وسائل الشیعه ، ج ۱۴, ص ۱۱۶)

حدیث۱۰۸

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : خَیْرُکُم خَیْرُکُم لِنِسائِهِ و اَنَا خَیْرُکُم لِنِسائی؛ بهترین شما کسی است که برای زنان خود بهتر باشد و من بهترین شما برای زن خود هستم. من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۴۴۳.

حدیث۱۰۹

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند: همبستری در حال حیض باعث جذام فرزند می‌شود. همبستری‌ای که در پی آن دفع مَنی و ادرار نباشد باعث سنگ کلیه و مثانه می‌شود. طب الرضا، ص ۷۵.

حدیث۱۱۰

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: انس و همدمی در سه کس باشد: همسر همراه، فرزند صالح، و برادر همراه. (غررالحکم ، باب انس و الفت)

حدیث۱۱۱

امام سجاد علیه‌السلام می فرمایند: وَ اَمّا حَقُّ الزَّوجَةِ فَاَنْ تَعْلَمَ اَنَّ اللّه عَزَّوَجَلَّ جَعَلَها لَکَ سَکَنا وَ اُنْسا فَتَعْلَمَ اَنَّ ذلِکَ نِعْمَةٌ مِنَ اللّهِ عَلَیْکَ فَتُکْرِمَها وَ تَرْفُقَ بِها وَ اِنْ کانَ حَقُّکَ اَوجَبَ فَاِنَّ لَها عَلَیْکَ اَنْ تَرْحَمَها؛ حق زن این است که بدانی خداوند عزوجل او را مایه آرامش و انس تو قرار داده و این نعمتی از جانب اوست، پس احترامش کن و با او مدارا نما، هر چند حق تو بر او واجب‌تر است اما این حق اوست که با او مهربان باشی. من لایحضره الفقیه، ج ۲، ص ۶۲۱

حدیث۱۱۲

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : حَقُّ الْوَلَدِ عَلی والِدِهِ... اَنْ یَسْتَفْرِهَ اُمَّهُ ؛ حق فرزند بر پدر این است که مادر او را گرامی بدارد. کافی ، ج ۶، ص ۴۸.

حدیث۱۱۳

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : وَالَّذی نَفْسی بِیَدِهِ لَوْ اَنَّ رَجُلاً غَشِیَ امْرَاَتَهُ وَ فِی الْبَیْتِ صَبیٌّ مُسْتَیْقِظٌ یَراهُما وَیَسْمَعُ

كَلامَهُما وَنَفَسَهُما ما اَفْلَحَ اَبَدا ؛ اذا كانَ غُلاما كانَ زانيا اَوْ جارِيَةً كانَتْ زانيَةً؛ سوگند به کسی که جانم به دست اوست ، اگر کسی با همسرش درآمیزد و در اتاق ، کودکی بیدار باشد که آنان را ببیند و سخن گفتن و صدای نَفَس آنان را بشنود ، هرگز رستگار نمی‌شود . اگر پسر باشد ، مردی زناکار و اگر دختر باشد ، زنی زناکار می گردد . کافی، ج ۵، ص ۵۰۰، ح ۲.

حديث۱۱۴

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند : لا تَقْرَبِ النِّساءَ فی اَوَّلِ اللَّيْلِ لا شِتاءً وَ لا صَيْفا وَ ذلِكَ اَنَّ الْمَعِدَةَ وَ الْعُروقَ تَكونُ مُمْتَلِئَةً وَ هُوَ غَيْرُ مَحْمودٍ ، يُتَخَوَّفُ مِنْهُ الْقولَنْجُ وَ الفالِجُ ، وَ اللَّقْوَةُ وَ النِّقرِسُ ، وَ الْحَصاةُ وَ التَّقْطيرُ ، وَ الْفَتْقُ وَ ضَعْفُ الْبَصَرِ وَ الدِّماغِ. فَاِذا اُريدَ ذلِكَ فَلْيَكُنْ فی آخِرِ اللَّيْلِ؛ فَاِنَّهُ اَصَحُّ لِلْبَدَنِ ، وَ اَرْجى لِلْوَلَدِ ، وَ اَذْكى لِلْعَقْلِ فِى الْوَلَدِ الَّذى يُقْضى بَيْنَهُما؛ آغاز شب ، چه در زمستان و چه در تابستان ، با زنان آمیزش مکن ، این بدان جهت است که معده و رگ‌ها پُرند و این وضعیت مناسبی [برای آمیزش] نیست و بیم قولنج و فلج و لقوه چانه و نِقرس و سنگ [کلیه [و تقطیر (چکایش(بول وفتق و ضعف در بینایی و ذهن می‌رود . پس اگر قصد آمیزش دارد ، باید در پایان شب انجام دهد، که برای بدن ، صحت‌افزاتر و برای فرزنددار شدن امیدبخش‌تر و برای باهوش شدن فرزندی که در این میان پدید می‌آید ، بهتر است . طب الامام الرضا علیه‌السلام ، ص ۶۴.

حديث۱۱۵

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : الْمَرأَةُ تَحيضُ، يَحْرُمُ عَلى زَوْجِها اَن يَأتِيَها لِقَولِ اللّهِ تَعالى و لا تَقرَبوهُنَّ حَتّى يَطهُرْنَ)؛ زنی که در عادت ماهیانه (حیض) است بر شوهرش آمیزش با او حرام است به دلیل این گفته خداوند متعال: به زنان حائض نزدیک نشوید تا زمانی که پاک گردند. وسائل الشیعه ، ج ۲، ص ۳۲۲، ح ۹.

حديث۱۱۶

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: کسی که نعمت دارد باید که بر عیالش در هزینه وسعت بخشد. (تحف العقول ، ص ۴۶۶)

حديث۱۱۷

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: اَلْاُنسُ فی ثَلاثٍ : فِی الزَّوجَةِ المُوافِقَةِ وَالوَلَدِ البارِّ وَالصِّديقِ المُصافی؛ انس (وآرامش) در سه چیز است : در زن سازگار ، فرزند خوش‌رفتار و دوست باصفای وفادار. تحف العقول، ص ۳۱۸

حديث۱۱۸

حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها)می فرمایند: بهترین شما کسی است که در برخورد با مردم نرم تر و مهربان تر است و ارزشمندترین مردم کسانی هستند که با همسرانشان مهربان و بخشنده اند. کنزالعمال، ج۷، ص ۲۲۵.

حديث۱۱۹

حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها) می فرمایند: خيارکم ألينكم مناكبهٔ و اكرمهم لنسائهم؛ بهترین شما کسی است که در برخورد با مردم نرم تر و مهربان تر است و ارزشمندترین مردم کسانی هستند که با همسرانشان مهربان و بخشنده اند. کنزالعمال، ج۷، ص ۲۲۵.

حدیث۱۲۰

وَالَّذی نَفْسی بِیَدِهِ لَوْ اَنّ رَجُلاً غَشِیَ امْرَاَتَهُ وَ فِی الْبَیْتِ صَبیٌّ مُسْتَیْقِظٌ یَراهُما وَیَسْمَعُ کَلامَهُما وَنَفَسَهُما ما اَفْلَحَ اَبَدا ؛ اِذا کانَ غُلاما کانَ زانیا اَوْ جاریَةً کانَتْ زانیَةً؛ سوگند به کسی که جانم به دست اوست ، اگر کسی با همسرش درآمیزد و در اتاق ، کودکی بیدار باشد که آنان را ببینـد و سـخن گفتن و صدای نَفَس آنان را بشـنود ، هرگز رسـتگار نمی‌شود . اگر پسـر باشد ، مردی زناکار و اگر دختر باشد ، زنی زناکار می گردد . کافی، ج ۵، ص ۵۰۰، ح ۲.

حدیث۱۲۱

امام رضا علیه‌السـلام : لا تَقْرَبِ النِّساءَ فی اَوّلِ اللَّیْلِ لا شِتـاءً وَ لا صَـیْفا وَ ذلِکَ اَنّ الْمَعِـدَةَ وَ الْعُروقَ تَـکونُ مُمْتَلِئَةً وَ هُوَ غَیْرُ مَحْمودٍ ، یُتَخَوَّفُ مِنْهُ الْقولَنْجُ وَ الفالِـجُ ، وَ اللَّقْوَةُ وَ النِّقرسُ ، وَ الْحصاةُ وَ التَّقْطیرُ ، وَ الْفَتْقُ وَ ضَـعْفُ الْبَصَـرِ وَ الدِّماغِ. فَاِذا اُریدَ ذلِکَ فَلْیَکُنْ فی آخِرِ اللَّیْلِ؛ فَاِنَّهُ اَصَحُّ لِلْبَدَنِ ، وَ اَرْجی لِلْوَلَدِ ، وَ اَذْکی لِلْعَقْلِ فِی الْوَلَدِ الَّذی یُقْضی بَیْنَهُما؛ آغاز شب ، چه در زمستان و چه در تابستان ، با زنان آمیزش مکن ، این بدان جهت است که معده و رگ‌ها پُرند و این وضـعیت مناسبی [برای آمیزش] نیست و بیم قولنج و فلج و لقوه چانه و نِقرس و سـنگ [کلیه [و تقطیر (چکایش) بول وفتق و ضـعف در بینایی و ذهن می‌رود . پس اگر قصـد آمیزش دارد ، بایـد در پایان شب انجام دهـد، که برای بـدن ، صـحت‌افزاتر و برای فرزنددار شدن امیدبخش‌تر و برای باهوش شدن فرزندی که در این میان پدید می‌آید ، بهتر است . طب الامام الرضا علیه‌السلام ، ص ۶۴.

حدیث۱۲۲

امام باقر (علیه السـلام) می‌فرماینـد: النسآء یحببن ان یرین الرجل فی مثل ما یحب الرجل ان یری فیه النسآء من الزینهٔ ؛ همان گونه که مردان دوسـت دارنـد زینت و آرایش را در زنانشـان ببیننـد، زنـان نیز دوست دارنـد زینت و آرایش را در مردانشـان ببیننـد . مکـارم الاخلاق، ص ۸۰ .

ازدواج

حدیث۱

عَن النبی – صـلّی الله علیه و آله – قال: ثلاثـهٌ حقٌ علی الله تعالی عونُهم، المجاهدُ فی سبیلِ اللهِ و المکاتِبُ الذی یُریدُ الاَداءَ، و الناکحْ الـذّی یُریُـد العفافَ. پیامبر اکرم – صـلّی الله علیه و آله – فرمودند: سه گروه بر خداوند متعال حق دارند تا آنها را یاری کند: مجاهد در راه خـدا و کسـی که سـعی می کند تا قرض خویش را ادا کند و آنکه می خواهد ازدواج کند تا دامن خویش را پاک نگهدارد. «نهج الفصاحه، ح ۱۲۱۹»

حدیث۲

عَن الامام الصادق – علیه السّـلام – : لما زُفّتْ فاطمهُ الی عَلیٍ – علیه السّلام – نَزلَ جبرئیلُ و میکائیلُ و اسرافیلُ ... فَکبرَ جَبرئیلُ و کبر اسـرافیلُ و کبر میکائیلُ فکبرتِ الملائکـهُ و جرت السُـنهُ بالتکبیرِ فی الزفافِ الی یومِ القیامهِ. امام صادق علیه السّـلام – فرمودند: وقتی که شب عروسـی حضـرت فـاطمه – سـلام الله علیهـا – فرا رسـید، جبرئیل و میکائیل و اسـرافیل آمدنـد. جبرئیل تکبیر گفت و سـپس اسرافیل و پس از آن میکائیل تکبیر گفت و آنگاه فرشتگان نیز تکبیر گفتند و بر این اساس «سنت» است که در شب عروسی «تکبیر»

گفته شود. «سنن النبی، ص ۱۵۰»

حدیث۳

عَن الامامِ موسی بنِ جعفرٍ – علیه السّلام – قال: ثَلاثهٌ یُستظلونَ بظلِ عَرشِ اللهِ یومَ القیامهِ یومٌ لا ظِلَّ الا ظلهُ رَجلٌ زوّجَ اَخاهُ المسلمَ او اَخدمهُ او کَتَمَ له سرّاً. امام موسی بن جعفر – علیه السّلام – فرمودند: خداوند در روز قیامت سه دسته را در زیر سایه عرش خویش پناه می دهد در حالتی که سایه ای جز سایه عرش پروردگار وجود ندارد و آنها عبارتند از: کسی که برادر مسلمان خود را زن دهد و کسی یا به برادر دینی خود خدمت کند و یا آنکه از فاش شدن اسرار برادر مسلمانش جلوگیری کند. «نور الثقلین، ج ۳، ص ۵۹۹»

حدیث۴

عَن الامام الصادق – علیه السّلام – : و لا تزوّجوا الحمقاءَ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: با زنان احمق ازدواج نکنید. «قصارالجمل، ج ۱، ص ۲۹»

حدیث۵

قال الامامُ الجوادُ – علیه السّلام – : انّ الله عَزوجلَّ حَرمَ علی شیعتنا المُسکرَ مِن کل شرابٍ و عَوَّضَهم عَن ذلک المتعهَ. امام جواد – علیه السّلام – فرمودند: خداوند متعال بر شیعیان ما استفاده از هر چیز مست کننده را حرام نموده و در برابر آن ازدواج موقت را حلال دانسته است. «معانی الاخبار، ص ۳۱۶»

حدیث۶

عَن الامام الرضا – علیه السّلام – : انَّ اللهَ جَعلَ اللّیل سکناً و جعل النساءَ سکناً و مِن السنهِ التزویجُ بالليلِ و اطعامُ الطّعام. امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: خداوند متعال شب را برای استراحت و آرامش قرار داده و زن را نیز مایه آرامش مرد قرار داده است و از سنت پیامبر است ازدواج در شب و طعام دادن. «سنن النبی، ص ۱۴۷»

حدیث۷

عَن النبی – صلّی الله علیه و آله – قال: شاربُ الخَمرِ لا یزوّجُ اذا خطبَ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: با آدم شراب خوار، ازدواج نکنید. «قصار الجمل، ج ۱، ص ۲۸۳»

حدیث۸

قال رسولُ اللهِ – صلّی الله علیه و آله – : و اذا ارادَ انْ یتزوجَ امرئهً بعثَ الیها مَنْ یَنظرُ الیها. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: هنگامی که مردی خواست با زنی ازدواج کند، به سوی آن زن کسی را بفرستد تا او را ببیند(مورد ارزیابی قرار دهد). «سنن النبی، ص ۱۴۷»

حدیث۹

قالَ رسولُ اللهِ – صلّی الله علیه و آله – : علیکمْ بالاَبکارِ من النساء فانهنَّ اعذَبُ افواهاً انتقُ ارحاماً و ارضی بالیسیرِ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: بر شما باد به ازدواج با دختران باکره، زیرا اینان شیرین دهن تر، پاک رحم تر و سازگارترند. «مستدرک الوسائل، ج ۱۴، ص ۱۷۹»

حدیث۱۰

عَنِ النبیِ – صلّی الله علیه و آله – قالَ: مَنْ تزوَّجَ اِمرئهً لم یُرِدْ بها الآ أن یَغضَّ بَصرهُ و یحصن فَرْجهُ او یصلَ رحمَهُ بارک اللهُ لَهُ فیها وبارک لها فیه. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که ازدواج نکند مگر به خاطر پاکی چشم و دامن خود و یا جهت صله رحم، خداوند وجود آن زن را برای او و نیز وجود او را برای آن زن مبارک و میمون می سازد. «الزواج، ص ۲۷۶»

حدیث۱۱

عَن النبیِ – صلّی الله علیه و آله – : مَن تزوّجَ امرئهً لایتزّوجُها الآ لِجمالِها لَمْ یَرَ فیها ما یُحبُ و مَنْ تزوجها لِمالها وکلهُ الله الیهِ فعلیکمْ بذاتِ الدین. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که با زنی ازدواج کند و ازدواج نکرده باشد مگر برای زیبایی آن زن، آنچه را که دوست می دارد در او نخواهد دید و کسی که با زنی به خاطر مالش ازدواج کند، خداوند متعال او را به همان مال وی واگذارد، پس بر شما باد به ازدواج با زن با ایمان. «وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۶»

حدیث۱۲

عَن النبی – صلّی الله علیه و آله – قال: تَزوّجْ فانَّ فی التزویجِ بَرکهً والتعففُ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: ازدواج کن، زیرا برکت و عفت در ازدواج است. «مستدرک الوسائل، ج ۱۴، ص ۱۶۲»

حدیث۱۳

عَن النبیِ – صلّی الله علیه و آله – : تَناکحوا تَناسَلُو تَکثّروا فَانی اُباهی بکمُ الامَمَ یومَ القیامهِ ولو بالسِّقطِ.. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: ازدواج کنید، فرزند به هم رسانید و تعداد افراد خود را فراوان کنید، من در قیامت در برابر امتها، به شما و حتی به فرزندان سقط شده شما مباهات می کنم. «جامع الأخبار، ص ۱۰۱»

حدیث۱۴

قال رسولُ الله – صلّی الله علیه و آله – : اِلْتَمسوا الرزقَ بالنکاحِ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: بخواهید رزق و روزی خود را به وسیله ازدواج. «مکارم الأخلاق، ص ۱۹۶»

حدیث۱۵

پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: درهای آسمان رحمت الهی در چهار مورد گشوده می شود، هنگام آمدن باران، آنگاه که فرزند به صورت پدر و مادر خود نگاه کند و هنگام بازگشایی درب خانه خدا و هنگام ازدواج، کسی که دوست دارد خدا را پاک و مطهر ملاقات کند، باید به زناشویی بپردازد. «بحار الأنوار, ج ۱۰۰، ص ۲۲۱»

حدیث۱۶

عَنِ النبی – صلّی الله علیه و آله – : و مَن مَشی فی فِسادٍ ما بینَهما و لم یُفْرقْ کانَ فی سَخَطِ اللهِ فی الدُّنیا و الآخِرَةِ و حَرِمَ انَّظَرَ إلی وَجْهِهِ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: هرکس برای ایجاد بی مهری و کاستن علاقه میان زن و مردی قدمی بردارد در دنیا و آخرت مورد لعن الهی است و از رحمت خدا محروم خواهد بود. «ثواب الاعمال، ص ۶۶۸»

حدیث۱۷

عَنِ النبی – صلّی الله علیه و آله – : و مَنْ عَمِلَ فی فُرقةٍ بین امراة و زَوجها کانَ علیهِ غَضَبُ اللهِ و لَعنتهُ فی الدنیا وَ الاخرةِ و کان حقاً علی الله ان یَرضخهُ بِألفِ صَخرةٍ منْ نارٍ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس بکوشد میان زن و مردی تفرقه اندازد، خشم و لعنت خدا بر اوست و خداوند متعال در دنیا و آخرت وی را با هزار پاره سنگ آتشین سنگسار سازد. «ثواب الاعمال، ص ۶۶۸»

حدیث۱۸

عَن النبی – صلّی الله علیه و آله – : مَنْ اَحَب فِطْرتی فَلیَستَنَّ بِسُنتی و مِن سُنتی النَکاحُ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که دین مرا دوست می دارد باید به سنت من پایبند باشد و از سنتهای من ازدواج است. «مکارم الأخلاق، ص ۱۹۶»

حدیث۱۹

عَنِ النبی – صلّی الله علیه و آله – : وَ مَن عملَ فی تزویجِ بینَ مؤمنینِ حَتی یَجمعَ بَینهما زَوّجهُ اللهُ الفَ اِمراةٍ مِن الحورِ العینِ کل امرئةٍ فی قصرٍ مِنْ ذرٍ وَ یاقوتٍ وَ کانَ له بِکلِ خُطوةٍ خطاها مِن ذلک ... . پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس در امر برقرار ساختن ازدواج میان زن و مردی کوششی کند، خداوند متعال هزار حورالعین به وی عطا نماید که هر یک قصری از در و یاقوت دارند و نیز در برابر هر گامی که در این امر بر می دارد و یا هر کلامی که در این رابطه می گوید، خداوند عمل یک سال عبادت که روزها را روزه و شبها را در نماز باشد در نامهٔ اعمال او می نگارد. «ثواب الاعمال، ص ۶۶۸»

حدیث۲۰

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : مَنْ تزّوجَ احرزَ نِصفَ دینهِ فلیتَّقِ الله فی النصفِ الآخرِ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که ازدواج کند نصف ایمان خود را حفظ کرده، پس باید جهت حفظ نصف دیگر آن تقوای الهی را پیشه کند. «نور الثقلین، ج ۳، ص ۵۹۶»

حدیث۲۱

عَن النبی – صلّی الله علیه و آله – قال: رَکعتانِ یُصلیهما المُتزوجُ اَفضلُ مِن رجلٍ عَزبٍ یَقومُ لَیلهُ و یَصومُ نهارَهُ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: دو رکعت نماز انسان با همسر برتر است از عمل انسان عزبی که همه شب را در نماز و روز آن را روزه دار باشد. «وسائل الشیعه، ج ۲۰، ص ۱۹»

حدیث۲۲

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سلّم : مَـن تَـزَوَّجَ امرَأةً لا یَـتَزَوَّجُها إلاّ لِـجَمالِها لَم یَرَ فیها ما یُحِبُّ ، ومَن تَزَوَّجَها لِمالِها لا یَتَزَوَّجُها إلاّ وَکَلَهُ اللّه إلَیهِ ، فعلَیکُم بـذاتِ الدِّینِ؛ هر که با زنی به خاطر زیبایی‌اش ازدواج کند ، دلخواه خود را در او نبیند و هر که با زنی به خـاطر مـال و ثروتش ازدواج کنـد خداونـد او را به همان مال و ثروت واگـذارد ، پس بر شـما باد به (ازدواج با) زنان متـدیّن . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۳۵ / ۱۹

حدیث۲۳

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سلّم : لا یُختارُ حُسنُ وَجهِ المَرأةِ علی حسُنِ دِینِها ؛ نبایـد حُسن صورت زن را بر حُسن دینداری او برگزید . کنز العمّال : ۴۴۵۹۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۲

حدیث۲۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أحَبَّ أن یَلقَی اللّه طاهِرا مُطَهَّرا فَلْیَلْقَهُ بزَوجَةٍ ؛ هر که دوست دارد که پاک و پاکیزه خدا را دیدار کند، با داشتن همسر به دیدارش رود . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۲۰ / ۱۸

حدیث۲۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : النِّکاحُ سُـنَّتِی، فَمَن رَغِبَ عَن سُنَّتی فَلَیسَ مِنّی ؛ ازدواج سنّت من است ؛ پس هر که از سنّت من روی گرداند از (امّت) من نیست . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۲۰ / ۲۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۲

حدیث۲۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ما مِن شابٍّ تَزَوَّجَ فی حَداثَهِسِنِّهِ إلاّ عَجَّ شَیطانُهُ : یا وَیْلَهُ ، یا وَیْلَهُ ! عَصَمَ مِنّی ثُلُثَی دِینِهِ ، فَلْیَتَّقِ اللّه العَبـدُ فی الثُّلُثِ الباقِی ؛ هیـچ جوانی نیست که در دوره جوانی خود ازدواج کند ، مگر آن که شـیطان او فریاد برآورد که : «وای بر او ، وای براو ! دو سوم دینش را از (گزنـد) من حفظ کرد» . بنابراین ، انسان باید برای حفظ یک سوم دیگر ، تقوای خدا در پیش گیرد . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۲۱ / ۳۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۲

حدیث۲۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : المُتَزَوِّجُ النائمُ أفضَلُ عِندَاللّه مِنَ الصائمِ القائمِ العَزَبِ ؛ همسردار خفته، نزد خدا فضیلت دارد بر بی‌همسرِ روزه‌گیرِ شب‌زنده‌دار . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۲۱ / ۲۵

حدیث۲۸

پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : زَوِّجُوا أیامـاکُم ، فَإنَّ اللّه یُحسِنُ لَهُم فی أخلاقِهِم ، ویُوَسِّعُ لَهُم فی أرزاقِهِم ، ویَزِیـدُهُم فی مُرُوّاتِهِم ؛ بی‌همسران خود را همسر دهید ؛ زیرا با این کار خداوند اخلاق آنان را نیکو می‌گرداند و روزیهایشان را زیاد می‌کند و بر جوانمردیهای آنان می‌افزاید . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۲۲ / ۳۸

حدیث۲۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : اِتَّخِذُوا الأهلَ ؛ فإنّه أرْزَقُ لَكُم ؛ اهل و عیال اختیار کنید؛ زیرا که این کار روزی شما را بیشتر می کند . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۱۷ / ۱ منتخب میزان الحکمة : ۲۵۲

حدیث۳۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إيّاكُم وتَزَوُّجَ الحَمْقاءِ ، فإنَّ صُحبَتَها ضَياعٌ ووُلْدَها ضِباعٌ ؛ از ازدواج با زن احمق بپرهیزید ؛ زیرا همنشینی با او تباهی است و فرزندانش کفتار صفت هستند . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۳۷ / ۳۵ منتخب میزان الحکمة : ۲۵۴

حدیث۳۱

الإمامُ الحسنُ علیه‌السلام لرجل جاءَ إلَيهِ يَستَشيرُهُ فی تَزويجِ ابنَتِهِ: زَوِّجْها مِن رَجُلٍ تَقِيٍّ ، فإنَّهُ إن أحَبَّها أكرَمَها وإن أبغَضَها لَم يَظلِمْها ؛ امام حسن علیه‌السلام – خطاب به مردی که با ایشان در باره ازدواج دختر خود مشورت کرد– فرمودند: او را به مردی باتقوا شوهر ده ؛ زیرا اگر دختر تو را دوست داشته باشد گرامیش می‌دارد و اگر دوستش نداشته باشد به وی ستم نمی کند . مکارم الأخلاق : ۱ / ۴۴۶ / ۱۵۳۴ منتخب میزان الحکمة : ۲۵۴

حدیث۳۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا جاءَكُم مَن تَرضَونَ دِينَهُ وأمانَتَهُ يَخطُبُ (إلَيكُم) فَزَوِّجُوهُ ، إن لا تَفعَلُوهُ تَكُن فِتنَةٌ فی الأرضِ وفَسادٌ كبيرٌ ؛ هرگاه کسی به خواستگاری نزد شما آمد و دینداری و امانتداری او را پسندیدید ، به او زن دهید ؛ که اگر چنین نکنید ، در روی زمین تبهکاری و فساد بسیار پدید خواهد آمد . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۳۷۲ / ۳ منتخب میزان الحکمة : ۲۵۲

حدیث۳۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أظهِرُوا النِّكاحَ وأخفُوا الخِطبَةَ ؛ (مراسم) ازدواج را آشکار برگزار کنید و خواستگاری را پنهان . کنز العمّال : ۴۴۵۳۲ منتخب میزان الحکمة : ۲۵۶

حدیث۳۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: زن را صرفا برای زیبایی ظاهرش به همسری انتخاب نکن چون ممکن است زیبائی زن سبب پستی و سقوط اخلاقیش شود و همچنین به انگیزه مالش با وی پیوند زناشوئی برقرار مکن زیرا مال او می تواند وسیله سرکشی و طغیانش بر تو گردد بلکه به سرمایه دینش و ایمانش متوجه باش و با زن با ایمان ازدواج نما. محجة البیضاء، ج ۳، ص ۸۶

حدیث۳۵

امام باقر علیه‌السلام : انّ الرّجُلَ إذا أصابَ مالاً مِن حَرامٍ لَم يُقْبَلْ مِنهُ حَجٌّ ولا عُمْرَةٌ ولا صِلَةُ رَحِمٍ حتّى أنّه يَفْسُدُ فيهِ الفَرْجُ ؛ هرگاه انسان مالی از حرام به دست آورد نه حجّی از او پذیرفته شود، نه عمره‌ای و نه صله رحمی و حتّی در ازدواج و زناشویی او تأثیر سوء می گذارد. أمالي الطوسيّ : ۶۸۰ / ۱۴۴۷

حدیث۳۶

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: رکعتان من المتاءهل خیر من اثنتین و ثمانین رکعهٔ من العزب ؛ دو رکعت نماز کسی که همسر دارد، بهتر از هشتاد و دو رکعت نماز انسان مجرد است . (نهج الفصاحه ، ص ۳۵۰).

حدیث۳۷

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ثلاث لاتوخر و هن الصلاهٔ اذا انت و الجنازهٔ اذا حضرت و الایم اذا وجدت کفوا ؛ سه چیز را نباید تاءخیر انداخت ، نماز همین که وقت آن رسید، و برداشتن جنازه وقتی آماده شد، و شوهر دادن بیوه وقتی هم کفو خود را یافت . (نهج الفصاحه ، ص ۲۶۲، حدیث ۱۲۶۱)

حدیث۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أفضل الشّفاعه أن تشفع بین اثنین فی النّکاح؛ از جمله بهترین وساطت، وساطت میان دو کس در کار زناشوئی است. نهج الفصاحه

حدیث۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من تزوّج فقد استکمل نصف الإیمان فلیتّق اللّه فی النّصف الباقی؛ هر که زن بگیرد یک نیمه ایمان خویش را کامل کرده از خدا در باره نیم دیگر بترسد. نهج الفصاحه

حدیث۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: زوّجوا الأکفاء و تزوّجوا الأکفاء، و اختاروا لنطفکم؛ به اشخاص هم شأن زن بدهید و از اشخاص هم شأن زن بگیرند و محل نطفه های خود را به دقت انتخاب کنید. نهج الفصاحه

حدیث۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رکعتان من المتزوّج أفضل من سبعین رکعه من الأعزب؛ دو رکعت نماز شخص زن دار بهتر از هفتاد رکعت نماز عزبست. نهج الفصاحه

حدیث۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر النّکاح أیسره؛ بهترین ازدواجها آن است که آسان تر انجام گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حقّ علی اللّه عون من نکح التماس العفاف عمّا حرّم اللّه؛ هر که زن گیرد به این منظور که از محرمات بر کنار ماند، بر خدا لازم است که او را یاری کند. نهج الفصاحه

حدیث۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث لا یجوز اللّعب فیهنّ: الطّلاق و النّکاح و العتق؛ سه چیز است که شوخی در آن روا نیست: طلاق و نکاح و آزاد کردن بنده. نهج الفصاحه

حدیث۴۵

ثلاث لا تؤخّر و هنّ الصّلاه إذا أتت و الجنازه إذا حضرت و الأیّم إذا وجدت کفؤا؛ سه چیز را نباید تأخیر انداخت: نماز همین که وقت آن رسید و بر داشتن جنازه وقتی آماده شد و شوهر دادن بیوه وقتی هم شأنی یافت. نهج الفصاحه

حدیث۴۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث جدّهنّ جدّ و هزلهنّ جدّ: النّکاح و الطّلاق و الرّجعه؛ سه چیز است که جدی آن جدیست و شوخی آن نیز جدی است: نکاح و طلاق و رجوع. نهج الفصاحه

حدیث۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه حقّ علی اللّه تعالی عونهم: المجاهد فی سبیل اللّه و المکاتب الّذی یرید الأداء و النّاکح الّذی یرید العفاف؛ سه کسند که یاری آنها بر خدا لازم است: آن که در راه خدا جهاد کند و بنده ای که برای آزادی خود قرارداد بسته و می خواهد قیمت آن را بپردازد و کسی که به منظور عفت زن می گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تنکح المرأه لأربع، لمالها، و لحسبها و لجمالها و لدینها فاظفر بذات الدّین تربّت یداک؛ زن را برای چهار چیز گیرند، مال و شرف و جمال و دین و تو زن دین دار بجوی. نهج الفصاحه

حدیث۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تناکحوا تکثروا فإنّی أباهی بکم الامم یوم القیامه؛ ازدواج کنید تا عده شما بسیار شود زیرا من در روز رستاخیز به فزونی شما بر امتهای دیگر افتخار می کنم. نهج الفصاحه

حدیث۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تزوّجوا و لا تطلّقوا فإنّ الطّلاق یهتزّ منه العرش؛ زن بگیرید و طلاق مدهید زیرا عرش از وقوع طلاق می لرزد. نهج الفصاحه

حدیث۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تزوّجوا و لا تطلّقوا فإنّ اللّه لا یحبّ الذّوّاقین و لا- الذّوّاقات؛ زن بگیرید و طلاق مدهید زیرا خداوند مردانی را که مکرر زن گیرند و زنانی را که مکرر شوهر کنند، دوست ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تزوّجوا فإنّی مکاثر بکم الامم و لا تکونوا کرهبانیّه النّصاری؛ زن بگیرید که من به کثرت شما بر ملل دیگر افتخار می کنم و مانند مسیحیان راه رهبانیت پیش مگیرید. نهج الفصاحه

حدیث۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تزوّجوا الودود الولود فإنّی مکاثر بکم الأنبیاء؛ زن مهربان و بچه آور بگیرید زیرا من به کثرت شما بر سایر پیغمبران افتخار می کنم. نهج الفصاحه

حدیث۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تزوّجوا النّساء فإنّهنّ یأتین بالمال؛ زن بگیرید که زنان توانگری می آورند. نهج الفصاحه

حدیث۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تخیّروا لنطفکم فإنّ النّساء یلدن أشباه إخوانهنّ و أخواتهنّ؛ برای نطفه های خود جای مناسب انتخاب کنید زیرا زنان نظیر برادران و خواهران خود فرزند می آورند. نهج الفصاحه

حدیث۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تخیّروا لنطفکم فأنکحوا الأکفاء و أنکحوا إلیهم؛ برای نطفه های خود محل مناسب انتخاب کنید و از اشخاص هم شأن خود زن بگیرید و به آنها زن بدهید. نهج الفصاحه

حدیث۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بئس الطّعام طعام العرس یطعمه الأغنیاء و یمنعه المساکین؛ چه بد است غذای عروسی که ثروتمندان از آن بخورند و فقیران محروم مانند. نهج الفصاحه

حدیث۵۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما شابّ تزوّج فی حداثه سنّه عجّ شیطانه یا ویله عصم منّی دینه؛ هر جوانی در آغاز جوانی زن بگیرد شیطان وی بانگ برآرد وای بر او دین خود را از دستبرد من محفوظ داشت. نهج الفصاحه

حدیث۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما رجل تزوّج امرأه فنوی أن لا یعطیها من صداقها شیئا مات یوم یموت و هو زان و أیّما رجل اشتری من رجل بیعا فنوی أن لا یعطیه من ثمنه شیئا مات یوم یموت و هو خائن و الخائن فی النّار؛ هر که زنی گیرد و در خاطر داشته باشد که مهر او را نپردازد هنگام مرگ چون زناکاران بمیرد و هر کس چیزی از مردی بخرد و در خاطر داشته

باشد که قیمت آن را نپردازد هنگام مرگ چون خائنان بمیرد و خائن در آتش است. نهج الفصاحه

حدیث۶۰

إیّاکم و خضـراء الدّمن قیل و ما خضـراء الدّمن؟ قال المرأه الحسـناء فی منبت سوء؛ از سبزه مزبله بپرهیزید گفتند سبزه مزبله چیست؟ گفت زن زیبا در خانواده بد. نهج الفصاحه

حدیث۶۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ من یمن المرأه تیسـیر خطبتها و تیسـیر صداقها؛ نشان میمنت زن این است که خواستگاریش آسان و مهرش سبک باشد. نهج الفصاحه

حدیث۶۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: إنّ من حقّ الولـد علی والده أن یعلّمه الکتابه و أن یحسن اسـمه و أن یزوّجه إذا بلغ؛ از جمله حقوق فرزنـد بر پـدر آن است که او را نوشـتن آموزد و نام او را خوب انتخاب کنـد و هنگام بلوغ به او زن بدهد. نهج الفصاحه

حدیث۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: إنّ اللّه تعالی لا یحبّ الـذّوّاقین و لا الـذّوّاقات. خداوند مردانی را که مکرر زن بگیرند و زنانی را که مکرر شوهر کنند دوست ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۶۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التمسوا الرّزق بالنّکاح؛ به وسیله زناشوئی روزی بجوئید. نهج الفصاحه

حدیث۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: أشـیدوا النّکاح و أعلنوه؛ عقـد نکاح را محکم کنیـد و آن را علنی سازید. نهج الفصاحه

حدیث۶۶

پیامبراکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إذا خطب أحـدکم المرأه و هو یخضب بالسّواد فلیعلمها أنّه یخضب؛ اگر کسـی زنی را خواستگاری کرد و موی خود را رنگ می بندد باید بدو خبر دهد که موی خود را رنگ می بندد. نهج الفصاحه

حدیث۶۷

پیامبراکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: إذا جاءکم الأکفاء فأنکحوهنّ و لا تربّصوا بهنّ الحدثان؛ وقتی اشخاص هم شأن

به خواستگاری پیش شما آمدند، دختران خود را شوهر بدهید و در کار آنها منتظر حوادث مباشید. نهج الفصاحه

حدیث۶۸

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا ألقی اللّه فی قلب امرء خطبه امرأه فلاـ بأس أن ینظر إلیها؛ وقتی خداوند خواستگاری زنی را به دل کسی انداخته باشد، مانعی نیست که او را بنگرد. نهج الفصاحه

حدیث۶۹

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أتاکم من ترضون خلقه و دینه فزّوجوه إن لاـ تفعلوا تکن فتنه فی الأرض و فساد عریض؛ وقتی کسی که خلق و دین وی مایه رضایت است به خواستگاری می آید به وی زن بدهید و اگر چنین نکنید فتنه و فساد در زمین فراوان خواهد شد. نهج الفصاحه

حدیث۷۰

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : مَنْ تَزَوَّجَ إمْرَأَةً لِمالِها وَ کَلَهُ اللّهُ إلَیْهِ، وَ مَنْ تَزَوَّجَها لِجَمالِها رَأی فیها ما یَکَرَهُ، وَ مَنْ تَزَوَّجَها لِدینِها جَمَعَ اللّهُ لَهُ ذلِکَ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس زنی را به جهت ثروتش ازدواج کند خداوند او را به همان واگذار می نماید، و هر که با زنی به جهت زیبائی و جمالش ازدواج کند خوشی نخواهد دید، و کسی که با زنی به جهت دین و ایمانش تزویج نماید خداوند خواسته های او را تأمین می گرداند. تهذیب الأحکام، ج ۷، ص ۳۹۹، ح ۵

حدیث۷۱

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : ثلاث لا تؤخر و هن الصلاهٔ اذا انت والجنازهٔ اذا حضرت و الأیم اذا وجدت کفؤا؛ سه چیز را نباید به تأخیر انداخت ،نماز همین که وقت آن رسید، و برداشتن جنازه وقتی آماده شد، و شوهر دادن بیوه وقتی هم کفو خود را یافت . (نهج الفصاحه ، ص ,۲۶۲ حدیث ۱۲۶۱)

حدیث۷۲

امام حسن مجتبی علیه السلام : زَوِّجْها مِنْ رَجُلٍ تَقیٍّ فَإنَّهُ اِنْ اَحَبَّها اَکْرَمَها وَ اِنْ اَبْغَضَ ها لَمْ یَظْلِمْها؛ دخترت را به ازدواج مردی با تقوا درآور؛ زیرا اگر دخترت را دوست داشته باشد، گرامی‌اش می‌دارد و اگر دوستش نداشته باشد به او ظلم نمی‌کند. مکارم الاخلاق، ص ۲۰۴ .

حدیث۷۳

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: هر جوانی در آغاز جوانی زن بگیرد ، شیطان وی بانگ برآورد ، وای بر او ، دین خود را از دستبرد من محفوظ داشت. (به شرط رعایت آداب همسرداری) (نهج الفصاحه ، ح ۱۰۳۴)

حدیث۷۴

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: زن بگیرید که من به کثرت شما بر سایر ملل افتخار می کنم و مانند مسیحیان راه رهبانیت پیش نگیرید. (نهج الفصاحه ، ح ۱۱۴۵)

حدیث۷۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: وقتی کسی که خلق و دین وی مایه رضایت است به خواستگاری می آید , به او زن دهید و اگر چنین نکنید فتنه و فساد در زمین فراوان خواهد شد. (نهج الفصاحه ، ح ۱۳۰)

حدیث۷۶

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : یا مَعْشَرَ الشَّبابِ عَلَیْکُم بِالْباهِ فَاِنْ لَمْ تَسْتَطیعوهُ فَعَلَیْکُمْ بِالصّیامِ فَاِنَّهُ وِجاؤُهُ ؛ ای گروه جوانان! ازدواج کنید . اگر نمی‌توانید ، روزه بگیرید ، که روزه مهارِ شهوت است . کافی ، ج ۴، ص ۱۸۰، ح ۲ .

حدیث۷۷

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : ما مِنْ شابٍ تَزَوَّجَ فی حَداثَةِ سِنِّهِ اِلاّ عَجَّ شَیْطانُهُ : یا وَیْلَهُ ، یا وَیْلَهُ! عَصَمَ مِنّی ثُلُثَی دینِهِ ، فَلْیَتَّقِ اللّه الْعَبدُ فِی الثُّلُثِ الْباقی ؛ هر جوانی که در سن کم ازدواج کند ، شیطان فریاد بر می‌آورد که : وای برمن ، وای بر من! دو سوم دینش را از دستبرد من ، مصون نگه داشت . پس بنده باید برای حفظ یک سومِ باقی مانده دینش ، تقوای الهی پیشه سازد . نوادر راوندی ، ص ۱۱۲ .

حدیث۷۸

امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: اطعام و میهمانی کردن برای ازدواج از سنت است. (تحف العقول ، ص ۴۶۹)

حدیث۷۹

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: یا مَعشَرَ الشَّبابِ عَلَیکُم بِالباهِ فَاِن لَم تَستَطیعوهُ فَعَلَیکُم بِالصّیامِ فَاِنَّهُ وِجاؤُهُ؛ ای گروه جوانان! ازدواج کنید . اگر نمی‌توانید، روزه بگیرید که روزه مهارِ شهوت است. کافی ، ج ۴، ص ۱۸۰، ح ۲

حدیث۸۰

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : مِن سُنَّتِی التَّزویجُ ، وَاطلُبُوا الوَلَدَ ؛ فَإنّی اُکاثِرُ بِکُمُ الاُمَمَ غَداً . وتَوَقَّوا عَلی أولادِکُم لَبَنَ البَغِیِّ مِنَ النِّساءِ ، وَالمَجنونَةِ ؛ فَإنَّ اللَّبَنَ یُعدی . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : همسر دادن و همسر گرفتن ، از سنّت من است . فرزند بجویید ؛ چرا که من ، فردا به شما بر دیگر امّت‌ها فراوانی می‌جویم . درباره فرزندانتان ، از شیر زنان بدکاره و دیوانه ، اجتناب کنید ؛ چرا که شیر ، سرایت می کند . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۳۲۳ ، حدیث ۹ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۸۴

صله رحم

حدیث۱

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : لا یَطمَعَنَّ البَخیلُ فی صِلَةِ الرَّحم. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: شخص بخیل نسبت به صله رحم رغبتی از خود نشان نمی‌دهد. «بحار الانوار، ج ۷۳، ص ۳۰۴»

حدیث۲

قال الامام الصادق – علیه السلام – : ما نَعْلَمُ شَیْئا یَزیدُ فِی الْعُمْرِ اِلّا صِلَةَ الرَّحِم، حَتّی اِنَّ الرَّجُلَ یَکونُ اَجَلُهُ ثَلاثَ سِنینَ فَیکونُ وَصولاً لِلرَّحِم فَیَزیدُ اللّه فی عُمْرِهِ ثَلاثینَ سَنَةً فَیَجْعَلُها ثَلاثا وَ ثَلاثینَ سَنَةً، وَ یَکونُ اَجَلُهُ ثَلاثا وَ ثَلاثینَ سَنَةً فَیَکونَ قاطِعا لِلرَّحِم، فَیَنْقُصُهُ اللّه ثَلاثینَ سَنَةً وَ یَجْعَلُ اَجَلَهُ اِلی ثَلاثِ سِنینَ. امام صادق – علیه السلام – : ما، غیر از صله رحم، چیزی نمی شناسیم که بر عمر بیفزاید، تا آن جا که گاهی عمر کسی سه سال است، و وقتی که اهل صله رحم می شود، خداوند هم سی سال بر عمرش می افزاید و آن را سی و سه سال می کند و گاهی عمر کسی سی و سه سال است و قطع رحم می کند و خداوند هم سی سال از عمر او می کاهد و عمرش را به سه سال، کاهش می دهد. «الکافی، ج ۲، ص ۱۵۲، ح ۱۷»

حدیث۳

قال الامام علی – علیه السلام – : زیادَةُ الشُّکْرِ وَ صِلَةُ الرَّحِمِ تَزیدُ فِی الْعُمْرِ وَ تَفْسَحُ فِی الاْجَلِ. امام علی – علیه السلام – : شکرگزاری فراوان و صله رحم، عمر را زیاد می کنند و بر مُهلت زندگی می افزایند. «عیون الحکم والمواعظ، ص ۲۷۵، ح ۴۹۹۹»

حدیث۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ما نَعْلَمُ شَیْئا یَزیدُ فِی الْعُمْرِ اِلّا صِلَةَ الرَّحِم، حَتّی انّ الرَّجُلَ یَکونُ اَجَلُهُ ثَلاثَ سِنینَ فَیکونُ وَصولاً لِلرّحِم فَیَزیدُ اللّه فی عُمْرِهِ ثَلاثینَ سَنَةً فَیَجْعَلُها ثَلاثا وَ ثَلاثینَ سَنَةً، وَ یَکونُ اَجَلُهُ ثَلاثا وَ ثَلاثینَ سَنَةً فَیَکونَ قاطِعا لِلرَّحِم، فَیَنْقُصُهُ اللّه ثَلاثینَ سَنَةً وَ یَجْعَلُ اَجَلَهُ اِلی ثَلاثِ سِنینَ ؛ ما، غیر از صله رحم، چیزی نمی شناسیم که بر عمر بیفزاید، تا آن‌جا که گاهی عمر کسی سه سال است، و وقتی که اهل صله رحم می شود، خداوند هم سی سال بر عمرش می افزاید و آن را سی و سه سال می کند و گاهی عمر کسی سی و سه سال است و قطع رحم می کند و خداوند هم سی سال از عمر او می کاهد و عمرش را به سه سال، کاهش می دهد . کافی : ج ۲، ص ۱۵۲، ح ۱۷

حدیث۵

امام صادق علیه‌السلام : عَظِّمُوا کِبارَکُم وصِلُوا أرحامَکُم . بزرگسالان خود را احترام کنید و صله ارحام به جای آورید . الکافی : ۲ / ۱۶۵ / ۳

حدیث۶

امام صادق علیه‌السلام : الذُّنوبُ التی تُعَجِّلُ الفَناءَ قَطیعَةُ الرَّحِمِ ؛ از جمله گناهانی که مرگ و نابودی را شتاب می‌بخشد ، قطع رحم است . بحار الأنوار : ۷۴ / ۹۴ / ۲۳

حدیث۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ الرحمَةَ لا تَنزِلُ علی قَومٍ فیهِم قاطِعُ رَحِمٍ ؛ رحمت (خداوند) بر مردمی که در میان آنها

قطع کننده رحم باشد ، فرود نمی‌آید . کنز العمّال : ۶۹۷۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۳۲

حدیث۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا تَقطَعْ رَحِمَکَ وإن قَطَعَتکَ ؛ از خویشاوند خود مبُر، گرچه او از تو ببرد. الکافی : ۲ / ۳۴۷ / ۶

حدیث۹

امام باقر علیه‌السلام : صلةُ الأرحامِ تُحَسِّنُ الخُلُقَ وتُسَمِّحُ الکَفَّ وتُطَیِّبُ النَّفْسَ ، وتَزِیدُ فی الرِّزقِ وتُنسِئُ فی الأجَلِ ؛ صله رحم خلق و خوی را نیکو ، دست را بخشنده ، جان را پاکیزه و روزی را زیاد می کند و اجل را به تأخیر می‌اندازد . الکافی : ۲ / ۱۵۲ / ۱۲

حدیث۱۰

حضرت فاطمه زهراء علیهاالسلام : فَرَضَ اللّه صِلَةَ الأرحامِ مَنماةً لِلعدَدِ؛ خداوند صله ارحام را به جهت فزونی تعداد افراد مقرّر داشته است . بحار الأنوار : ۷۴ / ۹۴ / ۲۳

حدیث۱۱

امام صادق علیه‌السلام : صِلْ رَحِمَکَ ولو بِشَربَةٍ مِن ماءٍ ، وأفضَلُ ما تُوصَلُ بهِ الرَّحِمُ کَفُ‌الأذی عَنها ؛ حتّی اگر شده با نوشاندن جرعه‌ای آب به خویشاوند صله رحم به جای آر و بهترین صله رحم آزار نرساندن به خویشاوند است . الکافی : ۲ / ۱۵۱ / ۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۳۲

حدیث۱۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : سِرْ سَنَةً صِلْ رَحِمَکَ ؛ برای به جا آوردن صله رحم (حتّی اگر شده) یک‌سال راه پیمایی کن . بحار الأنوار : ۷۴ / ۱۰۳ / ۶۱

حدیث۱۳

امیر المؤمنین علیٌّ علیه‌السلام مِن وَصِیَّتِهِ لابنِهِ الحسینِ علیه‌السلام: کَثرَةُ الزِّیارةِ تُورِثَ المَلالَةَ . امام علی علیه‌السلام - در وصیّت به فرزند خود حسین علیه‌السلام- فرمودند: دیدار زیاد ، ملال‌آور است. بحار الأنوار : ۷۷ / ۲۳۷ / ۱

حدیث۱۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ أعجَلَ الخَیرِ ثَوابا صِلةُ الرَّحِمِ ؛ ثواب صله رحم زودتر از ثواب هر کار خیر دیگری می‌رسد . الکافی : ۲ / ۱۵۲ / ۱۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۳۲

حدیث۱۵

امام صادق(سلام الله علیه): فَصِلُوا أرحامَکم، وبَرّوا بِإخوانِکم، ولو بِحُسنِ السّلامِ ورَدِّ الجوابِ؛ صله ارحام به جای آورید و به برادران خود نیکی کنید؛ اگر چه با سلام کردنی نیکو و جواب سلام دادن باشد. الکافی: ج ۲، ص ۱۵۷، ص ۳۱

حدیث۱۶

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): اَلزِّیارَةُ تُنبِتُ الْمَوَدَّةَ؛ دید و بازدید، محبّت را می‌رویاند. میزان الحکمهٔ، ح ۷۹۳۹

حدیث۱۷

قال الامام علی – علیه السلام – : صِلوُا أرحامَکُم و لو بالتّسلیمِ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: با بستگان و خویشان صله رحم کنید، هر چند با سلام کردن باشد. «الکافی، ج ۲، ص ۱۵۵»

حدیث۱۸

قال الامام علی – علیه السلام – : فی صلةِ الرَّحِمِ حراسَةُ النِّعمِ؛ امام علی – علیه السلام – فرمود : صله رحم، باعث پاسداری (و حفظ) نعمت ها است. «غررالحکم، ص ۴۰۶، ح ۹۳۱۴»

حدیث۱۹

قال الامام علی – علیه السلام – : صلةُ الرّحم تُدِرُّ النِّعمَ و تَدفَعُ النِّقَم؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: صله رحم نعمت ها را بر شما سرازیر می کند و گرفتاری ها را دور می سازد. «غررالحکم، ص ۴۰۶، ح ۹۳۰۵»

حدیث۲۰

قال الامام علی – علیه السلام – : صلةُ الرّحم تُوجِبُ المُحبّهٔ و تکبِتُ العدوّ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: صله رحم باعث ایجاد محبت (در بین خویشاوندان) و خوار و حقیر شدن دشمنان می گردد. «غررالحکم، ص ۴۶، ح ۹۳۰۹»

حدیث۲۱

قال الامام علی – علیه السلام – : انّ الرّحم اذا تَماسَتْ تَعاطَفَتْ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: خویشاوندان اگر با یکدیگر تماس و ارتباط برقرار کنند، نسبت به یکدیگر مهربان و با عطوفت می شوند. غررالحکم، ص ۴۰۶، ح ۹۳۰۱»

حدیث۲۲

قال الامام علی – علیه السلام – : «مَنْ اَتاهُ الله مالاً فلْیَصِلْ بِهِ قرابَتَهُ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: کسی که خدا به او (تمکن) مالی بدهد، باید بستگان خویش را بهوسیله آن دستگیری نماید. «نهج البلاغه، خطبهٔ ۱۲۴»

حدیث۲۳

قال الامام علی – علیه السلام – : لیسَ لِقاطعِ رَحِمِ قریبٌ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: کسی که با خویشاوندان (رحمی)

خویش قطع رابطه کند، هیچ نزدیکی (و دوستی ای) برای او نخواهد ماند. غررالحکم، ص ۴۰۶، ح ۹۳۲۴»

حدیث۲۴

قال الامام علی – علیه السلام – : أقبَحُ المعاصی قطیعةُ الرّحمِ و العقوقِ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: زشت ترین گناهان، بریدن از خویشان (رحمی) و عاق شدن نسبت به پدر و مادر است. «غررالحکم، ص ۴۰۶، ح ۹۳۱۵»

حدیث۲۵

قال الامام علی – علیه السلام – : قطیعةُ الرّحم تورِثُ الفَقرَ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: قطع رابطه با خویشاوندان (رحمی)، تنگدستی بر جای می گذارد. «بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۹۱»

حدیث۲۶

قال الامام علی – علیه السلام – : صِلةُ الاَرحامِ من أحسَنِ الشِّیَم؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: پیوند با خویشاوندان، از برترین و نیکوترین اخلاق ها است. «غررالحکم، ص ۴۰۶، ح ۹۲۹۶»

حدیث۲۷

قال الامام علی – علیه السلام – : اذا قَطَعُوا الارحام جُعلَت الأموالُ فی أیدِی الاشرار؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: هرگاه (مردم) قطع رحم کنند، ثروت و اموال آن ها در دست اشرار قرار می گیرد. «الکافی، ج ۲، ص ۳۹۴»

حدیث۲۸

قال الامام علی – علیه السلام – : أکرِمْ ذَوی رَحِمِک ... فإنّهم لَکَ نِعمَ العُدّةُ فی الشّدةِ و الرّخاءِ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: خویشاوندان خویش را اکرام نما ...؛ زیرا آنها در سختی و آسانی، بهترین پشتیبان و کمک برای تو هستند. «غررالحکم، ص ۴۰۷، ح ۹۳۳۰»

حدیث۲۹

قال الامام علی – علیه السلام – : مَنْ یَقبض یَدَهُ عن عَشیرتِهِ فانّما یَقبِضُ یداً واحِدَةً عَنهُم و یُقبَضُ عنه أیدِی کَثیرةٌ منهم؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: کسی که دست یاری و بخشش خویش را از خویشاوندانش دریغ بدارد، آن ها را از یک دست (یاری دهنده) محروم می سازد، ولی خود از یاری و بخشش دست های بسیاری بی بهره می ماند. «غررالحکم، ص ۴۰۷، ح ۹۳۳۴»

حدیث۳۰

قال الامام الصادق – علیه السلام – : ... أفضَلُ ما توصَلُ بِهِ الرّحِم کفُّ الأذی عَنْها؛ امام صادق – علیه السلام – فرمودند: برترین چیزی که با آن صله ارحام انجام می گیرد، خودداری کردن از آزار و اذیّت آنان است. «الکافی، ج ۲، ص ۱۵۱»

حدیث۳۱

قال الامام الصادق – علیه السلام – : صِلَةُ الارحام تُحسِّنُ الخُلقَ و تُسَمِّحُ الکَفَّ و تُطَیِّبُ النَّفسَ و تَزیدُ فی الرّزقِ و تُنسِئُ فی الأجلِ؛ امام صادق – علیه السلام – فرمودند: صله ارحام، اخلاق را نیکو، دست را با سخاوت، دل و جان را پاک و روزی را زیاد می کند و مرگ را به تأخیر می اندازد. «الکافی، ج ۲، ص ۱۵۸»

حدیث۳۲

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اِنّ صلةَ الرّحم و البرّ لَیُهَوِّنانِ الحسابَ و یَعصِمانِ من الذُّنوبِ؛ امام صادق – علیه السلام – فرمودند: صله رحم و نیکی کردن، حساب رسی را آسان می کنند و انسان را از گناه باز می دارند. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۱۳۱»

حدیث۳۳

قال الامام الباقر – علیه السلام – : صِلَةُ الارحام تُزَکّی الاعمال و تَدفَعُ البلْوی؛ امام باقر – علیه السلام – فرمودند: صله ارحام، اعمال را پاک و بلاها را دور می سازد. «الکافی، ج ۲، ص ۱۵۲»

حدیث۳۴

قال الامام الرّضا – علیه السلام – : یَکونُ الرّجل یَصِلُ رَحِمَهُ فیکونُ قَد بَقِیَ من عمرهِ ثلاثُ سنین فَیُصَیِّرُها اللهُ ثَلاثینَ سَنَةً ؛ امام رضا – علیه السلام – فرمودند: چه بسا مردی که سه سال از عمرش بیش نمانده، ولی صله رحم به جا آورد و خدا به خاطر این کار، عمرش را به سی سال افزایش دهد و خدا آنچه را می خواهد انجام می دهد. «الکافی، ج ۲، ص ۱۵۰»

حدیث۳۵

قال الامام الصادق – علیه السلام – : صلةُ الرّحم و حسنُ الجوارِ یعمُرانِ الدّیارَ و یزیدانِ فی الاعمارِ؛ امام صادق – علیه السلام – فرمودند: صله رحم و خوش رفتاری با همسایه، شهرها را آباد و بر عمرها می افزاید. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۱۲۰»

حدیث۳۶

قال الامام الصادق – علیه السلام – : مَنْ احبَّ أن یخفّفَ اللهُ عزّ و جلّ عنه سَکراتُ المَوتِ فلیکُن لِقرابَتِهِ و بوالِدَیْهِ بارّاً ؛ امام صادق – علیه السلام – فرمودند: کسی که دوست دارد خدای متعال سختی های مرگ را بر او آسان سازد، نسبت به خویشان (و نزدیکان) و پدر و مادرش نیکوکار باشد؛ اگر چنین بود، خدای متعال سختی های مرگ را بر او آسان می کند و فقر (نیز) هرگز او را گرفتار نخواهد کرد. «سفینة البحار، ج ۲، ص ۵۵۳»

حدیث۳۷

قال الامام الصادق – علیه السلام – : صلةُ الرّحِمِ تُهوِّنُ الحسابَ یومَ القیامَةِ ... و تَقِیَ مصارِعَ السّوءِ؛ امام صادق – علیه السلام – فرمودند: رسیدگی و پیوند با خویشاوندان، حساب روز قیامت را آسان کرده و از مرگ های بد جلوگیری می کند. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۱۰۴»

حدیث۳۸

قال الامام الصادق – علیه السلام – : نَعوذُ باللهِ عن الذنوبِ الّتی تُعجّل الفَناءَ و تُقَرّب الآجال و تخلیّ الدیّار وَ هیَ قطیعةُ الرَّحم و العقوقِ و ترکُ البرّ؛ امام صادق – علیه السلام – فرمودند: به خدا پناه می بریم از گناهانی که نابودی را سرعت می بخشد، مرگ ها را نزدیک و شهرها را از ساکنانش خالی می سازد و آن گناهان، قطع رحم، آزردن پدر و مادر و ترک احسان و نیکی است. «الکافی، ج ۲، ص ۱۸۴»

حدیث۳۹

قال الامام الباقر – علیه السلام – : ثلاثُ خصالٍ لا یموتُ صاحِبُهنَّ ابداً حتّی یری وبالَهنّ: البغیُ و قطیعةُ الرّحم و الیمین الکاذبة ؛ امام باقر – علیه السلام – فرمودند: سه خصلت است که هر که آنها را دارد نمی میرد، مگر این که کیفرشان را در همین دنیا می بیند: ستم، قطع رحم و قسم دروغ، (در این میان) پاداش صلهٔ رحم زودتر از ثواب اعمال دیگر به انسان می رسد. «الکافی، ج ۷۴، ص ۳۴۸»

حدیث۴۰

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اِتّقوا الحالقةَ فِانّها تمیتُ الرِّجالَ، قلتُ: و ما الحالِقَةُ؟ قال: قطیعَةُ الرِّحمِ؛ امام صادق – علیه السلام – فرمودند: از حالقه بپرهیزید که مردان را به کام مرگ فرو می برد. (راوی گوید:) عرض کردم: حالقه چیست؟ فرمودند: قطع رحم. «الکافی، ج ۲، ص ۳۴۷»

حدیث۴۱

قال الامام علی بن الحسین – علیه السلام – : ایاکَ و مصاحبةَ القاطعِ لِرَحِمِهِ فِانّی وجَدْتُهُ مَلعوناً فی کتابِ الله فی ثَلاثَةِ مواضِعَ؛ امام سجاد – علیه السلام – فرمودند: از همنشینی با کسی که رابطهٔ خود را با خویشاوندان (رحمی) خود قطع می کند، بپرهیز! زیرا من در سه جای قرآن کریم او را مود لعن و نفرین یافتم. «سفینهٔ البحار، ج ۱، ص ۵۱۶»

حدیث۴۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : انّ الرّحمةَ لا تنزِلُ عَلی قَومٍ فیهِم قاطِعُ رَحِمٍ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: رحمت (خدا) بر قومی که در میان آنان قطع رحم کننده باشد، نازل نمی شود. «کنز العمال، ح ۶۹۷۸»

حدیث۴۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اذا ظَهَرَ العلمُ و احتُذِرَ العَمَل و ائْتَلَفَتِ الالسُنُ و اختَلَفَتِ القُلوبُ و تَقاطَعَتِ الأرحام هنالك لعَنَهُم اللهُ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: زمانی که در جامعه ای علم گسترش یابد و به آن عمل نشود و زبان ها با هم موافق و دل ها با هم مخالف باشند و مردم با خویشاوندان (رحمی) خود قطع رابطه کنند، آن هنگام خشم و غضب الهی چنین آنان را فرا می گیرد که خداوند چشم و گوششان را کر و کور می گرداند. «ثواب الاعمال، ص ۲۸۹»

حدیث۴۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : إثنانِ لا ینظُرُ اللّهُ إلیهم یومَ القِیامَهِٔ قاطِعُ الرَّحِم و جارُ السّوءِ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: دو گروه اند که خداوند روز قیامت (به نظر رحمت) به آنان نمی نگرد: کسی که با خویشان (رحمی) خود قطع رابطه کند و کسی که به همسایه بدی نماید. «نهج الفصاحه، ح ۵۵»

حدیث۴۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اَلمَکارِمُ عَشرٌ ، فَإنِ استَطَعتَ أن تَکونَ فیکَ فَلتَکُن... : صِدقُ البَسِ ، وَصِدقُ اللِّسانِ ، وَأداءُ الأمانَهِٔ ، وَصِلَهُٔ الرَّحِمِ ، وَإقراءُ الضَّیفِ ، وَ إطعامُ السّائِلِ ، وَالمُکافاهُٔ عَلیَ الصَّنائعِ ، وَالتَّذَمُّمُ لِلجارِ ، وَالتَّذَمُّمُ لِلصّاحِبِ ، وَرَأسُهُنَّ الحَیاءُ؛ مکارم ده تاست: اگر می توانی آنها را داشته باش ... : استقامت در سختی ها، راستگویی، امانتداری، صله رحم، میهمان نوازی، اطعام نیازمند، جبران کردن نیکی ها، رعایت حق و حرمت همسایه، مراعات حق و حرمت رفیق و در رأس همه، حیا. (غررالحکم، ج۶، ص ۴۴۱، ح۱۰۹۲۶)

حدیث۴۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: حِراسَهُٔ النِّعَمِ فی صِلَهِٔ الرَّحِمِ؛ حفظ نعمت‌ها در صله رحم است. غررالحکم، ح۴۹۲۹

حدیث۴۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: صِلَهُٔ الرَّحِمِ تُدِرُّ النِّعَمَ وَ تَدفَعُ النِّقَمَ؛ صله رحم، نعمت‌ها را فراوان می‌کند و سختی‌ها را از بین می‌برد. غررالحکم، ح۵۸۳۶

حدیث۴۸

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: صِلَهُٔ الرحامِ تُحَسِّنُ الخُلُقَ وَ تُسمِحُ الکَفَّ وَتُطیبُ النَّفسَ وَتَزیدُ فِی الرِّزقِ وَتُنسِیٔ فِی الجَلِ؛ صله رحم، انسان را خوش اخلاق، با سخاوت و پاکیزه جان می نماید و روزی را زیاد می کند و مرگ را به تأخیر می اندازد. (کافی، ج ۲، ص ۱۵۱، ح ۶)

حدیث۴۹

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: صِلَهُٔ الرحامِ تُزَ کّی العمالَ وَتُنمی الموالَ وَ تَدفَعُ البَلوی وَتُیَسِّرَ الحِسابَ وَتُنسِیٔ فِی الجَلِ؛ صله رحم، اعمال را پاکیزه، اموال را بسیار، بلا را برطرف و حساب (قیامت) را آسان می‌کند و مرگ را به تأخیر می‌اندازد. کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۳

حدیث۵۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إنّ أفضَلَ الخَیرِ صَدَقَهُٔ السِّرِّ وَ بِرُّ الوالِدَینِ وَ صِلَهُٔ الرَّحِمِ ؛ برترین خوبی ، صدقه پنهانی و نیکی به پدر و مادر و صله رحم است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۳۵۵۰

حدیث۵۱

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : مَن سَرَّهُ أن يُبسَطَ لَهُ في رِزقِهِ ويُنسَأَ لَهُ فی أجَلِهِ فَلْيَصِلْ رَحِمَهُ؛ هر که خوش دارد روزيش زياد و عمرش دراز شود ، صله رحم به جا آورد . الخصال : ۳۲ / ۱۱۲

حدیث۵۲

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : صِلَةُ الرَّحِمِ تَزيدُ فيالعُمرِ ، وتَنفی الفَقرَ؛ صله رحم، عمر را زیـاد می‌کند و فقر را از بین می‌برد . بحار الأنوار : ۷۴ / ۱۰۳ / ۶۱

حدیث۵۳

قال رسول الله –صـلی الله علیه وآله –: افشوا السـلام ، وصـلوا الارحام ، و اطعموا الطعام ، و صـلوا بالليل ، و الناس نيام ، تـدخلوا الجنة بسـلام؛ (باسـلام کرن) سـلام را میان مردم شایع کنیـد صـله رحم به جای آوریـد اطعام کنید و در شب که همگان درخوابند به نماز برخیزید تا به سلامتی داخل بهشت گردید. (بحارالانوار، ج ۸۷، ص ۱۵۹).

حدیث۵۴

پیامبراکرم صـلی‌اللهعلیهوآله وسـلم فرمودنـد: اَکْرَمُ اَخلاقِ النَّبیّینَ وَ الصِّدّیقینَ وَ الشُّـهَداءِ وَ الصّالِحینَ التَّزاوُرُ فِی اللّهِ؛ بزرگوارانه‌ترین اخلاق پیامبران، صدیقین (انسان‌های راستین) شهدا و صالحین، دیدار یکدیگر برای خداست. دعائم الاسلام، ج ۲، ص ۱۰۶

حدیث۵۵

امام محمـد باقر (علیه السـلام)فرمودنـد: سه خصـلت است که دارنـده‌اش نمی‌میرد تا عاقبت شوم آن را ببینـد: سـتمکاری، ازخویشان بریدن، و قسم دروغ که نبرد با خداست. کافی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۴

حدیث۵۶

امام محمـد باقر (علیه السـلام)فرمودنـد: پیونـد با خویشان ، عملها را پاکیزه می‌نمایـد ، اموال را افزایش می‌دهد ، بلا رادور می‌کند ، حساب آخرت را آسان می‌نماید ، و مرگ را به تاخیر می‌اندازد . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۱، ص ۱۱۱

حدیث۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أحبّ أن یبسط له فی رزقه و أن ینسأ له فی أجله فلیصل رحمه؛ هر که دوست دارد که روزی وی گشاده کنند و زندگیش طولانی شود با خویشاوند پیوند گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۵۸

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: من قطع رحمـا أو حلف علی یمین فـاجره رأی و بـاله قبل أن یموت؛ هر که از خویشاوند ببرد یا قسم دروغ خورد پیش از آن که بمیرد وبال آن ببیند. نهج الفصاحه

حدیث۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من شی ء أطیع اللّه فیه بأعجل ثوابا من صله الرّحم و ما من عمل یعصی اللّه فیه بأعجل عقوبه من بغی؛ هیچ اطاعتی را که برای خدا کرده باشند زودتر از پیوند خویشان ثواب ندهند و هیچ معصیتی را زودتر از ستمگری عقاب نکنند. نهج الفصاحه

حدیث۶۰

لا یَدخُلُ الجَنَّهَ قاطِعُ الرَّحِمِ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که با خویشاوندان (رَحمی) خود، قطع رابطه کند، داخل بهشت نخواهد شد. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۹۱»

حدیث۶۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ابغَضُ الاعمالِ الی الله الشِرکُ بالله، ثمّ قطعیهُ الرّحم ثم الاَمرُ بِالمُنکر و النَّهی عن المعروفِ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: منفورترین اعمال نزد خداوند، عبارت اند از: شرک به خدا، سپس قطع رحم و سپس امر به منکر و نهی از معروف. «جامع السعادات، ج ۲، ص ۳۴۲»

حدیث۶۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَن ضَمِنَ لی واحِدهً ضمِنتُ لَهُ اربعهً یَصِلُ رَحمَه فَیُحِبُّهُ اللهُ تعالی و یُوَسّعُ علیهِ رِزْقَهُ ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس برای من، انجام دادن یک کار را تضمین کند، من چهار چیز را برای او تضمین می کنم: صله رحم کند تا خداوند او را دوست بدارد و روزیش را وسیع نماید، عمرش را زیاد و او را در بهشت جای دهد. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۹۲»

حدیث۶۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اُوصِیَ الشّاهِدَ مِنْ اُمَّتی و الغائِبَ مِنهُم و مَن فی اصلابِ الرجالِ و أرحامِ النّساءِ الی یوم القیامَهِ أن یَصِلَ الرَّحم؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: سفارش می کنم حاضران و غائبان از امتم را و کسانی را که در پشت پدران و در رحم مادران خویش هستند تا روز قیامت، که صله رحم نمایند گر چه به فاصله یک سال راه باشد؛ زیرا صله رحم جزو دین است. «الکافی، ج ۲، ص ۱۵۸»

حدیث۶۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنْ مَشی الی ذی قرابهٍ بنفسِهِ و مالِهِ لِیَصِلَ رَحِمَه أعطاهُ الله عزّ و جلّ اجرَ مِأهٔ شهیدٍ؛ پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که با جان و مالش در پی صله رحم بر آید، خداوند متعال اجر صد شهید را به او عطا می کند. «وسائل الشیعه، ج ۶، ص ۲۸۶»

حدیث۶۵

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اَلصّدَقَهُ بِعَشرَهٍ و القَرضُ بثَمانیهَ عَشَرَ و صلَهُ الرّحم بأربعهٍ و عِشْرین وَ صلهُ الِاخوان بِعِشْرینِ؛

رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: پاداش صدقه در راه خدا، ده برابر است و قرض دادن، هیجده برابر و پاداش صله و پیوند با خویشاوندان، بیست و چهار برابر و پیوند با برادران دینی، بیست برابر است. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۳۱»

حدیث۶۶

قال الامام علی بن الحسین – علیه السلام – : ما مِنْ خُطْوَةٍ أحبُّ الی اللهِ من خُطْوَتین: خُطْوَةٌ یُسَدِّ بها صفًّا فی سبیلِ الله تعالی وَ خُطوَةٌ الی ذی رَحم قاطعٍ؛ امام سجاد – علیه السلام – فرمودند: دو گام نزد خداوند، محبوب ترین گام هاست؛ گامی در راه خدا برای تحقق لشکر اسلام (برای جهاد) برداشته شود و گامی به سوی خویشاوندی که با انسان قطع رابطه کرده است. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۸۷»

حدیث۶۷

قال الامام علی – علیه السلام – : من أفضَلِ المُرُوّةِ صلَةُ الرّحم؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: صله رحم، از برترین جوانمردی ها است. «غررالحکم، ص ۴۰۶، ح ۹۲۹۹»

حدیث۶۸

قال الامام علی – علیه السلام – : أنه تعالی یَصل مَن وصلِها و یَقطَعُ مَن قَطَعها و یَکرَم مَن أکرَمَها؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: همانا خداوند متعال به کسی که صله رحم نماید، توجه و عنایت می کند و کسی که با خویشاوندان خود قطع رابطه کند، خداوند توجه خویش را از او سلب می نماید. «غرر الحکم، ص ۴۰۶، ح ۹۲۹۰»

حدیث۶۹

قال الامام علی – علیه السلام – : انّ صلةَ الارحام لَمِن موجباتِ الإسلام انّ اللهَ سبحانَه أمَر بإکرامِها؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: همانا صله رحم از واجبات دین اسلام است و خداوند سبحان نسبت به اکرام ارحام و خویشان امر فرموده است. «غررالحکم، ص ۴۰۶، ح ۹۲۹۰»

حدیث۷۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ما آمَنَ باللهِ مَنْ قَطِعَ رحِمَهُ؛ کسی که با خویشاوندان خود قطع رابطه کند، به خدا ایمان نیاورده است. غررالحکم، ص ۴۰۷، ح ۹۳۲۷

حدیث۷۱

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: انّ أعجَل الخیرِ ثواباً صلةُ الرَّحم؛ پاداش صله رحم، سریع ترین پاداش کار خیری است که به انسان می رسد. الکافی، ج ۲، ص ۱۶۰

حدیث۷۲

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: مَن مَشی اِلی ذی قَرابَةٍ بِنَفسِهِ وَ مالِهِ لِیَصِلَ رَحِمَهُ اَعطاهُ اللّهُ عَزّوَجَلَ اَجرَ مِأَةِ شَهیدٍ؛ هر کس با جان و مال خود در راه صله رحم کوشش کند، خداوند عزّوجلّ پاداش یکصد شهید به او می دهد. من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۱۶

حدیث۷۳

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَلصَّدَقَةُ عَلی وَجهِها وَاصطِناعُ المَعروفِ وَ بِرُّ الوالِدَینِ وَصِلَةُ الرَّحِم تُحَوِّلُ الشِّقاءَ سَعادَةً وَتَزیدُ فِی العُمرِ وَ تَقی مَصارِعَ السُّوءِ؛ صدقه به جا، نیکوکاری، نیکی به پدر و مادر و صله رحم، بدبختی را به خوش‌بختی تبدیل و عمر را زیاد و از پیشامدهای بد جلوگیری می کند. نهج الفصاحه، ح ۱۸۶۹

حدیث۷۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: صِلَةُ الرحامِ تُزَکّی العمالَ وَتُنمی الموالَ وَ تَدفَعُ البَلوی وَتُیَسِّرَ الحِسابَ وَتُنسِئُ فِی الجَلِ؛ صله رحم، اعمال را پاکیزه، اموال را بسیار، بلا را برطرف و حساب (قیامت) را آسان می کند و مرگ را به تأخیر می‌اندازد. (کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۳)

حدیث۷۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لایدخل الجنّه قاطع رحم؛ هر که پیوند خویشان ببرد به بهشت نرود. نهج الفصاحه

حدیث۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الضّیف یأتی برزقه و یرتحل بذنوب القوم، یمحّص عنهم ذنوبهم؛ مهمان روزی خویش بیارد گناهان کسان ببرد و گناهان آنها را پاک کند. نهج الفصاحه

حدیث۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّدقه علی وجهها و اصطناع المعروف و برّ الوالدین و صله الرّحم تحوّل الشّقاء سعاده و تزید فی العمر و تقی مصارع السّوء؛ صدقه به موقع و نیکوکاری و نیکی با پدر و مادر و پیوستگی خویشاوند بدبختی را به خوشبختی مبدل کند و عمر را افزایش دهد و از مرگ های بد جلوگیری کند. نهج الفصاحه

حدیث۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّدقه علی القرابه صدقه وصله؛ صدقه به خویشاوندان هم صدقه است هم پیوستگی خویشاوندان. نهج الفصاحه

حدیث۷۹

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: صـلوا قرابـاتکم و لاـ تجـاوروهم فإنّ الجوار یورث بینکم الضّـغائن؛ با خویشان دوستی کنید و همسایه ایشان مشوید که همسایگی میان شما کینه ها پدید آرد. نهج الفصاحه

حدیث۸۰

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: صـله القرابه مثراه فی المال محبّه فی الأهل منساه فی الأجل؛ پیونـد خویشاوندی مایه فراوانی مال و محبت کسان و تأخیر اجل است. نهج الفصاحه

حدیث۸۱

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صله الرّحم تزید فی العمر و صدقه السّرّ تطفی ء غضب الرّبّ؛ پیوند خویشان عمر را فزونی دهد و صدقه نهان خشم پروردگار را خاموش کند. نهج الفصاحه

حدیث۸۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صله الرّحم و حسن الخلق و حسن الجوار یعمران الدّیار و یزدن فی الأعمار؛ پیوند خویشان و نیک خویی و خوش همسایگی شهرها را آباد کند و عمرها را فزونی دهد. نهج الفصاحه

حدیث۸۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صله الرّحم تزید فی العمر و تدفع میته السّوء؛ پیوند خویشان عمر را فزونی دهد و از مرگ بد جلوگیری کند. نهج الفصاحه

حدیث۸۴

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیـه و آلـه و سـلم) می فرماینـد: الرّحـم معلّقـه بـالعرش یقـول: مـن وصـلنی وصـله اللّه و من قطعنی قطعه اللّه؛ خویشاوندی به عرش آویخته است و گوید هر که مرا پیوند دهد خدا او را پیوند دهد و هر که مرا ببرد خدا او را ببرد. نهج الفصاحه

حدیث۸۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث معلّقات بالعرش: الرّحم تقول: اللّهمّ إنّی بک فلا أقطع و الأمانه تقول: اللّهمّ إنّی بک فلا أختان و النّعمه تقول: اللّهمّ إنّی بک فلا أکفر؛ سه چیز به عرش آویخته است، خویشاوندی گوید خدایا من به تو وابسته ام مرا نبرند و امانت گوید: خدایا من به تو وابسته ام در من خیانت نکنند و نعمت گوید: خدایا من به تو وابسته ام مرا کفران نکنند. نهج الفصاحه

حدیث۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا یدخلون الجنّه: مدمن الخمر و قاطع الرّحم و مصدّق بالسّحر؛ سه کسـند که داخل بهشت نشوند: شراب خوار و آن که از خویشان ببرد و آن که جادو را تصدیق کند. نهج الفصاحه

حدیث۸۷

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: تعرض الأعمـال علی اللّه تعـالی یوم الإثنین و الخمیس فیغفر اللّه إلّا ما کان من متشاحنین أو قاطع رحم؛ روز دوشـنبه و پنجشـنبه اعمال را بر خداونـد عرضه می دارنـد و خداوند گناه کسان را می بخشد مگر گناه ستیزه جویان و کسی که از خویشاوندان بریده باشد. نهج الفصاحه

حدیث۸۸

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: بلّوا أرحامکم و لو بالسّـلام؛ با خویشان نزدیکی جوئید اگر چه به وسـیله سـلام باشد. نهج الفصاحه

حدیث۸۹

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ صدقه السّـرّ تطفی غضب الرّبّ و إنّ صـله الرّحم تزید فی العمر و إنّ صـنائع المعروف تقی مصارع السّوء؛ صـدقه نهان خشم خـدا را فرو می نشانـد و نیکی با خویشاوندان عمر را افزون می کند و کارهای نیک از مرگهای بد جلوگیری می کند. نهج الفصاحه

حدیث۹۰

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ الرّحمه لاـ تنزل علی قوم فیهم قاطع رحم؛ مردمی که در میان آنها کسـی از خویشاوندان بریده باشد، رحمت خدا بر آنها فرود نمی آید. نهج الفصاحه

حدیث۹۱

پیامبراکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: اثنان لا ینظر اللّه إلیهم یوم القیامه قاطع الرّحم و جار السوء؛ دو کس را خداوند روز قیامت به نظر رحمت نمی نگرد، آنکه با خویشان ببرد و آنکه با همسایه بدی کند. نهج الفصاحه

حدیث۹۲

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: نزدیکترین و سریعترین طاعت در ثواب ، پیوند با خویشان است . تحف العقول ، ص ۳۰۳

حدیث۹۳

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : إنَّ أجْوَدَ النّاسِ مَنْ أعْطی مَنْ لا یَرْجُوهُ، وَ إنَّ أعْفَی النّاسِ مَنْ عَفی عَنْ قُدْرَهٔ، وَ إنَّ أوْصَلَ النّاسِ مَنْ وَصَلَ مَنْ قَطَعَهُ ؛ امام حسـین – علیه السـلام – فرمودند: همانا سـخاوتمندترین مردم آن کسـی است که کمک نماید به کسی که امیدی به وی نداشـته است. و بخشـنده ترین افراد آن شخصـی است که ـ نسبت به ظلم دیگری با آن که توان انتقام دارد ـ گذشـت نماید. صـله رحم کننده ترین مردم و دید و بازدید کننده نسبت به خویشان، آن کسی ست که صله رحم نماید با کسی که با او قطع رابطه کرده است. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۲۱، ح ۴

حدیث۹۴

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله –: اَلصَّدقَةُ بِعَشْر، وَ الْقَرْضُ بِثَمانِيَةَ عَشَرَ، وَ صِلَةُ الرَّحِمِ بِأرْبَعَةَ وَ عِشْرينَ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: پاداش و ثواب دادنِ صدقه ده برابر درجه، ودادن قرض الحسنه هیجده درجه، و انجام صله رحم بیست و چهار درجه افزایش خواهد داشت. مستدرک الوسائل، ج ۷، ص ۱۹۴، ح ۸۰۱۰

حدیث۹۵

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: مَنْ يَضْمُنْ لی بِرَّ الْوالِدَيْنِ وَ صِلَةَ الرَّحِمِ اَضْمُنْ لَهُ كَثْرَةَ الْمالِ وَ زِيادَةَ الْعُمْرِ وَ الْمَحَبَّةَ فِي الْعَشيرَةِ؛ هر کس نیکی به پدر و مادر و صله رحم را برایم ضمانت کند، من نیز زیادی ثروت، طول عمر و محبّت او را در دل خویشاوندان ضمانت می‌نمایم. مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۱۷۶، ح ۱۲.

حدیث۹۶

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله : سُئِلَ رَسولُ اللّهصلی الله علیه وآله: مَنْ اَتْقَی النّاسِ؟ قال: آمَرُهُمْ بِالْمَعْروفِ وَ اَنْهاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ اَوْصَلُهُمْ لِلرَّحِمِ؛ از رسول خداصلی الله علیه وآله سؤال شد: با تقواترین مردم کیست؟ فرمودند: کسی که بیشتر امر به معروف و نهی از منکر و صله رحم نماید. کنزالعمال، ح ۸۴۷۴ .

حدیث۹۷

امام رضا علیه السلام می فرمایند : وَقِّرُوا كِبارَكُمْ وَ ارْحَمُوا صِغارَكُمْ وَ صِلُوا اَرْحامَكُمْ؛ به بزرگترهایتان احترام بگذارید و با کوچکترها مهربان باشید و صله رحم نمایید. عیون اخبار الرضا، ج ۲، ص ۲۶۵.

حدیث۹۸

امام صادق علیه السلام می فرمایند : صِلَةُ الرَّحِمِ تَعْمُرُ الدِّيارَ وَ تَزيدُ فی الأعْمارِ وَ اِنْ كانَ اَهلُها غَيرَ اَخْيارٍ؛ صله رحم، خانه‌ها را آباد و عمرها را طولانی می‌کند، هر چند صله رحم کنندگان مردمان خوبی نباشند. امالی طوسی، ص ۴۸۱، ح ۱۸ .

حدیث۹۹

امام صادق علیه السلام می فرمایند : صِلُوا أرحامَكُمْ و بِرّوا بِإخْوانِكُمْ وَ لَوْ بِحُسْنِ السَّلامِ وَ رَدِّ الجَوابِ؛ صله رحم نمایید و به برادران (دینی) خود نیکی کنید، هر چند با سلام کردن خوب و یا جواب سلام خوب باشد. کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۱ .

حدیث۱۰۰

امام صادق علیه السلام می فرمایند : أفْضَلُ ما يوصَلُ بِهِ الرَّحِمُ كَفُّ الأذی عَنْها؛ بهترین صله رحم، خودداری از آزار و اذیت خویشاوندان است . بحارالأنوار، ج ۷۴، ص ۸۸ ، ح ۱.

حدیث۱۰۱

امام علی علیه السلام می فرمایند : حِراسَةُ النِّعَمِ فی صِلَةِ الرَّحِمِ؛ حفظ نعمت‌ها در صله رحم است. غررالحکم، ح ۴۹۲۹.

حدیث۱۰۲

امام علی علیه السلام می فرمایند : به راستی که صله رحم از واجبات اسلام است و خدای سبحان، امر فرموده که آن را گرامی بدارند و خداوند متعال با هر کس که صله رحم کند، رابطه برقرار می‌کند و با هر کس که قطع رحم کند، قطع رابطه می کند و هر کس که صله رحم را گرامی بدارد، گرامی‌اش می‌دارد. غررالحکم، ح ۳۶۵۱.

حدیث۱۰۳

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله و سلم می فرمایند : مَنْ مَشی اِلی ذی قَرابَةٍ بِنَفْسِهِ وَ مالِهِ لِیَصِلَ رَحِمَهُ اَعْطاهُ اللّهُ عَزَّوَجَلَّ اَجْرَ مِأَةِ شَهیدٍ؛ هر کس با جان و مال خود در راه صله رحم کوشش کند، خداوند عزّوجلّ پاداش یکصد شهید به او می‌دهد. من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۱۶.

حدیث۱۰۴

امام صادق علیه السلام می فرمایند : صِلَةُ الْاَرحامِ تُحَسِّنُ الْخُلُقَ وَ تُسْمِحُ الكَفَّ وَتُطیبُ النَّفْسَ وَتَزیدُ فِی الرِّزْقِ وَتُنْسِئُ فِی الْاَجَلِ؛ صله رحم، انسان را خوش اخلاق، با سخاوت و پاکیزه جان می‌نماید و روزی را زیاد می کند و مرگ را به تأخیر می‌اندازد. کافی، ج ۲، ص ۱۵۱، ح ۶ .

حدیث۱۰۵

امام صادق علیه السلام می فرمایند : اِنَّ صِلَةَ الرَّحِمِ وَالبِرَّ لَیُهَوِّنانِ الحِسابَ وَیَعْصِمانِ مِنَ الذُّنوبِ؛ صله رحم و نیکی، حساب (قیامت) را آسان و از گناهان جلوگیری می کند. کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۱ .

حدیث۱۰۶

امام صادق علیه السلام می فرمایند : صِلَةُ الْاَرحامِ تُزَكّی الْاَعمالَ وَتُنْمی الْاَموالَ وَ تَدْفَعُ الْبَلوی وَتُیَسِّرَ الْحِسابَ وَتُنْسِئُ فِی الْاَجَلِ؛ صله رحم، اعمال را پاکیزه، اموال را بسیار، بلا را برطرف و حساب (قیامت) را آسان می کند و مرگ را به تأخیر می‌اندازد. کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۳ .

حدیث۱۰۷

امام باقر علیه السلام می فرمایند : اِنَّ اَعْجَلَ الْخَیرِ ثَواباً صِلَةُ الرَّحِمِ؛ ثواب صله رحم سریع‌تر از هر کار خیری به انسان می‌رسد. کافی، ج ۲، ص ۱۵۲، ح ۱۵ .

حدیث۱۰۸

امام علی علیه السلام می فرمایند : زَكوةُ الْیَسارِ بِرُّ الْجیرانِ وَ صِلَةُ الْاَرحامِ؛ زکاتِ رفاه، نیکی با همسایگان و صله رحم است. غررالحکم، ح ۵۴۵۳ .

حدیث۱۰۹

امام علی علیه السلام می فرمایند : صِلَةُ الرَّحِمِ تُدِرُّ النِّعَمَ وَ تَدْفَعُ النِّقَمَ؛ صله رحم، نعمت‌ها را فراوان می‌کند و سختی‌ها را از بین می‌برد. غررالحکم، ح ۵۸۳۶.

حدیث۱۱۰

امام علی علیه السلام : صِلَةُ الرَّحِمِ توجِبُ الْمَحَبَّةَ وَتَکْبِتُ العَدُوَّ؛ صله رحم، محبّت آور است و دشمنی را از بین می‌برد. غررالحکم، ح ۵۸۵۲.

حدیث۱۱۱

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله و سلم می فرمایند : اَلصَّدَقَةُ عَلی وَجْهِها وَاصْطِناعُ الْمَعْروفِ وَ بِرُّ الْوالِدَیْنِ وَصِلَةُ الرَّحِمِ تُحَوِّلُ الشَّقاءَ سَعادَةً وَتَزیدُ فِی الْعُمْرِ وَ تَقی مَصارِعَ السُّوءِ؛ صدقه بجا، نیکوکاری، نیکی به پدر و مادر و صله رحم، بدبختی را به خوش‌بختی تبدیل و عمر را زیاد و از پیشامدهای بد جلوگیری می‌کند. نهج الفصاحه، ح ۱۸۶۹ .

حدیث۱۱۲

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : لَیْسَ شَیْءٌ اُطیعَ اللّه‌فیهِ اَعْجَلَ ثَوابا مِنْ صِلَةِ الرَّحِمِ وَ لَیْسَ شَیْءٌ اَعْجَلَ عِقابا مِنَ الْبَغْیِ وَ قَطیعَةِ الرَّحِمِ؛ هیچ طاعتی نیست که پاداشش زودتر از صله‌رحم برسد و مجازاتی سریع‌تر از مجازات ظلم و قطع‌رحم نیست. نهج الفصاحه، ح ۲۳۹۸ .

حدیث۱۱۳

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : مَنْ سَرَّهُ اَنْ یُنْسَاَلَهُ فی عُمُرِهِ وَ یُوَسَّعَ لَهُ فی رِزْقِهِ فَلْیَتَّقِ اللّه‌وَ لْیَصِلْ رَحِمَهُ؛ هر کس دوست دارد که عمرش طولانی و روزی‌اش زیاد شود، تقوای الهی پیشه کند و صله رحم نماید. بحارالأنوار ، ج ۷۴، ص ۱۰۲، ح ۵۶ .

حدیث۱۱۴

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: خداوند سه چیز را به سه چیز دیگر مربوط کرده است و به طور جداگانه‌نمی‌پذیرد . نماز را با زکات ذکر کرده است ، هرکس نماز بخواند و زکات ندهد نمازش پذیرفته نیست . نیز شکر خود و شکر از والدین را با هم ذکر کرده است . از این رو هرکس از والدین خود قدردانی نکند از خدا قدردانی نکرده است . نیز در قرآن سفارش به تقوا و سفارش به ارحام در کنار هم آمده است . بنابراین اگر کسی به خویشاوندانش رسیدگی و احسان ننماید ، با تقوا محسوب نمی‌شود . (عیون اخبار الرضا ، ج ۱ ، ص ۲۵۸)

حدیث۱۱۵

امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: پیوند خویشاوندی را برقرار کنید گرچه با جرعه آبی باشد ، و بهترین پیوند خویشاوندی ،

خودداری از آزار خویشاوندان است . (تحف العقول ، ص ۴۶۹)

حدیث۱۱۶

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَلصَّدَقَةُ بِعَشرَةٍ وَ القَرضُ بِثَمانِیَةَ عَشرَ وَ صِلَةُ الْاِخوانِ بِعِشرینَ وَ صِلَةُ الرَّحِمِ بِاَربَعَةٍ وَ عِشرینَ؛ صدقه دادن، ده حسنه، قرض دادن، هجده حسنه، رابطه با برادران [دینی]، بیست حسنه و صله رحم، بیست و چهار حسنه دارد. کافی، ج ۴، ص ۱۰، ح ۳

حدیث۱۱۷

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: اِنَّ صِلَةَ الرَّحِمِ وَالبِرَّ لَیُهَوِّنانِ الحِسابَ وَیَعصِمانِ مِنَ الذُّنوبِ؛ صله رحم و نیکی، حساب (قیامت) را آسان و از گناهان جلوگیری می‌کند. کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۱

حدیث۱۱۸

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: صِلَةُ الْاَرحامِ تُحَسِّنُ الْخُلُقَ وَ تُسْمِحُ الکَفَّ وَتُطیبُ النَّفْسَ وَتَزیدُ فِی الرِّزْقِ وَتُنْسِیءُ فِی الْاَجَلِ صله رحم، انسان را خوش اخلاق، با سخاوت و پاکیزه جان می نماید و روزی را زیاد می کند و مرگ را به تأخیر می اندازد. کافی، ج ۲، ص ۱۵۱، ح ۶

حدیث۱۱۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: صِلَةُ الرَّحِمِ تُدِرُّ النِّعَمَ وَ تَدفَعُ النِّقَمَ؛ صله رحم، نعمت‌ها را فراوان می کند و سختی ها را از بین می برد. (غررالحکم، ح ۵۸۳۶)

حدیث۱۲۰

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَلصَّدَقَةُ عَلَی القَرابَةِ صَدَقَةٌ وصِلَةٌ؛ صدقه دادن به خویشاوندان، هم صدقه است و هم صله رحم. (مسند احمد، ج ۴ ،ص ۱۷)

حدیث۱۲۱

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: مَا حَسَنَةُ الدُّنیا إلّا صِلَةُ الإخوانِ وَالمَعارِفِ؛ خوبی دنیا جز در پیوند با برادران و آشنایان نیست. (بحار الأنوار، ج۴۶، ص ۲۹۱)

حدیث۱۲۲

امام رضا(علیه السلام) فرمودند: تزاور واتحابوا و تصافحوا ولاتحاشموا؛ به دیدن یکدیگر روید تا یکدیگر را دوست داشته باشید و دست یکدیگر را بفشارید و به هم خشم نگیرید. بحارالانوار، ج۷۸، ص۳۴۷

حدیث۱۲۳

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: مَا حَسَنَةُ الدُّنیا إلّا صِلَةُ الإخوانِ وَالمَعارِفِ؛ خوبی دنیا جز در پیوند با برادران و آشنایان نیست. (بحار الأنوار، ج ۴۶، ص ۲۹۱)

حدیث۱۲۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: تزاوروا و تلاقوا و تذاکروا و احیوا امرنا به زیارت و دیدار یکدیگر بروید، با هم به سخن و مذاکره بنشینید و امر ما را (کنایه از حکومت و رهبری) زنده کنید. (بحارالانوار،ج ۷۱،ص ۳۵۲)

حدیث۱۲۵

امام محمدباقر علیه السلام فرمودند: ان اعجل الطاعه ثوابا لصله الرحم نزدیکترین و سریعترین طاعت در ثواب ، پیوند با خویشان است. (تحف العقول،ص ۳۰۳)

حدیث۱۲۶

امام رضا علیه السلام فرمودند: تزاوَرُوا تحابوا و تصافحُوا و لا تحاشموا به دیدن یکدیگر روید تا یکدیگر را دوست داشته باشید و دست یکدیگر را بفشارید و به هم خشم نگیرید. (بحارالانوار،ج۷۸،ص ۳۴۷)

حدیث۱۲۷

امام علی علیه‌السلام : زیادَةُ الشُّکْرِ وَ صِلَةُ الرَّحِمِ تَزیدُ فِی الْعُمْرِ وَ تَفْسَحُ فِی الْأَجَلِ ؛ شکرگزاری فراوان و صله رحم، عمر را زیاد می‌کنند و بر مُهلت زندگی می‌افزایند. عیون الحکم والمواعظ، ص ۲۷۵، ح ۴۹۹۹.

حدیث۱۲۸

امام صادق علیه‌السلام : ما نَعْلَمُ شَیْئا یَزیدُ فِی الْعُمْرِ اِلاّ صِلَةَ الرَّحِمِ، حَتّی اِنّ الرَّجُلَ یَکونُ اَجَلُهُ ثَلاثَ سِنینَ فَیکونُ وَصولاً لِلرَّحِمِ فَیَزیدُ اللّه‌ فی عُمْرِهِ ثَلاثینَ سَنَةً فَیَجْعَلُها ثَلاثا وَ ثَلاثینَ سَنَةً، وَ یَکونُ اَجَلُهُ ثَلاثا وَ ثَلاثینَ سَنَةً فَیَکونَ قاطِعا لِلرَّحِمِ، فَیَنْقُصُهُ اللّه‌ ثَلاثینَ سَنَةً وَ یَجْعَلُ اَجَلَهُ اِلی ثَلاثِ سِنینَ؛ ما، غیر از صله رحم، چیزی نمی‌شناسیم که بر عمر بیفزاید، تا آن‌جا که گاهی عمر کسی سه سال است، و وقتی که اهل صله رحم می‌شود، خداوند هم سی سال بر عمرش می‌افزاید و آن را سی و سه سال می‌کند و گاهی عمر کسی سی و سه سال است و قطع رحم می‌کند و خداوند هم سی سال از عمر او می‌کاهد و عمرش را به سه سال، کاهش می‌دهد. کافی ، ج ۲، ص ۱۵۲ ، ح ۱۷ .

حدیث۱۲۹

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ سَرَّهُ اَنْ یُنْسَاَلَهُ فی عُمُرِهِ وَ یُوَسَّعَ لَهُ فی رِزْقِهِ فَلْیَتَّقِ اللّه‌ وَ لْیَصِلْ رَحِمَهُ؛ هر کس دوست دارد که عمرش طولانی و روزی‌اش زیاد شود، تقوای الهی پیشه کند و صله رحم نماید. بحارالأنوار ، ج ۷۴، ص ۱۰۲، ح ۵۶ .

حدیث۱۳۰

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : انّ الْقَوْمَ لَیکونونَ فَجَرَةً وَ لا یَکونونَ بَرَرَةً فَیَصِلونَ اَرْحامَهُمْ فَتَنْمی اَمْوالُهُمْ وَ تَطولُ اَعْمارُهُمْ فَکَیْفَ اِذا کانوا اَبرارا بَرَرَةً!؟ مردمی که گناهکارند و نه نیکوکار، با صله رحم، اموالشان زیاد و عمرشان طولانی می‌شود. حال اگر نیک و نیکوکار باشند، چه خواهد شد!؟ کافی ، ج ۲، ص ۱۵۵، ح ۲۱ .

حدیث۱۳۱

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ اُلْهِمَ الصِّدْقَ فی کَلامِهِ وَ الاِْنْصافَ مِنْ نَفْسِهِ وَ بِرِّ والِدَیْهِ وَ وَصلَ رَحِمِهِ، اُنْسِیءَ لَهُ فی اَجَلُهُ وَ وُسِّعَ عَلَیْهِ فی رِزْقِهِ وَ مُتِّعَ بِعَقْلِهِ وَ لُقِّنَ حُجَّتَهُ وَقْتَ مُساءَلَتِهِ ؛ به هر کس، راستگویی در گفتار، انصاف در رفتار، نیکی به والدین و صله رحم الهام شود، اجلش به تأخیر می‌افتد، روزیش زیاد می گردد، از عقلش بهره‌مند می‌شود و هنگام سئوال [مأموران الهی] پاسخ لازم به او تلقین می گردد. اعلام الدین ، ص ۲۶۵ .

حدیث۱۳۲

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم : یَابْنَ آدَمَ! اِبْرِرْ وِالِدَیْکَ وَ صِلْ رَحِمَکَ، یُیَسِّر لَکَ یُسْرُکَ وَ یُمَدِّ لَکَ فی عُمْرِکَ و اَطِعِ رَبَّکَ تُسَمّی عاقِلًا و لا تَعصَهُ تُسَمّی جاهِلًا ؛ ای فرزند آدم! به پدر و مادرت نیکی کن و صله رحم داشته باش تا خداوند، کارت را آسان و عمرت را طولانی بگرداند. پروردگارت را فرمان ببر تا خردمند به شمار آیی و از او نافرمانی نکن که نادان شمرده می‌شوی. الفردوس، ج ۵، ص ۲۸۲، ح ۸۱۹۰ .

حدیث۱۳۳

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : إذا جاءَکُمُ الزّائِرُ فَأکرِموهُ ؛ هر گاه کسی به دیدار شما آمد ، گرامی‌اش بدارید . الأمالی ، صدوق ، ص ۶۰۰ .

وصیت و ارث

حدیث۱

قال الإمام الصادق – علیه السلام – : من أوصی بالثلث فقد أضر بالورثهٔ، و الوصیهٔ بالخمس و الربع أفضل من الوصیهٔ بالثلث. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هر که به یک سوم (دارایی اش) وصیت کند به وارثان ضرر زده است و وصیت کردن به یک پنجم و یک چهارم، از وصیت به یک سوم افضل است. «الکافی، ج ۷، ص ۱۱»

حدیث۲

قال الإمام الصادق – علیه السلام – : المسلم یحجب الکافر و یرثه، و الکافر لایحجب المؤمن و لا یرثه. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: مسلمان مانع کافر (از ارث) می شود، ولی از او ارث می برد و کافر نه مانع مؤمن می شود و نه از او ارث می برد. «الکافی، ج ۷، ص ۱۴۳»

حدیث۳

قال الإمام الصادق – علیه السلام – (لما سئل عن علة إعطاء الذکر مثل حظ الانثیین): إن المرأة لیس علیها جهاد و لا نفقة و لا معقلة، وإنما ذلک علی الرجال. امام صادق – علیه السلام – (در پاسخ به این سؤال که چرا سهم الارث مرد دو برابر زن است)، فرمودند: چون بر زن نه جهادی واجب است، نه نفقه ای و نه پرداخت دیه ای (در مورد عاقله)، بلکه این ها بر عهده مردها گذاشته شده است. «الکافی، ج ۷، ص ۸۵»

حدیث۴

قال الإمام الرضا – علیه السلام – (لما سئل عن علة إعطاء الذکر مثل حظ الانثیین): علة إعطاء النساء نصف ما یعطی الرجال من المیراث لأن المرأة إذا تزوجت أخذت و الرجل یعطی ... . امام رضا – علیه السلام – (در پاسخ به این سؤال که چرا سهم الارث مرد دو برابر زن است)، فرمودند: علت این که از میراث به زنان نصف سهم مردها داده می شود این است که زن چون ازدواج کند، می گیرد ولی مرد دهنده دست به همین جهت بر سهم مردها افزوده شده است. و علت دیگر این که سهم مرد دو برابر سهم زن می باشد، این است که زن اگر احتیاج پیدا کند تحت کفالت مرد است و مرد مکلف است امور معاش او را تأمین کند و نفقه اش را بپردازد، اما زن نه مکلف است معاش مرد را تأمین کند و نه در صورتی که مرد محتاج شود، وظیفه دارد نفقه ی او را بپردازد. «عیون أخبار الرضا – علیه السلام –، ج ۲، ص ۹۸»

حدیث۵

قال الإمام علی – علیه السلام – : الحیف فی الوصیة من الکبائر. امام علی – علیه السلام – فرمودند: ستم و حق کشی در وصیت، از گناهان کبیره است. «من لا یحضره الفقیه، ج ۴، ص ۱۸۴»

حدیث۶

قال الإمام علی – علیه السلام – : یابن آدم! کن وصی نفسک فی مالک، و اعمل فیه ما تؤثر أن یعمل فیه من بعدک. امام علی – علیه السلام – فرمودند: ای پسر آدم، وصی خودت در مال و دارایی خویش باش و با آن چنان کن که ترجیح می دهی پس از تو با آن چنان شود. «نهج البلاغه، حکمت ۲۵۴»

حدیث۷

قال الإمام علی – علیه السلام – : ما ابالی أضررت بولدی أو سرقتهم ذلک المال. امام علی – علیه السلام – فرمودند: از نظر من تفاوتی ندارد که در وصیت، فرزندانم را متضرر کنم یا آن مال را از آنان بدزدم. «من لا یحضره الفقیه، ج ۴، ص ۱۸۳»

حدیث۸

قال الإمام علی – علیه السلام – : من أوصی و لم یحف و لم یضار کان کمن تصدق به فی حیاته. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس وصیت کند و (در وصیت خود) ستم نکند و به (وارث) زیان وارد نیاورد، مانند کسی است که آن (مال مورد وصیت) را در زمان حیات خود صدقه داده باشد. «الکافی، ج ۷، ص ۶۲»

حدیث۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : من قتل قتیلا فإنه لا یرث وإن لم یکن له وارث غیره، وإن کان ولده أو والده. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هرکس دیگری را بکشد، ارث نمی برد. اگر چه مقتول وارثی جز قاتل نداشته باشد و اگرچه (مقتول) فرزند او یا پدرش باشد. «کنز العمال، ح ۳۰۴۳۲»

حدیث۱۰

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ما حق امرئ مسلم له شئ یرید أن یوصی فیه یبیت لیلتین إلا وصیته مکتوبة عنده. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: مسلمانی که مالی دارد و می خواهد در آن وصیت کند، حق ندارد دو شب را سپری کند مگر این که وصیتش نوشته شده نزد او باشد. «کنز العمال، ح ۴۶۰۵۲»

حدیث۱۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : المحروم من حرم الوصیة. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: محروم کسی است که از وصیت کردن محروم شود. «کنز العمال، ح ۴۶۰۵۱»

حدیث۱۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ولد زنالایرث ولا یورث. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: زنازاده نه ارث می برد و نه کسی از او ارث می برد. «کنز العمال، ح ۳۰۴۴۷»

حدیث۱۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : إن الله تعالی تصدق علیکم عند وفاتکم بثلث أموالکم زیادة لکم فی أعمالکم. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: خدای متعال یک سوم اموال شما را در هنگام وفاتتان به شما صدقه داده است تا بدین وسیله بر اعمال شما بیفزاید. «کنز العمال، ح ۴۶۰۶۴»

حدیث۱۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : من مات علی وصیة مات علی سبیل و سنة، و مات علی تقی وشهادة، و مات مغفورا له. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس با وصیتی بمیرد بر راه و سنتی (از سنن پیامبر) مرده، بر پرهیزگاری و شهادتی مرده و آمرزیده مرده است. «کنز العمال، ح ۴۶۰۵۰»

حدیث۱۵

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : الإضرار فی الوصیة من الکبائر. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: ضرر زدن به (وارث) در وصیت از گناهان کبیره است. «کنز العمال، ح ۴۶۰۶۹»

حدیث۱۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : من لم یحسن الوصیهٔ عند موته کان نقصا فی عقله ومروته. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس در هنگام فوت خود، وصیت را نیکو نشمارد (اهمیت ندهد) ، این کار نقصی در عقل و جوانمردی اوست. «فلاح السائل، ص ۶۶»

حدیث۱۷

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لا ـ میراث للقاتل. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: میراثی برای قاتل نیست. «الکافی، ج ۷، ص ۱۴۱»

حدیث۱۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : إن الله لم یرض بملک مقرب و لا نبی مرسل حتی تولی قسم الترکات و أعطی کل ذی حق حقه. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: خداوند راضی نشد که کار تعیین ارث را به فرشته ای مقرب یا پیامبری مرسل واگذارد، بلکه موضوع تقسیم ما ترک را شخصاً به عهده گرفت و حق هر حقداری را به او داد. «مجمع البیان، ج ۳، ص ۲۳»

حدیث۱۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ما ینبغی لامرئ مسلم أن یبیت لیلهٔ إلا و وصیته تحت رأسه. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: بر هیچ مسلمانی سزاوار نیست که شبی را سپری کند، مگر این که وصیتش زیر سرش باشد. «بحار الأنوار، ج ۱۰۳، ص ۱۹۴»

حدیث۲۰

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : الوصیهٔ حق علی کل مسلم. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: وصیت کردن، وظیفه هر مسلمانی است. «وسائل الشیعه، ج ۱۳، ص ۳۵۲»

حدیث۲۱

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : ثَلاثَهٌ مِنَ الذُّنُوبِ تُعَجَّلُ عُقُوبَتُها وَ لا تُؤَخَّرُ إلی الاخِرَهِ: عُقُوقُ الْوالِدَیْنِ، وَ الْبَغْیُ عَلَی النّاسِ، وَ کُفْرُ الْاحْسانِ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: عقاب و مجازات سه دسته از گناهان زودرس می باشد و به قیامت کشانده نمی شود: ایجاد ناراحتی برای پدر و مادر، ظلم در حقّ مردم، ناسپاسی در مقابل کارهای نیک دیگران. بحارالأنوار، ج ۷۰، ص ۳۷۳، ح ۷

حدیث۲۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : میراثی ماندگارتر و سودمندتر از ادب نیست. نهج البلاغه

حدیث۲۳

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مَن ضَمِنَ وَصیَّةَ الْمَیِّتِ مِن أمرِ الْحَجِّ فَلا یَعجُزَنَّ فیها فَإنَّ عُقُوبَتَها شَدیدَةٌ وَ نَدامَتَها طَویلَةٌ، لا یَعجُزُ عَن وَصیَّةِ الْمَیِّتِ إلاّ شَقیٌّ وَ لا یَقومُ بِها إلاّ سَعیدٌ؛ هر کس وصیت میت را در کار حج بر عهده بگیرد، نباید در آن کوتاهی کند، زیرا عقوبت آن سخت و پشیمانی‌اش طولانی است. از وصیت میت جز بدبخت کوتاهی نکند و به آن جز خوشبخت عمل ننماید. جامع الأخبار، ص ۱۵۹ .

حدیث۲۴

امام صادق علیه السلام می فرمایند: لَوْ اَنَّ رَجُلًا وَرِثَ مِنْ اَبیهِ مالاً وَ قَدْ عَرَفَ اَنَّ فی ذلِکَ الْمالِ رِبا وَلکِنْ قَدِ اخْتَلَطَ فِی التِّجارَةِ بِغَیْرِهِ حَلالٍ کانَ حَلالاً طَیِّبا فَلْیَأْکُلْهُ وَ اِنْ عَرَفَ مِنْهُ شَیْئا إنَّهُ رِبا فَلْیَأْخُذْ رَأْسَ مالِهِ وَلْیَرُدَّ الرِّبا؛ اگر کسی از پدرش مالی به ارث ببرد و بداند که در آن مال ربا وجود دارد، ولی مال ربوی با مال‌های دیگر مخلوط شده، آن مال برای او حلال و پاکیزه است و می‌تواند از آن استفاده کند، و اگر به ربوی بودن مقدار مشخصی از آن یقین دارد باید اصل مال را برای خود بردارد و مال ربوی را به صاحبش رد نماید. کافی، ج ۵، ص ۱۴۵، ح ۴.

حدیث۲۵

قال الإمام الباقر – علیه السلام – : من لم یوص عند موته لذوی قرابته ممن لایرثه فقد ختم عمله بمعصیهٔ. امام باقر – علیه السلام – فرمودند: هر کس در هنگام مرگ خود برای خویشاوندانش که از او ارث نمی برند وصیت نکند، عمل خود را به معصیتی ختم کرده است. «تهذیب الأحکام، ج ۹، ص ۱۷۴»

زنان

خصوصیات(بایدها و نبایدها)

حدیث۱

الإمام علیّ علیه‌السلام – فی المَرأَةِ یَموتُ وَلَدُها فی بَطنِها فَیُتَخَوَّفُ عَلَیها –: لا بَأسَ أن یَدخُلَ الرَّجُلُ یَدَهُ فَیُقَطِّعَهُ ، إذا لَم تَرفَق بِهِ النِّساءُ . امام علی علیه‌السلام – درباره زنی که فرزندش در شکمش می‌میرد و آن گاه ، بیم جان خود او می‌رود –: اشکال ندارد که مردی دست خویش را به درون [رَحِم] ببرد و بچّه را قطعه قطعه کند ، البته اگر زنان را یارای این کار نباشد . الکافی ، جلد ۳ ، صفحه ۲۰۶ ، حدیث ۲ ، تهذیب الأحکام ، جلد ۱ ، صفحه ۳۴۴ ، حدیث ۱۷۶

حدیث۲

الإمامُ الباقرُ علیه‌السلام : إستَرضِعْ لِولَدِکَ بِلَبَنِ الحِسانِ ، وإیّاکَ والقِباحَ ؛ فإنّ اللَّبَنَ قد یُعدِی . امام باقر علیه‌السلام : برای شیر دادن کودک خود دایه خوش اخلاق استخدام کن و از دایه‌های بد اخلاق کن ؛ زیرا شیر (ویژگیها را) سرایت می‌دهد . الکافی : ۶ / ۴۴ / ۱۲

حدیث۳

الإمام الباقر علیه‌السلام : إستَرضِع لِوَلَدِکَ بِلَبَنِ الحِسانِ ، وإیّاکَ وَالقِباحَ ؛ فَإِنَّ اللَّبَنَ قَد یُعدی . امام باقر علیه‌السلام : برای فرزند خود

، از زنان زیبا ، شیردهی بخواه و از زشتان بپرهیز ؛ چرا که شیر ، گاه سرایت می‌کند . تهذیب الأحکام ، جلد ۸، صفحه ۱۱۰ ، حدیث ۳۷۶ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۸۲

حدیث۴

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : لا تَستَرضِعُوا الحَمقاءَ ولاَ العَمشاءَ ؛ فإنَّ اللَّبَنَ یُعدی . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : زن کودن و نیز زنی را که چشمش ضعیف است و آب‌ریزش دارد ، به دایگی مگیرید ؛ چرا که شیر ، سرایت می‌کند . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۳۲۳ ، حدیث ۱۳،دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۸۲

حدیث۵

امام باقر (علیه‌السلام) فرمودند: غَیرَةُ النِّساءِ الحَسَدُ ، والحَسَدُ هو أصلُ الکُفرِ ، إنّ النِّساءَ إذا غِرْنَ غَضِبنَ ، وإذا غَضِبنَ کَفَرنَ إلاّ المُسلِماتِ مِنهُنَّ . غیرت زنان (از) حسادت است و حسادت ریشه کفر است . زنان هرگاه غیرت و رشك ورزند ، خشم گیرند و چون خشم گیرند به کفر گرایند ، مگر زنان مسلمان . الکافی : ۵ / ۵۰۵ / ۴

حدیث۶

عَن امیرالمؤمنینَ - علیه السّلام - : خیارُ خصالِ النساءِ شرارُ خِصالِ الرّجالِ، الزَّهوُ و الجُبنُ و البُخلُ فان کانت المرئةُ مزهوةً لم تُمکنْمِن نفسِها و اذا کانت بخیلةً حفظتْ مالَها. امیرالمؤمنین - علیه السّلام - فرمودند: نیکوترین خصلتهای زنان، بدترین خصلتهای مردان است و آن خصلتها عبارتند از: تکبر، ترس و بخل، پس اگر زن متکبر باشد اجازه ندهد کسی به او دست یازد و اگر بخیل باشد اموال خود و شوهرش را حفظ کند و در صورتی که ترسو باشد، هراسان می شود از هر چه که عارض او شود. «نهج البلاغه، حکمت ۲۳۴»

حدیث۷

عَن الامام الصادق - علیه السّلام - : خیُر اولادِنا الاَبَلَهُ العقولُ و خیرُ النساءِ البُلهاءُ الخَجولُ. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: بهترین فرزندان ما عاقلان خیراندیش و بهترین زنان ما عاقلان باحیا و خجالت پیشه اند. «وسائل الشیعه، ج ۷، ص ۳۱۱»

حدیث۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : البَناتُ هُنَّ المُشفِقاتُ الُمجَهَّزاتُ المُبارَکاتُ ؛ این دخترانند که دلسوز و مددکار و با برکتند . کنزالعمّال : ۴۵۳۹۹ منتخب میزان الحکمة : ۶۱۲

حدیث۹

امام علی علیه‌السلام : ولا تُمَلِّكِ المرأةَ مِن أمرِها ما جاوَزَ نَفسَها ؛ فإنَّ المرأةَ رَیحانَةٌ ولَیسَت بقَهرَمانَةٍ ، ولا تَعْدُ بکَرامَتِها نَفسَها ، ولا تُطمِعْها فی أن تَشفَعَ لِغَیرِها . به زن ، کاری را که از حدّ و توان او فراتر است ، مسپار ؛ زیرا زن گُل است نه کارگزار و در گرامیداشت او پا از حدّ فراتر مگذار و کاری مکن که (نزد تو) به شفاعت کردن از کسی طمع کند . نهج البلاغة : الکتاب ۳۱ منتخب میزان الحکمة : ۵۱۰

حدیث۱۰

امام صادق علیه‌السلام : أمّا شُؤمُ المَرأةِ فکَثرَةُ مَهرِها وعُقوقُ زَوجِها ؛ شومی و ناخجستگی زن، زیاد بودن مهریه او و نافرمانی از شوهرش می‌باشد . معانی الأخبار : ۱۵۲ / ۱ منتخب میزان الحکمة : ۲۵۴

حدیث۱۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أفضَلُ نِساءِ اُمَّتِی أصبَحُهُنَّ وَجها وأقَلُّهُنَّ مَهرا ؛ بهترین زنان امّت من ، خوبروترین و کم مهریه‌ترین آنان هستند . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۳۷ / ۲۵ منتخب میزان الحکمة : ۲۵۴

حدیث۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مثل المرأه کالضّلع إن أردت أن تقیمه کسّرته و إن استمتعت به استمتعت به و فیه إود؛ حکایت زن چون دنده است اگر بخواهی راستش کنی خواهد شکست و اگر از آن بهره گیری با وجود کجیش بهره توانی گرفت. نهج الفصاحه

حدیث۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ نفس من بنی آدم سیّد فالرّجل سیّد أهله، و المرأه سیّده بیتها؛ هر یک از فرزندان آدم فرمان روایی است: مرد فرمانروای کسان خویش است و زن فرمانروای خانه خویش است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العفاف زینه النّساء؛ عفت، زینت زنانست. نهج الفصاحه

حدیث۱۵

العدل حسن و لکن فی الامراء أحسن، السّخاء حسن و لکن فی الأغنیاء أحسن، الورع حسن و لکن فی العلماء أحسن، الصّبر حسن و لکن فی الفقراء أحسن، التّوبه حسن و لکن فی الشّباب أحسن، الحیاء حسن و لکن فی النّساء أحسن؛ عدالت نیک است ولی از زمامداران نیکوتر است، سخاوت نیک است ولی از اغنیا نیکوتر است، تقوی نیک است ولی از علما نیکوتر است صبر نیک است ولی از فقرا نیکوتر است. توبه نیک است ولی از جوانان نیکوتر است شرم نیک است ولی از زنان نیکوتر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر نسائکم العفیفه الغلمه عفیفه فی فرجها غلمه علی زوجها؛ بهترین زنان شما زن عفیف راغب است که در ناموس خود عفت و به شوهر خود رغبت داشته باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر نساء أمّتی أصبحهنّ وجها و أقلّهنّ مهرا؛ بهترین زنان امت من کسانی هستند که رویشان نکوتر و مهرشان کمتر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ من یمن المرأه تیسیر خطبتها و تیسیر صداقها؛ نشان میمنت زن این است که خواستگاریش آسان و مهرش سبک باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: امرأه ولود أحبّ إلی اللّه تعالی من امرأه حسناء لا تلد إنّی مکاثر بکم الامم یوم القیامه؛ زنی که فرزند بسیار آرد در پیش خداوند از زن زیبائی که فرزند نمی آرد بهتر است من در روز قیامت به فزونی شما افتخار می کنم. نهج الفصاحه

حدیث۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا ـ أخبرکم بنسائکم من أهل الجنّه؟ الودود الولود العئود الّتی إذا ظلمت قالت هذه یدی فی یدک لا أذوق غمضا حتّی ترضی؛ می خواهید شما را از زنانی که اهل بهشتند خبر دهم؟ زن وفاداری که فرزند زیاد آورد و زود آشتی کند و همین که بدی کرد گوید این دست من در دست توست چشم بر هم نمی گذارم تا از من راضی شوی. نهج الفصاحه

حدیث۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا أخبرک بخیر ما یکنز المرء؟.. المرأه الصّالحه إذا نظر إلیها سرّته و إذا أمرها أطاعته و إذا غاب عنها حفظته؛ می خواهی تو را از بهترین گنجینه مرد خبر دهم؟ زن پارسا که وقتی بدو نگرد مسرور شود و همین که بدو فرمان دهد اطاعت کند و هنگام غیبت امانت او را محفوظ دارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعظم النّساء برکه أقلّهن مؤنه؛ از همه زنان پربرکت تر آن است که خرجش کمتر باشد. نهج الفصاحه

حدیث۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعظم النّساء أحسنهنّ وجوها و أرخصهنّ مهورا؛ بهترین زنان آن است که رویش خوبتر و مهرش کمتر است. نهج الفصاحه

حدیث۲۴

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: نشانه میمنت زن این است که خواستگاریش آسان و مهرش سبک باشد. (نهج الفصاحه ، ح ۹۲۹)

حدیث۲۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : وقتی زنی برای کسی جز شوهر خود بوی خوش بکار برد مایه آتش و عار است. نهج الفصاحه ، حدیث ۱۸۸

حدیث۲۶

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اگر زنی خود را معطر کند و بر مردمی بگذرد که بوی او را دریابند، مانند زناکار است. نهج الفصاحه ، حدیث ۱۷۷

حدیث۲۷

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: زنی که فرزندی به خطا آورد (از راه نامشروع) و بر خانواده ایی در آورد (به خانواده اش نسبت دهد) که به ناحق محارم آنها را ببیند و در اموالشان شرکت کند ، خشم خدا نسبت به وی بسیار سخت است. نهج الفصاحه ، حدیث ۲۹۷

حدیث۲۸

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: بهترین زنان شما، زنی است زایا، بسیار مهربان، باحجاب، پاکدامن، در میان خویشاوندان خود عزیز و در برابر شوهرش متواضع باشد، خودش را برای شوهرش بیاراید و از دیگران حفظ کند، از شوهرش حرف شنوی داشته باشد و امر او را اطاعت نماید و در خلوت خواسته شوهرش را برآورده نماید. من لایحضره الفقیه، ج۳، ص ۳۸۹، ح ۴۳۷۶.

حدیث۲۹

پیامبر اکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند : لَیْسَ لِلصَّبیِّ لَبَنٌ خَیْرٌ مِنْ لَبَنِ اُمِّهِ ؛ برای کودک ، هیچ شیری بهتر از شیر مادرش نیست . عیون اخبار الرضا ، ج ۱، ص ۳۸، ح ۶۹ .

حدیث۳۰

اَطْعِمُوا الْمَرأَةَ فی شَهْرِها الَّذی تَلِدُ فیهِ التَّمْرَ فَاِنَّ وَلَدَها یَکونُ حَلیما نَقیّا ؛ به زن، در ماهی که زایمان کرده ، خرما بدهید ، چرا که فرزند او بردبار و پاک می‌شود . مکارم الأخلاق ، ص ۱۶۹ .

حدیث۳۱

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : الْمَرأَةُ تَحیضُ، یَحْرُمُ عَلی زَوْجِها اَن یَأتِیَها لِقَولِ اللّهِ تَعالی و لا تَقرَبوهُنَّ حَتّی یَطهُرْنَ)؛ زنی که

در عـادت ماهیـانه (حیض) است بر شوهرش آمیزش با او حرام است به دلیل این گفته خداونـد متعال: به زنان حائض نزدیک نشوید تا زمانی که پاک گردند. وسائل الشیعه ، ج ۲، ص ۳۲۲، ح ۹.

حدیث۳۲

پیـامبر اکرم صـلی‌الله‌علیه‌وآله وسـلم می فرماینـد : اَدِّبُوا اَوْلادَکُمْ فی بُطونِ اُمَّهـاتِهِمْ. قیلَ: وَکَیْفَ ذلِکَ یا رَسُولَ اللّهِ؟ فَقالَ: بِاِطْعامِهِمُ الْحَلالَ؛ فرزنـدانتان را در رحم مادرانشان تربیت کنیـد. سـئوال شـد: این چطور ممکن است، ای رسول خـدا؟ فرمودنـد: با خورانـدن غذای حلال (به مادرانشان) جُنگ مهدوی، ص .۱۳۲

حدیث۳۳

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: هنگامی که زن باردار می‌شود ، همانند روزه‌دارِ شب‌زنده‌دار و مجاهدی است که با جان و مـالش در راه خـدا جهـاد می‌کنـد و هنگامی که فارق شود ، پاداشـی دارد که نمی‌دانی عظمت آن چه‌قـدر است و هنگامی که شـیر بدهد ، در هر بار مکیدن ، پاداش آزاد کردن یکی از فرزندان اسـماعیل(علیه‌السـلام) برای اوست و آن‌گاه که شـیردادن تمام شود ، فرشته‌ای بر پهلوی او می‌زند و می‌گوید : عمل را از نو آغاز کن که بی‌تردید ، آمرزیده شدی . امالی صدوق ، ص ۴۹۶، ح ۶۷۸ .

حدیث۳۴

قال الامام الصّادق – علیه السّـلام – : اَلمُغَنّیةُ ملعونةٌ و مَن آواها و أَکَلَ کسـبَها ملعونٌ. امام صادق – علیه السّـلام – فرمودند: زن آوازه خوان ملعون است و کسـی که او را جای دهـد و از درآمـد آوازه خوانی او بخورد (روزی خود را بگذرانـد) نیز ملعون است. «بحار الانوار، ج ۷۹، ص ۲۱۱»

شوهر داری

حدیث۱

الإمامُ الصّادقُ علیه‌السـلام : مَلعونـةٌ مَلعونـةٌ امرأةٌ تُؤذِی زَوجَها وتُغِمُّهُ ، وسَـعیدةٌ سَـعِیدةٌ امرأةٌ تُکرِمُ زَوجَها ولا تُؤذِیهِ وتُطِیعُهُ فی جَمیعِ أحوالِهِ . امـام صـادق علیه‌السـلام : ملعـون اسـت، ملعـون، آن زنی کـه شـوهر خـود را بیـازارد و غمگین کنـد . و خوشـبخت است ، خوشبخت ، آن زنی که شوهر خود را احترام نهد و آزارش ندهد و در همه حال از وی فرمان برد . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۵۳ / ۵۵

حدیث۲

الإمامُ الصّادقُ علیه‌السلام : سَألَتْ اُمُّ سَلَمَةَ رسولَ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم عن فَضلِ النساءِ فی خِدمَهِأزواجِهِنَّ ، فقال : أیُّما امرَأةٍ رَفَعَتْ مِن بَیتِ زَوجِها شیئا مِن مَوضِعٍ إلی مَوضِعٍ تُریدُ بِهِ صَلاحا إلاّ نَظَرَ اللّه إلَیها ، ومَن نَظَرَ اللّه إلَیهِ لَم یُعَذِّبْهُ . امام صادق علیه‌السلام : اُمّ سـلمه از رسول خدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم درباره فضـیلت خدمت کردن زنان به شوهرانشان پرسید، آن حضرت فرمودند : هر زنی که در خانه شوهر خود به قصـد مرتب کردن آن ، چیزی را جابه جا کنـد خداوند به او نظر افکند و هر که خداوند به او نظر کند عذابش نکند . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۵۱ / ۴۹

حدیث۳

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : أیُّما امرَأةٍ خَدَمَتْ زَوجَها سَبعَةَ أیّام ، غَلَّقَ اللّه عَنها سَبعةَ أبوابِ النارِ وفَتَحَ لَها ثمانِیَةَ أبوابِ الجَنّةِ تَدخُلُ مِن أینَما شاءَتْ . وقالَ علیه‌السلام : ما مِن امرَأةٍ تَسقِی زَوجَها شَربَةَ ماءٍ إلاّ کانَ خَیرا لَها مِن سَنةٍ صِیامِ نَهارِها وقِیامِ لَیلِها . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر زنی که هفت روز شوهرش را خدمت کند ، خداوند هفت در دوزخ را به روی او ببندد و هشت در بهشت را به رویش بگشاید ، تا از هر در که خواهد وارد شود . و فرمود : هیچ زنی نیست که جرعه‌ای آب به شوهرش بنوشاند مگر آن که این عمل او برایش بهتر از یک سال باشد که روزهایش را روزه بگیرد و شبهایش را به عبادت سپری کند . إرشاد القلوب : ۱۷۵ ، منتخب میزان الحکمه : ۲۵۴

حدیث۴

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلّم) فرمودند: لَو أمَرتُ أحَدا أن یَسجُدَ لِأَحَدٍ لَأَمَرتُ المرأةَ أن تَسجُدَ لِزَوجِها . اگر قرار بود دستور دهم کسی در برابر کسی سجده کند ، حتما به زن دستور می‌دادم که شوهرش را سجده کند . الکافی : ۵ / ۵۰۸ / ۶

حدیث۵

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلّم) فرمودند: ویلٌ لِامرَأةٍ أغضَبَتْ زَوجَها ، وطُوبی لِامرَأةٍ رَضِیَ عنها زَوجُها . وای بر زنی که شوهرش را ناراحت کند و خوشا به حال زنی که شوهرش از او راضی باشد . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۴۶ / ۲۴

حدیث۶

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : ثَمانیةٌ لا تُقبَلُ مِنهُمُ الصَّلاةُ : العَبدُ الآبِقُ حتّی یَرجِعَ إلی مَولاهُ ، والناشِزُ وزَوجُها علَیها ساخِطٌ ، ومانِعُ الزَّکاةِ ، وتارِکُ الوُضوءِ ، والجارِیَةُ المُدرِکَةُ تُصَلِّی بغَیرِ خِمارٍ ، وإمامُ قَومٍ یُصَلِّی بِهِم وهُم لَهُ کارِهُونَ ، والسَّکرانُ ، والزَّبِینُ ؛ وهُو الذی یُدافِعُ البَولَ والغائطَ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هشت نفرند که نمازشان پذیرفته نمی‌شود : بنده فراری ، تا زمانی که به سوی مولایش برگردد . زن نافرمان ، که شوهرش از او ناراضی است . کسی که زکات نمی‌دهد . کسی که وضو نمی‌گیرد . دختر بالغی که بدون‌روسری نماز بخواند . پیشوای قومی که با آنان نماز بخواند در حالی که از او ناراضی هستند . آدم مست و زَبین ، یعنی کسی که بول و غائط خود را به زور نگه داشته است . مکارم الأخلاق : ۲ / ۳۲۴ / ۲۶۵۶ ، منتخب میزان الحکمه : ۳۲۶

حدیث۷

قال الامام الباقر – علیه السلام – : إنَّ اللهَ عَزَّ وَ جَلَّ کتَبَ عَلَی الرِّجالِ الْجِهادَ وَ عَلَی النِّساءِ الْجِهادَ فَجِهادُ الرَّجُلِ أنْ یَبْذُلَ مالَهُ وَ دَمَهُ حَتّی یُقْتَلَ فِی سَبِیلِ اللهِ وَ جِهادُ الْمَرْأةُ أنْ تَصْبِرَ عَلی ماتَری مِنْ أذی زَوْجِها وَ غِیرَتِهِ. امام باقر – علیه السلام – فرمودند: خداوند متعال برای مردان جهاد را مقرّر داشت و برای زنان نیز جهاد را منظور داشت و جهاد مردان آن است که مال و جان خویش را در راه خدا ایثارکنند. ولی جهاد زنان آنست که بر اذیت های شوهر و غیرت ورزیهای او صبر کنند. «وسائل الشیعه، ج ۲۰، ص ۱۵۷»

حدیث۸

قال الإمام الباقر – علیه السلام – : أیما امرأة خدمت زوجها سبعة أیام أغلق الله عنها سبعة أبواب النار وفتح لها ثمانیة أبواب الجنة

تدخل من أيها شاءت. وقال – عليه السلام – : ما من امرأة تسقى زوجها شربة من ماء ... . امام باقر – عليه السّلام – فرمودند: هر زنی که هفت روز شوهرش را خدمت کند، خداوند هفت در دوزخ را به روی او ببندد و هشت در بهشت را به رویش بگشاید، تا از هر در که خواهد وارد شود و فرمودند: هیچ زنی نیست که جرعه ای آب به شوهرش بنوشاند مگر آن که این عمل او برایش بهتر از یک سال باشد که روزهایش را روزه بگیرد و شبهایش را به عبادت سپری کند. «وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۱۲۳»

حدیث۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أعظَمُ الناسِ حَقّا على المرأةِ زَوجُها ، وأعظَمُ الناسِ حقّا عَلَى الرَّجُلِ اُمُّهُ ؛ بزرگترین حقّ را بر زن ، شوهر او دارد و بزرگترین حقّ را بر مرد ، مادر او دارد . کنز العمّال : ۴۴۷۷۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۴

حدیث۱۰

امام صادق علیه‌السلام : أمّا شُؤمُ المَرأةِ فكَثرَةُ مَهرِها وعُقوقُ زَوجِها ؛ شومی و ناخجستگی زن، زیاد بودن مهریه او و نافرمانی از شوهرش می‌باشد . معانی الأخبار : ۱۵۲ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۴

حدیث۱۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: لایقبل الله صلاهٔ خمسهٔ نفر.الابق من سیده و امراهٔ لایرضی عنها زوجها و مدمن الخمر و العاق و اکل الربا ؛ خداوند نماز پنج گروه را نمی پذیرد: ۱ – بنده ای که از نزد مولای خود فرار کرده است . ۲ – زنی که شوهرش از وی راضی نیست . ۳ – شرابخوار و دائم الخمر. ۴ – کسی که عاق والدین شده است . ۵ – رباخوار. (مستدرک الوسائل ، ج ۱۳، ص ۳۳۲)

حدیث۱۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من کان له امرئهٔ توذیه لم یقبل الله صلاتها و لاحسنهٔ من عملها حتی تعینه و ترضیه و ان صامت الدهر... و علی الرجل مثل ذلک الوزر اذا کان لها مؤ ذیا ظالما ؛ کسی که همسر خود را بیازارد، نماز و اعمال نیک او مورد پذیرش الهی قرار نمی گیرد، مگر آن که به کمک او بپردازد و رضایتش را جلب کند، گرچه همشه روزه دار باشد والبته شوهر نیز دارای همین نوع از عقاب است و در صورتی که همسر خویش را بیازارد و به او ظلم روا دارد. (وسائل الشیعه ، ج ۱۴، ص ۱۱۶)

حدیث۱۳

قال الصادق – علیه السلام –: ایما امراهٔ باتت و زوجها علیها ساخط فی حق ، لم تقبل منها صلوهٔ حتی یرضی عنها ؛ هر زنی که شب بخوابد در حالی که شوهرش به خاطر (مطلب) حقی از وی خشمگین باشد، هیچ نمازی از او قبول نمی شود، مگر آن که شوهرش از او راضی شود. (فروع کافی ، ج ۵، ص ۵۰۷)

حدیث۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس للمرأه أن تنتهک شیئا من مالها إلّا بإذن زوجها؛ زن حق ندارد چیزی از مال خود را بی اجازه شوهرش ببخشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵

لو کنت آمرا أحدا أن یسجد لأحد لأمرت النّساء أن یسجدن لأزواجهنّ لما جعل اللّه لهم علیهنّ من الحقّ؛ اگر به کسی دستور می دادم کسی را سجده کند به زنان دستور میدادم شوهران خویش را سجده کنند از بس که خدا برای شوهران حق به گردن زنان نهاده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر نسائکم العفیفه الغلمه عفیفه فی فرجها غلمه علی زوجها؛ بهترین زنان شما زن عفیف راغب است که در ناموس خود عفت و به شوهر خود رغبت داشته باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر النّساء الّتی تسرّه إذا نظر و تطیعه إذا أمر و لا تخالفه فی نفسها و لا مالها بما یکره؛ بهترین زنان آن است که وقتی مرد بدو نگرد، مسرور شود و وقتی بدو فرمان دهد، اطاعت کند و با تن و مال خود بر خلاف رضای شوهر کاری نکند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحجّ جهاد کلّ ضعیف و جهاد المرأه حسن التّبعّل؛ حج جهاد ضعیفان است و جهاد زن، شوهرداری خوب است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما امرأه ماتت و زوجها عنها راض دخلت الجنّه؛ هر زنی که بمیرد و شوهرش از او خشنود باشد، به بهشت می رود. نهج الفصاحه

حدیث۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما امرأه سألت زوجها الطّلاق من غیر ما بأس فحرام علیها رائحه الجنّه؛ هر زنی که بدون جهت از شوهر خود طلاق خواهد، بوی بهشت بر او حرام است. نهج الفصاحه

حدیث۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما امرأه خرجت من بیتها بغیر إذن زوجها کانت فی سخط اللّه تعالی حتّی یرجع إلی بیتها أو یرضی عنها زوجها؛ هر زنی که بدون اجازه شوهر از خانه خود بیرون رود مورد خشم خداست تا به خانه بر گردد یا شوهرش از او راضی شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ للزّوج من المرأه لشعبه ما هی لشی ء؛ شوهر در پیش زن مقامی دارد که هیچ چیز ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعظم النّاس حقّا علی المرأه زوجها و أعظم النّاس حقّا علی الرّجل أمّه؛ شوهر از همه کس بیشتر بر زن حق دارد و مادر از همه کس بیشتر بر مرد حق دارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۴

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا باتت المرأه هاجره فراش زوجها لعنتها الملائکه حتّی تصبح؛ وقتی زنی دور از بستر شوهر خود شب را به روز آورد،فرشتگان تا صبح او را لعنت کنند. نهج الفصاحه

حدیث۲۵

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اثنان لا تجاوز صلاتهما رءوسهما عبد أبق من موالیه حتّی یرجع و امرأه عصت زوجها حتّی ترجع؛ دو کسند که نمازشان از سرشان بالاتر نمیرود بنده ای که از آقایان خود گریخته باشد تا هنگامی که باز گردد و زنی که شوهر خود را نافرمانی کرده باشد تا باز گردد. نهج الفصاحه

حدیث۲۶

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : کَتَبَ اللّهُ الْجِهادَ عَلَی الرِّجالِ وَالنِّساءِ، فَجِهادُ الرَّجُلِ بَذْلُ مالِهِ وَنَفْسِهِ حَتّی یُقْتَلَ فی سَبیلِ اللّه، وَجِهادُ الْمَرْئَهِ أنْ تَصْبِرَ عَلی ماتَری مِنْ أذی زَوْجِها وَغِیْرَتِهِ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: خداوند جهاد را بر مردان و زنان لازم دانسته است. پس جهاد مرد، آن است که از مال و جانش بگذرد تا جائی که در راه خدا کشته و شهید شود. و جهاد زن آن است که در مقابل زحمات و صدمات شوهر و بر غیرت و جوانمردی او صبر نماید. وسائل الشّیعهٔ، ج ۱۵، ص ۲۳، ح ۱۹۹۳۴

حدیث۲۷

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : لا یقبل الله صلاهٔ خمسهٔ نفر. الابق من سیده و امرأهٔ لا یرضی عنها زوجها ومدمن الخمر و العاق و اکل الربا؛ خداوندنماز پنج گروه را نمی پذیرد:۱- بنده ای که از نزد مولای خود فرارکرده است .۲- زنی که شوهرش از وی راضی نیست .۳- شرابخوار و دائم الخمر.۴- کسی که عاق والدین شده است .۵- رباخوار. (مستدرک الوسائل ، ج ,۱۳ ص ۳۳۲)

حدیث۲۸

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : کسی که همسر خود را بیازارد، نماز و اعمال نیک او مورد پذیرش الهی قرارنمی گیرد، مگر آن که به کمک او بپردازد و رضایتش را جلب کند، گر چه همیشه روزه دار باشد و البته شوهر نیز دارای همین نوع از عقاب است ، درصورتی که همسر خویش را بیازارد و به او ظلم روا دارد. (وسائل الشیعه ، ج ,۱۴ ص ۱۱۶)

حدیث۲۹

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ایما امراهٔ باتت و زوجها علیها ساخطفی حق ، لم تقبل منها صلوهٔ حتی یرضی عنها؛ هر زنی که شب بخوابد در حالی که شوهرش به خاطر (مطلب) حقی از وی خشمگین باشد، هیچ نمازی از او قبول نمی شود، مگرآن که شوهرش از اوراضی شود. (فروع کافی ، ج ۵، ص ۵۰۷)

حدیث۳۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: و الحج جهاد کل ضعیف ، و لکل شی ء زکاهٔ و زکاهٔ البدن الصیام ، و جهاد المرأهٔ حسن التبعل؛ نمازوسیله تقرب و نزدیک شدن هر پارسایی به خداست ، و حج ، جهاد افرادناتوان است .هر چیزی زکات دارد و زکات و پاک کردن بدن ، روزه گرفتن است . جهاد زن هم خوب شوهرداری کردن می باشد. (نهج البلاغه ، فیض الاسلام ، ص ۱۱۵۲)

حدیث۳۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اَطیعی زَوْجِکَ یَکْفِکَ خَیْرَ الدُّنْیا وَ الآخِرَهِٔ وَ بِرّی والِدَیْکَ یَکْثُرْ خَیْرُ بَیْتِکَ؛ شوهرت را اطاعت کن تا خیر دنیا و آخرت تو را کفایت کند و به پدر و مادرت نیکی کن تا خیر خانه‌ات زیاد شود. کنزالعمال، ح ۴۳۳۸۸.

حدیث۳۲

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلّم) فرمودند: مَن صَبَرَتْ عَلی سُوءِ خُلُقِ زَوجِها أعطاها مِثلَ (ثَوابِ) آسِیَهَٔ بنتِ مُزاحِم؛ هر زنی در برابر بد اخلاقی شوهرش شکیبایی ورزد ، خداوند همانند (ثواب) آسیه (همسر فرعون) به او عطا کند . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۴۷ / ۳۰

حجاب، عفاف و پاکدامنی

حدیث۱

قال الامام الصّادق - علیه السلام - : ما اغْتَنَمَ أحَدٌ بِمِثْلِ ما اغْتَنَمَ بِغَضِّ الْبَصَرِ لِأنَّ الْبَصَرَ لا یُغَضُّ عَن مَحارِمِ اللهِ تَعالی إلّا وَ قَدْ سَبَقَ إلی قَلْبِهِ مُشاهَدَهُٔ الْعَظَمَهِٔ وَ الْجَلالِ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: هیچ غنیمتی مانند غنیمتی که آدمی از راه کنترل چشم به دست می آورد نیست، زیرا دیدگان از نگاه به نا محرم فرو بسته نمیشود جز آنکه در قلب او عظمت و جلال الهی مشاهده می شود. «مصباح الشریعهٔ، ص ۹»

حدیث۲

عَنِ الإمامِ الصّادِقِ - علیه السلام - قال: بِرُّوا آبائَکُمْ یَبُرُّکُمْ أبْناؤُکُمْ وَ عَفُّوا عَن نساءِ النّاسِ تُعَفُّ نِساؤُکُمْ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: به پدرانتان نیکی کنید تا فرزندانتان به شما نیکی نمایند و از ناموس دیگران چشم پوشی کنید تا دیگران از نظر کردن به ناموس شما خودداری کنند. «وسایل الشیعه، ج ۱۴، ص ۷۹»

حدیث۳

عَنِ الامام الصَّادِقِ – علیه السلام – قال: إذا بَلَغَتِ الْجارِیَةُ سِتَّ سِنِینَ فَلا یَنْبَغِی لَکَ أنْ تُقَبِّلَها. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: وقتی که دختر به شش سالگی رسید، شایسته نیست که او را ببوسی. «وسایل الشیعه، ج ۵، ص ۲۸»

حدیث۴

قال النَّبِیَ– صلی الله علیه و آله – : لاـ تُنْزِلُوا النِّساءَ الْغُرَفَ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: زن را در جایگاهی که بر دیگر جاها اشراف دارد، جای ندهید. «وسایل الشیعه، ج ۱۴، ص ۱۳۷»

حدیث۵

عَنِ الإمام الصَّادِقِ – علیه السلام – قال: حَصِّنُوا أمْوالَکُمْ وَ فَرُوجَکُمْ بِتِلاوَةِ سُورَةِ النُّورِ وَ حَصِّنُوا بِها نِسائَکُمْ فَإنَّ مَنْ أدْمَنَ قِرائَتَها فِی کُلِّ یَوْمٍ أوْ فِی لَیْلَةٍ لَمْ یَزْنِ أحَدٌ مِنْ بَیْتِهِ أبَداً حَتّی یَمُوتَ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: خانواده و اموال خود را با قرائت سوره نور حفظ کنید و زنان خود را بوسیله آن مصون و محفوظ نگه دارید زیرا کسی که دائماً روزی یکبار این سوره را قرائت کند، هیچ فردی از اهل منزل او به فحشا کشانده نخواهند شد. «نور الثقلین، ج ۳، ص ۵۸۳»

حدیث۶

قال الامام الصّادق – علیه السلام – : ... وَ الْعِفَّةُ وَ ضِدُّها الْتَّهَتُّکُ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: یکی از سجایای اخلاقی، عفت است که ضد آن همان بی پروائی است. «اصول کافی، ج ۱، ص ۲۱»

حدیث۷

عَنِ الامام الباقِرِ – علیه السلام – قال: یُفَرَّقُ بین الْغِلْمانِ وَ النِّساءِ فی المَضاجِعِ إذا بَلَغُوا عَشْرَ سِنِینَ. امام باقر – علیه السلام – فرمودند: وقتی که کودکان به ده سالگی رسیدند، باید محل خواب دختران را از پسران جدا ساخت. «مکارم الاخلاق، ص ۱۱۵»

حدیث۸

قال الامام الکاظم – علیه السلام – : وَ التَّهْیِئَةُ مِمّا یُزِیدُ اللهُ بِهِ عِفَّةَ النِّساءِ. امام کاظم – علیه السلام – فرمودند: خودآرائی و رسیدگی به خود، از عواملی است که سبب می شود خداوند بر پاکدامنی زن بیافزاید. «وسایل الشیعه، ج ۱، ص ۸۸»

حدیث۹

عَنِ الْإمامِ الْباقِرِ – علیه السلام – : أفْضَلُ الْعِبادَةِ عِفَّةُ الْبَطْنِ وَ الْفَرْجِ. امام باقر – علیه السلام – فرمودند: برترین عبادت، عفت و پاکی شکم (از غذاهای نا مشروع) و طهارت دامن است. «وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۲۷۱»

حدیث۱۰

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : هِبَةُ الرَّجُلِ لِزَوْجَتِهِ یُزِیدُ فی عِفَّتِها. پیامبرخدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هدیه شوهر به

همسر خود، از عوامل افزایش پاکدامنی زن است. «من لایحضر الفقیه، ج ۴، ص ۲۸۱»

حدیث۱۱

عَنِ النَّبی– صلی الله علیه و آله – قال: کُلُّ عَیْنٍ باکِیَةٌ یَوْمَ الْقِیامةِ إلّا ثلاثَ أعْیُنٍ: عَیْنٌ بَکَتْ مِنْ خَشْیَةِ اللهِ وَ عَیْنٌ غَضَّتْ مِنْ مَحارِمِ اللهِ وَ عَیْنٌ باتَتْ ساهِرَةً فِی سَبیلِ اللهِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: همه چشمها در قیامت گریانند، جز سه چشم: چشمی که در دنیا از خوف خدا بگرید و چشمی که از نگاه حرام خودداری کند و چشمی که به خاطر نگهبانی در راه خدا بیدار بماند. «نور الثقلین، ج ۳، ص ۵۸۳»

حدیث۱۲

عَنِ الامام علی – علیه السلام – قال: مَنْ اُلْهِمَ الْعِصْمَةَ أمِنَ الزَّلَلَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: کسی که متصفت به پاکدامنی است، از لغزشها مصون میماند. «غررالحکم، ح ۷۳۳۸»

حدیث۱۳

قال الامام علی – علیه السلام – : مِنَ الْعِصْمَةِ تَعَذُّرُ الْمَعاصی. امام علی – علیه السلام – فرمودند: معذور بودن از ارتکاب گناه، مایه عصمت و پاکدامنی است. «غررالحکم، ح ۷۳۳۹»

حدیث۱۴

عَنِ الامام علی – علیه السلام – قال: قُرِنَتِ الْعِصْمَةُ بِالْحِکْمَةِ وَ کُلَّما قَوِیَتِ الْحِکْمَةُ ضَعُفَتِ الشَّهْوَةُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: حکمت، با عصمت و پاکدامنی همراه است و هر گاه که حکمت در آدمی تقویت شود، شهوت او تضعیف می گردد. «غررالحکم، ح ۶۳۴»

حدیث۱۵

امام علی – علیه السلام – فرمودند: ای مردم، در برابر خواهشهای نفسانی صابر باشید و تقوی را پیشه خود سازید زیرا صبر بر تقوی، آسان تر است از صبر بر کیفر الهی. «تحف العقول، ص ۱۵۷»

حدیث۱۶

عَنْ أمیرِالْمُومِنِینَ – علیه السلام – قال: صِیامُ الْقَلْبِ عَنِ الْفِکْرِ فِی الْآثامِ أفْضَلُ مِنْ صِیامِ الْمَرْءِ عَنِ الطَّعامِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: بازداشتن دل از افکار ناشایسته، بهتر است از روزه داری و خودداری از خوردن غذا. «وسایل الشیعه، ج ۵، ص ۳۷»

حدیث۱۷

عَنْ أمیرِالْمُومِنِینَ – علیه السلام – قال: إذا کَثُرَتْ المَقْدِرَةُ قَلَّتِ الشَّهْوَةُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: وقتی دسترسی به حلال میسر شود، شهوت درونی کمتر میشود. «نهج البلاغه، حکمت ۲۳۷»

حدیث۱۸

عَن أمِیرِالْمُومِنِینَ – علیه السـلام – قـال لأصْـحابِهِ: إذا رَأی أحَـدُکُمْ إمْرَئَـةً تُعْجِبُهُ فَلْیَأتِ أهْلَهُ فَـإنَّ عِنْـدَ أهْلِهِ مِثْـلَ مـا رَأی وَ لا یَجْعَلَنَّ لِلشَّیْطانِ عَلی قَلْبِهِ سَبِیلًا لِیَصرفَ بَصَـرَهُ عَنها ... . امام علی – علیه السـلام – به اصحاب خویش فرمودند: هرگاه زنی نظر شما را جلب کرد، فوراً به همسر خود رجوع کنیـد، زیرا آنچه که نظر شـما را جلب نمود در او نیز است و آن مرد نبایـد به شـیطان مهلت نزدیک شـدن به قلب خود دهـد و بایـد دیـدگان خویش را ازتوجه به آن زن «أجنبی» فرو بنـدد و اگر دارای همسـر نیست دو رکعت نمـاز گزارد و به حمد و ثنای الهی بپردازد و صلوات بر پیامبر و آل وی فرستد و سپس از خدا درخواست کند تا با رحمت و لطف خود او را از راه دستیابی به حلال، از روی آوردن به حرام بی نیاز کند. «نور الثقلین، ج ۳، ص ۵۸۳»

حدیث۱۹

عَن أمِیرِالْمومِنِینَ – علیه السـلام – قال: مَنْ کَرُمَتْ عَلَیْهِ نَفْسُهُ هانَتْ عَلَیْهِ شَـهَواتُهُ. امام علی – علیه السـلام – فرمودنـد: کسـی که نفس خود را گرامی بدارد، شهوات و خواستهای نفسانی در پیش او حقیر و بی ارزش خواهد بود. «نهج البلاغه، حکمت ۴۴۹»

حدیث۲۰

عَن الامام علی – علیه السـلام – قال: أَلْإعْتِبارُ یُفِیدُ الْعِصْـمَةَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: عبرت گرفتن، باعث پاکدامنی و عدم آلودگی است. «میزان الحکمۀ، ج ۶، باب عصمت»

حدیث۲۱

عَن الامـام علی – علیه السـلام – قال: فَعَصَمَ السُّعَـداءَ بِالاِیمانِ. امام علی – علیه السـلام – فرمودنـد: انسان های پاکـدامن و سـعادتمند بوسیله ایمان به خدا به این صفت نائل آمده اند. « میزان الحکمۀ، ج ۶، باب عصمت»

حدیث۲۲

عَن الامام علی – علیه السلام – قال: قُرِنَتِ الْحِکْمَةُ بِالْعِصْمَةِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: حکمت، با عصمت و پاکدامنی قرین است. «میزان الحکمۀ، ج ۶، باب عصمت»

حدیث۲۳

عَن الامام علی – علیه السـلام – قال: لا فاقَـةَ مَعَ عِفافٍ. امام علی – علیه السـلام – فرمودنـد: با وجود پاکـدامنی، فقر و ناداری نیست. «غررالحکم، ح ۵۴۳۰»

حدیث۲۴

قـال أمِیرُالْمومِنِینَ – علیه السـلام – : أعِینُونِی بِوَرَعٍ وَ اجْتِهادٍ وَ عِفَّةٍ وَ سَـدادٍ. امام علی – علیه السـلام – (به عثمان بن حنیف، اسـتاندار خود در بصـره) فرمودنـد: ... مرا بـا ورع و پارسائی، تلاش و کوشـش، عفت و پاکـدامنی و پیمودن راه صـحیح، یاری دهیـد. «نهج البلاغه، نامه ۴۵»

حدیث۲۵

عَن الامام علی – علیه السلام – قال: مِنْ کَمالِ النِّعْمَةِ التَّحَلّی بِالسَّخاءِ وَ التَّعَفُّفِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: کمال نعمت الهی آراستگی به سخاوت و عفت و پاکدامنی است. «غرر الحکم، ح ۵۴۱۷»

حدیث۲۶

عَن الامام علی – علیه السلام – قال: الْفَضائِلُ أرْبَعَةُ أجْناسٍ: أحَدُها: الْحِکْمَةُ وَ قَوامُها فی الْفِکرِ. وَ الثّانِی: الْعِفَّةُ وَ قَوامُها فِی الشَّهْوَةِ وَ الثّالِثُ: الْقُوَّةُ وَ قَوامُها فِی الْغَضَبِ. و الرّابعُ: الْعَدْل وَ قَوامُها فِی اعْتِدالِ قُوَی النَّفْسِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: فضایل بر چهار گونه اند: ۱– حکمت که موضوع آن فکر است، ۲– عفت که موضوع آن شهوت است، ۳– قوه و نیرو که موضوع آن غضب است، ۴– عدالت که موضوع آن اعتدال نفسانی است. «بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۸۱»

حدیث۲۷

عَن أمیرِالْمومِنینَ – علیه السلام – قال: مَالْمُجاهِدُ الشَّهِیدُ عِنْدَ اللهِ بِأعْظَمَ أجْراً مِمَّنْ قَدَرَ فَعَفَّ لَکادَ الْعَفِیفُ أنْ یَکُونَ مَلَکاً مِنَ الْمَلائِکَةِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: پاداش مجاهد شهید از انسان پاکدامنی که می تواند گناه کند، ولی بر اثر پاکدامنی از آن پرهیز می کند، بیشتر نیست و چه بسا که انسان پاکدامن و عفیف در شمار فرشتگان الهی باشد. «نهج البلاغه، حکمت ۴۷۴»

حدیث۲۸

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : کانَ رسول الله یَزْجُرُ الرّجُلَ ان یتشَبَّهَ بالنّساءَ و یَنهیَ المراةَ ان تتشَبَّهَ بالرّجال فی لباسِها. . امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – مردان را از تشبه به زنان در لباس و زنان را نیز در تشبه به مردان در لباس منع می کردند. «وسائل الشیعه، ج ۲، باب ۱۳»

حدیث۲۹

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : النَّظْرَةُ سَهمٌ مِنْ سِهام ابلیسَ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: نگاه به نامحرم تیری از تیرهای شیطان بر قلب انسان است. «من لا یحضره الفقیه، ج ۴، ص ۱۸»

حدیث۳۰

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : تُؤتی بالمَراةِ الحُسناءِ – یومَ القیامَةِ – التی قَد اِفْتَتَنَتْ فی حُسنِها، فتقولُ: یا ربّ، حَسَّنتَ ... . امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: (روز قیامت) زن زیبا را که به خاطر زیبایی اش در فتنه افتاده است، و فریب زیبائی اش را خورده (و به بی حجابی و بی عفتی و گناه آلوده شده)، برای حساب می آورند. پس به خدا می گوید، خدایا، تو خود مرا زیبا خلق کردی و به سبب آن در فتنه افتادم. پس حضرت مریم – سلام الله علیها – را حاضر می کنند و ندا داده می شود: آیا تو زیباتری یا مریم؟ ما او را در نهایت زیبائی آفریدیم، امّا او گناه نکرد ... «بحارالانوار، ج ۱۲، ص ۲۴۱»

حدیث۳۱

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : لا ینبَغی للمَراةِ ان تَجْمَرَ ثَوْبَها اذا خَرَجتْ مِنْ بَیْتِها. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: برای زن هنگامی که از خانه اش خارج می شود، شایسته نیست لباس های خود را زینت دهد. «من لا یحضره الفقیه، ج ۳، ص ۴۴۰»

حدیث۳۲

قال الامام علی – علیه السّلام – : یَظْهَرُ فی آخَرِ الزّمانِ و اقْتِرابِ السّاعَةِ – وَ هُوَ شرّ الازمِنَةِ – نِسْوَةٌ کاشِفاتٌ، عاریاتٌ مُتَبَرِّجاتُ ... . امام علی – علیه السّلام – فرمودند: در آخر الزمان و نزدیکی های قیامت – که بدترین زمانها خواهد بود – زنان حجابهای خود را برخواهند داشت و بدنهایشان را به نامحرمان نشان خواهند داد و سرهای خود را زینت نموده در معرض دید نامحرمان قرار می دهند، اینها از دین خارج شده و در انواع فتنه ها داخل خواهند شد، به شهوات تمایل دارند و به سمت لذت های زود گذر شتاب می کنند، حرام های الهی را حلال خواهند شمرد و آنها جایگاه ابدیشان جهنم است. «من لا یحضره الفقیه، ج ۳، ص ۳۹۰»

حدیث۳۳

عن بعضِ اصحابِنا، عن ابی عبدالله – علیه السّلام – قالَ: قلتُ لَهُ: ما یحّل للرّجالِ ان یَری من المراةِ اذا لَمْ یَکُنْ محرما؟ قالَ: الوَجْهُ و الکفّان و القَدَمان . یکی از شیعیان از امام صادق – علیه السّلام – سؤال می کند: چه قسمتی از بدن زن نامحرم را اگر مردی ببیند مرتکب حرام نشده است؟ حضرت فرمودند: صورت و دست ها و دو قدم. «وسائل الشیعه، ج ۱۴، باب ۱۰۹، ح ۲»

حدیث۳۴

عن الفضیل بن یسار قال: سالتُ ابا عبدالله – علیه السّلام – عن الذّارِعینَ مِنَ المراةِ هما من الزّینةِ الّتی قالَ الله تبارکَ و تعالی و لایبدینَ زینتهن الّا لبُعُولتهنّ؟ قالَ: نَعَم ... . فضیل بن سیار می گوید: از امام صادق – علیه السّلام – سؤال کردم آیا ساعد (بین مچ و آرنج) از زینت هائی است که خداوند می فرماید: زینت هایتان را جز برای شوهران و محارم خویش آشکار نکنید؟ امام فرمودند: آری، همچنین زینت های زیر مقنعه (مثل گردن بند) و نیز النگو، از آن زینت ها هستند. «وسائل الشیعه، ج ۱۴، باب ۱۰۹، ح ۱»

حدیث۳۵

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : فیما اخَذَ رسولُ اللهِ – صلّی الله علیه و آله – مِنَ البَیعَةِ عَلی النّساءِ أن لا یَحْتَبینَ و لا یَقْعُدْنَ مَعَ الرّجالَ فی الخَلَاء . امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: از جمله پیمانهائی که رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – از زنان امت خود گرفته است، این است که چادرهای خود را در بین ساق پا و پشت خود جمع نکنند و بر بدن نچسبانند و با مردان نامحرم در محل خلوت ننشینند. «وسائل الشیعه، ج ۲۰، ص ۱۸۵»

حدیث۳۶

قال الحجهٔ بن الحسن – عج الله تعالی فرجه الشریف – فی الدّعاء: ... وَ عَلیَ النِّساءِ بالحَیاءِ و العِفَّةِ. امام زمان – عج الله تعالی فرجه الشریف – (در فرازی از مناجات خویش با خداوند)، فرمودند: پروردگارا به زنانِ (امت من) حیاء و پاك دامنی ارزانی بدار. «مفاتیح الجنان، ص ۲۱۷»

حدیث۳۷

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : ... و المَرْاةُ اذا خَرَجَتْ من بابِ دارِها مُتَزَيِّنَةً مُتَعَطِّرَةً و الزّوجُ بذلِكَ راضٍ يُبنى لِزَوجِها بكَلِّ قَدَمٍ بيتٌ فی النّار. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: زن اگر از خانهٔ خودش با آرایش و زینت و معطر خارج شود و شوهرش به این کار او راضی باشد، به هر قدمی که آن زن بر می دارد برای شوهرش خانه ای در جهنم بنا می گردد. «بحارالانوار، ج ۱۰۰، ص ۲۴۹»

حدیث۳۸

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : ... لِلْابنِ و الاخِ ما فوقَ الدَّرعِ و لِغَيْرِ ذی مَحرمٍ ارَبَعهٔ اثوابٍ: دِرعٌ وَ حِمارٌ وَ جِلْبابٌ وَ ازارٌ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: زن در پیش برادر و فرزند خود اگر یک پیراهن بپوشد که تا زانوان یا ساق پای او مستور باشد کافی است ولی در نزد نامحرمان، زن باید چهار لباس داشته باشد: پیراهن، روسری یا مقنعه، چادر و شلوار. «تفسیر نور الثقلین، ج ۳، ص ۶۲۴»

حدیث۳۹

قال الامام علی – علیه السّلام – : العِفَّةُ تُضَعِّفُ الشَّهوَةَ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: عفت و پاکدامنی شهوت را تضعیف می کند. «تصنیف غرر الحکم، ص ۲۵۶، ح ۵۴۲۱»

حدیث۴۰

قال الامام علی – علیه السّلام – : ثَمَرةُ العِفَّةِ الصّيانَةُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: ثمرهٔ عفت و پاکدامنی، محفوظ ماندن از گناه می باشد. «تصنیف غرر الحکم، ص ۲۵۶، ح ۵۴۲۳»

حدیث۴۱

قال الامام علی – علیه السّلام – : قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : ... و رایتُ اِمْرَاَةً تُقطَعُ لحمُ جَسَدِها مِنْ مُقَدِّمِها و مؤخّرِها بِمَقاريض من نارٍ ... . امام علی – علیه السّلام – فرمودند: رسول خدا فرمودند: در شب معراج زنانی را دیدم که گوشت بدنشان توسط قیچی های آتشین از جلو و عقب بریده می شد ... پس آنها کسانی هستند که خود را در معرض مردان نامحرم قرار می دهند و با رفتارهای مختلف توجه آنها را جلب نموده و به آنها اظهار تمایل می نمایند. «بحار الانوار، ج ۸، ص ۳۰۹»

حدیث۴۲

قال الامام علی – علیه السّلام – : قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : ... و رایتُ اِمرَاَةً تاکُلُ لحمَ جَسَدِها و النّار توقَدُ مِنْ تَحتِها ... فاِنَّها کانَتْ تَزيّنُ بَدَنها للنّاس ... . امام علی – علیه السّلام – فرمودند: رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: در شب معراج زنانی را دیدم که گوشت بدن خود را می خوردند در حالیکه آتش جهنم از زیر آنها شعله ور بود ... همانا آنها کسانی هستند که خود را برای مردم نامحرم زینت می کنند. «بحار الانوار، ج ۸، ص ۳۰۹»

حدیث۴۳

قال الامام علی – علیه السّلام – : دَخَلْتُ أنا و فاطمَةُ عَلی رسول الله – صلّی الله علیه و آله – ... فقالَ، یا علیُّ، ... رایتُ اِمرَاَةً معلَّقَةً

بشَعْرِها يَغْلِی دماغُ راسها ... فانّها لا تُغَطّی شَعْرَها من الرِّجالِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: (روزی) من و فاطمه خدمت رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – رسیدیم، (دیدم که ایشان شدیداً گریه می کنند. عرض کردم: پدر و مادرم فدایت، ای رسول خدا، چه چیزی شما را به گریه انداخته است؟) حضرت فرمودند: ای علی شبی که مرا به آسمانها بردند. زنانی از امت خود را دیدم که در عذاب های بسیار سختی به سر می بردند، به یاد عذاب سخت آنها افتادم و گریه بر من غلبه نمود، زنانی را دیدم که از موهای سر خود آویزان هستند و از آتش جهنم مغز سرشان می جوشید ... پس آنها کسانی هستد که در دنیا موهای سرشان را از مردان نامحرم نمی پوشانند. «بحار الانوار، ج ۸، ص ۳۰۹»

حدیث۴۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : افضَلُ العبادَةِ العِفافُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: عفت و پاکدامنی، برترین عبادات است. «الکافی، ج ۲، ص ۷۹»

حدیث۴۵

قال الامام علی – علیه السّلام – : زکاةُ الجمالِ العِفافُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: زکات زیبایی، عفت و پاکدامنی است. «تصنیف غررالحکم، ص ۲۵۶، ح ۵۴۰۹»

حدیث۴۶

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : ایُّ اِمْرَاَةٍ تطیَّبتْ ثمَّ خَرَجَتْ من بَیتِها فَهِیَ تُلْعَنُ حتّی ترجَعَ الی بیتِها مَتَی ما رَجَعَتْ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: هر زنی که خود را خوشبو نماید و از منزل خارج شود تا زمانی که بر می گردد مورد لعنتِ (خدا و ملائکه) قرار می گیرد. «بحارالانوار، ج ۱۰۰، ص ۲۴۷»

حدیث۴۷

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : مَنْ اطاعَ امْرأَتَهُ اکبَّهُ اللهُ عَلی وجهِهِ فی النّارِ فقال الامام علی – علیه السّلام – : و ما تلك الطاعةُ؟ قال: یاذن لها فی ... و لبس الثیاب الرقاق. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس از زنش اطاعت کند خداوند او را با صورت در آتش خواهد افکند. امام علی – علیه السّلام – عرض کردند: منظور از اطاعت زن چیست؟ حضرت فرمودند: اینکه به او اجازهٔ رفتن به حمامهای عمومی، عروسی هایی که در آن گناه می شود و مجالس آوازه خوانی بدهد و نیز اجازه دهد تا در میان نامحرمان لباس نازك بپوشد. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۵۳»

حدیث۴۸

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : اذا رأیْتُمُ اللاّتی القَیْنَ عَلی رئوسِهِنَّ مثلَ استَمَةِ البَعْرِ فَاعْلَموهنَّ انَّهُ لا یُقْبَلُ لَهُنَّ الصَّلوةُ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: زمانی که دیدید زنانی موهای سر خود را مثل برآمدگی پشت شتر نموده و در میان نامحرمان ظاهر می شوند، به آنها بگوئید که نمازشان قبول نیست. «کنزالعمال، ج ۱۶، ص ۳۹۲»

حدیث۴۹

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: کنتُ قاعدا فی البَقیع مَع رسولِ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم فی یَومِ دَجْنٍ ومَطَرٍ ، إذ مَرَّتِ امْرَأةٌ علی حِمارٍ ، فَهَوتْ یدُ الحِمارِ فی وَهْدَةٍ فسَقَطَتِ المَرأةُ ، فأعْرَضَ النّبیُّ صلی الله علیه و آله و سلّم بوجهِهِ ، قالوا : یا رسولَ اللّه ، إنّها مُتَسَرْوِلَةٌ . قالَ : اللّهُمَّ اغْفِرْ للمُتَسَرْوِلاتِ ثلاثا یا أیُّها النّاسُ ، اتَّخِذوا السَّراویلاتِ فإنَّها مِن أسْتَرِ ثِیابِکُم ، وحَصِّنوا بِها نِساءَکُم إذا خَرَجْنَ . من و پیامبر در یک روز ابری و بارانی در بقیع نشسته بودیم که زنی سوار بر الاغ از آن جا گذشت و دست الاغ در گودالی فرو رفت و زن به زمین افتاد . پیامبر صلی الله علیه و آله و سلّم رویش را برگرداند . حاضران عرض کردند : ای رسول خدا ! آن زن شلوار به پا دارد . پیامبر سه بار فرمود : خدایا ! زنان شلوار پوش را بیامرز . ای مردم ! شلوار بپوشید که شلوار پوشاترین جامه‌های شماست و زنان خود را در موقعی که بیرون می‌آیند با شلوار حفظ کنید . تنبیه الخواطر : ۲ / ۷۸ ، منتخب میزان الحکمه : ۱۳۰

حدیث۵۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: صِیانَةُ المَرأةِ أنعَمُ لِحالِها وَ أدوَمُ لِجَمالِها ؛ محفوظ داشتن زن ، به حال او مفیدتر ، و برای زیبایی‌اش پایدارتر است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۵۸۲۰

حدیث۵۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أیُّما امرأةٍ استَعطَرَتْ فَمَرَّتعلی قَومٍ لِیَجِدُوا مِن رِیحِها فهی زانِیَةٌ ؛ هر زنی که به خود عطر زند و از کنار عدّه‌ای (مرد نامحرم) بگذرد تا بویش به مشام آنها رسد، زناکار است . سنن النسائی : ۸ / ۱۵۳ و منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۴۸

حدیث۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أربع من أعطیهنّ فقد أعطی خیر الدّنیا و الآخره لسان ذاکر و قلب شاکر و بدن علی البلاء صابر و زوجه لا تبغیه خونا فی نفسها و لا ماله؛ چهار چیز است که هر کس از آن بهره دارد از نیکی دو جهان بهره ور است، زبانی که یاد خدا کند و قلبی که سپاس پروردگار گذارد و تنی که بر بلا صبور باشد و زنی که بناموس و مال وی خیانت نکند. نهج الفصاحه

حدیث۵۳

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا تطیّبت المرأه لغیر زوجها فإنّما هو نار و شنار؛ وقتی زنی برای کسی جز شوهر خود بوی خوش بکار برد، مایه آتش و عار است. نهج الفصاحه

حدیث۵۴

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا استعطرت المرأه فمرّت علی القوم لیجدوا ریحها فهی زانیه؛ اگر زنی خود را معطر کند و بر مردمی بگذرد که بوی او را دریابند، زناکار است. نهج الفصاحه

حدیث۵۵

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : ... إنْ لَمْ یَکَنْ یَرانی فَإنّی أراهُ، وَ هُوَ یَشُمُّ الریح ؛ مرد نابینائی وارد منزل شد و حضرت زهراء (علیها السلام)پنهان گشت، وقتی رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) علّت آن را جویا شد؟ در پاسخ پدر اظهار داشت: اگر آن نابینا مرا نمی بیند، من او را می بینم، دیگر آن که مرد، حسّاس است و بوی زن را استشمام می کند. بحارالأنوار، ج ۴۳، ص ۹۱، ح ۱۶

حدیث۵۶

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : إنّی قَدِاسْتَقْبَحْتُ ما یُصْنَعُ بِالنِّساءِ، إنَّهُ یُطْرَحُ عَلی الْمَرْئَةِ الثَّوبَ فَیَصِفُها لِمَنْ رَأی، فَلا تَحْمِلینی عَلی سَریر ظاهِر، اُسْتُرینی، سَتَرَكِ اللّهُ مِنَ النّارِ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – در آخرین روزهای عمر پر برکتشان ضمن وصیّتی به اسماء فرمودند: من بسیار زشت و زننده می دانم که جنازه زنان را پس از مرگ با انداختن پارچه ای روی بدنش تشییع می کنند. و افرادی اندام و حجم بدن او را مشاهده کرده و برای دیگران تعریف می نمایند. مرا بر تختی که اطرافش پوشیده نیست و مانع مشاهده دیگران نباشد قرار مده ـ بلکه مرا با پوشش کامل تشییع کن ـ خداوند تو را از آتش جهنّم مستور و محفوظ نماید. تهذیب الأحکام، ج ۱، ص ۴۲۹

حدیث۵۷

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : خَیْرٌ لِلنِّساءِ أنْ لا یَرَیْنَ الرِّجالَ وَ لا یَراهُنَّ الرِّجالُ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: بهترین چیز برای حفظ شخصیت زن آن است که مردی را نبیند و نیز مورد مشاهده مردان قرار نگیرد. بحارالأنوار، ج ۴۳، ص ۵۴، ح ۴۸

حدیث۵۸

حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها) فرمودند: آن لحظه ای که زن در خانه خود می ماند،(و به امور زندگی و تربیت فرزند می پردازد) به خدا نزدیک تر است . بحار الانوار جلد ۴۳ صفحه ۹۲

حدیث۵۹

قال الامام الصّادق – علیه السلام – : طُوبی لِمَنْ کانَتْ اُمُّهُ عَفِیفَةً. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: خوشا به حال کسی که مادرش پاکدامن است. «علل الشرایع، ج ۲، ص ۲۵۱»

سیاسی

حاکم

حدیث۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : إسمعوا و أطیعوا لمن ولاه الله الأمر، فإنه نظام الإسلام. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: از حاکمان الهی اطاعت کنید و گوش بفرمان باشید زیرا اطاعت از رهبری مایه نظام (و انسجام) اسلام است. «امالی مفید، ج ۱, ص ۱۴, ح ۲»

حدیث۲

قال الامام علی – علیه السلام – : و مکان القیم بالامر مکان النظام من الخرز یجمعه و یضمه فإذا انقطع النظام تفرق الخرز و ذهب ثم لم یجتمع بحذافیره أبدا. امام علی – علیه السلام – فرمودند: جایگاه رهبر و سرپرست در اجتماع، جایگاه رشته‌ای است که دانه‌ها را بهم پیوند داده و جمع می کند، و آنگاه که آن رشته بگسلد، دانه‌ها پراکنده گشته و هرگز تمام آنها جمع نخواهند شد. «نهج البلاغه، خطبه ۱۴۶»

حدیث۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنْ وَلی مِنْ اُمورِ الْمُسْلِمینَ شَیْئا فَحَسُنَتْ سیرَتُهُ رُزِقَ الْهَیْبَةَ فی قُلوبِهِمْ ... وَ اذا عَدَلَ فیهِمْ مُدَّ فی عُمُرِهِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – : هر کس اداره بخشی از امور مسلمانان را بر عهده بگیرد و رفتارش خوب باشد، در دل های آنان هیبت می یابد ... و اگر در میان آنان به عدالت رفتار کند، عمرش افزون می گردد. «ذیل تاریخ بغداد، ج ۲، ص ۱۳۶، ح ۴۱۹»

حدیث۴

امام علی علیه‌السلام : العَدلُ قِوامُ الرَّعِیَّةِ وجَمالُ الوُلاةِ . عدالت، برپادارنده مردم و زیور حکمرانان است. غرر الحکم : ۱۹۵۴ منتخب میزان الحکمة : ۳۶۰

حدیث۵

الامام علی علیه السلام مِن کِتابهِ لِلأشتَرِ لَمّا وَلّاهُ مِصرَ: وَلْیَکُنْ أبعَدَ رَعِیَّتِکَ مِنکَ ، وأشنَأهُم عِندَکَ ، أطلَبُهُم لِمَعایِبِ النّاسِ ؛ فإنَّ فی النّاسِ عُیوبا ،الوالی أحَقُّ مَن سَتَرَها ، فلا تَکشِفَنَّ عَمّاغابَ عَنکَ مِنها . امام علی علیه‌السلام – در فرمان استانداری مصر به مالک اشتر– فرمودند: باید دورترین افراد ملت از تو و دشمن‌ترین آنها نزد تو ، عیبجوترین آنها از مردم باشد ؛ زیرا مردم (خواه ناخواه) عیبهایی دارند و زمامدار سزاوارترین کس به پوشاندن آنهاست . بنابراین ، درباره آن دسته از عیبهای مردم که بر تو پوشیده‌است ، پی‌جویی و کنجکاوی مکن . نهج البلاغة : الکتاب ۵۳ منتخب میزان الحکمة : ۴۲۰

حدیث۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن مَدَحَ سُلطانا جائرا وتَخَفَّفَ وتَضَعضَعَ لَهُ طَمَعا فیهِ کانَ قَرینَهُ إلَی النّارِ . هر کس حکمران ستمگری را مدح گوید و از سرِ چشمداشت به او ، خود را در برابرش خفیف و خوار گرداند ، همسفر او به سوی آتش باشد . أمالی الصدوق : ۳۴۷ / ۱

حدیث۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : النَّظَرُ إلَی العالِمِ عِبادَةٌ ،والنَّظَرُ إلَی الإمامِ المُقسِطِ عِبادَةٌ ، وَالنَّظَرُ إلَی الوالِدَینِ بِرَأفَةٍ وَرحمَةٍ عِبادَةٌ ، وَالنَّظَرُ إلی أخٍ تَوَدُّهُ فی اللّه عز و جل عِبادَةٌ . نگریستن به دانشمند عبادت است ، نگریستن به پیشوای دادگر عبادت است ، نگاهِ دلسوزانه و مهرآمیز به پدر و مادر عبادت است و نگریستن به برادری که برای خداوند عز و جل دوستش داری عبادت است .

أمالی الطوسیّ : ۴۵۴ / ۱۰۱۵ منتخب میزان الحکمة : ۳۵۴

حدیث۸

امام علی علیه‌السلام : إنَّ فی سلطانِ اللّه عِصمَةً لِأمرِکُم، فَأعطُوهُ طاعَتَکُم غَیرَ مُلَوَّمَةٍ (مُتَلَوِّمینَ) ولا مُستَکرَهٍ بها، واللّه لَتَفعَلُنَّ أو لَیَنقُلَنَّ اللّه عَنکُم سلطانَ الإسلامِ، ثُمَّ لا یَنقُلُهُ إلَیکُم أبدا حتّی یَأرِزَ الأمرُ إلی غَیرِکُم؛ همانا سلطان خدا (حکومت و رهبری دین حقّ) مایه نگهداری و سامان یافتن کار شماست؛ پس بی درنگ و با میل و اختیار او را اطاعت کنید. سوگند به خدا که یا این کار را می کنید یا خداوند سلطان اسلام (حکومت حقّه اسلامی) را از شما می گیرد و دیگر هرگز آن را به شما منتقل نمی کند، تا به دست دیگری سپرده شود . نهج البلاغة : الخطبة ۱۶۹ منتخب میزان الحکمة : ۲۷۸

حدیث۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : قالَ اللّه عز و جل : إذا عَصانی مِن خَلقی مَن یَعرِفُنی سَلَّطتُ عَلَیهِ مِن خَلقی مَن لا یَعرِفُنی؛ خداوند عز و جل فرمود: هرگاه از خلق من کسی که مرا می‌شناسد نافرمانیم کند، از میان خلق خود کسی را که مرا نمی‌شناسد بر او مسلّط گردانم . الفقیه : ۴ / ۴۰۴ / ۵۸۷۱ منتخب میزان الحکمة : ۶۱۶

حدیث۱۰

امام علی علیه‌السلام : شَرُّ الوُلاةِ مَن یَخافُهُ البَریءُ ؛ بدترین حکمرانان ، کسی است که بیگناه از او بترسد . غرر الحکم : ۵۶۸۷ منتخب میزان الحکمة : ۶۱۶

حدیث۱۱

امام علی علیه‌السلام : سَبُعٌ أکُولٌ حَطُومٌ خَیرٌ مِن والٍ ظَلُومٍ غَشُوم ؛ جانور درنده پُرخور بی‌رحم، بهتر از حکمران ستمگر دژخیم است . غرر الحکم : ۵۶۲۶ منتخب میزان الحکمة : ۶۱۶

حدیث۱۲

امام علی علیه‌السلام : لَابُدّ لِلنَّاسِ مِنْ أَمِیرٍ بَرٍّ أَوْ فَاجِرٍ ، یَعْمَلُ فِی إمْرَتِهِ المُؤْمِنُ وَیَسْتَمْتِعُ فِیهَا الکَافِرُ ، وَیُبَلِّغُ اللّهُ فِیهَا الأَجَلَ ، ویُجْمَعُ بِهِ الفَیْءُ ، وَیُقَاتَلُ بِهِ العَدُوُّ ، وَتَأمَنُ بِهِ السُّبُلُ ، وَیُؤْخَذُ بِهِ لِلضَّعِیفِ مِنَ القَوِیِّ ، حَتّی یَسْتَرِیحَ بَرٌّ وَیُسْتَرَاحَ مِنْ فَاجِرٍ ؛ مردم را ناچار فرمانروایی باید ؛ نیکوکار یا تبهکار ؛ زیرا در حکومت او فرد با ایمان کار خویش (اطاعت خدا) می کند و کافر بهره خویش می‌برد و خداوند با وجود حکومت هرکس را به اجل مقدّر می‌رساند و به وسیله او مالیاتها جمع آوری می‌شود و با دشمن جنگیده می‌شود و راهها ایمن می گردد و حقّ ناتوان از زورمند ستانده می‌شود و نیکوکار آسایش می‌بیند و از تبهکار در امان می‌مانند . بحار الأنوار : ۷۵ / ۳۵۸/ ۷۲ منتخب میزان الحکمة : ۲۶

حدیث۱۳

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم لِعَبدِ الرَّحمنِ بنِ سَمُرَةَ: یا عبدَالرَّحمنِ بنَ سَمُرَةَ ، لاتَسألِ الإمارَةَ ؛ فإنَّکَ إذا اُعطِیتَها عَن مَسألَةٍ وُکِلتَ فیها إلی نَفسِکَ ، وإنْ اُعطِیتَها عَن غَیرِ مَسألَةٍ اُعِنتَ عَلَیها . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم – به عبدالرحمن بن سمره –

فرمودند: ای عبدالرحمن‌بن سمره ، داوطلب امارت مشو ؛ زیرا اگر با تقاضای تو این منصب به تو سپرده شود در اداره آن به خودت واگذار می‌شوی و اگر بدون تقاضای تو به تو واگذار شود ، در اداره آن یاری می‌شوی . سنن أبی داود : ۲۹۲۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۸

حدیث۱۴

امام صادق علیه‌السلام : ثَلاثَةٌ تَجِبُ علی السُّلطانِ لِلخاصَّةِ والعامَّةِ: مُکافأةُ المُحسِنِ بالإحسانِ لِیَزدادُوا رَغبَةً فیهِ ، وتَغَمُّدُ ذُنوبِ المُسیءِ لِیَتُوبَ ویَرجِعَ عَن غَیِّهِ (عَتبِهِ) ، وتَألُّفُهُم جَمیعا بالإحسانِ والإنصافِ ؛ سه چیز است که بر زمامدار واجب است درباره خواص و عوام رعایت کند : پاداش نیکوکار را به نیکی دادن تا بر رغبت مردم به کارهای نیک افزوده شود ، پوشاندن گناهان بدکار تا توبه کند و از گمراهی و انحراف خود برگردد و ایجاد الفت میان همه آنان از طریق احسان و رعایت انصاف و داد . تحف العقول : ۳۱۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۸

حدیث۱۵

حَقٌّ علی الإمـامِ أنْ یَحْکُمَ بمـا أنْزَلَ اللّه‌وأنْ یُؤدّیَ الأمانـةَ ، فإذا فَعَلَ فَحَقٌّ علی النّاسِ أنْ یَسْمَعوا لَهُ وأنْ یُطیعوا وأنْ یُجیبوا إذا دُعوا . امـام وظیفه دارد بر اسـاس کتـاب خـدا حکومت کنـد و امـانت را ادا نمایـد . چون چنین کنـد مردم وظیفه دارنـد سخنش بشـنوند ، فرمانش ببرند و هرگاه آنان را فرا خواند ، اجابت کنند . کنز العمّال : ۱۴۳۱۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۲

حدیث۱۶

الامام علی علیه السـلام فِی کِتابِهِ إلَی ابنِ عبّاسٍ: أمّا بَعْـدُ ، فَلَا یَکُنْ حَظُّکَ فِی وِلَایتِکَ مَالاً تَسْتَفِیدُهُ ، وَلَا غَیْظا تَشْتَفِیهِ ، وَلکنْ إمَاتَهُ بَاطِلٍ وإحْیَاءُ حَقٍّ . امـام علی علیه‌السـلام – در نامه خود به ابن عباس– : امّا بعـد ؛ مبادا بهره تو از حکومتت به دست آوردن مالی یا فرو نشانـدن خشـمی باشـد . بلکه بایـد بهره‌ات میرانـدن باطل باشـد و زنـده‌کردن حقّ . بحار الأنوار : ۴۰ / ۲۳۸ / ۱۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶

حدیث۱۷

امام صادق علیه‌السـلام : مَـن تَـوَلّی أمرا مِنْاُمورِ النّاسِ فَـعَـدَلَ وفَتَحَ بابَهُ ورَفَعَ شَـرَّهُ ونَظَرَ فی اُمورِ النّاسِ ، کانَ حَقّا عَلَی اللّه عز و جل أن یُؤمِنَ رَوعَتَهُ یَومَ القِیامَةِ ویُدخِلَهُ الجَنَّةَ ؛ هر کس زمام امری از امور مردم را به‌دست گیرد و عدالت پیشه کند و درِ خانه خود را به روی مردم بگشایـد و شـرّ نرساند و به امور مردم رسـیدگی کند ، بر خداوند عز و جل است که در روز قیامت او را از ترس و هراس ایمن گرداند و به بهشتش بَرَد . بحار الأنوار : ۷۵ / ۳۴۰ / ۱۸

حدیث۱۸

امام‌علی علیه‌السـلام : أحسَنُ المُلوکِ حالاً مَن حَسُنَ عَیشُ النّاسِ فی عَیشِهِ ، وعَمَّ رعِیَّتَهُ بعَدلِهِ ؛ نکوحال‌ترین شاهان، کسـی است که مردم در روزگار او به نیکی زنـدگی کننـد و عدالتش را در میان رعیّت خود بگستراند . غرر الحکم : ۳۲۶۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۱۴

حدیث۱۹

امام صادق علیه‌السلام : أفضَلُ المُلوكِ مَن اُعطِیَ ثلاثَ خِصالٍ : الرّأفةَ ، والجُودَ ، والعَدلَ ؛ برترین شهریاران کسی است که سه خصلت داشته باشد : مهربانی ، بخشندگی و دادگری . تحف العقول : ۳۱۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۱۴

حدیث۲۰

امام علی علیه‌السلام : خَیرُ المُلوكِ مَن أماتَ الجَورَ وأحیا العَدلَ ؛ بهترین پادشاهان ، آن است که بیداد را بمیراند و دادگری را زنده سازد . غرر الحکم : ۵۰۰۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۱۴

حدیث۲۱

امام علی علیه‌السلام : أجَلُّ المُلوكِ مَن مَلَكَ نفسَهُ وبَسَطَ العَدلَ ؛ ارجمندترین شهریاران کسی است که بر نفس خود شهریاری کند و عدالت را بگستراند . غرر الحکم : ۳۲۰۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۱۴

حدیث۲۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ مِن تَعظیمِ جَلالِ‌اللّه عز و جل كَرامَةَ ذی الشَّیبهِ ، وحامِلِ القُرآنِ ، والإمامِ العادِلِ ؛ احترام نهادن به ریش سفید و قرآن دان و پیشوای دادگر، بزرگداشت جلال و شکوه خداوند عز و جل است . کنزالعمّال : ۲۵۵۰۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۸۴

حدیث۲۳

امام علی علیه‌السلام : أفضَلُ عِبادِ اللّه عِندَ اللّه إمامٌ عادِلٌ ، هُدِیَ وهَدَی ، فَأقامَ سُنَّةً مَعلومَةً ، وأماتَ بِدعَةً مَجهولَةً ؛ برترین بندگان خدا نزد خداوند، پیشوای دادگری است که رهیافته باشد و رهنما . پس ، سنّتی شناخته شده را بر پا دارد و بدعتی ناشناخته را بمیراند . نهج البلاغهٔ : الخطبهٔ ۱۶۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۴۸

حدیث۲۴

امام علی علیه‌السلام : السُّلطانُ وَزَعَهُ اللّه فی أرضِهِ؛ فرمانروایان، پاسداران احکام خدا در زمین اویند . نهج البلاغهٔ : الحکمهٔ ۳۳۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۷۸

حدیث۲۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : السُّلطانُ العادِلُ المُتَواضِعُ ظِلُّ اللّه ورُمحُهُ فی الأرضِ ؛ سلطانِ دادگرِ فروتن، سایه خدا و نیزه او در زمین است . کنزالعمّال : ۱۴۵۸۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۷۸

حدیث۲۶

امام علی علیه‌السلام : العُلَماءُ حُكّامٌ عَلَی‌النّاسِ؛ عالمان ، فرمانروای بر مردمند. غرر الحکم : ۵۰۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۲

حدیث۲۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ثَلاثَةٌ لا یَستَخِفُّ بِحَقِّهِم إلاّ مُنافِقٌ بَیِّنُ النِّفاقِ : ذو الشَّیبِهِ فی الإسلامِ ، والإمامُ المُقسِطُ ، ومُعَلِّمُ الخَیرِ؛ سه کس‌اند که جز منافقی که نفاقش آشکار است درحقّ آنان بی‌حرمتی نکند : ریش سفید اسلام ، پیشوای دادگر و آموزگار خوبیها. کنزالعمّال : ۴۳۸۱۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۰

حدیث۲۸

امام صادق علیه‌السلام : یُهلِکُ اللّه سِتّا بِستٍّ : الاُمَراءَ بالجَورِ ، والعَرَبَ بالعَصَبیَّةِ ، والدَّهاقینَ بالکِبرِ ، والتُّجّارَ بالخِیانَةِ ، وأهلَ الرُّستاقِ بالجَهلِ ، والفُقَهاءَ بالحَسَدِ ؛ خداوند شش گروه را به سبب شش خصلت نابود می‌کند : فرمانروایان را به سبب ستمگری ، عرب‌ها را به سبب تعصّب ، ملاّکان را به سبب کبر ، بازرگانان را به سبب خیانت ، روستاییان را به سبب نادانی و فقیهان را به سبب حسادت . بحار الأنوار : ۷۸ / ۲۰۷ / ۶۷

حدیث۲۹

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: مَنْ نَصَبَ نَفْسَهُ لِلنّاسِ اِماما فَلْیَبْدَأ بِتَعْلیمِ نَفْسِهِ قَبْلَ تَعْلیمِ غَیْرِهِ وَلْیَکُنْ تَاْدیبُهُ بِسیرَتِهِ قَبْلَ تَأْدیبِهِ بِلِسانِهِ وَ مُعَلِّمُ نَفْسِهِ وَ مُؤَدِّبُها اَحَقُّ بِالْاِجْلالِ مِنْ مُعَلِّمِ النّاسِ ومُؤَدِّبِهِمْ؛ کسی که خود را پیشوای مردم قرار داده، باید پیش از آموزش دیگران، خود را آموزش دهد و پیش از آن‌که دیگران را با زبان، ادب بیاموزد، باکردارش ادب آموزد و البته آموزش دهنده و ادب‌آموز خود بیش از آموزگار و ادب‌آموز مردم، شایسته تجلیل است. غرر الحکم، ح ۷۰۱۶

حدیث۳۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن عَمِلَ بِالحَقِّ مالَ إلَیهِ الخَلقُ ؛ هر که به حق عمل کند ، مردم به او روی می‌آورند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۶۴۶

حدیث۳۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: فَضیلَةُ السُّلطانِ عِمارَةُ البُلدانِ ؛ فضیلت مندی حاکم ، مایه آبادی شهرهاست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۵۶۲

حدیث۳۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلجُنُودُ عِزُّ الدّینِ وَ حُصُونُ الوُلاةِ ؛ لشکریان، مایه عزّت دین و دژهای حاکمان‌اند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۹۵۳

حدیث۳۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: آلَةُ الرِّئاسَةِ سِعَةُ الصَّدرِ ؛ سعه‌صدر، ابزار ریاست است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۲۵۶

حدیث۳۴

امام علی علیه‌السلام: فیما کَتَبَهُ للأشتَرِ حینَ وَلّاهُ مِصرَ: واعْلَمْ مَع ذلکَ أنّ فی کثیرٍ مِنهُم التُّجّار وذَوِی الصَناعاتِ ضِیقا فاحِشا ، وشُحّا قَبیحا ، واحْتِکارا للمَنافِعِ ، وتَحَکُّما فی البِیاعاتِ ، وذلکَ بابُ مَضَرَّةٍ للعامَّةِ ، وعَیْبٌ علی الوُلاةِ ، فامْنَعْ مِن الاحْتِکارِ ؛ فإنَّ رسولَ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم مَنَعَ مِنهُ؛ - در فرمان زمامداری مصر به مالک اشتر- : با این همه ، بدان که بسیاری از آنان - تجّار و صاحبان صنعت - در داد و ستد بیش از اندازه سختگیرند و بخل ورزی ناپسندی دارند و به منظور سود بیشتر کالا را احتکار می کنند و به دلخواه نرخ گران می‌بندند و این کار برای توده مردم زیانبار و برای حکمرانان عیب و ننگ است . بنابراین ، از احتکار جلوگیری کن ؛ زیرا که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلّم از آن منع فرموده است . نهج البلاغه: الکتاب ۵۳ و منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۶۰

حدیث۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من ولّی شیئا من أمور المسلمین لم ینظر اللّه فی حاجته حتّی ینظر فی حوائجهم؛ هر که چیزی از امور مسلمانان را به عهده گیرد خدا در حاجت وی ننگرد تا وی در حوائج مسلمانان بنگرد. نهج الفصاحه

حدیث۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من عامل النّاس فلم یظلمهم و حدّثهم فلم یکذبهم و وعدهم فلم یخلفهم فهو ممّن کملت مروّته و ظهرت عدالته و وجبت أخوّته و حرمت غیبته؛ هر که زمامدار مردم شود و ستمشان نکند و با آنها سخن کند و دروغشان نگوید و وعده شان دهد و تخلف نکند وی از جمله کسانی است که مروتش به کمال رسیده و عدالتش نمایان گشته و برادری با وی واجب و غیبتش حرام است. نهج الفصاحه

حدیث۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من أمیر عشره إلّا و هو یؤتی به یوم القیمه مغلولا حتّی یفکّه العدل أو یوبقه الجور؛ هر که زمام دار ده تن باشد روز قیامت در غل بیارندش تا عدالت غل او باز کند یا ستم هلاکش کند. نهج الفصاحه

حدیث۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من إمام یعفو عند الغضب إلّا عفی اللّه عنه یوم القیامه؛ هر پیشوائی که هنگام خشم ببخشد خدا روز قیامت او را ببخشد. نهج الفصاحه

حدیث۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من أحد أفضل عند اللّه من إمام إن قال صدق و إن حکم عدل؛ هیچ کس نزد خدا از پیشوائی که چون گوید راست گوید و چون حکم کند عدالت کند برتر نیست. نهج الفصاحه

حدیث۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العدل حسن و لکن فی الامراء أحسن، السّخاء حسن و لکن فی الأغنیاء أحسن،

الورع حسن و لکن فی العلماء أحسن، الصّبر حسن و لکن فی الفقراء أحسن، التّوبه حسن و لکن فی الشّباب أحسن، الحیاء حسن و لکن فی النّساء أحسن؛ عدالت نیک است ولی از زمامداران نیکوتر است، سخاوت نیک است ولی از اغنیا نیکوتر است، تقوی نیک است ولی از علما نیکوتر است صبر نیک است ولی از فقرا نیکوتر است. توبه نیک است ولی از جوانان نیکوتر است شرم نیک است ولی از زنان نیکوتر است. نهج الفصاحه

حدیث۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صنفان من النّاس إذا صلحا صلح النّاس و إذا فسدا فسد النّاس العلماء و الامراء؛ دو گروه از مردمند که اگر صالح بودند مردم به صلاح آیند و اگر فاسد بودند به فساد گرایند، دانشوران و زمامداران. نهج الفصاحه

حدیث۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیار أئمّتکم الّذین تحبّونهم و یحبّونکم و تصلّون علیهم و یصلّون علیکم و شرار أئمّتکم الّذین تبغضونهم و یبغضونکم و تلعنونهم و یلعنونکم؛ بهترین پیشوایان شما کسانی هستند که آنها را دوست دارید و شما را دوست دارند. شما آنها را دعا کنید و آنها نیز شما را دعا کنند و بدترین پیشوایان شما کسانی هستند که آنها را دشمن دارید و شما را دشمن دارند و آن ها را نفرین کنید و شما را نفرین کنند. نهج الفصاحه

حدیث۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خمس هنّ من قواصم الظّهر: عقوق الوالدین و المرأه یأتمنها زوجها تخونه و الإمام یطیعه النّاس و یعصی اللّه و رجل وعد عن نفسه خیرا فأخلف و اعتراض المرء فی أنساب النّاس؛ پنج چیز کمر شکن است، بد رفتاری با پدر و مادر و زنی که شوهرش بدو اطمینان دارد ولی بدو خیانت کند و پیشوائی که مردم او را اطاعت کنند ولی او خدا را اطاعت نکند و مردی که وعده دهد و تخلف کند و بد گوئی شخص در باره نسب مردم. نهج الفصاحه

حدیث۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا یستخفّ بحقّهم إلّا منافق ذو الشّیبه فی الإسلام و ذو العلم و إمام مقسط؛ سه کسند که هر که تحقیرشان کند منافق است آن که مویش در اسلام سپید شده باشد و دانشمند و پیشوای دادگستر. نهج الفصاحه

حدیث۴۵

امام علی (علیه السلام) فرموند: مکان القیم بالامر مکان النظام من الخرز یجمعه و یضمه فإذا انقطع النظام تفرق الخرز و ذهب ثم لم یجتمع بحذافیره أبدا. جایگاه رهبر و سرپرست در اجتماع، جایگاه رشته ای است که دانه ها را بهم پیوند داده و جمع می کند، و آنگاه که آن رشته بگسلد، دانه ها پراکنده گشته و هرگز تمام آنها جمع نخواهند شد. نهج البلاغه، خطبه ۱۴۶

حدیث۴۶

قال النبی (صلی الله علیه و آله و سلم) : إسمعوا و أطیعوا لمن ولاه الله الأمر، فإنه نظام الإسلام. پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: از حاکمان الهی اطاعت کنید و گوش بفرمان باشید زیرا اطاعت از رهبری مایه وحدت امت اسلام است. امالی مفید،

جلد ۱ ص ۱۴ مجلس ۲ حدیث ۲

حدیث۴۷

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: مردم هر شهری به سه چیز نیازمندند که در امور دنیا و آخرت خود به آنها رجوع کنند و اگر آن سه را نداشته باشند گرفتار سرگردانی می‌شوند: دین‌شناسِ دانایِ پرهیزکار، حاکم نیکوکاری که مردم از او اطاعت کنند و پزشک دانای مورد اعتماد. تحف العقول، ص ۳۲۱.

حدیث۴۸

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: وَ لَیْسَ یُحَبُّ لِلْمُلوکِ أنْ یُفَرِّطوا فی ثَلاثٍ: فی حِفْظِ الثُّغورِ وَ تَفَقُّدِ الْمَظالِمِ وَ اخْتیارِ الصّالِحینَ لِاَعْمالِهِمْ؛ حاکم سزاوار نیست که در سه کار کوتاهی کند: حفظ مرزها، رسیدگی به حقوق پایمال شده و انتخاب افراد شایسته برای کارهایشان. تحف العقول، ص ۳۱۹.

حدیث۴۹

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: صِنْفانِ مِنْ اُمَّتی اذا صَلُحا صَلُحَتْ اُمَّتی وَ اذا فَسَدا، فَسَدَتْ اُمَّتی، قیلَ یا رَسولَ اللّهِ وَ مَنْ هُما؟ قالَ: اَلْفُقَهاءُ وَ الْاُمَراءُ؛ دو گروه از امّت من اگر صالح شوند، امّتم صالح می‌شوند و اگر فاسد شوند، امّتم فاسد می‌شوند. عرض شد ای رسول خدا آن دو گروه کدامند؟ فرمودند: عالمان و حاکمان. خصال، ص ۳۷.

حدیث۵۰

امام علی علیه السلام : خَیْرُ الْمُلوکِ مَنْ اَماتَ الْجَوْرَ وَ اَحْیَی الْعَدْلَ؛ بهترین فرمانروا کسی است که ظلم را از بین ببرد و عدل را زنده کند. غررالحکم، ج۳، ص ۴۳۱، ح ۵۰۰۵ .

حدیث۵۱

امام علی علیه السلام : اِنَّ اللّه عَزَّوَجَلَّ فَرَضَ عَلی اَئِمَّةِ الْعَدْلِ اَنْ یُقَدِّروا اَنْفُسَهُمْ بِضَعَفَةِ النّاسِ کَیْلا یَتَبَیَّغَ بِالْفَقیرِ فَقْرُهُ؛ خداوند عزوجل بر پیشوایان عادل واجب کرده که سطح زندگی خود را با مردم ناتوان برابر کنند تا فقیر را، فقرش برآشفته نکند. نهج البلاغه، خطبه ۲۰۹.

حدیث۵۲

امام علی علیه السلام : قُلوبُ الرَّعِیَّةِ خَزائِنُ راعیها فَما اَوْدَعَها مِنْ عَدْلٍ اَوْ جَوْرٍ وَجَدَهُ؛ دلهای مردم صندوقچه‌های حاکم است، پس آنچه از عدالت و یا ظلم در آنها بگذارد، همان را خواهد دید. غررالحکم، ج۴، ص ۵۲۱، ح ۶۸۲۵.

حدیث۵۳

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : هر چیزی آفتی دارد که مایه فساد آن می شود و آفت این دین زمامداران

بدند. (نهج الفصاحه ، ح ۲۲۵۵)

حدیث۵۴

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : آفت دین سه چیز است : دانای بدکار، پیشوای ستم کار و مجتهد نادان. (نهج الفصاحه ، ح ۴)

حدیث۵۵

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: وقتی زنا رواج گیرد زلزله پیدا شود ، وقتی حاکمان ستم کنند باران کم شود . نهج الفصاحه ، حدیث ۲۱۹

حدیث۵۶

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: تِسْعَةُ اَشْیاءَ قَبیحةٌ وَ هِیَ مِنْ تِسْعَةِ اَنْفُسٍ اَقبَحُ مِنها مِنْ غَیْرِهِمْ: ضیقُ الذَّرْعِ مِنَ الْمُلوکِ وَ الْبُخْلُ مِنَ الْاَغْنیاءِ وَ سُرْعَةُ الْغَضَبِ مِنَ الْعُلَماءِ وَ الصِّبا مِنَ الْکُهولِ وَ الْقَطیعَةُ مِنَ الرُّؤوسِ وَ الْکِذْبُ مِنَ الْقُضاةِ وَ الزَّمانَةُ مِنَ الْاَطِبّاءِ وَ الْبَذاءُ مِنَ النِّساءِ وَ الطَّیشُ مِن ذَوِی السُّلْطانِ؛ نُه چیز زشت است، اما از نه گروه زشت‌تر: درماندگی و ناتوانی از دولتمردان؛ بخل از ثروتمندان؛ زود خشمی از دانشمندان؛ حرکات بچگانه از میانسالان؛ جدایی حاکمان از مردم؛ دروغ از قاضیان؛ بیماری کهنه از پزشکان؛ بدزبانی از زنان و سختگیری و ستمگری از سلاطین. دعائم الإسلام، ج ۱، ص ۸۳

حدیث۵۷

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: مَنْ نَصَبَ نَفْسَهُ لِلنّاسِ اِماما فَلْیَبْدَأ بِتَعْلیمِ نَفْسِهِ قَبْلَ تَعْلیمِ غَیْرِهِ وَلْیَکُنْ تَأْدیبُهُ بِسیرَتِهِ قَبْلَ تَأْدیبِهِ بِلِسانِهِ وَ مُعَلِّمُ نَفْسِهِ وَ مُؤَدِّبُها اَحَقُّ بِالْاِجْلالِ مِنْ مُعَلِّمِ النّاسِ ومُؤَدِّبِهِمْ؛ کسی که خود را پیشوای مردم قرار داده، باید پیش از آموزش دیگران، خود را آموزش دهد و پیش از آن‌که دیگران را با زبان، ادب بیاموزد، باکردارش ادب آموزد و البته آموزش دهنده و ادب‌آموز خود بیش از آموزگار و ادب‌آموز مردم، شایسته تجلیل است. غرر الحکم، ح ۷۰۱۶.

حدیث۵۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: قُلوبُ الرَّعِیةِ خَزائِنُ راعیها فَما اَودَعَها مِن عَدلٍ اَو جَورٍ وَجَدَهُ دلهای مردم صندوقچه‌های حاکم است، پس آنچه از عدالت و یا ظلم در آنها بگذارد، همان را خواهد دید. (غررالحکم، ج۴، ص ۵۲۱، ح ۶۸۲۵)

حدیث۵۹

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم)می فرمایند: از کسی که خداوند ولی امر شما کرده، شنوایی و اطاعت داشته باشید که او رشته ی کار اسلام است. میزان الحکمه، ج۱، ص ۲۰۸.

حدیث۶۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا یردّ اللّه دعاءهم: الذّاکر اللّه کثیرا و المظلوم و الإمام المقسط؛ سه کسند که خدا دعایشان را رد نمی کند آن که فراوان یاد خدا کند و ستمدیده و پیشوای دادگر. نهج الفصاحه

حدیث۶۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا تحرم علیک أعراضهم المجاهر بالفسق و الإمام الجائر و المبتدع؛ سه کسند که آبرویشان محترم نیست: آن که به فسق تجاهر کند و پیشوای ستمگر و بدعت گذار. نهج الفصاحه

حدیث۶۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعوّذوا باللّه من ثلاث فواقر: جار سوء إن رأی خیرا کتمه و إن رأی شرّا أذاعه و زوجه سوء إن دخلت علیها لسنتک و إن غبت عنها خانتک و إمام سوء إن أحسنت لم یقبل و إن أسأت لم یغفر؛ از سه چیز به خدا پناه ببرید که کمر شکن است: همسایه بد که اگر خیری ببیند مستور دارد و اگر بدی ببیند منتشر سازد و همسر بدی که اگر پیش وی باشی بد زبانی کند و اگر پیش وی نباشی به تو خیانت کند و پیشوای بدی که اگر نیکی کنی نپذیرد و اگر بدی کنی نبخشد. نهج الفصاحه

حدیث۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما وال ولی من أمر أمّتی بعدی أقیم علی الصّراط و نشرت الملائکه صحیفته فإن کان عادلا نجّاه اللّه بعدله و إن کان جائرا انتفض به الصّراط انتفاضه تزایل بین مفاصله حتّی یکون بین عضوین من أعضائه مسیره مائه عام ثمّ ینخرق به الصّراط؛ هر زمامداری که پس از من کار امت مرا به دست گیرد روز رستاخیز بر صراط متوقف شود و فرشتگان نامه اعمال او را بگشایند اگر عادل باشد خداوند او را به وسیله عدلش نجات دهد و اگر ستمگر باشد صراط زیر پای او چنان بلرزد که بندهای او را از هم جدا کند چنان که میان دو عضو او صد سال راه فاصله باشد سپس از صراط بیفتد. نهج الفصاحه

حدیث۶۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما وال ولی فلان و رفق رفق اللّه تعالی به یوم القیامه؛ هر کس به زمامداری برسد و با مردم به ملایمت و مدارا رفتار کند، خداوند روز قیامت با او مدارا کند. نهج الفصاحه

حدیث۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما وال ولی شیئا من أمر أمّتی فلم ینصح لهم و یجتهد لهم کنصیحته و جهده لنفسه کبّه اللّه تعالی علی وجهه یوم القیامه فی النّار؛ هر زمامداری چیزی از کار امت مرا به دست گیرد و در کار آنها مثل کارهای خصوصی خود دلسوزی و کوشش نکند، روز رستاخیز خداوند او را واورنه در آتش اندازد. نهج الفصاحه

حدیث۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما راع استرعی رعیّه فلم یحطها بالأمانه و النّصیحه ضاقت علیه رحمه اللّه تعالی الّتی وسعت کلّ شی ء؛ هر کس سرپرستی گروهی را به عهده گیرد و در کار آنها به امانت و دلسوزی رفتار نکند، رحمت خدا که

شامل همه چیز است به او نمی رسد. نهج الفصاحه

حديث۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أخوف ما أخاف علی أمّتی الأئمّه المضلّون؛ بیش از هر چیز بر امت خود از پیشوایان گمراه کننده بیم دارم. نهج الفصاحه

حديث۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أحبّ النّاس إلی اللّه تعالی یوم القیامه و أدناهم منه مجلسا إمام عادل و أبغض النّاس إلی اللّه تعالی و أبعدهم منه إمام جائر؛ محبوبترین مردم در نظر خدا روز قیامت و نزدیکتر از همه به او پیشوای دادگستر است و منفور ترین مردم و دورتر از همه به او پیشوای ستمگر است. نهج الفصاحه

حديث۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ من ولی من أمر أمّتی شیئا فشقّ علیهم فاشقق علیه و من ولی من أمر أمّتی شیئا فرفق بهم فارفق به؛ خدایا هر کس عهده دار کار امت من شد و بر آنها سخت گرفت بر او سخت گیر و هر کس عهده دار کار امت من شد و با آنها مدارا کرد با او مدارا کن. نهج الفصاحه

حديث۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشدّ النّاس عذابا یوم القیامه إمام جائر؛ روز رستاخیز عذاب پیشوای ستمگر از همه کس سخت تر است. نهج الفصاحه

حديث۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أربعه یبغضهم اللّه تعالی: البیّاع الحلّاف و الفقیر المختال و الشّیخ الزّانی و الإمام الجائر؛ چهار کس را خداوند دشمن دارد، فروشنده قسم خور، فقیر متکبر و پیر زنا کار و پیشوای ستمگر. نهج الفصاحه

حديث۷۲

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إدرءوا الحدود عن المسلمین ما استطعتم فإنّ الإمام لأن یخطی فی العفو خیر من أن یخطی فی العقوبه؛ تا آنجا که می توانید مجازات ها را از مسلمانان باز دارید زیرا اگر پیشوائی در بخشش خطا کند بهتر از آن است که در مجازات خطا کند. نهج الفصاحه

حديث۷۳

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أخذ الأمیر الهدیّه سحت و قبول القاضی الرّشوه کفر؛ هدیه گرفتن امیر نارواست و رشوه گرفتن قاضی کفر است. نهج الفصاحه

حدیث۷۴

قال رسول اللّه ـ صلّی الله علیه و آله و سلّم ـ: النّظر الی العالم عبادة، و النّظر الی الامام المقسط عبادة، و النّظر الی الوالدین برأفة و رحمة عبادة، و النّظر الی أخ تَوَدُه فی اللّه عزّوجّل عبادةَ؛ نگریستن به دانشمند عبادت است، نگریستن به پیشوای دادگر عبادت است، نگاه دلسوزانه و مهرآمیز به پدر و مادر عبادت است و نگریستن به برادری که برای خدای عزوجل دوستش داری عبادت است. أمالی الطوسّی: ۴۵۴ / ۱۰۱۵.

حدیث۷۵

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)می فرمایند: از کسی که خداوند ولی امر شما کرده، شنوایی و اطاعت داشته باشید که او رشته ی کار اسلام است. میزان الحکمه، ج۱، ص ۲۰۸.

حدیث۷۶

قال الامام علی – علیه السلام – : زَکاةُ السُّلطانِ اِغاثَةُ المَلهُوفِ. امام علی – علیه السلام – فرمود: زکات فرمانروایی، فریادرسی گرفتاران است. «مستدرک الوسائل، ج ۷، ص ۴۶»

حکومت، مدیریت و خدمت

حدیث۱

قال امام الرضا – علیه السلام – : ما ذِئبانِ ضارِیانِ فی غَنَمٍ قَد تَفَرَّقَ رُعاتُها بِاَضَرَّ فی دینِ المُسلِمِ مِن طَلَبِ الرِّیاسَةِ. امام رضا – علیه السلام – فرمودند: زیانی که دو گرگ گرسنه به گله گوسفندی بی چوپان می زنند از زیان ریاست طلبی در دین مسلمانان بیش تر نیست. «بحار الأنوار، ج ۷۳، ص ۱۴۵»

حدیث۲

قال الباقر – علیه السلام – إلی عمر بن عبد العزیز: اِفتَحِ البابَ وَ سَهِّلِ الحِجابَ وَ اُنصُرِ المُظلومَ وَ رَدِّ المَظالِمَ. امام باقر – علیه السلام– به عمر بن عبد العزیز فرمودند: در را به روی مردم باز کن و دسترسی مردم را به خودت آسان گردان و ستمدیده را یاری کن و حق ستمدیدگان را به آنان برگردان. «بحار الأنوار، ج ۴۶، ص ۳۴۶»

حدیث۳

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اِیاکَ وَ الرِّیاسَةَ فَما طَلَبَها اَحَدٌ اِلاّ هَلَکَ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: از ریاست طلبی دوری کن که هر که آن را طلب کند، نابود می شود. «بحار الأنوار، ج ۱۴، ص ۴۷»

حدیث۴

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اِیاکُم وَ هؤُلاءِ الرُّؤَساءِ الَّذینَ یتَرَئَّسونَ فَوَ اللهِ ما خَفَقَتِ النِّعالُ خَلفَ رَجُلٍ اِلاّ هَلَکَ وَ اَهلَکَ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: از رئیس هایی که دوست دارند ریاست کنند، پرهیز کنید. سوگند به خدا، هر مردی کفش ها

پشت سر او به صدا در آیند هم خودش هلاک شود و هم آنان که به دنبال او راه می روند (و او را به ریاست قبول دارند). «بحار الأنوار، ج ۷۳، ص ۱۵۰»

حدیث۵

قال موسی بن جعفر – علیه السلام – : اِنَّ السُّلطانَ العادِلَ بِمَنزِلَةِ الوالِدِ الرَّحیم. امام کاظم – علیه السلام – فرمودند: فرمانروای عادل، به منزلهٔ پدر مهربان است. «وسائل الشیعه، ج ۱۸، ص ۴۷۲»

حدیث۶

قال الامام الصادق – علیه السلام – : مَن تَوَلّی اَمراً مِن اُمُورِ النّاسِ وَ فَتَحَ بابَهُ وَ رَفَعَ سِترَهُ وَ نَظَرَ فی اُمُورِ النّاسِ کانَ حَقًّا عَلَی اللهِ اَن یؤمِنَ رَوعَتَهُ یومَ القِیامَةِ وَ یدخِلَهُ الجَنَّةَ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: کسی که کاری از کارهای مردم به عهده اش گذاشته شود و او درِ محل کار خود را روی مردم باز کند، پرده ها و موانع را کنار بزند و با دقت به فکر اصلاح امور مردم باشد، بر خداوند است که روز قیامت او را در امان قرار دهد و به بهشت برد. «بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۳۴۰»

حدیث۷

قال الامام علی – علیه السلام – : اَلرِّشا فِی الحُکمِ الکُفرُ بِاللهِ العَظیمِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: رشوه گرفتن در حکم کفر به خدای بزرگ است. «الکافی، ج ۵، ص ۱۲۷»

حدیث۸

قال الامام علی – علیه السلام – : تَجاوَز مَعَ القُدرَةِ وَ اَحسِن مَعَ الدَّولَةِ تَکمُلُ لَکَ السِّیادَةَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: در موقع اقتدار گذشت کن و زمانی که به مقام رسیدی، نیکی کن تا ریاست و آقایی تو کامل شود. «مستدرک الوسائل، ج ۱۲، ص ۳۴۷»

حدیث۹

قال الامام علی – علیه السلام – : اِعلَم اِنَّ الشّاغِلَ بِالصَّغیرِ یخِلُّ بِالمُهِمِّ وَ اِفرادُ المُهِمِّ بِالشُّغلِ یاتی عَلَی الصَّغیرِ و یلحِقُهُ بِالکَبیرِ فابدَا بِالمُهِمِّ وَ لا تَنسَ النَّظَرَ فِی الصَّغیرِ وَ اجعَلِ الاُمورِ الصِّغارَ مَن یجمَعُها وَ یعِزَّ مِنها عَلَیکَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: بدان که اگر فقط به کارهای کوچک و کم اهمیت بپردازی از کارهای مهم و حیاتی باز خواهی ماند؛ چنان که پرداختن به کارهای مهم، امور کوچک را از یاد می برد و آنها نیز به مشکل و کار مهم تبدیل می شوند. پس ضمن اولویت دادن و پرداختن به امور مهم، از مسائل جزئی نیز به کلی غافل مشو و کارهای کوچک را واگذار به کسی که تو را کفایت کند. «بحار الأنوار، ج ۱۷، ص ۴۲۴»

حدیث۱۰

قال الامام علی – علیه السلام – : اَمّا لا یکُن حَظُّکَ فی وِلایتِکَ ما لا تَستَفیدُهُ وَ لا غَیضاً تَشتَفیهِ وَلکِن اَمانَةُ باطِلٍ وَ اِحیاءُ حَقٍّ. امام علی – علیه السلام (– به ابن عباس) فرمودند: مبادا هدف تو از فرمانروایی، سودجویی و جمع مال، یا خنک کردن خشمی باشد. بلکه باید هدف تو از بین بردن باطل و احیای حق باشد. «مناقب، ج ۲، ص ۱۰۱»

حدیث۱۱

قال الامام علی – علیه السلام – : مَنِ اختالَ فی وِلایَتِهِ اَبانَ عَن حِماقَتِهِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: کسی که به مقام خود مغرور شود پرده از حماقت خود برداشته است. «غرر الحکم، ص ۳۴۶»

حدیث۱۲

قال الامام علی – علیه السلام – : وَ اِنَّ عَمَلَکَ لَیسَ لَکَ بِطُعمَهٍ وَ لکِنَّهُ فی عُنُقِکَ اَمانَهٌ. امام علی – علیه السلام (– به اشعث) فرمودند: این مقام برای تو طعمه نیست بلکه امانتی است در گردن تو. «بحار الأنوار، ج ۳۲، ص ۳۶۱»

حدیث۱۳

قال الامام علی – علیه السلام – : دَخَلتُ بِلادَکُم بِاَشمالی هذِهِ وَ رِحلَتی وَ راحِلَتی هاهِی فَاِن اَنَا خَرَجتُ مِن بِلادِکُم بِغَیرِ ما دَخَلتُ فَاَنَا مِنَ الخائِنینَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: آن روز که به شهر شما آمدم، با این لباس پشمی و مرکب سواری و کوله بارم آمدم. اگر روزی که خواستم از شهر شما بروم، بیش تر از آن چه با خود داشتم بردم از خیانت کارانم. «بحار الأنوار، ج ۴۰، ص ۳۲۶»

حدیث۱۴

قال الامام علی – علیه السلام – : جُودُ الوُلاهِ بِفیءِ المُسلِمینَ جَورٌ وَ خَتَرٌ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: بذل و بخشش کارگزاران از بیت المال، ظلم و خیانت است. «غرر الحکم، ص ۳۴۳»

حدیث۱۵

قال الامام علی – علیه السلام – : اَدِقُّوا اَقلامَکُم قارِبُوا بَینَ سُطُورِکُم وَ احذِفُوا عنّی فُضُولَکُم وَاقصُدُ واقصد المَعانی وَ اِیاکُم وَ الاِکثارَ فَاِنَّ اَموالَ المُسلِمینَ لا تَحتَمِلُ الاَضرارَ. امام علی – علیه السلام (– به کارگزاران خود) فرمودند: نوک قلم ها را تیز کنید، سطرها را نزدیک هم قرار دهید، مطالب اضافی را از متن حذف کنید، فقط مسائل لازم را بنویسید و از زیاده روی در نوشتن بپرهیزید، زیرا اموال مسلمانان تحمل ضرر و زیان را ندارد. «وسائل الشیعه، ج ۱۷، ص ۴۰۴»

حدیث۱۶

قال الامام علی – علیه السلام – : مَن لَم ینصِفِ المَظلوُمَ مِنَ الظّالِمِ سَلَبَهُ اللهُ قُدرَتَهُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر صاحب قدرتی که داد مظلوم را از ظالم نگیرد و به یاری مظلوم نشتابد، خداوند قدرتش را از او می گیرد. «غرر الحکم، ص ۳۴۱»

حدیث۱۷

قال الامام علی – علیه السلام – : مِن اَماراتِ الدَّولَهِ الیقظَهُ لِحَراسَهِ الاُمُورِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: از نشانه های (لیاقت و شایستگی) دولت، بیداری و هوشیاری برای حفظ و حراست امور است. «غرر الحکم، ص ۳۴۱»

حدیث۱۸

قال الامام علی – علیه السلام – : اِنَّ شَرَّ وُزَرائِکَ مَن کانَ لِلأشرارِ قَبلَکَ وَزیراً وَ مَن شَرِکَهُم فِی الآثام. امام علی – علیه السلام – (در نامه ای به مالک اشتر) فرمود: بدترین وزیران و کارگزاران تو کسانی اند که در نظام باطل گذشته وزیر (و مسئول) بوده اند و در گناهان آنان دست داشتند. «نهج البلاغه، نامه ۵۳»

حدیث۱۹

قال الامام علی – علیه السلام – : تَوَلِّی ألاَراذِلِ وَ الاَحداثِ الدُّوَلَ دَلیلٌ عَلی اِنحلالِها و اِدبارِها. امام علی – علیه السلام – فرمود: هرگاه آدم های پست و کم تجربه دولت ها را به دست گیرند، نشان انحلال و شکست آن دولت ها خواهد بود. «غرر الحکم، ص ۳۴۵»

حدیث۲۰

قال الامام علی – علیه السلام – : یستَدَلَّ عَلَی ادبارِ الدُّوَلِ بِاَربَعٍ: تَضییعِ الاُصولِ وَ التَّمَسُّکِ بِالفُرُوعِ وَ تقدیمِ الاَراذِلِ وَ تاخیرِ الاَفاضِلِ. امام علی – علیه السلام – فرمود: چهار چیز باعث شکست دولت ها می شود: ضایع کردن اصول (مسائل مهم) و سرگرم شدن به فروع (امور کم اهمیت) و و به کار گماردن آدم های پست و کنار گذاردن انسان های فاضل. «غرر الحکم، ص ۳۴۲»

حدیث۲۱

قال الامام علی – علیه السلام – : مَن رُفِعَ بِلا کِفاتِهِ وُضِعَ بِلا جِنایهٔ. امام علی – علیه السلام – فرمود: کسی که بدون شایستگی (مقامش) بالا رود، بدون جرم پایین کشیده شود. «غرر الحکم، ص ۳۴۴»

حدیث۲۲

قال الامام علی – علیه السلام – : آلَهُ الرِّیاسَهِٔ سَعَهُ الصَّدرِ. امام علی – علیه السلام – فرمود: ابزار ریاست، داشتن سعهٔ صدر است. «بحار الأنوار، ج ۸۲، ص ۳۵۷»

حدیث۲۳

قال الامام علی – علیه السلام – إلی قثم بن عباس: اَجلِس لَهُمُ العَصرَینِ وَ اَفتِ مُستَفتی وَ عَلِمِ الجاهِلَ وَ ذاکِرِ العالِمَ وَ لا یکُن لَکَ اِلَی النّاسِ سَفیرٌ اِلّا لِسانُکَ وَ لا حاجِبٌ الاّ وَجهُکَ وَلا تَحجُبَنَّ ذا حاجَهٍ عَن لِقائِکَ بِها. امام علی – علیه السلام — به قثم بن عباس فرمود: عصرها بین مردم بنشین، به سؤالات شرعی آنان پاسخ ده و به نادانان بیاموز و با دانشمندان سخن بگو. نباشد سفیری بین تو و مردم جز زبانت و نیز حاجبی میان تو و آنان جز چهره خودت نباشد و هیچ صاحب حاجتی را از ملاقات با خودت محروم نساز. «مستدرک الوسائل، ج ۹، ص ۳۵۸»

حدیث۲۴

قال الامام علی – علیه السلام – : وَ اَمّا بَعدُ فَلا تُطَوِّلَنَّ اِحتِجابَکَ عَن رَعِیتِکَ فَاِنَّ احتِجابَ الوُلاهِٔ عَنِ الرَّعِیهِ شُعبَهٌ مِنَ الضّیقِ وَ قِلَّهُ عِلمٍ بِالاُمُورِ. امام علی – علیه السلام – (در نامه ای به مالک اشتر) فرمود: و اما بعد، فاصله ات را از مردم طولانی نکن، زیرا جدایی

حاکمان از مردم باعث می شود حاکمان در تنگنا قرار بگیرند و به بسیاری از مسائل و امور آگاه نشوند. «نهج البلاغه، نامه ۵۳»

حدیث۲۵

قال الامام علی – علیه السلام – : زَکاةُ السُّلطانِ اِغاثَةُ المَلهُوفِ. امام علی – علیه السلام – فرمود: زکات فرمانروایی، فریادرسی گرفتاران است. «مستدرک الوسائل، ج ۷، ص ۴۶»

حدیث۲۶

قال الامام علی – علیه السلام – : وَ اَشعِر قَلبَکَ الرَّحمَةَ لِلرَّعِیةِ وَ المَحَبَّةَ لَهُم وَ اللُّطفَ بِهِم وَ لا تَکونَنَّ عَلَیهِم سَبُعاً ضارِیاً تَغتَنِمُ اَکلَهُم. امام علی – علیه السلام (– در نامه ای به مالک اشتر) فرمود: دلت را از محبت به مردم و مهربانی و لطف در حق آنها پر گردان. مبادا مانند حیوان درنده در فکر دریدن آنان باشی. «نهج البلاغه، نامه ۵۳»

حدیث۲۷

قال الامام علی – علیه السلام – : فَلیکُن اَحَبَّ الذَّخائِرِ اِلَیکَ ذَخیرةُ العَمَلِ الصّالِحِ فَاَملِك هَواكَ وَ شُحَّ بِنَفسِكَ. امام علی – علیه السلام (– در نامه ای به مالک اشتر) فرمود: ... بیش ترین چیزی که برای خود ذخیره می کنی، عمل صالح باشد. پس بر نفس خود مالک باش و بخل بورز بر خودت (خود را به آسانی مفروش). «نهج البلاغه، نامه ۵۳»

حدیث۲۸

قال الامام علی – علیه السلام – : مَن جَعَلَ مُلکَهُ خادِماً لِدینِهِ اِنقادَ لَهُ کُلُّ سُلطانٍ، وَ مَن جَعَلَ دینَهُ خادِمَاً لِمُلکِهِ طَمَعَ لَهُ کُلُّ اِنسانٍ. امام علی – علیه السلام – فرمود: هر کسی که مقام و قدرت خود را در خدمت دین قرار دهد، همهٔ قدرت ها تسلیم او خواهند شد و هر که دین را در خدمت مقام خود قرار دهد، همه در او طمع کنند. «غرر الحکم، ص ۳۴۴»

حدیث۲۹

قال الامام علی – علیه السلام – : «مِن حَقِّ الرّاعی اَن یختارَ لِرَّعیتِهِ ما یختارَهُ لِنَفسِهِ. امام علی – علیه السلام – فرمود: از حقوق مردم بر حاکمشان این است که حاکم هر امری را که برای خود صلاح می داند، برای جامعه و مردم خود نیز همان را بخواهد. «غرر الحکم، ص ۳۴۴»

حدیث۳۰

قال الامام علی – علیه السلام – : زَکاةُ القُدرَةِ الِانصافُ. امام علی – علیه السلام – فرمود: زکات قدرت، انصاف است. «غرر الحکم، ص ۳۴۲»

حدیث۳۱

قال الامام علی – علیه السلام – : مَنِ اتَّخَذَ الحَقَّ لُجاماً اِتَّخَذَهُ النّاسُ اِماماً. امام علی – علیه السلام – فرمود: هر که حق را پیش روی

خود قرار دهد و بر محور حق حرکت کند، مردم او را به ریاست و زعامت می پذیرند. «غرر الحکم، ص ۳۳۱»

حدیث۳۲

قال الامام علی – علیه السلام – : مَن طَلَبَ الرِّئاسَهُ بِغَیرِ حَقٍ حُرِمَ الطّاعَهُ لَهُ. امام علی – علیه السلام – فرمود: هر که ناحق به دنبال ریاست باشد، اطاعت از او حرام است. «تحف العقول، ص ۳۲۱»

حدیث۳۳

قال الامام علی – علیه السلام – : یحتاجُ الاِمامُ اَلی قَلبٍ عَقولٍ وَ لِسانٍ قَئُولٍ وَ جَنانٍ عَلی اِقامَهِ الحَقِّ صَئُولٍ. امام علی – علیه السلام – فرمود: رهبر نیازمند سه چیز است: قلب اندیشمند و متفکر، زبان گویا و دل پر جرئت و قاطع در برابر اجرای حق. «غرر الحکم، ص ۳۴۰»

حدیث۳۴

قال الامام علی – علیه السلام – : صَیرِ الدّینَ حِصنَ دَولَتِکَ وَ الشُّکرَ حِرزَ نِعمَتِکَ فَکُلَّ دَولَهً یحوطُهَا الدّینُ لا تُغلَبُ وَ کُلُّ نِعمَهٍ یحرُزُهَا الشُّکرُ لا تُسلَبُ. امام علی – علیه السلام – فرمود: دین را دژ و حصار محکم حکومت خود قرار ده و با شکر گزاری، نعمت ها را حفظ کن؛ زیرا هر قدرتی که دین او را احاطه کرده باشد (عامل به دین باشد)، هرگز شکست نمی خورد و هر نعمتی که با سپاسگزاری همراه باشد، گرفته نمی شود. «غرر الحکم، ص ۳۴۳»

حدیث۳۵

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَن وَلّی شَیئاً مِن اَمرِ اُمَّتی فَلَم ینصَح لَهُم وَ یجتَهِد لَهُم کَنَصیحَتِهِ لِنَفسِهِ کَبَّهُ الله عَلی وَجهِهِ یومَ القِیامَهِ فِی النّارِ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمود: کسی که متولی کاری از کارهای امت من شود و همان طور که برای خود دل می سوزاند برای امت من دل نسوزاند و خیر خواهانه و با تلاش برای آنان قدم بر ندارد، خداوند در قیامت او را با صورت در آتش می اندازد. «تاریخ بغداد، ج ۸، ص ۴۷۲»

حدیث۳۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اَصلِح وَزیرَکَ فَاِنَّهُ الَّذی یقُودُکَ اِلَی الجَنَّهِ اَوِ النّارِ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمود: وزیر خود را صالح گردان، زیرا همانا او کسی است که تو را به بهشت یا جهنم می برد. «بحار الأنوار، ج ۷۴، ص ۱۶۶»

حدیث۳۷

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنِ استَعمَلَ عامِلاً مِنَ المُسلِمینَ وَ هُوَ یعلَمُ اَنَّ فیهِم اَولَی بِذلِکَ مِنهُ وَ اَعلَمُ بِکِتابِ اللهِ وَ سُنَّهِ نَبیهِ فَقَد خانَ اللهَ وَ رَسولَه وَ جَمیعَ المُسلِمینَ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمود: هر که در میان چند مسلمان یک نفرشان را رئیس قرار دهد و بداند در میان آن چند نفر کسی بهتر و لایق تر و عالم تر به کتاب خدا و سنت نبیش است، به خدا و رسولش و همه مسلمانان خیانت کرده است. «جامع الصغیر، ج ۱، ص ۴۵۵»

حدیث۳۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَن وَلّی شَیئاً مِن اُمُورِ المُسلِمینَ اِلّا اُتِی بِهِ یومَ القِیامَهَ وَ یداهُ مَغلُولَتانِ اِلی عُنُقِهِ لا یفُکُّهُما اِلّا عَدلٌ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمود: هر که ولایت و مسئولیت کاری از امور مسلمانان به او واگذار شود، روز قیامت او را در حالی که دستان او را به گردنش بسته اند می آورند و چیزی جز عدالت او را از غل و زنجیر آزاد نمی سازد. «عوالی اللآلی، ج ۱، ص ۳۶۶»

حدیث۳۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَن اَحَبَّ اَن یتَمَثَّلَ لَهُ الرِّجالُ قِیاماً فَلیتَبَّوأ قعَدُهُ مِنَ النّار. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمود: کسی که دوست دارد مردم جلوی پای او بایستند، جایگاهش پر از آتش خواهد شد. «بحار الأنوار، ج ۷۳، ص ۱۵۰»

حدیث۴۰

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اَوَّلُ ما عُصِیَ بِهِ الله تَبارَکَ وَ تَعالی سِتُّ خِصالٍ: حُبُّ الدُّنیا وَ حُبُّ الرِّیاسَهِٔ وَ حُبُّ الطَّعامِ وَ حُبُّ النِّساءِ وَ حُبُّ النُّومِ وَ حُبُّ الرّاحَهِٔ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمود: نخستین چیزی که موجب عصیان پروردگار گردید، شش گناه بود: دنیا طلبی، ریاست طلبی، شکم پرستی، شهوت پرستی، علاقه به خواب و راحت طلبی. «بحار الأنوار، ج ۷۳، ص ۱۵۳»

حدیث۴۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : کَماتَکُونوا یُوَلّی علَیکُم ؛ هر گونه شما باشید، همان گونه بر شما حکومت می‌شود . کنزالعمّال : ۱۴۹۷۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۶

حدیث۴۲

امام علی علیه‌السلام: مَن‌جارَت وِلایَتُهُ زالَت‌دَولَتُهُ ؛ هرکه حکومتش ستمگرباشد، دولتش‌زوال پذیرد. غرر الحکم : ۸۳۶۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۶

حدیث۴۳

امام علی علیه‌السلام : إذا بَنَی المَلِکُ علی قَواعِدِ العَدلِ ودَعَمَ بدعائمِ العَقلِ ، نَصَرَ اللّه مُوالِیَهُ وخَذَلَ مُعادِیَهُ ؛ هرگاه حکومت بر پایه‌های دادگری بنا شود و با ستون‌های خرد برپا گردد ، خداوند دوستداران آن را یاری رساند و دشمنانش را تنها و بی‌یاور گذارد . کذا ، ولعلّ کلمه «مُلکَهُ» سقطت من الحدیث (کما فی هامش المصدر) .غرر الحکم : ۴۱۱۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۱۴

حدیث۴۴

امام علی علیه‌السلام : آفهُٔ المُلوکِ سُوءُ السِّیرَهِٔ، آفهُٔ الوُزَراءِ خُبثُ السَّریرَهِٔ ؛ آفتِ شاهان ، بدرفتاری است؛ آفتِ وزیران ، بدسگالی است . غرر الحکم : (۳۹۲۸– ۳۹۲۹) منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۱۴

حدیث۴۵

امام علی علیه‌السلام : مَن جَعَلَ مُلکَهُ خادِما لِدینِهِ انقادَ لَهُ کلُّ سُلطانٍ ، مَن جَعَلَ دِینَهُ خادِما لمُلکِهِ طَمِعَ فیهِ کلُّ إنسانٍ ؛ هرکس حکومت خود را در خدمت دینش قرار دهد ، هر سلطانی مطیع او شود ؛ هر کس دینش را در خدمت حکومتش در آورد ، هر انسانی در او طمع کند . غرر الحکم : (۹۰۱۶ـ۹۰۱۷) منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۱۴

حدیث۴۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّا واللّه لانُوَلّی علی هذاالعَمَلِ أحَدا سَألَهُ ، ولا أحَدا حَرَصَ علَیهِ ؛ به خدا سوگند ما کسی را که متقاضی این کار (حکومت)، یا بر آن حریص باشد، به این کار نمی‌گماریم . صحیح مسلم : ۳ / ۱۴۵۶ / ۱۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۸

حدیث۴۷

الامام علی علیه السلام فیما کَتبَ للأشتَرِ لمّا وَلاّهُ مِصرَ: ثُمّ انظُرْ فی اُمورِ عُمّالِکَ ، فاستَعمِلْهُمُ اختِبارا ، ولا تُوَلِّهِم مُحاباةً وأثَرَةً ؛ فإنَّهُما جِماعٌ مِن شُعَبِ الجَورِ والخِیانَةِ . وتَوَخَّ مِنهُم أهلَ التَّجرِبةِ والحَیاءِ مِن أهلِ البُیوتاتِ الصّالِحَةِ ، والقَدَمِ فی الإسلامِ المُتَقَدِّمَةِ ؛ امام علی علیه‌السلام – در فرمان استانداری مصر به مالک اشتر- : دیگر آن که در کارهای کارگزارانت اندیشه و تأمّل کن و پس از آزمودنِ آنها ، ایشان را به کار گمار و به صرف جانبداری یا علاقه به کسی او را عهده‌دار کاری مکن ؛ زیرا این دو ، کانونِ انواع ستم و خیانت است . کارگزاران خود را از میان افراد با تجربه و آبرومند و خاندان‌های‌نیک و خوشنام‌و پیشگام در اسلام انتخاب کن. نهج البلاغهٔ : الکتاب ۵۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۸

حدیث۴۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَنِ استَعمَلَ غُلاما فی عِصابَةٍ فیها مَن هُو أرضی للّه مِنهُ فَقَد خانَ اللّهَ؛ هرکس‌از میان گروهی‌مردی را به کار گمارد در حالی که در بین آنها خداپسندتر از او وجود دارد، به خدا و رسول او و مؤمنان خیانت کرده‌است. بحار الأنوار : ۲۳ / ۷۵ / ۲۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۸

حدیث۴۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا نِعمَةَ أهنَأُ مِنَ الأمنِ ؛ هیچ نعمتی گواراتر از امنیّت نیست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۹۱۱

حدیث۵۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: رَأسُ السِّیاسَةِ استِعمالُ الرِّفقِ ؛ سرلوحه سیاست ، به کار بردن مداراست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۲۶۶

حدیث۵۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مِن أماراتِ الدَّولَةِ الیَقَظَةُ لِحِراسَةِ الاُمُورِ ؛ از نشانه‌های [پایداری] دولت ، بیداری برای حراست از

امور است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۹۳۶۰

حدیث۵۲

امام صادق علیه السّلام فرمودند: تَزاوَرُوا وَ تَلاقُوا وَ تَذاکَرُوا و اَحْیُوا اَمْرَنا ؛ به زیارت و دیدار یکدیگر بروید، با هم به سخن و مذاکره بنشینید و امر ما را (کنایه از حکومت و رهبری) زنده کنید. بحارالانوار، ج ۷۱، ص ۳۵۲

حدیث۵۳

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله -: لتنقضن عری الاسلام عروۀ ، کلما انتقضت عروۀ تشبث الناس بالتی تلیها، فاولهن نقض الحکم ، و اخرهن الصلاۀ ؛ دستگیره های اسلام یک به یک شکسته می شود، هرگاه یک دستگیره نابود شود مردم به آن چه نزدیک آن است چنگ می زنند، اول آنها شکستن حکومت است (حکومت اسلامی را از دست صاحب آن خارج می کنند) و آخر آن ها نماز است (نماز را ترک می کنند). (اصول وافی ، ج ۲، ص ۷۲)

حدیث۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من رجل من المسلمین أعظم أجرا من وزیر صالح مع إمام یطیعه و یأمره بذات اللّه؛ پاداش هیچ یک از مسلمانان از وزیر شایسته ای که با پیشوائی باشد و او را اطاعت کند و به فرمان خدا وادارد بزرگتر نیست. نهج الفصاحه

حدیث۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لتنتقضنّ عرا الإسلام عروه عروه فکلّما انتقضت عروه تشبّث النّاس بالّتی تلیها فأوّلهنّ نقض الحکم و آخرهنّ الصّلاه؛ دستاویزهای اسلام یکایک شکسته می شود و چون دستاویزی شکسته شد مردم به دستاویز بعدی چنگ می زنند، نخستین دستاویزی که شکسته می شود حکومت حق است و آخر آن نماز است. نهج الفصاحه

حدیث۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کما تکونوا یولّی علیکم؛ چنان که هستید بر شما حکومت کنند. نهج الفصاحه

حدیث۵۷

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: عُمّالُکُمْ اَعْمالُکُمْ، کَما تَکونونَ، یُوَلّی عَلَیْکُمْ؛ کارگزاران شما [نتیجه] اعمال شما هستند، همان گونه که هستید، بر شما حکومت می‌شود. شرح شهاب الاخبار، ص ۲۶۰.

حدیث۵۸

امام علی علیه السلام : مَنْ عَمِلَ بِالْعَدْلِ حَصَّنَ اللّهُ مُلْکَهُ؛ هر کس به عدالت رفتار کند، خداوند حکومتش را حفظ خواهد کرد. غررالحکم، ج۵، ص ۳۵۵، ح ۸۷۲۲ .

حدیث۵۹

امـام علی (علیه السـلام) می فرماینـد: مَن عَمِـلَ بِالْعَـدلِ حَصَّنَ اللّهُ مُلكَهُ هر کس به عـدالت رفتـار کنـد، خداونـد حکومتش را حفظ خواهد کرد. غررالحکم، ج۵، ح ۸۷۲۲

حدیث۶۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ثُباتُ الدُّوَلِ بِإقامَةِ سُنَنِ العَدلِ؛ پایداری دولتها به برپا داشتن راه و رسم دادگری است. غررالحکم و دررالکلم، ح ۴۷۱۵

حدیث۶۱

قال النبی – صـلی الله علیه و آله – : کلا، و الذی نفس محمد بیده! ان شـملته الآن لتحترق علیه فی النار، کان غلها من فیء المسـلمین یوم خیبر. (مدعم، از خدمتکاران پیامبر – صـلی الله علیه و آله – در یکی از جنگ ها، همراه وی بود. او، در آن جنگ، به تیر دشمن شهید گشت. مسـلمانان، کنار پیکر او گرد آمده، می گفتند: بهشت بر تو گوارا باد! ولی پیامبر – صـلی الله علیه و آله – سـخنی نمی فرمود و خشـمناک به نظر می رسـید. حاضـران، علت خشم را نمی دانسـتند که ناگهـان) پیامبر – صـلی الله علیه و آله – فرمودنـد: نه هرگز، سوگنـد به خداونـدی که جان محمد در دست اوست، روپوش او هم اکنون وی را در میان آتش شعله ور خود می سوزاند، چون او، آن روپوش را از فیء مسلمانان (بدون رعایت مقررات) در روز (جنگ) خیبر برداشته بود. «سیره ابن هشام، ج ۳، ص ۳۵۴»

وحدت

حدیث۱

قال الامام الصادق – علیه السلام – : تواصلوا و تباروا و تراحموا و کونوا إخوهٔ أبرارا کما أمرکم الله عزوجل. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: همان گونه که خدای عزوجل به شـما دسـتور داده، با هم پیوند داشته باشید، به یکدیگر نیکی کنید، و برادرانی نیکوکار باشید. «وسایل الشیعه، ج ۸ ص ۵۵۲، ح ۳»

حدیث۲

قال الامام الصادق – علیه السـلام – : إنما المؤمنون إخوهٔ بنو أب و أم و إذا ضـرب علی رجل منهم عرق سهر له الاخرون. امام صادق – علیه السـلام – فرمودنـد: مؤمنان، با یکدیگر برادر (دینی) اند، و همگی همانند فرزندان یک پدر و مادر و چون رگ یکی از آنان زده شود «مصیبتی بر او وارد شود» دیگران در غم او خوابشان نبرد. «الکافی، ج ۲، ص ۱۶۵»

حدیث۳

قال الامام الرضا – علیه السلام – : إن الإمامهٔ زمام الدین و نظام المسلمین و صلاح الدنیا و عز المؤمنین، ان الإمامهٔ أس الإسلام النامی و فرعه السـامی امـام رضا – علیه السـلام – فرمودنـد: امامت، زمام دین و مایه نظام و انسـجام مسـلمانان و صـلاح دنیا و عزت مؤمنان است. امامت، اساس اسلام و شاخه بلند آن است. «کافی، ج ۱، ص ۲۰۰»

حدیث۴

قال الامام الصادق – علیه السلام – : صدقهٔ یحبها الله اصلاح بین الناس إذا تفاسدوا و تقارب بینهم إذا تباعدوا. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: ایجاد وحدت هنگام پیدایش اختلاف و تباهی امت و نزدیک کردن آنها در هنگام جدائی، صدقه‌ایست که خداوند آن را دوست دارد. «الکافی، ج ۲، ص ۲۰۹»

حدیث۵

قال الامام الباقر – علیه السلام – : .. یا معشر المؤمنین تألفوا و تعاطفوا. امام محمد باقر – علیه السلام – فرمودند: ... ای گروه مؤمنان، با هم مأنوس و متحد باشید و به یکدیگر مهربانی کنید. «الکافی، ج ۲، ص ۳۴۵»

حدیث۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ید الله علی الجماعهٔ... پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: دست خدا (یاری و عنایت خدا) بر سر جماعت است. «نهج الفصاحه، ح ۳۲۱۱»

حدیث۷

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : یا أیها الناس، إن الرب واحد و الاب واحد و إن الدین واحد لیست العربیهٔ لأحدکم باب و لا أم و إنما هی اللسان فمن تعلم العربیهٔ فهو عربی. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: ای مردم، پروردگار شما یکی است (الله)، پدر همه شما یکی است (آدم)، و دین شما نیز یکی است (اسلام)، و عربیت، برای هیچ یک از شما پدر و مادر نیست، بلکه آن هم یکی از زبانهاست و هر کس زبان عربی را بیاموزد، منسوب به عرب می شود. «معالم الحکومه, ص ۴۰۴»

حدیث۸

امام علی – علیه السلام – فرمودند: پس بنگرید، چگونه بودند «قوم بنی اسرائیل» زمانی که جمعیتها گرد آمده، و اندیشه‌ها با هم و دلها یکسان و دستها یاور هم و شمشیرها کمک یکدیگر و بینش‌ها ژرف و تصمیمات یکی بود، آیا در اطراف زمین بزرگ و بر جهانیان حاکم نبودند؟ پس بنگرید به آخر کارشان «قوم بنی اسرائیل» آن هنگام که بین آنها تفرقه افتاد، و مهربانی و الفتها بهم خورد و سخنها و دلها مختلف و گروه گروه شدند و بجان هم افتادند و پراکنده گشتند و با هم جنگیدند، پس خداوند، لباس عزت را از تن آنها برکند و فراوانی نعمتش را از آنها گرفت و آنچه باقی مانده، سرگذشت آنان است تا مایه عبرت گیرندگان باشد. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۲»

حدیث۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : خیر المؤمنین من کان مألفهٔ للمؤمنین و لا خیر فیمن لایألف و لایؤلف. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: بهترین مؤمنان، کسی است که محور الفت مؤمنان باشد و در کسی که انس نگیرد و با دیگران مأنوس نشود خیری ندارد. «بحارالانوار، ج ۷۱، ص ۳۹۳»

حدیث۱۰

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ألمؤمنون إخوة تتکافؤ دماؤهم و هم ید علی من سواهم. نبی اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: مؤمنان با هم برادرند و خونشان برابر است و در برابر دشمن متحد و یکپارچه‌اند. «کافی، ج ۱، ص ۴۰۴»

حدیث۱۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : .. فأنتم «اهل البیت» أهل الله عزوجل الذین بهم تمت النعمة و اجتمعت الفرقة و ائتلفت الکلمة. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: شما اهل بیت، اهل الله هستید که به برکت شما، نعمت کامل گشته و پراکندگی بر طرف شده و اتحاد کلمه پدید آمده است. «الکافی، ج ۱، ص ۴۴۶»

حدیث۱۲

قال الامام علی – علیه السلام – : إن هؤلاء قد تمالؤوا علی سخطة إمارتی و سأصبر ما لم أخف علی جماعتکم فإنهم إن تمموا علی فیالة هذا الرأی إنقطع نظام المسلمین. امام علی – علیه السلام – فرمودند: سینه اینان (خوارج) از دشمنی با حکومت من انباشته است و تا آن هنگام که بیم از هم پاشیدن جماعت (امت) نباشد، صبر می کنم، براستی اگر اینان بر این اندیشه سست ادامه دهند، نظام مسلمانان از هم خواهد گسست. «نهج البلاغه، خطبه ۱۶۹»

حدیث۱۳

قال الامام علی – علیه السلام – : .. و علیکم بالتواصل و التباذل و ایاکم و التدابر و التقاطع. امام علی – علیه السلام – در وصیت به حسنین – علیهما السلام – می‌فرمایند: .. و بر شما باد به ارتباط و بذل و بخشش و دوری گزیدن از جدائی و پشت کردن به یکدیگر . «نهج البلاغه، نامه ۴۷»

حدیث۱۴

قال الامام علی – علیه السلام – : .. فإن ید الله علی الجماعة و ایاکم و الفرقة فإن الشاذ من الناس للشیطان، کما أن الشاذ من الغنم للذئب. امام علی – علیه السلام – فرمودند: دست خدا (یاری خدا) بر سر جماعت است، از تفرقه بپرهیزید، زیرا شخص تکرو، شکار شیطان است همانگونه که گوسفند تکرو، طعمه گرگ است. «شرح نهج البلاغه، ج ۸، ص ۱۱۲»

حدیث۱۵

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): أیُّهَا النّاسُ، عَلَیکُم بِالجَماعةِ، وإیّاکُم والفُرْقةَ؛ ای مردم! به جماعت (یکپارچگی) روی آرید و از پراکندگی بپرهیزید. میزان الحکمة: ح ۲۵۸۹

حدیث۱۶

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): الجَماعَةُ رَحمَةٌ والفُرْقَةُ عَذابٌ؛ جماعت (یکپارچگی) رحمت است و پراکندگی عذاب. میزان الحکمة: ح ۲۵۹۳

حدیث۱۷

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: عَلَیکَ بِالجَمَاعَةِ، فَإنَّمَا یَأخُذُ الذِّئبُ مِنَ الغَنَمِ القَاصِیَةِ؛ با جماعت همراه شو؛ زیرا گرگ، گوسفند دورمانده را می خورد. مسند احمد، ج۶، ص۴۴۶

حدیث۱۸

حضرت زهرا (سلام الله علیها) فرمودند: فَجَعَلَ اللّهُ...اِطاعَتَنا نِظاماً لِلمِلَّةِ وَ اِمامَتَنا أماناً لِلفِرقَةِ خدا اطاعت و پیروی از ما اهل بیت را سبب برقراری نظم اجتماعی در امت اسلامی و امامت و رهبری ما را عامل وحدت و دراما‌ن ماندن از تفرقه ها قرار داده است. بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۱۵۸

حدیث۱۹

قال الامام علی (علیه‌السلام): ـ وَقَدْ سُئِلَ عَنْ تَفسیرِ السُّنَّةِ وَ الْبِدْعَةِ وَ الْجَماعَةِ وَ الْفُرْقَةِ ـ : اَلسُّنَّةُ ـ و اللّهِ ـ سُنَّةُ مُحمَّدٍ صلی‌الله‌علیه‌وآله وَ الْبِدْعَةُ ما فارَقَها وَ الْجَماعَةُ ـ وَ اللّهِ ـ مُجامَعَةُ اَهْلِ الْحَقِّ وَ اِنْ قَلّوا وَ الْفُرقَةُ مُجامَعَةُ اَهْلِ الْباطِلِ وَ اِنْ كَثُروا؛ امام علی (علیه‌السلام) در پاسخ به پرسش از معنای سنّت، بدعت، جماعت و تفرقه فرمودند: به خدا سوگند، سنّت، همان سنّت محمّد صلی‌الله‌علیه‌وآله است و بدعت آنچه خلاف آن باشد و به خدا قسم، جماعت، همدست شدن با اهل حق است هر چند اندک باشند و تفرقه، همدستی با اهل باطل است هر چند بسیار باشند. کنزالعمّال، ح ۱۶۴۴

حدیث۲۰

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: أیُّها النّاسُ ، عَلَیکُم بالجَماعةِ ، وإیّاکُم والفُرْقةَ ای مردم! به جماعت (یکپارچگی) روی آرید و از پراکندگی بپرهیزید. میزان الحکمة، ح ۲۵۸۹

حدیث۲۱

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: اِیاكُمْ وَ التَّلَوُّنَ فی دینِ اللّهِ فَاِنَّ جَماعَةً فیما تَـكْرَهونَ مِنَ الْحَقِّ خَیْرٌ مِنْ فُرْقَةٍ فیما تُحِبّونَ مِنَ الْباطِلِ وَ اِنَّ اللّه سُبْحانَهُ لَمْ یُعْطِ اَحَدا بِفُرْقَةٍ خَیْرا مِمَّنْ مَضی وَ لا مِمَّنْ بَقیَ ؛ از چند رنگی و اختلاف در دین خدا بپرهیزید، زیرا یکپارچگی در آنچه حق است ولی شما آن را ناخوش می‌دارید، از پراکندگی در آنچه باطل است اما خوشایند شما می‌باشد، بهتر است. خدای سبحان به هیچ یک از گذشتگان و باقی ماندگان بر اثر تفرقه و جدایی خیر و خوبی عطا نکرده است. نهج البلاغه، از خطبه ۱۷۶

حدیث۲۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ید الله علی الجماعة فاذا اشتذ الشاذ منهم اختطفه الشیطان کما یختطف الذئب الشاة الشاذة من الغنم ؛ دست خداوند بر سر جماعت است ، هرگاه از آنها کسی از جماعت جدا شود، شیطان او را می رباید همان طور که گرگ گوسفند جدا شونده از رمه گوسفند را می رباید. (کنزالعمال ، ص ۲۰۷)

حدیث۲۳

قال رسول الله – صلى الله عليه وآله –: ان الشيطان ذئب الانسان كذئب الغنم ياخذ الشاه القاصيئة و الناحيئة فاياكم و الشعاب و عليكم بالجماعة و العامة و المسجد؛ شيطان گرگ انسان است همانند گرگ گوسفندان که همیشه میشهای دور افتاده و کناره گیر را می گیرد. پس از دسته بندیها (گروه گرایی و خط بازی) بپرهیزید و بر شما باد به حضور در جماعت و مجالس عمومی و مسجد. (کنزالعمال ، ج ۷، ص ۵۸۱، حدیث ۲۰۳۵۵)

حدیث۲۴

قال الصادق – علیه السلام –: من صلى معهم فى الصف الاول كان كمن صلى خلف رسول الله فى الصف الاول ؛ کسی که در صف اول نماز جماعت(اهل سنت) شرکت نماید، مانند آن است که در صف اول پشت سر پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) نماز خوانده باشد. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۳۸۱)

حدیث۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ید اللّه علی الجماعه؛ دست خدا همراه جماعت است. نهج الفصاحه

حدیث۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من فارق الجماعه شبرا خلع اللّه ربقه الإسلام من عنقه؛ هر که یک وجب از جماعت دور شود خدا طوق مسلمانی از گردن وی بردارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجماعه رحمه و الفرقه عذاب؛ جماعت مایه رحمت و تفرقه موجب عذاب است. نهج الفصاحه

حدیث۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّحدّث بنعم اللّه شکر و ترکه کفر و من لا یشکر القلیل لا یشکر الکثیر و من لا یشکر النّاس لا یشکر اللّه و الجماعه خیر و الفرقه عذاب؛ گفتگو از نعمتهای خداوند شکر است و ترک آن کفر است و هر که نعمت کم سپاس نگذارد، سپاس نعمت بسیار را نخواهد گذاشت و هر که مردم را سپاس ندارد سپاس خدا را نخواهد داشت اجتماع مایه نیکی است و تفرقه موجب رنج و عذاب است. نهج الفصاحه

حدیث۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: استووا و لا تختلفوا فتختلف قلوبکم؛ با یکدیگر برابر شوید و مختلف مشوید تا دلهایتان مختلف نشود. نهج الفصاحه

حدیث۳۰

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : شیطان گرگ انسان است همانند گرگ گوسفندان که همیشه میش های دورافتاده وکناره گیر را می گیرد. پس از دسته بندیها (گروه گرایی و خط بازی) بپرهیزید و برشما باد به حضور در جماعت و مجالس عمومی و مسجد. کنز العمال ، ج ۷، ص ۵۸۱

حدیث۳۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ألجماعۀ رحمۀ و الفرقه عذاب؛ جماعت؛ وحدت مایه رحمت و تفرقه موجب عذاب است. نهج الفصاحه، حدیث۱۳۲۳

حدیث۳۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ید الله علی الجماعهٔ؛ دست خدا بر سر جماعت است. نهج الفصاحه،۳۲۱۱

حدیث۳۳

نبی اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ألمؤمنون إخوهٔ تتکافؤ دماؤهم و هم ید علی من سواهم؛ مؤمنان با هم برادرند و خونشان برابر است و در برابر دشمن متحد و یک پارچه اند. کافی، جلد ۱، ص ۴۰۴

حدیث۳۴

حضرت فاطمه زهرا (علیها السلام) فرمودند: .. و طاعتنا نظاما للملۀ و امامتنا لما للفرقۀ و الجهاد عز الاسلام. پیروی از ما اهل بیت نظام امت، و رهبری ما عامل وحدت، و جهاد مایه عزت و سربلندی اسلام است. کشف الغمۀ، جلد ۲، ص ۱۰۹

حدیث۳۵

قال الامام الصادق (علیه السلام) : صدقۀ یحبها الله اصلاح بین الناس إذا تفاسدوا و تقارب بینهم إذا تباعدوا. امام صادق(علیه السلام) فرمودند: ایجاد وحدت هنگام پیدایش اختلاف، و تباهی امت و نزدیک کردن آنها در هنگام جدائی، صدقه ایست که خداوند آن را دوست دارد. الکافی، جلد ۲، ص۲۰۹

حدیث۳۶

قال النبی (صلی الله علیه و آله و سلم) : إسمعوا و أطیعوا لمن ولاه الله الأمر، فإنه نظام الإسلام. پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: از حاکمان الهی اطاعت کنید و گوش بفرمان باشید زیرا اطاعت از رهبری مایه وحدت امت اسلام است. امالی مفید، جلد ۱ ص ۱۴ مجلس ۲ حدیث ۲

حدیث۳۷

قال الامام السجاد – علیه السلام – : .. یا زهری، اما علیک أن تجعل المسلمین منک بمنزلۀ أهل بیتک، فتجعل کبیرهم بمنزلۀ والدک، و تجعل صغیرهم بمنزلۀ ولدک، و تجعل تربک منهم بمنزلۀ أخیک. امام سجاد – علیه السلام – به زهری فرمودند: ای

زهری، بر توست که مسلمانان را مانند اهل خانه خود بدانی، بزرگ آنان را بمنزله پدر خود و کوچکشان را بمنزله فرزند و همسال خود را بمنزله برادرت قرار دهی. «بحارالانوار، ج ۶۸، ص ۲۳۰»

تفرقه

حدیث۱

قال الامام الصادق – علیه السلام – : من فارق جماعة المسلمین و نکث صفقة الامام جاء إلی الله أجذم. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هر کس از جماعت مسلمین جدا شود و عهد و پیمان خود را با امام مسلمین بشکند، دست بریده محشور خواهد شد. «الکافی، ج ۱، ص ۴۰۵»

حدیث۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ألا إن فی التباغض الحالقة لا أعنی حالقة الشعر و لکن حالقة الدین. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: آگاه باشید که در دشمنی ها، ستردن و تراشیدن نهفته است، اما نه تراشیدن مو، بلکه ستردن دین. «الکافی، ج ۲، ص ۳۴۶»

حدیث۳

امام علی – علیه السلام – فرمودند: پس بنگرید، چگونه بودند «قوم بنی اسرائیل» زمانی که جمعیتها گرد آمده، و اندیشه‌ها با هم و دلها یکسان و دستها یاور هم و شمشیرها کمک یکدیگر و بینش‌ها ژرف و تصمیمات یکی بود، آیا در اطراف زمین بزرگ و بر جهانیان حاکم نبودند؟ پس بنگرید به آخر کارشان «قوم بنی اسرائیل» آن هنگام که بین آنها تفرقه افتاد، و مهربانی و الفتها بهم خورد و سخنها و دلها مختلف و گروه گروه شدند و بجان هم افتادند و پراکنده گشتند و با هم جنگیدند، پس خداوند، لباس عزت را از تن آنها برکند و فراوانی نعمتش را از آنها گرفت و آنچه باقی مانده، سرگذشت آنان است تا مایه عبرت عبرت گیرندگان باشد. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۲»

حدیث۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : من فارق الجماعة شبرا خلع الله ربقة الإسلام من عنقه. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس یک وجب از (آرمانها و عقاید) جامعه «مسلمین» دور شود خداوند رشته مسلمانی را از گردن او باز کند. «الکافی، ج ۱، ص ۴۰۴»

حدیث۵

قال الامام علی – علیه السلام – : لو سکت الجاهل ما اختلف الناس. امام علی – علیه السلام – فرمودند: اگر جاهل سکوت می‌کرد، مردم اختلاف نمی‌کردند (سبب بسیاری از اختلافات، سخنهای ناآگاهانه است). «بحارالانوار، ج ۷۵، ص ۸۱»

حدیث۶

قال الامام علی – علیه السـلام – : «فی ذم أهل الرأی»... و إلههم واحـد و نبیهم واحـد و کتابهم واحـد أفأمرهم الله سـبحانه بالإختلاف فأطـاعوه أم نهـاهم عنه فعصوه؟ امـام علی – علیه السـلام – (در مـذمت اهل رأی) فرمودنـد: ... خـدای آنها یکی و پیامبرشان یکی و کتابشـان یکی است. آیـا خـدا آنهـا را به اختلاف و دو دسـتگی فرمـان داده که او (خـدا) را اطاعت می کننـد؟ یا (خـدا) آنها را از اختلاف نهی کرده که فرمانش را سرپیچی می‌کنند؟ «نهج البلاغه، خطبه ۱۸»

حدیث۷

پیامبر خـدا(صـلی الله علیه و آله): أیُّهَا النّاسُ، عَلَیکُم بِالجَماعـهِ، وإیّاکُم والفُرْقـهَ؛ ای مردم! به جماعت (یکپارچگی) روی آریـد و از پراکندگی بپرهیزید. میزان الحکمهٔ: ح ۲۵۸۹

حدیث۸

پیـامبر خـدا(صـلی الله علیه و آله): الجَماعَـهُ رَحمَـهٌ والفُرْقَـهُ عَـذابٌ؛ جماعت (یکپارچگی) رحمت است و پراکنـدگی عـذاب. میزان الحکمهٔ: ح ۲۵۹۳

حدیث۹

قال الامام علی (علیه‌السـلام): ـ وَ قَدْ سُئِلَ عَنْ تَفسیرِ السُّنَّهِ وَ الْبِدْعَهِ وَ الْجَماعَهِ وَ الْفُرْقَهِ ـ : اَلسُّنَّهُ ـ و اللّهِ ـ سُنَّهُ مُحمِّدٍ صلی‌الله‌علیه‌وآله وَ الْبِدْعَهُ ما فارَقَها وَ الْجَماعَهُ ـ وَ اللّهِ ـ مُجامَعَهُ اَهْلِ الْحَقِّ وَ اِنْ قَلّوا وَ الْفُرقَهُ مُجامَعَهُ اَهْلِ الْباطِلِ وَ اِنْ کَثُروا؛ امام علی (علیه‌السـلام) در پاسخ به پرسـش از معنای سنّت، بدعت، جماعت و تفرقه فرمودند: به خدا سوگند، سنّت، همان سنّت محمّد صلی‌الله‌علیه‌وآله است و بدعت آنچه خلاف آن باشد و به خدا قسم، جماعت، همدست شدن با اهل حق است هر چند اندک باشند و تفرقه، همدستی با اهل باطل است هر چند بسیار باشند. کنزالعمّال، ح ۱۶۴۴

حدیث۱۰

امام علی(علیه السـلام) فرمودند: إیّاکُم وَالفُرقَهَ فَإنَّ الشّاذَّ عَن أهلِ الحَقِّ لِلشَّیطانِ کَما أنَّ الشّاذَّ مِنَ الغَنَمِ لِلذِّئبِ ؛ از جدایی بپرهیزید ؛ زیرا تنهای جـدا مانـده از اهل حق ، بهره شـیطان است ، چنان که گوسـفند جـدا شـده از گلّه، بهره گرگ است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۷۴۷

حدیث۱۱

امام علی(علیه السـلام) فرمودند: اِلزَمُوا الجَماعَهَ وَ اجتَنِبُوا الفُرقَهَ ؛ همراه جماعت باشـید و از تفرقه بپرهیزید. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۴۸۸

حدیث۱۲

قال رسول الله – صـلی الله علیه وآله –: ان الشـیطان ذئب الانسان کذئب الغنم یاخذ الشاه القاصـیهٔ و الناحیهٔ فایاکم و الشعاب و علیکم بالجماعهٔ و العامهٔ و المسـجد؛ شـیطان گرگ انسان است هماننـد گرگ گوسـفندان که همیشه میشهای دور افتاده و کناره گیر را می گیرد. پس از دسـته بنـدیها (گروه گرایی و خـط بـازی) بپرهیزیـد و بر شـما بـاد به حضور در جماعت و مجالس عمومی و مسـجد.

(کنزالعمال ، ج ۷، ص ۵۸۱، حدیث ۲۰۳۵۵)

حدیث۱۳

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله – : من فارق جماعهٔ المسلمین فقد خلع ربقهٔ الاسلام من عنقه قیل : یا رسول الله و ما جماعهٔ المسلمین ؟قال : جماعهٔ اهل الحق و ان قلوا؛ کسی که از جمعیت مسلمان جدا شود، رشته اسلام را از گردنش باز نموده . از حضرت سؤ ال شد: منظور کدام جمعیت است ؟آن حضرت فرمود: مردم و اهل حق ، هرچند کم باشند. (امالی شیخ صدوق ، ص ۲۷۲)

حدیث۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجماعه رحمه و الفرقه عذاب؛ جماعت مایه رحمت و تفرقه موجب عذاب است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵

التّحدّث بنعم اللّه شکر و ترکه کفر و من لا یشکر القلیل لا یشکر الکثیر و من لا یشکر النّاس لا یشکر اللّه و الجماعه خیر و الفرقه عذاب؛ گفتگو از نعمتهای خداوند شکر است و ترک آن کفر است و هر که نعمت کم سپاس نگذارد، سپاس نعمت بسیار را نخواهد گذاشت و هر که مردم را سپاس ندارد سپاس خدا را نخواهد داشت اجتماع مایه نیکی است و تفرقه موجب رنج و عذاب است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : کسی که از جمعیت مسلمان جدا شود، رشته اسلام را از گردنش باز نموده .ازحضرت سؤال شد: منظور کدام جمعیت است ؟ آن حضرت فرمودند: مردم اهل حق ، هر چندکم باشند. (امالی شیخ صدوق ، ص ۲۷۲)

حدیث۱۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ألخلاف یهدم الرأی؛ اختلاف، بنیاد اندیشه درست را درهم می ریزد. نهج البلاغه حکمت ۲۱۵

حدیث۱۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ما اختلف أمهٔ بعد نبیها الا ظهر أهل باطلها علی اهل حقها؛ هیچ امتی پس از پیامبرشان، اختلاف نکردند مگر آنکه گروه باطل بر حق گرایان چیره شدند . کنز العمال، حدیث۹۲۹

حدیث۱۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: .. فإن ید الله علی الجماعهٔ و ایاکم و الفرقهٔ فإن الشاذ من الناس للشیطان، کما أن الشاذ من الغنم للذئب؛ دست خدا بر سر جماعت است،از تفرقه بپرهیزید، زیرا شخص تکرو، شکار شیطان است همان گونه که گوسفند تک رو،

طعمه گرگ است. شرح نهج البلاغه، جلد ۸، ص ۱۱۲

حدیث۲۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: من فارق الجماعهٔ مات میتهٔ جاهلیهٔ؛ هر کس از گروه مسلمانان جدا شود بر مرگ جاهلیت بمیرد. نهج الفصاحهٔ، ۲۸۵۵

حدیث۲۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لا تختلفوا، فإن من کان قبلکم اختلفوا فهلکوا. اختلاف نکنید، آنان که قبل از شما بودند اختلاف کردند و هلاک شدند. کنز العمال، حدیث ۸۹۴

حدیث۲۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ألجماعهٔ رحمهٔ و الفرقه عذاب؛ جماعت؛ وحدت مایه رحمت و تفرقه موجب عذاب است. نهج الفصاحه، حدیث۱۳۲۳

حدیث۲۳

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: اِنَّ الْاِخْتِلافَ وَ التَّنازُعَ وَ التَّثَبُّطَ مِنْ أمْرِ الْعَجْزِ وَ الضَّعْفِ وَ هُوَ مِمّا لا یُحِبُّهُ اللّه‌وَ لا یُعْطی عَلَیْهِ النَّصْرَ وَ الظَّفَرَ؛ اختلاف و کشمکش و پشت هم اندازی، از ناتوانی و سستی است و خداوند نه آن را دوست دارد و نه با آن یاری و پیروزی می‌دهد. بحارالأنوار، ج ۲۰، ص ۱۲۶، ح ۵۰.

حدیث۲۴

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: ـ وَ قَدْ سُئِلَ عَنْ تَفسیرِ السُّنَّةِ وَ الْبِدْعَةِ وَ الْجَماعَةِ وَ الْفُرْقَهِ ـ : اَلسُّنَّةُ ـ و اللّه ـ سُنَّةُ مُحمَّدٍ صلی‌الله‌علیه‌وآله وَ الْبِدْعَةُ ما فارَقَها وَ الْجَماعَةُ ـ وَ اللّهِ ـ مُجامَعَةُ اَهْلِ الْحَقِّ وَ اِنْ قَلّوا وَ الْفُرقَةُ مُجامَعَةُ اَهْلِ الْباطِلِ وَ اِنْ کَثُروا؛ در پاسخ به پرسش از معنای سنّت، بدعت، جماعت و تفرقه فرمودند: به خدا سوگند، سنّت، همان سنّت محمّد صلی‌الله‌علیه‌وآله است و بدعت آنچه خلاف آن باشد و به خدا قسم، جماعت، همدست شدن با اهل حق است هر چند اندک باشند و تفرقه، همدستی با اهل باطل است هر چند بسیار باشند. (کنزالعمّال، ح ۱۶۴۴.)

حدیث۲۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَلجَماعَةُ رَحمَةٌ و الفُرقَةُ عَذابٌ؛ وحدت مایه رحمت ، و تفرقه موجب عذاب است. کنزالعمّال ، ح ۲۰۲۴۲

حدیث۲۶

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لاتَختَلِفوا، فَإِنَّ مَن کانَ قَبلَکُمُ اختَلَفوا فَهَلَکوا؛ باهم اختلاف نکنید، که پیشینیان

شما دچار اختلاف شدند و نابود گشتند. (کنزالعمال ، ح ۸۹۴)

حدیث۲۷

حضرت فاطمه (سلام الله علیها) فرمودند: فَجَعَلَ اللهُ إطاعَتَنا نِظاماً لِلمِلّةِ و إمامَتَنا أماناً لِلفُرقَةِ؛ خدا اطاعت از ما را رشت ?سامان ملت، و امامت ما را مای ?ایمنی از تفرقه قرار داده است. (احتجاج، ج۱، ص۱۳۴)

حدیث۲۸

قال الإمام علی – علیه السلام – : أن الشیطان یُسَنِی لکم طُرُقَه ، ویرید أن یَحُلَ دینَکم عقدهٔ عقدهٔ، ویعطیکم بالجماعهٔ الفرقهٔ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: همانا شیطان راههای خود را برای شما هموار می کند و می خواهد گره های دین شما را یکی پس از دیگری سست گرداند و به جای اتحاد، تفرقه به شما دهد. «نهج البلاغه، خطبه ۱۲۱»

عدالت و حفظ بیت المال

حدیث۱

قال الامام الرضا – علیه السلام – : ... و البراءهٔ من الذین ظلموا آل محمد علیهم السلام ... و البراءهٔ من الناکثین و القاسطین و المارقین ... و البراءهٔ من أهل الاستئثار ... . امام رضا – علیه السلام – فرمودند: ... بیزاری از کسانی که به آل محمد علیهم السلام، ظلم روا داشتند ... و برائت از پیمان شکنان و منحرفان و مرتدان ... و برائت از ویژه سازان اموال عمومی مسلمانان بر خود، ... از شرایط اسلام راستین است. «عیون أخبار الرضا – علیه السلام –، ج ۲، ص ۱۲۶»

حدیث۲

قال الامام الکاظم – علیه السلام – : ان الله لم یترک شیئا من صنوف الاموال الا و قد قسمه و أعطی کل ذی حق حقه الخاصهٔ و العامهٔ و الفقرآء و المساکین و کل صنف من صنوف الناس ... . امام کاظم – علیه السلام – فرمودند: همانا خدا، تمامی مال ها را تقسیم کرده و حق هر مستحق را از خاصه و عامه و فقیر و مسکین و اصناف دیگر مردم را، به آنها داده است. سپس فرمودند: اگر در میان مردم عدالت حکمفرما باشد، همه، بی نیاز شوند و باز فرمودند: عدالت، از عسل شیرین تر است و عدالت را پیشه نکند، جز کسی که عدالت را خوب بداند. «الکافی، ج ۲، ص ۴۹۵»

حدیث۳

قال الامام الحسین – علیه السلام – : ان الأمر بالمعروف و النهی عن المنکر، دعاء الی الاسلام مع رد المظالم و مخالفهٔ الظالم و قسمهٔ الفیء و الغنائم و أخذ الصدقات من مواضعها و وضعها فی حقها. امام حسین – علیه السلام – فرمودند: امر به معروف و نهی از منکر، آن است که: کافران را به اسلام دعوت کنی، حقوق ستمدیدگان را باز ستانی، با ستمگر به مخالفت برخیزی، غنیمت ها و بیت المال را عادلانه بین اهل اش قسمت کنی، صدقات (زکات) را از آنجا که باید، بگیری و در آنجا که باید، مصرف کنی. «تحف العقول، ص ۲۷۰»

حدیث۴

قال الامام الصادق – علیه السلام – : أهل الاسلام، هم أبناء الاسلام اسوی بینهم فی العطاء و فضائلهم بینهم و بین الله. أجعلهم کبنی رجل واحد، لا یفضل أحد منهم لفضله و صلاحه فی المیراث علی آخر ضعیف منقوص ... . (حفص بن غیاث می گوید: شنیدم که از امام صادق – علیه السلام – درباره تقسیم بیت المال پرسیدند)، امام صادق – علیه السلام – فرمودند: اهل اسلام، فرزندان آن محسوب می شوند، در امکانات بیت المال، من برابرشان می دانم. امتیازات معنوی آنان بین آنها و خدا محاسبه می شود. (لذا) همانند فرزندان یک نفر که فضیلت و صلاحیت، سبب فزونی ارث بردن یکی بر دیگری که ضعیف و ناقص است نمی شود، (مسلمانان نیز، این چنین هستند). حضرت در ادامه فرمودند: پیامبر – صلی الله علیه و آله – در آغاز اسلام، چنین رفتار می کرد ولی دیگران (غیر ما اهل بیت) گفتند: ما، برخی را بر اساس سابقه بیشتر در اسلام، از نظر عطای بیت المال امتیاز می بخشیم. «وسائل الشیعه، ج ۱۱، ص ۸۱»

حدیث۵

کتب أمیر المؤمنین – علیه السلام – : ... و لئن کان ما بلغنی عنک حقا، لجمل أهلک و شسع نعلک خیر منک ... . امیر المؤمنین – علیه السلام – (بعد از خیانت «منذر بن جارود» در ولایت فارس، به وی) نوشتند: ... اگر آنچه که از خیانت تو، به من رسیده است، درست باشد، شتر اهل ات و بند کفش ات، با ارزش تر از تو است. «نهج البلاغه، نامه ۷۱»

حدیث۶

قال الامام علی – علیه السلام – : یا شریح! لا تکون ابتعت هذه الدار من غیر مالک، أو نقدت الثمن من غیر حلالک، فأذن أنت قد خسرت دار الدنیا و دار الآخرة. (شریح بن حارث، به فرمان امام علی – علیه السلام – به منصب قضا نشسته بود. روزی به حضرت علی – علیه السلام – خبر رسید که وی، سرایی به هشتاد دینار خریداری کرده است.) امام علی – علیه السلام – (وی را فرا خواند و) فرمودند: ای شریح! مبادا که این خانه را با مال غیر خریده باشی و بهای آن را جز از مال حلال خود پرداخته باشی و گرنه هم در این سرا و هم در آن سرا، زیان کرده ای. «نهج البلاغه، نامه ۳»

حدیث۷

قال الامام علی – علیه السلام – : أتأمرونی أن أطلب النصر بالجور فی من ولیت علیه؟! و الله! لا أطور به ما سمر سمیر، و ما أم نجم فی السماء نجما. لو کان المال لی، لسویت بینهم فکیف و انما المال مال الله؟ (وقتی به حضرت علی – علیه السلام – خرده گرفتند که چرا به کسانی که در اسلام، سابقه بیشتر دارند و در جنگ ها شرکت جسته اند و به آنان که دارای حسب و نسب عالی هستند، بیش از دیگران، از بیت المال، بخشش نمی فرمایند)، امام علی – علیه السلام – فرمودند: آیا به من می گویید تا از راه ستم کردن به کسی که مرا به او ولایت داده اند، پیروزی به دست آورم؟ نه، به خدا سوگند! تا دهر باقی است و اختران در پی یکدیگر بچرخند، به چنین کاری نزدیک نگردم. اگر مال از من بود، همانا میان مردمان به مساوات پخش می کردم، چه رسد به این که مال، مال خدا است. «نهج البلاغه، خطبه ۱۲۶»

حدیث۸

قال الامام علی – علیه السلام – : ان هذا المال لیس لی و لا لک و انما هو فیء للمسلمین و جلب أسیافهم. فان شرکتهم فی حربهم،

کـان لـک مثـل حظهم و الاـ فجناهٔ أیـدیهم، لا تکون لغیر أفواههم. (عبـد الله بن زمعه که شـیعه مولا علی – علیه السـلام – بود هنگام خلافت ایشان، به خدمتشان رفت و مالی از ایشان درخواست کرد.) امام علی – علیه السـلام – (در پاسخ) فرمودند: همانا این مال، نه از آن من است و نه از آن تو، بلکه آن، غنیمت مسـلمانان است. این مالی است که به ضـرب شمشیر آنان، فراهم گردیده است. پس اگر در نبرد آنان شـرکت داشـته ای، سـهمی به انـدازه سـهم آنان داری، اگر نه، میوه چیـده شده به دست آنان، لقمه ای برای دهان های دیگران نیست. «نهج البلاغه، خطبه ۲۳۲»

حدیث۹

قـال الامـام علی – علیه السـلام – : ... و لکنني آسـی أن یلی أمر هـذه الأمـهٔ سـفهاؤها و فجارها فیتخـذوا مال الله دولا و عباده خولا و الصـالحین حربـا و الفاسـقین حزبـا. امـام علی – علیـه السـلام – (در طی نـامه ای به اهـل مصـر) فرمودنـد: ولی از این انـدوهناکم که سرپرستی حکومت این امت به دست بی خردان و نابکـاران افتـد، بیت المال را به انحصار در آورنـد، آزادی بنـدگان خـدا را سـلب کنند و آنها را بنده خویش سازند، با صالحان نبرد کنند و فاسقان را هم دستان خود قرار دهند. «نهج البلاغه، نامه ۶۲»

حدیث۱۰

کتب امیر المؤمنین – علیه السـلام – : بسم الله الرحمن الرحیم من عبـد الله علی امیر المؤمنین الی عبـد الله بن عبـاس اما بعـد، فانظر ما اجتمع عندک من غلات المسـلمین و فیئهم فاقسـمه علی من قبلک حتی تغنیهم ... . امام علی – علیه السـلام – (در نامه ای به عبد الله بن عباس) نوشـتند: به نام خداونـد بخشـنده مهربان، از بنـده خـدا علی امیر مؤمنان به عبـد الله بن عباس، اما بعد، بنگر آنچه را نزد تو جمع شـده از غلات مسـلمانان و درآمدها و غنایم متعلق به ایشان. پس آنها را بین افرادی که نزد تو هسـتند (و احتیاج دارند) تقسـیم کن تا ایشان را بی نیاز سازی و باقی مانده آن را نزد ما بفرست تا بین کسانی که نزد ما هسـتند، تقسیم کنیم. و السلام. «بحار الأنوار، ج ۳۲، ص ۴۰۱»

حدیث۱۱

قال الامام علی – علیه السـلام – : الله الله فی الطبقـهٔ السـفلی ... و اجعل لهم قسـما من بیت مالک. امام علی – علیه السـلام – فرمودند: خـدا را، خدا را، در نظر بگیر درباره گروه فرودسـتان ... و آنان را از بیت المالی که در اختیار تو است، نصـیبی بخش. «نهج البلاغه، نامه ۵۳»

حدیث۱۲

کتب الامام علی – علیه السـلام – : و انی أقسم بالله قسما صادقا، لئن بلغنی أنک خنت من فیء المسلمین شیئا صغیرا أو کبیرا، لأشدن علیک شدهٔ تدعک قلیل الوفر، ثقیل الظهر، ضـئیل الامر. و السـلام. (عبد الله بن عباس، از طرف امیر مؤمنان – علیه السلام – در بصره و نواحی اهواز و کرمان و ... سـمت کارگزاری داشت. او، زیاد بن ابیه را که چندان هم خوشـنام نبود، عامل بصره کرد). امام اعمال او را زیر نظر داشـتند و این نامه را برای او نوشتند: به خدای سوگند، سوگندی راست! که اگر آگاه گردم که در مال مسلمانان، کم یا زیاد، خیانت ورزیده ای، چنان بر تو سـخت گیرم که اندک مال و گران پشت از فاقه و خوار مایه گردی. و السـلام. «نهج البلاغه، نامه ۲۰»

حدیث۱۳

قال امیر المؤمنین – علیه السلام – : ... و من استهان بالأمانة، و رتع فی الخیانة و لم ینزه نفسه و دینه عنها، فقد أحل بنفسه الذل و الخزی فی الدنیا و هو فی الآخرة أذل و أخزی و ان أعظم الخیانة، خیانة الامة ... . امام علی – علیه السلام – (در نامه ای به یکی از کارگزاران خود که برای جمع آوری زکات فرستاده بود)، فرمودند: ... آن کس که امانت داری را خوار انگارد و در اموال مردم، به خیانت چرا کند و نفس و آیین خویش را از خیانت کاری، پاکیزه نگرداند، همانا در این سرا، خواری و ذلت بر خود روا داشته است و در آخرت، خوارتر و ذلیل تر از این سرا باشد و همانا بزرگ ترین خیانت، خیانت به ملت است و زشت ترین دغل کاری، دغل کاری با پیشوایان. «نهج البلاغه، نامه ۲۶»

حدیث۱۴

قال الامام علی – علیه السلام – : ... ثم أسبغ علیهم الأرزاق، فان ذلک قوة لهم علی استصلاح أنفسهم و غنی لهم عن تناول ما تحت أیدیهم و حجة علیهم ان خالفوا أمرك أو ثلموا أمانتک ... . امام علی – علیه السلام – (پس از دستوراتی که در مورد گزینش کارگزاران حکومتی به مالك اشتر صادر کرد) فرمودند: (وقتی آنان را این چنین برگزیدی) باید که روزی شان را فراخ گردانی، که این کار، آنان را به اصلاح خویشتن بسی نیرومند گرداند و از خوردن اموالی که در اختیار دارند بی نیاز سازد که هرگاه از فرمان تو سرپیچی کنند یا در امانت خیانت ورزند با آنان اتمام حجت شده باشد. «نهج البلاغه، نامه ۵۳»

حدیث۱۵

(امام علی – علیه السلام – سپاهی را به شام فرستاده بودند و در صدد بود که سپاهی دیگر در پی آنها بفرستند. امام مردم را به جهاد بر می انگیختند و مردم، مدتی طولانی خاموش بودند.) امام علی – علیه السلام – فرمودند: شما را چه می شود؟ به راه رشد توفیق نمی یابید؟ به راه میانه رهبری نشوید! آیا در زمانی چنین، سزاوار است که من از شهر بیرون بروم؟ همانا در چنین هنگام باید مردی از دلیران و نیرومندان شما که من بپسندم، بیرون رود و سزاوار نیست که من لشکریان و شهر را و بیت المال و جمع آوری خراج زمین و داوری بین مسلمانان را واگذارم و رسیدگی به درخواست های مطالبین را رها کنم و با دسته ای در پی دسته ای دیگر بیرون روم. «نهج البلاغه، خطبه ۱۱۹»

حدیث۱۶

. کتب الامام علی – علیه السلام – (إلی بعض عماله): أما بعد. فقد بلغنی عنك أمر، ان کنت فعلته فقد اسخطت ربك و عصیت امامك، و اخزیت امانتك. بلغنی أنك جردت الارض فأخذت ما تحت قدمیك، و اکلت ما تحت یدیك ... . امام علی – علیه السلام – (به یکی از کارگزاران اش) نوشتند: اما بعد، درباره تو به من خبری رسیده است، اگر چنین کرده باشی، همانا که خدای خویش را به خشم آورده و از فرمان پیشوای خود سرباز زده و در امانت، کار به رسوایی کشانده ای، مرا گفته اند که (به ستم)، زمین را از بار و بر، تهی ساخته ای و چیزهای زیر پای مردمان (باغ و بستانشان) را گرفته ای و اموالشان را خورده ای. اینک، حساب خود را نزد من بفرست و بدان که حساب خواهی خدا از حساب رسی آدمیان، عظیم تر است. و السلام. «نهج البلاغه، نامه ۴۰»

حدیث۱۷

کتب أمیر المؤمنین – علیه السلام – الی عماله: أدقوا أقلامکم و قاربوا بین سطورکم و أحذفوا عنی فضولکم و اقصدوا قصد المعانی، و ایاکم و الاکثار فان أموال المسلمین لا تحتمل الاضرار. امام علی – علیه السلام – برای کارگزاران اش نوشتند: قلم های خود را نازک کنید و سطرها را نزدیک به هم گیرید و زیادتی کلمات را حذف کنید و مقاصد و منظورها را در نظر بگیرید! بر حذر می دارم شما را از پر نویسی، زیرا اموال مسلمانان نمی تواند این گونه خسارت ها را تحمل کند. «بحار الأنوار، ج ۷۶، ص ۴۹»

حدیث۱۸

قال الامام علی – علیه السلام – : لیس المسلم بالخائن إذا ائتمن، و لا بالمخلف و إذا وعد، و لا بالکذوب اذا نطق. نحن أهل بیت الرحمة، و قولنا الحق، و فعلنا القسط و منا خاتم النبیین ... . امام علی – علیه السلام – فرمودند: مسلمان در امانت خیانت نورزد و در وعده، تخلف نکند و در سخن، دروغ نگوید. ما خاندان رحمت ایم، گفتار ما، حق و کردار ما، عدل است. خاتم پیامبران از ماست و پیشوایان اسلام و امینان کتاب خدا، در میان مایلند. شما را به سوی خدا و پیامبرش و جهاد با دشمن اش و سختگیری و پایداری در امرش و طلب خرسندی اش، و بر پایداری در نماز و پرداخت زکات و (به جا آوردن) حج خانه خدا و روزه ماه رمضان و پرداخت کامل فیء (غنائمی که بدون جنگ و درگیری از کفار به دست مسلمانان می‌افتد) به اهل اش دعوت می کنیم ... . «امالی مفید، ص ۲۵۹»

حدیث۱۹

قال أمیر المؤمنین – علیه السلام – : أتأمرونی أن أطلب النصر بالجور؟ لا، و الله لا أفعل ما طلعت شمس و (ما) لاح فی السماء نجم. (و الله) لو کانت أموالهم لی لواسیت بینهم، فکیف و انما هی أموالهم! امیر المؤمنین – علیه السلام – فرمودند: آیا مرا می گویید که پیروزی را از راه ستم بجویم؟! نه، به خدا سوگند تا خورشید می تابد و ستاره ای در آسمان می درخشد، دست به چنین کاری نمی زنم. به خدا سوگند اگر این اموال از خودم بود، هر آینه مساوات را در میان آنان مراعات می کردم، چه رسد به این که مال خودشان است (بیت المال). «امالی مفید، ص ۱۹۳»

حدیث۲۰

قال الامام علی – علیه السلام – : فانما غرک من نفسک و جرأک علی آخرک املاء الله لک، اذ ما زلت قدیما تأکل رزقه و تلحد فی آیاته و تستمتع بخلافک و تذهب بحسناتک. امام علی – علیه السلام – (در نامه ای به اشعث والی آذربایجان) فرمودند: تنها چیزی که تو را از جانب نفست مغرور ساخته و بر دیگران جرأت یافتی، مهلت خدا به تو است، زیرا، تو از قدیم روزی خدا را می خوری، اما نسبت به آیات و نشانه های او انکار و الحاد می ورزی و از نصیب و بهره خود استفاده می کنی و تا به امروزت نیکی های خود را از بین برده ای. هرگاه فرستاده من، این نامه مرا به تو داد، به سوی ما بیا و آنچه از اموال مسلمانان نزد تو می باشد، همراه خود بیاور! ان شاء الله. «نهج السعاده، ج ۴، ص ۸۷»

حدیث۲۱

قال الامام علی – علیه السلام – : ایاک و الاستئثار بما الناس فیه أسوة ... . امام علی – علیه السلام – (خطاب به مالک اشتر) فرمودند: بپرهیز از انحصار طلبی در چیزهایی که همه مردم در آنها برابرند. «نهج البلاغه، نامه ۵۳»

حدیث۲۲

قال الامام علی – علیه السلام – : فلا یکن حظک فی ولایتک ما لا تستفیده و لا غیظا تشتفیه و لکن إماتة باطل و احیاء حق. امام علی – علیه السلام – (طی نامه ای به ابن عباس) فرمودند: بهره تو از حکومت نباید مالی باشد که از آن استفاده کنی و نه غیظ و خشمی که با امر و نهی شفا یابد. بلکه باید هدف تو نابودی باطل و زنده داشتن حق باشد. «بحار الأنوار، ج ۴۰، ص ۳۲۸»

حدیث۲۳

قال الامام علی – علیه السلام – : لیس لک أن تفتات فی رعیة و لا تخاطر إلا بوثیقة و فی یدیک مال من مال الله عز وجل و أنت من خزانه حتی تسلمه إلی. امام علی – علیه السلام – (به یکی از کارگزاران خود) فرمودند: حق نداری به دلخواه خویش به مردم چیزی بگویی و بدون دستور به کارهای دشوار اقدام ورزی! در دست تو، مالی از اموال خداوند عز و جل است و تو یکی از خزانه داران اویی تا آن را به دست من بسپاری. «نهج البلاغه، نامه ۶»

حدیث۲۴

قال الإمام علی – علیه السلام – : یا صفراء و یا بیضاء غری غیری، المال یعسوب الظلمة و انا یعسوب المؤمنین. امام علی – علیه السلام – (پس از فتح بصره، گروهی از قاریان و خزانه داران را فرا خواند و دستور داد درهای بیت المال را گشودند. امام با دیدن آن اموال) فرمودند: ای زردها و ای سپیدها (طلاها و نقره ها) غیر مرا بفریبید، مال پیشوای ستمگران است و من پیشوای مؤمنان. «الجمل، ص ۱۵۴»

حدیث۲۵

قال الإمام علی – علیه السلام – : جود الولاة بفیء المسلمین جور و ختر. حضرت علی – علیه السلام – فرمودند: بخشش (نا به جای) حکمرانان از اموال عمومی مسلمانان، ستم و خیانت است. «میزان الحکمه، ج ۱۰، ص ۷۴۵»

حدیث۲۶

قال الامام علی – علیه السلام – : و الله لو وجدته قد تزوج به النساء و ملک به الاماء لرددته، فان فی العدل سعة و من ضاق علیه العدل، فالجور علیه أضیق. امام علی – علیه السلام – فرمودند: به خدا سوگند! اگر ببینم آنچه را (عثمان بیهوده از بیت المال، به این و آن) داده، حتی اگر مهر زنان یا بهای کنیزان شده باشد، آن را باز می گردانم، زیرا، عدالت، گشایش می آورد و آن کس که عدالت بر او گران آید، ظلم و ستم بر او گران تر خواهد بود. «نهج البلاغه، خطبه ۱۵»

حدیث۲۷

قال النبی – صلی الله علیه و آله – : ما من غریم ذهب الی و ال من ولاة المسلمین و استبان للوالی عسرته، الا برء هذاالمعسر من دینه و صار دینه علی والی المسلمین فی ما بین یدیه من أموال المسلمین. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر بدهکاری که نزد حاکمی از حاکمان مسلمانان برود و فقر و ناچاری وی، برای والی روشن شود، بدهکاری او، بر عهده حاکم مسلمانان نهاده می شود و او از اموال عمومی، قرض آن شخص را پرداخت می کند. «مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۴۹۱»

حدیث۲۸

عن النبی – صلی الله علیه و آله – : خمسة لعنتهم و کل نبی مجاب الزائد فی کتاب الله و التارك لسنتی و المکذب بقدر الله و المستحل من عترتی ما حرم الله و المستأثر بالفیء المستحل له. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: پنج کس اند که من و هر پیامبر مستجاب الدعوه ای، آنان را لعنت کرده است: آن کس که در کتاب خدا، آیه ای را زیاد گرداند و کسی که سنت و روش مرا رها کند و کسی که قضا و قدر خدا را تکذیب کند و کسی که حرمت عترت مرا که خدا واجب فرموده نگه ندارد، و کسی که اموال عمومی را به خود منحصر سازد و (تصرف در) آن را (به نفع خود) حلال شمارد. «الکافی، ج ۲، ص ۲۹۳»

حدیث۲۹

امام صادق علیه‌السلام : ثَلاثَةُ أشياءَ يَحتاجُ النّاسُ طُرّا إلَيها : الأمنُ ، والعَدلُ ، والخِصبُ . سه چیز است که همه مردم به آنها نیاز دارند : امنیّت و عدالت و رفاه . تحف العقول : ۳۲۰

حدیث۳۰

مَن صاحَبَ النّاسَ بِالَّذی يُحِبُّ أن يُصاحِبوهُ كانَ عَدلاً . هركه با مردم چنان رفتار كند كه دوست دارد آنان با او رفتار كنند ، عادل است . كنز الفوائد : ۲ / ۱۶۲ منتخب ميزان الحكمة : ۳۶۰

حدیث۳۱

الامام علی علیه السلام لَمّا سُئلَ عَن أفضَلِيَّةِ العَدلِ أو الجُودِ: العَدلُ يَضَعُ الاُمورَ مَواضِعَها ، والجُودُ يُخرِجُها مِن جِهَتِها ، والعَدلُ سائسٌ عامٌّ ، والجُودُ عارِضٌ خاصٌّ ، فالعَدلُ أشرَفُهُما وأفضَلُهُما . امام علی علیه‌السلام – در پاسخ به این پرسش که : عدالت برتر است یا بخشندگی ؟- فرمودند: عدالت هر چیزی را در جای خودش می‌گذارد و بخشندگی امور را از جهتشان خارج می‌سازد ؛ عدالت سیاستی فراگیر است اما بخشندگی عارضه‌ای خصوصی است (و شامل فرد یا افرادی محدود می‌شود) . پس ، عدالت شریفترین و برترینِ آنهاست . نهج البلاغة : الحكمة ۴۳۷ منتخب ميزان الحكمة : ۳۶۰

حدیث۳۲

امام علی علیه‌السلام : العَدلُ قِوامُ الرَّعِيَّةِ وجَمالُ الوُلاةِ . عدالت، برپادارنده مردم و زیور حکمرانان است. غرر الحكم : ۱۹۵۴ منتخب ميزان الحكمة : ۳۶۰

حدیث۳۳

امام علی علیه‌السلام : العَدلُ جُنَّةُ الدُّوَلِ . عدالت ، سپر دولتهاست . غرر الحكم : ۱۸۷۳

حدیث۳۴

امام علی علیه‌السلام : بِالعَدلِ تَصلُحُ الرَّعِيَّةُ . با عدالت است ، كه كار مردم اصلاح می‌شود . غرر الحكم : ۴۲۱۵

حدیث۳۵

امـام علی علیه‌السـلام : بِالعَِـدلِ تَتَضـاعَفُ البَرَکاتُ . به سبب عـدالت ، برکتها دوچنـدان می‌شود . غرر الحکم : ۴۲۱۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۶۰

حدیث۳۶

امام علی علیه‌السلام : العَدلُ نِظامُ الإمرَهِٔ . عدالت ، نظام فرمانروایی است . غرر الحکم : ۷۷۴

حدیث۳۷

امام علی علیه‌السلام : ما عُمِّرَتِ البُلدانُ بِمِثلِ العَدلِ . هیچ چیز مانند عدالت،شهرها را آباد نکرده‌است. غرر الحکم : ۹۵۴۳

حدیث۳۸

امام صادق(سـلام الله علیه): ثَلاثَهُٔ أشـیاءَ یَحتاجُ النّاسُ إلَیها: اَلْأمنُ وَالْعَدلُ وَالْخِصبُ؛ سه چیز است که مردم به آنها نیاز دارند: امنیت، عدالت و رفاه. تحف العقول، ص ۳۲۰

حدیث۳۹

امام صادق(سلام الله علیه): اَلْعَدلُ أحلی مِنَ الْماءِ یُصِیبُهُ الظَّمآنُ؛ عدالت، گواراتر از آبی است که تشنه به آن می‌رسد. الکافی، ج ۲، ص ۱۴۶

حدیث۴۰

رسول اکرم (صـلی الله علیه و آله وسـلم) فرمودنـد : اَلْعَـدْلُ حَسَنٌ وَلکِنْ فِی الْاُمَراءِ اَحْسَنُ، وَ السَّـخاءُ حَسَنٌ وَلکِنْ فِی الْاَغْنیاءِ اَحْسَنُ، اَلْوَرَعُ حَسَنٌ وَلکِنْ فِی الْعُلَماءِ اَحْسَنُ، اَلصَّبْرُ حَسَنٌ وَلکِنْ فِی الْفُقَراءِ اَحْسَنُ، اَلتَّوبَهُٔ حَسَنٌ وَلکِنْ فِی الشَّبابِ اَحْسَنُ، اَلْحَیاءُ حَسَنٌ وَلکِنْ فِی النِّساءِ اَحْسَنُ؛ عدالت نیکو است اما از دولتمردان نیکوتر، سـخاوت نیکو است اما از ثروتمندان نیکوتر؛ تقوا نیکو است اما از علما نیکوتر؛ صبر نیکو است امـا از فقرا نیکوتر، توبه نیکو است امـا از جوانان نیکوتر و حیا نیکو است اما از زنان نیکوتر. (نهـج الفصاحه، ح ۲۰۰۶)

حدیث۴۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: عَدلُ ساعَهٍٔ خَیرٌ مِن عِبادَهِٔ سَبعینَ سَنَهًٔ قِیامِ لَیلِها وَصِیامِ نَهارِها؛ ساعتی عدالت بهتر از هفتاد سال عبادت است که شب‌هایش به نماز و روزهایش به روزه بگذرد. مشکاهٔالانوار، ص ۵۴۴

حدیث۴۲

امام صادق (علیه‌السـلام) فرمودند: اِنّ مِن اَعظَمِ النّاسِ حَسرَهً یَومَ القِیامَهِ، مَن وَصفَ عَدلاً ثُمّ خالَفَهُ اِلَی غَیرِه؛ پشیمان ترین شخص در روز قیامت، کسـی است که برای مردم از عـدالت سـخن بگوید، اما خودش به دیگران عدالت روا ندارد. (وسائل الشـیعه، ج۱۵، ص ۲۹۵)

حدیث۴۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا تُؤيِسِ الضُّعَفاءَ مِن عَدلِكَ ؛ ضعيفان را از دادگری خود ، نااميد مساز . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۲۲۵

حدیث۴۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لَيسَ مِنَ العَدلِ القَضاءُ عَلَى الثِّقَةِ بِالظَّنِّ ؛ داورى كردن درباره فرد امين ، با ظنّ و گمان ، عادلانه نيست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۷۵۰۰

حدیث۴۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: سِياسَةُ العَدلِ ثَلاثٌ : لِينٌ فى حَزمٍ ، وَ استِقصاءٌ فى عَدلٍ ، وَ إفضالٌ فى قَصدٍ ؛ سياست عادلانه را سه اصل است : نرمى در عين دورانديشى ، به نهايت رساندن [اجراى تمام عيار]عدالت ، و بخشش در عين ميانه‌روى . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۵۹۲

حدیث۴۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: بِالعَدلِ تَتَضاعَفُ البَرَكاتُ ؛ با عدالت ، بركت‌ها دوچندان مى‌شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۲۱۱

حدیث۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من عامل النّاس فلم يظلمهم و حدّثهم فلم يكذبهم و وعدهم فلم يخلفهم فهو ممّن كملت مروّته و ظهرت عدالته و وجبت أخوّته و حرمت غيبته؛ هر كه زمامدار مردم شود و ستمشان نكند و با آنها سخن كند و دروغشان نگويد و وعده شان دهد و تخلف نكند وى از جمله كسانى است كه مروتش به كمال رسيده و عدالتش نمايان گشته و برادرى با وى واجب و غيبتش حرام است. نهج الفصاحه

حدیث۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من أمير عشره إلّا و هو يؤتى به يوم القيمه مغلولا حتّى يفكّه العدل أو يوبقه الجور؛ هر كه زمام دار ده تن باشد روز قيامت در غل بيارندش تا عدالت غل او باز كند يا ستم هلاكش كند. نهج الفصاحه

حدیث۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من أحد أفضل عند اللّه من إمام إن قال صدق و إن حكم عدل؛ هيچ كس نزد خدا از پيشوائى كه چون گويد راست گويد و چون حكم كند عدالت كند برتر نيست. نهج الفصاحه

حدیث۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العدل حسن و لکن فی الامراء أحسن، السّخاء حسن و لکن فی الأغنیاء أحسن، الورع حسن و لکن فی العلماء أحسن، الصّبر حسن و لکن فی الفقراء أحسن، التّوبه حسن و لکن فی الشّباب أحسن، الحیاء حسن و لکن فی النّساء أحسن؛ عدالت نیک است ولی از زمامداران نیکوتر است، سخاوت نیک است ولی از اغنیا نیکوتر است، تقوی نیک است ولی از علما نیکوتر است صبر نیک است ولی از فقرا نیکوتر است. توبه نیک است ولی از جوانان نیکوتر است شرم نیک است ولی از زنان نیکوتر است. نهج الفصاحه

حدیث۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عدل ساعه خیر من عباده سنه؛ یک ساعت عدالت از یک سال عبادت بهتر است. نهج الفصاحه

حدیث۵۲

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا حکمتم فاعدلوا و إذا قلتم فأحسنوا فإنّ اللّه محسن یحبّ المحسنین؛ وقتی حکم می کنید به عدل رفتار کنید و وقتی سخن میگوئید نیک گوئید زیرا خدا نیک است و نیکوکاران را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۵۳

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله : جِماعُ التَّقْوی فی قولِهِ تَعالی: اِنَّ اللّهَ یَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَ الْاِحْسانِ؛ عصاره تقوا در این گفته خداوند آمده است: خداوند به عدالت و نیکی فرمان می‌دهد. مشکاةالأنوار، ص ۹۵.

حدیث۵۴

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: لَنْ تُقَدَّسَ اُمَّةٌ لایُؤْخَذُ لِلضَّعیفِ فیها حَقُّهُ مِنَ الْقَویِّ غَیْرَ مُتَعْتِعٍ؛ ملّتی که نتوان در میان آنان بدون دلهره، حقّ ضعیف را از قوی گرفت، هرگز قابل ستایش نیست. تحف العقول، ص ۱۴۲.

حدیث۵۵

امام علی علیه السلام : خَیْرُ الْمُلوکِ مَنْ اَماتَ الْجَوْرَ وَ اَحْیَی الْعَدْلَ؛ بهترین فرمانروا کسی است که ظلم را از بین ببرد و عدل را زنده کند. غررالحکم، ج۳، ص ۴۳۱، ح ۵۰۰۵ .

حدیث۵۶

حضرت فاطمه زهرا علیهاالسلام می فرمایند: فَرَضَ اللّهُ.. العَدْلَ تَسکینا لِلْقُلوبِ؛ خداوند عدالت را برای آرامش دل‌ها، واجب کرد. علل الشرایع، ج۱، ص ۲۴۸، ح ۲.

حدیث۵۷

امام علی علیه السلام : اِنَّ فِی الْعَدْلِ سَعَةً وَ مَنْ ضاقَ عَلَیْهِ الْعَدْلُ فَالْجَوْرُ عَلَیْهِ اَضْیَقُ؛ به‌راستی که در عدالت گشایش است و هر کس عدالت بر او تنگ آید، بی‌عدالتی بر وی تنگ‌تر خواهد بود. نهج البلاغه، خطبه ۱۵.

حدیث۵۸

امام علی علیه السلام : مَنْ عَمِلَ بِالْعَدْلِ حَصَّنَ اللّه مُلْکَهُ؛ هر کس به عدالت رفتار کند، خداوند حکومتش را حفظ خواهد کرد. غررالحکم، ج۵، ص ۳۵۵، ح ۸۷۲۲ .

حدیث۵۹

امام علی علیه السلام : لا عَدْلَ اَفْضَلُ مِنْ رَدِّ الْمَظالِمِ؛ هیچ عدالتی بهتر از بازگرداندن حقوق پایمال شده نیست. غررالحکم، ج۶، ص ۴۱۵، ح ۱۰۸۴۱.

حدیث۶۰

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : ما مِنْ اَحَدٍ یَکونُ عَلی شَیءٍ مِنْ اُمورِ هذِهِ الْاُمَّةِ قَلَّتْ اَمْ کَثُرَتْ فَلا یَعْدِلُ فیهِمْ اِلاّ کَبَّهُ اللّه فِی النّارِ؛ هر کس کاری از کارهای کوچك و یا بزرگ این امت را در دست بگیرد و در میانشان عدالت را اجرا نکند خداوند او را به رو، در آتش خواهد افکند. مستدرك علی الصحیحین، ج ۴، ص ۹۰.

حدیث۶۱

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : مَهْدیُّ اُمَّتِی الَّذی یَمْلَأُ الْأَرْضَ قِسْطا وَ عَدْلاً کَما مُلِئَتْ جَوْرا وَ ظُلْما؛ مهدی امت من کسی است که هنگام پر شدن زمین از بیداد و ظلم، آن را پر از قسط و عدل خواهد کرد. کتاب سلیم بن قیس، ص ۴۲۹.

حدیث۶۲

امام علی علیه السلام : اَلْعَدلُ اَفْضَلُ مِنَ الشَّجاعَةِ لِاَنَّ النّاسَ لَو اسْتَعْمَلُوا الْعَدْلَ عُموما فی جَمیعِهِمْ لَاَسْتَغْنَوْا عَنِ الشَّجاعَةِ؛ عدالت بهتر از شجاعت است، زیرا اگر مردم همگی عدالت را درباره یکدیگر به‌کار گیرند، از شجاعت بی‌نیاز می‌شوند. شرح‌نهج‌البلاغه ابن‌ابی‌الحدید،ح ۲۰،ص۳۳۳،ح۸۱۶ .

حدیث۶۳

امام علی علیه السلام : اَحْسَنُ الْعَدْلِ نُصْرَةُ الْمَظْلومِ؛ بهترین عدالت یاری مظلوم است. غررالحکم، ج۲، ص ۳۹۴، ح ۲۹۷۷.

حدیث۶۴

امام علی علیه السلام : اِسْتَعْمِلِ الْعَدْلَ وَاحْذَرِ الْعَسْفَ وَالْحَیْفَ فَاِنَّ الْعَسْفَ یَعودُ بِالْجَلاءِ وَالْحَیْفَ یَدْعوا اِلَی السَّیْفِ؛ عدالت را اجرا کن و از زورگویی و ستمگریبپرهیز زیرا زورگویی مردم را به ترك از وطن وامی‌دارد، و ستم آنان را به قیام مسلّحانه می‌کشاند. نهج البلاغه، حکمت ۴۷۶.

حدیث۶۵

امام علی علیه السلام : قُلوبُ الرَّعِیَّةِ خَزائِنُ راعیها فَما اَوْدَعَها مِنْ عَدْلٍ اَوْ جَوْرٍ وَجَدَهُ؛ دلهای مردم صندوقچه‌های حاکم است، پس آنچه از عدالت و یا ظلم در آنها بگذارد، همان را خواهد دید. غررالحکم، ج۴، ص ۵۲۱، ح ۶۸۲۵.

حدیث۶۶

امام علی علیه السلام : اِنَّ الْعَدْلَ میزانُ اللّهِ سُبْحانَهُ الَّذی وَضَعَهُ فِی الْخَلْقِ وَنَصَبَهُ لاِقامَةِ الحَقِّ فَلا تُخالِفْهُ فی میزانِهِ وَلا تُعارِضْهُ فی سُلطانِهِ؛ به‌راستی که عدالت ترازوی (معیار) خدای‌سبحان است که در میان خلق نهاده است و برای برپاداشتن حق نصب فرموده، پس در ترازوی خداوند با او مخالفت نکن و با حکومتش مقابله ننما. غررالحکم، ج۲، ص ۵۰۸، ح ۳۴۶۴.

حدیث۶۷

امام علی علیه السلام : اِجْعَلِ الدِّینَ کَهْفَکَ وَالْعَدْلَ سَیْفَکَ تَنْجُ مِنْ کُلِّ سوءٍ وَتَظْفَرْ عَلی کُلِّ عَدُوٍّ؛ دین را پناهگاه و عدالت را اسلحه خود قرار ده تا از هر بدی نجات پیدا کنی و بر هر دشمنی پیروز گردی. غررالحکم، ج۲، ص ۲۲۱، ح ۲۴۳۳.

حدیث۶۸

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : اِذا حَکَموا بِغَیْرِ عَدْلٍ اِرْتَفَعَتِ الْبَرَکاتُ؛ هنگامی که به غیر عدالت حکم کنند، برکت‌ها از بین می‌روند. معدن الجواهر، ص ۷۳.

حدیث۶۹

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : عَدْلُ ساعَةٍ خَیْرٌ مِنْ عِبادَةِ سَبْعینَ سَنَةً قِیامِ لَیْلِها وَصِیامِ نَهارِها؛ ساعتی عدالت بهتر از هفتاد سال عبادت است که شب‌هایش به نماز و روزهایش به روزه بگذرد. مشکاةالأنوار، ص ۵۴۴.

حدیث۷۰

امام صادق علیه السلام : اَلنّاسُ یَسْتَغْنونَ اِذا عُدِلَ بَیْنَهُمْ وَتُنْزِلُ السَّماءُ رِزْقَها وَتُخْرِجُ الْاَرْضُ بَرَکَتَها بِاِذْنِ اللّهِ تَعالی؛ هنگامی که در میان مردم عدالت برقرار شود، بی‌نیاز می‌شوند و به اذن خداوند متعال آسمان روزیِ خود را فرو می‌فرستد و زمین برکاتش را بیرون می‌ریزد. کافی، ج ۳، ص ۵۶۸، ح ۶.

حدیث۷۱

امام صادق علیه السلام : اَلْعَدْلُ اَحْلی مِنَ الشَّهْدِ وَاَلْیَنُ مِنَ الزُّبْدِ وَاَطیَبُ ریحا مِنَ الْمِسْکِ؛ عدالت از عسل شیرین‌تر، از کره نرم‌تر و از مُشک خوشبوتر است. کافی، ج ۲، ص ۱۴۷، ح ۱۵.

حدیث۷۲

امام صادق علیه السلام : ثَلاثَةُ اَشْیاءَ یَحْتاجُ النّاسُ طُرّا اِلَیْها: اَلْاَمْنُ وَالْعَدْلُ وَالْخِصْبُ ؛ سه چیز است که همه مردم به آنها نیاز دارند:

امنیّت، عدالت و آسایش. تحف العقول، ص ۳۲۰.

حدیث۷۳

امام صادق علیه‌السلام : اِنَّ النّاسَ یَستَغْنونَ اذا عُدِلَ بَیْنَهُمْ وَ تُنْزِلُ السَّماءُ رِزْقَها وَ تُخْرِجُ الْاَرْضُ بَرَکَتَها بِاِذْنِ اللّهِ تَعالی ؛ اگر در میان مردم عدالت برقرار شود، همه بی‌نیاز می‌شوند و به اذن خداوند متعال آسمان روزی خود را فرو می‌فرستد و زمین برکت خویش را بیرون می‌ریزد. (کافی، ج ۳، ص ۵۶۸، ح ۶ .)

حدیث۷۴

امام صادق علیه‌السلام : اِنَّ اللّهَ یُحِبُّ الْعَدْلَ؛ خداوند عدالت را دوست دارد. محاسن، ج ۲، ص ۱۰۸.

حدیث۷۵

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند: اَلْعَدْلُ حَسَنٌ وَلکِنْ فِی الْاُمَراءِ اَحْسَنُ، وَ السَّخاءُ حَسَنٌ وَلکِنْ فِی الْاَغْنیاءِ اَحْسَنُ، اَلْوَرَعُ حَسَنٌ وَلکِنْ فِی الْعُلَماءِ اَحْسَنُ، اَلصَّبْرُ حَسَنٌ وَلکِنْ فِی الْفُقَراءِ اَحْسَنُ، اَلتَّوبَةُ حَسَنٌ وَلکِنْ فِی الشَّبابِ اَحْسَنُ، اَلْحَیاءُ حَسَنٌ وَلکِنْ فِی النِّساءِ اَحْسَنُ؛ عدالت نیکو است اما از دولتمردان نیکوتر، سخاوت نیکو است اما از ثروتمندان نیکوتر؛ تقوا نیکو است اما از علما نیکوتر؛ صبر نیکو است اما از فقرا نیکوتر، توبه نیکو است اما از جوانان نیکوتر و حیا نیکو است اما از زنان نیکوتر. نهج الفصاحه، ح ۲۰۰۶

حدیث۷۶

حضرت فاطمه زهرا علیهاالسلام می فرمایند : فَفَرَضَ اللّهُ الْایمانَ تَطْهیرا مِنَ الشِّرْکِ... وَ الْعَدْلَ تَسْکینا لِلْقُلوبِ؛ خداوند ایمان را برای پاکی از شرک... و عدل و داد را برای آرامش دل‌ها واجب نمود. من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۵۶۸ .

حدیث۷۷

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: اِنَّ النّاسَ یَستَغنونَ اذا عُدِلَ بَینَهُم وَ تُنزِلُ السَّماءُ رِزقَها وَ تُخرِجُ الْارضُ بَرَکَتَها بِاذنِ اللّهِ تَعالی؛ اگر در میان مردم عدالت برقرار شود، همه بی‌نیاز می‌شوند و به اذن خداوند متعال آسمان روزی خود را فرو می‌فرستد و زمین برکت خویش را بیرون می‌ریزد. کافی، ج ۳، ص ۵۶۸، ح ۶

حدیث۷۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَلجَماعَةُ رَحمَةٌ و الفُرقَةُ عَذابٌ؛ وحدت مایه رحمت ، و تفرقه موجب عذاب است. کنزالعمّال ، ح ۲۰۲۴۲

حدیث۷۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مَن عَمِلَ بِالْعَدلِ حَصَّنَ اللّهُ مُلکَهُ هر کس به عدالت رفتار کند، خداوند حکومتش را حفظ

خواهد کرد. غررالحکم، ج۵، ح ۸۷۲۲

حدیث۸۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ثُباتُ الدُّوَلِ بِإقامَةِ سُنَنِ العَدلِ؛ پایداری دولتها به برپا داشتن راه و رسم دادگری است. غررالحکم و دررالکلم، ح ۴۷۱۵

حدیث۸۱

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: جِماعُ التَّقوی فی قولِهِ تَعالی: اِنَّ اللَّهَ یامُرُ بِالعَدلِ وَ الِاحسانِ؛ عصاره تقوا در این گفته خداوند آمده است: خداوند به عدالت و نیکی فرمان می‌دهد. (کافی، ج ۲، ص ۸۲، ح ۴)

حدیث۸۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: قُلوبُ الرَّعِیةِ خَزائِنُ راعیها فَما اَودَعَها مِن عَدلٍ اَو جَورٍ وَجَدَهُ دلهای مردم صندوقچه‌های حاکم است، پس آنچه از عدالت و یا ظلم در آنها بگذارد، همان را خواهد دید. (غررالحکم، ج۴، ص ۵۲۱، ح ۶۸۲۵)

حدیث۸۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَحسَنُ العَدلِ نُصرَةُ المَظلومِ بهترین عدالت یاری مظلوم است. (غررالحکم، ج۲، ح ۲۹۷۷)

حدیث۸۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: عَدلُ ساعَةٍ خَیرٌ مِن عِبادَةِ سَبعینَ سَنَةً قِیامِ لَیلِها وَ صِیامِ نَهارِها ساعتی عدالت بهتر از هفتاد سال عبادت است که شب‌هایش به نماز و روزهایش به روزه بگذرد. (مشکاةالأنوار، ص ۵۴۴)

حدیث۸۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَحسَنُ العَدلِ نُصرَةُ المَظلومِ بهترین عدالت یاری مظلوم است. (غررالحکم، ج۲، ح ۲۹۷۷)

حدیث۸۶

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: عَدلُ ساعَةٍ خَیرٌ مِن عِبادَةِ سَبعینَ سَنَةً قِیامِ لَیلِها وَ صِیامِ نَهارِها ساعتی عدالت بهتر از هفتاد سال عبادت است که شب‌هایش به نماز و روزهایش به روزه بگذرد. (مشکاةالأنوار، ص ۵۴۴)

حدیث۸۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اَلعَدلُ اَحلَی مِنَ الشَّهدِ وِ اَلیَنُ مِنَ الزُّبدِ وِ اِطیِبُ ریحاً مِنَ المِسکِ؛ عدل شیرین تر از عسل و نرم تر از کف و خوشبوتر از مشک است. (جهاد با نفس، ح ۳۴۲)

حدیث۸۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لیس من العدل القضاء علی الثقه بالظن داوری در حق افراد مورد اطمینان با تکیه بر گمان از عدالت دور است. (نهج البلاغه)

حدیث۸۹

امام صادق علیه السلام فرمودند: ان من اعظم الناس حسره یوم القیامه، من وصف عدلا ثم خالفه الی غیره. پشیمان ترین شخص در روز قیامت، کسی است که برای مردم از عدالت سخن بگوید، اما خودش به دیگران عدالت روا ندارد. (وسائل الشیعه،ج۱۵،ص۲۹۵)

حدیث۹۰

قال الامام علی – علیه السلام – : مِلاکُ السِّیاسَةِ العَدلُ. امام علی – علیه السلام فرمودند: ملاک و اساس سیاست، عدالت است. «میزان الحکمه، ح ۹۰۱۶»

سیاست و مردم داری

حدیث۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنْ عَمِلَ عَلی غَیرِ عِلمٍ، ما یُفسِدُ أکثَرُ مِمّا یُصلِحُ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله فرمودند: هر کس کاری را بدون شناخت انجام دهد، تباه کاری او بیشتر است از آنچه سامان می دهد. «تحف العقول، ص ۴۷»

حدیث۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَن قضی لأخیهِ المُؤمِنِ حاجَةً کانَ کَمَن عَبَدَ اللَّهَ دَهرَهُ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله فرمودند: کسی که حاجت برادر مؤمن خود را برآورده سازد، مانند کسی است که عمر خود را به عبادت گذرانده باشد. «أمالی شیخ طوسی، ص ۴۸۱»

حدیث۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنْ کانَ یُؤمِنُ بِاللَّهِ و الیَومِ الآخِرِ فَلْیَفِ إذا وَعَدَ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله فرمودند: هر که به خدا و روز معاد ایمان دارد باید به وعده خود عمل کند. «الکافی، ج ۲، ص ۳۶۴»

حدیث۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لا یَزالُ النّاسُ بِخَیرٍ ما أمَرُوا بِالمَعرُوفِ و نَهَوا عَنِ المُنکَرِ و تَعاوَنُوا عَلَی البِرِّ وَ التَّقوی . رسول خدا – صلی الله علیه و آله فرمودند: مردم همیشه در خیر خواهند بود تا وقتی که امر به معروف و نهی از منکر می کنند و در نیکی و پرهیزکاری یکدیگر را یاری می رسانند. «تهذیب الأحکام، ج ۶، ص ۱۸۱»

حدیث۵

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : قُلِ الحَقَّ و لا تأخُذکَ فِی اللّهِ لَومَةُ لائم. رسول خدا – صلی الله علیه و آله فرمودند: حق را بگو و در راه خدا از ملامت هیچ ملامت گری، نهراس. «کنزالعمّال، ح ۴۳۵۵۵»

حدیث۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : دَولَةُ الکَریم تَظْهَرُ مَناقِبُهُ، دَولَةُ اللَّئیم تَکشِفُ مَساوِیَهُ وَ مَعایِبَهُ. امام علی – علیه السّلام فرمودند: جوانمرد اگر به دولت برسد، مناقبش آشکار گردد، و فرومایه اگر به دولت رسد، بدی ها و عیوبش آشکار گردد. «غرر الحکم، ح ۷۸۲۸ و ۷۸۲۹»

حدیث۷

قال الامام علی – علیه السلام – : ما أیقَنَ بِاللَّهِ مَن لَم یَرعَ عُهُودَهُ و ذِمَّتَهُ. امام علی – علیه السلام فرمودند: به خدا یقین ندارد کسی که عهد و پیمان خود را فرو گذارد. «غررالحکم، ح ۹۵۷۷»

حدیث۸

قال الامام علی – علیه السلام – : مِن واجِبِ حُقُوقِ اللَّهِ عَلَی العِبادِ النَّصیحَةُ بِمَبلَغِ جُهدِهِم وَ التَّعاوُنُ عَلی إقامَةِ الحَقِّ بَینَهُم. امام علی – علیه السلام فرمودند: از حقوقی که خدا بر بندگان واجب کرده، خیرخواهی به اندازه توان و یاری کردن یکدیگر برای برپایی حق در میان خود است. «نهج البلاغه، خطبه ۲۱۶»

حدیث۹

قال الامام علی – علیه السلام – : طَلَبُ التَّعاوُنِ عَلی إقامَةِ الحَقِّ دِیانَةٌ و أمانَةٌ. امام علی – علیه السلام فرمودند: درخواست همکاری برای برپا کردن حق، نشانه دیانت و امانت (داری) است. «عیون الحکم و المواعظ، ح ۵۵۶۳»

حدیث۱۰

قال الامام علی – علیه السلام – : فَاخفِضْ لَهُ جَناحَکَ و أَلِنْ لَهُم جانِبَکَ وَ ابسُطْ لَهُم وَجهَکَ و آسِ بَینَهُم فِی اللَّحظَةِ و النَّظرَةِ. امام علی – علیه السلام فرمودند: بال های محبت خود را بر آنان بگستر و با آنان نرم خو و گشاده رو باش و مساوات را در توجّه و نگاه خود (به آنان)، مراعات کن. «نهج البلاغه، نامه ۲۷»

حدیث۱۱

قال الامام علی – علیه السلام – : أنصِفوا النّاسَ مِن أنفُسِکُم وَ اصْبِرُوا لِحَوائجِهِم ... و لاتُحشِّمُوا أحَداً عَن حاجَتِهِ و لا تَحبِسُوهُ عَن طَلِبَتِهِ. امام علی – علیه السلام فرمودند: داد مردم را از خود بستانید و در برآوردن نیازهایشان شکیبا باشید ... کسی را برای نیازش شرمگین نسازید و از خواسته اش باز مدارید. «نهج البلاغه، نامه ۵۱»

حدیث۱۲

قال الامام علی – علیه السلام – : لا یَکُنْ لَکَ إلَی النّاسِ سَفیرٌ إلّا لِسانَکَ و لا حاجِبٌ إلّا وَجهَکَ. امام علی – علیه السلام فرمودند: میان تو و مردم رابطی جز زبانت و پرده ای جز چهره ات نباشد. «نهج البلاغه، نامه ۶۷»

حدیث۱۳

قال الامام علی – علیه السلام – : اِجعَل لِرأسِ کُلِّ أمرٍ مِن أمورِكَ رأساً مِنهُم، لا یَقهَرُهُ کَبیرُها و لا یَتَشَتَّتُ عَلَیه کَثیرُها. امام علی – علیه السلام فرمودند: برای سامان دادن به هر یک از کارهایت، سرپرستی از میان آنان بگمار که بزرگی کار، او را مقهور خود نسازد و بسیاری آن، آشفته اش نکند. «نهج البلاغه، نامه ۵۳»

حدیث۱۴

قال الامام علی – علیه السلام – : إیّاكَ و الإستِئثارَ بِما النّاسُ فیهِ اُسوةٌ. امام علی – علیه السلام فرمودند: بپرهیز از آن که چیزی را به خود مخصوص کنی که مردم همه در آن یکسانند. «نهج البلاغه، نامه ۵۳»

حدیث۱۵

قال الامام علی – علیه السلام – : مِن دَلائِلِ الدَّولَةِ قِلَّةُ الغفلَةِ. امام علی – علیه السلام فرمودند: از نشانه های (پایداری) دولت، کمی غفلت از کارها است. «غررالحکم، ح ۹۴۱۰»

حدیث۱۶

قال الامام علی – علیه السلام – : حُسنُ السّیرَةِ جَمال القُدرَةِ و حِصنُ الإمرَةِ. امام علی – علیه السلام فرمودند: رفتار نیکو، نشان زیبایی قدرت و پناهگاه زمام داری است. «غررالحکم، ح ۴۸۴۷»

حدیث۱۷

قال الامام علی – علیه السلام – : مَن كَثُرَ جَمیلُهُ أجمَعَ النّاسُ عَلی تَفضیلِهِ. امام علی – علیه السلام فرمودند: آن که نیکی ها و فضایلش فراون شود، مردم بر برتری اش اتّفاق کنند. «عیون الحکم و المواعظ، ح ۸۲۱۸»

حدیث۱۸

قال الامام علی – علیه السلام – : مَنْ سَما إلَی الرِّیاسَةِ صَبَرَ عَلی مَضَضِ السِّیاسَةِ. امام علی – علیه السلام فرمودند: هر کس بر مسند سیاست نشیند، باید بر رنج سیاست صبر کند. «میزان الحکمه، ح ۹۰۰۲»

حدیث۱۹

قال الامام علی – علیه السلام – : ثَباتُ الدُّوَلِ بِإقامَةِ سُنَنِ العَدلِ. امام علی – علیه السلام فرمودند: پایداری دولت ها به برپاداشتن راه و رسم دادگری است. «غررالحکم، ح ۴۷۱۵»

حدیث۲۰

قال الامام علی – علیه السلام – : رَأسُ السِّياسَةِ استِعمالُ الرِّفقِ. امام علی – علیه السلام فرمودند: پایه سیاست، مدارا کردن است. «میزان الحکمه، ح ۹۰۱۹»

حدیث۲۱

قال الامام علی – علیه السلام – : حُسنُ السِّياسَةِ يَستَدِيمُ الرِّئاسَةَ. امام علی – علیه السلام فرمودند: سیاست نیکو، موجب پایندگی و دوام ریاست است. «میزان الحکمه، ح ۸۹۹۸»

حدیث۲۲

قال الامام علی – علیه السلام – : مِن أماراتِ الدَّولَةِ اليَقظَةُ لِحِراسَةِ الاُمورِ. امام علی – علیه السلام فرمودند: از نشانه های (پایداری) دولت، هوشیاری در سامان دادن کارها است. «غررالحکم، ح ۹۳۶۰»

حدیث۲۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : إنَّ اللَّهَ تَعالی يُحِبُّ مِنَ العامِلِ إذا عَمِلَ أن يُحسِنَ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله فرمودند: خدای تعالی دوست دارد وقتی کسی کاری می کند، آن را به خوبی انجام دهد. «میزان الحکمه، ح ۱۴۳۷۱»

قضایی

قضاوت

حدیث۱

امام صادق علیه‌السلام : إذا قامَ قائمُ آلِ محمّدٍ علَيهِ وعلَيهِمُ السلامُ حَكَمَ بينَ الناسِ بحُكمِ داودَ ، لا يَحتاجُ إلى بَيِّنةٍ ، يُلهِمُهُ اللّه تعالى فَيَحكُمُ بعِلمِهِ . زمانی که قائم آل محمّد علیه‌السلام ، قیام کند ، به حکم داود میان مردم داوری می‌کند و نیازی به بیّنه (شهود و مدرک) ندارد . خداوند متعال این حکم را به او الهام می‌کند و او به علمش قضاوت می‌کند . بحار الأنوار : ۱۴ / ۱۴ / ۲۳ منتخب میزان الحکمة : ۴۷۲

حدیث۲

امام علی علیه‌السلام : خَمسَةُ أشياءَ يَجِبُ علَى القاضی الأخْذُ فيها بظاهِرِ الحُكمِ : الوِلايَةُ والمَناكِحُ والمَواريثُ والذَّبايحُ والشَّهاداتُ ، إذا كانَ ظاهرُ الشُّهودِ مَأمونا جازَت شَهادَتُهُم ولا يَسألُ عن باطِنِهِم . پنج‌چیز است که باید قاضی (درباره آنها)به‌ظاهِر حُکم عمل کند : ولایت (حقّ ولایت و سرپرستی که خداوند ، یا امام برای هر کس ، یا ولیّ طفل قرار داده است) ، همسران (یعنی مسأله زناشویی که بین مسلمانان مشهوراست) ، میراثها ، ذبایح(حلال بودن کشتار مسلمانان) و شهادات . هر گاه شهود ، در ظاهر امین و در خور اعتماد باشند ، شهادتشان پذیرفته است و لازم نیست از باطن آنها جست وجو کرد . الخصال : ۳۱۱ / ۸۸ منتخب میزان الحکمة : ۴۷۲

حدیث۳

امـام بـاقر علیه‌السـلام : إنّ المرأةَ لاـ تُولَّی القَضاءَ ولا تُولَّی الإمارَةَ . زن ، نه عهـده‌دار مـسند قـضاوت می‌شود و نه عهـده‌دار منصـب امارت . بحار الأنوار : ۱۰۴ / ۲۷۵ / ۱

حدیث۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا تکونُ المَرأةُ حَکَما تَقضی بینَ العامَّةِ . زن ، نباید قاضی باشد و میان مردم داوری کند . کنز العمّال : ۱۴۹۲۱ منتخب میزان الحکمهْ : ۴۷۲

حدیث۵

امام صادق علیه‌السـلام : القُضاةُ أربَعةٌ : ثلاثةٌ فی النارِ وواحِدٌ فی الجَنّةِ : رجُلٌ قَضـی بجَورٍ وهُو یَعلَمُ فهُو فی النارِ ، ورَجُلٌ قَضی بجَورٍ وهو لا یَعلَمُ فهُو فی النارِ ، ورجلٌ قَضـی بالحَقِّ وهُو لا یَعلَمُ فهُو فی النارِ ، ورجُلٌ قَضـی بالحَقِّ وهو یَعلَمُ فهُو فی الجَنّةِ . قاضـیان چهار گروهنـد : سه گروه در آتشـند و یک گروه در بهشت . مردی که دانسـته حکم ناحقّ صادر کند ، این قاضـی در آتش است . مردی که ندانسـته (و بی‌اطلاـع از احکام و قوانین) حکم ناحقّ دهـد ، این نیز در آتش است . مردی که ندانسـته حکم درست و حقّ صادر کند ، این هم در آتش است و مردی که دانسته حکم حقّ و درست را صادر کند ، این قاضی در بهشت است . الکافی : ۷ / ۴۰۷ / ۱ منتخب میزان الحکمهْ : ۴۷۲

حدیث۶

امـام علی علیه‌السـلام : یَدُ اللّه فوقَ رَأسِ الحـاکِمِ تُرَفرِفُ بالرَّحمَـةِ، فـإذا حافَ وَکَلَهُ اللّه إلی نفسِهِ . دست رحمت خـدا ، بر فراز سر قاضی در حرکت است . پس هر گاه ستم و حقّ کشی کند ، خداوند او را به خودش وا می‌گذارد . الکافی : ۷ / ۴۱۰ / ۱

حدیث۷

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : ما مِن قاضٍ مِن قُضاةِ المُسـلمینَ إلّا ومَعهُ مَلَکانِ یُسَـدِّدانِهِ إلَی الحَقِّ مالَم یُرِدْ غیرَهُ ، فإذا أرادَ غیرَهُ وجارَ مُتَعمِّدا تَبَرَّأَ مِنهُ المَلَکانِ ووَکَلاهُ إلی نفسِهِ . هیچ قاضـی‌ای از قاضـیان مسلمانان نیست ، مگر این که دو فرشته با اویند و تا زمانی که خواهان حقیقت باشد ، او را به سوی آن راهنمایی می‌کنند . امّا هر گاه در پی حقیقت نبود و عمدا سـتم و حقّ کشی کرد ، آن دو فرشته از او بیزاری می‌جویند و وی را به خودش وامی‌گذارند . کنزالعمّال : ۱۴۹۹۳

حدیث۸

امیر المؤمنین علیٌّ علیه‌السلام لِشُرَیحٍ: لا تُسارَّ أحَدا فی مَجلِسِکَ ، وإن غَضِبتَ فَقُمْ ، فلا تَقضِیَنَّ فأنتَ غَضبانُ . امام علی علیه‌السلام – خطاب به شـریح– فرمودند: در مجلس قضاوت با کسی در گوشی صحبت مکن و اگر عصبانی شدی ، برخیز و در حال خشم هرگز داوری مکن . الکافی : ۷ / ۴۱۳ / ۵

حدیث۹

امیر المؤمنین علیٌّ علیه‌السـلام لِشُرَیحٍ: ولا تَقعُدَنَّ فی مَجلِسِ القَضاءِ حتّی تَطعَم . امام علی علیه‌السـلام – خطاب به شـریح– فرمودند: در مجلس قضاوت منشین ، مگر این که قبلاً چیزی بخوری . الکافی : ۷ / ۴۱۳ / ۱ منتخب میزان الحکمهْ : ۴۷۲

حدیث۱۰

امیر المؤمنین علیٌّ علیه‌السلام لِشُرَیحٍ: إیّاکَ والتَّضَجُّرَ والتَّأذِّیَ فی مَجلِسِ القَضاءِ ، الذی أوجَبَ اللّه‌فیهِ الأجرَ ، ویُحسِنُ فیهِ الذُّخرَ لِمَن قَضی بالحَقِّ . امام علی علیه‌السلام – خطاب به شریح– فرم.دند: مبادا در مجلس قضاوت اظهار خستگی و ناراحتی کنی ؛ مجلسی که خداوند در آن پاداش قرار داده و برای کسی که به حقّ داوری کند ذخیره خوبی در نظر گرفته است . الکافی : ۷ / ۴۱۳ / ۱

حدیث۱۱

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : مَنِ ابتُلِیَ بالقَضاءِ بینَ المُسـلمینَ فَلْیَعـدِلْ بَینَهُم فی لَحظِهِ وإشارَتِهِ ومَقعدِهِ ومَجلِسِهِ . هر که به داوری کردن میان مسـلمانان مبتلا شود ، باید در نگاهها و اشاره کردنها و جای نشسـتن و نحوه نشستن خود نسبت به آنها به یکسان رفتار کند . کنزالعمّال : ۱۵۰۳۲ منتخب میزان الحکمة : ۴۷۰

حدیث۱۲

امیر المؤمنین علیٌّ علیه‌السـلام لِشُرَیحٍ: ثُمّ واسِ بینَ المسـلمینَ بوَجهِکَ ومَنطِقِکَ ومَجلِسِکَ ، حتّی لا یَطمَعَ قَریبُکَ فی حَیفِکَ ، ولا یَیأسَ عَدُوُّکَ مِن عَدلِکَ . امام علی علیه‌السـلام – خطاب به شریح– فرمودند: میان مسلمانان‌در نگاه کردن و سخن گفتن و نشستنت برابری را رعایت کن ، تا نزدیکانت به جانبداری (و سـتم) تو امید نبندند و دشـمنانت از دادگری تو ، نومید نشوند . وسائل الشـیعه : ۱۸ / ۱۵۵ / ۱

حدیث۱۳

امام صادق علیه‌السلام : لا یَطمَعَنَّ قَلیلُ الفِقهِ فی القَضاءِ . کسی که اندکی فقه (مسائل حقوقی و احکام قضایی) می‌داند ، هرگز نباید به کار قضاوت چشم طمع داشته باشد . بحار الأنوار : ۱۰۴ / ۲۶۴ / ۵

حدیث۱۴

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم: مَنِ ابتَغی القَضاءَ وسَألَفیهِ الشُّفَعاءَ وُکِلَ إلی نفسِهِ ، ومَن اُکرِهَ علَیهِ أنزَلَ اللّه‌علَیهِ مَلَکا یُسَدِّدُهُ . هرکه‌جویای منصب‌قضاوت باشـدو برای رسـیدن به آن متوسّل به این و آن شود، خداونـد او را به‌خودش‌واگذارد و هرکه مجبور به پذیرفتن آن شود، خداوند فرشته‌ای بر او فرو فرستد که استوارش بدارد . کنزالعمّال : ۱۴۹۹۴ منتخب میزان الحکمة : ۴۷۰

حدیث۱۵

امام صادق علیه‌السـلام : إنَّ النَّواویسَ شَکَت إلَی اللّه عز و جل شِدَّةَ حَرِّها ، فقالَ لَها عز و جل : اسکُتی ؛ فإنَّ مَواضِعَ القُضاةِ أشَدُّ حَرّا مِنكِ ! نواویس (که جایگاهی است در دوزخ) از گرمای سـخت خود به درگاه خداوند عز و جل شـکایت کرد . پس خداوند عز و جـل خطاب بـدان فرمود : ساکت باش ؛ همانا جایگاه قاضـیان(ناعادل)، گرمایَش سـخت‌تر از توست!. الفقیه : ۳ / ۶ / ۳۲۲۶ منتخب میزان الحکمة : ۴۷۰

حدیث۱۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ القاضیَ العَدلَ لَیُجاءُبِهِ یَومَ القِیامَةِ فَیَلقَی مِن شِدَّةِ الحِسابِ ما یَتَمَنّی أن لا یکونَ قَضی بینَ اثنَینِ فی تَمرَةٍ قَطُّ . در روز قیامت قاضی دادگر را می‌آورند و چنان حساب سختی از او کشیده می‌شود ، که آرزو می‌کند کاش هرگز حتّی درباره یک خرما میان دو نفر داوری نکرده بود . کنزالعمّال : ۱۴۹۸۸ منتخب میزان الحکمۀ : ۴۷۰

حدیث۱۷

امام صادق علیه‌السلام : اتَّقُوا الحُکومَةَ ؛ فإنَّ الحُکومَةَ إنّما هی لِلإمامِ العالِمِ بالقَضاءِ ،العادِلِ فی المُسلمینَ ، لِنَبیٍّ أو وَصیِّ نبیٍّ . از داوری کردن بپرهیزید ؛ زیرا (منصب) داوری در حقیقت از آنِ امامی است که در قضاوت دانا باشد و در میان مسلمانان به عدالت حکم کند ؛ از آنِ پیغمبر یا وصیّ پیغمبر . الکافی : ۷ / ۴۰۶ / ۱ منتخب میزان الحکمۀ : ۴۷۰

حدیث۱۸

امام علی(سلام الله علیه): أفضَلُ الْخَلقِ أقضاهُم بِالْحَقِّ؛ برترین مردم، داورترین آنها به حق است. غررالحکم ودررالکلم، ح ۳۳۲۳

حدیث۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من حکم بین اثنین تحاکما إلیه فلم یقض بینهما بالحقّ فعلیه لعنه اللّه؛ هر که میان دو کس که داوری بدو برند، داوری کند و به حق میانشان قضاوت نکند لعنت خدا بر او باد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قاضیان فی النار و قاض فی الجنّه: قاض عرف الحقّ فقضی به فهو فی الجنّه، و قاض عرف الحقّ فجار متعمّدا أو قضی بغیر علم فهما فی النّار؛ دو قاضی در جهنمد و قاضی ای در بهشت است: قاضی ای که حق را بشناسد و بدان حکم کند در بهشت است، و قاضی ای که حق را بشناسد و دانسته منحرف شود، یا ندانسته قضاوت کند هر دو در جهنم اند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی مع القاضی ما لم یحف عمدا؛ خداوند تا هنگامی که قاضی از روی عمد ستم نکند، یار اوست. نهج الفصاحه

حدیث۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّه مع القاضی ما لم یجر فإذا جار تخلّی اللّه عنه و لزمه الشّیطان؛ خداوند یار قاضی است تا موقعی که ستم نکند، وقتی ستم کرد خدا او را رها می کند و شیطان قرین او می شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۳

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد اللّه بقوم خیرا ولّی علیهم حلماءهم و قضی بینهم علمائهم و جعل المال

فی سمحائهم و إذا أراد بقوم شرّا ولّی علیهم سفهائهم و قضی بینهم جهّالهم و جعل المال فی بخلائهم؛ وقتی خداوند برای قومی نیکی خواهد خردمندانشان را بر آنها فرمانروا سازد و دانشمندانشان میان آنها قضاوت کند و مال را به دست بخشندگان دهد و وقتی برای قومی بدی خواهد سفیهانشان را بر آنها فرمانروا سازد و نادانان میان آنها قضاوت کنند و مال را به دست بخیلانشان دهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۴

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا ابتلی أحدکم بالقضاء بین المسلمین فلا یقض و هو غضبان و لیسوّ بینهم فی النّظر و المجلس و الإشاره؛ اگر یکی از شما بکار قضاوت میان مسلمانان دچار شود باید به هنگام غضب از قضاوت خودداری کند و میان ارباب دعوی در نگاه و نشیمن گاه و اشاره تفاوتی نگذارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۵

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أخذ الأمیر الهدیّه سحت و قبول القاضی الرّشوه کفر؛ هدیه گرفتن امیر نارواست و رشوه گرفتن قاضی کفر است. نهج الفصاحه

حدیث۲۶

امام صادق علیه السلام می فرمایند: خَیْرُ النّاسِ قُضاةُ الْحَقِّ؛ بهترین مردم کسانی هستند که به حق قضاوت کنند. بحارالانوار، ج ۱۰۴، ص ۲۶۶، ح ۲۰.

حدیث۲۷

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اِذا حَکَمْتُمْ فَاعْدِلوا وَ اذا قُلْتُمْ فَاَحْسِنوا فَاِنَّ اللّه مُحْسِنٌ یُحِبُّ الْمُحْسِنینَ؛ هرگاه قضاوت می‌کنید، عادلانه قضاوت کنید و هرگاه سخن می‌گویید، نیکو بگویید، زیرا خداوند نیکوکار است و نیکوکاران را دوست دارد. نهج الفصاحه، ح ۲۰۰.

حدیث۲۸

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم : اِنَّ اللّه یُحِبُّ الْعَبدَ اَنْ یَکُونَ سَهْلَ الْبَیْعِ وَ سَهْلَ الشِّراءِ وَ سَهْلَ القَضاءِ وَ سَهْلَ الاِقْتِضاءِ؛ خداوند بنده‌ای را که در خرید و فروش و قضاوت و پذیرش قضاوت آسان گیر باشد دوست دارد. دعائم الاسلام، ج ۱، ص ۱۷ .

حدیث۲۹

قال الامام علی – علیه السلام – : لَیسَ مِنَ العَدلِ القَضَاءُ عَلَی الثِّقَةِ بِالظَّنِّ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: قضاوتی که با تکیه به ظن و گمان باشد، عادلانه نیست. «نهج البلاغة، حکمت ۲۲۰»

گواهی دادن

حدیث۱

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم وقد سُئِلَ عن الشهادَةِ:هل تَرَی الشمسَ ؟ علی مِثلِها فَاشهَدْ أو دَعْ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم – در پاسخ به پرسش از شهادت دادن– فرمودند: آفتاب را می‌بینی ؟ هرگاه موضوع به همین روشنی بود شهادت بده و گرنه خودداری کن . وسائل الشیعه : ۱۸ / ۲۵۰ / ۳

حدیث۲

امیر المؤمنین علیٌّ علیه‌السلام لِشُرَیحٍ: اِعلَمْ أنّ‌المسلمینَ عُدولٌ بعضُهُم عَلی بَعضٍ ، إلّا مَجلودا فی حَدٍّ لَم یَتُب مِنهُ ، أو مَعروفاً بشهادَةِ الزُّورِ ، أو ظَنِیناً . امام علی علیه‌السلام – خطاب به شریح– فرمودند: بدان که مسلمانان نسبت به یکدیگر عادل به شمار می‌آیند ، مگر کسی که به کیفر گناهی حدّ خورده و توبه نکرده باشد یا به شهادت دروغ دادن شهرت داشته باشد یا گمانِ بد درباره او برده شود (و مظنون باشد) . الفقیه : ۱۳ / ۱۵ / ۳۲۴۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۰۴

حدیث۳

امام صادق علیه‌السلام : لا أقبَلُ شهادَةَ الفاسِقِ إلّاعلی نَفسِهِ . شهادت فاسق را جز بر ضدّ خودش نمی‌پذیرم . الکافی : ۷ / ۳۹۵ / ۵

حدیث۴

امام صادق علیه‌السلام : إنّ أمیرَ المؤمنینَ علیه‌السلام کانَ لا یَقبَلُ شهادَةَ فَحّاشٍ ، ولا ذی مُخْزِیَةٍ فی الدِّینِ . امیر المؤمنین علیه‌السلام نَه شهادت آدم فحّاش و بد زبان را می‌پذیرفت و نه‌شهادت کسی‌را که سوء پیشینه دینی داشت. الکافی : ۷ / ۳۹۶ / ۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۰۴

حدیث۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن رَجَعَ عن شهادَتِهِ وکَتَمَها ، أطعَمَهُ اللّه لَحمَهُ علی رُؤوسِ الخَلائقِ ، ویَدخُلُ النارَ وهو یَلُوکُ لِسانَهُ . هرکه از شهادت‌خود برگردد و آن را کتمان کند ، خداوند در حضور خلایق گوشتش را به وی بخوراند و در حالی که زبان خود را می‌جود به دوزخ رود. ثواب الأعمال : ۳۳۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۰۴

حدیث۶

امام صادق علیه‌السلام : إذا دُعِیتَ إلی الشهادَةِ فَأجِبْ . هرگاه برای شهادت دادن فرا خوانده شدی ، اجابت کن . التهذیب : ۶ / ۲۷۵ / ۷۵۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۰۴

حدیث۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن کَتَمَ شَهادَةً إذا دُعِیَ إلَیها کانَ کَمَن شَهِدَ بِالزُّورِ . هر کسی هنگامی که برای شهادت دادن فرا خوانده شود آن را کتمان کند، همانند کسی است که شهادتِ دروغ دهد. کنز العمّال : ۱۷۷۴۳

حدیث۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن شَـهِدَ شهادَةَ حَقٍّ لِيُحيِيَ بها حَقَّ امرِئٍ مُسلمٍ أتى يَومَ القِيامَةِ ولِوَجهِهِ نُورٌ مَدَّ البَصَرِ ، يَعرِفُهُ الخلايِقُ بِاسـمِهِ ونَسَبِهِ . کسی که برای زنده کردن حقّ یک نفر مسلمان شهادت حقّ بدهد ، روز قیامت در حالی آورده می‌شود که پرتوِ نور چهره‌اش تـا چشم کار می‌کنـد دیـده می‌شود و خلایق او را به نام و نسب می‌شـناسد . بحار الأنوار : ۱۰۴ / ۳۱۱ / ۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۰۴

حدیث۹

امام علی علیه‌السلام : القِسْطُ رُوحُ الشهادَةِ . عدالت ، روح شهادت دادن است . غرر الحکم : ۳۵۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۰۴

حدیث۱۰

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند : وَ مَن شَـهِدَ شَهادَةَ حَقٍّ لِیُحیِیَ بِها حَقَّ امرِیءٍ مُسلِمٍ اَتی یَومَ القیامَةِ وَ لِوَجهِهِ نورٌ مَدَّ البَصَـرِ تَعرِفُهُ الخَلایِقُ بِاسـمِهِ وَ نَسَبِهِ ؛ کسـی که برای زنده کردن حق یک مسـلمان، شـهادت حقّ بدهد، روز قیامت در حالی آورده می‌شود که پرتو نور چهره‌اش، تا چشم کار می‌کند دیده می‌شود و خلایق او را به نام و نسب می‌شناسـند. (کافی، ج ۷، ص ۳۸۱، ح ۱)

حدیث۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من شهد شهاده یستباح بها مال امرئ مسلم أو یسفک بها دم فقد أوجب النّار؛ هر که شهادتی دهد که به سبب آن مال مرد مسلمانی را بخورند یا خونی بریزند مستحق جهنم است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من کتم شـهاده إذا دعی إلیها کان کمن شهد بالزّور؛ هر که شهادتی را که از او خواسته اند نهان دارد چنان است که شهادت دروغ داده باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و سـلم) می فرماینـد: لن تزول قـدم شاهـد الزّور حتّی یوجب اللّه له النّـار؛ شاهـد دروغ از جا نرود تا خداوند جهنم را بر او واجب کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و سلم) می فرمایند: شاهـد الزّور لا تزول قـدماه حتّی یوجب اللّه له النّار؛ شاهد دروغ قدم برندارد تا جهنم بر او واجب شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۵

أکرموا الشّهود فإنّ اللّه یستخرج بهم الحقوق و یدفع بهم الظّلم؛ شاهدان را گرامی شـمارید زیرا خدا حقوق کسان را به وسیله آنان

احقاق می کند و ستم را به وسیله آنها دفع می نماید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکبر الکبائر الإشراک باللّه و قتل النّفس و عقوق الوالدین و شهاده الزور؛ بزرگترین گناهان بزرگ شرک به خدا و قتل نفس و بد رفتاری با پدر و مادر و شهادت دروغ است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : وَ مَنْ شَهِدَ شَهادَةَ حَقٍّ لِیُحْیِیَ بِها حَقَّ امْرِیءٍ مُسْلِمٍ اَتی یَوْمَ الْقیامَةِ وَ لِوَجْهِهِ نورٌ مَدَّ الْبَصَرِ تَعْرِفُهُ الْخَلایِقُ بِاسْمِهِ وَ نَسَبِهِ ؛ کسی که برای زنده کردن حق یک مسلمان، شهادت حقّ بدهد، روز قیامت در حالی آورده می‌شود که پرتو نور چهره‌اش، تا چشم کار می‌کند دیده می‌شود و خلایق او را به نام و نسب می‌شناسند. کافی، ج ۷، ص ۳۸۱، ح ۱.

حدیث۱۸

امام صادق علیه‌السلام : لا تَشهَدَنَّ بشهادَةٍحتّی تَعرِفَها کما تَعرِفُ کَفَّكَ . نباید شهادتی بدهی، مگر هنگامی که آن را مانند کف دست بشناسی . الکافی : ۷ / ۳۸۳ / ۳

قوانین قضایی

حدیث۱

امام صادق علیه‌السلام : إنّ علیّا علیه‌السلام کان یُطعِمُ مَن خلَّدَ فی السِّجْنِ مِن بیتِ مالِ المسلمینَ . علی علیه‌السلام کسی را که زندانی می‌شد ، از بیت‌المال مسلمانان غذا می‌داد . وسائل الشیعه : ۱۱ / ۶۹ / ۲ منتخب میزان الحکمة : ۲۰

حدیث۲

امام صادق علیه‌السلام : إنَّ أمیرَ المؤمنینَ علیه‌السلام ألقَی صِبیانُ الکُتّابِ ألواحَهُم بینَ یدَیهِ لِیُخَیِّرَ بینَهُم ، فقالَ : أما إنّها حُکومَةٌ ! والجَورُ فیها کالجَورِ فی الحُکمِ ! أبلِغُوا مُعَلِّمَکُم إن ضَرَبَکُم فَوقَ ثلاثِ ضَرَباتٍ فی الأدَبِ اقتُصَّ مِنهُ . کودکان مکتبی دستخطهای خود را در مقابل امیرالمؤمنین نهادند ، تا بهترین آنها را انتخاب کند ؛ حضرت فرمود : هان ! این یک داوری است ! و ظلم در این باره ، مانند ظلم در قضاوت است ! به معلّم خود بگویید که اگر برای تنبیه بیش از سه ضربه بزند ، قصاص می‌شود . وسائل الشیعه : ۱۸ / ۵۸۲ / ۲ منتخب میزان الحکمة : ۴۷۲

حدیث۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن عَفا عَن دَمٍ لم‌یَکُن لَهُ ثَوابٌ إلاّ الجَنّةُ . هرکه از (قصاص) خونی گذشت کند ، او را پاداشی جز بهشت نباشد . کنزالعمّال : ۳۹۸۵۴

حدیث۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ما مِن رَجُلٍ مُسلم يُصابُ بشَيءٍ في جَسَدِهِ فَيَتَصَدَّقُ بهِ إلّا رَفَعَهُ اللّه بِهِ دَرجَةً وحَطَّ عَنهُ بِهِ خَطيئةً . هیچ مرد مسلمانی نیست که به قسمتی از بدنش آسیبی وارد شود و از (قصاص) آن درگذرد ، مگر این که خداوند به سببِ آن یک درجه بالایش بَرد و یک گناه از او بزداید . کنز العمّال : ۳۹۸۵۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۶

حدیث۵

امام علی علیه‌السلام : الحَبسُ بَعدَ معرِفَةِ الحقِّ ظُلْم . زندانی کردن ، پس از پی بردن به حقیقت، ظلم است . مستدرک الوسائل : ۱۷ / ۴۰۳ / ۲۱۶۷۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۳۰

حدیث۶

امام علی علیه‌السلام : إذا ارْتَدَّتِ المَرأةُ عنِ الإسلامِ لَم تُقْتَلْ ، ولكنْ تُحْبَسُ أبدا . هرگاه زن مرتد شود ، کشته نمی‌شود بلکه به زندان ابد محکوم می گردد . تهذیب الأحکام : ۱۰ / ۱۴۲ / ۵۶۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۲۸

حدیث۷

امام صادق علیه‌السلام : لا يُقطَعُ السّارِقُ فيعامِ سَنَةٍ يَعنِي في عامِ مَجاعَةٍ . در سالهای قحطی و گرسنگی ، دست سارق قطع نمی‌شود . الکافی : ۷ / ۲۳۱ / ۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۷۲

حدیث۸

امام صادق علیه‌السلام : السّارقُ إذا جاءَ مِن قِبَلِ نَفسِهِ تائبا إلى اللّه ، ورَدَّ سَرِقَتَهُ عَلى صاحِبِها ، فلا قَطعَ علَيهِ . دزد اگر با پای خود بیاید و خودش را معرفی کند و به درگاه خدا توبه برد و مال دزدی را به صاحبش برگرداند ، دستش قطع نمی‌شود . تهذیب الأحکام : ۱۰ / ۱۲۲ / ۴۸۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۷۲

حدیث۹

امام صادق علیه‌السلام : لا يُقطَعُ الأجيرُ والضَّيفُ إذا سَرَقَ ؛ لأنّهُما مُؤتَمَنانِ . کارگر و میهمان اگر دزدی کنند دستشان قطع نمی‌شود ؛ چون آنها مورد اعتمادند . علل الشرائع : ۵۳۵ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۷۲

حدیث۱۰

الإمامُ الصّادقُ علیه‌السلام لمّا سُئلَ : المؤمنُ يَقتُلُ المؤمنَ مُتَعمِّدا هَل لَهُ تَوبَةٌ ؟: إن كانَ قَتَلَهُ لإيمانِهِ فلا تَوبةَ لَهُ ، وإن كانَ قَتَلَهُ لِغَضَبٍ أو لِسَبَبِ شيءٍ مِن أمرِ الدنيا فإنَّ توبَتَهُ أن يُقادَ مِنهُ . امام صادق علیه‌السلام – در پاسخ به این پرسش که : اگر مؤمن عمدا مؤمنی را بکشد آیا توبه دارد؟– فرمودند: اگر به خاطر ایمانش او را کشته باشد ، توبه ندارد . ولی اگر از روی خشم یا به انگیزه امری از امور دنیا بکشد ، توبه‌اش این است که قصاص شود . الکافی : ۷ / ۲۷۶ / ۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۵۸

حدیث۱۱

الإمـام علیّ علیه‌السـلام : یَجِبُ عَلَی الإمـامِ أن یَحبِسَ الفُسّـاقَ مِنَ العُلَمـاءِ ، وَالجُهّالَ مِنَ الأطِبّاءِ . امام علی علیه‌السـلام : بر امام ، لازم است عالمان تبهکار و پزشـکان ناآگاه را به زنـدان درافکنـد . تهـذیب الأحکام ، جلد ۶ ، صفحه ۳۱۹ ، حدیث ۸۷۸ ، کتـاب من لا یحضره الفقیه ، جلد ۳ ، صفحه ۳۱ ، حدیث ۳۲۶۶ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۸

نظامی

دفاع و جهاد

حدیث۱

امام علی(علیه السـلام) فرمودند: إن الله فرض الجهاد و عظمه و جعله نصـره و ناصره. و الله ما صلحت دنیا و لادین إلا به ؛ در حقیقت خداونـد جهاد را واجب گردانیـد و آن را بزرگـداشت و مایه پیروزی و یاور خود قرارش داد. به خـدا سوگنـد کار دنیا و دین جز با جهاد درست نمی شود. وسائل الشیعه ۱۱/۹/۱۵

حدیث۲

قال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : یُباهِی اللَّهُ تَعالی المَلائِکةَ بِالمُجاهِدینَ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: خداوند بزرگ با مجاهدان بر فرشتگان می بالد. «جامع الأخبار، ص ۹۳»

حدیث۳

قـال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : أقرَبُ النّاسِ مِن دَرجَهِ النُّبوَّهِ أهلُ الجِهادِ و أهلُ العِلمِ. رسول خـدا – صـلی الله علیه و آله – فرمودند: نزدیک ترین مردم به مقام نبوّت، اهل جهاد و دانش اند. «کنزالعمّال، ح ۱۰۶۴۷»

حدیث۴

قال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : لَغَزوَهٌ فی سَبیلِ اللَّهِ أحَبُّ إلَی مِن أربَعینَ حَجَّهٍ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: یک بار پیکار در راه خدا، نزد من محبوب تر از به جا آوردن چهل حج است. «کنزالعمّال، ح ۱۰۶۹۴»

حدیث۵

قـال الامام علی – علیه السـلام – : المُجاهِـدونَ تُفتَحُ لَهُم أبوابُ السَّماءِ. امام علی – علیه السـلام – فرمودنـد: درهای آسـمان به روی مجاهدان گشوده می شود. «غررالحکم، ح ۱۳۴۷»

حدیث۶

قـال الامام علی – علیه السـلام – : إنَّ الجِهادَ بابٌ مِن أبوابِ الجَنَّهِ فَتَحَهُ اللَّهُ لِخاصَّهِ أولیائِهِ. امام علی – علیه السـلام – فرمودنـد: جهاد دری از درهای بهشت است که خداوند آن را بر روی اولیای خاص خود گشوده است. «نهج البلاغه، خطبه ۲۷»

حدیث۷

قـال الامـام علی – علیه السـلام – : خَیرُ النّـاسِ رَجُلٌ حَبَسَ نَفسَهُ فِی سَبیلِ اللَّهِ یُجاهِـدُ أعـداءَهُ یَلتَمِسُ المَوتَ أوِ القَتلَ فی مَصافِّهِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: بهترین مردم کسی است خود را در راه خدا وقف کرده و با دشمنان او به نبرد بر می خیزد، و مرگ یا کشته شدن در میدان نبرد را آرزو می کند. «مستدرک الوسائل، ج ۱۱، ص ۱۷»

حدیث۸

عَن النبی – صـلّی الله علیه و آله – قال: ثلاثـهٌ حقٌ علی الله تعالی عونُهم، المجاهدُ فی سبیلِ اللهِ و المکاتِبُ الذی یُریدُ الاَداءَ، و الناکحْ الـذّی یُریُـد العفافَ. پیامبر اکرم – صـلّی الله علیه و آله – فرمودند: سه گروه بر خداوند متعال حق دارند تا آنها را یاری کند: مجاهد در راه خـدا و کسـی که سـعی می کند تا قرض خویش را ادا کند و آنکه می خواهد ازدواج کند تا دامن خویش را پاک نگهدارد. «نهج الفصاحه، ح ۱۲۱۹»

حدیث۹

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : مَن جُرِحَ فی سَبیلِ اللّه جاءَ یَومَ القِیامَـهِٔ رِیحُهُ کَرِیـحِ المِسکِ ولَونُهُ لَونُ الزَّعفَرانِ ، علَیهِ طابَعُ الشُّهَداءِ ، ومَن سَألَ اللّه الشهادَهَٔ مُخلِصا أعطاهُ اللّه أجرَ شَهیدٍ وإن ماتَ علی فِراشِهِ . هرکـه در راه خـدا مـجروح شـود ، در روز قیامت در حـالی می‌آیـد که بـویش همچـون بـوی مشـک باشـد و رنگش ماننـد رنـگ زعفران و نشـان شـهیدان بر اوست و هرکه از روی اخلاص شهادت را از خداوند بخواهد ، خداوند اجر شهید به وی دهد هر چند در بسترش بمیرد . کنز العمّال : ۱۱۱۴۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۰۶

حدیث۱۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ اللّه عز و جل یُبغِضُ رجُلًا یُدخَلُ علَیهِ فی بَیتِهِ ولا یُقاتِلُ . خـداوند عز و جل نـفرت دارد از مـردی کـه در خانه‌اش بر او حمله کنند و او نجنگد . عیون أخبار الرِّضا علیه‌السلام : ۲/۲۸/۲۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۹۸

حدیث۱۱

پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : حَرَسُ لَیلـهٍٔ فی سبیلِ اللّه عز و جل أفْضَلُ مِن ألفِ لَیلـهٍٔ یُقامُ لَیلُها ویُصامُ نَهارُها . یک شـب نگهبـانی دادن در راه خـدا برتر است از هزار شـبانه روز که شـبهایش به عبادت و روزهایش به روزه داری سپری شود . کنزالعمّال : ۱۰۷۳۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۱۶

حدیث۱۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : کُلُّ عَملٍ مُنْقَطِعٌ عَن صاحبِهِ إذا ماتَ إلّا المُرابِطَ فی سبیلِ اللّه ، فإنَّهُ یُنْمی لَهُ عَملُهُ ویُجْری علَیهِ رِزْقُهُ إلی یَومِ القِیامَـهِٔ . هر عملی پس از مرگ صاحبش از او جدا می‌شود مگر عمل کسـی که در راه خدا مرزبانی کند ؛ عمل چنین کسی رشد می‌کند و تا روز قیامت روزیش داده می‌شود . کنز العمال : ۱۰۶۱۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۱۶

حدیث۱۳

امام علی علیه‌السلام : الجِهادِ علی أرْبَعِ شُعَبٍ : علی الأمرِ بالمَعروفِ والنَّهیِ عنِ المُنکَرِ والصِّدْقِ فی المَواطِنِ وشَنَآنِ الفاسقِینَ . جهاد چهار شاخه دارد : امر به معروف ، نهی از منکر ، پایداری در جبهه های جنگ و دشمنی با تبهکاران . الخصال : ۲۳۲ / ۷۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۱۴

حدیث۱۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : فمَن تَرکَ الجِهادَ ألْبَسَهُ اللّه ذُلّاً فی نفسِهِ ، وفَقْرا فی مَعیشَتِهِ ، ومَحْقا فی دِینِهِ . إنَّ اللّه تبارکَ وتعالی أعَزَّ اُمّتی بسَنابِکِ خَیْلِها ومَراکِزِ رِماحِها . هر کس جهاد را واگذارد خداوند جامه خواری بر جان او پوشاند و زندگیش را دستخوش فقر سازد و دینش را از بین ببرد . خداوند تبارک و تعالی عزّت و اقتدار امّت مرا در سُمهای اسبانشان و نوک نیزه‌هایشان قرار داده‌است . أمالی الصدوق : ۴۶۲ / ۸

حدیث۱۵

ما أعْمالُ العِبادِ کُلِّهِم عِند الُمجاهِدینَ فی سبیلِ اللّه إلّا کَمِثْلِ خُطّافٍ أخَذَ بمِنْقارِهِ مِن ماءِ البَحرِ . اعمال همه بندگان نزد مجاهدانِ در راه خدا (چیزی) نیست مگر مانند پرستویی که با منقار خود مقداری آب از دریا برداشته است . کنز العمّال : ۱۰۶۸۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۱۴

حدیث۱۶

امام صادق علیه‌السلام : الجِهادُ أفضَلُ الأشْیاءِ بعدَ الفَرائضِ . جهاد برترین کارها بعد از فرایض است . مشکاهٔ الأنوار : ۱۵۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۱۴

حدیث۱۷

امام علی علیه‌السلام : إنَّ الجِهادَ أشْرَفُ الأعمالِ بعدَ الإسلامِ ، وهُو قِوامُ الدِّینِ ، والأجْرُ فیهِ عَظیمٌ مَع العِزّةِ والمَنَعةِ ، وهُو الکَرّةُ ، فیهِ الحَسَناتُ والبُشْری بالجنّةِ بَعد الشَّهادَةِ . همانا جهاد شریفترین کارها بعد از اسلام است . جهاد مایه پایداری دین است و علاوه بر آن که عزّت و اقتدار می‌آورد اجری بزرگ دارد . جهاد ، یورش آوردن است . در آن نیکیها و ثوابهاست و نوید به بهشت است بعد از رسیدن به شهادت . نور الثقلین : ۱/۴۰۸/۴۲۹

حدیث۱۸

امام علی علیه‌السلام : إنّ اللّه فَرضَ الجِهادَ وعَظَّمَهُ وجَعلَهُ نَصْرَهُ وناصِرَهُ . واللّه ، ما صَلُحتْ دُنیا ولا دِینٌ إلّا بهِ . خداوند جهاد را واجب گردانید و آن را بزرگ داشت و مایه پیروزی‌و یاور خود قرارش داد. به خدا سوگند کار دنیا و دین جز با جهاد درست نمی‌شود . وسائل الشیعه : ۱۱/۹/۱۵

حدیث۱۹

امام علی علیه‌السلام : الجِهادُ عِمادُ الدِّینِ ، ومِنْهاجُ السُّعَداءِ . جهاد ستون دین و راه روشن نیکبختان است . غرر الحکم : ۱۳۴۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۱۴

حدیث۲۰

پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : مَن ماتَ ولَم یَغْزُ ، ولَم یُحـدِّثْ بِهِ نَفسَهُ ، ماتَ علی شُـعْبَةٍ مِن نِفاقٍ . کسـی که‌جهاد نکرده‌یا آرزوی جهاد نداشته باشد و بمیرد به نوعی نفاق مرده‌است . صحیح مسلم : ۳ / ۱۵۱۷ / ۱۹۱۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۱۴

حدیث۲۱

پیامبرخـدا(صـلی الله علیه و آله): رِباطُ یَومٍ فی سبیلِ اللّهِ خَیرٌ مِن الدُّنیا وما عَلَیها؛ یک روز مرزبانی در راه خدا بهتر است از دنیا و هر چه در آن است. میزان الحکمهٔ: ح ۲۸۷۴

حدیث۲۲

پیـامبر خـدا(صـلی الله علیه و آله): یُباهِی اللّهُ تَعالی الْمَلائِکَـهٔ بِالْمُجاهِـدینَ؛ خداونـد بزرگ با مجاهـدان بر فرشـتگان می‌بالـد. جامع الأخبار، ص ۹۳

حدیث۲۳

امام علی (علیه السـلام) فرمودند: إنّ الجِهادَ بابٌ مِن أَبوابِ الجَنَّةِ فَتَحَهُ اللّه لِخاصَّةِ أَولیائِهِ وَهُوَ لِباسُ التّقوی وَدِرعُ اللّه الحَصـینَةِ وَجُنَّتُهُ الوَثیقَةُ؛ براستی که جهاد یکی از درهای بهشت است که خداوند آن را برای اولیای خاص خود گشوده است. جهاد جامه تقوا و زره استوار خداوند و سپر محکم اوست. (نهج البلاغه، خطبه ۲۷)

حدیث۲۴

امام علی(علیه السـلام) فرمودنـد: اَلجُنُودُ عِزُّ الـدّینِ وَ حُصُونُ الوُلاةِ ؛ لشـکریان، مایه عزّت دین و دژهای حاکمان‌انـد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۹۵۳

حدیث۲۵

امام علی(علیه السـلام) فرمودند: اَلمُجاهِدُونَ تُفتَحُ لَهُم أبوابُ السّماءِ ؛ درهای آسمان بر روی مجاهدان گشوده می‌شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۳۴۷

حدیث۲۶

قال رسول الله – صـلی الله علیه وآله –: ان احب الاعمال الی الله – عز و جل – الصـلاهٔ و البر و الجهاد ؛ همانا محبوبترین اعمال در نزد خداوند: نماز، نیکی کردن و جهاد در راه خداست . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۲۷)

حدیث۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من قتل دون دینه فهو شهید؛ هر که ضمن دفاع از دین خود کشته شود شهید شده

است. نهج الفصاحه

حدیث۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لقیام الرّجل فی الصّفّ فی سبیل اللّه عزّ و جلّ ساعه أفضل من عباده ستّین سنه؛ یک ساعت ایستادن مرد به صف در راه خدا از شصت سال عبادت بهتر است. نهج الفصاحه

حدیث۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عینان لا یمسّهما النّار أبدا: عین بکت من خشیه اللّه و عین باتت تحرس فی سبیل اللّه؛ دو چشم است که هرگز آتش بدان نرسد. چشمی که از ترس خدا گریسته و چشمی که شب را به حراست در راه خدا به سر برده. نهج الفصاحه

حدیث۳۰

ذروه سنام الإسلام الجهاد فی سبیل اللّه لا یناله إلّا أفضلهم؛ اوج مسلمانی جهاد در راه خدا است که جز مسلمانان برجسته بدان نرسند. نهج الفصاحه

حدیث۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حرّم علی عینین أن تنالهما النّار: عین بکت من خشیه اللّه و عین باتت تحرس الإسلام و أهله من الکفر؛ دو چشم بر آتش حرام است چشمی که از ترس خدا گریسته و چشمی که بیدار مانده و مسلمانان را در مقابل کافران نگهبانی کرده است. نهج الفصاحه

حدیث۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: جاهدوا المشرکین بأموالکم و أنفسکم و ألسنتکم؛ با اموال و جانها و مال های خود با مشرکان جهاد کنید. نهج الفصاحه

حدیث۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه حقّ علی اللّه تعالی عونهم: المجاهد فی سبیل اللّه و المکاتب الّذی یریدا الأداء و النّاکح الّذی یرید العفاف؛ سه کسند که یاری آنها بر خدا لازم است: آن که در راه خدا جهاد کند و بنده ای که برای آزادی خود قرارداد بسته و می خواهد قیمت آن را بپردازد و کسی که به منظور عفت زن می گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ افضل عمل المؤمن الجهاد فی سبیل اللّه؛ بهترین عمل مؤمن، جهاد در راه خداست. نهج الفصاحه

حدیث۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أقرب العمل إلی اللّه الجهاد فی سبیل اللّه و لا یقاربه شی ء؛ نزدیکترین کارها به خدا جهاد در راه خداست و چیزی مانند آن نیست. نهج الفصاحه

حدیث۳۶

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : کَتَبَ اللّهُ الْجِهادَ عَلَی الرِّجالِ وَالنِّساءِ، فَجِهادُ الرَّجُلِ بَذْلُ مالِهِ وَنَفْسِهِ حَتّی یُقْتَلَ فی سَبیلِ اللّه، وَجِهادُ الْمَرْئَهِ أنْ تَصْبِرَ عَلی ماتَری مِنْ أذی زَوْجِها وَغِیْرَتِهِ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: خداوند جهاد را بر مردان و زنان لازم دانسته است. پس جهاد مرد، آن است که از مال و جانش بگذرد تا جائی که در راه خدا کشته و شهید شود. و جهاد زن آن است که در مقابل زحمات و صدمات شوهر و بر غیرت و جوانمردی او صبر نماید. وسائل الشّیعهٔ، ج ۱۵، ص ۲۳، ح ۱۹۹۳۴

حدیث۳۷

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: اِنَّ اللّه فَرَضَ الْجِهادَ وَ عَظَّمَهُ وَ جَعَلَهُ نَصْرَهُ وَ ناصِرَهُ وَ اللّهِ ما صَلُحَتْ دُنْیا وَ لا دینٌ اِلاّ بِهِ ؛ در حقیقت خداوند جهاد را واجب گردانید و آن را بزرگداشت و مایه پیروزی و یاور خود قرارش داد. به خدا سوگند کار دنیا و دین جز با جهاد درست نمی‌شود. کافی، ج ۵، ص ۸ ، ح ۱۱.

حدیث۳۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: زکات شجاعت ، جهاد در راه خداست. غررالحکم ، باب جهاد

حدیث۳۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: زکات بدن ، جهاد و روزه است. غررالحکم ، باب جهاد

حدیث۴۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: جهاد، ستون دین و راه روشن نیکبختان است. غررالحکم ، باب جهاد

حدیث۴۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: درهای آسمان به روی مجاهدان باز شود. غررالحکم ، باب جهاد

حدیث۴۲

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم : اِنَّ اللّه یُحِبُّ الرَّجُلَ القَویَّ المُبْدِئَ الْمُعیدَ عَلَی الْفَرَسِ المُبْدِئَ المُعیدِ؛ خداوند مردِ نیرومندی را که همیشه برای جهاد پا به رکاب است دوست دارد. بحارالأنوار، ج ۶۴، ص ۱۸۴، ح ۴۰ .

حدیث۴۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: المُجاهِدونَ فی سَبیلِ اللّهِ قُوّادُ أهلِ الجَنَّةِ؛ رزمندگان در راه خدا ، راهبران اهل بهشت‌اند. بحار الأنوار ، ج ۸ ، ص ۱۹۹

حدیث۴۴

حضرت زهرا (سلام الله علیها) فرمودند: جعل الله ... الجهاد عزا للإسلام، و الصبر معونة علی استیجاب الأجر خداوند جهاد را موجب عزت و هیبت اسلام، و صبر را وسیله استحقاق و شایستگی پاداش حق تعالی قرار داد. (احتجاج طبرسی، ج ۱، ص ۲۵۸)

حدیث۴۵

انّ أحَبِّ الأعمالُ اِلَی الله (عَزِّوَجِلِّ) اَلصلاةُ وَ البِرُ وَ الجَهاد. همانا، محبوبترین اعمال در نزد خداوند عزوجل، نماز، نیکی کردن و جهاد در راه خداست. (وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۲۷)

حدیث۴۶

حضرت امام باقر(علیه السلام) می فرمایند: لا فضیلة کالجهاد و لاجهاد کمجاهدة الهوی. هیچ فضیلتی چون جهاد نیست و هیچ جهادی مانند مبارزه با هوای نفس نیست. تحف العقول/ ج۲۸۶.

حدیث۴۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: جاهدوا فی سبیل الله بأید یکم فإن لم تقدروا فجاهدوا بألسنتکم فإن لم تقدروا فجاهدوا بقلوبکم؛ در راه خدا با دستهای خود جهاد کنید، اگر نتوانستید با زبانهای خود و اگر باز هم نتوانستید با قلب خود جهاد کنید. بحارالانوار ۱۰۰/۴۹/۲۳

دشمن و جنگ

حدیث۱

امام علی علیه‌السلام : إطعامُ الأسیرِ والإحسانُ إلیهِ حقٌّ واجبٌ ، وإنْ قَتَلْتَه مِن الغدِ . غذا دادن به اسیر و خوشرفتاری با وی حقی است واجب ، هر چند (بخواهی) فردا او را بکشی . وسائل الشیعه : ۱۱ / ۶۹ / ۳

حدیث۲

امام صادق علیه‌السلام : إطعامُ الأسیرِ حقٌّ علی مَن أسَرَهُ وإن کان یُرادُ مِن الغدِ قَتْلُهُ ، فإنّه یَنبغی أن یُطعَمَ ویُسْقی (ویُظَلّ) ویُرفَقَ بهِ ، کافرا کان أو غَیْرَهُ . غذا دادن به اسیر حقّی است به گردن کسی که او را به اسارت گرفته است ، هر چند بنا باشد فردا کشته شود . باید به اسیر ، کافر باشد یا غیر کافر ، آب و خوراک داد [و در سایه‌اش نگه داشت] و با او مدارا کرد . الکافی : ۵ / ۳۵ / ۲ منتخب میزان الحکمة : ۲۰

حدیث۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لَوَدِدتُ أ نّی أغزُو فی سَبیلِ اللّه فَاُقتَلُ ، ثُمّ أغزُو فَاُقتَلُ ، ثُمّ أغزُو فَاُقتَلُ . دوست دارم که در راه خدا بجنگم و کشته شوم و باز بجنگم و کشته شوم و باز هم بجنگم و کشته شوم . صحیح مسلم : ۱۸۷۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۰۶

حدیث۴

امام علی علیه‌السلام : لاتَستَصغِرَنَّ عَدُوّا وإن ضَعُفَ . هیچ دشمنی را دست کم مگیر ، هر چند ناتوان باشد . غرر الحکم : ۱۰۲۱۶

حدیث۵

امام علی علیه‌السلام : لاتَستَصغِرَنَّ عَدُوّا وإن ضَعُفَ . هیچ دشمنی را دست کم مگیر ، هر چند ناتوان باشد . غرر الحکم : ۱۰۲۱۶

حدیث۶

امام علی علیه‌السلام : مَن نامَ لَم یُنَمْ عَنهُ . هرکه (از دشمن خود) غافل باشد ، (دشمن) از او غافل نباشد . نهج البلاغهٔ : الکتاب ۶۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۶۰

حدیث۷

امام علی علیه‌السلام : مَن‌نامَ عَن عَدُوِّهِ أنبَهَتهُ المَکایِدُ . هرکه از دشمن خود غافل شود ، دسیسه‌ها او را به خود آورد . غرر الحکم : ۸۶۷۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۶۰

حدیث۸

امام علی علیه‌السلام : إذا لَقِیتُم عَدُوَّکُم فی الحَربِ فَأَقِلُّوا الکلامَ وأکثِرُوا ذِکرَ اللّه عز و جل . هرگاه در جنگ با دشمن خود رو به رو شدید ، کمتر سخن بگویید و بیشتر خداوند عز و جل را یاد کنید . الخصال : ۶۱۷ / ۱۰

حدیث۹

امام علی علیه‌السلام : اغزُوهُم قَبلَ أنْ یَغزوکُم، فوَاللّه ما غُزِیَ قَومٌ قَطُّ فی عُقرِ دارِهِم إلاّ ذَلُّوا ، فَتَواکَلتُم وتَخاذَلتُم حتّی شُنَّت عَلَیکُمُ الغاراتُ ، ومُلِکَت عَلَیکُمُ الأوطانُ . پیش از آن که با شما بجنگند با آنان بجنگید ؛ زیرا به خدا قسم که هیچ قومی هرگز در عمق خاکشان مورد حمله قرار نگرفتند مگر این که خوار و مغلوب شدند . امّا شما کار جنگ را به یکدیگر حواله دادید و دست از یاری هم شستید ، تا جایی که مورد حملات پیاپی واقع شدید و وطن‌های شما از تصرّفتان خارج شد . نهج البلاغهٔ : الخطبهٔ ۲۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۹۸

حدیث۱۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ اللّه عز و جل یُبغِضُ رجُلاً یُدخَلُ علَیهِ فی بَیتِهِ ولا یُقاتِلُ . خداوند عز و جل نفرت دارد از مردی که در خانه‌اش بر او حمله کنند و او نجنگد . عیون أخبار الرِّضا علیه‌السلام : ۲/۲۸/۲۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۹۸

حدیث۱۱

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : مَن رَمی بسَـهمٍ فی سَبیلِ اللّه کانَ لَهُ نُورا یَومَ القِیامَهْ . هرکه یک تیر در راه‌خدا پرتاب کند، آن تیر در روز قیامت برای او نوری باشد . الترغیب والترهیب : ۲ / ۲۸۱ / ۱۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۷۲

حدیث۱۲

امام علی علیه‌السـلام : الجِهادِ علی أرْبَعِ شُعَبٍ : علی الأمرِ بالمَعروفِ والنَّهیِ عنِ المُنکَرِ والصِّدْقِ فی المَواطِنِ وشَنَآنِ الفاسِقِینَ . جهاد چهـار شاخه دارد : امر به معروف ، نهی از منکر ، پایـداری در جبهه های جنگ و دشـمنی با تبهکاران . الخصال : ۲۳۲ / ۷۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۱۴

حدیث۱۳

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : مَن بَلّغَ رسالـهَ غازٍ کانَ کَمَنْ أعْتَقَ رَقَبهً ، وهُو شَـریکُهُ فی بابِ «ثوابِ» غَزْوَتِهِ . هر کس نامه جنگـاوری را برسانـد همچون کسـی است که بنـده‌ای را آزاد کنـد و در دروازه «ثواب» جنـگ او شـریکش باشـد . وسائل الشـیعه : ۱۱/۱۴/۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۱۴

حدیث۱۴

امام علی(سـلام الله علیه): نَهی رسولُ اللِّهِ(صـلی الله علیه و آله) أنْ یُلْقی السّمُّ فی بِلادِ المُشـرِکینَ؛ رسول خدا(صلی الله علیه و آله) از مسموم کردن شهرهای مشرکان نهی فرموده است. الکافی: ج ۵، ص ۲۸، ح ۲

حدیث۱۵

اَلْمُجاهِدُونَ فی سَبِیلِ اللِّهِ قُوّادُ أهلِ الْجَنَّهِ؛ رزمندگان در راه خدا، سرداران اهل بهشت‌اند. شرح الأخبار، ج ۱، ص ۳۲۷

حدیث۱۶

امام باقر(سلام الله علیه): رابِطوا عَدُوِّکُم؛ (همواره) مراقب دشمنتان باشید. حکمت‌نامه بسیج: ص ۱۹۰ ح ۱۲۹

حدیث۱۷

امام علی(علیه السـلام) فرمودند: مَن نامَ عَن عَدوّه إنتَبَهتَهُ المکائِدُ؛ هر کس از دشـمن خود غافل شود، دسـیسه ها او را به خود آورد. (غررالحکم ص۳۳)

حدیث۱۸

امام علی(علیه السـلام) فرمودند: لا تَستَصـغِرَنَّ عَدُوّا وَ اِن ضَعُفَ ؛ هیچ دشمنی را کوچک مشمار ، هر چند ناتوان باشد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۲۱۶

حدیث۱۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: قَد جَهِلَ مَنِ استَنصَحَ أعداءَهُ ؛ نادانی کرد آن که از دشمنانش راه صلاح را باز جُست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۶۶۳

حدیث۲۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إنَّما سُمِّیَ العَدُوُّ عَدُوّا لِأَنَّهُ یَعدُو عَلَیکَ فَمَن داهَنَکَ فِی مَعایِبِکَ فَهُوَ العَدُوُّ العادی عَلَیکَ ؛ عدو، به این نام نامیده شد، چون به تو تعدّی می کند . پس هرکس در بیان عیب‌هایت با تو دورویی کند ، عدویی است که بر تو تعدّی می کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۸۷۶

حدیث۲۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلإحسانُ إلَی المُسیءِ یَستَصلِحُ العَدُوَّ ؛ نیکی کردن به بدکار ، دشمن را به صلاح می‌آورد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۵۱۷

حدیث۲۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله – : ثلاثهٔ یضحک الله الیهم : الرجل اذا قام باللیل و القوم اذا صفوا فی الصلاهٔ ، و القوم اذا صفوا فی قتال العدو؛ سه گروهند که خداوند از آنان خشنود است : ۱ – کسی که نماز شب می خواند. ۲ – جمعی که نماز جماعت تشکیل می دهند. ۳ – دسته ای که در برابر دشمن در راه خدا صف آرایی کرده اند. (ثواب الاعمال ، ص ۹۶)

حدیث۲۳

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: ناتوان‌ترین دشمنان کسی است که دشمنی‌اش را آشکار نماید. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۹)

حدیث۲۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قتال المسلم کفر و سبابه فسوق و لا تحلّ لمسلم أن یهجر أخاه فوق ثلاثه أیّام؛ جنگ با مسلمان کفر است و ناسزا گفتنش گناه است و روا نیست که مسلمانی بیش از سه روز با برادر خود قهر کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علّموا بنیکم الرّمی فإنّه نکایه العدوّ؛ فرزندان خویش را تیر اندازی آموزید که سر شکستگی دشمن است. نهج الفصاحه

حدیث۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ستّ خصال من الخیر: جهاد أعداء اللّه بالسّیف، و الصّوم فی یوم الصّیف، و حسن الصّبر عند المصیبه، و ترک المراء، و الإنفاق فی الخفا، و المحاباه فی اللّه؛ شش صفت نیکست پیکار با دشمنان خدا به وسیله شمشیر و روزه در روز تابستان و نیک صبری به هنگام مصیبت و ترک مجادله و انفاق در نهان و دوستی در راه خدا. نهج الفصاحه

حدیث۲۷

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: خمس لیس لهنّ کفّاره: الشّرک بـاللّه و قتل النّفس بغیر حقّ و بهت المؤمن و الفرار من الزّحف و یمین صابره یقتطع بها مالا بغیر حقّ؛ پنـج گناهست که محوشـدنی نیست، شـریک قرار دادن برای خـدا و کشـتن کسان بناحق و بهتان زدن به مؤمن و فرار از جنگ و قسم ناحق که به وسیله آن مال کسان را ببرند. نهج الفصاحه

حدیث۲۸

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: خمسه من مصائب الـدّنیا فوت الحبیب و ذهاب المال و شـماته الأعـداء و ترک العلم و امرأه سوء؛ پنـج چیز از مصـائب دنیـاست: مرگ دوست و تلف شـدن مـال و سـرزنش دشـمنان و ترک دانش و زن بـد. نهج الفصاحه

حدیث۲۹

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: ثلاـثه یحبّهم اللّه عزّ و جـلّ: رجـل قام من اللّیل یتلوا کتاب اللّه و رجل تصـدّق صدقه بیمینه یخفیها من شـماله و رجل کان فی سریّه فانهزم أصحابه فاستقبل العدوّ؛ سه کسند که خدا آنها را دوست می دارد: کسی که شب برخیزد و کتاب خدا را بخواند و کسـی که با دست راست خود صدقه دهد و آن را از دست چپ خود مخفی دارد و کسی که با گروهی به جنگ رود و یارانش بگریزند و او بسوی دشمن رود. نهج الفصاحه

حدیث۳۰

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: ثلاثه لا ینفع معهنّ عمل، الشّرک باللّه و عقوق الوالدین و الفرار من الزّحف؛ سه گناه است که با وجود آن هیچ کار نیکی سودمند نیست شـریک قرار دادن برای خدا و ناخشنودی پدر و مادر و فرار از جنگ. نهج الفصاحه

حدیث۳۱

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: تفتح أبواب السّـماء و یسـتجاب الدّعاء فی أربعه مواطن: عند التقاء الصّـفوف فی سبیل اللّه و عند نزول الغیث و عند إقامه الصّـلاه و عند رؤیه الکعبه؛ چهار موقع درهای آسمان را بگشایند و دعاها را مستجاب کنند. هنگام تلاقی صف مبارزان در راه خدا و هنگام نزول باران و هنگام نماز و هنگام دیدار کعبه. نهج الفصاحه

حدیث۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اضمنوا لی ستّ خصال أضمن لکم الجنّه لا تظالموا عند قسمه مواریثکم و أنصفوا النّاس من أنفسـکم و لاـ تجبنوا عنـد قتال عـدوّکم و لا تغلوا غنائمکم و امنعوا ظالمکم من مظلومکم؛ شـش صـفت را برای من تعهد کنیـد تا بهشت را برای شـما تعهـد کنم، هنگام تقسیـم ارث به یکـدیگر سـتم مکنید؛ با مردم به انصاف رفتار کنید و هنگام جنگ با دشمن ترسان مباشید و در غنائم خیانت مکنید و ظالم را از مظلوم دفع کنید. نهج الفصاحه

حدیث۳۳

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبّ الأعمال إلی اللّه الصّلاه لوقتها ثمّ برّ الوالدین ثمّ الجهاد فی سبیل اللّه؛ بهترین کارها در نزد خدا نماز به وقت است آنگاه نیکی با پدر و مادر آنگاه جنگ در راه خدا. نهج الفصاحه

حدیث۳۴

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: ناتوان‌ترین دشمنان کسی است که دشمنی‌اش را آشکار نماید. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۹)

حدیث۳۵

قالَ الْامامُ علی – عَلَیْهِ السلام – : إغْتَنِمُوا الدُّعاءَ عِنْدَ خَمْسَهِ مَواطِنَ: عِنْدَ قِرائَهِ الْقُرْآنِ، وَ عِنْدَ الْاذانِ، وَ عِنْدَ نُزُولِ الْغَیْثِ، وَ عِنْدَ الْتِقاءِ الصَّفَّیْنِ لِلشَّهادَهِ، وَ عِنْدَ دَعْوَهِ الْمَظْلُوم، فَاِنَّهُ لَیْسَ لَها حِجابٌ دوُنَ الْعَرْشِ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: پنج موقع را برای دعا و حاجت خواستن غنیمت شمارید: موقع تلاوت قرآن، موقع اذان، موقع بارش باران، موقع جنگ و جهاد ـ فی سبیل اللّه ـ موقع ناراحتی و آه کشیدن مظلوم. در چنین موقعیت ها مانعی برای استجابت دعا نیست. بحارالأنوار، ج ۹۰، ص ۳۴۳، ح ۱

حدیث۳۶

امام علی علیه السلام می فرمایند: مَنْ حَلَمَ عَنْ عَدُوِّهِ ظَفِرَ بِهِ؛ هر کس در مقابل دشمن بردبار باشد بر او پیروز می‌شود. کنزالفوائد، ص۱۴۷ .

حدیث۳۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: إذَا قَدَرْتَ عَلَی عَدُوِّکَ فَاجْعَلِ الْعَفْوَ عَنْهُ شُکْراً لِلْقُدْرَهِ عَلَیْهِ؛ اگر بر دشمنت دست یافتی ، بخشیدن او را شکرانه پیروزی قرار ده. نهج البلاغه، حکمت ۱۱

حدیث۳۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: چون بر دشمن ظفر یافتی ، عفو و گذشت را شکرانه پیروزیت قرار ده. نهج البلاغه ، حکمت ۱۰

حدیث۳۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که خدا یاورش باشد بر دشمن خود پیروز شود، و خداوند (همانند) یاران و پشتیبانانی برای او باشد. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۴۰

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم : اِنَّ اللّه یُحِبُّ فِی الصَّلاهِ ما یُحِبُّ فِی الْقِتالِ: صَفّا کَأَ نَّهُم بُنیانٌ مَرصُوصٌ؛ خداوند آنچه را که در جنگ دوست دارد، در نماز هم دوست دارد و آن صفی (متحد و منظم) همچون بنیانی پولادین و محکم است. الدرالمنثور، ج ۶، ص ۲۱۳.

حدیث۴۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن حَلَمَ عَن عَدُوِّهِ ظَفِرَ بِهِ هر کس در مقابل دشمن بردبار باشد بر او پیروز می شود. (کنزالفوائد، ص۱۴۷)

حدیث۴۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله –: إنَّ اللَّهَ یُبغِضُ رجُلاً یُدخَلُ عَلَیهِ فی بَیتِهِ و لایُقاتِلُ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: خداوند دشمن می دارد مردی را که در خانه اش بر او حمله کنند و او نجنگد. «عیون أخبار الرّضا – علیه السلام –، ج ۲، ص ۲۸»

شهید و شهادت

حدیث۱

قال الامام الصادق – علیه السلام – : من قتل فی سبیل الله، لم یعرّفه الله شیئاً من سیئاته. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: کسی که در راه خدا کشته شود، خداوند هیچ یک از گناهان او را به رویش نمی آورد. «وسائل الشیعه، ج ۱۱، ص ۹»

حدیث۲

قال الامام الباقر – علیه السلام – : اوّل قطره من دم الشّهید کفّاره لذنوبه الّا الدّین فانّ کفّارته قضاءه. امام باقر – علیه السلام – فرمودند: اولین قطره خون شهید، کفاره گناهان اوست مگر دِین، که کفاره آن ادای آن است. «وسائل الشیعه، ج ۱۳، ص ۸۵»

حدیث۳

قال الامام السجاد – علیه السلام – : حمدا نسعدبه فی السّعداء من اولیائه و نصیربه فی نظم الشّهداء بسیوف اعدائه. امام سجاد – علیه السلام – فرمودند: سپاس خدای را، سپاسی که بدان در زمره اولیاء سعادتمند قرار گیریم و بواسطه آن در ردیف شهیدان با شمشیر دشمنانش در آئیم. «صحیفه سجّادیه، دعای اول»

حدیث۴

قال الامام السجاد – علیه السلام – : ان القتل لنا عاده و کرامتنا الشهاده. امام سجاد – علیه السلام – فرمودند: همانا کشته شدن عادت ما و شهادت کرامت ما است. «بحار الأنوار، ج ۴۵، ص ۱۱۸»

حدیث۵

انّ علیّ ابن الحسین – علیه السلام – کان یقول: قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ما من قطره احبّ الی الله عزّوجلّ من قطره دمٍ فی سبیل الله. امام زین العابدین – علیه السلام – پیوسته می فرمودند: رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هیچ قطره ای در نزد خداوند، دوست داشتنی تر از قطره خونی که در راه خدا ریخته شود نیست. «وسائل الشیعه، ج ۱۱، ص ۸»

حدیث۶

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : انّ الله کتب القتل علی قوم و الموت علی آخرین و کلّ آتیه منیّته کما کتب الله له فطوبی للمجاهدین فی سبیل الله و المقتولین فی طاعته. امام علی – علیه السلام – فرمودند: خداوند برای گروهی کشته شدن و برای گروهی دیگر مرگ را مقرّر نموده و هر کدام به اجل معین خود آنسان که او مقدّر کرده است می رسند، پس خوشا به حال مجاهدان در راه خدا و کشتگان در راه اطاعت او. «نهج السعاده، ج ۲، ص ۱۰۷»

حدیث۷

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : والله لولا رجائی الشّهاده عند لقائی العدوّ لوقد حمّ لی لقاءه لقرّبت رکابی، ثمّ شخصت عنکم فلا اطلبکم ما اختلف جنوب و شمال. امام علی – علیه السلام – فرمودند: به خدا قسم اگر آرزوی شهادت را در پیکار با دشمن نمی داشتم، که ایکاش زودتر فراهم آید، بر مرکب خود سوار می شدم و از میان شما کوچ می کردم و تا باد شمال و جنوب بوزد (برای همیشه) به پیش شما نمی آمدم. «نهج البلاغه، خطبه ۱۱۹»

حدیث۸

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : فو الله انی لعلی الحق و انی للشّهاده لمحبّ. امیرالمؤمنین – علیه السلام – فرمودند: پس به خدا قسم من بر حقّم و دوستدار شهادت. «شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید، ج ۶، ص ۹۹»

حدیث۹

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : ... نسأل الله منازل الشهداء و معایشه السّعداء و مرافقه الانبیاء. امام علی – علیه السلام – فرمودند: از خداوند جایگاه شهیدان و زندگی با سعادتمندان و همراهی با پیامبران را طلب می کنم. «نهج البلاغه، خطبه ۲۳»

حدیث۱۰

دعا امیرالمؤمنین – علیه السلام – لهاشم بن عتبه فقال: اللّهم ارزقه الشّهاده فی سبیلک و المرافقه لنبیّک. امام علی – علیه السلام – در دعایی برای هاشم بن عتبه فرمودند: خداوندا، شهادت در راهت را و همراهی با پیامبرت را به او روزی کن. «نهج السّعاده، ج ۲، ص ۱۰۸»

حدیث۱۱

عن امیرالمؤمنین – علیه السلام – قال: و انا اسال الله بسعه رحمته و عظیم قدرته علی اعطاء کل رغبه ... ان یختم لی و لک بالّسعاده و الشّهاده. امام علی – علیه السلام – (در پایان عهدنامه خود به مالک اشتر) فرمودند: من از خدا به گشایش رحمت و بزرگی قدرتش بر آنکه هر چه بخواهد عطا می کند، می خواهم که پایان زندگی من و تو را به نیکبختی و شهادت ختم کند. «نهج البلاغه، نامه ۵۳»

حدیث۱۲

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : اللّهم ربّ السّقف المرفوع ... ان اظهرتنا علی عدونا فجنّبنا البغی و سدّدنا للحق و ان اظهرتهم علینا

فارزقنا الشَّهاده و اعصمنا الفتنه. امام علی – علیه السلام – (در دعایی در جنگ صفین) فرمودند: خدایا، ایپروردگار آسمان برافراشته ... اگر ما را بر دشمنان پیروز گردانـدی، از ستم و تجاوز دورمان دار و بر حق استوارمان گردان و اگر دشمنان بر ما پیروز شدنـد، شهادت را روزیمان فرما و از فتنه بازمان دار. «نهج البلاغه، خطبه ۱۷»

حدیث۱۳

قـال امیرالمؤمنین – علیه السـلام – : ایهـا النـاس ان الموت لاـ یفوته المقیم و لاـیعجزه الهارب لیس عن الموت محیص و من لم یمت یقتـل و ان افضـل المـوت القتـل، والـذی نفسیبیده لالـف ضـربه بالسـیف اهـون علی مـن میته علی فراش. امـام علی – علیه السـلام – فرمودنـد: ای مردم همانـا ایسـتادگان و فراریـان را از مرگ گریزی نیست و هر کس به مرگ طبیعی نمیرد، کشـته می شود و کشـته شدن (شـهادت) بهترین مرگ است و سوگند به خدائی که جانم در دست اوست، هزار ضربه شمشیر برای من آسانتر است از مرگ در بستر. «وسائل الشیعه، ج ۱۱، ص ۸»

حدیث۱۴

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : والذی نفس ابن ابی ابیطالب بیده لالف ضربه بالسیف اهون علی من میته علی الفراش. امام علی – علیه السـلام – فرمودند: قسم به کسـی که جان فرزند ابی طالب در دست اوست، هزار ضـربه شمشـیر بر من آسانتر از مرگ در بستر است. «بحار الأنوار، ج ۹۷، ص ۴۰»

حدیث۱۵

قـال امیرالمؤمنین – علیه السـلام – : ان الموت طـالب حثیت لایفوته المقیم و لا یعجزه الهارب ان اکرم الموت القتل. امام علی – علیه السـلام – فرمودنـد: مرگ، تعقیب کننـده ای است که همه را دریابد، نه ماندگان از دسـتش برهند و نه فراریان او را بازدارند، همانا گرامی ترین مرگ، کشته شدن است. «نهج البلاغه، خطبه ۱۲۳»

حدیث۱۶

عن امیرالمؤمنین – علیه السـلام – قال: لمّا کان یوم بدرٍ، فاُصـیب من اصـیب من المسلمین، امر رسول الله بدفنهم فی ثیابهم و ان ینزع عنهم الفراء و صـلیّ علیهم. امام علی – علیه السـلام – فرمودند: در روز بدر، پیامبر اکرم – صـلی الله علیه و آله – نسبت به کسانی که از مسـلمانان به شـهادت رسـیده بودنـد، دسـتور داد که آنها را با لباس هایشان دفن کننـد و تنها لباس های چرمین را از تنشان بیرون آوردند و سپس بر آنها نماز خواند. «بحار الأنوار، ج ۸۲، ص ۶»

حدیث۱۷

قـال رسول الله – صـلی الله علیه و آله – : من قاتـل دون نفسه حتّی یقتل فهو شـهید و من قتل دون ماله فهو شـهیدو من قاتل دون اهله حتّی یقتل فهو شهید و من قتل فی جنب الله فهو شهید. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس برای دفاع از جان و مال اهل و عیال خود پیکار کنـد و کشـته شود، شـهید است و نیز کسـی که در راه قُرب به خدا کشته شود، شـهید است. «کنز العمال، ح ۱۱۲۳۶»

حدیث۱۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : افضل الشّداء الّذین یقاتولن فی الصّف الاوّل فلا یلفتون وجوههم حتّی یقتلوا، اولئک یتلبّطون فی الغرف العلی من الجنّه یضحک الیهم ربّک فاذا ضحک ربّک الی عبدٍ فی موطن فلا حساب علیه. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: برترین شهیدان کسانی هستند که در صف اول (خط مقدم) پیکار می کنند و روی بر نمی گردانند تا کشته شوند، اینها هستند که جایگاه آنان غرفه های عالی بهشت است، و خداوند بر آنها متبسّم است و اگر خداوند در جایی بر بنده ای تبسّم کند (خشنود شود)، هیچ حسابی بر او نیست. «کنز العمال، ح ۱۱۱۲۰»

حدیث۱۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : یشفع الشّهید فی سبعین من اهله. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: شهید هفتاد نفر از بستگان خود را شفاعت می کند. «کنز العمال، ح ۱۱۱۱۹»

حدیث۲۰

سُئل النّبی – صلی الله علیه و آله – : ما بال المومنین یفتنون فی قبورهم الّا الشّهید؟ فقال: کفی ببارقه السّیوف علی راسه فتنهً. از پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – سوال شد: چگونه است که همه مومنین در قبر مورد سوال و امتحان قرار می گیرند مگر شهید؟ حضرت فرمودند: امتحانی که در زیر برق شمشیر داده است، برای او کافی است. «کنز العمال، ح ۱۱۱۳۸»

حدیث۲۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : من لقی العدوّ فصبر حتّی یقتل او یغلب لم یفتن فی قبره. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس رو در روی دشمن قرار گرفت (با دشمن درگیر شد) و استقامت کرد تا کشته و یا پیروز شد، در قبر مورد امتحان قرار نمی گیرد (از او سوال نمی شود). «کنز العمال، ح ۱۰۶۶۲»

حدیث۲۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : یعطی الشّهید ستّ خصال عند اوّل قطره من دمه: یکفّر عنه کلّ خطیئه و یری مقعده من الجنه و یزوّج من حور العین و یومّن من الفزع الاکبر و من عذاب القبر و یحلّی حلّه الایمان. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: به شهید با اولین قطره از خونش هفت امتیاز از طرف خداوند عطا می شود ۱ – تمام گناهانش بخشیده می شود. ۲ – جایگاه خود را در بهشت می بیند. ۳ – از حوریان با او ازدواج می کنند. ۴ – از وحشت بزرگ روز قیامت در امان می باشد. ۵ – از عذاب قبر ایمن است. ۶ – به زیور ایمان آراسته می گردد. «کنز العمال، ح ۱۱۵۲»

حدیث۲۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : الشّهید لایجد الم القتل الّا کما یجد احدکم مسّ القرصه. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: شهید درد کشته شدن را احساس نمی کند، مگر در حدّی که یکی از شما پوست دست خود را بین دو انگشت فشار دهد. «کنز العمال، ح ۱۱۱۰۳»

حدیث۲۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : من طلب الشّهاده صادقا اعطیها و لو لم تصبه. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس از روی صدق شهادت را طلب کند، خداوند به او ثواب آن را عطا خواهد کرد، هر چند به شهادت نرسد. «کنز العمال، ح ۱۱۲۱۰»

حدیث۲۵

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : و یقول الله عزّوجلّ انا خلیفته فی اهله و من ارضاهم فقد ارضانی و من اسخطهم فقد اسخطنی. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: خداوند می فرماید من جانشین (شهید) در خانواده او هستم، هر کس رضایت آنها را جلب کند، رضایت مرا جلب کرده و هر کس آنها را به خشم آورد مرا به خشم آورده است. «مستدرک الوسائل، ج ۱۱، ص ۱۰»

حدیث۲۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : افضل الاعمال عند الله ایمان لا شک فیه و غزو لاغلول فیه و حجّ مبرور و اوّل من یدخل الجنّه شهید. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: برترین اعمال نزد خداوند، ایمانی است که در آن تردیدی نباشد و رزم و پیکاری که در آن خیانت در غنیمت نباشد و حج مقبول و اولین کسی که وارد بهشت می شود شهید است. «بحار الأنوار، ج ۶۶، ص ۳۹۳»

حدیث۲۷

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ثلاثه یشفعون الی الله یوم القیامه فیشفّعهم: الانبیاء ثّم العلماء ثمّ الشّهداء. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: سه گروهند که روز قیامت شفاعت می کنند و شفاعت آنها مورد پذیرش خداوند قرار می گیرد، انبیاء، سپس علما و بعد شهدا. «بحار الأنوار، ج ۹۷، ص ۱۴»

حدیث۲۸

قال النّبی – صلی الله علیه و آله – فی شهداء احد: زمّلوهم بدمائهم و ثیابهم. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – درباره شهدای اُحُد فرمودند: آنها را با همان خونهایشان و لباس های خودشان دفن کنید. «وسائل الشیعه، ج ۲، ص ۷۰۱»

حدیث۲۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : للشّهید سبع خصال من الله اوّل قطره من دمه مغفور له کلّ ذنب. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: به شهید هفت امتیاز از طرف خداوند عطا می شود، اولین آنها بخشیدن تمام گناهان اوست بواسطه اولین قطره خونش. «وسائل الشیعه، ج ۱۱، ص ۹»

حدیث۳۰

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اشرف القتل قتل الشهداء. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: شریف ترین قتل، کشته شدن شهیدان است. «نهج الفصاحه، ص ۶۶۸»

حدیث۳۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اشرف الموت قتل الشهاده. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: شهادت، برترین مرگهاست. «بحار الأنوار، ج ۶۷، ص ۸»

حدیث۳۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : فوق کل ذی برٍّ برٌّ حتی یقتل فی سبیل الله فاذا قتل فی سبیل الله فلیس فوقه برٌّ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: بالاتر از هر کار خیری، خیر و نیکی دیگری است تا آنکه فردی در راه خدا کشته شود و بالاتر از کشته شدن در راه خدا خیر و نیکی ای نیست. «وسائل الشیعه، ج ۱۱، ص ۱۰»

حدیث۳۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَن قُتِلَ دُونَ مالِهِ فَهُوَ شَهیدٌ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر که در راه (حفظ) مالش کشته شود، شهید است. «دعائم الاسلام، ج ۱، ص ۳۹۸»

حدیث۳۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن قُتِلَ دُونَ مَظلِمَتِهِ فهُو شَهیدٌ . هرکه در راه دفع ستم از خود کشته شود ، شهید است . کنز العمّال : ۱۱۲۰۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۰۶

حدیث۳۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ما مِن نفسٍ تَموتُ لها عندَاللّه خَیرٌ یَسُرُّها أ نّها تَرجِعُ إلی الدنیا ، ولا أنَّ لها الدنیا وما فیها ، إلاّ الشهیدَ ؛ فإنّهُ یَتَمَنّی أن یَرجِعَ فَیُقتَلَ فی الدنیا ؛ لِما یَری مِن فَضلِ الشهادَةِ . هیچ کس نیست که پس از مرگ نزد خداوند از خیر بهره‌مند باشد و در عین حال خوش داشته باشد که به دنیا برگردد ، گرچه همه دنیا به او داده شود ، مگر شهید که چون فضیلت شهادت را می‌داند ، آرزو می‌کند بر گردد تا در دنیا کشته شود . صحیح مسلم : ۱۸۷۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۰۶

حدیث۳۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن لَقِیَ العَدُوَّ فَصَبَرَ حتّی یُقتَلَ أو یَغلِبَ لَم یُفتَنْ فی قَبرِهِ . کسی که با دشمن رو به رو شود و پایداری ورزد تا کشته شود یا پیروز گردد ، در قبر خود گرفتار نشود . کنزالعمّال : ۱۰۶۶۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۰۶

حدیث۳۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لَوَدِدتُ أ نّی أغزُو فی سَبیلِ اللّه فَأُقتَلُ ، ثُمّ أغزُو فَأُقتَلُ ، ثُمّ أغزُو فَأُقتَلُ . دوست دارم که در راه

خدا بجنگم و کشته شوم و باز بجنگم و کشته شوم و باز هم بجنگم و کشته شوم . صحیح مسلم : ۱۸۷۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۰۶

حدیث۳۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أشرَفُ المَوتِ قَتلُ الشهادَةِ . شرافتمندانه‌ترین مرگ ، شهادت است . بحار الأنوار : ۱۰۰ / ۸ / ۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۰۶

حدیث۳۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : فَوقَ کُلِّ ذی بِرٍّ بِرٌّ حتّی یُقتَلَ الرجُلُ فی سبیلِ اللّه ، فإذا قُتِلَ فی سبیلِ اللّه فلیسَ فَوقَهُ بِرٌّ . فراتر از هر نیکی ، نیکی است تا آن گاه که مرد در راه خدا کشته شود . پس ، چون در راه خدا کشته شد ، بالاتر از آن نیکی (و ارزشی) وجود ندارد . الکافی : ۲ / ۳۴۸ / ۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۰۶

حدیث۴۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن جُرِحَ فی سَبیلِ اللّه جاءَ یَومَ القِیامَةِ رِیحُهُ کَرِیحِ المِسكِ ولَونُهُ لَونُ الزَّعفَرانِ ، علَیهِ طابَعُ الشُّهَداءِ ، ومَن سَألَ اللّه الشهادَةَ مُخلِصا أعطاهُ اللّه أجرَ شَهیدٍ وإن ماتَ علی فِراشِهِ . هرکه در راه خدا مجروح شود ، در روز قیامت در حالی می‌آید که بویش همچون بوی مشک باشد و رنگش مانند رنگ زعفران و نشان شهیدان بر اوست و هرکه از روی اخلاص شهادت را از خداوند بخواهد ، خداوند اجر شهید به وی دهد هر چند در بسترش بمیرد . کنز العمّال : ۱۱۱۴۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۰۶

حدیث۴۱

امام علی علیه‌السلام : إنَّ الجِهادَ أشْرَفُ الأعمالِ بعدَ الإسلامِ ، وهُو قِوامُ الدِّینِ ، والأجْرُ فیهِ عَظیمٌ مَع العِزَّةِ والمَنَعةِ ، وهُو الکَرَّةُ ، فیهِ الحَسَناتُ والبُشْری بالجنّةِ بَعد الشَّهادَةِ . همانا جهاد شریفترین کارها بعد از اسلام است . جهاد مایه پایداری دین است و علاوه بر آن که عزّت و اقتدار می‌آورد اجری بزرگ دارد . جهاد ، یورش آوردن است . در آن نیکیها و ثوابهاست و نوید به بهشت است بعد از رسیدن به شهادت . نور الثقلین : ۱/۴۰۸/۴۲۹

حدیث۴۲

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): مَن طَلَبَ الشَّهادَةَ صادِقاً أعطِیَها ولَو لَم تُصِبْهُ؛ هر کس به راستی خواهان شهادت باشد به (مقام) آن می‌رسد، هر چند به شهادت نرسد. میزان الحکمهٔ، ح ۹۷۸۷

حدیث۴۳

رسول اکرم)صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: لَوکانَ الدِّینُ مُعَلَّقاً بِالثُّرَیّا لَتَناوَلَهُ اُناسٌ مِن أبناء فارِسَ؛ اگر دین به ستاره ثریّا آویزان باشد، مردمانی از ایرانیان آن را به زیر خواهند کشید. کنزالعمّال ، ح ۳۴۱۳۰ .

حدیث۴۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إنّ اللّه کَتَبَ القَتلَ عَلی قَومٍ والمَوتَ عَلی آخَرینَ وَکُلٌّ آتیهِ مَنِیَّتُهُ کَما کَتَبَ اللّه لَهُ فَطوبی لِلمُجاهِدینَ فی سَبیلِهِ وَالمَقتولینَ فی طاعَتِهِ؛ براستی که خداوند برای گروهی کشته شدن را مقدر فرموده و برای دیگران مردن را. هر گروهی با همان سرنوشت که خداوند مقدر کرده است می رسد. پس، خوشا به سعادت مجاهدان در راه خدا و کشته شدگان در راه طاعت او. شرح نهج البلاغه، ج۳، ص۱۸۴

حدیث۴۵

قال ابوعبدالله علیه السلام: لا تدع زیارة الحسین بن علی علیهماالسلام و مُرّ أصحابک بذلک یمدالله فی عمرک و یزید فی رزقک و یحییک الله سعیدا ولا تموت الا شهیدا؛ امام صادق (علیه السلام) فرمودند: زیارت امام حسین علیه السلام را ترک نکن و به دوستان و یارانت نیز همین را سفارش کن! تا خدا عمرت را دراز و روزی و رزقت را زیاد کند و خدا تو را با سعادت زنده دارد و نمیری مگر با شهادت. وسائل الشیعه، ج، ??ص???

حدیث۴۶

امام صادق علیه السّلام فرمودند: انّ النَّبیّ لَمّا جائَتْهُ وَفاةُ جَعْفَرِ بنِ اَبی طالبٍ وَ زَیْدِ بنِ حارِثَةَ کانَ اَذا دَخَلَ بَیْتَهُ کَثُرَ بُکائُهُ عَلَیْهِما جِدّاً وَ یَقولُ: کانا یُحَدِّثانی وَ یُؤ انِسانی فَذَهَبا جَمیعاً ؛ وقتی خبر شهادت جعفر بن ابی طالب و زید بن حارثه به پیامبر خدا رسید، از آن پس هرگاه وارد خانه می شدند، بر آن دو شهید به شدّت می گریستند و می فرمودند: آن دو شهید، با من هم سخن و همدم و انیس بودند، و هر دو رفتند. من لایحضره الفقیه ، ج ۱، ص ۱۷۷

حدیث۴۷

امام سجّاد علیه‌السلام : ما مِن قَطرةٍ أحَبَّ إلی اللّه عز و جل مِن قَطْرَتَینِ : قَطرةُ دَمٍ فی سبیلِ اللّه ، وقَطرةُ دَمعَةٍ فی سَوادِ اللّیلِ ، لا یُریدُ بها عبدٌ إلّا اللّه عز و جل ؛ هیچ قطره‌ای نزد خدا محبوبتر از این دو قطره نیست : قطره خونی که در راه خدا ریخته شود و قطره اشکی که برای خدا در دل شب فرو افتد . بحار الأنوار : ۶۹ / ۳۷۸ / ۳۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۷۸

حدیث۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من قتل دون دینه فهو شهید؛ هر که ضمن دفاع از دین خود کشته شود شهید شده است. نهج الفصاحه

حدیث۴۹

امام صادق (سلام الله علیه) می فرمایند: لاـ تدع زیارة الحسین بن علی (سلام الله علیه) یمد الله فی عمرک و یزید فی رزقک و یحییک الله سعیدا و لا تموت إلا شهیدا؛ زیارت امام حسین (سلام الله علیه) را فرو نگذار تا که خدا عمرت را طولانی و روزیت را زیاد کند و زندگی با سعادت و مرگ با شهادت به تو خواهد بخشید. وسایل الشیعه، ج۱۴، ص ۴۳۱.

حدیث۵۰

عَن الامام الرضا – علیه السلام – فی کتابه الی المامون: الجهاد واجب مع امام عادل و من قاتل فقتل دون ماله و رحله و نفسه فهو

شهید. امام رضا – علیه السلام – در نامه خود به مأمون نوشت: جهاد همراه امام عادل واجب است و هر کس پیکار کند و در راه دفاع از مال و ره توشه و جان خویش کشته شود، شهیداست. «وسائل الشیعه، ج ۱۱، ص ۳۵»

امنیت

حدیث۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : یا علیُّ! لا خَیرَ فی ... الوَطَنِ إلّا مَعَ الأَمنِ وَ السُّرورِ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: ای علی! خیری نیست در ... وطن مگر با امنیّت و خوشی. «من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۳۶۹»

حدیث۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : نِعمَتانِ مَکفُورَتانِ الأمنُ و العافِیَةُ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: دو نعمت است که شکر آنها گزارده نمی شود: امنیّت و سلامتی. «الخصال، ص ۳۴»

حدیث۳

قال الامام علی – علیه السلام – : شَرُّ الأوطانِ ما لَم یَأمَن فیهِ القُطّانُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: بدترین وطن ها، وطنی است که ساکنانش در آن ایمن نباشند. «غررالحکم، ح ۵۷۱۲»

حدیث۴

قال الامام علی – علیه السلام – : الجُنُود بِإذنِ اللَّهِ حُصُونُ الرَّعیَّةِ وَ زَینُ الوُلاةِ وَ عِزُّالدِّینِ وَ سُبُلُ الأَمنِ وَ لَیسَ تَقُومُ الرَّعِیَّةُ إلّا بِهِم. امام علی – علیه السلام – فرمودند: سربازان، به اذن خداوند، دژ مردم، زینت زمامداران، مایه عزّت دین و امنیّت اند و کار مردم، جز به آنان استوار نمی شود. «نهج البلاغه، نامه ۵۳»

حدیث۵

قال الامام علی – علیه السلام – : شَرُّ البِلادِ بَلَدٌ لا أمنَ فِیهِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: بدترین شهرها، شهری است که در آن ایمنی نباشد. «عیون الحکم و المواعظ، ح ۵۲۵۳»

حدیث۶

قال الامام علی – علیه السلام – : شَرُّ البِلادِ بَلَدٌ لا أمنَ فِیهِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: بدترین شهرها، شهری است که در آن ایمنی نباشد. «عیون الحکم و المواعظ، ح ۵۲۵۳»

حدیث۷

قال الامام صادق – علیه السلام – : ثَلاثَةُ أشیاءَ یَحتَاجُ النّاسُ إلَیها: الأمنُ وَ العَدلُ و الخِصبُ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: سه چیز است که مردم به آنها نیاز دارند: امنیّت، عدالت و رفاه. «تحف العقول، ص ۳۲۰»

سرباز

حدیث۱

قال الامام علی – علیه السلام – : الجُنودُ عِزُّ الدِّینِ و حُصُونُ الوُلاۀِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: سربازان، مایه عزّت دین و دژهای والیان اند. «غررالحکم، ح ۱۹۵۳»

حدیث۲

قال الامام علی – علیه السلام – : خَیرُ النّاسِ رَجُلٌ حَبَسَ نَفسَهُ فِی سَبیلِ اللَّهِ یُجاهِدُ أعداءَهُ یَلتَمِسُ المَوتَ أوِ القَتلَ فی مَصافِّهِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: بهترین مردم کسی است خود را در راه خدا وقف کرده و با دشمنان او به نبرد بر می خیزد، و مرگ یا کشته شدن در میدان نبرد را آرزو می کند. «مستدرک الوسائل، ج ۱۱، ص ۱۷»

حدیث۳

قال الامام علی – علیه السلام – : الجُنُود بِإذنِ اللَّهِ حُصُونُ الرَّعیَّۀِ وَ زَینُ الوُلاۀِ وَ عِزُّالدِّین وَ سُبُلُ الأَمنِ وَ لَیسَ تَقُومُ الرَّعِیَّۀُ إلّا بِهِم. امام علی – علیه السلام – فرمودند: سربازان، به اذن خداوند، دژ مردم، زینت زمامداران، مایه عزّت دین و امنیّت اند و کار مردم، جز به آنان استوار نمی شود. «نهج البلاغه، نامه ۵۳»

حدیث۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : المُجاهِدونَ فی سَبیلِ اللَّهِ قُوّادُ أهلِ الجَنَّۀِ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: رزمندگان در راه خدا، راهبران اهل بهشت اند. «بحار الأنوار، ج ۸، ص ۱۹۹»

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحیم جاهِدُوا بِأَمْوالِکُمْ وَ أَنْفُسِکُمْ فی سَبِیلِ اللَّهِ ذلِکُمْ خَیْرٌ لَکُمْ إِنْ کُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱) با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السّلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹ بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهلبیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند. مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است. اهداف :دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به

بکشد». مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».